Holy Bible

Aionian Edition®

Balaan nga Bibliya

Cebuano Bible

Holy Bible Aionian Edition ®
Balaan nga Bibliya
Cebuano Bible

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 4/18/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Door43 World Missions Community, 2019

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/2/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Cebuano at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Cebuano at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

OLD TESTAMENT

Genesis 1
Exodo 35
Levitico 64
Numerus 86
Deuteronomio 116
Josue 141
Mga Maghuhukom 158
Ruth 175
1 Samuel 178
2 Samuel 200
1 Hari 219
2 Hari 241
1 Cronicas 262
2 Cronicas 282
Esdras 306
Nehemias 312
Ester 322
Job 328
Mga Salmo 346
Panultihon 388
Ecclesiastes 404
Awit sa mga Awit 410
Isaias 413
Jeremias 446
Pagbangotan 485
Ezequiel 489
Daniel 524
Hosea 535
Joel 540
Amos 542
Obadia 546
Jonas 547
Miquias 549
Nahum 552
Habakuk 554
Sofonias 556
Hageo 558
Zacarias 560
Malaquias 566

NEW TESTAMENT

Mateo 571
Marcos 594
Lucas 608
Juan 632
Mga Buhat 650
Roma 673
1 Corinto 683
2 Corinto 693
Galacia 700
Taga Efeso 704
Filipos 707
Colosas 710
1 Tesalonica 713
2 Tesalonica 715
1 Timoteo 716
2 Timoteo 719
Tito 721
Filemon 723
Hebreohanon 724
Santiago 731
1 Pedro 734
2 Pedro 737
1 Juan 739
2 Juan 742
3 Juan 743
Judas 744
Pinadayag 745

APPENDIX

Reader's Guide
Glossary
Maps
Destiny
Illustrations, Doré

OLD TESTAMENT

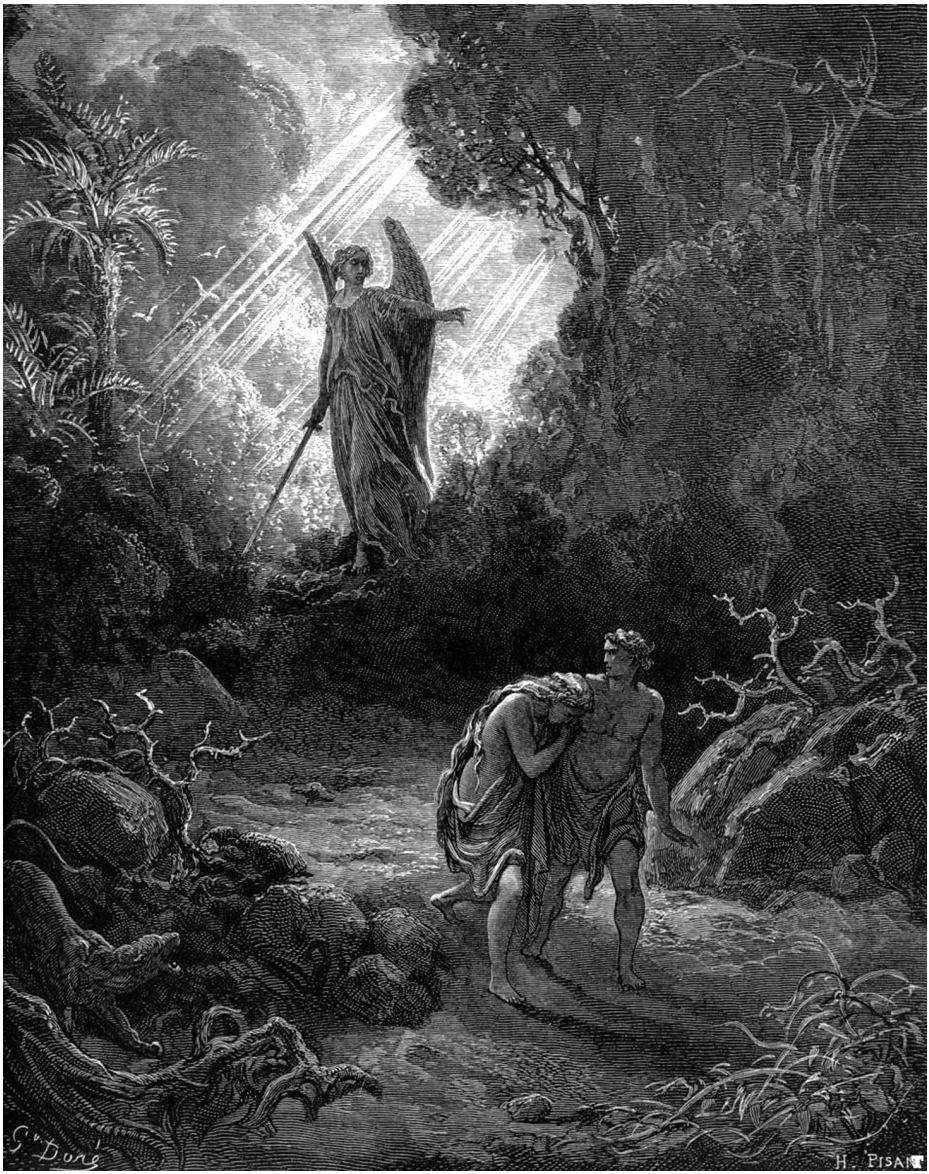

Busa gipahawa sa Dios ang tawo sa tanaman, ug gibutangan niya ug kerubin ang sidlakang bahin sa tanaman sa Eden, ug nagadilaab nga espada nga nagtuyoktuyok sa palibot, aron sa pagbantay sa dalan paingon sa kahoy sa kinabuhi.

Genesis 3:24

Genesis

1 Sa sinugdan gibuhat sa Dios ang mga langit ug ang yuta.
2 Ang kalibotan wala pay porma ug wala pay sulod. Ang
kangitngit anaa sa ibabaw sa kinahiladman. Ang Espiritu
sa Dios naglihok ibabaw sa mga katubigan. **3** Ang Dios
miingon, "Motungha ang kahayag," ug mitungha ang kahayag.
4 Nakita sa Dios ang kahayag, nga kini maayo. Gibahin niya
ang kahayag gikan sa kangitngit. **5** Gitawag sa Dios ang
kahayag ug "adlaw," ug ang kangitngit gitawag niya ug "gabii."
Mao kini ang kagabhion ug kabuntagon, ang unang adlaw. **6**
Ang Dios miingon, "Motungha ang usa ka wanang taliwala
sa mga katubigan, ug bahinon niini ang mga tubig gikan sa
katubigan." **7** Gibuhat sa Dios ang wanang ug gibahin ang
mga tubig nga anaa sa ilalom sa wanang gikan sa katubigan
nga anaa ibabaw sa wanang. Nahitabo kini. **8** Gitawag sa Dios
ang wanang ug "kawanangan." Mao kini ang kagabhion ug
ang kabuntagon, ang ikaduhang adlaw. **9** Ang Dios miingon,
"Ang tubig nga anaa ilalom sa kawanangan matigom sa usa
ka dapit ug motungha ang mala nga yuta." Nahitabo kini.
10 Gitawag sa Dios ang mala nga dapit nga "yuta," ug ang
natigom nga mga tubig gitawag niya ug "kadagatan." Nakita
niya nga kini maayo. **11** Ang Dios miingon, "Moturok sa yuta
ang mga tanom: mga tanom nga adunay binhi ug mga kahoy
nga nagapamunga nga ang liso anaa sa sulod sa bunga, ang
matag usa sumala sa ilang kaugalingong matang." Nahitabo
kini. **12** Ang yuta naghatag ug mga tanom, mga tanom nga
adunay binhi sumala sa ilang matang, ug mga kahoy nga
nagapamunga nga ang bunga adunay liso sa sulod niini,
sumala sa ilang matang. Nakita sa Dios nga kini maayo. **13**
Mao kini ang kagabhion ug ang kabuntagon, ang ikatulong
adlaw. **14** Miingon ang Dios, "Motungha ang mga kahayag
diha sa kawanangan aron magbahin sa adlaw gikan sa gabii.
Ug tugoti nga sila mahimong mga ilhanan, alang sa mga
tempo, alang sa mga adlaw ug sa mga katuigan. **15** Himoa
sila nga mahimong kahayag sa kawanangan aron maghatag
ug kahayag sa kalibotan." Nahitabo kini. **16** Gibuhat sa Dios
ang duha ka dagko nga mga kahayag, ug ang labing dako nga
kahayag mao ang magdumala sa adlaw, ug ang dili kaayo
hayag mao ang magdumala sa kagabhion. Gibuhat usab niya
ang mga bituon. **17** Gibutang sila sa Dios sa kawanangan aron
maghatag ug kahayag sa kalibotan, **18** aron sa pagdumala sa
adlaw ug sa kagabhion, ug sa pagbahin sa kahayag gikan
sa kangitngit. Nakita sa Dios nga kini maayo. **19** Mao kini
ang kagabhion ug ang kabuntagon, ang ika-upat nga adlaw.
20 Miingon ang Dios, "Pun-a ang katubigan sa mga buhing
binuhat, ug tugoti nga molupad ang mga langgam ibabaw sa
kayutaan diha sa haw-ang sa kawanangan." **21** Gihimo sa
Dios ang dagkong mga mananap sa dagat, lakip ang uban
pang buhing binuhat sumala sa iyang matang, mga binuhat
nga nagalihok ug naglukop sa katubigan, ug matag langgam
nga adunay pako sumala sa ilang matang. Nakita sa Dios
nga kini maayo. **22** Gipanalanginan sila sa Dios, nga nag-
ingon, "Pagmabungahon ug panaghan, ug pun-a ninyo ang
katubigan sa kadagatan. Managhan ang mga langgam sa
kalibotan." **23** Mao kini ang kagabhion ug ang kabuntagon,
ang ikalimang adlaw. **24** Ang Dios miingon, "Motungha sa yuta
ang mga buhing binuhat, sumala sa matag matang niini, mga
binuhing mga mananap, mga mananap nga nagakamang, ug
mga mapintas nga mananap sa kalibotan, sumala sa matag
matang niini." Nahitabo kini. **25** Gibuhat sa Dios ang mapintas
nga mga mananap sa kalibotan sumala sa ilang matang, ang
binuhing mga mananap sumala sa ilang matang, ug ang tanang
nagakamang ibabaw sa yuta sumala sa matang niini. Nakita
niya nga kini maayo. **26** Miingon ang Dios, "Buhaton nato ang
tawo sama sa atong hulagway, sunod kanato. Magdumala sila
sa mga isda sa dagat, sa mga langgam sa kawanangan, sa
mga binuhing mga mananap, sa tibuok kalibotan, ug sa matag
mananap nga nagakamang sa kalibotan." **27** Gibuhat sa Dios
ang tawo sama sa iyang hulagway. Gibuhat niya siya sama sa
iyang kaugalingong panagway. Gibuhat niya ang babaye ug
ang lalaki. **28** Gipanalanginan sila sa Dios ug miingon kanila,
"Pagmabungahon, ug pagpadaghan. Pun-a ang kalibotan,
ug lukopa kini. Pagdumala ngadto sa tanang isda sa dagat,
ngadto sa mga kalanggaman sa kawanangan, ug ngadto sa
tanang buhing mananap nga nagalihok sa kalibotan." **29**
Miingon ang Dios, "Tan-awa, gihatag ko kaninyo ang tanang
tanom nga nagahatag ug binhi nga anaa sa tibuok kalibotan,
ug ang matag kahoy nga nagapamunga nga adunay liso.
Mahimo ninyo kining pagkaon. **30** Sa matag mapintas nga
mananap sa kalibotan, sa matag langgam sa kalangitan, ug sa
tanang mananap nga nagakamang sa kalibotan, ug sa matag
binuhat nga adunay gininhawa sa kinabuhi gihatag ko ang
lunhaw nga tanom aron makaon." Nahitabo kini. **31** Nakita
sa Dios ang tanang butang nga iyang gibuhat. Tan-awa, kini
maayo kaayo. Mao kini ang kagabhion ug ang kabuntagon,
ang ikaunom nga adlaw.

2 Unya ang mga langit ug ang yuta nahuman na, ug ang
tanang buhing binuhat nga nipuno niini. **2** Sa ikapito
nga adlaw nahuman sa Dios ang iyang buluhaton, ug busa
mipahulay siya sa ikapito nga adlaw gikan sa tanan nga iyang
gibuhat. **3** Gipanalanginan sa Dios ang ikapito nga adlaw
ug gibalaan kini, tungod kay mipahulay siya niini gikan sa
tanan nga iyang gibuhat sa iyang mga binuhat. **4** Mao kini
ang mga panghitabo mahitungod sa mga langit ug sa yuta,
sa dihang gibuhat sila, sa adlaw nga gibuhat ni Yahweh nga
Dios ang yuta ug ang kalangitan. **5** Wala pay sagbot sa uma
nga anaa sa kayutaan, ug wala pay tanom nga miturok sa
uma, tungod kay wala pa man gipaulanan ni Yahweh nga
Dios ang kalibotan, ug wala pay tawo nga mag-uma sa yuta.
6 Apan adunay yamog nga migawas gikan sa kalibotan ug
nagpatubig sa tibuok kayutaan. **7** Gihimo ni Yahweh nga Dios
ang tawo gikan sa abog sa yuta, ug gihuypan ang bangag sa
iyang ilong sa gininhawa sa kinabuhi, ug ang tawo nahimong
buhing binuhat. **8** Nagbutang si Yahweh nga Dios ug usa
ka tanaman sa sidlakang bahin sa Eden, ug didto gibutang
niya ang tawo nga iyang hinimo. **9** Gikan sa yuta gipatubo
ni Yahweh nga Dios ang matag kahoy nga nindot tan-awon
ug maayong kaonon. Lakip na niini ang kahoy sa kinabuhi
nga anaa sa taliwala sa tanaman, ug ang kahoy sa kahibalo
sa maayo ug sa daotan. **10** Usa ka suba ang midagayday
gikan sa Eden aron patubigan ang tanaman. Gikan didto kini
nabahin ug nahimong upat ka mga suba. **11** Ang ngalan sa
una nga suba mao ang Pishon. Mao kini ang midagayday sa
tibuok yuta sa Habila, diin adunay bulawan. **12** Ang bulawan
nianang yutaa maayo. Didto adunay bedelyom usab ug bato
nga onise. **13** Ang ngalan sa ikaduhang suba mao ang Gihon.
Kini midagayday paingon sa tibuok yuta sa Cus. **14** Ang
ngalan sa ikatulo nga suba mao ang Tigris, nga midagayday
sa sidlakang bahin sa Asur. Ang ika-upat nga suba mao
ang Eufrates. **15** Gikuha ni Yahweh nga Dios ang lalaki ug
gibutang niya didto sa tanaman sa Eden aron magtrabaho niini
ug aron mag-atiman niini. **16** Si Yahweh nga Dios nagmando

sa lalaki, nga nag-ingon, “Gawasnon ka nga mokaon gikan
sa matag kahoy sa tanaman. **17** Apan dili ka angay nga
mokaon gikan sa kahoy sa kahibalo sa maayo ug sa daotan,
kay sa adlawa nga mokaon ka gikan niini, sigurado gayod
nga mamatay ka.” **18** Unya si Yahweh nga Dios miingon, “Dili
maayo alang sa lalaki nga mag-inusara. Himoan ko siya ug
katabang nga angay kaniya.” **19** Gikan sa yuta giumol ni
Yahweh nga Dios ang tanang hayop sa kaumahan ug mga
langgam sa kawanangan. Unya gidala niya sila ngadto sa
lalaki aron makita kung unsa ang iyang itawag sa ila. Kung
unsay itawag sa lalaki sa mga buhing binuhat, kana mao ang
ilang ngalan. **20** Gihatagan ug ngalan sa lalaki ang tanang
kahayopan, ang tanang langgam sa kawanangan, ug ang
tanang mapintas nga mananap sa kaumahan. Apan alang sa
lalaki wala siyay nakita nga katabang nga angay kaniya. **21**
Gipakatulog ug maayo ni Yahweh nga Dios ang lalaki, busa
nakatulog ang lalaki. Nikuha si Yahweh nga Dios ug usa ka
gusok ug gisirado niya ang unod kung asa niya gikuha ang
gusok. **22** Gamit ang gusok nga gikuha ni Yahweh nga Dios
gikan sa lalaki, gihimo niya kini ang babaye ug gidala siya
ngadto sa lalaki. **23** Ang lalaki miingon, “Karon, kini mao ang
bukog sa akong bukog, ug unod sa akong unod. Pagatawgon
siya nga 'babaye,' kay gikuha man siya gikan sa lalaki.” **24**
Tungod niini ang lalaki mobiya sa iyang amahan ug sa iyang
inahan, ug siya mahiusa sa iyang asawa, ug mahimo silang
usa ka unod. **25** Hubo silang duha, ang lalaki ug ang iyang
asawa, apan wala sila naulaw.

3 Karon ang serpente mas labing mautok kay sa ubang
mapintas nga mananap sa tanaman nga binuhat ni Yahweh
nga Dios. Siya miingon ngadto sa babaye, “Miingon ba gayod
ang Dios nga, 'Kinahanglan nga dili kamo mokaon gikan sa
bisan unsa nga kahoy sa tanaman'”? **2** Ang babaye miingon
sa serpente, “Makakaon kami sa tanang bunga sa kahoy
sa tanaman, **3** apan mahitungod sa bunga sa kahoy nga
anaa taliwala sa tanaman, ang Dios miingon, 'Ayaw kamo
pagkaon niini, o bisan paghikap niini, o kamo mamatay.'” **4**
Ang serpente miingon sa babaye, “Dili gayod kamo mamatay.
5 Kay ang Dios nasayod nga sa panahon nga mokaon kamo
niini maabli ang inyong mga mata, ug mahisama kamo sa
Dios, nga nasayod sa maayo ug daotan.” **6** Sa dihang nakita
sa babaye nga ang kahoy maayo nga kan-on, ug kini nindot
sa mga mata, ug ang kahoy makadani nga makahimo sa tawo
nga maalamon, mikuha siya sa bunga ug mikaon niini. Ug
gihatagan niya ang iyang bana nga uban kaniya, ug mikaon
siya niini. **7** Ang ilang mga mata nangaabli, ug nakamatngon
sila nga sila hubo. Mitahi sila ug mga dahon sa igera ug gihimo
nga pangtabon sa ilang mga kaugalingon. **8** Nadunggan nila
ang kasikas ni Yahweh nga Dios nga nagalakaw sa tanaman
sa kabugnaw sa adlaw, busa ang lalaki ug ang iyang asawa
nanago gikan sa presensiya ni Yahweh nga Dios taliwala sa
mga kahoy sa tanaman. **9** Gitawag ni Yahweh nga Dios ang
lalaki ug miingon ngadto kaniya, “Hain ka man?” **10** Ang lalaki
miingon, “Nadungog ko ikaw sa tanaman, ug nahadlok ako,
tungod kay hubo ako. Busa mitago ako.” **11** Ang Dios miingon,
“Kinsa may nagsulti kanimo nga ikaw hubo? Mikaon ka ba sa
kahoy nga akong gisugo kanimo nga dili nimo angay kan-on?”
12 Ang lalaki miingon, “Ang babaye nga imong gihatag aron
akong makauban, iya akong gihatagan sa bunga nga gikan sa
kahoy, ug ako kining gikaon.” **13** Miingon si Yahweh nga Dios
sa babaye, “Unsa kining imong gibuhat?” Ang babaye miingon,
“Ang serpente milingla kanako, ug mikaon ako.” **14** Si Yahweh
nga Dios miingon sa serpente, “Tungod kay imo kining gibuhat,
tali sa tanang kahayopan ug sa tanang mga mapintas nga
mananap sa kaumahan ikaw lamang ang tinunglo. Pinaagi sa
imong tiyan ikaw magakamang, ug ikaw magakaon sa abog
sa tanang adlaw sa imong kinabuhi. **15** Magbutang ako ug
panag-away tali kanimo ug sa babaye, ug tali sa imong binhi
ug sa iyang binhi. Samaran niya ang imong ulo, ug imong
samaran ang iyang tikod.” **16** Miingon siya ngadto sa babaye,
“Pilopiloon ko gayod ang imong kasakit sa pagbaton ug mga
anak; diha sa kasakit nga ikaw magbaton ug mga anak. Ang
imong tinguha mao ang pagpangandoy sa imong bana, apan
siya ang magdumala kanimo.” **17** Miingon siya ngadto kang
Adan, “Tungod kay naminaw ka sa tingog sa imong asawa, ug
mikaon gikan sa kahoy, nga akong gisugo kanimo, nga naga-
ingon, 'Dili ka magakaon gikan niini,' matinunglo ang yuta
tungod kanimo; sa hilabihang kahago ikaw mokaon gikan niini
sa tanang adlaw sa imong kinabuhi. **18** Magahatag kini ug
mga tunok ug mga sampinit alang kanimo, ug mokaon ka sa
mga tanom sa kaumahan. **19** Pinaagi sa mga singot sa imong
nawong ikaw makakaon ug tinapay, hangtod nga mobalik ka
sa yuta, kay ikaw gihimo gikan niini. Kay ikaw abog man, ug
ngadto sa abog ikaw mobalik.” **20** Ginganlan sa lalaki ug Eva
ang iyang asawa tungod kay siya ang inahan sa tanang may
kinabuhi. **21** Nagbuhat si Yahweh nga Dios ug sapot gikan sa
mga panit sa mananap alang kang Adan ug sa iyang asawa
ug gibistihan sila. **22** Si Yahweh nga Dios miingon, “Karon ang
tawo nahimong sama na kanato, nga nasayod sa maayo ug
sa daotan. Busa karon kinahanglan dili na siya tugotan nga
makakab-ot niini sa iyang kamot, ug makakuha gikan sa kahoy
sa kinabuhi, makakaon niini, ug unya mabuhi sa kahangtoran.”
23 Busa gipagawas siya ni Yahweh nga Dios gikan sa tanaman
sa Eden, aron sa pag-uma sa yuta diin siya naggikan. **24**
Busa gipahawa sa Dios ang tawo sa tanaman, ug gibutangan
niya ug kerubin ang sidlakang bahin sa tanaman sa Eden, ug
nagadilaab nga espada nga nagtuyoktuyok sa palibot, aron sa
pagbantay sa dalan paingon sa kahoy sa kinabuhi.

4 Ang lalaki nidulog kang Eva nga iyang asawa. Nagmabdos
siya ug nanganak kang Cain. Siya miingon, “Nakabaton ako
ug anak nga lalaki sa tabang ni Yahweh.” **2** Unya nanganak
siya kang Abel nga igsoong lalaki ni Cain. Karon si Abel
nahimong magbalantay sa karnero, apan si Cain nag-uma sa
yuta. **3** Miabot ang panahon nga nagdala si Cain ug pipila sa
abot sa yuta ingon nga halad kang Yahweh. **4** Ingon man si
Abel, midala siya ug pipila sa kinamagulangan nga anak sa
iyang panon ug pipila sa mga tambok. Gidawat ni Yahweh si
Abel ug ang iyang halad, **5** apan wala niya gidawat si Cain
ug ang iyang halad. Mao nga si Cain nasuko pag-ayo, ug
siya nagmug-ot. **6** Si Yahweh miingon kang Cain, “Nganong
nasuko ug nganong nagmug-ot ka man? **7** Kung imong
gibuhat ang husto, dili ba diay ikaw pagadawaton? Apan kung
wala nimo buhata ang husto, ang sala nagahulat sa pultahan
ug nagtinguha sa pagdumala kanimo, apan kinahanglan nga
ikaw ang magdumala niini.” **8** Nakig-sulti si Cain sa iyang
igsoon nga si Abel. Samtang anaa na sila didto sa kaumahan,
si Cain mibarog batok kay Abel nga iyang igsoon ug gipatay
siya. **9** Unya si Yahweh miingon kang Cain, “Asa man ang
imong igsoon nga si Abel?” Siya miingon, “Wala ako masayod.
Ako ba ang magbalantay sa akong igsoon?” **10** Si Yahweh
miingon, “Unsa kining imong gibuhat? Ang dugo sa imong
igsoon nagatawag kanako gikan sa yuta. **11** Karon tinunglo ka
nga gikan sa yuta, nga miabli sa iyang baba aron sa pagdawat
sa dugo sa imong igsoon gikan sa imong kamot. **12** Sa dihang
imong umahon ang yuta, gikan karon dili na kini maghatag sa

iyang kusog alang kanimo. Magtagotago ug maglatagaw ka sa
kalibotan." **13** Si Cain miingon kang Yahweh, "Ang akong silot
mas dako kaysa sa akong makaya. **14** Sa pagkatinuod, imo
akong ipapahawa karong adlawa niining yutaa, ug matago
na ako gikan kanimo. Magtagotago ug maglatagaw ako sa
kalibotan, ug si bisan kinsa ang makakita kanako mopatyon
kanako." **15** Si Yahweh miingon kaniya, "Si bisan kinsa nga
mopatay kang Cain, ang panimalos moabot kaniya sa pitoan
ka pilo." Unya gibutangan ni Yahweh ug patik si Cain, aron
nga kung kinsa man ang makakaplag kaniya, kanang tawhana
dili moataki kaniya. **16** Busa mibiya si Cain sa presensiya ni
Yahweh ug mipuyo sa yuta sa Nod, sa sidlakang bahin sa
Eden. **17** Nakigdulog si Cain sa iyang asawa ug nagmabdos
siya. Nanganak siya kang Enoc. Nagtukod siya ug siyudad ug
ginganlan niya kini sunod sa ngalan sa iyang anak nga si Enoc.
18 Ngadto kang Enoc natawo si Irad. Si Irad nahimong amahan
ni Mehujael. Si Mehujael nahimong amahan ni Methushael.
Si Methushael nahimong amahan ni Lamec. **19** Si Lamec
nagkuha ug duha ka mga asawa alang sa iyang kaugalingon:
ang ngalan sa usa mao si Ada, ug ang ngalan sa lain pa mao
si Zila. **20** Si Ada nanganak kang Jabal. Siya ang amahan
niadtong nagpuyo sa tolda nga adunay mga kahayopan. **21**
Ang ngalan sa iyang igsoon nga lalaki mao si Jubal. Siya ang
amahan niadtong nagatugtog ug alpa ug plawta. **22** Ug si
Zila nanganak kang Tubal Cain, ang nagahimo ug mga gamit
nga gikan sa bronse ug puthaw. Ang igsoon nga babaye ni
Tubal Cain mao si Naama. **23** Si Lamec miingon sa iyang
mga asawa, "Ada ug Zila, paminawa ang akong tingog; kamo
nga mga asawa ni Lamec, paminawa kung unsa ang akong
isulti. Tungod kay nakapatay ako ug batan-on nga lalaki nga
nagsamad kanako, usa ka batan-on nga lalaki nga nagbun-og
kanako. **24** Kung adunay pito ka pilo nga balos alang kang
Cain, unya adunay 77 ka pilo nga balos alang kang Lamec."
25 Nakigdulog na usab si Adan sa iyang asawa, ug nanganak
siya ug laing anak nga lalaki. Iya kining ginganlan ug Set ug
miingon, "Ang Dios naghatag kanako ug laing anak nga lalaki
nga puli kang Abel, kay gipatay man siya ni Cain." **26** Adunay
anak nga lalaki nga natawo gikan kang Set ug iya siyang
gitawag sa ngalan nga Enos. Nianang panahona ang mga
tawo nagsugod na sa pagtawag sa ngalan ni Yahweh.

5 Mao kini ang listahan sa mga kaliwat ni Adan. Sa adlaw
nga gibuhat sa Dios ang tawo, gibuhat niya sila nga
sama kaniya. **2** Gibuhat niya sila nga lalaki ug babaye.
Gipanalanginan niya sila ug ginganlan sila ug tawo sa dihang
sila gibuhat. **3** Sa dihang nagpangidaron na si Adan ug
130 ka tuig, nahimo siyang amahan sa anak nga lalaki nga
sama kaniya, sunod sa iyang panagway ug ginganlan niya
siya ug Set. **4** Human si Adan nahimong amahan ni Set,
nagkinabuhi pa siya ug 800 ka tuig. Ug nahimo siyang amahan
sa daghan pang anak nga mga lalaki ug mga babaye. **5** Si
Adan nagkinabuhi ug 930 ka tuig, ug unya siya namatay. **6**
Sa dihang nagpangidaron na si Set ug 105 ka tuig, nahimo
siyang amahan ni Enos. **7** Human siya nahimong amahan
ni Enos, nagkinabuhi pa siya ug 807 ka tuig ug nahimong
amahan sa daghan pang anak nga mga lalaki ug mga babaye.
8 Nagkinabuhi si Set ug 912 ka tuig, ug unya siya namatay. **9**
Sa dihang nagpangidaron na si Enos ug 90 ka tuig, nahimo
siyang amahan ni Kenan. **10** Human siya nahimong amahan
ni Kenan, nagkinabuhi pa si Enos ug 815 ka tuig. Nahimo
siyang amahan sa daghan pang anak nga mga lalaki ug mga
babaye. **11** Si Enos nagkinabuhi ug 905 ka tuig, ug unya siya
namatay. **12** Sa dihang nagpangidaron na si Kenan ug 70 ka
tuig, nahimo siyang amahan ni Mahalalel. **13** Human siya
nahimong amahan ni Mahalalel, nagkinabuhi pa si Kenan
sulod sa 840 ka tuig. Nahimo siyang amahan sa daghan
pang anak nga mga lalaki ug mga babaye. **14** Si Kenan
nagkinabuhi ug 910 ka tuig, ug unya siya namatay. **15** Sa
dihang nagpangidaron na si Mahalalel ug 65 ka tuig, nahimo
siyang amahan ni Jared. **16** Human siya nahimong amahan ni
Jared, nagkinabuhi si Mahalalel sulod sa 830 ka tuig. Nahimo
siyang amahan sa daghan pang anak nga mga lalaki ug mga
babaye. **17** Nagkinabuhi si Mahalalel ug 895 ka tuig, ug unya
siya namatay. **18** Sa dihang nagpangidaron na si Jared ug
162 ka tuig, nahimo siyang amahan ni Enoc. **19** Human siya
nahimong amahan ni Enoc, nagkinabuhi pa si Jared ug 800 ka
tuig. Nahimo siyang amahan sa daghan pang anak nga mga
lalaki ug mga babaye. **20** Nagkinabuhi si Jared ug 962 ka tuig,
ug unya siya namatay. **21** Sa dihang nagpangidaron na si
Enoc ug 65 ka tuig, nahimo siyang amahan ni Metusela. **22**
Naglakaw si Enoc uban sa Dios sulod sa 300 ka tuig human
siya nahimong amahan ni Metusela. Nahimo siyang amahan
sa daghan pang anak nga mga lalaki ug mga babaye. **23**
Nagkinabuhi si Enoc ug 365 ka tuig. **24** Si Enoc naglakaw
uban sa Dios, ug unya nawala siya, kay gikuha man siya sa
Dios. **25** Sa dihang nagpangidaron na si Metusela ug 187
ka tuig, nahimo siyang amahan ni Lamec. **26** Human siya
nahimong amahan ni Lamec, si Metusela nagkinabuhi pa ug
782 ka tuig. Nahimo siyang amahan sa daghan pang anak nga
mga lalaki ug mga babaye. **27** Si Metusela nagpangidaron ug
969 ka tuig. Unya siya namatay. **28** Sa dihang nagpangidaron
na si Lamec ug 182 ka tuig, nahimo siyang amahan sa usa ka
anak nga lalaki. **29** Ginganlan niya siya ug Noe, nga nag-
ingon, "Siya maoy maghatag kanato ug kapahulayan gikan sa
atong mga pagpaningkamot ug gikan sa kahago sa atong
mga kamot, nga mao ang angay natong buhaton tungod sa
yuta nga gitunglo ni Yahweh." **30** Nagkinabuhi si Lamec ug
595 ka tuig human siya nahimong amahan ni Noe. Nahimo
siyang amahan sa daghan pang anak nga mga lalaki ug mga
babaye. **31** Nagkinabuhi si Lamec ug 777 ka tuig. Unya siya
namatay. **32** Human sa pagkinabuhi ni Noe ug 500 ka tuig,
nahimo siyang amahan nila Sem, Ham, ug Jafet.

6 Miabot ang panahon nga ang katawhan midaghan sa
kalibotan ug nanganak sila ug mga babaye, **2** nakita sa
mga anak sa Dios nga maanyag ang mga babayeng anak sa
mga tawo. Ilaha kining gikuha ug gihimo nga mga asawa, bisan
kinsa kanila nga ilang napili. **3** Si Yahweh miingon, "Ang akong
espiritu dili magpabilin sa katawhan hangtod sa kahangtoran,
tungod kay sila mga unod. Mabuhi sila sulod sa 120 ka tuig."
4 Niadtong mga panahona adunay mga higante sa kalibotan,
ug bisan sa sunod nga panahon. Nahitabo kini sa dihang
giminyoan sa mga anak sa Dios ang mga anak nga babaye sa
mga tawo, ug nakabaton sila ug mga anak kanila. Mao kini ang
mga kusgan nga mga tawo kaniadto, mga tawong bantogan.
5 Nakita ni Yahweh nga dako ang pagkadaotan sa tawo diha
sa kalibotan, ug ang matag tinguha sa hunahuna sa ilang mga
kasingkasing nagpadayon nga daotan. **6** Nagbasol si Yahweh
nga gibuhat niya ang tawo sa kalibotan, ug nakapasubo kini sa
iyang kasingkasing. **7** Unya si Yahweh miingon, "Pagalaglagon
ko ang katawhan nga akong gibuhat gikan sa ibabaw sa
kalibotan; ang katawhan ug ang dagkong mga mananap, ang
mga nagakamang nga mga mananap ug ang mga langgam sa
kalangitan, kay nagbasol ako nga gibuhat ko sila." **8** Apan si
Noe nakakaplag ug pabor sa atubangan ni Yahweh. **9** Mao
kini ang mga panghitabo nga may kalabotan kang Noe. Si Noe

usa ka matarong nga tawo, ug wala siya'y sala taliwala sa
mga tawo sa iyang kapanahonan. Si Noe naglakaw uban sa
Dios. **10** Si Noe nahimong amahan sa tulo ka anak nga mga
lalaki: si Sem, si Ham, ug si Jafet. **11** Ang kalibotan hugaw na
sa atubangan sa Dios, ug napuno kini sa pagkadaotan. **12**
Nakita sa Dios ang kalibotan; tan-awa, hugaw na kini, kay
gihugawan sa tanang unod ang ilang paggawi sa kalibotan. **13**
Ang Dios miingon kang Noe, "Akong nakita nga panahon na
nga tapuson ang tanang unod, kay napuno sa pagkamapintas
ang kalibotan pinaagi kanila. Tinuod gayod, laglagon ko sila
uban ang kalibotan. **14** Pagbuhat ug arka nga gikan sa kahoy
nga cipros alang sa imong kaugalingon. Paghimo ug mga
lawak sa arka, buliti kini ug alkitran sa sulod ug sa gawas. **15**
Ingon niini ang imong pagabuhaton: ang katas-on sa arka
mokabat ug 300 ka kubiko, 50 ka kubiko ang gilapdon, ug 30
ka kubiko ang kahabugon. **16** Pagbuhat ug atop alang sa
arka, ug humana kini sa usa ka kubiko gikan sa taas sa kilid
niini. Pagbutang ug pultahan sa kilid sa arka ug buhati kini ug
pinakaubos, ikaduha, ug ikatulo nga andana. **17** Paminaw,
padad-an ko ug dakong lunop sa tubig ang kalibotan, aron
laglagon ang tanang unod nga adunay gininhawa sa kinabuhi
ilalom sa kalangitan. Mangamatay ang tanan nga anaa sa
kalibotan. **18** Apan pagabuhaton ko ang akong saad diha
kanimo. Mosulod ka sa arka, ikaw, ug ang imong mga anak
nga lalaki, ug ang imong asawa, ug ang mga asawa sa imong
mga anak nga lalaki. **19** Sa matag buhing binuhat sa tanang
unod, kinahanglan nga magdala ka ug tinagduha sa matag
matang ngadto sa arka, aron mabuhi sila uban kanimo, laki
ug baye. **20** Sa mga langgam sumala sa ilang matang, ug
ang matag matang sa dagko nga mga mananap, sa matag
matang sa mananap nga nagakamang sa yuta, tinagduha sa
nagkadaiyang matang ang mokuyog kanimo, aron mabuhi sila.
21 Pagtigom ug matag matang sa pagkaon ug tipigi kini, aron
aduna kamoy makaon lakip na sila." **22** Busa gibuhat kini ni
Noe. Sumala sa tanan nga gimando kaniya sa Dios, iya kining
gibuhat.

7 Si Yahweh miingon kang Noe, "Dali, ikaw ug ang tibuok
mong panimalay, sulod sa arka, kay nakita nako nga ikaw
ra ang matarong sa akong atubangan niining kaliwatana. **2** Sa
matag hinlo nga mananap pagdala ug pito ka parisan nga laki
ug baye. Ug sa mga mananap nga dili hinlo, pagdala ug duha,
laki ug ang iyang pares. **3** Ingon man ang mga langgam sa
kawanangan, pagdala ug pito ka parisan sa laki ug baye, aron
magpabilin ang ilang kaliwat ibabaw sa tibuok kalibotan. **4** Kay
sa ikapito ka adlaw paulanon ko ang kalibotan sulod sa 40
ka adlaw ug 40 ka gabii. Pagalaglagon ko gikan sa yuta ang
tanang buhi nga binuhat nga akong gihimo." **5** Gituman ni Noe
ang tanan nga gisugo ni Yahweh kaniya. **6** Nagpangidaron si
Noe ug 600 ka tuig sa dihang ang lunop miabot sa kalibotan.
7 Misulod sa arka si Noe, ang iyang mga anak nga lalaki,
ang iyang asawa, ug ang mga asawa sa iyang mga anak
tungod sa tubig sa lunop. **8** Ang mga mananap nga hinlo ug
mga mananap nga dili hinlo, mga langgam, ug ang tanan nga
nagakamang sa yuta, **9** sa tinagduha, laki ug baye, miduol
kang Noe ug nanulod ngadto sa arka, sumala sa gisugo sa
Dios kang Noe. **10** Unya human sa pito ka adlaw, ang tubig sa
lunop miabot sa kalibotan. **11** Sa ika-600 ka tuig sa kinabuhi
ni Noe, sa ikaduhang bulan, sa ika-17 nga adlaw sa bulan, sa
maong adlaw, mibuhagay ang tanang tubod sa kinahiladman,
ug nangaabli ang mga tamboanan sa langit. **12** Misugod sa
pagbundak ang ulan sa kalibotan sulod sa 40 ka adlaw ug 40
ka gabii. **13** Nianang samang adlawa si Noe ug ang iyang mga
anak nga lalaki, si Sem, si Ham, ug si Jafet, ug ang asawa
ni Noe, ug ang tulo ka mga asawa sa iyang mga anak nga
lalaki nga uban kanila, misulod ngadto sa arka. **14** Nanulod
sila uban ang matag ihalas nga mananap sumala sa ilang
matang, ug matag binuhi nga mga mananap sumala sa ilang
matang, ug ang mga nagakamang nga mananap ibabaw sa
kalibotan sumala sa ilang matang, ug ang langgam sumala sa
ilang matang, ug matag matang sa binuhat nga adunay pako.
15 Duha sa tanang unod nga adunay gininhawa sa kinabuhi
misulod sa arka uban kang Noe. **16** Ug ang mga mananap nga
nanulod mao ang mga laki ug baye sa tanang binuhat; misulod
sila sumala sa gisugo sa Dios kaniya. Unya pagkahuman
gisirad-an ni Yahweh ang pultahan. **17** Unya miabot ang lunop
sa kalibotan sa 40 ka adlaw, ug milawom pag-ayo ang tubig ug
milutaw ang arka. Naglutaw kini ibabaw sa yuta. **18** Mihaganas
ang tubig ug midako pa gayod ibabaw sa yuta, ug milutaw ang
arka ibabaw sa tubig. **19** Ug hilabihan gayod ang pagtaas sa
tubig sa kalibotan. Hingpit nga gilapawan niini ang tanang
tag-as nga bukid nga anaa sa ilalom sa tibuok kalangitan.
20 Milapaw pa gayod ang tubig ug 15 ka kubiko ibabaw sa
kabukiran. **21** Nangamatay ang tanang may kinabuhi nga
nagalihok ibabaw sa kalibotan: ang mga langgam, mga binuhi
nga mananap, mga ihalas nga mga mananap, ang tanang mga
binuhat nga nagakamang sa yuta, ug ang tanang katawhan.
22 Ang tanang mga binuhat nga may gininhawa sa espiritu sa
kinabuhi, ang tanang anaa sa mala nga yuta, nangamatay.
23 Busa nangahanaw ang tanang butang nga may kinabuhi
ibabaw sa yuta, gikan sa mga tawo ngadto sa dagko nga mga
mananap, sa nagakamang nga mga mananap, ug ngadto sa
mga kalanggaman sa kawanangan. Nangalaglag silang tanan
nga gikan sa yuta. Si Noe lamang ug kadtong kauban niya sa
arka ang nahibilin. **24** Gilunopan sa tubig ang kalibotan sulod
sa 150 ka adlaw.

8 Giisip sa Dios si Noe, ang tanang mga ihalas nga mananap,
ug ang tanang binuhi nga mananap nga uban kaniya sa
arka. Gipatayhop sa Dios ang hangin sa tibuok kalibotan,
ug misugod paghubas ang tubig. **2** Ang mga tubod sa
kinahiladman ug ang mga tamboanan sa langit gisirad-an, ug
miundang na sa pag-ulan. **3** Nagpadayon sa paghubas ang
tubig sa lunop diha sa kalibotan. Ug human sa 150 ka adlaw,
mihubas na gayod ang tubig. **4** Ug sa ikapito nga bulan, sa
ika-17 nga adlaw sa bulan nakatungtong na ang arka ibabaw
sa kabukiran sa Ararat. **5** Nagpadayon sa paghubas ang tubig
hangtod sa ikanapulo nga bulan. Sa unang adlaw sa bulan,
nakita na ang mga tumoy sa kabukiran. **6** Miabot human sa
40 ka adlaw nga giablihan ni Noe ang tamboanan sa arka
nga iyang gihimo. **7** Gisugo niya ang uwak ug naglupadlupad
kini hangtod nga mihubas na ang tubig sa kalibotan. **8** Unya
nagpalupad siya ug salampati aron masuta kung mihubas na
ang tubig sa yuta, **9** apan walay nakaplagan nga katugpahan
ang salampati aron iyang pahulayan, ug mibalik kini ngadto
kaniya sa arka, kay natabonan pa gihapon ug tubig ang tibuok
kalibotan. Gipagawas niya ang iyang kamot, ug gikuha ug
gipasulod kini ngadto sa arka uban kaniya. **10** Mihulat pa siya
ug dugang pito ka adlaw unya gipalupad niya pag-usab ang
salampati gikan sa arka. **11** Mibalik ang salampati ngadto
kaniya sa pagkagabii. Tan-awa! Adunay bag-ong kinutlo nga
dahon sa olibo sa iyang sungo. Busa nasayran ni Noe nga
mihubas na ang tubig sa kalibotan. **12** Mihulat pa siya ug
dugang pang pito ka adlaw, ug gipalupad niya pag-usab
ang salampati. Ug wala na kini mibalik pag-usab kaniya. **13**
Nahitabo sa ika-601 ka tuig, sa unang bulan, sa unang adlaw

sa bulan, nga nihubas na ang tubig sa kalibotan. Gikuha ni
Noe ang tabon sa arka, ug mitan-aw sa gawas, ug nakita niya
nga mala na ang ibabaw sa yuta. **14** Sa ikaduhang bulan,
sa ika-27 nga adlaw sa bulan, namala na ang yuta. **15** Ang
Dios miingon kang Noe, **16** "Gawas na sa arka, ikaw, ang
imong asawa, ang imong mga anak nga lalaki, ug ang mga
asawa sa imong mga anak nga lalaki nga uban kanimo. **17**
Pagawasa na uban kanimo ang tanang buhing binuhat nga
adunay unod, lakip na ang mga langgam, ang binuhi nga mga
mananap, ug ang tanang mananap nga nagakamang sa yuta,
aron managsanay sila sa tibuok kalibotan, magmabungahon,
ug managhan sa ibabaw sa kalibotan." **18** Busa migawas
si Noe uban ang iyang mga anak nga lalaki, iyang asawa,
ug ang mga asawa sa iyang mga anak uban kaniya. **19**
Nanggawas sa arka ang tanang buhi nga binuhat, ang tanang
nagakamang nga mananap, ug ang tanang langgam, ang
tanan nga nagalihok ibabaw sa yuta, sumala sa ilang banay.
20 Nagtukod si Noe ug usa ka halaran alang kang Yahweh.
Mikuha siya ug pipila ka hinlo nga mga mananap ug pipila ka
hinlo nga mga langgam, ug naghalad siya ug sinunog nga
mga halad ngadto sa halaran. **21** Nasimhotan ni Yahweh
ang mahumot nga aso ug miingon sa iyang kasingkasing,
"Dili ko na tunglohon pag-usab ang kalibotan tungod sa mga
katawhan, bisan pa ug daotan ang gitinguha sa ilang mga
kasingkasing sukad pa sa ilang pagkabata. Dili ko na laglagon
pag-usab ang tanang may kinabuhi, sama sa akong gibuhat.
22 Samtang anaa pa ang kalibotan, ang tingtanom ug ting-ani,
ang bugnaw ug ang init, ang ting-init ug ting-tugnaw, ug ang
adlaw ug gabii dili mohunong."

9 Unya gipanalanginan sa Dios si Noe ug ang iyang mga anak
nga lalaki, ug miingon ngadto kanila, "Pagmabungahon,
pagpadaghan, ug pun-a ang kalibotan. **2** Mangahadlok ug
malisang kaninyo ang matag buhing mananap sa kalibotan, ang
tanang kalanggaman sa kawanangan, ang tanang nagakamang
sa yuta, ug ang tanang isda sa kadagatan. Gihatag sila diha
sa inyong kamot. **3** Ang tanang molihok nga butang nga
buhi mahimong pagkaon alang kaninyo. Sama nga gihatag
ko kaninyo ang mga lunhaw nga mga tanom, karon ihatag
ko kaninyo ang tanang butang. **4** Apan kinahanglan nga dili
kamo mokaon sa karne nga adunay kinabuhi—nga adunay
dugo—niini. **5** Apan alang sa inyong dugo, ang kinabuhi nga
anaa sa inyong dugo, nagkinahanglan ako ug bayad. Gikan sa
kamot sa matag mananap nagkinahanglan ako niini. Gikan
sa kamot sa bisan kinsang tawo, gikan sa kamot sa tawo
nga nagpatay sa iyang igsoon, nagkinahanglan ako ug bayad
alang sa kinabuhi nianang tawhana. **6** Si bisan kinsa nga mag-
ula sa dugo sa tawo, pinaagi sa tawo maula usab ang iyang
dugo, kay pinaagi sa hulagway sa Dios gibuhat ang tawo. **7**
Alang kaninyo, pagmabungahon ug pagpadaghan, lukopa ang
tibuok kalibotan ug panaghan." **8** Unya ang Dios misulti kang
Noe ug sa iyang mga anak nga lalaki nga uban kaniya, nga
nag-ingon, **9** "Alang kanako, paminaw! Ako magahimo ug
pakigsaad uban kaninyo ug sa inyong mga kaliwatan sunod
kaninyo, **10** ug lakip ang tanang buhing binuhat nga uban
kaninyo, lakip ang kalanggaman, ang mga binuhing mananap,
ug ang tanang binuhat sa kalibotan nga uban kaninyo, gikan
sa tanan nga miggawas sa arka, ngadto sa tanang buhing
binuhat sa kalibotan. **11** Ug karon ako magahimo ug pakigsaad
tali kaninyo, nga dili na pagalaglagon pag-usab ang tanang
unod pinaagi sa lunop sa tubig. Wala na gayoy lunop nga
molaglag sa kalibotan pag-usab." **12** Miingon ang Dios, "Kini
ang timaan sa pakigsaad nga akong pagahimoon tali kanako
ug kaninyo ug sa tanang buhing binuhat nga uban kaninyo,
alang sa tanang umaabot nga kaliwatan: **13** akong gibutang
ang akong bangaw sa panganod, ug mao kini ang timaan
sa pakigsaad tali kanako ug sa kalibotan. **14** Moabot kini
sa dihang dad-on ko ang panganod ibabaw sa kalibotan ug
makita ang bangaw sa panganod, **15** unya mahinumdoman ko
ang akong pakigsaad, nga tali kanako ug kaninyo ug sa tanang
buhing binuhat sa tanang unod. Dili na gayod mahimong
lunop ang tubig nga maglaglag sa tanang unod. **16** Ang
bangaw maanaa sa kapanganoran ug makita ko kini, aron nga
mahinumdoman ko ang walay kataposang pakigsaad tali sa
Dios ug sa matag buhing binuhat sa tanang unod nga anaa sa
kalibotan." **17** Unya miingon ang Dios kang Noe, "Kini ang
timaan sa pakigsaad nga akong gihimo tali kanako ug sa
tanang unod nga anaa sa kalibotan." **18** Ang mga anak ni
Noe nga lalaki nga migawas sa arka mao sila Sem, Ham,
ug Jafet. Si Ham mao ang amahan ni Canaan. **19** Kining
tulo mao ang mga anak ni Noe nga lalaki, ug gikan kanila
nalukop ang tibuok kalibotan. **20** Nahimong mag-uuma si Noe,
ug nagtanom siyag parasan. **21** Nag-inom siya ug bino ug
nahubog. Naghigda siya nga walay tabon didto sa iyang tolda.
22 Unya nakita ni Ham, nga amahan ni Canaan, ang hubo
nga lawas sa iyang amahan ug iyang gisultihan ang iyang
duha ka mga igsoon nga anaa sa gawas. **23** Busa mikuha
ug panapton si Sem ug si Jafet ug gibutang nila kini ibabaw
sa ilang mga abaga, ug milakaw nga patalikod ug gitabonan
ang hubo nga lawas sa ilang amahan. Nilingi sila sa laing
bahin, aron nga dili nila makita ang hubo nga lawas sa ilang
amahan. **24** Sa dihang nakamata na si Noe gikan sa iyang
pagkahubog, nasayran niya kung unsa ang nahimo sa iyang
kinamanghorang anak nga lalaki ngadto kaniya. **25** Busa
miingon siya, "Tinunglo si Canaan. Mahimo siyang ulipon sa
mga ulipon sa iyang mga igsoon." **26** Miingon usab siya,
"Hinaot nga mapanalanginan si Yahweh, ang Dios ni Sem, ug
hinaot nga si Canaan mahimo niyang sulugoon. **27** Hinaot
nga padak-on sa Dios si Jafet, ug tugotan siya nga mobuhat
sa iyang pinuy-anan didto sa mga tolda ni Sem. Hinaot nga
mahimo niyang sulugoon si Canaan." **28** Human sa lunop,
nabuhi pa si Noe sulod sa 350 katuig. **29** Sa kinatibuk-an
nabuhi si Noe ug 950 katuig, unya namatay siya.

10 Mao kini ang mga kaliwatan sa mga anak ni Noe nga
lalaki, nga sila si, Sem, Ham, ug Jafet. Nakabaton
sila ug mga anak nga lalaki human sa lunop. **2** Ang mga
anak ni Jafet nga lalaki mao sila Gomer, Magog, Madai,
Jaban, Tubal, Mesec, ug Tiras. **3** Ang mga anak ni Gomer
nga lalaki mao sila Askenas, Rifat, ug Togarma. **4** Ang
mga anak ni Jaban nga lalaki mao sila Elisha, Tarsis, Kittim,
ug Dodanim. **5** Gikan niini nagkabulag ang mga tawo sa
baybayon ug nangadto sa ilang kayutaan, ang matag-usa
sumala sa ilang kaugalingon nga pinulongan, sumala sa ilang
mga banay, sumala sa ilang mga nasod. **6** Ang mga anak
ni Ham nga lalaki mao sila Cus, Mizraim, Put, ug Canaan.
7 Ang mga anak ni Cus nga lalaki mao sila Seba, Habila,
Sabata, Raama, ug Sabteca. Ang mga anak ni Raama nga
lalaki mao sila Seba ug Dedan. **8** Si Cus nahimong amahan ni
Nimrod, nga maoy unang nahimong mananaog sa kalibotan.
9 Siya ang kusgang mangangayam sa atubangan ni Yahweh.
Maong ginaingon kini, "Sama kang Nimrod, ang kusgang
mangangayam sa atubangan ni Yahweh." **10** Ang unang
mga sentro sa iyang gingharian mao ang Babel, Erec, Acad,
ug Calne, didto sa yuta sa Sinar. **11** Gawas niadtong yutaa
miadto siya sa Assyria ug gitukod ang Nineve, Rehobot Ir,

Cala, **12** ug Resen, nga anaa taliwala sa Nineve ug Cala.
Dako kato nga siyudad. **13** Si Mizraim nahimong amahan sa
mga Luditihanon, sa mga Anamihanon, sa mga Lehabihanon,
sa Naptuhanon, **14** sa mga Patrusihanon, sa mga Casluhanon
(nga mao ang gigikanan sa mga Filistihanon), ug sa mga
Captorihanon. **15** Si Canaan nahimong amahan ni Sidon,
ang iyang kamagulangang anak, ug ni Het, **16** ug sa mga
Jebusihanon, sa mga Amorihanon, sa mga Girgasihanon, **17**
sa mga Hebihanon, sa mga Arkihanon, sa mga Sinaihanon,
18 sa mga Arvadihanon, sa mga Semarihanon ug sa mga
Hamatihanon. Pagkahuman nikaylap ang mga banay sa mga
Canaanhon. **19** Ang utlanan sa mga Canaanhon gikan sa
Sidon, padulong sa Gerar, hangtod sa Gasa, ug paingon sa
Sodoma, Gomora, Adma, ug Zeboim, hangtod sa Lasa. **20**
Mao kini ang mga anak ni Ham nga lalaki, sumala sa ilang
banay, sumala sa ilang mga pinulongan, sa ilang kayutaan, ug
sa ilang kanasoran. **21** Nakabaton usab ug mga anak nga
lalaki si Sem ang magulang nga igsoon ni Jafet. Si Sem usab
ang katigulangan sa tanang tawo sa Eber. **22** Ang mga anak
ni Sem nga lalaki mao sila si Elam, Asur, Arpacsad, Lud, ug
Aram. **23** Ang mga anak ni Aram nga lalaki mao sila si Uz,
Hul, Geter, ug Mesec. **24** Si Arpacsad nahimong amahan
ni Sela, ug si Sela nahimong amahan ni Eber. **25** Si Eber
adunay duha ka mga anak nga lalaki. Ang pangalan sa usa
mao si Peleg, tungod kay sa iyang panahon nabahin man
ang kalibotan. Ang pangalan sa iyang igsoon nga lalaki mao
si Joktan. **26** Si Joktan nahimong amahan nila ni Almodad,
Selep, Hasarmabet, Jera, **27** Hadoram, Uzal, Dikla, **28** Obal,
Abimael, Seba, **29** Opir, Habila, ug Jobab. Silang tanan mga
anak nga lalaki ni Joktan. **30** Ang ilang teritoryo gikan sa
Mesa, padulong sa Sefar, ang bukid sa sidlakan. **31** Mao kini
ang mga anak nga lalaki ni Sem, sumala sa ilang mga banay
ug sa ilang mga pinulongan, sa ilang kayutaan, ug sumala sa
ilang kanasoran. **32** Mao kini ang mga banay sa mga anak ni
Noe nga lalaki, sumala sa ilang mga gigikanan, sumala sa
ilang kanasoran. Gikan niini nagkatibulaag ang mga nasod ug
nagkatag sa kalibotan human sa lunop.

11 Karon ang tibuok kalibotan nagagamit ug usa lamang
ka pinulongan ug adunay managsama nga mga pulong.
2 Samtang mipanaw sila paingon sa sidlakan, nakita nila
ang kapatagan sa yuta sa Sinar ug mipuyo sila didto. **3**
Ug nagsultihanay sila sa usag-usa, “Umari kamo, magbuhat
kita ug tisa ug lutoon nato kini pag-ayo.” Aduna silay tisa
imbis nga bato ug alkitran ingon nga apog. **4** Miingon sila,
“Umari kamo, magbuhat kita ug siyudad ug usa ka tore nga
mosangko sa langit, ug maghimo kitag ngalan alang sa atong
kaugalingon. Kung dili nato kini himoon, magkatibulaag kita sa
tibuok kalibotan.” **5** Busa mikanaog si Yahweh aron sa pagtan-
aw sa siyudad ug sa tore nga gibuhat sa mga kaliwat ni Adan.
6 Miingon si Yahweh, “Tan-awa, usa na sila ka katawhan nga
managsama ang pinulongan, ug nagsugod na sila sa paghimo
niini! Sa dili madugay wala na silay gusto nga himoon nga dili
nila mahimo. **7** Umari kamo, manganaog kita ug libogon ang
ilang pinulongan didto, aron nga dili na sila magkasinabot sa
usag-usa.” **8** Busa gipatibulaag sila ni Yahweh gikan didto ug
ngadto sa tibuok kalibotan ug mihunong sila sa pagbuhat sa
siyudad. **9** Busa, ginganlan kini ug Babel, tungod kay didto
man gilibog ni Yahweh ang pinulongan sa tibuok kalibotan
ug gikan didto gipatibulaag sila ni Yahweh sa nagkalainlaing
dapit sa tibuok kalibotan. **10** Mao kini ang mga kaliwat ni
Sem. Si Sem nag-edad na ug 100 ka tuig, ug nahimo siyang
amahan ni Arpacsad duha ka tuig human ang lunop. **11**
Nabuhi si Sem sulod sa 500 ka tuig human siya nahimong
amahan ni Arpacsad. Nahimo usab siya nga amahan sa uban
niyang mga anak nga lalaki ug babaye. **12** Sa dihang nag-
edad na si Arpacsad ug 35 ka tuig, nahimo siyang amahan ni
Sela. **13** Si Arpacsad nabuhi sulod sa 403 katuig human siya
nahimo nga amahan ni Sela. Nahimo usab siya nga amahan
sa uban pa niya nga mga anak nga lalaki ug babaye. **14**
Sa dihang nag-edad na si Sela ug 30 ka tuig, nahimo siya
nga amahan ni Eber. **15** Nabuhi si Sela sulod sa 403 ka tuig
human siya nahimong amahan ni Eber. Nahimo usab siya
nga amahan sa uban pa niya nga mga anak nga lalaki ug
babaye. **16** Sa dihang nag-edad si Eber ug 34 ka tuig, nahimo
siya nga amahan ni Peleg. **17** Nabuhi si Eber sulod sa 430
katuig human siya nahimong amahan ni Peleg. Nahimo usab
siya nga amahan sa uban pa niya nga mga anak nga lalaki
ug babaye. **18** Sa dihang nag-edad si Peleg ug 30 ka tuig,
nahimo siya nga amahan ni Reu. **19** Nabuhi si Peleg sulod sa
209 katuig human siya nahimo nga amahan ni Reu. Nahimo
usab siya nga amahan sa uban pa niya nga mga anak nga
lalaki ug babaye. **20** Sa dihang nag-edad si Reu ug 32 ka tuig,
nahimo siya nga amahan ni Serug. **21** Nabuhi si Reu sulod
sa 207 ka tuig human siya nahimo nga amahan ni Serug.
Nahimo usab siya nga amahan sa uban pa niya nga mga anak
nga lalaki ug babaye. **22** Sa dihang nag-edad si Serug ug
30 ka tuig, nahimo siya nga amahan ni Nahor. **23** Nabuhi si
Serug sulod sa 200 ka tuig human siya nahimo nga amahan
ni Nahor. Nahimo usab siya nga amahan sa uban niya nga
mga anak nga lalaki ug babaye. **24** Sa dihang nag-edad si
Nahor ug 29 ka tuig, nahimo siya nga amahan ni Tera. **25**
Nabuhi si Nahor sulod sa 119 ka tuig human siya mahimong
amahan ni Tera. Nahimo usab siya nga amahan sa uban niya
nga mga anak nga lalaki ug babaye. **26** Sa nag-edad si Tera
ug 70 ka tuig, nahimo siya nga amahan ni Abram, Nahor, ug
Haran. **27** Karon mao kini ang mga kaliwat ni Tera. Si Tera
mao ang amahan ni Abram, Nahor ug Haran. Ug si Haran
mao ang amahan ni Lot. **28** Namatay si Haran sa atubangan
sa iyang amahan nga si Tera sa yuta nga iyang natawhan,
sa Ur sa mga Caldeahanon. **29** Nangasawa si Abram ug si
Nahor. Ang ngalan sa asawa ni Abram mao si Sarai ug ang
ngalan sa asawa ni Nahor mao si Milca, anak nga babaye ni
Haran, nga amahan ni Milca ug ni Isca. **30** Karon baog si
Sarai; wala siyay anak. **31** Gikuha ni Tera ang iyang anak nga
si Abram, ug si Lot nga anak sa iyang anak nga si Haran, ug
si Sarai nga iyang umagad nga babaye, nga asawa ni Abram
ug mibiya sila sa dapit sa Ur sa Caldehanon, aron moadto
padulong sa yuta sa Canaan. Apan nahiabot sila sa Haran ug
mipuyo sila didto. **32** Nabuhi pa si Tera sulod sa 205 ka tuig
ug unya namatay didto sa Haran.

12 Karon miingon si Yahweh kang Abram, “Lakaw ug biya
sa imong nasod, gikan sa imong kaparyentihan, ug
gikan sa panimalay sa imong amahan, ngadto sa yuta nga
akong ipakita kanimo. **2** Himoon ko ikaw nga dakong nasod,
panalanginan ko ikaw, himoon ko nga bantogan ang imong
ngalan, ug mahimo kang panalangin. **3** Panalanginan ko
kadtong magapanalangin kanimo, apan si bisan kinsa kadtong
magpakaulaw kanimo akong pagatunglohon. Pinaagi kanimo
mapanalanginan ang tanang pamilya sa kalibotan.” **4** Busa
milakaw si Abram, sama sa giingon ni Yahweh nga iyang
himoon, ug miuban kaniya si Lot. 75 ka tuig na ang edad
ni Abraham sa dihang mibiya siya sa Haran. **5** Gidala ni
Abram si Sarai, nga iyang asawa, ug si Lot nga anak sa iyang
igsoon nga lalaki, lakip na ang tanan nilang mga kabtangan

nga ilang natigom, ug ang katawhan nga ilang nakuha sa
Haran. Unya mibiya sila aron moadto ngadto sa yuta sa
Canaan, ug miabot sila sa yuta sa Canaan. **6** Milabay si
Abram niadtong yutaa hangtod nahiabot sa Shekem, ngadto sa
tugas sa More. Nianang panahona ang mga Canaanhon ang
nagpuyo didtong yutaa. **7** Mipakita si Yahweh kang Abram,
ug miingon, "Ihatag ko kining yutaa sa imong mga kaliwat."
Busa si Abram nagbuhat ug halaran alang kang Yahweh, nga
nagpakita kaniya. **8** Gikan didto mibalhin siya sa kabungtoran
sa sidlakan sa Betel, nga diin nagtukod siya ug barongbarong,
diha ang Betel sa kasadpan ug ang Ai paingon sa Sidlakan.
Didto nagtukod siyag halaran alang kang Yahweh ug gitawag
ang ngalan ni Yahweh. **9** Unya si Abram mipadayon sa iyang
panaw, padulong sa Negeb. **10** Adunay kagutom didto nga
yuta, busa milugsong si Abram padulong sa Ehipto ug mipuyo
didto, kay hilabihan ang kagutom nianang yutaa. **11** Sa dihang
hapit na siya makasulod sa Ehipto, miingon siya kang Sarai
nga iyang asawa, "Tan-awa ako, nasayod ako nga maanyag
kaayo ka nga babaye. **12** Sa dihang ang mga Ehiptohanon
makakita kanimo moingon sila nga, 'Mao kini ang iyang asawa',
ug ila akong patyon, apan buhion ka nila. **13** Ingna sila nga
igsoon ko ikaw, aron nga ayohon nila ako pagtagad tungod
kanimo, ug aron nga luwason nila ang akong kinabuhi tungod
kanimo." **14** Nahitabo kadto sa dihang misulod si Abram
ngadto sa Ehipto, nakita sa mga Ehiptohanon si Sarai nga
maanyag kaayo. **15** Nakita siya sa mga prinsipe ni Paraon ug
gidayeg nila siya ngadto kang Paraon, ug gidala siya ngadto
sa panimalay ni Paraon. **16** Giatiman pag-ayo ni Paraon si
Abram tungod kaniya, ug gihatagan siya ug karnero, baka,
lalaki nga mga asno, mga sulugoon nga lalaki, mga sulugoon
nga babaye, babaye nga mga asno, ug mga kamelyo. **17** Unya
gipaantos ni Yahweh si Paraon ug ang iyang panimalay uban
sa dako nga hampak tungod kang Sarai, nga asawa ni Abram.
18 Unya gipatawag ni Paraon si Abram, ug miingon; "Unsa ba
kining gibuhat mo kanako? Nganong wala ka man nagsulti
nga imo man diay siyang asawa? **19** Nganong miingon ka
man, 'Igsoon nako siya', aron ba kuhaon nako siya ug himoon
nakong asawa? Busa karon, ania ang imong asawa. Dal-a
siya, ug lakaw." **20** Unya gimandoan ni Paraon ang iyang
mga tawo mahitungod kaniya, ug gipalakaw nila siya, uban sa
iyang asawa ug ang tanan nga anaa kaniya.

13 Busa mitungas si Abram gikan sa Ehipto ug mipadulong
ngadto sa Negeb, siya, ang iyang asawa, ug ang tanan
nga iyang gipanag-iyahan. Mikuyog usab si Lot kanila. **2**
Karon si Abram dato na kaayo sa mga mananap, plata, ug
sa bulawan. **3** Mipadayon siya sa iyang pagpanaw gikan sa
Negeb paingon sa Betel, ngadto sa dapit nga iyang gitukoran
kaniadto sa iyang barongbarong, taliwala sa Betel ug Ai. **4**
Miadto siya sa dapit nga iyang gitukoran kaniadto sa iyang
halaran. Dinhi gitawag niya ang ngalan ni Yahweh. **5** Karon si
Lot, nga mikuyog sa pagpanaw ni Abram, aduna usab mga
karnero, mga baka, ug mga barongbarong. **6** Ang yuta dili
na paigo alang kanila nga maghiusa sila pagpuyo, tungod
kay daghan na kaayo ang ilang mga kabtangan, busa dili sila
mahimong magkuyog ug puyo. **7** Usab, adunay panagbingkil
tali sa mga magbalantay sa mga mananap ni Abram ug sa
mga magbalantay sa mga mananap ni Lot. Niadtong panahona
ang mga Canaanhon ug ang mga Perisihanon nanimuyo usab
niadtong yutaa. **8** Busa miingon si Abram kang Lot, "Wala
untay panagbingkil tali kanimo ug kanako, ug tali usab sa mga
magbalantay sa imong mga mananap ug sa mga magbalantay
sa akong mga mananap; kay pamilya man kita. **9** Dili ba anaa
man ang tibuok yuta sa imong atubangan? Lakaw ug biya
gikan kanako. Kung moadto ka sa wala, moadto ako sa tuo.
O kung moadto ka sa tuo, moadto ako sa wala." **10** Busa
gisud-ong ni Lot ang palibot, ug nakita niya ang tibuok patag
sa Jordan nga daghan ug katubigan sa bisan asang dapit
paingon sa Soar, sama sa tanaman ni Yahweh, sama sa yuta
sa Ehipto. Sa wala pa gilaglag ni Yahweh ang Sodoma ug
Gomora. **11** Busa gipili ni Lot alang sa iyang kaugalingon ang
tibuok patag sa Jordan ug mipanaw paingon sa sidlakan, ug
ang magparyente nagbulag-bulag sa usag-usa. **12** Nagpuyo
si Abram sa yuta sa Canaan, ug si Lot nagpuyo taliwala sa
mga siyudad nga patag. Gitukod niya ang iyang barongbarong
ingon ka layo sa Sodoma. **13** Karon ang mga tawo sa Sodoma
hilabihan na kaayo ka daotan batok kang Yahweh. **14** Miingon
si Yahweh kang Abram human mibiya si Lot kaniya, "Lantawa
ang dapit nga imong gitindogan ngadto sa amihanan, sa
habagatan, sa sidlakan ug sa kasadpan. **15** Ihatag ko kanimo
ang tanang yuta nga imong nakita, ihatag ko kanimo ug sa
imong mga kaliwat hangtod sa kahangtoran. **16** Ug himoon ko
ang imong mga kaliwat nga sama kadaghan sa abog sa yuta,
kay kung adunay tawo nga makaihap sa abog sa kalibotan,
unya maihap usab ang imong mga kaliwat. **17** Tindog, lakaw
sa gitas-on ug sa gilapdon sa yuta, kay ihatag ko kini kanimo."
18 Busa gidala ni Abram ang iyang barongbarong, ug miadto
ug mipuyo sa katugasan ni Mamre, nga anaa sa Hebron, ug
didto gitukod niya ang halaran alang kang Yahweh.

14 Nahitabo kini sa kapanahonan ni Amrafel nga hari sa
Sinar, ni Ariok nga hari sa Elasar, ni Kedorlaomer nga
hari sa Elam, ug ni Tidal nga hari sa Goiim, **2** nakiggubat sila
batok kang Bera, ang hari sa Sodoma, kang Birsa ang hari
sa Gomora, kang Sinab ang hari sa Adma, kang Semeber
ang hari sa Seboiim ug ang hari sa Bela (nga gitawag usab
ug Soar.) **3** Kining lima ka mga hari nagkahiusa didto sa
walog sa Sidim (nga gitawag usab ug Asin nga Dagat). **4** Sa
napulo ug duha ka tuig nag-alagad sila kang Kedorlaomer,
apan sa ika napulo ug tulo ka tuig mibatok na sila. **5** Unya
sa ika napulo ug upat ka tuig, si Kedorlaomer ug ang mga
hari nga uban kaniya miabot ug gisulong ang Refaim diha sa
Asterot Karnaim, ang Susihanon diha sa Ham, ang Emihanon
diha sa Shabeh Kiriataim, **6** ang Horihanon diha sa ilang
kabungtoran nga nasod sa Seir, ingon ka layo sa El Paran,
nga diin duol sa kamingawan. **7** Unya mibalik sila ug miadto
sa En Mispat (nga gitawag usab ug Kades), ug gipildi ang mga
nasod sa mga Amalekanhon, ug usab ang Amorihanon nga
nagpuyo sa Hasason Tamar. **8** Unya ang hari sa Sodoma,
ang hari sa Gomora, ang hari sa Adma, ang hari sa Seboiim,
ug ang hari sa Bela (nga gitawag usab nga Soar) migawas
ug nangandam sa pagpakiggubat **9** batok ni Kedorlaomer,
ang hari sa Elam, si Tidal ang hari sa Goiim, si Amrafel ang
hari sa Sinar, si Ariok ang hari sa Elasar; upat ka mga hari
batok sa lima. **10** Karon ang walog sa Sidim napuno sa mga
lungag sa alkitran, ug sa dihang miikyas na ang mga hari sa
Sodoma ug Gomora, nangahulog sila didto. Kadtong nahibilin
miikyas ngadto sa mga kabukiran. **11** Busa gikuha sa kaaway
ang mga kabtangan sa Sodoma ug Gomora ug ang tanan
nilang mga pagkaon ug mipadayon sa ilang dalan. **12** Sa
ilang paglakaw gidala usab nila si Lot, nga anak sa igsoong
lalaki ni Abram, nga nagpuyo sa Sodoma, uban sa tanan
niyang mga kabtangan. **13** Ang usa nga nakaikyas miabot ug
misugilon kang Abram nga usa ka Hebreohanon. Nagpuyo
siya sa mga katugasan nga gipanag-iyahan ni Mamre nga
Amorihanon, nga igsoon ni Escol ug Aner, nga mga kaabin ni

Abram. **14** Karon sa dihang nadungog ni Abram nga gibihag
sa mga kaaway ang iyang paryente, gipangulohan niya ang
iyang 318 nga gibansay nga mga tawo, nga natawo sa iyang
panimalay, ug gigukod ang mga kaaway ingon ka layo sa
Dan. **15** Sa pagkagabii, gibahin niya ang iyang mga tawo
ug gisulong sila, ug gigukod nila sila ingon ka layo sa Hoba,
nga mao ang amihanan sa Damascus. **16** Unya gidala niya
pagbalik ang tanang kabtangan, ug gidala usab niya pagbalik
ang iyang paryente nga si Lot ug ang iyang mga katigayonan,
lakip na usab ang mga babaye ug ang uban pa nga mga
tawo. **17** Human sa pagbalik ni Abram gikan sa pagbuntog
kang Kedorlaomer ug ang mga hari nga uban kaniya, ang hari
sa Sodoma migawas aron himamaton siya didto sa walog
sa Shabeh (nga gitawag usab ug Walog sa mga Hari). **18**
Si Melquisedek, ang hari sa Salem, nagdala ug tinapay ug
bino. Usa siya ka pari sa Labing Halangdon nga Dios. **19**
Ug gipanalanginan niya siya nga nag-ingon, "Panalanginan
ka Abram sa Labing Halangdon nga Dios, ang Magbubuhat
sa langit ug sa yuta. **20** Dalaygon ang Dios nga Labing
Halangdon, nga nagtugyan sa imong mga kaaway sa imong
kamot." Unya gihatagan siya ni Abram sa ika pulo sa tanang
butang. **21** Ang hari sa Sodoma miingon kang Abram, "Ihatag
kanako ang katawhan, ug kuhaa ang mga pagkaon alang sa
imong kaugalingon." **22** Miingon si Abram sa hari sa Sodoma,
"Gibayaw ko ang akong kamot kang Yahweh, ang Dios nga
Labing Halangdon, ang Magbubuhat sa langit ug sa yuta, **23**
nga dili ako mokuha ug tanod, higot sa sandalyas, o bisan
pag unsa nga mga butang nga imoha, aron dili ka gayod
makaingon, 'Ako ang nakapadato ni Abram.' **24** Wala akoy
kuhaon gawas sa gikaon sa akong mga tawo ug ang bahin
sa mga tawo nga miuban kanako. Tugoti si Aner, Escol, ug
Mamre nga magakuha sa ilang bahin."

15 Pagkahuman niining mga butanga ang pulong ni Yahweh
miabot ngadto kang Abram sa usa ka panan-awon, nga
nag-ingon, "Ayaw kahadlok Abram! Ako ang imong taming ug
dakong ganti." **2** Miingon si Abram, "Ginoo nga Yahweh, unsa
ba ang imong mahatag kanako, nga nagapadayon man ako
nga walay anak, ug ang makapanunod sa akong panimalay
mao si Eliezer nga taga-Damascus?" **3** Miingon si Abram,
"Sanglit wala mo man ako hatagi ug kaliwat, tan-awa, ang
piniyalan sa akong balay maoy makapanunod." **4** Unya, tan-
awa, ang pulong ni Yahweh miabot kaniya, nga nag-ingon,
"Kining tawhana dili mao ang mamahimo nimong tigpanunod;
apan ang gikan gayod sa kaugalingon nimong lawas mao ang
imong tigpanunod." **5** Unya gidala niya siya sa gawas, ug
miingon, "Hangad sa langit, ug ihapa ang kabituonan, kung
maihap mo ba sila." Unya miingon siya kaniya, "Ingon usab
niana kadaghan ang mamahimo nimong mga kaliwat." **6** Mituo
siya kang Yahweh, ug giisip siya niini nga matarong. **7** Miingon
siya kaniya, "Ako si Yahweh, ang nagpagawas kanimo sa Ur
sa mga taga-Caldea, aron sa paghatag kanimo niini nga yuta
nga imong mapanunod." **8** Miingon siya, "Ginoo nga Yahweh,
unsaon ko man pagkasayod nga ako kining mapanunod?" **9**
Unya miingon siya kaniya, "Dad-i ako ug usa ka nating baka
nga tulo ka tuig ang pangidaron, usa ka bayeng kanding nga
tulo ka tuig ang pangidaron, usa ka torong karnero nga tulo ka
tuig ang pangidaron, usa ka salampati ug usa ka piso nga
tukmo." **10** Gidala niya kining tanan ngadto kaniya, ug gitunga
niya kini sa duha, ug gibutang ang matag katunga sa atbang
sa matag-usa niini, apan wala niya tungaa ang mga langgam.
11 Sa dihang moadto ang mga langgam nga manunukob sa
mga patay nga mananap, ginaabog kini ni Abram. **12** Unya sa
pagsalop sa adlaw, nakahinanok pag-ayo sa pagtulog si Abram
ug, tan-awa, ang lalom ug makalilisang nga kangitngit mitabon
kaniya. **13** Unya miingon si Yahweh kang Abram, "Hibaloi
gayod nga ang imong mga kaliwat mamahimong mga langyaw
sa yuta nga dili ilaha, ug mahimo silang ulipon ug dinaog-daog
sulod sa 400 ka mga katuigan. **14** Hukman ko ang maong
nasod nga ilang alagaran, ug unya manggula sila inubanan sa
daghan nga mga kabtangan. **15** Apan moadto ka sa imong
mga amahan nga malinawon, ug ilubong ka sa sakto nga
pangidaron. **16** Sa ika upat nga kaliwatan mobalik sila dinhi
pag-usab, kay ang pagkadaotan sa mga Amorihanon wala pa
misangko sa kinutoban niini." **17** Sa dihang misalop na ang
adlaw ug mingitngit na, tan-awa, ang nag-aso ug nagkalayo
nga kaang ug ang nagdilaab nga sulo miagi sa tunga sa
mga hiniwa. **18** Ug niadtong adlawa naghimo si Yahweh ug
kasabotan ngadto kang Abram, nga nagaingon, "Ihatag ko
sa imong mga kaliwat kining yutaa, gikan sa suba sa Ehipto
ngadto sa dakong suba, ang Eufrates— **19** ang Kenihanon,
ang Kenisihanon, ang Kadmonihanon, **20** ang Hitihanon,
ang Perisihanon, ang Repaihanon, **21** ang Amorihanon, ang
Canaanhon, ang Girgasihanon, ug ang Jebusihanon."

16 Karon, si Sarai nga asawa ni Abram, wala nakahatag
ug mga anak alang kaniya, apan aduna siyay usa
ka sulugoong babaye, usa ka Ehiptohanon nga ginganlag
Hagar. **2** Busa miingon si Sarai kang Abram, "Tan-awa, wala
tugoti ni Yahweh nga makabaton ako ug mga anak. Lakaw ug
pakigdulog sa akong sulugoon. Kay basin makabaton ako ug
anak pinaagi kaniya." Ug namati si Abram sa gisulti ni Sarai. **3**
Nahitabo kadto human sa napulo ka tuig gikan sa pagbiya nila
sa Canaan nga si Sarai, ang asawa ni Abram, mihatag kang
Hagar, nga iyang Ehiptohanong sulugoon, ngadto sa iyang
bana aron nga mahimo niyang asawa. **4** Busa nakabaton si
Abram ug relasyon kang Hagar, ug nagmabdos siya. Sa dihang
nakita niya nga nagmabdos siya, iyang gitan-aw ang iyang
agalon nga babaye uban ang pagbiay-biay. **5** Busa miingon si
Sarai kang Abram, "Kining sayop nga ania kanako tungod
gayod kanimo. Gihatag ko ang akong sulugoong babaye sa
imong paggakos, ug sa dihang nakita niya nga nagmabdos
siya, mabiaybiayon na ang iyang pagtan-aw kanako. Tugoti
nga si Yahweh ang maghukom tali kanimo ug kanako." **6**
Apan miingon si Abram kang Sarai, "Tan-awa ko, ang imong
sulugoong babaye anaa ilalom sa imong gahom, buhata kaniya
ang gihunahuna mong husto." Busa gidaog-daog siya pag-ayo
ni Sarai, ug milayas siya gikan kaniya. **7** Nakaplagan siya
sa anghel ni Yahweh didto sa tuboran sa tubig nga anaa sa
kamingawan, ang tuboran nga anaa sa agianan paingon sa
Shur. **8** Miingon siya, "Hagar, sulugoon ni Sarai, asa ka man
gikan ug asa ka man moadto?" Ug miingon siya, "Milayas ako
gikan sa akong agalong babaye nga si Sarai." **9** Ang anghel ni
Yahweh miingon kaniya, "Balik ngadto sa imong agalon nga
babaye ug pailalom sa iyang pagdumala." **10** Unya ang anghel
ni Yahweh nag-ingon kaniya, "Padaghanon ko pag-ayo ang
imong mga kaliwat, aron mahimo silang hilabihan ka daghan
ug dili maihap." **11** Ang anghel ni Yahweh miingon usab
kaniya, "Tan-awa, nagmabdos ka, ug manganak ug batang
lalaki, ug paganganlan mo siyag Ismael, tungod kay nadungog
ni Yahweh ang imong mga pag-antos. **12** Mahisama siya sa
ihalas nga asno. Makigbangi siya batok sa tanang tawo, sama
nga ang mga tawo makigbangi kaniya, maong magpuyo siya
nga layo sa iyang mga igsoon." **13** Busa ginganlan niya si
Yahweh nga nakigsulti kaniya, "Ikaw ang Dios nga nakakita

kanako," kay miingon siya, "Magpadayon ba ako sa pagtan-
aw, bisan ug nakakita na siya kanako?" **14** Busa ginganlan
ang atabay ug Beerlahairoi; tan-awa, anaa kini sa taliwala sa
Kades ug Bered. **15** Gipakatawo ni Hagar ang anak nga lalaki
ni Abram, ginganlan ni Abram ug Ismael ang iyang anak nga
lalaki, nga gipakatawo ni Hagar. **16** Si Abram nagpanuigon ug
86-anyos sa dihang gipanganak ni Hagar si Ismael alang kang
Abram.

17 Sa nag-edad na si Abram ug 99 ka tuig, mipakita si
Yahweh kaniya ug miingon, "Ako ang Dios nga Labing
Gamhanan. Pagsunod kanako, ug pagmatarong. **2** Unya
pamatud-an ko ang akong kasabotan tali kanako ug kanimo,
ug pasanayon ko ikaw pag-ayo." **3** Mihapa si Abraham
sa yuta, ug ang Dios nakigsulti kaniya, nga nagaingon, **4**
"Alang kanako, tan-awa, ang akong kasabotan anaa kanimo.
Mahimo kang amahan sa daghang kanasoran. **5** Dili na Abram
ang imong ngalan, kondili Abraham na—kay ako kang gipili
nga mahimong amahan sa daghang kanasoran. **6** Himoon
ko ikaw nga magmabungahon pag-ayo, ug himoon ko ang
kanasoran gikan kanimo, ug ang mga hari magagikan kanimo.
7 Pagatukoron ko ang kasabotan tali kanako ug kanimo, ug
ang imong mga kaliwat sunod kanimo, sa tibuok nilang mga
kaliwatan alang sa walay kataposang kasabotan, mahimong
Dios kanimo ug sa mosunod nimong mga kaliwat. **8** Ihatag
ko kanimo, ug sa mosunod nimong mga kaliwat, ang yuta
diin ikaw nagpuyo, ang tanang kayutaan sa Canaan, alang
sa walay kataposan nga kabtangan, ug mahimo nila ako
nga Dios." **9** Unya miingon ang Dios kang Abraham, "Alang
kanimo, tipigi ang akong kasabotan, ikaw ug ang imong mga
kaliwat sunod kanimo ngadto sa tibuok nilang mga kaliwatan.
10 Mao kini ang akong kasabotan, nga kinahanglan nimong
tipigan, tali kanako ug kanimo ug sa imong mga kaliwatan
sunod kanimo: Matag lalaki nga anaa kaninyo kinahanglan
matuli. **11** Kinahanglan ka nga matuli, ug mao kini ang timaan
sa kasabotan tali kanako ug kanimo. **12** Matag lalaki nga anaa
kaninyo nga nagpangidaron ug walo ka adlaw kinahanglan
matuli, ngadto sa mga kaliwatan sa imong katawhan. Naglakip
kini kaniya nga gipakatawo sa imong panimalay ug kaniya
nga gipalit sa salapi gikan ni bisan kinsa nga langyaw nga
dili lakip sa imong mga kaliwat. **13** Siya usab nga natawo
sa imong panimalay ug siya nga imong gipalit sa salapi
kinahanglan nga tulion. Kining akong kasabotan maanaa sa
inyong unod alang sa walay kataposan nga kasabotan. **14** Si
bisan kinsa ang wala matuli nga lalaki nga dili tinuli sa unod
sa iyang panit igasalikway gikan sa iyang katawhan. Giguba
niya ang akong kasabotan." **15** Ang Dios nag-ingon kang
Abraham, "Alang kang Sarai nga imong asawa, ayaw na siya
pagatawaga nga Sarai. Hinuon, ang iyang ngalan mahimo
nang Sara. **16** Panalanginan ko siya, ug pagahatagan ko ikaw
ug anak nga lalaki pinaagi kaniya. Panalanginan ko siya, ug
mahimo siyang inahan sa mga kanasoran. Ang mga hari sa
katawhan magagikan kaniya." **17** Unya mihapa si Abraham
sa yuta, ug mikatawa, ug miingon sa iyang kasingkasing,
"Makabuhat pa ba ug bata ang usa ka tawo nga nagpanuigon
na ug 100? Ug makaanak pa ba si Sara, nga 90 na ang
panuigon?" **18** Miingon si Abraham sa Dios, "O hinaot unta
nga mabuhi si Ismael sa imong atubangan!" **19** Miingon
ang Dios, "Dili, apan si Sara nga imong asawa magmabdos
ug lalaki nga anak, ug kinahanglan nga imong panganlan
siya ug Isaac. Tukoron ko ang kasabotan kaniya ingon nga
walay kataposang kasabotan uban sa iyang mga kaliwat
sunod kaniya. **20** Alang kang Ismael, nadungog ko ikaw. Tan-
awa, ania ako magpanalangin kaniya, ug himoon ko siya nga
magmabungahon, ug pasanayon ko siya nga madagayaon
gayod. Mahimo siya nga amahan sa dose ka mga pangulo sa
mga tribo, ug pagahimoon ko siyang dako nga nasod. **21**
Apan pagatukoron ko ang kasabotan uban kang Isaac, nga
imabdos ni Sara kanimo sama niining taknaa sa sunod tuig."
22 Sa dihang nahuman na siya sa pakigsulti kaniya, ang Dios
mibiya kang Abraham. **23** Unya gikuha ni Abraham si Ismael
nga iyang anak nga lalaki, ug ang tanang natawo sa iyang
panimalay, ug kadtong tanang gipalit sa iyang salapi, ang
matag kalalakin-an sa panimalay ni Abraham, ug gituli niya
sila sa unod sa panit nianang adlawa, sumala sa gisulti sa
Dios kaniya. **24** Si Abraham nagpangidaron ug 99 na ka tuig
sa dihang gituli ang unod sa iyang panit. **25** Ug si Ismael nga
iyang anak napulo ug tulo ka tuig ang edad sa dihang gituli
ang panit sa iyang kinatawo. **26** Sa maong adlaw usab silang
duha ni Abraham ug Ismael nga iyang anak gituli. **27** Ang
tanang mga lalaki nga anaa sa iyang panimalay gituli uban
kaniya, lakip kadtong mga natawo sa panimalay ug kadtong
gipalit sa salapi gikan sa mga langyaw.

18 Nagpakita si Yahweh kang Abraham diha sa katugasan
ni Mamre, samtang naglingkod siya sa pultahan sa
iyang tolda sa kainiton sa adlaw. **2** Mihangad siya ug, tan-
awa, nakita niya ang tulo ka mga lalaki nga nagbarog sa iyang
atubangan. Sa pagkakita niya kanila, midagan siya aron sa
pagtagbo kanila gikan sa pultahan sa tolda ug miyukbo sa
yuta. **3** Miingon siya, "Ginoo, kung gikahimut-an mo ako,
ayaw sayloi ug biyai ang imong sulugoon. **4** Tugoti nga
dalhan kamo ug diyutay nga tubig, aron hugasan ang inyong
mga tiil, ug pahulay kamo ilalom sa kahoy. **5** Tugoti ako sa
pagdala ug diyutay nga pagkaon, aron mahupay ang inyong
kaugalingon. Pagkahuman makapadayon na kamo sa inyong
panaw, sanglit mianhi man kamo sa inyong sulugoon." Ug
miingon sila, "Buhata kung unsa ang imong gisulti." **6** Unya
nagdalidali ug adto si Abraham sa sulod sa barongbarong
ngadto kang Sara, ug miingon, "Pagdali, pagkuha ug tulo ka
takus sa pinakamaayong harina, masaha kini, ug paghimo ug
tinapay." **7** Unya midagan si Abraham ngadto sa panon sa
mga mananap, ug gikuha niya ang nating baka nga humok ug
maayo, ug gihatag kini ngadto sa sulugoon, ug gidali niya
kini pag-andam. **8** Gikuha niya ang mantikilya ug gatas, ug
ang nating baka nga giandam, ug gibutang ang pagkaon sa
ilang atubangan, ug nagbarog siya tapad kanila ilalom sa
kahoy samtang nangaon sila. **9** Miingon sila kaniya, "Diin
man si Sara ang imong asawa?" Mitubag siya, "Atua didto sa
sulod sa barongbarong." **10** Miingon siya, "Mobalik gayod ako
kanimo sa tingpamulak, ug tan-awa, ang imong asawa nga si
Sara makabaton ug anak nga lalaki." Naminaw si Sara didto
sa pultahan sa tolda, nga anaa sa iyang luyo. **11** Karon si
Abraham ug si Sara tigulang na, ug taas na ang pangidaron,
ug si Sara wala na sa sakto nga pangidaron nga ang usa ka
babaye makabaton pa ug anak. **12** Busa mikatawa si Sara sa
iyang kaugalingon, nga nag-ingon, "Human nga nagmaluyahon
na ako, aduna pa ba akoy kagana, nga ang akong agalon
tigulang na man usab?" **13** Miingon si Yahweh kang Abraham,
"Nganong mikatawa man si Sara ug miingon, 'Makabaton pa
ba ako ug anak, nga tigulang na man ako?' **14** Aduna bay
lisod kaayo kang Yahweh? Sa panahon nga akong gitagana,
sa tingpamulak, mobalik ako kanimo. Sa samang higayon sa
sunod tuig makabaton na ug anak nga lalaki si Sara." **15** Unya
gilimod kini ni Sara ug miingon, "Wala man ako mikatawa,"
tungod kay nahadlok siya. Mitubag siya, "Dili, mikatawa ka

gayod." **16** Unya mitindog ang mga lalaki aron sa pagbiya ug
midungaw paubos sa Sodoma. Miuban si Abraham kanila aron
mahatod niya sila sa unahan. **17** Apan miingon si Yahweh,
"Angay bang itago ko kang Abraham kung unsa ang akong
pagahimuon, **18** sanglit mahimo man gayong usa ka bantogan
ug gamhanan nga nasod si Abraham, ug ang tanang nasod
sa tibuok kalibotan mapanalanginan tungod kaniya? **19** Kay
gipili ko siya aron tudloan niya ang iyang mga anak ug ang
iyang panimalay sa pagsunod sa paagi ni Yahweh kung wala
na siya, sa pagbuhat ug matarong ug husto, aron buhaton ni
Yahweh kang Abraham kung unsa ang iyang gisulti ngadto
kaniya." **20** Unya miingon si Yahweh, "Tungod kay ang mga
sumbong batok sa Sodoma ug Gomora hilabihan na gayod
kadako, ug tungod kay ang ilang mga sala hilabihan na kaayo
kadaotan, **21** molugsong ako karon didto ug sutaon ang mga
sumbong batok kaniya nga nahiabot kanako, kung tinuod ba
gayod nga gibuhat nila kini. Kung wala man, masayran ko." **22**
Busa ang mga lalaki mibiya gikan didto, ug miadto padulong
sa Sodoma, apan si Abraham nagpabilin nga nagbarog sa
atubangan ni Yahweh. **23** Unya miduol si Abraham ug miingon,
"Imo ba gayong laglagon ang matarong uban sa daotan? **24**
Pananglitan adunay 50 ka matarong nga anaa sa siyudad. Imo
ba kining laglagon ug dili luwason ang dapit alang sa 50 ka
matarong nga atua didto? **25** Dili mo gayod mahimo kanang
butanga, ang mopatay sa mga matarong uban sa daotan, aron
nga ang matarong mahisama sa pagtagad sa mga daotan. Dili
mo gayod kana mahimo! Dili ba himoon man sa manghuhukom
sa tibuok kalibotan kung unsa ang makiangayon?" **26** Miingon
si Yahweh, "Kung makakaplag ako ug 50 ka matarong sa
siyudad sa Sodoma, dili ko pagalaglagon ang tibuok nga dapit
alang kanila." **27** Mitubag si Abraham ug miingon, "Tan-awa,
nakaako ako sa pagpakigsulti sa akong Ginoo, bisan tuod
abog lamang ako ug mga abo! **28** Pananglitan adunay 45
ka matarong? Imo bang laglagon ang tibuok nga siyudad
tungod kay kulang ug lima?" Ug miingon siya, "Dili ko kini
pagalaglagon, kung makakaplag ako didto ug 45." **29** Misulti
na usab siya kaniya, ug miingon, "Pananglitan adunay 40 nga
imong makaplagan didto?" Mitubag siya, "Dili ko kini buhaton
alang niadtong 40." **30** Miingon siya, "Palihog ayaw kasuko,
Ginoo, aron makahimo pa ako nga makasulti. Pananglitan
adunay 30 nga makaplagan didto." Mitubag siya, "Dili ko kini
buhaton, kung makakaplag ako ug 30 didto." **31** Miingon
siya, "Tan-awa, nakaako ako sa pagsulti sa akong Ginoo!
Pananglitan adunay makaplagan nga 20 didto." Mitubag siya,
"Dili ko kini pagalaglagon alang niadtong 20." **32** Miingon siya,
"Palihog ayaw kasuko, Ginoo, ug mosulti ako sa makausa
pa sa kataposang higayon. Pananglitan makakaplag ka ug
napulo didto." Ug miingon siya, "Dili ko kini pagalaglagon alang
niadtong napulo." **33** Mipadulong si Yahweh sa iyang dalan
pagkahuman gayod sa iyang pagpakigsulti kang Abraham, ug
mibalik si Abraham sa iyang panimalay.

19 Nahiabot ang duha ka anghel didto sa Sodoma sa
pagka-gabii, samtang si Lot naglingkod sa ganghaan
sa Sodoma. Nakita sila ni Lot, mitindog siya sa pagtagbo
kanila, ug mihapa sa yuta. **2** Miingon siya, "Palihog mga
agalon ko, hangyoon ko kamo nga mohapit sa balay sa inyong
alagad, ug mopabilin sa tibuok nga gabii, ug makapanghimasa
kamo sa inyong mga tiil. Ug makabangon kamo sa sayo sa
kabuntagon, ug magpadayon sa inyong paglakaw." Ug sila
nag-ingon, "Dili, kay sa plasa sa lungsod lang kami mopahulay
sa tibuok gabii." **3** Apan gihangyo niya sila pag-ayo, ug sila
miuban kaniya, ug misulod sila sa iyang balay. Nag-andam
siya ug pagkaon ug nagluto siya ug mga tinapay nga walay
patubo, ug sila nangaon. **4** Apan sa wala pa sila mihigda
nagpalibot sa balay ang mga lalaki sa siyudad, ang mga lalaki
sa Sodoma, mga batan-on ug mga tigulang, tanang mga lalaki
nga gikan sa bisan asang bahin sa siyudad. **5** Gitawag nila
si Lot, ug miingon sila kaniya, "Hain na ang mga lalaki nga
miabot kanimo karong gabhiona? Dad-a sila pagawas nganhi
kanamo, aron kami makigdulog kanila." **6** Busa migawas si
Lot sa pultahan ngadto kanila ug gisirad-an ang pultahan
human siya makagawas. **7** Ug siya miingon "Nagpakiluoy ako
kaninyo, akong mga igsoon, ayaw kamo pagbuhat ug daotan.
8 Tan-awa, aduna akoy duha ka mga anak nga babaye nga
wala pa nakigdulog kang bisan kinsang lalaki. Naghangyo ako
nga tugoti nga ihatag ko sila kaninyo, ug buhata kanila ang
bisan unsa nga maayo sa inyong panan-aw. Ug ayaw lang
hilabti kining mga tawhana, tungod kay sila mianhi ilalom sa
landong sa akong atop." **9** Nag-ingon sila, "Pahawa diha!"
Ug Nag-ingon usab sila, "Kini siya mianhi ug mipuyo ingon
nga langyaw, ug karon siya mahimo natong maghuhukom!
Karon, ikaw among buhatan ug mas daotan labaw pa kanila."
Gituklod nila pag-ayo si Lot, ug midutdot aron sa pagguba sa
pultahan. **10** Apan gibira sa duha ka lalaki si Lot pasulod sa
balay uban kanila ug gisirad-an ang pultahan. **11** Kadtong
mga tawo nga anaa sa gawas sa pultahan sa balay, giataki
ug gipangbutahan sila sa mga bisita ni Lot, mga batan-on
ug mga tigulang, aron nga mangaluya sila sa pagpangita sa
pultahan. **12** Unya ang duha ka lalaki nag-ingon kang Lot,
"Aduna ka pa bay kauban dinhi? Bisan kinsa nga umagad nga
lalaki, imong mga anak nga lalaki ug imong mga anak nga
babaye, ug si bisan kinsa nga imong paryente sa siyudad,
kuhaa sila pagawas niining dapita. **13** Kay pagalaglagon
namo kini nga dapit, tungod kay ang sumbong batok niini
midangat sa atubangan ni Yahweh sa hilabihan gayod mao
nga gipadala niya kami sa paglaglag niini." **14** Migawas si Lot
ug nakigsulti sa iyang mga umagad nga lalaki, ang mga lalaki
nga nagsaad nga makigminyo sa iyang mga anak nga babaye,
"Pagdali, gawas niini nga dapit, tungod kay sa dili madugay
pagalaglagon ni Yahweh kini nga siyudad." Apan ang iyang
mga umagad nga lalaki naghunahuna nga nagtiaw-tiaw siya.
15 Sa sayo sa kabuntagon, ang mga anghel naghangyo kang
Lot nga miingon, "Panglakaw na kamo, ug dad-a ang imong
asawa ug ang imong duha ka mga anak nga babaye nga ania
dinhi, aron dili kamo mahiapil sa pagsilot sa siyudad." **16** Apan
siya naglanganlangan. Busa gibira sa duha lalaki ang iyang
kamot, ug ang kamot sa iyang asawa, ug ang mga kamot sa
iyang duha ka mga anak nga babaye, tungod kay si Yahweh
nga Dios nagmaluluy-on kaniya. Gidala nila sila pagawas,
ug gipahimutang sila sa gawas sa siyudad. **17** Sa dihang
gipagawas na nila sila, usa sa mga lalaki nag-ingon, "Dagan
alang sa inyong kinabuhi! Ayaw paglingi o paghunong bisan
asa sa kapatagan. Ikyas ngadto sa kabukiran aron dili kamo
mahiapil pagkapapas." **18** Si Lot nag-ingon kanila, "Ayaw,
palihog, mga agalon ko! **19** Ang inyong alagad nakakaplag
ug kaluoy sa inyong atubangan, ug gipakita ninyo kanako
ang dako ninyong kaayo sa pagluwas sa akong kinabuhi,
apan dili ako makahimo sa pag-ikyas ngadto sa mga bukid,
tungod kay maapsan ako sa katalagman, ug ako mamatay.
20 Tan-awa, kanang usa ka gamay nga siyudad nga haduol
paigo na nga makadagan ako didto. Palihog, paikyasa ako
didto (Dili ba gamay ra man kini?), ug ang akong kinabuhi
maluwas." **21** Mitubag siya kaniya, "Sige, gidawat ko usab
kining imong gihangyo, ug dili ko pagalaglagon ang siyudad

nga imong giingon. **22** Pagdali! ug ikyas na didto, tungod
kay dili ako makabuhat bisan unsa hangtod nga mahiabot
ka didto.” Busa gitawag ang siyudad ug Zoar. **23** Ang adlaw
misidlak ibabaw sa kalibotan sa dihang nahiabot si Lot sa
Zoar. **24** Unya gipaulanan ni Yahweh ug asupre ug kalayo ang
Sodoma ug Gomora, migula kini gikan sa langit. **25** Gigun-ob
niya kadtong mga siyudad, ug ang tanang kapatagan, ug ang
tanang mga nagpuyo sa maong mga siyudad, ug ang mga
tanom nga nagtubo sa yuta. **26** Apan ang asawa ni Lot, nga
nagsunod kaniya, milingi sa likod, ug siya nahimong haligi
nga asin. **27** Mibangon si Abraham sa sayo sa kabuntagon
ug miadto sa dapit nga diin siya mibarog sa atubangan ni
Yahweh. **28** Milantaw siya paubos sa Sodoma ug Gomora
ug paingon sa tibuok yuta sa kapatagan. Siya milantaw
ug iyang nakita ang aso gikan sa yuta sama sa aso sa
dakong hudno. **29** Busa sa dihang gigun-ob sa Dios ang mga
siyudad sa kapatagan, nahinumduman sa Dios si Abraham.
Gipagawas niya si Lot taliwala sa kadaot sa dihang iyang
gigun-ob ang mga siyudad diin si Lot nagpuyo. **30** Apan
mitungas si Lot gikan sa Zoar aron mopuyo sa kabukiran
uban ang iyang duha ka mga anak nga babaye, tungod kay
siya nahadlok nga mopuyo sa Zoar. Busa nagpuyo siya sa
langub, siya ug ang iyang duha ka mga anak nga babaye. **31**
Ang kamaguwangan nga anak miingon ngadto sa manghod,
“tiguwang na ang atong amahan, ug walay lalaki sa bisan
asang dapit aron makigdulog kanato sumala sa pamaagi sa
tibuok kalibotan. **32** Dali, atong paimnon ug bino ang atong
amahan, ug makigdulog kita kaniya, aron mamahimo natong
mapadaghan ang banay sa atong amahan.” **33** Busa gipainom
nila ang ilang amahan ug bino niadtong gabhiona. Unya ang
kinamaguwangang anak miadto sa sulod ug nakigdulog sa
iyang amahan; wala nasayod si Lot sa dihang mihigda ang
iyang kinamaguwangang anak, ni sa iyang pagbangon. **34** Sa
pagkasunod nga adlaw ang kinamaguwangang anak miingon
ngadto sa manghod, “Paminaw, nakigdulog ako sa atong
amahan kagabii. Atong paimnon ug bino ang atong amahan
pag-usab, ug kinahanglan nimo nga mosulod ug makigdulog
uban kaniya, aron mamahimo natong mapadaghan ang banay
sa atong amahan.” **35** Busa nahimo nila nga napainom ang
ilang amahan ug bino niadtong gabhiona pag-usab, ug ang
manghod niadto ug nakigdulog kaniya. Wala nasayod si Lot
sa dihang mihigda ang iyang kinamanghorang anak, ni sa
iyang pagbangon. **36** Busa ang duha ka mga anak nga
babaye ni Lot nagmabdos pinaagi sa ilang amahan. **37** Ang
kinamaguwangang anak nanganak ug lalaki, ug ginganlan niya
ug Moab. Nahimo siyang katigulangan sa katawhan sa mga
Moabnon sa karong panahon. **38** Alang sa kinamanghorang
anak, siya nanganak usab ug lalaki, ug ginganlan kini ug
Ben Ami. Nahimo siyang katigulangan sa katawhan sa mga
Amonihanon sa karong panahon.

20 Gikan didto mipanaw si Abraham ug nagpadulong sa
yuta sa Negeb, ug nagpuyo siya sa tunga-tunga sa
Kades ug Sur. Usa siya ka langyaw nga nagpuyo sa Gerar. **2**
Si Abraham miingon mahitungod sa iyang asawa nga si Sara,
“Siya mao ang akong igsoon nga babaye.” Unya ang hari sa
Gerar nga mao si Abimelec nagpadala sa iyang mga tawo
ug ilang gikuha si Sara. **3** Apan ang Dios nagpakita kang
Abimelec pinaagi sa damgo nianang gabhiona, ug siya miingon
kaniya, “Tan-awa, mamatay ka tungod sa babaye nga imong
gikuha, kay asawa siya sa usa ka tawo.” **4** Karon si Abimelec
wala miduol kaniya ug siya nag-ingon, “Ginoo, pagapatyon
mo ba bisan ang nasod nga matarong? **5** Dili ba diay siya
mismo ang nag-ingon kanako, 'Siya akong igsoong babaye?'
Ug bisan siya mismo ang nag-ingon, 'Siya akong igsoong
lalaki.' Gihimo ko kini sa pakamatinud-anon sa akong kasing-
kasing ug dili sad-an ang akong mga kamot.” **6** Unya ang Dios
miingon kaniya pinaagi sa damgo, “Oo, nasayod usab ako
nga nabuhat mo kini sa pagkamatinud-anon sa imong kasing-
kasing, ug wala ko usab gitugot nga ikaw makasala batok
kanako. Busa wala ko ikaw tugoti nga imo siyang hilabtan. **7**
Busa, ibalik ang asawa sa tawo, tungod kay siya usa man
ka propeta. Mag-ampo siya alang kanimo, ug ikaw mabuhi.
Apan kung dili mo siya iuli, sayri nga ikaw ug ang tanang
anaa kanimo mangamatay gayod.” **8** Mibangon sa sayo sa
kabuntangon si Abimelec ug iyang gipatawag ang tanan niyang
mga sulugoon ngadto kaniya. Iyang gisugilon kining tanang
mga butanga ngadto kanila, ug ang mga tawo nangahadlok
pag-ayo. **9** Unya gipatawag ni Abimelec si Abraham ug nag-
ingon kaniya, “Unsa man kining imong gibuhat kanamo?
Giunsa ko man pagkasala kanimo, nga gidad-an mo ako ug
ang akong gingharian ug dakong sala? Nakabuhat ka kanako
sa dili unta angay buhaton.” **10** Nag-ingon si Abimelec kang
Abraham, “Unsa man ang nagtukmod kanimo aron buhaton
kining mga butanga?” **11** Nag-ingon si Abraham, “Tungod kay
ako naghuna-huna, 'Wala gayo'y kahadlok sa Dios kini nga
dapit, ug pagapatyon nila ako tungod sa akong asawa.' **12**
Labot pa niana, tinuod gayod nga siya akong igsoong babaye,
ang anak nga babaye sa akong amahan, apan dili siya anak
nga babaye sa akong inahan; ug siya nahimong akong asawa.
13 Sa dihang gipabiya ako sa Dios sa balay sa akong amahan
ug mipanaw sa nagkalainlaing dapit, miingon ako kaniya,
'Kinahanglan ipakita mo kanako ang pagkamatinud-anon isip
akong asawa: Sa bisan asang dapit kita moadto, ikaw moingon
bahin kanako, “Siya ang akong igsoong lalaki.”” **14** Unya
gikuha ni Abimelec ang karnero ug baka, ug mga lalaki ug
babaye nga mga sulugoon, ug gihatag kang Abraham. Unya
iyang gibalik si Sara, ang asawa ni Abraham, ngadto kaniya.
15 Miingon si Abimelec, “Tan-awa, anaa sa imong atubangan
ang akong yuta. Pagpuyo sa bisan asa nimo gusto.” **16** Unya
miingon siya kang Sara, “Tan-awa, naghatag ako ug isa ka
libo ka plata sa imong igsoong lalaki. Kini alang sa pagtabon
sa bisan unsang paglapas batok kanimo sa mga mata sa
imong mga kauban, ug sa atubangan sa tanan, ikaw nahimong
hingpit nga maayo.” **17** Unya nag-ampo si Abraham ngadto sa
Dios, ug giayo sa Dios si Abimelec, ang iyang asawa, ang
iyang mga sulugoon nga babaye aron sila makabaton ug mga
anak. **18** Kay gihimo man ni Yahweh nga ang mga babaye sa
panimalay ni Abimelec nahimong mga baog sa hingpit, tungod
kang Sara, nga asawa ni Abraham.

21 Gitagad ni Yahweh si Sara sumala sa iyang gisulti nga
pagabuhaton, ug gibuhat ni Yahweh ang iyang gisaad
kang Sara. **2** Nagmabdos si Sara ug nanganak ug usa ka
batang lalaki alang kang Abraham sa natigulang na siya,
sumala sa gitagal nga panahon nga gisulti sa Dios kaniya. **3**
Ginganlan ni Abraham ang iyang anak nga lalaki ug Isaac, siya
nga gipakatawo kaniya, nga gipanganak ni Sara. **4** Gituli ni
Abraham ang iyang anak nga si Isaac sa dihang walo na kini
ka adlaw, sumala sa gisugo kaniya sa Dios. **5** Nagpanuigon si
Abraham ug 100 ka tuig sa pagkatawo ni Isaac alang kaniya.
6 Miingon si Sara, “Gipakatawa ako sa Dios; ang tanang
makadungog mangatawa uban kanako.” **7** Miingon usab
siya, “Kinsa ba ang makaingon kang Abraham nga si Sara
makapasuso pa sa mga bata, ug ania ako nakapahimugso

pa kaniya ug usa ka batang lalaki sa iyang katigulangon!”
8 Midako ang bata ug gilutas nila kini, ug nagpakombira si
Abraham sa adlaw sa paglutas kang Isaac. **9** Nakita ni Sara
nga gibiaybiay sa anak ni Hagar nga Ehiptohanon si Isaac,
nga gipakatawo ni Hagar alang kang Abraham. **10** Busa
gisultihan niya si Abraham, “Papahawaa kining ulipong babaye
ug ang iyang anak: kay ang anak niining sulugoong babaye dili
mahimong manununod uban ang akong anak, nga si Isaac.”
11 Kining mga butanga nakapaguol pag-ayo kang Abraham
tungod sa iyang anak nga lalaki. **12** Apan gisultihan sa Dios si
Abraham, “Ayaw kaguol tungod sa bata, ug tungod sa imong
ulipong babaye. Paminawa ang tanang mga pulong nga iyang
gisulti kanimo mahitungod niining mga butanga, tungod kay
pinaagi kang Isaac paganganlan ang imong kaliwatan. **13**
Himoon ko usab nga dakong nasod ang anak nga lalaki sa
ulipong babaye, tungod kay kaliwat mo man gihapon siya.”
14 Mibangon si Abraham sayo sa kabuntagon, ug mikuha
ug tinapay ug panit nga panudlanan sa tubig, ug gihatag
ngadto kang Hagar, gipapas-an niya kini. Gihatag niya ang
bata kaniya ug gipalakaw. Mipahawa si Hagar ug naglatagaw
didto sa kamingawan sa Beersheba. **15** Sa nahurot na ang
tubig sa panit nga panudlanan, gibiyaan niya ang bata ilalom
sa usa ka kahoy. **16** Unya milakaw siya ug milingkod palayo
dyutay sa bata, sama sa gilay-on sa pagbuhi sa pana, kay
miingon siya, “Dili ako makaako sa pagtan-aw sa kamatayon
sa bata.” Sa paglingkod niya atbang sa bata, missinggit siya ug
mihilak. **17** Nadungog sa Dios ang tingog sa bata, ug gitawag
sa anghel sa Dios si Hagar gikan sa langit, ug miingon kaniya,
“Unsa bay nakapahasol kanimo, Hagar? Ayaw kahadlok, kay
nadungog sa Dios ang tingog sa bata sa nahimutangan niini.
18 Tindog, sakwata ang bata, ug dasiga siya; kay himoon
ko siyang dakong nasod.” **19** Unya giablihan sa Dios ang
iyang mga mata, ug nakita niya ang atabay nga may tubig.
Miadto siya ug gipuno ug tubig ang panit nga panudlanan,
ug gipainom ang bata. **20** Ang Dios nag-uban sa bata, ug
nagtubo siya. Mipuyo siya sa kamingawan ug nahimong usa
ka magpapana. **21** Mipuyo siya sa kamingawan sa Paran, ug
ang iyang inahan mikuha ug usa ka asawa alang kaniya gikan
sa yuta sa Ehipto. **22** Miabot ang panahon nga sila si Abimelec
ug si Phicol ang kapitan sa iyang mga kasundalohan nakigsulti
kang Abraham, ug miingon, “Ang Dios nag-uban kanimo sa
tanan nimong gibuhat. **23** Busa karon panumpa kanako dinhi
pinaagi sa Dios nga dili mo gayod ako limbongan, ni bisan ang
akong mga kaanakan, ni bisan ang akong mga kaliwatan.
Ipakita kanako ug didto sa yuta nga imong gipuy-an ang
sama gihapong kasabotan sa pagkamatinud-anon nga akong
gipakita kanimo.” **24** Si Abraham mitubag, “Ipanumpa ko.”
25 Mireklamo usab si Abraham kang Abimelec mahitungod
sa atabay nga giilog sa mga sulugoon ni Abimelec gikan
kaniya. **26** Si Abimelec miingon, “Wala ako masayod kinsa
ang nagbuhat niining mga butanga. Wala ka man magsulti
kanako kaniadto; wala ako makadungog niini kondili karon
lamang.” **27** Busa gikuha ni Abraham ang karnero ug ang
baka ug gihatag kini kang Abimelec, ug naghimo silang duha
ug usa ka kasabotan. **28** Busa gilain ni Abraham alang kanila
ang pito ka nating baye nga mga karnero gikan sa panon. **29**
Si Abimelec miingon kang Abraham, “Unsa may buot ipasabot
niining imong nilain nga pito ka nating baye nga mga karnero?”
30 Mitubag siya, “Kining pito ka nating baye nga mga karnero
nga pagadawaton nimo gikan sa akong kamot, mahimo kining
saksi alang kanako, nga gikalot ko gayod kini nga atabay.” **31**
Busa gitawag niya ug Beersheba ang maong dapit, tungod
kay didto man silang duha nanumpa, **32** Naghimo sila ug
kasabotan didto sa Beersheba, ug unya si Abimelec ug si
Phicol, ang kapitan sa iyang mga kasundalohan, mipauli
ngadto sa yuta sa mga Filistihanon. **33** Gitanom ni Abraham
ang kahoy nga tamarisko sa Beersheba. Gisimba niya didto si
Yahweh, ang walay kataposang Dios. **34** Nagpabiling langyaw
si Abraham didto sa yuta sa mga Filistihanon sa daghang mga
adlaw.

22 Miabot ang panahon human niining mga butanga nga
gisulayan sa Dios si Abraham. Miingon siya kaniya,
“Abraham!” Mitubag si Abraham, “Ania ako”. **2** Unya miingon
ang Dios, “Dad-a ang imong anak, ang bugtong mong anak
nga lalaki nga si Isaac nga imong hinigugma, ug adto sa yuta
sa Moriah. Ihalad siya didto ingon nga halad sinunog sa usa
sa mga kabukiran didto, nga akong isulti kanimo. **3** Busa
mibangon si Abraham sa sayo sa kabuntagon, ug gikargahan
niya ang asno, ug gidala niya uban kaniya ang duha ka batan-
ong mga lalaki, kauban si Isaac nga iyang anak nga lalaki.
Nangahoy siya alang sa halad sinunog, unya migikan na sa
iyang panaw padulong sa dapit nga gisulti sa Dios kaniya.
4 Sa ikatulo ka adlaw mihangad si Abraham ug nakita niya
ang dapit sa halayo. **5** Unya miingon si Abraham sa iyang
mga batan-ong lalaki, “Hulat dinhi uban sa asno, ug ako ug
ang bata lamang moadto didto. Mosimba kami ug mobalik
ra kaninyo.” **6** Unya gikuha ni Abraham ang sugnod alang
sa halad sinunog ug gipapas-an kini kang Isaac nga iyang
anak. Gidala niya sa iyang kamot ang kalayo ug ang punyal;
ug nangadto na silang duha. **7** Nakigsulti si Isaac sa iyang
Amahan ug miingon, “Amahan ko.” ug mitubag siya, “Ania
ako, akong anak.” Miingon siya, “Tan-awa, may kalayo ug
pangsugnod dinhi, apan diin na man ang karnero alang sa
halad sinunog?” **8** Miingon si Abraham, “Ang Dios sa iyang
kaugalingon magapatagbo sa karnero alang sa halad sinunog,
anak ko.” Busa mipadayon na silang duha. **9** Sa nahiabot na
sila sa dapit nga gisulti sa Dios kaniya, nagbuhat si Abraham
ug halaran didto ug gibutang niya ang mga sugnod niini. Unya
gigapos niya ni Isaac nga iyang anak ug gipahigda ibabaw sa
halaran, sa ibabaw sa mga sugnod. **10** Ug giisa ni Abraham
ang iyang kamot ug gikuha ang punyal aron patyon ang iyang
anak. **11** Ug unya ang anghel ni Yahweh mitawag kaniya
gikan sa langit ug miingon, “Abraham, Abraham!” ug miingon
si Abraham, “Ania ako.” **12** Miingon siya, “Ayaw pagbakyawa
ang imong kamot batok sa bata, ni modagmal kaniya, kay
nasayod na ako nga nahadlok ka sa Dios, sa pagpakita nga
wala mo gihikaw ang imong anak nga lalaki, ang bugtong
mong anak nga lalaki gikan kanako.” **13** Mihangad si Abraham
ug ania karon, sa iyang likod adunay laking karnero nga
nagapos ang sungay sa kasagbotan. Giadto ug gikuha ni
Abraham ang laking karnero ug gihalad ingon nga halad
sinunog puli sa iyang anak. **14** Busa gitawag ni Abraham
kadtong dapita ug, “Si Yahweh ang magapatagbo,” ug gitawag
kini niining panahona, “Sa bukid ni Yahweh ipatagbo kini.” **15**
Ang anghel ni Yahweh mitawag kang Abraham sa ikaduhang
higayon gikan sa langit **16** ug miingon—mao kini ang mensahe
ni Yahweh, “Pinaagi sa akong kaugalingon manumpa ako
nga tungod sa imong pagbuhat niining butanga, ug wala
mihikaw sa imong anak nga lalaki, nga imong bugtong anak,
17 pagapanalanginan ko gayod ikaw ug padaghanon pag-
ayo ang imong kaliwatan sama kadaghan sa mga bituon sa
kalangitan, ug sama kadaghan sa mga balas sa baybayon; ug
ang imong kaliwatan manag-iya sa mga ganghaan sa ilang
mga kaaway. **18** Pinaagi sa imong kaliwatan mapanalanginan

ang tanang kanasoran sa kalibotan, tungod kay mituman ka
man sa akong tingog." **19** Busa gibalikan ni Abraham ang
iyang mga batan-ong lalaki, ug mibiya sila ug nanglakaw
padulong sa Beersheba, ug mipuyo siya sa Beersheba. **20**
Miabot ang higayon human niining mga butanga nga gisuginlan
si Abraham, "Si Milca nanganak ug mga anak, ingon man ang
imong igsoong lalaki nga si Nahor." **21** Sila mao si Uz ang
kamagulangan, si Buz ang iyang igsoon nga lalaki, si Kemuel
ang amahan ni Aram, **22** si Chesed, si Hazo, si Pildash,
si Jidlaph, ug si Betuel. **23** Si Betuel nahimong amahan ni
Rebeca. Mao kini ang walo ka anak ni Milca nga gipanganak
alang kang Nahor nga igsoong lalaki ni Abraham. **24** Ang
iyang kapuyopuyo, nga ginganlan ug Reuma, nganak usab
kang Teba, kang Gaham, kang Tahas, ug kang Maaca.

23 Nabuhi si Sara sulod sa 127 ka tuig. Mao kini ang
katuigan sa kinabuhi ni Sara. **2** Namatay si Sara sa
Kiriath Arba, nga mao na ang Hebron, sa yuta sa Canaan.
Nagbangotan si Abraham ug naghilak alang kang Sara. **3**
Unya mitindog si Abraham ug mibiya gikan sa patayng lawas
sa iyang asawa, ug nakigsulti sa mga anak nga lalaki ni Heth
nga nag-ingon, **4** "Usa ako ka langyaw diha kaninyo. Palihog
papalita ako ug yuta diha kaninyo nga kalubngan, aron akong
kalubngan sa akong minatay." **5** Mitubag ang mga anak nga
lalaki ni Heth kang Abraham, nga nag-ingon, **6** "Paminawa
kami, akong agalon. Usa ikaw ka prinsipe sa Dios taliwala
kanamo. Ilubong ang imong minatay sa labing maayo namong
mga lubnganan. Walay usa kanamo ang mohikaw kanimo
sa iyang lubnganan, aron nga imong malubong ang imong
minatay. **7** Mitindog si Abraham ug miyukbo sa katawhan
niadtong yutaa, sa mga anak nga lalaki ni Heth. **8** Gisultihan
niya sila, nga nag-ingon, "Kung mitugot kamo nga ilubong
ko ang akong minatay, nan paminawa ako ug hangyoa si
Efron ang anak nga lalaki ni Zohar alang kanako. **9** Hangyoa
siya sa pagbaligya kanako sa langob sa Macpela, nga iyang
gipanag-iya, nga atua sa kinatumyan sa iyang kaumahan. Sa
igo nga kantidad ipabaligya kini kaniya nganhi kanako diha sa
kadaghanan ingon nga gipanag-iyahan alang sa usa ka dapit
nga lubnganan. **10** Karon naglingkod si Efron kauban sa mga
anak nga lalaki ni Heth, ug gitubag ni Efron ang Hitihanon si
Abraham nga madunggan sa mga anak nga lalaki ni Heth,
ug sa tanang miadto sa ganghaan sa iyang siyudad, nga
nag-ingon, **11** Dili, paminawa ako akong agalon. Ihatag ko
kanimo ang uma, ug ang langob nga anaa niini. Ihatag ko
kini kanimo atubangan sa mga anak sa akong katawhan.
Ihatag ko kini kanimo aron kalubngan sa imong minatay." **12**
Unya si Abraham sa iyang kaugalingon miyukbo atubangan
sa katawhan niadtong yutaa. **13** Misulti siya kang Efron nga
madungog sa katawhan niadtong yutaa, nga nag-ingon, "Apan
kung itugot nimo, palihog paminawa ako. Bayaran ko ang
kaumahan. Dawata ang salapi gikan kanako, ug ilubong ko
ang akong minatay didto." **14** Mitubag si Efron kang Abraham,
nga nag-ingon, **15** "Palihog, agalon ko, paminaw kanako.
Ang yuta nagkantidad ug 400 ka siklo sa plata, unsa ra man
kana tali kanako ug kanimo? Ilubong ang imong minatay. **16**
Miuyon si Abraham kang Efron ug gitimbang niya sa kantidad
sa plata nga iyang gisulti nga madunggan sa mga anak nga
lalaki ni Heth, 400 ka siklo nga plata, sumala sa sukaranan sa
sukdanan sa mga tigpatigayon. **17** Busa ang uma ni Efron,
nga anaa sa Macpela, nga duol sa Mamre, nga mao ang uma,
ang langob nga anaa niini, ug ang tanang kakahoyan nga
anaa sa uma ug sa mga utlanan nga naglibot niini, **18** gihatag
kang Abraham pinaagi sa pagpalit niini diha sa atubangan sa
mga anak nga lalaki ni Heth, ug sa tanan usab nga miadto
sa ganghaan sa iyang siyudad. **19** Human niini, gilubong ni
Abraham si Sara nga iyang asawa sa langob nga anaa sa
uma sa Macpela nga duol sa Mamre, nga mao ang Hebron,
sa yuta sa Canaan. **20** Busa ang uma ug ang langob niini
napanag-iyahan ni Abraham ingon nga dapit nga lubngan nga
gikan sa mga anak nga lalaki ni Heth.

24 Karon si Abraham tigulang na, anaa na sa katigulangon,
ug gipanalanginan ni Yahweh si Abraham sa tanang
mga butang. **2** Gisultihan ni Abraham ang iyang sulugoon, nga
mao ang labing tigulang sa iyang panimalay ug ang piniyalan
sa tanang anaa kaniya, "Ibutang ang imong kamot ilalom sa
akong paa **3** ug papanumpaon ko ikaw pinaagi kang Yahweh,
ang Dios sa langit ug ang Dios sa yuta, nga dili ka magpili ug
asawa alang sa akong anak nga lalaki gikan sa mga anak
nga babaye sa mga Canaanhon, diin ako maghimo sa akong
pinuy-anan. **4** Apan moadto ka sa akong kaugalingong nasod,
ug sa akong mga kabanay, ug pilia ang usa ka asawa alang sa
akong anak nga lalaki nga si Isaac." **5** Ang sulugoon miingon
kaniya, "Unsaon man kung dili buot mokuyog kanako ang
babaye niining yutaa? Dad-on ko ba ang imong anak nga lalaki
balik sa dapit nga imong gigikanan?" **6** Miingon si Abraham
kaniya, "Siguradoha nga dili mo gayod pagadad-on ang akong
anak nga lalaki balik didto! **7** Si Yahweh, ang Dios sa langit,
nga maoy nagkuha kanako gikan sa pinuy-anan sa akong
amahan ug gikan sa yuta sa akong mga kabanay, ug ang
nanumpa kanako sa maligdong nga panumpa, nga nag-ingon,
'Sa imong kaliwat ihatag ko kining yutaa,' ipadala niya ang
iyang anghel una kanimo, ug makakita ka ug usa ka asawa
alang sa akong anak nga lalaki gikan didto. **8** Apan kung
ang babaye dili buot mokuyog kanimo, nan makalingkawas
ka na gikan niining gipanumpa kanako. Ayaw lamang dad-a
ang akong anak nga lalaki balik didto." **9** Busa gibutang sa
sulugoon ang iyang kamot sa ilalom sa paa ni Abraham nga
iyang agalon, ug nanumpa kaniya mahitungod niining butanga.
10 Gikuha sa sulugoon ang napulo ka mga kamelyo sa iyang
agalon ug mibiya. Gidala usab niya ang tanang matang sa
mga gasa gikan sa iyang agalon. Mibiya siya ug miadto sa
rehiyon sa Aram Naharaim, sa siyudad sa Nahor. **11** Gipaluhod
niya ang mga kamelyo sa kilid sa atabay nga may tubig nga
anaa sa gawas sa siyudad. Gabii na kadto, ang takna sa
pagpanggawas sa mga babaye aron sa pagkabo ug tubig. **12**
Unya miingon siya, "Yahweh, Dios sa akong agalon nga si
Abraham, hatagi ako ug kalamposan karong adlawa ug ipakita
ang imong matinud-anong pakigsaad ngadto sa akong agalon
nga si Abraham. **13** Tan-awa, ania ako nagtindog kilid sa
tuboran sa tubig, ug ang mga anak nga babaye sa mga tawo
sa siyudad manggula aron sa pagkabo ug tubig. **14** Tugoti
nga mahitabo ang sama niini. Kung mosulti ako sa batan-ong
babaye, 'Palihog ipaubos ang imong banga aron makainom
ako,' ug mosulti siya kanako, 'Inom, ug paimnon ko usab ang
imong mga kamelyo,' ug tugoti nga siya na ang imong pilion
alang sa imong sulugoon nga si Isaac. Pinaagi niini masayran
ko nga gipakita mo ang matinud-anong pakigsaad ngadto
sa akong agalon." **15** Miabot ang higayon nga sa wala pa
siya mahuman sa pagsulti, ania karon, miabot si Rebeca nga
nagpas-an ug banga. Natawo si Rebeca kang Betuel nga anak
nga lalaki ni Milca, ang asawa ni Nahor nga igsoong lalaki ni
Abraham. **16** Maanyag kaayo ang dalaga ug usa ka ulay. Wala
pay lalaki nga nakadulog kaniya. Milugsong siya sa tubod ug
gipuno ang iyang banga, ug mitungas. **17** Unya midagan ang
sulugoon aron sa pagsugat kaniya ug miingon, "Palihog hatagi

ako ug gamay nga mainom gikan sa imong banga." **18** Miingon
siya, "Inom, akong agalon," ug gipaubos dayon niya ang banga
sa iyang kamot, ug gipainom siya. **19** Sa pagkahuman na niya
ug pagpainom kaniya, miingon siya, "Magkabo usab ako ug
tubig alang sa imong mga kamelyo, hangtod matapos sila sa
pag-inom." **20** Busa nagdali-dali siya ug gihurot niya pagbubo
ang tubig sa banga ngadto sa pasungan sa paimnanan, unya
midagan siya pagbalik sa atabay aron sa pagkabo ug tubig, ug
mikabo ug tubig alang sa tanan niyang mga kamelyo. **21** Ang
tawo nagtan-aw lamang kaniya sa hilom aron masuta kung
gipalampos ba gayod ni Yahweh ang iyang panaw o wala. **22**
Sa pagkahuman na sa pag-inom sa mga kamelyo, gipagawas
sa tawo ang bulawang ariyos alang sa ilong nga adunay
gibug-aton nga katunga sa shekel, ang duha ka bulawang
porselas alang sa iyang mga bukton nga adunay gibug-aton
nga napulo ka shekels, **23** ug nangutana, "Kang kinsa ka
bang anak? Palihog sultihi ako, aduna bay lawak sa balay
sa imong amahan alang kanamo aron kami mamahulay sa
kagabhion?" **24** Miingon siya kaniya, "Ako ang anak nga
babaye ni Betuel nga anak nga lalaki ni Milca, nga gianak
niya gikan kang Nahor. **25** Miingon usab siya kaniya, "Aduna
kami daghang dagami ug kumpay, ug aduna usab kami lawak
alang kaninyo aron kapahulayan sa kagabhion." **26** Unya
miyukbo ang tawo ug misimba kang Yahweh. **27** Miingon
siya, "Bulahan si Yahweh, ang Dios sa akong agalon nga si
Abraham, nga wala mobiya sa iyang matinud-anong pakigsaad
ug takos siya nga kasaligan ngadto sa akong agalon. Ingon
man kanako, gigiyahan ako ni Yahweh ngadto sa panimalay
sa kabanay sa akong agalon." **28** Unya midagan ang dalaga
ug gipahibalo niya ang panimalay sa iyang inahan mahitungod
sa tanang mga nahitabo. **29** Karon si Rebeca adunay igsoong
lalaki, ug ang iyang ngalan mao si Laban. Midagan si Laban
padulong sa tawo nga anaa pa sa dalan daplin sa tubod. **30**
Sa pagkakita niya sa ariyos sa ilong ug sa mga porselas sa
bukton sa iyang igsoong babaye, ug sa pagkadungog niya
sa mga gipangsulti ni Rebeca nga iyang igsoong babaye,
"Mao kini ang gisulti sa tawo kanako," giadto niya ang maong
tawo, ug tan-awa, nagtindog siya uban ang mga kamelyo
didto sa tubod. **31** Ug miingon si Laban, "Dayon, ikaw nga
gipanalanginan ni Yahweh. Nganong nagtindog ka man diha
sa gawas? Giandam ko na ang pinuy-anan, ug ang dapit alang
sa mga kamelyo." **32** Busa midayon ang tawo sa pinuy-anan
ug gihaw-as niya ang dala sa mga kamelyo. Gihatagan ang
mga kamelyo sa dagami ug gipakaon, ug gihatagan siya ug
tubig nga ikahugas sa iyang mga tiil ug sa mga tiil sa mga
tawong kauban niya. **33** Giandaman nila siya ug pagkaon
aron siya makakaon, apan miingon ang tawo, "Dili sa ako
mokaon hangtod dili ko maisugilon kaninyo ang angay nakong
isulti." Si Laban miingon, "Sige sulti na." **34** Miingon siya, "Ako
mao ang sulugoon ni Abraham, **35** Gipanalanginan pag-ayo
ni Yahweh ang akong agalon ug nahimo siyang bantogan.
Gihatagan niya siya ug panon sa mga karnero ug panon
sa mga baka, salapi ug bulawan, mga lalaki ug babayeng
sulugoon, ug mga kamelyo ug mga asno. **36** Si Sara, nga
asawa sa akong agalon, nanganak ug usa ka lalaki alang sa
akong agalon sa pagkatigulang na niya, ug gihatagan niya sa
tanang butang nga iyang gipanag-iyahan. **37** Gipapanumpa
ako sa akong agalon, nga nag-ingon, "Dili ka magpili ug
usa ka asawa alang sa akong anak nga lalaki gikan sa mga
anak nga babaye sa mga Canaanhon, kansang yuta nga
akong gipuy-an. **38** Hinuon, moadto ka sa pamilya sa akong
amahan ug sa akong mga kabanay, ug pangita ug asawa
alang sa akong anak nga lalaki.' **39** Miingon ako sa akong
agalon, 'Tingali dili mosunod ang babaye kanako.' **40** Apan
miingon siya kanako, 'Si Yahweh, nga diha sa iyang atubangan
naglakaw ako, magpadala sa iyang anghel uban kanimo ug
palamposon niya ang imong panaw, aron nga makapangita
ka ug usa ka asawa alang sa akong anak nga lalaki gikan
sa akong mga kabanay ug gikan sa banay sa pamilya sa
akong amahan. **41** Apan makalingkawas ka lamang sa akong
panumpa kung mahiabot ka na sa akong mga kabanay ug
dili nila siya ihatag kanimo. Ug mahimo kanang gawasnon
gikan sa akong panumpa.' **42** Busa karong adlawa miabot ako
sa tuboran, ug miingon, "O Yahweh, Dios sa akong agalon
nga si Abraham, palihog, kung himoon mo man gayod nga
malamposon ang akong pagpanaw - **43** ania ako, nagtindog
sa dapit sa tuboran sa tubig - tugoti nga ang mga dalaga nga
mogawas aron sa pagkabo ug tubig, ang babaye nga akong
sultihan, "Palihog, hatagi ako sa gamayng tubig gikan sa imong
banga aron ako makainom," **44** ang babaye nga moingon
kanako, "Inom, ug mokabo usab ako ug tubig alang sa imong
mga kamelyo" - hinaot nga siya na unta mao ang babaye
nga gipili nimo Yahweh, alang sa anak nga lalaki sa akong
agalon.' **45** Bisan sa wala pa ako matapos sa kinasingsing
nga akong pagsulti, anaa, migawas si Rebeca nga nagpas-
an ug banga ug milugsong siya ngadto sa tuboran aron sa
pagkabo ug tubig. Busa giingnan ko siya, 'Palihog, paimna
ako.' **46** Gipaubos dayon niya ang iyang gipas-an nga banga
ug miingon, 'Inom, ug hatagan ko usab ug tubig ang imong
mga kamelyo.' Busa miinom ako, ug gipainom usab niya ang
mga kamelyo. **47** Nangutana ako kaniya ug miingon, "Kang
kinsa ka man nga anak?" Mitubag siya, "Anak nga babaye
ni Betuel, nga anak ni Nahor nga gihimugso ni Milca gikan
kaniya." Ug unya gibutangan nako ug ariyos ang iyang ilong ug
mga porselas sa iyang mga bukton." **48** Ug unya miyukbo ako
ug misimba kang Yahweh, ug gidayeg si Yahweh, ang Dios sa
akong agalon nga si Abraham, nga maoy naggiya kanako sa
husto nga dalan aron makaplagan ko ang anak nga babaye
nga kabanay sa akong agalon alang sa iyang anak nga lalaki.
49 Busa karon, kung andam kamo sa pagtagad sa akong
agalon uban sa pagkamatinud-anon ug pagkamatinumanon,
sultihi ako. Apan kung dili, sultihi ako, aron makasimang ako
ngadto sa too, o sa wala." **50** Unya mitubag ug miingon si
Laban ug si Betuel, "Ang butang nagagikan kang Yahweh;
dili kami makasulti kanimo kung daotan o maayo. **51** Tan-
awa, anaa si Rebeca sa imong atubangan. Dad-a siya ug
lakaw, aron nga mamahimo siyang asawa sa anak nga lalaki
sa imong agalon, sama sa gipamulong ni Yahweh." **52** Sa
pagkadungog sa sulugoon ni Abraham sa ilang gisulti, mihapa
siya sa yuta alang kang Yahweh. **53** Gipagawas sa sulugoon
ang mga plata, ang mga bulawan, ug ang mga bisti, ug gihatag
kini kang Rebeca. Gihatagan usab niya ug bililhong mga gasa
ang iyang igsoong lalaki ug ang iyang inahan. **54** Unya siya
ug ang mga tawong mikuyog kaniya, nangaon ug nanginom.
Namahulay sila didto sa tibuok gabii, ug sa pagbangon nila sa
kabuntagon, miingon siya, "Palakawa na ako ngadto sa akong
agalon." **55** Miingon ang iyang igsoong lalaki ug iyang inahan,
"Tugoti nga magpabilin una ang dalaga kanamo bisan sa
pipila pa ka mga adlaw, o bisan napulo lamang. Human niana
makalakaw na siya." **56** Apan mitubag siya kanila, "Ayaw na
ako pagpugngi pa, sanglit gipalampos man ni Yahweh ang
akong panaw. Palakawa na ako aron makapauli na ako sa
akong agalon. **57** Miingon sila, "Tawgon nato ang dalaga
ug pangutan-on siya." **58** Busa gitawag nila si Rebeca ug

gipangutana, “Mokuyog ka ba niining tawhana?” Mitubag siya,
“Mokuyog ako.” **59** Busa gipakuyog nila ang ilang igsoong
babaye nga si Rebeca, kauban ang iyang sulugoon nga
babaye, sa iyang panaw kauban ang sulugoon ni Abraham ug
sa iyang mga tawo. **60** Gipanalanginan nila si Rebeca, ug
miingon kaniya, “Among igsoong babaye, hinaot nga mahimo
kang inahan sa liniboan ngadto sa napulo ka linibolibo, ug
hinaot nga ang imong kaliwatan makapanag-iya sa ganghaan
niadtong mga nagdumot kanila.” **61** Unya mitindog si Rebeca,
ug misakay siya ug ang iyang mga sulugoong babaye sa mga
kamelyo, ug misunod sa tawo. Sa ingon gidala sa sulugoon si
Rebeca, ug milakaw. **62** Karon nagpuyo si Isaac sa Negev, ug
mao pay pagbalik gikan sa Beerlahairoi. **63** Migawas si Isaac
aron mamalandong sa uma niadtong gabhiona. Tan-awa, sa
paghangad niya, nakita niya nga adunay nagpadulong nga
mga kamelyo! **64** Mitan-aw si Rebeca, ug sa pagkakita niya
kang Isaac, milukso siya gikan sa kamelyo. **65** Miingon siya
sa sulugoon, “Kinsa man kanang tawhana nga naglakaw diha
sa uma aron sa pagsugat kanato?” Mitubag ang sulugoon,
“Siya ang akong agalon.” Busa gikuha ni Rebeca ang iyang
pandong, ug gitabonan ang iyang kaugalingon. **66** Gisugilon
pag-usab sa sulugoon kang Isaac ang tanan nga iyang nahimo.
67 Unya gidala siya ni Isaac sulod sa tolda sa iyang inahan
nga si Sara ug gikuha niya si Rebeca, ug nahimo niya siyang
asawa, ug gihigugma niya siya. Busa nahupay si Isaac human
sa kamatayon sa iyang inahan.

25 Nagminyo pag-usab si Abraham; ang iyang ngalan mao
si Ketura. **2** Gipanganak niya sila si Simran, si Jocsan,
si Medan, si Midian, si Isbac, ug si Sua. **3** Nahimong amahan
si Jocsan kang Seba ug kang Dedan. Ang mga kaliwatan
ni Dedan mao ang katawhan sa Asiria, ang katawhan sa
Letus, ug katawhan sa Leum. **4** Ang mga anak nga lalaki
ni Midian mao sila si Epa, si Eper, si Hanoc, si Abida, ug si
Eldaa. Mao kining tanan ang kaliwatan ni Ketura. **5** Gihatag ni
Abraham kang Isaac ang tanan niyang gipanag-iyahan. **6**
Apan, samtang buhi pa siya, gihatagan niya ug mga gasa ang
mga anak nga lalaki sa iyang mga puyopuyo ug gipalakaw niya
sila didto sa yuta sa sidlakan, halayo kang Isaac, nga iyang
anak nga lalaki. **7** Mao kini ang mga adlaw sa katuigan sa
kinabuhi ni Abraham, 175 ka tuig. **8** Si Abraham miginhawa sa
kataposang gininhawa ug namatay sa hilabihang katigulangon,
usa ka tigulang nga tawo nga puno sa kinabuhi, ug gitipon
siya sa iyang katawhan. **9** Ang iyang mga anak nga lalaki nga
sila si Isaac ug si Ismael, maoy naglubong kaniya sa langob
sa Macpela, didto sa kaumahan ni Efron nga anak ni Zohar
nga usa ka Hitihanon, nga haduol sa Mamre. **10** Kini nga
uma napalit ni Abraham gikan sa mga anak nga lalaki ni Heth.
Gilubong si Abraham didto tapad kang Sara nga iyang asawa.
11 Human sa kamatayon ni Abraham, gipanalanginan sa Dios
si Isaac nga iyang anak nga lalaki, ug nagpuyo si Isaac duol sa
Beerlahairoi. **12** Karon mao kini ang mga kaliwatan ni Ismael,
nga anak nga lalaki ni Abraham, nga gianak ni Hagar gikan
kang Abraham, ang Ehiptohanong ulipon ni Sara. **13** Mao kini
ang mga ngalan sa mga anak nga lalaki ni Ismael, sumala sa
ilang adlawng natawhan: si Nebaiot ang panganay nga anak ni
Ismael, si Kedar, si Adbeel, si Mibsam, **14** si Misma, si Duma,
si Masa, **15** si Hadad, si Tema, si Jetur, si Nafis, ug si Kedema.
16 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Ismael, ug mao kini
ang ilang mga ngalan, sumala sa ilang baryo, ug sumala sa
ilang mga dapit; ang napulo ug duha ka mga prinsipe sumala
sa ilang mga banay. **17** Mao kini ang katuigan sa kinabuhi
ni Ismael, 137 ka tuig: miginhawa siya sa iyang kataposang
gininhawa ug namatay, ug gitipon siya sa iyang katawhan. **18**
Nagpuyo sila gikan sa Habila hangtod sa Sur, nga haduol
sa Ehipto, nga padulong sa Asiria. Namuyo sila nga adunay
panag-away sa usag-usa. **19** Mao kini ang mga panghitabo
mahitungod kang Isaac; ang anak nga lalaki ni Abraham:
si Abraham nahimong amahan ni Isaac. **20** Ug 40 na ang
panuigon ni Isaac sa pagpangasawa niya kang Rebeca, ang
anak nga babaye ni Betuel ang Aramehanon sa Padan Aram,
ang igsoong babaye ni Laban nga Aramehanon. **21** Nag-
ampo si Isaac kang Yahweh alang sa iyang asawa tungod kay
wala pa siyay anak, ug gitubag ni Yahweh ang iyang pag-
ampo, ug nagmabdos ang iyang asawa nga si Rebeca. **22**
Ang mga bata nanagbangi sa iyang sabakan, ug miingon
siya, “Nganong nahitabo man kini kanako?” Miduol siya kang
Yahweh aron mangutana mahitungod niini. **23** Giingnan siya
ni Yahweh, “Duha ka nasod ang anaa sa imong sabakan,
ug duha ka katawhan ang mabahin gikan kanimo. Ang usa
ka nasod mahimong labing kusgan kaysa sa usa, ug ang
kamagulangan moalagad sa manghod.” **24** Sa pag-abot sa
panahon nga manganak na siya, ania, adunay kaluha sa iyang
sabakan. **25** Ug ang una migawas nga bulagaw nga balhiboon
ang iyang kinatibok-an sama sa balhiboon nga bisti. Ginganlan
nila siya ug Esau. **26** Human niana, migawas ang iyang
igsoong lalaki. Ug ang iyang kamot naggunit sa tikod ni Esau.
Gitawag siya ug Jacob. Si Isaac 60 na ang panuigon sa dihang
gipanganak sila sa iyang asawa. **27** Sa nanagko na ang mga
batang lalaki, si Esau nahimong hanas nga mangangayam,
ang tawo sa kaumahan; apan hilomon nga tawo si Jacob, nga
nagpuyo lamang sa mga tolda. **28** Karon gihigugma ni Isaac
si Esau tungod kay makakaon man siya sa mga mananap
nga iyang gipangayam, apan gihigugma ni Rebeca si Jacob.
29 Naglata si Jacob ug pipila ka mga liso. Miabot si Esau
gikan sa kaumahan, ug naluya siya gumikan sa kagutom.
30 Miingon si Esau kang Jacob, “Pakan-a ako nianang pula
nga linat-an. Palihog, kay hilabihan ang akong kakapoy!”
Mao kana ang hinungdan nga ang iyang ngalan gitawag ug
Edom. **31** Miingon si Jacob, “Ibaligya una kanako ang imong
katungod sa pagkamagulang.” **32** Mitubag si Esau, “Tan-awa,
himalatyon na ako. Unsa pa may kaayohan sa katungod sa
pagkamagulang dinhi kanako? **33** Miingon si Jacob, “Manumpa
ka una kanako,” busa nanumpa si Esau ug nianang paagiha
gibaligya niya ang iyang katungod sa pagkamagulang ngadto
kang Jacob. **34** Gihatagan siya ni Jacob sa tinapay ug linat-
an nga mga liso. Mikaon siya ug miinom, unya mitindog ug
milakaw. Sa niini nga paagi gipakawalay bili ni Esau ang iyang
katungod sa pagkamagulang.

26 Karon adunay kagutom nga nahitabo sa yuta, gawas
pa sa kagutom sa mga adlaw ni Abraham. Miadto
si Isaac kang Abimelec, ang hari sa mga Felistihanon sa
Gerar. **2** Karon si Yahweh mipakita kaniya ug miingon, “Ayaw
paglugsong didto sa Ehipto; puyo sa dapit nga isulti ko kanimo
nga puy-an. **3** Pabilin dinhi niining yutaa, kay magauban ako
kanimo ug magapanalangin kanimo; kay alang kanimo ug
sa imong mga kaliwat, ihatag ko kining tanang kayutaan,
ug pagatumanon ko ang akong gisaad kang Abraham nga
imong amahan. **4** Padaghanon ko ang imong kaliwatan sama
sa mga kabituonan sa langit, ug ihatag ko kining tanang
kayutaan sa imong mga kaliwatan. Pinaagi sa imong mga
kaliwatan mapanalanginan ang tanang kanasoran. **5** Buhaton
ko kini tungod kay nagmatinumanon man si Abraham sa
akong tingog ug gitipigan ang akong mga gitudlo, ug ang
akong mga kasugoan, ang akong mga pamatasan, ug ang

akong mga balaod.” **6** Busa mipuyo si Isaac sa Gerar. **7**
Sa dihang mangutana kaniya ang mga tawo didtong dapita
mahitungod sa iyang asawa, moingon siya, “Ako siyang igsoon
nga babaye.” Nahadlok siya sa pagsulti nga, “Ako siyang
asawa,” tungod kay naghunahuna man siya, “Patyon ako sa
mga tawo niining dapita aron kuhaon si Rebeca, tungod kay
siya maanyag kaayo.” **8** Human makapuyo si Isaac didto sa
pipila ka mga higayon, ug nahitabo nga milantaw sa iyang
bintana si Abimelec, ang hari sa mga Felistihanon. Ania karon,
nakita niya si Isaac naghagwa kang Rebeca nga iyang asawa.
9 Gipatawag ni Abimelec si Isaac ngadto kaniya ug miingon,
“Tan-awa, sigurado gayod nga asawa mo siya. Nganong
miingon ka man nga, “Ako siyang igsoon?” Miingon si Isaac
kaniya, “Tungod kay naghunahuna ako nga basin adunay
mopatay kanako aron makuha siya.” **10** Mitubag si Abimelec,
“Unsa ba kining gibuhat mo kanamo? Sayon lang kaayo kang
bisan kinsa ang modulog sa imong asawa, ug naghatag ka
ug sala kanamo. **11** Busa gipahimangnoan ni Abimelec ang
tanang mga tawo ug giingnan, “Si bisan kinsa ang motandog
niining tawhana o sa iyang asawa pagapatyon.” **12** Nagtanom
si Isaac niadtong yutaa ug miani sa gatosan ka pilo sa samang
tuiga, tungod kay gipanalanginan man siya ni Yahweh. **13** Ang
tawo naadunahan, ug nagmalambuon gayod hangtod nga
nahimo siyang bantogan. **14** Nakabaton siya ug daghang mga
karnero ug mga baka, ug dakong panimalay. Ug nangasina
kaniya ang mga Felistihanon. **15** Karon ang tanang mga
atabay nga gipangkalot sa mga sulugoon sa iyang amahan
sa mga adlaw ni Abraham nga iyang amahan, gipanabonan
sa mga Felistihanon pinaagi sa pagpuno niini ug yuta. **16**
Miingon si Abimelec kang Isaac, “Pahilayo na kanamo kay
mas kusgan ka na kay kanamo. **17** Busa mibiya si Isaac didto
ug nagbalong-balong sa walog sa Gerar, ug mipuyo didto. **18**
Sa makausa pa gikalot ni Isaac pag-usab ang atabay nga
may tubig, nga gipangkalot na nila sa mga adlaw ni Abraham
nga iyang amahan. Gipangtabonan kini sa mga Felistihanon
human sa kamatayon ni Abraham. Ginganlan ni Isaac ang
mga atabay sa samang ngalan nga gipangalan sa iyang
amahan kanila. **19** Sa pagkalot sa mga sulugoon ni Isaac
didto sa walog, nakakaplag sila didto ug usa ka atabay nga
may nagtubod nga tubig. **20** Nag-away ang mga magbalantay
sa Gerar batok sa mga magbalantay ni Isaac, ug miingon,
“Amoa kining tubiga.” Busa gitawag ni Isaac ang atabay ug
“Esek,” tungod kay nakig-away man sila kaniya. **21** Unya
nagkalot na usab sila ug lain nga atabay, ug nag-away na
usab sila niadto, busa gitawag niya kini ug “Sitna.” **22** Mibiya
siya didto ug mikalot ug lain na usab nga atabay, apan wala
na sila nag-away niini. Busa gitawag niya kini nga Rehobot,
ug miingon siya, “Karon si Yahweh naghatag ug dapit alang
kanato, ug magmalambuon kita sa yuta. **23** Unya mitungas
si Isaac gikan didto padulong sa Beersheba. **24** Mipakita
kaniya si Yahweh nianang gabhiona ug miingon, “Ako ang
Dios ni Abraham nga imong amahan. Ayaw kahadlok, kay ako
magauban kanimo ug magpanalangin kanimo ug padaghanon
ko ang imong kaliwatan, tungod ug alang sa akong sulugoon
nga si Abraham.” **25** Nagbuhat si Isaac ug halaran didto ug
misangpit sa ngalan ni Yahweh. Gitukod niya didto ang iyang
tolda, ug ang iyang mga sulugoon nagkalot ug usa ka atabay.
26 Unya si Abimelec miadto kaniya gikan sa Gerar, uban ni
Ahuzat, nga iyang higala, ug si Phicol, ang kapitan sa iyang
kasundalohan. **27** Si Isaac miingon kanila, “Nganong mianhi
man kamo kanako, sanglit gikasilagan na man ninyo ako ug
gipapahawa gikan kaninyo?” **28** Ug mitubag sila, “Nakita namo
sa dayag nga si Yahweh nag-uban kanimo. Busa nakahukom
kami nga kinahanglang aduna kitay panumpa tali kanato, oo,
tali kanamo ug kanimo. Busa tugoti kaming makigsaad kanimo,
29 nga dili mo kami hilabtan, sama ra nga wala ka namo hilabti,
ingon nga gitagad namo kamo pag-ayo ug gipalakaw nga
malinawon. Kay tinuod gayod, gipanalanginan ka ni Yahweh.”
30 Busa nagpakombira si Isaac alang kanila, nangaon sila ug
nanginom. **31** Mibangon sila sayo sa kabuntagon ug nanumpa
sa usag-usa. Unya gipalakaw sila ni Isaac, ug mibiya silang
malinawon. **32** Niadtong adlawa miabot ang mga sulugoon
ni Isaac, ug gisuginlan nila siya mahitungod sa atabay nga
ilang gikalot. Miingon sila, “Nakakaplag na kami ug tubig.”
33 Gitawag niya ang atabay ug Shiba, busa ang ngalan sa
maong siyudad Beersheba hangtod karong mga panahona.
34 Sa nagpanuigon na si Esau ug 40, gipangasawa niya si
Judith ang anak ni Beeri nga Hitihanon, ug si Basemath ang
anak ni Elon nga Hitihanon. **35** Nakapaguol sila ngadto kang
Isaac ug kang Rebeca.

27 Sa pagkatigulang na ni Isaac ug mihalap na ang panan-
aw sa iyang mga mata nga dili na siya makakita,
gitawag niya si Esau, ang iyang kamagulangan nga anak, ug
miingon kaniya, “Anak ko.” Mitubag siya kaniya, “Ania ako.” **2**
Miingon siya, “Tan-awa, tigulang na ako. Wala ako masayod
sa adlaw sa akong kamatayon. **3** Busa kuhaa ang imong
hinagiban, ang imong baslayan ug ang imong pana, ug lakaw
sa kapatagan ug pangayam alang kanako. **4** Lutoi ako ug
lamian nga pagkaon, ang ampay nakong pagkaon, ug dad-a
kini kanako aron nga makakaon ako niini ug mapanalanginan
ko ikaw sa dili pa ako mamatay.” **5** Karon nakadungog si
Rebeca sa pagpakigsulti ni Isaac kang Esau nga iyang anak.
Miadto si Esau sa kapatagan aron mangayam ug aron nga
iyang madala pabalik. **6** Nakigsulti si Rebeca kang Jacob nga
iyang anak ug miingon, “Tan-awa, nadungog ko ang imong
amahan nga nakigsulti kang Esau nga imong igsoon. Miingon
siya, **7** 'Dad-an mo ako ug inayam ug lutoi ako ug lamiang
pagkaon, aron makakaon ako niini ug mapanalanginan ko
ikaw diha sa presensya ni Yahweh sa dili pa ako mamatay.' **8**
Busa karon, akong anak nga lalaki, tumana ang akong tingog
sumala sa akong isugo kanimo. **9** Adto sa mga kahayopan,
ug dad-i ako ug duha ka maayong mga nating kanding; ug
magluto ako ug lamiang pagkaon gikan niini alang sa imong
amahan, ingon nga iyang ampay. **10** Dad-on mo kini sa imong
amahan, aron makakaon siya niini, aron nga sa ingon niana
mapanalanginan ka niya sa dili pa siya mamatay.” **11** Miingon
si Jacob kang Rebeca nga iyang inahan, “Tan-awa, si Esau
nga akong igsoon balhibuon man nga tawo, ug ako hamis
nga tawo. **12** Tingali hikapon ako sa akong amahan, ug
mahibaloan ako ingon nga usa ka malimbungon. Modangat
hinuon kanako ang tunglo ug dili ang panalangin.” **13** Ang
iyang inahan miingon kaniya, “Akong anak, pasagdihi nga
mahulog kanako ang bisan unsang tunglo. Tumana lamang
ang akong tingog, lakaw, ug dad-a sila kanako.” **14** Busa
milakaw si Jacob ug mikuha ug nating mga kanding ug gidala
niya kini sa iyang inahan, ug nagluto ang iyang inahan ug
lamian nga pagkaon, sama sa ampay sa iyang amahan. **15**
Gikuha ni Rebeca ang labing maanindot nga bisti ni Esau,
ang kinamagulangan niyang anak nga lalaki, nga anaa na sa
iyang pinuy-anan, ug gipasul-ob kini kang Jacob, nga iyang
kinamanghorang anak. **16** Gibutangan niya ug balhibo sa
nating kanding ang iyang mga kamot ug sa hamis nga bahin
sa iyang liog. **17** Gihatag niya ang lamian nga pagkaon ug ang
tinapay nga iyang gihikay ngadto sa kamot ni Jacob nga iyang

anak. **18** Miadto si Jacob sa iyang amahan ug miingon, "Akong
amahan." Mitubag siya, "Ania na ako; kinsa ka man, anak
ko?" **19** Mitubag si Jacob sa iyang amahan, "Ako si Esau ang
imong kamagulangang anak; gibuhat ko na ang imong gisulti
kanako. Karon, bangon ug kaon sa akong inayaman, aron
mapanalanginan mo na ako." **20** Miingon si Isaac sa iyang
anak nga lalaki, "Giunsa mo man pagkakaplag niini nga dali ka
ra man kaayo, akong anak?" Mitubag siya, "Tungod kay si
Yahweh nga imong Dios nagdala niini kanako." **21** Miingon si
Isaac kang Jacob, "Paduol ngari kanako, aron hikapon ko ikaw,
akong anak, ug aron akong mahibaloan kung ikaw ba gayod
ang akong tinuod nga anak nga si Esau o dili." **22** Mipaduol si
Jacob kang Isaac nga iyang amahan; ug gihikap siya ni Isaac
ug miingon, "Ang tingog mao ang tingog ni Jacob, apan ang
mga kamot mao ang mga kamot ni Esau." **23** Wala na mailhi
ni Isaac si Jacob, tungod kay ang iyang mga kamot balhiboon
man, sama sa mga kamot sa iyang igsoon nga si Esau, busa
gipanalanginan siya ni Isaac. **24** Miingon siya, "Ikaw ba gayod
ang akong anak nga si Esau?" Ug mitubag siya, "Oo, ako."
25 Miingon si Isaac, "Ipaduol ang pagkaon dinhi kanako, ug
kaonon ko na ang imong inayaman, aron mapanalanginan
ko ikaw." Gipaduol ni Jacob ang pagkaon ngadto kaniya.
Mikaon si Isaac, ug gidad-an siya ni Jacob ug bino, ug miinom
siya. **26** Unya ang iyang amahan nga si Isaac miingon
kaniya, "Karon paduol kanako ug haloki ako, akong anak."
27 Miduol si Jacob ug mihalok kaniya, ug napanimahoan ni
Isaac ang baho sa iyang mga bisti ug gipanalanginan siya.
Miingon siya, "Tan-awa, ang baho sa akong anak sama sa
baho sa uma nga gipanalanginan ni Yahweh. **28** Hinaot nga
pagahatagan ka sa Dios sa bahin sa yamog sa langit, ang
bahin sa katambok sa yuta, ug ang daghang trigo ug ang bag-
ong bino. **29** Hinaot nga ang katawhan moalagad kanimo ug
ang mga kanasoran moyukbo kanimo. Mahimo kang agalon
sa imong mga igsoon, ug hinaot nga ang mga anak sa imong
inahan moyukbo kanimo. Ug hinaot nga si bisan kinsa nga
motunglo kanimo matinunglo usab; hinaot nga ang matag
usa nga mopanalangin kanimo mapanalanginan usab." **30**
Sa pagkahuman ni Isaac ug panalangin kang Jacob, mibiya
dayon si Jacob sa atubangan sa iyang amahan nga si Isaac,
kay miabot na ang iyang igsoon nga si Esau gikan sa iyang
pagpangayam. **31** Nagluto usab siya ug lamiang pagkaon
ug gidala niya kini sa iyang amahan. Miingon siya sa iyang
amahan, "Bangon na amahan ko ug kaon na sa inayaman
sa imong anak, aron nga mapanalanginan mo na ako." **32**
Miingon ang iyang amahan nga si Isaac kaniya, "Kinsa ka
man?" Mitubag siya, "Ako ang imong kamagulangang anak nga
si Esau." **33** Nangurog si Isaac pag-ayo ug miingon, "Kinsa
man kadtong nangayam niining inayaman ug midala niini
kanako? Ako nang gikaon tanan sa wala pa ikaw moabot, ug
gipanalanginan ko na siya. Sa pagkatinuod, napanalanginan
gayod siya." **34** Sa pagkadungog ni Esau sa gipamulong sa
iyang amahan, mitiyabaw siya sa makusog ug mihilak pag-
ayo, ug miingon siya sa iyang amahan, "Panalangini usab
ako, amahan ko." **35** Si Isaac miingon, "Ang imong igsoon
malimbungong mianhi ug mikuha sa imong panalangin." **36**
Miingon si Esau, "Dili ba nga insakto gayod nga ginganlan
siya ug Jacob? Kay kaduha na niya ako malimbongi. Gikuha
niya kanako ang katungod sa pagkamagulang, ug tan-awa,
karon giilog niya ang akong panalangin." Ug miingon siya,
"Wala ka bay gigahin nga panalangin alang kanako?" **37**
Mitubag si Isaac ug miingon kang Esau, "Paminaw, gihimo
ko na siya nga imong agalon, ug gihatag ko na kaniya ang
tanan niyang mga igsoon ingon nga iyang mga sulugoon. Ug
gihatag ko na kaniya ang trigo ug ang bag-ong bino. Unsa pa
man ang akong mabuhat kanimo, akong anak?" **38** Si Esau
miingon sa iyang amahan, "Wala ka na ba diay bisan usa
ka panalangin alang kanako, amahan ko? Panalangini ako,
bisan ako usab, amahan ko." Mihilak sa makusog si Esau. **39**
Mitubag si Isaac nga iyang amahan ug miingon kaniya, "Tan-
awa, ang yuta nga imong pagapuy-an halayo sa katambok sa
yuta, halayo sa yamog sa kalangitan. **40** Pinaagi sa imong
espada ikaw mabuhi, ug alagaran mo ang imong igsoon.
Apan kung magmasinupakon ka, uyogon mo ang iyang yugo
aron matangtang sa imong liog." **41** Gikasilagan ni Esau si
Jacob tungod sa panalangin nga gihatag sa iyang amahan
kaniya. Miingon si Esau sa iyang kasingkasing, "Ang mga
adlaw sa pagbangotan alang sa akong amahan nagkaduol na;
human niana pagapatyon ko ang akong igsoon nga si Jacob."
42 Ang mga gipamulong ni Esau nga iyang kamagulangang
anak gisugilon ngadto kang Rebeca. Busa gipadala niya ug
gipatawag si Jacob nga iyang kamanghorang anak ug miingon
kaniya, "Tan-awa, ang imong igsoon nga si Esau naghupay sa
iyang kaugalingon mahitungod kanimo pinaagi sa paglaraw sa
pagpatay kanimo. **43** Busa karon, akong anak, tumana ako ug
kalagiw didto sa akong igsoong lalaki nga si Laban, sa Haran.
44 Pagpuyo uban kaniya sa makadiyot, hangtod nga mahupay
ang kapungot sa imong igsoon, **45** hangtod nga mawala ang
kasuko sa imong igsoon kanimo, ug nga iyang makalimtan ang
imong gibuhat kaniya. Unya pahibal-on ko ikaw ug pabalikon
didto. Nganong kinahanglan mang mangawala kamong duha
kanako sa usa ka adlaw? **46** Miingon si Rebeca kang Isaac,
"Gikapoy na ako sa kinabuhi tungod sa mga anak nga babaye
ni Heth. Kung mangasawa si Jacob gikan sa mga anak nga
babaye ni Heth, sama niining mga babayhana, ug sa ubang
mga anak sa maong yuta, unsa may kaayohan sa akong
kinabuhi?"

28 Gitawag ni Isaac si Jacob, gipanalanginan, ug
gimandoan siya, "Ayaw pangasawa gikan sa mga
babaye sa Canaan. **2** Tindog, ug pag-adto ngadto sa Paddan
Aram, sa panimalay ni Betuel nga amahan sa imong inahan,
ug pangasawa gikan didto, sa usa sa mga anak nga babaye ni
Laban, nga igsoong lalaki sa imong inahan. **3** Hinaot nga
ang Dios Makakagahom magpanalangin kanimo, maghimo
kanimong mabungahon ug magpadaghan kanimo, aron
mamahimo kang panon sa katawhan. **4** Hinaot nga ihatag niya
kanimo ang panalangin ni Abraham, alang kanimo, ug ngadto
sa mosunod nimong mga kaliwatan, nga mapanunod mo ang
yuta nga imong gipuy-an, nga gihatag sa Dios kang Abraham.
5 Busa gipalakaw ni Isaac si Jacob. Miadto si Jacob sa Paddan
Aram, ngadto kang Laban nga anak nga lalaki ni Betuel nga
Aramihanon, ang igsoong lalaki ni Rebeca, nga inahan ni
Jacob ug Esau. **6** Karon nakita ni Esau nga gipanalanginan
ni Isaac si Jacob ug gipaadto siya sa Paddan Aram, aron
mangasawa didto. Nakita usab niya nga gipanalanginan siya
ni Isaac ug gisugo, nga nag-ingon, "Ayaw pagpangasawa
gikan sa mga babaye sa Canaan." **7** Nakita usab ni Esau nga
gituman ni Jacob ang iyang amahan ug inahan, ug miadto
sa Paddan Aram. **8** Nakita ni Esau nga ang mga babaye sa
Canaan wala makapahimuot sa iyang amahan nga si Isaac.
9 Busa miadto siya kang Ismael, ug nangasawa gawas sa
iyang mga asawa, kang Mahalat ang anak nga babaye ni
Ismael, nga anak nga lalaki ni Abraham, ang igsoong babaye
ni Nebaioth, aron mamahimo niyang asawa. **10** Mibiya si
Jacob sa Beersheba ug miadto padulong sa Haran. **11** Miabot

siya sa usa ka dapit ug mipahulay didto sa tibuok gabii, tungod
kay misalop na man ang adlaw. Mikuha siya ug usa sa mga
bato niadtong dapita, ug giunlan kini sa iyang ulo, ug mihigda
nianang dapita aron matulog. **12** Nagdamgo siya ug nakita
ang usa ka hagdanan nga nagbarog sa kalibotan. Ang tumoy
niini miabot hangtod sa langit ug ang mga anghel sa Dios
nagsaka kanaog niini. **13** Tan-awa, nagbarog si Yahweh
sa ibabaw niini ug miingon, "Ako si Yahweh, ang Dios ni
Abraham nga imong amahan, ug ang Dios ni Isaac. Ang yuta
nga imong gihigdaan, ihatag ko kanimo ug sa imong mga
kaliwatan. **14** Ang imong kaliwatan mahisama sa abog sa
kalibotan, ug mokaylap ka ngadto sa kasadpan, sa sidlakan, sa
amihan ug sa habagatan. Diha kanimo ug sa imong kaliwatan
mapanalanginan ang tanang panimalay sa kalibotan. **15** Tan-
awa, magauban ako kanimo, ug bantayan ko ikaw bisan
diin ka man moadto. Pagadad-on ko ikaw pagbalik niining
yutaa; kay dili ko man ikaw biyaan. Pagabuhaton ko ang tanan
nakong gisaad kanimo." **16** Nakamata si Jacob gikan sa iyang
paghikatulog, ug miingon siya, "Sa pagkatinuod ania si Yahweh
niining dapita, ug wala ako masayod niini." **17** Nahadlok siya
ug miingon, "Pagkamakalilisang niining dapita! Wala na kini
lain kondili pinuy-anan sa Dios. Mao kini ang ganghaan sa
langit." **18** Mibangon si Jacob sayo sa kabuntagon ug gikuha
niya ang bato nga iyang giunlan sa iyang ulo. Gipatindog niya
kini ingon nga usa ka haligi ug gibuboan niya ug lana ang
ibabaw niini. **19** Ginganlan niya kadtong dapita ug Bethel,
apan sa sinugdanan ang ngalan niadtong siyudara Luz. **20**
Nanumpa si Jacob nga nag-ingon, "Kung ang Dios mag-
uban kanako ug magpanalipod kanako sa dalan nga akong
pagalaktan, ug mohatag kanako ug tinapay aron makaon, ug
mga bisti nga akong masul-ob, **21** aron makabalik ako nga
luwas sa balay sa akong amahan, unya si Yahweh mamahimo
nakong Dios. **22** Unya kining bato nga akong gipatindog ingon
nga haligi handomanang bato. Ug sa tanang butang nga imong
gihatag kanako, ihatag ko gayod pagbalik ang ikapulo kanimo.

29 Unya mipadayon si Jacob sa iyang panaw ug nahiabot
siya sa kayutaan sa katawhan sa sidlakan. **2** Sa iyang
pagtan-aw, nakakita siya ug atabay didto sa uma, ug ania,
adunay tulo ka panon sa mga karnero nga naglubog niini.
Kay gikan niana nga atabay magpainom sila sa mga panon
sa kahayopan, ug adunay dako nga bato ibabaw sa baba sa
atabay. **3** Sa dihang matigom na didto ang tanang panon sa
kahayopan, ang mga magbalantay maoy magligid sa bato
gikan sa baba sa atabay ug magpainom sa mga karnero, ug
unya ibutang ang bato ibabaw sa baba sa atabay balik sa
nahimutangan niini. **4** Miingon si Jacob ngadto kanila, mga
igsoon ko, asa man kamo gikan? Ug miingon sila, "Gikan
kami sa Haran." **5** Miingon siya kanila, "Nakaila ba kamo
kang Laban ang anak nga lalaki ni Nahor?" Mitubag sila,
"Nakaila kami kaniya," **6** Miingon siya kanila, "Maayo ba siya?"
Sila mitubag, "Maayo man siya, ug tan-awa, nagpadulong
dinhi ang iyang anak nga babaye nga si Raquel uban ang
mga karnero." **7** Miingon si Jacob, "Tan-awa, hataas pa
ang adlaw. Dili pa kini mao ang takna aron tigumon ang
mga kahayopan. Kinahanglan paimnon una ninyo ang mga
karnero ug unya lakaw ug pasabsaba sila." **8** Miingon sila, "Dili
kami makapainom kanila hangtod nga matigom ang tanang
kahayopan. Unya igaligid sa mga lakaki ang bato gikan sa
baba sa atabay, ug makapainom na kami sa mga karnero." **9**
Samtang nakigsulti pa si Jacob kanila, miabot si Raquel uban
sa mga karnero sa iyang amahan, kay siya man ang nag-
atiman kanila. **10** Sa pagkakita ni Jacob kang Raquel, ang
anak nga babaye ni Laban, nga igsoong lalaki sa iyang inahan,
ug sa mga karnero ni Laban, nga igsoong lalaki sa iyang
inahan, miduol si Jacob, ug giligid niya ang bato gikan sa baba
sa atabay, ug gipainom ang kahayopan ni Laban, nga igsoon
sa iyang inahan. **11** Gihalokan ni Jacob si Raquel ug mihilak
siya sa makusog. **12** Gisultihan ni Jacob si Raquel nga siya
mao ang paryente sa iyang amahan, ug nga siya ang anak ni
Rebeca. Unya midagan siya ug gisuginlan ang iyang amahan.
13 Sa pagkadungog ni Laban sa balita mahitungod kang Jacob
nga anak sa iyang igsoong babaye, midagan siya aron sa
pagtagbo kaniya, gigakos niya siya ug gihalokan, ug gidala
niya siya sa iyang panimalay. Gisugilon ni Jacob kang Laban
kining tanang butang. **14** Miingon si Laban kaniya, "Ikaw
gayod ang akong bukog ug ang akong unod." Unya mipuyo si
Jacob kaniya sa usa ka bulan. **15** Unya miingon si Laban kang
Jacob, "Kinahanglan ba nga mag-alagad ka kanako nga walay
bayad tungod kay ikaw akong paryente? Sultihi ako, unsa
man ang ibayad kanimo?" **16** Karon si Laban adunay duha ka
anak nga babaye. Ang ngalan sa kamagulangan mao si Lea,
ug ang kinamanghoran mao si Raquel. **17** Ang mga mata ni
Lea malumo, apan si Raquel maanyag ang pamarog ug ang
panagway. **18** Gihigugma ni Jacob si Raquel, busa miingon
siya, "Mag-alagad ako kanimo sulod sa pito ka tuig alang kang
Raquel, ang imong kamanghorang anak nga babaye." **19** Si
Laban miingon, "Mas maayo pa nga ihatag ko siya kanimo
kaysa ihatag ko siya sa ubang lalaki. Pagpuyo uban kanako."
20 Busa nag-alagad si Jacob kang Laban sulod sa pito katuig
alang kang Raquel; ug daw sama lamang kini sa pipila ka mga
adlaw, tungod sa iyang gugma kaniya. **21** Unya miingon si
Jacob kang Laban, "Ihatag na kanako ang akong asawa, kay
nahingpit ko na ang mga adlaw—aron nga mapangasawa ko
na siya!" **22** Busa gitigom ni Laban ang tanang tawo sa maong
dapit ug nagpakombira siya. **23** Pagkagabii niana, gikuha ni
Laban ang iyang anak nga babaye nga si Lea ug gidala siya
ngadto kang Jacob, nga nakigdulog kaniya. **24** Ug gihatag ni
Laban ang iyang babayeng sulugoon nga si Zilpa ngadto sa
iyang anak nga si Lea, aron mahimo niyang sulugoon. **25** Sa
pagkabuntag, tan-awa, si Lea diay kadto! Miingon si Jacob
ngadto kang Laban, "Unsa man kining gibuhat mo kanako? Dili
ba nag-alagad man ako kanimo alang kang Raquel? Nganong
gilingla mo man ako?" **26** Mitubag si Laban, "Wala namo
nabatasan ang paghatag una sa manghod kaysa magulang.
27 Taposa una ang simana sa kasal niining anak nga babaye,
ug igahatag usab namo kanimo ang manghod ingon nga baylo
sa imong pag-alagad pa kanako sa dugang pito katuig." **28**
Busa gibuhat kana ni Jacob, ug gitapos ang simana ni Lea.
Unya gihatag usab ni Laban kaniya si Raquel nga iyang anak
nga babaye ingon nga iyang asawa. **29** Gihatag usab ni Laban
si Bilha ngadto sa iyang anak nga babaye nga si Raquel aron
mahimo niyang sulugoon. **30** Busa nakigdulog usab si Jacob
kang Raquel, apan mas gihigugma pag-ayo niya si Raquel
kaysa kang Lea. Busa nag-alagad pa si Jacob kang Laban sa
dugang pito katuig. **31** Nakita ni Yahweh nga wala gihigugma
si Lea, busa giablihan niya ang iyang tagoangkan, apan si
Raquel walay anak. **32** Nagmabdos si Lea ug nanganak
ug usa ka batang lalaki, ug ginganlan niya siya ug Ruben.
Kay miingon siya, "Tungod kay nakita ni Yahweh ang akong
kasakitan; higugmaon na gayod ako karon sa akong bana."
33 Unya nagmabdos siya pag-usab ug nanganak ug usa ka
batang lalaki. Miingon siya, "Tungod kay nadungog ni Yahweh
nga wala ako higugmaa, gihatagan niya usab ako ug laing
anak nga lalaki." Ug ginganlan niya siya ug Simeon. **34** Unya

nagmabdos na usab siya ug nanganak ug laing batang lalaki.
Miingon siya, “Karon niining higayona mahigugma na kanako
ang akong bana, tungod kay gipanganak ko alang kaniya ang
tulo ka anak nga lalaki.” Busa ginganlan siya ug Levi. **35**
Nagmabdos siya pag-usab ug nanganak ug batang lalaki.
Miingon siya, “Niining higayona pagadaygon ko si Yahweh.”
Busa ginganlan siya ug Juda; unya mihunong na siya sa
pagpanganak.

30 Sa pagkakita ni Raquel nga wala siya makabaton ug
mga anak kang Jacob, nasina siya sa iyang igsoong
babaye. Miingon siya kang Jacob, “Hatagi ako ug mga anak, o
mamatay ako.” **2** Hilabihan ang kasuko ni Jacob kang Raquel.
Miingon siya, “Anaa ba ako sa dapit sa Dios, nga nagpugong
kanimo sa pagbaton ug mga anak?” **3** Miingon siya, “Tan-awa,
ania ang akong sulugoon nga si Bilha. Pakigdulog kaniya,
aron makapanganak siya diha sa akong tuhod, ug makabaton
ako ug mga anak pinaagi kaniya.” **4** Busa gihatag niya ang
iyang sulugoon nga si Bilha ingon nga asawa, ug si Jacob
nakigdulog kaniya. **5** Nagmabdos si Bilha ug nanganak ug
batang lalaki alang kang Jacob. **6** Unya miingon si Raquel,
“Midapig ang Dios kanako. Naminaw siya sa akong pag-ampo
ug gihatagan ako ug usa ka anak nga lalaki.” Tungod niini
ginganlan niya siya ug Dan. **7** Nagmabdos usab ang sulugoon
ni Raquel nga si Bilha, ug nanganak sa ikaduhang anak nga
lalaki alang kang Jacob. **8** Si Raquel miingon, “Pinaagi sa
pagpakiglayog nga hilabihan nakiglayog ako sa akong igsoong
babaye ug nagmadaogon ako.” Ginganlan niya siya ug Neptali.
9 Sa pagkakita ni Lea nga mihunong na siya sa pagpanganak,
gikuha niya si Zilpa, nga iyang sulugoon, ug gihatag siya
kang Jacob ingon nga asawa. **10** Ang sulugoon ni Lea nga
si Zilpa, nanganak ug batang lalaki kang Jacob. **11** Miingon
si Lea, “Palaran kini!” busa ginganlan niya siya ug Gad. **12**
Unya si Zilpa, ang sulugoon ni Lea, nanganak sa ikaduhang
batang lalaki alang kang Jacob. **13** Miingon si Lea, “Malipayon
ako! Kay ang mga anak nga babaye magtawag kanako nga
malipayon.” Busa ginganlan niya siya ug Aser. **14** Milakaw
si Ruben sa mga adlaw nga ting-ani sa trigo ug nakakaplag
siya ug mandragora sa uma. Gidala niya kini ngadto sa iyang
inahan nga si Lea. Unya miingon si Raquel ngadto kang Lea,
“Hatagi ako sa pipila ka mandragora sa imong anak nga
lalaki.” **15** Miingon si Lea ngadto kaniya, “Diyutay lamang
ba kini nga butang alang kanimo, nga gikuha mo usab ang
akong bana? Unya gusto mo usab kuhaon ang mandragora
sa akong anak nga lalaki?” Miingon si Raquel, “Kung ingon
niana man, makadulog siya kanimo karong gabhiona, baylo
sa mandragora sa imong anak nga lalaki.” **16** Miabot si
Jacob gikan sa uma nianang gabhiona. Migawas si Lea aron
sa pagsugat kaniya ug miingon, “Kinahanglang makigdulog
ka kanako karong gabhiona, kay gisuholan ko ikaw pinaagi
sa mandragora sa akong anak.” Busa nakigdulog si Jacob
kang Lea nianang gabhiona. **17** Gidungog sa Dios si Lea,
ug nagmabdos siya ug nanganak sa ikalimang anak nga
lalaki alang kang Jacob. **18** Miingon si Lea, “Gihatag sa Dios
kanako ang akong balos, tungod kay akong gihatag ang akong
sulugoon nga babaye sa akong bana.” Ginganlan niya siya
ug Isacar. **19** Nagmabdos pag-usab si Lea ug nanganak sa
ikaunom nga anak nga lalaki alang kang Jacob. **20** Miingon si
Lea, “Naghatag ang Dios kanako ug usa ka maayong gasa.
Karon pasidunggan na ako sa akong bana, tungod kay gianak
ko man alang kaniya ang unom ka batang lalaki.” Ginganlan
niya siya ug Zebulun. **21** Pagkahuman niana nanganak siya
ug batang babaye ug ginganlan siya ug Dina. **22** Nahinumdom
ang Dios kang Raquel ug naminaw kaniya. Gitugot sa Dios
nga magmabdos siya. **23** Nagmabdos siya ug nanganak sa
usa ka batang lalaki. Miingon siya, “Gikuha sa Dios ang akong
kaulaw.” **24** Ginganlan niya siya ug Jose, nga nag-ingon, “Si
Yahweh nagdugang kanako ug usa ka anak nga lalaki.” **25**
Human manganak si Raquel kang Jose, miingon si Jacob
kang Laban, “Palakwa ako, aron nga makauli na ako sa akong
kaugalingong panimalay ug sa akong nasod. **26** Ihatag kanako
ang akong mga asawa ug ang akong mga anak nga akong
gialagaran kanimo, ug tugoti ako sa paglakaw, kay nasayod ka
sa pag-alagad nga gialagad ko kanimo.” **27** Miingon si Laban
kaniya, “Kung makakaplag ako karon ug kalooy sa imong
mga mata, hulat usa, tungod kay akong nasayran pinaagi sa
panagna nga gipanalanginan ako ni Yahweh tungod kanimo.”
28 Unya miingon siya, “Ibungat ang imong mga suhol, ug
pagabayaran ko kini.” **29** Si Jacob miingon kaniya, “Nasayod
ka kung giunsa ko ikaw pag-alagad, ug kung giunsa ko ang
kahimtang sa imong mga kahayopan. **30** Kay diyutay lamang
ang imo sa wala pa ako miabot, ug midaghan kini pag-ayo.
Gipanalanginan ka ni Yahweh bisan asa ako ang magbuhat.
Karon kanus-a pa man ako makahatag usab alang sa akong
kaugalingong panimalay?” **31** Busa miingon si Laban, “Unsa
man ang akong ibayad kanimo?” Mitubag si Jacob, “Dili ka
na maghatag kanako ug bisan unsa. Kay kung buhaton mo
kini alang kanako, pasibsibon ko pag-usab ang imong mga
panon sa kahayopan ug atimanon kini. **32** Palakawa ako sa
tanang panon sa imong kahayopan karong adlawa, magalain
ako sa puntik-puntik ug sa kabang nga mga karnero, ug sa
matag itom diha sa mga karnero, ug ang puntik-puntik ug ang
kabang nga mga kanding. Mao kini ang akong suhol. **33** Ang
akong kadungganan magpamatuod kanako human sa pagsusi
nimo sa akong mga suhol. Ang tanan nga dili puntik-puntik
ug dili kabang diha sa mga kanding, ug ang tanan nga itom
diha sa mga karnero, nga makaplagan mo kanako, pagaisipon
mo kini nga kinawat.” **34** Miingon si Laban. “Mouyon ako.
Mahitabo unta kini sumala sa imong gipamulong.” **35** Nianang
adlawa gilain ni Laban ang mga lake nga kanding nga adunay
badlis ug kabang, ug ang tanang baye nga mga kanding nga
puntik-puntik ug kabang, ang matag usa nga adunay puti niini,
ug ang tanang itom diha sa mga karnero, ug gihatag kini sa
kamot sa iyang mga anak nga lalaki. **36** Nagtakda usab si
Laban ug tulo ka adlaw nga panaw tali kaniya ug kang Jacob.
Busa nagpadayon si Jacob sa pagpasibsib sa tanang nahibilin
nga kahayopan ni Laban. **37** Mikuha si Jacob ug bag-ong
putol nga mga sanga sa lunhaw nga poplar, ug sa alamo ug
sa palano nga kahoy ug gipal-akan ang panit niini maputi,
ug gihimo nga makita ang puti sa kahoy nga pinal-akan nga
anaa sa mga sanga. **38** Unya gibutang niya ang sanga nga
iyang pinanitan atubangan sa mga panon sa kahayopan,
sa atubangan sa pasungan nga paimnanan kung asa sila
manginom. Nagmabdos sila sa dihang mangadto sila aron
moinom. **39** Nag-upahanay ang mga kahayopan atubangan
sa mga sanga; ug ang panon sa kahayopan nanganak nga
may mga badlis, mga puntik-puntik, ug mga kabang. **40**
Gilain ni Jacob kining mga nating karnero, apan gipaatubang
ang nahibilin kanila sa may mga badlis nga mga kahayopan
ug ang tanang itom nga karnero sa panon sa kahayopan
ni Laban. Unya gilain niya ang iyang panon sa kahayopan
alang lamang sa iyang kaugalingon ug wala sila itipon uban
sa panon sa kahayopan ni Laban. **41** Ug nahitabo nga sa
dihang mosanay ang kusgan nga karnero diha sa panon, didto
ibutang ni Jacob ang mga sanga sa pasungan nga paimnanan

sa atubangan sa mga mata sa panon sa kahayopan, aron
manamkon sila taliwala sa mga sanga. **42** Apan kung moduol
ang mga luyahon nga kahayopan sa panon, dili niya ibutang
ang mga sanga sa atubangan nila. Busa ang mga luyahon nga
kahayopan mao ang kang Laban, ug ang mga kusgan mao
ang kang Jacob. **43** Ang tawo nagmalambuon. Nakabaton siya
ug dakong panon sa kahayopan, mga sulugoon nga babaye
ug mga lalaki, ug mga kamelyo ug mga asno.

31 Karon nadunggan ni Jacob ang mga pulong sa mga
anak nga lalaki ni Laban, nga sila miingon, "Gikuha
ni Jacob ang tanan nga iya sa atong amahan, ug gikan
sa gipanag-iyahan sa atong amahan ang tanan nga niyang
katigayonan." **2** Nakita ni Jacob ang panagway ni Laban.
Nakita niya nga nausab ang tinagdan ni Laban ngadto kaniya.
3 Unya miingon si Yahweh kang Jacob, "Balik ngadto sa
yuta sa imong katigulangan ug sa imong kaparyentihan, ug
mag-uban ako kanimo." **4** Gipatawag ni Jacob si Raquel
ug si Lea didto sa sibsibanan sa panon sa iyang mananap
5 ug miingon kanila, "Namatikdan nako nga nausab ang
tinagdan sa inyong amahan nganhi kanako, apan ang Dios sa
akong amahan nakig-uban kanako. **6** Nasayod kamo nga
sa tibuok nakong kusog nag-alagad ako sa inyong amahan.
7 Gilimbongan ako sa inyong amahan ug giusab-usab niya
ang akong suhol sa napulo ka higayon, apan ang Dios wala
motugot kaniya sa pagpasakit kanako. **8** Sa dihang miingon
siya, 'Ang mga puntik-puntikon nga mananap mao ang imong
bayad,' nanganak ang tanang panon sa mananap ug puntik-
puntikon. Ug sa dihang miingon siya, 'Ang adunay badlis-
badlis mao ang imong bayad,' nanganak ang tibuok panon sa
mananap ug adunay badlis-badlis. **9** Ingon niini nga paagi
gikuha sa Dios ang mga mananap sa imong amahan ug
gihatag kini nganhi kanako. **10** Usa ka higayon sa panahon sa
tingsanay sa mga mananap, nakita ko sa damgo nga ang mga
laki nga kanding nakig-upa sa panon sa kanding. Ang mga laki
nga kanding nga adunay badlis-badlis, mga puntik-puntikon,
ug mga kabang. **11** Miingon ang anghel sa Dios kanako diha
sa damgo, 'Jacob.' Mitubag ako, 'Ania ako.' **12** Miingon siya,
'Itutok ang imong mata ug tan-awa ang tanang mga kanding
nga laki nga ning-upa sa panon sa kanding nga adunay badlis-
badlis, ug puntik-puntikon, ug kabang, tungod kay nakita ko
ang tanan nga gibuhat ni Laban kanimo. **13** Ako ang Dios
didto sa Betel, diin gidihogan nimo ang haligi, diin naghimo ka
ug panaad nganhi kanako. Karon bangon ug biyai kining yutaa
ug balik sa yuta nga imong natawhan.'" **14** Mitubag si Raquel
ug si Lea ug miingon kaniya, "Aduna pa ba kamiy bahin o
mapanunod sa panimalay sa among amahan? **15** Dili ba
iya man kaming giisip ingon nga mga langyaw? Tungod kay
gibaligya kami niya ug gihurot usab niya ang among salapi. **16**
Tungod kay ang tanang katigayonan nga gikuha sa Dios gikan
sa among amahan amoa ug sa among mga anak. Busa karon,
buhata dayon ang bisan unsa nga giingon sa Dios kanimo." **17**
Busa nangandam si Jacob ug gipasakay ang iyang mga anak
nga lalaki ug ang iyang mga asawa ngadto sa mga kamelyo.
18 Gipalakaw niya ang iyang mga kahayopan una kaniya,
uban sa tanan niyang kabtangan, lakip ang mga kahayopan
nga iyang napanag-iya sa Padan Aram. Unya nangandam siya
padulong sa iyang amahan nga si Isaac sa yuta sa Canaan.
19 Sa dihang milakaw si Laban aron sa pagpanupi sa iyang
karnero, gikawat ni Raquel ang diosdios sa iyang amahan.
20 Gilingla usab ni Jacob si Laban nga Arameanhon, tungod
kay wala siya nananghid kaniya nga mobiya na. **21** Busa
mikalagiw siya uban sa tanan nga iyang gipanag-iya ug dali
nga mitabok sa Suba, ug mipadulong ngadto sa kabungtoran
sa Gilead. **22** Sa ikatulo nga adlaw gisuginlan si Laban nga
mikagiw na si Jacob. **23** Busa gidala niya ang iyang mga
paryente kuyog kaniya ug migukod kaniya sulod sa pito ka
adlaw nga pagpanaw. Naapsan niya siya didto sa bungtod sa
Gilead. **24** Unya sa pagkagabii nagpakita ang Dios kang Laban
nga Arameanhon diha sa usa ka damgo ug miingon kaniya,
"Pag-amping sa imong isulti ngadto kang Jacob maayo man o
daotan." **25** Naapsan ni Laban si Jacob samtang gitaod ang
iyang tolda didto sa bungtod. Nagkampo usab si Laban kauban
ang iyang mga paryente didto sa bungtod sa Gilead. **26**
Miingon si Laban kang Jacob, "Unsa man kining imong gihimo,
nga imoha man akong gilimbongan ug gidala ang akong mga
anak sama sa mga bihag sa gubat? **27** Nganong mikalagiw ka
man sa tago ug gilingla ako nimo ug wala suginli. Palakwon ko
unta kamo inubanan ang mga pagsaulog ug mga pag-awit,
uban sa tamborin ug sa mga alpa. **28** Wala man lang ko nimo
tugoti sa paghalok sa akong mga apo nga lalaki ug sa akong
mga anak nga babaye agig panamilit. Binuang kining imong
gihimo. **29** Aduna unta akoy gahom sa pagsakit kaninyo,
apan ang Dios sa imong amahan misulti kanako kagabii ug
miingon, 'Pag-amping sa imong isulti ngadto kang Jacob
maayo man o daotan.' **30** Ug karon, mipahawa ka tungod
kay naghandom ka pag-ayo sa panimalay sa imong amahan.
Apan nganong gikawat man nimo ang akong mga diosdios?"
31 Mitubag si Jacob ug miingon kang Laban, "Tungod kay
nahadlok ako ug naghunahuna nga imong kuhaon pagpugos
ang imong mga anak nga babaye gikan kanako mao nga
mibiya ako sa tago. **32** Si bisan kinsa ang mikawat sa imong
mga diosdios mamatay. Sa atubangan sa atong mga paryente,
tan-awa kung unsa ang ania kanako nga imoha ug kuhaa
kini." Tungod kay wala man masayod si Jacob nga si Raquel
mao ang nagkawat niini. **33** Misulod si Laban ngadto sa tolda
ni Jacob, sa tolda ni Lea, ug ngadto sa tolda sa duha ka
mga sulugoon nga babaye, apan wala gayod niya kini makita.
Migawas siya sa tolda ni Lea ug misulod ngadto sa tolda ni
Raquel. **34** Karon gikuha na ni Raquel ang mga diosdios,
ug gibutang kini sa sakang sa kamelyo, ug gilingkoran niya
kini. Nangita si Laban sa tibuok tolda, apan wala gayod niya
kini nakita. **35** Miingon siya sa iyang amahan, "Ayaw kasuko
akong agalon, nga dili ako makabarog sa imong atubangan,
tungod kay giregla ako." Busa nangita siya apan wala niya
hikaplagi ang iyang mga diosdios. **36** Nasuko si Jacob ug
nakiglalis kang Laban. Miingon siya kaniya, "Unsa man ang
akong sayop? Unsa man ang akong sala, nga mainiton ka
man nga migukod kanako? **37** Kay giutingkay mo na ang
tanan kong mga kabtangan. Unya unsa may imong nakita nga
butang nga imoha? Dad-a ngari sa atubangan sa atong mga
paryente aron mohukom sila tali natong duha. **38** Sulod sa 20
ka tuig nga nakig-uban ako kanimo. Wala gayod nakuhai sa
ilang pagburos ang imong mga baye nga karnero ug mga
kanding, ni nagkaon ako sa bisan usa nga laking karnero nga
gikan sa imong panon. **39** Kadtong gikunis-kunis sa mga
mananap wala nako dad-a kanimo. Hinuon, ako ang nahimong
responsable sa mga nawala niini. Kanunay nimong gipabayran
kanako ang matag nawala nga mananap, kung gikawat kini sa
adlaw man o sa gabii. **40** Anaa ako; sa adlaw nga ang kainit
mituhop kanako, ug ang katugnaw sa kagabhion; ug wala
akoy tulog. **41** Anaa ako sa imong panimalay sa milabay nga
20 ka tuig. Nagtrabaho ako kanimo sulod sa napulog upat ka
tuig alang sa imong duha ka anak nga babaye, ug unom ka
tuig alang sa imong mga mananap. Giusab nimo ang akong

suhol sa napulo ka higayon. **42** Gawas kung ang Dios sa
akong amahan, ang Dios ni Abraham, ug ang gikahadlokan ni
Isaac, wala pa nag-uban kanako, papahawaon gayod nimo
ako nga walay dala. Nakita sa Dios ang akong pag-antos ug
kung unsa kalisod ang akong pagtrabaho, ug gibadlong ka
niya kagabii." **43** Mitubag si Laban ug miingon kang Jacob,
"Kanang mga babaye akoa nang mga anak, ang ilang mga
anak ako nang mga apo, ug ang panon sa mga mananap
ako nang mga mananap. Tanan nga imong nakita akoa. Apan
unsa pa may mabuhat nako karon sa akong mga anak nga
babaye, o sa mga anak nga ilang gipakatawo? **44** Busa karon,
magbuhat kita ug kasabotan, ikaw ug ako, ug mamahimo
kining usa ka saksi tali kanimo ug kanako." **45** Busa nagkuha
si Jacob ug usa ka dakong bato ug iya kining gibutang ingon
nga usa ka haligi. **46** Miingon si Jacob sa iyang mga paryente,
"Pagtapok ug mga bato." Busa nagkuha sila ug mga bato ug
gipatong-patong nila kini. Unya nangaon sila didto duol sa
gipatong-patong nga mga bato. **47** Gitawag kini ni Laban ug
Jegar Saha Duta, apan gitawag kini ni Jacob ug Galeed. **48**
Miingon si Laban, "Kining gipatong-patong nga mga bato mao
ang saksi tali kanako ug kanimo karong adlawa." Busa ang
ngalan niini gitawag ug Galeed. **49** Gitawag usab kini ug
Mispa, tungod kay nag-ingon si Laban, "Magbantay unta si
Yahweh tali kanimo ug kanako, kung dili man kita magkita. **50**
Kung imong pasipad-an ang akong mga anak, ug mangasawa
ka ug lain gawas sa akong mga anak, bisan tuod wala kita
nag-uban, tan-awa, saksi ang Dios tali kanimo ug kanako."
51 Miingon si Laban kang Jacob, "Tan-awa kining gipatong-
patong nga mga bato, ug tan-awa ang haligi, nga diin gihimo
ko tali kanimo ug kanako. **52** Kining gipatong-patong nga mga
bato, ug ang haligi mao ang saksi, nga dili ako molatas niining
gipatong-patong nga mga bato paingon kanimo, ug dili usab
ikaw molatas niining gipatong-patong nga mga bato ug haligi
paingon kanako aron sa pagbuhat ug daotan. **53** Ang Dios ni
Abraham, ug ang Dios ni Nahor, ang Dios sa ilang amahan,
maghukom unta tali kanato." Nanumpa si Jacob sa Dios, nga
mao ang gikahadlokan ni Isaac. **54** Naghalad ug usa ka
sakripisyo si Jacob didto sa bukid ug gidapit niya ang iyang
mga paryente aron mangaon. Nangaon sila ug nagpagabii sila
didto sa bukid. **55** Sayo sa kabuntagon mibangon si Laban ug
gihagkan niya ang iyang mga apo nga lalaki ug ang iyang mga
anak nga babaye ug gipanalanginan niya sila. Unya mibiya si
Laban ug mibalik sa iyang panimalay.

32 Mipadayon usab si Jacob sa iyang panaw, ug misugat
ang mga anghel sa Dios kaniya. **2** Sa pagkakita ni
Jacob kanila, miingon siya, "Kampo kini sa Dios," busa gitawag
niya ang dapit ug Mahanaim. **3** Nagpadala si Jacob ug mga
sulugoon nga mouna kaniya ngadto kang Esau, sa yuta sa Seir,
sa rehiyon sa Edumea. **4** Gimandoan niya sila ug miingon,
"Mao kini ang isulti ninyo sa akong agalon nga si Esau: Mao
kini ang gisulti ni Jacob nga imong sulugoon: 'Mipuyo ako kang
Laban, ug nagpabilin gihapon hangtod karon. **5** Aduna na
akoy mga baka, mga asno ug mga panon sa mananap, mga
sulugoong lalaki, ug mga sulugoong babaye. Gipadala ako sa
pagsulti niini sa akong agalon, aron makakaplag unta ako ug
pabor sa imong atubangan.'" **6** Mibalik ang mga sulugoon
ngadto kang Jacob ug miingon, "Gikan kami sa imong igsoon
nga si Esau, Moanhi siya sa pagsugat kanimo, ug kuyog niya
ang 400 ka mga lalaki." **7** Unya nahadlok ug naguol pag-ayo
si Jacob. Busa gibahin niya ang mga tawo nga iyang kuyog sa
duha ka kampo, ug mao usab ang mga panon sa mananap, ug
mga kamelyo. **8** Miingon siya, "Kung moabot si Esau ngadto
sa usa ka kampo ug atakihon kini, ang kampo nga nahibilin
mahimong makaikyas." **9** Nag-ampo si Jacob, "Dios sa akong
amahan nga si Abraham, ug Dios sa akong amahan nga si
Isaac, Yahweh, nag-ingon ka kanako, 'Balik ngadto sa imong
nasod ug sa imong mga kaliwatan, ug pauswagon ko ikaw,' **10**
dili ako takos sa imong pagkamatinud-anon sa kasabotan ug
sa tanan nga imong pagkamasaligon sa imong alagad. Tungod
kay pinaagi lamang sa sungkod nga ako nakatabok niining
Jordan, ug karon nahimo na akong duha ka mga kampo. **11**
Luwasa intawon ako sa kamot sa akong igsoon nga si Esau,
tungod kay nahadlok ako kaniya, nga basin moabot siya ug
atakihon niya ako ug ang mga inahan uban sa mga bata.
12 Apan miingon ka, "Palamboon ko gayod ikaw. Himoon
ko ang imong mga kaliwat nga sama kadaghan sa balas sa
baybayon, nga dili maihap tungod sa ilang kadaghan.'" **13**
Nagpabilin didto si Jacob nianang gabhiona. Mikuha siya ug
pipila ka mga mananap nga anaa kaniya isip gasa alang kang
Esau, nga iyang igsoon: **14** 200 ka mga baye ug 20 ka mga
laki nga kanding, 200 ka mga baye ug 20 ka mga laki nga
karnero, **15** 30 ka gatasan nga mga kamelyo ug mga anak
niini, 40 ka mga baka ug napulo ka mga turo, 20 ka mga
baye ug napulo ka mga laki nga asno. **16** Gipiyal niya kini
ngadto sa iyang mga sulugoon, ang matag panon sa mga
mananap. Miingon siya sa iyang mga sulugoon, "Pag-una
kamo kanako ug hatagig gilay-on ang matag panon." **17**
Gimandoan niya ang unang sulugoon nga nag ingon, "Kung
imong matagboan si Esau nga akong igsoon ug mangutana
kanimo nga moingon, 'Kang kinsa ka man nahisakop? Asa
man kamo paingon? Ug kang kinsa man kining mga mananap
nga anaa sa imong atubangan?' **18** Unya motubag ka, 'Iya kini
ni Jacob nga imong sulugoon. Mga gasa kini nga gipadala
alang kang Esau nga akong agalon. Ug tan-awa, padulong na
usab siya sunod kanamo.'" **19** Nagmando na usab si Jacob sa
ikaduhang pundok, sa ikatulo, ug sa tanang mga lalaki nga
nagsunod sa panon sa mga mananap. Siya miingon, "Isulti
ninyo ang susamang butang ngadto kang Esau kung inyo
siyang matagboan. **20** Kinahanglan moingon usab kamo, 'Si
Jacob nga imong sulugoon padulong na sunod kanamo.'"
Tungod kay naghuna-huna siya, "Mahupay nako siya sa mga
gasa nga gipadala ko una kanako. Aron unya, kung makita ko
siya, basin nga iya akong dawaton." **21** Busa gipadala niya
una kaniya ang mga gasa. Ug siya nalang ang nagpabilin
sa kampo niadtong gabhiona. **22** Mibangon si Jacob sa
kagabhion, ug gikuha niya ang iyang duha ka asawa, duha
ka sulugoon nga babaye, ug ang iyang napulog usa ka mga
anak nga lalaki. Ug iyang gipatabok sa tabokanan sa suba sa
Jabok. **23** Niini nga paagi, gipalakaw niya sila tabok sa suba
uban sa tanan niyang mga gipanag-iyahan. **24** Nag-inusara
nalang si Jacob, ug adunay usa ka tawo nga nakiglayog
kaniya hangtod sa pagka-kaadlawon. **25** Sa pagkakita sa tawo
nga dili niya mapildi si Jacob, iyang gihapak ang dapidapi ni
Jacob. Nalisa ang dapidapi ni Jacob sa dihang nakiglayog
siya kaniya. **26** Miingon ang tawo, "Buhii na ako kay hapit
na mabuntag." Si Jacob miingon, dili ko ikaw buhian gawas
king imo na akong panalanginan." **27** Nangutana ang tawo
kaniya, "Unsa man ang imong ngalan?" Miingon siya "Jacob."
28 Ang tawo miingon, "Dili na Jacob ang imong ngalan, kung
dili Israel na. Kay nakiglayog ka sa Dios ug sa mga tawo ug
midaog." **29** Nangutana si Jacob kaniya, "Palihog suginli ako
sa imong ngalan." Mitubag siya, "Nganong nangutana ka man
sa akong ngalan?" Ug unya gipanalanginan niya siya didto.
30 Gitawag ni Jacob ang dapit ug Peniel kay miingon siya,

"Nakita ko ang panagway sa Dios, ug naluwas ang akong
kinabuhi." **31** Misubang na ang adlaw samtang mibiya si
Jacob sa Peniel. Nagtakiang siya tungod sa iyang dapidapi.
32 Mao nga hangtod karong adlawa, ang mga Israelita dili
na mokaon sa unod sa luta-lutahan sa may dapidapi, tungod
kay mao kini ang gibikil sa tawo sa dihang iyang gikasa sa
dapidapi ni Jacob.

33 Mihangad si Jacob ug, tan-awa, si Esau nagpadulong
na, ug uban kaniya ang 400 ka mga kalalakin-an.
Gibahin ni Jacob ang mga kabataan diha kang Lea, Raquel,
ug ang duha ka babaye nga mga sulugoon. **2** Unya gibutang
niya ang mga babaye nga mga sulugoon ug ang ilang mga
anak sa unahan, ug gisundan ni Lea ug sa iyang mga anak,
ug gisundan kini ni Raquel ug Jose nga anaa sa pinakaulahian
sa tanan. **3** Nag-una si Jacob kanila. Miyukbo siya sa yuta sa
makapito ka higayon, hangtod nahiduol siya sa iyang igsoon.
4 Midagan si Esau aron sa pagtagbo kaniya, migakos kaniya,
migakos sa iyang liog, ug mihalok kaniya. Unya nanghilak sila.
5 Sa paghangad ni Esau, nakita niya ang mga kababayen-
an ug ang mga kabataan. Miingon siya, "Kinsa man kining
mga katawhan nga imong kauban?" Miingon si Jacob, "Ang
mga bata ang madagayaon nga gihatag sa Dios sa imong
alagad." **6** Unya mipaduol ang mga sulugoong babaye uban
sa ilang mga anak, ug miyukbo sila. **7** Misunod usab si Lea ug
ang iyang mga anak nga mipaduol ug miyukbo. Sa kataposan
mipaduol ug miyukbo si Jose ug Raquel. **8** Miingon si Esau,
"Unsay buot nimong ipasabot niining tanang pundok nga
akong nahimamat?" Miingon si Jacob, "Aron makakaplag og
kaluoy sa panan-aw sa akong agalon." **9** Nag-ingon si Esau,
"Igo na ang akong nabatonan, igsoon ko. Tipigi kung unsay
anaa kanimo alang sa imong kaugalingon." **10** Nag-ingon si
Jacob, "Dili, palihog, kung nakakaplag ako og kaluoy sa imong
panan-aw, dawata ang akong gasa gikan sa akong kamot, kay
sa pagkatinuod, nakita ko ang imong panagway, ug kini daw
sama nga nakita ko ang panagway sa Dios, ug gidawat mo na
ako. **11** Palihog dawata ang akong gasa nga gidala kanimo,
tungod kay ang Dios maluluy-ong nagpatigayon kanako, ug
tungod kay igo na ang akong nabatonan." Niini gipugos siya ni
Jacob, ug gidawat kini ni Esau. **12** Unya miingon si Esau,
"Manglakaw na kita. Mag-una ako kanimo." **13** Miingon si
Jacob kaniya, "Nasayod ang akong agalon nga ang kabataan
mga huyang pa, ug ang mga karnero ug ang mga baka adunay
mga nating gipasuso. Kung pugson sila sa pagpalakaw bisan
sa usa lang ka adlaw, mangamatay ang tanang kahayopan.
14 Palihog tugoti nga ang akong agalon mag-una sa iyang
alagad. Maglakaw ako sa mas hinay pa, uyon sa lakang
sa kahayopan nga nag-una kanako, ug sa linaktan sa mga
kabataan, hangtod nga ako mahiabot sa akong agalon sa
Seir." **15** Miingon si Esau, "Tugoti nga akong ibilin kanimo ang
pipila sa akong mga tawo nga uban kanako." Apan miingon si
Jacob, "Nganong buhaton mo man kana? Paigo na ang kaluoy
sa akong agalon kanako." **16** Busa sugod nianang adlawa
misugod si Esau sa iyang panaw pauli ngadto sa Seir. **17** Ug
mipanaw si Jacob padulong sa Sucot, nagtukod siya sa iyang
balay, ug naghimo og silonganan alang sa iyang kahayopan.
Busa ang ngalan niadtong dapita gitawag og Sucot. **18** Sa
dihang nahiabot si Jacob gikan sa Padan Aram, nahiabot siya
nga luwas sa kadaot sa siyudad sa Siquem, nga mao ang
yuta sa Canaan. Nagkampo siya duol sa siyudad. **19** Unya
nagpalit siya og usa ka bahin sa yuta kung diin siya nagtukod
sa iyang tolda gikan sa mga anak nga lalaki ni Hamor, amahan
ni Siquem, sa kantidad nga 100 ka plata. **20** Didto nagpabarog
siya ug halaran ug gitawag kini ug El Elohe Israel.

34 Karon si Dina, nga anak ni Lea kang Jacob, migawas
aron makigkita sa mga batan-ong babaye niadtong
yutaa. **2** Si Siquem nga anak nga lalaki ni Hamor nga
Hibitihanon, ang prinsipe sa maong dapit, nakakita kang Dina,
gibira niya siya, gipanamastamasan ug gidulog niya. **3** Naibog
siya kang Dina, ang anak nga babaye ni Jacob. Nahigugma
siya sa batan-ong babaye ug malumo siya nga nakigsulti
kaniya. **4** Nakigsulti si Siquem kang Hamor nga iyang amahan,
nga nag-ingon, "Kuhaa kining batan-ong babaye alang kanako
aron mamahimo ko siyang asawa." **5** Karon nadungog ni
Jacob nga gihugawan niya si Dina nga iyang anak nga babaye.
Ang iyang mga anak nga lalaki atua pa sa uma uban sa mga
kahayopan, busa si Jacob nagpabiling hilom hangtod nga
miabot sila. **6** Miadto si Hamor nga amahan ni Siquem ngadto
kang Jacob aron makigsulti kaniya. **7** Miabot ang mga anak
nga lalaki ni Jacob gikan sa uma sa dihang nadungog nila
ang panghitabo. Nasakitan ang mga tawo. Nasuko sila pag-
ayo tungod kay iya mang gipakaulawan ang Israel pinaagi
sa pagpugos niya sa iyang kaugalingon ngadto sa anak nga
babaye ni Jacob, tungod kay kadto nga butang dili unta angay
nga mahitabo. **8** Nakigsulti si Hamor kanila nga nag-ingon,
"Ang akong anak nga lalaki nga si Siquem nahigugma sa
imong anak nga babaye. Palihog ihatag siya ngadto kaniya
ingon nga iyang asawa. **9** Pakigminyo kanamo, ihatag kanamo
ang inyong mga anak nga babaye, ug kuhaa usab ninyo ang
among mga anak nga babaye alang kaninyo. **10** Makapuyo
kamo uban kanamo, ug ang kayutaan abli alang kaninyo
aron inyong kapuy-an ug makabaligya ug makapalit kamo, ug
makapanag-iya ug mga kabtangan." **11** Miingon si Siquem
ngadto sa amahan ni Dina ug sa iyang mga igsoong lalaki,
"Makakaplag unta ako ug pabor diha kaninyo, ug bisan unsa
ang inyong pangayoon kanako akong ihatag. **12** Pangayo
kanako ug dakong kantidad sa bugay ug ang buot ninyong
gasa, ug ihatag ko ang bisan unsa nga inyong isulti kanako,
apan ihatag kanako ang dalagang babaye ingon nga asawa."
13 Malimbongong mitubag ang mga anak nga lalaki ni Jacob
kang Siquem ug kang Hamor nga iyang amahan, tungod kay
gihugawan man ni Siquem si Dina nga ilang igsoong babaye.
14 Miingon sila kanila, "Dili namo mahimo kining butanga,
nga ihatag ang among igsoong babaye sa mga dili tinuli; kay
makauulaw kana kanamo. **15** Mouyon lamang kami kaninyo
sa usa ka kondisyon: kung magpatuli kamo sama kanamo,
ug magpatuli usab ang matag lalaki diha kaninyo. **16** Unya
ihatag namo kaninyo ang among mga anak nga babaye,
ug among kuhaon ang inyong mga anak nga babaye alang
kanamo, ug mopuyo kami uban kaninyo ug mahimong usa
ka katawhan. **17** Apan kung dili kamo maminaw kanamo ug
magpatuli, nan kuhaon namo ang among igsoong babaye
ug mobiya kami." **18** Ang ilang mga pulong nakapahimuot
kang Hamor ug sa iyang anak nga lalaki nga si Siquem.
19 Wala langana sa batan-ong lalaki ang pagbuhat sa ilang
giingon, tungod kay nakagusto man siya sa anak nga babaye
ni Jacob, ug tungod kay siya ang pinakatinahod nga tawo
sa tibuok panimalay sa iyang amahan. **20** Miadto si Hamor
ug si Siquem nga iyang anak nga lalaki sa ganghaan sa
ilang siyudad ug nakigsulti sa mga kalalakin-an sa siyudad,
nga nag-ingon, **21** "Kalinaw ang gidala niining mga tawhana
kanato, busa tugoti sila nga mopuyo sa yuta ug makabaligya
ug makapamalit dinhi, tinuod, ang yuta dako ra alang kanila.

Kuhaon nato ang ilang mga anak nga babaye ingon nga mga
asawa, ug ihatag nato kanila ang atong mga anak nga babaye.
22 Niini lamang nga kondisyon mouyon kining mga tawhana
nga mopuyo uban kanato ug mamahimong usa ka katawhan:
kung ang tanang lalaki kanato magpatuli, sama nga sila mga
tinuli. **23** Dili ba maangkon man nato ang ilang kahayopan
ug mga gipanag-iyang mga butang—ug ang tanan nilang
kahayopan? Maong mouyon kita kanila, ug mopuyo sila uban
kanato." **24** Ang tanang kalalakin-an sa siyudad naminaw kang
Hamor ug Siquem, nga anak niyang lalaki. Ang tanang lalaki
nagpatuli. **25** Sa ikatulo nga adlaw, samtang hubag pa ang
ilang mga samad, ang duha ka mga anak nga lalaki ni Jacob,
si Simeon ug Levi, nga mga igsoong lalaki ni Dina, ang kada
usa kanila nagdala ug espada ug miadto sa maong siyudad,
ug gipamatay ang tanang mga lalaki. **26** Gipatay nila si Hamor
ug Siquem, nga anak niyang lalaki, pinaagi sa sulab sa ilang
espada. Gikuha nila si Dina gikan sa panimalay ni Siquem ug
mibiya. **27** Ang ubang mga anak nga lalaki ni Jacob miadto
sa mga patayng lawas ug nangawat sa siyudad, tungod kay
gihugawan man sa katawhan ang ilang igsoong babaye. **28**
Gikuha nila ang mga panon sa mga karnero, ang ilang mga
baka, ug mga asno, ug ang tanang mga butang nga anaa sa
siyudad, anaa sa mga uma ug lakip **29** ang tanan nilang mga
kabtangan. Gipangdakop nila ang kabataan ug ang ilang mga
asawa. Gipangkuha nila bisan ang tanang butang nga anaa
sulod sa mga panimalay. **30** Miingon si Jacob kang Simeon
ug Levi, "Gidad-an ninyo ako ug kasamok, aron manimaho
ako sa mga lumulupyo niining yutaa, ang Canaanhon ug ang
Perisihanon. Diyutay lamang ang akong gidaghanon. Kung
magtigom sila batok kanako ug moataki, malaglag gayod ako,
ako ug ang akong panimalay." **31** Apan miingon si Simeon ug
Levi, "Angay bang isipon ni Siquem nga ang among igsoong
babaye daw sama sa babayeng bayaran?"

35 Miingon ang Dios kang Jacob, "Tindog, ug tungas
ngadto sa Betel, ug pabilin didto. Pagbuhat didto ug
usa ka altar alang sa Dios, nga nagpakita kanimo niadtong
mikagiw ka gikan kang Esau nga imong igsoong lalaki." **2**
Unya miingon si Jacob sa iyang panimalay ug sa tanan nga
kuyog kaniya, "Isalikway ang mga diosdios nga anaa kaninyo,
ug hinloi ang inyong kaugalingon, ug ilisi ang inyong mga bisti.
3 Unya mogikan kita ug motungas ngadto sa Betel. Magbuhat
ako didto ug altar alang sa Dios, nga nagtubag kanako sa
adlaw sa akong kagul-anan, ug nag-uban kanako bisan asa
ako nag-adto." **4** Busa gihatag nila ngadto kang Jacob ang
tanang mga diosdios nga anaa kanila, ug ang mga ariyos nga
anaa sa ilang mga dalunggan. Gilubong kini ni Jacob ilalom sa
kahoy nga tugas duol sa Siquem. **5** Sa ilang pagpanaw, gihimo
sa Dios nga mangahadlok ang mga siyudad nga nagpalibot
kanila, busa kadtong mga tawhana wala na migukod sa mga
anak nga lalaki ni Jacob. **6** Busa si Jacob miabot sa Luz (nga
mao ang Betel), nga anaa sa yuta sa Canaan, siya ug ang
tanang mga tawo nga uban kaniya. **7** Nagbuhat siya didto
ug usa ka altar ug gitawag ang maong dapit nga El Betel,
tungod kay didto nagpakita ang Dios kaniya, sa panahon nga
mikagiw siya gikan sa iyang igsoon nga lalaki. **8** Si Debora,
nga nag-atiman kang Rebeca, namatay. Gilubong siya didto sa
ubos gikan sa Betel ilalom sa tugas nga kahoy, busa gitawag
kini nga Allon Bacut. **9** Sa dihang miabot na si Jacob gikan
sa Padan Aram, nagpakita ang Dios kaniya pag-usab ug
gipanalanginan siya. **10** Miingon ang Dios kaniya, "Ang imong
pangalan mao si Jacob, apan ang imong ngalan dili na Jacob.
Israel na ang imong ngalan." Busa gitawag na siya sa Dios ug
Israel. **11** Miingon ang Dios kaniya, "Ako ang makagagahom
nga Dios. Pagmabungahon ug pagsanay. Ang nasod ug ang
mga pundok sa kanasoran magagikan kanimo, ug ang mga
hari magagikan sa imong mga kaliwatan." **12** Ang yuta nga
akong gihatag kang Abraham ug Isaac, ihatag ko kanimo.
Ngadto sa imong mga kaliwatan human kanimo igahatag ko
usab ang yuta." **13** Mikayab ang Dios gikan kaniya sa dapit
diin nakigsulti siya kaniya. **14** Nag-ugbok ug haligi si Jacob
didtong dapita nga diin nakigsulti ang Dios kaniya, usa ka haligi
nga bato. Gibuboan niya kini ug hinalad nga bino ug lana. **15**
Ginganlan ni Jacob og Betel ang maong dapit diin nakigsulti
ang Dios kaniya. **16** Mipanaw sila gikan sa Betel. Samtang
duol na sila gikan sa Efrata, nagbati si Raquel. Naglisod
siya sa pagpanganak. **17** Samtang naglisod na gayod siya
sa pagpanganak, miingon ang mananabang kaniya, "Ayaw
kahadlok, kay karon makabaton ka na usab ug laing anak nga
lalaki." **18** Sa dihang himalatyon na siya, ug sa kataposan
niyang gininhawa ginganlan niya ang bata og Benoni, apan
ginganlan siya sa iyang amahan og Benjamin. **19** Namatay
si Raquel ug gilubong sa dalan padulong sa Efrata (gitawag
nga Betlehem). **20** Nagbuhat si Jacob og haligi ibabaw sa
iyang lubnganan. Kini ang ilhanan sa lubnganan ni Raquel
hangtod niining adlawa. **21** Padayon nga nagpanaw si Israel
ug nagtukod ug tolda unahan sa Migdal Eder. **22** Samtang
nagpuyo si Israel nianang dapita, nakigdulog si Ruben kang
Bilha nga puyo-puyo sa iyang amahan, ug nadungog kini ni
Jacob. Karon si Jacob adunay dose ka mga anak nga lalaki.
23 Ang iyang mga anak nga lalaki kang Lea mao si Ruben,
ang kinamagulangang anak ni Jacob, ug si Simeon, Levi,
Juda, Isacar, ug Zebulon. **24** Ang iyang anak nga mga lalaki
kay Raquel mao si Jose ug Benjamin. **25** Ang iyang mga anak
nga lalaki kay Bilha, nga sulugoong babaye ni Raquel, mao
si Dan ug Naftali. **26** Ang mga anak nga lalaki ni Zilfa, nga
sulugoong babaye ni Lea mao sila Gad ug Aser. Kini mao ang
tanang anak nga lalaki ni Jacob nga natawo sa Padan Aram.
27 Miadto si Jacob kang Isaac nga iyang amahan sa Mamre
sa Kiriat-Arba, (ingon nga Hebron) diin nagpuyo si Abraham
ug Isaac. **28** Si Isaac nabuhi ug 180 ka tuig. **29** Miginhawa si
Isaac sa kataposan ug namatay, usa ka tawo nga tigulang
na kaayo ug giipon siya didto sa iyang mga katigulangan.
Gilubong siya sa iyang mga anak nga lalaki nga sila si Esau
ug Jacob.

36 Mao kini ang mga kaliwat ni Esau (ginatawag usab
nga Edom). **2** Nangasawa si Esau sa taga-Canaan.
Mao kini ang iyang mga asawa: Si Ada ang anak nga babaye
ni Elon nga Hetihanon; Oholibama ang anak nga babaye ni
Ana, nga apo ni Zibeon nga Hebihanon; **3** ug Basemat, ang
anak nga babaye ni Ismael, nga igsoong babaye ni Nebaiot.
4 Nanganak si Ada nga asawa ni Esau kang Elifas, ug si
Basemat nanganak kang Reuel. **5** Nanganak si Oholibama
kang Jeus, Jalam, ug Kora. Mao kini ang mga anak nga lalaki
ni Esau nga natawo sa yuta sa Canaan. **6** Gidala ni Esau
ang iyang mga asawa, ang iyang mga anak nga lalaki, ang
iyang mga anak nga babaye, ug ang tanang miyembro sa
iyang panimalay, iyang mga kahayopan—ang tanan niyang
mga hayop, ug ang tanan niyang mga kabtangan, nga iyang
natigom sa yuta sa Canaan, ug miadto sa yuta nga layo sa
iyang igsoon nga si Jacob. **7** Gibuhat niya kini tungod kay ang
ilang mga kabtangan hilabihan na kadaghan alang kanila nga
magpabilin nga mag-uban ug puyo. Ang yuta nga ilang gipuy-
an dili na igo kanila tungod sa ilang mga kahayopan. **8** Busa
si Esau, nga nailhan usab nga Edom, mipuyo sa kabungtoran

sa Seir. **9** Mao kini ang mga mosunod nga mga kaliwatan ni
Esau, mga katigulangan sa mga Edomihanon sa kabungtoran
sa Seir. **10** Mao kini ang mga ngalan sa mga anak nga lalaki
ni Esau: si Elifas ang anak nga lalaki ni Ada, ang asawa ni
Esau; si Reuel ang anak nga lalaki ni Basemat, ang asawa ni
Esau. **11** Ang mga anak nga lalaki ni Elifas mao si Teman,
Omar, Zefo, Gatam, ug Kenas. **12** Si Timna, nga puyo-puyo ni
Elifas, anak nga lalaki ni Esau nanganak kang Amalek. Mao
kini ang mga apo nga lalaki ni Ada, nga asawa ni Esau. **13**
Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Reuel: si Nahat, Zera,
Shama, ug Miza. Mao kini ang mga apo nga lalaki ni Basemat,
nga asawa ni Esau. **14** Mao kini ang mga anak nga lalaki
ni Oholibama, nga asawa ni Esau, nga anak nga babaye ni
Ana ug apo nga babaye ni Zibeon. Nanganak siya kang Jeus,
Jalam, ug Kora. **15** Mao kini ang mga banay sa mga kaliwat ni
Esau: ang kaliwat ni Elifas, ang kinamagulangan ni Esau: si
Teman, Omar, Zefo, Kenaz, **16** Kora, Gatam, ug Amalek. Mao
kini ang mga banay nga kaliwat ni Elifas sa yuta sa Edom. Sila
ang mga apo nga lalaki ni Ada. **17** Mao kini ang mga banay
nga gikan kang Reuel, anak nga lalaki ni Esau: si Nahat, Zera,
Shama, Miza. Mao kini ang mga banay nga kaliwat ni Reuel sa
yuta sa Edom. Mao kini ang mga apo nga lalaki ni Basemat,
nga asawa ni Esau. **18** Mao kini ang mga banay ni Oholibama,
nga asawa ni Esau: si Jeus, Jalam, Kora. Mao kini ang mga
banay nga gikan sa asawa ni Esau nga si Oholibama, anak
nga babaye ni Ana. **19** Mao kini ang mga anak nga lalaki ni
Esau, ug mao kini ang ilang mga banay. **20** Mao kini ang mga
anak nga lalaki ni Seir nga Horitihanon, ang mga lumulupyo
sa yuta: si Lotan, Shobal, Zibeon, Ana, **21** Dishon, Ezer, ug
Dishan. Mao kini ang mga banay sa mga Horitihanon, ang
mga lumulupyo sa Seir nga yuta sa taga-Edom. **22** Ang mga
anak nga lalaki ni Lotan mao si Hori ug Heman, ug si Timna
mao ang igsoong babaye ni Lotan. **23** Mao kini ang mga
anak nga lalaki ni Shobal: si Alvan, Manahat, Ebal, Shefo, ug
Onam. **24** Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Zibeon: si Aya
ug Ana. Si Ana mao ang nakakita sa init nga tubod didto sa
kamingawan, samtang nagpasabsab siya sa mga asno sa
iyang amahan nga si Zibeon. **25** Mao kini ang mga anak ni
Ana: si Dishon ug Oholibama, ang anak nga babaye ni Ana.
26 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Dishon: si Hemdan,
Esban, Itran, ug Keran. **27** Mao kini ang mga anak nga lalaki
ni Ezer: si Bilhan, Saavan, ug Akan. **28** Mao kini ang mga
anak nga lalaki ni Dishan: si Uz ug Aran. **29** Mao kini ang mga
banay sa mga Horitihanon: Lotan, Shobal, Zibeon ug Ana,
30 Dishon, Ezer, Dishan: mao kini ang mga banay sa mga
Horitihanon, sumala sa listahan sa ilang mga banay sa yuta
sa Seir. **31** Mao kini ang mga hari nga naghari sa yuta sa
Edom sa wala pay hari ang mga Israelita: **32** Si Bela nga
anak nga lalaki ni Beor, ang naghari sa Edom, ug ang ngalan
sa iyang siyudad mao ang Dinhaba. **33** Sa dihang namatay
na si Bela, si Jobab anak nga lalaki ni Zera kang Bozra, ang
naghari puli kaniya. **34** Sa dihang namatay na si Jobab, si
Husan nga taga-Teman ang naghari puli kaniya. **35** Sa dihang
namatay na si Husan, si Hadad anak nga lalaki ni Bedad, nga
nakapildi sa mga Midianhon sa yuta sa Moab, ang naghari puli
kaniya. Ang ngalan sa iyang siyudad mao ang Abit. **36** Sa
dihang namatay na si Hadad, si Samla nga taga-Masreka ang
naghari puli kaniya. **37** Sa dihang namatay na si Samla, si
Shaul ang naghari puli kaniya nga taga-Rehobot nga duol sa
suba. **38** Sa namatay na si Shaul, si Baal Hanan anak nga
lalaki ni Acbor ang naghari puli kaniya. **39** Sa dihang si Baal
Hanan anak nga lalaki ni Acbor namatay na, si Hadar ang
naghari puli kaniya. Ang ngalan sa iyang siyudad mao ang
Pau. Ang ngalan sa iyang asawa mao si Mehetabel, ang anak
nga babaye ni Matred, nga apo nga babaye ni Me Zahab.
40 Mao kini ang mga ngalan sa mga pangulo sa mga banay
gikan sa kaliwat ni Esau, sumala sa ilang mga banay ug sa
ilang mga dapit, sumala sa ilang mga ngalan: Timna, Alva,
Jetet, **41** Oholibama, Ela, Pinon, **42** Kenaz, Teman, Mibzar,
43 Magdiel, ug Iram. Mao kini ang mga pangulo sa banay sa
Edom, sumala sa ilang pagpuyo sa yuta nga ilang napanag-
iyahan. Mao kini si Esau, ang amahan sa mga Edomihanon.

37 Nagpuyo si Jacob sa dapit nga gipuy-an sa iyang
amahan sa yuta sa Canaan. **2** Mao kini ang mga
panghitabo mahitungod kang Jacob. Si Jose, usa ka batan-
on nga nag-edad ug 17 anyos, nagabantay siya ug karnero
uban sa iyang mga igsoon. Kuyog niya ang mga anak nga
lalaki ni Bilha ug anak nga lalaki ni Zilpa, mga asawa sa iyang
amahan. Ginasumbong ni Jose ngadto sa iyang amahan ang
mga dili maayo nila nga binuhatan. **3** Karon gihigugma pag-
ayo ni Israel si Jose labaw pa sa iyang mga anak nga lalaki
tungod kay anak man siya sa iyang pagkatigulang. Tungod
niini gibuhatan niya siya ug maanindot nga bisti. **4** Nakita sa
iyang mga igsoon nga ang ilang amahan nahigugma pag-ayo
kaniya labaw pa sa tanan nilang managsuon. Busa nasuko
sila kaniya ug dili maayo ang ilang pagtagad ngadto kaniya. **5**
Nagdamgo si Jose, ug gisuginlan niya ang iyang mga igsoon
mahitungod niini. Nisamot ang ilang kasuko kaniya. **6** Miingon
siya kanila, "Palihog paminawa kining akong nadamgohan. **7**
Tan-awa, nagbugkos kita ug mga trigo sa kaumahan, ug tan-
awa, ang akong binugkos mitindog ug mipataas, ug tan-awa,
ang inyong mga binugkos mipalibot ug miyukbo sa akong
binugkos." **8** Ang iyang mga igsoon miingon kaniya, "Maghari
ka ba diay kanamo? Maghari ka ba gayod diay kanamo?"
Misamot pa ang ilang kasuko kaniya tungod sa iyang damgo
ug sa iyang mga gipamulong. **9** Nagdamgo na usab siya
ug lain nga damgo ug iya kining gisugilon sa iyang mga
igsoon. Miingon siya, "Tan-awa, nagdamgo ako ug lain na
usab nga damgo: Ang adlaw ug bulan ug ang napulog usa
ka mga bituon miyukbo kanako." **10** Gisugilon niya kini sa
iyang amahan ingon man sa iyang mga igsoon, ug gibadlong
siya sa iyang amahan. Miingon siya kaniya, "Unsa ba kining
imong gidamgo? Moyukbo ba ako ug ang imong inahan, ingon
man ang imong mga igsoon nganha kanimo?" **11** Nasina
ang iyang mga igsoon kaniya, apan gitipigan sa hunahuna sa
iyang amahan kining mga butanga. **12** Miadto sa Shekem ang
iyang mga igsoon aron pagbantay sa mga karnero sa ilang
amahan. **13** Miingon si Israel kang Jose, "Dili ba nagbantay
man sa mga karnero sa Shekem ang imong mga igsoon? Dali,
ug ipadala ko ikaw ngadto kanila." Miingon si Jose kaniya,
"Andam ako." **14** Miingon siya kaniya, "Lakaw na karon, tan-
awa kung maayo ba ang kahimtang sa imong mga igsoon
ingon man ang mga karnero, ug suginli ako." Busa gipaadto
siya ni Jacob gawas sa walog sa Hebron ug miadto si Jose sa
Shekem. **15** Adunay usa ka tawo nga nakakita kang Jose.
Tan-awa, naglatagaw si Jose sa kaumahan. Miingon ang
tawo kaniya, "Unsa man ang imong gipangita?" **16** Miingon si
Jose, "Gipangita ko ang akong mga igsoon. Palihog sultihi
ako, kung asa sila nagbantay sa mga karnero." **17** Miingon
ang tawo, "Mibiya sila niini nga dapit, kay nadungog ko sila,
nga nag-ingon, 'Moadto kita sa Dotan.'" Miapas si Jose sa
iyang mga igsoong lalaki ug nakita niya sila didto sa Dotan.
18 Nakita nila siya sa layo, ug sa wala pa siya maabot duol
kanila, naglaraw sila nga patyon siya. **19** Ang iyang mga

igsoon miingon sa usag-usa, “Tan-awa, nagpaingon dinhi ang
tigdamgo. **20** Busa, dali kamo, patyon ta siya ug ihulog siya
sa isa sa mga atabay ug moingon kita, 'Gilamoy siya sa ihalas
nga mananap.' Tan-awon ta kung unsa ang mahitabo sa iyang
mga damgo.'” **21** Nakadungog si Ruben niini ug giluwas niya
siya sa ilang mga kamot. Miingon siya, “Dili nato kuhaon ang
iyang kinabuhi.” **22** Miingon si Ruben kanila, “Walay dugo
nga angay moawas. Ihulog siya niining atabay nga anaa sa
kamingawan, apan ayaw ninyo siya dapati”— aron luwason
niya siya gikan sa ilang mga kamot ug dad-on siya pagbalik
sa iyang amahan. **23** Sa dihang niabot na si Jose sa iyang
mga igsoon, gigisi nila ang iyang maanindot nga bisti. **24** Ila
siyang gikuha ug gihulog siya sa atabay. Walay tubig kadto
nga atabay. **25** Nanglingkod sila aron mokaon ug tinapay. Sa
dihang mihangad sila ug mitan-aw, tan-awa, ilang nakita ang
panon sa mga Ismaelita nga gikan sa Gilead, uban sa ilang
mga kamelyo nga nagkarga ug mga lamas ug balsamo ug
mira. Nagpanaw sila aron ila kining dad-on paubos sa Ehipto.
26 Miingon si Juda sa iyang mga igsoon, “Unsa man ang atong
makuha kung patyon ta ang atong igsoon ug tabonan ang
iyang dugo? **27** Dali kamo, ibaligya ta siya sa mga Ismaelita
ug dili nato siya dapatan. Tungod kay ato siyang igsoon, atong
unod.” Ang iyang mga igsoon naminaw kaniya. **28** Milabay
ang Midianhon nga negosyanti. Gikuha sa iyang mga igsoon si
Jose gawas sa atabay. Ug unya gibaligya nila si Jose ngadto
sa mga Ismaelita sa 20 kabuok nga plata. Gidala si Jose
sa mga Ismaelita ngadto sa Ehipto. **29** Mibalik si Ruben sa
atabay, ug tan-awa, wala na didto si Jose sa atabay. Gigisi
niya ang iyang bisti. **30** Mibalik siya sa iyang mga igsoon ug
miingon, “Asa na ang bata? Ug ako, asa na man ako moadto?”
31 Nagpatay sila ug kanding unya gikuha ang bisti ni Jose ug
gituslob kini sa dugo. **32** Unya gidala nila kini sa ilang amahan
ug miingon, “Nakita namo kini. Palihog tan-awa kung bisti ba
kini sa imong anak o dili.” **33** Nailhan kini ni Jacob ug miingon,
“Bisti kini sa akong anak. Gitukob siya sa ihalas nga mananap.
Sigurado gayod nga gikunis-kunis niini si Jose.” **34** Gigisi ni
Jacob ang iyang bisti ug nagsul-ob ug sako sa iyang hawak.
Nagbangotan siya alang sa iyang anak sa daghang mga
adlaw. **35** Ang tanan niyang anak nga lalaki ug mga babaye
miadto kaniya ug gihupay siya, apan wala siya mosugot nga
ila siyang hupayon. Miingon siya, “Sa pagkatinuod, moadto
ako sa seol ug magbangotan alang sa akong anak.” Mihilak
ang iyang amahan alang kaniya. **(Sheol h7585)** **36** Gibaligya
siya sa mga Midianhon didto sa Ehipto ngadto kang Potifar,
usa ka opisyal ni Paraon, ang kapitan sa mga guwardiya.

38 Niabot ang panahon nga si Juda mibiya sa iyang mga
igsoon ug mipuyo didto sa usa ka taga-Adulam, nga
ginganlan og Hira. **2** Nakita niya didto ang anak nga babaye
sa usa ka Canaanhon nga ginganlan og Sua. Giminyoan
niya ang babaye ug nakigdulog kaniya. **3** Nagmabdos siya
ug nakabaton og anak nga lalaki. Ginganlan kini og Er. **4**
Nagmabdos siya pag-usab ug nakabaton og anak nga lalaki.
Ginganlan niya kini og Onan. **5** Nakabaton na usab siya og
anak nga lalaki ug gitawag siya og Sela. Didto siya nanganak
kang Sela sa Chezib. **6** Nakakita si Juda og pangasaw-
onon alang kang Er, ang kamagulangan niyang anak. Ang
iyang ngalan, si Tamar. **7** Si Er nga kamagulangang anak ni
Juda, daotan sa panan-aw ni Yahweh. Busa gipatay siya ni
Yahweh. **8** Si Juda miingon kang Onan, “Dulog sa asawa
sa imong igsoong lalaki. Buhata ang bulohaton sa usa ka
bayaw nga lalaki ngadto kaniya, ug pagbaton ug bata alang sa
imong igsoon. **9** Nasayod si Onan nga ang bata dili gayod
maiya. Sa panahon nga modulog siya sa asawa sa iyang
igsoon, ipagawas niya ang similya ngadto sa yuta aron dili
siya makahatag ug bata alang sa iyang igsoon. **10** Ang iyang
gibuhat daotan sa panan-aw ni Yahweh. Mao nga gipatay
usab siya ni Yahweh. **11** Unya miingon si Juda kang Tamar,
nga iyang umagad nga babaye, “Pabilin nga usa ka biyuda sa
balay sa imong amahan hangtod nga maulitawo ang akong
anak nga si Sela.” Tungod kay naghunahuna siya nga, “Basin
mamatay usab siya sama sa iyang mga igsoon.” Busa mibiya
si Tamar ug mipuyo sa balay sa iyang amahan. **12** Milabay
ang taas nga panahon, namatay ang asawa ni Juda nga anak
ni Sua. Pagkahuman sa pagbangotan ni Juda, miadto siya
ug ang iyang higala nga si Hira nga taga-Adulam sa mga
tigtupi sa balhibo sa iyang mga karnero didto sa Timna. **13**
Gisultihan si Tamar, “Tan-awa, ang imong ugangang lalaki
motungas sa Timna aron sa pagpatupi sa iyang mga karnero.”
14 Gihukas niya ang iyang bisti sa pagkabiyuda ug nagsul-ob
ug bilo ug gitabonan ang iyang kaugalingon. Milingkod siya sa
ganghaan sa Enaim, nga daplin sa dalan paingon sa Timna.
Kay nakita niya nga ulitawo na si Sela apan wala siya gihatag
kaniya ingon nga asawa niini. **15** Sa dihang nakita siya ni Juda
nagtuo kini nga usa siya ka babayeng nagabaligya ug dungog
tungod kay gitabonan man niya ang iyang nawong. **16** Miduol
siya kaniya sa daplin sa dalan ug miingon, “Dali, kay buot
kong makigdulog kanimo”—tungod kay wala kini masayod
nga siya ang iyang umagad nga babaye—ug miingon ang
babaye, “Unsa man ang imong ihatag kanako aron makadulog
ka kanako?” **17** Miingon siya, “Padad-an ko ikaw ug nating
kanding gikan sa panon.” Miingon siya, “Mohatag ka ba kanako
ug saad hangtod nga ikaw makapadala niini?” **18** Mitubag
siya, “Unsa man nga saad ang akong ihatag kanimo?” Ug siya
miingon, “Ang imong silyo ug higot, ug ang imong sungkod.”
Gihatag niya kini ug nakigdulog kaniya. Ug nagmabdos siya
pinaagi kaniya. **19** Mibangon siya ug mibiya. Gihubo niya ang
iyang bilo ug gisul-ob ang bisti sa pagkabiyuda. **20** Gipadala
ni Juda ang nati nga kanding gikan sa panon sa iyang higala
nga taga-Adulam aron kuhaon ang saad gikan sa kamot sa
babaye, apan wala niya hikaplagi ang babaye. **21** Unya ang
taga-Adulam nangutana sa mga tawo sa maong dapit, “Asa
na ang babaye nga nagabaligya ug dungog nga anaa sa
Enaim daplin sa dalan?” Miingon sila, “Walay babaye nga
nagabaligya ug dungog dinhi.” **22** Mibalik siya ngadto kang
Juda ug miingon, “Wala nako siya hikaplagi. Ang mga tawo sa
maong dapit miingon usab, 'Walay babaye nga nagabaligya ug
dungog dinhi.'” **23** Miingon si Juda, “Pasagdi nga maiya ang
mga butang aron dili kita maulawan. Hinuon, gipadala ko na
man kining nati nga kanding, apan wala mo siya hikaplagi.”
24 Nahitabo kini pagkahuman sa mga tulo ka bulan nga
gisulti kini ngadto kang Juda, “Si Tamar nga imong umagad
nga babaye nahimong babayeng nagabaligya ug dungog, ug
namabdos siya tungod niini.” Miingon si Juda, “Dad-a siya
dinhi ug sunoga.” **25** Sa dihang gidala na siya sa gawas,
nagpadala siya ug mensahe ngadto sa iyang ugangan nga
lalaki. “Pinaagi sa tawo nga nanag-iya niini namabdos ako.”
Siya miingon, “Ilha palihog kung kang kinsa kini, ang silyo ug
higot ug ang sungkod.” **26** Nailhan ni Juda ang mga butang ug
miingon, “Siya ang mas labing husto kay kanako, sanglit wala
ko man siya gihatag aron asawa ni Sela, nga akong anak nga
lalaki.” Ug wala na siya midulog kaniya pag-usab. **27** Nahitabo
kini sa panahon nga manganak na siya, tan-awa, adunay
kaluha sulod sa iyang tagoangkan. **28** Nahitabo kini sa dihang
manganak na siya nga ang usa mipagawas sa iyang kamot,

ug ang mananabang mikuha ug pula nga tanod ug gihigtan
ang kamot sa bata, ug miingon, “Kini ang unang migawas.” **29**
Nahitabo nga sa dihang gibira niya ang iyang kamot, tan-awa,
ang iyang igsoong lalaki ang unang migawas. Miingon ang
mananabang, “Giunsa nimo paggawas!” Ug ginganlan siya ug
Perez. **30** Unya migawas ang iyang igsoon, ang adunay tanod
nga pula sa iyang kamot, ug ginganlan siya ug Zera.

39 Gidala si Jose palugsong sa Ehipto. Si Potifar, nga usa
ka opisyal sa Paraon nga kapitan sa mga guwardiya ug
usa ka Ehiptohanon, nagpalit kaniya gikan sa mga Ismaelita,
nga maoy nagdala kaniya didto. **2** Si Yahweh nag-uban kang
Jose ug nagmalamboon siya nga tawo. Nagpuyo siya sa balay
sa iyang agalon nga Ehiptohanon. **3** Nakita sa iyang agalon
nga si Yahweh nag-uban kaniya ug gipanalanginan ni Yahweh
ang tanan niyang gibuhat. **4** Nakakaplag si Jose ug pabor
sa iyang panan-aw. Nag-alagad siya kang Potifar. Gihimo ni
Potifar si Jose nga tigdumala sa iyang tibuok panimalay, ug
ang tanan nga iyang gipanag-iyahan, iyang gibutang ilalom
sa iyang pag-atiman. **5** Nahitabo kini gikan sa panahon nga
gihimo niyang tigdumala si Jose sa tibuok niyang panimalay
ug sa tibuok niyang gipanag-iyahan, nga gipanalanginan ni
Yahweh ang balay sa Ehiptohanon tungod kang Jose. Ang
panalangin ni Yahweh anaa sa tanang butang nga anaa sa
panimalay ni Potifar ug sa kaumahan. **6** Gibutang ni Potifar
ubos sa pagdumala ni Jose ang tanan nga anaa kaniya.
Wala na siya maghunahuna sa bisan unsa gawas sa iyang
pagkaon. Karon kining si Jose gwapo ug makadani. **7** Nahitabo
human niini nga ang asawa sa agalon ni Jose naibog kaniya.
Miingon ang babaye, “Dulog kanako.” **8** Apan midumili si
Jose ug miingon sa asawa sa iyang agalon, “Tan-awa, ang
akong agalon wala na manghilabot kung unsa ang akong
pagabuhaton sa balay, ug iyang gibutang ubos sa akong
pagdumala ang tanang butang nga iyang gipanag-iyahan. **9**
Walay usa nga mas labaw kay kanako niining panimalaya.
Wala siyay gihikaw kanako gawas kanimo, tungod kay asawa
ka man niya. Unsaon man nako pagbuhat niining hilabihang
pagkadaotan ug sala batok sa Dios?” **10** Gidani niya si Jose
sa matag-adlaw, apan nagdumili kini sa pagpakigdulog o sa
pagpakig-uban kaniya. **11** Miabot ang usa ka adlaw nga
misulod siya sa balay aron pagbuhat sa iyang buluhaton.
Walay mga tawo sa sulod sa panimalay. **12** Gibira niya ang
bisti ni Jose ug miingon, “Dulog kanako.” Unya nahibilin ang
iyang bisti sa kamot sa babaye sa dihang miikyas ug miadto
siya sa gawas. **13** Pagkahuman, sa dihang nakita niya nga
nahibilin ang bisti ni Jose sa iyang kamot ug miikyas pagawas,
14 gitawag niya ang mga tawo sa iyang balay ug giingnan
sila, “Tan-awa, nagdala si Potifar ug usa ka Hebreohanon
aron pakaulawan kita. Misulod siya aron makigdulog unta
kanako, ug misinggit ako. **15** Sa dihang nadungog niya nga
misinggit ako, miikyas siya ug nahibilin ang iyang bisti ngari
kanako ug miadto sa gawas.” **16** Gibutang niya ang bisti ni
Jose tapad kaniya hangtod nga miabot ang iyang agalon.
17 Gisugilon niya kini nga panghitabo ngadto kaniya, “Ang
Hebreohanon nga ulipon nga imong gidala nganhi kanato,
mianhi aron pakaulawan ako. **18** Sa dihang misinggit ako,
iyang nabiyaan ang iyang bisti nganhi kanako ug miikyas
pagawas.” **19** Nahitabo kini sa dihang nadungog sa iyang
agalon ang gisugilon sa asawa niini, “Mao kana ang gibuhat
sa imong ulipon kanako,” ug nasuko siya pag-ayo. **20** Gidala
sa iyang agalon si Jose ug gibilanggo siya, sa dapit kung
asa nahimutang ang mga binilanggo sa hari. Anaa siya didto
sa bilanggoan. **21** Apan si Yahweh nag-uban kang Jose ug
nagpakita sa pagkamatinud-anon sa iyang saad ngadto kaniya.
Gihatagan niya siya ug pabor sa panan-aw sa tigdumala
sa bilanggoan. **22** Gitugyan sa tigdumala sa bilanggoan
ngadto sa kamot ni Jose ang tanan nga anaa sa bilanggoan.
Bisan unsa ang ilang pagabuhaton didto, si Jose mao ang
nagdumala niini. **23** Wala na naghunahuna pa ang tigdumala
sa bilanggoan sa bisan unsa nga anaa sa iyang kamot, tungod
kay nag-uban man kaniya si Yahweh. Bisan unsa ang iyang
pagabuhaton, gipalambo ni Yahweh.

40 Nahitabo kadto human niining mga butanga, ang
tigtagay ug bino ug ang tigbuhat ug tinapay sa hari sa
Ehipto nakasala sa ilang agalon, ang hari sa Ehipto. **2** Nasuko
si Paraon sa iyang duha ka mga kadagkoan, ang pangulo
sa tigtagay ug bino ug ang pangulo sa tigbuhat ug tinapay.
3 Gipabilanggo niya sila ilalom sa pagbantay sa kapitan sa
mga guwardiya, sa samang bilanggoan kung asa nabilanggo
si Jose. **4** Ang kapitan sa guwardiya nagpiyal kang Jose
nga mahimo nilang sulugoon. Nagpabilin silang binilanggo sa
pipila ka mga panahon. **5** Silang duha nagdamgo ug mga
damgo—ang pangulo sa tigtagay ug bino ug ang pangulo
sa tigbuhat ug tinapay sa hari sa Ehipto nga nabilanggo.
Matag-usa kanila adunay kaugalingong damgo sa samang
kagabhion, ug matag damgo adunay kaugalingong kahulogan.
6 Pagkabuntag niana miduol si Jose ngadto kanila ug nakita
sila. Tan-awa, nagmasulob-on sila. **7** Nangutana siya sa mga
kadagkoan ni Paraon nga uban kaniya sa bilanggoan sa balay
sa iyang agalon, nga nag-ingon, “Nganong nagmasulob-on
man kamo karon?” **8** Nag-ingon sila kaniya, “Kaming duha
nagdamgo ug walay bisan usa nga makahubad niini.” Nag-
ingon si Jose ngadto kanila, “Dili ba iya man sa Dios ang
mga paghubad? Palihog, suginli ako.” **9** Ang pangulo sa
tigtagay ug bino misugilon kang Jose sa iyang damgo. Siya
misugilon kaniya, “Sa akong damgo, tan-awa, ang usa ka
paras anaa sa akong atubangan. **10** Ang paras adunay tulo
ka mga sanga. Nangudlot kini, migula ang mga bulak ug
ang mga pungpong sa ubas nangahinog. **11** Ang kupa ni
Paraon anaa sa akong kamot. Akong gikuha ang mga ubas
ug gipuga kini ngadto sa kupa ni Paraon, ug gibutang ko
ang kupa ngadto sa kamot ni Paraon.” **12** Si Jose nag-ingon
kaniya, “Mao kini ang kahulogan niini. Ang tulo ka mga sanga
mao ang tulo ka mga adlaw. **13** Sulod sa tulo ka mga adlaw
ituboy ka ni Paraon ug ibalik ka niya sa imong katungdanan.
Ibutang nimo ang kupa ni Paraon ngadto sa iyang mga kamot,
susama kaniadto nga ikaw iyang tigtagay ug bino.” **14** Apan
hinumdomi ako sa dihang maayo na ang imong dangatan,
ug palihog ipakita ang imong kaayo nganhi kanako. Hisgoti
ako ngadto kang Paraon ug ipagawas ako niining bilanggoan.
15 Kay sa pagkatinuod gidagit ako pagawas sa yuta sa mga
Hebrohanon. Dinhi usab wala akoy nabuhat nga sayop nga
angay nila akong ibutang niining bilanggoan.” **16** Sa pagkakita
sa pangulo sa tigbuhat ug tinapay nga ang kahulogan maayo,
siya nag-ingon kang Jose, “Nagdamgo usab ako, tan-awa,
adunay tulo ka mga bukag nga tinapay nga anaa sa ibabaw sa
akong ulo. **17** Sa ibabaw sa bukag anaa didto ang tanan nga
nagkalain-laing linutong pagkaon alang kang Paraon, apan
ang mga langgam mikaon niini pagawas sa bukag nga anaa
sa akong ulo.” **18** Si Jose mitubag ug miingon, “Mao kini ang
kahulogan. Ang tulo ka mga bukag, mao ang tulo ka mga
adlaw. **19** Sulod sa tulo ka adlaw putlan ka ni Paraon ug ulo ug
pagabitayon ka didto sa kahoy. Ang kalanggaman magakaon
sa imong unod.” **20** Niabot ang higayon sa ikatulo nga adlaw
sa adlaw nga natawhan ni Paraon. Nagpakumbira siya alang

sa tanan niyang mga sulugoon. Naghatag siya ug pinasahi
nga pagtagad sa pangulo sa tigtagay ug bino ug sa pangulo sa
tigbuhat ug tinapay labaw pa sa tanan niyang mga sulugoon.
21 Iyang gipabalik ang pangulo sa tigtagay ug bino sa iyang
katungdanan, ug gibutang niya pag-usab ang kupa ngadto sa
kamot ni Paraon. **22** Apan iyang gipabitay ang pangulo sa
tigbuhat ug tinapay, sumala sa gihubad ni Jose ngadto kanila.
23 Apan ang pangulo sa tigtagay ug bino wala nahinumdom
sa pagtabang kang Jose. Hinuon, gikalimtan niya siya.

41 Niabot ang higayon pagkahuman sa duha ka mga tuig
ang Paraon nagdamgo. Tan-awa, nagbarog siya daplin
sa Nilo. **2** Tan-awa, pito ka mga baka ang migula gikan sa
Nilo, mga himsog ug tambok, ug misabsab sila sa kasagbotan.
3 Tan-awa, adunay pito ka mga baka nga misunod paggula
gikan sa Nilo, mga maot ug niwang. Nagbarog sila duol sa
ubang mga baka nga anaa daplin sa suba. **4** Unya gilamoy sa
maot ug niwang nga mga baka ang pito ka mga baka nga
himsog ug tambok. Unya nakamata ang Paraon. **5** Unya
natulog siya ug nagdamgo sa ikaduha nga higayon. Tan-awa,
pito ka mga uhay sa trigo ang mitubo sa usa ka punoan,
timgas ug maayo. **6** Tan-awa, miturok sunod kanila ang pito ka
mga uhay sa trigo, mga niwang ug nasawot tungod sa hangin
sa sidlakan. **7** Gilamoy sa pito ka niwang nga mga uhay sa
trigo ang timgas ug bus-ok nga mga lugas. Unya nakamata
ang Paraon, ug, tan-awa, damgo lamang kini. **8** Niabot ang
higayon sa kabuntagon nga ang iyang espiritu nasamok.
Gipadala ug gipatawag niya ang tanang mga salamangkero
ug maalamon nga mga tawo sa Ehipto. Gisaysay sa Paraon
kanila ang iyang mga damgo, apan wala gayoy nakahubad
niini ngadto sa Paraon. **9** Unya ang pangulo sa tigdala ug
kupa nag-ingon sa Paraon, “Karong adlawa naghunahuna
ako sa akong mga sayop. **10** Nasuko ang Paraon sa iyang
mga sulugoon, ako ug ang pangulo sa tigbuhat ug tinapay
gibutang sa bilanggoan sa balay sa kapitan sa guwardiya. **11**
Nagdamgo kami sa sama nga gabii, siya ug ako. Nagdamgo
kami ug ang matag-usa kanamo managlahi ang kahulogan
sa mga damgo. **12** Aduna kami kauban didto nga usa ka
batan-ong lalaki nga Hebrohanon, sulugoon sa kapitan sa
mga guwardiya. Gisugilon namo kaniya ug gihubad niya alang
kanamo ang among mga damgo. Iyang gihubad sa matag-
usa kanamo sumala sa nagkadaiyang damgo. **13** Niabot ang
higayon nga nahitabo gayod ang iyang gihubad kanamo.
Gipabalik ako sa Paraon sa akong katungdanan, apan ang
laing usa iyang gipabitay.” **14** Unya nagsugo ang Paraon
ug gipatawag si Jose. Gikuha dayon nila si Jose pagawas
gikan sa bilanggoan. Namalbas siya ug nagpaopaw, nag-ilis
sa iyang bisti, ug miadto siya sa Paraon. **15** Miingon ang
Paraon ngadto kang Jose, “Aduna akoy damgo, apan walay
makahubad niini. Apan nadungog ko ang mahitungod kanimo,
nga sa dihang madungog nimo ang damgo makahubad ka
niini.” **16** Mitubag si Jose sa Paraon, nga nag-ingon, “Dili
kini gikan kanako. Motubag ang Dios sa Paraon nga adunay
pabor.” **17** Gisuginlan sa Paraon si Jose, “Tan-awa, sa akong
damgo, nagbarog ako daplin sa suba sa Nilo. **18** Tan-awa,
pito ka mga baka ang migula gikan sa Nilo, mga tambok
ug himsog, ug nagsabsab sila sa kasagbotan. **19** Tan-awa,
adunay laing pito ka mga baka ang misunod paggula, mga
luyahon, maot kaayo, ug niwang. Wala pa ako makakita sa
tibuok yuta sa Ehipto nga sama nila ka maot. **20** Gikaon sa
mga niwang ug maot nga mga baka ang nahaunang pito ka
tambok nga mga baka. **21** Sa dihang nakaon na nila sila,
dili masayran nga ila nang nakaon sila, sanglit mga niwang
gihapon sila sama kaniadto. Unya nakamata ako. **22** Nakita
ko sa akong damgo, ug, tan-awa, adunay pito ka mga uhay
ang mitubo gikan sa usa ka punoan, bus-ok ug timgas. **23**
Tan-awa, adunay laing pito ka mga uhay ang mitubo sunod
kanila, nga nalawos, niwang ug nasawot tungod sa hangin
sa sidlakan. **24** Gilamoy sa pito ka niwang nga mga uhay
ang pito ka timgas nga mga uhay. Gisaysay nako kining mga
damgo ngadto sa mga salamangkero, apan walay usa nga
nakapasabot kanako niini.” **25** Miingon si Jose sa Paraon,
“Ang mga damgo sa Paraon managsama lang. Kung unsa
man ang pagabuhaton sa Dios, iyang gipadayag ngadto sa
Paraon. **26** Ang pito ka maayong mga baka mao ang pito
ka mga katuigan, ug ang pito ka maayong mga uhay mao
ang pito ka mga katuigan. Managsama lang ang mga damgo.
27 Ug ang laing pito ka niwang ug maot nga mga baka nga
mitungha sunod kanila mao ang pito ka mga katuigan, ug ang
pito usab ka niwang nga mga uhay nga nasawot sa hangin
gikan sa sidlakan mao ang pito ka mga katuigan sa kagutom.
28 Mao kanang mga butanga ang akong masaysay ngadto sa
Paraon. Kung unsa man ang pagabuhaton sa Dios gipadayag
niya kini ngadto sa Paraon. **29** Tan-awa, pito ka mga katuigan
sa kadagaya ang moabot sa tibuok yuta sa Ehipto. **30** Pito
usab ka mga katuigan sa kagutom ang moabot sunod niana,
ug ang tanang kadagaya mahikalimtan sa yuta sa Ehipto,
ug ang hulaw modaot sa tibuok yuta. **31** Ang kadagaya dili
mahinumdoman sa yuta, tungod sa mosunod nga kagutom
nga hilabihan kaayo. **32** Gibalik pag-usab ang damgo ngadto
sa Paraon tungod kay kining mga butanga namugna na sa
Dios, ug sa dili madugay buhaton kini sa Dios. **33** Karon
kinahanglan nga mangita ang Paraon ug tawong adunay
pagsabot, ug maalamon, ug tugyanan siya sa tibuok kayutaan
sa Ehipto. **34** Tugoti nga buhaton kini sa Paraon: tugoti nga
mopili siya ug tigdumala sa tibuok kayutaan. Tugoti sila nga
kuhaon ang ikalima nga bahin sa abot sa Ehipto sulod sa
pito ka mga katuigan sa kadagaya. **35** Ipatigom kanila ang
tanang pagkaon sa umaabot nga maayong mga katuigan.
Tugoti sila nga tipigan ang trigo ilalom sa pagbuot sa Paraon
alang sa pagkaon sa mga siyudad. Pabantayi kini kanila. **36**
Ang pagkaon maoy mosangkap alang sa yuta sulod sa pito ka
mga katuigan sa kagutom nga modangat sa yuta sa Ehipto.
Niini nga paagi ang yuta dili madaot sa kagutom.” **37** Kini nga
tambag maayo sa mga mata sa Paraon ug sa mga mata sa
tanan niyang mga sulugoon. **38** Miingon ang Paraon sa iyang
mga sulugoon, “Makakaplag pa ba kita ug tawo nga sama
niini, kansang adunay Espiritu sa Dios?” **39** Unya miingon ang
Paraon ngadto kang Jose, “Tungod kay kining tanan gipakita
man sa Dios kanimo, wala nay laing adunay pagsabot ug
maalamon sama kanimo. **40** Himuon ko ikaw nga piniyalan sa
akong panimalay, ug sumala sa imong pulong madumalahan
nimo ang tanan nakong katawhan. Diha lamang sa trono ako
ang mas labaw kaysa kanimo.” **41** Miingon ang Paraon ngadto
kang Jose, “Tan-awa, piyalan ko ikaw sa tibuok kayutaan sa
Ehipto.” **42** Gikuha sa Paraon ang pangsilyo nga singsing sa
iyang tudlo ug gibutang niya kini sa tudlo ni Jose. Gisul-oban
niya siya ug bisti, hinimo sa nindot nga panapton nga lino, ug
gibutangan niya siya ug bulawang kwentas. **43** Gipasakay
niya siya sa ikaduha nga karwahe nga iyang gipanag-iya.
Misinggit ang mga tawo nga nag-una kaniya, “Pangluhod
kamo.” Gipiyalan siya sa Paraon sa tibuok yuta sa Ehipto. **44**
Nag-ingon ang Paraon ngadto kang Jose, “Ako ang Paraon,
ug gawas kanimo, wala nay lain pang tawo ang makataas
sa iyang kamot o sa iyang tiil sa tibuok yuta sa Ehipto.”

45 Ginganlan sa Paraon si Jose ug "Zaphenath Paneah."
Gihatag kaniya si Asenat ingon nga iyang asawa, ang anak
nga babaye ni Potifera nga pari sa On. Ang katungod ni Jose
lukop sa tibuok Ehipto. **46** Nagpanuigon ug 30 si Jose sa
dihang nag-alagad siya sa Paraon. Milakaw si Jose gikan sa
presensya sa Paraon, ug miadto sa tanang yuta sa Ehipto. **47**
Sa pito ka madagayaon nga mga katuigan ang yuta mihatag
sa madagayaon nga abot. **48** Gipatigom niya ang tanan nga
mga pagkaon sulod sa pito ka mga katuigan nga anaa sa yuta
sa Ehipto, ug gibutang ang mga pagkaon sa mga siyudad.
Gibutang niya sa kada siyudad ang pagkaon gikan sa mga
uma nga nakapalibot niini. **49** Gitipigan ni Jose ang mga trigo
nga sama kadaghan sa balas sa dagat, nga mihunong na sila
sa pag-ihap, tungod kay dili na nila kini maihap. **50** Adunay
duha ka mga anak nga lalaki si Jose sa wala pa miabot ang
mga tuig sa kagutom, kansang gimabnos ni Asenat, ang anak
nga babaye ni Potifera nga pari sa On. **51** Ginganlan ni Jose
ug Manases, ang kamagulangan niyang anak, kay siya nag-
ingon, "Gibuhat sa Dios nga ako makalimot sa tanan nakong
mga kalisod ug sa tibuok pamilya sa akong amahan." **52**
Ginganlan niya ug Efraim ang ikaduha niyang anak nga lalaki,
kay siya nag-ingon, "Gihimo akong magmabungahon sa yuta
sa akong kasakitan." **53** Nahuman ang pito ka mga katuigan
sa kadagaya nga anaa sa yuta sa Ehipto. **54** Ug nagsugod na
ang pito ka mga katuigan sa kagutom, sumala sa gisaysay ni
Jose. Adunay kagutom sa tanang kayutaan, apan adunay
pagkaon sa tibuok yuta sa Ehipto. **55** Sa dihang ang tanang
yuta sa Ehipto nakasinati ug kagutom, ang katawhan nagtawag
sa makusog sa Paraon alang sa pagkaon. Ang Paraon nag-
ingon sa tanang Ehiptohanon, "Adto kamo kang Jose ug
buhata ninyo ang iyang isulti." **56** Ang kagutom mikoyanap sa
tibuok yuta. Gipaablihan ni Jose ang tanang balay tipiganan ug
gibaligya ngadto sa mga Ehiptohanon. Ang kagutom hilabihan
na kaayo sa yuta sa Ehipto. **57** Ang tanan sa kalibotan miabot
sa Ehipto aron sa pagpalit ug trigo gikan kang Jose, tungod
kay ang kagutom hilabihan na man kaayo sa tibuok kalibotan.

42 Karon nasayran ni Jacob nga adunay trigo sa Ehipto.
Miingon siya sa iyang mga anak nga lalaki, "Nganong
nagtinan-away lang man kamo sa usag-usa?" **2** Miingon siya,
"Tan-awa dinhi, nakadungog ako nga adunay trigo sa Ehipto.
Panglugsong kamo didto ug pamalit kamo ug pagkaon aron
mabuhi kita ug dili mangamatay." **3** Ang napulo ka mga igsoon
ni Jose milugsong aron mopalit ug trigo sa Ehipto. **4** Apan
wala gipakuyog ni Jacob si Benjamin nga igsoon ni Jose, uban
sa iyang mga igsoon, kay miingon siya, "Tingali adunay daotan
nga mahitabo kaniya." **5** Miabot ang mga anak nga lalaki ni
Israel aron sa pagpalit uban niadtong mga miabot, kay ang
kagutom anaa na sa yuta sa Canaan. **6** Karon si Jose mao
ang gobernador sa tibuok kayutaan. Siya mao ang tigbaligya
ngadto sa tanang katawhan sa yuta. Miabot ang mga igsoong
lalaki ni Jose ug mihapa sila sa iyang atubangan. **7** Nakita ni
Jose ang iyang mga igsoong lalaki ug nailhan niya sila, apan
nagpakaaron-ingnon siya sa iyang kaugalingon ngadto kanila
ug masuk-anon nga nakigsulti kanila. Miingon siya kanila,
"Asa man kamo gikan?" Miingon sila, "Gikan kami sa yuta sa
Canaan aron mopalit ug pagkaon." **8** Nailhan ni Jose ang iyang
mga igsoon, apan wala sila makaila kaniya. **9** Nahinumdoman
ni Jose ang iyang mga damgo mahitungod kanila. Miingon
siya ngadto kanila, "Mga espiya kamo. Mianhi kamo aron sa
pagsusi sa huyang nga mga bahin sa yuta." **10** Miingon sila
kaniya, "Dili, among agalon. Mianhi ang imong mga sulugoon
aron sa pagpalit ug pagkaon. **11** Mga anak kaming tanan sa
usa ka tawo. Matinud-anon kaming mga tawo. Ang imong mga
sulugoon dili mga espiya." **12** Miingon siya ngadto kanila,
"Dili, mianhi kamo aron sa pagsusi sa huyang nga mga bahin
sa yuta. **13** Miingon sila, "Ang imong mga sulugoon dose ka
mga managsoon, mga anak nga lalaki sa usa lamang ka tawo
sa yuta sa Canaan. Unya, ang among kinamanghoran atua
didto karon sa among amahan, ug ang usa namo ka igsoon
patay na." **14** Miingon si Jose kanila, "Mao kini ang giingon ko
kaninyo; mga espiya kamo. **15** Pagasulayan kamo pinaagi
niini. Pinaagi sa ngalan sa Paraon, dili kamo makabiya dinhi,
gawas kung dad-on ninyo dinhi ang inyong kinamanghorang
igsoon. **16** Papaulia ang usa kaninyo ug ipakuha ang inyong
igsoon. Magpabilin kamo sa bilanggoan, aron masulayan
ang inyong gipamulong, kung aduna bay kamatuoran diha
kaninyo." **17** Busa gibutang niya silang tanan sa bilanggoan
sulod sa tulo ka mga adlaw. **18** Sa ikatulo ka-adlaw miingon si
Jose kanila, "Buhata kini ug mabuhi kamo, tungod kay aduna
akoy kahadlok sa Dios. **19** Kung tinuod nga kamo matinud-
anon nga mga tawo, kinahanglan mabilanggo ang usa sa
inyong igsoon, apan panlakaw kamo ug pagdala ug trigo alang
sa kagutom sa inyong mga panimalay. **20** Dad-a ang inyong
kinamanghorang igsoon nga lalaki nganhi kanako aron ang
inyong mga pulong mapamatud-an ug dili kamo mamatay."
Busa gibuhat nila kini. **21** Miingon sila sa usag-usa, "Nakasala
gayod kita sa atong igsoon kay niadtong nakita nato ang
pagtuaw sa iyang kalag samtang siya nagahangyo kanato
wala nato siya gipaminaw. Mao nga midangat kanato kining
kalisod." **22** Mitubag si Ruben kanila, "Dili ba nag-ingon man
ako kaninyo, 'Ayaw kamo pagpakasala batok sa bata,' apan
wala kamo naminaw? Karon, tan-awa, gipaninglan kita sa
iyang dugo." **23** Wala sila masayod nga nakasabot si Jose
kanila, tungod kay aduna may tighubad tali kanila. **24** Mitalikod
siya gikan kanila ug mihilak. Mibalik siya ug nakigsulti ngadto
kanila. Gikuha niya si Simeon gikan kanila ug gigapos siya
samtang sila nagtan-aw. **25** Unya nagsugo si Jose sa iyang
mga sulugoon sa pagpuno sa ilang mga sudlanan ug trigo, ug
isulod pagbalik ang salapi sa ilang matag sako, ug hatagan
sila ug pagkaon sa ilang pagpanaw. Gibuhat kini ngadto kanila.
26 Gikargahan sa mga managsoon ang ilang mga asno sa
mga trigo ug mibiya sila didto. **27** Samtang ang usa kanila
miabli sa iyang sako aron sa pagkuha ug pagkaon alang sa
iyang asno sa dapit nga pahulayanan, nakita niya ang iyang
salapi. Tan-awa, anaa kini sa sulod sa iyang sako. **28** Miingon
siya sa iyang mga igsoong lalaki, "Ang akong salapi nahibalik.
Tan-awa kini; anaa kini sa akong sako." Ug nahugno ang ilang
mga kasingkasing ug nangurog sila sa usag-usa. Miingon sila,
"Unsa ba kining gibuhat sa Dios kanato?" **29** Miadto sila kang
Jacob, nga ilang amahan sa yuta sa Canaan, ug gisuginlan
siya sa tanang mga nahitabo kanila. Miingon sila, **30** "Ang
tawo, nga agalon sa yuta, maisugon nga nagsulti kanamo ug
gidudahan kami nga mga espiya sa yuta. **31** Miingon kami
kaniya, 'Matinud-anon kami nga mga tawo. Dili kami mga
espiya. **32** Dose kami ka managsoon, mga anak nga lalaki sa
among amahan. Ang usa patay na, ug ang kinamanghoran
atua karon sa among amahan sa yuta sa Canaan.' **33** Ang
tawo, nga agalon sa yuta, miingon kanamo, 'Pinaagi niini,
masayran ko kung matinud-anon ba kamo nga mga tawo. Ibilin
ang usa sa inyong igsoon kanako, pagdala kamo ug trigo alang
sa kagutom sa inyong mga panimalay, ug panlakaw kamo. **34**
Dad-a ang inyong kinamanghorang igsoon nga lalaki nganhi
kanako. Unya masayran ko nga kamo dili mga espiya, ug
kamo matinud-anon nga mga tawo. Unya pagawason ko ang

inyong igsoon, makabaligya ug makapamalit na kamo dinhing
yuta.'" **35** Miabot ang higayon nga sa dihang gihuwad nila ang
ilang mga sako, ug, tan-awa, ang kada iya nga sudlanan nga
puno sa plata anaa sa ilang matag sako. Sa dihang nakita nila
ug sa ilang amahan ang ilang mga plata, nangahadlok sila. **36**
Ang ilang amahan nga si Jacob miingon kanila, "Gikuhaan
ninyo ako ug mga anak. Patay na si Jose, si Simeon wala na,
ug ipalayo pa gayod ninyo gikan kanako si Benjamin. Supak
kanako kining tanang mga butanga." **37** Misulti si Ruben sa
iyang amahan nga nag-ingon, "Mamahimo mong patyon ang
duha ko ka mga anak nga lalaki kung dili ko madala pagbalik
diha kanimo si Benjamin. Isalig siya sa akong mga kamot,
ug dad-on ko siya pagbalik nganhi kanimo." **38** Miingon si
Jacob, "Dili nako palugsongon uban kaninyo ang akong anak.
Tungod kay patay na ang iyang igsoon ug siya na lamang ang
nahibilin. Kung adunay mahitabo kaniya sa dalan nga inyong
pagalakwan, nan kamoy makaingon sa pagdala sa ubanon
kong buhok ngadto sa seol tungod sa kasub-anan." **(Sheol
h7585)**

43 Hilabihan na kaayo ang kagutom sa yuta. **2** Niabot ang
higayon sa dihang ila nang nahurot ug kaon ang mga
trigo nga ilang gidala gikan sa Ehipto, miingon kanila ang
ilang amahan, "Lakaw pag-usab; pagpalit ug pagkaon alang
kanato." **3** Miingon si Juda kaniya, "Ang tawo nagpasidaan
pag-ayo kanamo, 'Dili kamo makakita sa akong dagway gawas
kung kauban ninyo ang inyong igsoong lalaki.' **4** Kung imong
ipauban ang among igsoong lalaki kanamo, molugsong kami
ug palitan ka namo ug pagkaon. **5** Apan kung dili mo siya
ipauban, dili kami molugsong. Kay miingon kanamo ang
tawo, 'Dili kamo makakita sa akong dagway gawas kung
inyong kauban ang inyong igsoong lalaki.'" **6** Miingon si
Israel, "Nganong dili man maayo ang inyong pagtagad kanako
pinaagi sa pag-ingon sa tawo nga aduna pa kamoy usa pa
ka igsoong lalaki?" **7** Miingon sila, "Nangutana pag-ayo ang
tawo mahitungod kanamo ug sa atong pamilya. Miingon siya,
'Buhi pa ba ang inyong amahan? Aduna pa ba kamoy igsoong
lalaki?' Gitubag namo siya sumala niini nga mga pangutana.
Unsaon man namo pagkasayod nga moingon siya, 'Dad-a
palugsong ang inyong igsoong lalaki?'" **8** Miingon si Juda
kang Israel nga iyang amahan, "Ipadala uban kanako ang
batang lalaki. Motindog kami ug molakaw aron mabuhi kita ug
dili mangamatay, kami, ikaw, ug ang among mga kabataan
usab. **9** Magpasalig ako alang kaniya. Manubag ako kanimo.
Kung dili ko siya madala balik kanimo ug mapakita siya diha
sa imong atubangan, unya ipapas-an kanako ang pagbasol
hangtod sa hangtod. **10** Kay kung wala kita maglangay,
sa pagkatinuod lang nakabalik na unta kami karon dinhi sa
ikaduhang higayon." **11** Ang ilang amahan nga si Israel
miingon kanila, "Kung mao kana, himoa kini karon. Pagkuha
ug pipila ka pinakamaayong abot sa yuta ug ibutang sa inyong
panudlanan. Pagdala palugsong ug gasa ngadto sa tawo:
pipila nga lana ug dugos, mga lamas ug mira, mga pistasio
nga mani ug mga almendras nga mani. **12** Pagdala ug doble
nga salapi ug dad-a pag-usab ang salapi nga gibalik sa sulod
sa inyong mga sako. Basin sayop lamang kini. **13** Dad-a usab
ang inyong igsoong lalaki. Tindog ug lakaw pag-usab ngadto
sa tawo. **14** Hinaot pa nga ang Dios nga Makagagahom
maghatag kaninyo ug kaluoy sa atubangan sa tawo, aron iyang
buhian ang usa pa ninyo ka igsoong lalaki ug si Benjamin.
Kung ako mawad-an sa akong mga anak, mawad-an gayod
ako." **15** Gikuha sa mga tawo kini nga mga gasa, ug gidoble
nila ang kantidad sa salapi, ug gidala si Benjamin. Migikan sila
ug milugsong paingon sa Ehipto ug mibarog atubangan kang
Jose. **16** Sa dihang nakita ni Jose si Benjamin uban kanila,
miingon siya sa piniyalan sa iyang balay, "Dad-a ang mga tawo
didto sa balay, pag-ihaw ug hayop ug andama kini, kay ang
mga tawo mokaon uban kanako sa paniudto." **17** Gihimo sa
piniyalan kung unsa ang gisulti ni Jose. Iyang gidala ang mga
tawo didto sa balay ni Jose. **18** Nangahadlok ang mga tawo
tungod kay gidala man sila didto sa balay ni Jose. Miingon
sila, "Tungod kini sa salapi nga gibalik sa atong mga sako sa
unang higayon nga gidala kita dinhi, aron makakita siya ug
higayon batok kanato. Basin ug iya kitang dakpon ug kuhaon
kita aron mahimong ulipon, ug kuhaon ang atong mga asno."
19 Miduol sila sa piniyalan sa balay ni Jose, ug nakigsulti sila
kaniya diha sa pultahan sa balay, **20** nga naga-ingon, "Among
agalon, milugsong kami dinhi sa unang higayon aron mopalit
ug pagkaon. **21** Ug nahitabo kini, nga sa dihang nahiabot
kami sa dapit nga among gipahulayan, nga among giablihan
ang among mga sako, ug, tan-awa, ang matag salapi sa tawo
anaa sa sulod sa iyang sako, ang among salapi anaa sa
sakto nga kantidad. Gidala namo kini pagbalik. **22** Nagdala na
usab kami palugsong ug dugang nga salapi aron pagpalit ug
pagkaon. Wala kami masayod kung si kinsa ang nagsulod sa
among salapi sa among mga sako." **23** Miingon ang piniyalan,
"Magmalinawon kamo, ayaw kamo kahadlok. Ang inyong
Dios ug ang Dios sa inyong amahan mao ang nagsulod sa
inyong salapi sa inyong mga sako." Akong nadawat ang inyong
salapi." Unya gidala pagawas sa piniyalan si Simeon ngadto
kanila. **24** Gidala sa piniyalan ang mga tawo didto sa balay ni
Jose. Gihatagan niya sila ug tubig, ug nanghugas sila sa ilang
mga tiil. Gihatagan niya ug pagkaon ang ilang mga asno. **25**
Ug giandam nila ang mga gasa kay moabot si Jose sa pagka-
udto, kay nadungog nila nga mokaon sila didto. **26** Sa dihang
nahiabot si Jose sa iyang panimalay, gidala nila ang mga
gasa nga anaa kanila didto sa balay, ug miyukbo sa iyang
atubangan. **27** Nangutana siya mahitungod sa ilang kahimtang
ug miingon, "Maayo ba ang kahimtang sa inyong amahan,
kadtong tigulang na nga lalaki nga inyong giingon? Buhi pa
ba siya?" **28** Miingon sila, "Ang imong sulugoon nga among
amahan anaa sa maayong kahimtang. Buhi pa siya." Unya
mihapa ug miyukbo. **29** Sa dihang giyahat niya ang iyang mga
mata iyang nakita si Benjamin nga iyang igsoon, ang anak
nga lalaki sa iyang inahan, ug siya miingon, "Mao ba kini ang
inyong kinamanghorang igsoon nga inyong gisugilon kanako?"
Ug unya miingon siya, "Hinaot nga ang Dios maluoy kanimo,
akong anak." **30** Nagdali si Jose nga migawas sa lawak, kay
naluoy siya pag-ayo sa iyang igsoong lalaki. Nangita siya ug
luna aron mohilak. Miadto siya sa iyang lawak ug mihilak didto.
31 Nanghilam-os siya ug migawas. Gipugngan niya ang iyang
kaugalingon, nga nag-ingon, "Idalit ang pagkaon." **32** Gidalit
sa mga sulugoon ang pagkaon nga alang lamang kang Jose
ug alang usab sa iyang mga igsoong lalaki. Nangaon usab
didto ang mga Ehiptohanon uban kang Jose tungod kay dili
man sila makakaon ug tinapay kauban sa mga Hebreo, kay
makauulaw kana alang sa mga Ehiptohanon. **33** Naglingkod
ang mga managsoong lalaki sa iyang atubangan, sa pinaka-
kamagulangan sumala sa iyang katungod sa pagkamagulang,
ug sa pinaka-kamanghoran sumala sa ilang pagkabatan-on.
Nahibulong ang mga tawo. **34** Nagpadala si Jose kanila ug
bahin sa mga pagkaon nga anaa sa iyang atubangan. Apan
ang bahin ni Benjamin adunay kalimahon ang kadaghan kaysa
sa iyang mga igsoong lalaki. Miinom sila ug nagmalipayon
uban kaniya.

44 Gisugo ni Jose ang piniyalan sa iyang balay, nga nag-
ingon, “Pun-a ang mga sako sa mga tawo ug pagkaon,
kutob sa ilang madala, ug ibutang ang matag salapi sa tawo
sa sulod sa iyang sako. **2** Ibutang ang akong kupa, ang kupa
nga plata, sa sulod sa sako sa kinamanghoran, ug ang iyang
salapi alang sa trigo.” Gibuhat sa piniyalan ang gisulti kaniya ni
Jose. **3** Sa pagkabanag-banag sa kabuntagon, ug gipalakaw
na ang mga tawo, sila ug ang ilang mga asno. **4** Sa dihang
nakagawas na sila sa siyudad apan dili pa halayo, miingon
si Jose sa iyang piniyalan, “Tindog, gukda ang mga tawo,
ug sa dihang imo silang maapsan, sultihi sila, 'Nganong inyo
man nga gibalosan ug daotan ang maayo? **5** Dili ba mao
man kini ang kupa nga gina-imnan sa akong agalon, ug ang
kupa nga iyang ginagamit sa pagpanagna? Daotan kaayo
kining inyong gibuhat.'” **6** Naapsan sila sa piniyalan ug giingon
kining mga pulonga kanila. **7** Miingon sila kaniya, “Nganong
makasulti man ang among agalon ug pulong nga sama niini?
Dili mahimo sa inyong mga sulugoon kanang mga butanga. **8**
Tan-awa, ang salapi nga among nakita sa sulod sa among mga
sako, gidala namo pagbalik kanimo gikan sa yuta sa Canaan.
Unsaon man namo pagkawat sa plata ni bulawan didto sa
balay sa imong agalon? **9** Kung makaplagan kini sa bisan
kinsa sa imong mga sulugoon, mamahimo siyang patyon,
ug mamahimo usab kaming mga ulipon sa among agalon.”
10 Miingon ang piniyalan, “Nan karon mahitabo kini sumala
sa inyong mga gipamulong. Kaniya kansang nakaplagan
ang kupa mamahimong akong ulipon, ug kamong uban dili
pakasad-on.” **11** Unya ang matag-usa ka tawo nagdali-dali
nga gipanaog ang iyang sako sa yuta, ug giablihan sa matag-
usa ang iyang sako. **12** Misusi ang piniyalan. Iyang gisugdan
sa kinamagulangan ug nahuman hangtod sa kinamanghoran,
ug nakita ang kupa sa sako ni Benjamin. **13** Busa gigisi nila
ang ilang mga bisti. Ug gibalik sa matag-usa ang karga sa
asno ug mibalik sa siyudad. **14** Mibalik si Juda ug ang iyang
mga igsoong lalaki sa balay ni Jose. Anaa pa siya didto,
ug miyukbo diha sa iyang atubangan. **15** Miingon si Jose
ngadto kanila, “Unsa man kining inyong gibuhat? Wala ba
kamo masayod nga ang tawo sama kanako makahimo sa
pagpanagna?” **16** Miingon si Juda, “Unsa man ang among
masulti sa akong agalon? Unsa man ang among ipamulong?
Ni unsaon man namo pagpanalipod sa among kaugalingon?
Nasayran sa Dios ang sala sa imong mga sulugoon. Tan-awa,
kami mga ulipon sa akong agalon, kanamo ug kaniya usab
kansang nakaplagan ang kupa.” **17** Miingon si Jose, “Dili ko
kana mahimo. Mamahimong akong ulipon, ang tawo kansang
nakaplagan ang kupa, apan alang sa uban kaninyo, lakaw
pauli sa inyong amahan nga malinawon.” **18** Unya miduol si
Juda kaniya ug miingon, “Akong agalon, palihog tugoti ang
imong sulugoon nga mosulti ug pulong sa igdulongog sa akong
agalon, ug ayaw itugot ang imong kasuko nga magkalayo
batok sa imong sulugoon, kay ikaw nahisama man sa Paraon.
19 Nangutana ang akong agalon sa iyang mga sulugoon, nga
naga-ingon, 'Aduna pa ba kamoy amahan ug igsoong lalaki?'
20 Ug miingon kami sa akong agalon, 'Anaa kami amahan,
nga tigulang na, ug usa ka anak sa iyang pagkatigulang, nga
gamay'ng bata. Ug ang iyang igsoong lalaki namatay na, ug
siya na lamang ang nag-inusarang nahibilin nga anak sa iyang
inahan, ug gihigugma siya sa iyang amahan.' **21** Ug ikaw
miingon sa imong mga sulugoon, 'Dad-a ninyo siya palugsong
aron ako siyang makita.' **22** Ug miingon kami sa akong agalon,
'Ang bata dili makabiya sa iyang amahan. Kay kung siya
mobiya sa iyang amahan ang iyang amahan mamatay.' **23** Ug
ikaw miingon sa imong mga sulugoon, 'Dili kamo makakita
pag-usab sa akong dagway, gawas lang kung ang inyong
kinamanghorang igsoon molugsong uban kaninyo.' **24** Ug
miabot ang higayon sa dihang mitungas kami didto sa imong
sulugoon nga akong amahan, among gisugilon kaniya ang
mga pulong sa akong agalon. **25** Ug ang among amahan
miingon, 'Lakaw pag-usab, pagpalit ug pagkaon alang kanato.'
26 Ug miingon kami, 'Dili kami molugsong. Apan kung ang
among kinamanghorang igsoon uban kanamo, nan molugsong
kami, kay dili kami makakita sa panagway sa tawo gawas
kung kauban namo ang among kinamanghorang igsoon.' **27**
Ang imong sulugoon nga akong amahan nagsulti kanamo,
'Nasayod kamo nga ang akong asawa nakabaton kanako ug
duha ka mga anak nga lalaki. **28** Ug ang usa nawala gikan
kanako ug ako miingon, “Gikunis-kunis gayod siya, ug sukad
wala ko na siya hikit-i.” **29** Ug kung inyong kuhaon usab kining
usa gikan kanako ug adunay daotang mahitabo kaniya, kamoy
magdala sa akong ubanong buhok paubos sa seol nga adunay
kasub-anan.' **(Sheol h7585)** **30** Busa, karon, kung mopauli ako
sa imong sulugoon nga akong amahan, ug ang bata dili namo
kauban, sanglit ang iyang kinabuhi sumpay man sa kinabuhi
sa batang lalaki, **31** moabot gayod, nga kung iyang makita nga
dili namo kauban ang bata mamatay siya. Ug ang imong mga
sulugoon ang magdala sa ubanong buhok sa imong sulugoon
nga among amahan paubos sa seol nga adunay kasub-anan.
(Sheol h7585) **32** Kay ang imong sulugoon nagpasalig alang
sa batang lalaki ngadto sa akong amahan ug miingon, 'Kung
dili ko siya madala pagbalik nganha kanimo, basolon ako sa
akong amahan hangtod sa kahangtoran.' **33** Busa karon,
palihog tugoti ang imong sulugoon nga magpabilin puli sa
batang lalaki aron mahimong sulugoon sa akong agalon, ug
tugoti ang batang lalaki nga motungas kauban sa iyang mga
igsoong lalaki. **34** Kay unsaon man nako pag-adto sa akong
amahan kung ang batang lalaki dili nako kauban? Mahadlok
ako nga makita ang daotang mahitabo sa akong amahan.”

45 Wala na makapugong si Jose sa iyang kaugalingon
atubangan sa tanan niyang mga sulogoon nga nagtindog
duol kaniya. Misulti siya sa makusog, “Pahawa kamong tanan
gikan kanako.” Walay mga sulogoon nga nagpabilin duol
kaniya sa dihang gipaila niya ang iyang kaugalingon ngadto sa
iyang mga igsoon. **2** Mihilak siya sa makusog, nakadungog
niini ang mga Ehiptohanon, lakip ang panimalay sa Paraon. **3**
Miingon si Jose sa iyang mga igsoon, “Ako si Jose. Buhi pa ba
ang akong amahan?” Wala makatubag kaniya ang iyang mga
igsoon, tungod kay nakuyawan sila sa iyang presensiya. **4**
Unya si Jose miingon sa iyang mga igsoon, “Palihog, duol
kamo kanako.” Miduol sila. Siya miingon, “Ako si Jose nga
inyong igsoon, nga inyong gibaligya sa Ehipto. **5** Ug karon
ayaw kamo kaguol o kasuko sa iyong mga kaugalingon nga
inyo akong gibaligya dinhi, kay ang Dios nagpadala kanako
una kaninyo aron pagtipig sa kinabuhi. **6** Tungod kay adunay
kagutom sa yuta niining duha ka tuig, ug aduna pay lima
ka mga tuig nga dili makahimo sa pag-daro ni mag-ani. **7**
Gipadala ako sa Dios una kaninyo aron matipigan kamo ingon
nga mga nabilin nga kaliwat sa kalibotan, aron magpabilin
kamong mabuhi pinaagi sa dako nga kaluwasan. **8** Busa
dili kamo ang nagpadala kanako apan ang Dios, ug gihimo
niya ako nga amahan sa Paraon, agalon sa tibuok niyang
panimalay, ug pangulo sa tibuok yuta sa Ehipto. **9** Pagdali
ug tungas ngadto sa akong amahan ug ingna siya, 'Mao kini
ang giingon sa imong anak nga si Jose, Gibuhat ako sa Dios
nga agalon sa tibuok Ehipto. Anhi lugsong kanako, ug ayaw

paglangan. **10** Magpuyo ka sa yuta sa Gosen, ug maduol
kana kanako, ikaw ug ang imong mga anak ug mga anak
sa imong mga anak, imong mga karnero ug ang imong mga
baka, ug tanan nga anaa kanimo. **11** Ako magapatagbo sa
inyong panginahanglan didto, kay aduna pay lima ka mga tuig
sa kagutom, aron dili kamo makabsan, ikaw, imong panimalay,
ug ang tanan nga anaa kanimo. **12** Tan-awa, sa inyong mga
mata, ug ang mata sa akong igsoon nga si Benjamin, nga kini
ang akong baba nagasulti kaninyo. **13** Suginlan ninyo ang
akong amahan mahitungod sa tibuok nakong gahom sa Ehipto,
sa tanan nga inyong nakita. Pagdali kamo ug dad-a ang akong
amahan lugsong ngari. **14** Gigakos niya ang iyang igsoon nga
si Benjamin sa liog ug mihilak, ug mihilak usab si Benjamin sa
iyang liog. **15** Gihalokan niya ang tanan niyang mga igsoon
ug mihilak ngadto kanila. Human niana nakig-istorya kaniya
ang iyang mga igsoon. **16** Ang balita mahitungod sa maong
butang gisugilon ngadto sa panimalay sa Paraon; "Miabot
ang mga igsoon ni Jose" Nahimuot pag-ayo niini ang Paraon
ug ang iyang mga sulugoon. **17** Miingon ang Paraon kang
Jose, "Ingna ang imong mga igsoon, 'Buhata kini; kargahi ang
inyong mga hayop ug adto sa yuta sa Canaan. **18** Kuhaa
ang inyong amahan ug tibuok panimalay ug anhi kanako.
Ihatag ko kaninyo ang maayong yuta sa Ehipto, ug makakaon
kamo sa tambok sa yuta.' **19** Karon gisugo kamo, 'Buhata
kini, pagkuha ug mga karwahi sa yuta sa Ehipto alang sa
inyong mga kabataan ug sa inyong mga asawa. Kuhaa ang
inyong amahan ug anhi. **20** Ayaw kamo kabalaka sa inyong
mga kabtangan, tungod kay inyo man ang tanan nga maayo
sa yuta sa Ehipto.'" **21** Gibuhat kini sa mga anak ni Israel.
Gihatagan sila ni Jose ug mga karwahe sumala sa giingon sa
Paraon, ug gihatagan usab sila ug pagkaon sa ilang panaw.
22 Kanilang tanan naghatag siya sa matag-usa ug ilisan nga
bisti, apan iyang gihatagan si Benjamin ug 300 ka plata ug lima
ka ilisan nga bisti. **23** Alang sa iyang amahan gipadala niya
kini: napulo ka mga asno nga puno sa mga maayong butang
gikan sa Ehipto; ug napulo ka baye nga mga asno nga puno
ug trigo, tinapay, ug uban pa nga mga panginahanglan alang
sa pagpanaw sa iyang amahan. **24** Busa gipagikan niya ang
iyang mga igsoon ug sila mibiya. Siya miingon kanila, "Ayaw
kamo pag away sa inyong panaw". **25** Milakaw sila pagawas
sa Ehipto ug miabot sa yuta sa Canaan, ngadto kang Jacob
nga ilang amahan. **26** Gisuginlan nila siya nga nag-ingon,
"Buhi pa si Jose, ug siya ang nagdumala sa tibuok yuta sa
Ehipto." Ug nahibulong ang iyang kasing-kasing, tungod kay
wala siya mituo kanila. **27** Gisugilon nila kaniya ang tanan nga
mga pulong nga gisulti ni Jose kanila. Sa pagkakita ni Jacob
sa mga karwahe nga gipadala ni Jose aron magdala kaniya,
nadasig ang espiritu sa iyang amahan nga si Jacob. **28** Si
Israel miingon, "Husto na. Buhi pa si Jose nga akong anak.
Muadto ako ug makig-kita kaniya sa dili pa ako mamatay."

46 Mipanaw si Israel ngadto sa Berseba uban ang tanan
nga anaa kaniya. Didto naghalad siya ug mga halad
alang sa Dios sa iyang amahan nga si Isaac. **2** Ang Dios
nakigsulti kang Israel sa usa ka panan-awon niana nga gabii,
nga nag-ingon, "Jacob, Jacob." Siya miingon, "Ania ako."
3 Ang Dios nag-ingon, "Ako ang Dios, ang Dios sa imong
amahan. Ayaw kahadlok nga molugsong ngadto sa Ehipto,
kay didto himuon ko ikaw nga dakong nasod. **4** Ako mag-uban
kanimo ngadto sa Ehipto, ug dad-on ko gayod ikaw pag-usab
balik dinhi. Ug itik-op ni Jose ang imong mga mata pinaagi sa
iyang mga kamot." **5** Milakaw si Jacob gikan sa Berseba.
Gidala sa mga anak nga lalaki ni Israel si Jacob nga ilang
amahan, ang ilang mga kabataan, ug ang ilang mga asawa,
sakay sa mga karwahe nga gipadala sa Paraon aron iyang
pagasakyan. **6** Gidala nila ang mga kahayopan ug ang ilang
mga katigayonan nga ilang natigom sa yuta sa Canaan. Miabot
sila sa Ehipto, si Jacob ug ang tanan niyang mga kaliwatan
kuyog kaniya. **7** Iyang gidala uban kaniya ngadto sa Ehipto
ang iyang mga anak nga lalaki, ug ang mga anak nga lalaki
niini, ang iyang mga anak nga babaye ug ang mga anak nga
babaye sa iyang mga anak nga lalaki, ug tanan niyang mga
kaliwatan. **8** Mao kini ang mga ngalan sa mga anak ni Israel
nga miabot sa Ehipto, si Jacob ug ang iyang mga anak nga
lalaki: Si Ruben, kamagulangang anak ni Jacob; **9** Ang mga
anak ni Ruben Hanoc ug si Palu ug si Hesron ug si Carmi; **10**
ang mga anak nga lalaki ni Simeon, mao sila Jemuel, si Jamin,
si Ohad, si Jakin, si Sohar, ug si Saul, ang anak nga lalaki sa
babayeng taga-Canaan; **11** Ang mga anak nga lalaki ni Levi
sila mao si Gerson, si Cohat, ug si Merari; **12** Ang mga anak
nga lalaki ni Juda: mao sila Er, si Onan, si Sela, si Peres, ug si
Sera, (apan si Er ug Onan namatay sa yuta sa Canaan). Ug
ang mga anak nga lalaki ni Peres mao si Hesron ug Hamul.
13 Ang mga anak nga lalaki ni Isacar mao sila Tola, si Pua, si
Lob, ug si Simron; **14** Ang mga anak nga lalaki ni Zabulon
mao sila Sered, si Elon, ug si Jaleel. **15** Mao kini ang mga
anak nga lalaki ni Lea nga iyang gipakatawo kang Jacob sa
Paddan Aram, lakip si Dina nga anak niyang babaye. Mikabat
ug 33 ang iyang mga anak nga lalaki ug ang mga anak niyang
babaye. **16** Ang mga anak nga lalaki ni Gad mao sila Sifeon,
si Hagi, si Suni, si Esbon, si Eri, si Arod, ug si Areli. **17** Ang
mga anak nga lalaki ni Aser mao sila Imna, si Iska, si Isvi,
ug si Beria. Ug si Sera mao ang ilang igsoong babaye. Ug
mga anak nga lalaki ni Beria mao sila Eber ug si Malkiel. **18**
Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Zilfa, kansang gihatag ni
Laban ngadto sa iyang anak nga babaye nga si Lea. Mao
kini ang iyang mga gipakatawo kang Jacob-16 tanan. **19** Ang
mga anak nga lalaki sa asawa ni Jacob nga si Raquel mao
sila Jose ug Benjamin. **20** Sa Ehipto si Manases ug Efraim
natawo kang Jose pinaagi kang Asenat, ang anak nga babaye
ni Potifera nga pari sa On. **21** Ang mga anak nga lalaki ni
Benjamin mao sila Bela, Betser, Asbel, Gera, Naaman, Ehi,
Ros, Mufim, Hufim, ug si Ared. **22** Mao kini ang mga anak nga
lalaki ni Jacob nga natawo ngadto kang Raquel-14 tanan. **23**
Ang anak nga lalaki ni Dan mao si Husim. **24** Ang mga anak
nga lalaki ni Neftali mao sila Jaseel, si Guni, si Jeser, ug si
Selem. **25** Mao kini ang mga anak nga lalaki nga natawo kang
Jacob pinaagi kang Bilha, kansang gihatag ni Laban ngadto
kang Raquel nga anak niyang babaye - pito tanan. **26** Ang
tanang tawo nga miabot uban ni Jacob ngadto sa Ehipto, nga
mao ang iyang mga kaliwat, wala pay labot ang mga asawa sa
mga anak ni Jacob nga lalaki 66 tanan. **27** Apil sa duha ka
mga anak nga lalaki ni Jose nga natawo kaniya sa Ehipto,
70 tanan ang mga sakop sa iyang panimalay ang miadto sa
Ehipto. **28** Gipadala ni Jacob si Juda una kanila ngadto kang
Jose aron ipakita kaniya ang dalan paingon sa Gosen, ug
nakaabot sila sa yuta sa Gosen. **29** Giandam ni Jose ang
iyang karwahe ug mitungas sa Gosen aron sa pakigkita kang
Israel nga iyang amahan. Nakita niya siya, migakos sa iyang
liog, ug naghilak ug dugay. **30** Si Israel miingon kang Jose,
"Karon tugoti ako nga mamatay na, sanglit nakita ko na ang
imong panagway, nga ikaw buhi pa." **31** Miingon si Jose sa
iyang mga igsoong lalaki ug sa panimalay sa iyang amahan,
"Moadto ako ug sultihan ko ang Paraon, nga mag-ingon, 'Ang
akong mga igsoong lalaki ug ang panimalay sa akong amahan,

nga anaa sa yuta sa Canaan, nahiabot kanako. **32** Ang mga
tawo mga magbalantay, tungod kay tig-atiman man sila sa
mga kahayopan. Gidala nila ang ilang mga karnero, mga baka,
ug ang tanan nga anaa kanila." **33** Moabot ang higayon, sa
dihang tawgon kamo sa Paraon ug pangutan-on, "Unsa man
ang inyong trabaho?" **34** kinahanglan kamong moingon nga,
"Ang imong mga sulugoon mga tig-atiman ug mga kahayopan
sukad pa sa pagkabatan-on ug hangtod karon, kami, ug ang
among mga katigulangan.' Buhata kini aron makapuyo kamo
sa yuta sa Gosen, kay ang mga magbalantay ginakasilagan
man sa mga Ehiptohanon."

47 Unya miadto ug miingon si Jose sa Paraon, "Miabot
gikan sa yuta sa Canaan ang akong amahan ug akong
mga igsoon, ang ilang mga karnero, ilang mga kahayopan, ug
ang tanan nga ilang gipanag-iyahan. Tan-awa, anaa sila sa
yuta sa Gosen." **2** Gikuha niya ang lima niya ka mga igsoon
ug gipaila-ila ngadto sa Paraon. **3** Miingon ang Paraon sa
mga igsoon ni Jose "Unsa man ang inyong mga trabaho?"
Miingon sila sa Paraon, "Magbalantay sa mga karnero ang
imong mga sulugoon, sama sa among katigulangan." **4** Unya
miingon sila sa Paraon, "Mianhi kami aron mopuyo sa yuta
sa makadiyot lang. Walay kalan-on alang sa mga karnero
sa imong sulugoon, tungod kay hilabihan man kaayo ang
kagutom sa yuta sa Canaan. Busa karon, palihog tugoti nga
mopuyo ang imong mga sulugoon sa yuta sa Gosen." **5** Unya
nakig-istorya ang Paraon kay Jose, nga miingon, "Mianha
kanimo ang imong amahan ug imong mga igsoon. **6** Ang
yuta sa Ehipto alang kanimo. Ipahiluna ang imong amahan
ug ang imong mga igsoon sa labing maayong dapit, ang
yuta sa Gosen. Kung may nailhan ka nga adunay katakos
kanila, himoa silang tig-atiman sa akong kahayopan." **7** Unya
gidala ni Jose si Jacob nga iyang amahan ug gipaila-ila sa
Paraon. Gipanalanginan ni Jacob ang Paraon. **8** Miingon ang
Paraon kay Jacob, "Pila na man imong edad?" **9** Mitubag
si Jacob sa Paraon, "130 ka mga tuig ang akong paglakaw
niining kalibotana. Hamubo lang ang mga tuig sa akong
kinabuhi ug daghang kasakitan. Dili sama kataas sa kinabuhi
sa akong mga katigulangan." **10** Unya gipanalanginan ni
Jacob ang Paraon ug mibiya sa iyang atubangan. **11** Unya
gipahimutang ni Jose ang iyang amahan ug ang iyang mga
igsoon. Gihatagan niya sila ug luna sa yuta sa Ehipto, ang
pinaka labing maayo nga yuta, mao ang yuta sa Ramases,
sumala sa gisugo sa Paraon. **12** Naghatag si Jose ug pagkaon
sa iyang amahan, sa iyang mga igsoon, ug sa tanang anaa
sa panimalay sa iyang amahan, sumala sa gidaghanon sa
ilang mga sakop. **13** Karon wala nay pagkaon sa tibuok yuta;
tungod sa hilabihang kagutom. Nangaluya ang katawhan sa
Ehipto ug ang katawhan sa Canaan tungod sa hilabihan nga
kagutom. **14** Gitigom ni Jose ang tanan nga salapi nga anaa
sa yuta sa Ehipto ug sa yuta sa Canaan, pinaagi sa pagbaligya
ug trigo ngadto sa mga lumolupyo. Unya gidala ni Jose ang
salapi ngadto sa palasyo sa Paraon. **15** Sa diha nga nagasto
ang tanang salapi sa yuta sa Ehipto ug sa Canaan, miadto
ang tanang mga Ehiptohanon kang Jose ug miingon, "Hatagi
kami ug pagkaon! Nganong kinahanglan nga kami mamatay
sa imong atubangan tungod ba kay nahurot na ang among
salapi?" **16** Miingon si Jose, "Kung nahurot na ang inyong
salapi, dalaha ang inyong mga kahayopan nganhi ug hatagan
ko kamo ug pagkaon baylo sa inyong mga hayop." **17** Busa
gidala nila ang ilang mga hayop ngadto kang Jose. Gihatagan
sila ni Jose ug pagkaon baylo sa ilang mga kabayo, sa mga
karnero, sa mga baka, ug mga asno. Gipakaon niya sila ug
tinapay agig baylo sa tanan nilang mga kahayopan niadtong
tuiga. **18** Sa natapos kadtong tuiga, miadto sila kaniya sa
sunod nga tuig ug miingon kaniya, "Dili namo itago sa among
agalon nga ang among salapi nahurot na, ug ang panon sa
mga baka nga ana sa akong agalon. Wala nay nahibilin sa
atubangan sa among agalon, gawas sa among lawas ug
among yuta. **19** Nganong kinahanglan man nga mamatay kami
sa imong atubangan, ug madaot ang among yuta? Palita kami
ug ang among yuta agig baylo sa pagkaon, ug kami ug ang
among yuta mahimong ulipon sa Paraon. Hatagi kamig binhi
aron kami mabuhi ug dili mamatay, ug aron dili mapasagdan
ang yuta." **20** Busa gipalit ni Jose ang tanang yuta sa Ehipto
alang kang Paraon. Sa matag Ehiptohanon gibaligya nila ang
ilang uma, tungod kay ang kagutom hilabihan na gayod. Sa
ingon-ani nga pamaagi, napanag-iya sa Paraon ang yuta. **21**
Alang sa mga tawo, gihimo niya silang ulipon gikan sa usa
ka utlanan sa Ehipto ngadto sa pikas nga utlanan. **22** Apan
wala gipalit ni Jose ang yuta sa mga pari tungod kay gitagbo
man ang mga pagpanginahanglan sa mga pari. Sila mikaon
gikan sa gahin nga gihatag sa Paraon kanila. Tungod niana
wala nila gibaligya ang ilang yuta. **23** Unya miingon si Jose
sa mga katawhan, "Tan-awa, gipalit ko kamo ug inyong yuta
alang sa Paraon. Karon ania ang binhi para kaninyo, ug tamni
ang yuta. **24** Sa ting-ani, ihatag ninyo ang ika-limang bahin
ngadto sa Paraon, ug ang ika-upat nga bahin alang sa inyong
kaugalingon, sa binhi sa kaumahan ug alang sa pagkaon
sa inyong panimalay ug sa inyong mga kabataan." **25** Sila
miingon, "Giluwas nimo ang among kinabuhi. Makakaplag
unta kami ug pabor sa imong panan-aw. Kami mamahimong
ulipon sa Paraon." **26** Busa nagbuhat si Jose ug balaod ug
gipatuman sa yuta sa Ehipto hangtod niining adlawa, nga ang
ika-limang bahin iya sa Paraon. Ang yuta lamang sa pari ang
wala napanag-iya sa Paraon. **27** Busa nagpuyo si Israel sa
yuta sa Ehipto, sa yuta sa Gosen. Nakapanag-iya ang iyang
mga katawhan ug kabtangan didto ug sila nagmabungahon ug
nanaghan pag-ayo. **28** Nagpuyo si Jacob sa yuta sa Ehipto
sulod sa 17 ka mga tuig, busa ang katuigan sa kinabuhi ni
Jacob nagpangidaron ug 147 ka mga tuig. **29** Sa dihang hapit
na mamatay si Israel, gitawag niya ang iyang anak nga si
Jose ug miingon siya kaniya, "Kung makakaplag ako karon ug
pabor sa imong atubangan, ibutang ang imong kamot ubos
sa akong paa, ug ipakita kanako ang imong pagkamatinud-
anon ug pagkamasaligan. Palihog ayaw ako ilubong sa Ehipto.
30 Sa dihang matulog na ako uban sa akong mga amahan,
dad-a ako sa gawas sa Ehipto ug ilubong ako sa lubnganan
sa akong mga katigulangan." Miingon si Jose, "Buhaton ko
ang giingon mo." **31** Miingon si Israel, "Panumpa kanako," ug
nanumpa si Jose kaniya. Unya miduko si Israel sa ulohan sa
iyang higdaanan.

48 Nahiabot ang panahon human niining mga butanga,
adunay usa ka tawo nga nag-ingon ngadto kang Jose,
"Tan-awa, nagsakit ang imong amahan." Busa, gidala uban
kaniya ang iyang duha ka mga anak nga lalaki, sila Manases ug
Efraim. **2** Sa dihang nasuginlan si Jacob, "Lantawa, nahiabot
ang imong anak nga si Jose aron makita ka." Naningkamot sa
pagbangon si Israel ug milingkod sa higdaanan. **3** Nag-ingon
si Jacob kang Jose, "Nagpakita kanako ang Dios nga labing
gamhanan sa Luz sa yuta sa Canaan. Gipanalanginan niya
ako **4** ug nag-ingon kanako, 'Tan-awa, himuon ko ikaw nga
magmabungahon ug modaghan. Himuon ko kanimo ang usa
ka pundok sa mga nasod. Ihatag ko kanimo kining yuta sa
imong mga kaliwatan ingon nga katigayonan sa dayon.' **5** Ug

karon ang imong duha ka mga anak nga lalaki, nga natawo
kanimo sa yuta sa Ehipto sa wala pa ako nahiabot kanimo
didto sa Ehipto, akoa sila. Maako si Efraim ug Manases,
ingon nga sila Ruben ug Simeon akoa man. **6** Ang imong
mga kabataan nga mosunod kanila mamaimo; sila igasulat
ilalom sa mga ngalan sa ilang mga igsoong lalaki sa ilang
panulundon. **7** Apan alang kanako, niadtong nahiabot ako
gikan sa Paddan, sa akong kasubo si Raquel namatay sa
dalan sa yuta sa Canaan, samtang aduna pay pipila ka hilay-
on paingon sa Efrata. Gilubong ko siya sa dalan paingon sa
Efrata (kadto mao ang Betlehem)." **8** Sa dihang nakita ni
Israel ang mga anak nga lalaki ni Jose, siya nag-ingon, "Kinsa
man kini sila?" **9** Nag-ingon si Jose sa iyang amahan, "Sila
ang akong mga anak nga lalaki nga gihatag sa Dios kanako
dinhi." Miingon si Israel, "Dad-a sila kanako, aron sila akong
mapanalanginan." **10** Karon hanap na ang mga mata ni Israel
tungod sa iyang pangidaron, busa dili na siya halos makakita.
Ug gipaduol ni Jose sila kaniya, ug iya silang gihalokan ug
gigakos. **11** Nag-ingon si Israel kang Jose, "Wala ko kini
damha nga makita ko pag-usab ang imong nawong, apan
gitugutan pa gayod gani ako sa Dios nga makita lakip ang
imong mga anak." **12** Ug gikuha silang duha ni Jose gikan sa
tunga sa mga tuhod ni Israel, ug unya siya miduko sa iyang
nawong ngadto sa yuta. **13** Gikuha silang duha ni Jose, si
Efraim sa iyang tuo nga kamot ngadto sa wala nga kamot
ni Israel, ug si Manases sa iyang wala nga kamot ngadto
sa tuo nga kamot ni Israel, ug gidala sila paduol kaniya. **14**
Gipataas ni Israel ang iyang tuong kamot ug gipatong kini
ibabaw sa ulo ni Efraim nga kamanghoran, ug ang iyang wala
nga kamot gipatong sa ulo ni Manases. Iyang gisaylo ang
iyang mga kamot, kay si Manases man ang kinamaguwangan.
15 Nagpanalangin si Israel kang Jose nga nag-ingon, "Ang
Dios kaniadto nga gialagaran sa akong mga amahan nga sila
Abraham ug Isaac, ang Dios nga nag-atiman kanako hangtod
niining adlawa, **16** ang anghel nga nagapanalipod kanako
gikan sa tanang kadaot, hinaot magpanalangin siya niining
mga bataa. Hinaot pa unta nga ang akong ngalan maingalan
kanila, ug ang ngalan sa akong mga amahan nga sila Abraham
ug Isaac. Hinaot sila mosanay ngadto sa panon sa kalibotan."
17 Sa dihang nakita ni Jose ang tuong kamot sa iyang amahan
nga gibutang sa ulo ni Efraim, wala kini nakapahimuot kaniya.
Iyang gikuha ang kamot sa iyang amahan ug gibalhin kini
gikan sa ulo ni Efraim ngadto sa ulo ni Manases. **18** Nag-
ingon si Jose ngadto sa iyang amahan, "Dili, akong amahan;
kay kini ang kinamagulangan. Ibutang ang imong tuong kamot
sa iyang ulo." **19** Ang iyang amahan nagbalibad ug nag-
ingon, "Nasayod ako, akong anak, nasayod ako. Siya usab
mahimong usa ka katawhan, ug mahimo usab siyang usa ka
bantogan. Apan ang iyang manghod mas bantogan pa gayod
kay kaniya, ug ang iyang kaliwatan mahimong bagang panon
sa mga nasod." **20** Gipanalanginan ni Israel sila niadtong
adlawa niining mga pulonga, "Magalitok ang katawhan sa
Israel ug mga panalangin pinaagi sa imong ngalan nga maga-
ingon, 'Hinaot nga maghimo ang Dios kanimo sama kang
Efraim ug sama kang Manases'." Niini nga paagi, gibutang ni
Israel si Efraim sa unahan ni Manases. **21** Nag-ingon si Israel
kang Jose, "Tan-awa, hapit na ako mamatay, apan magauban
ang Dios kanimo, ug magadala kanimo pabalik sa yuta sa
imong mga amahan. **22** Ngadto kanimo, ingon nga usa ka
labaw kay sa imong mga igsoong lalaki, ihatag ko kanimo ang
habog nga bukid nga akong gikuha gikan sa mga Amorihanon
pinaagi sa akong espada ug sa akong pana."

49 Unya gitawag ni Jacob ang iyang mga anak nga
lalaki, ug miingon, "Pagtigom kamong tanan, aron
akong masulti kaninyo kung unsa ang mahitabo kaninyo
sa umaabot. **2** Pagtigom kamo ug paminaw, kamong mga
anak nga lalaki ni Jacob. Paminaw kamo kang Israel, nga
inyong amahan. **3** Ruben, ikaw ang akong kinamagulangan,
ang akong kusog, ug ang sinugdanan sa akong kalig-on,
dungganan sa dignidad, ug dungganan sa gahom. **4** Dili
magpungan nga sama sa naghaganas nga tubig, wala na
kanimo ang pagkamadungganon, tungod kay ikaw misaka
sa higdaanan sa imong amahan. Unya imong gihugawan
kini; misaka ka sa akong tuloganan. **5** Si Simeon ug Levi
magkauban. Ang mga hinagiban sa pagpatay mao ang ilang
mga espada. **6** O, akong kalag, ayaw pagduol sa ilang tigom;
ayaw pag-apil sa ilang mga panagtigom, sanglit kay ang akong
kasingkasing hilabihan ra kaayo kadungganon alang niana.
Tungod kay sa ilang kasuko sila mipatay ug mga tawo. Ilang
kalipay ang pagtigbas sa tikod sa mga baka. **7** Matinunglo ang
ilang kasuko, tungod kay kini pintas- ug ang ilang kapungot,
tungod kay kini bangis. Ako silang bahinon kang Jacob ug
patibulaagon sila sa Israel. **8** Juda, ang imong mga igsoong
lalaki magadayeg kanimo. Ang imong kamot maanaa sa liog
sa imong mga kaaway. Ang mga anak nga lalaki sa imong
amahan moyukbo sa imong atubangan. **9** Si Juda anak sa
liyon. Akong anak, ikaw nahibalik gikan sa imong mga biktima.
Mitikubo siya, mihapa siya sama sa liyon, sama sa bayeng
liyon. Kinsa may mangahas nga mopukaw kaniya? **10** Ang
baton dili mahimulag gikan kang Juda, ni ang sungkod sa
magmamando gikan sa taliwala sa iyang mga tiil, hangtod nga
moabot ang Silo. Ang mga nasod motuman kaniya. **11** Igahigot
ang iyang nating kabayo ngadto sa paras, ug ang nati sa iyang
asno ngadto sa piniling paras, gilabhan niya ang iyang mga
bisti ngadto sa bino, ug ang iyang kupo sa duga sa ubas.
12 Ang iyang mga mata sama kaitom sa bino, ug ang iyang
mga ngipon sama kaputi sa gatas. **13** Magpuyo si Zabulon sa
baybayon sa kadagatan. Mamahimo siyang dunggoanan sa
mga barko, ug ang iyang utlanan mosangko ngadto sa Sidon.
14 Si Isacar ang kusgang asno, nga nagahigda sa taliwala sa
mga kulongan sa mga karnero. **15** Makakita siya ug maayong
kapahulayan ug maanindot nga yuta. Iyang bawogon ang iyang
abaga sa kabug-at ug mahimo siyang ulipon sa buluhaton. **16**
Magahukom si Dan sa iyang mga katawhan isip usa sa mga
banay sa Israel. **17** Si Dan mamahimong bitin sa daplin sa
dalan, ang malalang bitin sa agianan nga mopaak sa tikod sa
kabayo, aron mahulog ang nagsakay niini. **18** Maghulat ako sa
imong kaluwasan, Yahweh. **19** Gad- ang mga manggugubat
mohasmag kaniya, apan atakihon niya sila diha sa ilang
mga tikod. **20** Ang pagkaon ni Aser mamahimong sama sa
dato, ug siya magatagbo ug harianong mga pagkaon. **21** Si
Neftali ang bayeng binaw nga nakabuhi, ug siya makabaton
ug maanyag nga mga anak. **22** Si Jose ang mabungahon
nga dagkong sanga, ang mabungahon nga dagkong sanga
haduol sa tuboran, kansang mga sanga mikatay saylo sa
pader. **23** Moataki kaniya ang mga mamamana ug moigo
ug mosamok kaniya. **24** Apan ang iyang pana magpabiling
makanunayon, ug ang iyang mga kamot mahimong hanas
tungod sa mga kamot sa Makagagahom ni Jacob, tungod
sa ngalan sa Magbalantay, ang Bato sa Israel. **25** Tungod
kay ang Dios sa imong amahan, nga motabang kanimo, ug
tungod sa Halangdong Dios, nga magapanalangin kanimo
sa mga panalangin gikan sa kahitas-an, mga panalangin sa
kinahiladman, mga panalangin sa mga dughan ug tagoangkan.

26 Ang mga panalangin sa imong amahan mas modako kaysa
sa mga karaang kabukiran o sa mga ginatinguha nga mga
butang sa malungtarong kabungtoran. Sila maanaa sa ulo ni
Jose, ang mga panalangin nga gikurona kaniya nga prinsipe
sa iyang mga igsoon. **27** Si Benjamin mao ang gigutom nga
lobo. Sa kabuntagon siya motukob sa iyang tukbonon, ug sa
kagabhion iyang bahinon ang iyang mga gipanglimbongan."
28 Mao kini ang mga dose ka mga banay ni Israel. Mao
kini ang gisulti sa ilang amahan ngadto kanila sa dihang iya
silang gipanalanginan. Ang matag-usa iyang gipanalanginan
ug haom nga panalangin. **29** Unya iya silang gitugonan ug
siya miingon kanila, "Hapit na ako moadto sa akong mga
katawhan. Ilubong ako uban sa akong mga katigulangan sa
langob nga anaa sa uma ni Efron nga Hetihanon, **30** sa langob
nga anaa sa uma ni Macpela, kung asa haduol sa Mamre
sa yuta sa Canaan, ang uma nga pinalit ni Abraham aron
mamahimong dapit alang sa lubnganan gikan kang Efron nga
Hetihanon. **31** Gilubong nila didto si Abraham ug si Sara nga
iyang asawa; Gilubong nila didto si Isaac ug si Rebecca nga
iyang asawa; ug akong gilubong didto si Lea. **32** Ang uma ug
ang langob nga anaa niini nga napalit gikan sa katawhan sa
Het." **33** Sa dihang nahuman si Jacob ug tugon niini ngadto
sa iyang mga anak nga lalaki, iyang gi-alsa ang iyang mga tiil
ngadto sa iyang higdaanan, miginhawa sa iyang kataposan,
ug miadto sa iyang mga katawhan.

50 Unya nasubo pag-ayo si Jose nga nakoyapan siya
atubangan sa iyang amahan, ug mihilak siya, ug
gihagkan niya siya. **2** Gisugo ni Jose ang iyang mga sulugoon
nga mga mananambal sa pagbalsamar sa iyang amahan. **3**
Busa ang mga mananambal mibalsamar kang Israel. Naabtan
sila ug 40 ka mga adlaw, kay mao kana ang kinatibuk-an nga
panahon sa pagbalsamar. Ang mga Ehiptohanon naghilak
alang kaniya sulod sa 70 ka mga adlaw. **4** Sa dihang ang mga
adlaw sa pagsubo natapos na, nakigsulti si Jose ngadto sa
kinatas-ang hukmanan sa Paraon ug miingon, "Kung karon
ako nakakaplag ug pabor sa imong mga mata, palihog pakig-
istorya ngadto sa Paraon, nga mag-ingon, **5** "Gipasaad ako
sa akong amahan, nga nag-ingon, "Tan-awa, hapit na ako
mamatay. Ilubong mo ako sa lubnganan nga akong gikalot
alang sa akong kaugalingon sa yuta sa Canaan. Diin didto mo
ako ilubong." Karon tugoti ako nga motungas ug molubong
sa akong amahan, ug unya mobalik ako.'" **6** Mitubag ang
Paraon, "Lakaw ug ilubong ang imong amahan, ingon nga siya
nagpasaad kanimo." **7** Mitungas si Jose aron sa paglubong sa
iyang amahan. Kauban niya mitungas ang tanang kadagkoan
sa Paraon, ang mga anaa sa hukmanan sa iyang panimalay,
ug ang tanang labaw sa mga kadagkoan sa yuta sa Ehipto, **8**
uban ang tanang panimalay ni Jose ug ang iyang mga igsoon,
ug ang panimalay sa iyang amahan. Apan ilang gibilin ang
mga gagmayng kabataan, ilang mga karnero, ug ilang mga
baka, sa yuta sa Gosen. **9** Ang mga nagakarwahe ug ang
manggugubat miuban kaniya. Daghan kaayo kini nga pundok
sa katawhan. **10** Sa dihang miabot sila sa giokanan sa Atad
sa ubang bahin tabok sa Jordan, nagbangotan sila pag-ayo
ug nagsubo sa hilabihan gayod. Didto si Jose nagmugna ug
kasubo sa pito ka adlaw alang sa iyang amahan. **11** Sa dihang
ang mga lumolupyo sa yuta, ang mga Canaanhon, nakita ang
pagbangotan sa giokanan sa Atad, sila miingon, "Subo kaayo
kini nga higayon alang sa mga Ehiptohanon." Busa kining
dapita ginatawag nga Abel Misraim, nga diin kini unahan sa
Jordan. **12** Busa gibuhat sa iyang mga anak alang kang Jacob
sumala sa iyang gitugon kanila. **13** Gidala siya sa iyang mga
anak didto sa yuta sa Canaan ug gilubong siya sa langob
sa uma sa Macpela, duol sa Mamre. Gipalit ni Abraham ang
langob uban ang uma alang sa lugar sa paglubong. Iya kining
gipalit gikan kang Efron ang Hetihanon. **14** Paghuman niya ug
lubong sa iyang amahan, mibalik si Jose ngadto sa Ehipto,
siya, uban ang iyang mga igsoon, ug ang tanang miuban
kaniya sa paglubong sa iyang amahan. **15** Sa dihang ang
mga igsoon ni Jose nakakita nga ang ilang amahan namatay
na, sila miingon, "Unsa kaha kung si Jose nagdumot ug gusto
niya nga magbayad kita kaniya sa kinatibuk-an sa tanang
kadaotan nga atong nahimo kaniya?" **16** Busa ilang gipatawag
si Jose ug miingon, "Naghatag ug tugon ang imong amahan
sa wala pa siya namatay, miingon siya, **17** 'Sultihi si Jose niini,
"Palihog pasayloa ang kalapasan sa imong mga igsoon ug
ang ilang sala sa dihang sila naghimo ug daotan kanimo."
Karon palihog pasayloa ang mga sulugoon sa Dios sa imong
amahan." Mihilak si Jose sa dihang nakigsulti sila kaniya. **18**
Ang iyang mga igsoon usab miadto ug mihapa sa yuta diha sa
iyang atubangan. Miingon sila, "Tan-awa, kami imong mga
sulugoon." **19** Apan si Jose mitubag kanila, "Ayaw kamog
kahadlok. Anaa ba ako sa dapit sa Dios? **20** Kay alang
kaninyo, gusto ninyo nga buhatan ako ug daotan, apan alang
sa Dios aduna siyay maayo nga katuyoan, aron sa pagtipig
sa kinabuhi sa daghang mga tawo, sama sa inyong nakita
karon. **21** Busa karon ayaw kahadlok. Ako magapatagbo
alang kaninyo ug sa inyong kabataan." Gihupay niya sila sa
niini nga paagi ug malumo nga nakigsulti kanila. **22** Mipuyo si
Jose sa Ehipto, kauban sa pamilya sa iyang amahan. Siya
nabuhi sulod sa 110 ka-tuig. **23** Nakita ni Jose ang ika-tulo
nga kaliwatan ni Efraim. Nakita pa gayud niya ang anak ni
Makir nga anak ni Manases. Mga "natawo sila sa iyang mga
tuhod." **24** Miingon si Jose sa iyang mga igsoon, "Hapit na ako
mamatay; apan ang Dios moadto kaninyo ug magdala kaninyo
gawas niining yutaa ngadto sa yuta nga diin iyang gisaad nga
ihatag ngadto kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob."
25 Unya gipapanumpa ni Jose ang mga tawo sa Israel ug
panaad. Miingon siya, "Ang Dios gayod moanhi kaninyo. Niana
nga panahon kinahanglan ninyong dad-on ang akong mga
bukog gikan dinhi." **26** Busa si Jose namatay, sa panuigon
nga 110. Ila siyang gipabalsamar ug siya ilang gibutang sa
lungon sa Ehipto.

Exodo

1 Mao kini ang mga ngalan sa mga anak nga lalaki ni Israel
nga si Jacob nga miabot ngadto sa Ehipto, matag usa uban
sa iyang panimalay: **2** Si Reuben, Simeon, Levi, ug si Juda, **3**
si Isacar, Zebulun, ug si Benjamin, **4** si Dan, Neftali, Gad, ug si
Asher. **5** Mikabat ug 70 ang gidaghanon sa tanang katawhan
nga mga kaliwat ni Jacob. Atua na daan si Jose sa Ehipto. **6**
Unya namatay si Jose, ang tanan niyang igsoon nga mga
lalaki, ug ang tanan niana nga kaliwatan. **7** Nagmabungahon
ang mga Israelita, midaghan pag-ayo, ug nahimong hilabihan
ka kusgan; nalukop nila ang yuta. **8** Unya karon adunay bag-
o nga hari ang mibarog sa Ehipto, siya nga wala makaila
mahitungod kang Jose. **9** Miingon siya sa iyang katawhan,
"Tan-awa, mas daghan pa ug mas kusgan ang mga Israelita
kaysa kanato. **10** Umari kamo, magmanggialamon kita sa
pagtagad kanila, kay kondili magpadayon sila ug kadaghan,
ug kung moabot ang gubat, makig-uban sila sa atong mga
kaaway, makig-away batok kanato, ug mobiya sa yuta." **11**
Busa gibutangan nila sila ug mga tinugyanan sa trabaho
aron sa pagdaogdaog kanila pinaagi sa malisod nga trabaho.
Nagtukod ang mga Israelita ug mga siyudad nga tipiganan
alang sa Faraon: ang Pitom ug ang Rameses. **12** Apan sa
dihang gidaogdaog sila pag-ayo sa mga Ehiptohanon, misamot
hinuon ug kadaghan ug mikatag pag-ayo ang mga Israelita.
Busa nagsugod na ug kalisang ang mga Ehiptohanon sa mga
Israelita. **13** Gipatrabaho pag-ayo sa mga Ehiptohanon ang
mga Israelita. **14** Gihimo nila nga mapait ang ilang pagkinabuhi
tungod sa malisod nga pagpatrabaho pinaagi sa pagbuhat ug
alkitran ug tisa, ug uban sa tanang matang sa buluhaton sa
kaumahan. Malisod gayod ang tanan nilang kinahanglan nga
trabahoon. **15** Unya nakigsulti ang hari sa Ehipto ngadto sa
mga mananabang nga Hebreohanon; ang ngalan sa usa mao
si Shefra, ug ang usa mao si Pua. **16** Miingon siya, "Sa dihang
magpaanak kamo sa mga babaye nga Hebreohanon didto sa
paanakan, bantayi sila sa dihang manganak na sila. Kung
lalaki kini, nan kinahanglan nga patyon ninyo siya; apan kung
babaye kini, nan mabuhi siya." **17** Apan adunay kahadlok ang
mga mananabang ngadto sa Dios ug wala gituman ang gisugo
sa hari sa Ehipto kanila; hinuon, gipasagdan nila nga mabuhi
ang mga batang lalaki. **18** Gipatawag sa hari sa Ehipto ang
mga mananabang ug giingnan sila, "Nganong gibuhat man
ninyo kini, ug gitugotan nga mabuhi ang mga bata nga lalaki?"
19 Mitubag ang mga mananabang ngadto sa Faraon, "Ang
mga babaye nga Hebreohanon dili sama sa mga babaye nga
Ehiptohanon. Isog kaayo sila ug nakapanganak na sila sa
wala pa moabot ang mananabang kanila." **20** Gipanalipdan sa
Dios kini nga mga mananabang. Nagkadaghan ug maayo ang
katawhan ug nahimong hilabihan kakusgan. **21** Tungod kay
ang mga mananabang may kahadlok man sa Dios, gihatagan
niya sila ug mga pamilya. **22** Gimandoan sa Faraon ang tanan
niyang katawhan, "Kinahanglan nga ilabay ninyo ngadto sa
suba ang matag lalaki nga matawo, apan tugoti ninyo nga
mabuhi ang matag bata nga babaye."

2 Karon giminyoan sa lalaki nga gikan sa tribo ni Levi ang
babaye nga gikan usab sa kaliwat ni Levi. **2** Namabdos
ang babaye ug nanganak ug usa ka batang lalaki. Sa dihang
nakita niya nga himsog siya nga batang lalaki, gitagoan niya
siya sulod sa tulo ka bulan. **3** Apan sa dihang dili na niya
siya matago, mikuha siya ug basket nga papyrus ug gibulitan
kini sa aspalto ug alkitran. Unya gisulod niya ang bata niini
ug gipahiluna kini taliwala sa kabugangan didto sa tubig nga
daplin sa suba. **4** Nagbarog ang iyang igsoon nga babaye
didto sa unahan aron makita kung unsa ang mahitabo kaniya.
5 Milugsong sa suba ang anak nga babaye sa Faraon aron
maligo samtang naglakaw ang iyang mga katabang daplin
sa suba. Nakita niya ang basket taliwala sa kabugangan
ug gisugo niya ang iyang katabang nga kuhaon kini. **6** Sa
pag-abli niya niini, nakita niya ang bata. Tan-awa, naghilak
ang bata. Naluoy siya kaniya ug miingon, "Sigurado gayod
nga usa kini sa mga anak sa mga Hebreohanon." **7** Unya
miingon ang igsoon nga babaye sa bata ngadto sa anak nga
babaye sa Faraon, "Kinahanglan ba nga molakaw ako ug
mangita ug babaye nga Hebreohanon aron magpasuso sa
bata alang kanimo?" **8** Miingon ang anak nga babaye sa
Faraon ngadto kaniya, "Lakaw." Busa milakaw ang batan-
ong babaye ug gikuha ang inahan sa bata. **9** Miingon ang
anak nga babaye sa Faraon sa inahan sa bata, "Dad-a kining
bataa ug atimana siya alang kanako, ug suholan ko ikaw."
Busa gidala sa babaye ang bata ug giatiman siya. **10** Sa
dihang midako na ang bata, gidala niya siya sa anak nga
babaye sa Faraon, ug nahimo siya nga iyang anak nga lalaki.
Ginanlan niya siya ug Moises ug miingon, "Tungod kay gikuha
ko siya gikan sa tubig." **11** Sa dihang midako na si Moises,
miadto siya sa iyang katawhan ug naniid sa ilang hilabihan
nga pagtrabaho. Nakita niya ang usa ka Ehiptohanon nga
gikulata ang usa ka Hebreohanon, usa sa iyang katawhan. **12**
Milingi-lingi siya, ug sa dihang nakita niya nga walay tawo
didto, gipatay niya ang Ehiptohanon ug gitagoan ang lawas
niini sa balas. **13** Miadto na usab siya pagkasunod adlaw,
ug, tan-awa, nag-away ang duha ka Hebreohanon. Miingon
siya sa tawo nga sad-an, "Nganong gisumbag man nimo ang
imong kauban?" **14** Apan miingon ang lalaki, "Kinsa man ang
naghimo kanimo nga pangulo ug maghukom nganhi kanamo?
Naglaraw ka ba nga patyon ako sama sa imong pagpatay sa
Ehiptohanon?" Unya nahadlok si Moises ug miingon, "Sigurado
gayod nga nasayran na sa uban ang akong nabuhat." **15**
Karon sa dihang nadunggan sa Faraon ang mahitungod niini,
gisulayan niya sa pagpatay si Moises. Apan mikalagiw si
Moises gikan sa Faraon ug mipuyo didto sa yuta sa Midian.
Didto milingkod siya sa kilid sa atabay. **16** Karon ang pari
sa Midian adunay pito ka mga anak nga babaye. Miabot
sila, nagsag-ob ug tubig, ug gipuno ang imnanan ug tubig sa
mga mananap aron paimnon ang panon sa mga karnero sa
ilang amahan. **17** Miabot ang mga magbalantay sa karnero
ug misulay sa pagpahawa kanila, apan miadto si Moises ug
gitabangan sila. Unya gipainom niya ang panon sa ilang mga
karnero. **18** Sa dihang miadto na ang mga babaye kang Reuel
nga ilang amahan, miingon siya, "Nganong sayo man kamo
nakauli karon?" **19** Miingon sila, "Giluwas kami sa usa ka
Ehiptohanon gikan sa mga magbalantay sa karnero. Nagsag-
ob usab siya ug tubig alang kanamo ug gipainom ang panon
sa mga karnero." **20** Miingon siya sa iyang mga anak nga
babaye, "Unya hain man siya? Nganong gibiyaan man ninyo
ang lalaki? Tawga siya aron makakaon siya uban kanato." **21**
Miuyon si Moises nga magpabilin uban sa tawo, nga naghatag
usab sa iyang anak nga babaye nga si Zipora ngadto kaniya
diha sa kaminyoon. **22** Nanganak siya ug batang lalaki, ug
ginganlan kini ni Moises ug Gershom; miingon siya, "Nahimo
ako nga lumolupyo sa langyaw nga yuta." **23** Milabay ang taas
nga panahon, namatay ang Hari sa Ehipto. Nag-agulo ang
mga Israelita tungod sa pagkaulipon sa pagtrabaho. Mituaw
sila alang sa pagpakitabang, ug miabot sa Dios ang ilang mga

pangamuyo tungod sa ilang pagkaginapos. **24** Sa dihang
nadungog sa Dios ang ilang pag-agulo, nahinumdoman sa
Dios ang iyang kasabotan tali kang Abraham, kang Isaac ug
kang Jacob. **25** Nakita sa Dios ang mga Israelita, ug nasabtan
niya ang ilang kahimtang.

3 Karon nagbantay gihapon si Moises sa panon sa mga
karnero ni Jetro nga iyang ugangan nga lalaki, nga pari
sa Midian. Gidala ni Moises ang panon sa mga karnero
ngadto sa layong bahin sa kamingawan ug miabot didto sa
Horeb, ang bukid sa Dios. **2** Didto mipakita ang anghel ni
Yahweh kaniya diha sa nagkalayo nga sampinit. Mitan-aw si
Moises, ug tan-awa, nagkalayo ang sampinit, apan wala kini
masunog. **3** Miingon si Moises, "Moduol ako ug tan-awon
kining kahibulongan nga butang, nganong wala man nasunog
ang sampinit." **4** Sa dihang nakita ni Yahweh nga mipaduol
siya aron motan-aw, gitawag siya sa Dios gikan sa sampinit
ug miingon, "Moises, Moises." Miingon si Moises, "Ania ako."
5 Miingon ang Dios, "Ayaw pagpaduol! Huboa ang imong
mga sapatos, kay ang dapit nga imong gitindogan mao ang
yuta nga gigahin alang kanako." **6** Midugang pa siya, "Ako
ang Dios sa imong amahan, ang Dios ni Abraham, ang Dios
ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob." Unya gitabonan ni Moises
ang iyang nawong, tungod kay nahadlok siya nga motan-aw
sa Dios. **7** Miingon si Yahweh, "Nakita ko gayod ang pag-
antos sa akong katawhan nga atua sa Ehipto. Nadungog ko
ang ilang mga singgit tungod sa ilang mga tinugyanan sa
trabaho, kay nasayod ako sa ilang pag-antos. **8** Mokanaog
ako aron sa pagpalingkawas kanila gikan sa gahom sa mga
Ehiptohanon ug aron dad-on sila gikan niana nga yuta paingon
sa tabunok, luag nga yuta, didto sa yuta nga nagadagayday
ang gatas ug dugos; ngadto sa rehiyon sa mga Canaanhon,
mga Hitihanon, mga Amorihanon, mga Perizihanon, mga
Hivitihanon, ug mga Jebusihanon. **9** Karon miabot kanako ang
mga singgit sa katawhan sa Israel. Dugang pa niana, nakita ko
ang pagdaogdaog nga gibuhat sa mga Ehiptohanon. **10** Unya
karon, ipadala ko ikaw ngadto sa Faraon aron nga madala
nimo ang akong katawhan, nga mga Israelita, pagawas sa
Ehipto." **11** Apan miingon si Moises sa Dios, "Kinsa ba ako,
nga kinahanglan ako moadto sa Faraon ug ipagawas ang mga
Israelita gikan sa Ehipto?" **12** Mitubag ang Dios, "Sigurado
gayod nga magauban ako kanimo. Mao kini ang timaan diha
kanimo nga ako ang nagpadala kanimo. Sa dihang mapagawas
mo na ang katawhan gikan sa Ehipto, pagasimbahon ninyo
ako niining bukira." **13** Miingon si Moises sa Dios, "Sa dihang
moadto ako sa mga Israelita ug sultihan sila, 'Gipadala ako
sa Dios sa inyong katigulangan diha kaninyo', ug sa dihang
moingon sila kanako, 'Unsa man ang iyang ngalan?' unsa
man ang angay nako nga isulti kanila?" **14** Miingon ang
Dios kang Moises, "AKO MAO AKO." Miingon ang Dios,
"Kinahanglan nga sultihan nimo ang mga Israelita nga, 'AKO
ang nagpadala kanimo.'" **15** Miingon usab ang Dios kang
Moises, "Kinahanglan nga sultihan nimo ang mga Israelita
nga, 'si Yahweh, ang Dios sa inyong mga katigulangan, ang
Dios ni Abraham, ang Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob,
ang nagpadala kanako diha kaninyo. Mao kini ang akong
ngalan hangtod sa kahangtoran, ug mao kini ang pag-ila
kanako hangtod sa tanang mga kaliwatan.' **16** Lakaw ug
tigoma ang mga kadagkoan sa Israel. Ingna sila nga, 'Mipakita
kanako si Yahweh, ang Dios sa inyong mga katigulangan,
ang Dios ni Abraham, ni Isaac, ug ni Jacob, ug miingon,
"Gipanid-an ko gayod kamo ug nakita ko ang gipangbuhat
kaninyo diha sa Ehipto. **17** Nakasaad ako nga pagawson
ko kamo gikan sa pagdaogdaog diha sa Ehipto ngadto sa
yuta sa mga Canaanhon, mga Hitihanon, mga Amorihanon,
mga Perizihanon, mga Hivitihanon, ug mga Jebusihanon,
ang yuta nga nagadagayday ang gatas ug ang dugos.'"
18 Maminaw sila kanimo. Kinahanglan nga moadto ka ug
ang mga kadagkoan sa Israel ngadto sa hari sa Ehipto, ug
kinahanglan nga sultihan nimo siya, 'Nakighimamat kanamo,
si Yahweh, nga Dios sa mga Hebreohanon. Busa tugoti kami
sa pagpanaw sulod sa tulo ka adlaw ngadto sa kamingawan,
aron nga makahalad kami kang Yahweh, nga among Dios.' **19**
Apan nasayod ako nga dili kamo tugotan sa hari sa Ehipto
nga molakaw, gawas kung mapugos ang iyang kamot. **20**
Iisa ko ang akong kamot ug sulongon ang mga Ehiptohanon
pinaagi sa tanang mga milagro nga akong himoon sa ilang
taliwala. Human niana, tugotan na niya kamo sa paglakaw.
21 Dapigan ko kining katawhan gikan sa mga Ehiptohanon,
aron nga kung mobiya kamo, dili kamo molakaw nga walay
dala. **22** Mangayo ang matag babaye ug mga alahas nga
plata ug bulawan ug bisti nga gikan sa iyang mga silingan nga
Ehiptohanon ug si bisan kinsa nga babaye nga nagpuyo sa
mga balay sa ilang silingan. Isul-ob ninyo kini sa inyong mga
anak nga lalaki ug mga babaye. Niini nga paagi kawatan ninyo
ang mga Ehiptohanon."

4 Mitubag si Moises, "Apan kung dili sila motuo kanako
o maminaw kanako apan moingon hinuon nga, 'Wala
mipakita si Yahweh kanimo'?" **2** Miingon si Yahweh kaniya,
"Unsa man kanang anaa sa imong kamot?" Miingon si Moises,
"Usa ka sungkod." **3** Miingon si Yahweh, "Iitsa kana sa yuta."
Giitsa kini ni Moises sa yuta, ug nahimo kining bitin. Milikay
si Moises gikan niini. **4** Miingon si Yahweh kang Moises,
"Punita ug guniti kini pinaagi sa ikog." Mao nga gipunit niya ug
gigunitan ang bitin. Nahimo kining sungkod pagbalik diha sa
iyang kamot. **5** "Nahitabo kini aron nga motuo sila nga mipakita
kanimo si Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan, ang
Dios ni Abraham, ang Dios ni Isaac, ang Dios ni Jacob." **6**
Miingon usab si Yahweh kaniya, "Karon isulod ang imong
kamot sa imong kupo." Busa gisulod ni Moises ang iyang
kamot sa iyang kupo. Sa dihang gipagawas niya kini, tan-
awa, gisangla na ang iyang kamot, sama kaputi sa niyebe.
7 Miingon si Yahweh, "Isulod pagbalik ang imong kamot sa
imong kupo, ug sa pagpagawas niya niini, nakita niya nga
naayo na kini pag-usab, sama sa uban niyang unod. **8**
Miingon si Yahweh, "Kung dili sila motuo kanimo—kung dili
sila motagad sa unang timaan sa akong gahom o motuo
niini, nan motuo sila sa ikaduha nga timaan. **9** Kung dili sila
motuo bisan niining duha ka mga timaan sa akong gahom,
o maminaw kanimo, nan pagkuha ug gamay nga tubig nga
gikan sa suba ug ibubo kini sa mala nga yuta. Mahimong
dugo ang tubig nga imong gikuha didto sa mala nga yuta.
10 Unya miingon si Moises kang Yahweh, "Ginoo, dili ako
maayo nga manulti, ni kaniadto o sa takna nga nakigsulti ka sa
imong sulugoon. Hinay akong manulti ug yungit." **11** Miingon
si Yahweh kaniya, "Kinsa man kini nga naghimo sa baba sa
tawo? Kinsa man ang nagpaamang o nagpabungol sa tawo o
nakapakita o nagpabuta? Dili ba ako man, si Yahweh? **12**
Busa lakaw, ug ako ang mahimo nimong baba ug tudloan ko
ikaw kung unsa ang isulti." **13** Apan miingon si Moises, "Ginoo,
palihog pagpadala nalang ug laing tawo, si bisan kinsa nga
imong gusto nga ipadala." **14** Unya nasuko si Yahweh kang
Moises. Miingon siya, "Unsa man ang imong panghunahuna
mahitungod kang Aaron, nga imong igsoon nga lalaki, nga
Levita? Nasayod ako nga makasulti siya ug maayo. Dugang

pa niana, moabot siya aron sa pagpakighimamat kanimo,
ug sa dihang makita ka niya, magmaya gayod ang iyang
kasingkasing. **15** Makigsulti ka kaniya ug ipahiluna ang mga
pulong aron isulti niya kini. Mag-uban ako sa imong baba ug sa
iyang baba, ug ipakita ko kaninyo kung unsa ang buhaton. **16**
Makigsulti siya sa mga tawo alang kanimo. Siya ang mahimo
nimong baba, ug mag-uban ka kaniya sama kanako, nga Dios.
17 Dad-on nimo kini nga sungkod. Pinaagi niini maghimo ka
ug mga timaan." **18** Busa mibalik si Moises sa iyang ugangan
nga lalaki nga si Jetro ug miingon kaniya, "Tugoti ako nga
molakaw aron makabalik ako sa akong kaparyentihan nga
atua sa Ehipto ug tan-awon kung buhi pa ba gihapon sila."
Miingon si Jetro kang Moises, "Lakaw uban ang kalinaw." **19**
Miingon si Yahweh kang Moises didto sa Midian, "Lakaw, balik
sa Ehipto, kay patay na ang tanang kalalakin-an nga misulay
sa pagpatay kanimo." **20** Gidala ni Moises ang iyang asawa
ug ang iyang mga anak nga lalaki ug gipasakay sila sa asno.
Mibalik siya sa yuta sa Ehipto, ug gidala niya ang sungkod sa
Dios. **21** Miingon si Yahweh kang Moises, "Sa dihang mobalik
ka sa Ehipto, siguroha nga mabuhat mo sa atubangan sa
Faraon ang tanang kahibulongang gahom nga gihatag ko diha
kanimo. Apan patig-ahon ko ang iyang kasingkasing, ug dili
niya tugotan nga molakaw ang katawhan. **22** Kinahanglan
nga isulti nimo ngadto sa Faraon, 'Mao kini ang gisulti ni
Yahweh; Si Israel mao ang akong anak nga lalaki, nga akong
kamagulangan, **23** ug moingon ako kanimo, "Palakwa ang
akong anak nga lalaki, aron makasimba siya kanako." Apan
sanglit nagdumili ka man sa pagpalakaw kaniya, pagapatyon
ko gayod ang imong kamagulangang anak nga lalaki.'" **24**
Karon sa pagkagabii, sa dihang mihunong sila didto sa dalan,
gitagbo ni Yahweh si Moises ug misulay sa pagpatay kaniya.
25 Unya gikuha ni Zipora ang santik nga kutsilyo ug giputol
niya ang tumoy nga panit sa kinatawo sa iyang anak nga
lalaki, ug gipahid kini sa mga tiil ni Moises. Unya miingon
siya, "Pinaagi sa dugo sigurado gayod nga ikaw ang akong
bana." **26** Busa gipasagdahan na lamang ni Yahweh si Moises.
Miingon si Zipora, "Ikaw mao ang bana sa dugo" tungod sa
pagtuli. **27** Miingon si Yahweh kang Aaron, "Lakaw ngadto
sa kamingawan aron sa pagpakigkita kang Moises." Milakaw
si Aaron, misugat kaniya didto sa bukid sa Dios, ug mihalok
kaniya. **28** Gisultihan ni Moises si Aaron sa tanang mga
pulong ni Yahweh nga gipadala niya kaniya aron isulti ug
mahitungod sa tanang mga timaan sa gahom ni Yahweh nga
iyang gimando kaniya nga buhaton. **29** Unya milakaw si
Moises ug Aaron ug gitigom ang tanang mga kadagkoan sa
mga Israelita. **30** Gisulti ni Aaron ang tanang mga pulong ni
Yahweh nga gisulti kang Moises. Gipakita usab niya ang mga
timaan sa gahom ni Yahweh sa panan-aw sa katawhan. **31**
Mituo ang mga tawo. Sa dihang nadungog nila nga naniid si
Yahweh sa mga Israelita ug nga nakita niya ang ilang pag-
antos, unya giduko nila ang ilang mga ulo ug misimba kaniya.

5 Human nahitabo kining mga butanga, miadto si Moises ug
Aaron ngadto sa Faraon ug miingon, "Mao kini ang giingon
ni Yahweh, ang Dios sa Israel: 'Palakwa ang akong katawhan,
aron makahimo sila ug kasaulogan alang kanako didto sa
kamingawan.'" **2** Miingon ang Faraon, "Kinsa man kana si
Yahweh? Nganong kinahanglan man nakong paminawon ang
iyang tingog ug tugotan nga molakaw ang Israel? Wala ako
makaila kang Yahweh; dugang pa, dili ko gayod palakwon
ang Israel." **3** Miingon sila, "Nagpakita kanamo ang Dios sa
mga Hebreohanon. Palakwa kami sulod sa tulo ka adlaw nga
panaw ngadto sa kamingawan ug maghalad kang Yahweh
nga among Dios aron dili niya kami pamatyon pinaagi sa
hampak o sa espada. **4** Apan miingon ang hari sa Ehipto
kanila, "Moises ug Aaron, nganong gipahunong man ninyo
ang mga tawo sa ilang pagtrabaho? Pamalik kamo sa inyong
trabaho." **5** Miingon usab siya, "Aduna nay daghang mga
tawo nga Hebreohanon karon sa among yuta, ug gipahunong
ninyo sila sa ilang pagtrabaho." **6** Niadto usab nga adlaw,
gimandoan sa Faraon ang mga tinugyanan sa trabaho ug
ang mga tigdumala sa mga tawo. Miingon siya, **7** "Dili na
sama kaniadto, dili na ninyo angay nga hatagan pa ug dagami
ang mga tawo aron sa paghimo ug mga tisa. Pasagdahi sila
nga moadto ug manguha ug dagami alang sa ilang mga
kaugalingon. **8** Apan, kinahanglan nga mao gihapon ang
gidaghanon sa mga tisa nga inyong pangayoon sama sa ilang
gihimo kaniadto. Ayaw dawata ang diyutay lang, tungod kay
tapolan sila. Mao nga misinggit sila ug nag-ingon, 'Tugoti kami
nga molakaw ug maghalad sa among Dios.' **9** Dugangi ang
trabahoon alang sa mga kalalakin-an aron magkapuliki sila
niini ug dili na maminaw sa malimbongong mga pulong." **10**
Busa milakaw ang mga tinugyanan sa trabaho sa mga tawo ug
ang mga tigdumala ug gipahibalo ang mga tawo. Miingon sila,
"Mao kini ang giingon sa Faraon: 'Dili ko na kamo hatagan
pa ug dagami. **11** Kamo na mismo ang kinahanglan moadto
ug mokuha sa dagami bisan asa ninyo kini mahikaplagan,
apan dili pakunhoran ang inyong trabahoon.'" **12** Busa gilukop
sa mga tawo ang tibuok yuta sa Ehipto aron sa pagtigom
ug mga uhay alang sa dagami. **13** Ginapadali sila kanunay
sa mga tinugyanan sa trabaho ug nag-ingon, "Humana ang
inyong trabaho, sama kaniadto sa dihang gihatagan pa kamo
ug dagami." **14** Gipanglatos sa mga tinugyanan sa trabaho
sa Faraon ang mga tigdumala sa mga Israelita, kadtong
mga kalalakin-an nga ilang sinaligan sa mga trabahante.
Kanunay silang ginapangutana sa mga tinugyanan sa trabaho,
"Nganong wala man ninyo mahimo ang gidaghanon sa tanang
tisa nga gipangayo kaninyo, kagahapon ug karong adlawa,
sama sa inyong ginahimo kaniadto?" **15** Busa nangadto ang
mga tigdumala sa mga Israelita ngadto sa Faraon ug nagmulo
kaniya. Miingon sila, "Nganong ingon man niini ang imong
pagtagad sa imong mga sulugoon? **16** Wala nay ginahatag
nga dagami sa imong mga sulugoon, apan nagasulti gihapon
sila kanamo nga, 'Paghimo kamo ug mga tisa!' Kami, nga
inyong mga sulugoon, gipanglatos na man gani, apan sayop
kini sa imong kaugalingon nga katawhan" **17** Apan miingon
ang Faraon, "Mga tapolan kamo! Mga tapolan kamo! Miingon
kamo, 'Tugoti nga maghalad kami kang Yahweh.' **18** Busa
karon balik sa trabaho. Wala nay dagami nga igahatag pa
kaninyo, apan kinahanglan maghimo gihapon kamo ug sama
nga gidaghanon sa mga tisa." **19** Nakita sa mga tinugyanan
sa trabaho sa mga Israelita nga anaa sila sa malisod nga
kahimtang sa dihang gisultihan sila nga, "Kinahanglan nga
dili ninyo pakunhoran ang gidaghanon sa mga tisa matag
adlaw." **20** Samtang mibiya sila sa Faraon, natagboan nila si
Moises ug si Aaron, nga nagbarog sa gawas sa palasyo. **21**
Miingon sila kang Moises ug kang Aaron, "Hinaot nga tan-
awon kamo ug silotan kamo ni Yahweh, tungod kay gihimo
ninyo kami nga dulomtanan sa panan-aw sa Faraon ug sa
iyang mga sulugoon. Gibutangan ninyo ug espada ang ilang
kamot aron sa pagpatay kanamo." **22** Mibalik si Moises ngadto
kang Yahweh ug miingon, "Ginoo, nganong gilisodlisod mo
man kini nga katawhan? Nganong gipadala mo pa man ako?
23 Sukad nga miadto ako ngadto sa Faraon aron makigsulti
kaniya pinaagi sa imong ngalan, gilisodlisod hinuon niya kining

mga tawhana, ug wala gihapon nimo gipalingkawas ang imong
katawhan."

6 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Karon imong
makita ang akong himoon ngadto sa Faraon. Makita mo
kini, kay tugotan niya sila sa paglakaw tungod sa kusgan nako
nga kamot. Tungod sa kusgan nako nga kamot, papahawon
niya sila gikan sa iyang yuta." **2** Nakigsulti ang Dios kang
Moises ug miingon kaniya, "Ako si Yahweh. **3** Nagpakita ako
kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob ingon nga labing
Gamhanang Dios; apan sa akong ngalan nga, Yahweh, wala
nila ako mailhi. **4** Gihimo ko usab ang akong kasabotan diha
kanila, aron nga ihatag ngadto kanila ang yuta sa Canaan,
ang yuta diin nagpuyo sila ingon nga mga dili lumolupyo, ang
yuta diin sila naglatagaw. **5** Dugang pa niana, nadungog
ko ang pag-agulo sa mga Israelita nga giulipon sa mga
Ehiptohanon, ug nahinumdoman ko ang akong kasabotan. **6**
Busa, sultihi ang mga Israelita, 'Ako si Yahweh. Ipalingkawas
ko kamo gikan sa pagkaulipon ilalom sa mga Ehiptohanon,
ug ipalingkawas ko kamo gikan sa ilang gahom. Luwason ko
kamo pinaagi sa pagpakita sa akong gahom, ug pinaagi sa
gamhanang mga buhat sa paghukom. **7** Dad-on ko kamo
nganhi kanako ingon nga akong katawhan, ug ako ang inyong
Dios. Mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh nga inyong Dios,
nga nagpalingkawas kaninyo gikan sa pagkaulipon ilalom sa
mga Ehiptohanon. **8** Dad-on ko kamo ngadto sa yuta nga
akong gisaad nga ihatag kang Abraham, kang Isaac, ug kang
Jacob. Ihatag ko kini kaninyo ingon nga panag-iyahan. Ako si
Yahweh.'" **9** Sa dihang gisulti kini ni Moises ngadto sa mga
Israelita, wala sila naminaw ngadto kaniya tungod kay nawad-
an na sila ug paglaom tungod sa kapait sa ilang pagkaulipon.
10 Busa nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, **11**
"Lakaw ug sultihi ang Faraon, nga hari sa Ehipto, nga tugotan
ang katawhan sa Israel nga palakwon gikan sa iyang yuta."
12 Miingon si Moises kang Yahweh, "Kung wala naminaw
kanako ang katawhan sa Israel, nganong maminaw man ang
Faraon kanako, sanglit dili man ako maayong manulti?" **13**
Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron. Mihatag
siya ug mando kanila alang sa mga Israelita ug alang sa
Faraon, nga hari sa Ehipto, nga dad-on ang mga Israelita
pagawas sa yuta sa Ehipto. **14** Mao kini ang mga pangulo sa
mga panimalay sa ilang mga amahan: ang mga anak nga
lalaki ni Reuben, ang kamagulangang anak ni Israel, nga
mao sila si Hanok, Palu, Hezron, ug Karmi. Mao kini ang
mga katigulangan sa banay ni Reuben. **15** Ang mga anak
nga lalaki ni Simeon mao sila si Jamin, Ohad, Jakin, Zohar,
ug Saul—ang anak nga lalaki sa Canaanhon nga babaye.
Mao kini ang banay sa mga katigulangan ni Simeon. **16** Mao
kini ang nalista nga mga ngalan sa mga anak nga lalaki ni
Levi, uban sa ilang mga kaliwat. Mao sila si Gershon, Kohat,
ug Merari. Nabuhi si Levi hangtod nga 137 na ang iyang
pangidaron. **17** Ang mga anak nga lalaki ni Gershon mao
sila si Libni ug Shimi. **18** Ang mga anak nga lalaki ni Kohat
mao sila si Amram, Izhar, Hebron, ug Uziel. Nabuhi si Kohat
hangtod nga 133 na ang iyang pangidaron. **19** Ang mga anak
nga lalaki ni Merari mao sila si Mali ug Mushi. Mao kini ang
mga katigulangan nga nahimong banay sa mga Levita, kauban
sa ilang mga kaliwat. **20** Giminyoan ni Amram si Jokebed,
ang igsoong babaye sa iyang amahan. Nanganak siya kang
Moises ug kang Aaron. Nabuhi si Amram ug 137 ka tuig ug
unya namatay. **21** Ang mga anak nga lalaki ni Izhar mao
sila si Kora, Nefeg, ug Zicri. **22** Ang mga anak nga lalaki ni
Uziel mao sila si Mishael, Elzafan, ug Sitri. **23** Gminyoan ni
Aaron si Elisheba, nga anak nga babaye ni Aminadab, ang
igsoong babaye ni Nashon. Nanganak siya kang Nadab ug
kang Abihu, Eleazar ug Ithamar. **24** Ang mga anak nga lalaki
ni Kora mao sila si Asir, Elkana, ug Abiasaf. Mao kini ang
mga katigulangan sa banay sa mga Korahitihanon. **25** Si
Eleazar, nga anak nga lalaki ni Aaron, nakigminyo sa anak nga
babaye ni Putiel. Nanganak siya kang Finehas. Mao kini ang
mga pangulo sa mga panimalay sa mga amahan taliwala sa
mga Levita, kauban sa ilang mga kaliwat. **26** Kining duha ka
lalaki mao sila si Aaron ug si Moises nga giingnan ni Yahweh,
"Pagawsa ang mga Israelita gikan sa yuta sa Ehipto, pinaagi
sa ilang mga pundok sa mga kalalakin-an nga manggugubat."
27 Nakigsulti si Aaron ug si Moises sa Faraon, nga hari sa
Ehipto, nga tugotan sila sa pagdala sa mga Israelita pagawas
sa Ehipto. Mao gihapon kini nga Moises ug Aaron. **28** Sa
dihang nakigsulti si Yahweh kang Moises ngadto sa yuta sa
Ehipto, **29** miingon siya kaniya, "Ako si Yahweh. Isulti ngadto
sa Faraon, nga hari sa Ehipto, ang tanan nga isulti ko kanimo."
30 Apan miingon si Moises kang Yahweh, "Dili ako maayong
manulti, busa nganong maminaw man ang Faraon kanako?"

7 Miingon si Yahweh kang Moises, "Tan-awa, gihimo ko
ikaw nga sama sa dios ngadto sa Faraon. Si Aaron nga
imong igsoon nga lalaki mao ang mahimo nimong propeta.
2 Isulti mo ang tanan nga gimando ko kanimo nga isulti. Si
Aaron nga imong igsoon nga lalaki mao ang mosulti ngadto
sa Faraon aron nga tugotan niya ang katawhan sa Israel
nga molakaw gikan sa iyang yuta. **3** Apan patig-ahon ko
ang kasingkasing sa Faraon, ug ipakita ko ang daghang mga
timaan sa akong gahom, daghang kahibulongan, ngadto sa
yuta sa Ehipto. **4** Apan dili maminaw ang Faraon kanimo,
busa ibutang ko ang akong kamot sa Ehipto ug pagawson
ang mga pundok sa akong manggugubat nga kalalakin-an,
akong katawhan, ang mga kaliwat sa Israel, gikan sa yuta
sa Ehipto pinaagi sa hilabihan nga silot. **5** Mahibaloan sa
mga Ehiptohanon nga ako si Yahweh sa dihang iisa ko ang
akong kamot ngadto sa Ehipto ug pagawson ang mga Israelita
gikan sa ilang taliwala." **6** Busa gibuhat kini ni Moises ug
Aaron; gibuhat gayod nila ang gimando ni Yahweh kanila. **7**
Nagpanuigon na si Moises ug 80, ug nagpanuigon si Aaron ug
83 sa dihang nakigsulti sila sa Faraon. **8** Miingon si Yahweh
kang Moises ug kang Aaron, **9** "Sa dihang mosulti ang Faraon
kaninyo, 'Paghimo ug milagro,' unya sultihan mo si Aaron,
'Kuhaa ang imong sungkod ug ilabay kini sa atubangan sa
Faraon, aron nga mahimo kining bitin.'" **10** Unya miadto si
Moises ug Aaron sa Faraon, ug gibuhat nila kung unsa ang
gimando ni Yahweh. Gilabay ni Aaron ang iyang sungkod sa
atubangan sa Faraon ug sa iyang mga sulugoon, ug nahimo
kining bitin. **11** Unya gipatawag usab sa Faraon ang iyang
maalamon nga mga tawo ug ang mga salamangkero. Gibuhat
nila ang samang butang pinaagi sa ilang salamangka. **12**
Gilabay sa matag tawo ang iyang sungkod, ug nahimong bitin
ang mga sungkod. Apan gilamoy sa sungkod ni Aaron ang
ilang mga bitin. **13** Nagmagahi ang kasingkasing sa Faraon,
ug wala siya naminaw, sama sa gisulti ni Yahweh. **14** Miingon
si Yahweh kang Moises, "Gahi ang kasingkasing sa Faraon,
ug nagdumili siya sa pagpalakaw sa katawhan. **15** Adtoa ang
Faraon panahon sa kabuntagon sa dihang moadto siya sa
suba. Barog ngadto sa daplin sa suba aron sa pagpakigkita
kaniya, ug dad-a ang imong sungkod nga nahimong bitin. **16**
Isulti kaniya, 'si Yahweh, ang Dios sa mga Hebreohanon, nga
maoy nagpadala kanako aron nga isulti kanimo, "Palakwa ang

akong katawhan, aron nga mosimba sila kanako ngadto sa
kamingawan. Hangtod karon wala gihapon ka naminaw." **17**
Miingon si Yahweh niini: "Pinaagi niini imong mahibaloan nga
ako si Yahweh. Bunalan ko ang tubig sa Suba nga Nilo pinaagi
sa sungkod nga ania sa akong kamot, ug mamahimong dugo
ang suba. **18** Mangamatay ang mga isda nga anaa sa suba, ug
manimaho ang suba. Dili na makahimo sa pag-inom ang mga
Ehiptohanon sa maong tubig nga gikan sa suba."" **19** Unya
miingon si Yahweh kang Moises, "Isulti kang Aaron, 'Kuhaa
ang imong sungkod ug iisa pinaagi sa imong kamot ngadto sa
ibabaw sa katubigan sa Ehipto, ug ngadto sa ilang kasubaan,
sa mga sapa, sa mga kaligoanan, ug sa tanan nilang mga
linaw, aron nga mahimong dugo ang ilang tubig. Buhata kini
aron nga adunay dugo sa tibuok kayutaan sa Ehipto, bisan sa
mga sudlanan nga kahoy ug bato.'" **20** Gibuhat ni Moises ug
ni Aaron ang gimando ni Yahweh. Giisa ni Aaron ang sungkod
ug gibunalan ang tubig sa suba, sa panan-aw sa Faraon ug
sa iyang mga sulugoon. Nahimong dugo ang tanang tubig
nga anaa sa suba. **21** Nangamatay ang mga isda sa suba,
ug nagsugod ug panimaho ang suba. Dili na makainom ug
tubig ang mga Ehiptohanon nga gikan sa suba, ug mikuyanap
ang dugo sa tibuok yuta sa Ehipto. **22** Apan gibuhat usab sa
mga salamangkero sa Ehipto ang samang butang pinaagi
sa ilang salamangka. Busa nagmagahi ang kasingkasing sa
Faraon, ug nagdumili siya sa pagpaminaw kang Moises ug
kang Aaron, sama sa gisulti ni Yahweh nga mahitabo. **23** Unya
mitalikod ang Faraon ug mibalik sa iyang balay. Wala gani
siya manumbaling niini. **24** Nagkalot ang tanang Ehiptohanon
palibot sa suba alang sa tubig nga mainom, apan dili nila
mainom ang tubig. **25** Pito ka adlaw ang milabay human sa
paghampak ni Yahweh sa suba.

8 Unya nakigsulti si Yahweh kang Moises, "Adtoa ang Faraon
ug sultihi siya, 'Nag-ingon si Yahweh niini: "Palakwa ang
akong katawhan aron nga makasimba sila kanako. **2** Kung
modumili ka sa pagpalakaw kanila, silotan ko ang tanan
ninyong nasod pinaagi sa mga baki. **3** Malukop ug mga
baki ang suba. Motungha kini ug moadto sa imong balay, sa
imong lawak, ug sa imong higdaanan. Moadto kini sa mga
balay sa imong mga sulugoon. Moadto kini ngadto sa imong
katawhan, ngadto sa imong mga pugon, ug ngadto sa imong
panaksan nga masahanan. **4** Modugok ang mga baki kanimo,
sa imong katawhan, ug sa tanan nimo nga mga sulugoon.""
5 Miingon si Yahweh kang Moises, "Isulti kini kang Aaron,
'Iisa ang imong kamot ug ang imong sungkod ngadto sa mga
suba, sa mga sapa, ug sa mga kaligoanan, ug manungha ang
mga baki sa tibuok yuta sa Ehipto.'" **6** Giisa ni Aaron ang
iyang kamot ngadto sa katubigan sa Ehipto, ug migula ang
mga baki ug nalukop ang yuta sa Ehipto. **7** Apan gibuhat
sa mga salamangkero ang samang butang pinaagi sa ilang
salamangka: gidala nila ang mga baki ngadto sa yuta sa
Ehipto. **8** Unya gipatawag sa Faraon si Moises ug si Aaron ug
miingon, "Pag-ampo ngadto kang Yawheh aron nga kuhaon
niya ang mga baki dinhi kanako ug sa akong katawhan. Unya
palakwon ko ang katawhan, aron nga mohalad sila kaniya." **9**
Miingon si Moises sa Faraon, "Aduna kay kahigayonan sa
pagsulti nganhi kanako kung kanus-a ako kinahanglan nga
mag-ampo alang kanimo, sa imong mga sulugoon, ug sa
imong katawhan, aron nga hawaon ang mga baki diha kaninyo
ug sa inyong mga balay ug magpabilin lamang didto sa suba."
10 Miingon ang Faraon, "Ugma." Miingon si Moises, "Matuman
ang imong giingon, aron nga mahibaloan nimo nga walay
sama kang Yahweh, nga among Dios. **11** Mobiya ang mga baki
diha kanimo, sa inyong mga balay, sa imong mga sulugoon,
ug sa imong mga katawhan. Mopuyo lamang kini sa suba."
12 Mibiya si Moises ug si Aaron sa Faraon. Unya mituaw si
Moises ngadto kang Yahweh mahitungod sa mga baki nga
iyang gipadala ngadto sa Faraon. **13** Gibuhat ni Yahweh ang
gihangyo ni Moises: nangamatay ang mga baki ngadto sa mga
balay, sa mga hawanan, ug sa kaumahan. **14** Gitapok kini sa
mga tawo, ug nanimaho ang yuta. **15** Apan sa dihang nakita
sa Faraon nga adunay kahupayan, gipatig-a niya ang iyang
kasingkasing ug wala naminaw kang Moises ug kang Aaron,
sama sa giingon ni Yahweh nga iyang buhaton. **16** Miingon
si Yahweh kang Moises, "Isulti kang Aaron, 'Iisa ang imong
sungkod ug bunali ang abog sa yuta, aron nga mahimo kining
tagnok sa tibuok yuta sa Ehipto.'" **17** Gibuhat nila kini: Giisa ni
Aaron ang iyang kamot ug ang iyang sungkod. Gibunalan niya
ang abog sa yuta. Miabot ang mga tagnok ngadto sa mga
tawo ug sa mga mananap. Nahimong tagnok ang tanang abog
sa tibuok yuta sa Ehipto. **18** Misulay pagbuhat ug mga tagnok
ang mga salamangkero pinaagi sa ilang salamangka, apan dili
sila makahimo. Adunay mga tagnok ngadto sa tawo ug sa
mananap. **19** Unya miingon ang mga salamangkero ngadto sa
Faraon, "Mao kini ang tudlo sa Dios." Apan nagmagahi ang
kasingkasing sa Faraon, busa nagdumili siya sa pagpaminaw
ngadto kanila. Mao kini ang giingon ni Yahweh nga himoon sa
Faraon. **20** Miingon si Yahweh kang Moises, "Pagsayo ug
mata sa kabuntagon ug pagbarog sa atubangan sa Faraon,
samtang moadto siya sa suba. Sultihi siya nga, 'Si Yahweh
ang miingon niini: "Palakwa ang akong katawhan aron nga
mosimba sila kanako. **21** Apan kung dili nimo palakwon ang
akong katawhan, magpadala ako ug panon sa mga langaw
diha kanimo, sa imong mga sulugoon, ug sa imong katawhan,
ug ngadto sa inyong mga balay. Mapuno ug panon sa mga
langaw ang mga balay sa mga Ehiptohanon, ug bisan ang
yuta nga ilang gibarogan mapuno sa mga langaw. **22** Apan
niana nga adlaw ilikay ko ang yuta sa Goshen, ang yuta
diin nagpuyo ang akong katawhan, aron nga walay panon
sa mga langaw ang maanaa didto. Mahitabo kini aron nga
mahibaloan nimo nga ako si Yahweh nga anaa sa taliwala
niining yutaa. **23** Maghimo ako ug kalainan taliwala sa akong
katawhan ug sa imong katawhan. Mahitabo kini nga timaan
sa akong gahom ugma."" **24** Gibuhat gayod kini ni Yahweh,
ug miabot ang baga nga panon sa mga langaw ngadto sa
balay sa Faraon ug ngadto sa balay sa iyang mga sulugoon.
Nadaot ang yuta sa tibuok Ehipto tungod sa panon sa mga
langaw. **25** Gipatawag sa Faraon si Moises ug si Aaron ug
miingon, "Lakaw, paghalad sa inyong Dios nganhi sa among
kaugalingon nga yuta." **26** Miingon si Moises, "Dili maayo
alang kanamo nga himoon kini, kay dulumtanan alang sa
mga Ehiptohanon ang paghalad nga among himoon ngadto
kang Yahweh nga among Dios. Kung maghimo kami ug mga
paghalad sa atubangan sa ilang mga mata nga dulumtanan
alang sa mga Ehiptohanon, dili ba nila kami pagabatohon? **27**
Dili, kinahanglan nga himoon namo ang pagpanaw sulod sa
tulo ka adlaw, aron nga makahalad kang Yahweh nga among
Dios, sumala sa gimando niya nganhi kanamo." **28** Miingon
ang Faraon, Tugotan ko kamo nga molakaw ug mohalad
kang Yahweh nga inyong Dios ngadto sa kamingawan. Apan
kinahanglan nga dili kamo magpalayo ug maayo. Pag-ampo
alang kanako." **29** Miingon si Moises, "Ug samtang mobiya ako
gikan kanimo, mag-ampo ako kang Yahweh nga mobiya ugma
ang panon sa mga langaw diha kanimo, Faraon, ug sa imong
mga sulugoon ug sa imong katawhan. Apan kinahanglan

nga dili ka mamakak sa dili pagtugot sa among katawhan
sa pagpalakaw aron nga mohalad ngadto kang Yahweh."
30 Mibiya si Moises sa Faraon, ug miampo kang Yahweh.
31 Gibuhat ni Yahweh ang gihangyo ni Moises: gikuha niya
ang panon sa mga langaw gikan kang Faraon, sa iyang mga
sulugoon, ug sa iyang katawhan. Wala gayoy nahibilin. **32**
Apan nagmagahi na usab ang kasingkasing sa Faraon niining
higayona, ug wala niya palakwa ang katawhan.

9 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Adtoa ang Faraon
ug sultihi siya, 'Si Yahweh, nga Dios sa mga Hebreo,
miingon niini: "Palakwa ang akong katawhan aron nga mosimba
sila kanako." **2** Apan kung modumili ka sa pagpalakaw kanila,
kung ipabilin gihapon nimo sila, **3** nan maanaa ang kamot ni
Yahweh sa imong mga baka sa kaumahan ug sa mga kabayo,
mga asno, mga kamelyo, mga panon sa baka, ug panon sa
mga karnero, ug mao kini ang hinungdan sa makalilisang
nga sakit. **4** Lahi ang pagtagad ni Yahweh sa mga baka sa
mga Israelita kaysa mga baka sa Ehiptohanon: Wala gayoy
mananap nga gipanag-iya sa mga Israelita nga mangamatay.
5 Naghatag si Yahweh ug tukma nga panahon; miingon siya,
"Ugma buhaton ko kini nga mga butang sa yuta."'" **6** Gibuhat
kini ni Yahweh pagkasunod adlaw: namatay ang tanang mga
baka sa Ehiptohanon. Apan wala gayoy mga mananap sa
Israelita nga namatay. **7** Nagsusi ang Faraon, ug tan-awa, wala
gayoy bisan usa nga namatay sa mananap sa mga Israelita.
Apan nagmagahi ang iyang kasingkasing, mao nga wala niya
palakwa ang katawhan. **8** Unya miingon si Yahweh kang
Moises ug kang Aaron, "Pagkumkom ug mga abo nga gikan sa
hudno. Moises, kinahanglan nga isabwag nimo ang abo ngadto
sa kahanginan samtang motan-aw ang Faraon. **9** Mahimo
kining pino nga abog sa tibuok yuta sa Ehipto. Mahubagan
ug magsakit ang katawhan ug ang mga mananap sa tibuok
yuta sa Ehipto." **10** Busa gikuha ni Moises ug Aaron ang abo
sa hudno ug mitindog atubangan sa Faraon. Unya gisabwag
ni Moises ang abo ngadto sa kahanginan. Gihubaghubagan
ug nagsakit ang katawhan ug ang mga mananap tungod sa
abo. **11** Dili makasukol ang mga salamangkero kang Moises
tungod sa mga hubaghubag, tungod kay gihubaghubagan sila
ug ang tanang mga Ehiptohanon. **12** Gipatig-a ni Yahweh ang
kasingkasing sa Faraon, busa wala naminaw ang Faraon kang
Moises ug kang Aaron. Mao kini ang giingon ni Yahweh kang
Moises nga buhaton sa Faraon. **13** Unya miingon si Yahweh
kang Moises, "Pagmata ug sayo sa kabuntagon, barog sa
atubangan sa Faraon, ug isulti kaniya, 'Si Yahweh, ang Dios
sa mga Hebreohanon, miingon niini: "Palakwa ang akong
katawhan aron nga mosimba sila kanako. **14** Niining higayona
ipadala ko ang tanan nakong mga hampak nganha kanimo, sa
imong mga sulugoon ug sa imong katawhan. Buhaton ko kini
aron nga imong mahibaloan nga wala gayoy sama kanako sa
tibuok kalibotan. **15** Sa pagkakaron mamahimo kong iisa ang
akong kamot ug silotan ka pinaagi sa balatian ug ang imong
katawhan, ug mapuo ka gikan sa yuta. **16** Apan tungod niini
nga hinungdan tugotan ko ikaw nga makalahutay: aron nga
ipakita ko kanimo ang akong gahom, aron nga mamantala ang
akong ngalan sa tibuok kalibotan. **17** Nagmapahitas-on ka
gihapon batok sa akong katawhan pinaagi sa dili pagpalakaw
kanila. **18** Paminaw! Ugma sa samang takna magpadala ako
ug hilabihan ka kusog nga ulan nga ice, nga wala pa nahitabo
sa Ehipto sukad pa kaniadto hangtod karon. **19** Nan karon,
pagpadala ug kalalakin-an ug tigoma ang imong mga baka
ug ang tanan nga anaa sa imong kaumahan didto sa luwas
nga dapit. Ang matag tawo ug mga mananap nga anaa sa
kaumahan nga wala madala sa panimalay—maulanan sila ug
mga ice, ug mangamatay sila."'" **20** Busa nagdali ang mga
sulugoon sa Faraon nga mituo sa mensahe ni Yahweh sa
pagdala sa ilang mga ulipon ug mga baka ngadto sa mga
balay. **21** Apan kadtong wala gayod mituo sa mensahe ni
Yahweh gibilin lamang ang ilang mga ulipon ug mga baka didto
sa kaumahan. **22** Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Iisa
ang imong kamot ngadto sa kawanangan aron maulanan ug
ice ang tibuok yuta sa Ehipto, sa katawhan, sa mga mananap,
ug sa tanan nga mga tanom sa kaumahan sa tibuok yuta sa
Ehipto." **23** Unya giisa ni Moises ang iyang sungkod ngadto sa
kawanangan, ug nagpadala si Yahweh ug dalugdog, ulan nga
ice, ug kilat sa kayutaan. Nagpaulan usab siya ug ice sa yuta
sa Ehipto. **24** Busa nag-ulan ug ice ug kilat nga nasagolan ug
ulan nga ice, nga hilabihan gayod, wala pa gayoy nahitabo
nga sama niini sa tibuok yuta sa Ehipto sukad nga nahimo
kini nga nasod. **25** Gidaot sa ulan nga ice ang tanan nga
anaa sa kaumahan sa tibuok yuta sa Ehipto, lakip na ang
katawhan ug ang mga mananap. Nangadaot ang matag tanom
nga anaa sa kaumahan ug nangabali ang matag kahoy. **26**
Ang yuta lamang sa Goshen, diin namuyo ang mga Israelita
ang wala naulanan ug ice. **27** Unya nagpadala ang Faraon ug
kalalakin-an aron ipatawag si Moises ug si Aaron. Miingon siya
kanila, "Nakasala ako niining higayona. Matarong si Yahweh,
ug daotan ako ug ang akong katawhan. **28** Pag-ampo kang
Yahweh, tungod kay hilabihan ka kusog ang dalugdog ug ang
ulan nga ice. Palakwon ko na kamo, ug dili na gayod kamo
magpuyo pa dinhi." **29** Miingon si Moises kaniya, "Sa dihang
mobiya ako sa siyudad, iisa ko ang akong mga kamot ngadto
kang Yahweh. Mohunong ang dalugdog, ug moundang na
gayod ang pag-ulan ug ice. Niini nga paagi imong mahibaloan
nga si Yahweh ang nanag-iya sa kalibotan. **30** Apan alang
kanimo ug sa imong mga sulugoon, nasayod ako nga wala
pa gayod kamo nagpasidungog kang Yahweh nga Dios." **31**
Karon nangadaot na ang lino ug ang sebada, kay hapit na
mahinog ang sebada, ug namulak na ang lino. **32** Apan wala
madaot ang trigo ug ang ubang matang sa trigo tungod kay
ulahi man kining namunga. **33** Sa dihang mibiya si Moises sa
Faraon ug sa siyudad, giisa ni Moises ang iyang mga kamot
ngadto kang Yahweh; wala na gayod midalugdog ug mihunong
na ang ulan nga ice, ug wala na miulan. **34** Sa dihang nakita
sa Faraon nga miundang na ang ulan, ulan nga ice, ug ang
dalugdog, nagpakasala na usab siya ug gipatig-a ang iyang
kasingkasing, kauban sa iyang mga sulugoon. **35** Gipatig-a
ang kasingkasing sa Faraon, busa wala niya palakwa ang
katawhan sa Israel. Mao kini ang paagi nga gisulti ni Yahweh
kang Moises nga buhaton sa Faraon.

10 Miingon si Yahweh kang Moises, "Adto sa Faraon,
kay gipatig-a ko ang iyang kasingkasing ug ang mga
kasingkasing sa iyang mga sulugoon. Gibuhat ko kini aron
ipakita kining mga timaan sa akong gahom ngadto kanila.
2 Gibuhat ko usab kini aron nga isulti ninyo sa inyong mga
anak ug mga apo ang mga butang nga akong gibuhat, kung
unsa kabangis ang akong pagtagad sa Ehipto, ug kung
giunsa nako pagpakita sa nagkalainlaing mga timaan sa
akong gahom ngadto kanila. Niini nga paagi masayran ninyo
nga ako si Yahweh." **3** Busa miadto si Moises ug si Aaron
ngadto sa Faraon ug mingon kaniya, "Si Yahweh, nga Dios
sa mga Hebreohanon, miingon niini: 'Hangtod kanus-a ka
man magdumili sa pagpaubos sa imong kaugalingon nganhi
kanako? Palakwa ang akong katawhan aron nga makasimba

sila kanako. **4** Apan kung modumili ka sa pagpalakaw sa
akong katawhan, paminaw, ugma pagadad-an ko ug mga
dulon ang imong yuta. **5** Lukpon niini ang tibuok bahin sa
yuta aron nga wala nay makakita niini. Kan-on niini ang
tanang mga nahibilin nga wala madaot sa ulan nga ice.
Pagakan-on usab niini ang matag kahoy nga mitubo alang
kaninyo didto sa kaumahan. **6** Pun-on niini ang inyong mga
panimalay, sa tanan ninyong mga sulugoon, ug sa tanang mga
Ehiptohanon—butang nga wala pa gayod makita sa inyong
amahan ni sa inyong apohan, butang nga wala pa gayod
makita sukad sa adlaw nga miabot sila sa kalibotan hangtod
niining adlawa." Unya mibiya si Moises gikan sa Faraon. **7**
Miingon ang mga sulugoon sa Faraon kaniya, "Hangtod kanus-
a man kita samokon niining tawhana? Palakwa na ang mga
Israelita aron nga makasimba sila kang Yahweh nga ilang
Dios. Wala ka pa ba makaamgo nga naguba na ang Ehipto?"
8 Gidala na usab si Moises ug si Aaron ngadto sa Faraon, nga
miingon kanila, "Lakaw ug simbaha si Yahweh nga inyong
Dios. Apan kinsa man nga katawhan ang molakaw?" **9** Miingon
si Moises, "Manlakaw kami uban ang among mga kabataan
ug katigulangan, uban sa among mga anak nga lalaki ug
babaye. Molakaw kami uban sa mga panon sa among mga
karnero ug baka, kay kinahanglan kami magpahigayon ug
kasaulogan alang kang Yahweh." **10** Miingon ang Faraon
kanila, "Hinaot pa nga ubanan gayod kamo ni Yahweh, kung
palakwon ko kamo uban sa inyong mga kabataan. Paminaw,
aduna kamoy daotan nga panghunahuna. **11** Dili! Lakaw,
kuyog lamang sa inyong mga kalalakin-an, ug simbaha si
Yahweh, kay mao man kana ang inyong buot buhaton." Unya
gipapahawa si Moises ug si Aaron sa atubangan sa Faraon.
12 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Iisa ang imong
kamot ibabaw sa yuta sa Ehipto ngadto sa mga dulon, aron
nga modagsang sila sa yuta sa Ehipto ug kan-on ang matag
tanom niini, tanan nga nahibilin nga wala madaot sa ulan nga
ice." **13** Giisa ni Moises ang iyang sungkod ibabaw sa yuta
sa Ehipto, ug gipadala ni Yahweh ang hangin nga gikan sa
sidlakan diha sa yuta sa tibuok adlaw ug gabii. Pagkabuntag,
nagdala ug mga dulon ang hangin nga gikan sa sidlakan. **14**
Misulod ang mga dulon sa tibuok yuta sa Ehipto ug gilukop
ang tanang bahin niini. Wala pa gayoy miabot sa yuta nga
sama niini nga panon sa mga dulon, ug wala na gayoy sama
niini nga moabot human niini. **15** Gilukop niini ang tibuok
yuta busa mingitngit kini. Gikaon nila ang matag tanom sa
yuta ug ang tanang mga bunga sa mga kahoy nga wala
madaot sa ulan nga ice. Wala na gayoy lunhaw nga tanom
ni kahoy o tanom sa mga kaumahan ang nahibilin sa tibuok
yuta sa Ehipto. **16** Unya dalidali dayon nga gipatawag sa
Faraon si Moises ug si Aaron ug miingon, "Nakasala ako batok
kang Yahweh nga inyong Dios ug batok kaninyo. **17** Busa
karon, pasayloa ang akong sala, ug pag-ampo kang Yahweh
nga inyong Dios nga iyang kuhaon kining kamatayon palayo
kanako." **18** Busa mibiya si Moises sa Faraon ug miampo kang
Yahweh. **19** Nagpadala ug hilabihan ka kusog nga hangin
gikan sa kasadpan si Yahweh nga nagpahawa sa mga dulon
ug nagpalid niini ngadto sa Dagat nga Kabugangan; walay
bisan usa nga dulon ang nahibilin sa tibuok ginsakopan sa
Ehipto. **20** Apan gipatig-a ni Yahweh ang kasingkasing sa
Faraon, ug wala niya tugoti nga molakaw ang mga Israelita.
21 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Iisa ang imong
kamot ngadto sa kawanangan, aron nga moabot ang kangitngit
ibabaw sa yuta sa Ehipto, kangitngit nga mabati gayod." **22**
Giisa ni Moises ang iyang kamot ngadto sa kawanangan,
ug miabot ang baga nga kangitngit sa tibuok yuta sa Ehipto
sulod sa tulo ka adlaw. **23** Wala gayoy tawo nga makakita
kang bisan kinsa; walay migawas sa iyang panimalay sulod
sa tulo ka adlaw. Apan, adunay kahayag sa dapit nga gipuy-
an sa mga Israelita. **24** Gipatawag sa Faraon si Moises ug
miingon, "Lakaw ug simbaha si Yahweh. Makauban na kanimo
bisan ang imong mga pamilya, apan kinahanglan ninyong ibilin
ang mga panon sa inyong mga karnero ug mga baka." **25**
Apan miingon si Moises, "Kinahanglan nga ihatag mo usab
kanamo ang mga mananap alang sa mga paghalad ug mga
halad nga sinunog aron nga mahalad namo kini ngadto kang
Yahweh nga among Dios. **26** Kinahanglan nga mouban usab
kanamo ang among mga baka; walay bisan tunob niini ang
ibilin, tungod kay kinahanglan namo kining dad-on alang sa
pagsimba kang Yahweh nga among Dios. Tungod kay wala
man kami masayod kung unsa ang among gikinahanglan sa
pagsimba kang Yahweh hangtod nga moabot na kami didto."
27 Apan gipatig-a ni Yahweh ang kasingkasing sa Faraon, ug
dili niya sila palakwon. **28** Miingon ang Faraon kang Moises,
"Palayo kanako! Pagbantay niining usa ka butang, nga dili ko
na ikaw makita pag-usab, kay sa adlaw nga imong makita
ang akong panagway, mamatay ka." **29** Miingon si Moises,
"Gipamulong mo na. Dili ko na makita pag-usab ang imong
panagway."

11 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Aduna pay
usa ka hampak nga akong ipadala sa Faraon ug sa
Ehipto. Human niana, tugotan na niya kamo sa pagbiya dinhi.
Kung palakwon na gayod niya kamo, pahawaon niya kamo
sa hingpit. **2** Sultihi ang katawhan nga ang matag lalaki ug
babaye kinahanglan mangayo ug mga alahas nga plata ug
bulawan sa iyang silingan." **3** Karon gihimo ni Yahweh nga
magpahimuot ang mga Ehiptohanon sa mga Israelita. Dugang
pa niana, nakapahimuot gayod ang tawo nga si Moises sa
panan-aw sa mga sulugoon sa Faraon ug sa katawhan sa
Ehipto. **4** Miingon si Moises, "Miingon si Yahweh niini: 'Inigka-
tungang gabii moanha ako sa tibuok Ehipto. **5** Mangamatay
ang tanang kamagulangan nga anak sa yuta sa Ehipto, gikan
sa kamagulangan nga anak sa Faraon, nga naglingkod sa
iyang trono, ngadto sa kamagulangan nga anak sa ulipong
babaye nga anaa sa luyo sa galingan nga nagagaling, ug
ngadto sa tanang unang anak sa mga baka. **6** Unya adunay
hilabihan nga pagdangoyngoy sa tibuok yuta sa Ehipto, walay
sama niini nga nahitabo kaniadto ni sa umaabot. **7** Apan
bisan ang iro dili mousig batok sa katawhan sa Israel, batok
sa tawo o mananap. Niini nga paagi masayran ninyo nga
lahi ang akong tinagdan sa mga Ehiptohanon kaysa sa mga
Israelita.' **8** Kining tanan nga imong mga sulugoon, Faraon,
moduol ug moyukbo kanako. Moingon sila, 'Lakaw, ikaw ug
ang tanang katawhan nga nagsunod kanimo!' Human niana
molakaw ako." Ug mibiya siya sa Faraon nga hilabihan ang
kasuko. **9** Miingon si Yahweh kang Moises, "Dili maminaw ang
Faraon kanimo. Mahitabo kini aron nga makabuhat ako ug
daghang katingalahan nga mga butang sa yuta sa Ehipto."
10 Gibuhat ni Moises ug ni Aaron kining tanan nga mga
kahibulongan sa atubangan sa Faraon. Apan gipatig-a ni
Yahweh ang kasingkasing sa Faraon, ug wala tugoti sa Faraon
ang katawhan sa Israel nga mogawas sa iyang yuta.

12 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron sa
yuta sa Ehipto. Miingon siya, **2** "Alang kaninyo, kini
nga bulan ang sugod sa mga bulan, ang unang bulan sa tuig
alang kaninyo. **3** Sultihi ang pundok sa Israel, 'Sa ikanapulo

nga adlaw niini nga bulan kinahanglan nga magkuha sila ug
mga nating karnero o nating kanding alang sa ilang mga
kaugalingon, ang matag pamilya magabuhat niini, usa ka nating
karnero alang sa matag panimalay. **4** Kung sobra lamang
alang sa panimalay ang usa ka nating karnero, mahimong
moambit ang tawo ug ang iyang silingan sa karne sa nating
karnero o nating kanding nga paigo sa gidaghanon sa mga
tawo sa ilang panimalay. Kinahanglan nga paigo lamang
kini nga pagkaon alang sa matag-usa, busa kinahanglan
nga mokuha sila ug igong karne nga makaon nilang tanan.
5 Kinahanglan nga walay tatsa ang inyong nating karnero
ug nating kanding, laki nga usa pa katuig. Mahimo kamong
mokuha ug usa sa mga karnero o mga kanding. **6** Kinahanglan
nga tipigan ninyo kini hangtod sa ika napulo ug upat nga adlaw
niana nga bulan. Unya kinahanglan nga patyon sa tibuok
pundok sa mga Israelita ang mga mananap inig kilumkilom
na. **7** Kinahanglan nga magkuha kamo ug dugo niini ug
ibutang kini sa duha ka bahin sa mga haligi sa pultahan ug
sa ibabaw nga bahin sa pultahan sa mga balay diin kamo
magakaon sa karne. **8** Kinahanglan kaonon ninyo ang karne
nianang gabhiona, human kini masugba. Kaona kini uban
sa tinapay nga walay igpapatubo, uban sa mga pait nga
tanom. **9** Ayaw kini kaona nga hilaw o sinabawan. Hinuon,
sugbaha kini, uban ang mga paa ug ang mga sulod nga bahin
niini. **10** Kinahanglan nga dili ka magsalin niini hangtod sa
kabuntagon. Kinahanglan nimong sunogon ang mga salin
pagkabuntag. **11** Mao kini ang pamaagi nga inyo kining
kaonon: kinahanglan nga nakabakos kamo, nakasapatos, ug
ang sungkod anaa sa inyong kamot. Kinahanglan dalion ninyo
kini ug kaon. Mao kini ang Pagsaylo ni Yahweh. **12** Mao
kini ang giingon ni Yahweh: moadto ako sa yuta sa Ehipto
nianang gabhiona ug patyon ang tanang kamagulangan nga
anak sa tawo ug mananap sa yuta sa Ehipto. Pagasilotan
ko ang tanang mga dios sa Ehipto. Ako si Yahweh. **13**
Ang dugo ang mahimong timaan sa inyong mga balay sa
akong pag-anha diha kaninyo. Sa dihang makita ko ang dugo,
mosaylo ako kaninyo sa dihang sulongon ko ang yuta sa
Ehipto. Kini nga hampak dili moabot kaninyo ug magalaglag
kaninyo. **14** Kini nga adlaw mahimong adlaw nga handomanan
alang kaninyo, nga kinahanglan ninyong saulogon ingon nga
kasaulogan alang kang Yahweh. Magpabilin kini nga balaod
alang kaninyo, sa tanang kaliwatan sa inyong katawhan, nga
kinahanglan ninyong saulogon karong adlawa. **15** Magakaon
kamo ug tinapay nga walay igpapatubo sulod sa pito ka
adlaw. Sa unang adlaw kinahanglan nga wagtangon ninyo
ang mga igpapatubo sa inyong mga balay. Si bisan kinsa
man nga mokaon ug tinapay nga adunay igpapatubo gikan
sa unang adlaw hangtod sa ikapito nga adlaw, kinahanglan
nga pahawaon kanang tawhana gikan sa Israel. **16** Sa unang
adlaw adunay panagtigom nga igahin alang kanako, ug sa
ikapito nga adlaw aduna na usab panagtigom nga sama
niini. Walay trabaho nga buhaton niini nga mga adlaw, gawas
lamang sa pagluto aron kaonon sa tanan. Mao lamang kana
nga trabaho ang mamahimo ninyong buhaton. **17** Kinahanglan
saulogon ninyo kini nga Kasaulogan sa Tinapay nga Walay
Igpapatubo tungod kay mao kini ang adlaw nga gipagawas ko
ang imong katawhan, ang matag pundok sa kasundalohan,
pagawas sa yuta sa Ehipto. Busa kinahanglan nga saulogon
ninyo kini nga adlaw sa tibuok kaliwatan sa inyong katawhan.
Magpabilin kini nga balaod alang kaninyo. **18** Kinahanglan
nga mokaon kamo sa tinapay nga walay igpapatubo gikan sa
kilumkilom sa ikanapulo ug upat nga adlaw sa unang bulan
sa tuig, hangtod sa kilumkilom sa ika 21 nga adlaw nianang
bulana. **19** Sulod niining pito ka adlaw, kinahanglan nga walay
igpapatubo nga makita sa inyong mga balay. Si bisan kinsa
nga mokaon ug tinapay nga adunay igpapatubo kinahanglan
nga papahawaon gikan sa katilingban sa Israel, bisan ug
langyaw kanang tawhana o tawo nga nahimugso sa inyong
yuta. **20** Kinahanglan nga dili kamo mokaon ug bisan unsa nga
adunay igpapatubo. Bisan asa kamo magpuyo, kinahanglan
nga mokaon kamo ug tinapay nga walay igpapatubo.'" **21**
Unya gipatawag ni Moises ang tanang mga kadagkoan sa
Israel ug miingon kanila, "Lakaw ug pagpili ug mga nating
karnero o mga nating kanding nga igong pagkaon sa inyong
mga pamilya ug ihawa ang nating karnero sa Pagsaylo. **22**
Unya pagkuha ug pungpung sa hisopo ug ituslob kini sa
dugo nga anaa sa dako nga panaksan. Ipahid ang dugo nga
anaa sa dako nga panaksan ngadto sa ibabaw nga bahin sa
pultahan ug ngadto sa duha ka haligi niini. Walay bisan usa
kaninyo nga mogawas sa pultahan sa iyang balay hangtod sa
kabuntagon. **23** Tungod kay molabay si Yahweh aron patyon
ang mga Ehiptohanon. Sa dihang makita niya ang dugo sa
ibabaw nga bahin sa inyong pultahan ug sa duha ka mga
haligi niini, saylohan lamang niya ang inyong pultahan ug dili
niya tugotan ang mamumuo sa pagsulod sa inyong mga balay
aron sa pagpatay kaninyo. **24** Kinahanglan nga saulogon
ninyo kini nga panghitabo. Magpabilin kini nga balaod alang
kaninyo ug sa inyong mga kaliwat. **25** Sa dihang mosulod
kamo sa yuta nga ihatag ni Yahweh kaninyo, sumala sa iyang
gisaad nga buhaton, kinahanglan nga saulogon ninyo kini nga
buhat sa pagsimba. **26** Kung pangutan-on kamo sa inyong
mga anak, 'Unsa man ang buot ipasabot niini nga pagsimba?'
27 nan kinahanglan nga mosulti kamo, 'Mao kini ang halad sa
Pagsaylo ni Yahweh, tungod kay gisaylohan man ni Yahweh
ang balay sa mga Israelita didto sa Ehipto sa dihang gipamatay
niya ang mga Ehiptohanon. Gipalingkawas niya ang atong mga
panimalay.'" Unya nangyukbo ang katawhan ug misimba kang
Yahweh. **28** Nanglakaw ang mga Israelita ug gibuhat gayod
ang gimando ni Yahweh ngadto kang Moises ug kang Aaron.
29 Nahitabo kini sa tungatunga sa kagabhion nga gipamatay
ni Yahweh ang tanang kamagulangang anak didto sa yuta
sa Ehipto, gikan sa kamagulangang anak sa Faraon, nga
naglingkod sa iyang trono, ngadto sa kamagulangan nga anak
sa tawo nga anaa sa bilanggoan ug sa tanang unang anak sa
mga baka. **30** Mibangon ang Faraon pagkagabii—siya, ang
tanan niyang nga sulugoon, ug ang tanang mga Ehiptohanon.
Adunay hilabihan nga pagbangotan sa Ehipto, tungod kay
wala gayoy balay nga walay tawong patay. **31** Gipatawag sa
Faraon si Moises ug si Aaron nianang gabhiona ug miingon,
"Bangon, panghawa kamo gikan sa akong katawhan, kamo
ug ang mga Israelita. Lakaw, simbaha si Yahweh, sumala
sa inyong giingon nga buot ninyong buhaton. **32** Dad-a ang
tanang panon sa inyong mga karnero ug panon sa inyong
mga baka, sama sa inyong giingon, ug lakaw, ug panalangini
usab ako." **33** Nagdalidali gayod ang mga Ehiptohanon sa
pagpagawas kanila sa ilang yuta, kay miingon sila, "Mga
patay na kaming tanan." **34** Busa gikuha sa mga tawo ang
ilang minasa nga harina nga wala gisagolan ug igpapatubo.
Nakabalot na sa ilang mga bisti ug gibitay na sa ilang mga
abaga ang ilang mga panaksan nga masahanan sa harina. **35**
Karon gibuhat sa katawhan sa Israel ang gisulti ni Moises
kanila. Nangayo sila ug mga alahas nga mga plata ug bulawan,
ug mga bisti ngadto sa mga Ehiptohanon. **36** Gihimo ni
Yahweh nga madasigong magpahimuot ang mga Ehiptohanon

ngadto sa mga Israelita. Busa gihatag sa mga Ehiptohanon
ang bisan unsa nga ilang gipangayo. Niini nga paagi, giilogan
sa mga Israelita ang mga Ehiptohanon. **37** Nagpanaw ang
mga Israelita gikan sa Rameses padulong sa Sucot. Mikabat
sa 600, 000 ka mga kalalakin-an ang nagbaktas, dugang pa
ang mga kababayen-an ug mga kabataan. **38** Nanguban usab
kanila ang nagkasinagol nga pundok sa dili mga Israelita, uban
sa mga panon sa karnero, ug dakong panon sa mga baka. **39**
Nagluto sila ug tinapay nga walay igpapatubo sa minasa nga
harina nga gidala nila gikan sa Ehipto. Wala kini igpapatubo
tungod kay gipagawas man sila sa Ehipto ug dili na angay
maglangan sa pag-andam ug pagkaon. **40** Namuyo ang mga
Israelita sa Ehipto sulod sa 430 ka tuig. **41** Human sa 430
katuig, niana gayod nga adlaw, mibiya sa yuta sa Ehipto ang
tanang pundok sa kasundalohan ni Yahweh. **42** Mao kini ang
gabii sa pagtukaw, kay dad-on sila ni Yahweh pagawas sa yuta
sa Ehipto. Mao kini ang gabii nga kinahanglan hinumdoman
sa tanang mga Israelita alang kang Yahweh sa tibuok nilang
mga kaliwatan. **43** Miingon si Yahweh kang Moises ug Aaron,
"Mao kini ang balaod alang sa Pagsaylo: walay langyaw ang
makaambit sa pagkaon niini. **44** Apan mamahimong mokaon
niini ang matag sulugoon sa mga Israelita, nga gipalit pinaagi
sa salapi, human ninyo siya tulia. **45** Dili angay mokaon
sa bisan unsa niini nga pagkaon ang mga langyaw ug ang
mga sulugoon nga sinuholan. **46** Kinahanglan nga kaonon
ang pagkaon sa usa lamang ka balay. Dili kamo angay nga
magdala ug karne sa gawas sa balay, ug kinahanglan nga dili
ninyo balion ang bisan usa ka bukog niini. **47** Kinahanglan
nga saulogon kini nga kasaulogan sa tibuok katilingban sa
Israel. **48** Kung adunay langyaw nga nagpuyo uban kaninyo
ug buot nga mosaulog sa Pagsaylo ni Yahweh, kinahanglan
nga magpatuli ang tanan niyang paryente nga lalaki. Unya
makahimo na siya sa pag-anha ug pagsaulog niini. Mahisama
siya sa mga tawo nga gipanganak niini nga yuta. Apan, walay
tawo nga dili tinuli ang makakaon sa bisan unsa nga pagkaon.
49 Mao usab kini ang balaod alang sa mga natawo niining
yutaa ug sa mga langyaw nga namuyo uban kaninyo." **50**
Busa gibuhat sa tanang mga Israelita ang gimando ni Yahweh
kang Moises ug kang Aaron. **51** Nahitabo gayod nianang
adlawa nga gipagawas ni Yahweh ang Israel gikan sa yuta sa
Ehipto uban sa matag pundok sa ilang kasundalohan.

13 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, **2**
"Igahin kanako ang tanang kamagulangang anak, ang
matag kamagulangang anak nga lalaki sa mga Israelita,
mga tawo man o mga mananap. Nahisakop kanako ang
kamagulangan nga anak." **3** Miingon si Moises ngadto sa
katawhan, "Hinumdomi ninyo kining adlawa, ang adlaw nga
nakagawas kamo sa Ehipto, gawas sa balay sa pagkaulipon,
kay pinaagi sa gamhanang kamot ni Yahweh gidala niya kamo
pagawas niini nga dapit. Walay tinapay nga adunay igpapatubo
ang pagakan-on. **4** Mobiya kamo sa Ehipto karong adlawa, sa
bulan sa Abib. **5** Sa dihang dad-on kamo ni Yahweh ngadto sa
yuta sa mga Canaanhon, Hitihanon, Amorihanon, Hibitihanon,
ug sa Jebusihanon, ang yuta nga iyang gisaad sa inyong mga
katigulangan nga ihatag kaninyo, ang yuta nga nagadagayday
sa gatas ug dugos—unya kinahanglan nga saulogon ninyo
kini nga buhat sa pagsimba karong bulana. **6** Sulod sa pito
ka adlaw tinapay nga walay igpapatubo lamang ang angay
ninyong kaonon; sa ikapito nga adlaw magpahigayon kamo ug
kasaulogan aron sa pagpasidungog kang Yahweh. **7** Tinapay
nga walay igpapatubo ang kinahanglan nga kaonon sulod
sa pito ka adlaw; kinahanglan nga walay makita nga tinapay
nga adunay igpapatubo diha kaninyo. Kinahanglan nga walay
igpapatubo nga makaplagan diha kaninyo o bisan asa sa
inyong mga utlanan. **8** Nianang adlawa kinahanglan sultihan
ninyo ang inyong mga anak, 'Tungod kini sa gibuhat ni Yahweh
kanako sa dihang migawas ako sa Ehipto.' **9** Mahimo kining
pahinumdom kaninyo sa inyong kamot, ug pahinumdom sa
inyong agtang. Aron nga maanaa sa inyong baba ang balaod
ni Yahweh, kay pinaagi sa gamhanang kamot, gipagawas
kamo ni Yahweh gikan sa Ehipto. **10** Busa kinahanglan nga
tumanon ninyo kini nga balaod sa gitakdang panahon niini sa
matag tuig. **11** Sa dihang dad-on kamo ni Yahweh ngadto sa
yuta sa mga Canaanhon, sama sa iyang gisaad kaninyo ug
sa inyong mga katigulangan nga pagabuhaton, ug sa dihang
ihatag niya ang yuta diha kaninyo, **12** kinahanglan nga inyong
igahin alang kaniya ang matag kamagulangan nga anak ug
ang unang anak sa inyong mga mananap. Ang mga lalaki iya
kang Yahweh. **13** Kinahanglan nga paliton ninyo ug balik ang
matag unang anak sa asno pinaagi sa nating karnero. Kung
dili ninyo kini paliton pagbalik, kinahanglan nga balion ninyo
ang liog niini. Apan kinahanglan ninyo paliton pagbalik ang
matag kamagulangan nga anak nga lalaki sa tanan nimong
mga anak. **14** Kung mangutana unya ang inyong anak nga
lalaki, 'Unsa man ang buot ipasabot niini? nan kinahanglan
sultihan ninyo siya, 'Pinaagi sa gamhanang kamot gipagawas
kita ni Yahweh gikan sa Ehipto, gikan sa balay sa pagkaulipon.
15 Sa dihang nagdumili ang Faraon sa pagpalakaw kanato,
gipatay ni Yahweh ang tanang mga kamagulangan nga anak
sa yuta sa Ehipto, ang kamagulangan nga anak sa katawhan
ug sa mga mananap. Maoy hinungdan nga akong gihalad
kang Yahweh ang unang anak nga lalaki sa matag mananap,
ug maong gipalit ko ug balik ang kamagulangan sa akong
mga anak nga lalaki.' **16** Mahimo kining usa ka pahinumdom
sa imong mga kamot, ug pahinumdom sa imong agtang,
kay pinaagi sa gamhanang kamot ni Yahweh gidala niya kita
pagawas sa Ehipto." **17** Sa dihang gitugotan sa Faraon ang
katawhan sa paglakaw, wala sila gigiyahan sa Dios sa dalan
nga paingon sa yuta sa mga Filistihanon, bisan tuod ug duol
lamang kadto nga yuta. Kay miingon ang Dios, "Basin ug
mausab ang hunahuna sa katawhan kung makasinati sila sa
gubat ug mamalik sa Ehipto." **18** Busa gigiyahan sila sa Dios
paingon sa kamingawan ngadto sa Dagat nga Kabugangan.
Milakaw ang mga Israelita paggawas sa Ehipto nga sangkap
sa hinagiban alang sa pagpakiggubat. **19** Gidala ni Moises
ang mga bukog ni Jose uban kaniya, kay tinud-anay man nga
gipasaad ni Jose ang mga Israelita ug miingon, "Pagaluwason
gayod kamo sa Dios, ug kinahanglan nga dad-on ninyo ang
akong mga bukog uban kaninyo." **20** Mipanaw ang mga
Israelita gikan sa Sucot ug nagkampo sa Etam sa tumoy sa
kamingawan. **21** Panahon sa adlaw, nag-una si Yahweh kanila
pinaagi sa daw haligi nga panganod aron sa paggiya kanila sa
dalan. Panahon sa kagabhion nag-uban siya kanila pinaagi sa
daw haligi nga kalayo aron maghatag kanila ug kahayag. Niini
nga paagi makapanaw sila panahon sa adlaw ug panahon sa
gabii. **22** Wala gikuha ni Yahweh diha sa katawhan ang daw
haligi nga panganod panahon sa adlaw o ang daw haligi nga
kalayo panahon sa kagabhion.

14 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, **2** "Sultihi
ang mga Israelita nga kinahanglan nga mamalik sila ug
magkampo duol sa Pi Hahirot, tungatunga sa Migdol ug sa
dagat, duol sa Baal Zefon. Magkampo kamo didto daplin sa
dagat likod sa Pi Hahirot. **3** Magsulti ang Faraon mahitungod
sa mga Israelita, "Maglatagaw sila sa yuta. Dili sila makagawas

sa kamingawan.' **4** Patig-ahon ko ang kasingkasing sa Faraon,
ug gukdon niya sila. Mapasidunggan ako tungod sa Faraon ug
sa iyang mga kasundalohan. Masayod ang mga Ehiptohanon
nga ako si Yahweh." Busa nagkampo ang mga Israelita sumala
sa gisugo kanila. **5** Sa dihang gisuginlan ang hari sa Ehipto
nga mikalagiw na ang mga Israelita, nausab ang hunahuna
sa Faraon ug sa iyang mga sulugoon batok sa katawhan.
Miingon sila, "Unsa man ang atong gibuhat nga gitugotan man
nato ang mga Israelita nga mahimong gawasnon gikan sa
pagtrabaho alang kanato?" **6** Unya giandam sa Faraon nga
iyang mga karwahe ug gidala ang iyang mga kasundalohan
uban kaniya. **7** Gidala niya ug 600 ka pinili nga mga karwahe
ug ang uban pang mga karwahe sa Ehipto, mga opisyal ang
anaa sa tanan nga mga karwahe. **8** Gipatig-a ni Yahweh ang
kasingkasing sa Faraon, nga hari sa Ehipto, ug gigukod sa
hari ang mga Israelita. Karon namiya na ang mga Isrealita
nga madaogon. **9** Apan gigukod sila sa mga Ehiptohanon,
uban sa tanan niya nga mga kabayo ug mga karwahe, sa
iyang mangabayoay nga mga kalalakin-an, ug sa iyang mga
kasundalohan. Nakita nila ang mga Israelita nga nagkampo
sa daplin sa dagat sa Pi Hahirot, duol sa Baal Zefon. **10** Sa
dihang nagkaduol na ang Faraon, nakita kini sa mga Israelita
ug natingala sila. Nagmartsa ang mga Ehiptohanon paingon
kanila, ug nangalisang sila. Mituaw ang mga Israelita kang
Yahweh. **11** Miingon sila kang Moises, "Tungod ba kay wala
nay lubnganan sa Ehipto, mao nga gidala mo kami aron
mangamatay dinhi sa kamingawan? Nganong ingon man niini
ang imong pagtagad kanamo, sa pagpagawas kanamo sa
Ehipto? **12** Dili ba mao man kini ang gisulti namo kanimo
didto sa Ehipto? Miingon kami kanimo, 'Pasagdi kami nga
mag-inusara, aron nga makatrabaho kami alang sa mga
Ehitophanon.' Mas maayo pa alang kanamo nga magtrabaho
alang kanila kaysa mangamatay dinhi sa kamingawan." **13**
Miingon si Moises ngadto sa mga katawhan, "Ayaw kamo
kahadlok. Barog kamo nga lig-on ug tan-awa ang pagluwas
nga ihatag ni Yahweh alang kaninyo karong adlawa. Tungod
kay dili na gayod ninyo makita pag-usab ang mga Ehiptohanon
nga inyong nakita karon. **14** Si Yahweh ang makig-away alang
kaninyo, ug kinahanglan nga mobarog kamo nga lig-on." **15**
Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Nganong magsige ka
man ug tawag kanako, Moises? Sultihi ang mga Israelita nga
mopadayon sa unahan. **16** Iisa ang imong sungkod, ipataas
ang imong kamot ngadto sa dagat ug matunga kini, aron
makalatas ang katawhan sa Israel sa dagat nga mala ang
yuta. **17** Matngoni nga akong patig-ahon ang kasingkasing sa
mga Ehiptohanon aron gukdon nila sila. Mapasidunggan ako
tungod sa Faraon ug sa tanan niya nga mga kasundalohan,
sa iyang mga karwahe, ug sa iyang mga mangabayoay nga
kalalakin-an. **18** Unya masayran sa mga Ehiptohanon nga ako
si Yahweh sa dihang pasidunggan ako tungod sa Faraon,
sa iyang mga karwahe, ug sa iyang mga kalalakin-an nga
mangabayoay." **19** Ang anghel sa Dios, nga miuna sa mga
Israelita, mibalhin ug miadto sa ilang likod. Ang panganod
nga daw haligi nga anaa sa ilang atubangan mibalhin ug
miadto sa ilang luyo. **20** Anaa ang panganod sa tungatunga
sa kampo sa Ehiptohanon ug sa kampo sa mga Israelita.
Ngitngit kini nga panganod ngadto sa mga Ehiptohanon,
apan nagpahayag kini sa kagabhion alang sa mga Israelita,
mao nga ang usa ka bahin wala makaduol sa usa sa tibuok
gabii. **21** Giisa ni Moises ang iyang kamot didto sa dagat.
Gipasibog ni Yahweh ang dagat pabalik pinaagi sa kusog
nga hangin sa sidlakan sa tibuok gabii ug gipamala niya ang
dagat. Niini nga paagi natunga ang tubig. **22** Milatas ang
mga Israelita sa tungatunga sa dagat sa mala nga yuta. Daw
nahimong paril ang tubig alang kanila gikan sa ilang tuo nga
kamot ug ngadto sa ilang wala. **23** Gigukod sila sa mga
Ehiptohanon. Milatas sila sunod kanila paingon sa tungatunga
sa dagat—ang tanang mga kabayo sa Faraon, mga karwahe,
ug ang mga mangabayoay nga kalalakin-an. **24** Apan sa sayo
nga takna sa buntag, midungaw si Yahweh ngadto sa mga
Ehiptohanon nga kasundalohan pinaagi sa daw haligi nga
kalayo ug panganod. Gilisang niya ang mga Ehiptohanon. **25**
Ming-ungot ang mga ligid sa ilang mga karwahe, ug naglisod
sa pagsibog ang mga mangabayoay nga mga kalalakin-an.
Busa miingon ang mga Ehiptohanon, "Mokalagiw kita gikan sa
Israel, tungod kay si Yahweh ang nakig-away alang kanila
batok kanato." **26** Miingon si Yahweh kang Moises, "Iisa ang
imong kamot ngadto sa dagat aron nga mobalik ang tubig
ngadto sa mga Ehiptohanon, sa ilang mga karwahe, ug sa ilang
mga mangabayoay nga kalalakin-an." **27** Busa giisa ni Moises
ang iyang kamot ngadto sa dagat, ug mibalik kini sa naandan
nga porma sa pagkabuntag. Nangikyas ang mga Ehiptohanon
sa dagat, ug gisibog ni Yahweh ang mga Ehiptohanon ngadto
sa tungatunga niini. **28** Mitabon ang tubig ug naunlod ang mga
karwahe sa Faraon, ang mga mangabayoay nga kalalakin-an,
ug ang tibuok niya nga mga kasundalohan nga nagsunod sa
mga karwahe ngadto sa dagat. Walay bisan usa nga nabuhi.
29 Bisan pa niana, milakaw ang mga Israelita sa mala nga yuta
didto sa tungatunga sa dagat. Nahimong paril ang tubig alang
kanila gikan sa ilang tuo nga kamot ug ngadto sa ilang wala.
30 Busa giluwas ni Yahweh ang Israel nianang adlawa gikan
sa kamot sa mga Ehiptohanon, ug nakita sa mga Israelita nga
nangamatay na ang mga Ehiptohanon ngadto sa baybayon.
31 Sa dihang nakita sa Israel ang dakong gahom nga gigamit
ni Yahweh batok sa mga Ehiptohanon, gipasidunggan sa
katawhan si Yahweh, ug misalig sila kang Yahweh ug sa iyang
sulugoon nga si Moises.

15 Unya miawit si Moises ug ang katawhan sa Israel niini
nga awit ngadto kang Yahweh. Miawit sila, "Awitan
ko si Yahweh, tungod kay midaog siya nga mahimayaon;
gitambog niya ngadto sa dagat ang mga kabayo ug ang
mga nagkabayo niini. **2** Si Yahweh ang akong kusog ug
ang awit, ug siya ang akong kaluwasan. Mao kini ang akong
Dios, ug dayegon ko siya, ang Dios sa akong amahan, ug
ituboy ko siya. **3** Manggugubat si Yahweh; Yahweh ang iyang
ngalan. **4** Gipangtambog niya ang mga karwahe sa Faraon
ug ang mga kasundalohan ngadto sa dagat. Nangalumos
ang mga piniling opisyal sa Faraon ngadto sa Dagat nga
Kabugangan. **5** Natabonan sila sa kalalom niini; naunlod
sila ngadto kinahiladman sama sa bato. **6** Ang imong tuong
kamot, Yahweh, mahimayaon diha sa gahom; ang imong tuong
kamot, Yahweh, nagadugmok sa mga kaaway. **7** Sa hilabihan
nga kahalangdon gipangtambog mo kadtong nakigbatok tali
kanimo. Gipahamtang mo ang imong kapungot; milamoy kini
kanila sama sa dagami. **8** Pinaagi sa huyop sa buho sa imong
ilong napundok ang mga tubig; mipundo ang nagdagayday
nga tubig sa matag kilid; nabagtok ang lalom nga tubig diha sa
kinahiladman sa dagat. **9** Miingon ang mga kaaway, 'Gukdon
ko sila, apson ko sila, bahinbahinon ko ang mga inilog nga mga
butang; matagbaw ang akong mga tinguha diha kanila; laniton
ko ang akong espada; laglagon ko sila sa akong mga kamot.'
10 Apan mitayhop ka, ug mitabon kanila ang dagat; naunlod
sila sama sa tingga ngadto sa kinahiladman sa katubigan.
11 Kinsa man ang sama kanimo, Yahweh, taliwala sa mga

dios? Kinsa man ang sama kanimo, nga nagbuhat ug mga
milagro? nga halangdon sa pagkabalaan, gipasidunggan diha
sa mga pagdayeg. **12** Giisa mo ang imong tuong kamot, ug
gilamoy sila sa yuta. **13** Diha sa imong matinud-anon nga
kasabotan gigiyahan mo ang katawhan nga imong giluwas. Sa
imong kusog gigiyahan mo sila ngadto sa balaang dapit nga
imong gipuy-an. **14** Madunggan kini sa panon sa katawhan,
ug mangurog sila; sakmiton sa hilabihan nga kalisang ang
mga lumolupyo sa Filistia. **15** Unya mahadlok ang mga
pangulo sa Edomea; matay-og ang mga kasundalohan sa
Moab; mangatunaw ang tanang mga lumolupyo sa Canaan.
16 Mohugpa ang hilabihan nga kalisang ug kahadlok kanila.
Tungod sa gahom sa imong bukton, magpabilin sila nga
daw bato hangtod nga makalatas ang imong mga katawhan,
Yahweh— hangtod nga makalatas ang katawhan nga imong
linuwas. **17** Dad-on mo sila ug itanom sila sa bukid nga
imong panulondon, ang dapit, Yahweh, nga imong gibuhat
aron puy-an, ang balaan nga dapit, among Ginoo, nga gitukod
sa imong mga kamot. **18** Maghari si Yahweh hangtod sa
kahangtoran." **19** Tungod kay miadto ang mga kabayo sa
Faraon uban sa iyang mga karwahe ug mga mangabayoay
nga mga kalalakin-an didto sa dagat. Gipabalik ni Yahweh ang
katubigan sa dagat didto kanila. Apan nanglakaw ang mga
Israelita sa mala nga yuta didto sa tungatunga sa dagat. **20**
Ang babaye nga propeta nga si Miriam, nga igsoong babaye
ni Aaron, mikuha sa tamborin, ug migawas ang tanang mga
kababayen-an dala ang ilang mga tamborin, nga nanagsayaw
uban kaniya. **21** Giawitan sila ni Miriam: "Awiti si Yahweh,
tungod kay midaog siya nga mahimayaon. Gipangtambog niya
ngadto sa dagat ang kabayo ug ang mga nagkabayo niini." **22**
Unya gigiyahan ni Moises ang katawhan sa unahan gikan sa
Dagat nga Kabugangan. Miadto sila sa kamingawan sa Shur.
Nagpanaw sila sulod sa tulo ka adlaw paingon sa kamingawan
ug walay nakaplagan nga tubig. **23** Unya miabot sila sa Mara,
apan dili nila mainom ang tubig didto tungod kay pait kini. Mao
nga ginganlan nila ug Mara ang maong dapit. **24** Mao nga
nagbagulbol ang mga tawo ngadto kang Moises ug miingon,
"Unsa man ang among imnon?" **25** Mituaw si Moises ngadto
kang Yahweh, ug gipakita ni Yahweh kaniya ang usa ka kahoy.
Giitsa kini ni Moises ngadto sa tubig, ug nahimong tam-is nga
imnon ang tubig. Didto naghatag si Yahweh kanila ug hugot
nga balaod, ug didto usab niya sila gisulayan. **26** Miingon siya,
"Kung patalinghogan ninyo pag-ayo ang tingog ni Yahweh
nga inyong Dios, ug buhaton kung unsa ang husto sa iyang
panan-aw, ug kung paminawon ninyo ang iyang mga mando
ug tumanon ang tanan nga iyang mga balaod—dili ko kamo
pahiagoman ug mga katalagman nga akong gipahamtang sa
mga Ehiptohanon, tungod kay ako si Yahweh nga nag-ayo
kaninyo." **27** Unya miabot ang katawhan ngadto sa Elim, nga
diin adunay napulog duha ka mga tuboran sa tubig didto ug 70
ka kahoy nga palmera. Nagkampo sila didto duol sa tubig.

16 Nipanaw ang katawhan gikan didto sa Elim, ug miabot
ang tanang katilingban sa mga Israelita didto sa
kamingawan sa Sin, nga anaa sa tungatunga sa Elim ug Sinai,
sa ikanapulo ug lima nga adlaw sa ikaduha nga bulan human
sa ilang pagbiya gikan sa yuta sa Ehipto. **2** Nagbagulbol
ang tibuok katilingban sa mga Israelita batok kang Moises
ug kang Aaron didto sa kamingawan. **3** Miingon ang mga
Israelita ngadto kanila, "Kung nangamatay lamang unta kami
sa mga kamot ni Yahweh didto sa yuta sa Ehipto sa dihang
milingkod kami duol sa mga kolon sa karne ug nangaon sa
tinapay hangtod nga nangabusog. Apan gidala ninyo kami
dinhi sa kamingawan aron nga mangamatay ang tibuok namo
nga mga katilingban sa kagutom." **4** Unya miingon si Yahweh
kang Moises, "Magpaulan ako ug tinapay gikan sa langit
alang kaninyo. Manggawas ang mga tawo ug magtigom ug
pagkaon alang lamang nianang adlawa matag adlaw aron
masulayan ko sila kung manglakaw ba sila diha sa akong
balaod o dili. **5** Mahitabo kini sa ikaunom nga adlaw, nga
magtigom sila ug makaduha pa kaysa ilang natigom sa
miagi nga adlaw, ug lutoon nila ang ilang madala." **6** Unya
miingon si Moises ug si Aaron ngadto sa katawhan sa Israel,
"Karong gabhiona masayran ninyo nga si Yahweh mao ang
nagpagawas kaninyo gikan sa yuta sa Ehipto. **7** Inigkabuntag
makita ninyo ang himaya ni Yahweh, tungod kay nadungog
niya ang inyong pagbagulbol batok kaniya. Kinsa man kami
nga magbagulbol man kamo batok kanamo?" **8** Miingon usab
si Moises, "Masayran ninyo kini sa dihang hatagan kamo ni
Yahweh ug karne sa kagabhion ug tinapay sa kabuntagon
hangtod nga mangabusog— tungod kay nadungog niya ang
inyong pagbagulbol nga inyong gisulti batok kaniya. Kinsa
man ako ug si Aaron? Ang inyong mga pagbagulbol dili batok
kanamo; kondili batok kini kang Yahweh." **9** Miingon si Moises
kang Aaron, "Sultihi ang tanang katilingban sa Israel nga,
'Duol kamo sa atubangan ni Yahweh, tungod kay nadungog
niya ang inyong mga pagbagulbol.'" **10** Nahitabo kini, samtang
misulti si Aaron sa tibuok katilingban sa Israel, nga milantaw
sila sa kamingawan, ug, tan-awa, mipakita ang himaya ni
Yahweh diha sa panganod. **11** Unya misulti si Yahweh kang
Moises ug miingon, **12** "Nadungog ko ang mga pagbagulbol
sa katawhan sa Israel. Sultihi sila ug ingna, 'Karong gabii
mokaon kamo ug karne, ug inig kabuntag mabusog kamo sa
tinapay. Unya masayran ninyo nga ako si Yahweh nga inyong
Dios.'" **13** Sa pagkagabii na miabot ang mga langgam nga
buntog ug milukop sa kampo. Sa pagkabuntag nalukop sa
yamog ang tibuok kampo. **14** Sa dihang nauga na ang yamog,
didto sa hawanan sa kamingawan adunay butang nga nipis ug
puti nga sama sa ice nga anaa sa yuta. **15** Sa dihang nakita
kini sa katawhan sa Israel, nag-ingnanay sila sa usag-usa,
"Unsa man kini?" Wala sila masayod kung unsa kini. Miingon
si Moises kanila, "Mao kini ang tinapay nga gihatag ni Yahweh
kaninyo aron kan-on. **16** Mao kini ang mga sugo nga gihatag
kanila: 'Kinahanglan nga magtigom kamo, ang matag-usa
kaninyo, sa gidaghanon nga kinahanglan ninyong kan-on, usa
ka omer alang sa matag-usa ka tawo sa gidaghanon sa imong
katawhan. Ingon niini ang pagtigom ninyo niini: Pagtigom ug
makaon nga paigo sa matag usa ka tawo nga nagpuyo sa
imong tolda.'" **17** Gibuhat kini sa katawhan sa Israel. Ang
pipila nagtigom ug daghan, ang pipila nagtigom ug diyutay
lamang. **18** Sa dihang gitakos nila kini sa omer nga taksanan,
kadtong nagtigom ug daghan walay nahibilin nga salin, ug
kadtong nagtigom ug diyutay wala makulangi. Nagtigom ang
matag-usa ka tawo nga paigo lamang nga mahinagbo ang
ilang panginahanglan. **19** Unya miingon si Moises kanila,
"Kinahanglan nga walay magsalin ug bisan unsa niini hangtod
sa buntag." **20** Apan, wala sila namati kang Moises. Ang pipila
kanila nagsalin niini hangtod sa pagkabuntag, apan giulod kini
ug napan-os. Unya nasuko si Moises kanila. **21** Nagtigom sila
niini matag buntag. Nagtigom ang matag-usa ka tawo ug igo
nga pagkaon niana nga adlaw. Sa dihang miinit na ang adlaw,
natunaw kini. **22** Nahitabo kini sa ikaunom ka adlaw nga
gidobli nila ang pagtigom sa gidaghanon sa tinapay, duha ka
omer sa matag usa ka tawo. Miabot ang tanang mga pangulo
sa katilingban ug gisugid kini ngadto kang Moises. **23** Miingon

siya kanila, “Mao kini ang giingon ni Yahweh, 'Ugma ang
tiunay nga pagpahulay, ang balaang Adlaw nga Igpapahulay
sa pagpasidungog kang Yahweh. Lutoa ang gusto ninyo nga
lutoon, ug lagaa ang gusto ninyo nga lagaon. Ang tanan nga
mahibilin, igahin kini alang sa inyong kaugalingon hangtod sa
buntag.'” **24** Busa gilahi nila kini hangtod sa buntag, sumala
sa gisugo ni Moises kanila. Wala kini napan-os, ni adunay
mga ulod niini. **25** Miingon si Moises, “Kan-a kanang pagkaon
karong adlawa, kay karon ang adlaw nga gitagana ingon nga
Adlaw nga Igpapahulay aron sa pagpasidungog kang Yahweh.
Karong adlawa dili na kamo makakaplag niini sa kaumahan.
26 Tigomon ninyo kini sulod sa unom ka adlaw, apan ang
ikapito nga adlaw mao ang Adlaw nga Igpapahulay. Sa adlaw
nga Igpapahulay walay na gayoy manna.” **27** Nahitabo kini sa
ikapito nga adlaw nga adunay pipila ka mga tawo nga miadto
aron sa pagtigom ug manna, apan wala silay nakaplagan. **28**
Unya miingon si Yahweh kang Moises, “Hangtod kanus-a man
ninyo supakon ang akong mga sugo ug mga balaod? **29** Tan-
awa, gihatag ni Yahweh kaninyo ang Adlaw nga Igpapahulay.
Mao nga sa ikaunom nga adlaw naghatag siya kaninyo ug
tinapay nga alang sa duha ka adlaw. Kinahanglan nga ang
matag usa kaninyo magpabilin sa iyang kaugalingong dapit;
kinahanglan nga walay mogawas sa iyang dapit sa ikapito
nga adlaw.” **30** Busa nagpahulay ang katawhan sa ikapito
nga adlaw. **31** Gitawag sa mga katawhan sa Israel kini nga
pagkaon ug “manna.” Puti kini sama sa liso sa culantro, ug
ang lami niini sama sa nipis nga tinapay nga hinimo gikan
sa dugos. **32** Miingon si Moises, “Mao kini ang gisugo ni
Yahweh: 'Tugoti nga matipigan ang usa ka omer nga manna
sa tibuok kaliwatan sa inyong katawhan aron makita sa inyong
mga kaliwat ang tinapay nga akong gipakaon kaninyo sa
kamingawan, human ko kamo gipagawas gikan sa yuta sa
Ehipto.'” **33** Miingon si Moises kang Aaron, “Pagkuha ug usa
ka kolon ug ibutang dinhi ang usa ka omer nga manna. Tipigi
kini sa atubangan ni Yahweh aron nga matipigan hangtod sa
mga kaliwatan sa katawhan.” **34** Sumala sa gisugo ni Yahweh
kang Moises, gibutang kini ni Aaron didto tapad sa kasugoan
sa kasabotan sulod sa Sudlanan sa Kasabotan. **35** Mikaon ug
manna ang katawhan sa Israel sulod sa 40 ka tuig hangtod
nga miabot sila sa yuta nga ilang puy-an. Mikaon sila niini
hangtod nga miabot sila sa utlanan sa yuta sa Canaan. **36**
Karon ang usa ka omer mao ang ikanapulo ka bahin sa epha.

17 Mipanaw ang tibuok katilingban nga mga Israelita gikan
sa kamingawan sa Sin, nagsunod sa gisugo ni Yahweh.
Nagkampo sila sa Rafidim, apan walay tubig nga mainom
sa katawhan. **2** Busa gibasol sa katawhan si Moises tungod
sa ilang kahimtang ug miingon, “Hatagi kami ug tubig aron
imnon.” Miingon si Moises, “Nganong makiglalis man kamo
kanako? Nganong sulayan man ninyo si Yahweh?” **3** Gipang-
uhaw ug maayo ang katawhan, ug nagbagulbol sila batok
kang Moises. Miingon sila, “Nganong gipagawas mo man
kami gikan sa Ehipto? Aron ba nga mangamatay kami ug ang
among mga anak ug ang among mga baka sa kauhaw?” **4**
Unya mituaw si Moises kang Yahweh, “Unsa man ang angay
nakong buhaton niining katawhan? Hapit na nila ako batoa.”
5 Miingon si Yahweh kang Moises, “Pag-una sa katawhan,
ug paubana kanimo ang pipila sa mga kadagkoan sa Israel.
Dad-a ang imong sungkod nga imong gibunal sa tubig, ug
lakaw. **6** Motindog ako sa imong atubangan didto sa bato
sa Horeb, ug bunalan nimo ang bato. Moawas ang tubig
gikan niini aron nga mainom sa katawhan.” Unya gibuhat
kini ni Moises sa panan-aw sa mga kadagkoan sa Israel. **7**
Gitawag niya kana nga dapit nga Massa ug Meriba tungod kay
nagbagulbol man ang mga Israelita, ug tungod kay gisulayan
man nila ang Ginoo sa pag-ingon, “Uban ba gayod si Yahweh
kanato o wala?” **8** Unya miabot ang mga kasundalohan sa
Amalek nga katawhan ug gisulong ang Isarel didto sa Refidim.
9 Busa miingon si Moises ngadto kang Josue, “Pagpili ug
pipila ka mga kalalakin-an ug gawas kamo. Pakig-away sa
Amalek. Ugma motindog ako didto sa tumoy sa bungtod dala
ang sungkod sa Dios.” **10** Busa nakig-away si Josue kang
Amalek sumala sa gisugo ni Moises, samtang mitungas si
Moises, si Aaron, ug si Hur paingon sa tumoy sa bungtod. **11**
Samtang giisa ni Moises ang iyang mga kamot, modaog ang
mga Israelita; sa dihang ipahulay niya ang iyang mga kamot,
magsugod pagdaog ang Amalek. **12** Sa dihang bug-at na
ang kamot ni Moises, nagkuha ug bato si Aaron ug si Hur ug
gibutang kini ubos kaniya aron iyang lingkoran. Sa samang
panahon, gipataas ni Aaron ug ni Hur ang iyang mga kamot,
usa ka tawo sa iyang kilid ug ang lain usab sa pikas. Busa
nagpabilin nga gipataas ang kamot ni Moises hangtod nga
misalop ang adlaw. **13** Busa nabuntog ni Josue ang katawhan
sa Amalek pinaagi sa espada. **14** Miingon si Yahweh kang
Moises, “Isulat kini sa libro ug basaha kini sa igdulongog ni
Josue, tungod kay papason ko sa hingpit ang handomanan ni
Amalek gikan sa ilalom sa kalangitan.” **15** Unya nagtukod si
Moises ug halaran ug gitawag niya kini ug, “Si Yahweh ang
akong bandira.” **16** Miingon siya, “Kay giisa ang kamot ngadto
sa trono ni Yahweh—kay si Yahweh ang makig-away kang
Amalek gikan sa kaliwatan ngadto sa kaliwatan.”

18 Nadungog ni Jetro, nga pari sa Midian, nga ugangang
lalaki ni Moises, ang tanang nabuhat sa Dios kang
Moises ug sa Israel nga iyang katawhan. Nadungog niya nga
gipagawas ni Yahweh ang Israel gikan sa Ehipto. **2** Gidala ni
Jetro, nga ugangang lalaki ni Moises, si Zipora, nga asawa
ni Moises, human niya siya papaulia sa iyang panimalay,
3 ug ang iyang duha ka mga anak nga lalaki; ang ngalan
sa usa ka anak nga lalaki mao si Gershom, kay miingon si
Moises, “Dumoduong ako sa usa ka langyaw nga dapit.” **4**
Ang ngalan sa lain mao si Eliezer, kay miingon si Moises, “Ang
Dios sa akong katigulangan mao ang akong magtatabang.
Giluwas niya ako gikan sa espada sa Faraon.” **5** Si Jetro, nga
ugangang lalaki ni Moises, miadto uban sa mga anak nga lalaki
ni Moises ug sa iyang asawa ngadto kang Moises didto sa
kamingawanan nga anaa sa bukid sa Dios diin nagkampo siya.
6 Miingon siya ngadto kang Moises, “Ako, nga imong ugangan
nga si Jetro, moanha kanimo uban sa imong asawa ug sa
imong duha ka mga anak nga lalaki.” **7** Migawas si Moises
aron sa paghimamat sa iyang ugangan nga lalaki, miyukbo, ug
mihalok kaniya. Nagkumostahay sila sa kahimtang sa matag-
usa unya misulod ngadto sa tolda. **8** Gisultihan ni Moises ang
iyang ugangan nga lalaki sa tanan nga gibuhat ni Yahweh
ngadto sa Faraon ug sa mga Ehiptohanon alang sa Israel,
mahitungod sa tanang kalisdanan nga miabot kanila sa ilang
dalan, ug kung giunsa sila pagluwas ni Yahweh. **9** Nagmaya si
Jetro sa tanang maayo nga gibuhat ni Yahweh alang sa Israel,
niana giluwas niya sila gikan sa kamot sa mga Ehiptohanon. **10**
Miingon si Jetro, “Pagadayegon si Yahweh, tungod kay giluwas
niya kamo gikan sa kamot sa mga Ehiptohanon ug gikan sa
kamot sa Faraon, ug gipalingkawas ang katawhan gikan sa
kamot sa mga Ehiptohanon. **11** Karon akong nasayran nga
mas labaw pa si Yahweh kaysa sa tanang mga dios, tungod
kay sa dihang gidaogdaog ug maayo sa mga Ehiptohanon
ang mga Israelita, giluwas sa Dios ang iyang katawhan.” **12**

Nagdala ug halad nga sinunog ug mga halad alang sa Dios, si
Jetro, nga ugangan nga lalaki ni Moises. Miadto si Aaron ug
ang tanang mga kadagkoan sa Israel aron sa pagpangaon
atubangan sa Dios uban sa ugangan nga lalaki ni Moises. **13**
Pagkasunod nga adlaw milingkod si Moises aron sa paghusay
sa katawhan. Mitindog palibot kaniya ang katawhan gikan
sa buntag hangtod sa kagabhion. **14** Sa dihang nakita sa
ugangan nga lalaki ni Moises ang tanang niyang gibuhat sa
katawhan, miingon siya, "Unsa man kining imong ginabuhat
sa katawhan? Nganong ikaw lang man ang naglingkod ug
ang tanang katawhan nagtindog sa imong atubangan gikan
sa buntag hangtod sa kagabhion? **15** Miingon si Moises sa
iyang ugangan nga lalaki, "Moduol ang mga tawo kanako aron
mangayo ug giya sa Dios. **16** Kung aduna silay panaglalis,
moduol sila kanako. Ako ang mohusay sa usa ka tawo tali sa
uban, ug tudloan ko sila sa kasugoan ug mga balaod sa Dios."
17 Miingon ang ugangan nga lalaki ni Moises ngadto kaniya,
"Dili gayod maayo ang imong ginabuhat. **18** Sigurado gayod
nga mahago ang imong kaugalingon, ikaw ug ang katawhan
nga uban kanimo. Kini nga palas-anon hilabihan kabug-at
alang kanimo. Dili ka makahimo niini kung ikaw lamang. **19**
Paminaw kanako. Tambagan ko ikaw, ug mag-uban ang Dios
kanimo, tungod kay ikaw man ang tigpataliwala sa katawhan
ngadto sa Dios, ug dad-on mo ang ilang mga panaglalis
ngadto kaniya. **20** Kinahanglan nga tudloan nimo sila sa
iyang mga kasugoan ug mga balaod. Kinahanglan ipakita
mo kanila ang dalan nga angayng laktan ug bulohaton nga
angayng buhaton. **21** Dugang pa, kinahanglan nga magpili ka
ug angayan nga mga tawo gikan sa tanang katawhan, mga
tawo nga nagtahod sa Dios, mga tawo nga matarong nga
nagasalikway sa dili pagkamakiangayon. Kinahanglan ibutang
mo sila sa pagdumala sa katawhan, aron mahimong mga
pangulo sa pagdumala sa liboan, gatosan, tag-singkwenta, ug
tag-napulo. **22** Maghusay sila sa katawhan sa tanang sayon
lamang nga mga kaso, apan ang mga lisod nga mga kaso
pagadad-on nila kanimo. Alang sa tanang sayon nga mga
kaso, makahimo sila sa paghusay niana sa ilang kaugalingon.
Niana nga paagi mas mosayon kini alang kanimo, ug yayongan
nila ang palas-anon uban kanimo. **23** Kung buhaton mo kini,
ug kung nagmando ang Dios nga buhaton mo gayod kini, nan
makalahutay ka, ug makapamauli ang tibuok katawhan sa ilang
panimalay nga adunay katagbawan." **24** Busa gipatalinghogan
ni Moises ang mga pulong sa iyang ugangan nga lalaki ug
gibuhat ang tanan nga iyang gisulti. **25** Nagpili si Moises ug
mga tawo nga makadumala gikan sa tibuok Israel ug gihimo
silang mga pangulo alang sa katawhan, mga pangulo nga
magdumala sa liboan, gatosan, tag-singkwenta, ug tag-napulo.
26 Naghusay sila sa kasagaran nga mga panaglalis sa mga
tawo. Ginadala nila ngadto kang Moises ang lisod nga mga
kaso, apan sila sa ilang mga kaugalingon ang mohusay sa
tanang sayon nga mga kaso. **27** Unya gitugotan ni Moises sa
paglakaw ang iyang ugangan nga lalaki, ug mibalik si Jetro sa
iyang kaugalingon nga yuta.

19 Sa ikatulo nga bulan human makagawas ang katawhan
sa Israel gikan sa yuta sa Ehipto, sa sama nga adlaw,
miadto sila sa kamingawan didto sa Sinai. **2** Human nila ug
biya sa Refidim ug miabot sa kamingawan sa Sinai, nagkampo
sila sa kamingawan atubangan sa bukid. **3** Mitungas si Moises
ngadto sa Dios. Gitawag siya ni Yahweh didto sa bukid ug
miingon, "Kinahanglan nga sultihan mo ang balay ni Jacob,
ang katawhan sa Israel: **4** Nakita ninyo ang akong gibuhat sa
mga Ehiptohanon, kung giunsa ko kamo pagdala sa mga pako
sa agila ug gidala kamo nganhi sa akong kaugalingon. **5** Unya
karon, kung matinud-anon kamo nga maminaw sa akong tingog
ug motuman sa akong kasabotan, nan mamahimo ko kamong
pinasahi nga gipanag-iyahan taliwala sa tanang katawhan,
tungod kay ang tibuok kalibotan akoa man. **6** Mahimo kamong
gingharian sa mga pari ug balaan nga nasod alang kanako.
Mao kini nga mga pulong nga kinahanglan mong isulti ngadto
sa katawhan sa Israel." **7** Busa miadto si Moises ug gipatawag
ang tanang mga kadagkoan sa katawhan. Gisulti niya kanila
kining tanan nga mga pulong nga gimando ni Yahweh kaniya.
8 Mitubag ang tanang katawhan ug miingon, "Buhaton namo
ang tanang butang nga gisulti ni Yahweh." Unya miadto si
Moises aron ibalita ang mga pulong sa katawhan ngadto kang
Yahweh. **9** Miingon si Yahweh kang Moises, "Moanha ako
kaninyo pinaagi sa baga nga panganod aron nga madungog
sa katawhan samtang makigsulti ako kaninyo ug motuo usab
kanimo hangtod sa kahangtoran." Unya gisulti ni Moises ang
mga pulong sa katawhan ngadto kang Yahweh. **10** Miingon
si Yahweh kang Moises, "Adtoa ang katawhan. Kinahanglan
nga ilain mo sila alang kanako karon ug ugma, ug ingna sila
nga labhan ang ilang mga bisti. **11** Pagpangandam alang sa
ikatulong adlaw, kay mokanaog si Yahweh sa Bukid sa Sinai
sa ikatulo nga adlaw. **12** Kinahanglan nga maghimo ka ug
mga utlanan sa tibuok palibot sa bukid alang sa katawhan.
Sultihi sila, 'Pagbantay nga dili kamo makatungas sa bukid o
makahikap sa utlanan niini. Si bisan kinsa man nga makahikap
sa bukid sigurado nga pagapatyon gayod.' **13** Kinahanglan nga
walay usa ka tawo nga mohikap nianang tawhana. Sa ingon
niana, kinahanglan nga batohon siya o panaon. Tawo man kini
o mananap, kinahanglan nga pagapatyon siya. Sa dihang
molanog na ang budyong, makahimo na silang motungas sa
tiilan sa bukid." **14** Unya milugsong si Moises gikan sa bukid
paingon sa katawhan. Gilain niya ang mga tawo alang kang
Yahweh ug gilabhan nila ang ilang mga bisti. **15** Miingon siya
sa katawhan, "Pangandam kamo sa ikatulo nga adlaw; ayaw
kamo paduol sa inyong mga asawa." **16** Sa pagkabuntag,
sa ikatulo nga adlaw, adunay dalugdog ug kilat ug baga nga
panganod sa ibabaw sa bukid, ug gipalanog ug maayo ang
budyong. Nangalisang ang tanang katawhan didto sa kampo.
17 Gipagawas ni Moises ang mga tawo sa kampo aron sa
pagpakighimamat sa Dios, ug mitindog sila sa tiilan sa bukid.
18 Nalukop ug maayo sa aso ang Bukid sa Sinai tungod kay
mikanaog si Yahweh niini pinaagi sa kalayo ug aso. Miutbo
ang aso sama sa aso sa usa ka hudno, ug natay-og ug maayo
ang bukid. **19** Samtang nag-anam ug kalanog ang tingog
sa budyong, misulti si Moises, ug mitubag ang Dios kaniya
sa usa ka tingog. **20** Mihugpa si Yahweh didto sa tumoy sa
Bukid sa Sinai, ug gitawag niya si Moises didto sa tumoy sa
bukid. Busa mitungas si Moises. **21** Miingon si Yahweh kang
Moises, "Lugsong ug pahimangnoi ang katawhan nga dili sila
molapas sa utlanan aron sa paglantaw kanako, o mahanaw
ang kadaghanan kanila. **22** Tugoti usab kadtong mga pari nga
moduol kanako sa paglain sa ilang kaugalingon—ipaandam
ang ilang kaugalingon alang sa akong pag-abot—aron nga
dili ko sila patyon." **23** Miingon si Moises kang Yahweh,
"Dili makahimo sa pagtungas ang mga tawo sa bukid, kay
gimandoan mo man kami: 'Paghimo ug mga utlanan palibot sa
bukid ug igahin kini kang Yahweh.'" **24** Miingon si Yahweh
kaniya, "Lakaw, lugsong gikan sa bukid, ug dad-a si Aaron
uban kanimo, apan ayaw tugoti nga molapas sa mga atang
ang mga pari ug ang katawhan nga moanhi kanako, o patyon

ko sila." **25** Busa milugsong si Moises paingon sa katawhan
ug nakigsulti kanila.

20 Gisulti sa Dios kining tanan nga mga pulong: **2** "Ako
si Yahweh nga inyong Dios, nga nagpagawas kaninyo
sa yuta sa Ehipto, pagawas sa balay sa pagkaulipon. **3**
Kinahanglan nga wala kamoy lain nga mga dios gawas kanako.
4 Ayaw kamo paghimo sa inyong kaugalingon sa kinulit nga
hulagway ni larawan sa bisan unsa nga mga butang nga
anaa ibabaw sa langit, o nga anaa sa ilalom sa yuta, o anaa
sa ilalom sa tubig. **5** Kinahanglan nga dili kamo moyukbo
niini o mosimba niini, kay ako, si Yahweh nga inyong Dios,
abughoan nga Dios. Pagasilotan ko ang pagkadaotan sa
mga katigulangan pinaagi sa pagdala ug silot sa mga kaliwat,
ngadto sa ikatulo ug ikaupat nga kaliwatan niadtong nasilag
kanako. **6** Apan ipakita ko ang matinud-anong kasabotan
ngadto sa liboan nga nahigugma kanako ug nagtuman sa
akong mga sugo. **7** Kinahanglan nga dili ninyo gamiton ang
ngalan ni Yahweh nga inyong Dios, sa pagpasipala, tungod kay
pakasad-on ko gayod siya nga nagpasipala sa akong ngalan.
8 Hinumdomi ang Adlaw nga Igpapahulay, nga igahin kini
kanako. **9** Kinahanglan nga maghago kamo ug buhaton ang
tanang bulohaton sulod sa unom ka mga adlaw. **10** Apan ang
ikapitong adlaw nga mao ang Igpapahulay alang kang Yahweh
nga inyong Dios. Niining adlawa kinahanglan nga dili kamo
magbuhat ug bisan unsa nga bulohaton, kamo, o ang inyong
anak nga lalaki, o ang inyong anak nga babaye, o ang inyong
sulugoon nga lalaki, o ang inyong sulugoon nga babaye, o ang
inyong baka, ang langyaw nga anaa sa inyong mga ganghaan.
11 Tungod kay sulod sa unom ka adlaw gibuhat ni Yahweh
ang kalangitan ug ang yuta, ang dagat, ug ang tanan nga
anaa niini, ug mipahulay sa ikapito nga adlaw. Busa gibalaan
ni Yahweh ang Adlaw nga Igpapahulay ug gilain kini. **12**
Tahora ang inyong amahan ug ang inyong inahan, aron nga
mabuhi kamo sa hataas nga panahon sa yuta nga igahatag ni
Yahweh nga inyong Dios diha kaninyo. **13** Kinahanglan nga
dili kamo mopatay. **14** Kinahanglan nga dili kamo manapaw.
15 Kinahanglan nga dili kamo mangawat kang bisan kinsa. **16**
Kinahanglan nga dili kamo magbutangbutang batok sa inyong
silingan. **17** Kinahanglan nga dili kamo magtinguha sa balay
sa inyong silingan; kinahanglan nga dili kamo magtinguha
sa asawa sa inyong silingan, sa iyang sulugoon nga lalaki,
sa iyang sulugoon nga babaye, sa iyang toro nga baka, sa
iyang asno, o sa bisan unsa nga mga butang nga gipanag-
iyahan sa inyong silingan." **18** Nakita sa tibuok katawhan ang
pagdalugdog ug ang pagkilat, ug nadungog ang paglanog sa
budyong, ug nakita nga nag-aso ang bukid. Sa pagkakita sa
mga tawo niini, nangalisang sila ug nanagpanindog sa halayo.
19 Miingon sila kang Moises, "Sultihi kami, ug maminaw kami;
apan ayaw tugoti nga ang Dios ang mosulti kanamo, kay tingali
ug mangamatay kami." **20** Miingon si Moises sa katawhan,
"Ayaw kahadlok, kay mianhi ang Dios aron sa pagsulay
kaninyo aron nga ang iyang kadungganan maanaa kaninyo,
ug aron nga dili kamo makasala." **21** Busa nanagpanindog
ang mga tawo sa halayo, ug miduol si Moises sa baga nga
naglagitom nga panganod diin anaa ang Dios. **22** Miingon si
Yahweh kang Moises, "Mao kini ang angay mong isulti sa mga
Israelita: 'Nakita gayod ninyo nga nakigsulti ako kaninyo gikan
sa langit. **23** Ayaw kamo pagbuhat ug uban nga mga dios
alang sa inyong kaugalingon gawas kanako, mga dios nga
plata o mga dios nga bulawan. **24** Kinahanglan nga magbuhat
kamo ug halaran nga yuta alang kanako, ug kinahanglan nga
maghalad kamo sa inyong mga halad sinunog sa ibabaw
niini, mga halad sa pakigdait, karnero, ug mga torong baka.
Sa matag dapit diin mapasidunggan ko ang akong ngalan,
moanha ako kaninyo ug panalanginan kamo. **25** Kung himoan
ninyo ako ug bato nga halaran, kinahanglan nga dili ninyo kini
himoon pinaagi sa tinabas nga mga bato, kay kung gamiton
ninyo ang inyong mga kahimanan niini, mapasipad-an ninyo
kini. **26** Kinahanglan nga dili kamo moadto sa akong halaran
pinaagi sa hagdanan; aron nga dili makita ang tinagoan nga
bahin sa inyong lawas.'"

21 "Karon mao kini ang mga balaod nga ipatuman mo kanila:
2 'Kung mopalit kamo ug ulipon nga Hebreohanon,
paalagara siya sulod sa unom ka tuig, ug sa ikapito nga tuig
palakwa siya nga dili pabayron. **3** Kung ulitawo siya nga
miabot, palakwa siyang mag-inusara; kung minyo siya, nan
palakwa uban kaniya ang iyang asawa. **4** Kung ang iyang
agalon mihatag kaniya ug asawa unya nanganak alang kaniya
ang iyang asawa sa mga anak nga lalaki o mga babaye, ang
asawa ug ang iyang mga anak mapanag-iya sa iyang agalon,
ug molakaw siya nga mag-inusara. **5** Apan kung mosulti gayod
ang ulipon, "Gihigugma ko ang akong agalon, ang akong
asawa, ug ang akong mga anak; dili ako mopahawa," **6** nan
pagadad-on siya sa iyang agalon ngadto sa Dios. Kinahanglan
dad-on siya sa iyang agalon ngadto sa pultahan o sa haligi
sa pultahan ug kinahanglan bangagan sa iyang agalon ang
dalunggan sa ulipon gamit ang galamiton sa pagbangag. Unya
maulipon siya sa tibuok niyang kinabuhi. **7** Kung ibaligya sa
usa ka tawo ang iyang anak nga babaye ingon nga ulipon, dili
siya buhian sama sa ginabuhat sa mga ulipong lalaki. **8** Kung
dili siya makapahimuot sa iyang agalon, nga nagpili kaniya
aron maiya, nan ang agalon makabaligya kaniya pagbalik.
Walay katungod ang agalon sa pagbaligya kaniya ngadto
sa mga langyaw. Wala gayod siyay katungod niana, sanglit
gitamod man niya siya nga malinglahon. **9** Kung ang iyang
agalon magpili kaniya aron maasawa sa iyang anak nga lalaki,
kinahanglan nga tagdon niya siya sama sa iyang anak nga
babaye. **10** Kung maminyo siya ug laing babaye, kinahanglan
nga dili niya kuhaan ang pagkaon sa unang asawa, mga
bisti, o ang iyang katungod sa pagkaasawa. **11** Apan kung
dili niya mahatag kining tulo ka butang ngadto kaniya, nan
gawasnon siyang makapahawa nga walay ibayad nga salapi.
12 Si bisan kinsa kadtong modagmal sa usa ka tawo aron
siya mamatay, kanang tawhana kinahanglan patyon. **13** Kung
ang tawo wala magplano niining daan, kondili wala kini tuyoa,
nan mopili ako ug usa ka dapit nga iyang kadangpan. **14**
Kung tinuyoan sa tawo ang pagdagmal sa iyang isigkatawo
ug mopatay kaniya sumala sa malimbungon nga plano, nan
kuhaa ninyo siya, bisan pa kung anaa siya sa halaran sa Dios,
aron patyon siya. **15** Si bisan kinsa kadtong magpasakit sa
iyang amahan o inahan kinahanglan gayod patyon. **16** Si
bisan kinsa ang modagit sa usa ka tawo ug mobaligya kaniya,
o ang tao makaplagan nga iyang gitagoan, kanang tawo nga
nagdagit kinahanglan gayod patyon. **17** Si bisan kinsa ang
motunglo sa iyang amahan o sa iyang inahan kinahanglan
gayod patyon. **18** Kung mag-away ang mga tawo ug dagmalan
sa usa ang laing tawo gamit ang bato o sa iyang kinumo, ug
wala mamatay kanang tawhana, apan naglubog siya sa iyang
higdaanan; **19** unya kung mamaayo na siya ug makalakaw na
gamit ang iyang sungkod, ang tawo nga nagdagmal kaniya
kinahanglan mobayad sa iyang oras nga nausik; kinahanglan
mobayad usab siya hangtod mamaayo na gayod siya. Apan
kanang tawhana dili sad-an sa pagpatay. **20** Kung bunalan

sa usa ka tawo ang iyang ulipong lalaki o babaye gamit ang
sungkod, ug kung mao kana ang hinungdan nga mamatay ang
ulipon, nan angay gayong silotan kanang tawhana. **21** Apan,
kung buhi pa ang ulipon sulod sa usa o duha ka adlaw, dili
angay silotan ang agalon, tungod kay nag-antos man siya sa
pagkawala sa iyang ulipon. **22** Kung adunay mag-away nga
mga tawo ug makaangin nga makuhaan ang usa ka babayeng
mabdos, apan wala nay laing kadaot nga nahitabo kaniya,
nan ang tawong sad-an kinahanglan magmulta sumala sa
gipangayo kaniya sa bana sa babaye, ug magabayad siya
sumala sa hukom sa maghuhukom. **23** Apan kung adunay
kadaot nga mahitabo, nan kinahanglan ang kinabuhi bayrag
kinabuhi, **24** ang usa ka mata bayrag mata, ang ngipon bayrag
ngipon, ang kamot bayrag kamot, ang tiil bayrag tiil, **25** ang
paso bayrag paso, ang samad bayrag samad, o ang labod
bayrag labod. **26** Kung maigo sa usa ka tawo ang mata sa
iyang ulipong lalaki o sa iyang ulipong babaye ug mabuta
kini, nan palakwon niya ang ulipon ingon nga bayad alang sa
iyang mata. **27** Kung mapangag niya ang ngipon sa iyang
ulipong lalaki o babaye, angay niyang palakwon ang ulipon
ingon nga bayad alang sa ngipon. **28** Kung ang torong baka
makasungag sa usa ka lalaki o babaye hangtod mamatay,
kinahanglan gayod batohon ang baka, ug dili kan-on ang unod
niini; apan ang tag-iya sa maong baka dili silotan. **29** Apan
kung nabatasan na sa baka ang pagpanungag kaniadto, ug
gipasidan-an na ang tag-iya apan wala niya kini bantayi, unya
makapatay ang torong baka ug lalaki o babaye, batohon gayod
kanang torong baka, ug patyon usab ang tag-iya niini. **30** Kung
gikinahanglan ang bayad alang sa paglukat sa iyang kinabuhi,
pagabayran niya ang tibuok kantidad. **31** Kung ang torong
baka makapanungag sa anak nga lalaki o anak nga babaye sa
usa ka tawo, kinahanglan nga buhaton sa tag-iya ang gisugo
sa balaod nga angay niyang buhaton. **32** Kung makapanungag
ang torong baka sa usa ka ulipong lalaki o ulipong babaye,
ang tag-iya sa maong torong baka kinahanglan magbayad ug
30 ka shekels nga plata, ug batohon ang maong baka. **33**
Kung ang usa ka tawo magkuha sa tabon sa usa ka lungag, o
magbangag ug dili niya kini tabonan, ug mahulog niini ang usa
ka torong baka o asno, **34** kinahanglan bayran sa tag-iya ang
nawala. Bayaran niyag salapi ang tag-iya sa namatay nga
mananap, ug maiya na ang patay nga mananap. **35** Kung ang
baka sa usa ka tawo makapatay sa torong baka sa laing tawo,
nan kinahanglan ibaligya nila ang buhi nga torong baka ug
bahinon nila ang halin niini, ug bahinon usab nila ang namatay
nga torong baka. **36** Apan kung ilado na nga gapanungag ang
maong torong baka kaniadto, ug wala kini bantayi sa tag-iya,
bayran gayod niya ang torong baka alang sa torong baka, ug
maiya ang patay nga mananap.

22 Kung ang usa ka tawo mangawat ug usa ka torong
baka o karnero ug ihawon kini ug ibaligya, nan bayran
niya ug lima ka torong baka alang sa usa ka torong baka,
ug ang upat ka karnero alang niadtong usa ka karnero. **2**
Kung ang kawatan nasakpan nga nanglungkab sa balay aron
makasulod, ug kung siya masamaran ug maoy hinungdan nga
mamatay siya, niana nga kahimtang walay sala ang si bisan
kinsa nga makapatay kaniya. **3** Apan kung misubang na ang
adlaw ayha siya makasulod, sad-an ang tawo nga makapatay
kaniya. Ug ang kawatan kinahanglan nga magbayad. Apan
kung wala gayod siyay ikabayad, nan ibaligya siya tungod
sa iyang gikawat. **4** Apan kung ang kinawat nga mananap
mahikaplagan nga anaa sulod sa iyang gipanag-iyahan, bisan
pa kung usa kini ka torong baka, asno, o karnero, bayran niya
kini ug duha ka pilo. **5** Kung ang usa ka tawo magpasibsib sa
iyang kahayopan sa iyang uma o sa kaparasan, ug gibuhian
ang iyang mga mananap, ug nanibsib kini sa uma sa ubang
tawo, kinahanglan bayran niya kini gikan sa labing maayong
abot sa iyang uma, ug sa labing maayo sa iyang kaparasan.
6 Ug kung adunay sunog ug mikuyanap sa katunokan ug
hinungdan nga mangasunog ang binugkos nga mga trigo,
o nanindog nga trigo, o masunog ang uma, ang tawo nga
nagpasiugda sa maong sunog magabayad gayod. **7** Kung
ipiyal sa usa ka tawo ang salapi o katigayonan ngadto sa iyang
silingan aron tipigan, ug kung kawaton kini didto sa balay sa
maong tawo, kung makaplagan ang kawatan, kanang kawatan
magbayad ug duha ka pilo. **8** Apan kung ang kawatan dili
makaplagan, kinahanglan moadto ang tag-iya sa maong balay
sa mga maghuhukom ug makisayod kung nanghilabot ba siya
ngadto sa katigayonan sa iyang silingan. **9** Kay ang matag
panaglalis mahitungod sa usa ka butang, bisan sa torong
baka, sa asno, sa karnero, sa bisti, o sa bisan unsa nga
nawalang butang nga gisulti sa tawo, “Akoa kini,” ang matag
usa moadto sa mga maghuhukom. Ang tawo nga makaplagan
sa maghuhukom nga sad-an kinahanglang mobayad ug duha
ka pilo ngadto sa iyang silingan. **10** Kung ipiyal sa usa ka tawo
ngadto sa iyang isigkatawo ang asno, torong baka, karnero, o
bisan unsang mananap aron alimahan, ug kung mamatay
kini o masamdan o pagaabogon kini nga walay makakita, **11**
ang panumpa ngadto kang Yahweh magpataliwala kanilang
duha, bisan paman o walay usa ka tawo nga nanghilabot
ngadto sa bahandi sa iyang isigkatawo. Kinahanglan nga
dawaton kini sa tag-iya, ug ang usa dili magbayad. **12** Apan
kung gikawat kini gikan kaniya, kinahanglan mobayad siya
sa tag-iya niini. **13** Kung gikuniskunis ang mananap, ipadala
kini kaniya ngadto sa tag-iya ingon nga pagpamatuod. Dili
siya magabayad niadtong nakuniskunis na. **14** Kung ang
usa ka tawo manghulam sa bisan unsang mananap sa iyang
isigkatawo ug nasamdan ang mananap o mamatay nga wala
didto ang tag-iya, kinahanglan bayaran gayod sa tawo ang
nahulam. **15** Apan kung ang tag-iya anaa didto, walay bayran
ang maong tawo; kung ang mananap inabangan, bayran
kini sa iyang suhol. **16** Kung manintal ang usa ka lalaki sa
usa ka ulay nga dili pa kinasal, ug kung makigdulog siya
kaniya, kinahanglan nga minyoan gayod niya siya pinaagi
sa pagbayad sa babaye ug bugay nga gikinahanglan alang
niini. **17** Ug kung ang iyang amahan magdumili gayod sa
pagpaminyo kaniya ngadto sa lalaki, magbayad gayod siya ug
salapi sumala sa bugay alang sa mga ulay. **18** Ayaw gayod
ninyo tugoti nga mabuhi ang babayeng diwatahan. **19** Si
bisan kinsa nga makigdulog sa mananap pagapatyon gayod.
20 Si bisan kinsa nga mohalad ngadto sa laing dios gawas
kang Yahweh pagalaglagon gayod. **21** Ayaw ninyo limbongi o
daogdaoga ang mga langyaw, kay mga langaw kamo sa yuta
sa Ehipto. **22** Ayaw ninyo daogdaoga ang mga balo o mga
ilo. **23** Kung sakiton ninyo sila sa bisan unsang paagi, ug
kung makitabang sila kanako, paminawon ko gayod ang ilang
pagpangaliyupo. **24** Magadilaab ang akong kasuko, ug patyon
ko kamo pinaagi sa akong espada; ang inyong mga asawa
mangabalo, ug ang inyong mga anak mangailo. **25** Kung
magpautang kamo ug salapi sa akong katawhan diha kaninyo
nga mga kabos, ayaw kamo sa patanto sama sa tigpautang o
magpatubo ngadto kaniya. **26** Kung kuhaon ninyo ang bisti
sa inyong isigkatawo ingon nga panaad, ibalik mo kini sa dili
pa mosalop ang adlaw, **27** kay mao lamang kini ang iyang
pangtabon; mao kini ang iyang bisti alang sa iyang lawas.

Unsa nalang man ang iyang katulgan? Kung motawag siya
kanako, paminawon ko siya, kay ako maluluy-on man. **28**
Ayaw ako pasipad-i ang Dios, ni tunglohon ang magmamando
sa inyong katawhan. **29** Ayaw ninyo ihikaw ang halad gikan sa
inyong abot o sa pugaanan sa bino. Kinahanglan nga ihalad
ninyo kanako ang kamagulangan ninyong anak nga mga
lalaki. **30** Buhaton usab ninyo kana sa inyong mga baka ug sa
inyong mga karnero. Sulod sa pito ka adlaw magpabilin sila sa
ilang mga inahan, apan sa ikawalo nga adlaw kinahanglan
nga ihatag ninyo sila kanako. **31** Mahimo kamong mga tawo
nga gilain alang kanako. Busa dili kamo magakaon sa bisan
unsang karne nga gikuniskunis sa mga mananap diha sa
kapatagan. Hinuon, kinahanglan nga ilabay ninyo kini ngadto
sa mga iro.

23 Ayaw kamo pagbalita ug bakak mahitungod kang bisan
kinsa. Ayaw pagtipon sa mga tawong daotan aron
magsaksi ug bakak. **2** Ayaw kamo pagpahiuyon sa panon sa
katawhan nga nagabuhat ug daotan, ni magpamatuod kamo
samtang tuison ang hustisya aron matuman ang panon sa
katawhan. **3** Ayaw dapigi ang tawong kabos kung husayon
siya. **4** Kung makita ninyo ang torong baka o asno sa inyong
kaaway nga nasaag, dad-a kini balik kaniya. **5** Kung makita
ninyo nga natumba ang asno sa usa ka tawo nga nagdumot
kaninyo ug nadat-ugan sa iyang karga, ayaw biyai kanang
tawhana. Kinahanglan tabangan ninyo siya uban ang iyang
asno. **6** Ayaw ninyo tuisa ang katarong kung kinahanglan
unta maadto sa mga tawong kabos ang hukom sa husay. **7**
Ayaw pakig-ipon sa mga tawong nagabuhat ug bakak nga
mga pasangil, ug ayaw patya ang walay sala o matarong, kay
dili ko labanan ang daotan. **8** Ayaw pagdawat ug suborno,
kay ang suborno makabuta niadtong makakita, ug motuis sa
matuod nga mga pulong sa mga tawo. **9** Ayaw daogdaoga
ang mga langyaw, sanglit nasayod man kamo sa kinabuhi sa
langyaw, kay mga langyaw man kamo sa yuta sa Ehipto. **10**
Sulod sa unom ka tuig magapugas kamo sa inyong yuta ug
magtigom sa abot niini. **11** Apan sa ikapito ka tuig biyai ninyo
kini nga wala daroha ug wala atimana, aron nga ang mga
kabos nga anaa uban sa inyong mga tawo makakaon. Sa ilang
salin, makakaon usab ang ihalas nga mga mananap. Buhata
usab ninyo kini sa inyong mga kaparasan ug kaolibohan.
12 Sulod sa unom ka adlaw pagabuhaton ninyo ang inyong
buluhaton, apan sa ikapito ka adlaw kinahanglan magpahulay
kamo. Buhata kini aron nga makapahulay ang inyong torong
baka ug asno, ug aron makapahulay ug mabaskog usab ang
anak nga lalaki sa inyong ulipong babaye ug si bisan kinsa
nga langyaw. **13** Pagmatngon sa tanan nga gisulti ko kaninyo.
Ayaw isulti ang ngalan sa laing mga dios, ni madungog ang
ilang mga ngalan gikan sa inyong baba. **14** Maglakaw kamo
aron sa pagsaulog sa kasaulogan alang kanako makatulo sa
matag tuig. **15** Matngonan ninyo ang Kasaulogan sa Tinapay
nga Walay Patubo. Ingon sa gimando ko kaninyo, magakaon
kamo ug tinapay nga walay patubo sulod sa pito ka adlaw.
Niadtong panahona, mag-atubang kamo kanako sa bulan sa
Abib, nga gitakdo gayod niini nga katuyoan. Nga anaa niini nga
bulan migawas kamo gikan sa Ehipto. Apan dili kamo moadto
kanako nga walay dala. **16** Bantayan ninyo ang Kasaulogan
sa Abot, ang unang bunga sa inyong mga paghago nga inyong
gipugas sa inyong mga uma. Ug bantayan usab ninyo ang
Kasaulogan sa Pagtapok sa kataposan sa tuig, sa dihang
tigomon ninyo ang abot nga gikan sa inyong mga uma. **17**
Ang tanan ninyong mga lalaki mag-atubang kang Ginoong
Yahweh makatulo sa matag tuig. **18** Ayaw gayod ninyo ihalad
ang dugo gikan sa mga hinalad nga alang kanako uban
ang tinapay nga adunay patubo. Ang tambok nga gikan sa
mga halad diha sa akong kasaulogan kinahanglan dili ibilin
nga mabuntagan. **19** Pagadad-on ninyo ang unang abot sa
inyong yuta ngadto sa akong balay, sa balay ni Yahweh nga
inyong Dios. Ayaw pagalat-i ang nating kanding gikan sa
gatas sa inahan niini. **20** Magpadala ako ug anghel diha sa
inyong unahan aron sa pagbantay sa inyong dalan, ug aron
sa pagdala kaninyo ngadto sa dapit nga akong giandam. **21**
Pamati kamo kaniya ug pagtuman kaniya. Ayaw siya hagita,
kay dili kamo niya pasayloon sa inyong mga kalapasan. Ang
akong ngalan anaa kaniya. **22** Kung magtuman gayod kamo
sa iyang tingog ug magbuhat sa tanan niyang isulti kaninyo,
nan mamahimo akong kaaway sa inyong mga kaaway ug
tigpanimalos sa mga nagapanimalos kaninyo. **23** Mag-una
ang akong anghel kaninyo ug dad-on kamo ngadto sa mga
Amonihanon, sa mga Hitihanon, sa mga Perisihanon, sa mga
Canaanhon, sa mga Hibitihanon, ug sa mga Jebusihanon.
Laglagon ko sila. **24** Ayaw gayod kamo pagyukbo sa ilang
mga dios, magsimba kanila, o magbuhat sa ilang gipangbuhat.
Hinuon, laglagon ninyo sila sa hingpit ug dugmokon ang
ilang mga haligi nga bato. **25** Magsimba kamo kang Yahweh
nga inyong Dios, ug panalanginan niya ang inyong tinapay
ug tubig. Ug pagawagtangon ko ang balatian diha kaninyo.
26 Wala gayoy babaye nga dili makaanak o makuhaan sa
inyong yuta. Lugwayan ko ang inyong kinabuhi. **27** Ipadangat
ko pag-una ang akong kahadlok ngadto sa kayutaan nga
inyong adtoan. Patyon ko ang mga tawo nga inyong ikatagbo.
Ipakalagiw ko ang inyong mga kaaway kaninyo tungod sa
kahadlok. **28** Magpadala ako ug mga tambuboan sa inyong
unahan nga maoy mopahawa sa mga Hibitihanon, mga
Canaanhon, ug mga Hitihanon sa inyong atubangan. **29**
Dili ko sila papahawaon sulod sa usa ka tuig, tungod kay
mahimong biniyaan ang yuta, ug ang mga ihalas nga mga
mananap managhan alang kaninyo. **30** Hinuon, hinayhinay ko
silang pagaabogon gikan sa inyong atubangan hangtod nga
mamahimo kamong magmabungahon ug mapanunod ang
yuta. **31** Buhaton ko nga ang inyong utlanan moabot gikan sa
Pulang Dagat ngadto sa Dagat sa mga Filistihanon, ug gikan
sa kamingawan ngadto sa Suba sa Eufrates. Ihatag ko kaninyo
ang kadaogan sa yuta nga pagapuy-an. Papahawaon ninyo
sila diha sa inyong atubangan. **32** Ayaw kamo pagpakigsaad
kanila o sa ilang mga dios. **33** Ayaw sila papuy-a sa inyong
yuta, kay tingali makasala kamo batok kanako. Kung magsimba
kamo sa ilang mga dios, mamahimo gayod kini nga inyong lit-
ag.'"

24 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Tungas kamo
nganhi kanako—ikaw, si Aaron, si Nadab, si Abihu,
ug ang 70 ka mga kadagkoan sa Israel, ug simbaha ako
samtang atua pa kamo sa halayo. **2** Si Moises lamang ang
makaduol kanako. Kinahanglan nga dili magpaduol ang uban,
o motungas ang katawhan uban kaniya." **3** Giadto ni Moises
ang katawhan ug gisuginlan sa tanang mga pulong ug sa
mga kasugoan ni Yahweh. Nagdungan pagtubag ang tibuok
katawhan ug miingon, "Tumanon namo ang tanan nga mga
pulong nga giingon ni Yahweh." **4** Unya gisulat ni Moises ang
tanang mga pulong ni Yahweh. Sayo sa kabuntagon, gitukod ni
Moises ang usa ka halaran didto sa tiilan sa bukid ug gihan-ay
ang napulog duha ka dagkong bato nga daw haligi, aron nga
ang mga bato magpaila sa napulog duha ka tribo sa Israel. **5**
Nagsugo siya ug pipila ka mga batan-ong lalaki nga Israelita
aron mohalad sa mga halad sinunog ug mga halad sa pakigdait

nga torong baka alang kang Yahweh. **6** Gikuha ni Moises ang
katunga sa dugo ug gibutang kini sa mga panaksan; unya
gisablig niya ang laing katunga didto sa halaran. **7** Gikuha
niya ang basahon sa Kasabotan ug gibasa kini sa makusog
ngadto sa katawhan. Miingon sila, "Pagabuhaton namo ang
tanan nga gisulti ni Yahweh. Magmatinumanon gayod kami." **8**
Unya gikuha ni Moises ang dugo ug gisablig kini ngadto sa
katawhan. Miingon siya, "Mao kini ang dugo sa kasabotan nga
gihimo ni Yahweh tali kaninyo pinaagi sa paghatag kaninyo
niining panaad kauban niining tanang mga pulong." **9** Unya
mitungas sa bukid si Moises, si Aaron, si Nadab, si Abihu, ug
ang 70 ka mga kadagkoan sa Israel. **10** Nakita nila ang Dios
sa Israel. Sa iyang tiilan ang usa ka daw salog nga hinimo sa
batong Safiro, sama ka hayag sa kalangitan. **11** Ang Dios
wala magbakyaw sa iyang kamot tungod sa kasuko batok sa
mga kadagkoang mga Israelita. Nakita nila ang Dios, unya
nangaon sila ug nanginom. **12** Miingon si Yahweh ngadto
kang Moises, "Tungas nganhi kanako sa bukid ug pabilin
didto. Ihatag ko kanimo ang mga papan nga bato nga akong
gisulatan sa balaod ug sa mga kasugoan, aron matudloan mo
sila." **13** Busa mibiya si Moises uban ang iyang kaabag nga si
Josue ug mitungas didto sa bukid sa Dios. **14** Gisultihan nang
daan ni Moises ang mga kadagkoan, "Pabilin dinhi ug paghulat
hangtod nga makabalik kami dinhi kaninyo. Magpabilin uban
kaninyo si Aaron ug si Hur. Kung adunay mga panagbingkil
si bisan kinsa, paadtoa siya kanila." **15** Busa mitungas si
Moises sa bukid, ug natabonan kini sa panganod. **16** Ang
gamhanang himaya ni Yahweh mikunsad sa Bukid sa Sinai,
ug mitabon ang panganod sa bukid sulod sa unom ka adlaw.
Sa ikapitong adlaw gitawag niya si Moises gikan sa taliwala sa
panganod. **17** Ang dagway sa himaya ni Yahweh sama sa
nagdilaab nga kalayo ibabaw sa bukid sa panan-aw sa mga
Israelita. **18** Misulod si Moises sa panganod ug mitungas sa
bukid. Nagpabilin siya didto sa bukid sulod sa 40 ka adlaw ug
40 ka gabii.

25 Mingon si Yahweh kang Moises, **2** "Sultihi ang mga
Israelita nga magdala ug halad alang kanako gikan sa
matag tawo nga manggihatagon. Kinahanglan kamo mao ang
modawat niining mga halad alang kanako. **3** Mao kini ang mga
halad nga kinahanglan mong dawaton gikan kanila: bulawan,
plata, bronse; **4** asul, tapol, ug pula nga butang; pino nga
lino; balahibo sa kanding; **5** mga panit sa laking karnero nga
tininaan ug pula ug panit sa mananap nga dugong; kahoy
nga akasya; **6** ang lana alang sa mga lampara sa balay
alampoanan; mga pahumot alang sa lanang igdidihog ug
ang mahumot nga insenso; **7** mga bato nga onix ug ang
ubang mahalon nga mga bato nga ibutang alang sa efod
ug sa tabon sa dughan. **8** Pabuhata sila ug usa ka balay
alampoanan aron akong kapoy-an uban kanila. **9** Kinahanglan
buhaton mo kini sumala sa mga plano nga akong ipakita
kanimo alang sa tabernakulo ug alang sa tanang kasangkapan
niini. **10** Magahimo sila ug usa ka sudlanan gamit ang kahoy
nga akasya. Ang gitas-on niini kinahanglan may 2 ug1/2
ka cubit; ang gilapdon niini may 1 ug 1/2 ka cubit; ug ang
gihabugon 1 ug 1/2 ka cubit. **11** Kinahanglan haklapan ninyo ug
lunsayng bulawan ang sulod ug sa gawas niini, ug kinahanglan
hal-opan ninyo ug bulawan ang kilid sa ibabaw niini. **12**
Kinahanglan hulmahon ninyo ug upat ka liningin nga bulawan
alang niini, ug ikabit kini sa upat ka tiil sa arka sa kasabotan,
ang duha ka mga liningin sa pikas kilid, ug laing duha ka
liningin sa pikas kilid usab. **13** Kinahanglan buhaton ninyo ang
dayonganan gamit ang kahoy nga akasya ug putoson ninyo
kini ug bulawan. **14** Isuksok ninyo ang dayongan didto sa mga
liningin nga nahimutang sa isigkakilid sa arka sa kasabotan,
aron madayongan ang arka sa kasabotan. **15** Kinahanglan
ibilin ang mga dayonganan diha sa mga liningin sa arka sa
kasabotan; dili nila kini tanggalon. **16** Kinahanglan isulod
ninyo sa arka sa kasabotan ang kasugoan nga akong ihatag
kanimo. **17** Kinahanglan himoon ninyo ang usa ka tabon gamit
ang lunsay nga bulawan. Ang gitas-on niini kinahanglan 2
ug 1/2 ka cubit, ug ang gilapdon niini 1 ug 1/2 ka cubit. **18**
Kinahanglan hulmahon ninyo ang duha ka kerubim sa sinalsal
nga bulawan alang sa isigkatumoy sa tabon. **19** Ibutang ang
usa ka kerubim sa pikas tumoy sa tabon, ug ang laing kerubim
sa laing tumoy. Kinahanglan himoon kini unay gayod sa tabon.
20 Kinahanglan ibukhad pataas sa kerubim ang ilang mga
pako ug mapandungan nila ang tabon. Ang mga kerubim
kinahanglan mag-atubang sa usag-usa ug modungaw sa tunga
sa tabon. **21** Kinahanglan ibutang ninyo ang tabon ibabaw sa
arka sa kasabotan, ug ibutang ninyo sa arka sa kasabotan
ang kasugoan nga ihatag ko kanimo. **22** Makigkita ako kanimo
didto sa arka sa kasabotan. Makigsulti ako kanimo gikan sa
akong nahimutangan ibabaw sa tabon sa sudlanan. Makigsulti
ako kanimo mahitungod sa tanang mga sugo nga ihatag ko
kanimo alang sa mga Israelita diha sa taliwala sa duha ka
kerubim nga nahimutang ibabaw sa arka sa kasabotan. **23**
Kinahanglan himoon ninyo ang lamesa gamit ang kahoy nga
akasya. Ang gitas-on niini kinahanglan duha ka cubit; ang
gilapdon niini usa ka cubit, ug ang gihabugon usab niini 1 ug
1/2 ka cubit. **24** Putoson ninyo kini ug lunsay nga bulawan
unya rebitihan ug bulawan ang palibot sa ibabaw niini. **25**
Kinahanglan himoan ninyo kini ug rebiti nga may gilapdon
nga usa ka dangaw, rebitihi ang palibot niini ug bulawan. **26**
Kinahanglan himoan ninyo kini ug upat ka liningin nga bulawan
alang sa tabla ug ikabit ang upat ka mga liningin diha sa upat
ka mga eskina, nga nahimutangan sa upat ka mga tiil sa
lamesa. **27** Ang mga liningin kinahanglan makabit sa rebiti
aron kasuksokan sa mga dayongan, aron madayongan ang
lamesa. **28** Kinahanglan himoon ninyo ang mga dayongan
gamit ang kahoy nga akasya ug putoson kini ug bulawan aron
madayongan nila kini. **29** Himoon ninyo ang mga plato, mga
kutsara, mga tibod, ug mga panaksan nga gamiton pangbubo
sa halad nga ilimnon. Kinahanglan himoon ninyo kini gamit ang
lunsay nga bulawan. **30** Kinahanglan ibutang ninyo kanunay
ang tinapay diha sa lamesa nga anaa sa akong atubangan.
31 Kinahanglan maghimo ka ug tungtonganan sa lampara
nga sinalsal gikan sa lunsay nga bulawan. Pagahimoon ang
tungtonganan sa lampara uban ang patunganan ug ang lawas
niini. Ang mga kupa sa lampara, ang mga dahondahon niini,
ug ang bulakbulak niini himoon ang tanan nga unay sa lawas
niini. **32** Ang unom ka mga sanga kinahanglan maglabaw
pataas gikan sa isigkakilid niini—ang tulo ka sanga molabaw
gikan sa usa ka kilid niini, ug ang laing tulo ka sanga molabaw
sa laing kilid niini. **33** Ang una nga sanga kinahanglan adunay
hinimo nga tulo ka kupa nga daw sama sa mga bulak sa
almendras, uban ang dahondahon nga tungtonganan ug ang
bulakbulak, ug sa lain nga sanga himoa ang tulo ka kupa nga
daw sama sa mga bulak sa almendras uban ang dahondahon
ug mga bulakbulak. Kinahanglan mahisama ang tanang unom
ka mga sanga nga naglabaw sa tungtonganan sa lampara. **34**
Ang maong tungtonganan sa lampara, ang lawas nga anaa sa
tunga, kinahanglan adunay upat ka hinimong kupa nga daw
sama sa mga bulak sa almendras, uban ang mga dahondahon
sa ilalom sa lawas sa sanga ug ang mga bulakbulak. **35**

Kinahanglan adunay dahondahon sa ilalom sa unang pares sa
mga sanga—nga unay paghimo niini, ug mga dahondahon
sa ilalom sa ikaduhang pares sa sanga—nga unay gihapon
sa paghimo niini. Sama gihapon niini ang ikatulong pares sa
sanga, kinahanglan nga adunay mga dahondahon sa ilalom
sa sanga nga unay gihapon sa paghimo niini. Kinahanglan
managsama kining unom ka sanga nga gipasanga gikan sa
tungtonganan sa lampara. **36** Ang ilang mga dahondahon
sa ilalom ug ang mga sanga kinahanglan unay paghimo sa
sinalsal nga lunsay nga bulawan. **37** Kinahanglan himoon
ninyo ang tungtonganan sa lampara nga may pito ka mga
lampara ug itaod ang mga lampara aron makahatag kini
ug kahayag. **38** Ang mga sipit ug ang mga butangan niini
kinahanglan hinimo sa lunsay nga bulawan. **39** Gamita ang
usa ka talent sa lunsay nga bulawan aron sa paghimo sa
tungtonganan sa lampara ug sa mga dayandayan niini. **40**
Buhata gayod kini sumala sa sumbanan nga akong gipakita
kanimo didto ibabaw sa bukid.

26 Kinahanglan buhaton ninyo ang tabernakulo nga may
napulo ka tabil nga hinimo sa pino nga lino ug linubid
nga asul, tapul, ug pula nga bordahan sa dagway sa kerubim.
Pagabuhaton kini sa hanas nga tigbuhat. **2** Ang gitas-on sa
matag tabil kinahanglan 28 ka cubit, ug ang gilapdon niini upat
ka cubit. Kinahanglan ang tanan nga mga tabil managsama
gayod ang sukod. **3** Kinahanglan sumpaysumpayon sa pagtahi
ang lima ka mga tabil, ug sama usab ang buhaton sa laing
lima ka mga tabil. **4** Kinahanglan himoon ninyo ang mga
liningin nga asul nga ibutang sa tumoy sa tabil sa matag hut-
ong. Sa samang paagi, buhaton usab ninyo ang susamang
han-ay sa liningin sa ikaduhang hut-ong sa tabil. **5** Buhata
ninyo ang 50 ka mga liningin sa unang tabil, ug buhata ang
dugang 50 ka mga liningin sa tumoy sa ikaduhang hut-ong
sa tabil. Buhata kini aron mag-atbangay ang mga liningin sa
usag-usa. **6** Kinahanglan buhaton ninyo ang 50 ka mga kaw-
itanan nga bulawan ug isumpay ang mga tabil aron masumpay
ang tabernakulo. **7** Kinahanglan buhaton ninyo ang mga tabil
gikan sa balahibo sa kanding alang sa atop sa tabernakulo.
Kinahanglan himoon ninyo ang napulog usa nga mga tabil.
8 Ang gitas-on sa matag tabil kinahanglan nga 30 ka cubit,
ug ang gilapdon sa tabil may upat ka cubit. Kinahanglan
managsama ang sukod sa napulog duha nga mga tabil. **9**
Kinahanglan sumpaysumpayon ninyo pagtahi ang lima ka mga
tabil ug ilahi ang laing unom ka mga tabil. Kinahanglan piloon
ninyo kaduha ang ikaunom nga tabil diha sa atubangan sa
tolda. **10** Kinahanglan nga buhaton ninyo ang 50 ka buok
nga mga liningin sa tumoy sa daplin sa unang hut-ong sa
tabil, ug ang dugang 50 ka mga liningin sa tumoy sa daplin
sa tabil nga mosumpay sa ikaduhang hut-ong sa tabil. **11**
Kinahanglan buhaton ninyo ang 50 ka mga kaw-itanan nga
bronse ug ibutang ngadto sa mga liningin. Unya isumpay ang
sidsid sa tolda aron mausa kini. **12** Ang nabilin nga katunga
sa tabil, nga maoy nagbitay nga nahibilin sa tabil sa tolda,
kinahanglan ipabitay didto dapit sa likod sa tabernakulo. **13**
Kinahanglan adunay usa ka cubit sa pikas tabil, ug laing
usa ka cubit sa tabil nga anaa sa pikas bahin—nga mao
ang sobra sa gitas-on sa tabil sa tolda kinahanglan ipabitay
lapas sa isigkakilid sa mga tabernakulo aron pagtabon niini ug
ngadto sa laing bahin, aron matabonan kini. **14** Kinahanglan
buhaton ninyo ang atop alang sa tabernakulo gamit ang panit
sa laking karnero nga gitina ug pula, ug ang laing maayong
panit nga iatop ibabaw niana. **15** Kinahanglan maggabas
kamo ug tul-id nga tabla gikan sa kahoy nga akasya alang sa
tabernakulo. **16** Ang gitas-on sa matag tabla kinahanglan nga
napulo ka cubit, ug ang gilapdon niini 1 ug 1/2 ka cubit. **17**
Kinahanglan nga adunay duha ka ugsok sa matag tabla aron
masumpay sa matag tabla. Kinahanglan buhaton ninyo ang
tanang tabla sa tabernakulo sa sama niining paagiha. **18** Sa
dihang buhaton ninyo ang mga tabla alang sa tabernakulo,
kinahanglan nga maggabas kamo ug 20 ka mga tabla alang
sa habagatang bahin. **19** Kinahanglan buhaton ninyo ang
40 ka mga sukaranan nga plata nga ipailalom sa 20 ka
mga tabla. Kinahanglan nga adunay duha ka sukaranan sa
ilalom sa unang tabla aron mopugong, ug duha usab ka
sukaranan ilalom sa ubang mga tabla aron mosangga sa
duha ka haligi. **20** Alang sa ikaduhang bahin sa tabernakulo,
didto sa amihanan, kinahanglan maggabas kamo ug 20 ka
mga tabla **21** ug ang ilang 40 ka mga sukaranan nga plata.
Kinahanglan may duha ka sukaranan sa unang tabla, duha
ka sukaranan ilalom sa sunod nga tabla, ug sa uban pa. **22**
Alang sa likod nga bahin sa tabernakulo didto sa kasadpan,
kinahanglan maggabas kamo ug unom ka mga tabla. **23**
Kinahanglan magbuhat kamo ug duha ka mga tabla alang
sa likod nga mga eskina sa tabernakulo. **24** Kinahanglan
nga mabulag kining mga tabla sa ubos, apan itakdo kini sa
ibabaw sa samang liningin. Kinahanglan mao usab kini ang
pamaagi sa luyo nga bahin sa mga eskina. **25** Kinahanglan
may walo ka mga tabla, uban sa ilang mga sukaranan nga
plata. Kinahanglan nga adunay 16 tanan ka mga sukaranan,
may duha ka sukaranan sa ilalom sa unang tabla, duha ka
sukaranan sa ilalom sa sunod nga tabla, ug sa uban pa. **26**
Kinahanglan buhaton ninyo ang mga pangbabag gamit ang
kahoy nga akasya—lima alang sa mga tabla sa usa ka kilid sa
tabernakulo, **27** lima ka pangbabag alang sa mga tabla sa
laing kilid sa tabernakulo, ug ang lima ka mga pangbabag
alang sa mga tabla sa luyo nga bahin sa tabernakulo didto sa
kasadpan. **28** Ang pangbabag nga anaa sa tunga sa mga
tabla, nga naggikan sa tungatunga kinahanglan mosangko
sa isigkatumoy. **29** Kinahanglan putoson ninyo ug bulawan
ang mga tabla. Buhata ninyo ang liningin nga bulawan, aron
kasuksokan sa mga pangbabag, unya putosa ug bulawan ang
mga dayongan. **30** Kinahanglan tukoran ninyo ang tabernakulo
pinaagi sa pagsunod sa plano nga gipakita kanimo ibabaw
sa bukid. **31** Kinahanglan buhaton ninyo ang usa ka tabil
sa linubid nga asul, tapol, ug pula, ug sa pino nga lino, nga
binurdahan sa hulagway sa kerubim, nga hinimo sa hanas
nga tigburda. **32** Kinahanglan ipakabit ninyo kini sa upat
ka haligi sa kahoy nga akasya nga hinaklapan ug bulawan.
Kining mga haligi kinahanglan nga adunay mga kaw-itanan
nga bulawan nga gitungtong ibabaw sa upat ka plata nga mga
sukaranan. **33** Ipakabit ninyo ang tabil ilalom sa mga kaw-
itanan, ug kinahanglan ipasulod ninyo ang arka sa kasabotan.
Ang tabil mao ang mag-ulang sa balaang dapit ug sa labing
balaang dapit. **34** Itabon ninyo ang tabon ibabaw sa arka sa
kasabotan, nga atua sa labing balaang dapit. **35** Ipahimutang
ninyo ang lamesa gawas sa tabil. Kinahanglan ipahimutang
ninyo ang tungtonganan sa lampara atbang sa lamesa sa
habagatang bahin sa tabernakulo. Ang lamesa kinahanglan
atua sa amihanang dapit. **36** Kinahanglan maghimo kamo ug
tabil alang sa agianan sa tolda. Kinahanglan buhaton ninyo
kini gikan sa mga linubid nga asul, sa tapul, ug pula ug linubid
nga pinong lino, nga binuhat sa usa ka tigburda. **37** Alang sa
mga tabil, kinahanglan maggabas kamo ug lima ka mga haligi
nga akasya ug putoson kini ug bulawan. Ang mga kaw-itanan

niini kinahanglan nga bulawan usab, ug hulmahon ninyo ang
lima ka sukaranan nga bronse alang niini.

27 Paghimo kamo ug halaran nga akasya, nga lima ka
cubit ang gitas-on ug lima ka cubit ang gilapdon. Ang
halaran kinahanglan kwadrado ug tulo ka cubit ang gihabugon.
2 Butangi kini ug sungaysungay sa upat ka eskina nga sama
sa sungay sa torong baka. Ang sungaysungay kinahanglan
himoon unay gihapon sa halaran, ug haklapi kini ug bronse.
3 Paghimo kamo ug mga kasangkapan alang sa halaran:
ang sudlanan sa abo, ug ang mga pala, ang mga panaksan,
ang mga tinidor alang sa karne, ug ang sudlanan sa baga.
Himoa ninyo kining mga kasangkapan gamit ang bronse. **4**
Himoa ang rehas nga bronse alang sa halaran. Himoa ang
mga liningin nga bronse alang sa upat ka eskina sa rehas. **5**
Kinahanglan ibutang ninyo ang rehas sulod sa halaran gikan
sa tungatunga niini hangtod sa ubos. **6** Himoa ninyo ang
mga dayonganan alang sa halaran, gamit ang kahoy nga
akasya, ug kinahanglan haklapan ninyo kini ug bronse. **7**
Isuksok ang dayonganan sa mga liningin, ug ang dayonganan
kinahanglan ipahimutang sa isigkakilid nga bahin sa halaran
aron madayongan kini. **8** Kinahanglan himoon nimo ang
halaran nga may haw-ang, gamit ang mga tabla. Kinahanglan
himoon mo kini sa pamaagi nga gipakita kanimo didto ibabaw
sa bukid. **9** Kinahanglan himoon ninyo ang hawanan alang sa
tabernakulo. Kinahanglan adunay mga tabil sa habagatang
bahin sa hawanan, mga tabil sa pinong lino nga linubid nga
may gitas-on nga 100 ka cubit. **10** Ang mga tabil kinahanglan
adunay 20 ka haligi, uban sa 20 ka bronse nga sukaranan.
Kinahanglan usab nga adunay mga kaw-itanan nga ibutang sa
haligi, ug lakip na ang mga hikot nga plata. **11** Sama usab sa
amihanang bahin, kinahanglan adunay tabil nga 100 ka cubit
ang gitas-on uban sa 20 ka mga haligi, 20 ka mga bronse
nga sukaranan, mga kaw-itanan nga gibutang sa haligi, ug
ang mga hikot nga hinimo sa plata. **12** Diha sa hawanan sa
kasadpang bahin kinahanglan adunay tabil nga 50 ka cubit
ang gitas-on. Kinahanglan adunay napulo ka mga haligi ug
napulo ka mga sukaranan. **13** Ang hawanan usab sa sidlakang
bahin kinahanglan 50 ka cubit ang gitas-on. **14** Ang mga
tabil sa pikas kilid sa pultahan, kinahanglan may gitas-on nga
50 ka cubit. Kinahanglan adunay tulo ka haligi ug tulo ka
sukaranan. **15** Sa pikas kilid usab kinahanglan adunay mga
tabil nga 15 ka cubit ang gitas-on. Kinahanglan aduna usab
kini tulo ka haligi ug tulo ka sukaranan. **16** Diha sa pultahan sa
hawanan kinahanglan ang tabil may gitas-on nga 20 ka cubit.
Ang tabil kinahanglan hinimo sa pinong lino nga panapton
nga asul, tapul, ug pula nga hinimo sa tigburda. Kinahanglan
adunay kini upat ka haligi uban sa upat ka sukaranan. **17**
Ang tanan nga haligi sa hawanan kinahanglan adunay mga
hikot nga plata, mga kaw-itanan nga palata, ug mga sukaran
nga bronse. **18** Ang gitas-on sa hawanan kinahanglan 100 ka
cubit, 50 ka cubit ang gilapdon, ug lima ka cubit ang gihabugon
uban ang pinong linong panapton nga mga tabil, ug mga
sukaranan nga bronse. **19** Ang tanan nga mga kasangkapan
nga gamiton sa tabernakulo, ug ang tanang ugsok sa tolda
alang sa tabernakulo ug sa hawanan kinahanglan hinimo sa
bronse. **20** Kinahanglan nga sugoon mo ang mga Israelita
sa pagdala ug lunsayng lana sa olibo, ug gipuga, alang sa
mga suga aron makasiga sa kanunay. **21** Diha sa tolda
nga tagboanan, sa gawas sa tabil nga atua atubangan sa
tabernakulo nga gisudlan sa arka sa kasabotan, si Aaron ug
ang iyang mga anak kinahanglan magpasiga sa kanunay sa
suga diha sa atubangan ni Yahweh, ssukad sa pagkagabii
hangtod sa pagkabuntag. Kini nga kasugoan magpadayon
hangtod sa mosunod pa nga kaliwatan sa katawhan.

28 Ipatawag si Aaron nga imong igsoon ug ang iyang mga
anak nga lalaki nga si Nadab, si Abihu, si Eleazar ug si
Itamar gikan sa mga Israelita aron mag-alagad sila kanako
ingon nga mga pari. **2** Kinahanglan himoan nimo si Aaron,
nga imong igsoon, ug bisti nga gilain alang kanako. Kini nga
mga bisti alang sa iyang dungog ug himaya. **3** Kinahanglan
makigsulti ka sa tanang tawo nga mga maalamon, kadtong
akong gipuno sa espiritu sa kaalam, aron makatahi sila ug
mga bisti alang kang Aaron aron ilain siya alang kanako sa
pag-alagad kanako ingon nga akong pari. **4** Ang himoon nila
nga mga bisti mao ang tabon sa dughan, ang efod, ang kupo,
ang pangsapaw nga binurdahan, ang purong ug ang bakos.
Kinahanglan tahion nila kini nga mga bisti nga linain alang
kanako. Alang kini sa imong igsoon nga si Aaron ug sa iyang
mga anak nga lalaki aron moalagad sila kanako ingon nga
mga pari. **5** Ang mga tigburda kinahanglan mogamit ug pinong
lino nga dalag, asul, tapul, ug pula. **6** Kinahanglan himoon
nila ang efod sa dalag, asul, tapul, ug pula ngalinubid, ug sa
pinong lino nga linubid usab. Himoon gayod kini sa hanas
nga tigburda. **7** Kinahanglan aduna kini duha ka bahin sa
abaga nga mosumpay sa duha ka tumoy niini. **8** Ang maayong
pagkalubid nga bakos kinahanglan sama sa bakos nga unay
gihapon sa efod, nga hinimo sa linubid nga pinong lino nga
dalag, asul, tapul, ug pula. **9** Pagkuha ug duha ka bato nga
onix ug ikulit ang mga ngalan sa napulo ug duha ka mga
anak ni Israel. **10** Kinahanglan isulat ninyo ang unom ka
ngalan sa usa ka bato ug ang laing unom ka ngalan isulat
sa ikaduhang bato, subay sa ilang adlaw nga natawhan. **11**
Pinaagi sa paghimo sa tigkulit sa bato nga sama sa pagkulit
sa usa ka singsing nga silyo, kinahanglan ikulit ninyo diha
sa duha ka bato ang mga ngalan sa napulo ug duha ka
mga anak nga lalaki ni Israel. Ipatapot kining mga batoha sa
pilitanan nga bulawan. **12** Kinahanglan ibutang ninyo ang
duha ka bato diha sa abagahan sa efod, aron kini nga mga
bato magpahinumdom kang Yahweh sa mga anak nga lalaki
ni Israel. Dad-on ni Aaron diha sa iyang abaga ang ilang
ngalan sa atubangan ni Yahweh ingon nga pagpahinumdom
kaniya. **13** Kinahanglan himoon ninyo ang pilitanan gamit ang
bulawan **14** ug duha ka kadena nga lunsayng bulawan nga
sama sa higot, ug ipakabit ang mga kadena sa pilitanan. **15**
Kinahanglan himoon ninyo ang tabon sa dughan alang sa
pagpakisayod, ang trabaho sa hanas nga tigburda, nga gitahi
sama sa efod. Himoa kini gamit ang linubid nga dalag, asul,
tapul ug pula, ug pinong lino. **16** Kinahanglan kwadrado kini
ug piloa sa makaduha ang tabon sa dughan. Kinahanglan
usa ka span ang gitas-on ug usa ka span ang gilapdon. **17**
Kinahanglan ibutang ninyo dinhi ang upat ka laray sa bililhong
mga bato. Ang unang laray kinahanglan mao ang rubi, ang
topas, ug ang garnet. **18** Ang ikaduhang laray kinahanglan
mao ang esmeralda, ang safiro, ug ang diamante. **19** Ang
ikatulo nga laray kinahanglan mao ang hasinto, ang agata,
ug ang ametis. **20** Ang ikaupat nga laray kinahanglan mao
ang berilo, ang onix, ug ang haspe. Kinahanglan ipatapot kini
sa pilitanan nga bulawan. **21** Kinahanglan nakahan-ay ang
mga bato sumala sa ngalan sa napulo ug duha ka mga anak
nga lalaki ni Israel, ang matag usa niini nahan-ay sumala
sa ngalan. Kinahanglan sama kini sa pagkulit sa pangsilyo,
ang matag ngalan nagpasabot sa usa sa napulog duha ka
mga tribo. **22** Kinahanglan maghimo kamo diha sa tabon sa

dughan ug kadena nga sama sa hikot, sinalapid nga hinimo sa
lunsayng bulawan. **23** Kinahanglan himoon usab ninyo ang
duha ka singsing nga bulawan alang sa tabon sa dughan ug
ibutang kini sa duha sa isig ka tumoy sa tabon sa dughan.
24 Kinahanglan ikabit ninyo ang duha ka kadenang bulawan
sa duha ka eskina sa tabon sa dughan. **25** Ikabit ninyo ang
laing tumoy sa duha ka sinalapid nga kadena diha sa duha ka
pilitanan. Unya kinahanglan ikabit usab ninyo sa abagahan sa
efod sa dapit sa atubangan. **26** Kinahanglan himoon ninyo
ang dugang duha ka singsing nga bulawan, ug ibutang ninyo
kini sa laing duha ka mga eskina sa tabon sa dughan, ubos sa
kilid nga duol sa sulod nga sidsid. **27** Kinahanglan himoon
ninyo ang dugang duha ka singsing nga bulawan, ug ikabit kini
sa ubos sa duha ka abagahan nga bahin sa atubangan sa
efod, duol sa ibabaw nga dapit sa pinong linubid nga bakos sa
efod. **28** Kinahanglan ihikot nila ang mga singsing sa tabon sa
dughan ngadto sa mga singsing sa efod gamit ang asul nga
higot, aron masumpay kini ibabaw sa bakos sa efod. Gihimo
kini aron nga dili matangtang ang tabon sa dughan gikan
sa efod. **29** Sa dihang mosulod si Aaron sa balaang dapit,
kinahanglan dad-on niya ang ngalan sa mga Israelita ibabaw
sa iyang dughan aron sa pagpakisayod, ingon nga padayon sa
pagpahinumdom kang Yahweh. **30** Ibutang ninyo ang Urim ug
ang Tumim diha sa tabon sa dughan alang sa pagpakisayod,
nga kinahanglan anaa sa ibabaw sa dughan ni Aaron sa
dihang moadto siya sa atubangan ni Yahweh. Kanunay dad-on
ni Aaron diha sa iyang dughan ang pamaagi sa paghukom
alang sa katawhan sa Israel didto sa atubangan ni Yahweh. **31**
Kinahanglan tahion ninyo ang kupo sa efod sa lunlon tapul nga
panapton. **32** Kinahanglan aduna kini liab diha sa tunga alang
sa ulo. Kinahanglan tahion ang palibot sa kilid sa liab niini aron
dili kini magisi. Kinahanglan himoon kini sa tigtahi. **33** Sa ubos
nga sidsid, kinahanglan burdahan ninyo kini ug mga bunga
sa granada sa linubid nga asul, tapul, ug pula. Kinahanglan
ipataliwala usab ang kampanilyang bulawan sa palibot niini.
34 Kinahanglan adunay usa ka kampanilyang bulawan ug
usa ka bunga sa granada, ug usa na usab ka kampanilyang
bulawan ug usa ka bunga sa granada ug padayonon kini nga
pagkahan-ay palibot sa sidsid sa kupo. **35** Isul-ob ni Aaron
ang kupo sa dihang mag-alagad siya, ug aron madungog
ang tingog niini sa dihang mosulod siya sa balaang dapit sa
atubangan ni Yahweh ug sa iyang paggawas. Himoon kini aron
dili siya mamatay. **36** Kinahanglan himoon ninyo ang medalyon
nga bulawan nga ibutang sa purong ug kuliti kini, sama sa
nakakulit sa usa ka silyo, “Balaan alang kang Yahweh.” **37**
Kinahanglan ihikot ninyo kining medalyon gamit ang asul nga
hikot sa atubangan sa purong. **38** Kinahanglan anaa kini sa
agtang ni Aaron; dalaon niya kanunay ang bisan unsang sala
nga madala ngadto sa halad sa balaang mga gasa nga gilain
sa mga Israelita alang kang Yahweh. Isul-ob niya kanunay sa
iyang agtang ang purong aron dawaton ni Yahweh ang ilang
mga gasa. **39** Kinahanglan himoon ninyo ang pangsapaw
ug ang purong gamit ang pinong lino. Burdahi usab ninyo
ang bakos nga trabaho sa tigburda. **40** Himoa ninyo ang
mga pangsapaw, mga bakos, ug mga purong sa mga anak
nga lalaki ni Aaron alang sa ilang dungog ug himaya. **41**
Sul-obi si Aaron nga imong igsoon, ug ang iyang mga anak
nga lalaki uban kaniya. Kinahanglan dihogi sila, gahinon, ug
balaana alang kanako, aron mag-alagad sila kanako ingon
nga mga pari. **42** Kinahanglan himoan ninyo sila ug linong
pangbahag nga bisti nga pang-ilalom aron motabon sa ilang
pagkahubo, nga magtabon kanila gikan sa hawak hangtod
sa paa. **43** Kinahanglan isul-ob nila kini nga mga bahag sa
dihang mosulod sila sa tolda nga tagboanan o moduol na sila
halaran sa pag-alagad didto sa balaang dapit. Kinahanglan
buhaton nila kini aron dili sila mahimong sad-an kay kung dili
mamatay gayod sila. Mao kini ang balaod nga dili mausab
alang kang Aaron ug sa mga kaliwatan nga mosunod kaniya.

29 Karon mao kini ang kinahanglan nga imong pagabuhaton
sa paglain kanila alang kanako aron mag-alagad sila
kanako ingon nga mga pari. Pagkuha ug laking nating baka ug
duha ka laking karnero nga walay daot, **2** tinapay ug torta nga
walay igpapatubo, nga sinagulan ug lana. Pagkuha usab ug
nipis nga tinapay nga walay igpapatubo nga gipahiran sa lana.
Paghimo ug nipis nga tinapay gamit ang pinong harina sa
trigo. **3** Kinahanglan ibutang ninyo kini sa usa ka bukag, dad-a
kini nga sinulod sa bukag ug ihalad uban sa laking nating
baka ug duha ka laking karnero. **4** Kinahanglan dad-on mo si
Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki ngadto sa pultahan
sa tolda nga tagboanan ug kinahanglan hugasan mo sila ug
tubig. **5** Kuhaon mo ang bisti ug ipasul-ob kang Aaron ang
pangsapaw nga bisti, ang kupo sa efod, ug ang tabon sa
dughan, ug ipabakos ang maayong pagkaburda nga bakos sa
palibot sa iyang efod. **6** Kinahanglan purongi siya ug ibutang
ang balaang korona diha sa purong. **7** Unya kuhaa ang lana
nga igdidihog ug ibubo sa iyang ulo, ug niini nga paagi dihogi
siya. **8** Dad-a ang iyang mga anak nga lalaki ug ipasul-ob
kanila ang mga pangsapaw nga bisti. **9** Bakosi si Aaron ug
ang iyang mga anak nga lalaki ug sul-obi silag mga purong sa
ulo. Maila ang buluhaton sa pagkapari pinaagi sa balaod nga
dili mausab. Niining paagiha imong balaanon si Aaron ug ang
iyang mga anak nga lalaki aron mag-alagad sila kanako. **10**
Kinahanglan dad-on mo ang tanang laking nating baka sa
atubangan sa tolda nga tagboanan, ug itapion ni Aaron ug
sa iyang mga anak nga lalaki ang ilang mga kamot sa ulo
niini. **11** Kinahanglan ihawon ninyo ang laking nating baka sa
atubangan ni Yahweh sa pultahan sa tolda nga tagboanan.
12 Pagkuha ug diyutay nga dugo sa laking nating baka ug
ipahid sa sungaysungay sa halaran pinaagi sa imong tudlo, ug
kinahanglan nga ibubo mo ang nahibiling dugo sa sukaranan
sa halaran. **13** Kinahanglan kuhaon mo ang tanang tambok
nga nagtabon sa mga tinai, ug kuhaa usab ang nagtabon sa
atay ug sa duha ka kidni uban ang tambok nga uban usab
niini. Sunoga kining tanan ibabaw sa halaran. **14** Apan alang
sa unod sa laking nating baka, lakip ang panit niini ug ang
hugaw, kinahanglan sunogon nimo kini gawas sa kampo.
Mao kini ang halad alang sa sala. **15** Kinahanglan kuhaon
mo usab ang usa ka laking karnero ug itapion ni Aaron ug
sa iyang mga anak nga lalaki ang ilang mga kamot sa ulo
niini. **16** Kinahanglan ihawon mo ang laking karnero, ug salora
ang dugo niini ug isablig kini sa tanang kilid sa halaran. **17**
Hiwaa ang laking karnero ug hugasi ang mga tinai niini ug
ang mga paa niini, ug kinahanglan ibutang mo ang mga tinai
sa halaran, uban ang mga hiniwa niini lakip na ang ulo. **18**
Unya sunoga ang tibuok laking karnero. Mao kini ang halad
sinunog alang kang Yahweh, mahumot nga halad nga gisunog
alang kang Yahweh. **19** Kuhaa usab ang laing laking karnero
ug itapion usab ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki
ang ilang mga kamot sa ulo niini. **20** Unya ihawa ang laking
karnero ug kuhaa ang ubang dugo niini. Ipahid kini sa tuong
tumoy sa dalunggan ni Aaron ug sa iyang mga anak nga
lalaki, ug sa ilang kumagko sa tuong kamot, ug sa kumagko
sa ilang tuong tiil. Unya isablig ang dugo sa matag kilid sa
halaran. **21** Kinahanglan kuhaon mo ang dugo nga anaa

sa halaran ug diyutay nga lanang igdidihog, ug iwisikwisik
kining tanan kang Aaron ug sa iyang mga bisti, ug sa iyang
mga anak nga lalaki ug sa ilang mga bisti usab. Unya ilain si
Aaron alang kanako, maingon man ang iyang mga bisti, ug
ang iyang mga anak nga lalaki ug ang ilang mga bisti. **22**
Kinahanglan kuhaon mo ang tambok sa laking karnero, ang
tambok sa ikog, ang tambok nga nagputos sa mga tinai, ang
tambok nga nagputos sa atay, ang tambok nga nagputos sa
duha ka kidni, ug ang tambok sa tuong paa—kini nga laking
karnero alang sa pagbalaan sa mga pari alang kanako. **23**
Pagkuha ug usa ka buok tinapay, usa ka torta nga tinapay
nga gilanahan, ug usa ka nipis nga tinapay gikan sa bukag
sa tinapay nga walay igpapatubo nga anaa sa atubangan
ni Yahweh. **24** Kinahanglan ibutang mo kini sa mga kamot
ni Aaron ug sa mga kamot sa iyang mga anak nga lalaki
ug iwarawara kini nga halad alang kang Yahweh. **25** Unya
kuhaa ang pagkaon gikan sa ilang mga kamot ug sunoga kini
diha sa halaran uban sa sinunog nga halad. Makahatag kini
kanako ug kahumot; mahimo kining halad nga gisunog. **26**
Kinahanglan kuhaon mo ang dughan nga bahin sa gihalad
nga laking karnero alang kang Aaron ug iwarawara kini ingon
nga halad nga iwarawara alang kang Yahweh, ug mao kini
ang imong bahin. **27** Kinahanglan ilain mo alang kanako ang
dughan nga bahin sa halad nga giwarawara, ug ang paa nga
mao ang bahin alang sa mga pari lakip na ang dughan nga
bahin nga giwarawara ug ang paa nga gigahin alang kang
Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki. **28** Mao kini ang
dili mausab nga balaod alang kang Aaron ug sa iyang mga
anak nga lalaki. Mao usab kini ang ihatag sa mga Israelita
ngadto kang Yahweh gikan sa ilang halad sa pakigdait. **29**
Kinahanglan tipigan usab ang balaang mga bisti ni Aaron alang
sa iyang mosunod pang mga anak nga lalaki. Pagadihogan ug
ibalaan sila alang kanako. **30** Ang mopuli kaniya nga pari
gikan sa iyang mga anak nga lalaki, nga mosulod sa tolda
nga tagboanan aron moalagad kanako diha sa balaang dapit,
mao ang mosul-ob usab niadtong mga bisti sulod sa pito ka
adlaw. **31** Kinahanglan kuhaon mo ang laking karnero alang
sa paghalad sa mga pari alang kanako ug lat-i ang karne niini
diha sa balaang dapit. **32** Si Aaron ug ang iyang mga anak
nga lalaki kinahanglan mokaon sa unod sa laking karnero ug
sa tinapay nga anaa sa bukag diha sa pultahan sa tolda nga
tagboanan. **33** Kinahanglan kaonon nila ang karne ug ang
tinapay nga gihatag alang sa kapasayloan sa ilang mga sala
ug sa pagbalaan kanila, aron malain alang kanako. Walay
laing makakaon sa maong pagkaon, tungod kay gibalaan kini
alang kanako. **34** Kung adunay mabilin sa mga karne sa halad
sa pagbalaan, o bisan ang tinapay hangtod pagkabuntag, nan
kinahanglan sunogon mo kini. Kinahanglan dili kini kaonon
tungod kay gilain kini alang kanako. **35** Niining paagiha,
pinaagi sa pagsunod ninyo sa tanan nga akong gimando nga
inyong pagabuhaton, kinahanglan imong gahinan si Aaron
ug ang iyang mga anak nga lalaki. Sulod sa pito ka adlaw
kinahanglan andamon mo sila. **36** Matag adlaw kinahanglan
maghalad kamo ug torong baka ingon nga halad alang sa
kapasayloan sa sala. Hinloi ang halaran pinaagi sa pagbalaan
niini, ug kinahanglan dihogan mo kini aron malain kini alang
kanako. **37** Sulod sa pito ka adlaw putlion mo ang halaran
ug ilain kini alang kang Yahweh. Unya ang halaran malain
sa hingpit alang kanako. Ang bisan unsang makasaghid niini
ilhon nga linain alang kang Yahweh. **38** Kinahanglan ihalad
mo ibabaw sa halaran matag adlaw sa tanang panahon ang
duha ka nating karnero nga nagpanuigon ug usa ka tuig.
39 Kinahanglan maghalad ka ug usa ka nating karnero sa
buntag, ug ang laing usa sa hapon. **40** Uban sa unang nating
karnero, ihalad usab ang ikapulo sa usa ka epha sa labing
pinong harina nga gisagol sa 1/4 nga bahin sa usa ka hin
sa lana gikan sa pinuga nga olibo, ug ang 1/4 nga bahin
sa usa ka hin sa bino ingon nga usa ka halad nga ilimnon.
41 Kinahanglan ihalad mo ang ikaduhang nating karnero sa
pagsalop sa adlaw. Ihalad mo usab ang samang trigo nga
gihalad pagkabuntag ug ang halad nga ilimnon. Makahatag
kini ug kahumot alang kanako; mao kini ang halad nga gisunog
alang kanako. **42** Kinahanglan mao kini kanunay ang halad
sinunog hangtod sa tanan ninyong mga kaliwatan, diha sa
pultahan sa tolda nga tagboanan sa atubangan ni Yahweh,
kung asa ako makigtagbo ug makigsulti kanimo. **43** Mao kana
ang dapit nga makigtagbo ako sa mga Israelita; ibalaan ko ang
tolda pinaagi sa akong himaya. **44** Lainon ko ang tolda nga
tagboanan ug ang halaran nga alang lamang kanako. Lainon
ko usab si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki aron nga
mag-alagad kanako ingon nga mga pari. **45** Mopuyo ako uban
sa mga Israelita ug mahimong ilang Dios. **46** Masayod sila
nga ako si Yahweh, ang ilang Dios, nga nagpagawas kanila
gikan sa yuta sa Ehipto aron makapuyo uban kanila. Ako mao
si Yahweh, nga ilang Dios.

30 Kinahanglan magbuhat kamo ug halaran nga sunoganan
sa insenso. Buhata kini gamit ang kahoy nga akasya. **2**
Ang gitas-on niini kinahanglan usa ka cubit ug ang gilapdon
niini usa ka cubit. Kuwadrado kini, ug ang gihabugon niini
kinahanglan duha ka cubit. Ug ang mga sungaysungay niini
kinahanglan buhaton unay sa halaran. **3** Kinahanglan haklapan
ninyo ug lunsayng bulawan ang halaran nga insenso - ang
ibabaw niini, ang mga isigkakilid, ug ang mga sungaysungay
niini. Kinahanglan rebitihan ninyo ug bulawan ang palibot
niini. **4** Buhatan ninyo ug duha ka mga liningin nga bulawan
aron ipakabit kini ilalom sa duha ka nag-atbang nga mga
kilid. Ang mga liningin kinahanglan mao ang kabitanan sa
mga dayonganan aron dayongan ang halaran. **5** Kinahanglan
buhaton ninyo ang dayonganan gamit ang kahoy nga akasya,
ug haklapi kini ug bulawan. **6** Kinahanglan ipahimutang ninyo
ang halaran nga insenso diha sa atubangan sa tabil nga anaa
sa kilid sa arka sa kasabotan. Ipahimutang kini atubangan sa
may tabon nga anaa ibabaw sa arka sa kasabotan, kung asa
ako makigtagbo kanimo. **7** Kinahanglan adlaw-adlaw sunogon
ni Aaron ang mahumot nga insenso. Sunogon niya kini sa
takna nga palungon na niya ang mga lampara, **8** ug pasigahon
na usab ni Aaron ang mga lampara sa panahon sa kagabhion
aron masunog sa kanunay ang insenso diha sa atubangan ni
Yahweh, hangtod sa tibuok pa ninyong mga kaliwatan. **9** Apan
kinahanglan wala gayod kamoy laing insenso nga ihalad sa
halaran sa insenso, ni ang bisan unsang halad nga sunogonon
o ang mga pagkaon nga ihalad. Ayaw usab ninyo buboi sa
halad ilimnon ang ibabaw niini. **10** Kinahanglan kausa matag
tuig buhaton ni Aaron ang seremonyas sa pagtabon diha sa
mga sungaysungay niini. Gamit ang dugo nga halad sa sala
buhaton niya ang seremonyas sa pagtabon alang niini kausa
matag tuig hangtod sa sunod pa ninyong mga kaliwatan. Linain
gayod kini alang kang Yahweh." **11** Gisultihan ni Yahweh si
Moises, **12** "Sa dihang sugdan mo na sa paglista ang mga
Israelita, ang tagsatagsa ka tawo kinahanglang mobayad ug
usa ka lukat sa iyang kinabuhi kang Yahweh. Buhaton mo kini
human mo sila maihap, aron walay katalagman nga modangat
kanila sa pag-ihap mo kanila. **13** Ang tanang tawo nga maihap
diha sa listahan magbayad ug tunga sa shekel nga plata,

sumala sa timbangan sa shekel nga atua sa balay alampoan
(ang usa ka shekel sama ra sa 20 ka gerahs). Kining tunga
nga shekel mao ang halad alang kang Yahweh. **14** Ang tanang
tawo nga maihap nga nagpanuigon ug 20 ka tuig pataas,
kinahanglan maghalad niini alang kanako. **15** Sa dihang ang
katawhan maghatag kanako sa halad alang sa kapasayloan sa
sala sa ilang kinabuhi, ang dato kinahanglan dili magbayad ug
sobra sa tunga ka shekel, ug ang kabos dili usab magbayad
ug kulang. **16** Kinahanglan dawaton mo gikan sa mga Israelita
kining salapi sa kapasayloan sa sala ug gastoha kini sa
buluhaton diha sa tolda nga tagboanan. Kinahanglan mahimo
kining pahinumdom sa mga Israelita diha sa akong atubangan,
aron mapasaylo ang sala sa inyong kinabuhi." **17** Gisultihan
usab ni Yahweh si Moises, **18** "Kinahanglan buhaton usab
ninyo ang usa ka dakong panaksan nga bronse nga may
tungtonganan nga bronse, usa ka dakong panaksan nga
hugasanan. Ipahimutang ninyo kini tungatunga sa tolda nga
tigomanan ug sa halaran, unya butangan ninyo kini ug tubig.
19 Si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki kinahanglan
manghugas sa ilang mga kamot ug mga tiil sa tubig niini.
20 Sa higayon nga mosulod sila sa tolda nga tagboanan o
mopaduol sa halaran aron moalagad kanako sa pagsunog sa
mga halad, kinahanglan manghugas sila sa tubig aron dili
sila mangamatay. **21** Kinahanglan hugasan nila ang ilang
mga kamot ug mga tiil aron dili sila mangamatay. Mao kini
ang tulumanon nga sundon gayod ni Aaron ug sa iyang mga
kaliwatan hangtod sa mosunod pang kaliwatan. **22** Gisultihan
ni Yahweh si Moises, **23** "Pagkuhag labing maayong mga
pahumot: 500 ka shekels sa nagtubod nga mira, 250 ka shekel
sa humot nga sinamon, 250 ka shekel sa humot nga cane, **24**
500 ka shekel nga casia, nga gitimbang pinaagi sa sukdanan
sa shekel nga atua sa balay alampoanan, ug usa ka hin nga
lana sa olibo (ang hin sama ra sa 3. 7 ka litro nga lana sa
olibo). **25** Kinahanglan buhaton ninyo ang sagdradong lanang
igdidihog gamit kining mga pansagol nga maoy buluhaton sa
tigbuhat sa mga pahumot. Mao kini ang sagdradong lanang
igdidihog nga gilain alang kanako. **26** Kinahanglan imong
dihogan niining lanaha ang tolda nga tigomanan, lakip na
ang arka sa kasabotan, **27** ang lamesa ug ang tanang mga
kasangkapan niini, ang tungtonganan sa lampara ug ang mga
galamiton niini, ang halaran nga insenso, **28** ang halaran
alang sa halad nga sunogonon uban ang tanang galamiton
niini, ug ang panaksan uban ang tungtonganan niini. **29** Ihalad
kini aron mabalaan kini alang kanako. Ang bisan unsang mga
butang nga makasaghid niini mabalaan usab. **30** Kinahanglan
dihogan mo usab si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki
ug balaana sila aron mag-alagad kanako ingon nga mga
pari. **31** Kinahanglan isulti mo kini sa mga Israelita, 'Mao
kini ang lanang igdidihog nga gilain kang Yahweh ingon man
sa umaabot pa nga kaliwatan. **32** Dili kini angay ihaplas sa
panit sa mga tawo, ni magbuhat kamo ug lana nga sama
niini uban ang samang pagsagol, tungod kay gibalaan na kini
alang kang Yahweh. Kinahanglan ilhon ninyo kini sa ingon
niini nga pamaagi. **33** Busa si bisan kinsa ang magbuhat ug
pahumot sama niini, o modihog niini kang bisan kinsa, kanang
tawhana kinahanglan hinginlan gikan sa iyang katawhan.'" **34**
Gisultihan ni Yahweh si Moises, "Pagkuhag mga pahumot
nga may samang gidaghanon - estakte, onika, ug galbanum -
mga mahumot nga pahumot uban ang lunsayng insenso. **35**
Gamita kini sa pagbuhat sa insenso, nga gisagol sa usa ka
tigbuhat sa mga pahumot, nga tinimplahan sa asin nga lunsay
ug sagrado. **36** Galinga kini nga pino gayod. Ibutang ang uban
niini atubangan sa arka sa kasabotan nga atua sulod sa tolda
nga tigomanan, kung asa ako makigtagbo kanimo. Angay
ninyo kining ilhon nga balaan gayod kaayo alang kanako,
37 Alang niining insenso nga inyong buhaton, ayaw kamo
pagbuhat uban sa samang mga pansagol alang sa inyong
kaugalingon. Kinahanglan ilhon ninyo kini nga balaan. **38**
Si bisan kinsa ang magbuhat ug sama niini nga pahumot,
kinahanglan hinginlan gikan sa iyang katawhan."

31 Gisultihan ni Yahweh si Moises, **2** "Tan-awa, gipili ko
si Bezalel ang anak nga lalaki ni Uri nga anak ni Hur,
gikan sa tribo ni Juda. **3** Gipuno ko si Bezalel sa akong
Espiritu aron hatagan siya ug kaalam, kahibalo, ug hiyas alang
sa tanang matang sa buhat, **4** aron buhaton ang maanindot
nga mga disinyo gamit ang bulawan, ang tumbaga, ug ang
bronse; **5** ang pagputol usab ug pagpili sa mga bato ug mga
kinulit nga kahoy - aron magbuhat sa tanang matang sa mga
buhat. **6** Dugang kaniya, gipili ko usab si Oholiab ang anak
nga lalaki ni Ahisamac, gikan sa tribo ni Dan. Gihatagan ko sa
kahanas ang tanang kasingkasing niadtong mga maalamon
aron nga buhaton nila ang tanan nga gisugo kong ipabuhat
kanimo. Apil na niini **7** ang tolda nga tigomanan, ang arka sa
kasabotan, ang tabon sa arka sa kasabotan, ug ang tanang
kasangkapan sa tolda - **8** ang lamesa ug mga kasangkapan
niini, ang lunsayng tungtonganan sa lampara uban ang mga
galamiton niini, ang halaran nga insenso, **9** ang halaran alang
sa mga halad nga sunogonon uban sa mga galamiton niini,
ug ang dakong panaksan uban ang tungtonganan niini. **10**
Lakip na usab niini ang maayong pagkabuhat nga mga bisti -
ang sagradong bisti alang sa pari nga si Aaron ug sa iyang
mga anak nga lalaki, nga gilain alang kanako aron mag-
alagad sila kanako ingon mga pari. **11** Lakip usab niini ang
lanang igdidihog ug ang humot nga insenso alang sa balaang
dapit. Kining mga tighimo kinahanglan mobuhat niining mga
butanga subay gayod sa gisugo ko kanimo." **12** Gisultihan ni
Yahweh si Moises, **13** "Sultihi ang mga Israelita: 'Kinahanglan
bantayan ninyo ang Adlawng Igpapahulay ni Yahweh, kay mao
kini ang timaan tali kaniya ug kaninyo hangtod sa mosunod
pa ninyong mga kaliwatan aron masayran ninyo nga siya
mao gayod si Yahweh, nga nagpili kaninyo alang sa iyang
kaugalingon. **14** Busa kinahanglan ninyong bantayan ang
Adlawng Igpapahulay, kay kinahanglan balaanon ninyo kini,
nga gitagana alang kaniya. Ang tanang tawo nga mosupak
niini kinahanglan gayod patyon. Si bisan kinsa nga magtrabaho
sa Adlawng Igpapahulay, kanang tawhana pagahinginlan
gayod gikan sa iyang katawhan. **15** Ang mga buluhaton
buhaton sulod sa unom ka adlaw, apan sa ikapitong adlaw
mao ang Adlawng Igpapahulay, balaan, ug gitaga alang sa
pagpasidungog kang Yahweh. Si bisan kinsa ang magtrabaho
sa Adlawng Igpapahulay kinahanglan gayod patyon. **16**
Busa ang mga Israelita kinahanglan magbantay gayod sa
Adlawng Igpapahulay. Kinahanglan sundon nila kini hangtod
sa mosunod pa nilang mga kaliwatan ingon nga balaod nga
dili na gayod mausab. **17** Ang Adlawng Igpapahulay mao
kanunay ang timaan tali kang Yahweh ug sa mga Israelita, kay
sulod sa unom ka adlaw gibuhat ni Yahweh ang langit ug ang
yuta, ug sa ikapito nga adlaw mipahulay siya ug nabaskog.'"
18 Sa natapos na si Yahweh sa pagpakigsulti kang Moises
didto sa Bukid sa Sinai, gihatag niya kaniya ang duha ka
papan sa kasabotan sa mga balaod nga hinimo sa mga bato,
nga sinulat niya mismo.

32 Sa pagkakita sa katawhan nga nadugay si Moises sa
paglugsong gikan sa bukid, nangadto sila kang Aaron
ug miingon, “Dali ngari, buhati kami ug usa ka diosdios nga
maoy mangulo alang kanamo. Kay alang niining Moises,
ang tawo nga nagpagawas kanamo sa Ehipto, wala na kami
masayod sa nahitabo kaniya” **2** Busa miingon si Aaron
kanila, “Panguhaa ang mga ariyos nga bulawan sa inyong
mga asawa, sa inyong mga anak nga lalaki ug babaye,
ug dad-a kini nganhi kanako.” **3** Gipatangtang sa tibuok
katawhan ang mga ariyos nga bulawan ug gidala kini kang
Aaron. **4** Gidawat niya ang bulawan gikan kanila, gitunaw
kini diha sa hulmahan, ug gihulmang usa ka nating baka.
Unya miingon ang katawhan, “O Israel, mao kini ang inyong
dios nga nagpagawas kaninyo gikan sa yuta sa Ehipto.” **5**
Sa pagkakita ni Aaron niini, gibuhat niya ang usa ka halaran
atubangan sa nating baka ug nagpahibalo; miingon siya,
“Ugma mao ang kasaulogan sa pagpasidungog kang Yahweh.”
6 Nangmata ang katawhan sayo sa kabuntagon ug naghalad
sa mga halad sinunog ug ang mga halad sa panaghiusa. Unya
nanglingkod sila aron sa pagpangaon ug sa pag-inom, ug
nanindog aron sa pagpatuyang sa hilabihan nga paglipaylipay.
7 Unya gisultihan ni Yahweh si Moises, “Pagdali, kay ang
imong katawhan kansang gipagawas mo gikan sa yuta sa
Ehipto nagpakahugaw sa ilang kaugalingon. **8** Gitalikdan
dayon nila ang paagi nga gisugo ko alang kanila. Gihulma
nila ang usa ka nating baka alang sa ilang kaugalingon, unya
gisimba kini ug naghalad alang niini. Miingon sila, 'O Israel,
mao kini ang dios nga nagpagawas kaninyo gikan sa yuta sa
Ehipto.'” **9** Unya gisultihan ni Yahweh si Moises, “Nasayran
ko na kining katawhan. Tan-awa, mga gahi gayod ug ulo
kining mga tawhana. **10** Busa karon, ayaw ako pakganga.
Ang akong kasuko mosilaob batok kanila, busa laglagon
ko gayod sila. Unya buhaton ko ang usa ka dakong nasod
gikan kanimo.” **11** Apan gisulayan ni Moises paghupay si
Yahweh nga iyang Dios, Miingon siya, “O Yahweh, nganong
misilaob man ang imong kasuko batok sa imong katawhan,
nga gipagawas mo gikan sa yuta sa Ehipto uban ang dakong
gahom ug ang kusgan nga kamot? **12** Nganong kinahanglan
man mosulti ang mga Ehiptohanon, 'Gipagawas niya sila nga
may daotang tinguha, aron pamatyon sila sa kabungtoran
ug aron laglagon sila sa kalibotan?' Ayaw na padayona ang
pagpasilaob sa imong kasuko ug ayaw na pahamtangi ug silot
ang imong katawhan. **13** Hinumdomi si Abraham, si Isaac, ug
si Israel nga imong mga sulugoon, nga imong gipanumpaan
ug miingon kanila, 'Padaghanon ko ang inyong kaliwatan sama
kadaghan sa kabituonan sa langit, ug ihatag ko sa inyong mga
kaliwatan kining mga yuta nga akong gisulti. Mapanunod kini
nila hangtod sa kahangtoran.'” **14** Unya wala na gipahamtang
ni Yahweh ang silot nga iyang gisulti nga ipahamtang sa iyang
katawhan. **15** Unya mibiya si Moises ug milugsong sa bukid
nga nagbitbit sa duha ka papan nga bato sa kasabotan sa
mga balaod. Gisulatan ang isigkakilid sa duha ka papan nga
bato, maingon man usab sa atubangan usab ug sa likod niini.
16 Ang mga papan nga bato hinimo mismo sa Dios, ug ang
mga sinulat gisulat usab sa Dios, nga kinulit diha sa mga
papan nga bato. **17** Sa pagkadungog ni Josue sa kaguliyang
sa katawhan sa ilang pagpaninggit, miingon siya kang Moises,
“Adunay kagahob nga ingon sa gubat sulod sa kampo.” **18**
Apan miingon si Moises, “Dili kana kagahob sa kadaogan,
ug dili kagahob sa napildi nga katawhan, kondili kagahob
sa panag-awit ang akong nadungog.” **19** Sa nagkaduol na
si Moises sa kampo, nakita na niya ang nating baka ug
ang panagsayaw sa katawhan. Hilabihan ang iyang kasuko.
Gibusdak niya ang duha ka papan nga bato ug nabungkag
kini diha sa tiilan sa bukid. **20** Gikuha niya ang nating baka
nga gihimo sa katawhan, gidaoban kini, gidugmok, ug gisagol
sa tubig. Unya gipainom niya kini sa katawhan sa Israel.
21 Unya miingon si Moises kang Aaron, “Unsa man ang
gihimo niining katawhan kanimo, nga giangin mo man sila
niining dakong sala?” **22** Miingon si Aaron, “Ayaw palabi
sa imong kasuko, akong agalon. Nasayod ka bitaw niining
mga tawhana, kung unsa gayod nila ka gusto ang pagbuhat
ug daotan. **23** Miingon sila kanako, 'Buhati kami ug usa ka
dios nga maoy mangulo alang kanamo. Kay alang niining
Moises, ang tawo nga nagpagawas kanamo sa Ehipto, wala
na kami masayod sa nahitabo kaniya.' **24** Busa miingon
ako kanila, 'Si bisan kinsang tawo nga may mga bulawan,
tangtanga kini.' Gihatag nila ang mga bulawan ug giitsa ko
kini sa kalayo, ug mitungha kining nating baka.” **25** Nakita ni
Moises nga dili na mapugngan ang katawhan (kay gipasagdan
sila ni Aaron, nga maoy hinungdan nga gibugalbugalan sila sa
ilang mga kaaway). **26** Unya mibarog si Moises sa agianan
sa kampo ug miingon, “Kinsa katong dapig kang Yahweh,
duol kanako.” Miduol kaniya ang tanang mga Levita. **27**
Miingon siya kanila, “Si Yahweh ang Dios sa Israel, nag-ingon
niini: 'Ang tagsatagsa ka tawo kinahanglan magtakin sa ilang
espada ug lukopon sa pagsuroy ang tibuok agianan sa tibuok
kampo, ug pamatyon ang iyang igsoong lalaki, ang iyang
kaubanan, ug ang iyang silingan.'” **28** Gituman sa mga Levita
ang gisugo ni Moises. Niadto gayong adlawa 3, 000 ka mga
tawo ang nangamatay. **29** Miingon si Moises sa mga Levita,
“Karon gitugahan kamo nga moalagad kang Yahweh, kay
ang tagsatagsa kaninyo nagpatay man batok sa iyang anak
nga lalaki ug sa iyang igsoong lalaki, busa gipanalanginan
kamo ni Yahweh karong adlawa.” **30** Pagkasunod adlaw
miingon si Moises sa katawhan, “Nakabuhat kamo ug usa ka
dakong nga sala. Karon motungas ako ngadto kang Yahweh.
Tingali mahimo ko pa ang pagtabon alang sa inyong sala.”
31 Mibalik si Moises kang Yahweh ug miingon, “O kining
katawhan nakabuhat ug usa ka dakong sala ug gibuhat nila
ang usa ka diosdios nga bulawan. **32** Apan karon, pasayloa
intawon ang ilang mga sala; kung dili ka makapasaylo, papasa
ako sa talaan nga imong gisulat.” **33** Gisultihan ni Yahweh si
Moises, “Si bisan kinsa ang nakasala batok kanako, kanang
tawhana mao ang papason ko sa akong talaan. **34** Busa
karon lakaw, pangulohi ang katawhan didto sa dapit nga gisulti
ko kanimo. Ania, ang akong mga anghel magagiya kaninyo.
Apan sa umaabot nga adlaw nga silotan ko sila, pagasilotan
ko gayod sila tungod sa ilang mga sala.” **35** Unya gipadad-an
ni Yahweh ug katalagman ang katawhan tungod kay gihimo
nila ang nating baka, kadtong gibuhat ni Aaron.

33 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, “Biya gikan dinhi,
ikaw ug ang katawhan nga imong gipagawas gikan
sa yuta sa Ehipto. Lakaw ngadto sa yuta nga akong gisaad
kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob, sa dihang miingon
ako, 'Ihatag ko kini sa imong mga kaliwatan.' **2** Magpadala
ako ug anghel nga mag-una kaninyo, ug papahawaon ko
ang mga Canaanhon, mga Amonihanon, mga Hitihanon, mga
Perisihanon, mga Hivitihanon, ug mga Jebusihanon. **3** Adto
niana nga yuta, diin nagadagayday ang gatas ug dugos apan
dili ako mouban kaninyo, tungod kay mga gahi kamo ug ulo
nga katawhan. Tingali ug malaglag ko kamo diha sa dalan.”
4 Sa dihang nadungog sa katawhan kining makahahadlok
nga mga pulong, nagsubo sila, ug walay nagsul-ob kanila ug

mga alahas. **5** Miingon si Yahweh kang Moises, “Sultihi ang
mga Israelita, “Gahi gayod kamog ulo nga katawhan. Kung
mouban ako kaniyo bisan sa usa lamang ka higayon, tingali
ug malaglag ko gayod kamo. Busa karon, tangtanga ang
inyong mga alahas aron nga makahukom ako kung unsa ang
akong buhaton kaninyo.”' **6** Busa wala na gayod magsul-ob
ug mga alahas ang mga Israelita gikan sa Bukid sa Horeb ug
ngadto pa sa unahan. **7** Gidala ni Moises ang usa ka tolda ug
gipatindog kini gawas sa kuta, nga layolayo gamay gikan sa
kampo. Gitawag niya kini nga tolda nga tagboanan. Si bisan
kinsa ang magpakisayod kang Yahweh alang sa bisan unsang
butang mogawas ug moadto sa tolda nga tagboanan, didto sa
gawas sa kampo. **8** Sa panahon nga moadto si Moises sa
maong tolda, motindong ang tanang katawhan sa gawas sa
agianan sa ilang mga tolda ug motan-aw kang Moises hangtod
nga makasulod siya. **9** Sa higayon nga makasulod na si
Moises sa maong tolda, ang haligi sa panganod mokanaog ug
mopahimutang sa agianan sa tolda, ug makigsulti si Yahweh
ngadto kang Moises. **10** Sa dihang makita sa tanang katawhan
ang haligi sa panganod nga mopahimutang sa agianan sa
tolda, manindog sila ug mosimba ang matag tawo didto sa
ilang kaugalingong agianan sa tolda. **11** Makigsulti si Yahweh
ngadto kang Moises sa nawong ug nawong, sama sa usa ka
tawo nga nakigsulti sa iyang higala. Unya mobalik si Moises
ngadto sa kampo, apan ang iyang sulugoong batan-on nga
si Josue ang anak nga lalaki ni Nun, magpabilin sa tolda.
12 Miingon si Moises kang Yahweh, “Tan-awa, nagasulti ka
kanako, 'Dad-a kining katawhan sa ilang pagpanaw,' apan wala
mo ako pahibaloa kung kinsa ang imong paubanon kanako.
Miingon ka, 'Nailhan ko ang imong ngalan, ug nakakaplag
ka usab ug kalooy sa akong panan-aw.' **13** Karon kung
nakakaplag ako ug kalooy sa imong panan-aw, ipakita kanako
ang imong mga dalan aron maila ko ikaw ug magpadayon nga
makakaplag ug kalooy sa imong panan-aw. Hinumdomi nga
kini nga nasod imong katawhan. **14** Mitubag si Yahweh, “Ang
akong presensya magauban kanimo, ug hatagan ko ikaw ug
kapahulayan.” **15** Miingon si Moises kaniya, “Kung dili mag-
uban kanamo ang imong presensya, ayaw kami palakwa gikan
dinhi. **16** Kay unsaon man pagkasayod nga nakakaplag ako
ug kalooy sa imong panan-aw, ako ug ang imong katawhan?
Dili lamang kini, kung mouban ka kanamo maipakita nga lahi
kami, ako ug ang imong katawhan gikan sa ubang katawhan
nga anaa sa ibabaw sa kalibotan?” **17** Miingon si Yahweh
kang Moises, “Buhaton ko usab kining butang nga imong
gihangyo, tungod kay nakakaplag ka man ug kalooy sa akong
panan-aw, ug nailhan ko ang imong ngalan.” **18** Miingon si
Moises, “Palihog pakit-a ako sa imong himaya. **19** Miingon si
Yahweh, “Palabayon ko sa imong atubangan ang tanan ko
nga pagkamaayo, ug isulti ko ang akong ngalan diha sa imong
atubangan nga 'ako si Yahweh'. Magmahigugmaon ako ngadto
sa akong higugmaon, ug magmaluluy-on ako niadtong akong
kaloy-an. **20** Apan miingon si Yahweh, “Dili ka makakita sa
akong dagway, tungod kay wala gayoy makakita kanako nga
mabuhi. **21** Miingon si Yahweh, “Tan-awa, ania kining dapit
nga duol kanako; motindog ka niini nga bato. **22** Samtang
molabay ang akong himaya, ibutang ko ikaw sa lungag sa bato
ug tabonan ko ikaw sa akong kamot hangtod nga makalabay
na ako. **23** Unya kuhaon ko ang akong kamot, ug makita mo
ang akong likod, apan dili makita ang akong dagway.”

34 Miingon si Yahweh ngadto kang Moises, “Pagputol ug
duha ka papan nga bato sama sa nauna nga mga
papan. Isulat ko niining mga papan ang mga pulong nga
nahisulat sa unang papan, ang papan nga imong gibuak.
2 Pangandam ugma sa buntag ug tungas didto sa Bukid
sa Sinai, ug pagpakigkita kanako didto ibabaw sa bukid. **3**
Walay motungas uban kanimo. Ayaw tugoti si bisan kinsa nga
motaak sa bisan asang bahin sa maong bukid. Walay mga
karnero o mga baka nga manibsib bisan sa atubangan sa
bukid. **4** Busa nagputol si Moises ug duha ka papan nga bato
sama niadtong nahauna, ug unya mibangon siya sayo sa
kabuntagon, ug mitungas sa Bukid sa Sinai, sumala sa gisugo
ni Yahweh kaniya. Gibitbit ni Moises ang papan nga bato. **5**
Mikanaog si Yahweh sa panganod ug mibarog didto uban kang
Moises, ug gilitok niya ang ngalan nga “Yahweh.” **6** Milabay
si Yahweh sa atubangan ni Moises ug nagmantala sa iyang
ngalan “Si Yahweh, si Yahweh, ang Dios nga maluluy-on ug
mahigugmaon, dili daling masuko, ug puno sa matinud-anong
kasabotan ug masaligan, **7** nagatuman sa matinud-anong
kasabotan alang sa liboan ka mga kaliwatan, mapasayloon
sa mga kasaypanan, sa mga kalapasan, ug sa mga kasal-
anan. Apan dili niya pasagdan ang sad-an. Kay tungod sa
sala sa mga amahan silotan niya ang ilang mga kaanakan ug
ngadto sa mga kaapohan, hangtod sa ikatulo ug ngadto pa sa
ikaupat nga mga kaliwatan.” **8** Mihapa dayon si Moises sa
yuta ug misimba. **9** Unya miingon siya, “Kung nakakaplag
ako karon ug kalooy sa imong panan-aw, O akong Ginoo,
palihog uban kanamo, tungod kay kining katawhan mga gahi
ug ulo. Pasayloa ang among kasaypanan ug ang among sala,
ug angkona kami ingon nga imong panulondon.” **10** Miingon
si Yahweh, “Tan-awa, pagahimoon ko na ang kasabotan.
Sa atubangan sa tanan nimong katawhan, buhaton ko ang
mga katingalahan nga wala pa nahimo sa tibuok kalibotan
ni sa bisan asa nga nasod. Ang tanang katawhan nga uban
kanimo makakita sa akong mga buhat, tungod kay makalilisang
kining butang nga akong pagabuhaton diha kaninyo. **11**
Tumana ang akong mga gimando kaninyo karong adlawa.
Sa dili madugay papahawaon ko na sa inyong atubangan
ang mga Amorihanon, mga Canaanhon, mga Hitihanon, mga
Perisihanon, mga Hevitihanon, ug mga Jebusihanon. **12** Pag-
amping nga dili kamo maghimo ug kasabotan tali sa mga
lumolupyo sa yuta nga inyong pagaadtoan, kay mahimo silang
lit-ag diha kaninyo. **13** Hinuon, kinahanglan nga gun-obon
ninyo ang ilang mga halaran, dugmoka ang ilang mga haligi
nga bato, ug tumbaha ang ilang mga haligi nga Ashera. **14**
Tungod kay wala kamoy laing Dios nga simbahon, tungod kay
si Yahweh, kansang ngalan nga abughoan, mao ang Dios
nga abughoan. **15** Busa pag-amping nga dili kamo maghimo
ug kasabotan tali sa mga lumolupyo sa maong yuta, tungod
kay maghimo sila ug pakighilawas alang sa ilang mga dios,
ug maghalad sila ngadto sa ilang dios. Unya ang usa kanila
modapit kaninyo ug mokaon kamo sa pipila sa ilang mga
halad, **16** ug unya ipaasawa pa gani ninyo ang pipila sa ilang
mga anak nga babaye ngadto sa inyong mga anak nga lalaki,
ug ang iyang mga anak nga babaye magahimo sa inyong mga
anak nga lalaki nga makighilawas alang sa ilang mga dios. **17**
Ayaw paghimo ug dios alang sa inyong kaugalingon gikan sa
tinunaw nga puthaw. **18** Kinahanglan nga inyong tumanon ang
Kasaulogan sa Tinapay nga walay Patubo. Ingon nga ako
nagmando kaninyo, kaon kamo sa tinapay nga walay patubo
sulod sa pito ka adlaw sa insaktong panahon sa bulan sa
Abid, tungod kay sa bulan sa Abid nakalingkawas kamo gikan
sa Ehipto. **19** Akoa ang tanang kamagulangang anak, bisan
pa man ang unang anak nga laki sa inyong mga baka, ang
mga kanding ug mga karnero. **20** Kinahanglan nga lukaton

ninyo ang panganay nga asno pinaagi sa pag-ilis ug nating
karnero, apan kung dili ninyo kini lukaton, kinahanglan nga
balion ninyo ang liog niini. Kinahanglan nga lukaton ninyo ang
tanan ninyong kamagulangang mga anak nga lalaki. Walay
tawo nga moanhi kanako nga walay dala. **21** Motrabaho
kamo sulod sa unom ka adlaw, apan sa ikapito nga adlaw
kinahanglan mopahulay kamo. Bisan pa sa adlaw sa tingdaro
ug sa ting-ani, kinahanglan mopahulay kamo. **22** Kinahanglan
bantayan ninyo ang Kasaulogan sa mga Simana uban ang
unang abot sa inaning trigo, kinahanglan nga bantayan ninyo
ang Kapistahan sa Pagpanigom sa kataposan sa tuig. **23**
Tulo ka higayon sa usa ka tuig kinahanglan nga inyong
ipakita ang tanang kalalakin-an sa atubangan ni Yahweh nga
Ginoo, ang Dios sa Israel. **24** Tungod kay papahawaon ko
sa inyong atubangan ang kanasoran ug dugangan ko ang
inyong mga utlanan. Walay mangandoy sa pag-angkon sa
inyong yuta ingon nga ilang gipanag-iya sa dihang mopakita
kamo sa atubangan ni Yahweh nga inyong Dios makatulo
sa usa ka tuig. **25** Kinahanglan nga dili ninyo ihalad ang
dugo sa akong halad uban ang bisan unsa nga igpapatubo,
ni mabuntagan ang bisan unsang karne nga masalin gikan
sa halad sa Kasaulogan sa Pagsaylo. **26** Kinahanglan nga
inyong dad-on ang labing maayo nga unang mga bunga gikan
sa inyong kaumahan ngadto sa akong templo. Kinahanglan
nga dili ninyo lat-an ang nating kanding gamit ang gatas sa
iyang inahan." **27** Miingon si Yahweh kang Moises, "Isulat kini
nga mga pulong, tungod kay ipanaad ko kini nga mga pulong
nga akong isulti, ug maghimo ug kasabotan tali kanimo ug sa
Israel." **28** Didto si Moises uban kang Yahweh sulod sa 40 ka
mga adlaw ug mga gabii; wala siya mikaon ug bisan unsa nga
pagkaon ni miinom ug tubig. Gisulat niya diha sa mga papan
nga bato ang mga pulong sa kasabotan, ang napulo ka mga
kasugoan. **29** Sa mikanaog na si Moises gikan sa Bukid sa
Sinai dala ang duha ka papan nga bato sa kasugoan nga
anaa sa iyang mga kamot, wala siya masayod nga ang iyang
dagway nahimong sulaw samtang nakigsulti sa Dios. **30** Sa
pagkakita ni Aaron ug sa mga Israelita kang Moises, midan-ag
ang iyang dagway, ug nangahadlok sila nga moduol kaniya.
31 Apan gipangtawag sila ni Moises, unya si Aaron ug ang
tanang pangulo sa katawhan miduol kaniya. Unya nakigsulti
si Moises ngadto kanila. **32** Pagkahuman niini, miduol kang
Moises ang tanang katawhan sa Israel, ug gisuginlan sila sa
tanang mga sugo nga gihatag ni Yahweh kaniya didto sa Bukid
sa Sinai. **33** Sa nahuman na si Moises sa pagpakigsulti kanila,
gitabonan niya ang iyang dagway sa panapton nga nipis. **34**
Sa matag higayon nga moadto si Moises ngadto kang Yahweh
aron sa pagpakigsulti kaniya, tangtangon niya ang tabon,
hangtod nga makagawas siya. Sa dihang makagawas na siya,
sultihan niya ang mga Israelita kung unsa ang gimando kaniya
nga isulti. **35** Sa dihang makita sa mga Israelita nga nagdan-
ag ang panagway ni Moises, tabonan niya ang iyang dagway
pag-usab hangtod nga makabalik siya sa pagpakigsulti kang
Yahweh.

35 Gitigom ni Moises ang tibuok katilingban sa Israel ug
miingon kanila, "Mao kini ang mga butang nga gimando
ni Yahweh nga inyong buhaton. **2** Sulod sa unom ka mga
adlaw magtrabaho kamo, apan alang kaninyo, ang ikapito nga
adlaw kinahanglan balaanon, usa ka adlaw nga Igpapahulay,
balaan kang Yahweh. Si bisan kinsa ang motrabaho nianang
adlawa kinahanglan pagapatyon. **3** Kinahanglan dili kamo
maghaling sa bisan asa sa inyong panimalay sa Adlaw nga
Igpapahulay." **4** Nakigsulti si Moises sa tibuok katilingban
sa mga Israelita, "Mao kini ang mga butang nga gimando ni
Yahweh." **5** Paghalad alang kang Yahweh, kamong tanan nga
adunay masinugtanong kasingkasing. Paghalad alang kang
Yahweh—bulawan, plata, ug bronse, **6** linubid nga asul, tapul,
pula, ug pinong lino; balahibo sa kanding; **7** mga panit sa
laking karnero nga gitina ug pula ug panit sa mananap nga
dugong; kahoy nga akasya; **8** lana alang sa mga lampara sa
balay alampoanan, mga pahumot alang sa lanang igdidihog ug
sa mahumot nga insenso, **9** onix ug ang uban pang bililhong
mga bato nga ipatapot sa efod ug sa sapaw sa dughan. **10**
Paanhia ang tanang hanas nga mga tawo diha kaninyo ug
pahimoa sa tanang butang nga gimando ni Yahweh— **11** ang
tabernakulo uban ang tolda niini, ang pangtabon niini, ang mga
kaw-itanan, ang mga tabla, mga pangbabag, mga haligi, ug
mga sukaranan; **12** lakip na usab ang arka sa kasabotan uban
ang mga dayongan niini, ang tabon sa arka sa kasabotan,
ug ang tabil aron motago niini. **13** Gidala nila ang lamesa
uban ang mga dayongan niini, ang tanan nga kasangkapan
niini, ug ang tinapay sa presensya; **14** ang tungtonganan
alang sa mga suga, uban ang dayandayan niini, ang mga
lampara niini, ug ang lana alang sa mga lampara; **15** ang
halaranan sa insenso uban ang dayongan niini, ang lanang
igdidihog ug ang mahumot nga insenso; ang tabil alang sa
ganghaan sa tabernakulo; **16** ang halaran alang sa mga halad
sinunog uban ang rehas nga bronse ug ang dayongan niini
ug ang mga kagamitan; ug ang dako nga panaksan uban
ang tungtonganan niini. **17** Gidala nila ang mga tabil alang
sa hawanan uban ang mga haligi ug ang mga sukaranan
niini ug ang mga tabil sa agianan sa tolda; **18** ug ang mga
ugsok sa tolda alang sa tabernakulo ug sa hawanan, uban
ang mga hikot. **19** Gidala nila ang maayong mga tinahing
bisti alang sa mag-alagad sa balaang dapit, ang balaang bisti
alang sa pari nga si Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki,
aron moalagad sila ingon nga mga pari." **20** Unya mibiya ang
tanang tribo sa Israel ug mipauli gikan sa atubangan ni Moises.
21 Ang tanang kasingkasing nga iyang natandog ug kadtong
espiritu nga naandam mibalik ug nagdalag halad alang kang
Yahweh alang sa pagtukod sa tabernakulo, alang sa tanang
kagamitan sa pag-alagad niini, ug alang sa mga balaang bisti.
22 Nangabot sila, ang mga lalaki ug mga babaye, ang tanan
nga adunay masinugtanong kasingkasing. Gidala nila ang mga
dayandayan, mga ariyos, ug mga kwentas, ang tanang matang
sa alahas nga bulawan. Gihalad nila ang tanang bulawan
ingon nga hiniusang halad ngadto kang Yahweh. **23** Gidala
sa tanang tawo nga adunay balahiboong panapton nga asul,
tapul, o pula, pinong lino, balahibo sa kanding, panit sa laking
karnero nga gitina ug pula, o panit sa mananap nga dugong.
24 Ang mga tawo nga naghalad ug plata o bronse alang kang
Yahweh, ug ang mga tawo nga adunay kahoy nga akasya
aron magamit sa bisan unsa nga buluhaton nagdala usab
niini. **25** Ang mga babaye nga hanas sa paghimog linubid,
nagdala sa iyang nahimo—linubid nga asul, tapul, o pula, o
pinong lino. **26** Ang tanang kasingkasing sa mga babaye nga
nadasig ug kadtong hanas sa paghimo ug linubid gamit ang
balahibo sa kanding. **27** Gidala sa mga pangulo ang mga bato
nga onix ug mga bililhong bato nga ibutang sa efod ug sa
tabon sa dughan; **28** Gidala nila ang mga pahumot ug lana
alang sa mga lampara, alang sa lanang igdidihog, ug alang
sa mahumot nga insenso. **29** Gidala sa mga Israelita ang
kinabubut-on ang halad alang kang Yahweh; gidala sa tanang
lalaki ug babaye nga may kasingkasing nga masinugtanon
ang mga kagamitan alang sa tanang buluhaton nga gimando

ni Yahweh pinaagi kang Moises nga buhaton. **30** Miingon
si Moises sa mga Israelita, "Tan-awa, gitawag ni Yahweh si
Bezalel ang anak nga lalaki ni Uri nga anak ni Hur, gikan sa
tribo ni Juda. **31** Gipuno niya si Bezalel sa iyang Espiritu, aron
hatagan siya ug kaalam, panabot, ug kahibalo, alang sa tanang
matang sa buluhaton, **32** sa paghimo sa mga maanindot nga
disenyo ug sa paghimo gamit ang bulawan, plata, ug bronse;
33 sa pagputol usab ug pagpahimutang sa mga bato ug sa
pagkulit sa mga kahoy—sa pagbuhat sa tanang matang sa
disenyo ug paggama. **34** Gihatagan niya sa katakos ang iyang
kasingkasing sa pagtudlo, kaniya ug kang Oholiab ang anak
nga lalaki ni Ahisamac, gikan sa tribo ni Dan. **35** Gihatagan
sila ni Yahweh sa katakos sa pagbuhat sa tanang matang
sa buluhaton, sa pagtrabaho ingon nga hanas ng tighimo,
ingon nga tigkulit, ingon nga mga tigburda sa asul, tapul, ug
sa pulang balahibo sa karnero ug sa pinong lino, ug ingon
nga mga manghahabol. Silang tanan ang tighimo sa tanang
matang sa buluhaton, ug mga hanas sila nga modisenyo.

36 Busa si Bezalel ug si Oholiab ug ang matag usa ka
tawo nga gihatagan ni Yahweh sa kahanas ug katakos
nga masayran kung unsaon pagbuhat ang mga buluhaton sa
pagtukod sa balaang dapit mao ang mobuhat sa buluhaton
sumala sa tanang gisugo ni Yahweh." **2** Gipatawag ni Moises
si Bezalel, si Oholiab, ug ang matag usa ka hanas nga tawo
kansang kaalam naggikan kang Yahweh, ug si bisan kinsa
nga natandog ang kasingkasing nga motabang ug mobuhat
sa buluhaton. **3** Gihatag ni Moises kanila ang tanang mga
halad nga gidala sa mga Israelita alang sa pagtukod sa
balaang dapit. Nagpadayon gihapon sa pagdala ang mga
tawo sa kinabubut-on nga mga halad matag buntag ngadto
kang Moises. **4** Busa nangabot ang tanang hanas nga mga
tawo nga nagtrabaho didto sa balaang dapit. **5** Misulti ang
mga trabahante kang Moises, "Ang katawhan nagdalag sobra
kay sa gikinahanglan sa pagbuhat sa buluhaton nga gisugo
kanato ni Yahweh." **6** Busa nagsugo si Moises nga wala nay
si bisan kinsa nga anaa sulod sa kampo ang magdala ug
dugang nga mga halad alang sa pagtukod sa balaang dapit.
Unya mihunong na ang katawhan sa pagdala niini nga mga
gasa. **7** Paigo na ang anaa kanila nga mga kasangkapan
alang sa tanang buluhaton. **8** Busa ang tanang mga hanas
nga tawo diha kanila mao ang nagtukod sa tabernakulo lakip
ang napulo ka tabil nga hinimo sa pinong lino ug linubid nga
asul, tapul, ug pula nga may hulagway sa kerubim. Gibuhat
kini ni Bezalel, ang hanas kaayo nga tawo. **9** Ang gitas-
on sa matag tabil 20 ka cubit, ang gilapdon niini upat ka
cubit. Ang tanang tabil managsama lamang ang gidak-on.
10 Gisumpaysumpay sa pagtahi ni Bezalel ang lima ka tabil,
ug mao usab ang iyang gibuhat sa laing lima ka tabil. **11**
Naghimo siya ug galong nga asul sa kilid sa tumoy sa unang
hut-ong sa tabil, ug naghimo usab siya ug sama niini sa
ikaduhang hut-ong sa tabil. **12** Gibutangan niya ug 50 ka
mga galong ang unang hut-ong sa tabil ug 50 usab ka mga
galong sa kilid sa tumoy sa ikaduhang hut-ong sa tabil. Busa
nagtugbang ang mga galong. **13** Naghimo siya ug 50 ka
kaw-it nga bulawan ug gisumpay ang duha ka mga tabil aron
maporma ang tabernakulo. **14** Naghimo si Bezalel ug napulo
ug usa ka mga tabil gikan sa balahibo sa kanding aron iatop
sa tabernakulo. **15** Ang gitas-on sa matag tabil 30 ka cubit,
ug may gilapdon nga upat ka cubit. Managsama ang gidak-
on sa napulog usa ka tabil. **16** Gisumpaysumpay niya sa
pagtahi ang lima ka tabil ug ang laing unom ka tabil usab.
17 Naghimo siya ug 50 ka mga galong sa kilid sa tumoy
sa unang hut-ong sa tabil, ug laing 50 ka mga galong diha
sa kilid tumoy sa mga tabil aron masumpay ang ikaduhang
hut-ong. **18** Naghimo si Bezalel ug 50 ka kaw-it nga bronse
aron masumpay ang duha ka hut-ong sa tabil ug maporma
kining tolda. **19** Naghimo siya ug atop sa tabernakulo gikan
sa panit sa laking karnero nga tinina ug pula, adunay lain
pang atop sa maayong panit nga ibutang sa ibabaw niini.
20 Naggabas si Bezalel ug mga tabla gikan sa kahoy nga
akasya alang sa tabernakulo. **21** Ang gitas-on sa matag usa
ka tabla napulo ka cubits, ug 1/2 ka cubits ang gilapdon niini.
22 Ang matag usa ka tabla adunay duha ka kahoy nga ugsok
aron masumpaysumpay kini. Gibuhat niya kini sa tanang
tabla sa tabernakulo. **23** Sama niini ang pagbuhat niya sa
mga tabla: 20 ka mga tabla alang sa habagatang bahin. **24**
Nagbuhat si Bezalel ug 40 ka sukaranan nga plata alang sa
mga tabla. Adunay duha ka sukaranan ang matag usa ka
tabla aron pagsumpay niini. **25** Alang sa ikaduhang bahin sa
tabernakulo, sa amihanang bahin, naggabas siya ug 20 ka
mga tabla **26** ug 40 ka sukaranan nga plata niini. Ang matag
usa ka tabla adunay duha ka sukaranan, sa sunod na usab
nga tabla, hangtod sa uban pang mga tabla. **27** Alang sa luyo
sa tabernakulo sa kasadpan, naggabas si Bezalel ug unom ka
mga tabla. **28** Naggabas usab siya ug lain pang duha ka tabla
alang sa mga eskina sa likod sa tabernakulo. **29** Kini nga
mga tabla nagbulagbulag sa ilalom, apan gisumpay sukad sa
ubos hangtod taas nga sangko sa usa ka liningin. Gihimo niya
ang sama niini sa duha ka mga eskina. **30** Adunay walo ka
mga tabla, uban sa mga sukaranan nga plata niini. Adunay 16
tanan ka mga sukaranan, tagduha ka sukaranan sa matag usa
ka tabla. **31** Naghimo usab si Bezalel ug pangbabag gikan sa
kahoy nga akasya—lima alang sa mga tabla sa usa ka bahin
sa tabernakulo, **32** lima alang sa mga tabla sa laing bahin sa
tabernakulo, ug lima ka mga pangbabag alang sa luyo nga
bahin sa tabernakulo didto sa kasadpan. **33** Gipalapas niya
paghimo ang pangbabag sa tungatunga nga bahin sa mga
tabla aron mosangko sa isig ka tumoy. **34** Gihaklapan niyag
bulawan ang mga tabla. Gihimoan niya kini ug bulawan nga
liningin aron kasal-opan sa mga pangbabag, ug gihaklapan
niyag bulawan ang mga pangbabag. **35** Naghimo si Bezalel
ug mga tabil sa linubid nga asul, tapul, ug pula, ug pino nga
lino, nga binurdahan ug kerubim, gibuhat kini sa hanas nga
tighimo. **36** Naghimo siya ug upat ka haligi sa kahoyng akasya
aron kabitan sa mga tabil, ug gihaklapan niya kini ug bulawan.
Naghimo usab siya ug mga kaw-it nga bulawan alang sa mga
haligi, ug gibutangan niya kini ug upat ka sukaranan nga plata.
37 Naghimo siya ug tabil alang sa ganghaan sa tolda. Hinimo
kini sa linubid nga asul, tapul, ug pula, gamit ang pino nga
lino, gibuhat kini sa usa ka tigburda. **38** Naghimo usab siya ug
lima ka mga haligi sa tabil nga may kaw-itanan. Gihaklapan
niyag bulawan ang mga tumoy ug ang mga hikot niini. Ang
lima ka sukaranan hinimo gamit ang bronse.

37 Gihimo ni Bezalel ang arka sa kasabotan gamit ang
kahoy nga akasya. Ang gitas-on niini 2 ug 1/2 ka cubit;
1. 5 ka cubit ang gilapdon niini; ug ang gihabugon niini 1/2 ka
cubit. **2** Ang gawas ug ang sulod niini gihaklapan niya ug
lunsayng bulawan unya giribitihan ug bulawan ang palibot
sa ibabaw niini. **3** Gihulma niya ang upat ka dakong liningin
nga bulawan alang sa upat ka tiil, ang duha niini gibitay sa
pikas bahin, ug ang laing duha gibitay usab sa pikas bahin. **4**
Gihimo niya ang mga dayongan gamit ang kahoy nga akasya
ug gihaklapan kini ug bulawan. **5** Gisuksok niya ang mga
dayongan sa mga dakong liningin nga bulawan sa isigkakilid

sa arka sa kasabotan, aron madayongan kini. **6** Gihimo niya
ang tabon gamit ang lunsayng bulawan. Ang gitas-on niini 2 ug
1/2 ka cubit, ug ang gilapdon niini 1 ug 1/2 ka cubit. **7** Gihimo
ni Bezalel ang duha ka kerubim nga hinulma sa bulawan alang
sa isigkatumoy niini. **8** Ang matag usa ka kerubim ibutang sa
isigkakilid sa tabon. Hinimo kini ingon nga nausa diha sa tabon.
9 Gipabukhad ang mga pako sa kerubim ug napandongan
niini ang tabon. Nag-atubangay ang kerubim sa usag-usa ug
nagdungaw sa tungatunga sa tabon. **10** Gihimo ni Bezalel
ang lamesa gamit ang kahoy nga akasya. Ang gitas-on niini
duha ka cubit, usa ka cubit ang gilapdon, ug may gihabugon
nga 1 ug 1/2 ka cubit. **11** Gihaklapan niya kini ug lunsayng
bulawan unya giribitihan ug lunsayng bulawan ang kilid sa
ibabaw niini. **12** Gisanipahan niya ang palibot niini nga may
usa ka dangaw ang gilapdon, ug gihaklapan kini ug bulawan.
13 Gihulma niya ang upat ka dakong liningin nga bulawan
ug gipasulod kini sa upat ka eskina, kung asa nahimutang
ang upat ka tiil. **14** Gibutangan kining mga dakong liningin
aron nga bulawan nga maoy suksokan sa mga dayongan sa
lamesa, aron madayongan kini. **15** Gihimo niya ang mga
dayongan gamit ang kahoy nga akasya ug gihaklapan niya kini
ug bulawan, aron madayongan ang lamesa. **16** Gihimo niya
ang mga kasangkapan alang sa lamesa—ang mga plato, mga
kutsara, mga panaksan, ug mga panudlanan nga pangbubo sa
mga halad. Gihimo niya kini gikan sa lunsayng bulawan. **17**
Gihimo niya ang tungtonganan sa lampara gikan sa linilok
nga lunsayng bulawan. Gihimo ni Bezalel ang tungtonganan
sa lampara nga adunay tungtonganan ug lawas. Ang mga
tungtonganan sa lampara, ang mga dahondahon, ug ang mga
bulakbulak gihimo unay gayod niini. **18** Adunay unom ka sanga
ang gipatugbaw gikan sa mga kilid niini—may tulo ka sanga
ang gipatugbaw gikan sa isigkakilid niini. **19** Ang unang sanga
adunay tulo ka gagmayng panaksan nga hinimo sama sa
bulak sa almendras, may dahondahon ug bulakbulak, ug ingon
usab niini ang pagbuhat sa pikas sanga. Gihimo ang unom ka
mga sanga nga gipatugbaw diha sa tungtonganan sa lampara
sama gayod sa nahiuna. **20** Sa tungtonganan sa lampara
mismo, nga mao ang lawas, may upat ka kupa nga hinimo
sama sa bulak sa almendras uban ang mga dahondahon
ug mga bulakbulak. **21** May mga bulakbulak sa ilalom nga
giusa paghimo sa matag pares sa sanga, sa unang pares
hangtod sa ikatulong pares. Managsama usab ang gihimo sa
unom ka sanga nga gipatugbaw gikan sa tungtonganan sa
lampara. **22** Ang mga bulakbulak niini ug ang mga sanga unay
tanan sa usa lamang ka paglilok gikan sa lunsayng bulawan.
23 Gihimo ni Bezalel ang tungtonganan sa lampara ug ang
pito niini ka mga lampara, ang mga sipit ug ang mga sulo
nga hinimo sa lunsayng bulawan. **24** Gihimo usab niya ang
butanganan ug suga ug ang mga kasangkapan niini hinimo
gikan sa usa ka talent nga lunsayng bulawan. **25** Gihimo ni
Bezalel ang halaran sa insenso. Gihimo niya kini gamit ang
kahoy nga akasya. Ang gitas-on niini usa ka cubit, ug ang
gilapdon usab niini usa ka cubit. Kwadrado kini, ug duha ka
cubits ang gihabugon. Ang mga sungaysungay niini hinimo
unay sa kinatibuk-an niini. **26** Gihaklapan niya ug lunsayng
bulawan ang halaran sa insenso—ang ibabaw, ang mga kilid,
ug ang mga sungaysungay niini. Gipalibotan niya ug bulawan
ang mga eskina niiini. **27** Gihimo niya ang duha ka liningin
nga bulawan nga gibitay ilalom sa eskina sa isig ka kilid niini
sa halaran sa sunoganan sa insenso. Ang mga liningin nga
bulawan nga suksokan sa mga dayongan. **28** Gihimo niya ang
mga dayongan gamit ang kahoy nga akasya ug gihaklapan
niya kini ug bulawan. **29** Gihimo niya ang sagrado nga lana
nga igdidihog ug walay sagol nga alimyon sa insenso, gibuhat
kini sa usa ka tighimo ug pahumot.

38 Gihimo ni Bezalel ang halaran nga sunoganan sa mga
halad gamit ang kahoy nga akasya. Kwadrado kini
nga may lima ka cubit ang gitas-on ug lima usab ka cubit
ang gilapdon ug tulo ka cubit ang gihabugon. **2** Gihimoan
niya ang upat ka eskina niini ug mga sungaysungay nga
sama sa sungay sa torong baka. Gihimo niya kini unay sa
halaran, unya gihaklapan niya kini ug bronse. **3** Gihimo
niya ang tanang kasangkapan alang sa halaran—ang mga
panaksan nga saloran sa abo, mga pangkandos, mga dagkong
panaksan, mga pangtuhog sa karne, ug mga butanganan sa
baga. Gihimo niya kining tanan nga mga kasangkapan gamit
ang bronse. **4** Gihimo niya ang rehas nga bronse alang sa
halaran, nga gibutang ilalom sa sanipa gikan sa tungatunga
paubos. **5** Gihulma usab niya ang upat ka liningin nga gitaod
diha sa upat ka mga eskina sa rehas nga bronse, aron
kasuksokan sa mga dayonganan. **6** Gihimo ni Bezalel ang
mga dayonganan gamit ang kahoy nga akasya ug gihaklapan
kini ug bronse. **7** Gisuksok niya ang mga dayonganan agi
sa mga liningin diha sa kilid sa halaran, aron madayongan
kini. Gihimo niya ang halaran gamit ang tabla, nga hawan sa
sulod. **8** Gihimo ni Bezalel ang dakong panaksan nga bronse
uban ang tungtonganan niini nga bronse. Gihimo niya ang
dakong panaksan gikan sa mga samin nga gipanag-iyahan
sa mga babaye nga nag-alagad didto sa ganghaan sa tolda
nga tagboanan. **9** Gihimo usab ni Bezalel ang hawanan.
Ang mga tabil nga gibitay sa habagatang bahin sa hawanan,
hinimo gikan sa pinong lino, nga may gitas-on nga 100 ka
cubit. **10** Ang mga tabil adunay 20 ka mga haligi, uban sa
20 ka mga sukaranan nga bronse. Adunay mga kaw-itanan
nga gibutang sa mga haligi, lakip ang mga panghikot nga
plata. **11** Ingon man ang amihanang bahin, adunay mga tabil
nga 100 cubit ang gitas-on uban ang 20 ka mga haligi, 20 ka
mga sukaranan nga bronse, mga kaw-itanan nga gibutang sa
mga haligi, ug mga panghikot nga plata. **12** Ang mga tabil
sa kasadpang bahin may gitas-on nga 50 ka cubits, uban sa
napulo ka mga haligi ug sukaranan. Ang mga kaw-itanan ug
ang mga panghikot sa haligi hinimo sa plata. **13** Ang hawanan
usab sa sidlakang bahin may gitas-on nga 50 ka cubit. **14** Sa
may kilid dapit sa ganghaan adunay mga tabil nga 50 ka cubit
ang gitas-on. Aduna kini tulo ka mga haligi uban sa tulo ka
mga sukaranan. **15** Sa pikas bahin usab sa ganghaan sa
hawanan adunay mga tabil nga 50 ka cubits ang gitas-on,
uban ang tulo ka mga haligi ug tulo ka mga sukaranan. **16**
Ang tanang mga tabil palibot sa hawanan hinimo sa pinong
lino. **17** Hinimo sa bronse ang mga sukaranan sa haligi. Ang
mga kaw-itanan ug mga panghikot hinimo gikan sa plata, ug
gitabonag plata ang ibabaw sa mga haligi. Ang tanang haligi
sa hawanan gihaplakan ug plata. **18** Ang tabil sa ganghaan sa
hawanan may gitas-on nga 20 ka cubit. Ang tabil hinimo sa
linong asul, tapul, pula ug linubid nga pinong lino, nga may 20
ka cubit ang gitas-on. Aduna kini gitas-on nga 20 ka cubit ug
lima ka cubit ang gihabugon, sama sa mga tabil sa hawanan.
19 Aduna kini upat ka sukaran nga bronse ug kaw-itanan nga
plata. Ang gitabon ibabaw sa mga haligi ug ang mga panghikot
niini hinimo sa plata. **20** Hinimo sa bronse ang tanang ugsok
sa tolda sa tabernakulo ug sa hawanan. **21** Mao kini ang
talaan sa mga kasangkapan sa tabernakulo, ang tabernakulo
sa kasabotan ug sa mga balaod, nga gituman sumala sa
gitudlo ni Moises. Mao kini ang buluhaton sa mga Levita ilalom

sa pagdumala ni Itamar ang anak nga lalaki sa pari nga si
Aaron. **22** Si Bezalel ang anak nga lalaki ni Uri, ang anak nga
lalaki ni Hur nga gikan sa tribo sa Juda, mao ang nagbuhat
sa tanang butang nga gimando ni Yahweh kang Moises. **23**
Si Oholiab ang anak nga lalaki ni Ahisamac, nga gikan sa
tribo ni Dan, mao ang kauban ni Bezalel ingon nga tigkulit,
hanas nga tighimo, ug tigburda sa linubid nga asul, tapul, ug
pula, ug sa pino nga lino. **24** Ang tanang bulawan nga gigamit
sa buluhaton, tanang buhat nga may kalabotan sa balaang
dapit—ang mga hinalad nga bulawan—29 ka talent (ang usa
ka talent sama ra sa 34 ka kilo) ug 730 ka shekel, gitimbang
pinaagi sa sukdanan sa shekel didto sa balay alampoan. **25**
Ang plata nga gihatag sa katawhan may gibug-aton nga 100
ka talent ug 1, 775 shekel, sumala sa timabangan sa shekel
sa balay alampoan, **26** o usa ka beka kada tawo nga 1/2 ka
shekel, sumala sa timbangan sa shekel sa balay alampoan.
Kining maong kantidad natigom sumala sa matag usa ka tawo
nga nalista sa listahan, may 603, 550 tanan ka mga lalaki nga
nagpanuigon ug 20 ka tuig pataas. **27** 100 ka talent sa plata
ang gigamit alang sa mga sukaranan sa balaang dapit ug sa
mga sukaranan sa haligi sa tabil: may 100 ka sukaranan unya
usa ka talent sa matag usa ka sukaranan. **28** Sa nahibilin
nga 1, 775 ka shekel nga plata, gihimo ni Bezalel ang mga
kaw-itanan nga gikaw-it sa mga haligi, gitabonan ang ibabaw
sa mga haligi, ug gihimoan kini ug mga tukod. **29** Ang mga
hinalad nga bronse may gibug-aton nga 70 ka talent ug 2, 400
ka shekel. **30** Pinaagi niini gihimo niya ang mga sukaranan
alang sa ganghaan sa tolda nga tagboanan, ang halaran nga
bronse, angrehas nga bronse, ang tanang kasangkapan sa
halaran, **31** ang mga sukaranan sa haligi sa hawanan, ang
mga sukaranan sa mga halagi sa ganghaan sa hawanan, ang
tanang mga ugsok sa tolda alang sa tabernakulo, ug ang
tanang mga ugsok sa hawanan.

39 Naghimo sila ug maayo nga mga bisti alang sa pag-
alagad sa balaan nga dapit gamit ang asul, tapul, ug
balahibo nga pula. Gihimoan nila ug mga bisti si Aaron alang
sa balaan nga dapit, sumala sa gisugo ni Yahweh kang Moises.
2 Naghimo si Bezalel ug bulawan nga efod, nga asul, tapul,
balahibo nga pula, ug sa pinong linubid nga lino. **3** Nagdukdok
sila ug mga nipis nga bulawan ug gitabas kini ingon nga mga
tanod aron sa pagtahi niini ngadto sa asul, sa tapul, ug sa
balahibo nga pula, ug ngadto sa pino nga lino, nga binuhat sa
usa ka hanas nga tighimo. **4** Gibuhatan nila ug mga hikot
ang efod sa may abaga, nga nagsumpay sa duha ka sidsid
sa ibabaw nga bahin niini. **5** Pino nga pagkatahi ang bakus
niini sama sa efod; gisumpay kini aron mausa uban sa efod,
hinimo kini sa pinong linubid nga lino nga bulawan, asul, ang
tapul, ug ang dagtom pula, sumala sa gisugo ni Yahweh kang
Moises. **6** Nagkulit sila ug onix nga mga bato, nga gilibotan ug
bulawan, gikulitan kini sama sa usa ka selyo, ug gikulitan sa
mga ngalan sa napulo ug duha ka mga anak nga lalaki ni
Israel. **7** Gibutang kini ni Bezael sa abagang bahin nga mga
hikot sa efod, ingon nga mga bato aron sa pagpahinumdom
kang Yahweh mahitungod sa napulo ug duha ka mga anak nga
lalaki ni Israel, sumala sa gisugo ni Yahweh kang Moises. **8**
Naghimo siya ug tabon sa dughan, ang buhat sa usa ka hanas
nga tighimo, gidesinyohan sama sa efod. Gibuhat niya kini
gikan sa bulawan, sa asul, sa tapul, ug sa pula nga balahibo,
ug sa pinong lino. **9** Kwadrado kini. Gipilo nila sa makaduha
ang tabon sa dughan. Usa ka dangaw ang gitas-on niini ug
usa ka dangaw usab ang gilapdon. **10** Gilaray nila sa sulod
niini ang mga mahalon nga mga bato sa upat ka laray. Ang
unang laray adunay rubi, topas, ug garnet. **11** Ang ikaduhang
laray adunay esmeralda, safiro, ug diamante. **12** Ang ikatulong
laray adunay hasinto, agata, ug ametis. **13** Ang ikaupat nga
laray adunay berilo, onix, ug haspe. Gipalibotan kini nga mga
bato sa engaste nga bulawan. **14** Gihan-ay ang mga bato
sumala sa mga ngalan sa napulo ug duha ka mga anak nga
lalaki ni Israel, gihan-ay sumala sa matag ngalan. Nahisama
sila sa kinulit sa usa ka singsing, ang matag ngalan nagtimaan
sa usa sa napulo ug duha ka mga tribo. **15** Nagbuhat sila ug
mga kadena nga sama sa mga pisi ngadto sa tabon sa dughan
nga gisalapid gikan sa lunsay nga bulawan. **16** Nagbuhat
sila ug duha ka sukaranan nga bulawan ug duha ka singsing
nga bulawan, gipapilit nila ang duha ka singsing nga bulawan
ngadto sa duha ka sidsid sa tabon sa dughan. **17** Gibutang nila
ang duha ka sinalapid nga kadena nga bulawan diha sa duha
ka singsing nga anaa sa duha ka sidsid sa tabon sa dughan.
18 Gibutang nila ang duha ka tumoy sa sinalapid ngadto sa
duha ka sukaranan. Gipatapot nila kini sa hikot sa efod sa
atubangang bahin niini. **19** Naghimo sila ug duha ka singsing
nga bulawan ug gibutang kini diha sa duha ka sidsid sa tabon
sa dughan, sa sidsid nga sunod sa sulod nga bahin niini. **20**
Naghimo sila ug lain pang duha ka singsing nga bulawan
ug gipatapot kini sa ubos sa duha ka hikot sa atubangan sa
efod, duol ang utlanan niini ibabaw sa pino nga pagkatahi nga
bakos sa efod. **21** Gihikot nila ang tabon sa dughan diha sa
mga singsing niini ngadto sa mga singsing sa efod uban sa
usa ka pisi nga asul, aron nga sumpay lamang kini ibabaw
sa pino nga pagkatahi nga bakos sa efod. Aron dili mabulag
ang tabon sa dughan gikan sa efod. Gihimo kini sumala sa
gisugo ni Yahweh kang Moises. **22** Naghimo ug kupo sa efod
si Bezalel gikan sa tapul nga panapton, ang buhat sa usa ka
magbuburda. **23** Aduna kini sul-obanan sa ulo sa tungang
bahin niini. Gitahi ang sul-obanan sa ulo libot niini aron dili
kini magisi. **24** Sa ubos nga sidsid niini, gidayandayanan nila
kini ug mga pormang prutas nga granada nga asul, tapul, ug
dagtom pula nga tanod ug pino nga lino. **25** Naghimo sila ug
mga kiling-kiling gikan sa lunsay nga bulawan, ug gibutang
nila ang mga kiling-kiling sa tunga sa mga pormang prutas
nga granada sa tanang bahin sa ubos nga sidsid sa kupo—
26 ang usa ka kiling-kiling ug ang usa ka pormang prutas nga
granada—ang anaa sa sidsid sa kupo alang sa pag-alagad
ni Aaron. Sumala kini sa gisugo ni Yahweh kang Moises.
27 Naghimo sila ug mga tag-as nga bisti gikan sa pinong
lino alang kang Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki. **28**
Naghimo sila gikan sa pinong lino ug purong, mga kalo, mga
pang-ilalom nga bisti, **29** ug bakos nga asul, tapul, ug dagtom
pula nga tanod, ang buhat sa usa ka magbuburda. Sumala
kini sa gisugo ni Yahweh kang Moises. **30** Naghimo sila ug
balaanong korona gikan sa lunsay nga bulawan; gikulitan nila
kini, sama sa kinulit sa usa ka selyo, "Balaan ngadto kang
Yahweh." **31** Gipatapot nila sa ibabaw nga bahin sa purong
ang asul nga pisi. Sumala kini sa gisugo ni Yahweh kang
Moises. **32** Busa nahuman ang bulohaton diha sa tabernakulo,
ang tolda nga tagboanan. Gihimo kining tanan sa katawhan sa
Israel. Gituman nila ang tanan nga mga sugo ni Yahweh nga
gihatag kang Moises. **33** Gidala nila ang tabernakulo ngadto
kang Moises—ang tolda ug ang tanang galamiton niini, mga
kaw-it, mga bungbong, mga pangbabag, mga haligi, ug ang
mga pasukaranan niini; **34** ug ang mga tabon nga hinimo sa
panit sa laking karnero nga gitinaan ug pula, ug ang tabon nga
panit sa mananap sa dagat, ug ang tabil nga itabon **35** sa
sudlanan sa pagpamatuod, ingon man ang mga dayongan ug

ang halaran sa pagpasig-uli. **36** Gidala nila ang lamesa, ug
ang tanang mga galamiton niini; ug ang tinapay nga nagpaila
sa presensya sa Dios; **37** ang tungtonganan ug suga nga
lunsay nga bulawan ug ang mga suga nga nalaray niini, uban
sa mga galamiton niini ug ang lana alang sa mga suga; **38** ang
bulawanong halaran, ang igdidihog nga lana ug ang mahumot
nga insenso; ang babag alang sa ganghaan sa tabernakulo;
39 ang tumbaga nga halaran uban ang rehas nga tumbaga
niini ug ang mga dayongan niini ug ang mga gamit niini ug ang
dako nga panaksan uban sa iyang pasukaranan. **40** Nagdala
sila ug mga babag alang sa hawanan uban sa mga poste ug
mga pasukaranan, ug ang tabil alang sa ganghaan; ang mga
pisi niini ug ang mga ugsok sa tolda; ug ang tanang galamiton
alang sa pag-alagad sa tabernakulo, ang tolda nga tagboanan.
41 Gidala nila ang pino nga pagkatahi nga mga bisti alang sa
pag-alagad sa balaang dapit, ang balaang mga bisti alang
kang Aaron nga pari ug sa iyang mga anak nga lalaki, aron
makaalagad sila ingon nga mga pari. **42** Busa gibuhat sa
katawhan sa Israel ang tanan sumala sa gisugo ni Yahweh
kang Moises. **43** Gisuta ni Moises ang tanang buhat, ug, tan-
awa, nahuman nila kini. Sumala sa gisugo ni Yahweh gibuhat
kini nila sa ingon niana nga paagi. Unya gipanalanginan sila ni
Moises.

40 Unya nakigsulti si Yahweh kang Moises nga nag-
ingon, **2** "Sa unang adlaw sa unang bulan sa bag-ong
tuig kinahanglan itukod mo ang tabernakulo, ang tolda nga
tagboanan. **3** Kinahanglan nga ibutang nimo ang sudlanan
sa kasabotan niini, ug kinahanglan nga tabonan nimo ang
sudlanan sa kasabotan ug tabil. **4** Kinahanglan nga dad-on
nimo ang lamesa ug ipahimutang nga han-ay ang tanang
mga gamit nga nahiapil niini. Unya kinahanglan dad-on nimo
ang tungtonganan ug suga ug ipahimutang ang mga suga
niini. **5** Kinahanglan nga ibutang nimo ang bulawanong
halaran sa insenso atubang sa sudlanan sa pagpamatuod, ug
kinahanglan tabilan nimo ang ganghaan sa tabernakulo. **6**
Kinahanglan ibutang nimo ang halaran alang sa mga halad
sinunog sa atubangan sa ganghaan sa tabernakulo, ang tolda
nga tagboanan. **7** Kinahanglan ibutang nimo ang dako nga
panaksan taliwala sa tolda nga tagboanan ug sa halaran ug
kinahanglan imo kining butangan ug tubig. **8** Kinahanglan
ipahimutang nimo ang hawanan palibot niini, ug kinahanglan
imong tabilan ang ganghaan sa hawanan. **9** Kinahanglan nga
magdala ka ug igdidihog nga lana ug dihogi ang tabernakulo
ug ang tanan nga anaa niini. Kinahanglan nga lainon nimo
ug tanang mga kasangkapan alang kanako; ug mabalaan
kini. **10** Kinahanglan dihogan nimo ang halaran alang sa mga
halad sinunog ug ang tanang mga galamiton niini. Kinahanglan
lainon nimo ang halaran alang kanako ug mahimo gayod
kining balaan alang kanako. **11** Kinahanglan dihogan nimo
ang tumbaga nga panaksan ug ang pasukaranan niini ug
laina kini alang kanako. **12** Dad-a si Aaron ug ang iyang
mga anak nga lalaki sa ganghaan sa tolda nga tagboanan ug
kinahanglan nga hugasan nimo sila. **13** Bistihi si Aaron uban
sa mga bisti nga gilain alang kanako, dihogi siya ug laina aron
makaalagad siya ingon nga akong pari. **14** Dad-a ang iyang
mga anak nga lalaki ug bistihi sila ug tag-as nga mga bisti. **15**
Kinahanglan dihogan nimo sila ingon nga imong gidihogan ang
ilang amahan aron makaalagad sila kanako ingon nga mga
pari. Ang ilang pagkadinihogan maghimo kanilang magpabilin
sa pagkapari hangtod sa ilang mga kaliwatan." **16** Mao kini
ang gihimo ni Moises; gituman niya ang tanan nga gisugo ni
Yahweh kaniya. Gihimo niya kining tanan nga mga butang. **17**
Busa natukod ang tabernakulo sa unang adlaw sa unang bulan
sa ikaduha nga tuig. **18** Gitukod ni Moises ang tabernakulo,
gibutang ang mga pasukaranan niini, ang mga babag niini,
unya gitaod ang mga tabla niini, ug gipatindog ang mga haligi
ug mga poste. **19** Gibuklad niya ang tabon sa tabernakulo ug
nagtukod ug tolda ibabaw niini, sumala sa gisugo ni Yahweh
kaniya. **20** Gikuha niya ang mga kasugoan sa kasabotan ug
gibutang kini sa sudlanan sa kasabotan. Gibutang usab niya
ang mga dayongan sa sudlanan ug gibutang ang tabon sa
pagpasig-uli ibabaw niini. **21** Gidala niya ang sudlanan sa
kasabotan ngadto sa tabernakulo. Gibutang niya ang tabil aron
sa pagsalipod sa sudlanan sa pagpamatuod, sumala sa gisugo
ni Yahweh kaniya. **22** Gibutang niya ang lamesa ngadto sa
tolda nga tagboanan, sa amihanang bahin sa tabernakulo,
gawas sa tabil. **23** Gihan-ay niya pagbutang sa lamesa ang
tinapay sa atubangan ni Yahweh, sumala sa gisugo ni Yahweh
kaniya. **24** Gibutang niya ang tungtonganan sa suga ngadto
sa tolda nga tagboanan, atubang sa lamesa, sa habagatang
bahin sa tabernakulo. **25** Gisindihan niya ang mga suga sa
atubangan ni Yahweh, sumala sa gisugo ni Yahweh kaniya. **26**
Gibutang niya ang bulawanong halaran sa insenso ngadto sa
tolda nga tagboanan atubang sa tabil. **27** Nagsunog siya ug
humot nga insenso ibabaw niini, sumala sa gisugo ni Yahweh
kaniya. **28** Gitabilan niya ang ganghaan sa tabernakulo. **29**
Gibutang niya ang halaran alang sa halad sinunog dapit sa
ganghaan sa tabernakulo, ang tolda nga tagboanan. Naghalad
siya ibabaw niini sa halad sinunog ug halad nga trigo, sumala
sa gisugo ni Yahweh kaniya. **30** Gibutang niya ang dako nga
panaksan taliwala sa tolda nga tagboanan ug sa halaran, ug
gibutangan niya kini ug tubig alang sa pagpanghugas. **31**
Gihugasan ni Moises, ni Aaron, ug sa iyang mga anak nga
lalaki ang ilang mga kamot ug mga tiil ngadto sa dako nga
panaksan **32** sa matag sulod nila sa tolda nga tagboanan
ug sa matag saka nila sa halaran. Gihugasan nila ang ilang
mga kaugalingon, sumala sa gisugo ni Yahweh kang Moises.
33 Giandam ni Moises ang hawanan palibot sa tabernakulo
ug sa halaran. Gitabilan niya ang ganghaan sa hawanan.
Niining paagiha nahuman ni Moises ang bulohaton. **34** Unya
mitabon ang panganod sa tolda nga tagboanan, ug napuno
sa himaya ni Yahweh ang tabernakulo. **35** Wala nakasulod
si Moises sa tolda nga tagboanan tungod sa panganod nga
milukop niini, ug tungod sa himaya ni Yahweh nga mipuno
sa tabernakulo. **36** Sa dihang mopataas na ang panganod
gikan sa tabernakulo, mopadayon ang katawhan sa Israel
sa ilang panaw. **37** Apan kung dili mopataas ang panganod
gikan sa tabernakulo, dili makapadayon ang katawhan sa ilang
panaw. Nagpabilin sila hangtod sa adlaw nga mopataas kini.
38 Kay ang panganod ni Yahweh anaa ibabaw sa tabernakulo
panahon sa adlaw, ug ang iyang kalayo anaa sa ibabaw niini
panahon sa kagabhion, nga makita sa tanang katawhan sa
Israel samtang nanglakaw sila.

Levitico

1 Gitawag ni Yahweh si Moises ug nakigsulti kaniya gikan
sa tolda nga tigomanan, nga nag-ingon, **2** "Pagpakigsulti
ngadto sa katawhan sa Israel ug sultihi sila, 'Si bisan kinsa
diha kaninyo nga magdala ug halad ngadto kang Yahweh, dad-
a ingon nga halad ang usa sa inyong mga mananap, gikan sa
panon sa baka o gikan sa panon sa mga karnero. **3** Kung
gikan sa panon sa baka ang iyang halad sinunog, kinahanglan
nga ihalad niya ang laking baka nga walay tatsa. Ihalad niya
kini ngadto sa pultahan sa tolda nga tigomanan, aron nga
dawaton kini ni Yahweh. **4** Itapion niya ang iyang kamot
ngadto sa ulo sa halad sinunog, ug unya dawaton kini isip
puli alang kaniya aron sa pagpasaylo sa iyang sala. **5** Unya
kinahanglan nga ihawon niya ang torong baka sa atubangan
ni Yahweh. Ihalad sa mga anak nga lalaki ni Aaron, nga mga
pari ang dugo ug iwisikwisik kini ngadto sa halaran nga anaa
sa pultahan sa tolda nga tigomanan. **6** Unya kinahanglan
nga panitan niya ang halad sinunog ug hiwahiwaon kini. **7**
Unya ang mga anak nga lalaki ni Aaron nga pari mao ang
maghaling ngadto sa halaran ug magbutang ug kahoy aron
nga sugnoran kini. **8** Ang mga anak nga lalaki ni Aaron, nga
mga pari, ang magpahimutang sa mga gihiwahiwa, nga ulo ug
sa tambok ngadto sa gisugnoran nga kalayo sa halaran. **9**
Apan kinahanglan nga hinloan niya ug tubig ang ginhawaang
bahin ug ang mga tiil niini. Unya sunogon sa pari ang tanan
diha sa halaran ingon nga halad sinunog. Makahatag kini ug
humot nga makapahimuot alang kanako; Mahimo kining halad
alang kanako pinaagi sa kalayo. **10** Kung ang iyang halad
alang sa halad sinunog gikan sa panon sa mga mananap, usa
sa mga karnero o usa sa mga kanding, kinahanglan ihalad
niya ang laki nga walay tatsa. **11** Ihawon niya kini ngadto
sa amihanang bahin sa halaran sa atubangan ni Yahweh.
Iwisikwisik sa mga anak nga lalaki ni Aaron, nga mga pari, ang
dugo niini sa matag kilid sa halaran. **12** Unya kinahanglan
nga hiwahiwaon niya kini, ang ulo ug ang tambok, unya
ipahimutang kini sa pari ngadto sa gisugnoran nga kalayo,
nga anaa sa halaran, **13** apan kinahanglan nga hinloan ug
tubig ang ginhawaang bahin ug ang mga tiil niini. Unya ihalad
sa pari ang tibuok nga halad, ug sunogon kini ngadto sa
halaran. Mao kini ang halad sinunog, ug makahatag kini ug
humot nga makapahimuot alang kang Yahweh; mahimo kining
halad alang kaniya pinaagi sa kalayo. **14** Kung ang iyang
halad ngadto kang Yahweh mao ang halad sinunog nga mga
langgam, nan kinahanglan nga magdala siya ug salampati
o pispis nga tukmo ingon nga iyang halad. **15** Kinahanglan
nga dad-on kini sa pari ngadto sa halaran, lubagon ang ulo
niini, ug sunogon kini ngadto sa halaran. Unya kinahanglan
nga ipaagas ang dugo niini ngadto sa kilid sa halaran. **16**
Kinahanglan nga kuhaon niya ang ubol-ubol lakip na ang mga
kinaon niini, ug iitsa kini ngadto sa kilid sa halaran sa sidlakang
bahin, sa dapit diin gibutang ang abo. **17** Kinahanglan nga
pikason niya kini pinaagi sa pagbitad sa mga pako niini, apan
kinahanglan nga dili niya kini tungaon sa duha ka bahin. Unya
pagasunogon kini sa pari ngadto sa halaran, nga gisugnoran
ug kahoy. Mahimo kining halad sinunog, ug makahatag kini ug
humot nga makapahimuot alang kang Yahweh; mahimo kining
halad alang kaniya pinaagi sa kalayo.

2 Kung adunay magdala ug halad nga trigo ngadto kang
Yahweh, kinahanglan nga labing maayo nga harina ang
iyang ihalad, ug buboan niya kini ug lana ug butangan ug
insenso. **2** Dad-on niya ang halad ngadto sa mga anak nga
lalaki ni Aaron nga mga pari, ug didto magkuha ang pari ug
usa ka kumkom sa labing maayong harina nga adunay lana
ug insenso. Unya pagasunogon sa pari ang halad ngadto sa
halaran ingon nga kinatibuk-ang halad. Makahatag kini ug
humot nga makapahimuot alang kang Yahweh; mahimo kining
halad alang kaniya pinaagi sa kalayo. **3** Mapanag-iya ni Aaron
ug sa iyang mga anak nga lalaki ang bisan unsa nga mahibilin
nga halad sa trigo. Balaan kaayo kini nga halad nga gisunog
alang kang Yahweh. **4** Kung mohalad ka ug trigo nga walay
igpapatubo nga giluto sa pugon, kinahanglan nga humok kini
nga tinapay nga hinimo gikan sa labing maayong harina nga
sinagolan ug lana, o gahi nga tinapay nga walay igpapatubo,
nga pinahiran ug lana. **5** Kung giluto ang imong halad nga
trigo diha sa lapad nga karahay, kinahanglan nga hinimo kini
sa labing maayong harina nga walay igpapatubo nga sinagolan
ug lana. **6** Kinahanglan nga bahinbahinon ug buboan nimo
kini ug lana. Mao kini ang halad nga trigo. **7** Kung giluto sa
karahay ang imong halad nga trigo, kinahanglan nga hinimo
kini sa labing maayong harina ug lana. **8** Kinahanglan nga
dad-on nimo ang halad nga trigo nga hinimo gikan niining
mga butanga ngadto kang Yahweh, ug ihatag kini ngadto
sa pari, nga maoy modala niini ngadto sa halaran. **9** Unya
magkuha ang pari ug gamayng bahin gikan sa halad nga
trigo ingon nga kinatibuk-ang halad, ug pagasunogon niya
kini ngadto sa halaran. Mahimo kining halad nga gisunog,
ug makahatag kini ug humot nga makapahimuot alang kang
Yahweh. **10** Mapanag-iya ni Aaron ug sa iyang mga anak nga
lalaki ang bisan unsa nga mahibilin sa trigo nga halad. Balaan
kaayo kini nga halad nga gisunog alang kang Yahweh. **11**
Walay halad nga trigo nga adunay igpapatubo ang inyong
ihalad ngadto kang Yahweh, kay kinahanglan nga sunogon
ninyo ang tinapay nga walay igpapatubo, ni bisan unsang
matang sa dugos, ingon nga halad nga gisunog ngadto kang
Yahweh. **12** Ihalad ninyo kini ngadto kang Yahweh ingon nga
halad sa unang mga abot, apan dili kini magamit aron nga
makahatag ug humot nga makapahimuot ngadto sa halaran.
13 Kinahanglan nga butangan ninyo ug asin ang matag halad
nga trigo. Kinahanglan nga dili ninyo tugotan nga mawala
gikan sa inyong halad nga trigo ang asin sa kasabotan sa
inyong Dios. Kinahanglan nga magbutang kamo ug asin sa
tanan ninyong mga halad. **14** Kung maghalad kamo sa unang
mga abot sa trigo ngadto kang Yahweh, paghalad ug bag-ong
ani nga trigo nga gisanlag ug gilubok aron kan-on. **15** Unya
kinahanglan nga butangan ninyo kini ug lana ug insenso. Mao
kini ang halad nga trigo. **16** Unya pagasunogon sa pari ang
ubang bahin sa linubok nga trigo ug lana ug insenso ingon nga
kinatibuk-ang halad. Mao kini ang halad nga gisunog ngadto
kang Yahweh.

3 Kung adunay maghalad ug mga mananap nga gikan sa
panon sa baka ingon nga halad sa pakigdait, laki man
o baye, kinahanglan nga maghalad siya ug mananap nga
walay tatsa sa atubangan ni Yahweh. **2** Itapion niya ang iyang
kamot sa ulo sa iyang halad ug ihawon kini ngadto sa pultahan
sa tolda nga tigomanan. Unya iwisikwisik sa mga anak nga
lalaki ni Aaron nga mga pari ang dugo niini sa matag kilid sa
halaran. **3** Ihalad sa tawo ang halad sa pagpakigdait ngadto
kang Yahweh pinaagi sa kalayo. Ang tambok nga miputos o
sumpay sa ginhawaang mga bahin, **4** ug ang duha ka kidni ug
ang tambok nga anaa niini sa mga dapidapi, ug ang tambok
sa atay, ug ang mga kidni—pagakuhaon niya kining tanan.
5 Sunogon kini sa mga anak nga lalaki ni Aaron ngadto sa

halaran uban sa halad sinunog, nga anaa sa ginasugnoran
nga kalayo. Makahatag kini ug humot nga makapahimuot
alang kang Yahweh; mahimo kining halad alang kaniya pinaagi
sa kalayo. **6** Kung ang halad sa usa ka tawo sa pagpakigdait
ngadto kang Yahweh gikan sa panon sa karnero; laki man
o baye, kinahanglan nga walay tatsa ang iyang ihalad. **7**
Kung maghalad siya ug karnero, nan kinahanglan nga ihalad
niya kini sa atubangan ni Yahweh. **8** Itapion niya ang iyang
kamot ngadto sa ulo sa iyang halad ug ihawon kini ngadto
sa atubangan sa tolda nga tigomanan. Unya iwisikwisik sa
mga anak nga lalaki ni Aaron ang dugo niini sa matag kilid sa
halaran. **9** Maghalad ang tawo alang sa pagpakigdait ingon
nga halad nga gisunog ngadto kang Yahweh. Ang tambok,
puokon pagputol ang tibuok tambok nga ikog, ug ang tambok
nga miputos sa ginhawaang mga bahin ug ang tanang tambok
nga anaa duol sa ginhawaang mga bahin, **10** ug ang duha ka
kidni ug ang tambok nga uban niini, nga anaa sa dapidapi,
ug ang tambok sa atay, uban sa mga kidni—pagakuhaon
niya kining tanan. **11** Unya pagasunogon kining tanan sa pari
ngadto sa halaran ingon nga halad sinunog nga pagkaon
ngadto kang Yahweh. **12** Kung kanding ang halad sa usa ka
tawo, nan ihalad niya kini ngadto sa atubangan ni Yahweh.
13 Kinahanglan nga itapion niya ang iyang kamot ngadto sa
ulo sa maong kanding ug ihawon kini ngadto sa atubangan
sa tolda nga tigomanan. Unya iwisikwisik sa mga anak nga
lalaki ni Aaron ang dugo niini sa matag kilid sa halaran. **14**
Mohalad ang tawo ngadto kang Yahweh sa halad nga gisunog.
Kuhaon niya ang tambok nga miputos sa ginhawaang bahin,
ug ang tanang tambok nga duol sa ginhawaang mga bahin.
15 Kuhaon usab niya ang duha ka kidni ug ang tambok nga
uban niini, nga anaa sa dapidapi, ug ang tambok sa atay
uban sa duha ka kidni. **16** Pagasunogon kining tanan sa
pari diha sa halaran ingon nga halad sinunog nga pagkaon,
aron nga makahatag ug kahumot nga makapahimuot. Iya
kang Yahweh ang tanang tambok. **17** Mahimo kining balaod
hangtod sa kaliwatan sa inyong katawhan bisan asang dapita
kamo mopuyo, nga dili kamo angay nga mokaon ug tambok o
dugo.'"

4 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, **2**
"Sultihi ang katawhan sa Israel, 'Kung makasala si bisan
kinsa nga dili tinuyoan, nakabuhat niadtong mga butang nga
gimando ni Yahweh nga dili buhaton, ug kung nakahimo
siya sa butang nga ginadili, kinahanglan nga buhaton kining
mosunod. **3** Kung nakasala ang labawng pari nga makahimo
usab sa katawhan nga sad-an, nan tugoti siya nga mohalad
ngadto kang Yahweh ug nating baka nga walay tatsa ingon nga
halad sa sala alang sa iyang nabuhat nga sala. **4** Kinahanglan
nga dad-on niya ang torong baka ngadto sa pultahan sa tolda
nga tigomanan sa atubangan ni Yahweh, itapion ang iyang
kamot sa ulo niini, ug ihawon ang torong baka ngadto sa
atubangan ni Yahweh. **5** Magkuha ug gamay nga dugo sa
torong baka ang dinihogan nga pari ug dad-on kini ngadto
sa tolda nga tigomanan. **6** Ituslob sa pari ang iyang tudlo
ngadto sa dugo ug iwisikwisik ang uban niini sa makapito ka
higayon sa atubangan ni Yahweh, sa atubangan nga tabil sa
labing balaan nga dapit. **7** Unya butangan sa pari ang mga
sungaysungay sa halaran ug gamay nga dugo diin ginasunog
ang humot nga insenso sa atubangan ni Yahweh, nga anaa
sa tolda nga tigomanan, ug ibubo niya ang tanang nahibilin
nga dugo sa torong baka ngadto sa kinaubosang bahin sa
halaran alang sa mga halad sinunog, nga anaa sa pultahan sa
tolda nga tigomanan. **8** Laplapon niya ang tanang tambok sa
torong baka nga halad sa sala; ang tambok nga miputos sa
ginhawaang mga bahin, ang tanang tambok nga nakadikit sa
ginhawaang mga bahin, **9** ang duha ka kidni ug ang tambok
nga anaa niini, nga anaa sa dapidapi, ug ang tambok sa
atay, uban sa mga kidni—laplapon niya kining tanan. **10**
Laplapon niya kining tanan, sama nga iya kining gilaplap
gikan sa torong baka nga halad alang sa pagpasig-uli. Unya
pagasunogon sa pari ang tanang bahin niini ngadto sa halaran
alang sa mga halad sinunog. **11** Ang panit sa torong baka
ug ang nahibilin nga karne, uban sa ulo ug sa mga tiil ug sa
ginhawaang bahin ug sa hugaw niini, **12** ang tanang mga
bahin sa torong baka—dad-on niya kining tanan nga mga
bahin gawas sa kampo ngadto sa dapit nga ilang gihinloan
alang kanako, diin gibubo nila ang mga abo; pagasunogon
nila kadtong mga bahin didto sa kahoy. Kinahanglan nga
sunogon nila kadtong mga bahin diin gibubo nila ang mga
abo. **13** Kung nakasala nga dili tinuyoan ang tibuok pundok sa
katawhan sa Israel, ug kung wala nakamatikod ang pundok sa
katawhan nga nakasala sila ug nakabuhat sa mga butang
nga gimando ni Yahweh nga dili buhaton, ug kung sad-an
sila, **14** unya, sa dihang nahibaw-an na ang nabuhat nila
nga sala, nan kinahanglan nga maghalad ug nating baka ang
pundok sa katawhan ingon nga halad alang sa sala ug dad-
on kini ngadto sa atubangan sa tolda nga tigomanan. **15**
Itapion sa mga kadagkoan sa pundok sa katawhan ang ilang
mga kamot ngadto sa ulo sa baka sa atubangan ni Yahweh,
ug ihawon ang baka ngadto sa atubangan ni Yahweh. **16**
Dad-on sa dinihogan nga pari ang gamay nga dugo sa baka
ngadto sa tolda nga tigomanan, **17** ug ituslob sa pari ang
iyang tudlo sa maong dugo ug iwisikwisik kini sa makapito ka
higayon sa atubangan ni Yahweh, sa atubangan sa tabil. **18**
Butangan niya ug gamay nga dugo ang mga sungaysungay
sa halaran nga anaa sa atubangan ni Yahweh, nga anaa
sa tolda nga tigomanan, ug ibubo niya ang tanang dugo
sa kinaubosang bahin sa halaran alang sa halad sinunog,
nga anaa sa pultahan sa tolda nga tigomanan. **19** Laplapon
niya ang tanang tambok gikan niini ug sunogon kini ngadto
sa halaran. **20** Mao kana ang kinahanglan niyang buhaton
sa baka. Sama sa iyang gibuhat sa baka nga halad alang
sa sala, busa mao usab ang iyang buhaton niini nga baka,
ug ang pari mao ang maghimo ug pagpapas sa sala alang
sa katawhan, ug mapasaylo sila. **21** Dad-on niya ang baka
gawas sa kampo ug sunogon kini sama sa iyang pagsunog sa
unang baka. Mao kini ang halad sa sala alang sa pundok sa
katawhan. **22** Kung nakasala ang tigdumala nga dili tinuyoan,
sa pagbuhat sa tanang mga butang nga gimando ni Yahweh
nga iyang Dios nga dili buhaton, ug sad-an siya, **23** unya
nahibaw-an na niya ang sala nga iyang nabuhat, kinahanglan
nga magdala siya ug laking kanding nga walay tatsa, ingon
nga halad. **24** Itapion niya ang iyang kamot ngadto sa ulo sa
maong kanding ug ihawon kini sa dapit diin ginaihaw nila ang
halad sinunog sa atubangan ni Yahweh. Mao kini ang halad sa
sala. **25** Magkuha ug dugo ang pari sa halad nga alang sa
sala pinaagi sa iyang tudlo ug ibutang kini ngadto sa mga
sungaysungay sa halaran alang sa mga halad sinunog, ug
ibubo niya ang dugo niini kinaubosang bahin sa halaran sa
halad sinunog. **26** Sunogon niya ang tanang tambok ngadto
sa halaran, sama sa tambok nga halad alang sa pagpasig-uli.
Ang pari mao ang maghimo sa pagpapas sa sala alang sa
tigdumala, ug mapasaylo ang tigdumala. **27** Kung makasala
ang yanong mga tawo nga dili tinuyoan, sa pagbuhat sa mga
butang nga gimando ni Yahweh kaniya nga dili buhaton, ug

sa dihang naamgohan na niya ang iyang sala, **28** unya sa
dihang nahibaw-an na niya ang sala nga iyang nabuhat, nan
magdala siya ug baye nga kanding nga walay tatsa alang sa
iyang halad, alang sa sala nga iyang nabuhat. **29** Itapion niya
ang iyang kamot ngadto sa ulo sa halad sa sala ug ihawon
ang halad sa sala didto sa butanganan sa halad sinunog. **30**
Magkuha ug gamay nga dugo ang pari pinaagi sa iyang tudlo
ug ibutang kini ngadto sa mga sungaysungay sa halaran alang
sa mga halad sinunog. Ibubo niya ang tanang nahibilin nga
dugo sa kinaubosang bahin sa halaran. **31** Laplapon niya ang
tanang tambok, sama nga gilaplap ang tambok gikan sa mga
halad sa pagpasig-uli. Sunogon kini sa pari ngadto sa halaran
aron nga makahatag ug humot nga makapahimuot alang kang
Yahweh. Ang pari mao ang maghimo sa pagpapas sa sala
alang sa tawo, ug mapasaylo siya. **32** Kung magdala ang tawo
ug karnero ingon nga halad sa sala, magdala siya ug baye
nga karnero nga walay tatsa. **33** Itapion niya ang iyang kamot
ngadto sa ulo sa halad sa sala ug ihawon kini ingon nga halad
alang sa sala sa dapit diin ginaihaw nila ang halad sinunog.
34 Magkuha ug dugo ang pari sa halad sa sala pinaagi sa
iyang tudlo ug ibutang kini ngadto sa mga sungaysungay sa
halaran alang sa halad sinunog, ug ibubo niya ang tanang
dugo niini sa kianubosang bahin sa halaran. **35** Laplapon niya
ang tanang tambok, sama nga gilaplap ang tambok sa karnero
gikan sa halad sa pagpasig-uli, ug sunogon kini sa pari ngadto
sa halaran ibabaw sa mga halad nga gisunog nga alang kang
Yahweh. Ang pari mao ang maghimo sa pagpapas sa sala
alang kaniya sa sala nga iyang nabuhat, ug mapasaylo ang
maong tawo.

5 Kung makasala ang si bisan kinsa tungod kay wala siya
nagpamatuod sa dihang nakasaksi siya sa usa ka butang
nga gikinahanglan niya nga pamatud-an, nakita o nadunggan
man niya ang mahitungod niini, manubag gayod siya. **2** O
kung nakahikap ang si bisan kinsa sa bisan unsa nga butang
nga giila sa Dios ingon nga mahugaw, patayng lawas ba kini
sa mahugaw nga ihalas nga mananap o patayng lawas sa
bisan unsa nga mga binuhing mananap, o nagakamang nga
mananap, bisan kung wala tuyoa sa tawo nga gunitan kini,
mahimo siyang hugaw ug sad-an. **3** O kung nakahikap siya
sa makapahugaw sa usa ka tawo, bisan unsa pa man kini
kahugaw, ug kung wala siyay kasayoran mahitungod niini, nan
mahimo siyang sad-an kung masayran niya ang mahitungod
niini. **4** O kung makapanumpa dayon ang si bisan kinsa
pinaagi sa iyang ngabil aron magbuhat ug daotan o maayo,
bisan unsa pa man kini nga gidalidali sa pagpanumpa sa usa
ka tawo diha sa pagsaad, bisan pa kung wala siya masayod
niini, nan mahimo siyang sad-an, sa bisan asa niini nga mga
butanga sa dihang masayran na niya ang mahitungod niini. **5**
Sa dihang sad-an ang usa ka tawo sa bisan asa niining mga
butanga, kinahanglan nga isugilon niya ang bisan unsang sala
nga iyang nabuhat. **6** Unya kinahanglan nga dad-on niya ang
halad alang sa sala ngadto kang Yahweh alang sa sala nga
iyang nahimo, usa ka bayeng mananap nga gikan sa panon,
nating karnero o kanding, alang sa halad sa sala, ug ang pari
ang maghimo ug pagpapas sa sala alang kaniya. **7** Kung dili
siya makapalit ug nating karnero, makahimo siya sa pagdala
ug duha ka salampati o duha ka pispis nga tukmo ingon nga
halad sa dili tinuyoan nga sala ngadto kang Yahweh, usa
alang sa halad sa sala ug ang lain pang usa alang sa halad
sinunog. **8** Kinahanglan nga dad-on niya kini ngadto sa pari,
nga maoy maghalad pag-una sa halad alang sa sala—lubagon
niya ang ulo niini gikan sa liog apan dili kini ibulag gikan sa
lawas. **9** Unya iwisikwisik niya ang ubang dugo sa halad alang
sa sala ngadto sa kilid sa halaran, ug paagason niya ang
nahibiling dugo ngadto sa kinaubsang bahin sa halaran. Mao
kini ang halad alang sa sala. **10** Unya ihalad niya ang ikaduha
nga langgam ingon nga halad sinunog, sumala sa gihulagway
sa mga gitudlo, ug ang pari ang maghimo ug pagpapas sa
sala alang kaniya, ug mapasaylo na ang tawo. **11** Apan kung
dili siya makapalit ug duha ka salampati o duha ka pispis
nga tukmo, kinahanglan nga magdala siya ug ikanapulo nga
bahin sa epha sa labing maayo nga harina ingon nga halad
alang sa sala. Kinahanglan dili niya kini sagolan ug lana o
bisan unsa nga insenso, tungod kay halad man kini alang sa
sala. **12** Kinahanglan nga dad-on niya kini ngadto sa pari,
ug magkuha ug usa ka kumkom niini ang pari ingon nga
timaan sa kinatibuk-an nga halad ug unya sunogon kini ngadto
sa halaran, sa ibabaw sa mga halad sinunog alang kang
Yahweh. Mao kini ang halad alang sa sala. **13** Ang pari ang
maghimo ug pagpapas sa sala alang kaniya, ug mapasaylo na
ang tawo. Mapanag-iya sa pari ang mga nahibilin gikan sa
halad, ingon man ang halad nga trigo.'" **14** Unya nakigsulti
si Yahweh ngadto kang Moises, nga nag-ingon, **15** "Kung
mosupak si bisan kinsa niini nga sugo ug makasala batok
sa mga butang nga gipanag-iya ni Yahweh, apan wala kini
tuyoa, nan kinahanglan nga dad-on niya ang iyang halad sa
dili tinuyoan nga sala ngadto kang Yahweh. Torong karnero
nga walay tatsa nga gikan sa panon sa mga karnero ang
kinahanglan nga ihalad; kinahanglan nga ang kantidad niini
sama sa kantidad sa plata nga mga shekel— ang shekel sa
balaang dapit—ingon nga halad sa dili tinuyoan nga sala.
16 Kinahanglan nga mopasig-uli siya kang Yahweh alang sa
iyang nabuhat nga sayop uban sa balaan nga mga butang, ug
kinahanglan nga dugangan pa niya kini ug 1/5 ug ihatag kini
ngadto sa pari. Unya maghimo ang pari ug pagpapas sa sala
alang kaniya uban sa toro nga baka alang sa halad sa dili
tinuyoan nga sala, ug pasayloon kanang tawhana. **17** Kung
nakasala ang si bisan kinsa ug nagbuhat sa mga butang nga
wala gipabuhat ni Yahweh, bisan ug wala siyay kasayoran
niini, sad-an gihapon siya ug kinahanglan nga manubag siya
sa iyang sala. **18** Kinahanglan nga magdala siya ug torong
karnero nga walay tatsa nga gikan sa panon sa mga karnero,
sumala sa insaktong kantidad, ingon nga halad alang sa dili
tinuyoan nga sala ngadto sa pari. Unya maghimo ug pagpapas
ang pari alang sa sala nga iyang nahimo, nga dili tinuyoan, ug
pasayloon siya. **19** Mao kini ang halad alang sa dili tinuyoan
nga sala, ug sad-an gayod siya sa atubangan ni Yahweh."

6 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, **2** "Kung
makasala ang si bisan kinsa ug mosupak sa sugo batok
kang Yahweh, pinaagi sa pagpanglimbong sa iyang silingan sa
usa ka butang nga gipiyal kaniya, o kung nanikas o nangawat
siya kaniya, o nagdaugdaog sa iyang silingan, **3** o nakakaplag
siya ug usa ka butang nga nawala nga iya sa iyang silingan ug
namakak mahitungod niini, ug nanumpa pa gani niini sa bakak,
o kung makasala ang tawo sa mga butang nga sama niini, **4**
ug unya mahitabo kini, kung sad-an gayod siya, kinahanglang
ibalik niya ang bisan unsa nga gikuha pinaagi sa pagpangawat
sa pagpangdaugdaog o sa pagkuha kung unsa ang gipiyal
kaniya o ang usa ka butang nga nawala nga iyang nakaplagan.
5 O kung namakak siya mahitungod sa bisan unsang butang,
kinahanglan nga ibalik niya kini nga wala gayoy kulang ug
kinahanglan nga dugangan niya kini ug 1/5 aron ibayad sa
nanag-iya niini, sa adlaw nga siya nakaplagan nga sad-an. **6**
Unya kinahanglan nga magdala siya ug halad sa sala ngadto

kang Yahweh: usa ka torong karnero nga walay tatsa nga
gikan sa panon sa mga karnero nga subay sa insaktong
kantidad, ingon nga halad sa sala ngadto sa pari. **7** Maghimo
ang pari ug pagpapas sa sala alang kaniya sa atubangan
ni Yahweh, ug pasayloon siya sa bisan unsang butang nga
iyang nabuhat nga nakapahimo kaniya nga sad-an." **8** Unya
nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, **9** "Mandoi
si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki, ug ingna, 'Mao
kini ang balaod sa halad nga sinunog: Kinahanglan nga anaa
ibabaw sa halaran ang halad sinunog sa tibuok gabii hangtod
sa kabuntagon, ug padayon nga magsiga ang kalayo sa
halaran. **10** Isul-ob sa pari ang iyang mga bisti nga lino, ug
isul-ob usab niya ang iyang pang-ilalaom nga sapot nga lino.
Kuhaon niya ang mga abo nga nahibilin human lamoya sa
kalayo ang halad sinunog ngadto sa halaran, ug ibutang niya
ang mga abo sa kilid sa halaran. **11** Hukason niya ang iyang
mga bisti ug magsul-ob siya ug laing mga bisti aron pagdala
sa mga abo pagawas sa kampo paingon sa hinlo nga dapit.
12 Kanunay nga magsiga ang kalayo sa halaran. Kinahanglan
nga dili kini mapalong, ug matag buntag sugnoran kini sa pari.
Ibutang niya ang halad sinunog sumala sa insaktong han-ay
niini, ug sunogon niya dinhi ang tambok nga bahin sa mga
halad alang sa pagpasig-uli. **13** Kinahanglan nga kanunay
nga magsiga ang kalayo sa halaran. Kinahanglan nga dili kini
mapalong. **14** Mao kini ang balaod sa halad nga trigo. Ang
maghalad niini mao ang mga anak nga lalaki ni Aaron sa
atubangan ni Yahweh diha sa halaran. **15** Magkuha ang pari
ug usa ka kumkom sa labing maayo nga harina sa halad nga
trigo ug sa lana ug sa insenso nga anaa sa halad nga trigo, ug
sunogon niya kini ngadto sa halaran aron maghatag kini ug
kahumot nga makapahimuot ingon nga kinatibuk-ang halad.
16 Kan-on ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki ang bisan
unsa nga nahibilin sa halad. Kinahanglan nga kan-on kini
nga walay igpapatubo diha sa balaan nga dapit. Pagakan-
on nila kini ngadto sa hawanan sa tolda nga tigomanan. **17**
Kinahanglan nga lutoon kini nga walay igpapatubo. Gihatag ko
kini isip ilang bahin sa akong mga halad pinaagi sa kalayo.
Labing balaan kini, sama sa halad alang sa sala ug sa halad
sa sala nga dili tinuyoan sala. **18** Sa tanang panahon nga
moabot sa tibuok kaliwat sa imong kaliwatan, makahimo sa
pagkaon niini isip iyahang bahin ang si bisan kinsa nga kaliwat
ni Aaron nga lalaki, nga gikan sa mga halad sinunog alang
kang Yahweh. Mamahimong balaan ang si bisan kinsa nga
makahikap niini.'" **19** Busa nakigsulti na usab si Yahweh kang
Moises, nga nag-ingon, **20** "Mao kini ang halad ni Aaron ug
sa iyang mga anak nga lalaki, nga ilang ihalad ngadto kang
Yahweh sa adlaw nga madihogan ang matag-anak niya nga
lalaki: ang ikanapulo nga bahin sa epha sa labing maayo nga
harina ingon nga naandang halad nga trigo, katunga niini sa
buntag ug ang katunga niini sa gabii. **21** Lutoon kini didto sa
karahay nga adunay lana. Sa dihang motuhop na kini, dad-on
mo kini didto. Ihalad nimo ang halad nga trigo nga gipikaspikas
aron nga mohatag kini ug kahumot nga makapahimuot alang
kang Yahweh. **22** Ang mohalad niini mao ang anak nga lalaki
sa labawng pari nga mahimong bag-ong labawng pari gikan sa
iyang mga anak nga lalaki. Ingon nga gimando kini hangtod sa
kahangtoran, pagasunogon kining tanan ngadto kang Yahweh.
23 Pagasunogon sa hingpit ang matag trigo nga ihalad sa pari.
Ug kinahanglan nga dili kini kaonon." **24** Nakigsulti na usab
si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, **25** "Pagpakigsulti
kang Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki, ug ingna, 'Mao
kini ang balaod sa halad alang sa sala: Kinahanglan nga
ihawon ang halad alang sa sala ngadto sa dapit kung asa
giihaw ang halad sinunog sa atubangan ni Yahweh. Labing
balaan kini. **26** Kan-on kini sa pari nga maoy naghalad niini
alang sa sala. Kinahanglan nga kan-on lamang kini ngadto
sa balaang dapit sa hawanan sa tolda nga tigomanan. **27**
Mahimong balaan ang bisan unsang masaghiran sa karne niini,
ug kung mawisikan ug dugo ang bisan unsa nga panapton,
kinahanglan nga labhan, ang bahin nga nawisikan, ngadto
sa balaang dapit. **28** Apan kinahanglan nga buakon ang
kolon nga gipabukalan niini. Kung gipabukalan kini diha sa
tumbaga nga kolon, kinahanglan nga hinisan kini ug hugasan
sa hinlo nga tubig. **29** Makahimo sa pagkaon ang si bisan
kinsang lalaki diha sa mga pari tungod kay labing balaan
man kini. **30** Apan kinahanglan nga dili ka-on ang bisan unsa
nga halad sa sala nga diin ang dugo gidala ngadto sa tolda
nga tigomanan aron sa paghimo ug pagpapas alang sa sala
ngadto sa balaang dapit. Kinahanglan nga pagasunogon kini.

7 Mao kini ang balaod sa dili tinuyoan nga sala. Labing
balaan kini. **2** Kinahanglan nga ihawon nila ang halad sa
dili tinuyoan nga sala ngadto sa dapit nga ihawanan niini,
ug kinahanglan nga iwisikwisik nila ang dugo sa matag kilid
sa halaran. **3** Ihalad usab ang tanang tambok niini: ang
tambok nga ikog, ang tambok nga nagaputos sa sulod sa
ginhawaang mga bahin, **4** ang duha ka kidni ug ang tambok
nga anaa niini, nga tapad sa mga dapidapi, ug ang nakaputos
sa atay, ug sa mga kidni—kinahanglan nga kuhaon kining
tanan. **5** Kinahanglan nga sunogon sa pari kini nga mga bahin
ngadto sa halaran isip halad sinunog alang kang Yahweh.
Mao kini ang halad sa dili tinuyoan nga sala. **6** Makahimo
sa pagkaon ang tanang lalaki nga mga pari sa mga bahin
niini nga halad. Kinahanglan nga pagakan-on kini ngadto sa
balaang dapit tungod kay labing balaan man kini. **7** Ang halad
alang sa sala sama lamang sa halad sa dili tinuyoan nga
sala. Managsama lamang ang balaod nga gipatuman alang
niining duha. Gipanag-iya na kini sa pari nga naghimo niini
nga pagpapas sa sala alang nila. **8** Mapanag-iya sa pari nga
naghalad sa halad sinunog ang panit niana nga halad. **9** Ang
matag trigo nga giluto didto sa pugon, ug ang halad nga giluto
sa karahay o sa lutoanan nga kolon mapanag-iya sa pari
nga maoy naghalad niini. **10** Mapanag-iya usab sa tanang
kaliwatan ni Aaron, ang matag trigo nga halad, uga man kini o
sinagolan ug lana. **11** Mao kini ang balaod sa halad nga alang
sa pagpasig-uli nga ihalad sa mga tawo ngadto kang Yahweh.
12 Kung adunay maghalad niini aron sa pagpasalamat,
kinahanglan nga maghalad siya ug mga keyk nga walay
igpapatubo, apan sinagolan ug lana, ug mga keyk nga walay
igpapatubo, apan gipahiran ug lana, ug keyk nga hinimo
pinaagi sa labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana. **13**
Ug alang usab sa katuyoan sa pagpasalamat, kinahanglan
nga maghalad siya ug keyk nga adunay igpapatubo alang sa
halad sa pagpasig-uli. **14** Maghatag siya ug usa ka matang
niini nga mga halad ingon nga halad ngadto kang Yahweh.
Mapanag-iya kini sa pari nga nagwisikwisik sa dugo sa halad
alang sa pagpasig-uli ngadto sa halaran. **15** Kinahanglan nga
kan-on sa tawo nga naghatag ug halad alang sa pasig-uli ang
maong karne niana nga adlaw sa paghalad aron sa paghatag
ug pagpasalamat. Kinahanglan nga wala siyay ibilin niini
pagkabuntag. **16** Apan kung ang katuyoan sa iyang paghalad
mao ang pagpakigsaad, o alang sa halad nga kaugalingon
nga kabubut-on, kinahanglan nga ka-on ang maong karne sa
adlaw nga naghalad siya, apan ang bisan unsa nga nahibilin

niini mahimong kaonon sa pagkasunod adlaw. **17** Apan,
kinahanglan nga sunogon ang bisan unsa nga karne nga
halad nga mahibilin hangtod sa ikatulong adlaw. **18** Kung
kaonon ang bisan unsa nga karne nga halad gikan sa halad
sa pagpasig-uli sa ikatulong adlaw, dili na kini pagadawaton,
ni dili na kini paga-isipon nga iya sa naghalad niini. Mahimo
kining dulumtanan nga butang, ug ang tawo nga mokaon niini
maoy mahimong sad-an. **19** Dili na angay nga kaonon ang
bisan unsa nga karne nga masaghid sa hugaw nga butang.
Kinahanglang sunogon kini. Ug mahimong kaonon ang uban
pa nga nahibilin nga karne ni bisan kinsa nga hinlo. **20** Bisan
pa man niana, ang mahugaw nga tawo nga mikaon sa karne
nga gikan sa gihalad nga halad alang sa pagpasig-uli nga iya
ni Yahweh—kinahanglan papahawaon kanang tawhana gikan
sa iyang katawhan **21** Kung adunay tawo nga makahikap sa
bisan unsang mahugaw nga butang—sa kahugaw sa tawo, o
hugaw nga mananap, o sa pipila ka mahugaw o dulumtanan
nga butang, ug kung mikaon siya sa uban nga karne sa halad
alang sa papasig-uli nga iya ni Yahweh, kinahanglan nga
papahawaon kanang tawhana gikan sa iyang katawhan.'" **22**
Unya nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, **23**
"Pakigsultihi sa katawhan sa Israel ug ingna sila, 'Kinahanglan
nga dili ninyo kaonon ang tambok sa torong baka o sa karnero
o sa kanding. **24** Mahimong gamiton sa uban pang mga
katuyoan ang tambok sa mananap nga namatay nga wala
gihalad, o ang tambok sa mananap nga gikuniskunis sa ihalas
nga mga mananap, apan dili gayod ninyo kini angay kaonon.
25 Kinahanglan nga papahawaon gikan sa iyang katawhan si
bisan kinsa nga mokaon sa mga tambok sa mananap nga
gihalad sa kalalakin-an ingon nga halad nga gisunog ngadto
kang Yahweh. **26** Kinahanglan nga dili kamo mokaon sa bisan
unsa nga dugo ngadto sa inyong mga panimalay, gikan man
kini sa langgam o sa mananap. **27** Si bisan kinsa nga mokaon
sa bisan unsang dugo, kinahanglan nga papahawaon gikan sa
iyang katawhan.'" **28** Busa nakigsulti si Yahweh kang Moises
ug miingon, **29** "Pagpakigsulti sa katawhan sa Israel ug ingna
sila, 'Ang tawo nga naghalad ug halad sa pagpasig-uli ngadto
kang Yahweh kinahanglan nga magdala ug bahin sa iyang
halad ngadto kang Yahweh. **30** Kinahanglan nga siya mismo
ang magdala sa halad nga pagasunogon alang kang Yahweh.
Kinahanglan nga dad-on niya ang tambok uban sa dughan,
aron nga ibayaw ang dughan ingon nga halad nga binayaw
ngadto sa atubangan ni Yahweh. **31** Kinahanglan nga sunogon
sa mga pari ang tambok ngadto sa halaran, apan maiya ni
Aaron ug sa iyang mga kaliwat ang dughan. **32** Kinahanglan
nga ihatag ninyo ang tuong paa ngadto sa pari ingon nga
halad gikan sa inyong mga halad alang sa pagpasig-uli. **33**
Ang pari, nga usa sa mga kaliwat ni Aaron, nga naghalad sa
dugo sa halad sa pagpasig-uli ug ang tambok—maoy angay
nga makaangkon sa tuong paa ingon nga iyang bahin sa
halad. **34** Tungod kay gikuha nako gikan sa katawhan sa
Israel, ang dughan alang sa binayaw nga halad, ug ang paa
nga ginahatag, ug gihatag kini ngadto kang Aaron nga pari ug
sa iyang mga anak nga lalaki ingon sa naandan nila nga bahin.
35 Mao kini ang bahin ni Aaron uban sa iyang mga kaliwat nga
gikan sa mga halad nga sinunog alang kang Yahweh, sa adlaw
nga gihalad sila ni Moises nga mag-alagad kang Yahweh sa
buluhaton sa pagkapari. **36** Mao kini ang bahin nga gimando
ni Yahweh nga ihatag ngadto kanila gikan sa katawhan sa
Israel, sa adlaw nga iyang gidihogan ang mga pari. Ila gayod
kini nga bahin sa tibuok nilang kaliwatan. **37** Mao kini ang
balaod sa halad sinunog, halad nga trigo, halad alang sa sala,
halad sa dili tinuyoan nga sala, halad sa paggahin, ug sa
mga halad alang sa pagpasig-uli, **38** mahitungod kini sa mga
mando nga gihatag ni Yahweh kang Moises sa Bukid sa Sinai
sa adlaw nga gimandoan niya ang katawhan sa Israel nga
maghalad sa ilang mga halad ngadto kang Yahweh didto sa
kamingawan sa Sinai.'"

8 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon **2** "Kuhaa
si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki uban kaniya,
ang mga bisti ug ang igdidihog nga lana, ang torong baka
nga halad alang sa sala, ang duha ka torong karnero, ug ang
bukag nga adunay tinapay nga walay igpapatubo. **3** Tigoma
ang tanang pundok sa katawhan didto sa pultahan tolda nga
tigomanan." **4** Busa gibuhat ni Moises ang gisugo ni Yahweh
kaniya, ug nagtigom ang pundok sa katawhan ngadto sa
pultahan sa tolda nga tigomanan. **5** Unya giingnan ni Moises
ang pundok sa katawhan, "Mao kini ang gisugo ni Yahweh nga
kinahanglang buhaton." **6** Gidala ni Moises si Aaron ug ang
mga anak nga lalaki niini ug giligoan sila. **7** Gisul-oban niya
si Aaron ug taas nga bisti ug gibaksan siya ug bakos nga
panapton, gibistihan siya ug kupo ug gisul-ob kaniya ang efod,
ug unya gibaksan siya sa labing maayo nga pagkatahi nga
bakos sa efod ug gihikot kini kaniya. **8** Gitaod niya kaniya ang
sapaw sa dughan nga may bulsa-bulsa, ug gisulod niya ang
Urim ug ang Tumim didto sa sapaw nga may bulsa-bulsa. **9**
Gipurongan niya siya ug turban, ug sa atubangan sa turban,
gibutang niya ang dayandayang bulawan, ang balaan nga
korona, sumala sa gisugo ni Yahweh. **10** Gikuha ni Moises
ang igdidihog nga lana, gidihogan ang tabernakulo ug ang
tanan nga anaa niini ug gigahin kini ngadto kang Yahweh.
11 Giwisikwisikan niya ug lana ang halaran sa makapito ka
higayon, ug gidihogan ang halaran ug ang tanang kagamitan
niini, ug ang dakong panaksan ug ang tungtonganan niini,
aron igahin kini ngadto kang Yahweh. **12** Gibuboan niya ug
gamayng igdidihog nga lana ang ulo ni Aaron ug gidihogan
siya aron igahin siya. **13** Gidala ni Moises ang mga anak nga
lalaki ni Aaron ug gibistihan sila ug kupo. Gibaksan niya sila
ug gipurongan sila ug panapton nga lino, sumala sa gisugo ni
Yahweh kaniya. **14** Gidala ni Moises ang torong baka nga
halad alang sa sala ug gitapion ni Aaron ug sa iyang mga
anak nga lalaki ang ilang mga kamot sa ulo sa torong baka
nga ilang gidala nga halad alang sa sala. **15** Giihaw niya kini,
ug gikuha ang dugo ug gipahid kini sa mga sungaysungay sa
halaran pinaagi sa iyang tudlo, giputli ang halaran, gibubo ang
dugo sa kinaubosang bahin sa halaran, ug gigahin kini alang
sa Dios aron sa paghimo ug pagpapas alang niini. **16** Gikuha
niya ang tanang tambok nga anaa sa ginhawaang mga bahin
sa mananap, ang tambok nga nagputos sa atay, ug ang duha
ka mga kidni ug ang tambok niini, ug gisunog kining tanan
ni Moises ngadto sa halaran. **17** Apan gisunog ang torong
baka, ang panit niini, ang karne, ug ang hugaw niini sa gawas
sa kampo, sumala sa gisugo ni Yahweh kaniya. **18** Gidala
ni Moises ang torong karnero alang sa halad sinunog, ug
gitapion ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki ang ilang
mga kamot ngadto sa ulo sa torong karnero. **19** Giihaw niya
kini ug giwisikwisik ang dugo niini sa matag kilid sa halaran.
20 Gihiwahiwa niya ang torong karnero ug gisunog ang ulo ug
ang mga hiniwa nga karne ug ang tambok. **21** Gihugasan niya
ang ginhawaang mga bahin sa mananap ug ang mga tiil, ug
gisunog niya ang tibuok torong karnero ngadto sa halaran.
Usa kini ka halad sinunog nga naghatag ug kahumot nga
makapahimuot, halad nga gisunog nga alang kang Yahweh
sumala sa gisugo ni Yahweh kang Moises. **22** Unya gidala

ni Moises ang laing torong karnero, ang gigahin nga torong
karnero, ug gitapion ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki
ang ilang mga kamot sa ulo sa torong karnero. **23** Giihaw kini
ni Aaron, ug gikuha ni Moises ang ubang dugo niini ug gipahid
kini sa tumoy sa tuong dalunggan ni Aaron, sa kumagko sa
iyang tuong kamot, ug sa kumagko sa iyang tuong tiil. **24**
Gidala niya ang mga anak nga lalaki ni Aaron, ug gipahiran
niya ug gamayng dugo ang tumoy sa ilang dalunggan, ang
kumagko sa ilang tuong kamot, ug ang kumagko sa ilang
tuong tiil. Unya giwisikwisik ni Moises ang dugo niini sa matag
kilid sa halaran. **25** Gikuha niya ang tambok, ang tambok sa
ikog, ang tanang tambok nga anaa sa ginhawaang mga bahin
sa mananap, ang tambok nga nagputos sa atay, ang duha ka
mga kidni ug ang tambok niini, ug ang tuo nga paa. **26** Mikuha
siya ug usa kabuok tinapay nga walay igpapatubo, gikan sa
bukag sa tinapay nga walay igpapatubo nga gihalad kang
Yahweh, ug usa kabuok tinapay nga adunay lana, ug usa ka
tinapay nga nipis, ug gibutang kini sa tambok ug sa tuo nga
paa. **27** Gibutang niya kining tanan sa mga kamot ni Aaron ug
sa mga kamot sa iyang mga anak nga lalaki ug gibayaw kini sa
atubangan ni Yahweh ingon nga binayaw nga halad. **28** Unya
gikuha kini ni Moises gikan sa ilang mga kamot ug gisunog
kini ngadto sa halaran alang sa halad sinunog. Halad kini nga
gigahin ug naghatag ug humot nga makapahimuot. Halad
kini nga gisunog alang kang Yahweh. **29** Gikuha ni Moises
ang dughan ug gibayaw kini ingon nga binayaw nga halad
alang kang Yahweh. Mao kini ang bahin ni Moises sa torong
karnero alang sa pagtugyan sa pagkapari, sumala sa gisugo
ni Yahweh kaniya. **30** Mikuha si Moises ug gamayng igdidihog
nga lana ug ang dugo nga atua sa halaran; giwisikwisik niya
kini ngadto kang Aaron, sa iyang mga bisti, sa iyang mga anak
nga lalaki, ug sa mga bisti sa iyang mga anak nga lalaki nga
uban kaniya. Niini nga pamaagi gigahin niya si Aaron ug ang
iyang mga bisti, ug ang iyang mga anak nga lalaki ug ang ilang
mga bisti ngadto kang Yahweh. **31** Busa giingnan ni Moises si
Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki, "Lutoa ang karne
ngadto sa pultahan sa tolda nga tigomanan, ug kaona kini
didto ug ang gigahin nga tinapay nga anaa sa bukag, sumala
sa akong gisugo, nga nag-ingon, 'Kaonon kini ni Aaron ug sa
iyang mga anak nga lalaki.' **32** Kinahanglan nga sunogon
ninyo ang bisan unsa nga mabilin sa karne ug sa tinapay. **33**
Kinahanglan nga dili kamo mogawas sa pultahan sa tolda
nga tigomanan sulod sa pito ka adlaw, hangtod sa adlaw nga
mahuman na ang paggahin kaninyo. Kay balaanon kamo ni
Yahweh sulod sa pito ka adlaw. **34** Kung unsa ang nabuhat
niining adlawa— nagsugo si Yahweh nga pagabuhaton aron
sa pagpapas sa sala alang kaninyo. **35** Magpabilin kamo sa
adlaw ug gabii sulod sa pito ka mga adlaw ngadto sa pultahan
sa tolda nga tigomanan, ug tumanon ang sugo ni Yahweh,
aron dili kamo mamatay, tungod kay mao kini ang gisugo
kanako." **36** Busa gibuhat ni Aaron ug sa iyang mga anak nga
lalaki ang tanang mga butang nga gisugo ni Yahweh kanila
pinaagi kang Moises.

9 Sa ikawalo nga adlaw gipatawag ni Moises si Aaron ug
ang iyang mga anak nga lalaki ug ang mga kadagkoan
sa Israel. **2** Miingon siya kang Aaron, "Pagkuha ug nating
baka gikan sa panon aron ihalad alang sa sala, ug torong
karnero nga walay tatsa alang sa halad sinunog, ug ihalad kini
sa atubangan ni Yahweh. **3** Kinahanglan nga makigsulti ka
sa katawhan sa Israel ug ingna, 'Pagkuha ug laking kanding
aron ihalad alang sa sala ug usa ka nating baka ug usa
ka nating karnero, nga usa pa lamang katuig ang panuigon
ug walay tatsa, alang sa halad sinunog; **4** pagkuha usab
ug torong baka ug torong karnero alang sa mga halad sa
pagpasig-uli aron ihalad sa atubangan ni Yahweh, ug halad
nga trigo nga sinagolan ug lana, tungod kay mopakita si
Yahweh kaninyo karong adlawa.'" **5** Busa gidala nila ang
tanang gisugo ni Moises ngadto sa tolda nga tigomanan,
ug nangabot ang tanang pundok sa katawhan sa Israel ug
mitindog sa atubangan ni Yahweh. **6** Unya miingon si Moises,
"Mao kini ang gisugo ni Yahweh kaninyo nga buhaton, aron
nga mopakita ang iyang himaya diha kaninyo." **7** Miingon
si Moises kang Aaron, "Adto duol sa halaran ug ihalad ang
imong halad alang sa sala ug ang halad sinunog, ug paghimo
ug pagpapas sa sala alang sa imong kaugalingon ug alang sa
katawhan, ug paghalad ug halad alang sa katawhan aron sa
pagpapas sa sala alang kanila, sumala sa gisugo ni Yahweh."
8 Busa mipaduol si Aaron ngadto sa halaran ug giihaw niya
ang nating baka aron ihalad alang sa sala, nga alang sa iyang
kaugalingon. **9** Gidala sa mga anak nga lalaki ni Aaron ang
dugo ngadto kaniya, ug gituslob niya ang iyang tudlo niini ug
gipahid kini sa mga sungaysungay sa halaran; unya gibubo
niya ang dugo sa kinaubosang bahin sa halaran. **10** Apan,
gisunog niya ang tambok, ang mga kidni, ug ang mga tambok
nga nagputos sa atay ngadto sa halaran ingon nga halad alang
sa sala, sumala sa gisugo ni Yahweh kang Moises. **11** Gisunog
niya ang karne ug ang panit didto sa gawas sa kampo. **12**
Giihaw ni Aaron ang halad sinunog, ug gihatag kaniya sa
iyang mga anak nga lalaki ang dugo, diin giwisikwisik niya sa
matag kilid sa halaran. **13** Unya gihatag nila kaniya ang halad
sinunog, sa tinagsa, uban sa ulo, ug gisunog niya kini ngadto
sa halaran. **14** Gihinloan niya ang ginhawaang mga bahin sa
mananap ug ang mga tiil ug gisunog kini sa ibabaw sa halad
sinunog ngadto sa halaran. **15** Gidala ni Aaron ang kanding
nga mao ang halad alang sa katawhan— unya gikuha kini
ingon nga halad alang sa ilang sala ug giihaw kini; gihalad
niya kini alang sa sala, sama sa iyang gibuhat sa unang
kanding. **16** Gidala niya ang halad sinunog ug gihalad kini
sumala sa gisugo ni Yahweh. **17** Gidala niya ang halad nga
trigo; gipuno niya ang iyang kamot niini ug gisunog kini ngadto
sa halaran, uban sa halad sinunog sa kabuntagon. **18** Giihaw
usab niya ang torong baka ug torong karnero, ang halad nga
alang sa pagpasig-uli, nga alang sa katawhan. Gihatag sa
iyang mga anak nga lalaki ang dugo ngadto kaniya, nga diin
giwisikwisik niya sa matag kilid sa halaran. **19** Apan, gilaplap
nila ang tambok sa torong baka ug sa torong karnero, ang
tambok nga ikog, ang tambok nga nagputos sa ginhawaang
mga bahin sa mananap, ang mga kidni, ug ang tambok nga
nagputos sa atay. **20** Gikuha nila ang mga bahin nga nalaplap
ug gibutang kini ngadto sa mga dughan sa mananap, ug
unya gisunog ni Aaron ang tambok ngadto sa halaran. **21**
Gibayaw ni Aaron ang mga dughan sa mananap ug ang tuong
paa ingon nga binayaw nga halad sa atubangan ni Yahweh,
sumala sa gisugo ni Moises. **22** Unya giisa ni Aaron ang iyang
mga kamot ngadto sa katawhan ug gipanalanginan sila; unya
mikanaog siya gikan didto sa gihalad nga halad alang sa sala,
sa halad sinunog, ug sa halad nga alang sa pagpasig-uli. **23**
Miadto si Moises ug Aaron ngadto sa tolda nga tigomanan,
unya migawas pag-usab ug gipanalanginan ang katawhan,
ug mipakita ang himaya ni Yahweh sa tanang katawhan. **24**
Migula ang kalayo gikan kang Yahweh ug gilamoy ang halad
sinunog ug ang tambok nga anaa sa halaran. Sa dihang nakita
kini sa tanang katawhan, naninggit sila ug mihapa.

10 Nagkuha sa ilang tagsatagsa ka butanganan sa insenso,
si Nadab ug si Abihu, nga mga anak nga lalaki ni
Aaron, gibutangan kini ug kalayo, ug unya ang insenso. Unya
naghalad sila ug sinunog nga wala gitugotan sa atubangan
ni Yahweh, nga wala niya gisugo kanila nga ihalad. **2** Busa
migula ang kalayo nga gikan kang Yahweh ug gilamoy sila, ug
nangamatay sila sa atubangan ni Yahweh. **3** Unya miingon si
Moises kang Aaron, "Mao kini ang gisulti ni Yahweh sa dihang
miingon siya, 'Ipadayag ko ang akong kabalaan niadtong
moduol kanako. Mahimaya ako sa atubangan sa tanang
katawhan.'" Wala misulti si Aaron ug bisan unsa. **4** Gitawag ni
Moises si Mishael ug Elzafan, nga mga anak nga lalaki ni
Uziel nga uyoan ni Aaron, ug miingon kanila, "Dali kamo ug
dad-a ang inyong mga igsoon pagawas sa kampo gikan sa
atubangan sa tabernakulo." **5** Busa mipaduol sila ug gidala
sila, pagawas sa kampo, nga nagsuot pa gihapon sa ilang
parianon nga mga bisti, sumala sa gisugo ni Moises. **6** Unya
miingon si Moises kang Aaron ug kang Eleazar ug kang Itamar,
nga iyang mga anak nga lalaki, "Ayaw ipadunghay ang inyong
mga buhok, ug ayaw gisia ang inyong mga bisti, aron nga dili
kamo mangamatay, ug aron nga dili masuko si Yahweh sa
tibuok pundok sa katawhan. Apan tugoti nga magbangotan
ang inyong kaparyentihan, ang tibuok panimalay sa Israel,
alang niadtong mga gisunog ni Yahweh. **7** Kinahanglan nga
dili kamo mogawas gikan sa pultahan sa tolda nga tigomanan,
o mamatay kamo, kay ang igdidihog nga lana ni Yahweh anaa
diha kaninyo." Busa nagbuhat sila sumala sa mga sugo ni
Moises. **8** Nakigsulti si Yahweh kang Aaron, nga nag-ingon, **9**
"Sa dihang moadto kamo ngadto sa tolda nga tigomanan,
ayaw pag-inom ug bino ug isog nga ilimnon, ikaw, o ang imong
mga anak nga lalaki nga nahibilin uban kanimo, aron nga
dili kamo mangamatay. Mao kini ang balaod nga magpabilin
hangtod sa tibuok nga mga kaliwatan sa inyong katawhan, **10**
aron sa pag-ila sa kalainan tali sa balaan ug sa dili balaan,
ug tali sa hugaw ug sa hinlo, **11** aron nga matudlo ninyo sa
katawhan sa Israel ang tanang balaod nga gisugo ni Yahweh
pinaagi kang Moises." **12** Nakigsulti si Moises kang Aaron ug
kang Eleazar ug kang Itamar, nga nahibilin niya nga mga anak
nga lalaki, "Kuhaa ang halad nga trigo nga nahibilin sa mga
halad sinunog nga alang kang Yahweh, ug kaona kini nga
walay igpapatubo tapad sa halaran, tungod kay labing balaan
man kini. **13** Kinahanglan nga kaonon ninyo kini sa balaan
nga dapit, tungod kay mao kini ang inyong bahin ug bahin
sa inyong mga anak nga lalaki sa mga halad sinunog nga
alang kang Yahweh, kay mao kini ang gisugo kanako nga isulti
kaninyo. **14** Ang dughan nga gibayaw ug ang paa nga gihalad
ngadto kang Yahweh, kinahanglan nga kaonon ninyo sa hinlo
nga dapit nga makapahimuot sa Dios. Kinahanglan nga kaonon
ninyo kadtong mga bahin, ikaw ug ang imong mga anak nga
lalaki ug mga babaye nga uban kanimo, kay gihatag sila ingon
nga imong bahin ug bahin sa imong mga anak nga lalaki gikan
sa mga halad sa pakigdait nga mga halad sa katawhan sa
Israel. **15** Kinahanglan nga dad-on nila ang paa nga gihalad
ug ang dughan nga gibayaw, uban sa mga halad sinunog nga
tambok, aron nga ibayaw sa atubangan ni Yahweh. Maimo kini
ug sa imong mga anak nga lalaki nga uban kanimo ingon nga
bahin hangtod sa kahangtoran, sumala sa gisugo ni Yahweh.
16 Unya nangutana si Moises mahitungod sa kanding nga
halad alang sa sala, ug nasayran niya nga nasunog na kini.
Busa nasuko siya kang Eleazar ug kang Itamar, ang nabilin
nga mga anak nga lalaki ni Aaron; miingon siya, **17** "Nganong
wala man ninyo kaona ang halad nga alang sa sala didto sa
tabernakulo, nga balaan man unta kaayo kini, ug gihatag man
unta kini ni Yahweh kaninyo aron magwagtang sa kasal-anan
sa pundok sa katawhan, aron sa paghimo ug pagpapas sa
ilang sala sa iyang atubangan? **18** Tan-awa, wala gidala ang
dugo niini ngadto sa sulod sa tabernakulo, busa gikaon unta
ninyo kini didto sa tabernakulo, sumala sa akong gisugo."
19 Unya mitubag si Aaron kang Moises, "Tan-awa, karong
adlawa gihalad nila ang ilang halad alang sa sala ug ang halad
sinunog sa atubangan ni Yahweh, ug nahitabo kining butanga
kanako karong adlawa. Kung gikaon ko ang halad alang sa
sala karong adlawa, makapahimuot ba kini sa panan-aw ni
Yahweh?" **20** Sa pagkadungog ni Moises niana, miuyon siya.

11 Nakigsulti si Yahweh ngadto kang Moises ug kang
Aaron, nga nag-ingon, **2** "Pagpakigsulti sa katawhan sa
Israel, ug ingna sila, "Mao kini ang mga buhing binuhat nga
mahimo ninyong kaonon taliwala sa tanang mga mananap
nga anaa sa kalibotan. **3** Makahimo kamo sa pagkaon sa
bisan unsang mananap nga pikas ug kuko, ug nagausap ug
balik sa pagkaon niini. **4** Apan, ayaw gayod kaona ang pipila
sa mga mananap nga nagausap ug balik sa iyang pagkaon
apan dili pikas ug kuko, mga mananap sama sa kamelyo,
tungod kay nagausap kini pagbalik sa pagkaon niini apan dili
pikas ug kuko. Busa hugaw ang kamelyo alang kaninyo. **5**
Hugaw usab alang kaninyo ang ilaga sa bato, tungod kay
nagausap kini pagbalik sa pagkaon apan dili kini pikas ug
kuko. **6** Hugaw alang kaninyo ang kuneho tungod kay bisan
pa ug nagausap kini pagbalik sa iyang pagkaon, dili man
pikas ang kuko niini. **7** Hugaw kini alang kaninyo ang baboy,
tungod kay bisan pa ug pikas ang kuko niini, dili man kini
nagausap pagbalik sa iyang kinaon. **8** Kinahanglan nga dili
kamo mokaon sa bisan unsa nga karne niini, ni mogunit sa
mga patayng lawas niini. Hugaw kini alang kaninyo. **9** Ang
mga mananap nga anaa sa tubig nga mahimo ninyong kaonon
mao kadtong adunay mga silik ug mga himbis, maanaa man
kini sa kadagatan o sa kasubaan. **10** Apan ang tanang buhing
mga binuhat nga walay mga silik ug mga himbis nga anaa sa
kadagatan o kasubaan, lakip na ang tanan nga naglihok sa
tubig ug ang tanang mga buhing binuhat nga anaa sa tubig—
kinahanglan nga dulumtanan kini alang kaninyo. **11** Sanglit
kinahanglan man kining dumtan, kinahanglan nga dili ninyo
kaonon ang mga karne niini; kinahanglan nga mahimo usab
nga dulumtanan ang mga patayng lawas niini. **12** Kinahanglan
nga dulumtanan alang kaninyo ang bisan unsang mananap
nga walay mga silik o mga himbis diha sa tubig. **13** Mao kini
ang mga langgam nga kinahanglan dulumtanan alang kaninyo
ug dili ninyo angayng kaonon: ang agila, ang buwitre, **14**
ang esmerenhon, ang bisan unsang matang sa banog, **15**
ang bisan unsang matang sa uwak, **16** ang asbestros, ang
pungaw, ang laro, ug ang bisan unsang matang sa ananangkil.
17 Kinahanglan nga dulumtanan usab alang kaninyo ang
gagmay ug dagko nga kuwago, ang gamaw, **18** ang lapay ug
ang itik, ang pelikano, **19** ang kalamon, ang nagkalainlaing
matang sa tabon, ang abobilya, ug ang kabog. **20** Dulumtanan
alang kaninyo ang tanang gagmay ug adunay pako nga mga
mananap nga nagalakaw pinaagi sa ilang upat ka tiil. **21** Apan
mahimo ninyong kaonon ang bisan unsang nagalupad nga
gagmayng mga mananap nga adunay upat ka tiil kung aduna
kiniy lutahan sa tungatunga alang sa paglukso sa yuta. **22**
Mahimo usab ninyong kaonon ang bisan unsang matang sa
mga dulon, timos, gangis, o apan-apan. **23** Apan kinahanglan
nga dulumtanan alang kaninyo ang uban pang nagalupad nga
gagmayng mga mananap nga adunay upat ka tiil. **24** Mahimo

kamong hugaw hangtod sa kagabhion kung hikapon ninyo ang
patayng lawas sa bisan usa niini nga mga mananap. **25** Si
bisan kinsa nga mokuha sa patayng lawas niini kinahanglan
nga labhan niya ang iyang mga bisti ug magpabilin siyang
hugaw hangtod sa kagabhion. **26** Hugaw alang kaninyo ang
matag mananap nga dili hingpit ang pagkapikas sa kuko o dili
mousap pagbalik sa pagkaon niini. Mahugaw ang tanan nga
mohikap niini. **27** Ang bisan unsa nga molakaw pinaagi sa tiil
niini taliwala sa tanang mga mananap nga adunay upat ka tiil,
hugaw kini alang kaninyo. Mahugaw hangtod sa kagabhion
ang si bisan kinsa nga mohikap sa patayng lawas niini. **28** Si
bisan kinsa nga mokuha sa patayng lawas niini kinahanglan
nga molaba sa iyang mga bisti ug magpabilin siyang hugaw
hangtod sa kagabhion. Mahugaw kini nga mga mananap alang
kaninyo. **29** Diha sa mga mananap nga nagakamang sa yuta,
mao kini ang mga mananap nga hugaw alang kaninyo: ang
milo, ang ilaga, ang tanang matang sa halo, **30** ang tuko,
ang buaya, ang butiki, ang ibid, ug ang kamelyon. **31** Sa
tanang mga mananap nga nagakamang, mao kini ang mga
mananap nga hugaw alang kaninyo. Magpabilin nga hugaw
hangtod sa kagabhion ang si bisan kinsa nga mohikap sa
patay nga lawas niini. **32** Kung adunay mamatay niini ug
mahulog kini sa bisan unsa nga butang, mahimong hugaw
kadtong butanga, hinimo man kini sa kahoy, sa panapton, panit
sa mananap, o sako. Bisan unsa paman kini ug unsa man ang
gamit niini, kinahanglan kining ibutang sa tubig; magpabilin
kining hugaw hangtod sa kagabhion. Unya mahinlo na kini. **33**
Kung mahulogan sa hugaw nga mananap ang bisan unsa nga
banga, mahugaw usab ang bisan unsa nga sulod niini, ug
kinahanglan nga buakon ninyo ang maong banga. **34** Ang
tanang mga pagkaon nga hinlo ug gitugot nga kaonon, apan
nahulog sa tubig nga gikan sa hugaw nga banga, mahugaw
kini. Mahugaw ang bisan unsa nga moinom gikan sa maong
banga. **35** Mahugaw ang bisan unsang butang nga mahulogan
sa bisan asa nga bahin sa patayng lawas sa hugaw nga
mananap, pugon man kini o mga lutoanan. Kinahanglan kining
dugmokon. Hugaw kini ug kinahanglan nga ilhon ninyo kini nga
hugaw. **36** Magpabiling hinlo ang sapa o atabay diin ginakuha
ang mainom nga tubig kung mahulogan kini sa maong mga
mananap. Apan kung adunay mohikap sa patay nga lawas sa
hugaw nga mananap didto sa tubig, mahimo siyang hugaw. **37**
Kung mahulog ang bisan unsa nga bahin sa patayng lawas sa
mananap ngadto sa mga binhi nga igtatanom, hinlo gihapon
kadto nga mga binhi. **38** Apan kung butangan ug tubig ang
maong mga binhi, ug kung mahulogan kini sa bisan unsa
nga bahin sa patayng lawas sa mananap, nan hugaw na kini
alang kaninyo. **39** Kung mamatay ang mananap nga mahimo
ninyong kaonon, nan mahugaw ang si bisan kinsa nga mohikap
niini hangtod sa kagabhion. **40** Si bisan kinsa nga mokaon sa
karne niini kinahanglan nga labhan niya ang iyang mga bisti
ug magpabilin siyang hugaw hangtod sa kagabhion. Si bisan
kinsa nga mopunit sa maong patayng lawas sa mananap
kinahanglan nga molaba sa iyang bisti ug magpabiling hugaw
hangtod sa kagabhion. **41** Dulumtanan ang matag mananap
nga nagakamang sa yuta; dili kini angayng kaonon. **42** Ang
bisan unsa nga nagakamang gamit ang iyang tiyan, ug ang
bisan unsa nga nagalakaw pinaagi sa upat ka tiil, o ang bisan
unsa nga daghan ug tiil—ang tanang mga mananap nga
nagkamang sa yuta, kinahanglan nga dili ninyo kini kaonon,
tungod kay dulumtanan man kini. **43** Kinahanglan nga dili
ninyo hugawan ang inyong mga kaugalingon pinaagi sa bisan
unsang mga buhing binuhat nga nagakamang; kinahanglan
dili ninyo hugawan ang inyong mga kaugalingon pinaagi
niini. **44** Tungod kay ako si Yahweh ang inyong Dios. Busa,
kinahanglan nga balaanon ninyo ang inyong mga kaugalingon,
ug pagpakabalaan, tungod kay ako balaan man. Kinahanglan
nga dili ninyo hugawan ang inyong mga kaugalingon pinaagi
sa bisan unsang mananap nga naglihok sa yuta. **45** Tungod
kay ako si Yahweh, ang nagpagawas kaninyo sa yuta sa
Ehipto, aron nga mahimo ninyong Dios. Busa kinahanglan
nga magpakabalaan kamo, tungod kay ako balaan man.
46 Mao kini ang balaod mahitungod sa mga mananap, sa
mga langgam, sa matag buhing binuhat nga nagalihok sa
katubigan, ug sa matag binuhat nga nagakamang sa yuta,
47 kung diin gihatag ang kalahian tali sa hugaw ug sa hinlo,
ug tali sa buhing mga butang nga mahimong kaonon ug dili
mahimong kaonon.""

12 Miingon si Yahweh ngadto kang Moises, **2** "Pagpakigsulti
sa katawhan sa Israel, ingna sila, 'Kung manamkon
ug manganak ang usa ka babaye ug bata nga lalaki, nan
mahugaw siya sulod sa pito ka adlaw, sama nga hugaw
siya panahon sa mga adlaw sa iyang binulan nga regla. **3**
Kinahanglan nga tulion ang bata nga lalaki sa ikawalo nga
adlaw. **4** Unya magpadayon ang pagputli sa inahan gikan sa
iyang pagdugo sulod sa 33 ka adlaw. Kinahanglan nga dili siya
mogunit sa bisan unsang balaan nga butang o mosulod sa
tabernakulo hangtod nga wala pa mahuman ang mga adlaw
sa pagputli kaniya. **5** Apan kung manganak siya ug bata nga
babaye, nan mahugaw siya sulod sa duha ka semana, sama
nga hugaw siya panahon sa iyang regla. Unya magpadayon
ang pagputli sa inahan sulod sa 66 ka adlaw. **6** Sa dihang
natapos na ang mga adlaw sa pagputli kaniya, alang sa anak
nga lalaki o babaye, kinahanglan nga magdala siya ug nating
karnero nga usa pa ka tuig ingon nga halad sinunog, ug pispis
nga tukmo o salampati ingon nga halad alang sa sala, ngadto
sa pultahan sa tolda nga tigomanan, ngadto sa pari. **7** Unya
ihalad kini sa pari sa atubangan ni Yahweh ug maghimo siya
ug pagpapas sa sala alang sa babaye, ug mahinlo siya gikan
sa pag-agas sa iyang dugo. Mao kini ang balaod mahitungod
sa babaye nga manganak ug bata nga lalaki o babaye. **8**
Kung wala siyay ikapalit ug nating karnero, nan kinahanglan
nga magkuha siya ug duha ka salampati o duha ka pispis nga
tukmo, ang usa niini ingon nga halad sinunog ug ang lain pa
ingon nga halad alang sa sala, ug maghimo ug pagpapas sa
sala ang pari alang sa babaye; unya mahinlo na siya.""

13 Nakigsulti si Yahweh ngadto kang Moises ug kang
Aaron, nga nag-ingon, **2** "Kung adunay hubag o kugang,
o butoy sa iyang panit ang usa ka tawo ug nahimo kining
sakit sa panit diha sa iyang lawas, nan kinahanglan dad-on
siya ngadto kang Aaron nga labaw nga pari, o ngadto sa
usa sa iyang mga anak nga lalaki nga mga pari. **3** Unya
susihon sa pari ang sakit nga anaa sa panit sa lawas sa
maong tawo. Kung nahimong puti ang balahibo sa panit nga
adunay sakit, ug kung midulot sa unod ang maong sakit,
nan makatakod kini nga sakit. Human siya masusi sa pari,
kinahanglan nga iyang ipahayag nga hugaw ang maong tawo.
4 Kung puti ang butoy sa iyang panit, ug wala kini midulot sa
unod, ug kung wala miputi ang balahibo sa bahin sa panit nga
adunay sakit, nan kinahanglan nga ilain sa pari ang tawo nga
adunay sakit sa panit sulod sa pito ka adlaw. **5** Sa ikapito
nga adlaw kinahanglan nga susihon siya sa pari aron makita
kung wala ba misamot ang sakit sa panit, ug kung wala ba
kini mikatag sa panit. Kung wala, nan kinahanglan nga ilain

sa pari ang maong tawo sa dugang pang pito ka adlaw. **6**
Susihon na usab sa pari ang maong tawo sa ikapito nga adlaw
aron makita kung miarang-arang na kini ug wala mikatag
sa panit. Kung wala, nan ipahayag sa pari nga hinlo ang
maong tawo. Katolkatol lamang kini. Kinahanglan nga labhan
niya ang iyang mga bisti, ug hinlo na siya. **7** Apan kung
mikatag ang katolkatol sa panit human niya mapasusi ang
iyang kaugalingon ngadto sa pari alang sa iyang pagpahinlo,
kinahanglan nga moadto siya pagbalik sa pari. **8** Susihon siya
sa pari aron tan-awon kung mikatag na pag-ayo ang katolkatol
sa iyang panit. Kung mikatag na kini, nan kinahanglan nga
ipahayag sa pari nga hugaw siya. Usa kini ka makatakod
nga sakit. **9** Kung adunay makatakod nga sakit sa panit ang
usa ka tawo, nan kinahanglan nga dad-on siya ngadto sa
pari. **10** Susihon siya sa pari aron tan-awon kung adunay
nagnana nga hubag sa iyang panit, kung nahimong puti ang
iyang panit, o kung adunay migawas nga unod diha sa hubag.
11 Kung aduna, nan hilabihan na gayod kini nga sakit sa
panit, ug kinahanglan nga ipahayag sa pari nga hugaw kining
tawhana. Dili na siya ilain aron nga susihon sa pari, tungod
kay hugaw naman gayod siya. **12** Kung mikatag na ang sakit
diha sa panit ug milukop na kini sa tibuok panit sa tawo nga
adunay sakit gikan sa iyang ulo hangtod sa iyang mga tiil, ug
nakita kini sa pari, **13** nan kinahanglan siyang susihon sa
pari aron makita kung nalukop na ba gayod sa sakit sa panit
ang iyang tibuok nga lawas. Kung nalukop na gayod kini, nan
kinahanglan nga ipahayag sa pari nga hinlo na ang maong
tawo nga adunay sakit sa panit. Kung miputi na kini tanan, nan
hinlo na siya. **14** Apan kung nanggawas ang iyang unod, ilhon
siya nga hugaw. **15** Kinahanglan nga tan-awon sa pari ang
nanggawas nga unod ug ipahayag nga hugaw siya tungod
kay hugaw man ang nanggawas nga unod. Makatakod kini
nga sakit. **16** Apan kung miputi na pagbalik ang nanggawas
nga unod, nan kinahanglan nga moadto kadtong tawhana sa
pari. **17** Susihon siya sa pari aron makita kung miputi na ang
unod. Kung miputi na kini, nan ipahayag sa pari nga hinlo na
ang maong tawo. **18** Kung gihubagan ang usa ka tawo diha
sa panit ug naayo na kini, **19** ug didto sa panit nga adunay
hubag mitungha ang laing hubag o butoy, nga pulapula ug
putiputi, nan kinahanglan nga ipakita kini sa pari. **20** Susihon
kini sa pari aron tan-awon kung midulot ba kini sa unod, ug
kung niputi ang balahibo niini nga bahin. Kung mao kana,
nan kinahanglan nga ipahayag sa pari nga hugaw ang maong
tawo. Makatakod kini nga sakit, kung mitubo kini sa gihubagan
nga panit kaniadto. **21** Apan kung nasusi na kini sa pari ug
iyang nakita nga walay puti nga balahibo sa hubag, ug dili kini
dulot sa unod apan mikugang na, nan kinahanglan nga ilain
siya sa pari sulod sa pito ka adlaw. **22** Kung mikatag na kini sa
tibuok panit, nan kinahanglan nga ipahayag siya sa pari ingon
nga hugaw. Makatakod kini nga sakit. **23** Apan kung nagpabilin
ang butoy sa maong bahin sa panit ug wala kini mikatag, nan
ulat lamang kini sa hubag, ug kinahanglan nga ipahayag sa
pari nga hinlo ang maong tawo. **24** Kung adunay paso ang
panit ug mipulapula ug miputiputi ang unod o nagbutoy kini,
25 nan susihon kini sa pari aron tan-awon kung niputi ba ang
balahibo nga anaa sa butoy, ug kung midulot ba kini sa unod.
Kung aduna man, nan makatakod kini nga sakit. Mikatag kini
sa paso, ug kinahanglan nga ipahayag sa pari nga hugaw ang
maong tawo. Makatakod kini nga sakit. **26** Apan kung gisusi
kini sa pari ug iyang nakita nga walay puti nga balahibo sa
butoy, ug wala kini midulot sa unod ug mikugang na kini, nan
kinahanglan nga ilain siya sa pari sulod sa pito ka adlaw. **27**
Unya kinahanglan nga susihon siya sa pari sa ikapito nga
adlaw. Kung mikatag na kini sa tibuok panit, nan kinahanglan
ipahayag sa pari nga hugaw ang maong tawo. Makatakod kini
nga sakit. **28** Kung nagpabilin ang butoy sa samang bahin sa
panit ug wala kini mikatag sa panit unya mikugang kini, nan
mihubag kini tungod sa pagkapaso, kinahanglan nga ipahayag
sa pari nga hinlo ang maong tawo, tungod kay ulat na lamang
kini gikan sa paso. **29** Kung adunay makatakod nga sakit
sa ulo o sa suwang ang usa ka lalaki ug babaye, **30** nan
kinahanglan nga susihon sa pari ang maong tawo kung aduna
bay makatakod nga sakit aron makita kung midulot ba kini sa
unod, ug kung adunay dalag, ug nipis nga balahibo niini. Kung
aduna, nan kinahanglan nga ipahayag sa pari nga hugaw ang
maong tawo. Nukanuka kini, usa ka makatakod nga sakit diha
sa ulo o sa suwang. **31** Kung nasusi sa pari ang nukanuka ug
iyang nakita nga wala kini midulot sa unod, ug kung walay
itom nga balahibo niini, nan ilain sa pari ang tawo nga adunay
nukanuka sulod sa pito ka adlaw. **32** Sa ikapito nga adlaw
susihon sa pari ang sakit aron tan-awon kung mikatag ba kini.
Kung walay dalag nga balahibo, ug kung wala kini midulot
sa unod, **33** nan kinahanglan nga kagison ang iyang buhok,
apan dili apilon ang bahin nga adunay sakit, ug kinahanglan
nga ilain sa pari ang tawo nga adunay nukanuka sulod sa
dugang pang pito ka adlaw. **34** Sa ikapitong adlaw susihon sa
pari ang sakit aron tan-awon kung wala naba kini mikatag sa
panit. Kung wala kini midulot sa unod, nan kinahanglan nga
ipahayag sa pari nga hinlo ang maong tawo. Kinahanglan
nga labhan niining tawhana ang iyang mga bisti, ug unya
mahinlo na siya. **35** Apan kung mikatag ang nukanuka sa
tibuok panit human giingon sa pari nga hinlo na siya, **36** nan
kinahanglan nga susihon siya pag-usab sa pari. Kung mikatag
ang sakit sa iyang panit, dili na kinahanglan mangita pa ug
dalag nga balahibo ang pari. Hugaw ang maong tawo. **37**
Apan kung nakita sa pari nga wala na mikatag ang nuka ug
gituboan na kini ug itom nga balahibo, nan naayo na ang sakit.
Hinlo na siya, ug kinahanglan nga ipahayag sa pari nga hinlo
na ang maong tawo. **38** Kung adunay mga butoybutoy sa
panit ang usa ka lalaki o babaye, **39** nan kinahanglan nga
susihon sa pari ang maong tawo aron tan-awon kung uga ba
ang mga butoybutoy, ug nagpaila nga katolkatol lamang kini
nga mikatag sa panit. Hinlo siya. **40** Kung nangalarot ang
buhok sa ulo sa tawo, upaw siya, apan hinlo siya. **41** Kung
nangalarot ang buhok sa atubangan nga bahin sa iyang ulo,
ug kung upaw ang ibabaw nga bahin sa iyang agtang, hinlo
siya. **42** Apan kung adunay pulapula ug putiputi nga hubag sa
iyang upaw nga ulo o sa ibabaw sa agtang, makatakod kini
nga sakit nga mikatag. **43** Nan kinahanglan nga susihon siya
sa pari aron nga makita kung pulapula ug putiputi ang hubag
nga bahin sa iyang upaw nga ulo o sa ibabaw nga bahin sa
iyang agtang, sama sa makatakod nga sakit sa panit. **44** Kung
mao kana, nan aduna siyay makatakod nga sakit ug hugaw
siya. Kinahanglan nga ipahayag gayod sa pari nga hugaw
siya tungod sa sakit nga anaa sa iyang ulo. **45** Kinahanglan
nga magsul-ob ug dunot nga bisti ang mga tawo nga adunay
makatakod nga sakit sa panit, kinahanglan nga idunghay
niya ang iyang buhok, ug kinahanglan nga tabonan niya ang
iyang dagway hangtod sa iyang ilong ug mosinggit, 'Hugaw
ako, hugaw ako.' **46** Magpabilin siyang hugaw sa tanang
mga adlaw nga aduna siyay makatakod nga sakit sa panit.
Tungod kay hugaw man siya pinaagi sa makatakod nga sakit,
kinahanglan nga magpuyo siya nga mag-inusara. Kinahanglan
nga magpuyo siya gawas sa kampo. **47** Ang panapton nga

nataptan ug agup-op, hinimo man kini sa balahibo sa mananap
o sa lino nga panapton, **48** o bisan unsa nga tinahi o ginansilyo
nga balahibo sa mananap o lino, o panit sa mananap o bisan
unsa nga hinimo gikan sa panit sa mananap— **49** kung adunay
maypagkalunhaw o maypagkapula nga nitapot sa panapton,
sa panit, sa tinahi o ginansilyo nga panapton, o bisan unsa
nga hinimo gikan sa panit sa mananap, nan agup-op kini nga
mokatag; kinahanglan nga ipakita kini sa pari. **50** Kinahanglan
nga susihon sa pari ang maong bisti kung aduna ba kini agup-
op; kinahanglan nga ilain niya ang bisan unsa nga butang
nga adunay agup-op sulod sa pito ka adlaw. **51** Kinahanglan
nga susihon niya pagbalik ang agup-op sa ikapito nga adlaw.
Kung mikatag kini sa panapton o sa bisan unsa nga tinahi
o ginansilyo gikan sa balahibo sa mananap o sa lino nga
panapton, o sa panit o sa bisan unsang butang nga gigamitan
ug panit sa mananap, nan agup-op kini nga makadala ug
sakit, ug hugaw ang maong panapton. **52** Kinahanglan nga
sunogon niya ang maong panapton, o ang bisan unsa nga
tinahi o ginansilyo gikan sa balahibo sa mananap o sa lino nga
panapton, o ang panit sa mananap o ang bisan unsang hinimo
sa panit sa mananap, o bisan unsang butang diin nakit-an
ang agup-op nga makadala ug sakit, tungod kay makadala
kini ug balatian. Kinahanglan nga sunogon sa hingpit ang
maong panapton. **53** Kung nasusi na sa pari ang butang ug
nakita niya nga wala mikatag ang agup-op sa panapton o
sa butang nga tinahi o sa ginansilyo gikan sa balahibo sa
mananap o sa panapton, o sa mga butang nga hinimo sa panit
sa mananap, **54** nan sugoon niya sila sa paglaba sa panapton
diin nakita ang agup-op, ug kinahanglan nga ilain na usab kini
sa dugang na usab nga pito ka adlaw. **55** Unya susihon sa
pari ang butang nga adunay agup-op human kini nalabhan.
Kung wala nabag-o ang kolor sa agup-op, bisan pa ug wala
kini mikatag, hugaw kini. Kinahanglan ninyong sunogon ang
maong butang, bisan ug asa pa mitapot ang agup-op. **56**
Kung nasusi sa pari ang panapton, ug kung nahanaw na ang
agup-op human kini nalabhan, nan kinahanglan nga gision
niya ang nataptan nga bahin gikan sa panapton o gikan sa
panit sa mananap, o gikan sa tinahi o ginansilyo nga butang.
57 Kung anaa lamang gihapon ang agup-op sa panapton, sa
tinahi o sa ginansilyo man nga butang, o sa bisan unsang
butang nga hinimo sa panit sa mananap, nagapadayon kini sa
pagkatag. Kinahanglan ninyong sunogon ang bisan unsang
butang nga adunay agup-op. **58** Ang panapton o bisan unsang
tinahi o ginansilyo nga gikan sa balahibo sa mananap o sa
lino nga panapton, o sa panit sa mananap o sa bisan unsang
butang nga hinimo sa panit sa mananap—kung gilabhan nimo
ang butang ug nawala na ang agup-op, nan kinahanglan nga
labhan kini sa ikaduhang higayon, ug mahinlo na kini. **59** Mao
kini ang balaod mahitungod sa agup-op ug sa panapton nga
hinimo gikan sa balahibo sa mananap o sa lino, o sa bisan
unsang tinahi o ginansilyo nga balahibo sa mananap o lino, o
sa panit sa mananap o sa bisan unsang butang nga hinimo sa
panit sa mananap, aron nga mapahibalo nimo nga hinlo kini o
hugaw."

14 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, **2**
"Mao kini ang balaod alang sa tawo nga adunay sakit
sa panit sa adlaw sa paghinlo kaniya. Kinahanglan nga dad-
on siya ngadto sa pari. **3** Mogawas sa kampo ang pari aron
susihon ang tawo kung naayo na ang makatakod nga sakit
niini sa panit. **4** Unya magmando ang pari nga kinahanglan
magdala ang tawo nga pagahinloan ug duha ka buhi nga hinlo
nga mga langgam, kahoy nga sidro, pula nga pisi, ug hisopo.
5 Sugoon siya sa pari nga patyon ang usa sa mga langgam
diha sa ibabaw sa hinlo nga tubig nga anaa sa banga. **6** Ug
dad-on sa pari ang buhi nga langgam ug ang kahoy nga sidro,
ang pula nga pisi ug ang hisopo, ug ituslob niya kining tanan,
lakip na ang buhi nga langgam, didto sa dugo sa gipatay nga
langgam ibabaw sa hinlo nga tubig. **7** Unya iwisikwisik sa pari
kini nga tubig sa makapito ka higayon ngadto sa tawo nga
pagahinloan gikan sa iyang sakit sa panit, ug unya ipahayag
sa pari nga hinlo na kining tawhana. Unya buhian sa pari ang
langgam ngadto sa kapatagan. **8** Labhan sa nahinloan nga
tawo ang iyang mga bisti, magkiskis sa tanan niya nga buhok,
ug maligo, ug unya mahinlo siya. Human niana, kinahanglan
nga moadto siya sa kampo, apan mopuyo siya sa gawas sa
iyang tolda sulod sa pito ka adlaw. **9** Sa ikapito nga adlaw
kinahanglan nga kiskisan niya ang tanan niyang buhok sa ulo,
ug kinahanglan usab niya nga kiskisan ang iyang bangas ug
mga kilay. Kinahanglan nga kiskisan niya ang tanan niyang
buhok, ug kinahanglan usab niyang labhan ang iyang mga
bisti ug maligo; ug unya mahinlo siya. **10** Sa ikawalo nga
adlaw kinahanglan nga magdala siya ug duha ka laki nga mga
nating karnero nga walay tatsa, ug usa ka tuig nga baye nga
nating karnero nga walay tatsa, ug 3/10 nga epha sa labing
maayo nga harina nga sinagolan ug lana ingon nga halad nga
trigo ug usa ka log nga lana. **11** Dad-on sa pari ang tawo nga
iyang gihinloan uban niadtong mga butanga, sa atubangan ni
Yahweh diha sa pultahan sa tolda nga tigomanan. **12** Dad-
on sa pari ang usa sa mga nating karnero nga laki ug ihalad
ingon nga halad sa dili tinuyoan nga sala, uban ang usa ka
log nga lana; ibayaw niya kini alang sa binayaw nga halad
sa atubangan ni Yahweh. **13** Kinahanglan nga ihawon niya
ang laki nga nating karnero sa dapit diin asa nila giihaw ang
mga halad alang sa sala ug ang mga halad sinunog, sa dapit
sa tabernakulo, alang sa halad sa sala nga panag-iyahan sa
pari, ingon man ang halad sa dili tinuyoan nga sala, tungod
kay labing balaan kini. **14** Magkuha ang pari ug gamayng
dugo alang sa halad sa dili tinuyoan nga sala ug ipahid niya
kini sa tumoy sa tuong dalunggan sa tawo nga pagahinloan,
sa kumagko sa tuong kamot, ug sa kumagko sa tuong tiil sa
maong tawo. **15** Unya magkuha ang pari ug lana gikan sa
log ug ibubo niya kini sa palad sa iyang wala nga kamot, **16**
ug ituslob niya ang iyang tuo nga tudlo sa lana nga anaa
sa iyang wala nga kamot, ug iwisikwisik niya sa makapito
ka higayon ang gamayng lana pinaagi sa iyang tudlo sa
atubangan ni Yahweh. **17** Ipahid sa pari ang nahibilin nga lana
sa iyang kamot diha sa tumoy sa tuong dalunggan sa tawo
nga pagahinloan, sa kumagko sa tuong kamot, ug sa kumagko
sa tuong tiil niini. Kinahanglan nga ipahid niya ang lana ibabaw
sa dugo gikan sa halad sa dili tinuyoan nga sala. **18** Alang sa
nahibilin nga lana nga anaa sa kamot sa pari, ipahid niya kini
sa ulo sa tawo nga pagahinloan, ug maghimo ug pagpapas sa
sala ang pari alang niining tawhana sa atubangan ni Yahweh.
19 Unya ihalad sa pari ang halad alang sa sala ug maghimo
ug pagpapas sa sala alang sa tawo nga pagahinloan tungod
sa pagkahugaw niini, ug human niana ihawon niya ang halad
sinunog. **20** Unya ihalad sa pari ang halad sinunog ug ang
halad nga trigo didto sa halaran. Maghimo ug pagpapas sa
sala ang pari alang niining tawhana, ug unya mahinlo ang
maong tawo. **21** Apan, kung kabos ang tawo ug walay ikapalit
niini nga mga halad, nan makahimo siya sa pagdala ug usa ka
laki nga nating karnero ingon nga halad nga ibayaw alang
sa dili tinuyoan nga sala, aron makahimo ug pagpapas sa
sala alang sa iyahang kaugalingon, ug 1/10 sa epha sa labing

maayo nga harina nga sinagolan ug lana ingon nga halad
nga trigo, ug ang usa ka log sa lana, **22** uban ang duha ka
mga salampati ug duha ka mga pispis nga tukmo, sumala
sa iyang makuha; mahimong halad alang sa sala ang usa
ka langgam ug ang lain pa mahimong halad sinunog. **23** Sa
ikawalo nga adlaw kinahanglan nga dad-on niya kini aron
sa paghinlo kaniya sa pari, ngadto sa pultahan sa tolda nga
tigomanan, sa atubangan ni Yahweh. **24** Dad-on sa pari ang
nating karnero aron ihalad, ug dad-on usab niya uban niini ang
usa ka log nga lana sa olibo, ug ibayaw niya kining tanan
ingon nga mga gasa sa atubangan ni Yahweh. **25** Ihawon
niya ang nating karnero alang sa halad sa dili tinuyoan nga
sala, ug magkuha siya ug gamay nga dugo niini ug ipahid
kini sa tumoy sa tuong dalunggan sa tawo nga pagahinloan,
sa kumagko sa tuong kamot ug sa kumagko sa tuong tiil
sa maong tawo. **26** Unya buboan sa pari ug gamayng lana
ang palad sa iyang walang kamot, **27** ug iwisikwisik niya sa
makapito ka higayon pinaagi sa iyang tuo nga kamot ang lana
nga anaa sa iyang wala nga kamot sa atubangan ni Yahweh.
28 Unya ipahid sa pari ang gamay nga lana nga anaa sa
iyang kamot diha sa tumoy sa tuong dalunggan sa tawo nga
pagahinloan, sa kumagko sa tuong kamot, ug sa kumagko sa
tuong tiil sa maong tawo, sa samang mga dapit diin gibutang
niya ang dugo nga halad sa dili tinuyoan nga sala. **29** Ipahid
niya ang nahibilin nga lana nga anaa sa iyang kamot ngadto
sa ulo sa tawo nga pagahinloan, aron makahimo ug pagpapas
ang pari alang sa sala sa maong tawo diha sa atubangan ni
Yahweh. **30** Kinahanglan nga ihalad niya ang usa sa mga
salampati ug mga pispis nga tukmo, sumala sa nakuha sa
tawo— **31** ang usa ingon nga halad alang sa sala ug ang
lain pa ingon nga halad sinunog, uban sa halad nga trigo.
Unya maghimo ug pagpapas sa sala ang pari alang sa tawo
nga pagahinloan sa atubangan ni Yahweh. **32** Mao kini ang
balaod alang sa tawo nga adunay makatakod nga sakit sa
panit, nga dili makapalit sa gikinahanglan nga halad aron sa
paghinlo kaniya. **33** Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug
kang Aaron, nga nag-ingon, **34** "Sa dihang moabot kamo sa
yuta sa Canaan nga gihatag ko kaninyo ingon nga panag-
iyahan, ug kung magbutang ako ug agup-op nga mokatag
sa balay diha sa yuta nga inyong gipanag-iyahan, **35** nan
kinahanglan nga adtoan ug sultihan sa tag-iya sa balay ang
pari. Kinahanglan nga moingon siya, 'Daw may agup-op sa
akong balay.' **36** Unya magmando ang pari nga kuhaon ang
tanang butang sa balay sa dili pa siya mosulod aron makita
ang agup-op, ug aron nga walay bisan unsa nga anaa sa
balay ang mahimong hugaw. Human niana, kinahanglan nga
mosulod ug tan-awon sa pari ang balay. **37** Kinahanglan
nga susihon niya ang agup-op aron makita kung naa ba kini
sa mga bungbong, ug aron makita kung maypagkalunhaw o
maypagkapula ba kini diha sa suoksuok sa mga bungbong.
38 Kung adunay agup-op ang balay, mogawas ang pari sa
balay ug sirad-an ang pultahan niini sulod sa pito ka adlaw.
39 Unya mobalik pag-usab ang pari sa ikapito nga adlaw ug
susihon kini aron tan-awon kung mikatag ba ang agup-op sa
mga bungbong sa maong balay. **40** Ug kung mikatag kini,
magsugo dayon ang pari nga tanggalon nila ang mga bato
diin nakaplagan ang agup-op ug ilabay kini sa mahugaw nga
dapit gawas sa siyudad. **41** Magsugo siya nga pakiskisan ang
tanang bungbong sulod sa balay, ug kinahanglan nga dad-on
nila ang hugaw nga mga butang pagawas sa siyudad ug ilabay
kini sa mahugaw nga dapit. **42** Kinahanglan nga magkuha
sila ug laing mga bato ug ipuli kini sa dapit diin nila gitanggal
ang mga gipang-agup-op nga mga bato, ug kinahanglan nga
mogamit sila ug bag-o nga yutang kolonon aron itaklap sa
balay. **43** Kung mobalik gihapon ang agup-op ug mokatag
sa balay diin gipangkuha ang mga bato ug gipangkiskisan
ug gipangtapakan ang mga bungbong, **44** nan kinahanglan
nga mosulod ang pari ug susihon ang balay aron nga makita
kung mikatag ba ang agup-op sa balay. Kung mikatag kini,
makadaot kini nga agup-op, ug hugaw kini nga balay. **45**
Kinahanglan nga gubaon ang balay. Kinahanglan nga dad-on
ngadto sa gawas sa siyudad sa mahugaw nga dapit ang mga
bato, ginabas nga kahoy, ug ang tanang tapak sa balay. **46**
Dugang pa niini, mahimong hugaw hangtod sa kagabhion
ang si bisan kinsa nga mosulod sa balay sa panahon nga
sirado kini. **47** Kinahanglan nga maglaba sa iyang mga bisti
ang si bisan kinsa nga natulog ug nagkaon sulod sa maong
balay. **48** Kung mosulod ang pari sa balay aron susihon kini
aron makita kung mikatag ba sa balay ang agup-op human
natapakan, unya, kung nawagtang na ang agup-op, ipahayag
niya nga hinlo na ang balay. **49** Unya kinahanglan nga dad-on
sa pari ang duha ka mga langgam, ang kahoy nga sidro, ang
pula nga pisi, ug ang hisopo aron sa paghinlo sa balay. **50**
Patyon niya ang usa sa mga langgam ibabaw sa hinlo nga
tubig sa banga. **51** Kuhaon niya ang kahoy nga sidro, ug
ang hisopo, ang pula nga pisi ug ang buhi nga langgam, ug
ituslob kini sa dugo sa patay nga langgam, ngadto sa hinlo
nga tubig, ug iwisikwisik sa balay sa makapito ka higayon. **52**
Hinloan niya ang balay pinaagi sa dugo sa langgam ug sa
hinlo nga tubig, sa buhi nga langgam, sa kahoy nga sidro, sa
hisopo, ug sa pula nga pisi. **53** Apan buhian niya ang buhi nga
langgam sa gawas sa siyudad ngadto sa kapatagan. Sa ingon
niini nga pamaagi makahimo siya sa pagpapas sa sala alang
sa maong balay, ug mahinlo kini. **54** Mao kini ang balaod
alang sa tanang matang sa makatakod nga sakit sa panit ug
ang mga butang nga maoy hinungdan sa mga balatian, sa
katol, **55** ug sa agup-op sa bisti ug sa balay, **56** sa hubag,
sa katolkatol, ug sa butoy, **57** aron mahibal-an kung hugaw
o hinlo kining mga butanga. Mao kini ang balaod alang sa
makatakod nga mga sakit sa panit ug sa agup-op."

15 Nakigsulti si Yahweh ngadto kang Moises ug kang
Aaron, nga nag-ingon, **2** "Pakigsulti sa katawhan sa
Israel, ug sultihi sila, 'Kung adunay mogawas sa kinatawo
sa usa ka lalaki tungod sa sakit, hugaw siya. **3** Ang iyang
pagkahugaw tungod niining sakit nga nagagawas kaniya.
Bisan paman adunay mogawas sa iyang kinatawo o mihunong
na, hugaw gihapon siya. **4** Hugaw ang matag higdaanan
nga iyang gihigdaan, ug ang tanan nga iyang malingkoran
mahimong hugaw. **5** Si bisan kinsa nga mohikap sa iyang
higdaanan kinahanglan manglaba sa iyang mga bisti ug maligo,
ug hugaw siya hangtod sa pagkagabii. **6** Si bisan kinsa nga
makalingkod sa gilingkoran sa lalaki nga adunay nagagawas
gikan kaniya tungod sa sakit, kanang tawhana kinahanglan
manglaba sa iyang mga bisti ug maligo, ug hugaw siya hangtod
sa pagkagabii. **7** Si bisan kinsa nga makahikap sa lawas
sa lalaki nga adunay nagagawas gikan kaniya tungod sa
sakit kinahanglan manglaba sa iyang mga bisti ug maligo, ug
hugaw siya hangtod sa pagkagabii. **8** Kung ang tawong hinlo
maluwaan sa lalaking adunay nagagawas gikan kaniya tungod
sa sakit, nan kanang tawhana kinahanglan manglaba sa iyang
mga bisti ug maligo, ug hugaw siya hangtod sa pagkagabii. **9**
Hugaw ang bisan unsa nga hapin nga malingkoran sa lalaki
nga adunay nagagawas gikan kaniya tungod sa sakit. **10** Si
bisan kinsa nga makahikap sa sa bisan unsa nga nalingkoran

nianang tawhana hugaw siya hangtod sa pagkagabii, ug si
bisan kinsa ang mokuha niadtong mga butanga kinahanglan
manglaba sa iyang mga bisti ug maligo; hugaw siya hangtod
sa pagkagabii. **11** Si bisan kinsa nga magunitan sa tawo nga
adunay nagagawas gikan kaniya tungod sa sakit nga wala
pa siya nakapanghugas sa iyang mga kamot, ang tawo nga
iyang nagunitan kinahanglan nga manglaba sa iyang mga
bisti ug maligo, ug hugaw siya hangtod sa pagkagabii. **12**
Ang bisan unsa nga tadyaw nga mahikapan sa tawo nga
adunay nagagawas gikan kaniya tungod sa sakit kinahanglan
buakon, ug ang matag baril nga kahoy kinahanglan hugasan.
13 Sa dihang mahinloan na ang lalaki nga adunay nagagawas
gikan kaniya tungod sa sakit, kinahanglan moihap siya ug pito
ka adlaw alang sa iyang pagkahinlo; unya kinahanglan nga
manglaba siya sa iyang mga bisti ug maligo sa nagaawas
nga tubig. Unya mahinlo na siya. **14** Sa ikawalo nga adlaw
kinahanglan magdala siya ug duha ka salampati o duha ka
tukmo ug moduol sa atubangan ni Yahweh didto sa ganghaan
sa toldang tagboanan; didto kinahanglan ihatag niya ang mga
langgam sa pari. **15** Kinahanglan ihalad kini sa pari, ang usa
ingon nga halad sa sala ug ang usa ingon nga halad sinunog,
ug kinahanglan magbuhat ang pari ug kapasayloan alang
kaniya sa atubangan ni Yahweh alang sa iyang sakit. **16**
Kung adunay lalaki nga magawasan sa iyang similya, nan
kinahanglan maligo siya; hugaw siya hangtod sa pagkagabii.
17 Ang bisan unsang bisti o panapton nga nabutangan sa
similya kinahanglan nga labhan; hugaw kini hangtod sa
pagkagabii. **18** Kung nakighilawas ang lalaki sa babaye ug
adunay similya nga nakasulod sa babaye, kinahanglan maligo
silang duha; hugaw sila hangtod sa pagkagabii. **19** Sa dihang
dug-on ang babaye, ang iyang pagkahugaw mopadayon sulod
sa pito ka adlaw, ug si bisan kinsa nga mogunit kaniya hugaw
hangtod sa pagkagabii. **20** Hugaw ang tanang butang nga
iyang nahigdaan sa dihang gidugo siya; hugaw usab ang tanan
niyang nalingkoran. **21** Si bisan kinsa nga mohikap sa iyang
higdaanan kinahanglan manglaba sa iyang mga bisti ug maligo;
kanang tawhana hugaw hangtod sa pagkagabii. **22** Si bisan
kinsa nga makahikap sa bisan unsa nga iyang nalingkoran
kinahanglan manglaba sa iyang mga bisti ug maligo; kanang
tawhana hugaw hangtod sa pagkagabii. **23** Bisan paman
anaa kini sa higdaanan o anaa sa iyang gilingkoran, kung
hikapon kini, kanang tawhana hugaw hangtod sa pagkagabii.
24 Kung adunay lalaki nga makigdulog kaniya, ug kung ang
pagkahugaw sa babaye iyang mahikapan, hugaw siya sulod
sa pito ka adlaw. Hugaw ang tanan nga iyang gihigdaan. **25**
Kung ang babaye gidugo sulod sa daghang adlaw sa dili pa
panahon sa iyang tingdugo, o kung dug-on siya nga lapas
na sa panahon sa iyang tingdugo, sa panahon nga gidugo
siya sa iyang pagkahugaw, hugaw siya sama sa panahon nga
gidugo siya. **26** Ang matag higdaanan nga iyang gihigdaan
sa dihang gidugo siya susama gihapon sa higdaanan nga
iyang gihigdaan panahon sa iyang pagdugo, ug hugaw ang
tanan nga iyang gilingkoran, sama sa pagkahugaw sa iyang
pagdugo. **27** Hugaw ang si bisan kinsa nga mohikap niadtong
tanang butanga; kinahanglan manglaba siya sa iyang mga
bisti ug maligo, ug hugaw siya hangtod sa pagkagabii. **28**
Apan kung hinlo na siya sa iyang pagdugo, nan moihap siya
ug pito ka adlaw, ug human niana mamahinlo na siya. **29**
Sa ikawalo ka adlaw magdala siya ug duha ka salampati o
duha ka tukmo ug dad-on niya kini ngadto sa pari nga anaa sa
ganghaan sa toldang tagboanan. **30** Ihalad sa pari ang usa ka
salampati ingon nga halad sa sala ug ang usa ingon nga halad
sinunog, ug maghimo ang pari ug kapasayloan alang kaniya
sa atubangan ni Yahweh alang sa iyang hugaw nga pagdugo.
31 Kinahanglan sama niini ang inyong paglain sa mga tawo
sa Israel gikan sa ilang pagkahugaw, aron dili sila mamatay
tungod sa ilang pagkahugaw, pinaagi sa paghugaw sa akong
tabernakulo, kung diin ako nagpuyo taliwala kanila. **32** Mao
kini ang mga kasugoan alang ni bisan kinsa nga adunay
nagagawas gikan kaniya tungod sa sakit, alang sa lalaki nga
gigawasan sa iyang similya ug nakapahugaw kaniya, **33** alang
sa babaye nga gidugo, alang kang bisan kinsa nga adunay
nagagawas gikan kaniya tungod sa sakit, babaye man o lalaki,
ug sa lalaki nga makigdulog sa hugaw nga babaye.'"

16 Nakigsulti si Yahweh kang Moises—human kini sa
kamatayon sa duha ka anak nga lalaki ni Aaron, sa
dihang miduol sila kang Yahweh ug nangamatay. **2** Miingon si
Yahweh ngadto kang Moises, "Pakigsulti sa imong igsoon nga
si Aaron ug sultihi siya nga dili sa tanang panahon mosulod
siya didto sa labing balaang dapit sulod sa tabil, sa atubangan
sa tabon nga anaa sa arka sa kasabotan. Kung buhaton niya
kana, mamatay gayod siya, tungod kay motungha ako diha
sa panganod ibabaw sa tabon. **3** Busa ania kung unsaon
pagsulod ni Aaron didto sa labing balaang dapit. Mosulod
siya dala ang nating baka ingon nga halad sa sala, ug ang
laking karnero ingon nga halad sinunog. **4** Kinahanglan isul-
ob niya ang balaang lino nga kupo, ug isul-ob ang pang-
ilalom nga linong mga bisti, ug ibakos niya ang linong bakos
ug ikalo niya ang linong purong. Mao kini ang balaang mga
bisti. Kinahanglan maligo siya ug unya isul-ob kini nga mga
bisti. **5** Kinahanglan magdala siya ug duha ka torong kanding
gikan sa panagtigom sa katawhan sa Israel ingon nga halad
alang sa sala ug usa ka torong karnero ingon nga halad
sinunog. **6** Unya kinahanglan ipakita ni Aaron ang torong
baka ingon nga halad sa sala, nga alang lamang sa iyang
kaugalingon, alang sa iyang kapasayloan ug sa iyang pamilya.
7 Unya dad-on niya ang duha ka kanding ug ipahimutang
kini sa atubangan ni Yahweh diha sa ganghaan sa tolda nga
tagboanan. **8** Unya kinahanglan magripa si Aaron alang sa
duha ka kanding, ang usa nga ripa alang kang Yahweh, ug
ang usa aron buhian ang kanding. **9** Unya kinahanglan dad-
on ni Aaron ang kanding nga naripa alang kang Yahweh, ug
ihalad kana nga kanding ingon nga halad alang sa sala. **10**
Apan ang kanding nga naripa nga buhian kinahanglan dad-on
nga buhi sa atubangan ni Yahweh, alang sa kapasayloan sa
sala pinaagi sa pagbuhi niini ingon nga binuhian nga kanding
didto sa kamingawan. **11** Unya kinahanglan dad-on ni Aaron
ang torong baka alang sa halad sa sala, nga alang sa iyang
kaugalingon. Kinahanglan maghimo siya ug kapasayloan sa
sala alang sa iyang kaugalingon ug alang sa iyang panimalay,
busa kinahanglan ihawon niya ang torong baka ingon nga
halad sa sala alang sa iyang kaugalingon. **12** Kinahanglan
magkuha si Aaron ug sudlanan nga puno sa mga baga gikan sa
halaran sa atubangan ni Yahweh, mohakop siya ug mahumot
nga insensong pinong pagkadugmok, ug dad-on kining mga
butanga sulod sa tabil. **13** Didto ibutang niya ang insenso sa
kalayo sa atubangan ni Yahweh aron nga malukop sa aso sa
insenso ang tabon ibabaw sa kasugoan sa kasabotan. Buhaton
gayod niya kini aron dili siya mamatay. **14** Unya kinahanglan
magkuha siya ug dugo sa torong baka ug iwisikwisik kini gamit
ang iyang tudlo atubangan sa tabon. Kinahanglan iwisikwisik
niya ang ubang dugo gamit ang iyang tudlo kapito ka higayon
atubangan sa tabon. **15** Unya kinahanglan ihawon niya ang
kanding alang sa halad sa sala sa mga tawo ug dad-on ang

dugo niini sulod sa tabil. Didto kinahanglan buhaton usab
niya ang pagwisikwisik sa dugo sama sa iyang gibuhat sa
dugo sa torong baka: kinahanglan iwisikwisik niya kini didto
sa tabon ug sa atubangan niini. **16** Kinahanglan magbuhat
siya ug paghinlo alang sa balaang dapit tungod sa mahugaw
nga mga buhat sa katawhan sa Israel, ug tungod sa ilang
paglapas ug sa tanan nilang mga sala. Buhaton usab niya kini
alang sa tolda nga tagboanan, diin nagpuyo si Yahweh taliwala
kanila, diha sa atubangan sa ilang hugaw nga binuhatan.
17 Kinahanglan walay tawo nga anaa sulod sa tolda nga
tagboanan sa dihang mosulod si Aaron aron sa pagbalaan
sulod sa labing balaang dapit, ug hangtod nga mogawas na
siya ug mahuman na sa pagbuhat sa kapasayloan alang
sa iyang kaugalingon ug sa iyang panimalay, ug alang sa
tibuok katawhan sa Israel. **18** Kinahanglan mogawas siya sa
halaran nga atua sa atubangan ni Yahweh ug buhaton ang
pagbalaan alang niini, ug dad-on niya ang nahibiling dugo sa
torong baka ug dugo sa kanding ug ipahid kini palibot sa mga
sungaysungay sa halaran. **19** Kinahanglan iwisikwisik niya
ang ubang dugo niini gamit ang iyang tudlo kapito ka higayon
aron sa paghinlo niini ug sa paglain niini alang kang Yahweh,
pagpalayo sa mahugaw nga binuhatan sa katawhan sa Israel.
20 Sa dihang mahuman na siya sa pagbalaan sa labing balaan
nga dapit, sa tolda nga tagboanan, ug sa halaran, kinahanglan
nga ihalad niya ang buhing kanding. **21** Kinahanglan nga
itapion ni Aaron ang iyang mga kamot ibabaw sa ulo sa
buhing kanding ug isulti niya ngadto sa buhing kanding ang
tanang pagkadaotan sa katawhan sa Israel, ang tanan nilang
pagsupak, ug ang tanan nilang mga sala. Unya ibutang niya
kadtong pagpakasala ibabaw sa ulo sa kanding ug ipadala
kini ngadto sa kamingawan pinaagi sa tawo nga andam sa
paggiya sa kanding. **22** Pagadad-on sa kanding ang tanang
pagkadaotan sa mga tawo ngadto sa awaaw nga dapit. Didto
sa kamingawan, kinahanglan buhian sa tawo ang kanding. **23**
Unya kinahanglan nga mosulod pagbalik si Aaron didto sa
tolda nga tagboanan ug huboon niya ang linong mga bisti nga
iyang gisul-ob sa dili pa mosulod didto sa labing balaang dapit,
ug didto ibilin niya kadtong mga bistiha. **24** Kinahanglan nga
maligo siya didto sa balaang dapit, ug isul-ob ang naandan
niyang mga bisti; unya mogawas siya ug ihalad niya ang halad
sinunog ug ang halad sinunog alang sa katawhan, ug niini
nga paagi magbuhat siya ug kapasayloan alang sa iyang
kaugalingon ug alang sa katawhan. **25** Kinahanglan sunogon
niya ang tambok sa halad sa sala ibabaw sa halaran. **26** Ug
ang tawo nga nagdala sa kanding aron buhian kinahanglan
manglaba sa iyang mga bisti ug maligo; human niana, mosulod
na siya pagbalik sa kampo. **27** Ang torong baka nga alang
sa halad sa sala ug ang kanding nga halad alang sa sala,
kansang dugo nga gidala sa sulod aron sa pagbalaan sa
balaang dapit, pagadad-on pagawas sa kampo. Didto sunogon
nila ang mga panit, unod, ug ang hugaw niini. **28** Ang tawo
nga magsunog niadto kinahanglan manglaba sa iyang mga
bisti ug maligo; human niana, mosulod na siya pagbalik sa
kampo. **29** Mao kini ang mga kasugoan alang kaninyo nga
sa ikapito ka bulan, sa ikapulo nga adlaw sa maong bulan,
kinahanglan magpaubos kamo sa inyong mga kaugalingon
ug dili motrabaho, bisan ang mga lumolupyo o mga langyaw
nga anaa nagpuyo uban kaninyo. **30** Tungod kay niana nga
adlaw ang kapasayloan pagabuhaton alang kaninyo, aron
sa paghinlo kaninyo gikan sa tanan ninyong mga sala aron
nga hinlo kamo sa atubangan ni Yahweh. **31** Mao kini ang
Adlaw nga Igpapahulay aron mopahulay kamo. Mao kini ang
dili mausab nga kasugoan alang kaninyo. **32** Ang labaw nga
pari ang dihogan ug pilion aron mahimong labaw nga pari
sa dapit sa iyang amahan, kinahanglan magbuhat niini nga
pagbalaan ug mosul-ob sa lino nga mga bisti, nga mao ang
balaang mga bisti. **33** Kinahanglan nga ibalaan niya ang labing
balaan nga dapit; kinahanglan nga ibalaan niya ang tolda nga
tagboanan ug ang halaran, ug kinahanglan magbuhat siya ug
kapasayloan alang sa mga pari ug alang sa tibuok katawhan.
34 Mao kini ang dili mausab nga kasugoan alang kaninyo, sa
pagbuhat sa kapasayloan alang sa katawhan sa Israel tungod
sa tanan nilang mga sala, makausa sa matag tuig." Gibuhat
kini ingon nga si Yahweh ang nagmando kang Moises.

17 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, **2**
"Sultihi si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki, ug
ang tibuok katawhan sa Israel. Isulti kanila kung unsa ang
gimando ni Yahweh: **3** 'Si bisan kinsa nga tawo nga gikan
sa Israel nga moihaw ug baka, karnero o kanding sulod sa
kampo, o moihaw niini gawas sa kampo, aron ihalad kini— **4**
kung dili niya kini dad-on sa ganghaan sa tolda nga tagboanan
aron ihalad kini ingon nga halad ngadto kang Yahweh sa
atubangan sa iyang tabernakulo, kanang tawhana sad-an
sa pagpatay. Nakaula siya ug dugo, ug kanang tawhana
kinahanglan papahawaon gikan sa iyang mga katawhan. **5**
Ang katuyoan niini nga sugo aron nga dad-on sa katawhan sa
Israel ang ilang mga halad kang Yahweh didto sa ganghaan
sa tolda nga tagboanan, ngadto sa pari aron ihalad ingon
nga mga halad sa pakigdait ngadto kang Yahweh, kay sa
paghalad sa mga halad didto sa kapatagan. **6** Iwisikwisik
sa pari ang dugo ngadto sa halaran ni Yahweh nga atua sa
ganghaan sa tolda nga tagboanan; sunogon niya ang tambok
niini aron makahatag ug kahumot alang kang Yahweh. **7**
Kinahanglan nga dili gayod ihalad sa katawhan ang ilang mga
halad ngadto sa mga diosdios nga kanding, kay mahisama sila
sa mga nagbaligya ug dungog. Mao kini ang dili mausab nga
kasugoan alang kanila hangtod pa sa ilang mga kaliwatan.
8 Kinahanglan sultihan mo sila, 'Si bisan kinsa nga tawo sa
Israel, o si bisan kinsa nga langyaw nga nagpuyo uban kanila,
nga maghalad ug halad sinunog o sakripisyo **9** ug wala kini
dad-a sa ganghaan sa tolda nga tagboanan aron mahalad kini
ngadto kang Yahweh, kanang tawhana kinahanglan hinginlan
gikan sa iyang katawhan. **10** Kung adunay tawo sa panimalay
sa Israel, o si bisan kinsa nga langyaw nga nagpuyo uban
kanila nga mokaon ug dugo, atubangon ko kanang tawo nga
nagkaon ug dugo ug papahawaon ko siya gikan sa iyang
katawhan. **11** Kay ang kinabuhi sa mga mananap anaa man
sa dugo. Gihatag ko kining dugo kaninyo aron sa pagbalaan
ibabaw sa halaran alang sa inyong mga kinabuhi, tungod
kay mao kini ang dugo nga nagbuhat sa kapasayloan, kay
mao kini ang dugo nga nagpasaylo alang sa kinabuhi. **12**
Busa sultihan ko ang katawhan sa Israel nga kinahanglan
wala gayod usa kaninyo ang mokaon ug dugo, bisan paman
ang mga langyaw nga nagpuyo uban kaninyo. **13** Si bisan
kinsa sa katawhan sa Israel, o bisan kinsa nga mga langyaw
nga nagpuyo uban kanila, nga mangayam ug moihaw ug
mananap o langgam aron kaonon, kinahanglan paagason
nianang tawhana ang dugo ug tabonan kini ug yuta. **14** Kay
ang kinabuhi sa matag binuhat anaa sa dugo. Mao kana
nga moingon ako sa katawhan sa Israel, "Kinahanglan nga
dili gayod kamo mokaon ug dugo sa bisan unsang binuhat,
kay ang kinabuhi sa matag buhing binuhat anaa sa dugo.
Si bisan kinsa nga mokaon niini kinahanglan papahawaon."
15 Ang matag tawo nga mokaon sa mananap nga namatay

o gikuniskunis sa ihalas nga mga mananap, bisan paman
kanang tawhana lumolupyo nianang dapita o langyaw nga
nagpuyo uban kaninyo, kinahanglan labhan niya ang iyang
mga bisti ug maligo, ug hugaw siya hangtod sa pagkagabii.
Unya mamahinlo na usab siya. **16** Apan kung dili niya labhan
ang iyang mga bisti o maligo, nan mag-antos siya sa iyang
pagkasad-an.'"

18 Nakigsulti si Yahweh kang Moises nga miingon, **2**
"Pagpakigsulti sa katawhan sa Israel ug sultihi sila,
'Ako si Yahweh ang inyong Dios. **3** Kinahanglan nga dili
ninyo buhaton ang mga butang nga ginabuhat sa katawhan
sa Ehipto, nga gipuy-an ninyo kaniadto. Kinahanglan nga dili
ninyo buhaton ang mga butang nga ginabuhat sa katawhan
sa Canaan, sa yuta diin dad-on ko kamo. Ayaw pagsunod
sa ilang mga naandan. **4** Kinahanglan buhaton ninyo ang
akong mga balaod, ug kinahanglan tumanon ninyo ang akong
mga mando, aron magalakaw kamo niini, tungod kay ako si
Yahweh nga inyong Dios. **5** Busa kinahanglan nga tumanon
ninyo ang akong mga kasugoan ug ang akong mga balaod.
Kung tumanon kini sa tawo, mabuhi siya tungod niini. Ako
si Yahweh. **6** Kinahanglan nga walay si bisan kinsa ang
makighilawas sa iyang paryente. Ako si Yahweh. **7** Ayaw
pakaulawi ang inyong amahan pinaagi sa pagpakighilawas
sa inyong inahan. Siya ang inyong inahan! Kinahanglan dili
ninyo siya pakaulawan. **8** Ayaw pagpakighilawas sa bisan
kinsa sa mga asawa sa inyong amahan; kinahanglan nga dili
mo pakaulawan ang inyong amahan sa sama niana. **9** Ayaw
pagpakighilawas sa bisan kinsa sa inyong igsoong babaye,
bisan pa kung anak siya nga babaye sa inyong amahan o anak
nga babaye sa inyong inahan, bisan pa kung nagdako siya sa
inyong panimalay o halayo man kaninyo. Kinahanglan nga
dili kamo makighilawas sa inyong mga igsoong babaye. **10**
Ayaw pagpakighilawas sa inyong apo nga babaye nga anak sa
inyong anak nga lalaki o sa inyong apo nga babaye nga anak
sa inyong anak nga babaye. Makauulaw kini alang kaninyo.
11 Ayaw pagpakighilawas sa anak nga babaye sa asawa
sa inyong amahan, nga gipakatawo sa kaugalingon ninyong
amahan. Igsoon ninyo siya nga babaye, ug kinahanglan nga
dili kamo makighilawas kaniya. **12** Ayaw pagpakighilawas
sa inyong iyaan nga igsoon sa inyong amahan. Tungod
kay duol siya nga kadugo sa inyong amahan. **13** Ayaw
pagpakighilawas sa imong iyaan nga igsoon sa inyong inahan,
tungod kay duol siya nga kadugo sa inyong inahan. **14** Ayaw
pakaulawi ang inyong uyoan nga igsoon sa inyong amahan
pinaagi sa pagpakighilawas sa iyang asawa. Ayaw pagpaduol
kaniya alang niana nga katuyoan; iyaan ninyo siya. **15** Ayaw
pagpakighilawas sa inyong umagad nga babaye. Asawa siya
sa inyong anak nga lalaki; ayaw pagpakighilawas kaniya. **16**
Ayaw pagpakighilawas sa asawa sa inyong igsoong lalaki;
ayaw siya pakaulawi pinaagi niiini. **17** Ayaw pagpakighilawas
sa usa ka babaye ug sa iyang anak nga babaye, o sa iyang
apo nga babaye nga anak sa iyang anak nga lalaki o sa
iyang apo nga anak sa iyang anak nga babaye. Duol sila nga
kadugo niya, ug ang pagpakighilawas kanila daotan. **18** Ayaw
pagpakigminyo sa igsoong babaye sa inyong asawa ingon nga
ikaduhang asawa ug ayaw pagpakighilawas kaniya samtang
buhi pa ang una ninyong asawa. **19** Ayaw pagpakighilawas sa
babaye nga gidugo. Hugaw siya nianang panahona. **20** Ayaw
pagpakighilawas sa asawa sa inyong silingan ug hugawan
ang inyong kaugalingon uban kaniya niini nga paagi. **21**
Kinahanglan nga dili ninyo itugyan ang bisan kinsa sa inyong
mga anak aron nga sunogon sila, aron nga ihalad ninyo
sila ngadto kang Molech, tungod kay kinahanglan nga dili
gayod ninyo pasipalaan ang ngalan sa inyong Dios. Ako si
Yahweh. **22** Ayaw pagpakighilawas sa isigka-lalaki ug sa
isigka-babaye. Daotan kini. **23** Ayaw pagpakighilawas sa
bisan unsa nga mananap ug hugawan ang inyong kaugalingon
niini. Walay babaye nga gitugotan nga makighilawas sa bisan
unsa nga mananap. Usa kini ka pagtuis. **24** Ayaw hugawi ang
inyong kaugalingon sa bisan unsa niini nga mga pamaagi,
kay niining tanang pamaagi nahugawan ang kanasoran, ang
kanasoran nga akong gipapahawa sa wala pa kamo. **25**
Nahimong mahugaw ang yuta, busa silotan ko ang ilang
sala, ug gisuka sa yuta ang mga lumolupyo niini. **26** Busa,
Kamo, kinahanglan nga magtuman sa akong mga mando ug
kasugoan, ug kinahanglan nga dili kamo magbuhat ug bisan
unsa niining mahugaw nga mga butang, bisan pa man ang
natawo sa pagka-Israelita ni ang langyaw nga mipuyo uban
kaninyo. **27** Kay mao kini ang pagkadaotan nga gihimo sa
katawhan nga nagpuyo sa yuta, kadtong nagpuyo dinhi sa
wala pa kamo, ug karon nahugawan ang maong yuta. **28**
Busa pag-amping aron dili usab kamo isuka sa yuta human
ninyo kini gihugawan, sama sa pagsuka niini sa katawhan
nga nag-una kaninyo. **29** Si bisan kinsa ang magabuhat
niining mahugaw nga mga butang, papahawaon gikan sa ilang
katawhan ang mga tawo nga nagabuhat sa maong butang. **30**
Busa kinahanglan nga tipigan ninyo ang akong mando nga
dili magbuhat sa bisan unsa niining mahugaw nga naandan
nga ginabuhat dinhi sa wala pa kamo, aron nga dili ninyo
mahugawan ang inyong kaugalingon pinaagi niini. Ako si
Yahweh ang inyong Dios.'"

19 Nagkigsulti si Yahweh kang Moises, nga miingon, **2**
"Pakigsulti sa tanang pundok sa katawhan sa Israel
ug sultihi sila, 'Pagpakabalaan kamo, kay ako si Yahweh
nga inyong Dios balaan man. **3** Kinahanglan nga motahod
ang matag usa sa iyang inahan ug sa iyang amahan, ug
kinahanglan tipigan ninyo ang akong Adlaw nga Igpapahulay.
Ako si Yahweh ang inyong Dios. **4** Ayaw kamo pag-adto sa
walay pulos nga mga diosdios, ni sa paghimo ug mga dios
nga hinimo sa puthaw. Ako si Yahweh ang inyong Dios. **5** Sa
dihang maghalad kamo ngadto kang Yahweh ug halad sa
pakigdait, kinahanglan maghalad kamo niini aron nga madawat
kamo. **6** Kinahanglan nga kaonon kini sa samang adlaw nga
gihalad kini, o sa pagkasunod adlaw. Kung adunay mahibilin
niini hangtod sa ikatulo ka adlaw, kinahanglan nga sunogon
kini. **7** Kung gikaon kining tanan sa ikatulo nga adlaw, hugaw
na kini. Kinahanglan dili na kini dawaton, **8** apan ang tanan
nga mikaon niini kinahanglan manubag sa iyang kaugalingong
sala tungod kay wala niya tahora kung unsa ang balaan alang
kang Yahweh. Kinahanglan papahawaon kanang tawhana
gikan sa iyang katawhan. **9** Sa dihang mag-ani kamo sa
abot sa inyong yuta, ayaw ninyo hutda pag-ani ang anaa
sa mga kilid sa uma, ni tigomon ang tanang abot sa inyong
naani. **10** Kinahanglan nga dili ninyo hutdon pagtigom ang
ubas gikan sa inyong parasan, ni ang pagpamunit sa mga
ubas nga nangahulog sa yuta sa inyong parasan. Kinahanglan
ibilin ninyo kini alang sa mga kabos ug alang sa mga langyaw.
Ako si Yahweh ang inyong Dios. **11** Ayaw pangawat. Ayaw
pamakak. Ayaw panglimbong sa usag-usa. **12** Ayaw panaad
ug dili tinuod pinaagi sa akong ngalan ug pasipalaan ang
ngalan sa inyong Dios. Ako si Yahweh. **13** Ayaw daogdaoga
ang inyong silingan o ayaw pangawat kaniya. Kinahanglan
nga dili magpabilin diha kaninyo ang bayad sa inyong mga
sinuholan sa tibuok gabii hangtod sa pagkabuntag. **14** Ayaw

tungloha ang bungol o pagbutang ug mapandolan sa buta.
Hinuon, kinahanglan nga kahadlokan ninyo ang inyong Dios.
Ako si Yahweh. **15** Ayaw paghimo ug sayop nga paghukom.
Kinahanglan nga dili kamo magpakita nga pinalabi ang usa
ka tawo tungod kay siya kabos, ug kinahanglan nga dili
kamo magpakita nga pinalabi ang usa ka tawo tungod kay
mahinungdanon siya. Hinunoa, hukmi ang inyong silingan
nga makatarunganon. **16** Ayaw paglakawlakaw ug ipanabi
ang dili tinuod diha sa inyong katawhan, apan tinguha ang
pagpanalipod sa kinabuhi sa inyong silingan. Ako si Yahweh.
17 Ayaw dumti ang inyong igsoon diha sa inyong kasingkasing.
Kinahanglan badlongon ninyo nga matinud-anon ang inyong
silingan aron dili ka makaambit sa iyang sala. **18** Ayaw
panimalos o pagkupot ug bisan unsang kaligutgot batok kang
bisan kinsa sa inyong katawhan, apan higugmaa hinuon ang
inyong silingan sama sa inyong kaugalingon. Ako si Yahweh.
19 Kinahanglan tipigan mo ang akong mga mando. Ayaw
sulayi sa pagpahabal ang inyong mga hayop sa laing matang
sa mga hayop. Ayaw sagola ang duha ka managlahi nga mga
binhi sa dihang itanom kini sa inyong uma. Ayaw pagsul-ob ug
bisti nga giusa sa paghimo gamit ang duha ka matang sa
kasangkapan. **20** Si bisan kinsa ang nakighilawas sa ulipong
babaye nga gisaad ngadto sa usa ka pamanhunon, apan
wala siya gilukat o gihatagan ug kagawasan, kinahanglan nga
silotan sila. Kinahanglan nga dili sila patyon tungod kay dili
man gawasnon ang babaye. **21** Kinahanglan dad-on sa lalaki
ang iyang halad sa pagkasad-an ngadto kang Yahweh didto
sa ganghaan sa toldang tagboanan- usa ka nating karnero
ingon nga halad sa pagkasad-an. **22** Unya himoon sa pari ang
kapasayloan alang kaniya pinaagi sa nating karnero alang
sa halad sa pagkasad-an sa atubangan ni Yahweh, alang sa
sala nga iyang nabuhat. Unya mapasaylo ang sala nga iyang
gibuhat. **23** Sa dihang makaabot na kamo ngadto sa yuta ug
magtanom sa tanang matang sa mga kahoy nga mamunga,
kinahanglan nga pasagdan ninyo ang bunga niini ingon nga
ginadili nga kan-on. Kinahanglan nga idili kaninyo ang bunga
niini sulod sa tulo ka tuig. Kinahanglan nga dili kini kaonon. **24**
Apan balaanon ang tanang bunga sa ikaupat nga tuig, usa kini
ka halad sa pagdayeg kang Yahweh. **25** Makahimo na kamo
sa pagkaon sa bunga sa ikalima nga tuig, sa paghulat niini
aron mamunga ug daghan ang mga kahoy. Ako si Yahweh
ang inyong Dios. **26** Ayaw pagkaon ug bisan unsa nga karne
nga aduna pay dugo niini. Ayaw pagpakisayod sa mga espiritu
mahitungod sa umaabot, ug ayaw pagbaton ug gahom-gahom
aron sa pagdumala sa uban. **27** Ayaw pagsunod sa mga
gibuhat sa mga pagano sama sa pagkiskis sa buhok sa
kilid sa inyong ulo o paggupit sa tumoy sa inyong bungot.
28 Ayaw pagsamad-samad sa inyong lawas alang sa mga
patay o pagpatato sa inyong lawas. Ako si Yahweh. **29** Ayaw
pakaulawi ang inyong anak nga babaye pinaagi sa paghimo
kaniya nga tigbaligya ug dungog, o mahimong tigbaligya ug
dungog ang tibuok nasod ug mapuno sa pagkadaotan ang
yuta. **30** Kinahanglan nga tipigan ninyo ang akong Adlaw
nga Igpapahulay ug tahoron ang akong tabernakulo. Ako si
Yahweh. **31** Ayaw pag-adto niadtong makihsulti sa mga patay
o sa mga espiritu. Ayaw sila pangitaa, o mahugawan nila
kamo. Ako si Yahweh ang inyong Dios. **32** Kinahanglan nga
mobarog kamo atubangan sa mga tawong ubanon na ug
tahora ang mga tigulang nga tawo. Kinahanglan mahadlok
kamo sa inyong Dios. Ako si Yahweh. **33** Kung nagpuyo uban
kaninyo ang usa ka langyaw diha sa inyong yuta, kinahanglan
nga dili ninyo siya pasakitan. **34** Ang langyaw nga nagpuyo
uban kaninyo kinahanglan nga parihason ninyo sa tawong
Israelita nga nagpuyo uban kaninyo, ug kinahanglan nga
higugmaon ninyo siya sama sa inyong kaugalingon, tungod
kay nahimo kamong mga langyaw sa yuta sa Ehipto. Ako si
Yahweh nga inyong Dios. **35** Ayaw paggamit ug sayop nga
sukdanan sa dihang magsukod kamo sa gitas-on, sa gibug-
aton, o sa gidaghanon. **36** Kinahanglan maggamit kamo ug
hustong pangsukod, hustong timbangan, ug hustong Epha ug
hustong hin. Ako si Yahweh ang inyong Dios, ang nagpagawas
kaninyo sa yuta sa Ehipto. **37** Kinahanglan nga tumanon ninyo
ang tanan kong kasugoan ug ang tanan kong mga balaod, ug
buhata kini. Ako si Yahweh.'"

20 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga miingon, **2**
"Sultihi ang katawhan sa Israel, 'Si bisan kinsa sa
katawhan sa Israel, o si bisan kinsa sa mga langyaw nga
nagpuyo sa Israel nga nagtugyan sa iyang mga anak ngadto
kang Molech, kinahanglan nga patyon gayod siya. Kinahanglan
nga batoon siya sa katawhan sa maong dapit. **3** Ipahilayo
ko ang akong dagway batok nianang tawhana tungod kay
gitugyan niya ang iyang anak ngadto kang Molech, tungod
niini nahugawan ang akong balaang dapit ug gipasipalaan
ang akong balaang ngalan. **4** Kung gipiyong sa katawhan
niana nga yuta ang ilang mga mata sa dihang gitugyan niya
ang bisan kinsa sa iyang anak ngadto kang Molech, kung dili
nila siya patyon, **5** ako mismo ang magpahilayo sa akong
panagway batok nianang tawhana ug sa iyang banay, ug
wagtangon ko siya ug ang tanan nga nakighilawas sa tigbaligya
ug dungog alang kang Molech. **6** Ang nagpakisayod nga tawo
ngadto sa mga makasulti sa mga patay o sa makasulti sa
mga espiritu maingon nga nakighilawas sila ngadto kanila,
atubangon ko kanang tawhana; wagtangon ko siya gikan sa
iyang katawhan. **7** Busa paghinlo sa inyong kaugalingon ug
pagbalaan, tungod kay ako si Yahweh ang inyong Dios. **8**
Kinahanglan nga tipigan ninyo ang akong mga mando ug
tumana kini. Ako si Yahweh ang naglain kaninyo ingon nga
balaan. **9** Kinahanglan nga patyon gayod ang si bisan kinsa
nga magtunglo sa iyang amahan o sa iyang inahan. Gitunglo
niya ang iyang amahan o ang iyang inahan, busa sad-an
siya ug angay nga mamatay. **10** Ang lalaki nga nanapaw sa
asawa sa laing lalaki, si bisan kinsa ang nanapaw sa asawa
sa iyang silingan—ang lalaki nga nanapaw ug ang babaye
nga nanapaw kinahanglan nga patyon gayod sila. **11** Ang
lalaki nga mihigda uban sa asawa sa iyang amahan aron
makighilawas kaniya nagpakaulaw sa iyang kaugalingong
amahan. Patyon gayod ang anak nga lalaki ug ang asawa sa
iyang amahan. Sad-an sila ug angay nga mamatay. **12** Kung
ang usa ka lalaki nakighilawas sa iyang umagad nga babaye,
silang duha kinahanglan nga patyon gayod. Dili gayod tiaw
ang ilang pagpakasala. Sad-an sila ug angay nga mamatay.
13 Kung ang lalaki nakighilawas sa isigka-lalaki, maingon man
ang isigka-babaye, nakabuhat sila sa butang nga mahugaw.
Kinahanglan nga patyon gayod sila. Sad-an sila ug angay nga
mamatay. **14** Kung ang lalaki nakigminyo sa usa ka babaye ug
minyoan usab niya ang inahan niini, daotan kini. Kinahanglan
nga sunogon sila, siya ug ang mga babaye, aron walay daotan
diha kaninyo. **15** Kung ang usa ka lalaki nakighilawas sa
mananap, kinahanglan nga patyon gayod siya, ug kinahanglan
nga patyon ninyo ang mananap. **16** Kung ang usa ka babaye
nga nakighilawas sa bisan unsa nga mananap, kinahanglan
nga patyon ninyo ang babaye ug ang mananap. Sad-an sila ug
angay nga mamatay. **17** Kung ang usa ka lalaki nakighilawas
sa iyang igsoong babaye, bisan anak kini nga babaye sa

iyang amahan o anak nga babaye sa iyang inahan—kung
nakighilawas siya kaniya ug ang babaye kaniya, makauulaw
kini nga butang. Pagawagtangon sila gikan sa presensya sa
ilang katawhan, tungod kay nakighilawas siya sa iyang igsoong
babaye. Manubag siya sa iyang sala. **18** Kung ang usa ka
lalaki nakighilawas sa usa ka babaye sa panahon nga gidugo
siya, giablihan niya ang pag-agas sa iyang dugo, ang tinubdan
sa iyang dugo. Pagawagtangon ang lalaki ug ang babaye gikan
sa ilang katawhan. **19** Ayaw pakighilawas sa inyong iyaan nga
igsoon sa inyong inahan, o sa inyong iyaan nga igsoon sa
inyong amahan, tungod kay mapakaulawan ninyo ang inyong
kadugo. Manubag kamo sa inyong kaugalingong sala. **20**
Kung ang usa ka lalaki nakighilawas sa iyang iyaan, wala niya
tahora ang iyang uyoan. Sa dihang mamatay sila, pagasilotan
ko sila, ug sa dihang mamatay sila, kuhaon ko ang bisan unsa
nga mapanunod sa ilang mga anak nga ilang madawat gikan
sa ilang mga ginikanan. **21** Kung minyoan sa usa ka lalaki ang
asawa sa iyang igsoon samtang buhi pa ang iyang igsoong
lalaki, usa kana ka pagpakaulaw. Wala niya tahora ang iyang
igsoong lalaki, ug pagakuhaon ko gikan sa ilang mga anak
ang bisan unsa nga katigayonan nga ilang mapanunod gikan
sa ilang mga ginikanan. **22** Busa kinahanglan nga tipigan
ninyo ang tanan nakong balaod ug kasugoan; kinahanglan nga
tumanon ninyo kini aron dili kamo isuka sa yuta nga akong
pagadad-an kaninyo nga inyong puy-an. **23** Kinahanglan nga
dili kamo maglakaw sa naandan sa mga nasod nga akong
papahawaon sa inyong atubangan, kay gibuhat nila kining
tanang mga butang, ug gikaligutgotan ko sila. **24** Nag-ingon
ako kaninyo, "Mapanunod ninyo ang ilang yuta; ihatag ko kini
kaninyo aron panag-iyahon, usa ka yuta nga nagdagayday sa
gatas ug dugos. Ako si Yahweh ang inyong Dios, nga naglain
kaninyo gikan sa ubang katawhan. **25** Busa kinahanglan nga
ilhon ninyo ang hinlo ug ang mahugaw nga mga mananap, ug
mahugaw ug ang hinlo nga mga langgam. Kinahanglan nga
dili ninyo hugawan ang inyong kaugalingon sa mahugaw nga
mga mananap o sa mga langgam o sa bisan unsa nga mga
mananap nga nagakamang sa yuta, nga akong gilain ingon
nga mahugaw gikan kaninyo. **26** Kinahanglan nga magbalaan
kamo, kay ako, si Yahweh, balaan man, ug ako ang naglain
kaninyo gikan sa ubang katawhan, tungod kay nahisakop man
kamo kanako. **27** Ang usa ka lalaki o babaye nga nakigsulti
sa mga patay o nakigsulti sa mga espiritu kinahanglan nga
patyon gayod. Kinahanglan nga batoon sila. Sad-an sila ug
angay nga mamatay.'"

21 Miingon si Yahweh kang Moises: "Pakigsulti sa mga
pari, ang mga anak nga lalaki ni Aaron, ug sultihi sila,
'Walay bisan usa kaninyo nga maghugaw sa iyang kaugalingon
sa paghikap niadtong namatay taliwala sa iyang katawhan, **2**
gawas sa iyang suod nga mga paryente—sa iyang inahan,
sa iyang amahan, sa iyang anak nga lalaki, sa iyang anak
nga babaye, sa iyang igsoon nga lalaki, **3** o sa iyang igsoong
babaye nga ulay nga nagsalig pa kaniya, tungod kay wala
pa siyay bana—kay alang kaniya mahimo niyang hugawan
ang iyang kaugalingon. **4** Apan kinahanglan nga dili niya
hugawan ang iyang kaugalingon alang sa ubang mga paryente
ug tungod niini mahugawan niya ang iyang kaugalingon. **5**
Kinahanglan dili opawan sa mga pari ang ilang mga ulo o
kiskisan ang kilid sa ilang mga balbas, ni samadsamaran nila
ang ilang lawas. **6** Kinahanglan balaan sila sa atubangan sa
ilang Dios ug dili pakaulawan ang iyang ngalan, tungod kay
maghalad ang mga pari sa mga halad nga kalan-on alang kang
Yahweh, ang tinapay sa ilang Dios. Busa kinahanglan nga
balaan ang mga pari. **7** Kinahanglan nga dili sila mangasawa
sa mga babaye nga nagabaligyag dungog ug mga mahugaw,
ug dili sila angay mangasawa sa usa ka babaye nga gibulagan
sa iyang bana, kay gilain sila alang sa ilang Dios. **8** Ilain ninyo
siya, tungod kay siya man ang maghalad sa tinapay ngadto sa
inyong Dios. Kinahanglan balaan siya alang kaninyo, tungod
kay ako, si Yahweh ang nagbalaan kaninyo, tungod kay balaan
man ako. **9** Si bisan kinsa nga anak sa pari nga babaye nga
naghugaw sa iyang kaugalingon pinaagi sa pagbaligya sa
iyang dungog nagpakaulaw sa iyang amahan. Kinahanglan
nga sunogon siya. **10** Ang usa ka labaw nga pari sa iyang mga
igsoong lalaki, kansang ulo gidihogan sa lana nga igdidihog,
ug gibalaan aron sa pagsul-ob sa pinasahi nga mga bisti sa
labawng pari, kinahanglan nga dili kalkag ang iyang buhok o
gision ang iyang mga bisti. **11** Kinahanglan dili siya moadto
bisan asa nga adunay mga patay nga lawas ug maghugaw
sa iyang kaugalingon, bisan pa sa iyang amahan o sa iyang
inahan. **12** Kinahanglan nga dili mobiya ang labawng pari
sa balay nga alampoanan sa tabernakulo o magpasipala sa
balay alampoanan sa iyang Dios, tungod kay gibalaan na siya
ingon nga labawng pari pinaagi sa lana nga igdidihog sa iyang
Dios. Kay ako si Yahweh. **13** Kinahanglan mangasawa ang
labawng pari sa usa ka babayeng ulay. **14** Kinahanglan dili
siya mangasawa ug usa ka balo, sa gibulagan ug bana, o
sa babaye nga nagbaligya ug dungog. Dili siya mangasawa
niining mga matanga sa mga babaye. Makapangasawa lamang
siya sa usa ka ulay nga gikan sa iyang katawhan, **15** aron nga
dili niya mahugawan ang iyang mga anak taliwala sa iyang
katawhan, kay ako si Yahweh, ang nagbalaan kaniya.'" **16**
Nagsulti si Yahweh kang Moises, nga miingon, **17** "Pakigsulti
kang Aaron ug sultihi siya, 'Si bisan kinsa sa imong kaliwatan
hangtod pa sa ilang mosunod pang kaliwatan nga adunay
ikasaway sa iyang lawas, kinahanglan dili siya moduol sa
paghalad sa kalan-on ngadto sa iyang Dios. **18** Ang mga
tawo ang adunay ikasaway sa lawas kinahanglan dili moduol
kang Yahweh, sama sa tawong buta o tawong dili makalakaw,
tawong piang o daot ang nawong, **19** usa ka tawong pungkol
o putol ang tiil, **20** usa ka tawong buktot o payat o onano, o
usa ka tawong daot ang mga mata, o adunay sakit, nukahon,
kabahongon, kugangon o kadtong tawo nga kinapon. **21** Wala
gayoy tawo diha sa kaliwatan ni Aaron ang pari nga adunay
ikasaway sa lawas ang makaduol aron maghalad sa mga
halad sinunog alang kang Yahweh. Kanang mga tawhana
nga adunay ikasaway sa lawas; kinahanglan dili siya moduol
aron maghalad sa tinapay sa iyang Dios. **22** Makakaon siya
sa pagkaon sa iyang Dios, bisan sa ubang labing balaan o
sa ubang balaan. **23** Apan, dili siya makasulod sa tabil o
makaduol sa halaran, tungod kay aduna may ikasaway sa
iyang lawas, aron dili niya mahugawan ang akong balaang
dapit, kay ako si Yahweh, ang nagbalaan kanila.'" **24** Busa
gisulti ni Moises kini nga mga pulong ngadto kang Aaron,
ngadto sa iyang mga anak nga lalaki, ug ngadto sa tibuok
katawhan sa Israel.

22 Gisultihan ni Yahweh si Moises, nga nag-ingon, **2**
"Pakigsulti kang Aaron ug sa iyang mga anak nga
lalaki, ug sultihi sila nga magpalayo gikan sa balaang mga
butang sa katawhan sa Israel, nga gilain alang kanako.
Kinahanglan dili nila pasipad-an ang akong balaang ngalan.
Ako si Yahweh. **3** Sultihi sila, 'Kung si bisan kinsa sa tibuok
ninyong kaliwatan ang mopaduol sa balaang mga butang nga
gihalad sa katawhan sa Israel alang kang Yahweh, samtang
hugaw pa siya, kinahanglan kanang tawhana hinginlan sa

akong atubangan: Kay ako si Yahweh. **4** Walay kaliwat ni
Aaron nga adunay makatakod nga sakit sa panit, o adunay
sakit nga nagaagas sa iyang pribadong bahin sa lawas,
ang makakaon sa bisan unsa nga mga gihalad ngadto kang
Yahweh hangtod nga mahinlo na siya. Si bisan kinsa ang
makahikap sa mga mahugaw pinaagi sa paghikap sa mga
minatay, o makahikap sa usa ka tawo nga gigawasan ug
similya, **5** o makahikap sa bisan unsang nagakamang nga
mananap o tawo nga makapahugaw kaniya— **6** unya ang pari
nga makahikap sa bisan unsang hugaw dili gayod mahinlo
hangtod pagsalop sa adlaw. Kinahanglan dili siya mokaon
sa bisan unsang balaan nga mga kalan-on, gawas lamang
kung ligoan niya ang iyang lawas. **7** Sa dihang mosalop na
ang adlaw, mamahinlo na siya. Sa pagsalop na sa adlaw
makakaon na siya sa mga butang nga balaan, tungod kay
mao man kana ang iyang kalan-on. **8** Kinahanglan dili siya
mokaon sa bisan unsa nga nakaplagang patay o gitukob
sa ihalas nga mga mananap, kay pinaagi niini mahugawan
niya ang iyang kaugalingon. Ako si Yahweh. **9** Ang mga pari
kinahanglan motuman gayod sa akong mga gipanudlo, kondili
mahimo silang sad-an sa sala ug mamatay sa pagpasipala
kanako. Ako si Yahweh ang nagbalaan kanila. **10** Ang dili
sakop sa panimalay sa pari, lakip ang mga bisita sa pari o
iyang sinuholan nga mga sulugoon, dili makakaon sa bisan
unsa nga balaan. **11** Apan kung paliton sa pari gamit ang
iyang kaugalingong salapi ang mga ulipon, kana nga ulipon
makakaon sa mga butang nga gilain alang kang Yahweh.
Ang mga sakop sa panimalay sa pari ug ang mga ulipon
nga nahimugso sa iyang pinuy-anan, makakaon usab sila
uban kaniya gikan niadtong mga pagkaon. **12** Kung ang
babayeng anak sa pari naminyo sa tawo nga dili pari, dili
na siya makakaon pa sa sa balaang mga halad. **13** Apan
kung nabalo na ang babayeng anak sa pari, o nagbulag na
sila sa iyang bana, ug kung wala siyay anak, ug moipon
na siya pagpuyo sa balay sa iyang amahan sama sa iyang
pagkabatan-on, makakaon siya gikan sa pagkaon sa iyang
amahan. Apan dili makakaon ang dili sakop sa panimalay sa
pari sa parianong kalan-on niini. **14** Kung makakaon ang tawo
sa pagkaon nga gihalad ug wala siya nasayod nga balaan
kini, kinahanglan ulian niya ang pari alang niini; idugang
usab niya ang ikalima nga bahin niini ug iuli kini sa pari. **15**
Kinahanglan dili pasipad-an sa katawhan sa Israel ang mga
balaang butang nga ilang gibayaw ug gihalad ngadto kang
Yahweh, **16** ug maoy hinungdan nga pas-anon nila ang sala
nga maoy mohimo kanila nga sad-an sa pagkaon nga balaang
kalan-on, kay ako si Yahweh ang nagbalaan kanila.'" **17**
Gisultihan ni Yahweh si Moises, nga nag-ingon, **18** "Sultihi
si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki, ug ang tibuok
katawhan sa Israel. Sultihi sila, 'Bisan kinsa sa mga Israelita, o
sa mga langyaw nga nagpuyo sa Israel, sa dihang maghalad
sila — bisan alang kini sa pagtuman sa panaad, o kinabubut-
on kini nga paghalad, o maghalad sila kang Yahweh sa halad
sinunog, **19** kung ba dawaton kini, kinahanglan maghalad sila
ug laking mananap nga walay ikasaway gikan sa mga baka,
sa mga karnero, o sa mga kanding. **20** Apan kinahanglan nga
dili kamo maghalad niadtong adunay ikasaway. Dili ko gayod
kini dawaton gikan kaninyo. **21** Bisan kinsa nga maghalad ug
mga halad sa pakigdait gikan sa panon sa baka o panon sa
karnero ngadto kang Yahweh aron sa pagtuman sa panaad, o
kinasingkasing nga halad, kinahanglan nga walay ikasaway
aron dawaton kini. Kinahanglan walay ikasaway sa mananap.
22 Kinahanglan dili kamo maghalad ug mga mananap nga
buta, piang, o pungkol, o kalunggohon, nukahon, o sanglahon.
Kinahanglan dili ninyo kini ihalad ngadto kang Yahweh ingon
nga usa ka halad sunogon ibabaw sa halaran. **23** Makahalad
kamo ingon nga kinasingkasing nga paghalad ug nating baka
o nating karnero nga masakiton o ihid, apan ang sama niana
nga halad dili pagadawaton alang sa panaad. **24** Ayaw kamo
paghalad ngadto kang Yahweh ug bisan unsa nga mananap
nga nabun-og, nadugmok, gikuniskunis, o mga kinapon. Ayaw
kini buhata sa inyong yuta. **25** Kinahanglan dili kamo maghalad
ug tinapay sa inyong Dios nga gikan sa kamot sa usa ka
langyaw. Kadtong mga mananap nga masakiton ug adunay
ikasaway niini, dili kini pagadawaton gikan kaninyo.'" **26**
Nagsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, **27** "Sa dihang
ipanganak ang laking baka o ang karnero o ang kanding,
kinahanglan magpabilin kini sa iyang inahan sulod sa pito ka
mga adlaw. Unya gikan sa ikawalo ka adlaw, madawat na
kini ingon nga halad alang sa usa ka halad nga gihimo nga
halad sinunog alang kang Yahweh. **28** Ayaw ihawa ang baka
o bayeng karnero uban ang nati niini, sa samang adlaw. **29**
Sa dihang maghalad kamo ug halad sa pagpasalamat kang
Yahweh, kinahanglan ihalad ninyo kini sa maayong pamaagi.
30 Kinahanglan kan-on kini niana gayong adlawa. Kinahanglan
dili magsalin niini hangtod sa pagkabuntag. Ako si Yahweh. **31**
Busa kinahanglan tipigan ninyo ang akong mga kasugoan
ug tumana kini. Ako si Yahweh. **32** Kinahanglan dili ninyo
pasipad-an ang akong balaang ngalan. Kinahanglan ilhon
ako nga balaan sa katawhan sa Israel. Ako si Yahweh ang
nagbalaan kaninyo, **33** ang nagpalingkawas kaninyo sa yuta
sa Ehipto aron mahimo ninyong Dios: Ako si Yahweh."

23 Gisultihan ni Yahweh si Moises: **2** "Sultihi ang katawhan
sa Israel, ug isulti kanila, "Mao kini ang gitakda nga
mga kasaulogan alang kang Yahweh, nga kinahanglan inyong
imantala ingon nga balaan nga mga panagtigom; mao kini
ang mga kasaulogan nga himoon kanunay. **3** Makatrabaho
kamo sa unom ka adlaw, apan sa ikapito nga adlaw mao
ang hingpit nga Adlaw nga Igpapahulay, usa ka balaan nga
panagtigom. Kinahanglan dili kamo magtrabaho tungod kay
kini Adlaw nga Igpapahulay alang kang Yahweh sa tanang
mga dapit kung asa kamo nagpuyo. **4** Mao kini ang gitakda
nga mga kasaulogan ni Yahweh, ang balaang mga panagtigom
nga kinahanglan imantala ninyo sa ilang gitakda nga mga
panahon: **5** Sa unang bulan, sa ikanapulo ug upat ka adlaw sa
bulan sa pagsalop sa adlaw, mao ang kasaulogan sa Pagsaylo
ni Yahweh. **6** Sa ikanapulo ug lima ka adlaw sa sama nga
bulan mao ang Kasaulogan sa Tinapay nga walay patubo
alang kang Yahweh. Sa pito ka mga adlaw makakaon kamo
sa tinapay nga walay patubo. **7** Sa unang adlaw kinahanglan
magbalaan kamo aron magkatigom; dili kamo magbuhat ug
bisan unsa sa inyong naandan nga buluhaton. **8** Maghalad
kamo ug halad nga kalan-on alang kang Yahweh sulod sa
pito ka adlaw. Ang ikapito nga adlaw mao ang gitakda ni
Yahweh nga panagtigom, ug nianang adlawa kinahanglan nga
dili kamo magtrabaho sa inyong naandan nga buluhaton.'"
9 Nagsulti si Yahweh kang Moises, nga miingon **10** "Sultihi
ang katawhan sa Israel ug isulti kanila, 'Sa dihang mosulod
kamo sa yuta nga akong ihatag kaninyo, ug sa dihang moani
kamo sa abot niini, nan kinahanglan dad-on ninyo ang usa ka
bugkos sa unang abot ngadto sa pari. **11** Ibayaw niya ang
binugkos sa atubangan ni Yahweh ug ihalad kini kaniya, kay
aron pagadawaton kini gikan kaninyo. Himoon kini pagkaugma
human sa Adlawng Igpapahulay nga ibayaw sa pari ug ihalad
kini kanako. **12** Sa adlaw sa dihang ibayaw ang binugkos nga

uhay ug ihalad kini kanako, kinahanglan ihalad ninyo kanako
ang usa ka tuig nga laking karnero ug walay ikasaway isip
usa ka halad sinunog kang Yahweh. **13** Ang trigo nga ihalad
kinahanglan 2/10 ka ephah sa harina nga gisagolan ug lana,
ang halad nga sinunog alang kang Yahweh, aron makahatag
sa kahumot, ug ang halad nga ilimnon, ang ikaupat nga bahin
sa usa ka hin. **14** Kinahanglan dili kamo mokaon sa tinapay, ni
ang sinanlag o hilaw nga uhay, hangtod sa adlaw nga mahalad
ninyo kini sa inyong Dios. Dili kini mausab nga balaod alang
sa tibuok kaliwatan sa katawhan, sa matag dapit nga inyong
puy-an. **15** Magsugod kini sukad sa adlaw human sa Adlawng
Igpapahulay—mao kadto ang adlaw nga inyong gidala ang
binugkos nga uhay nga halad nga gibayaw—nga nag-ihap
hangtod sa pito ka semana. **16** Kinahanglan mag-ihap kamo
ug 50 ka adlaw, nga magsulad human sa ikapito nga Adlawng
Igpapahulay. Unya kinahanglan maghalad kamo ug mga bag-o
nga trigo ngadto kang Yahweh. **17** Pagdala kamo gikan sa
inyong pinuy-anan ug duha ka tinapay nga hinimo sa 2/10
ka ephah. Kinahanglan hinimo kini sa maayo nga harina ug
linuto nga adunay patubo; mahimo kini nga halad iwarawar
sa unang mga abot alang kang Yahweh. **18** Kinahanglan
ihalad ninyo ang tinapay uban ang pito ka mga karnero nga
nagpanuigon ug usa nga walay ikasaway, usa ka nating baka,
ug duha ka laking karnero. Kinahanglan adunay kamoy halad
sinunog ngadto kang Yahweh, uban sa ilang halad nga trigo
ug ang ilang mga halad nga ilimnon, usa ka halad sinunog nga
makahatag ug kahumot alang kang Yahweh. **19** Kinahanglan
maghalad kamo ug usa ka laking kanding alang sa sala, ug
duha ka turong karnero aron ihalad, isip halad sa pakigdait.
20 Ang pari magbayaw niini uban ang unang abot nga tinapay
ngadto sa atubangan ni Yahweh, ug ihalad kini kaniya isip
usa ka halad uban ang duha ka karnero. Balaan kini nga
mga halad ngadto kang Yahweh alang sa pari. **21** Sa maong
adlaw gayod kinahanglan imantala ninyo kini. Adunay balaang
panagtigom, ug kinahanglan nga dili kamo magbuhat sa
naandan nga buluhaton. Kini ang mapinadayonong balaod
sa tibuok pa ninyong kaliwatan sa katawhan sa tanang dapit
kung asa kamo nagpuyo. **22** Sa dihang moani kamo sa abot
sa inyong yuta, kinahanglan dili ninyo hutdon ug ani ang
anaa sa mga daplin sa inyong kaumahan, ug kinahanglan
dili ninyo hagdawon ang nahibilin sa inyong ani. Kinahanglan
ibilin ninyo kini alang sa kabos ug alang sa langyaw. Ako si
Yahweh ang inyong Dios.'" **23** Nakigsulti si Yahweh kang
Moises, nga miingon, **24** "Sultihi ang katawhan sa Israel,
'Sa ikapitong bulan, sa unang adlaw nianang bulana mao
ang balaang pagpahulay alang kaninyo, usa ka handomanan
uban ang pagpatingog sa mga trumpeta, ug ang balaang
panagtigom. **25** Kinahanglan dili kamo magbuhat sa naandan
ninyong buluhaton, ug kinahanglan maghalad kamo ug halad
sinunog ngadto kang Yahweh.'" **26** Unya nagsulti si Yahweh
kang Moises, nga miingon, **27** "Karon ang ikapulo nga adlaw
niining bulana mao ang Adlaw sa Pagtabon sa sala. Mao kini
ang balaang panagtigom, ug kinahanglan magpaubos kamo
sa inyong kaugalingon ug maghalad kang Yahweh ug usa ka
halad sinunog. **28** Kinahanglan dili kamo magtrabaho niana
nga adlaw tungod kay mao kana ang Adlaw sa Pagtabon sa
sala, aron sa pagpasaylo sa inyong sala sa atubangan ni
Yahweh nga inyong Dios. **29** Si bisan kinsa nga dili magpaubos
sa iyang kaugalingon nianang adlawa papahawaon gikan
sa iyang katawhan. **30** Si bisan kinsa kadtong nagtrabaho
nianang adlawa, ako, si Yahweh, magalaglag kaniya gikan sa
iyang katawhan. **31** Kinahanglan dili kamo magbuhat ug bisan
unsa nga buluhaton nianang adlawa. Mao kini ang dili mausab
nga balaod ngadto sa tibuok ninyong kaliwatan sa katawhan sa
tanang dapit kung asa kamo nagpuyo. **32** Kini nga adlaw usa
gayod ka Adlawng Igpapahulay alang kaninyo sa balaan nga
pagpahulay, ug i[aubos gayod ninyo ang inyong kaugalingon
sa ikasiyam nga adlaw sa bulan nianang gabhiona. Gikan
sa hapon hangtod sa sunod hapon kinahanglang magbantay
kamo sa inyong Adlawng Igpapahulay." **33** Gisultihan ni
Yahweh si Moises, nga nag-ingon, **34** "Sultihi ang katawhan
sa Israel, 'Sa ika-15 nga adlaw sa ikapito nga bulan mao
ang Kasaulogan sa mga Balongbalong alang kang Yahweh.
Mahuman kini sulod sa pito ka adlaw. **35** Sa unang adlaw
kinahanglan adunay balaang panagtigom. Dili kamo magbuhat
sa naandan ninyong buluhaton. **36** Kay sulod sa pito ka adlaw
kinahanglan maghalad kamo ug usa ka halad sinunog ngadto
kang Yahweh. Sa ikawalo ka adlaw kinahanglan adunay
balaang panagtigom, ug maghalad kamo ug halad sinunog
kang Yahweh. Mao kini ang balaang panagtigom, ug dili gayod
kamo angay magbuhat sa naandan nga buluhaton. **37** Mao
kini ang gitakda nga mga kasaulogan alang kang Yahweh,
nga kinahanglan ninyong imantala ingon nga balaang mga
panagtigom aron maghalad pinaagi sa pagsunog sa halad
ngadto kang Yahweh, ang halad sinunog ug ang halad nga
trigo, mga halad ug mga halad nga ilimnon, ang matag halad
sa iyang kaugalingon nga adlaw. **38** Labot pa ang kasaulogan
sa Adlawng Igpapahulay ni Yahweh ug ang inyong mga gasa,
tanan ninyong mga panaad, ug tanan ninyong kinasingkasing
nga mga halad nga inyong gihatag kang Yahweh. **39** Bahin
sa Kasaulogan sa mga Balongbalong, sa ika-15 ka adlaw sa
ikapito nga bulan, sa dihang tigomon na ninyo ang mga abot
sa inyong yuta, kinahanglan bantayan ninyo kining kasaulogan
alang kang Yahweh sulod sa pito ka adlaw. Sa unang adlaw
mao ang balaang pagpahulay, ug ang ikawalo nga adlaw usab
ang balaang pagpahulay. **40** Sa unang adlaw kinahanglan
magkuha kamo ug maayong bunga sa kahoy, mga palwa sa
palmera, ug mga sanga sa kahoy nga daghang mga dahon,
mga tanom daplin sa kasapaan, ug paglipay kamo atubangan
ni Yahweh nga inyong Dios sulod sa pito ka adlaw. **41** Kay
sulod sa pito ka adlaw sa matag tuig, kinahanglan magsaulog
kamo niining kasaulogan alang kang Yahweh. Mao kini ang dili
mausab nga balaod sa tibuok ninyong kaliwatan sa tanang
dapit kung asa kamo nagpuyo. Kinahanglan saulogon ninyo
kining kasaulogan sa ikapito nga bulan. **42** Magpuyo kamo
sa gamay nga balongbalong sulod sa pito ka adlaw. Tanang
Israelita nga gipanganak sa Israel kinahanglang magpuyo sa
gagamay nga balongbalong sulod sa pito ka adlaw, **43** aron
nga ang inyong kaliwatan, ug ang mosunod pa nga kaliwatan,
makahibalo kung giunsa ko pagpalingkawas ang katawhan sa
Israel sa yuta sa Ehipto. Ako si Yahweh nga inyong Dios.'" **44**
Niining paagiha, gipahibalo ni Moises ang katawhan sa Israel
sa gitakda nga mga kasaulogan alang kang Yahweh.

24 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, **2**
"Mandoi ang katawhan sa Israel nga magdala ug lunsay
nga lana nga gipuga gikan sa olibo aron gamiton sa lampara,
aron magpadayon ang pagsiga sa lampara. **3** Sa gawas sa
tabil sa atubangan sa kasugoan sa tolda nga tagboanan,
kinahanglan kanunay pasigaon ni Aaron ang lampara, gikan
sa gabii hangtod sa pagkabuntag, sa atubangan ni Yahweh.
Makanunayon kini nga kasugoan ngadto sa kaliwatan sa
inyong katawhan. **4** Kinahanglan kanunay pasigaon sa labaw
nga pari ang lampara sa atubangan ni Yahweh, ang mga
lampara nga anaa sa tungtonganan nga lunsayng bulawan. **5**

Kinahanglan magkuha ka ug maayong harina ug pagluto ug
dose ka tinapay gamit kini. Kinahanglan adunay 2/10 ka epha
sa matag tinapay. **6** Unya kinahanglan nga ibutang mo kini
sa duha ka laray, unom sa matag laray, diha sa lamisa nga
lunsayng bulawan sa atubangan ni Yahweh. **7** Kinahanglan
nga butangan mo ug lunsayng insenso ang matag laray sa
mga tinapay ingon nga pagpaila sa halad. Pagasunogon kini
nga insenso alang kang Yahweh. **8** Sa matag Adlaw nga
Igpapahulay kinahanglan ilain kanunay sa labaw nga pari ang
tinapay sa atubangan ni Yahweh nga gikan sa katawhan sa
Israel, ingon nga timailhan sa walay kataposan nga kasabotan.
9 Kini nga halad alang kang Aaron ug sa iyang mga anak
nga lalaki, ug kaonon nila kini didto sa balaan nga dapit, kay
kini nga bahin gikan sa mga halad nga sinunog ngadto kang
Yahweh." **10** Karon nahitabo nga ang anak nga lalaki sa
babaye nga Israelita, nga ang amahan usa ka Ehiptohanon
nga nagpuyo uban sa katawhan sa Israel. Kini nga anak nga
lalaki sa babaye nga Israelita nakigbatok sa tawo nga Israelita
diha sa kampo. **11** Gipasipad-an sa anak nga lalaki sa babaye
nga Israelita ang ngalan ni Yahweh ug gitunglo ang Dios, busa
gidala siya sa katawhan ngadto kang Moises. Ang ngalan sa
iyang inahan mao si Shelomit, ang anak nga babaye ni Dibri
nga gikan sa tribo ni Dan. **12** Gibilanggo nila siya hangtod
nga isulti ni Yahweh ang iyang kabubut-on ngadto kanila. **13**
Unya nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, **14**
"Dad-a ang tawo nga nagtunglo sa Dios ngadto sa gawas sa
kampo. Ang tanang nakadungog kaniya kinahanglan motapion
sa ilang mga kamot diha sa iyang ulo, ug unya kinahanglan
nga batohon siya sa tanang katawhan. **15** Kinahanglan nga
ipasabot ug isulti nimo ngadto sa katawhan sa Israel, 'Si bisan
kinsa nga magtunglo sa iyang Dios kinahanglan manubag sa
iyang sala. **16** Siya nga magpasipala sa ngalan ni Yahweh
kinahanglan nga pagapatyon gayod. Kinahanglan nga batohon
siya sa tanang katawhan, bisan kon siya usa ka langyaw o
taga-Israel. Kung adunay magpasipala sa ngalan ni Yahweh,
kinahanglang patyon gayod siya. **17** Kung adunay makapatay
ug laing tawo, kinahanglan nga patyon usab siya. **18** Kung
adunay tawo nga makapatay ug mananap sa laing tawo,
kinahanglan bayaran niya kini, kinabuhi alang sa kinabuhi.
19 Kung nakapasakit si bisan kinsa sa iyang isigkatawo,
kinahanglan nga buhaton usab kini ngadto kaniya sama sa
iyang gibuhat sa iyang isigkatawo: **20** ang nabalian alang
sa nabalian, ang mata alang sa mata, ang ngipon alang sa
ngipon. Kay siya ang hinungdan sa pagkabalda sa usa ka
tawo, busa kinahanglan nga buhaton usab kini ngadto kaniya.
21 Si bisan kinsa nga makapatay ug mananap kinahanglan
bayaran niya kini, ug si bisan kinsa nga makapatay ug tawo
kinahanglan patyon gayod. **22** Kinahanglan aduna kamoy
managsamang balaod alang sa mga langyaw ug sa taga-
Israel, kay ako si Yahweh ang inyong Dios.'" **23** Busa nakigsulti
si Moises sa katawhan sa Israel, ug gidala sa katawhan sa
gawas sa kampo ang tawo nga nagtunglo kang Yahweh.
Gibato nila siya. Gituman sa katawhan sa Israel ang gimando
ni Yahweh ngadto kang Moises.

25 Nakigsulti si Yahweh kang Moises didto sa Bukid sa
Sinai, nga nag-ingon, **2** "Pakigsulti sa katawhan sa
Israel ug ingna sila, 'Sa dihang didto na kamo sa yuta nga
ihatag ko kaninyo, ang maong yuta kinahanglan nga matipigan
sa Adlaw nga Igpapahulay alang kang Yahweh. **3** Kinahanglan
magtanom kamo sa inyong uma sulod sa unom ka tuig,
ug kinahanglan nga pul-ongan ninyo ang inyong kaparasan
sulod sa unom ka tuig ug tigomon ang abot. **4** Apan sa
ikapito nga tuig, kinahanglan nga papahulayon ang yuta, sa
adlaw nga Igpapahulay alang kang Yahweh. Kinahanglan
dili ninyo tamnan ang inyong uma o pul-ongan ang inyong
kaparasan. **5** Kinahanglan dili ninyo anihon ang bisan unsa
nga nanurok human sa pag-ani niini ug kinahanglan dili ninyo
pupoon ang bisan unsa nga ubas nga mamunga diha sa wala
mapul-ongan nga kaparasan. Mao kini ang tuig sa pagpahulay
sa yuta. **6** Bisan unsa nga moturok panahon sa tuig sa
Adlaw nga Igpapahulay mahimong pagkaon alang kaninyo.
Kamo, ang inyong mga sulugoon nga lalaki ug babaye, ang
inyong sinuholan nga mga sulugoon ug ang mga langyaw
nga nagpuyo uban kaninyo makatigom ug pagkaon, **7** ug
ang inyong kahayopan ug ang ihalas nga mga mananap
makakaon usab sa bisan unsa nga abot sa kaumahan. **8**
Kinahanglan mag-ihap kamo ug pito ka Adlaw nga Igpapahulay
sa matag tuig, mao kana, ang pito ka pilo sa pito ka tuig,
aron adunay pito ka Adlaw nga Igpapahulay, sulod sa 49
ka katuigan. **9** Unya kinahanglan nga patingogon ninyo sa
makusog ang trumpeta bisan asa sa ikanapulo nga adlaw
sa ikapito nga bulan. Sa Adlaw sa Kapasayloan kinahanglan
patingogon ninyo ang trumpeta sa tibuok ninyong kayutaan.
10 Kinahanglan ilain ninyo ang ika-50 nga tuig alang kang
Yahweh ug imantala ang kagawasan sa tibuok kayutaan
ngadto sa tanang lumolupyo niini. Mao kini ang Kagawasan
ug Pag-uli alang kaninyo, diin ang kabtangan ug ang mga
sulugoon kinahanglan mahibalik sa ilang mga panimalay. **11**
Mahimong Kagawasan ug pag-uli alang kaninyo ang ika-50 ka
tuig. Kinahanglan dili kamo magtanom o mag-ani sa abot.
Kaon sa bisan unsa nga moturok niini, ug tigoma ang mga
ubas nga mamunga sa wala napul-ongan nga kaparasan. **12**
Kay mao kini ang Kagawasan ug Pag-uli, diin balaan alang
kaninyo. Kinahanglan mokaon kamo sa abot nga moturok niini
diha sa kaumahan. **13** Kinahanglan ibalik ninyo sa matag
usa ang kabtangan nga iyang gipanag-iya niining tuig sa
Kagawasan ug Pag-uli. **14** Kung mobaligya kamo ug yuta
ngadto sa inyong isigkatawo o mopalit ug yuta gikan sa inyong
isigkatawo, kinahanglan dili kamo manikas o manglimbong
sa usag-usa. **15** Kung magpalit kamo ug yuta sa inyong
isigkatawo, timan-i ang mga katuigan ug ang mga tanom nga
mahimong abot hangtod sa sunod nga Kagawasan ug Pag-
uli. Kinahanglan nga motimaan usab ang inyong isigkatawo
nga nagbaligya sa yuta. **16** Taas ang kantidad sa yuta kung
dugay pa ang tuig sa sunod nga Kagawasan ug Pag-uli, ug
barato ang kantidad kung duol na ang tuig sa sunod nga
Kagawasan ug Pag-uli, tungod kay ang panahon sa pag-ani
sa yuta maghatag sa abot alang sa bag-ong tag-iya gipasikad
sa panahon sa katuigan sa dili pa ang sunod nga Kagawasan
ug Pag-uli. **17** Kinahanglan dili kamo manikas o manglimbong
sa usag-usa; hinuon, kinahanglan nga pasidunggan ninyo ang
inyong Dios, kay ako si Yahweh ang inyong Dios. **18** Busa
kinahanglan nga tumanon ninyo ang akong mga kasugoan,
tipigi ang akong mga balaod, ug tumana kini. Unya mopuyo
kamo diha sa yuta nga malinawon. **19** Magahatag ug abot
ang yuta, ug mangabusog kamo sa pagkaon ug mopuyo nga
malinawon. **20** Moingon kamo, "Unsa man ang atong kaonon
sa panahon sa ikapito nga tuig? Tan-awa, dili kita makatanom
o makatigom sa atong abot." **21** Mandoan ko ang akong
panalangin nga modangat kaninyo sulod sa unom ka tuig,
ug magahatag kini ug igong abot alang sa tulo ka tuig. **22**
Makatanom kamo sa ikawalo nga tuig ug magpadayon sa
pagkaon gikan sa abot sa nauna nga katuigan ug sa natigom
nga pagkaon. Hangtod nga moabot ang pag-ani sa ikasiyam

nga tuig, makakaon na kamo gikan sa panalangin nga natigom
sa nilabay nga katuigan. **23** Kinahanglan dili ibaligya ang
yuta ngadto sa lain, tungod kay akoa ang yuta. Mga langyaw
kamong tanan ug kasamtangang namuyo sa akong yuta. **24**
Kinahanglan nga mosubay kamo sa husto nga paglukat alang
sa tanang yuta nga inyong naangkon; kinahanglan nga tugotan
ninyo nga lukaton sa panimalay nga inyong gipalitan ang yuta.
25 Kung nahimong kabos ang inyong isigka-Israelita ug maoy
hinungdan nga ibaligya niya ang pipila sa iyang kabtangan,
unya ang labing duol niyang kadugo makahimo sa paglukat
sa iyang kabtangan nga gibaligya kaninyo. **26** Kung walay
paryente ang tawo nga makalukat sa iyang kabtangan, apan
kung nagmauswagon na siya ug makahimo na sa paglukat
niini, **27** unya ihapon niya ang katuigan sukad nga nabaligya
ang yuta ug bayaran niya ang kulang ngadto sa tawo nga
iyang gibaligyaan niini. Unya iya kining mapanag-iya pagbalik.
28 Apan kung dili siya makahimo sa paglukat sa yuta alang
kaniya, nan magpabilin ang pagpanag-iya sa yuta nga iyang
gibaligya ngadto sa nakapalit niini hangtod nga moabot ang
tuig sa Kagawasan ug Pag-uli. Sa tuig sa Kagawasan ug pag-
uli, mahibalik ang yuta ngadto sa tawo nga nagbaligya niini, ug
mahibalik ang kabtangan ngadto sa tinuod nga tag-iya. **29**
Kung mobaligya ang tawo sa balay nga anaa sa kinotaang
siyudad, nan makahimo siya sa pagpalit niini pagbalik sulod
sa usa ka tuig human kini mabaligya. Aduna siyay katungod
sa paglukat niini sulod sa usa ka tuig. **30** Kung dili malukat
ang balay sulod sa usa ka tuig, nan ang balay nga anaa sa
kinotaang siyudad mahimo nga mapanag-iya sa tawo nga
nakapalit niini, hangtod sa mosunod niyang kaliwatan. Dili na
mahibalik ang maong balay sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli.
31 Apan ang mga balay diha sa mga baryo nga dili kinotaan
isipon kini nga kaumahan sa maong dapit. Makahimo sila sa
paglukat niini, ug kinahanglan ibalik kini panahon sa tuig sa
Kagawasan ug Pag-uli. **32** Bisan paman niana, ang mga Levita
makahimo sa paglukat sa ilang gipanag-iya nga balay nga
anaa sa ilang siyudad sa bisan kanus-a nga panahon. **33** Kung
dili malukat sa usa ka Levita ang balay nga iyang gibaligya, nan
ang balay nga gibaligya sa siyudad kung asa kini nahimutang
kinahanglan ibalik sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, kay
sila ang nanag-iya sa mga balay sa mga siyudad sa mga
Levita taliwala sa katawhan sa Israel. **34** Apan ang kaumahan
nga nakapalibot sa mga siyudad dili angay ibaligya tungod
kay gipanag-iyahan kini sa mga Levita. **35** Kung nahimong
kabos ang inyong isigkatawo, busa dili na siya makabuhi sa
iyang kaugalingon, busa kinahanglan tabangan ninyo siya
sama nga nagtabang kamo sa langyaw o bisan kinsa nga
nagpuyo uban kaninyo. **36** Ayaw pagpatubo o pagpaginansya
gikan kaniya sa bisan unsang pamaagi, apan pasidunggi ang
inyong Dios aron makapadayon sa pagkinabuhi ang inyong
isigkatawo uban kaninyo. **37** Kinahanglan nga dili ninyo siya
pahulamon ug salapi ug magpatubo ni baligyaan sa inyong
pagkaon aron makaginansya. **38** Ako si Yahweh ang inyong
Dios, nga nagpagawas kaninyo gikan sa yuta sa Ehipto, aron
nga mahatag ko kaninyo ang yuta sa Canaan, ug aron nga
mahimo ninyo ako nga inyong Dios. **39** Kung nahimong kabos
ang inyong isigkatawo ug ibaligya niya ang iyang kaugalingon
nganha kaninyo, kinahanglan dili ninyo siya patrabahoon sama
sa ulipon. **40** Tagda siya ingon nga sinuholan nga sulugoon.
Kinahanglan sama siya sa kasamtangang nagpuyo uban
kaninyo. Moalagad siya kaninyo hangtod sa tuig sa Kagawasan
ug Pag-uli. **41** Unya mohawa siya gikan kaninyo, uban ang
iyang mga anak, ug mobalik siya sa iyang panimalay ug sa
gipanag-iya sa iyang amahan. **42** Kay mga sulugoon ko sila
nga gipagawas gikan sa yuta sa Ehipto. Dili sila ibaligya ingon
nga mga ulipon. **43** Kinahanglan dili ninyo sila lisodlisoron,
apan kinahanglan nga pasidunggan ninyo ang inyong Dios. **44**
Alang sa inyong ulipon nga lalaki ug babaye, nga makuha
ninyo gikan sa kanasoran nga nagpuyo libot kaninyo, makapalit
kamo ug mga ulipon gikan kanila. **45** Makapalit usab kamo
ug mga ulipon gikan sa mga langyaw nga nagpuyo uban
kaninyo, nga gikan sa ilang mga pamilya nga uban kaninyo,
ang mga anak nga natawo sa inyong yuta. Mahimo ninyo
silang kabtangan. **46** Mahimo nga hatagan ninyo ang inyong
mga anak ug mga ulipon ingon nga panulondon gikan kaninyo,
nga maangkon ingon nga kabtangan. Makapalit kamo kanunay
ug mga ulipon gikan kanila apan kinahanglan nga dili ninyo
daogdaogon sa pagdumala ang inyong kaigsoonan taliwala
sa katawhan sa Israel. **47** Kung nahimong dato ang usa
ka langyaw o ang usa ka tawo nga kasamtangang nagpuyo
uban kaninyo, ug kung nahimong kabos ang usa sa inyong
isigka- Israelita ug ibaligya niya ang iyang kaugalingon ngadto
sa maong langyaw, o ngadto sa panimalay sa langyaw,
48 human nga mapalit ang inyong isigka-Israelita, mahimo
siyang malukat. Makalukat kaniya si bisan kinsa diha sa iyang
panimalay. **49** Mahimo nga ang iyang uyoan o ang anak
nga lalaki sa iyang uyoan, ang molukat kaniya, o si bisan
kinsa nga duol sa iyang banay nga gikan sa iyang panimalay.
O, kung nagmauswagon na siya, makalukat siya sa iyang
kaugalingon. **50** Kinahanglan bayaran niya ang tawo nga
nagpalit kaniya; kinahanglan ihapon nila ang katuigan gikan sa
tuig nga nabaligya siya ngadto sa nagpalit hangtod sa tuig
sa Kagawasan ug Pag-uli. Ang kantidad sa paglukat kaniya
kinahanglan ipasikad sa pagbayad sa sinuholan nga sulugoon,
alang sa gidaghanon sa katuigan mahimo nga mopadayon siya
sa pagtrabaho ngadto sa nagpalit kaniya. **51** Kung aduna pay
daghan nga katuigan hangtod sa tuig sa Kagawasan ug Pag-
uli, kinahanglan bayaran niya pagbalik ang samang kantidad
sa paglukat ang kantidad sa salapi nga bahin niadtong mga
katuigan. **52** Kung pipila na lamang ang katuigan ngadto sa
tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, nan kinahanglan nga bayaran
niya ang nagpalit kaniya aron masayran ang nahibilin nga
katuigan sa dili pa ang tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, ug
kinahanglan nga bayaran niya ang iyang paglukat sumala
sa gidaghanon sa katuigan. **53** Pagatagdon siya sama sa
sinuholan nga tawo matag tuig. Kinahanglan nga sigurohon
ninyo nga dili siya daogdaogon. **54** Kung dili siya malukat
niining mga paagiha, nan kinahanglan nga moalagad siya
hangtod sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, siya ug ang iyang
mga anak uban kaniya. **55** Alang kanako ang tanang katawhan
sa Israel mga sulugoon. Mga sulugoon ko sila nga akong
gipalingkawas sa yuta sa Ehipto. Ako si Yahweh ang inyong
Dios.'"

26 "Kinahanglan dili kamo maghimo ug diosdios, ni
magkulit ug hulagway o sagrado nga haliging bato,
ug kinahanglan dili kamo magbutang ug bisan unsa nga
kinulit nga hulagway sa bato nga inyong pagaludhan diha
sa inyong yuta, kay ako si Yahweh ang inyong Dios. **2**
Kinahanglan tipigan ninyo ang akong Adlaw nga Igpapahulay
ug pasidunggan ang akong balaang alampoanan. Ako si
Yahweh. **3** Kung molakaw kamo sa akong mga balaod ug
tipigan ang akong mga kasugoan ug tumanon kini, **4** unya
hatagan ko kamo ug ulan sa matag panahon; mohatag ug
abot ang yuta, ug mamunga ug daghan ang mga kahoy sa
kaumahan. **5** Magpadayon ang inyong paggiok hangtod sa

panahon sa inyong pag-ani sa ubas, ug ang pag-ani sa ubas
moabot pa kini hangtod sa panahon sa tingtanom. Makakaon
kamo sa inyong tinapay hangtod nga mangabusog ug mopuyo
nga malinawon kung asa kamo maghimo sa inyong pinuy-anan
diha sa yuta. **6** Ihatag ko ang kalinaw diha sa yuta; mopahulay
kamo nga walay kahadlok. Ipahilayo ko ang makuyaw nga
mga mananap gikan sa yuta, ug ang espada dili moagi sa
inyong yuta. **7** Gukdon ninyo ang inyong mga kaaway, ug
mapukan sila diha sa inyong atubangan pinaagi sa inyong
mga espada. **8** Magagukod ang lima kaninyo ug gatosan,
ug ang gatosan magagukod ug liboan; mapukan ang inyong
mga kaaway sa inyong atubangan pinaagi sa espada. **9**
Magatan-aw ako kaninyo uban sa kalooy ug himoon kamo nga
mabungahon ug pasanayon kamo; ipahimutang ko ang akong
kasabotan uban kaninyo. **10** Magakaon kamo ug pagkaon
nga gitipigan sulod sa taas nga panahon. Ipagawas ninyo
ang natigom nga pagkaon tungod kay magkinahanglan kamo
ug lawak alang sa bag-ong abot. **11** Ibutang ko ang akong
tabernakulo taliwala kaninyo, ug dili ko kamo pasagdan. **12**
Molakaw ako taliwala kaninyo ug mahimong inyong Dios,
ug mahimo kamong akong katawhan. **13** Ako si Yahweh
ang inyong Dios, ang nagpalingkawas kaninyo gikan sa yuta
sa Ehipto, aron dili na nila kamo mahimong mga ulipon.
Gibungkag ko ang mga rehas sa inyong yugo ug gipalakaw
kamo nga tul-id. **14** Apan kung dili kamo maminaw kanako,
ug dili motuman sa tanan nga mga kasugoan, **15** ug kung
isalikway ninyo ang akong mga kasugoan ug dili tagdon ang
akong mga balaod, aron dili ninyo tumanon ang tanan kong
mga kasugoan, apan mosupak sa akong kasabotan— **16**
—kung buhaton ninyo kining mga butanga, nan buhaton ko
kini diha kaninyo: pagalisangon ko kamo, mga balatian ug
hilanat nga modaot sa inyong mga mata ug mout-ot sa inyong
kinabuhi. Magatanom kamo ug binhi sa walay kapuslanan,
tungod kay pagakan-on sa inyong mga kaaway ang abot. **17**
Ipakita ko ang akong kasuko batok kaninyo, ug lupigon kamo
sa inyong mga kaaway. Pagadumalahon kamo sa mga tawo
nga nasilag kaninyo, ug managan kamo palayo, bisan pa ug
walay naggukod kaninyo. **18** Kung dili kamo maminaw sa
akong mga kasugoan, nan silotan ko gayod kamo sa pito ka
pilo tungod sa inyong mga sala. **19** Gubaon ko ang inyong
garbo sa inyong gahom. Himoon ko ang langit nga sama sa
puthaw ug ang yuta sama sa bronse. **20** Mahimong walay
pulos ang inyong mga kusog, tungod kay dili na maghatag ug
abot ang inyong yuta, ug dili na mamunga ang inyong mga
kahoy diha sa yuta. **21** Kung maglakaw kamo batok kanako ug
dili maminaw kanako, magpadala ako ug pito ka pilo nga silot
nganha kaninyo, sumala sa inyong mga sala. **22** Magpadala
ako ug bangis nga mga mananap batok kaninyo, nga mokawat
sa inyong mga anak, mokuniskunis sa inyong mga kahayopan,
ug mahimong diyutay ang inyong gidaghanon. Busa mahimong
awa-aw ang inyong mga kadalanan. **23** Bisan pa man niining
mga butanga kung dili gihapon kamo modawat sa akong
pagbadlong ug magpadayon sa pagkinabuhi batok kanako, **24**
nan maglakaw usab ako batok kaninyo, ug silotan ko kamo
sa pito ka pilo tungod sa inyong mga sala. **25** Magpadala
ako ug espada nganha kaninyo nga manimalos tungod sa
pagsupak sa kasabotan. Magtigom kamong tanan sulod sa
inyong mga siyudad, ug didto ipadala ko ang sakit taliwala
kaninyo, unya mabihag kamo ngadto sa kamot sa inyong
mga kaaway. **26** Sa dihang hunongon ko ang pagsangkap
sa inyong pagkaon, magaluto ang napulo ka mga babaye sa
inyong tinapay sa usa na lamang ka lutoanan, ug iapod-apod
nila ang inyong tinapay pinaagi sa pagtimbang. Makakaon
kamo apan dili mangabusog. **27** Kung dili kamo maminaw
kanako bisan pa niining mga butanga, apan magpadayon sa
paglakaw batok kanako, **28** unya maglakaw ako batok kaninyo
diha sa kasuko, ug silotan ko kamo sa pito ka pilo sobra pa sa
inyong mga sala. **29** Kan-on ninyo ang unod sa inyong mga
anak nga lalaki; kan-on ninyo ang unod sa inyong mga anak
nga babaye. **30** Gun-obon ko ang habog ninyo nga mga dapit,
gubaon ko ang inyong mga halaran sa insenso, ug ilabay
ang inyong patay nga lawas ngadto sa patay nga lawas sa
inyong diosdios, ug isalikway ko kamo. **31** Gun-obon ko ang
inyong mga siyudad ug gubaon ko ang inyong mga balaang
alampoanan. Dili na ako mahimuot sa kahumot sa inyong mga
halad. **32** Pagalaglagon ko ang yuta. Mahibulong ang inyong
mga kaaway nga nagpuyo didto sa maong kalaglagan. **33**
Pagakatagon ko kamo ngadto sa kanasoran, ug ipagawas
ko ang akong espada ug pagasundan kamo. Mapasagdan
ang inyong yuta, ug mangaguba ang inyong mga yuta. **34**
Unya magmalipayon ang yuta sa Adlaw nga Igpapahulay
samtang gibiyaan kini ug anaa kamo sa kayutaan sa inyong
mga kaaway. Nianang panahona, makapahulay ang yuta ug
magmalipayon ang Adlaw nga Igpapahulay. **35** Samtang
gibiyaan kini, makapahulay kini, pahulay nga wala mahitabo
sa inyong Adlaw nga Igpapahulay, sa dihang nagpuyo pa
kamo niini. **36** Alang niadtong nahibilin sa yuta sa inyong
mga kaaway, magpadala ako ug kahadlok diha sa inyong
kasingkasing aron bisan ang tingog sa dahon nga mapalid
sa hangin makapakurat kaninyo, ug mokagiw kamo sama
nga nagpalayo gikan sa espada. Mangatumba kamo, bisan
walay naggukod kaninyo. **37** Magkadinasmagay kamo sa
usag-usa ingon nga nanagan kamo palayo sa espada, bisan
pa kung walay naggukod kaninyo. Wala na kamoy gahom
nga moatubang sa inyong mga kaaway. **38** Mangalaglag
kamo taliwala sa mga kanasoran, ug lamyon kamo sa yuta
sa inyong mga kaaway. **39** Kadtong nahibilin kaninyo mag-
anam ug kapukan tungod sa ilang mga sala ngadto sa yuta
sa inyong mga kaaway, ug tungod sa mga sala sa ilang
mga amahan mangapukan usab sila. **40** Hinuon kung isugid
nila ang ilang mga sala, ug ang sala sa ilang mga amahan,
ug ang ilang pagbudhi pinaagi sa wala pagmatinud-anon
kanako, ug naglakaw usab batok kanako— **41** diin nahimong
hinungdan nga mitalikod ako kanila ug gidala ko sila sa yuta sa
ilang mga kaaway—kung magmapaubsanon ang gahi nilang
kasingkasing, ug kung dawaton nila ang silot alang sa ilang
mga sala, **42** nan hinumdoman ko ang akong kasabotan uban
kang Jacob, ang akong kasabotan kang Isaac, ug ang akong
kasabotan kang Abraham; hinumdoman ko usab ang yuta. **43**
Mabiyaan nila ang yuta pinaagi niini, aron nga malipay kini sa
Adlaw nga Igpapahulay samtang magpabilin kini nga biniyaan
nga wala sila. Pagahukman sila sa ilang mga sala tungod kay
gisalikway nila ang akong kasugoan ug wala tagda ang akong
mga balaod. **44** Bisan pa niining tanan, sa dihang didto na sila
sa yuta sa ilang mga kaaway, dili ko sila isalikway, ni dili ko sila
kasilagan ingon nga laglagon sila sa hingpit ug dili ko ipalayo
ang kasabotan diha kanila, kay ako si Yahweh nga ilang Dios.
45 Apan alang kanila hinumdoman ko ang akong kasabotan
uban sa ilang katigulangan, nga akong gipalingkawas sa yuta
sa Ehipto nga nasaksihan sa kanasoran, aron ako mahimong
ilang Dios. Ako si Yahweh." **46** Mao kini ang mga mando, mga
kasugoan, ug mga balaod nga gihimo ni Yahweh taliwala sa
iyang kaugalingon ug sa katawhan sa Israel didto sa Bukid sa
Sinai pinaagi kang Moises.

27 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, **2** "Pakigsulti sa katawhan sa Israel ug sultihi sila, 'Kung
adunay usa ka tawo nga maghimo ug pinasahi nga pakigsaad
ngadto kang Yahweh, ang mosunod ang gamiton nga mga
kantidad sa angay ibugti. **3** Ang kantidad nga inyong ibugti
alang sa usa ka lalaki nga nagpangidaron ug 20 hangtod sa
60 anyos kinahanglan nga 50 ka shekel nga plata, sumala sa
shekel sa balay alampoanan. **4** Alang sa usa ka babaye nga
anaa sa samang pangidaron ang kantidad nga inyong ibugti
kinahanglan 30 ka shekel. **5** Gikan sa lima ka tuig hangtod sa
20 ka tuig ang pangidaron ang kantidad nga angay ninyong
ibugti alang sa usa ka lalaki 20 ka shekel, ug napulo ka shekel
alang sa usa ka babaye. **6** Gikan sa usa ka bulan hangtod sa
lima ka tuig ang pangidaron kinahanglan lima ka shekel nga
plata ang kantidad nga angay ninyong ibugti alang sa usa ka
lalaki, ug tulo ka shekel nga plata alang sa usa ka babaye. **7**
Gikan sa nagpangidaron ug 60 ka tuig pataas kinahanglang 15
ka shekel ang kantidad nga angay ninyong ibugti alang sa usa
ka lalaki, ug napulo ka shekel alang sa usa ka babaye. **8** Apan
kung ang tawo nga naghimo sa pagpakigsaad dili makahimo
sa pagbayad sa maong kantidad, nan ang maong tawo nga
hingtungdan kinahanglan dad-on ngadto sa pari, ug ang pari
maoy mokantidad nianang tawhana sumala sa kantidad nga
makaya bayaran sa tawo nga naghimo sa pagpakigsaad. **9**
Kung ang usa ka tawo buot mohalad ug usa ka mananap
ngadto kang Yahweh, ug kung dawaton kini ni Yahweh, nan
kana nga mananap igahin alang kaniya. **10** Kinahanglan dili
ilisdan o bayloan sa tawo ang maong mananap, ang maayo
alang sa masakiton o ang masakiton alang sa maayo. Kung
ilisdan gayod niya ang usa ka mananap sa lain, nan kining
duha ka mananap mahimong balaan. **11** Bisan pa niana, kung
ang gisaad sa tawo nga ihalad kang Yahweh maoy hugaw, mao
nga dili kini dawaton ni Yahweh, nan kinahanglan nga dad-on
sa maong tawo ang mananap ngadto sa pari. **12** Ang pari
mao ang mokantidad niini, sumala sa kantidad sa ginabaligya
nga mananap sa merkado. Bisan pila ang ikantidad sa pari sa
maong mananap, mao na kana ang kantidad niini. **13** Kung
buot kining lukaton sa tag-iya, nan idugang ang ikalimang
bahin sa kantidad sa paglukat niini. **14** Kung ang usa ka tawo
mogahin sa iyang balay isip balaang gasa alang kang Yahweh,
nan ang pari ang mohatag ug kantidad niini maayo man o
dili. Bisan pila ang ikantidad sa pari niini, dili na kini mausab.
15 Apan kung buot kining lukaton sa tag-iya, kinahanglan
idugang niya niini ang ikalimang bahin sa kantidad sa paglukat
niini, ug mapanag-iya na niya kini. **16** Kung ang usa ka tawo
mogahin sa pipila ka bahin sa iyang kaugalingong yuta, nan
ang kantidad niini iangay sa gidaghanon sa binhi nga matanom
niini—ang usa ka homer nga sebada nagkantidad ug 50 ka
shekel nga plata. **17** Kung igahin niya ang iyang uma atol sa
tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, magpabilin ang kantidad niini.
18 Apan kung gigahin niya ang iyang uma human sa tuig sa
Kagawasan ug Pag-uli, nan kinahanglan kwentahon sa pari
ang kantidad sa uma sumala sa kadugayon hangtod sa sunod
nga tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, ug kinahanglan kunhoran
ang kantidad niini. **19** Kung ang tawo nga migahin sa uma
buot nga molukat niini, nan kinahanglan idugang niya ang
ikalimang bahin sa kantidad sa paglukat niini, ug mapanag-
iya na niya kini. **20** Kung dili na niya lukaton ang uma, o
kung gibaligya na niya ang uma ngadto sa laing tawo, dili
na gayod kini mahimong lukaton. **21** Hinuon, ang uma, kung
mahatag na kini sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, mahimo
kining balaang gasa ngadto kang Yahweh, sama sa uma nga
gihatag na sa hingpit kang Yahweh. Mapanag-iya na kini sa
pari. **22** Kung ang tawo mogahin sa usa ka uma nga iyang
pinalit, apan ang maong uma dili kabahin sa kayutaan sa
iyang kaliwat, **23** nan ang pari maoy mohatag sa kantidad niini
hangtod sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, ug kinahanglan
mobayad ang tawo sa maong kantidad nianang adlawa ingon
nga usa ka balaan nga gasa ngadto kang Yahweh. **24** Sa tuig
sa Kagawasan ug Pag-uli, ang uma iuli ngadto sa tawo nga
nagbaligya niini, sa tag-iya sa maong yuta. **25** Ang tanang
kantidad kinahanglan pinasikad sa timbangan sa shekel nga
anaa sa balay alampoanan. Ang usa ka shekel kinahanglan
katumbas sa 20 ka gerah. **26** Walay bisan usa nga mogahin
sa panganay sa mga mananap, sanglit ang panganay iya man
kang Yahweh; baka man o karnero, kay kang Yahweh kini. **27**
Kung hugaw kini nga mananap, nan ang tag-iya sa mananap
makahimo sa paglukat niini sa sumala sa gikantidan niini, ug
kinahanglan idugang niini ang ikalimang bahin sa kantidad sa
paglukat niini. Kung dili malukat ang mananap, nan ibaligya
kini sumala sa gikantidad niini. **28** Apan walay bisan unsa nga
gihalad sa usa ka tawo kang Yahweh, gikan sa tanang anaa
siya, mananap man o tawo, o ang yuta sa iyang kaliwat, ang
mahimong ibaligya o lukaton. Ang tanan nga gihalad balaan
kaayo alang kang Yahweh. **29** Dili mahimo ang pagbayad
aron paglukat sa usa ka tawo nga gitakda na nga malaglag.
Kinahanglang patyon gayod ang maong tawo. **30** Ang tanang
ikapulo sa kayutaan, mga trigo man kini nga mitubo sa yuta o
bunga gikan sa mga kahoy, iya na kini kang Yahweh. Balaan
gayod kini alang kang Yahweh. **31** Kung lukaton sa tawo ang
bisan unsa nga iyang ikapulo, kinahanglan idugang niya niini
ang ikalimang bahin sa kantidad sa paglukat niini. **32** Samtang
ang matag ikapulo sa panon sa mga baka o panon sa mga
karnero, ang bisan unsa nga moagi sa ilalom sa sungkod sa
magbalantay, ang matag ikapulo kinahanglan igahin alang
kang Yahweh. **33** Ang magbalantay kinahanglan dili mosusi pa
sa mas maayo o sa mas daot nga mga mananap, kinahanglan
dili niya ilisdan ug lain. Kung ilisdan niya kini, nan ang duha ug
ang giilis niini mahimong balaan. Dili na gayod kini malukat.'"
34 Mao kini ang mga kasugoan nga gihatag ni Yahweh ngadto
kang Moises didto sa bukid sa Sinai alang sa katawhan sa
Israel.

Numerus

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises didto sa tolda nga
tagboanan sa kamingawan sa Sinai. Nahitabo kini sa
unang adlaw sa ikaduhang bulan sa ikaduhang tuig human
nakagawas ang katawhan sa Israel gikan sa yuta Ehipto.
Miingon si Yahweh, **2** "Paghimo ug talaan sa tanan nga mga
kalalakin-an sa matag banay sa Israel, sa mga pamilya sa
ilang katigulangan. Ihapa sila pinaagi sa ngalan. Ihapa ang
matag-usa ka lalaki, ang matag tawo **3** nga nagpanuigon ug
20 o pataas. Ihapa ang tanan nga makahimo sa pagpakig-
away ingon nga mga sundalo alang sa Israel. Kinahanglan nga
ikaw ug si Aaron maglista sa gidaghanon sa mga kalalakin-
an sa ilang grupo sa kasundalohan. **4** Ang tawo nga gikan
sa matag tribo, ang ulo sa banay, kinahanglan moalagad
kanimo ingon nga pangulo sa iyang tribo. Ang matag-usa ka
pangulo kinahanglan mangulo sa mga kalalakin-an nga makig-
away alang sa iyang tribo. **5** Mao kini ang mga ngalan sa
mga pangulo nga kinahanglan makig-away uban kanimo: **6**
gikan sa tribo ni Ruben, Elizur ang anak nga lalaki ni Sedeur;
gikan sa tribo ni Simeon, si Selumiel ang anak nga lalaki ni
Zurisadai; **7** gikan sa tribo ni Juda, si Nashon ang anak nga
lalaki ni Aminadab; **8** gikan sa tribo ni Isacar, si Nethanel ang
anak nga lalaki ni Zuar; **9** gikan sa tribo ni Zebulun, si Eliab
ang anak nga lalaki ni Helon; **10** gikan sa tribo ni Efraim ang
anak nga lalaki ni Jose, si Elisama ang anak nga lalaki ni
Amihud; gikan sa tribo ni Manases, si Gamaliel ang anak nga
lalaki ni Pedazur; **11** nga gikan sa tribo ni Benjamin ang anak
nga lalaki ni Jose, si Abidan ang anak nga lalaki ni Gideoni;
12 gikan sa tribo ni Dan, si Ahiezer ang anak nga lalaki ni
Amisaddai; **13** gikan sa tribo ni Asher, si Pagiel ang anak
nga lalaki ni Ochran; **14** gikan sa tribo ni Gad, si Eliasaf ang
anak nga lalaki ni Deuel; **15** ug gikan sa tribo ni Naftali, si
Ahira ang anak nga lalaki ni Enan." **16** Mao kini ang mga
kalalakin-an nga pinili gikan sa katawhan. Nangulo sila sa mga
tribo sa ilang katigulangan. Sila mao ang mga pangulo sa
mga banay sa Israel. **17** Gidala ni Moises ug Aaron kining
mga kalalakin-an, nga mga nalista pinaagi sa ngalan, **18** ug
uban niining mga tawhana gitigom nila ang tanan nga mga
kalalakin-an sa Israel sa unang adlaw sa ikaduhang bulan.
Unya ang matag usa ka tawo nga nagpanuigon ug 20 ug
pataas nagpahayag sa iyang kaliwat. Gipanganlan niya ang
mga banay ug ang mga pamilya nga kagikan sa iyang mga
katigulangan. **19** Unya gilista ni Moises ang ilang gidaghanon
didto sa kamingawan sa Sinai, sumala sa gimando ni Yahweh
kaniya nga iyang buhaton. **20** Gikan sa mga kaliwat ni Ruben,
ang kamagulangan ni Israel, giapil pag-ihap ang tanan nga
mga ngalan sa matag-usa ug matag tawo nga nagpanuigon
ug 20 o pataas nga makahimo sa pag-adto sa panggubatan,
gikan sa listahan sa mga banay sa ilang mga katigulangan ug
mga pamilya. **21** Nakaihap sila ug 46, 500 ka mga kalalakin-
an nga gikan sa tribo ni Ruben. **22** Gikan sa mga kaliwat ni
Simeon giihap ang tanan nga ngalan sa matag-usa ug matag
tawo nga nagpanuigon ug 20 o pataas nga makahimo sa pag-
adto sa panggubatan, gikan sa listahan sa mga banay sa ilang
mga katigulangan ug sa mga pamilya. **23** Nakaihap sila ug 59,
300 ka mga kalalakin-an nga gikan sa tribo ni Simeon. **24**
Gikan sa mga kaliwat ni Gad giihap ang tanan nga ngalan sa
matag usa ug matag tawo nga nagpanuigon ug 20 o pataas
nga makahimo sa pag-adto sa panggubatan, gikan sa listahan
sa mga banay sa ilang katigulangan ug mga pamilya. **25**
Nakaihap sila ug 45, 650 ka kalalakin-an nga gikan sa tribo ni
Gad. **26** Gikan sa mga kaliwat ni Juda giihap ang tanan nga
mga ngalan sa matag usa ug sa matag tawo nga nagpanuigon
ug 20 pataas nga makahimo sa pag-adto sa panggubatan,
gikan sa listahan sa mga banay sa ilang katigulangan ug mga
pamilya. **27** Nakaihap sila ug 74, 600 ka mga kalalakin-an
nga gikan sa tribo ni Juda. **28** Gikan sa mga kaliwat ni Isacar
giihap ang tanan nga mga ngalan sa matag usa ug matag
tawo nga nagpanuigon ug 20 o pataas nga makahimo sa pag-
adto sa panggubatan, gikan sa listahan sa mga banay sa ilang
katigulanga ug mga pamilya. **29** Nakaihap sila ug 54, 400 ka
mga kalalakin-an nga gikan sa tribo ni Isacar. **30** Gikan sa
mga kaliwat ni Zebulun naihap ang tanan nga mga ngalan
sa matag usa ug ang matag tawo nga nagpangidaron ug 20
pataas nga makahimo nga moadto sa gubat, gikan sa listahan
sa banay sa ilang mga katigulangan ug pamilya. **31** Giihap
nila ang 57, 400 ang mga kalalakin-an ang gikan sa tribo ni
Zebulun. **32** Gikan sa mga kaliwat ni Efraim ang anak nga
lalaki ni Jose naihap ang tanan nga mga ngalan sa matag usa
ug sa matag tawo nga nagpangidaron ug 20 o pataas nga
makahimo nga moadto sa gubat, gikan sa listahan sa banay
sa ilang mga katigulangan ug mga pamilya. **33** Giihap nila ang
40, 500 ka mga kalalakin-an nga gikan sa tribo ni Efraim. **34**
Gikan sa mga kaliwat ni Manases ang anak nga lalaki ni Jose
naihap ang tanan nga mga ngalan sa matag usa ug sa matag
tawo nga nagpangidaron ug 20 pataas ang makahimo nga
moadto sa gubat, gikan sa listahan sa banay sa ilang mga
katigulangan ug mga pamilya. **35** Giihap nila ang 32, 200
mga kalalakin-an nga gikan sa tribo ni Manases. **36** Gikan sa
mga kaliwat ni Benjamin naihap ang tanan nga mga ngalan
sa matag usa ug sa matag tawo nga nagpangidaron ug 20
pataas nga makahimo nga moadto sa gubat, gikan sa listahan
sa banay sa ilang katigulangan ug mga pamilya. **37** Ilang
giihap 35, 400 kalalakin-an ang gikan sa tribo ni Benjamin.
38 Gikan sa mga kaliwat ni Dan naihap ang tanan nga mga
ngalan sa matag usa ug sa matag tawo nga nagpangidaron
ug 20 pataas nga makahimo nga moadto sa gubat, gikan sa
listahan sa banay sa ilang mga katigulangan ug mga pamilya.
39 Ilang giihap 62, 700 ang gikan sa tribo ni Dan. **40** Gikan sa
mga kaliwat ni Aser naihap ang tanan nga mga ngalan sa
matag usa ug matag tawo nga nagpangidaron ug 20 pataas
nga makahimo nga moadto sa gubat, gikan sa listahan sa
banay sa ilang mga katigulangan ug mga pamilya. **41** Giihap
nila ang 41, 500 ang mga kalalakin-an ang gikan sa tribo ni
Aser. **42** Gikan sa mga kaliwat ni Naftali naihap ang tanan nga
mga ngalan sa matag usa ug matag tawo nga nagpangidaron
ug 20 o pataas nga makahimo nga moadto sa gubat, gikan sa
listahan sa banay sa ilang mga kaliwat ug mga pamilya. **43**
Giihap nila ang 53, 400 ang gikan sa tribo ni Naftali. **44** Giihap
ni Moises ug Aaron ang tanan nga mga kalalakin-an, apil ang
napulog duha ka mga kalalakin-an nga mangulo sa napulog
duha tribo sa Israel. **45** Busa ang tanan nga mga kalalakin-an
sa Israel nga gikan sa 20 pataas ang pangidaron, ang tanan
nga makahimo sa pakig-away sa gubat, ang naihap sa ilang
matag pamilya. **46** Giihap nila ang 603, 550 ka mga kalalakin-
an. **47** Apan ang mga kalalakin-an nga gikan sa banay ni Levi
wala giihap, **48** tungod kay si Yahweh miingon kang Moises,
49 "Kinahanglan nga dili nimo ihapon ang tribo ni Levi o iapil sa
kinatibuk-ang kadaghanon nga katawhan sa Israel. **50** Hinuon,
gitahasan ang mga Levita sa pag-atiman sa kasabotan diha sa,
ug sa pag-atiman sa tanan nga kasangkapan sa tabernakulo
ug sa tanan nga butang nga anaa niini. Kinahanglan nga ang

mga Levita maoy magdala sa tabernakulo, ug kinahanglan nga
dad-on nila ang kasangkapan sa tabernakulo. Ug Kinahanglan
nga atimanon nila ang tabernakulo ug magbuhat sila ug kampo
palibot niini. **51** Sa dihang balhinon ang tabernakulo ngadto sa
laing dapit, kinahanglan nga ang mga Levita maoy maghipos
niini. Sa dihang ang tabernakulo pagatukoron, ang mga Levita
maoy magtukod niini. Ug si bisan kinsa nga mga langyaw ang
magpaduol sa tabernakulo kinahanglan nga pagapatyon. **52**
Sa dihang ang katawhan sa Israel magtukod sa ilang mga
tolda, kinahanglan nga ang matag tawo magbuhat duol sa
bandira nga apil ngadto sa iyang kasundalohan. **53** Apan,
ang mga Levita kinahanglan nga magtukod ug tolda palibot
sa tabernakulo sa kasabotan aron nga akong kasuko dili
moabot sa katawhan sa Israel. Kinahanglan nga ang mga
Levita moatiman alang sa tabernakulo sa kasabotan." **54** Ang
katawhan sa Israel magbuhat niining tanang mga butang.
Gibuhat nila ang tanan nga gisugo ni Yahweh pinaagi kang
Moises.

2 Nakigsulti si Yahweh pag-usab kang Moises ug kang
Aaron. Siya miingon, **2** "Ang matag usa ka Israelita
kinahanglan nga magkampo palibot sa iyang sukod, uban sa
bandira sa balay sa ilang mga amahan. Magkampo sila palibot
sa tolda nga tagboanan sa matag pikas bahin. **3** Kadtong
nagkampo sa sidlakang bahin sa tolda nga tagboanan, kung
asa mosubang ang adlaw, sila mao ang kampo ni Juda ug
nagkampo sila ilalom sa ilang bandira. Si Nason ang anak
nga lalaki ni Aminadab mao ang pangulo sa katawhan ni
Juda. **4** Ang gidaghanon sa katawhan ni Juda mga 74, 600.
5 Ang tribo ni Isacar kinahanglan magkampo tapad kang
Juda. Si Netanel ang anak nga lalaki ni Zuar kinahanglan
mangulo sa kasundalohan ni Isacar. **6** Ang gidaghanon sa
iyang pundok mga 54, 400 ka mga kalalakin-an. **7** Ang tribo ni
Zebulun kinahanglan magkampo sunod kang Isacar. Si Eliab
ang anak nga lalaki ni Helon kinahanglan mangulo sa sundalo
ni Zebulun. **8** Ang gidaghanon sa iyang kasundalohan 57,
400. **9** Ang tanan nga gidaghanon sa kampo ni Juda 186, 400.
Gipalakaw sila pag-una. **10** Sa habagatan nga bahin mao ang
kampo ni Ruben ubos sa ilang sukod. Ang pangulo sa kampo
ni Ruben mao si Elizur ang anak nga lalaki ni Shedeur. **11** Ang
gidaghanon sa iyang kasundalohan 46, 500. **12** Si Simeon
nagkampo sunod kang Ruben. Ang pangulo sa katawhan ni
Semeon mao si Shelumiel ang anak nga lalaki ni Zurishaddai.
13 Mao kadto ang gidaghanon sa iyang kasundalohan 59,
300. **14** Sunod ang tribo ni Gad. Ang pangulo sa katawhan sa
Dios mao si Eliasaf ang anak nga lalaki ni Deuel. **15** Ang
gidaghanon sa iyang kasundalohan 45, 650. **16** Kadtong
tanan nga ihap sa kampo ni Ruben, sumala sa panon sa ilang
kasundalohan, 151, 450. Sila ang sunod nga molakaw. **17**
Sunod, ang tolda sa tagboanan kinahanglan nga igawas gikan
sa kampo uban sa mga Levita sa tungatunga sa tanan nga
kampo. Kinahanglan nga sila mogawas sa kampo sa sama
nga paagi sa ilang pag-sulod sa kampo. Ang matag tawo
kinahanglan anaa sa iyang dapit, sumala sa ilang bandira.
18 Ang panon sa kasundalohan sa kampo ni Efraim ubos sa
ilang pagmando. Ang pangulo sa katawhan ni Efraim mao si
Elishama ang anak nga lalaki ni Amihud. **19** Ang gidaghanon
sa iyang kasundalohan 40, 500. **20** Sunod kanila mao ang
tribo ni Manases. Ang pangulo ni ni Manases mao si Gamaliel
ang anak nga lalaki ni Pedahzur. **21** Ang gidaghanon sa iyang
kasundalohan 32, 200. **22** Sunod mao ang tribo ni Benjamin.
Ang pangulo ni Benjamin mao si Abidan ang anak nga lalaki ni
Gideoni. **23** Ang gidaghanon sa iyang kasundalohan 35, 400.
24 Ang tanan nga ihap sa kampo ni Efraim 108100. Ikatulo nga
molakaw. **25** Sa kasadpan mao ang panon sa kasundalohan
ni Dan. Ang pangulo sa katawhan ni Dan mao sa Ahiezer ang
anak nga lalaki ni Amishadai. **26** Ang gidaghanon sa panon sa
iyang kasundalohan 62, 700. **27** Ang katawhan sa tribo ni
Aser nagkampo sunod kang Dan. Ang pangulo ni Aser mao si
Pagiel ang anak nga lalaki ni Ochran. **28** Ang gidaghanon
sa panon sa iyang kasundalohan 41, 500. **29** Sunod ang
tribo ni Naftali. Ang pangulo ni Naftali mao si Ahira ang anak
nga lalaki ni Enan. **30** Ang gidaghanon sa panon sa iyang
kasundalohan 53, 400. **31** Kadtong tanan nga gidaghanon sa
kampo uban kang Dan 157, 600. Maulahi sila nga mogawas sa
kampo, ubos sa ilang bandira." **32** Mao kini ang gidaghanon
sa mga Israelita, sumala sa ilang mga pamilya. Ang tanan
nga apil sa ihap sa ilang kampo, pinaagi sa ilang panon sa
ilang kasundalohan, mao kini 603, 550. **33** Apan wala giapil ni
Moises ug Aaron ang mga Levita sa tanan nga katawhan sa
Israel. Mao kini ang ang sugo ni Yahweh kang Moises. **34** Ang
katawhan sa Israel gibuhat ang tanan nga gisugo ni Yahweh
kang Moises. Nagkampo sila sumala sa ilang mga bandira.
Nanggawas sila gikan sa ilang mga kampo pinaagi sa ilang
mga banay, sumala sa han-ay sa ilang katigulangan o mga
pamilya.

3 Karon mao kini ang sugilanon sa mga kaliwat ni Aaron
ug Moises sa dihang si Yahweh nakigsulti kang Moises
didto sa Bukid sa Sinai. **2** Ang mga ngalan sa mga anak ni
Aaron mao si Nadab ang kamagulangan, si Abihu, si Eleazar
ug si Itamar. **3** Mao kini ang mga ngalan sa mga anak ni
Aaron, ang mga pari nga gidihogan ug gipili aron mag-alagad
ingon nga mga pari. **4** Apan si Nadab ug si Abihu natumba ug
namatay sa atubangan ni Yahweh sa dihang naghalad sila
kaniya ug wala niya kahimut-i nga kalayo didto sa kamingawan
sa Sinai. Si Nadab ug si Abihu walay mga anak, busa si
Eleazar ug si Itamar lamang ang nag-alagad ingon nga mga
pari uban sa ilang amahan nga si Aaron. **5** Misulti si Yahweh
kang Moises. Miingon siya, **6** "Dad-a ang banay ni Levi ug
ihatag sila ngadto kang Aaron nga pari aron motabang kaniya.
7 Kinahanglan nilang buhaton ang mga buluhaton alang
kang Aaron ug sa tibuok nga katilingban didto sa tolda nga
tagboanan. Kinahanglan mag-alagad sila sa tabernakulo. **8**
Sila ang mag-atiman sa tanan nga mga kasangkapan sa tolda
nga tagboanan, ug kinahanglan tabangan nila ang mga tribo
sa Israel sa pagbuhat sa mga buluhaton sa tabernakulo. **9**
Kinahanglang ihatag nimo ang mga Levita ngadto kang Aaron
ug sa iyang mga anak. Tibuok silang gihatag aron motabang
kaniya sa pag-alagad sa katawhan sa Israel. **10** Pilia si Aaron
ug ang iyang mga anak nga lalaki nga mamahimong mga pari,
apan si bisan kinsang langyaw nga moduol kinahanglan nga
pagapatyon." **11** Misulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya,
12 "Tan-awa, gikuha ko ang mga Levita gikan sa katawhan sa
Israel. Gihimo ko kini kaysa pagkuha sa mga kamagulangang
lalaki nga nahimugso diha sa mga katawhan sa Israel. Akoa
ang mga Levita. **13** Akoa ang tanan nga mga kamagulangan.
Sa adlaw nga giataki ko ang tanan nga kamagulangan sa
yuta sa Ehipto, gigahin ko alang sa akong kaugalingon
ang tanan nga kamagulangan sa Israel, mga tawo ug mga
kahayopan. Akoa sila. Ako si Yahweh." **14** Misulti si Yahweh
kang Moises didto sa kamingawan sa Sinai. Miingon siya, **15**
"Ihapa ang mga kaliwat ni Levi sa matag pamilya, sa mga
panimalay sa ilang mga katigulangan. Ihapa ang matag lalaki
nga nagpangidaron ug usa ka bulan ug pataas." **16** Giihap sila
ni Moises, subay sa pulong ni Yahweh, sumala sa gimando

kaniya nga buhaton. **17** Ang mga ngalan sa mga anak nga
lalaki ni Levi mao sila si Gerson, si Kohat ug si Merari. **18** Ang
mga banay nga naggikan sa mga anak nga lalaki ni Gerson
mao sila Libni ug Simei. **19** Ang banay nga naggikan sa mga
anak nga lalaki ni Kohat mao sila si Amram, si Izar, si Hebron,
ug si Uziel. **20** Ang mga banay nga naggikan sa mga anak nga
lalaki ni Merari mao si Mali ug si Musi. Mao kini ang mga banay
sa mga Levita, nga nalista banay sa banay. **21** Ang mga banay
sa mga Libyanhon ug Simyanhon naggikan kang Gerson. Mao
kini ang mga banay sa Gersohanon. **22** Giihap ang tanang
mga lalaki nga gikan sa usa ka bulan ug pataas, miabot kini
ug 7, 500. **23** Ang mga banay sa Gersohanon kinahanglan
nga magkampo sa kasadpang bahin sa tabernakulo. **24** Si
Eliasaf nga anak nga lalaki ni Lael kinahanglang mangulo sa
mga banay sa kaliwat sa Gersohanon. **25** Ang pamilya ni
Gerson mao ang mag-atiman sa tolda nga tagboanan lakip na
sa tabernakulo. Kinahanglan atimanon nila ang tolda, ang
tabon niini, ug ang tabil nga gigamit ingon nga ganghaan
sa tolda nga tagboanan. **26** Sila ang mag-atiman sa mga
tabil sa hawanan, sa tabil sa ganghaan sa hawanan—ang
hawanan nga nagpalibot sa dapit nga balaan ug sa halaran.
Sila ang mag-atiman sa mga higot sa tolda nga tagboanan ug
sa tanan nga anaa niini. **27** Mao kini ang mga banay nga
naggikan kang Kohat: ang banay sa Amramihanon, ang banay
sa Izarihanon, ang banay sa Hebronihanon, ug ang banay sa
Uzielihanon. Kini nga mga banay sakop sa mga Kohatihanon.
28 8, 600 ka mga lalaki ang naihap nga nagpangidaron ug
usa ka bulan ug pataas aron mag-atiman sa mga butang
nga iya kang Yahweh. **29** Ang mga pamilya sa mga kaliwat
ni Kohat kinahanglan magkampo sa habagatang bahin sa
tabernakulo. **30** Si Elisafan nga anak nga lalaki ni Uziel
mao ang mangulo sa mga banay sa Kohatihanon. **31** Sila
ang mag-atiman sa sudlanan sa kasabotan, sa lamisa, sa
tungtonganan sa lampara, sa mga halaran, sa balaang mga
butang nga galamiton sa ilang buluhaton, sa tabil, ug sa
tanang buluhaton palibot niini. **32** Si Eleazar nga anak nga
lalaki ni Aaron nga pari mao ang magdumala sa mga kalalakin-
an nga nangulo sa mga Levita. Kinahanglang dumalahan niya
ang mga kalalakin-an sa pag-atiman sa balaan nga dapit. **33**
Duha ka banay ang naggikan kang Merari: ang banay sa
Mahalihanon ug ang banay sa Musitihanon. Kini nga mga
banay naggikan kang Merari. **34** 6, 200 ka mga lalaki ang
naihap nga nagpangidaron ug usa ka bulan ug pataas. **35** Si
Zuriel nga anak nga lalaki ni Abihail maoy mangulo sa mga
banay ni Merari. Kinahanglan magkampo sila sa amihanang
bahin sa tabernakulo. **36** Ang mga kaliwat ni Merari mao
ang mag-atiman sa gambalay sa tabernakulo, sa mga tukod,
sa mga haligi, sa mga sukaranan ug sa tanang mga gamit
niini, ug sa tanan nga may kalambigitan niini, lakip na **37**
ang mga haligi ug patukoranan sa hawanan nga nakapalibot
sa tabernakulo, lakip sa ilang mga ugsokanan, mga ugsok
ug mga higot. **38** Si Moises ug si Aaron ug ang iyang mga
anak nga lalaki kinahanglan magkampo sa sidlakang bahin sa
tabernakulo, sa atubangan sa tolda nga tagboanan, nga nag-
atubang sa sidlakan. Sila ang magdumala sa mga buluhaton sa
dapit nga balaan ug sa mga buluhaton sa katawhan sa Israel.
Si bisan kinsang langyaw nga moduol sa dapit nga balaan
kinahanglan patyon. **39** Giihap ni Moises ug Aaron ang tanan
nga mga kalalakin-an sa banay ni Levi nga nagpangidaron ug
usa ka bulan ug pataas, ingon sa gisugo ni Yahweh. Nakaihap
sila ug 22, 000 ka mga lalaki. **40** Miingon si Yahweh kang
Moises, "Ihapa ang tanan nga kamagulangang anak nga lalaki
sa mga katawhan sa Israel nga nagpangidaron ug usa ka
bulan ug pataas. Ilista ang ilang mga ngalan. **41** Kinahanglan
imong kuhaon ang mga Levita alang kanako kaysa sa tanan
nga mga kamagulangang anak sa katawhan sa Israel. Ako
si Yahweh. Ug kuhaa usab ang mga kahayopan sa mga
Levita isip puli sa tanang unang mga anak sa kahayopan sa
mga kaliwat sa Israel." **42** Giihap ni Moises ang tanan nga
kamagulangang tawo sa Israel sumala sa gisugo ni Yahweh
nga iyang pagabuhaton. **43** Giihap niya ang tanan nga mga
kamagulangang lalaki sa ngalan, nga nagpangidaron ug usa
ka bulan ug pataas. Nakaihap siya ug 22, 273 ka mga lalaki.
44 Misulti pag-usab si Yahweh kang Moises. Miingon siya, **45**
"Kuhaa ang mga Levita imbis ang tanang kamagulangang
anak sa katawhan sa Israel. Ug kuhaa ang mga kahayopan sa
mga Levita imbis ang kahayopan sa katawhan. Akoa ang mga
Levita. Ako si Yahweh. **46** Kinahanglan magkuha ka ug lima
ka sekels alang sa paglukat sa 273 ka kamagulangan sa Israel
nga misobra sa gidaghanon sa mga Levita. **47** Gamita ang
sekels sa dapit nga balaan ingon nga sumbanan sa kabug-
aton. Ang sekels sama lang sa 20 ka geras. **48** Kinahanglan
nga ihatag nimo ang kantidad sa lukat nga imong gibayad
ngadto kang Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki." **49**
Busa gikuha ni Moises ang bayad sa lukat gikan niadtong
mga misobra sa gidaghanon sa nalukat sa mga Levita. **50**
Gikuha ni Moises ang salapi gikan sa mga kamagulangan
sa katawhan sa Israel. Mikabat kini ug 1, 365 ka sekels,
gamit ang timbangan sa sekels sa dapit nga balaan. **51**
Gihatag ni Moises ang salapi sa lukat ngadto kang Aaron ug
sa iyang mga anak nga lalaki. Gibuhat ni Moises ang tanan
nga giingon kaniya pinaagi sa pulong ni Yahweh, ingon sa
gisugo ni Yahweh kaniya.

4 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron. Miingon
siya, **2** "Pagbuhat ug talaan sa mga lalaki sa kaliwat ni
Kohat gikan sa mga Levita, pinaagi sa ilang mga banay ug
mga pamilya sa ilang mga katigulangan. **3** Ihapa ang tanan
nga mga kalalakin-an nga anaa sa 30 hangtod sa 50 anyos
ang pangidaron. Kini nga mga lalaki kinahanglan nga moapil
sa pundok aron moalagad didto sa tolda nga tagboanan. **4** Ang
mga kaliwat ni Kohat mao ang mag-atiman sa labing balaang
mga butang nga gigahin alang kanako didto sa tolda nga
tagboanan. **5** Sa dihang ang kampo mangandam sa pagbalhin,
si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki kinahanglan
mosulod sa tolda, mopaubos sa tabil nga nagbulag sa labing
balaang dapit gikan sa balaang dapit ug itabon kini sa sudlanan
sa kasabotan. **6** Kinahanglan nga tabonan nila ang sudlanan
sa kasabotan ug panit sa dugong. Maghapin sila ug asul nga
panapton sa ibabaw niini. Kinahanglan nga ilang isuksok ang
mga tukon aron sa pag-alsa niini. **7** Kinahanglan nga ihapin
nila ang asul nga panapton ibabaw sa lamisa sa tinapay sa
presensiya. Ibutang nila niini ang mga plato, mga kutsara,
mga panaksan, ug mga tibod alang sa pagbubo. Ang tinapay
kinahanglan anaa kanunay sa lamisa. **8** Kinahanglan nga
tabonan nila kini sa pula nga panapton ug usab sa panit sa
dugong. Kinahanglan ilang isuksok ang mga tukon aron sa
pag-alsa sa lamisa. **9** Kinahanglan magkuha sila ug asul nga
panapton ug tabonan ang tungtonganan sa lampara, uban sa
mga lampara niini, mga kimpit, mga butanganan, ug tanang
tibod sa lana alang sa mga lampara. **10** Kinahanglan nga
tabonan nila ang tungtonganan sa lampara ug ang tanang
kasangkapan sa panit sa dugong, ug ila kining ibutang sa
dayonganan. **11** Maghapin sila ug panapton nga asul sa
bulawan nga halaran. Tabonan nila kini ug panit sa dugong, ug

unya isuksok ang dayonganan nga tukon. **12** Kuhaon nila
ang tanan nga galamiton alang sa buluhaton sa balaang dapit
ug putoson kini sa asul nga panapton. Tabonan nila kini ug
panit sa dugong ug ibutang ang mga galamiton ngadto sa
dayonganan. **13** Kinahanglan kuhaon nila ang abo gikan sa
halaran ug hapinan nila ang halaran ug panapton nga tapol.
14 Kinahanglan nga ibutang nila didto sa dayonganan ang
tanan nga mga galamiton nga ilang gigamit sa buluhaton sa
halaran. Kini nga mga butang mao ang mga kawa, mga tinidor,
mga pala, mga panaksan, ug ang uban pang mga galamiton
sa halaran. Kinahanglan tabonan nila ang halaran ug panit sa
dugong ug unya isuksok ang mga tukon nga dayonganan. **15**
Sa dihang nahuman na ni Aaron ug sa iyang mga anak nga
lalaki ang pagtabon sa balaang dapit ug sa tanang galamiton
niini, ug sa dihang ang kampo ibalhin na, kinahanglan nga
alsahon na sa mga kaliwat ni Kohat ang balaang dapit. Kung
makahikap sila sa balaang mga gamit, mamatay gayod sila.
Mao kini ang buluhaton sa mga kaliwat ni Kohat, ang pagdala
sa mga kasangkapan sa tolda nga tagboanan. **16** Si Eleazar
nga anak nga lalaki ni Aaron ang pari maoy magbantay sa
pag-atiman sa lana alang sa suga, sa mahumot nga insenso,
sa halad nga trigo, ug sa lana nga pangdihog. Siya ang
magbantay sa pag-atiman sa tibuok tabernakulo ug sa tanan
nga anaa niini, sa balaang dapit ug sa mga galamiton niini."
17 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron. Miingon
siya, **18** "Ayaw tugoti nga ang banay sa mga Kohatihanon
mahibulag gikan sa mga Levita. **19** Panalipdi sila, aron mabuhi
sila ug dili mamatay, pinaagi sa pagbuhat niini. Kung moduol
sila sa labing balaang mga butang **20** kinahanglan dili sila
mosulod aron motan-aw sa balaang dapit bisan sa makadiyot,
o mamatay gayod sila. Si Aaron ug ang iyang mga anak nga
lalaki lamang ang mosulod, ug unya kinahanglan tahasan ni
Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki ang matag-usa ka mga
Kohatihanon sa iyang buluhaton, ngadto sa iyang pinasahi
nga buluhaton." **21** Misulti pag-usab si Yahweh kang Moises.
Miingon siya, **22** "Pagbuhat usab ug talaan alang sa mga
kaliwat ni Gerson, sa pamilya sa ilang mga katigulangan, ug
sa ilang mga banay. **23** Ihapa kadtong anaa sa 30 hangtod
sa 50 anyos ang pangidaron. Ihapa silang tanan nga moapil
sa pundok aron moalagad sa tolda nga tagboanan. **24** Mao
kini ang buluhaton sa mga banay sa Gersohanon, sa dihang
mag-alagad sila ug kung unsa ang ilang dad-on. **25** Dad-on
nila ang mga tabil sa tabernakulo, ang tolda nga tagboanan,
ang tabon niini, ang tabon nga panit sa dugong nga anaa
niini, ug ang mga tabil sa ganghaan sa tolda nga tagboanan.
26 Kinahanglan dad-on nila ang mga tabil sa hawanan, ang
tabil sa agianan sa ganghaan sa hawanan, nga anaa duol
sa tabernakulo, ug duol sa halaran, ang ilang mga higot,
ug ang tanang mga gamit alang sa ilang buluhaton. Bisan
unsa ang gikinahanglan nga buhaton niini nga mga butang,
kinahanglan nga ilang buhaton. **27** Si Aaron ug ang iyang
mga anak nga lalaki kinahanglan nga mangulo sa tanan nga
buluhaton sa mga Gersohanon, sa bisan unsa nga ilang
pagadad-on, ug sa tanan nilang buluhaton. Kinahanglan nga
imo silang tahasan sa tanan nilang mga katungdanan. **28**
Mao kini ang buluhaton sa mga banay sa mga kaliwat sa
Gersohanon alang sa tolda nga tagboanan. Si Itamar nga
anak nga lalaki ni Aaron ang pari mao ang mangulo kanila sa
ilang buluhaton. **29** Ihapa ang mga kaliwat ni Merari diha sa
ilang mga banay, ug ihan-ay sila sumala sa pamilya sa ilang
mga katigulangan, **30** gikan sa 30 anyos ug pataas hangtod
sa 50 anyos ang pangidaron. Ihapa ang tanan nga moapil
sa pundok ug moalagad didto sa tolda nga tagboanan. **31**
Mao kini ang ilang katungdanan ug ang ilang buluhaton sa
tanan nila nga pag-alagad sa tolda nga tagboanan. Sila ang
mag-atiman sa gambalay sa tabernakulo, sa mga tukod, sa
mga haligi, ug mga ugsokanan, **32** uban sa mga haligi sa
hawanan palibot sa tabernakulo, sa ilang mga ugsokanan,
sa mga ugsok, ug sa ilang mga higot, uban sa tanan nilang
mga butang. Ilista pinaagi sa ngalan ang kinahanglan nilang
dad-on. **33** Mao kini ang buluhaton sa mga banay sa mga
kaliwat ni Merari, kung unsa ang ilang pagabuhaton alang
sa tolda nga tagboanan, ubos sa pagmando ni Itamar nga
anak nga lalaki ni Aaron ang pari." **34** Giihap ni Moises ug
ni Aaron ug sa mga pangulo sa katilingban ang mga kaliwat
sa mga Kohatihanon sumala sa mga banay sa mga pamilya
sa ilang katigulangan. **35** Giihap nila ang nagpangidaron ug
gikan sa 30 anyos ug pataas hangtod sa 50 anyos. Giihap nila
ang tanan nga moapil sa pundok aron moalagad sa tolda nga
tagboanan. **36** Nakaihap sila ug 2, 750 ka mga kalalakin-an
sumala sa ilang mga banay. **37** Giihap ni Moises ug ni Aaron
ang tanan nga kalalakin-an sa mga banay ug sa mga pamilya
sa Kohatihanon nga moalagad sa tolda nga tagboanan. Sa
pagbuhat niini, gituman nila kung unsa ang gimando ni Yahweh
nga ilang buhaton pinaagi kang Moises. **38** Ang mga kaliwat
ni Gerson giihap sumala sa ilang mga banay, sa mga pamilya
sa ilang katigulangan, **39** nga nagpangidaron ug gikan sa
30 hangtod sa 50 anyos, ang tanan nga moapil sa pundok
aron moalagad sa tolda nga tagboanan. **40** Ang tanan nga
mga kalalakin-an, giihap sumala sa ilang mga banay ug sa
mga pamilya sa ilang katigulangan, ug mikabat kini ug 2,
630. **41** Giihap ni Moises ug ni Aaron ang mga kaliwat ni
Gerson nga moalagad sa tolda nga tagboanan. Sa pagbuhat
niini, gituman nila kung unsa ang gimando ni Yahweh nga
ilang buhaton pinaagi kang Moises. **42** Ang mga kaliwat ni
Merari giihap sa ilang mga banay sumala sa mga pamilya sa
ilang katigulangan, **43** gikan sa 30 hangtod sa 50 anyos ang
pangidaron, ang tanan nga moapil sa pundok aron moalagad
sa tolda nga tagboanan. **44** Ang tanan nga mga kalalakin-
an, giihap sumala sa ilang mga banay ug sa mga pamilya
sa ilang katigulangan, ug mikabat ug 3, 200. **45** Giihap ni
Moises ug ni Aaron kining tanan nga mga kalalakin-an, sa
mga kaliwat ni Merari. Sa pagbuhat niini, gituman nila kung
unsa ang gimando ni Yahweh nga ilang buhaton pinaagi kang
Moises. **46** Busa giihap ni Moises ug ni Aaron ug sa tanan
nga mga pangulo sa Israel ang tanan nga mga Levita sumala
sa ilang mga banay sa mga pamilya sa ilang katigulangan **47**
gikan sa 30 hangtod sa 50 anyos ang pangidaron. Giihap nila
ang tanan nga mobuhat sa mga buluhaton sa tabernakulo,
ug ang modala ug moatiman sa mga butang sa tolda nga
tagboanan. **48** Nakaihap sila ug 8, 580 ka mga kalalakin-
an. **49** Sa mando ni Yahweh, giihap ni Moises ang matag
tawo, giihap ang matag usa sumala sa matang sa buluhaton
nga gitahas kaniya. Giihap niya ang matag tawo sumala sa
matang sa katungdanan nga iyang pagabuhaton. Sa pagbuhat
niini, gituman nila kung unsa ang gimando ni Yahweh kanila
nga ilang buhaton pinaagi kang Moises.

5 Nakigsulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, **2** "Mandoi
ang katawhan sa Israel nga ipagawas gikan sa kampo
ang tanan nga adunay sakit sa panit nga makatakod, ug ang
tanan nga adunay mga nagnana nga samad, ug si bisan kinsa
nga nahugaw tungod sa paghikap sa patay nga lawas. **3**
Lalaki man o babaye, kinahanglan nga pagawason ninyo sila
sa kampo. Kinahanglan nga dili nila hugawan ang kampo,

tungod kay nagpuyo ako dinhi." **4** Gibuhat kini sa katawhan sa
Israel. Gipagawas nila sila sa kampo, sumala sa gimando ni
Yahweh kang Moises. Mituman kang Yahweh ang katawhan
sa Israel. **5** Misulti pag-usab si Yahweh kang Moises. Miingon
siya, **6** "Sultihi ang katawhan sa Israel. Kung ang usa ka
lalaki o babaye nakabuhat sa bisan unsang sala ingon sa
ginabuhat sa mga tawo sa usag-usa, ug dili matinud-anon
kanako, sad-an kanang tawhana. **7** Unya kinahanglan isugid
niya ang sala nga iyang nabuhat. Kinahanglan gayod niyang
bayaran ang kantidad sa iyang sala ug dugangan pa kini ug
20 porsiyento. Kinahanglan ihatag niya kini ngadto sa tawo
nga iyang nasad-an. **8** Apan kung ang tawo nga nasad-an
walay suod nga paryente nga modawat sa bayad, kinahanglan
bayran niya ang kantidad sa iyang sala nganhi kanako pinaagi
sa pari, uban sa laking karnero aron sa kapasayloan sa iyang
kaugalingon. **9** Ang matag halad sa katawhan sa Israel, ang
mga butang nga gigahin ug gidala sa katawhan sa Israel
ngadto sa pari, mamaiya na. **10** Ang mga halad sa matag
tawo mamaiya sa pari; kung adunay mohatag ug bisan unsa
ngadto sa pari, mamaiya na kini." **11** Misulti pag-usab si
Yahweh kang Moises. Miingon siya, **12** "Sultihi ang katawhan
sa Israel. Ingna sila, 'Pananglitan ang asawa sa usa ka lalaki
mobiya ug magpakasala batok sa iyang bana. **13** Unya
pananglitan adunay laing lalaki nga makigdulog kaniya. Sa
ingon niana, hugaw na siya. Bisan kung ang iyang bana wala
makakita o makahibalo niini, ug bisan kung walay nakasakop
kaniya sa akto ug walay makapamatuod batok kaniya, **14**
bisan pa niana, ang espiritu sa pagpangabugho magpahibalo
gihapon sa bana nga ang iyang asawa hugaw na. Apan,
ang espiritu sa pagpangabugho moabot sa usa ka lalaki
bisan ang iyang asawa wala nagmahugaw. **15** Sa ingon
niana, kinahanglan dad-on sa lalaki ang iyang asawa ngadto
sa pari. Kinahanglan magdala ang bana ug mainom nga
halad alang kaniya. Kinahanglan magdala siya ug ikanapulo
nga bahin sa ephah sa sebada nga harina. Kinahanglan
dili niya kini buboan ug lana o insenso tungod kay usa kini
ka halad nga trigo sa pagpangabugho, usa ka halad nga
trigo nga mahimong makapamatuod sa sala. **16** Kinahanglan
ipaduol sa pari ang babaye ug ibutang siya sa atubangan ni
Yahweh. **17** Kinahanglan nga magkuha ang pari ug tibod
sa balaang tubig ug magkuha ug abog gikan sa salog sa
tabernakulo. Kinahanglan ibutang niya ang abog ngadto sa
tubig. **18** Ipahiluna sa pari ang babaye sa atubangan ni
Yahweh ug iyang tangtangon ang tali sa buhok sa babaye.
Ibutang niya sa mga kamot sa babaye ang halad nga trigo sa
paghandom, nga mao ang halad nga trigo sa pangabugho.
Gunitan sa pari ang pait nga tubig nga magdala ug tunglo.
19 Papanumpaon sa pari ang babaye ug moingon kaniya,
"Kung walay laing lalaki nga nakighilawas kanimo, ug kung
wala ka nahisalaag ug nagbuhat sa kahugawan, mamahimo
kang gawasnon niining pait nga tubig nga magdala ug tunglo.
20 Apan kung ikaw, usa ka babaye nga anaa ubos sa iyang
bana, nahisalaag, kung nagpakahugaw ka, ug kung ang laing
lalaki nakigdulog kanimo, **21** unya, (papanumpaon sa pari
ang babaye sa panumpa nga magdala ug tunglo ngadto
kaniya, ug unya kinahanglan magpadayon siya sa pakigsulti
sa babaye) 'Si Yahweh motunglo kanimo aron nga maipakita
gayod sa imong katawhan. Mahitabo gayod kini kung himoon
ni Yahweh nga mawad-an ug kapuslanan ang imong paa ug
mohubag ang imong pus-on. **22** Kini nga tubig nga magdala
ug tunglo mosulod sa imong tiyan ug mohubag ang imong
pus-on ug mawad-an ug kapuslanan ang imong mga paa.' Ang
babaye motubag, 'Oo, mahitabo kana kung sad-an ako.' **23**
Kinahanglan nga isulat sa pari kini nga mga tunglo sa linukot
nga basahon, ug unya hugasan niya ang sinulat nga mga
tunglo sa pait nga tubig. **24** Kinahanglan nga paimnon sa
pari ang babaye sa pait nga tubig nga nagdala ug tunglo.
Ang tubig nga nagdala ug tunglo mosulod sa babaye ug
mahimong pait. **25** Kinahanglan kuhaon sa pari ang halad nga
trigo sa pangabugho gikan sa kamot sa babaye. Kinahanglan
ipataas niya ang halad nga trigo sa atubangan ni Yahweh
ug dad-on kini sa halaran. **26** Kinahanglan magkuha ang
pari ug usa ka kumkom sa halad nga trigo ingon nga usa
ka halad handomanan, ug sunugon kini sa halaran. Unya
ihatag niya sa babaye ang pait nga tubig aron imnon. **27**
Sa dihang ihatag na niya sa babaye ang tubig aron imnon,
kung ang babaye hugaw tungod kay nakabuhat siya ug sala
batok sa iyang bana, unya ang tubig nga magdala ug tunglo
mosulod kaniya ug mahimong pait. Mohubag ang pus-on
sa babaye ug dili na mapuslan ang iyang paa. Matinunglo
ang babaye taliwala sa iyang katawhan. **28** Apan kung ang
babaye dili hugaw ug kung siya hinlo, kinahanglan mahimo
siyang gawasnon. Makabaton pa siya ug mga anak. **29** Mao
kini ang balaod sa pagpangabugho. Balaod kini alang sa
usa ka babaye nga mibiya sa iyang bana ug nagmahugaw.
30 Mao kini ang balaod alang sa usa ka lalaki nga adunay
espiritu sa pagpangabugho kung mangabugho siya sa iyang
asawa. Kinahanglan dad-on niya ang babaye sa atubangan
ni Yahweh, ug kinahanglan buhaton sa pari diha kaniya ang
tanan nga gihulagway niining balaod sa pagpangabugho. **31**
Ang lalaki mamahimong gawasnon gikan sa sala tungod sa
pagdala sa iyang asawa ngadto sa pari. Kinahanglan antoson
sa babaye ang bisan unsang sala nga iyang nabuhat."

6 Nakigsulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, **2** "Sultihi
ang katawhan sa Israel. Isulti kanila, 'Sa dihang igahin sa
lalaki ug babaye ang iyang kaugalingon ngadto kang Yahweh
uban sa pinasahi nga panumpa sa Nasareo, **3** kinahanglan
nga ilikay niya ang iyang kaugalingon gikan sa bino ug sa isog
nga ilimnon. Dili siya moinom sa suka nga hinimo gikan sa
bino o gikan sa isog nga ilimnon. Kinahanglan nga dili siya
moinom sa bisan unsang duga sa ubas o mokaon sa ubas o
sa mga pasas. **4** Sa tanang mga adlaw nga gipahilayo siya
alang kanako, kinahanglan nga wala siyay kaonon nga hinimo
gikan sa mga ubas, lakip ang tanan nga hinimo gikan sa mga
liso ug mga panit niini. **5** Sulod sa tibuok panahon sa iyang
panumpa sa pagkahilayo, walay labaha nga gamiton sa iyang
ulo hangtod sa mga adlaw nga ang iyang pagkahilayo alang
kang Yahweh natuman. Kinahanglan nga igahin siya kang
Yahweh. Kinahanglan nga pasagdan niya nga motaas ang
buhok sa iyang ulo. **6** Sa tibuok panahon nga iyang ipahilayo
ang iyang kaugalingon alang kang Yahweh, kinahanglan nga
dili siya moduol sa patay nga lawas. **7** Kinahanglan dili niya
hugawan ang iyang kaugalingon bisan alang sa iyang amahan,
inahan, igsoong lalaki, o igsoong babaye, kung sila mamatay.
Kini tungod kay gipahilayo man siya alang sa Dios, sumala sa
makita sa tanan pinaagi sa iyang taas nga buhok. **8** Sa tibuok
panahon sa iyang pagkahilayo balaan siya, gigahin alang
kang Yahweh. **9** Kung adunay tawo nga mamatay ug kalit sa
iyang tapad ug maghugaw sa iyang ulo nga gibalaan, unya
kinahanglan niyang kiskisan ang iyang ulo sa adlaw sa iyang
pagputli—sa ikapito nga adlaw kinahanglan nga kiskisan niya
kini. **10** Sa ikawalo nga adlaw kinahanglan magdala siya ug
duha ka salampati o duha ka pispis nga mga goryon ngadto
sa pari sa ganghaan sa tolda nga tagboanan. **11** Kinahanglan

maghalad ang pari ug usa ka langgam ingon nga halad tungod
sa sala ug ang uban ingon nga halad sinunog. Tungod niini
mapasaylo siya tungod kay nakasala siya pinaagi sa pagduol
sa patay nga lawas. Kinahanglan nga iyang balaanon pag-
usab ang iyang ulo nianang adlawa. **12** Kinahanglan igahin
niya ang iyang kaugalingon ngadto kang Yahweh alang sa
mga adlaw sa iyang pagbalaan. Kinahanglan magdala siya ug
usa ka laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon
ingon nga halad sa sala. Dili niya ilakip ang mga adlaw sa
wala pa niya mahugawan ang iyang kaugalingon, tungod kay
ang iyang pagbalaan nahugawan na man. **13** Mao kini ang
balaod mahitungod sa Nasareo sa dihang mahingpit na ang
takna sa iyang pagkahilayo. Kinahanglan dad-on siya ngadto
sa ganghaan sa tolda nga tagboanan. **14** Kinahanglan itugyan
niya ang iyang halad ngadto kang Yahweh. Kinahanglan ihalad
niya ingon nga halad sinunog ang usa ka laking karnero
nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ug walay tatsa.
Kinahanglan magdala siya ug bayeng karnero nga nati nga
usa ka tuig ang kagulangon ug walay tatsa ingon nga halad
sa sala. Kinahanglan magdala siya ug torong karnero nga
walay tatsa ingon nga halad sa pakigdait. **15** Kinahanglan nga
magdala usab siya ug usa ka basket sa tinapay nga walay
igpapatubo, tinapay nga hinimo gikan sa lunlon nga harina nga
gisagolan ug lana, ostiyas nga walay igpapatubo nga gipahiran
ug lana, lakip ang ilang halad nga trigo ug mga halad nga
ilimnon. **16** Kinahanglan itugyan kini sa pari sa atubangan ni
Yahweh. Kinahanglan ihalad niya ang iyang halad sa sala
ug ang halad sinunog. **17** Uban ang basket sa tinapay nga
walay igpapatubo, itugyan niya ang torong karnero ingon
nga sakripisyo, ang halad sa pakigdait alang kang Yahweh.
Kinahanglan itugyan usab sa pari ang halad nga trigo ug ang
halad nga ilimnon. **18** Kinahanglan kiskisan sa Nasareo ang
iyang ulo timailhan sa iyang pagkahilayo alang sa Dios diha
sa ganghaan sa tolda nga tagboanan. Kinahanglan kuhaon
niya ang buhok gikan sa iyang ulo ug ibutang kini sa kalayo
nga anaa ilalom sa sakripisyo nga halad sa pakigdait. **19**
Kinahanglan kuhaon sa pari ang nalutong abaga sa torong
karnero, usa ka tinapay nga walay igpapatubo gikan sa basket,
ug usa ka ostiyas nga walay igpapatubo. Ibutang niya kini
ngadto sa mga kamot sa Nasareo human niya makiskisan ang
iyang ulo nga timailhan sa pagkahilayo. **20** Kinahanglan nga
ibayaw kini sa pari ingon nga halad ngadto kang Yahweh, ang
balaang bahin alang sa pari, lakip ang dughan nga gibayaw ug
ang paa nga gihatag alang sa pari. Human niana, makainom
na ug bino ang Nasareo. **21** Mao kini ang balaod alang sa
Nasareo nga nanumpa sa iyang halad ngadto kang Yahweh
alang sa iyang pagkahilayo. Bisan unsa pa man ang iyang
maihatag, kinahanglan niyang tumanon ang mga katungdanan
sa panumpa nga iyang gihimo, aron sa pagtuman sa saad nga
gipakita sa balaod alang sa pagka-Nasareo.'" **22** Nagsulti pag-
usab si Yahweh kang Moises. Miingon siya, **23** "Sultihi si Aaron
ug ang iyang mga anak nga lalaki. Isulti nga, "Kinahanglan
panalanginan ninyo ang katawhan sa Israel sa ingon niini
nga pamaagi. Kinahanglan isulti ninyo kanila, **24** "Hinaot nga
panalanginan ka ni Yahweh ug motipig kanimo. **25** Hinaot nga
ang panagway ni Yahweh modan-ag kanimo ug magmaluluy-
on kanimo. **26** Hinaot nga si Yahweh magtan-aw kanimo uban
ang kaluoy ug maghatag kanimo ug kalinaw." **27** Sa ingon niini
nga pamaagi kinahanglan nga ihatag nila ang akong ngalan
ngadto sa katawhan sa Israel. Unya ako silang panalanginan."

7 Sa adlaw nga nahuman ni Moises ang tabernakulo,
gidihogan niya kini ug iya kining gigahin alang kang
Yahweh, lakip ang tanan nga mga kasangkapan niini. Gibuhat
usab niya ang sama niini alang sa halaran ug sa mga gamit
niini. Gidihogan niya kini ug gigahin alang kang Yahweh. **2**
Nianang adlawa, ang mga pangulo sa Israel, ang mga ulo
sa pamilya sa ilang mga katigulangan, naghalad ug mga
sakripisyo. Kining mga tawhana mao ang nangulo sa mga
tribo. Sila ang nagdumala sa pag-ihap sa mga kalalakin-
an. **3** Sila ang nagdala sa ilang mga halad sa atubangan
ni Yahweh. Nagdala sila ug unom ka karwahe nga adunay
tabon ug napulo ug duha ka mga laking baka. Nagdala sila ug
usa ka karwahe alang sa duha ka pangulo, ug ang matag
pangulo nagdala ug usa ka laking baka. Gibutang nila kining
mga butanga sa atubangan sa tabernakulo. **4** Unya nakigsulti
si Yahweh kang Moises. Miingon siya, **5** "Dawata ang ilang
mga halad ug gamita ang mga halad alang sa buluhaton sa
tolda nga tagboanan. Ihatag ang mga halad ngadto sa mga
Levita, ngadto sa matag usa sumala sa iyang gikinahanglan
sa ilang buluhaton." **6** Gikuha ni Moises ang mga karwahe
ug ang mga laking baka, ug gihatag niya kini ngadto sa mga
Levita. **7** Gihatag niya ang duha ka mga karwahe ug upat ka
mga laking baka ngadto sa mga kaliwat ni Gerson, tungod sa
gikinahanglan sa ilang buluhaton. **8** Gihatag niya ang upat ka
karwahe ug walo ka laking mga baka ngadto sa mga kaliwat ni
Merari, ubos sa pag-atiman ni Itamar ang anak nga lalaki ni
Aaron ang pari. Gibuhat niya kini tungod sa gikinahanglan sa
ilang buluhaton. **9** Apan wala niya gihatagan ug bisan usa
niadtong mga butanga ang mga kaliwat ni Kohat, tungod kay
ila man ang buluhaton nga may kalambigitan sa mga butang
nga gipanag-iyahan ni Yahweh nga kinahanglan nilang pas-
anon. **10** Gitugyan sa mga pangulo ang maayo nilang mga
butang alang sa paghalad sa halaran sa adlaw nga gidihogan
ni Moises ang halaran. Gihalad sa mga pangulo ang ilang mga
sakripisyo atubangan sa halaran. **11** Miingon si Yahweh ngadto
kang Moises, "Ang matag pangulo kinahanglan maghalad
sa iyang sakripisyo sa iyang kaugalingong adlaw alang sa
paghalad sa halaran." **12** Sa unang adlaw, si Nason ang anak
nga lalaki ni Aminadab, sa banay ni Juda, naghalad sa iyang
sakripisyo. **13** Naghalad siya ingon nga iyang sakripisyo ug
usa ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga 130
ka sekels ug usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-
aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa
dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon
nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo.
14 Naghatag siya ug usa ka bulawan nga plato nga adunay
gibug-aton nga napulo ka sekels nga puno sa insenso. **15**
Naghatag siya ug usa ka nati nga laking baka ingon nga halad
sinunog, usa ka torong karnero, ug usa ka laking karnero nga
nati nga usa ka tuig ang kagulangon. **16** Naghatag siya ug
usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. **17** Naghatag
siya ug duha ka laking baka, lima ka torong karnero, lima ka
laking kanding, ug lima ka laking karnero nga usa ka tuig ang
kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait.
Mao kini ang mga sakripisyo ni Nason ang anak nga lalaki ni
Aminadab. **18** Sa ikaduhang adlaw, si Netanel ang anak nga
lalaki ni Zuar, pangulo sa mga kaliwat ni Isacar, naghalad sa
iyang sakripisyo. **19** Naghalad siya ingon nga iyang sakripisyo
ug usa ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga
130 ka sekels ug usa ka panaksan nga plata nga adunay
gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa
dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon
nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. **20**
Naghatag usab siya ug usa ka bulawang plato nga adunay

gibug-aton nga napulo ka sekels, nga puno sa insenso. **21** Naghatag siya ug usa ka nati nga laking baka ingon nga halad sinunog, usa ka torong karnero, ug usa ka laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon. **22** Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. **23** Naghatag siya ug duha ka mga laking baka, lima ka mga torong karnero, lima ka mga laking kanding, ug lima ka mga laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Netanel ang anak nga lalaki ni Zuar. **24** Sa ikatulong adlaw, si Eliab ang anak nga lalaki ni Helon, pangulo sa mga kaliwat ni Zebulun, naghalad sa iyang sakripisyo. **25** Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. **26** Naghatag usab siya ug usa ka plato nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka sekels, nga puno sa insenso. **27** Naghatag siya ug usa ka nati nga laking baka ingon nga halad sinunog, usa ka torong karnero ug usa ka laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon. **28** Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. **29** Naghatag siya ug duha ka mga laking baka, lima ka mga torong karnero, lima ka mga laking kanding, ug lima ka mga laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Eliab ang anak nga lalaki ni Helon. **30** Sa ika-upat nga adlaw, si Elizur ang anak nga lalaki ni Sedeur, pangulo sa kaliwat ni Reuben, naghalad sa iyang sakripisyo. **31** Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels, ug ang usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. **32** Naghatag usab siya ug usa ka plato nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka sekels, nga puno sa insenso. **33** Naghatag siya ug usa ka nati nga laking baka ingon nga halad sinunog, usa ka torong karnero, ug laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon. **34** Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. **35** Naghatag siya ug duha ka laking baka, lima ka torong karnero, lima ka laking kanding, ug lima ka laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Elizur ang anak nga lalaki ni Sedeur. **36** Sa ikalimang adlaw, si Selumiel ang anak nga lalaki ni Zurisadai, pangulo sa mga kaliwat ni Simeon, naghalad sa iyang sakripisyo. **37** Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka plata nga bandihado nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. **38** Naghatag usab siya ug usa ka plato nga bulawan nga adunay napulo ka sekels ang gibug-aton, nga puno sa insenso. **39** Naghatag siya ug usa ka nati nga laking baka, usa ka torong karnero, ug laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad sinunog. **40** Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. **41** Naghatag siya ug duha ka laking baka, lima ka torong karnero, lima ka laking kanding, ug lima ka laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Selumiel ang anak nga lalaki ni Zurisadai. **42** Sa ika-unom nga adlaw, si Eliasaf ang anak nga lalaki ni Deuel, pangulo sa kaliwat ni Gad, naghalad sa iyang sakripisyo. **43** Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. **44** Naghatag usab siya ug usa ka plato nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka sekels, nga puno sa insenso. **45** Naghatag siya ug usa ka nati nga laking baka, usa ka torong karnero, ug usa ka laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad sinunog. **46** Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. **47** Naghatag siya ug duha ka laking baka, lima ka torong karnero, lima ka laking kanding, ug lima ka laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Eliasaf ang anak nga lalaki ni Deuel. **48** Sa ikapitong adlaw, si Elisama ang anak nga lalaki ni Amihud, pangulo sa mga kaliwat ni Efraim, naghalad sa iyang sakripisyo. **49** Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. **50** Naghatag usab siya ug usa ka plato nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka sekels, nga puno sa insenso. **51** Naghatag siya ug usa ka nati nga laking baka, usa ka torong karnero, ug usa ka laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad sinunog. **52** Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. **53** Naghatag siya ug duha ka laking baka, lima ka torong karnero, lima ka laking kanding, ug lima ka laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Elisama ang anak nga lalaki ni Amihud. **54** Sa ikawalo nga adlaw, si Gamaliel ang anak nga lalaki ni Pedazur, pangulo sa kaliwat ni Manases, naghalad sa iyang sakripisyo. **55** Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. **56** Naghatag usab siya ug usa ka plato nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka sekels, nga puno sa insenso. **57** Naghatag siya ug usa ka nati nga laking baka, usa ka torong karnero, ug usa ka laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad sinunog. **58** Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. **59** Naghatag siya ug duha ka laking baka, lima ka torong karnero, lima ka laking kanding, ug lima ka laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Gamaliel ang anak nga lalaki ni Pedazur. **60** Sa ikasiyam nga adlaw, si Abidan ang anak nga lalaki ni Gideoni, pangulo sa kaliwat ni Benjamin, naghalad sa iyang sakripisyo. **61** Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. **62** Naghatag usab siya ug usa ka plato

nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka sekels,
nga puno sa insenso. **63** Naghatag siya ug usa ka nati nga
laking baka, usa ka torong karnero, ug usa ka laking karnero
nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad
sinunog. **64** Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon
nga halad sa sala. **65** Naghatag siya ug duha ka laking baka,
lima ka torong karnero, lima ka laking kanding, ug lima ka
laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga
sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo
ni Abidan ang anak nga lalaki ni Gideoni. **66** Sa ikanapulo nga
adlaw, si Ahiezer ang anak nga lalaki ni Amisadai, pangulo sa
mga kaliwat ni Dan, naghalad sa iyang sakripisyo. **67** Ang
iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata nga
adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan
nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa
timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga
butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang
sa halad nga trigo. **68** Naghatag usab siya ug usa ka plato
nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka sekels,
nga puno sa insenso. **69** Naghatag siya ug usa ka nati nga
laking baka, usa ka torong karnero, ug usa ka laking karnero
nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad
sinunog. **70** Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon
nga halad sa sala. **71** Naghatag siya ug duha ka laking baka,
lima ka torong karnero, lima ka laking kanding, ug lima ka
laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga
sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo
ni Ahiezer ang anak nga lalaki ni Amisadai. **72** Sa ikanapulo
ug usa nga adlaw, si Pagiel ang anak nga lalaki ni Ocran,
pangulo sa kaliwat ni Aser, naghalad sa iyang sakripisyo. **73**
Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata nga
adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan
nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa
timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga
butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang
sa halad nga trigo. **74** Naghatag usab siya ug usa ka plato
nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka sekels,
nga puno sa insenso. **75** Naghatag siya ug usa ka nati nga
laking baka, usa ka torong karnero, ug usa ka laking karnero
nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad
sinunog. **76** Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon
nga halad sa sala. **77** Naghatag siya ug duha ka laking baka,
lima ka torong karnero, lima ka laking kanding, ug lima ka
laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga
sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo
ni Pagiel ang anak nga lalaki ni Ocran. **78** Sa ikanapulo ug
duha nga adlaw, si Ahira ang anak nga lalaki ni Enan, pangulo
sa kaliwat ni Naftali, naghalad sa iyang sakripisyo. **79** Ang
iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata nga
adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan
nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi
sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka
butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang
sa halad nga trigo. **80** Naghatag usab siya ug usa ka plato
nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka sekels,
nga puno sa insenso. **81** Naghatag siya ug usa ka nati nga
laking baka, usa ka torong karnero, ug usa ka laking karnero
nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad
sinunog. **82** Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon
nga halad sa sala. **83** Naghatag siya ug duha ka laking baka,
lima ka torong karnero, lima ka laking kanding, ug lima ka
laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon
nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang
sakripisyo ni Ahira ang anak nga lalaki ni Enan. **84** Gigahin
kining tanan sa mga pangulo sa Israel sa adlaw nga gidihogan
ni Moises ang halaran. Gigahin nila ang napulo ug duha ka
bandihado nga plata, napulo ug duha ka mga panaksan nga
plata, ug napulo ug duha ka plato nga bulawan. **85** Ang matag
bandihado nga plata adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug
ang matag panaksan adunay gibug-aton nga 70 ka sekels.
Ang tanang sudlanan nga plata adunay gibug-aton nga 2, 400
ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan.
86 Ang matag usa sa napulo ug duha ka plato nga bulawan,
puno sa insenso, nga adunay napulo ka sekels ang gibug-
aton. Ang tanang plato nga bulawan adunay gibug-aton nga
120 ka sekels. **87** Gigahin niya ang tanan nga mga mananap
alang sa halad sinunog, napulo ug duha ka mga laking baka,
napulo ug duha ka mga torong karnero, ug napulo ug duha ka
mga nating karnero nga laki nga usa ka tuig ang kagulangon.
Gihatag nila ang ilang halad nga trigo. Naghatag sila ug napulo
ug duha ka laking kanding ingon nga halad sa sala. **88** Gikan
sa tanan nilang kabakahan, mihatag sila ug 24 ka torong
baka, 60 ka mga torong karnero, 60 ka mga laking kanding,
ug 60 ka mga nating karnero nga laki nga usa ka tuig ang
kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait.
Alang kini sa paghalad sa halaran human kini nadihogan. **89**
Sa dihang misulod si Moises sa tolda nga tagboanan aron
makigsulti kang Yahweh, nadungog niya ang tingog ni Yahweh
nga nakigsulti kaniya. Nakigsulti si Yahweh kaniya gikan sa
ibabaw sa tabon sa sudlanan sa kasabotan, gikan sa taliwala
sa duha ka kerubin. Nagsulti siya ngadto kaniya.

8 Nakigsulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, **2** "Sultihi
si Aaron. Ingna siya, 'Ang pito ka lampara kinahanglan
maghatag ug kahayag sa atubangan sa tungtonganan ug
lampara sa dihang pasigahon nimo kini.'" **3** Gibuhat kini ni
Aaron. Gisindihan niya ang mga lampara diha sa tungtonganan
sa lampara aron magdan-ag sa atubangan niini, sumala sa
gimando ni Yahweh kang Moises. **4** Ang tungtonganan sa
lampara gibuhat sa ingon niini nga paagi ug gipakita ni Yahweh
kang Moises ang sumbanan niini. Kinahanglan hinimo kini
sa bulawan gikan sa sukaranan niini hangtod sa taas, nga
adunay hinulma nga kupa nga daw nagapamukad. **5** Misulti
pag-usab si Yahweh kang Moises. Miingon siya, **6** "Kuhaa
ang mga Levita gikan sa katawhan sa Israel ug hinloi sila. **7**
Buhata kini kanila aron sa paghinlo kanila: Pisikpisiki sila ug
tubig sa paghinlo kanila. Pakiskisi kanila ang tibuok nilang
lawas, palabha sa ilang mga bisti, ug sa ingon niini nga
paagi mahinloan ang ilang kaugalingon. **8** Unya pakuhaa
sila ug nating baka ug halad nga trigo nga lunlon harina nga
gisagolan ug lana. Pakuhaa sila pag-usab ug lain pang nating
baka ingon nga halad sa sala. **9** Dad-a ang mga Levita sa
atubangan sa tolda nga tagboanan, ug tigoma ang tibuok
katilingban sa katawhan sa Israel. **10** Dad-a ang mga Levita sa
akong atubangan, O Yahweh. Kinahanglan nga ang katawhan
sa Israel mopandong sa ilang mga kamot ngadto sa mga
Levita. **11** Kinahanglan nga ihalad ni Aaron ang mga Levita sa
atubangan ni Yahweh, ingon nga halad nga binayaw gikan
sa katawhan sa Israel. Kinahanglan buhaton niya kini aron
nga ang mga Levita mag-alagad kanako. **12** Kinahanglan
ipandong sa mga Levita ang ilang mga kamot sa ulo sa mga
baka. Kinahanglan maghalad kamo ug usa ka baka ingon nga
halad sa sala ug laing baka ingon nga halad sinunog alang
kanako, aron sa paghinlo sa mga Levita. **13** Dad-a ang mga
Levita sa atubangan ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki,

ug ipataas sila ingon nga halad nga binayaw alang kanako.
14 Sa ingon niini nga paagi kinahanglan ilain nimo ang mga
Levita gikan sa katawhan sa Israel. Akoa ang mga Levita.
15 Human niana, kinahanglan nga mosulod ang mga Levita
aron mag-alagad didto sa tolda nga tagboanan. Kinahanglan
hinloan nimo sila. Kinahanglan ihalad nimo sila ingon nga
halad nga binayaw. **16** Buhata kini, tungod kay silang tanan
akoa gikan sa katawhan sa Israel. Pulihan nila ang matag
batang lalaki nga moabli sa tagoangkan, ang kamagulangang
anak sa tanang kaliwat sa Israel. Gikuha ko ang mga Levita
alang sa akong kaugalingon. **17** Akoa ang tanan nga mga
kamagulangang anak gikan sa katawhan sa Israel, sa mga
tawo ug sa mga mananap. Sa adlaw nga gikuha ko ang
kinabuhi sa tanang kamagulangang anak didto sa yuta sa
Ehipto, gilain ko sila alang sa akong kaugalingon. **18** Gikuha
ko ang mga Levita gikan sa katawhan sa Israel imbis nga ang
tanang kamagulangang anak. **19** Gitagana ko ang mga Levita
ingon nga gasa alang kang Aaron ug sa iyang mga anak nga
lalaki. Gikuha ko sila gikan sa katawhan sa Israel aron sa
pagbuhat sa buluhaton sa katawhan sa Israel didto sa tolda
nga tagboanan. Gitagana ko sila alang sa kapasayloan sa
katawhan sa Israel aron nga walay balatian nga mohampak
sa katawhan kung moduol sila sa balaang dapit." **20** Si
Moises, si Aaron ug ang tibuok katilingban sa katawhan sa
Israel nagbuhat niini uban sa mga Levita. Gibuhat nila ang
tanan nga gimando ni Yahweh kang Moises mahitungod sa
mga Levita. Gibuhat kini sa katawhan sa Israel uban kanila.
21 Gihinloan sa mga Levita ang ilang mga kaugalingon ug
gilabhan ang ilang mga bisti, ug gidala sila ni Aaron ingon nga
halad nga binayaw alang kang Yahweh ug naghimo siya ug
kapasayloan alang kanila aron mahinloan sila. **22** Human
niana, nanulod ang mga Levita sa tolda nga tagboanan aron
sa pagbuhat sa ilang buluhaton sa atubangan ni Aaron ug
sa mga anak nga lalaki ni Aaron. Sumala kini sa gimando
ni Yahweh kang Moises mahitungod sa mga Levita. Gitagad
nila ang tanang Levita sa ingon niini nga paagi. **23** Nakigsulti
pag-usab si Yahweh kang Moises. Miingon siya, **24** "Kining
tanan alang sa mga Levita nga nagpanuigon ug 25 ka tuig ug
pataas. Kinahanglan moapil sila sa pundok nga moalagad
sa tolda nga tagboanan. **25** Kinahanglan moundang sila sa
pag-alagad sa ingon niini nga paagi sa pangidaron nga 50
ka tuig. Sa ingon niana nga pangidaron kinahanglan nga dili
na gayod sila mag-alagad. **26** Mahimo sila nga motabang
sa ilang mga igsoong lalaki nga nagbuhat sa buluhaton sa
tolda nga tagboanan, apan kinahanglan nga dili na gayod sila
mag-alagad pa. Kinahanglan dumalahan nimo ang mga Levita
niining tanang mga butanga."

9 Nakigsulti si Yahweh kang Moises didto sa kamingawan
sa Sinai, sa unang bulan sa ikaduhang tuig gikan sa
paggawas nila sa kayutaan sa Ehipto. Miingon siya, **2** "Tugoti
ang katawhan sa Israel nga isaulog ang Pagsaylo sa tukmang
panahon sa tuig. **3** Sa ikanapulo ug upat nga adlaw niining
bulana, sa pagkagabii, kinahanglang isaulog ang Pagsaylo sa
tukmang panahon sa tuig. Kinahanglan nga tumanon nimo
kini, sunda ang tanang sulundon, ug tumana ang tanang
balaod nga may kalabotan niini." **4** Busa, gisultihan ni Moises
ang katawhan sa Israel nga kinahanglan nilang isaulog ang
Kapistahan sa Pagsaylo. **5** Busa gisaulog nila ang Pagsaylo
sa unang bulan, sa ikanapulo ug upat nga adlaw sa bulan, sa
pagkagabii, didto sa kamingawan sa Sinai. Ang katawhan sa
Israel mituman sa tanan nga gimando ni Yahweh kang Moises
nga buhaton. **6** Adunay pipila ka mga lalaki nga nahugaw
tungod sa patay nga lawas sa tawo. Dili sila makahimo sa
pagsaulog sa Pagsaylo nianang adlawa. Miduol sila kang
Moises ug kang Aaron nianang maong adlawa. **7** Kadto nga
mga tawo miingon kang Moises, "Hugaw kami tungod sa
patay nga lawas sa tawo. Nganong inyo kaming pugngan nga
mohalad ug sakripisyo kang Yahweh sa tukmang panahon sa
tuig uban sa katawhan sa Israel?" **8** Miingon si Moises kanila,
"Hulat kanako kay akong paminawon kung unsay ikasulti ni
Yahweh mahitungod kaninyo." **9** Nakigsulti si Yahweh kang
Moises. Miingon siya, **10** "Sultihi ang katawhan sa Israel.
Ingna, 'Kung bisan kinsa kaninyo o sa inyong kaliwatan ang
nahugaw tungod sa patay nga lawas, o kung anaa sa taas
nga panaw, magsaulog gihapon siya sa Pagsaylo alang kang
Yahweh.' **11** Kinahanglan nilang isaulog ang Pagsaylo sa
ikaduhang bulan sa gabii sa ikanapulo ug upat nga adlaw.
Kinahanglan kaonon nila kini uban sa tinapay nga walay
igpapatubo ug sa pait nga mga herbal. **12** Kinahanglan nga
walay mabilin niini hangtod sa pagkabuntag, o balion bisan
ang bukog niini. Kinahanglan nilang subayon ang tanang
sulundon alang sa Pagsaylo. **13** Apan kung si bisan kinsa
nga hinlo ug wala nagpanaw, apan napakyas sa pagsaulog
sa Pagsaylo, kanang tawhana kinahanglan ipahilayo sa
iyang katawhan tungod kay wala siya naghalad ug sakripisyo
nga gikinahanglan ni Yahweh sa tukmang panahon sa tuig.
Kinahanglan pas-anon nianang tawhana ang iyang sala.
14 Kung adunay langyaw nga nagpuyo diha kaninyo ug
buot magsaulog sa Pagsaylo aron sa pagpasidungog kang
Yahweh, kinahanglan niyang subayon ang mga kamandoan sa
Pagsaylo, ug tumanon ang mga balaod niini. Kinahanglan
nga aduna kamoy samang balaod alang sa mga langyaw
ug alang sa tanang nahimugso sa yuta." **15** Sa adlaw nga
natukod na ang tabernakulo, ang panganod mitabon sa
tabernakulo, ang tolda sa kasabotan. Sa pagkagabii ang
panganod anaa ibabaw sa tabernakulo. Sama kini sa kalayo
hangtod sa pagkabuntag. **16** Nagpadayon kini nga ingon
niana. Ang panganod mitabon sa tabernakulo ug nahisama sa
kalayo sa pagkagabii. **17** Sa dihang mopataas ang panganod
ibabaw sa tolda, ang katawhan sa Israel mangandam sa ilang
pagpanglakaw. Kung ang panganod mohunong, ang mga
tawo magkampo. **18** Sa mando ni Yahweh, manglakaw ang
katawhan sa Israel, ug sa iyang pagmando, magkampo sila.
Samtang ang panganod mohunong ibabaw sa tabernakulo,
magpabilin sila sa ilang kampo. **19** Kung ang panganod
magpabilin ibabaw sa tabernakulo sa daghang mga adlaw, ang
katawhan sa Israel motuman sa mga pagmando ni Yahweh
ug dili molakaw. **20** Usahay ang panganod magpabilin sa
tabernakulo sa pipila ka mga adlaw. Sa ingon niana, motuman
sila sa mando ni Yahweh—magbuhat sila ug kampo ug unya
molakaw sa iyang mando. **21** Usahay ang panganod anaa sa
kampo gikan sa kagabhion hangtod sa kabuntagon. Kung ang
panganod mopataas sa panahon sa kabuntagon, manglakaw
sila. Kung magpadayon kini sa usa ka adlaw ug sa usa ka
gabii, molakaw lamang sila kung ang panganod mopataas.
22 Kung ang panganod magpabilin sa tabernakulo sa duha
ka adlaw, sa usa ka bulan, o usa ka tuig, hangtod nga
magpabilin kini didto, ang katawhan sa Israel magpabilin
sa ilang kampo ug dili molakaw. Apan kung ang panganod
mopataas, manglakaw sila. **23** Magkampo sila ubos sa mando
ni Yahweh, ug molakaw sa iyang pagmando. Cituman nila ang
mando nga gihatag ni Yahweh pinaagi kang Moises.

10 Misulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, **2** "Pagbuhat ug duha ka trumpeta nga plata. Masoha ang plata aron paghimo niini. Kinahanglan nga gamiton nimo ang mga trumpeta aron sa pagtigom sa katilingban ug aron sa pagpahibalo sa katilingban nga ibalhin ang ilang mga kampo. **3** Kinahanglan ipatingog sa mga pari ang mga trumpeta aron pagtigom sa katilingban diha sa imong atubangan sa ganghaan sa tolda nga tagboanan. **4** Kung usa lamang ka trumpeta ang patingogon sa mga pari, unya ang mga pangulo, ang nangulo sa matag banay sa Israel, kinahanglang magtigom diha kanimo. **5** Kung magpatingog kamo sa makusog nga pagpasidaan, ang mga kampo nga anaa sa sidlakang bahin magsugod sa ilang lakaw. **6** Kung magpatingog kamo sa makusog nga pagpasidaan sa ikaduhang higayon, ang mga kampo sa habagatang bahin kinahanglan magsugod sa ilang lakaw. Kinahanglan magpatingog sila sa makusog nga pagpasidaan alang sa ilang pagpanglakaw. **7** Kung magtigom ang tibuok katilingban, patingoga ang mga trumpeta, apan dili lamang kusog. **8** Ang mga anak ni Aaron, nga mga pari, kinahanglan maoy magpatingog sa mga trumpeta. Mao kini kanunay ang sulundon alang kanimo sa tibuok henerasyon sa imong katawhan. **9** Kung makiggubat ka batok sa mga kaaway nga nagdaogdaog kanimo diha sa inyong yuta, kinahanglan nimong ipatingog ang tingog sa pagpasidaan gamit ang mga trumpeta. Ako, si Yahweh nga imong Dios, maghinumdom kanimo ug molawas kanimo gikan sa imong mga kaaway. **10** Sa panahon usab sa pagsaulog sa inyong naandang mga kapistahan ug sa mga pagsugod sa bulan, kinahanglan nimong patingogon ang mga trumpeta aron sa pagpasidungog sa inyong halad sinunog ug ngadto sa mga halad sakripisyo alang sa inyong pakigdait. Kini maoy magpahinumdom kaninyo mahitungod kanako, nga inyong Dios. Ako si Yahweh nga inyong Dios."
11 Sa ikaduhang tuig, sa ikaduhang bulan, sa ika-20 nga adlaw sa bulan, ang panganod mipataas sa tabernakulo sa kasabotan. **12** Ang katawhan sa Israel nagpadayon sa ilang lakaw gikan sa kamingawan sa Sinai. Ang panganod mihunong sa kamingawan sa Paran. **13** Mao kadto ang ilang unang pagpanglakaw, subay sa mando ni Yahweh nga gihatag pinaagi kang Moises. **14** Ang kampo ilalom sa bandira sa mga kaliwatan ni Juda maoy nag-una, nanglakaw uban sa ilang kaugalingon kasundalohan. Si Nason ang anak nga lalaki ni Aminadab maoy naggiya sa mga sundalo ni Juda. **15** Si Netanel ang anak nga lalaki ni Zuar maoy naggiya sa mga sundalo sa tribo sa mga kaliwatan ni Isacar. **16** Si Eliab ang anak nga lalaki ni Helon maoy naggiya sa mga sundalo sa tribo sa mga kaliwatan ni Zebulun. **17** Ang mga kaliwat ni Gerson ug Merari, maoy nag-amping sa tabernakulo, naghipos sa tabernakulo ug unya nagsugod sa ilang lakaw. **18** Sunod nga nanglakaw mao ang mga sundalo ilalom sa bandira sa kampo ni Reuben. Si Elizur ang anak nga lalaki ni Sedeur maoy naggiya sa mga sundalo ni Reuben. **19** Si Selumiel ang anak nga lalaki ni Zurisadai maoy naggiya sa tribo sa mga kaliwat ni Simeon. **20** Si Elisaf ang anak nga lalaki ni Deuel maoy naggiya sa mga sundalo sa tribo sa mga kaliwat ni Gad. **21** Ang mga Kohatihanon nanglakaw. Sila ang nagdala sa mga balaang gamit sa dapit nga balaan. Ang uban maoy magtukod sa tabernakulo sa dili pa moabot ang mga Kohatihanon sa sunod nga kampo. **22** Ang mga sundalo ilalom sa bandira sa mga kaliwat ni Efraim maoy sunod nga nanglakaw. Si Elisama ang anak nga lalaki ni Amihud maoy naggiya sa mga sundalo ni Efraim. **23** Si Gamaliel ang anak nga lalaki ni Pedazur maoy naggiya sa mga sundalo sa tribo sa mga kaliwat ni Manases. **24** Si Abidan ang anak nga lalaki ni Gideoni maoy naggiya sa mga sundalo sa tribo sa mga kaliwat ni Benjamin. **25** Ang mga sundalo nga nagkampo ilalom sa bandira sa mga kaliwat ni Dan maoy ulahing nanglakaw. Si Ahiezer ang anak nga lalaki ni Amisadai maoy naggiya sa mga sundalo ni Dan. **26** Si Pagiel ang anak nga lalaki ni Ocran maoy naggiya sa mga sundalo sa tribo sa kaliwat ni Aser. **27** Si Ahira ang anak nga lalaki ni Enan maoy naggiya sa mga sundalo sa tribo sa mga kaliwat ni Naftali. **28** Mao kini ang paagi sa pagpanglakaw sa mga kasundalohan sa katawhan sa Israel. **29** Nakigsulti si Moises kang Hobab nga anak nga lalaki ni Reuel nga usa ka Midianhon. Si Reuel mao ang amahan sa asawa ni Moises. Nakigsulti si Moises kang Hobab ug miingon, "Moadto kami sa dapit nga gihulagway ni Yahweh kanamo. Si Yahweh miingon, 'Ihatag ko kini kaninyo.' Kuyog kanamo ug buhaton namo kanimo ang maayo. Gisaad ni Yahweh nga mobuhat ug maayo alang sa Israel." **30** Apan miingon si Hobab kang Moises, "Dili ako mokuyog kaninyo. Moadto ako sa akong kaugalingong yuta ug sa akong kaugalingong katawhan." **31** Unya si Moises mitubag, "Palihog ayaw kami biyai. Nasayod ka kung unsaon pagkampo sa kamingawan. Kinahanglan nga bantayan mo kami. **32** Kung mokuyog ka kanamo, buhaton namo kanimo ang maayo sama sa gibuhat ni Yahweh kanamo." **33** Gikan sa bukid ni Yahweh naglakaw sila sulod sa tulo ka adlaw. Ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh nag-una kanila sulod nianang tulo ka adlaw aron sa pagpangita ug dapit nga ilang kapahulayan. **34** Ang panganod ni Yahweh anaa sa ilang ibabaw sa panahon sa adlaw samtang naglakaw sila. **35** Sa dihang maglakaw ang sudlanan sa kasabotan, moingon si Moises, "Bangon, O Yahweh. Patibulaaga ang imong mga kaaway. Himoa nga kadtong nagdumot kanimo mokalagiw palayo kanimo." **36** Sa dihang ang sudlanan sa kasabotan mohunong, si Moises moingon, "O Yahweh, balik ngadto sa napulo ka liboan ka mga Israel."

11 Karon nagbagulbol ang mga tawo mahitungod sa ilang mga kalisdanan samtang naminaw si Yahweh. Nadungog ni Yahweh ang mga tawo ug nasuko. Ang kalayo nga gikan kang Yahweh misunog kanila ug milamoy sa pipila ka mga kampo nga anaa sa tumoy. **2** Unya mitawag ang mga tawo kang Moises, busa nag-ampo si Moises kang Yahweh, ug ang kalayo napalong. **3** Kadto nga dapit ginganlan ug Tabera, tungod kay ang kalayo ni Yahweh misilaob man sa ilang taliwala. **4** Pipila ka mga langyaw ang nagsugod sa pagkampo uban sa kaliwatan sa Israel. Nagtinguha sila ug maayong kalan-on aron kaonon. Unya ang katawhan sa Israel nanagpanghilak ug miingon, "Kinsay makahatag kanamo ug karne aron kaonon? **5** Nahinumdoman namo ang isda nga gawasnon namong ginakaon didto sa Ehipto, ang mga pipino, mga melon, mga sibuyas, ang mga bombay, ug ang mga ahos. **6** Karon nawala na ang among gana sa pagkaon, tungod kay kining mana na lamang ang kanunay namong makita." **7** Ang mana sama sa koriander nga liso. Sama kini sa bdelio. **8** Manglakaw ang mga tawo ug mangtigom niini. Galingon nila kini, lubokon sa lusong, lutoon kini sa mga kolon ug himoon kining tinapay. Ang lasa niini sama sa preskong lana sa olibo. **9** Sa dihang ang yamog mangatagak sa kampo sa kagabhion, mangahulog usab ang mana. **10** Nadungog ni Moises ang pagdangoyngoy sa mga tawo diha sa ilang mga pamilya, ug ang mga kalalakin-an anaa sa ganghaan sa iyang tolda. Nasuko pag-ayo si Yahweh, ug sa panan-aw ni Moises sayop ang ilang pagbagulbol. **11** Miingon si Moises kang Yahweh, "Nganong dili man maayo ang imong pagtagad

sa imong sulugoon? Nganong wala ka mahimuot kanako?
Gipapas-an mo kanako ang mga kabug-aton niining tanang
katawhan? **12** Ako ba diay ang nanamkon niining tanang
katawhan? Gianak ko ba sila nga kinahanglan kang moingon
kanako, 'Dad-a sila duol sa imong dughan sama sa amahan
nga nagkugos sa iyang gamay nga bata?' Kinahanglan ko
ba silang dad-on paingon sa yuta nga imong gipanumpa sa
ilang mga katigulangan nga ihatag kanila? **13** Diin man ako
makakita ug karne aron ihatag niining tanang katawhan?
Nanagpanghilak sila sa akong atubangan ug miingon, 'Hatagi
kami ug karne aron among kan-on.' **14** Dili nako kaya nga
pas-anon kining tanang katawhan nga mag-inusara. Sobra
ra sila alang kanako. **15** Sanglit gitagad mo ako sa ingon
niining paagiha, patya na lamang ako karon, kung maluoy ka
kanako, ug kuhaa ang akong mga kalisdanan." **16** Miingon si
Yahweh kang Moises, "Dad-a nganhi kanako ang 70 ka mga
kadagkoan sa Israel. Siguroha nga sila mga kadagkoan ug
mga pangulo sa katawhan. Dad-a sila ngadto sa tolda nga
tagboanan aron motindog didto uban kanimo. **17** Mokanaog
ako ug magkigsulti ako kanimo didto. Kuhaon ko ang pipila ka
mga Espiritu nga anaa kanimo ug ibutang kini ngadto kanila.
Pagapas-anon nila ang kabug-aton sa mga tawo uban kanimo.
Dili mo na kini pas-anon nga mag-inusara. **18** Ingna ang
katawhan, 'Andama ang inyong mga kaugalingon alang ugma
ug makakaon gayod kamo ug karne, tungod kay mihilak kamo
ug nadungog kamo ni Yahweh. Miingon kamo, "Kinsa ang
makahatag kanamo ug karne aron among kan-on? Maayo pa
alang kanamo nga didto kami sa Ehipto." Busa hatagan kamo
ni Yahweh ug karne ug kaonon ninyo kini. **19** Dili lamang
kamo mokaon ug karne sulod sa usa ka adlaw, sa duha ka
adlaw, sa lima ka adlaw, sa napulo ka adlaw o sa 20 ka
adlaw, **20** apan mokaon kamo ug karne sulod sa tibuok bulan
hangtod nga manggawas na kini sa inyong mga ilong. Lud-on
kamo niini tungod kay gisalikway man ninyo si Yahweh, nga
anaa kaninyo. Nanaghilak kamo sa iyang atubangan. Miingon
kamo, "Nganong mibiya kita sa Ehipto?"" **21** Unya miingon si
Moises, "Uban kanako ang 600, 000 ka mga tawo, ug miingon
ka, 'Hatagan ko sila ug karne aron ilang kaonon sulod sa
tibuok bulan.' **22** Mangayam ba kami ug panon sa kahayopan
aron matagbaw sila? Pamukoton ba namo ang tanang isda
sa dagat aron matagbaw sila?" **23** Miingon si Yahweh kang
Moises, "Mubo ba ang akong kamot? Karon makita mo kung
tinuod ba o dili ang akong pulong." **24** Migawas si Moises ug
giingnan ang mga tawo sa mga pulong ni Yahweh. Gitigom
niya ang 70 ka mga kadagkoan ug gipahimutang sila palibot
sa tolda. **25** Mikanaog si Yahweh sa panganod ug misulti kang
Moises. Gikuha ni Yahweh ang pipila ka mga Espiritu nga
anaa kang Moises ug gibutang kini sa 70 ka mga kadagkoan.
Sa dihang ang Espiritu napahiluna kanila, nanagna sila, apan
niadto lamang nga higayon ug wala na mausab. **26** Duha
ka tawo ang nagpabilin sa kampo, nga ginganlan ug Eldad
ug Medad. Ang Espiritu anaa usab kanila. Ang ilang mga
ngalan nahisulat sa listahan, apan wala sila migawas sa tolda.
Hinuon, nanagna sila sa kampo. **27** Usa ka batan-ong lalaki
ang midagan paingon kang Moises ug miingon, "Si Eldab
ug Medad nanagna didto sa kampo." **28** Si Josue ang anak
nga lalaki ni Nun, ang alalay ni Moises, usa sa iyang pinili
nga tawo, miingon kang Moises, "Akong agalong Moises,
pahunonga sila." **29** Miingon si Moises kaniya, "Nangabugho
ka ba alang kanako? Gitinguha ko nga ang tanang katawhan ni
Yahweh mga propeta ug aron ibutang niya ang iyang Espiritu
sa ilang tanan!" **30** Unya si Moises ug ang mga kadagkoan sa
Israel mibalik sa kampo. **31** Unya miabot ang hangin nga
gikan kang Yahweh ug nagdala ug buntog gikan sa dagat.
Nangahulog kini duol sa kampo, mga usa ka adlaw nga
pagpanaw sa usa ka bahin ug usa ka adlaw nga pagpanaw
sa laing bahin. Ang buntog nakapalibot sa kampo nga mga
duha ka kyubits ang kahabogon gikan sa yuta. **32** Nagkapuliki
ang mga tawo sa pagpanguha sa buntog tibuok adlaw, tibuok
gabii, ug pagkasunod adlaw. Walay nagkuha ug minus napulo
ka homers sa buntog. Gipangbahinbahin nila ang buntog sa
tibuok kampo. **33** Samtang ang karne anaa pa sa ilang baba,
samtang giusap pa nila kini, nasuko si Yahweh kanila. Giatake
niya ang katawhan sa hilabihan ka dakong balatian. **34** Kadto
nga dapit ginganlan ug Kibrot Hataava, tungod kay didto nila
gilubong ang mga tawo nga nagtinguha ug karne. **35** Gikan
sa Kibrot Hataava ang katawhan nanglakaw padulong sa
Hazerot, diin didto sila nagpabilin.

12 Unya si Miriam ug si Aaron misulti batok kang Moises
tungod sa Cuhitihanon nga babaye nga iyang giminyoan.
2 Miingon sila, "Nakigsulti lang ba si Yahweh kang Moises?
Wala ba usab siya nakigsulti kanato?" Karon nadungog ni
Yahweh ang ilang giingon. **3** Karon ang tawo nga si Moises
usa ka mapainubsanon, mapainubsanon kay kang bisan kinsa
nga anaa sa kalibotan. **4** Dihadiha misulti si Yahweh kang
Moises, kang Aaron, ug kang Miriam: "Gawas, kamong tulo,
ngadto sa tolda nga tagboanan." Busa ang tulo migawas.
5 Unya mikanaog si Yahweh diha sa haligi nga panganod.
Mitindog siya sa ganghaan sa tolda ug gitawag si Aaron ug si
Miriam. Silang duha mipaduol. **6** Miingon si Yahweh, "Karon
paminawa ang akong mga pulong. Sa dihang ang akong
propeta uban kaninyo, ipakita ko ang akong kaugalingon
kaniya diha sa mga panan-awon ug mosulti kaniya diha sa
mga damgo. **7** Ang akong sulugoon nga si Moises dili sama
niana. Matinud-anon siya sa tibuok nakong panimalay. **8** Ako
mismo nagkigsulti kang Moises, dili sa mga panan-awon o
mga tigmo. Nakita niya ang akong hulagway. Busa nganong
wala kamo mahadlok sa pagsulti ug batok sa akong sulugoon,
batok kang Moises?" **9** Ang kasuko ni Yahweh misilaob batok
kanila, ug unya mibiya siya kanila. **10** Ang panganod mipataas
sa tolda, ug si Miriam sa kalit gitakboyan ug sangla—niputi siya
sama sa nyibe. Sa dihang milingi si Aaron kang Miriam, nakita
niya nga kini nahimong sanglahon. **11** Si Aaron miingon kang
Moises, "O akong agalon, palihog ayaw kupti kining sala batok
kanamo. Nagsulti kami ug buangbuang, ug nakasala kami. **12**
Palihog ayaw itugot nga mamahimo siyang sama sa patay nga
bag-ong anak nga ang unod halos gilamoy sa dihang migula
kini gikan sa tagoangkan sa inahan." **13** Busa nagpakitabang
si Moises kang Yahweh. Miingon siya, "Palihog ayoha siya, O
Dios, palihog." **14** Miingon si Yahweh kang Moises, "Kung
giluwaan sa iyang amahan ang iyang nawong, maulawan siya
sulod sa pito ka adlaw. Ipagawas siya sa kampo sulod sa pito
ka adlaw. Human niana dad-a siya sa sulod pag-usab." **15**
Busa gibutang si Miriam gawas sa kampo sulod sa pito ka
adlaw. Ang katawhan wala nanglakaw hangtod nga nakabalik
siya sa kampo. **16** Human niana, ang katawhan nanglakaw
gikan sa Hazerot ug mikampo sa kamingawan sa Paran.

13 Unya nakigsulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, **2**
"Ipadala ang pipila ka mga kalalakin-an aron sa pagsusi
sa yuta sa Canaan, diin akong gihatag sa katawhan sa Israel.
Pagpadala ug tawo sa matag tribo sa ilang katigulangan. Ang
matag usa ka tawo kinahanglan mangulo taliwala kanila."
3 Gipadala sila ni Moises gikan sa kamingawan sa Paran,

aron nga motuman sila sa sugo ni Yahweh. Silang tanan mga
pangulo sa mga katawhan sa Israel. **4** Mao kini ang ilang
mga ngalan: gikan sa tribo ni Ruben, Shammua ang anak nga
lalaki ni Zaccur; **5** gikan sa tribo ni Simeon, Shafat ang anak
nga lalaki ni Hori; **6** gikan sa tribo ni Juda, si Caleb ang anak
nga lalaki ni Jefunneh; **7** gikan sa tribo ni Isacar, si Igal ang
anak nga lalaki ni Jose; **8** gikan sa tribo ni Efraim si Hosea
ang anak nga lalaki ni Nun; **9** gikan sa tribo ni Benjamin, si
Palti ang anak nga lalaki ni Rafu; **10** gikan sa tribo ni Zebulun,
si Gaddiel ang anak nga lalaki ni Sodi; **11** gikan sa tribo ni
Jose (mao kana ang pagkasulti, gikan sa tribo ni Manases), si
Gaddi ang anak nga lalaki ni Susi; **12** gikan sa tribo ni Dan, si
Ammiel ang anak nga lalaki ni Gemalli; **13** gikan sa tribo ni
Aser, si Sethur ang anak nga lalaki ni Michael; **14** gikan sa
tribo ni Naftali, mao si Nahbi ang anak nga lalaki ni Vofsi; **15**
gikan sa tribo ni Gad, si Geuel ang anak nga lalaki ni Machi.
16 Mao kini ang mga ngalan sa mga kalalakin-an kansang
gipadala ni Moises sa pagsusi sa yuta. Gipatawag ni Moises
si Hosea ang anak nga lalaki ni Nun pinaagi sa ngalan ni
Josue. **17** Gipadala sila ni Moises aron sa pagsusi sa yuta sa
canaan. Siya miingon ngadto kanila, "Paduol kamo sa Negev
ug saka kamo ngadto sa mga bukid. **18** Susiha ang yuta aron
makita kung unsa ang sama niini. Panid-i ang mga tawo nga
nanimuyo didto, kung sila ba mga kusgan o mga huyang, kung
sila gamay ba o daghan. **19** Tan-awa kung unsa sama ang
yuta kung asa sila nanimuyo. Kini ba maayo o dili maayo?
Unsa ang mga siyudad nga anaa didto? Kung sama ba sila
sa kampo, o lig-on ba nga mga siyudad? **20** Tan-awa kung
sama sa unsa ang yuta kung maayo ba kini nga katuboan
ug pananom o dili, ug kung aduna bay kahoy didto o wala.
Pagmaisugon ug pagdala balik ug panag-ingnan sa yuta."
Karon ang panahon sa unang pagpamupo sa mga hinog nga
ubas. **21** Busa ang mga kalalakin-an nanungas ngadto sa yuta
gikan sa kamingawan sa Sin ngadto sa Rehob, duol sa Lebo
sa Hamat. **22** Nagsaka sila sa Negev ug nakaabot sa Hebron.
Si Ahiman, Sheshai, ug Talmai, kaliwat gikan sa banay ni
Anak, anaa didto. Karon natukod ang Hebron mitukod sa pito
ka tuig sa wala pa ang Zoan sa Ehipto. **23** Sa dihang nakaabot
na sila sa walog sa Escol, Nagputol sila ug sanga lakip ang
usa ka pungpong sa ubas. Gidala nila kini gibutangan nila ug
kahoy sa taliwala sa duha sa ilang grupo. Nagdala usab sila
ug granada ug mga igos. **24** Kana nga dapit ginganlan ug
walog sa Eschol, tungod sa pungpong sa ubas nga giputol
sa katawhan sa Israel didto. **25** Human sa 40 ka adlaw,
mibalik sila gikan sa pagsusi sa yuta. **26** Miabot sila balik
kang Moises, Aaron, ug ngadto sa tanan nga lumulopyo nga
katawhan sa Israel didto sa kamingawan sa Paran, didto sa
Kadesh. Nagdala sila pagbalik ug mga sugilanon ngadto kanila
ug ngadto sa tanan nga lumulopyo, ug gipakita kanila ang mga
abot gikan sa yuta. **27** Misulti sila kang Moises, "Nakaabot
kami sa yuta nga imong gipaadtoan kanamo. Labihan ang
pag-agas sa gatas ug dugos. Kini ang pipila ka mga abot gikan
niini. **28** Apan, mga kusgan ang mga tawo nga naghimo sa
ilang pinuy-anan didto. Kinural ang mga siyudad ug labihan
kaluag. Nakita usab namo didto ang mga kaliwat ni Anak. **29**
Ang Amolikanhon nanimuyo didto sa Negev. Ang Hitihanon,
Jebusihanon, ug ang mga Amonihanon adunay mga pinuy-
anan didto sa kabungtoran nga bahin. Ang mga Canaanhon
nanimuyo sa dagat ug kilid sa tubig sa Jordan." **30** Unya
gipahilom ni Caleb ang katawhan nga anaa sa atubangan
ni Moises ug misulti, "Manaka kita ug angkonon ang yuta,
tungod kay makahimo gayod kita sa pag-ilog niini." **31** Apan
ang lain nga mga kalalakin-an nga mikuyog kaniya nag-ingon
"Dili kita makahimo sa pagsulong sa katawhan tungod kay
mga gusgan sila kaysa kanato." **32** Busa nagpakaylap sila sa
mga balita nga makapaluya sa katawhan sa Israel mahitungod
sa yuta nga ilang gisusi. Sila miingon, "Ang yuta nga among
gitan-aw mao ang yuta nga molamoy sa mga lumulopyo niini.
Ang tanan nga mga tawo didto mga tag-as kaayo. **33** Didto
nakakita kami ug mga higanti, ang mga kaliwat ni Anak, ang
mga tawo nga naggikan sa mga higanti. Sa among pagtan-aw
sama lang kami sa mga apan-apan kung itandi kanila, ug mao
usab kini kung unsa kita sa ilang panan-aw."

14 Nianang gabhiona nanghilak sa makusog ang tibuok
katilingban. **2** Gitamay sa tanang katawhan sa Israel si
Moises ug si Aaron. Miingon kanila ang tibuok katilingban,
"Maayo pag nangamatay nalang kami didto sa yuta sa Ehipto,
o dinhi sa kamingawan! **3** Nganong gidala man kami ni
Yahweh niining yutaa aron mamatay pinaagi sa espada?
Ang among mga asawa ug among gagmay nga mga bata
mahimong binihag. Dili ba mas maayo pa man alang kanato
ang pagbalik sa Ehipto?" **4** Nag-ingnanay sila sa usag-usa,
"Magpili kita ug laing pangulo, ug mamalik kita sa Ehipto." **5**
Unya si Moises ug si Aaron mihapa sa atubangan sa tanang
katawhan sa Israel nga nagkatigom. **6** Si Josue ang anak nga
lalaki ni Nun ug si Caleb ang anak nga lalaki ni Jefune, nga
pipila niadtong gipadala aron mosusi sa yuta, migisi sa ilang
mga bisti. **7** Misulti sila sa tibuok katilingban sa katawhan sa
Israel. Miingon sila, "Ang yuta nga among giadto ug gisusi
maayo kaayo nga yuta. **8** Kung mahimuot si Yahweh kanato,
dad-on niya kita niining yutaa ug ihatag kini kanato. Ang yuta
nga midagayday sa gatas ug dugos. **9** Apan ayaw pagsupil
batok kang Yahweh, ug ayaw kahadloki ang mga tawo sa yuta.
Pagalamyon nato sila sama kasayon sa pagkaon. Ang ilang
panalipod mangatangtang gikan kanila, tungod kay ubanan
kita ni Yahweh. Ayaw sila kahadloki." **10** Apan ang tanang
katawhan mibahad sa pagbato kanila aron patyon. Unya
mitungha ang himaya ni Yahweh sa tolda nga tagboanan
alang sa tanang katawhan sa Israel. **11** Miingon si Yahweh
kang Moises, "Hangtod kanus-a ba kining mga tawhana
mosalikyaw kanako? Hangtod kanus-a man sila mopakyas sa
pagsalig kanako, luyo sa tanang timailhan sa akong gahom
nga akong nahimo taliwala kanila? **12** Atakihon ko sila uban
sa hampak, isalikway ko sila, ug maghimo ako gikan sa imong
kaugalingong banay ug usa ka nasod nga mas bantogan
ug mas kusgan pa kay kanila." **13** Miingon si Moises kang
Yahweh, "Kung buhaton nimo kini, makadungog unya ang mga
Ehiptohanon mahitungod niini, tungod kay giluwas mo kining
mga tawhana gikan kanila pinaagi sa imong gahom. **14** Isulti
nila kini sa mga lumulupyo niining yutaa. Nakadungog sila nga
ikaw, O Yahweh, nag-uban niining mga tawhana, tungod kay
nakita ka nawong sa nawong. Mibarog ang imong panganod
ibabaw sa imong katawhan. Nag-una ka kanila ingon nga
haligi nga panganod sa pagkaadlaw ug usa ka haligi nga
kalayo sa kagabhion. **15** Kung patyon nimo karon kining mga
tawhana ingon nga usa lang ka tawo, ang kanasoran unya
nga nakadungog sa imong kabantogan mosulti ug moingon,
16 "Tungod kay dili madala ni Yahweh kining mga katawhan
paingon sa yuta nga iyang gisaad kanila, gipamatay nalang
niya sila sa kamingawan.' **17** Karon, gihangyo ko ikaw, gamita
ang imong dakong gahom. Kay nag-ingon ka, **18** 'Si Yahweh
dili daling masuko ug madagayaon sa pagkamatinud-anon
sa kasabotan. Pasayloon niya ang mga kalapasan ug ang
kasal-anan. Silotan niya ang sad-an sa dihang mosilot siya sa

sala sa mga kaliwatan sa ilang mga katigulangan, hangtod
sa ikatulo ug ikaupat nga kaliwatan.' **19** Naghangyo ako
kanimo, pasayloa ang sala niining mga katawhan tungod
sa pagkadako sa imong pagkamatinud-anon sa kasabotan,
sama sa kanunay nimong pagpasaylo niining mga tawhana
gikan pa sa panahon nga anaa pa sila sa Ehipto hangtod
karon." **20** Miingon si Yahweh, "Pasayloon ko sila sumala sa
imong gihangyo, **21** apan sa tinuod, samtang ako nagpuyo, ug
samtang napuno ang tibuok kalibotan sa akong himaya, **22**
kadtong tanang mga tawo nga nakakita sa akong himaya ug
mga timailhan sa gahom nga akong gibuhat didto sa Ehipto
ug sa kamingawan—gisulayan gihapon nila ako sa napulo
ka higayon ug wala sila namati sa akong tingog. **23** Busa
mosulti ako nga dili gayod sila makakita sa yuta nga akong
gisaad sa ilang mga katigulangan. Walay bisan usa kanila
nga nagsalikway kanako ang makakita niini, **24** gawas sa
akong alagad nga si Caleb, tungod kay aduna siyay lahi nga
espiritu. Hugot ang iyang pagtuman kanako; dad-on ko siya
ngadto sa yuta nga iyang giadto ug gisusi. Makapanag-iya
ang iyang kaliwatan niini. **25** (Karon ang mga Amalekanhon
ug mga Canaanhon nagpuyo didto sa walog.) Ugma balik
ug lakaw ngadto sa kamingawan pinaagi sa dalan sa Pulang
Dagat." **26** Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron.
Miingon siya, **27** "Hangtod kanus-a ako magpailob niining
daotang katilingban nga nagtamay kanako? Nadungog ko ang
pagbagulbol sa katawhan sa Israel batok kanako. **28** Ingna
sila, 'Samtang nagpuyo ako, miingon si Yahweh, 'Sumala sa
inyong gisulti nga akong nadungog, buhaton ko kini kaninyo:
29 Mangatumba ang inyong patay nga mga lawas dinhi sa
kamingawan, kamong tanan nga nagbagulbol batok kanako,
kamo nga naapil sa pag-ihap, ang tanang ihap sa katawhan
nga nagpanuigon gikan sa 20 ka tuig ug pataas. **30** Dili gayod
kamo makaadto sa yuta nga akong gisaad aron mahimo
ninyong puluy-anan, gawas lamang kang Caleb ang anak
nga lalaki ni Jefune ug kang Josue ang anak nga lalaki ni
Nun. **31** Apan ang mga gagmay nga bata nga inyong giingon
nga mahimong mga bihag, dad-on ko sila didto sa yuta.
Masinatian nila ang yuta nga inyong gisalikway! **32** Alang
kaninyo, mangatumba ang inyong mga patay nga lawas dinhi
sa kamingawan. **33** Mahimong mga magbalantay ang inyong
mga anak dinhi sa kamingawan sulod sa 40 ka tuig. Mag-antos
sila sa silot sa inyong pagkamasupilon hangtod sa kataposan
sa inyong patay nga mga lawas sa kamingawan. **34** Sama sa
gidugayon sa mga adlaw sa pagsusi ninyo sa yuta—40 ka
adlaw, pagaantoson usab ninyo ang silot sa inyong mga sala
sulod sa 40 ka tuig—usa ka tuig alang sa matag adlaw, ug unya
inyong masayran kung unsa ako ingon nga inyong kaaway.
35 Ako, si Yahweh, ang nagsulti. Buhaton ko gayod kining
tanan alang niining daotang katilingban nga nagkatigom batok
kanako. Mangapuo gayod sila, ug dinhi sila mangamatay.'" **36**
Busa ang mga lalaki nga gipadala ni Moises aron sa pagtan-
aw sa yuta nangamatay pinaagi sa hampak sa atubangan ni
Yahweh. **37** Mao kini ang mga lalaki nga mibalik ug midala sa
dili maayo nga balita mahitungod sa yuta. Gihimo niini ang
mga tawo nga magbagulbol batok kang Moises. **38** Niadtong
mga lalaki nga milakaw sa pagsusi sa yuta, si Josue lamang
nga anak ni Nun ug si Caleb nga anak ni Jefune ang nabiling
buhi. **39** Sa dihang gibalita ni Moises kini nga mga pulong
ngadto sa tanang katawhan sa Israel, nagbangotan sila pag-
ayo. **40** Mibangon sila sa sayo sa buntag ug miadto sa tumoy
sa bukid ug miingon, "Tan-awa, ania kita dinhi, ug moadto kita
sa dapit nga gisaad ni Yahweh, tungod kay nakasala kita."
41 Apan miingon si Moises, "Nganong supakon man ninyo
karon ang mando ni Yahweh? **42** Dili kamo magmalamposon.
Ayaw kamo paglakaw, tungod kay si Yahweh dili mag-uban
kaninyo aron ilikay kamo gikan sa pagkapildi batok sa inyong
mga kaaway. **43** Ang mga Amalekanhon ug mga Canaanhon
anaa didto, ug mamatay kamo pinaagi sa espada tungod kay
mitalikod kamo gikan sa pagsunod kang Yahweh. Busa dili
siya mouban kaninyo." **44** Apan nangahas gihapon sila sa
pagtungas sa bungtod; apan, bisan si Moises ni ang sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh wala mibiya sa kampo. **45** Unya
milugsong ang mga Amalekanhon, ug ang mga Canaanhon
usab nga nagpuyo niadtong mga bungtora. Gisulong nila ang
mga Israelita ug napildi sila hangtod sa Horma.

15 Unya nakigsulti si Yahweh ngadto kang Moises. Miingon
siya, **2** "Sultihi ang katawhan sa Israel ug ingna sila,
'Sa pag-adto ninyo didto sa yuta nga inyong pagapuy-an, nga
ihatag ni Yahweh kaninyo, **3** mag-amdam kamo ug halad
pinaagi sa kalayo ngadto kang Yahweh, halad nga sinunog
man o halad aron sa pagtuman sa panaad o kabubut-on nga
halad, o halad sa inyong kasaulogan, aron makahatag ug
makapahimuot nga humot alang kang Yahweh gikan sa panon
sa mga mananap o pundok sa mga mananap. **4** Kinahanglan
nga maghalad kamo ug halad nga sinunog ngadto kang
Yahweh lakip usab ang halad nga trigo nga ikanapulo nga
bahin sa epa sa labing maayo nga harina nga sagolan ug
lana nga ika 1/4 nga bahin sa usa ka hin. **5** Kinahanglan
maghalad usab kamo uban ang halad nga sinunog, o alang
sa pagsakripisyo, ika 1/4 nga bahin sa usa ka hin nga bino
alang sa halad nga ilimnon alang sa matag nating karnero. **6**
Kung maghalad kamo ug toro nga karnero, kinahanglan mag-
andam usab kamo alang sa halad nga trigo ika 2/10 nga bahin
sa usa ka epa sa labing maayo nga harina nga sagolan ug
lana nga ikatulo nga bahin sa usa ka hin. **7** Alang sa halad
nga ilimnon, kinahanglan maghalad kamo ug bino nga ikatulo
nga bahin sa usa ka hin. Maghatag kini ug kahumot alang
kang Yahweh. **8** Kung mag-andam kamo ug torong baka
ingon nga halad sinunog o ingon nga halad aron sa pagtuman
sa panaad, o ingon nga halad sa pagpakigdait ngadto kang
Yahweh, **9** unya kinahanglan maghalad kamo ug toro nga
baka uban sa halad nga trigo nga ika 3/10 nga bahin sa usa
ka epa sa labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana
nga tunga nga bahin sa usa ka hin. **10** Kinahanglan nga
maghalad kamo alang sa halad nga ilimnon nga bino nga
tunga sa bahin sa usa ka hin, ingon nga halad nga nahimo
pinaagi sa kalayo, aron makahatag ug kahumot alang kang
Yahweh. **11** Kinahanglan nga buhaton sa ingon niini nga paagi
alang sa matag toro nga baka, sa matag toro nga karnero, ug
alang sa matag laki nga mga nating karnero o nating mga
kanding. **12** Ang matag sakripisyo ug mga halad nga inyong
giandam kinahanglan nga buhaton sumala sa gihulagway
dinhi. **13** Ang tanan nga mga natawong lumad nga mga
Israelita kinahanglan nga magbuhat niini nga mga butang sa
ingon niini nga paagi, sa dihang magdala kamo ug halad nga
sinunog, aron makahatag ug humot nga makapahimuot kang
Yahweh. **14** Kung ang langyaw magpuyo uban kaninyo, o si
bisan kinsa nga magpuyo uban sa tibuok ninyo nga kaliwatan
sa katawhan, kinahanglan nga maghalad siya ug sinunog, aron
makahatag ug kahumot alang kang Yahweh. Kinahanglan nga
magbuhat siya sama sa inyong ginabuhat. **15** Kinahanglan
adunay sama lamang nga balaod alang sa katilingban ug sa
mga langyaw nga nagpuyo uban kaninyo, balaod nga walay
kataposan sa tibuok kaliwatan sa inyong katawhan. Sama

kaninyo, busa mao usab ang magpapanaw nga nagpuyo uban
kaninyo. Kinahanglan nga magbuhat siya sama sa inyong
gibuhat sa atubangan ni Yahweh. **16** Sama lamang nga balaod
ug sugo ang kinahanglan ninyo nga tumanon ug ngadto sa
langyaw nga nagpuyo uban kaninyo.'" **17** Misulti na usab si
Yahweh ngadto kang Moises. Miingon siya, **18** "Sultihi ang
katawhan sa Israel ug ingna sila, 'Sa pag-abot ninyo sa yuta
nga akong pagadad-an kaninyo, **19** sa dihang mokaon kamo
sa mga pagkaon nga abot niadtong yutaa, kinahanglan nga
maghalad kamo ug halad ug ihalad kini kanako. **20** Gikan sa
pinakauna ninyong minasa kinahanglan nga maghalad kamo
ug tinapay aron nga ibayaw kini ingon nga binayaw nga halad
gikan sa giokanan. Kinahanglan nga ibayaw ninyo kini sa ingon
niini nga paagi. **21** Kinahanglan nga ihatag ninyo kanako ang
binayaw nga halad sa tibuok nga kaliwatan sa inyong katawhan
gikan sa pinakauna ninyo nga minasa. **22** Usahay makasala
kamo nga wala tuyoa, sa dihang dili ninyo tumanon kining
tanan nga mga sugo nga gisulti ko kang Moises— **23** ang
tanang mga butang nga akong gisugo kaninyo pinaagi kang
Moises gikan niadtong unang adlaw nga gihatag ko kaninyo
ang mga sugo ug sa umaabot sa tibuok nga mga kaliwatan
sa inyong katawhan. **24** Bahin sa dili tinuyoan nga sala nga
wala mahibaloan sa mga katilingban, unya kinahanglan nga
ang tanang katilingban maghalad ug usa ka laki nga nating
baka ingon nga halad sinunog aron makahatag ug kahumot
alang kang Yahweh. Uban niini kinahanglan nga maghimo
ug halad nga trigo ug halad nga ilimnon, ingon nga mando
sa kasugoan, ug usa ka laki nga kanding ingon nga halad
alang sa sala. **25** Kinahanglan nga maghimo ug pagpapas sa
sala ang pari alang sa tanang katilingban nga katawhan sa
Israel. Mapasaylo sila tungod kay ang sala usa lamang ka
sayop. Nagdala sila sa ilang mga halad, halad nga sinunog
alang kanako. Gidala nila ang ilang halad sa sala sa akong
atubangan alang sa ilang kasaypanan. **26** Unya mapasaylo
ang tanang katilingban nga katawhan sa Israel, ug lakip na
usab ang mga langyaw nga nagpuyo uban kanila, tungod kay
ang tanang katawhan nakasala man nga dili tinuyoan. **27** Kung
makasala ang usa ka tawo nga dili tinuyoan, nan kinahanglan
nga maghalad siya ug baye nga kanding nga nagpanuigon
ug usa ka tuig ingon nga halad sa sala. **28** Kinahanglan
nga maghimo ug pagpapas sa sala ang pari atubangan ni
Yahweh alang sa usa ka tawo nga nakasala nga wala tuyoa.
Mapasaylo lamang kanang tawhana sa dihang mabuhat na
ang pagpapas sa sala. **29** Kinahanglan nga mao lamang nga
balaod alang sa usa ka tawo nga nagbuhat sa bisan unsa nga
butang nga wala tuyoa, sama lamang nga balaod alang sa
natawo nga lumad nga katawhan sa Israel ug alang sa mga
langyaw nga nagpuyo taliwala kanila. **30** Apan kansang tawo
nga nagsupak sa pagbuhat niana, natawo man siya nga lumad
o langyaw, nagpasipala kanako. Kanang tawhana kinahanglan
nga puohon gikan sa taliwala sa iyang katawhan. **31** Tungod
kay gipasipad-an niya ang akong pulong ug gilapas ang akong
kasugoan, kanang tawhana kinahanglan nga puohon gayod.
Ang iyang sala maanaa gayod kaniya.'" **32** Samtang atua sa
kamingawan ang katawhan sa Israel, nakakita sila ug usa ka
tawo nga nangahoy panahon sa adlaw nga Igpapahulay. **33**
Kadtong nakakita kaniya nagdala kaniya ngadto kang Moises,
kang Aaron, ug sa tanang katilingban. **34** Gibilanggo una
nila siya tungod kay wala pa man gipahamtang kung unsa
ang angay nga buhaton alang kaniya. **35** Unya miingon si
Yahweh ngadto kang Moises, "Kanang tawhana kinahanglan
nga patyon gayod. Kinahanglan nga batohon siya sa tanang
katilingban gawas sa kampo." **36** Busa gidala siya sa tanan
nga katilingban ngadto sa gawas sa kampo ug gibato siya
hangtod nga namatay sumala sa gisugo ni Yahweh ngadto
kang Moises. **37** Nakigsulti na usab si Yahweh ngadto kang
Moises. Miingon siya, **38** "Sultihi ang mga kaliwat ni Israel ug
sugoa sila nga magbuhat alang sa ilang mga kaugalingon ug
mga borlas nga ibitay sa mga sidsid sa ilang mga bisti, bitayi
ug pisi nga asul ang matag tumoy niini. Kinahanglan buhaton
nila kini sa tibuok kaliwatan sa ilang katawhan. **39** Mahimo
kini nga usa ka pinasahi nga pahimangno kaninyo, sa dihang
motan-aw kamo niini, ang tanan nako nga mga kasugoan, aron
makinabuhi kini aron nga dili kamo maghunahuna sa inyong
kaugalingon nga kasingkasing ug sa inyong kaugalingon nga
mga mata ug magpakahugaw sa inyong kaugalingon ngadto
niini. **40** Buhata kini aron nga mahinumdoman ninyo ug
matuman ang tanan nakong mga sugo, ug sa ingon mahimo
kamo nga balaan, gitipigan alang kanako, nga inyong Dios. **41**
Ako si Yahweh nga inyong Dios, nga nagpagawas kaninyo
gikan sa yuta sa Ehipto, aron mahimong inyong Dios. Ako si
Yahweh nga inyong Dios."

16 Karon si Kora nga anak nga lalaki ni Izhar nga anak nga
lalaki ni Kohat nga anak nga lalaki ni Levi, uban ni Datan
ug ni Abiram nga mga anak nga lalaki ni Eliab, ug si On nga
anak nga lalaki ni Pelet, nga mga kaliwat ni Ruben, nagtigom
ug pipila ka mga tawo. **2** Mibatok sila tali kang Moises,
uban sa mga tawo nga gikan sa katawhan sa Israel, 250 ka
mga pangulo sa katilingban kansang mga inila nga sakop sa
katilingban. **3** Nagtigom sila sa ilang mga kaugalingon aron sa
pagsukmat kang Moises ug kang Aaron. Miingon sila kanila,
"Sobra na kamo! Ang tibuok katilingban nga gilain, ang matag-
usa kanila, ug si Yahweh anaa kanila. Ngano nga ipataas man
ninyo ang inyong kaugalingon labaw sa uban nga katilingban
ni Yahweh?" **4** Sa pagkadungog ni Moises niana, mihapa
siya. **5** Misulti siya ngadto kang Kora ug sa tanan nga uban
kaniya, "Inigkabuntag ipaila ni Yahweh kadtong nahisakop
kaniya ug kadtong gilain alang kaniya. Ipaduol niya kanang
tawhana ngadto kaniya. Ang iyang pilion ipaduol niya sa
iyang kaugalingon. **6** Buhata kini, Kora ug sa tanan nimo nga
pundok. **7** Ugma pagdala kamo ug mga butangan sa insenso
ug butangi kini'g kalayo ug insenso atubangan ni Yahweh. Ang
tawo nga pilion ni Yahweh, kanang tawhana mailain alang
kang Yahweh. Sobra na kamo, kamo nga mga kaliwat ni Levi."
8 Miingon, pag-usab si Moises kang Kora, "Karon paminaw,
kamo nga mga kaliwat ni Levi: **9** gamay lang ba kini nga
butang alang kaninyo nga gilain kamo sa Dios sa Israel gikan
sa mga katilingban sa Israel, aron mapaduol kamo sa iyang
kaugalingon, aron sa pagbuhat sa bulohaton sa tabernakulo
ni Yahweh, ug sa pagbarog atubangan sa katilingban aron
sa pag-alagad kanila? **10** Gipaduol na niya kamo, ug ang
tanan ninyo nga mga kaliwat, mga kaliwat ni Levi, uban
kanimo, apan gusto pa usab ninyo nga mahimong pari! **11**
Mao nga ikaw ug ang tanan nimo nga pundok nagtigom
batok kang Yahweh. Busa ngano nga nagbagulbol man kamo
mahitungod kang Aaron, nga nagatuman kang Yahweh?"
12 Unya gipatawag ni Moises si Datan, ug si Abiram, ang
mga anak nga lalaki ni Eliab, apan miingon sila, "Dili kami
moanha." **13** Gamay lang ba nga butang nga gidala nimo kami
pagawas sa yuta nga nagadagayday ang gatas ug dugos,
aron nga mangamatay kami sa kamingawan? Karon gusto pa
gayod nimo nga magmando kanamo! **14** Dugang pa, wala
nimo kami gidala sa yuta nga nagadagayday ang gatas ug
dugos, o gihatagan kami ug kaumahan ug parasan ingon

nga panulondon. Karon buot ba nimo nga butahan kami sa
walay pulos nga mga saad? Dili kami moanha kanimo." **15**
Nasuko pag-ayo si Moises ug giingnan niya si Yahweh, "Ayaw
tahora ang ilang mga halad. Wala akoy gikuha bisan usa ka
asno gikan kanila, ug wala akoy gipasakitan bisan usa kanila."
16 Unya miingon si Moises ngadto kang Kora, "Ugma ikaw
ug ang tanan nimo nga kaubanan kinahanglan nga moadto
sa atubangan ni Yahweh—ikaw ug sila, ug si Aaron. **17**
Kinahanglan nga ang matag-usa kaninyo magdala ug iyang
butanganan sa insenso ug butangan kini ug insenso. Unya ang
matag tawo kinahanglan nga magdala sa iyang butanganan sa
insenso atubangan ni Yahweh, 250 ka mga butanganan sa
insenso. Ikaw ug si Aaron, usab, kinahanglan nga magdala sa
inyong matag butanganan sa insenso." **18** Busa ang matag
tawo nagdala sa iyang butanganan sa insenso, gibutangan
kini ug kalayo, gihanigan usab kini ug insenso, ug mibarog sa
pultahan sa tolda nga tigomanan uban ni Moises ug ni Aaron.
19 Gitigom ni Kora ang tanang katilingban batok kang Moises
ug kang Aaron didto sa pultahan sa tolda nga tigomanan, ug
ang himaya ni Yahweh mipakita sa tanang katilingban. **20**
Unya nakigsulti si Yahweh ngadto kang Moises ug kang Aaron:
21 "Ilain ang inyong mga kaugalingon gikan sa taliwala niining
katilingban aron nga malamoy ko dayon sila." **22** Mihapa
si Moises ug si Aaron ug miingon, "Dios, ang Dios sa mga
espiritu sa tanang katawhan, kung makasala ang usa ka tawo,
kinahanglan ba nga masuko ka sa tanang katilingban?" **23**
Mitubag si Yahweh ngadto kang Moises. Miingon siya, **24**
"Sultihi ang katilingban. Ingna, 'Pahilayo sa mga tolda ni Kora,
Datan, ug Abiram.'" **25** Unya mitindog si Moises ug miadto
ngadto kang Datan ug Abiram; misunod ang mga kadagkoan
sa Israel kaniya. **26** Misulti siya ngadto sa katilingban ug
miingon, "Karon biyai ang mga tolda niining daotan nga mga
tawo ug ayaw hikapa ang bisan unsa nga ila, o malamoy
kamo pinaagi sa tanan sa nilang mga sala." **27** Busa ang
katilingban nga anaa sa matag kilid sa mga tolda ni Kora,
Datan, ug Abiram mipahawa kanila. Migawas si Datan ug
Abiram ug mibarog sa pultahan sa ilang mga tolda, uban sa
ilang mga asawa, mga anak nga lalaki, ug ilang mga masuso.
28 Unya miingon si Moises, "Pinaagi niini masayran ninyo
nga si Yahweh ang nagpadala kanako sa pagbuhat niining
tanan nga buluhaton, kay wala ako nagbuhat niini pinaagi sa
akong kabubut-on. **29** Kung kining mga tawhana mamatay
sa kasagaran lang nga mahitabo, nan dili si Yahweh ang
nagpadala kanako. **30** Apan kung palikion ni Yahweh ang yuta
unya molamoy kanila sama sa usa ka dako nga baba, uban
sa tanan nilang pamilya, ug kung mangahulog sila nga buhi
ngadto sa Seol, nan kinahanglan ninyo nga sabton nga kining
mga tawhana nakapasipala kang Yahweh." **(Sheol h7585)** **31**
Dihadiha dayon pagkahuman ug sulti ni Moises niining tanang
mga pulonga, mibuka ang yuta niadtong mga tawhana. **32**
Mibuka ang baba sa yuta ug gilamoy sila, ilang mga pamilya,
ug ang tanang katawhan nga nahisakop kang Kora, lakip
na ang tanan nilang mga gipanag-iyahan. **33** Sila ug ang
tanan sa ilang mga pamilya nangahulog nga buhi ngadto sa
Seol. Mitiklop ang yuta kanila, ug sa niini nga paagi nahanaw
sila gikan sa taliwala sa mga katilingban. **(Sheol h7585)** **34**
Ang tanang Israelita nga nakapalibot kanila mipahilayo nga
naghilak. Naniyagit sila, "Tingali ug lamuyon usab kita sa yuta!"
35 Unya sa kalit lang mihugpa ang kalayo nga gikan Kang
Yahweh ug gilamoy ang 250 ka kalalakin-an nga naghalad
ug insenso. **36** Nakigsulti pag-usab si Yahweh ngadto kang
Moises ug nag-ingon, **37** "Sultihi si Eleazar nga anak ni Aaron
nga pari ug tugoti siya nga mokuha sa mga butanganan
sa insenso pagawas sa kalayo, kay ang mga butanganan
sa insenso gilain alang kanako. Unya ipakatag kaniya ang
nagdilaab nga mga uling ngadto sa layo. **38** Ipakuha ang
mga butangan sa insenso niadtong nawad-an sa ilang mga
kinabuhi tungod sa ilang sala. Ipahimo kining dinukdok nga
mga plato ingon nga tabon ibabaw sa halaran. Kadtong mga
tawhana naghalad niini atubangan kanako, mao nga gilain
kini alang kanako. Mahimo kining timaan sa akong presensya
ngadto sa katawhan sa Israel." **39** Gikuha ni Eleazar nga pari
ang tumbaga nga mga butanganan sa insenso nga gigamit sa
mga tawo nga nangasunog, ug gidukdok kini aron mahimong
tabon alang sa halaran, **40** isip nga pahinumdom sa katawhan
sa Israel, aron nga walay tagagawas nga wala naggikan kang
Aaron nga moduol aron sa pagsunog sa insenso sa atubangan
ni Yahweh, aron nga dili sila mahisama kang Kora ug sa
iyang pundok—sama sa gimando ni Yahweh ngadto kang
Moises. **41** Apan pagkasunod buntag ang tanang katilingban
nga katawhan sa Israel nagbagulbol batok kang Moises ug
kang Aaron. Miingon sila, "Gipangpatay nimo ang katawhan
ni Yahweh." **42** Unya nahitabo kini, sa dihang ang mga
katilingban nagtigom batok kang Moises ug kang Aaron, nga
naglantaw sila sa atubangan sa tolda nga tigomanan, ug,
tan-awa, mitabon ang panganod niini. Mipakita ang himaya
ni Yahweh, **43** ug miduol si Moises ug si Aaron ngadto sa
atubangan sa tolda nga tigomanan. **44** Unya nakigsulti si
Yahweh ngadto kang Moises. Miingon siya, **45** "Pahilayo
gikan sa atubangan niining katilingban aron lamyon ko dayon
sila." Ug mihapa si Moises ug si Aaron sa yuta. **46** Miingon
si Moises ngadto kang Aaron, "Kuhaa ang butanganan sa
insenso, butangi kini ug kalayo gikan sa halaran, butangi
kini ug insenso, dad-a dayon kini ngadto sa katilingban, ug
paghimo ug pagpapas sa sala alang kanila, tungod kay moabot
ang kasuko gikan kang Yahweh. Ang hampak nagsugod na."
47 Busa gibuhat ni Aaron ang gisulti ni Moises. Midagan siya
ngadto sa tunga-tunga sa katilingban. Ang hampak misugod
dayon sa pagkuyanap ngadto sa taliwala sa katawhan, busa
gibutang niya ang insenso ug naghimo ug pagpapas sa sala
alang sa katawhan. **48** Mibarog si Aaron taliwala sa mga buhi
ug sa mga patay; niini nga paagi miundang ang hampak.
49 Kadtong nangamatay sa hampak mokabat ug 14, 700
ang gidaghanon, wala pay labot kadtong nangamatay sa
panghitabo kang Kora. **50** Mibalik si Aaron ngadto kang Moises
didto sa pultahan sa tolda nga tigomanan, ug mihunong na
gayod ang hampak.

17 Nakigsulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, **2**
"Pakigsulti ngadto sa katawhan sa Israel ug kuhaa
ang mga sungkod gikan kanila, usa alang sa matag tribo
sa katigulangan, napulo ug duha ka mga sungkod. Isulat
ang ngalan sa matag tawo ngadto sa iyang sungkod. **3**
Kinahanglan isulat mo ang ngalan ni Aaron sa sungkod ni Levi.
Kinahanglan nga adunay usa ka sungkod sa matag pangulo
gikan sa tribo sa iyang katigulangan. **4** Kinahanglan nga
ibutang mo ang mga sungkod diha sa tolda nga tigomanan
atubangan sa kasugoan sa kasabotan, diin ako makigkita
kanimo. **5** Mahitabo kini nga ang sungkod sa tawo nga akong
pilion mosalingsing. Pahunongon ko ang mga pagbagulbol
sa katawhan sa Israel, diin ilang gipangsulti batok kanimo."
6 Busa nakigsulti si Moises ngadto sa katawhan sa Israel.
Ang tanang mga pangulo sa tribo naghatag kaniya ug mga
sungkod, usa ka sungkod gikan sa matag pangulo, pinili gikan
sa tribo sa katigulangan, napulo ug duha ka mga sungkod

tanan. Usa niadto mao ang sungkod ni Aaron. **7** Unya gitipigan
ni Moises ang mga sungkod sa atubangan ni Yahweh ngadto
sa tolda sa kasugoan sa kasabotan. **8** Sa sunod adlaw misulod
si Moises ngadto sa tolda sa kasugoan sa kasabotan ug,
tan-awa, misalingsing ang sungkod ni Aaron alang sa tribo
ni Levi. Nanalingsing kini ug namukhad ang mga bulak ug
namunga ug hinog nga mga almendras! **9** Gipagawas ni
Moises ang tanan nga mga sungkod gikan sa atubangan ni
Yahweh ngadto sa tanang katawhan sa Israel, ug ang matag
usa ka tawo mikuha sa iyang sungkod. **10** Miingon si Yahweh
kang Moises, "Ibutang ang sungkod ni Aaron sa atubangan
sa kasugoan sa kasabotan. Tipigi kini ingon nga timaan sa
sala batok sa katawhan nga masupilon aron mohunong ang
ilang pagbagulbol batok kanako, o mangamatay sila." **11**
Gibuhat ni Moises ang gimando ni Yahweh ngadto kaniya.
12 Ang katawhan sa Israel misulti kang Moises ug miingon,
"Mangamatay kami dinhi. Mangahanaw kaming tanan! **13** Ang
tanan nga mosaka, nga moduol sa tabernakulo ni Yahweh,
mangamatay. Kinahanglan ba nga mangahanaw kaming
tanan?"

18 Miingon si Yahweh kang Aaron, "Ikaw, ug ang imong
mga anak nga lalaki, ug ang banay sa imong mga
katigulangan maoy manubag alang sa tanang mga sala nga
nabuhat batok sa balaan nga dapit. Apan ikaw lamang ug ang
imong mga anak nga lalaki nga uban kanimo ang manubag
alang sa tanang mga sala nga nabuhat ni bisan kinsa nga
diha sa pagkapari. **2** Ingon man sa imong mga kaubanan sa
tribo ni Levi, nga tribo sa imong katigulangan, kinahanglan
nga ubanon mo sila aron nga makig-uban sila kanimo ug
motabang kanimo sa dihang ikaw ug ang imong mga anak
nga lalaki moalagad atubangan sa tolda sa kasugoan sa
kasabotan. **3** Kinahanglan nga moalagad sila kanimo ug sa
tibuok tolda. Apan, kinahanglan dili sila mopaduol sa bisan
unsang butang ngadto sa balaang dapit o may kalabotan
sa halaran, o sila ug ikaw usab mamatay. **4** Kinahanglan
makighiusa sila kanimo ug ampingan ang tolda nga tigomanan,
kay ang tanan nga mga buhat may kalabotan man sa tolda.
Ang mga langyaw kinahanglan nga dili moduol kanimo. **5**
Kinahanglan nga buhaton nimo ang mga buluhaton alang sa
balaan nga dapit ug alang sa halaran aron nga ang akong
kapungot dili moabot pag-usab sa katawhan sa Israel. **6** Tan-
awa, gipili ko ang imong mga kaubanan nga mga Levita gikan
sa mga kaliwat sa Israel. Gasa sila alang kanimo, gihatag
kanako aron mobuhat sa mga buluhaton nga may kalabotan
sa tolda nga tigomanan. **7** Apan ikaw lamang ug ang imong
mga anak nga lalaki maoy mobuhat sa pagkapari mahitungod
sa tanan nga may kalabotan sa halaran ug ang tanan nga
anaa sulod sa tabil. Kinahanglan tumanon mo kadtong mga
buluhaton. Ihatag ko kanimo ang pagkapari ingon nga gasa.
Bisan kinsa nga langyaw nga moduol kinahanglan nga patyon."
8 Unya miingon si Yahweh kang Aaron, "Tan-awa, gihatag
ko kanimo ang buluhaton sa pagkupot sa mga halad nga
ibayaw alang kanako, ug ang tanang balaan nga mga halad
nga gihatag sa katawhan sa Israel alang kanako. Gihatag ko
kini nga mga halad kanimo ug sa imong mga anak nga lalaki
ingon nga padayon nimong bahin. **9** Balaan gayod kini nga
mga butang, nga gipalayo gikan sa kalayo: gikan sa matag
halad nila—sa matag halad nga trigo, sa matag halad alang
sa sala, ug sa matag halad sa dili tinuyo nga sala—balaan
kaayo kini alang kanimo ug sa imong mga anak nga lalaki. **10**
Kini nga mga halad balaan gayod kaayo; ang matag lalaki
kinahanglan nga mokaon niini, tungod kay balaan kini alang
kanimo. **11** Mao kini ang mga halad nga gigahin alang kanimo:
ang ilang mga gasa, ang tanang binayaw nga mga halad sa
katawhan sa Israel. Gihatag ko kini kanimo, sa imong mga
anak nga lalaki, ug sa imong mga anak nga babaye, ingon
nga padayon mong bahin. Si bisan kinsa nga hinlo diha sa
imong pamilya mahimong mokaon bisan asa niini nga mga
halad. **12** Ang tanan nga labing maayo sa lana, ang tanan
nga labing maayo sa bag-ong bino ug sa trigo, ang una nga
mga bunga nga gihatag sa katawhan alang kanako—kining
tanan nga mga butang gihatag ko kanimo. **13** Maimo gayod
ang unang hinog sa tanan nga anaa sa ilang yuta, nga ilang
gidala alang kanako. Ang tanan nga hinlo nga anaa sa imong
pamilya makakaon niini nga mga butang. **14** Maimo ang
matag gipahinungod nga butang sa Israel. **15** Ang tanan nga
magabuka sa sabakan, ang tanang unang anak nga ihalad
sa katawhan ngadto kang Yahweh, tawo man o mananap
maimo. Bisan paman niana, ang katawhan kinahanglan gayod
paliton pagbalik ang matag kinamagulangang anak nga lalaki,
ug kinahanglan nilang paliton pagbalik ang unang anak sa
mananap nga hugaw. **16** Kadtong pagapaliton pagbalik sa
katawhan kinahanglan nga paliton pagbalik human mahimong
usa ka bulan ang panuigon. Unya ang katawhan mahimo
na nga mopalit niini pagbalik, nga nagkantidad ug lima ka
shekel, pinaagi sa naandan nga kabug-aton sa shekel nga
anaa sa balaan nga dapit, nga nagkantidad ug 20 ka gerahs.
17 Apan ang unang anak sa baka, o ang unang anak sa
karnero, o ang unang anak sa kanding—kinahanglan nga dili
nimo kini paliton pagbalik nga mga mananap; tungod kay
gilain kini alang kanako. Kinahanglan iwisikwisik nimo ang
dugo niini ngadto sa halaran ug sunogon ang tambok niini
ingon nga halad nga sinunog, ang kahumot makapahimuot
kang Yahweh. **18** Ang mga unod niini maimo. Sama sa
binayaw nga dughan ug tuo nga paa, ang ilang karne maimo.
19 Ang tanang balaang halad nga gihalad sa katawhan sa
Israel ngadto kang Yahweh, gihatag ko kanimo, ug sa imong
mga anak nga lalaki ug sa imong mga anak nga babaye
nga uban kanimo, ingon nga padayong bahin. Usa kini ka
walay kataposan nga kasabotan sa asin, nga dili mausab
nga kasabotan hangtod sa kahangtoran, sa atubangan ni
Yahweh alang kanimo ug sa imong mga kaliwat nga uban
kanimo." **20** Miingon si Yahweh kang Aaron, "Wala kamoy
mapanunod sa yuta sa katawhan, ni bahin sa katigayonan
taliwala sa katawhan. Ako ang inyong bahin ug ang inyong
panulondon taliwala sa katawhan sa Israel. **21** Alang sa
mga kaliwat ni Levi, tan-awa, gihatag ko ang tanan nga mga
ikanapulo sa Israel ingon nga ilang panulondon isip balos sa
ilang pag-alagad nga gihatag alang sa pagpamuhat diha sa
tolda nga tigomanan. **22** Gikan karon kinahanglan nga dili
moduol sa tolda nga tigomanan ang katawhan sa Israel, o sila
ang manubag niini nga sala ug mamatay. **23** Kinahanglan
nga ang mga Levita mobuhat sa mga buluhaton nga may
kalabotan sa tolda nga tigomanan. Sila ang manubag sa
matag sala bahin niini. Balaod kini nga dili mausab hangtod
sa kaliwatan sa imong katawhan. Ug kinahanglan nga wala
silay panulondon taliwala sa katawhan sa Israel. **24** Kay ang
mga ikanapulo sa katawhan sa Israel, nga ilang gihatag ingon
nga pagtabang alang kanako—mao kini ang akong gihatag
sa mga Levita ingon nga ilang panulondon. Mao nga nag-
ingon ako kanila, 'Kinahanglan nga wala silay panulondon
taliwala sa katawhan sa Israel.'" **25** Nakigsulti si Yahweh
kang Moises ug miingon, **26** "Kinahanglan makigsulti ka sa
mga Levita ug sultihi sila niini, 'Sa dihang madawat na ninyo

gikan sa katawhan sa Israel ang ikanapulo nga gihatag ni
Yahweh kaninyo gikan kanila ingon nga inyong panulondon,
unya kinahanglan maghalad kamo ngadto kaniya usa ka
amot gikan niana nga ikanapulo, ikanapulo sa ikapulo. **27**
Ang inyong amot kinahanglan isipon pinaagi kaninyo ingon
nga ikanapulo kini gikan sa giukanan sa trigo o ang abot
nga gikan sa pugaanan sa bino. **28** Busa kinahanglan usab
ninyong himoon ang paghatag ngadto kang Yahweh gikan
sa tanang mga ikanapulo nga inyong madawat gikan sa
katawhan sa Israel. Gikan kanila kinahanglan ninyong ihatag
ang iyang gihatag ngadto kang Aaron nga pari. **29** Sa tanan
nga gasa nga inyong nadawat, kinahanglan nga mohatag
kamo ngadto kang Yahweh. Kinahanglan buhaton ninyo kini
gikan sa pinakamaayo ug pinakabalaan nga mga butang nga
gihatag kaninyo.' **30** Busa kinahanglan nga sultihan nimo
sila, 'Sa dihang ihalad ninyo ang pinakamaayo niini, paga-
isipon sa mga Levita kini ingon nga abot gikan sa giukanan sa
trigo ug pugaanan sa bino. **31** Mahimo ninyong kan-on ang
nahibilin sa inyong mga gasa sa bisan asa nga dapit, kamo
ug ang inyong mga pamilya, tungod kay mao kini ang ganti
alang sa inyong pagpamuhat diha sa tolda nga tigomanan.
32 Dili kamo mahiagom sa bisan unsa nga sala pinaagi sa
pagkaon ug pag-inom niini, kung inyong ihalad kang Yahweh
ang pinakamaayo nga inyong nadawat. Apan kinahanglan nga
dili ninyo hugawan ang balaan nga mga halad sa katawhan sa
Israel, o mangamatay kamo.'"

19 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron.
miingon siya, **2** "Usa kini ka balaod, ang balaod nga
akong gimando kaninyo: Sultihi ang katawhan sa Israel nga
kinahanglang magdala sila nganha kanimo ug pula nga
nating baka nga walay daot o tatsa, ug wala pa gayod sukad
mayugohi. **3** Ihatag ang nating baka kang Eleazar nga pari.
Kinahanglan niya kining dad-on sa gawas sa kampo, ug
kinahanglan nga adunay tawo nga mopatay niini sa iyang
atubangan. **4** Kinahanglan nga si Eleazar nga pari mokuha ug
pipila sa dugo niini pinaagi sa iyang tudlo ug iwisikwisik kini sa
ikapito ka higayon sa atubangan sa tolda nga tigomanan. **5**
Ang uban nga pari kinahanglan nga sunogon ang nating baka
diha sa iyang atubangan. Kinahanglan niyang sunogon ang
panit, ang unod, ug ang dugo niini uban sa hugaw niini. **6** Ang
pari kinahanglan nga mokuha ug sidro nga kahoy, hisopo, ug
pulang panapton, ug ilabay kining tanan ngadto sa tunga sa
gisunog nga nating baka. **7** Unya kinahanglan niyang labhan
ang iyang mga bisti ug maligo sa tubig. Unya mosulod siya
ngadto sa kampo, diin magpabilin siyang hugaw hangtod sa
gabii. **8** Ang usa nga nagsunog sa nating baka kinahanglan
nga labhan ang iyang mga bisti ug maligo. Magpabilin siyang
hugaw hangtod sa gabii. **9** Ang tawo nga hinlo kinahanglan nga
maoy magtapok sa maong abo sa nating baka ug ibutang kini
gawas sa kampo sa hinlo nga dapit. Kini nga abo kinahanglan
nga tipigan alang sa katilingban nga katawhan sa Israel.
Isagol nila ang abo ug ang tubig alang sa paghinlo sa sala,
tungod kay ang abo halad alang sa sala. **10** Ang tawo nga
nagtapok sa abo sa nating baka kinahanglan nga manglaba
sa iyang mga bisti. Magpabilin siyang hugaw hangtod sa
gabii. Balaod kini nga dili mausab alang sa katawhan sa
Israel ug sa mga langyaw nga nagpuyo uban kanila. **11**
Si bisan kinsa nga makahikap sa patay nga lawas sa tawo
mamahimo siyang hugaw sulod sa pito ka adlaw. **12** Kanang
tawhana kinahanglan nga magpahinlo sa iyang kaugalingon
sa ikatulong adlaw ug sa ikapitong adlaw. Unya mamahinlo
siya. Apan kung dili siya magpahinlo sa ikatulong adlaw, busa
dili siya mahinlo sa ikapitong adlaw. **13** Si bisan kinsa nga
makahikap sa patay nga tawo, ang lawas sa tawo nga namatay
na, ug wala nagpahinlo sa iyang kaugalingon—gihugawan
niining tawhana ang tabernakulo ni Yahweh. Kana nga tawo
kinahanglan papahawaon gikan sa Israel tungod kay ang
tubig nga alang sa panghinlo wala nawisik kaniya. Magpabilin
siyang hugaw; ang iyang pagkahugaw magpabilin diha kaniya.
14 Mao kini ang balaod sa dihang adunay tawo nga mamatay
sulod sa tolda. Si bisan kinsa nga mosulod sa tolda ug si bisan
kinsa nga anaa na daan sa tolda mamahimo nga hugaw sulod
sa pito ka adlaw. **15** Ang matag abli nga sudlanan nga walay
taklob mamahimo nga hugaw. **16** Susama usab, ang tawo nga
anaa gawas sa tolda nga makahikap sa tawo nga gipatay
pinaagi sa espada, bisan unsang patay nga lawas, ang bukog
sa tawo, o ang lubnganan—kana nga tawo mamahimo nga
hugaw sulod sa pito ka adlaw. **17** Himoa kini sa hugaw nga
tawo: Pagkuha ug pipila ka abo gikan sa gisunog nga halad
alang sa sala ug isagol kini sa presko nga tubig ngadto sa
tibod. **18** Ang tawo nga hinlo kinahanglan nga mokuha ug
hisopo, ituslob kini sa tubig, ug iwisikwisik kini ngadto sa tolda,
sa tanan nga mga sudlanan sulod sa tolda, ngadto sa mga
tawo nga atua didto, ug sa tawo nga naghikap sa bukog,
sa gipatay nga tawo, sa patay nga tawo, o sa lubnganan.
19 Sa ikatulo nga adlaw ug sa ikapito nga adlaw, ang dili
hugaw nga tawo kinahanglan nga wisikwiskan ang hugaw nga
tawo. Sa ikapito nga adlaw ang hugaw nga tawo kinahanglan
nga magpahinlo sa iyang kaugalingon. Kinahanglan niyang
hugasan ang iyang mga bisti ug maligo. Sa pagkagabii niana
mamahinlo siya. **20** Apan si bisan kinsa nga nagpabilin nga
hugaw, nga nagdumili sa pagpahinlo sa iyang kaugalingon—
kanang tawhana papahawaon gikan sa katilingban, tungod
kay gihugawan man niya ang balaan nga dapit ni Yahweh.
Ang tubig nga panghinlo wala nawisikwisik kaniya; magpabilin
siyang hugaw. **21** Magpadayon kini nga balaod niini nga mga
kahimtang. Ang tawo nga nagwisikwisik sa tubig alang sa
paghinlo kinahanglan nga manglaba sa iyang mga bisti. Ang
tawo nga mihikap sa tubig alang sa paghinlo mamahimo nga
hugaw hangtod sa kagabhion. **22** Bisan unsa nga mahikapan
sa hugaw nga tawo mamahimong hugaw. Ang tawo nga
maghikap niini mamahimo nga hugaw hangtod sa kagabhion."

20 Busa ang katawhan sa Israel, ang tibuok nga katilingban,
miadto didto sa kamingawan sa Sin sa unang bulan;
mipuyo sila sa Cades. Didto namatay si Miriam ug gilubong. **2**
Wala gayoy tubig alang sa katilingban, mao nga nagkatigom
sila batok kang Moises ug kang Aaron. **3** Mibagulbol ang
katawhan batok kang Moises. Miingon sila, "Mas maayo pa
unta nga nangamatay na lamang kami sa dihang ang atong
mga kaubanan nga mga Israelita nangamatay sa atubangan ni
Yahweh! **4** Nganong gidala mo man ang katilingban ni Yahweh
dinhi niining kamingawan aron mangamatay dinhi, kami ug ang
among mga mananap?" **5** Ug nganong gipagawas mo man
kami sa Ehipto aron sa pagdala kanamo niining makalilisang
nga dapit? Walay binhi dinhi, mga igera, mga paras, o mga
granada. Ug wala pa gayoy tubig nga mainom." **6** Busa mibiya
si Moises ug si Aaron sa atubangan niadtong nagtigom. Miadto
sila sa pultahan sa tolda nga tigomanan ug miyukbo. Mitungha
didto ang kahayag sa himaya ni Yahweh ngadto kanila. **7**
Misulti si Yahweh kang Moises ug miingon, **8** "Dad-a ang
sungkod ug tigoma ang katilingban, ikaw, ug si Aaron nga
imong igsoon. Sultihi ang bato sa atubangan nila, ug mandoi
kini aron moagas ang tubig. Makahatag ka ug tubig alang kanila
gikan niana nga bato, ug kinahanglan nga ihatag nimo kini

ngadto sa katilingban ug sa ilang mga baka aron makainom.” **9**
Gikuha ni Moises ang sungkod gikan sa atubangan ni Yahweh,
sumala sa gisugo ni Yahweh kaniya nga iyang buhaton. **10**
Unya gitigom ni Moises ug Aaron ang nagtigom nga katawhan
sa atubangan sa bato. Miingon si Moises kanila, “Paminaw,
kamong mga masinupakon. Kinahanglan ba nga maghatag
kami ug tubig dinhi niini nga bato alang kaninyo?” **11** Unya
gibayaw ni Moises ang iyang kamot ug gibunal ang iyang
sungkod sa bato sa makaduha nga higayon, ug daghan ang
tubig nga miagas. Nanginom ang katilingban, ug ang ilang
mga baka nanginom usab. **12** Unya miingon si Yahweh ngadto
kang Moises ug kang Aaron, “Tungod kay wala man kamo
misalig kanako o nagtahod kanako ingon nga balaan ngadto
sa mga mata sa katawhan sa Israel, dili ninyo madala kining
mga nagtigom nga mga katawhan ngadto sa yuta nga akong
ihatag kanila.” **13** Gitawag kini nga dapit nga katubigan sa
Meriba tungod kay nakiglalis ang mga katawhan sa Israel kang
Yahweh didto, ug gipakita niya ang iyang kaugalingon ngadto
kanila ingon nga balaan. **14** Nagpadala si Moises ug mga
mensahero gikan sa Cades ngadto sa hari sa Edomea: Ang
imong igsoon nga si Israel ang nag-ingon niini: “Nasayod ka
sa tanang kalisdanan nga nahitabo kanamo. **15** Nasayod ka
nga ang among mga katigulangan milugsong sa Ehipto ug
mipuyo sa Ehipto sa dugay nga panahon. Gidaog-daog kami
sa mga Ehiptohanon ug ang among mga katigulangan usab.
16 Sa dihang mitawag kami kang Yahweh, nadungog niya
ang among tingog ug nagpadala sa anghel ug nagpagawas
kanamo gikan sa Ehipto. Tan-awa, ania kami sa Cades, ang
siyudad nga utlanan sa imong yuta. **17** Naghangyo ako kanimo
nga paagion nimo kami sa imong yuta. Dili kami moagi sa uma
o sa parasan, ni moinom kami ug tubig sa imong mga atabay.
Mosubay kami sa dakong dalan sa hari. Dili kami moliko sa
tuong bahin o sa walang bahin hangtod nga makalatas na
kami sa imong utlanan.” **18** Apan mitubag ang hari sa Edomea
kaniya, “Dili ka makaagi dinhi. Kay kung buhaton nimo kana,
moadto ako nga magdala ug espada aron sa paghasmag
kanimo.” **19** Unya miingon ang katawhan sa Israel kaniya,
“Mosubay kami sa dakong dalan. Kung makainom kami o ang
among mga mananap sa inyong tubig, mobayad kami niini.
Tugoti lamang kami sa paglakaw pinaagi sa tiil, nga walay
laing buhaton.” **20** Apan mitubag ang hari sa Edomea, “Dili
kamo makahimong molatas. “Busa miadto ang hari sa Edomea
nga nakigbatok sa Israel uban ang kusgan nga kamot ug ang
daghang kasundalohan. **21** Mibalibad ang hari sa Edomea
sa pagtugot sa Israel sa paglabang sa ilang utlanan. Tungod
niini, mibiya ang Israel gikan sa yuta sa Edomea. **22** Mao nga
mipanaw ang katawhan gikan sa Cades. Ang katawhan sa
Israel, ang tibuok katilingban, miadto sa Bukid sa Hor. **23**
Misulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron ngadto sa Bukid
sa Hor, sa utlanan sa Edomea. Miingon siya, **24** “Kinahanglan
nga paiponon si Aaron ngadto sa iyang katawhan, tungod
kay dili siya makasulod sa yuta nga akong ihatag ngadto sa
katawhan sa Israel. Tungod kini kay nagsupak kamong duha
batok sa akong pulong didto sa katubigan sa Meriba. **25**
Kuhaa si Aaron ug si Eleazar nga iyang anak, ug dad-a sila
patungas ngadto sa Bukid sa Hor. **26** Huboa ang parianon
nga bisti ni Aaron ug ipasul-ob kini ngadto kang Eleazar nga
iyang anak. Kinahanglang mamatay si Aaron ug paiponon
sa iyang katawhan didto.” **27** Gibuhat ni Moises ang gisugo
ni Yahweh. Mitungas sila sa Bukid sa Hor sa panan-aw sa
tanang katilingban. **28** Gihubo ni Moises ang parianon nga
mga bisti ni Aaron ug gipasul-ob kini ngadto kang Eleazar nga
iyang anak. Namatay si Aaron didto sa tumoy sa bukid. Unya
milugsong si Moises ug si Eleazar. **29** Sa dihang nakita sa
mga katilingban nga patay na si Aaron, mihilak ang tibuok
nasod alang kang Aaron sulod sa 30 ka adlaw.

21 Sa dihang ang Canaanhon nga hari sa Arad, nga
nagpuyo sa Negeb, nakadungog nga ang mga Israelita
nanglakaw paingon sa Atarim, nakig-away siya batok sa Israel
ug gipangkuha ang pipila nga ilang nabihag. **2** Nanumpa ang
Israel kang Yahweh ug miingon, “Kung imo kaming hatagan ug
kadaogan niini nga mga katawhan, gun-obon gayod namo
ang ilang mga siyudad.” **3** Gipaminaw ni Yahweh ang tingog
sa Israel ug gihatagan niya sila ug kadaogan batok sa mga
Canaanhon. Nagun-ob gayod nila sila ug ang ilang mga
siyudad. Kadto nga dapit gitawag nga Horma. **4** Mipanaw sila
gikan sa Bukid sa Hor agi sa dalan sa Dagat nga Kabugangan
aron sa paglibot ngadto sa yuta sa Edomea. Nawad-an na
gayod ug paglaom ang katawhan didto sa dalan. **5** Misulti ang
mga katawhan batok sa Dios ug kang Moises: “Nganong gidala
man nimo kami pagawas sa Ehipto aron lang mamatay dinhi
sa kamingawan? Walay tinapay, walay tubig, ug nasum-olan
na kami niining walay lami nga pagkaon.” **6** Unya nagpadala
si Yahweh ngadto sa katawhan ug malala nga mga bitin.
Gipamaak sa mga bitin ang mga tawo; daghang mga tawo
ang nangamatay. **7** Miadto kang Moises ang katawhan ug
miingon, “Nakasala kami tungod kay misulti kami batok kang
Yahweh ug kanimo. Pag-ampo kang Yahweh aron nga iyang
kuhaon ang mga bitin palayo gikan kanamo.” Busa miampo
si Moises alang sa katawhan. **8** Miingon si Yahweh kang
Moises, “Paghimo ug daw bitin ug ibutang kini ngadto sa
tukon. Mahitabo kini nga ang tanan mapaakan magpabiling
buhi, kung motan-aw siya niini.” **9** “Busa nagbuhat si Moises
ug tumbaga nga bitin ug gibutang kini sa tukon. Sa dihang
mapaakan sa bitin ang si bisan kinsa nga tawo, kung motan-
aw siya sa tumbaga nga bitin, mabuhi siya. **10** Unya ang mga
katawhan sa Israel mipadayon sa pagpanaw ug nagkampo
didto sa Obot. **11** Mibiya sila gikan didto ug nagkampo
sa kamingawan sa Iye Abarim nga nag-atubang sa Moab
padulong sa sidlakan. **12** Gikan didto mipadayon sila sa
pagpanaw ug nagkampo sa walog sa Zered. **13** Gikan didto
mipadayon sila sa pagpanaw ug nagkampo sa laing bahin sa
Suba sa Arnon, didto sa kamingawan nga sumpay gikan sa
utlanan sa mga Amorihanon. Ang Suba sa Arnon nahimo nga
utlanan sa Moab, taliwala sa Moab ug sa mga Amorihanon.
14 Mao nga ginaingon sa linukot nga basahon sa mga gubat ni
Yahweh, “Waheb sa Sufa, ug sa mga walog sa Arnon, **15**
ang bakilid sa mga walog nga magagiya padulong sa lungsod
sa Ar ug palugsong ngadto sa utlanan sa Moab.” **16** Gikan
didto mipanaw sila padulong sa Beer, nga diin atua didto ang
atabay nga giingon ni Yahweh kang Moises. “Tigoma ang
mga tawo kay hatagan ko sila ug tubig.” **17** Unya ang Israel
miawit niini nga awit: “Pagtubod, atabay. Pag-awit mahitungod
niini. **18** Ang atabay nga gikalot sa atong mga pangulo, ang
atabay nga gikalot sa mga bantogan nga mga tawo pinaagi
sa ilang setro ug sa ilang mga sungkod.” Unya gikan sa
kamingawan mipanaw sila paingon sa Matana. **19** Gikan sa
Matana mipanaw sila paingon sa Nahaliel, ug gikan sa Nahaliel
paingon sa Bamot, **20** ug gikan sa Bamot paingon sa walog
sa yuta sa Moab. Mao kana nga diin ang tumoy sa Bukid sa
Pisga nga nagdungaw sa kamingawan. **21** Unya nagpadala
ang Israel ug mga mensahero ngadto kang Sihon ang hari sa
mga Amorihanon nga nag-ingon, **22** “Paagiha kami sa imong
yuta. Dili kami motipas ngadto sa uma o parasan. Dili kami

moinom ug tubig gikan sa inyong mga atabay. Manglakaw
kami agi sa dakong dalan sa hari hangtod nga makatabok
kami sa inyong utlanan." **23** Apan wala mitugot si Haring Sihon
nga moagi ang Israel agi sa ilang utlanan. Hinuon, gitigom ni
Sihon ang tanan niyang kasundalohan ug gisulong ang Israel
ngadto sa kamingawan. Miadto siya sa Jahas, diin nakig-away
siya batok sa Israel. **24** Gisulong sa Israel ang kasundalohan
sa Sihon uban sa hait nga espada ug giilog ang ilang yuta
gikan sa Arnon ngadto sa suba sa Jaboc, paingon sa yuta
sa katawhan sa Ammon. Karon ang utlanan sa tanan sa
katawhan sa Ammon lig-on. **25** Gikuha sa Israel ang tanang
siyudad sa Amorihanon ug namuyo ang tanan kanila, lakip ang
Hesbon ug ang tanan nga mga baryo niini. **26** Ang Hesbon
mao ang siyudad ni Sihon nga hari sa mga Amorihanon, nga
nakig-away batok sa kanhing hari sa Moab. Gikuha ni Sihon
ang tanan nga iyang yuta gikan sa iyang ginsakopang yuta
ngadto sa Suba sa Arnon. **27** Mao nga kadtong nagasulti sa
mga panultihon nag-ingon, "Adto kamo sa Hesbon. Tukora
pag-usab ang siyudad sa Sihon ug patindoga pag-usab. **28**
Ang nagdilaab nga kalayo nga gikan sa Hesbon, ang kalayo
nga gikan sa siyudad sa Sihon nga milamoy sa Ar sa Moab,
ug sa mga tag-iya sa habog nga mga dapit sa Arnon. **29**
Pagkaalaot nimo, Moab! Nahanaw kamo, katawhan ni Cemos.
Iyang gihimo ang iyang mga anak nga lalaki nga magtagotago
ug ang iyang mga anak nga babaye nga mabinilanggo ni
Sihon ang hari sa mga Amorihanon. **30** Apan gilupig na namo
ang Sihon. Nagun-ob ang Hesbon ang tanan padulong sa
Dibon. Nabuntog na namo sila padulong sa Nopa, nga sangko
ngadto sa Medeba." **31** Busa misugod ang Israel sa pagpuyo
sa yuta sa mga Amorihanon. **32** Unya nagpadala si Moises
ug tawo nga motan-aw sa Jazer. Giilog nila ang mga baryo
niini ug giabog ang mga Amorihanon nga atua didto. **33** Unya
miliko ug mitungas sila agi sa dalan paingon sa Basan. Miadto
si Og nga hari sa Basan ug nakigbatok kanila, siya ug ang
tanan niya nga kasundalohan, aron sa pagpakig-away kanila
ngadto sa Edrei. **34** Unya miingon si Yahweh kang Moises,
"Ayaw kahadlok kaniya, tungod kay gihatag ko kanimo ang
kadaogan batok kaniya, ang tanan niyang kasundalohan, ug
ang iyang yuta. Buhata ngadto kaniya ang sama sa inyong
gibuhat ngadto kang Sihon nga hari sa mga Amorihanon, nga
nagpuyo sa Hesbon." **35** Busa gipatay nila siya, ang iyang
mga anak nga lalaki, ug ang tanan niyang kasundalohan,
hangtod nga wala nay nahibilin sa iyang katawhan nga buhi.
Unya giilog nila ang iyang yuta.

22 Mipanaw ang katawhan sa Israel hangtod nga nagkampo
sila sa kapatagan sa Moab duol sa Jericho, sa pikas
bahin sa Suba sa Jordan gikan sa siyudad. **2** Si Balak nga
anak ni Sipor nakakita sa tanan nga gibuhat sa Israel ngadto sa
mga Amorihanon. **3** Hilabihan ang kahadlok sa Moab ngadto
sa katawhan tungod kay daghan kaayo sila, nalisang pag-ayo
ang Moab sa katawhan sa Israel. **4** Ang hari sa Moab miingon
ngadto sa mga kadagkoan sa Midian," Kini nga kadaghanon
maoy maglamoy sa tanan nga ania sa atong palibot sama
sa torong baka nga nagsabsab sa sagbot ngadto sa uma."
Karon si Balak nga anak ni Sipor mao ang hari sa Moab
niadto nga panahon. **5** Nagpadala siya ug mga mensahero
ngadto kang Balaam nga anak ni Beor, didto sa Petor nga
duol sa Suba sa Eufrates, ngadto sa yuta sa iyang nasod
ug sa iyang katawhan. Gitawag niya siya ug giing-nan, "Tan-
awa, miabot ang nasod nga gikan sa Ehipto. Gitabonan nila
ang panagway sa kalibotan ug ania na sila karon nagsunod
kanako. **6** Busa palihog anhi karon ug tungloha kini nga nasod
alang kanako, tungod kay kusgan kaayo sila alang kanako.
Basin pa ug makahimo ako sa pagsulong kanila ug mapahawa
sila gikan sa yuta. Nasayod ako nga si bisan kinsa nga imong
panalanginan, mapanalanginan, ug si bisan kinsa nga imong
tunglohon, matinunglo." **7** Mao nga ang mga pangulo sa Moab
ug ang mga pangulo sa Midian mibiya, nga nagdala ug bayad
alang sa pagtagna. Miabot sila kang Balaam ug misulti kaniya
sa mga gipamulong ni Balak. **8** Miingon si Balaam kanila,
"Pabilin una dinhi karong gabhiona. Dad-on ko kaninyo kung
unsa ang giingon ni Yahweh kanako." Busa nagpabilin ang
mga pangulo sa Maob uban kang Balaam nianang gabhiona.
9 Miadto ang Dios ngadto kang Balaam ug miingon, "Si kinsa
man kining mga tawhana nga mianhi kanimo?" **10** Mitubag
si Balaam sa Dios, "Si Balak ang anak ni Sipor, nga hari sa
Moab, ang nagpadala kanila nganhi kanako. Miingon siya,
11 "Tan-awa, ang katawhan nga naggikan sa Ehipto mitabon
ibabaw sa akong kayutaan. Karon anhi dinhi ug tungloha sila
alang kanako. Basin pa ug makahimo ako pagbuntog kanila ug
mapahawa sila.'" **12** Mitubag ang Dios kang Balaam, "Ayaw
gayod pagkuyog niining mga tawhana. Ayaw gayod tungloha
ang katawhan sa Israel tungod kay gipanalanginan sila." **13**
Pagkabuntag mibangon si Balaam ug miingon sa mga pangulo
ni Balak, "Pauli sa inyong yuta tungod kay wala motugot si
Yahweh nga mouban ako kaninyo." **14** Busa mibiya ang mga
pangulo sa Moab ug mibalik ngadto kang Balak. Miingon sila,
"Midumili si Balaam sa pagkuyog kanamo." **15** Nagpadala
pag-usab si Balak ug dugang pa nga mga pangulo nga mas
tinahod pa gayod kaysa unang pundok. **16** Miadto sila kang
Balaam ug miingon kaniya, "Si Balak nga anak ni Sipor misulti
niini, 'Palihog ayaw tugoti nga adunay makapugong kanimo
nga mouban kanako, **17** tungod kay bayaran ko gayod ikaw
ug hatagan ug dakong kadungganan, ug buhaton ko ang bisan
unsa nga imong isulti kanako nga buhaton. Mao nga palihog
anhi ug tungloha kining mga katawhan alang kanako.'" **18**
Mitubag si Balaam ug miingon sa mga tawo ni Balak, "Bisan
pa ug ihatag ni Balak kanako ang iyang palasyo nga puno
sa plata ug bulawan, dili gayod nako supakon ang pulong
ni Yahweh, nga akong Dios, ug mohimo ug kulang o sobra
pa sa iyang gisulti kanako. **19** Unya karon, palihog paghulat
usab dinhi karong gabhiona, kay aron masabtan pa gayod
nako ang isulti ni Yahweh kanako." **20** Miadto ang Dios kang
Balaam nianang gabhiona ug miingon kaniya, "Sanglit mianhi
man kining mga tawhana aron sa pagpatawag kanimo, tindog
ug lakaw uban kanila. Apan buhata lamang kung unsa ang
akong isulti kanimo nga imong buhaton." **21** Sayo sa buntag
mibangon si Balaam, gisakangan niya ang iyang asno, ug
miadto uban sa mga pangulo sa Moab. **22** Apan tungod kay
miadto man siya, misilaob ang kasuko sa Dios. Ang anghel
ni Yahweh mipahiluna sa iyang kaugalingon sa dalan ingon
nga kaaway ni Balaam, nga nagsakay sa iyang asno. Uban
usab ni Balaam ang duha niya ka sulugoon. **23** Nakita sa
asno ang anghel ni Yahweh nga nagtindog sa dalan uban sa
gihulbot niya nga espada nga anaa sa iyang kamot. Mitipas
ang asno sa dalan ug miadto didto sa uma. Gibunalan ni
Balaam ang asno aron nga mobalik siya sa dalan. **24** Unya
ang anghel ni Yahweh mitindog didto sa sigpit nga bahin sa
dalan tungatunga sa pipila ka mga parasan, nga may paril
ang anaa sa iyang tuong bahin ug ang laing paril nga anaa
sa iyang walang bahin. **25** Nakita pag-usab sa asno ang
anghel ni Yahweh. Namidpid siya sa paril ug naipit ang tiil ni
Balaam niini. Gibunalaan na usab siya ni Balaam. **26** Ang
anghel ni Yahweh miuna didto sa unahan ug mitindog sa

laing sigpit nga dapit diin wala na gayoy matipasan sa bisan
asa nga bahin. **27** Nakita sa asno ang anghel ni Yahweh,
ug mihigda ang asno nga gisakyan ni Balaam. Misilaob ang
kasuko ni Balaam, ug gibunalan niya ang asno sa iyang
sungkod. **28** Unya gibuka ni Yahweh ang baba sa asno aron
nga makasulti siya. Miingon siya kang Balaam, “Unsa man ang
akong nabuhat kanimo nga nagtukmod kanimo nga bunalan
ako sa makatulo ka higayon?” **29** Mitubag si Balaam sa asno,
“Tungod kay nagbinuang ka man kanako. Aduna unta akoy
espada sa akong kamot. Kung aduna pa lang, gipatay ko
na unta ikaw karon.” **30** Miingon ang asno kang Balaam,
“Dili ba ako man ang asno nga imong ginasakyan sa tibuok
nimong kinabuhi hangtod karon? Nagbuhat ba ako ug sama
niana nga batasan kanimo kaniadto? Miingon si Balaam,
“Wala.” **31** Unya gipabuka ni Yahweh ang mata ni Balaam,
ug nakita niya ang anghel nga nagtindog sa dalan uban sa
iyang hinulbot nga espada sa iyang kamot. Giduko ni Balaam
ang iyang ulo ug mihapa. **32** Miingon ang anghel ni Yahweh
ngadto kaniya, “Nganong gibunalan mo man ang imong asno
sa makatulo ka higayon? Tan-awa, mianhi ako ingon nga
usa ka tawo nga magsanta kanimo tungod kay daotan ang
imong gibuhat kanako. **33** Nakakita kanako ang asno ug
milikay gikan kanako sa makatulo ka higayon. Kay kung wala
pa kini milikay gikan kanako, napatay ko na unta ikaw ug
luwason ang kinabuhi niya.” **34** Miingon si Balaam ngadto sa
anghel ni Yahweh, “Nakasala ako. Wala ako masayod nga
nagtindog ka nga nag-atang kanako sa dalan. Busa karon,
kung wala kini makapahimuot kanimo, mobalik ako.” **35** Apan
ang anghel ni Yahweh miingon kang Balaam, “Padayon sa
unahan uban sa mga tawo. Apan ang isulti mo lamang ang
mga pulong nga akong gisulti kanimo.” Busa miadto si Balaam
uban sa mga pangulo ni Balak. **36** Sa dihang nadungog ni
Balak nga moabot si Balaam, miadto dayon siya aron sa
pagpakigkita kaniya didto sa siyudad sa Moab sa Arnon, nga
mao ang utlanan. **37** Miingon si Balak kang Balaam, “Dili
ba nagpadala man ako ug mga tawo aron sa pagpatawag
kanimo? Nganong wala ka man mianhi kanako? Dili ba ako
makahimo sa pagpasidungog kanimo?” **38** Unya mitubag si
Balaam kang Balak, “Tan-awa, mianhi ako kanimo. Aduna na
ba akoy gahom karon sa pagsulti sa bisan unsa? Makahimo
lamang ako sa pagsulti sa mga pulong nga gibutang sa Dios
dinhi sa akong baba.” **39** Milakaw si Balaam uban kang Balak,
ug miabot sila didto sa Kiriat Husot. **40** Unya mihalad si Balak
ug toro nga baka ug karnero ug naghatag ug pipila ka karne
ngadto kang Balaam ug sa mga pangulo nga uban kaniya. **41**
Sa pagkabuntag, gidala ni Balak si Balaam ngadto sa taas
nga dapit ni Baal. Gikan didto makita lamang ni Balaam ug
ubang bahin sa mga Israelita ngadto sa ilang kampo.

23 Miingon si Balaam kang Balak, “Pagtukod ug pito ka
halaran dinhi alang kanako ug pag-andam ug pito ka
laki nga baka ug pito ka laki nga karnero.” **2** Busa gibuhat
ni Balak ang gihangyo ni Balaam. Unya naghalad si Balak
ug Balaam ug laki nga baka ug laki nga karnero sa matag
halaran. **3** Unya giingnan ni Balaam si Balak, “Tindog tapad sa
imong halad nga sinunog ug molakaw na ako. Tingali moabot
si Yahweh aron sa pagpakigkita kanako. Bisan unsa nga iyang
ipakita kanako isulti ko kanimo.” Busa miadto siya sa tumoy sa
bungtod nga walay mga kahoy. **4** Samtang atua siya sa tumoy
sa bungtod, nakigkita ang Dios kaniya, ug miingon si Balaam
kaniya, “Nagtukod ako ug pito ka halaran, ug naghalad ako ug
laki nga baka ug laki nga karnero sa matag-usa.” **5** Gibutangan
ni Yahweh ug mensahe ang baba ni Balaam ug giingnan, “Balik
ngadto kang Balak ug sultihi siya.” **6** Busa mibalik si Balaam
ngadto kang Balak, nga nagtindog tapad sa iyang halad nga
sinunog, ug ang tanan nga mga pangulo sa Moab uban kaniya.
7 Unya nagsugod pagsulti si Balaam sa iyang panagna ug
miingon. “Gidala ako ni Balak dinhi gikan sa Aram, ang hari sa
Moab gikan sa sidlakan nga kabukiran. 'Umari ka, tungloha si
Jacob alang kanako,' miingon siya. 'Umari ka, panghimaraota
ang Israel.' **8** Unsaon man nako pagtunglo niadtong wala
gitunglo sa Dios? Unsaon man nako pagpakigbatok niadtong
wala gipakigbatokan ni Yahweh? **9** Kay gikan sa tumoy sa
mga bato nakita ko siya; gikan sa kabungtoran gitan-aw ko
siya. Tan-awa, adunay katawhan nga nag-inusara sa pagpuyo
ug wala naghunahuna sa ilang kaugalingon ingon nga yano
lamang nga nasod. **10** Kinsa man ang makaihap sa abog
ni Jacob o makaihap bisan sa ikaupat nga bahin sa Israel?
Tugoti ako nga mamatay ingon sa kamatayon sa matarong
nga tawo, ug tugoti nga matapos ang akong kinabuhi sama
kaniya!” **11** Miingon si Balak kang Balaam, “Unsa man ang
gibuhat mo kanako? Gidala ko ikaw aron tunglohon ang akong
mga kaaway, apan tan-awa, gipanalanginan mo hinuon sila.”
12 Mitubag si Balaam ug miingon, “Dili ba ako kinahanglan
nga mag-amping sa pagsulti lamang kung unsa ang gibutang
ni Yahweh sa akong baba?” **13** Busa miingon si Balak kaniya,
“Palihog uban kanako sa laing dapit diin makita mo sila. Makita
lamang nimo ang haduol kanila, dili ang tanan kanila. Didto
tunglohon mo sila alang kanako.” **14** Busa gidala niya si
Balaam ngadto sa uma sa Sofim, ngadto sa tumoy sa Bukid
sa Pisga, ug nagtukod ug dugang pito ka halaran. Naghalad
siya ug laki nga baka ug laki nga karnero sa matag halaran.
15 Unya giingnan ni Balaam si Balak, “Tindog dinhi tapad
sa imong halad nga sinunog, samtang makigkita ako kang
Yahweh didto.” **16** Busa nakigkita si Yahweh kang Balaam ug
gibutangan ug mensahe ang iyang baba. Miingon siya, “Balik
ngadto kang Balak ug ihatag kaniya ang akong mensahe.”
17 Mibalik si Balaam ngadto kaniya, ug tan-awa, nagtindog
siya tapad sa iyang halad nga sinunog ug ang mga pangulo
sa Moab uban kaniya. Unya miingon si Balak kaniya, “Unsa
man ang giiingon ni Yahweh?” **18** Gisugdan ni Balaam ang
iyang pagpanagna. Miingon siya, “Tindog, Balak, ug paminaw.
Paminawa ako, ikaw nga anak ni Sipor. **19** Ang Dios dili
tawo, nga kinahanglan siya mamakak, o tawong binuhat nga
kinahanglan niyang usbon ang iyang hunahuna. Aduna ba
siyay gisaad nga wala niya buhata? Aduna ba siyay giingon
nga buhaton nga wala niya tumana? **20** Tan-awa, gimandoan
ako nga magpanalangin. Naghatag ang Dios ug panalangin,
ug dili ko kini mausab. **21** Wala siyay nakita nga kalisod kang
Jacob o kasamok sa Israel. Si Yahweh nga ilang Dios uban
kanila, ug nanagsinggit alang sa ilang hari taliwala kanila. **22**
Gipagawas sila sa Dios gikan sa Ehipto uban ang kusog nga
sama sa ihalas nga baka. **23** Walay salamangka nga mabuhat
batok kang Jacob, ug walay panagna nga makadaot sa Israel.
Hinuon, kinahanglan igaingon kini mahitungod kang Jacob
ug sa Israel, 'Tan-awa kung unsa ang nabuhat sa Dios!' **24**
Tan-awa, motindog ang mga tawo sama sa baye nga liyon,
ingon nga liyon nga mogula ug mohasmag. Dili siya mohigda
hangtod nga makaon niya ang iyang biktima ug makainom
sa dugo sa iyang gipatay.” **25** Unya miingon si Balak kang
Balaam, “Ayaw sila tungloha o panalangini.” **26** Apan mitubag
si Balaam ug giingnan si Balak, “Wala ko ba nasulti kanimo
nga kinahanglan isulti ko ang tanan nga gisulti ni Yahweh
kanako?” **27** Busa mitubag si Balak kang Balaam, “Dali karon,
dad-on ko ikaw sa laing dapit. Tingali makapahimuot kini sa

Dios nga tunglohon mo sila didto alang kanako.” **28** Busa
gidala ni Balak si Balaam didto sa tumoy sa Bukid sa Peor,
nga diin nagdungaw sa kamingawan. **29** Giingnan ni Balaam
si Balak, “Tukori ako ug pito ka mga halaran dinhi ug pag-
andam ug pito ka laki nga baka ug pito ka laki nga karnero. **30**
Busa gibuhat ni Balak sumala sa giingon ni Balaam; naghalad
siya ug laki nga baka ug laki nga karnero sa matag halaran.

24 Sa dihang nakita ni Balaam nga nakapahimuot kang
Yahweh ang pagpanalangin sa Israel, wala siya miadto,
sama sa ubang mga higayon, sa paggamit ug salamangka.
Hinuon, midungaw siya ngadto sa kamingawan. **2** Giyahat niya
ang iyang mga mata ug nakita niya nga nagkampo ang Israel,
sa matag kaugalingon nila nga tribo, ug mikunsad ang Espiritu
sa Dios diha kaniya. **3** Nadawat niya kini nga panagna ug
miingon, “Si Balaam nga anak ni Beor magapamulong na, ang
tawong buka ang mga mata. **4** Nagsulti siya ug nakadungog
sa mga pulong sa Dios. Nakakita siya ug panan-awon gikan sa
Labing Gamhanan, nga iyang giyukboan samtang nakabuka
ang iyang mga mata. **5** Pagkatahom sa imong mga tolda,
Jacob, ang dapit nga imong gipuy-an, Israel! **6** Sama sa
mga walog mikatag kini, sama sa mga tanaman daplin sa
suba, sama sa mga aloe nga gitanom ni Yahweh, sama sa
mga sidro nga anaa sa kilid sa katubigan. **7** Midagayday
ang tubig sa ilang mga timba, ug ang ilang binhi nabisbisan
pag-ayo. Ang ilang hari mas labaw kay sa kang Agag, ug
ang ilang gingharian mapasidunggan. **8** Gidala siya sa Dios
paggawas sa Ehipto, uban ang kusog nga sama sa ihalas nga
baka. Kaonon niya ang kanasoran nga makigbatok tali kaniya.
Dugmokon niya ang ilang mga bukog. Panaon niya sila pinaagi
sa iyang mga pana. **9** Mihupo siya sama sa liyon, sama sa
baye nga liyon. Kinsa man ang makaako sa pagsamok kaniya?
Hinaot nga ang nagpanalangin kaniya mapanalanginan; ug
hinaot nga ang nagtunglo kaniya matinunglo.” **10** Misilaob ang
kasuko ni Balak batok kang Balaam ug gihapak niya ang iyang
mga kamot tungod sa kasuko. Giingnan ni Balak si Balaam,
“Gipatawag ko ikaw aron tunglohon ang akong mga kaaway,
apan tan-awa, gipanalanginan mo hinuon sila sa makatulong
higayon. **11** Busa biya kanako karon dayon ug pauli sa imong
pinuy-anan. Miingon ako nga gantihan ko gayod ikaw, apan
kanunay nga gihikaw ni Yahweh kanimo ang bisan unsa nga
ganti.” **12** Unya mitubag si Balaam kang Balak, “Giingnan ko
ang mga mensahero nga imong gipadala kanako, **13** 'Bisan
pa ug ihatag ni Balak ang iyang palasyo nga puno sa plata ug
bulawan, dili gayod nako supakon ang pulong ni Yahweh ug
bisan unsa nga daotan ug maayo o bisan unsa nga akong
gusto buhaton. Isulti ko lamang ang gisulti ni Yahweh kanako
nga isulti.' Wala ko ba kini masulti kanila? **14** Busa karon, tan-
awa, mobalik ako sa akong katawhan. Apan pahimangnoan ko
una ikaw kung unsa ang buhaton niining mga tawhana sa
imong katawhan sa umaabot nga mga adlaw.” **15** Gisugdan
ni Balaam kining panagna. Miingon siya, “Si Balaam nga
anak ni Beor nagapamulong, ang tawo nga buka ang mga
mata. **16** Panagna kini sa usa ka tawo nga nakadungog sa
mga pulong gikan sa Dios, nga adunay kahibalo gikan sa
Labing Halangdon, nga adunay panan-awon gikan sa Labing
Gamhanan, nga iyang giyukboan uban ang buka niya nga mga
mata. **17** Nakita ko siya, apan wala siya karon dinhi. Gitan-aw
ko siya, apan dili siya duol. Motungha ang bituon gikan kang
Jacob, ug mousbaw ang setro gikan sa Israel. Dugmokon
niya ang mga pangulo sa Moab ug laglagon ang tanang mga
kaliwat ni Set. **18** Unya ang Edomea mahimong mapanag-iya
sa Israel, ug ang Sier ila usab nga mapanag-iya, ang mga
kaaway sa Israel, nga buntogon sa Israel nga makusganon.
19 Gikan kang Jacob moabot ang hari nga modumala, ug
laglagon niya ang mga nabiling buhi sa ilang siyudad.” **20**
Unya gitan-aw ni Balaam ang Amalek ug gisugdan ang iyang
panagna. Miingon siya, “Ang Amalek kaniadto usa sa labing
bantogan nga mga nasod, apan ang iyang kataposan mao
ang kalaglagan.” **21** Unya mitan-aw si Balaam ngadto sa mga
Kenihanon ug nagsugod sa iyang panagna. Miingon siya,
“Lig-on ang dapit nga inyong gipuy-an, ug ang inyong salag
atua sa mga bato. **22** Apan magun-ob ang Kain sa dihang
dalhon kamo sa Assyria sa pagkabinihag.” **23** Unya gisugdan
ni Balaam ang iyang kataposan nga panagna. Miingon siya,
“Pagkaalaot! Kinsa man ang makasugakod sa dihang buhaton
kini sa Dios? **24** Ang mga sakayan mangabot gikan sa Kitim;
sulongon nila ang Assyria ug buntogon ang Eber, apan sila
usab, matapos sa kalaglagan.” **25** Unya mitindog si Balaam
ug mibiya. Mipauli siya sa iyang pinuy-anan, ug milakaw usab
si Balak.

25 Nagpuyo ang Israel didto sa Sitim, ug nagsugod ang
mga lalaki sa pagpakighilawas sa mga babaye sa Moab,
2 kay gidapit man sa Moabihanon ang mga tawo sa paghalad
sa ilang mga dios. Busa mikaon ang mga tawo ug miyukbo sa
mga dios sa Moabihanon. **3** Mikuyog ang mga kalalakin-an sa
Israel sa pagsimba kang Baal sa Peor, ug misilaob ang kasuko
ni Yahweh batok sa Israel. **4** Miingon si Yahweh kang Moises,
“Pamatya ang tanang mga pangulo sa katawhan ug ibitay sila
sa akong atubangan aron madan-agan sila sa kahayag sa
adlaw, aron nga ang akong hilabihan nga kasuko mopalayo
gikan sa Israel.” **5** Busa miingon si Moises sa mga pangulo sa
Israel, “Ang matag usa kaninyo kinahanglan nga patyon ang
iyang katawhan nga mikuyog sa pagsimba kang Baal sa Peor.”
6 Unya miabot ang usa sa kalalakin-an sa Israel ug nagdala
ug usa ka babaye nga Midianhon taliwala sa mga sakop sa
iyang pamilya. Nahitabo kini sa atubangan ni Moises ug sa
tanang katilingban nga katawhan sa Israel, samtang nanghilak
sila didto sa pultahan sa tolda nga tigomanan. **7** Sa dihang
nakita kini ni Pinehas nga anak ni Eleazar nga anak nga lalaki
ni Aaron, nga pari, mitindog siya taliwala sa mga katilingban
ug mikuha ug usa ka bangkaw sa iyang kamot. **8** Gisundan
niya ang lalaki nga Israelita ngadto sa tolda ug giduslak sa
bangkaw ang ilang mga lawas, ang lalaki nga Israelita ug
ang babaye. Busa mihunong ang hampak nga gipadala sa
Dios sa katawhan sa Israel. **9** Kadtong nangamatay pinaagi
sa hampak mikabat ug 24, 000 ang gidaghanon. **10** Misulti
si Yahweh kang Moises ug nag-ingon, **11** “Si Pinehas nga
anak nga lalaki ni Eleazar nga anak nga lalaki ni Aaron,
nga pari, mao ang nagpahupay sa akong kapungot gikan sa
mga tawo sa Israel tungod kay hilabihan ang iyang pagbati
sa akong gitinguha taliwala kanila. Busa wala ko ut-uta ang
katawhan sa Israel sa hilabihan kong kasuko. **12** Busa iingon,
'miingon si Yahweh, “Tan-awa, ihatag ko kang Pinehas ang
akong kasabotan sa kalinaw. **13** Alang kaniya ug sa iyang
mga kaliwat sunod kaniya, mao kini ang kasabotan sa walay
kataposan nga pagkapari tungod kay matinguhaon siya alang
kanako, nga iyang Dios. Gipapas niya ang mga sala alang
sa katawhan sa Israel.”'” **14** Karon ang ngalan sa lalaki nga
Israelita nga gipatay uban ang babaye nga Midianhon mao
si Simri nga anak ni Salu, ang pangulo sa pamilya sa mga
katigulangan taliwala sa mga Simeonihanon. **15** Ang ngalan
sa babaye nga Midianhon nga gipatay mao si Cosbi nga anak
ni Sur, nga maoy pangulo sa tribo ug pamilya sa Midian. **16**
Busa misulti si Yahweh kang Moises ug nag-ingon, **17** “Tagda

ang mga Midianhon ingon nga mga kaaway ug sulonga sila,
18 kay gitagad nila kamo nga sama sa mga kaaway pinaagi
sa ilang pagpanglimbong. Gigiyahan nila kamo ngadto sa
daotan bahin sa Peor ug bahin sa ilang igsoon nga babaye
nga si Cosbi, ang anak nga babaye sa pangulo sa Midian, nga
gipatay sa adlaw sa hampak mahitungod sa Peor."

26 Miabot ang takna human sa hampak, nakigsulti si
Yahweh ngadto kang Moises ug kang Eleazar nga anak
sa pari nga si Aaron. Miingon siya, **2** "Ihapa ang tanang
katilingban sa katawhan sa Israel, gikan sa nagpanuigon ug
20 anyos pataas, sumala sa pamilya nga ilang gigikanan,
ang tanan nga makahimo sa pag-adto sa gubat alang sa
Israel." **3** Busa nakigsulti si Moises ug ang pari nga si Eleazar
ngadto kanila sa kapatagan sa Moab duol sa Jordan didto
sa Jericho ug miingon, **4** "Ihapa ang katawhan, gikan sa
nagpanuigon ug 20 pataas, sumala sa gimando ni Yahweh
kang Moises ug sa katawhan sa Israel, nga nakagawas sa
yuta sa Ehipto." **5** Si Ruben mao ang kinamagulangang anak
ni Israel. Naggikan sa iyang anak nga lalaki nga si Hanuk
ang banay sa mga Hanukanon. Naggikan kang Pallu ang
banay sa mga Palluhanon. **6** Naggikan kang Hezron ang
banay sa mga Hesronhanon. Naggikan kang Carmi ang banay
sa mga Carmihanon. **7** Mao kini ang kabanayan sa mga
kaliwat ni Ruben, nga mikabat ug 43, 730 ka mga kalalakin-
an. **8** Si Eliab ang anak nga lalaki ni Pallu. **9** Ang mga anak
nga lalaki ni Eliab mao sila si Nemuel, Datan ug Abiram.
Mao kini ang Datan ug Abiram nga misunod kang Kora sa
dihang ilang gihagit si Moises ug si Aaron ug nakigbatok kang
Yahweh. **10** Gibuka sa yuta ang baba niini ug gilamoy silang
tanan uban ni Kora sa dihang nangamatay ang iyang mga
sumusunod. Niadtong taknaa, gilamoy sa kalayo ang 250
ka kalalakin-an, nga nahimong timaan sa pagpahimangno.
11 Apan wala nangamatay ang mga kaliwat ni Kora. **12**
Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni Simeon: Kang
Nemuel, ang banay sa mga Nemuelhanon, kang Jamin, ang
banay sa mga Jaminhanon, kang Jachin, ang banay sa mga
Jachinhanon, **13** kang Zera, ang banay sa mga Zerahanon,
kang Saul, ang banay sa mga Saulhanon. **14** Mao kini ang
kabanayan sa mga kaliwat ni Simeon, nga mikabat ug 22, 200
ka mga kalalakin-an. **15** Mao kini ang kabanayan sa mga
kaliwat ni Gad: Kang Zefon, ang banay sa mga Zefonhanon,
kang Haggi, ang banay sa mga Haggihanon, kang Suni, ang
banay sa mga Sunihanon, **16** kang Osni, ang banay sa mga
Osnihanon, kang Eri, ang banay sa mga Erihanon, **17** kang
Arod, ang mga banay sa mga Arodihanon, kang Areli, ang
banay sa mga Arelihanon. **18** Mao kini ang kabanayan sa
mga kaliwat ni Gad, nga mikabat ug 40, 500 ka mga kalalakin-
an. **19** Si Er ug si Onan ang mga anak nga lalaki ni Juda,
apan nangamatay sila sa yuta sa Canaan. **20** Mao kini ang
kabanayan sa lain pang mga kaliwat ni Judah: kang Sela, ang
banay sa mga Selahanon, kang Perez, ang banay sa mga
Perezihanon, ug kang Zera, ang banay sa mga Zerahanon. **21**
Mao kini ang mga kaliwat ni Perez: Gikan kang Hesron, ang
banay sa mga Hesronhanon, kang Hamul, ang banay sa mga
Hamulihanon. **22** Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat
ni Juda, nga mikabat ug 76, 500 ka mga kalalakin-an. **23**
Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni Isacar: Kang Tola,
ang banay sa mga Tolahanon, kang Puva, ang banay sa mga
Puvahanon, **24** kang Jasub, ang banay sa mga Jasubihanon,
kang Simron, ang banay sa mga Simronhanon. **25** Mao kini
ang kabanayan ni Isacar, nga mikabat ug 64, 300 ka mga
kalalakin-an. **26** Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat
ni Zabulun: kang Sered, ang banay sa mga Seredihanon,
kang Elon, ang banay sa mga Elonhon, kang Jalel ang banay
sa mga Jalelhanon. **27** Mao kini ang kabanayan sa mga
Zabulunhon, nga mikabat ug 60, 500 ka mga kalalakin-an. **28**
Si Manases ug Efraim mga kaliwat ni Jose. **29** Mao kini ang
mga kaliwat ni Manases: kang Machir, ang banay sa mga
Makirhanon (Si Makir ang amahan ni Gilead), kang Gilead,
ang banay sa mga Gileadihanon. **30** Mao kini ang mga kaliwat
ni Gilead: Kang Iezer, ang banay sa mga Iezerhanon, kang
Helek, ang banay sa mga Helekanhon, **31** kang Asriel, ang
banay sa mga Asrielhanon, kang Siquem, ang banay sa
mga Siquemhanon, **32** kang Semida, ang banay sa mga
Semidahanon, kang Heper, ang banay sa mga Heperhanon.
33 Ang anak nga lalaki ni Heper nga si Selofehad walay anak
nga mga lalaki apan mga babaye lamang. Ang mga ngalan sa
iyang mga anak nga babaye mao sila: Mala, Noa, Hogla, Milca,
ug Tirsa. **34** Mao kini ang kabanayan ni Manases, nga mikabat
ug 52, 700 ka mga kalalakin-an. **35** Mao kini ang kabanayan
ni Efraim: Kang Sutela, ang banay sa mga Sutelahanon, kang
Bequer, ang banay sa mga Bequerhanon, kang Tahan, ang
banay sa mga Tahananhon. **36** Ang mga kaliwat ni Sutela
mao ang, kang Eran, ang banay sa mga Erananhon. **37** Mao
kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni Efraim, nga nikabat
ug 32, 500 ka mga kalalakin-an. Mao kini ang mga kaliwat
ni Jose nga giihap sumala sa ilang kabanayan. **38** Mao kini
ang kabanayan sa mga kaliwat ni Benjamin: Kang Bela, ang
banay sa mga Belahanon, kang Asbel, ang banay sa mga
Asbelhanon, kang Ahiram, ang banay sa mga Ahiramhanon,
39 kang Sefufam, ang banay sa mga Sefufamhanon, kang
Hufam, ang banay sa mga Hufamhanon. **40** Ang mga anak
nga lalaki ni Bela mao sila si Ard ug Naaman. Gikan kang Ard
ang banay sa mga Ardhanon, ug gikan kang Naaman ang
banay sa mga Naamanhanon. **41** Mao kini ang kabanayan
sa mga kaliwat ni Benjamin. Mikabat sila ug 45, 600 ka mga
kalalakin-an. **42** Ang kabanayan sa mga kaliwat ni Dan mao
ang, kang Suham, ang mga banay sa mga Suhamhanon. Mao
kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni Dan. **43** Ang tanang
kabanayan sa mga Susamhanon mikabat ug 64, 400 ka mga
kalalakin-an. **44** Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat
ni Aser: Kang Imna, ang banay sa mga Imnahanon, kang
Isvi, ang banay sa mga Isvihanon, kang Beria, ang banay sa
mga Beriahanon. **45** Mao kini ang mga kaliwat ni Beria: Kang
Heber, ang banay sa mga Heberhanon, kang Malkiel, ang
banay sa mga Malkielhanon. **46** Ang ngalan sa anak nga
babaye ni Aser mao si Sera. **47** Mao kini ang kabanayan sa
mga kaliwat ni Aser, nga mikabat ug 53, 400 ka mga kalalakin-
an. **48** Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni Naftali:
Kang Jazel, ang banay sa mga Jazelanhon, kang Guni, ang
banay sa mga Gunihanon, **49** kang Jeser, ang banay sa mga
Jeseranhon, kang Silem, ang banay sa mga Silemanhon. **50**
Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni Naftali, nga mikabat
ug 45, 400 ka mga kalalakin-an. **51** Mao kini ang kumpleto nga
ihap sa mga kalalakin-an taliwala sa katawhan sa Israel: 601,
730. **52** Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, **53**
"Kinahanglang bahinon ang yuta alang niining mga kalalakin-
an isip ilang panulondon sumala sa gidaghanon sa ilang mga
ngalan. **54** Sa mas daghan nga kabanayan kinahanglan nga
ihatag mo ang mas dagko nga panulondon, ug sa gagmay
nga kabanayan kinahanglan nga ihatag mo ang diyutay nga
panulondon. Kinahanglan nimong ihatag ang panulondon
sumala sa gidaghanon sa naihap nga kalalakin-an sa matag
pamilya. **55** Apan, kinahanglan ipaagi sa ripa ang pagbahin

sa yuta. Kinahanglan nga mapanunod nila ang yuta ingon
nga bahinon kini sa mga tribo sa ilang mga katigulangan. **56**
Kinahanglan nga bahinon ang panulondon diha sa daghan ug
gagmay nga mga kabanayan, iapod-apod kini kanila pinaagi sa
ripa." **57** Mao kini ang kabanayan ni Levi, nga giihap sumala
sa tagsa-tagsa ka banay: Kang Gerson, ang banay sa mga
Gersonhanon, kang Kohat, ang banay sa mga Kohatihanon,
kang Merari, ang banay sa mga Merarihanon. **58** Mao kini ang
kabanayan ni Levi: Ang banay sa mga Libnihanon, ang banay
sa mga Hebronhanon, ang banay sa mga Malihanon, ang
banay sa mga Musihanon, ug ang banay sa mga Korahanon.
Si Kohat mao ang katigulangan ni Amram. **59** Ang asawa ni
Amram mao si Jocabed, usa ka kaliwat ni Levi, nga natawo
didto sa Ehipto. Gipakatawo niya ang ilang mga anak ni
Amram, nga mao sila Aaron, Moises, ug si Miriam ang ilang
igsoon nga babaye. **60** Pinaagi kang Aaron natawo si Nadab
ug Abihu, Eleazar ug Itamar. **61** Namatay si Nadab ug Abihu
sa dihang naghalad sila ug dili madawat nga sinunog ngadto
kang Yahweh. **62** Nikabat ug 23, 000 ka mga kalalakin-an ang
naihap diha kanila, tanang kalalakin-an nga nagpangidaron
ug usa ka bulan pataas. Apan wala sila giihap uban sa nga
mga kaliwat ni Israel tungod kay wala may panulondon nga
gihatag kanila uban sa katawhan sa Israel. **63** Mao kini ang
mga naihap ni Moises ug ni Eleazar nga pari. Giihap nila
ang katawhan sa Israel didto sa kapatagan sa Moab dapit
sa Jordan didto sa Jericho. **64** Apan walay usa kanila nga
giihap ni Moises ug Aaron nga pari ang naapil sa dihang giihap
ang mga kaliwat ni Israel didto sa kamingawan sa Sinai. **65**
Kay miingon nang daan si Yahweh nga kining mga tawhana
mangamatay gayod sa kamingawan. Wala gayoy tawo nga
nabilin diha kanila, gawas lamang kang Caleb ang anak nga
lalaki ni Jepune ug si Josue ang anak nga lalaki ni Nun.

27 Unya miadto kang Moises ang mga anak nga babaye
ni Selofehad nga anak nga lalaki ni Hepher nga anak
nga lalaki ni Gilead nga anak nga lalaki ni Makir nga anak
nga lalaki ni Manases, sa kabanayan ni Manases nga anak
nga lalaki ni Jose. Mao kini ang mga ngalan sa iyang mga
anak nga babaye: Si Mahla, Noah, Hegla, Milca ug Tirsa. **2**
Mitindog sila sa atubangan ni Moises, ni Eleazar nga pari, sa
mga pangulo, ug sa atubangan sa tanang katilingban didto sa
pultahan sa tolda nga tigomanan. Miingon sila, **3** "Namatay
ang among amahan didto sa kamingawan. Dili siya kauban
niadtong nagkatigom batok kang Yahweh nga kauban ni Kora.
Namatay siya sa iyang kaugalingong sala, ug wala siyay mga
anak nga lalaki. **4** Nganong kinahanglan man kuhaon ang
ngalan sa among amahan gikan sa mga sakop sa iyang banay
tungod kay wala siyay anak nga lalaki? Tagai kami ug yuta
didto sa kaparyentihan sa among amahan." **5** Busa gidala ni
Moises kang Yahweh ang ilang suliran. **6** Nakigsulti si Yahweh
kang Moises ug miingon, **7** "Tinuod ang gipanulti sa mga
anak nga babaye ni Selofehad. Kinahanglan nga ihatag nimo
kanila ang yuta isip panulondon nga anaa sa kaparyentihan
sa ilahang amahan, ug kinahanglan nimong sigurohon nga
mahatag kini nga panulondon kanila. **8** Kinahanglan nga
makigsulti ka sa katawhan sa Israel ug ingna sila, 'Kung
mamatay ang usa ka lalaki ug wala siyay anak nga lalaki,
kinahanglan nga ihatag nimo ang iyang panulondon ngadto sa
iyang mga anak nga babaye. **9** Kung wala siyay anak nga
babaye, kinahanglan nimong ihatag ang iyang panulondon
ngadto sa iyang igsoon nga mga lalaki. **10** Kung wala siyay
mga igsoong lalaki, kinahanglan nga imong ihatag ang iyang
panulondon didto sa igsoong lalaki sa iyang amahan. **11**
Kung walay igsoong lalaki ang iyang amahan, kinahanglan
nimong ihatag ang iyang panulondon ngadto sa pinakaduol
nga paryente sa iyang banay, ug kinahanglan nga iya kining
kuhaon alang sa iyang kaugalingon. Mahimo na kining balaod
nga gitukod pinaagi sa kasugoan alang sa katawhan sa
Israel, sumala sa gimando ni Yahweh kanako.'" **12** Miingon si
Yahweh kang Moises, "Tungas sa kabukiran sa Abiram ug tan-
awa ang yuta nga akong gihatag sa katawhan sa Israel. **13**
Human nimo kini hikit-i, ikaw usab kinahanglan makig-uban
sa imong katawhan, sama sa imong igsoong lalaki nga si
Aaron. **14** Mahitabo kini tungod kay misupak kamong duha
sa akong gimando didto sa kamingawan sa Sin. Didto, sa
dihang miagas ang tubig gikan sa bato, sa imong kasuko wala
ikaw makahimo sa pagtahod kanako isip balaan atubangan
sa tanang katilingban." Mao kini ang katubigan sa Meriba
sa Kades didto sa kamingawan sa Sin. **15** Unya nakigsulti
si Moises kang Yahweh ug miingon, **16** "Hinaot unta nga
ikaw, Yahweh, ang Dios sa mga espiritu sa tanang katawhan,
maoy magtudlo ug tawo nga sa labaw katilingban, **17** tawo
nga makahimo sa paggawas ug pagsulod ngadto kanila ug
makapangulo kanila paggawas ug makapasulod kanila, aron
nga dili mahimong sama sa karnero nga walay magbalantay
ang imong katilingban" **18** Miingon si Yahweh kang Moises,
"Kuhaa si Josue nga anak ni Nun, ang tawo nga gipuy-an sa
akong Espiritu, ug itapion ang imong kamot kaniya. **19** Ibutang
siya tupad kang Eleazar nga pari ug sa atubangan sa tanang
katilingban, ug sugoa siya nga mangulo kanila atubangan sa
ilang mga mata. **20** Kinahanglan nga ihatag nimo kaniya ang
pipila sa imong mga katungod, aron nga tumanon siya sa
mga katawhan sa Israel. **21** Moadto siya sa atubangan ni
Eleazar nga pari aron sa pagpangita sa akong kabubot-on
alang kaniya pinaagi sa pagbuot sa Urim. Pinaagi lamang sa
iyang mando nga makagawas o makasulod ang katawhan,
siya ug ang tanang katawhan sa Israel uban kaniya, ang
tanang katilingban." **22** Busa gihimo ni Moises ang gimando
ni Yahweh kaniya. Iyang gikuha si Josue ug gibutang siya
sa atubangan ni Eleazar nga pari ug sa tanang katilingban.
23 Gitapion niya ang iyang kamot kaniya ug gisugo siya sa
pagpangulo, sumala sa gimando ni Yahweh kaniya nga iyang
buhaton.

28 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, **2** "Mandoi
ang katawhan sa Israel ug sultihi sila, 'Kinahanglan
nga maghalad kamo ug mga halad nganhi kanako sa gitakda
nga mga panahon, ang akong pagkaon gikan sa halad nga
sinunog aron nga maghatag ug kahumot alang kanako.' **3**
Kinahanglan nga sultihan mo usab sila, 'Mao kini ang halad
nga sinunog nga kinahanglan ninyong ihalad kang Yahweh–
mga nating karnero nga laki nga usa pa ka tuig ug walay
tatsa, duha kabuok sa matag adlaw, ingon nga halad nga
sinunog sa matag-adlaw. **4** Kinahanglan ihalad ninyo ang
usa ka nating karnero sa buntag, ug kinahanglan ninyong
ihalad ang usa pa ka nating karnero sa gabii. **5** Kinahanglan
nga mohalad kamo ug ikanapulo nga bahin sa epa sa labing
maayo nga harina isip halad nga trigo, nga adunay sagol nga
ikaupat nga bahin sa hin sa binatil nga lana. **6** Mao kini ang
halad nga sinunog sa matag-adlaw nga gimando didto sa
Bukid sa Sinai aron makahatag ug kahumot, usa ka halad
nga sinunog alang kang Yahweh. **7** Ang halad nga ilimnon
nga isagol niini kinahanglan anaa sa ikaupat nga bahin sa
hin alang sa usa sa mga karnero. Kinahanglan nga buboan
ninyo ang balaan nga dapit sa halad nga isog nga ilimnon

alang kang Yahweh. **8** Kinahanglan nga inyong ihalad sa
gabii ang lain pang karnero uban sa lain pang halad nga
trigo sama niadtong inyong gihalad sa buntag. Kinahanglan
nga maghalad na usab kamo ug lain pang halad nga ilimnon
uban niini, halad nga sinunog, aron makahatag ug kahumot
alang kang Yahweh. **9** Sa adlaw nga Igpapahulay kinahanglan
nga maghalad kamo ug duha ka nating karnero nga laki, usa
ka tuig ang kagulangon ug walay tatsa, ug 2/10 sa epa sa
labing maayo nga harina isip halad nga trigo, nga gisagolan
ug lana, ug ang halad nga ilimnon uban niini. **10** Mao na kini
ang halad nga sinunog sa matag adlaw nga Igpapahulay,
dugang kini sa matag-adlaw nga halad nga sinunog inubanan
sa halad nga ilimnon. **11** Sa unang adlaw sa matag bulan,
kinahanglan nga maghalad kamo ug halad nga sinunog alang
kang Yahweh. Kinahanglan nga maghalad kamo ug duha ka
laki nga nating baka, usa ka laking karnero, ug pito ka laki nga
nating karnero nga usa ka tuig ug walay tatsa. **12** Kinahanglan
nga maghalad usab kamo ug 3/10 sa epa sa labing maayo
nga harina isip halad nga trigo nga gisagolan ug lana alang
sa matag laking baka, ug 2/10 sa epa sa labing maayo nga
harina isip halad nga trigo nga gisagolan ug lana alang sa usa
sa laking karnero. **13** Kinahanglan usab kamong maghalad sa
ikanapulong bahin sa epa sa labing maayo nga harina nga
gisagolan ug lana isip halad nga trigo alang sa matag nating
karnero. Mao na kini ang halad nga sinunog, aron mohatag ug
kahumot, halad nga sinunog alang kang Yahweh. **14** Ang
halad nga ilimnon sa katawhan kinahanglan tunga lamang ka
hin sa bino alang sa laking baka, ikatulong bahin sa hin alang
sa laking karnero, ug ikaupat nga bahin sa hin alang sa nating
karnero. Mao na kini ang halad nga sinunog alang sa matag
bulan sa tibuok nga mga bulan sa usa ka tuig. **15** Usa ka laki
nga kanding ang kinahanglan ihalad alang sa halad sa sala.
Dugang kini sa mga halad nga sinunog sa matag-adlaw uban
sa halad nga ilimnon. **16** Sa ika-14 nga adlaw sa unang bulan,
saulogon ang Pagsaylo ni Yahweh. **17** Sa ika-15 nga adlaw
niining bulana kinahanglan sila magpatigayon ug kasaulogan.
Sulod sa pito ka adlaw kinahanglan sila mokaon sa tinapay
nga walay igpapatubo. **18** Sa unang adlaw, kinahanglan
adunay balaan nga panagtigom aron pasidunggan si Yahweh.
Kinahanglan nga dili kamo magtrabaho nianang adlawa. **19**
Apan, kinahanglan nga maghalad kamo ug halad nga sinunog,
usa ka halad nga sinunog alang kang Yahweh. Kinahanglan
maghalad kamo ug duha ka laki nga nating baka, usa ka laking
karnero, ug pito ka laki nga nating karnero nga usa ka tuig,
nga walay tatsa. **20** Inubanan sa laking baka, kinahanglan
nga maghalad kamo ug halad nga trigo sa 3/10 sa epa sa
labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana, ug inubanan
sa laking karnero 2/10. **21** Sa matag usa sa pito ka nating
karnero, kinahanglan maghalad kamo ug ikanapulong bahin sa
epa sa labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana, **22** ug
usa ka laki nga kanding isip halad sa sala aron mapasaylo ang
inyong mga kaugalingon. **23** Kinahanglan nga ihalad ninyo
kini ingon nga dugang sa halad nga sinunog nga gimando
kaninyo sa matag buntag. **24** Sama sa gihulagway dinhi,
kinahanglan nga ihalad ninyo kini nga mga halad matag-adlaw,
sulod sa pito ka adlaw sa Pagsaylo, ang pagkaon sa halad nga
sinunog, ang kahumot nga alang kang Yahweh. Kinahanglan
nga ihalad kini dugang sa halad nga sinunog ug sa halad nga
ilimnon sa matag-adlaw. **25** Sa ika pito nga adlaw kinahanglan
nga magpatigayon kamo ug balaan nga panagtigom aron
sa pagpasidungog kang Yahweh, ug kinahanglan nga dili
kamo magtrabaho nianang adlawa. **26** Alang usab sa adlaw
sa unang mga bunga, sa dihang maghalad kamo ug halad
nga trigo ngadto kang Yahweh sa inyong Kasaulogan sa
mga Semana, kinahanglan nga magbuhat kamo ug balaan
nga panagtigom aron sa pagpasidungog kang Yahweh, ug
kinahanglan nga dili kamo magtrabaho nianang adlawa. **27**
Kinahanglan nga maghalad kamo sa halad nga sinunog aron
makahatag ug kahumot alang kang Yahweh. Kinahanglan nga
maghalad kamo ug duha ka laki nga nating baka, usa ka
laking karnero, ug pito ka laki nga nating karnero nga usa
pa ka tuig. **28** Paghalad usab ug halad nga trigo uban niini:
labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana, 3/10 sa epa
sa labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana alang sa
laking baka ug 2/10 alang sa laking karnero. **29** Paghalad
kamo ug ikanapulo nga bahin sa epa sa labing maayo nga
harina nga gisagolan ug lana alang sa matag usa sa pito ka
nating karnero, **30** ug usa ka laki nga kanding aron mapasaylo
ang inyong kaugalingon. **31** Sa dihang ihalad ninyo kining
mga mananap nga walay tatsa, uban sa halad nga ilimnon,
mahimo kining dugang sa halad nga sinunog ug halad nga
trigo sa matag adlaw.'"

29 "Sa ikapito nga bulan, sa unang adlaw sa bulan,
kinahanglan nga aduna kamoy balaang panagtigom
aron sa pagpasidungog kang Yahweh. Kinahanglan nga dili
kamo motrabaho sa naandang buluhaton nianang adlawa.
Kay mao kana ang adlaw nga magpatingog kamo sa mga
trumpeta. **2** Kinahanglan kamong maghalad og sinunog
nga halad aron maghatag og kahumot alang kang Yahweh.
Kinahanglan kamong maghalad og usa ka batan-ong torong
baka, usa ka laking karnero, ug pito ka laking karnero nga
usa katuig ang panuigon, ang matag-usa kinahanglan nga
walay tatsa. **3** Kinahanglan ninyo kining ihalad uban ang
trigo nga halad, labing maayong harina nga sinagulan ug
lana, tulo sa ikanapulo sa torong baka, ug duha sa ikanapulo
sa torong karnero, **4** ug usa sa ikanapulo sa matag pito ka
nating karnero. **5** Ug kinahanglan kamong maghalad og usa
ka torong kanding ingon nga halad alang sa pagwagtang sa
inyong sala. **6** Himoa kini nga mga halad sa ikapito nga bulan
dungag sa tanang mga halad nga inyong pagahimoon sa
unang adlaw sa matag bulan: uban niini ang mahinungdanong
sinunog nga halad ug ang trigo nga halad. Dungag kini sa
kasagarang halad nga sinunog, ang matag trigo nga halad ug
ang matag ilimnon nga mga halad. Sa dihang buhaton ninyo
kining mga halara, inyong gituman ang balaod sa paghatag og
humot nga halad, usa ka halad nga gihimo pinaagi sa kalayo
alang kang Yahweh. **7** Sa ikanapulo nga adlaw sa ikapitong
bulan kinahanglan nga aduna kamoy balaang panagtigom aron
sa pagpasidungog kang Yahweh. Kinahanglang magpaubos
kamo ug dili motrabaho. **8** Kinahanglan kamong maghalad
og sinunog aron maghatag og kahumot alang kang Yahweh.
Kinahanglan nga maghalad kamo ug usa ka batan-on nga
torong baka, usa ka laking karnero, pito ka nating karnero nga
usa ka tuig ang kagulangon. Kinahanglan nga ang matag-
usa walay tatsa. **9** Kinahanglan inyo silang ihalad uban ang
trigo nga halad, labing maayong harina sinagulag lana, tulo
ka ikanapulo sa torong baka, duha sa ikanapulo sa usa ka
torong karnero, **10** ug ikanapulo sa matag pito ka mga nating
karnero. **11** Kinahanglan kamong maghalad og usa ka torong
kanding ingon nga halad sa sala. Dungag kini nga halad
alang sa pagwagtang sa sala, ang kasagaran nga sinunog
nga halad, ang matag trigo nga halad, ug ang ilang ilimnon
nga mga halad. **12** Sa ikakinse nga adlaw sa ikapitong
bulan kinahanglan maghimo kamo og balaang panagtigom

alang sa pagpasidungog kang Yahweh. Kinahanglan nga dili
kamo motrabaho sa naandang buluhaton nianang adlawa, ug
kinahanglan ninyong ipadayon ang kapistahan alang kaniya
sulod sa pito ka adlaw. **13** Kinahanglan kamong maghalad og
sinunog nga halad, usa ka halad nga pinaagi sa kalayo aron
maghatag og kahumot alang kang Yahweh. Kinahanglan nga
maghalad kamo og trise ka batan-on nga torong baka, duha ka
torong karnero, ug katorse ka torong karnero nga usa katuig
ang kagulangon. Ang matag-usa kinahanglan nga walay tatsa.
14 Kinahanglan ninyo silang ihalad uban ang trigo nga halad,
labing maayong harina sinagolag lana, tulo ka ikanapulo sa
matag trise ka torong baka, duha ka ikanapulo sa duha ka
torong karnero, **15** ug ikanapulo sa matag-usa sa katorse
ka karnero. **16** Kinahanglan nga maghalad kamo og usa ka
torong kanding ingon nga halad alang sa sala dungag sa
naandang sinunog nga mga halad, uban niini ang matag trigo
nga halad, ug ang ilimnon nga halad. **17** Sa ikaduhang adlaw
sa panagtigom, kinahanglan kamong maghalad og dose ka
batan-on nga torong baka, duha ka torong karnero, ug katorse
ka nating karnero nga usa katuig ang kagulangon, kinahanglan
nga ang matag-usa walay tatsa. **18** Kinahanglan buhaton ninyo
kini uban ang halad nga trigo ug ang ilimnon nga mga halad
alang sa mga torong baka, alang sa mga torong karnero, ug
alang sa mga nating karnero, paghimog daghang mga halad
ingon sa mga gisugo. **19** Kinahanglan kamong maghalad og
usa ka torong kanding ingon nga halad alang sa sala dungag
sa naandang sinunog nga halad, ang matag trigo nga halad,
ug ang ilang ilimnon nga mga halad. **20** Sa ikatulo nga adlaw
sa panagtigom, kinahanglan nga maghalad kamo og onse ka
torong baka, duha ka torong karnero, ug katorse ka nating
karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, kinahanglan nga ang
matag-usa walay tatsa. **21** Kinahanglan nga buhaton ninyo
kini uban ang trigo nga halad ug ang ilimnon nga mga halad
alang sa torong baka, alang sa torong karnero, ug alang sa
mga nating karnero, paghimog halad nga sama kadaghan sa
mga halad nga gisugo. **22** Kinahanglan kamong maghalad og
usa ka torong kanding ingon nga halad alang sa sala dugang
sa naandang sinunog nga halad, matag trigo nga halad, ug
ang ilang ilimnon nga mga halad. **23** Sa ikaupat nga adlaw sa
panagtigom, kinahanglan kamong maghalad og napulo ka
torong baka, duha ka torong karnero, ug katorse ka nating mga
karnero nga usa katuig ang kagulangon, kinahanglan nga ang
matag-usa walay tatsa. **24** Kinahanglan himoon ninyo kana
uban ang trigo nga halad ug ilimnon nga mga halad alang sa
torong baka, alang sa torong karnero, ug alang sa mga nating
karnero, nga sama kadaghan sa mga halad nga gisugo. **25**
Kinahanglan kamong maghalad og usa ka torong kanding
ingon nga halad alang sa sala dugang sa naandang sinunog
nga halad, trigo nga halad, ug ang ilang ilimnon nga mga
halad. **26** Sa ikalima nga adlaw sa panagtigom, kinahanglan
kamong maghalad og siyam ka torong baka, duha ka torong
karnero, ug katorse ka nating karnero nga usa ka tuig ang
kagulangon, ang matag-usa kinahanglan nga walay tatsa.
27 Kinahanglan nga buhaton ninyo kini uban ang trigo nga
halad ug ang ilimnon nga mga halad alang sa mga torong
baka, alang sa mga torong karnero, ug alang sa mga nating
karnero, buhata sama kadaghan sa mga halad nga gisugo.
28 Kinahanglang maghalad kamo og usa ka torong kanding
ingon nga halad alang sa sala dugang sa naandang sinunog
nga halad, trigo nga halad, ug ang ilang ilimnon nga mga
halad. **29** Sa ikaunom nga adlaw sa panagtigom, kinahanglan
nga maghalad kamo og walo ka torong baka, duha ka torong
karnero, ug katorse ka torong karnero nga usa katuig ang
kagulangon, matag usa kinahanglan nga walay tatsa. **30**
Kinahanglan nga buhaton kini uban ang trigo nga halad ug
ang ilimnon nga mga halad alang sa torong baka, alang sa
mga torong karnero, ug alang sa mga nating karnero, buhata
sama ka daghan sa mga halad nga gisugo. **31** Kinahanglan
nga maghalad kamog usa ka laking kanding alang sa sala
dugang sa naandang sinunog nga halad, trigo nga halad, ug
ang ilang ilimnon nga mga halad. **32** Sa ikapito nga adlaw
sa panagtigom, kinahanglan nga maghalad kamo og pito ka
torong baka, duha ka torong karnero, ug katorse ka nating
karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ang matag-usa
kinahanglan nga walay tatsa. **33** Kinahanglan nga buhaton
kini uban ang trigo nga halad ug ang ilimnon nga mga halad
alang sa torong baka, alang sa mga torong karnero, ug alang
sa mga nating karnero, buhata kini sama ka daghan sa mga
halad nga gisugo. **34** Kinahanglan nga maghalad kamog
usa ka torong kanding alang sa sala dungag sa naandang
sinunog nga halad, trigo nga halad, ug ang ilang ilimnon nga
mga halad. **35** Sa ikawalo nga adlaw kinahanglan magbuhat
kamog laing maligdong nga panagtigom. Kinahanglan nga dili
kamo motrabaho sa naandang buluhaton nianang adlawa. **36**
Kinahanglan kamong maghimo og sinunog nga halad, usa ka
halad nga pinaagig kalayo aron maghatag og kahumot alang
kang Yahweh. Kinahanglan nga maghalad kamo og usa ka
laking baka, usa ka torong karnero, ug pito ka torong karnero
nga usa ka tuig ang kagulangon, ang matag-usa kinahanglan
nga walay tatsa. **37** Kinahanglan ninyong ihalad ang ilang
mga trigo nga halad ug ang ilang ilimnon nga mga halad alang
sa torong baka, alang sa torong karnero, ug alang sa mga
nating karnero, buhata sama kadaghan sa mga halad nga
gisugo. **38** Kinahanglan nga maghalad kamo og usa ka torong
kanding ingon nga halad alang sa sala dungag sa naandan
nga sinunog nga halad, trigo nga halad, ug ang ilang ilimnon
nga mga halad. **39** Mao kini ang kinahanglan ninyong ihalad
ngadto kang Yahweh sa inyong mga kapistahan. Mao kini
ang dungag sa inyong mga panaad ug kinabubut-on nga mga
halad. Kinahanglan ninyo kining ihalad ingon nga sinunog nga
mga halad, trigo nga mga halad, ilimnon nga mga halad, ug
ang pagpakigdait nga halad." **40** Gisultihan ni Moises ang
katawhan sa Israel sa tanan nga gisugo ni Yahweh kaniya nga
isulti.

30 Nakigsulti si Moises ngadto sa pangulo sa mga tribo sa
katawhan sa Israel. Miingon siya, "Mao kini ang gisugo
ni Yahweh. **2** Si bisan kinsa nga mohimo ug panumpa o
panaad kang Yahweh nga mogapos kaniya uban sa usa ka
saad, kinahanglan nga dili niya pakyason ang iyang pulong.
Kinahanglan tumanon niya ang tanan niyang gisaad nga
buhaton nga migula sa iyang baba. **3** Sa dihang ang usa ka
batan-ong babaye nga nagpuyo sa balay sa iyang amahan
nanumpa kang Yahweh ug migapos sa iyang kaugalingon
uban sa usa ka saad, **4** kung nakadungog ang iyang amahan
sa iyang panumpa ug sa saad nga migapos kaniya, ug
wala siyay gisulti aron sa pagbadlong kaniya, ang tanan
niyang gipanumpa magpabilin. Ang tanang saad nga diin
migapos kaniya magpabilin. **5** Apan kung ang iyang amahan
nakadungog sa iyang gipanumpa ug sa iyang gisaad, unya
walay gisulti ang iyang amahan kaniya, magpabilin nga
mapugsanon ang tanang gipanumpa ug gisaad nga iyang
gibutang sa iyang kaugalingon. **6** Apan, kung madungog
sa iyang amahan ang tanan niyang panaad ug ang iyang
gipanumpa nga migapos kaniya, ug kung dili siya tugtan

sa iyang amahan nianang adlawa, dili na kini magpabilin.
Pasayloon siya ni Yahweh tungod kay ang iyang amahan
nagdumala man kaniya. **7** Kung magminyo siya sa usa
ka lalaki samtang anaa pa siya niadto nga mga panaad, o
kung naghimo siya ug dinalidali nga saad diin obligado siya,
kadto nga tulobagon magpabilin nga mapugsanon. **8** Apan
kung ang iyang bana magpugong kaniya nianang adlawa sa
dihang nadungog niya ang mahitungod niini, nagpasabot nga
napawalay bili na sa iyang bana ang panaad nga iyang gihimo,
ug ang dinalidali nga nasulti sa iyang ngabil nga migapos
sa iyang kaugalingon. Himoon siyang gawasnon ni Yahweh.
9 Apan alang sa usa ka balo o sa binulagan nga babaye,
ang tanan nga migapos sa iyang kaugalingon magapabilin
batok kaniya. **10** Ug kung ang usa ka babaye nanaad diha sa
balay sa iyang bana o nag-obliga sa iyang kaugalingon sa
pagpanumpa, **11** ug nadungog kini sa iyang bana apan wala
siyay gisulti kaniya ug wala mipugong kaniya, ang tanan niyang
gipanumpaan kinahanglan magpadayon ug ang katungdanan
nga iyang gihimo kinahanglan gayod magpabilin. **12** Apan
kung wagtangon kini sa iyang bana nianang adlawa sa iyang
pagkadungog mahitungod niini, ang bisan unsa nga migula
sa iyang ngabil mahitungod sa iyang mga panaad ug gisaad
dili na gayod magpabilin. Gipawalay bili kini sa iyang bana.
Himoon siyang gawasnon ni Yahweh. **13** Ang tanang panaad
o panumpa sa usa ka babaye nga naggapos kaniya aron sa
pagwalay bili kaniya sa usa ka butang mahimong uyonan o
ipakawalay bili pinaagi sa iyang bana. **14** Apan kung wala
siyay isulti kaniya sa matag adlaw, gilig-on niya ang tanan
niyang panaad ug panumpa nga iyang gihimo. Giuyonan niya
kini tungod kay wala siyay gisulti kaniya niana nga higayon
sa iyang pagkadungog niini. **15** Ug kung ang iyang bana
naghulat pa ug dugay sa pagwagtang sa panaad nga dugay
nang gisaad sa iyang asawa, nagpasabot nga ang bana ang
manubag sa iyang sala." **16** Mao kini ang balaod nga gimando
ni Yahweh kang Moises aron ipahibalo—ang balaod taliwala
sa usa ka lalaki ug sa iyang asawa ug taliwala sa usa ka
amahan ug sa iyang anak nga babaye sa dihang anaa pa siya
sa iyang pagkabatan-on diha sa panimalay sa iyang amahan.

31 Nakig-istorya si Yahweh kang Moises ug miingon,
2 "Panimasli ang mga Midianhon tungod sa ilang
gibuhat sa mga Israelita. Human niana, mamatay ka na ug
motipon sa imong katawhan." **3** Busa giingnan ni Moises
ang katawhan. "Paandama ang pipila sa inyong kalalakin-an
alang sa pakiggubat batok sa mga Midianhon ug dalha ang
pagpanimalos ni Yahweh kanila. **4** Ang matag banay sa Israel
kinahanglan magpadala og usa ka libo nga mga sundalo alang
sa gubat." **5** Busa gawas sa liniboan kalibo ka mga lalaki sa
Israel, ang matag banay nagpadala og 1, 000 alang sa gubat,
12, 000 tanan ang mga lalaki. **6** Unya gipadala sila ni Moises
alang sa gubat, 1000 sa matag banay, uban kang Finehas
nga anak ni Eleazar nga pari, uban ang pipila ka butang nga
gikan sa balaang dapit ug ang trumpeta nga anaa kaniya
aron patingogon ingon nga timaan. **7** Nagkig-away sila sa
mga Midianhon, sumala sa gisugo ni Yahweh kang Moises.
Gipangpatay nila ang matag kalalakin-an. **8** Gipamatay nila
ang mga hari sa Midian uban sa ilang mga patay: Evi, Rekem,
Zur, Hur, ug Reba, ang lima ka hari sa Midian. Ila usab nga
gipatay si Balaam nga anak ni Beor, gamit ang espada. **9**
Gibihag sa kasundalohan sa mga Israelita ang mga babaye sa
Midian, ang ilang mga anak, ang tanan nilang mga baka, ang
tanan nilang mga karnero, ug ang tanan nilang kabtangan.
Gidala nila kini ingon nga inilog. **10** Gipangsunog nila ang
tanang mga siyudad ug ang tanan nilang mga kampo diin
sila nagpuyo. **11** Gidala nila ang tanan nilang inilog ug mga
binilanggo, mga katawhan ug kahayopan. **12** Gidala usab
nila ang mga binilanggo, ang mga inilog nga mga butang
ngadto kang Moises, kang Eleazar nga pari, ug ngadto sa
katilingban sa Israel. Gidala nila kini ngadto sa kampo diha
sa patag sa Moab, sa dapit sa Jordan duol sa Jerico. **13** Si
Moises, si Eleazar ang pari, ug ang tanang mga pangulo sa
katilingban miadto sa gawas sa kampo aron pasugat kanila.
14 Apan nasuko si Moises sa mga opisyal sa kasundalohan,
sa mga pangulo sa liboan ug mga kapitan sa gatosan, nga
miabot gikan sa gubat. **15** Miingon si Moises kanila, "Gitugotan
ba ninyo nga mabuhi ang mga kababayen-an? **16** Tan-awa,
kining mga bayhana mao ang makaangin sa katawhan sa
Israel, sumala sa mga tambag ni Balaam, nga nakasala kang
Yahweh didto sa Peor, sa dihang ang katalagman miabot
sa katawhan ni Yahweh. **17** Karon dayon, patya ninyo ang
matag kabataan nga lalaki, ug patya ang tanang babaye nga
nakadulog na ug lalaki. **18** Apan dalha ninyo ang tanang
batan-ong babaye nga wala pa sukad makadulog og lalaki. **19**
Kinahanglan kamong magkampo sa gawas sa Israel sulod sa
pito ka adlaw. Kamong tanan nga nakapatay o nakahikap og
bisan unsang patayng tawo—kinahanglan ninyong hinloan ang
iyong mga kaugalingon sa ikatulo nga adlaw ug sa ikapito nga
adlaw—kamo ug ang inyong mga binilanggo. **20** Ug hinloi ang
iyong matag bisti, ang tanan nga hinimo gikan sa panit sa
mananap ug sa balhibo sa mga kanding, ug ang tanang hinimo
gikan sa kahoy." **21** Miingon si Eleazar ang pangulong pari
ngadto sa kasundalohan nga miadto sa gubat, "Mao kini ang
gipakanaog nga balaod nga gihatag ni Yahweh kang Moises:
22 Ang bulawan, plata, bronsi, bakal, aloy ug tingga, **23** ug ang
tanan nga dili masunog sa kalayo, kinahanglan nga ibutang
ninyo kini agi sa kalayo, ug mahinlo na kini. Kinahanglan
ninyong hinloan kadtong mga butanga pinaagi sa tubig nga
panghinlo. Bisan unsang dili maagi sa kalayo kinahanglan
ninyong hinloan pinaagig tubig. **24** Ug kinahanglan ninyong
labhan ang inyong mga bisti sa ikapitong adlaw, ug unya
mahinlo na kamo. Human niana makasulod na kamo sa kampo
sa mga Israelita." **25** Unya nakig-istorya si Yahweh kang
Moises ug miingon, **26** "Ipha ang tanang inilog nga mga
butang nga ilang gidala, apil ang tawo ug kahayopan. Ikaw, si
Eleazar nga pari, ug ang mga pangulo sa matag banay sa
katilingban **27** kinahanglan nga magbahin sa inilog ngadto sa
duha ka bahin. Bahina taliwala sa kasundalohan nga miadto sa
gubat ug sa tanang katawhan sa katilingban. **28** Unya kuhaa
ang buhis aron ihatag kanako gikan sa mga kasundalohan
nga miadto sa gubat. Kini nga buhis kinahanglan usa gikan sa
matag 500, bisan pa og mga tawo, baka, asno, karnero, o
kanding. **29** Kuhaa kini nga buhis gikan sa ilang bahin ug
ihatag ngadto kang Eleazar nga pari aron ihalad kanako. **30**
Ug usab gikan sa katunga nga bahin sa katawhan sa Israel,
kinahanglan kuhaon nimo ang usa sa matag 50—sa tawo,
baka, asno, karnero, ug kanding. Ihatag kini ngadto sa mga
Levita nga nag-atiman sa akong tabernakulo." **31** Busa si
Moises ug si Eleazar nga pari mibuhat sumala sa gisugo ni
Yahweh kang Moises. **32** Karon ang mga inilog nga nabilin
gikan sa naangkon sa mga sundalo mao ang 675, 000 ka mga
karnero, **33** 72, 000 ka mga baka, **34** 61, 000 ka mga asno,
35 ug 32, 000 ka mga babaye nga wala pa makadulog og
bisan kinsang lalaki. **36** Ug ang katunga nga gitipigan alang sa
mga sundalo may gidaghanon nga 337, 000 ka mga karnero.
37 Ug 675 ka mga karnero ang bahin ni Yahweh. **38** Ang mga

baka kay 36, 000 ug ang bahin ni Yahweh 72 ka mga baka. **39**
Ang mga asno mikabat og 30, 500 ug gikan niana ang bahin
ni Yahweh 61. **40** Ang katawhan mikabat og 16, 000 ka mga
babaye og ang bahin ni Yahweh 32. **41** Gikuha ni Moises ang
buhis nga alang sa paghalad nga ihatag ngadto kang Yahweh.
Gihatag niya kini kang Eleazar nga pari, sumala sa gisugo
ni Yahweh kang Moises. **42** Ug ang katunga nga alang sa
katawhan sa Israel nga gikuha ni Moises gikan sa mga sundalo
nga miadto sa gubat- **43** ang katunga sa katilingban mikabat
og 337, 500 ka mga karnero, **44** 36, 000 ka mga baka, **45** 30,
500 ka mga asno, **46** 16, 000 ka mga babaye. **47** Katunga
gikan sa bahin sa katawhan sa Israel, mikuha si Moises og
usa sa matag 50, gikan sa mga tawo ug mga hayop. Gihatag
niya kini ngadto sa mga Levita nga nag-atiman sa tabernakulo,
sumala sa gisugo ni Yahweh kaniya nga pagabuhaton. **48**
Unya ang mga opisyales sa kasundalohan, ang mga pangulo
sa linibohan nga kasundalohan ug ang kapitan sa matag
gatosan ka mga sundalo, miadto kang Moises. **49** Miingon sila
kaniya, "Kaming imong mga sulugoon miihap sa kasundalohan
nga nailalom sa among pagdumala, walay nawala kanila bisan
isa. **50** Dala namo ang mga halad alang kang Yahweh, nga
nakita sa matag tawo, mga butang nga bulawan, mga pulseras
sa kamot ug bukton, pangselyo nga mga singsing, ariyos, ug
kwentas, aron pasayloon kami ni Yahweh." **51** Si Moises ug
si Eleazar nga pari midawat sa mga bulawan ug sa tanang
butang nga hinulma sa tawo gikan kanila. **52** Ang tanang
bulawan nga ilang gihatag kang Yahweh—ang mga halad
nga gikan sa mga pangulo sa liniboan ug gikan sa kapitan
sa ginatos ka sundalo—mitimbang og 16, 750 ka shekels.
53 Ang matag sundalo nakabaton og inilog, ang matag tawo
alang sa iyang kaugalingon. **54** Si Moises ug Eleazar nga pari
mikuha sa bulawan gikan sa mga pangulo sa liniboan ug sa
kapitan sa gatosan ka mga sundalo. Gidala nila kini ngadto sa
tolda nga tagboanan ingon nga pahinumdom sa katawhan sa
Israel ngadto kang Yahweh.

32 Karon ang mga kaliwat ni Reuben ug ni Gad adunay
daghang binuhing mananap. Sa dihang nakita nila ang
yuta sa Jazer ug Gilead, ang yuta nindot nga dapit alang sa
binuhi nga mga mananap. **2** Busa ang mga kaliwat ni Gad ug
Reuben miduol ug nakigsulti kang Moises, ug kang Eleazar
nga pari, ug ngadto sa mga pangulo sa katawhan. Miingon
sila, **3** "Mao kini ang listahan sa mga dapit nga among nasusi:
Atarot, Dibon, Jazer, Nimra, Heshbon, Eleale, Sebam, Nebo,
ug Beon. **4** Mao kini ang mga yuta nga gisulong ni Yahweh
atubangan sa katawhan sa Israel, ug maayo kini nga mga
dapit alang sa binuhi nga mga mananap. Kami, nga imong
mga sulugoon, adunay daghang mga binuhi nga mananap." **5**
Miingon sila, "Kung nakakita kami ug kaluoy gikan sa imong
pana-aw, ihatag mo unta kining yutaa kanamo, nga imong mga
sulugoon, ingon nga panag-iyahon. Ayaw na kami palabanga
sa Jordan." **6** Mitubag si Moises sa mga kaliwat ni Gad ug
Reuben, "Kinahanglan ba nga moadto ang inyong mga igsoon
nga lalaki sa gubat samtang nagpahimutang lang kamo dinhi?
7 Nganong gipakawad-an man ninyo ug paglaom ang mga
kasingkasing sa katawhan sa Israel sa dili pag-adto sa yuta
nga gihatag ni Yahweh kanila? **8** Ang inyong mga amahan
nagbuhat sa samang butang sa dihang gipadala ko sila gikan
sa Kadesh Barnea aron sa pagsusi sa yuta. **9** Nangadto sila
sa walog sa Escol. Nakita nila ang yuta ug unya gipakawad-
an nila ug paglaom ang mga kasingkasing sa katawhan sa
Israel mao nga midumili sila sa pagsulod sa yuta nga gihatag
ni Yahweh kanila. **10** Misilaob ang kasuko ni Yahweh niana
nga adlaw. Nanumpa ug miingon siya, **11** 'Sa pagkatinuod
walay bisan usa nga makalingkawas gikan sa Ehipto, nga
nagpangidaron ug 20 pataas, nga makakita sa yuta nga akong
gisaad kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob, tungod
kay wala sila misunod kanako sa hingpit, gawas kang **12**
Caleb nga anak ni Jefune nga Kenizihanon, ug kang Josue
nga anak ni Nun. Si Caleb ug si Josue lamang ang hingpit
misunod kanako.' **13** Busa misilaob ang kasuko ni Yahweh
batok sa Israel. Gipalatagaw niya sila libot sa kamingawan
sulod sa 40 ka katuigan hangtod nga ang tanang kaliwatan
nga nakabuhat ug daotan sa iyang panan-aw nangamatay. **14**
Tan-awa, mibarog kamo sa dapit sa inyong mga katigulangan,
sama sa makasasala kaayo nga mga tawo, nga nagpadugang
sa kasuko ni Yahweh ngadto sa Israel. **15** Kung magabiya
kamo gikan sa pagsunod kaniya, biyaan niya pag-usab ang
Israel didto sa kamingawan ug laglagon ninyo kini nga mga
katawhan." **16** Busa miduol sila kang Moises ug miingon,
"Tugoti kami sa pagtukod dinhi ug mga kural alang sa among
mga baka ug mga siyudad alang sa among mga pamilya. **17**
Apan, mangandam kami ug mosul-ob sa hinagiban uban sa
kasundalohan sa Israel hangtod nga magiyahan namo sila
ngadto sa ilang dapit. Apan ang among mga pamilya magpuyo
sa lig-ong mga siyudad tungod sa ubang katawhan nga
nagpabiling buhi niining yutaa. **18** Dili kami mobalik sa among
mga balay hangtod nga ang matag-usa sa mga tawo sa Israel
makaangkon sa iyang panulundon. **19** Dili namo mapanunod
ang yuta uban kanila sa pikas nga bahin sa Jordan, tungod
kay ang among panulundon anaa dinhi sa silangang bahin sa
Jordan." **20** Busa mitubag si Moises kanila, "kung buhaton
ninyo ang inyong gisulti, kung sul-uban ninyo ang inyong mga
kaugalingon ug hinagiban sa atubangan ni Yahweh ngadto
sa gubat, **21** unya ang matag-usa sa inyong sinul-oban ug
hinagiban nga mga tawo kinahanglan nga molabang sa Jordan
sa atubangan ni Yahweh, hangtod nga mapagawas niya ang
iyang mga kaaway gikan sa iyang atubangan **22** ug ang
yuta mailog sa iyang atubangan. Unya human niana mahimo
na kamong mamalik. Mahimo kamong walay sala ngadto
kang Yahweh ug ngadto sa Israel. Kining yutaa mahimong
mapanag-iya ninyo sa atubangan ni Yahweh. **23** Apan kung
dili ninyo kana himoon, hibaloi, makasala gayod kamo batok
kang Yahweh. Busa siguroha nga ang inyong sala mapapas.
24 Pagtukod ug mga siyudad alang sa inyong mga pamilya ug
mga pasungan sa inyong mga karnero; unya buhata kung
unsa ang inyong giingon." **25** Ang mga kaliwat ni Gad ug
Reuben nakigsulti kang Moises ug miingon, "Pagabuhaton
sa imong mga sulugoon ingon sa sugo nimo nga among
agalon. **26** Ang among mga anak, ang among mga asawa,
ang among mga panon, ug tanan namong mga mananap
magpabilin didto sa mga siyudad sa Gilead. **27** Apan, kami,
nga imong mga sulugoon, motabok uban ni Yahweh aron sa
pakiggubat, ang matag lalaki nga sangkap ug hinagiban alang
sa gubat, sumala sa imong giingon, among agalon." **28** Busa
nagpahimangno si Moises kanila mahitungod kang Eleazar
nga pari, kang Josue nga anak ni Nun, ug ngadto sa mga
katigulangan sa mga banay nga mga tribo sa katawhan sa
Israel. **29** Miingon si Moises kanila, "Kung molabang ang
mga kaliwat ni Gad ug Reuben sa Jordan uban kaninyo, ang
matag lalaki nga sinangkapan ug hinagiban aron makiggubat
sa atubangan ni Yahweh, ug kung ang yuta mailog na ninyo,
diha pa dayon ninyo ihatag kanila ang yuta sa Gilead ingon
nga panag-iyahon. **30** Apan kung dili sila molabang uban
kaninyo nga nagdala ug hinagiban, mapanag-iya nila ang

ilang mga katigayunan taliwala kaninyo ngadto sa yuta sa
Canaan." **31** Busa mitubag ug miingon ang kaliwatan ni Gad
ug Reuben, "Sama sa giingon ni Yahweh kanamo, ang imong
mga sulugoon, mao kini ang among buhaton. **32** Molabang
kami nga sangkap ug hinagiban sa atubangan ni Yahweh
didto sa yuta sa Canaan, apan ang among naangkon nga
panulundon magpabiling amoa, dinhi nga bahin sa Jordan."
33 Busa ngadto sa mga kaliwatan ni Gad ug Reuben, ug
usab ngadto sa katunga sa tribo ni Manases nga anak ni
Jose, gihatag ni Moises ang gingharian ni Sihon, ang hari sa
Amorihanon, ug ang kang Og, ang hari sa Bashan. Gihatag
niya ngadto kanila ang yuta, ug gibahinbahin ngadto kanila
ang tanan niini nga mga siyudad uban ang ilang mga utlanan,
ang mga siyudad sa yuta nga libot kanila. **34** Nagtukod pag-
usab ang mga kaliwat ni Gad sa Dibon, sa Atarot, sa Aroer,
35 sa Atrot Shofan, sa Jazer, sa Jogbeha, **36** sa Bet Nimra,
ug sa Bet Haran ingon nga lig-ong mga siyudad nga may
mga pasungan alang sa mga karnero. **37** Ang mga kaliwat ni
Reuben nagtukod pag-usab sa Heshbon, Eleale, Kiriataim, **38**
Nebo, Baal Meon—kadugayan ang ilang mga ngalan gipang-
usab, ug ang Sibma. Gihatagan nila ug laing mga ngalan ang
mga siyudad nga ilang gitukod pag-usab. **39** Ang mga kaliwat
ni Makir nga anak nga lalaki ni Manases miadto sa Gilead ug
gikuha nila kini gikan sa mga Amorihanon nga nagpuyo niini.
40 Unya gihatag ni Moises ang Gilead ngadto kang Makir nga
anak nga lalaki ni Manases, ug ang iyang katawhan nagpuyo
didto. **41** Si Jair nga anak nga lalaki ni Manases miadto ug
gikuha ang mga lungsod ug gitawag sila nga Havot Jair. **42**
Miadto si Noba ug gikuha ang Kenat ug ang mga baryo niini,
ug gitawag kini nga Noba, nga sama sa iyang kaugalingong
ngalan.

33 Mao kini ang gihunongan nga mga dapit sa katawhan
sa Israel paghuman nilag biya sa Ehipto uban ang
ilang matag armadong grupo nga gipangulohan ni Moises
ug Aaron. **2** Gisulat ni Moises ang matag lugar nga ilang
gibiyaan ug gihunongan, sumala sa sugo ni Yahweh. Mao
kini ang matag lugar nga ilang gihunongan, ug matag lugar
nga ilang gibiyaan. **3** Nagpanaw sila sa Rameses sa unang
bulan, ug mibiya sa ika napulo ug lima nga adlaw sa unang
bulan. Pagkabuntag human sa Pagsaylo, dayag nga mibiya
ang katawhan sa Israel, ug nakita sila sa mga Ehiptohanon. **4**
Nahitabo kini samtang gipanglubong sa mga Ehiptohanon
ang ilang mga kamagulangang anak, kadtong gipangpatay ni
Yahweh taliwala kanila, tungod kay gisilotan usab niya ang
ilang mga dios. **5** Nanukad ang katawhan sa Israel gikan
sa Rameses ug nagkampo sa Sucot. **6** Mibiya sila gikan sa
Sucot ug nagkampo sa Etam, sa utlanan sa kamingawan.
7 Mibiya sila sa Etam ug mibalik sa Pi Hahirot, nga atbang
sa Baal Zefon, ug nagkampo sila atbang sa Migdol. **8** Unya
mibiya sila gikan sa atbang sa Pi Hahirot ug miagi sa tunga
sa dagat padulong sa kamingawan. Mipanaw sila ug tulo
ka adlaw sa kamingawan sa Etam ug nagkampo sa Mara.
9 Mibiya sila sa Mara ug miabot sa Elim. Sa Elim adunay
napulo ug duha ka tubod ug 70 ka kahoy sa palmera. Didto
sila nagkampo. **10** Mibiya sila gikan sa Elim ug nagkampo
daplin sa Pulang Dagat. **11** Mibiya sila sa Pulang Dagat ug
nagkampo sa kamingawan sa Zin. **12** Mibiya sila gikan sa
kamingawan sa Zin ug nagkampo sa Dophka. **13** Mibiya sila
sa Dophkah ug nagkampo sa Alush. **14** Mibiya sila sa Alush
ug nagkampo sa Rephidim, diin wala silay nakaplagan nga
tubig aron mainom sa katawhan. **15** Mibiya sila sa Rifidim ug
nagkampo sa kamingawan sa Sinai. **16** Mibiya sila gikan sa
kamingawan sa Sinai ug nagkampo sa Kibrot Hataava. **17**
Mibiya sila gikan sa Kibrot Hataava ug nagkampo sa Hazerot.
18 Mibiya sila sa Hazerot ug nagkampo sa Ritma. **19** Mibiya
sila sa Ritma ug nagkampo sa Rimon Perez. **20** Mibiya sila sa
Rimon Perez ug nagkampo sa Libna. **21** Mibiya sila sa Libna
ug nagkampo sa Risa. **22** Mibiya sila sa Risa ug nagkampo sa
Kehelata. **23** Mibiya sila sa Kehelatha unya nagkampo sa
Bukid sa Shepher. **24** Mibiya sila gikan sa Bukid sa Shepher
ug nagkampo sa Harada. **25** Mibiya sila sa Haradah ug
nagkampo sa Makhelot. **26** Mibiya sila gikan sa Makhelot ug
nagkampo sa Tahat. **27** Mibiya sila sa Tahat ug nagkampo sa
Tera. **28** Mibiya sila gikan sa Tera ug nagkampo sa Mitka.
29 Mibiya sila gikan sa Mitka ug nagkampo sa Hashmona.
30 Mibiya sila sa Hashmona ug nagkampo sa Maserot. **31**
Mibiya sila sa Moserot unya nagkampo sa Bene Jaakan.
32 Mibiya sila gikan sa Bene Jaakan ug nagkampo sa Hor
Haggidgad. **33** Mibiya sila sa Hor Haggidgad ug nagkampo sa
Jotbatha. **34** Mibiya sila gikan sa Jotbatha ug nagkampo sa
Abrona. **35** Mibiya sila sa Abrona unya nagkampo sa Ezion
Geber. **36** Mibiya sila gikan sa Ezion Geber ug nagkampo sa
kamingawan sa Zin nga nahimutang sa Kadesh. **37** Mibiya sila
gikan sa Kadesh ug nagkampo sa Bukid sa Hor, sa utlanan
sa yuta sa Edom. **38** Mitungas si Moises sa Bukid sa Hor
sumala sa sugo ni Yahweh ug namatay siya didto sa ika-40 ka
tuig human nakadawat sa ilang kagawasan ang mga Israelita
gikan sa yuta sa Ehipto, sa ika lima nga bulan, sa unang adlaw
sa bulan. **39** Namatay si Aaron sa Bukid sa Hor sa dihang
123 na ang iyang pangidaron. **40** Ang Canaanhon nga Hari
sa Arad, nga nagpuyo sa habagatang bahin sa kamingawan
sa yuta sa Canaan, nakadungog sa pag-abot sa katawhan
sa Israel. **41** Mibiya sila sa Bukid sa Hor ug nagkampo sa
Zalmona. **42** Mibiya sila gikan sa Zalmona ug nagkampo
sa Punon. **43** Mibiya sila gikan sa Punon ug nagkampo sa
Obot. **44** Mibiya sila sa Obot ug nagkampo sa Iye Abarim,
nga nahimutang sa utlanan sa Moab. **45** Mibiya sila gikan sa
Iye Abarim ug nagkampo sa Dibon Gad. **46** Mibiya sila sa
Dibon Gad ug nagkampo sa Almon Diblathaim. **47** Mibiya sila
sa Almon Diblataim ug nagkampo sa kabukiran sa Abarim,
atbang sa Nebo. **48** Mibiya sila sa kabukiran sa Abarim ug
nagkampo sa kapatagan sa Moab daplin sa Jordan sa Jerico.
49 Nagkampo sila daplin sa Jordan, gikan sa Bet Jeshimot
padulong sa Abel Shittim nga sakop sa kapatagan sa Moab.
50 Nakigsulti si Yahweh kang Moises sa kapatagan sa Moab
daplin sa Jordan sa Jerico ug miingon, **51** "Pakigsulti sa
katawhan sa Israel ug sultihi sila, 'Sa dihang motabok kamo
sa Jordan padulong sa yuta sa Canaan, **52** kinahanglang
papahawaon ninyo ang nagpuyo nianang dapita. Kinahanglan
nga gubaon ninyo ang tanan nilang kinulit nga mga larawan.
Gub-a ninyo ang ilang mga tinunaw ug gihulma nga mga
larawan ug lumpaga ang tanan nilang hataas nga mga dapit.
53 Kinahanglan nga panag-iyahon ninyo ang yuta ug puy-
an kini, tungod kay gihatag ko kanang yutaa kaninyo aron
panag-iyahon. **54** Kinahanglan nga panag-iyahon ninyo ang
yuta pinaagi sa ripa, sumala sa matag banay. Ang banay
nga daghan ug sakop kinahanglan nga dako usab ang ilang
madawat nga bahin sa yuta, ug ang banay nga gamay lamang
ang ginsakpan gamay ra usab ang ilang madawat nga bahin
sa yuta. Bisan asa maadto ang yuta sumala sa ripa, kanang
yutaa mapanag-iya nianang maong banay. Mapanag-iya ninyo
ang yuta sumala sa tribo sa inyong katigulangan. **55** Apan
kung dili ninyo papahawaon ang mga tawo nianang dapita,
mamahimo silang sama sa puling sa inyong mga mata ug

tunok sa inyong kilid. Lisodlisoron nila ang inyong kinabuhi sa
yuta nga inyong pagapuy-an. **56** Ug kung unsa ang akong
giplano nga buhaton sa maong katawhan, buhaton ko usab
kaninyo.'"

34 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, **2**
"Mandoi ang katawhan sa Israel ug sultihi sila, 'Sa
dihang mosulod kamo sa yuta sa Canaan, ang yuta nga inyong
panag-iyahon, ang yuta sa Canaan ug ang utlanan niini, **3** ang
inyong utlanan sa habagatan magsugod gikan sa kamingawan
sa Zin hangtod sa utlanan sa Edom. Ang tumoy sa sidlakan
sa habagatan nga utlanan kay anaa sa linya nga kutob sa
habagatan nga utlanan sa Asin nga Dagat. **4** Ang inyong
utlanan moliko sa habagatan gikan sa bungtod sa Akrabbim
ug moagi sa kamingawan sa Zin. Gikan didto, moagi kini sa
habagatan sa Kadesh Barnea ug mopadayon sa Hazar Addar
hangtod sa Azmon. **5** Gikan didto, ang utlanan moagi gikan
sa Azmon padulong sa sapa sa Ehipto ug mosangko kini sa
dagat. **6** Ang kasadpan nga utlanan mahimong utlanan sa
Dako nga Dagat. Mahimo kining inyong utlanan sa kasadpan.
7 Ang inyong utlanan sa amihanan molahos hangtod sa
linya nga kinahanglan ninyong markahan gikan sa Dakong
Dagat kutob sa Bukid sa Hor, **8** unya gikan sa Bukid sa Hor
hangtod sa Lebo Hamat, ug kutob sa Zedad. **9** Ang utlanan
mopadayon sa Zifron ug kutob sa Hazar Enan. Mao kini ang
inyong utlanan sa amihan. **10** Unya kinahanglan ninyong
markahan ang inyong utlanan sa sidlakan sugod sa Hazar
Enan hangtod sa Shefam. **11** Unya ang utlanan sa sidlakan
monaog gikan sa Shefam hangtod sa Ribla, sa sidlakan nga
bahin sa Ain. Ang utlanan mopadayon sa sidlakan nga bahin
sa Dagat sa Chinneret. **12** Unya ang utlanan mopadayon sa
habagatan subay sa Suba sa Jordan kutob sa Dagat nga Asin
ug mopadayon ubos sa sidlakan nga utlanan sa Asin nga
Dagat. Mao kini ang inyong yuta, subay sa tanang utlanan
niini.'" **13** Unya gimandoan ni Moises ang katawhan sa Israel
ug miingon, "Mao kini ang yuta nga inyong madawat pinaagi
sa ripa, nga gimando ni Yahweh nga ihatag sa siyam ka mga
tribo ug sa katunga sa tribo. **14** Ang tribo sa kaliwatan ni
Reuben, subay sa gitagana nga luna sa tribo sa ilang mga
katigulangan, ug sa tribo sa kaliwatan ni Gad, subay sa luna
nga gitagana alang sa tribo sa ilang katigulangan, ug katunga
sa tribo ni Manasse makadawat sa ilang mga yuta. **15** Ang
duha ka tribo ug ang katunga sa tribo nakadawat sa ilang
bahin sa yuta unahan sa Jordan dapit sa sidlakan sa Jerico,
paingon sa sidlakan." **16** Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug
miingon, **17** "Mao kini ang ngalan sa mga kalalakin-an nga
mobahin sa yuta alang sa inyong panulondon: Si Eleazar nga
pari ug Josue nga anak ni Nun. **18** Kinahanglan nga magpili
ka ug pangulo sa matag tribo aron bahinon ang yuta alang sa
ilang mga banay. **19** Mao kini ang ngalan sa mga kalalakin-an:
Gikan sa tribo sa Juda, si Caleb nga anak ni Jefune. **20** Gikan
sa tribo sa kaliwatan ni Simeon, si Shemuel nga anak nga
lalaki ni Amihud. **21** Gikan sa tribo ni Benjamin, si Elidad nga
anak nga lalaki ni Kislon. **22** Gikan sa tribo sa kaliwatan ni
Dan nga usa ka pangulo, si Bukki nga anak ni Jogli. **23** Gikan
sa kaliwatan ni Jose, sa tribo sa kaliwatan ni Manasse nga usa
ka pangulo, si Hanniel nga anak ni Efod. **24** Gikan sa tribo sa
kaliwatan ni Efraim nga usa ka pangulo, si Kemuel nga anak
nga lalaki ni Shiftan. **25** Gikan sa tribo sa kaliwatan ni Zebulun
nga usa ka pangulo, si Elizafan nga anak ni Parnak. **26** Gikan
sa tribo sa kaliwatan ni Issakar nga usa ka pangulo, si Paltiel
nga anak ni Azzan. **27** Gikan sa tribo sa kaliwatan ni Asher
nga usa ka pangulo, si Ahihud nga anak ni Shelomi. **28** Gikan
sa tribo sa kaliwatan ni Naftali nga usa ka pangulo, si Pedahel
nga anak ni Amihud." **29** Si Yahweh nagmando niining mga
tawhana nga bahinon ang yuta sa Canaan ug aron ihatag sa
matag tribo sa Israel ang ilang bahin.

35 Nakigsulti si Yahweh kang Moises sa kapatagan sa
Moab didto sa Jordan nga nahimutang sa Jerico ug
miingon, **2** "Mandoi ang katawhan sa Israel nga ihatag ang
pipila sa ilang naangkon nga yuta ngadto sa mga Levita.
Kinahanglan nga hatagan nila sila ug mga siyudad aron kapuy-
an ug mga sibsibanan nga libot niadtong mga siyudara. **3** Ang
mga Levita mahimong magpuyo niining mga siyudara. Ang
sibsibanan alang sa ilang mga baka, sa ilang mga karnero,
ug sa tanan nilang mga mananap. **4** Ang mga sibsibanan
libot sa mga siyudad nga inyong ihatag ngadto sa mga Levita
kinahanglan moabot gikan sa mga pader sa siyudad ug 1, 000
ka kubiko matag direksyon. **5** Kinahanglan magsukod kamo
ug 2, 000 ka kubiko gikan sa gawas sa siyudad sa sidlakang
bahin, ug 2, 000 ka kubiko sa habagatan nga bahin, ug 2, 000
kubiko sa kasadpan, ug 2, 000 ka kubiko sa amihanan nga
bahin. Mao kini ang mga sibsibanan nga dapit sa ilang mga
siyudad. Ang mga siyudad kinahanglan nga anaa sa taliwala.
6 Unom sa mga siyudad nga inyong ihatag sa mga Levita ang
igahin ingon nga mga siyudad nga dalangpanan. Kinahanglan
ihatag ninyo kini ingon nga mga dapit alang sa usa ka tawo
nga nakapatay aron iyang kadangpan. Paggahin usab kamo
ug 42 ka mga siyudad. **7** Ang mga siyudad nga inyong ihatag
sa mga Levita mahimong 48 tanan. Kinahanglan ihatag ninyo
ang ilang mga sibsibanan uban kanila. **8** Ang dagko nga
mga tribo sa katawhan sa Israel, ang mga tribo nga adunay
daghang yuta, kinahanglan maghatag ug daghang siyudad.
Ang gamay nga mga tribo kinahanglan maghatag ug gamay
nga mga siyudad. Ang matag tribo kinahanglan nga maghatag
alang sa mga Levita sumala sa bahin nga ilang nadawat."
9 Unya si Yahweh nakigsulti kang Moises ug miingon, **10**
"Pakigsulti sa katawhan sa Israel ug ingna sila, "Sa dihang
molabang kamo sa Jordan paingon sa yuta sa Canaan, **11**
kinahanglan nga magpili kamo ug mga siyudad nga magsilbing
mga siyudad nga dalangpanan alang kaninyo, usa ka dapit
diin makatago ang usa ka tawo nga nakapatay nga wala
tuyoa. **12** Kini nga mga siyudad kinahanglan maoy inyong
dangpanan gikan sa tawong manimalos, aron nga ang sad-an
nga tawo dili mahimong patyon nga wala pa hukmi atubangan
sa katawhan. **13** Kinahanglan nga magpili kamo ug unom ka
mga siyudad ingon nga mga siyudad nga dalangpanan. **14**
Kinahanglan nga mohatag kamo ug tulo ka mga siyudad luyo
sa Jordan ug tulo sa yuta sa Canaan. Mahimo sila nga mga
siyudad nga dalangpanan. **15** Alang sa katawhan sa Israel,
alang sa mga langyaw, alang ni bisan kinsa nga nagpuyo tipon
kaninyo, kining unom ka mga siyudad magsilbing dalangpanan
niadtong bisan kinsa nga makapatay ug tawo nga wala tuyoa.
16 Apan kung ang sad-an nga tawo gibunalan ang iyang
biktima gamit ang puthaw, ug ang iyang biktima namatay,
unya sa pagkatinuod ang sad-an usa gayod ka mamumuno.
Kinahanglan gayod siyang patyon. **17** Kung ang sad-an nga
tawo gibato ang iyang biktima nga makapatay sa biktima,
ug kung ang iyang biktima namatay, unya sa pagkatinuod
ang sad-an usa gayod ka mamumuno. Kinahanglan gayod
siya nga patyon. **18** Kung ang sad-an nga tawo gibunalan ug
hinagiban nga kahoy ang iyang biktima nga makapatay sa
biktima, ug kung ang biktima namatay, nagpasabot nga ang
sad-an usa gayod ka mamumuno. Kinahanglan gayod siyang
patyon. **19** Ang manimalos sa dugo mahimong siya mismo

ang mopatay sa mamumuno. Sa dihang makita niya siya,
mahimo niya siyang patyon. **20** Ug kung ang sad-an nga tawo
modagmal ni bisan kinsa tungod sa kasuko o magbato kaniya
sa usa ka butang, nga nagtago aron sa pag-atang kaniya,
aron mamatay ang biktima, **21** o kung bunalan niya siya nga
adunay kasuko pinaagi sa iyang kamot aron mamatay ang
biktima, ang sad-an nga nagbunal kaniya kinahanglan gayod
nga hukman sa kamatayon. Mamumuno siya. Ang manimalos
mahimong mopatay sa mamumuno sa dihang makita niya siya.
22 Apan kung ang sad-an nga tawo kalit lang makatukmod
sa biktima nga walay pagdumot o makalabay ug butang nga
nakapasakit sa biktima nga wala mag-atang kaniya **23** o
kung makalabay siya ug bato nga makapatay sa biktima nga
wala niya makita ang biktima, unya ang sad-an dili kaaway
sa biktima; wala siya nagsulay sa pagpasakit sa biktima.
Apan mao kini ang buhaton kung ang biktima mamatay. **24**
Kana nga problema, ang katilingban kinahanglan mao ang
maghukom taliwala sa sad-an ug sa tawo nga manimalos
sa dugo pinasikad niining pamatakaran. **25** Ang katilingban
kinahanglan moluwas sa sad-an gikan sa gahom sa tawo
nga manimalos sa dugo. Kinahanglan ibalik sa katilingban
ang sad-an ngadto sa siyudad nga dalangpanan nga maoy
iyang gidangpan. Kinahanglan magpabilin siya didto hangtod
sa kamatayon sa labawng pari, ang usa nga dinihogan sa
balaang lana. **26** Apan kung ang sad-an nga tawo moadto
sa gawas sa utlanan sa siyudad sa dalangpanan nga iyang
gitagoan sa bisan unsa nga higayon, **27** ug kung ang tawo
nga manimalos sa dugo makakita kaniya sa gawas sa utlanan
sa iyang siyudad nga dalangpanan, ug kung mapatay niya ang
sad-an nga tawo, ang tawo nga nanimalos sa dugo dili sad-
an sa pagpatay. **28** Tungod kini kay ang sad-an nga tawo
kinahanglan nga magpabilin sa siyudad nga dalangpanan
hangtod sa kamatayon sa labawng pari. Human sa kamatayon
sa labawng pari, ang sad-an mahimong makabalik ngadto
sa yuta nga iyang gipanag-iyaha. **29** Kini nga mga balaod
kinahanglan mahimong mga balaod alang kaninyo hangtod sa
tanan ninyong kaliwatan sa katawhan sa tanang dapit diin
kamo nagpuyo. **30** Si bisan kinsa nga makapatay ug tawo, ang
mamumuno kinahanglang patyon, sumala sa pagpamatuod sa
mga pulong sa mga saksi. Apan ang usa lamang ka saksi dili
makahimo kang bisan kinsa nga mahukman ug kamatayon.
31 Ug usab, kinahanglan nga dili kamo modawat sa bayad
alang sa kinabuhi sa mamumuno nga sad-an sa pagpatay.
Kinahanglan gayod siyang silotan sa kamatayon. **32** Ug
kinahanglan nga dili kamo modawat ug bayad alang niadtong
usa nga nagtago sa siyudad nga dalangpanan. Kinahanglan
nga niini nga paagi dili ninyo siya tugotan nga magpuyo
sa iyang kaugalingon nga yuta hangtod nga mamatay ang
labawng pari. **33** Ayaw hugawi niini nga paagi ang yuta diin
kamo nagpuyo, tungod kay ang dugo nga gikan sa mamumuno
makahugaw sa yuta. Walay bayad nga mahitabo alang sa yuta
sa dihang ang dugo naula na niini, gawas sa dugo sa usa nga
nagpaula niini. **34** Busa kinahanglan nga dili ninyo hugawan
ang yuta diin kamo nagpuyo tungod kay nagpuyo ako niini.
Ako, si Yahweh, nagpuyo taliwala sa katawhan sa Israel."

36 Unya ang mga pangulo sa mga pamilya sa katigulangan
gikan sa banay ni Gilead nga anak ni Makir (nga anak
ni Manases), nga gikan sa banay sa kaliwat ni Jose, miadto
ug misulti sa atubangan ni Moises ug sa atubangan sa mga
pangulo nga maoy nangulo sa pamilya sa katigulangan sa
katawhan sa Israel. **2** Miingon sila, "Gisugo ka ni Yahweh,
among agalon, aron mohatag sa bahin sa yuta pinaagi sa
pagripa ngadto sa katawhan sa Israel. Gisugo ka ni Yahweh
sa paghatag sa bahin ni Zelofehad nga among igsoon ngadto
sa iyang mga anak nga babaye. **3** Apan kung ang iyang
mga anak nga babaye maminyo sa mga lalaki nga gikan sa
lahing tribo sa katawhan sa Israel, ang ilang bahin sa yuta
kuhaon gikan sa bahin sa among katigulangan. Idugang kini
sa bahin sa mga tribo kung asa sila mahisakop. Tungod niana,
makuhaan ang bahin nga among mapanunod. **4** Tungod niana,
sa dihang moabot ang tuig sa Kasaulogan sa katawhan sa
Israel, ang ilang bahin madugang ngadto sa bahin sa tribo nga
ilang giiponan. Niini nga paagi, ang ilang bahin kuhaon gikan
sa bahin sa tribo sa among katigulangan." **5** Busa naghatag si
Moises ug usa ka sugo ngadto sa katawhan sa Israel, pinaagi
sa pulong ni Yahweh. Miingon siya, "Husto ang giingon sa
tribo sa kaliwatan ni Jose. **6** Mao kini ang gisugo ni Yahweh
mahitungod sa mga anak nga babaye ni Zelofehad. Miingon
siya, 'Paminyoa sila sa ilang nagustohan, apan kinahanglan
magminyo sila sa tribo lamang sa ilang amahan.' **7** Walay
bahin sa katawhan nga kinahanglan mabalhin gikan sa usa
ka tribo ngadto sa uban. Ang matag-usa sa katawhan sa
Israel kinahanglan ipadayon ang bahin sa tribo sa iyang
katigulangan. **8** Ang matag babaye sa katawhan sa Israel
nga nanag-iya sa bahin sa iyang tribo kinahanglan magminyo
gikan sa banay nga nahisakop sa tribo sa iyang amahan. Mao
nga ang tanang katawhan sa Israel makapanag-iya ug usa ka
panulondon gikan sa iyang katigulangan. **9** Walay bahin nga
mabalhin sa mga kamot gikan sa usa ka tribo ngadto sa uban.
Kinahanglan tipigan sa tanang tribo sa katawhan sa Israel
ang iyang panulondon. **10** Busa gibuhat sa mga anak nga
babaye ni Zelofehad ang gisugo ni Moises. **11** Mala, Tirza,
Hogla, Milca, ug Noa, ang mga anak nga babaye ni Zelofehad,
naminyo sa kaliwatan ni Manases. **12** Naminyo sila sa banay
nga kaliwat ni Manases nga anak ni Jose. Niini nga paagi,
ang ilang mga napanunod nagpabilin sa tribo diin nahisakop
ang banay sa ilang amahan. **13** Mao kini ang mga mando ug
kasugoan nga gihatag ni Yahweh pinaagi kang Moises ngadto
sa katawhan sa Israel didto sa patag sa Moab sa baybayon sa
daplin sa Jordan nga anaa sa Jerico.

Deuteronomio

1 Mao kini ang mga pulong nga gisulti ni Moises sa tanang
Israelita sa unahan sa Jordan didto sa kamingawan, didto
sa walog sa Suba sa Jordan duol sa Suf, tungatunga sa
Paran, Tofel, Laban, Hazerot, ug sa Di Zahab. **2** Adunay 11
ka adlaw nga panaw gikan sa Horeb agi sa Bukid sa Seir
paingon sa Kades Barnea. **3** Nahitabo kini sa ika 40 ka tuig,
sa ika-11 ka bulan, sa unang adlaw sa bulan, nga misulti si
Moises ngadto sa katawhan sa Israel, gisulti niya kanilang
tanan ang sugo ni Yahweh mahitungod kanila. **4** Nahitabo kini
human gibuntog ni Yahweh si Sihon nga hari sa Amorihanon,
nga nagpuyo sa Heshbon, ug si Og nga hari sa Basan, nga
nagpuyo sa Ashtarot sa Edrei. **5** Sa tabok sa Jordan, didto sa
yuta sa Moab, nagsugod si Moises sa pagsulti niini nga mga
balaod, nga nag-ingon, **6** “Nakigsulti si Yahweh nga atong
Dios kanato didto sa Horeb, nga nag-ingon, “Nakapuyo na
kamog dugaydugay niining bukira. **7** Pamalik ug padayon
kamo sa inyong panaw, ug adto didto sa bukid sa Amorihanon
ug sa tanang kapatagan nga dapit duol sa walog sa Suba sa
Jordan, didto sa kabungtoran, sa kapatagan, sa Negeb, ug sa
baybayon— sa yuta sa Canaanhon, ug sa Lebanon hangtod
sa dakong suba sa Eufrates. **8** Tan-awa, giandam na nako ang
yuta alang kaninyo; lakaw ug panag-iyaha ang yuta nga gisaad
ni Yahweh sa inyong katigulangan— kang Abraham, Isaac, ug
kang Jacob—aron ihatag kanila ug sa ilang mga kaliwatan nga
mosunod kanila.' **9** Nakigsulti ako kaninyo nianang higayona,
nga nag-ingon, “Dili ako makahimo sa pagdala kaninyo nga
ako lang. **10** Gipadaghan na kamo ni Yahweh nga inyong
Dios, ug tan-awa, sama kamo kadaghan karon sa kabituonan
sa kalangitan. **11** Hinaot nga si Yahweh, ang Dios sa inyong
katigulangan, mopasanay pa gayod kaninyo sa liboan ka
pilo sama sa inyong gidaghanon karon, ug magpanalangin
kaninyo ingon sa iyang gisaad kaninyo! **12** Apan unsaon
man nako pagdala sa inyong dal-unon kung ako lamang sa
akong kaugalingon, sa inyong palas-anon ug sa inyong mga
panagbingkil? **13** Pagkuha ug mga tawong maalamon, adunay
kahibalo, ug mga maayong tawo nga may dungog gikan sa
matag tribo, ug himoon ko silang pangulo nganha kaninyo.'
14 Mitubag kamo kanako ug miingon, 'Ang mga butang nga
imong gisulti maayo alang kanamo nga buhaton.' **15** Busa
nagkuha ako ug pangulo sa inyong mga tribo, maalamong
mga tawo, ug mga tawong maayo ang dungog, ug gihimo
silang pangulo diha kaninyo, mga pangulo sa liboan, pangulo
sa gatosan, pangulo sa tagkalim-an, pangulo sa tagpulo, ug
mga opisyal sa matag tribo. **16** Gimandoan ko ang inyong mga
maghuhukom nianang higayona, nga nag-ingon, 'Paminawa
ang mga panaglalis taliwala sa inyong kaigsoonan, ug hukmi
nga makataronganon ang usa ka tawo ug ang iyang igsoon,
ug ang langyaw nga uban kaniya. **17** Dili kamo magpakita ug
pagdapig ni bisan kinsa diha sa usa ka panaglalis; paminawa
ninyo nga managsama ang kabos ug ang bantogan. Ayaw
kamo kahadlok sa tawo, kay ang paghukom iya sa Dios.
Ang panaglalis nga lisod alang kaninyo, dad-a kanako, ug
maminaw ako niini.' **18** Gimandoan ko kamo nianang higayona
sa tanang butang nga angay ninyong buhaton. **19** Mipanaw
kita pahilayo gikan sa Horeb ug milatas sa tanang dagko ug
makalilisang nga kamingawan nga inyong nakita, sa atong
pagpadulong sa kabukiran sa Amorihanon, sama sa gimando
ni Yahweh nga atong Dios kanato; ug miabot kita sa Kades
Barnea. **20** Miingon ako kaninyo, 'Miabot kamo sa kabukiran
sa Amorihanon, nga ihatag ni Yahweh nga atong Dios kanato.
21 Tan-awa, giandam na ni Yahweh nga inyong Dios ang
yuta alang kaninyo; tungas ug panag-iyaha, sama sa gisulti
ni Yahweh kaninyo, ang Dios sa inyong mga amahan; ayaw
kahadlok ni kaluya.' **22** Ang matag-usa kaninyo miduol kanako
ug miingon, “Magpadala kita ug tawo nga mag-una kanato,
aron masusi nila ang yuta alang kanato, ug magdala ug pulong
mahitungod sa dalan nga diin kinahanglan kita mosulong ug
mahitungod sa mga siyudad nga atong adtoan. **23** Ang tambag
nakapahimuot gayod kanako; mikuha ako ug napulog duha ka
mga tawo gikan kaninyo, usa ka tawo gikan sa matag tribo. **24**
Mibiya sila ug mitungas sa kabungtoran, miabot ngadto sa
walog sa Escol, ug nagsusi didto. **25** Nagkuha sila ug pipila
ka abot sa yuta sa ilang mga kamot ug gidala kini kanato.
Nagdala usab sila kanato ug pulong ug miingon, 'Maayo kining
yutaa nga ihatag ni Yahweh nga atong Dios alang kanato.'
26 Nagdumili kamo sa pagsulong, apan misupak kamo sa
kasugoan ni Yahweh nga inyong Dios. **27** Nagbagulbol kamo
sa inyong mga tolda ug miingon, “Tungod kay gikasilagan kita
ni Yahweh gidala kita niya pagawas sa yuta sa Ehipto, aron
itugyan ngadto sa kamot sa mga Amorihanon aron laglagon
kita. **28** Asa naman kita moadto karon? Gitunaw sa atong
kaigsoonan ang atong mga kasingkasing nga nag-ingon,
'Kadtong mga tawhana dagko ug tag-as kay kanato; ang ilang
mga siyudad dako ug ang pader misangko sa langit; dugang
pa, nakita namo ang mga anak ni Anakim didto.'” **29** Unya
miingon ako kaninyo, “Ayaw kalisang, ni kahadlok kanila. **30**
Si Yahweh nga inyong Dios nag-una kaninyo, makig-away
alang kaninyo, sama sa tanang butang nga iyang gibuhat nga
inyong nakita samtang didto pa kamo sa Ehipto, **31** ug didto
usab sa kamingawan, diin nakita ninyo kung giunsa kamo
pagdala sa Dios, sama sa usa ka tawo nga nagkugos sa
iyang anak, bisan asa kamo miadto hangtod nga miabot kamo
niining dapita.' **32** Apan bisan pa niini nga pulong wala kamo
mituo kang Yahweh nga inyong Dios, **33** nga nag-una kaninyo
sa pagpangita ug dapit nga inyong kampohan, pinaagi sa
kalayo panahon sa gabii ug sa panganod panahon sa adlaw.
34 Nadungog ni Yahweh ang tingog sa inyong mga pulong ug
nasuko; nanumpa siya ug miingon, **35** 'Sa pagkatinuod walay
usa niining mga tawhana gikan niining daotan nga kaliwatan
nga makakita sa maayong yuta nga akong gisaad nga ihatag
sa inyong mga katigulangan, **36** gawas ni Caleb nga anak
ni Jefune; makakita siya niini. Ihatag ko kaniya ang yuta
nga iyang gitindogan ug sa iyang kabataan, tungod kay siya
lamang gayod ang misunod kanako sa hingpit.' **37** Nasuko
usab si Yahweh kanako tungod kaninyo, nga nag-ingon, “Dili
ka usab makaadto didto; **38** si Josue nga anak ni Nun, nga
nagatindog sa imong atubangan, makasulod siya didto; dasiga
siya, kay siya maoy maggiya sa mga Israelita aron mapanag-
iya kini. **39** Dugang pa, ang inyong kabataan, nga inyong
giingon nga nahimong biktima, nga karon wala makahibalo sa
maayo ug daotan—makasulod sila didto. Ihatag ko kanila kini
ug mapanag-iya nila kini. **40** Apan kamo, balik ug panaw kamo
didto sa kamingawan paingon sa Pulang Dagat.' **41** Unya
mitubag kamo kanako ug miingon, 'Nakasala kami batok kang
Yahweh; motungas kami ug makig-away, ug sundon namo ang
tanang gisugo ni Yahweh nga among Dios nga buhaton.' Ang
matag tawo diha kaninyo magsul-ob sa ilang mga hinagiban
sa gubat ug andam na kamo sa pagsulong sa kabungtoran.
42 Miingon si Yahweh kanako, 'Ingna sila, “Ayaw pagsulong
ug ayaw pagpakig-away, kay dili ako mouban kaninyo, ug
mabuntog kamo sa inyong mga kaaway.' **43** Nakigsulti ako

kaninyo niini nga paagi, apan wala kamo naminaw. Gisupak
ninyo ang gimando ni Yahweh; magarbohon kamo ug misulong
sa kabukiran. **44** Apan ang Amorihanon nga nagpuyo niana
nga kabukiran, migula sa pakigbatok kaninyo ug migukod
kaninyo sama sa putyukan, ug mibuntog kaninyo didto sa Seir,
hangtod sa Hormah. **45** Mibalik kamo ug mihilak sa atubangan
ni Yahweh; apan wala naminaw si Yahweh sa inyong tingog, ni
nagtagad kaninyo. **46** Busa nagpabilin kamo sa Kades sa
daghang mga adlaw, sa tanang adlaw nagpabilin kamo didto.

2 Unya mibalik kami ug mipadulong ngadto sa kamingawan
agi sa Pulang Dagat, sumala sa gisulti ni Yahweh kanako;
naglibotlibot kita sa Bukid sa Seir sa daghang mga adlaw. **2**
Nakigsulti si Yahweh kanako, nga nag-ingon, **3** 'Dugay na
kamong naglibotlibot niining bukira; lakaw paingon sa amihan.
4 Mandoi ang katawhan, sa pag-ingon, 'Molatas kamo agi
sa utlanan sa inyong kaigsoonan, ang kaliwat ni Esau, nga
nagpuyo sa Seir; mangahadlok sila kaninyo. Busa pagmatngon
5 nga dili makig-away kanila, kay dili ko ihatag kaninyo bisag
asa sa ilang yuta, dili bisan ang igo lang katumban sa tiil; kay
gihatag ko ang Bukid sa Seir ngadto kang Esau ingon nga
gipanag-iya. **6** Mopalit kamo ug pagkaon gikan kanila bayad
ang salapi, aron makakaon kamo; mopalit usab kamo ug tubig
gikan kanila bayad ang salapi, aron makainom kamo. **7** Kay
gipanalanginan kamo ni Yahweh nga inyong Dios sa tanang
buhat sa inyong kamot; nasayod siya sa inyong paglatas
niining dakong kamingawan. Kay sulod sa 40 ka tuig si Yahweh
nga inyong Dios miuban kaninyo, ug walay nakulang kaninyo.'"
8 Busa milatas kita agi sa atong kaigsoonan, ang kaliwatan ni
Esau, nga nagpuyo sa Seir, layo gikan sa Araba nga dalan,
gikan sa Elat ug sa Ezion Geber. Mipadayon kita ug milatas
agi sa kamingawan sa Moab. **9** Miingon si Yahweh kanako,
'Ayaw samoka ang Moab, ug ayaw pakig-away kanila pinaagi
sa gubat. Kay dili ko ihatag kaninyo ang iyang yuta aron
inyong mapanag-iya, tungod kay gihatag ko ang Ar sa kaliwat
ni Lot, aron ilang mapanag-iya. **10** (Ang Emim ang nagpuyo
didto kaniadto, katawhan nga bantogan, daghan, ug tag-as
sama sa Anakim; **11** nailhan usab kini nga Refaim, sama sa
Anakim; apan gitawag sila sa Moabihanon nga Emim. **12** Ang
Horihanon ang nagpuyo usab kaniadto sa Seir, apan ang
kaliwatan ni Esau nagpuli kanila. Gilaglag nila sila ug mipuyo
sa ilang dapit, sama sa gibuhat sa Israel ngadto sa yuta nga
iyang maangkon nga ihatag ni Yahweh kanila.) **13** "'Karon
barog ug latas sa suba sa Zered.' Busa milatas kita sa suba
sa Zereb. **14** Karon gikan sa adlaw sa atong pag-abot gikan
sa Kadesh Barnea hangtod sa atong pagtabok sa suba sa
Zered, 38 na ka tuig. Nianang higayona ang tanang kaliwatan
sa kalalakin-an nga hanas sa pakig-away nangamatay na,
sama sa gisaad ni Yahweh kanila. **15** Dugang pa, ang kamot
ni Yahweh mibatok niadtong kaliwatan aron laglagon sila gikan
sa katawhan hangtod nangamatay sila. **16** Busa nahitabo
kini, sa dihang ang tanang tawo nga hanas na alang sa gubat
nangamatay ug nangahanaw diha sa katawhan, **17** nga misulti
si Yahweh kanako, nga nag-ingon, **18** 'Karon molatas kamo
sa Ar, ang utlanan sa Moab. **19** Sa dihang magkaduol na
kamo sa atbang sa katawhan sa Amon, ayaw sila samoka
o pakig away kanila; kay dili ko ihatag kaninyo ang bisan
asa nga yuta sa katawhan sa Amon ingon nga mapanag-
iya; tungod kay gihatag ko kini sa kaliwat ni Lot ingon nga
mapanag-iya'" **20** (Nailhan usab kini nga yuta sa Refaim. Ang
Refaim nagpuyo usab kaniadto didto, apan gitawag sila sa
mga Amonihanon nga Zamzumim, **21** katawhan nga bantogan,
daghan, ug sama katag-as sa Anakim. Apan gilaglag sila ni
Yahweh atubangan sa mga Amonihanon, ug gibuntog nila sila
ug mipuyo sa ilang dapit. **22** Mao usab kini ang gibuhat ni
Yahweh alang sa katawhan ni Esau, nga nagpuyo sa Seir, sa
dihang gibuntog niya ang mga Horihanon sa atubangan kanila,
ug ang kaliwatan ni Esau nanag-iya kanila ug mipuyo sa ilang
dapit bisan hangtod karon. **23** Ug ang Avihanon nga nagpuyo
sa mga baryo hangtod sa Gaza— ang Caftorim, migula ang
Caftor, gilaglag sila ug mipuyo sa ilang dapit.) **24** "'Karon barog
ug padayon sa inyong panaw, ug latas ngadto sa walog sa
Arnon; tan-awa, gihatag ko sa inyong mga kamot si Sihon ang
Amorihanon, hari sa Heshbon, ug ang iyang yuta. Sugdi ang
pagpanag-iya niini, ug pakig-away kaniya pinaagi sa gubat. **25**
Karon himoon ko nga mahadlok ug malisang kaninyo ang
katawhan nga anaa sa ubos sa kalangitan; makadungog sila
sa mga balita mahitungod kaninyo ug mangurog ug maguol
tungod kaninyo.' **26** Nagpadala ako ug mga mensahero gikan
sa kamingawan sa Kedemoth ngadto kang Sihon, ang hari sa
Heshbon, uban ang mga pulong sa kalinaw, nga nag-ingon,
27 'Paagiha kami sa imong yuta; mosubay lamang ako sa
dalan; dili ako motipas sa tuo o sa wala. **28** Makabaligya ka
kanako ug pagkaon baylo sa salapi, aron makakaon ako;
hatagi akog tubig baylo sa salapi, aron makainom ako; paagia
lamang ako pinaagi sa akong tiil; **29** sama sa gibuhat alang
kanako sa kaliwatan ni Esau nga nagpuyo sa Seir, ug sama
sa Moabihanon nga nagpuyo sa Ar; hangtod nga nakatabok
ako sa Jordan paingon sa yuta nga ihatag ni Yahweh nga
among Dios alang kanamo.' **30** Apan si Sihon ang hari sa
Heshbon, midumili sa pagpaagi kaniya; kay si Yahweh nga
inyong Dios gipatig-a ang iyang hunahuna ug gipatig-a ang
iyang kasingkasing, aron mabuntog niya siya pinaagi sa inyong
kusog, nga diin iyang gibuhat karon. **31** Mingon si Yahweh
kanako, 'Tan-awa, gisugdan ko na ang pagtugyan kang Sihon
ug ang iyang yuta diha kaninyo; sugdi na ang pag-angkon
niini, aron nga mapanag-iya ninyo ang iyang yuta.' **32** Unya
si Sihon misugat batok kanato, siya ug ang tanan niyang
katawhan, aron makig-away didto sa Jahaz. **33** Gitugyan siya
ni Yahweh nga atong Dios kanato ug nabuntog nato siya;
gipatay nato siya, ang iyang mga anak nga lalaki, ug ang tanan
niyang katawhan. **34** Giilog nato ang tanan sa iyang mga
siyudad nianang higayona ug gilaglag ang tanang siyudad sa
hingpit—mga lalaki ug ang mga babaye ug ang kabataan; wala
kitay gibilin. **35** Ang mga baka lamang ang atong gikuha alang
kanato, uban sa mga siyudad nga atong giilog. **36** Gikan sa
Aroer, diha sa daplin sa walog sa Arnon, ug gikan sa siyudad
nga anaa sa walog, hangtod sa Gilead, walay siyudad nga lig-
on alang kanato. Gihatagan kita ni Yahweh nga atong Dios
ug kadaogan sa tanang natong mga kaaway. **37** Ang yuta
lamang sa kaliwatan ni Amon ang wala ninyo maadto, ang
tanang bahin sa sa Suba sa Jabbok, ug ang tanang siyudad
sa kabungtoran—bisan asa nga gidili ni Yahweh kanato nga
adtoan.

3 Unya miliko kita ug mitungas paingon sa Bashan. Apan
si Og, ang hari sa Bashan, miabot ug miataki kanato, siya
ug ang tanan niyang katawhan, aron makig-away didto sa
Edrei. **2** Miingon si Yahweh kanako, 'Ayaw kahadlok kaniya,
kay gihatag ko kaninyo ang kadaogan batok kaniya ug ang
pagdumala sa iyang katawhan ug sa iyang kayutaan. Buhaton
ninyo kaniya ang sama sa inyong gibuhat kang Sihon, ang hari
sa Amorihanon, nga nagpuyo sa Heshbon.' **3** Busa gihatagan
kita ni Yahweh nga atong Dios ug kadaogan kang Og ang hari
sa Bashan, ug nabutang ilalom sa atong pagdumala ang iyang
katawhan. Unya gipatay nato siya hangtod nga walay bisan

usa nga nahibilin sa tibuok niyang katawhan. **4** Gikuha usab
nato ang tanan niyang siyudad niadtong panahona; walay
bisan usa ka siyudad nga wala nato nailog gikan kanila: 60 ka
siyudad—ang tanan nga rehiyon sa Argob, ang gingharian
ni Og sa Bashan. **5** Kini nga mga siyudad adunay tag-as
nga mga pader, mga ganghaan ug mga rehas; gawas pa kini
niadtong daghang mga baryo nga walay pader. **6** Gigun-ob
nato sila pag-ayo, sama sa atong gibuhat kang Sihon nga
hari sa Heshbon, giguba ang matag siyudad— ang kalalakin-
an ug gagmayng mga bata. **7** Apan ang mga baka ug ang
tanang kabtangan sa siyudad, gikuha nato kini ingon nga
atong mga kabtangan alang sa atong mga kaugalingon. **8**
Nianang panahona giilog nato ang yuta gikan sa kamot sa
duha ka hari sa mga Amorihanon, nga nahimutang tabok
sa Jordan, gikan sa walog sa Arnon hangtod sa Bukid nga
Hermon **9** (Ginganlan sa mga Sidonihanon ang Bukid nga
Hermon ug Sirion, unya ginganlan kini sa mga Amorihanon
nga Senir) **10** ug ang tanang siyudad sa kapatagan, ang
tibuok Gilead, ug ang tibuok Bashan, ug hangtod sa Saleca ug
Edrei, nga mga siyudad sa gingharian ni Og sa Bashan." **11**
(Ang nahibilin sa kaliwatan ni Refaim, kay si Og na lamang
nga hari sa Bashan. Tan-awa! Ang iyang higdaanan hinimo sa
puthaw. Dili ba didto man sa Rabba nagpuyo ang mga kaliwat
ni Ammon? Siyam ka kubiko ang katas-on ug upat ka kubiko
ang kalapdon, sumala sa sukdanan sa mga tawo.) **12** "Kini
nga yuta nga atong gipanag-iya niadtong panahona— gikan sa
Aroer, nahimutang kana sa walog sa Arnon, ug ang bungtod
nga bahin sa Gilead, ug ang siyudad niini—gihatag ko kini sa
mga Reubenihanon ug Gadihanon. **13** Ang nahibilin sa Gilead
ug tibuok sa Bashan, ang gingharian ni Og, akong gihatag
sa katunga sa tribo ni Manases: ang tibuok nga rehiyon sa
Argob, ug ang tibuok Bashan. (Ang maong teritoryo ginganlan
usab nga yuta sa Refaim. **14** Si Jair, nga kaliwat ni Manasse,
miilog sa tibuok rehiyon sa Argob hangtod sa utlanan sa mga
Geshurihanon ug Maacathon. Gitawag niya ang rehiyon, bisan
ang Bashan, subay sa iyang ngalan, Havvot Jair, hangtod
karong panahona.) **15** Gihatag ko ang Gilead kang Makir. **16**
Gihatag ko sa mga Reubenihanon ug mga Gadihanon ang
teritoryo sugod sa Gilead hangtod sa walog sa Arnon—ang
tungatunga sa walog mao ang utlanan sa teritoryo—ug sa
Suba sa Jabok, nga utlanan sa mga kaliwat ni Ammon. **17**
Ang laing utlanan niini mao usab ang kapatagan nga walog sa
Suba sa Jordan, gikan sa Chinneret ngadto sa dagat sa Araba
(nga mao, ang Asin nga Dagat) hangtod sa tiilan sa Bukid
sa Pisga sa sidlakan nga bahin. **18** Gimandoan ko kamo
nianang panahona nga miingon, 'Si Yahweh nga inyong Dios
ang naghatag kaninyo niining yutaa aron mapanag-iya; kamo,
nga mga kalalakin-an sa gubat, moagi nga armado taliwala sa
inyong mga kaigsoonang lalaki, ang katawhan sa Israel. **19**
Apan ang inyong mga asawa, ang inyong mga gagmay nga
mga anak, ang inyong mga baka (nakahibalo ko nga daghan
kaayo kamo ug mga baka), magpabilin sila sa mga siyudad
nga akong gihatag kaninyo, **20** hangtod nga hatagan na ni
Yahweh ug kapahulayan ang inyong mga kaigsoonan, sama
sa iyang gibuhat alang kaninyo, hangtod nga ihatag na ni
Yahweh nga inyong Dios ang yuta nga gitagana kanila didto
tabok sa Jordan; unya diha pa kamo makauli, ang matag usa
kaninyo, sa yuta nga akong gihatag kaninyo.' **21** Gimandoan
ko si Josue nianang panahona, ug miingon, 'Nakita sa inyong
mga mata kung unsa ang gibuhat ni Yahweh nga inyong
Dios niining duha ka mga hari; magbuhat ug sama niini si
Yahweh sa tanang gingharian nga inyong adtoan. **22** Dili kamo
mahadlok kanila, tungod kay si Yahweh nga inyong Dios maoy
makig-away alang kaninyo.' **23** Nanghangyo ako kang Yahweh
nianang panahona nga nag-ingon, **24** 'O Ginoong Yahweh,
gipakita nimo sa imong alagad ang imong pagkagamhanan
ug ang imong kusgan nga kamot; kay walay dios nga anaa
sa langit o sa yuta ang makabuhat sa samang butang nga
imong nahimo, ug ang samang dakong buhat? **25** Tugoti
ako sa pagsusi, nanghangyo ako, ug aron akong makita ang
maayong yuta nga anaa unahan sa Jordan, ang nindot nga
kabungtoran, ug ang Lebanon usab. **26** Apan nasuko si
Yahweh kanako tungod kaninyo; wala siya naminaw kanako.
Miingon si Yahweh kanako, 'sakto na kini alang kanimo—ayaw
na paghisgot niining butanga kanako: **27** tungas sa tumoy sa
Pisga ug iyahat ang imong mga mata sa kasadpan nga bahin,
sa amihanan, sa habagatan, ug sa sidlakan; tan-awa kini,
kay dili ka makalatas sa Jordan. **28** Hinuon, tudloi ug dasiga
si Josue ug lig-ona siya, kay siya mao ang makaadto uban
niining mga katawhan, ug siya ang hinungdan nga mapanunod
nila kining yutaa nga imong nakita.' **29** Busa nagpabilin kita sa
walog nga atbang sa Bet Peor.

4 Karon, Israel, paminawa ang mga balaod ug mga sugo
nga akong itudlo kaninyo, aron buhaton kini; aron mabuhi
kamo ug makasulod ug makapanag-iya sa yuta nga ihatag ni
Yahweh kaninyo, ang Dios sa inyong mga amahan. **2** Dili
ninyo dungagan ang mga pulong nga akong gisugo kaninyo, ni
papason ninyo kini, aron nga inyong tipigan ang mga sugo ni
Yahweh nga inyong Dios nga akong isugo kaninyo. **3** Nakita
sa inyong mga mata kung unsa ang gibuhat ni Yahweh tungod
kang Baal Peor; kay alang sa tanang tawo nga misunod kang
Baal sa Peor, gilaglag sila ni Yahweh sa inyong taliwala. **4**
Apan kamo nga nagpabilin kang Yahweh nga inyong Dios buhi
karong adlawa, matag usa kaninyo. **5** Tan-awa, gitudloan ko
kamo sa mga balaod ug mga sugo, sumala sa gisugo kanako
ni Yahweh nga akong Dios, nga inyo usab nga pagabuhaton
taliwala sa yuta nga inyong adtoan aron panag-iyahon. **6**
Busa tipigi ug buhata kini; kay mao kini ang inyong kaalam
ug inyong pagpanabot diha sa panan-aw sa mga tawo nga
makadungog niining mga balaod ug moingon, 'Sigurado gayod
nga kining dakong nasod maalamon ug masinabtonon nga
mga katawhan.' **7** Unsa ba ang anaa sa ubang dakong nasod
nga adunay dios nga duol kanila, sama kang Yahweh nga
atong Dios sa dihang mosangpit kita kaniya? **8** Kay unsa
bay anaa niadtong bantogang nasod nga may mga balaod ug
kasugoan nga matarong sama sa balaod nga akong giandam
alang kaninyo karong adlawa? **9** Pagmatngon lamang kamo
ug bantayi pag-ayo ang inyong kaugalingon, aron nga dili ninyo
makalimtan ang mga butang nga nakita sa inyong mga mata,
aron nga dili kini mohawa sa inyong kasingkasing sa tanang
mga adlaw sa inyong kinabuhi. Hinuon, ipahibalo kini ngadto
sa inyong mga anak ug sa mga anak sa inyong mga anak. **10**
Sa adlaw nga kamo mibarog sa atubangan ni Yahweh nga
inyong Dios didto sa Horeb, sa dihang miingon si Yahweh
kanako, 'Tapoka ang mga tawo nganhi kanako, ug padunggon
ko sila sa akong mga pulong, aron nga makatuon sila sa
pagkahadlok kanako sa tanang adlaw sa ilang pagkinabuhi sa
kalibotan, ug aron nga ilang matudloan ang ilang mga anak.'
11 Miduol kamo ug mitindog ngadto sa tiilan sa bukid. Midilaab
sa kalayo ang bukid ngadto sa kasingkasing sa langit, uban
ang kangitngit, panganod, ug bagang kangitngit. **12** Nakigsulti
si Yahweh kaninyo tunga-tunga sa kalayo; nadungog ninyo
ang tingog uban ang mga pulong niini, apan wala kamoy nakita
nga hulagway; nakadungog lamang kamo og tingog. **13** Gisulti

niya kaninyo ang iyang kasabotan nga iyang gisugo kaninyo
nga pagabuhaton, ang Napulo ka mga Sugo. Gisulat niya kini
sa duha ka papan nga bato. **14** Gisugo ako ni Yahweh nianang
tungora sa pagtudlo kaninyo sa mga balaod ug mga kasugoan,
aron nga inyo kining buhaton ngadto sa yuta nga inyong
adtoan aron panag-iyahon. **15** Busa bantayi ninyo pag-ayo
ang inyong mga kaugalingon— tungod kay wala kamoy nakita
nga matang sa hulagway sa adlaw nga nakigsulti si Yahweh
kaninyo didto sa Horeb gawas taliwala sa kalayo— **16** aron
dili ninyo hugawan ang inyong mga kaugalingon ug maghimog
kinulit nga larawan sa hulagway sa bisan unsang binuhat,
sa hulagway sa lalaki o babaye nga tawo, **17** o sa bisan
unsang hulagway sa mga mananap sa yuta, o sa hulagway
sa bisan unsang langgam nga manglupad sa kalangitan, **18**
o sa hulagway sa bisan unsang gakamang sa yuta, o sa
hulagway sa bisan unsang isda nga anaa sa tubig ilalom sa
yuta. **19** Ayaw itutok ang inyong mga mata sa kalangitan ug
motan-aw sa adlaw, sa bulan, o sa kabituonan—sa tanang
binuhat sa kalangitan—nga mohatod ngadto sa pagsimba ug
sa paghigugma kanila—niadtong mga butang nga gihatag
ni Yahweh nga inyong Dios alang sa tanang tawo ilalom sa
tibuok kawanangan. **20** Apan gikuha kamo ni Yahweh ug
gidala pagawas gikan sa nagbagang hudno, gawas sa Ehipto,
aron mahimong iyahang katawhan nga iyang panulondon,
ingon nga kamo karong adlawa. **21** Nasuko si Yahweh kanako
tungod kaninyo; nanumpa siya nga dili ako makaadto sa tabok
sa Jordan, ug dili gayod ako makaadto sa maayo nga yuta,
ang yuta nga ihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo
ingon nga panulondon. **22** Hinuon, kinahanglan nga mamatay
ako niining yutaa; kinahanglan nga dili ako moadto sa tabok
sa Jordan; apan kamo makaadto ug panag-iyahon kadto
nga maayong yuta. **23** Paminaw gayod kamo pag-ayo, aron
dili ninyo malimtan ang kasabotan ni Yahweh nga inyong
Dios, nga iyang gibuhat uban kaninyo, ug hinungdan nga
makabuhat kamo og kinulit nga mga larawan sa hulagway
sa bisan unsa nga ginadili ni Yahweh kaninyo nga inyong
Dios nga pagabuhaton. **24** Kay si Yahweh nga inyong Dios
sama sa kalayo nga molamoy, usa ka abubhoan nga Dios. **25**
Sa dihang makaliwat kamog mga anak ug mangapo, ug sa
dihang anaa na kamo sa yuta sa dugay na nga panahon, ug
unya pagahugawan ninyo ang inyong mga kaugalingon ug
mohimog kinulit nga larawan sa bisan unsang mga butang,
ug magbuhat og daotan sa panan-aw ni Yahweh nga inyong
Dios, hinungdan nga masuko siya— **26** pagatawgon ko ang
langit ug ang yuta aron sa pagpamatuod batok kaninyo karong
adlawa nga sa dili madugay kamo mangalaglag gikan sa
yuta tabok sa Jordan nga iyong panag-iyahon; dili magdugay
ang inyong mga adlaw niadtong dapita, apan mangalaglag
gayod kamo sa hingpit. **27** Patibulaagon kamo ni Yahweh
taliwala sa katawhan, ug mokunhod ang inyong gidaghanon
taliwala sa kanasoran, diin kamo gipalayo ni Yahweh. **28** Didto
mag-alagad kamo sa ubang mga dios, nga gibuhat sa mga
kamot sa tawo, kahoy ug bato, nga dili makakita, makadungog,
makakaon, ni makasimhot. **29** Apan gikan didto mangita kamo
kang Yahweh nga inyong Dios, ug hikaplagan ninyo siya, sa
dihang mangita kamo kaniya sa kinasingkasing ug sa bug-
os ninyong kalag. **30** Sa dihang anaa kamo sa kalisdanan,
ug sa dihang kining tanang mga butang modangat kaninyo,
niadtong mga adlawa mobalik kamo kang Yahweh nga inyong
Dios ug maminaw sa iyang tingog. **31** Tungod kay maluloy-
on si Yahweh nga inyong Dios; dili niya kamo pakyason ni
laglagon, ni kalimtan ang kasabotan sa inyong mga amahan
nga iyang gipanumpa kanila. **32** Kay pangutan-a karon ang
mahitungod sa nanglabay na nga mga adlaw, sa wala pa
kamo: sukad gayod sa paghimo sa Dios sa tawo sa kalibotan,
ug gikan sa utlanan sa langit ngadto sa uban, pangutan-a
kung aduna bay sama niini nga dakong butang, o aduna bay
nadungog nila nga sama niini? **33** Aduna bay katawhan nga
nakabati sa tingog sa Dios nga nakigsulti taliwala sa kalayo,
sama sa inyong nadungog, ug nabuhi? **34** O misulay ba
ang Dios sa pag-adto aron sa pagkuha ug nasod alang sa
iyang kaugalingon taliwala sa ubang nasod, pinaagi sa mga
pagsulay, mga timaan, ug pinaagi sa mga katingalahan, ug
pinaagi sa gubat, ug pinaagi sa kusgang kamot, ug pinaagi sa
pagtuy-od sa kamot, ug pinaagi sa dakong mga panghadlok,
sama sa tanan nga gibuhat ni Yahweh nga inyong Dios alang
kaninyo didto sa Ehipto sa inyong atubangan? **35** Gipakita
gayod kaninyo kining mga butanga, aron nga masayod kamo
nga si Yahweh mao ang Dios, ug nga wala na gayoy lain pa
gawas kaniya. **36** Gikan sa langit gipadungog kamo niya sa
iyang tingog, aron nga matudloan kamo niya; sa kalibotan
gipakita niya kamo sa iyang dakong kalayo; nadungog ninyo
ang iyang mga pulong gikan sa taliwala sa kalayo. **37** Tungod
kay gihigugma niya ang inyong mga amahan, gipili niya ang
ilang mga kaliwatan human kanila, ug gidala kamo pagawas
sa Ehipto pinaagi sa iyang presensya, uban sa iyang dakong
gahom; **38** aron nga pukanon sa inyong atubangan ang mga
nasod nga mas dako ug mas kusgan kaysa kaninyo, aron
kamo makasulod, aron ihatag kaninyo ang ilang yuta ingon
nga panulondon, ingon karong adlawa. **39** Busa hibaloi karong
adlawa, ug ibutang kini sa inyong kasingkasing, nga si Yahweh
mao ang Dios sa langit ug sa yuta; wala na gayoy lain pa. **40**
Tumana ninyo ang iyang mga balaod ug ang iyang mga sugo
nga gisugo ko kaninyo karong adlawa, aron mahimong maayo
ang inyong kahimtang ug sa inyong mga anak human kaninyo,
ug aron nga motaas ang inyong mga adlaw sa yuta nga
ihatag ni Yahweh nga inyong Dios hangtod sa kahangtoran."
41 Unya nagpili si Moises og tulo ka siyudad sa silangang
bahin sa Jordan, **42** aron ang si bisan kinsa makahimo sa
pagdangop niadtong mga dapita kung makapatay siya og
laing tawo nga wala gituyo, ug wala pa niya sukad nakaaway
kaniadto. Pinaagi sa pagdangop sa usa niining mga siyudara,
mamahimo siyang makalahutay. **43** Kining mga lugara mao
ang: Bezer nga anaa sa kamingawan, ang patag nga nasod,
alang sa banay ni Reuben; ug ang Ramoth sa Gilead, alang
sa banay ni Gad; ug ang Golan sa Bashan, alang sa banay
ni Manases. **44** Mao kini ang balaod nga gihatag ni Moises
atubangan sa katawhan sa Israel; **45** mao kini ang mga saad
sa kasabotan, mga balaod, ug uban pang mga balaod nga
iyang gihatag ngadto sa katawhan sa Israel sa dihang migula
sila gikan sa Ehipto, **46** sa dihang anaa sila sa silangang
bahin sa Jordan, walog nga atbang sa Beth Peor, sa yuta ni
Sihon, hari sa mga Amorihanon, nga nagpuyo sa Heshbon,
nga gibuntog ni Moises ug sa mga katawhan sa Israel sa
dihang migula sila sa Ehipto. **47** Giilog nila ang iyang yuta
ingon nga ilang gipanag-iyahan, ug ang yuta ni Og nga hari
sa Bashan—kini, ang duha ka hari sa mga Amorihanon, nga
atua sa tabok sa Jordan sa silangang bahin. **48** Kini nga yuta
nagsugod sa Aroer, nga anaa sa utlanan sa walog sa Arnon,
ngadto sa Bukid nga Zion (o Bukid nga Hermon), **49** ug apil
ang tanang patag nga walog sa Suba sa Jordan, silangang
bahin tabok sa Jordan, ngadto sa Dagat sa Araba, ngadto sa
bakilid nga bahin sa Bukid sa Pisga.

5 Gitawag ni Moises ang tanang Israelita ug giingnan sila,
"Paminaw, Israel, sa mga balaod ug sa mga kasugoan
nga akong isulti kaninyo karong adlawa, aron inyo silang
tun-an ug tipigan. **2** Si Yahweh nga atong Dios naghimo ug
kasabotan kanato didto sa Horeb. **3** Wala himoa ni Yahweh
kini nga kasabotan uban sa atong mga katigulangan, apan
uban kanato, kanatong tanan nga buhi karon. **4** Nakigsulti si
Yahweh kaninyo nawong sa nawong didto sa bukid taliwala sa
kalayo. **5** (Nagtindog ako taliwala kaninyo ug kang Yahweh
nianang panahona, sa pagpahayag sa iyang pulong diha
kaninyo; kay nahadlok man kamo tungod sa kalayo, ug wala
kamo mitungas sa bukid). Miingon si Yahweh, **6** 'Ako si
Yahweh nga inyong Dios, nga nagdala kaninyo pagawas sa
yuta sa Ehipto, gawas sa balay sa pagkaulipon. **7** Dili kamo
magbaton ug laing mga dios sa akong atubangan. **8** Dili
kamo maghimo alang sa inyong kaugalingon ug kinulit nga
hulagway o laing panagway sa bisan unsa ibabaw sa langit,
ni ilawom sa kalibotan, ni sa ilalom sa tubig. **9** Dili kamo
moyukbo kanila o moalagad kanila, kay Ako, si Yahweh nga
inyong Dios, siluso nga Dios. Silotan ko ang mga katigulangan
pinaagi sa pagdalag silot sa ilang mga kabataan, ngadto sa
ikatulo ug ikaupat sa ilang kaliwatan niadtong nasuko kanako,
10 ipakita ko ang matinud-anon nga kasabotan ngadto sa
liboan, niadtong nahigugma kanako ug nagtuman sa akong
mga sugo. **11** Dili ninyo pagagamiton ang ngalan ni Yahweh
nga inyong Dios sa pagpasipala, kay alang kang Yahweh
isipon niyang makasasala ang naggamit sa iyang pangalan sa
pagpasipala. **12** Hinumdomi ang Adlaw nga Igpapahulay ug
balaana kini, ingon sa gimando ni Yahweh nga inyong Dios
kaninyo. **13** Sulod sa unom ka adlaw makabuhat kamo sa
tanan ninyong buluhaton; **14** apan ang ika pito nga adlaw mao
ang Adlaw nga Igpapahulay alang kang Yahweh nga inyong
Dios. Niining adlawa dili kamo magbuhat sa bisan unsang
buluhaton—dili gayod, ni ang inyong anak nga lalaki, ang
inyong anak nga babaye, ni ang inyong sulugoon nga lalaki, ni
ang inyong sulugoon nga babaye, ni ang inyong torong baka,
ni ang inyong asno, ni bisan ang inyong mga baka, bisan kinsa
nga langyaw nga anaa sa sulod sa inyong mga ganghaan.
Buhaton kini aron ang inyong lalaki nga sulugoon ug ang
inyong babaye nga sulugoon makapahulay ingon man kamo.
15 Hinumdomi nga nahimo kamong mga sulugoon sa yuta
sa Ehipto, ug si Yahweh nga inyong Dios nagdala kaninyo
pagawas gikan didto pinaagi sa kusgan niya nga kamot ug
pinaagi sa iyang bukton. Busa si Yahweh nga iyong Dios
nagmando kaninyo nga tumanon ang adlaw nga Igpapahulay.
16 Tahora ninyo ang inyong amahan ug ang inyong inahan,
ingon nga gimando ni Yahweh nga inyong Dios nga inyong
pagabuhaton, aron mabuhi kamo sa taas nga higayon sa
yuta nga ihatag ni Yahweh nga inyong Dios, aron nga maayo
ang inyong dangatan. **17** Dili kamo mopatay. **18** Dili kamo
manapaw. **19** Dili kamo mangawat. **20** Dili kamo magsaksi
ug bakak batok sa inyong mga silingan. **21** Ayaw kaibog sa
asawa sa imong silingan, ayaw kaibog sa balay sa imong
silingan, sa iyang uma, ni sa iyang sulugoon nga lalaki, ni
sa iyang sulugoon nga babaye, ni sa iyang torong baka, o
sa iyang asno, o sa bisa unsa nga gipanag-iya sa imong
silingan.' **22** Kining mga pulonga gisulti ni Yahweh sa makusog
nga tingog sa tanan ninyong mga panagtigom didto sa bukid
taliwala sa kalayo, ug sa panganod, ug sa baga nga kangitngit;
wala nay daghang mga pulong nga iyang gidugang. Ug gisulat
niya kini sa duha ka mga papan nga bato ug gihatag kini
kanako. **23** Nahitabo kini, sa dihang nadungog ninyo ang
tingog taliwala sa kangitngit, samtang ang bukid nagdilaab,
nga kamo niduol kanako—ang tanan ninyong mga pangulo
ug ang mga kadagkoan sa inyong mga tribo. **24** Miingon
kamo, 'Tan-awa, si Yahweh nga atong Dios nagpakita kanato
sa iyang himaya ug sa iyang pagkagamhanan, ug atong
nadungog ang iyang tingog taliwala sa kalayo; nakita nato
karon nga sa dihang nakigsulti ang Dios sa katawhan, mabuhi
sila. **25** Apan nganong kinahanglan man kitang mamatay? Kay
kining dakong kalayo molamoy kanato; kung atong nadungog
ang tingog ni Yahweh nga atong Dios, kita mamatay. **26**
Kay kinsa ba gawas kanato ang anaa sa tanan nga unod
nga nakadungog sa buhing Dios nga nagsulti taliwala sa
kalayo, nga nagpabiling buhi, sama sa atong nabuhat? **27**
Alang kanimo, kinahanglan nga moadto ka ug maminaw sa
tanan nga isulti ni Yahweh nga atong Dios; ug soblia sa
pagsulti kanamo ang tanan nga isulti ni Yahweh nga atong
Dios kanimo; maminaw kami niini ug motuman.' **28** Nadungog
ni Yahweh ang inyong mga pulong sa dihang nakigsulti kamo
kanako. Miingon siya kanako, 'Akong nadungog ang mga
pulong niining mga katawhan, kung unsa ang ilang gisulti
kanimo. Kung unsa man ang ilang gisulti nga maayo. **29** O,
nga aduna untay kasingkasing diha kanila, nga magadayeg
sila kanako ug kanunay nga magtuman sa akong kasugoan,
nga kini mahimong makaayo kanila ug sa ilang mga anak
hangtod sa hangtod! **30** Lakaw ingna sila, "Balik sa inyong
mga tolda." **31** Apan alang kanimo, barog dinhi sa akong duol,
ug sultihan ko ikaw sa tanang kasugoan, sa mga balaod, ug
sa tanang mando nga imong itudlo kanila, aron ilang tumanon
didto sa yuta nga akong ihatag kanila nga panag-iyahon.' **32**
Busa tumana ninyo ang gisugo ni Yahweh nga inyong Dios;
dili kamo motipas sa tuo o sa wala. **33** Magalakaw kamo sa
tanang mga dalan nga gimando ni Yahweh kaninyo nga inyong
Dios, aron nga mabuhi kamo, ug makaayo kini kaninyo, ug
mahimo pa nga motaas ang inyong mga adlaw didto sa yuta
nga inyong panag-iyahon.

6 Mao kini karon ang mga kasugoan, mga balaod, ug mga
mando nga gisugo ni Yahweh kanako aron itudlo kaninyo,
aron nga inyo kining tumanon sa yuta nga inyong adtoan sa
Jordan aron panag-iyahon; **2** aron nga inyong pasidunggan
si Yahweh nga inyong Dios, aron tumanon ang tanan niya
nga kasugoan ug mga mando nga akong gimando kaninyo—
kaninyo, ug sa inyong mga anak nga lalaki, ug ang anak
nga lalaki sa inyong anak nga lalaki, sa tanang adlaw sa
inyong kinabuhi, aron nga motaas pa ang inyong mga adlaw.
3 Busa paminaw kamo niini, Israel, ug tumana kini, aron
nga magmauswagon kamo, aron nga modaghan kamo pag-
ayo, sa yuta nga nagdagayday ang gatas ug dugos, sumala
sa saad nga buhaton ni Yahweh ang Dios sa inyong mga
amahan. **4** Paminaw, Israel: si Yahweh nga atong Dios usa
ra. **5** Higugmaon ninyo si Yahweh nga inyong Dios sa tibuok
ninyong kasingkasing, sa tibuok ninyong kalag, ug sa tibuok
ninyong kusog. **6** Ang mga pulong nga akong gisugo kaninyo
karon maanaa sa inyong kasingkasing; **7** ug makugihon ninyo
kining itudlo sa inyong mga anak; maghisgot kamo niini sa
dihang naglingkod kamo sa inyong balay, sa dihang maglakaw
kamo, sa dihang mohigda kamo, ug sa inyong pagbangon. **8**
Ihigot ninyo kini ingon nga ilhanan diha sa inyong mga kamot,
ug mahimo kining dayandayan sa tunga sa inyong mga mata.
9 Isulat ninyo kini sa pultahan sa inyong balay ug sa inyong
mga ganghaan. **10** Sa dihang dalhon kamo ni Yahweh nga
inyong Dios sa yuta nga iyang ihatag kaninyo, nga iyang
gisaad sa inyong mga amahan, kang Abraham, kang Isaac, ug

kang Jacob, uban ang dako ug maayong siyudad nga dili kamo
ang nagtukod, **11** ug mga balay nga puno ug bisan unsang
maayong mga butang nga dili kamo ang naghimo, atabay nga
dili kamo ang nagkalot, kaparasan ug kahoy nga mga olibo
nga dili kamo ang nagtanom, mokaon kamo ug matagbaw—
12 unya siguroha nga dili ninyo malimtan si Yahweh, nga maoy
nagpalingkawas kaninyo sa yuta sa Ehipto, pagawas sa balay
sa pagkaulipon. **13** Pasidunggan ninyo si Yahweh nga inyong
Dios; mosimba kamo kaniya, ug manumpa kamo sa iyang
ngalan. **14** Dili kamo mosimba sa ubang dios, ang mga dios
sa ubang mga tawo nga anaa taliwala kaninyo— **15** kay si
Yahweh nga inyong Dios nga anaa taliwala kaninyo abughoan
nga Dios—kung buhaton ninyo kana, ang kasuko ni Yahweh
nga inyong Dios mosilaob batok kaninyo ug pagalaglagon
niya kamo sa ibabaw sa kayutaan. **16** Ayaw ninyo sulayi si
Yahweh nga inyong Dios sama sa inyong pagsulay kaniya
sa Massah. **17** Kanunay ninyong tumanon ang mando ni
Yahweh nga inyong Dios, ang iyang maligdong nga kasugoan,
ug ang iyang balaod nga iyang gisugo kaninyo. **18** Buhaton
ninyo ang husto ug maayo sa panan-aw ni Yahweh, aron
nga maayo ang tanan kaninyo, ug moadto kamo ug panag-
iyahon ang maayong yuta nga gisaad ni Yahweh sa inyong
mga amahan, **19** ug papahawaon ang inyong mga kaaway,
sama sa iyang giingon. **20** Kung ang inyong anak nga lalaki
mangutana kaninyo sa umaabot nga panahon, ug moingon,
'Unsa man ang kasabotan nga balaod, ang kasugoan, ug
uban pang balaod nga gisugo kaninyo ni Yahweh nga Dios?'
21 unya moingon kamo sa inyong mga anak, 'Ulipon kami ni
Paraon sa Ehipto; Gipalingkawas kami ni Yahweh sa Ehipto
pinaagi sa iyang gamhanang kamot, **22** ug nagpakita siya ug
timaan ug katingalahan, dako ug hilabihan, sa Ehipto, kang
Paraon ug sa tanan niyang panimalay, sa among atubangan;
23 ug gipalingkawas niya kita didto, aron nga dad-on kita niya
sa yuta nga iyang gisaad sa atong mga Amahan. **24** Gisugo
kita ni Yahweh nga kanunay tumanon ang iyang mga balaod,
ug mahadlok kang Yahweh alang sa atong kaayohan, aron
nga mabuhi pa kita sa dugay, sama karong adlawa. **25** Kung
tumanon nato kining mga kasugoan diha kang Yahweh nga
atong Dios, sama sa iyang gisugo kanato, mao kini ang atong
pagkamatarong.'

7 Sa dihang dad-on ka ni Yahweh nga imong Dios ngadto sa
yuta nga imong panag-iyahon, ug papahawaon ang daghan
nga mga nasod sa imong atubangan—ang mga Hetehanon,
ang mga Gergesehanon, ang mga Amorehanon, ang mga
Canaanhon, ang mga Peresehanon, ang mga Hebehanon, ug
ang mga Jebusehanon—pito ka mga nasod nga dagko ug
kusgan kay kanimo. **2** Ug sa dihang si Yahweh nga imong
Dios maghatag kanimo sa kadaogan batok kanila sa dihang
mag-abot kamo ngadto sa gubat, kinahanglan nga sulungon
mo sila, unya kinahanglan nga hingpit mo silang laglagon.
Dili ka maghimo ug kasabotan tali kanila, ni magpakita ug
kaluoy ngadto kanila. **3** Ni maghan-ay sa bisan unsa nga
pagpakigminyo ngadto kanila; dili mo ihatag ang inyong mga
anak nga babaye ngadto sa ilang mga anak nga lalaki, ug
dili mo kuhaon ang ilang mga anak nga babaye alang sa
inyong mga anak nga lalaki. **4** Kay ilang ipahilayo ang imong
mga anak nga lalaki gikan sa pagsunod kanako, aron nga
mosimba sila sa lahi nga mga dios. Busa ang kasuko ni
Yahweh mosilaob nganha kanimo, ug laglagon ka niya dayon.
5 Mao kini ang imong pagabuhaton kanila: pagalaglagon
mo ang ilang mga halaran, dugmoka ang ilang mga haligi
nga bato, putla ang ilang Asera nga kahoy, ug sunoga ang
ilang kinulit nga mga diosdios. **6** Kay ikaw ang usa ka
nasod nga gitagana ngadto kang Yahweh nga imong Dios.
Gipili ka niya nga mahimong katawhan nga maiya, labaw sa
tanang katawhan nga anaa sa ibabaw niining kalibotan. **7**
Wala gigahin ni Yahweh ang iyang gugma kanimo o gipili ka
tungod kay labaw ang imong gidaghanon kaysa uban nga
katawhan—kay pinakadiyutay ka sa tanan nga katawhan— **8**
apan tungod kay gihigugma ka niya, ug nanghinaot siya nga
tumanon niya ang saad nga iyang gisaad ngadto sa imong
mga katigulangan. Maong gipagawas ka ni Yahweh sa iyang
gamhanang kamot ug giluwas ka pagawas sa panimalay nga
nagbihag, gikan sa kamot ni Paraon, ang hari sa Ehipto. **9**
Busa hibaloi nga si Yahweh nga imong Dios—siya ang Dios,
ang matinud-anon nga Dios, nga nagtipig sa mga kasabotan ug
sa pagkamatinud-anon alang sa liboan ka mga kaliwatan uban
niadtong naghigugma kaniya ug nagtipig sa iyang kasugoan,
10 apan nagabalos niadtong nagdumot kaniya ngadto sa ilang
mga dagway, sa paglaglag kanila; dili siya maglangan niadtong
si bisan kinsa nga nagdumot kaniya; magabalos siya kaniya
ngadto sa iyang dagway. **11** Busa imo gayong tipigan ang
kasugoan, ang mga balaod, ug ang sugo nga akong gisugo
kanimo karong adlawa, aron nga imo kining mabuhat kanila.
12 Kung maminaw ka niini nga mga sugoa, ug tipigan ug
buhaton kini, mahitabo kini nga si Yahweh nga imong Dios
matipig diha kanimo sa kasabotan ug sa pagkamatinud-anon
nga iyang gisaad sa imong mga katigulangan. **13** Higugmaon
ka, panalanginan ka, ug padaghanon ka niya; panalanginan
usab niya ang bunga sa imong lawas ug ang bunga sa imong
yuta, sa imong lugas, sa imong bag-o nga bino, ug sa imong
lana, ang pagpadaghan sa imong baka ug nati sa imong
mga karnero, ngadto sa yuta nga iyang gisaad sa imong
mga katigulangan nga ihatag kanimo. **14** Panalanginan ka
labaw sa tanan nga mga katawhan; walay nay mahimong dili
makaanak nga lalaki o babaye diha kanimo o diha sa imong
mga baka. **15** Kuhaon ni Yahweh gikan kanimo ang tanan
nga mga sakit; wala nay daotang mga balatian sa Ehipto nga
imong nahibaloan ang ibutang kanimo, apan ibutang niya kini
niadtong tanan nga nagdumot kanimo. **16** Pagalaglagon mo
ang tanang pundok sa katawhan diin si Yahweh nga imong
Dios maghatag kanimo ug kadaogan, ug ang imong mata
dili maluoy kanila. Ug dili ka magsimba sa ilang mga dios,
kay kana mahimong lit-ag alang kanimo. **17** Kung moingon
ka sa imong kasingkasing, 'Kining mga nasora mas daghan
pa kay kanako; unsaon man nako sila pagpapahawa?'— **18**
ayaw kahadlok kanila; imong hinumdoman kung unsa ang
gibuhat ni Yahweh nga imong Dios kang Paraon ug ngadto sa
tanang Ehipto; **19** ang hilabihang mga pag-antos nga nakita
sa imong mga mata; ang mga timaan; ang mga kahibulongan,
ang kusgan nga kamot, ug ang gituy-od nga bukton nga
pinaagi ni Yahweh nga imong Dios sa pagpagawas kanimo.
Pagabuhaton ni Yahweh nga imong Dios ang susama ngadto
sa tanang katawhan nga imong gikahadlokan. **20** Dugang pa
niana, magpadala si Yahweh nga imong Dios ug tambuboan
ngadto kanila, hangtod nga kadtong nabilin ug kadtong nanago
mawala gikan sa imong atubangan. **21** Dili ka mahadlok
kanila, kay si Yahweh nga imong Dios anaa sa imong taliwa,
ang bantogan ug kahadlokan nga Dios. **22** Sa hinayhinay si
Yahweh nga imong Dios magaabog niadto nga mga kanasoran
sa imong atubangan. Dili mo sila mapildi tanan sa makausa
lamang, o basin hilabihan ka daghan ang ihalas nga mga
mananap nga magpalibot kanimo. **23** Apan si Yahweh nga
imong Dios maghatag kanimo ug kadaogan batok kanila sa

dihang mag-abot ka sa gubat; pagalibogon gayod niya sila
hangtod nga malaglag sila. **24** Ibutang niya ang ilang mga
hari ilalom sa imong gahom, ug imong walaon ang ilang mga
ngalan ilalom sa langit. Walay usa nga makatindog sa imong
atubangan, hangtod nga malaglag nimo sila. **25** Pagasunogon
nimo ang kinulit nga hulagway sa ilang mga dios—ayaw
pangandoya ang plata ug ang bulawan nga nagtabon kanila,
tungod kay kung imo kining buhaton, malit-ag ka niini—tungod
kay gikasilagan kini ni Yahweh nga imong Dios. **26** Dili ka
magdala ug bisan unsa nga gikasilagan ngadto sa imong
balay ug magsugod sa pagsimba niini. Hingpit gayod nimo
kining kasilagan, kay gitagana kini alang sa kalaglagan.

8 Kinahanglan nga tipigan mo ang tanang mga sugo nga
akong ihatag kanimo karong adlawa, aron nga mabuhi ug
managhan ka, ug molakaw ug panag-iyahon ang yuta nga
gisaad ni Yahweh sa imong mga katigulangan. **2** Hinumdomi
ang tanang mga dalanon diin naggiya si Yahweh nga imong
Dios sa 40 ka tuig didto sa kamingawan, aron matudloan ka
niya sa pagpaubos, sulayan ka niya aron mahibaloan kung
unsa ang anaa sa imong kasingkasing, kung imo bang gitipigan
ang iyang kasugoan o wala. **3** Gipaubos ka, ug gipagutman
ka, ug gipakaon ka niya ug manna, diin wala nimo nahibaloan
ug wala usab nahibalo-i sa imong mga katigulangan. Gibuhat
niya kana aron nga mahibaloan nimo nga dili lamang pinaagi
sa tinapay mabuhi ang mga tawo; hinunoa, mabuhi ang tawo
pinaagi sa tanan nga mogawas sa baba ni Yahweh. **4** Ang
imong mga bisti wala madunot ug mahukas gikan kanimo, ug
ang imong mga tiil wala naghubag panahon niadtong 40 ka
tuig. **5** Magahunahuna ka niini sa imong kasingkasing, sa
unsang paagi, nga ang usa ka amahan nagpanton sa iyang
anak nga lalaki, sa sama usab nga paagi nga si Yahweh
nga imong Dios magpanton kanimo. **6** Pagatipigan nimo ang
kasugoan ni Yahweh nga imong Dios, aron nga makalakaw ka
sa iyang mga dalan ug pasidunggan siya. **7** Kay si Yahweh
nga imong Dios magdala kanimo ngadto sa maayong yuta,
ang yuta sa gamay nga kasapaan, sa mga busay ug sa mga
tuboran, nagdagayday ngadto sa kawalogan ug kabukiran;
8 ang yuta sa trigo ug sibada, sa mga ubas, mga kahoy
nga igera, ug mga granada; ang yuta sa kahoy nga olibo ug
dugos. **9** Mao kini ang yuta diin magakaon ka ug tinapay nga
walay makulang, ug dili ka magalakaw nga walay dala bisan
unsa; usa ka yuta nga ang mga bato hinimo sa puthaw, ug
gikan niadtong mga kabukiran makakalot ka ug tumbaga. **10**
Magakaon ka ug mabusog, ug pagadaygon mo si Yahweh
nga imong Dios tungod sa maayong yuta nga iyang gihatag
kanimo. **11** Pag-amping nga dili mo malimtan si Yahweh
nga imong Dios, ug dili mo ibaliwala ang iyang kasugoan,
ang iyang mga ordinansa, ug ang iyang mga balaod nga
akong gisugo kanimo karong adlawa. **12** Pag-amping nga, sa
dihang mokaon ug mabusog ka, ug sa dihang magtukod ka ug
maayong mga balay ug magpuyo niini. **13** Ug pag-amping
sa dihang managhan ang imong mga baka ug mga karnero,
ug sa dihang managhan ang imong mga plata ug ang imong
mga bulawan, ug ang tanan nga anaa kanimo managhan, **14**
basin unya ang imong kasingkasing matuboy, ug malimtan mo
si Yahweh nga imong Dios—nga nagpagawas kanimo gikan
sa yuta sa Ehipto, paggawas sa panimalay nga nagbihag.
15 Ayaw siya kalimti nga naggiya kanimo agi sa dako ug
makalilisang nga kamingawan, diin adunay malalang bitin ug
mga tanga, ug agi sa giuhaw nga yuta diin walay tubig, nga
nagpabugwak ug tubig agi sa buak nga bato alang kanimo, **16**
nga nagpakaon kanimo ug manna ngadto sa kamingawan nga
wala mailhi sa imong mga katigulangan, aron nga matudloan
ka niya sa pagpaubos, ug aron nga masulayan ka niya, ug
magbuhat ug maayo alang kanimo sa kataposan— **17** ug
makaingon ka sa imong kasingkasing, 'Ang akong gahom ug
ang kusog sa akong mga kamot nakabaton niining tanang
katigayonan.' **18** Apan imong hinumdoman si Yahweh nga
imong Dios, tungod kay siya ang naghatag kanimo ug gahom
aron maangkon ang katigayonan; aron nga iyang matukod ang
iyang kasabotan nga iyang gisaad sa imong mga katigulangan,
sama sa iyang gibuhat karong adlawa. **19** Mahitabo kini nga,
kung kalimtan nimo si Yahweh nga imong Dios ug magasunod
sa uban nga mga dios, ug magsimba kanila, ug magtahod
kanila, magpamatuod ako batok kanimo karong adlawa nga
mahanaw ka gayod. **20** Sama sa kanasoran nga laglagon ni
Yahweh sa imong atubangan, busa mahanaw ka, tungod kay
dili ka maminaw sa tingog ni Yahweh nga imong Dios.

9 Paminaw, Israel; hapit ka na motabok ngadto sa Jordan
karong adlawa, aron sa pagkuha sa mga nasod nga mas
dako ug mas kusgan sa imong kaugalingon, ug ang mga
siyudad nga dagko ug lig-on ngadto sa langit, **2** mga tawo nga
dagko ug taas, mga anak nga lalaki ni Anakim, nga imong
nailhan, ug imong nadunggan nga gihisgotan sa mga tawo,
'Kinsa man ang makabarog sa atubangan sa mga anak nga
lalaki ni Anak?' **3** Busa karong adlawa hibaloi nga si Yahweh
nga imong Dios maoy mouna kanimo sama sa molamoy nga
kalayo; iya silang pagalaglagon, ug pagapildihon niya sila
sa imong atubangan; busa papahawaa sila ug ipakalaggiw
sila dayon, sama sa giingon ni Yahweh nganha kanimo. **4**
Ayaw pagsulti sa imong kasingkasing, human sila isalikway ni
Yahweh nga imong Dios gikan sa imong atubangan, 'Tungod
kini sa akong pagkamatarong nga gidala ako ni Yahweh aron
panag-iyahon kining yutaa,' kay tungod kini sa pagkadaotan
niining kanasoran nga gipagawas sila ni Yahweh gikan sa
imong atubangan. **5** Dili kini tungod sa pagkamatarong ug
pagkamatul-id sa imong kasingkasing nga mapanag-iyahan
nimo ang ilang yuta, apan tungod kini sa pagkadaotan niining
kanasoran nga ang imong Dios nagpagawas kanila gikan sa
imong atubangan, ug aron matuman niya ang pulong nga
iyang gisaad ngadto sa imong mga katigulangan, ngadto kang
Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob. **6** Busa hibaloi, nga
si Yahweh nga imong Dios wala maghatag kanimo niining
maayong yuta aron imong panag-iyahon tungod sa imong
pagkamatarong, kay ikaw nga tawo gahig ulo. **7** Hinumdomi
ug ayaw kalimti kung giunsa nimo paghagit si Yahweh nga
imong Dios aron masuko ngadto sa kamingawan; gikan sa
adlaw nga mibiya ka sa yuta sa Ehipto hangtod sa pag-abot
nimo niining dapita, masinupakon ka batok kang Yahweh. **8**
Didto usab sa Horeb gihagit nimo si Yahweh sa kasuko, ug
suko na kaayo si Yahweh kanimo nga mahimo ka na niya
nga laglagon. **9** Sa dihang mitungas ako sa bukid aron sa
pagdawat sa papan nga bato, ang papan sa kasabotan nga
gibuhat ni Yahweh tali kanimo, mipuyo ako ngadto sa bukid
sulod sa 40 ka adlaw ug 40 ka gabii; wala ako mikaon ug
tinapay ni miinom ug tubig. **10** Gihatag ni Yahweh kanako
ang duha ka papan nga bato nga gisulat pinaagi sa iyang
tudlo; ngadto kanila gisulat ang tanang mga butang sama
sa tanang mga pulong nga gipahibalo ni Yahweh kanimo sa
bukid sa tungatunga sa kalayo sa adlaw sa panagtigom. **11**
Nahitabo kini sa kataposan niadtong 40 ka adlaw ug 40 ka
gabii nga gihatag ni Yahweh kanako ang duha ka papan nga
bato, ang papan sa kasabotan. **12** Miingon si Yahweh kanako,
'Tindog, lugsong dayon gikan dinhi, kay ang imong katawhan,

nga imong gidala gikan sa Ehipto, ilang gihugawan ang ilang
mga kaugalingon. Dali lang silang nitipas sa dalan nga akong
gimando kanila. Nagbuhat sila alang sa ilang mga kaugalingon
ug usa ka tinunaw nga larawan.' **13** Dugang pa niana, nakig-
istorya si Yahweh kanako ug miingon, 'Nakita ko kining mga
tawhana; mga katawhan sila nga gahig ulo. **14** Pasagdi ako,
aron malaglag ko sila ug wagtangon ang ilang mga ngalan
ilalom sa langit, ug magbuhat ako gikan kanimo nga mas
kusgan ug mas dako kay kanila.' **15** Busa mitalikod ako ug
milugsong gikan sa bukid, ug ang bukid nagkalayo. Ang duha
ka papan sa kasabotan nga anaa sa akong mga kamot. **16**
Akong gitan-aw, ug ania, nakasala ka batok kang Yahweh nga
imong Dios. Naghulma ka alang sa imong kaugalingon ug usa
ka baka. Dali lamang kang mitipas gikan sa dalan nga gimando
ni Yahweh kanimo. **17** Akong gikuha ang duha ka papan nga
bato ug gilabay gikan sa akong mga kamot. Gidugmok ko kini
atubangan sa imong mga mata. **18** Nagyukbo ako pag-usab
sa atubangan ni Yahweh sulod sa 40 ka adlaw ug 40 ka gabii;
wala ako mikaon sa tinapay ni miinom ug tubig, tungod sa
tanang sala nga imong nabuhat, sa pagbuhat niana diin daotan
sa panan-aw ni Yahweh, nga nakahagit kaniya diha sa kasuko.
19 Kay nahadlok ako sa kasuko ug sa wala pagkahimuot ni
Yahweh batok kanimo aron laglagon ka. Apan naminaw usab
si Yahweh kanako niadto nga higayon. **20** Nasuko pag-ayo si
Yahweh kang Aaron aron nga laglagon na unta siya; nag-ampo
usab ako alang kang Aaron sa samang higayon. **21** Gikuha ko
ang imong sala, ang baka nga imong gibuhat, ug gisunog
kini, gibunal, ug gidugmok kini pag-ayo, hangtod napino kini
sama sa abog. Gilabay ko ang abog ngadto sa sapa nga
midagayday gikan sa bukid. **22** Didto sa Tabera, didto sa
Massa, ug didto sa Kibroth Hataaba, gihagit nimo si Yahweh
diha sa kapungot. **23** Sa dihang gipadala ka ni Yahweh gikan
sa Kadesh Barnea ug miingon, 'Tungas ug panag-iyahi ang
yuta nga akong gihatag kanimo,' unya nagmasinupakon ka
batok sa gisugo ni Yahweh nga imong Dios, ug wala ka mituo
o naminaw sa iyang tingog. **24** Nagmasinupakon na kang
daan batok kang Yahweh gikan pa sa adlaw nga nailhan ko
ikaw. **25** Busa mihapa ako sa atubangan ni Yahweh niadtong
40 ka adlaw ug 40 ka gabii, tungod kay miingon siya nga
pagalaglagon ka niya. **26** Nag-ampo ako ngadto kang Yahweh
ug miingon, 'O Yahweh nga Ginoo, ayaw laglaga ang imong
mga katawhan o ang imong panulondon nga imong giluwas
pinaagi sa imong pagkabantogan, diin imong gipagawas sa
Ehipto inubanan sa kusgan nga kamot. **27** Hinumdomi ang
imong sulugoon nga si Abraham, si Isaac, ug si Jacob; ayaw
tan-awa ang pagkagahig ulo niining mga tawhana, ni ang ilang
pagkadaotan, ni ang ilang sala, **28** aron ang yuta diin asa mo
kami gikuha magasulti, "Tungod kay wala man sila nadala ni
Yahweh ngadto sa yuta nga iyang gisaad kanila, ug tungod
kay gidumtan niya sila, iya silang gidala aron patyon ngadto
sa kamingawan." **29** Sanglit katawhan mo sila ug imong
panulondon, nga imong gipagawas pinaagi sa imong dakong
kusog ug pinaagi sa pagpasundayag sa imong gahom.'

10 Nianang panahona miingon si Yahweh kanako, 'Pagkulit
ug duha ka papan nga bato sama sa una, ug tungas
nganhi kanako sa bukid, ug pagbuhat ug arka nga kahoy.
2 Isulat ko sa mga papan ang mga pulong nga anaa sa
unang mga papan nga imong gibuak, ug isulod nimo kini
sa arka.' **3** Busa naghimo ako ug arka gikan sa acacia nga
kahoy, ug nagkulit ako ug duha ka papan nga bato sama
sa una, ug mitungas ako ngadto sa bukid nga adunay duha
ka papan nga bato sa akong kamot. **4** Misulat siya sa mga
papan, sama sa unang sinulat, ang Napulo ka mga Sugo nga
gisulti ni Yahweh kaninyo didto sa bukid taliwala sa kalayo sa
adlaw sa panagtigom; unya gihatag kini ni Yahweh kanako. **5**
Mipauli ako ug milugsong gikan sa bukid, ug gibutang ang
mga papan didto sa arka nga akong gibuhat; atua kini didto
sama sa gisugo ni Yahweh kanako." **6** (Ang katawhan sa
Israel nagpanaw gikan sa Beeroth Bene Jaakan paingon sa
Mosera. Didto namatay si Aaron, ug didto siya gilubong; nag-
alagad ang iyang anak nga si Eliazar sa lawak sa mga pari
puli kaniya. **7** Gikan didto mipanaw sila paingon sa Gudgoda,
ug gikan sa Gudgoda paingon sa Jotbatha, usa ka yuta nga
adunay mga sapa. **8** Nianang panahona gipili ni Yahweh
ang tribo ni Levi nga maoy modala sa arka sa kasabotan
ni Yahweh, sa pagbarog sa atubangan ni Yahweh sa pag-
alagad kaniya, ug sa pagpanalangin sa katawhan pinaagi sa
iyang ngalan, sama karong adlawa. **9** Busa walay bahin si
Levi ni panulondon sa yuta uban sa iyang mga igsoon; si
Yahweh maoy iyang panulondon, sumala sa pagpakigsulti ni
Yahweh nga inyong Dios ngadto kaniya.) **10** "Nagpabilin ako
sa bukid sama sa unang higayon, 40 ka adlaw ug 40 ka gabii.
Naminaw usab si Yahweh kanako nianang panahona; wala
nagtinguha si Yahweh sa paglaglag kaninyo. **11** Miingon si
Yahweh kanako, 'Barog, adto sa katawhan ug pangulohi sila
sa ilang panaw; moadto sila ug manag-iya sa yuta nga akong
gisaad sa ilang mga katigulangan nga ihatag kanila.' **12** Karon,
Israel, unsa man ang gipangayo ni Yahweh kanimo, gawas
sa pagbaton ug kahadlok kang Yahweh nga imong Dios, sa
paglakaw diha sa tanan niyang mga dalan, sa paghigugma
kaniya, ug sa pagsimba kang Yahweh nga imong Dios sa
tibuok nimong kasingkasing ug sa tibuok nimong kalag, **13** sa
pagtipig sa mga sugo ni Yahweh, ug sa iyang mga balaod,
nga gisugo ko kanimo karon alang sa imong kaayohan? **14**
Tan-awa, nahisakop kang Yahweh nga imong Dios ang langit
ug ang langit sa kalangitan, ang kalibotan, uban sa tanan nga
anaa niini. **15** Nagakalipay lamang si Yahweh sa imong mga
katigulangan sa paghigugma kanila, ug gipili kamo niya, nga
ilang kaliwat, sunod kanila, labaw pa kaysa ubang katawhan,
sama sa iyang gibuhat karon. **16** Busa tulia ang panit sa
inyong kasingkasing, ug ayaw na pagmasinupakon. **17** Kay si
Yahweh ang inyong Dios, siya ang Dios sa mga dios ug Ginoo
sa mga agalon, ang bantogan nga Dios, ang gamhanan ug
ang gikahadlokan, nga walay gidapigan ug dili masuholan.
18 Gipatunhay niya ang hustisya alang sa mga ilo ug sa
balo, ug nagpakita siya ug gugma sa langyaw pinaagi sa
paghatag kaniya ug pagkaon ug bisti. **19** Busa higugmaa
ang langyaw; kay mga langyaw kamo sa yuta sa Ehipto. **20**
Kahadlokan nimo si Yahweh nga imong Dios; magasimba
ka kaniya. Kaniya ka lamang makighiusa, ug manumpa ka
pinaagi sa iyang ngalan. **21** Siya ang imong pagdayeg, ug siya
ang imong Dios, nga nagbuhat alang kanimo niining dagko ug
kahadlokan nga mga butang, nga nakita sa imong mga mata.
22 Ang imong mga katigulangan miadto sa Ehipto nga mga 70
lamang ka tawo; karon si Yahweh nga imong Dios naghimo
kanimo nga sama kadaghan sa kabituonan sa kalangitan.

11 Busa higugmaon ninyo si Yahweh nga inyong Dios ug
tipigan kanunay ang iyang pagpanudlo, ang iyang mga
balaod, ang iyang mga sugo, ug ang iyang mga kasugoan.
2 Hibaloi nga wala ako nakigsulti sa inyong mga anak, nga
wala nasayod ni nakakita sa pagsilot ni Yahweh nga inyong
Dios, sa iyang pagkabantogan, sa iyang makagagahom nga
kamot, o sa iyang gituy-od nga bukton, **3** sa mga timaan ug
mga buhat nga iyang gihimo taliwala sa Ehipto ngadto kang

Paraon, ang Hari sa Ehipto, ug ngadto sa tibuok niyang yuta.
4 Ni ilang nakita unsa ang iyang gibuhat sa kasundalohan
sa Ehipto, sa ilang mga kabayo, o sa ilang mga karwahi;
kung giunsa niya sila pagtabon ug tubig sa Pulang Dagat
samtang migukod sila kaninyo, ug kung giunsa sila paglaglag
ni Yahweh hangtod karong adlawa; **5** o kung unsa ang iyang
gibuhat alang kaninyo didto sa kamingawan hangtod nga
nakaabot kamo niining dapita. **6** Wala nila nakita kung unsa
ang gibuhat ni Yahweh kang Datan ug kang Abiram, ang mga
anak ni Eliab nga anak ni Ruben; kung giunsa pagbuka sa
yuta ang baba niini ug mitulon kanila, sa ilang panimalay, sa
ilang mga tolda, ug sa tanang buhing binuhat nga misunod
kanila, diha taliwala sa tanang Israelita. **7** Apan nakita sa
inyong mga mata ang tanang dagkong mga butang nga gihimo
ni Yahweh. **8** Busa tipigi ang tanang kasugoan nga akong
gisugo kaninyo karong adlawa, aron mahimo kamong kusgan,
ug moadto ug manag-iya sa yuta, diin inyong adtoon aron sa
pagpanag-iya niini; **9** ug aron motaas ang inyong mga adlaw
sa yuta nga gisaad ni Yahweh sa inyong mga katigulangan nga
ihatag kanila ug sa ilang mga kaliwatan, ang yuta nga adunay
nagadagayday nga gatas ug dugos. **10** Kay ang yuta, nga
inyong adtoon aron panag-iyahan, dili sama sa yuta sa Ehipto
nga inyong gigikanan, diin nagpugas kamo sa inyong mga
binhi ug nagbisbis niini pinaagi sa inyong mga tiil, sama sa
tanaman sa lagotmon; **11** apan ang yuta, nga inyong adtoon
aron sa pagpanag-iya niini, usa ka yuta sa kabungtoran ug
kawalogan, ug nagainom sa tubig sa ulan sa kalangitan. **12**
Usa ka yuta nga giatiman ni Yahweh nga inyong Dios; ang
mga mata ni Yahweh nga inyong Dios kanunay anaa niini,
gikan sa sinugdanan sa tuig ngadto sa kataposan sa tuig.
13 Mahitabo kini, kung maminaw kamo pag-ayo sa akong
mga kasugoan nga akong gisugo kaninyo karong adlawa sa
paghigugma kang Yahweh nga inyong Dios, ug sa pag-alagad
kaniya sa tibuok ninyong kasingkasing ug sa tibuok ninyong
kalag, **14** nga maghatag ako ug ulan sa inyong yuta sa
panahon niini, ang unang ulan ug ang kataposang ulan, aron
matigom ninyo ang inyong trigo, ang inyong bag-o nga bino,
ang inyong bag-o nga lana. **15** Magahatag ako ug kasagbotan
sa inyong kaumahan alang sa inyong mga baka, ug mangaon
kamo ug mangabusog. **16** Bantayi ang inyong kaugalingon,
aron dili malimbongan ang inyong kasingkasing, ug motalikod
kamo ug magsimba sa laing mga dios, ug moyukbo ngadto
kanila; **17** aron ang kasuko ni Yahweh dili mosilaob batok
kaninyo, ug aron dili niya isira ang kalangitan, aron walay
ulan nga mahitabo, ug ang yuta dili na maghatag ug bunga,
ug aron mangahanaw kamog dali gikan sa maayong yuta
nga igahatag ni Yahweh kaninyo. **18** Busa ipahimutang ang
akong mga pulong sa inyong kasingkasing ug kalag; ihigot sila
ingon nga timaan sa inyong kamot, ug tugoti nga mahimo
kining timaan sa inyong agtang tungatunga sa inyong mga
mata. **19** Itudlo ninyo kini sa inyong mga anak ug magsulti
mahitungod niini sa dihang maglingkod kamo diha sa inyong
panimalay, sa dihang maglakaw kamo sa dalan, sa dihang
maghigda kamo, ug sa dihang mobangon kamo. **20** Isulat
ninyo kini sa mga haligi sa pultahan sa inyong balay ug sa
mga ganghaan sa inyong siyudad, **21** aron motaas pa gayod
ang inyong mga adlaw ug ang mga adlaw sa inyong mga anak
sa yuta nga gisaad ni Yahweh sa inyong mga katigulangan
nga ihatag kanila, hangtod nga ang kalangitan anaa pa ibabaw
sa kalibotan. **22** Kay kung matinumanon kamong magatipig sa
mga kasugoan nga akong gisugo kaninyo, ug sa pagbuhat niini,
sa paghigugma kang Yahweh nga inyong Dios, sa paglakaw
diha sa tanan niyang mga dalan, ug sa pagpakighiusa kaniya,
23 unya palayason ni Yahweh kining tanan nga kanasoran
gikan sa inyong atubangan, ug inyong pagahinginlan ang
kanasoran nga mas dagko ug gamhanan pa kay kaninyo. **24**
Ang matag dapit nga pagatamakan sa lapalapa sa inyong tiil
mainyo; gikan sa kamingawan paingon sa Lebanon, gikan sa
suba, ang suba sa Eufrates, ngadto sa dagat sa kasadpan
mahimong inyong utlanan. **25** Walay tawo nga makahimo
sa pagbarog sa inyong atubangan; ipahimutang ni Yahweh
nga inyong Dios ang kahadlok ug kalisang ninyo ngadto sa
tanang yuta nga inyong pagalaktan, sumala sa iyang gisulti
kaninyo. **26** Tan-awa, ipahimutang ko karong adlawa ang
panalangin ug tunglo alang kaninyo; **27** ang panalangin, kung
maminaw kamo sa kasugoan ni Yahweh nga inyong Dios
nga akong gisugo kaninyo karong adlawa; **28** ug ang tunglo,
kung dili kamo maminaw sa kasugoan ni Yahweh nga inyong
Dios, apan motalikod sa dalan nga akong gisugo kaninyo
karong adlawa, sa pag-adto sa laing mga dios nga wala ninyo
mailhi. **29** Mahitabo kini, sa dihang si Yahweh nga inyong Dios
magdala kaninyo didto sa yuta nga inyong panag-iyahon, nga
ipahimutang ninyo ang panalangin didto sa Bukid sa Gerizim,
ug ang tunglo didto sa Bukid sa Ebal. **30** Dili ba atua man kini
tabok sa Jordan, kasadpan sa dalan sa kasadpan, sa yuta sa
mga Canaanhon nga nagpuyo sa Araba, nga atbang sa Gilgal,
kilid sa kakahoyan sa More? **31** Kay motabok kamo sa Jordan
ug moadto aron panag-iyahon ang yuta nga igahatag kaninyo
ni Yahweh nga inyong Dios, ug mapanag-iya ninyo kini ug
magpuyo didto. **32** Pagatipigan ninyo ang tanang mga balaod
ug kasugoan nga akong gipahimutang sa inyong atubangan
karong adlawa.

12 Mao kini ang mga balaod ug kasugoan nga inyong
pagatipigan sa yuta nga gihatag ni Yahweh kaninyo
aron panag-iyahon, ang Dios sa inyong mga katigulangan,
sa tanang adlaw nga magapuyo kamo niining kalibotana. **2**
Pagagubaon gayod ninyo ang mga dapit diin ang mga nasod
nga inyong pagahinginlan nagasimba sa ilang dios, ngadto sa
habog nga kabukiran, ngadto sa kabungtoran, ug ilalom sa
matag lunhaw nga kahoy. **3** Ug inyong bungkagon ang ilang
mga halaran, pagadugmokon ang ilang mga haliging bato, ug
sunogon ang ilang mga haligi nga Ashera; pagaputlon ninyo
ang kinulit nga mga larawan sa ilang dios ug laglagon ang
ilang ngalan sa maong dapit. **4** Dili ninyo simbahon si Yahweh
nga inyong Dios sama niana. **5** Apan sa dapit nga pilion ni
Yahweh nga inyong Dios sa tanan ninyong tribo nga butangan
sa iyang ngalan, mao kana ang dapit nga iyang puy-an, ug
mangadto kamo didto. **6** Didto ninyo dad-on ang sinunog nga
mga halad, ang inyong mga halad, ang inyong ikapulo, ug ang
mga halad nga gikan sa inyong kamot, ang inyong halad sa
pagpanumpa, ang inyong kinabubut-ong mga halad, ug ang
unang anak sa inyong kahayopan. **7** Magkaon kamo didto sa
atubangan ni Yahweh nga inyong Dios ug maglipay kamo
sa tanang butang nga gihagoan sa inyong kamot, kamo ug
ang inyong panimalay, diin gipanalanginan kamo ni Yahweh.
8 Dili ninyo pagabuhaton ang atong ginabuhat dinhi karong
adlawa; karon ang matag-usa nagabuhat kung unsa ang
maayo sa iyang panan-aw; **9** kay wala pa kamo nakaabot sa
kapahulayan, ngadto sa panulondon nga igahatag kaninyo
ni Yahweh nga inyong Dios. **10** Apan sa dihang makatabok
na kamo sa Jordan ug magpuyo na sa yuta nga inyong
mapanunod kang Yahweh nga inyong Dios, ug sa dihang
hatagan niya kamo ug kapahulayan gikan sa tanan ninyong
nagpalibot nga mga kaaway, aron nga magpuyo kamo nga

luwas, **11** unya mahitabo kini ngadto sa dapit diin pilion ni
Yahweh nga inyong Dios aron magpuyo ang iyang ngalan,
pagadad-on ninyo didto ang tanan nga akong gisugo kaninyo:
ang inyong sinunog nga halad, ang inyong mga halad, ang
inyong ikapulo, ang mga halad nga gihalad sa inyong kamot,
ug ang tanan ninyong pinili nga mga halad alang sa panumpa
nga inyong ipanumpa kang Yahweh. **12** Maglipay kamo sa
atubangan ni Yahweh nga inyong Dios—kamo, inyong mga
anak nga lalaki, inyong mga anak nga babaye, inyong mga
sulugoon nga lalaki, inyong sulugoon nga babaye, ug mga
Levita nga anaa sulod sa inyong ganghaan, tungod kay wala
siyay bahin o panulondon taliwala kaninyo. **13** Bantayi ang
inyong kaugalingon nga dili ninyo ihalad ang inyong sinunog
nga mga halad sa matag dapit nga inyong makita; **14** apan
didto lamang sa dapit nga pilion ni Yahweh sa usa sa inyong
mga tribo nga maghalad kamo ug sinunog nga mga halad, ug
buhaton ninyo didto ang tanan nga akong gisugo kaninyo. **15**
Bisan paman niini, makahimo kamo sa pag-ihaw ug pagkaon
ug mga mananap sulod sa inyong mga ganghaan, sumala sa
inyong gipangandoy, sa pagdawat sa panalangin ni Yahweh
nga inyong Dios alang sa tanan nga iyang gihatag kaninyo;
ang hugaw ug hinlo nga mga tawo mahimong mokaon niini,
mga mananap sama sa lagsaw ug binaw. **16** Apan dili ninyo
kaonon ang dugo; ibubo ninyo kini sa yuta sama sa tubig.
17 Dili kamo makahimo sa pagkaon sulod sa inyong mga
ganghaan gikan sa ikapulo sa inyong trigo, sa inyong bag-ong
bino, sa inyong lana, o sa unang anak sa inyong kahayopan;
ug dili kamo makahimo sa pagkaon sa bisan unsa nga karne
sa inyong ihalad uban sa mga panumpa nga inyong himoon,
niadtong inyong kinabubut-ong mga halad, ni kadtong halad
nga inyong gihalad pinaagi sa inyong kamot. **18** Hinuon, kan-
on ninyo kini sa atubangan ni Yahweh nga inyong Dios sa
dapit nga iyang pilion—kamo, inyong mga anak nga lalaki
ug babaye, inyong mga sulugoon nga lalaki ug babaye, ug
Levita nga anaa sa inyong mga ganghaan; maglipay kamo sa
atubangan ni Yahweh nga inyong Dios mahitungod sa tanang
butang diin inyong gibutang sa inyong kamot. **19** Bantayi ang
inyong kaugalingon aron nga dili ninyo isalikway ang Levita
hangtod nga nagpuyo kamo sa inyong yuta. **20** Sa dihang
padakoon ni Yahweh ang inyong mga utlanan, sumala sa
iyang gisaad kaninyo, ug moingon kamo, "Mokaon kog karne,"
tungod sa inyong tinguha nga mokaon ug karne, makahimo
kamo sa pagkaon ug karne, sumala sa gitinguha sa inyong
kalag. **21** Kung ang dapit nga pilion ni Yahweh nga inyong
Dios aron butangan sa iyang ngalan layo kaayo gikan kaninyo,
makahimo kamo sa pag-ihaw ug pipila sa inyong kahayopan
nga gihatag ni Yahweh kaninyo, sumala sa akong gisugo
kaninyo; makahimo kamo sa pagkaon sulod sa inyong mga
ganghaan, sumala sa gitinguha sa inyong kalag. **22** Sama
nga makaon ang lagsaw ug binaw, busa mokaon kamo niini;
ang hugaw ug hinlo nga mga tawo managsamang mokaon
niini. **23** Siguroha lamang gayod nga dili ninyo kan-on ang
dugo, kay ang dugo mao ang kinabuhi; dili ninyo kan-on ang
kinabuhi uban sa karne. **24** Dili ninyo kini kan-on; ibubo ninyo
kini sa yuta sama sa tubig. **25** Dili ninyo kini kan-on, aron
mamaayo kini alang kaninyo, ug sa inyong mga anak sunod
kaninyo, sa dihang buhaton ninyo kung unsa ang husto sa
mga mata ni Yahweh. **26** Apan ang mga butang nga iya ni
Yahweh nga anaa kaninyo ug ang mga halad alang sa inyong
mga panumpa—pagadad-on ninyo kini sa dapit nga pilion
ni Yahweh. **27** Didto magahalad kamo sa inyong sinunog
nga mga halad, ang karne ug ang dugo, ngadto sa halaran
ni Yahweh nga inyong Dios; ang dugo sa inyong mga halad
igabubo ngadto sa halaran ni Yahweh nga inyong Dios, ug
inyong kan-on ang karne. **28** Tumana ug paminawa ang
tanang pulong nga akong gisugo kaninyo, aron mamaayo
kini alang kaninyo ug sa inyong mga anak sunod kaninyo
hangtod sa kahangtoran, sa dihang buhaton ninyo kung unsa
ang maayo ug husto sa mga mata ni Yahweh nga inyong
Dios. **29** Sa dihang pamutlon ni Yahweh nga inyong Dios ang
mga nasod gikan sa inyong atubangan, sa dihang mosulod
kamo ug hinginlan sila, ug hinginlan ninyo sila, ug magpuyo sa
ilang yuta, **30** bantayi ang inyong kaugalingon nga dili kamo
malit-ag ngadto sa pagsunod kanila, human sila malaglag sa
inyong atubangan—malit-ag sa pagsusi sa ilang mga dios, sa
pagpangutana, 'Giunsa pagsimba niini nga mga nasod ang
ilang dios? Mao usab ang akong buhaton.' **31** Dili ninyo kana
buhaton isip pagtahod kang Yahweh nga inyong Dios, kay ang
tanang butang nga gikasilagan ni Yahweh, mga butang nga
iyang gidumtan—gibuhat nila kini sa ilang dios; gisunog pa
gani nila ang ilang mga anak nga lalaki ug babaye sa kalayo
alang sa ilang dios. **32** Bisan unsa nga akong gisugo kaninyo,
tumana kini. Ayaw pagdugang niini o pagkuha gikan niini.

13 Kung adunay motungha taliwala kaninyo nga propeta o
magdadamgo, ug kung mohatag siya kaninyo ug ilhanan
o kahibulongan, **2** ug kung ang ilhanan ug kahibulongan
mahitabo, nga iyang gisulti kaninyo nga nag-ingon, 'Moadto
kita sa laing mga dios, nga wala ninyo mailhi, ug simbahon
nato sila,' **3** ayaw paminawa ang mga pulong niana nga
propeta, o niana nga magdadamgo; tungod kay si Yahweh
nga inyong Dios nagsulay kaninyo aron masayran kung
nahigugma ba gayod kamo kang Yahweh nga inyong Dios
sa tibuok ninyong kasingkasing ug sa tibuok ninyong kalag.
4 Magalakaw kamo sunod kang Yahweh nga inyong Dios,
tahora siya, tipigi ang iyang kasugoan, ug tumana ang iyang
tingog, ug simbaha siya ug kupot ngadto kaniya. **5** Kana nga
propeta o magdadamgo pagapatyon, tungod kay nagsulti siya
nga masinupakon batok kang Yahweh nga inyong Dios, nga
nagpagawas kaninyo gikan sa yuta sa Ehipto, ug naglukat
kaninyo pagawas gikan sa panimalay nga nagbihag. Buot
niana nga propeta nga ipalayo kamo sa dalan nga buot
palakwan ni Yahweh nga inyong Dios. Busa wagtanga ang
daotan gikan kaninyo. **6** Pananglitan ang imong igsoon, ang
anak nga lalaki sa imong inahan, o imong anak nga lalaki, o
imong anak nga babaye, o ang asawa sa imong dughan, o
imong higala nga sama sa imong kaugalingong kalag, magdani
kanimo sa tago nga moingon, 'Mangadto kita ug mosimba sa
ubang dios nga wala pa nimo mailhi, ni ikaw o ang imong
mga katigulangan— **7** bisag unsa sa mga dios sa katawhan
nga nagpalibot kanimo, duol kanimo, o layo gikan kanimo,
gikan sa pikas nga kinatumyan sa kalibotan ngadto sa lahi
nga kinatumyan sa kalibotan.' **8** Ayaw pakig-uyon o paminaw
kaniya. Ni ang imong mata maluoy kaniya, ni mopalingkawas o
tagoan siya. **9** Hinuon, kinahanglan patyon mo siya; ang imong
kamot maoy mangunag dala kaniya ngadto sa kamatayon, ug
pagkahuman ang kamot sa tanang katawhan. **10** Batohon
mo siya hangtod sa iyang kamatayon, tungod kay misulay
siya sa pagpahilayo kanimo gikan kang Yahweh nga imong
Dios, nga nagpagawas kaninyo sa yuta sa Ehipto, pagawas
gikan sa panimalay nga nagbihag. **11** Ang tanang Israelita
makadungog ug mahadlok, ug dili na magpadayon sa pagbuhat
niining matang sa pagkadaotan taliwala kaninyo. **12** Kung
makadungog kamo ni bisan kinsa nga magsulti mahitungod sa
usa sa inyong mga siyudad, nga gihatag ni Yahweh kaninyo

nga inyong Dios aron puy-an: **13** Ang pipila ka mga daotan
mogula gikan kaninyo ug mopatipas sa mga lumulopyo sa ilang
siyudad ug moingon, 'Mangadto kita ug mosimba sa ubang
dios nga wala ninyo mailhi.' **14** Kinahanglan susihon ninyo
ang pamatuod, pangutana, ug susiha gayod kini. Sa dihang
masayran ninyo nga kini tinuod ug matuod gayod nga ang
maong gikasilagang butang nahitabo taliwala kaninyo, busa
paghimo kamo ug lakang. **15** Kinahanglan gayod nga inyong
hasmagan ang mga lumolupyo niana nga siyudad pinaagi sa
espada, laglaga kini sa hingpit ug ang tanang tawo nga anaa
niini, uban ang mananap, sa tumoy sa espada. **16** Tigomon
ninyo ang tanang inilog gikan niini ngadto sa tungatunga sa
dalan ug sunogon ang siyudad, ingon usab ang tanang inilog—
alang kang Yahweh nga inyong Dios. Ang siyudad mahimong
tipun-og sa pagkaguba hangtod sa hangtod; dili na kini angay
nga tukoron pag-usab. **17** Kinahanglan nga wala niadtong mga
butanga nga nakatagana alang sa kalaglagan ang motapot sa
inyong kamot. Mao kini ang hinungdan, aron ipalayo ni Yahweh
ang kaligutgot sa iyang kasuko, magpakita kaninyo ug kaluoy,
magmahigugmaon diha kaninyo, ug mopadaghan kaninyo,
sama sa iyang gisaad ngadto sa inyong mga katigulangan. **18**
Buhaton niya kini tungod kay naminaw man kamo sa tingog
ni Yahweh nga inyong Dios, nga nagtipig sa tanan niyang
kasugoan nga akong gisugo kaninyo karong adlawa, nagbuhat
kung unsa ang maayo sa panan-aw ni Yahweh nga inyong
Dios.

14 Kamo ang katawhan ni Yahweh nga inyong Dios. Ayaw
samari ang inyong mga kaugalingon, o kiskisan ang
bisan asang bahin sa inyong nawong alang sa patay. **2** Kay
kamo ang nasod nga gitagana alang kang Yahweh nga inyong
Dios, ug gipili kamo ni Yahweh nga mahimo niyang katawhan
alang sa iyang kaugalingong gipanag-iyahan, labaw sa tanang
tawo nga anaa ibabaw sa kalibotan. **3** Kinahanglan nga dili
kamo mokaon sa mahugaw nga mga butang. **4** Mao kini
ang mga mananap nga inyong mahimong kan-on: ang baka,
karnero, ug kanding, **5** ang binaw, lagsaw, ang toro nga binaw,
ang ihalas nga kanding, ug laing matang sa binaw, ang ihalas
nga karnero. **6** Mahimo ninyong kan-on ang bisan unsang
mananap nga natunga ang kuko, mao ang, kuko nga nabahin
sa duha, ug mag-usap sa kinaon. **7** Apan, kinahanglan nga
dili kamo mokaon sa pipila ka mga mananap nga mag-usap sa
kinaon o adunay kuko nga nabahin sa duha: ang kamelyo, ang
rabit, ug ang ilaga; tungod kay mag-usap sila sa ilang kinaon
apan wala matunga ang kuko, makahugaw sila alang kaninyo.
8 Ang baboy usab hugaw alang kaninyo tungod kay natunga
ang iyang kuko apan dili mag-usap sa kinaon: makahugaw
siya alang kaninyo. Ayaw pagkaon sa karne sa baboy, ug
ayaw paghikap sa patay nilang lawas. **9** Mao kini ang mga
butang nga anaa sa tubig nga mahimo ninyong kan-on: bisag
unsa nga adunay mga kapay ug mga himbis; **10** apan bisag
unsa nga walay mga kapay ug mga himbis kinahanglan nga
dili ninyo kan-on; hugaw sila alang kaninyo. **11** Ang tanang
hinlo nga mga langgam mahimo ninyong kan-on. **12** Apan
mao kini ang mga langgam nga kinahanglan dili ninyo kan-on:
ang agila, ang boitre, ang sikop, **13** ang pula ug itom nga
banog, bisag unsang matang sa banog. **14** Kinahanglan nga
dili kamo mokaon sa bisan unsang matang sa uwak, **15** ug
ang ostrits, ug ang pungak, ang cuclillo, bisan unsang matang
sa banog, **16** ang gagmay nga ngiwngiw, ang dagko nga
ngiwngiw, ang puti nga ngiwngiw, **17** ang pilicano, ang carrion
nga boitre, ug ang cormorant. **18** Kinahanglan nga dili ninyo
kan-on ang ciquenña, bisag unsang matang sa lapay, ang
abubilla, ug ang kabog. **19** Tanang pak-an, ang magpanon
nga mga mananap makapahugaw alang kaninyo; kinahanglan
nga dili sila pagakan-on. **20** Mahimo ninyong kan-on ang
tanang hinlo nga molupad nga mga mananap. **21** Kinahanglan
nga dili kamo mokaon sa bisan unsang mananap nga nahikog;
mahimo ninyo kining ihatag ngadto sa mga langyaw nga anaa
sa inyong mga lungsod, aron iya kining kan-on; o ibaligya
ninyo kini ngadto sa mga langyaw. Kay kamo usa ka nasod
nga gitagana kang Yahweh nga inyong Dios. Kinahanglan nga
dili kamo magpabukal ug nating kanding sa gatas sa iyang
inahan. **22** Kinahanglan gayod nga mohatag kamo ug ikapulo
sa tanang abot sa inyong binhi, nga nagagikan sa uma matag
tuig. **23** Kinahanglan nga mokaon kamo atubangan ni Yahweh
nga inyong Dios, sa dapit diin iyang pagapilion ingon nga iyang
balaang dapit, ang ikapulo sa inyong trigo, ang inyong bag-
ong bino, ug sa inyong lana, ug ang panganay sa inyong baka
ug sa inyong karnero; aron makat-onan ninyo ang pagtahod
kanunay kang Yahweh nga inyong Dios. **24** Kung ang panaw
layo kaayo alang kaninyo aron nga dili kamo makahimo sa
pagdala niini, tungod kay ang dapit nga gipili ni Yahweh nga
inyong Dios ingon nga iyang balaang dapit layo kaayo gikan
kaninyo, unya, sa dihang panalanginan kamo ni Yahweh nga
inyong Dios, **25** mahimo ninyong ilisan ang halad ngadto sa
kuwarta, kupti ang kuwarta sa inyong kamot, ug adto sa dapit
nga gipili ni Yahweh nga inyong Dios. **26** Didto gamiton ninyo
ang kuwarta sa bisan unsa nga inyong gusto: alang sa baka, o
alang sa karnero, o alang sa bino, o alang sa isog nga ilimnon,
o alang sa bisan unsa nga inyong gusto; magkaon kamo didto
atubangan ni Yahweh nga inyong Dios, ug magmaya kamo,
kamo ug ang inyong panimalay. **27** Ang Levita nga anaa sa
inyong ganghaan—ayaw siya pasagdai, kay wala siyay bahin
ni panulondon kaninyo. **28** Sa kataposan sa matag tulo ka tuig
igahatag ninyo ang tanang ikapulo sa inyong abot sa samang
tuig, ug inyong ibutang kini sa inyong ganghaan; **29** ug ang
Levita, tungod kay wala siyay bahin o panulondon kanimo, ug
ang langyaw, ug ang ilo, ang balo nga anaa sa inyong mga
ganghaan, moabot ug magkaon ug mangabusog. Buhata kini
aron nga si Yahweh nga inyong Dios mopanalangin kaninyo sa
tanang buhat sa inyong mga kamot nga inyong pagabuhaton.

15 Sa kataposan sa matag pito ka tuig, kinahanglan walaon
ninyo ang mga utang. **2** Mao kini ang pamatasan
sa pagwagtang: walaon sa tigpautang ang iyang gipautang
sa iyang silingan; dili siya makapugos sa pagkuha gikan
sa iyang silingan o sa iyang igsoon tungod kay gimantala
na ni Yahweh ang pagwala sa utang. **3** Gikan sa langyaw
mahimo ninyo kining kuhaon; apan kung unsa man ang imoha
nga anaa sa imong igsoon kinahanglan pagawagtangon sa
imong kamot.` **4** Apan, kinahanglan wala nay kabos taliwala
kaninyo (kay panalanginan gayod kamo ni Yahweh sa yuta
nga iyang gihatag kaninyo ingon nga inyong panag-iyahan
isip panulondon), **5** kung kugihan lamang kamo maminaw sa
tingog ni Yahweh nga inyong Dios, magtuman sa tanan niining
mga kasugoan nga akong gisugo kaninyo karong adlawa.
6 Kay si Yahweh nga inyong Dios mopanalangin kaninyo,
sumala sa iyang gisaad kaninyo; magpautang kamo ngadto sa
daghang mga nasod, apan dili kamo manghulam; magdumala
kamo sa daghang mga nasod, apan dili sila magadumala
kaninyo. **7** Kung adunay kabos nga tawo taliwala kaninyo, usa
sa inyong mga kaigsoonan, sa bisan asa sa inyong ganghaan
sa yuta nga gihatag kaninyo ni Yahweh nga inyong Dios,
kinahanglan dili ninyo pagahion ang inyong kasingkasing ni
kumkumon ang inyong kamot gikan sa kabos ninyong igsoon;

8 apan siguradoha nga ibukhad ninyo ang inyong kamot
ngadto kaniya ug pahulamon gayod siya sumala sa iyang
gikinahanglan. **9** Pag-amping nga walay daotang hunahuna sa
inyong kasingkasing, nga magsulti, 'Ang ikapito nga tuig, ang
tuig sa pagwagtang, haduol na,' aron nga dili kamo magdinalo
ngadto sa inyong kabos nga igsoon ug walay ihatag kaniya;
basin magpakitabang siya ngadto kang Yahweh mahitungod
kaninyo, ug mahimo kining sala alang kaninyo. **10** Kinahanglan
nga maghatag kamo ngadto kaniya, ug kinahanglan nga dili
gayod magbasol ang inyong kasingkasing sa dihang maghatag
kamo ngadto kaniya, tungod kay ang balos niini, si Yahweh nga
inyong Dios magapanalangin kaninyo sa tanan ninyong buhat
ug sa tanan nga ibutang ninyo sa inyong kamot. **11** Kay ang
mga kabos dili moundang sa paglungtad sa yuta; busa gisugo
ko kamo sa pag-ingon, 'Kinahanglan nga bukharon gayod
ninyo ang inyong kamot ngadto sa inyong igsoon, ngadto sa
nanginahanglan, ug ngadto sa kabos sa inyong yuta.' **12**
Kung ang inyong igsoon, usa ka Hebreohanon nga lalaki, o
usa ka Hebreohanon nga babaye, nga gibaligya kaninyo ug
nag-alagad kaninyo sulod sa unom ka tuig, sa ikapito ka tuig
kinahanglan nga inyo na siyang hatagan ug kagawasan gikan
kaninyo. **13** Sa dihang pagawson na ninyo siya gikan kaninyo,
kinahanglan nga dili ninyo siya tugotan nga molakaw nga
walay dala. **14** Kinahanglan madagayaon kamong mohatag
kaniya gikan sa panon sa inyong karnero, gikan sa inyong
giokanan, ug gikan sa pug-anan sa inyong mga ubas. Ingon
nga si Yahweh nga inyong Dios nagpanalangin kaninyo,
kinahanglan maghatag kamo ngadto kaniya. **15** Kinahanglan
inyong hinumdoman nga naulipon kamo sa yuta sa Ehipto,
ug gilukat kamo ni Yahweh nga inyong Dios; busa nagsugo
ako kaninyo karong adlawa sa pagbuhat niini. **16** Mahitabo
kini kung magsulti siya kaninyo, 'Dili ako mopalayo gikan
kaninyo,' tungod kay nahigugma siya kaninyo ug sa inyong
panimalay, ug tungod kay maayo siya kaninyo, **17** busa
mokuha ka ug pangbangag ug itusok sa iyang dalunggan
nga anaa sa pultahan, ug mahimo mo siyang sulugoon sa
walay kataposan. Ug pagabuhaton mo usab kini ngadto sa
imong sulugoon nga babaye. **18** Dili kini lisod alang kaninyo
sa pagpalingkawas kanila gikan kaninyo, tungod kay nag-
alagad siya kaninyo sulod sa unom ka tuig ug naghatag sa
duha ka pilo nga kantidad sa usa ka sinuholan. Si Yahweh
ang inyong Dios magapanalangin kaninyo sa tanan ninyong
buhaton. **19** Ang tanang panganay nga mga lalaki sa inyong
mga baka ug sa inyong mga karnero kinahanglan igahin
ninyo ngadto kang Yahweh nga inyong Dios. Wala kamoy
pagabuhaton sa panganay sa inyong baka, ni gupitan ang
panganay sa inyong karnero. **20** Kinahanglan pagakan-on
ninyo ang panganay sa atubangan ni Yahweh nga inyong Dios
matag tuig didto sa dapit nga pagapilion ni Yahweh, kamo
ug ang inyong panimalay. **21** Kung kini adunay ikasaway—
pananglitan, kung kini kiang o buta, o adunay bisan unsang
ikasaway— kinahanglan nga dili gayod ninyo kini ihalad ngadto
kang Yahweh nga inyong Dios. **22** Pagakan-on ninyo kini
sulod sa inyong ganghaan; ang hugaw ug ang hinlo nga mga
tawo mahimong makakaon niini, ingon nga nagkaon kamo sa
lagsaw o sa binaw. **23** Kinahanglan nga dili ninyo pagakan-on
ang dugo niini; kinahanglan paagason ninyo ang dugo niini sa
yuta sama sa tubig.

16 Bantayi ang bulan sa Abib ug tipigi ang Pagsaylo ngadto
kang Yahweh nga inyong Dios, kay sa bulan sa Abib
gikuha kamo ni Yahweh nga inyong Dios pagawas sa Ehipto
panahon sa kagabhion. **2** Inyong ihalad ang Pagsaylo ngadto
kang Yahweh nga inyong Dios uban ang pipila sa panon sa
mga karnero ug panon sa mga baka ngadto sa dapit nga
pilion ni Yahweh isip iyang balaang dapit. **3** Kinahanglan
mokaon kamo ug tinapay nga walay patubo niini; sulod sa
pito ka adlaw, mokaon kamo ug tinapay nga walay patubo
niini, ang tinapay sa kasakit; tungod kay mibiya kamo sa yuta
sa Ehipto nga nagdali. Buhata kini ninyo sa tanang adlaw
sa inyong kinabuhi aron mahinumdoman ninyo ang adlaw
nga migula kamo gikan sa yuta sa Ehipto. **4** Kinahanglan
walay patubo nga makita diha kaninyo sulod sa tanan ninyong
utlanan sulod sa pito ka adlaw; ni adunay magpabilin nga
bisan gamay nga karne nga inyong gihalad sa kagabhion sa
unang adlaw hangtod sa kabuntagon. **5** Dili kamo mahimong
maghalad sa Pagsaylo diha sulod sa ganghaan sa inyong
siyudad nga ihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo. **6**
Apan, paghalad sa dapit nga pilion ni Yahweh nga inyong
Dios nga mahimong iyang balaang dapit. Didto, maghalad
kamo sa Pagsaylo sa kagabhion sa pagsalop sa adlaw, sa
panahon sa tuig nga migawas kamo gikan sa Ehipto. **7**
Kinahanglan inyo kining lutoon ug kaonon sa dapit nga pilion
ni Yahweh; pagkabuntag, mamalik kamo ug manguli sa inyong
mga tolda. **8** Mokaon kamo ug tinapay nga walay patubo sulod
sa unom ka adlaw; ug sa ika-pito ka adlaw adunay ligdong
nga panagtigom alang kang Yahweh nga inyong Dios; niana
nga adlaw kinahanglan dili kamo magtrabaho. **9** Mag-ihap
kamo sa inyong kaugalingon ug pito ka semana; magsugod
kamo pag-ihap ug pito ka semana gikan sa higayon nga
midapat ang garab sa inyong mga trigo. **10** Kinahanglan nga
magsaulog kamo sa Pista sa mga Semana alang kang Yahweh
nga inyong Dios uban ang inyong bahin sa kinabubut-ong
halad nga inyong ihatag gikan sa inyong mga kamot, sumala
sa pagpanalangin ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo. **11**
Magmaya kamo sa atubangan ni Yahweh nga inyong Dios—
kamo, inyong anak nga lalaki, anak nga babaye, sulugoon
nga lalaki, sulugoon nga babaye, ang Levita nga anaa sa
sulod sa ganghaan sa inyong siyudad, sa langyaw, sa ilo
ug sa biyuda nga anaa uban kaninyo, sa dapit nga pilion
ni Yahweh nga inyong Dios nga mahimong iyang balaang
dapit. **12** Hinumdoman ninyo nga mga ulipon kamo sa Ehipto
kaniadto; kinahanglan hinumdoman ug buhaton ninyo kini
nga mga balaod. **13** Kinahanglan tipigan ninyo ang Pista sa
Pasilonganan sulod sa pito ka adlaw human ninyo matigom
ang abot gikan sa inyong giokanan ug gikan sa inyong pug-
anan sa ubas. **14** Kinahanglan magmaya kamo sa panahon
sa kapistahan—kamo, inyong mga anak nga lalaki, anak nga
babaye, sulugoon nga lalaki, sulugoon nga babaye, Levita,
langyaw, ilo ug biyuda nga anaa sa sulod sa inyong mga
ganghaan. **15** Sulod sa pito ka adlaw, kinahanglan saulogon
ninyo ang kapistahan alang kang Yahweh nga inyong Dios sa
dapit nga pilion ni Yahweh, tungod kay panalanginan kamo ni
Yahweh nga inyong Dios sa tanan ninyong abot ug sa tanang
buhat sa inyong mga kamot, ug kinahanglang magmalipayon
kamo sa hingpit. **16** Katulo sa usa ka tuig kinahanglan
nga ang tanan ninyong mga kalalakin-an moatubang kang
Yahweh nga inyong Dios sa dapit nga iyang pilion: sa Pista
sa Tinapay nga Walay Patubo, sa Pista sa mga Semana
ug sa Pista sa mga Pasilonganan; ug dili sila mahimong
moatubang kang Yahweh nga walay dala; **17** hinuon, ang
matag-usa ka lalaki mohatag sumala sa iyang makaya, aron
mahibaloan ninyo ang panalangin nga gihatag ni Yahweh
nga inyong Dios kaninyo. **18** Kinahanglan magpili kamo ug
mga maghuhukom ug opisyales diha sulod sa tanan ninyong

ganghaan sa siyudad nga ihatag ni Yahweh nga inyong Dios
kaninyo; maggikan sila sa matag tribo nga anaa kaninyo, ug
kinahanglan maghukom sila sa katawhan sa matarong nga
paghukom. **19** Kinahanglan dili ninyo kuhaon ang hustisya sa
pinugsanay nga paagi; kinahanglan nga wala kamoy dapigan
ni modawat ug suhol, kay ang suhol makabuta sa mata sa
maalamon ug makapausab sa mga pulong sa matarong. **20**
Kinahanglan sundon ninyo ang katarong, sa katarong lamang,
aron makapuyo kamo ug mapanag-iyahan ang yuta nga ihatag
ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo. **21** Kinahanglan dili
kamo magtukod ug Asherah alang sa inyong kaugalingon,
bisan unsang poste, tupad sa halaran ni Yahweh nga inyong
Dios nga inyong himoon alang sa inyong kaugalingon. **22**
Ni magtukod alang sa inyong kaugalingon ug sagrado nga
haliging bato, nga gidumtan ni Yahweh nga inyong Dios.

17 Kinahanglan dili kamo maghalad ngadto kang Yahweh
ug torong baka o karnero nga adunay ikasaway o bisan
unsa nga daot, tungod kay gikasilagan kana sa atubangan ni
Yahweh nga inyong Dios. **2** Kung adunay makaplagan diha
kaninyo, sulod sa ganghaan sa siyudad nga ihatag ni Yahweh
nga inyong Dios kaninyo, bisan si kinsang lalaki o babaye nga
nagabuhat ug daotan sa panan-aw ni Yahweh nga inyong
Dios ug milapas sa iyang kasabotan— **3** si bisan kinsa nga
milakaw ug misimba sa laing mga dios ug miyukbo ngadto
kanila, kung sa adlaw, bulan o bisan unsa man nga anaa sa
kalangitan—nga wala nako gimando, **4** ug kung nasuginlan
kamo niini, o nakadungog kamo mahitungod niini—kinahanglan
maghimo kamo ug mainampingong pagtuki. Kung kini tinuod
ug sigurado nga adunay gabuhat niining gikasilagang butang
sa Israel— **5** —busa kinahanglang dad-on ninyo kining lakiha
o bayhana, nga nagbuhat niining daotang butang, sa sulod sa
ganghaan sa inyong siyudad, kana gayong lakiha o bayhana,
kinahanglang batohon ninyo siya hangtod mamatay. **6** Pinaagi
sa baba sa duha o tulo ka mga saksi, siya nga kinahanglang
mamatay pagapatyon; apan kung pinaagi lamang sa baba sa
usa ka saksi dili siya mahimong patyon. **7** Ang kamot sa mga
saksi ang unang mopatay kaniya unya ang kamot sa tanang
katawhan; ug inyong walaon ang daotan gikan diha kaninyo.
8 Kung adunay motungha nga butang nga maglisod kamo
paghukom—kung pangutana kini mahitungod sa pagpatay o
wala gituyo nga kamatayon, kung mahitungod sa katungod
sa usa ka tawo o katungod sa lahing tawo, o pangutana
sa kadaot nga gibuhat sa usa, o lahing mga butang—kung
mahitungod kini sa panaglalis diha sulod sa ganghaan sa
inyong mga siyudad, kinahanglan nga moadto kamo sa dapit
nga pilion ni Yahweh nga inyong Dios nga mahimong iyang
balaang dapit. **9** Kinahanglan nga moadto kamo sa mga pari,
mga kaliwat ni Levi, ug ngadto sa maghuhukom nga mag-
alagad nianang taknaa; pangayoon ninyo ang ilang tambag,
ug hatagan nila kamo sa ilang hukom. **10** Kinahanglan sundon
ninyo ang balaod nga gihatag kaninyo, sa dapit nga pilion
ni Yahweh nga mahimong iyang balaang dapit. Kinahanglan
maampingon ninyong matuman ang tanang butang nga ilang
gitudlo nga ipabuhat kaninyo. **11** Sunda ang balaod nga
gitudlo nila kaninyo, ug pagbuhat sumala sa hukom nga
ilang ihatag kaninyo. Ayaw pagtipas sa ilang gisulti kaninyo,
sa tuong kamot o ngadto sa wala. **12** Si bisan kinsa nga
mapahitas-on, sa dili pagpaminaw sa pari nga nagtindog sa
pag-alagad sa atubangan ni Yahweh nga inyong Dios, o sa dili
pagpaminaw sa maghuhukom—kanang tawhana mamatay;
kinahanglan nga walaon ninyo ang daotan gikan sa Israel. **13**
Ang tanang katawhan kinahanglan makadungog ug mahadlok,
ug moundang na sa pagkamapahitas-on. **14** Sa dihang
moabot kamo sa yuta nga ihatag ni Yahweh nga inyong Dios
kaninyo, ug kung mapanag-iyahan na ninyo kini ug magsugod
na sa pagpuyo niini, ug unya moingon kamo, 'Magtuboy
ako ug hari ibabaw sa akong kaugalingon, sama sa tanang
mga nasod nga nagpalibot kanako,' **15** busa kinahanglang
magtuboy kamo ug hari ibabaw kaninyo nga pilion ni Yahweh
nga inyong Dios. Kinahanglan nga magtuboy kamo ug hari
ibabaw kaninyo nga gikan sa inyong mga kaigsoonan. Dili
kamo mahimong magtuboy ug hari ibabaw kaninyo nga usa
ka langyaw, nga dili ninyo igsoon. **16** Apan kinahanglan
nga dili siya magpadaghan ug mga kabayo alang sa iyang
kaugalingon, o mahimong hinungdan nga mobalik sa Ehipto
ang katawhan aron makapadaghan siya sa iyang kabayo,
tungod kay misulti si Yahweh diha kaninyo, 'Sukad karon
kinahanglang dili na kamo mobalik niana nga dalan pag-usab.'
17 Ug kinahanglan dili siya magpadaghan sa iyang mga asawa
alang sa iyang kaugalingon, aron ang iyang kasingkasing dili
motalikod kang Yahweh; dili gani siya angay magpadaghan
sa mga plata ug bulawan alang sa iyang kaugalingon. **18**
Sa dihang maglingkod na siya sa trono sa iyang gingharian,
kinahanglan magsulat siya diha sa linukot nga kopya niini nga
balaod alang sa iyang kaugalingon, gikan sa balaod nga anaa
sa atubangan sa mga pari, nga mga Levita. **19** Ang linukot
kinahanglan anaa kaniya, ug kinahanglan basahon niya kini
sa tanang mga adlaw sa iyang kinabuhi, aron makakat-on
siya sa pagpasidungog kang Yahweh nga iyang Dios, ug aron
tumanon kining tanang pulong niini nga balaod ug niini nga
mga sugo aron pagbantay niini. **20** Kinahanglang buhaton
niya kini aron nga dili mabayaw ang iyang kasingkasing labaw
sa iyang mga kaigsoonan, ug aron dili siya motalikod sa mga
kasugoan, sa tuo o sa wala nga kamot; aron motaas pa ang
mga adlaw sa iyang kinabuhi sa iyang gingharian, siya ug
iyang mga anak, diha sa Israel.

18 Ang mga pari, nga mga Levita, ug ang tibuok tribo ni
Levi, dili makaangkon ug bahin ni panulondon sa Israel;
kinahanglan kaonon nila ang mga halad nga sinunog alang
kang Yahweh isip ilang panulondon. **2** Kinahanglang dili sila
makaangkon ug panulondon diha sa ilang mga kaigsoonan; si
Yahweh ang ilang panulondon, sama sa iyang gisulti ngadto
kanila. **3** Mao kini ang bahin sa pari gikan sa katawhan,
gikan niadtong maghalad, kung baka man kana o karnero:
kinahanglan ihatag nila sa pari ang abaga, ang duha ka aping
ug ang tungol. **4** Kinahanglan nga ihatag kaniya ang unang
bahin sa inyong abot sa trigo, sa bag-ong bino, sa inyong lana
ug sa unang bahin sa balahibo sa inyong karnero. **5** Kay gipili
siya ni Yahweh nga inyong Dios gikan sa tanan ninyong tribo
aron mobarog sa pag-alagad sa ngalan ni Yahweh, siya ug ang
iyang mga anak sa kahangtoran. **6** Kung adunay Levita nga
maggikan sa bisan asa sa inyong mga lungsod gikan sa Israel
kung asa siya nagpuyo, ug nagtinguha sa bug-os niyang kalag
nga moadto sa dapit nga pilion ni Yahweh, **7** kinahanglan nga
mag-alagad siya sa ngalan ni Yahweh nga iyang Dios sama
sa ginabuhat sa iyang kaigsoonang mga Levita, nga nagbarog
didto atubangan ni Yahweh. **8** Kinahanglan nga managsama
lamang ang bahin nga ilang kaonon, gawas sa unsa ang halin
sa panulondon sa iyang pamilya. **9** Sa dihang moabot na
kamo sa yuta nga ihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo,
kinahanglan dili ninyo sundogon ang mga gikasilagang butang
nga ginabuhat niana nga mga nasod. **10** Kinahanglan walay
makaplagan diha kaninyo nga si bisan kinsa nga magbutang
sa iyang anak nga lalaki o sa iyang anak nga babaye ngadto

sa kalayo, si bisan kinsa nga gapanagna, si bisan kinsa nga
gapanghimalad, o anting-antingan, o diwatahan, **11** si bisan
kinsa nga manglumay, o bisan kinsa nga makig-istorya sa mga
patay, o makig-istorya sa mga espiritu. **12** Kay si bisan kinsa
nga gabuhat niining mga butanga gikasilagan ni Yahweh;
tungod niining gikasilagang mga butang maong gipapahawa
sila ni Yahweh nga inyong Dios gikan kaninyo. **13** Kinahanglan
putli kamo sa atubangan ni Yahweh nga inyong Dios. **14** Kay
kini nga mga nasod nga inyong papahawaon nagapaminaw
niadtong nagabuhat sa diwatahan ug gapanagna; apan alang
kaninyo, wala kamo gitugotan ni Yahweh nga inyong Dios
nga magbuhat niining mga butanga. **15** Magtuboy si Yahweh
nga inyong Dios gikan diha kaninyo ug iyang propeta, usa sa
inyong mga kaigsoonan, sama kanako. Kinahanglan maminaw
kamo kaniya. **16** Mao kini ang inyong gipangayo kang Yahweh
nga inyong Dios didto sa Horeb sa adlaw sa panagtigom,
nga nag-ingon, 'Dili na gayod kita angay nga makadungog sa
tingog ni Yahweh nga atong Dios, ni makakita niining dakong
kalayo, o mangamatay gayod kita.' **17** Misulti si Yahweh
kanako, 'Maayo ang ilang gisulti. **18** Magtuboy ako ug propeta
alang kanila gikan sa ilang kaigsoonan, sama kanimo. Ibutang
ko ang akong mga pulong sa iyang baba, ug isulti niya kanilang
tanan nga gisugo ko siya. **19** Mahitabo kini nga kung adunay
si bisan kinsa nga dili maminaw sa akong mga pulong nga
iyang gisulti sa akong ngalan, paninglan ko siya. **20** Apan ang
propeta nga garbosong manulti sa akong ngalan, pulong nga
wala nako gisugo kaniya nga isulti, o manulti sa ngalan sa
ubang dios, kana gayod nga propeta kinahanglan mamatay.'
21 Mao kini ang inyong isulti sa inyong kasingkasing: 'Unsaon
man namo pag-ila sa mensahe nga wala gisulti ni Yahweh?'
22 Mahibaloan ninyo ang mensahe nga wala gisulti ni Yahweh
sa dihang ang propeta manulti sa ngalan ni Yahweh. Kung
kana nga butang wala matuman o mahitabo, kana nga butang
wala gisulti ni Yahweh ug gipanulti lamang kana sa propeta
diha sa garbo, ug dili kamo angay nga mahadlok kaniya.

19 Sa dihang si Yahweh nga inyong Dios magwagtang
sa mga kanasoran, niadtong mga yuta nga ihatag ni
Yahweh nga inyong Dios kaninyo, ug sa dihang moabot kamo
puli kanila ug mopuyo sa ilang mga siyudad ug mga balay,
2 magpili kamo ug tulo ka mga siyudad alang sa inyong
kaugalingon sa tungatunga sa inyong yuta nga gihatag kaninyo
ni Yahweh nga inyong Dios nga panag-iyahon. **3** Magbuhat
kamo ug dalan ug bahinon ang utlanan sa inyong yuta sa tulo
ka mga bahin, ang yuta nga ihatag kaninyo ni Yahweh nga
inyong Dios nga panag-iyahon, aron ang tanan nga makapatay
ug laing tawo mokalagiw paingon didto. **4** Mao kini ang balaod
alang sa usa ka nakapatay ug tawo ug sa tawo nga mikalagiw
didto aron mabuhi: bisan si kinsa nga nakapatay sa iyang
isigkatawo nga wala gituyo, ug walay kasuko kaniya kaniadto -
5 ingon nga sa dihang ang usa ka tawo miadto sa kalasangan
uban sa iyang isigkatawo aron mamutol ug kahoy, sa dihang
giatsa na niya ang kahoy aron putlon kini, ug ang tumoy niini
nahuslo ug naigo ang iyang isigkatawo mao nga namatay
siya- kadtong tawhana mokalagiw paingon sa usa niining mga
siyudara ug mabuhi. **6** Kondili, ang tawong manimalos alang
sa dugo mahimong mangita niadtong mikuha sa kinabuhi,
ug sa kainit sa iyang kasuko maabtan siya tungod kay kini
usa ka layo nga panaw. Ug patyon niya siya, bisan dili angay
mamatay kadtong tawhana; ug dili angayan sa kamatayon
tungod wala siyay kasuko sa iyang isigkatawo sa wala pa kini
nahitabo. **7** Busa, gimandoan ko kamo nga magpili ug tulo ka
mga siyudad alang kaninyo. **8** Kung si Yahweh nga inyong
Dios magapadako sa inyong mga ginsakopan, nanumpa siya
sama sa iyang gipanumpa nga buhaton ngadto sa inyong
katigulangan, ug magahatag kaninyo sa tanang yuta nga
iyang gisaad nga ihatag sa inyong mga katigulangan; **9** kung
tumanon ninyo kining tanan nga mga kasugoan, nga akong
gisugo kaninyo karon - ang mga sugo nga higugmaon si
Yahweh nga inyong Dios ug kanunay nga magalakaw sa iyang
mga dalan, busa angay kamo nga magdugang ug tulo pa
ka mga siyudad alang sa inyong kaugalingon, gawas niining
tulo. **10** Buhata kini aron walay motulo nga dugo nga dili
sad-an taliwala sa yuta nga gihatag ni Yahweh nga inyong
Dios kaninyo ingon nga panulondon, aron walay sala sa dugo
diha kaninyo. **11** Apan kung adunay tawo nga nagdumot
sa iyang isigkatawo, maga-atang kaniya, magatindog batok
kaniya, ug samaran siya aron mamatay siya, ug unya kung
mokalagiw siya paingon ngadto sa usa niining mga siyudara—
12 busa, ang katigulangan kinahanglan magdala ug magakuha
kaniya gikan didto, ug itugyan siya sa kamot sa masaligan nga
paryenti, aron mamatay siya. **13** Dili angay nga maluoy ang
inyong mata kaniya; kondili, kinahanglan ninyong wagtangon
ang sad-an sa dugo gikan sa Israel, nga mahimo kining maayo
alang kaninyo. **14** Dili ninyo angay ibalhin ang muhon sa
inyong silingan nga ilang gibutang sa dugay na nga panahon,
sa inyong mga panulondon nga inyong mapanunod, sa yuta
nga gihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo aron panag-
iyahon. **15** Ang usa ka bugtong saksi dili angay magatindog
batok sa tawo alang sa bisan unsang kasal-anan, o sa mga
nabuhat nga sayop, ni sa unsang matang nga siya nakasala;
sa baba sa duha ka mga saksi, o sa baba sa tulo ka mga saksi,
kinahanglan ang bisan unsang butang angay pamatud-an.
16 Pananglitan ang usa ka dili matarong nga saksi motindog
batok sa bisan kinsang tawo aron sa pagsaksi batok kaniya sa
mga daotang binuhatan. **17** Kinahanglan nga ang duha ka
mga tawo, ang mga tawo taliwala niadtong gihisgotan angay
motindog sa atubangan ni Yahweh, sa atubangan sa mga
pari ug mga maghuhukom nga nag-alagad niadtong mga
panahona. **18** Ang mga maghuhukom kinahanglan maghimo
ug matukion nga mga pangutana; tan-awa, kung ang saksi
usa ka bakakon nga saksi ug nagpamatuod sa bakak batok sa
iyang igsoon, **19** kinahanglan buhaton nimo kaniya, ang iyang
pangandoy nga buhaton niya sa iyang igsoon, ug walaon
ninyo ang daotan gikan kaninyo. **20** Unya kadtong nagpabilin
makadungog ug mahadlok, ug gikan dinhi dili na magbuhat
pag-usab ug daotan taliwala kaninyo. **21** Dili angay maluoy
ang inyong mga mata; ang kinabuhi magbayad ug kinabuhi,
mata sa mata, ngipon sa ngipon, kamot sa kamot, tiil sa tiil.

20 Sa dihang magmartsa kamo paingon sa gubat batok sa
inyong mga kaaway, ug makakita kamog mga kabayo,
mga karwahe, ug mga tawo nga mas daghan pa kay kaninyo,
ayaw kamo kahadlok kanila; kay si Yahweh nga inyong Dios
magauban kaninyo, siya nga nagdala kaninyo pagawas gikan
sa yuta sa Ehipto. **2** Sa dihang paingon na kamo mosulod
sa gubat, ang pari moduol ug makig-istorya sa mga tawo. **3**
Moingon siya kanila, 'Paminaw, Israel, moadto kamo sa gubat
batok sa inyong mga kaaway. Ayaw tugoti nga maluya ang
inyong mga kasingkasing. Ayaw kamo kalisang o pangurog.
Ayaw kamo kahadlok kanila. **4** Kay si Yahweh nga inyong
Dios mao ang makig-uban kaninyo aron makig-away alang
kaninyo batok sa inyong mga kaaway ug aron pagluwas
kaninyo.' **5** Ang mga opisyales makig-istorya sa mga tawo
ug moingon, 'Kinsa ba nga tawo ang nagbuhat ug bag-ong
balay ug wala nagpahinungod niini? Palakwa siya ug papaulia

sa iyang balay, aron dili siya mamatay sa pakiggubat ug
laing tawo ang mopahinungod niini. **6** Aduna bay tawo nga
nagtanom ug kaparasan ug wala nakapahimulos sa prutas
niini? Papaulia siya sa balay, aron dili siya mamatay sa
pakiggubat ug laing tawo ang makapahimulos sa prutas niini.
7 Kinsa ba nga tawo nga minyoonon sa usa ka babaye apan
wala pa nakigminyo kaniya? Papaulia siya sa balay aron dili
siya mamatay sa pakiggubat ug laing tawo ang makaminyo
kaniya.' **8** Ang mga opisyales makig-istorya ug dugang sa
mga tawo ug moingon, 'Kinsa ba nga tawo ang mahadlokon o
luyag kasingkasing? Palakwa siya ug papaulia sa iyang balay,
aron ang kasingkasing sa iyang igsoon nga lalaki dili matunaw
sama sa iyang kasingkasing.' **9** Sa dihang mahuman na ug
pakig-istorya ang mga opisyales sa mga tawo, magpili ug
mga magdumala kanila. **10** Sa dihang magmartsa kamo aron
pagsulong sa usa ka siyudad, pagdalit kamo ug kalinaw sa
katawhan. **11** Kung ilang dawaton ang inyong gitanyag, ug
ilang pagaablihan ang mga ganghaan alang kaninyo, ang
tanang tawo nga makaplagan didto kinahanglan pugson sa
pagtrabaho alang kaninyo ug mag-alagad kaninyo. **12** Apan
kung kini dili magdalit ug kalinaw kaninyo, apan makiggubat
batok kaninyo, unya palibotan ninyo kini, **13** ug sa dihang si
Yahweh nga inyong Dios magahatag kaninyog kadaogan ug
magabutang kanila ilalom sa inyong katungod, kinahanglan
nga patyon ninyo ang matag lalaki diha sa lungsod. **14** Apan
ang mga babaye, mga gagmayng bata, mga baka, ug tanan
nga anaa niadto nga siyudad, ug tanan niining inilog, inyong
kuhaon ingon nga dinaog alang sa inyong kaugalingon. Inyong
pagagamiton ang dinaog sa inyong mga kaaway, nga gihatag
ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo. **15** Pagbuhat kamo
niini nga paagi ngadto sa tanang mga siyudad nga hilabihan
kalayo kaninyo, nga dili mga siyudad niining mosunod nga
mga nasod. **16** Sa mga siyudad niining mga katawhan nga
gihatag ni Yahweh nga inyong Dios ingon nga panulondon,
wala kamoy ibilin nga nagginhawa pa. **17** Hinuon, laglagon
ninyo sila sa hingpit: ang mga Hitihanon, mga Amorihanon,
mga Canaanhon, mga Perizihanon, mga Hibihanon, ug mga
Jebusihanon, sama sa gisugo kamo ni Yahweh nga inyong
Dios. **18** Buhata kini aron dili kamo nila tudloan sa pagbuhat sa
mga gikasilagan nga mga butang, nga ilang ginabuhat sa ilang
mga dios. Kung magbuhat kamo niana, makasala kamo batok
kang Yahweh nga inyong Dios. **19** Sa dihang palibotan ninyo
ang siyudad sa hataas nga panahon, ingon nga nakigbatok
kamo niini aron makuha kini, dili ninyo pagaputlon ang mga
kahoy pinaagi sa pag-atsa niini. Kay makakaon kamo gikan
niini, mao nga dili ninyo kini angay putlon. Kay tawo ba ang
kahoy sa tanaman nga inyong palibotan? **20** Ang mga kahoy
lamang nga inyong nahibaloan nga dili alang sa pagkaon,
mahimo ninyong tumbahon ug putlon; magatukod kamo ug
kahimanan batok sa siyudad nga makiggubat kaninyo, hangtod
mapukan kini.

21 Kung adunay usa ka tawo nga hikaplagan nga gipatay
sa yuta nga gihatag kanimo ni Yahweh nga imong
Dios aron panag-iyahan, nga nagbuy-od sa uma, ug wala
masayri kung kinsa ang nagpatay kaniya; **2** nan kinahanglan
moadto ang inyong mga kadagkoan ug mga maghuhukom,
ug sukdon nila ang mga siyudad nga nagpalibot sa gipatay
nga tawo. **3** Ug ang siyudad nga labing duol sa gipatay nga
tawo—kinahanglan mokuha ang mga kadagkoan niini ug baye
nga nating baka gikan sa panon, nga wala pa gayod magamit,
ug wala pa gayod kasangoni sa yugo. **4** Ang mga kadagkoan
niadtong siyudara kinahanglan magdala sa baye nga nating
baka ngadto sa usa ka walog nga may nagdagayday nga
tubig, usa ka walog nga wala pa gayod madaro ni mapugsi, ug
lunggoan nila ang baye nga nating baka didto sa walog. **5**
Kinahanglan moduol ang mga pari, nga kaliwatan ni Levi; kay
gipili sila ni Yahweh nga imong Dios aron moalagad kaniya ug
mopanalangin sa katawhan sa ngalan ni Yahweh; paminawa
ang ilang tambag, kay ang ilang pulong mao ang mohukom
sa matag panagbingkil ug sa pagdagmal. **6** Ang tanan nga
kadagkoan sa siyudad nga mao ang labing duol sa gipatay
nga tawo kinahanglan manghunaw sa ilang mga kamot ibabaw
sa baye nga nating baka nga gilunggoan didto sa walog; **7**
ug kinahanglan motubag sila sa sumbong ug moingon, 'Ang
among mga kamot wala miula niining dugoa, ni nakakita ang
among mga mata niini. **8** Pasayloa, O Yahweh, ang imong
katawhan sa Israel, nga imong giluwas, ug ayaw pakasad-a
ang pag-ula sa dugo taliwala sa katawhan sa Israel.' Unya
ang pag-ula sa dugo mopasaylo kanila. **9** Sa niini nga paagi
mawala kanimo ang dugo nga walay sala diha sa taliwala, sa
pagbuhat nimo sa husto sa mga mata ni Yahweh. **10** Sa pag-
adto nimo aron sa pagpakiggubat sa imong mga kaaway ug
gihatag ni Yahweh nga imong Dios ang kadaogan ug ibutang
sila sa imong pagdumala, ug bihagon nimo sila, **11** kung
makakaplag ka taliwala sa mga binihag ug usa ka maanyag
nga babaye, ug aduna kay tinguha kaniya ug buot nimo siyang
mahimong asawa, **12** nan dad-on mo siya didto sa imong
panimalay; pakiskisan niya ang iyang ulo ug putlan ang iyang
mga kuko. **13** Unya hukason niya ang mga bisti nga iyang
gisul-ob sa pagkabihag ug magpuyo siya sa imong balay ug
magbangutan alang sa iyang amahan ug sa iyang inahan sa
tibuok bulan. Pagkahuman niana makadulog ka na kaniya
ingon nga iyang bana, ug mamahimo mo na siyang asawa. **14**
Apan kung wala ka malipay kaniya, nan mamahimo mo na
siyang palakwon kung asa niya gusto moadto. Apan dili mo
gayod siya ibaligya alang lamang sa salapi, ug kinahanglan
dili nimo siya tagdon sama sa usa ka ulipon, tungod kay
napakaulawan mo na siya. **15** Kung ang usa ka lalaki adunay
duha ka asawa ug ang usa iyang gihigugma ug ang usa iyang
gidumtan, ug silang duha nanganak alang kaniya—ang iyang
gihigugma ug ang iyang gidumtam nga asawa—kung ang
kamagulangang anak nga lalaki anak sa iyang gidumtan, **16**
nan sa adlaw nga buhaton na sa lalaki nga mapanunod na sa
iyang mga anak nga lalaki ang iyang katigayonan, dili niya
mamahimong buhaton nga kamagulangan ang anak nga lalaki
sa hinigugmang asawa kay sa anak nga lalaki sa gidumtan
nga asawa, nga mao gayod ang tinuod nga kamagulangan.
17 Kondili, kinahanglan nga ilhon niya nga kamagulangang
anak, ang anak nga lalaki sa iyang gidumtan nga asawa,
pinaagi sa paghatag kaniya sa duha ka bahin sa tanan niyang
katigayonan; kay kadto nga anak nga lalaki maoy sinugdanan
sa iyang kusog; ang katungod sa pagkamagulang iya man.
18 Kung ang tawo adunay anak nga lalaki nga masupilon ug
masinupakon nga dili motuman sa tingog sa iyang amahan o
sa iyang inahan ug bisan gibadlong na nila siya, dili gayod
siya maminaw kanila; **19** nan magkupot kaniya ang iyang
amahan ug ang iyang inahan ug modala kaniya ngadto sa mga
kadagkoan ug sa ganghaan sa iyang siyudad. **20** Kinahanglan
mosulti sila sa mga kadagkoan sa iyang siyudad, 'Kining
among anak nga lalaki masupilon ug masinupakon; dili siya
motuman sa among tingog; hakog siya ug palahubog.' **21**
Unya ang tanang mga tawo sa siyudad mobato kaniya hangtod
nga siya mamatay; ug pagawagtangon mo ang kadaotan
gikan sa inyong taliwala. Tibuok Israel magpatalinghog niini

ug mangahadlok. **22** Kung ang tawo nakasala nga angay sa
kamatayon ug pagapatyon siya, ug pagabitayon siya sa kahoy,
23 nan ang iyang lawas kinahanglan dili magpabilin sa kahoy
tibuok gabii. Kondili, kinahanglan gayod ninyo siya ilubong
nianang adlawa; kay si bisan kinsa nga gibitay tinunglo sa
Dios. Tumana kini nga sugo aron nga dili nimo mahugawan
ang yuta nga gihatag ni Yahweh nga imong Dios ingon nga
panulondon.

22 Kinahanglan nga dili nimo tan-awon lamang ang baka
sa imong isigka-Israelita o ang iyang karnero nga
nahisalaag ug molikay ka gikan kanila; kinahanglan dad-on
nimo kini pagbalik kaniya. **2** Kung ang imong isigka-Israelita dili
duol kanimo, o kung wala ka makaila kaniya, nan kinahanglan
dad-on mo ang mananap sa imong pinuy-anan, ug magpabilin
kini kanimo hangtod pangitaon niya kini, ug unya iuli mo kini
kaniya. **3** Kinahanglan susama usab ang buhaton mo sa iyang
asno; susama usab ang buhaton mo sa iyang bisti; susama
usab ang buhaton mo sa matag butang nga nangawala sa
imong isigka-Israelita, sa bisan unsang nangawala kaniya ug
imong nakaplagan; kinahanglan dili nimo ilikay ang imong
kaugalingon. **4** Kinahanglan dili lamang nimo tan-awon ang
asno sa imong isigka-Israelita o ang iyang baka nga natumba
sa dalan ug molikay ka gikan kanila; tabangan mo gayod siya
sa pagpatindog niini pag-usab. **5** Kinahanglan ang babaye dili
magsul-ob sa bisti nga iya sa lalaki ni ang lalaki mosul-ob sa
bisti nga iya sa babaye; kay si bisan kinsa nga mobuhat niining
mga butanga dulumtanan alang kang Yahweh nga imong Dios.
6 Kung mahitabo nga ang usa ka salag sa langgam imong
makaplagan diha sa dalan, sa bisan unsang kahoy o sa yuta,
nga adunay mga pispis o mga itlog niini, ug gilumloman sa
inahan ang pispis o ang mga itlog, ayaw gayod kuhaa ang
inahan uban sa mga pispis. **7** Kinahanglan buhian mo ang
inahan, apan ang mga pispis mahimo nimong kuhaon alang
sa imong kaugalingon. Tumana kini nga sugo aron mamaayo
ang imong kahimtang, ug malugwayan pa ang imong mga
adlaw sa hataas nga panahon. **8** Kung magtukod ka ug bag-
ong balay, kinahanglan magbuhat ka ug babag alang sa imong
atop aron nga dili ka magdala ug dugo sa imong balay kung
gikan niini adunay mahulog nga tawo. **9** Dili ka magpugas
sa imong kaparasan sa duha ka matang sa binhi, aron nga
ang tibuok ani dili mahiadto pinaagi sa balaang dapit, ang
binhi nga imong gitanom ug ang bunga sa kaparasan. **10** Dili
nimo dunganon ang baka ug ang asno sa pagdaro. **11** Dili
ka magsul-ob sa panapton nga gisagol sa paghimo gikan sa
balahibo ug sa lino. **12** Kinahanglan buhatan ug mga borlas
ang upat ka sidsid nga isul-ob mo sa imong kaugalingon. **13**
Pananglitan ang lalaki mangasawa, makigdulog kaniya, ug
unya magdumot kaniya, **14** ug magbutangbutang kaniya sa
makauulaw nga mga butang magabutyag ug dili maayong
kadungganan kaniya, ug moingon, 'Gipangasawa ko kining
bayhana, apan sa pagpakigdulog ko kaniya, wala ko hikaplagi
kaniya ang ilhanan sa pagkaulay.' **15** Unya ang amahan ug
inahan sa babaye kinahanglan ipakita ang timaan sa iyang
pagkaulay ngadto sa mga kadagkoan didto sa ganghaan
sa siyudad. **16** Moingon ang amahan sa babaye sa mga
kadagkoan, 'Gihatag ko ang akong anak nga babaye niining
tawhana aron maasawa, ug nagdumot siya kaniya. **17** Tan-
awa, gibutangbutangan siya sa makauulaw nga mga buhat ug
miingon, “Wala ko hikaplagi sa imong anak nga babaye ang
ilhanan sa pagkaulay”—apan ania ang timaan sa pagkaulay sa
akong anak nga babaye.' Ug unya bukharon nila ang bisti sa
atubangan sa mga kadagkoan didto sa ganghaan sa siyudad.
18 Ang mga kadagkoan niana nga siyudad mokuha nianang
tawhana ug mosilot kaniya; **19** ug pamultahon nila siya ug
100 ka salapi nga plata, ug ihatag kini ngadto sa amahan
sa babaye, tungod kay gibutyag man niya ang dili maayong
kadungganan sa ulay sa Israel. Siya mahimo gayod nga
iyang asawa; dili niya siya isalikway sa tanan niyang mga
adlaw. **20** Apan kung matuod kining mga butanga, nga ang
ilhanan sa pagkaulay wala makaplagi sa babaye, **21** unya
kinahanglan pagawason nila ang babaye sa pultahan sa balay
sa iyang amahan, ug ipabato siya sa mga tawo nga anaa
sa iyang siyudad hangtod mamatay, tungod kay nakabuhat
siya ug makauulaw nga binuhatan sa Israel, sa pakighilawas
sulod sa balay sa iyang amahan; ug wagtangon mo ang
kadaotan taliwala kaninyo. **22** Kung nakaplagan ang lalaki nga
nakigdulog sa usa ka babaye nga minyo na sa laing lalaki,
nan mangamatay silang duha, ang lalaki nga nakigdulong
sa babaye ug ang babaye mismo; ug wagtangon mo ang
kadaotan taliwala kaninyo. **23** Kung adunay usa ka babayeng
ulay nga kaslonon sa usa ka lalaki, ug makaplagan siya sa
laing lalaki sulod sa siyudad ug nakigdulog kaniya, **24** dad-
on silang duha ngadto sa ganghaan sa siyudad, ug batoon
sila hangtod nga mamatay. Batoon gayod ninyo ang maong
babaye tungod kay wala man siya misinggit bisan kung anaa
siya sa siyudad. Batoon usab ninyo ang lalaki tungod kay
gipakaulawan man niya ang asawa sa iyang isigka-tawo; ug
wagtangon mo ang kadaotan taliwala kaninyo. **25** Apan kung
makaplagan sa usa ka lalaki ang babayeng kaslonon nga anaa
sa uma, ug kung pugson niya siya ug makigdulog kaniya, nan
ang lalaki lamang nga nakigdulog kaniya ang patyon. **26** Apan
sa babaye wala kay buhaton; tungod kay walay sayop ang
babaye nga angay sa kamatayon. Kay kini nga panghitabo
sama sa usa ka tawo nga midagmal sa iyang silingan ug
mipatay kaniya. **27** Kay nakaplagan man niya siya sa uma;
misinggit ang babayeng kaslonon, apan walay bisan usa nga
makaluwas kaniya. **28** Kung ang usa ka lalaki makakaplag ug
babayeng ulay nga dili pa kaslonon, ug kung kuhaon niya siya
ug makigdulog kaniya, ug kung masayran man sila, **29** nan
ang lalaki nga nakigdulog sa babaye kinahanglan mohatag
ug 50 ka salapi nga plata ngadto sa amahan sa babaye, ug
maasawa na niya siya, tungod kay gipakaulawan na niya ang
babaye. Dili niya siya isalikway sa tanan niyang mga adlaw.
30 Ang usa ka tawo dili gayod mokuha sa asawa sa iyang
amahan; dili gayod niya kuhaon ang katungod sa kaminyoon
gikan sa iyang amahan.

23 Dili makasulod sa panagtigom ni Yahweh ang tawong
nasamaran pinaagi sa pagdugmok o pagputol. **2** Walay
anak sa gawas ang makaapil sa panagtigom ni Yahweh;
hangtod sa ikanapulo sa iyang kaliwatan, dili sila makasulod
sa panagtigom ni Yahweh. **3** Ang usa ka Amonihanon o ang
Moabihanon dili makaapil sa panagtigom ni Yahweh; bisan
hangtod sa ikanapulo nga kaliwatan sa iyang mga kaliwat,
dili sila makasulod sa panagtigom ni Yahweh. **4** Tungod
kay wala sila mosugat kanimo uban sa tinapay ug sa tubig
diha sa dalan sa paggawas nimo sa Ehipto, ug tungod kay
nagsuhol hinuon sila kang Balaam sa pagbatok kanimo, nga
anak nga lalaki ni Beor nga taga-Petor sa Aram Naharaim,
aron sa pagtunglo kanimo. **5** Apan si Yahweh nga imong Dios
dili gayod magpatalinghog kang Balaam; kondili, gihimo ni
Yahweh nga imong Dios ang tunglo ngadto sa panalangin
alang kanimo, tungod kay nahigugma kanimo si Yahweh nga
imong Dios. **6** Ayaw gayod tinguhaa ang ilang kalinaw o
ang kauswagan sa tanan mong mga adlaw. **7** Ayaw dumti

ang Edumihanon, kay igsoon mo siya; ayaw kasilagi ang
Ehiptohanon, tungod kay langyaw ka lamang sa iyang yuta. **8**
Ang kaliwatan sa ikatulo nga kaliwat nga mangatawo kanila
makasulod sa panagtigom ni Yahweh. **9** Sa dihang magmartsa
ka ingon nga sundalo batok sa imong mga kaaway, nan ilikay
mo ang imong kaugalingon gikan sa tanang daotan nga mga
butang. **10** Kung adunay bisan kinsa kaninyo nga dili hinlo
tungod sa nahitabo kaniya sa gabii, kinahanglan mopahawa
siya sa kampo sa kasundalohan; dili na gayod siya makasulod
sa kampo. **11** Sa pag-abot sa kagabhion, kinahanglan maligo
siya; sa dihang mosalop na ang adlaw, makasulod na siya
sa kampo. **12** Kinahanglan aduna ka usab usa ka dapit sa
gawas sa kampo nga imong kaadtoan; **13** ug pagbaton ug
usa ka butang nga pangkalot diha sa imong mga butang; sa
paglingkod nimo aron sa paghupay sa imong kaugalingon,
kinahanglan mokalot ka gamit niini ug ibutang dayon ang
yuta ug taboni ang migawas kanimo. **14** Kay si Yahweh
nga imong Dios magalakaw taliwala sa imong kampo aron
sa paghatag kanimo ug kadaogan ug pagtugyan sa imong
mga kaaway diha kanimo. Busa kinahanglan nga balaan ang
imong kampo, aron wala siyay makita nga bisan unsang
mahugaw nga butang diha kanimo ug mobiya kanimo. **15** Dili
mo gayod iuli sa iyang agalon ang usa ka ulipon nga milayas
na gikan sa iyang agalon. **16** Pasagdi siya nga magpuyo
uban kanimo, sa bisan asang lungsod nga iyang pilion. Ayaw
siya daogdaoga. **17** Kinahanglan nga walay mamaligya ug
dungog taliwala sa bisan kinsang anak nga babaye sa Israel,
ni kinahanglan nga walay mamaligya ug dungog sa mga anak
nga mga lalaki sa Israel. **18** Dili ka gayod magdala sa suhol sa
mamaligya ug dungog o ang suhol sa iro ngadto sa pinuy-anan
ni Yahweh nga imong Dios alang sa bisan unsang panaad;
kay managsama kining dulumtanan alang kang Yahweh nga
imong Dios. **19** Kinahanglan dili ka magpautang nga may tubo
sa imong isigka-Israelita—tubo sa salapi, tubo sa makaon, o
tubo sa bisan unsang butang nga gipautang nga gipatuboan.
20 Makapautang ka nga may tubo sa mga langyaw; apan
sa imong isigka-Israelita dili ka makapautang nga may tubo,
aron panalanginan ni Yahweh nga imong Dios ang tanang
buhaton sa imong kamot, didto sa yuta nga imong adtoan aron
mapanag-iya. **21** Sa pagbuhat nimo ug panaad kang Yahweh
nga imong Dios, kinahanglan dili ka maglangan sa pagtuman
niini, kay paninglan ka gayod niini ni Yahweh nga imong
Dios; mahimo kining imong sala. **22** Apan kung maglikay
ka sa pagbuhat ug panaad, dili kini mahimong sala alang
kanimo. **23** Ang gipamulong sa imong mga ngabil kinahanglan
matngonan ug buhaton mo; sumala sa imong gipanaad kang
Yahweh nga imong Dios, ang bisan unsang gisaad pinaagi
sa imong baba. **24** Kung moadto ka sa kaparasan sa imong
isigka-tawo makakaon ka sa daghang mga ubas hangtod
matagbaw ka, apan dili ka magbutang ug bisan unsa sa imong
panudlanan. **25** Kung moadto ka sa anihonon sa imong isigka-
tawo, makakutlo ka sa uhay gamit ang imong kamot, apan
ayaw garaba ang anihonon sa imong isigka-tawo.

24 Sa dihang ang lalaki mangita ug pangasaw-onon ug
mangasawa kaniya, kung wala siya makakaplag ug
kaluoy sa iyang mga mata tungod kay adunay siyay nakaplagan
nga pipila ka dili maayong butang kaniya, nan magsulat ang
lalaki alang kaniya ug sulat sa pagpakigbulag, ug ihatag kini
sa iyang kamot, ug pagawason siya sa iyang pinuy-anan.
2 Sa paggawas niya sa pinuy-anan sa lalaki, makalakaw
na siya ug mahimong asawa sa laing lalaki. **3** Kung ang
ikaduhang bana magdumot na usab kaniya ug magsulat kaniya
ug sulat sa pagpakigbulag, ug ihatag kini sa iyang kamot,
ug paggawason siya sa iyang pinuy-anan; o kung mamatay
ang ikaduhang bana, ang lalaki nga nangasawa kaniya—
4 nan ang iyang unang bana, nga nagpagawas kaniya, dili
na makapangasawa kaniya pag-usab, kay human na siya
mahugawi; kay dulumtanan kana kang Yahweh. Kinahanglan
nga dili ka mahimong hinungdan nga masad-an ang yuta, ang
yuta nga gihatag kanimo ni Yahweh nga imong Dios ingon nga
panulundon. **5** Kung ang lalaki bag-o lamang mangasawa, dili
siya moadto sa panggubatan uban ang kasundalohan, ni sa
pagsugo kaniya nga moadto sa pinugsanay nga katungdanan;
gawasnon siya nga magpuyo sa iyang panimalay sulod sa
usa ka tuig ug maglipay sa iyang asawa nga iyang gipili. **6**
Walay tawo nga magprenda sa usa ka galingan o sa lingin
nga ligsanan sa galingang bato, kay mao kana ang pagprenda
sa kinabuhi sa tawo. **7** Kung may tawo nga hikaplagan nga
mangdagit sa iyang mga igsoon taliwala sa katawhan sa
Israel, ug buhaton niya ingon nga ulipon ug ibaligya siya,
kanang kawatana kinahanglan mamatay; ug wagtangon mo
ang kadaotan diha sa imong taliwala. **8** Magmatngon ka
mahitungod sa bisan unsang sakit nga sanla, aron mapanid-
an mo pag-ayo ug masunod ang tanang gitudlo kanimo nga
gihatag sa mga pari, nga mga Levita; sumala sa akong gisugo
kanila, nga inyong buhaton. **9** Hinumdomi kung unsa ang
gibuhat ni Yahweh nga inyong Dios kang Miriam niadtong
migawas kamo sa Ehipto. **10** Sa dihang magpautang ka sa
bisan unsang matang nga pautang sa imong isigkatawo, ayaw
pagsulod sa iyang pinuy-anan aron sa pagkuha sa iyang
bayad. **11** Maghulat ka lamang sa gawas, ug ang tawo nga
nakautang magdala sa bayad alang kanimo ngadto sa gawas.
12 Kung usa siya ka kabos nga tawo, dili ka matulog uban sa
iyang giprenda nga anaa kanimo. **13** Kinahanglan gayod nga
iuli mo kaniya ang giprenda sa dili pa mosalop ang adlaw,
aron nga matulog siya sa iyang kupo ug magpanalangin
kanimo; mao kini ang pagkamatarong nga alang kanimo sa
atubangan ni Yahweh nga imong Dios. **14** Kinahanglan nga
dili nimo daogdaogon ang sinuholang ulipon nga kabos ug
nanginahanglan, bisan siya imong isigka-Israelita, o sa mga
dumuduong nga anaa sa imong yuta sulod sa imong mga
ganghaan sa siyudad; **15** sa matag adlaw suholan mo siya;
kinahanglan nga sa dili pa masalopan sa adlaw kining wala pa
masulbad nga buluhaton, kay kabos siya ug nanginahanglan
niini. Buhata kini aron nga dili siya motuaw batok kanimo
ngadto kang Yahweh, ug dili kini mahimong sala nga buhat
diha kanimo. **16** Kinahanglan nga dili angay pagapatyon
ang ginikanan tungod sa ilang mga anak, ni pagapatyon ang
mga anak tungod sa ilang ginikanan. Kondili, pagapatyon
ang matag-usa sumala sa iyang kaugalingong sala. **17** Dili
nimo ihikaw ang kaangayan nga alang sa mga dumuduong o
sa mga ilo, ni dawaton ang kupo ingon nga prenda sa mga
babayeng balo. **18** Kondili, hinumdomi nga naulipon ka sa
Ehipto, ug giluwas ka gikan didto ni Yahweh nga imong Dios.
Busa nagsugo ako kanimo sa pagtuman niini nga sugo. **19** Sa
pag-ani nimo sa imong kaumahan, ug aduna kay nakalimtan
nga usa ka bugkos nga uhay didto sa uma, ayaw na kini baliki
pa aron kuhaon; alang na kini sa mga dumuduong, sa mga
ilo, o sa mga babayeng balo, aron nga si Yahweh nga imong
Dios magpanalangin kanimo sa tanang buhaton sa imong
mga kamot. **20** Sa dihang magauyog ka sa imong kahoy nga
olibo, ayaw na hagdawi ang mga sanga; alang na kini sa mga
dumuduong, sa mga ilo, ug sa mga babayeng balo. **21** Sa
dihang magapamupo ka sa mga ubas sa imong kaparasan,

ayaw na kini panghagdawi; alang na kini sa mga dumuduong,
sa mga ilo, ug sa mga babayeng balo. **22** Hinumdomi nga
naulipon ka kaniadto sa yuta sa Ehipto; busa nagsugo ako
kanimo sa pagtuman niini nga sugo.

25 Kung adunay panaglalis tali sa mga tawo ug mangadto
sila sa hukmanan, ug ang mga maghuhukom mohukom
kanila, nan pagabuhian nila ang matarong ug silotan ang
daotan. **2** Kung ang tawong sad-an angay nga latuson, nan
ang maghuhukom magpatikubo kaniya ug latuson sa iyang
atubangan sumala sa gisugo nga gidaghanon sa mga latos, sa
iyang daotang binuhatan. **3** Pagalatuson siya sa maghuhukom
sa 40 ka latos, apan dili siya magpalabaw niini; kay kung
palabwan niya ang gidaghanon ug molatos pa kaniya sa
makadaghan, nan mapakaulawan ang imong isigka-Israelita
diha sa inyong mga mata. **4** Dili nimo pagbusalan ang baka
kung mogiok kini sa trigo. **5** Kung ang managsoong lalaki
mag-ipon sa pagpuyo ug mamatay ang usa kanila, nga wala
makabaton ug anak nga lalaki, nan ang asawa sa namatay
nga tawo kinahanglan dili maminyo ngadto sa laing lalaki
sa gawas sa pamilya. Kondili, ang igsoon sa iyang bana
kinahanglan makigdulog kaniya ug mangasawa kaniya, ug
buhaton ang katungdanan isip igsoon sa iyang bana. **6** Kini
aron nga ang panganay nga iyang ipanganak mopabangon
sa ngalan sa namatay nga igsoon sa lalaki, aron ang iyang
ngalan dili mawala sa Israel. **7** Apan kung ang lalaki dili buot
modawat sa asawa sa iyang igsoon, nan ang asawa sa iyang
igsoon moadto sa ganghaan sa mga kadagkoan ug moingon,
'Ang igsoon sa akong bana nagdumili sa pagpabangon sa
ngalan sa iyang igsoon sa Israel; dili niya buot buhaton kanako
ang katungdanan ingon nga igsoong lalaki sa akong bana.'
8 Unya ang mga kadagkoan sa iyang siyudad mopatawag
kaniya ug makigsulti kaniya. Apan kung magdumili gayod siya
ug moingon, 'Dili nako gusto nga mangasawa kaniya.' **9** Nan
moduol kaniya ang asawa sa iyang igsoon sa atubangan sa
mga kadagkoan, tangtangon ang iyang sandalyas gikan sa
iyang tiil, ug luwaan ang iyang nawong. Motubag siya kaniya ug
moingon, 'Mao kini ang pagabuhaton sa lalaki nga dili motukod
sa pinuy-anan sa iyang igsoon nga lalaki.' **10** Paganganlan
siya sa Israel, 'Ang balay niadtong tinangtangan sa sandalyas.'
11 Kung mag-away ang duha ka tawo, ug moabot ang asawa
sa usa aron moluwas sa iyang bana gikan sa kamot sa
nagsamad kaniya, ug kung sa pagtuy-od sa iyang kamot didto
ug naigo sa kinatawo sa lalaki, **12** nan kinahanglan imong
putlon ang iyang kamot; ang imong mata dili gayod maluoy.
13 Dili ka magbutang diha sa imong puntil sa nagkalainlain
nga timbangan, usa ka dako ug usa ka gamay. **14** Dili ka
magbaton sa imong balay sa nagkalainlaing taksanan, usa ka
dako ug usa ka gamay. **15** Magbaton ka ug timbangan nga
hingpit ug insakto; magbaton ka ug taksanan nga hingpit ug
insakto, aron nga lugwayan pa ang imong mga adlaw diha
sa yuta nga ihatag kanimo ni Yahweh nga imong Dios. **16**
Kay ang tanan nga nagabuhat nianang mga butanga, ang
tanan nga mobuhat ug dili matarong, maoy usa ka dulumtanan
kang Yahweh nga imong Dios. **17** Hunahunaa kung unsa
ang gibuhat kanimo ni Amalek didto sa dalan paggawas mo
sa Ehipto, **18** kung giunsa ka niya pagsugat didto sa dalan
ug milaglag niadtong naulahi, ang tanang mahuyang nga
naulahi kanimo, sa dihang naluya ka na ug gikapoy; wala siyay
pagpasidungog sa Dios. **19** Busa, sa dihang gihatag na ni
Yahweh nga imong Dios ang kapahulayan gikan sa tanan
nimong mga kaaway nga mialirong, diha sa yuta nga gihatag
kanimo ni Yahweh nga imong Dios nga panag-iyahan ingon
nga panulundon, kinahanglan dili nimo hikalimtan nga papason
mo ang handomanan ni Amalek sa ilalom sa langit.

26 Sa dihang makasulod ka na sa yuta nga gihatag kanimo
ni Yahweh nga imong Dios ingon nga panulundon,
ug mapanag-iyahan mo na kini ug mopuyo na niini, **2** nan
kinahanglan kuhaon mo ang pipila sa kina-unahan sa tanan
nimong mga ani sa imong yuta nga imong gidala gikan sa
yuta nga gihatag kanimo ni Yahweh nga imong Dios. Ibutang
mo kini sa usa ka bukag ug adto sa dapit nga gipili ni
Yahweh nga imong Dios ingon nga iyang balaang pinuy-anan.
3 Kinahanglan moadto ka sa pari nga mialagad niadtong
mga adlawa ug sultihi siya, 'Ipahayag ko karong adlawa
kang Yahweh nga imong Dios nga ania na ako sa yuta nga
gipanumpa ni Yahweh sa atong mga katigulangan nga ihatag
kanato.' **4** Kuhaon sa pari ang bukag gikan sa imong kamot
ug ibutang kini sa atubangan sa halaran ni Yahweh nga imong
Dios. **5** Mosulti ka sa atubangan ni Yahweh nga imong Dios,
'Ang akong katigulangan usa ka Arameanhon. Milugsong
siya sa Ehipto ug mipuyo didto, ug diyutay lamang ang iyang
katawhan. Ug didto nahimo siyang usa ka nasod nga dako,
gamhanan, ug ni daghan. **6** Gidaogdaog ug gisakit kami sa
mga Ehiptohanon. Gipabuhat nila kanamo ang buluhaton
sa mga ulipon. **7** Nagpakitabang kami kang Yahweh, ang
Ginoo sa among mga amahan, ug nadungog niya ang among
tingog ug nakita ang among pag-antos, ang among kahago,
ug ang pagdaogdaog kanamo. **8** Gikuha kami ni Yahweh
gikan sa Ehipto uban ang gamhanang kamot, ug binayaw nga
bukton, tumang kahadlok, mga ilhanan, ug mga katingalahan;
9 ug gidala niya kami niining dapita ug naghatag kanamo
niining yutaa, yuta nga nagdagayday ang gatas ug dugos. **10**
Karon tan-awa, nagdala ako sa unang abot sa yuta nga imong
gihatag kanako, O Yahweh.' Kinahanglan ibutang mo kini sa
atubangan ni Yahweh nga imong Dios ug simbaha siya; **11** ug
maglipay ka sa tanang kaayo nga nabuhat ni Yahweh nga
imong Dios alang kanimo, sa imong pinuy-anan—ikaw, ug
sa mga Levita, ug sa mga dumuduong nga anaa sa imong
taliwala. **12** Sa dihang mahuman ka na sa paghatag sa tanan
mong ikapulo sa imong abot sa ikatulong tuig, nga mao ang
tuig sa paghatag sa ikapulo, nan ihatag mo kini sa mga Levita,
sa mga dumuduong, sa mga ilo, ug sa mga babayeng balo,
aron nga makakaon sila sulod sa imong mga ganghaan sa
siyudad ug mangabusog. **13** Mosulti ka kang Yahweh nga
imong Dios, 'Gipagawas ko sa akong pinuy-anan nga anaa ang
tanang butang nga iya kang Yahweh, ug gihatag kini ngadto
sa mga Levita, sa mga dumuduong, sa mga ilo, ug sa mga
babayeng balo, sumala sa tanan mong mga sugo nga gihatag
mo kanako. Wala ako maglapas sa bisan unsa sa imong mga
sugo, ni gikalimtan ko kini. **14** Wala ako makakaon sa bisan
unsa niini sa akong pagbangotan, ni magbutang ako niini sa
bisan asa sa dihang hugaw ako, ni maghatag ako ug bisan
unsa niini sa pagpasidungog sa mga patay. Nagpatalinghog
ako sa tingog ni Yahweh nga akong Dios; nagtuman ako sa
tanan nga imong gisugo nga akong pagabuhaton. **15** Pagtan-
aw gikan sa imong balaang dapit kung hain ka nagpuyo, gikan
sa langit, ug panalangini ang imong katawhan nga Israel,
ug ang yuta nga imong gihatag kanamo, sumala sa imong
gipanumpa sa among mga amahan, yuta nga nagdagayday
ang gatas ug ang dugos.' **16** Karong adlawa nagsugo kanimo
si Yahweh nga imong Dios sa pagtuman niini nga mga balaod
ug mga kasugoan; busa bantayi kini ug buhata kini sa tibuok
mong kasingkasing ug sa tibuok mong kalag. **17** Gipamatud-

an mo karong adlawa nga si Yahweh mao ang imong Dios, ug
naglakaw ka diha sa iyang dalan ug magabantay sa iyang
mga balaod, sa iyang mga sugo, ug sa iyang mga tulumanon,
ug nipatalinghog sa iyang tingog. **18** Ug karong adlawa
nagpamatuod si Yahweh nga ikaw mao ang katawhan nga
iyang gipanag-iyahan, sumala sa iyang gisaad nga buhaton
kanimo, ug bantayan mo gayod ang tanan niyang mga sugo.
19 Karong adlawa nagpamatuod si Yahweh nga himoon ka
niyang labaw sa tanang kanasoran nga iyang gihimo, sa
pagsimba, sa kadungganan, ug sa pagpasidungog. Mahimo
kang katawhan nga gigahin alang kang Yahweh nga imong
Dios, sumala sa iyang giingon."

27 Gisugo ni Moises ug sa mga kadagkoan sa Israel ang
katawhan ug miingon, "Bantayi ang tanang kasugoan
nga akong gisugo kaninyo karong adlawa. **2** Sa adlaw sa
pagtabok ninyo sa Jordan padulong sa yuta nga gihatag
kaninyo ni Yahweh nga inyong Dios, kinahanglan magpatindog
kamo ug pipila ka mga dagkong bato ug buliti kini sa apog.
3 Kinahanglan isulat ninyo niini ang tanang mga pulong sa
kasugoan kung makatabok na kamo; sa pagsulod ninyo sa
yuta nga gihatag ni Yahweh nga inyong Dios, usa ka yuta
nga nagdagayday ang gatas ug dugos, sama sa gisaad ni
Yahweh, ang Dios sa inyong mga katigulangan. **4** Sa dihang
makatabok na kamo sa Jordan, patindoga kining mga bato
nga gisugo ko kaninyo karong adlawa didto sa Bukid sa Ebal,
ug bulita kini sa apog. **5** Ug didto kinahanglan buhatan ninyo
ug halaran si Yahweh nga inyong Dios, ang halaran nga
mga bato; apan dili ka mogamit sa galamiton nga puthaw sa
pagtukod sa mga bato. **6** Kinahanglan tukoron mo ang halaran
alang kang Yahweh nga inyong Dios sa dili sinapsapang mga
bato; kinahanglan maghalad ka ug halad sinunog ibabaw niini
alang kang Yahweh nga inyong Dios, **7** ug maghalad ka ug
halad sa pakigdait ug mangaon didto; magmaya ka atubangan
ni Yahweh nga inyong Dios. **8** Ug imong isulat sa mga bato
nga tataw gayod ang tanang mga pulong niining kasugoan.
9 Nakigsulti si Moises ug ang mga pari nga mga Levita sa
tibuok Israel ug miingon, "Paghilom ug pagpatalinghog, O
Israel: Karong adlawa nahimo kang katawhan ni Yahweh nga
inyong Dios. **10** Busa tumana gayod ang tingog ni Yahweh
nga inyong Dios ug tumana ang iyang kasugoan ug ang
mga balaod nga akong gisugo kanimo karong adlawa." **11**
Nagsugo usab si Moises sa katawhan nianang adlawa ug
miingon, **12** "Kini nga mga tribo kinahanglan mobarog ibabaw
sa Bukid sa Gerizim aron sa pagpanalangin sa katawhan
human kamo makatabok sa Jordan: si Simeon, si Levi, si
Juda, si Isacar, si Jose ug si Benjamin. **13** Ug kini nga mga
tribo ang kinahanglan mobarog sa Bukid sa Ebal aron sa
pagtunglo: si Ruben, si Gad, si Aser, Zabulon, si Dan, ug si
Neptali. **14** Ang mga Levita motubag ug mosulti sa tanang
katawhan sa Israel sa makusog nga tingog: **15** 'Matinunglo
ang tawo nga maghimo ug kinulit o tinunaw nga larawan, nga
dulomtanan alang kang Yahweh, ang buhat sa mga kamot sa
usa ka batid nga magbubuhat, ug siya nga magpahimutang
niini sa tago.' Ug ang tibuok katawhan motubag ug moingon,
'Amen.' **16** 'Matinunglo ang tawong dili magtahod sa iyang
amaham o sa iyang inahan.' Ug ang tibuok katawhan moingon,
'Amen.' **17** 'Matinunglo ang tawo nga magbalhin sa utlanan sa
iyang isigkatawo.'Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.'
18 'Matinunglo ang tawong magpahisalaag sa buta gikan
sa dalan.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' **19**
'Matinunglo ang tawong mosakmit sa kaangayan nga alang sa
usa ka langyaw, sa mga ilo, o sa mga babayeng balo.' Ug ang
tibuok katawhan moingon, 'Amen.' **20** 'Matinunglo ang tawong
makigdulog sa asawa sa iyang amahan, tungod kay gikuhaan
niya sa katungod ang iyang amahan.' Ug ang tibuok katawhan
moingon, 'Amen.' **21** 'Matinunglo ang tawong motipon pagtulog
sa bisan unsang matang sa mapintas nga mananap.' Ug
ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' **22** 'Matinunglo ang
tawong makigdulog sa iyang igsoong babaye; nga anak nga
babaye lamang sa iyang amahan o anak nga babaye lamang
sa iyang inahan.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.'
23 'Matinunglo ang tawong makigdulog sa iyang ugangan
nga babaye.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' **24**
'Matinunglo ang tawong mopatay sa iyang isigkatawo sa tago.'
Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' **25** 'Matinunglo ang
tawong magpasuhol aron sa pagpatay sa tawong walay sala.'
Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' **26** 'Matinunglo ang
tawong dili mouyon sa mga pulong niini nga kasugoan aron sa
pagtuman niini.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.'

28 Kung maminaw ka pag-ayo sa tingog ni Yahweh nga
inyong Dios ug sa pagbantay sa tanan niyang mga
sugo nga akong gisugo kanimo karong adlawa, ipataas ka
ni Yahweh nga inyong Dios labaw sa tanang kanasoran
sa kalibotan. **2** Kining tanan nga mga panalangin moabot
ug modangat kanimo, kung paminawon nimo ang tingog ni
Yahweh nga inyong Dios. **3** Mabulahan ka dinhi sa siyudad, ug
panalanginan ka diha sa kaumahan. **4** Mabulahan ang bunga
sa imong lawas, ug ang bunga sa imong yuta, ug ang bunga sa
imong mga kahayopan, ang pagdaghan sa imong mga baka,
ug sa mga nati sa imong panon sa mga karnero. **5** Mabulahan
ang imong bukag ug ang imong dolang nga masahan. **6**
Mabulahan ka sa imong pagsulod, ug mabulahan ka usab
sa imong paggawas. **7** Laglagon ni Yahweh ang imong mga
kaaway nga makigbatok kanimo diha sa imong atubangan;
makig-away sila batok kanimo sa usa ka dalan apan mokalagiw
sila gikan kanimo sa pito ka dalan. **8** Mandoan ni Yahweh
ang panalangin nga moabot diha sa imong mga kamalig ug
sa tanan nga ibutang mo sa imong kamot; magapanalangin
siya kanimo diha sa yuta nga gihatag niya kanimo. **9** Kung
ilingiw sa tawo ang iyang dalunggan aron dili makapaminaw sa
balaod, mahimong kasilagan bisan gani ang iyang pag-ampo.
10 Kung kinsa man ang modala sa mga matarong ngadto sa
kadaotan, maunay ug kahulog sa iyang kaugalingon nga bung-
aw, apan ang mga dili sad-an makaangkon gayod ug maayo
nga panulondon. **11** Pauswagon pag-ayo ni Yahweh ang
bunga sa imong lawas, ang bunga sa imong baka, ang bunga
sa imong yuta, diha sa yuta nga iyang gipanumpa sa imong
mga amahan nga ihatag kanimo. **12** Pagaablihan ni Yahweh
alang kanimo ang kaban sa kalangitan aron sa pagpaulan sa
imong yuta sa tukmang panahon, ug sa pagpanalanginan sa
tanang buhat sa imong kamot; magpahulam ka sa daghang
kanasoran, apan dili ka manghulam kanila. **13** Pagahimoon
ka ni Yahweh nga ulo ug dili ang ikog; maibabaw ka lamang
ug dili gayod mailalom, kung patalinghogan mo ang sugo ni
Yahweh nga inyong Dios nga akong gisugo kanimo karong
adlawa, ingon man sa pagbantay ug sa pagbuhat niini, **14**
ug kung dili ka motipas sa bisan unsang mga pulong nga
akong gisugo kanimo karong adlawa, ngadto sa tuong kamot
o sa wala, bisan ang pag-alagad sa laing mga dios. **15** Apan
kung dili ka maminaw sa tingog ni Yahweh nga inyong Dios,
bisan ang pagtuman sa tanan niyang mga sugo ug sa iyang
mga balaod nga akong gisugo kanimo karong adlawa, nan
kining tanan nga tunglo moabot ug modangat kanimo. **16**

Matinunglo ka diha sa siyudad ug matinunglo ka didto sa
kaumahan. **17** Matinunglo ang imong bukag ug ang imong
dolang nga masahan. **18** Matinunglo ang bunga sa imong
lawas, ang bunga sa imong yuta, ang pagpanaghan sa imong
mga baka, ug sa mga nating panon sa imong mga karnero.
19 Matinunglo ang imong pagsulod, ug matinunglo usab sa
imong paggawas. **20** Ipahamtang ni Yahweh kanimo ang mga
tunglo, ang mga kalibog, ug ang mga kapakyasan sa tanan
nga pagabuhaton sa imong kamot, hangtod nga malaglag ka,
ug hangtod nga mawala ka sa makadiyot tungod sa imong
mga daotang binuhatan nga tungod niana gibiyaan mo ako.
21 Pagahimoon ni Yahweh nga magpabilin kanimo ang mga
kasakit hangtod nga malaglag ka gikan sa yuta nga inyong
pagaadtoan aron panag-iyahon. **22** Patakboyan ka ni Yahweh
sa makatakod nga mga sakit, sa mga hilanat, sa mga hubag,
ug sa hulaw ug sa hilabihan nga kainit, ug sa makapaso nga
hangin ug sa mga agup-op sa mga tanom. Magagukod kini
kanimo hangtod nga malaglag ka. **23** Ang kawanangan nga
anaa sa ibabaw sa imong ulo mahimong tumbaga ug ang yuta
nga anaa sa imong ilalom mahimong puthaw. **24** Pagahimoon
ni Yahweh nga abog ug abo ang ulan sa imong yuta; moulan
kini gikan sa langit hangtod nga malaglag ka. **25** Pagatugotan
ni Yahweh nga malaglag ka atubangan sa imong mga kaaway;
makigbatok ka kanila sa usa ka dalan apan mokalagiw ka
agi sa pito ka dalan sa ilang atubangan. Mahimo kang ilabay
ngadto-nganhi taliwala sa tanang gingharian sa kalibotan. **26**
Ang imong patay nga lawas maoy pagkaon sa tanang langgam
sa kalangitan ug sa tanang mananap sa yuta; walay si bisan
kinsa ang makaabog kanila. **27** Ipahamtang ni Yahweh kanimo
ang mga sakit sa Ehipto ug ang mga hubag, ang mga nuka,
ug ang mga katolkatol, nga dili ka gayod mamaayo gikan
niini. **28** Ipahamtang ni Yahweh kanimo ang pagkabuang, ang
pagkabuta ug ang pagkalibog sa hunahuna. **29** Mangapkap
ka sa kaudtohon sama sa buta nga magpangapkap diha sa
kangitngit, ug dili ka magmauswagon sa imong mga dalan;
daogdaogon ka ug tulison sa kanunay, ug walay usa nga
moluwas kanimo. **30** Magapangasawa ka sa usa ka dalaga,
apan ang laing lalaki ang mokuha kaniya ug molugos kaniya.
Magatukod ka ug balay apan dili ka makapuyo niini; magtanom
ka ug kaparasan apan dili ka makapahimulos sa bunga niini.
31 Pagaihawon ang imong baka diha sa imong atubangan,
apan dili ka makakaon sa unod niini, pagailogon ang imong
asno gikan sa imong atubangan ug dili na kini iuli kanimo.
Ihatag ngadto sa imong mga kaaway ang imong mga karnero,
ug walay bisan usa ang makatabang kanimo. **32** Itugyan sa
ubang katawhan ang imong mga anak nga lalaki ug mga
anak nga babaye; ang imong mga mata magtan-aw lamang
kanila sa tibuok adlaw, apan mapakyas ka lamang uban ang
paghandom kanila. Wala na gayoy kusog diha sa imong kamot.
33 Ang abot sa imong yuta ug ang tanan nimong kahago
- kaonon sa usa ka nasod nga wala mo mailhi; kanunay
kang daogdaogon ug mahugno, **34** sa ingon niana mabuang
ka tungod sa makita mo nga mahitabo. **35** Ipahamtang ni
Yahweh kanimo ang makalilisang nga kabahong diha sa mga
tuhod ug sa mga tiil nga dili ka na mamaayo pa, gikan sa
imong lapalapa hangtod sa imong alimpulo. **36** Itugyan ka ni
Yahweh ug ang hari nga imong ibutang nga labaw sa imong
kaugalingon ngadto sa usa ka nasod nga wala mo mailhi, ikaw
ni ang imong mga katigulangan; ug didto magsimba kamo
sa lain nga mga dios sa kahoy ug sa bato. **37** Mahimo kang
tinubdan sa kalisang, sa pagtumotumo, ug sa mga paglibak
taliwala sa tanang katawhan nga gidad-an kanimo ni Yahweh.
38 Magpugas ka sa daghang mga binhi sa kaumahan, apan
makatigom ka ug diyutay lamang nga mga binhi, kay ang mga
dulon ang magaut-ot niini. **39** Magtanom ka sa kaparasan ug
mag-ugmad niini, apan dili ka makainom sa bisan unsang
bino, ni makatigom sa mga ubas, kay pagakaonon man sila sa
mga ulod. **40** Makabaton ka sa mga kahoy nga olibo diha
sa tanan mong mga utlanan, apan dili ka makahaplas sa
lana niini sa imong kaugalingon, kay mangatagak man ang
bunga sa kahoy nga olibo. **41** Makabaton ka ug mga anak
nga lalaki ug mga anak nga babaye, apan dili sila magpabiling
maimo kay mangabihag sila. **42** Ang tanan mong kakahoyan
ug ang bunga sa imong yuta panag-iyahon sa mga dulon.
43 Ang mga dumuduong nga anaa sa imong taliwala mas
mouswag pa; ikaw mag-anam ug kaus-os. **44** Magpahulam
siya kanimo, apan dili ka makapahulam kaniya, mahimo siya
nga ulo, ug ikaw mahimong ikog. **45** Kining tanan nga mga
tunglo moabot kanimo, molutos kanimo ug modangat kanimo
hangtod nga malaglag ka. Mahitabo kini tungod kay wala ka
man magpatalinghog sa tingog ni Yahweh nga inyong Dios,
ingon man ang pagbantay sa iyang mga sugo ug sa iyang
mga balaod nga gisugo niya kanimo. **46** Kini nga mga tunglo
moabot kanimo ingon nga mga ilhanan ug mga katingalahan,
ug sa imong mga kaliwatan sa hangtod sa kahangtoran. **47**
Tungod kay wala mo man simbaha si Yahweh nga inyong
Dios uban sa kasadya ug kalipay sa kasingkasing sa dihang
anaa pa kamo sa kaharuhay, **48** busa mag-alagad ka sa mga
kaaway nga ipadala ni Yahweh batok kanimo; mag-alagad
ka kanila diha sa kagutom, sa kauhaw, sa kahubo, ug diha
sa kakabos. Ibutang niya ang usa ka yugo nga puthaw diha
sa imong liog hangtod nga malaglag ka. **49** Magpadala si
Yahweh batok kanimo ug usa ka nasod nga gikan sa halayo,
gikan sa kinatumyan sa kalibotan, sama sa paglupad sa usa
ka agila sa iyang biktima, usa ka nasod nga dili mo masabtan
ang pinulongan; **50** usa ka nasod nga adunay mapintas nga
panagway nga walay pagtahod sa mga tigulang ug dili usab
magmaluloy-on sa mga batan-on. **51** Kaonon nila ang imong
mga nating baka ug ang bunga sa imong yuta hangtod nga
malaglag ka. Dili ka nila pagabinlan ug trigo, bag-ong bino, o
lana, walay mga nati diha sa imong mga baka o sa panon sa
imong mga karnero, hangtod nga mahanaw ka. **52** Mag-alirong
sila kanimo sa tanang ganghaan sa imong siyudad, hangtod
nga magun-ob sa bisan asang dapit sa imong yuta ang hataas
ug lig-on mong kuta nga imong gisaligan. Mag-alirong sila
kanimo sulod sa tanang ganghaan sa imong siyudad sa tibuok
kayutaan nga gihatag kanimo ni Yahweh nga inyong Dios.
53 Mokaon ka sa bunga sa imong kaugalingong lawas, sa
unod sa imong mga anak nga lalaki ug sa mga anak nga
babaye nga gihatag kanimo ni Yahweh nga inyong Dios, sa
pag-alirong ug sa kagul-anan nga gipahamtang sa imong mga
kaaway kanimo. **54** Ang lalaki nga malumo ug mahuyang
kaayo diha kaninyo - masina sa iyang igsoong lalaki ug sa
iyang minahal nga asawa, ug sa mga anak nga mahibilin
kaniya. **55** Busa dili siya manghatag kang bisan kinsa kanila
sa unod sa iyang kaugalingong mga anak nga kaonon niya,
tungod kay wala nay mahibilin alang sa iyang kaugalingon sa
panahon sa pag-alirong ug sa kagul-anan nga ipahamtang
kanimo sa imong kaaway sa tanang ganghaan sa imong
siyudad **56** Ang malumo ug mahuyang kaayo nga babaye diha
kaninyo, nga dili gayod magtiniil sa yuta tungod sa pagkalumo
ug pagkaluya - masina sa iyang minahal nga bana, sa iyang
anak nga lalaki, ug sa iyang anak nga babaye, **57** ug sa
iyang bag-o pang nahimugso nga anak nga migawas taliwala

sa iyang mga tiil, ug alang sa mga bata nga ipahimugso
pa niya. Kaonon niya kini sa tago tungod sa pagkakulang
sa bisan unsang butang, sa panahon sa paglikos ug sa
kagul-anan nga ipahamtang kanimo sa imong kaaway diha
sulod sa mga ganghaan sa imong siyudad. **58** Kung dili mo
matngonan ang tanang pulong niini nga balaod nga nahisulat
niini nga basahon, sa pagpasidungog niining mahimayaon
ug makalilisang nga ngalan, si Yahweh nga inyong Dios, **59**
nan pagahimoon ni Yahweh kanimo nga makalilisang ang
imong mga hampak, ug sa imong mga kaliwatan; may dakong
kamatay ug mangil-ad nga mga sakit sa hataas nga panahon.
60 Ipahamtang niya kanimo pag-usab ang tanang sakit sa
Ehipto nga imong gikahadlokan; motakboy sila kanimo. **61**
Ug maingon man usab ang matag sakit ug kamatay nga
wala nahisulat sa basahon niini nga balaod, ipahamtang ni
Yahweh hangtod nga malaglag ka. **62** Magkagamay ang imong
gidaghanon, bisan tuod nga kaniadto ang imong gidaghanon
sama sa mga kabituonan sa kalangitan, tungod kay wala mo
man patalinghogi ang tingog ni Yahweh nga inyong Dios.
63 Ingon nga nagmaya sa makausa si Yahweh kanimo sa
pagbuhat ug kaayohan, ug sa pagpadaghan kanimo, mao usab
ang iyang pagmaya sa pagpukan ug sa paglaglag kanimo.
Lukaton ka sa yuta nga imong adtoan aron panag-iyahon. **64**
Ipatibulaag ka ni Yahweh taliwala sa tibuok katawhan gikan sa
pikas tumoy sa yuta ngadto sa laing tumoy sa yuta; ug didto
magasimba ka sa laing mga dios nga wala mo mailhi, ikaw
bisan ang imong mga katigulangan, mga dios sa kahoy ug
sa bato. **65** Taliwala niining kanasoran dili ka makakaplag
ug kaharuhay, ug walay kapahulayan alang sa mga lapalapa
sa imong tiil; kondili, si Yahweh maghatag kanimo didto ug
kasingkasing nga mahinadlokon, luya nga mga mata, ug kalag
nga magbangotan. **66** Magduhaduha ka sa imong kinabuhi;
mahadlok ka matag gabii ug matag adlaw ug wala gayoy
kasigurohan sa tibuok mong kinabuhi. **67** Sa kabuntagon
magasulti ka, 'Maayo unta nga magabii na!' ug sa kagabhion
magasulti ka, 'Maayo unta nga mabuntag na!' tungod sa
kahadlok sa imong kasingkasing ug sa mga butang nga makita
sa imong mga mata. **68** Dad-on ka pag-usab ni Yahweh didto
sa Ehipto sakay sa usa ka sakayan, pinaagi sa dalan nga
gisulti ko kanimo, "Dili mo na gayod makita pag-usab ang
Ehipto.' Ug didto ibaligya ninyo ang inyong kaugalingon ngadto
sa inyong mga kaaway ingon nga lalaki ug babayeng ulipon,
apan walay bisan usa ang mopalit kaninyo."

29 Mao kini ang mga pulong nga gisugo ni Yahweh kang
Moises aron isulti sa katawhan sa Israel didto sa yuta
sa Moab, mga pulong nga gidugang sa kasabotan nga iyang
gihimo tali kanila didto sa Horeb. **2** Gitawag ni Moises ang
tibuok katawhan sa Israel ug miingon kanila, "Nakita sa imong
mga mata ang tanang gihimo ni Yahweh sa yuta sa Ehipto
ngadto sa Paraon, sa tibuok niyang mga sulugoon, ug sa tibuok
niyang kayutaan— **3** nakita sa imong mga mata ang hilabihan
nga pag-antos, mga ilhanan, ug kadtong mga katingalahan. **4**
Apan hangtod karong adlawa wala gihapon maghatag kanimo
si Yahweh sa kasingkasing aron sa pagsabot, mga mata aron
sa pagtan-aw, ug mga dalunggan aron sa pagpatalinghog.
5 Gidala ko ikaw sa kamingawan sulod sa 40 katuig; ang
imong mga bisti wala mangagisi, ug ang imong sandalyas
wala mangaguba sa imong mga tiil. **6** Wala ka makakaon sa
bisan unsang tinapay, ug wala ka makainom sa bisan unsang
bino o mga ilimnon nga isog, aron nga masayran mo nga ako
mao si Yahweh nga imong Dios. **7** Sa pag-abot mo niining
dapita, si Sihon nga hari sa Hesbon, ug si Og nga hari sa
Basan, mibatok kanato aron sa pagpakig-away, ug gilaglag
nato sila. **8** Gikuha nato ang ilang yuta ug gihatag kini ingon
nga panulundon sa mga tribo ni Ruben, sa mga tribo ni Gad,
ug ang katunga ngadto sa tribo ni Manases. **9** Busa bantayi
ang mga pulong niini nga kasabotan ug buhata kini, aron nga
mouswag ka sa tanan nimong buhaton. **10** Nagtindog ka
karong adlawa, kamong tanan, sa atubangan ni Yahweh nga
imong Dios; ang imong mga labaw, ang imong mga katribo,
ang imong mga kadagkoan, ug ang imong mga pangulo—ang
tanang kalalakihan sa Israel, **11** ang imong gagmay nga mga
kabataan, ang imong mga asawa, ug ang mga langyaw nga
anaa taliwala sa imong kampo, gikan sa magpuputol sa imong
mga sugnod ug hangtod sa nagakalos sa imong tubig. **12**
Ania ka dinhi aron sa pagsulod sa pagahimuon nga kasabotan
ni Yahweh nga imong Dios ug sa panumpa ni Yahweh nga
imong Dios tali kanimo karong adlawa, aron himuon ka niya
karong adlawa nga iyang katawhan, **13** ug mamahimong
siya nga Dios alang kanimo, sama sa iyang gisulti kanimo,
ug sama sa iyang gipanumpa sa imong mga katigulangan,
kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob. **14** Ug dili lamang
kini alang kanimo nga gihimo ko kini nga kasabotan ug
kini nga panumpa— **15** uban sa tanan nga nagbarog dinhi
kanato karong adlawa sa atubangan ni Yahweh nga atong
Dios—apan lakip usab niadtong wala dinhi karong adlawa
nga mga kauban nato. **16** Nasayod ka kung unsa ang atong
pagpuyo sa yuta sa Ehipto, ug giunsa nato paglatas taliwala
sa mga nasod nga atong giagian. **17** Nakita mo ang ilang
kahugawan: ang ilang mga diosdios nga kahoy ug bato, plata
ug bulawan, nga anaa diha kanila. **18** Siguroha nga walay
bisan kinsa nga lalaki, babaye, panimalay, o tribo kansang
kasingkasing mobiya karon gikan kang Yahweh nga atong
Dios, nga moadto aron sa pagsimba sa mga dios niadtong
mga nasora. Siguroha nga walay usa taliwala kaninyo nga
adunay gamot nga pait ug makahilo. **19** Kay sa pagkadungog
nianang tawhana sa mga pulong niini nga tunglo, siya sa
iyang kaugalingon magpanalangin sa iyang kasingkasing
ug moingon, 'Makabaton ako ug kalinaw, bisan maglakaw
ako sa kagahi sa akong kasingkasing.' Pagalaglagon niini
ang mga basa uban sa mga uga. **20** Dili siya pasayloon ni
Yahweh, apan hinuon, ang kasuko ni Yahweh ug ang iyang
pagpangabubho mosilaob batok nianang tawhana, ug ang
tanang tunglo nga nahisulat niini nga basahon mopahamtang
gayod kaniya, ug papason ni Yahweh ang iyang ngalan gikan
sa ilalom sa langit. **21** Itagana siya ni Yahweh alang sa
katalagman gikan sa tanang tribo sa Israel, sumala sa tanang
tunglo nga anaa sa kasabotan nga nahisulat niini nga basahon
sa balaod. **22** Ang umaabot nga kaliwatan, sa imong mga
kaanakan nga mosunod kanimo, ug sa mga langyaw nga
moabot gikan sa halayo nga yuta, magasulti sa pagkakita nila
sa mga katalagman niining yutaa ug sa mga sakit nga gihimo
ni Yahweh— **23** ug sa pagkakita nila nga ang tibuok kayutaan
nahimong asupre ug asin, nga wala kapugsi o mamunga, diin
walay mga tanom nga nanubo, sama sa paglaglag sa Sodoma
ug Gomora, Adma ug Zeboim, nga gilaglag ni Yahweh tungod
sa iyang kasuko ug kapungot— **24** moingon sila uban ang lain
pang mga nasod, 'Nganong gibuhat man kini ni Yahweh niining
yutaa? Unsa man ang buot ipasabot sa hilabihang kainit niini
nga kapungot?' **25** Unya motubag ang katawhan, "Tungod
kini kay gisalikway nila ang kasabotan ni Yahweh, ang Dios
sa ilang mga katigulangan, nga iyang gihimo tali kanila sa
pagkuha niya kanila sa yuta sa Ehipto, **26** ug tungod kay nag-
adto sila ug nag-alagad sa laing mga dios ug miyukbo kanila,

mga dios nga wala nila mailhi ug wala niya gihatag ngadto
kanila. **27** Busa misilaob ang kasuko ni Yahweh batok niining
yutaa, sa pagpahamtang niini sa tanang tunglo nga nahisulat
niini nga basahon. **28** Gipang-ibot sila ni Yahweh gikan sa
ilang yuta tungod sa iyang kasuko, sa iyang kaligutgot, ug sa
iyang hilabihan nga kapungot, ug gilabay sila ngadto sa laing
yuta, hangtod karong adlawa.' **29** Ang mga butang nga tinago
alang lamang kang Yahweh nga atong Dios; apan ang mga
butang nga gidayag alang kanatong tanan ug alang sa atong
mga kaliwatan hangtod sa kahangtoran, aron mamahimo nato
ang tanang mga pulong niini nga balaod.

30 Sa dihang moabot kanimo kining tanang mga butanga,
ang mga panalangin ug ang mga tunglo nga gibutang
ko sa imong atubangan, ug kung mahinumdoman mo kini
taliwala sa ubang kanasoran kung asa ka gipapahawa ni
Yahweh nga imong Dios, **2** ug kung mobalik ka kang Yahweh
nga imong Dios ug motuman sa iyang tingog, mosunod sa
tanang gisugo ko kanimo karong adlawa— ikaw ug ang imong
mga kaanakan— sa tibuok mong kasingkasing ug uban sa
tibuok mong kalag, **3** unya pagabalihon ni Yahweh nga imong
Dios ang imong pagkabihag ug maluoy kanimo; mobalik siya
ug tigomon kamo gikan sa tanang katawhan kung asa ka
gipatibulaag ni Yahweh nga imong Dios. **4** Kung kinsa sa
imong katawhan nga gibihag nga atua sa halayong mga dapit
ilalom sa kalangitan, gikan didto tigomon kamo ni Yahweh nga
imong Dios, ug kuhaon ka niya gikan didto. **5** Pabalikon ka ni
Yahweh nga imong Dios sa yuta nga gipanag-iya sa imong
mga katigulangan, ug mapanag-iyahan mo kini pag-usab;
magbuhat siya ug maayo kanimo ug padaghanon ka labaw pa
sa iyang gibuhat sa imong mga katigulangan. **6** Pagahinloan
ni Yahweh nga imong Dios ang imong kasingkasing ug sa
kasingkasing sa imong mga kaliwatan, aron nga higugmaon
mo si Yahweh nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing
ug sa tibuok mong kalag, aron mabuhi ka. **7** Ipahamtang
ni Yahweh nga imong Dios kining tanan nga mga tunglo sa
imong mga kaaway ug ngadto sa mga nagdumot kanimo,
sa mga naglutos kanimo. **8** Mobalik ka ug motuman sa
tingog ni Yahweh, ug buhaton mo ang tanan niyang mga sugo
nga akong gisugo kanimo karong adlawa. **9** Padagayaon ni
Yahweh nga imong Dios ang tanang buhat sa imong mga
kamot, sa bunga sa imong lawas, sa bunga sa imong mga
baka, ug sa bunga sa imong yuta, alang sa kauswagan; kay
malipay pag-usab si Yahweh kanimo sa kauswagan, sama sa
iyang pagkalipay sa imong mga amahan. **10** Buhaton niya kini
kung motuman ka sa tingog ni Yahweh nga imong Dios, sama
usab sa pagtuman sa iyang mga sugo ug mga balaod nga
nahisulat niini nga basahon sa balaod, kung mobalik ka kang
Yahweh nga imong Dios uban sa tibuok mong kasingkasing
ug sa tibuok mong kalag. **11** Kay kining sugo nga akong
gisugo kanimo karong adlawa dili lisod alang kanimo, ni layo
kaayo alang kanimo sa pagkab-ot. **12** Wala kini sa langit, aron
moingon ka nga, 'Kinsa ba ang moadto sa langit alang kanato
ug magdala niini kanato ug magpadungog niini kanato, aron
nga ato kining mabuhat?' **13** Ni halayo pa sa dagat, aron nga
makaingon ka, 'Kinsa man ang motabok sa dagat alang kanato
ug dad-on kini alang kanato ug padunggon kita niini, aron
nga buhaton nato kini?' **14** Apan haduol lamang kanimo ang
mga pulong, anaa sa imong baba ug sa imong kasingkasing,
aron nga mabuhat mo kini. **15** Tan-awa, karong adlawa
gibutang ko sa imong atubangan ang kinabuhi ug kaayohan,
ang kamatayon ug ang kadaotan. **16** Kung tumanon mo ang
mga kasugoan ni Yahweh nga imong Dios, nga akong gisugo
kanimo karong adlawa nga higugmaon si Yahweh nga imong
Dios, nga maglakaw sa iyang dalan, ug motuman sa iyang
mga sugo, sa iyang mga tulumanon, ug sa iyang mga balaod,
mabuhi ka ug modaghan pa, ug panalanginan ni Yahweh nga
imong Dios ang yuta nga imong adtoan aron panag-iyahan.
17 Apan kung mopahilayo ang imong kasingkasing, ug dili ka
mopatalinghog apan nadani hinuon ug moyukbo sa laing mga
dios ug mosimba kanila, **18** nan ipahibalo ko kanimo karong
adlawa nga mahanaw ka gayod; dili na lugwayan ang imong
mga adlaw sa yuta nga imong pagaagian sa Jordan aron
adtoan ug panag-iyahan. **19** Tawgon ko ang langit ug ang
yuta sa pagsaksi batok kanimo niining adlawa nga gibutang ko
sa imong atubangan ang kinabuhi ug ang kamatayon, ang
mga panalangin, ug ang mga tunglo; busa pilia ang kinabuhi
aron nga mabuhi ka pa, ikaw ug ang imong mga kaliwatan. **20**
Buhata kini sa paghigugma kang Yahweh nga imong Dios, sa
pagtuman sa iyang tingog, ug sa pagdutdot ngadto kaniya.
Kay siya mao ang imong kinabuhi ug ang gitas-on sa imong
mga adlaw; buhata kini aron nga makapuyo ka sa yuta nga
gipanumpa ni Yahweh nga ihatag sa imong mga katigulangan,
kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob."

31 Miadto si Moises ug gisugilon kini nga mga pulong
ngadto sa katawhan sa Israel. **2** Miingon siya kanila,
"120 na ka tuig ang akong pangidaron karon; dili na ako
makagawas ug makasulod; Miingon si Yahweh kanako, 'Dili
ka makatabok niining Jordan'. **3** Si Yahweh nga imong Dios,
siya mao ang mag-una kanimo; pagalaglagon niya kining
kanasoran gikan sa imong atubangan, ug paga-ilogan mo sila.
Si Josue, mao ang magalakaw una kanimo, sumala sa gisulti
ni Yahweh. **4** Pagabuhaton ni Yahweh kanila ang gibuhat niya
kang Sihon ug kang Og, ang mga hari sa mga Amorihanon,
ug sa ilang kayutaan, nga iyang gipanglaglag. **5** Hatagan ka
ni Yahweh sa kadaogan batok kanila sa dihang magtagbo
kamo sa panggubatan, ug pagabuhaton mo kanila ang tanang
gisugo ko kanimo. **6** Magmalig-on ka ug magmaisugon, ayaw
kalisang, ug ayaw kahadlok kanila; kay si Yahweh nga imong
Dios, magauban kanimo; dili ka niya pakyason ni isalikway." **7**
Gitawag ni Moises si Josue ug miingon kaniya atubangan sa
tibuok katawhan sa Israel, 'Magmalig-on ug magmaisugon ka,
kay ikaw ang mouban niining katawhan paingon sa yuta nga
gipanumpa ni Yahweh nga ihatag sa ilang mga katigulangan;
tabangan mo sila aron mapanunod kini. **8** Si Yahweh, mao
ang maga-una kanimo; magauban siya kanimo; dili ka niya
pasagdan ni biyaan; ayaw kahadlok, ug ayaw kawala sa
paglaom." **9** Gisulat ni Moises kini nga balaod ug gihatag kini
sa mga pari, ang mga anak ni Levi, nga maoy nagdala sa arka
sa kasabotan ni Yahweh; gihatagan usab niya niini ang tanang
kadagkoan sa Israel. **10** Gisugo sila ni Moises ug miingon, "Sa
kataposan sa matag pito ka tuig, sa kasaulogan sa pagpapas
sa mga utang, sa Kasaulogan sa Kabalayan, **11** sa pagduol
sa tibuok Israel aron sa pagpangatubang kang Yahweh nga
imong Dios sa dapit nga iyang pagapilion alang sa iyang
pinuy-anan, pagabasahon mo kini nga balaod atubangan sa
tibuok katawhan sa Israel aron ilang madungog. **12** Tigoma
ang katawhan, ang mga lalaki, ang mga babaye, ug ang mga
gagmay nga bata, ug ang mga langyaw nga uban kanimo sa
sulod sa ganghaan sa imong siyudad, aron nga makadungog
sila ug makakat-on, ug mapasidunggan nila si Yahweh nga
imong Dios ug motuman sa tanang pulong niini nga balaod.
13 Buhata kini aron nga ang ilang kaanakan, nga wala pa
masayod, makadungog ug makakat-on sa pagpasidungog
kang Yahweh nga imong Dios, hangtod magpuyo ka sa yuta

nga imong pagaadtoan tabok sa Jordan aron panag-iyahon.”
14 Miingon si Yahweh kang Moises, “Tan-awa, nagkaduol na
ang takna nga ikaw mamatay; tawaga si Josue ug pag-adto
kamo sa tolda sa tigomanan, aron mahatag ko kaniya ang
sugo.” Miadto si Moises ug si Josue ug nagpakita sila didto sa
tolda sa tigomanan. **15** Mitungha si Yahweh didto sa tolda
pinaagi sa haligi nga panganod; ang haligi nga panganod
nagpahiluna ibabaw sa pultahan sa tolda. **16** Miingon si
Yahweh kang Moises, “Tan-awa, matulog ka uban sa imong
mga amahan; kining katawhan motindog ug mamuhat sama
sa babaying gabaligya ug dungog nga mosunod sa laing mga
dios didto sa yuta nga ilang pagaadtoan. Pagabiyaan nila ako
ug bungkagon ang akong kasabotan nga akong gihimo tali
kanila. **17** Unya, nianang adlawa, mosilaob ang akong kasuko
batok kanila, ug isalikway ko sila. Pagatagoan ko ang akong
panagway gikan kanila, ug pagaut-uton sila. Daghang mga
katalagman ug mga kagul-anan ang makakaplag kanila, busa
moingon sila nianang adlawa, 'Nakaplagan ba kanako kining
mga katalagman tungod kay ang atong Dios wala na sa akong
taliwala?' **18** Pagatagoan ko gayod gikan niini ang akong
panagway nianang adlawa tungod sa tanang daotan nga
pagabuhaton niini, tungod kay milingi sila sa laing mga dios. **19**
Busa karon isulat kini nga alawiton alang kanimo ug itudlo kini
ngadto sa katawhan sa Israel. Ibutang kini sa ilang mga baba,
aron nga kini nga alawiton mamahimong saksi alang kanako
batok sa katawhan sa Israel. **20** Kay sa dihang pagadad-
on ko na siya sa yuta nga akong gipanumpa nga ihatag sa
iyang mga katigulangan, sa yuta nga nagdagayday sa gatas
ug dugos, ug sa dihang makakaon na siya ug mabusog ug
manambok, unya molingi siya sa laing mga dios ug moalagad
siya kanila; pagatamayon niya ako ug supakon ang akong
kasabotan. **21** Sa dihang moabot sa katawhan ang daghang
mga kadaotan ug kagul-anan, magpamatuod kini nga alawiton
ingon nga saksi; kay dili kini mahikalimtan gikan sa baba sa
ilang mga kaliwatan; kay nasayod na ako sa mga laraw nga
ilang gihunahuna karong adlawa, bisan sa wala ko pa sila
gidala sa yuta nga akong gipanumpa.” **22** Busa gisulat ni
Moises kini nga alawiton niadto gayong adlawa ug gitudlo
kini sa katawhan sa Israel. **23** Mihatag si Yahweh ug sugo
kang Josue nga anak ni Nun ug miingon, “Magmalig-on ug
magmaisugon ka; kay ikaw ang magdala sa katawhan sa Israel
ngadto sa yuta nga akong gipanumpa kanila, ug magauban
ako kanimo.” **24** Nahitabo kini sa pagkahuman ni Moises
pagsulat sa mga pulong niini nga balaod sa usa ka basahon,
25 nga mihatag siya ug sugo sa mga Levita nga nagdala
sa arka sa kasabotan ni Yahweh; miingon siya, **26** “Kuhaa
kining basahon sa balaod ug ibutang kini sa kiliran sa arka
sa kasabotan ni Yahweh nga inyong Dios, aron nga maanaa
kini didto ingon nga saksi batok kanimo. **27** Kay nasayod
ako sa imong pagkamasupilon ug kagahi sa imong ulo; tan-
awa, bisan gani buhi pa ako karon, nagmasinupakon ka na
batok kang Yahweh; unsa nalang kaha kung patay na ako? **28**
Tigoma alang kanako ang tanang kadagkoan sa imong mga
tribo, ug ang imong mga opisyalis, aron masulti ko kining mga
pulong sa ilang mga igdulungog ug tawgon ang langit ug ang
yuta aron sa pagsaksi batok kanila. **29** Kay nasayod ako nga
human sa akong kamatayon maghugawhugaw gayod ka sa
imong kaugalingon ug mosimang sa dalan nga akong gisugo
kanimo; moabot kanimo ang mga katalagman sa mosunod
nga mga adlaw. Mahitabo kini tungod kay buhaton mo ang
daotan sa panan-aw ni Yahweh, sa pagpasuko kaniya pinaagi
sa buhat sa imong mga kamot.” **30** Gisaysay ni Moises sa
igdulungog sa tanang nagkatigom nga katawhan sa Israel ang
mga pulong niini nga alawiton hangtod nga nahuman sila.

32 Paminaw, kamong kalangitan, ug tugoti ako sa pagsulti.
Papaminawa ang kalibotan sa mga pulong sa akong
baba. **2** Tugoti nga magatulo sama sa ulan ang akong
pagpanudlo, ang akong mga pagpamulong nga mahimong
tinulo sama sa yamog, sama sa taligsik ibabaw sa linghod
nga sagbot, ug sama sa pag-ulan sa mga tanom. **3** Kay
igamantala ko ang ngalan ni Yahweh, ug ipabantog ang atong
Dios. **4** Ang Bato, ang iyang buhat hingpit man; kay matarong
ang tanan niyang mga dalan. Siya mao ang matinud-anong
Dios, nga walay kasaypanan. Makiangayon siya ug matarong.
5 Nagbuhat sila ug daotan batok kaniya. Dili sila iyang mga
anak. Mao kini ang ilang kaulawan. Sila ang kaliwatan nga
baliko ug hiwi. **6** Gantihan ba ninyo si Yahweh sa ingon
niini nga paagi, kamong mga buangbuang ug walay pagbati
nga katawhan? Dili ba siya man ang inyong amahan, siya
nga nagbuhat kaninyo? Siya mao ang nagbuhat kaninyo ug
nagtukod kaninyo. **7** Hinumdomi ang mga adlaw sa karaang
panahon, hunahunaa ang daghang katuigan nga milabay.
Pangutana sa imong amahan ug ipadayag niya kanimo,
sa imong katigulangan ug magasugilon sila kanimo. **8** Sa
dihang gihatag sa Labing Halangdon sa kanasoran ang ilang
panulundon— sa pagbahinbahin niya sa tanang mga tawo,
ug gibutang niya ang mga utlanan sa katawhan, ingon man
nga siya usab ang nagsakto sa gidaghanon sa ilang mga
dios. **9** Kay ang bahin ni Yahweh mao ang iyang katawhan; si
Jacob mao ang iyang bahin nga panulundon. **10** Nakaplagan
niya siya sa disyerto, ug sa umaw ug sa hilabihan ka awaaw;
gipanalipdan niya siya ug giampingan, gibantayan niya siya
ingon nga kalimotaw sa iyang mata. **11** Sama nga usa ka
agila nga nagbantay sa iyang salag ug nagalupadlupad sa
pagbantay sa iyang piso. Gibukhad ni Yahweh ang iyang mga
pako ug gikuha sila ug gidala sila sa iyang mga pako. **12** Si
Yahweh lamang ang naggiya kaniya; walay laing dios nga uban
kaniya. **13** Gipatungtong niya siya sa hataas nga mga dapit
sa yuta, ug gipakaon niya siya sa mga bunga sa kaumahan;
gipabaskog niya siya pinaagi sa dugos nga gikan sa bato,
ug lana nga gikan sa batoon nga pangpang. **14** Mikaon siya
ug mantikilya gikan sa panon sa mga baka ug miinom sa
gatas sa mga karnero, uban sa tambok nga mga karnero,
mga lakeng karnero sa Basan ug mga kanding, uban ang
mas labing maayong trigo— ug miinom ka sa nagbulabulang
bino nga hinimo gikan sa duga sa ubas. **15** Apan mitambok si
Jesurun ug nanipa— mitambok ka, mitambok ka pa gayod
ug nanambok pa gayod pag-ayo, ug nagpakabusog ka sa
pagkaon— gibiyaan niya ang Dios nga nagbuhat kaniya, ug
gisalikway niya ang Bato sa iyang kaluwasan. **16** Gipasina
nila si Yahweh tungod sa ilang mga laing dios; uban ang ilang
dulumtanan nga binuhatan gipasuko nila siya. **17** Naghalad
sila ngadto sa mga demonyo, nga dili Dios— mga dios nga
wala nila mailhi, mga dios nga bag-o pa lamang mitungha,
mga dios nga wala gikahadlokan sa inyong mga amahan.
18 Gibiyaan ninyo ang Bato, nga nahimo ninyong amahan,
ug gikalimtan ninyo ang Dios nga nagpakatawo kaninyo.
19 Nakakita si Yahweh niini ug gisalikway niya sila, tungod
kay gihagit man siya sa iyang mga anak nga lalaki ug mga
babaye. **20** “Pagatagoan ko ang akong panagway gikan
kanila,” miingon siya, “Ug tan-awon ko kung unsa ang ilang
dangatan; tungod kay masinupakon sila nga kaliwatan, mga
anak nga dili matinumanon. **21** Gipasina nila ako pinaagi sa

dili dios ug gipasuko ako pinaagi sa ilang mga butang nga
walay kapuslanan. Dasigon ko sila nga mangasina niadtong
dili katawhan; pinaagi sa mga buangbuang nga kanasoran
pasuk-on ko sila. **22** Kay ang kalayo nagdilaab tungod sa
akong kasuko ug magasilaob hangtod sa kinaladman sa Seol;
magaut-ot kini sa yuta ug sa mga abot niini; magasunog kini sa
patukoranan sa kabukiran. **(Sheol h7585)** **23** Tapukon ko ang
katalagman nganha kanila; ipana ko ang tanan kong udyong
kanila; **24** mawad-an silag kapuslanan tungod sa kagutom
ug pagalamyon pinaagi sa nagdilaab nga kainit ug mapait
nga katalagman; ipadala ko kanila ang mga ngipon sa ihalas
nga mga mananap, uban sa malala nga mga mananap nga
nagakamang sa abog. **25** Sa gawas makamatay ang espada,
ug sa sulod sa higdaanan anaa usab ang kahadlok. Molaglag
kini sa tanang mga ulitawo ug mga ulay, sa mga masuso, ug
ang tawo nga giuban na. **26** Miingon ako nga pagatibulaagon
ko sila sa halayo, wagtangon ko taliwala sa katawhan ang
ilang handumanan. **27** Dili sa ingon nga nahadlok ako sa
paghagit sa kaaway, ug ang ilang mga kaaway masayop sa
paghukom, ug sila magaingon, 'Dalaygon ang among kamot,'
nabuhat ko kining tanan. **28** Kay ang Israel usa ka nasod nga
nakulangan sa kaalam, ug walay pagsabot diha kanila. **29** O,
nga maalamon unta sila, nga makasabot unta sila niini, nga
hunahunaon unta nila ang ilang dangatan! **30** Unsaon man
paggukod sa isa ang 1, 000, ug kung ang duha nagbutang ug
10, 000 sa pakig-away, gawas kung gibaligya sila sa ilang
Bato, ug si Yahweh nagtugyan kanila? **31** Kay ang bato sa
atong mga kaaway dili sama sa atong Bato, ingon sa giangkon
sa atong mga kaaway. **32** Kay ang ilang paras gikan sa
paras sa Sodoma, ug gikan sa kaumahan sa Gomora; ang
ilang mga ubas mao ang mga ubas nga makahilo; ang ilang
mga tapok mga mapait. **33** Ang ilang bino mao ang hilo nga
gikan sa mga bitin ug ang mapintas nga lala sa gagmay
nga mga bitin. **34** Dili ba kini nga laraw gitipigan ko man
sa tago, sinilyohan sa taliwala sa akong bahandi? **35** Kay
ako ang manimalos, ug mobalos, sa panahon nga madalin-
as ang ilang tiil; kay haduol na ang adlaw sa katalagman
alang kanila, ug ang mga butang nga moabot kanila mahitabo
dayon." **36** Kay ang katarong ihatag ni Yahweh ngadto sa
iyang katawhan, ug maluoy siya sa iyang mga sulugoon.
Makita niya nga nawala na ang ilang gahom, ug wala nay
usa nga mahibilin, bisan mga ulipon o gawasnong katawhan.
37 Unya moingon siya, "Asa naman ang ilang mga dios, ang
bato nga ilang gidangpan? — **38** Ang mga dios nga nagkaon
sa tambok sa ilang mga halad ug nag-inom sa bino sa ilang
mga halad ilimnon? Pabangona sila ug patabanga kaninyo;
papanalipda sila kaninyo. **39** Tan-awa karon nga ako, ako
mao lamang, ang Dios, ug walay laing dios gawas kanako;
Mopatay ako, ug mobuhi ako; mosamad ako, ug moayo ako,
ug walay makaluwas kanimo gikan sa akong gahom. **40** Kay
ibayaw ko ang akong kamot ngadto sa langit ug moingon,
'Ingon nga buhi ako hangtod sa kahangtoran, magabuhat
ako. **41** Sa dihang bairon ko ang akong masulaw nga espada,
ug magsugod na ang akong kamot sa pagdala sa hustisya,
panimaslan ko ang akong mga kaaway, ug panimaslan ko usab
kadtong nagdumot kanako. **42** Pahubogon ko sa dugo ang
akong mga pana, ug pagalamyon sa akong espada sa unod
uban ang dugo sa napatay ug sa mga dinakpan, ug gikan sa
mga ulo sa mga pangulo sa kaaway.'" **43** Pagmaya, kamong
kanasoran, uban ang katawhan sa Dios, kay panimaslan niya
ang dugo sa iyang mga sulugoon; manimalos siya sa iyang
mga kaaway, ug maghimo siya ug pagtabon sa mga sala
alang sa iyang yuta, alang sa iyang katawhan. **44** Miabot
si Moises ug nagsulti sa tanang mga pulong niining awit sa
igdulungog sa katawhan, siya, ug si Josue nga anak nga
lalaki ni Nun. **45** Unya nahuman si Moises sa pagsulti niining
tanang mga pulong ngadto sa tibuok Israel. **46** Miingon siya
ngadto kanila, "Ibutang sa inyong hunahuna ang tanang mga
pulong nga akong gipahayag kaninyo karong adlawa, aron
mamandoan ninyo ang inyong mga anak sa pagbantay niini,
sa tanang mga pulong niini nga balaod. **47** Kay kini dili gamay
nga butang alang kaninyo, tungod kay mao kini ang iyong
kinabuhi, ug pinaagi niining butanga malugwayan pa ang
inyong mga adlaw sulod sa yuta nga inyong tabukon sa Jordan
aron panag-iyahaon." **48** Niana usab nga adlaw nakigsulti
si Yahweh kang Moises ug miingon, **49** "Tungas ngadto sa
kabukiran sa Abarim, sa taas sa Bukid sa Nebo, nga mao
ang yuta sa Moab, nga atbang sa Jerico. Tan-awa ang yuta
sa Canaan, nga igahatag ko sa katawhan sa Israel ingon
nga ilang mapanag-iya. **50** Mamatay ka sa bukid kung diin
ka motungas, ug iipon ka sa imong katawhan, sama kang
Aaron nga imong igsoong Israelita nga namatay sa Bukid sa
Hor ug giipon usab ngadto sa iyang katawhan. **51** Mahitabo
kini tungod kay wala ka man mituman kanako taliwala sa
katawhan sa Israel didto sa tubig sa Meriba sa Cades, sa
kamingawan sa Sin; tungod kay wala mo man ako pasidunggi
ug gitahod taliwala sa katawhan sa Israel. **52** Kay makita mo
ang yuta sa imong atubangan, apan dili ka makaadto didto,
ngadto sa yuta nga ihatag ko sa katawhan sa Israel."

33 Mao kini ang panalangin nga gipanalangin ni Moises,
ang tawo sa Dios alang sa katawhan sa Israel sa wala
pa siya mamatay. **2** Miingon siya: Miabot si Yahweh gikan sa
Sinai ug mibarog gikan sa Seir ibabaw kanila. Misidlak siya
gikan sa Bukid sa Paran, ug miabot siya uban ang 10, 000 ka
mga balaan. Sa iyang tuong kamot ang mga nagpakidlat nga
kilat. **3** Sa pagkatinuod, gihigugma niya ang katawhan; ang
iyang tanan nga balaan anaa sa imong kamot, ug nagyukbo
sila sa imong tiilan; gidawat nila ang imong mga pulong. **4**
Gisugo kami ni Moises sa usa ka balaod, usa ka panulundon
alang sa katilingban ni Jacob. **5** Unya adunay hari sa Jesurun,
sa dihang nagtigom ang mga pangulo sa katawhan, uban
ang tanang tribo sa Israel. **6** Tugoti nga mabuhi si Ruben ug
dili mamatay, apan ayaw padaghana ang iyang katawhan.
7 Mao kini ang panalangin alang kang Juda. Miingon si
Moises: Paminaw, O Yahweh, sa tingog ni Juda, ug dad-a
siya pagbalik sa iyang katawhan. Pakig-away alang kaniya;
magtatabang ka batok sa iyang mga kaaway. **8** Mahitungod
kang Levi, miingon si Moises: Ang imong Thummim ug ang
imong Urim iya sa matinud-anon kanimo, siya nga imong
gisulayan didto sa Masa, kaniya ikaw nakig-away didto sa
tubig sa Meriba. **9** Ang tawo nga nag-ingon mahitungod sa
iyang amahan ug inahan, "Wala ako makakita kanila." Ni
makaila siya sa iyang mga igsoong lalaki, ni maghunahuna sa
iyang kaugalingong mga anak. Tungod kay nagbantay sila sa
imong pulong ug nagtuman sa imong kasabotan. **10** Magtudlo
siya kang Jacob sa imong kasugoan ug kang Israel sa imong
balaod. Magbutang siya ug insenso sa imong atubangan ug sa
tibuok nga halad sinunog sa imong halaran. **11** Panalangini, O
Yahweh, ang iyang mga katigayonan, ug dawata ang buhat sa
iyang mga kamot. Samari ang hawak niadtong nakigbatok
kaniya ug kadtong katawhan nga nagdumot kaniya, aron
nga dili na sila makabatok pag-usab. **12** Mahitungod kang
Benjamin, miingon si Moises: Siya nga hinigugma ni Yahweh
magpuyo nga may kasigurohan sa iyang kiliran; panalipdan

siya ni Yahweh sa tanang adlaw, ug magpuyo siya taliwala sa
mga bukton ni Yahweh. **13** Mahitungod kang Jose, Miingon
si Moises: Hinaot nga panalanginan ni Yahweh ang iyang
yuta uban sa bililhong mga butang sa langit, uban ang mga
yamog, ug hangtod sa kinahiladman nga anaa sa ilalom
niini. **14** Hinaot nga mapanalanginan ang iyang yuta uban
sa mga bililhong butang sa abot sa adlaw, uban sa bililhong
butang nga bunga sa mga bulan, **15** uban sa mas labing
maayong mga butang sa karaang kabukiran, ug uban sa
bililhong mga butang sa kabungtoran nga walay kataposan.
16 Hinaot nga ang iyang yuta mapanalanginan uban ang mga
bililhong butang sa yuta ug sa kadagaya niini, ug sa iyang
maayong kabubut-on nga anaa sa mga sagbot. Tugoti nga
ang panalangin moabot sa ulo ni Jose, ug sa alimpulo nga
nahimong prinsipe labaw sa iyang mga igsoong lalaki. **17**
Ang iyang kahalangdon sama sa panganay sa usa ka baka,
ang iyang mga sungay mao ang mga sungay sa ihalas nga
baka. Uban niini iyang ituklod ang katawhan, ang tanan kanila,
ngadto sa kinatumyan sa kalibotan. Mao kini ang 10, 000
ni Efraim; mao kini ang 1000 ni Manases. **18** Mahitungod
kang Zebulun, miingon si Moises: Pagmaya, O Zebulun,
sa imong paggawas, ug ikaw, Isacar, sa sulod sa imong
mga tolda. **19** Pagatawagon nila ang katawhan ngadto sa
kabukiran. Magahalad sila didto ug halad sa pagkamatarong.
Kay pagasuyopon nila ang kadagaya sa kadagatan, ug gikan
sa mga balas sa baybayon. **20** Mahitungod kang Gad, miingon
si Moises: Bulahan siya nga nagpadako kang Gad. Magapuyo
siya didto ingon nga bayeng liyon, ug pagaputlon niya ang
bukton o ang ulo. **21** Gihatag niya ang pinakamaayong
bahin alang sa iyang kaugalingon, kay aduna may bahin sa
pangulo sa yuta nga gitagana. Miabot siya uban ang mga
pangulo sa katawhan. Gipatuman niya ang kaangayan ug
ang kasugoan ni Yahweh diha sa Israel. **22** Mahitungod
kang Dan, miingon si Moises: Si Dan mao ang anak sa
liyon nga molukso paggula gikan sa Basan. **23** Mahitungod
kang Neftali, miingon si Moises: O Neftali, pagtagbaw sa
kalooy, ug pagpuno sa panalangin ni Yahweh, panag-iyaha
ang yuta sa kasadpan ug sa habagatan. **24** Mahitungod kang
Aser, miingon si Moises; mabulahan si Aser labaw sa tanang
mga anak nga lalaki; tugoti nga kahimut-an siya sa iyang
mga igsoong lalaki, ug tugoti nga ituslob niya ang iyang tiil
sa lana nga olibo. **25** Hinaot nga ang imong mga siyudad
adunay trangka nga hinimo sa puthaw ug sa tumbaga; hangtod
sa imong mga adlaw, molungtad ang imong kasigurohan.
26 Walay sama sa Dios, O Jesurun—nga matarong, nga
mitungtong sa kalangitan alang sa pagtabang kanimo, ug
diha sa iyang pagkagamhanan ibabaw sa kapanganoran. **27**
Ang Dios nga walay kataposan mao ang dalangpanan, ug
sa ilalom mao ang walay kataposang mga bukton. Gisalibay
niya ang kaaway gikan sa imong atubangan, ug miingon siya,
"Laglaga!" **28** Magapuyo ang Israel nga luwas. Ang kaliwat
ni Jacob nahimong luwas sa yuta sa trigo ug sa bang-ong
bino; sa pagkatinuod, tugoti ang iyang kalangitan magahulog
sa yamog kaniya. **29** Pagkadaghan sa imong panalangin, O
Israel! Kinsa ba ang sama kanimo, ang katawhan nga giluwas
ni Yahweh, ang taming sa imong tabang, ug ang espada sa
imong pagkahalangdon? Ang imong mga kaaway mangabot
nga magakurog nganha kanimo; pagatunobtunoban mo ang
ilang hataas nga mga dapit.

34 Mitungas si Moises gikan sa kapatagan sa Moab
padulong sa Bukid sa Nebo, ngadto sa tumoy sa Pisga,
nga atbang sa Jerico. Ug didto gipakita ni Yahweh kaniya
ang tibuok yuta sa Gilead hangtod sa Dan, **2** ug ang tibuok
Neftali, ug ang yuta sa Efraim ug Manases, ug ang tibuok yuta
sa Juda, paingon sa dagat sa kasadpan, **3** ug ang Negev,
ug ang kapatagan sa walog sa Jerico, ang Siyudad sa mga
Palmera, hangtod sa Zoar. **4** Miingon si Yahweh kaniya,
"Mao kini ang yuta nga akong gisaad kang Abraham, kang
Isaac, ug kang Jacob, nga nag-ingon, 'Igahatag ko kini sa
imong mga kaliwatan.' Gipatan-aw ko ikaw niini sa imong
mga mata, apan dili ka makaadto didto." **5** Busa si Moises
nga sulugoon ni Yahweh, namatay didto sa yuta sa Moab,
sumala sa pulong nga gisaad ni Yahweh. **6** Gilubong siya
ni Yahweh sa walog sa yuta sa Moab atbang sa Bet Peor,
apan walay tawo nga nasayod kung asa ang iyang lubnganan
hangtod niining adlawa. **7** 120 ang pangidaron ni Moises
sa dihang namatay siya; wala mahalap ang iyang mata, ni
mokunhod ang iyang kusog. **8** Nagsubo ang katawhan sa
Israel alang kang Moises sa kapatagan sa Moab sulod sa 30
ka mga adlaw, ug unya nahuman ang mga adlaw sa pagsubo
alang kang Moises. **9** Si Josue nga anak ni Nun napuno sa
espiritu sa kaalam, tungod kay gitapion man ni Moises ang
iyang kamot kaniya. Naminaw kaniya ang katawhan sa Israel
ug nagbuhat kung unsa ang gisugo ni Moises. **10** Sukad
kaniadto walay nitungha nga sama kang Moises nga propeta
sa Israel, nga naila ni Yahweh sa nawong ug nawong. **11** Wala
na gayoy nahisama kaniya nga propeta sa tanang ilhanan ug
kahibulongan nga gipadala kaniya ni Yahweh aron buhaton
ngadto sa yuta sa Ehipto, ngadto kang Paraon, ug sa tanan
niyang mga sulugoon, ug sa tibuok niyang yuta. **12** Wala
na gayoy propeta nga sama kaniya sa tanang gamhanan,
makalilisang nga mga buhat nga gibuhat ni Moises sa panan-
aw sa tibuok Israel.

Josue

1 Nahitabo kini human sa kamatayon ni Moises nga alagad
ni Yahweh, nagsulti si Yahweh kang Josue nga anak nga
lalaki ni Nun, pangulo nga kaabag ni Moises, nga nag-ingon,
2 "Si Moises, nga akong alagad, patay na. Busa karon, barog,
latas niini nga Jordan, ikaw ug kining tanan nga katawhan,
ngadto sa yuta nga akong ihatag kanila—ngadto sa katawhan
sa Israel. **3** Gihatag ko kaninyo ang tanang dapit kutob sa
malaktan sa lapalapa sa inyong mga tiil. Gihatag ko kini
kaninyo, ingon sa akong gisaad kang Moises. **4** Gikan sa
kamingawan ug sa Lebanon, paingon sa dako nga suba, nga
Eufrates, ang tanan nga yuta sa mga Hetihanon, ug ngadto
sa Dako nga Dagat, diin mosalop ang adlaw, mahimong
inyong yuta. **5** Walay bisan usa nga makaasdang kanimo sa
tanang mga adlaw sa imong kinabuhi. Mag-uban ako kanimo
ingon nga ako nag-uban kang Moises. Dili ko ikaw talikdan ni
biyaan. **6** Pagmalig-on ug pagmaisogon. Himoon mo kining
katawhan nga makapanunod sa yuta nga akong gisaad sa
ilang mga katigulangan nga ihatag ko kanila. **7** Pagmalig-
on ug pagmaisogon gayod. Pag-amping sa pagtuman sa
tanang balaod nga gimando kanimo ni Moises nga akong
alagad. Ayaw pagliko gikan niini ngadto sa tuo o sa wala,
aron nga ikaw magmalamposon bisan asa ka moadto. **8**
Magasulti ka kanunay mahitungod niini nga basahon sa
balaod. Magapamalandong ka niini sa adlaw ug sa gabii
aron nga matuman mo ang tanan nga nahisulat niini. Unya
magmauswagon ka ug magmalamposon. **9** Wala ba ako
nagmando kanimo? Pagmalig-on ug pagmaisogon! Ayaw
kahadlok. Ayaw kaluya. Kay si Yahweh nga imong Dios mag-
uban kanimo bisan asa ka moadto." **10** Unya gimandoan ni
Josue ang mga pangulo sa Israel, **11** "Adto ngadto sa kampo
ug mandoi ang katawhan, 'Andama ang mga gikinahanglan
alang sa inyong kaugalingon. Sulod sa tulo ka adlaw maglatas
kamo niini nga Jordan ug mosulod ug ilogon ang yuta nga
gihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo aron panag-
iyahon.'" **12** Ngadto sa mga Reubenhanon, mga Gadihanon ug
katunga sa tribo ni Manases, miingon si Josue, **13** "Hinumdomi
ang pulong ni Moises nga alagad ni Yahweh, nagmando
kaninyo sa dihang siya miingon, 'Si Yahweh nga inyong Dios
maghatag kaninyo ug kapahulayan, ug ihatag kini nga yuta
alang kanimo.' **14** Ang inyong mga asawa, ang gagmay ninyo
nga mga anak, ug ang inyong binuhing mananap magapabilin
sa yuta nga gihatag ni Moises kaninyo lapas sa Jordan. Apan
ang inyong manggugubat nga kalalakin-an maga-uban sa
inyong mga igsoon nga lalaki ug motabang kanila **15** hangtod
nga hatagan ni Yahweh ug kapahulayan ang inyong mga
igsoon nga lalaki ingon nga gihatag niya kini kaninyo. Ug
mapanag-iya usab nila ang yuta nga gihatag ni Yahweh kanila
nga inyong Dios. Unya magabalik kamo sa inyong yuta ug
manag-iya niini, lapas sa Jordan ang yuta nga gihatag kaninyo
ni Moises nga alagad ni Yahweh, diin mosubang ang adlaw."
16 Ug mitubag sila kang Josue, nga nag-ingon, "Tumanon
namo ang tanan nga imong gimando kanamo, ug bisan asa
nimo kami ipadala moadto kami. **17** Magatuman kami kanimo
ingon nga nagtuman kami kang Moises. Hinaot nga si Yahweh
lamang nga imong Dios ang mag-uban kanimo, ingon nga
siya nag-uban kang Moises kaniadto. **18** Si bisan kinsa
nga mosupak batok sa imong mga mando ug dili motuman
sa imong mga pulong pagapatyon. Pagmalig-on lamang ug
pagmaisogon."

2 Unya si Josue nga anak ni Nun hilom nga nagpadala ug
duha ka lalaki gikan sa Sitim ingon nga mga tigpaniid.
Miingon siya, "Lakaw, panid-i ang tibuok yuta, ilabina ang
Jerico." Milakaw sila ug miabot sa balay sa babaye nga
nagbaligya ug dungog nga ginganlan ug Rahab, ug mipahulay
sila didto. **2** Gibalita kini ngadto sa hari sa Jerico, "Tan-awa,
ang mga lalaki sa Israel mianhi dinhi aron sa pagpaniid sa
yuta." **3** Nagpadala ug pulong ang hari sa Jerico ngadto kang
Rahab ug miingon, "Dad-a sa gawas ang mga lalaki nga
miabot kanimo nga misulod sa imong balay, kay mianhi sila
aron sa pagpaniid sa tibuok yuta." **4** Apan gidala sa babaye
ang duha ka lalaki ug gipatago sila. Ug miingon siya, "Oo,
miabot ang mga lalaki dinhi kanako, apan wala ako masayod
kung asa sila gikan. **5** Mibiya sila sa dihang kilumkilum
pa, sa dihang panahon kini sa pagsira sa ganghaan. Wala
ako masayod kung asa sila paingon. "Tingalig madakpan
pa ninyo sila kung magdali kamo." **6** Apan gidala niya sila
ngadto sa atop ug gitabonan sila ug mga tikog nga iyang
gipahimutang ngadto sa atop. **7** Busa gigukod sila sa mga
lalaki sa dalan nga nagtultol kanila ngadto sa mabaw nga
bahin sa Jordan. Ug ang mga ganghaan gisirado sa diha
nga ang naggukod nakagawas na. **8** Ang mga lalaki wala pa
naghigda sa kagabhion, sa dihang miadto siya kanila ngadto
sa atop. **9** Miingon siya, "Nasayod ako nga gihatag ni Yahweh
kaninyo ang yuta ug ang kahadlok diha kaninyo miabot dinhi
kanamo. Ang tanan nga mipuyo sa yuta mangatunaw diha
kaninyo. **10** Nadunggan namo nga gipamala ni Yahweh ang
tubig sa Dagat nga Kabugangan alang kaninyo sa dihang
migawas kamo sa Ehipto. Ug nadunggan namo kung unsa ang
inyong gibuhat sa duha ka hari sa Amorihanon sa pikas bahin
sa Jordan—si Sihon ug si Og—nga inyong gilaglag sa hingpit.
11 Sa dihang nadunggan namo kini, nangatunaw ang among
mga kasingkasing ug wala nay kaisog nga nahibilin sa matag
usa—kay si Yahweh nga inyong Dios, siya ang Dios sa kahitas-
an sa langit ug sa kinahiladman sa kalibotan. **12** Unya karon,
palihog pagsaad kanako pinaagi sa ngalan ni Yahweh nga,
ingon nga nagmanggiluluy-on ako kaninyo, magmanggiluluy-
on usab kamo uban sa panimalay sa akong amahan. Hatagi
ako ug sigurado nga timaan **13** nga inyong pagaluwason ang
kinabuhi sa akong amahan, inahan, mga igsoon nga lalaki, ug
babaye ug ang tanan nila nga mga pamilya, ug pagaluwason
ninyo kami gikan sa kamatayon." **14** Miingon ang mga lalaki
kaniya, "Ang among kinabuhi alang kanimo, bisan paman sa
kamatayon! Kung dili nimo ipanulti ang among mga buluhaton,
unya, sa dihang ihatag na ni Yahweh kining yutaa kanamo
magmaluluy-on kami ug magmatinud-anon kanimo." **15** Busa
gitunton niya sila gawas sa bintana gamit ang pisi. Ang balay
nga iyang gipuy-an natukod ngadto sa paril sa siyudad. **16**
Miingon siya kanila, "Lakaw ngadto sa kabungtoran ug pagtago
o basin makaplagan kamo sa nagagukod kaninyo. Pagtago
didto sulod sa tulo ka adlaw hangtod nga makabalik na ang
naggukod kaninyo. Unya lakaw sa inyong dalan." **17** Ang
mga lalaki miingon kaniya, "Dili kami mahiktan sa mga saad
sa panumpa nga imong gisaad kanamo, kung dili nimo kini
pagabuhaton. **18** Sa dihang makaabot kami ngadto sa yuta,
kinahanglan nga ihikot nimo kining pula nga pisi sa bintana
diin imo kaming gipanaog, ug magtigom kamo ngadto sa
balay ang imong amahan ug inahan, ang imong mga igsoon
nga lalaki ug ang tanan nga sakop sa panimalay sa imong
amahan. **19** Si bisan kinsa nga mogawas sa mga pultahan sa
inyong balay ngadto sa kadalanan, ang ilang dugo maana
sa ilang kaugalingon nga mga ulo ug dili kami sad-an. Apan

kung modapat ang kamot ni bisan kinsa nga kauban kanimo
diha sa balay, ang iyang dugo maana sa among ulo. **20** Apan
kung ipanulti mo ang among mga buluhaton, magawasnon
kami gikan sa among saad nga imong gipasaad kanamo." **21**
Mitubag si Rahab, "Hinaot nga mahitabo ang inyong gisulti."
Gipalakaw niya sila ug mipahawa sila. Unya gihigot niya ang
pula nga pisi ngadto sa bintana. **22** Mibiya sila ug mitungas
sa kabungtoran ug nagpabilin sila didto sulod sa tulo ka
adlaw hangtod nga mibalik na ang mga naggukod kanila.
Gisusi sa mga naggukod ang tanang bahin sa dalan ug walay
nakaplagan. **23** Miuli ang duha ka lalaki ug milatas ug mibalik
ngadto kang Josue nga anak nga lalaki ni Nun, ug gisuginlan
nila siya mahitungod sa tanan nga mga nahitabo kanila. **24**
Ug miingon sila kang Josue, "Tinuod gayod nga gihatag ni
Yahweh kining yutaa kanato. Ang tanan nga nagpuyo sa yuta
nagakatunaw tungod kanato.

3 Mibangon si Josue sayo sa kabuntagon, ug mipahawa
sila gikan sa Sitim. Miabot sila sa Jordan, siya ug ang
tanan nga katawhan sa Israel, ug nagkampo sila didto sa
wala pa sila molatas. **2** Human sa tulo ka adlaw, miadto ang
mga kadagkoan taliwala sa kampo; **3** gimandoan nila ang
katawhan, "Kung makita ninyo ang sagradong sudlanan sa
kasabotan ni Yahweh nga inyong Dios, ug ang mga pari nga
gikan sa mga Levita nga nagpas-an niini, kinahanglan nga
biyaan ninyo kining dapita ug mosunod niini. **4** Kinahanglan
nga adunay gilay-on taliwala kaninyo nga mokabat ug 2,
000 ka mga kubiko. Ayaw kamo pagpaduol niini, aron nga
makita ninyo kung asa nga dalan moadto, tungod kay wala pa
kamo makaagi niini nga dalan kaniadto." **5** Miingon si Josue
sa katawhan, "Balaana ang inyong mga kaugalingon ugma,
kay maghimo si Yahweh ug kahibulongan diha kaninyo." **6**
Unya miingon si Josue sa mga pari, "Pas-ana ang sagradong
sudlanan sa kasabotan, ug iagi atubangan sa katawhan." Busa
gikuha nila ang sagradong sudlanan sa kasabotan ug miagi
atubangan sa katawhan. **7** Miingon si Yahweh kang Josue,
"Karong adlawa himoon ko ikaw nga bantogan sa mga mata
sa tanang Israelita. Mahibaloan nila ingon nga ako uban kang
Moises kaniadto, maga-uban ako kanimo. **8** Pagamandoan
nimo ang mga pari nga nagpas-an sa sagradong sudlanan
sa kasabotan, 'Kung makaabot kamo sa daplin sa katubigan
sa Jordan, kinahanglan nga magpabilin kamo nga motindog
sa Suba sa Jordan.'" **9** Unya miingon si Josue sa katawhan
sa Israel, "Umari kamo, ug paminawa ang mga pulong ni
Yahweh nga inyong Dios. **10** Pinaagi niini mahibaloan ninyo
nga ang buhi nga Dios anaa taliwala kaninyo ug papahawaon
ninyo ang mga Canaanhon, ang mga Hitihanon, ang mga
Hibihanon, ang mga Perizihanon, ang mga Girgasihanon,
ang mga Amorihanon, ug ang mga Jebusihanon. **11** Tan-
awa! Ang sagradong sudlanan sa kasabotan sa Ginoo sa
tibuok kalibotan mitabok una kaninyo ngadto sa Jordan. **12**
Karon pagpili ug napulo ug duha ka mga lalaki nga gikan sa
tribo sa Israel, usa ka lalaki gikan niini. **13** Sa dihang ang
lapalapa sa mga pari nga nagpas-an sa sagradong sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh, ang Ginoo sa tibuok kalibotan,
matuslob sa katubigan sa Jordan, ang katubigan sa Jordan
matunga, ug bisan pa ang katubigan nga nagdagayday gikan
sa ibabaw mohunong ang pagdagayday ug mapundo kini sa
usa ka dapit." **14** Busa sa dihang andam na ang katawhan
aron sa pagtabok sa Jordan, ang mga pari nga nagpas-an
sa sagradong sudlanan sa kasabotan nag-una sa katawhan.
15 Sa dihang miabot na kadtong nagpas-an sa sagradong
sudlanan sa kasabotan ngadto sa Jordan, ug ang mga tiil
niadtong nagpas-an sa sagradong sudlanan sa kasabotan
nakatuslob na ngadto sa kilid sa suba (karon nag-awas-awas
ang Jordan sa tanang mga bahin sa kilid niini panahon kadto
sa ting-ani), **16** ang katubigan nga nagdagayday gikan sa taas
napundo sa usa ka dapit. Mihunong ang pagdagayday sa tubig
gikan sa halayo nga bahin. Mihunong ang pagdagayday sa
tubig nga gikan sa Adam, ang siyudad nga tapad sa Zaretan,
paubos sa kadagatan sa Negev, ang Dagat nga Asin. Ug ang
katawhan nakatabok duol sa Jerico. **17** Ang mga pari nga
nagpas-an sa sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh
mitindog sa mala nga yuta sa taliwala sa Jordan hangtod nga
ang tanang katawhan sa Israel nakatabok sa mala nga yuta.

4 Sa dihang nakatabok na ang tanang katawhan sa Jordan,
miingon si Yahweh kang Josue, **2** "Pagpili ug napulo ug
duha ka kalalakin-an alang sa imong kaugalingon gikan sa
taliwala sa katawhan, usa ka lalaki gikan sa matag tribo. **3**
Ihatag kini kanila nga mando: 'Dad-a ang napulo ug duha
ka mga bato gikan sa taliwala sa Jordan diin nagtindog ang
mga pari sa mala nga yuta, ug dad-on kini diha kanimo ug
ibutang kini sa dapit diin kamo magpahulay karong gabhiona.'"
4 Unya gitawag ni Josue ang napulo ug duha ka kalalakin-
an nga iyang gipili gikan sa katribohan sa Israel, usa gikan
sa matag tribo. **5** Miingon si Josue kanila, "Adto ngadto sa
taliwala sa Jordan sa atubangan sa sagradong sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh nga inyong Dios. Ang matag usa
kaninyo magpas-an ug bato, sumala sa gidaghanon sa mga
tribo sa katawhan sa Israel. **6** Mao kini ang timaan alang
kaninyo diha sa inyong taliwala sa dihang mangutana ang
inyong mga anak sa umaabot nga mga adlaw, 'Unsa man
ang buot pasabot niining mga batoha alang kaninyo?' **7** Unya
mosulti kamo ngadto kanila, 'Natunga ang katubigan sa Jordan
atubangan sa sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh.
Ang katubigan sa Jordan natunga, sa dihang gitabok na kini
sa Jordan. Busa kining mga batoha mahimong handomanan
ngadto sa katawhan sa Israel hangtod sa kahangtoran.'" **8**
Gituman sa katawhan sa Israel ang gimando ni Josue, unya
mikuha sila ug napulo ug duha ka mga bato gikan sa taliwala
sa Jordan, sama sa giingon ni Yahweh ngadto kang Josue,
nagtapok sila sa samang gidaghanon ingon nga katribohan sa
katawhan sa Israel. Gipas-an nila kini ngadto sa dapit diin sila
nagpahulay sa kagabhion ug gitapok nila kini didto. **9** Unya
gitapok ni Josue ang napulo ug duha ka mga bato sa taliwala
sa Jordan, sa dapit diin nagbarog ang mga tiil sa mga pari
nga nagpas-an sa sagradong sudlanan sa kasabotan. Ug ang
handoman anaa pa didto hangtod niining adlawa. **10** Ang mga
pari nga nagpas-an sa sagradong sudlanan sa kasabotan
nagbarog taliwala sa Jordan hangtod nga nahuman ang tanan
nga gimando ni Yahweh ngadto kang Josue sa pagsulti sa
katawhan, sumala sa tanan nga mga mando ni Moises ngadto
kang Josue. Nagdali ang katawhan ug nitabok sila. **11** Sa
dihang ang tanan nga katawhan nahuman na sa pagtabok,
ang sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh ug ang mga
pari mitabok nga naglantaw ang katawhan. **12** Ang tribo ni
Reuben, ang tribo ni Gad, ug ang katunga sa tribo ni Manases
miagi sa atubangan sa katawhan sa Israel nga han-ay ingon
nga mga sundalo, sama sa giingon ni Moises kanila. **13**
Mokabat ug 40, 000 ka kalalakin-an nga nabansay alang sa
gubat ang milabang sa atubangan ni Yahweh, alang sa gubat
sa kapatagan sa Jerico. **14** Nianang adlawa gihimo ni Yahweh
si Josue nga bantogan sa mga mata sa tanang Israelita.
Gitahod nila siya—ingon nga gitahod nila si Moises—sa tanan
niyang mga adlaw. **15** Unya nakigsulti si Yahweh kang Josue,

16 “Mandoi ang mga pari nga nagpas-an sa sudlanan sa
pagpamatuod nga mopahawa na gikan sa Jordan.” **17** Busa,
gimandoan ni Josue ang mga pari, “Pahawa na gikan sa
Jordan.” **18** Sa dihang ang mga pari nga nagpas-an sa
sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh mipahawa sa
taliwala sa Jordan, ug ang ilang mga tiil mitikang sa mala nga
yuta, unya ang katubigan sa Jordan nabalik sa nahimutangan
niini ug miawas sa matag kilid niini, sama sa nahitabo sa
milabay nga upat ka adlaw. **19** Mipahawa ang katawhan sa
Jordan sa ikanapulo nga adlaw sa unang bulan. Nagpabilin sila
sa Gilgal, ang sidlakan sa Jerico. **20** Ang napulo ug duha ka
mga bato nga ilang gikuha gawas sa Jordan, gitapok ni Josue
sa Gilgal. **21** Miingon siya sa katawhan sa Israel, “Sa dihang
mangutana ang inyong mga kaliwat sa ilang mga amahan sa
moabot nga panahon, 'Unsa man kining mga batoha?' **22**
Sultihi ang inyong mga anak, 'Dinhi mitabok ang mga Israelita
sa mala nga yuta sa Jordan.' **23** Gipamala ni Yahweh nga
inyong Dios ang katubigan sa Jordan alang kaninyo, hangtod
nga makatabok kamo, sama sa gibuhat ni Yahweh nga inyong
Dios sa Dagat nga Kabugangan, nga iyang gipamala alang
kanato hangtod nga kita nakalatas, **24** aron nga masayod ang
tanan nga katawhan sa kalibotan nga ang kamot ni Yahweh
gamhanan, ug tungod niana inyong pasidunggan si Yahweh
nga inyong Dios hangtod sa kahangtoran.”

5 Sa dihang nadungog sa tanang mga hari sa mga
Amorihanon nga atua sa kasadpang bahin sa Jordan, ug
sa tanang mga hari sa mga Canaanhon, nga atua duol sa
baybayon sa Dakong Dagat, nga gipahubas ni Yahweh ang
katubigan sa Jordan hangtod nga nakatabok ang katawhan
sa Israel, nangatunaw ang ilang mga kasingkasing, ug wala
nay espiritu sa kaisog diha kanila tungod sa mga tawo sa
Israel. **2** Nianang panahona miingon si Yahweh kang Josue,
“Paghimo ug santik nga mga kutsilyo ug sa makausa pa tulia
ang tanang mga lalaki sa Israel.” **3** Unya naghimo si Josue sa
iyang kaugalingon ug santik nga mga kutsilyo ug gituli niya
ang tanang mga lalaki sa Israel didto sa Gibeat Haaralot.
4 Ug mao kini ang hinungdan nga gituli sila ni Josue: ang
tanang mga lalaki nga nanggula gikan sa Ehipto, lakip na
ang tanang manggugubat nga kalalakin-an, nangamatay sa
dalan didto sa kamingawan, human sila nakagula gikan sa
Ehipto. **5** Bisan tuod ang tanang kalalakin-an nga nanggula sa
Ehipto nangatuli na, sa gihapon, wala pay natuli nga bata nga
mga lalaki nga natawo didto sa kamingawan sa ilang dalan
paggawas sa Ehipto. **6** Kay ang mga tawo sa Israel nanglakaw
man sulod sa 40 ka tuig sa kamingawan hangtod nga ang
tanang katawhan, nga mao, ang tanang kalalakin-an nga
manggugubat nga nanggula sa Ehipto, nangamatay, tungod
kay wala man sila mituman sa tingog ni Yahweh. Nanumpa si
Yahweh kanila nga dili niya sila tugotan nga makakita sa yuta
nga iyang gisaad sa ilang mga katigulangan nga iyang ihatag
kanato, ang yuta nga nagadagayday ang gatas ug dugos. **7**
Ang ilang mga anak nga giamuma ni Yahweh puli kanila mao
ang gituli ni Josue, tungod kay wala man sila natuli didto sa
dalan. **8** Sa dihang natuli na silang tanan, nagpabilin sila didto
sa ilang gipuy-an nga kampo hangtod nangaayo sila. **9** Ug
miingon si Yahweh kang Josue, “Niining adlawa gikuha ko na
ang pagpakaulaw sa Ehipto diha kaninyo.” Busa, ang ngalan
niana nga dapit gitawag ug Gilgal hangtod niining adlawa. **10**
Ang mga tawo sa Israel nagkampo didto sa Gilgal. Nagsaulog
sila sa Pagsaylo sa ikanapulo ug upat nga adlaw sa bulan, sa
kagabhion, didto sa kapatagan sa Jerico. **11** Ug sa adlaw
human ang Pagsaylo, niana gayod nga adlaw, nangaon sila
sa pipila sa abot sa yuta, tinapay nga walay igpapatubo, ug
sinanlag nga trigo. **12** Sa adlaw human sila nangaon sa abot
sa yuta mihunong ang mana. Wala na gayoy mana alang sa
katawhan sa Israel, apan nangaon sila sa abot sa yuta sa
Canaan niana nga tuig. **13** Sa dihang atua si Josue duol sa
Jerico, giyahat niya ang iyang mga mata ug mitan-aw, ug tan-
awa, adunay tawo nga nagtindog diha sa iyang atubangan;
gihulbot niya ang iyang espada ug anaa kini sa iyang kamot.
Miadto si Josue kaniya ug miingon, “Dapig ka ba kanamo o
sa among mga kaaway?” **14** Miingon siya, “Wala niana. Kay
ako ang pangulo sa kasundalohan ni Yahweh. Karon mianhi
ako.” Unya mihapa si Josue sa yuta aron sa pagsimba ug
miingon kaniya, “Unsa man ang isulti sa akong agalon sa
iyang alagad?” **15** Ang pangulo sa kasundalohan ni Yahweh
miingon kang Josue, “Huboa ang imong sandalyas gikan sa
imong mga tiil, tungod kay ang dapit nga imong gitindogan
balaan.” Ug gibuhat kini ni Josue.

6 Karon gisirad-an na ang tanang mga pultahan sa Jerico
tungod sa kasundalohan sa Israel. Wala nay nakagawas
ug wala nay nakasulod. **2** Miingon si Yahweh kang Josue,
“Tan-awa, gitugyan na nako ang Jerico sa imong kamot,
ang hari niini, ug ang mga hanas nga kasundalohan niini.
3 Kinahanglan nga manglakaw kamo libot sa siyudad, ang
tanang mga lalaki nga manggugubat magalibot ug kausa sa
siyudad. Kinahanglan buhaton ninyo kini sulod sa unom ka
adlaw. **4** Kinahanglan nga ang pito ka pari magdala ug pito
ka budyong nga mga sungay sa laking karnero nga mag-
una sa sagradong sudlanan sa kasabotan. Sa ikapito nga
adlaw, kinahanglan nga manglakaw kamo libot sa siyudad
sa makapito ka higayon, ug kinahanglan nga patingogon sa
makusog sa mga pari ang mga budyong. **5** Unya kinahanglan
nga patingogon nila ug maayo ang sungay sa laking karnero,
ug sa dihang madungog ninyo ang tingog sa budyong ang
tanang katawhan kinahanglan mosinggit uban sa makusog
nga panagsinggit, ug ang paril sa siyudad malumpag gayod.
Kinahanglan nga mosulong ang kasundalohan, ang matag
usa moabante sa unahan.” **6** Unya gitawag ni Josue nga
anak ni Nun, ang mga pari ug giingnan sila, “Alsaha ang
sagradong sudlanan sa kasabotan, ug tugoti ang pito ka pari
nga magdala ug pito ka budyong nga mga sungay sa laking
karnero sa atubangan sa sagradong sudlanan sa kasabotan ni
Yahweh.” **7** Ug miingon siya sa katawhan, “Padayon kamo ug
lakaw libot sa siyudad, ug paunaha sa sagradong sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh ang mga lalaki nga sangkap sa
hinagiban.” **8** Sama sa giingon ni Josue sa katawhan, ang pito
ka pari nagdala ug pito ka budyong nga mga sungay sa laking
karnero sa atubangan ni Yahweh. Samtang mipadayon sila,
gipatingog nila sa makusog ang mga budyong. Ang sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh misunod kanila. **9** Naglakaw ug una
sa mga pari ang mga lalaki nga sangkap sa hinagiban, ug
gipatingog nila sa makusog ang ilang mga budyong, apan
ang tigbantay sa likod nagsunod sa sagradong sudlanan sa
kasabotan, ug nagpadayon ang mga pari sa pagpatingog
sa ilang mga budyong. **10** Apan gimandoan ni Josue ang
mga tawo, nga nag-ingon, “Ayaw pagsinggit. Kinahanglan
nga walay tingog nga mogawas sa inyong baba hangtod sa
adlaw nga mosulti ako kaninyo sa pagsinggit. Unya diha pa
lamang kamo mosinggit.” **11** Busa gipalibot niya ug kausa
ang sagradong sudlanan sa kasabotan sa siyudad nianang
adlawa. Unya misulod sila sa ilang kampo, ug nagpabilin sila
didto sa kampo sa pagkagabii. **12** Unya mibangon si Josue sa

sayo sa kabuntagon, ug gialsa sa mga pari ang sagradong
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh. **13** Ang pito ka mga pari
nga nagdala sa pito ka budyong nga mga sungay sa laking
karnero sa atubangan sa sagradong sudlanan sa kasabotan,
ug nagpadayon sa paglakaw, gipatingog nila sa makusog ang
mga budyong. Ang kasundalohan nga sangkap sa hinagiban
naglakaw diha sa ilang atubangan. Apan sa dihang naglakaw
sunod sa sagradong sudlanan sa kasabotan ang tigbantay sa
likod, unya nagpadayon sila sa pagpatingog sa mga budyong.
14 Nanglakaw sila libot sa siyudad sa makausa sa ikaduha
nga adlaw ug mibalik ngadto sa kampo. Gibuhat nila kini sulod
sa unom ka adlaw. **15** Mao kadto ang ikapito nga adlaw nga
mibangon sila ug sayo sa banagbanag, ug nanglakaw sila libot
sa siyudad sa sama gihapon nga pamaagi, niining higayona
sa makapito ka higayon. Mao kini nga adlaw nga nanglakaw
sila libot sa siyudad sa makapito ka higayon. **16** Ikapito kadto
nga adlaw sa dihang gipatingog sa makusog sa mga pari
ang mga budyong, nga gimandoan ni Josue ang katawhan,
"Singgit! Kay gihatag na ni Yahweh kaninyo ang siyudad. **17**
Ang siyudad ug ang tanang anaa niini gigahin kang Yahweh
aron laglagon. Si Rahab lamang ang babaye nga nagabaligya
ug dungog ang mabuhi—siya ug ang tanan nga kauban niya
sa iyang panimalay— tungod kay gitagoan man niya ang mga
lalaki nga atong gipadala. **18** Apan alang kaninyo, pagbantay
mahitungod sa pagkuha sa gilain nga mga butang alang
sa paglaglag, aron nga human ninyo kini mabutangan ug
timailhan alang sa paglaglag, dili na dayon kamo mokuha
ug bisan unsa niini. Kung buhaton ninyo kini, himoon ninyo
ang kampo sa Israel nga kinahanglan laglagon ug magdala
kamo ug kasamok niini. **19** Ang tanang plata, bulawan, ug ang
mga butang nga hinimo sa tumbaga ug puthaw nga gilain
alang kang Yahweh. Kinahanglan nga moadto kini ngadto
sa tipiganan sa bahandi ni Yahweh." **20** Busa naninggit ang
mga tawo, ug nagpatingog sila sa mga budyong. Nahitabo
kadto nga sa dihang nadungog sa mga tawo ang tingog sa
budyong, naninggit sila uban sa makusog nga tingog, ug
nalumpag nga nahapla ang paril busa nanungas ang mga tawo
ngadto sa siyudad, ang matag usa nagdiritso sa unahan. Ug
giilog nila ang siyudad. **21** Gipukan gayod nila sa hingpit ang
tanang anaa sa siyudad pinaagi sa sulab sa espada—lalaki ug
babaye, batan-on ug tigulang, torong baka, karnero ug mga
asno. **22** Unya giingnan ni Josue ang duha ka lalaki nga naniid
sa yuta, "Adto ngadto sa balay sa babaye nga nagbaligya
sa iyang dungog. Pagawsa ang babaye ug ang tanan nga
uban kaniya, sumala sa inyong gipanumpa kaniya." **23** Busa
ang batan-on nga mga lalaki nga naniid misulod ug gidala si
Rahab pagawas. Gipagawas usab nila ang iyang amahan,
inahan, mga igsoon nga lalaki, ug ang tanang kaparyentihan
nga uban niya. Gidala nila sila ngadto sa dapit sa gawas sa
kampo sa Israel. **24** Ug gisunog nila ang siyudad ug ang tanan
nga anaa niini. Ang plata lamang, bulawan, ug mga sudlanan
nga tumbaga ug puthaw ang gibutang sa tipiganan sa bahandi
sa balay ni Yahweh. **25** Apan gitugotan ni Josue si Rahab
ang babaye nga nagbaligya ug dungog, ang panimalay sa
iyang amahan, ug ang tanan nga uban kaniya nga mabuhi.
Nagpuyo siya sa Israel hangtod niining adlawa tungod kay
gitagoan man niya ang mga lalaki nga gipadala ni Josue aron
sa pagpaniid sa Jerico. **26** Unya gimandoan sila ni Josue
niadtong panahona uban sa pagpanumpa, ug miingon siya,
"Matinunglo sa atubangan ni Yahweh ang tawo nga motukod
pag-usab niini nga siyudad sa Jerico. Ang kinabuhi sa iyang
kamagulangan nga anak nga lalaki mao ang bayad, kung
ipahiluna niya ang patukoranan, ug ang kinabuhi sa iyang
kamanghoran nga anak nga lalaki mao ang bayad, kung
tukoron niya ang mga ganghaan niini." **27** Busa nagauban si
Yahweh kang Josue, ug ang iyang kabantogan mikaylap sa
tibuok yuta.

7 Apan ang katawhan sa Israel wala nagmatinumanon bahin
sa mga butang nga gilain aron laglagon. Si Acan nga anak
nga lalaki ni Carmi nga anak nga lalaki ni Zabdi nga anak nga
lalaki ni Zera, gikan sa tribo ni Juda, mikuha sa mga butang
nga gilain aron laglagon, ug misilaob ang kasuko ni Yahweh
batok sa katawhan sa Israel. **2** Nagpadala si Josue ug mga
lalaki gikan sa Jerico ngadto sa Ai, nga duol sa Bet Aven, sa
sidlakan nga bahin sa Betel. Miingon siya kanila, "Panungas
kamo ug panid-i ang yuta." Busa nanungas ang mga lalaki
ug naniid sa Ai. **3** Sa dihang nakabalik na sila kang Josue,
miingon sila kaniya, "Ayaw ipadala ang tanang katawhan
ngadto sa Ai. Pagpadala lamang ug duha o tulo ka libo ka mga
kalalakin-an nga manungas ug mosulong sa Ai. Ayaw hagoa
ang tanang tawo sa pagpakiggubat, kay diyutay lamang sila."
4 Busa mikabat lamang ug 3, 000 ka mga kalalakin-an ang
mitungas gikan sa kasundalohan, apan nanagan kini gikan sa
mga kalalakin-an sa Ai. **5** Mikabat ug 36 ka mga kalalakin-
an ang napatay sa mga kalalakin-an sa Ai samtang gigukod
nila sila gikan sa ganghaan sa siyudad hangtod sa kabatoan,
ug gipatay nila sila samtang milugsong sila sa bungtod. Ug
nangahadlok ang mga kasingkasing sa mga tawo ug nawad-an
sila sa kaisog. **6** Unya gigisi ni Josue ang iyang mga bisti. Siya
ug ang mga kadagkoan sa Israel nagbutang ug abog sa ilang
mga ulo ug mihapa sa yuta atubangan sa sagradong sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh, ug nagpabilin didto hangtod sa gabii.
7 Unya miingon si Josue, "Oh, Yahweh nga Ginoo, nganong
gipadala man nimo kining mga tawhana tabok sa Jordan?
Aron itugyan lang ba kami sa mga kamot sa mga Amorihanon
aron malaglag kami? Kung nakahimo lamang unta kami ug
lahi nga paghukom ug nagpabilin nalang kami sa pikas bahin
sa Jordan! **8** Ginoo, unsa man ang akong ikaingon, human
mitalikod ang Israel sa atubangan sa ilang mga kaaway? **9**
Kay ang mga Canaanhon ug ang tanang namuyo sa yuta
makadungog niini. Palibotan nila kami ug himoon ang mga
tawo sa kalibotan nga mahikalimot sa among ngalan. Ug
unsa man ang imong buhaton alang sa imong bantogan nga
ngalan?" **10** Miingon si Yahweh kang Josue, "Tindog! Nganong
naghapa kaman diha? **11** Nakasala ang Israel. Gilapas nila
ang akong kasabotan nga akong gimando kanila. Gikawat nila
ang pipila sa mga butang nga gilain. Gikawat nila ug unya
gitago usab ang ilang sala pinaagi sa pagbutang sa mga
gipangkuha nila ngadto sa ilang mga gipanag-iyahan. **12**
Tungod niini, ang mga tawo sa Israel dili na makabarog sa
atubangan sa ilang mga kaaway. Mitalikod sila gikan sa ilang
mga kaaway tungod kay sila mismo gilain aron laglagon. Dili
na gayod ako mouban kaninyo gawas kung daoton ninyo ang
mga butang nga angay nga laglagon, apan anaa pa gihapon
sa inyong taliwala. **13** Tindog! Balaana ang katawhan nganhi
kanako ug ingna sila, 'Balaana ang inyong mga kaugalingon
alang ugmang adlawa. Kay si Yahweh, nga Dios sa Israel
miingon, "Adunay mga butang nga gilain aron laglagon nga
anaa pa gihapon kaninyo, Israel. Dili kamo makabarog batok
sa inyong mga kaaway hangtod nga inyong kuhaon gikan
kaninyo ang tanang butang nga gilain aron laglagon." **14** Sa
pagkabuntag, kinahanglan nga inyong ipaila ang inyong mga
kaugalingon pinaagi sa inyong mga tribo. Ang tribo nga pilion
ni Yahweh moduol sumala sa ilang mga banay. Ang banay nga

pilion ni Yahweh kinahanglan nga moduol sa matag panimalay.
Ang panimalay nga pilion ni Yahweh kinahanglan nga moduol
sa tinagsa. **15** Mahitabo kini nga siya nga gipili ug adunay
mga butang nga gilain aron laglagon, pagasunogon siya, siya
ug ang tanan nga anaa kaniya, tungod kay gilapas man niya
ang kasabotan ni Yahweh ug tungod kay nakahimo man siya
ug makauulaw nga butang sa Israel.'" **16** Busa, mibangon si
Josue sa sayo sa kabuntagon ug gidala paduol ang Israel,
tribo sa tribo, ug ang tribo ni Juda ang napili. **17** Gipaduol
ni Josue ang mga banay sa Juda, ug ang mga banay sa
mga Zerahanon ang napili. Gipaduol niya ang banay sa mga
Zerahanon tawo sa tawo, ug si Zabdi ang napili. **18** Gipaduol
niya ang panimalay ni Zabdi, tawo sa tawo, ug si Acan nga
anak nga lalaki ni Carmi, nga anak nga lalaki ni Zabdi, nga
anak nga lalaki ni Zera, gikan sa tribo ni Juda, ang napili. **19**
Unya miingon si Josue kang Acan, "Akong anak, isulti ang
kamatuoran sa atubangan ni Yahweh, ang Dios sa Israel, ug
isugid ang imong sala kaniya. Palihog sultihi ako kung unsa
ang imong nabuhat. Ayaw kini ililong kanako. **20** Mitubag si
Acan kang Josue, "Sa pagkatinuod, nakasala ako batok kang
Yahweh, ang Dios sa Israel. Mao kini ang akong nabuhat: **21**
Sa dihang nakita ko taliwala sa inilog nga mga butang ang
maanindot nga kupo nga gikan sa Babilonia, 200 ka shekels
sa plata, ug usa ka bareta nga bulawan nga 50 shekels ang
gibug-aton, nagtinguha ako niini ug gikuha ko kini. Natago kini
sa yuta sa tungatunga sa akong tolda, ug ang plata anaa sa
ilalom niini." **22** Misugo ug mga mensahero si Josue, nga
midagan ngadto sa tolda ug atua didto ang mga butang. Sa
dihang mitan-aw sila, nakaplagan nila kini nga nakatago sa
iyang kaugalingon nga tolda, ug ang plata anaa sa ilalom niini.
23 Gikuha nila ang mga butang gikan sa taliwala sa tolda ug
gidala kini ngadto kang Josue ug sa tanang katawhan sa
Israel. Giyabo nila kini sa atubangan ni Yahweh. **24** Unya si
Josue, ug ang tibuok Israel nga uban kaniya, nagkuha kang
Acan nga anak ni Zera, ug ang plata, ang kupo, ang bareta sa
bulawan, ang iyang anak nga mga lalaki ug mga babaye, ang
iyang mga torong baka, ang iyang mga asno, ang iyang mga
karnero, ang iyang tolda, ug ang tanan nga anaa kaniya, ug
gidala nila kini ngadto sa walog sa Acor. **25** Unya miingon si
Josue, "Nganong gisamok mo man kami? Pagasamokon ka
ni Yahweh karong adlawa." Gibato siya sa tibuok Israel. Ug
gisunog nila silang tanan, ug gibato nila sila. **26** Gitabonan
nila siya ug daghang gipatongpatong nga mga bato nga ania
gihapon hangtod karong adlawa. Giwala na ni Yahweh ang
iyang nagdilaab nga kasuko. Busa ginganlan ang maong dapit
ug walog sa Acor hangtod karong adlawa.

8 Miingon si Yahweh kang Josue, "Ayaw kahadlok ug ayaw
kaluya. Dad-a uban kanimo ang tanang katawhan nga
mangugubat. Tungas ngadto sa Ai. Tan-awa, gihatag ko na sa
imong kamot ang hari sa Ai, ang iyang katawhan, ang iyang
siyudad, ug ang iyang yuta. **2** Buhaton mo ngadto sa Ai ug
sa iyang hari ingon sa imong gibuhat sa Jerico ug sa iyang
hari, gawas lamang kung kuhaon ninyo ang mga inilog nga
mga butang ug ang mga baka alang sa inyong kaugalingon.
Banhigi ang luyo sa siyudad." **3** Busa mibangon si Josue
ug gidala ang tanang mga kalalakin-an nga manggugubat
tungas sa Ai. Unya mipili si Josue ug 30, 000 ka kalalakin-
an—kusgan, maisog nga kalalakin-an—ug gipalakaw sila
sa kagabhion. **4** Gimandoan niya sila, "Tan-awa, mohupo
kamo sa banhiganan batok sa siyudad, sa likod niini. Ayaw
kaayo pagpalayo gikan sa siyudad, apan pagmainandamon
kamong tanan. **5** Ako ug ang tanang kalalakin-an nga uban
kanako magpaduol sa siyudad. Ug sa dihang manggula sila
aron pagsulong kanamo, managan kami palayo gikan kanila
sama kaniadto. **6** Gukdon nila kami hangtod nga madala
namo sila palayo sa siyudad. Moingon sila, 'Nanagan sila
gikan kanato sama sa ilang gibuhat sa unang higayon.' Busa
managan kami gikan kanila **7** Unya manggula kamo gikan sa
inyong dapit nga gitagoan, ug ilogon ninyo ang siyudad. Si
Yahweh nga inyong Dios ang mohatag niini sa inyong kamot.
8 Sa dihang mailog na ninyo ang siyudad, sunogon ninyo
kini. Buhaton ninyo kini sa dihang tumanon ninyo ang mando
nga gihatag sa pulong ni Yahweh. Tan-awa, gimandoan ko
kamo." **9** Gipalakaw sila ni Josue, ug miadto sila sa dapit nga
banhiganan, ug mitago sila taliwala sa Betel ug sa Ai didto
sa kasadpang bahin sa Ai. Apan natulog si Josue nianang
gabhiona uban sa katawhan. **10** Busa sayo sa kabuntagon
mibangon si Josue ug giandam ang iyang kasundalohan, si
Josue ug ang mga kadagkoan sa Israel, ug gisulong nila ang
katawhan sa Ai. **11** Nanungas ang tanang manggugubat nga
uban kaniya ug mipaduol sa siyudad. Mipaduol sila sa siyudad
ug nagkampo sa amihanan nga bahin sa Ai. Karon adunay
walog taliwala kanila ug sa Ai. **12** Gidala niya ang kalalakin-an
nga mikabat ug 5000 ug giandam sila sa pagbanhig ngadto sa
kasadpan nga bahin sa siyudad taliwala sa Betel ug Ai. **13**
Gipahiluna nila ang tanang kasundalohan, ang kadaghanan sa
kasundalohan atua sa amihanan nga bahin sa siyudad, ug ang
tigbantay sa likod atua sa kasadpan nga bahin sa siyudad.
Nagpahulay si Josue nianang gabhiona didto sa walog. **14**
Nahitabo kini sa pagkakita sa hari sa Ai niini, siya ug ang
iyang kasundalohan misayo pagbangon ug nagdalidali aron
sa pagsulong sa Israel sa dapit nga nag-atubang ngadto sa
walog sa Suba sa Jordan. Wala siya masayod nga ang banhig
naghulat aron sa pagsulong gikan sa likod sa siyudad. **15**
Gitugotan ni Josue ug sa tibuok Israel nga mabuntog ang ilang
kaugalingon sa ilang atubangan, ug mikalagiw sila ngadto
sa kamingawan. **16** Gipatawag ang tanang katawhan nga
atua sa siyudad aron sa paggukod kanila, ug misunod sila
kang Josue ug nagpahilayo na sila sa siyudad. **17** Walay
bisan usa ka lalaki nga nahibilin sa Ai ug sa Betel nga wala
migukod sa Israel. Gitalikdad nila ang siyudad ug gibiyaan
kini nga abli samtang migukod sila sa Israel. **18** Miingon si
Yahweh kang Josue, "Itumong ang imong bangkaw nga anaa
sa imong kamot ngadto sa Ai, kay akong ihatag ang Ai diha sa
imong kamot." Gipataas niya ang bangkaw nga anaa sa iyang
kamot ngadto sa siyudad. **19** Ang kasundalohan nga nanago
sa banhiganan nanggula dayon sa ilang dapit samtang giisa
niya ang iyang kamot. Nanagan sila ug misulod sa siyudad ug
giilog kini. Gisunog dayon nila ang siyudad. **20** Ang kalalakin-
an sa Ai mibalik ug milingi. Nakita nila ang aso nga naggikan
sa siyudad nga miutbo ngadto sa kawanangan, ug dili na sila
maka-ikyas niini nga dalan o niana. Kay ang kasundalohan
sa Israelita nga mikalagiw ngadto sa kamingawan mibalik
karon aron sa pag-atubang niadtong migukod kanila. **21** Sa
dihang nakita ni Josue ug sa tibuok Israel ang banhig nga
miilog sa siyudad uban sa miutbo nga aso, mibalik sila ug
gipangpatay nila ang kalalakin-an sa Ai. **22** Ug ang ubang
kasundalohan sa Israel, kadtong misulod didto sa siyudad,
migula aron sa pagsulong kanila. Busa ang kalalakin-an sa Ai
nadakpan taliwala sa kasundalohan sa Israel, ang pipila dinhi
nga bahin ug ang pipila didto sa pikas bahin. Gisulong sa
Israel ang kalalakin-an sa Ai; walay usa kanila nga naluwas o
nakaikyas. **23** Gibilin nila ang hari sa Ai, nga gidakop nila
nga buhi, ug gidala nila siya ngadto kang Josue. **24** Nahitabo

kini sa dihang nahuman na ug patay sa Israel ang tanang
nagpuyo sa Ai didto sa uma nga duol sa kamingawan diin sila
gigukod, ug sa dihang silang tanan, hangtod sa kinaulahian,
nangahagba pinaagi sa sulab sa espada, ang tibuok Israel
mibalik sa Ai. Gisulong nila kini pinaagi sa sulab sa espada.
25 Ang tanan nga nahagba nianang adlawa, lalaki ug babaye,
mga 12, 000, ang tanang katawhan sa Ai. **26** Wala gipaubos ni
Josue ang iyang kamot nga diin iyang giisa samtang naggunit
sa iyang bangkaw, hangtod nga nahingpit niya ug laglag ang
tanang katawhan sa Ai. **27** Gikuha lamang sa Israel ang binuhi
nga mga mananap ug ang inilog nga mga butang nga gikan
sa siyudad alang sa ilang kaugalingon, sama sa gimando
ni Yahweh kang Josue. **28** Gisunog ni Josue ang Ai ug
gihimo kining tinapok sa pagkalaglag hangtod sa kahangtoran.
Biniyaan kini nga dapit hangtod niining adlawa. **29** Gibitay niya
ang Hari sa Ai didto sa kahoy hangtod sa pagkakilomkilom.
Sa pagsalop sa adlaw, nagmando si Josue ug gikuha nila
ang lawas sa hari nga gikan sa kahoy ug giitsa kini sa mga
ganghaan sa siyudad. Gitabonan nila didto ug daghang tapok
sa bato ang ibabaw niini. Kana nga tapok sa bato nagpabilin
didto hangtod niining adlawa. **30** Unya nagtukod ug halaran si
Josue alang kang Yahweh, ang Dios sa Israel, didto sa Bukid
sa Ebal, **31** Sumala sa gimando ni Moises nga sulugoon ni
Yahweh ngadto sa katawhan sa Israel, ingon nga nahisulat
kini sa libro sa balaod ni Moises: “Ang halaran gikan sa wala
giputol nga mga bato, nga wala pa gigamitan ug puthaw nga
himan.” Ug naghalad siya sa ibabaw niining mga halad sinunog
ngadto kang Yahweh, ug naghalad sila ug halad sa kalinaw.
32 Ug didto sa presensya sa katawhan sa Israel, misulat siya
sa mga bato ug usa ka kopya sa balaod ni Moises. **33** Ang
tibuok Israel, ang ilang mga kadagkoan, mga opisyales, ug ang
ilang mga maghuhukom mibarog sa matag kilid sa sagradong
sudlanan sa kasabotan sa atubangan sa mga pari ug mga
Levita nga nagdala sa sagradong sudlanan sa kasabotan
ni Yahweh—ang langyaw ingon man usab ang natawo nga
lumad—mibarog ang katunga kanila sa atubangan sa Bukid sa
Geresim ug ang laing katunga mibarog sa atubangan sa Bukid
sa Ebal. Gipanalanginan nila ang katawhan sa Israel, sumala
sa gimando ni Moises nga sulugoon ni Yahweh ngadto kanila
sukad pa sa sinugdanan. **34** Pagkahuman, gibasa ni Josue
ang tanang pulong sa balaod, ang mga panalangin ug ang
mga tunglo, ingon nga nahisulat kini sa libro sa balaod. **35**
Walay usa ka pulong nga gikan sa tanang gimando ni Moises
nga wala nabasa ni Josue sa atubangan sa panagtigom sa
Israel, lakip na ang mga kababayen-an, gagmay nga kabataan,
ug ang mga langyaw nga nagpuyo taliwala kanila.

9 Unya ang tanang mga hari nga nagpuyo layo sa Jordan
didto sa kabungtoran, ug sa mga anaa sa kapatagan
daplin sa baybayon sa Dako nga Dagat atubangan sa
Lebanon—ang mga Hitihanon, Amorihanon, Canaanhon,
Perizihanon, Hebihanon, ug mga Jebusihanon— **2** nagkahiusa
kining tanan ilalom sa usa ka mando, aron nga makiggubat
batok kang Josue ug sa Israel. **3** Sa dihang nadungog sa
mga lumolupyo sa Gibeon ang mahitungod sa gibuhat ni
Josue ngadto sa Jerico ug sa Ai, **4** nakahimo sila ug plano
sa pagpanglimbong. Miadto sila ingon nga mga mensahero.
Nagkuha sila ug mga dunot nga mga sako ug gibutang nila
kini sa ilang mga asno. Nagkuha usab sila ug daan nga
mga sudlanan sa bino nga dunot, nangagisi, ug tinahian
na. **5** Nagsul-ob sila ug mga daan ug tinapakan nga mga
sandalyas, ug nagbisti ug mga daan, ug gisigisi nga mga
sapot. Ang tanang pagkaon nila nga tinapay gahi ug gipang-
agop-op na. **6** Unya miadto sila kang Josue didto sa kampo
sa Gilgal ug miingon kaniya ug sa mga kalalakin-an sa Israel,
“Nagpanaw kami gikan sa halayo kaayo nga nasod, busa
karon paghimo ug kasabotan nganhi kanamo.” **7** Ang mga
kalalakin-an sa Israel miingon sa mga Hebihanon, “Basin
nagpuyo lamang kamo duol kanamo. Unsaon man namo
paghimo ug kasabotan kaninyo?” **8** Miingon sila kang Josue,
“Imo kaming mga sulugoon.” Miingon si Josue kanila, “Kinsa
man kamo? Diin man kamo gikan?” **9** Miingon sila kaniya,
“Mianhi ang imong mga sulugoon dinhi gikan pa sa halayong
dapit, tungod sa ngalan ni Yahweh nga imong Dios. Among
nadunggan ang mahitungod kaniya ug ang mahitungod sa
tanan niyang gihimo sa Ehipto— **10** ug ang tanan niyang
gihimo sa duha ka mga hari sa mga Amorihanon sa pikas
bahin sa Jordan—ngadto kang Sihon nga hari sa Hesbon, ug
ngadto kang Og nga hari sa Basan nga kaniadto anaa sa
Astarot. **11** Ang among mga kadagkoan ug ang tanang mga
lumolupyo sa among nasod miingon kanamo, 'Pagdala kamo
sa inyong mga gikinahanglan nganha sa inyong kamot alang
sa inyong panaw. Panlakaw kamo aron makigkita kanila ug
sultihi sila, “Inyo kaming mga sulugoon. Pakigsabot kanamo.”
12 Mao kini ang among tinapay, init pa kini sa dihang gikuha
namo kini sa among mga panimalay sa adlaw nga miggikan
na kami padulong kaninyo. Apan karon, tan-awa, gahi na kini
ug giagop-op na. **13** Kining mga panit nga sudlanan sa bino,
bag-o pa kini sa dihang amo kining gipuno sa bino, ug karon,
tan-awa nagisi na kini. Ang among mga bisti ug ang among
mga sandalyas nangadunot na gumikan sa layo kaayo nga
panaw.'” **14** Busa gikuha sa mga Israelita ang uban sa ilang
mga dala, apan wala sila mangayo ug giya kang Yahweh.
15 Nakighigala si Josue kanila ug naghimo ug kasabotan tali
kanila, nga dili sila pamatyon. Nakigsaad usab kanila ang mga
pangulo sa katawhan. **16** Tulo ka adlaw human nakigsabot
ang mga Israelita kanila, nasayran nila nga sila ilang mga
silingan, ug nga nagpuyo sila duol kanila. **17** Busa mipanaw
ang katawhan sa Israel ug sa ikatulo nga adlaw miabot sila sa
ilang mga siyudad. Ang ilang mga siyudad mao ang Gibeon,
Chefira, Beerot, ug ang Keriat Jearim. **18** Wala sila sulonga sa
mga katawhan sa Israel tungod kay nakasaad man ang ilang
mga pangulo kanila ngadto sa atubangan ni Yahweh, nga
Dios sa Israel. Nagbagulbol ang tanang mga Israelita ngadto
sa ilang mga pangulo. **19** Apan miingon ang tanang mga
pangulo ngadto sa tanang katawhan, “Nagsaad kami ngadto
kanila pinaagi kang Yahweh, nga Dios sa Israel, busa karon
dili kami makasakit kanila. **20** Mao kini ang atong buhaton
kanila: aron makalikay kita sa kasuko nga moabot kanato
tungod sa saad nga atong gipanaad kanila, tugotan nato sila
nga mabuhi.” **21** Miingon ang mga pangulo ngadto sa ilang
katawhan, “Tugoti sila nga mabuhi.” Busa, nahimong mga
tigbugha ug kahoy ug tigsag-ob ug tubig ang katawhan sa
Gibeon alang sa tanang mga Israelita, sama sa giingon sa
mga pangulo mahitungod kanila. **22** Gitawag sila ni Josue ug
giingnan, “Nganong inyo man kaming gilimbongan sa dihang
miingon kamo, 'Layo kaayo kami gikan kaninyo', nga nagpuyo
man lamang diay kamo duol kanamo? **23** Karon, tungod niini,
tinunglo kamo ug ang pipila kaninyo mahimong ulipon hangtod
sa hangtod, kadtong mga tigbugha ug kahoy ug tigsag-ob ug
tubig alang sa balay sa akong Dios.” **24** Mitubag sila kang
Josue ug miingon, “Tungod kay giingon man nganhi sa imong
mga sulugoon nga si Yahweh nga inyong Dios nagsugo sa
iyang alagad nga si Moises sa paghatag sa tibuok yuta diha
kaninyo ug sa paglaglag sa tanan nga mga nagpuyo niining

yutaa—busa nangahadlok kami pag-ayo alang sa among
mga kinabuhi tungod kaninyo. Maong nabuhat namo kini. **25**
Karon, tan-awa, gigamhan na ninyo kami. Bisan unsa man ang
anaa sa inyong hunahuna nga maayo ug husto nga buhaton
nganhi kanamo, buhata kini." **26** Busa gihimo kini ni Josue
alang kanila: iya silang gitanggal gikan sa pagdumala sa mga
Israelita, ug wala sila pamatya sa mga Israelita. **27** Nianang
adlawa gihimo ni Josue nga mga tigbugha ug kahoy ug tigsag-
ob ug tubig ang katawhan sa Gibeon alang sa mga lumolupyo,
ug alang sa halaran ni Yahweh, hangtod karong adlawa, didto
sa dapit nga gipili ni Yahweh.

10 Karon si Adonizedek, nga hari sa Jerusalem,
nakadungog nga nailog ni Josue ang Ai ug nalaglag
gayod kini sa hingpit, sama sa iyang gibuhat sa Jerico ug sa
hari niini. Ug nakadungog siya kung giunsa pagpakighigala sa
katawhan sa Gibeon ngadto sa Israel ug namuyo uban kanila.
2 Nangahadlok pag-ayo ang katawhan sa Jerusalem tungod
kay ang Gibeon usa man ka dako nga siyudad kaniadto, sama
sa usa sa harianon nga mga siyudad. Mas dako pa kini kay sa
Ai, ug ang tanan nga mga kalalakin-an niini mga kusgan gayod
nga mga manggugubat. **3** Busa nagpadala ug mensahe si
Adonizedek, nga hari sa Jerusalem, ngadto kang Hoham, nga
hari sa Hebron, kang Piram, nga hari sa Jarmut, kang Jafia,
nga hari sa Lakis, ug kang Dabir, nga hari sa Eglon: **4** "Tungas
kamo nganhi kanako ug tabangi ako. Sulongon nato ang
Gibeon kay nakighigala man sila kang Josue ug sa katawhan
sa Israel." **5** Ang lima ka mga hari sa mga Amorihanon; ang
hari sa Jerusalem, sa Hebron, sa Jarmut, sa Lakis, ug ang
hari sa Eglon, nanungas sila uban ang tanan nilang mga
kasundalohan. Gilibotan nila ang Gibeon, ug gisulong nila
kini. **6** Nagpadala ug mensahe ang katawhan sa Gibeon
ngadto kang Josue ug sa mga kasundalohan nga anaa sa
Gilgal. Miingon sila, "Pagdali! Ayaw ninyo kuhaa ang inyong
mga kamot nganhi sa inyong mga sulugoon. Tungas dayon
kamo dinhi kanamo ug luwasa kami. Tabangi kami, kay ang
tanang hari sa mga Amorihanon nga nagpuyo sa kabungtoran
nagkahiusa sa pagsulong kanamo." **7** Mitungas si Josue gikan
sa Gilgal uban ang tanan niyang mga kasundalohan, ug ang
tanang kalalakin-an nga mga manggugubat. **8** Miingon si
Yahweh kang Josue, "Ayaw kahadlok kanila. Gihatag ko na
sila sa imong kamot. Walay ni bisan usa kanila ang makahimo
sa pagpugong sa inyong pagsulong." **9** Miabot dayon si Josue
kanila, nga nagpanaw tibuok gabii gikan sa Gilgal. **10** Unya
gilibog ni Yahweh ang mga kaaway sa Israel—nga nipatay
kanila sa hilabihan nga kamatay didto sa Gibeon, ug gigukod
nila sila patungas sa Bet Horon, ug gipamatay usab nila ang
anaa sa dalan paingon sa Azeka ug Makeda. **11** Samtang
nang-ikyas sila gikan sa Israel, palugsong sa bungtod gikan
sa Bet Horon, nagpaulan ug dagkong mga bato si Yahweh
gikan sa langit paingon sa Azeka, ug nangamatay sila. Mas
daghan pa ang nangamatay tungod sa ulan nga bato kaysa
nangamatay pinaagi sa espada sa mga kalalakin-an sa Israel.
12 Unya nakigsulti si Josue kang Yahweh sa adlaw nga gihatag
ni Yahweh ang kadaogan sa Israel batok sa mga Amorihanon.
Mao kini ang gisulti ni Josue ngadto kang Yahweh atubangan
sa Israel, "Adlaw, ayaw ug salop sa Gibeon, ug ikaw bulan, sa
walog sa Ajalon." **13** Mipundo ang adlaw, ug miundang ang
paglihok sa bulan hangtod nga nakapanimalos na ang nasod
sa ilang mga kaaway. Wala ba kini nahisulat Sa Libro ni Jasar?
Ang adlaw nagpundo sa tungatunga sa kawanangan; wala kini
misalop tibuok adlaw. **14** Wala na gayoy sama niining adlawa
kaniadto o human niini, sa dihang gituman ni Yahweh ang
tingog sa usa ka tawo. Kay si Yahweh man ang nakiggubat
alang sa Israel. **15** Mibalik si Josue ug ang tibuok Israel ngadto
sa kampo sa Gilgal. **16** Karon nakaikyas ug mitago ang lima
ka mga hari ngadto sa langob sa Makeda. **17** Gisulti kini kang
Josue, "Nakit-an na sila! —ang lima ka mga hari nga mitago sa
langob sa Makeda!" **18** Miingon si Josue, "Paligiri ug dagkong
mga bato ang baba sa langob ug pagbutang ug mga sundalo
aron mobantay kanila. **19** Ayaw kamo pagpundo dinhi. Gukda
ang inyong mga kaaway ug sulonga sila gikan sa likod. Ayaw
sila tugoti nga makasulod sa ilang mga siyudad, tungod kay
gihatag naman sila ni Yahweh sa inyong kamot." **20** Daghan
na kaayo ug napatay si Josue ug ang mga anak nga lalaki sa
Israel, hangtod nga hapit na sila malaglag sa hingpit; diyutay
lang sa mga nakaikyas ang nakaabot sa ilang mga siyudad.
21 Unya namalik nga malinawon ang tibuok kasundalohan
ngadto kang Josue nga anaa sa kampo sa Makeda. Ug wala
gayoy misulay sa pagsulti ug pulong batok sa katawhan sa
Israel. **22** Unya miingon si Josue, "Ablihi ang baba sa langob
ug gikan sa langob dad-a kanako kining lima ka mga hari." **23**
Gihimo nila ang iyang giingon. Gidala nila kaniya ang lima
ka mga hari gikan sa langob—ang hari sa Jerusalem, ang
hari sa Hebron, ang hari sa Jarmut, ang hari sa Lakis, ug ang
hari sa Eglon. **24** Ug sa dihang gidala na nila ang mga hari
ngadto kang Josue, gisugo niya ang matag lalaki sa Israel,
ug miingon siya sa mga pangulo sa mga kasundalohan nga
miuban kaniya sa pagpakiggubat, "tumbi ang ilang mga liog."
Busa miduol sila ug gitumban nila ang ilang mga liog. **25**
Unya miingon siya kanila, "Ayaw kamo kahadlok ug ayaw
kamo kaluya. Pagmaisogon ug pagmadasigon. Mao kini ang
buhaton ni Yahweh sa tanan ninyong mga kaaway nga inyong
pakigbatokan." **26** Unya gisulong ug gipatay ni Josue ang mga
hari. Gibitay niya sila sa lima ka mga kahoy. Nagbitay sila sa
mga kahoy hangtod sa gabii. **27** Sa dihang misalop na ang
adlaw, naghatag ug mga mando si Josue ug ila kining ginaog
gikan sa mga kahoy ug gilabay kini sa langob diin sila mitago.
Gitakloban nila ug dagko nga mga bato ang baba sa langob.
Nagpabilin gihapon didto kadto nga mga bato hangtod karon.
28 Niini nga paagi, gisakop ni Josue ang Makeda niadtong
adlawa ug gipamatay ang tanan nga atua didto pinaagi sa
espada, lakip na ang hari niini. Gilaglag niya sila sa hingpit
uban ang tanang mga buhing binuhat nga atua didto. Wala
gayod siyay gibilin nga mga buhi. Gibuhat niya sa hari sa
Makeda ang gibuhat niya sa hari sa Jerico. **29** Milatas si
Josue ug ang tibuok Israel gikan sa Makeda hangtod sa Libna.
Nakig-away siya batok sa Libna. **30** Gihatag usab kini ni
Yahweh sa kamot sa Israel—uban sa ilang hari. Gipatay ni
Josue ang matag buhing binuhat pinaagi sa espada. Wala siya
magbilin ug bisan unsa nga buhi. Gibuhat niya sa hari ang
gibuhat niya ngadto sa hari sa Jerico. **31** Unya milabay si
Josue ug ang tibuok Israel gikan sa Libna paingon sa Lakis.
Nagkampo sila didto ug nagkiggubat batok niini. **32** Gihatag ni
Yahweh ang Lakis ngadto sa kamot sa Israel. Nasakop kini
ni Josue sa ikaduha nga adlaw. Gipamatay niya pinaagi sa
espada ang tanang buhing binuhat nga anaa niini, sama sa
iyang gibuhat ngadto sa Libna. **33** Unya miabot ang hari sa
Gezer nga si Horam, aron tabangan ang Lakis. Gipatay siya ni
Josue ug ang iyang kasundalohan hangtod nga wala na gayoy
bisan usa kanila ang nahibilin nga buhi. **34** Unya milatas si
Josue ug ang tibuok Israel gikan sa Lakis hangtod sa Eglon.
Nagkampo sila didto ug nagkiggubat batok niini, **35** ug nailog
nila kini niana usab nga adlaw. Gitigbas nila kini pinaagi sa
espada ug hingpit gayod ang pagkalaglag sa tanan nga anaa

niini, sama sa gibuhat ni Josue ngadto sa Lakis. **36** Unya
milatas si Josue ug ang tibuok Israel gikan sa Eglon hangtod
sa Hebron. Nakiggubat sila batok kanila. **37** Giilog nila kini ug
gitigbas pinaagi sa espada ang tanan nga anaa niini, lakip na
ang hari ug ang kasikbit nga mga baryo niini. Gilaglag gayod
nila sa hingpit ang tanang buhing binuhat nga anaa niini, wala
gayod silay gibilin nga buhi, sama sa gibuhat ni Josue ngadto
sa Eglon. Gilaglag niya kini sa hingpit, lakip na ang tanan nga
mga buhing binuhat nga anaa niini. **38** Unya mibalik si Josue,
uban ang tanang kasundalohan sa Israel, ug milabay sila sa
Debir ug nakiggubat batok niini. **39** Gisakop niya kini lakip na
ang hari niini, ug ang tanang kasikbit nga mga baryo niini.
Gitigbas nila sila pinaagi sa espada ug hingpit nga gilaglag ang
tanang buhing binuhat nga anaa niini. Wala gayoy gibilin nga
buhi si Josue, sama sa iyang gibuhat ngadto sa Hebron ug sa
hari niini, ug sama sa iyang gibuhat sa Libna ug sa hari niini.
40 Gipildi ni Josue ang tibuok yuta, ang anaa sa kabungtoran,
ang Negeb, ang anaa sa kapatagan, ug ang anaa sa tiilan
sa mga bungtod. Sa tanan nga mga hari wala gayod siyay
gibilin nga buhi. Gilaglag gayod niya sa hingpit ang matag
buhing butang, sama sa gimando ni Yahweh, nga Dios sa
Israel. **41** Gitigbas sila ni Josue pinaagi sa espada gikan sa
Kades Barnea ngadto sa Gaza, ug ang tibuok nasod sa Gosen
ngadto sa Gibeon. **42** Nasakop ni Josue kining tanan nga mga
hari ug ang ilang yuta sa usa lamang ka higayon tungod kay si
Yahweh, nga Dios sa Israel, maoy nakigbatok alang sa Israel.
43 Unya mipauli si Josue, uban ang tibuok Israel ngadto sa
kampo sa Gilgal.

11 Sa dihang nadungog kini ni Jabin, nga hari sa Asor,
nagpadala siya ug mensahe ngadto kang Jobab, nga
hari sa Madon, ngadto sa hari sa Simron, ug ngadto sa hari sa
Acsaf. **2** Nagpadala usab siya ug mensahe ngadto sa mga
hari nga anaa sa mga kabungtoran nga anaa sa amihanan,
ngadto sa walog sa Suba sa Jordan sa habagatang bahin sa
Cinerot, ngadto sa mga kapatagan, ug sa mga kabungtoran
sa Dor nga anaa sa kasadpan. **3** Nagpadala usab siya ug
mensahe ngadto sa mga Canaanhon nga anaa sa sidlakan ug
kasadpan, sa mga Amorihanon, sa mga Hitihanon, sa mga
Perisihanon, sa mga Jebusihanon nga anaa sa kabungtoran,
ug sa mga Hebihanon sa Bukid sa Hermon sa yuta sa Mispa. **4**
Nagkatigom ang tanan nilang mga kasundalohan uban kanila,
daghan kaayo nga mga kasundalohan, sama sa gidaghanon
sa balas sa baybayon. Daghan kaayo sila ug mga kabayo ug
mga karwahe. **5** Sa gitakda nga panahon nagtagbo kini nga
mga hari, ug nagkampo sila daplin sa katubigan sa Merom
aron makiggubat sa Israel. **6** Si Yahweh miingon kang Josue,
"Ayaw kahadlok sa ilang presensiya, tungod kay ugma sa
sama niining taknaa ihatag ko silang tanan sa Israel ingon
nga mga patay. Imong pungkolan ang ilang mga kabayo,
ug imong sunogon ang ilang mga karwahe." **7** Miabot si
Josue ug ang tanan nga mga kalalakin-ang manggugubat.
Kalit sila nga miabot ngadto sa mga katubigan sa Merom, ug
gisulong ang kaaway. **8** Gihatag ni Yahweh ang mga kaaway
ngadto sa kamot sa Israel, ug gitigbas nila sila pinaagi sa ilang
mga espada ug gigukod nila sila hangtod sa Sidon, Misrefot
Maim, ug hangtod sa walog sa Mispa nga anaa sa sidlakan.
Gipanigbas nila sila hangtod nga wala nay nabilin. **9** Gibuhat
ni Josue kanila ang giingon ni Yahweh kaniya. Giputlan niya ug
tiil ang mga kabayo ug gisunog ang mga karwahe. **10** Mibalik
si Josue niana nga takna ug gisakop ang Hasor. Iyang gitigbas
ang hari niini pinaagi sa espada. (Ang Hasor maoy labaw
niini nga mga gingharian.) **11** Gitigbas nila pinaagi sa espada
ang tanang mga buhing binuhat nga anaa didto, ug gigahin
niya sila aron laglagon, busa wala gayoy buhing binuhat nga
nahibilin. Unya iyang gisunog ang Hazor. **12** Nailog ni Josue
ang tanang mga siyudad niini nga mga hari. Gidakop usab niya
ang tanan nilang mga hari ug gitigbas sila pinaagi sa espada.
Gilaglag gayod niya sila sa hingpit pinaagi sa espada, sama sa
gimando ni Moises nga sulugoon ni Yahweh. **13** Wala gisunog
sa Israel ang mga siyudad nga natukod sa mga bungtod,
gawas lamang sa Hasor. Kadto lamang ang gisunog ni Josue.
14 Gipanguha sa mga kasundalohan sa Israel alang sa ilang
mga kaugalingon ang tanan nga inilog nga mga butang gikan
niini nga mga siyudad uban sa mga kahayopan. Gipamatay
nila ang tanang katawhan pinaagi sa espada hangtod nga ang
tanan nangamatay. Wala silay gibilin nga buhing binuhat. **15**
Sama nga gimandoan ni Yahweh ang iyang sulugoon nga
si Moises, gimandoan usab ni Moises si Josue. Busa wala
gayoy bulohaton nga wala gitapos ni Josue gikan sa tanan
nga gimando ni Yahweh kang Moises nga buhaton. **16** Giilog
ni Josue kadtong tanan nga mga yuta, ang kabungtoran,
ang tanan sa Negeb, ang yuta sa Gosen, ang tiilan sa mga
bungtod, ang walog sa Suba sa Jordan, ang kabungtoran sa
Israel, ug ang mga kapatagan. **17** Gikan sa Bukid sa Halak
nga duol sa Edomea, ug ngadto sa amihanan paingon sa Baal
Gad sa walog nga duol sa Lebanon ubos sa Bukid sa Hermon,
iyang gisakop ug gipamatay ang tanan nilang mga hari. **18**
Nakiggubat si Josue sa dugay nga panahon uban sa tanan
nga mga hari. **19** Wala gayoy siyudad nga nakighigala sa
kasundalohan sa Israel gawas lamang sa mga Hebihanon nga
nagpuyo sa Gibeon. Giilog sa Israel ang tanang mga siyudad
diha sa gubat. **20** Kay si Yahweh man ang mipagahi sa ilang
mga kasingkasing aron nga mosulong ug makiggubat sila
batok sa Israel, aron nga malaglag niya sila sa hingpit, ug aron
nga dili sila kaluy-an sama sa iyang gisugo kang Moises. **21**
Unya miabot si Josue niana nga takna ug gilaglag niya ang
Anakim. Gibuhat niya kini sa kabungtoran, diha sa Hebron,
Debir, Anab, ug sa tanan nga kabungtoran sa Juda, ug sa
tanan nga kabungtoran sa Israel. Gilaglag gayod sila ni Josue
lakip na ang ilang mga siyudad. **22** Wala gayoy kaliwat ni
Anak nga nahibilin sa yuta sa Israel gawas lamang sa anaa sa
Gaza, Gat, ug Asdod. **23** Busa nasakop ni Josue ang tibuok
yuta, sama sa giingon ni Yahweh kang Moises. Gihatag kini ni
Josue ingon nga panulondon sa Israel, nga gigahin sa matag
tribo. Unya, mipahulay na ang yuta gikan sa mga panaggubat.

12 Karon mao kini ang mga hari sa yuta, nga nabuntog sa
mga kalalakin-an sa Israel. Giilog sa mga Israelita ang
yuta sa sidlakang bahin sa Jordan diin didto mosubang ang
adlaw, gikan sa walog sa Suba sa Arnon paingon sa Bukid sa
Hermon, ug sa tibuok Araba ngadto sa sidlakan. **2** Nagpuyo
didto sa Hesbon si Sihon, nga hari sa mga Amorihanon. Siya
ang nagdumala gikan sa Aroer, nga anaa didto sa utlanan
sa pangpang sa Arnon gikan sa taliwala sa walog, ug ang
katunga sa Gilead palugsong sa Suba sa Jabbok sa utlanan sa
mga Amonihanon. **3** Si Sihon usab ang nagdumala sa Araba
ngadto sa Dagat sa Cineret, ngadto sa sidlakan, paingon sa
Dagat sa Araba (ang Dagat nga Asin) paingon sa sidlakan nga
bahin, ang tanan nga paingon sa Bet Jesimot ug paingon sa
habagatan nga bahin, ngadto sa tiilan sa mga bakilid sa Bukid
sa Pisga. **4** Si Og, ang hari sa Basan, usa sa nahibiling buhi
nga kaliwat sa Refaim, nga nagpuyo sa Astarot ug sa Edrei.
5 Gidumalahan niya ang Bukid sa Hermon, Saleca, ug ang
tibuok Basan, ngadto sa utlanan sa katawhan sa Gesuri ug
sa Maacatihanon, ug katunga sa Gilead, ngadto sa utlanan

ni Sihon, ang hari sa Hesbon. **6** Si Moises nga alagad ni
Yahweh, ug ang mga katawhan sa Israel nagbuntog kanila, ug
gihatag ni Moises nga alagad ni Yahweh, ang yuta ingon nga
mapanag-iya sa mga Reubenhanon, sa mga Gadihanon, ug
ang katunga sa tribo ni Manases. **7** Mao kini ang mga hari
sa yuta nga gibuntog ni Josue ug sa katawhan sa Israel sa
kasadpang bahin sa Jordan, gikan sa Baal Gad sa walog nga
duol sa Lebanon padulong sa Bukid sa Halak nga duol sa
Edomea. Gihatag ni Josue ang yuta ngadto sa mga tribo sa
Israel aron ilang panag-iyahon. **8** Gihatag niya kanila ang
kabungtoran, ang kapatagan, ang Araba, ang daplin sa mga
kabukiran, ang kamingawan, ug ang Negeb—ang yuta sa mga
Hitihanon, Amorihanon, Canaanhon, Perisihanon, Hibihanon,
ug mga Jebusihanon. **9** Lakip niini ang mga hari ang hari sa
Jerico, ang hari sa Ai nga didto sa daplin sa Betel, **10** ang hari
sa Jerusalem, ang hari sa Enaim, **11** ang hari sa Jarmut, ang
hari sa Lakis, **12** ang hari sa Eglon, ang hari sa Gezer, **13**
ang hari sa Dabir, ang hari sa Geder, **14** ang hari sa Horma,
ang hari sa Arad, **15** ang hari sa Libna, ang hari sa Adulam,
16 ang hari sa Makeda, ang hari sa Betel, **17** Ang hari sa
Tapua, ang hari sa Heper, **18** ang hari sa Afec, ang hari sa
Lasaron, **19** ang hari sa Madon, ang hari sa Hazor, **20** ang
hari sa Simron Meron, ang hari sa Acsaf, **21** ang hari sa
Taanac, **22** ang hari sa Megido, ang hari sa Cades, ang hari
sa Jokneam sa Carmel, **23** ang hari sa Dor sa Nafat Dor, ang
hari sa Goyim sa Gilgal, **24** ug ang hari sa Tirsa. Adunay 31
tanan ka mga hari.

13 Karon tigulang ka na kaayo si Josue sa dihang miingon
si Yahweh kaniya, "Tigulang na kaayo ka, apan daghan
pa kaayo ang yuta nga ilogon. **2** Mao kini ang yuta nga
nahibilin pa: ang tanang rehiyon sa mga Filistihanon, ug ang
tanan nga didto sa Gesurihanon, **3** (gikan sa Sihor, nga
sidlakang bahin sa Ehipto, ug sa Amihanan ngadto sa utlanan
sa Ekron, nga diin gipanag-iyahan sa mga Canaanhon; ang
lima ka mga magmamando sa mga Filistihanon, niadtong anaa
sa Gaza, Asdod, Ascalon, Gat, ug sa Ekron—ang yuta nga
gipanag-iyahan sa mga Abihanon. **4** Sa habagatan nga bahin,
aduna pay nahibilin nga mga yuta sa mga Canaanhon, ug ang
Maara nga gipanag-iyahan sa mga Sidonihanon, paingon sa
Apek, ngadto sa utlanan sa mga Amorihanon; **5** ang yuta sa
mga Gebalihanon, ang tibuok Lebanon padulong sa sidlakang
bahin, gikan sa Baal Gad paubos sa Bukid sa Hermon paingon
sa Lebo Hamat. **6** Usab, ang tanang lumolupyo sa kabungtoran
gikan sa Lebanon paingon sa Misrefot Maim, lakip ang
tanang katawhan sa Sidon. Papahawaon ko sila atubangan sa
kasundalohan sa Israel. Siguroha nga mabahinbahin ang yuta
ngadto sa Israel ingon nga panulondon sumala sa akong gisugo
kanimo. **7** Bahinbahina kini nga yuta ingon nga panulondon
sa siyam ka tribo ug sa katunga sa tribo ni Manases." **8**
Uban sa katunga sa tribo ni Manases, ang Reubenhanon ug
ang Gadihanon nakadawat sa ilang panulondon nga gihatag
ni Moises kanila sa sidlakang bahin sa Jordan, **9** gikan sa
Aroer, nga anaa sa tumoy sa pangpang sa suba sa Arnon
(lakip na ang siyudad nga anaa sa taliwala sa pangpang),
ngadto sa tanang patag sa Medeba paingon sa Dibon; **10**
ang tanang mga siyudad ni Sihon, hari sa mga Amorihanon,
nga nagdumala sa Hesbon, padulong na sa utlanan sa mga
Amonihanon; **11** ang Gilead, ug ang rehiyon sa Gesurihanon
ug sa Maacatihanon, ang tanang bukid sa Hermon, ang tibuok
Basan paingon sa Saleca; **12** ang tanang gingharian ni Og
nga anaa sa Basan, nga naghari sa Astarot ug sa Edrei—mao
kini ang mga salin sa nahibilin sa mga Refaim—gibuntog sila
ni Moises ug gipapahawa sila. **13** Apan wala gipapahawa sa
katawhan sa Israel ang Gesurihanon o sa mga Maacatihanon.
Hinuon, mipuyo uban sa mga Israelita ang katawhan sa Gesur
ug ang Maacat niining adlawa. **14** Ang mga tribo lamang ni
Levi ang wala hatagi ni Moises ug panulondon. Ang mga halad
kang Yahweh, ang Dios sa Israel, nga sinunog sa kalayo,
mao ang ilang panulondon, sumala sa giingon sa Dios kang
Moises. **15** Gihatag ni Moises ang panulondon sa tribo ni
Reuben, banay sa banay. **16** Gikan sa Aroer ang yuta nga
ilang gisakopan, nga anaa sa tumoy sa pangpang sa Suba sa
Arnon, ug ang siyudad nga anaa sa taliwala sa walog, ug ang
tanang patag sa Medeba. **17** Nadawat usab ni Reuben ang
Hesbon, ug ang tanang siyudad nga anaa sa kapatagan, sa
Dibon, ug ang Bamot Baal, ug ang Bet Baalmeon, **18** ug ang
Jahas, ug ang Kedemot, ug ang Mefaat, **19** ug ang Kiriataim,
ug ang Sebma, ug ang Seretsahar nga anaa sa bungtod sa
walog. **20** Nadawat usab ni Reuben ang Bet Peor, ang mga
bakilid sa Pisga, ang Bet Jesimot, **21** ang tanang siyudad sa
kapatagan, ug ang tanang gingharian ni Sihon nga hari sa
mga Amorihanon, nga naghari sa Hesbon, nga nabuntog ni
Moises kauban sa mga pangulo sa Midian, sa Evi, sa Rekem,
sa Zur, sa Hur ug sa Reba, ang mga prinsipe sa Sihon, nga
nagpuyo didto sa yuta. **22** Gipatay usab sa katawhan sa Israel
pinaagi sa espada si Balaam nga anak nga lalaki ni Beor, nga
nagapanagna, uban niadtong ilang gipatay. **23** Ang utlanan sa
tribo ni Reuben mao ang Suba sa Jordan; mao kini ang ilang
utlanan. Mao kini ang panulondon sa tribo ni Reuben, nga
gihatag sa ilang mga banay, uban sa ilang mga siyudad ug sa
mga baryo niini. **24** Mao kini ang gihatag ni Moises ngadto sa
tribo ni Gad, banay sa banay: **25** Ang ilang yutang gipanag-
iyahan mao ang Jazer, ang tanang mga siyudad sa Gilead
ug katunga sa yuta sa mga Amonihanon, ngadto sa Aroer,
sa sidlakang bahin sa Raba, **26** gikan sa Hesbon paingon
sa Rama Mispe ug sa Betonim, gikan sa Mahanaim paingon
sa yutang gisakopan sa Debir. **27** Ngadto sa walog, gihatag
ni Moises kanila ang Bet Haram, ang Bet Nimra, ang Sucot,
ug ang Sapon, ang uban pa nga gingharian ni Sihon nga
hari sa Hesbon, ug ang Jordan ingon nga utlanan, ngadto sa
kataposang bahin sa Dagat sa Cineret paingon sa sidlakang
bahin sa Jordan. **28** Mao kini ang panulondon sa tribo ni
Gad, banay sa banay, uban sa mga siyudad ug mga baryo
niini. **29** Gihatagan ni Moises ug panulondon ang katunga sa
tribo ni Manases. Gihatagan ug bahin ang katunga sa tribo
sa katawhan ni Manases, sumala sa ilang mga banay. **30**
Ang ilang yutang gisakopan gikan sa Mahanaim, ang tibuok
Basan, ang tibuok gingharian ni Og ang hari sa Basan, ug
ang tibuok lungsod sa Jair, nga anaa sa Basan, nga 60 ka
mga siyudad; **31** ang katunga sa Gilead, ug ang Astarot ug
ang Edrei (ang harianong mga siyudad ni Og sa Basan).
Gigahin kini ngadto sa banay ni Maquir nga anak nga lalaki ni
Manases—katunga sa mga katawhan ni Maquir, nga gihatag
sa ilang matag pamilya. **32** Mao kini ang mga panulondon nga
gigahin ni Moises ngadto kanila didto sa kapatagan sa Moab,
unahan sa Jordan sa silangan nga bahin sa Jerico. **33** Wala
gihatagan si Moises ug panulondon ang mga tribo ni Levi.
Si Yahweh, ang Dios sa Israel, mao ang ilang panulondon,
sumala sa iyang giingon kanila.

14 Mao kini ang mga dapit sa yuta nga nadawat sa
katawhan sa Israel ingon nga ilang panulundon sa yuta
sa Canaan, nga gigahin ngadto kanila ni Eleazar nga pari, ni
Josue nga anak nga lalaki ni Nun, ug sa mga pangulo sa tribo
sa mga pamilya sa ilang mga katigulangan diha sa katawhan

sa Israel. **2** Ang ilang mga panulondon gipili pinaagi sa pagripa
sa siyam ug katunga sa mga tribo, sumala sa gimando ni
Yahweh pinaagi kang Moises. **3** Kay gihatag na man ni Moises
ang panulondon sa duha ug sa katunga sa mga tribo ang
unahan sa Jordan, apan wala siya mihatag ug panulondon sa
mga Levita. **4** Sa pagkatinuod duha ka tribo ang tribo ni Jose,
ang Manases ug Efraim. Ug wala gayoy yutang panulondon
nga gihatag ngadto sa mga Levita, apan mga siyudad lamang
nga ilang kapuy-an, uban ang sibsibanan sa ilang binuhing
mananap ug alang sa ilang kaugalingong mga kahimanan
sa panginabuhi. **5** Gibuhat sa katawhan sa Israel sumala sa
gimando ni Yahweh kang Moises, busa gibahinbahin nila ang
yuta. **6** Unya miadto ang tribo ni Juda kang Josue didto sa
Gigal. Si Caleb nga anak nga lalaki ni Jefone nga Kenisihanon,
miingon kaniya, "Nasayod ka kung unsa ang gisulti ni Yahweh
kang Moises ang tawo sa Dios nga adunay kahangawa kanimo
ug kanako ngadto sa Kades Barnea. **7** 40 anyos ako sa
dihang gipadala ako ni Moises nga alagad ni Yahweh gikan sa
Kades Barnea aron sa pagpaniid sa yuta. Nagpahibalo ako
kaniya pag-usab sumala sa giingon sa akong kasingkasing.
8 Apan ang akong mga igsoon nga lalaki nga miadto uban
kanako nagpatunaw sa kasingkasing sa mga tawo tungod
sa kahadlok. Apan hingpit ko nga gisunod si Yahweh nga
akong Dios. **9** Nanumpa si Moises nianang adlawa, nga nag-
ingon, 'Sigurado gayod nga ang yuta nga gilaktan sa imong
mga tiil mahimong panunlondon alang kanimo ug sa imong
mga anak hangtod sa kahangtoran, tungod kay hingpit mo
man nga gisunod si Yahweh nga akong Dios.' **10** Karon, tan-
awa! Gibuhi pa gihapon ako ni Yahweh niining 45 ka tuig,
sama sa iyang giingon—gikan sa panahon nga nagsulti si
Yahweh niini nga pulong kang Moises, samtang nagpanaw
ang mga Israelita sa kamingawan. Karon, tan-awa! 85 na ako
ka tuig. **11** Kusgan pa gihapon ako hangtod niining adlawa
sama sa panahon nga gipadala ako ni Moises kaniadto. Ang
akong kusog karon sama sa akong kusog kaniadto, alang sa
gubat ug sa mahitabo ug sa umaabot. **12** Busa karon ihatag
kanako kining kabungtoran, nga gisaad ni Yahweh kanako
niadtong adlawa. Kay nadungog nimo nianang adlawa nga
ang mga kaliwat ni Anakim atoa didto uban sa bantogan ug lig-
on nga mga siyudad. Mahimo nga mouban si Yahweh kanako
ug papahawaon ko sila, sumala sa giingon ni Yahweh." **13**
Unya gipanalanginan siya ni Josue ug gihatag kaniya ang
Hebron ingon nga panulundon ni Caleb nga anak nga lalaki ni
Jefone. **14** Busa ang Hebron nahimong panulondon ni Caleb
nga anak nga lalaki ni Jefone nga Kenisihanon hangtod niining
adlawa, tungod kay mituman man gayod siya kang Yahweh,
nga Dios sa Israel. **15** Karon ang ngalan sa Hebron kaniadto
mao ang Kiriat-Arba. (Si Arba ang nahimong labing bantogan
nga kaliwat ni Anakim.) Unya nagmalinawon ang yuta gikan sa
panaggubat.

15 Ang gigahin nga yuta alang sa tribo sa katawhan ni Juda,
gihatag ngadto sa ilang kabanayan, gikan sa habagatan
ngadto sa utlanan sa Edomea, uban sa kamingawan sa Sin
nga labing halayo nga bahin sa habagatan. **2** Ang ilang
utlanan sa habagatan nagsugod gikan sa kataposan sa Dagat
nga Asin, gikan sa baybayon nga nag-atubang sa habagatan.
3 Ang ilang sunod nga utlanan paingon ngadto sa habagatan
nga bungtod sa Akrabim ug mipadayon paingon sa Sin, ug
patungas sa habagatan sa Kades Barnea, agi sa Esron, ug
hangtod sa Adar, diin miliko sa Karka. **4** Mipadayon kini
ngadto sa Asmon, misubay sa sapa sa Ehipto, ug misangko
kini sa dagat. Mao kini ang ilang utlanan sa habagatan. **5** Ang
utlanan sa sidlakan mao ang Dagat nga Asin, nga anaa sa
baba sa Jordan. Ang utlanan sa amihan nagsugod gikan sa
baybayon sa dagat nga anaa sa baba sa Jordan. **6** Patungas
kini ngadto sa Bet Hogla ug mipadayon sa amihan sa Bet
Araba. Unya patungas kini ngadto sa Bato ni Bohan nga anak
ni Reuben. **7** Unya ang utlanan patungas ngadto sa Debir
gikan sa walog sa Acor, ug paingon sa amihanan, liko ngadto
sa Gilgal, nga atbang sa bungtod sa Adumim, nga anaa sa
habagatan nga bahin sa walog. Unya mipadayon ang utlanan
paingon sa mga tuboran sa En Semes ug paingon sa En
Rogel. **8** Unya mitungas ang utlanan sa walog sa Ben Hinnom
ngadto sa habagatan nga bahin sa siyudad sa Jebusihanon
(nga mao ang Jerusalem). Unya mitungas kini ngadto sa
tumoy sa bungtod nga nagsumpay sa walog sa Hinom, sa
kasadpan, nga anaa tumoy sa amihanan sa walog sa Refaim.
9 Unya misibog ang utlanan gikan sa tumoy sa kabungtoran
ngadto sa tuboran sa Neptoa, ug mipadayon pa gayod gikan
didto ngadto sa mga siyudad sa Bukid sa Efron. Unya ang
utlanan miliko palibot sa Baala (o Kiriat Jarim). **10** Unya ang
utlanan milibot sa habagatan sa Baala ngadto sa Bukid sa
Seir, ug mipadayon ngadto sa pikas bahin sa Bukid sa Jarim
nga anaa sa amihan (o Keslon), palugsong ngadto sa Bet
Semes, ug saylo ngadto sa Timna. **11** Ang utlanan mipadayon
tapad sa amihanang bungtod sa Ekron, unya miliko kini palibot
sa Sikron ug mipadayon ngadto sa Bukid sa Baala, gikan
didto mipaingon kini ngadto sa Jebnel. Ang utlanan natapos
sa dagat. **12** Ang utlanan sa kasadpan mao ang Dakong
Dagat ug ang baybayon niini. Mao kini ang utlanan palibot sa
tribo ni Juda, banay sa banay. **13** Sa pagtuman sa mando ni
Yahweh ngadto kang Josue, gihatag ni Josue ngadto kang
Caleb nga anak ni Jefone ang gigahin nga yuta taliwala sa
tribo ni Juda, ang Kiriat Arba, nga mao ang, Hebron (si Arba
mao ang amahan ni Anak). **14** Gipapahawa ni Caleb gikan
didto ang tulo ka mga anak nga lalaki ni Anak: si Sesai, si
Ahiman ug si Talmai, ang mga kaliwat ni Anak. **15** Mitungas
siya gikan didto batok sa mga lumolupyo sa Dabir (Ang Dabir
gitawag kaniadto ug Kiriat Seper). **16** Miingon si Caleb, "Ang
tawo nga mosulong sa Kiriat Seper ug mobuntog niini, ngadto
kaniya ihatag ko ang akong anak nga babaye nga si Acsa
ingon nga asawa." **17** Sa dihang si Otniel nga anak nga lalaki
ni Kenas, nga igsoong lalaki ni Caleb, mibuntog niini, gihatag
ni Caleb kaniya si Acsa nga iyang anak nga babaye ingon
nga asawa. **18** Pagkahuman dayon niana, miadto si Acsa
kang Otniel ug giawhag niya siya nga hangyoon ang iyang
amahan alang sa usa ka uma. Ug sa dihang mikanaog siya sa
iyang asno, miingon si Caleb kaniya, "Unsa man ang imong
gusto?" **19** Mitubag si Acsa, "Mohangyo ako. Sanglit gihatag
mo na man kanako ang yuta sa Negeb, hatagi usab ako ug
pipila ka mga tuboran sa tubig." Ug gihatag ni Caleb kaniya
ang taas nga bahin nga mga tuboran ug ubos nga bahin nga
mga tuboran. **20** Mao kini ang panulondon sa tribo ni Juda,
nga gihatag ngadto sa ilang kabanayan. **21** Ang mga siyudad
nga sakop sa tribo ni Juda nga anaa sa halayong habagatan,
atubangan sa utlanan sa Edomea, mao ang Kabseel, Eder,
Jagur, **22** Kina, Dimona, Adada, **23** Kedes, Hazor, Itnan, **24**
Sip, Telem, Bealot. **25** Hasor Hadata, Kiriot Hezron (gitawag
usab kini ug Hazor), **26** Amam, Shema, Molada, **27** Hazar
Gada, Hesmon, Bet Pelet, **28** Hazar Sual, Berseba, Bisiotia.
29 Baala, Iyim, Esem, **30** Eltolad, Chesil, Horma, **31** Ziklag,
Madmana, Sansana, **32** Lebaot, Silim, Ain, ug Rimon. Sa
kinatibuk-an, 29 kini ka mga siyudad lakip ang kabaryohan
niini. **33** Sa ubos nga bahin sa kabungtoran sa kasadpan,

anaa ang Estaol, Zora, Asna, **34** Zanoa, En Ganim, Tapua,
Enam, **35** Jarmut, Adulam, Soco, Aseka, **36** Saaraim, Aditaim,
ug Gedera (nga mao ang, Gederotaim). Napulo ug upat ang
gidaghanon niini nga mga siyudad, lakip ang kabaryohan niini.
37 Sanan, Hadasa, Migdalgad, **38** Dilean, Mispa, Joctel, **39**
Lakis, Boscat, Eglon. **40** Kabon, Lamam, Kitlis, **41** Gederot,
Bet Dagon, Naama, Makeda. 16 kini ka mga siyudad ang
gidaghanon, lakip ang kabaryohan niini. **42** Libna, Eter, Asan,
43 Ifta, Asna, Nesib, **44** Kela, Acsib, Maresa. Siyam kini ka
mga siyudad, lakip ang kabaryohan niini. **45** Ekron, uban sa
nakapalibot nga mga lungsod ug kabaryohan niini; **46** Gikan
sa Ekron ngadto sa Dakong Dagat, tanan nga kabaryohan nga
duol sa Asdod, lakip ang mga kabaryohan niini. **47** Asdod,
ang nakapalibot nga mga lungsod ug kabaryohan niini; Gasa,
ang nakapalibot nga mga lungsod ug kabaryohan niini; ngadto
sa sapa sa Ehipto, ug ngadto sa Dakong Dagat uban sa
kabaybayonan niini. **48** Sa kabungtoran, Samir, Jatir, Soco,
49 Dana, Kiriat Sana (nga mao ang, Dabir), **50** Anab, Estemo,
Anim, **51** Gosen, Holon, ug Gilo. Napulo ug usa kini ka mga
siyudad, lakip ang kabaryohan niini. **52** Arab, Duma, Esan, **53**
Janim, Bet Tapua, Afeka, **54** Humta, Kiriat Arba (nga mao
ang, Hebron), ug Sior. Siyam kini ka mga siyudad, lakip ang
mga kabaryohan niini. **55** Maon, Carmel, Sip, Juta, **56** Jezrel,
Jokdem, Sanoa, **57** Cain, Gibea, ug Timna. Napulo kini ka
mga siyudad, lakip ang mga kabaryohan niini. **58** Halol, Bet
Sur, Gedor, **59** Maarat, Bet Anot, ug Eltecon. Unom kini ka
mga siyudad, lakip ang mga kabaryohan niini. **60** Kiriat Baal
(nga mao ang, Kiriat Tiarim), ug Raba. Duha kini ka mga
siyudad, lakip ang mga kabaryohan niini. **61** Sa kamingawan,
anaa ang Bet Araba, Medin, Secaca, **62** Nibsan, ang Siyudad
sa Asin, ug ang En Gedi. Unom kini ka mga siyudad, lakip ang
mga kabaryohan niini. **63** Apan alang sa mga Jebusihanon,
nga mga lumolupyo sa Jerusalem, ang tribo ni Juda wala
makapahawa kanila, busa ang mga Jebusihanon nagpuyo
didto uban sa tribo ni Juda hangtod karong mga adlawa.

16 Ang gigahin nga yuta alang sa tribo ni Jose nagsugod
gikan sa Jordan paingon sa Jerico, sidlakan nga bahin
sa mga tuboran sa Jerico, ngadto sa kamingawan, patungas
gikan sa Jerico latas sa kabungtoran sa Betel. **2** Unya gikan
sa Betel paingon ngadto sa Luz ug mipadayon ngadto sa
Atarot, nga yutang gipanag-iyahan sa Arkihanon. **3** Unya
palugsong kini paingon sa kasadpan sa yutang gipanag-iyahan
sa Japlitanon, hangtod sa yutang gipanag-iyahan sa ubos
nga bahin sa Bet Horon, ug unya ngadto sa Geser; dagat
ang kataposan niini. **4** Sa niini nga paagi ang mga tribo ni
Jose, Manases ug Efraim nakadawat sa ilang panulondon. **5**
Ang yuta nga gipanag-iyahan sa tribo ni Efraim nga gigahin
ngadto sa ilang kabanayan mao ang mga mosunod: ang
utlanan sa ilang panulondon sa sidlakan gikan sa Atarot Adar
ingon kalayo sa Ibabaw nga Bahin sa Bet Horon, **6** ug gikan
didto mipadayon kini ngadto sa dagat. Gikan sa Micmetat sa
amihanang bahin miliko kini sa sidlakan atubangan sa Taanat
Silo ug mipadayon lapas pa niini ngadto sa sidlakan sa Janoa.
7 Unya milugsong kini gikan sa Janoa paingon sa Atarot ug
sa Naara, ug unya sangko sa Jerico, Jordan ang kataposan
niini. **8** Gikan sa Tapua ang utlanan paingon sa kasadpang
bahin ngadto sa sapa sa Kana ug dagat ang kataposan niini.
Mao kini ang panulondon sa tribo ni Efraim, gigahin ngadto sa
ilang kabanayan, **9** uban sa mga siyudad nga gipili alang sa
tribo ni Efraim sulod sa panulondon sa tribo ni Manases—ang
tanan nga siyudad, ingon man usab ang kabaryohan niini. **10**
Wala nila napahawa ang mga Canaanhon nga nagpuyo sa
Geser, mao nga ang mga Canaanhon nagpuyo sulod ni Efraim
hangtod karong adlawa, apan kining mga tawhana gipugos sa
pagtrabaho.

17 Mao kini ang gigahin nga yuta alang sa tribo ni Manases
(nga kamagulangan nga anak ni Jose) — nga, alang
kang Maquir, nga kamagulangan nga anak ni Manases nga sa
iyang kaugalingon mao ang amahan ni Gilead. Gigahin ang
yuta sa Gilead ug Basan sa mga kaliwat ni Maquir, tungod
kay si Maquir usa ka tawo nga manggugubat. **2** Gigahin ang
yuta sa nahabilin nga tribo ni Manases, gihatag ngadto sa
ilang kabanayan—si Abi Eser, si Helek, si Asriel, si Siquem,
si Heper, ug si Semida. Mao kini ang kalalakin-an nga mga
kaliwat ni Manases nga anak nga lalaki ni Jose, gipaila sa
ilang kabanayan. **3** Karon si Selofehad nga anak nga lalaki ni
Heper nga anak nga lalaki ni Gilead nga anak nga lalaki ni
Maquir nga anak nga lalaki ni Manases walay anak nga mga
lalaki, apan mga babaye lamang. Ang mga ngalan sa iyang
mga anak nga babaye mao si Maala, si Noa, si Hegla, si Milca,
ug si Tersa. **4** Giduol nila si Eleazar nga pari, si Josue nga
anak nga lalaki ni Nun, ug ang mga pangulo, ug miingon sila,
"Nagsugo si Yahweh kang Moises nga ihatag kanamo ang
panulondon uban sa among kaigsoonan nga mga lalaki." Busa,
sa pagtuman sa sugo ni Yahweh, gihatagan niya kadtong
mga babaye ug panulondon taliwala sa mga igsoong lalaki sa
ilang amahan. **5** Napulo ka bahin sa yuta ang gigahin kang
Manases nga anaa sa Gilead ug Basan, diin atua sa pikas
bahin sa Jordan, **6** tungod kay nakadawat ug panulondon
uban sa iyang mga anak nga lalaki ang mga anak nga babaye
ni Manases. Gigahin ang yuta sa Gilead sa nahabilin nga
tribo ni Manases. **7** Ang yuta nga gipanag-iyahan ni Manases
misangko gikan sa Aser ngadto sa Micmetat, nga anaa sa
sidlakang bahin sa Siquem. Unya ang utlanan mipaingon sa
habagatang bahin niadtong namuyo duol sa tuboran sa Tapua.
8 (Ang yuta sa Tapua gipanag-iyahan ni Manases, apan ang
lungsod sa Tapua nga anaa sa utlanan ni Manases gipanag-
iyahan sa tribo ni Efraim.) **9** Ang utlanan palugsong paingon
ngadto sa sapa sa Kana. Kini nga mga siyudad sa habagatang
bahin sa sapa taliwala sa mga lungsod ni Manases gipanag-
iyahan ni Efraim. Ang utlanan ni Manases anaa sa amihanang
bahin sa sapa, ug dagat ang kataposan niini. **10** Ang yuta
nga paingon sa habagatan gipanag-iyahan ni Efraim, ug
ang yuta nga paingon sa amihan kang Manases; dagat ang
utlanan niini. Sa amihanang bahin makita kang Aser, ug sa
sidlakan, kang Isacar. **11** Kang Isacar ug kang Aser usab,
naangkon ni Manases ang Bet San ug ang kabaryohan niini,
ang Iblem ug ang kabaryohan niini, ang mga lumolupyo sa
Dor ug ang kabaryohan niini, ang mga lumolupyo sa Endor ug
ang kabaryohan niini, ang mga lumolupyo sa Taanac ug ang
kabaryohan niini, ug ang mga lumolupyo sa Megido ug ang
kabaryohan niini (ug ang ikatulo nga siyudad mao ang Nafet).
12 Apan ang tribo ni Manases wala makaangkon niadtong
mga siyudara, kay ang mga Canaanhon nagpadayon man sa
pagpuyo niining yutaa. **13** Sa diha nga milig-on ang katawhan
sa Israel, gipugos nila sa pagpatrabaho ang mga Canaanhon,
apan wala gayod sila makapahawa kanila. **14** Unya ang mga
kaliwat ni Jose nagsulti kang Josue, nga nag-ingon, "Nganong
gihatagan mo man lamang kami ug usa ka gigahin nga yuta
ug usa ka bahin ingon nga panulundon, sanglit daghan man
kaayo kami nga katawhan, ug sa kinatibuk-an gipanalanginan
man kami ni Yahweh?" **15** Miingon si Josue kanila, "Kung
daghan kamo nga katawhan, tungas kamo sa inyong mga
kaugalingon ngadto sa kalasangan ug didto hawani ninyo ang

yuta alang sa inyong mga kaugalingon didto sa yuta nga anaa
sa mga Perisihanon ug sa Refaihanon. Buhata kini, sanglit ang
kabungtoran ni Efraim gamay lamang kaayo alang kaninyo."
16 Ang mga kaliwat ni Jose miingon, "Ang kabungtoran dili pa
paigo alang kanamo. Apan ang tanan nga Canaanhon nga
nagpuyo sa walog adunay mga puthaw nga karwahe, niadtong
anaa sa Bet San ug sa kabaryohan niini, ug niadtong anaa sa
walog sa Jesrel." **17** Unya miingon si Josue sa panimalay ni
Jose—kang Efraim ug kang Manases, "Daghan kamo nga
katawhan, ug aduna kamoy dako nga kagahom. Kinahanglan
dili lamang usa ka bahin nga yuta ang igahin kaninyo. **18** Ang
kabungtoran mainyo usab. Bisan ug kalasangan kini, hawanan
ninyo kini ug panag-iyahon ninyo paingon sa mga utlanan niini.
Mapahawa ninyo ang mga Canaanhon, bisan tuod ug aduna
silay mga puthaw nga karwahe, ug bisan tuod kusgan sila."

18 Unya nanagtigom ang tibuok katawhan sa Israel didto
sa Shilo. Gitukod nila ang tolda nga tagboanan didto ug
gibuntog nila ang yuta nga anaa sa ilang atubangan. **2** May
pito pa gihapon ka mga tribo taliwala sa katawhan sa Israel
ang wala pa nahatagan ug panulondon. **3** Miingon si Josue sa
katawhan sa Israel, "Hangtod kanus-a paman kamo maglangay
sa pag-adto sa yuta nga gihatag ni Yahweh kaninyo, ang
Dios sa inyong mga katigulangan? **4** Pagpili kamo ug tulo ka
tawo sa matag tribo alang kaninyo, ug ipadala ko sila. Moadto
sila ug magsusi sa kayutaan sa taas ug sa ubos nga bahin.
Magsulat sila ug paghulagway sa ilang mga panulondon, ug
unya mobalik sila kanako. **5** Bahinon nila kini sa pito ka bahin.
Magpabilin ang Juda sa ilang ginsakopan didto sa habagatan,
ug ang panimalay ni Jose magpadayon sa ilang ginsakopan
sa amihanan. **6** Ihulagway ninyo ang yuta sa pito ka bahin
ug dad-a ang paghulagway dinhi kanako. Magripa ako alang
kaninyo dinhi sa atubangan ni Yahweh nga atong Dios. **7**
Walay bahin ang mga Levita diha kaninyo, kay ang pagkapari
alang kang Yahweh mao ang ilang panulondon. Si Gad, si
Reuben, ug ang katunga sa tribo ni Manases nakadawat na sa
ilang panulondon, tabok sa Jordan. Mao kini ang panulondon
nga gihatag kanila ni Moises nga alagad ni Yahweh." **8** Busa
nanindog ang mga kalalakin-an ug nanglakaw. Gimandoan ni
Josue ang mga nanglakaw sa pagsulat ug paghulagway sa
yuta, nga nag-ingon, "Tungas ug lugsong ngadto sa yuta ug
pagsulat ug hulagway niini ug balik kanako. Magripa ako alang
kaninyo dinhi sa atubangan ni Yahweh sa Shilo." **9** Mibiya
ang kalalakin-an ug milakaw patungas ug palugsong didto
sa yuta ug nagsulat ug paghulagway niini didto sa linukot
nga basahon sa mga siyudad sa pito ka bahin, gilista ang
mga siyudad sa matag bahin. Unya namalik sila kang Josue
didto sa kampo sa Shilo. **10** Unya nagripa si Josue alang
kanila didto sa Shilo atubangan ni Yahweh. Ug didto gibahin ni
Josue ang yuta ngadto sa katawhan sa Israel—nahatagan
ang matag usa sa iyang bahin sa yuta. **11** Ang gitagana nga
yuta alang sa tribo ni Benjamin gihatag ngadto sa matag usa
sa ilang banay. Ang ginsakopan sa gihatag kanila nga yuta
makita sa taliwala sa mga kaliwat ni Juda ug sa mga kaliwat ni
Jose. **12** Sa amihanang bahin, nagsugod ang ilang utlanan
sa Jordan. Ang utlanan miabot sa amihang dapit sa Jerico,
ug unya paingon sa kabungtoran sa kasadpang bahin. Didto
nakaabot kini sa kamingawan sa Bet Aven. **13** Gikan didto
miabot ang utlanan sa habagatan didto sa Luz (ang samang
dapit sa Betel). Unya mipaubos ang utlanan ngadto sa Atarot
Adar, didto sa bukid nga anaa sa habagatan sa Bet Horon.
14 Mipadayon ang utlanan sa laing direksyon: sa kasadpang
bahin miabot kini sa habagatan, paingon sa bukid gikan sa
Bet Horon. Kining utlanan misangko sa Kiriat Baal (mao kini
ang Kiriat Jearim), ang siyudad nga nahisakop sa tribo ni
Juda. Mao kini ang porma sa utlanan sa kasadpang bahin. **15**
Ang habagatang bahin nagsugod sa gawas sa Kiriat Jearim.
Miabot ang utlanan gikan didto paingon sa Efron, ngadto
sa tuboran sa katubigan sa Neftoa. **16** Miabot ang utlanan
hangtod sa utlanan sa kabukiran nga atbang sa walog sa
Ben Hinom, nga anaa sa kataposang bahin sa amihanan nga
walog sa Refaim. Ug miabot kini ngadto sa walog sa Hinom,
habagatan sa bakilid nga bahin sa Jebusnon, ug miabot pa
gayod sa En Rogel. **17** Miabot kini ngadto sa amihanan,
padulong sa En Shemes, ug gikan didto miabot ang utlanan
sa Gelilot, nga atbang sa tungason sa Adumim. Unya miabot
kini ngadto sa Bato ni Bohan ang anak nga lalaki ni Reuben.
18 Milapas kini sa amihanang dapit sa Bet Araba ug paubos
ngadto sa Araba. **19** Milapas ang utlanan ngadto sa amihan
nga abaga sa Bet Hogla. Natapos ang utlanan sa amihanang
baybayon sa Dagat nga Asin, didto sa kataposang bahin sa
habagatan sa Jordan. Mao kini ang utlanan sa habagatan.
20 Nahimong utlanan ang Jordan sa sidlakang bahin. Mao
kini ang panulondon sa tribo ni Benjamin ug gihatag kini sa
matag usa sa ilang banay, sa matag utlanan, sa matag palibot.
21 Karon ang mga siyudad sa tribo ni Benjamin sumala sa
ilang mga banay mao ang Jerico, Bet Hogla, Emek Keziz, **22**
Bet Araba, Zemaraim, Betel, **23** Avim, Para, Ofra, **24** Kefar
Amoni, Ofni, ug Geba. Adunay napulog duha ka mga siyudad,
lakip na ang ilang mga baryo. **25** Adunay mga siyudad usab
sa Gibeon, Rama, Beerot, **26** Mizpa, Kefira, Moza, **27** Rekem,
Irpeel, Tarala, **28** Zela, Haelef, Jebus (sama sa Jerusalem),
Gibea, ug Kiriat. Adunay napulog upat ka mga siyudad, lakip
na ang mga baryo. Mao kini ang mga panulondon ni Benjamin
alang sa ilang mga banay.

19 Ang ikaduha nga pagripa sa yuta napadulong kang
Simeon ug gigahin kini ngadto sa matag usa sa ilang
mga kabanay. Ang ilang panulondon anaa sa tungatunga
sa panulondon nga nasakop sa tribo ni Juda. **2** Lakip sa
ilang panulondon ang Beersheba, Sheba, Molada, **3** Hazar
Shual, Bala, Ezem, **4** Eltolad, Betul, ug ang Horma. **5** Nakuha
usab ni Simeon ang Ziklag, Bet Marcabot, Hazar Susa, **6** Bet
Lebaot, ug ang Sharuhen. Kini napulog duha ka mga siyudad,
lakip ang ilang mga baryo. **7** Nakuha usab ni Simeon ang Ain,
Rimon, Eter, ug ang Ashan. Upat kini ka mga siyudad, lakip
ang ilang mga baryo. **8** Lakip usab niinang mga baryo nga
nakapalibot niini nga mga siyudad hangtod sa Baalat Beer
(sama sa Rama didto sa Negev.) Mao kini ang panulondon sa
tribo ni Simeon, nga ihatag ngadto sa ilang mga kabanay. **9**
Lakip sa panulondon sa tribo ni Simeon ang pipila ka bahin
sa nasakopan sa tribo ni Juda. Tungod kay ang bahin sa
yuta nga gigahin ngadto sa tribo ni Juda luag kaayo alang
kanila, nakadawat ang tribo ni Simeon sa ilang panulondon
gikan sa tungatunga sa ilang nasakopan. **10** Ang ikatulo nga
pagparipa sa yuta napadulong sa tribo ni Zebulun, ug gihatag
kini sa ilang mga kabanay. Ang utlanan sa ilang panulondon
nagsugod didto sa Sarid. **11** Ang utlanan sa ilang panulondon
mitungas padulong sa Marala ug nalakbitan ang Dabeshet;
unya nadugangan kini ngadto sa sapa nga atbang sa Jokneam.
12 Gikan sa Sarid ang utlanan niini miliko padulong sa sidlakan
ug miabot ngadto sa utlanan sa Kislot Tabor. Gikan didto
mipadulong kini ngadto sa Daberat ug unya patungas ngadto
sa Jafia. **13** Gikan didto mitabok kini padulong sa sidlakan
ngadto sa Gat Hefer, ug unya ngadto sa Etkazin; sunod miabot

kini sa Rimon ug miliko kini padulong sa Nea. **14** Miliko ang
utlanan niini ngadto sa amihan sa Hanaton ug nahuman didto
sa walog sa Ifta El. **15** Lakip niini nga mga rehiyon ang mga
siyudad sa Katat, Nahalal, Shimron, Idala, ug ang Betlehem.
Adunay napulog duha ka mga siyudad, lakip ang ilang mga
baryo. **16** Mao kini ang panulondon sa tribo ni Zebulun, nga
gihatag ngadto sa ilang mga banay—ang mga siyudad, lakip
ang ilang mga baryo. **17** Ang ikaupat nga pagripa sa yuta
napadulong kang Isacar, ug gihatag kini ngadto sa ilang mga
kabanay. **18** Lakip sa ilang nasakopan ang Jezreel, Kesulot,
Shunem, **19** Hafaraim, Sion, ug ang Anaharat. **20** Lakip usab
niini ang Rabit, Kision, Ebez, **21** Remet, Enganim, Enhada, ug
ang Betpazez. **22** Ang ilang utlanan usab nakaabot sa Tabor,
Shahazuma, ug sa Be Shemes, ug nahuman didto sa Jordan.
Adunay 16 ka mga siyudad, lakip ang ilang mga baryo. **23**
Mao kini ang panulondon sa tribo ni Isacar, ug gihatag kini sa
ilang mga kabanay—ang mga siyudad, lakip ang ilang mga
baryo. **24** Ang ikalima nga pagripa sa yuta napadulong sa
tribo ni Asher, ug gihatag kini ngadto sa ilang mga kabanay.
25 Lakip sa ilang nasakopan ang Helkat, Hali, Beten, Aksaf,
26 Alamelek, Amad, ug ang Mishal. Sa kasadpan miabot pa
gayod ang utlanan ngadto sa Carmel ug sa Sihor Libnat. **27**
Unya miliko kini sa sidlakang bahin padulong sa Bet Dagon
ug miabot hangtod sa Zebulun, ug unya ngadto sa walog
sa Iftahel, ug sa amihanang bahin padulong sa Betemek ug
sa Neiel. Unya milahos kini ngadto sa Cabul padulong sa
amihan. **28** Unya miabot kini sa Ebron, Rehob, Hamon, ug sa
Kana, hangtod sa Bantogang Sidon. **29** Mibalik ang utlanan
ngadto sa Rama, ug unya ngadto sa lig-on nga siyudad sa
Tiro. Unya miliko ang utlanan ngadto sa Hosa ug nahuman
kini didto sa dagat, sa rehiyon sa Akzib, **30** Uma, Afek, ug
sa Rehob. Adunay 22 ka mga siyudad, lakip ang ilang mga
baryo. **31** Mao kini ang panulondon sa tribo ni Asher, ug
gihatag kini ngadto sa ilang mga kabanay—ang mga siyudad,
lakip ang ilang mga baryo. **32** Ang ikaunom nga pagripa sa
yuta napadulong sa tribo ni Neftali, ug gihatag kini ngadto
sa ilang mga kabanay. **33** Miabot ang ilang utlanan gikan
sa Helef, gikan sa kakahoyan didto sa Zaananim, ngadto sa
Adaminekeb ug sa Jabneel, hangtod sa Lakum; nahuman kini
didto sa Jordan. **34** Miliko ang utlanan padulong sa kasadpang
bahin ngadto sa Aznot Tabor ug miabot ngadto sa Hukok;
miabot kini sa Zebulun ngadto sa habagatang bahin, ug miabot
ngadto sa Asher padulong sa kasadpang bahin ug sa Juda
padulong sa sidlakang bahin didto sa Suba sa Jordan. **35** Ang
lig-on nga mga siyudad mao ang Zidim, Zer, Hamat, Rakat,
Kineret, **36** Adama, Rama, Hazor, **37** Kedes, Edrei, ug ang
En Hazor. **38** Aduna Yiron, Migdalel, Horem, Bet Anat, ug
Bet Shemes usab. Adunay 19 ka mga siyudad, lakip ang
ilang mga baryo. **39** Mao kini ang panulondon sa tribo ni
Neftali, ug gihatag kini ngadto sa ilang mga kabanay—ang
mga siyudad, lakip ang ilang mga baryo. **40** Ang ikapito
nga pagripa napadulong sa tribo ni Dan, ug gihatag kini sa
ilang mga kabanay. **41** Ang ginsakopan sa panulondon niini
naglangkob sa Zora, Estaol, Ir Shemes, **42** Shaalabin, Ayalon,
ug sa Itla. **43** Gilangkoban usab niini ang Elon, Timna, Ekron,
44 Elteke, Gibeton, Baalat, **45** Jehud, Bene Berak, Gat Rimon,
46 Me Jarkon, ug ang Rakon uban sa nasakopan nga tabok
gikan sa Jopa. **47** Sa dihang ang nasakopan sa tribo ni Dan
nawala gikan kanila, gisulong ni Dan ang Leshem, nakig-
away siya kanila, ug gikuha kini pagbalik. Gipamatay nila
ang tanan pinaagi sa espada, ug gipanag-iyahan nila kini, ug
mipahimutang dinhi. Gipulihan nila ang Leshem, ginganlan ug
gitawag kini ug Dan sunod sa ilang katigulangan. **48** Mao kini
ang panulondon sa tribo ni Dan, ug gihatag kini sa ilang mga
kabanay—ang mga siyudad, lakip ang ilang mga baryo. **49** Sa
dihang nahuman na sila sa pagbahinbahin sa yuta ingon nga
panulondon, ang mga tawo sa Israel naghatag ug panulondon
gikan sa ilang mga kaugalingon ngadto kang Josue nga anak
nga lalaki ni Nun. **50** Pinaagi sa mando ni Yahweh gihatagan
nila siya ug siyudad nga iyang gipangayo, ang Timnat Sera
didto sa kabungtoran sa Efraim. Nagtukod siya ug siyudad
ug nagpuyo didto. **51** Mao kini ang mga panulondon nga
gibilin nila Eleazar nga pari, Josue ang anak nga lalaki ni Nun,
ug sa mga pangulo sa matag tribo sa pamilya sa ilang mga
katigulangan ngadto sa katawhan sa Israel pinaagi sa pagripa
didto sa Silo, sa atubangan ni Yahweh, didto sa agianan sa
tolda nga tagboanan. Busa nahuman nila ang pagbahinbahin
sa yuta.

20 Unya miingon si Yahweh kang Josue, **2** "Sultihi ang
katawhan sa Israel, 'Nga magpili ug mga siyudad nga
dalangpanan diin akong gisulti kanimo pinaagi sa kamot ni
Moises. **3** Buhata kini aron nga ang usa nga nakapatay nga
wala tuyo-a makaadto didto. Kini nga mga siyudad mahimong
dapit nga dalangpanan gikan sa tanan nga nagapangita sa
pagpanimalos sa dugo sa usa ka tawo nga gipatay. **4** Modagan
siya sa usa niadtong mga siyudara ug mobarog didto sa
pultahan sa ganghaan sa siyudad, ug ipasabot ang iyang sala
ngadto sa mga kadagkoan niana nga siyudad. Unya dalhon
nila siya ngadto sa siyudad ug hatagan ug dapit aron magpuyo
uban kanila. **5** Ug kung adunay moabot aron sa pagpanimalos
sa dugo sa tawo nga gipatay, dili kinahanglan itugyan sa mga
tawo niana nga siyudad ngadto sa mga panggamhanan ang
tawo nga nakapatay kaniya. Kinahanglan dili nila kini buhaton,
tungod kay wala niya gituyo ang pagpatay sa iyang silingan ug
wala man siyay kasuko kaniya sa wala pa kini nahitabo. **6**
Kinahanglan magpabilin siya niana nga siyudad hangtod nga
moatubang siya sa panagtigom alang sa paghukom, hangtod
sa kamatayon sa tawo nga nagbarog ingon nga labawng pari
niadtong mga adlawa. Unya ang tawo nga nakapatay nga
wala gituyo mamahimo na nga mobalik sa iyang kaugalingon
nga lungsod ug sa iyang kaugalingong panimalay, ngadto sa
lungsod nga iyang gibiyaan. **7** Busa gipili sa mga Israelita
ang Kedes sa Galilea didto sa kabungtoran sa Neftali, ang
Siquem didto sa kabungtoran sa Efraim, ug ang Kiriat Arba
(sama sa Hebron) didto sa kabungtoran sa Juda. **8** Unahan
sa Jordan sidlakang bahin sa Jerico, gipili nila ang Bezer
didto sa kamingawan ngadto sa kapatagan gikan sa tribo ni
Reuben; ang Ramot Gilead, gikan sa tribo ni Gad; ug ang
Golan sa Bashan, gikan sa tribo ni Manases. **9** Mao kini ang
mga siyudad nga gipili alang sa tanan nga katawhan sa Israel
ug sa mga langyaw nga nagpuyo uban kanila, aron nga ang
tanan nga nakapatay ug tawo nga wala gituyo makadangop
kanila nga layo sa kadaot. Kini nga tawo dili mamatay pinaagi
sa kamot sa tawo nga gusto manimalos sa dugo nga naula,
hangtod nga ang gipasanginlan nga tawo mobarog na pag-
una sa atubangan sa panagtigom.

21 Unya miadto ang mga pangulo sa mga kabanay sa
Levita ngadto sa pari nga si Eleazar, ngadto kang
Josue nga anak nga lalaki ni Nun, ug sa mga pangulo sa
pamilya sa ilang mga katigulangan taliwala sa katawhan sa
Israel. **2** Miingon sila kanila didto sa Shilo sa yuta sa Canaan,
"Gimandoan kamo ni Yahweh pinaagi sa kamot ni Moises
nga hatagan kami ug mga siyudad aron puy-an, lakip ang

sibsibanan alang sa among mga binuhing hayop." **3** Busa pinaagi sa sugo ni Yahweh, gihatag sa katawhan sa Israel ngadto sa mga Levita ang ilang panulondon sa mosunod nga mga siyudad, lakip na ang ilang mga sibsibanan. **4** Ang pagripa alang sa mga kabanay ug kaliwat ni Kohat mihatag niini nga sangpotan: ang mga pari—ang mga kaliwat ni Aaron nga gikan sa mga Levita—nakadawat ug napulog tulo ka mga siyudad nga gihatag gikan sa tribo ni Juda, gikan sa tribo ni Simeon, ug gikan sa tribo ni Benjamin. **5** Ang nahibilin nga mga banay sa kaliwat ni Kohat nakadawat pinaagi sa pagripa sa napulo ka mga siyudad gikan sa mga kabanay sa tribo ni Efraim, Dan, ug gikan sa katunga sa tribo ni Manases. **6** Ug ang katawhan nga gikan sa kaliwat ni Gerson diin gihatagan ug napulog tulo ka mga siyudad pinaagi sa pagripa gikan sa mga banay sa tribo ni Isacar, Asher, Neftali, ug katunga sa tribo ni Manases didto sa Basan. **7** Ang katawhan nga mga kaliwat ni Merari nakadawat ug napulog duha ka mga siyudad gikan sa mga tribo ni Reuben, Gad, ug ni Zebulun. **8** Busa gihatag sa katawhan sa Israel kining mga siyudara, lakip na ang ilang sibsibanan, ngadto sa mga Levita pinaagi sa pagripa, sama sa gisugo ni Yahweh pinaagi sa kamot ni Moises. **9** Gikan sa mga tribo ni Juda ug ni Simeon, gihatag nila ang mosunod nga mga siyudad, gisulat dinhi pinaagi sa ngalan. **10** Gihatag kining mga siyudara ngadto sa mga kaliwat ni Aaron, kabahin sa mga banay sa mga kaliwat ni Kohat, nga gikan ra usab sa tribo ni Levi. Kay ang unang pagripa napaingon man kanila. **11** Gihatag sa mga Israelita ngadto kanila ang Kirat Arba (Si Arba ang amahan ni Anak), ang samang dapit sa Hebron, sa kabungtoran sa Juda, lakip ang sibsibanan palibot niini. **12** Apan ang kaumahan sa siyudad ug ang matag baryo niini nahatag na ngadto kang Caleb ang anak nga lalaki ni Jefune, ingon nga iyang gipanag-iyahan. **13** Gihatag nila ngadto sa mga kaliwat sa pari nga si Aaron ang Hebron lakip ang sibsibanan—nga mao ang siyudad nga dalangpanan alang ni bisan kinsa nga nakapatay sa usa ka tawo nga wala tuyo-a—ug ang Libna lakip ang sibsibanan, **14** Jatir lakip ang matag sibsibanan, ug Estemoa lakip ang sibsibanan niini. **15** Gihatag usab nila ang Holon lakip ang sibsibanan, ang Debir lakip ang sibsibanan niini, **16** ang Ain lakip ang sibsibanan niini, ang Juta lakip ang sibsibanan niini, ug ang Bet Shemes lakip ang sibsibanan niini. Adunay siyam ka mga siyudad nga gihatag gikan niining duha ka mga tribo. **17** Gikan sa tribo ni Benjamin gihatag kang Gibeon lakip ang sibsibanan niini, ang Geba lakip ang sibsibanan niini, **18** ang Anatot lakip ang sibsibanan niini, ug ang Almon lakip ang sibsibanan niini—upat ka siyudad. **19** Gihatag ang mga siyudad ngadto sa mga pari, ang mga kaliwat ni Aaron, diin ang tanan napulog tulo ka siyudad, lakip na ang ilang sibsibanan niini. **20** Alang sa nahibilin sa pamilya ni Kohat—kadtong mga Levita nga nahisakop sa pamilya ni Kohat—naangkon nila ang mga siyudad nga gihatag kanila gikan sa tribo ni Efraim pinaagi sa pagripa. **21** Gihatag ngadto kanila ang Siquem lakip ang sibsibanan sa kabungtoran sa Efraim—usa ka siyudad nga dalangpanan alang ni bisan kinsa nga nakapatay ug tawo nga wala tuyo-a—ang Gezer lakip na ang sibsibanan niini, **22** ang Kibzaim lakip ang sibsibanan niini, ug Bet Horon lakip na ang sibsibanan niini—upat kini ka siyudad tanan. **23** Gikan sa tribo ni Dan, gihatag ngadto sa banay ni Kohat ang Elteke lakip na ang sibsibanan niini, ug Gibeton lakip ang sibsibanan niini, **24** Ayalon lakip ang sibsibanan, ug ang Gatrimon lakip ang sibsibanan niini—upat kini ka siyudad tanan. **25** Gikan usab sa katunga sa tribo ni Manases, gihatag ngadto sa banay ni Kohat ang Taanac lakip na ang sibsibanan ug ang Gatrimon lakip na ang sibsibanan niini—duha kini ka siyudad. **26** Adunay napulo tanan ka mga siyudad alang sa nabilin nga mga banay sa mga kaliwat ni Kohat, lakip na ang ilang mga sibsibanan. **27** Gikan sa katunga sa tribo ni Manases, ngadto sa kabanay ni Gerson, mao kini ang laing kabanay sa mga Levita, ug gihatag kanila ang Golan didto sa Bashan lakip na ang sibsibanan niini—usa ka siyudad nga dalangpanan alang sa tanan nga nakapatay ug laing tawo nga wala tuyo-a, uban sa Beeshtera lakip ang sibsibanan niini—duha kini ka siyudad tanan. **28** Gihatag usab sa banay ni Gerson ang Kishion gikan sa tribo ni Isacar, lakip ang sibsibanan niini, ang Daberat lakip ang sibsibanan niini, **29** ang Jarmut lakip na ang sibsibanan niini, ug ang Enganim lakip ang sibsibanan niini—upat kini ka siyudad. **30** Gikan sa tribo ni Asher, gihatag nila ang Mishal lakip ang sibsibanan niini, ang Abdon lakip ang sibsibanan niini, **31** ang Helkat lakip ang sibsibanan niini, ug ang Rehob lakip ang sibsibanan niini—upat kini ka siyudad tanan. **32** Ug gikan sa tribo ni Neftali, gihatag nila sa banay ni Gerson ang Kedes sa Galilea lakip ang sibsibanan niini—usa ka siyudad nga dalangpanan alang ni bisan kinsa nga nakapatay ug laing tawo nga wala tuyo-a; ang Hamotdor lakip ang sibsibanan niini, ug ang Kartan lakip ang sibsibanan niini—tulo kini ka siyudad tanan. **33** Adunay napulog tulo ka mga siyudad tanan, gikan sa banay ni Gerson, lakip na ang ilang sibsibanan. **34** Ngadto sa nahibilin nga mga Levita—ang mga kabanay ni Merari— gihatagan sila gikan sa tribo ni Zebulun: Jokneam lakip ang sibsibanan niini, ang Karta lakip ang sibsibanan niini, **35** ang Dimna lakip ang sibsibanan niini, ug ang Nahalal lakip ang sibsibanan niini—upat ka siyudad tanan. **36** Gihatag kini ngadto sa kabanay ni Merari gikan sa tribo ni Reuben: Bezer lakip ang sibsibanan niini, ang Jahaz lakip ang sibsibanan niini, **37** Kedemot lakip ang sibsibanan niini, ug ang Mefat lakip ang sibsibanan niini—upat kini nga siyudad. **38** Gikan sa tribo ni Gad gihatag kanila ang Ramot sa Gilead lakip ang sibsibanan niini—usa ka siyudad nga dalangpanan ni bisan kinsa nga nakapatay ug tawo nga wala tuyo-a—ug ang Mahanaim lakip ang sibsibanan niini. **39** Gihatag usab ngadto sa banay sa Merari ang Hesbon lakip ang sibsibanan niini, ug ang Jazer lakip ang sibsibanan niini. Adunay upat ka siyudad tanan. **40** Kining tanan mao ang mga siyudad sa pipila ka mga kabanay ni Merari, nga gikan sa tribo ni Levi—napulog duha ka mga siyudad tanan ang gihatag kanila pinaagi sa pagripa. **41** Ang mga siyudad sa mga Levita nga gikuha gikan sa tungatunga sa yuta nga gipanag-iyahan sa katawhan sa Israel kay 48 ka siyudad, lakip ang ilang mga dapit nga sibsibanan. **42** Ang matag siyudad niini gipalibotan sa mga sibsibanan. Mao kining mga pamaagi sa tanan niining mga siyudad. **43** Busa gihatag ni Yahweh sa Israel ang tanang yuta nga gisaad niya nga ihatag ngadto sa ilang mga katigulangan. Gipanag-iyahan kini sa mga Israelita ug nagpahiluna didto. **44** Unya gihatag ni Yahweh kanila ang matag bahin, sama sa iyang gisaad sa ilang mga katigulangan. Walay usa sa ilang mga kaaway ang nakabuntog kanila. Gitugyan ni Yahweh ang tanan nilang kaaway sa ilang mga kamot. **45** Walay usa ka butang sa tanang maayong mga saad nga gisulti ni Yahweh ngadto sa balay sa Israel ang napakyas. Natuman ang tanan.

22 Niadtong panahona gitawag ni Josue ang mga kaliwat ni Reuben, ang mga kaliwat ni Gad, ug ang katunga sa tribo ni Manases. **2** Miingon siya kanila, "Gibuhat ninyo ang tanan nga gisugo kaninyo ni Moises nga alagad ni Yahweh. Gituman ninyo ang akong tingog sa tanan nga akong gisugo

kaninyo. **3** Wala ninyo biyai ang inyong mga kaigsoonan
niining daghang mga adlaw, ug hangtod karong adlawa. Ug
natuman ninyo ang mga buluhaton nga gikinahanglan pinaagi
sa kasugoan ni Yahweh nga inyong Dios. **4** Karon gihatagan
ni Yahweh nga inyong Dios ug kapahulayan ang inyong mga
kaigsoonan, sama sa iyang gisaad kanila. Busa balik kamo
ngadto sa inyong mga tolda sa yuta nga inyong gipanag-
iyahan, nga gihatag kaninyo ni Moises nga alagad ni Yahweh
sa tabok sa Jordan. **5** Pagbantay lamang gayod sa pagtuman
sa mga kasugoan ug balaod nga gisugo kaninyo ni Moises nga
alagad ni Yahweh, sa paghigugma kang Yahweh nga inyong
Dios, sa paglakaw diha sa iyang mga dalan, sa pagtipig sa
iyang mga kasugoan, sa pagpakighiusa ug pagsimba kaniya
sa bug-os ninyong kasingkasing ug sa tibuok ninyong kalag."
6 Busa gipanalanginan sila ni Josue ug gipalakaw sila, ug
unya namalik sila sa ilang mga tolda. **7** Karon ngadto sa
katunga sa tribo ni Manases, gihatagan sila ni Moises ug
panulondon sa Basan, apan ngadto sa katunga, gihatagan
sila ni Josue ug panulondon tapad sa ilang mga kaigsoonan
sa yuta sa kasadpan sa Jordan. Gipauli sila ni Josue ngadto
sa ilang mga tolda; gipanalanginan niya sila **8** ug miingon
kanila, "Balik sa inyong mga tolda uban sa daghan kaayo nga
salapi, ug sa daghan mga binuhing mananap, ug uban sa
plata ug bulawan, ug uban sa tumbaga ug puthaw, ug uban sa
daghang mga bisti. Bahina uban sa inyong mga kaigsoonan
ang mga inilog ninyo gikan sa inyong mga kaaway." **9** Busa
ang mga kaliwat ni Reuben, mga kaliwat ni Gad, ug katunga
sa tribo ni Manases namauli sa ilang mga panimalay, gibiyaan
ang katawhan sa Israel didto sa Shilo, nga anaa sa yuta sa
Canaan. Mibiya sila aron moadto sa rehiyon sa Gilead, ngadto
sa ilang kaugalingong yuta, nga ilang gipanag-iyahan, ingon
nga pagtuman sa kasugoan ni Yahweh, pinaagi sa kamot ni
Moises. **10** Sa dihang miabot sila sa Jordan nga anaa sa
yuta sa Canaan, ang mga kaliwat ni Reuben ug ang kaliwat ni
Gad ug ang katunga sa tribo ni Manases nagtukod ug halaran
tapad sa Jordan, usa ka dako kaayo ug inila nga halaran. **11**
Nadungog kini sa katawhan sa Israel ug miingon, "Tan-awa!
Ang katawhan ni Reuben, Gad, ug ang katunga sa tribo ni
Manases nagtukod ug halaran atubangan sa yuta sa Canaan,
didto sa Gelilot, sa rehiyon duol sa Jordan, sa dapit nga
nahisakop sa katawhan sa Israel." **12** Sa dihang nadungog
kini sa katawhan sa Israel, nagtigom ang tibuok katawhan sa
Israel didto sa Shilo aron sa pagtungas ug sa pagpakiggubat
kanila. **13** Unya nagpadala ug mensahero ang katawhan sa
Israel ngadto sa mga kaliwat ni Reuben, sa kaliwat ni Gad, ug
sa katunga sa tribo ni Manases, sa yuta sa Gilead. Gipadala
usab nila si Pinehas ang anak nga lalaki ni Eleazar nga pari,
14 ug uban kaniya ang napulo ka mga pangulo, usa ka tawo
gikan sa kaliwat nga mga pamilya sa Israel, ug ang matag-usa
kanila mao ang pangulo sa banay taliwala sa katawhan sa
Israel. **15** Miadto sila sa mga katawhan ni Reuben, ni Gad,
ug sa katunga sa tribo ni Manases, sa yuta sa Gilead, ug
misulti sila ngadto kanila: **16** "Miingon ang tibuok panagtigom
ni Yahweh niini, 'Unsa man kining dili pagkamatinud-anon nga
inyong gibuhat batok sa Dios sa Israel, sa pagtalikod karong
adlawa sa pagsunod kang Yahweh pinaagi sa pagtukod ug
halaran alang sa inyong kaugalingon ingon nga pagsupak
batok kang Yahweh? **17** Dili pa ba igo alang kanato ang atong
sala didto sa Peor? Ug karon wala pa gani nato nahinloan
ang atong mga kaugalingon gikan niini. Kay tungod niadto
nga sala miabot ang hampak sa panagtigom ni Yahweh. **18**
Kinahanglan ba nga motalikod usab kamo sa pagsunod kang
Yahweh karong adlawa? Kung mosupak usab kamo kang
Yahweh karong adlawa, masuko siya sa tibuok panagtigom
sa Israel ugma. **19** Kung mahugawan ang yuta nga inyong
gipanag-iyahan, kinahanglan mosaylo kamo sa yuta nga
gitukoran sa tabernakulo ni Yahweh ug pagkuha alang sa
inyong kaugalingon ug kabahinan nga among gipanag-iyahan.
Ayaw lamang pagsupak kang Yahweh, o pagsupak batok
kanamo pinaagi sa pagtukod ug halaran alang sa inyong
kaugalingon gawas sa halaran ni Yahweh nga atong Dios.
20 Dili ba si Acan nga anak nga lalaki ni Zera, miguba man
sa pagtuo mahitungod sa mga butang nga gigahin alang sa
Dios? Ug dili ba kapungot ang miabot sa katawhan sa Israel?
Kanang tawhana wala namatay nga nag-inusara alang sa
iyang sala.'" **21** Unya ang mga tribo ni Reuben, ni Gad, ug
ang katunga sa tribo ni Manases mitubag sa mga pangulo
sa kabanayan sa Israel: **22** "Ang Makagagahom, ang Dios,
nga si Yahweh! Ang Makagagahom, ang Dios, si Yahweh!
—Nasayod siya, ug tugoti nga masayod usab ang Israel!
Kung pagsupak kini o pagsalikway sa pagtuo batok kang
Yahweh, ayaw kamig palingkawasa karong adlawa **23** tungod
sa pagtukod ug halaran aron sa pagtalikod gikan sa pagsunod
kang Yahweh. Kung gitukod namo kana nga halaran aron sa
paghalad niini ug halad nga sinunog, mga halad nga trigo,
o halad sa pakigdait, hinaot nga pabayron kami ni Yahweh
alang niini. **24** Wala! Gibuhat namo kini tungod sa kahadlok
nga sa umaabot nga panahon tingalig moingon ang inyong
mga anak sa among mga anak, 'Unsa may labot ninyo kang
Yahweh, nga Dios sa Israel? **25** Kay gihimo ni Yahweh nga
utlanan ang Jordan taliwala kaninyo ug kanamo. Kamo nga
mga katawhan ni Reuben ug katawhan ni Gad, wala kamoy
labot kang Yahweh.' Kay tingalig paundangon sa inyong mga
anak ang among mga anak sa pagsimba kang Yahweh. **26**
Busa miingon kami, 'Magtukod kita ug halaran, dili alang sa
mga halad sinunog o alang sa mga sakripisyo, **27** apan aron
mahimong saksi taliwala kaninyo ug kanamo, ug taliwala sa
atong mga kaliwatan, nga among buhaton ang pag-alagad
kang Yahweh sa iyang atubangan, uban sa among mga halad
sinunog ug sa among mga sakripisyo ug sa among mga
halad sa pakigdait, aron ang inyong mga anak dili moingon sa
among mga anak sa umaabot nga panahon, "Wala kamoy
bahin kang Yahweh.'" **28** Busa miingon kami, "Kung mao kini
ang isulti kanamo o sa among mga kaliwatan sa umaabot nga
panahon, moingon kami, "Tan-awa! Mao kini ang kopya sa
halaran ni Yahweh, nga gihimo sa among mga katigulangan,
dili alang sa mga halad sinunog, ni alang sa mga sakripisyo,
apan ingon nga saksi taliwala kaninyo ug kanamo." **29** Hinaot
nga mahilayo gikan kanamo nga mosupak kami kang Yahweh,
ug motalikod gikan sa pagsunod kaniya karong adlawa pinaagi
sa pagtukod ug halaran alang sa halad nga sinunog, alang
sa halad nga trigo, o alang sa sakripisyo, gawas sa halaran
ni Yahweh nga atong Dios nga anaa sa atubangan sa iyang
tabernakulo.'" **30** Sa dihang nadungog ni Pinehas nga pari ug
sa mga pangulo sa katawhan, nga mao ang mga pangulo sa
kabanayan sa Israel nga uban kaniya, ang mga pulong nga
gisulti sa katawhan ni Reuben, ni Gad, ug ni Manases, nga
maayo kini sa ilang panan-aw. **31** Miingon si Pinehas nga
anak ni Eleazar nga pari ngadto sa katawhan ni Reuben, ni
Gad, ug ni Manases, "Karong adlawa nasayod kami nga anaa
si Yahweh sa atong taliwala, tungod kay wala ninyo gibuhat
ang pagsalikway sa pagtuo batok kaniya. Karon giluwas ninyo
ang katawhan sa Israel gikan sa kamot ni Yahweh." **32** Unya
si Pinehas nga anak ni Eleazar nga pari, ug ang mga pangulo

mibalik gikan sa mga kaliwat ni Reuben ug kaliwat ni Gad,
gikan sa yuta sa Gilead, balik ngadto sa yuta sa Canaan,
ngadto sa katawhan sa Israel, ug misulti ngadto kanila. **33**
Ang ilang balita maayo sa panan-aw sa katawhan sa Israel.
Gidayeg sa katawhan sa Israel ang Dios ug wala na magsulti
mahitungod sa pagpakiggubat sa mga kaliwat ni Reuben
ug sa kaliwat ni Gad, aron sa pagguba sa yuta nga ilang
nahimutangan. **34** Ginganlan sa mga kaliwat ni Reuben ug sa
mga kaliwat ni Gad ang halaran ug "Saksi," kay miingon sila,
"Mao kini ang saksi tali kanato nga si Yahweh mao ang Dios."

23 Ug human sa daghang mga adlaw, sa dihang
gipapahulay na ni Yahweh ang Israel gikan sa tanang
kaaway nga nagpalibot kanila, tigulang na kaayo si Josue.
2 Gipatawag ni Josue ang tanang Israelita—ang ilang
mga katigulangan, ang ilang mga pangulo, ang ilang mga
maghuhukom, ug ang ilang mga opisyal—ug miingon kanila,
"Tigulang na kaayo ako. **3** Nakita ninyo ang tanang butang
nga gibuhat ni Yahweh nga inyong Dios ngadto sa tanang
kanasoran alang sa inyong kaayohan, kay si Yahweh nga
inyong Dios ang nakig-away alang kaninyo. **4** Tan-awa!
Gibahinbahin ko na kaninyo ang mga nasod nga nahibilin
aron buntogon ingon nga panulondon alang sa inyong mga
tribo, uban sa tanang kanasoran nga ako nang gilaglag,
gikan sa Jordan paingon sa Dakong Dagat sa kasadpan. **5**
Papahawaon sila ni Yahweh nga inyong Dios. Ipahilayo niya
sila gikan kaninyo. Ilogon niya ang ilang yuta, ug panag-iyahan
ninyo ang ilang yuta, sumala sa gisaad kaninyo ni Yahweh nga
inyong Dios. **6** Busa pagmalig-on, aron inyong matipigan ug
matuman ang tanan nga gisulat sa libro sa balaod ni Moses,
nga dili motipas sa tuo ni sa wala niini, **7** aron dili kamo
makasagol niining mga nasod nga nahibilin uban kaninyo o
molitok sa mga ngalan sa ilang mga dios, o manumpa pinaagi
kanila, o magsimba o magyukbo kanila. **8** Hinuon, kinahanglan
mokupot kamo kang Yahweh nga inyong Dios sama sa inyong
gibuhat hangtod karong adlawa. **9** Kay gipapahawa ni Yahweh
sa inyong atubangan ang dako ug kusgan nga mga nasod.
Apan alang kaninyo, walay makabarog sa inyong atubangan
hangtod karong adlawa. **10** Bisan ang usa ka tawo taliwala
sa inyong kadaghanon makahimo sa pagpadagan sa usa
ka libo, kay si Yahweh nga inyong Dios, mao ang makig-
away alang kaninyo, sumala sa iyang gisaad kaninyo. **11**
Hatagi gayod ug pinasahi nga pagtagad, aron higugmaon
ninyo si Yahweh nga inyong Dios. **12** Apan kung motalikod
kamo ug mogunit sa mga nahibilin nga tawo niini nga mga
nasod nga nagpabilin taliwala kaninyo, o kung makigminyo
kamo kanila, o kung makigtipon kamo kanila ug sila makig-
uban kaninyo, **13** hibaloi nga si Yahweh nga inyong Dios dili
na gayod mopapahawa niining mga nasora gikan kaninyo.
Hinuon, mahimo silang bitik o lit-ag alang kaninyo, mga latos
sa inyong mga likod ug mga tunok sa inyong mga mata,
hangtod mamatay kamo niining maayo nga yuta nga gihatag ni
Yahweh nga inyong Dios kaninyo. **14** Ug karon moadto ako sa
dalan sa tibuok kalibotan, ug nasayod kamo sa inyong bug-os
nga mga kasingkasing ug mga kalag nga walay bisan usa ka
pulong ang wala natinuod sa tanang maayong mga butang nga
gisaad ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo. Miabot ang tanang
butang alang kaninyo. Walay bisan usa niini ang napakyas. **15**
Apan sama nga matuman ang matag pulong nga gisaad ni
Yahweh nga inyong Dios kaninyo, magdala usab si Yahweh
kaninyo sa tanang daotang mga butang hangtod malaglag
niya kamo gikan niining maayong yuta nga gihatag ni Yahweh
nga inyong Dios diha kaninyo. **16** Himoon niya kini kung
supakon ninyo ang kasabotan ni Yahweh nga inyong Dios,
nga iyang gisugo nga tipigan. Kung moadto ug mosimba kamo
sa laing mga dios ug moyukbo kanila, ang kasuko ni Yahweh
mosilaob batok kaninyo, ug dali niya kamong wagtangon gikan
sa maayong yuta nga iyang gihatag kaninyo."

24 Unya gitigom ni Josue ang tanang tribo sa Israel ngadto
sa Siquem ug gipatawag ang tanang katigulangan sa
Israel, ang ilang mga pangulo, ang ilang mga maghuhukom,
ug ang ilang mga opisyal, ug unya gitugyan nila ang ilang
mga kaugalingon atubangan sa Dios. **2** Miingon si Josue sa
tanang katawhan, "Mao kini ang giingon ni Yahweh, ang Dios
sa Israel, 'Nagpuyo ang inyong mga katigulangan kaniadto
tabok sa Suba sa Eufrates—si Tera, ang amahan ni Abraham
ug ang amahan ni Nahor—ug unya misimba silag laing mga
dios. **3** Apan gikuha ko ang inyong amahan gikan sa tabok
sa Eufrates ug gigiyahan siya ngadto sa yuta sa Canaan, ug
gihatagan ko siya ug daghang mga kaliwat pinaagi sa iyang
anak nga lalaki nga si Isaac. **4** Ug kang Isaac gihatag ko si
Jacob ug si Esau. Gihatag ko kang Esau ang kabungtoran
sa nasod sa Seir aron inyong angkonon, apan si Jacob ug
ang iyang mga anak milugsong sa Ehipto. **5** Gipadala ko
si Moises ug si Aaron, ug gisakit ko ang mga Ehiptohanon
pinaagi sa mga hampak. Human niana, gipagawas ko kamo.
6 Gidala ko ang inyong mga katigulangan pagawas gikan sa
Ehipto, ug miabot kamo sa dagat. Gigukod kamo sa mga
Ehiptohanon nga gamit ang mga karwahe ug mga tawong
nagkabayo hangtod sa Dagat sa Kabugangan. **7** Sa dihang
mitawag ang inyong katigulangan kang Yahweh, gibutang niya
ang kangitngit taliwala kaninyo ug sa mga Ehiptohanon. Gidala
niya ang dagat aron mopaduol ug magtabon kanila. Nakita
ninyo kung unsa ang akong gibuhat sa Ehipto. Unya mipuyo
kamo sa kamingawan sa dugay nga panahon. **8** Gidala ko
kamo sa yuta sa mga Amorihanon, nga nagpuyo sa pikas
bahin sa Jordan. Nakig-away sila kaninyo, ug gihatag ko sila
sa inyong kamot. Gipanag-iyahan ninyo ang ilang kayutaan,
ug gilaglag ko sila sa inyong atubangan. **9** Unya si Balak nga
anak nga lalaki ni Zipor, hari sa Moab, mitindog ug misulong
sa Israel. Gipadala niya ug gipatawag si Balaam ang anak
nga lalaki ni Beor, aron sa pagtunglo kaninyo. **10** Apan wala
ako maminaw kang Balaam. Sa pagkatinuod, gipanalanginan
niya kamo. Busa giluwas ko kamo gikan sa iyang kamot. **11**
Mitabok kamo sa Jordan ug miabot sa Jerico. Nakig-away
batok kaninyo ang mga pangulo sa Jerico, uban sa mga
Amorihanon, sa mga Perizihanon, sa mga Canaanhon, sa
mga Hitihanon, sa mga Girgasihanon, sa mga Hibihanon, ug
sa mga Jebusihanon. Gihatagan ko kamo ug kadaogan batok
kanila ug gitugyan ko sila ilalom sa inyong pagmando. **12**
Gipadala ko ang tambuboan sa inyong atubangan, nga maoy
nagpapahawa kanila ug sa duha ka mga hari sa Amorihanon
sa inyong atubangan. Wala kini nahitabo pinaagi sa inyong
mga espada o sa inyong mga pana. **13** Gihatagan ko kamo
ug yuta nga wala ninyo gihagoan ug mga siyudad nga wala
ninyo gitukod, ug karon nagpuyo kamo niini. Mikaon kamo
sa bunga sa kaparasan ug tanaman sa olibo nga wala ninyo
gitanom.' **14** Karon kahadloki si Yahweh ug simbaha siya uban
sa tibuok pagkamatarong ug pagkamatinud-anon; isalikway
ang mga dios nga gisimba sa inyong mga katigulangan tabok
sa Eufrates ug sa Ehipto, ug simbaha si Yahweh. **15** Kung
sayop alang sa inyong panan-aw ang pagsimba kang Yahweh,
pagpili sa inyong kaugalingon karong adlawa kung kinsa
ang inyong alagaran, kung ang mga dios ba sa inyong mga
katigulangan tabok sa Eufrates, o mga dios sa Amorihanon,

nga mao ang yuta nga inyong gipuy-an. Apan alang kanako ug
sa akong panimalay, among simbahon si Yahweh." **16** Mitubag
ang katawhan ug miingon, "Dili gayod namo isalikway si
Yahweh aron mag-alagad sa laing mga dios, **17** kay si Yahweh
nga among Dios maoy nagdala kanamo ug sa among mga
katigulangan pagawas gikan sa yuta sa Ehipto, gawas sa balay
sa pagkaulipon, ug mibuhat niadtong mga dagkong timaan sa
among panan-aw, ug nagbantay kanamo sa tanang mga nasod
nga among giagian, ug taliwala sa tanang kanasoran nga
among nalabyan. **18** Ug gipapahawa ni Yahweh ang tanang
mga katawhan sa among atubangan, ang mga Amorihanon
nga nagpuyo niining yutaa. Busa simbahon usab namo si
Yahweh, kay siya ang among Dios." **19** Apan miingon si Josue
ngadto sa katawhan, "Dili kamo makaalagad kang Yahweh,
kay balaan siya nga Dios; abughoan siya nga Dios; dili niya
pasayloon ang inyong mga kalapasan ug mga kasal-anan. **20**
Kung isalikway ninyo si Yahweh ug mosimba sa mga langyaw
nga dios, motalikod siya ug maghimo ug daotan diha kaninyo.
Laglagon niya kamo, human siya nagbuhat ug maayo diha
kaninyo. **21** Apan miingon ang katawhan kang Josue, "Dili,
simbahon namo si Yahweh." **22** Unya miingon si Josue sa
katawhan, "Mga saksi kamo batok sa inyong mga kaugalingon
nga inyong gipili alang sa inyong kaugalingon si Yahweh, aron
mag-alagad kaniya." Miingon sila, "Mga saksi kami." **23** "Karon
isalikway ang mga langyaw nga dios nga anaa kaninyo, ug
ihatag ang inyong mga kasingkasing kang Yahweh, nga Dios
sa Israel." **24** Miingon ang katawhan ngadto kang Josue,
"Simbahon namo si Yahweh nga among Dios. Maminaw kami
sa iyang tingog." **25** Naghimo si Josue ug kasabotan sa mga
tawo niadtong adlawa. Nagbutang siya ug mga kasugoan
ug mga balaod sa Siquem. **26** Gisulat ni Josue kining mga
pulonga sa libro sa balaod sa Dios. Nagkuha siya ug dako nga
bato ug gipahimutang kini didto ibabaw sa tugas nga kahoy
nga tapad sa sagradong dapit ni Yahweh. **27** Miingon si Josue
sa tanang katawhan, "Timan-i, kini nga bato magpamatuod
batok kanato. Nadungog niini ang tanang mga pulong nga
gisulti ni Yahweh kanato. Busa mahimo kining saksi batok
kanato, kung inyo man ugaling ilimod ang inyong Dios." **28**
Busa gipapauli ni Josue ang katawhan, ang tagsatagsa ka
tawo ngadto sa iyang panulondon. **29** Human niining mga
butanga si Josue nga anak nga lalaki ni Nun, nga alagad ni
Yahweh, namatay, sa 110 nga pangidaron. **30** Gilubong nila
siya sulod sa utlanan sa iyang kaugalingong panulondon, sa
Timnat Sera, nga atua sa kabungtoran sa Efraim, amihanan
sa Bukid sa Gaas. **31** Gisimba sa Israel si Yahweh sa tanan
nga mga adlaw sa kinabuhi ni Josue, ug sa tanang mga adlaw
sa mga katigulangan nga nagsunod kang Josue, kadtong
nakasinati sa tanang butang nga gibuhat ni Yahweh alang sa
Israel. **32** Ang mga bukog ni Jose, nga gidala sa katawhan sa
Israel pagawas sa Ehipto—gilubong nila sa Siquem, sa bahin
sa yuta nga gipalit ni Jacob gikan sa mga anak nga lalaki ni
Hamor, nga amahan ni Siquem. Gipalit niya kini sa 100 kabuok
nga plata, ug nahimo kining panulondon sa mga kaliwat ni
Jose. **33** Namatay usab si Eleazar nga anak nga lalaki ni
Aaron. Gilubong nila siya sa Gibea, ang siyudad ni Pinehas
nga iyang anak nga lalaki, nga gihatag kaniya. Nahimutang
kini sa kabungtoran sa Efraim.

Mga Maghuhukom

1 Human sa kamatayon ni Josue, nangutana kang Yahweh
ang katawhan sa Israel, nga nag-ingon, "Kinsa man ang
unang mosulong sa mga Canaanhon alang kanato, aron
makiggbat batok kanila?" **2** Miingon si Yahweh, "Mosulong
ang taga-Juda. Tan-awa, hatagan nako sila ug katungod
niining yutaa." **3** Miingon ang katawhan sa Juda ngadto sa
katawhan ni Simeon, nga ilang mga igsoon nga lalaki, "Uban
kanamo ngadto sa ginsakopan nga gigahin alang kanamo aron
mag-uban kita sa pagpakiggubat batok sa mga Canaanhon.
Ug mokuyog usab kami kaninyo ngadto sa ginsakopan nga
gigahin alang kaninyo." Busa mikuyog kanila ang tribo ni
Simeon. **4** Misulong ang katawhan ni Juda, ug gipadaog sila
ni Yahweh batok sa mga Canaanhon ug sa mga Perizihanon.
Gipatay nila ang 10, 000 kanila didto sa Bezek. **5** Nakit-
an nila si Adoni Bezek didto sa Bezek, ug nakiggubat sila
batok kaniya ug gipildi ang mga Canaanhon ug ang mga
Perizihanon. **6** Apan nakaikyas si Bezek, ug gigukod nila siya
ug nadakpan, ug giputol nila ang iyang mga kumagko sa kamot
ug tiil. **7** Miingon si Adoni Bezek, "Adunay 70 ka mga hari,
nga gipamutlan sa ilang mga kumagko sa kamot ug tiil, ang
nagtigom sa ilang pagkaon ilalom sa akong lamesa. Sama sa
akong gibuhat, gibuhat usab sa Dios kanako." Gidala nila siya
didto sa Jerusalem, ug didto namatay siya. **8** Nakiggubat ang
katawhan ni Juda batok sa siyudad sa Jerusalem ug nakuha
kini. Gisulong nila kini gamit ang tumoy sa espada ug gisunog
nila ang siyudad. **9** Human niana, milugsong ang katawhan
ni Juda aron sa pagpakig-away batok sa mga Canaanhon
nga nagpuyo sa kabungtoran, didto sa Negev, ug sa tiilan sa
mga bungtod sa kasadpan. **10** Gisulong ni Juda ang mga
Canaanhon nga nagpuyo sa Hebron (ang ngalan sa Hebron
kaniadto mao ang Kiriat Arba), ug napildi nila ang Shesai,
Ahiman, ug Talmai. **11** Gikan didto gisulong sa katawhan
sa Juda ang mga lumolupyo sa Debir (ang ngalan sa Debir
kaniadto mao ang Kiriat Sefer). **12** Miingon si Caleb, "Ang si
bisan kinsa nga mosulong sa Kiriat Sefer ug mokuha niini,
ihatag ko kaniya si Acsa, ang akong anak nga babaye, nga
mahimong iyang asawa." **13** Si Otniel, ang anak nga lalaki ni
Kenaz (manghod nga lalaki ni Caleb) nadakpan sa Debir, busa
gihatag ni Caleb si Acsa kaniya, ang iyang anak nga babaye,
aron mahimo niyang asawa. **14** Sa wala madugay miabot si
Acsa ngadto kang Otniel, ug giaghat niya siya nga hangyoon
ang iyang amahan nga hatagan siya ug uma. Sa pagkanaog
niya gikan sa iyang asno, gipangutana siya ni Caleb, "Unsa
man ang akong mahimo alang kanimo?" **15** Miingon siya
kaniya, "Hatagi ako ug panalangin. Sanglit gihatag mo man
kanako ang yuta sa Negev, ihatag usab kanako ang mga
tuboran sa tubig." Busa gihatag ni Caleb kaniya ang taas nga
bahin sa mga tuboran ug ang ubos nga bahin sa mga tuboran.
16 Ang mga kaliwat sa ugangan ni Moises nga mga Kenhanon
mitungas gikan sa Siyudad sa Palmera uban ang katawhan sa
Juda, ngadto sa kamingawan sa Juda, nga atua sa Negev,
aron magpuyo uban ang katawhan sa Juda duol sa Arad. **17**
Ug miuban ang katawhan ni Juda sa katawhan ni Simeon
nga ilang kaigsoonan ug gisulong ang mga Canaanhon nga
nagpuyo sa Zefat ug giguba gayod kini. Ginganlan ang siyudad
ug Horma. **18** Gisakop usab sa katawhan ni Juda ang Gaza
ug ang yuta nga nagpalibot niini, ang Askelon ug ang yuta nga
nagpalibot niini, ang Ekron ug ang yuta nga nagpalibot niini.
19 Giubanan ni Yahweh ang katawhan ni Juda ug gipanag-
iyahan nila ang kabungtoran, apan dili nila mapapahawa
ang mga lumolupyo sa mga patag tungod kay aduna silay
puthaw nga mga karwahe. **20** Gihatag ang Hebron ngadto
kang Caleb (sama sa giingon ni Moises), ug gipapahawa
niya gikan didto ang tulo ka mga anak nga lalaki ni Anak.
21 Apan wala papahawaa sa katawhan ni Benjamin ang
mga Jebusihanon nga nagpuyo sa Jerusalem. Busa nagpuyo
ang mga Jebusihanon sa Jerusalem uban ang katawhan ni
Benjamin hangtod karong adlawa. **22** Nangandam ang balay
ni Jose sa pagsulong sa Betel, ug nag-uban kanila si Yahweh.
23 Nagpadala sila ug kalalakin-an aron sa pagpaniid sa Betel
(ang siyudad nga ginganlan kaniadto ug Luz). **24** Nakita sa
mga tigpaniid ang usa ka tawo nga migawas gikan sa siyudad,
ug miingon sila kaniya, "Ipakita kanamo, palihog, unsaon
pagsulod ngadto sa siyudad, ug magbinuotan kami kanimo."
25 Gipakita niya kanila ang dalan paingon sa siyudad. Ug
gisulong nila ang siyudad gamit ang tumoy sa espada, apan
gitugotan nila nga makaikyas ang tawo ug ang tanan niyang
pamilya. **26** Ug miadto ang tawo sa yuta sa mga Hitihanon
ug nagtukod ug siyudad ug ginganlan kini ug Luz, nga maoy
ngalan niini hangtod karon. **27** Wala gipapahawa sa katawhan
ni Manases ang katawhan nga nagpuyo sa mga siyudad sa
Bet Shan ug sa mga baryo niini, o ang Taanac ug ang mga
baryo niini, o kadtong nagpuyo sa Dor ug sa mga baryo niini, o
kadtong nagpuyo sa Ibleam ug sa mga baryo niini, o kadtong
nagpuyo sa Megido ug sa mga baryo niini, tungod kay ang mga
Canaanhon buot gayod nga mopuyo niana nga yuta. **28** Sa
dihang lig-on na ang Israel, gipugos nila ang mga Canaanhon
nga mag-alagad kanila inubanan sa hilabihan nga paghago,
apan wala nila sila papahawaa sa hingpit. **29** Wala gipapahawa
ni Efraim ang mga Canaanhon nga nagpuyo sa Gezer, busa
nagpadayon ang mga Canaanhon sa pagpuyo sa Gezer uban
kanila. **30** Wala papahawaa ni Zebulun ang katawhan nga
nagpuyo sa Kitron, o ang katawhan nga nagpuyo sa Nahalol,
busa nagpadayon ang mga Canaanhon sa pagpuyo uban
kanila, apan gipugos ni Zebulun ang mga Canaanhon sa pag-
alagad kanila inubanan sa hilabihan nga paghago. **31** Wala
papahawaa ni Asher ang katawhan nga nagpuyo sa Aco, o
ang katawhan nga nagpuyo sa Sidon, o kadtong nagpuyo sa
Alab, Aczib, Helba, Afek, o Rehob. **32** Busa nagpuyo ang tribo
ni Asher uban sa mga Canaanhon (kadtong nagpuyo sa yuta),
tungod kay wala nila sila gipapahawa. **33** Wala gipapahawa
sa tribo ni Neftali kadtong nagpuyo sa Bet Shemes, o kadtong
nagpuyo sa Bet Anat. Busa nagpuyo ang tribo ni Neftali uban
sa mga Canaanhon (ang katawhan nga nagpuyo niana nga
yuta). Bisan pa niana, ang mga lumolupyo sa Bet Shemes ug
Bet Anat gipugos sa hilabihan nga paghago alang kang Neftali.
34 Gipugos sa mga Amorihanon ang tribo ni Dan sa pagpuyo
sa Kabungtoran, ug wala sila gitugotan sa paglugsong ngadto
sa patag. **35** Busa nagpuyo ang mga Amorihanon didto
sa Bukid sa Heres, sa Ayalon, ug sa Shaalbim, apan ang
kakusgan sa kasundalohan sa balay ni Jose ang nagbuntog
kanila, ug gipugos sila sa pag-alagad kanila inubanan sa
hilabihan nga paghago. **36** Ang utlanan sa Amorihanon miabot
gikan sa bungtod sa Akrabim didto sa Sela hangtod didto sa
kabungtoran.

2 Mitungas ang manulonda ni Yahweh gikan sa Gilgal
paingon sa Bokim, ug miingon, "Gidala ko kamo gikan sa
Ehipto, ug gidala ko kamo ngadto sa yuta nga akong gisaad
nga ihatag sa inyong mga amahan. Miingon ako, 'Dili ko gayod
pakyason ang akong kasabotan alang kaninyo. **2** Kinahanglan
dili kamo magbuhat ug kasabotan niadtong nagpuyo niini nga

yuta. Kinahanglan gub-on ninyo ang ilang mga halaran.' Apan
wala kamo naminaw sa akong tingog. Unsa man kining inyong
gibuhat? **3** Busa mosulti ako karon, 'Dili nako papahawaon
ang mga Canaanhon gikan kaninyo, apan mahimo silang mga
tunok sa inyong mga kiliran, ug ang ilang mga dios mahimong
lit-ag alang kaninyo.'" **4** Sa dihang nagsulti ang manulonda ni
Yahweh niini nga mga pulong ngadto sa tanang katawhan sa
Israel, misinggit ang katawhan ug nanghilak. **5** Ginganlan
nila ang dapit ug Bokim. Naghalad sila didto ug mga halad
ngadto kang Yahweh. **6** Karon sa dihang gipadala ni Josue
ang katawhan, ang matag-usa sa katawhan sa Israel miadto
sa mga dapit nga gigahin kanila, aron sa pagpanag-iya sa
ilang yuta. **7** Nag-alagad ang katawhan kang Yahweh sa
panahon nga buhi pa si Josue ug ang mga kadagkoan nga
mas dugay nga nabuhi kay kaniya, kadtong nakakita sa tanang
bantogang mga binuhatan ni Yahweh nga iyang nabuhat alang
sa Israel. **8** Si Josue nga anak nga lalaki ni Nun ang sulugoon
ni Yahweh, namatay sa pangidaron nga 110. **9** Gilubong nila
siya sa utlanan sa yuta nga gigahin kaniya didto sa Timnat
Heres, sa kabungtoran sa Efraim, sa kasadpang bahin sa
Bukid sa Gaas. **10** Ang tanan nga kaliwatan nagkatigom usab
ngadto sa ilang mga amahan. Laing kaliwatan ang mitubo
human kanila nga wala nakaila kang Yahweh o sa iyang
nabuhat alang sa Israel. **11** Gibuhat sa katawhan sa Israel
kung unsa ang daotan sa panan-aw ni Yahweh ug gialagaran
nila ang mga Baal. **12** Nagpahilayo sila gikan kang Yahweh,
ang Dios sa ilang mga amahan, nga nagpagawas kanila sa
yuta sa Ehipto. Misunod sila sa laing mga dios, ang mga dios
gayod sa mga katawhan nga nakapalibot kanila, ug miyukbo
sila kanila. Gihagit nila si Yahweh aron nga masuko tungod
kay **13** nagpahilayo sila gikan kang Yahweh ug gisimba si Baal
ug ang Astarot. **14** Misilaob ang kapungot ni Yahweh batok
sa Israel, ug gitugyan niya sila ngadto sa mga kawatan nga
nangawat sa ilang mga gipanag-iyahan gikan kanila. Gibaligya
niya sila ingon nga mga ulipon nga dinakpan pinaagi sa kusog
sa ilang mga kaaway nga nakapalibot kanila, busa dili na sila
makahimo sa pagpanalipod sa ilang mga kaugalingon batok sa
ilang mga kaaway. **15** Bisan asa makig-away ang Israel, ang
mga kamot ni Yahweh nakigbatok kanila aron sa pagpukan
kanila, sama sa iyang gipanumpa ngadto kanila. Ug nahiagom
sila sa makalilisang nga pag-antos. **16** Unya nagtuboy si
Yahweh ug mga maghuhukom, nga nagluwas kanila gikan
sa kamot niadtong nagkawat sa ilang mga gipanag-iyahan.
17 Apan wala sila naminaw sa ilang mga maghuhukom. Dili
sila matinud-anon kang Yahweh ug gihatag ang ilang mga
kaugalingon sama sa mga babaye nga nagbaligya ug dungog
ngadto sa laing mga dios ug gisimba kini. Sa wala madugay
gisalikway nila ang pamaagi sa pagkinabuhi sa ilang mga
amahan—kadtong nagtuman sa kasugoan ni Yahweh—nga
wala usab nila buhata. **18** Sa dihang nagtuboy si Yahweh
ug mga maghuhukom alang kanila, gitabangan ni Yahweh
ang mga maghuhukom ug giluwas sila gikan sa kamot sa
ilang mga kaaway sa tanang mga adlaw nga buhi pa ang
maghuhukom. Naluoy si Yahweh kanila samtang nag-antos
sila tungod niadtong nagbiaybiay ug nagpasakit kanila. **19**
Apan sa dihang namatay ang maghuhukom, mipalayo sila ug
nagbuhat sa mga butang nga mas labihan pa kadaotan kaysa
nabuhat sa ilang mga amahan. Mosunod sila sa laing mga
dios aron sa pag-alagad ug pagsimba kanila. Nagdumili sila sa
pag-undang sa bisan unsang daotan nilang mga binuhatan o
sa ilang daotang mga paagi. **20** Misilaob ang kapungot ni
Yahweh batok sa Israel; miingon siya, "Tungod kay giguba
man niini nga nasod ang kasabotan nga akong gitagana alang
sa ilang mga amahan—tungod kay wala man sila naminaw
sa akong tingog— **21** gikan karon, dili na nako papahawaon
gikan kanila ang bisan unsang mga nasod nga gibilin ni Josue
sa dihang namatay siya. **22** Buhaton ko kini aron sulayan ang
Israel, kung magpadayon ba sila o dili sa dalan ni Yahweh ug
maglakaw niini, sama sa pagtipig sa ilang mga amahan niini."
23 Mao nga gibiyaan ni Yahweh kadto nga nasod ug wala
dayon sila papahawaa ug gihatag sila ngadto sa kamot ni
Josue.

3 Karon gibilin ni Yahweh kini nga mga nasod aron sa
pagsulay sa Israel, ang matag usa sa Israel nga wala
nakasinati sa bisan unsa nga pakiggubat sa Canaan. **2**
(Gibuhat niya kini aron tudloan ug pakiggubat ang bag-
ong kaliwatan sa mga Israelita nga wala pa nasayod niini
kaniadto.) **3** Mao kini ang mga nasod: ang lima ka mga
hari nga mga Filistihanon, ang tanan nga mga Canaanhon,
ang mga Sidonhon, ug ang mga Hibihanon nga nagpuyo sa
kabukiran sa Lebanon, gikan sa Bukid sa Baal Hermon ngadto
sa Hamat Pas. **4** Kini nga mga nasod gibilin ingon nga paagi
ni Yahweh sa pagsulay sa Israel, aron mapamatud-an kung
motuman ba sila sa mga mando nga iyang gihatag sa ilang
mga katigulangan pinaagi kang Moises. **5** Busa nagpuyo
ang katawhan sa Israel uban sa mga Canaanhon, sa mga
Hitihanon, sa mga Amorihanon, sa mga Perizihanon, sa mga
Hibihanon, ug sa mga Jebusihanon. **6** Gikuha ang ilang mga
anak nga babaye aron mahimong ilang mga asawa, ug ang
ilang kaugalingon nga mga anak nga babaye gihatag ngadto
sa ilang mga anak nga lalaki, ug ilang gialagaran ang ilang
mga dios. **7** Ang katawhan sa Israel nagbuhat ug daotan sa
panan-aw ni Yahweh ug gikalimtan si Yahweh nga ilang Dios.
Gisimba nila ang mga Baal ug ang mga Ashera. **8** Busa, ang
kasuko ni Yahweh misilaob batok sa Israel, ug gibaligya niya
sila ngadto sa kamot ni Kushan Rishataim nga hari sa Aram
Naharaim. Nag-alagad ang katawhan sa Israel kang Kushan
Rishataim sulod sa walo ka tuig. **9** Sa dihang nagpakitabang
ang katawhan sa Israel kang Yahweh, nagpadala si Yahweh ug
usa ka tawo nga motabang sa katawhan sa Israel, ug moluwas
kanila: Si Otniel ang anak nga lalaki ni Kenaz (manghod ni
Caleb). **10** Gigamhan siya sa Espiritu ni Yahweh, ug gihukman
niya ang Israel ug milakaw siya aron sa pagpakiggubat.
Gihatagan siya ni Yahweh ug kadaogan batok kang Kushan
Rishataim nga hari sa Aram. Gibuntog sa kamot ni Otniel si
Kushan Rishataim. **11** Nakabaton ang yuta ug kalinaw sulod
sa 40 ka tuig. Unya namatay si Othniel nga anak nga lalaki ni
Kenaz. **12** Human niana, nagbuhat na usab ang mga Israelita
ug daotan sa panan-aw ni Yahweh, ug gihatagan ni Yahweh
si Eglon ang hari sa Moab ug kusog aron sa pagbuntog sa
mga Israelita. **13** Nakighiusa si Eglon sa mga Amornon ug sa
mga Amalekanhon ug milakaw sila ug gipildi ang Israel, ug
gipanag-iyahan nila ang Siyudad sa mga Palmera. **14** Nag-
alagad ang katawhan sa Israel kang Eglon nga hari sa Moab
sulod sa 18 ka tuig. **15** Sa dihang nagpakitabang ang mga
Israelita kang Yahweh, nagpadala na usab si Yahweh ug usa
ka tawo nga motabang kanila, si Ehud nga anak nga lalaki ni
Gera, gikan sa tribo ni Benjamin, usa ka walhon nga tawo.
Gipadala siya sa katawhan sa Israel, uban ang ilang buhis,
ngadto kang Eglon nga hari sa Moab. **16** Nagbuhat si Ehud
ug espada nga adunay duha ka sulab, usa ka cubit ang katas-
on; gihigot niya kini ilalom sa iyang bisti sa iyang tuong paa.
17 Gihatag niya ang buhis ngadto kang Haring Eglon sa Moab.
(Karon si Eglon tambok kaayo nga tawo.) **18** Human gihatag

ni Ehud ang buhis, mibiya siya uban niadtong nagdala niini.
19 Apan, sa dihang nakaabot na si Ehud sa dapit diin gibuhat
ang kinulit nga mga hulagway duol sa Gilgal, mitalikod siya ug
mibalik, ug miingon siya, “Aduna akoy tinago nga mensahe
alang kanimo, akong hari.” Miingon si Eglon, “Paghilom!” Busa
ang tanan niadtong nag-alagad kaniya mibiya sa lawak. **20**
Miduol si Ehud kaniya. Naglingkod ang hari, nag-inusara sa
bugnaw sa taas nga dapit sa lawak. Miingon si Ehud, “Aduna
akoy mensahe nga gikan sa Dios alang kanimo.” Mitindog ang
hari sa iyang lingkoranan. **21** Gikab-ot ni Ehud ang espada
gamit ang iyang wala nga kamot ug gikuha ang espada gikan
sa iyang tuo nga paa, ug gidunggab niya ang hari. **22** Ug ang
pul-an sa espada nadasok kaniya human sa sulab sa espada,
ang tumoy milapos sa iyang likod, ug ang tambok mitabon sa
espada, ug wala na hulbota ni Ehud ang espada gikan sa
iyang lawas. **23** Unya migawas si Ehud sa portiko ug gisirado
ang mga pultahan sa taas nga bahin sa lawak nga anaa sa
iyang likod ug gikandado kini. **24** Human nakalakaw si Ehud,
miabot ang sulugoon sa hari; nakita nila nga ang mga pultahan
sa ibabaw nga bahin sa lawak sirado, busa naghunahuna
sila, “Sigurado nga iyang gihupay ang iyang kaugalingon
sa kabugnaw sa ibabaw nga lawak.” **25** Nag-anam sila ug
kabalaka hangtod gibati na nila nga napasagdan na nila ang
ilang trabaho sa dihang wala pa gihapon ablihi sa hari ang
mga pultahan sa ibabawng bahin sa lawak. Busa ilang gikuha
ang yabi ug ila kining giablihan, ug didto naghigda ang ilang
agalon, natumba sa salog, ug patay na. **26** Samtang naghulat
ang mga sulugoon, nalibog kung unsa ang ilang buhaton,
nakaikyas na si Ehud ug nakaagi na sa dapit diin adunay
kinulit nga mga hulagway sa mga dios, ug nakaikyas siya
ngadto sa Seira. **27** Sa dihang nakaabot na siya, gihuypan
niya ang trumpeta didto sa kabungtoran sa Efraim. Unya
nanglugsong ang katawhan sa Israel uban kaniya gikan sa
kabungtoran, ug siya ang nanguna kanila. **28** Miingon siya
kanila, “Sunod kanako, kay buntogon ni Yahweh ang inyong
mga kaaway, ang mga Moabihanon.” Misunod sila kaniya ug
ilang gikuha ang labanganan sa Jordan nga tabok gikan sa
mga Moabihanon, ug walay bisan usa nga ilang gitugotan nga
makatabok sa suba. **29** Niadtong panahona nakapatay sila ug
10, 000 ka mga tawo sa Moab, ug ang tanan kusgan ug may
katakos nga kalalakin-an. Walay usa nga nakaikyas. **30** Busa
niadtong adlawa si Moab napildi pinaagi sa kusog sa Israel.
Ug nakapahulay ang yuta sulod sa 80 ka tuig. **31** Human kang
Ehud ang sunod nga maghuhukom mao si Shamgar ang anak
nga lalaki ni Anat nga nakapatay ug 600 ka mga Filistihanon
pinaagi sa sungkod nga gigamit aron sa pagtusok sa mga
baka. Giluwas usab niya ang Israel gikan sa kakuyaw.

4 Human namatay si Ehud, nagbuhat na usab ug daotan
ang katawhan sa Israel diha sa panan-aw ni Yahweh. **2**
Gibaligya sila ni Yahweh sa kamot ni Jabin ang hari sa Canaan
nga naghari sa Hazor. Ang pangulo sa iyang kasundalohan
ginganlan ug Sisera, ug nagpuyo siya sa Haroset sa mga
Gentil. **3** Nagpakitabang ang katawhan sa Israel kang Yahweh,
tungod si Sisera adunay 900 ka puthaw nga mga karwahe
ug gidaogdaog niya pag-ayo ang katawhan sa Israel sulod
sa 20 ka tuig. **4** Karon si Debora, usa ka babaye nga
propeta (asawa ni Lapidot), mao ang pangulong maghuhukom
niadtong panahona. **5** Nagalingkod siya ilalom sa palmera
ni Debora taliwala sa Rama ug Betel didto sa bungtod sa
lungsod sa Efraim, ug miabot ang katawhan sa Israel kaniya
aron paghusay sa ilang mga panaglalis. **6** Gipaadtoan niya
si Barak ang anak nga lalaki ni Abinoam gikan sa Kedes
sa Neftali. Miingon siya kaniya, “Si Yahweh, ang Dios sa
Israel, nagmando kanimo, 'Adto sa Bukid sa Tabor, ug ubana
ang 10, 000 ka kalalakin-an gikan sa Neftali ug Zebulun. **7**
Dad-on ko si Sisera, ang pangulo sa kasundalohan ni Jabin,
aron pagtagbo kanimo duol sa suba sa Kishon, uban ang
iyang mga karwahe ug kasundalohan, ug magmadaogon ka
batok kaniya. **8** Miingon si Barak kaniya, “Kung mouban ka
kanako, moadto ako, apan kung dili ka mouban kanako, dili
ako moadto.” **9** Miingon siya, “Mouban ako kanimo. Apan, ang
dalan nga imong pagaadtoan dili magdala kanimo sa imong
kadungganan, kay ibaligya ni Yahweh si Sisera ngadto sa
kamot sa usa ka babaye.” Unya mitindog si Debora ug miuban
kang Barak ngadto sa Kedes. **10** Gitawag ni Barak ang mga
katawhan sa Zebulun ug Neftali aron magtigom sa Kedes.
Misunod kaniya ang 10, 000 ka mga tawo, ug miuban usab si
Debora kaniya. **11** Karon si Heber (nga Kenhanon) naglain sa
iyang kaugalingon gikan sa mga Kenhanon— sila ang mga
kaliwat ni Hobab (ugangan ni Moises) —gitaod niya ang iyang
tolda sa nahimutangan sa tugas nga kahoy diha sa Zaananim
duol sa Kedes. **12** Sa dihang giingnan nila si Sisera nga
mitungas si Barak ang anak nga lalaki ni Abinoam sa Bukid sa
Tabor, **13** gitawag ni Sisera ang iyang tanang karwahe, 900 ka
mga puthaw nga karwahe, ug ang tanang kasundalohan nga
uban kaniya, gikan sa Haroset sa mga Gentil ngadto sa Suba
sa Kishon. **14** Miingon si Debora kang Barak, “Lakaw! Kay
mao na kini ang adlaw nga padag-on ka ni Yahweh batok
kang Sisera. Dili ba si Yahweh man ang mag-una kanimo?”
Busa milugsong si Barak gikan sa Bukid sa Tabor uban ang
10, 000 ka mga tawo nga misunod kaniya. **15** Gilibog ni
Yahweh ang kasundalohan ni Sisera, ang tanan niyang mga
karwahe ug tanan niyang kasundalohan. Gisulong sila sa
katawhan ni Barak ug minaog si Sisera sa iyang karwahe ug
midagan. **16** Apan gigukod ni Barak ang mga karwahe ug
ang kasundalohan didto sa Haroset sa mga Gentil, ug ang
kinatibuk-ang kasundalohan ni Sisera nangamatay pinaagi
sa espada, ug walay bisan usa ka tawo nga nabuhi. **17**
Apan miikyas si Sisera padulong sa tolda ni Jael, ang asawa
ni Heber nga Kenhanon, kay adunay kalinaw taliwala kang
haring Jabin sa Hazor, ug ang balay ni Heber nga Kenhanon.
18 Migawas si Jael aron pagsugat kay Sisera ug miingon
kaniya, “Sulod dinhi, akong agalon; hapit una kanako ug ayaw
kahadlok.” Busa mihapit siya kaniya ug misulod sa iyang tolda,
ug gihabolan niya siya. **19** Miingon siya kaniya, “Palihog
paimna ako ug diyutay'ng tubig kay giuhaw ako pag-ayo.”
Giablihan niya ang panit nga sudlanan sa gatas ug gipainom
siya, ug gihabolan niya siya pagbalik. **20** Miingon siya kaniya,
“Pagbarog diha sa pultahan sa tolda. Kung adunay moabot
nga tawo ug mangutana kanimo nga, 'Aduna bay tawo dinhi?',
ingna nga 'Wala'.” **21** Unya si Jael (ang asawa ni Heber)
nagkuha sa ugsok sa tolda ug martilyo ug sa hilom miadto siya
kang Sisera, kay nahinanok siya pag-ayo, ug iyang gimartilyo
ang ugsok sa tolda ngadto sa kilid sa iyang ulo ug midulot
kini kaniya ug milapos ngadto sa yuta. Ug namatay siya. **22**
Samtang naggukod si Barak kang Sisera, misugat si Jael
kaniya ug miingon kaniya, “Anhi dinhi, ipakita ko kanimo ang
tawo nga imong gipangita.” Busa misulod siya uban kaniya, ug
didto nagbuy-od si Sisera nga patay na, nga nagtaop ang
ugsok sa tolda sa kilid sa iyang ulo. **23** Busa niadtong adlawa
napildi sa Dios si Jabin, ang hari sa Canaan, atubangan sa
katawhan sa Israel. **24** Ang gahom sa katawhan sa Israel nag-

anam pa gayod ug kakusog batok kang Jabin nga hari sa
Canaan, hangtod nga napildi nila siya.

5 Niadtong adlawa si Debora ug si Barak nga anak nga lalaki
ni Abinoam miawit niini nga awit: **2** "Sa dihang ang mga
pangulo nag-una sa Israel, sa dihang ang mga tawo kinabubot-
ong naghalad sa ilang kaugalingon alang sa gubat—gidayeg
namo si Yahweh! **3** Paminaw, kamong mga hari! Pagmatngon,
kamong mga pangulo! Ako, moawit ako ngadto kang Yahweh;
moawit ako ug mga pagdayeg ngadto kang Yahweh, ang Dios
sa Israel. **4** Yahweh, sa dihang migawas ka gikan sa Seir, sa
dihang nagalakaw ka gikan sa Edom, nauyog ang yuta, ug ang
kalangitan mikurog usab; ug ang kapanganoran usab mibubo
ug tubig. **5** Milinog ang kabukiran sa atubangan ni Yahweh;
bisan ang Bukid sa Sinai milinog sa atubangan ni Yahweh,
ang Dios sa Israel. **6** Sa mga adlaw ni Shamgar (anak nga
lalaki ni Anat), sa mga adlaw ni Jael, wala na gigamit ang mga
dagkong dalan, ug kadtong mga naglakaw gigamit lamang
ang mga gagmay nga mga agianan. **7** Adunay pipila ka mga
manggugubat sa Israel, hangtod nga ako, si Debora, nangulo
sa pagmando— usa ka inahan ang nangulo sa pagmando sa
Israel! **8** Sa dihang nagpili sila ug bag-ong mga dios, adunay
panag-away sa mga ganghaan sa siyudad ug walay mga
taming o mga bangkaw nga nakita taliwala sa 40, 000 sa
Israel. **9** Ang akong kasingkasing atua sa mga pangulo sa
Israel, uban sa mga tawo nga malipayon ug kinabubot-on
nga naghalad sa ilang mga kaugalingon— nagadayeg kami
kang Yahweh alang kanila! **10** Hunahunaa kini—kamo nga
nagsakay sa puti nga mga asno nga naglingkod sa panapton
nga gihimong hampilo, ug kamo nga nagalakaw sa dalan.
11 Paminawa ang mga tingog niadtong nag-awit diha sa
katubigan nga mga dapit. Didto magasugid sila pag-usab sa
mga matarong nga mga buhat ni Yahweh, ug sa mga matarong
nga buhat sa iyang mga manggugubat sa Israel. Unya ang
katawhan ni Yahweh milugsong didto sa mga ganghaan sa
siyudad. **12** Pagmata, pagmata, Debora! Pagmata, pagmata,
pag-awit ug usa ka awit! Bangon, Barak, ug dakpa ang imong
mga binilanggo, ikaw nga anak nga lalaki ni Abinoam. **13**
Unya mikanaog ang mga nahibilin ngadto sa mga dungganon;
mikanaog ang katawhan ni Yahweh paingon kanako uban
sa mga manggugubat. **14** Gikan sila sa Efraim, nga ang
gamot gikan kang Amalek; misunod kaninyo ang katawhan ni
Benjamin. Nanaog ang mga pangulo sa kasundalohan gikan
sa Makir, ug kadtong nagdala ug sungkod sa opisyales nga
gikan sa Zebulun. **15** Ug ang akong mga prinsipe sa Isacar
uban kang Debora; ug si Isacar uban ni Barak nga nagdali sa
pagsunod kaniya ngadto sa walog ilalom sa iyang pagmando.
Adunay dakong pagpangita sa kasingkasing taliwala sa mga
banay ni Reuben. **16** Nganong naglingkod man kamo taliwala
sa mga dapit daobanan, nga naminaw sa mga magbalantay
nga nagtugtog sa ilang mga plawta alang sa ilang mga panon?
Adunay dakong pagpangita sa kasingkasing alang sa mga
banay ni Reuben. **17** Nagpabilin si Gilead sa pikas bahin sa
Jordan; ug si Dan, nganong naglatagaw man siya sakay sa
mga barko? Nagpabilin si Asher sa baybayon ug nagpuyo duol
sa iyang mga dunggoanan. **18** Ang Zebulun mao ang tribo nga
magtahan sa ilang mga kinabuhi hangtod sa kamatayon, ug
ang Neftali, usab, didto sa dapit sa gubat. **19** Miabot ang mga
hari, nakig-away sila; nakig-away ang mga hari sa Canaan
didto sa Taanak sa katubigan sa Megido. Apan wala silay
gikuha nga plata ingon nga inilog. **20** Nakig-away ang mga
bituon gikan sa langit, nakig-away sila batok kang Sisera gikan
sa ilang mga agianan latas sa kalangitan. **21** Gibanlas sila
sa suba sa Kishon, kadtong karaan nga suba, ang suba sa
Kishon. Lakaw akong kalag, pagmalig-on! **22** Unya ang tingog
sa tunob sa mga kabayo nga naglagapak—nagdagan, ang
pagdagan sa iyang mga kinakusgan nga mga kabayo. **23**
'Tungloha ang Meroz!' miingon ang manulonda ni Yahweh.
'Tungloha gayod ang mga lumolupyo niini! — tungod kay
wala sila miabot aron sa pagtabang kang Yahweh— aron sa
pagtabang kang Yahweh sa pagpakiggubat batok sa mga
kusgan nga mga manggugubat.' **24** Bulahan si Jael labaw pa
kaysa tanang kababayen-an, si Jael (ang asawa ni Heber
nga Kenhanon), mas bulahan siya kaysa tanang kababayen-
an nga nagpuyo sa mga tolda. **25** Nangayo ang tawo ug
tubig, ug gihatagan niya kini ug gatas; gidad-an niya kini ug
mantikilya nga anaa sa plato nga haom alang sa mga prinsipe.
26 Gibutang niya ang iyang kamot sa ugsok sa tolda, ug ang
iyang tuo nga kamot ngadto sa martilyo sa magbubuhat; gamit
ang martilyo iyang gipatay si Sisera, iyang gidugmok ang ulo
niini. Iyang gidugmok ang bagulbagol niini sa dihang iya kining
gitusok sa kilid sa iyang ulo. **27** Nakuyapan siya taliwala sa
iyang mga tiil, natumba siya ug nagbuy-od siya didto. Nawad-
an siyag umoy taliwala sa iyang mga tiil. Ang dapit diin siya
natumba mao ang dapit diin siya gipatay nga walay kaluoy.
28 Gikan sa bintana naglantaw siya— naglantaw ang inahan
ni Sisera sa renehasan nga bintana ug mitawag siya nga
naguol, 'Nganong dugay man nag-abot ang iyang karwahe?
Nganong nalangan man ang mga tunob sa mga kabayo nga
maoy nagbira sa iyang mga karwahe?' **29** Mitubag ang iyang
maalamon nga mga prinsesa, ug mihatag siya sa samang
tubag sa iyang kaugalingon: **30** 'Wala ba nila makaplagi
ug mabahinbahin ang inilog? — Usa ka tagoangkan, duha
ka tagoangkan alang sa matag tawo; ang inilog nga tinina
nga bisti alang kang Sisera, ang inilog nga tininaan nga
bisti nga binordahan, duha kabuok nga tininaan nga bisti
nga binordahan alang sa mga liog niadtong nangilog?' **31**
Hinaot nga pagalaglagon ang tanan nimong mga kaaway,
Yahweh! Apan ang imong mga higala sama sa adlaw sa
dihang mosubang kini sa iyang kusog." Ug ang yuta nakabaton
ug kalinaw sulod sa 40 ka tuig.

6 Gihimo sa katawhan sa Israel ang daotan diha sa
atubangan ni Yahweh, ug gihatag niya sila ngadto sa kamot
sa Midian sulod sa pito ka mga tuig. **2** Ang gahom sa Midian
nagdaogdaog sa Israel. Tungod sa Midian, naghimo ug mga
silonganan ang katawhan sa Israel alang sa ilang kaugalingon
didto sa mga lungib sa kabungtoran, mga langob, ug sa mga
lig-ong patukoranan. **3** Nahitabo kini sa bisan unsang taknaa
nga magtanom ang mga Israelita, ang mga Midianhon, mga
Amalekanhon ug ang katawhan gikan sa sidlakan mosulong sa
mga Israelita. **4** Magkampo ang ilang kasundalohan didto sa
yuta ug daoton ang mga tanom, hangtod sa Gaza. Wala silay
ibilin nga pagkaon sa Israel, ug walay mga karnero, ni mga
baka o mga asno. **5** Sa dihang moabot sila ug ang ilang mga
binuhi ug mga tolda, sama sila sa nagpanon nga mga dulon,
ug dili gayod maihap ang katawhan niini o bisan pa ang ilang
mga kamelyo. Gisulong nila ang yuta aron sa paglaglag niini.
6 Gihasol pag-ayo sa Midian ang mga Israelita hangtod nga
ang katawhan sa Israel nagpakitabang na kang Yahweh. **7** Sa
dihang nanawag kang Yahweh ang katawhan sa Israel tungod
sa Midian, **8** nagpadala si Yahweh ug propeta ngadto sa
katawhan sa Israel. Miingon ang propeta kanila, "Mao kini ang
giingon ni Yahweh, ang Dios sa Israel: 'Gidala ko kamo gikan
sa Ehipto; gipagawas ko kamo gikan sa balay sa pagkaulipon.

9 Giluwas ko kamo gikan sa kamot sa mga Ehiptohanon, ug sa
kamot sa tanang nagdaogdaog kaninyo. Gipalayo ko sila gikan
kaninyo, ug gihatag ko kaninyo ang ilang yuta. **10** Miingon ako
kaninyo, "Ako si Yahweh nga inyong Dios; gimandoan ko kamo
nga dili mosimba sa mga dios sa Amorihanon, sa yuta nga
inyong gipuy-an." Apan wala kamo mituman sa akong tingog.'"
11 Karon miabot ang manulonda ni Yahweh ug milingkod
ilalom sa tugas nga kahoy sa Ofra, nga gipanag-iyahan ni
Joas (ang Abiezeranhon), samtang si Gideon, anak nga lalaki
ni Joas, naglain sa trigo pinaagi sa paghapak niini ngadto sa
salog, diha sa pug-anan sa ubas—aron sa pagtago niini gikan
sa mga Midianhon. **12** Mitungha ang manulonda ni Yahweh
ug miingon kaniya, "Nag-uban si Yahweh kanimo, kusgan ka
nga manggugubat!" **13** Miingon si Gideon kaniya, "O, akong
agalon, kung si Yahweh uban kanamo, nganong nahitabo
man kining tanan kanamo? Asa naman kadtong tanan nga
kahibulongang mga buhat nga giingon kanamo sa among
mga amahan, sa dihang miingon sila, 'Wala ba kita gidala
ni Yahweh gikan sa Ehipto?' Apan karon gisalikway kami ni
Yahweh ug gihatag kami sa kamot sa Midian." **14** Mitan-aw
si Yahweh kaniya ug miingon, "Gamita ang kusog nga anaa
nang daan diha kanimo. Luwasa ang Israel gikan sa kamot sa
Midian. Wala ko ba ikaw gipadala?" **15** Miingon si Gideon
kaniya, "Palihog, Ginoo, unsaon ko man pagluwas ang Israel?
Tan-awa, ang akong pamilya maoy labing huyang sa Manases,
ug ako ang labing ubos sa panimalay sa akong amahan."
16 Miingon si Yahweh kaniya, "Mag-uban ako kanimo, ug
pildihon mo ang tibuok kasundalohang Midianhon isip usa
ka tawo." **17** Miingon si Gideon kaniya, "Kung nahimuot ka
kanako, hatagi ako ug timailhan nga ikaw mao ang nakig-
istorya kanako. **18** Palihog, ayaw paghawa dinhi, hangtod nga
moabot ako kanimo ug magdala sa akong gasa ug andamon
kini sa imong atubangan." Miingon si Yahweh, "Hulaton ko
ikaw hangtod nga mobalik ka." **19** Milakaw si Gideon ug nag-
andam ug nating kanding ug gikan sa usa ka efa sa harina
nagbuhat siya ug tinapay nga walay patubo. Gibutang niya
ang karne sa sudlanan, ug gibutang niya ang sabaw sa kolon
ug gidala kini kaniya ilalom sa tugas nga kahoy, ug gihalad
kini. **20** Miingon ang manulonda sa Dios kaniya, "Kuhaa ang
karne ug ang tinapay nga walay patubo ug ibutang kini niining
bato, ug ibubo ang sabaw ibabaw niini." Ug gibuhat kini ni
Gideon. **21** Unya ang manulonda ni Yahweh mikab-ot sa
tumoy sa iyang sungkod nga anaa sa iyang kamot. Pinaagi
niini gihikap niya ang unod ug ang tinapay nga walay patubo;
mitungha ang kalayo diha sa bato ug misunog sa karne ug sa
tinapay nga walay patubo. Unya nawala ang manulonda ni
Yahweh ug wala na kini nakita ni Gideon. **22** Nasabtan ni
Gideon nga kini mao ang manulonda ni Yahweh. Miingon si
Gideon, "A, Ginoong Yahweh! Nakita ko nawong sa nawong
ang manulonda ni Yahweh!" **23** Miingon si Yahweh kaniya,
"Ang kalinaw diha kanimo! Ayaw kahadlok, dili ka mamatay."
24 Busa nagtukod si Gideon ug halaran ngadto kang Yahweh.
Ginanlan niya kini, "Si Yahweh ang Kalinaw." Hangtod karon
nga adlaw nagbarog gihapon kini sa Ofra sa banay ni Abiezer.
25 Niadtong gabhiona miingon si Yahweh kaniya, "Dad-a ang
torong baka sa imong amahan, ug ang ikaduhang torong baka
nga pito ka tuig ang pangidaron, ug gub-a ang halaran ni Baal
nga gipanag-iyahan sa imong amahan, ug putla ang Ashera
nga anaa sa tapad niini. **26** Pagtukod ug halaran kang Yahweh
nga imong Dios sa kinatumyan niining dapit nga dalangpanan,
ug tukora kini sa husto nga paagi. Ihalad ang ikaduhang torong
baka ingon nga halad sinunog, gamit ang kahoy nga gikan sa
Ashera nga imong giputol. **27** Busa nagkuha si Gideon ug
napulo niya ka mga sulugoon ug gibuhat ang gisugo ni Yahweh
kaniya. Apan tungod kay nahadlok siya pag-ayo sa panimalay
sa iyang amahan ug sa katawhan sa lungsod nga magbuhat
niini panahon sa adlaw, gibuhat niya kini sa kagabhion. **28**
Pagkabuntag sa dihang namangon ang katawhan sa lungsod,
nabungkag na ang halaran ni Baal, ug naputol na ang Ashera
nga tapad niini, ug ang ikaduhang torong baka gihalad sa
halaran nga gitukod. **29** Miingon sa usag usa ang katawhan
sa siyudad, "Kinsa may nagbuhat niini?" Sa dihang nakigsulti
sila sa uban ug nangita sa mga tubag, miingon sila, "Si Gideon
nga anak nga lalaki ni Joas ang nagbuhat niining butanga." **30**
Unya miingon kang Joas ang katawhan sa lungsod, "Ipagawas
ang imong anak nga lalaki aron mahukman ug kamatayon,
tungod kay iyang gibungkag ang halaran ni Baal, ug tungod
kay giputol niya ang Ashera tapad niini." **31** Miingon si Joas
sa tanan nga nakigbatok kaniya, "Makig-away ba kamo alang
kang Baal? Luwason ba ninyo siya? Kung kinsa man ang
makig-away alang kaniya, patya siya samtang buntag pa.
Kung dios si Baal, pasagdi siya nga manalipod sa iyang
kaugalingon kung adunay usa ka tawo nga mobungkag sa
iyang halaran." **32** Busa niadtong adlawa gitawag nila si
Gideon nga "Jerub Baal," tungod kay miingon siya, "Pasagdi
si Baal nga manalipod sa iyang kaugalingon batok kaniya,"
tungod kay gibuak ni Gideon ang halaran ni Baal. **33** Karon
nagtigom ang tanang Midianhon, mga Amalekanhon, ug ang
katawhan sa sidlakan. Mitabok sila sa Jordan ug nagtolda sa
walog sa Jezreel. **34** Apan mikunsad ang Espiritu ni Yahweh
kang Gideon, gipatingog ni Gideon ang trumpeta, sa pagtawag
sa banay ni Abiezer, aron mosunod sila kaniya. **35** Nagpadala
siya ug mga mensahero sa tibuok Manases, ug sila usab,
gitawag usab aron pagsunod kaniya. Nagpadala usab siya ug
mga mensahero sa Asher, Zebulun, ug Neftali, ug mitungas
sila aron sa pagtagbo kaniya. **36** Miingon si Gideon sa Dios,
"Kung gamiton mo ako aron pagluwas sa Israel, sama sa
imong giingon— **37** Tan-awa, ibutang ko ang balahibo sa
karnero sa salog sa giokanan. Kung ang balahibo lamang
ang adunay yamog, ug uga ang yuta, masayran ko unya nga
gamiton mo ako aron sa pagluwas sa Israel, sumala sa imong
giingon." **38** Mao kini ang nahitabo—mibangon ug sayo si
Gideon pagkaugma, gipug-an niya ang balahibo sa karnero,
ug napuga ang yamog gikan sa balahibo sa karnero, igo aron
makapuno ug usa ka yahong nga tubig. **39** Unya miingon si
Gideon ngadto sa Dios, "Ayaw kasuko kanako, mosulti ako
sa makausa pa. Palihog tugoti ako sa pagsulay pag-usab
gamit ang balahibo sa karnero. Niining higayona paugaha ang
balahibo sa karnero, ug himoa nga basa sa yamog ang tanang
yuta palibot niini. **40** Gibuhat sa Dios ang gipangayo niya
niadtong gabhiona. Uga ang balahibo sa karnero, ug adunay
yamog ang tanang yuta sa palibot niini.

7 Unya mibangon si Jerub Baal (nga mao si Gideon) sa
sayo sa kabuntagon, ug ang tanang katawhan nga uban
kaniya, ug nagkampo sila sa kilid sa tuboran sa Harod. Anaa
sa ilang amihanan nga bahin ang kampo sa mga Midianhon
didto sa walog duol sa bungtod sa More. **2** Miingon si Yahweh
kang Gideon, "Adunay daghan kaayo nga mga sundalo alang
kanako aron mohatag ug kadaogan kaninyo batok sa mga
Midianhon, aron dili magpasigarbo ang Israel dinhi kanako,
nga moingon, 'Naluwas kami pinaagi sa among kaugalingong
gahom.' **3** Busa karon, imantala ngadto sa mga igdulongog
sa katawhan ug isulti, 'Si bisan kinsa ang nahadlok, si bisan
kinsa ang nangurog, paulia siya ug pahawaa gikan sa Bukid

sa Gilead.'" Busa 22, 000 ka mga tawo ang nanghawa, ug
10, 000 ang nagpabilin. **4** Miingon si Yahweh kang Gideon,
"Daghan pa gihapon ang katawhan. Dad-a sila ngadto sa
tubig, ug kuhaan ko ang ilang gidaghanon didto alang kanimo.
Kung ingnon ko ikaw, 'Mouban kini kanimo,' mouban siya
kanimo; apan kung moingon ako, 'Dili kini mouban kanimo,'
dili siya mouban." **5** Busa gidala ni Gideon ang mga tawo
didto sa tubig, ug miingon si Yahweh kaniya, "Lahia ang tanan
nga motilap sa tubig, sama sa pagtilap sa iro, gikan niadtong
moluhod aron moinom." **6** 300 ka mga lalaki ang mitilap
aron moinom. Ang nahibilin miluhod aron sa pag-inom ug
tubig. **7** Miingon si Yahweh kang Gideon, "Uban sa 300 ka
mga lalaki nga mitilap aron moinom, luwason ko kamo ug
hatagan ug kadaogan batok sa mga Midianhon. Pabalika
ang ubang mga tawo sa ilang kaugalingong dapit." **8** Busa
kadtong napili mikuha sa ilang mga pagkaon ug sa ilang mga
budyong. Gipauli ni Gideon ang tanang lalaki sa Israel, ang
matag lalaki sa ilang mga tolda, apan iyang gipabilin ang 300
ka mga lalaki. Karon ang kampo sa mga Midianhon anaa
lamang ubos kaniya didto sa walog. **9** Nianang gabhiona usab
miingon si Yahweh kaniya, "Bangon! Sulonga ang kampo,
kay hatagan ko ikaw ug kadaogan batok niini. **10** Apan kung
mahadlok ka sa paglugsong, lugsong didto kuyog sa imong
sulugoon nga si Pura, **11** ug paminawa ang ilang isulti, ug
magmaisogon ka sa pagsulong sa kampo." Busa miadto si
Gideon kuyog si Pura nga iyang sulugoon, ngadto sa mga
dapit sa guwardiya sa maong kampo. **12** Ang mga Midianhon,
ang mga Amalekanhon, ug ang tanang katawhan sa sidlakan
nahimutang didto sa walog, sama ka baga sa dulon nga daw
panganod. Dili maihap ang ilang mga kamelyo; labaw pa sila
kadaghan sa balas sa baybayon. **13** Sa dihang miabot si
Gideon didto, nagsugilon ang usa ka tawo sa iyang damgo
ngadto sa iyang kauban. Miingon ang tawo, "Paminaw! Aduna
akoy damgo, ug nakakita ako ug lingin nga tinapay nga sebada
nga naligid padulong sa kampo sa Midianhon. Miabot kini
ngadto sa tolda, ug kusog ang pagkabangga niini nga natumba
ang tolda ug nabalit-ad, busa nahapla kini." **14** Miingon ang
laing tawo, "Wala nay lain pa niini gawas sa espada ni Gideon
(ang anak nga lalaki ni Joas), ang Israelita. Gihatagan siya
ug kadaogan sa Dios batok sa mga Midianhon ug sa tanan
nilang kasundalohan." **15** Sa dihang nadungog ni Gideon
ang maong pagsugid sa damgo ug ang hubad niini, miyukbo
siya aron sa pagsimba. Mibalik siya sa kampo sa Israel ug
miingon, "Bangon! Gihatagan kita ni Yahweh ug kadaogan
batok sa mga Midianhon." **16** Gibahin niya ang 300 ka mga
lalaki ngadto sa tulo ka pundok, ug gihatagan silang tanan ug
mga budyong ug mga banga nga walay sulod, uban sa mga
sulo nga anaa sa sulod sa banga. **17** Miingon siya kanila,
"Tan-aw kanako ug buhata ang akong buhaton. Tan-aw! Sa
dihang moabot ako duol sa kampo, kinahanglan buhaton
ninyo ang akong buhaton. **18** Sa dihang patingogon nako
ang budyong, ako ug ang tanan nga uban kanako, patingoga
usab ang inyong mga budyong sa matag kilid sa tibuok kampo
ug singgit, 'Alang kang Yahweh ug alang kang Gideon!" **19**
Busa miadto si Gideon ug ang gatosan ka mga lalaki nga
uban kaniya sa utlanan sa kampo, sa pagsugod gayod sa
tungatunga sa pagbantay. Sa pagpuli sa mga guwardiya sa
mga Midianhon, gipatingog nila ang ilang mga budyong ug
gibuak ang mga banga nga anaa sa ilang mga kamot. **20**
Gipatingog sa tulo ka mga pundok ang mga budyong ug
gipangbuak ang mga banga. Gigunitan nila ang mga sulo sa
ilang wala nga kamot ug ang mga budyong ngadto sa ilang
tuo nga kamot aron sa pagpatingog niini. Misinggit sila, "Ang
espada ni Yahweh ug ni Gideon." **21** Ang matag lalaki mitindog
sa ilang dapit libot sa kampo ug nanagan ang tanang mga
sundalo nga Midianhon. Naninggit sila ug nanagan palayo. **22**
Sa dihang gipatingog nila ang 300 ka mga budyong, gitugot ni
Yahweh nga unayon sa matag Midianhon ang kauban pinaagi
sa espada ug batok sa tanan nilang mga kasundalohan.
Midagan ang kasundalohan hangtod sa Bet Shita paingon sa
Zerera, hangtod sa utlanan sa Abel Mehola, duol sa Tabat. **23**
Gipatawag ang mga kalalakin-an sa Israel gikan sa Neftali,
Asher, ug ang tanang taga-Manases, ug gigukod nila ang
mga Midianhon. **24** Nagpadala si Gideon ug mga mensahero
sa tibuok kabungtoran sa lungsod ni Efraim, nga nag-ingon,
"Lugsong batok sa mga Midianhon ug dumalahi ang Suba sa
Jordan, hangtod sa Bet Bara, aron sa pagpugong kanila." Busa
ang tanang kalalakin-an sa Efraim nagtigom ug gidumalahan
ang katubigan, hangtod sa Bet Bara ug sa Suba sa Jordan. **25**
Nadakpan nila ang duha ka prinsipe nga Midianhon, si Oreb ug
si Zeeb. Gipatay nila si Oreb didto sa bato ni Oreb, ug gipatay
nila si Zeeb didto sa pug-anan ug ubas ni Zeeb. Gigukod nila
ang mga Midianhon, ug gidala nila ang mga ulo ni Oreb ug ni
Zeeb ngadto kang Gideon, nga anaa sa tabok sa Jordan.

8 Unya miingon ang kalalakin-an sa banay ni Efraim ngadto
kang Gideon, "Unsa man kining gibuhat nimo kanamo?
Wala nimo kami gitawag sa dihang nakig-away ka batok sa
mga Midianhon." Ug hilabihan gayod ang ilang pagpakiglalis
kaniya. **2** Miingon siya kanila, "Unsa may nabuhat ko karon
kung itandi kaninyo? Dili ba ang pagtapok sa mga ubas ni
Efraim mas maayo pa kaysa tanang abot sa ubas ni Abiezer?
3 Gihatagan kamog kadaogan sa Dios batok sa mga prinsipe
sa mga Midianhon—si Oreb ug si Zeeb! Unsa man lamang
ang akong nabuhat kung itandi kaninyo?" Nahanaw ang ilang
kasuko ngadto kaniya sa dihang gisulti niya kini. **4** Miabot
si Gideon sa suba sa Jordan ug mitabok niini, kuyog kaniya
ang 300 ka mga lalaki. Gikapoy na sila, apan nagpadayon
gihapon sila sa paggukod. **5** Miingon siya sa mga tawo sa
Sucot, "Palihog hatagi ug tinapay ang mga tawo nga nagsunod
kanako, kay gikapoy sila, ug gigukod nako si Zeba ug si
Zalmuna, ang mga hari sa Midian." **6** Ug miingon ang mga
opisyales, "Anaa na ba sa inyong mga kamot ang mga kamot
ni Zeba ug ni Zalmuna? Nganong kinahanglan man kami
maghatag ug tinapay sa imong kasundalohan? **7** Miingon si
Gideon, "Sa dihang hatagan na kami ni Yahweh ug kadaogan
batok kang Zeba ug kang Zalmuna, panitan ko kamo pinaagi
sa mga tunok sa kamingawan ug mga sampinit." **8** Gikan didto
mitungas siya paingon sa Penuel ug nakigsulti sa katawhan
didto sa samang paagi, apan ang kalalakin-an sa Penuel
mitubag kanila sama sa pagtubag sa kalalakin-an didto sa
Sucot. **9** Misulti usab siya sa kalalakin-an sa Penuel ug
miingon, "Sa dihang makabalik ako diha sa kalinaw, gun-obon
ko kining tore." **10** Karon si Zeba ug si Zalmuna anaa sa Karkor
uban sa ilang kasundalohan, mga 15, 000 ka kalalakin-an,
tanan nga nahibilin gikan sa tibuok kasundalohan sa katawhan
sa Sidlakan, kay adunay nangamatay sa gubat nga 120, 000
ka kalalakin-an nga gibansay aron sa pagpakiggubat pinaagi
sa espada. **11** Mitungas si Gideon sa dalan nga agianan
sa mga nagapuyo sa tolda, agi sa Noba ug sa Jogbeha.
Gipildi niya ang kasundalohan sa kaaway, tungod kay wala sila
nagdahom nga sulongon. **12** Midagan si Zeba ug si Zalmuna,
ug samtang gigukod sila ni Gideon, nadakpan niya ang duha
ka hari sa Midian—si Zeba ug si Zalmuna—ug nalisang ang
ilang tibuok kasundalohan. **13** Si Gideon, nga anak ni Joas,

mibalik gikan sa pakiggubat paingon sa dalan sa Heres. **14** Midangop siya ngadto sa batan-ong lalaki sa katawhan sa Sucot ug nagpatambag kaniya. Gihulagway sa batan-ong lalaki ang mga pangulo ug mga katigulangan sa Sucot alang kaniya, 77 ka mga lalaki. **15** Miadto si Gideon sa mga kalalakin-an sa Sucot ug miingon, "Tan-awa ninyo si Zeba ug si Zalmuna, nga maoy hinungdan nga gitamay ninyo ako ug miingon, 'Nabuntog na ba diay nimo si Zeba ug Zalmuna? Wala kami nasayod nga kinahanglan namo hatagan ug tinapay ang imong kasundalohan." **16** Gikuha ni Gideon ang kadagkoan sa siyudad, ug gisilotan niya ang mga kalalakin-an sa Sucot pinaagi sa mga tunok sa disyerto ug mga sampinit. **17** Ug gigun-ob niya ang tore sa Penuel ug gipamatay ang kalalakin-an niana nga siyudad. **18** Unya miingon si Gideon kang Zeba ug kang Zalmuna, "Unsa man nga matang sa kalalakin-an ang inyong gipamatay didto sa Tabor?" Mitubag sila, "Sama kanimo, mao usab sila. Ang matag usa kanila sama sa anak sa hari." **19** Miingon si Gideon, "Mga igsoon ko sila, ang mga anak sa akong inahan. Gipanumpa ko sa ngalan ni Yahweh, kung inyo silang gibuhi, dili ko unta kamo patyon." **20** Miingon siya ngadto kang Jeter (iyang kamagulangan anak), "Tindog ug patya sila!" Apan wala gihulbot sa batan-ong lalaki ang iyang espada kay nahadlok siya, tungod kay batan-on paman siya. **21** Unya miingon si Zeba ug Zalmuna, "Tindog diha ug patya kami! Kay kung unsa ang tawo, mao usab ang iyang kusog." Mitindog si Gideon ug gipatay si Zeba ug si Zalmuna. Gikuha usab niya ang dayandayan nga daw pikas nga bulan diha sa liog sa ilang mga kamelyo. **22** Unya miingon ang mga kalalakin-an sa Israel kang Gideon, "Dumalahi kami—ikaw, imong anak nga lalaki, ug imong apo—tungod kay giluwas mo kami gikan sa kamot sa mga Midianhon." **23** Miingon si Gideon kanila, "Dili ko kamo dumalahan, bisan ang akong mga anak nga lalaki dili modumala kaninyo. Si Yahweh ang modumala kaninyo." **24** Miingon si Gideon kanila, "Pahangyoa ako ninyo: nga ang matag usa kaninyo mohatag kanako sa mga ariyos gikan sa iyang inilog." (Adunay mga bulawan nga ariyos ang mga Midianhon tungod kay mga Ismaelita man sila.) **25** Mitubag sila, "Malipayon kami sa paghatag niini kanimo." Gibukhad nila ang panapton ug ang matag usa milabay ug ariyos didto sa panapton gikan sa iyang inilog. **26** 1, 700 nga shekels sa bulawan ang gibug-aton sa mga ariyos nga gipangayo niya. Kini nga bahandi dugang na sa mga dayandayan nga daw pikas nga bulan, ang mga dayandayan sa kwentas, ang tapol nga bisti nga gisuot sa mga hari sa Midian, ug dugang pa sa mga kadena nga anaa sa liog sa ilang mga kamelyo. **27** Naghimo si Gideon ug efod gikan niadto nga mga ariyos ug gibutang kini ngadto sa iyang siyudad, didto sa Ofra, ug gihugawan sa tanang Israelita ang ilang mga kaugalingon pinaagi sa pagsimba niini didto. Nahimo kining lit-ag alang kang Gideon ug alang niadtong anaa sa iyang balay. **28** Busa gidumalahan ang mga Midianhon sa katawhan sa Israel ug wala nila gipataas ang ilang mga ulo pag-usab. Ug ang yuta nakabaton ug kalinaw sulod sa 40 ka tuig sa mga adlaw ni Gideon. **29** Si Jerub Baal, anak nga lalaki ni Joas, milakaw ug nagpuyo sa iyang kaugalingong balay. **30** Adunay 70 ka anak nga mga lalaki si Gideon nga iyang mga kaliwat, kay daghan kaayo siya ug asawa. **31** Ang iyang kabit, nga anaa sa Siquem, nanganak usab ug lalaki, ug ginganlan siya ni Gideon ug Abimelec. **32** Si Gideon, nga anak ni Joas, namatay nga tigulang na ug gilubong didto sa Ofra sa lubnganan ni Joas nga iyang amahan, sa banay ni Abiezer. **33** Nahitabo kini nga sa pagkamatay na ni Gideon, mibalik na usab ang katawhan sa Israel sa paghugaw sa ilang kaugalingon pinaagi sa pagsimba sa mga Baal. Si Baal Berit ang gihimo nilang dios. **34** Wala nakahinumdom ang katawhan sa Israel sa pagpasidungog kang Yahweh, nga ilang Dios, nga nagluwas kanila gikan sa kamot sa ilang mga kaaway sa matag dapit. **35** Wala nila gitipigan ang ilang mga saad ngadto sa balay ni Jerub Baal (nga mao si Gideon), ingon nga balos sa tanan niyang nabuhat nga maayo sa Israel.

9 Miadto si Abimelec nga anak ni Jerub Baal sa mga paryenti sa iyang inahan didto sa Siquem ug miingon siya kanila ug sa tibuok banay sa pamilya sa iyang inahan, **2** "Palihog isulti kini, aron makadungog ang tanang mga pangulo sa Siquem, 'Asa man ang maayo alang kaninyo: dumalahan kamo sa 70 ka mga anak nga lalaki ni Jerub Baal, o usa lamang ang magdumala kaninyo?' Hinumdomi nga ako ang inyong bukog ug unod." **3** Misulti ang paryenti sa iyang inahan ngadto sa mga pangulo sa Siquem alang kaniya, ug nagkasinabot sila nga mosunod kang Abimelec, kay miingon sila, "Igsoon nato siya." **4** Gihatagan nila siya ug 70 kabuok nga plata gikan sa balay ni Baal Berit, ug gigamit kini ni Abimelec aron sa pagkuha ug mga tawo nga mga mangtas ug walay batasan, nga misunod kaniya. **5** Miadto si Abimelec sa balay sa iyang amahan didto sa Ofra, ug gipamatay niya ang iyang 70 ka igsoon sa ibabaw sa usa ka bato, ang mga anak nga lalaki ni Jerub Baal. Si Jotam na lamang ang nabilin, ang kamanghoran sa mga anak nga lalaki ni Jerub Baal, kay mitago man siya. **6** Nagtigom ang tanang pangulo sa Siquem ug Bet Milo ug milakaw sila ug gihimo nga hari si Abimelec, tapad sa tugas duol sa haligi nga anaa sa Siquem. **7** Sa dihang gisultihan si Jotam mahitungod niini, milakaw siya ug mitindog sa tumoy sa Bukid sa Gerizim. Misinggit siya ug miingon kanila, "Paminaw kanako, kamong mga pangulo sa Siquem, aron paminawon kamo sa Dios. **8** Adunay higayon nga milakaw ang mga kahoy aron sa pagdihog ug hari alang kanila. Ug miingon sila sa kahoy nga olibo, 'Dumalahi kami.' **9** Apan miingon ang kahoy nga olibo ngadto kanila, 'Kinahanglan ba nako biyaan ang akong lana, nga gigamit aron sa pagpasidungog sa mga dios ug sa katawhan, aron molakaw ako ug mobalik, aron lamang motabyog ngadto sa ubang mga kahoy?' **10** Miingon ang mga kahoy ngadto sa kahoy nga igera, 'Dali ug dumalahi kami.' **11** Apan miingon ang kahoy nga igera kanila, 'Kinahanglan ba nako biyaan ang akong katam-is ug ang akong maayo nga prutas, aron lamang mobalik ako ug motabyog ngadto sa ubang mga kahoy?' **12** Miingon ang mga kahoy sa paras, 'Dali ug dumalahi kami.' **13** Miingon ang paras kanila, 'Kinahanglan ba nako biyaan ang akong bag-o nga bino, nga nagalipay sa mga dios ug sa mga tawo, ug mobalik ug motabyog ngadto sa ubang mga kahoy?' **14** Unya miingon ang tanang kahoy ngadto sa sampinit, 'Dali ug dumalahi kami.' **15** Miingon ang sampinit ngadto sa mga kahoy, "Kung tinuod gayod nga buot ninyo akong dihogan isip inyong hari, dali ug pasilong nga luwas sa akong landong. Kung dili, tugoti nga mogawas ang kalayo sa sampinit ug mosunog sa mga sedro sa Lebanon.' **16** Busa karon, kung namuhat kamo diha sa kamatuoran ug pagkamatinud-anon, sa dihang gihimo ninyong hari si Abimelec, ug kung maayo ang inyong gibuhat bahin kang Jerub Baal ug sa iyang balay, ug kung gisilotan ninyo siya sumala sa angay kaniya— **17** —ug hunahunaa nga ang akong amahan nakiggubat alang kaninyo, gitugyan ang iyang kinabuhi, ug miluwas kaninyo gikan sa kamot sa Midian— **18** apan karong adlawa mibarog kamo batok sa balay sa akong amahan ug gipamatay ang iyang mga anak nga lalaki, 70 ka

mga tawo, ibabaw sa usa ka bato. Ug gihimo ninyo nga hari
si Abimelec ngadto sa mga pangulo sa Siquem, ang anak
sa iyang sulugoon nga babaye, tungod kay paryenti ninyo
siya. **19** Kung namuhat kamo uban sa pagkamatinud-anon
ug pagkamatarong uban kang Jerub Baal ug sa iyang balay,
kinahanglan magmaya kamo kang Abimelec, ug magmaya
usab siya kaninyo. **20** Apan kung wala, ipagawas ang kalayo
gikan kang Abimelec ug sunoga ang mga tawo sa Siquem
ug sa Bet Milo. Tugoti nga mogawas ang kalayo gikan sa
mga tawo sa Siquem ug Bet Milo, aron sunogon si Abimelec."
21 Mipahawa si Jotam ug midagan palayo, ug miadto siya
sa Beer. Nagpuyo siya didto tungod kay layo man kini kang
Abimelec, nga iyang igsoon. **22** Nagdumala si Abimelec sa
Israel sulod sa tulo ka tuig. **23** Nagpadala ang Dios ug daotan
nga espiritu ngadto kang Abimelec ug sa mga pangulo sa
Siquem. Nagluib ang mga pangulo sa Siquem sa pagsalig nila
kang Abimelec. **24** Gibuhat kini sa Dios aron mapanimaslan
ang kadaot nga nahiagoman sa mga anak ni Jerub Baal, ug
aron manubag si Abimelec nga ilang igsoon sa pagpatay
kanila, ug aron manubag ang mga tawo sa Siquem tungod kay
gitabangan nila siya sa pagpatay sa iyang mga igsoon. **25**
Busa nagbutang ug mga tawo ang mga pangulo sa Siquem
didto sa tumoy sa mga bungtod sa paghulat aron mapatay nila
siya, ug gitulis nila ang tanan nga miagi kanila niana nga dalan.
Gibalita kini ngadto kang Abimelec. **26** Miabot si Gaal nga
anak ni Ebed uban sa iyang mga paryenti ug miadto sila sa
Siquem. Adunay pagsalig kaniya ang mga pangulo sa Siquem.
27 Miadto sila sa uma ug nanguha ug mga ubas gikan sa
kaparasan, ug gitamak-tamakan nila kini. Nagpahigayon sila
ug kasaulogan didto sa balay sa ilang dios, diin nangaon sila
ug nangahubog, ug gitunglo nila si Abimelec. **28** Miingon si
Gaal nga anak ni Ebed, "Kinsa mana si Abimelec, ug kinsa
man si Siquem, nga angay kitang moalagad kaniya? Dili
ba siya man ang anak ni Jerub Baal? Ug dili ba si Zebul
ang iyang opisyales? Alagari ang katawhan sa Hamor, ang
amahan sa Siquem! Nganong angay man kitang moalagad
kaniya? **29** Hinaot nga kining mga tawhana mailalom sa akong
pagmando! Unya papahawaon ko si Abimelec. Moingon ako
kang Abimelec, 'Tawga ang tanan nimong kasundalohan.'" **30**
Sa dihang nadungog ni Zebul, nga opisyales sa siyudad, ang
mga gipamulong ni Gaal nga anak nga lalaki ni Ebed misilaob
ang iyang kasuko. **31** Nagpadala siya ug mga mensahero
ngadto kang Abimelec aron sa pag-ilad, nga nag-ingon, "Tan-
awa, si Gaal nga anak nga lalaki ni Ebed ug ang iyang mga
paryenti moanhi sa Siquem, ug gisulsolan nila ang siyudad
batok kanimo. **32** Karon, bangon panahon sa kagabhion, ikaw
ug ang kasundalohan uban kanimo, ug pag-andam ug usa
ka pag-atang didto sa kaumahan. **33** Unya pagkabuntag,
pagsubang gayod sa adlaw, bangon ug sayo ug sulonga
ang siyudad. Ug sa dihang mosukol siya ug ang katawhan
nga kauban kaniya, buhata ang bisan unsa nga buhaton mo
kanila." **34** Busa mibangon si Abimelec panahon sa kagabhion,
siya ug ang tanang kalalakin-an nga kauban niya, ug nag-
atang sila batok sa Siquem—nagbahin sila sa upat ka mga
pundok. **35** Migawas si Gaal nga anak nga lalaki ni Ebed
ug mitindog sa ganghaan sa siyudad. Migawas si Abimelec
ug ang kalalakin-an nga kauban niya sa ilang gitagoan. **36**
Sa dihang nakita ni Gaal ang katawhan, miingon siya ngadto
kang Zebul, "Tan-awa, may mga tawo nga nanglugsong gikan
sa tumoy sa mga bungtod!" Miingon si Zebul kaniya, "Mga
anino lamang ang imong nakita diha sa kabungtoran nga daw
mga tawo sila." **37** Misulti pag-usab si Gaal ug miingon, "Tan-
awa, milugsong ang katawhan paingon sa tungatunga sa yuta,
ug usa ka pundok ang nag-agi sa dalan dapit sa sagrado nga
tugas." **38** Unya miingon si Zebul kaniya, "Asa naman ang
imong magarbohon nga mga pulong, kadtong imong giingon,
'Kinsa mana si Abimelec nga kinahanglan alagaran nato siya?'
Dili ba mao man kini ang mga tawo nga imong gitamay?
Gawas karon ug pagkiggubat kanila." **39** Migawas si Gaal
ug gipangulohan niya ang mga kalalakin-an sa Siquem, ug
nakiggubat siya kang Abimelec. **40** Gigukod siya ni Abimelec,
ug miikyas si Gaal gikan kaniya. Ug daghan ang natumba
tungod sa makamatay nga mga samad didto sa atubangan sa
ganghaan sa siyudad. **41** Nagpabilin si Abimelec didto sa
Aruma. Gipugos ug pahawa ni Zebul si Gaal ug ang iyang mga
paryenti pagawas sa Siquem. **42** Pagkasunod adlaw miadto
ang katawhan sa Siquem sa uma, ug gibalita kini ngadto kang
Abimelec. **43** Gikuha niya ang iyang katawhan, gibahin kini sa
tulo ka pundok, ug nag-atang sila didto sa kaumahan. Nakita
niya ang katawhan nga migawas gikan sa siyudad. Gisulong
niya sila ug gipamatay. **44** Gisulong ug giatangan ni Abimelec
ug sa mga pundok nga uban kaniya ang ganghaan sa siyudad.
Ang laing duha ka panon maoy misulong sa tanan nga anaa
sa uma ug gipamatay sila. **45** Nakiggubat si Abimelec batok
sa siyudad sa tibuok adlaw. Nabihag niya ang siyudad, ug
gipamatay ang mga tawo nga anaa niini. Giguba niya ang
mga paril sa siyudad ug gisabwagan kinig asin. **46** Sa dihang
nakadungog niini ang mga pangulo sa tore sa Siquem, misulod
sila sa lig-ong dalangpanan sa balay ni El Berit. **47** Gisultihan
si Abimelec nga nagtigom ang mga pangulo didto sa tore sa
Siquem. **48** Mitungas si Abimelec didto sa Bukid sa Zalmon,
siya ug ang tanan nga uban kaniya. Mikuha si Abimelec
ug atsa ug namutol ug mga sanga. Gipas-an niya kini ug
gimandoan ang mga lalaki nga uban kaniya, "Kung unsa ang
nakita ninyo nga akong gibuhat, pagdali ug buhata ang sama
sa akong gibuhat." **49** Busa ang matag usa namutol ug mga
sanga ug misunod kang Abimelec. Gipatongpatong nila kini
ngadto sa paril sa tore, gisunog nila kini, busa nangamatay
usab ang mga tawo sa tore sa Siquem, mga liboan ka mga
lalaki ug mga babaye. **50** Unya miadto si Abimelec sa Tebez,
ug nagkampo siya batok sa Tebez ug nabihag kini. **51** Apan
adunay lig-on nga tore didto sa siyudad, ug ang tanang mga
lalaki ug mga babaye ug ang tanang mga pangulo sa siyudad
mikalagiw didto ug gisirad-an nila kini. Unya misaka sila sa
atop sa tore. **52** Miadto si Abimelec sa tore ug nakigbatok
niini, ug miadto siya sa duol sa pultahan sa tore aron sunogon
kini. **53** Apan gihulog sa babaye ang ibabaw nga bahin sa
galingang bato paingon sa ulo ni Abimelec ug miliki ang iyang
bagulbagol. **54** Unya gitawag dayon niya ang batan-ong lalaki
nga tigdala sa iyang hinagiban, ug miingon kaniya, "Hulbota
ang imong espada ug patya ako, aron walay moingon bahin
kanako nga, 'Babaye lamang ang nakapatay kaniya.'" Busa
giduslak siya sa iyang batan-ong lalaki, ug namatay siya. **55**
Sa dihang nakita sa katawhan sa Israel nga namatay na si
Abimelec, mipauli sila. **56** Busa gipanimaslan sa Dios ang
daotang nabuhat ni Abimelec sa iyang amahan nga mao ang
pagpatay sa iyang 70 ka igsoong mga lalaki. **57** Gibalik sa
Dios ang tanang daotang nabuhat sa mga tawo sa Siquem
ngadto sa ilang kaugalingong ulo ug miabot kanila ang tunglo
ni Jotam nga anak ni Jerub Baal.

10 Human kang Abimelek, si Tola ang anak nga lalaki ni
Pua nga anak nga lalaki usab ni Dodo, ang tawo nga
naggikan kang Isacar nga nagpuyo sa Shamir, sa kabungtorang
dapit sa Efraim, mibarog aron sa pagluwas sa Israel. **2**

Nahimo siyang maghuhukom sa Israel sulod sa 23 ka tuig.
Namatay siya ug gilubong sa Shamir. **3** Si Jair nga taga-Gilead
mao ang nagsunod kaniya. Nahimo siyang maghuhukom sa
Israel sulod sa 22 ka tuig. **4** Aduna siyay 30 ka mga anak
nga lalaki nga nagasakay sa 30 ka asno, ug aduna silay 30
ka mga siyudad, nga gitawag ug Havot Jair niining adlawa,
nga nahimutang sa yuta sa Gilead. **5** Namatay si Jair ug
gilubong sa Kamon. **6** Nadugangan pa ang pagkadaotan nga
gibuhat sa mga katawhan sa Israel sa atubangan ni Yahweh
ug nagsimba sila sa mga Baal, sa mga Astoret, sa mga dios
sa Aram, sa mga dios sa Sidon, sa mga dios sa Moab, sa mga
dios sa katawhan sa Amon, ug sa mga dios sa Filistihanon.
Gisalikway nila si Yahweh ug wala na misimba kaniya. **7** Unya
ang kasuko ni Yahweh misilaob batok sa Israel, ug gibaligya
niya sila sa kamot sa mga Filistihanon ug sa kamot sa mga
Amonihanon. **8** Gidugmok nila ug gidaugdaog ang katawhan
sa Israel niana nga tuig, ug sulod sa 18 ka tuig gidaugdaog
nila ang katawhan sa Israel nga anaa sa tabok sa Jordan sa
yuta sa mga Amorihanon, nga sakop sa Gilead. **9** Ug nanabok
ang mga Amonihanon sa Jordan aron sa pagpakig-away
batok sa Juda, batok kang Benjamin, ug batok sa panimalay
ni Efraim, busa labihan gayod ang kalisod nga nasinati sa
mga Israelita. **10** Unya misangpit ang katawhan sa Israel
kang Yahweh, nga nag-ingon, "Nakasala kami batok kanimo,
tungod kay gisalikway namo ang among Dios ug nagsimba sa
mga Baal." **11** Giingnan ni Yahweh ang katawhan sa Israel,
"Wala ko ba kamo giluwas gikan sa mga Ehiptohanon, sa mga
Amorihanon, sa mga Amonihanon, sa mga Filistihanon, **12**
ug usab sa mga Sidonihanon? Gidaugdaog kamo sa mga
Amalikanhon ug ang mga Maonihanon; gisangpit ninyo ako,
ug giluwas ko kamo gikan sa ilang gahom. **13** Apan gisalikway
gihapon ninyo ako ug nagsimbag laing mga dios. Busa,
dili ko na dugangan ang higayon sa pagluwas kaninyo. **14**
Lakaw ug tawga ang mga dios nga inyong gisimba. Tugoti
sila nga luwason kamo sa dihang anaa kamo sa kalisdanan."
15 Niingon ang katawhan sa Israel ngadto kang Yahweh,
"Nakasala kami. Buhata kanamo ang maayo alang kanimo.
Apan palihog, luwasa kami niining adlawa." **16** Mitalikod sila
gikan sa mga langyaw nga mga dios nga ilang gipanag-iya, ug
misimba sila kang Yahweh. Ug natandog siya sa kalisdanan sa
Israel. **17** Unya nagtigom ang mga Amonihanon ug nagkampo
sa Gilead. Nagtigom usab ang mga Israelita ug nagkampo sa
Mizpa. **18** Ang mga pangulo sa katawhan sa Gilead nagsulti sa
matag-usa, "Kinsa man ang tawo nga mag-una sa pagpakig-
away sa mga Amonihanon? Mahimo siyang pangulo sa tibuok
katawhan nga nagpuyo sa Gilead."

11 Karon si Jepta nga Gileadhanon usa ka kusgan nga
manggugubat, apan anak siya sa babayeng nagabaligya
ug dungog. Si Gilead mao ang iyang amahan. **2** Ang asawa ni
Gilead nanganak usab sa iyang laing mga anak nga lalaki.
Sa dihang nanagko na ang mga anak nga lalaki sa iyang
asawa, gipugos nila si Jepta sa pagbiya sa balay ug giingnan
siya, "Wala kay bisan unsang mapanunod gikan sa among
pamilya. Anak ka sa laing babaye." **3** Busa mibiya si Jepta
gikan sa iyang mga igsoong lalaki ug mipuyo sa yuta sa Tob.
Miuban ang mga tawong masinupakon sa balaod ug nangadto
sila ug mikuyog kaniya. **4** Pipila ka mga adlaw, nakiggubat
ang katawhan sa Ammon batok sa Israel. **5** Sa dihang ang
katawhan sa Ammon nakiggubat batok sa Israel, miadto
ang mga kadagkoan sa Gilead aron sa pagkuha pagbalik
kang Jepta gikan sa yuta sa Tob. **6** Miingon sila kang Jepta,
"Dali ug ikaw ang mangulo kanamo aron makig-away kita sa
katawhan ni Ammon." **7** Si Jepta miingon sa mga pangulo
sa Gilead, "Nasilag kamo kanako ug gipugos ninyo ako sa
pagbiya sa balay sa akong amahan. Nganong mianhi man
kamo kanako karon nga anaa kamo sa kagubot?" **8** Ang mga
kadagkoan sa Gilead miingon kang Jepta, "Mao kana ang
hinungdan nga mianhi kami kanimo karon; uban kanamo ug
pakig-away sa katawhan sa Ammon, ug mamahimo kang
pangulo ibabaw sa tanan nga nagpuyo sa Gilead." **9** Si Jepta
miingon sa mga kadagkoan sa Gilead, "Kung inyo akung
dal-on pagbalik sa balay aron sa pagpakig-away batok sa
katawhan sa Ammon, ug kung hatagan ako ni Yahweh ug
kadaogan tali kanila, mamahimo ninyo akong pangulo." **10**
Ang mga kadagkoan sa Gilead miingon kang Jepta, "Hinaot
nga si Yahweh ang mamahimong saksi tali kanato kung dili
namo buhaton ang among gisulti!" **11** Busa miuban si Jepta
sa mga kadagkoan sa Gilead, ug ang mga tawo naghimo
kaniya nga pangulo ug labaw kanila. Sa dihang didto na siya
atubangan ni Yahweh sa Mizpa, gisubli ni Jepta ang tanan nga
gihimo niyang panaad. **12** Ug nagpadalag mga mensahero
si Jepta ngadto sa hari sa katawhan sa Ammon, nga nag-
ingon, "Unsa man kining panagbangi tali kanato? Nganong
mianhi man kamo uban sa pagpamugos sa pagkuha sa among
yuta?" **13** Ang hari sa katawhan sa Ammon mitubag sa mga
mensahero ni Jepta, "Tungod kay sa dihang migawas ang
Israel gikan sa Ehipto, giilog nila ang akong yuta gikan sa
Arnon hangtod sa Jabok, latas sa Jordan. Karon ibalik kadtong
mga yutaa nga malinawon. **14** Nagpadala pag-usab si Jepta
ug mga mensahero ngadto sa hari sa katawhan sa Ammon,
15 ug miingon siya, "Mao kini ang giingon ni Jepta: Wala
gikuha sa Israel ang yuta sa Moab ug ang yuta sa katawhan
sa Ammon, **16** apan migikan sila sa Ehipto, ug milatas ang
Israel sa kamingawan ngadto sa Pulang Dagat ug sa Kades.
17 Sa dihang nagpadalag mga mensahero ang Israel ngadto
sa hari sa Edom, nga nag-ingon, 'Palihog paagiha kami sa
inyong yuta,' wala naminaw ang hari sa Edom. Nagpadala
usab silag mga mensahero ngadto sa hari sa Moab, apan
nagdumili siya. Busa ang Israel nagpabilin sa Kades. **18** Unya
miadto sila latas sa kamingawan ug mibiya sa yuta sa Edom
ug sa yuta sa Moab, ug miadto sila sa sidlakang bahin sa
yuta sa Moab ug nagkampo sa pikas nga bahin sa Arnon.
Apan wala sila moadto sa sakop sa Moab, kay ang Arnon mao
man ang utlanan sa Moab. **19** Nagpadalag mga mensahero
ang Israel ngadto kang Sihon, nga hari sa mga Amorihanon,
nga maoy pangulo sa Hesbon; Miingon ang Israel kaniya,
'Palihog, paagiha kami sa imong yuta paingon ngadto sa
amoa.' **20** Apan wala mosalig si Sihon sa Israel nga moagi sa
iyang ginsakopan. Busa gitigom ni Sihon ang tanan niyang
kasundalohan ug miadto sa Jahaz, ug didto nakiggubat siya
batok sa Israel. **21** Ug si Yahweh, ang Dios sa Israel, mitugyan
kang Sihon ug sa tanan niyang katawhan ngadto sa kamot
sa Israel ug nabuntog sila. Busa gikuha sa Israel ang tanan
nga kayutaan sa mga Amorihanon nga nagpuyo niadtong
dapita. **22** Gikuha nila ang tanan nga anaa sa ginsakopan
sa mga Amorihanon, gikan sa Arnon ngadto sa Jabbok, ug
gikan sa kamingawan ngadto sa Jordan. **23** Busa si Yahweh,
ang Dios sa Israel, nagpapahawa sa mga Amorihanon diha
sa iyang katawhang Israel, ug karon gusto ninyong panag-
iyahon ang ilang yuta? **24** Dili ba ninyo kuhaon ang yuta nga
iya ni Kemosh, ang inyong dios, nga gihatag kaninyo? Busa
bisan unsa nga yuta nga gihatag ni Yahweh kanamo, among
kuhaon. **25** Karon tinuod ba nga mas maayo pa kamo ni Balak
ang anak nga lalaki ni Zippor, ang hari sa Moab? Nakaako

ba siya pagpakiglalis sa Israel? Nakiggubat ba siya batok
kanila? **26** Samtang nagpuyo ang Israel sulod sa 300 ka tuig
sa Hesbon ug sa kabaryohan niini, ug sa Aroer sa kabaryohan
niini, ug sa tanan nga mga siyudad nga anaa sa daplin sa
Arnon—nganong wala man ninyo kini kuhaa pagbalik niadtong
mga panahona? **27** Wala akoy nabuhat nga sayop kaninyo,
apan nagbuhat kamo ug sayop kanako pinaagi sa pag-ataki
kanako. Si Yahweh, nga maghuhukom, ang mohukom karong
adlawa tali sa katawhan sa Israel ug sa katawhan sa Ammon."
28 Apan ang hari sa katawhan sa Ammon wala maminaw sa
pasidaan ni Jepta nga gipadala kaniya. **29** Ug ang Espiritu ni
Yahweh mikunsad kang Jepta, ug miagi siya sa Gilead ug sa
Manasses, ug miagi sa Mizpa sa Gilead, ug gikan sa Mizpa
sa Gilead miadto siya ngadto sa katawhan sa Ammon. **30**
Nanaad si Jepta kang Yaweh ug miingon, "Kung hatagan
mo akog kadaogan tali sa katawhan sa Ammon, **31** bisan
unsa nga mogawas sa mga pultahan sa akong balay aron sa
pagsugat kanako sa akong pagbalik nga malinawon gikan sa
katawhan sa Ammon mamahimong iya ni Yahweh, ug ihalad
ko kini isip halad nga sinunog." **32** Busa miadto si Jepta sa
katawhan sa Ammon aron sa pagpakig-away batok kanila,
ug naghatag si Yahweh kaniya ug kadaogan. **33** Gisulong
niya sila ug gipamatay gikan sa Aroer hangtod sa Minnit—20
ka siyudad—ug sa Abel Keramim. Busa ang katawhan sa
Ammon nahimong ubos sa pagdumala sa katawhan sa Israel.
34 Miadto si Jepta sa iyang balay sa Mizpa, ug didto misugat
kaniya ang iyang anak nga babaye uban sa tambor ug mga
pagsayaw. Bugtong niya siyang anak, ug gawas kaniya wala
na siyay anak nga lalaki ni anak nga babaye. **35** Sa dihang
nakita niya siya, gigisi niya ang iyang bisti ug miingon, "Oh!
Akong anak! Gidugmok mo ako sa kaguol, ug nahimo kang
usa sa hinungdan sa akong kasakit! Kay nakahimo akog
panaad ngadto kang Yahweh, ug dili ko matalikdan ang akong
saad." **36** Miingon siya kaniya, "Akong amahan, nakahimo
ka ug saad ngadto kang Yahweh, himoa kanako ang tanan
nimong gisaad, tungod kay si Yahweh ang nanimalos kanimo
batok sa imong mga kaaway, ang Ammonihanon." **37** Miingon
siya sa iyang amahan, 'Himoa nga kining saad matuman
alang kanako. Biya-i akong mag-inusara sulod sa duha ka
bulan, aron makabiya ako ug makaadto sa kabungtoran ug
magbangotan sa akong pagkaulay, ako ug ang akong mga
kaubanan." **38** Miingon siya, "Lakaw." Gipalakaw niya siya
sulod sa duha ka bulan. Mibiya siya kaniya, siya ug ang iyang
mga kaubanan, ug nagbangotan sila sa iyang pagka-ulay didto
sa kabungtoran. **39** Pagkahuman sa duha ka bulan mibalik
siya sa iyang amahan, nga naghimo ngadto kaniya sumala
sa saad ug panumpa nga iyang gihimo. Wala pa gayod siya
madulogi ug lalaki, ug nahimo kining tulumanon sa Israel **40**
nga ang kababayen-an sa Israel matag tuig, sulod sa upat ka
adlaw, pagabalikon ang sugilanon sa babayeng anak ni Jepta
nga Gileadhanon.

12 Miabot ang tawag sa kalalakin-an sa Efraim; miagi sila
sa Zafon ug miingon kang Jepta, "Nganong milakaw ka
man sa pagpakig-away batok sa katawhan sa Ammon nga wala
magtawag kanamo nga mokuyog kanimo? Sunogon namo ang
imong balay uban kanimo." **2** Miingon si Jepta kanila, "Ako
ug ang akong katawhan adunay dakong panagbangi tali sa
katawhan sa Ammon. Sa dihang nanawag ako kaninyo, wala
ninyo ako luwasa gikan kanila. **3** Sa dihang nakita nako nga
wala ninyo ako luwasa, gibutang ko ang akong kinabuhi sa
akong kaugalingong kusog ug mitabok batok sa katawhan
sa Ammon, ug naghatag si Yahweh kanako ug kadaogan.
Nganong mianhi man kamo aron pagpakig-away kanako
karong adlawa?" **4** Gitigom ni Jepta ang tanang kalalakin-an
sa Gilead ug nakig-away sila batok sa kalalakin-an sa Efraim.
Ang kalalakin-an sa Gilead miataki sa kalalakin-an sa Efraim
tungod kay sila miingon man, "Kamong mga taga Gilead nag-
ikyas lang dinhi sa Efraim—sa Efraim ug sa Manasses." **5**
Nailog sa mga Gileadhanon ang tabokanan sa Jordan paingon
ngadto sa Efraim. Kung adunay makalingkawas nga taga
Efraim moingon, "Pataboka ako sa suba," ang mga tawo sa
Gilead moingon kaniya, "Efraimhanon ka ba?" Kong moingon
siya, "Dili," **6** unya ingnon nila siya, "Sulti: Shibbolet." Ug kong
moingon siya "Sibbolet" (kay dili niya matarong sa paglitok ang
pulong), ang mga Gileadhanon modakop kaniya ug patyon
siya diha sa tabokanan sa Jordan. 42, 000 ka Efraimhanon
ang namatay niadtong higayona. **7** Nag-alagad si Jepta isip
maghuhukom sa Israel sulod sa unom ka tuig. Ug namatay si
Jepta nga Gileadhanon ug gilubong sa usa sa mga siyudad sa
Gilead. **8** Human kaniya, si Ibzan nga taga Betlehem nag-
alagad isip maghuhukom sa Israel. **9** Adunay siyay 30 ka
lalaking anak. Gihatag niya ang iyang 30 ka mga anak nga
babaye aron maminyo, ug nagdala siyag 30 ka mga babaye
nga anak sa laing tawo alang sa iyang mga anak nga lalaki,
gikan sa gawas. Maghuhukom siya sa Israel sulod sa pito ka
tuig. **10** Namatay si Ibzan ug gilubong sa Betlehem. **11** Human
kaniya si Elon nga taga Zebulon nag-alagad isip maghuhukom
sa Israel. Naghukom siya sa Israel sulod sa napulo ka tuig. **12**
Si Elon nga Zebulonihanon namatay ug gilubong sa Aijalon sa
yuta sa Zebulon. **13** Human kaniya, si Abdon nga anak nga
lalaki ni Hillel nga Piratonhon nag-alagad isip maghuhukon
sa Israel. **14** Aduna siyay 40 ka mga anak nga lalaki ug 40
ka mga lalaking apo. Nagsakay sila sa 70 ka mga asno, ug
naghukom siya sa Israel sulod sa walo ka tuig. **15** Namatay si
Abdon nga anak nga lalaki ni Hillel nga Piratonhon ug gilubong
sa Piraton sa yuta ni Efraim sa kabungtoran nga dapit sa mga
Amalekanhon.

13 Nagbuhat na usab ug daotan ang katawhan sa Israel
diha sa atubangan ni Yahweh, hinungdan nga gitugyan
sila ni Yahweh ngadto sa kamot sa mga Filistihanon sulod
sa 40 ka tuig. **2** Adunay tawo nga gikan sa Zora, sakop sa
panimalay sa mga taga-Dan, ang ngalan mao si Manoa. Ang
iyang asawa usa ka apuli hinungdan nga dili kini makahatag
ug anak. **3** Mitungha ang manulonda ni Yahweh atubangan
sa babaye ug miingon kaniya, "Tan-awa karon, dili ka man
mabuntis ug makapanganak, apan mahimo kang mabuntis
ug manganak ug batang lalaki. **4** Karon pag-amping ayaw
pag-inom ug bino o isog nga ilimnon, ug ayaw pagkaon ug
mahugaw nga pagkaon. **5** Tan-awa, mabuntis ka ug manganak
ug batang lalaki. Walay labaha nga makadapat sa iyang ulo,
tungod kay ang bata nga imong isabak himuon nga Nazarinhon
sa Dios gikan pa sa tagoangkan, ug siya ang magluwas sa
Israel gikan sa kamot sa mga Filistihanon." **6** Unya ang babaye
miadto sa iyang bana ug miingon, "Mitungha kanako ang tawo
sa Dios, ug ang iyang panagway sama sa manulonda sa Dios,
makahahadlok. Wala ako nangutana kaniya asa siya gikan, ug
wala siya nagpaila sa iyang ngalan. **7** Miingon siya kanako,
'Tan-awa! Gikan karon mabuntis ka, ug manganak ug batang
lalaki. Busa ayaw pag-inom ug bino o isog nga ilimnon, ug
ayaw pagkaon ug pagkaon nga giisip sa balaod nga mahugaw,
tungod kay ang bata himuon nga Nazarinhon alang sa Dios
sugod nga ibuntis mo siya hangtod sa iyang kamatayon.'"
8 Unya nag-ampo si Manoa kang Yahweh nga nag-ingon,
"O, Ginoo, kung mahimo tugoti nga ang tawo sa Dios nga

imong gipadala mobalik pag-usab aron nga makatudlo siya
kanamo kung unsay angay namong buhaton sa bata kung
mahimugso na kini." **9** Gitubag sa Dios ang pag-ampo ni
Manoa, ug mitungha pag-usab ang manulonda sa Dios sa
atubangan sa babaye samtang naglingkod siya didto sa uma.
Apan si Manoa nga iyang bana wala makauban kaniya. **10**
Busa dali nga midagan ang babaye ug giingnan niya ang iyang
bana, "Tan-awa! Mitungha ang tawo kanako—ang mitungha
kanako sa niaging adlaw!" **11** Mitindog si Manoa ug misunod
sa iyang asawa. Sa pag-abot niya sa tawo, miingon siya,
"Ikaw ba kadtong tawo nga nakigsulti sa akong asawa?" Ang
tawo miingon, "Ako." **12** Busa miingon si Manoa, "Hinaot nga
matinuod ang imong mga pulong. Unsa man ang balaod alang
sa bata, ug unsa usab ang iyang trabaho?" **13** Miingon ang
manulonda ni Yahweh kang Manoa, "Kinahanglan nga timan-
an sa imong asawa ang tanan kong gisulti kaniya. **14** Dili siya
magakaon sa pananom nga gikan sa ubasan, ug ayaw siya
tugoti nga moinom ug bino o isog nga ilimnon; ug ayaw usab
siya tugoti nga magakaon sa pagkaon nga giisip sa balaod
nga mahugaw. Kinahanglan nga tumanon niya ang tanan nga
gimando ko kaniya." **15** Miingon si Manoa sa manulonda
ni Yahweh, "Kung mahimo pabilin una sa makadiyot, sa
paghatag kanamog panahon sa pag-andam ug nating kanding
alang kanimo." **16** Miingon ang manulonda ni Yahweh kang
Manoa, "Bisan kung magpabilin ako, dili ako mokaon sa
inyong pagkaon. Apan kung mag-andam kamo ug sinunog nga
halad, ihalad kini kang Yahweh." (Wala masayod si Manoa
nga manulonda diay siya ni Yahweh) **17** Miingon si Manoa
ngadto sa manulonda ni Yahweh, "Unsay ngalan nimo, aron
makapasidungog kami kanimo sa dihang matuman ang imong
pulong?" **18** Miingon ang manulonda ni Yahweh ngadto kaniya,
"Nganong nangutana ka man sa akong ngalan? Kahibulongan
kini!" **19** Busa gikuha ni Manoah ang nating kanding uban
ang trigo nga panghalad ug naghalad sila ibabaw sa bato
alang kang Yahweh. Naghimo ug kahibulongang butang ang
manulonda ni Yahweh samtang nagtan-aw si Manoah ug ang
iyang asawa. **20** Sa dihang ang kalayo sa halaran paingon
sa panganod, ang manulonda ni Yahweh mikayab uban sa
kalayo nga gikan sa halaran. Nakita kini ni Manoah ug sa
iyang asawa ug miyukbo sila nga gidapat sa yuta ang ilang
mga dagway. **21** Wala na mitungha pag-usab ang manuonda
ni Yahweh kang Manoa ug sa iyang asawa. Unya nasayran ni
Manoa nga manulonda diay kadto ni Yahweh. **22** Miingon
siya sa iyang asawa, "Nakasiguro gayod ako nga mamatay
kita, tungod kay atong nakita ang Dios!" **23** Apan miingon
ang asawa ni Manoah, Kung buot pa ni Yahweh nga iya
kitang patyon, wala unta niya dawata ang halad nga sinunog
ug ang trigo nga gihalad ta kaniya. Wala unta niya gipakita
kanato kining tanan nga mga butang, ni gipadungog kanato
niining mga panahona kining mga butanga." **24** Milabay ang
pipila ka panahon hangtod nanganak ang asawa ni Manoa ug
batang lalaki, ginganlan kini ug Samson. Nidako ang bata ug
gipanalanginan siya ni Yahweh. **25** Ang Espiritu ni Yahweh
nikunsad kaniya didto sa Mahane Dan, tungatunga sa Zora ug
Estaol.

14 Milugsong si Samson sa Timna, ug didto may nakita siya
nga babaye, usa ka babayeng anak sa mga Filistihanon.
2 Sa dihang mibalik siya, giingnan niya ang iyang amahan ug
inahan, "Nakakita ako ug babaye nga taga-Timna, usa sa mga
babayeng anak sa mga Filistihanon. Karon kuhaa ninyo siya
aron akong maasawa." **3** Giingnan siya sa iyang amahan
ug inahan, 'Wala ka bay nakitang babaye taliwala sa mga
anak nga babaye sa imong mga kaparyentihan, o taliwala sa
atong mga katawhan? Magkuha ka ba ug asawa gikan sa
dili tinuli nga mga Filistihanon?" Miingon si Samson sa iyang
amahan, "Kuhaa siya alang kanako, kay sa dihang motan-
aw ako kaniya, makapahimuot siya kanako." **4** Apan wala
makabalo ang iyang amahan ug inahan nga kining butanga
gikan kang Yahweh, kay nagtinguha man siya nga magbuhat
ug panagbingkil sa mga Filistihanon (kay nianang panahona
ang mga Filistihanon maoy nagdumala sa Israel). **5** Unya
milugsong si Samson sa Timna kauban ang iyang amahan
ug inahan, ug nakaabot sila sa kaparasan sa Timna. Ug,
tan-awa, adunay miabot nga usa sa mga batan-ong liyon ug
mingulob kini ngadto kaniya. **6** Sa kalit lang mikunsad kaniya
ang Espiritu ni Yahweh, ug dali dayon niyang gikuniskunis ang
liyon sama sa pagkuniskunis niya sa nating kanding, ug wala
nay nahibilin pa sa iyang kamot. Apan wala niya giingnan ang
iyang amahan ug inahan mahitungod sa iyang nabuhat. **7**
Miadto siya ug nakigsulti sa babaye, ug sa dihang mitan-aw si
Samson kaniya, nahimuot si Samson. **8** Milabay ang pipila ka
mga adlaw sa dihang mibalik siya aron sa pagpangasawa
kaniya, miliko siya aron pagtan-aw sa patayng lawas sa liyon.
Ug, tan-awa, adunay nagdugok nga mga putyokan ug dugos
nga maoy nahibilin sa lawas sa liyon. **9** Gikagis niya ang
dugos sa iyang mga kamot ug milakaw, nagkaon siya samtang
nagpadulong. Sa dihang nakaabot na siya sa iyang amahan
ug inahan, gihatagan niya sila, ug nangaon sila. Apan wala
siya mitug-an kanila nga gikuha niya ang dugos gikan sa
nahibilin sa lawas sa liyon. **10** Milugsong ang amahan ni
Samson sa gipuy-an sa babaye, ug didto nagpakumbira si
Samson, kay mao man kini ang naandan nga buhaton sa mga
batan-ong lalaki. **11** Sa pagkakita sa kaparyentihan sa babaye
kaniya, gidad-an nila siyag 30 sa ilang mga higala aron sa
pag-uban kaniya. **12** Miingon si Samson kanila, "Tugoti ako
karon sa pagsulti kaninyo ug usa ka tigmo. Kung adunay usa
kaninyo nga makahibalo niini ug makasulti kanako sa tubag
sulod sa pito ka adlaw sa kumbira, hatagan ko kamo ug 30
ka lino nga mga kupo ug 30 ka parisan sa mga bisti. **13**
Apan kung dili kamo makasulti kanako sa tubag, mohatag
kamo kanako ug 30 ka lino nga mga kupo ug 30 ka parisan
sa mga bisti" Miingon sila kaniya, "Isulti kanamo ang imong
tigmo, aron madunggan namo kini." **14** Miingon siya ngadto
kanila, "Gikan sa mangangaon adunay siyay makaon; gikan
sa kusgan adunay tam-is". Apan ang iyang mga bisita wala
masayod sa tubag sulod sa tulo ka adlaw. **15** Sa ikaupat
nga adlaw gisultihan nila ang asawa ni Samson, "Limbongi
ang imong bana aron iyang masulti kanamo ang tubag sa
tigmo, kondili sunogon ka namo uban ang panimalay sa imong
amahan. Giimbita mo lang ba kami dinhi aron nga mahimo
kaming kabos?" **16** Nagsugod na sa paghilak ang asawa ni
Samson sa iyang atubangan, ug miingon, "Gikasilagan mo
gayod ako! Wala mo ako higugmaa. Nagsulti ka ug tigmo sa
pipila sa akong mga katawhan, apan wala mo ako gisultihan
sa tubag niini. "Miingon si Samson kaniya, "Tan-aw diri, kung
wala nako gisultihan ang akong amahan ug inahan, kinahanlan
ba nga sultihan ko ikaw?" **17** Mihilak siya sulod sa pito ka
adlaw hangtod nga nahuman ang adlaw sa kumbira. Sa ikapito
nga adlaw gisultihan na niya siya sa tubag kay gihasol gayod
siya pag-ayo niini. Gisulti sa babaye ang tubag ngadto sa
katawhan sa iyang kaparyentihan. **18** Sa ikapito nga adlaw sa
wala pa misalop ang kahayag, miingon kaniya ang mga lalaki
sa siyudad, "Unsa may mas tam-is kaysa dugos? Kinsa may
kusgan kaysa liyon?" Miingon si Samson kanila, "Kung wala

pa kamo nagdaro pinaagi sa akong nating baka, dili ninyo
mahibaloan ang tubag sa akong tigmo". **19** Unya kalit nga
mikunsad ang Espiritu ni Yahweh kang Samson uban ang
gahom. Milugsong si Samson sa Ashkelon ug iyang gipamatay
ang 30 ka mga lalaki sa taliwala niadtong mga katawhan.
Gikuha niya ang ilang kinawat, ug iyang gihatag ang paris sa
mga bisti sa kadtong nakatubag sa iyang tigmo. Nasuko siya
pag-ayo ug mitungas siya sa balay sa iyang amahan. **20** Ug
ang iyang asawa gihatag ngadto sa suod niya nga higala.

15 Human sa pipila ka mga adlaw, sa panahon sa pag-
ani ug trigo, nagdala si Samson ug nating kanding ug
miadto aron pagbisita sa iyang asawa. Miingon siya sa iyang
kaugalingon, "Mosulod ako sa lawak sa akong asawa." Apan
wala siya gitugotan sa iyang ugangang lalaki nga mosulod. **2**
Miingon ang iyang ugangang lalaki, "Abi nako ug gikasilagan
mo na siya, busa gihatag ko siya sa imong higala. Ang iyang
manghod nga babaye mas maanyag kaysa kaniya, dili ba?
Siya nalang ang dad-a." **3** Miingon si Samson kanila, "Karon
wala akoy labot sa mga Filistihanon kung mapasakitan ko
sila." **4** Milakaw si Samson ug nagdakop ug 300 ka mga milo
ug gihiktan niya kini parisparis, ikog sa ikog. Ug mikuha siyag
mga sulo ug gihikot niya kini sa tunga sa gipangparis nga mga
ikog. **5** Sa dihang nasindihan na niya ang mga sulo, iyang
gibuhian ang mga milo didto sa trigohan sa mga Filistihanon,
ug ilang gipangsunog ang gipangtapok nga mga trigo ug
ang mga trigo nga nagtindog pa sa kaumahan, apil pa ang
kaparasan ug ang mga tanaman sa olibo. **6** Nangutana ang
mga Filistihanon, "Kinsa man ang nagbuhat niini?" Giingnan
sila, "Si Samson, ang umagad nga lalaki sa Timnahanon ang
nagbuhat niini, tungod kay gidala ug gihatag sa Timnahanon
ang asawa ni Samson sa iyang higala." Unya miadto ang
mga Filistihanon ug gisunog nila ang babaye lakip na ang
iyang amahan. **7** Miingon si Samson kanila, "Kay mao man
kini ang inyong gibuhat, manimalos ako kaninyo, ug kung
mahuman na kana, moundang na ako." **8** Busa gihiwahiwa
niya sila, dapidapi ug paa, uban sa dakong pagpamatay. Unya
milugsong siya ug mipuyo didto sa langob sa pangpang sa
Etam. **9** Unya mitungas ang mga Filistihanon ug nangandam
aron sa pagpakiggubat sa Juda ug giandam nila ang ilang
mga sundalo sa Lehi. **10** Miingon ang mga kalalakin-an sa
Juda, "Nganong mitungas man kamo aron sa pag-sulong
kanamo?" Miingon sila, "Mosulong kami aron among dakpon
si Samson, ug among buhaton kaniya kung unsa ang iyang
gibuhat kanamo." **11** Unya ang 3, 000 ka mga kalalakin-an nga
taga Juda milugsong sa langob didto sa pangpang sa Etam,
ug giingnan nila si Samson, "Wala ka ba masayod nga ang
Filistihanon maoy nagdumala kanato? Unsa man kining imong
gibuhat kanamo?" Mitubag si Samson kanila, "Gibuhat nila kini
kanako, busa buhaton ko usab kini kanila." **12** Giingnan nila
si Samson, "Mianhi kami aron hiktan ka ug itugyan ngadto
sa kamot sa mga Filistihanon." Miingon si Samson kanila,
"Panaad kamo nga dili mismo kamo ang mopatay kanako." **13**
Miingon sila kaniya, "Dili, hiktan ka lamang namo ug pisi ug
itugyan ngadto kanila. Manaad kami nga dili ka namo patyon."
Busa gihiktan nila siya pinaagi sa duha ka bag-ong pisi ug ilang
gidala siya didto ibabaw sa bato. **14** Sa dihang nakaabot na
siya sa Lehi, naninggit ang mga Filistihanon samtang nagtagbo
kaniya. Unya mikunsad ang Espiritu ni Yahweh ngadto kaniya
uban ang gahom. Ang pisi nga anaa sa iyang mga bukton
nahimong sama sa nasunog nga lino, ug nahulog kini gikan
sa iyang mga kamot. **15** Nakakita si Samson ug bag-o pa
kaayo nga panga sa asno, ug iya kining gipunit ug pinaagi niini
iyang gipamatay ang liboan ka mga kalalakin-an. **16** Miingon
si Samson, "Pinaagi sa panga sa asno, mga tinapok ibabaw
sa mga tinapok, pinaagi sa panga sa asno nakapatay ako ug
liboan ka mga kalalakin-an." **17** Sa dihang nahuman na sa
pagpakigsulti si Samson, iyang gilabay ang panga sa asno, ug
iyang gitawag ang maong lugar nga Ramat Lehi. **18** Giuhaw
pag-ayo si Samson ug gitawag niya si Yahweh ug miingon,
"Imong gihatag ang dakong kadaogan sa imong sulugoon.
Apan karon mamatay ba ako tungod sa kauhaw ug malaglag
gikan sa kamot sa mga tawong dili tinuli?" **19** Ug gipaliki sa
Dios ang ilalom sa yuta nga anaa sa Lehi, ug migula ang
tubig. Sa dihang nakainom na siya, mibalik ang iyang kusog
ug nabaskog siya. Busa iyang ginanlan ang maong lugar ug
En Hakore, ug hangtod karon anaa pa gihapon kini sa Lehi.
20 Nahimong maghuhukom si Samson sa Israel sulod sa 20
ka tuig sa panahon nga gidumalahan sila sa mga Filistihanon.

16 Miadto si Samson sa Gaza ug nakakita siyag babayeng
nagbaligyag dungog didto, ug nagdulog silang duha. **2**
Ang taga Gaza gisultihan nga, "Si Samson ania dinhi." Sa hilom
gilibotan nila ang dapit, ug nagpaabot sila kaniya sa tibuok
gabii didto sa ganghaan sa siyudad. Wala sila nagsabasaba
tibuok gabii. Miingon sila, "Hulaton ta siya hangtod mabuntag,
ug unya patyon." **3** Naghigda si Samson hangtod sa tungang
gabii. Sa tungang gabii mibangon siya ug gigunitan ang duha
ka poste sa ganghaan sa siyudad. Gipang-ibot niya kini, lakip
ang babag ug ang tanan, ug gibutang sa iyang abaga paingon
sa tumoy sa bungtod, atubang sa Hebron. **4** Human niini,
nahigugma si Samson sa usa ka babaye nga nagpuyo sa
walog sa Sorek. Ang iyang ngalan mao si Delilah. **5** Ang mga
pangulo sa mga Pilistihanon miadto sa babaye ug miingon
kaniya. "Atik-atika si Samson aron masuta kung asa naggikan
ang iyang kusog, ug kung sa unsang paagi nga ato siyang
mapildi, ug magapos aron pakaulawan. Buhata kini, ug ang
matag-usa kanamo maghatag kanimo ug 1, 100 ka buok
plata." **6** Ug si Delilah miingon kang Samson, "Palihog, sultihi
ako kung nganong kusgan ka man kaayo, ug unsaon ka man
paggapos sa uban, aron nga ikaw madumalahan?" **7** Miingon
si Samson kaniya, "Kung ila akong hiktan ug pito ka preskong
mga pisi sa pana nga wala mauga, niana ako mahimong luya
ug mahisama sa kasagarang tawo." **8** Unya ang mga pangulo
sa Pilistihanon miadto kang Delilah ug nagdalag pito ka pisi
sa pana nga presko nga wala mauga, ug gihiktan niya si
Samson uban kanila. **9** Karon aduna siyay mga lalaki nga
nagtago sa hilom sa pinakasulod nga bahin sa iyang lawak.
Miingon siya kaniya, "Ang mga Pilistihanon anaa aron sa
pagdakop kanimo, Samson!" Apan iyang gipangbugto ang
mga pisi sa pana sama sa lambo nga nadip-ig sa kalayo. Ug
wala nila nahibaloi ang sekreto sa iyang kusog. **10** Unya
si Delilah miingon kang Samson, "Nganong imo man akong
giilad ug nagsultig bakak kanako. Palihog, sultihi ako kung
unsaon ka pagpildi." **11** Miingon siya kaniya, "Kung higtan ako
nila ug bag-ong pisi nga wala pa gayod magamit alang sa
trabaho, maluya gayod ako ug mahisama sa ubang lalaki."
12 Busa si Delilah nagkuhag bang-ong pisi ug gihiktan niya
siya, ug miingon siya kaniya, "Ang mga Pilistihanon anaa
aron sa pagdakop kanimo, Samson!" Ang mga lalaki naghigda
nga naghulat sa pinakasulod sa lawak. Apan gipangbugto ni
Samson ang pisi pinaagi sa iyang mga bukton sama nga tipik
lamang kini sa mga hilo. **13** Miingon si Delilah kang Samson,
"Hangtod kanus-a man nimo ako ilaron ug bakakan. Sultihi
ako kung paunsa ka mapildi." Miingon si Samson kaniya,
"Kung imong salapiron ang pungpong sa akong buhok sa

makapito ginamit ang pangtahi tela nga makina, mahisama
ako sa ubang lalaki." **14** Samtang siya natulog, si Delilah
nagsalapid sa pito ka pungpong sa iyang mga buhok ginamit
ang kasangkapan alang sa pagtahi ug gilansang kini didto,
unya miingon siya kang Samson, "Ang mga Pilistihanon anaa
aron sa pagdakop kanimo, Samson!" Nakamata siya gikan
sa pagkatulog ug iyang gibira ang makina ug ang pugong
niini. **15** Ang babaye miingon kaniya, Giunsa nimo pag-
ingon nga 'Gihigugma ko ikaw,' nga dili mo man itug-an ang
imong sekreto kanako? Gibugalbugalan mo ako niining tulo ka
higayon ug wala mo ako tug-ani nganong aduna kay dakong
kusog nga sama niini." **16** Sa matag adlaw ginapugos niya si
Samson pinaagi sa iyang mga pulong, ug gipugos niya siya
pag-ayo nga naglaom nga siya mamatay. **17** Busa gitug-anan
siya ni Samson sa tanan ug miingon kaniya, "Wala gayod
ako nagamitan ug labaha aron magupitan sukad masukad,
tungod kay ako usa ka Nazareno alang sa Dios gikan pa sa
taguangkan sa akong inahan. Kung kiskisan ang akong ulo,
ang akong kusog mobiya kanako, ug maluya ako ug mahisama
sa ubang mga lalaki." **18** Sa dihang nakita ni Delilah nga
nagsulti siya kaniya sa tinuod mahitungod sa tanan, gipatawag
niya ang mga pangulo sa Pilistihanon, ug giingnan, "Balik
kamo dinhi pag-usab, tungod kay gisultihan na niya ako sa
tanang mga butang." Unya ang mga pangulo sa Pilistihanon
miadto kaniya nga nagdalag plata sa ilang mga kamot. **19**
Gipatulog niya si Samson sa iyang paa. Ug nagtawag siyag
tawo aron nga magkiskis sa pito ka pungpong sa iyang buhok
nga gisalapid, ug iyang gisugdan sa pagdumala siya, kay ang
iyang kusog mibiya na man kaniya. **20** Miingon siya, "Ang
mga Pilistihanon anaa na kanimo, Samson! "Mibangon siya
gikan sa iyang pagkatulog ug miingon, "Moikyas ako sama sa
mga niaging panahon ug magkisikisi aron makalingkawas."
Apan wala siya masayod nga si Yahweh mibiya na kaniya. **21**
Gidakop siya sa mga Pilistihanon ug gilugit ang iyang mga
mata. Gidala nila siya lugsong sa Gaza ug gikadinahan siyag
kandadong bronsi. Gihimo siyang tigpatuyok ug galingang bato
didto sa bilanggoan. **22** Apan ang iyang buhok naghinayhinay
ug turok pag-usab human kini kiskisi. **23** Ang mga pangulo
sa Pilistihanon nagtigom aron maghalad ug dakong halad sa
ilang dios nga si Dagon, ug aron maglipay. Miingon sila, "Ang
atong dios nagpukan kang Samson, nga atong kaaway, ug ato
siyang magunitan." **24** Sa dihang makita siya sa mga tawo,
daygon nila ang ilang dios, kay nag-ingon sila, "Ang atong dios
nagpildi sa atong kaaway ug gihatag siya kanato - ang tigguba
sa atong nasod, nga nagpatay sa daghan kanato. **25** Sa
dihang nagsadya sila, miingon sila, "Tawga si Samson, aron
pakataw-on kita niya." Gitawag nila si Samson pagawas sa
bilangoan ug gipakatawa niya sila. Gipatindog nila siya taliwala
sa duha ka haligi. **26** Giingnan ni Samson ang batan-ong
lalaki nga naggunit sa iyang kamot, "Tugoti ako sa paghikap
sa haligi diin gibutangan sa gambalay, aron nga makasandig
ako niini." **27** Karon ang balay napunog mga lalaki ug mga
babaye, Ang tanang pangulo sa Pilistihanon atua usab didto.
Ang anaa sa atop mikabat sa 3, 000 ka mga tawo lalaki ug
babaye, samtang nagtan-aw sila kang Samson nga naglingaw
kanila. **28** Misangpit si Samson kang Yahweh ug miingon,
"Ginoong Yahweh, hinumdomi ako! Palihog hatagi akog kusog
niini lamang nga higayon, Dios, aron nga kapanimaslan ko sa
usa lamang ka paghuyop ang mga Pilistihanon tungod sa ilang
paglugit sa akong duha ka mata." **29** Gigunitan ni Samson
ang duha ka haligi nga anaa sa taliwala diin napahiluna
ang gambalay, ug nagsandig siya niini, ang usa ka haligi
sa iyang tuong kamot, ug ang laing usa sa iyang wala. **30**
Miingon si Samson, "Tugoti ako nga mamatay uban sa mga
Pilistihanon!" Mihunat siya sa makusog ug ang gambalay
nahugno ngadto sa mga pangulo ug sa tanang tawo nga atua
didto. Busa ang iyang napatay niadtong adlawa mas daghan
pa kaysa sa panahon sa iyang pagkinabuhi. **31** Unya ang
iyang mga igsoong lalaki ug ang tanang anaa sa panimalay
sa iyang amahan milugsong. Gikuha nila siya, ug gidala
pagbalik ug gilubong tunga-tunga sa Zorah ug Eshtaol sa dapit
nga gilubngan kang Manoah, nga iyang amahan. Nahimong
maghuhukom si Samson sa Israel sulod sa 20 ka tuig.

17 Adunay usa ka tawo nga anaa sa kabungtoran nga
bahin sa Efraim, ug ang iyang ngalan mao si Micah. **2**
Miingon siya sa iyang inahan, "Ang 1, 100 ka buok plata nga
gikuha gikan kanimo, hinungdan sa imong gisulti nga tunglo,
nga diin akong nadungog—tan-awa dinhi! Ang plata uban
kanako, gikawat ko kini." Miingon ang iyang inahan, "Hinaot
nga panalanginan ka ni Yahweh, akong anak!" **3** Giuli niya
sa iyang inahan ang 1, 100 ka plata ug ang iyang inahan
miingon, "Gilain ko kini nga plata ngadto kang Yahweh, aron
himoong kinulit ug hinulmang puthaw nga larawan alang sa
akong anak. Busa karon, ibalik ko kini kanimo." **4** Sa dihang
giuli na niya ang kwarta ngadto sa iyang inahan, ang iyang
inahan mikuha ug 200 ka buok plata ug gihatag kini ngadto sa
magbubuhat ug puthaw aron nga himoong kinulit nga larawan,
ug gibutang sila sa balay ni Micah. **5** Ang tawo nga si Micah
adunay balay alang sa mga ribulto ug naghimo siyag ephod ug
mga diosdios sa panimalay, ug gikuha niya ang usa sa iyang
anak aron mahimong iyang pari. **6** Niadtong adlawa walay
hari sa Israel, ug ang tanan nagbuhat sumala sa kung unsay
tama sa ilang mga mata. **7** Karon adunay batan-ong lalaki sa
Bethlehem diha sa Judah, sakop sa pamilya ni Judah, nga
usa ka Levita. Nagpuyo siya didto aron himoon ang iyang
mga buluhaton. **8** Ang lalaki mihawa sa Bethlehem sa Judah
aron molakaw sa pagpangitag dapit aron kapuy-an. Sa iyang
panaw, miabot siya sa balay ni Micah sa kabungtorang lungsod
sa Efraim. **9** Miingon si Micah kaniya, "Asa ka man gikan?"
Ang lalaki mitubag kaniya, "Usa ako ka Levita nga gikan sa
Bethlehem sa Judah, ug nagpanaw ako aron mangitag dapit
diin ako makapuyo." **10** Miingon si Micah kaniya, "Puyo uban
kanako, ug mahimo ka nga akong amahan ug pari. Hatagan
ko ikaw ug napulo ka plata matag tuig, mga kupo sa bisti, ug
imong pagkaon." **11** Busa ang Levita miadto sa iyang balay.
Kuntento siya nga magpuyo uban kang Micah, ug ang batan-
ong lalaki alang kang Micah nahimong sama sa usa sa mga
anak. **12** Gigahin ni Micah ang Levita alang sa balaanong
mga buluhaton, ug ang batan-ong lalaki nahimong iyang pari,
nga nagpuyo sa iyang balay. **13** Unya miingon si Micah,
"Karon nasayod ako nga si Yahweh magbuhat ug maayo alang
kanako, tungod kay kining Levita nahimong akong pari."

18 Niadtong mga adlawa walay hari sa Israel. Ang tribo sa
kaliwatan ni Dan nangita ug dapit nga ilang kapuy-an,
tungod kay hangtod niadtong adlawa wala sila makadawat ug
bisan unsang panulondon gikan sa mga tribo sa Israel. **2** Ang
katawhan sa Dan nagpadalag lima ka mga lalaki gikan sa
kinatibuk-ang ihap sa ilang tribo, mga lalaki nga nakasinati na
ug gubat gikan sa Zorah ug sa Eshtaol, aron sa pag-adto sa
maong yuta pinaagi sa pagbaklay lamang, ug panid-an kini.
Miingon sila kanila, "Lakaw ug susiha ang yuta." Miabot sila
sa bungtod nga bahin sa Efraim, ngadto sa balay ni Micah,
ug didto sila nangatulog. **3** Sa dihang duol na sila sa balay

ni Micah, nailhan nila ang pag-istorya sa usa ka batan-ong
Levita. Busa mihunong sila ug nangutana kaniya, “Kinsa man
ang nagdala kanimo nganhi? Unsa ang imong ginabuhat
niining dapita? Nganong ania ka man dinhi? **4** Mitubag siya
kanila, “Mao kini ang gibuhat ni Micah kanako: Gikuha niya ako
aron mahimong iyang pari.” **5** Miingon sila kaniya, “Palihog
pangayo ug tambag sa Dios, aron nga masayran namo kung
magmalampuson ba kining among panaw karon.” **6** Ang pari
miingon kanila, “Lakaw kamo nga malinawon. Tungod kay
giyahan kamo ni Yahweh sa dalan nga inyong pagalaktan.”
7 Unya ang lima ka mga lalaki mibiya ug miabot sa Laish,
ug nakita nila ang mga tawo nga luwas nga nagpuyo didto -
ug sa samang paagi ang mga taga-Sidon nagpuyo nga wala
nadisturbo ug luwas. Walay nag-ilog kanila sa ilang yuta, o
nagsamok kanila sa bisan unsang paagi. Nagpuyo sila nga
layo kaayo gikan sa mga tawo sa Sidon, ug wala sila nakig-abin
kang bisan kinsa. **8** Mibalik sila ngadto sa ilang tribo sa Zorah
ug Eshtaol. Ang ilang mga kaparyentihan nangutana kanila,
“Unsa man ang inyong ibalita?” **9** Miingon sila, “Dali! Ato
silang sulungon! Among nakita ang yuta ug maayo kaayo kini.
Wala ba kamoy gihimo? Ayaw kamo paglangan sa pagsulong
kanila ug ilogon ang yuta. **10** Sa dihang moadto kamo, moadto
kamo sa mga tawo nga naghunahuna nga sila luwas, ug ang
yuta lapad! Gihatag kini sa Dios kaninyo -ang dapit nga walay
makulang bisan unsang butang niining kalibotana.” **11** 600
ka mga lalaki sa tribo ni Dan, ang gipang armasan alang sa
gubat, ang milakaw gikan sa Zorah ug Eshtaol. **12** Misubida
sila ug nagkampo sa Kiriath Jearim, sa Judah. Maong karong
panahona ang mga tawo niadtong lugara nagtawag niini nga
Mahaneh Dan; anaa kini sa kasadpang bahin sa Kiriath Jearim.
13 Mipalayo sila gikan didto ngadto sa bungtod nga bahin sa
lungsod sa Efraim ug miabot sa balay ni Micah. **14** Unya ang
lima ka mga lalaki nga naniid sa lungsod sa Laish miingon sa
ilang mga paryinte. “Nasayod ba kamo nga niining mga balaya
adunay ephod, mga diosdios, mga kinulit nga larawan, ug
hulmahan sa bakal? Disisyoni karon kung unsa ang inyong
buhaton.” **15** Busa miliko sila didto ug miabot sa balay sa
batan-ong Levita, sa balay ni Micah, ug gitagad nila siya. **16**
Karon ang 600 ka mga taga-Dan, nga sangkap sa hinagiban
alang sa pakiggubat, nagbarog sa pultahan sa ganghaan. **17**
Ang lima ka mga lalaki nga nangispiya sa yuta miadto didto
aron sa pagkuha sa kinulit nga mga larawan, ang ephod,
ang mga diosdios sa panimalay, ang hulmahan sa puthaw,
samtang ang mga pari nagbarog sa atubangan sa ganghaan
uban sa 600 ka mga lalaki nga sangkap sa hinagiban alang sa
gubat. **18** Sa dihang miadto sila sa balay ni Micah ug mikuha
sa kinulit nga mga larawan, ang ephod, ang mga diosdios,
ug ang hulmahan sa bakal, ang pari miingon kanila, “Unsa
ang inyong ginabuhat?” **19** Miingon sila kaniya, “Paghilom!
Ibutang ang imong kamot sa imong baba ug uban kanamo, ug
dapig kanamo ingon nga among amahan ug pari. Mas maayo
alang kanimo nga mahimong pari sa balay sa usa lamang
ka tawo, o mahimong pari alang sa usa ka tribo ug usa ka
banay sa Israel?” **20** Ang kasingkasing sa pari nalipay. Gikuha
niya ang ephod, ang mga diosdios sa balay, ang kinulit nga
larawan, ug miuban sa mga tawo. **21** Busa mitalikod sila ug
mibiya. Gibutang nila sa ilang atubangan ang gagmayng mga
bata, ingon man ang mga baka ug ang ilang mga gipanag-
iyahan. **22** Sa dihang anaa na sila sa maayong kalay-on
gikang sa balay ni Micah, ang mga lalaki nga anaa sa mga
balay nga duol sa balay ni Micah gipatawag, ug gigukod nila
ang mga taga-Dan. **23** Misingit sila ngadto sa mga taga Dan,
ug milingi sila ug miingon kang Micah, “Nganong imo mang
gitawag silang tanan?” **24** Miingon siya, “Inyong gikawat ang
mga diosdios nga akong gihimo, gikuha ninyo ang akong pari,
ug mobiya na kamo. Unsa pa bay nahibilin kanako? Paunsa
kamo naka ingon kanako nga, “Unsay nakahasol kanimo?”
25 Ang katawhan sa Dan miiingon kaniya, “Wala unta nimo
kami gipadungog sa bisan unsang imong gipangsulti, kay
tingali ang ubang mga tawo nga suko kaayo moataki kanimo,
ikaw ug ang imong pamilya pagapatyon.” **26** Ug ang mga
katawhan sa Dan mipadayon sa ilang dalan. Sa dihang nakita
ni Micah nga lig-on kaayo sila alang kaniya, mitalikod siya
ug miuli sa iyang balay. **27** Ang katawhan sa Dan midala sa
mga nabuhat ni Micah, ingon man ang iyang pari, ug miabot
sila sa Laish, ngadto sa mga tawo nga wala nadisturbo ug
luwas ug gipamatay sila pinaagi sa espada ug gipangsunog
ang ilang mga siyudad. **28** Walay bisan usa nga makatabang
kanila tungod kay layo kaayo kini gikan sa Sidon, ug wala
silay pakig-abin kang bisan kinsa. Kadto nga walog duol sa
Beth Rehob. Ang mga taga-Dan nagtukod pag-usab sa maong
siyudad ug nagpuyo didto. **29** Gipanganlan nila ang siyudad
ug Dan, gikan sa pangalan ni Dan nga ilang katigulangan, nga
usa sa mga anak ni Israel. Apan ang maong siyudad naandan
sa ngalan nga Laish. **30** Ang katawhan sa Dan nagpahiluna
ug kinulit nga larawan alang sa ilang mga kaugalingon, Ug
si Jonathan, anak ni Gershom, nga anak ni Moises, siya ug
ang iyang mga anak mao ang mga pari alang sa tribo ni Dan
hangtod sa adlaw nga nailog ang yuta. **31** Busa ilang gisimba
ang larawan nga kinulit ni Micah samtang ang balay sa Dios
atua sa Shiloh.

19 Niadtong mga panahona, sa dihang wala pay hari ang
Israel, adunay usa ka lalaki nga Levita, nagpuyo siya
didto sa labing hilit nga dapit sa kabungtoran ni Efraim. Mikuha
siya ug babaye alang sa iyang kaugalingon, usa ka kaipon nga
gikan sa Betlehem sa Juda. **2** Apan wala nagmatinud-anon
ang iyang kaipon kaniya; mibiya kini kaniya ug mibalik sa balay
sa iyang amahan sa Betlehem sa Juda. Nagpuyo siya didto
sulod sa upat ka bulan. **3** Unya miadto ug miapas ang iyang
bana aron sa paghangyo nga mobalik siya kaniya. Miuban
kaniya ang iyang sulugoon, ug ang paris sa asno. Busa gidala
sila sa babaye sa balay sa iyang amahan. Sa dihang nakita
sa amahan sa babaye ang lalaki, nalipay gayod siya. **4** Ang
iyang ugangan, nga amahan sa babaye, mipugos kaniya nga
magpabilin sa tulo ka adlaw. Nangaon sila ug nanginom, ug
didto na sila nagpagabii. **5** Sa ika-upat nga adlaw misayo sila
sa pagbangon ug nangandam siya aron sa paglakaw, apan
miingon ang amahan sa babaye ngadto sa iyang umagad
nga lalaki, “Lig-ona ang imong kaugalingon pinaagi sa gamay
nga tinapay, ug makalakaw na kamo.” **6** Busa nanglingkod
silang duha aron mangaon ug nagdungan sa pag-inom. Unya
miingon ang amahan sa babaye, “Palihog itugot ninyo nga
magpabilin kamo aron dinhi na matulog ug maglipay.” **7** Sa
dihang mibangon na ang Levita aron sa pagbiya, gipugngan
siya sa amahan sa babaye aron magpabilin una, busa giusab
niya ang iyang plano ug nagpabilin na usab siya didto tibuok
gabii. **8** Sa ikalima nga adlaw mibangon siya ug sayo aron sa
pagbiya, apan miingon ang amahan sa babaye, “Lig-ona ang
imong kaugalingon, ug hulat una kamo hangtod nga moabot
ang kaudtohon.” Busa nangaon silang duha. **9** Sa dihang
mibangon na ang Levita ug ang iyang kaipon ug ang iyang
sulugoon aron nga molakaw na, ang iyang ugangang lalaki,
ang amahan sa babaye miingon kaniya, “Tan-awa, hapit na
ang gabii. Palihog pabilin una kamo karong gabii, ug paglipay.

Mahimo na kamong magmata ug sayo ugma ug mouli sa
inyong balay." **10** Apan dili na gusto magpabilin ang Levita sa
tibuok gabii. Mitindog siya ug mibiya. Miadto siya sa Jebus
(mao kana ang Jerusalem). Aduna siyay duha ka mga asno
nga adunay hapin— ug uban kaniya ang iyang kaipon. **11** Sa
dihang hapit na sila sa Jebus, hapit na gayod mahuman ang
adlaw, unya ang iyang sulugoon miingon sa iyang agalon,
"Umari ka, moliko kita didto sa siyudad sa mga Jebusihanon
ug didto na magpahulay karong gabii." **12** Ang iyang agalon
miingon kaniya, "Dili kita moliko didto sa dapit sa mga langyaw
nga dili sakop sa mga Israelita. Moadto nalang kita didto sa
Gibea." **13** Miingon ang Levita sa iyang batan-ong sulugoon,
"Umari ka, moadto kita sa laing dapit, ug didto nalang kita
magpahulay karong gabii sa Gibea o sa Rama." **14** Busa
miadto sila, ug misalop na ang adlaw sa dihang niabot sila
duol sa Gibea, sa teritoryo ni Benjamin. **15** Busa miliko sila ug
didto na nagpagabii sa Gibea. Nag-adto siya ug milingkod
didto sa plasa sa siyudad, tungod kay walay nagdapit kanila
sa ilang panimalay nianang gabhiona. **16** Unya nianang
gabhiona adunay tigulang nga lalaki nga gikan sa iyang uma.
Gikan siya sa kabungtoran ni Efraim, ug nagpuyo siya sa
Gibea sa makadiyot lamang. Apan mga Benjaminhon ang
mga tawo nga nagpuyo didtong dapita. **17** Giyahat niya ang
iyang mga mata ug nakita niya ang mga magpapanaw didto
sa plasa sa siyudad. Miingon ang tigulang nga lalaki, "Asa
man kamo mangadto? Asa man kamo gikan?" **18** Miingon ang
Levita kaniya, "Gikan kami sa Betlehem sa Juda padulong
sa labing hilit nga bahin sa kabungtoran ni Efraim, nga kung
asa didto ako naggikan. Miadto ako sa Betlehem sa Juda, ug
moadto ako sa balay ni Yahweh, apan walay bisan usa nga
nagdapit kanako sulod sa iyang balay. **19** Aduna kami uhot
nga pagkaon sa among mga asno, ug adunay tinapay ug bino
alang kanako ug alang sa akong babayeng sulugoon, ug usab
niining batan-ong lalaki nga uban sa imong mga sulugoon. Ug
wala na kami lain pang gikinahanglan." **20** Gitahod sila sa
tigulang nga lalake, "Ang kalinaw maanaa kaninyo! Ako na
ang bahala sa tanang ninyong gikinahanglan. Basta ayaw
lang kamo pagpabilin karong gabii dinhi sa plasa." **21** Busa
gidala sa tigulang ang Levita sa iyang balay ug iyang gipakaon
ang ilang mga asno. Gihugasan nila ang ilang mga tiil unya
nangaon ug nanginom. **22** Sa dihang naglipaylipay ang ilang
kasingkasing, ang pipila ka mga kalalakin-an sa siyudad nga
walay mga pulos ang mipalibot sa balay ug nagpukpok sa
ilang pultahan. Nakigsulti sila sa tigulang nga lalaki, ang
agalon sa balay, nag-ingon, "Pagawsa ang lalaki nga anaa sa
imong balay, aron nga makighilawas kami kaniya." **23** Ang
lalaki, ang agalon sa balay, miadto kanila ug miingon, "Dili,
akong mga kaigsoonan, palihog ayaw buhata kining daotang
butang! Tungod kay bisita ko kining tawhana, ayaw buhata
kining daotang butang! **24** Tan-awa, anaa dinhi ang akong
ulay nga anak ug ang kaipon sa akong bisita. Tugoti ako sa
pagpagawas kanila. Hilabti sila ug buhata ang gusto ninyong
buhaton kanila. Apan ayaw lamang ninyo buhati ug daotan
kining tawhana!" **25** Apan wala naminaw ang mga kalalakin-
an kaniya, busa gikuha sa lalaki ang iyang kaipon ug gidala sa
gawas. Gidakop nila siya, gilugos, ug gipanamastamasan siya
sa tibuok gabii, ug sa pagkakaadlawon gibuhian nila siya. **26**
Sa pagkakaadlawon miabot ang babaye ug natumba kini dapit
sa pultahan sa balay sa lalaki kung diin nagpuyo ang iyang
agalon, ug naghigda siya didto hangtod nga mihayag na. **27**
Mibangon sayo sa buntag ang iyang agalon ug giablihan ang
mga pultahan sa balay ug migawas paadto sa iyang adtoan.
Nakita niya ang iyang kaipon nga naghigda dapit sa pultahan,
ang iyang kamot anaa sa pultahan. **28** Ang Levita misulti
kaniya, "Bangon. Manglakaw na kita." Apan wala siya mitubag.
Gibutang niya siya sa asno, ug mipauli ang lalaki sa ilang
balay. **29** Sa nahiabot na ang Levita sa iyang balay, mikuha
siya ug kutsilyo, ug iyang gigunitan ang iyang kaipon, ug
iyang gihiwahiwa, matag parte, sa dose ka bahin, ug gidala
ang matag bahin bisan asa sa tibuok Israel. **30** Ang tanan
nga nakakita niini miingon, "Wala pa gayoy nahitabo o nakita
nga sama niini sukad sa adlaw nga nakalingkawas ang mga
katawhan sa Israel didto sa yuta sa Ehipto hangtod karon nga
adlaw. Hunahunaa kini! Tagai kami ug tambag! Sultihi kami
unsa ang among buhaton!"

20 Ang tanang katawhan sa Israel migawas ingon nga usa
lamang ka tawo, gikan sa Dan hangtod sa Beerseba,
lakip usab ang yuta sa Gilead, ug nanagtigom silang tanan
diha kang Yahweh didto sa Mizpa. **2** Ang mga pangulo sa
tanan katawhan, sa tanang mga tribo sa Israel, nanagtigom
sa tigomanan sa mga katawhan sa Dios— 400, 000 ka mga
kalalakin-ang sundalo ang namaktas, nga andam makiggubat
pinaagi sa ilang espada. **3** Karon nakadungog ang mga
katawhan ni Benjamin nga ang mga katawhan sa Israel
mitungas sa Mizpa. Miingon ang mga katawhan sa Israel,
"Sultihi kami kung giunsa pagbuhat kining daotang panghitabo."
4 Mitubag ang Levita nga bana sa gipatay nga babaye, "Gikan
ako sa Gibea sa teritoryo nga gipanag-iya ni Benjamin, ako
ug ang akong kaipon, aron magpahulay didto sa gabii. **5** Sa
pagkagabii, gisulong ako sa mga pangulo sa Gibea, gilibotan
nila ang balay ug nagtinguha nga patyon ako. Ilang gikuha ug
gilugos ang akong kaipon, ug namatay siya. **6** Gidala ko ang
akong kaipon ug gihiwahiwa kini, ug gihatod ko kini sa rehiyon
sa mga panulondon sa Israel, tungod kay nagbuhat sila ug
daotan ug kalagot sa Israel. **7** Karon, kamong tanan nga
mga Israelita, ihatag ang inyong tambag ug panghunahuna
dinhi." **8** Mitindog ang tanan nga katawhan ingon nga usa ka
tawo, ug miingon sila, "Walay usa kanamo ang moadto sa
among tolda, ug walay usa kanamo ang mobalik sa among
balay! **9** Apan karon mao kini ang atong buhaton sa Gibea:
sulongon nato sila kung asa kita itultol sa ripa. **10** Magdala
kita ug pulo ka mga lalaki sa gatosan sa tibuok banay sa
Israel, ug 100 sa 1, 000, ug 1, 000 sa 10, 000, sa pagkuha sa
gikinahanglan niining mga katawhan, aron kung moabot na
sila sa Gibea didto sa Benjamin, pagasilotan nila sila tungod
sa daotang butang nga ilang gibuhat sa Israel." **11** Busa ang
tanang kasundalohan sa Israel nagtigom batok sa siyudad,
ingon nga usa ka tawo. **12** Nagpadala ug mga kalalakin-an
ang mga tribo sa Israel ngadto sa tibuok tribo ni Benjamin,
nga nag-ingon, "Unsa man kining mga daotang butang nga
gibuhat sa pipila kaninyo? **13** Busa, ihatag kanamo kadtong
mga tawong daotan sa Gibea, aron amo silang patyon, aron
nga mawala na sa hingpit kining pagkadaotan gikan sa Israel."
Apan wala maminaw ang mga Benjaminhon sa tingog sa ilang
mga igsoon, ang katawhan sa Israel. **14** Unya migawas ang
mga katawhan ni Benjamin sa siyudad sa Gibea aron sa pag-
andam sa pakiggubat batok sa mga katawhan sa Israel. **15**
Migawas ang mga katawhan sa Benjamin gikan sa siyudad
aron makiggubat nianang adlawa nagdala sila ug 26, 000
ka mga sundalo nga gibansay sa pakig-away ug paggamit
ug espada. Dugang pa, adunay 700 nga mga piniling lalaki
gikan sa mga lumulupyo sa Gibea. **16** Taliwala niini nga mga
sundalo, adunay 700 nga pinili nga mga kalalakin-an nga
walhon. Ang matag-usa kanila makapintik ug bato ngadto sa

usa ka lugas sa buhok ug dili masipyat. **17** Ang katawhan sa
Israel, dili lakip ang mga katawhan sa Benjamin, mikabat ug
400, 000 ka mga lalaki, nga gibansay sa pakig-away gamit
ang espada. Silang tanan mga kalalakin-an sa gubat. **18**
Mitindog ang katawhan sa Israel, miadto sa Betel, ug nangayo
ug tambag sa Dios. Nangutana sila, "Kinsa man ang unang
mosulong sa katawhan ni Benjamin alang kanamo?" Miingon
si Yahweh, "Ang taga Juda maoy unang mosulong." **19** Sa
pagkabuntag, namangon ang katawhan sa Israel ug namalhin
sila ug kampo duol sa Gibea. **20** Nangadto ang katawhan
sa Israel aron sa pakig-away batok sa Benjamin. Giandam
nila ang ilang linya sa pagpakiggubat batok sa Gibea. **21**
Migawas sa Gibea ang mga katawhan sa Benjamin, ug ilang
gipamatay ang 22, 000 ka mga lalaking kasundalohan sa
Israel nianang adlawa. **22** Apan gilig-on sa mga katawhan sa
Israel ang ilang kaugalingon, ug gipahiluna nila ang ilang linya
sa pakiggubat sama sa daan nilang nahimutangan sa unang
adlaw. **23** Ug miadto ang mga katawhan sa Israel ug mihilak
ngadto sa atubangan ni Yahweh hangtod sa gabii. Nangayo
sila ug giya gikan kang Yahweh: "Moadto ba kami aron makig-
away ug balik sa among mga kaigsoonan, ang mga katawhan
ni Benjamin?" Ug miingon si Yahweh, "Sulonga sila!" **24** Busa
nangadto ang mga katawhan sa Israel aron makigbatok sa mga
sundalo ni Benjamin. **25** Sa ika-duhang adlaw, nanggawas
ang mga Benjaminhon sa Gibea aron makigbatok kanila ug
nakapatay sila ug 18, 000 ka mga kalalakin-an gikan sa mga
katawhan sa Israel. Gibansay ang tanan nga mga kalalakin-an
aron sa pakig-away pinaagi sa espada. **26** Ug ang tanang
kasundalohan ug katawhan sa Israel miadto didto sa Betel ug
nanghilak, ug didto nanglingkod sila atubangan ni Yahweh
ug nagpuasa sila nianang adlawa hangtod sa pagkagabii ug
naghalad sila ug sinunog nga halad ug pakigdait nga halad
ngadto kang Yahweh. **27** Nangutana ang mga katawhan
sa Israel kang Yahweh—kay niadtong adlawa anaa kanila
ang sudlanan sa kasabotan sa Dios, **28** ug si Pinehas, ang
anak nga lalaki ni Eleazar nga anak nga lalaki ni Aaron, nga
nag-alagad atubangan sa sudlanan sa kasabotan niadtong
mga adlawa— "Mangadto ba kami didto sa gubat pag-usab
batok sa katawhan sa Benjamin, nga among mga igsoon, o
mohunong na?" Miingon si Yahweh, "Sulonga sila, kay ugma
tabangan ko kamo sa pagbuntog kanila." **29** Busa nagbutang
ang Israel ug kalalakin-an sa matag tago nga mga dapit palibot
sa Gibea. **30** Sa ika-tulo nga adlaw nakig-away ang katawhan
sa Israel batok sa mga katawhan sa Benjamin, ug gipahiluna
nila ang ilang linya sa pakiggubat batok sa Gibea sama sa
ilang gibuhat kaniadto. **31** Nangadto ang mga katawhan sa
Benjamin ug nakig-away batok sa katawhan, ug gipalayo sila
gikan sa siyudad. Gipamatay nila ang pipila ka mga tawo.
Adunay mga 30 ka mga kalalakin-an sa Israel ang namatay
didto sa kaumahan ug sa kadalanan. Ang usa ka dalan
padulong sa Betel, ug ang pikas dalan padulong sa Gibea. **32**
Unya miingon ang katawhan sa Benjamin, "Napildi na sila ug
nanagan sila kanato, sama niadtong unang higayon." Apan
miingon ang mga sundalo sa Israel, "Managan kita pagbalik ug
ato silang palayason gikan sa siyudad hangtod sa kadalanan."
33 Mitindog ang tanang katawhan sa Israel gikan sa ilang
nahimutangan ug gipahiluna ang ilang kaugalingon aron sa
pakiggubat didto sa Baal Tamar. Ug kadtong mga sundalo
sa Israel nga nanago didto sa tagong mga dapit midagan
pagawas sa ilang nahimutangan gikan sa Maare Gibea. **34**
Adunay migula nga 10, 000 ka mga piniling kalalakin-an gikan
sa Israel ang nakigbatok didto sa Gibea, ug hilabihan gayod
ang gubat, apan wala masayod ang mga Benjaminhon nga
haduol na ang ilang kalaglagan. **35** Gibuntog ni Yahweh
ang Benjamin atubangan sa Israel. Nianang adlawa, ang
kasundalohan sa Israel nakapatay ug 25, 100 ka mga lalaki
sa Benjamin. Ang tanan nga namatay mao ang gibansay
sa pakig-away pinaagi sa espada. **36** Nakita gayod sa mga
kasundalohan sa Benjamin nga nabuntog na sila. Nangatras
ang mga kalalakin-an sa Israel palayo sa Benjamin, nagsalig
man sila sa mga kalalakin-an nga ilang gipatago gawas sa
Gibea. **37** Unya ang nanago nga mga kalalakin-an mitindog
ug midali ug dagan padulong sa Gibea. Ug pinaagi sa ilang
espada ilang gipamatay ang tanan nga nagpuyo sa siyudad.
38 Ang nasabotan nga timailhan sa mga kasundalohan sa
Israel ug sa mga lalaki nga nanago mao ang bagang gabon sa
aso nga moutbo gikan didto sa siyudad. **39** Sa dihang makita
na sa mga kasundalohan sa Israel ang timailhan mamalik
na sila sa pagpakiggubat. Karon nag-sulong na ug sugod
ang Benjamin ug napatay nila ang kapin 30 ka mga lalaki sa
Israel, ug miingon sila, "Sigurado gayod nga mabuntog sila sa
atong atubangan, sama sa unang gubat." **40** Apan sa dihang
nagsugod na sa pag-utbo ang aso sa siyudad, milingi ang mga
Benjaminhon ug nakita ang aso nga miutbo sa kawanangan
gikan sa tibuok siyudad. **41** Busa ang mga katawhan sa Israel
misulong batok kanila. Nangalisang pag-ayo ang mga lalaki sa
Benjamin, tungod kay ilang nakita nga miabot na ang dakong
katalagman diha kanila. **42** Busa nanagan sila gikan sa mga
katawhan sa Israel, mikalagiw padulong sa kamingawan. Apan
naapsan gihapon sila sa gubat. Nanggawas sa siyudad ang
mga kasundalohan sa Israel ug ilang gipamatay sila kung asa
sila nagtindog. **43** Gipalibotan nila ang mga Benjaminhon ug
gipanggukod sila. Ug gitamaktamakan nila sila sa Noha ug
gipamatay silang tanan padulong didto sa sidlakang bahin sa
Gibea. **44** Gikan sa tribo ni Benjamin, 18, 000 ka mga tawo ang
nangamatay, ang tanan kanila hanas gayod sa pagpakiggubat.
45 Namalik sila ug mikalagiw didto sa kamingawan sa mga
bato sa Rimmon. Nakapatay pa gayod ug dugang 5, 000
ang mga Israelita diha sa kadalanan. Wala sila miundang sa
paggukod kanila, gigukod sila pag-ayo hangtod sa Gidom,
ug didto nakapatay pa sila ug dugang 2, 000. **46** Ang tanan
kasundalohan sa Benjamin nga nangamatay nianang adlawa
miabot ug 25, 000— mga kalalakin-an nga gibansay nga
makig-away gamit ang espada; ang tanan kanila hanas gayod
makiggubat. **47** Apan 600 ka mga kalalakin-an ang namalik
ug mikalagiw ngadto sa kamingawan, didto sa mga bato sa
Rimmon. Ug nagpabilin sila didto sa mga bato sa Rimmon
sulod sa upat ka bulan. **48** Namalik ang mga kasundalohan
sa Israel aron makigbatok sa mga katawhan ni Benjamin
ug gisulong ug gipamatay sila— ang tibuok siyudad, ang
ilang mga kahayopan, ug ang tanan nga ilang nahikaplagan.
Gipangsunog usab nila ang tagsa-tagsa ka mga lungsod nga
ilang maagian.

21 Karon ang mga kalalakin-an sa Israel nagbuhat ug
pakigsaad didto sa Mizpa, "Walay usa kanato nga
ihatag ang iyang anak nga babaye aron makigminyo sa mga
Benjaminhon." **2** Unya ang mga katawhan miadto sa Betel ug
milingkod didto atubangan sa Dios hangtod sa kagabhion, ug
sa makusog nga tingog mihilak sila ug maayo. **3** Misangpit sila,
"Nganong nahitabo man kini sa Israel, Yahweh, Dios sa Israel,
nga ang usa sa among tribo nawala karon?" **4** Sa sunod nga
adlaw sayo nga namangon ang mga katawhan ug nagbuhat
sila ug halaran ug naghalad ug sinunog nga mga halad ug
mga halad sa pagpakigdait. **5** Ang mga katawhan sa Israel

miingon, “Kinsa man karon sa mga tribo sa Israel ang wala
niadto sa panagtigom kang Yahweh?” Kay nagbuhat man sila
ug mahinungdanong saad mahitungod kang bisan kinsa nga
dili moadto kang Yahweh sa Mizpa. Miingon sila, “Mamatay
gayod siya.” **6** Apan ang katawhan sa Israel adunay kaluoy sa
ilang igsoon nga mga Benjaminhon. Miingon sila, “Karon usa
ka tribo ang nawagtang sa Israel. **7** Kinsa man ang makahatag
ug asawa niadtong nahibilin, tungod kay nagbuhat man kita
ug pakigsaad kang Yahweh nga dili nato ipaminyo kanila
ang atong mga anak nga babaye?” **8** Miingon sila, “Kinsa
man sa mga tribo sa Israel ang wala niadto kang Yahweh sa
Mizpa?” Ug ilang nasayran nga walay bisan usa ang miadto sa
panagtigom gikan sa Jabes Gilead. **9** Tungod kay sa dihang
gipangtapok na ang mga katawhan sa han-ay nga pamaagi,
tan-awa, walay mga lumulupyo sa Jabes Gilead ang anaa
didto. **10** Ang panagtigom nagpadala ug 12, 000 ka mga isog
nga lalaki uban ang sugo nga moadto sila sa Jabes Gilead aron
sulongon sila, ug pamatyon sila, bisan ang mga babaye ug
mga kabataan. **11** “Buhata kini: kinahanglan nga inyong patyon
ang matag lalaki ug babaye nga nakigdulog na ug lalaki.” **12**
Nakakaplag ang mga kalalakin-an taliwala niadtong nagpuyo
didto sa Jabes Gilead ug 400 ka mga dalagang babaye nga
wala pa makigdulog ug lalaki, ug gidala nila sila sa ilang kampo
sa Silo, didto sa Canaan. **13** Ang tibuok nga panagtigom
nagpadala ug mensahe ug giingnan ang katawhan ni Benjamin
nga tua didto sa bato sa Rimmon nga magtanyag sila kanila
ug kalinaw. **14** Mibalik ang mga Benjaminhon niadtong taknaa
ug gihatag kanila ang mga babaye sa Jabes Gilead, apan
dili pa igo ang mga kababayen-an alang kanilang tanan. **15**
Nangaliyupo gayod ang katawhan sa nahitabo ngadto sa mga
Benjaminhon, tungod kay nagbuhat man ug pagkabahinbahin
si Yahweh ngadto sa mga tribo sa Israel. **16** Unya miingon
ang mga pangulo sa panagtigom, “Unsaon man nato paghatag
ug asawa sa mga nabilin nga Benjaminhon, kay gipamatay na
man ang mga Benjaminhon nga kababayen-an?” **17** Miingon
sila, “Kinahanglan nga adunay mapanunod ang mga nahibilin
nga Benjaminhon, aron nga walay mapukan sa tribo sa Israel.
18 Dili namo sila mamahimong tagaan ug asawa gikan sa
among mga anak nga babaye, kay ang katawhan sa Israel
nagbuhat ug pakigsaad, 'Tinunglo gayod ang bisan kinsa nga
mohatag ug asawa sa mga Benjaminhon.'” **19** Busa miingon
sila, “Nasayod kamo nga adunay kumbira alang kang Yahweh
kada tuig didto sa Silo (nga diin anaa sa amihanan nga bahin
sa Betel, sidlakang bahin sa kadalanan nga pasubida gikan sa
Betel hangtod sa Siquem, ug habagatang bahin sa Lebona).”
20 Gisultihan nila ang mga kalalakin-an sa Benjamin, nga nag-
ingon, “Lakaw ug paghulat kamo sa tago didto sa kaparasan.
21 Pagbantay sa takna nga mogawas ang mga babaye sa Silo
aron manayaw, dali dayon ug dagan pagawas sa kaparasan
ug ang matag usa sa inyo kinahanglan nga manguha ug
asawa gikan sa babaye sa Silo, unya balik dayon sa yuta
ni Benjamin. **22** Kung moadto ang ilang amahan ug mga
igsoong lalaki alang sa pagmulo kanamo, amo silang ingnan,
'Kaloy-i kami! Tugoti sila nga magpabilin kay sa panahon sa
gubat wala kamiy nakuha nga babaye sa matag lalaki aron
ilang maasawa. Ug dili gayod kamo sad-an mahitungod sa
panaad, kay wala man ninyo gihatag ang inyong mga anak
nga babaye kanila.” **23** Gibuhat usab kini sa mga katawhan
sa Benjamin. Gikuha nila ang igong gidaghanon sa asawa
nga ilang gikinahanglan gikan sa mga babaye sa Silo nga
nanayaw, ug ila kining gidala aron mahimo nilang mga asawa.
Nangadto sila ug namalik sa ilang gipanunod nga yuta; ilang
gitukod pag-usab ang mga lungsod, ug namuyo niini. **24** Busa
mibiya ang mga katawhan sa Israel sa maong lugar ug miadto
sa ilang mga balay, matag usa sa ilang tribo ug banay, ug ang
matag usa sa ilang kaugalingong panulondon. **25** Niadtong
panahona walay hari ang Israel, ug ang tanan nagbuhat gayod
kung unsa ang husto sa iyang kaugalingong panglantaw.

Ruth

1 Nahitabo kini sa mga adlaw sa dihang ang mga
maghuhukom nagmando nga adunay kagutom sa yuta. Ug
ang usa ka tawo sa Betlehem sa Juda miadto sa nasod sa
Moab uban ang iyang asawa ug duha ka anak nga lalaki. **2**
Ang ngalan sa maong tawo mao si Elimelec, ug ang ngalan
sa iyang asawa mao si Naomi. Ang mga ngalan sa iyang
mga anak nga lalaki mao sila si Malon ug Chilion, mga
Ephratehanon sa Betlehem sa Juda. Nangabot sila sa nasod
sa Moab ug namuyo didto. **3** Unya si Elimelec, nga bana ni
Naomi, namatay, ug siya ang nahibilin uban sa duha niya ka
anak nga mga lalaki. **4** Kini nga mga anak nangasawa gikan
sa mga babaye sa Moab; ang ngalan sa usa mao si Orpah,
ug ang ngalan sa usa pa mao si Ruth. Nagpuyo sila didto
sulod sa napulo katuig. **5** Unya si Malon ug si Chilon namatay,
nahibilin si Naomi nga wala nay bana ug wala na ang duha
niya ka anak. **6** Unya nakahukom si Naomi nga mobiya sa
Moab kauban sa iyang mga umagad nga babaye ug mobalik
ngadto sa Juda tungod kay nadungog niya didto sa rehiyon
sa Moab nga si Yahweh nagtabang sa iyang katawhan nga
anaa sa panginahanglanon ug gihatagan sila ug pagkaon. **7**
Busa mibiya siya sa dapit nga iyang gipuy-an kauban ang
duha niya ka umagad nga babaye, ug nanglakaw sila aron
mobalik ngadto sa yuta sa Juda. **8** Miingon si Naomi ngadto sa
iyang duha ka umagad nga babaye, "Lakaw, pauli, matag-usa
kaninyo, ngadto sa panimalay sa inyong inahan. Hinaot nga
si Yahweh magmaluluy-on kaninyo, ingon nga magmaluluy-
on kamo sa mga patay ug nganhi kanako. **9** Hinaot nga
tugotan kamo sa Dios nga makakaplag kamo ug kapahulayan,
ang matag usa kaninyo sa panimalay sa laing bana." Unya
gihalokan niya sila, ug ilang gipatugbaw ang ilang mga tingog
ug mihilak. **10** Miingon sila ngadto kaniya, "Dili! Mokuyog
kami kanimo ngadto sa imong katawhan." **11** Apan miingon
si Naomi, "Pauli, akong mga anak nga babaye! Nganong
mokuyog pa man kamo kanako? Aduna pa ba akoy mga anak
nga lalaki sa akong tagoangkan alang kaninyo, aron nga sila
mamahimo ninyong mga bana? **12** Pauli, akong mga anak
nga babaye, lakaw kamo sa inyong kaugalingong dalan, kay
tigulang na kaayo ako aron makabaton pa ug bana. Kung
moingon ako, 'Hinaot nga makakaplag ako ug bana karong
gabhiona,' ug unya manganak ug mga lalaki, **13** mohulat ba
kamo hangtod nga modako sila? Mohulat ba kamo ug dili
makigminyo ug lalaki karon? Dili, akong mga anak nga babaye!
Makapaguol pag-ayo kini kanako, labaw pa sa kaguol ninyo,
tungod kay ang kamot ni Yahweh gibakyaw batok kanako." **14**
Unya ang iyang mga umagad nga babaye mipatugbaw sa
ilang mga tingog ug mihilak pag-usab. Gihalokan ni Orpah
ang iyang ugangang babaye agig panamilit, apan si Ruth
migakos kaniya. **15** Miingon si Naomi, "Paminaw, mipauli na
ang imong bilas nga babaye ngadto sa iyang katawhan ug
sa iyang mga diosdios. Pauli na uban sa imong bilas nga
babaye." **16** Apan miingon si Ruth, "Ayaw ako hangyoa sa
pagpahilayo kanimo, kay kung asa ka moadto, didto usab
ako; kung asa ka mopuyo, didto usab ako mopuyo; ang imong
katawhan mahimo nga akong katawhan, ug ang imong Dios
mahimo nga akong Dios. **17** Kung asa ka mamatay, didto
ako magpakamatay, ug didto ako igalubong. Ug si Yahweh
mosilot unta kanako, ug mas labaw pa, kung aduna pay lain
gawas sa kamatayon ang magpahimulag kanato." **18** Sa
pagkakita ni Naomi nga mahugtanon si Ruth nga mouban
kaniya, miundang na siya sa pagpakiglalis kaniya. **19** Busa
nanglakaw ang duha hangtod nga nakaabot sila sa lungsod sa
Betlehem. Nahitabo kini sa dihang miabot na sila sa Betlehem,
ang tibuok lungsod naghinamhinam pag-ayo mahitungod
kanila. Ang mga babaye miingon, "Mao ba kini si Naomi?" **20**
Apan miingon siya ngadto kanila, "Ayaw na ako pagtawga
ug Naomi. Tawaga ako ug Mara, kay ang Labing Gamhanan
nagpaantos kanako sa hilabihang kasakitan. **21** Milakaw ako
nga puno, apan gipapauli ako ni Yahweh nga walay dala. Busa
nganong gitawag pa man ninyo ako ug Naomi, sa pagkakita
nga gisilotan ako ni Yahweh, ang Labing gamhanan nagsakit
kanako?" **22** Busa si Naomi ug si Ruth nga Moabihaon, ang
iyang umagad nga babaye, mibalik gikan sa nasod sa Moab.
Miabot sila sa Betlehem sa pagsugod sa ting- ani sa sebada.

2 Karon ang bana ni Naomi, nga si Elimelec, adunay
suod nga paryente, nga ginganlan ug Boaz, nga usa ka
adunahan, ug ilado nga tawo. **2** Si Ruth, ang Moabihanon,
miingon kang Naomi, "Karon tugoti ako nga molakaw ug
manghagdaw sa mga lugas didto sa kaumahan. Mosunod ako
kang bisan kinsa nga motugot kanako." Busa miingon si Naomi
kaniya, "Lakaw, akong anak nga babaye." **3** Busa milakaw si
Ruth ug nanghagdaw sa kaumahan nga nagsunod sa mga
mangangani. Unya nahitabo nga naabot siya didto sa bahin
sa kaumahan nga gipanag-iyahan ni Boaz, nga kabanay ni
Elimelec. **4** Ania karon, si Boaz nahiabot gikan sa Betlehem ug
miingon sa mga mangangani, "Si Yahweh magauban kaninyo."
Mitubag sila kaniya, "Si Yahweh magpanalangin kanimo." **5**
Unya miingon si Boaz sa iyang sulugoon nga nagdumala
sa mga mangangani, "Si kinsang lalakiha ang nanag-iya
niining bayhana?" **6** Ang sulugoon nga nagdumala sa mga
mangangani mitubag ug miingon, "Mao kini ang babaye nga
Moabihanon nga mikuyog kang Naomi gikan sa yuta sa Moab.
7 Miingon siya kanako, 'Pahangyoa ako nga manghagdaw
dinhi ug manguha sunod sa mga mangangani.' Busa mianhi
siya dinhi ug nagpadayon sukad sa buntag hangtod karon,
gawas nga nagpahulay lamang siya ug diyutay sulod sa
pinuy-anan." **8** Unya miingon si Boaz ngadto kang Ruth,
"Naminaw ka ba kanako, akong anak? Ayaw na paglakaw ug
panghagdaw sa uban pang kaumahan; ayaw na pagbiya sa
akong uma. Hinuon, pagpabilin dinhi ug pamuhat kauban sa
akong kadalagahang mga magbubuhat. **9** Lantaw lamang sa
kaumahan kung hain nangani ang mga kaulitawhan ug sundi
ang ubang mga babaye. Wala ba nako gipahimangnuan ang
mga kaulitawhan nga dili manghilabot kanimo? Ug sa dihang
uhawon ka, mamahimo kang mokuha sa mga tadyaw ug
moinom sa tubig nga gisag-ob sa mga kaulitawhan." **10** Unya
miyukbo siya nga nidapat ang iyang ulo sa yuta sa atubangan
ni Boaz. Miingon siya kaniya, "Nganong nakakaplag man ako
ug kaluoy sa imong panan-aw, nga mitagad ka man pag-ayo
kanako, nga usa ka langyaw?" **11** Mitubag si Boaz ug miingon
kaniya, "Gitaho kanako, ang tanan nga imong nabuhat sukad
namatay ang imong bana. Gibiyaan nimo ang imong amahan,
inahan, ug ang imong yutang natawhan aron sa pagsunod sa
imong ugangan nga babaye ug moadto sa mga katawhan nga
wala nimo mailhi. **12** Hinaot nga si Yahweh moganti kanimo
alang sa imong binuhatan. Hinaot nga madawat nimo ang
kinatibuk-ang bayad gikan kang Yahweh, ang Dios sa Israel,
kansang mga pako nga imong nakaplagan aron kapasilongan."
13 Unya miingon siya, "Makakaplag unta ako ug kaluoy diha sa
imong panan-aw, akong agalon, kay gilipay mo man ako, ug
nakigsulti ka kanako nga may kaluoy, bisan tuod dili ako usa sa
imong mga babayeng sulugoon." **14** Panahon sa pagpaniudto

miingon si Boaz kang Ruth, “Duol dinhi, ug kaon sa pipila ka
tinapay, ug ituslo ang tinapay diha sa suka.” Milingkod siya
tapad sa mga mangangani, ug gihanyag niya kaniya ang pipila
ka sinanlag nga lugas. Mikaon siya hangtod nga nabusog
siya ug gibilin ang uban niini. **15** Sa pagtindog na niya aron
manghagdaw, gisugo ni Boaz ang iyang kaulitawhan, nga
nag-ingon, “Pasagdihi siya nga manghagdaw bisan diha sa
mga uhay, ug ayaw siya sultihi sa bisan unsa nga dili maayo.
16 Ug kinahanglan usab ninyong kuhaon ang pipila ka mga
uhay alang kaniya gikan sa mga binugkos, ug pasagdihi
kini aron iyang mahagdaw. Ayaw siya badlonga.” **17** Busa
nanghagdaw siya didto sa uma hangtod sa kagabhion. Unya
iyang gigiok ang lugas sa uhay nga hinagdawan ug ang lugas
hapit usa ka ephah sa sebada. **18** Gipas-an niya kini ug
miadto sa siyudad. Unya nakita sa iyang ugangan nga babaye
ang iyang hinagdawan. Gidala usab ni Ruth ang sinanlag
nga lugas nga nahabilin gikan sa iyang paniudto ug gihatag
kini kaniya. **19** Ang iyang ugangan nga babaye miingon
kaniya, “Diin ka man nanghagdaw karong adlawa? Diin ka
man magbuhat? Hinaot nga ang tawo nga nagtabang kanimo
mapanalanginan pa.” Unya misugilon si Ruth sa iyang ugangan
nga babaye mahitungod sa tawo nga tag-iya sa uma kung
asa siya nanghangdaw. Miingon siya, “Ang ngalan sa tawo
nga tag-iya sa uma kung diin ako nagbuhat karong adlawa
mao si Boaz.” **20** Miingon si Naomi sa iyang umagad, “Hinaot
nga panalanginan pa siya ni Yahweh, nga wala magpalayo
sa iyang pagkamaunongon ngadto sa mga buhi ug sa mga
patay.” Miingon si Naomi kaniya, “Kanang tawhana mao ang
duol natong kabanay, usa sa atong suod nga kadugong
manunubos.” **21** Si Ruth ang Moabihanon miingon, “Tinuod,
miingon siya kanako, ’Kinahanglan ka magpaduol sa akong
kaulitawhan hangtod nga ilang mahuman ang tanan nakong
pangani.’” **22** Miingon si Naomi kang Ruth nga iyang umagad,
“Maayo kini, akong anak, nga mikuyog ka uban sa iyang mga
kadalagahan nga mga mamumuhat, aron dili ka madagmalan
sa ubang uma.” **23** Busa kanunay siya nakigkauban sa mga
babayeng mamumuhat ni Boaz aron nga makapanghagdaw
pa siya hangtod matapos ang pag-ani sa sebada ug ang pag-
ani sa trigo. Ug nagpuyo siya kauban ang iyang ugangan nga
babaye.

3 Miingon kaniya si Naomi, nga iyang ugangang babaye,
“Akong anak nga babaye, dili ba ako kinahanglan mangita
ug dapit nga imong kapahulayan, aron nga mamaayo ang
imong pagkabutang? **2** Karon si Boaz, ang lalaki nga adunay
mga babayeng sulugoon nga imong nakauban, dili ba ato
man siyang kadugo? Tan-awa, magpalid siya ug sebada
karong gabii didto sa giukanan. **3** Busa, kaligo, dihogi ang
imong kaugalingon, ug sul-oba ang labing maanindot mo nga
bisti ug lugsong didto sa giukanan. Apan ayaw pagpaila sa
imong kaugalingon ngadto sa lalaki hangtod nga mahuman
na siya sa pagkaon ug pag-inom. **4** Ug siguroha, nga sa
dihang mohigda na siya, matiman-an nimo ang dapit diin siya
mohigda aron nga maadtoan nimo siya pagkataodtaod, wakisa
ang iyang tiilan, ug higda didto. Unya sultihan ka niya kung
unsa ang imong buhaton.” **5** Miingon si Ruth kang Naomi,
“Pagabuhaton ko ang tanan nimong gisulti.” **6** Busa milugsong
siya didto sa giukanan, ug gisunod niya ang mga gitugon sa
iyang ugangan kaniya. **7** Sa nakakaon ug nakainom na si
Boaz ug nagmalipayon ang iyang kasingkasing, mihigda siya
sa kinatumyan tapad sa tinapok nga mga lugas. Unya mihinay
siya sa pagduol, giwakisan ang iyang tiilan, ug mihigda. **8**
Sa pagkatungang gabii nakuratan ang maong lalaki. Mitakilid
siya, ug dayon adunay usa ka babaye nga naghigda sa iyang
tiilan! **9** Miingon siya, “Kinsa ka man?” Mitubag siya, “Ako
si Ruth, ang sulugoon mong babaye. Buklara ang imong
kupo ibabaw sa sulugoon mong babaye, kay ikaw man ang
suod nga kadugo nga lalaki.” **10** Miingon si Boaz, “Akong
anak nga babaye, hinaot nga panalanginan ka pa ni Yahweh.
Gipakita mo ang labaw nga pagkamaayo sa kaulahian kaysa
sa sinugdanan, tungod kay wala ka man monunot sa mga
kaulitawhan, kabos man kini o adunahan. **11** Ug karon, akong
anak nga babaye, ayaw ug kahadlok! Pagabuhaton ko alang
kanimo ang tanan nimong gisulti, tungod kay ang tibuok
siyudad sa akong katawhan nasayod nga ikaw ang babaye
nga may katakos. **12** Ug karon tinuod gayod nga ako ang
suod nga kadugong lalaki; apan, aduna pay mas duol nga
kadugong lalaki kay kanako. **13** Pabilin dinhi karong gabhiona,
ug sa pagkabuntag, kung buhaton niya alang kanimo ang
katungdanan ingon nga kadugong lalaki, maayo, tugoti siya
sa pagbuhat sa iyang katungdanan ingon nga kadugo nga
lalaki. Apan kung dili niya buhaton ang katungdanan sa usa
ka kadugo nga lalaki alang kanimo, nan ako ang mobuhat
niini, ingon nga buhi si Yahweh. Higda una hangtod nga
mabuntag.” **14** Busa mihigda siya sa iyang tiilan hangtod
nga nabuntag. Apan mibangon siya ug sayo samtang dili pa
magka-ilhanay ang usag-usa. Kay miingon man si Boaz, “Ayaw
ipahibalo nga ang babaye mianhi sa giukanan.” **15** Unya
miingon si Boaz, “Dad-a ang imong pandong ug guniti kini.”
Sa pagbuhat niya niini, nagtakos siya ug unom ka dagkong
takos sa sebada ug gipalukdo kaniya. Unya miadto siya sa
siyudad. **16** Sa pag-abot na ni Ruth didto sa iyang ugangang
babaye, miingon siya, “Unsa bay gibuhat mo, akong anak
nga babaye?” Unya gisuginlan siya ni Ruth sa tanang gibuhat
sa lalaki alang kaniya. **17** Miingon siya, “Kining unom ka
takos nga sebada mao ang iyang gihatag kanako, kay miingon
man siya, “Ayaw pagpauli nga walay dala ngadto sa imong
ugangan nga babaye.’” **18** Unya miingon si Naomi, “Pabilin
usa dinhi, akong anak nga babaye, hangtod nga masayran
nimo kung unsa ang mahitabo, kay ang lalaki dili mopahulay
hangtod nga iyang mahuman kining butanga karong adlawa.”

4 Karon mitungas si Boaz ngadto sa ganghaan ug milingkod
didto. Sa wala madugay, miagi ang suod nga kadugong
lalaki nga gihisgotan na ni Boaz. Miingon si Boaz kaniya,
“Akong higala, dali una ug lingkod diri.” Miduol ang lalaki
ug milingkod. **2** Unya gipatawag ni Boaz ang napulo ka
mga kadagkoan nga lalaki sa siyudad ug miingon, “Lingkod
diri.” Busa nanglingkod sila. **3** Miingon si Boaz sa suod nga
kadugo, “Si Naomi nga nakabalik na gikan sa nasod sa Moab,
mibaligya sa bahin sa yuta sa atong igsoon nga si Elimelec.
4 Naghunahuna ako sa pagpahibalo kanimo ug sa pagsulti
kanimo, ’Palita kini atubangan niining mga nanglingkod dinhi,
ug atubangan sa mga kadagkoan sa akong katawhan.’ Kung
tinguha nimo nga lukaton kini, lukata na kini. Apan kung wala
ka naninguha sa paglukat niini, nan sultihi ako, aron nga
masayran ko kay wala nay si bisan kinsa ang makalukat niini
gawas kanimo, ug mag-agad lamang usab ako kanimo.” Unya
ang tawo miingon, “Lukaton ko kana.” **5** Unya miingon si Boaz,
“Sa adlaw nga paliton mo ang uma gikan sa kamot ni Naomi,
kinahanglan mo usab kuhaon si Ruth nga Moabnon, ang
asawa sa namatay nga tawo, aron sa pagbangon sa ngalan sa
namatay sa iyang panulondon.” **6** Unya miingon ang suod nga
kadugo, “Dili ako makalukat niini alang sa akong kaugalingon
nga dili madaot ang akong panulondon.” Kuhaa ang akong
katungod sa paglukat alang sa imong kaugalingon, kay dili ako

makalukat niini." **7** Karon mao kini ang nabatasan sa unang
panahon sa Israel mahitungod sa paglukat ug pagbinayloay
sa mga butang. Aron mapamatud-an ang tanang butang,
huboon sa usa ka tawo ang iyang sandalyas ug ihatag kini
ngadto sa iyang silingan; mao kini ang pamatasan sa paghimo
sa mga hustong kasabotan sa Israel. **8** Busa miingon ang
suod nga kadugo kang Boaz, "Palita kini alang sa imong
kaugalingon." Ug gihubo niya ang iyang sandalyas. **9** Unya
miingon si Boaz ngadto sa mga kadagkoan ug sa tanang tawo,
"Kamo mao karon ang mga saksi nga ako nang napalit ang
tanang gipanag-iya ni Elimelec ug ang tanan nga gipanag-
iya nila ni Chilion ug ni Malon gikan sa kamot ni Naomi.
10 Dugang pa niana si Ruth nga Moabinhon, ang asawa ni
Malon: naangkon ko usab siya nga akong maasawa, aron nga
akong mapabangon ang ngalan sa namatay nga tawo sa iyang
panulondon, aron nga dili mawala ang iyang ngalan diha sa
iyang mga kaigsoonan ug gikan sa ganghaan sa iyang dapit.
Kamo mao karon ang mga saksi." **11** Miingon ang tanang
tawo nga atua sa ganghaan ug ang mga kadagkoan, "Mga
saksi kami. Hinaot nga himoon ni Yahweh nga sama kang
Raquel ug Lea, ang babayeng mahiadto sa imong pinuy-anan,
ang duha nga nagtukod sa panimalay sa Israel. Ug hinaot
nga magmauswagon ka pa diha sa Efrata ug mabantogan
diha sa Bethlehem. **12** Hinaot nga ang imong panimalay
mahisama sa panimalay ni Perez, nga gipanganak ni Tamar si
Juda, pinaagi sa kaliwat nga igahatag ni Yahweh kanimo uban
niining batan-ong babaye." **13** Busa gidala ni Boaz si Ruth, ug
gipangasawa niya siya. Nakigdulog siya kaniya, ug mitugot si
Yahweh kaniya nga magmabdos, ug nanganak siya ug usa
ka batang lalaki. **14** Ang mga babaye miingon kang Naomi,
"Bulahan si Yahweh, nga wala mobiya kanimo ug nagbilin ug
usa ka suod nga kadugo aron matawo, kining bataa. Hinaot
nga ang iyang ngalan mabantogan sa Israel. **15** Hinaot nga
siya ang magpabag-o sa imong kinabuhi ug magpabaskog sa
imong katigulangon, kay ang imong umagad nga babaye, nga
nahigugma kanimo, nga mas maayo pa kaysa sa imong pito
ka mga anak nga lalaki, nagpakatawo man kaniya. **16** Unya
gikuha ni Naomi ang bata, ug gibutang sa iyang sabakan, ug
giatiman siya. **17** Ug ang mga babaye nga iyang mga silingan
mihatag kaniya sa ngalan, nga nag-ingon, "Ang usa ka anak
nga lalaki gipakatawo alang kang Naomi." Ginganlan nila siya
ug Obed. Nahimo siyang amahan ni Jesse, nga nahimong
amahan ni David. **18** Karon mao kini ang mga kaliwatan ni
Perez: Si Perez ang amahan ni Hezron, **19** si Hezron ang
amahan ni Ram, si Ram ang amahan ni Aminadab, **20** si
Aminadab ang amahan ni Nason, si Nason ang amahan ni
Salmon, **21** si Salmon ang amahan ni Boaz, si Boaz ang
amahan ni Obed, **22** si Obed ang amahan ni Jesse, si Jesse
ang amahan ni David.

1 Samuel

1 Adunay tawo nga Ramataim nga Zupihanon, sa
kabungtorang bahin sa Efraim; ang iyang ngalan mao si
Elkana nga anak ni Jeroham nga anak ni Elihu nga anak
ni Tohu nga anak ni Zup, nga taga Efraim. **2** Aduna siyay
duha ka mga asawa; ang ngalan sa una mao si Hana, ug
ang ngalan sa ikaduha mao si Penina. Adunay mga anak si
Penina, apan si Hana wala. **3** Kining tawhana mogikan sa
iyang siyudad matag tuig aron sa pagsimba ug paghalad didto
sa Shilo kang Yahweh nga pangulo sa kasundalohang anghel.
Anaa usab didto ang duha ka mga anak nga lalaki ni Eli, nga
si Hopni ug si Pinehas, nga mga pari usab ni Yahweh. **4** Sa
dihang miabot ang adlaw ni Elkana aron mohalad sa matag
tuig, ginahatag niya kanunay ang bahin sa karne alang sa
iyang asawa nga mao si Pinena, ingon man usab sa iyang
mga anak nga lalaki ug babaye. **5** Apan ang bahin nga
alang kang Hanna kanunay niyang ginadoble, kay gihigugma
man niya pag-ayo si Hanna, bisan tuod ug gisirad-an ni
Yahweh ang iyang tagoangkan. **6** Kanunay siyang hagiton sa
iyang karibal sa tuyo nga pasuk-on siya, tungod kay gisirad-
an man ni Yahweh ang iyang tagoangkan. **7** Busa matag
tuig, sa dihang motungas siya sa balay ni Yahweh uban sa
iyang pamilya, kanunay nagahagit kaniya ang iyang karibal.
Hinungdan nga kanunay nalang siyang maghilak ug dili na
mokaon. **8** Kanunay nagapangutana si Elkana nga iyang bana
ngadto kaniya, "Hanna, nganong naghilak kaman? Nganong
dili kaman mokaon? Nganong nagmagul-anon man ang imong
kasingkasing? Dili pa ba diay ako igo kay sa napulo ka mga
anak?" **9** Usa niini nga mga panagtigom, mibarog si Hanna
human sila nangaon ug nag-inom didto sa Shilo. Karon ang
pari nga si Eli naglingkod duol sa iyang nahimutangan duol
sa pultahan sa templo ni Yahweh. **10** Labihan kaayo ang
kasubo ni Hanna; nag-ampo siya kang Yahweh ug naghilak
sa hilabihan. **11** Nanaad siya nga nag-ingon, "Yahweh nga
pangulo sa mga kasundalohang anghel, kung tan-awon nimo
ang pag-antos sa imong sulugoon ug hinumduman ako, ug
ayaw kalimti ang imong sulugoon, apan hatagi ug anak nga
lalaki ang imong sulugoon, unya sa tanang adlaw sa iyang
kinabuhi ihatag ko siya kang Yahweh, ug dili ko patupihan ang
iyang buhok." **12** Samtang nagpadayon siya pag-ampo sa
atubagnan ni Yahweh, gitan-aw ni Eli ang iyang baba. **13**
Nag-istorya lamang si Hanna pinaagi sa iyang kasingkasing.
Ang iyang ngabil nagkibutkibot, apan dili madungog ang iyang
tingog. Hinungdan nga naghunahuna si Eli nga nakainom si
Hanna. **14** Miingon si Eli kaniya, "Hangtod kanus-a ka man
magsigi ug inom? Ipanglabay na ang imong mga bino." **15**
Mitubag si Hana, "Wala, akong agalon, ako ang babaye nga
nagsubo ang espiritu. Wala ako makainom ug bino ni isog nga
ilimnon, apan gipagawas ko lang ang gibati sa akong kalag sa
atubangan ni Yahweh." **16** "Ayaw hunahunaa nga makauulaw
kining babaye nga imong sulugoon; nagsulti ako gikan sa
hilabihan nga kadako sa akong kabalaka ug kahagit." **17** Unya
si Eli nga pari mitubag, "Lakaw nga malinawon; hinaot nga ang
Dios sa Israel motubag sa pangamuyo nga imong gihangyo."
18 Miingon siya, "Hinaot nga kaluy-an mo ang imong sulugoon."
Unya ang babaye mibalik sa iyang dalan ug mikaon; ug wala
na nasubo ang iyang panagway. **19** Namangon sila sayo
sa kabuntagon ug nangadto sa templo aron pagsimba kang
Yahweh, ug unya miuli sila sa ilang balay didto sa Rama.
Nakigdulog si Elkana uban kang Hanna nga iyang asawa,
ug nahinumduman ni Yahweh ang iyang pag-ampo. **20** Pag-
abot sa takna, Nanamkon si Hanna ug nanganak ug batang
lalaki. Ginanlan niya ang bata ug Samuel, nga nag-ingon,
"Tungod kay gipangayo ko man siya gikan kang Yahweh."
21 Sa makausa, mitungas si Elkana ug ang tanan niyang
panimalay aron sa paghalad kang Yahweh sa matag tuig nga
paghalad ug pagbayad sa iyang saad. **22** Apan wala mikuyog
si Hanna; miingon siya sa iyang bana, "Dili ako mokuyog
hangtod nga malutas ang bata; unya dalahon ko na siya,
aron nga mapakita siya atubangan ni Yahweh ug magpuyo
didto hangtod sa kahangtoran." **23** Miingon si Elkana nga
iyang bana, "Buhata kung unsa ang maayo alang kanimo.
Hulata hangtod nga malutas mo siya; si Yahweh lamang ang
magatuman sa iyang pulong." Busa nagpabilin si Hanna ug
giatiman ang iyang anak nga lalaki hangtod nga nalutas niya
siya. **24** Sa dihang nalutas na niya ang bata, gidala niya kini
ngadto sa Shilo, nagdala usab siya ug tulo ka tuig nga laking
baka, ug usa ka ephah sa pagkaon, ug usa ka botilya nga
bino, gidala niya siya sa balay ni Yahweh sa Shilo. Karon bata
pa siya. **25** Giihaw nila ang nating baka, ug gidala nila ang
bata ngadto kang Eli. **26** Miingon si Hanna, "O, akong agalon!
Ingon nga buhi ka, ako kadtong babaye nga nagtindog dinhi
kaniadto nga nag-ampo kang Yahweh. **27** Giampo ko kining
bataa ug gihatag ni Yahweh ang akong gihangyo nga akong
gipangayo kaniya. **28** Ihatag ko siya kang Yahweh; samtang
buhi pa siya gipanag-iya siya ni Yahweh." Ug gisimba niya si
Yahweh didto.

2 Nag-ampo si Hanna ug miingon, "Nalipay ang akong
kasingkasing kang Yahweh. Ang akong budyong ibayaw
kang Yahweh. Nagpasigarbo ang akong baba sa akong mga
kaaway, tungod kay nagmaya ako sa imong kaluwasan.
2 Walay usa nga balaan sama ni Yahweh, kay walay lain
gawas kanimo; walay bato nga sama sa among Dios. **3**
Ayaw na pagpasulabi sa pagkamapahitaas-on pag-ayo; ayaw
pagawsa sa imong baba ang pagpanghambog. Kay si Yahweh
and Dios sa kahibalo; pinaagi kaniya ang mga binuhatan
pagatimbangon. **4** Ang pana sa kusgan nga mga lalaki
maguba, apan kadtong mapandol nagsul-ob ug kusog sama
sa bakos. **5** Kadtong nangabusog nagpatrabaho sa ilang
kaugalingon alang sa tinapay; kadtong gipanggutom miundang
na sa pagkagutom. Bisan ang baog nakapanganak ug pito,
apan ang babaye nga adunay daghang anak magmasub-
anon. **6** Mopatay si Yahweh ug mohatag ug kinabuhi. Modala
siya paubos sa Seol ug mopataas. **(Sheol h7585)** **7** Himoon ni
Yahweh ang ubang mga tawo nga kabos ug himoon ang ubang
tawo nga dato. Siya magapaubos, apan siya usab magapataas.
8 Pabarogon niya ang kabos gikan sa abog. Ipataas niya ang
nanginahanglan gikan sa abo nga tinapok aron palingkoron
sila uban sa mga prinsipe ug makapanunod sa lingkoranan
sa kadungganan. Kay ang mga haligi sa kalibotan iya ni
Yahweh ug gipahimutang niya ang kalibotan ibabaw kanila. **9**
Bantayan niya ang mga tiil sa iyang matinud-anong katawhan,
apan ang daotan pahilomon diha sa kangitngit, kay walay usa
nga molampos pinaagi sa kusog. **10** Kadtong makigbatok
kang Yahweh pagadugmokon; magapadalugdog siya batok
kanila gikan sa langit. Pagahukman ni Yahweh hangtod ang
kinatumyan sa kalibotan; hatagan niya ug kusog ang iyang
hari ug ibayaw ang budyong sa iyang dinihogan. **11** Ug miadto
si Elkana didto sa Rama, sa iyang balay. Nag-alagad ang bata
kang Yahweh diha sa presensya ni Eli nga pari. **12** Karon
ang mga anak nga lalaki ni Eli walay pulos nga mga lalaki.
Wala sila makahibalo kang Yahweh. **13** Ang nabatasan sa

mga pari uban sa mga tawo mao nga kung adunay tawo nga
magbuhat ug paghalad, ang sulugoon sa pari moadto nga
magdalag tulo ug sima nga tinidor, samtang gipabukalan ang
karne. **14** Itusok niya kini diha sa karahay, o kaldero, o kawa,
o kolon. Ang tanang makuha sa tinidor kuhaon sa pari alang
sa iyang kaugalingon. Gibuhat nila kini didto sa Silo uban sa
tanang mga Israelita nga miadto didto. **15** Labi pang daotan,
sa dili pa nila sunogon ang tambok, moadto ang sulugoon sa
pari, ug moingon sa tawo nga maghalad, “Paghatag ug karne
aron nga isugba alang sa pari; kay dili siya modawat ug linat-
an nga karne gikan kanimo, apan hilaw lamang.” **16** Kung
moingon ang tawo kaniya, “Kinahanglan sunogon nila pag-
una ang tambok, ug unya pagkuha kutob sa inyong gusto.”
Ug unya moingon siya, “Dili, ihatag nimo kini kanako karon;
kung dili, kuhaon ko kini sa pinugos nga paagi.” **17** Ang sala
niining batan-ong mga lalaki hilabihan kadako atubangan ni
Yahweh, kay gitamay nila ang halad alang kang Yahweh. **18**
Apan nag-alagad si Samuel kang Yahweh isip usa ka bata nga
nagbisti ug lino nga epod. **19** Ang iyang inahan maghimo
kaniya ug gamay nga bisti ug dad-on kini ngadto kaniya matag
tuig, sa dihang moadto siya uban sa iyang bana aron sa
paghalad sa tinuig nga halad. **20** Magpanalangin si Eli kang
Elkana ug sa iyang asawa ug moingon, “Hinaot nga si Yahweh
maghatag kaninyo ug dugang pang mga anak pinaagi niining
maong babaye tungod sa hangyo nga iyang gihimo kang
Yahweh.” Unya mobalik sila sa ilang kaugalingong pinuy-anan.
21 Gitabangan pag-usab ni Yahweh si Hanna, ug nanamkon
siya pag-usab. Nanganak siya ug tulo ka lalaki ug duha ka
babaye. Sa laing bahin, ang bata nga si Samuel nagdako diha
sa atubangan ni Yahweh. **22** Karon tigulang na kaayo si Eli;
nadungog niya ang tanang binuhatan sa iyang mga anak sa
tibuok Israel, ug nga nakigdulog sila uban sa mga babaye nga
nag-alagad sa ganghaan sa tolda nga tagboanan. **23** Miingon
siya kanila, “Nganong naghimo kamo nianang mga butanga?
Kay akong nadungog ang daotan ninyong mga buhat gikan
niining tanang katawhan. **24** Hunong na, akong mga anak;
kay dili kini maayo nga balita nga akong nadungog. Gihimo
ninyo nga masinupakon ang mga katawhan ni Yahweh.” **25**
“Kung makasala ang usa ka tawo batok sa uban, hukman siya
sa Dios; apan kung makasala ang tawo batok kang Yahweh,
kinsa man ang mosulti alang kaniya?” Apan wala sila maminaw
sa tingog sa ilang amahan, tungod kay si Yahweh naglaraw
sa pagpatay kanila. **26** Ang bata nga si Samuel nagtubo, ug
nagdako diha sa kaluoy ni Yahweh ug sa mga tawo usab.
27 Karon miadto ang tawo sa Dios kang Eli ug miingon
kaniya, “Si Yahweh nag-ingon, 'Wala ba ako magpadayag sa
akong kaugalingon ngadto sa balay sa imong katigulangan,
sa dihang didto pa sila sa Ehipto sa pagkaulipon sa balay ni
Paraon? **28** Gipili ko siya gikan sa tanang tribo sa Israel aron
mahimong akong pari, aron sa pag-adto sa akong halaran,
ug sa pagsunog ug insenso, sa pagsul-ob ug epod sa akong
atubangan. Gihatag ko sa balay sa inyong katigulangan ang
tanang mga halad sa katawhan sa Israel nga hinimo pinaagi sa
kalayo. **29** Unya nganong, gipanamastamasan man ninyo ang
akong mga sakripisyo ug mga halad nga akong gipangayo sa
dapit diin ako magpuyo? Nganong gipasidunggan mo man ang
imong mga anak nga lalaki labaw kanako pinaagi sa paghimo
sa inyong kaugalingon nga tambok sa matag labing maayong
halad sa akong katawhang Israel?' **30** Kay si Yahweh, ang
Dios sa Israel, nag-ingon, 'Akong isaad nga ang imong balay,
ug ang balay sa imong katigulangan, kinahanglan maglakaw
kanako sa kahangtoran.' Apan karon si Yahweh nag-ingon,
'Layo na kanako ang pagbuhat niini, kay pasidunggan ko
kadtong nagpasidunggog kanako, apan kadtong nagtamay
kanako mawad-an sa pagtahod. **31** Tan-awa, ang mga adlaw
nagsingabot nga ako nang putlon ang imong kusog ug ang
kusog sa balay sa imong amahan, aron wala nay mahibilin
nga tigulang sa inyong balay. **32** Makakita ka sa kasakit
didto sa dapit diin ako magpuyo. Bisan tuod igahatag sa
Israel ang maayo, wala nay mahabilin nga tigulang sa inyong
balay. **33** Bisan kinsa kaninyo nga wala nako putla gikan
sa akong halaran, akong himoon nga mapakyas ang inyong
mga mata, ug hatagan ko ug kasubo ang inyong kinabuhi.
Tanang lalaki nga natawo sa inyong panimalay mamatay. **34**
Mahimo nga timaan alang kanimo ang dangatan sa imong
duha ka anak, kang Hopni ug kang Pinehas: Mamatay silang
duha sa samang adlaw. **35** Magpatungha ako alang sa akong
kaugalingon ug matinud-anon nga pari nga mohimo kung unsa
ang ania sa akong kasingkasing ug sa akong kalag. Magtukod
ako kaniya ug sigurado nga puloy-anan; ug maglakaw siya
sa atubangan sa akong dinihogan nga hari sa kahangtoran.
36 Ang matag-usa nga mabilin sa imong balay moadto ug
moyukbo kaniya, mangayo ug tipik sa plata ug tinapay, ug
moingon, “Palihog ibutang ako sa usa sa nahimutangan sa
mga pari aron makakaon ako ug tipik sa tinapay.'"

3 Ang bata nga si Samuel nag-alagad kang Yahweh ubos
kang Eli. Panagsa lang ang mga pulong ni Yahweh niadtong
panahona; dili usab kanunay makakita ug panan-awon ang
mga propeta. **2** Nianang panahona, sa dihang si Eli, nagsugod
na ug dulom ang iyang panan-aw maong dili na kaayo siya
makakita, naghigda sa iyang kaugalingong higdaanan. **3**
Ang lampara sa Dios wala pa mapalong, samtang si Samuel
naghigda na ug natulog didto sa templo ni Yahweh, kung asa
nahimutang ang sudlanan sa kasabotan sa Dios. **4** Gitawag ni
Yahweh si Samuel, nga miingon, “Ania ako.” **5** Midagan si
Samuel kang Eli ug miigon, “Ania ako, kay gitawag mo man
ako.” Miingon si Eli, “Wala ko ikaw gitawag; higda ug balik.”
Busa milakaw si Samuel ug mihigda pagbalik. **6** Mitawag pag-
usab si Yahweh, “Samuel.” Mibangon pagbalik si Samuel ug
miadto kang Eli ug miingon, “Ania ako, kay gitawag mo man
ako.” Mitubag si Eli, “Wala ko ikaw gitawag, akong anak; higda
ug balik.” **7** Karon wala pay kasinatian si Samuel kang Yahweh,
bisan paman ang mga mensahe nga gikan kang Yahweh wala
pa mapadayag kaniya. **8** Gitawag pag-usab ni Yahweh si
Samuel sa ikatulong higayon. Mibangon pag-usab si Samuel
ug miadto kang Eli ug miingon, “Ania ako, kay gitawag mo man
ako.” Ug namatikdan ni Eli nga gitawag ni Yahweh ang maong
batang lalaki. **9** Misulti si Eli kang Samuel, “Lakaw ug balik
paghigda; kung tawgon ka niya pag-usab, mao kini ang imong
isulti, 'Sulti, Yahweh, kay maminaw ang imong alagad.” Busa
mibalik pag-usab si Samuel paghigda sa iyang kaugalingong
dapit. **10** Miabot si Yahweh ug nagtindog; mitawag siya
sama sa niaging pagtawag, “Samuel, Samuel.” Mitubag si
Samuel, “Sulti, kay maminaw ang imong alagad.” **11** Miingon
si Yahweh kang Samuel, “Tan-awa, aduna akoy pagabuhaton
sa Israel nga diin ang mga dalunggan nga makadungog niini
motagning gayod. **12** Nianang adlawa pagakuhaon ko ang
tanan kong gisulti mahitungod sa panimalay ni Eli, gikan sa
sinugdan hangtod sa kataposan. **13** Giingnan ko na siya
nga akong hukman ang iyang panimalay sa tanang sala nga
iyang nahibaloan, tungod kay nagdala ug tunglo ang iyang
mga anak nga lalaki sa ilang kaugalingon ug wala niya sila
badlonga. **14** Tungod niini akong gipanaad sa panimalay ni Eli
nga ang mga sala nga anaa sa iyang panimalay dili mapasaylo

pinaagi sa bisan unsang sakripisyo o halad." **15** Mihigda si
Samuel hangtod nga mibuntag; unya giablihan niya ang mga
pultahan sa balay ni Yahweh. Apan nahadlok si Samuel nga
isulti ang iyang panan-awon bahin kang Eli. **16** Gitawag ni
Eli si Samuel ug miingon, "Samuel, akong anak." Miingon si
Samuel, "Ania ako." **17** Miingon siya, "Unsa man ang mga
pulong nga iyang gisulti kanimo? Palihog ayaw kini ililong
kanako. Hinaot buhaton usab kini sa Dios kanimo, ug labaw
pa, kung imong ililong kanako ang tanang mga pulong nga
iyang gisulti kanimo." **18** Busa gisulti ni Samuel ang tanan;
ug wala siyay gililong gikan kaniya. Miingon si Eli, "Siya si
Yahweh. Tugoti siya sa pagbuhat kung unsay maayo kaniya."
19 Midako na si Samuel, ug nag-uban kanunay si Yahweh
kaniya ug walay bisan usa nga napakyas sa iyang gipangsulti
nga mga pulong ug natuman kining tanan. **20** Ang tanang
taga-Israel gikan sa Dan hangtod sa Beersheba nakabalo
nga gipili si Samuel aron mahimong propeta ni Yahweh. **21**
Nagpakita pag-usab si Yahweh didto sa Silo, kay gibutyag niya
ang iyang kaugalingon kang Samuel didto sa Silo pinaagi sa
iyang mga pulong.

4 Ang pulong ni Samuel miabot sa tibuok Israel. Karon
ang taga-Israel nakiggubat batok sa mga Filistihanon.
Nagkampo sila didto sa Ebenezer, ug ang mga Filistihanon
nagkampo usab didto sa Apek. **2** Naglinya ang mga Filistihanon
alang sa pagpakiggubat batok sa Israel. Sa dihang nakigsangka
na sila, nabuntog sa mga Filistihanon ang Israel, ug napatay
nila ang kapin 4, 000 ka mga lalaki didto sa gubat. **3** Sa
dihang mibalik ang mga katawhan sa kampo, miingon ang
mga pangulo sa Israel, "Nganong gibuntog man kita ni Yahweh
karon batok sa mga Filistihanon? Atong dad-on ang sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh gikan sa Silo, aron mag-uban siya
kanato, aron maluwas kita gikan sa mga kamot sa atong mga
kaaway." **4** Busa nagpadala ang katawhan ug mga lalaki
paingon sa Silo; ug gikan didto ilang gidala ang sudlanan sa
kasabotan ni Yahweh nga makagagahom, nga naglingkod
ibabaw sa kerubim. Ang duha ka anak nga lalaki ni Eli, nga
si Hopni ug si Pinehas, anaa didto kauban sa sudlanan sa
kasabotan sa Dios. **5** Sa dihang naabot na ang sudlanan sa
kasabotan ni Yahweh sa ilang kampo, ang tanang katawhan sa
Israel naghatag ug makusog nga pagsinggit, ug milanog ang
tibuok kayutaan. **6** Sa dihang nadungog sa mga Filistihanon
ang maong saba sa pagsinggit, miingon sila, "Unsa may
buot pasabot sa mga pagsinggit didto sa kampo sa mga
Hebreohanon?" Ug ilang nahibaloan nga ang sudlanan sa
kasabotan ni Yahweh miabot na ngadto sa ilang kampo. **7**
Nangahadlok ang mga Filistihanon; miingon sila, "Miabot ang
dios sa ilang kampo." Miingon sila, "Kaalaot nato! Wala pay
nahitabo nga sama niini sukadsukad! **8** Kaalaot nato! Kinsa
may maka panalipod kanato gikan sa kusog niining gamhanan
nga mga dios? Mao kini ang mga dios nga nag-sulong sa mga
Ehiptohanon ug nagdala ug bisan unsang katalagman didto
sa kamingawan. **9** Pagmaisogon, ug pagpakalalaki, kamong
mga Filistihanon, kondili mahimo kamong mga ulipon sa mga
Hebreohanon, sama nga sila inyong mga ulipon kaniadto.
Pagpakalalaki, ug pakig-away." **10** Nakig-away ang mga
Filistihanon, ug nabuntog ang Israel. Ang matag lalaki nanago
sa ilang mga balay, ug daghan kaayo ang nangamatay; kay
adunay 30, 000 ka mga sundalo ang nangamatay gikan sa
Israel. **11** Nailog ang sudlanan sa kasabotan sa Dios, ug
nangamatay ang duha ka anak nga lalaki ni Eli, nga si Hopni
ug si Pinehas. **12** Midagan ang usa ka tawo nga taga-Benjamin
ug miabot sa Silo sa sama nga adlaw, miabot siya nga gisi
ang iyang bisti ug gibutangan niya ug yuta ang iyang ulo. **13**
Sa dihang miabot siya, naglingkod si Eli sa iyang lingkoranan
ug nagtan-aw didto sa kadalanan kay nagkurog ang iyang
kasingkasing uban ang kabalaka makatungod sa sudlanan
sa kasabotan sa Dios. Sa dihang nakasulod na ang maong
tawo sa siyudad ug gibalita ang nahitabo, nanghilak ang
tibuok siyudad. **14** Sa dihang nadungog ni Eli ang paghilak sa
siyudad, miingon siya, "Unsay buot pasabot sa kasaba?" Dali
dayon nga nakaabot ang tawo ug gisultihan si Eli. **15** Karon si
Eli 98 na ang panuigon; dili na makaklaro ang iyang mata, ug
dili na siya makakita. **16** Miingon ang tawo kang Eli, "Gikan ako
sa gubat. Mikalagiw ako gikan sa gubat karon." Ug nangutana
siya, "Unsay nahitabo, akong anak?" **17** Mitubag ang tawo nga
nagdala sa balita ug miingon, "Mikalagiw ang mga Israelita
gikan sa mga Filistihanon. Ug usab, adunay dakong kapildihan
ang nahitabo sa katawhan. Ug usab, nangamatay ang imong
duha ka anak nga lalaki, nga si Hopni ug si Pinehas, ug nailog
ang sudlanan sa kasabotan sa Dios." **18** Sa dihang nahisgotan
niya ang sudlanan sa kasabotan sa Dios, nahayang si Eli
gikan sa iyang lingkoranan kilid sa ganghaan. Tungod sa iyang
katigulangon ug kabug-aton, nabali ang iyang liog, ug namatay
siya. Nahimo siyang maghuhukom sa Israel sulod sa 40 ka
tuig. **19** Karon ang iyang umagad nga babaye, ang asawa
ni Pinehas, buntis ug manganakay na. Sa dihang nadungog
niya ang balita nga nailog ang sudlanan sa kasabotan sa Dios
ug namatay ang iyang ugangan ug ang iyang bana, miluhod
siya ug nakaanak, apan ang iyang pagbati maoy nakapalisod
kaniya. **20** Sa panahon nga hapit na ang iyang kamatayon
miingon ang babaye nga nanabang kaniya, "Ayaw kahadlok,
kay gipakatawo mo ang usa ka batang lalaki." Apan wala siya
mitubag o manumbaling sa pagdasig nga ilang gisulti. **21**
Ginanlan niya ug Ikabod ang maong bata, nga nag-ingon,
"Nawala na gayod ang himaya nga anaa sa Israel!" tungod kay
nailog man ang sudlanan sa kasabotan sa Dios, ug tungod sa
iyang ugangang lalaki ug sa iyang bana. **22** Ug miingon siya,
"Nawala na gayod ang himaya gikan sa Israel, tungod kay
nailog man ang sudlanan sa kasabotan sa Dios."

5 Karon nailog sa mga Filistihanon ang sagradong sudlanan
sa kasabotan sa Dios, ug gidala nila kini gikan sa Ebenezer
paingon ngadto sa Ashdod. **2** Gikuha sa mga Filistihanon ang
sagradong sudlanan sa kasabotan sa Dios, ug gidala ngadto
sa balay ni Dagon, ug gibutang kini tapad ni Dagon. **3** Sa
pagka buntag sa dihang sayong namangon ang katawhan
sa Ashdod, tan-awa, ilang nakita nga nahulog si Dagon nga
nahiumod ang nawong sa yuta sa atubangan sa sagradong
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh. Busa gikuha nila si Dagon
ug gipahimutang siya pag-usab sa iyang nahimutangan. **4**
Apan sa pagbangaon nila sa sunod nga kabuntagon, tan-
awa, nakita na usab nila nga nahulog si Dagon nga nahiumod
ang nawong sa yuta sa atubangan sa sagradong sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh. Ang ulo ni Dagon ug mga kamot
nangaputol duol sa pultahan. Bugtong lawas nalang niini ang
nagpabilin. **5** Mao nga, bisan karon, ang mga pari ni Dagon ug
si bisan kinsa nga moadto sa balay ni Dagon dili na motamak
sa pultahan sa balay ni Dagon didto sa Ashdod. **6** Bug-at
ang kamot ni Yahweh ngadto sa mga katawhan sa Ashdod.
Gilaglag niya sila ug gihampak ug mga hubaghubag, sa tanang
sakop nga dapit sa Ashdod. **7** Sa dihang naamgohan sa
katawhan sa Ashdod ang maong panghitabo, nag-ingnanay
sila, "kinahanglan nga dili magpabilin dinhi uban kanato ang
sagradong sudlanan sa kasabotan sa Dios sa Israel, tungod
kay bug-at ang iyang kamot batok kanato ug batok kang

Dagon nga atong dios." **8** Busa gipadala nila ug gitigom ang
tanang mga pangulong Filistihanon; miingon sila kanila, "Unsa
man ang angay natong buhaton sa sagradong sudlanan sa
kasabotan sa Dios sa Israel?" Mitubag sila, "Kinahanglan
nga dalahon ang sagradong sudlanan sa kasabotan sa Dios
sa Israel libot sa Gat." Ug gidala nila didto ang sagradong
sudlanan sa kasabotan sa Dios sa Israel. **9** Apan human nila
kini malibot didto, ang kamot ni Yahweh mihampak niana nga
siyudad, nakapahimo sa labihan nga kalibog. Gisakit niya ang
mga katawhan niana nga siyudad, lakip na ang tanang dagko
ug gagmay; ug ang hubaghubag nitungha kanila. **10** Busa
ilang gipadala ang sagradong sudlanan sa kasabotan sa Dios
didto sa Ekron, apan sa didto na kini sa Ekron, nanghilak
ang mga taga-Ekron, nga nag-ingon, "Gidala nila kanato ang
sudlanan sa kasabotan sa Dios sa Israel aron mangamatay
kita ug ang atong mga katawhan." **11** Busa nangadto sila ug
nagtigom ang tanang mga pangulo sa Filistihanon; miingon
sila kanila, "Ipahilayo ninyo ang sagradong sudlanan sa
kasabotan sa Dios sa Israel, ug tugoti nga mabalik kini sa
iyang kaugalingong dapit, aron nga dili na kita niya pamatyon
ug ang atong mga katawhan." Tungod kay aduna may dakong
pagkalisang niana nga siyudad; labihan kabug-at ang kamot
sa Dios didto. **12** Ang mga tawo nga wala mamatay nag-antos
sa mga hubaghubag, ug ang panaghilak sa tibuok siyudad
miabot sa kalangitan.

6 Karon ang sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh
anaa sa nasod sa mga Filistihanon sulod sa pito ka bulan.
2 Unya nagpatawag ang Filistihanon nga katawhan ug mga
pari ug mga mananagna; miingon sila kanila, "Unsa man
ang angay natong buhaton alang sa sagradong sudlanan sa
kasabotan ni Yahweh? Sultihi kami kung unsaon namo kini
pagbalik sa iyang kaugalingong lungsod." **3** Miingon ang mga
pari ug ang mga mananagna, "Kung iuli ninyo pagbalik ang
sagradong sudlanan sa kasabotan sa Dios sa Israel, ayaw
kini ibalik nga walay gasa; sa tanang paagi padalhi siya ug
halad sa sala. Unya mamaayo kamo, ug masayran ninyo kung
nganong hangtod karon wala niya gibakyaw ang iyang kamot."
4 Unya miingon sila, "Unsa man ang kinahanglan nga ihalad
alang sa sala kung ibalik kini kaniya?" Mitubag sila, "Lima ka
bulawan nga mga hubag ug lima ka bulawan nga nagpormag
ilaga, lima sama sa gidaghanon sa mga pangulo sa mga
Filistihanon. Tungod kay samang katalagman ang gihampak
kaninyo ug sa inyong mga pangulo. **5** Busa kinahanglan nga
mobuhat kamo ug mga hulagway nga sama sa inyong mga
hubag, ug mga hulagway sa mga ilaga nga maoy nagguba sa
yuta, aron himayaon ang Dios sa Israel. Kay basin ug ibakyaw
niya ang iyang kamot kaninyo, gikan sa inyong mga diosdios,
ug sa inyong yuta. **6** Nganong pagahion paman ninyo ang
inyong mga kasingkasing, sama sa pagpagahi sa kasingkasing
sa mga Ehiptohanon ug ni Paraon? Mao nga hilabihan ang
paglutos kanila sa Dios sa Israel; dili ba gipalingkawas man sa
mga Ehiptohanon ang mga katawhan, ug mibiya sila? **7** Busa
karon, andama ang karo uban ang duha ka nagpasuso nga
mga baka nga wala pa gayod mayugohi. Ihikot ang mga baka
diha sa karo, apan ang mga nati niini ibalik sa ilang balay,
ug ipalayo sila gikan sa ilang inahan. **8** Unya ipahimutang
ang sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh ibabaw sa
karo. Isulod sa kahon sa usa ka bahin niini ang kinulit nga
bulawan nga iuli ninyo kaniya ingon nga halad sa sala. Unya
ipadala kini ug tugoti nga molakaw kini sa iyang dalan. **9**
Unya bantayi ninyo; kung mopaingon kini ngadto sa iyang yuta
nga anaa sa Bet Shemes, nagpasabot nga si Yahweh gayod
ang nagpahamtang niining dakong katalagman. Apan kung
dili, masayran nato nga dili ang iyang kamot ang naghampak
kanato; hinuon, masayran nato nga sulagma lamang kining
nahitabo kanato." **10** Gibuhat sa mga kalalakin-an sumala sa
gisulti kanila; nagkuha sila ug duha ka nagpasuso nga mga
baka, gihikot nila sa karo, ug gibalik ang iyang mga nati sa
balay. **11** Gikarga nila ang sagradong sudlanan sa kasabotan
ibabaw sa karo, kauban ang kahon nga gisudlan sa bulawan
nga ilaga ug mga hubag. **12** Nipadulong dayon ang mga
baka sa Bet Shemes. Nisubay sila sa usa ka taas nga dalan,
ug naga-inga samtang nagpadulong, ug wala sila niliko sa
tuo ug sa wala. Ang mga pangulong Filistihanon nagsunod
kanila kutob sa utlanang bahin sa Bet Shemes. **13** Karon
ang katawhan sa Bet Shemes nag-ani sa ilang trigo didto sa
walog. Sa dihang pagtan-aw nila sa unahan ilang nakita ang
sagradong sudlanan sa kasabotan nga nagpadulong kanila, ug
nagmaya sila. **14** Miabot ang karo ngadto sa yuta ni Josue nga
gikan sa lungsod sa Bet Shemes ug nihunong kini didto. Anaa
didto ang dako nga bato, ug ilang gipangtunga ang kahoy
gikan sa karo, ug gihalad ang mga baka ingon nga halad
sinunog ngadto kang Yahweh. **15** Gipakanaog sa mga Levita
ang sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh ug ang
kahon nga kauban niini, kung asa gisulod ang mga bulawan
nga hulagway, ug ila kining gibutang ngadto sa dakong bato.
Naghalad ang kalalakihan sa Bet Shemes ug sinunog nga
halad ug naghimog mga halad niana nga adlaw alang kang
Yahweh. **16** Sa dihang nakita kini sa lima ka mga pangulo
nga Filistihanon, mibalik sila niana nga adlaw didto sa Ekron.
17 Mao kini ang mga bulawan nga mga hubaghubag nga
gibalik sa mga Filistihanon alang sa halad sa sala ngadto kang
Yahweh: usa alang sa Ashdod, usa alang sa Gaza, usa alang
sa Ashkelon, usa alang sa Gat, usa usab alang sa Ekron.
18 Mao ra usab ka daghan ang ilaga sama kadaghan sa
mga siyudad sa mga Filistihanon nga sakop sa lima ka mga
pangulo, sakop sa mga kusgan nga siyudad ug baryo sa mga
nasod. Ang dako nga bato, kung asa ilang gipahimutang ang
mao sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh, nagpabilin
nga saksi hangtod karong panahona sa uma ni Josue nga
taga-Betshemes. **19** Gipangpatay ni Yahweh ang pipila ka
mga kalalakin-an sa Bet Shemes tungod kay naglili man sila sa
sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh. Iyang gipatay
ang 70 ka mga kalalakin-an. Unya nagbangutan ang katawhan,
tungod kay gihatagan man ni Yahweh ang katawhan ug usa
ka dakong pagtayhop. **20** Unya miingon ang katawhan sa
Bet Shemes, "Kinsa man ang makahimo sa pagtindog sa
atubangan ni Yahweh, kining balaan nga Dios? Ug kinsa man
ang iyang pagasak-on gikan kanato?" **21** Nagpadala sila ug
mga mensahero ngadto sa mga lumulupyo sa Kiriat Jearim,
nga nag-ingon. "Gibalik na sa mga Filistihanon ang sagradong
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh; lugsong kamo dinhi ug
kuhaa kini ug ibalik diha kaninyo."

7 Nangabot ang katawhan sa Kiriat Jearim, gikuha nila ang
arka ni Yahweh, ug gidala sa balay ni Abinadab nga didto
sa bungtod. Gipili nila ang iyang anak nga si Eleazar aron
maoy magbantay sa arka ni Yahweh. **2** Nagpabilin ang arka sa
Kiriat Jearim sukad niadtong adlawa hangtod sa hataas pa nga
panahon, nga milungtad sa 20 ka tuig. Nagbangotan ang tibuok
panimalay sa Israel ug nagtinguha sa pagbalik kang Yahweh.
3 Si Samuel miingon sa tibuok panimalay sa Israel, "Kung
mobalik kamo kang Yahweh sa bug-os ninyong kasingkasing,
isalikway ang mga langyaw nga mga dios ug ang Astarot diha
kaninyo, itugyan ang inyong kasingkasing kang Yahweh, ug

siya lamang ang simbaha, unya siya magaluwas kaninyo gikan
sa kamot sa mga Filistihanon." **4** Unya gisalikway sa katawhan
sa Israel ang mga Baal ug ang Astarot, ug si Yahweh lamang
ang gisimba. **5** Unya miingon si Samuel, "Tigoma ang tibuok
Israel didto sa Mizpa ug magaampo ako kang Yahweh alang
kaninyo." **6** Nagtigom sila didto sa Mizpa, nagkalos ug tubig
ug gibubo kini atubangan ni Yahweh. Nagpuasa sila nianang
adlawa ug miingon, "Nakasala kami batok kang Yahweh." Ug
didto naghukom si Samuel sa panagbingkil sa katawhan sa
Israel ug nangulo sa katawhan. **7** Karon sa pagkadungog sa
mga Filistihanon nga nagtigom ang katawhan sa Israel didto
sa Mizpa, ang mga pangulo sa Filistihanon misulong sa Israel.
Sa pagkadungog niini sa katawhan sa Israel, nangahadlok sila
sa mga Filistihanon. **8** Unya miingon ang katawhan sa Israel
kang Samuel, "Ayaw paghunong sa pagtuaw kang Yahweh
nga atong Dios alang kanamo, aron luwason niya kita gikan
sa kamot sa mga Filistihanon." **9** Mikuha si Samuel ug usa
ka nagsuso pa nga karnero ug gihalad kini ingon nga tibuok
halad sinunog alang kang Yahweh. Unya mituaw si Samuel
kang Yahweh alang sa Israel, ug mitubag si Yahweh kaniya.
10 Samtang si Samuel naghalad pa sa halad sinunog, ang
mga Filitishanon nagpadulong aron makig-away sa Israel.
Apan si Yahweh nagpadalugdog sa makusog nga dahunog
nianang adlawa batok sa mga Filistihanon ug nagkaguliyang
sila, ug nabuntog sila atubangan sa Israel. **11** Nanggawas ang
katawhan sa Israel gikan sa Mizpa, ug gipanggukod nila ang
mga Filistihanon ug gipamatay sila hangtod sa ubos sa Betcar.
12 Unya mikuha si Samuel ug bato ug gipahimutang kini
taliwala sa Mizpa ug sa Shen. Ginganlan niya kini ug Ebenezer,
nga nagpasabot, "Hangtod dinhi si Yahweh nagtabang kanato."
13 Busa nabuntog ang mga Filistihanon ug wala na mosulod
pa sa utlanan sa Israel. Ang kamot ni Yahweh batok sa mga
Filistihanon sa tanang mga adlaw ni Samuel. **14** Ang mga
lungsod nga giilog sa mga Filistihanon gikan sa Israel nabalik
na sa Israel, gikan sa Ekron hangtod sa Gat; nabawi na sa
Israel ang ilang ginsakopan gikan sa mga Filistihanon. Unya
aduna nay kalinaw tali sa Israel ug sa mga Amorihanon. **15**
Si Samuel mao ang maghuhukom sa Israel sa tanang mga
adlaw sa iyang kinabuhi. **16** Matag tuig mag-adtoan siya
sa paglibot sa Betel, sa Gilgal, ug sa Mizpa. Nagahukom
siya sa mga panagbingkil sa Israel niining mga dapita. **17**
Unya mopauli siya sa Rama, kay atua man ang iyang balay
didto; ug didto nagahukom usab siya sa mga panagbingkil sa
Israel. Nagtukod usab siya didto ug usa ka halaran alang kang
Yahweh.

8 Sa dihang tigulang na si Samuel, gihimo niyang
maghuhukom ang iyang mga anak nga lalaki sa Israel.
2 Ang ngalan sa iyang kamagulangan mao si Joel, ug ang
iyang ikaduhang anak mao si Abijah. Sila mao ang mga
maghuhukom sa Beerseba. **3** Ang iyang mga anak wala
maglakaw subay sa iyang pamaagi, kondili nag-apas hinoun
sa suhol. Nagpasuhol sila ug gituis ang hustisya. **4** Unya
nagtigom ang tanang kadagkoan sa Israel ug miadto kang
Samuel sa Rama. **5** Miingon sila kaniya, "Tan-awa, ikaw
tigulang na, ug ang imong mga anak nga lalaki wala maglakaw
subay sa imong mga pamaagi. Pagpili ug usa ka hari alang
kanamo aron maoy maghukom kanamo sama sa tanang
kanasoran." **6** Apan wala kini nakapahimuot kang Samuel
sa pagsulti nila, "Hatagi kami ug usa ka hari aron maoy
maghukom kanamo." Busa nag-ampo si Samuel kang Yahweh.
7 Miingon si Yahweh kang Samuel, "Tumana ang tingog sa
katawhan sa tanan nilang gisulti kanimo; tungod kay wala sila
magsalikway kanimo, kondili nagsalikway sila kanako ingon
nga hari diha kanila. **8** Ang gibuhat nila karon sama gihapon
sa ilang mga gibuhat sukad niadtong adlaw nga gipagawas ko
sila sa Ehipto, misalikway kanako, ug nag-alagad sa laing
mga dios, busa mao usab ang buhaton nila kanimo. **9** Karon
paminawa sila; apan pahimangnoi gayod sila ug pahibaloa
kung unsay pamaagi sa hari nga maghari kanila. **10** Busa
gisugilon ni Samuel ang tanang pulong ni Yahweh ngadto sa
katawhan nga nangayo ug hari. **11** Miingon siya, "Mao kini
ang pamaagi sa hari nga maghari kaninyo. Kuhaon niya ang
inyong mga anak nga lalaki ug pilion sila alang sa iyang mga
karwahe ug mga tawo nga magkabayo, ug mag-una sa iyang
mga karwahe. **12** Magpili siya alang kaniya ug kapitan sa mga
linibo ka mga sundalo, ug mga kapitan sa 50 ka mga sundalo.
Padarohon niya ang uban sa iyang yuta, ang uban mag-ani sa
iyang alanihon, ug ang uban maghimo sa iyang mga hinagiban
sa gubat ug mga kasangkapan alang sa iyang mga karwahe.
13 Kuhaon usab niya ang inyong mga anak nga babaye aron
mahimong mga tiggama sa mga pahumot, tigluto, ug tighimo
sa mga tinapay. **14** Kuhaon niya ang labing maayong abot
sa inyong kaumahan, kaparasan, ug kaolibohan, ug ihatag
niya kini ngadto sa iyang mga sulugoon. **15** Pagakuhaon
niya ang ikapulo sa inyong trigo ug sa inyong kaparasan ug
ihatag ngadto sa mga pangulo ug sa iyang mga sulugoon. **16**
Kuhaon usab niya ang inyong mga sulugoon nga lalaki ug mga
sulugoong babaye ug ang inyong labing ambongan nga mga
batan-ong lalaki ug ang inyong mga asno; patrabahoon niya
silang tanan alang kaniya. **17** Kuhaon niya ang ikapulo sa
inyong mga kahayopan, ug mahimo kamong iyang mga ulipon.
18 Unya nianang adlawa magtuaw kamo tungod sa hari nga
inyong gipili alang sa inyong kaugalingon; apan si Yahweh
dili motubag kaninyo nianang adlawa." **19** Apan nagdumili
ang katawhan sa pagpaminaw kang Samuel; miingon sila,
"Dili! Kinahanglan nga adunay maghari kanamo **20** aron
mahisama kami sa ubang mga nasod, ug aron ang among hari
maoy maghukom kanamo, mangulo kanamo ug makiggubat
alang kanamo. **21** Sa pagkadungog ni Samuel sa tanang
gipamulong sa katawhan gisubli niya kini ngadto sa igdulongog
ni Yahweh. **22** Si Yahweh miingon kang Samuel, "Tumana ang
ilang tingog ug buhatang hari ang usa ka tawo alang kanila."
Busa gisultihan ni Samuel ang katawhan sa Israel, "Ang matag
tawo kinahanglan mopauli sa iyang kaugalingong siyudad."

9 Adunay tawo nga gikan sa Benjamin, usa ka ilado nga
tawo. Ginganlan siyag Kis ang anak nga lalaki Abiel nga
anak nga lalaki ni Zeror, ang anak nga lalaki ni Becorat, ang
anak nga lalaki ni Aphia, nga anak sa Benjaminhon. **2** Aduna
siyay anak nga lalaki nga ginganlan ug Saul, usa ka ambongan
nga batan-on. Wala gayoy tawo sa katawhan sa Israel nga
mas ambongan pa kay kaniya. Tungod sa iyang kataas ang
mga tawo tupong lamang sa iyang abaga. **3** Karon nawala
ang mga asno ni Kis nga amahan ni Saul. Busa miingon
si Kis kang Saul nga iyang anak, "Ubana ang usa sa mga
sulugoon; barog ug lakaw pangitaa ang mga asno.' **4** Busa si
Saul miagi sa kabungtoran sa Efraim latas sa yuta sa Salisa,
apan wala nila sila makaplagi didto. Unya nangagi sila sa yuta
sa Saalim, apan wala usab sila didto. Unya milabay sila sa
yuta sa mga Benjaminhon, apan wala nila kini makaplagi. **5**
Pag-abot nila sa yuta sa Zup, miingon si Saul sa sulugoon
nga iyang kauban, "Duol ngari, mamauli na kita, o tingali
ang akong amahan wala na magpakabana sa mga asno ug
mabalaka na hinuon kanato." **6** Apan ang sulugoon miingon
kaniya, "Paminaw, adunay usa ka tawo sa Dios dinhi niining

siyudara. Usa siya ka tinahod nga tawo; ang tanang butang
nga iyang isulti mahitabo gayod. Mangadto kita didto; tingali ug
makatudlo siya kanato kung asang dalana ang angay natong
adtoan sa atong panaw." **7** Unya miingon si Saul sa iyang
sulugoon, "Apan kung mangadto kita, unsay atong madala sa
tawo? Kay ang tinapay nga anaa sa atong sudlanan nahurot
na, ug wala na kitay gasa nga madala ngadto sa tawo sa
Dios. Unsa bay ania kanato?" **8** Mitubag ang sulugoon kang
Saul ug miingon, "Ania, aduna akoy dala nga 1/4 nga shekel
sa plata nga igahatag ko sa tawo sa Dios, aron masultihan
kita niya sa angay natong adtoan." **9** (Kaniadto sa Israel,
kung ang tawo magpakisayod sa kahibalo sa kabubut-on sa
Dios, mosulti siya, "Dali, mangadto kita sa mananagna." Kay
karong panahona ang propeta gitawag kanhi ug mananagna.)
10 Unya miingon si Saul sa iyang sulugoon, "Maayo kana.
Dali, mangadto na kita." Busa nangadto sila sa siyudad kung
diin nahimutang ang tawo sa Dios. **11** Sa pagtungas nila sa
bungtod paingon sa siyudad, nakakita sila ug mga dalaga nga
nanggawas aron sa pagkalos ug tubig; si Saul ug ang iyang
sulugoon miingon kanila, "Ania ba dinhi ang mananagna?"
12 Mitubag sila, ug miingon, "Ania siya; tan-awa, nag-una
lamang siya kaninyo. Pagdali, kay moadto siya sa siyudad
karong adlawa, tungod kay karong adlawa maghalad ang
katawhan didto sa hataas nga dapit. **13** Kung makasulod
na kamo sa siyudad makaplagan ninyo siya, sa dili pa siya
motungas ngadto sa hataas nga dapit aron mokaon. Ang
katawhan dili usab mangaon hangtod dili siya moabot, tungod
kay siya ang mopanalangin sa mga halad; pagkahuman
niana ang mga dinapit mangaon. Tungas kamo karon, kay
makaplagan dayon ninyo siya." **14** Busa mitungas sila sa
siyudad. Samtang pasulod na sila sa siyudad, nakita nila si
Samuel nga nagpadulong kanila, aron motungas sa hataas nga
dapit. **15** Karon, sa wala pa ang adlaw nga mahiabot si Saul,
nagpadayag si Yahweh kang Samuel: **16** "Ugma sa susama
niining taknaa ipadala ko kanimo ang usa ka tawo nga gikan sa
yuta ni Benjamin, ug pagadihogan mo siya sa pagkaprinsipe
alang sa akong katawhan sa Israel. Luwason niya ang akong
katawhan gikan sa kamot sa mga Filistihanon. Kay nagsud-ong
ako sa akong katawhan nga adunay kalooy tungod kay ang
ilang pagpakitabang miabot nganhi kanako. **17** Sa pagkakita
ni Samuel kang Saul, si Yahweh miingon kaniya, "Ania na
ang tawo nga gisulti ko kanimo! Siya mao ang mangulo sa
akong katawhan." **18** Unya mipaduol si Saul ngadto kang
Samuel sa may ganghaan ug miingon, "Sultihi ako, asa man
ang balay sa mananagna?" **19** Si Samuel mitubag kang Saul
ug miingon, "Ako mao ang mananagna. Tungas uban kanako
sa hataas nga dapit, kay karong adlawa mokaon ka uban
kanako. Pagkabuntag ko na ikaw palakwon, ug isugilon ko
kanimo ang tanang butang nga anaa sa imong hunahuna.
20 Mahitungod sa imong mga asno nga nangawala tulo na
kaadlaw, ayaw na kabalaka alang kanila, kay nahikaplagan
na sila. Ug alang kang kinsa ba ang tanang mga tinguha sa
Israel? Dili ba kini alang man kanimo ug sa tibuok panimalay
sa imong amahan?" **21** Mitubag si Saul ug miingon, "Dili ba
usa man ako ka Benjaminhon, gikan sa labing gamay nga
tribo sa Israel? Dili ba ang akong banay mao man ang labing
ubos sa tibuok kabanayan sa tribo ni Benjamin? Nan nganong
nagsulti ka man kanako sa ingon niining paagiha?" **22** Busa
gikuyog ni Samuel si Saul ug ang iyang sulugoon, gipasulod
sila didto sa kan-anan, ug gipalingkod sa pinasidunggang
bahin sa mga dinapit, diin anaa sa mga 30 ka mga tawo. **23**
Miingon si Samuel sa tigluto, "Dad-a ang bahin nga gihatag ko
kanimo, nga akong gisulti kanimo, 'Ilahi kini.'" **24** Busa gikuha
sa tigluto ang tibuok paa nga gibayaw sa paghalad ug ang
anaa niini, ug gibutang kini atubangan ni Saul. Unya miingon
si Samuel, "Tan-awa kung unsa ang gitagana alang kanimo.
Kaona kini, tungod kay gitipigan kini hangtod sa gitakdang
panahon alang kanimo. Kay sa pagkakaron makasulti ka, 'Ako
mao ang nagdapit sa katawhan.'" Busa si Saul mikaon uban
kang Samuel nianang adlawa. **25** Sa paglugsong nila gikan sa
hataas nga dapit padulong sa siyudad, nakigsulti si Samuel
kang Saul didto sa atop. **26** Unya sa pagkakaadlawon, gitawag
ni Samuel si Saul didto sa atop ug miingon, "Bangon na, kay
palakton ko na ikaw." Busa mibangon si Saul, ug nanggawas
sila ni Samuel didto sa dalan. **27** Samtang nagpadulong sila
sa kinatumoyan sa siyudad, miingon si Samuel kang Saul,
"Sultihi ang imong sulugoon nga mag-una kanato"— ug miuna
siya—"apan kinahanglan nga magpabilin ka una dinhi sa
makadiyot, aron nga akong mapahibalo ang mensahe sa Dios
alang kanimo."

10 Unya gikuha ni Samuel ang tibod sa lana, gibubo
kini sa ulo ni Saul, ug gihagkan siya. Miingon siya,
"Dili ba si Yahweh nagdihog man kanimo aron nga mahimo
kang pangulo sa iyang mga kaliwatan? **2** Inig biya nimo
kanako karong adlawa, makakita ka ug duha ka tawo duol sa
lubnganan ni Raquel, diha sa ginsakopan sa Benjamin didto
sa Zelza. Moingon sila kanimo, 'Ang mga asno nga inyong
gipangita nakaplagan na. Karon ang imong amahan wala na
nagpakabana sa asno ug nabalaka na bahin kanimo, nga nag-
ingon, "Unsa man ang angay kong buhaton sa akong anak?"'
3 Unya gikan didto mopadayon ka, ug makaabot ka sa kahoy
nga tugas sa Tabor. Mahimamat mo ang tulo ka tawo nga
moadto sa Dios sa Betel, ang usa nagdala ug tulo ka nating
kanding, ang usa nagdala ug tulo ka buok nga tinapay, ug
ang usa nagdala ug nagdala ug bino nga gisulod sa panit
nga sudlanan, **4** Timbayaon ka nila ug hatagan ug duha ka
tinapay, nga imong dawaton gikan sa ilang mga kamot. **5**
Pagkahuman niana, moadto ka sa bungtod sa Dios, diin atua
nahimutang ang kampo sa mga Filistihanon. Sa pag-abot nimo
sa siyudad, masugatan nimo ang pundok sa mga propeta nga
nanglugsong gikan sa hataas nga dapit ug aduna silay dala
nga alpa, tambor, plawta ug lira; managna sila. **6** Ang Espiritu
ni Yahweh mokunsad diha kanimo, ug managna ka uban
kanila, ug mabag-o ka ingon nga lahi nga tawo. **7** Karon, kung
kini nga mga ilhanan mahitabo kanimo, buhata ang bisan unsa
nga maayong buhaton, kay ang Dios uban kanimo. **8** Pag-
una kanako didto sa Gilgal. Unya mosunod ako kanimo aron
maghalad ug mga halad sinunog ug maghalad ug mga halad
sa pakigdait. Hulata ako sulod sa pito ka adlaw hangtod nga
maabot ako ug ipakita ko kanimo ang angay mong buhaton."
9 Sa pagtalikod na ni Saul aron sa pagbiya kang Samuel, ang
Dios naghatag kaniya ug bag-ong kasingkasing. Unya ang
tanang mga ilhanan nahitabo nianang adlawa. **10** Sa dihang
miabot sila sa bungtod, adunay pundok sa mga propeta nga
misugat kaniya, ug ang Espiritu sa Dios mikunsad kaniya
busa nanagna siya uban kanila. **11** Sa dihang ang mga tawo
nga nakaila kaniya nakakita nga nanagna siya uban ang mga
propeta, ang mga tawo nagsultihanay, "Unsay nahitabo sa
anak nga lalaki ni Kis? Usa na ba ka propeta karon si Saul?"
12 Ang usa ka tawo nga anaa sa samang dapit ang mitubag,
"Ug kinsa man ilang amahan?" Tungod niini, nahimo kining usa
ka panultihon, "Usa na ba diay si Saul sa mga propeta?" **13**
Sa dihang nahuman siya ug panagna, miadto siya sa hataas
nga dapit. **14** Unya ang uyoan ni Saul miingon kaniya ug sa

iyang sulugoon, “Hain man kamo gikan?” Unya mitubag siya,
“Nangita kami sa mga asno; kay wala man namo nakit-an,
miadto kami kang Samuel,” **15** Miingon ang uyoan ni Saul,
“Palihog sultihi ko kung unsay giingon ni Samuel kanimo.” **16**
Si Saul mitubag sa iyang uyoan,” Misulti siya kanamo nga
nakaplagan na ang mga asno.” Apan wala niya siya sultihi
mahitungod sa mga butang sa gingharian, nga gisugilon ni
Samuel. **17** Karon gipatawag ni Samuel ang katawhan diha sa
atubangan ni Yahweh sa Mizpa. **18** Miingon siya sa katawhan
sa Israel, “Mao kini ang giingon ni Yahweh, ang Dios sa Israel:
'Akong gipagawas ang Israel gikan sa Ehipto, ug giluwas ko
kamo gikan sa kamot sa mga Ehiptohanon, ug gikan sa mga
kamot sa tanang mga gingharian nga nagdaogdaog kaninyo.'
19 Apan karong adlawa gisalikway ninyo ang inyong Dios, nga
maoy nagluwas kaninyo gikan sa inyong mga katalagman
ug mga kalisdanan; ug miingon kamo kaniya, 'Pagpili ug hari
alang kanamo.' Karon pagtapok kamo sumala sa inyong tribo
ug sa inyong mga banay sa atubangan ni Yahweh.” **20** Busa
gipaduol ni Samuel ang tanang tribo sa Israel, ug ang tribo ni
Benjamin maoy napili. **21** Unya iyang gipaduol ang tribo ni
Benjamin sumala sa ilang mga banay; unya ang banay nga
Matrihanon mao ang napili; ug si Saul nga anak ni Kis mao ang
napili. Apan sa dihang nangita sila kaniya, wala siya makaplagi.
22 Unya ang katawhan buot pang mangutana sa Dios, “Anaa
pa bay laing tawo nga moabot?” Si Yahweh mitubag, “Mitago
siya luyo sa mga kasangkapan.” Unya nanagan sila ug gikuha
si Saul gikan didto. **23** Unya pagtindog niya taliwala diha sa
katawhan, labing taas gayod siya kaysa ni bisan kinsang tawo
tungod kay ang mga tawo tupong lamang sa iyang abaga.
24 Unya miingon si Samuel sa katawhan, “Nakita ba ninyo
ang tawo nga gipili ni Yahweh? Wala gayoy sama kaniya
sa tanang katawhan. Unya ang tibuok katawhan misinggit,
“Mabuhi ang hari!” **25** Unya si Samuel misulti sa katawhan sa
mga pamaagi ug sa mga pamalaod sa pagkahari, ug gisulat
kini sa basahon, ug gibutang sa atubangan ni Yahweh. Unya
gipapauli ni Samuel ang katawhan sa tagsa-tagsa nila ka
panimalay. **26** Mipauli usab si Saul sa iyang balay sa Gabaon,
ug kauban niya ang pipila ka kusgan nga mga lalaki, kansang
kasingkasing gihikap sa Dios. **27** Apan pipila ka bugalbugalon
nga mga tawo ang miingon, “Unsaon man niining tawhana
pagluwas kanato?” Kining mga tawhana ang mitamay kang
Saul ug wala nila siya gihatagan ug bisan unsang gasa. Apan
si Saul nagpakahilom lamang.

11 Unya miadto si Nahas nga Amonihanon ug gialirongan
ang Jabes Galaad. Ang tanang kalalakihan sa Jabes
Gilead nag-ingon kang Nahas, “Paghimo ug kasabotan
kanamo, ug moalagad kami kanimo.” **2** Mitubag si Nahas
nga Amonihanon, “Makigsabot ako kaninyo sa kondisyon, nga
lugiton ko ang tanan ninyong tuong mga mata, ug niini nga
paagi mapakaulawan ang tibuok Israel.” **3** Unya mitubag ang
mga kadagkoan sa Jabes kaniya, “Biyai kami sulod sa pito ka
mga adlaw, aron nga makapadala kami ug mga mensahero
sa tibuok dapit sa Israel. Unya, kung wala gayoy moluwas
kanamo, itugyan namo ang among kaugalingon kanimo.” **4** Sa
pag-abot sa mensahero sa Gabaon, kung asa nagpuyo si
Saul, ug nagsugilon sa mga tawo kung unsa ang nahitabo.
Ang tibuok katawhan mihilak sa makusog. **5** Karon nagsunod
si Saul sa iyang mga baka gikan sa uma. Miingon si Saul,
“Naunsa man kining mga tawo nganong nanghilak man sila?”
Gisultihan nila si Saul kung unsa ang giingon sa mga tawo sa
Jabes. **6** Sa dihang nadungog ni Saul ang ilang giingon, ang
Espiritu sa Dios mikunsad kaniya, ug nasuko siya pag-ayo.
7 Gikuha niya ang pangdaro nga torong baka, ug gitadtad
kini, ug gipadala niya kini sa mga mesahero ngadto sa tibuok
ginsakopan sa Israel. Miingon siya, “Si bisan kinsa ang dili
mogawas ug mosunod kang Saul ug kang Samuel, mao usab
kini ang buhaton kaniya sama sa torong baka.” Unya nahadlok
ang katawhan kang Yahweh, ug nanggula silang tanan ingon
nga usa ka tawo. **8** Sa dihang gitigom niya sila sa Besek,
ang katawhan sa Israel mikabat ug 300, 000, ug 30, 000 ang
mga tawo sa Juda. **9** Gisultihan nila ang miabot nga mga
mensahero, “Sultihi ninyo ang mga tawo sa Jabes Galaad,
“Ugma, sa dili pa ang kaudtohon, pagaluwason kamo.” Busa
milakaw ang mga mensahero ug gisultihan ang mga tawo sa
Jabes, ug nangalipay sila. **10** Unya ang mga tawo sa Jabes
miingon kang Nahas, “Ugma itugyan na namo kanimo ang
among mga kaugalingon, ug mahimo mo na kanamo ang
bisan unsa nga makaayo kanimo.” **11** Pagkasunod nga adlaw
gibahin ni Saul ang mga tawo sa tulo ka bahin. Miadto sila sa
tungatunga sa kampo sa pagkakadlawon, ug gisulong ug gipildi
nila ang mga Amonihanon hangtod sa pagkaudto. Kadtong
nakaikyas nagkatibulaag, busa walay tagduha nga nagkauban
kanila sa pag-ikyas. **12** Unya ang katawhan miingon kang
Samuel, “Kinsa ba kadtong miingon nga, “Si Saul ba ang
maghari kanato?' Dad-a kadtong mga tawhana, aron ato silang
patyon.” **13** Apan miingon si Saul, “Walay usa nga pagapatyon
karong adlawa, tungod kay karong adlawa giluwas ni Yahweh
ang Israel.” **14** Unya miingon si Samuel ngadto sa katawhan,
“Dali kamo, moadto kita sa Gilgal ug bag-ohon ang gingharian
didto.” **15** Busa ang tanang katawhan nangadto sa Gilgal
ug gihimo nga hari si Saul sa atubangan ni Yahweh. Didto
naghalad sila sa halad sa pakigdait sa atubangan ni Yahweh,
ug si Saul ug ang tibuok katawhan sa Israel nagmaya pag-
ayo.

12 Miingon si Samuel ngadto sa tibuok Israel, “Naminaw
ako sa tanang butang nga inyong gisulti kanako, ug
gipahimutang ko ang hari labaw kaninyo. **2** Karon, ania na ang
hari sa inyong atubangan; ug tigulang na ako ug giuban na;
ug ang akong mga anak nga lalaki uban kaninyo. Nag-uban
kaninyo sukad pa sa akong pagkabatan-on hangtod karon. **3**
Ania ako; pagpamatuod batok kanako sa atubangan ni Yahweh
ug sa atubangan sa iyang pinili. Kang kinsang baka ang
akong gikuha? Kang kinsang asno ang akong gikuha? Kinsa
ba ang akong gilupigan? Kinsa ba ang akong gidaogdaog?
Kang kinsa bang kamot gikan ang gidawat ko nga suhol nga
nagpabuta kanako? Pamatud-i, ug iuli ko kini nganha kaninyo.”
4 Miingon sila, “wala mo kami tikasi, ni midaogdaog kanamo, o
nag-ilog sa mga butang gikan sa ubang tawo.” **5** Miingon
siya kanila, “Saksi si Yahweh tali kaninyo, ug siya nga iyang
gidihogan saksi karong adlawa, nga wala kamoy nakaplagan
sa akong mga kamot.” Ug mitubag sila, “Saksi si Yahweh.” **6**
Miingon si Samuel ngadto sa katawhan, “Si Yahweh ang nagpili
kang Moises ug kang Aaron, ug nagpagawas sa inyong mga
katigulangan gikan sa yuta sa Ehipto. **7** Unya karon, pangduol
kamo, aron mangamuyo ako uban kaninyo sa atubangan ni
Yahweh mahitungod sa tanang mga matarong nga buhat ni
Yahweh, nga iyang gibuhat alang kaninyo ug sa inyong mga
katigulangan. **8** Sa dihang miabot si Jacob sa Ehipto, ug
nagtuaw ang inyong mga katigulangan ngadto kang Yahweh.
Gipadala ni Yahweh si Moises ug si Aaron, nga naggiya sa
inyong mga katigulangan pagawas sa Ehipto ug nagpuyo sila
niining dapita. **9** Apan gikalimtan nila si Yahweh nga ilang
Dios; gitugyan niya sila ngadto sa mga kamot ni Sesira, nga

kapitan sa mga kasundalohan sa Hazor, ngadto sa kamot sa
mga Filistihanon, ug ngadto sa kamot sa hari sa Moab; kini
silang tanan nakig-away batok sa inyong mga katigulangan. **10**
Mituaw sila kang Yahweh ug miingon, 'Nakasala kami, tungod
kay gisalikway namo si Yahweh ug nag-alagad kami sa mga
Baal ug sa mga Astarot. Apan karon luwasa kami gikan sa
kamot sa among mga kaaway, ug mag-alagad kami kanimo.'
11 Busa gipadala ni Yahweh si Jero Baal, si Bedan, si Jepte,
ug si Samuel, ug gihatag ang kadaugan kaninyo sa tanang
mga kaaway nga nagpalibot kaninyo, aron nga magpuyo kamo
nga luwas. **12** Sa dihang nakita ninyo nga miabot si Nahas
ang hari sa katawhan sa Ammon aron sa pakigbatok kaninyo,
miingon kamo kanako, 'Dili! Hinuon, kinahanglan nato ug usa
ka hari nga maghari kanato"—bisan si Yahweh nga inyong
Dios, ang inyong hari. **13** Busa ania na karon ang hari nga
inyong gipili, nga inyong gipangayo ug gipili ni Yahweh karon
ingon nga magahari kaninyo. **14** Kung kahadlokan ninyo
si Yahweh, alagari siya, tumana ang iyang tingog, ug ayaw
pagsupak batok sa mga sugo ni Yahweh, unya kamo ug ang
hari nga nagmando kaninyo mahimong sumusunod ni Yahweh
nga inyong Dios. **15** Kung dili ninyo tumanon ang tingog ni
Yahweh, apan mosupak hinuon batok sa mga sugo ni Yahweh,
nan ang kamot ni Yahweh makigbatok kaninyo, sama sa
pagpakigbatok ngadto sa inyong mga katigulangan. **16** Bisan
pa karon ipaila ang inyong kaugalingon ngadto kang Yahweh
ug tan-awa kining dagkong butang nga buhaton ni Yahweh sa
inyong atubangan. **17** Dili ba panahon man karon sa ting-
ani sa trigo? Mag-ampo ako kang Yahweh, nga magpadala
siya ug dalugdog ug magpaulan. Unya masayod kamo ug
makita nga hilabihan na ang inyong pagkadaotan, nga inyong
nabuhat sa panan-aw ni Yahweh, sa pagpangayo ug hari
alang sa inyong kaugalingon." **18** Busa miampo si Samuel
kang Yahweh; ug sa maong adlaw gipadalugdog ni Yahweh
ug gipaulan. Unya ang tanang katawhan nangahadlok pag-
ayo kang Yahweh ug kang Samuel. **19** Unya nag-ingon ang
tibuok katawhan ngadto kang Samuel, "Pag-ampo alang sa
imong mga sulugoon ngadto kang Yahweh nga imong Dios,
aron dili kami mangamatay. Kay among gidugangan ang tanan
namong sala niining daotan nga pagpangayo ug hari alang sa
among kaugalingon." **20** Mitubag si Samuel, "Ayaw kahadlok.
Nabuhat na ninyo kining tanang daotan, apan ayaw pagbiya
gikan kang Yahweh, hinuon alagari si Yahweh sa bug-os
ninyong kasingkasing. **21** Ayaw pag-apas sa kawang nga mga
butang nga dili makahatag o makaluwas, tungod kay wala
silay kapuslanan. **22** Tungod ug alang sa iyang bantugang
ngalan, dili isalikway ni Yahweh ang iyang katawhan, tungod
kay nakapahimuot kini kang Yahweh sa paghimo kaninyo nga
iyang katawhan. **23** Apan alang kanako, dili unta mahitabo
kanako nga magpakasala ako batok kang Yahweh pinaagi sa
paghunong sa pag-ampo alang kaninyo. Hinuon, tudloan ko
kamo sa pamaagi nga maayo ug husto. **24** Kahadloki lamang
si Yahweh ug alagari siya sa kamatuoran sa bug-os ninyong
kasingkasing. Hunahunaa ang mga dagkong butang nga iyang
nabuhat alang kaninyo. **25** Apan kung magpadayon kamo sa
pagbuhat ug daotan, kamo ug ang inyong hari pagalaglagon."

13 Si Saul nagpangidaron ug 30 anyos sa dihang nagsugod
siya sa paghari; sa dihang naghari siya sa tibuok Israel
sa 40 ka tuig, **2** nagpili siya ug 3, 000 ka mga lalaki sa Israel.
2, 000 ang uban kaniya sa Mikmas ug sa kabungtoran sa
Betel, samtang 1, 000 ang uban kang Jonatan sa Gabaon sa
Benjamin. Gipapauli niya ang ubang mga sundalo sa ilang mga
tolda. **3** Gibuntog ni Jonatan ang kampo sa mga Filistihanon
nga didto sa Gabaa ug ang mga Filistihanon nakadungog niini.
Unya gipatingog ni Saul ang trumpeta sa tibuok dapit, nga
nag-ingon, "Tugoti nga makadungog ang mga Hebreohanon."
4 Nadunggan sa tibuok Israel nga gibuntog ni Saul ang kampo
sa mga Filistihanon, ug gidumtan ang Israel alang sa mga
Filistihanon. Unya gipatawag ang tanang kasundalohan aron
magtigom uban kang Saul didto sa Gilgal. **5** Nagtigom ang
tanang mga Filistihanon aron sa pagpakiggubat batok sa
Israel: Adunay 3, 000 ka mga karwahe, ug 6, 000 ka mga tawo
nga nagsakay niini, ug panon sa kasundalohan nga sama ka
gidaghanon sa balas sa baybayon. Mitungas sila ug nagkampo
sa Mikmas, sa sidlakang bahin sa Bet-aven. **6** Sa dihang nakita
sa mga tawo sa Israel nga anaa sila sa kasamok—tungod kay
ang katawhan nahadlok naman, nanago sila sa mga langob,
sa ilalom sa mga sagbot, sa mga bato, sa mga balon, ug
sa mga bangag. **7** Ang uban sa mga Hebreohanon mitabok
sa Jordan ngadto sa yuta sa Gad ug Galaad. Apan si Saul
nagpabilin sa Gilgal, ug ang tanang mga tawo nga nagsunod
kaniya nangurog sa kahadlok. **8** Naghulat siya ug pito ka
adlaw, ang panahon nga gitakda ni Samuel. Apan wala miabot
si Samuel didto sa Gilgal, ug ang katawhan nagkatibulaag
gikan kang Saul. **9** Miingon si Saul, "Dad-a kanako ang halad
sinunog ug ang mga halad alang sa pakigdait." Unya iyang
gihalad ang halad sinunog. **10** Sa pagkahuman gayod niya
ug halad sa halad sinunog miabot si Samuel. Migawas si
Saul aron sa pagtagbo ug sa pag-abiabi kaniya. **11** Unya
miingon si Samuel, "Unsa man kining imong gibuhat?" Mitubag
si Saul, "Sa dihang nakita nako nga ang mga katawhan mibiya
kanako, ug wala ka miabot sa gitakda nga panahon, ug ang
mga Filistihanon nagtigom na sa Mikmas, **12** Miingon ako,
'Karon ang Filistihanon molugsong batok kanako sa Gilgal, ug
wala ko nakita ang pagdapig ni Yahweh.' Busa gipugos ko
ang akong kaugalingon sa paghalad sa halad sinunog." **13**
Unya miingon si Samuel kang Saul, "Binuang kining imong
gibuhat. Wala nimo tumana ang sugo nga gihatag ni Yahweh
nga imong Dios. Kay gitukod na unta ni Yahweh ang imong
pagmando sa Israel sa walay kataposan. **14** Apan karon
dili ka na magpadayon sa pagmando. Kay nakaplagan na ni
Yahweh ang tawo nga duol sa iyang kasingkasing, ug gipili
siya ni Yahweh nga mahimong prinisipe sa iyang katawhan,
tungod kay wala mo man tumana kung unsa ang iyang gisugo
kanimo." **15** Unya mitindog ug mitungas si Samuel gikan sa
Gilgal ngadto sa Gabaon sa Benjamin. Ug giihap ni Saul ang
katawhan nga uban kaniya, mga 600 ka mga kalalakihan. **16**
Si Saul, ug ang iyang anak nga lalaki nga si Jonatan, ug ang
katawhan nga uban kanila, nagpabilin sa Gabaa sa Benjamin.
Apan ang mga Filistihanon nagkampo sa Mikmas. **17** Ang mga
nagkabayo nga nagkampo sa mga Filistihanon miabot sa tulo
ka pundok. Ang usa ka pundok nagpadulong ngadto sa Ofra,
ngadto sa dapit sa Sual. **18** Ang laing panon nagpadulong
ngadto sa Bethoron, ug ang laing pundok nagpadulong ngadto
sa utlanan nga madungaw ang walog sa Zeboyim ngadto sa
kamingawan. **19** Walay magpapanday sa espada nga makita
sa tibuok dapit sa Israel, tungod kay nag-ingon ang mga
Filistihanon, "Tingali ang mga Hebrohanon maghimo ug mga
espada o mga bangkaw alang sa ilang kaugalingon." **20** Apan
ang tanang kalalakihan sa Israel kanunay molugsong ngadto
sa Filistihanon, ang tagsatagsa magpabaid sa mga lipya sa
iyang daro, sa iyang piko, sa iyang atsa, ug sa iyang sanggot.
21 Ang bayad tag-2/3 ka shekel alang sa lipya sa mga daro,
ug sa mga piko, ug 1/3 ka shekel alang sa pagpabaid sa
mga atsa ug sa pagpatul-id sa mga garab. **22** Busa sa adlaw

sa gubat walay mga espada o mga bangkaw nga makita sa
mga kamot kang bisan kinsa sa mga kasundalohan nga uban
kang Saul ug kang Jonatan; si Saul lamang ug Jonatan ang
aduna niini. **23** Ang mga magbabantay nga kasundalohan sa
Filistihanon nanggula ngadto sa unahan sa Mikmas.

14 Usa ka adlaw niana, miingon si Jonatan nga anak nga
lalaki ni Saul ngadto sa batan-ong tigdala sa iyang
hinagiban, "Dali, mangadto kita sa kuta sa mga Filistahanon
nga anaa sa pikas bahin." Apan wala niya sultihi ang iyang
amahan. **2** Nagpuyo si Saul ibabaw sa sibsibanan sa Gabaon
ilalom sa kahoy nga granada nga anaa sa Migron. Adunay
mga 600 ka mga tawo ang uban kaniya, **3** lakip na si Ahijah
ang anak nga lalaki ni Ahitub (nga igsoong lalaki ni Icabod)
ang anak nga lalaki ni Pinehas ang anak nga lalaki ni Eli,
nga mao ang pari ni Yahweh didto sa Silo, nga nagsul-
ob sa ephod. Wala masayod ang katawhan nga milakaw
si Jonatan. **4** Sa matag-kilid nga bahin sa agianan nga
gustong adtoan ni Jonatan aron makaabot sa kampo sa mga
Filistihanon, adunay usa ka batoon nga pangpang sa pikas ug
sa laing bahin usab ang usa ka batoon nga pangpang. Ang
ngalan sa usa nga batoon nga pangpang mao ang Boses
ug ang laing batoong pangpang gitawag ug Sene. **5** Ang
usa ka batoon nga pangpang nagbarog dapit sa amihanan
atubangan sa Mikmas, ug ang lain sa habagatan atubangan
sa Gabaa. **6** Miingon si Jonatan sa batan-ong tigdala sa iyang
hinagiban, "Dali, adtoon ta ang kampo niining mga walay tuli
nga katawhan. Tingali ug mamuhat si Yahweh alang kanato,
kay wala gayoy makapugong kang Yahweh sa pagluwas sa
kadaghanan o sa diyutay lamang nga mga tawo." **7** Mitubag
ang batan-ong tigdala sa iyang hinagiban, "Buhata ang tanan
nga anaa sa imong kasingkasing. Padayon, kay tan-awa,
magauban ako kanimo, sa pagtuman sa tanan mong mga
sugo." **8** Unya miingon si Jonatan, "Moagi kita sa mga tawo
ug magpakita kita ngadto kanila. **9** Kung moingon sila kanato
'Pabilin usa diha hangtod nga makaanha kami kaninyo'—nan
magpabilin lamang kita sa atong nahimutanangan ug dili
moadto kanila. **10** Apan kung motubag sila, 'Duol kamo
kanamo,' nan moadto kita; tungod kay gitugyan sila ni Yahweh
sa atong mga kamot. Mao kini ang atong ilhanan." **11** Busa
nagpakita silang duha sa ilang kaugalingon sa kampo sa
mga Filistihanon. Miingon ang mga Filistihanon, "Tan-awa,
nanggawas na sa mga lungag ang mga Hebreohanon kung
asa sila nagtago." **12** Unya gitawag si Jonatan sa mga tawo
nga anaa sa kampo ug ang batan-on nga tigdala sa iyang
hinagiban, ug miingon, "Saka kamo nganhi kanamo, ug may
ipakita kami kaninyo." Miingon si Jonatan sa tigdala sa iyang
hinagiban, "Sunod kanako, tungod kay gitugyan sila ni Yahweh
sa kamot sa Israel." **13** Misaka si Jonatan gamit ang iyang
mga kamot ug mga tiil, ug misunod ang tigdala sa iyang
hinagiban. Gipangpatay ni Jonatan ang mga Filistihanon ug
ang tigdala sa iyang hinagiban mipatay sa pipila kanila nga
nagsunod kaniya. **14** Kana ang unang pagsulong nga gibuhat
ni Jonatan ug sa tigdala sa iyang hinagiban, mikabat sa
20 ka tawo ang napatay niadtong dapita nga katunga sa
usa ka ektarya. **15** Adunay kaguliyang sulod sa kampo, sa
kapatagan, ug taliwala sa katawhan. Bisan ang kasundalohan
sa kampo ug ang mga nagkabayo nagngalisang. Naglinog, ug
adunay dakong kaguliyang nga nahitabo. **16** Unya sa pagtan-
aw sa mga magbalantay ni Saul nga anaa sa Gabaon sa
Benjamin; nagkatibulaag ang pundok sa kasundalohan sa mga
Filistihanon, ug nagpanganhi sila ug nagpangadto. **17** Unya
miingon si Saul sa katawhan nga atua uban kaniya, "Ihapa ug
susiha kung kinsa ang nawala gikan kanato." Sa pag-ihap nila,
wala didto si Jonatan ug ang tigdala sa iyang hinagiban. **18**
Miingon si Saul kang Ahija, "Dad-a dinhi ang arka sa Dios,"
kay niadtong taknaa anaa man kini sa katawhan sa Israel. **19**
Samtang nakigsulti si Saul sa pari, ang kasamok sa kampo sa
mga Filistihanon nagpadayon ug nagkadako. Unya giingnan
ni Saul ang pari, "Buhii nalang kana." **20** Si Saul ug ang
tibuok katawhan nga uban kaniya nagtigom ug miasdang
ngadto sa panggubatan. Ang espada sa matag Filistihanon
nakigbatok sa iyang kaubanan nga lomulupyo, ug adunay
hilabihang pagkalibog. **21** Karon, kadtong mga Hebreohanon
nga uban kaniadto sa mga Filistihanon, ug nagpuyo uban
kanila sa kampo, nakig-abin sila sa mga Israelita nga uban ni
Saul ug ni Jonatan. **22** Sa pagkadungog sa tibuok katawhan
nga nagtago sa kabungtoran duol sa Efraim nga nanagan
ang mga Filistihanon, bisan sila migukod usab kanila diha
sa gubat. **23** Busa giluwas ni Yahweh ang Israel niadtong
adlawa, ug ang gubat milapas pa ngadto sa Bet-aven. **24**
Nianang adlawa nangaguol ang katawhan sa Israel tungod kay
nanumpa man si Saul sa katawhan ug miingon, "Matinunglo
ang tawong mokaon sa bisan unsang kalan-on hangtod sa
kagabhion ug ako magapanimalos sa akong mga kaaway."
Busa walay bisan usa sa ka mga sundalo ang mitilaw ug
pagkaon. **25** Unya misulod ang tibuok katawhan sa lasang ug
adunay dugos didto sa yuta. **26** Sa dihang nakasulod na ang
katawhan sa lasang, midagayday ang dugos, apan walay si
bisan kinsa nga nagbutang sa iyang kamot sa iyang baba
kay ang katawhan nahadlok man sa panumpa. **27** Apan si
Jonatan wala makadungog sa pagpanumpa sa iyang amahan
alang sa katawhan. Gituy-od niya ang tumoy sa sungkod nga
anaa sa iyang kamot ug gituslob kini sa dugos. Gibutang niya
ang iyang kamot ngadto sa iyang baba, ug mihayag ang iyang
panan-aw. **28** Unya ang usa sa mga tawo, miingon, "Ang
imong amahan hugtanon nga nanumpa sa katawhan, pinaagi
sa pagsulti, 'Matinunglo ang tawo nga mokaon sa kalan-on
niining adlawa,' bisan pa man kung naluya na ang katawhan
tungod sa kagutom." **29** Unya miingon si Jonatan, "Ang
akong amahan nagpasamok sa yuta. Tan-awa kung giunsa
paghayag sa akong panan-aw tungod kay nakatilaw ako ug
diyutay niining dugosa. **30** Unsa pa kaha kung gitugotan ang
katawhan sa pagkaon karong adlawa sa inilog gikan sa ilang
mga kaaaway nga ilang nakaplagan? Tungod kiini gamay ra
ang ilang napatay nga mga Filistihanon." **31** Gisulong nila ang
mga Filistihanon nianang adlawa gikan sa Mikmas hangtod sa
Aijalon. Gipangkapoy gayod ang katawhan. **32** Nag-inilogay
ang katawhan sa inilog ug nanguha sa mga karnero, mga
torong baka ug sa mga nating baka, ug gipang-ihaw nila kini
sa yuta. Unya nangaon niini ang katawhan lakip ang dugo.
33 Unya gisultihan nila si Saul, "Tan-awa, nagpakasala ang
katawhan batok kang Yahweh pinaagi sa pagkaon lakip ang
dugo." Miingon si Saul, "Nagmaluibon kamo. Karon, ipaligid
ang dakong bato dinhi kanako." **34** Miingon si Saul, "Adto
kamo sa katawhan, ug sultihi sila, 'Padad-a ang tagsatagsa ka
tawo sa iyang torong baka ug sa iyang karnero, ihawa kini
dinhi, ug kan-a. Ayaw kamo pagpakasala batok kang Yahweh
pinaagi sa pagkaon lakip ang dugo.'" Busa nagdala ang matag
usa ka tawo sa iyang kaugalingong torong baka niadtong
gabhiona ug giihaw kini didto. **35** Nagtukod si Saul ug halaran
alang kang Yahweh nga mao ang unang halaran nga gibuhat
ni Saul alang kang Yahweh. **36** Unya miingon si Saul, "Gukdon
ta ang mga Filistihanon sa kagabhion ug ilogan sila hangtod
sa kabuntagon; dili kita magbilin bisan usa ka buhi." Mitubag

sila, “Buhata ang gituohan mong maayo.” Apan miingon ang
pari, “Moduol una kita sa Dios dinhi.” **37** Nangutana si Saul sa
Dios, “Angay ko bang gukdon ang mga Filistihanon? Itugyan
mo ba sila sa kamot sa Israel?” Apan wala mitubag ang Dios
kaniya nianang adlawa. **38** Unya miingon si Saul, “Paduol
kamo dinhi, kamong tanan nga pangulo sa katawhan; sayra
ug susiha kung giunsa pagkahitabo kining sala karong adlawa.
39 Kay, ingon nga buhi si Yahweh, nga nagluwas sa Israel,
bisan pa kung si Jonatan kini nga akong anak nga lalaki,
sigurado gayod nga mamatay siya.” Apan walay si bisan kinsa
taliwala sa kalalakihan ang mitubag kaniya. **40** Unya miingon
siya sa tibuok Israel, “Kinahanglan mobarog kamo didto sa
pikas bahin, ug sa atbang ako ug si Jonatan ang akong anak
nga lalaki. Miingon ang katawhan kang Saul, “Buhata ang
gituohan mong maayo alang kanimo.” **41** Busa miingon si Saul
kang Yahweh, ang Dios sa Israel, “Ipadayag ang Thummim.”
Napilian sa pagripa si Jonatan ug si Saul, apan wala mapilii
ang katawhan. **42** Unya miingon si Saul, “Pagripa taliwala
kanako ug sa akong anak nga lalaki nga si Jonatan.” Unya
ang napili mao si Jonatan. **43** Unya miingon si Saul kang
Jonatan, “Sultihi ako kung unsa ang imong nabuhat.” Miingon
si Jonatan kaniya, “Mitilaw ako sa diyutay nga dugos pinaagi
sa tumoy sa akong sungkod nga diha sa akong kamot. Ania
ako; mamatay gayod ako.” **44** Miingon si Saul, “Ang Dios
ang magabuhat niana ug labaw na usab kanako, kung dili ka
mamatay, Jonatan.” **45** Unya miingon ang katawhan kang
Saul, “Angay bang mamatay si Jonatan, nga naghimo niining
dakong kadaugan alang sa Israel? Dili gayod! Ingon nga buhi
si Yahweh, wala gayoy mahulog nga bisan usa sa iyang buhok
sa iyang ulo ngadto sa yuta, kay namuhat siya uban sa Dios
karong adlawa.” Busa giluwas sa katawhan si Jonatan aron
dili siya mamatay. **46** Unya mihunong na sa paggukod si Saul
sa mga Filistihanon, ug namauli ang mga Filistihanon sa ilang
kaugalingong dapit. **47** Sa pagsugod ni Saul sa paghari sa
Israel, nakig-away siya batok sa tanan niyang kaaway bisan
asa. Nakig-away siya batok sa Moab, sa mga Amonihanon, sa
taga-Edom, sa mga hari sa Soba, ug sa mga Filistihanon.
Bisan asa siya makaliso, naghimo siya ug pagsilot kanila. **48**
Nagmaisogon gayod siya ug gipildi ang mga Amalekanhon.
Giluwas niya ang Israel gikan sa mga kamot niadtong nanulis
kanila. **49** Ang mga anak nga lalaki ni Saul mao sila si Jonatan,
si Ishvi, ug si Malchishua. Ang ngalan sa iyang duha ka mga
anak nga babaye mao sila si Merab, ang kamagulangan, ug
ang kamanghoran mao si Mical. **50** Ang ngalan sa asawa ni
Saul mao si Ahinoam; anak siya nga babaye ni Ahimaas. Ang
ngalan sa pangulo sa iyang kasundalohan mao si Abner ang
anak nga lalaki ni Ner, nga uyoan ni Saul. **51** Si Kis mao ang
amahan ni Saul; ug si Ner nga amahan ni Abner, mao ang
anak nga lalaki ni Abiel. **52** Adunay gubat kanunay batok sa
mga Filistihanon sa tanang adlaw ni Saul. Sa dihang makakita
si Saul ug tawong kusgan, o tawong lig-on, ipaduol niya ang
iyang kaugalingon kaniya.

15 Miingon si Samuel kang Saul, “Gipadala ako ni Yahweh
aron sa pagdihog kanimo nga hari sa iyang katawhan
sa Israel. Karon paminawa ang mga pulong ni Yahweh. **2** Mao
kini ang gisulti ni Yahweh nga makagagahom, 'Gitiman-an ko
kung unsa ang gibuhat ni Amalek sa Israel sa pag-asdang
niya kanila sa agianan, sa paggawas nila gikan sa Ehipto. **3**
Karon adtoa ug gubata si Amalek ug laglaga ang tanan nga
iyang gipanag-iyahan. Ayaw sila binli, patya ang mga lalaki ug
mga babaye, mga bata ug mga masuso, mga baka ug mga
karnero, mga kamelyo ug mga asno.” **4** Gipatawag ni Saul ang
katawhan ug giihap sila didto sa siyudad sa Telem: adunay
mga 200, 000 ka mga tawo, ug 10, 000 ka tawo gikan sa Juda.
5 Unya miabot si Saul sa siyudad ni Amalek ug nag-atang sa
walog. **6** Unya gisultihan ni Saul ang mga Kenihanon, “Lakaw,
pahawa, pahilayo kamo gikan sa mga Amalekanhon, aron
nga dili ko kamo laglagon uban kanila. Kay nagmaloloy-on
kamo sa tibuok katawhan sa Israel, sa paggawas nila gikan sa
Ehipto.” Busa mipahawa ang mga Kenihanon gikan sa mga
Amalekanhon. **7** Unya gigubat ni Saul ang mga Amalekanhon,
sukad sa Havila hangtod sa Sur, nga mao ang sidlakang
bahin sa Ehipto. **8** Unya nadakpan niya nga buhi si Agag
ang hari sa mga Amalekanhon; gipanglaglag niya sa hingpit
ang tibuok katawhan pinaagi sa sulab sa espada. **9** Apan
wala niya patya si Agag, lakip na ang labing maayo nga mga
karnero, mga baka ug mga tambok nga mga nating baka, ug
ang mga nating karnero. Wala nila laglaga ang tanan nga mga
maayo. Apan gilaglag nila sa hingpit ang tanang butang nga
talamayon ug walay pulos. **10** Unya miabot ang pulong ni
Yahweh kang Samuel nga nag-ingon, **11** “Nakapaguol kini
kanako nga gihimo kong hari si Saul, kay mitalikod na siya
gikan sa pagsunod kanako ug wala na sunda ang akong
mga sugo.” Nasuko pag-ayo si Samuel; mituaw siya kang
Yahweh tibuok gabii. **12** Misayo pagbangon si Samuel aron sa
pagpakigkita kang Saul sa pagkabuntag. Adunay misulti kang
Samuel, “Miadto si Saul sa Carmel ug nagpatindog ug usa
ka monumento alang sa iyang kaugalingon, unya mibiya ug
milugsong didto sa Gilgal.” **13** Unya miadto si Samuel kang
Saul, ug miingon si Saul kaniya, “Panalanginan ka pinaagi
kang Yahweh! Natuman ko na ang gisugo ni Yahweh.” **14**
Miingon si Samuel, “Unsa man kining mga pagbahihi sa mga
karnero sa akong igdulongog, ug ang pag-inga sa mga baka
nga akong nadungog? **15** Mitubag si Saul, “Gidala nila sila
gikan sa mga Amalekanhon. Kay gipalingkawas sa katawhan
ang labing maayo sa mga karnero ug sa mga baka, aron
ikahalad kang Yahweh nga imong Dios. Ang nahibilin gihurot
namo sa paglaglag.” **16** Unya miingon si Samuel kang Saul,
“Hulat, ug suginlan ko ikaw sa gisulti ni Yahweh kanako karong
gabhiona.” Miingon si Saul, “Sulti!” **17** Miingon si Samuel,
“Bisan gamay ka sa imong kaugalingon nga paglantaw, dili ba
gihimo ka man nga ulo sa mga banay sa Israel? Ug gidihogan
ka ni Yahweh aron maghari sa Israel; **18** Gipalakaw ka ni
Yahweh ug gisultihan, 'Lakaw ug hutda sa pagpamatay ang
mga makasasala, ang mga Amalekanhon, ug pagpakig-away
batok kanila hangtod nga malaglag sila.' **19** Nganong wala
ka man motuman sa tingog ni Yahweh, apan hinoon gikuha
nimo ang mga inilog ug gibuhat ang daotan sa panan-aw ni
Yahweh?” **20** Unya miingon si Saul kang Samuel, “Gituman
ko gayod ang tingog ni Yahweh, ug nag-adto sa dalan nga
gipaadtoan ni Yahweh kanako. Gibihag ko si Agag, ang hari
sa Amalek, ug gihurot sa paglaglag ang mga Amalekanhon.
21 Apan ang katawhan mikuha sa pipila ka mga inilog -
mga karnero ug mga baka, ang labing maayong butang nga
angayan laglagon, aron ihalad kang Yahweh nga imong Dios
didto sa Gilgal.” **22** Mitubag si Samuel, “Mas malipay ba si
Yahweh sa halad nga mga sinunog ug sa mga halad, kay sa
pagtuman sa tingog ni Yahweh? Ang pagtuman mas labaw pa
kay sa paghalad, ug ang pagpatalinghog mas maayo pa sa
tambok nga mga karnero. **23** Kay ang pagsupak sama ra sa
sala sa pagpanag-an, ug ang pagmagahi sama ra sa kadaotan
ug kalapasan. Tungod kay gisalikway mo man ang pulong
ni Yahweh, magsalikway usab siya kanimo gikan sa imong
pagkahari.” **24** Unya miingon si Saul kang Samuel, “Nakasala

ako; kay nakalapas ako sa sugo ni Yahweh ug sa imong mga
pulong, tungod kay nahadlok ako sa katawhan ug nagtuman
sa ilang tingog. **25** Karon, pasayloa intawon ang akong sala,
ug balik uban kanako aron makasimba ako kang Yahweh."
26 Miingon si Samuel kang Saul, "Dili na ako mobalik pa
uban kanimo; kay imong gisalikway ang pulong ni Yahweh, ug
gisalikway ka usab ni Yahweh sa imong pagkahari sa Israel."
27 Sa mitalikod na si Samuel aron mobiya, gigunitan ni Saul
ang sidsid sa iyang kupo, ug nagisi kini. **28** Miingon si Samuel
kaniya, "Gilangkat na ni Yahweh gikan kanimo karong adlawa
ang gingharian sa Israel ug gihatag kini sa imong silingan, nga
mas maayo pa kay kanimo. **29** Usab, ang Kalig-on sa Israel
dili mamakak ni mag-usab sa iyang hunahuna; kay dili man
siya tawo, nga usbon niya ang iyang hunahuna." **30** Unya
miingon si Saul, "Nakasala ako. Apan pasidunggi ako karon
atubangan sa kadagkoan sa akong katawhan ug atubangan sa
Israel. Pauli uban kanako, aron makasimba ako kang Yahweh
nga imong Dios." **31** Busa mipauli si Samuel uban kang
Saul, ug misimba si Saul kang Yahweh. **32** Unya miingon
si Samuel, "Dad-a dinhi kanako si Agag ang hari sa mga
Amalekanhon." Miduol si Agag nga nakagapos ug miingon,
"Sa pagkatinuod milabay na ang kapaitan sa kamatayon." **33**
Mitubag si Samuel, "Ingon nga daghang inahan ang nawad-an
ug mga anak pinaagi sa imong espada, busa kawad-an usab
ug mga anak ang imong inahan taliwala sa mga kababayen-
an." Unya gitagodtagod ni Samuel si Agag sa atubangan ni
Yahweh didto sa Gilgal. **34** Mipauli si Samuel sa Rama ug
mitungas usab si Saul sa iyang pinuy-anan didto sa Gabaa.
35 Ug wala na makigkita pa si Samuel kang Saul hangtod sa
adlaw sa iyang kamatayon, kay nasubo siya alang kang Saul.
Ug nagbasol si Yahweh nga gihimo niyang hari si Saul sa
Israel.

16 Miingon si Yahweh kang Samuel, "Hangtod kanus-a
ka man magsubo alang kang Saul tungod sa akong
pagsalikway kaniya gikan sa pagkahari sa Israel? Pun-a ug
lana ang budyong ug lakaw. Paadtoon ko ikaw kang Jesse sa
Betlehem, kay nagpili ako ug hari alang kanako taliwala sa
iyang mga anak nga lalaki." **2** Miingon si Samuel, "Unsaon
ko man pag-adto? Kon madunggan kini ni Saul, patyon niya
ako." Miingon si Yahweh, "Pagdala ug bayeng baka ug ingna,
"Mianhi ako aron maghalad kang Yahweh.' **3** Dapita si Jesse
sa pagtambong sa paghalad, ug ipakita ko kanimo kung
unsa ang imong buhaton. Dihogi alang kanako ang tawo nga
isulti ko kanimo." **4** Gibuhat ni Samuel ang gisulti ni Yahweh
ug miadto sa Betlehem. Nangurog ang mga kadagkoan sa
siyudad sa pagsugat nila kaniya ug miingon, "Mianhi ka ba sa
kalinaw?" **5** Miingon siya, "Sa kalinaw; mianhi ako aron sa
paghalad alang kang Yahweh. Magbalaan kamo sa inyong
kaugalingon ug uban kanako aron maghalad." Ug gibalaan
niya si Jesse ug ang iyang mga anak nga lalaki ug gidapit
sila aron sa pagtambong sa paghalad. **6** Sa pag-abot nila,
nakakita siya kang Eliab ug naghunahuna siya nga ang gipili
ni Yahweh mao na gayod ang nagbarog sa iyang atubangan.
7 Apan miingon si Yahweh kang Samuel, "Ayaw pagtan-aw sa
iyang panagway, o sa iyang pamarug; tungod kay dili siya mao
ang akong napilian. Kay si Yahweh wala magtan-aw sama
sa nakita sa tawo; ang tawo nagtan-aw sa panagway, apan
si Yahweh nagtan-aw sa kasingkasing." **8** Unya gitawag ni
Jesse si Abinadab ug gipaagi siya sa atubangan ni Samuel.
Ug miingon si Samuel, "Dili usab siya maoy gipili ni Yahweh."
9 Unya gipaagi ni Jesse si Shamma. Ug miingon si Samuel,
"Dili usab siya maoy gipili ni Yahweh." **10** Gipalabay ni Jesse
ang pito niya ka mga anak nga lalaki sa atubangan ni Samuel.
Ug miingon si Samuel kang Jesse, "Dili kini sila maoy gipili
ni Yahweh." **11** Unya miingon si Samuel kang Jesse, "Ania
ba dinhi ang tanan mong mga anak nga lalaki? Mitubag
siya, "Aduna pay kamanghuran, apan nag-atiman siya sa
mga karnero." Miingon si Samuel kang Jesse, "Pasugoi ug
paanhia siya; kay dili kita manglingkod hangtod moabot siya
dinhi." **12** Gipakuha siya ni Jesse ug gipasulod. Karon kini nga
anak nga lalaki pulapula, adunay nindot nga mga mata ug
ambongan. Miingon si Yahweh, "Barog, dihogi siya; kay siya
mao ang pinili." **13** Unya gikuha ni Samuel ang budyong nga
may lana ug gidihogan siya taliwala sa iyang mga igsoong
lalaki. Mikunsad dayon ang Espiritu ni Yahweh kang David
sukad niadtong adlawa. Unya mibarog si Samuel ug miadto sa
Rama. **14** Karon gibiyaan na si Saul sa Espiritu ni Yahweh, ug
gihasol na siya sa daotang espiritu nga gipadala ni Yahweh.
15 Miingon ang sulugoon ni Saul kaniya, "Tan-awa, naghasol
na kanimo ang daotang espiritu nga gipadala sa Dios. **16**
Karon among agalon sugoa ang imong mga sulugoon nga ania
sa imong atubangan sa pagpangita ug tawo nga maayong
motugtug sa alpa. Unya kon samukon ka sa daotang espiritu
nga gipadala sa Dios, tugtugon niya kini ug mamaayo ka."
17 Miingon si Saul sa iyang mga sulugoon, "Pangitai ako ug
tawo nga maayong motugtog ug dad-a siya dinhi kanako."
18 Unya ang usa sa batan-ong tawo mitubag, ug miingon,
"Nakita ko ang usa sa mga anak nga lalaki ni Jesse nga taga-
Betlehem, nga batid sa pagtugtog, usa ka kusgan, usa ka
tawo nga isog, usa ka tawo sa gubat, buotan sa pagpamulong,
usa ka ambongan nga tawo; ug si Yahweh nag-uban kaniya."
19 Busa nagpadala si Saul ug mensahero kang Jesse, ug
miingon, "Paanhia ang imong anak nga lalaki nga si David,
nga magbalantay sa mga karnero." **20** Nagkuha si Jesse ug
usa ka asno nga gikargahan ug tinapay, usa ka sudlanan nga
may bino, ug usa ka nating kanding, ug gipaadto sila uban ang
iyang anak nga lalaki nga si David ngadto kang Saul. **21** Unya
miadto si David kang Saul ug mialagad kaniya. Nahigugma
pag-ayo si Saul kaniya, ug nahimo siya nga tigdala sa iyang
hinagiban. **22** Nagpasugo si Saul kang Jesse nga nag-ingon,
"Tugoti si Dvid nga moalagad kanako, kay nakakaplag siya
ug kalooy sa akong panan-aw." **23** Sa matag higayon nga
hasolon si Saul sa daotang espiritu nga gipadala sa Dios,
kuhaon ni David ang alpa ug tugtugon kini. Busa mahuwasan
si Saul ug mamaayo, ug mopahawa gikan kaniya ang daotang
espiritu.

17 Karon ang mga Filistihanon nagtigom sa ilang
kasundalohan alang sa gubat. Nagtigom sila didto sa
Soco, nga sakop sa Juda. Nagkampo sila taliwala sa Soco ug
sa Azeka, sa Efesdammim. **2** Si Saul ug ang iyang katawhan
sa Israel nagtigom ug nagkampo didto sa walog sa Ela, ug
nangandam aron sa pagpakiggubat sa mga Filistihanon. **3**
Ang mga Filistihanon nagtindog ibabaw sa bukid sa pikas
bahin, ug nagtindog usab ang Israel didto sa atbang nga bahin
sa bukid ug adunay walog sa ilang taliwala. **4** Ang usa ka
kusgang tawo migawas gikan sa kampo sa mga Filistihanon,
usa ka tawo nga ginganlag Goliat nga taga-Gat, nga may
gitas-on nga unom ka cubits ug usa ka dangaw. **5** Nagkalo
siyag helmet nga tumbaga, ug nagsul-ob siya ug salipod nga
puthaw. Ang gibug-aton sa salipod nga puthaw mga 5, 000
ka shekels nga tumbaga. **6** Ang iyang mga batiis sinul-oban
ug salipod nga tumbaga ug usa ka tumbagang gamay nga
bangkaw ang anaa sa tungatunga sa iyang mga abaga. **7**

Dako ang gunitanan sa iyang bangkaw, nga adunay higot aron
maayo ang paglabay sama sa lingkisan sa hablanan. Ang
uhas sa iyang bangkaw may gibug-aton nga 600 ka shekels
sa puthaw. Nag-una kaniya ang tigdala sa iyang taming. **8**
Mibarog siya ug misinggit sa kasundalohan sa Israel, "Nganong
nanganhi man kamo aron makiggubat? Dili ba usa man ako ka
Filistihanon, ug kamo mga sulugoon ni Saul? Pagpili ug usa
ka tawo diha kaninyo ug paanhia siya dinhi kanako. **9** Kon
makahimo siya sa pagpakig-away ug sa pagpatay kanako,
nan mahimo ninyo kaming mga sulugoon. Apan kung mapildi
ug mapatay ko siya, nan mahimo kamo nga among mga
sulugoon ug mag-alagad kanamo." **10** Miingon pag-usab si
Goliat, "Akong gihagit karong adlawa ang kasundalohan sa
Israel. Paaria ang usa ka tawo aron magsangka kami." **11** Sa
pagkadungog ni Saul ug sa tibuok Israel sa gisulti ni Goliat,
nangaluya sila ug nangahadlok pag-ayo. **12** Karon si David
mao ang anak sa taga-Efraim sa Bethlehem sa Juda, nga
ginganlan ug Jesse. Aduna siyay walo ka mga anak nga lalaki.
Tigulang na si Jesse sa panahon ni Saul, pinakatigulang sa
tanang mga tawo. **13** Ang tulo ka kamagulangang anak nga
lalaki ni Jesse nagsunod kang Saul sa panggubatan. Ang
ngalan sa iyang tulo ka mga anak nga lalaki nga miadto sa
panggubatan mao si Eliab ang kamagulangan, si Abinadab
ang ikaduha, ug si Samma ang ikatulo. **14** Si David mao ang
kamanghoran. Ang tulo ka magulang misunod kang Saul. **15**
Karon magpangadto-nganhi si David tali sa kasundalohan ni
Saul ug aron mapakaon ang mga karnero sa iyang amahan
sa Bethlehem. **16** Sulod sa 40 ka adlaw ang kusgang tawo
mopaduol buntag ug gabii aron mopakita sa iyang kaugalingon
alang sa gubat. **17** Unya miingon si Jesse kang David nga
iyang anak nga lalaki, "Dad-i ang imong mga igsoon ug usa ka
epha sa sinanlag nga trigo ug niining napulo ka buok tinapay,
ug dad-a kini pagdali ngadto sa kampo sa imong mga igsoon.
18 Dad-a usab kining napulo ka keso ngadto sa kapitan sa
ilang mga linibo. Tan-awa kung unsa ang kahimtang sa imong
mga igsoon ug pagdala dinhi ug pamatuod nga maayo ang
ilang kahimtang. **19** Ang imong mga igsoon nag-uban kang
Saul ug sa tibuok katawhan sa Israel didto sa walog sa Ela,
nakig-away sa mga Filistihanon." **20** Si David mibangon
pagsayo sa buntag ug gibilin ang mga karnero sa usa ka
magbalantay. Gikuha niya ang mga pagkaon ug milakaw,
sumala sa gisugo ni Jesse kaniya. Miabot siya sa kampo
samtang ang kasundalohan nagpadulong na sa panggubatan
nga naninggit. **21** Ug ang Israel ug mga Filistihanon milinya
alang sa gubat, nag-inatbangay ang kasundalohan batok
kasundalohan. **22** Gibilin ni David ang iyang mga dala sa
tigbantay sa mga butang, midagan padulong sa kasundalohan,
ug mitimbaya sa iyang mga igsoon. **23** Samtang nakigsulti
siya kanila, ang usa ka tawong kusgan nga Filistihanon nga
taga-Gat nga ginganlan ug Goliat, mibulag gikan sa panon sa
kasundalohan sa mga Filistihanon, ug nagsulti sa susama
ra gihapon nga pulong. Ug nadungog kini ni David. **24** Sa
pagkakita sa tibuok katawhan sa Israel, nanagan sila palayo
kaniya ug nangahadlok pag-ayo. **25** Miingon ang katawhan sa
Israel, "Nakita ba ninyo kanang tawo nga mitungas? Mianhi
siya aron sa paghagit sa Israel. Ug pagahatagan sa hari
ug daghang kabtangan ang tawo nga makapatay kaniya,
ipaasawa niya ang iyang anak nga babaye kaniya, ug dili niya
pabayron ug buhis ang tibuok panimalay sa iyang amahan sa
Israel." **26** Nangutana si David sa tawo nga nagtindog duol
kaniya, "Unsa may buhaton alang sa tawo nga makapatay
niining Filistihanon ug makapawagtang sa kaulawan sa Israel?
Kinsa ba kining walay tuli nga Filistihanon nga nanghagit
man sa kasundalohan sa buhing Dios?" **27** Unya gibalik sa
mga tawo ang ilang giingon ug gisultihan siya, "Busa mao
kini ang pagabuhaton alang sa tawo nga makapatay kaniya."
28 Nakadungong si Eliab nga kamagulangan niyang igsoon
sa pagpakigsulti niya sa mga tawo. Misilaob ang kasuko ni
Eliab batok kang David, ug miingon siya, "Nganong mianhi
ka man dinhi? Kang kinsa man nimo gibilin ang pipila ka
mga karnero didto sa kamingawan? Nasayod ako sa imong
garbo, ug ang pagkamapahitas-on sa imong kasingkasing; kay
milugsong ka man dinhi aron makakita sa gubat." **29** Miingon
si David, "Unsa man ang akong nabuhat karon? Dili ba usa
lang man kini ka pangutana?" **30** Mitalikod siya kaniya ug
miatubang sa uban, ug misulti sa mao gihapong paagi. Ang
mga tawo mitubag sa susamang butang ingon sa nahiuna. **31**
Sa dihang nadungog ang mga gipamulong ni David, gisubli
kini sa mga sundalo ngadto kang Saul, ug iyang gipakuha si
David. **32** Unya miingon si David kang Saul, "Hinaot nga walay
kasingkasing sa tawo nga maluya tungod nianang Filistihanon;
ang imong sulugoon moadto ug makig-away kang Goliat."
33 Miingon si Saul kang David, "Dili ka makahimo sa pag-
adto batok niining Filistihanon aron sa pagpakig-away kaniya;
kay ikaw usa lamang ka batan-on, ug siya usa ka hanas sa
gubat sukad pa sa iyang pagkabatan-on." **34** Apan miingon si
David kang Saul, "Ang imong sulugoon nagabantay sa mga
karnero sa iyang amahan. Sa dihang moabot ang liyon o oso
ug kuhaon ang nating karnero gikan sa panon niini, **35** gukdon
ko siya ug bunalan, ug luwason kini gikan sa iyang baba. Ug
sa dihang mosukol siya kanako, gunitan ko ang iyang bungot,
bunalan siya, ug patyon. **36** Ang imong sulugoon nakapatay
sa liyon ug sa oso. Kining walay tuli nga Filistihanon mahisama
sa usa kanila, sanglit gihagit man niya ang kasundalohan sa
buhing Dios." **37** Miingon si David, "Giluwas ako ni Yahweh
gikan sa kamot sa liyon ug gikan sa kuko sa oso. Luwason
usab niya ako gikan sa kamot niining Filistihanon." Unya
miingon si Saul kang David, "Lakaw, ug hinaot nga si Yahweh
magauban kanimo." **38** Gisul-oban ni Saul si David sa iyang
bisti sa panggubatan. Gikaloan niya ug tumbagang helmet,
ug gisul-oban niya siya sa salipod nga puthaw. **39** Gitakin
ni David ang espada sa iyang bisti sa panggubatan. Apan
dili siya makalakaw, tungod kay wala man siya maanad niini.
Unya miingon si David kang Saul, "Dili ako makaadto aron sa
pagpakig-way nga sul-ob kini, kay wala man ako maanad."
Busa gihubo kini ni David. **40** Gibitbit niya ang iyang sungkod,
ug nagpili siya ug lima ka hamis nga mga bato didto sa sapa;
gisulod niya kini sa puntil. Bitbit niya ang iyang lambuyog sa
pagpaduol niya sa Filistihanon. **41** Mitagbo ang Filistihanon
ug mipaduol kang David, uban ang tawo nga nagdala sa
iyang taming. **42** Sa paglingilingi sa Filistihanon nakita niya si
David, gitamay niya siya, kay usa lamang siya ka batan-ong
lalaki, ug pulapula, uban ang matahom nga panagway. **43**
Unya nag-ingon si Goliat kang David, "Iro ba ako, nga mianhi
ka man kanako uban ang bunal?" Ug gitunglo ni Goliat si
David pinaagi sa iyang mga dios. **44** Miingon ang Filistihanon
kang David, "Duol kanako, ug ipakaon ko ang imong unod
sa kalanggaman sa kalangitan ug ngadto sa mga ihalas nga
mananap sa kapatagan." **45** Mitubag si David kang Goliat,
"Mianhi ka kanako uban sa espada, sa bangkaw, ug sa gamay
nga bangkaw. Apan mianhi ako kanimo sa ngalan ni Yahweh
nga makagagahom, ang Dios sa kasundalohan sa Israel
nga imong gitamay. **46** Karong adlawa ihatahag ni Yahweh
kanako ang kadaogan batok kanimo, ug pagapatyon ko ikaw

ug pagalunggoan sa imong ulo. Karong adlawa ipakaon ko
ang patay nga mga lawas sa Filistihanong kasundalohan sa
mga langgam sa kalangitan ug sa mga ihalas nga mananap
sa yuta, aron nga masayran sa tibuok kalibotan nga adunay
Dios sa Israel, **47** ug ang tanang nagkatigom masayod nga
dili magahatag si Yahweh sa kadaogan gamit ang espada o
bangkaw. Kay ang gubat iya ni Yahweh, ug igatugyan ka niya
sa among kamot." **48** Sa dihang midasdas na ang Filistihanon
ug mipaduol kang David, midali dayon sa pagsugat si David
padulong sa kasundalohang kaaway. **49** Mikuot si David sa
iyang puntil, gikuha ang bato, gilambuyog kini, ug naigo sa
agtang ang Filistihanon. Nalubong ang bato sa agtang sa
Filistihanon, ug natumba siya sa yuta. **50** Gibuntog ni David
ang Filistihanon gamit ang lambuyog ug usa ka bato. Naigo
niya ang Filistihanon ug napatay niya. Walay dalang espada si
David. **51** Unya midagan si David ug mipatong sa Filistihanon
ug gikuha ang espada, giibot kini gikan sa sakuban, ug gipatay
niya kini, ug unya gipunggotan niya sa ulo gamit ang espada.
Sa pagkakita sa mga Filistihanon nga namatay na ang ilang
kusgan nga tawo, nanagan sila. **52** Busa miasdang nga
nagsinggit ang katawhan sa Israel ug sa Juda, ug gigukod
ang mga Filistihanon hangtod sa walog ug sa mga ganghaan
sa Ekron. Ug ang mga patay nga Filistihanon nagbuy-od sa
dalan paingon sa Shaaraim, hangtod sa dalan sa Gat ug sa
Ekron. **53** Mibalik ang katawhan sa Israel gikan sa paggukod
sa mga Filistihanon, ug giilog nila ang ilang kampo. **54** Gikuha
ni David ang ulo sa Filistihanon ug gidala kini ngadto sa
Jerusalem, apan gibutang niya ang iyang hinagiban sulod sa
iyang tolda. **55** Sa pagkakita ni Saul kang David nga migawas
gikan sa pagpakig-away batok sa Filistihanon, nangutana siya
kang Abner, ang kapitan sa mga kasundalohan, "Abner, kang
kinsang anak kining batan-ong lalaki? Mitubag si Abner, "Ingon
nga buhi ka, O hari, wala ako masayod." **56** Miingon ang hari,
"Pangutan-a kadtong nasayod, kinsang anak kining batan-on."
57 Sa nakabalik na si David gikan sa pagpatay kang Goliat,
gikuha siya ni Abner, ug gidala siya sa atubangan ni Saul
bitbit ang ulo ni Goliat sa iyang kamot. **58** Miingon si Saul
kaniya, "Kang kinsa kang anak, batan-ong lalaki? Ug mitubag
si David, "Anak ako sa imong sulugoon nga si Jesse nga taga-
Bethlehem."

18 Human siya makigsulti kang Saul, nagkasuod dayon
si Jonatan ug si David, ug nahigugma si Jonatan kaniya
sama sa iyang kaugalingong kalag. **2** Sukad niadtong adlawa
gikuha ni Saul si David aron moalagad kaniya; wala na niya
siya tugoti nga mopauli pa sa balay sa iyang amahan. **3**
Unya naghimo ug kasabotan sa panaghigalaay si Jonatan
ug si David tungod kay nahigugma man si Jonatan kaniya
sama sa iyang kaugalingong kalag. **4** Gihukas ni Jonatan ang
iyang gisul-ob nga kapa ug gihatag kini kang David uban ang
kasangkapan, lakip na ang iyang espada, ang pana, ug ang
iyang bakos. **5** Miadto si David kung asa siya ipaadto ni Saul,
ug nagmalampuson siya. Gihimo siya ni Saul nga pangulo
sa kasundalohan sa gubat. Nakapahimuot kini sa mata sa
katawhan ug sa panan-aw usab sa mga sulugoon ni Saul.
6 Sa pag-abot nila sa pinuy-anan gikan sa pagpakiggubat
sa mga Filistihanon, ang mga babaye nangabot gikan sa
tanang siyudad sa Israel, nanag-awit ug nanagsayaw, aron
mosugat kang Haring Saul, inubanan sa mga gagmay nga
tambor, uban sa kalipay, ug uban sa mga tulunggon. **7** Nanag-
awit ang mga babaye samtang nagpatugtog sila; miawit sila
"Si Saul nakapatay sa iyang linibo, Ug si David sa iyang
tinagpulo ka libo." **8** Nasuko pag-ayo si Saul, ug kining awita
wala nakapahimuot kaniya. Miingon siya, "Gipahinungod nila
kang David ang napulo ka libo, apan linibo lamang ang ilang
gipahinungod kanako. Unsa pay lain nga iyang maangkon
kondili ang gingharian?" **9** Ug gibantayan na ni Saul si David
uban ang pagduda sukad niadtong adlawa. **10** Pagkasunod
adlaw mikunsad kang Saul ang daotang espiritu nga gipadala
sa Dios. Ug daw nabuang siya sulod sa pinuy-anan. Busa
nagpatugtog si David sa iyang alpa, sama sa iyang gibuhat
matag adlaw. Ug si Saul naggunit sa iyang bangkaw. **11**
Gibangkaw ni Saul si David, kay naghunahuna siya, "Ipataop
ko si David sa bungbong." Apan nakalikay si David gikan sa
atubangan ni Saul sa makaduha ka higayon. **12** Nahadlok si
Saul kang David, tungod kay si Yahweh nag-uban man kaniya,
apan wala na kang Saul. **13** Busa gipapahawa siya ni Saul
sa iyang atubangan ug gipili siyang pangulo sa usa ka libo.
Niining paagiha migawas si David ug mibalik sa atubangan
sa katawhan. **14** Nagmalampuson si David sa tanan niyang
gibuhat, kay si Yahweh nagauban man kaniya. **15** Sa dihang
nakita ni Saul nga nagmalampuson siya, nahadlok siya kaniya.
16 Apan gihigugma si David sa tibuok Israel ug sa Juda,
kay migula siya ug mibalik sa ilang atubangan. **17** Unya
miingon si Saul kang David, "Ania ang akong kamagulangang
anak nga babaye nga si Merab. Ipaasawa ko siya kanimo.
Magmaisugon ka lamang alang kanako ug pakig-away sa mga
gubat ni Yahweh." Kay naghunahuna si Saul, "Dili ko itugot
nga makadapat ang akong kamot kaniya, kondili ang kamot
sa mga Filistihanon maoy modapat kaniya." **18** Miingon si
David kang Saul, "Kinsa ba ako, ug ang akong mga kabanay,
o ang panimalay sa akong amahan sa Israel, nga mahimo
man akong umagad sa hari?" **19** Apan sa panahon na nga
ihatag na unta si Merab, ang anak nga babaye ni Saul,
aron maasawa ni David, gipaasawa hinuon siya kang Adriel
nga taga-Mehola. **20** Apan si Mical ang anak nga babaye
ni Saul, nahigugma kang David. Gisultihan nila si Saul, ug
nakapahimuot kini kaniya. **21** Naghunahuna si Saul, "Ipaasawa
ko siya kang David aron nga siya maoy makalingla kaniya
ug ang kamot sa mga Filistihanon makapatay kaniya." Busa
miingon si Saul kang David sa ikaduhang higayon, "Mahimo
ko na ikaw nga umagad." **22** Gisugo ni Saul ang iyang mga
sulugoon, Pakigsulti kang David sa tago, ug isulti 'Tan-awa,
ang hari nagmalipayon diha kanimo, ug ang tanan niyang
sulugoon naghigugma kanimo. Busa karon, pag-uyon na nga
mahimo kang umagad sa hari.'" **23** Busa gisulti kini nga
mga pulong sa sulugoon ni Saul kang David. Ug miingon si
David, "Daw gipakasayon lamang ninyo kining butanga nga
maumagad sa hari, sanglit usa lamang ako ka kabos, ug dili
mahinungdanon?" **24** Ang mga sulugoon ni Saul misugilon
kaniya sa mga gipamulong ni David. **25** Unya miingon si
Saul, "Mao kini ang inyong isulti kang David, 'Ang Hari wala
magtinguha sa bisan unsang bugay, gawas sa usa ka gatos
nga mga yamis sa mga Filistihanon, aron sa pagpanimalos sa
kaaway sa hari.'" Karon naghunahuna si Saul nga mahulog na
gayod si David sa kamot sa mga Filistihanon. **26** Sa pagsulti
sa iyang mga sulugoon niining mga pulonga kang David,
nakapahimuot kang David nga maumagad sa hari. **27** Sa wala
pa mahuman kadtong mga adlawa, milakaw si David kuyog
ang iyang mga tawo ug gipatay ang duha ka gatos nga mga
Filistihanon. Gidala ni David ang ilang yamis, ug ilang gihatag
kini sa saktong gidaghanon ngadto sa hari, aron maumagad
na siya sa hari. Busa gipaasawa ni Saul kaniya si Mical ang
iyang anak nga babaye. **28** Sa nakita ug nasayran ni Saul
nga nag-uban si Yahweh kang David. Si Mical, nga anak ni

Saul, nahigugma gayod kaniya. **29** Misamot ang kahadlok
ni Saul kang David. Ug si Saul nagpadayon nga kaaway ni
David. **30** Unya ang mga prinsipe sa mga Filistihanon migawas
aron sa pagpakig-away, ug sunodsunod ang ilang paggawas,
nagmalampuson gayod si David kay sa tanang sulugoon ni
Saul, hinungdan nga giila pag-ayo ang iyang ngalan.

19 Gisultihan ni Saul si Jonatan ang iyang anak nga lalaki
ug ang tanan niyang sulugoon nga kinahanglan nilang
patyon si David. Apan si Jonatan, ang anak nga lalaki ni
Saul, nahimuot pag-ayo kang David. **2** Busa gisultihan ni
Jonatan si David, "Ang akong amahan nga si Saul nagpangita
sa pagpatay kanimo. Busa pagmatngon ugma sa buntag ug
tago sa dapit nga dili ka makita. **3** Moadto ako ug motindog
tupad sa akong amahan didto sa kaumahan diin atua ka, ug
makigsulti ako sa akong amahan mahitungod kanimo. Kung
aduna akoy masayran, sultihan ko ikaw." **4** Gidayeg pag-ayo
ni Jonatan si David ngadto kang Saul nga iyang amahan ug
miingon kaniya, "Ayaw tugoti nga makasala ang hari batok sa
iyang sulugoon nga si David. Kay wala siya makasala batok
kanimo, ug ang iyang buhat nakahatag ug kaayohan kanimo. **5**
Kay gisugal man niya ang iyang kinabuhi aron sa pagpatay sa
mga Filistihanon. Gipadaog gayod ni Yahweh ang tibuok Israel.
Nakita mo kini ug nagmaya ka. Nganong magpakasala ka
man sa dugo nga walay sala pinaagi sa pagpatay kang David
sa walay kapasikaran?" **6** Naminaw si Saul kang Jonatan.
Nanumpa si Saul, "Ingon nga buhi si Yahweh, dili gayod siya
pagapatyon." **7** Gitawag ni Jonatan si David, ug gisugilon niya
kining tanang butang. Gidala ni Jonatan si David ngadto kang
Saul, ug nag-alagad na usab siya kaniya. **8** Ug may gubat na
usab. Midasdas si David ug nakig-away sa mga Filistihanon
ug nabuntog sila sa daghang pagpamatay. Nangikyas sila
sa iyang atubangan. **9** Ang daotang espiritu nga gipadala ni
Yahweh mikunsad kang Saul samtang naglingkod siya sulod
sa iyang pinuy-anan bitbit ang iyang bangkaw, ug nagtugtog si
David sa iyang alpa. **10** Gisulayan ni Saul sa pagbangkaw
si David aron ipataop sa bungbong, apan milikay siya kang
Saul, busa mitaroy ang bangkaw sa bungbong. Midagan si
David ug miikyas nianang gabhiona. **11** Nagsugo si Saul ug
mga tawo aron sa pagpaniid kang David didto sa iyang balay
aron iyang patyon pagkabuntag. Si Mical nga asawa ni David,
miingon kaniya, kung dili nimo luwason ang imong kaugalingon
karong gabhiona, pagapatyon ka gayod ugma." **12** Busa
gitunton ni Mical si David sa bintana. Milakaw siya, miikyas ug
nakagawas. **13** Mikuha si Mical ug larawan sa diosdios ug
gipahimutang kini sa higdaanan. Unya iyang gibutang ang usa
ka unlan nga hinimo sa balahibo sa kanding dapit sa ulo niini,
ug gitabonan kini sa mga panapton. **14** Sa dihang nagsugo si
Saul sa mga tawo aron sa pagkuha kang David, miingon siya,
"Nagsakit siya." **15** Unya gipasulod ni Saul ang mga tawo aron
tan-awon si David; miingon siya, "Dad-a siya nganhi kanako
nga anaa sa higdaanan, aron ako siyang patyon." **16** Sa
pagsulod sa mga tawo, nakita nga, larawan diay sa diodios ang
anaa sa higdaanan nga gipaunlanan sa balahibo sa kanding.
17 Miingon si Saul kang Mical, "Nganong gilimbongan mo man
ako ug gitugotan ang akong kaaway nga makaikyas?" Mitubag
si Mical kang Saul, "Miingon siya kanako, 'Tugoti ako nga
makaikyas. Kondili patyon ko ikaw?'" **18** Karon mikalagiw ug
miikyas si David, ug miadto kang Samuel didto sa Rama ug
gisuginlan niya siya sa tanan nga gibuhat ni Saul kaniya. Unya
nanglakaw si David ug si Samuel ug namuyo sa Naiot. **19**
Adunay nakabalita kang Saul, nga miingon, "Tan-awa, si David
atua sa Naiot sa Rama." **20** Unya nagpadala si Saul sa mga
sinugo aron sa pagdakop kang David. Sa pagkakita nila sa
pundok sa mga propeta nga nanagpanagna ug si Samuel
nagtindog ingon nga maoy nangulo kanila, ang Espiritu sa
Dios mikunsad sa mga sinugo ni Saul, ug nanagna usab sila.
21 Sa gisugilon kini kang Saul, nagpadala siya ug laing mga
sinugo, ug sila usab nanagpanagna. Busa nagpadala pag-
usab si Saul ug mga sinugo sa ikatulong higayon, ug sila usab
nanagpanagna. **22** Unya siya na gayod ang miadto sa Rama
ug nakaabot siya sa lawom nga atabay sa Secu. Nangutana
siya, "Hain man sila si Samuel ug si David?" Ang usa ka tawo
mitubag, "Atua sila sa Naiot sa Rama." **23** Miadto si Saul
sa Niaot sa Rama. Ug gikunsaran usab siya sa Espiritu sa
Dios, ug samtang naglakaw siya nanagna usab siya, hangtod
miabot siya sa Naiot sa dapit sa Rama. **24** Ug siya usab migisi
sa iyang mga bisti, ug nanagna usab sa atubangan ni Samuel
ug naghigda nga hubo sa tibuok adlaw ug gabii. Tungod niini
sila miingon, "Propeta na ba usab diay si Saul?"

20 Unya mibiya si David gikan sa Naiot sa Rama ug
miadto kang Jonatan ug miingon, "Unsa bay akong
nabuhat? Unsa bay akong kasaypanan? Unsa bay akong
sala sa imong amahan, nga nagpangita man siya sa pagkuha
sa akong kinabuhi?" **2** Miingon si Jonatan kang David, "Dili
kana tinuod, dili ka mamatay. Walay buhaton ang akong
amahan bisan dako man o gamay nga dili ipahibalo kanako.
Nganong itago man kanako sa akong amahan kining butanga?
Dili kana tinuod." **3** Bisan pa man niana miyukbo pag-usab
si David ug miingon, "Nasayod gayod ang imong amahan
nga gikahimut-an mo ako. Ug siya miingon, 'Ayaw gayod
pahibaloa si Jonatan niini, tingali unya magsubo siya.' Apan sa
pagkatinuod ingon nga buhi si Yahweh, ug ingon nga buhi ka,
aduna na lamay usa ka lakang tali kanako ug sa kamatayon."
4 Unya miingon si Jonatan kang David, "Bisan unsa ang imong
isulti, buhaton ko alang kanimo." **5** Miingon si David kang
Jonatan, "Ugma mao ang bag-ong bulan, ug kinahanglan ko
nga molingkod aron makigsalo sa hari. Apan palakta ako, aron
magtago ako diha sa uma hangtod sa kagabhion sa ikatulong
adlaw. **6** Kung mangita ang imong amahan kanako, nan ingna,
'Kinasingkasing nga mihangyo si David kanako nga makaadto
siya sa Bethlehem sa iyang siyudad; tungod kay mao kini ang
tinuig nga paghalad didto alang sa tibuok pamilya.' **7** Kung
moingon siya, 'Maayo kini,' ang imong sulugoon makabaton ug
kalinaw. Apan kung masuko gayod siya, nagpasabot kana nga
may gitinguha siya nga daotan. **8** Busa pagpakamaayo sa
imong sulugoon. Kay gidala mo ang imong sulugoon ngadto sa
kasabotan ni Yahweh uban kanimo. Apan kung nakasala ako,
patya ako; kay nganong kinahanglan pa man nimo akong dad-
on sa imong amahan?" **9** Miingon si Jonatan, "Ipalayo kana
kanimo! Kung masayran ko nga adunay kadaot ang ipadangat
sa akong amahan kanimo, dili ko ba kini isulti kanimo?" **10**
Unya miingon si David kang Jonatan, "Kinsa man ang mosulti
kanako kung pananglitan pinasingka ang pagtubag sa imong
amahan kanimo?" **11** Miingon si Jonatan kang David, "Dali,
mangadto kita sa uma." Ug nangadto silang duha sa uma. **12**
Miingon si Jonatan kang David, "Hinaot nga si Yahweh, ang
Dios sa Israel, mahimong saksi. Kung mapangutana ko na ang
akong amahan ugma sa ingon niini nga takna, o sa ikatulo ba
nga adlaw, tan-awa, kung adunay kaayohan kang David, dili
ba ibalita ko man kanimo ug ipahibalo kini kanimo? **13** Kung
ikalipay sa akong amahan ang pagsakit kanimo, hinaot nga
buhaton ni Yahweh kang Jonatan ug ang labaw pa kung dili ko
kini itug-an kanimo ug magpalakaw kanimo, aron nga molakaw

ka nga adunay kalinaw. Hinaot nga si Yahweh magauban
kanimo, ingon nga siya nagauban sa akong amahan. **14**
Kung buhi pa ako, dili mo ba ipakita kanako ang matinud-
anong kasabotan ni Yahweh, nga dili ako mamatay? **15** Ug
ayaw putla ang imong matinud-anong kasabotan gikan sa
akong panimalay sa kanunay, sa dihang pagapuohon na ni
Yahweh ang tagsatagsa sa mga kaaway ni David gikan sa
ibabaw sa yuta." **16** Busa nagbuhat sa usa ka kasabotan
si Jonatan uban sa panimalay ni David ug miingon, "Hinaot
nga maningil si Yahweh gikan sa kamot sa mga kaaway ni
David." **17** Gipapanumpa usab ni Jonatan si David tungod
sa iyang gugma alang kaniya, tungod kay gihigugma niya
siya sama sa paghigugma niya sa iyang kaugalingong kalag.
18 Unya miingon si Jonatan kaniya, "Ugma mao ang bag-
ong pagsubang sa bulan. Pangitaon ka gayod tungod kay
bakante ang imong lingkoranan. **19** Sa dihang makapuyo
naka ug tulo ka adlaw, lugsong dayon ug adto sa dapit kung
asa ka magtago sa dihang ang buluhaton dili pa mahuman,
ug pabilin didto sa bato sa Ezel. **20** Ipana ko ang tulo ka
udyong sa kilid niini, ingon nga nagpana ako sa ig-anan. **21** Ug
ipakuha ko sa batang lalaki ug sultihan siya, 'Lakaw pangitaa
ang mga udyong.' Kung sultihan ko ang batang lalaki, 'Tan-
awa, kuhaa ang mga udyong nga anaa sa imong kilid," nan
gawas; kay luwas ka ug walay kasakit, ingon nga si Yahweh
buhi. **22** Apan kung moingon ako sa batang lalaki, 'Tan-awa,
ang mga udyong anaa sa imong unahan,' nan kalagiw sa
imong dalan, kay si Yahweh nagpalakaw kanimo. **23** Alang sa
kasabotan nga atong gihisgotan, tan-awa, si Yahweh mao ang
magpataliwala kanimo ug kanako sa walay kataposan.'" **24**
Busa mitago si David sa uma. Sa pag-abot na sa bag-ong
subang sa bulan, milingkod na ang hari aron mokaon. **25**
Milingkod ang hari sa iyang lingkoranan, sa naandan, didto
sa lingkoranan duol sa bungbong. Mitindog si Jonatan, ug
milingkod si Abner sa kilid ni Saul. Apan ang dapit ni David
walay naglingkod. **26** Bisan pa man niana nagpakahilom si
Saul niadtong adlawa, tungod kay naghunahuna siya, "Adunay
nahitabo kaniya. Dili siya hinlo; sigurado nga dili siya hinlo."
27 Apan sa ikaduhang adlaw, ang adlaw nga miagi sa bag-
ong subang sa bulan, wala gihapoy naglingkod sa dapit ni
David. Giingnan ni Saul si Jonatan ang iyang anak nga lalaki,
"Nganong wala man makigsalo sa pagkaon ang anak nga
lalaki ni Jesse bisan gahapon o karon?" **28** Gitubag ni Jonatan
si Saul, "Matinud-anon nga nananghid si David kanako nga
moadto sa Bethlehem. **29** Miingon siya, 'Palakta intawon ako.
Kay ang among panimalay adunay paghalad didto sa siyudad,
ug ang akong igsoong lalaki nagsugo nga moadto ako didto.
Karon, kung nakapahimuot ako sa imong mga mata, palakta
intawon ako ug makigkita sa akong mga igsoong lalaki.' Mao
kini ang hinungdan nga wala siya makatambong sa lamesa
sa hari." **30** Unya misilaob ang kasuko ni Saul batok kang
Jonatan, ug miingon siya ngadto kaniya, "Ikaw anak sa usa ka
daotan, masupilong babaye! Gipakaingon mo ba nga wala ako
masayod nga imong pinalabi ang anak nga lalaki ni Jesse
sa imong kaugalingong kaulawan, ug ngadto sa kaulawan
sa pagkahubo sa imong inahan? **31** Kay samtang buhi ang
anak nga lalaki ni Jesse sa kalibotan, dili ikaw ni ang imong
gingharian matukod. Unya karon, ipakuha siya ug dad-a nganhi
kanako, kay angay siyang patyon." **32** Mitubag si Jonatan
kang Saul nga iyang amahan, "Kay unsa man ang hinungdan
nga pagapatyon siya? Unsa man ang iyang nabuhat?" **33**
Busa gibangkaw siya ni Saul aron sa pagpatay kaniya. Busa
nasayod si Jonatan nga gitinguha sa iyang amahan ang
pagpatay kang David. **34** Mitindog si Jonatan gikan sa kan-
anan nga hilabihang sukoa ug wala mokaon sa ikaduhang
adlaw sa bulan, kay nasubo siya kang David, tungod kay ang
iyang amahan nagpakaulaw man kaniya. **35** Sa pagkabuntag,
miadto si Jonatan sa uma aron sa pagpakigkita kang David,
ug uban kaniya ang usa ka batang lalaki. **36** Gisultihan niya
ang batang lalaki, "Dagan ug pangitaa ang udyong nga akong
ipana." Ug sa pagdagan sa batang lalaki, gipana niya ang usa
ka udyong ngadto sa iyang unahan. **37** Sa pag-abot sa batang
lalaki sa dapit nga gipatugpahan sa udyong nga gipana ni
Jonatan, gitawag ni Jonatan ang batang lalaki, ug miingon,
"Dili ba ang udyong atua man sa imong unahan?" **38** Ug
gisinggitan ni Jonatan ang batang lalaki, "Pagdali, pagdali,
ayaw pagdugay!" Busa gitigom sa batang lalaki ang udyong
ug miduol sa iyang agalon. **39** Apan walay kalibotan ang
batang lalaki sa tanan. Si Jonatan ug si David lamang ang
nasayod sa maong butang. **40** Gihatag ni Jonatan ang iyang
hinagiban sa batang lalaki ug miingon kaniya, "Lakaw, dad-a
kini ngadto sa siyudad." **41** Sa pagkawala na sa batang lalaki,
mitindog si David gikan sa luyo sa tinapok, mihapa sa yuta
ug miyukbo sa iyang kaugalingon sa makatulo ka higayon.
Naghinagkanay sila sa usag-usa ug naghinilakay, ug hilabihan
ang paghilak ni David. **42** Miingon si Jonatan kang David,
"Lakaw nga malinawon, tungod kay kitang duha nakapanumpa
na sa ngalan ni Yahweh ug miingon, 'Hinaot nga si Yahweh
magapataliwala kanatong duha, ug magapataliwala sa akong
mga kaliwat ug sa imong mga kaliwat, sa walay kataposan.'"
Unya mitindog si David ug milakaw, ug si Jonatan mibalik sa
siyudad.

21 Unya miadto si David sa Nob aron sa pagpakigkita kang
Ahimelek ang pari. Misugat nga nangurog si Ahimelek
kang David ug miingon kaniya, "Nganong nag-inusara ka
man ug walay kauban?" **2** Miingon si David kang Ahimelek
ang pari, "Gipaanhi ako sa hari sa usa ka tuyo ug misulti
kanako, 'Ayaw pahibal-a si bisan kinsa sa bisan unsang butang
mahitungod sa tuyo nga gituga ko kanimo.' Gikasabot ko ang
batan-ong mga lalaki didto sa usa ka dapit. **3** Karon unsa
man ang anaa sa imong kamot? Hatagi ako ug lima ka buok
tinapay, o bisan unsa nga ania dinhi." **4** Mitubag ang pari kang
David ug miingon, "Walay naandan nga tinapay nga ania sa
akong kamot, apan adunay balaang tinapay—kon ang mga
batan-ong kalalakin-an wala makahilabot ug mga babaye." **5**
Gitubag ni David ang pari, "Ang tinuod gipahilayo kanamo
ang mga babaye sa milabay nga tulo na ka adlaw, sama sa
naandan sa dihang molakaw ako. Ang mga butang nga iya sa
kalalakin-an gipahilayo bisan gani sa yanong mga buluhaton.
Labi na gayod karong adlawa naglikay sila!" **6** Busa gihatagan
siya sa pari ug tinapay nga linain. Kay wala nay laing tinapay
ang anaa didto gawas sa tinapay diha sa atubangan, nga
gikuha gikan sa atubangan ni Yahweh, aron nga kapulihan
ug init nga tinapay sa adlaw nga kuhaon kini. **7** Karon ang
usa sa mga sulugoon ni Saul atua didto nianang adlawa, nga
nagpabilin sa atubangan ni Yahweh. Siya mao si Doeg nga
taga-Edomea, ang pangulo sa tigbantay sa mga kahayopan ni
Saul. **8** Miingon si David kang Ahimelek, "Aduna bay bangkaw
o espada nga anaa kanimo? Kay wala ko madala ang akong
espada ni ang akong mga hinagiban, tungod kay dinalian ang
buluhaton sa hari." **9** Miingon ang pari, "Ania dinhi ang espada
ni Goliat ang Filistihanon nga imong gipatay didto sa walog
sa Ela, ania giputos ug panapton luyo sa ephod. Kon buot
nimo kanang kuhaon, kuhaa, kay walay laing hinagiban dinhi."
Miingon si David, "Wala na gayoy laing espada nga sama

niana; ihatag kini kanako." **10** Mibarog si David ug milikay
nianang adlawa gikan kang Saul ug miadto kang Akis, ang
hari sa Gat. **11** Ang mga sulugoon ni Akis miingon kaniya,
"Dili ba mao man kini si David, ang hari niining dapita? Dili ba
nanag-awit man inubanan sa panagsayaw ang tagsatagsa
kanila mahitungod kaniya, 'Napatay ni Saul ang 1, 000, ug 10,
000 kang David?'" **12** Ug kining mga pulonga gikinasingkasing
ni David ug nahadlok pag-ayo kang Akis, ang hari sa Gat.
13 Giusab niya ang iyang panlihok sa ilang atubangan ug
nagpabuangbuang didto sa ilang mga kamot; gipatikan niya
ang mga pultahan sa ganghaan ug gipatulo ang laway sa
iyang bungot. **14** Unya miingon si Akis ngadto sa iyang mga
sulugoon, "Tan-awa, nakita ninyo nga buang kanang tawhana.
Nganong gidala man ninyo siya dinhi kanako? **15** Nakulangan
ba ako ug mga tawong buang, nga nagdala man kamo ug
tawo nga sama niining tawhana dinhi sa akong atubangan?
Mosulod ba gayod kining tawhana sa akong pinuy-anan?"

22 Busa mibiya si David didto ug miikyas sa langob sa
Adulam. Sa pagkadungog sa iyang mga igsoon ug sa
tibuok panimalay sa iyang amahan, miadto sila didto kaniya. **2**
Ang tanang tawo nga nagkalisodlisod, ang tanang utangan,
ug ang tanang nakulangan—midangop silang tanan kaniya.
Nahimong pangulo si David kanila. Mikabat sa 400 ka mga
tawo ang uban kaniya. **3** Unya gikan didto miadto si David sa
Mispa sa Moab. Giingnan niya ang hari sa Moab, "Hangyoon
ko ikaw nga paubanon mo ang akong amahan ug inahan
hangtod nga masayran ko ang buhaton sa Dios alang kanako."
4 Gibiyaan niya sila uban sa hari sa Moab. Nagpuyo ang iyang
amahan ug inahan uban kaniya sa tanang panahon samtang
si David anaa sa iyang kuta. **5** Unya miingon Gad nga propeta
kang David, "Ayaw na pagpuyo sa imong tagoanan. Lakaw ug
adto sa yuta sa Juda." Busa mibiya si David didto ug miadto sa
lasang sa Heret. **6** Nakabalita si Saul nga nakaplagan si David,
kuyog ang mga tawong miuban kaniya. Karon naglingkod si
Saul sa ilalom sa kahoy nga tamarisbo sa Gabaon didto sa
Rama, nga naggunit sa iyang bangkaw, ug gialirongan siya sa
tanan niyang mga sulugoon. **7** Miingon si Saul sa iyang mga
sulugoon nga nag-alirong kaniya, "Karon paminaw, katawhan
ni Benjamin! Mohatag ba sa tagsatagsa kaninyo ang anak nga
lalaki ni Jesse ug mga uma ug kaparasan? Himoon ba niya
kamong mga komandante sa liniboan o mga komandante sa
gatosan, **8** nga kamong tanan nagbudhi man kanako? Walay si
bisan kinsa kaninyo ang nagsulti kanako sa dihang nakigsabot
ang akong anak nga lalaki sa anak nga lalaki ni Jesse. Wala
gayoy bisan usa kaninyo ang naluoy kanako. Wala gayoy
nagpahibalo kanako nga ang akong anak nga lalaki nagdasig
sa akong sulugoon nga si David sa pagpakigbatok kanako.
Karon nagtago ug nag-atang siya aron patyon niya ako." **9**
Unya si Doeg nga taga-Edomea, nga mitindog uban ang mga
sulugoon ni Saul, mitubag, "Nakita ko ang anak nga lalaki ni
Jesse nga miadto sa Nob, ngadto kang Ahimelek nga anak
nga lalaki ni Ahitub. **10** Nag-ampo siya kang Yahweh nga unta
tabangan niya siya, ug naghatag kaniya sa mga makaon ug sa
espada ni Goliat nga Filistihanon." **11** Unya ang hari nagpadala
ug tawo aron sa pagpahibalo sa pari nga si Ahimelek nga
anak nga lalaki ni Ahitub ug ang tanan sa balay sa iyang
amahan, ang mga pari nga anaa sa Nob. Silang tanan miadto
sa hari. **12** Miingon si Saul, "Karon paminaw, anak nga lalaki
ni Ahitub." Mitubag siya, "Ania ako, akong agalon." **13** Miingon
si Saul kaniya, "Nganong nagbudhi ka man kanako, ikaw ug
ang anak nga lalaki ni Jesse, nga tungod niana gihatagan
mo man sa tinapay, ug sa espada, ug nag-ampo sa Dios nga
tabangan unta niya siya, aron nga makabatok siya kanako,
nga nagtago, ingon sa iyang gibuhat niining adlawa?" **14** Unya
mitubag si Ahimelek sa hari ug miingon, "Kinsa man sa tanan
nimong mga sulugoon ang sama kamatinud-anon kang David,
nga umagad nga lalaki sa hari ug pangulo sa imong sinaligan,
ug gitamod sa imong pinuy-anan? **15** Mao ba kini ang unang
higayon nga nag-ampo ako sa Dios aron tabangan siya?
Dili gayod! Ayaw tugoti nga makapasangil ang hari sa iyang
sulugoon o ngadto sa tibuok panimalay sa akong amahan.
Kay wala masayod ang imong sulugoon niining butanga."
16 Mitubag ang hari, "Mamatay ka gayod, Ahimelek, ikaw
ug ang tibuok panimalay sa imong amahan." **17** Giingnan
sa hari ang sinaligan nga mialirong kaniya, "Atubanga ug
pamatya ang mga pari ni Yahweh. Tungod kay ang ilang mga
kamot anaa usab kang David, ug tungod kay nasayod sila
nga mikalagiw siya, apan wala kini ipahibalo kanako." Apan
ang mga sulugoon sa hari wala makaako sa pagpatay sa
mga pari ni Yahweh. **18** Unya miingon ang hari kang Doeg,
"Atubanga ug pamatya ang mga pari." Busa gipamatay ni
Doeg nga taga-Edomea ang mga pari; nakapatay siya ug 85
ka mga tawo nga nagbisti ug lino nga kapa nianang adlawa.
19 Pinaagi sa sulab sa espada, iyang gipamatay ang taga-
Nob, ang siyudad sa mga pari, lakip na ang mga lalaki ug mga
babaye, mga kabataan ug mga masuso, ug ang mga baka ug
mga asno ug mga karnero. Gipatay niya silang tanan pinaagi
sa sulab sa espada. **20** Apan ang usa sa mga anak nga lalaki
ni Ahimelek ang anak ni Ahitub, nga ginganlan ug Abiatar,
nakaikyas ug mikalagiw sunod kang David. **21** Gisuginlan
ni Abiatar si David nga gipamatay ni Saul ang mga pari ni
Yahweh. **22** Giingnan ni David si Abiatar, "Nasayran ko gayod
niadtong adlawa, sa dihang si Doeg nga taga-Edomea anaa
didto, nga sultihan gayod niya si Saul. Ako ang nakaingon sa
kamatayon sa tibuok panimalay sa imong amahan! **23** Pabilin
uban kanako ug ayaw kahadlok. Kay siya nga nagapangita sa
imong kinabuhi nagapangita usab kanako. Luwas ka uban
kanako."

23 Gisuginlan nila si David, "Tan-awa, nakig-away ang mga
Filistihanon batok sa Keila ug gitulis ang giukanan." **2**
Busa nag-ampo si David aron sa pagpakitabang kang Yahweh
ug nangutana kaniya, "Moadto ba ako ug mosulong niining
mga Filistahanon?" Miingon si Yahweh kang David, "Lakaw ug
sulonga ang mga Filistihanon ug luwasa ang Keila." **3** Miingon
ang mga tawo ni David kaniya, "Tan-awa, nangahadlok kita
dinhi sa Juda. Unsa pa kaha kung mangadto kita sa Keila
nga makigbatok sa kasundalohan sa mga Filistihanon?" **4**
Busa nag-ampo pag-usab si David sa pagpakitabang kang
Yahweh. Mitubag si Yahweh kaniya, "Barog, lugsong ngadto
sa Keila. Kay padaugon ko kamo batok sa mga Filistihanon."
5 Si David ug ang iyang mga tawo miadto sa Keila ug nakig-
away sa mga Filistihanon. Giilog nila ang ilang mga baka ug
gipamatay sila uban ang dakong kamatay. Busa giluwas ni
David ang lumulopyo sa Keila. **6** Sa pagkalagiw ni Abiatar nga
anak nga lalaki ni Ahimelek kang David sa Keila, milugsong
siya dala ang ephod. **7** May nakabalita kang Saul nga si
David atua sa Keila. Miingon si Saul, "Gitugyan na gayod
siya sa Dios sa akong kamot. Kay nakulong siya tungod sa
pagsulod niya sa siyudad nga adunay mga ganghaan ug
mga trangka." **8** Gipatawag ni Saul ang tibuok niyang mga
sakop alang sa pagpakiggubat, aron sa paglugsong ngadto
sa Keila, aron palibotan si David ug ang iyang mga tawo. **9**
Nasayran ni David nga naglaraw ug daotan si Saul batok

kaniya. Giingnan niya si Abiatar ang pari, “Dad-a nganhi ang
ephod.” **10** Unya miingon si David, “O Yahweh, ang Dios sa
Israel, sa pagkatinuod ang imong sulugoon nakadungog nga si
Saul nagapangita aron sa pag-anhi sa Keila, sa paglaglag sa
siyudad tungod kanako. **11** Itugyan ba kaha ako sa katawhan
sa Keila ngadto sa iyang kamot? Molugsong ba gayod si Saul,
sama sa nadungog sa imong sulugoon? O Yahweh, ang Dios
sa Israel, nagpakiluoy ako kanimo, sultihi intawon ang imong
sulugoon.” Miingon si Yahweh, “Molugsong gayod siya.” **12**
Unya miingon si David, “Itugyan ba kaha ako ug ang akong
mga tawo sa katawhan sa Keila ngadto sa kamot ni Saul?”
Mitubag si Yahweh, “Itugyan ka gayod nila.” **13** Unya si David
ug ang iyang mga tawo nga mikabat ug 600, mitindog ug
mipahawa gikan sa Keila, ug nangadto sa nagkalainlaing mga
dapit. Sa pagkabalita ni Saul nga nakaikyas si David gikan sa
Keila, miundang siya sa paggukod. **14** Nagpuyo si David sa
iyang mga tagoanan didto sa kamingawan, sa kabungtoran
didto sa kamingawan sa Zip. Nagpangita si Saul kaniya adlaw-
adlaw, apan wala siya gitugyan sa Dios sa iyang kamot. **15**
Nahibalo si David nga miabot si Saul aron sa pagpangita sa
iyang kinabuhi; ug karon didto si David sa kamingawan sa Zip
sa Hores. **16** Unya si Jonatan, ang anak nga lalaki ni Saul,
mitindong ug miadto kang David sa Hores, ug nagpalig-on
sa iyang kamot diha sa Dios. **17** Miingon siya kaniya, “Ayaw
kahadlok. Kay ang kamot ni Saul nga akong amahan dili
makakaplag kanimo. Mahimo kang hari sa Israel, ug mahimo
mo akong luyoluyo. Si Saul nga akong amahan nasayod na
niini.” **18** Nagbuhat sila ug kasabotan atubangan ni Yahweh.
Ug nagpabilin si David sa Hores, ug mipauli si Jonatan. **19**
Unya ang mga Zipihanon miadto kang Saul sa Gabaon ug
miingon, “Dili ba nagtago man si David uban kanamo didto sa
tagoanan sa Hores, sa kabungtoran sa Hachila, nga anaa sa
habagatang bahin sa Jesimon? **20** Busa karon paglugsong,
O hari! Sumala sa imong tinguha, paglugsong! Ang among
bahin mao lamang ang pagtugyan kaniya ngadto sa kamot sa
hari.” **21** Miingon si Saul, “Panalanginan kamo ni Yahweh. Kay
aduna kamoy kaluoy kanako. **22** Lakaw, ug paniguroha pa
gayod. Sayra ug tan-awa kung hain ang iyang tagoanang dapit
ug si kinsa ang nakakita kaniya didto. Gibalita kini kanako nga
abtik kaayo siya. **23** Busa tan-awa, ug panid-i ang tanang
dapit kung hain siya magtago. Balik kamo kanako uban ang
siguradong kasayoran, ug unya mokuyog ako kaninyo. Kung
anaa siya sa yuta, pangitaon ko gayod siya taliwala sa mga
liboan sa Juda.” **24** Unya nanindog sila ug nag-una kang Saul
didto sa Zip. Karon si David ug ang iyang mga tawo anaa sa
kamingawan sa Maon, didto sa Araba sa habagatang bahin
sa Jesimon. **25** Si Saul ug ang iyang mga tawo nangadto
aron sa pagpangita kaniya. Ug gibalitaan si David niini, busa
milugsong siya ngadto sa batoon nga bungtod ug nagpuyo sa
kamingawan sa Maon. Sa pagkadungog ni Saul niini, gigukod
niya si David didto sa kamingawan sa Maon. **26** Miadto si
Saul sa pikas bahin sa bukid, ug si David ug ang iyang mga
tawo nangadto usab sa pikas bahin sa bukid. Nagdali si David
aron sa pagpalayo gikan kang Saul. Samtang si Saul ug ang
iyang mga tawo nag-alirong pa kang David ug sa iyang mga
tawo aron sa pagdakop kanila, **27** miabot ang usa ka sinugo
kang Saul ug miingon, “Pagdali ug pag-uli, kay ang mga
Filistihanon ming-asdang batok sa yuta.” **28** Busa mibalik si
Saul gikan sa paggukod kang David ug nakig-away sa mga
Filistihanon. Busa kanang dapita gitawag ug Bato sa Pag-
ikyas. **29** Mitungas si David gikan didto ug mipuyo sa mga
tagoanan sa Engedi.

24 Sa pagbalik ni Saul gikan sa paglutos sa mga
Filistihanon, gibalitaan siya, “Atua si David sa
kamingawan sa Engedi.” **2** Unya nagdala si Saul ug 3, 000 ka
piniling mga tawo gikan sa tibuok Israel ug milakaw aron sa
pagpangita kang David ug sa iyang mga tawo didto sa mga
Bato sa Ihalas nga mga Kanding. **3** Miabot siya sa toril sa
mga karnero didto sa agianan, nga adunay langob. Misulod
si Saul aron sa pagtabon sa iyang tiil. Karon si David ug
ang iyang mga tawo nanglingkod sa kinasuokang bahin sa
maong langob. **4** Miingon ang mga tawo ni David kaniya,
“Mao na kini ang adlaw nga gisulti ni Yahweh sa pagsulti niya
kanimo, 'Itugyan ko ang imong kaaway sa imong kamot, aron
buhaton mo kaniya ang imong tinguha.” Unya mitindog si
David ug mikamang sa hilom ug giputlan ang sidsid sa kupo
ni Saul. **5** Pagkahuman niana nagsakit ang kasingkasing ni
David tungod kay iyang giputlan ang sidsid sa kupo ni Saul. **6**
Giingnan niya ang iyang mga tawo, “Gidid-an ako ni Yahweh
sa pagbuhat niining butanga ngadto sa akong agalon, nga
dinihugan ni Yahweh, sa pagbakyaw sa akong kamot batok
kaniya, sa nakita ko siya mao ang dinihogan ni Yahweh.” **7**
Busa gibadlong ni David ang iyang mga tawo niining mga
pulong, ug wala siya magtugot kanila sa pagpatay kang Saul.
Mitindog si Saul, mibiya sa langob, ug mipadayon sa iyang
panaw. **8** Pagkahuman, mitindog usab si David, migawas sa
langob, ug gitawag niya si Saul: “Akong agalong hari.” Sa
paglingi ni Saul, mihapa si David sa pagpakita ug katahoran.
9 Miingon si David ngadto kang Saul, “Nganong naminaw ka
man sa mga tawo nga nagsulti, 'Tan-awa, nagapangita si David
aron sa pagdagmal kanimo?' **10** Karong adlawa ang imong
mga mata nakakita kung giunsa ka pagtugyan ni Yahweh sa
akong kamot samtang anaa pa kita sulod sa langob. Ang
pipila nagsugyot kanako nga patyon ka, apan wala ko kana
buhata kanimo. Miingon ako, 'Dili ko bakyawon ang akong
kamot batok sa akong agalon; kay siya mao ang dinihogan
ni Yahweh.' **11** Tan-awa, amahan ko, tan-awa ang sidsid sa
imong kupo sa akong kamot. Kay ang kamatuoran nga giputlan
ko ang sidsid sa imong kupo ug wala ka patya, masayran
mo unta ug makita nga walay daotan o pagbudhi sa akong
kamot, ug wala ako makasala batok kanimo, bisan paman
nga ginapangita mo ang akong kinabuhi aron sa pagkuha
niini. **12** Hinaot nga maghukom si Yahweh tali kanimo ug
kanako, ug si Yahweh magabalos kanimo alang kanako, apan
ang akong kamot dili gayod modapat kanimo. **13** Ingon sa
gisulti sa karaang panultihon, 'Gikan sa daotan mogula ang
pagkadaotan.' Apan ang akong kamot dili gayod modapat
kanimo. **14** Kang kinsa ba mogawas ang hari sa Israel? Kang
kinsa ka man nagagukod? Sa usa ba ka irong patay! Sunod sa
usa ka pulgas! **15** Si Yahweh unta mao ang maghuhukom ug
mohatag sa paghukom tali kanimo ug kanako, ug mosusi niini,
ug molaban sa akong katungod ug magapaikyas kanako gikan
sa imong kamot.” **16** Sa nahuman na sa pagsulti si David
niining mga pulong ngadto kang Saul, miingon si Saul, “Mao
ba kining imong tingog, David anak ko?” Gipatugbaw ni Saul
ang iyang tingog ug mihilak. **17** Miingon siya ngadto kang
David, “Mas matarong ka pa kay kanako. Kay gibalsan mo ako
ug maayo, samtang gibalsan ko ikaw sa kadaot. **18** Gipadayag
mo karong adlawa kung unsa kamaayo ang imong nabuhat
kanako, kay wala mo man ako patya bisan gitugyan na ako ni
Yahweh nganha kanimo. **19** Kay kung makaplagan sa usa
ka tawo ang iyang kaaway, buhian ba niya kini nga luwas?
Hinaot nga moganti si Yahweh kanimo sa kamaayo nga imong
nabuhat kanako karong adlawa. **20** Karon, nasayran ko na

nga mamahimo ka gayong hari ug ang gingharian sa Israel
malig-on diha sa imong kamot. **21** Ipanumpa kanako pinaagi
kang Yahweh nga dili mo putlon ang akong kaliwatan sunod
kanako, ug dili mo laglagon ang akong ngalan sa panimalay
sa akong amahan." **22** Busa nanumpa si David kang Saul.
Unya mipauli si Saul, apan mitungas si David ug ang iyang
mga tawo ngadto sa tagoanan.

25 Karon namatay na si Samuel. Ang tibuok Israel nagtigom
ug nagbangotan alang kaniya, ug gilubong nila siya
sa iyang balay didto sa Rama. Unya milakaw si David ug
milugsong sa kamingawan sa Paran. **2** Adunay usa ka
tawo didto sa Maon, nga ang katigayonan atua sa Carmel.
Adunahan kaayo ang maong tawo. Aduna siyay 3, 000 ka
mga karnero ug 1, 000 ka mga kanding. Gitupihan niya
ang iyang mga karnero didto sa Carmel. **3** Ang ngalan sa
tawo mao si Nabal, ug Abigail ang ngalan sa iyang asawa.
Maalamon ang babaye ug maanyag ang panagway. Apan
mapintas ang lalaki ug daotan sa iyang mga binuhatan. Kaliwat
siya sa panimalay ni Caleb. **4** Nadungog ni David didto
sa kamingawan nga nagtupi si Nabal sa balahibo sa iyang
karnero. **5** Busa nagpadala si David ug napulo ka mga batan-
ong lalaki. Miingon si David sa batan-ong mga lalaki, "Tungas
didto sa Carmel, adto kang Nabal, ug pangumustaha siya
pinaagi sa akong ngalan. **6** Moingon kamo kaniya, 'Pagpuyo
nga mauswagon. Ang kalinaw maanaa kanimo ug ang kalinaw
maanaa sa imong panimalay, ug ang kalinaw maanaa sa
tanan nimong gipanag-iyahan. **7** Nadungog ko nga aduna
kay mga tigtupi. Ang imong mga magbalantay sa karnero
nag-uban kanamo, ug wala kami gibuhat nga makapasakit
kanila, ug wala sila nawad-an sa tibuok higayon nga atua sila
sa Carmel. **8** Pangutan-a ang imong mga batan-ong lalaki,
ug sultihan ka nila. Karon tugoti nga ang akong mga batan-
ong lalaki makakaplag ug pabor sa imong mga mata, kay
miabot kami sa adlaw sa pagsaulog. Palihog hatagi ang imong
mga sulugoon ug bisan unsa nga anaa kanimo ug ang imong
anak nga si David.'" **9** Sa pag-abot sa mga batan-ong lalaki,
gisulti nila kining tanan kang Nabal alang kang David ug unya
naghulat. **10** Gitubag ni Nabal ang mga sulugoon ni David,
"Kinsa ba si David? Ug kinsa ba ang anak ni Jese? Karong
adlawa adunay daghang mga sulugoon nga milayas gikan sa
ilang mga agalon. **11** Kuhaon ko ba ang akong tinapay ug
ang akong tubig ug ang akong karne nga akong giihaw alang
sa akong mga tigtupi, ug ihatag kini sa mga tawo nga wala
ko hingsayri kung asa gikan?" **12** Busa namiya ug namalik
ang mga batan-ong lalaki, ug gisulti kaniya ang tanan nga
gipamulong. **13** Miingon si David ngadto sa iyang mga tawo,
"Ang matag tawo magtakin sa iyang espada." Ug ang matag-
usa nagtakin sa iyang espada. Gitakin usab ni David ang iyang
espada. Mga 400 ka mga tawo ang misunod kang David, ug
200 ang nagpabilin uban sa mga gamit. **14** Apan usa sa mga
batan-ong lalaki ang misugilon kang Abigail nga asawa ni
Nabal; miingon siya, "Nagpadala si David ug mga mensahero
gikan sa kamingawan aron pangumustahon ang atong agalon,
ug giinsulto niya sila. **15** Apan ang mga tawo maayo kaayo
kanato. Wala kami gisakit ug walay nakulang samtang nag-
uban kami kanila sa dihang didto kami sa kaumahan. **16** Sila
mao ang among pader sa adlaw ug sa gabii, sa tanang higayon
nga uban pa kami kanila nga nag-atiman sa mga karnero.
17 Busa sayri kini ug hunahunaa ang imong pagabuhaton,
kay daotan ang gilaraw batok sa atong agalon, ug batok sa
iyang tibuok panimalay. Wala siyay pulos nga tawo ug walay
makapangatarongan kaniya." **18** Unya midali si Abigail ug
nagkuha ug 200 ka buok tinapay, duha ka botilya sa bino,
lima ka karnero nga naandam nang daan, lima ka bakid sa
binulad nga lugas, 100 ka pungpong sa binulad nga ubas,
ug 200 ka tinapay nga hinimo sa trigo, ug gikarga kini sa
mga asno. **19** Miingon siya sa iyang mga batan-ong lalaki,
"Pag-una kamo kanako, ug mosunod ako kaninyo." Apan
wala niya sultihi ang iyang bana nga si Nabal. **20** Samtang
nagsakay siya sa iyang asno ug milugsong sa nagsalipod nga
bukid, si David ug ang iyang mga tawo milugsong padulong
kaniya, ug gikasugat niya sila. **21** Karon si David miingon,
"Sa pagkatinuod kawang lamang ang akong pagbantay sa
tanang anaa niining tawhana didto sa kamingawan, aron
nga walay mawala sa tanan niyang gipanag-iyahan, apan
gibalosan niya ug daotan ang maayo. **22** Buhaton unta sa
Dios nganhi kanako, nga si David, ug mas labaw pa, kung sa
pagkabuntag akong binlan ug usa ka lalaki sa tanan niyang
gipanag-iyahan." **23** Sa pagkakita ni Abigail kang David,
nagdali siya ug mikanaog sa iyang asno ug mihapa sa yuta
sa atubangan ni David. **24** Mihapa siya sa tiilan ni David
ug miingon, "Ako na lamang ang pakasad-a, akong agalon.
Palihog tugoti ang imong sulugoon nga makigsulti kanimo, ug
paminawa ang mga pulong sa imong sulugoon. **25** Akong
agalon ayaw tagda kining walay pulos nga tawo nga si Nabal,
kay sama sa iyang ngalan, mao na siya. Nabal ang iyang
ngalan, ug ang kabuang anaa kaniya. Apan ako nga imong
sulugoon wala makakita sa mga batan-ong lalaki sa akong
agalon, nga imong gipadala. **26** Ug karon, akong agalon,
ingon nga buhi si Yahweh, ug ingon nga ikaw buhi, sanglit si
Yahweh nagpugong kanimo sa pagpabanaw sa dugo, ug gikan
sa pagpanimalos pinaagi sa imong kaugalingong kamot, karon
tugoti nga ang imong mga kaaway, ug kadtong nagtinguha sa
pagbuhat ug daotan sa akong agalon, mahisama kang Nabal.
27 Ug karon, kining mga gasa nga gidala sa imong sulugoon
alang sa akong agalon—tugoti nga igahatag kini ngadto sa
mga batan-ong lalaki nga nagsunod sa akong agalon. **28**
Palihog pasayloa ang kalapasan sa imong sulugoon, kay sa
pagkatinuod pagahimoon gayod ni Yahweh sa akong agalon
ang tinuod nga panimalay, kay ang akong agalon nakig-
away sa mga gubat ni Yahweh; ug walay makita nga daotan
diha kanimo hangtod nga ikaw buhi pa. **29** Ug bisan pa
kung mobarog ang mga tawo sa pagpangita kanimo aron
pagkuha sa imong kinabuhi, apan ang kinabuhi sa akong
agalon mahigot sa bugkos sa mga buhi pinaagi kang Yahweh
nga imong Dios; ug iyang ilambuyog ang mga kinabuhi sa
imong mga kaaway, sama nga gikan sa puntil sa usa ka
lambuyog. **30** Ug mao kini ang mahitabo, sa dihang buhaton
na ni Yahweh alang sa akong agalon ang tanang maayong
mga butang nga iyang gisaad kanimo, ug kung himoon ka
na niyang pangulo sa tibuok Israel, **31** kini nga mga butang
dili na makapaguol kanimo, ni makapasakit sa kasingkasing
sa akong agalon, kay wala ka nagpabanaw ug dugo nga
walay hinungdan, ug wala ka manimalos alang sa imong
kaugalingon. Ug kung palampuson ni Yahweh ang akong
agalon, hinumdomi ang imong sulugoon." **32** Miingon si David
kang Abigail, "Dalaygon si Yahweh, ang Dios sa Israel, siya
nga nagpadala kanimo aron pagsugat kanako karong adlawa.
33 Ug bulahan ang imong kaalam, ug bulahan ka, tungod kay
gilikay mo ako gikan sa pagpabanaw sa dugo, ug gikan sa
pagpanimalos gamit ang akong kaugalingong kamot. **34** Kay
sa pagkatinuod, ingon nga si Yahweh buhi, ang Dios sa Israel,
siya nga nagpugong kanako sa pagsakit kanimo, kung wala ka
pa nagdali sa pagsugat kanako, wala gayoy mahibilin kang

Nabal bisan usa ka batang lalaki pag-abot sa kabuntagon." **35**
Busa gidawat ni David ang iyang gipangdala alang kaniya;
miingon siya sa babaye, "Pauli nga malinawon ngadto sa
imong pinuy-anan; tan-awa, namati ako sa imong tingog ug
gidawat ko ikaw." **36** Mibalik si Abigail ngadto kang Nabal; ug
tan-awa, nagpakombira siya sa iyang balay, sama sa kombira
sa usa ka hari; ug nagmalipayon ang kasingkasing ni Nabal,
kay nahubog man siya pag-ayo. Busa wala niya siya sultihi
hangtod sa pagkabuntag. **37** Pag-abot sa kabuntagon, sa
dihang nahuwasan na sa pagkahubog si Nabal, gisultihan
siya sa iyang asawa niining mga butanga; giataki siya sa
iyang kasingkasing, ug migahi siya sama sa bato. **38** Sa
paglabay sa napulo ka adlaw nga gikastigo ni Yahweh si
Nabal, namatay siya. **39** Ug sa pagkadungog ni David nga
namatay na si Nabal, miingon siya, "Dalaygon si Yahweh, nga
maoy nagbawi sa akong kaulawan gikan sa kamot ni Nabal, ug
naglikay sa iyang sulugoon gikan sa daotan. Ug iyang gibalik
sa kaugalingong ulo ni Nabal ang iyang daotang binuhatan."
Unya gipaadtoan ug gipasultihan ni David si Abigail, nga iya
siyang pangasaw-on. **40** Sa pag-abot sa mga sulugoon ni
David ngadto kang Abigail didto sa Carmel, nakigsulti sila
kaniya ug miingon, "Gipadala kami ni David nganhi kanimo
aron dad-on ka ngadto kaniya ingon nga iyang asawa." **41**
Mibarog siya, ug mihapa sa yuta, ug miingon, "Tan-awa, ang
imong babayeng sulugoon mao ang sulugoon nga mohugas
sa mga tiil sa mga sulugoon sa akong agalon." **42** Midali
si Abigail ug mibarog, ug misakay sa asno uban ang iyang
lima ka babayeng sulugoon nga misunod kaniya; ug misunod
siya sa mga mensahero ni David ug nahimong iyang asawa.
43 Karon gikuha usab ni David si Ahinoam nga taga-Jesrel
ingon nga asawa; silang duha nahimo niyang mga asawa. **44**
Gihatag usab ni Saul si Mical nga anak niya nga babaye nga
asawa ni David, ngadto kang Palti nga anak ni Lais, nga gikan
sa Galim.

26 Miabot ang mga taga-Zif kang Saul didto sa Gabaon ug
miingon, "Dili ba nagtago man si David sa kabungtoran
sa Hakila, atbang sa Jesimon?" **2** Unya mitindog si Saul
ug milugsong sa kamingawan sa Zif, nga may 3, 000 ka
mga pinili nga mga tawo sa Israel nga mouban kaniya, aron
pangitaon si David sa kamingawan sa Zif. **3** Nagkampo si
Saul sa bungtod sa Hakila, nga atbang sa Jesimon, daplin
sa dalan. Apan nagpuyo si David sa kamingawan, ug nakita
niya nga nagpadulong si Saul kaniya didto sa kamingawan. **4**
Busa nagpadala si David ug mga espiya ug nasayran nga
moabot gayod si Saul. **5** Mitindog si David ug miadto sa dapit
nga gikampohan ni Saul; nakita niya kung asa naghigda si
Saul, ug si Abner ang anak nga lalaki ni Ner, ang heneral
sa iyang kasundalohan; naghigda si Saul sulod sa kampo,
ug ang mga tawo nga nagkampo palibot kaniya, nangatulog
tanan. **6** Unya miingon si David kang Ahimelek ang Hitihanon,
ug kang Abisai ang anak nga lalaki ni Seruai, ang igsoong
lalaki ni Joab, "Kinsay molugsong uban kanako ngadto sa
kampo ni Saul?" Miingon si Abisai, "Ako! Molugsong ako
uban kanimo." **7** Busa si David ug si Abisai miadto sa mga
kasundalohan sa pagkagabii. Ug atua si Saul natulog sulod sa
kampo, tupad sa iyang bangkaw nga giugbok sa yuta dapit sa
iyang ulohan. Si Abner ug ang iyang mga sundalo nanghigda
libot kaniya. **8** Unya si Abisai miingon kang David, "Karong
adlawa gitugyan sa Dios ang imong kaaway sa imong kamot.
Karon palihog tugoti ako nga duslakon siya niining bangkaw
diha sa yuta sa usa lang ka pagbangkaw. Dili ko siya duslakon
sa ikaduhang higayon." **9** Miingon si David kang Abisai, "Ayaw
siya patya; kay kinsa man ang makapahamtang sa iyang
mga kamot batok sa dinihogan ni Yahweh ug mahimong dili
sad-an?" **10** Miingon si David, "Ingon nga buhi si Yahweh, si
Yahweh ang mopatay kaniya, o sa adlaw sa iyang kamatayon,
o moadto siya sa pagkiggubat ug malaglag. **11** Dili unta
itugot ni Yahweh nga bakyawon ko ang akong kamot sa iyang
dinihogan; apan karon, naghangyo ako kanimo, kuhaa ang
bangkaw nga anaa sa iyang ulohan ug ang tibod sa tubig, ug
manlakaw na kita." **12** Busa gikuha ni David ang bangkaw ug
ang tibod sa tubig gikan sa ulohan ni Saul, ug nanlakaw dayon
sila. Walay usa nga nakakita kanila o nasayod mahitungod
niini, ni may bisan usa nga nakamata, tungod kay nahikatulog
silang tanan, tungod kay gipahinanok man sila pag-ayo ni
Yahweh. **13** Unya miadto si David sa pikas bahin ug mibarog
sa ibabaw sa tumoy sa bukid; dako ang gilay-on sa ilang
taliwala. **14** Misinggit si David ngadto sa mga tawo ug kang
Abner ang anak nga lalaki ni Ner; miingon siya, "Dili ka ba
motubag, Abner?" Unya mitubag si Abner ug miingon, "Kinsa
ka man nga nagasinggit ngadto sa hari?" **15** Miingon si David
kang Abner, "Dili ba usa ka man ka isog nga tawo? Kinsa
man ang sama kanimo sa Israel? Unya nganong wala man
nimo bantayi ang imong agalong hari? Kay adunay tawo nga
mianha aron patyon ang hari nga imong agalon. **16** Dili maayo
kining imong gibuhat. Ingon nga buhi si Yahweh, angay kang
mamatay tungod kay wala mo man bantayi ang imong agalon,
nga dinihogan ni Yahweh. Ug karon tan-awa kung asa na ang
bangkaw sa hari ug ang tibod sa tubig nga anaa sa iyang
ulohan." **17** Nailhan ni Saul ang tingog ni David ug miingon,
"Imo ba kanang tingog, David akong anak?" Miingon si David,
"Akoa kining tingog, akong agalong hari." **18** Miingon siya,
"Nganong gigukod sa akong agalon ang iyang sulugoon? Unsa
man ang akong nabuhat? Unsay daotan nga ania sa akong
kamot? **19** Busa karon, maghangyo ako kanimo, hinaot nga
paminawon sa akong agalong hari ang mga pulong sa iyang
sulugoon. Kung si Yahweh ang hinungdan nga nakigbatok
ka kanako, tugoti nga modawat siya ug halad; apan kung
sa tawo lamang kini, matinunglo unta sila sa atubangan ni
Yahweh, tungod kay gipapahawa nila ako niining adlawa, nga
dili na ako makakupot sa panulondon ni Yahweh; miingon
sila kanako, 'Lakaw simbaha ang ubang mga dios.' **20** Busa
karon, ayaw itugot nga ang akong dugo moagas sa yuta
nga halayo sa presensya ni Yahweh; kay ang hari sa Israel
mianhi aron sa pagpangita sa usa ka pulgas sama sa usa
ka tawo nga nangayam ug langgam sa kabukiran." **21** Unya
miingon si Saul kang David, "Nakasala ako. Balik na David
nga akong anak; kay dili ko na ikaw sakiton pa, tungod kay
ang akong kinabuhi bililhon man sa imong panan-aw karong
adlawa. Tan-awa, nagpakabuang ako ug nakabuhat ug dakong
sayop." **22** Mitubag si David ug miingon, "Tan-awa ang imong
bangkaw ania dinhi, hari! Paanhia ang usa ka batan-ong lalaki
ug ipakuha kini ug dad-on kini nganha kanimo. **23** Hinaot nga
bayaran ni Yahweh ang matag tawo sa iyang pagkamatarong
ug sa iyang pagkamatinud-anon; tungod kay itugyan ka unta ni
Yahweh sa akong kamot karong adlawa, apan dili ko pasipad-
an ang iyang dinihogan. **24** Ug tan-awa, ingon nga bililhon
ang imong kinabuhi sa akong panan-aw karong adlawa, hinaot
nga mahimong mas bililhon ang akong kinabuhi sa panan-
aw ni Yahweh, ug hinaot luwason niya ako gikan sa tanang
kasamok." **25** Unya mitubag si Saul kang David, "Hinaot nga
mabulahan ka, David akong anak, aron mahimo pa nimo ang
dagkong mga butang, ug ikaw magmalamposon pa gayod."

Busa milakaw si David sa iyang panaw, ug mibalik si Saul sa iyang dapit.

27 Miingon si David sulod sa iyang kasingkasing, "Usa ka adlaw mahanaw gayod ako pinaagi sa kamot ni Saul; wala nay mas maayo pa alang kanako kaysa pag-ikyas ngadto sa yuta sa mga Filistihanon; mohunong na si Saul sa pagpangita kanako sa tanang utlanan sa Israel; sa ingon niini nga paagi makaikyas ako sa iyang mga kamot." **2** Mibarog si David ug milatas, siya ug ang 600 ka mga tawo nga uban kaniya, paingon kang Akis anak nga lalaki ni Maok, ang hari sa Gat. **3** Mipuyo si David uban kang Akis sa Gat, siya ug ang iyang katawhan, ang matag tawo uban sa kaugalingon niyang panimalay, ug si David uban ang iyang duha ka mga asawa nga si Ahinoam nga taga-Jesrel ug si Abigail nga taga-Carmel nga asawa ni Nabal. **4** Gisultihan si Saul nga mikalagiw na si David ngadto sa Gat, busa wala na siya nangita kaniya. **5** Miingon si David kang Akis, "Kung nakakaplag ako ug pabor sa imong mga mata, tugoti sila nga hatagan ako ug dapit sa usa sa mga siyudad dinhi sa nasod, aron magpuyo ako didto: kay nganong magpuyo man ang imong sulugoon sa harianong siyudad uban kanimo?" **6** Busa nianang adlawa gihatag ni Akis kaniya ang Siklag; mao kana ang hinungdan nga ang Siklag gipanag-iyahan sa mga hari sa Juda hangtod karong adlawa. **7** Usa ka tuig ug upat ka bulan ang gidugayon sa pagpuyo ni David sa yuta sa mga Filistihanon. **8** Gisulong ni David ug sa iyang mga katawhan ang nagkalainlaing dapit, gisamok ang mga Gesurihanon, sa mga Girsihanon, ug sa mga Amalekanhon; kay kadtong mga nasora mao ang mga lumulupyo sa yuta, kung moadto ka sa Sur, sama ka halayo sa yuta sa Ehipto. Nagpuyo na sila niadtong yutaa sukad pa kaniadto. **9** Gisulong ni David ang yuta ug walay gibiling buhi bisan lalaki ni babaye man; gipanguha niya ang mga karnero, ang mga torong baka, ang mga asno, ang mga kamelyo, ug ang mga bisti; mobalik siya ug moadto pag-usab kang Akis. **10** Moingon si Akis, "Batok kang kinsa ka man naghimo ug kasamok karong adlawa?" Motubag si David, "Batok sa habagatan sa Juda," o "Batok sa habagatan sa mga taga-Jeramel," o "Batok sa habagatan sa mga Kenihanon." **11** Walay ginabiling buhi nga lalaki ni babaye si David aron dad-on nila sa Gat, nga nag-ingon, "Aron dili sila makasumbong mahitungod kanato, 'Gibuhat kini kanunay ni David.'" Mao kini ang iyang ginabuhat sa tibuok panahon nga nagpuyo siya sa nasod sa mga Filistihanon. **12** Mituo si Akis kang David, nga nag-ingon, "Gihimo gayod niyang kasilagan siya sa iyang katawhan sa Israel; busa mahimo siyang akong sulugoon sa kahangtoran."

28 Nahitabo kini niadtong mga adlawa nga gitigom sa mga Filistihanon ang ilang mga kasundalohan aron makiggubat sa Israel. Miingon si Akis kang David, "Nasayod ka gayod nga makig-away ka uban kanako sa dakong panon sa kasundalohan, ikaw ug ang imong mga tawo." **2** Miingon si David kang Akis, "Aron masayran nimo kung unsay mabuhat sa imong sulugoon." Miingon si Akis kang David, "Aron himoon ko ikaw nga akong tigpanalipod sa dayon." **3** Karon namatay na si Samuel, ug ang tibuok Israel nagbangotan kaniya ug gilubong siya didto sa Rama, sa iyang kaugalingong siyudad. Ug usab, gipapahawa ni Saul sa yuta kadtong nakigsulti sa mga patay o sa mga espiritu. **4** Unya nagtigom ang mga Filistihanon ug nangadto ug nagkampo didto sa Sunem; ug gitigom ni Saul ang tibuok Israel, ug nagkampo sila sa Gilboa. **5** Sa pagkakita ni Saul sa kasundalohan sa mga Filistihanon, nalisang siya, ug nakulbaan siya pag-ayo. **6** Nag-ampo si Saul kang Yahweh aron tabangan, apan wala mitubag kaniya si Yahweh—bisan sa mga damgo, ni pinaagi sa Urim, ni pinaagi sa mga propeta. **7** Unya miingon si Saul sa iyang mga sulugoon, "Pangitai ako ug usa ka babaye nga makahimo sa pagpakigsulti sa mga espiritu sa mga patay, aron moadto ako kaniya ug makisayod kaniya." Miingon kaniya ang iyang mga sulugoon, "Tan-awa, adunay usa ka babaye sa Endor nga miangkon nga makasulti sa mga espiritu sa mga patay." **8** Nagtakoban si Saul, nga nagsul-ob ug lahi nga bisti, ug milakaw, uban kaniya ang duha ka lalaki; miadto sila sa babaye sa pagkagabii. Miingon siya, "Hangyoon ko ikaw, panagna alang kanako, pinaagi sa usa ka espiritu ug patunghaa si bisan kinsa nga akong hinganlan diha kanimo." **9** Ang babaye mitubag kaniya, "Tan-awa, nasayod ka baya sa gibuhat ni Saul, kung giunsa niya pagpahawa gikan dinhi sa yuta kadtong nakigsultli sa mga patay o sa mga espiritu. Busa nganong lit-agon mo man ang akong kinabuhi, aron patyon ako?" **10** Nanumpa si Saul kaniya pinaagi kang Yahweh ug miingon, "Ingon nga buhi si Yahweh, walay silot nga mahitabo kanimo tungod sa pagbuhat niining butanga." **11** Unya miingon ang babaye, "Si kinsa man ang akong tawagon alang kanimo?" Miingon si Saul, "Paanhia si Samuel ngari kanako." **12** Sa pagkakita sa babaye kang Samuel, misinggit siya sa makusog nga tingog nga misulti ngadto kang Saul, "Nganong gilingla mo man ako? Ikaw man diay si Saul." **13** Miingon ang hari sa babaye, "Ayaw kahadlok. Unsa may imong nakita?" Miingon ang babaye kang Saul, "Nakakita ako ug usa ka dios nga migula gikan sa yuta." **14** Miingon siya sa babaye, "Unsa man ang iyang dagway?" Miingon ang babaye, "Usa ka tigulang nga lalaki ang migula; nagsul-ob siya ug kupo." Nasayran ni Saul nga si Samuel kadto, ug mihapa siya sa yuta ug nagpakitag pagtahod. **15** Miingon si Samuel kang Saul, "Nganong gihasol mo ako ug gipaanhi?" Mitubag si Saul, "Nabalaka ako pag-ayo, kay ang mga Filistihanon nakiggubat batok kanako, ug gibiyaan na ako sa Dios ug wala na ako tubaga, bisan pinaagi sa mga propeta, bisan pinaagi sa mga damgo. Busa gipatawag ko ikaw, aron ipahibalo unta nimo kanako kung unsay akong buhaton." **16** Miingon si Samuel, "Unsa man ang imong ipangutana kanako, sanglit mibiya na man si Yahweh kanimo, ug nahimo nimo siyang kaaway? **17** Gibuhat na ni Yahweh nganha kanimo ang iyang gisulti nga iyang pagabuhaton. Gikuha ni Yahweh ang gingharian gikan sa imong kamot ug gihatag na niya kini sa laing tawo—ngadto kang David. **18** Tungod kay wala nimo tumana ang tingog ni Yahweh ug wala nimo gipahamtang sa mga Amelikanhon ang iyang bangis nga kapungot, busa karong adlawa iya kining gibuhat nganha kanimo. **19** Dugang pa niana, itugyan ka ni Yahweh ug ang Israel ug ikaw ngadto sa kamot sa mga Filistihanon. Ugma ikaw ug ang imong mga anak nga lalaki mouban na kanako. Itugyan usab ni Yahweh ang mga kasundalohan sa Israel ngadto sa mga kamot sa mga Filistihanon." **20** Unya dihadiha nahagba si Saul sa yuta ug nahadlok pag-ayo tungod sa mga gipamulong ni Samuel. Wala na siyay kusog, kay wala siya mikaon sa tibuok adlaw, ni sa tibuok gabii. **21** Miduol ang babaye ngadto kang Saul ug nakita nga nabalaka siya pag-ayo, miingon siya kaniya, "Tan-awa, ang imong sulugoong babaye namati sa imong tingog; gibutang ko ang akong kinabuhi sa akong kamot ug namati sa mga pulong nga imong gisulti kanako. **22** Busa karon, naghangyo ako kanimo, pamatia usab ang tingog sa imong sulugoong babaye, ug tugoti ako nga mag-andam ug diyutay nga pagkaon sa imong atubangan. Pagkaon aron aduna kay

kusog sa imong paglakaw." **23** Apan mibalibad si Saul ug
miingon, "Dili ako mokaon." Apan ang iyang mga sulugoon,
uban sa babaye, namugos kaniya, ug namati siya sa ilang
tingog. Busa mibangon siya gikan sa yuta ug milingkod sa
higdaanan. **24** Ang babaye adunay gipatambok nga nating
baka sa iyang balay; nagdalidali siya ug giihaw kini; nagkuha
siya ug harina, gimasa kini, ug giluto ang tinapay nga walay
patubo niini. **25** Gidala niya kini sa atubangan ni Saul ug sa
iyang mga sulugoon ug nangaon sila. Unya mibangon sila ug
mibiya nianang gabhiona.

29 Karon gitigom sa mga Filistihanon ang tanan nilang
kasundalohan didto sa Afek; ang mga Israelita nagkampo
dapit sa tuboran nga anaa sa Jesrel. **2** Milabay ang mga
prinsipe sa mga Filistihanon sa gatosan ug liboan; si David ug
ang iyang mga tawo nagmartsa sa likod uban kang Akis. **3**
Unya miingon ang mga prinsipe sa mga Filistihanon, "Unsay
ginahimo niining mga Hebreohanon dinhi?" Miingon si Akis sa
ubang mga prinsipe sa mga Filistihanon, "Dili ba mao man
kini si David, ang sulugoon ni Saul, nga hari sa Israel, nga
uban kanako niining mga adlawa, o bisan niining mga tuiga,
ug wala akoy nakita nga sayop kaniya sukad sa iyang pag-
abot nganhi kanako hangtod karong adlawa?" **4** Apan ang
mga prinsipe sa mga Filistihanon nasuko kaniya; miingon sila
kaniya, "Papaulia kanang tawhana, aron nga mobalik siya sa
iyang dapit nga imong gihatag kaniya; ayaw siya pakuyoga
kanato sa gubat, aron nga dili nato siya mahimong kaaway sa
gubat. Kay unsaon man diay sa pagpakig-uli sa iyang agalon?
Dili ba pinaagi man kini sa mga ulo sa atong mga tawo? **5**
Dili ba mao man kini ang David nga ilang giawitan sa usag
usa diha sa mga panagsayaw, nga nag-ingon, 'Linibo ang
napatay ni Saul, ug napulo ka libo kang David?'" **6** Unya
gitawag ni Akis si David ug miingon kaniya, "Ingon nga buhi si
Yahweh, maayo ka, ug sa imong paggawas ug sa pag-uban
kanako sa kasundalohan maayo sa akong tan-aw; kay wala
akoy nakita nga sayop diha kanimo sukad sa imong pag-abot
nganhi kanako hangtod karong adlawa. Apan bisan pa man
niini, dili uyon kanimo ang mga prinsipe. **7** Busa karon pauli
ug lakaw nga malinawon, aron dili masuko kanimo ang mga
prinsipe sa mga Filistihanon." **8** Miingon si David kang Akis,
"Apan unsa may akong nabuhat? Unsa may imong nakita sa
imong sulugoon sukad sa akong pag-uban kanimo hangtod
karong adlawa, nga dili man ako makauban ug makig-away
batok sa mga kaaway sa akong agalong hari?" **9** Mitubag si
Akis ug miingon kang David, "Nasayod ako nga wala kay sala
sa akong panan-aw sama sa usa ka anghel sa Dios; apan ang
mga prinsipe sa mga Filistihanon miingon, 'Dili siya angay
nga mouban kanato sa pagpakiggubat.' **10** Busa bangon ug
sayo sa buntag uban sa mga sulugoon sa imong agalon nga
miuban kanimo; sa imong pagmata sayo sa kabuntagon ug
kung hayag na, lakaw." **11** Busa sayo nga mibangon si David,
siya ug ang iyang mga tawo, aron sa pagbiya sa pagkabuntag,
aron mobalik sa yuta sa mga Filistihanon. Apan ang mga
Filistihanon mitungas padulong sa Jesrel.

30 Nahitabo kini sa ikatulo nga adlaw sa pag-abot ni
David ug sa iyang katawhan sa Siklag, nga ang mga
Amalekanhon misamok sa Negeb ug sa Siklag. Gisulong nila
ang Siklag, gisunog kini, **2** ug gipangbihag ang mga babaye
ug ang tanang anaa niini, gamay man ug dako. Wala silay
gipamatay, apan gipangdala nila sila samtang nagpadayon sila
sa ilang panaw. **3** Sa pag-abot ni David ug sa iyang mga tawo
sa siyudad, nasunog na kini, ug gipangbihag na ang ilang
mga asawa, ang ilang mga anak nga lalaki, ug ang ilang mga
anak nga babaye. **4** Unya si David uban ang iyang mga mga
tawo misinggit ug nanghilak hangtod nga wala na silay kusog
sa paghilak. **5** Gibihag ang duha ka asawa ni David, nga si
Ahinoam nga Jesrelihanon, ug si Abigail nga asawa ni Nabal
ang Carmelihanon. **6** Nabalaka pag-ayo si David, tungod kay
nagsinultihanay ang mga tawo sa pagbato kaniya, kay nasubo
man ang espiritu sa tanang tawo, ang tagsatagsa alang sa
iyang mga anak nga lalaki ug mga anak nga babaye; apan
gilig-on ni David ang iyang kaugalingon diha kang Yahweh,
nga iyang Dios. **7** Miingon si David kang Abiatar ang anak
nga lalaki ni Ahimelek, nga pari, "Naghangyo ako kanimo,
dad-a ang efod dinhi kanako." Gidala ni Abiatar ang efod
ngadto kang David. **8** Nag-ampo si David kang Yahweh sa
pagpakisayod, nga nagaingon, "Kung gukdon ko kining panon,
maapsan ko ba sila?" Mitubag si Yahweh kaniya, "Gukda,
kay sigurado gayod nga maapsan mo sila, ug sigurado nga
mabawi mo ang tanan." **9** Busa milakaw si David, siya ug ang
600 ka mga tawo nga uban kaniya; miabot sila sa lugot sa
Besor, kung diin nagpabilin kadtong mga naulahi. **10** Apan
nagpadayon sa paggukod si David, siya ug ang 400 ka mga
tawo; kay nagpabilin man ang 200, nga mga luya na kaayo
nga dili na makatabok sa lugot sa Besor. **11** Nakakaplag
sila ug usa ka Ehiptohanon sa uma ug gidala siya ngadto
kang David; gihatagan nila siya ug tinapay, ug mikaon siya;
gihatagan nila siya ug tubig aron makainom; **12** ug gihatagan
nila siya ug tinapay nga hinimo gikan sa igos ug duha ka
pungpong sa mga binulad nga ubas. Sa dihang nakakaon
na siya, nahibalik pag-usab ang iyang kusog, tungod kay
wala siya nakakaon ug tinapay ni nakainom ug tubig sulod sa
tulo ka adlaw ug tulo ka gabii. **13** Mingon si David kaniya,
"Kinsay nanag-iya kanimo? Asa ka man gikan?" Miingon siya,
"Usa ako ka batan-ong lalaki nga taga-Ehipto, sulugoon sa
Amalekanhon; gibiyaan ako sa akong agalon tungod kay tulo
na ka adlaw ang milabay nga nagsakit ako. **14** Gisulong
namo ang Negev sa Keretihanon, ug ang sakop sa Juda,
ug ang Negev sa Caleb, ug gisunog namo ang Siklag." **15**
Miingon si David kaniya, "Mahimo bang dad-on mo ako niining
nagasulong nga panon?" Mitubag ang Ehiptohanon, "Panumpa
kanako pinaagi sa Dios nga dili mo ako patyon o itugyan ako
ngadto sa mga kamot sa akong agalon, ug tultolan ko ikaw
niining nagasulong." **16** Sa dihang gidala sa Ehiptohanon si
David, nagkatag ang mga tulisan sa tibuok yuta, nangaon ug
nag-inom ug nanagsayaw tungod sa tanang mga butang nga
ilang nakuha gikan sa yuta sa mga Filistihanon ug gikan sa
yuta sa Juda. **17** Gisulong sila ni David sa pagkakilumkilom
hangtod sa pagkagabii sa pagkasunod adlaw. Walay tawo nga
nakaikyas gawas sa 400 ka mga tawo, nga misakay sa mga
kamelyo ug mikalagiw. **18** Nabawi ni David ang tanan nga
gikuha sa mga Amalekanhon; ug naluwas ni David ang iyang
duha ka asawa. **19** Walay nawala, bisan gamay ni dagko,
bisan mga anak nga lalaki ni mga anak nga babaye, bisan ang
butang nga gikuha, bisan usa nga gikuha sa mga nagasulong
alang sa ilang kaugalingon. Gidala pagbalik ni David ang
tanan. **20** Gikuha ni David ang tanang panon sa karnero ug
ang mga kahayopan, nga gidala sa mga tawo nga nag-una
sa ubang mga baka. Miingon sila, "Kining mga butang iya
kang David." **21** Mibalik si David sa 200 ka mga tawo nga
luya na kaayo nga mosunod pa kaniya, sila maoy nagpabilin
sa lugot sa Besor. Kining mga tawhana mitagbo kang David
ug sa ubang tawo nga miuban kaniya. Sa pag-abot ni David
niining mga tawhana, gitimbaya niya sila. **22** Unya ang tanang

daotang mga tawo ug walay pulos nga apil niadtong mikuyog
kang David miingon, “Tungod kay kining mga tawhana wala
man mag-uban kanato, dili nato sila hatagan sa bisan unsa
nga mga butang nga atong nabawi. Gawas lamang sa ilang
mga asawa ug mga anak, papahawaa sila, ug palakawa.”
23 Unya miingon si David, “Ayaw gayod ninyo buhata ang
sama niini, akong mga igsoon, nga kung unsa ang gihatag ni
Yahweh kanato. Gitipigan niya kita ug gitugyan sa atong mga
kamot ang mga tulisan nga nakigbatok kanato. **24** Kinsay
mamati kaninyo niining butanga? Kay sama sa bahin alang
niadtong miadto sa gubat, ingon niana usab ang bahin sa
tanan nga naghulat uban sa mga gamit; makaambit sila ug
sama nga bahin.” **25** Ingon niana ang nahitabo gikan nianang
adlawa hangtod karong adlawa, kay gibuhat ni David nga
balaod kadto alang sa Israel. **26** Sa pag-abot ni David sa
Siklag, gipadad-an niya ug tinulis nga mga butang ang mga
kadagkoan sa Juda, sa iyang mga higala, nga nagaingon,
“Tan-awa, ania ang gasa alang kaninyo gikan sa mga butang
nga gikuha gikan sa mga kaaway ni Yahweh.” **27** Nagpadala
usab siya ug pipila sa mga kadagkoan nga anaa sa Betuel,
ug kadtong anaa sa Ramot sa habagatan, ug kadtong anaa
sa Jatir, **28** ug kadtong anaa sa Aroer, ug kadtong anaa sa
Sifmot, ug kadtong anaa sa Estemoa. **29** Nagpadala usab siya
ug pipila ngadto sa mga kadagkoan nga anaa sa Racal, ug
kadtong anaa sa mga siyudad sa Jeramelihanon, ug kadtong
anaa sa mga siyudad sa Kenihanon, **30** ug kadtong anaa sa
Horma, ug kadtong anaa sa Borasan, ug kadtong anaa sa
Atak, **31** ug kadtong anaa sa Hebron, ug kadtong tanang mga
dapit nga ginaadtoan kanunay ni David ug sa iyang mga tawo.

31 Karon nakig-away ang mga Filistihanon batok sa Israel.
Ang mga tawo sa Israel mikalagiw gikan sa mga
Filistihanon ug nangamatay sa Bukid sa Gilboa. **2** Gigukod sa
mga Filistihanon si Saul ug ang iyang mga anak nga lalaki.
Gipatay sa mga Filistihanon si Jonatan, si Abinadab, ug si
Malkisua, nga iyang mga anak. **3** Nagkalisod sa gubat si Saul,
ug naapsan siya sa mga magpapana. Nasamdan na siya pag-
ayo tungod kanila. **4** Unya miingon si Saul sa tigdala sa iyang
hinagiban, “Hulbota ang imong espada ug duslaka ako. Kay
kung dili, kining dili tinuli nga mga tawo moabot ug mobiaybiay
kanako.” Apan wala mituman ang tigdala sa hinagiban ni Saul,
tungod kay nahadlok siya pag-ayo. Busa gikuha ni Saul ang
iyang kaugalingong espada ug miukbo niini. **5** Sa pagkakita sa
tigdala sa iyang hinagiban nga namatay na si Saul, giukboan
usab niya ang iyanng espada ug namatay uban kaniya. **6**
Busa namatay si Saul, ang iyang tulo ka mga anak, ug ang
tigdala sa iyang hinagiban—kining mga tawhana nangamatay
nianang adlawa. **7** Sa diha nga ang mga tawo sa Israel nga
atua sa pikas bahin sa walog, ug kadtong anaa sa unahan sa
Jordan kadtong mga mikalagiw na ang katawhan sa Israel, ug
namatay na si Saul ug ang iyang mga anak, gibiyaan nila
ang ilang mga siyudad ug mikalagiw, ug miabot ang mga
Filistihanon ug mipuyo niini. **8** Sa pagkaugma, sa dihang
miabot ang mga Filistihanon aron hukasan ang mga patay,
ilang nakita si Saul ug ang iyang tulo ka mga anak nga lalaki
nga namatay sa Bukid sa Gilboa. **9** Gipunggotan nila siya ug
ulo ug gihukas ang iyang hinagiban, ug nagpadala ug mga
mensahero ngadto sa tibuok yuta sa mga Filistihanon aron sa
pagbalita ngadto sa mga templo sa ilang mga diosdios ug
ngadto sa mga tawo. **10** Gibutang nila ang iyang hinagiban sa
templo ni Astoret, ug ilang gibitay ang iyang lawas sa pader sa
siyudad sa Bet San. **11** Sa pagkadungog sa mga lumulupyo
sa Jabes Gilead sa gibuhat sa mga Filistihanon kang Saul, **12**
mibarog ang tanang manggugubat nga mga tawo ug miadto
sa tibuok gabii ug gikuha ang lawas ni Saul ug ang mga lawas
sa iyang tulo ka mga anak gikan sa pader sa Bet San. Miadto
sila sa Jabes ug gisunog sila didto. **13** Unya gikuha nila ang
ilang mga bukog ug gilubong ilalom sa kahoy nga tamaris
didto sa Jabes, ug nagpuasa sulod sa pito ka adlaw.

2 Samuel

1 Human sa kamatayon ni Saul, mibalik si David gikan sa
iyang pagsulong sa mga Amalekanhon ug nagpabilin sa
Siklag sulod sa duha ka adlaw. **2** Sa ikatulo nga adlaw, miabot
ang usa ka tawo nga gikan sa kampo ni Saul nga gisi ang
mga bisti ug nagkahugaw ang iyang ulo. Sa dihang miabot
siya kang David mihapa siya sa yuta ug hilabihan gayod ang
iyang gibating kasubo. **3** Miingon si David kaniya, “Asa ka
man gikan?” Mitubag siya, “Mikagiw ako gikan sa kampo sa
Israel.” **4** Miingon si David kaniya, “Palihog sultihi ako kong
unsa ang mga panghitabo.” Mitubag siya, “Mikalagiw ang mga
katawhan gikan sa gubat. Daghan ang nangalaglag ug daghan
usab ang nangamatay. Namatay usab si Saul ug ang iyang
anak nga lalaki nga si Jonatan.” **5** Miingon si David ngadto
sa batan-ong lalaki, “Giunsa mo man pagkahibalo nga patay
na si Saul ug ang iyang anak nga lalaki nga si Jonatan?” **6**
Mitubag ang batan-ong lalaki, “Nahiatol nga didto ako sa bukid
sa Gilboa, ug didto si Saul nagsandig sa iyang bangkaw, ug
ang mga karwahe ug ang mga nagsakay niini nagpadulong
aron sa pagdakop kaniya. **7** Milingi si Saul ug nakita niya ako
busa gitawag niya ako. Mitubag ako, “Ania ako.” **8** Miingon si
Saul kanako, 'Kinsa ka man?' Mitubag ako kaniya, “Usa ako
ka Amalekanhon.' **9** Miingon si Saul kanako, 'Palihog tindog
duol kanako ug patya ako, tungod kay hilabihan na gayod
ang akong pag-antos, apan nagpabilin pa gihapon ang akong
kinabuhi.' **10** Busa mitindog ako sa iyang duol ug gipatay ko
siya, kay nasayod ako nga dili na gayod siya mabuhi human
siya mahagba. Unya gikuha ko ang korona nga anaa sa iyang
ulo ug ang higot nga anaa sa iyang bukton, ug gidala ko kini
dinhi alang kanimo, akong agalon.” **11** Unya gigisi ni David ang
iyang mga bisti, ug ang tanang kasundalohan nga uban kaniya
nagbuhat sa samang paagi. **12** Nagsubo sila, nanghilak, ug
nagpuasa hangtod sa pagkagabii alang kang Saul, sa iyang
anak nga lalaki nga si Jonatan, sa mga katawhan ni Yahweh,
ug sa panimalay sa Israel tungod kay nangalaglag sila pinaagi
sa espada. **13** Miingon si David sa batan-ong lalaki, “Unsa
man ang imong kagikan?” Mitubag ang tawo, “Anak ako sa
langyaw sa maong yuta, nga Amalekanhon.” **14** Miingon si
David kaniya, “Nganong wala ka man mahadlok sa pagpatay
sa dinihogang hari ni Yahweh pinaagi sa imong kaugalingong
kamot?” **15** Gitawag ni David ang usa sa mga batan-ong
lalaki ug giingnan, “Lakaw ug patya siya.” Busa miadto ang
lalaki ug gipatay niya kini, ug namatay ang Amalekanhon. **16**
Unya miingon si David ngadto sa patay nga Amalekanhon,
“Ang imong dugo anaa sa imong ulo tungod kay ang imong
kaugalingong baba nagpamatuod batok kanimo ug miingon,
'Akong gipatay ang dinihogang hari ni Yahweh.'” **17** Unya
giawit ni David kining alawiton nga alang sa patay mahitungod
kang Saul ug sa iyang anak nga lalaki nga si Jonatan. **18**
Gisugo niya ang katawhan nga itudlo kanila ang Alawiton sa
Pana ngadto sa mga anak ni Juda, nga nahisulat sa Libro ni
Jasar. **19** “Ang imong himaya, Israel, patay na, gipatay diha
sa imong taas nga mga dapit! Giunsa man pagkalaglag sa
kusgan! **20** Ayaw kini isulti ngadto sa Gat, ayaw kini ibutyag sa
kadalanan sa Askelon, aron nga dili magmaya ang anak nga
mga babaye sa mga Filistihanon, aron nga dili magsaulog ang
mga anak nga babaye sa mga dili tinuli. **21** Sa kabungtoran sa
Gilboa, unta walay yamog o ulan didto, bisan ang kayutaan dili
maghatag ug trigo alang sa mga halad, kay didto nahugawan
ang taming sa mga kusgan. Wala na madihogi ug lana ang
taming ni Saul. **22** Gikan sa dugo sa mga tawong nangamatay,
gikan sa lawas sa mga kusgan, wala na mabalik ang pana ni
Jonatan, ug wala mabalik nga haw-ang ang espada ni Saul.
23 Gihigugma ug gikaluy-an gayod ang kinabuhi ni Saul ug ni
Jonatan, ug bisan sa ilang kamatayon wala sila magbulag. Mas
abtik pa sila kaysa mga agila, mas kusgan pa sila kaysa mga
liyon. **24** Paghilak kamong mga anak nga babaye sa Israel
alang kang Saul, nga maoy nagbisti kaninyo ug pula inubanan
sa mga alahas, ug nagdayandayan kaninyo ug bulawan sa
inyong mga bisti. **25** Giunsa pagkalaglag sa kusgan taliwala
sa gubat! Gipatay si Jonatan didto sa imong taas nga mga
dapit. **26** Nagsubo ako alang kanimo, akong igsoong Jonatan.
Gipangga ko ikaw pag-ayo, tiunay gayod ang imong gugma
kanako, labaw pa sa gugma sa mga babaye. **27** Giunsa man
pagkalaglag sa kusgan, ug pagkahanaw sa mga hinagiban sa
panggubat!”

2 Human niini nangutana si David kang Yahweh ug miingon,
“Motungas ba ako sa usa sa mga siyudad sa Juda?”
Mitubag si Yahweh kaniya, “Tungas.” Miingon si David, “Asa
man nga siyudad ang akong adtoan?” Mitubag si Yahweh, “Sa
Hebron.” **2** Busa mitungas si David uban ang iyang duha ka
asawa, si Ahinoam nga gikan sa Jezreel, ug si Abigail nga
gikan sa Carmel, ang biyuda ni Nabal. **3** Gidala usab ni David
ang mga kalalakin-an nga uban kaniya, nga nagdala sa ilang
tagsatagsa ka pamilya, didto sa mga siyudad sa Hebron, kung
asa nagsugod sila sa pagpuyo. **4** Miadto ang mga kalalakin-an
sa Juda ug gidihogan nila si David ingon nga hari sa panimalay
ni Juda. Gisultihan nila si David, “Gilubong si Saul sa mga
kalalakin-an sa Jabes Gilead.” **5** Busa nagpadala si David
ug mga mensahero ngadto sa mga kalalakin-an sa Jabes
Gilead ug giingnan sila, “Gipanalanginan kamo ni Yahweh,
sanglit nagpakita man kamo ug pagkamaunongon sa inyong
agalon nga si Saul ug gilubong ninyo siya. **6** Karon hinaot nga
ipakita ni Yahweh diha kaninyo ang saad sa pagkamaunongon
ug pagkamatinud-anon. Ipakita ko usab kaninyo ang akong
pagkamaayo tungod kay gibuhat ninyo kining butanga. **7** Busa
karon, kinahanglan nga magmakusganon ang inyong mga
kamot; pagmadasigon kay patay na ang inyong agalon nga si
Saul, ug gidihogan ako sa panimlay ni Juda aron mahimong
hari alang kanila.” **8** Apan si Abner ang anak nga lalaki ni
Ner, ang pangulo sa kasundalohan ni Saul, mikuha kang
Isboset ang anak nga lalaki ni Saul ug gidala niya kini didto
sa Mahanaim. **9** Gihimo niyang hari si Isboset sa Gilead,
Aser, Jezreel, Efraim, Benjamin, ug sa tibuok Israel. **10** Si
Isboset ang anak nga lalaki ni Saul, nagpangidaron ug 40
anyos sa dihang nagsugod siya sa paghari sa Israel, ug
naghari siya sulod sa duha ka tuig. Apan nagsunod kang
David ang panimalay ni Juda. **11** Pito ka tuig ug unom ka
bulan ang paghari ni David sa Hebron sa panimlay ni Juda. **12**
Si Abner ang anak nga lalaki ni Ner, ug ang mga sulugoon
ni Isboset ang anak nga lalaki ni Saul, miadto sa Mahanaim
didto sa Gibeon. **13** Miadto ug gitagbo sila ni Joab ang anak
nga lalaki ni Zeruia ug sa mga sulugoon ni David didto sa
lanaw sa Gibeon. Nanglingkod sila, usa ka grupo sa pikas nga
bahin sa lanaw ug lain usab nga grupo sa pikas nga bahin sa
lanaw. **14** Miingon si Abner ngadto kang Joab, “Tugoti ang
mga batan-ong kalalakin-an nga manindog ug mag-away sa
atong atubangan.” Unya miingon si Joab, “Patindoga sila,” **15**
Unya mitindog ang mga batan-ong kalalakin-an ug nagtapok
silang tanan, napulo ug duha gikan kang Benjamin ug kang
Isboset ang anak nga lalaki ni Saul, ug napulo ug duha usab
gikan sa mga sulugoon ni David. **16** Naggunitanay ang matag

usa sa ulo sa ilang mga kaaway ug miduslak sa iyang espada
sa kilid sa iyang kaaway, ug nangatumba silang tanan. Busa
ginganlan kadtong dapita sa Hebreo ug, “Helkat Hazzurim,” o
“Uma sa mga Espada,” nga anaa sa Gibeon. **17** Hilabihan
gayod ang gubat niadtong adlawa ug nabuntog si Abner ug
ang mga kalalakin-an sa Israel sa atubangan sa mga sulugoon
ni David. **18** Anaa didto ang tulo ka anak nga lalaki ni Zeruia:
si Joab, si Abisai, ug si Asahel. Abtik ang mga tiil ni Asahel
sama sa ihalas nga lagsaw. **19** Gigukod pag-ayo ni Asahel si
Abner ug gisundan niya siya ug wala motipas sa laing agianan.
20 Milingi si Abner kaniya ug miingon, “Ikaw ba kana Asahel?”
Mitubag siya, “Ako kini.” **21** Miingon si Abner kaniya, “Tipas
sa imong tuo o sa imong wala, ug dakpa ang usa sa mga
batan-ong kasundalohan ug kuhaa ang iyang taming.” Apan
wala motipas si Asahel. **22** Busa miingon pag-usab si Abner
kang Asahel, “Hunong na sa paggukod kanako. Nganong
patyon ko man ikaw? Unsaon ko man pagharong si Joab,
nga imong igsoong lalaki?” **23** Apan nagdumili sa pagtipas
si Asahel, busa giduslak siya ni Abner pinaagi sa tumoy sa
iyang bangkaw, hinungdan nga milapos ang bangkaw sa pikas
bahin. Natumba si Asahel ug namatay didto. Busa nahitabo
nga si kinsa kadtong moabot didto nga dapit diin natumba
ug namatay si Asahel, mohunong siya ug magpabilin sa
pagtindog. **24** Apan gigukod ni Joab ug ni Abisai si Abner.
Sa dihang mosalop na ang adlaw, miabot sila sa bungtod sa
Amma, nga duol sa Gia didto sa kadalanan sa kamingawan
sa Gibeon. **25** Nagtapok ang tanang mga kasundalohan ni
Benjamin sa likod ni Abner ug nagtindog sa tumoy sa bungtod.
26 Unya gitawag ni Abner si Joab ug miingon, “Kinahanglan ba
nga motukob ang espada hangtod sa hangtod? Wala ba kamo
nasayod nga mas pait kini sa kataposan? Hangtod kanus-a mo
man sultihan ang imong mga kasundalohan nga mohunong
na sa paggukod sa ilang mga kaigsoonan?” **27** Mitubag si
Joab, “Ingon nga buhi ang Dios, kung wala mo pa kana gisulti
kanako, gukdon gayod sa akong mga kasundalohan ang ilang
mga kaigsoonan hangtod sa buntag!” **28** Busa gipatingog
ni Joab ang trumpeta, ug mihunong ang tanan niyang mga
kasundalohan ug wala na gukda ang taga-Israel, ni nakig-
away pa sila. **29** Mipanaw si Abner kuyog ang iyang mga
kasundalohan tibuok gabii lapos sa Araba. Mitabok sila sa
Jordan, nagmartsa sila pagkaugma, ug unya nakaabot sa
Mahanaim. **30** Mibalik si Joab gikan sa paggukod kang Abner.
Gitigom niya ang tanan niyang mga kalalakin-an, kung asa
nawala si Asahel ug lakip na ang 19 ka mga kasundalohan ni
David. **31** Apan nakapatay ang mga kasundalohan ni David
ug 360 sa mga kasundalohan ni Benjamin nga kauban ni
Abner. **32** Unya gidala nila si Asahel ug gilubong didto sa
lubnganan sa iyang amahan, nga anaa sa Betlehem. Mipanaw
si Joab kuyog ang iyang mga kasundalohan tibuok gabii, ug
nakaadlawonan sila didto sa Hebron.

3 Karon adunay taas nga panag-away tali sa panimalay ni
Saul ug panimalay ni David. Nagkalig-on si David, apan
nagkaluya ang panimalay ni Saul. **2** Sa Hebron natawo ang
mga anak ni David, ang kinamagulangan mao si Amnon,
pinaagi kang Ahinoam nga taga-Jezreel. **3** Ang ikaduha niyang
anak, mao si Kileab, pinaagi kang Abigail, ang biyuda ni Nabal
nga taga-Carmel. Ang ikatulo, mao si Absalom, pinaagi kang
Maaca, nga anak nga babaye ni Talmai, nga hari sa Gesur. **4**
Ang ika-upat nga anak ni David mao si, Adonija, nga anak ni
Hagit. Ang ika-lima niyang anak mao si Shefatia nga anak
ni Abital, **5** ug ang ika-unom mao si, Itream, nga anak sa
asawa ni David nga si Egla. Natawo kining mga anak ni David
didto sa Hebron. **6** Nahitabo kini panahon sa gubat tali sa
panimalay ni Saul ug panimalay ni David ug si Abner mao ang
nakapalig-on sa tibuok panimalay ni Saul. **7** Adunay ulipon
nga kaipon si Saul nga mao si Rizpa, anak siya nga babaye
ni Aiah. Miingon si Isboset ngadto kang Abner, “Nganong
nakigdulog ka man sa kaipon sa akong amahan?” **8** Unya
labihan gayod ang kasuko ni Abner sa mga gisulti ni Isboset ug
miingon siya, “Ulo ba ako sa iro nga sakop sa Juda? Karong
adlawa nagpakita ako ug pagkamatinud-anon sa panimalay
ni Saul, nga imong amahan, ngadto sa imong igsoon nga
mga lalaki, ug sa iyang mga higala, pinaagi niini dili kamo
matugyan sa mga kamot ni David. Ug karon pasanginlan mo
ako mahitungod niining bayhana? **9** Hinaot nga buhaton usab
sa Dios kanako, Abner, ug labaw pa usab, kung dili nako
buhaton alang kang David ang gisaad ni Yahweh kaniya, **10** sa
pagbalhin sa gingharian nga gikan sa panimalay ni Saul ug sa
pagpahimutang sa trono ni David sa tibuok Israel ug sa Juda,
gikan sa Dan ngadto sa Beerseba. **11** “Wala na makatubag si
Isboset sa kang Abner, tungod kay nahadlok man siya kaniya.
12 Unya nagpadala si Abner ug mga mensahero ngadto kang
David sa pagsulti kaniya nga nag-ingon, “Kang kinsa man
kining yutaa? Pagpakigsaad kanako, ug makita nimo nga ang
akong kamot magauban kanimo, aron dad-on ang tibuok Israel
diha kanimo.” **13** Mitubag si David, “Maayo, maghimo ako ug
pakigsaad kanimo. Apan usa ka butang ang akong ihangyo
kanimo nga dili nimo makita ang akong panagway gawas
kung madala nimo si Mical, nga anak nga babaye ni Saul, sa
panahon nga moanhi ka dinhi aron makigkita kanako.” **14**
Unya nagpadala ug mga mensahero si David ngadto kang
Isboset, nga anak ni Saul nga nag-ingon, “Ihatag kanako ang
akong asawa nga si Mical, nga akong gibayaran ug usa ka
gatos nga yamis sa mga Filistihanon.'' **15** Busa miadto si
Isboset kang Mical ug gikuha niya siya gikan sa iyang bana, si
Paltiel nga anak ni Lais. **16** Miuban ang iyang bana kaniya,
mihilak kini samtang naglakaw, ug nagsunod kaniya paingon
ngadto sa Bahurim. Unya miingon si Abner kaniya, “Balik na
sa imong balay karon.” Busa mibalik siya. **17** Nakigsulti si
Abner sa mga katigulangan sa Israel, nga nag-ingon, “Sa mga
milabay nga panahon buot ninyo nga maghari si David diha
kaninyo. **18** Karon buhata kini. Kay nagsulti man si Yahweh
alang kang David nga nag-ingon, 'Pinaagi sa akong sulugoon
nga si David luwason ko ang akong mga katawhan gikan sa
kamot sa mga Filistihanon ug gikan sa mga kamot sa tanan
nilang mga kaaway.'" **19** Nangunay usab sa pagpakig-istorya
si Abner sa katawhan ni Benjamin. Unya miadto usab si Abner
sa Hebron aron sa pagpakig-istorya kang David aron ipasabot
ang tanang gitinguha nga buhaton sa tibuok Israel ug sa tanan
nga sakop sa banay ni Benjamin. **20** Sa dihang miabot si
Abner kauban ang 20 ka mga kalalakin-an ngadto sa Hebron
aron sa pagpakigkita kang David, nag-andam si David ug
kombira alang kanila. **21** Nagsaysay si Abner ngadto kang
David, “Mobarog ako ug tigomon ko ang tanang Israel alang
kanimo, akong agalong hari, aron maghimo sila ug pakigsaad
kanimo, aron mahimo kang maghari sa kinatibuk-an sumala sa
imong gitinguha.” Busa gipabiya ni David si Abner, ug migikan
si Abner nga malinawon. **22** Unya miabot si Joab kauban
ang mga kasundalohan ni David gikan sa pagpangsulong ug
nangdala sila ug daghang mga inilog. Apan wala na si Abner
sa Hebron kauban ni David. Kay gipabiya naman niya kini, ug
migikan si Abner nga malinawon. **23** Sa dihang miabot na si
Joab ug ang tanang kasundalohan uban kaniya, gitug-anan
nila si Joab, “Si Abner nga anak ni Ner ania, miadto siya sa

hari ug pagkahuman gipalakaw siya sa hari nga malinawon.”
24 Unya miadto si Joab sa hari ug miingon, “Unsa man kining
imong gibuhat? Tan-awa, si Abner mianhi kanimo! Nganong
gipapauli mo man siya, ug nakalakaw na ba siya? **25** Wala
ka ba masayod nga mianhi si Abner dinhi aron sa paglingla
kanimo ug pagpakisayod sa tanan nimong mga plano ug tun-
an ang tanan nimong pagabuhaton?” **26** Sa dihang mibiya si
Joab kang David, nagpadala siyag mensahero kang Abner,
ug gidala nila siya balik gikan sa balon sa Sira, apan si
David wala masayod niini. **27** Sa dihang mibalik si Abner
sa Hebron, gitagbo siya ni Joab taliwala sa ganghaan ug
gidala sa kilid aron sa pagpakig-istorya kaniya sa hilom. Didto
gidunggab ni Joab si Abner sa tiyan ug namatay kini. Niini nga
paagi, gipanimaslan ni Joab ang dugo sa iyang igsoon nga
si Asahel. **28** Sa pagkadungog ni David niini miingon siya,
“Ako ug ang akong gingharian dili sad-an sa atubangan ni
Yahweh hangtod sa hangtod mahitungod sa dugo ni Abner
nga anak ni Ner. **29** Hinaot nga mahulog sa ulo ni Joab ang
pagkasad-an sa kamatayon ni Abner ug sa tibuok panimalay
sa iyang amahan. Dili unta makabsan ang panimalay ni Joab
ug sakit sa panit o sanla o bakol ug kinahanglan mogamit
ug tungkod o mamatay pinaagi sa espada o magutman.” **30**
Busa gipatay sa managsoon nga si Joab ug Abisai si Abner,
tungod kay gipatay man niya ang igsoon ni Joab nga si Asahel
didto sa gubat sa Gibeon. **31** Miingon si David kang Joab
ug sa tanang mga tawo nga uban kaniya, “Gisia ang inyong
sapot, ug suot kamog sako, ug pagbangotan atubangan sa
lawas ni Abner.” Ug nagsunod paglakaw si Haring David
sa patayng lawas nga padulong ngadto sa lubnganan. **32**
Gilubong nila si Abner sa Hebron. Nagbakho ang hari ug
naghilak sa makusog sa lubnganan ni Abner, ug ang tanan
nga katawhan naghilak usab. **33** Nagbangotan ang hari alang
kang Abner ug nag-awit, “Kinahanglan ba nga mahisama
ang kamatayon ni Abner sa usa ka buangbuang? **34** Wala
nagapos ang imong kamot. Wala magapos ang imong tiil.
Sama nga matumba ang tawo atubangan sa mga anak sa
walay hustisya, ikaw usab natumba.” Sa makausa naghilak
ang tanang katawhan uban kaniya. **35** Ang tanang katawhan
miadto kang David aron pakaonon siya samtang wala pa
mosalop ang adlaw, apan nanumpa si David, "Silotan unta ako
sa Dios, ug labaw pa usab, kung motilaw ako ug tinapay o
bisan unsa sa dili pa mosalop ang adlaw.” **36** Nakita sa tanang
katawhan ang kasubo ni David, ug nakapalipay kini kanila,
ingon nga nakapalipay kanila ang bisan unsa nga gibuhat
sa hari. **37** Busa nakasabot ang katawhan sa Israel nianang
adlawa nga dili tinguha sa hari ang pagpatay kang Abner nga
anak ni Ner. **38** Miingon ang hari sa iyang mga sulugoon,
"Wala ba kamo masayod nga usa ka prinsipe ug halangdon
nga tawo ang nahulog niining adlawa sa Israel? **39** Ug naluya
ako karong adlawa, bisan tuod dinihogan ako nga hari. Kining
mga tawhana, nga mga anak ni Zeruia, labihan ka bangis
alang kanako. Hinaot nga si Yahweh ang mobalos sa nagbuhat
ug daotan pinaagi sa pagsilot sa iyang pagkadaotan, sumala
sa angay kaniya.”

4 Sa dihang nadungog ni Isboset, anak nga lalaki ni Saul,
nga namatay na si Abner didto sa Hebron, namuypoy
ang iyang mga kamot, ug naguol ang tanang katawhan sa
Israel. **2** Karon ang anak ni Saul adunay duha ka mga lalaki
nga kapitan sa duha ka pundok sa mga kasundalohan. Ang
ngalan sa usa mao si Baana ug ang usa si Rekab, mga
anak nga lalaki ni Rimon nga Beerotihanon sa katawhan sa
Benjamin (kay ang Beerot giila usab nga kabahin sa Benjamin,
3 ug ang mga Beerotihanon mikalagiw ngadto sa Gitaim ug
nagpuyo sila didto hangtod karong panahona). **4** Karon si
Jonatan, anak nga lalaki ni Saul, adunay anak nga lalaki
nga nabakol ang tiil. Lima ka tuig ang iyang panuigon sa
dihang ang balita mahitungod kang Saul ug kang Jonatan
miabot gikan sa Jezreel. Gipunit siya sa iyang babayeng
magbalantay ug midagan palayo. Apan samtang nagdagan
siya, nahulog ang anak ni Jonatan ug nabakol. Ang iyang
ngalan mao si Mefiboset. **5** Busa ang mga anak nga lalaki
ni Rimon nga Beerotihanon, si Rekab ug Baana, mipanaw
panahon sa udtong tutok ngadto sa balay ni Isboset, samtang
nagpahulay siya panahon sa kaudtohon. **6** Ang babaye nga
nagbantay sa pultahan nakatulog samtang nagtahop sa trigo,
unya hinayhinay nga naglakaw si Rekab ug Baana nga milabay
kaniya. **7** Busa human sila nakasulod sa balay, giataki nila
siya ug gipatay samtang naghigda sa iyang higdaanan didto
sa iyang kwarto. Unya gipunggotan nila siyag ulo ug gidala
nila kini, mipanaw sila tibuok gabii ngadto sa Araba. **8** Gidala
nila ang ulo ni Isboset kang David didto sa Hebron, ug miingon
sila sa hari, “Tan-awa, mao kini ang ulo ni Isboset ang anak
nga lalaki ni Saul, nga imong kaaway, nga maoy nangita sa
imong kinabuhi. Karong adlawa nanimalos si Yahweh alang sa
among agalon nga hari batok kang Saul ug sa iyang mga
kaliwat.” **9** Gitubag ni David si Rekab ug si Baana nga iyang
igsoon, ang mga anak nga lalaki ni Rimon nga Beerotihanon;
miingon siya kanila, “Ingon nga buhi si Yahweh, nga maoy
nagluwas kanako sa tanang kasamok, **10** sa dihang adunay
nag-ingon kanako, 'Tan-awa, patay na si Saul,' naghunahuna
siya nga nagdala siya ug maayong balita, gidakop ko siya
ug gipatay siya didto sa Siklag. Mao kadto ang ganti nga
akong gihatag kaniya sa iyang balita. **11** Unsa pa kaha sa
dihang mipatay ang daotang mga tawo ug dili sad-an nga
tawo sa iyang kaugalingong balay ug sa iyang higdaanan,
dili ko ba singlon ang iyang dugo gikan sa inyong kamot, ug
papason kamo sa kalibotan?” **12** Unya gisugo ni David ang
batan-ong mga lalaki, ug gipamatay nila sila ug gipamutol ang
ilang mga kamot ug tiil ug gipangbitay kini tupad sa lanaw sa
Hebron. Apan gikuha nila ang ulo ni Isboset ug gilubong kini
sa lubnganan ni Abner didto sa Hebron.

5 Unya miadto ang tanang mga tribo sa Israel ngadto kang
David sa Hebron ug miingon, “Tan-awa, unod ug bukog mo
kami. **2** Kaniadto, sa dihang si Saul pa ang naghari kanato,
ikaw usab ang nagdumala sa kasundalohan sa Israel. Miingon
si Yahweh kanimo, 'Bantayan mo ang akong katawhan nga
mga Israelita, ug mahimo kang pangulo sa Israel.'" **3** Busa
miadto ang tanang katigulangan sa Israel ngadto sa hari didto
sa Hebron, ug naghimo si David ug kasabotan tali kanila sa
atubangan ni Yahweh. Gidihogan nila si David ingon nga hari
sa tibuok Israel. **4** Nagpangidaron si David ug 30 sa dihang
nagsugod siya sa paghari, ug naghari siya sulod sa 40 ka
tuig. **5** Naghari siya sa Juda didto sa Hebron sulod sa pito ka
tuig ug unom ka bulan, ug naghari siya sa Jerusalem sulod
sa 33 ka tuig sa tibuok Israel ug Juda. **6** Miadto ang hari
ug ang iyang kasundalohan sa Jerusalem aron makigbatok
sa mga Jebusihanon, nga mga lumulupyo sa maong yuta.
Miingon sila kang David, “Dili kamo makaanhi dinhi gawas
kung buot ninyo nga pildihon kamo sa mga buta ug bakol. Dili
makasulod si David dinhi.” **7** Bisan pa niana, nailog ni David
ang kota sa Sion, nga nahimo karong siyudad ni David. **8**
Nianang panahona miingon si David, “Kadtong nagsulong sa
mga Jebusihanon kinahanglan moagi sa agianan sa tubig
aron maapsan ang 'bakol ug ang buta' nga mga kaaway ni

David.” Maong miingon ang katawhan, “Ang 'buta ug ang
bakol' kinahanglan nga dili mosulod sa palasyo.” **9** Busa
mipuyo si David sa maong kota ug gitawag kini nga siyudad ni
David. Gilig-on niya ang tibuok palibot niini, gikan sa balkonahe
hangtod sa sulod. **10** Nahimong gamhanan si David tungod
kang Yahweh, ang Dios sa kasundalohang anghel, nga nag-
uban kaniya. **11** Unya nagpadala ug mga mensahero si Hiram
nga hari sa Tiro ngadto kang David, ug mga kahoy nga sidro,
mga panday, ug mga mason. Nagtukod sila ug balay alang
kang David. **12** Nasayod si David nga gilig-on na siya ni
Yahweh ingon nga hari sa Israel, ug nga iyang gibayaw ang
iyang gingharian alang sa kaayohan sa iyang katawhan sa
Israel. **13** Pagkahuman ug biya ni David sa Hebron ug miadto
sa Jerusalem, nagkuha siya ug dugang pang mga kaipon ug
mga asawa sa Jerusalem, ug dugang pang mga anak nga
lalaki ug babaye ang gipakatawo kaniya. **14** Mao kini ang
mga ngalan sa mga anak nga gipakatawo kaniya didto sa
Jerusalem: Sammua, Sobab, Natan, Solomon, **15** Ibar, Elisua,
Nefeg, Jafia, **16** Elisama, Eliada, ug si Elifelet. **17** Karon sa
dihang nadunggan sa mga Filistihanon nga gidihogan na si
David ingon nga hari sa Israel, migawas silang tanan aron sa
pagpangita kaniya. Apan nadunggan kini ni David ug miadto
siya sa salipdanan. **18** Karon miabot ang mga Filistihanon ug
nagkatag sa walog sa Refaim. **19** Unya nangayo ug panabang
si David kang Yahweh. Miingon siya, “Sulongon ko ba ang
mga Filistihanon? Ihatag mo ba ang kadaogan batok kanila?”
Miingon si Yahweh kang David, “Sulonga, kay ihatag ko gayod
kanimo ang kadaogan batok sa mga Filistihanon.” **20** Busa
misulong si David sa Baal Perazim, ug didto gibuntog niya
sila. Miingon siya, “Mibugwak si Yahweh ngadto sa akong
mga kaaway sa akong atubangan ingon nga mibugwak nga
tubig sa baha.” Busa nahimong Baal Perazim ang ngalan
niana nga dapit. **21** Gibilin sa mga Filistihanon ang ilang
mga diosdios didto, ug gipangdala kini ni David ug sa iyang
mga kasundalohan. **22** Unya misubida ug nagkatag na usab
ang mga Filistihanon sa walog sa Refaim. **23** Busa nangayo
na usab ug tabang si David kang Yahweh, ug miingon si
Yahweh kaniya, “Kinahanglan nga dili kamo mosulong sa
ilang atubangan, apan liputa ninyo sila ug sulonga sila agi sa
kakahoyan sa balsamo. **24** Sa dihang madungog ninyo ang
tingog sa pagmartsa pinaagi sa huros sa hangin agi sa tumoy
sa kakahoyan sa balsamo, sulong dayon kamo. Buhata kini
tungod kay mag-uban si Yahweh kaninyo aron sa pagsulong
sa kasundalohan sa mga Filistihanon.” **25** Busa gibuhat kini ni
David sumala sa sugo ni Yahweh kaniya. Gipamatay niya ang
mga Filistihanon gikan sa Geba padulong sa Gezer.

6 Karon gitigom ni David pag-usab ang tanang 30, 000
ka piniling kalalakin-an sa Israel. **2** Mibarog si David ug
milakaw uban sa tanang katawhan nga nag-uban kaniya
gikan sa Baala sa Juda aron dad-on didto ang sudlanan sa
kasabotan sa Dios, nga gitawag pinaagi sa ngalan ni Yahweh
nga pangulo sa kasundalohang anghel, nga naglingkod ibabaw
sa kerubim. **3** Gipahimutang nila ang sudlanan sa kasabotan
sa Dios sa bag-ong karomata. Gidala nila kini pagawas gikan
sa balay ni Abinadab, nga anaa sa bungtod. Si Uza ug si Ahio,
ang iyang mga anak nga lalaki, naggiya sa bag-ong karomata.
4 Gidala nila pagawas ang karomata sa balay ni Abinadab didto
sa bungtod uban ang sudlanan sa kasabotan sa Dios nga anaa
niini. Naglakaw si Ahio atubangan sa sudlanan sa kasabotan.
5 Unya si David ug ang tanang panimalay sa Israel nagsugod
sa pagtugtog ngadto kang Yahweh, nagadayeg pinaagi sa
mga kahoy nga tulonggon, mga alpa, mga lira, mga tambor,
mga marakas ug piyangpiyang. **6** Sa dihang miabot sila sa
salog nga giukanan ni Nakon, nalup-og ang torong baka, ug
gituy-od ni Uza ang iyang kamot aron gunitan ang sudlanan sa
kasabotan sa Dios, ug nakuptan niya kini. **7** Unya misilaob ang
kasuko ni Yahweh batok kang Uza. Ang Dios miataki kaniya
didto tungod sa iyang sala. Namatay si Uza didto duol sa
sudlanan sa kasabotan sa Dios. **8** Nasuko si David kay giataki
ni Yahweh si Uza, ug gitawag niya kadtong dapita nga Peres
Uza. Gitawag ang maong dapit nga Peres Uza hangtod niining
mga adlawa. **9** Nahadlok si David kang Yahweh nianang
adlawa. Miingon siya, “Unsaon man sa pag-anhi sa sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh nganhi kanako?” **10** Busa dili buot ni
David nga dad-on ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh uban
kaniya ngadto sa siyudad ni David. Hinuon, gibutang niya kini
sa balay ni Obed Edom nga Gitihanon. **11** Nagpabilin ang
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh sa balay ni Obed Edom
nga Gitihanon sulod sa tulo ka bulan. Busa gipanalanginan
siya ni Yahweh ug ang iyang panimalay. **12** Karon gisultihan
si Haring David, “Gipanalanginan ni Yahweh ang panimalay
ni Obed Edom ug ang tanan nga iyaha tungod sa sudlanan
sa kasabotan sa Dios.” Busa miadto si David ug gidala nga
adunay kalipay ang sudlanan sa kasabotan sa Dios gikan sa
balay ni Obed Edom ngadto sa siyudad ni David. **13** Sa dihang
unom na ka lakang ang gilay-on sa mga nagdala sa sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh, naghalad siya ug toro ug tambok nga
baka. **14** Misayaw si David atubangan ni Yahweh sa tibuok
niyang kusog; nagsul-ob lamang siya ug lino nga epod. **15**
Busa si David ug ang tanang panimalay sa Israel nagdala sa
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh uban ang panagsinggit ug
pagpatingog sa mga trumpeta. **16** Karon sa dihang miabot
na ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh sa siyudad ni
David, si Mikal, ang anak nga babaye ni Saul, mitan-aw sa
bintana. Nakita niya si Haring David nga naglukso-lukso ug
nagsayaw atubangan ni Yahweh. Unya gitamay niya siya sulod
sa iyang kasingkasing. **17** Gidala nila sa sulod ang sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh ug gibutang kini sa butanganan niini,
sa tunga-tunga sa tolda nga gipabarog ni David alang niini.
Unya naghalad si David ug mga halad sinunog ug mga halad
sa pakigdait sa atubangan ni Yahweh. **18** Sa dihang nahuman
na si David sa pagsakripisyo sa mga sinunog nga halad ug sa
mga halad sa pakigdait, gipanalanginan niya ang tanang tawo
sa ngalan ni Yahweh nga pangulo sa kasundalohang anghel.
19 Unya giapod-aporan niya ang tanang mga tawo, ang tibuok
katawhan sa Israel, ang tanang kalalakin-an ug kababayen-
an, ug tinapay, mga tipik sa karne, ug tinapay nga adunay
pasas. Unya mibiya ang tanang tawo; ang matag usa mibalik
sa ilang kaugalingong pinuy-anan. **20** Unya mibalik si David
aron sa pagpanalangin sa iyang pamilya, si Mikal, ang anak
nga babaye ni Saul, migawas aron pagsugat kang David ug
miingon, “Pagkahalangdon sa hari sa Israel karong adlawa,
nga naghubo sa iyang kaugalingon atubangan sa mga mata
sa mga ulipong babaye taliwala sa iyang mga sulugoon, sama
sa usa ka bastos nga tawo nga walay kaulaw sa paghubo sa
iyang kaugalingon!” **21** Mitubag si David kang Mikal, “Gibuhat
ko kana sa atubangan ni Yahweh, nga nagpili kanako labaw
sa imong amahan ug labaw sa tanan niyang pamilya, nga
nagtuboy kanako nga pangulo ibabaw sa katawhan ni Yahweh,
ibabaw sa Israel. Magmalipayon ako atubangan ni Yahweh!
22 Mas labaw pa akong tinamay kaysa niini, ug mapakaulawan
ako sa akong kaugalingong mga mata. Apan pinaagi niining
mga ulipong babaye nga imong giingon, mapasidunggan ako.”

23 Busa si Mikal, ang anak nga babaye ni Saul, walay anak
hangtod sa adlaw sa iyang kamatayon.

7 Nahitabo kini human nga nagpahimutang na ang hari
sa iyang balay, ug human siya gihatagan ni Yahweh ug
pahulay gikan sa tanang kaaway nga nakapalibot kaniya, **2**
miingon ang hari kang Natan nga propeta, "Tan-awa, nagpuyo
ako sa balay nga sidro, apan ang sudlanan sa kasabotan
sa Dios anaa nahimutang sa tunga-tunga sa tolda." **3** Unya
miingon si Natan ngadto sa hari, "Lakaw, buhata kung unsa
ang anaa sa imong kasingkasing, kay si Yahweh uban kanimo."
4 Apan nianang gabhiona miabot ang pulong ni Yahweh
ngadto kang Natan ug miingon, **5** "Lakaw ug sultihi ang akong
sulugoon nga si David, 'Mao kini ang giingon ni Yahweh:
Magbuhat ka ba ug balay nga papuy-an kanako? **6** Kay
wala ako magpuyo sa balay gikan sa adlaw nga gidala ko
ang katawhan sa Israel pagawas sa Ehipto hangtod niining
mga adlawa; hinuon, nagabalhin-balhin ako sa mga tolda,
sa tabernakulo. **7** Sa tanang dapit kung asa ako mibalhin
uban sa tanang katawhan sa Israel, nagsulti ba ako ug bisan
unsa sa bisan kinsang mga pangulo sa Israel nga akong
gituboy nga mamahimong magbalantay sa akong katawhang
Israel, sa pag-ingon, "Nganong wala man ninyo ako buhati ug
balay nga sidro?"'" **8** Karon, sultihi ang akong sulugoon nga
si David, "Mao kini ang giingon ni Yahweh nga pangulo sa
kasundalohang anghel: 'Gikuha ko ikaw gikan sa sibsibanan,
gikan sa pagsunod sa mga karnero, aron mamahimo kang
pangulo sa akong katawhang Israel. **9** Miuban ako kanimo
bisan asa ka miadto ug gipuo ko ang tanan nimong kaaway sa
imong atubangan. Karon himoon kong bantogan ang imong
ngalan, sama sa ngalan sa mga bantogan nga mga tawo nga
ania sa kalibotan. **10** Magtuboy akog dapit alang sa akong
katawhang Israel ug ipahiluna ko sila didto, aron magpuyo sila
sa ilang kaugalingong dapit ug dili na gayod masamok. Dili
na gayod sila daugdaogan sa mga daotang tawo, sama sa
ilang gihimo kaniadto, **11** sama sa ilang gihimo gikan sa mga
adlaw nga gisugo ko ang mga maghuhukom nga mamahimong
labaw sa akong katawhang Israel. Ug hatagan ko ikaw ug
kapahulayan gikan sa tanan nimong kaaway. Dugang pa, ako,
si Yahweh, nagpahayag kanimo nga himoan ko ikaw ug balay.
12 Kung matuman na ang imong mga adlaw ug maghigda ka
na uban sa imong mga amahan, magpatungha ako ug kaliwat
sunod kanimo, usa nga mogawas gikan sa imong lawas, ug
ipahiluna ko ang iyang gingharian. **13** Magtukod siya ug balay
alang sa akong ngalan, ug ipahiluna ko ang trono sa iyang
gingharian hangtod sa kahangtoran. **14** Mamahimo akong
amahan kaniya, ug mamahimo ko siyang anak. Sa dihang
makasala siya, pantunon ko siya sa sungkod sa mga tawo ug
uban sa latos sa mga anak sa kalalakin-an. **15** Apan ang
akong matinud-anong kasabotan dili mobiya kaniya, sama sa
pagkuha ko niini gikan kang Saul, nga akong gikuha sa wala
ka pa. **16** Ang imong panimalay ug gingharian mapahimutang
hangtod sa hangtod diha kanimo. Ang imong trono magpabilin
hangtod sa kahangtoran.'" **17** Nakigsulti si Natan kang David
ug gisugilon ngadto kaniya kining tanan nga mga pulong,
ug gisultihan niya siya mahitungod sa kinatibuk-ang panan-
awon. **18** Unya miadto ang hari nga si David ug milingkod
sa atubangan ni Yahweh; ug miingon siya, "Kinsa ba ako,
Yahweh nga Dios, ug unsa man ang akong pamilya nga gidala
mo man ako niining tungora? **19** Karon gamay ra kini nga
butang sa imong panan-aw, Yahweh nga Ginoo. Nagsulti
ka sa panimalay sa imong sulugoon mahitungod sa dakong
kasamtangan nga moabot, ug gipakita mo kanako ang umaabot
nga mga kaliwatan, Yahweh nga Ginoo! **20** Unsa pa man ang
masulti nako, si David, kanimo? Gipasidunggan mo ang imong
sulugoon, Yahweh nga Ginoo. **21** Alang sa imong pulong,
ug sa katumanan sa imong kaugalingong tumong, gihimo
mo kining dagkong butang ug gipadayag ngadto sa imong
sulugoon. **22** Busa bantogan ka, Yahweh nga Ginoo. Tungod
kay walay sama kanimo, ug walay laing Dios gawas kanimo,
sumala sa nadungog sa among kaugalingong mga igdulongog.
23 Unsa nga nasod nahisama ang imong katawhan sa Israel,
ang usa ka nasod sa kalibotan nga imo, Dios, nga giadtoan ug
giluwas alang sa imong kaugalingon? Gihimo mo kini aron
mamahimo nimo silang kaugalingong katawhan, aron paghimo
ug ngalan alang sa imong kaugalingon, ug sa pagbuhat ug
dagko ug makahahadlok nga mga buhat alang sa imong yuta.
Giabog mo pagawas ang mga nasod ug ang ilang mga dios sa
atubangan sa imong katawhan, nga imong giluwas gikan sa
Ehipto. **24** Gipahiluna mo ang Israel isip imong kaugalingong
katawhan hangtod sa kahangtoran, ug ikaw, Yahweh, nahimo
nilang Dios. **25** Busa karon, Yahweh nga Dios, hinaot nga ang
imong gihimo nga saad mahitungod sa imong sulugoon ug sa
iyang panimalay mapahiluna hangtod sa kahangtoran. Buhata
sumala sa imong gisulti. **26** Hinaot nga mahimong bantogan
ang imong ngalan hangtod sa kahangtoran, aron moingon
ang mga tawo, 'Si Yahweh nga pangulo sa kasundalohang
anghel ang Dios sa Israel,' samtang ang akong balay, si David,
nga imong sulugoon mapahiluna sa imong atubangan. **27**
Kay ikaw, Yahweh nga pangulo sa kasundalohang anghel,
ang Dios sa Israel, nagpadayag sa imong sulugoon nga
himoan mo siya ug balay. Mao na nga ako, ang imong
sulugoon, nakakaplag ug kadasig sa pag-ampo kanimo. **28**
Karon, Yahweh nga Ginoo, ikaw ang Dios, ug ang imong mga
pulong kasaligan, ug gihimo nimo kining maayong saad sa
imong sulugoon. **29** Busa karon, himoa nga makapahimuot
kanimo ang pagpanalangin sa panimalay sa imong sulugoon,
aron magpadayon kini hangtod sa kahangtoran sa imong
atubangan. Kay ikaw, Yahweh nga Ginoo, nagsulti niining mga
butanga, ug uban sa imong panalangin ang panimalay sa
imong sulugoon mapanalanginan hangtod sa kahangtoran."

8 Human niini nahitabo nga gisulong ni David ang mga
Filistihanon ug gibuntog niya sila, busa nailog ni David ang
Gat ug ang matag baryo niini nga sakop sa mga Filistihanon.
2 Unya gibuntog usab niya ang Moab ug gipangsukod ang
ilang mga kalalakin-an pinaagi sa paghigda sa yuta. Gisukod
niya sila sa duha ka sukod aron patyon, ug ang usa ka
linya pagabuhion. Busa ang mga Moabihanon nahimong
sulugoon ni David ug nagsugod paghatag kaniyag buhis. **3**
Unya gibuntog ni David si Hadadezer ang anak ni Rehob,
ang hari sa Zoba, samtang nagpadulong si Hadadezer aron
kuhaon pagbalik ang iyang pagdumala hangtod sa Suba sa
Eufrates. **4** Nailog ni David gikan kaniya ang 1, 700 ka mga
karwahi ug 20, 000 ka mga nagmartsa nga mga sundalo.
Gipangpiangan ni David ang tanan nga kinarwahiang mga
kabayo, apan naggahin siya gikan kanila ug usa ka gatos ka
mga karwahe. **5** Sa dihang miabot ang mga Arameanhon nga
taga-Damasco aron pagtabang kang Hadadezer nga hari sa
Zoba, gipamatay ni David ang 22, 000 ka mga Arameanhon
nga kalalakin-an. **6** Unya gibutangan ni David ug mga kampo
ang Aram nga sakop sa Damasco, ug nahimo niyang mga
sulugoon ang mga Arameanhon ug naghatag kaniyag buhis.
Gihatagan ug kadaogan ni Yahweh si David bisan asa siya
moadto. **7** Gikuha ni David ang mga bulawan nga taming

nga anaa sa mga sulugoon ni Hadadezer ug gidala nila kini
ngadto sa Jerusalem. **8** Gikuha usab ni Haring David ang
labihan ka daghan nga mga bronsi, gikan sa Beta ug Berotai,
nga mga siyudad ni Hadadezer. **9** Sa dihang nakadungog
si Tou nga hari sa Hamat, nga napildi ni haring David ang
tanang kasundalohan ni Hadadezer, **10** gipadala ni Tou ang
iyang anak nga si Hadoram ngadto kang Haring David aron sa
pagtimbaya ug pagpanalangin kaniya. Tungod kay gipildi ni
David si Hadadezer, ug tungod kay si Hadadeser nakig-away
man batok kang Tuo. Nagdala si Hadoram ngadto kaniya
ug mga butang sama sa plata, bulawan, ug mga bronsi. **11**
Gihalad ni Haring David kining mga butanga ngadto kang
Yahweh, uban ang mga plata ug bulawan nga gikan sa tanang
nasod nga iyang nabuntog— **12** gikan sa Aram, Moab, sa
katawhan sa Ammon, sa Filistihanon, ug sa Amalek, uban ang
tanang mga maayong butang nga inilog ni Hadadezer nga
anak ni Rehob, ang hari sa Zoba. **13** Nabantog ang ngalan ni
David tungod sa pagbuntog niya sa mga Arameanhon didto sa
walog sa Asin, uban sa ilang 18, 000 ka mga kalalakin-an. **14**
Gibutangan niyag mga kampo ang tibuok nga Edom, ug ang
tanan nga Edomihanon nahimo niyang sulugoon. Gihatagan
ug kadaogan ni Yahweh si David bisan asa siya moadto. **15**
Naghari si David sa tibuok Israel, ug gipatuman niya ang
kaangayan ug katarong sa tibuok niyang katawhan. **16** Si
Joab nga anak ni Zeruia mao ang pangulo sa kasundalohan,
ug si Jehosapat nga anak ni Ahilud mao ang tigpamaba. **17** Si
Zadok nga anak ni Ahitub ug Ahimelec nga anak ni Abiatar
mao ang mga pari, ug si Seraia mao ang manunulat sa balaod.
18 Si Benaia nga anak ni Jehoiada mao ang tigpatigayon sa
mga Keretihanon ug mga Peletihanon, ug ang mga anak ni
David mao ang pangulo sa mga magtatambag sa hari.

9 Miingon si David, "Aduna pa bay nahibilin sa pamilya ni
Saul nga mapakitaan nako ug pagkamaayo alang kang
Jonatan?" **2** Adunay sulugoon sa pamilya ni David nga
ginganlan ug Ziba, ug gitawag nila siya paadto kang David.
Miingon ang hari kaniya, "Ikaw ba si Ziba?" Mitubag siya,
"Oo, sulugoon mo ako." **3** Busa miingon ang hari, "Aduna
pa bay nahibilin sa pamilya ni Saul nga akong mapakitaan
sa kamaayo sa Dios?" Mitubag si Ziba sa hari, "Aduna pay
anak nga lalaki si Jonatan, nga bakol ang tiil." **4** Miingon
ang hari kaniya, "Diin man siya?" Mitubag si Ziba sa hari,
"Tan-awa, anaa siya didto sa Lo Debar sa balay ni Makir
nga anak nga lalaki ni Ammiel." **5** Unya nagsugo si Haring
David sa pagkuha kaniya sa balay ni Makir nga anak nga
lalaki ni Ammiel gikan sa Lo Debar. **6** Busa si Mefiboset
nga anak nga lalaki ni Jonatan nga anak nga lalaki ni Saul,
miadto kang David ug naghapa sa salog aron sa pagtahod
kang David. Miingon si David, "Mefiboset." Mitubag siya, "Tan-
awa, sulugoon mo ako!" **7** Miingon si David kaniya, "Ayaw
kahadlok, kay sigurado gayod nga pakitaan ko ikaw ug maayo
tungod ug alang sa imong amahan nga si Jonatan, ug ibalik ko
kanimo ang tanang yuta sa imong apohan nga si Saul, ug
kanunay ka nga magakaon sa akong lamesa." **8** Miyukbo si
Mefiboset ug miingon, "Unsa man diay ang imong sulugoon,
nga nagpakita ka man ug kaluoy sa usa ka patay nga iro nga
sama kanako?" **9** Unya gitawag sa hari si Ziba, ang sulugoon
ni Saul, ug miingon kaniya, "Gihatag ko na sa apo sa imong
agalon ang tanang gipanag-iya ni Saul ug sa iyang pamilya.
10 Ikaw, ang imong mga anak nga lalaki, ug ang imong mga
sulugoon kinahanglan nga mag-uma sa yuta alang kaniya ug
kinahanglan nga anihon ninyo ang tanom aron nga adunay
pagkaon nga kaonon ang apo sa imong agalon. Ug alang
kang Mefiboset, nga apo sa imong agalon, kinahanglan nga
dinhi siya magkaon sa akong lamesa." Karon si Ziba adunay
15 ka anak nga lalaki ug 20 ka mga sulugoon. **11** Unya
miingon si Ziba sa hari, "Ang imong sulugoon magabuhat sa
tanan nga gisugo sa akong agalon nga hari." Midugang ang
hari, "Alang kang Mefiboset magakaon siya sa akong lamesa,
ingon nga usa sa mga anak nga lalaki sa hari." **12** Adunay
batan-ong anak nga lalaki si Mefiboset nga ginganlan ug Mica.
Ug ang tanan nga nagpuyo sa balay ni Ziba nahimong mga
sulugoon ni Mefiboset. **13** Busa nagpuyo si Mefiboset didto sa
Jerusalem, ug kanunay siyang gakaonan sa lamesa sa hari,
bisan ug bakol na ang duha niya ka tiil.

10 Nahitabo kini human nga namatay ang hari sa katawhan
sa Ammon, ug si Hanun nga iyang anak nahimong
hari puli kaniya. **2** Miingon si David, "Magpakita ako ug
pagkamaayo ngadto kang Hanun nga anak ni Nahas, ingon
nga nagpakita ug kaayo ang iyang amahan kanako." Busa
nagpadala si David ug iyang mga sulugoon aron sa paghupay
kang Hanun kabahin sa iyang amahan. Misulod ang iyang mga
sulugoon sa yuta sa katawhan sa Ammon. **3** Apan miingon
ang mga pangulo sa katawhan sa Ammon ngadto kang Hanun
nga ilang agalon, "Naghunahuna ka ba gayod nga gitahod ni
David ang imong amahan tungod kay nagpadala siya ug mga
tawo aron sa paghupay kanimo? Wala ba gipadala ni David
ang iyang mga sulugoon aron sa pagtan-aw sa siyudad ug sa
pagpaniid niini, aron nga lumpagon kini?" **4** Busa gikuha ni
Hanun ang mga sulugoon ni David, ug gikiskisan ang katunga
sa ilang mga bungot, ug giputlan ang ilang mga bisti kutob sa
ilang mga sampot, ug gipalakaw sila. **5** Sa dihang gisugilon
nila kini kang David, nagsugo siya ug tawo nga mosugat
kanila, tungod kay naulaw pag-ayo ang mga tawo. Miingon ang
hari, "Pabilin kamo sa Jerico hangtod nga motaas pagbalik ang
inyong mga bungot, unya balik kamo dinhi." **6** Sa dihang nakita
sa katawhan sa Ammon nga nahimo silang baho kang David,
nagpadala ang katawhan sa Ammon ug mga mensahero ug
gisuholan ang mga Arameanhon sa Bet Rehob ug Soba, 20,
000 ka mga nagmartsa nga mga sundalo, ug ang hari sa
Maaca uban sa 1000 ka mga kalalakin-an, ug ang mga lalaki
sa Tob uban sa 12, 000 ka mga kalalakin-an. **7** Sa dihang
nadungog kini ni David, gipadala niya si Joab ug ang tanang
kasundalohan. **8** Migawas ang mga Ammonihanon ug naglinya
alang sa pagpakiggubat diha sa ganghaan sa ilang siyudad,
samtang ang mga Arameanhon sa Soba ug sa Rehob, ug ang
mga lalaki sa Tob ug Maaca, nagtindog sa hawan nga dapit. **9**
Sa dihang nakita ni Joab nga naglinya sila sa iyang atubangan
ug sa iyang likod, gipamili niya ang pinaka maayong mga
manggugubat ug gihan-ay sila batok sa mga Arameanhon.
10 Ug alang sa nahibiling kasundalohan, gihatag niya ang
pagdumala ngadto kang Abisai nga iyang igsoon, ug iya silang
gipalinya alang sa gubat batok sa kasundalohan sa Ammon.
11 Miingon si Joab, "Kung lig-on ra kaayo ang Arameanhon
alang kanako, ikaw Abisai, kinahanglan moluwas kanako.
Apan kung mas lig-on alang kanimo ang kasundalohan sa
Ammonihanon, moabot ako ug luwason ta ka. **12** Pagmalig-
on, ug atong ipakita nga lig-on kita alang sa atong katawhan
ug alang sa mga siyudad sa atong Dios, kay buhaton ni
Yahweh kung unsay maayo sa iyang katuyoan." **13** Busa
misulong si Joab ug ang iyang mga kasundalohan sa mga
Arameanhon, nga napugos ug sibog batok sa kasundalohan
sa Israel. **14** Sa dihang nakita sa kasundalohan sa Ammon
nga nanagan ang mga Arameanhon, misibog usab sila batok
kang Abisai ug mibalik sa siyudad. Unya mibalik si Joab

gikan sa katawhan sa Ammon ug mipauli sa Jerusalem. **15**
Ug sa dihang nakita sa mga Arameanhon nga mapildi na
sila sa Israel, nagtapok sila pag-usab. **16** Unya gipatawag
ni Hadareser ang kasundalohan sa Aramean nga atua sa
tabok sa Suba sa Eufrates. Miabot sila sa Helam kauban si
Sobak, nag-una kanila ang pangulo sa mga kasundalohan ni
Hadareser. **17** Sa dihang gisuginlan si David niini, gitigom niya
ang tanang Israelita, tabok sa Jordan, ug miabot sa Helam. Ang
mga Arameanhon naghan-ay sa ilang mga kaugalingon alang
sa pagpakiggubat batok kang David ug nakig-away kaniya. **18**
Mikalagiw ang mga Arameanhon batok sa Israel. Nakapatay
si David ug 700 ka mga Arameanhong kasundalohan nga
nagsakay sa mga karwahe ug 40, 000 ka mga sundalo nga
nagkabayo. Nasamdan si Sobak ang pangulo sa ilang mga
kasundalohan ug namatay didto. **19** Sa dihang nakita sa
tanang mga hari nga sulugoon ni Hadareser nga napildi sila sa
Israel, nakighigala sila sa Israel ug nagpadumala kanila. Busa
mahadlok na gayod nga motabang ang mga Arameanhon sa
mga Ammonihanon.

11 Nahitabo kini panahon sa tingpamulak, sa panahon nga
ang mga hari moadto sa gubat, nga gipadala ni David si
Joab, ang iyang mga sulugoon, ug ang tanang kasundalohan
sa Israel. Gibuntog nila ang kasundalohan sa Ammon ug
gilibotan ang Rabba. Apan nagpabilin si David sa Jerusalem.
2 Busa miabot ang usa ka kagabhion nga mibangon si David
gikan sa iyang higdaanan ug naglakawlakaw sa atop sa iyang
palasyo. Gikan didto nakakita siya ug babaye nga naligo, ug
maanyag kaayo nga lantawon ang maong babaye. **3** Busa
nagsugo si David ug tawo aron mangutana kung kinsa ang
nakaila sa maong babaye. Adunay miingon, "Dili ba si Batseba
man kini, ang anak nga babaye ni Eliam, ug dili ba siya man
ang asawa ni Uria nga Hitihanon?" **4** Nagpadala ug mga
mensahero si David sa pagkuha kaniya; miadto siya kaniya, ug
nakigdulog siya kaniya (tungod kay mao palay paghinlo niya
sa iyang kaugalingon gikan sa pagregla). Unya mibalik siya
sa iyang balay. **5** Namabdos ang babaye, ug nagsugo siya
ngadto kang David sa pagsulti; nga nag-ingon, "Mabdos ako."
6 Unya nagpadala si David ngadto kang Joab ug mensahero
nga nag-ingon, "Ipadala kanako si Uria nga Hitihanon." Busa
gipadala ni Joab si Uria kang David. **7** Sa pag-abot ni Uria,
nangutana si David kaniya mahitungod sa kahimtang ni Joab,
unsa na ang kahimtang sa kasundalohan, ug kung unsa na
usab ang kahimtang sa pakiggubat. **8** Miingon si David kang
Uria, "Lugsong sa imong balay ug hugasi ang imong mga
tiil." Busa mibiya si Uria sa palasyo sa hari, ug sa pagbiya ni
Uria sa palasyo nagpadala ang hari ug gasa alang kaniya. **9**
Apan natulog hinoon si Uria sa pultahan sa palasyo sa hari
uban ang tanan nga mga sulugoon sa iyang agalon, ug wala
siya milugsong sa iyang balay. **10** Sa dihang gisultihan nila
si David, "Wala nilugsong si Uria sa iyang balay," Miingon si
David kang Uria, "Dili ba gikan ka man sa panaw? Nganong
wala ka man milugsong sa imong balay?" **11** Mitubag si Uria
kang David, "Ang sudlanan sa kasabotan, ug ang Israel ug
ang Juda nagpuyo didto sa mga tolda, ug ang akong agalon
nga si Joab ug ang mga sulugoon sa akong agalon anaa
sa kampo sa hawan nga dapit. Unsaon ko man pag-adto sa
akong balay aron sa pagkaon ug pag-inom ug pagdulog sa
akong asawa? Ingon nga buhi ka, dili ko kini buhaton." **12**
Busa miingon si David kang Uria, "Pabilin usab dinhi karong
adlawa, ug ugma ko na ikaw palakwon." Busa nagpabilin
si Uria sa Jerusalem nianang adlawa ug sa sunod pa nga
adlaw. **13** Sa dihang gipatawag siya ni David, mikaon siya ug
miinom uban kaniya, ug gihubog siya ni David. Sa pagkagabii
natulog si Uria sa iyang higdaanan uban ang mga sulugoon
sa iyang agalon; wala siya milugsong sa iyang balay. **14**
Busa sa pagkabuntag nagpadala ug sulat si David kang Joab,
ug gipadala kini pinaagi kang Uria. **15** Nagsulat si David
ug sulat nga nag-ingon, "Ibutang si Uria sa atubangan sa
nagpungasi nga bahin sa gubat, ug biyai siya aron maigo siya
ug mamatay." **16** Busa samtang gilantaw ni Joab ang linya sa
mga kasundalohan libot sa siyudad, gibutang niya si Uria sa
dapit diin nahibaloan niya nga didto makig-away ang labing
kusgan nga mga sundalo. **17** Sa dihang migawas ang mga
kalalakin-an sa siyudad ug nakiggubat batok sa kasundalohan
ni Joab, nalaglag ang pipila sa mga kasundalohan ni David, ug
lakip na usab didto sa gipatay si Uria nga Hitihanon. **18** Sa
dihang nagpadala si Joab ug sulat kang David mahitungod sa
gubat, **19** gisugo niya ang mensahero, nga nag-ingon, "Sa
dihang mahuman ka na sa pagsulti sa tanang mga butang
mahitungod sa gubat ngadto sa hari, **20** tingali ug masuko ang
hari, ug mosulti siya kanimo, 'Nganong nagpaduol man kamo
pag-ayo sa siyudad sa pakig-away? Wala ba kamo nasayod
nga panaon nila kamo gikan sa pader? **21** Kinsa man ang
mipatay kang Abimelek ang anak nga lalaki ni Jerubeset? Dili
ba gihulogan man siyag dako nga galingang bato sa usa ka
babaye gikan sa pader, mao nga namatay siya sa Tebez?
Nganong nagpaduol man kamo pag-ayo sa pader?' Unya
kinahanglan nga tubagon mo siya, 'Patay na usab ang imong
sulugoon nga si Uria nga Hitihanon.'" **22** Busa mibiya ang
mensahero ug miadto kang David ug gisulti ang tanan nga
gisugo kaniya. **23** Unya ang mensahero miingon kang David,
"Mas kusgan ang kaaway kaysa kanato sa permiro; migawas
sila ngadto kanamo sa kapatagan, apan napaatras namo sila
pabalik sa ganghaan. **24** Ug gipamana sa ilang tigpamana
ang imong mga kasundalohan gikan sa pader, ug pipila sa
sulugoon sa hari ang namatay, ug ang imong sulugoon nga si
Uria nga usa ka Hitihanon namatay usab." **25** Unya miingon si
David sa mensahero, "Sultihi si Joab niini, "Ayaw tugoti nga
dili kini makapahimuot kanimo, kay ang espada magalamoy sa
usa ingon man sa uban. Kusgi pa sa hilabihan ang imong
pakiggubat batok sa siyudad, ug pildiha kini.' ug dasiga si
Joab." **26** Busa sa dihang nadunggan sa asawa ni Uria nga
patay na si Uria nga iyang bana, nagbangutan siya pag-ayo
alang sa iyang bana. **27** Ug sa dihang milabay na ang iyang
pagsubo, gipakuha siya ni David ug gidala sa palasyo, ug
giasawa niya siya ug nanganak ug batang lalaki. Apan wala
nakapahimuot kang Yahweh ang gibuhat ni David.

12 Unya gipadala ni Yahweh si Natan ngadto kang David.
Miadto siya kaniya ug miingon, "Adunay duha ka tawo
sa siyudad. Ang usa ka tawo adunahan apan ang usa ka
tawo kabos. **2** Ang adunahan adunay daghang panon sa
mga karnero ug panon sa mga baka, **3** apan walay gayoy
gipanag-iya ang tawong kabos gawas sa baye nga karnero,
kung asa iya kining gipalit, gipakaon, ug gipadako. Midako
kini uban kaniya ug uban sa iyang mga anak. Nakigsalo
kaniya ang karnero ug miinom sa iyang kaugalingong kupa, ug
natulog kini sa iyang mga bukton ug gipakasama niya kini
sa iyang anak nga babaye. **4** Usa ka adlaw niana adunay
miabot nga bisita sa tawong adunahan, apan dili buot ang
tawong adunahan nga mokuha ug mananap gikan sa iyang
kaugalingong panon sa mga karnero ug panon sa mga baka
aron sa pag-andam ug pagkaon sa iyang bisita. Hinuon gikuha
niya ang bayeng karnero sa tawong kabos ug giluto niya kini
alang sa iyang bisita." **5** Nanginit sa kasuko si David batok

sa tawong adunahan, ug napungot siya kang Natan, “Ingon
nga buhi si Yahweh, ang tawo nga nagbuhat niini angay nga
mamatay. **6** Kinahanglan nga bayaran niya ang karnero sa
upat ka pilo tungod kay gibuhat niya kini, ug tungod kay wala
siyay kaluoy ngadto sa tawong kabos.” **7** Unya miingon si
Natan kang David, “Ikaw kadtong tawhana! Si Yahweh, Ang
Dios sa Israel nag-ingon, 'Gidihogan ko ikaw isip hari sa Israel,
ug giluwas ko ikaw gikan sa kamot ni Saul. **8** Gihatag ko
kanimo ang panimalay sa imong agalon, ug ang mga asawa
sa imong agalon diha si imong mga bukton. Gihatag ko usab
kanimo ang panimalay sa Israel ug sa Juda. Apan kung gamay
ra kaayo kana, hatagan ko pa ikaw ug daghan pang mga
butang isip dugang. **9** Busa nganong gisupak mo man ang
mga sugo ni Yahweh, ug nagbuhat ka ug daotan sa iyang
panan-aw? Gipatay mo si Urias nga Hitihanon pinaagi sa
espada ug gikuha mo ang iyang asawa aron mahimo nimong
kaugalingong asawa. Gipatay nimo siya pinaagi sa espada sa
mga kasundalohan sa Ammon. **10** Busa karon dili mobiya
ang espada sa imong panimalay, tungod kay misupak ka
kanako ug gikuha nimo ang asawa ni Urias nga Hitihanon
ingon nga imong asawa.' **11** Miingon si Yahweh, 'Tan-awa,
ipahamtang ko ang kadaot batok kanimo gikan sa imong
kaugalingong panimalay. Atubangan sa imong kaugalingong
mga mata, kuhaon ko ang imong mga asawa ug ihatag ngadto
sa imong silingan, ug makigdulog siya sa imong mga asawa
sa adlawng dako. **12** Kay nagbuhat ka ug sala sa tago,
apan buhaton ko kining tanan sa atubangan sa tibuok Israel,
sa adlaw.” **13** Unya miingon si David ngadto kang Natan,
“Nakasala ako batok kang Yahweh.” Mitubag si Natan ngadto
kang David, “Gipasaylo usab ni Yahweh ang imong sala. Dili
ka pagapatyon. **14** Hinuon, tungod niining imong gibuhat
nga pagsupak kang Yahweh, mamatay gayod ang bata nga
gipakatawo gikan kanimo.” **15** Unya mibiya si Natan ug mipauli
sa iyang balay. Gipahamtangan ni Yahweh ang anak ni David
nga gihimugso sa asawa ni Urias, ug nasakit kini pag-ayo.
16 Midangop si David kang Yahweh alang sa iyang anak
nga lalaki. Nagpuasa si David ug misulod sa iyang lawak ug
naghigda sa salog tibuok gabii. **17** Mitindog tupad kaniya ang
mga kadagkoan sa iyang balay, aron patindogon siya gikan
sa salog, apan wala siya motindog, ug wala siya mokaon
uban kanila. **18** Nahitabo sa ikapito nga adlaw nga namatay
ang bata. Nangahadlok ang mga sulugoon ni David nga isulti
kaniya nga patay na ang bata, kay nag-ingon sila, “Tan-awa,
sa dihang buhi pa ang bata nakigsulti kita kaniya, ug wala siya
mamati kanato. Tingali ug unsa ang iyang buhaton sa iyang
kaugalingon kung isulti nato kaniya nga patay na ang bata?!”
19 Apan sa dihang nakita ni David nga naghinunghunganay
ang iyang mga sulugoon, nasabtan ni David nga patay na
ang bata. Miingon siya sa iyang mga sulugoon, “Patay na
ba ang bata?” Mitubag sila, “Patay na ang bata.” **20** Unya
mitindog si David gikan sa salog ug naligo, gidihogan niya ang
iyang kaugalingon, ug nag-ilis sa iyang bisti. Miadto siya sa
tabernakulo ni Yahweh ug nagsimba didto, ug unya mibalik
siya sa iyang kaugalingong palasyo. Sa dihang nangayo siya
ug pagkaon, giandaman nila siya, ug mikaon siya. **21** Unya
miingon ang iyang mga sulugoon, “Nganong gibuhat mo man
kini? Nagpuasa ka ug naghilak alang sa bata samtang buhi pa
siya, apan sa namatay na ang bata, mitindog ka ug mikaon.”
22 Mitubag si David, “Nagpuasa ako ug mihilak samtang buhi
pa ang bata. Miingon ako, 'Kinsa may nakahibalo nga tingali
ug kaluy-an ako ni Yahweh, ug buhion niya ang bata?' **23**
Apan karon patay na siya, busa nganong magpuasa paman
ako? Mabuhi ko pa ba siya pag-usab? Moadto ako kaniya,
apan dili na siya mobalik pa kanako.” **24** Gihupay ni David
si Batseba nga iyang asawa, ug miadto kaniya si David ug
nakigdulog kaniya. Human niini nanganak siya ug batang
lalaki, ug ginganlag Solomon ang maong bata. Gihigugma
siya ni Yahweh **25** ug nagpadala siya ug pulong pinaagi
kang Natan nga propeta aron nga nganlan siya ug Jedidia,
tungod kay gihigugma siya ni Yahweh. **26** Karon nakig-away
si Joab batok sa Rabba, ang harianong siyudad sa katawhan
sa Ammon, ug nailog niya ang ilang dalangpanan. **27** Busa
nagpadala ug mga mensahero si Joab ngadto kang David
ug miingon, 'Nakig-away ako batok sa Rabba, ug nailog ko
ang tinubdan sa tubig sa maong siyudad. **28** Karon tigoma
ang nahibiling mga kasundalohan ug pagkampo batok niining
siyudara ug kuhaa kini, tungod kay kung ako ang makailog niini
nga siyudad, panganlan kini sunod kanako.” **29** Busa gitigom
ni David ang tibuok kasundalohan ug miadto sa Rabba; nakig-
away siya sa maong siyudad ug nailog niya kini. **30** Gikuha ni
David ang korona nga anaa sa ulo sa hari—nagtimbang kini
ug 34 ka kilo nga bulawan, ug adunay bililhong bato niini.
Gibutang ang korona sa ulo ni David. Unya gidala niya ang
mga inilog sa maong siyudad nga hilabihan kadaghan. **31**
Gidala pagawas ni David ang mga katawhan nga anaa sa
maong siyudad ug gipugos sila sa pagtrabaho gamit ang mga
gabas, puthaw nga mga piko, ug mga atsa; gipabuhat usab
niya sila ug mga tisa. Gipugos ni David sa pagtrabaho ang
tanang katawhan sa siyudad sa Ammon. Unya mibalik si David
uban ang iyang mga kasundalohan didto sa Jerusalem.

13 Nahitabo kini human nga si Amnon nga anak ni David,
naibog pag-ayo sa maanyag nga babaye nga iyang
igsoon sa amahan nga si Tamar, nga igsoon ni Absalom, usa
sa mga anak nga lalaki ni David. **2** Wala na mahimutang si
Amnon ug nasakit siya tungod sa iyang igsoon sa amahan
nga si Tamar. Ulay siya, ug daw sa dili mamahimo alang
kang Amnon ang pagbuhat sa bisan unsa ngadto kaniya. **3**
Apan adunay higala si Amnon nga ginganlag Jehonadab ang
anak nga lalaki ni Shama, nga igsoon ni David. Si Jehonadab
limbongan kaayo nga tawo. **4** Miingon si Jehonadab kang
Amnon, “Ngano man, nga ang anak sa hari, magul-anon sa
matag buntag? Dili ka ba mosulti kanako?” Busa mitubag si
Amnon kaniya, “Nahigugma ako kang Tamar, ang igsoon ni
Absalom nga akong igsoon sa amahan.” **5** Ug miingon si
Jehonadab ngadto kaniya, “Paghigda sa imong higdaanan ug
pagpakaaron-ingnon nga nasakit. Sa dihang moadto ang imong
amahan sa pagtan-aw kanimo, hangyoa siya, 'Mamahimo
mo ba nga ipadala ang akong igsoon nga babaye nga si
Tamar aron maghatag ug pagkaon ug magluto niini sa akong
atubangan, aron nga makita ko kini ug makakaon gikan sa
iyang kamot?”” **6** Busa mihigda si Amnon ug nagpakaaron-
ingnon nga nasakit. Sa dihang miadto ang hari sa pagtan-aw
kaniya, miingon si Amnon sa hari, “Palihog ipadala ang akong
igsoon nga si Tamar sa paghimo ug pipila ka pagkaon alang
sa akong sakit sa akong atubangan aron makakaon ako gikan
sa iyang kamot.” **7** Sa iyang palasyo nagpadala ug pulong si
David ngadto kang Tamar, nga nag-ingon, “Pag-adto karon
sa balay sa imong igsoon nga lalaki nga si Amnon ug pag-
andam ug pagkaon alang kaniya.” **8** Busa miadto si Tamar
sa balay sa iyang igsoon nga lalaki nga si Amnon kung asa
siya naghigda. Nagkuha siya ug harina ug iya kining gimasa
ug gihulma nga tinapay sa iyang panan-aw, ug unya giluto
niya kini. **9** Gikuha niya ang karahay ug gihatag ang tinapay
ngadto kaniya, apan nagdumili siya sa pagkaon. Unya miingon

si Amnon sa uban nga anaa, “Pagawsa ang matag-usa, palayo
kanako.” Busa ang matag-usa mipahawa sa iyang atubangan.
10 Busa miingon si Amnon kang Tamar, “Dad-a ang pagkaon
sa akong lawak aron makakaon ako gikan sa imong kamot.”
Busa gidala ni Tamar ang tinapay nga iyang gihimo, ug gidala
kini sa lawak sa iyang igsoon nga si Amnon. **11** Sa dihang
nadala na niya ang pagkaon ngadto kaniya, gikuptan niya
ang iyang kamot ug giingnan siya, “Dali, dulog uban kanako,
akong igsoon.” **12** Mitubag siya kaniya, “Dili, akong igsoon,
ayaw ako pugsa, kay walay sama niini nga angay himoon
sa Israel. Ayaw himoa kining makauulaw nga butang! **13**
Unsaon ko man pagwagtang sa akong kaulaw? Unya unsaon
naman lang ka? Mahimo kang sama sa usa ka buangbuang
sa tibuok Israel! Karon palihog, pakigsulti sa hari, tungod kay
dili niya ako ihikaw kanimo.” **14** Bisan pa niana wala maminaw
si Amnon kaniya. Tungod kay mas kusgan man siya kay
kang Tamar, gidakop niya siya ug nakigdulog siya kaniya. **15**
Unya gikasilagan ni Amnon si Tamar sa hilabihan nga kasilag.
Gikasilagan niya siya mas labaw pa sa iyang paghandom
kaniya. Miingon si Amnon kaniya, “Barog ug lakaw.” **16** Apan
mitubag siya kaniya, “Dili! Tungod kay kining dakong kadaotan
nga pagpalakaw nimo kanako mas labi pang daotan sa imong
gibuhat kanako!” Apan wala maminaw si Amnon kaniya. **17**
Hinuon, gitawag niya ang iyang kaugalingong sulugoon ug
giingnan, “Dad-a kining bayhana palayo kanako, ug trangkahi
ang pultahan pagkahuman.” **18** Unya gidala siya sa iyang
sulugoon ug gitrangkahan ang pultahan pagkahuman. Nagsul-
ob si Tamar ug bisti nga adunay mga dayandayan tungod
kay ang mga anak sa hari nga ulay magbisti man niana nga
pamaagi. **19** Nagbutang ug abo si Tamar sa iyang ulo ug gigisi
niya ang iyang bisti. Gibutang niya ang iyang kamot sa iyang
ulo ug milakaw palayo, mihilak ug kusog samtang nagpalayo
siya. **20** Si Absalom nga iyang igsoon miingon kaniya, “Didto
ka ba uban ni Amnon nga imong igsoon? Apan karon paghilom
lang, akong igsoon. Imo siyang igsoon. Ayaw pagbaton niining
butanga sa imong kasingkasing.” Busa nagpabilin si Tamar
nga nag-inusara sa balay ni Absalom nga iyang igsoon. **21**
Apan sa dihang nadunggan ni Haring David kining tanang mga
butang, nasuko siya pag-ayo. **22** Walay gisulti si Absalom
ngadto kang Amnon, kay nasilag si Absalom kaniya tungod sa
iyang gibuhat ug pagpakaulaw sa iyang igsoon nga si Tamar.
23 Nahitabo kini human sa duha ka tuig nga si Absalom
nagkuha ug tigpanupi sa mga karnero sa Baal Hasor, nga
duol sa Efraim, ug gidapit ni Absalom ang tanang mga anak
sa hari sa pagbisita didto. **24** Miadto si Absalom sa hari ug
miingon, “Tan-awa karon, ang imong sulugoon magpatupi
sa iyang mga karnero. Palihog, hinaot nga ang hari ug ang
iyang mga sulugoon mouban kanako, nga imong sulugoon.”
25 Ang hari mitubag kang Absalom, “Dili, akong anak, ang
tanan kanamo dili kinahanglan nga moadto kay makapabug-
at lamang kami kanimo.” Gidasig ni Absalom ang hari, apan
dili siya moadto, hinuon gipanalanginan niya si Absalom. **26**
Unya miingon si Absalom, “Kung dili, palihog itugot ang akong
igsoon nga si Amnon mouban kanamo.” Busa ang hari miingon
kaniya, “Nganong kinahanglan man nga mouban si Amnon
kanimo?” **27** Namugos si Absalom kang David, busa gitugotan
niya si Amnon ug ang tanang mga anak sa hari sa pag-uban
kaniya. **28** Gisugo ni Absalom ang iyang mga sulugoon sa
pag-ingon, “Paminaw pag-ayo. Sa dihang magsugod si Amnon
ug kahubog sa bino, ug kung moingon ako kaninyo, 'Atakiha si
Amnon,' patya dayon siya. Ayaw kahadlok. Dili ba ako man
ang nagsugo kaninyo? Pagmalig-on ug pagmaisog.” **29** Busa
gibuhat sa mga sulugoon ni Absalom ngadto kang Amnon
sumala sa iyang gisugo kanila. Unya nanindog ang tanang
mga anak sa hari, ug ang matag usa ka lalaki misakay sa
ilang mula ug mikagiw. **30** Busa nahitabo kini, samtang anaa
pa sila sa dalan, ang balita miabot kang David nga nag-ingon,
“Gipamatay ni Absalom ang tanang mga anak sa hari, ug
walay usa kanila nga nahibilin.” **31** Mibarog ang hari ug gigisi
niya ang iyang bisti, ug miyaka diha sa salog; nagbarog ang
tanan niyang sulugoon uban sa paggisi sa ilang mga bisti.
32 Si Jehonadab nga anak nga lalaki ni Shama, nga igsoon
ni David, mitubag ug miingon, “Hinaot nga dili motuo ang
akong agalon nga ilang gipamatay ang tanang batan-ong lalaki
nga mao ang mga anak sa hari, kay si Amnon lamang ang
namatay. Giplano na kining daan ni Absalom sukad pa sa
adlaw nga gipanamastamasan ni Amnon ang iyang igsoon
nga si Tamar. **33** Busa hinaot nga dili magbaton niining balita
sa iyang kasingkasing ang akong agalon nga hari, sa pagtuo
nga ang tanang mga anak sa hari gipamatay, kay si Amnon
lamang ang gipatay.” **34** Mikagiw si Absalom. Ang sulugoon
nga nagpabiling nagbantay miyahat sa iyang mata ug nakita
niya ang daghang mga tawo nga nagpadulong sa dalan nga
anaa sa kabungtorang dapit sa kasadpan. **35** Unya miingon
si Jehonadab ngadto sa hari, “Tan-awa, nagpadulong ang
mga anak sa hari. Sama kini sa giingon sa imong sulugoon.”
36 Busa sa pagkahuman gayod niya ug sulti, miabot ang
mga anak sa hari ug gipatugbaw ang ilang mga tingog ug
nanghilak. Mapait usab nga mihilak ang hari ug ang iyang mga
sulugoon. **37** Apan si Absalom mikagiw ug miadto kang Talmai
nga anak ni Ammihud, nga hari sa Gesur. Nagbangotan si
David sa matag adlaw alang sa iyang anak. **38** Busa mikagiw
si Absalom ug miadto sa Gesur, diin nagpuyo siya sa tulo
ka tuig. **39** Ang hunahuna ni Haring David naghandom nga
moadto aron makita si Absalom, kay nahupay na man siya
mahitungod kang Amnon ug sa iyang kamatayon.

14 Karon si Joab nga anak ni Zeruia nasayod nga
nagtinguha ang kasingkasing sa hari nga makita si
Absalom. **2** Busa nagpadala ug mensahe si Joab ngadto sa
Tikoa nga paadtoon kaniya ang usa ka maalamong babaye.
Miingon siya kaniya, “Palihog pagpakaarong-ingnon nga ikaw
nagsubo ug magbisti ka ug pangsubo nga bisti. Palihog ayaw
dihogi ug lana ang imong kaugalingon, apan magpakasama ka
sa usa ka babayeng nagsubo sa dugay nga panahon alang sa
namatay. **3** Unya adto sa hari ug sultihi siya mahitungod sa
akong ihulagway kanimo.” Busa gisulti ni Joab kaniya ang mga
pulong nga isulti niya ngadto sa hari. **4** Sa dihang ang babaye
nga gikan sa Tekoa nakigsulti sa hari, mihapa siya sa yuta ug
miingon, “Tabangi ako, hari.” **5** Ang hari miingon kaniya, “Unsa
may problema?” Mitubag siya, “Ang tinuod usa ako ka biyuda,
ug ang akong bana patay na. **6** Ako, nga imong sulugoon,
adunay duha ka mga anak nga lalaki, ug nag-away sila didto
sa uma, ug walay makaulang kanila. Ang usa mibunal sa usa
ug namatay kini. **7** Ug karon ang tibuok nga banay nakigbatok
sa imong sulugoon, ug miingon sila, 'Itugyan ang lalaki nga
nagbunal sa iyang igsoon, aron kapahamtangan ta siyag
kamatayon, ingon nga bayad sa kinabuhi sa iyang igsoon nga
iyang gipatay.' Aron dugmokon usab nila ang manununod.
Palongon usab nila ang nagdilaab nga baga nga nahibilin
kanako, wala silay ibilin alang sa akong bana bisan ngalan
o kaliwat dinhi sa kalibotan.” **8** Busa miingon ang hari sa
babaye, “Pauli sa imong balay, ug magsugo ako ug tawo nga
mobuhat niini alang kanimo.” **9** Ang babaye nga taga-Tekoa
mitubag sa hari, “Akong agalong hari, unta ang sala maana

kanako ug sa pamilya sa akong amahan. Walay sala ang
hari ug ang iyang trono." **10** Mitubag ang hari, "Bisan kinsa
kadtong nagsultig bisan unsa kanimo, dad-a siya kanako, ug
dili na gayod siya makatandog kanimo." **11** Unya miingon siya,
"Palihog, hinaot nga hinumduman sa hari si Yahweh nga imong
Dios, aron nga ang tigpanimalos sa dugo dili makalaglag
ni bisan kinsa, aron nga dili nila laglagon ang akong anak
nga lalaki." Mitubag ang hari, "Ingon nga buhi si Yahweh,
walay bisan usa nga buhok sa imong anak nga mahulog sa
yuta." **12** Unya miingon ang babaye, "Palihog tugoti ang imong
sulugoon sa pagsulti ug dugang nga pulong sa akong agalong
hari." Miingon siya, "Pagsulti." **13** Busa miingon ang babaye,
"Nganong gibuhat mo man kining butanga batok sa katawhan
sa Dios? Kay sa pagsulti niining butanga, ang hari mahimong
sama sa tawo nga sad-an, tungod kay wala man niya gipabalik
ang iyang anak nga milayas gikan sa iyang balay. **14** Kay
mangamatay man kitang tanan, ug mahisama kita sa tubig
nga mayabo sa yuta, nga dili na matigom pag-usab. Apan
ang Dios dili mobawi sa kinabuhi; hinuon, mangita siyag
paagi alang niadtong gipakagiw aron mapasig-uli. **15** Unya
karon, tan-awa nga miabot ako sa pag-istorya niining mga
butanga sa akong agalong hari, tungod kini kay ang katawhan
naghimo kanako nga mahadlok. Busa ang imong sulugoon
miingon sa iyang kaugalingon, 'Makigsulti na ako karon sa
hari. Tingali ug buhaton sa hari ang hangyo sa iyang sulugoon.
16 Tungod kay maminaw kanako ang hari, sa tuyo nga ihatag
ang iyang sulugoon gawas sa kamot sa tawo nga molaglag
kanako ug sa akong anak, gawas sa panulondon sa Dios.' **17**
Unya nag-ampo ang imong sulugoon, 'Yahweh, palihog tugoti
nga ang pulong sa akong agalong hari mohatag kanako ug
kahupayan, ingon nga manulonda sa Dios, mao usab ang
akong agalong hari sa pagsulti ug maayo gikan sa daotan.'
Hinaot nga magauban kanimo si Yahweh nga imong Dios." **18**
Unya mitubag ang hari ug miingon ngadto sa babaye, "Palihog
ayaw itago kanako ang tanan nga akong ipangutana kanimo."
Ang babaye mitubag, "Sulti akong agalong hari." **19** Mitubag
ang hari, "Dili ba uban kanimo ang kamot ni Joab niining
tanan? Mitubag ang babaye ug miingon, "Ingon nga ikaw
buhi, akong agalong hari, walay bisan kinsa nga makaikyas
gikan sa tuo o sa walang kamot gikan sa bisan unsa nga
gisulti sa akong agalong hari. Ang imong sulugoon nga si
Joab ang nagmando kanako nga isulti kining mga butanga.
Gibuhat kini sa imong sulugoon nga si Joab aron mausab ang
panghitabo. **20** Maalamon ang akong agalon, sama sa kaalam
sa usa ka manulonda sa Dios, ug nasayod siya sa tanan nga
nagakahitabo sa yuta." **21** Busa miingon ang hari ngadto kang
Joab, "Tan-awa karon, buhaton ko kining butanga. Lakaw,
ug kuhaa ang batan-ong lalaki nga si Absalom ug ibalik siya
dinhi." **22** Busa mihapa si Joab sa yuta atubangan sa hari
aron sa pagtahod ug pagpasalamat kaniya. Miingon si Joab,
"Karon nasayod ang imong sulugoon nga nakakaplag ako ug
pabor diha sa imong panan-aw, akong agalong hari, niana
gibuhat sa hari ang gipangayo sa iyang sulugoon." **23** Busa
mitindog si Joab, miadto sa Gesur, ug gikuha niya si Absalom
balik sa Jerusalem. **24** Miingon ang hari, "Pabalika siya sa
kaugalingon niyang balay, apan dili siya makakita sa akong
panagway." Busa mibalik si Absalom sa kaugalingon niya
nga balay, apan wala niya makita ang panagway sa hari.
25 Karon sa tibuok nga Israel wala gayoy lain nga gidayeg
nga sama sa kaguwapo ni Absalom. Gikan sa iyang lapalapa
hangtod sa iyang alimpulo walay gayod siyay tatsa. **26** Sa
dihang magpatupi siya sa matag kataposan sa tuig, tungod
kay bug-at naman kini kaayo kaniya, ginatimbang niya ang
iyang buhok; 200 ka shekel ang gimbug-aton niini nga sukdon
pinaagi sa kaugalingong sukod sa hari. **27** Adunay tulo ka
mga anak nga lalaki ug usa ka anak nga babaye si Absalom,
nga ginganlan ug Tamar. Maanyag siya nga babaye. **28**
Nagpuyo sa Jerusalem si Absalom sa duha ka tuig, nga wala
makakita sa panagway sa hari. **29** Unya mipadala si Absalom
ug mensahe ngadto kang Joab aron ipadala siya ngadto sa
hari, apan wala miadto kaniya si Joab. Busa sa ikaduha nga
higayon nagpadala na usab si Absalom ug mensahe, apan sa
gihapon wala miadto si Joab. **30** Busa miingon si Absalom sa
iyang mga sulugoon, "Tan-awa, ang uma ni Joab duol sa akoa,
ug aduna siyay mga sebada didto. Lakaw ug sunoga kini."
Busa gisunog sa mga sulugoon ang uma ni Joab. **31** Unya
miadto si Joab sa balay ni Absalom, ug nangutana kaniya,
"Nganong gisunog man sa imong sulugoon ang akong uma?"
32 Mitubag si Absalom kang Joab, "Tan-awa, nagpadala ako
ug mensahe kanimo nga nag-ingon, 'Ali aron ipadala ko ikaw
ngadto sa hari aron sa pag-ingon, "Nganong gipakuha man
ako gikan sa Gesur? Mas maayo alang kanako nga magpabilin
didto. Karon pakit-a ako sa nawong sa hari, ug kung sad-an
ako, mahimo niya akong patyon."" **33** Busa miadto si Joab
sa hari ug gisuginlan siya. Sa dihang gipatawag sa hari si
Absalom, miduol siya sa hari ug mihapa sa yuta atubangan sa
hari, ug mihalok ang hari kang Absalom.

15 Nahitabo kini human nga si Absalom nangandam ug
karwahe ug mga kabayo alang sa iyang kaugalingon,
uban sa 50 ka mga lalaki nga modagan una kaniya. **2**
Mobangon si Absalom sayo sa buntag ug magtindog kilid sa
dalan nga paingon sa ganghaan sa siyudad. Sa dihang may
tawo ang adunay kaso ug moadto sa hari alang sa paghukom,
tawgon siya ni Absalom ug ingnan, "Asang siyudara ka man
gikan?" Unya motubag ang tawo nga, "Ang imong sulugoon
gikan sa usa sa mga tribo sa Israel." **3** Busa moingon si
Absalom kaniya, "Tan-awa, maayo ug husto ang imong kaso,
apan walay bisan usa nga gihatagan ug katungod sa hari aron
mamati sa imong kaso." **4** Midugang pa gayod si Absalom,
"Naghandom ako nga mahimo akong maghuhukom sa yuta,
aron ang si bisan kinsang tawo nga adunay panagbingkil o
kaso makaduol kanako, ug mahatagan ko siya ug hustisya!"
5 Busa nahitabo kini sa dihang ang si bisan kinsang tawo
moduol kang Absalom aron sa pagpasidungog kaniya, itunol
ni Absalom ang iyang kamot ug gakson ug hagkan siya.
6 Gibuhat kini ni Absalom sa tanang Israelita nga moduol
sa hari alang sa paghukom. Busa gikawat ni Absalom ang
kasingkasing sa katawhan sa Israel. **7** Miabot ang panahon
sa kataposan sa ikaupat nga tuig, miingon si Absalom sa
hari, "Palihog tugoti ako sa pag-adto ug pagbayad saad nga
akong gihimo ngadto kang Yahweh didto sa Hebron. **8** Kay
naghimo ug panaad ang imong sulugoon samtang nagpuyo
pa ako sa Gesur didto sa Aram, miingon ako, 'Kung dad-
on ako pag-usab ni Yahweh sa Jerusalem, simbahon ko
si Yahweh." **9** Busa miingon ang hari kaniya, "Lakaw nga
malinawon." Busa mitindog si Absalom ug miadto sa Hebron.
10 Apan nagpadala usab si Absalom ug mga tigpaniid sa
tibuok katribohan sa Israel, nga nag-ingon, "Sa takna nga
madungog ninyo ang lanog sa trumpeta, kinahanglan kamong
moingon, 'Si Absalom ang hari sa Hebron.'" **11** Uban kang
Absalom ang 200 ka mga tawo nga gikan sa Jerusalem, nga
mga dinapit. Miuban sila nga wala masayod sa bisan unsang
gilaraw ni Absalom. **12** Samtang naghalad si Absalom sa
mga halad, gipakuha niya si Ahitofel gikan sa iyang lungsod

sa Gilo. Magtatambag siya ni David. Milig-on ang pundok
ni Absalom batok kang David, tungod kay padayon nga
nagkadaghan ang mga tawo nga misunod kang Absalom.
13 Usa ka mensahero ang miadto kang David ug miingon:
“Ang kasingkasing sa mga tawo sa Israel nagsunod kang
Absalom.” **14** Busa miingon si David sa tanan niyang mga
sulugoon nga anaa sa Jerusalem uban kaniya, “Tindog ug
mokalagiw kita, o walay bisan usa kanato ang makaikyas gikan
kang Absalom. Pangandam kamo aron sa pagbiya dayon, o
maapsan kita niya, ug magdala siyag dakong kadaot kanato
ug sulongon ang siyudad pinaagi sa sulab sa espada.” **15**
Ang mga sulugoon sa hari miingon, “Tan-awa, andam ang
imong mga sulugoon sa pagbuhat sa bisan unsang ipabuhat
sa hari.” **16** Mibiya ang hari ug miuban kaniya ang iyang tibuok
pamilya, apan gibilin sa hari ang napulo ka mga babaye, nga
iyang mga puyopuyo, aron sa pag-atiman sa palasyo. **17**
Human makagawas ang hari ug ang tanang mga tawo nga
nagsunod kaniya, mihunong sila sa kataposang balay. **18**
Nagmartsa uban kaniya ang tanan niyang mga kasundalohan,
ug nag-una uban kaniya ang tanang Keretihanon, ug ang
tanang Peletihanon, ug tanang Gittihanon—600 ka mga tawo
ang mikuyog kaniya gikan sa Gat. **19** Unya miingon ang hari
kang Itai nga Gittihanon, “Nganong mouban man usab kamo
kanamo? Balik ug puyo uban sa hari, tungod kay langyaw ka
ug walay puluy-anan. Balik sa imong kaugalingong dapit. **20**
Sanglit mibiya ka pa man kagahapon, nganong himoon ko
man ikaw nga maglatagaw hangtod sa hangtod uban kanamo?
Wala man gani ako masayod kung asa ako moadto. Busa
balik ug dalha ang imong isig ka tagilungsod. Hinaot nga ang
pagkamatinud-anon ug pagkamaunongon magauban kanimo.”
21 Apan mitubag si Itai sa hari ug miingon, “Ingon nga buhi
si Yahweh, ug ingon nga buhi ang akong agalon nga hari,
sigurado nga bisan asang dapit moadto ang akong agalong
hari, didto usab moadto ang imong sulugoon, bisan pa kung
mabuhi o mamatay.” **22** Busa miingon si David kang Itai,
“Pag-una ug padayon uban kanamo.” Busa milakaw si Itai
nga Gittihanon uban sa hari, uban sa tanan niyang mga tawo
ug sa tanang pamilya nga mikuyog kaniya. **23** Mihilak ug
kusog ang tanang taga-lungsod samtang nanabok sa Walog
sa Kidron ang katawhan, ug mitabok usab ang hari. Ang
tanang tawo mipanaw sa dalan paingon sa kamingawan. **24**
Bisan si Sadok uban sa tanang mga Levita, nga nagpas-an
sa sudlanan sa kasabotan sa Dios, atua usab didto. Ilang
giandam ang sudlanan sa kasabotan sa Dios aron ipakanaog,
ug miapil si Abiatar kanila. Ilang gipaabot nga makalabay na
ang mga tawo pagawas sa siyudad. **25** Miingon ang hari kang
Sadok, “Pas-ana pagbalik ang sudlanan sa kasabotan sa Dios
ngadto sa siyudad. Kung makakaplag ako ug kaluoy sa panan-
aw ni Yahweh, dalhon niya ako pagbalik nganhi ug ipakita
kanako pag-usab ang sudlanan sa kasabotan ug sa dapit
diin siya nagpuyo. **26** Apan kung moingon siya, 'Wala ako
mahimuot kanimo,' tan-awa, ania ako, tugoti siya sa pagbuhat
nganhi kanako sa bisan unsang maayo sa iyang panan-aw.”
27 Miingon usab ang hari ngadto kang Sadok nga pari, “Dili ba
tigpaniid ka man? Balik nga malinawon ngadto sa siyudad,
uban sa imong duha ka mga anak nga lalaki, si Ahimaas
nga imong anak ug si Jonatan nga anak ni Abiatar. **28** Tan-
awa, maghulat ako didto sa tabokanan sa Araba hangtod
nga moabot ang pulong gikan kanimo aron sa pagpahibalo
kanako.” **29** Busa gidala pagbalik ni Sadok ug Abiatar ang
sudlanan sa kasabotan sa Dios ngadto sa Jerusalem, ug
nagpabilin sila didto. **30** Apan misubida si David nga nagtiniil
ug naghilak paingon sa Bukid sa mga Olibo, ug gitabonan niya
ang iyang ulo. Ang matag lalaki sa katawhan nga uban kaniya
nagtabon sa iyang ulo, ug nanghilak sila nga nagsubida. **31**
Adunay usa ka tawo nga miingon kang David, “Si Ahitofel usa
sa mga naglaraw uban kang Absalom.” Busa nag-ampo si
David, “O Yahweh, palihog himoang binuang ang mga tambag
ni Ahitofel.” **32** Nahitabo kini sa dihang nakaabot na si David
sa ibabaw sa dalan, diin kasagarang ginasimba ang Dios,
mitagbo kaniya si Husai nga Arkihanon sul-ob ang gising bisti
ug adunay yuta sa iyang ulo. **33** Miingon si David kaniya,
“Kung mopanaw ka uban kanako, mahimo ka lamang nga
pabug-at kanako. **34** Apan kung mobalik ka sa siyudad ug
moingon kang Absalom, 'Mahimo mo akong sulugoon, hari,
ingon nga sulugoon ako sa imong amahan kaniadto, karon
mahimo mo akong sulugoon,' pinaagi niana malibog mo ang
tambag ni Ahitofel alang kanako. **35** Ug dili ba uban man
nimo didto si Sadok ug si Abiatar nga mga pari? Busa bisan
unsa nga imong madungog sa palasyo sa hari, kinahanglan
mo kining isulti kang Sadok ug Abiatar nga mga pari. **36**
Tan-awa uban kanila ang duha nila ka mga anak nga lalaki,
si Ahimaas nga anak ni Sadok, ug si Jonatan nga anak ni
Abiatar. Kinahanglan mong ipadala kanako pinaagi sa ilang
kamot ang tanan mong madungog.” **37** Busa si Husai, nga
higala ni David, miabot sa siyudad samtang miabot si Absalom
ug misulod didto sa Jerusalem.

16 Sa dihang nakalakaw na si David sa dili pa tantong
layo, lampas sa tumoy sa bungtod, misugat kaniya si
Ziba ang sulugoon ni Mefiboset uban sa paris nga mga asno
nga adunay sakang; diha kanila adunay 200 ka buok nga
tinapay, 100 sa linain nga mga pasas, ug 100 ka pungpong sa
igos, ug panit nga gisudlan ug bino. **2** Ang hari miingon kang
Ziba, “Nganong gidala mo man kining mga butanga?” Mitubag
si Ziba, “Ang mga asno mahimong kasakyan sa panimalay sa
hari, ang tinapay ug tinapay nga adunay igos alang sa pagkaon
sa imong katawhan, ug ang bino aron adunay mainom alang
kang bisan kinsa nga maluya didto sa kamingawan.” **3** Miingon
ang hari, “Ug hain man ang apo sa imong agalon?” Mitubag
si Ziba sa hari, “Tan-awa, nagpuyo siya duol sa Jerusalem,
tungod kay miingon siya, 'Karong adlawa iuli sa panimalay
sa Israel ang gingharian sa akong amahan kanako.” **4** Unya
miingon ang hari kang Ziba, “Tan-awa, ang tanan nga iya ni
Mefiboset gipanag-iya na nimo.” Mitubag si Ziba, “Mohapa ako
sa pagpaubos kanimo, akong agalon, ang hari. Tugoti ako
nga makakaplag ug pabor sa imong panan-aw.” **5** Sa dihang
miabot si David sa Bahurim, didto migawas ang usa ka tawo
nga gikan sa banay ni Saul, nga ginganlan ug Simei ang anak
nga lalaki ni Gera. Migawas siya nga nagpunay ug tunglo
samtang naglakaw. **6** Gibato niya si David ug ngadto usab sa
tanang mga opisyal, bisan pag adunay mga kasundalohan
ug mga guwardiya nga anaa sa tuo ug wala sa hari. **7**
Nagpunay ug singgit sa pagtunglo si Simei, “Palayo, hawa
nganhi, ikaw nga daotan, ikaw nga mipatay ug daghang tawo!
8 Gipanimaslan kamong tanan ni Yahweh sa tanang dugo sa
pamilya ni Saul, nga imong giilogan ug gingharian. Gihatag ni
Yahweh ang gingharian ngadto sa kamot sa imong anak nga
si Absalom. Ug karon mapukan ka tungod kay mipatay ka ug
daghang tawo.” **9** Unya miiingon sa hari si Abisai nga anak
ni Seruia, “Nganong kining patay nga iro nagtunglo man sa
akong agalon nga hari? Palihog tugoti ako sa pag-adto kaniya
aron nga mapunggotan ko siya ug ulo.” **10** Apan miingon ang
hari, “Unsa may nabuhat ko kaninyo, mga anak nga lalaki
ni Seruia? Gitunglo tingali niya ako tungod kay si Yahweh

maoy miingon kaniya, 'Tungloha si David.' Karon kinsa may
makaingon kaniya, 'Nganong gitunglo mo man ang hari?'" **11**
Busa miingon si David kang Abisai ug ngadto sa tanan niyang
mga sulugoon, "Tan-awa, ang akong anak, nga gipakatawo
gikan sa akong lawas, buot mokuha sa akong kinabuhi. Unsa
pa kaha kini nga Benjaminhon karon nga nagtinguha sa akong
pagkapukan? Pasagdi siya ug tugoti sa pagtunglo, tungod kay
gisugo siya ni Yahweh sa pagbuhat niini. **12** Basin pagmakita
ni Yahweh ang kagul-anan nga ania kanako, ug baslan ako ug
maayo tungod sa iyang pagtunglo kanako karon." **13** Busa
mipadayon ug panaw si David ug ang iyang mga katawhan,
samtang si Simei miuban tupad kaniya hangtod sa kilid sa
bungtod, nagtunglo ug nanglabay ug abog ug mga bato kaniya
samtang naglakaw. **14** Unya ang hari ug ang tanang katawhan
nga miuban kaniya gipangkapoy, ug nagpahulay siya sa dihang
mihunong sila alang sa kagabhion. **15** Samtang si Absalom
ug ang tanang katawhan sa Israel nga uban kaniya, miabot
sila sa Jerusalem, ug uban kaniya si Ahitofel. **16** Nahitabo
kini sa dihang si Husai nga Arkihanon, nga higala ni David
miadto kang Absalom, ug si Husai miingon kang Absalom,
"Mabuhi ang hari! Mabuhi ang hari!" **17** Miingon si Absalom
kang Husai, "Mao ba kini ang imong pagkamaunongon sa
imong higala? Nganong wala ka man miuban kaniya?" **18**
Miingon si Husai kang Absalom, "Dili! Hinuon, kadtong gipili
ni Yahweh ug niining mga tawo ug sa tanang katawhan sa
Israel, nianang tawhana ako mahisakop, ug magpabilin ako
kaniya. **19** Ug usab, kinsa man ang tawo nga akong alagaran?
Dili ba mag-alagad man ako sa iyang anak? Sama sa akong
pag-alagad sa imong amahan, alagaran ko ikaw." **20** Unya
miingon si Absalom kang Ahitofel, "Hatagi kami ug tambag
kung unsa ang among buhaton." **21** Mitubag si Ahitofel kang
Absalom, "Lakaw ug pakigdulog sa mga ulipong puyopuyo sa
imong amahan nga gibilin niya aron sa pag-atiman sa palasyo,
ug makadungog ang tanang Israel nga nahimo kang baho
sa imong amahan. Ug ang tanang kamot sa mga mikuyog
kanimo malig-on." **22** Busa nagbukhad sila ug tolda alang
kang Absalom ngadto sa atop sa palasyo, ug nakigdulog si
Absalom sa mga ulipong asawa sa iyang amahan atubangan
sa tanang tawo sa Israel. **23** Karon ang tambag ni Ahitofel
nga iyang gihatag niadtong mga adlawa ingon sa usa ka tawo
nga nakadungog gikan mismo sa baba sa Dios. Mao kana
ang pagtan-aw ni David ug ni Absalom sa tanang tambag ni
Ahitofel.

17 Unya miingon si Ahitofel kang Absalom, "Karon tugoti
ako sa pagpili ug 12, 000 ka mga kalalakin-an, ug
mobarog ako aron gukdon si David karong gabhiona. **2**
Moabot ako kaniya samtang gikapoy siya ug luya unya
kuraton ko siya sa kahadlok. Ang mga tawo nga uban kaniya
magakalagiw, ug ang hari lamang ang akong sulungon. **3**
Dalhon ko pagbalik ang tanang katawhan kanimo, sama sa
pangasaw-onon nga moadto sa iyang bana, ug ang tanang
tawo magmalinawon ubos kanimo." **4** Nakapahimuot kang
Absalom ug sa tanan nga kadagkoan sa Israel ang gisulti ni
Ahitofel. **5** Unya miingon si Absalom, "Karon tawga si Husai
nga Arkitihanon, ug atong paminawon ang iyang isulti." **6** Sa
dihang miadto si Husai kang Absalom, gipasabot ni Absalom
kaniya kung unsa ang gisulti ni Ahitofel unya gipangutana
si Husai, "Buhaton ba nato ang gisulti ni Ahitofel? Kung dili,
sultihi kami kung unsa ang imong matambag." **7** Busa miingon
si Husai kang Absalom, "Dili maayo ang tambag nga gihatag ni
Ahitofel karon nga panahon." **8** Midugang pa gayod si Husai,
"Nasayod ka nga kusgan ug lig-on nga manggugubat ang
imong amahan ug ang iyang mga kasundalohan, ug nasakitan
kaayo sila, sama sila sa oso nga giilogan sa iyang mga anak
didto sa uma. Hanas sa panggubatan ang imong amahan;
dili siya matulog uban ang iyang mga kasundalohan karong
gabii. **9** Tan-awa, tingali ug nagtago siya karon sa bung-aw o
sa laing mga dapit. Mahitabo kini nga sa unang pagsulong
mangamatay ang pipila sa imong mga tawo, ug ang si bisan
kinsa nga makadungog niini makaingon, 'Gipamatay ang mga
kasundalohan ni Absalom.' **10** Unya bisan ang labing isog nga
mga sundalo, nga adunay mga kasingkasing nga sama sa
liyon, mangahadlok tungod kay nasayod ang tibuok Israel nga
ang imong amahan usa ka kusgang tawo, ug ang mga tawo
nga uban kaniya hilabihan ka kusgan. **11** Busa tambagan
ko ikaw nga kinahanglan nga managtigom ang tibuok Israel
kanimo, gikan sa Dan hangtod sa Beerseba, sama kadaghan
sa mga balas nga anaa daplin sa dagat, ug nga moadto ka
mismo sa panggubatan. **12** Unya moadto kita kaniya kung
diin nato siya makaplagan, ug tabonan nato siya sama sa
pagkahulog sa yamog sa yuta. Dili kita magbilin ug bisan
usa nga buhi sa iyang mga kasundalohan, o bisan siya. **13**
Kung moatras siya ngadto sa usa ka siyudad, magadala ang
tibuok Israel ug mga pisi sa siyudad ug ato kining birahon
ngadto sa suba, hangtod nga walay makaplagan bisan gamay
nga bato didto." **14** Unya miingon si Absalom ug ang iyang
mga kasundalohan sa Israel, "Mas maayo ang tambag ni
Husai nga Arkihanon kaysa kang Ahitofel." Gitakda na ni
Yahweh ang pagsalikway sa maayong tambag ni Ahitofel
aron mahimo kining hinungdan sa pagkalaglag ni Absalom.
15 Unya miingon si Husai kang Sadok ug kang Abiatar nga
mga pari, "Nagtambag si Ahitofel kang Absalom ug sa mga
katigulangan sa Israel ug usa ka pamaagi, apan nagtambag
ako ug laing pamaagi. **16** Karon, pagdalig lakaw ug suginli si
David; sulitihi siya, 'Ayaw pagkampo karong gabii sa sapa sa
Araba, apan sa bisan unsang paagi panabok kamo, kung dili
lamoyon ang hari lakip ang tanang tawo nga uban kaniya.'"
17 Karon nagpuyo si Jonatan ug Ahimas sa tubod sa En
Rogel. Adunay sulugoon nga babaye ang kanunay nagasulti
kanila kung unsa ang kinahanglan nilang masayran, tungod
kay dili sila mahimong moadto sa siyudad. Sa dihang miabot
ang mensahe, moadto dayon sila aron suginlan si Haring
David. **18** Apan nianang panahona, usa ka batan-ong lalaki
ang nakakita kanila ug misumbong kang Absalom. Busa midali
paglakaw si Jonatan ug si Ahimas paingon sa balay sa tawo
nga ginganlan ug Bahurim, nga adunay atabay sa iyang
hawanan, diin sila mikanaog. **19** Nikuha ug pangtabon sa
atabay ang asawa sa tawo ug gibuklad kini sa baba sa atabay,
ug gipangbutangan niya kini ug trigo, aron walay masayod nga
atua didto sa atabay si Jonatan ug si Ahimas. **20** Miadto ang
mga kasundalohan nga sakop ni Absalom sa balay sa maong
babaye ug miingon, "Diin man si Ahimas ug Jonatan?" Miingon
ang babaye kanila, "Mitabok sila sa suba." Busa human sa
ilang pagpangita ug wala nila sila mahikaplagi, mibalik sila sa
Jerusalem. **21** Nahitabo kini sa dihang nakalakaw na sila,
migawas si Jonatan ug si Ahimas sa atabay. Ug milakaw sila
aron sa pagsumbong ngadto kang Haring David; miingon
sila kaniya, "Tindog ug pagtabok dayon sa tubig tungod kay
naghatag si Ahitofel ug usa ka tambag mahitungod kanimo."
22 Unya mitindog si David ug ang tanang tawo nga uban
kaniya, ug nanabok sila sa Jordan. Sa pagkabanagbanag na
walay bisan usa kanila ang wala nakatabok sa Jordan. **23** Sa
dihang nakita ni Ahitofel nga wala gisunod ang iyang tambag,
gihampiloan niya ang iyang asno ug mibiya. Mipauli siya sa

iyang siyudad, gihan-ay niya ang iyang mga buluhaton, ug
gibitay ang iyang kaugalingon. Niini nga paagi namatay siya
ug gilubong sa lubnganan sa iyang amahan. **24** Unya miadto
si David sa Mahanaim. Samtang si Absalom, nagtabok siya sa
Jordan, siya ug ang tanan nga kasundalohan sa Israel uban
kaniya. **25** Gipili ni Absalom si Amasa nga mahimong labaw
sa kasundalohan imbis nga si Joab. Si Amasa anak nga lalaki
ni Jeter nga Ismaelita, nga nakigdulog kang Abigail, nga anak
nga babaye ni Nahas ug igsoon nga babaye ni Seruia, ang
inahan ni Joab. **26** Unya nagkampo sa yuta sa Gilead ang
katawhan sa Israel ug si Absalom. **27** Nahitabo kini sa dihang
miabot si David sa Mahanaim, nga si Sobi anak nga lalaki
ni Nahas nga gikan sa Raba sa Ammonihanon, ug si Makir
nga anak nga lalaki ni Ammiel nga gikan sa Lo Debar, ug si
Barzillai nga Gileadihanon nga gikan sa Rogelim, **28** nagdala
ug mga banig nga katulgan ug mga habol, mga panaksan
ug mga kulon, ug trigo, sebada nga harina, sinanglag nga
trigo, mga liso, **29** dugos, mantikilya, karnero, ug usa ka
matang sa gatas, aron nga makakaon si David ug ang mga
katawhan uban kaniya. Kini nga mga kasundalohan miingon,
"Gipanggutom ang mga katawhan, gikapoy, ug giuhaw diha sa
kamingawan."

18 Giihap ni David ang mga sundalo nga kuyog kaniya
ug nagpili siyag mga kapitan sa liboan ug mga kapitan
sa gatosan diha kanila. **2** Unya gipadala ni David ang
mga kasundalohan, usa ka bahin ilalom sa pagmando ni
Joab, ug ang laing bahin ilalom sa pagmando ni Abisai nga
anak nga lalaki ni Seruia, igsoon ni Joab, ug ang lain pang
ikatulong bahin sa pagmando ni Itai ang Hitihanon. Miingon
ang hari sa mga kasundalohan, "Mogawas usab ako kuyog
kaninyo." **3** Apan miingon ang katawhan, "Dili ka angay
moadto sa panggubatan, kay kung managan kami dili kami
nila panumbalingon, o katunga man kanamo ang mangamatay
dili sila manumbaling. Apan mas bililhon ka pa kaysa napulo
ka libo kanamo! Busa mas maayo pa nga mangandam ka sa
pagtabang kanamo gikan sa siyudad." **4** Busa mitubag kanila
ang hari, "Akong himoon kung unsa ang maayo alang kaninyo."
Mitindog ang hari sa ganghaan sa siyudad samtang migawas
ang mga sundalo sa ginatos ug sa liboan. **5** Gimandoan
sa Hari si Joab, si Abisai, ug si Itai nga nag ingon, "Ayoha
pagtagad ang batan-ong lalaki nga si Absalom alang kanako."
Nadungog sa tanang katawhan nga gimandoan sa hari ang
mga kapitan mahitungod kang Absalom. **6** Busa miadto sa
kabukirang bahin ang mga kasundalohan batok sa Israel; ang
gubat mikaylap paingon sa kalasangan sa Efraim. **7** Nabuntog
ang kasundalohan sa Israel sa mga kasundalohan ni David;
adunay dakong pagkamatay didto nianang adlawa, 20, 000 ka
mga kalalakin-an. **8** Mikaylap ang gubat sa tibuok kabukiran,
ug daghang mga kalalakin-an ang namatay sa kalasangan
kaysa mga espada. **9** Nahitabo nga natagboan ni Absalom
ang pipila sa mga kasundalohan ni David. Nagsakay siya sa
iyang mula, ug ang mula miadto sa baga nga sanga sa dako
nga kahoyng togas, ug nasangit ang iyang ulo sa mga sanga
sa kahoy. Nabiyaan siya nga nagbitay taliwala sa yuta ug sa
hangin samtang ang mula nga iyang gisakyan nagpadayon sa
pagdagan. **10** Adunay nakakita niini ug giingnan si Joab. "Tan
awa, nakita ko si Absalom nga nagbitay sa kahoy nga togas!"
11 Miingon si Joab sa tawo nga nagsuliti kaniya mahitungod
kang Absalom, "Tan awa! Nakita mo siya! Nganong wala mo
man siya giduslak paubos sa yuta? Hatagan ko unta ikaw ug
napulo ka plata nga shekels ug bakos." **12** Mitubag ang tawo
kay Joab, "Bisan makadawat pa ako ug liboan ka shekels nga
plata, dili nako gamiton ang akong mga kamot batok sa anak
sa hari, tungod kay nakadungog kaming tanan nga gimandoan
kamo sa hari, Abisai ug Ittai, nga nag-ingon, 'Kinahanglan
walay bisan usa nga modapat sa batan-ong lalaki nga si
Absalom.' **13** Kung akong ibutang ang akong kinabuhi sa
kakuyaw pinaagi sa pagpamakak (ug walay lain matago sa
hari), imo akong biyaan." **14** Unya miingon si Joab, "Dili ako
maghulat kanimo. "Busa mikuha si Joab ug tulo ka bangkaw
ug giduslak sa kasingkasing ni Absalom, samtang buhi pa
siya ug nagbitay sa togas nga kahoy. **15** Unya ang napulo ka
batan-ong lalaki nga nagdala sa mga hinagiban ni Joab ang
mialirong kay Absalom, nidasdas kaniya, ug gipatay siya. **16**
Unya gipatingog ni Joab ang trumpeta, ug namalik ang mga
kasundalohan gikan sa pagukod sa mga Israel, kay gipabalik
ni Joab ang mga kasundalohan. **17** Gikuha nila si Absalom ug
gilabay ngadto sa dako nga bangag didto sa lasang; gilubong
nila ang iyang lawas ug gitabonan sa daghan kaayo nga mga
bato, samtang mikalagiw ang tanang mga Israelita, ang matag-
usa sa iyang kaugalingong panimalay. **18** Karon si Absalom,
samtang buhi pa, nagtukod siya ug dako nga haliging bato sa
Walog sa Hari, kay nag- ingon siya, "Wala akoy anak nga lalaki
nga makadala sa paghinumdom sa akong ngalan." Ginganlan
niya ang haligi sa iyang kaugalingong pangalan busa gitawag
kini nga Monumento ni Absalom hangtod karong adlawa. **19**
Unya miingon si Ahimaas nga anak ni Sadok, "Padagana
ako karon ngadto sa hari nga dala ang maayong balita, kung
giunsa siya pagluwas ni Yahweh gikan sa mga kamot sa
iyang mga kaaway. **20** Mitubag si Joab kaniya, "Dili ikaw ang
magdala sa mga balita karong adlawa; kinahanglan nimo kining
buhaton sa sunod adlaw. Karong adlawa dili ka maghatag ug
mga balita tungod kay ang anak sa hari namatay." **21** Unya
miingon si Joab sa taga-Cusi, "Lakaw, suginli ang hari sa
imong nakita." Miyukbo ang taga-Cusi ngadto kang Joab, ug
midagan. **22** Unya miingon pag-usab si Ahimaas ang anak
nga lalaki ni Sadok ngadto kang Joab, "Bisan unsay mahitabo,
palihog paadtoa usab ako ug mosunod sa taga-Cusi." Mitubag
si Joab, "Nganong gusto ka man moadto, akong anak nga
lalaki, nakita mo man nga wala kay madawat nga ganti alang
sa mga balita?" **23** Bisan unsa man ang mahitabo," Miingon si
Ahimaas, Moadto ako." Busa mitubag si Joab kaniya, "Adto."
Unya miadto si Ahimaas sa patag nga dalan, ug naunhan
niya ang taga-Cusi. **24** Karong taknaa naglingkod si David sa
tungatunga sa sulod sa ganghaan ug gawas sa ganghaan.
Misaka ang magbalantay sa atop sa ganghaan ngadto sa
pader ug mihangad. Sa iyang paglantaw, nakita niya ang
usa ka tawo nga nagpadulong, nag-inusarang nagdagan. **25**
Misinggit ang magbalantay ug giingnan ang hari. Unya miingon
ang hari, "Kung nag-inusara siya, adunay balita sa iyang
baba." Ang nagdagan nagkaduol na ug hapit na maabot sa
siyudad. **26** Unya nakita sa guwardiya nga adunay laing tawo
nga nagdagan, ug gitawag sa guwardiya ang magbalantay sa
ganghaan; miingon siya, "Tan-awa, adunay laing tawo nga
nag-inusara nga nagdagan. "Ang Hari miingon, "Nagdala usab
siya ug balita." **27** Busa miingon ang guwardiya, "Sa akong
panghunahuna ang pagdagan sa tawo sa atubangan sama sa
pagdagan ni Ahimaas ang anak nga lalaki ni Sadok." Miingon
ang hari, "Maayo siya nga tawo ug moanhi siya nga adunay
maayong balita." **28** Unya miingon si Ahimaas sa hari, ang
tanan maayo. "Miyukbo siya ug nadapat sa yuta ang iyang
nawong atubangan sa hari ug miingon, "Daygon si Yahweh
nga imong Dios! nga mitugyan sa tawo nga mibayaw sa ilang
kamot batok sa akong agalong hari." **29** Busa mitubag ang

hari, “Maayo lang ba ang batan-ong lalaki nga si Absalom?”
Mitubag si Ahimaas, “Sa dihang gipadala ako ni Joab nga
sulugoon sa hari, nganha kanimo nga hari, nakakita ako
ug dako kaayo nga kasamok, apan wala ako nakahibalo
kung unsa kadto.” **30** Unya miingon ang hari, “Padaplin ug
tindog dinhi.” Busa nagpadaplin si Ahimaaz, ug nagpabilin sa
pagtindog. **31** Unya miabot dayon ang taga-Cusi ug miingon,
“Adunay maayong balita alang sa akong agalong hari, kay si
Yahweh nanimalos alang kanimo karong adlawa sa tanang
nakigbatok kanimo.” **32** Unya ang hari miingon sa taga-Cusi,
“Maayo lang ba ang batan ong lalaki nga si Absalom?” Mitubag
ang taga-Cusi, “Ang kaaway sa akong agalon nga hari, ug
ang tanang mibarog sa pakigbatok kanimo aron sa pagsakit
kanimo. Kinahanglan mahisama niadtong batan-ong lalaki.”
33 Unya wala mahimutang ang Hari ug nasamok pag-ayo, ug
misaka siya sa iyang lawak ibabaw sa ganghaan ug mihilak.
Sa iyang paglakaw nasubo siya, “Absalom akong anak, anak
ko, Absalom! Ako nalang unta ang namatay kaysa ikaw, akong
anak, anak ko!”

19 Gisultihan si Joab, “Tan-awa, naghilak ang hari ug
nagbangotan alang kang Absalom.” **2** Busa ang
kadaugan nianang adlawa nahimong pagbangotan alang sa
tanang kasundalohan, kay nadungog kini sa kasundalohan
nga gisulti nianang adlawa, “Ang hari nagbangotan alang sa
iyang anak nga lalaki.” **3** Ang mga sundalo misekreto sa
pagsulod sa siyudad niadtong adlawa, sama sa katawhan
nga naulaw sa pagsulod sa dihang mikalagiw sila gikan sa
gubat. **4** Gitabonan sa hari ang iyang panagway ug mihilak sa
makusog nga tingog, “Akong anak Absalom, Absalom, akong
anak, anak!” **5** Unya misulod si Joab sa balay sa hari ug
miingon kaniya, “Gipakaulawan mo ang imong mga sundalo
karong adlawa, nga maoy nagluwas sa imong kinabuhi karong
adlawa, ug sa kinabuhi sa imong mga anak nga lalaki ug sa
imong mga anak nga babaye, ug sa kinabuhi sa imong mga
asawa, ug sa kinabuhi sa imong mga asawa nga mga ulipon,
6 tungod kay gihigugma mo kadtong mga nagdumot kanimo,
ug gidumtan mo kadtong nahigugma kanimo. Kay gipakita mo
karong adlawa nga ang mga komandante ug mga sundalo
walay bili alang kanimo. Karong adlawa nagtuo ako nga kung
buhi pa si Absalom, ug namatay kaming tanan, tingali mao
kana ang makapahimuot kanimo. **7** Busa karon barog ug gula
ug pakigsulti nga malumo ngadto sa imong mga sundalo,
kay ipanumpa ko pinaagi kang Yahweh, kung dili ka moadto,
walay bisan usa ka tawo ang magpabilin uban kanimo karong
gabhiona. Mas labing ngil-ad kana alang kanimo kaysa tanan
nga daotang katalagman nga nahitabo kanimo gikan sa imong
pagkabatan-on hangtod karon.” **8** Busa mibarog ang hari ug
milingkod sa ganghaan sa siyudad, ug gisultihan ang tanang
katawhan, “Tan-awa, naglingkod ang hari sa ganghaan,” ug
ang tanang katawhan miatubang sa hari. Busa mipauli ang
katawhan sa Israel, ang matag usa ngadto sa iyang panimalay.
9 Ang tanang katawhan naglalis sa usag-usa sa tanang mga
tribo sa Israel nga nag-ingon, “Giluwas kita sa hari gikan sa
kamot sa atong mga kaaway, ug giluwas niya kita gikan sa
kamot sa mga Filistihanon, apan karon mikalagiw siya sa yuta
tungod kang Absalom. **10** Si Absalom nga atong gidihogan
nga magmando kanato, namatay na sa gubat. Busa nganong
wala man kamoy gisulti mahitungod sa pagdalag balik sa
hari?” **11** Nagpadala ug tawo si Haring David ngadto kang
Zadok ug kang Abiatar ang mga pari nga nag-ingon, “Pakigsulti
ngadto sa mga kadagkoan sa Juda nga magaingon, 'Nganong
kamo man ang ulahi sa pagdalag balik sa hari ngadto sa iyang
gingharian, sanglit dapig man sa hari ang gipangsulti sa tibuok
Israel, nga dad-on siya pagbalik ngadto sa iyang palasyo? **12**
Mga igsoon ko kamo, akong mga kadugo. Nganong kamo
man ang ulahi sa pagdalag balik sa hari?' **13** Unya sultihi si
Amasa, 'Dili ba kadugo ko man ikaw? Buhaton unta sa Dios
nganhi kanako, ug labaw na usab, kung sugod karon dili ka
mahimong kapitan sa akong kasundalohan puli kang Joab.'”
14 Busa nakabig niya ang mga kasingkasing sa katawhan sa
Juda.” Nagpadala sila ngadto sa hari nga nag-ingon, “Balik,
ikaw ug ang tanan mong mga tawo.” **15** Busa mibalik ang hari
ug miabot sa Jordan. Karon ang mga kalalakin-an sa Juda
miabot ngadto sa Gilgal aron makigtagbo sa hari ug aron
dad-on ang hari patabok sa Jordan. **16** Si Shimei ang anak
nga lalaki ni Gera nga taga-Benjamin, nga gikan sa Bahurim,
nagdali sa paglugsong uban sa mga kalalakin-an sa Juda
aron motagbo kang Haring David. **17** Adunay usa ka libo nga
kalalakin-an uban kaniya nga gikan sa Benjamin, ug si Ziba
ang sulugoon ni Saul, ug uban kaniya ang iyang napulo ug
lima ka mga anak nga lalaki ug 20 ka mga sulugoon. Mitabok
sila sa Jordan una sa hari. **18** Mitabok sila aron dad-on ang
pamilya sa hari ug aron buhaton ang bisan unsa nga iyang
gihunahuna nga maayo. Miyukbo sa atubangan sa hari si
Shimei ang anak nga lalaki ni Gera sa wala pa siya misugod
pagtabok sa Jordan. **19** Miingon si Shimei ngadto sa hari,
“Ayaw ako pakasad-a, akong agalon, o hinumdomi kung unsa
kasukihan ang gibuhat sa imong sulugoon sa adlaw nga mibiya
sa Jerusalem ang akong agalon nga hari. Palihog, hinaot nga
dili kini ibutang sa kasingkasing sa hari. **20** Kay nasayod ang
imong sulugoon nga nakasala ako. Tan-awa, mao kana ang
hinungdan nga mianhi ako karong adlawa ingon nga nahauna
gikan sa tanang banay ni Jose nga molugsong aron motagbo
sa akong agalon ang hari.” **21** Apan si Abishai ang anak nga
lalaki ni Zeruya mitubag ug miingon, “Dili ba mahiagom si
Shimei sa kamatayon tungod niini, tungod sa iyang pagtunglo
sa dinihogan ni Yahweh?” **22** Unya miingon si David, “Unsa
man ang akong buhaton kaninyo, kamong mga anak nga
lalaki ni Zeruya, nga kinahanglan man nga makigbatok kanako
karong adlawa? Aduna bay mahiagom sa kamatayon karong
adlawa sa Israel? Kay wala ako masayod nga karong adlawa
ako pa ba ang hari sa Israel?” **23** Busa miingon ang hari
ngadto kang Shimei, “Dili ka mamatay.” Busa ang hari misaad
kaniya pinaagi sa panumpa. **24** Unya si Mefiboset ang anak
nga lalaki ni Saul milugsong aron sa pakigtagbo sa hari.
Nagtiniil siya, o walay pamalbas, o nagkagidlay ang iyang bisti
sukad pa sa adlaw nga mibiya ang hari hangtod sa adlaw nga
nahiuli siya nga malinawon. **25** Busa sa dihang nahiabot siya
gikan sa Jerusalem aron motagbo sa hari, ang hari miingon
kaniya, “Nganong wala ka man miuban kanako, Mefiboset?”
26 Mitubag siya, “Akong agalon nga hari, gilimbongan ako sa
akong sulugoon, kay miingon ako, 'Andamon ko ang asno
aron kasakyan ko unta kini ug mouban sa hari, tungod kay
bakol man ang imong sulugoon.' **27** Ang akong sulugoon nga
si Ziba nagbutangbutang kanako, nga imong sulugoon, ngadto
sa akong agalon nga hari. Apan ang akong agalon nga hari
sama sa usa ka anghel sa Dios. Busa, buhata kung unsa ang
maayo sa imong panan-aw. **28** Kay ang tanan nga anaa sa
balay sa akong amahan nangamatay sa atubangan sa akong
agalon nga hari, apan gipaapil mo ang imong sulugoon taliwala
niadtong mga nangaon diha sa kaugalingon nimong kan-anan.
Busa unsa man ang akong katungod nga magpadayon sa
pagtuaw ngadto sa hari?” **29** Unya miingon ang hari kaniya,
“Nganong magpahayag ka pa man? Nakahukom na ako nga

bahinon nimo ug ni Ziba ang kaumahan." **30** Busa mitubag si
Mefiboset ngadto sa hari, "Oo, tugoti siya nga kuhaon ang
tanan, sanglit ang akong agalon nga hari nahiabot nga luwas
sa kaugalingon niyang panimalay." **31** Unya si Barzilai nga
taga-Gilead milugsong gikan sa Rogelim aron motabok sa
Jordan uban ang hari, ug giubanan niya ang hari latas sa
Jordan. **32** Karon tigulang na kaayo si Barzilai, 80 na ang
pangidaron. Gisangkap niya ang mga gikinahanglan sa hari
samtang nagpuyo siya sa Mahanaim, sanglit adunahan man
siya kaayo nga tawo. **33** Miingon ang hari ngadto kang Barzilai,
"Dali uban kanako, ug ipatagbo ko ang imong gikinahanglan
aron magpabilin ka uban kanako sa Jerusalem." **34** Mitubag si
Barzilai sa hari, "Pila na lang ba ka mga adlaw ang nahibilin sa
katuigan sa akong kinabuhi, nga kinahanglan motungas pa
ako uban sa hari paingon sa Jerusalem? **35** 80 na ang akong
pangidaron. Mailhan ko pa ba ang maayo ug ang daotan?
Makatilaw pa ba ang imong sulugoon kung unsa ang lami
sa akong pagkaon o unsa ang akong giinom? Makadungog
pa ba ako sa tingog sa panag-awit sa mga lalaki ug panag-
awit sa mga babaye? Nganong kinahanglan pa man sa imong
sulugoon nga mahimong palas-onon ngadto sa akong agalon
nga hari? **36** Buot lamang sa imong sulugoon nga mouban sa
hari patabok sa Jordan. Nganong kinahanglan pa man nga
gantihan ako sa hari? **37** Palihog tugoti ang imong sulugoon
nga mopauli sa panimalay, aron mamatay ako sa kaugalingon
kong siyudad sa lubnganan sa akong amahan ug inahan.
Apan tan-awa, ania ang imong sulugoon nga si Kimham.
Tugoti siya nga makatabok uban sa akong agalon nga hari,
ug buhata kaniya kung unsa ang maayo alang kanimo." **38**
Mitubag ang hari, "Mouban si Kimham kanako, ug buhaton
ko alang kaniya kung unsa ang maayo kanimo, ug bisan
unsa nga imong gitinguha gikan kanako, buhaton ko kana
alang kanimo." **39** Unya ang tanang katawhan mitabok sa
Jordan, ug mitabok ang hari, ug mihalok ang hari kang Barzilai
ug gipanalanginan siya. Unya mipauli si Barzilai ngadto sa
kaugalingon niyang panimalay. **40** Busa ang hari mitabok
latas sa Gilgal, ug mitabok uban kaniya si Kimham. Gidala
sa tanang kasundalohan sa Juda ang hari, ug ang katunga
usab sa kasundalohan sa Israel. **41** Sa wala madugay ang
tanang kalalakin-an sa Israel nagsugod sa pagduol sa hari ug
miingon ngadto sa hari, "Ngano man nga ang among mga
igsoong lalaki, ang kalalakin-an sa Juda, nagkuha man kanimo
palayo ug gidala ang hari ug ang iyang pamilya tabok sa
Jordan, ug uban kaniya ang tanang mga tawo ni David?"
42 Busa ang kalalakin-an sa Juda mitubag sa katawhan sa
Israel, "Tungod kini kay ang hari suod kanamo. Unya nganong
nasuko man kamo mahitungod niini? Mikaon ba kami ug bisan
unsa nga kinahanglan bayaran sa hari? Gihatagan ba niya
kami ug bisan unsang mga gasa?" **43** Ang kalalakin-an sa
Israel mitubag sa kalalakin-an sa Juda, "May napulo kami nga
mga tribo nga kabanay sa hari, busa may labaw kami nga
katungod kang David kaysa kaninyo. Unya nganong inyo man
kaming gitamay? Dili ba nadungog ninyo nga kami ang unang
naglaraw sa pagdalag balik sa among hari?" Apan ang mga
pulong sa mga kalalakin-an sa Juda misamot ug kaisog labaw
pa sa mga pulong sa mga kalalakin-an sa Israel.

20 Nahitabo usab nga adunay tighimo ug kasamok nianang
dapita nga ang ngalan mao si Sheba anak nga lalaki ni
Bicri, usa ka Benjaminhanon. Gipatingog niya ang trumpeta
ug miingon, "Wala kami bahin gikan kay David, o bisan
panulondon sa anak ni Jesse. Kinahanglan nga ang matag
tawo mopauli sa ilang balay, sa Israel." **2** Busa gibiyaan si
David sa tanang katawhan sa Israel ug misunod sila kay Sheba
anak ni Bicri. Apan ang mga katawhan sa Judah misunod
sa ilang hari, gikan sa Jordan padulong sa Jerusalem. **3**
Sa dihang miabot si David sa iyang palasyo sa Jerusalem,
gikuha niya ang iyang napulo ka mga ulipong asawa nga
iyang gibiyaan aron sa pag-atiman sa palasyo, ug gidala sa
iyang balay ilalom sa pagbantay sa mga guwardiya. Gihatag
niya ang tanan nilang mga gikinahanglan, apan wala na
siya makigdulog pa kanila. Busa wala sila gipagawas sa
balay hangtod sa adlaw sa ilang kamatayon, nagpuyo sila
sama sa mga biyuda. **4** Unya miingon ang hari kay Amasa,
"Tawaga ang tanang mga kalalakin-an sa Juda sulod sa tulo
ka adlaw; kinahanglan usab nga ania ka dinhi." **5** Busa miadto
si Amasa aron sa pagtawag sa mga kalalakin- an sa Juda,
apan nagpabilin siya sa taas nga panahon gikan sa gitakna
nga gisugo sa hari kaniya. **6** Busa miingon si David kang
Abishai, "Karon mas mobuhat pa ug dugang kasamok si
Sheba nga anak nga lalaki ni Bicri labaw pa sa gihimo ni
Absalom. Dad-a ang mga sulugoon sa imong agalon, ang
akong mga sundalo, ug gukda sila, o basin mangita siya ug
mga kinutaang siyudad ug makaikyas sila gikan sa atong
mga panan-aw." **7** Unya mikuyog ang mga kasundalohan ni
Joab uban kaniya, uban ang mga Keretnon ug ang Peletnon
ug ang tanang mga kusgan nga manggugubat. Mibiya sila
sa Jerusalem aron sa paggukod kang Sheba nga anak nga
lalaki ni Bicri. **8** Sa dihang anaa sila sa Gibeon didto sa
dakong bato. Miabot si Amasa aron pagtagbo kanila. Gisul-ob
ni Joab ang iyang panalipod sa gubat, uban sa bakos nga
libot sa iyang hawak ug ang sakuban sa espada. Samtang
nagpaingon siya, nahagbong ang espada. **9** Busa miingon
si Joab ngadto kang Amasa, "Kumusta ka man akong ig-
agaw?" Ug gigunitan ni Joab ang bangas ni Amasa pinaagi
sa iyang tuong kamot aron muhalok ngadto kaniya. **10** Wala
mabantayan ni Amasa ang kutsilyo nga anaa sa walang
kamot ni Joab. Gidunggab ni Joab si Amasa sa iyang tiyan ug
nangahabwa ang iyang tinae sa yuta. Wala na siya gidunggab
pag-usab ni Joab, ug namatay si Amasa. Busa gigukod ni
Joab ug ni Abisai nga iyang igsoon si Sheba nga anak ni Bicri.
11 Unya mitindog ang usa sa mga tawo ni Joab ngadto sa
kay Amasa, miingon ang tawo, "Kinsa kadtong modapig kang
Joab, ug kinsa kadtong kay David, pasunda siya kay Joab."
12 Nagbuy-od si Amasa nga naglunang sa iyang kaugalingong
dugo sa tunga sa dalan. Sa dihang nakita sa maong tawo nga
ang tanang katawhan nagpabilin sa pagtindog aron pagtan-
aw kaniya, iyang gidala si Amasa sa gikan sa dalan ngadto
sa kaumahan. Gilabayan niya siya ug bisti tungod kay ang
tanang makakita kaniya magpabilin sa pagtindog **13** Human
makuha si Amasa gikan sa dalan, misunod ang tanang mga
tawo kang Joab aron sa paggukod kang Sheba anak nga
lalaki ni Bicri. **14** Milabay si Sheba sa tanang tribo sa Israel
ngadto sa taga Abel sa Bet Maaca, ug sa tanang kayutaan sa
mga Beritihanon, nagkahiusa sa pagtigom ug gigukod usab
si Sheba. **15** Nasakpan nila siya ug gilibotan didto sa Abel
sa Bet Maaca. Nagbuhat sila ug lapok nga agianan batok
sa siyudad ug batok sa pader sa siyudad. Gibungkag sa
mga kasundalohan nga mikuyog kang Joab ang pader aron
mahugno kini. **16** Unya misinggit ang usa ka maalamong
babaye gikan sa siyudad, "Paminaw, palihog paminaw, Joab!
Duol kanako aron ako maka-istorya kanimo." **17** Unya miduol
si Joab kaniya, ug miingon ang babaye kaniya, Ikaw ba si
Joab? "Mitubag siya, "Ako." Unya miingon ang babaye kaniya,
"Paminawa ang pulong sa imong sulugoon." Mitubag si Joab,

"Maminaw ako." **18** Unya miingon siya, "Misulti sila kaniadto
nga, 'Kinahanglan mangayo kita ug tambag gikan kay Abel,'
ug kana nga tambag maoy motapos sa maong butang. **19**
Kami ang siyudad nga usa sa pinakamalinawon ug matinud-
anon sa Israel. Imong gisulayan sa pagguba ang siyudad nga
mao ang inahan sa Israel. Nganong gusto mo man lamoyon
ang panulondon ni Yahweh?" **20** Mitubag si Joab ug miingon.
"Dili gayod, Dili gayod, nga akong lamoyon o gubaon. **21** Dili
kana tinuod. Apan adunay tawo nga gikan sa kabukiran sa
Ephraim, nga ginganlan ug Sheba anak nga lalaki ni Bicri,
gipataas ang iyang kamot batok sa hari, batok kang David.
Ihatag siya kanamo nga nag-inusara, ug mohawa kami sa
siyudad. Miingon ang babaye kay Joab, "Ilabay namo ang
iyang ulo ibabaw kanimo sa pader." **22** Unya miadto ang
babaye sa tibuok katawhan gamit ang iyang kaalam. Giputol
nila ang ulo ni Sheba anak nga lalaki ni Bicri, ug gilabay ngadto
kay Joab. Unya iyang gihuyop ang trumpeta ug ang mga
kasundalohan ni Joab mihawa sa siyudad, ug ang tanang mga
tawo mipauli sa kaugalingon nilang panimalay. Unya mipauli si
Joab sa Jerusalem didto sa hari. **23** Nagmando si Joab sa
tanang kasundalohan sa Israel, ug Benaya anak nga lalaki ni
Jehoyada mao ang nagdumala sa Keretnon ug nagdumala
sa mga Peletnon. **24** Si Adoram ang nagdumala sa mga
kalalakin-an nga gipugos sa pagpatrabaho ug si Jehosafat
anak nga lalaki ni Ahilud mao ang tiglista. **25** Si Sheva mao
ang eskriba ug si Sadok ug Abiatar mao ang mga pari. **26** Si
Ira nga taga-Jair mao pangulong pari ni David.

21 Adunay kagutom sa panahon ni David sulod sa tulo ka
tuig, ug si David nangita sa panagway ni Yahweh. Busa
miingon si Yahweh, "Midangat kining kagutom kanimo tungod
kang Saul ug sa iyang mamumuno nga pamilya, tungod kay
iyang gipangpatay ang taga-Gibeon." **2** Karon ang mga taga-
Gibeon dili gikan sa katawhan sa Israel; gikan sila sa nahibilin
nga Amorihanon. Ang katawhan sa Israel nanumpa nga dili
nila sila patyon, apan misulay si Saul sa pagpatay kanila sa
tanang paagi alang sa katawhan sa Israel ug Juda. **3** Busa
gipatawag ni Haring David ang mga taga-Gibeon ug miingon
kanila, "Unsa man ang angay kong buhaton alang kaninyo?
Unsaon ko man pagpapas sa sala, aron imong panalanginan
ang katawhan ni Yahweh, nga maoy manununod sa iyang
pagkamaayo ug sa iyang mga saad?" **4** Ang mga taga-Gibeon
mitubag kaniya, "Dili kini mahitungod sa plata ug bulawan
tali kanamo ug sa pamilya ni Saul. Sa samang paagi dili kini
alang kanamo aron ibutang sa kamatayon ang si bisan kinsa
nga tawo sa Israel." Mitubag si David, "Unsa man ang inyong
ginasulti nga kinahanglan kong buhaton alang kaninyo?" **5**
Mitubag sila sa hari, "Ang maong tawo misulay sa pagpatay
kanamong tanan, nga naglaraw batok kanamo, aron nga
mapukan kami karon ug walay luna sa mga utlanan sa Israel—
6 tugoti ang pito ka mga tawo gikan sa iyang kaliwat nga
itugyan nganhi kanamo, ug bitayon namo sila sa atubangan ni
Yahweh sa Gibea ni Saul, ang tawo nga gipili ni Yahweh." Busa
miingon ang hari, "Ihatag ko sila nganha kaninyo." **7** Apan
gibangkaw sa hari si Mefiboset ang anak nga lalaki ni Jonatan
ang anak nga lalaki ni Saul, tungod sa saad ni Yahweh tali
kanila, tali kang David ug kang Jonatan ang anak nga lalaki ni
Saul. **8** Apan gikuha sa hari ang duha ka anak nga lalaki ni
Rispa ang anak nga babaye ni Aia, nga mga anak niyang
lalaki kang Saul— ang duha ka anak nga lalaki ginganlan ug
Armoni ug Mefiboset; ug gikuha usab ni David ang lima ka
anak nga lalaki ni Mical ang anak nga babaye ni Saul, nga
iyang gimabdos kang Adriel ang anak nga lalaki ni Barzilai ang
Meholahihanon. **9** Gitugyan niya sila sa mga taga-Gibeon.
Gibitay nila sila sa bungtod sa atubangan ni Yahweh, ug silang
pito nangamatay. Gipatay sila sa panahon sa ting-ani, sa
unang adlaw sa pagsugod sa ting-ani sa sebada. **10** Unya si
Rispa, ang anak nga babaye ni Aia, mikuha ug bisti nga sako
ug gibuklad kini alang sa iyang kaugalingon didto sa bukid
tupad sa patay nga mga lawas, sukad sa pagsugod sa ting-ani
hangtod nga mibundak kanila ang ulan gikan sa kawanangan.
Wala niya tugoti ang mga kalanggaman nga mosamok sa
mga lawas sa adlaw o sa mga ihalas nga mananap sa gabii.
11 Gisulti kini kang David kung unsa ang gibuhat ni Rispa,
ang anak nga babaye ni Aia, ang ulipon nga asawa ni Saul.
12 Busa miadto si David ug gikuha niya ang mga bukog ni
Saul ug ang mga bukog ni Jonatan ang iyang anak nga lalaki
gikan sa mga tawo sa Jabes Gilead, nga gikawat nila gikan sa
plasa ni Bet San, kung diin sila gibitay sa mga Filistihanon,
pagkahuman ug patay sa mga Filistihanon kang Saul didto
sa Gilboa. **13** Gikuha ni David gikan didto ang mga bukog
ni Saul ug ang mga bukog ni Jonatan ang iyang anak nga
lalaki, ug gitigom nila ang mga bukog sa pito ka mga tawo
nga gibitay usab. **14** Gilubong nila ang mga bukog ni Saul ug
Jonatan nga iyang anak nga lalaki sa nasod ni Benjamin sa
Sela, sa lubnganan ni Kis nga iyang amahan. Gibuhat nila ang
tanang gisugo sa hari. Human tubaga sa Dios ang ilang mga
pag-ampo alang sa yuta. **15** Unya miadto pag-usab ang mga
Filistihanon aron sa pakiggubat sa Israel. Busa milugsong
si David uban ang iyang mga kasundalohan ug nakiggubat
batok sa mga Filistihanon. Giabot si David ug kakapoy sa
pagpakiggubat. **16** Si Isbibenob, ang kaliwat sa mga higante,
nga adunay bronsi nga bangkaw nga adunay 300 ka sekel
ang gibug-aton ug nagtakin siya ug bag-ong espada, aron
ipatay kang David. **17** Apan si Abisai ang anak nga lalaki ni
Zeruya miluwas kang David, gisulong ang Filistihanon, ug
gipatay siya. Unya nanumpa ang mga tawo ni David nga nag-
ingon,"Dili mo na kinahanglan nga moadto pa sa gubat uban
kanamo, aron nga dili mo mapalong ang suga sa Israel." **18**
Miabot ang higayon pagkahuman niini nga may gubat na
usab sa mga Filistihanon didto sa Gob, sa dihang si Sibicai
nga taga-Husa mipatay kang Sap, nga usa sa mga kaliwat ni
Repaim. **19** Miabot na usab ang higayon nga adunay gubat sa
mga Filistihanon didto sa Gob, nga si Elhanan ang anak nga
lalaki ni Jari nga taga- Betlehem nga mipatay kang Goliat ang
Hitihanon, ang kuptanan sa iyang bangkaw sama sa likisan sa
maghahabol. **20** Miabot na usab ang higayon nga adunay
laing gubat didto sa Gat nga adunay tawo nga taas kaayo
ang barog nga adunay unom ka mga tudlo sa matag kamot
ug adunay unom ka mga tudlo sa matag tiil, 24 tanan ang
gidaghanon. Gikan usab siya sa kaliwat ni Repaim. **21** Sa
dihang iyang giyubit ang Israel, si Jonatan ang anak nga lalaki
ni Shama, mipatay kaniya. **22** Mao kini sila ang mga kaliwat ni
Repaim sa Gat, ug gipamatay sila pinaagi sa kamot ni David
ug sa kamot sa iyang mga sundalo.

22 Giawit ni David ngadto kang Yahweh ang mga pulong
niini nga awit sa adlaw nga giluwas siya ni Yahweh gikan
sa kamot sa tanan niyang mga kaaway, ug gikan sa kamot ni
Saul. **2** Nag-ampo siya, "Si Yahweh ang akong bato, ang akong
salipdanan, nga maoy nagluwas kanako. **3** Ang Dios mao ang
akong bato. Modangop ako kaniya. Siya ang akong taming,
ang budyong sa akong kaluwasan, ang akong lig-on nga
tagoanan, ug ang akong dalangpanan, siya mao ang nagluwas
kanako gikan sa kaalaotan. **4** Magtawag ako kang Yahweh,
nga mao ang angayan nga pagadayegon, ug maluwas ako

gikan sa akong mga kaaway. **5** Kay gipalibotan ako sa mga
balod sa kamatayon, milumos kanako ang sulog nga katubigan
sa kagub-anan. **6** Gigapos ako sa pisi sa Seol; nalit-ag ako sa
bitik sa kamatayon. **(Sheol h7585)** **7** Sa akong kagul-anan
nagtawag ako kang Yahweh; nagtawag ako sa akong Dios;
gidungog niya ang akong tingog gikan sa iyang templo, ug ang
akong pagpakitabang nahiabot ngadto sa iyang igdulungog. **8**
Unya ang kalibotan nauyog ug mikurog. Ang mga sukaranan
sa kalangitan mikurog ug nauyog, tungod kay nasuko man ang
Dios. **9** Migula ang aso gikan sa iyang ilong, ug ang kusog
nga kalayo migula gikan sa iyang baba. Ang baga misiga
tungod niini. **10** Giablihan niya ang kalangitan ug mikanaog
siya, ug ang baga nga kangitngit anaa ilalom sa iyang mga tiil.
11 Misakay siya sa usa ka kerubin ug milupad. Makita siya
sa mga pako sa kahanginan. **12** Gihimo niya nga tolda ang
kangitngit sa iyang palibot, gipadag-om ang kapanganoran sa
kawanangan. **13** Tungod sa kilat nahulog ang nagbagang
kalayo sa iyang atubangan. **14** Nagpadalugdog si Yahweh
gikan sa kalangitan. Misinggit ang Labing Halangdon. **15**
Gipangpana niya ug gipatibulaag ang iyang mga kaaway—sa
makusog nga kilat ug gipangpukan sila. **16** Unya mitungha
ang tuboran sa katubigan; nadayag ang mga sukaranan sa
kalibotan sa pagtawag ni Yahweh sa gubat, sa paggula sa
gininhawa sa iyang ilong. **17** Mikunsad siya gikan sa hataas;
gikuptan niya ako! Gibira niya ako gikan sa mibul-og nga
tubig. **18** Giluwas niya ako gikan sa kusgan kong mga kaaway,
gikan niadtong nagdumot kanako, kay kusgan kaayo sila alang
kanako. **19** Miabot sila aron makigbatok kanako sa adlaw sa
akong kagul-anan, apan si Yahweh ang akong magtatabang.
20 Gidala usab niya ako sa halapad nga dapit. Giluwas niya
ako tungod kay nahimuot man siya kanako. **21** Gigantihan ako
ni Yahweh sumala sa akong pagkamatarong; gibalik ako niya
sibo sa kahinlo sa akong mga kamot. **22** Kay gitipigan ko ang
mga dalan ni Yahweh ug wala nagbuhat ug daotan pinaagi
sa pagbiya sa akong Dios. **23** Kay sa tanan niyang matuod
nga kasugoan nga ania kanako; sama sa iyang mga balaod,
wala ako mitalikod gikan niini. **24** Wala usab akoy sala sa
iyang atubangan, ug gilikay ko ang akong kaugalingon gikan
sa sala. **25** Busa gibangon ako ni Yahweh sumala sa akong
pagkamatarong, ngadto sa kalidad sa akong pagkahinlo diha
sa iyang panan-aw. **26** Alang niadtong matinumanon, gipakita
mo ang imong kaugalingon nga matinumanon; ngadto sa mga
walay ikasaway, gipakita mo ang imong kaugalingon nga walay
ikasaway. **27** Sa mga putli gipakita mo ang imong kaugalingon
nga putli, apan matuison ka ngadto sa mga masinupakon. **28**
Giluwas mo ang gisakit nga katawhan, apan ang imong mga
mata batok sa mapagarbohon, ug gipaubos nimo sila. **29** Kay
ikaw ang akong suga, Yahweh. Si Yahweh maoy nagpahayag
sa akong kangitngit. **30** Kay pinaagi kanimo makalukso ako
sa ali; pinaagi sa akong Dios makaambak ako ibabaw sa
paril. **31** Alang sa Dios, ang iyang dalan hingpit. Putli ang
pulong ni Yahweh. Siya mao ang taming ngadto sa tanan
nga modangop kaniya. **32** Kay kinsa ba ang Dios gawas
kang Yahweh lamang, ug kinsa ba ang bato kondili ang atong
Dios? **33** Ang Dios ang akong dalangpanan, ug gigiyahan
niya ang tawong walay ikasaway diha sa iyang agianan. **34**
Gihimo niyang idlas ang akong mga tiil sama sa binaw ug
gipahimutang ako sa hataas nga kabungtoran. **35** Gibansay
niya ang akong mga kamot sa pagpakiggubat, ug ang akong
mga bukton sa pagbawog sa tumbaga nga pana. **36** Gihatag
mo kanako ang taming sa imong kaluwasan, ug ang imong
pabor naghimo kanako nga bantogan. **37** Naghimo ka ug
halapad nga dapit aron katumban sa akong mga tiil, aron dili
madalin-as ang akong mga tiil. **38** Gigukod ko ang akong
mga kaaway ug gigun-ob sila. Wala ako miatras hangtod nga
mangalaglag sila. **39** Gitukob ko ug gidugmok sila; nga dili
na sila makabarog pa. Nangapukan sila sa akong tiilan. **40**
Gilig-on mo ako sama sa bakos sa pagpakiggubat; gibutang
mo ubos sa akong pagmando kadtong mibatok kanako. **41**
Gihatag mo kanako ang tangkugo sa akong mga kaaway;
gipukan ko kadtong nagdumot kanako. **42** Nanaghilak sila aron
tabangan, apan walay bisan usa nga miluwas kanila; nagtuaw
sila ngadto kang Yahweh, apan wala niya sila tubaga. **43**
Gidugmok ko sila sa pino sama sa abog sa yuta, gipino ko sila
sama sa yuta sa kadalanan. **44** Giluwas usab nimo ako gikan
sa panag-away sa kaugalingon kong katawhan. Nagpabilin
ako ingon nga pangulo sa mga nasod. Ang katawhan nga
wala ko mailhi nag-alagad kanako. **45** Napugos ang mga
langyaw sa pagyukbo nganhi kanako. Sa dihang madungog
nila ako, motuman sila kanako. **46** Ang mga langyaw miabot
nga nagapangurog gikan sa ilang lig-on nga mga salipdanan.
47 Mabuhi si Yahweh! Hinaot nga pagadayegon ang bato.
Mapasidunggan unta ang Dios, ang bato sa akong kaluwasan.
48 Mao kini ang Dios nga mobalos ug silot alang kanako,
ang Dios nga maoy maghatod sa katawhan ubos sa akong
pagmando. **49** Gipalingkawas niya ako gikan sa akong mga
kaaway. Tinuod gayod, gituboy mo ako sa kahitas-an niadtong
nakigbatok kanako. Giluwas mo ako gikan sa mga tawong
daotan. **50** Busa maghatag ako ug pagpasalamat nganha
kanimo, Yahweh, taliwala sa mga nasod; mag-awit ako ug
mga pagdayeg nganha sa imong ngalan. **51** Mohatag ang
Dios ug dakong kadaogan ngadto sa hari, ug gipakita niya ang
iyang matinud-anong kasabotan ngadto sa tawo nga iyang
dinihogan, ngadto kang David ug ngadto sa iyang mga kaliwat
hangtod sa kahangtoran."

23 Karon mao kini ang kataposang mga pulong ni David—
si David ang anak nga lalaki ni Jese, ang tawo nga
labaw nga gipasidunggan, ang tawo nga gidihogan sa Dios ni
Jacob, ang matam-is nga Salmista sa Israel. **2** "Ang Espiritu ni
Yahweh nakigsulti kanako, ug ang iyang mga pulong ania
sa akong dila. **3** Ang Dios sa Israel nakigsulti kanako, ang
Bato sa Israel miingon kanako, 'Ang tawo nga matarong
nga magdumala sa mga tawo, nga magdumala nga adunay
kahadlok sa Dios. **4** Sama siya sa kahayag sa kabuntagon
sa dihang mosubang ang adlaw, ang kabuntagon nga walay
mga panganod, sa dihang moturok ang bag-ong sagbot gikan
sa yuta pinaagi sa kasanag sa adlaw human sa ulan. **5** Sa
pagkatinuod, dili ba sama niini ang akong pamilya atubangan
sa Dios? Wala ba siya nagbuhat ug malungtaron nga kasugoan
kanako, nagmando ug nakasiguro sa matag paagi? Wala ba
niya gidugangan ang akong kaluwasan ug gituman ang akong
mga pangandoy? **6** Apan ang walay pulos mahisama sa
mga tunok nga isalibay lamang, tungod kay dili sila makuptan
pinaagi sa usa ka kamot. **7** Ang tawo nga maggunit kanila
kinahanglan nga mogamit ug puthaw o pul-an sa bangkaw.
Kinahanglan sunogon sila kung diin sila mapukan.'" **8** Mao kini
ang ngalan sa mga banggiitan nga mga sundalo ni David: si
Jesbaal ang Hakmonihanon mao ang pangulo sa banggiitan
nga mga sundalo. Nakapatay siya ug 800 ka mga tawo sa
usa lamang ka higayon. **9** Sunod kaniya mao si Elesar ang
anak nga lalaki ni Dodo, ang anak nga lalaki sa Ahohihanon,
ang usa sa tulo ka banggiitang sundalo ni David. Atua siya
didto sa dihang ilang gisuklan ang mga Filistihanon nga
nagkahiusa sa pagpakiggubat, ug sa dihang miatras ang

mga tawo sa Israel. **10** Mibarog si Elesar ug nakiggubat sa
mga Filistihanon hangtod nga gikapuyan na ang iyang kamot
ug ang iyang kamot hugot nga migunit sa pul-an sa iyang
espada. Nagdala si Yahweh ug dakong kadaugan nianang
adlawa. Ang kasundalohan namalik sunod kang Elesar, aron
hukasan ang mga lawas sa mga gamit. **11** Sunod kaniya
mao si Sama ang anak nga lalaki ni Age, ang taga-Hara.
Ang mga Filistihanon nagtigom didto sa kaumahan sa mga
balatong, ug ang kasundalohan mikalagiw gikan kanila. **12**
Apan mitindog si Sama sa tunga sa uma ug gipanalipdan kini.
Gipatay niya ang mga Filistihanon, ug nagdala si Yahweh ug
dakong kadaugan. **13** Tulo sa 30 ka mga sundalo milugsong
ngadto kang David sa panahon sa ting-ani, didto sa langub
sa Adulam. Ang kasundalohan sa Filistihanon nagkampo sa
walog sa Repaim. **14** Niadtong panahona si David anaa sa
iyang taguanan, usa ka langub, samtang ang mga Filistihanon
nagkuta didto sa Betlehem. **15** Nangandoy si David ug tubig
ug miingon, "Kung aduna lamang untay mohatag ug tubig
kanako aron makainom gikan sa atabay sa Betlehem, ang
atabay nga anaa tupad sa ganghaan!" **16** Busa kining tulo ka
banggiitang mga sundalo midasdas latas sa kasundalohan
sa mga Filistihanon ug mikalos sa tubig gikan sa atabay sa
Betlehem, ang atabay nga duol sa ganghaan. Mikuha sila ug
tubig ug gidala kini ngadto kang David, apan midumili siya sa
pag-inom niini. Hinuon, gibubo niya kini ngadto kang Yahweh.
17 Unya miingon siya, "Yahweh, ipalayo unta kini gikan kanako,
nga kinahanglan nga ako kining buhaton. Kinahanglan ba nga
moinom ako sa dugo sa katawhan nga nagbuhis sa ilang
mga kinabuhi?" Busa midumili siya sa pag-inom niini. Kining
mga butanga gihimo sa tulo ka mga banggiitan. **18** Si Abisai,
ang igsoon ni Joab ug anak nga lalaki ni Zeruya, nga mao
ang kapitan kanilang tulo. Nakiggubat siya gamit ang iyang
bangkaw batok sa 300 ka mga kalalakin-an ug gipamatay
sila. **19** Kanunay siyang gihisgutan uban sa tulo ka sundalo.
Dili ba siya ang mas bantogan kaysa sa tulo? Gihimo nila
siyang kapitan. Apan ang iyang kabantogan dili sama sa tulo
ka mga bantogang mga sundalo. **20** Si Benaias nga gikan sa
Kabseel mao ang anak nga lalaki ni Joyada; kusgan siya nga
tawo nga nagbuhat ug dagkong mga buhat. Gipatay niya ang
duha ka mga anak nga lalaki ni Ariel sa Moab. Milugsong usab
siya didto sa gahong sa Moab ug gipatay ang liyon samtang
naganiyebe. **21** Unya gipatay usab niya ang dako kaayo nga
tawo sa Ehipto. Ang Ehiptohanon nga adunay bangkaw sa
iyang kamot, apan si Benaias nakig-away batok kaniya uban
sa usa lamang ka sungkod. Giilog niya ang bangkaw gikan
sa kamot sa Ehiptohanon ug unya gipatay siya pinaagi sa
kaugalingon niyang bangkaw. **22** Si Benaias ang anak nga
lalaki ni Joyada naghimo niining mga butanga, ug ginganlan
siya kauban sa tulo ka banggiitan nga mga tawo. **23** Tinahod
siya labaw pa sa kinatibuk-ang 30 ka mga sundalo, apan dili
siya tinahod sama sa tulo ka mga banggiitan nga mga sundalo.
Bisan pa man niana gibutang siya ni David ingon nga pangulo
sa iyang tigbantay. **24** Ang 30 ka mga kalalakin-an mao ang
mosunod: si Asahel nga igsoong lalaki ni Joab, si Elhanan ang
anak nga lalaki ni Dodo nga gikan sa Betlehem, **25** Si Sama
nga taga-Harod, si Elika ang taga-Harod, **26** Si Heles ang
taga-Palti, si Ira ang anak nga lalaki ni Ikes ang taga-Tekot, **27**
si Abi Eser ang taga-Anatot, si Mebunai ang taga-Huhat, **28**
si Salmon ang taga-Ahot, si Maharai ang taga-Netop; **29** si
Heleb ang anak nga lalaki ni Baana, nga taga-Netop, si Itai
ang anak nga lalaki ni Ribai nga gikan sa Gibeah nga taga-
Benjamin, **30** si Benaia ang taga- Piraton, si Hidai sa mga
walog sa Gaas. **31** si Abialbon ang taga-Arbat, si Asmabet
nga taga-Barhumit, **32** si Eliaba ang taga-Salbon, ang anak
nga lalaki ni Jasen, si Jonatan ang anak nga lalaki ni Sama
ang taga-Hararit; **33** si Ahiam ang anak nga lalaki ni Sarar ang
taga-Hararit, **34** si Elipelet ang anak nga lalaki ni Ahabai ang
Maacatite, si Elam ang anak nga lalaki ni Ahitopel ang taga-
Gilon, **35** si Hesro ang taga-Carmilita, si Paarai ang taga-Arbit,
36 si Igal ang anak nga lalaki ni Natan nga gikan sa Zoba, si
Bani nga gikan sa tribo ni Gad, **37** si Selek ang taga-Amon, si
Naharai ang taga-Berot, nga tigdala ug hinagiban ni Joab ang
anak nga lalaki ni Seruias, **38** si Ira ang taga-Itrit, si Gareb
ang taga-Itrite, **39** si Uraya ang taga-Hiti—37 silang tanan.

24 Misilaub pag-usab ang kasuko ni Yahweh batok sa
Israel, ug gitandog niya si David nga mobatok kanila
nga nag-ingon, "Lakaw, ipha ang Israel ug ang Juda." **2**
Ang hari miingon kang Joab ang labaw sa kasundalohan,
nga uban kaniya, "Lakaw ngadto sa tanang mga tribo sa
Israel, gikan sa Dan ngadto sa Berseba, ug ipha ang tanang
katawhan, aron masayran ko ang gidaghanon sa kalalakin-
an nga angay sa pagpakiggubat." **3** Miingon si Joab sa hari,
"Hinaot padaghanon ni Yahweh nga imong Dios ang katawhan
ngadto sa gatusan ka pilo, ug hinaot nga ang mga mata sa
akong agalon ang hari makakita niini nga mahimutang. Apan
ngano nga ang akong agalon nga hari buot niini?" **4** Bisan pa
man, ang pulong sa hari hugot na batok kang Joab ug batok sa
mga komandante sa kasundalohan. Busa si Joab ug ang mga
komandante sa kasundalohan mibiya sa presenya sa hari aron
iphon ang katawhan sa Israel. **5** Mitabok sila sa Jordan ug
nagkampo duol sa Aroer, sa habagatan sa walog sa siyudad.
Unya mipanaw sila latas sa Gad paingon ngadto sa Jaser. **6**
Nahiabot sila sa Gilead ug ngadto sa Tatim Hodsi, unya ngadto
sa Dan Jaan ug palibot paingon sa Sidon. **7** Nahiabot sila sa
taguanan sa Tiro ug ang tanan nga siyudad sa Hibihanon ug
sa taga-Canaan. Unya miadto sila sa Negeb sa Juda didto sa
Berseba. **8** Sa dihang natapos na nila sa pag-adto ang tibuok
kayutaan, mibalik sila sa Jerusalem human sa siyam ka bulan
ug 20 ka mga adlaw. **9** Unya gitaho ni Joab ngadto sa hari
ang gidaghanon sa kalalakin-an nga makiggubat. Adunay mga
800, 000 ka maisogon nga kalalakin-an sa Israel ang nag-
ibot sa espada, ug ang kalalakin-an sa Juda mga 500, 000
ka mga kalalakin-an. **10** Unya nasubo ang kasingkasing ni
David human niya maihap ang kalalakin-an. Busa miingon siya
kang Yahweh, "Nakasala ako ug dako pinaagi sa pagbuhat
niini. Karon, Yahweh, kuhaa ang sala sa imong alagad, kay
nagbuhat ako ug hilabihang pagpakabuang." **11** Sa dihang
mibangon si David sa kabuntagon, miabot ang pulong ni
Yahweh ngadto kang propeta Gad, ang mananagna ni David,
nga nag-ingon, **12** "Lakaw ug sultihi si David: Mao kini ang
gisulti ni Yahweh: "Hatagan ko ikaw ug tulo ka pilianan. Pagpili
ug usa kanila."'" **13** Busa miadto si Gad kang David ug
miingon kaniya, "Aduna bay tulo ka tuig nga kagutom ang
moabot kanimo sa imong yuta? O moikyas ka sulod sa tulo ka
bulan gikan sa imong mga kaaway samtang mogukod sila
kanimo? O adunay tulo ka adlaw nga katalagman sa imong
yuta? Karon paghukom kung unsa ang tubag nga akong ibalik
ngadto kaniya nga maoy nagpadala kanako." **14** Unya miingon
si David ngadto kang Gad, "Ania ako sa lawom nga kasamok.
Mas maayo pa nga mangapukan kami sa kamot ni Yahweh
kaysa sa mga kamot sa tawo, kay dako kaayo ang iyang
maluluy-on nga mga buhat." **15** Busa nagpadala si Yahweh
ug katalagman sa Israel gikan sa buntag hangtod sa gitagal
nga takna, ug 70, 000 sa katawhan ang nangamatay gikan sa

Dan ngadto sa Berseba. **16** Sa dihang gituy-od sa anghel
ang iyang kamot ngadto sa Jerusalem aron sa paglaglag
niini, nausab ang hunahuna ni Yahweh tungod sa kadaot
nga mahimo niini, ug miingon siya ngadto sa anghel nga
milaglag sa mga tawo, “Sakto na! Karon bakwia ang imong
kamot.” Niadtong higayona ang anghel ni Yahweh nagbarog
sa giokanan ug trigo ni Arauna nga Jebusihanon. **17** Unya
nakigsulti si David kang Yahweh sa dihang nakita niya ang
anghel nga misulong sa katawhan, ug miingon, “Nakasala ako,
ug sukwahi ang akong gibuhat. Apan kining mga karnero,
unsa man ang ilang nabuhat? Palihog siloti ako sa imong
kamot ug ang pamilya sa akong amahan!” **18** Unya miabot si
Gad nianang adlawa ug miingon ngadto kaniya, “Tungas ug
pagbuhat ug halaran alang kang Yahweh didto sa giokanan ug
trigo ni Arauna ang Jebusihanon.” **19** Busa mitungas si David
sumala sa gisugo ni Gad nga iyang pagabuhaton, sama sa
gisugo ni Yahweh. **20** Midungaw si Arauna ug nakita niya
nga nagpadulong ang hari ug ang iyang mga sulugoon. Busa
misugat si Arauna ug mihapa sa yuta ngadto sa hari. **21** Unya
miingon si Arauna, “Nganong mianhi man kanako ang akong
agalon nga hari, sa iyang sulugoon?” Mitubag si David, “Aron
paliton ang imong giokanan sa trigo, aron akong pagatukoran
ug halaran alang kang Yahweh, aron nga ang katalagman
matangtang gikan sa katawhan.” **22** Miingon si Arauna ngadto
kang David, “Kuhaa kini ingon nga imoha akong agalon nga
hari. Buhata kini kung unsa ang maayo sa imong panan-aw.
Tan-awa, ania ang baka alang sa halad sinunog ug balsa sa
paggiok ug ang mga yugo aron isugnod. **23** Ang tanan niini,
akong hari, ako si Arauna, maghatag kanimo.” Unya miingon
siya ngadto sa hari, “Hinaot nga dawaton ka ni Yahweh.” **24**
Miingon ang hari ngadto kang Arauna, “Dili, paliton ko kini
sa kantidad. Dili ako mohalad ug halad sinunog ngadto kang
Yahweh ug bisan unsang butang nga wala nako bayari.” Busa
gipalit ni David ang giokanan ug trigo ug ang baka sa 50 ka
sekel nga plata. **25** Nagtukod si David ug halaran alang kang
Yahweh didto ug naghalad niini sa mga halad sinunog ug mga
halad sa pakigdait. Busa nangamuyo sila kang Yahweh alang
sa yuta, ug gipahunong niya ang katalagman sa tibuok Israel.

1 Hari

1 Sa dihang tigulang na si Haring David, gitabonan nila siya
ug mga habol, apan dili gihapon siya mainitan. **2** Busa
miingon ang iyang mga sulugoon ngadto kaniya, “Mangita
kami ug batan-ong ulay alang sa among agalon nga hari.
Alagaran niya ang hari ug atimanon siya. Papahigdaon siya sa
mga bukton sa atong agalon nga hari aron mainitan siya.”
3 Busa nangita sila ug maanyag nga babaye sa tanang
utlanan sa Israel. Nahikaplagan nila si Abishag nga taga-
Shunem ug gidala siya ngadto sa hari. **4** Maanyag kaayo ang
babaye. Gialagaran niya ang hari ug giatiman niya kini apan
wala nakigdulog ang hari kaniya. **5** Niadtong higayona, si
Adonia ang anak nga lalaki ni Hagit mipasidungog sa iyang
kaugalingon, nga nag-ingon, “Mamahimo akong hari”. Busa
nag-andam siya ug mga karwahe sa iyang kaugalingon ug
mga tigkabayo uban ang 50 ka kalalakin-an aron mag-una
kaniya. **6** Wala gayod siya gisamok sa iyang amahan nga
miingon, “Nganong nabuhat mo man kini o kana?” Ambongan
usab kaayo si Adonia, nga sunod ni Absalom. **7** Nakigsabot
siya kang Joab, ang anak nga lalaki ni Zeruya ug uban ang
pari nga si Abiatar. Misunod sila kang Adonia ug mitabang
kaniya. **8** Apan wala misunod si Zadok nga pari, si Benaya
nga anak nga lalaki ni Jehoyada, si Natan nga propeta, si
Shimei, si Rei ug ang mga kusgan nga lalaki nga sakop ni
David wala misunod kang Adonia. **9** Naghalad si Adonia ug
mga karnero, mga torong baka, ug pinatambok nga baka,
ngadto sa bato sa Zohelet, nga tapad sa En Rogel. Giawhag
niya ang tanan niyang mga igsoon nga lalaki, ang mga anak
nga lalaki sa hari, ug ang tanan nga kalalakin-an sa Juda, ug
ang mga sulugoon sa hari. **10** Apan wala niya awhaga si Natan
nga propeta, si Benaya, ang mga kusgan nga mga lalaki, o
iyang igsoon nga lalaki nga si Solomon. **11** Unya nakigsulti si
Natan ngadto kang Batsheba ang inahan ni Solomon, nga
nag-ingon, “Wala ka ba makadungog nga si Adonia ang anak
nga lalaki ni Hagit mamahimong hari, ug wala masayod ang
atong agalon nga si David niini? **12** Karon hatagan ko ikaw ug
tambag, aron maluwas nimo ang imong kaugalingong kinabuhi
ug ang kinabuhi sa imong anak nga lalaki nga si Solomon.
13 Adtoa si Haring David; ug sultihi siya 'Akong agalon nga
hari, wala ka ba misaad sa imong sulugoon, nga nag-ingon,
“Tinuod si Solomon nga imong anak nga lalaki maoy maghari
sunod kanako, ug molingkod sa akong trono?” Ngano man
nga si Adonia mao may maghari?' **14** Samtang makigsulti
ka sa hari, mosunod ako kanimo ug pamatud-an ang imong
mga pulong.” **15** Busa miadto si Batsheba sa lawak sa hari.
Tigulang na kaayo ang hari, ug si Abishag nga taga-Shunem
maoy nag-alagad sa hari. **16** Miyukbo ug nangatahoran si
Batsheba sa atubangan sa hari. Unya miingon ang hari, “Unsa
bay imong gitingoha? **17** Miingon siya ngadto kaniya, “Akong
agalon, misaad ka sa imong sulugoon pinaagi kang Yahweh
nga imong Dios, nga nag-ingon, ''Tinuod gayod nga maghari
si Solomon nga imong anak sunod kanako, ug maglingkod
siya sa akong trono.' **18** Karon tan-awa, hari na si Adonia, ug
ikaw, akong agalon nga hari, wala masayod niini. **19** Naghalad
siya ug mga torong baka, mga pinatambok nga nating baka,
ug daghan kaayo nga mga karnero, ug giawhag ang tanan
nga mga anak nga lalaki sa hari, si Abiatar nga pari, ug si
Joab nga kapitan sa mga sundalo, apan wala niya awhaga
si Solomon nga imong sulugoon. **20** Apan alang kanimo,
akong agalon nga hari, nagtan-aw ang mga mata sa tibuok
Israel kanimo, naghulat nga isulti mo kanila kung kinsa ba ang
molingkod sa trono sunod kanimo, akong agalon. **21** Kondili
kini mahitabo, sa dihang magpahulay ang akong agalon nga
hari uban sa iyang mga amahan, nga ako ug ang akong anak
nga lalaki nga si Solomon ilhon nga sad-an.” **22** Samtang
nagpadayon siya sa pakigsulti sa hari, misulod si Natan nga
propeta. **23** Miingon ang mga sulugoon sa hari, “Ania si
Natan nga propeta.” Sa dihang miabot siya atubangan sa hari,
miyukbo siya atubangan sa hari nga iyang dagway naghapa sa
yuta. **24** Miingon si Natan, “Akong agalon nga hari, miingon ba
diay ikaw nga, 'si Adonia maoy magdumala sunod kanimo, ug
maglingkod sa akong trono?' **25** Kay milugsong siya karong
adlawa ug naghalad ug mga torong baka, pinatambok nga
mga baka, ug daghang mga karnero, ug giawhag ang tanang
anak nga lalaki sa hari, mga kapitan sa kasundalohan ug si
Abiatar nga pari. Nangaon ug nang-inom sila atubangan niya,
ug miingon, 'Mabuhi ka sa dugay Haring Adonia!' **26** Apan
alang kanako, ang imong sulugoon, Zadok nga pari, Benaya
nga anak nga lalaki ni Jehoyada, ug ang imong sulugoon nga
si Solomon, wala kami niya awhaga. **27** Mabuhat ba diay
kini sa akong agalon nga hari nga dili moingon kanato, imong
mga sulugoon, nga molingkod sa trono sunod kaniya?'' **28**
Unya mitubag si Haring David ug miingon, “Tawga si Batsheba
ug pabalika dinhi kanako.” Miabot siya ngadto sa presensya
sa hari ug nagtindog atubangan sa hari. **29** Naghimo ug
pakigsaad ang hari ug miingon, “Ingon nga buhi si Yahweh,
nga milukat kanako gikan sa tanan nga kagubot, **30** ingon
nga nanumpa ako kanimo pinaagi ni Yahweh, ang Dios sa
Israel, nga nag-ingon, “Si Solomon nga imong anak nga lalaki
maoy magdumala human kanako, ug molingkod siya puli sa
akong trono, 'pagabuhaton ko kini karong adlawa.” **31** Unya
miyukbo si Batsheba nga iyang dagway naghapa sa yuta
ug naghatag ug katahoran atubangan sa hari ug miingon,
“Hinaot nga mabuhi hangtod sa kahangtoran ang akong agalon
nga si Haring David.” **32** Miingon si Haring David, Tawga
nganhi kanako si Zadok nga pari, si Natan nga propeta, ug
si Benaya nga anak nga lalaki ni Jehoyada. “Busa miabot
sila atubangan sa hari. **33** Miingon ang hari ngadto kanila,
“Dad-a uban kaninyo ang mga sulugoon sa inyong agalon, ug
pasakya si Solomon sa akong kaugalingong mula ug dad-a
siya ngadto sa Gihon. **34** Padihogi siya kang Zadok nga pari
ug Natan nga propeta nga mahimong hari sa tibuok Israel
ug patingoga ang budyong ug moingon, 'Mabuhi sa dugay
si Haring Solomon!' **35** Unya mosaka ikaw sunod kaniya,
ug moduol siya ug molingkod sa akong trono; tungod kay
mamahimo siyang hari puli sa akong dapit. Gipili ko siya nga
maoy modumala sa tibuok Israel ug sa Juda,” **36** Mitubag
si Benaya nga anak nga lalaki ni Jehoyada ngadto sa hari,
ug miingon, “Busa tugoti! Si Yahweh, ang Dios sa akong
agalon nga hari, magpamatuod niini. **37** Ingon nga si Yahweh
uban sa akong agalon nga hari, hinaot nga uban siya kang
Solomon, ug himoon ang iyang trono nga labing bantogan
kaysa trono sa akong agalon nga si Haring David.” **38** Busa
milugsong si Zadok nga pari, si Natan nga propeta, si Benaya
nga anak nga lalaki ni Jehoyada, ug ang mga Keretnon ug
mga Pelethanon ug gipasakay si Solomon sa mula ni Haring
David; ug gidala siya ngadto sa Gihon. **39** Gikuha ni Zadok
nga pari ang lana nga anaa sa sungay pagawas sa tolda ug
gidihogan si Solomon. Unya gipatingog nila ang budyong, ug
ang tanan nga katawhan miingon, “Mabuhi sa dugay si Haring
Solomon!” **40** Unya misaka ang tanan nga mga katawhan
sunod kaniya, ug gipatugtog sa katawhan ang mga plawta ug

nagsadya uban sa dakong kalipay, aron ang kalibotan mauyog
sa ilang tingog. **41** Nadungog kini ni Adonia ug sa tanang
mga bisita nga uban kaniya pagkahuman nila ug kaon. Sa
dihang nadungog ni Joab ang tingog sa budyong, miingon
siya, “Nganong aduna may banha sa siyudad?” **42** Sa dihang
nagsulti pa siya, miabot si Jonatan nga anak nga lalaki ni
Abiatar nga pari. Miingon si Adonia, “Sulod, kay bililhon ka nga
tawo ug nagdala ka ug maayong mga balita.” **43** Mitubag si
Jonatan ug miingon ngadto kang Adonia, “Gihimo sa among
agalon nga si Haring David nga hari si Solomon, **44** ug gidala
sa hari uban kaniya si Zadok nga pari, si Natan nga propeta,
si Benaya nga anak nga lalaki ni Jehoyada, ug ang mga
Keretnon ug mga Pelethanon. Gipasakay nila si Solomon sa
mula sa hari. **45** Gidihogan siya ni Zadok nga pari ug Natan
nga propeta nga mahimong hari ngadto sa Gihon, ug mitungas
gikan didto nga nanaghugyaw, aron ang siyudad mobanha.
Mao kini ang kasaba nga imong nadungog. **46** Milingkod
usab si Solomon sa trono sa gingharian. **47** Dugang pa niini,
miabot ang mga sulugoon sa hari aron sa pagpanalangin sa
atong agalon nga si Haring David, nga nag-ingon, 'Hinaot
nga himoon sa inyong Dios ang ngalan ni Solomon nga mas
maayo pa kaysa imong ngalan, ug himoon nga mas bantogan
ang iyang trono kaysa imong trono.' Unya miyukbo ang hari
sa iyang higdaanan. **48** Miingon usab ang hari, 'Bulahan
si Yahweh, ang Dios sa Israel, nga naghatag ug tawo aron
molingkod sa akong trono karong adlawa, ug kinahanglan
makita sa akong mga mata.” **49** Unya nalisang ang tanan nga
sulugoon ni Adonia. Mitindog sila ug milakaw ang matag-usa.
50 Nahadlok si Adonia kang Solomon ug mitindog, milakaw, ug
migunit sa sungay sa halaran. **51** Unya miingon kini kang
Solomon, nga nag-ingon, “Tan-awa nahadlok si Adonia kang
Haring Solomon, tungod kay migunit siya sa mga sungay
sa halaran, nga nag-ingon, 'Tugoti nga manumpa si Haring
Solomon una kanako nga dili niya patyon ang iyang sulugoon
pinaagi sa espada.” **52** Miingon si Solomon, “Kung ipakita
niya sa iyang kaugalingon nga takos siya, wala gayoy buhok
nga matagak ngadto sa yuta, apan kung makita kaniya ang
pagkadaotan, mamatay gayod siya.” **53** Busa nagpadala si
Haring Solomon ug mga tawo, nga maoy nagdala kang Adonia
gikan sa halaran. Miabot siya ug miyukbo ngadto kang Haring
Solomon, ug si Haring Solomon miingon ngadto kaniya, “Pauli
sa imong balay.”

2 Samtang hapit na ang adlaw sa kamatayon ni David,
gimandoan niya ang iyang anak nga lalaki nga si Solomon,
nga nag-ingon, **2** “Moadto na ako sa dalan sa tibuok kalibotan.
Pagmakusganon, ug ipakita ang imong pagkalalaki. **3** Tipigi
ang mga mando ni Yahweh nga imong Dios aron paglakaw
sa iyang mga dalan, aron pagtuman sa iyang mga balaod,
iyang mga mando, iyang mga paghukom, ug iyang mga
kasugoan, pagmatngon ka sa pagbuhat kung unsa ang
nahisulat sa balaod ni Moises, aron magmalamposon ka sa
tanan nimong pagabuhaton, bisan asa ka moadto, **4** aron
matuman ni Yahweh ang iyang mga pulong nga iyang gisulti
mahitungod kanako, nga nag-ingon, 'Kung ang imong mga
anak magmabinantayon sa ilang mga lihok, nga matinud-
anong maglakaw sa akong atubangan uban sa ilang tibuok
nga kasingkasing ug tibuok nilang kalag, dili gayod mahutdan
ug tawo sa trono sa Israel.' **5** Nasayod ka usab kung unsa
ang gibuhat ni Joab nga anak nga lalaki ni Zeruya nganhi
kanako, ug sa iyang gibuhat sa duha ka mga pangulo sa
kasundalohan sa Israel, kang Abner nga anak nga lalaki ni
Ner, ug kang Amasa nga anak nga lalaki ni Jeter, nga iyang
gipatay. Giula niya ang dugo sa pagpakiggubat diha sa kalinaw
ug nabutang ang dugo sa pagpakiggubat sa bakos palibot sa
iyang hawak ug sa iyang sandalyas. **6** Pakigsabot ngadto kang
Joab uban sa kaalam nga imong natun-an, apan ayaw tugoti
nga magmalinawon ang iyang ubanon nga ulo sa lubnganan.
(Sheol h7585) **7** Apan, ipakita ang imong kaayo ngadto sa
mga anak nga lalaki ni Barzilai nga taga-Gilead, ug tugoti nga
uban sila nga mokaon sa imong lamesa tungod kay miadto
sila kanako sa dihang mikalagiw ako gikan kang Absalom nga
imong igsoon nga lalaki. **8** Tan-awa, anaa uban kanimo si
Shimei nga anak nga lalaki ni Gera, nga ang Benjaminhon nga
taga-Bahurim, nga nagtunglo kanako sa bug-at nga pagtunglo
sa adlaw nga miadto ako sa Mahanaim. Milugsong si Shimei
aron pagtagbo kanako sa Jordan, ug nagsaad ako ngadto
kaniya pinaagi kang Yahweh, nga nag-ingon, 'Dili ko ikaw
pagapatyon pinaagi sa espada.' **9** Karon ayaw itugot nga dili
siya masilotan. Maalamon ikaw, ug nasayod ka unsay angay
nimong buhaton ngadto kaniya. Dad-on nimo ang ubanon niya
nga ulo ngadto sa lubnganan nga adunay dugo.” **(Sheol h7585)**
10 Unya namatay si David ug gilubong siya uban sa iyang mga
katigulangan ngadto sa siyudad ni David. **11** Sa adlaw nga
naghari si David sa Israel sulod sa 40 ka tuig. Naghari siya sa
Hebron ug pito ka tuig ug 33 ka tuig sa Jerusalem. **12** Unya
milingkod si Solomon sa trono sa iyang amahan nga si David,
ug lig-on kaayo ang iyang gingharian. **13** Unya miadto si
Adonia nga anak nga lalaki ni Hagit ngadto kang Batsheba nga
inahan ni Solomon. Miingon siya, “Mianhi ka ba sa kalinaw?”
Mitubag siya, “Sa kalinaw.” **14** Unya miingon siya, “Anaa akoy
buot isulti nganha kanimo.” Busa mitubag siya, “Pagsulti.” **15**
Miingon si Adonia, Nasayod ka nga ang gingharian akoa, ug
ang tibuok Israel naglaom nga mamahimo akong hari. Apan
nausab ang tanan, ug ang gingharian gihatag ngadto sa akong
igsoon nga lalaki nga si Solomon tungod kay iya man kini
gikan kang Yahweh. **16** Karon aduna akoy usa ka hangyo diha
kanimo, ug ayaw ako balibari.” Miingon si Batsheba ngadto
kaniya, “Pagsulti.” **17** Miingon siya, “Palihog pakigsulti kang
Solomon nga hari, tungod kay dili gayod ka niya balibaran,
nga ihatag niya si Abishag nga taga-Shunem nga mamahimo
kong asawa.” **18** Miingon si Batsheba, “Maayo, makigsulti ako
sa hari.” **19** Busa miadto si Batsheba ngadto kang Haring
Solomon aron sa pagpakigsulti alang kang Adonia. Mitindog
ang hari aron pagtagbo kaniya ug miyukbo kaniya. Unya
milingkod siya sa iyang trono ug nagpadala ug usa ka trono
alang sa inahan sa hari. Milingkod siya sa tuong kamot nga
bahin dapit sa hari. **20** Unya miingon siya, “Aduna akoy hangyo
nganha kanimo, kay dili mo ako pagabalibaran.” Mitubag ang
hari kaniya, “Pangayo, akong inahan, kay dili ko gayod ikaw
pagabalibaran.” **21** Miingon siya, “Tugoti nga ihatag si Abishag
nga taga-Shunem ngadto kang Adonia nga imong igsoon nga
lalaki nga mamahimo niyang asawa.” **22** Mitubag si Haring
Solomon ug miingon sa iyang inahan, “Nganong gipangayo
mo man si Abishag, nga taga-Shunem para kang Adonia?
Nganong dili mo man usab pangayoon ang gingharian alang
kaniya, tungod kay ako man siyang magulang—alang kaniya,
alang kang Abiatar nga pari, ug alang kang Joab nga anak nga
lalaki ni Zeruya?' **23** Unya nanumpa si Haring Solomon pinaagi
kang Yahweh, nga nag-ingon, “Hinaot nga pagabuhaton sa
Dios kanako, ug labaw pa usab, kung wala nagsulti si Adonia
niini nga pulong batok sa iyang kaugalingong kinabuhi. **24**
Ug karon sama nga si Yahweh buhi, nga kinsay nagpahiluna
kanako sa trono ni David nga akong amahan, ug naghimo
kanako ug panimalay nga iyang gisaad, tinuod mamatay

gayod si Adonia karong adlawa." **25** Busa gipadala ni Haring
Solomon si Benaya nga anak nga lalaki ni Jehoyada, ug
nakaplagan gayod ni Benaya si Adonia ug gipatay siya. **26**
Unya miingon ang hari ngadto kang Abiatar nga pari, "Lakaw
ngadto sa Anatot, sa imong kaumahan. Angayan ka nga
mamatay, apan dili ko usa ikaw pagapatyon karon tungod
kay nagdala ka sa kasabotan ni Yahweh atubangan ni David
nga akong amahan ug nag-antos sama nga nag-antos ang
akong amahan." **27** Busa gipapahawa ni Solomon si Abiatar
sa iyang pagkapari ngadto kang Yahweh, aron iyang tumanon
ang pulong ni Yahweh nga iyang gipamulong sa balay ni
Eli didto sa Shilo. **28** Miabot ang balita ngadto kang Joab,
tungod kay gisuportahan man niya si Adonia, bisan wala niya
suportahi si Absalom. Busa mikalagiw si Joab ngadto sa tolda
ni Yahweh ug migunit sa mga sungay sa halaran. **29** Gisugilon
kang Haring Solomon nga si Joab mikalagiw ngadto sa tolda
ni Yahweh ug anaa na tupad sa halaran. Unya gipadala ni
Solomon si Benaya nga anak ni Jehoyada, nga nag-ingon,
"Lakaw, Patya siya." **30** Busa miabot si Benaya sa tolda ni
Yahweh, ug miingon ngadto kaniya. "Miingon ang hari, 'Gawas
diha." Mitubag si Joab, "Dili, mamatay ako dinhi." Busa mibalik
si Benaya ngadto sa hari, nga nag-ingon, "Miingon si Joab nga
buot siyang mamatay didto sa halaran." **31** Miingon ang hari
ngadto kaniya, "Buhata sumala sa iyang gisulti. Patya siya
ug ilubong siya aron makuha gikan kanako ug sa balay sa
akong amahan ang dugo nga gipaagas ni Joab nga walay
hinungdan. **32** Balosan unta ni Yahweh sa dugo sa iyang ulo,
tungod kay iyang gisulong ang duha ka mga labing matarong
ug maayo nga mga tawo kaysa iyang kaugalingon ug gipatay
sila gamit ang espada, si Abner nga anak nga lalaki ni Ner,
ang mga kapitan sa kasundalohan sa Israel, ug si Amasa nga
anak nga lalaki ni Jeter, ang kapitan sa kasundalohan sa Juda,
nga wala man gani nasayran sa akong amahan nga si David.
33 Busa balikan unta sa ilang dugo ang ulo ni Joab ug ang
ulo sa iyang mga kaliwatan hangtod sa kahangtoran. Apan
aduna untay kalinaw hangtod sa kahangtoran ngadto kang
David, ug sa iyang mga kaliwatan, ug sa iyang panimalay, ug
sa iyang trono nga gikan kang Yahweh." **34** Unya misaka
si Benaya nga anak ni Jehoyada, ug misulong ug gipatay si
Joab. Gilubong siya sa iyang panimalay sa kamingawan. **35**
Gibutang sa hari si Benaya nga anak ni Jehoyada nga puli
kang Joab ngadto sa mga kasundalohan, ug gibutang niya si
Zadok nga pari sa puli kang Abiatar. **36** Unya nagpaadto ang
hari ug gipatawag si Shimei, ug miingon kaniya, "Pagtukod ug
puy-anan alang kanimo didto sa Jerusalem ug magpuyo ka
didto, ug ayaw gayod paggawas didto padulong sa laing dapit.
37 Tungod kay sa adlaw nga mogawas ka, ug motabok sa
walog sa Kidron, mamatay ka gayod. Ang imong dugo maanaa
sa imong kamot. **38** Busa miingon si Shimei ngadto sa hari,
"Maayo imong gisulti. Ingon nga gisulti sa akong agalon nga
hari, buhaton kana sa imong sulugoon." Busa nagpuyo si
Shimei sa Jerusalem sa daghan nga mga adlaw. **39** Apan sa
kataposan sa tulo ka tuig, duha sa mga sulugoon ni Shimei
mikalagiw ngadto kang Akis nga anak nga lalaki ni Maaca, nga
hari sa Gat. Busa giingnan nila si Shimei, nga nag-ingon, "Tan-
awa, ang imong sulugoon anaa sa Gat." **40** Unya mibangon si
Shimei, ug gihampiloan ang iyang asno ug miadto kang Akis
sa Gat aron pangitaon ang iyang mga sulugoon. Miadto siya
ug gidala pagbalik ang iyang mga sulugoon gikan sa Gat. **41**
Sa dihang giingnan si Solomon nga si Shimei milakaw gikan
sa Jerusalem ug miadto sa Gat ug nibalik, **42** nagpadala
ang hari ug tawo ug gipatawag si Shimei ug miingon kaniya,
"Di ba gipapanumpa ko na ikaw pinaagi kang Yahweh ug
nagpamatuod ngadto kanimo, nga nag-ingon, 'Sa panahon
nga mogawas ka ug moadto sa ubang dapit, mamatay gayod
ikaw'? Unya miingon ka nganhi kanako, 'Maayo ang imong
gisulti.' **43** Nganong wala mo man tipigi ang imong pakigsaad
ngadto kang Yahweh ug ang sugo nga gihatag ko kanimo?"
44 Miingon usab ang hari ngadto kang Shimei, "Nasayod ka
sa imong kasingkasing sa tanang pagkadaotan nga imong
gihimo ngadto sa akong amahan nga si David. Busa ibalik ni
Yahweh ang imong pagkadaotan sa imong kamot. **45** Apan
mapanalanginan si Haring Solomon ug matukod ang trono
ni David sa atubangan ni Yahweh hangtod sa kahangtoran."
46 Unya naghatag ang Hari ug sugo ngadto kang Benaya
nga anak nga lalaki ni Jehoyada. Milakaw siya ug gipatay
si Shimei. Busa nagmalig-on ang pagdumala sa kamot ni
Solomon.

3 Nakig-uyon si Solomon kang Paraon nga hari sa Ehipto
pinaagi sa pagpakigminyo. Gikuha niya ang anak nga
babaye ni Paraon ug gidala niya kini ngadto sa siyudad
ni David hangtod nga nahuman niya pagtukod ang iyang
kaugalingong balay, ang balay ni Yahweh, ug ang pader palibot
sa Jerusalem. **2** Naghalad ang mga tawo sa taas nga mga
dapit, tungod kay wala pa man natukod ang balay alang sa
ngalan ni Yahweh **3** Gipakita ni Solomon ang iyang gugma
alang kang Yahweh pinaagi sa pagtuman sa mga balaod sa
iyang amahan nga si David, gawas lamang nga naghalad
siya ug sinunog nga insenso ngadto sa hataas nga mga
dapit. **4** Miadto ang hari ngadto sa Gibeon aron sa paghalad
didto, kay atoa didto ang bantogan nga hataas nga dapit.
Naghalad si Solomon ug libohan ka mga halad sinunog sa
maong halaran. **5** Nagpakita si Yahweh sa kang Solomon
didto sa Gibeon pinaagi sa usa ka damgo sa kagabhion;
miingon siya, "Pangayo! Unsa ang kinahanglan nga akong
ihatag kanimo?" **6** Busa miingon si Solomon, "Nagpakita ka ug
dakong matinud-anon nga pagpakigsaad sa imong alagad, sa
akong amahan nga si David, tungod kay naglakaw siya diha
sa imong atubangan sa pagkamasaligan, sa pagkamatarong,
ug sa matul-id nga kasingkasing. Nagtipig ka alang kaniya
niining dako nga matinud-anon nga pakigsaad ug naghatag
kaniya ug usa ka anak nga lalaki aron molingkod sa iyang
trono karong adlawa. **7** Karon Yahweh nga akong Dios, gihimo
nimo ang imong alagad nga hari puli sa akong amahan nga si
David, bisan tuod ako usa lamang ka bata. Wala ako masayod
kung unsaon paggawas o pagsulod. **8** Ang imong alagad
anaa sa taliwala sa katawhan nga imong pinili, usa ka dakong
katawhan, hilabihan kadaghan o dili na maihap. **9** Busa hatagi
ang imong alagad ug usa ka masinabtanong kasingkasing
aron sa paghukom sa imong katawhan, aron akong mahibalo-
an ang maayo ug daotan. Kay si kinsa man ang makahimo
sa paghukom niining imong dakong katawhan?" **10** Kini nga
gipangayo ni Solomon nakapahimoot sa Ginoo. **11** Busa
miingon ang Dios kaniya, "Tungod kay nangayo ka niining
butanga ug wala ka nangayo alang sa imong kaugalingon ug
taas nga kinabuhi o mga bahandi o kinabuhi sa imong mga
kaaway, apan nangayo ka alang sa imong kaugalingon sa
salabotan, ug aron pag-ila sa hustisya. **12** Tan-awa, karon
buhaton ko ang tanan nimong pangayoon kanako sa dihang
mangayo ka kanako. Pagahatagan ko ikaw ug kaalam ug
usa ka masinabtanong kasingkasing, aron walay mahisama
kanimo sa wala pa ikaw, ug walay mahisama kanimo nga
moabot human kanimo. **13** Hatagan ko usab ikaw sa wala
nimo gipangayo, mga bahandi ug kadungganan, aron walay

mahisama kanimo sa bisan kinsang mga hari sa tanan nimong
mga adlaw. **14** Kung magalakaw ka sa akong mga dalan aron
pagtipig sa akong mga balaod ug sa akong mga sugo, sama
sa paglakaw sa imong amahan nga si David, pagalugwayan
ko ang imong mga adlaw." **15** Unya nahigmata si Solomon,
ug tan-awa, usa kadto ka damgo. Miadto siya ngadto sa
Jerusalem ug mibarog atubangan sa sudlanan sa kasabotan
sa Ginoo. Naghalad siya ug mga halad sinunog, ug mga halad
pakigdait, ug nagkombira alang sa tanan niyang mga sulugoon.
16 Unya miabot ang duha ka babaye nga gabaligya sa ilang
dungog ngadto sa hari ug mibarog sa iyang atubangan. **17**
Miingon ang usa ka babaye, "O, akong agalon, ako ug kining
bayhana nagpuyo sa samang panimalay, ug gipakatawo ko
ang usa ka bata uban kaniya sa balay. **18** Nahitabo kini sa
ikatulong adlaw human ako manganak sa akong anak ug
nanganak usab kining bayhana. Nag-uban kami. Walay nay
lain tawo uban kanamo diha sa balay, gawas namong duha.
19 Unya namatay ang anak nga lalaki aning bayhana sa gabii,
tungod kay nahigdaan niya kini. **20** Busa mibangon siya sa
tungang gabii ug gikuha ang akong anak nga lalaki sa akong
kiliran, sa dihang nahinanok pagtulog ang imong sulugoon,
ug gibutang niya sa iyang dughan, ug gibutang usab niya
ang patay niya nga anak nga lalaki sa akong dughan. **21** Sa
pagbangon nako sa kabuntagon aron pagpasuso sa akong
anak, patay na siya. Apan sa dihang ako siyang gitan-aw pag-
ayo sa buntag, dili siya ang akong anak nga lalaki, nga akong
gipakatawo." **22** Unya miingon ang laing babaye, "Dili, ang
usa nga buhi mao ang akong anak nga lalaki, ug ang usa nga
patay mao ang imong anak." Miingon ang unang babaye, "Dili,
ang patay mao ang imong anak nga lalaki, ug ang buhi mao
ang akong anak." Ingon niini ang ilang gisulti atubangan sa
hari. **23** Unya miingon ang hari, "Miingon ang usa kaninyo, '
Kini mao ang akong anak nga lalaki, ug ang imong anak nga
lalaki kay namatay na; ug miingon usab ang usa, 'Dili, ang
imong anak nga lalaki mao ang namatay ug ang buhi mao ang
akong anak.'" **24** Miingon ang hari, "Dad-i ako ug espada."
Busa nagdala sila ug espada ngadto sa hari. **25** Unya miingon
ang hari, "Bahina sa duha kining buhing bata, ug ihatag ang
katunga niini sa babaye ug ang katunga sa isa." **26** Unya ang
babaye nga buhi ang iyang anak miingon ngadto sa hari, kay
ang iyang kasingkasing puno sa kaluoy alang sa iyang anak,
ug miingon siya, "O, akong agalon, ihatag kaniya ang buhi nga
bata, ug walay hinungdan nga siya patyon." Apan miingon ang
laing babaye, "Dili na gayod siya maako o maimo. Tungaa
siya." **27** Unya mitubag ang hari ug miingon, "Ihatag sa unang
babaye ang buhi nga bata, ug ayaw siya patya. Siya mao ang
iyang inahan." **28** Sa dihang nadungog sa tibuok Israel ang
maong paghukom, nga gihimo sa hari, nahadlok sila sa hari,
tungod kay nakita nila ang kaalam sa Dios nga anaa kaniya
alang sa paghatag ug mga hukom.

4 Si haring Solomon ang hari sa tibuok Israel. **2** Mao kini ang
iyang mga opisyal: Azaria nga anak nga lalaki ni Zadok
mao ang pari. **3** Si Elihoref ug si Ahia nga mga anak nga
lalaki ni Shisha ang mga sekretaryo. Si Jehoshafat nga anak
nga lalaki ni Ahilud mao ang tiglista. **4** Si Benaya nga anak
nga lalaki ni Jehoyada ang nagdumala sa kasundalohan. Si
Zadok ug si Abiatar mao ang mga pari. **5** Azaria nga anak nga
lalaki ni Natan ang nagdumala sa mga opisyal. Si Zabud nga
anak nga lalaki ni Natan mao ang pari ug ang higala sa hari. **6**
Si Ahishar mao ang nagdumala sa panimalay. Si Adoniram
nga anak ni Abda mao ang nagdumala sa mga lalaki nga gipili
aron pugson sa pagtrabaho. **7** Adunay dose ka mga opisyal si
Solomon sa tibuok Israel, nga nagahatag ug pagkaon alang sa
hari ug sa iyang panimalay. Ang matag-usa kanila mohatod ug
pagkaon sulod sa usa kabulan sa matag tuig. **8** Mao kini ang
ilang ngalan: Ben Hur, sa bungtod sa Efraim; **9** Ben Deker sa
Makaz, sa Shaalbim, sa Bet Shemes, ug sa Elonbet Hanan;
10 Ben Hesed, sa Arubot (kaniya nasakop ang Soco ug ang
tibuok yuta sa Hefer); **11** Si Ben Abinadab, sa tibuok distrito sa
Dor (asawa niya si Tafat nga anak nga babaye ni Solomon);
12 si Baana nga anak sa Ahilud sa Taanac ug sa Megido, ug
tanang Bet Shan nga mao tapad sa Zaretan ubos sa Jezreel,
gikan sa Bet Shan ngadto sa Abel Mehola hangtod sa tabok
sa Jokmeam; **13** si Ben Geber sa Ramot Gilead (kaniya
nahisakop ang mga lungsod sa Jair nga anak nga lalaki ni
Manases, nga anaa sa Gilead, ug ang rehiyon sa Argob
nahisakop kaniya nga anaa sa Bashan, 60 ka mga dagkong
siyudad nga adunay mga pader ug babag nga tumbaga sa
ganghaan); **14** si Ahinadab nga anak nga lalaki ni Ido, sa
Mahanaim; **15** si Ahimaaz sa Neftali, (gipangasawa usab niya
si Basemat nga anak nga babaye ni Solomon); **16** si Baana
nga anak ni Hushai, sa Asher ug sa Alot; **17** si Jehoshafat nga
anak ni Parua, sa Isacar; **18** Shimei ang anak nga lalaki ni
Ela, sa Benjamin; **19** ug sa Geber nga anak nga lalaki ni Uri,
sa yuta sa Gilead, ang lungsod sa Sihon nga hari sa mga
Amorihanon ug sa Og nga hari sa Bashan, ug siya lamang ang
opisyal nga anaa sa maong yuta. **20** Ang Juda ug ang Israel
labihan ang kadaghan sama sa balas sa dagat. Nangaon
sila ug nanggiinom ug nagmalipayon. **21** Gidumalaan ni
Solomon ang tibuok gingharian gikan sa Suba sa yuta sa mga
Filistihanon ug paingon sa utlanan sa Ehipto. Nagdala sila sa
pahinungod ug nangalagad kang Solomon sa tibuok niyang
kinabuhi. **22** Ang ginahatag kang Solomon alang sa usa ka
adlaw mao ang 30 ka cor nga maayong harina ug 60 ka cor
nga kalan-on, **23** napulo ka tambok nga baka, 20 ka baka
gikan sa sibsibanan, ug 100 ka karnero, wala pay labot ang
binaw, mga osa, mga lagsaw, ug gipatambok nga langgam.
24 Kay iyang gimandoan ang tibuok rehiyon sa kasikbit sa
Suba, gikan sa Tifsa hangtod sa Gaza. lakip ang tanang mga
hari sa kasikbit niining Suba, ug aduna siyay pakigdait sa
tanang nakapalibot kaniya. **25** Nagpuyo ang Juda ug ang
Israel sa kalinaw, ang matag tawo nailalom sa iyang parasan
ug ilalom sa iyang igera nga kahoy, gikan sa Dan paingon sa
Beersheba, sa tanang mga adlaw ni Solomon. **26** Si Solomon
adunay 40, 000 ka mga kuwadra sa mga kabayo alang sa
iyang mga karwahe ug 12, 000 ka mga mangangabayo. **27**
Kadtong mga opisyal ang nagahatag ug pagkaon alang kang
Haring Solomon ug alang sa tanan nga anaa sa lamisa ni
Haring Solomon, ang matag tawo sa iyang binulan. Dili nila
tugotan nga makulang. **28** Nagdala usab sila ug maayong
sebada ug kumpay alang sa ilang mga kabayo nga gamiton sa
karwahe ug ang ginasakyan nga mga kabayo, ang matag-usa
nagadala kung unsa ang iyang makaya. **29** Gihatagan sa
Dios si Solomon ug dakong kaalam ug pagpanabot, ug ang
kalapad sa iyang panabot sama sa balas sa baybayon. **30**
Ang kaalam ni Solomon milabaw sa tanang kaalam sa mga
tawo sa taga-sidlakan ug sa tanang kaalam sa Ehipto. **31** Mas
maalamon pa siya sa tanang tawo—kaysa kang Etan ang
kaliwat ni Esdras, kang Heman, kang Calcol, ug kang Darda
ang anak nga mga lalaki ni Mahol—ug ang iyang kabantogan
miabot sa tanang nakapalibot nga mga nasod. **32** Nakasulti
siya sa 3, 000 ka mga panultihon ug ang iyang mga awit 2,
005 ka daghan. **33** Mahulagway niya ang mga pananom,
gikan sa sidro nga anaa sa Lebanon paingon sa hisopo nga

mitubo sa pader. Makasaysay usab siya mahitungod sa mga
mananap, mga langgam, mga nagakamang nga mananap, ug
sa mga isda. **34** Nangadto ang katawhan nga gikan sa tanang
kanasoran aron mamati sa kaalam ni Solomon. Naggikan
silang tanan sa tanang mga hari sa kalibotan nga nakadungog
sa iyang kaalam.

5 Si Hiram ang hari sa Tiro gipadala ang iyang sulugoon
ngadto kang Solomon kay nadunggan niya nga gidihogan
nila siya nga hari puli sa iyang amahan; kay si Hiram kanunay
nga nahigugma kang David. **2** Nagpadala si Solomon ug
pulong kang Hiram, nga miingon, **3** "Nasayod ka sa akong
amahan nga si David nga dili makatukod sa balay alang sa
ngalan ni Yahweh nga iyang Dios tungod sa mga gubat nga
nag-alirong kaniya, kay sa panahon sa iyang kinabuhi gibutang
ni Yahweh ang iyang mga kaaway ilalom sa tumbanan sa
iyang tiil. **4** Apan karon, ang akong Dios nga si Yahweh
naghatag kanako ug kapahulayan sa matag kasikbit. Wala nay
kaaway ni katalagman. **5** Busa gitinguha ko ang pagtukod sa
templo alang sa ngalan ni Yahweh nga akong Dios, sumala sa
gisulti ni Yahweh sa akong amahan nga si David, nga miingon,
'Ang imong anak nga lalaki, nga akong gipapuli paglingkod sa
imong trono, ang motukod sa templo alang sa akong ngalan.'
6 Busa karon pagsugo nga mamutol sila ug mga sidro gikan sa
Lebanon alang kanako. Ang akong mga sulugoon mouban sa
imong mga sulugoon ug bayaran ko ikaw alang sa imong mga
sulugoon aron mabayran ko ikaw sa tama sa tanang butang
nga imong nauyonan nga buhaton. Kay nasayod ka man nga
walay maantigo kanamo sa pagputol ug kahoy sama sa mga
taga-Sidon. **7** Sa dihang nadungog ni Hiram ang mga pulong
ni Solomon, nalipay siya pag-ayo ug miingon, "Mahimaya
si Yahweh karon adlawa, nga naghatag kang David ug usa
ka manggialamong anak nga lalaki nga magdumala niining
dakong katawhan." **8** Nagpadala si Hiram ug pulong ngadto
kang Solomon, nga miingon, "Nadungog ko ang mensahe
nga imong gipadala kanako. Ihatag ko ang tanang sidro nga
kahoy ug sipres nga imong gitinguha. **9** Ipanaog sa akong
mga sulugoon ang mga kahoy gikan sa Lebanon paingon sa
dagat, ug pabugkosan ko kini aron paagion sa dagat sa dapit
nga imong gitudlo kanako. Badbaran ko kini didto, ug kuhaon
nimo kini. Buhaton nimo kung unsa akong gitinguha pinaagi sa
paghatag ug pagkaon alang sa akong panimalay." **10** Busa
naghatag si Hiram kang Solomon sa tanang sidro ug sepris
nga kahoy nga iyang gitinguha. **11** Mihatag si Solomon ug 20,
000 ka gibug-aton nga trigo nga kalan-on sa iyang panimalay
ug 20 ka gibug-aton sa maayong lana. Ginahatag kini ni
Solomon kang Hiram matag tuig. **12** Gihatagan ni Yahweh si
Solomon ug kaalam, sumala sa iyang gisaad kaniya. Adunay
kalinaw tali kang Hiram ug kang Solomon, ug nagbuhat silang
duha ug kasabotan. **13** Gipugos pagpatrabaho ni Haring
Solomon ang tibuok Israel. Ang mga gipugos nga trabahante
mikabat sa 30, 000 ka mga lalaki. **14** Gipadala niya sila ngadto
sa Lebanon, ang 10, 000 ka libo kanila pulihanay. Usa ka
bulan mangadto sila sa Lebanon ug duha ka bulan anaa sa
panimalay. Si Adoniram maoy nagdumala sa mga tawo nga
gipili aron pugson pagpatrabaho. **15** Si Solomon adunay 70,
000 ka mga tigdala sa mga bug-at ug 80, 000 ka mga tigtiltil
ug bato didto sa kabukiran, **16** wala pay labot ang 3, 300 ka
mga pangulong opisyal nga nagadumala sa trabahoon ug
magdumala sa mga trabahante. **17** Ug sa mando sa hari
gilukat nila ang mga dagkong bato nga maayo ang kalidad
aron gamiton alang sa pundasyon sa templo. **18** Busa gitiltil
sa mga magtutukod ni Solomon ug sa magtutukod ni Hiram ug
sa mga taga-Gebal ug giandam ang mga kahoy ug mga bato
aron tukoron ang templo.

6 Busa gisugdan ni Solomon pagtukod ang templo ni Yahweh.
Nahitabo kini sa ika-480 ka tuig human nga nakagawas
ang katawhan sa Israel gikan sa yuta sa Ehipto, sa ika-upat
ka tuig nga naghari si Solomon sa Israel, sa bulan sa Ziv,
nga mao ang ikaduhang bulan. **2** Ang templo nga gitugod ni
Solomon alang kang Yahweh adunay 60 ka cubit ang gitas-on,
20 ka cubit ang gilapdon, ug 30 ka cubit ang gihabugon. **3**
Ang portico nga anaa sa atubangan sa templo, adunay 20 ka
cubit ang gitas-on, managsama ang gilapdon sa templo, ug
napulo ka cubit ang gilalumon sa atubangan sa templo. **4**
Gibuhatan niya ang templo ug mga bintana nga adunay mga
porma nga maoy nakapagamay niini sa gawas kaysa sa sulod.
5 Sa isig ka kilid sa tibuok pader iyang gihimoan ug mga lawak
palibot niini, gipalibotan ang gawas nga bahin nga lawak ug sa
sulod nga lawak. Gihimoan niya ug mga lawak ang tanang
kilid nga nakapalibot. **6** Sa pinakaubos nga bahin adunay
lima ka cubit ang gilapdon, ang tungatunga adunay unom
ka cubit ang gilapdon, ug ang ika-tulo adunay pito ka cubit
ang gilapdon. Ug ang anaa sa gawas gibuhatan niya ug mga
moldura diha sa bongbong sa balay sa tanang palibot aron ang
mga sagbayan dili mag-abot sa mga bongbong sa balay. **7**
Ang balay hinimo sa mga bato nga giandam didto sa kuhaanan
sa mga bato. Walay martilyo, atsa, o bisan unsang puthaw
nga gamit nga madunggan sa balay samtang ginatukod kini. **8**
Sa habagatang bahin sa templo adunay pultahan diha sa ubos
nga andana, unya adunay hagdanan pasaka sa tungatunga
nga andana, ug gikan sa tungatunga pasaka sa ika-tulo nga
andana. **9** Busa gitukod ni Solomon ang templo ug nahuman
kini; gibongbongan niya ang balay gamit ang mga sagbayan ug
tabla nga sidro. **10** Gipahimoan niya ug mga lawak ang matag
kilid sa balaang lawak sa templo, ang matag kilid adunay
lima ka cubit ang gihabugon; gisumpay kini ngadto sa balay
gamit ang mga kahoy nga sidro. **11** Ang pulong ni Yahweh
miabot kang Solomon, nga nag-ingon, **12** "Mahitungod niining
temploha nga imong gitukod, kung maglakaw ka sa akong
mga balaod ug magbuhat ug matarong, tumanon ang akong
mga mando ug maglakaw niini, unya tumanon ko ang akong
gisaad kanimo nga akong gisaad sa imong amahan nga si
David. **13** Magpuyo ako taliwala sa katawhan sa Israel ug dili
ko sila pasagdan." **14** Busa gitukod ni Solomon ang balay ug
gihuman kini. **15** Unya gibongbongan niya sa sulod sa balay
ug mga tabla nga sidro. Gikan sa salog paingon sa kisame sa
sulod sa balay, gibongbongan niya kini ug kahoy, ug gisalogan
niya ang balay ug mga tabla nga sipres. **16** Gibuhatan niya
ug 20 ka cubit ang likod nga bahin sa balay gamit ang tabla
nga sidro gikan sa salog paingon sa kisame. Gitukod niya kini
nga lawak aron mahimong balaang lawak, ang labing balaang
dapit. **17** Ang lawak, nga mao ang balaang dapit anaa sa
atubangan sa mas labing balaang dapit, adunay 40 ka cubit
ang gitas-on. **18** Adunay sidro sa sulod sa balay, nga inokitan
sa naghulagway nga nagtikyop ug nagbukhad nga mga bulak.
Mga sidro tanan ang anaa sa sulod. Walay makita nga binuhat
gamit ang bato diha sa sulod. **19** Giandam ni Solomon ang
balaang lawak sa sulod sa balay aron ibutang didto ang
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh. **20** Ang balaang lawak
adunay 20 ka cubit ang gitas-on, 20 ka cubit ang gilapdon,
ug 20 ka cubit ang gihabogon. Gitaplakan ni Solomon ang
mga bongbong sa lunsay nga bulawan ug gihaklopan ang
halaran ug sidro nga kahoy. **21** Gitaplakan ni Solomon ang

sulod sa templo ug lunsay nga bulawan, ug gibutangan niyag
mga kadinang bulawan sa atubangan sa balaang lawak, ug
gihaklapan ug bulawan ang atubangan. **22** Gitaplakan niya ug
bulawan ang tibuok sulod hangtod nga nahuman ang templo.
Gitaplakan usab niya ug bulawan ang tibuok halaran nga
anaa sa balaang lawak. **23** Nagbuhat si Solomon ug duha
ka kerubin gamit ang olibo nga kahoy, napulo ka cubit ang
gihabogon sa matag-usa alang sa balaang lawak. **24** Ang usa
ka pako sa unang kerubin adunay lima ka cubit ang gitas-on.
Unya gikan sa tumoy sa usa ka pako paingon sa tumoy sa
laing pako adunay gilay-on nga napulo ka cubit. **25** Ang laing
kerubin aduna gihapoy napulo ka cubit ang gilapdon sa pako.
Ang duha ka kerubin managsama ang sukod ug hulagway. **26**
Napulo ka cubit ang gitas-on sa usa ka kerubin ug ang usa
ka kerubin managsama lang. **27** Gibutang ni Solomon ang
kerubin sa mas labing balaang dapit. Nagbukhad ang mga
pako sa kerubin ug ang pako sa usa misangko sa bongbong
ug ang pako sa laing kerubin misangko sa laing bongbong.
Ang ilang mga pako nag-abot diha sa tungatunga sa labing
balaang dapit. **28** Gitaplakan ni Solomon ang kerubin ug
bulawan. **29** Giukitan niya ang palibot sa tanang bongbong sa
balay sa mga hulagway sa kerubin, mga kahoy nga palmera,
ug mga mibukhad nga bulak, sa gawas ug sa balaang dapit.
30 Gitaplakan ug bulawan ni Solomon ang salog sa balay, sa
gawas ug sa sulod nga mga lawak. **31** Nagbuhat si Solomon
ug mga pultahan gamit ang kahoy nga olibo sa atubangan sa
balaang lawak. Ang ulohan ug ang matag kilid niini adunay
lima ka mga porma. **32** Unya nagbuhat siya ug duha ka
pultahan gamit ang kahoy nga olibo, ug giukitan niya kini ug
mga kerubin, mga palmera nga kahoy, ug mga ningbukhad
nga bulak. Gitaplakan niya kini ug bulawan ug gikatag niya sa
bulawan ang kerubin ug mga kahoy nga olibo. **33** Sa ingon
niini nga paagi, gibuhatan usab ni Solomon ang porma sa sera
sa templo nga kahoy nga olibo adunay upat ka bahin **34** ug
duha ka sera gamit ang sipres nga kahoy. Ang duha ka dahon
sa usa ka pultahan napilo ug ang duha ka dahon sa laing usa
ka pultahan napilo usab. **35** Giukitan niya kini ug kerubin,
mga palmera nga kahoy, ug mga mibukhad nga bulak, ug
iyang susama nga gitaplakan ug bulawan ang mga inukit. **36**
Gibuhat niya ang hawanan sa sulod nga tulo ka laray nga
bato ug laray sa mga sagbayan nga sidro. **37** Natukod ang
pundasyon sa balay ni Yahweh sa ika-upat nga tuig, ang
bulan sa Ziv. **38** Sa ika-napulog usa ka tuig, sa bulan sa Bul,
nga mao ang ika-walo nga bulan, nahuman na ang balay sa
tanang bahin niini ug sumala sa tanang plano niini. Nahuman
pagtukod ni Solomon ang templo sa pito ka tuig.

7 Miabot ug napulog tulo ka tuig ang pagtukod ni Solomon sa
iyang kaugalingong palasyo. **2** Gitukod niya ang Palasyo
sa Kalasangan sa Lebanon. Ang gitas-on niini 100 cubits, ang
gilapdon 50 cubits, ug may kahabugon nga 30 cubits. Gibuhat
ang palasyo nga may upat ka laray sa mga haliging sidro lakip
na ang mga sagbayan nga sidro ibabaw sa mga haligi. **3**
Giatopan ang balay gamit ang sidro nga gipahimutang ibabaw
sa sagbayan. Kadtong mga sagbayan mao ang nagpugong sa
mga haligi. Adunay 45 ka sagbayan, ug may 15 ang matag
laray. **4** Adunay mga sagbayan ang tulo ka haligi, ug may
mga bintana nga nag-inatbangay diha sa tulo ka laray. **5** Ang
tanang mga pultahan ug mga bintana kwadrado uban ang
mga sagbayan, ug nag-inatbangay ang mga bintana diha sa
tulo ka laray. **6** Adunay hawanan nga may 50 cubits ang
gitas-on ug may 30 cubits ang gilapdon, uban ang inatopan
nga portico sa atubangan nga may mga haligi. **7** Gibuhat ni
Solomon ang lawak sa trono kung asa siya magpakanaog
ug hukom, nga mao ang lawak hukmanan. Gihaklapan ug
sidro ang tibuok salog niini. **8** Ingon niini usab ang pagbuhat
sa balay nga puy-anan ni Solomon sa likod nga bahin sa
laing hawanan sulod sa palasyo. Gibuhat usab niya ang usa
ka balay nga susama niini alang sa iyang asawa nga anak
nga babaye sa Paraon. **9** Kining mga balaya binuhat sa
mahalon nga mga sinapsapang bato, nga sinukod gayod,
unya gigabas kini, ug gipahamis ang matag kilid. Gigamit
kining mga batoha gikan sa patukoranan hangtod sa atop, ug
ingon man usab didto sa gawas sa dakong hukmanan. **10**
Ang patukoranan binuhat sa dagkong mga bato nga mahalon
nga may tag-walo ug tag-napulo ka cubits ang gitas-on. **11**
Sa ibabaw mao ang mahalon nga sinapsapang mga bato
nga gipikas sa ilang mga sukod, ug ang mga sagbayan nga
sidro. **12** Ang dakong hawanan nga naglibot sa palasyo
adunay tulo ka laray sa pinutol nga bato ug usa ka laray sa
mga sagbayan nga sidro susama sa sulod nga hawanan sa
templo ni Yahweh ug sa portico sa templo. **13** Gipakuha ni
Solomon si Huram ug migikan siya sa Tiro. **14** Si Huram
mao ang anak nga lalaki sa usa ka biyuda sa tribo ni Neftali;
ang iyang amahan taga-Tiro, usa ka tawong mananalsal sa
bronse. Maalamon si Huram, unya may panabot, ug hanas
sa pagpamuhat gamit ang bronse. Miadto siya kang Haring
Solomon aron buhaton ang mga buluhaton gamit ang bronse
alang sa hari. **15** Gibuhat ni Huram ang duha ka haligi nga
bronse, ang matag usa may gitas-on nga 18 cubits ug ang
kalinginon may 12 cubits. **16** Gibuhat niya ang duha ka ulohan
sa pinasinaw nga bronse aron ipahimutang ibabaw sa tumoy
sa mga haligi. Ang gihabugon sa matag ulohan may 5 cubits.
17 May linala nga kinuroskuros ug mga liningin nga kinadena
alang sa dayandayan sa mga ulohan nga atua sa ibabaw sa
tumoy sa mga haligi, may pito niini alang sa matag ulohan. **18**
Busa gibuhat si Huram ang duha ka laray sa mga hulagway sa
granada libot sa ibabaw sa matag haligi aron dayandayanan
ang ilang mga ulohan. **19** Ang mga ulohan sa ibabaw sa
tumoy sa mga haligi nga atua sa portico gidayandayanan
sama sa mga lirio nga may gitas-on nga upat ka cubits. **20**
Giapil usab ang mga ulohan niining duha ka mga haligi, duol
gamay sa ibabaw sa tumoy niini nga may 200 ka hulagway sa
granada nga naglaray sa palibot. **21** Gipabarog niya ang mga
haligi didto sa portico sa templo. Ang haligi sa tuong bahin
ginganlan ug Jakin, ug ang haligi sa wala nga bahin ginganlan
ug Boaz. **22** Ibabaw sa tumoy sa mga haligi gidayandayanan
sama sa mga lirio. Natapos ang pagbuhat sa mga haligi niini
nga pamaagi. **23** Naghimo si Huram ug lingin nga dagatdagat
gikan sa tinunaw nga mga puthaw, nga may napulo ka cubits
gikan sa ngilit niini ngadto sa laing ngilit. May gitas-on kini
nga 5 ka cubits, ug ang kalinginon sa dagatdagat may 30 ka
cubits. **24** Ilalom sa ngilit sa dagatdagat may gipalibot nga
mga kinulit nga mga putot, napulo sa matag usa ka cubit,
gidungan kini paghulma sa pagtunaw sa bronse sa paghimo
sa dagatdagat. **25** Gipahimutang ang dagatdagat ibabaw sa
napulog duha ka baka, ang tulo nag-atubang sa kasadpan, ang
laing tulo nag-atubang sa habagatan, ug ang laing tulo nag-
atubang sa sidlakan. Gitungtong ang dagatdagat sa ibabaw
niini, ug ang ilang mga ikog mao ang dapit sa sulod. **26** Usa
ka dangaw ang gibagaon sa dagatdagat, ug ang ngilit niini
gibuhat sama sa baba sa usa ka kupa, sama sa usa ka bulak
sa lirio. Ang dagatdagat kasudlan ug 2, 000 ka bath nga tubig.
27 Gihimo ni Huram ang napulo ka tungtonganan nga bronse.
Ang matag tungtonganan may gitas-on nga upat ka cubits ug

may gihabugon nga tulo ka cubits. **28** Mao kini ang pagbuhat
sa mga tungtonganan. Adunay mga haklap taliwala sa mga
kwadro, **29** ug ibabaw sa mga haklap ug sa mga kwadro mao
ang mga dagway sa liyon, mga baka, ug mga kerubin. Sa
ibabaw ug sa ubos sa mga hulagway sa liyon ug sa mga baka
may binuhat nga liningin nga purongpurong. **30** Ang matag
tungtonganan may upat ka bronse nga mga ligid ug mga
ehe, ug sa upat ka eskina mao ang mga tinunaw nga bronse
aron tungtonganan sa mga panaksan. Ang mga tungtonganan
niini gidayandayanan sa mga liningin nga mga butang ang
matag kilid sa usag-usa. **31** Ang baba sa tungtonganan lingin
sama sa mga panaksan, nga may gilapdon nga 1/2 cubit,
ug gipasibo sa korona nga misaka gamay sa usa ka cubit.
Sa baba niana may mga linilok, ug kwadrado ang ilang mga
haklap, dili lingin. **32** Ang upat ka mga ligid anaa ilalom sa
mga haklap, ug ang mga ehe sa mga ligid ug ang mga yantas
niini anaa sa tungtonganan. Ang gihabugon sa usa ka ligid
may 1/2 cubit. **33** Ang pagbuhat sa mga ligid sama sa mga
ligid sa mga karwahe. Ang mga ehe niini, ang mga yantas,
ang mga rayos, ug ang mga nagpugong sa ehe pulos mga
tinunaw nga puthaw. **34** May upat ka mga gunitanan ang
upat ka eskina sa matag tungtonganan, nga unay sa mao ra
gihapong tungtonganan. **35** Ibabaw sa tumoy sa tungtonganan
adunay usa ka lingin nga gilibot nga may tunga ka cubit ang
gilalomon, ug gisumpay sa ibabaw sa tumoy sa tungtonganan
ang mga nagpugong ug mga haklap. **36** Sa ibabaw sa mga
nagpugong ug sa mga haklap gililok ni Huram ang dagway
sa mga kerubin, mga liyon, ug ang mga kahoy nga palmera
nga nagtabon sa luna sa usag-usa, ug gipalibotan sila sa
mga liningin nga mga butang. **37** Sa ingon niini nga paagi
gihimo niya ang napulo ka mga tungtonganan. Silang tanan
gihulma sa samang hulmahan, uban sa usa ka sukod, ug
susama ang mga dagway. **38** Gibuhat ni Huram ang napulo
ka mga panaksan nga bronse. Ang usa ka panaksan kasudlan
ug 40 ka bath nga tubig. Ang gilay-on sa matag panaksan
may upat ka cubits ug ang usa ka panaksan may napulo ka
tungtonganan. **39** Nagbuhat siya ug lima ka tungtonganan
sa habagatan nga nag-atubang sa pikas kilid sa templo ug
ang laing lima anaa sa amihanan nga nag-atubang usab sa
pikas kilid sa templo. Gipahimutang niya ang dagatdagat sa
sidlakang eskina, nga nag-atubang padulong sa habagatang
bahin sa templo. **40** Gibuhat ni Huram ang mga kolon, mga
pala ug mga sudlanan pangbubu. Unya natapos na niya ang
iyang tanang mga buluhaton alang kang Haring Solomon
sulod sa templo ni Yahweh: **41** ang duha ka haligi, ug ang
sama sa panaksan nga atua sa mga ulohan sa ibabaw sa
tumoy sa duha ka haligi, ug ang duha ka linya sa liningin
nga dayandayan aron motabon sa duha ka daw panaksan
sa ulohan nga anaa sa ibabaw sa tumoy sa mga haligi. **42**
Gibuhat niya ang 400 ka mga hulagway sa granada alang sa
duha ka pares sa mga liningin nga mga dayandayan: duha ka
linya sa mga hulagway sa granada alang sa matag bahin sa
mga dayandayan aron motabon sa duha ka sama sa panaksan
nga anaa sa ibabaw sa tumoy sa mga haligi, **43** ang napulo
ka mga tungtonganan, ug ang napulo ka daw mga panaksan
sa mga tungtonganan. **44** Gihimo niya ang dagatdagat nga
nagpatong ibabaw sa napulog duha ka mga torong baka;
45 usab ang mga kolon, mga pala, mga panaksan, ug ang
ubang mga sudlanan. Gibuhat ni Huram ang tanan gamit ang
pinasinaw nga bronse, alang kang Haring Solomon, sa templo
ni Yahweh. **46** Gipahulma kini sa hari didto sa kapatagan sa
Jordan, sa mga lapokon nga yuta taliwala sa Sucot ug sa
Zarethan. **47** Wala na timbanga pa ni Solomon ang tanang
mga galamiton tungod sa kadaghan gayod niini, tungod usab
kay ang timbang sa bronse dili man masukod. **48** Gipabuhat
ni Solomon ang tanang mga galamiton sulod sa templo gamit
ang bulawan; ang bulawang halaran ug ang lamesa kung
asa ibutang ang tinapay sa presensiya. **49** Hinimo sa lunlon
bulawan ang mga tungtonganan sa mga suga, ang lima nga
anaa sa tuo ug ang laing lima nga anaa sa wala, sa atubangan
sa dapit sa kinasulorang lawak, ug hinimo usab sa bulawan
ang mga bulak, ang mga lamparahan, ug ang mga gunitanan.
50 Hinimo sa lunlon bulawan ang mga kupa, mga igpapalong
sa suga, mga panaksan, mga luwag, ug ang mga sunoganan
sa insenso. Hinimo usab sa bulawan ang mga bisagra sa
pultahan sa kinasulorang lawak sa labing balaang dapit, ug
ang mga pultahan nga atua sa hawanan sulod sa templo. **51**
Tungod niini, natapos na ang tanang buluhaton nga buhaton ni
Haring Solomon sa balay ni Yahweh. Busa gidala ni Solomon
ang mga butang nga gilain sa iyang amahan nga si David,
sama sa mga salapi, mga bulawan, ug mga galamiton, unya
gibutang niya kini sa tipiganan sa balay ni Yahweh.

8 Unya gitigom ni Solomon sa iyang atubangan ang mga
kadagkoan sa Israel, ang tanang mga pangulo sa matag
tribo, ang mga pangulo sa tagsatagsa ka mga banay sa
katawhan sa Israel, didto sa Jerusalem, aron dad-on ang
arka sa kasabotan ni Yahweh gikan sa siyudad ni David nga
mao ang Zion. **2** Nagtigom ang tibuok katawhan sa Israel
didto sa atubangan ni Haring Solomon atol sa kasaulogan, sa
bulan sa Etanim nga mao ang ikapitong bulan. **3** Miabot ang
mga kadagkoan ug ang mga pari nga nagdayong sa arka sa
kasabotan. **4** Gidala nila ang arka sa kasabotan ni Yahweh,
ang tolda nga tagboanan, ug ang tanan nga mga balaang
kasangkapan nga anaa sulod sa tolda. Gidala kining mga
butanga sa mga pari ug sa mga levita. **5** Si Haring Solomon
ug ang tibuok katilingban sa Israel nagtigom duol sa arka sa
kasabotan, nga naghalad sa dili maihap nga mga karnero ug
mga torong baka. **6** Gidayongan sa mga pari ang arka sa
kasabotan ni Yahweh didtong dapita, ngadto sa kinasulorang
lawak sa templo, sa labing balaang dapit, ilalom sa mga pako
sa kerubin. **7** Kay gibukhad sa kerubin ang ilang mga pako sa
dapit sa arka sa kasabotan, ug gipandongan nila ang arka sa
kasabotan ug ang mga dayonganan niini. **8** Tag-as kaayo ang
mga dayonganan nga makita ang tumoy niini ngadto sa gawas
sa pultahan sa labing balaang lawak, apan dili nila kini makita
didto sa gawas. Atua kini didto hangtod niining adlawa. **9**
Walay laing sulod sa arka sa kasabotan gawas lamang sa
duha ka papan nga bato nga gibutang ni Moises didto sa
Horeb, sa pagbuhat ni Yahweh sa kasabotan tali sa katawhan
sa Israel sa dihang migawas sila gikan sa yuta sa Ehipto. **10**
Nahitabo kini nga sa paggawas sa mga pari gikan sa balaang
dapit, gilukop sa panganod ang templo ni Yahweh. **11** Dili
na makapadayon pa sa pag-alagad ang mga pari tungod sa
panganod, kay napuno sa himaya ni Yahweh ang templo. **12**
Unya miingon si Solomon, “Miingon si Yahweh nga mopuyo
siya sa bagang kangitngit, **13** Apan gitukod ko alang kanimo
ang halangdong pinuy-anan, usa ka dapit nga kapuy-an mo
hangtod sa kahangtoran.” **14** Unya miatubang ang hari ug
gipanalanginan ang tibuok katilingban sa Israel, samtang
nanindog pa sila. **15** Miingon siya, “Dalayegon si Yahweh ang
Dios sa Israel, nga nakigsulti sa akong amahan nga si David,
ug gituman kini pinaagi sa iyang kaugalingong mga kamot,
nga nag-ingon, **16** 'Sukad sa adlaw sa akong pagpagawas sa
akong katawhan sa Israel gikan sa Ehipto, wala ako magpili ug

siyudad gikan sa tanang tribo sa Israel nga katukoran ug usa
ka templo, aron maatua didto ang akong ngalan. Apan, gipili
ko si David nga maoy maghari sa akong katawhan sa Israel.'
17 Karon mao kini ang tinguha sa kasingkasing sa akong
amahan nga David nga motukod ug usa ka templo alang sa
ngalan ni Yahweh, ang Dios sa Israel. **18** Apan miingon si
Yahweh sa akong amahan nga si David, 'Tungod kay diha sa
imong kasingkasing ang pagtukod ug usa ka templo alang sa
akong ngalan, maayo nga gibuhat mo kini sulod sa imong
kasingkasing. **19** Bisan pa niini dili ikaw mao ang magtukod sa
templo; kondili ang imong anak nga lalaki nga mahimugso
gikan gayod kanimo, siya mao ang motukod sa templo alang
sa akong ngalan.' **20** Gituman ni Yahweh ang mga pulong nga
iyang gisulti, kay gituboy ako diha sa dapit sa akong amahan
nga si David, ug nagalingkod ako sa trono sa Israel, ingon sa
gisaad ni Yahweh. Gitukod ko ang templo alang sa ngalan ni
Yahweh, ang Dios sa Israel. **21** Gibuhat ko didto ang usa
ka dapit alang sa arka sa kasabotan, nga mao ang gisaad
ni Yahweh, nga gihimo niya uban sa atong mga amahan sa
dihang gipagawas niya sila gikan yuta sa Ehipto." **22** Mibarog
si Solomon atubangan sa halaran ni Yahweh, atubangan
sa tibuok katilingban sa Israel, ug gibayaw ang iyang mga
kamot ngadto sa langit. **23** Miingon siya "O Yahweh, ang
Dios sa Israel, wala gayoy Dios nga sama kanimo diha sa
ibabaw sa kalangitan o dinhi sa ilalom sa yuta, nga nagtuman
sa iyang matinud-anong kasabotan uban sa mga sulugoon
nga naglakaw diha sa imong atubangan sa ilang bug-os nga
kasingkasing; **24** ikaw nga nagtuman sa imong gisaad ngadto
sa imong sulogoon nga si David nga akong amahan. Oo, gisulti
mo kini ug gituman pinaagi sa imong kamot, hangtod karong
adlawa. **25** Busa karon, O Yahweh, ang Dios sa Israel, tumana
ang imong gipanaad sa imong sulugoon nga si David nga
akong amahan, sa pagsulti mo nga, 'Dili ka makabsan ug tawo
diha sa imong panan-aw nga molingkod sa trono sa Israel,
kung magmatinumanon lamang kanako ang imong kaliwatan,
ingon sa imong pagtuman kanako.' **26** Busa karon, O Dios
sa Israel, nag-ampo ako nga matinuod ang saad nga imong
gibuhat sa imong sulugoon nga si David nga akong amahan.
27 Apan magpuyo ba gayod ang Dios dinhi sa yuta? Lantawa,
bisan ang tibuok kawanangan dili man gani igo alang kanimo
- unsa na lamang kaha kining akong gipatukod nga templo
alang kanimo. **28** Apan tagda intawon kining pangaliyupo sa
imong sulugoon ug ang iyang mga paghangyo, O Yahweh nga
akong Dios; patalinghogi ang mga pagpangaliyupo ug mga
pag-ampo nga gibungat sa imong sulugoon nganha kanimo
karong adlawa. **29** Bantayan unta sa imong mga mata kini nga
templo adlaw ug gabii, nganhi sa dapit nga imong gisulti, "Ang
akong ngalan ug ang akong presensiya maanaa didto - aron
patalinghogan ang mga pag-ampo nga ibungat sa imong mga
sulugoon niining dapita. **30** Busa patalinghogi ang pangaliyupo
sa imong sulugoon ug sa imong katawhan sa Israel sa dihang
mag-ampo kami niining dapita. Oo, patalinghogi gikan sa
imong pinuy-anan nga mao ang kalangitan; ug sa dihang
mopatalinghog ka, pagpasaylo. **31** Kung may usa ka tawo nga
makasala batok sa iyang isigkatawo, ug kung moanhi siya
ug manumpa atubangan sa imong halaran nga ania niining
balaya, **32** nan mamati ka diha sa kalangitan ug buhata; hukmi
ang imong mga sulugoon, siloti ang sad-an, ug ipadangat
ang iyang binuhatan diha sa iyang kaugalingong ulo. Ug
pakamatarunga ang walay sala, pinasikad sa iyang ganti alang
sa iyang pagkamatarong. **33** Sa dihang mapukan sa ilang mga
kaaway ang imong katawhan sa Israel tungod kay nakasala sila
batok kanimo, kung mobalik sila pag-usab kanimo, magasugid
sa imong ngalan, magaampo, ug magpakilooy sa kapasayloan
gikan kanimo niini nga templo - **34** nan mamati ka diha sa
kalangitan ug pasayloa ang sala sa imong katawhan sa Israel;
dad-a sila pagbalik sa yuta nga imong gihatag sa ilang mga
katigulangan. **35** Sa dihang matakpan ang kalangitan ug
walay ulan tungod kay nakasala batok kanimo ang katawhan
- kung mag-ampo sila niining dapita, magasugid sa imong
ngalan, ug mosalikway sa ilang mga sala sa dihang gisakit
mo sila - **36** nan mamati ka diha sa kalangitan ug pasayloa
ang sala sa imong mga sulugoon ug sa imong katawhan sa
Israel, sa dihang tudloan mo sila sa maayong mga pamaagi
nga angay nilang pagalaktan. Paulani ang imong yuta, nga
imong gihatag sa imong katawhan ingon nga panulondon. **37**
Kung pananglitan adunay kagutom sa yuta, o kung adunay
kamatay, pagpangalaya o sakit sa mga tanom, mga dulon o
mga ulod, o kung sulongon sa kaaway ang mga ganghaan
sa siyudad sa ilang yuta, o kung may kamatay o balatian -
38 unya kung pananglitan buhaton ang mga pag-ampo ug
pangamuyo pinaagi sa usa ka tawo o sa imong katawhan sa
Israel - nga nasayod sa sala diha sa iyang kasingkasing, nga
magabayaw sa ilang mga kamot dinhi niini nga templo. **39**
Nan mamati ka diha sa langit, ang dapit nga imong gipuy-
an, unya pasayloa sila ug pagpamuhat, ug gantihi ang matag
tawo alang sa iyang tanan nga nabuhat; nasayod ka sa iyang
kasingkasing, tungod kay ikaw lamang gayod ang nasayod
sa kasingkasing sa tibuok katawhan. **40** Buhata kini aron
mahadlok sila kanimo sa tanang mga adlaw sa ilang pagpuyo
sa yuta nga imong gihatag sa among mga katigulangan. **41**
Dugang pa niana, mahitungod sa mga langyaw nga walay apil
sa imong katawhan sa Israel: sa dihang moabot siya gikan sa
layong dapit tungod sa imong ngalan - **42** kay nadungog nila
ang imong bantogang ngalan, ang imong gamhanang kamot,
ug ang imong binayaw nga mga bukton - kung moanhi siya ug
mag-ampo dinhi niining temploha, **43** nan palihog mamati ka
diha sa langit, ang dapit nga imong gipuy-an, ug buhata ang
bisan unsang gipangayo sa langyaw diha kanimo. Buhata kini
aron ang tanang pundok sa katawhan sa kalibotan makaila sa
imong ngalan ug mahadlok kanimo, ingon sa gibuhat mo sa
imong katawhan sa Israel. Buhata kini aron nga masayod sila
nga kining balaya nga akong gitukod gitawag pinaagi sa imong
ngalan. **44** Pananglitan kung ang imong katawhan moadto sa
panggubatan batok sa ilang kaaway, sumala sa bisan unsang
paagi nga palakwon mo sila, ug pananglitan kung mag-ampo
sila kanimo, O Yahweh, ngadto sa siyudad nga imong gipili, ug
ngadto sa templo nga akong gitukod alang sa imong ngalan.
45 Nan mamati ka sa ilang mga pag-ampo diha sa kalangitan,
sa ilang mga pangamuyo, ug tabangi sila. **46** Pananglitan
kung makasala sila batok kanimo, sanglit wala man gayoy dili
makasala, ug kung masuko ka kanila ug magtugyan kanila
ngadto sa kaaway, aron bihagon sila sa ilang kaaway ngadto
sa ilang yuta, bisan pa man kung halayo kini o anaa sa duol.
47 Unya kung pananglitan makaamgo sila nianang yutaa kung
asa sila mga binihag, ug kung maghinulsol sila ug magpakilooy
kanimo gikan sa yuta sa mga nagbihag kanila. Kung mosulti
sila, 'Nagmasupilon kami ug nakasala. Nagkinabuhi kami diha
sa kadaotan.' **48** Pananglitan kung mobalik sila kanimo uban
sa ilang bug-os nga kasingkasing ug sa ilang bug-os nga kalag
sa yuta sa ilang mga kaaway nga nagbihag kanila, ug kung
mag-ampo sila kanimo niining yutaa nga gihatag mo sa ilang
mga katigulangan, ug nganhi sa siyudad nga imong gipilli,
ug nganhi sa templo nga gitukod ko alang sa imong ngalan.

49 Nan mamati ka sa ilang mga pag-ampo, sa ilang mga
pangamuyo diha sa kalangitan ang dapit nga imong gipuy-
an, ug tabangi sila. **50** Pasayloa ang imong katawhan nga
nakasala batok kanimo, ug ang ilang tanang mga kalapasan
batok sa imong mga sugo. Kaloy-i sila atubangan sa ilang mga
kaaway nga nagbihag kanila, aron nga ang ilang mga kaaway
malooy usab sa imong katawhan. **51** Sila mao ang imong
piniling katawhan nga imong giluwas gikan sa Ehipto nga
daw gikan sa kinataliwad-an sa hudno kung asa gitunaw ang
puthaw. **52** Nag-ampo ako nga makita sa imong mga mata ang
mga pangamuyo sa imong sulugoon ug sa imong katawhan
sa Israel, aron patalinghogan mo sila kung mosangpit sila
kanimo. **53** Kay gipili mo sila taliwala sa tanang katawhan
sa kalibotan aron mahimo mong katawhan ug midawat sa
imong mga saad, sumala sa imong gisulti pinaagi kang Moises
nga imong sulugoon, sa pagpalingkawas mo sa among mga
katigulangan gikan sa Ehipto, O Yahweh nga among Ginoo."
54 Busa sa natapos na si Solomon sa pag-ampo niining tanang
mga pag-ampo ug pangamuyo ngadto kang Yahweh, mibarog
siya atubangan sa halaran ni Yahweh, gikan sa pagluhod
nga binayaw ang iyang mga kamot ngadto sa kalangitan.
55 Mibarog siya ug gipanalanginan ang tibuok katilingban
sa Israel sa makusog nga tingog nga nag-ingon, **56** "Hinaot
nga dayegon si Yahweh, nga naghatag ug kapahulayan sa
iyang katawhan sa Israel, nga nagtuman sa tanan niyang mga
saad. Wala gayoy napakyas sa maayong mga saad ni Yahweh
nga iyang gibuhat uban kang Moises nga iyang sulugoon.
57 Hinaot nga mag-uban kanato si Yahweh nga atong Dios,
ingon nga nag-uban siya sa atong mga katigulangan. Hinaot
nga dili gayod kita niya biyaan o isalikway, **58** nga ipahiuyon
gayod niya ang atong mga kasingkasing ngadto kaniya, aron
magkinabuhi diha sa iyang mga pamaagi ug magtuman sa
iyang mga sugo ug sa iyang mga lagda ug sa iyang mga
balaod, nga iyang gisugo sa atong mga amahan. **59** Ug hinaot
unta nga kadtong mga pulong nga akong gisulti, pinaagi sa
akong pagpangamuyo atubangan ni Yahweh, mahiduol kang
Yahweh nga atong Dios adlaw ug gabii, aron matabangan
niya ang iyang sulugoon ug ang iyang katawhan sa Israel,
sumala sa gikinahanglan sa matag adlaw; **60** nga ang tanang
katawhan sa kalibotan masayod nga si Yahweh, mao gayod
ang Dios, ug wala na gayoy laing Dios! **61** Busa hingpita
ang inyong kasingkasing ngadto kang Yahweh nga atong
Dios, ug magsubay diha sa iyang mga balaod ug magtuman
sa iyang mga sugo, hangtod niining adlawa." **62** Busa ang
hari ug ang tibuok Israel nga atua uban kaniya naghalad sa
mga halad ngadto kang Yahweh. **63** Naghalad si Solomon
sa usa ka halad sa panaghiusa nga iyang gibuhat alang
kang Yahweh: 22, 000 ka torong baka ug 120, 000 ka mga
karnero. Busa gihalad sa hari ug sa tibuok katawhan sa Israel
ang templo ni Yahweh. **64** Niana usab nga adlaw gigahin
sa hari ang tungatunga sa hawanan diha sa atubangan sa
templo ni Yahweh, kay didto naghalad siya sa mga halad nga
sunugon, ang mga trigo nga halad, ug ang tambok nga halad
sa pakig-ambit, tungod kay ang bronse nga halaran nga atua
sa atubangan ni Yahweh gamay ra kaayo aron kahalaran sa
mga halad nga sunogon, sa mga trigo, sa tambok nga mga
halad sa pagpakig-ambit. **65** Busa nagpakombira si Solomon
niadtong higayona, ug ang tibuok Israel nga uban kaniya,
usa ka dakong katilingban sukad sa Lebo Hamat ngadto sa
sapa sa Ehipto, sa atubangan ni Yahweh nga atong Dios
sulod sa pito ka adlaw ug sa laing pito usab ka adlaw, nga
miabot ug napulog upat ka adlaw. **66** Sa ikawalo ka adlaw
gipapauli niya ang katawhan, gipanalanginan nila ang hari ug
namauli sa ilang mga panimalay nga puno sa kasadya ug
sa kalipay sa kasingkasing tungod sa tanang kaayohan nga
gipakita ni Yahweh kang David, ang iyang sulugoon, ug sa
iyang katawhan sa Israel.

9 Sa nahuman na matukod ni Solomon ang balay ni Yahweh
ug ang palasyo sa hari, ug nahuman na niya pagbuhat
ang tanan niyang buot buhaton, **2** mipakita si Yahweh kang
Solomon sa ikaduhang higayon, sama sa iyang pagpakita
kaniya didto sa Gibeon. **3** Unya miingon si Yahweh kaniya,
"Nadungog ko ang imong pag-ampo ug ang imong pagpakilooy
sa akong atubangan. Gibalaan ko na kining balaya, nga
imong gibuhat alang kanako, aron ibutang didto ang akong
ngalan sa walay kataposan. Ang akong mga mata ug ang
akong kasingkasing atua didto sa tanang panahon. **4** Alang
kanimo, kung maglakaw ka sunod kanako ingon nga ang
imong amahan nga si David naglakaw diha sa pagkahingpit
sa kasingkasing ug diha sa katarong, sa pagbuhat sa tanan
kong gisugo kanimo ug sa pagtuman sa akong balaod ug
sa akong tulumanon, **5** nan lig-onon ko ang trono sa imong
gingharian sa Israel sa walay kataposan, ingon sa gisaad ko
kang David nga imong amahan, sa pag-ingon, 'Wala gayoy
makulang sa imong kaliwatan sa trono sa Israel.' **6** Apan
kung motalikod ka, ikaw ug ang imong kaanakan, ug dili
na motuman sa akong mga sugo ug sa akong mga balaod
nga akong gihatag diha kaninyo, ug moadto hinuon kamo
ug mosimba sa ubang mga dios ug moyukbo ngadto kanila,
7 nan papahawaon ko ang Israel gikan sa yuta nga akong
gihatag kanila; ug kining balay nga akong gibalaan alang sa
akong ngalan, wagtangon ko kini sa akong panan-aw, ug
ang Israel mahimong panig-ingnan sa pagbiaybiay ug usa ka
butang sa pagtamay taliwala sa tibuok katawhan. **8** Ug kining
templo mahimong tapok sa mga nangagun-ob, mangatingala
ang tanan nga moagi niini ug magbiaybiay. Mangutana sila,
'Nganong gibuhat man kini ni Yahweh niining yutaa ug niining
balaya?' **9** Motubag ang uban, 'Tungod kay gisalikway nila
si Yahweh nga ilang Dios, nga nagpagawas sa ilang mga
katigulangan sa yuta sa Ehipto, ug nagsalig sa laing mga dios,
nagyukbo ug nagsimba kanila. Mao kana ang hinungdan nga
gipahamtang ni Yahweh kining tanang katalagman ngadto
kanila.'" **10** Nahitabo kini nga sa mahumanay na ang 20 ka
tuig, nahuman na matukod ni Solomon ang duha ka gambalay,
ang templo ni Yahweh ug ang palasyo sa hari. **11** Karon si
Hiram ang hari sa Tiro maoy naghatag kang Solomon sa
mga sidro ug sa mga kahoy nga sipre, ug inubanan sa mga
bulawan—kadtong tanan gikinahanglan ni Solomon—busa
gihatag ni Solomon kang Hiram ang 20 ka mga siyudad sa
yuta sa Galilea. **12** Migawas sa Tiro si Hiram aron sa pagtan-
aw sa mga siyudad nga gihatag ni Solomon kaniya, apan
wala kini makapalipay kaniya. **13** Busa miingon si Hiram,
"Unsang mga siyudara kining gihatag mo kanako, igsoon ko?"
Gitawag kini ni Hiram ang Yuta sa Cabul, nga gitawag pa
gihapon nila hangtod niining adlawa. **14** Nagpadala si Hiram
sa hari ug 120 ka talent nga bulawan. **15** Ang mosunod mao
ang mga hinungdan nga kinahanglanon sa pagtrabaho nga
gipatuman ni Solomon: sa pagtukod sa templo ni Yahweh
ug sa iyang palasyo, sa pagtukod sa Millo ug sa kuta sa
Jerusalem, ug sa pagtukod sa mga kuta sa Hazor, sa Megiddo,
ug sa Gezer. **16** Mitungas ang Paraon nga hari sa Ehipto ug
giilog ang Gezer, gisunog niya kini, ug gipamatay ang mga
Canaanhon nga anaa sa siyudad. Unya gihatag sa Paraon
ingon nga gasa sa kasal ngadto sa iyang anak nga babaye

nga asawa ni Solomon. **17** Busa gitukod pag-usab ni Solomon
ang Gezer ug ang Ubos nga Bethoron, **18** ang Baalat ug
ang Tamar didto sa kamingawan sa yuta sa Juda, **19** ug ang
tanang tipiganan nga mga siyudad nga iyang gipanag-iyahan,
ug ang mga siyudad alang sa iyang mga karwahe ug alang
sa iyang mangangabayo, ug ang bisan unsa nga gitinguha
niyang pagatukuron alang sa iyang kalipay sa Jerusalem,
sa Lebanon, ug sa tibuok yuta ubos sa iyang pagmando.
20 Mahitungod sa nahibiling katawhan sa mga Amorihanon,
sa mga Hitihanon, sa mga Perisihanon, sa mga Hebihanon,
ug sa mga Jebusihanon, nga dili sakop sa katawhan sa
Israel, **21** ang ilang kaliwatan nga nahibilin sunod kanila
diha sa yuta, nga wala mahurot paglaglag sa mga katawhan
sa Israel—giulipon sila ni Solomon hangtod niining adlawa.
22 Apan, wala giulipon ni Solomon ang katawhan sa Israel.
Hinuon, nahimo sila nga iyang mga sundalo ug iyang mga
sulugoon, iyang mga opisyal, ug iyang mga kapitan ug mga
tigdumala sa iyang mga karwahe ug iyang mangangabayo. **23**
Mao usab kini ang mga pangulong opisyal nga nagdumala sa
mga tigdumala nga nagtrabaho sa buluhaton ni Solomon, 550
ka buok ang mga nagdumala sa katawhan nga nangunay sa
pagbuhat. **24** Mibalhin ang anak nga babaye sa Paraon gikan
sa siyudad ni David ngadto sa balay nga gibuhat ni Solomon
alang kaniya. Unya, gitukod ni Solomon ang Millo. **25** Makatulo
sa usa ka tuig maghalaran si Solomon sa mga halad nga
sinunog ug pakigdait didto sa halaran nga iyang gibuhat alang
kang Yahweh, nga inubanan sa pagsunog sa insenso didto sa
halaran nga anaa sa atubangan ni Yahweh. Busa nahuman
niya ang templo ug gigamit na niya kini. **26** Nagbuhat si Haring
Solomon ug usa ka panon sa mga sakayan didto sa Ezion
Geber, nga anaa duol sa Elat sa baybayon sa Dagat nga Pula
sa yuta sa Edom. **27** Nagpadala ug mga sulugoon si Hiram
alang sa panon sa sakayan ni Solomon, mga tawong hanas
sa pandagat, uban sa mga sulugoon ni Solomon. **28** Miadto
sila sa Ofir uban sa mga sulugoon ni Solomon. Gikan didto
nakadala sila ug 420 ka talent nga bulawan alang kang Haring
Solomon.

10 Sa pagkadungog sa rayna sa Seba sa kabantog ni
Solomon mahitungod sa ngalan ni Yahweh, miadto siya
aron sa pagsulay kaniya sa malisod nga mga pangutana. **2**
Miadto siya sa Jerusalem inubanan ang dakong panon sa
ginsakopan, uban sa mga kamelyo nga may kargang mga
pahumot, daghang bulawan, ug daghang bililhong mga bato.
Sa pag-abot niya, giingnan niya si Solomon sa tanan nga
anaa sa iyang kasingkasing. **3** Gitubag ni Solomon ang
tanan niyang mga pangutana. Walay bisan usa sa iyang mga
pangutana nga wala matubag sa hari. **4** Sa nakita sa rayna
sa Seba ang tanang kaalam ni Solomon, ang palasyo nga
iyang gibuhat, **5** ang pagkaon nga anaa sa iyang lamesa, ang
pagpahimutang sa iyang mga sulugoon, ang pagpamuhat sa
iyang mga sulugoon ug sa ilang pagpamisti, lakip na usab
ang mga tigdala sa iyang kupa, ug ang pamatasan sa iyang
paghalad sa mga halad sinunog didto sa balay ni Yahweh, wala
na siyay maisulti pa. **6** Miingon siya sa hari, "Tinuod gayod ang
mga balita nga akong nadungog sa akong yuta mahitungod
sa imong mga pulong ug kaalam. **7** Wala ako motuo sa
akong nadungog hangtod nga mianhi ako dinhi, ug karon
nakita kini sa akong mga mata. Wala gani makatunga ang
gisugilon kanako mahitungod sa imong kaalam ug bahandi!
Milabaw pa gayod ang imong kabantog nga akong nadungog.
8 Pagkabulahan sa imong mga asawa, ug pagkabulahan
sa imong mga sulugoon nga kanunay nag-alagad kanimo,
tungod kay makadungog sila sa imong kaalam. **9** Hinaot
nga mahimaya si Yahweh nga imong Dios nga nahimuot
kanimo, ug nagpahimutang kanimo sa trono sa Israel. Tungod
kay gihigugma ni Yahweh ang Israel sa walay kataposan,
gihimo ka niyang hari, aron buhaton mo ang hustisya ug
pagkamatarong!" **10** Gihatagan niya ang hari ug 120 ka talent
nga bulawan ug daghan kaayong mga pahumot ug bililhong
mga bato. Wala gayoy makalabaw niining mga pahumot nga
gihatag sa rayna sa Seba ngadto kang Haring Solomon ug
wala nay naghatag pa kaniya niini pag-usab. **11** Ang panon sa
mga sakayan ni Hiram, nga nagdala sa bulawan gikan sa Ofir,
nagdala usab gikan sa Ofir sa daghang mga almug nga kahoy
ug bililhong mga bato. **12** Gihaligi sa hari ang mga almug
nga kahoy sa templo ni Yahweh ug alang sa palasyo sa hari,
sa mga alpa usab ug sa mga lira alang sa mga mang-aawit.
Wala na gayoy lain pang almug nga kahoy o makita pa niining
panahona. **13** Gihatag ni Haring Solomon ang tanan nga
gitinguha sa rayna sa Seba, bisan unsay iyang gipangayo,
dugang pa sa gihatag ni Solomon kaniya sa iyang harianong
kadagaya. Busa mipauli siya sa iyang yuta uban ang iyang
mga sulugoon. **14** Karon, ang gibug-aton nga nadawat ni
Solomon nga bulawan sa usa ka tuig mga 666 ka talent nga
bulawan, **15** wala pay labot ang bulawan nga gidala sa mga
tigpamaligya ug sa mga tigpatigayon. Nagpadala usab ug
mga bulawan ug mga plata ang tanang mga hari sa Arabia
ug mga gobernador didto sa nasod alang kang Solomon. **16**
Nagbuhat si Haring Solomon ug 200 ka mga dagkong taming
gikan sa gipanipis nga bulawan. 600 ka shekels nga bulawan
ang gigamit sa matag taming. **17** Nagbuhat usab siya ug
300 ka mga taming gikan sa gipanipis nga bulawan. Tulo ka
mina nga bulawan ang gigamit sa matag taming; gibutang
kini sa hari didto sa Palasyo sa Kalasangan sa Lebanon. **18**
Unya nagbuhat ang hari ug dakong trono hinimo sa tango
sa elepante unya gibulitan kini ug lunlon nga bulawan. **19**
Adunay unom ka ang-ang ngadto sa trono, ug ang likod
nga bahin niini adunay lingin sa ibabaw. Sa matag kilid sa
lingkoranan adunay tungtonganan sa bukton, ug ang duha ka
mga liyon nagtindog sa kilid sa tungtongan sa bukton. **20**
May napulog duha ka mga liyon nga nagtindog sa mga ang-
ang, nag-inatbangay ang usag-usa sa matag kilid sa mga
ang-ang. Walay trono nga sama niini sa ubang gingharian.
21 Ang tanang imnanan nga kupa ni Haring Solomon mga
bulawan, ug ang tanang imananan nga kupa diha sa Palasyo
sa Kalasangan sa Lebanon mga hinimo sa lunlon bulawan.
Wala gayoy plata, tungod kay giisip nga dili mahinungdanon
ang plata sa panahon ni Solomon. **22** Ang hari adunay panon
sa mga sakayan nga pangdagat nga magalayag sa kadagatan,
uban sa panon sa sakayan ni Hiram. Kausa sa tulo ka tuig
magdala ang panon sa sakayan nga pangdagat ug mga
bulawan, mga plata, ug mga tango sa elepante, lakip na ang
mga dagko ug gagmay nga mga unggoy. **23** Busa misamot ug
kadato ug kamaalamon si Solomon sa tanang hari sa kalibotan.
24 Ang tibuok kalibotan nagpangita sa presensya ni Solomon
aron pagpamati sa iyang kaalam, nga gibutang sa Dios sa
iyang kasingkasing. **25** Kadtong mibisita nagdala ug mga
gasa, mga sudlanan sa plata ug sa bulawan, mga bisti, mga
hinagiban, ug mga pahumot, lakip na ang mga kabayo ug mga
mula sa matag tuig. **26** Nagtigom si Solomon ug mga karwahe
ug mga mangangabayo. Aduna siyay 1, 400 ka mga karwahe
ug 12, 000 ka mga sundalong mangabayo nga iyang gibutang
sa mga siyudad sa karwahe ug uban kaniya sa Jerusalem. **27**
Adunay plata ang hari didto sa Jerusalem nga sama kadaghan

sa mga bato sa yuta. Gipadaghan niya ang kahoy nga sidro
sama sa kahoy nga sikamoro nga anaa sa kapatagan. **28**
Nanag-iya si Solomon ug mga kabayo nga pinalit gikan sa
Ehipto ug sa Cilicia. Gipalit kini sa mga tigpatigayon sa hari sa
panon sa kahayopan, ang tagsatagsa ka panon may bili. **29**
Mapalit ang karwahe gikan sa Ehipto ug 600 ka shekels nga
plata ang kada usa, ug ang mga kabayo tag-150 ka shekels
ang kada usa. Daghan niini ang gipamaligya ngadto sa mga
hari sa Hitihanon ug sa taga-Aram.

11 Karon, nahigugma si Haring Solomon sa daghang
langyaw nga mga babaye: ang anak nga babaye sa
Paraon ug mga babaye nga Moabihanon, mga Amonihanon,
mga Edomihanon, mga Sidonihanon, ug mga Hitihanon— **2**
sa kanasoran nga gidili ni Yahweh ngadto sa katawhan sa
Israel, "Ayaw kamo pagpakigminyo kanila, ni manganha sila
kaninyo, kay modani sila sa inyong kasingkasing sa pagsimba
sa ilang mga dios." Apan gihigugma ni Solomon kining mga
babaye. **3** Adunay 700 ka mga prensesang asawa si Solomon
ug 300 ka mga puyopuyo. Ang iyang mga asawa nagdani sa
iyang kasingkasing. **4** Sa nagkatigulang na si Solomon, gidani
sa iyang mga asawa ang iyang kasingkasing sa ubang mga
dios; wala niya gitugyan sa hingpit ang iyang kasingkasing
ngadto kang Yahweh nga iyang Dios, sama sa kasingkasing sa
iyang amahan nga si David. **5** Kay nagsunod na si Solomon
kang Ashtarot, ang diyosa sa mga Sidonihanon, ug nagsunod
na siya kang Molec, ang malaw-ay nga diosdios sa mga
Amonihanon. **6** Gibuhat ni Solomon ang daotan sa panan-
aw ni Yahweh; wala na siya magsunod nga hingpit kang
Yahweh, sama sa gibuhat sa iyang amahan nga si David. **7**
Unya naghimo si Solomon ug usa ka habog nga dapit alang
kang Kemos, ang malaw-ay nga diosdios sa Moab, ibabaw
sa bungtod sa sidlakang bahin sa Jerusalem, ug alang kang
Molek usab, ang malaw-ay nga diosdios sa katawhan nga
taga-Amon. **8** Nagbuhat usab siya ug habog nga mga dapit
sa tanan iyang langyaw nga mga asawa, nga nagsunog sa
insenso ug naghalad sa ilang mga dios didto. **9** Nasuko si
Yahweh kang Solomon, tungod kay ang iyang kasingkasing
misalikway na man kaniya, ang Dios sa Israel, bisan nagpakita
siya kaniya sa makaduha ka higayon **10** ug nagsugo gayod
kaniya niining butanga, nga dili siya magsunod sa laing mga
dios. Apan wala motuman si Solomon sa gisugo ni Yahweh. **11**
Busa miingon si Yahweh kang Solomon, "Tungod kay gibuhat
mo man kini ug wala ka magtuman sa kasabotan ug sa akong
kabalaoran nga akong gisugo kanimo, langkaton ko gayod ang
gingharian gikan kanimo ug ihatag kini sa imong sulugoon.
12 Apan, tungod kang David nga imong amahan, dili ko pa
kana himoon sa imong kapanahonan, kondili langkaton ko
kini sa kamot sa imong anak nga lalaki. **13** Hinuon dili ko
langkaton ang tibuok gingharian; ihatag ko sa imong anak
nga lalaki ang usa ka tribo tungod kang David nga akong
sulugoon, ug tungod sa Jerusalem nga akong gipili." **14** Unya
giaghat ni Yahweh si Hadad nga taga-Edom aron mobatok
kang Solomon. Gikan siya sa harianong panimalay sa Edom.
15 Sa didto pa si David sa Edom, mitungas si Joab nga kapitan
sa kasundalohan aron sa paglubong sa mga gipamatay, ang
tanang gipangpatay sa Edom. **16** Nagpabilin didto si Joab
ug ang tibuok Israel sulod sa unom ka bulan hangtod nga
iyang napatay ang tanang kalalakihan sa Edom. **17** Apan
gipakalagiw si Hadad uban ang laing mga Edomihanon nga
mga sulugoon sa iyang amahan didto sa Ehipto, sanglit bata
pa man si Hadad. **18** Migikan sila sa Midian ug miabot
sa Paran, kung asa sila nagkuhag mga tawo nga mouban
kanila padulong sa Ehipto, ngadto sa Paraon nga mao ang
hari sa Ehipto, nga naghatag kaniya ug balay, kayutaan, ug
pagkaon. **19** Gikahimut-an pag-ayo si Hadad sa Paraon,
busa gipaasawa siya sa Paraon sa igsoon mismo sa iyang
asawa, ang igsoong babaye ni Tapenes nga rayna. **20** Ang
igsoong babaye ni Tapenes nanganak ug batang lalaki alang
kang Hadad. Ginganlan nila siya ug si Genubat. Gipadako
siya ni Tapenes sa palasyo sa Paraon. Busa nagpuyo si
Genubat sa palasyo sa Paraon uban sa kaanakan sa Paraon.
21 Samtang didto pa siya sa Ehipto, nabalitaan ni Hadad
nga nagpahulay na si David tupad sa iyang katigulangan ug
nagpahulay na usab si Joab nga kapitan sa kasundalohan,
miingon si Hadad sa Paraon, "Palakwa ako, aron makaadto
na ako sa akong kaugalingong nasod." **22** Unya miingon
ang Paraon kaniya, "Apan unsa man ang nakulang kanimo
dinhi kanako, nga nagtinguha ka man sa pag-adto sa imong
kaugalingong nasod?" Mitubag si Hadad, "Wala man. Palihog
palakwa lamang ako." **23** Giaghat na usab sa Dios ang laing
kaaway nga si Rezon ang anak nga lalaki ni Eliada aron
mobatok kang Solomon, nga mikalagiw gikan sa iyang agalon
nga si Hadadezer ang hari sa Zoba. **24** Gitigom ni Rezon ang
mga tawo ug nahimo siyang kapitan sa gamay nga pundok, sa
dihang napildi ni David ang mga tawo sa Zoba. Nangadto
ang mga tawo ni Rezon sa Damasco ug mipuyo didto, ug
si Rezon mao ang naghari sa Damasco. **25** Kaaway siya
sa Israel sa tanang panahon ni Solomon, sama sa kasamok
nga nabuhat ni Hadad. Gikasilagan ni Rezor ang Israel ug
naghari sa tibuok Aram. **26** Unya si Jeroboam ang anak nga
lalaki ni Nebat nga taga-Efraim sa Zereda, usa ka opisyal
ni Solomon, kansang ngalan sa iyang inahan mao si Zerua
nga usa ka balo, mibatok usab sa hari. **27** Ang hinungdan
nga nakigbatok siya sa hari tungod kay gitukod ni Solomon
ang dapit sa Millo ug giayo ang naguba nga ganghaan sa
atubangan sa siyudad sa kuta ni David nga iyang amahan. **28**
Si Jeroboam usa ka gamhanang tawo nga may kaisog. Nakita
ni Solomon nga kugihan ang batan-ong lalaki, busa iyang
gitugyan kaniya ang pagmando sa tanang buluhaton sa balay
ni Jose. **29** Niadtong taknaa, sa dihang migawas si Jeroboam
sa Jerusalem, nakita siya ni propeta Ahia nga taga-Silo didto
sa dalan. Karon, nagbisti si Ahia sa usa ka bag-ong bisti ug
sila lamang duha ang tawo sa kapatagan. **30** Unya gigunitan
ni Ahia ang bag-ong bisti nga iyang gisul-ob ug gigisi kini sa
napulog duha ka bahin. **31** Giingnan niya si Jeroboam, "Kuhaa
ang napulo ka bahin, alang kang Yahweh, ang Dios sa Israel,
nga nag-ingon, 'Tan-awa, langkaton ko ang gingharian sa
kamot ni Solomon ug ihatag ko kanimo ang napulo ka tribo **32**
(apan maiya kang Solomon ang usa ka tribo, tungod ug alang
kang David nga akong sulugoon ug alang sa Jerusalem—ang
siyudad nga akong gipili sa tanang mga tribo sa Israel), **33**
tungod kay gisalikway nila ako ug nagsimba kang Ashtarot
ang diyosa sa taga-Sidon, kang Kemos ang dios sa Moab,
ug kang Molec ang dios sa katawhan sa taga-Amon. Wala
sila magsubay sa akong mga pamaagi, sa pagbuhat kung
unsa ang matarong sa akong atubangan, ug sa pagtuman
sa akong mga kabalaoran ug tulumanon, ingon sa gibuhat
sa iyang amahan nga si David. **34** Apan, dili ko kuhaon ang
tibuok gingharian sa kamot ni Solomon. Hinuon, magpabilin
siyang hari sa tibuok niyang kinabuhi, tungod ug alang sa
akong piniling sulugoon nga si David, ang tawo nga nagtuman
sa akong mga sugo ug sa akong kabalaoran. **35** Apan kuhaon
ko ang gingharian sa kamot sa iyang anak nga lalaki ug ihatag
ko kanimo ang napulo ka mga tribo. **36** Ihatag ko ang usa ka

tribo sa anak nga lalaki ni Solomon, aron makabaton kanunay
sa usa ka lampara si David nga akong sulugoon sa akong
atubangan diha sa Jerusalem, ang siyudad nga akong pinili
aron ibutang ang akong ngalan. **37** Gipili ko ikaw, ug maghari
ka aron matuman ang tanan mong gitinguha, sa pagtuman,
ug mahimo kang hari sa Israel. **38** Kung paminawon mo
ang tanan kong imando kanimo, ug kung mosubay ka sa
akong mga pamaagi ug mobuhat kung unsa ang matarong
sa akong panan-aw, sa pagbantay sa akong kasugoan ug
ang akong kabalaoran, sama sa gibuhat sa akong sulugoon
nga si David, nan mag-uban ako kanimo ug tukoron ko ang
imong balay, sama sa gibuhat ko kang David, ug ihatag ko
ang Israel kanimo. **39** Silotan ko ang kaliwatan ni David, apan
dili hangtod sa kahangtoran.'" **40** Busa naninguha si Solomon
sa pagpatay kang Jeroboam. Apan mibarog si Jeroboam ug
mikagiw didto sa Ehipto, ngadto kang Shishak ang hari sa
Ehipto, ug nagpabilin siya sa Ehipto hangtod nga namatay
si Solomon. **41** Alang sa tanang butang mahitungod kang
Solomon, ang tanan nga iyang nabuhat ug ang iyang kaalam,
dili ba nahisulat man kini sa basahon sa mga panghitabo ni
Solomon? **42** Naghari si Solomon sulod sa 40 ka tuig sa
Jerusalem sa tibuok Israel. **43** Mipahulay na siya ug gilubong
tupad sa iyang mga katigulangan didto sa siyudad ni David
nga iyang amahan. Ug mipuli paghari si Rehoboam ang iyang
anak nga lalaki.

12 Miadto si Rehoboam sa Siquem, kay ang tibuok Israel
moadto man aron himoon siyang hari. **2** Nakadungog
niini si Jeroboam ang anak nga lalaki ni Nebat (kay anaa pa
siya sa Ehipto, diin mikalagiw siya gikan kang haring Solomon),
kay si Jeroboam didto nagpuyo sa Ehipto. **3** Busa gipasugoan
ug gipatawag nila siya, ug si Jeroboam ug ang katawhan sa
Israel miabot ug miingon kang Rehoboam, **4** "Gipabug-at sa
imong amahan ang among yugo. Karon himoang sayon ang
malisod nga buluhaton sa imong amahan ug himoang gaan
ang bug-at nga yugo nga iyang gisangon kanamo, ug mag-
alagad kami kanimo." **5** Miingon si Rehoboam kanila, "Lakaw
kamo sulod sa tulo ka adlaw, ug balik nganhi kanako." Busa
mibiya ang katawhan. **6** Nagpakisayod si haring Rehoboam
sa mga tigulang nga kanhi nag-alagad sa iyang amahan nga
si Solomon niadtong buhi pa siya, ug miingon siya, "Unsa
man ang inyong ikatambag kanako nga angay itubag sa
katawhan?" **7** Misulti sila kaniya ug miingon, "Kung ikaw
mahimong sulugoon niining katawhan karong adlawa ug
silbihan sila, ug tubagon sila pinaagi sa pagsulti sa mga
maayong pulong, unya mahimo sila nga imong mga sulugoon
sa kanunay." **8** Apan wala gitagad ni Rehoboam ang tambag
sa mga tigulang ug nagpakisayod hinuon siya sa mga batan-
on nga midako uban kaniya ug mialagad kaniya. **9** Miingon
siya kanila, "Unsa man ang itambag ninyo kanako nga itubag
nato sa katawhan nga misulti kanako ug miingon, 'Pagaana
ang yugo nga gibutang sa imong amahan kanamo'?" **10** Ang
mga batan-on nga midako uban kang Rehoboam nagsulti
kaniya, ug miingon, "Ingna ang katawhan nga nagsulti kanimo
nga ang imong amahan nga si Solomon ang nagpabug-at
sa ilang yugo ug kinahanglan nga himoon mo kining gaan.
Kinahanglang sultihian mo sila, "Ang akong kumingking mas
dako pa kay sa hawak sa akong amahan. **11** Busa karon,
bisan pa man ang akong amahan nagpabug-at sa inyong
yugo, dugangan ko ang inyong yugo. Ang akong amahan
nagsilot kaninyo gamit ang latigo, apan ako magsilot kaninyo
gamit ang mga tanga.'" **12** Busa si Jeroboam ug ang katawhan
miadto kang Rehoboam sa ikatulo ka adlaw, sumala sa gisugo
sa hari sa dihang miingon siya, "Balik kanako sa ikatulo ka
adlaw." **13** Masuk-anong mitubag ang hari sa mga tawo ug
gibaliwala ang tambag nga gihatag sa mga tigulang kaniya.
14 Misulti siya kanila nga subay sa tambag sa mga batan-on;
miingon siya, "Ang akong amahan nagpapas-an kaninyo ug
bug-at nga yugo, apan pagadugangan ko ang inyong yugo.
Ang akong amahan nagsilot kaninyo gamit ang latigo, apan
silotan ko kamo gamit ang mga tanga." **15** Busa wala naminaw
ang hari sa katawhan, kay kini nga panghitabo kabubut-on ni
Yawheh, aron mahitabo ang pulong nga iyang gisulti pinaagi
kang Ahijah nga taga Silo ngadto kang Jeroboam ang anak
nga lalaki ni Nebat. **16** Sa pagkakita sa katawhan sa Israel
nga wala sila gipaminaw sa hari, ang katawhan mitubag
kaniya ug miingon, "Unsa man ang among bahin gikan kang
David? Wala kami mapanunod diha sa anak ni Jesse! Adto
kamo sa inyong mga tolda, Israel. Karon tan-awa ang inyong
kaugalingong panimalay, nga si David." Busa namalik ang
katawhan sa Israel sa ilang mga tolda. **17** Apan alang sa
katawhan sa Israel nga anaa nagpuyo sa mga siyudad sa
Juda, si Rehoboam ang nahimo nilang hari. **18** Unya gisugo
ni Haring Rehoboam si Adoram, ang nagdumala sa mga
napugos nga pagpatrabaho, apan gibato siya sa katawhan sa
Israel hangtod nga namatay. Nagdali sa pagkalagiw si haring
Rehoboam sakay sa iyang karwahe padulong sa Jerusalem.
19 Busa ang Israel padayon nga misupak batok sa panimalay
ni David sukad niadtong panahona. **20** Sa dihang nakadungog
ang tibuok Israel nga nahibalik na si Jeroboam, gipatawag nila
siya sa ilang panagtigom ug gihimo siyang hari sa tibuok Israel.
Walay si bisan kinsa ang misunod sa panimalay ni David,
gawas lamang sa tribo sa Juda. **21** Sa pag-abot ni Rehoboam
sa Jerusalem, gitigom niya ang tibuok panimalay sa Juda ug
ang tribo sa Benjamin; adunay 180, 000 ka mga sundalo ang
napili, aron makig-away batok sa panimalay sa Israel, aron
mahibalik ang gingharian ngadto kang Rehoboam ang anak
nga lalaki ni Solomon. **22** Apan ang pulong sa Dios miabot
kang Semaia, ang tawo sa Dios; nga miingon, **23** "Pakigsulti
kang Rehoboam ang anak nga lalaki ni Solomon, ang hari
sa Juda, sa tibuok panimalay sa Juda ug sa Benjamin, ug
sa tanang mga tawo; sultihi, **24** 'Miingon si Yahweh niini:
Kinahanglan dili kamo mosulong o makig-away batok sa
inyong mga kadugo, ang katawhan sa Israel. Ang matag usa
kinahanglan mopauli sa iyang balay, tungod kay gitugotan ko
kini nga mahitabo.'" Busa mipatuo sila sa pulong ni Yahweh
ug namauli ug nag-iyahay sa pagpanglakaw, ug gituman nila
ang iyang pulong. **25** Unya gitukod ni Jeroboam ang Sequim
didto sa kaumahan sa Efraim, ug mipuyo siya didto. Mipahawa
siya gikan didto ug gitukod ang Penuel. **26** Naghunahuna
si Jeroboam, "Karon mahiuli na gayod ang gingharian sa
panimalay ni David. **27** Kung kini nga mga tawo motungas
aron sa paghatag ug halad sa templo ni Yahweh sa Jerusalem,
unya ang kasingkasing niining mga tawhana mobalik pag-
usab sa ilang agalon, ngadto kang Rehoboam ang hari sa
Juda. Patyon nila ako ug mobalik sila kang Rehoboam ang
hari sa Juda." **28** Unya nagpakisayod si Haring Jeroboam ug
naghimo ug duha ka nating baka nga bulawan; miingon siya
sa katawhan, "Hasol na kaayo alang kaninyo ang pagtungas
ngadto sa Jerusalem. Tan-awa, mga Israelita, kini mao ang
inyong mga dios, nga nagpagawas kaninyo gikan sa yuta sa
Ehipto." **29** Gibutang niya ang usa sa Betel ug usa sa Dan. **30**
Busa kini nga buhat nahimong sala. Ang mga tawo moadto sa
Betel ug ang uban sa Dan. **31** Naghimo si Jeroboam ug mga
balay sa hataas nga dapit ug nagpili ug mga pari gikan sa

katawhan, nga dili kaliwat ni Levi. **32** Naghimo si Jeroboam
ug kasaulogan sa ikawalo nga bulan, sa ika 15 nga adlaw
sa bulan, sama sa kasaulogan sa Juda, ug mitungas siya sa
halaran. Nagbuhat usab siya ug sama niini sa Betel, naghalad
sa mga nating baka nga iyang gibuhat, ug gibutang niya sa
Betel ang mga pari nga iyang gipili sa hataas nga mga dapit
nga iyang gihimo. **33** Mitungas si Jeroboam ngadto sa halaran
nga iyang gihimo didto sa Betel sa ika-15 nga adlaw sa ikawalo
nga bulan, sa maong bulan nga gilaraw sa iyang hunahuna;
naghimo siya ug kasaulogan alang sa katawhan sa Israel ug
mitungas ngadto sa halaran aron magsunog ug insenso.

13 May usa ka tawo sa Ginoo nga gikan sa Juda nga
miadto sa Betel pinaagi sa pulong ni Yahweh. Nagtindog
si Jeroboam duol sa halaran aron magsunog ug insenso. **2**
Misinggit siya batok sa halaran pinaagi sa pulong ni Yahweh:
"O Halaran, halaran!" Mao kini ang gisulti ni Yahweh, 'Ania
karon, matawo ang batang lalaki nga nganlan ug Josias diha
sa panimalay ni David, ug diha kanimo ihalad niya ang mga
pari nga anaa sa hataas nga dapit nga nagsunog karon sa
mga insenso alang kanimo. Diha kanimo pagasunogon nila
ang mga bukog sa tawo.'" **3** Unya niana ra usab nga adlaw,
naghatag ug ilhanan ang tawo sa Dios, naga-ingon, "Mao kini
ang ilhanan nga gisulti ni Yahweh: 'Tan-awa, mabungkag ang
halaran ug mangayabo ang abo niini.'" **4** Sa pagkadungog
sa hari sa gisulti sa tawo sa Dios, nga misinggit siya batok
sa halaran sa Betel, gituy-od ni Jeroboam ang iyang kamot
gikan sa halaran, ug miingon, "Dakpa siya." Unya mituskig
ang kamot nga iyang gibakyaw batok sa tawo, busa dili na
niya kini makungkong. **5** (Nabungkag usab ang halaran, ug
nayabo ang abo niini, sama sa gihulagway nga ilhanan nga
gipamulong sa tawo sa Dios pinaagi sa pulong ni Yahweh.)
6 Mitubag si Haring Jeroboam ug miingon sa tawo sa Dios,
"Pagpakiluoy kang Yahweh nga imong Dios ug pag-ampo
alang kanako, aron maulian ang akong kamot." Busa ang tawo
sa Dios nag-ampo kang Yahweh, ug naulian ang kamot sa
hari, ug nahibalik kini sama sa naandan. **7** Ang hari miingon
sa tawo sa Dios, "Uban kanako sa balay ug baskoga ang
imong kaugalingon, ug hatagan ko ikaw ug ganti. **8** Ang tawo
sa Dios miingon sa hari, "Bisan pa ug ihatag mo kanako ang
katunga sa imong katigayonan, dili gayod ako mouban kanimo,
ni mokaon o moinom sa tubig niining dapita, **9** tungod kay
si Yahweh nagsugo kanako pinaagi sa iyang pulong, 'Dili ka
mokaon ug tinapay bisan sa pag-inom ug tubig, ni mobalik sa
dalan nga imong giagian.'" **10** Busa ang tawo sa Dios mitipas
sa laing dalan ug wala miagi pagbalik sa dalan nga iyang
giagian padulong sa Betel. **11** Karon adunay usa ka tigulang
nga propeta nga nagpuyo sa Betel, ug miabot ang usa sa iyang
mga anak nga lalaki ug misugilon kaniya sa tanang butang
nga gibuhat sa tawo sa Dios nianang adlawa didto sa Betel.
Gisugilon usab sa iyang anak nga lalaki ang gipamulong sa
tawo sa Dios ngadto sa hari. **12** Ang ilang amahan nangutana
kanila, "Asa man siya miagi?" Karon nakita sa iyang mga anak
nga lalaki kung hain nga dalan miagi ang tawo sa Dios gikan
sa Juda. **13** Busa giingnan niya ang iyang mga anak nga
lalaki, "Sakangi ang asno alang kanako." Busa gisakangan nila
ang asno ug misakay siya niini. **14** Giapas sa tigulang nga
propeta ang tawo sa Dios ug naabtan niya kini nga naglingkod
ilalom sa kahoy nga tugas; ug miingon siya kaniya, "Ikaw ba
ang tawo sa Dios nga gikan sa Juda?" Ang tawo sa Dios
mitubag, "Oo! Ako." **15** Unya miingon kaniya ang tigulang
nga propeta, "Uban kanako sa balay ug mangaon kita." **16**
Mitubag ang tawo sa Dios, "Dili ako mobalik uban kanimo
ni mokuyog kanimo, bisan pa ang pagkaon ug pag-inom sa
tubig uban kanimo niining dapita, **17** tungod kay gisugo ako
pinaagi sa pulong ni Yahweh, 'Dili ka mamahimong mokaon ni
ang pag-inom sa tubig didto, bisan ang pag-agi balik sa dalan
nga imong giagian.'" **18** Busa miingon kaniya ang tigulang
nga propeta, "Usa usab ako ka propeta sama kanimo, ug
ang anghel misulti kanako pinaagi sa pulong ni Yahweh, nga
nag-ingon, 'Pabalika siya uban kanimo sa imong balay, aron
makakaon ug makainom.'" Apan namakak siya sa tawo sa
Dios. **19** Busa ang tawo sa Dios mibalik uban sa tigulang nga
propeta didto sa iyang balay ug unya mikaon ug miinom. **20**
Sa pagpanglingkod nila sa kan-anan, midangat ang pulong
ni Yahweh sa propeta nga nagdala kaniya pagbalik, **21** ug
misinggit siya sa tawo sa Dios nga gikan sa Juda, nga nag-
ingon, "Miingon si Yahweh, 'Tungod kay gisupak mo man ang
pulong sa Dios ug wala mo tumana ang gisugo ni Yahweh nga
imong Dios, **22** apan mibalik ka hinuon, mikaon ug miinom
ug tubig niini nga dapit nga gisulti ni Yahweh nga dili ka
mokaon ni moinom ug tubig, ang imong lawas dili ikalubong sa
lubnganan sa imong katigulangan." **23** Human siya makakaon
ug makainom, gisakangan sa propeta ang asno alang sa
tawo sa Dios, ang tawo nga miuban kaniya. **24** Sa dihang
nakalakaw na ang tawo sa Dios. Dihay usa ka liyon nga
misugat kaniya sa dalan ug gipatay siya, ug ang iyang patayng
lawas nagbuy-od sa agianan. Unya ang asno nagtindog tupad
niini, ug ang liyon usab nagtindog tupad sa patayng lawas. **25**
Sa paglabay sa mga tawo ug sa pagkakita sa patayng lawas
nga nagbuy-od sa dalan, ug ang liyon nga nagtindog tupad
sa patayng lawas, nangadto sila ug nanugilon sa siyudad
kung asa nagpuyo ang tigulang nga propeta. **26** Sa dihang
nadungog kini sa propeta nga nagpabalik kaniya, miingon
siya, "Mao kadto ang tawo sa Dios nga misupak sa pulong ni
Yahweh. Busa gitugyan siya ni Yahweh sa liyon, nga maoy
nagkuniskunis ug nagpatay kaniya, sumala sa gipahimangno
kaniya sa pulong ni Yahweh." **27** Busa gisultihan sa tigulang
nga propeta ang iyang mga anak nga lalaki, miingon, "Sakangi
ang akong asno," ug gisakangan nila kini. **28** Milakaw siya ug
nakaplagan ang patayng lawas nga nagbuy-od sa dalan, unya
ang asno ug ang liyon nga nagtindog tupad sa patayng lawas.
Wala kaona sa liyon ang patayng lawas, bisan ang asno wala
niya unsaa. **29** Gikuha sa propeta ang patayng lawas sa
tawo sa Dios, gikarga kini sa asno, ug gidala kini pagbalik.
Miadto siya sa iyang kaugalingong siyudad aron sa pagsubo
ug sa paglubong kaniya. **30** Gipahimutang niya ang patayng
lawas sa lubnganan, ug nagbangotan alang kaniya nga misulti,
"Pagkaalaot, sa akong igsoon!" **31** Unya sa nahuman na nila
siya paglubong, nag-ingon ang tigulang nga propeta sa iyang
mga anak nga lalaki, "Kung mamatay ako, ilubong ako sa
lubnganan kung asa gilubong ang tawo sa Dios. Ipahimutang
ang akong mga bukog tupad sa iyang mga bukog. **32** Tungod
kay ang mensahe nga iyang gipadayag pinaagi sa pulong
ni Yahweh, batok sa halaran sa Betel ug batok sa tanang
balay nga anaa sa hataas nga dapit didto sa mga siyudad sa
Samaria, mahitabo gayud." **33** Human niini wala gayod mibiya
si Jeroboam sa iyang mga daotang buhat, kondili nagpadayon
hinuon sa pagpili sa mga pari alang sa hataas nga dapit
taliwala sa tanang matang sa mga tawo. Si bisan kinsang
tawo nga gusto mag-alagad iyang gibalaan ingon nga pari. **34**
Kini nga butang nahimong sala sa panimalay ni Jeroboam
ug mao ang hinungdan nga malaglag sa hingpit ang iyang
panimalay ug mawagtang sa ibabaw sa kalibotan.

14 Nianang panahona nagsakit na si Abia ang anak nga
lalaki ni Jeroboam. **2** Miingon si Jeroboam sa iyang
asawa, “Palihog tindog unya pagtakuban, aron walay makaila
kanimo nga ikaw ang akong asawa, ug lakaw didto sa Shilo,
tungod kay atua didto si propeta Ahia; siya mao ang namulong
mahitungod kanako nga mahimo akong Hari niining katawhan.
3 Pagdala ug napulo ka tinapay, pipila ka mga torta, ug usa ka
tibod nga dugos, ug pag-adto kang Ahia. Mosulti siya kanimo
kung unsay mahitabo sa bata.” **4** Gibuhat kadto sa asawa
ni Jeroboam; milakaw siya ug miadto sa Shilo ug miabot
siya sa balay ni Ahia. Karon dili na makakita si Ahia; halap
na ang iyang panan-aw tungod sa iyang katigulangon. **5**
Miingon si Yahweh ngadto kang Ahia, “Ania karon, mianhi ang
asawa ni Jeroboam aron magpakisusi kanimo mahitungod
sa iyang anak nga lalaki, kay nagsakit siya. Mao kini ang
ipamulong mo kaniya, tungod kay mianhi siya nga nagtakuban
ingon nga laing babaye.” **6** Sa pagkadungog ni Ahia sa
iyang tunob padulong sa pultahan, miingon siya, “Sulod,
asawa ni Jeroboam. Nganong nagtakuban ka man ingon nga
ikaw laing babaye? Aduna akoy daotang balita nga ipadala
kanimo. **7** Lakaw, sultihi si Jeroboam nga mao kini ang gisulti
ni Yahweh, ang Dios sa Israel, 'Gituboy ko ikaw gikan sa
katawhan aron mahimong pangulo sa akong katawhan sa
Israel. **8** Gibahin ko ang gingharian gikan sa panimalay ni
David ug gihatag kini kanimo, apan dili ka sama sa akong
sulugoon nga si David, nga nagbantay sa akong mga sugo ug
nagtuman kanako sa tibuok niyang kasingkasing, sa pagbuhat
lamang kung unsay matarong sa akong mga mata. **9** Hinuon,
gibuhat mo ang daotan labaw sa tanan nga nahiuna kanimo.
Nagbuhat ka ug laing mga dios, ug mga hinulma nga larawan
sa paghagit kanako aron masuko, ug gisalikway mo ako.
10 Busa, ania karon, padad-an ko ug kasakitan ang imong
panimalay; puohon ko gikan kanimo ang matag batang lalaki
sa Israel, ulipon man o dili, ug wagtangon ko gayod sa hingpit
ang imong panimalay, sama sa usa ka tawo nga nagsunog
sa iyang hugaw hangtod nga magtang kini. **11** Ang tanang
sakop sa imong panimalay nga mamatay dinhi sa siyudad
kan-on sa mga iro, ang mamatay sa kapatagan kan-on sa
mga langgam sa kalangitan, kay ako si Yahweh mao ang
nagsulti niini.' **12** Busa tindog, asawa ni Jeroboam, ug pauli sa
imong balay; sa pagtamak sa imong tiil sa siyudad, mamatay
na ang bata nga si Abia. **13** Magabangotan ang tibuok Israel
alang kaniya ug ilubong siya. Sa panimalay ni Jeroboam, siya
lamang ang kahatagan ug paglubong, tungod kay siya lamang
sa panimalay ni Jeroboam ang nakaplagan nga matarong sa
panan-aw ni Yahweh, ang Dios sa Israel. **14** Labot pa niana,
si Yahweh motuboy ug usa ka hari sa Israel nga mopuo sa
panimalay ni Jeroboam niadtong adlawa. Karon dayon nga
adlaw. **15** Kay si Yahweh mosilot sa Israel sama sa usa ka
bugang nga giuyog-uyog diha sa tubig, ug langkaton niya
ang Israel niining tabunok nga yuta nga iyang gihatag sa
ilang mga katigulangan. Patibulaagon niya sila saylo sa Suba
sa Eufrates, tungod kay naghimo man sila ug hulagway ni
Ashera ug maoy hinungdan sa kasuko ni Yahweh. **16** Itugyan
niya ang Israel tungod sa mga sala ni Jeroboam, ang mga
sala nga iyang gipangbuhat, ug tungod niini naangin niya
ang Israel sa pagpakasala.” **17** Busa mitindog ang asawa ni
Jeroboam ug mipauli sa Tirza. Sa pag-abot niya sa pultahan
sa iyang pinuy-anan namatay ang bata. **18** Ang tibuok Israel
mao ang naglubong ug nagbangotan alang kaniya, sumala
sa gipamulong ni Yahweh kanila pinaagi sa iyang sulugoon
nga si Ahia ang propeta. **19** Alang sa ubang mga nabuhat
ni Jeroboam, kung giunsa niya sa pagpakiggubat ug giunsa
niya sa paghari, ania karon, nahisulat sila sa basahon sa mga
panghitabo sa mga hari sa Israel. **20** Naghari si Jeroboam
sulod sa 22 ka tuig ug mipahulay siya unya gilubong uban sa
iyang mga katigulangan, ug si Nadab nga iyang anak nga
lalaki mao ang mipuli kaniya. **21** Karon si Rehoboam ang
anak nga lalaki ni Solomon mao ang naghari sa Juda. Si
Rehoboam nagpanuigon ug 41 ka tuig sa pagkahimo niya nga
hari, ug naghari siya sulod sa 17 ka tuig didto sa Jerusalem,
ang siyudad nga gipili ni Yahweh gikan sa tanang tribo sa
Israel aron pasidunggan ang iyang ngalan. Ang iyang inahan
mao si Naama ang Amonihanon. **22** Nagbuhat ug daotan
ang Juda ug daotan sa panan-aw ni Yahweh; gihagit nila
siya aron masina sa mga sala nga ilang gipangbuhat, labaw
pa sa tanan nga nabuhat sa ilang mga amahan. **23** Kay
nagtukod man usab sila alang sa ilang mga kaugalingon ug
sa hataas nga mga dapit, mga batong haligi ug tag-as nga
mga tukod ni Ashera sa tagsatagsa ka bungtod ug ilalom sa
matag lunhaw nga kahoy. **24** May mga kulto usab nga mga
nagbaligya sa ilang dungog niadtong yutaa. Gibuhat nila ang
mangil-ad nga binuhatan sama sa mga nasod nga giabog na
ni Yahweh atubangan sa katawhan sa Israel. **25** Nahitabo kini
sa ikalima ka tuig ni Haring Rehoboam nga si Shishak ang
hari sa Ehipto nakigbatok sa Jerusalem. **26** Gikuha niya ang
mga kabtangan sa balay ni Yahweh, ug ang tanang bahandi
sa balay sa hari. Gikuha niya ang tanang butang; ug gikuha
usab niya ang tanang taming nga bulawan nga hinimo ni
Solomon. **27** Naghimo si Haring Rehoboam ug mga taming
nga tumbaga puli sa ilang dapit ug gitugyan kini sa mga
kamot sa mga pangulo sa guwardiya, nga maoy nagbantay
sa ganghaan sa balay sa hari. **28** Nahitabo kini sa matag
higayon nga mosulod ang hari sa balay ni Yahweh, pas-anon
kini sa mga guwardiya; unya dad-on nila kini pagbalik ngadto
sa lawak nga bantayanan. **29** Alang sa ubang mga butang
mahitungod kang Rehoboam, ang tanan nga iyang nabuhat,
dili ba nahisulat man kini sa basahon sa panghitabo sa mga
hari sa Juda? **30** Kanunay may gubat tali kang Rehoboam
ug kang Jeroboam. **31** Busa mipahulay si Rehoboam uban
sa iyang mga katigulangan ug gilubong uban kanila didto sa
siyudad ni David. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Naama
nga Amonihanon. Mipuli kaniya sa paghari ang iyang anak
nga lalaki nga si Abia.

15 Sa ikapulo ug walo ka tuig sa paghari ni Jeroboam nga
anak ni Nebat, nagsugod si Abia sa paghari sa tibuok
Juda. **2** Naghari siya sulod sa tulo ka tuig sa Jerusalem. Ang
ngalan sa iyang inahan mao si Maaca. Anak siya nga babaye
ni Absalom. **3** Nagsubay siya sa tanang sala nga gibuhat sa
iyang amahan nga nahiuna kaniya; wala nagmatinud-anon
ang iyang kasingkasing kang Yahweh nga iyang Dios sama sa
kasingkasing ni David, nga gibuhat sa iyang katigulangan. **4**
Bisan pa niini, tungod kang David, si Yahweh nga iyang Dios
naghatag kaniya ug anak nga lalaki aron maoy mopuli kaniya
sa paghari didto sa Jerusalem aron lig-onon ang Jerusalem.
5 Gibuhat kini sa Dios tungod kay gibuhat man ni David
kung unsa ang matarong sa iyang mga mata; kay sa tibuok
niyang kinabuhi, wala niya gisalikway ang tanang butang nga
gisugo ni Yahweh kaniya, gawas lamang sa butang nga may
kalabotan kang Uria nga Hitihanon. **6** Karon adunay gubat tali
kang Rehoboam ug kang Jeroboam sa tibuok kinabuhi ni Abia.
7 Ang ubang butang nga nabuhat ni Abia, ang tanan niyang
gibuhat, wala ba nahisulat sa basahon sa mga panghitabo
sa mga hari sa Juda? Adunay gubat tali kang Abia ug kang

Jeroboam. **8** Mipahulay si Abia ug gilubong uban sa iyang
mga katigulangan didto sa siyudad ni David. Si Asa nga iyang
anak nga lalaki maoy naghari puli kaniya. **9** Sa ika-20 ka tuig
sa paghari ni Jeroboam sa Israel, nagsugod sa paghari si
Asa sa Juda. **10** Naghari siya didto sa Jerusalem sulod sa
41 ka tuig. Ang iyang apohan nga babaye mao si Maaca,
ang anak nga babaye ni Absalom. **11** Gibuhat ni Asa kung
unsa ang matarong sa mga mata ni Yahweh, sama sa gibuhat
ni David, nga iyang katigulangan. **12** Gihinginlan niya ang
mga nagbaligya ug dungog gikan sa yuta ug gikuha niya ang
tanang mga diosdios nga gibuhat sa iyang mga katigulangan.
13 Gipapahawa usab niya si Maaca, ang iyang apohan nga
babaye, gikan sa iyang pagkarayna, tungod kay buhat man
siya ug malaw-ay nga larawan alang sa usa ka Ashera. Gikuha
ni Asa ang malaw-ay nga larawan ug gisunog didto sa walog
sa Kidron. **14** Apan wala kuhaa ang anaa sa hataas nga mga
dapit. Bisan pa niana, matinud-anon gayod ang kasingkasing
ni Asa kang Yahweh sa tibuok niyang kinabuhi. **15** Gidala niya
didto sa pinuy-anan ni Yahweh ang mga butang nga ihalad
alang sa iyang amahan, ug ang iyang kaugalingong butang
ingon man ang galamiton nga plata, ang bulawan ug ang mga
sakayan. **16** Kanunay ang gubat tali kang Asa ug kang Baasha
ang hari sa Israel, sa tibuok nilang kinabuhi. **17** Si Baasha
ang hari sa Israel, isog nga misulong sa Juda ug gikutaan
ang Rama, aron dili makagawas ang bisan kinsa o mosulod
ngadto sa yuta ni haring Asa sa Juda. **18** Unya gikuha ni Asa
ang tanang plata ug ang bulawan nga nahibilin sa panudlanan
sa templo ni Yahweh, ug ang bahandi sa palasyo sa hari.
Gihatag niya kini sa iyang mga sulugoon ug gipadala kini
ngadto kang Ben Hadad ang anak nga lalaki ni Tabrimon ang
anak nga lalaki ni Hezion, ang hari sa Aram, nga nagpuyo
sa Damasco. Miingon siya, **19** "Maghimo kita ug kasabotan
tali kanimo ug kanato, sama sa gibuhat sa atong amahan.
Tan-awa, gipadad-an ko ikaw ug gasa nga plata ug bulawan.
Isalikway ang imong kasabotan kang Baasha nga hari sa
Israel, aron moundang na siya sa pagpakiggubat kanako." **20**
Miuyon si Ben Hadad kang Haring Asa ug gipasulong niya
ang mga pangulo sa iyang kasundalohan, ug ilang gigubat
ang mga siyudad sa Israel. Gigubat nila si Ahion, si Dan,
si Abel sa Bet Maaca, ug ang tanang Chinneret, uban ang
tibuok yuta sa Naftali. **21** Sa dihang nabalitaan kini ni Baasha,
giundangan niya pagtukod ang Rama ug mipauli sa Tirza.
22 Unya nagpahibalo si Haring Asa sa tibuok Juda. Walay
bisan usa nga gawasnon. Gikuha nila ang mga bato ug mga
troso gikan sa Rama diin gigamit ni Baasha sa patukod sa
siyudad. Unya gigamit ni Haring Asa ang mga galamiton aron
sa pagtukod sa Geba sa yuta sa Benjamin ug sa Mispa.
23 Ang ubang mga butang nga nabuhat ni Asa, ang hingpit
niyang gahom, ang tanan niyang gibuhat, ug ang mga siyudad
nga iyang gitukod, dili ba nahisulat man kini sa basahon sa
panghitabo sa mga hari sa Juda? Apan sa iyang pagkatigulang
aduna na siyay sakit sa tiil. **24** Unya mipahulay na si Asa
ug gilubong tapad sa iyang katigulangan didto sa siyudad ni
David nga iyang amahan. Si Josafat nga iyang anak nga lalaki
maoy naghari puli kaniya. **25** Si Nadab nga anak nga lalaki ni
Jeroboam nagsugod paghari sa tibuok Israel sa ikaduhang
tuig sa paghari ni Asa sa Juda; naghari siya sa Israel sulod
sa duha ka tuig. **26** Gibuhat niya kung unsa ang daotan sa
panan-aw ni Yahweh ug nagsubay siya sama sa binuhatan sa
iyang amahan, ug sa iyang kaugalingon nga sala, giangin niya
ang Israel sa pagpakasala. **27** Si Baasha ang anak nga lalaki
ni Ahia, sa banay ni Isacar, naglaraw ug daotan batok kang
Nadab; gipatay siya ni Baasha didto sa Gibeton, nga sakop sa
mga Filistihanon, kay si Nadab ug ang tibuok Israel nagbutang
ug paglikos sa Gibeton. **28** Sa ikatulo ka tuig sa paghari ni
haring Asa sa Juda, gipatay ni Baasha ni Nadab ug naghari
siya puli kaniya. **29** Sa paghari na niya, gipatay ni Baasha
ang tanang pamilya ni Jeroboam. Wala siyay gibilin nga buhi
sa kaliwatan ni Jeroboam; niining paagiha gipatay niya ang
tanan niyang sakop, sama sa gipamulong ni Yahweh pinaagi
sa iyang sulugoon nga si Ahia nga Silonhon, **30** tungod sa
mga sala nga nabuhat ni Jeroboam naangin niya ang Israel sa
pagpakasala, tungod kay gihagit niya si Yahweh, ang Dios sa
Israel, aron masuko. **31** Ang ubang mga butang mahitungod
kang Nadab, ang tanan niyang nabuhat, dili ba nahisulat man
kini sa basahon sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel? **32**
Adunay gubat tali kang Asa ug kang Baasha ang hari sa Israel
sa tibuok nilang kinabuhi. **33** Sa ikatulong tuig sa paghari
ni Asa sa Juda, si Baasha nga anak ni Ahia nagsugod sa
paghari sa tibuok Israel sa Tirza ug naghari siya sulod 24 ka
tuig. **34** Nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni Yahweh ug
nagbuhat siya sama sa binuhatan ni Jeroboam ug naangin
niya ang Israel sa pagpakasala.

16 Ang pulong ni Yahweh miabot kang Jehu ang anak nga
lalaki ni Hanani batok kang Baasha, nga nag-ingon, **2**
"Bisan gituboy ko ikaw gikan sa abog sa yuta ug naghimo
kanimo nga pangulo sa akong katawhan sa Israel, nagsubay
ka sa pamaagi ni Jeroboam ug giangin mo sa pagpakasala
ang akong katawhan sa Israel, nga naghagit sa akong kasuko
tungod sa ilang mga sala. **3** Tan-awa, puohon ko sa hingpit si
Baasha ug ang iyang panimalay ug himoon ko ang imong
panimalay nga mahisama sa panimalay ni Jeroboam ang anak
nga lalaki ni Nebat. **4** Pagakaonon sa mga iro ang si bisan
kinsa nga mangamatay sulod siyudad nga nahisakop kang
Baasha, ug pagakaonon sa kalanggaman sa kawanangan ang
mangamatay sa kapatagan." **5** Alang sa ubang mga butang
mahitungod kang Baasha, kung unsa ang iyang gibuhat, ug
ang iyang kusog, dili ba nahisulat man kini sa Basahon sa mga
Panghitabo sa mga Hari sa Israel? **6** Mipahulay si Baasha
uban sa iyang mga katigulangan ug gilubong sa Tirza, ug si
Ela nga anak niya nga lalaki nahimong hari puli sa iyang dapit.
7 Busa pinaagi kang propeta Jehu ang anak nga lalaki ni
Hanani midangat ang pulong ni Yahweh batok kang Baasha
ug sa iyang panimalay, tungod sa tanang kadaotan nga iyang
gibuhat sa panan-aw ni Yahweh, nga naghagit kaniya nga
masuko pinaagi sa buhat sa iyang mga kamot, sama sa
panimalay ni Jeroboam, ug tungod usab kay gipatay niya ang
tibuok panimalay ni Jeroboam. **8** Sa ika-26 ka tuig sa paghari
ni Asa sa Juda, nagsugod si Ela ang anak nga lalaki ni Baasha
sa paghari sa tibuok Israel sa Tirza; naghari siya sulod sa
duha ka tuig. **9** Ang iyang sulugoon nga si Zimri, ang kapitan
sa katunga sa iyang mga karwahe, naglaraw ug daotan batok
kaniya. Karon atua si Ela sa Tirza, nag-inom ug naghubog siya
sa balay ni Arza, nga maoy tigdumala sa palasyo sa Tirza. **10**
Misulod si Zimri, giatiki ug gipatay niya si Ela, sa ika-27 ka
tuig sa paghari ni Asa sa Juda, ug mihari puli kaniya si Zimri.
11 Sa nagsugod na si Zimri sa paghari ug sa paglingkod na
niya sa iyang trono, gipamatay niya ang tibuok panimalay
ni Baasha. Wala siyay gibilin nga buhi bisan usa ka lalaki
nga sakop sa mga kaparyentihan o mga higala ni Baasha.
12 Busa gilaglag ni Zimri ang tanang panimalay ni Baasha,
sumala pulong ni Yahweh nga gisulti niya batok kang Baasha
pinaagi kang propeta Jehu, **13** tungod sa tanang kasal-anan
nga gibuhat ni Baasha ug ni Ela ang iyang anak nga lalaki, ug

pinaagi sa ilang paggiya sa Israel sa pagpakasala, niini gihagit
nila ang kasuko ni Yahweh, ang Dios sa Israel, tungod sa ilang
mga diosdios. **14** Alang sa ubang butang mahitungod kang
Ela, ang tanan nga iyang nabuhat, dili ba nahisulat man kini
sa Basahon sa mga Panghitabo sa mga Hari sa Israel? **15**
Sa ika-27 ka tuig sa paghari ni Asa sa Juda, si Zimri naghari
sulod sa pito ka adlaw didto sa Tirza. Karon, nagkampo ang
mga kasundalohang Filistihanon didto sa Gibeton. **16** Ang
kasundalohan nga nagkampo didto nakadungog niini nga may
miingon, "Daan na nga naglaraw si Zimri ug gipatay ang hari."
Busa nianang adlawa didto sa kampo, gihimo sa tibuok Israel
nga hari si Omri, ang pangulo sa kasundalohan. **17** Mitungas
si Omri gikan sa Gibeton ug mikuyog kaniya ang tibuok Israel,
ug ilang gilibotan ang Tirza. **18** Busa sa dihang nakita ni
Zimri nga nailog na ang siyudad, miadto siya sa kuta nga
nakasumpay sa palasyo sa hari ug gisunog niya ang palasyo
uban ang iyang kaugalingon; namatay siya pinaagi sa kalayo.
19 Alang kadto sa mga sala nga iyang gibuhat nga daotan sa
panan-aw ni Yahweh, sa pagsubay sa pamaagi ni Jeroboam
ug sa sala nga iyang gibuhat, nga nag-angin sa Israel sa
pagpakasala. **20** Alang sa ubang butang mahitungod kang
Zimri, ug ang pagbudhi nga iyang gibuhat, dili ba nahisulat
man kini sa Basahon sa mga Panghitabo sa mga Hari sa
Israel? **21** Unya ang katawhan sa Israel nabahin sa duha.
Ang katunga sa katawhan misunod kang Tibni ang anak nga
lalaki ni Ginat, aron sa paghimo kaniya nga hari, ug ang laing
bahin misunod kang Omri. **22** Apan mas lig-on ang katawhan
nga misunod kang Omri kay sa katawhan nga misunod kang
Tibni ang anak nga lalaki ni Ginat. Busa namatay si Tibni, ug
nahimong hari si Omri. **23** Nagsugod si Omri sa paghari sa
tibuok Israel sa ika-31 ka tuig sa paghari ni Asa sa Juda, ug
naghari siya sulod sa napulog duha ka tuig. Naghari siya sa
Tirsa sulod sa unom ka tuig. **24** Gipalit niya ang bungtod sa
Samaria gikan kang Shemer sa kandtidad nga duha ka talent
nga plata. Gitukod niya ang siyudad ibabaw sa bungtod ug
ginganlan niya ang siyudad ug Samaria, gikan sa ngalan ni
Shemer, nga maoy tag-iya sa bungtod kaniadto. **25** Gibuhat
ni Omri kung unsa ang daotan sa panan-aw ni Yahweh ug
gibuhat ang hilabihan nga pagkadaotan labaw pa kay sa mga
nag-una kaniya. **26** Nagsubay siya sa tanang pamaagi ni
Jeroboam ang anak nga lalaki ni Nebat ug pinaagi sa iyang
mga sala sa paggiya niya ang Israel sa pagpakasala, nga
naghagit sa kasuko ni Yahweh, ang Dios sa Israel, tungod sa
ilang mga rebulto nga walay kapuslanan. **27** Alang sa uban
pang mga butang nga nahimo ni Omri, ug ang kusog nga
iyang gipakita, dili ba nahisulat man kini sa Basahon sa mga
Panghitabo sa mga Hari sa Israel? **28** Busa mipahulay si Omri
uban sa iyang mga katigulangan ug gilibong didto sa Samaria
ug nahimong hari si Ahab puli sa iyang dapit. **29** Sa ika-38
nga tuig sa paghari ni Asa sa Juda, si Ahab nga anak ni Omri
nagsugod sa paghari sa tibuok Israel. Naghari si Ahab nga
anak ni Omri sa tibuok Israel didto sa Samaria sulod sa 22 ka
tuig. **30** Si Ahab nga anak nga lalaki ni Omri nagbuhat sa
kung unsa ang daotan sa panan-aw ni Yahweh, mas labaw pa
niadtong tanang hari nga nahiuna kaniya. **31** Alang kang Ahab
usa lamang ka gamay nga butang ang pagsubay sa mga sala
ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, busa giasawa niya
si Jezebel ang anak nga babaye ni Etbaal, ang hari sa mga
Sidonihanon; miadto siya ug misimba kang Baal ug miyukbo
kaniya. **32** Naghimo siya ug halaran alang kang Baal sa balay
ni Baal, nga iyang gitukod didto sa Samaria. **33** Nagbuhat si
Ahab ug haligi alang kang Ashera. Gihagit pa gayod ni Ahab
ang kasuko ni Yahweh, ang Dios sa Israel, labaw pa sa tanang
mga hari sa Israel nga nahiuna kaniya. **34** Sa panahon sa
paghari ni Ahab, si Hiel nga taga-Betel nagtugod pag-usab sa
Jerico. Gitukod ni Hiel ang sukaranan sa siyudad sa kantidad
sa kinabuhi ni Abiram, ang iyang kamagulangang anak nga
lalaki; ug namatay usab si Segub, ang iyang kamanghurang
anak nga lalaki, samtang gipanday niya ang ganghaan sa
siyudad, sa katumanan sa pulong ni Yahweh nga iyang gisulti
pinaagi kang Josue ang anak nga lalaki ni Nun.

17 Si Elias nga taga-Tishbe, gikan sa Tishbe Gilead,
miingon kang Ahab, "Ingon nga buhi si Yahweh, ang
Dios sa Israel, nga kaniya ako mibarog, wala gayoy yamog o
ulan niining mga tuiga gawas kung akong isulti." **2** Ang pulong
ni Yahweh midangat kang Elias, nga nag-ingon, **3** "Pahawa
dinhi ug lakaw ngadto sa sidlakang bahin; pagtago didto sa
sapa sa Kerit, sa sidlakan sa Jordan. **4** Mahitabo kini nga
didto ka magainom sa sapa, ug sugoon ko ang mga uwak
sa pagpakaon kanimo didto." **5** Busa milakaw si Elias ug
gibuhat ang gisugo sumala sa pulong ni Yahweh. Miadto siya
ug mipuyo sa daplin sa sapa sa Kerit, sa sidlakang bahin sa
Jordan. **6** Ang mga uwak nagdala kaniya ug mga tinapay ug
mga karne matag buntag ug gabii, ug gainom siya sa sapa. **7**
Apan sa wala madugay mihubas ang sapa tungod kay wala
may ulan sa maong dapit. **8** Miabot kaniya ang pulong ni
Yahweh nga nag-ingon, **9** "Barog, lakaw ngadto sa Zarefat,
nga sakop sa Sidon, ug puyo didto. Tan-awa, gisugo ko ang
usa ka balo didto sa pag-atiman kanimo." **10** Busa mitindog
siya ug miadto sa Zarefat, ug sa pag-abot niya sa ganghaan
sa siyudad nakita niya ang usa ka balo nga nangahoy. Busa
gitawag niya siya ug giingnan, "Palihog dad-i ako ug dyutay
nga tubig aron makainom ako." **11** Sa paglakaw na sa usa ka
babaye aron mokuha ug tubig gitawag niya siya, ug miingon,
"Palihog dad-i usab ako ug usa ka buok tinapay nga anaa
kanimo." **12** Mitubag siya, "Samtang buhi si Yahweh nga
imong Dios, wala akoy tinapay, kondili usa lamang ka kumkom
nga harina nga anaa sa tadyaw ug diyutay nga lana nga anaa
sa tibod. Tan-awa, nangahoy ako ug duha ka kahoy aron
mosulod na ako ug lutoon kini alang kanako ug sa akong anak
nga lalaki, aron kaonon namo kini ug mamatay." **13** Miingon si
Elias kaniya, "Ayaw kahadlok. Lakaw ug buhata ang imong
giingon, apan lutoi una ako ug dyutay nga tinapay ug dad-a
nganhi kanako. Unya human niana pagluto ug pipila alang
kanimo ug alang sa imong anak nga lalaki. **14** Kay nag-ingon
si Yahweh, ang Dios sa Israel, "Dili mahutdan sa harina ang
tadyaw, ni moundang ang pagtubod sa lana sa imong tibod,
hangtod sa adlaw nga paulanan na ni Yahweh ang yuta."
15 Busa gihimo niya ang gisulti ni Elias kaniya. Siya ug si
Elias, uban sa iyang panimalay, nakakaon sa daghang mga
adlaw. **16** Ang tadyaw sa harina wala mahutdi, ni miundang
ang pagtubod sa lana sa tibod, sumala sa pulong nga gisulti
ni Yahweh, nga iyang gisulti pinaagi kang Elias. **17** Human
nianang mga butanga nagsakit ang anak nga lalaki sa balo,
nga mao ang tag-balay. Hilabihan kaayo ang iyang balatian
nga wala na siya nagginhawa. **18** Busa ang iyang inahan
miingon kang Elias, "Unsa man kining gidala mo batok kanako,
tawo sa Dios? Mianhi ka ba kanako aron sa pagpahinumdom
kanako sa akong sala ug pagpatay sa akong anak?" **19** Unya
mitubag si Elias kaniya, "Ihatag kanako ang imong anak."
Gikuha niya ang batang lalaki gikan sa mga bukton sa babaye
ug gidala niya sa taas ang batang lalaki sa lawak nga iyang
gipuy-an, ug gipahigda niya ang bata sa iyang higdaanan. **20**
Mituaw siya kang Yahweh ug miingon, "Yahweh nga akong

Dios, gipahamtang mo ba usab ang katalagman niining balo
nga akong gipuy-an, pinaagi sa pagpatay sa iyang anak nga
lalaki?" **21** Unya gihap-an ni Elias ang bata sa makatulo ka
higayon; nagtuaw siya kang Yahweh ug miingon, "Yahweh
nga akong Dios, naghangyo ako kanimo, ibalik intawon ang
kinabuhi niining bataa." **22** Gidungog ni Yahweh ang pag-
ampo ni Elias; ug nabuhi ang bata pag-usab. **23** Gialsa ni Elias
ang bata padulong sa silong sa balay gikan sa iyang lawak;
gitunol niya ang bata ngadto sa iyang inahan ug miingon, "Tan-
awa, nabuhi ang imong anak." **24** Miingon ang babaye kang
Elias, "Karon nasayod ako nga ikaw usa ka tawo sa Dios, ug
tinuod ang pulong ni Yahweh sa imong baba."

18 Busa human sa daghang mga adlaw midangat ang
pulong ni Yahweh kang Elias, sa ikatulong tuig sa
hulaw, nga nag-ingon, "Lakaw, pakita ngadto kang Ahab ug
paulanan ko na ang yuta." **2** Milakaw si Elias ug mipakita kang
Ahab; karon hilabihan na kaayo ang hulaw didto sa Samaria.
3 Gitawag ni Ahab si Obadia, nga mao ang tigdumala sa
palasyo. Karon si Obadia nagatahod pag-ayo kang Yahweh,
4 kay sa dihang gipamatay ni Jezebel ang mga propeta ni
Yahweh, gidala ni Obadia ang 100 ka mga propeta ug gitagoan
niya sila sa tag-50 ka tawo sa matag langob, ug gipakaon
sila ug tinapay ug gipainom ug tubig. **5** Miingon si Ahab
kang Obadia, "Lakaw ngadto sa tibuok yuta ngadto sa tanang
tuboran sa tubig ug kasapaan. Tingali makakita pa kita ug mga
sagbot ug maluwas pa ang mga kabayo ug mabuhi pa ang
mga mula, aron nga dili kita kawad-an sa tanang kahayopan."
6 Busa gibahin nila ang yuta nga ilang pagaadtoan ug sa
pagpangita ug tubig. Milakaw nga nag-inusara si Ahab sa laing
dalan ug si Obadia milakaw usab sa laing dalan. **7** Samtang
atua na sa dalan si Obadia, sa wala damha gikasugat niya si
Elias. Unya nakaila si Obadia kaniya ug mihapa siya sa yuta.
Miingon siya, "Ikaw ba kana, akong agalon nga si Elias?" **8**
Mitubag si Elias kaniya, "Ako kini. Lakaw ug sultihi ang imong
agalon, 'Tan-awa, ania dinhi si Elias'" **9** Mitubag si Obadia,
"Unsa man ang akong sala, nga itugyan mo man ang imong
sulugoon ngadto sa kamot ni Ahab, aron iya akong patyon?
10 Ingon nga buhi si Yahweh nga imong Dios, walay nasod o
ginghariin nga wala pasugoi ug tawo sa akong agalon aron sa
pagpangita kanimo. Sa matag higayon nga moingon ang usa
ka nasod o ang ginghariin, 'Wala dinhi si Elias,' gipapanumpa
sila ni Ahab nga wala ka nila makaplagi. **11** Apan karon
moingon ka, 'Lakaw, sultihi ang imong agalon nga ania dinhi si
Elias.' **12** Sa makabiya na ako gikan kanimo, dad-on ka sa
Espiritu ni Yahweh sa laing dapit nga wala ko hibaloi. Unya
kung molakaw na ako ug mosulti kang Ahab, ug kung dili
ka niya makaplagan, pagapatyon niya ako. Apan ako, nga
imong sulugoon nagsimba kang Yahweh sukad pa sa akong
pagkabatan-on. **13** Wala ba kini masugilon kanimo, akong
agalon, kung unsa ang akong gibuhat sa dihang gipamatay ni
Jezebel ang mga propeta ni Yahweh, kung giunsa ko pagtago
ang 100 ka mga propeta ni Yahweh ngadto sa langob sa tinag-
50 ka tawo sa matag langob ug gipakaon sila ug tinapay ug
gipainom ug tubig? **14** Ug karon nagsulti ka kanako, "Lakaw,
sultihi ang imong agalon nga ania dinhi si Elias,' aron nga
patyon niya ako." **15** Unya mitubag si Elias, "Ingon nga buhi si
Yahweh nga labawng makagagahom sa tanan, nga kaniya ako
mibarog, magpakita gayod ako kang Ahab karong adlawa."
16 Busa milakaw si Obadia sa pagpakigkita kang Ahab, ug
gisultihan siya kung unsa ang gisulti ni Elias. Ug ang hari
miadto sa pagpakigkita kang Elias. **17** Sa pagkakita ni Ahab
kang Elias, miingon siya kaniya, "Ikaw ba kana? Ikaw mao
ang nagghimo ug kasamok sa Israel!" **18** Mitubag si Elias,
"Wala ako naghimo ug kasamok sa Israel, kondili ikaw ug
ang banay sa imong amahan ang nagsamok sa Israel pinaagi
sa pagsalikway sa mga kasugoan ni Yahweh ug pinaagi sa
pagsunod kang Baal. **19** Busa karon, pagpadala ug mensahe
ug tigoma nganhi kanako ang tibuok Israel didto sa Bukid sa
Carmel, uban sa 450 ka mga propeta ni Baal ug 400 ka mga
propeta ni Ashera nga nagakaon sa kan-anan ni Jezebel.
20 Busa nagpadala ug mensahe si Ahab ngadto sa tibuok
katawhan sa Israel ug gitigom ang mga propeta didto sa Bukid
sa Carmel. **21** Mipaduol si Elias sa tibuok katawhan sa Israel
ug miingon, "Hangtod kanus-a man kamo magpunay ug usab-
usab sa inyong mga hunahuna? Kung Dios si Yahweh, sunda
siya. Apan kung Dios si Baal, nan sunod kaniya." Apan wala
mitubag ang katawhan sa iyang gisulti. **22** Unya miingon
si Elias ngadto sa katawhan, "Ako, ako lamang usa, ang
nagpabiling propeta ni Yahweh, apan 450 ka kalalakihan ang
propeta ni Baal. **23** Busa hatagi kami ug duha ka torong baka.
Papilia sila ug usa ka torong baka alang sa ilang kaugalingon
ug tadtaron kini, ug ibutang kini ibabaw sa mga sugnod, apan
dili butangan ug kalayo sa ilalom niini. Unya andamon ko usab
ang laing torong baka ug ibutang kini ibabaw sa mga sugnod,
ug dili usab butangan ug kalayo sa ilalom niini. **24** Unya
magtawag kamo sa ngalan sa inyong dios, ug magtawag usab
ako sa ngalan ni Yahweh, ug ang Dios nga motubag pinaagi
sa kalayo, siya ang mamahimong Dios." Busa mitubag ang
tibuok katawhan ug miingon, "Maayo kini." **25** Busa miingon
si Elias ngadto sa mga propeta ni Baal, "Pagpili na ug usa
ka torong baka alang kaninyo ug unaha kini pag-andam, kay
daghan man kamo nga mga tawo. Unya tawaga ang ngalan
sa inyong dios, apan ayaw butangi ug kalayo ang ilalom sa
torong baka." **26** Gikuha nila ang torong baka nga gihatag
kanila ug giandam kini, ug nagtawag sila sa ngalan ni Baal
gikan sa buntag hangtod sa pagkaudto, nga nag-ingon, "O
Baal, dungga kami." Apan walay tingog, o tawong mitubag.
Nanayaw sila palibot sa halaran nga ilang gihimo. **27** Sa
pagkaudto gibugalbugalan sila ni Elias ug miingon, "Kusga pa
ang pagsinggit! Kay siya usa ka dios! Tingali naghunahuna pa
siya, o tingali atua pa siya sa kasilyas, o tingali may gilakaw
siya, o tingali natulog pa siya ug kinahanglan nga pukawon. **28**
Busa naninggit sila sa mas kusog pa, ug gisamad-samaran nila
ang ilang kaugalingon, sama sa kasagaran nilang ginabuhat,
pinaagi sa mga espada ug sa mga bangkaw, hangtod nga
nagkaligo na sila sa ilang kaugalingong dugo. **29** Milabay ang
kaudtohon ug nagpadayon gihapon sila sa ilang panagsayaw
hangtod sa takna sa paghalad sa halad sa kagabhion, apan
wala gihapoy tingog o bisan usa nga mitubag; wala gayoy
naminaw sa ilang mga pag-ampo. **30** Unya miingon si Elias
sa tibuok katawhan, "Paduol kamo kanako," ug ang tibuok
katawhan mipaduol kaniya. Unya giayo niya ang nabungkag
nga halaran ni Yahweh. **31** Mikuha si Elias ug napulog duha
ka bato, ang matag bato nagrepresentar sa napulog duha ka
tribo sa mga anak nga lalaki ni Jacob—kang Jacob midangat
ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, "Israel na ang imong
mamahimong ngalan." **32** Gamit ang mga bato nagbuhat siya
ug halaran sa ngalan ni Yahweh ug gikanalan niya ang palibot
sa halaran nga igong kasudlan sa 15 ka litro nga mga binhi.
33 Unya gipahimutang niya ang mga sugnod alang sa kalayo
ug gitadtad ang torong baka, ug gipatong ang tinadtad ibabaw
sa mga sugnod. Ug miingon siya, "Pun-a ug tubig ang upat ka
banga ug ibubo kini sa halad sinunog ug sa mga sugnod." **34**
Unya miingon na usab siya, "Buboi kini sa ikaduhang higayon,"

ug gibuboan nila sa ikaduhang higayon. Unya miingon siya,
"Buboi kini sa ikatulong higayon," ug gibuboan nila sa ikatulong
higayon. **35** Miawas ang tubig gikan sa halaran ug napuno
ang kanal. **36** Nahitabo kadto sa takna sa paghalad sa halad
sa kagabhion, ug miduol si propeta Elias ug miingon, "O
Yahweh, ang Dios ni Abraham, ni Isaac, ug ni Israel, ipaila
karong adlawa nga ikaw mao ang Dios sa Israel, ug imo
akong alagad, nga gibuhat ko kining tanang butang sumala
sa imong pulong. **37** Dungga ako, O Yahweh, dungga ako,
aron nga masayod kining katawhan nga ikaw, O Yahweh mao
ang Dios, ug ipabalik mo pag-usab ang ilang kasingkasing
diha kanimo." **38** Unya mikunsad ang kalayo ni Yahweh ug
milamoy sa halad sinunog, lakip na ang mga sugnod, ang mga
bato, ug ang abog ug nahubas ang tubig nga anaa sa kanal.
39 Sa pagkakita niini sa tibuok katawhan, mihapa sila sa yuta
ug miingon, "O Yahweh, siya gayod mao ang Dios! O Yahweh,
siya gayod mao ang Dios!" **40** Busa miingon si Elias kanila,
"Dakpa ninyo ang mga propeta ni Baal. Ayaw paikyasa ang
bisan usa kanila." Busa gidakop nila sila, ug gidala ni Elias
ang mga propeta ni Baal didto sa ubos sa sapa sa Kishon ug
gipamatay sila didto. **41** Miingon si Elias kang Ahab, "Barog,
kaon ug inom, kay may dinahunog sa ulan." **42** Busa mibarog
si Ahab aron mokaon ug moinom. Unya mitungas si Elias
ngadto sa tumoy sa Carmel, miyuko siya sa yuta nga ang
iyang nawong duol sa iyang mga tuhod. **43** Miingon siya
sa iyang sulugoon, "Tungas karon, ug lantawa ang dagat."
Mitungas ang iyang sulugoon ug milantaw ug miingon, "Wala
man akoy nakita." Miingon si Elias, "Balik didto sa makapito
ka higayon." **44** Ug sa ika-pito nga higayon miingon ang
sulugoon, "Lantawa, adunay panganod nga mikayab gikan sa
dagat, daw sama kagamay sa kinumo sa tawo." Mitubag si
Elias, "Lakaw ug sultihi si Ahab, 'Andama ang imong karwahe
ug lugsong sa dili ka pa maabtan sa ulan." **45** Nahitabo kini
sa wala lamang madugay midag-om kalangitan ug mihangin,
ug dihay makusog nga ulan. Misakay si Ahab ug miadto sa
Jezreel, **46** apan ang kamot ni Yahweh nag-uban kang Elias.
Gipasaka niya sa baksanan ang iyang kupo ug miabot pag-
una kang Ahab didto sa ganghaan sa Jezreel.

19 Gisuginlan ni Ahab si Jezebel sa tanang gihimo ni
Elias ug kung giunsa niya pagpatay ang tanang mga
propeta pinaagi sa espada. **2** Unya nagpadala si Jezebel
ug mensahero ngadto kang Elias, nga miingon, "Hinaot nga
buhaton kana sa mga dios kanako ug mas labaw pa, kung
dili nako mahimo sa imong kinabuhi ang sama sa kinabuhi
niadtong nangamatay nga mga propeta ugma sa sama niini
nga takna." **3** Sa dihang nadungog kini ni Elias, mitindog
siya ug mikalagiw alang sa iyang kinabuhi ug miadto didto
sa Beersheba, nga nahisakop sa Juda, ug gibiyaan niya ang
iyang sulugoon didto. **4** Apan siya sa iyang kaugalingon
milakaw ug usa ka adlaw nga panaw didto sa kamingawan,
ug miabot siya ug milingkod ilalom sa kahoy nga Enebro.
Nanghangyo siya alang sa iyang kaugalingon nga mamatay
na unta siya, ug miingon, "Husto na kini, karon, Yahweh;
kuhaa na ang akong kinabuhi, kay ako dili man labing maayo
kaysa akong nangamatay nga mga katigulangan. **5** Busa
mihigda siya ug natulog ilalom sa kahoy nga Enebro. Sa kalit
lang mihikap kaniya ang manulonda ug miingon, "Bangon ug
kaon." **6** Mitan-aw si Elias, ug duol sa iyang ulohan adunay
tinapay nga giluto sa mga uling ug usa ka tibod nga tubig.
Busa mikaon ug miinom siya, ug mihigda pagbalik. **7** Mitungha
pag-usab ang manulonda ni Yahweh sa ikaduha nga higayon
ug gihikap siya nga nag-ingon, "Bangon ug kaon, tungod kay
halayo kaayo ang panaw alang kanimo." **8** Busa mibangon
siya ug mikaon ug miinom, ug mipanaw siya nga adunay
kusog pinaagi niadtong pagkaon sulod sa 40 ka mga adlaw ug
40 ka mga gabii padulong sa Horeb, ang bukid sa Dios. **9**
Miadto siya sa usa ka langob ug nagpabilin didto, unya miabot
ang pulong ni Yahweh ug miingon kaniya, "Nag-unsa ka man
dinhi, Elias?" **10** Mitubag si Elias, "Nagmakugihon ako sa
hilabihan kang Yahweh, ang pangulo sa mga kasundalohan
sa angel, kay mitalikod ang katawhan sa Israel sa imong
kasabotan, gigun-ob ang imong mga halaran, ug gipatay ang
imong mga propeta pinaagi sa espada. Karon ako, ako na
lamang, ang nahibilin ug misulay sila sa pagkuha sa akong
kinabuhi." **11** Mitubag si Yahweh, "Gawas ug barog ibabaw
sa bukid sa akong atubangan." Unya milabay si Yahweh, ug
ang hilabihan ka kusog nga hangin mihampak sa mga bukid
ug nangadugmok ang mga bato sa atubangan ni Yahweh,
apan wala si Yahweh diha sa hangin. Unya pagkahuman sa
hangin, miabot ang linog, apan wala si Yahweh diha sa linog.
12 Unya pagkahuman sa linog miabot ang usa ka kalayo,
apan wala si Yahweh diha sa kalayo. Unya pagkahuman sa
kalayo, miabot ang usa ka malinawon ug diyutay nga tingog.
13 Sa pagkadungog ni Elias sa tingog, gitabonan niya ang
iyang nawong sa iyang kupo, migawas ug mitindog sa baba sa
langob. Unya miabot ngadto kaniya ang usa ka tingog nga
naga-ingon, "Nag-unsa ka man dinhi, Elias?" **14** Mitubag si
Elias, "Nagmakugihon ako sa hilabihan kang Yahweh, ang
pangulo sa mga kasundalohan sa angel, tungod kay mitalikod
ang katawhan sa Israel sa imong kasabotan, gigun-ob ang
imong mga halaran ug gipatay ang imong mga propeta pinaagi
sa espada. Karon ako, ako na lamang, nahibilin ug misulay sila
sa pagkuha sa akong kinabuhi." **15** Unya miingon si Yahweh
kaniya, "Lakaw, balik sa imong dalan padulong sa kamingawan
sa Damascus, ug sa pag-abot nimo dihogan nimo si Hazael
nga mamahimong hari sa tibuok Aram, **16** ug dihogan nimo si
Jehu ang anak nga lalaki ni Nimshi nga mamahimong hari
sa tibuok Israel, ug dihogan nimo si Eliseo ang anak nga
lalaki ni Shafat sa Abel Mehola nga mamahimong propeta puli
kanimo. **17** Mahitabo kini nga pamatyon ni Jehu si bisan kinsa
nga makalingkawas sa espada ni Hazael, ug pagapatyon
ni Eliseo si bisan kinsa nga makaikyas gikan sa espada ni
Jehu. **18** Apan magbilin ako alang sa akong kaugalingon ug
7, 000 ka mga katawhan sa Israel, kadtong wala miluhod
kang Baal, ug kadtong wala mohalok kaniya." **19** Busa mibiya
si Elias didto ug nakaplagan niya si Eliseo ang anak nga
lalaki ni Shafat, nga nagdaro uban ang dose ka mga yugo sa
torong baka nga naga-una kaniya, ug nagdaro usab siya ug
ikadose ka yugo. Miduol si Elias kang Eliseo ug gitabonan
niya siya sa iyang kupo. **20** Unya gibiyaan ni Eliseo ang iyang
torong baka ug midagan sunod kang Elias; miingon siya,
"Palihog tugoti ako nga mohalok sa akong amahan ug sa
akong inahan unya mosunod ako kanimo." Unya miingon si
Elias kaniya, "Balik, apan hunahunaa kung unsa ang akong
gibuhat kanimo." **21** Busa mibalik si Eliseo kang Elias ug
gitangtang ang yugo sa torong baka, gipatay ang mga hayop,
giluto ang karne ug gisugnod ang kahoy sa yugo sa torong
baka. Unya gipanghatag niya kini sa katawhan ug nangaon
sila. Unya mitindog siya, milakaw sunod kang Elias ug nag-
alagad kaniya.

20 Gitigom ni Ben Hadad ang hari sa Aram ang tanan
niyang kasundalohan. Adunay 32 ka mga ubos nga mga
hari nga uban kaniya, mga kabayo, ug mga karwahe. Mitungas
siya, gipalibotan ang Samaria ug nakig-away batok kanila. **2**

Nagpadala siya ug mga mensahero ngadto sa siyudad alang
kang Ahab nga hari sa Israel, ug miingon kaniya, “Miingon
si Ben Hadad niini: **3** 'Akoa ang imong mga plata ug ang
imong mga bulawan. Lakip ang imong mga asawa ug imong
mga anak, ang labing maayo, karon akoa na.'” **4** Mitubag
ang hari sa Israel ug miingon, “Sama kini sa imong giingon
akong agalon, nga hari. Ako ug ang tanan nga ania kanako
imoha man.” **5** Miabot na usab ang mensahero ug miingon,
“Miingon si Ben Hadad niini, 'Nagpadala ako ug pulong kanimo
nga naga-ingon nga kinahanglan nga ihatag mo kanako ang
imong mga plata, imong mga bulawan, imong mga asawa, ug
ang imong mga anak. **6** Apan ipadala ko ang akong mga
sulugoon ugma diha kanimo sa samang oras, ug susihon nila
ang imong balay ug ang mga balay sa imong mga sulugoon.
Sakmiton nila ug kuhaon ang bisan unsa nga makapalipay sa
ilang mga mata.'” **7** Unya gipatawag sa hari sa Israel ang
mga kadagkoan sa yuta ug miingon, “Palihog timan-i ug tan-
awa kung giunsa pagpangita niining tawhana ug kasamok.
Nagpadala siya ug pulong kanako aron kuhaon ang akong
mga asawa, mga anak, ug mga plata ug mga bulawan, ug
wala ako nagdumili kaniya.” **8** Miingon ang tanang kadagkoan
ug ang tanang katawhan ngadto kang Ahab, “Ayaw siya
paminawa o tugoti ang iyang mga hangyo.” **9** Busa miingon si
Ahab sa mga mensahero ni Ben Hadad, “Sultihi ang akong
agalon nga hari, 'Mitugot ako sa tanang mga butang nga
gipabuhat mo sa imong alagad sa unang higayon, apan dili ko
na madawat kining ikaduhang hangyo.'” Busa mibiya ang mga
mensahero ug gidala kining tubag ngadto kang Ben Hadad.
10 Unya gipadala ni Ben Hadad ang iyang tubag ngadto kang
Ahab, ug miingon, “Hinaot ang mga dios magabuhat kanako
ug labaw pa, kung ang mga abo sa Samaria makaigo nga
hakopon alang sa tanang katawhan nga mosunod kanako.” **11**
Mitubag ang hari sa Israel ug miingon, “Sultihi si Ben Hadad,
'Walay bisan usa nga tawo nga mao pa lang ang pagsul-ob
sa iyang hinagiban ang mahimong magpasigarbo ingon nga
gihukas na niya kini.'” **12** Nadungog ni Ben Hadad kining
maong mensahe samtang nag-inom siya, siya ug ang mga
hari nga sakop kaniya nga anaa sa ilang mga tolda. Gisugo ni
Ben Hadad ang iyang mga kalalakin-an, “Managtalay kamo
alang sa gubat.” Busa giandam nila ang ilang mga kaugalingon
alang sa pagpakiggubat aron sa pagsulong sa siyudad. **13**
Unya tan-awa, miadto ang usa ka propeta ngadto kang Ahab
ang hari sa Israel ug miingon, '“Miingon si Yahweh, 'Nakita
ba nimo kining dakong kasundalohan? Tan-awa, ibutang ko
sila sa imong mga kamot karong adlawa, ug masayod ka nga
ako mao si Yahweh.'” **14** Mitubag si Ahab, '“Pinaagi kang
kinsa?'” Mitubag si Yahweh ug miingon, “Pinaagi sa mga
batan-ong opisyal nga nag-alagad sa mga gobernador sa
distrito.” Unya miingon si Ahab, “Kinsa man ang magsugod sa
gubat?” Mitubag si Yahweh, “Ikaw.” **15** Unya gitapok ni Ahab
ang mga batan-ong opisyal nga nag-alagad sa gobernador sa
maong mga distrito. Adunay 232 ang ilang gidaghanon. Sunod
kanila gitapok niya ang tanang mga sundalo, ang tanan nga
kasundalohan sa Israel; adunay 7, 000 ang ilang gidaghanon.
16 Nanglakaw sila pagkaudto. Nag-inom ug nahubog si Ben
Hadad sa iyang tolda, siya ug ang 32 ka ubos nga mga hari
nga nagasuporta kaniya. **17** Nag-una paghasmag ang mga
batan-ong opisyal nga maoy nag-alagad sa mga gobernador
sa mga distrito. Unya gibalitaan si Ben Hadad sa iyang mga
sundalo nga iyang gipadala, “Migawas ang mga katawhan
gikan sa Samaria.” **18** Miingon si Ben Hadad, “Bisan pa ug
nanganhi sila alang sa kalinaw o kasamok, dakpa sila nga
buhi.” **19** Busa ang mga batan-ong opisyal nga nag-alagad sa
mga gobernador sa maong mga distrito migawas sa siyudad
ug misunod kanila ang mga kasundalohan. **20** Gipamatay sa
matag-usa kanila ang iyang mga kaaway ug mikalagiw ang
mga Arameanhon. Gigukod sila sa mga Israelita. Nakaikyas si
Ben Hadad ang hari sa Aram pinaagi sa pagsakay sa kabayo
uban sa pipila ka mga mangangabayo. **21** Unya gisulong sa
hari sa Israel ang mga kabayo ug mga karwahe, ug gipamatay
ang mga Arameanhon sa usa ka dakong pagpatay. **22** Busa
miadto ang propeta ngadto sa hari sa Israel ug miingon kaniya,
“Lakaw, lig-ona ang imong kaugalingon, ug sabta ug paglaraw
kung unsa ang imong pagabuhaton, tungod kay sa sunod
nga tuig mobalik ang hari sa Aram aron sa pagpakigbatok
pag-usab kanimo.” **23** Miingon ang mga sulugoon sa hari sa
Aram kaniya, “Ang ilang dios maoy dios sa mga kabungtoran.
Mao nga mas kusgan sila kay kanato. Mao nga karon makig-
away kita batok kanila didto sa patag, ug sigurado gayod nga
mas kusgan kita kay kanila. **24** Busa kinahanglan buhaton
nimo kini: papahawaa ang mga hari gikan sa ilang mga
katungdanan ug pulihi sila sa mga pangulo sa kasundalohan.
25 Pagsanay ug kasundalohan sama sa kasundalohan nga
nawala kanimo—kabayo alang sa kabayo ug karwahe alang
sa karwahe—aron makahimo kita sa pagpakig-away kanila sa
patag. Unya sigurado nga mahimo kitang labing kusgan kay
kanila.” Busa naminaw si Ben Hadad sa ilang mga tambag ug
gibuhat niya kung unsa ang ilang gipangtambag. **26** Human
sa bag-ong tuig, gitapok ni Ben Hadad ang mga Arameanhon
ug mitungas ngadto sa Afek aron sa pagpakig-away batok
sa Israel. **27** Gitapok ang katawhan sa Israel ug gihatagan
ug panginahanglanon aron sa pagpakig-away batok kanila.
Nagkampo ang katawhan sa Israel atbang kanila sama sa
duha ka gagmay nga panon sa mga kanding, apan gipuno
sa mga Arameanhon ang kabukiran. **28** Unya mipaduol ang
sulugoon sa Dios ug nakigsulti sa hari sa Israel nga nag-
ingon, “Miingon si Yahweh: 'Tungod kay nag-ingon man ang
mga Arameanhon nga si Yahweh mao ang dios sa mga
kabungtoran, apan dili siya dios sa kawalogan, ibutang ko
kining dagkong kasundalohan sa imong kamot, ug masayod
ka nga ako mao si Yahweh.'” **29** Busa nag-atbang ug kampo
ang mga kasundalohan sulod sa pito ka adlaw. Unya sa ika-
pito nga adlaw nagsugod ang gubat. Nakapatay ang katawhan
sa Israel ug 100, 000 ka mga Arameanhon nga nagbaktas
sulod sa usa ka adlaw. **30** Ang uban mikalagiw ngadto sa
Afek, ngadto sa siyudad, ug ang paril napukan sa 27, 000
ka tawo kadtong mga nahibilin. Mikalagiw si Ben Hadad
ug miadto sa siyudad, ngadto sa kinasulorang lawak. **31**
Miingon ang sulugoon ni Ben Hadad kaniya, “Tan-awa karon,
nadungog nato nga manggiluloy-on nga mga hari ang mga
hari sa panimalay sa Israel. Palihog magsul-ob kita ug bisti
nga sako palibot sa atong mga hawak ug maghikot ug mga
pisi sa atong mga ulo, ug moadto sa hari sa Israel. Tingali ug
luwason niya ang imong kinabuhi.” **32** Busa nagsul-ob sila ug
sako nga bisti palibot sa ilang mga hawak ug naghikot ug
mga pisi sa ilang mga ulo ug miadto sila sa hari sa Israel ug
miingon, “Miingon ang imong sulugoon nga si Ben Hadad,
'Palihog tugoti ako nga mabuhi.'” Miingon si Ahab, “Buhi pa ba
siya? Igsoon nako siya.” **33** Karon naminaw ang kalalakin-
an alang sa bisan unsa nga sinyas gikan kang Ahab, busa
midali sila sa pagtubag kaniya, “Oo, buhi pa ang imong igsoon
nga si Ben Hadad.” Unya miingon si Ahab, “Lakaw ug dad-a
siya.” Unya miadto si Ben Hadad kaniya, ug gipasakay siya ni
Ahab sa iyang karwahe. **34** Miingon si Ben Hadad ngadto

kang Ahab, “Iuli ko kanimo ang siyudad nga gikuha sa akong
amahan gikan sa imong amahan, ug makahimo ka ug mga
merkado alang sa imong kaugalingon ngadto sa Damascus,
sama sa gibuhat sa akong amahan sa Samaria.” Mitubag si
Ahab, “Palakwon ko ikaw uban niini nga kasabotan.” Busa
nagbuhat ug kasabotan si Ahab uban kaniya ug gipalakaw
niya siya. **35** Adunay usa ka tawo, usa sa mga anak sa mga
propeta, nga miingon sa usa sa iyang kauban nga propeta
pinaagi sa pulong ni Yahweh, “Palihog sumbaga ko.” Apan
nagdumili ang tawo sa pagsumbag kaniya. **36** Unya miingon
ang propeta sa iyang kauban nga propeta, “Tungod kay wala
ka man motuman sa tingog ni Yahweh, sa higayon nga mobiya
ka kanako, usa ka liyon ang mopatay kanimo.” Ug sa higayon
nga mibiya siya gikan kaniya giataki siya sa usa ka liyon
ug gipatay siya. **37** Unya nakakaplag ang propeta ug laing
tawo ug miingon, “Palihog sumbaga ko.” Busa gisumbag siya
sa tawo ug nasamdan siya. **38** Unya mibiya ang propeta
ug nagpaabot sa hari diha sa dalan; nagtakuban sa iyang
kaugalingon pinaagi sa pagtaptap ibabaw sa iyang mga mata.
39 Sa paglabay na sa hari, gisinggitan sa propeta ang hari
ug miingon, “Ang imong sulugoon migula sa kataliwad-an
sa gubat, ug mihunong ang usa ka sundalo ug nagdala ug
kaaway nganhi kanako ug miingon, 'Bantayi kining tawhana.
Kung mawala siya sa bisan unsang paagi, nan ang imong
kinabuhi maoy ihatag alang sa iyang kinabuhi, o kung dili
mobayad ka ug usa ka talent nga plata. **40** Apan tungod
kay nagkapuliki man ang imong sulugoon ngadto ug nganhi,
nakaikyas ang kaaway nga sundalo.” Unya miingon ang hari
sa Israel kaniya, “Mao kini ang mahimo nimo nga silot—ikaw
mismo maoy naghukom niini.” **41** Unya gikuha dayon sa
propeta ang bugkos sa iyang mata, ug nailhan siya sa hari sa
Israel nga siya usa sa mga propeta. **42** Miingon ang propeta
ngadto sa hari, “Miingon si Yahweh, 'Tungod kay gibuhian
man nimo ang tawo nga akong gihukman sa kamatayon, ang
imong kinabuhi maoy ipuli sa iyang kinabuhi ug ang imong
katawhan alang sa iyang katawhan.'” **43** Busa mipauli ang
hari sa Israel sa iyang panimalay nga masulub-on ug nasuko,
ug miabot sa Samaria.

21 Karon human niadtong mga panahona, adunay usa
ka parasan si Nabot nga taga-Jezreel didto sa Jezreel,
duol sa palasyo ni Ahab, nga hari sa Samaria. **2** Nakigsulti
si Ahab ngadto kang Nabot, nga nag-ingon, “Ihatag kanako
ang imong parasan, aron himoon ko kining usa ka gulayan,
tungod kay duol kini sa akong balay. Isip baylo niini, hatagan
ko ikaw ug usa ka mas maayo nga parasan, o kung buot ka,
bayaran ko ikaw ug kwarta sa kantidad niini." **3** Mitubag si
Nabot ngadto kang Ahab, “Hinaot nga dili itugot ni Yahweh
nga ihatag ko kanimo ang akong panulondon gikan sa akong
mga katigulangan." **4** Busa mipauli si Ahab ngadto sa iyang
palasyo nga adunay kaligutgot ug kasuko tungod sa tubag nga
gihatag kaniya ni Nabot nga taga-Jezreel sa dihang miingon
siya nga, “Dili ko ihatag kanimo ang akong panulondon gikan
sa akong mga katigulangan." Mihigda siya sa iyang higdaanan,
gilingiw ang iyang nawong, ug nagdumili sa pagkaon sa bisan
unsang pagkaon. **5** Miadto kaniya si Jezebel nga iyang asawa,
ug miingon kaniya, "Nganong hilabihan man ang kasubo sa
imong kasingkasing, hinungdan nga wala ka mikaon?" **6**
Mitubag siya kaniya, "Nakigsulti ako kang Nabot nga taga-
Jezreel ug miingon kaniya, 'Ihatag kanako ang imong parasan
baylo sa kwarta, o kung makalipay kini kanimo, hatagan ko
ikaw sa laing parasan nga imong mapanag-iya.' Unya mitubag
siya kanako, 'Dili ko ihatag kanimo ang akong parasan.'" **7**
Busa mitubag kaniya si Jezebel nga iyang asawa, "Dili ba
ikaw man ang nagdumala sa gingharian sa Israel? Bangon ug
kaon; tugoti nga malipay ang imong kasingkasing. Kuhaon ko
ang parasan ni Nabot nga taga-Jezreel alang kanimo." **8** Busa
nagsulat si Jezebel gamit ang ngalan ni Ahab, giselyohan niya
kini sa iyang selyo, ug gipadala kini sa mga kadagkoan ug
sa mga adunahan nga naglingkod uban kaniya sa ilang mga
panagtigom, ug nagpuyo duol kang Nabot. **9** Nagsulat siya,
nga nag-ingon, “Imantala ang usa ka pagpuasa ug palingkora
si Nabot labaw sa katawhan. **10** Pagbutang usab ug duha ka
bakakon nga lalaki uban kaniya ug tugoti sila sa pagpamatuod
batok kaniya, nga moingon, 'Gitunglo nimo ang Dios ug ang
hari.'" Unya dad-a siya sa gawas ug batoha siya hangtod
nga mamatay. **11** Busa ang kalalakin-an sa iyang siyudad,
ang mga kadagkoan, ug ang mga adunahan nga namuyo sa
iyang siyudad, nagbuhat sumala sa gihulagway ni Jezebel
ngadto kanila, sumala sa nahisulat sa mga sulat nga iyang
gipadala ngadto kanila. **12** Nagmantala sila pagpuasa ug
gipalingkod si Nabot labaw sa katawhan. **13** Miabot ang duha
ka bakakon nga mga lalaki ug milingkod sa atubangan ni
Nabot; nagpamatuod sila batok kang Nabot atubangan sa
katawhan, nga nag-ingon, "Gitunglo ni Nabot ang Dios ug ang
hari." Unya gidala nila siya pagawas sa siyudad ug gibato siya
hangtod namatay. **14** Unya nagpadala ang mga kadagkoan
ug pulong ngadto kang Jezebel, nga nag-ingon, “Gibato si
Nabot ug patay na." **15** Busa sa dihang nadungog ni Jezebel
nga gibato si Nabot ug namatay, miingon siya ngadto kang
Ahab, "Bangon ug panag-iyahi ang parasan ni Nabot nga taga-
Jezreel, nga nagdumili sa pagbaligya kanimo niini, tungod kay
dili na buhi si Nabot, apan patay na." **16** Sa dihang nadunggan
ni Ahab nga patay na si Nabot, mibangon siya aron sa pag-
adto sa parasan ni Nabot nga taga-Jezreel ug gipanag-iyahan
kini. **17** Unya miabot ang pulong ni Yahweh kang Elias nga
taga-Tishbe, nga nag-ingon, **18** "Bangon ug pakigkita kang
Ahab nga hari sa Israel, nga nagpuyo sa Samaria. Anaa siya
sa parasan ni Nabot, diin miadto siya aron sa pagpanag-
iya niini. **19** Kinahanglan nga makigsulti ka kaniya ug ingna
nga miingon si Yahweh, 'Mipatay ka ug mipanag-iya usab?'
Ug sultihan nimo siya nga miingon si Yahweh, 'Sa dapit diin
gitilapan sa mga iro ang dugo ni Nabot, tilapan usab sa mga
iro ang imong dugo, oo, ang imong dugo.'" **20** Miingon si Ahab
ngadto kang Eliseo, "Nakit-an mo ba ako, akong kaaway?”
Mitubag si Elias, "Nakit-an ko ikaw, tungod kay gibaligya mo
man ang imong kaugalingon aron sa pagbuhat ug daotan sa
panan-aw ni Yahweh. **21** Miingon si Yahweh niini kanimo:
'Tan-awa, padad-an ko ikaw ug katalagman ug laglagon ko
sa hingpit ug patyon gikan kanimo ang matag batang lalaki,
ulipon ug gawasnon nga lalaki sa Israel. **22** Himoon ko ang
imong pamilya nga mahisama sa pamilya ni Jeroboam nga
anak nga lalaki ni Nebat, ug sama sa pamilya ni Baasha nga
anak nga lalaki ni Ahia, tungod kay gipalagot mo ako ug
gipangulohan ang Israel sa pagpakasala.' **23** Nagsulti usab si
Yahweh mahitungod kang Jezebel, nga nag-ingon, 'Kaonon sa
mga iro si Jezebel kilid sa paril sa Jezreel.' **24** Si bisan kinsa
nga nahisakop kang Ahab ug kadtong mangamatay sa siyudad
kaonon sa mga iro. Ug si bisan kinsa nga mangamatay sa
uma kaonon sa mga langgam sa kalangitan.” **25** Walay usa
nga sama kang Ahab nga mibaligya sa iyang kaugalingon
aron sa pagbuhat sa daotan sa panan-aw ni Yahweh, nga
sinugyotan ni Jezebel nga iyang asawa sa pagpakasala. **26**
Naghimo si Ahab ug ngil-ad nga mga buhat alang sa mga
diosdios nga iyang ginasunod, sama sa gibuhat sa tanang

Amorihanon, kadtong gipapahawa ni Yahweh sa atubangan
sa katawhan sa Israel. 27 Sa pagkadungog ni Ahab niining
mga pulonga, gigisi niya ang iyang bisti ug nagsul-ob siya ug
bisti nga sako ug nagpuasa, ug naghigda siya nga nagbisti
ug sako ug nagmasulob-on pag-ayo. 28 Unya miabot ang
pulong ni Yahweh kang Elias nga taga-Tishbe, nga nag-ingon,
29 "Nakita mo ba kung giunsa ni Ahab sa pagpaubos sa
iyang kaugalingon nganhi kanako? Tungod kay iyang gipaubos
ang iyang kaugalingon nganhi kanako, dili ko ipadala ang
umaabot nga katalagman sa iyang mga adlaw. Sa panahon sa
iyang anak nga lalaki padad-an ko ug katalagman ang iyang
pamilya.

22 Milabay ang tulo ka mga tuig nga walay gubat taliwala
sa Aram ug Israel. 2 Unya nahitabo kini sa ika-tulo ka
tuig, milugsong si Jehoshafat ang hari sa Juda ngadto sa hari
sa Israel. 3 Karon miingon ang hari sa Israel ngadto sa iyang
mga sulugoon, "Nasayod ba kamo nga atoa ang Ramot Gilead,
apan wala kitay gibuhat aron sa pagbawi niini gikan sa mga
kamot sa hari sa Aram?" 4 Busa miingon siya ngadto kang
Jehoshafat, "Mouban ka ba kanako aron sa pagpakiggubat
ngadto sa Ramot Gilead?" Mitubag si Jehoshafat sa hari sa
Israel, "Sama ako kanimo, ang akong katawhan daw imong
katawhan, ug ang akong mga kabayo ingon nga imong mga
kabayo." 5 Miingon si Jehoshafat ngadto sa hari sa Israel,
"Palihog pangita ug giya gikan sa pulong ni Yahweh kung
unsa ang kinahanglan nimo nga unang buhaton." 6 Unya
gitigom sa hari sa Israel ang mga propeta, 400 ka mga lalaki,
ug miingon ngadto kanila, "Moadto ba ako sa Ramot Gilead
aron sa pagpakiggubat, o dili?" Miingon sila, "Sulonga, kay
ang Dios maghatag niini ngadto sa kamot sa hari." 7 Apan
miingon si Jehoshafat, "Wala na bay laing propeta ni Yahweh
dinhi nga atong mapangayoan ug tambag?" 8 Miingon ang
hari sa Israel ngadto kang Jehoshafat, "Aduna pay usa ka
lalaki nga makatabang aron atong mapangayoan ug tambag
gikan kang Yahweh, si Micaya nga anak nga lalaki ni Imla,
apan gikasilagan ko siya tungod kay wala gayod siyay maayo
nga pagpanagna mahitungod kanako, kondili mga kalisod
lamang." Apan miingon si Jehoshafat, "Dili unta mosulti ang
hari niana." 9 Unya nagtawag ang hari sa Israel ug usa
ka opisyal ug nagmando, "Dad-a dinhi si Micaya nga anak
nga lalaki ni Imla, karon dayon." 10 Karon si Ahab nga hari
sa Israel ug si Jehoshafat nga hari sa Juda naglingkod sa
nagkadaiyang trono, nga nagbisti sa ilang kupo, sa usa ka
hawan nga dapit sa pultahan sa ganghaan sa Samaria, ug ang
tanang mga propeta nanagna sa atubangan nila. 11 Naghimo
si Zedekia nga anak nga lalaki ni Kenaana ug mga sungay nga
puthaw ug nag-ingon, "Misulti si Yahweh niini: 'Pinaagi niini
mapildi ninyo ang mga Arameanhon hangtod nga mahurot
sila.'" 12 Ug managsama ang gipanagna sa tanang propeta,
nga nag-ingon, "Sulonga ang Ramot Gilead ug pagmadaugon,
kay gitugyan kini ni Yahweh ngadto sa kamot sa hari." 13
Ang mensahero nga miadto aron sa pagtawag kang Micaya
miingon kaniya, nga nag-ingon, "Karon tan-awa, ang mga
gipamulong sa mga propeta nagpahayag ug maayong mga
butang ngadto sa hari pinaagi sa usa lamang ka baba. Palihog
himoa nga ang imong pulong mahisama kanila ug mosulti sa
maayong mga butang." 14 Mitubag si Micaya, "Ingon nga buhi
si Yahweh, kung unsay igasulti ni Yahweh kanako kini mao
ang akong igasulti." 15 Sa pag-adto niya sa hari, miingon ang
hari kaniya, "Micaya, moadto ba kami sa Ramot Gilead aron
sa pagpakiggubat, o dili?" Mitubag si Micaya kaniya, "Sulong
ug pagmadaugon. Itugyan kini ni Yahweh ngadto sa kamot
sa hari." 16 Unya miingon ang hari kaniya, "Kapila na ba ka
higayon nga gipapanumpa ko ikaw sa pagsulti sa tinuod sa
ngalan ni Yahweh?" 17 Busa miingon si Micaya, "Nakita ko
ang tanang kasundalohan sa Israel nga nagkatibulaag ngadto
sa kabukiran, sama sa mga karnero nga walay magbalantay,
ug miingon si Yahweh, 'Wala kini magbalantay. Tugoti ang
matag usa ka lalaki nga mopauli sa iyang balay uban ang
kalinaw.'" 18 Busa miingon ang hari sa Israel kang Jehoshafat,
"Wala ba ako mosulti kanimo nga wala siya managna ug
maayo mahitungod kanako, apan katalagman lamang?" 19
Unya miingon si Micaya, "Busa paminaw sa pulong ni Yahweh:
nakita nako si Yahweh nga naglingkod sa iyang trono, ug ang
tanang binuhat sa langit nagtindog tupad kaniya sa iyang tuo
ug wala nga kamot. 20 Miingon si Yahweh, 'Kinsa man ang
magahaylo kang Ahab, aron moadto siya ug mamatay sa
Ramot Gilead?' Ang usa kanila miingon niini, ug ang laing usa
miingon niana. 21 Unya mipaduol ang usa ka espiritu, mitindog
sa atubangan ni Yahweh, ug miingon, 'Danihon ko siya.'
Miingon si Yahweh kaniya, 'Unsaon man?' 22 Mitubag ang
espiritu, 'Mogula ako ug mamahimong bakakon nga espiritu
sa baba sa tanan niyang mga propeta.' Mitubag si Yahweh,
'Danihon nimo siya, ug magmalamposon ka usab. Karon lakaw
ug buhata.' 23 Karon tan-awa, gibutangan ni Yahweh ug usa
ka bakakon nga espiritu ang baba sa tanan nimong mga
propeta, ug nagsugo si Yahweh ug katalagman alang kanimo."
24 Unya miduol si Zedekia nga anak nga lalaki ni Kenaana,
ug gisagpa si Micaya, ug miingon, "Diin mang dalana miadto
ang espiritu ni Yahweh nga gikan kanako aron makigsulti
kanimo?" 25 Miingon si Micaya, "Tan-awa, masayran lamang
nimo kana nianang adlawa, sa dihang modagan ka ngadto
sa kinasuloran sa lawak aron sa pagtago." 26 Miingon ang
hari sa Israel ngadto sa iyang sulugoon, "Dakpa si Micaya ug
dad-a ngadto kang Amon, nga gobernador sa siyudad, ug
ngadto kang Joas, ang akong anak nga lalaki. 27 Sultihi siya,
'Nag-ingon ang hari, ibutang kining tawhana sa bilanggoan ug
pakan-a siya ug diyutay lamang nga tinapay ug paimna ug
diyutay nga tubig, hangtod nga makabalik ako nga luwas.'"
28 Unya miingon si Micaya, "Kung makabalik ka nga luwas, wala
magsulti si Yahweh pinaagi kanako." Ug midugang siya sa
pagsulti, "Paminawa kini, kamong tanan nga katawhan."
29 Busa mitungas si Ahab nga hari sa Israel, ug si Jehoshafat,
nga hari sa Juda, paingon sa Ramot Gilead. 30 Miingon
ang hari sa Israel ngadto kang Jehoshafat, "Magtakoban ako
sa akong kaugalingon ug moadto sa gubat, apan magsul-
ob ka sa imong harianong kupo." Busa ang hari sa Israel
nagtakoban sa iyang kaugalingon ug miadto sa gubat. 31
Karon ang hari sa Aram nagmando sa 32 ka mga kapitan sa
iyang mga karwahe, nga nag-ingon, "Ayaw sulonga ang dili
mahinungdanon o mahinungdanon nga mga sundalo. Hinuon,
sulonga lamang ang hari sa Israel." 32 Ug nahitabo nga sa
dihang nakit-an sa mga kapitan sa karwahe si Jehoshafat
miingon sila, "Mao gayod kana ang hari sa Israel." Miliko
sila aron sa pagsulong kaniya, busa misinggit si Jehoshafat.
33 Ug nahitabo nga sa dihang nakit-an sa mga pangulo sa
kasundalohan sa mga karwahe nga dili siya mao ang hari
sa Israel, mibalik sila gikan sa paggukod kaniya. 34 Apan
may usa ka tawo nga mipana sa walay tumong ug naigo
ang hari sa Israel taliwala sa sinumpayan sa iyang gisul-ob
nga hinagiban. Unya miingon si Ahab sa tigmaneho sa iyang
karwahe, "Balik ug dad-a ako pagawas niining pakiggubat,
kay nasamdan ako pag-ayo." 35 Nagpadayon ang hilabihang
pagpakiggubat niadtong adlawa ug misandig ang hari sa iyang

karwahe nga nag-atubang sa mga Arameanhon. Namatay
siya sa pagkagabii. Miagas ang dugo gikan sa iyang samad
ngadto sa ilalom sa karwahe. **36** Unya sa hapit na mosalop
ang adlaw, may usa ka singgit gikan sa kasundalohan, nga
nag-ingon, "Ang matag usa kinahanglan mopauli ngadto sa
iyang siyudad, ug ang matag usa kinahanglan mopauli ngadto
sa iyang rehiyon!" **37** Busa namatay si haring Ahab, ug gidala
ngadto sa Samaria, ug gilubong nila siya didto sa Samaria.
38 Gihugasan nila ang karwahe sa linaw sa Samaria, ug
gitilapan sa mga iro ang iyang dugo (kini ang ligoanan sa
mga babayeng nagabaligya sa ilang dungog), sumala sa
gimantala sa pulong ni Yahweh. **39** Ug sa uban pang mga
butang mahitungod kang Ahab, ug ang tanan niyang nabuhat,
ang balay nga garing nga iyang gitukod, ug ang tanang mga
siyudad nga iyang gitukod, wala ba kini mahisulat sa Libro sa
mga Panghitabo sa mga Hari sa Israel? **40** Busa mipahulay
si Ahab uban sa iyang mga katigulangan, ug si Ahazia nga
iyang anak nga lalaki nahimong hari puli kaniya. **41** Unya
nagsugod si Jehoshafat nga anak nga lalaki ni Asa sa paghari
sa Juda sa ika-upat nga tuig ni Ahab nga hari sa Israel. **42** 35
na ang pangidaron ni Jehoshafat sa dihang nagsugod siya sa
paghari, ug naghari siya sa Jerusalem sulod sa 25 ka tuig.
Azuba ang ngalan sa iyang inahan, ang anak nga babaye
ni Shilhi. **43** Naglakaw siya sa mga dalan ni Asa, nga iyang
amahan, wala siya motipas gikan niini, gibuhat niya ang husto
sa mga mata ni Yahweh. Apan wala gikuha ang taas nga
mga dapit. Nagpabilin ang katawhan sa paghalad ug mga
sakripisyo ug sinunog nga insenso ngadto sa taas nga mga
dapit. **44** Nakigdait si Jehoshafat ngadto sa hari sa Israel. **45**
Sa lain pang mga butang mahitungod kang Jehoshafat, ug sa
gahom nga iyang gipakita ug kung giunsa niya pagpakiggubat,
wala ba kini mahisulat sa Libro sa mga Panghitabo sa mga
Hari sa Juda? **46** Gipapahawa ni Jehoshafat gikan sa yuta
ang tanan nga nahibilin nga mga nagabaligya sa ilang dungog
sa mga adlaw ni Asa nga iyang amahan. **47** Walay hari sa
Edom, apan usa ka gobernador ang nagdumala didto. **48**
Naghimo si Jehoshafat ug mga sakayan nga pangdagat,
moadto sila paingon sa Ofir alang sa bulawan, apan wala
sila makaadto tungod kay nangadugmok ang mga sakayan
sa Ezion Geber. **49** Unya miingon si Ahazia nga anak nga
lalaki ni Ahab ngadto kang Jehoshafat, "Tugoti ang akong mga
sulugoon nga mouban sa imong mga sulugoon sulod sa mga
barko." Apan wala mitugot niini si Jehoshafat. **50** Mipahulay si
Jehoshafat uban ang iyang mga katigulangan ug gilubong
uban kanila sa siyudad ni David, nga iyang katigulangan,
nahimong hari si Jehoram nga iyang anak nga lalaki puli
kaniya. **51** Nagsugod paghari si Ahazia nga anak nga lalaki ni
Ahab sa Israel diha sa Samaria sa ika-17 ka tuig ni Jehoshafat
nga hari sa Juda, ug naghari siya sa Israel sulod sa duha ka
tuig. **52** Nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni Yahweh
ug naglakaw sa dalan sa iyang amahan, sa dalan sa iyang
inahan, ug sa dalan ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat,
tungod niini gigiyahan niya ang Israel sa pagpakasala. **53**
Nag-alagad siya kang Baal ug nagsimba kaniya ug gihagit
niya si Yahweh, ang Dios sa Israel, sama sa gibuhat sa iyang
amahan.

2 Hari

1 Nakigbatok ang Moab sa Israel human sa pagkamatay
ni Ahab. **2** Unya nahulog si Ahazia agi sa renehasan nga
bintana ibabaw sa iyang lawak sa Samaria, ug nabaldado.
Busa nagpadala siya ug mga mensahero ug miingon kanila,
"Lakaw, pangutan-a si Baal Zebub, ang dios sa Ekron, kung
maulian pa ba ako niining pagkabaldado." **3** Apan miingon ang
manulonda ni Yahweh kang Elias nga taga-Tishbe, "Bangon,
tungas aron sa pagpakigkita sa mga mensahero sa hari sa
Samaria, ug pangutan-a sila, 'Tungod ba kay walay Dios sa
Israel mao nga mangutana kamo kang Baal Zebub, ang dios
sa Ekron? **4** Busa miingon si Yahweh, "Dili ka makanaog
gikan sa higdaanan nga imong gisak-an; hinuon, mamatay ka
gayod.'" Unya mibiya si Elias. **5** Sa dihang namalik ang mga
mensahero ni Ahazia, miingon siya kanila, "Nganong namalik
man kamo?" **6** Miingon sila kaniya, "Adunay usa ka tawo
nga miabot aron sa pagtagbo kanamo ug miingon kanamo,
'Pamalik kamo ngadto sa hari nga nagpadala kaninyo, ug
sultihi siya, "Miingon si Yahweh niini: 'Tungod ba kay walay
Dios sa Israel mao nga nagpadala ka ug mga lalaki aron sa
pagpangutana kang Baal Zebub, ang dios sa Ekron? Busa dili
ka makanaog gikan sa imong higdaanan nga imong gihigdaan;
hinuon, mamatay ka gayod.'"'" **7** Miingon si Ahazia sa iyang
mga mensahero, "Unsa man siya nga matang sa tawo, nga
nakigkita man siya kaninyo ug misulti niining mga pulonga diha
kaninyo?" **8** Mitubag sila kaniya, "Nagbisti siya ug balhiboon
nga panapton ug nagbakos siya ug panit." Busa mitubag ang
hari, "Mao kana si Elias nga taga-Tishbe." **9** Unya nagpadala
ang hari ug kapitan uban sa 50 ka mga sundalo ngadto kang
Elias. Mitungas ang kapitan ngadto kang Elias diin naglingkod
siya ibabaw sa usa ka bungtod. Miingon ang kapitan kaniya,
"Ikaw, tawo sa Dios, nag-ingon ang hari, 'Lugsong.'" **10**
Mitubag si Elias ug miingon ngadto sa kapitan, "Kung ako ang
tawo sa Dios, hinaot nga mokanaog ang kalayo gikan sa langit
ug molamoy kanimo ug sa imong 50 ka mga katawhan." Unya
mikanaog ang kalayo gikan sa langit ug gilamoy siya uban
sa iyang 50 ka mga katawhan. **11** Nagpadala pag-usab si
haring Ahazia ngadto kang Elias ug laing kapitan uban sa
50 ka mga sundalo. Miingon usab kini nga kapitan ngadto
kang Elias, "Ikaw, tawo sa Dios, miingon ang hari, 'Lugsong na
dayon.'" **12** Mitubag si Elias ug miingon kanila, "Kung ako
ang tawo sa Dios, hinaot nga mokanaog ang kalayo gikan
sa langit ug molamoy kanimo uban sa imong 50 ka mga
katawhan." Mikanaog pag-usab ang kalayo sa Dios gikan sa
langit ug gilamoy siya uban sa iyang 50 ka mga katawhan.
13 Unya nagpadala na usab ang hari ug ikatulong pundok
sa mga manggugubat. Mitungas kini nga kapitan, miluhod
siya sa atubangan ni Elias, ug nangamuyo ug miingon kaniya,
"Ikaw, tawo sa Dios, naghangyo ako kanimo, tugoti ang akong
kinabuhi ug ang kinabuhi niining 50 nimo ka mga sulugoon
mahimong bililhon diha sa imong panan-aw. **14** Ug tinuod
gayod, mikanaog ang kalayo gikan sa langit ug milamoy sa una
ug sa ikaduha nga mga kapitan uban sa ilang mga katawhan,
apan karon tugoti nga mahimong bililhon ang akong kinabuhi
sa imong panan-aw." **15** Miingon ang manulonda ni Yahweh
kang Elias, "Lugsong uban kaniya. Ayaw kahadlok kaniya."
Busa mitindog si Elias ug milugsong uban kaniya padulong
sa hari. **16** Human niini miingon si Elias kang Ahazia, "Mao
kini ang gisulti ni Yahweh, 'Nagpadala ka ug mga mensahero
aron sa pagpangutana kang Baal Zebub, ang dios sa Ekron.
Tungod ba kay walay Dios sa Israel nga imong mapangutan-
an alang sa kasayoran? Busa karon, dili ka na makanaog sa
imong higdaanan nga imong gisak-an; mamatay ka gayod.'"
17 Busa namatay si haring Ahazia sumala sa mga pulong ni
Yahweh nga gipamulong ni Elias. Nagsugod na sa pagdumala
si Joram sa iyang dapit, sa ikaduhang tuig ni Jehoram ang
anak nga lalaki ni Jehoshafat ang hari sa Juda, tungod kay
walay anak nga lalaki si Ahazia. **18** Alang sa ubang kasayoran
mahitungod kang Ahazia, wala ba kini nahisulat Sa Libro sa
mga Panghitabo sa mga hari sa Israel?

2 Busa nahitabo kini, sa dihang hapit na kuhaon ni Yahweh
si Elias pinaagi sa alimpulos padulong sa langit, mibiya si
Elias kauban si Eliseo gikan sa Gilgal. **2** Miingon si Elias ngadto
kang Eliseo, "Palihog, pabilin dinhi, tungod kay paadtoon ako
ni Yahweh sa Betel." Mitubag si Eliseo, "Ingon nga buhi si
Yahweh, ug ingon nga ikaw buhi, dili ako mobiya kanimo." Busa
milugsong sila ngadto sa Betel. **3** Miadto kang Eliseo ang mga
anak sa mga propeta ug miingon kaniya, "Nasayod ka ba nga
kuhaon na ni Yahweh ang imong agalon gikan kanimo karong
adlawa?" Mitubang si Eliseo, "Oo, nasayod ako niini, apan
ayaw kini hisgoti." **4** Miingon si Elias kaniya, "Eliseo, paghulat
dinhi, palihog, kay ipadala ako ni Yahweh ngadto sa Jerico."
Mitubag si Eliseo," Ingon nga buhi si Yahweh, ug ingon nga
buhi ka, dili ako mobiya kanimo." Busa nangadto sila sa Jerico.
5 Unya miadto kang Eliseo ang mga anak sa mga propeta
nga anaa sa Jerico ug miingon kaniya, "Nasayod ka ba nga
kuhaon na ni Yahweh ang imong agalon gikan kanimo karong
adlawa?" Mitubag si Eliseo, "Oo, nasayod ako niini, apan ayaw
kini hisgoti." **6** Unya miingon si Elias ngadto kaniya, "Palihog,
pabilin dinhi, kay ipadala ako ni Yahweh sa Jordan." Mitubag
si Eliseo, "Ingon nga buhi si Yahweh, ug ingon nga buhi ka, dili
ako mobiya kanimo." Busa nagpadayon silang duha. **7** Unya,
ang 50 ka mga anak nga lalaki sa mga propeta nga nagtindog
atbang kanila sa halayong dapit samtang nagtindog ang duha
duol sa Jordan. **8** Gikuha ni Elias ang iyang kupo, gilukot
kini, ug gihampak sa tubig. Nabahin ang tubig sa matag kilid
busa nanabok ang duha latas sa mala nga yuta. **9** Nahitabo
kini, pagkahuman nila ug tabok, miingon si Elias kang Eliseo,
"Pangayo kanako kung unsa ang akong kinahanglan buhaton
alang kanimo sa dili pa ako kuhaon gikan kanimo." Mitubag si
Eliseo, "Palihog tugoti nga makaduha ka pilo ang bahin sa
imong espiritu ang mokunsad kanako." **10** Mitubag si Elias,
"Lisod nga butang ang imong gipangayo. Apan, kung makita
ko nimo sa dihang kuhaon ako gikan kanimo, mahitabo kini
alang kanimo, apan kung dili, dili kini mahitabo." **11** Samtang
nagpadayon sila ug nag-istoryahanay, tan-awa, nagpakita ang
karwahe ug mga kabayo nga nagkalayo, nga maoy nagbulag
sa duha ka lalaki gikan sa matag usa, ug gipataas si Elias
pinaagi sa alimpulos ngadto sa langit. **12** Nakita kini ni Eliseo
ug misinggit, "Amahan ko, amahan ko, ang mga karwahe sa
Israel ug ang ilang mga mangangabayo!" Wala na niya nakita
si Elias, ug gikuptan niya ang iyang kaugalingon nga bisti ug
gigisi kini sa makaduha ka bahin. **13** Gipunit niya ang kupo ni
Elias nga nahulog kaniya, ug mibalik ug tindog sa duol sa
Jordan. **14** Gihampak niya ang tubig pinaagi sa kupo ni Elias
nga nahulog ug miingon, "Asa man si Yahweh, ang Dios ni
Elias?" Sa dihang gihampak niya ang katubigan, nabahin kini
sa matag kilid ug mitabok si Eliseo. **15** Sa dihang nakita siya
sa mga anak sa mga propeta nga gikan sa Jerico atbang
kanila, miingon sila, "Mipuyo kang Eliseo ang espiritu ni Elias!"
Busa miadto sila ug mitagbo kaniya, ug mihapa sila sa yuta
diha sa iyang atubangan. **16** Miingon sila kaniya, "Tan-awa

karon, ang imong mga sulugoon adunay 50 ka mga kusgan
nga kalalakin-an. Tugoti sila nga molakaw, naghangyo kami, ug
mangita alang sa imong agalon, tingali ang espiritu ni Yahweh
mikuha kaniya ug gilabay ngadto sa pipila ka mga kabungtoran
o ngadto sa pipila ka walog." Mitubag si Eliseo, "Dili, ayaw sila
ipadala." **17** Apan sa dihang napugos nila si Eliseo hangtod
nga naulaw na siya, miingon siya, "Ipadala sila." Unya gipadala
nila ang 50 ka mga kalalakin-an, ug nangita sila sulod sa tulo
ka adlaw, apan wala nila siya makaplagi. **18** Namalik sila
didto kang Eliseo, samtang nagpuyo siya didto sa Jerico, ug
miingon siya kanila, "Dili ba miingon ako kaninyo, 'Ayaw pag-
adto'?" **19** Miingon ang kalalakin-an sa siyudad kang Eliseo,
"Tan-awa, nanghangyo kami kanimo, maayo ang kahimtang
niini nga siyudad, sumala sa nakita sa akong agalon, apan dili
maayo ang tubig ug ang yuta dili mabungahon." **20** Mitubag si
Eliseo, "Dad-i ako ug bag-ong panaksan ug butangi kini ug
asin," busa gidad-an nila siya niini. **21** Miadto si Eliseo sa
tuboran sa tubig ug gisabwag ang asin niini; unya miingon
siya, "Mao kini ang giingon ni Yahweh, 'Giayo nako kini nga
katubigan. Gikan karong taknaa, wala nay kamatayon ni dili
mabungahon nga yuta.'" **22** Busa naayo ang mga tubig niining
adlawa, pinaagi sa mga pulong nga gipamulong ni Eliseo. **23**
Unya mitungas si Eliseo gikan didto padulong sa Betel. Sa
diha nga nagatungas pa siya sa dalan, migula ang mga batan-
ong lalaki sa siyudad ug nagbugal-bugal kaniya; miingon sila
kaniya, "Tungas, opawa ka! Tungas, opawa ka!" **24** Milingi si
Eliseo sa iyang likod ug nakita niya sila; misangpit siya kang
Yahweh aron sa pagtunglo kanila. Unya migula ang duha ka
babaye nga uso gikan sa kakahoyan ug midagmal sa 42 ka
mga lalaki. **25** Unya gikan didto miadto si Eliseo sa Bukid sa
Carmel, ug gikan didto mibalik siya sa Samaria.

3 Karon sa ika-18 na ka tuig sa pagdumala ni Jehoshafat
nga hari sa Juda, nagsugod sa paghari si Joram ang anak
nga lalaki ni Ahab sa tibuok Israel sa Samaria; naghari siya
sulod sa napulog duha katuig. **2** Gibuhat niya kung unsa
ang daotan sa panan-aw ni Yahweh, apan dili sama sa iyang
amahan ug sa iyang inahan; kay iyang gihawa ang sagradong
haligi nga bato sa Baal nga gibuhat sa iyang amahan. **3** Apan
gihimo niya ang mga sala ni Jeroboam ang anak nga lalaki ni
Nebat, nga maoy hinungdan nga nakasala ang Israel; wala
siya mobiya gikan niini. **4** Karon si Mesha ang hari sa Moab
nagbuhi ug mga karnero. Kinahanglan maghatag siya ngadto
sa hari sa Israel ug 100, 000 ka mga nating kanero ug 100, 000
ka mga balahibo sa mga laking karnero. **5** Apan pagkamatay
ni Ahab, ang hari sa Moab nagsupak batok sa hari sa Israel. **6**
Busa nianang panahona mibiya si Haring Joram sa Samaria
aron molibot sa tibuok Israel alang sa gubat. **7** Nagpadala siya
ug mensahe ngadto sa hari sa Juda nga si Jehoshafat, nga
naga-ingon, "Nakigbatok kanako ang hari sa Moab. Mahimo ka
bang mouban kanako batok sa Moab aron sa pagpakiggubat?"
Mitubag si Jehoshafat, "Mokuyog ako. Kay ingon nga ako
mao man ikaw, akong katawhan ingon nga imong katawhan,
akong mga kabayo ingon nga imong mga kabayo." **8** Unya
miingon siya, "Asa man nga dalan kita moataki?" Mitubag si
Jehoshafat, "Sa dalan sa kamingawan sa Edom." **9** Busa
nanglakaw ang mga hari sa Israel, Juda, ug Edom sa kurba
nga porma sulod sa pito ka adlaw. Wala nay makaplagan nga
mga tubig alang sa ilang mga sundalo, ni alang sa ilang mga
kabayo o uban pang mga kahayopan. **10** Busa miingon ang
hari sa Israel, "Unsa man kini? Gitawag ba ni Yahweh ang tulo
ka mga hari aron itugyan sila ngadto sa mga kamot sa Moab?"
11 Apan miingon si Jehoshafat, "Wala bay propeta dinhi ni
Yahweh, nga mahimo kitang makapangutana kang Yahweh
pinaagi kaniya?" Mitubag ang usa sa mga sulugoon sa hari sa
Israel ug miingon, "Anaa dinhi si Eliseo ang anak nga lalaki
ni Safat, nga nagbubo ug tubig sa mga kamot ni Elias." **12**
Miingon si Jehoshafat, "Ang pulong ni Yahweh uban kaniya."
Busa ang hari sa Israel, si Jehoshafat, ug ang hari sa Edom
milugsong ngadto kaniya. **13** Miingon si Eliseo ngadto sa hari
sa Israel, "Unsa man ang akong mahimo kaninyo? Adto kamo
sa mga propeta sa inyong mga amahan ug inahan." Busa
miingon kaniya ang hari sa Israel, "Dili, tungod kay gitigom ni
Yahweh kining tulo ka mga hari aron ihatag sila ngadto sa
mga kamot sa Moab." **14** Mitubag si Eliseo, "Ingon nga buhi
si Yahweh ang pangulo sa kasundalohang mga angel, nga
nagbarog ako sa iyang atubangan, sa pagkatinuod kung wala
pa ako nagtahod sa presensya ni Jehoshafat ang hari sa Juda,
dili unta ako manumbaling kaninyo, ni motan-aw kaninyo.
15 Apan karon dad-i ako ug manunugtog." Ug nahitabo kini
sa dihang nagtugtog ang manunugtog sa alpa, ang kamot
ni Yahweh mikunsad ngadto kang Eliseo. **16** Miingon siya,
"Miingon si Yahweh niini, 'Himoa kining mala nga sapa sa
walog nga mapuno ug mga kanal.' **17** Kay miingon si Yahweh
niini, 'Dili kamo makakita ug hangin, ni makakita ug ulan,
apan kining walog nga sapa mapuno sa tubig, ug kamo mag-
inom, kamo ug ang inyong mga binuhing kahayopan ug tanan
ninyong mga mananap.' **18** Sayon lamang kini sa panan-
aw ni Yahweh. Igahatag usab niya kaninyo ang kadaogan
ngadto sa mga Moabihanon. **19** Inyong sulongon ang matag
lig-on ug maayong siyudad, pamutlon ang tanang maayong
kahoy, ug sampongan ang tanang tuboran sa tubig, ug daoton
ang matag bahin sa yuta pinaagi sa mga bato. **20** Busa sa
pagkabuntag panahon sa paghalad sa mga halad, miabot ang
tubig gikan sa Edom; ang nasod napuno sa tubig. **21** Karon
sa dihang nadungog sa tanang Moabihanon nga moabot ang
mga hari aron sa pakiggubat batok kanila, nanagtigom sila,
ang tanan nga makahimo sa pagsul-ob ug mga hinagiban,
ug nagtindog sila sa utlanan. **22** Mibangon sila sa sayo sa
kabuntagon ug midan-ag ang adlaw sa tubig. Sa dihang nakita
sa mga Moabihanon ang tubig nga anaa sa ilang atbang, sama
kini kapula sa dugo. **23** Misinggit sila, 'Dugo kini! Patay na
gayod ang mga hari, ug nag-inunayay sila! Busa karon, Moab,
mangadto kita ug ilogan nato sila!" **24** Sa dihang nakaabot
sila sa kampo sa Israel, gipakuratan sila sa mga Israelita
ug gisulong ang mga Moabihanon, nga mikalagiw sa ilang
atubangan. Gigukod sa mga sundalo nga Israelita ang mga
Moabihanon palayo sa yuta, ug gipamatay sila. **25** Giguba
sa mga Israelita ang mga siyudad, ug milabay ang matag
tawo ug bato sa matag maayo nga bahin sa yuta hangtod
nga natabonan kini. Gipangsampongan nila ang tanang mga
tuboran sa tubig ug giputol-putol ang tanang maayong mga
kahoy. Ang Kir Hareset na lamang ang nahibilin uban sa
mga bato niini diha sa maong dapit. Apan misulong ang mga
sundalo nga nagdala ug mga lambuyog. **26** Sa dihang nakita
ni Mesha ang hari sa Moab nga nalupig na sila, giuban niya
ang 700 ka mga lalaki nga nagdala ug mga espada aron
makaduol sa hari sa Edom, apan napakyas sila. **27** Unya
gikuha niya ang iyang kamagulangang anak nga lalaki, nga
maoy mohari sunod kaniya, ug gihalad siya ingon nga halad
nga sinunog ngadto sa paril. Busa adunay dakong kasuko
batok sa Israel, ug gibiyaan sa mga sundalong Israelita si
Haring Mesha ug namalik sa ilang kaugalingong yuta.

4 Karon miadto ang asawa sa usa sa mga anak sa mga
propeta kang Eliseo nga naghilak, nga miingon, "Ang

imong sulugoon nga mao ang akong bana patay na, ug
nasayod ka nga adunay kahadlok ang imong sulugoon ngadto
kang Yahweh. Karon miabot ang maniningil aron kuhaon ang
akong duha ka anak aron mahimo niyang mga ulipon." **2** Busa
miingon si Eliseo kaniya, "Unsa man ang akong mabuhat alang
kanimo? Sultihi ako kung unsa ang anaa sa imong balay?"
Miingon siya, "Walay gipanag-iyahan ang imong sulugoon
didto sa balay, gawas sa usa ka kolon nga lana." **3** Unya
miingon si Eliseo, "Gawas ug panghulam ug mga banga sa
imong mga silingan, mga banga nga walay sulod. Panghulam
ug daghan kung mahimo. **4** Unya kinahanglan nga mosulod
ka ug sirad-i ang pultahan ikaw ug ang imong mga anak
nga lalaki, ug ibubo ang lana ngadto sa tanang mga banga;
ipadaplin ang mga banga nga napuno na." **5** Busa gibiyaan
niya si Eliseo ug gisirad-an niya ug sa iyang mga anak nga
lalaki ang pultahan. Gidala nila ngadto kaniya ang mga banga,
ug gipuno niya kini ug lana. **6** Sa dihang napuno na ang
mga sudlanan, miingon siya sa iyang anak nga lalaki, "Hatagi
ako ug lain pang banga." Apan miingon siya kaniya, "Wala
nay mga banga." Unya mihunong ug dagayday ang lana. **7**
Unya milakaw siya ug gisultihan ang tawo sa Dios. Miingon
siya, "Lakaw, ibaligya ang lana; bayari ang imong utang, ug
pagkinabuhi uban sa imong mga anak pinaagi sa nahibilin."
8 Usa ka adlaw, naglakaw si Eliseo didto sa Shunem diin
nagpuyo ang mahinungdanong babaye; giawhag niya siya
nga mokaon uban kaniya. Busa sa dihang moagi si Eliseo,
mohapit siya didto aron mokaon. **9** Miingon ang babaye
ngadto sa iyang bana, "Tan-awa, naamgohan ko karon nga kini
usa ka balaan nga tawo sa Dios nga kanunay nga nagaagi.
10 Magbuhat kita ug gamay nga lawak didto sa atop alang
kang Eliseo, ug magbutang kita didto ug higdaanan, usa ka
lamesa, usa ka lingkoranan, ug usa ka lampara. Busa kung
moanhi siya kanato, makapuyo siya didto." **11** Busa sa dihang
miabot na usab ang panahon nga mihapit si Eliseo didto,
mipuyo siya sa maong lawak ug mipahulay didto. **12** Miingon
si Eliseo sa iyang sulugoon nga si Gehazi, "Tawga kining taga-
Shunem." Sa dihang gitawag niya siya, nagtindog siya atubang
kaniya. **13** Miingon si Eliseo kaniya, "Ingna siya, 'Nakasinati
ka niining tanan nga kahasol aron sa pag-atiman kanamo.
Unsa man ang angay buhaton alang kanimo? Mahimo ba nga
makigsulti kami ngadto sa hari alang kanimo o ngadto sa
pangulo sa kasundalohan?'" Mitubag siya, "Nagpuyo ako uban
sa akong kaugalingong katawhan." **14** Busa miingon si Eliseo,
"Unya unsa man ang atong mabuhat alang kaniya?" Mitubag
si Gehazi, "Sa pagkatinuod, wala siyay anak nga lalaki, ug
tigulang na ang iyang bana." **15** Busa mitubag si Eliseo,
"Tawga siya." Sa dihang gitawag niya siya, mitindog siya sa
pultahan. **16** Miingon si Eliseo, "Niining panahona sa tuig, sa
sunod tuig, makabaton ka ug anak nga lalaki." Miingon siya,
"Ayaw, agalon ko ug tawo sa Dios, ayaw pamakak sa imong
sulugoon." **17** Apan nagmabdos ang babaye ug naghimugso
ug anak nga lalaki pagkasunod tuig sa samang panahon,
sumala sa gisulti ni Eliseo kaniya. **18** Sa dihang midako na
ang bata, usa ka adlaw niana miadto siya sa iyang amahan,
nga uban sa mga mangangani. **19** Miingon siya sa iyang
amahan, "Ang akong ulo, ang akong ulo." Miingon ang iyang
amahan ngadto sa iyang sulugoon, "Dad-a siya ngadto sa
iyang inahan." **20** Sa dihang gikuha siya sa sulugoon ug
gidala ang batang lalaki ngadto sa iyang inahan, milingkod ang
bata ngadto sa iyang mga tuhod hangtod nag-udto ug unya
namatay. **21** Busa mibangon ang babaye ug gipahigda ang
bata sa higdaanan sa tawo sa Dios, gisirad-an ang pultahan,
ug migawas. **22** Gitawag niya ang iyang bana, ug miingon,
"Palihog padad-i ako ug usa sa mga sulugoon ug usa sa mga
asno aron makaadto dayon ako sa tawo sa Dios ug unya
mobalik." **23** Miingon ang iyang bana, "Nganong buot man
nimo nga moadto kaniya karong adlawa? Dili man bag-o ang
bulan karon ni Adlaw nga Igpapahulay." Mitubag siya, "Mahimo
lamang kini." **24** Unya gihapinan niya ang asno ug miingon
siya sa iyang sulugoon, "Pagdali ug maneho; ayaw pagpahinay
ug padagan alang kanako gawas kung moingon ako." **25** Busa
milakaw siya ug miabot ngadto sa tawo sa Dios didto sa Bukid
sa Carmel. Busa sa dihang nakita siya sa tawo sa Dios sa
layo pa siya, miingon siya sa iyang sulugoon nga si Gehazi,
"Tan-awa, ania ang babaye nga taga-Shunem. **26** Palihog
dagan aron sa pagtagbo kaniya ug ingna siya, "Maayo ba ang
tanan diha kanimo ug sa imong bana ug sa bata?'" Mitubag
siya, "Maayo lamang." **27** Sa dihang nakaabot siya ngadto sa
tawo sa Dios didto sa bukid, gikuptan niya pag-ayo ang tiil
niya. Miduol si Gehazi aron birahon siya palayo apan miingon
ang tawo sa Dios, "Pasagdi siya, kay nasubo siya pag-ayo,
ug gitago ni Yahweh ang suliran gikan kanako, ug wala ako
gisultihan." **28** Unya miingon siya, "Nangayo ba diay ako ug
anak nga lalaki, akong agalon? Dili ba miingon man ako nga,
'Ayaw akog ilara'?" **29** Unya miingon si Eliseo kang Gehazi,
"Pag-ilis alang sa panaw ug dad-a ang akong sungkod. Adto
sa iyang balay. Kung makasugat ka ug bisan kinsang tawo,
ayaw siyag tagda, ug kung adunay motagad kanimo, ayaw
siyag tubaga. Ibutang ang akong sungkod ngadto sa dagway
sa bata." **30** Apan miingon ang inahan sa bata, "Ingon nga
buhi si Yahweh, ug ingon nga buhi ka, dili ako mobiya kanimo."
Busa mibangon si Eliseo ug misunod kaniya. **31** Nagdali
nga nag-una si Gehazi ug gibutang ang sungkod ngadto sa
dagway sa bata, apan wala misulti o nakadungog ang bata.
Busa mibalik si Gehazi aron sa pagtagbo kang Eliseo ug
misugilon kaniya nga nag-ingon, "Wala mimata ang bata." **32**
Sa dihang nakaabot na si Eliseo sa balay, patay na ang bata
ug anaa sa higdaanan. **33** Busa misulod si Eliseo ug gisirad-
an ang pultahan ug anaa ang bata didto ug nag-ampo siya
ngadto kang Yahweh. **34** Mipatong siya sa bata ug mipahiluna
ibabaw sa bata; gipahimutang niya ang iyang baba ngadto sa
iyang baba, ug ang iyang mga mata ngadto sa iyang mga
mata, ug ang iyang mga kamot ngadto sa iyang mga kamot.
Gihap-an niya ang batang lalaki, ug miinit ang lawas sa batang
lalaki. **35** Unya mibangon si Eliseo ug milakaw libot sa lawak
ug mipatong na usab ug midupa ngadto sa bata. Mihatsing
ang bata sa makapito ug unya gibuka ang iyang mga mata!
36 Busa gitawag ni Eliseo si Gehazi ug miingon, "Tawga ang
taga-Shunem!" Busa gitawag niya siya, ug sa dihang miabot
siya sa lawak, miingon si Eliseo, "Kuhaa ang imong anak." **37**
Unya mihapa siya sa yuta dapit sa iyang tiil ug miyukbo, ug
unya gikuha ang iyang anak nga lalaki ug migawas. **38** Unya
miadto pag-usab si Eliseo sa Gilgal. Adunay kagutom sa yuta,
ug naglingkod ang mga anak sa mga propeta atubang kaniya.
Miingon siya sa iyang sulugoon, "Pagtak-ang ug dako nga
kolon ngadto sa kalayo ug pagsabaw alang sa mga anak sa
mga propeta." **39** Migawas ang usa kanila aron sa pagkuha
ug mga utanon. Nakakaplag siya ug ihalas nga bagon ug
mikuha ug igong ihalas nga mga tanom nga mokatay aron
mopuno sa pilo sa iyang kupo. Gihiwa nila kini ug gibutang sa
sabaw, apan wala sila nasayod kung unsa kini nga matang.
40 Busa gibubo nila ang sabaw alang sa mga tawo aron
makakaon. Pagkataodtaod, samtang nangaon sila, misinggit
sila ug miingon, "Tawo sa Dios, adunay makamatay sa sulod

sa kolon!" Busa dili na nila kini makaon. **41** Apan miingon si
Eliseo, "Dad-i ako ug pipila ka harina." Gibubo niya kini ngadto
sa kolon ug miingon, "Ibubo kini alang sa mga tawo, aron
makakaon sila." Unya nawala ang makadaot nga anaa sa
kolon. **42** Adunay tawo gikan sa Baal Shalisa nga miadto
sa tawo sa Dios ug nagdala ug 20 ka tinapay nga sebada
sulod sa iyang sako gikan sa bag-ong ani, ug bag-o nga mga
lugas. Miingon siya, "Ihatag kini sa mga tawo aron makakaon
sila." **43** Miingon ang iyang sulugoon, "Unsa, ihatag ko ba kini
ngadto sa gatosan ka mga tawo?" Apan miingon si Eliseo,
"Ihatag kini sa mga tawo, aron makakaon sila, tungod kay
miingon si Yahweh, 'Makakaon sila ug aduna pay mahibilin.'"
44 Busa gihatag kini sa iyang sulugoon ngadto kanila; mikaon
sila, ug aduna pay pipila ka salin, sumala sa gisaad sa pulong
ni Yahweh.

5 Karon si Naaman, pangulo sa kasundalohan sa hari sa
Aram, usa ka bantogan ug dungganon nga tawo sa panan-
aw sa iyang agalon, tungod kay pinaagi kaniya gihatagan ug
kadaogan ni Yahweh ang Aram. Kusgan usab siya, isog nga
tawo, apan sanglahon siya. **2** Migawas ang mga Arameanhon
nga nagpanon ug gikuha ang batang babaye gikan sa yuta sa
Israel. Nag-alagad siya sa asawa ni Naaman. **3** Miingon ang
bata nga babaye ngadto sa iyang agalon nga babaye, "Hinaot
nga ang akong agalon uban sa propeta nga anaa sa Samaria!
Ug unya ayohon niya ang akong agalon sa iyang sangla." **4**
Busa milakaw si Naaman ug gisultihan ang hari kung unsa
ang gisulti sa batang babaye gikan sa yuta sa Israel. **5** Busa
miingon ang hari sa Aram, "Lakaw karon, ug magpadala ako
ug sulat ngadto sa hari sa Israel." Milakaw si Naaman ug
nagdala ug napulo ka mga talent sa plata, 6, 000 ka buok
bulawan, ug napulo ka paris sa mga bisti. **6** Gidala usab niya
ang sulat ngadto sa hari sa Israel nga nag-ingon, "Karon kung
madala kining sulat diha kanimo, makita nimo nga gipadala
ko si Naaman nga akong sulugoon diha kanimo, aron nga
ayohon nimo siya sa iyang sangla." **7** Sa dihang nabasa sa
hari sa Israel ang sulat, gigisi niya ang iyang mga bisti ug
miingon, "Dios ba ako, aron mopatay ug mobuhi, nga buot
niining tawhana nga ayohon ko ang usa ka tawo sa iyang
sangla? Daw buot niya nga magsugod ug usa ka panagbangi
uban kanako." **8** Busa sa dihang nadungog ni Eliseo nga
tawo sa Dios nga gigisi sa hari sa Israel ang iyang mga
bisti, mipadala siya ug pulong ngadto sa hari nga nag-ingon,
"Nganong gigisi man nimo ang imong bisti? Tugoti siya nga
moanhi kanako karon, ug masayran niya nga adunay propeta
dinhi sa Israel." **9** Busa miabot si Naaman uban sa iyang mga
kabayo ug sa iyang mga karwahe didto sa pultahan sa balay ni
Eliseo. **10** Nagpadala ug mensahero si Eliseo ngadto kaniya
nga nag-ingon, "Lakaw ug ituslob ang imong kaugalingon
ngadto sa Jordan sa makapito ka higayon, ug maulian ang
imong unod; ug mahinlo ka." **11** Apan nasuko si Naaman
ug mipahawa ug miingon, "Tan-awa, naghunahuna ako nga
mogawas siya nganhi kanako ug motindog ug motawag sa
ngalan ni Yahweh nga iyang Dios, ug mokawaykaway sa
iyang kamot sa maong dapit ug ayohon ang akong sangla. **12**
Dili ba ang Abana ug Farpar, ang mga suba sa Damascus,
mas maayo pa kaysa tanang katubigan sa Israel? Dili ba
ako mahimong maligo didto ug mahinlo?" Busa mitalikod
siya ug mipalayo nga napungot. **13** Unya mipaduol ang mga
sulugoon ni Naaman ug nakigsulti kaniya, "Amahan ko, kung
gimandoan ka sa propeta sa pagbuhat ug lisod nga butang,
dili mo ba kini buhaton? Unsa pa kaha, sa dihang miingon
lamang siya kanimo nga, 'Ituslob ang imong kaugalingon ug
mahinlo?'" **14** Unya milugsong siya ug gituslob ang iyang
kaugalingon sa makapito ngadto sa Jordan, sa pagtuman sa
mga giingon sa tawo sa Dios. Naulian ang iyang unod sama
sa gamay nga bata, ug naayo siya. **15** Mibalik si Naaman
ngadto sa tawo sa Dios, siya ug ang tanan niyang kauban,
ug miabot ug mitindog atubang kaniya. Miingon siya, "Tan-
awa, karon nasayran ko nga walay Dios sa tibuok kalibotan
gawas sa Israel. Busa, palihog pagkuha ug gasa gikan sa
imong sulugoon." **16** Apan mitubag si Eliseo, "Ingon nga buhi
si Yahweh, diin ako nagbarog, wala akoy dawaton." Giawhag
ni Naaman si Eliseo nga mokuha ug gasa, apan mibalibad
siya. **17** Busa miingon si Naaman, "Kung dili, hangyoon ko
ikaw nga mahatagan ang imong sulugoon ug duha ka mula
nga gikargahan ug yuta, kay gikan karon, dili na maghalad ang
imong sulugoon ug halad sinunog ni halad ngadto sa bisan
unsang dios apan kang Yahweh. **18** Hinaot nga pasayloon ni
Yahweh ang imong sulugoon niining usa ka butang, kay sa
dihang mosulod ang akong hari sa balay ni Remon aron sa
pagsimba didto, ug mogunit siya sa akong kamot ug moyukbo
ako didto sa balay ni Remon, sa dihang moyukbo ako sa
balay ni Remon, hinaot nga pasayloon ni Yahweh ang imong
sulugoon niining butanga." **19** Miingon si Eliseo kaniya, "Lakaw
nga malinawon." Busa mibiya si Naaman. **20** Mubo pa lamang
ang iyang panaw, sa dihang miingon sa iyang kaugalingon si
Gehazi nga sulugoon ni Eliseo ang tawo sa Dios, "Tan-awa,
gipalingkawas sa akong agalon si Naaman nga Arameanhon
pinaagi sa wala pagdawat ug gasa gikan sa iyang mga kamot
nga iyang gidala. Ingon nga buhi si Yahweh, moapas ako
kaniya ug modawat ug usa ka butang gikan kaniya. **21** Busa
misunod si Gehazi kang Naaman. Sa dihang nakita ni Naaman
nga adunay usa ka tawo nga nagdagan sunod kaniya, minaog
siya sa iyang karwahe aron sa pagtagbo kaniya ug miingon,
"Maayo ba ang tanan?" **22** Miingon si Gehazi, "Maayo ang
tanan. Gipadala ako sa akong agalon, nga nag-ingon, 'Tan-
awa, adunay miabot kanako gikan sa kabungtoran sa Efraim
nga duha ka batan-ong lalaki nga mga anak sa mga propeta.
Palihog hatagi sila ug usa ka talent nga plata ug duha ka paris
nga mga bisti.'" **23** Mitubag si Naaman, "Malipayon akong
maghatag kanimo ug duha ka talent." Giawhag ni Naaman si
Gehazi ug gihigot ang duha ka talent sa plata sa duha ka
puntil, uban sa duha ka mga bisti, ug gihatag kini ngadto sa
duha niya ka sulugoon, nga nagdala sa mga puntil sa plata sa
atubangan ni Gehazi. **24** Sa dihang nakaabot si Gehazi didto
sa bungtod, gikuha niya ang mga puntil sa plata gikan sa ilang
mga kamot ug gitagoan kini sa balay; gipapahawa niya sila,
ug mibiya sila. **25** Sa dihang misulod si Gehazi ug mitindog
atubang sa iyang agalon, miingon si Eliseo kaniya, "Asa ka
man gikan, Gehazi?" Mitubag siya, "Wala milakaw ang imong
sulugoon." **26** Miingon si Eliseo kang Gehazi, "Dili ba uban
man kanimo ang akong espiritu sa dihang gipabalik sa tawo
ang iyang karwahe aron sa pagtagbo kanimo? Mao ba kini
ang panahon sa pagdawat ug salapi ug mga bisti, mga olibo
ug mga kaparasan, karnero ug mga baka, ug mga sulugoon
nga lalaki ug babaye? Busa ang sangla ni Naaman maanaa
kanimo ug sa imong mga kaliwat hangtod sa kahangtoran." **27**
Busa mibiya si Gehazi sa iyang presensya nga usa na ka
sanglahon sama ka puti sa niyebe.

6 Miingon ang mga anak sa mga propeta kang Eliseo, "Ang
dapit nga among gipuy-an uban kanimo gamay kaayo
alang kanatong tanan. **2** Palihog moadto kita sa Jordan,
ug tugoti nga moputol ug kahoy ang matag lalaki didto, ug
magtukod kitag dapit nga atong kapuy-an." Mitubag si Eliseo,

"Makauna na kamo sa paglakaw." **3** Miingon ang usa kanila,
"Palihog uban sa imong mga sulugoon." Mitubag si Eliseo,
"Mouban ako." **4** Busa miuban siya kanila, sa dihang miabot
sila sa Jordan, nagsugod silag pamutol ug mga kahoy. **5** Apan
samtang nagaputol ang usa, nahulog ang ulo sa atsa ngadto
sa tubig; misinggit siya ug miingon, "O dili, akong agalon,
hinulaman kini!" **6** Busa miingon ang tawo sa Dios, "Asa man
kini nahulog?" Gitudlo sa tawo ang dapit ngadto kang Eliseo.
Unya miputol siya ug gamay nga sanga, gilabay kini sa tubig,
ug gipalutaw ang puthaw. **7** Miingon si Eliseo, "Punita kini."
Busa gikab-ot kini sa tawo ug gikuha. **8** Karon nakiggubat
ang hari sa Aram batok sa Israel. Nagpakisayod siya sa
iyang mga sulugoon, nga nag-ingon, "Ang akong kampo
maanaa ug maanaa sa maong dapit." **9** Busa nagpadala
ang tawo sa Dios ngadto sa hari sa Israel, nga nag-ingon,
"Pagbantay nga dili ka moagi niana nga dapit, kay molugsong
didto ang mga Arameanhon." **10** Nagpadala ug mensahe
ang hari sa Israel ngadto sa dapit diin mao ang gisulti sa
tawo sa Dios nga gipasidaan kaniya. Labaw pa sa makausa
o makaduha, nagbantay gayod siya, sa dihang miadto ang
hari didto. **11** Napungot ang hari sa Aram mahitungod niini
nga mga pasidaan, ug gitawag niya ang iyang mga sulugoon
ug miingon kanila, "Dili ba ninyo ako sultihan kung kinsa
kanato dinhi ang dapig sa hari sa Israel?" **12** Busa miingon
ang usa sa iyang mga sulugoon, "Wala, akong agalon, hari,
kay si Eliseo nga propeta sa Israel maoy nagsulti sa hari sa
Israel sa mga pulong nga imong gisulti sa imong lawak!" **13**
Mitubag ang hari, "Lakaw ug tan-awa kung asa si Eliseo aron
makapadala ako ug mga tawo ug dakpon siya." Gisulti kini
kaniya, "Tan-awa, anaa siya sa Dotan." **14** Busa mipadala
ang hari ngadto sa Dotan ug mga kabayo, mga karwahe,
ug dakong panon sa kasundalohan. Miabot sila panahon sa
kagabhion ug gipalibotan ang siyudad. **15** Sa dihang mibangon
ug sayo ang sulugoon sa tawo sa Dios ug miadto sa gawas,
tan-awa, ang dako nga panon sa kasundalohan uban sa mga
kabayo ug mga karwahe nakapalibot sa siyudad. Miingon
ang iyang sulugoon kaniya, "O, akong agalon! Unsa man ang
atong buhaton?" **16** Mitubag si Eliseo, "Ayaw kahadlok, kay
kadtong uban kanato labi pang daghan kaysa kauban nila." **17**
Nag-ampo si Eliseo ug miingon, "Yahweh, naghangyo ako
kanimo nga ablihan nimo ang iyang mga mata aron makakita
siya." Unya giablihan ni Yahweh ang mga mata sa sulugoon,
ug nakakita siya. Tan-awa, napuno ang bukid ug mga kabayo
ug mga karwahe nga kalayo palibot kang Eliseo! **18** Sa dihang
milugsong ang mga Arameanhon ngadto kaniya, nag-ampo si
Eliseo ngadto kang Yahweh ug miingon, "Himoang buta kining
mga tawhana, naghangyo ako kanimo." Busa gibutahan sila ni
Yahweh, sumala sa gihangyo ni Eliseo. **19** Unya giingnan
ni Eliseo ang mga Arameanhon, "Dili kini mao ang dalan, ni
mao kini ang siyudad. Sunod kanako, ug dad-on ko kamo
sa tawo nga inyong gipangita." Unya gipangulohan niya sila
ngadto sa Samaria. **20** Nahitabo kini nga sa dihang nakaabot
sila didto sa Samaria, miingon si Eliseo, "Yahweh, ablihi ang
mga mata niining mga tawhana aron makakita sila." Giablihan
ni Yahweh ang ilang mga mata ug nakakita na sila, ug tan-
awa, anaa sila sa taliwala sa siyudad sa Samaria. **21** Miingon
ang hari sa Israel kang Eliseo, sa dihang nakita niya sila,
"Amahan ko, pamatyon ko na ba sila? Pamatyon ko na ba
sila?" **22** Mitubag si Eliseo, "Dili nimo sila patyon. Patyon ba
nimo kadtong imong nabihag pinaagi sa imong espada ug
pana? Pagbutang ug tinapay ug tubig sa ilang atubangan,
aron makakaon sila ug makainom, ug makaadto sa ilang
agalon." **23** Busa nag-andam ug daghang pagkaon ang hari
alang kanila, ug sa dihang nakakaon na sila ug nakainom,
gipalakaw na niya sila, ug mibalik sila sa ilang agalon. Kadto
nga panon sa kasundalohan nga Arameanhon wala mibalik sa
yuta sa Israel sa taas nga panahon. **24** Pagkahuman niini
gitigom ni Ben Hadad nga hari sa Aram ang tanan niyang
kasundalohan ug misulong sa Samaria ug gipalibotan kini.
25 Busa adunay hilabihang kagutom sa Samaria. Tan-awa,
gipalibotan nila kini hangtod nga ang ulo sa asno napalit ug 80
ka buok nga plata, ug ang ikaupat nga bahin sa litro sa iti sa
salampati alang sa lima ka buok nga plata. **26** Samtang miagi
ang hari sa Israel diha sa paril, misinggit ang babaye ngadto
kaniya, nga nag-ingon, "Tabang, agalon ko, hari." **27** Miingon
siya, "Kung wala ka gitabangan ni Yahweh, unsaon man nako
pagtabang kanimo? Aduna bay nagagikan sa giokanan o sa
pug-anan ug ubas?" **28** Mipadayon ang hari, "Unsa man ang
nakasamok kanimo?" Mitubag siya, "Miingon kining babaye
kanako, 'Ihatag kanako ang imong anak nga lalaki aron kaonon
nato siya karong adlawa, ug atong kaonon ang akong anak
nga lalaki ugma.'" **29** Busa gipabukalan namo ang akong
anak nga lalaki ug gikaon siya, ug miingon ako kaniya sa
sunod adlaw, "Ihatag ang imong anak aron kan-on nato siya,
apan gitagoan na niya ang iyang anak nga lalaki." **30** Busa sa
dihang nadungog sa hari ang mga pulong sa babaye, gigisi
niya ang iyang mga bisti (nagaagi siya karon sa paril), ug
nagtan-aw kaniya ang mga tawo ug nakakita nga aduna siyay
sako sa ilalom nga bahin, sapaw sa iyang panit. **31** Unya
miingon siya, "Hinaot nga buhaton sa Dios kanako, ug labaw
pa usab, kung ang ulo ni Eliseo ang anak nga lalaki ni Shafat
magpabilin kaniya karong adlawa." **32** Apan naglingkod si
Eliseo didto sa sulod sa iyang balay, ug naglingkod uban
kaniya ang mga kadagkoan. Nagpadala ug tawo ang hari gikan
sa iyang atubangan, apan sa dihang miabot ang mensahero
ngadto kang Eliseo, miingon siya ngadto sa mga kadagkoan,
"Tan-awa kung giunsa pagpadala niining anak sa mamumuno
aron sa pagkuha sa akong ulo? Tan-awa, sa dihang moabot
ang mensahero, sirad-i ang pultahan, ug pugngi ang pultahan
nga nasira batok kaniya. Dili ba ang tunob sa mga tiil sa iyang
agalon anaa lamang sa iyang luyo?" **33** Samtang nakigsulti pa
siya kanila, tan-awa, milugsong ang mensahero ngadto kaniya.
Miingon ang hari, "Tan-awa, kini nga kasamok naggikan kang
Yahweh. Nganong kinahanglan paman ako maghulat ug dugay
kang Yahweh?"

7 Miingon si Eliseo, "Paminawa ang pulong ni Yahweh.
Mao kini ang giingon ni Yahweh: 'Ugmang adlawa sama
niining taknaa mabaligya ang usa ka takos nga harina sa
usa lamang ka shekel, ug ang duha ka takos nga sebada
alang sa usa ka shekel, didto sa ganghaan sa Samaria.'" **2**
Unya mitubag ang kapitan nga sinaligan sa hari ngadto sa
tawo sa Dios, ug miingon, "Tan-awa, bisan pa ug maghimo
si Yahweh ug mga bintana sa langit, mahitabo ba kining
butanga?" Mitubag si Eliseo, "Tan-awa, makita mo kini nga
mahitabo sa imong kaugalingon nga mga mata, apan dili ka
makakaon niini." **3** Karon adunay upat ka mga lalaki nga
sanglahon gawas sa ganghaan sa siyudad. Nag-istoryahanay
sila sa usag usa, "Nganong maglingkod lamang kita dinhi
hangtod mamatay kita? **4** Kung moingon kita nga mangadto
kita didto sa siyudad, unya ang kagutom anaa sa siyudad,
ug mangamatay kita didto. Apan kung magpadayon kita sa
paglingkod dinhi, mamatay gihapon kita. Busa karon, dali,
mangadto kita sa kasundalohan sa mga Arameanhon. Kung
buhion kita nila, mabuhi kita, ug kung patyon kita nila, mamatay

gayod kita." **5** Busa mibangon sila pagkakilom-kilom ug miadto
sa kampo sa Arameanhon; sa pag-abot nila sa kinatumyan
nga bahin sa kampo, walay bisan usa ka tawo didto. **6** Kay
gipadungog sa Ginoo ang kasundalohan sa Aram ug kasaba
sa mga karwahe, ug kasaba sa mga kabayo—ang kasaba sa
laing dako nga kasundalohan, ug miingon sila sa matag usa,
"Gisuholan sa hari sa Israel ang mga hari sa mga Hitihanon
ug sa Ehiptohanon aron pag-anhi batok kanato." **7** Busa
namangon ang mga sundalo ug miikyas pagkakilom-kilom;
gibiyaan nila ang ilang mga tolda, ilang mga kabayo, ilang
mga asno, ug ang kampo nga sama gihapon, ug miikyas sila
alang sa ilang mga kinabuhi. **8** Sa dihang miabot ang mga
tawong sanglahon ngadto sa kinatumyang bahin sa kampo,
misulod sila sa usa ka tolda ug mikaon ug miinom, ug nagdala
sila ug plata ug bulawan ug mga bisti, ug milakaw ug gitagoan
kini. Mibalik napud sila ug misulod sa laing tolda ug nagbitbit
ug mga inilog gikan gihapon didto, milakaw ug gitagoan kini. **9**
Unya nagsultihanay sila sa usag usa, "Wala kita nagbuhat sa
matarong. Karong adlawa ang adlaw sa maayong balita, apan
naghilom lamang kita mahitungod niini. Kung maghulat pa kita
hangtod sa banag-banag, masilotan gayod kita. Busa karon,
dali, manlakaw kita ug sultihan ang panimalay sa hari." **10**
Busa miadto sila ug gitawag ang mga tigbantay sa ganghaan
sa siyudad. Nanugilon sila kanila, nga nag-ingon, "Nangadto
kami sa kampo sa mga Arameanhon, apan walay bisan usa
ka tawo didto, walay tingog sa bisan kinsa, apan adunay mga
kabayo, ug mga asno nga gipanghiktan, ug ang mga tolda
mao sa gihapon." **11** Unya misinggit ang mga tigbantay sa
ganghaan mahitungod sa balita, ug unya gisugilon kini sa sulod
sa panimalay sa hari. **12** Unya mibangon ang hari panahon
sa kagabhion ug miingon sa iyang mga sulugoon, "Isugilon
ko kaninyo kung unsay gibuhat karon sa mga Arameanhon
kanato. Nasayod sila nga gipanggutom kita, busa migawas
sila sa ilang kampo aron pagtago sa ilang mga kaugalingon
ngadto sa kaumahan. Miingon sila, 'Kung manggawas sila sa
siyudad, dakpon nato sila nga buhi, ug manulod ngadto sa
siyudad.'" **13** Mitubag ug miingon ang usa sa mga sulugoon sa
hari, "Nagpakiluoy ako kanimo, tugoti ang pipila ka mga tawo
sa pagdala ug lima ka mga kabayo nga nahibilin, kadtong
nabilin sa siyudad. Sama sila sa gidaghanon sa tanang panon
sa Israel nga nangabilin—halos tanan nangamatay na; ipadala
nato sila ug tan-awon nato." **14** Busa gidala nila ang duha
ka mga karwahe uban ang mga kabayo, ug gipadala sila
sa hari ngadto sa kasundalohan sa mga Arameanhon, nga
nag-ingon, "Lakaw ug tan-awa." **15** Miadto sila sunod kanila
paingon sa Jordan, ug ang tanang agianan napuno sa mga
bisti ug mga himan nga nabiyaan sa mga Arameanhon sa ilang
pagdalidali. Busa mibalik ang mga mensahero ug misugilon
sa hari. **16** Nanggawas ang mga tawo ug nangilog didto sa
kampo sa Arameanhon. Busa ang usa ka takos nga harina
gibaligya sa usa lamang ka shekel, ug ang duha ka takos nga
sebada alang sa usa ka shekel, sama sa pulong nga gisulti
ni Yahweh. **17** Gimandoan sa hari ang kapitan nga iyang
sinaligan nga maoy magdumala sa ganghaan, ug gitunob-
tunoban siya sa mga tawo didto sa agianan sa ganghaan.
Namatay siya sumala sa gisulti sa tawo sa Dios, nga misulti sa
dihang mikanaog ang hari ngadto kaniya. **18** Busa nahitabo
kini sumala sa gisulti sa tawo sa Dios ngadto sa hari, nga nag-
ingon, "Niining mga taknaa didto sa ganghaan sa Samaria,
ang duha ka takos sa sebada alang sa usa ka shekel, ug usa
ka takos sa harina alang sa usa ka shekel." **19** Mitubag kadto
nga kapitan sa tawo sa Dios ug miingon, "Tan-awa, bisan ug
maghimog mga bintana si Yahweh sa langit, mahitabo ba
kining butanga?" Miingon si Eliseo, "Tan-awa, makita nimo kini
nga mahitabo gamit ang imong kaugalingong mga mata, apan
dili ka makakaon bisan usa niini." **20** Ug mao gayod kadto ang
nahitabo kaniya, kay gitunob-tunoban siya sa katawhan didto
sa ganghaan, ug namatay siya.

8 Karon nakigsulti si Eliseo sa babaye kansang kinabuhi
sa anak nga lalaki iyang gibanhaw. Miingon siya kaniya,
"Tindog, ug lakaw uban ang imong panimalay, ug pagpuyo sa
bisan asa sa laing dapit, tungod kay nagtawag si Yahweh ug
kagutom nga moabot niini nga yuta sulod sa pito ka tuig."
2 Busa mitindog ang babaye ug mituman siya sa pulong
sa tawo sa Dios. Milakaw siya uban sa iyang panimalay ug
nagpuyo sa yuta sa mga Filistihanon sulod sa pito ka tuig. **3**
Ug nahitabo nga sa kataposan sa pito ka tuig nga mibalik
ang babaye gikan sa yuta sa mga Filistihanon, ug miadto
siya ngadto sa hari aron magpakiluoy kaniya alang sa iyang
balay ug alang sa iyang yuta. **4** Karon nakigsulti ang hari
kang Gehazi, ang sulugoon sa tawo sa Dios, nga nag-ingon,
"Palihog sultihi ako sa dagkong mga butang nga nahimo ni
Eliseo." **5** Unya sa dihang gisultihan niya ang hari giunsa
ni Eliseo pagbanhaw ang kinabuhi sa bata nga patay na,
miabot ang babaye kansang kinabuhi sa anak nga lalaki
nabanhaw aron sa pagpakiluoy sa hari alang sa iyang balay
ug yuta. Miingon si Gehazi, "Akong agalon, nga hari, mao
kini ang babaye, ug mao kini ang iyang anak nga lalaki, nga
gibanhaw ni Eliseo." **6** Sa dihang gipangutana sa hari ang
babaye mahitungod sa iyang anak, gisugilon niya kini kaniya.
Busa nagsugo ang hari ug usa ka opisyales alang kaniya,
nga miingon, "Ihatag kaniya pagbalik ang iyang gipanag-iya
ug ang tanang abot sa iyang kaumahan gikan sa adlaw nga
mibiya siya sa yuta hangtod karon." **7** Miadto si Eliseo sa
Damascus diin ang hari sa Aram nga si Ben Hadad nagsakit.
Giingnan ang hari, "Mianhi dinhi ang tawo sa Dios." **8** Miingon
ang hari ngadto kang Hazael, "Pagdala ug gasa diha sa imong
kamot ug pakigkita sa tawo sa Dios, ug pagpakisayod kang
Yahweh pinaagi kaniya, nga nagaingon, 'Maayo pa ba ako
gikan niini nga balatian?'" **9** Busa milakaw si Hazael aron
sa pagpakigkita kaniya ug nagdala siyag gasa uban kaniya
sa tanang matang sa maayong butang sa Damascus, nga
gikarga sa 40 ka mga kamelyo. Busa miabot si Hazael ug
mitindog sa atubangan ni Eliseo ug miingon, "Ang imong
anak nga si Ben Hadad nga hari sa Aram nagpadala kanako
nganhi kanimo, nga nagaingon, 'Maayo pa ba ako gikan niini
nga balatian?'" **10** Miingon si Eliseo kaniya, "Lakaw, ingna si
Ben Hadad, 'Mamaayo gayod ikaw,' apan gipakita kanako
ni Yahweh nga mamatay gayod siya.'" **11** Unya gitutokan ni
Eliseo si Hazael hangtod nga naulaw siya, ug mihilak ang
tawo sa Dios. **12** Nangutana si Hazael, "Nganong mihilak
ka man, akong agalon?" Mitubag siya, "Tungod kay nasayod
ako sa daotan nga imong buhaton sa katawhan sa Israel.
Imong sunogon ang ilang mga dalangpanan, ug patyon mo
ang mga batan-ong kalalakin-an pinaagi sa espada, dugmokon
mo ang ilang mga gagmay'ng bata, ug pagatastason ang
tiyan sa ilang mabdos nga kababayen-an." **13** Mitubag si
Hazael, "Kinsa man ang imong sulugoon, nga magbuhat
siya niining dagkong butang? Iro lamang siya." Mitubag si
Eliseo, "Gipakita ni Yahweh kanako nga mahimo kang hari sa
Aram." **14** Unya gibiyaan ni Hazael si Eliseo ug miadto sa
iyang agalon, nga miingon kaniya, "Unsa man ang giingon
ni Eliseo kanimo?" Mitubag siya, "Miingon siya kanako nga
mamaayo gayod ikaw." **15** Unya pagkaugma nagkuha ni

Hazael ug habol ug gituslob niya kini sa tubig, ug gibukhad
kini sa nawong ni Ben Hadad maong namatay siya. Unya
nahimong hari si Hazael puli kaniya. **16** Sa ikalima ka tuig
ni Joram nga anak nga lalaki ni Ahab, ang hari sa Israel,
nagsugod ug hari si Jehoram. Siya ang anak nga lalaki ni
Jehoshafat ang hari sa Juda. Nagsugod siya ug hari sa dihang
si Jehoshafat mao ang hari sa Juda. **17** Nag-edad ug 32 si
Jehoram sa dihang nagsugod siya ug hari, ug naghari siya sa
Jerusalem sulod sa walo ka tuig. **18** Naglakaw si Jehoram
sa mga dalan sa mga hari sa Israel, sama sa ginabuhat sa
panimalay ni Ahab; kay asawa niya ang anak nga babaye ni
Ahab, ug nagbuhat siya kung unsa ang daotan sa mata ni
Yahweh. **19** Bisan pa niana, tungod sa iyang sulugoon nga
si David, dili buot laglagon ni Yahweh ang Juda, tungod kay
giingnan niya siya nga hatagan niya siya ug mga kaliwat.
20 Sa mga adlaw ni Jehoram, misupak ang Edom gikan sa
ilalom sa kamot sa Juda, ug nagpili sila ug hari alang sa ilang
kaugalingon. **21** Unya miadto si Jehoram uban ang iyang mga
pangulo sa kasundalohan ug ang tanan niyang mga karwahe.
Nahitabo kini nga mibangon siya pagkagabii ug misulong ug
midasdas sa mga Edomhon, nga nagpalibot kaniya ug sa mga
pangulo sa mga karwahe. Unya mikalagiw pauli sa ilang mga
panimalay ang kasundalohan ni Jeroham. **22** Busa supak
gihapon ang Edom batok sa pagdumala sa Juda hangtod
karong adlawa. Misupak usab ang Libna sa samang panahon.
23 Ug bahin sa ubang mga butang mahitungod kang Jehoram,
ang tanan niyang gibuhat, wala ba kini nahisulat sa Libro
sa mga Panghitabo sa mga hari sa Juda? **24** Namatay ug
nagpahulay si Jehoram uban ang iyang mga amahan, ug
gilubong uban sa iyang mga amahan sa siyudad ni David.
Unya ang iyang anak nga lalaki nga si Ahazia maoy nahimong
hari puli kaniya. **25** Sa ikanapulog duha ka tuig ni Joram ang
anak nga lalaki ni Ahab, ang hari sa Israel, si Ahazia ang anak
nga lalaki ni Jehoram, ang hari sa Juda, nagsugod ug hari. **26**
Nag-edad ug 22 si Ahazia sa dihang nagsugod siya ug hari;
naghari siya ug usa ka tuig sa Jerusalem. Atalia ang ngalan sa
iyang inahan; siya ang anak nga babaye ni Omri, ang hari sa
Israel. **27** Naglakaw si Ahazia sa mga dalan sa panimalay ni
Ahab; nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni Yahweh, sama
sa ginabuhat sa panimalay ni Ahab, kay umagad nga lalaki si
Ahazia sa panimalay ni Ahab. **28** Milakaw si Ahazia uban ni
Joram ang anak nga lalaki ni Ahab, aron sa pagpakiggubat
batok kang Hazael, ang hari sa Aram, didto sa Ramot Gilead.
Nasamdan sa mga Arameanhon si Joram. **29** Mipauli sa
Jezreel si Haring Joram aron matambalan ang mga samad
didto nga gihatag sa mga Arameanhon kaniya didto sa Rama,
sa dihang nakiggubat siya batok kang Hazael nga hari sa
Aram. Busa si Ahazia ang anak nga lalaki ni Jehoram, nga
hari sa Juda, milugsong sa Jezreel aron makita si Joram ang
anak nga lalaki ni Ahab, tungod kay nasamdan man si Joram.

9 Gipatawag ni Eliseo nga propeta ang usa sa mga anak sa
mga propeta ug miingon kaniya, "Pag-ilis alang sa panaw,
unya dad-a kining gamay nga botelya sa lana sa imong kamot
ug pag-adto sa Ramot Gilead. **2** Sa imong pag-abot, pangitaa
si Jehu, ang anak nga lalaki ni Jehoshafat, ang anak nga
lalaki ni Nimshi, ug sulod didto ug patindoga siya gikan sa
iyang mga kaubanan, ug dad-a siya sa sulod sa lawak. **3**
Unya kuhaa ang botelya sa lana ug ibubo kini sa iyang ulo
ug ingna, 'Miingon si Yahweh niini: "Gidihogan ko ikaw nga
mahimong hari sa Israel."' Unya ablihi ang pultahan, ug dagan;
ayaw paglangan." **4** Busa ang batan-ong lalaki, ang batan-ong
propeta, miadto sa Ramot Gilead. **5** Sa pag-abot niya, tan-
awa, naglingkod ang mga kapitan sa kasundalohan. Busa
miingon ang batan-ong propeta, "Mianhi ako kay aduna akoy
tuyo kaninyo, kapitan." Mitubag si Jehu, "Kang kinsa man
kanamo?" Mitubag ang batan-ong propeta, "Kanimo, kapitan."
6 Busa mitindog si Jehu ug miadto didto sa balay, ug gibubo sa
propeta ang lana sa iyang ulo ug miingon ngadto kang Jehu,
"Si Yahweh, ang Dios sa Israel, miingon niini: 'Gidihogan ko
ikaw nga mahimong hari sa katawhan ni Yahweh, ang Israel.
7 Kinahanglan nga patyon mo ang pamilya ni Ahab nga imong
agalon, aron akong mapanimaslan ang dugo sa akong mga
sulugoon nga mga propeta, ug ang dugo sa tanang sulugoon
ni Yahweh, nga gipatay sa kamot ni Jezebel. **8** Kay patyon
ang tibuok pamilya ni Ahab ug putlon ko gikan kang Ahab ang
matag batang lalaki, bisan ulipon siya o usa ka gawasnon nga
tawo. **9** Himoon ko nga mahisama ang balay ni Ahab sa balay
ni Jeroboam ang anak nga lalaki ni Nebat ug sama sa balay ni
Baasha ang anak nga lalaki ni Ahia. **10** Kaonon sa mga iro si
Jezebel didto sa Jezreel, ug walay bisan usa nga molubong
kaniya.'" Unya giablihan sa propeta ang pultahan ug midagan.
11 Busa mitungha si Jehu sa mga sulugoon sa iyang agalon,
ug miingon ang usa kaniya, "Maayo ba ang tanan? Nganong
mianhi man kanimo kining buangbuang nga tawo?" Mitubag si
Jehu kanila, "Kaila ka niadtong tawhana ug sa mga matang
sa mga butang nga iyang gisulti." **12** Miingon sila, "Bakak
kana. Sultihi kami." Mitubag si Jehu, "Miingon siya kanako
niini ug niana, ug miingon usab siya, 'Mao kini ang gisulti ni
Yahweh: Gidihogan ko ikaw ingon nga hari sa Israel.'" **13**
Unya ang matag usa kanila nagdalidali sa paghubo sa ilang
pangsapaw nga bisti ug gibutang kini ilalom kang Jehu sa
kinatumyan sa hagdanan. Gipatingog nila ang trumpeta ug
miingon, "Hari si Jehu." **14** Niini nga paagi si Jehu ang anak
nga lalaki ni Jehoshafat nga anak nga lalaki ni Nimshi mibudhi
batok kang Joram. Karon si Joram nagapanalipod sa Ramot
Gilead, siya ug ang tanang Israel, tungod kang Hazael ang
hari sa Aram, **15** apan miuli si Haring Joram ngadto sa Jezreel
aron magpaayo sa mga samad nga gihatag kaniya sa mga
Arameanhon, sa dihang nakiggubat siya batok kang Hazael
ang hari sa Aram. Miingon si Jehu sa mga sulugoon ni Joram,
"Kung mao kana ang inyong panghunahuna, ayaw tugoti
nga adunay makaikyas o makagawas sa siyudad, aron sa
pagsulti niini nga balita ngadto sa Jezreel." **16** Busa misakay
si Jehu sa karwahe paingon sa Jezreel; kay nagpahulay si
Joram didto. Karon milugsong si Ahazia nga hari sa Juda
aron makita si Joram. **17** Nagtindog ang tigbantay sa tore
sa Jezreel, ug nakit-an niya ang panon ni Jehu sa dihang
layo pa sila; miingon siya, "Nakakita ako ug usa ka panon sa
kalalakin-an nga nagpadulong." Miingon si Joram, "Pagkuha
ug tigkabayo, ug ipadala siya aron pagtagbo kanila; ingna
siya nga isulti kini, 'Mianhi ba kamo aron sa pagpakigdait?'"
18 Busa gipadala ang tawo nga nagkabayo aron sa pagtabo
kaniya; miingon siya, "Miingon ang hari niini: 'Mianhi ba kamo
aron sa pagpakigdait?'" Busa miingon si Jehu, "Unsa may labot
nimo sa pagpakigdait? Talikod ug sakay sunod kanako." Unya
giingnan sa tigbantay ang hari, "Nakigtagbo na ang mensahero
kanila, apan dili na siya mobalik." **19** Busa nagpadala siya
ug ikaduhang tawo nga nagkabayo, nga miabot kanila ug
miingon, "Miingon ang hari niini: 'Mianhi ba kamo aron sa
pagpakigdait?'" Mitubag si Jehu, "Unsa may labot nimo sa
pagpakigdait? Talikod ug sakay sunod kanako." **20** Mibalita na
usab ang tigbantay, "Mitagbo siya kanila, apan dili na siya
mobalik. Kay ang paagi nga gimaneho ang karwahe sama sa
pagmaneho ni Jehu ang anak nga lalaki ni Nimshi, mangtas

siya nga nagmaneho.” **21** Busa miingon si Joram, “Andama
ang akong karwahe.” Giandam nila ang iyang karwahe, ug
misakay si Joram nga hari sa Israel ug si Ahazia nga hari
sa Juda, sa tagsatagsa nila ka karwahe, aron sa pagtagbo
kang Jehu. Nakit-an nila siya sa yuta ni Nabot nga taga-
Jezreel. **22** Sa dihang nakita ni Joram si Jehu, miingon siya,
“‘Mianhi ba kamo aron sa pagpakigdait, Jehu?” Mitubag siya,
“Unsa man ang maayo sa pagpakigdait, kung nagpadayon
ang daghan kaayong buhat sa mga pagbaligya ug dungog ug
pagpamarang sa imong inahan nga si Jezebel?” **23** Busa
gipaliko ni Joram ang iyang karwahe ug mikalagiw ug miingon
kang Ahazia, “Adunay pagluib, Ahazia.” **24** Unya gihulbot
ni Jehu ang iyang pana uban sa tibuok niyang kusog ug
gipana si Joram taliwala sa iyang mga abaga; milapos ang
udyong sa iyang kasingkasing, ug nalup-og siya sulod sa
iyang karwahe. **25** Unya miingon si Jehu sa iyang kapitan nga
si Bidkar, “Kuhaa siya ug ilabay siya sa uma ni Nabot nga
taga-Jezreel. Hinumdomi sa dihang ikaw ug ako nag-uban nga
nagsakay sunod kang Ahab nga iyang amahan, gihimo kini
nga panagna ni Yahweh batok kaniya: **26** 'Sa pagkatinuod
nakita ko kagahapon ang dugo ni Nabot ug ang dugo sa iyang
mga anak nga lalaki, miingon si Yahweh, ug mobalos ako
kanimo niining yutaa,' miingon si Yahweh. Unya karon, kuhaa
siya ug ilabay siya niini nga uma, sumala sa pulong ni Yahweh.
27 Sa dihang nakita kini ni Ahazia, ang hari sa Juda, mikalagiw
siya sa dalan paingon sa Bet Haggan. Apan misunod kaniya si
Jehu, ug miingon, “Patya usab siya sulod sa iyang karwahe,”
ug gipana nila siya didto sa tungason sa Gur, nga tapad sa
Ibleam. Nakaikyas si Ahazia ngadto sa Megido ug namatay
didto. **28** Gidala sa iyang mga sulugoon ang iyang lawas sulod
sa karwahe padulong sa Jerusalem ug gilubong siya didto sa
iyang lubnganan uban ang iyang mga amahan sa siyudad
ni David. **29** Karon mao kini ang ikanapulog usa ka tuig sa
panahon ni Joram ang anak nga lalaki ni Ahab nga nagsugod
sa paghari si Ahazia sa Juda. **30** Sa dihang miabot si Jehu sa
Jezreel, nakadungog si Jezebel niini, ug gipintalan niya ang
iyang mga mata, gihan-ay ang iyang buhok, ug midungaw
sa bintana. **31** Sa dihang pasulod na sa ganghaan si Jehu,
miingon siya kaniya, “Mianhi ka ba aron sa pagpakigdait,
ikaw Zimri, nga nagpatay sa imong agalon? **32** Mihangad si
Jehu sa bintana ug miingon, “Kinsa man ang dapig kanako?
Kinsa?” Unya ang duha o tulo ka mga yunoko midungaw.
33 Busa miingon si Jehu, “Ihulog siya.” Busa gihulog nila si
Jezebel, ug nanglagsik ang iyang dugo sa pader ug sa mga
kabayo, ug gitumban siya ni Jehu. **34** Sa dihang misulod na
si Jehu sa palasyo, mikaon siya ug miinom. Unya miingon
siya, “Tan-awa karon kining bayhana nga gitunglo ug ilubong
siya, kay anak siya nga babaye sa hari.” **35** Milakaw sila aron
paglubong kaniya, apan wala na silay nakita kaniya gawas sa
iyang bagulbagol, mga tiil, ug mga palad sa iyang mga kamot.
36 Busa mibalik sila ug misugilon kang Jehu. Miingon siya,
“Mao kini ang pulong ni Yahweh nga iyang gisugilon pinaagi
sa iyang alagad nga si Elias nga taga-Tishbe, nga nag-ingon,
'Kaonon sa mga iro ang unod ni Jezebel sa yuta sa Jezreel,
37 ug ang lawas ni Jezebel mahisama sa hugaw sa mananap
sa kaumahan diha sa yuta sa Jezreel, aron walay bisan usa
nga makaingon, “Si Jezebel kini.’”

10 Karon si Ahab adunay 70 ka mga kaliwat didto sa
Samaria. Nagsulat si Jehu ug mga sulat ug gipadala kini
ngadto sa Samaria, ngadto sa mga tigdumala sa Jezreel, lakip
ang mga kadagkoan ug mga magbalantay sa mga kaliwat ni
Ahab, nga nag-ingon, **2** “Ang mga kaliwat sa inyong agalon
uban kaninyo, ug aduna usab kamoy mga karwahe ug mga
kabayo ug lig-on nga siyudad ug mga taming. Busa, sa pag-
abot gayod niini nga sulat diha kaninyo, **3** pilia ang labing
maayo ug labing angayan sa mga kaliwat sa inyong agalon ug
ipahiluna siya sa trono sa iyang amahan, ug pagpakig-away
alang sa harianon nga kaliwat sa inyong agalon.” **4** Apan
nangalisang sila ug nag-ingnanay sa ilang kaugalingon, “Tan-
awa, ang duha ka mga hari wala man gani makabarog sa
atubangan ni Jehu. Busa unsaon man nato pagbarog?” **5**
Unya ang tawo nga gipadumala sa palasyo, ug ang tawo nga
nagdumala sa tibuok siyudad, ug ang mga kadagkoan usab,
ug sila nga nagpadako sa mga kabataan, nagpadala ug pulong
balik kang Jehu, nga nag-ingon, “Mga sulugoon nimo kami.
Buhaton namo ang tanan nga imong imando kanamo. Dili kami
motuboy ug usa ka tawo nga mahimong hari. Buhata kung
unsa ang maayo sa imong panan-aw.” **6** Unya nagsulat si Jehu
ug sulat sa ikaduha nga higayon ngadto kanila, nga nag-ingon,
“Kung dapig kamo kanako, ug kung paminawon ninyo ang
akong tingog, kinahanglan nga punggotan ninyo ug mga ulo
ang mga kalalakin-an nga mga kaliwat sa inyong agalon, ug
pagkaugma anhi kanako sa Jezreel sa ingon niini nga takna.”
Karon ang mga kaliwat sa hari, 70 ang gidaghanon, nga uban
sa mahinungdanon nga mga kalalakin-an sa siyudad, kansang
nag-atiman kanila. **7** Busa sa dihang miabot ang sulat kanila,
gikuha nila ang mga anak nga lalaki sa hari ug gipangpatay
sila, 70 ka mga tawo, gibutang ang ilang mga ulo sa mga
bukag, ug gipadala kini ngadto kang Jehu didto sa Jezreel. **8**
Miabot ang mensahero ngadto kang Jehu, nga nag-ingon,
“Gidala nila ang mga ulo sa mga anak nga lalaki sa hari.” Busa
miingon siya, “Tapoka kini sa duha ka pundok didto sa agianan
sa ganghaan hangtod sa pagkabuntag.” **9** Sa pagkabuntag na
migawas si Jehu ug mibarog, ug miingon sa tanang katawhan,
“Wala kamoy sala. Tan-awa, naglaraw ako ug daotan batok sa
akong agalon ug gipatay siya, apan kinsa man ang nagpatay
niining tanan? **10** Karon kinahanglan ninyo nga hinuklogan
nga walay bahin sa pulong ni Yahweh, ang pulong nga iyang
gisulti mahitungod sa pamilya ni Ahab, nga mahisukamod sa
yuta, kay gibuhat man ni Yahweh ang iyang gisulti pinaagi sa
iyang sulugoon nga si Elias.” **11** Busa gipatay ni Jehu ang
tanan nga nahibilin sa pamilya ni Ahab didto sa Jezreel, ug
ang tanan niyang mahinungdanon nga mga kalalakin-an, ang
iyang suod nga mga higala, ug ang iyang mga pari, hangtod
nga wala nay nahibilin kanila. **12** Unya mibarog si Jehu ug
mibiya; miadto siya sa Samaria. Samtang nagapadulong pa
siya sa Bet Eked sa magbalantay ug karnero, **13** nahimamat
niya ang mga igsoong lalaki ni Ahazia nga hari sa Juda.
Miingon si Jehu kanila, “Si kinsa man kamo?” Mitubag sila,
“Mga igsoon kami nga mga lalaki ni Ahazia, ug mopalugsong
kami aron sa pagtimbaya sa mga kaanakan sa hari ug sa
kaanakan sa Reyna nga si Jezebel.” **14** Miingon si Jehu sa
iyang kaugalingon nga katawhan, “Dad-a sila nga buhi.” Busa
gidala nila sila nga buhi ug gipatay sila didto sa atabay sa
Bet Eked, 42 ka mga kalalakin-an tanan. Wala siyay gibiling
buhi kanila. **15** Sa pagbiya ni Jehu didto, nahimamat niya si
Jonadab nga anak nga lalaki ni Recab nga nagpadulong aron
sa pagpakigkita kaniya. Gitimbaya siya ni Jehu ug miingon
kaniya, “Ang imo bang kasingkasing nakigduyog kanako, ingon
nga ang akong kasingkasing nakigduyog kanimo?” Mitubag si
Jonadab, “Oo.” Miingon si Jehu, “Kung Oo, guniti ang akong
kamot.” busa gigunitan ni Jonadab ang iyang kamot, busa
gipasakay siya ni Jehu uban kaniya didto sa karwahe. **16**
Miingon si Jehu, “Uban kanako ug tan-awa ang akong kadasig

alang kang Yahweh." Busa miuban kaniya si Jonadab nga
misakay sa iyang karwahe. **17** Sa pag-abot niya sa Samaria,
gipatay ni Jehu ang tanang nahibilin sa mga kaliwat ni Ahab
didto sa Samaria, hangtod nga nalaglag niya ang harianon
nga kaliwat ni Ahab, sama sa gisulti kanila kaniadto pinaagi
sa pulong ni Yahweh, nga gisulti na niyang daan ngadto
kang Elias. **18** Unya gitigom ni Jehu ang tanang katawhan
ug miingon kanila, "Gamay lamang ang pag-alagad ni Ahab
kang Baal, apan si Jehu mag-alagad kaniya sa mas labaw
pa. **19** Busa karon paanhia alang kanako ang tanang mga
propeta ni Baal, ang tanan niyang magsisimba, ug ang tanan
niyang mga pari. Tugoti nga wala gayoy masayloan bisan usa,
tungod kay aduna akoy dakong halad nga ihalad kang Baal.
Si bisan kinsa nga dili moanhi mamatay." Apan gibuhat kini
ni Jehu alang sa pagpanglimbong, sa tuyo nga patyon ang
mga magsisimba ni Baal. **20** Miingon si Jehu, "Pagtakda ug
panahon sa panagtigom alang kang Baal." Busa gipahibalo
nila kini. **21** Unya nagpadala si Jehu ug mensahe sa tibuok
Israel ug nangabot ang tanang magsisimba ni Baal, mao
nga walay nahibilin bisan usa ka tawo nga wala makaadto.
Miabot sila sa templo ni Baal, ug napuno kini gikan sa usa ka
bahin ngadto sa kataposan nga bahin. **22** Miingon si Jehu
ngadto sa tawo nga nagtipig sa kupo sa pari, "Ipagawas ang
mga kupo alang sa tanan nga mga magsisimba ni Baal."
Busa gipagawas sa tawo ang mga kupo ngadto kanila. **23**
Busa miadto si Jehu uban ni Jonadab nga anak nga lalaki
ni Recab ngadto sa balay ni Baal, ug miingon siya sa mga
magsisimba ni Baal, "Susiha ug siguroha nga walay bisan
usa dinhi nga uban kaninyo nga gikan sa mga sulugoon ni
Yahweh, kondili ang mga magsisimba lamang ni Baal." **24**
Unya misulod sila aron sa paghalad sa mga halad ug mga
halad nga sinunog. Karon nagpili si Jehu ug 80 ka mga
kalalakin-an nga nagbarog sa gawas, ug gisultihan niya sila,
"Kung adunay mga tawo nga makaikyas sa akong gidala
sa inyong mga kamot, si bisan kinsa nga mopaikyas niana
nga tawo, pagakuhaon ang iyang kinabuhi alang sa kinabuhi
sa usa nga nakaikyas." **25** Busa dihadiha dayon human ni
Jehu mahalad ang mga halad nga sinunog, miingon siya sa
magbalantay ug sa mga kapitan, "Sulod kamo ug pamatya
sila. Ayaw tugoti nga adunay makagawas." Busa gipatay nila
sila pinaagi sa sulab sa espada, ug giitsa sila sa magbalantay
ug sa mga kapitan pagawas ug miadto sa sulod nga lawak sa
balay ni Baal. **26** Giguyod nila pagawas ang mga haligi nga
bato nga anaa sa balay ni Baal, ug gisunog nila kini. **27** Unya
gipulpog nila ang haligi ni Baal, ug gigun-ob ang balay ni Baal
ug gihimo kini nga kasilyas, diin mao pa kini hangtod karong
adlawa. **28** Ingon niana paggun-ob ni Jehu ang pagsimba
kang Baal diha sa Israel. **29** Apan si Jehu wala mibiya sa mga
sala ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, sa diin iyang
gipakasala ang Israel—nga mao ang, pagsimba sa bulawang
nati nga mga baka didto sa Betel ug Dan. **30** Busa miingon si
Yahweh kang Jehu, "Tungod kay gihimo mo man ang maayo
sa pagbuhat sa matarong sa akong panan-aw, ug gibuhat
sa balay ni Ahab ang sumala sa tanan nga anaa sa akong
kasingkasing, magalingkod ang imong mga kaliwat sa trono sa
Israel ngadto sa ikaupat nga kaliwatan." **31** Apan wala gayod
nag-amping si Jehu diha sa paglakaw sa balaod ni Yahweh,
nga Dios sa Israel, sa tibuok niyang kasingkasing. Wala siya
mitalikod sa mga sala ni Jeroboam, nga diin iyang gipakasala
ang Israel. **32** Niadtong mga adlawa gisugdan ni Yahweh
ang pagpuo sa mga rehiyon diha sa Israel, ug gibuntog ni
Hazael ang mga Israelita didto sa mga utlanan sa Israel, **33**
gikan sa sidlakan nga bahin sa Jordan, ang tanan nga yuta
sa Gilead, ang mga Gadihanon, ug ang mga Reubenhanon,
ug ang mga Manasehanon, gikan sa Aroer, nga diin anaa sa
Walog sa Arnon, latas sa Gilead ngadto sa Basan. **34** Alang
sa uban pang mga butang mahitungod kang Jehu, ug sa tanan
niyang nabuhat, ug ang tanan niyang kagahom, wala ba kini
nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel?
35 Mipahulay si Jehu uban sa iyang mga katigulangan, ug
gilubong nila siya didto sa Samaria. Unya si Jehoahaz nga
iyang anak nga lalaki ang nahimong hari puli kaniya. **36** Ang
panahon sa paghari ni Jehu sa Israel didto sa Samaria 28 ka
mga katuigan.

11 Karon sa dihang nakita ni Atalia, nga inahan ni Ahazia,
nga ang iyang anak nga lalaki patay na, mibarog siya
ug gipangpatay ang harianong banay nga mga kabataan. **2**
Apan si Jehoseba, ang anak nga babaye ni Haring Jehoram
ug igsoong babaye ni Ahazia, mikuha kang Joas nga anak
nga lalaki ni Ahazia, ug gitagoan siya palayo gikan sa taliwala
sa mga anak nga lalaki sa hari nga gipangpatay, uban sa
tig-atiman kaniya; gibutang niya sila ngadto sa lawak nga
tuloganan. Gitagoan nila siya gikan kang Atalia aron nga dili
siya mamatay. **3** Uban siya ni Jehoseba, nga mitago didto sa
balay ni Yahweh, sulod sa unom ka tuig, samtang nagdumala
si Atalia sa tibuok yuta. **4** Sa ikapito nga tuig, nagpadala si
Jehoyada ug mga mensahe ug gipaadto ang mga pangulo
sa gatosan ka mga Carite ug sa magbalantay, ug gipaadto
sila kaniya, ngadto sa templo ni Yahweh. Naghimo siya ug
kasabotan uban kanila, ug gipapanumpa niya sila didto sa
balay ni Yahweh. Unya gipakita niya kanila ang anak nga lalaki
sa hari. **5** Gimandoan niya sila, nga nag-ingon, "Mao kini ang
angay ninyo nga buhaton. Ang ikatulo ninyo nga bahin nga
moanhi sa Adlaw nga Igpapahulay magpabilin nga magbantay
sa balay sa hari, **6** ug ang laing ikatulo nga bahin didto sa
Ganghaan sa Sur, ug ang laing ikatulo nga bahin anha sa
ganghaan luyo sa balay sa magbalantay." **7** Ug ang laing duha
ka pundok nga dili magtrabaho sa Adlaw nga Igpapahulay,
kinahanglan nga magbantay kamo sa tibuok nga balay ni
Yahweh alang sa hari. **8** Kinahanglan nga alirongan ninyo
ang hari, ang matag tawo uban sa iyang mga hinagiban sa
iyang kamot. Si bisan kinsa nga mosulod sa inyong linya,
patya siya. Kinahanglan nga magpabilin kamo uban sa hari sa
dihang mogawas siya, ug sa dihang mosulod siya. **9** Busa
mituman ang mga pangulo sa gatosan sa tanan nga gimando
ni Jehoyada nga pari. Nagdala ang matag usa sa iyang mga
tawo, kadtong moadto aron sa pagtrabaho sa Adlaw nga
Igpapahulay, ug kadtong pahumanay na sa pagtrabaho sa
Adlaw nga Igpapahulay; unya miadto sila kang Jehoyada
nga pari. **10** Unya gihatagan ni Jehoyada nga pari ang mga
pangulo sa gatosan ug mga bangkaw ug mga taming nga
gipanag-iya ni Haring David ug, nga anaa sa balay ni Yahweh.
11 Busa mibarog ang mga magbalantay, ang matag tawo
adunay hinagiban diha sa iyang kamot, gikan sa tuong bahin sa
templo ngadto sa walang bahin sa templo, duol sa halaran ug
sa templo, nga nag-alirong sa hari. **12** Unya gidala ni Jehoyada
sa gawas ang anak nga lalaki sa hari nga si Joas, gikoronahan
siya, ug gihatag kaniya ang balaodnong kasabotan. Unya
gidihogan siya ug gihimo nila siyang hari. Mipalakpak sila ug
miingon, "Mabuhi ang hari!" **13** Sa pagkadungog ni Atalia sa
masaba nga tingog sa magbalantay ug sa mga tawo, miadto
siya sa mga tawo didto sa balay ni Yahweh. **14** Milantaw
siya, ug, tan-awa, ang hari nagbarog tapad sa haligi, sama sa
naandan, ug ang mga kapitan ug ang mga magbubudyong

anaa tapad sa hari. Nagmaya ang tanang katawhan sa yuta ug
nagpatingog sa mga budyong. Unya gigisi ni Atalia ang iyang
mga bisti ug misinggit, “Mabudhion! Mabudhion!” **15** Unya
gimandoan ni Jehoyada nga pari ang mga pangulo sa gatosan
nga nagdumala sa mga sundalo, nga nag-ingon, “Dad-a siya
sa gawas taliwala sa inyong mga linya. Si bisan kinsa nga
mosunod kaniya, patya siya pinaagi sa espada.” Kay miingon
man ang pari, “Ayaw siya patya sa balay ni Yahweh.” **16**
Busa gidakop nila siya sa pag-abot niya sa dapit diin mosulod
ang mga kabayo sa hawanan sa palasyo, ug didto gipatay
siya. **17** Unya naghimo ug kasabotan si Jehoyada taliwala
kang Yahweh ug sa hari ug sa mga tawo, nga kinahanglan
mahimo gayod silang katawhan ni Yahweh, ug taliwala usab
sa hari ug sa mga tawo. **18** Busa miadto ang tanang tawo
sa yuta ngadto sa balay ni Baal ug gigun-ob kini. Gipulpog
nila ang mga halaran ni Baal ug ang iyang mga larawan,
ug ilang gipatay si Matan, ang pari ni Baal, sa atubangan
niadto nga mga halaran. Unya nagpili ug mga magbalantay si
Jehoyada nga pari nga magdumala sa templo ni Yahweh.
19 Gidala ni Jehoyada ang mga pangulo sa mga gatosan,
ang mga Carite, ang magbalantay, ug ang tanang katawhan
sa yuta, ug gidala nila paubos ang hari gikan sa balay ni
Yahweh ug miadto sila sa balay sa hari agi sa ganghaan sa
mga magbalantay. Milingkod si Joas sa iyang trono didto sa
harianong trono. **20** Busa nagmaya ang tanang katawhan
sa yuta, ug nagmalinawon na ang siyudad human namatay
si Atalia pinaagi sa espada didto sa pinuy-anan sa hari. **21**
Nagsugod sa paghari si Joas sa dihang Pito pa ka tuig ang
iyang pangidaron.

12 Sa ikapito nga tuig ni Jehu, nagsugod ang paghari ni
Joas; naghari siya sulod sa 40 ka tuig sa Jerusalem.
Ang ngalan sa iyang inahan mao si Sebia, nga taga-Berseba.
2 Gibuhat ni Joas ang matarong sa panan-aw ni Yahweh sa
tanang panahon, tungod kay gitudloan man siya ni Jehoyada
nga pari. **3** Apan wala giwagtang ang anaa sa taas nga
mga dapit. Nagpadayon gihapon sa paghalad ang mga tawo
ug nagsunog sa insenso didto sa taas nga mga dapit. **4**
Miingon si Joas ngadto sa mga pari, “Ang tanang mga salapi
nga gidala ingon nga balaang mga halad ngadto sa balay ni
Yahweh, kana nga salapi nga gihatag sa matag tawo—salapi
man kini nga nakolekta sa buwis, o salapi nga nadawat gikan
sa kaugalingon nga mga panaad, o salapi nga gidala sa
mga tawo pinaagi sa pagdasig ni Yahweh sumala sa ilang
kinasingkasing nga paghatag— **5** kinahanglan nga kohaon
sa mga pari ang salapi gikan sa usa sa ilang mga tigtipig
sa salapi ug ayohon ang bisan unsa nga guba nga makita
diha sa templo.” **6** Apan sa ika-23 ka tuig sa paghari ni
Joas, ang mga pari wala pay napaayo sa templo. **7** Unya
gitawag ni Haring Joas si Jehoyada nga pari ug ang ubang
mga pari; miingon siya kanila, “Nganong wala pa man kamoy
napaayo sa templo? Karon dili na kamo magkuha ug salapi
gikan sa mga magbabayad ug buhis, apan kuhaa lamang
ang nakolekta alang sa ayuhonon sa templo ug ihatag kini
niadtong makahimo sa pag-ayo.” **8** Busa miuyon ang mga
pari nga dili na magkuha pa ug salapi gikan sa katawhan
ug dili na sila ang moayo sa templo. **9** Hinuon, nagkuha si
Jehoyada nga pari ug usa ka kahon, gibangagan ang tabon
niini, ug gipahimutang kini tapad sa halaran, sa tuong bahin
samtang mosulod ang tawo dito sa balay ni Yahweh. Gibutang
sa mga pari nga nagbantay sa pultahan sa templo ang tanang
salapi nga gidala ngadto sa balay ni Yahweh. **10** Inig tan-aw
nila nga daghan na kaayo ug salapi ang kahon, moadto ang
escriba sa hari ug ang labaw nga pari ug ibutang ang salapi sa
mga sudlanan ug ihapon kini, ang salapi nga nakaplagan sa
templo ni Yahweh. **11** Gihatag nila ang salapi nga naihap na
ngadto sa mga kamot sa mga tawo nga nag-atiman sa templo
ni Yahweh. Gisuhol nila kini ngadto sa mga panday ug sa
mga magtutukod nga nagtrabaho didto sa templo ni Yahweh,
12 ug ngadto sa mga mason ug sa mga tigtabas ug bato,
alang sa pagpalit ug mga ginabas nga kahoy ug pagtabas sa
mga bato aron sa pag-ayo sa templo ni Yahweh, ug alang sa
tanan nga angayng bayaran sa pagpaayo niini. **13** Apan ang
salapi nga gidala ngadto sa balay ni Yahweh wala gigasto
aron sa paghimo ug bisan unsa nga mga platang kupa, mga
igpapalong sa suga, mga panaksan, mga budyong, o bisan
unsa nga bulawan o plata nga mga butang. **14** Gihatag nila
kini nga salapi niadtong nagtrabaho sa pag-ayo sa balay ni
Yahweh. **15** Dugang pa, wala na nila kinahanglana nga ihapon
pa ang salapi nga ibayaray sa pag-ayo alang sa mga tawo nga
nagdawat niini ug gisuhol kini sa mga trabahador, tungod kay
matinud-anon man kining mga tawhana. **16** Apan ang salapi
alang sa mga halad sa dili tinuyoan nga sala ug ang salapi
alang sa mga halad sa sala wala na gidala ngadto sa templo
ni Yahweh, tungod kay iya man kini sa mga pari. **17** Unya
misulong ug nakig-away si Hazael nga hari sa Aram batok sa
Gat, ug giilog kini. Unya miliko si Hazael aron sa pagsulong sa
Jerusalem. **18** Gikuha ni Joas nga hari sa Juda ang tanang
mga butang nga gilain ni Jehoshafat, ug ni Jehoram, ug ni
Ahazia, nga iyang mga amahan, nga mga hari sa Juda ug ang
tanang bulawan nga nakaplagan sa mga lawak nga tipiganan
sa mga balay ni Yahweh ug sa hari ug gipadala niya kini
ngadto kang Hazael nga hari sa Aram. Unya mipahilayo si
Hazael gikan sa Jerusalem. **19** Alang sa uban pang mga
butang mahitungod kang Joas, ang tanan niyang nabuhat,
wala ba kini nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari
sa Juda? **20** Mibarog ang iyang mga sulugoon ug naglaraw sa
tigom; gisulong nila si Joas didto sa Bet Millo, sa dalan nga
palugsong paingon sa Silla. **21** Gisulong siya ni Jozacar nga
anak nga lalaki ni Shimeat, ug ni Jehozabad nga anak nga
lalaki ni Shomer, nga iyang mga sulugoon, ug namatay siya.
Gilubong nila si Joas uban sa iyang mga katigulangan didto sa
siyudad ni David, ug si Amazia, nga iyang anak nga lalaki, ang
nahimong hari puli kaniya.

13 Sa ika-23 ka tuig ni Joas ang anak nga lalaki ni Ahazia
nga hari sa Juda, nagsugod sa paghari sa Israel si
Jehoahaz nga anak nga lalaki ni Jehu didto sa Samaria;
naghari siya sulod sa 17 ka tuig. **2** Gihimo niya ang daotan sa
panan-aw ni Yahweh ug misunod sa mga sala ni Jeroboam
ang anak nga lalaki ni Nebat, nga maoy hinungdan nga
nakasala ang Israel; ug wala mibiya si Jehoahaz gikan niini. **3**
Misilaob ang kasuko ni Yahweh batok sa Israel, ug padayon
sila nga gihatag ngadto sa kamot ni Hazael ang hari sa Aram
ug ngadto sa mga kamot ni Ben Hadad nga anak nga lalaki
ni Hazael. **4** Nangaliyupo si Jehoahaz kang Yahweh, ug
naminaw si Yahweh kaniya tungod kay nakita niya kung giunsa
pagdaogdaog ang Israel, kung giunsa sila pagdaogdaog sa
hari sa Aram. **5** Busa gihatagan ni Yahweh ang Israel ug
manluluwas, ug nakalingkawas sila gikan sa kamot sa mga
Arameanhon, ug nagsugod pagpuyo ang katawhan sa Israel
sa ilang panimalay sama kaniadto. **6** Bisan pa niana, wala sila
mobiya gikan sa mga sala sa panimalay ni Jeroboam, nga
maoy hinungdan sa pagpakasala sa Israel, ug nagpadayon
gihapon sila niini; ug nagpabilin gihapon ang poste nga si
Ashera sa Samaria. **7** Gibinlan lamang sa Arameanhon

si Jehoahaz ug 50 ka mga mangabayoay, napulo ka mga
karwahe, ug 10, 000 ka mga tawo nga nagbaktas, kay gilaglag
sila sa hari sa Aram ug gihimo sila nga sama sa tahop sa
panahon sa pag-giuk. **8** Alang sa uban pang mga butang
mahitungod kang Jehoahaz, ug sa tanan niyang nabuhat
ug sa iyang gahom, wala ba kini nahisulat sa libro sa mga
panghitabo sa mga hari sa Israel? **9** Busa nagpahulay si
Jehoahaz uban sa iyang mga katigulangan, ug gilubong nila
siya didto sa Samaria. Si Jehoas nga iyang anak nga lalaki
ang nahimong hari puli kaniya. **10** Sa ika-37 ka tuig ni Joas
nga hari sa Juda, nagsugod sa paghari si Jehoas nga anak
nga lalaki ni Jehoahaz sa Israel didto sa Samaria; naghari siya
sulod sa 16 ka tuig. **11** Gihimo niya ang daotan sa panan-aw
ni Yahweh. Wala siya mobiya sa mga sala ni Jeroboam nga
anak nga lalaki ni Nebat, diin gihimo niya nga magpakasala
ang Israel, apan milakaw hinuon siya niini. **12** Alang sa uban
pang mga butang mahitungod kang Jehoas, ug sa tanan
niyang nabuhat, ug sa iyang gahom pinaagi sa pagpakig-
away niya batok kang Amazia nga hari sa Juda, wala ba kini
nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel?
13 Mipahulay si Jehoas uban sa iyang mga katigulangan, ug si
Jeroboam ang milingkod sa iyang trono. Gilubong si Jehoas
sa Samaria uban sa mga hari sa Israel. **14** Karon nagsakit
si Eliseo sa balatian nga iya nang ikamatay, busa miadto
kaniya si Jehoas ang hari sa Israel ug mihilak ngadto kaniya.
Miingon siya, “Amahan ko, amahan ko, ang mga karwahe sa
Israel ug ang mga mangabayoay nga kalalakin-an mokuha
kanimo!” **15** Miingon si Eliseo kaniya, “Pagkuha ug pana
ug pipila ka mga udyong,” busa mikuha si Joas ug pana ug
pipila ka mga udyong. **16** Miingon si Eliseo ngadto sa hari
sa Israel, “Guniti ang pana,” busa gigunitan niya kini. Unya
gigunitan ni Eliseo ang mga kamot sa hari. **17** Miingon si
Eliseo, “Ablihi ang bintana nga anaa sa sidlakang bahin,” busa
giablihan niya kini. Unya miingon si Eliseo, “Ipana!”, ug iyang
gipana. Miingon si Eliseo, “Mao kini ang udyong sa kadaogan
ni Yahweh, ang udyong sa kadaogan ngadto sa Aram, kay
inyong solungon ang mga Arameanhon sa Afek hangtod nga
inyo silang mapuo.” **18** Unya miingon si Eliseo, “Kuhaa ang
mga udyong,” busa gikuha kini ni Joas. Miingon siya sa hari
sa Israel, “Ibunal kini sa yuta,” ug gibunal niya sa yuta sa
makatulo ka higayon, unya miundang. **19** Apan nasuko kaniya
ang tawo sa Dios ug miingon, “Gibunal unta nimo sa yuta sa
makalima o kaunom ka higayon. Unya imong sulongon ang
Aram hangtod nga imo kining malaglag, apan karon imong
sulongon ang Aram sa makatulo lamang ka higayon.” **20**
Unya namatay si Eliseo, ug gilubong nila siya. Karon ang mga
pundok sa mga Moabihanon misakop sa yuta sa pagsugod sa
tuig. **21** Samtang naglubong sila ug usa ka tawo, nakita nila
ang pundok sa mga Moabihanon, busa giitsa nila ang lawas
ngadto sa lubnganan ni Eliseo. Sa pagdapat gayod sa tawo
ngadto sa mga bukog ni Eliseo, nabuhi siya ug mitindog. **22**
Gidaogdaog ni Hazael nga hari sa Aram ang Israel sa tanang
mga adlaw ni Jehoahaz. **23** Apan nagmaluluy-on si Yahweh
ngadto sa Israel, ug adunay kahangawa ug kabalaka alang
kanila, tungod sa iyang kasabotan kang Abraham, kang Isaac,
ug kang Jacob. Busa wala sila laglaga ni Yahweh, ug wala
niya sila hinginli gikan sa iyang presensya. **24** Namatay si
Hazael ang hari sa Aram ug mipuli kaniya si Ben Hadad nga
iyang anak nga lalaki. **25** Gikuha pagbalik ni Jehoas nga
anak nga lalaki ni Jehoahaz gikan kang Ben Hadad nga anak
nga lalaki ni Hazael ang mga siyudad nga giilog gikan kang
Jehoahaz nga iyang amahan pinaagi sa gubat. Gisulong siya
ni Jehoas sa makatulo ka higayon, ug iyang nabawi kadtong
mga siyudad sa Israel.

14 Sa ikaduha ka tuig ni Jehoas nga anak nga lalaki ni
Jehoahaz, ang hari sa Israel, si Amazia ang anak nga
lalaki ni Joas, nga hari sa Juda, nagsugod sa paghari. **2**
Nagpanuigon siya ug 25 ka tuig sa dihang nagsugod siya sa
paghari; naghari siya sa Jerusalem sulod sa 29 ka tuig. Ang
ngalan sa iyang inahan mao si Jehoadan, nga taga Jerusalem.
3 Gihimo niya ang matarong sa mga mata ni Yahweh, apan
dili sama kang David nga iyang amahan. Gibuhat niya ang
tanan nga nabuhat sa iyang amahan, nga si Joas. **4** Apan
wala gihapon mawala ang anaa sa taas nga mga dapit.
Nagpadayon gihapon ang katawhan sa paghalad ug pagsunog
sa insenso didto sa taas nga mga dapit. **5** Nahitabo kini nga
sa dihang lig-on na ang iyang pagdumala, gipamatay niya
ang mga sulugoon nga mipatay sa iyang amahan, nga hari.
6 Apan wala niya patya ang mga anak nga lalaki sa mga
mamumuno; hinuon, nagbuhat siya subay sa nahisulat sa
balaod, sa Libro ni Moises, sama sa gimando ni Yahweh nga
nag-ingon, “Kinahanglan nga dili patyon ang mga amahan
tungod sa ilang mga anak, ni kinahanglan nga patyon ang
mga anak tungod sa ilang mga ginikanan. Hinuon, ang matag
tawo kinahanglan nga patyon tungod sa iyang kaugalingon
nga sala.” **7** Gipamatay niya ang 10, 000 ka mga sundalo
sa Edomea didto sa Walog sa Asin; nailog usab niya ang
Sela pinaagi sa paggubat ug gitawag kini nga Jokteel, nga
maoy gitawag hangtod niining adlawa. **8** Unya nagpadala si
Amazia ug mga mensahero kang Jehoas ang anak nga lalaki
ni Jehoahaz nga anak nga lalaki ni Jehu nga hari sa Israel, nga
nag-ingon, “Dali, magkita kita sa usag-usa nawong sa nawong
aron sa pagpakiggubat.” **9** Apan nagpadala pag-balik ug mga
mensahero si Jehoas nga hari sa Israel kang Amazia nga hari
sa Juda, nga nag-ingon, “Ang sampinit nga anaa sa Lebanon
nagpadala ug mensahe ngadto sa sidro sa Lebanon, nga nag-
ingon, 'Ihatag ang imong anak nga babaye sa akong anak nga
lalaki aron mahimong usa ka asawa,' apan miagi ang ihalas
nga mananap sa Lebanon ug gitunobtunoban ang sampinit. **10**
Sa pagkatinuod gayod nabuntog mo ang Edomea, ug gibayaw
ka sa imong kasingkasing. Ipasigarbo ang imong kadaogan,
apan pagpuyo sa imong balay, kay nganong kinahanglan man
nga himuon nimong hinungdan ang imong kaugalingon sa
kagubot ug pagkalaglag, ikaw ug uban kanimo ang Juda?” **11**
Apan wala mamati si Amazia. Busa misulong si Jehoas nga
hari sa Israel; siya ug si Amazia ang hari sa Juda, nagkita sa
usag-usa nawong sa nawong ngadto sa Bet Shemes, nga
gipanag-iya sa Juda. **12** Nabuntog sa Israel ang Juda, ug
ang matag kalalakin-an mikalagiw sa puloy-anan. **13** Gidakop
ni Jehoas nga hari sa Israel si Amazia, nga hari sa Juda
nga anak nga lalaki ni Jehoas nga anak nga lalaki ni Ahazia,
didto sa Bet Shemes. Miadto siya sa Jerusalem ug gilumpag
ang paril sa Jerusalem gikan sa Ganghaan sa Efraim ngadto
sa Ganghaan sa Eskina, nga 400 ka kubiko ang gilay-on.
14 Gikuha niya ang tanang bulawan, ug plata, ang tanang
mga butang nga nakita sa balay ni Yahweh, ug ang mga
mahinongdanon nga mga butang sa palasyo sa hari, uban
usab ang mga binihag, ug mibalik ngadto sa Samaria. **15**
Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang Jehoas,
ang tanan nga iyang nahimo, sa iyang gahom, ug giunsa niya
pagpakig-away kang Amazia nga hari sa Juda, wala ba kini
nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel?
16 Unya mipahulay si Jehoas uban sa iyang mga katigulangan

ug gilubong didto sa Samaria uban sa mga hari sa Israel, ug si
Jeroboam, nga iyang anak nga lalaki, ang nahimong hari puli
kaniya. **17** Si Amazia ang anak nga lalaki ni Jehoas, nga hari
sa Juda, nabuhi sa 15 ka tuig human sa kamatayon ni Jehoas
nga anak nga lalaki ni Jehoahaz, ang hari sa Israel. **18** Alang
sa uban pang mga butang mahitungod kang Amazia, wala
ba kini nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa
Juda? **19** Naglaraw sila ug daotan batok kang Amazia didto sa
Jerusalem, ug mikalagiw siya ngadto sa Lakis. Mikalagiw siya
ngadto sa Lakis, apan nagpadala sila ug mga kalalakin-an
ngadto kaniya paingon sa Lakis aron sa pagpatay kaniya didto.
20 Gidala nila siya balik sakay sa mga kabayo, ug gilubong
siya uban sa iyang mga katigulangan ngadto sa siyudad ni
David. **21** Gikuha sa tanang katawhan sa Juda si Azaria, nga
nagpanuigon ug 16, ug gihimo siya nga hari puli sa iyang
amahan nga si Amazia. **22** Si Azaria ang mitukod pagbalik sa
Elat ug gibalik kini ngadto sa Juda, human mipahulay si Haring
Amazia uban sa iyang mga katigulangan. **23** Sa ikanapulo
ug lima ka tuig ni Amazia nga anak nga lalaki ni Jehoas nga
hari sa Juda, si Jeroboam nga anak nga lalaki ni Jehoas nga
hari sa Israel misugod sa paghari sa Samaria; naghari siya
sulod sa 41 ka tuig. **24** Gihimo niya ang daotan sa panan-aw
ni Yahweh. Wala siya mibiya gikan sa bisan unsa nga mga
sala ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, nga maoy
hinungdan sa pagpakasala sa Israel. **25** Gibalik niya ang
utlanan sa Israel gikan sa Lebo Hamat ngadto sa Dagat sa
Araba, nga nagsunod sa mga mando sa pulong ni Yahweh,
ang Dios sa Israel, nga iyang gisulti pinaagi sa iyang alagad
nga si Jona nga anak nga lalaki ni Amitai, ang propeta, nga
gikan sa Gat Hefer. **26** Kay nakita ni Yahweh ang pag-antos
sa Israel, nga nagkalisod pag-ayo ang matag-usa, ulipon man
o gawasnon, ug walay manluluwas alang sa Israel. **27** Busa
miingon si Yahweh nga dili ko bulingan ang ngalan sa Israel
ilalom sa langit; hinuon, luwason niya sila pinaagi sa mga
kamot ni Jeroboam ang anak nga lalaki ni Jehoas. **28** sa
uban pang mga butang mahitungod kang kang Jeroboam,
ang tanan nga iyang nabuhat, ang iyang gahom, ug giunsa
niya pagpakiggubat ug pagbawi sa Damasco ug sa Hamat,
nga gipanag-iyahan sa Juda, alang sa Israel, wala ba kini
mahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel?
29 Mipahulay si Jeroboam uban sa iyang mga katigulangan,
uban sa mga hari sa Israel, ug si Zacarias nga iyang anak nga
lalaki ang nahimong hari puli kaniya.

15 Sa ika-27 ka tuig ni Jeroboam nga hari sa Israel,
nagsugod ang paghari ni Azaria nga anak nga lalaki ni
Amazia nga hari sa Juda. **2** 16 anyos si Azaria sa dihang
nagsugod ang iyang pagkahari. Naghari siya sulod sa 52 ka
tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Jecolia,
nga taga Jerusalem. **3** Gibuhat niya kung unsa ang husto
sa mga mata ni Yahweh, sama sa gibuhat sa iyang amahan
nga si Amazia. **4** Apan, wala hawaa ang anaa sa taas nga
mga dapit. Nagpadayon gihapon ang mga tawo sa paghalad
ug pagsunog sa insenso didto sa taas nga mga dapit. **5**
Gisakit ni Yahweh ang hari aron nga mahimo siyang sanglahon
hangtod sa adlaw sa iyang kamatayon ug magpuyo sa laing
balay. Si Jotam, nga anak nga lalaki sa hari, maoy nangulo sa
panimalay ug nagdumala sa katawhan sa yuta. **6** Alang sa
uban pang mga butang mahitungod kang kang Azaria, ug ang
tanan nga iyang nabuhat, wala ba kini masulat sa libro sa mga
panghitabo sa mga hari sa Juda? **7** Busa mipahulay si Azaria
uban sa iyang mga katigulangan; gilubong nila siya uban sa
iyang mga katigulangan sa siyudad ni David. Si Jotam, nga
iyang anak nga lalaki, mao ang nahimong hari puli kaniya. **8**
Sa ika-38 ka tuig nga paghari ni Azaria sa Juda, si Zacarias
nga anak nga lalaki ni Jeroboam ang naghari sa tibuok Israel
didto sa Samaria sulod sa unom ka bulan. **9** Gibuhat niya kung
unsa ang daotan sa panan-aw ni Yahweh, sama sa nabuhat
sa iyang amahan. Wala siya miundang gikan sa mga sala ni
Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, nga maoy hinungdan
sa pagpakasala ang Israel. **10** Naglaraw ug daotan batok kang
Zacarias si Shalum nga anak nga lalaki ni Jabes, pagsulong
kaniya sa Ibleam, ug gipatay siya. Unya nahimo siyang hari
puli kaniya. **11** Alang sa uban pang mga butang mahitungod
kang Zacarias, nahisulat kini sa libro sa mga panghitabo sa
mga hari sa Israel. **12** Mao kini ang pulong ni Yahweh nga
iyang gisulti ngadto kang Jehu, nga nag-ingon, “Maglingkod sa
trono sa Israel ang imong mga kaliwat hangtod sa ikaupat ka
kaliwatan.” Ug mao kana ang nahitabo. **13** Sa ika-39 ka tuig ni
Azaria nga hari sa Juda nagsugod sa paghari si Shalum nga
anak nga lalaki ni Jabes, ug naghari siya sa sulod sa usa
lamang ka bulan ngadto sa Samaria. **14** Mitungas gikan sa
Tirsa paingon sa Samaria si Menahem ang anak nga lalaki ni
Gadi. Gisulong niya si Shalum ang anak nga lalaki ni Jabes,
didto sa Samaria. Gipatay niya siya ug nahimong hari puli
kaniya. **15** Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang
Shalum ug sa iyang daotang laraw nga iyang gihimo, nasulat
kini sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel. **16** Unya
gibuntog ni Menahem ang Tifsa ug ang tanan nga anaa didto,
ug ang mga utlanan palibot sa Tirsa, tungod kay wala nila
ablihi ang siyudad alang kaniya. Busa gisulong niya kini, ug
iyang gipanglaslas ang tiyan sa tanang mga mabdos nga mga
babaye niana nga baryo. **17** Sa ika-39 ka tuig nga paghari
ni Azaria nga hari sa Juda nagsugod paghari si Menahem
nga anak nga lalaki ni Gadi sa tibuok Israel; napulo siya ka
tuig nga naghari sa Samaria. **18** Gibuhat niya kung unsa ang
daotan sa panan-aw ni Yahweh. Sa tibuok niyang kinabuhi,
wala siya mibiya gikan sa mga sala ni Jeroboam nga anak
nga lalaki ni Nebat, nga maoy hinungdan sa pagpakasala
sa Israel. **19** Unya miadto si Pul nga hari sa Asiria aron sa
pagpakigbatok sa yuta, ug gihatagan ni Menahem si Pul ug
salapi nga usa ka libo ka talent nga plata, aron nga tabangan
siya ni Pul nga palig-unon ang gingharian sa Israel sa iyang
mga kamot. **20** Gikuha kini ni Menahem nga salapi gikan sa
Israel pinaagi sa pagpabayad sa adunahan nga mga kalalakin-
an ug 50 ka shekels nga plata ngadto kaniya aron nga ihatag
didto sa hari sa Asiria. Busa mibalik ang hari sa Asiria ug
wala na magpuyo didto sa yuta. **21** Alang sa uban pang mga
butang mahitungod kang Menahem, ug sa tanan nga iyang
nabuhat, wala ba kini nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa
mga hari sa Israel? **22** Busa mipahulay si Menahem uban sa
iyang mga katigulangan, ug si Pekahia nga iyang anak nga
lalaki nahimong hari puli kaniya. **23** Sa ika-50 ka tuig nga
paghari ni Azaria sa Juda, nagsugod sa paghari si Pekahia
nga anak nga lalaki ni Menahem nga taga Israel didto sa
Samaria; naghari siya sulod sa duha ka tuig. **24** Gibuhat niya
ang daotan sa panan-aw ni Yahweh. Wala niya biyai ang mga
sala ni Jeroboam nga anak lalaki ni Nebat, nga diin siya mao
ang hinungdan sa pagpakasala sa Israel. **25** Si Peka nga
anak nga lalaki ni Remelia, ang kapitan nga nag-alagad kang
Pekahia, naglaraw ug daotan batok kaniya. Kauban ang 50 ka
mga kalalakin-an sa Geliad gipatay ni Peka si Pekahia lakip si
Argob ug si Arie sa Samaria ngadto sa salipdanan sa palasyo
sa hari. Gipatay ni Peka si Pekahia ug nahimong hari puli
kaniya. **26** Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang

Pekahia, ang tanan nga iyang nabuhat, nasulat kini sa libro sa
mga panghitabo sa mga hari sa Israel. **27** Sa ika-52 ka tuig
nga paghari ni Azaria sa Juda, nagsugod paghari si Peka nga
anak nga lalaki ni Remalia sa Israel didto sa Samaria; Naghari
siya sulod sa 20 ka tuig. **28** Gibuhat niya kung unsa ang
daotan sa panan-aw ni Yahweh. Wala siya mibiya gikan sa
mga sala ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, nga maoy
hinungdan sa pagpakasala sa Israel. **29** Sa mga adlaw ni Peka
nga hari sa Israel, miabot si Tiglat Piliser nga hari sa Asiria ug
gikilog ang Ijon, ang Abel Bet Maaca, ang Janoa, ang Kedes,
ang Hasor, ang Gilead, ang Galilea, ug ang tanan nga yuta
sa Neftali. Gidala niya ang katawhan paingon sa Asiria. **30**
Busa si Hosea nga anak nga lalaki ni Ela naglaraw ug daotan
batok kang Peka nga anak nga lalaki ni Remalia. Gisulong
niya siya ug gipatay siya. Unya nahimo siyang hari puli kaniya,
sa ika-20 ka tuig nga paghari ni Jotam nga anak nga lalaki ni
Uzia. **31** Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang
Peka, ang tanan nga iyang nabuhat, nasulat kini sa libro sa
mga panghitabo sa mga hari sa Israel. **32** Sa ikaduha ka tuig
ni Peka nga anak nga lalaki ni Remalia, nga hari sa Israel,
nagsugod ang paghari ni Jotam nga anak nga lalaki ni Azaria,
nga hari sa Juda. **33** 25 ang iyang pangidaron sa dihang
nagsugod siya sa paghari; naghari siya sa Jerusalem sulod sa
16 ka tuig. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Jerusa; anak
siya nga babaye ni Zadok. **34** Gibuhat ni Jotam ang husto sa
mga mata ni Yahweh. Misunod siya sa panig-ingnan sa tanan
nga nabuhat sa iyang amahan nga si Azaria. **35** Apan, wala
hawaa ang anaa sa taas nga mga dapit. Nagpadayon gihapon
ang mga tawo sa paghalad ug pagsunog sa insenso didto
sa taas nga mga dapit. Gitukod ni Jotam ang anaa sa taas
nga ganghaan sa balay ni Yahweh. **36** Alang sa uban pang
mga butang mahitungod kang Jotam, ug ang tanan nga iyang
nabuhat, wala ba kini nasulat sa libro sa mga panghitabo sa
mga hari sa Juda? **37** Niadtong mga adlawa nagsugod si
Yahweh sa pagpadala kang Rasin batok sa Juda nga hari sa
Aram ug si Peka nga anak nga lalaki ni Remalia. **38** Mipahulay
ug gilubong si Jotam uban sa iyang mga katigulangan didto sa
siyudad ni David, nga iyang katigulangan. Unya si Ahaz, nga
iyang anak nga lalaki, ang nahimong hari puli kaniya.

16 Sa ikanapulo ug pito ka tuig ni Peka nga anak nga
lalaki ni Remalia, nagsugod sa paghari si Ahaz nga
anak nga lalaki ni Jotam nga hari sa Juda. **2** Nagsugod sa
paghari si Ahaz sa dihang 20 pa ka tuig ang iyang pangidaron,
ug naghari siya sa Jerusalem sulod sa napulo ug unom ka
tuig. Wala siya nagbuhat ug matarong sa panan-aw ni Yahweh
nga iyang Dios, sama sa nabuhat sa iyang katigulangan nga
si David. **3** Hinuon, naglakaw siya sa dalan sa mga hari sa
Israel; sa pagkatinuod, gisunog niya ang iyang anak nga lalaki
ingon nga halad sinunog, sa pagsunod sa salawayon nga
naandan nga mga buluhaton sa mga nasod, nga gipapahawa
ni Yahweh sa atubangan sa katawhan sa Israel. **4** Naghalad
siya ug mga halad ug nagsunog ug insenso didto sa taas
nga mga dapit, sa tumoy sa bungtod, ug sa ilalom sa matag
lunhaw nga kahoy. **5** Unya si Rezin, nga hari sa Aram ug
si Peka nga anak nga lalaki ni Remalia, nga hari sa Israel,
mitungas sa Jerusalem aron sa pagsulong. Gipalibotan nila
si Ahaz, apan dili nila siya mabuntog. **6** Nianang higayona,
nabawi ni Rezin nga hari sa Aram ang Elat alang sa Aram ug
gipapahawa ang kalalakin-an sa Juda gikan sa Elat. Unya
miabot ang mga Arameanhon sa Elat diin ilang gipuy-an
hangtod niining adlawa. **7** Busa nagpadala ug mga mensahero
si Ahaz kang Tiglat Piliser nga hari sa Asiria, nga nag-ingon,
"Ako ang imong alagad ug ang imong anak nga lalaki. Tungas
ug luwasa ako gikan sa kamot sa hari sa Aram ug gikan
sa kamot sa hari sa Israel, nga misulong kanako." **8** Busa
gikuha ni Ahaz ang plata ug bulawan nga nakaplagan didto
sa balay ni Yahweh ug diha sa mga bahandi sa palasyo sa
hari ug gipadala kini ingon nga gasa ngadto sa hari sa Asiria.
9 Unya naminaw ang hari sa Asiria kaniya, unya mitungas
ang hari sa Asiria batok sa Damascus, gibuntog kini ug gidala
ang katawhan niini ingon nga mga binilanggo ngadto sa Kir.
Gipatay usab niya si Rezin ang hari sa Aram. **10** Miadto si
Haring Ahaz ngadto sa Damascus aron makigkita kang Tiglat
Piliser nga hari sa Asiria. Didto sa Damascus nakakita siya ug
halaran. Gipadala niya kang Uria nga pari ang usa ka modelo
sa halaran ug ang sumbanan niini ug ang disenyo alang sa
tanan nga galamiton nga gikinahanglan. **11** Busa nagtukod si
Uria nga pari ug halaran nga sama sa mga plano nga gipadala
ni Haring Ahaz nga gikan sa Damascus. Nahuman niya kini sa
wala pa nakabalik ang hari nga si Ahaz gikan sa Damascus.
12 Sa dihang miabot ang hari gikan sa Damascus nakita niya
ang halaran; nagpaduol ang hari sa halaran ug naghalad
niini. **13** Naghalad siya sa iyang sinunog nga halad ug sa
iyang halad nga mga trigo, gibubo niya ang halad ilimnon, ug
giwisikwisik niya ang dugo nga halad sa pakigdait ngadto sa
halaran. **14** Ang tumbaga nga halaran nga anaa sa atubangan
ni Yahweh—gidala niya kini gikan sa atubangan sa templo,
gikan sa taliwala sa iyang halaran ug sa templo ni Yahweh ug
gibutang kini ngadto sa amihanang bahin sa iyang halaran.
15 Unya gimandoan ni Haring Ahaz si Uria nga pari, nga
nag-ingon, "Sa kabuntagon sunoga ang halad nga sinunog,
ug sa kagabhion sunoga ang halad nga trigo, ug ang halad
sinunog sa hari ug ang iyang halad nga trigo, uban sa halad
sinunog sa tanang katawhan sa yuta, ug ang ilang halad nga
trigo ug ang ilang mga halad nga ilimnon didto sa dako nga
halaran. Iwisikwisik niini ang tanan nga dugo sa halad sinunog,
ug ang tanan nga dugo nga halad. Apan ang tumbaga nga
halaran mahimong giya alang sa akong pagpakigsayod." **16**
Gibuhat ni Uria nga pari kung unsa ang gimando ni Haring
Ahaz. **17** Busa gihawa ni Haring Ahaz ang mga hulagway
ug ang mga palanggana nga gikan sa tungtonganan; gikuha
usab niya ang tumbaga nga tangke ang gikan sa tumbaga
nga baka nga anaa sa ubos niini ug gibutang kini sa salog
nga bato. **18** Gitanggal niya ang tabon sa agianan alang sa
Adlaw nga Igpapahulay nga ilang gitukod didto sa templo,
uban sa agianan sa pagsulod sa hari gawas sa templo ni
Yahweh, tungod sa hari sa Asiria. **19** Alang sa uban pang mga
butang mahitungod kang Ahaz ug sa iyang gibuhat, wala ba
kini nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Juda?
20 Mipahulay si Ahaz uban sa iyang mga katigulangan ug
gilubong uban sa iyang mga katigulangan ngadto sa siyudad
ni David. Nahimong hari si Hezekia nga iyang anak nga lalaki
puli kaniya.

17 Sa ikanapulo ug duha ka tuig ni Haring Ahaz sa Juda,
nagsugod ang paghari ni Hosea nga anak nga lalaki
ni Ela. Nagdumala siya sa Samaria didto sa Israel sulod sa
siyam ka tuig. **2** Gibuhat niya ang daotan sa panan-aw ni
Yahweh, apan dili sama sa mga hari sa Israel nga nauna
kaniya. **3** Gisulong siya ni Shalmaneser nga hari sa Asiria, ug
nahimo niyang sulugoon si Hosea ug nagbayad kaniya. **4**
Unya nakaamgo ang hari sa Asiria nga naglaraw ug daotan
si Hosea batok kaniya, kay nagpadala ug mga mensahero
si Hosea ngadto kang So nga hari sa Ehipto; wala usab
siya naghatag ug buhis ngadto sa hari sa Asiria, sama sa

iyang gibuhat sa matag tuig. Busa gipahilom siya sa hari sa
Asiria ug gibilanggo siya. **5** Unya gisulong sa hari sa Asiria
ang tibuok yuta, ug gisulong ang Samaria ug gipalibotan kini
sulod sa tulo ka tuig. **6** Sa ikasiyam ka tuig ni Hosea, giilog
sa hari sa Asiria ang Samaria ug gidala ang mga Israelita
ngadto sa Asiria. Gipahimutang niya sila ngadto sa Hala,
didto sa Suba sa Habor sa Gozan, ug sa mga siyudad sa
Medes. **7** Nahitabo kining pagkabihag tungod kay nakasala
ang katawhan sa Israel batok kang Yahweh nga ilang Dios,
nga nagpagawas kanila gikan sa yuta sa Ehipto, gikan sa
kamot ni Faraon nga hari sa Ehipto. Nagasimba ang katawhan
sa ubang mga dios **8** ug nagalakaw sa mga naandan nga
mga buluhaton sa mga nasod nga gipapahawa ni Yahweh sa
atubangan sa katawhan sa Israel, ug sa mga naandan nga
mga buluhaton sa mga hari sa Israel nga ilang nabuhat. **9**
Hilom nga gibuhat sa katawhan sa Israel—ang mga butang
nga dili maayo—batok kang Yahweh nga ilang Dios. Nagtukod
sila alang sa ilang kaugalingon ug taas nga mga dapit sa
tanan nilang mga siyudad, gikan sa bantayanang tore ngadto
na sa salipdanan. **10** Nagbutang usab sila ug mga haligi nga
bato ug mga poste nga si Asera sa matag taas nga bungtod
ug ilalom sa matag lunhaw nga kahoy. **11** Nagsunog sila didto
ug insenso sa tanang taas nga mga dapit, sama sa gibuhat sa
mga nasod, kadtong gikuha ni Yahweh sa ilang atubangan.
Nagbuhat ug daotang mga butang ang mga Israelita aron sa
paghagit kang Yahweh nga masuko; **12** nagsimba sila ug mga
diosdios, mahitungod sa gisulti ni Yahweh ngadto kanila nga,
"Dili ninyo kini buhaton nga butang." **13** Apan gipasidan-an ni
Yahweh ang Israel ug ang Juda pinaagi sa matag propeta ug
sa matag manalagna, nga nag-ingon, "Biya gikan sa inyong
daotang mga gawi ug tumana ang akong mga kasugoan
ug ang akong mga balaod, ug pag-amping sa pagtuman sa
tanang mga balaod nga gimando ko sa inyong mga amahan,
ug nagpadala ako kaninyo pinaagi sa akong mga sulugoon
nga mga propeta." **14** Apan dili sila maminaw; nagmagahi
hinuon sila sama sa gibuhat sa ilang mga amahan nga wala
nagsalig kang Yahweh nga ilang Dios. **15** Gisalikway nila ang
iyang mga balaod ug ang kasugoan nga iyang gibuhat uban sa
ilang mga katigulangan, ug ang kasugoan sa kasabotan nga
iyang gihatag ngadto kanila. Gisunod nila ang walay pulos nga
naandan nga mga buluhaton ug nahimo nga walay pulos ang
ilang mga kaugalingon. Gisunod nila ang pagano nga mga
nasod nga nakapalibot kanila, kadtong gimando ni Yahweh
kanila nga dili sundon. **16** Gisalikway nila ang tanan nga
mga kasugoan ni Yahweh nga ilang Dios. Nagtunaw sila ug
puthaw nga hulagway sa duha ka baka aron nga simbahon.
Nagbuhat sila ug poste nga si Asera, ug gisimba nila ang
tanang kabituonan sa kalangitan ug si Baal. **17** Gisunog
nila ang ilang mga anak nga lalaki ug mga babaye, migamit
ug pagpanagna ug mga pagpanglamat, gibaligya ang ilang
kaugalingon aron sa pagbuhat ug daotan sa panan-aw ni
Yahweh, ug gihagit siya aron nga masuko. **18** Busa nasuko
pag-ayo si Yahweh sa Israel ug gipapas sila sa iyang panan-
aw. Wala gayoy nahibilin gawas sa tribo lamang ni Juda. **19**
Bisan wala magtuman ang Juda sa mga sugo ni Yahweh nga
ilang Dios, apan misunod hinuon sa samang pagano nga
mga naandan nga mga buluhaton nga gisunod sa Israel. **20**
Busa gisalikway ni Yahweh ang tanan nga mga kaliwat sa
Israel; gisakit niya sila ug gitugyan sila ngadto sa mga kamot
niadtong mokuha sa kabtangan ingon nga inilog, hangtod nga
gipapas niya sila sa iyang panan-aw. **21** Gipapahawa niya ang
Israel gikan sa harianong banay ni David, ug gihimo nilang hari
si Jeroboam ang anak nga lalaki ni Nebat nga hari. Giabog ni
Jeroboam ang katawhan sa Israel gikan sa pagsunod kang
Yahweh ug giangin sa pagbuhat ug dakong sala. **22** Gisunod
sa katawhan sa Israel ang tanang mga sala ni Jeroboam
ug wala sila mibiya niini, **23** busa gipahawa ni Yahweh ang
Israel gikan sa iyang panan-aw, sama sa iyang giingon sa
tanan niyang mga alagad nga mga propeta nga iyang buhaton.
Busa gipadala ang mga Israelita gikan sa ilang kaugalingon
nga yuta ngadto sa Asiria, ug sama gihapon niini hangtod
niining adlawa. **24** Gidala sa hari sa Asiria ang katawhan nga
gikan sa Babilonia ug gikan sa Cuta, ug gikan sa Ava, ug
gikan sa Hamat ug sa Sefarvaim, ug gipapuyo sila sa mga
siyudad sa Samaria puli sa katawhan sa Israel. Gipanag-
iya nila ang Samaria ug namuyo sa mga siyudad niini. **25**
Nahitabo kini sa pagsugod sa ilang pagpuyo didto nga wala
sila magtahod kang Yahweh. Busa nagpadala si Yahweh ug
mga liyon taliwala kanila nga maoy nagpatay sa pipila kanila.
26 Busa nakigsulti sila sa hari sa Asiria, nga nag-ingon, "Ang
mga nasod nga inyong gidala ug gipapuyo sa mga siyudad sa
Samaria wala masayod sa naandan nga mga buluhaton nga
gikinahanglan sa dios sa yuta. Busa nagpadala siya ug mga
liyon taliwala kanila, ug, tan-awa, gimapatay sa mga liyon ang
mga tawo didto tungod kay wala sila masayod sa naandan
nga mga buluhaton nga gipabuhat sa dios niana nga yuta." **27**
Unya nagsugo ang hari sa Asiria, nga nag-ingon, "Pagkuha
ug usa sa mga pari didto nga inyong gidala gikan didto, ug
tugoti siya nga molakaw ug mopuyo didto, ug tugoti siya nga
magtudlo kanila sa naandan nga mga buluhaton nga ipabuhat
sa dios niana nga yuta." **28** Busa miabot ang usa sa mga
pari nga ilang gidala gikan sa Samaria ug mipuyo sa Betel;
gitudloan niya sila kung unsaon pagpasidungog kang Yahweh.
29 Nagbuhat ang matag pundok sa tribo ug kaugalingon
nilang mga dios, ug gibutang kini sa taas nga mga dapit nga
gibuhat sa mga Samaritanhon—matag pundok sa tribo sa
mga siyudad diin sila nagpuyo. **30** Gihimo sa katawhan sa
Babilonia ang Sucot Benot; gihimo sa katawhan sa Cuta ang
Nergal; gihimo sa katawhan sa Hamat ang Ashima; **31** gihimo
sa mga taga-Ava ang Nibhaz ug ang Tartak. Gisunog sa mga
taga-Sefarvaim ang ilang mga anak ngadto kang Adramelec
ug kang Anamelec, ang mga dios sa mga taga-Sefarvaim. **32**
Nagpasidungog usab sila kang Yahweh, ug nagpili gikan sa
ilang taliwala nga mahimong pari sa taas nga mga dapit, nga
mohalad alang kanila ngadto sa mga templo nga anaa sa
taas nga mga dapit. **33** Nagpasidungog sila kang Yahweh ug
nagsimba usab sa ilang mga dios, sa mga nabatasan sa mga
nasod gikan niadtong nagkuha kanila. **34** Hangtod niining
adlawa nagpadayon sila sa ilang daan nga mga nabatasan.
Wala sila magpasidungog kang Yahweh, ni magsunod sila
sa mga kabalaoran, mga kasugoan, mga balaod, o ang mga
mando nga gihatag ni Yahweh sa katawhan ni Jacob—nga
ginganlan niya ug Israel— **35** ug uban sa gihimo ni Yahweh
nga kasabotan ug gimando kanila, "Ayaw ninyo kahadloki ang
laing mga dios, ni iyukbo ang inyong kaugalingon niini, ni
mosimba niini, ni maghalad niini. **36** Apan si Yahweh, nga
nagdala kaninyo pagawas gikan sa Ehipto uban sa dako nga
gahom ug sa inisa nga bukton, mao ang kinahanglan ninyong
pasidunggan; ngadto lamang kaniya iyukbo ang inyong mga
kaugalingon, ug ngadto lamang kaniya kamo maghalad. **37**
Ang mga kabalaoran ug ang kasugoan, ang balaod ug ang
mga mando nga gisulat alang kaninyo, tipigi ninyo kini hangtod
sa kahangtoran. Busa kinahanglan nga dili kamo mahadlok sa
ubang mga dios, **38** ug ang kasabotan nga akong gibuhat tali

kaninyo, dili ninyo mahikalimtan; ni mopasidungog kamo sa
ubang mga dios. **39** Apan si Yahweh nga inyong Dios mao
lamang ang inyong pasidunggan. Pagaluwason niya kamo
gikan sa gahom sa inyong mga kaaway." **40** Dili sila maminaw,
tungod kay nagpadayon sa pagbuhat kung unsa ang ilang
gibuhat kaniadto. **41** Busa nahadlok kining mga nasora ngadto
kang Yahweh ug nagsimba usab sila sa ilang mga kinulit nga
hulagway, ug gibuhat usab kini sa ilang mga anak—ingon nga
gibuhat sa mga anak sa ilang mga anak. Nagpadayon sila sa
pagbuhat kung unsa ang gibuhat sa ilang mga katigulangan,
hangtod niining adlawa.

18 Karon sa ikatulong tuig ni Hosea ang anak nga lalaki ni
Ela, nga hari sa Israel, nagsugod sa paghari si Hezekia
nga anak nga lalaki ni Ahaz, nga hari sa Juda. **2** Nagsugod
siya sa paghari sa dihang 25 pa ka tuig ang iyang pangidaron;
naghari siya sulod sa 29 ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa
iyang inahan mao si Abia; anak siya nga babaye ni Zacarias. **3**
Nagbuhat siya ug matarong sa panan-aw ni Yahweh, gisunod
niya ang tanang panag-ingnan nga nabuhat ni David, nga
iyang katigulangan. **4** Gitanggal niya ang anaa sa taas nga
mga dapit, giguba ang bato nga mga haligi, ug giputol ang mga
mga poste nga si Asera. Gidugmok niya ang tumbaga nga
bitin nga gibuhat ni Moises, tungod kay niadtong mga adlawa
ang katawhan sa Israel nagsunog ug insenso niini; gitawag
kini nga "Nehustan." **5** Misalig si Hezekia kang Yahweh,
ang Dios sa Israel, mao nga human kaniya wala na gayoy
susama kaniya taliwala sa mga hari sa Juda, ni taliwala sa
mga hari nga nauna kaniya. **6** Kay nagpabilin siya ngadto
kang Yahweh. Wala gayod siya mihunong sa pagsunod kaniya
apan mituman sa iyang mga mando, nga gimando ni Yahweh
kang Moises. **7** Busa nag-uban si Yahweh kang Hezekia, ug
nagmauswagon siya bisan asa moadto. Misupak siya batok sa
hari sa Asiria ug wala mag-alagad kaniya. **8** Gisulong niya
ang mga Filistihanon hangtod sa Gaza ug ang utlanan nga
nagpalibot niini, gikan sa tore sa mga tigbantay ngadto sa lig-
on nga siyudad. **9** Sa ikaupat nga tuig ni Haring Hezekia, nga
maoy ikapito nga tuig ni Hosea nga anak nga lalaki ni Ela
nga hari sa Israel, miabot si Shalmaneser nga hari sa Asiria
batok sa Samaria ug gipalibotan kini. **10** Sa kataposan sa tulo
ka tuig gikuha nila kini, sa ikaunom nga tuig ni Hezekia, nga
maoy ikasiyam nga tuig ni Hosea nga hari sa Israel; niini nga
pamaagi nailog nila ang Samaria. **11** Busa gidala sa hari sa
Asiria ang Israel ngadto sa Asiria ug gibutang sila sa Hala, ug
sa Suba sa Habor didto sa Gozan, ug sa mga siyudad sa
Medes. **12** Gibuhat niya kini tungod kay wala sila mituman
sa tingog ni Yahweh nga ilang Dios, apan gisupak nila ang
kasabotan sa iyang pagpakigsaad, ang tanan nga gimando ni
Moises nga alagad ni Yahweh. Nagdumili sila sa pagpamati
o sa pagbuhat niini. **13** Unya sa ikanapulo ug upat ka tuig
ni Haring Hezekia, gisulong ni Senakerib nga hari sa Asiria
ang tanang lig-on nga mga siyudad sa Juda ug nailog kini.
14 Busa nagpadala si Hezekia nga hari sa Juda ug pulong
ngadto sa hari sa Asiria, nga anaa sa Lakis, nga nag-ingon,
"Nakasala ako kanimo. Ayaw na pagsulong nganhi kanako.
Bisan unsa ang imong ipabuhat kanako akong pagabuhaton."
Gipabayad sa hari sa Asiria si Hezekia nga hari sa Juda ug
300 ka mga talent sa plata ug 30 ka talent sa bulawan. **15**
Busa gihatag ni Hezekia kaniya ang tanan nga plata nga anaa
sa balay ni Yahweh ug ang anaa sa tipiganan sa bahandi sa
palasyo sa hari. **16** Unya giputol ni Hezekia ang bulawan
nga gikan sa mga pultahan sa templo ni Yahweh ug gikan
sa mga haligi nga iyang gitaklap; gihatag niya ang bulawan
ngadto sa hari sa Asiria. **17** Apan gipangtawag sa hari sa
Asiria ang iyang daghang kasundalohan, gipadala si Tartan ug
si Rabsaris ug ang pangulo sa kasundalohan nga gikan sa
Lakis ngadto kang Haring Hezekia sa Jerusalem. Mitungas
sila ngadto sa kadalanan ug miabot gawas sa Jerusalem.
Miabot sila sa tubo sa tubig nga paingon sa tigomanan sa
tubig sa ibabaw, didto sa dalan sa dapit nga labhanan, ug
mitindog sa kilid niini. **18** Sa dihang gitawag nila si Haring
Hezekia, migawas si Eliakim nga anak nga lalaki ni Hilkia,
nga nagdumala sa panimalay, ug si Shebna nga escriba,
ug si Joa nga anak nga lalaki ni Asaf, ang tiglista, migawas
aron paghimamat kanila. **19** Busa giingnan sila sa pangulo
sa kasundalohan nga sultihan si Hezekia kung unsa ang
gisulti sa bantogan nga hari, ang hari sa Asiria, nga miingon:
"Unsa man ang gigikanan sa imong pagsalig? **20** Nagsulti
ka lamang ug walay pulos nga mga pulong, nga nagsulti
nga adunay mga kadapig ug kusog alang sa gubat. Karon
kinsa man ang imong gisaligan? Kinsa man ang naghatag
kanimo ug kaisog aron sa pagpakigbatok kanako? **21** Tan-
awa, nagsalig ka sa sungkod niining makasamad nga bagakay
sa Ehipto, apan kung ang tawo mosalig niini, makatuslok
kini ngadto sa iyang kamot ug makasamad kini. Mahisama
niana ang si bisan kinsa nga mosalig kang Faraon nga hari
sa Ehipto. **22** Apan kung moingon ka kanako, 'Nagasalig
kami kang Yahweh nga among Dios,' dili ba siya man mismo
ang anaa sa taas nga mga dapit ug sa mga halaran nga
gipangkuha ni Hezekia, ug miingon ngadto sa Juda ug sa
Jerusalem, 'Kinahanglan nga mosimba kamo sa atubangan
niini nga halaran sa Jerusalem'? **23** Busa karon, buot ko nga
maghatag kanimo ug maayong tanyag gikan sa akong agalon
ang hari sa Asiria. Hatagan ko ikaw ug 2, 000 ka mga kabayo,
kung makakaplag ka ug mangabayo niini. **24** Unsaon man
nimo pagsukol sa bisan usa lang ka kapitan sa labing ubos
nga mga sulugoon sa akong agalon? Nagsalig ka sa Ehipto
alang sa mga karwahe ug nagkabayo nga kalalakin-an! **25**
Mopanaw ba ako dinhi kung dili makig-away si Yahweh batok
niining dapita ug laglagon kini? Miingon si Yahweh kanako,
'Sulonga kining yutaa ug laglaga kini.'" **26** Unya miingon si
Eliakim nga anak nga lalaki ni Hilkia, ug si Shebna, ug si
Joa ngadto sa pangulo sa kasundalohan, "Palihog pakigsulti
sa imong mga sulugoon sa Aramaico nga pinulongan, kay
makasabot kami niini. Ayaw pakigsulti kanamo sa pinulongan
sa Juda kay madunggan sa katawhan nga anaa sa paril." **27**
Apan miingon ang pangulo sa kasundalohan kanila, "Gipadala
ba ako sa akong agalon ngadto sa inyong agalon ug diha
kaninyo aron sa pagsulti niining mga pulonga? Wala ba niya
ako gipadala ngadto sa kalalakin-an nga naglingkod sa paril,
nga magakaon sa kaugalingon nga hugaw ug moinom sa ilang
kaugalingon nga ihi uban kanimo?" **28** Unya mitindog ang
pangulo sa kasundalohan ug misinggit sa makusog nga tingog
sa Judio nga pinulongan, nga nag-ingon, "Paminawa ang
pulong sa bantogan nga hari, ang hari sa Asiria. **29** Miingon
ang hari, 'Ayaw tugoti nga limbongan kamo ni Hezekia, kay dili
siya makahimo sa pagluwas kaninyo gikan sa akong gahom.
30 Ayaw tugoti si Hezekia nga ipasalig kamo kang Yahweh,
nga moingon, "Pagaluwason gayod kita ni Yahweh, ug kining
siyudara wala gihatag ngadto sa kamot sa hari sa Asiria.'" **31**
Ayaw paminaw kang Hezekia, kay mao kini ang giingon sa
hari sa Asiria: 'Pakighigala kanako ug umari kanako. Unya ang
matag usa kaninyo mokaon gikan sa iyang kaugalingon nga
paras ug gikan sa iyang kaugalingon nga kahoy sa igera, ug
moinom gikan sa tubig sa iyang kaugalingon nga atabay. **32**

Pagabuhaton ninyo kini hangtod nga moabot ako ug dad-on
kamo ngadto sa yuta ingon nga inyong kaugalingon nga yuta,
ang yuta sa trigo ug bag-o nga bino, ang yuta sa tinapay ug
kaparasan, ang yuta sa olibo nga mga kahoy ug ang dugos,
aron nga mabuhi kamo ug dili mamatay.' Sa dihang mosulay
sa pagdani si Hezekia kaninyo ayaw kamo ug paminaw kaniya,
nga moingon, 'Pagaluwason kita ni Yahweh.' **33** Aduna bay
mga dios sa katawhan nga mitabang kanila gikan sa kamot
sa hari sa Asiria? **34** Diin man ang mga dios ni Hamat ug
ni Arpad? Diin man ang mga dios ni Sefarvaim, Hena, ug
Iva? Giluwas ba nila ang Samaria gikan sa akong kamot?
35 Taliwala sa mga dios sa kayutaan, aduna bay dios nga
niluwas sa iyang yuta gikan sa akong gahom? Unsaon man
pagluwas ni Yahweh ang Jerusalem gikan sa akong gahom?"
36 Apan nagpabilin nga hilom ang katawhan ug wala mitubag,
kay nagmando ang hari nga, "Ayaw siyag tubaga." **37** Unya
si Eliakim nga anak nga lalaki ni Hilkia, nganagdumala sa
panimalay; si Shebna nga escriba; ug si Joa nga anak nga
lalaki ni Asaf, ang tigsulat, miadto kang Hezekia uban sa gisi
nila nga mga bisti, ug gisugilon ngadto kaniya ang mga pulong
sa pangulo sa kasundalohan.

19 Nahitabo kini nga sa dihang nadungog ni Haring Hezekia
ang ilang balita, gigisi niya ang iyang mga bisti, ug
nagsul-ob siya ug sako, ug miadto sa balay ni Yahweh. **2**
Gipadala niya si Eliakim, nga maoy tigdumala sa sulod sa
iyang panimalay, ug ang escriba nga si Shebna, ug ang mga
kadagkoan sa mga pari, tanan nagsul-ob ug sako, ngadto
kang Isaias nga anak nga lalaki ni Amos, nga propeta. **3**
Miingon sila kaniya, "Miingon si Hezekia, 'Kini nga adlaw ang
adlaw sa pag-antos, sa pagbadlong, ug kaulaw, kay miabot na
ang takna nga ipakatawo ang kaanakan, apan walay kusog
aron nga matawo sila. **4** Tingali ug madunggan ni Yahweh nga
imong Dios ang tanan nga pulong sa pangulong kasundalohan,
nga gipadala sa iyang agalon nga hari sa Asiria aron nga
hagiton ang buhi nga Dios, ug mosalikway sa mga pulong nga
nadungog sa imong Dios nga si Yahwheh. Karon ipasibaw
ang imong pag-ampo alang sa nahibilin nga ania gihapon
dinhi.'" **5** Busa miadto ang mga sulugoon ni Haring Hezekia
ngadto kang Isaias, **6** ug giingnan sila ni Isaias, "Sultihi ang
inyong agalon: 'Miingon si Yahweh, "Ayaw kahadlok sa mga
pulong nga imong nadungog, nga gipasipala sa mga sulugoon
sa hari sa Asiria kanako. **7** Tan-awa, hatagan ko siya ug
espiritu, ug makadungog siya ug usa ka balita ug mopauli
sa iyang kaugalingon nga yuta. Laglagon ko siya pinaagi sa
espada diha sa iyang kaugalingon nga yuta.'" **8** Unya miuli
ang pangulo sa kasundalohan ug nakita niya ang hari sa Asiria
nga nakigbatok sa Libna, tungod kay nadunggan man niya
nga miikyas ang hari gikan sa Lakis. **9** Unya nadungog ni
Senakerib nga naglihok na si Tirhaka nga hari sa Etiopia ug
sa Ehipto aron makigbatok kaniya, busa nagpadala na usab
siya ug mga mensahero ngadto kang Hezekia uban niini nga
mensahe: **10** Sultihi si Hezekia nga hari sa Juda, 'Ayaw tugoti
nga linglahon ka sa Dios nga imong gisaligan, nga nag-ingon,
"Dili ihatag ang Jerusalem ngadto sa kamot sa hari sa Asiria,"
11 Tan-awa, nadungog nimo ang gibuhat sa mga hari sa Asiria
sa tanang kayutaan pinaagi sa paglaglag kanila sa hingpit.
Busa pagaluwason ka ba? **12** Naluwas ba sila sa mga dios
sa mga nasod, ang mga nasod nga gilaglag sa akong mga
amahan: ang Gozan, Haran, Resef, ug ang katawhan sa Eden
didto sa Telasar? **13** Asa naman ang hari sa Hamat, ang hari
sa Arpad, ang hari sa mga siyudad sa Sefarvaim, sa Hena,
ug sa Iva?'" **14** Nadawat ni Hezekia kini nga sulat gikan sa
mga mensahero ug gibasa kini. Unya mitungas siya sa balay
ni Yahweh ug gisugilon niya kini kaniya **15** Unya nag-ampo
si Hezekia sa atubangan ni Yahweh ug miingon, "Yawheh
nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel, ikaw nga
naglingkod sa ibabaw sa kerubin ikaw lamang ang Dios sa
tanang mga gingharian sa kalibotan. Ikaw ang nagbuhat sa
kalangitan ug kalibotan. **16** Ipatalinghog ang imong igdulongog,
Yahweh, ug paminaw. Ibuka ang imong mga mata, Yahweh ug
tan-awa, ug paminawa ang mga pulong ni Senakerib, nga
iyang gipadala aron pasipad-an ang buhi nga Dios. **17** Tinuod,
Yahweh, gilaglag sa mga hari sa Asiria ang mga nasod ug
ang ilang kayutaan. **18** Gipangsunog nila ang ilang mga dios,
tungod kay dili man sila mga dios apan mga binuhat lamang
sa mga kamot sa tawo, kahoy ug bato lamang. Busa gilaglag
sila sa katawhan sa Asiria. **19** Busa karon, luwasa kami,
Yahweh nga among Dios, gisangpit ko ikaw, gikan sa iyang
gahom, aron nga masayod ang tanang gingharian sa kalibotan
nga ikaw lamang ang Dios, Yahweh." **20** Unya nagpadala ug
mensahe si Isaias nga anak ni Amos ngadto kang Hezekia,
nga nag-ingon, "Nag-ingon si Yahweh, nga Dios sa Israel,
'Tungod kay nag-ampo kaman kanako bahin kang Senakerib
nga hari sa Asiria, nadungog ko ikaw. **21** Mao kini ang pulong
ni Yahweh nga gisulti mahitungod kaniya: "Gibugalbugalan ug
gibiay-biay ka sa ulay nga anak nga babaye sa Zion aron sa
pagtamay kanimo. Nagpanlingo kanimo ang anak nga babaye
sa Jerusalem. **22** Kinsa man ang imong gihagit ug gitamay?
Batok kang kinsa man ang pagsingka ug ang pagkamapahitas-
on sa imong mga mata? Batok sa Balaan sa Israel! **23** Pinaagi
sa imong mga mensahero gihagit nimo ang Ginoo, ug miingon,
'Uban sa daghan nakong mga karwahe mitungas ako sa
kinatumyan sa kabukiran, sa kahitas-an sa Lebanon. Didto,
pamutlon ko ang mga tag-as nga mga sidro ug ang labing
maayong kahoy nga sipre. Mosulod ako sa kinalayoan nga
bahin, ang labing mabungahon nga kalasangan niini. **24**
Nagkalot ako ug mga atabay ug nakainom ug mga tubig sa
laing nasod. Gipahubas ko ang mga suba sa Ehipto ilalom sa
akong mga lapalapa.' **25** Wala ba nimo nadungog kung giunsa
ko kini pagkahibalo sa dugay na nga panahon, ug gibuhat kini
sa karaan nga kapanahonan? Karon buhaton ko kini. Ania
ikaw aron kuhaan ang dili mapildi nga mga siyudad ug himoon
silang tinapok sa pagkaguba. **26** Ang ilang mga lumulopyo,
diyutay lamang ang kusog, nangapukan ug nangaulawan.
Mga tanom sila sa uma, lunhaw nga sagbot, ang sagbot sa
atop o sa uma, nga gisunog sa wala pa kini milabong. **27**
Apan nasayod ako sa imong paglingkod, sa imong paggawas,
ug sa imong pagsulod, ug sa imong pagpakigbatok kanako.
28 Tungod sa imong pagpakigbatok kanako, ug tungod kay
miabot sa akong dalunggan ang imong pagkamapasigarbohon,
ibutang ko ang akong taga sa imong ilong, ug ang akong renda
nganha sa imong baba; ibalik ko ikaw kung diin ka gikan."
29 Mao kini ang timaan alang kanimo: Karong tuiga imong
kaonon ang motubo nga ihalas nga tanom, ug sa ikaduhang
tuig kung unsa ang motubo gikan niana. Apan sa ikatulong
tuig kinahanglan nga magtanom ka ug mag-ani, pagtanom ug
kaparasan ug kaona ang bunga niini. **30** Moturok ug mamunga
pag-usab ang nahibilin sa panimalay ni Juda nga nangaluwas.
31 Kay gikan sa Jerusalem adunay mahibilin, gikan sa Bukid
sa Zion adunay mangaluwas. Ang pagkamainiton ni Yahweh
nga labawng makagagahom maoy mobuhat niini. **32** Busa
gisulti kini ni Yahweh mahitungod sa hari sa Asiria: "Dili siya
makaadto niini nga siyudad ni makapana dinhi. Ni makaadto
siya dinhi uban sa ilang taming o makahimo ug tinapok nga

yuta batok niini. **33** Ang pamaagi sa iyang pag-anhi mao
usab ang pamaagi sa iyang pagbiya; dili siya makasulod niini
nga siyudad— mao kini ang gipadayag ni Yahweh." **34** Kay
panalipdan ko kini nga siyudad ug luwason kini, alang sa
akong kaugalingon ug alang sa akong alagad nga si David.'"
35 Nahitabo kini niadtong gabhiona nga miabot ang anghel
ni Yahweh ug gisulong ang kampo sa mga taga-Asiria, ug
gipamatay ang 185, 000 ka mga kasundalohan. Sa dihang
mibangon ang mga tawo sayo sa kabuntagon, nagbuy-od ang
patay nga mga lawas bisan asa. **36** Busa mibiya sa Israel ang
hari sa Asiria nga si Senakerib ug mipauli sa iyang panimalay
ug mipuyo sa Nineve. **37** Unya, samtang nagsimba siya sa
balay ni Nisroc nga iyang dios, gipatay siya sa iyang mga
anak nga lalaki nga mao sila Adramelec ug Sharezer pinaagi
sa espada. Unya miikyas sila ngadto sa yuta sa Ararat. Unya
si Esarhadon nga iyang anak nga lalaki ang nahimong hari
puli kaniya.

20 Niadtong mga adlawa nagsakit si Hezekia ug himalatyon
na. Busa miadto kaniya ang propeta nga si Isaias nga
anak nga lalaki ni Amos, ug miingon kaniya, "Miingon si
Yahweh, 'Ipahiluna ang imong panimalay; tungod kay mubo
nalang ang imong kinabuhi, ug mamatay kana." **2** Human niini
mitalikod si Hezekia ug miatubang sa paril ug nag-ampo kang
Yahweh, nga nag-ingon, **3** "Yahweh, palihog hinumdomi kung
giunsa nako paglakaw nga matinud-anon sa imong atubangan
sa tibuok kong kasing-kasing, ug kung unsa ang mga maayo
nakong nabuhat sa imong panan-aw." Unya midanguyngoy
si Hezekia. **4** Sa wala pa makagawas si Isaias didto sa
tungatunga sa hawanan, miabot ang pulong ni Yahweh kaniya,
nga nag-ingon, **5** "Balik, ug sultihi si Hezekia, nga pangulo sa
akong katawhan, 'Mao kini ang gisulti ni Yahweh, ang Dios ni
David nga imong katigulangan, "Nadungog ko ang imong pag-
ampo, ug nakita ko ang imong mga luha. Pagaayohon ko ikaw
sa ikatulo nga adlaw, ug motungas ka sa balay ni Yahweh. **6**
Dugangan ko ug napulo ug lima ka tuig ang imong kinabuhi,
ug pagaluwason ko ikaw ug kini nga siyudad gikan sa kamot
sa hari sa Asiria, ug panalipdan ko kini nga siyudad alang sa
akong kaugalingon ug alang sa akong alagad nga si David.""
7 Busa miingon si Isaias, "Pagkuha ug unod sa bunga sa
igera." Gibuhat nila kini ug gibutang sa iyang hubag, ug naayo
siya. **8** Miingon si Hezekia kang Isaias, "Unsa man ang timaan
nga ayohon ako ni Yahweh, ug nga kinahanglan motungas
ako ngadto sa templo ni Yahweh sa ikatulo nga adlaw?" **9**
Mitubag si Isaias, "Mao kini ang timaan alang kanimo gikan
kang Yahweh, nga himoon ni Yahweh ang butang nga iyang
gisulti. Kinahanglan ba nga moabante ang anino ug napulo ka
tikang, o moatras ug napulo ka tikang? **10** Mitubag si Hezekia,
"Sayon lamang alang sa anino nga moabante ug napulo ka
tikang. Dili, tugoti nga moatras ang anino ug napulo ka tikang."
11 Busa mituaw si Isaias ngadto kang Yahweh, ug gipaatras
niya ang anino ug napulo ka tikang, gikan sa gilihokan niini
sa hagdanan ni Ahaz. **12** Niana nga takna nagpadala ug
mga sulat ug gasa si Merodac Baladan nga anak sa hari
sa Babilonia nga si Baladan ngadto kang Hezekia, tungod
kay nadungog niya nga nagsakit si Hezekia. **13** Gitagad ni
Hezekia kadto nga mga sulat, ug unya gipakita ngadto sa mga
mensahero ang tibuok palasyo ug ang tanang bililhon nga
mga butang, ang plata, bulawan, mga pahumot ug bililhon nga
lana, ug ang tipiganan sa iyang mga hinagiban, ug ang tanan
nga makita sa iyang mga tipiganan. Walay butang sa iyang
panimalay, ni sa tibuok niyang gingharian, nga wala gipakita
ni Hezekia ngadto kanila. **14** Unya miadto ang propeta nga
si Isaias ngadto kang Haring Hezekia ug nangutana kaniya,
"Unsa man ang giingon niining mga tawhana diha kanimo?
Diin man sila gikan?" Miingon si Hezekia, "Gikan sila sa layong
nasod sa Babilonia." **15** Nangutana si Isaias, "Unsa man ang
ilang nakita sa imong panimalay?" Mitubag si Hezekia, "Nakita
nila ang tanan sa akong panimalay. Walay ni usa sa akong
bililhon nga mga butang ang wala nako gipakita kanila." **16**
Busa miingon si Isaias ngadto kang Hezekia, "Paminawa ang
pulong ni Yahweh: **17** 'Tan-awa, moabot ang mga adlaw nga
ang tanan nga anaa sa imong palasyo, ang mga butang nga
gitipigan sa imong mga katigulangan hangtod karong adlawa,
pagadad-on ngadto sa Babilonia. Walay mahibilin, miingon si
Yahweh. **18** Ang mga anak nga lalaki nga gipakatawo gikan
kanimo, nga imong giamoma—kuhaon nila silang tanan, ug
mahimo silang mga yunoko sa palasyo sa hari sa Babilonia.'"
19 Unya miingon si Hezekia ngadto kang Isaias, "Maayo ang
pulong ni Yahweh nga imong gisulti." Kay nagtuo man siya,
"Wala bay kalinaw ug kahapsay sa akong mga adlaw?" **20**
Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang Hezekia,
ug sa tanan niyang kagahom, ug kung giunsa niya paghimo sa
linaw ug ang agianan sa tubig, ug kung giunsa niya pagpaagas
ang tubig paingon sa siyudad—wala ba kini nahisulat sa libro
sa mga panghitabo sa mga hari sa Juda? **21** Mipahulay si
Hezekia uban sa iyang mga katigulangan, ug ang iyang anak
nga lalaki nga si Manases ang nahimong hari puli kaniya.

21 Nagpanuigon si Manases ug napulo ug duha sa dihang
nagsugod siya sa paghari; naghari siya sulod sa 55 ka
tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Hefziba.
2 Gibuhat niya ang daotan sa panan-aw ni Yahweh, sama
sa malaw-ay nga mga butang sa mga nasod nga gipahawa
ni Yahweh atubangan sa katawhan sa Israel. **3** Kay gitukod
man niya pagbalik ang mga anaa sa taas nga mga dapit
nga gigun-ob sa iyang amahan nga si Hezekia, ug nagtukod
siya ug mga halaran alang kang Baal, naghimo ug poste
ni Ashera, sama sa gibuhat ni Ahab nga hari sa Israel, ug
miyukbo siya ngadto sa tanang kabituonan sa kalangitan ug
misimba niini. **4** Nagtukod ug pagano nga mga halaran si
Manases ngadto sa balay ni Yahweh, bisan pa ug nagmando
si Yahweh, "Diha sa Jerusalem molungtad ang akong ngalan
hangtod sa kahangtoran." **5** Nagtukod siya ug mga halaran
alang sa tanang kabituonan sa kalangitan didto sa duha ka
mga hawanan sa balay ni Yahweh. **6** Gisunog niya ang iyang
anak nga lalaki; nanagna siya ug naghimo ug salamangka
ug nagpakisayod niadtong mga nakigsulti sa mga patay ug
niadtong nakigsulti sa mga espiritu. Nagbuhat gayod siya ug
hilabihan ka daotan diha sa panan-aw ni Yahweh ug iyang
gipasuko ang Dios. **7** Gibutang niya sa balay ni Yahweh
ang kinulit nga hulagway ni Ashera nga iyang hinimo. Dinhi
niining balaya nakigsulti si Yahweh ngadto kang David ug kang
Solomon nga iyang anak nga lalaki; miingon siya: "Dinhi niining
balaya ug dinhi sa Jerusalem, nga akong gipili gikan sa tanang
katribohan sa Israel, nga akong ibutang ang akong ngalan
hangtod sa kahangtoran. **8** Dili ko na gayod pahisalaagon
ang mga tiil sa katawhan sa Israel gikan sa yuta nga akong
gihatag sa ilang mga katigulangan, kung magmatngon lamang
sila sa pagtuman sa tanan nga akong gimando kanila, ug
mosunod sa tanang mga balaod nga gimando kanila sa akong
alagad nga si Moises." **9** Apan wala naminaw ang katawhan,
ug gipangulohan sila ni Manases sa pagbuhat ug hilabihan pa
gayod kadaotan kaysa sa mga nasod nga gigun-ob ni Yahweh
sa atubangan sa katawhan sa Israel. **10** Busa nakigsulti si

Yahweh pinaagi sa iyang mga alagad nga mga propeta, nga
nag-ingon, **11** "Tungod kay nakabuhat man ug salawayon nga
mga butang ang hari sa Juda nga si Manases, ug hilabihan
kaayo ka daotan ang iyang mga binuhatan kaysa sa tanang
mga Amorihanon nga nag-una kaniya, ug iyang gipakasala
ang Juda uban ang iyang mga diosdios, **12** busa giingon kini
ni Yahweh, nga Dios sa Israel: Tan-awa, magdala ako ug
hilabihan kadaotan diha sa Jerusalem ug sa Juda nga si bisan
kinsa nga makadungog niini, magataginting ang iyang mga
dalunggan. **13** Akong gamiton sa Jerusalem ang sukdanan
nga gigamit batok sa Samaria, ug ang tunton nga gigamit
batok sa balay ni Ahab; limpyohan ko ang Jerusalem sama
sa pagtrapo sa usa ka tawo sa plato, balibalihon niya kini
pagtrapo. **14** Ilabay ko ang mga nahibilin sa akong mga
panulondon ug ihatag sila sa kamot sa ilang mga kaaway.
Mahimo silang mga tukbonon ug inilog alang sa ilang mga
kaaway, **15** tungod kay nagbuhat man sila ug daotan sa
akong panan-aw, ug gipasuko nila ako, sukad sa adlaw nga
migawas ang ilang mga katigulangan sa Ehipto, hangtod
karong adlawa." **16** Dugang pa niana, daghan ug giula nga
dugo sa mga tawo nga walay sala si Manases, hangtod nga
gipuno niya ang Jerusalem gikan sa utlanan niini ngadto sa
pikas uban ang kamatayon. Dugang kini sa sala nga gipabuhat
niya sa Juda, sa dihang nagbuhat sila ug daotan diha sa
panan-aw ni Yahweh. **17** Alang sa uban pang mga butang
mahitungod kang Manases, tanan niyang gibuhat, ug sa sala
nga iyang nabuhat, wala ba kini nahisulat sa libro sa mga
panghitabo sa mga hari sa Juda? **18** Mipahulay si Manases
uban sa iyang mga katigulangan ug gilubong sa tanaman sa
iyang kaugalingon nga balay, sa tanaman sa Uza. Si Amon
nga iyang anak nga lalaki ang nahimong hari puli kaniya. **19**
Nagpanuigon si Amon ug 22 sa dihang nagsugod siya sa
paghari; naghari siya sulod sa duha ka tuig sa Jerusalem.
Ang ngalan sa iyang inahan mao si Meshulemet; anak siya
nga babaye ni Haruz nga taga Jotba. **20** Gibuhat niya kung
unsa ang daotan sa panan-aw ni Yahweh, sama sa gibuhat
sa iyang amahan nga si Manases. **21** Gisunod ni Amon ang
tanang dalan nga gilaktan sa iyang amahan ug nagsimba siya
sa mga diosdios nga gisimba sa iyang amahan, ug miyukbo
niini. **22** Gitalikdan niya si Yahweh, ang Dios sa iyang mga
amahan, ug wala maglakaw sunod sa dalan ni Yahweh. **23**
Naglaraw ug daotan ang mga sulugoon ni Amon batok kaniya
ug gipatay ang hari didto sa iyang kaugalingon nga balay.
24 Apan gipamatay sa mga katawhan sa yuta kadtong mga
naglaraw ug daotan batok kang Haring Amon, ug gihimo nga
hari ang iyang anak nga lalaki nga si Josia puli kaniya. **25**
Alang sa uban pang mga butang mahitungod sa gibuhat ni
Amon, wala ba kini nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa
mga hari sa Juda? **26** Gilubong siya sa katawhan sa iyang
lubnganan didto sa tanaman sa Uza, ug nahimong hari ang
iyang anak nga lalaki nga si Josia puli kaniya.

22 Nagpanuigon ug walo ka tuig si Josia sa dihang
nagsugod siya sa paghari; naghari siya sulod sa 31 ka
tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Jedida
(ang anak nga babaye ni Adaya nga taga-Boskat). **2** Gibuhat
niya ang matarong sa pana-aw ni Yahweh. Naglakaw siya sa
tanang dalan ni David nga iyang katigulangan, ug wala siya
mitipas ngadto sa wala o sa tuo. **3** Nahitabo kini sa ika-18 ka
tuig ni Haring Josia, gipadala niya si Shafan nga anak nga
lalaki ni Azalia nga anak nga lalaki ni Meshullam, ang escriba,
ngadto sa balay ni Yahweh, nga nag-ingon, **4** "Tungas ngadto
kang Hilkia ang labaw nga pari ug sultihi siya sa pag-ihap sa
salapi nga gidala ngadto sa balay ni Yahweh, nga gitigom sa
mga tigbantay sa templo gikan sa katawhan. **5** Ihatag kini
ngadto sa kamot sa mga trabahante nga sinaligan sa balay ni
Yahweh, ug ipahatag kini ngadto sa mga trabahante nga anaa
sa balay ni Yahweh, aron nga ilang ayohon ang mga guba sa
sulod sa templo. **6** Ipahatag kanila ang salapi ngadto sa mga
panday, sa mga magtutukod, ug sa mga mason, ug aron ipalit
usab ug ginabas nga kahoy ug pagtabas ug bato aron ayohon
ang templo." **7** Apan wala na kinahanglana ang pag-ihap sa
salapi nga gihatag ngadto kanila, tungod kay gigamit man
nila kini nga matinud-anon. **8** Miingon ang labaw nga pari
nga si Hilkia ngadto kang Shafan nga escriba, "Nakaplagan
ko ang libro sa balaod sa balay ni Yahweh." Busa gihatag
ni Hilkias ang libro ngadto kang Shafan, ug gibasa niya kini.
9 Milakaw si Shafan ug gidala ang libro ngadto sa hari, ug
nagbalita usab siya kaniya, nga nag-ingon, "Gigasto sa imong
mga sulugoon ang salapi nga anaa sa templo ug gihatag nila
kini sa kamot sa mga trabahante nga nagdumala sa pag-
atiman sa balay ni Yahweh." **10** Unya miingon ang escriba
nga si Shafan ngadto sa hari, "Gihatagan ako ug libro ni Hilkia
nga pari." Unya gibasa kini ni Shafan ngadto sa hari. **11**
Nahitabo kini nga sa dihang nadungog sa hari ang mga pulong
sa balaod, gigisi niya ang iyang mga bisti. **12** Gimandoan
sa hari si Hilkia nga pari, si Ahikam nga anak nga lalaki ni
Shafan, si Acbor nga anak nga lalaki ni Mikaya, si Shafan
nga escriba, ug si Asaya, nga iyang kaugalingong sulugoon,
nga nag-ingon, **13** "Lakaw ug pagpakisayod kang Yahweh
alang kanako, ug alang sa katawhan ug alang sa tibuok Juda,
tungod kay ang mga pulong niini nga libro nakaplagan na.
Tungod kay hilabihan kadako ang kasuko ni Yahweh nga
nisilaob batok kanato tungod kay wala man naminaw ang
atong mga katigulangan sa mga pulong niini nga libro alang sa
pagtuman sa tanan nga nahisulat niini mahitungod kanato." **14**
Busa miadto ang pari nga si Hilkia, si Ahikam, si Acbor, si
Shapan, ug si Asaya ngadto kang Hulda nga usa ka babaye
nga propeta, nga asawa ni Shalum nga anak nga lalaki ni Tikva
nga anak nga lalaki ni Harhas, nga tigtipig sa butanganan sa
mga bisti (nagpuyo siya sa ikaduhang bahin sa siyudad sa
Jerusalem), ug nakigsulti sila kaniya. **15** Miingon siya kanila,
"Mao kini ang giingon ni Yahweh, nga Dios sa Israel: 'Ingna
ang tawo nga nagpadala kaninyo nganhi kanako, **16** "Mao kini
ang giingon ni Yahweh: 'Tan-awa, magdala ako ug katalagman
niini nga dapit ug sa mga namuyo niini, sumala sa tanan nga
nahisulat sa libro nga gibasa sa hari sa Juda. **17** Tungod kay
gisalikway nila ako, ug nagsunog sila ug insenso sa laing mga
dios, aron nga mahagit nila ako nga masuko sa tanan nilang
mga binuhatan—busa misilaob ang akong kasuko batok niini
nga dapit ug dili na kini mapalong.'" **18** Apan alang sa hari
sa Juda, nga nagpadala kaninyo aron sa pagpangutana sa
kabubut-on ni Yahweh, mao kini ang inyong isulti kaniya: "Si
Yahweh, nga Dios sa Israel miingon niini: 'Mahitungod sa mga
pulong nga imong nadungog, **19** tungod kay malumo man
ang imong kasingkasing, ug tungod kay gipaubos mo man
ang imong kaugalingon sa atubangan ni Yahweh, sa dihang
imong nadungog ang akong giingon batok niini nga dapit ug
sa mga nagpuyo niini, nga mabungkag ug matinunglo sila, ug
tungod kay imo mang gigisi ang imong mga bisti ug mihilak
sa akong atubangan, naminaw usab ako kanimo—mao kini
ang gipadayag ni Yahweh. **20** Tan-awa, ibutang ko ikaw uban
sa imong mga katigulangan, ug mahimutang ka sa imong
lubnganan nga may kalinaw. Dili makakita ang imong mga
mata sa tanang mga katalagman nga akong ipahamtang niini

nga dapit.""" Busa gidala sa mga tawo kini nga mensahe balik sa hari.

23 Busa nagpadala ang hari ug mga mensahero nga maoy nagpatigom sa tanang mga kadagkoan sa Juda ug sa Jerusalem ngadto kaniya. **2** Unya mitungas ang hari ngadto sa balay ni Yahweh, ug ang tanang katawhan sa Juda ug ang tanang namuyo sa Jerusalem uban kaniya, ug ang mga pari, ang mga propeta, ug ang tanang katawhan, gikan sa gagmay padulong sa dagko. Unya gibasa niya sa ilang igdulongog ang tanang mga pulong sa libro sa Kasabotan nga nakaplagan sa balay ni Yahweh. **3** Mibarog ang hari duol sa haligi ug naghimo ug kasabotan sa atubangan ni Yahweh, sa paglakaw sunod kang Yahweh ug sa pagtuman sa iyang kasugoan, sa iyang mga patakaran, ug sa iyang mga balaod, uban sa tibuok niyang kasingkasing ug sa tibuok niyang kalag, sa pagpamatuod sa mga pulong niini nga kasabotan nga nahisulat niini nga libro. Busa miuyon ang tanang tawo nga mobarog sa kasabotan. **4** Gimandoan sa hari si Hilkia nga labaw nga pari, ang mga pari nga ubos kaniya, ug ang mga tigbantay sa ganghaan, sa pagdala ngadto sa gawas sa templo ni Yahweh sa tanang mga sudlanan nga gihimo alang kang Baal ug Ashera, ug alang sa tanang kabituonan sa langit. Gisunog niya kini sa gawas sa Jerusalem ngadto sa kaumahan sa Walog sa Kidron ug gidala ang mga abo niini ngadto sa Betel. **5** Gipapahawa niya ang mga pari nga nagsimba ug diosdios nga pinili sa mga hari sa Juda aron sa pagsunog ug insenso sa taas nga mga dapit ngadto sa mga siyudad sa Juda ug ngadto sa mga dapit nga nagpalibot sa Jerusalem—kadtong nagsunog ug insenso alang kang Baal, ngadto sa adlaw ug sa bulan, ngadto sa mga planeta, ug ngadto sa tanang kabituonan sa langit. **6** Gipagawas niya ang poste nga si Ashera gikan sa Templo ni Yahweh, sa gawas sa Jerusalem ngadto sa Walog sa Kidron ug gisunog nila kini didto. Gidugmok niya kini hangtod naabog ug gisabwag kana nga abog ngadto sa mga lubnganan sa yanong mga tawo. **7** Gihinloan niya ang mga lawak sa mga lalaki nga nagbaligya sa ilang dungog nga atua sa templo ni Yahweh, diin nagbuhat ug mga bisti ang mga babaye alang kang Ashera. **8** Gidala ni Josia ang tanang mga pari gikan sa mga siyudad sa Juda ug gihugawhugawan ang mga anaa sa taas nga mga dapit diin nagsunog ug insenso ang mga pari, gikan sa Geba padulong sa Berseba. Gigun-ob niya ang mga anaa sa taas nga mga dapit sa mga ganghaan nga atua sa pultahan paingon sa ganghaan ni Josue (ang gobernador sa siyudad), sa wala nga bahin sa ganghaan sa siyudad. **9** Bisan tuod ug wala gitugotan sa pag-alagad sa halaran ni Yahweh sa Jerusalem ang mga pari niadtong taas nga mga dapit, nangaon sila ug tinapay nga walay igpapatubo taliwala sa ilang mga kaigsoonan. **10** Gihugawhugawan ni Josia ang Tofet, diin atua sa walog sa Ben Hinom, aron nga wala nay magsunog sa iyang anak nga lalaki o sa iyang anak nga babaye ingon nga halad ngadto kang Molec. **11** Gikuha niya ang mga kabayo nga gihatag sa mga hari sa Juda ngadto sa adlaw. Atua sila sa usa ka dapit sa pultahan sa templo ni Yahweh, nga duol sa lawak ni Natan Melec, nga tigdumala sa palasyo. Gisunog ni Josia ang mga karwahe sa adlaw. **12** Giguba ni Josia nga hari ang mga halaran nga anaa sa atop sa kinatas-an nga lawak ni Ahaz, nga gihimo sa mga hari sa Juda, ug ang mga halaran nga gihimo ni Manases didto sa duha ka hawanan sa templo ni Yahweh. Gidugmok kini ni Josia ug gilabay kini ngadto sa Walog sa Kidron. **13** Giguba sa hari ang mga anaa sa taas nga mga dapit sa Jerusalem, sa habagatan sa bukid sa pagkadunot nga gitukod ni Solomon nga hari sa Israel alang sa Astoret, ang dulomtanan nga diosdios sa mga Sidonhon; alang kang Cemos, ang dulomtanan nga diosdios sa Moab; ug alang kang Molec, ang dulumtanan nga diosdios sa katawhan sa Amon. **14** Gibuak niya ang mga haligi nga mga bato ug gipamutol ang mga poste nga si Ashera ug gipuno niya kadtong mga dapita ug mga bukog sa mga tawo. **15** Giguba usab ni Josia sa hingpit ang halaran nga atua sa Betel ug ang anaa sa taas nga dapit nga gitukod ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat (ang tawo nga maoy hinungdan sa pagpakasala sa Israel). Gisunog usab niya ang halaran ug ang anaa sa taas nga dapit ug gidugmok kini hangtod naabog. Gisunog usab niya ang poste nga si Ashera. **16** Samtang nagsusi si Josia sa dapit, nakamatikod siya sa mga lubnganan nga atua sa bukid. Nagpadala siya ug mga lalaki aron sa pagkuha sa mga bukog gikan sa mga lubnganan; unya gisunog niya kini ngadto sa halaran, nga nakahugaw niini. Sumala kini sa pulong ni Yahweh nga gisulti sa tawo sa Dios, ang tawo nga nagsulti nang daan niining mga butanga sa wala pa kini nahitabo. **17** Unya miingon siya, "Unsa ba kanang monumento nga akong nakita?" Gisultihan siya sa mga lalaki nga anaa sa siyudad, "Mao kana ang lubnganan sa tawo sa Dios nga naggikan sa Juda ug nagsulti niining mga butanga nga imong nabuhat batok sa halaran sa Betel." **18** Busa miingon si Josia, "Ayaw kini hilabti. Kinahanglan nga walay mobalhin sa iyang mga bukog." Busa wala nila hilabti ang iyang mga bukog, uban sa mga bukog sa propeta nga naggikan sa Samaria. **19** Unya giguba ni Josia ang tanang mga balay nga anaa sa taas nga mga dapit nga atua didto sa mga siyudad sa Samaria, nga gihimo sa mga hari sa Israel, ug nga nakapahagit kang Yahweh nga masuko. Gibuhat niya kanila ang iyang gibuhat sa Betel. **20** Gipamatay niya ang tanang mga pari sa taas nga mga dapit didto sa mga halaran ug gisunog niya ang mga bukog sa mga tawo diha niini. **21** Unya gimandoan sa hari ang tanang katawhan, nga nag-ingon, "Hinumdomi ang Pagsaylo alang kang Yahweh nga inyong Dios, sumala sa nahisulat niini nga Libro sa Kasabotan." **22** Wala gayod napahigayon ang maong kasaulogan sa Pagsaylo gikan sa mga adlaw sa mga maghuhukom nga nagdumala sa Israel, ni sa tanang adlaw sa mga hari sa Israel o sa Juda. **23** Apan sa ika-18 nga tuig ni Haring Josia gisaulog kini nga Pagsaylo alang kang Yahweh didto sa Jerusalem. **24** Gipapahawa usab ni Josia kadtong nakigsulti sa mga patay o sa mga espiritu. Gipapahawa usab niya ang mga salamangkero, ang mga diosdios, ug ang tanang mga dulumtanan nga mga butang nga nakita didto sa yuta sa Juda ug didto sa Jerusalem, aron nga uyonan ang mga pulong sa balaod diin nahisulat sa libro nga nakaplagan ni Hilkia nga pari didto sa balay ni Yahweh. **25** Wala pa gayoy hari nga nahiuna kang Josue, nga sama kaniya, nga mibalik kang Yahweh sa tibuok niyang kasingkasing, sa tibuok niyang kalag, ug sa tibuok niyang kusog, nga nagsunod sa tanang balaod ni Moises. Ni adunay hari nga sama kang Josia nga mibarog sunod kaniya. **26** Bisan paman niana, wala gipaiway ni Yahweh ang kabangis sa iyang hilabihang kapungot, nga misilaob batok sa Juda tungod sa tanang pagano nga pagsimba nga maoy gibuhat ni Manases nga nakapahagit kaniya. **27** Busa miingon si Yahweh, "Papason ko usab ang Juda sa akong panan-aw, sama sa akong pagpapas sa Israel, ug isalikway ko kini nga siyudad nga akong gipili, ang Jerusalem, ug ang balay nga diin nag-ingon ako, 'Maanaa didto ang akong ngalan.'" **28** Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang Josia, ang tanan nga iyang gibuhat, wala ba

kini nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Juda?
29 Sa iyang mga adlaw, si Faraon Neco, nga hari sa Ehipto,
miadto aron sa pagpakig-away batok sa hari sa Asiria didto sa
Suba sa Eufrates. Miadto si Haring Josia aron sa pagpakigkita
kang Neco alang sa gubat, ug gipatay siya ni Neco didto sa
Megido. **30** Gisakay sa sulugoon ni Josia ang iyang patay
nga lawas sa karwahe gikan sa Megido, gidala siya padulong
sa Jerusalem, ug gilubong siya sa iyang kaugalingon nga
lubnganan. Unya gikuha sa mga tawo sa yuta si Jehoahaz
nga anak nga lalaki ni Josia, gidihogan siya, ug gihimo siya
nga hari puli sa iyang amahan. **31** Nagsugod sa paghari si
Jehoahaz sa dihang 23 pa ka tuig ang iyang pangidaron, ug
naghari siya sulod sa tulo ka bulan sa Jerusalem. Ang ngalan
sa iyang inahan mao si Hamutal; siya ang anak nga babaye ni
Jeremias sa Libna. **32** Gibuhat ni Jehoahaz ang daotan sa
panan-aw ni Yahweh, sama sa tanang butang nga gibuhat
sa iyang mga katigulangan. **33** Gibilanggo siya ni Faraon
Neco sa Ribla ngadto sa yuta sa Hamat, aron nga dili siya
makahari sa Jerusalem. Unya gipabuhis ni Neco ang Juda
ug 100 ka mga talent sa plata ug usa ka talent sa bulawan.
34 Gihimo nga hari ni Faraon Neco si Eliakim nga anak nga
lalaki ni Josia, ug giilisan ang iyang ngalan ug Jehoyakim.
Apan gidala niya si Jehoahaz padulong sa Ehipto, ug namatay
si Jehoahaz didto. **35** Gibayad ni Jehoyakim ang plata ug
bulawan kang Faraon. Aron nga mapahinagbo ang gipangayo
ni Faraon, gipabuhisan ni Jehoyakim ang yuta ug gipugos niya
ang matag tawo taliwala sa katawhan sa yuta nga bayran siya
ug plata ug bulawan sumala sa angay nilang bayaran. **36**
Nagsugod sa paghari si Jehoyakim sa dihang 25 pa ka tuig
ang iyang pangidaron, ug naghari siya sulod sa napulo ug usa
ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si
Zebida; anak siya nga babaye ni Pedaya nga taga-Rama. **37**
Gibuhat ni Jehoyakim ang daotan sa panan-aw ni Yahweh,
sama sa gihimo sa iyang mga katigulangan.

24 Sa mga adlaw ni Jehoyakim, gisulong ni Nebucadnezar
nga hari sa Babilonia ang Juda; nahimo niyang sulugoon
si Jehoyakim sulod sa tulo ka tuig. Unya misukol si Jehoyakim
ug nakigbatok kang Nebucadnezar. **2** Nagpadala si Yahweh
ug mga panon sa mga Caldeanhon, mga Arameanhon, mga
Moabihanon, ug mga Amonihanon batok kang Jehoyakim;
gipadala niya sila batok sa Juda aron sa paglaglag niini. Mao
kini ang pagpamatuod sa pulong ni Yahweh nga gisulti pinaagi
sa mga propeta nga iyang mga alagad. **3** Gikan gayod kini sa
baba ni Yahweh nga midangat kini sa Juda, aron papahawaon
sila gikan sa iyang panan-aw, tungod sa mga sala ni Manases,
ang tanan nga iyang gibuhat, **4** ug tungod usab sa iyang
gipaula nga dugo sa mga tawo nga walay sala, kay gipuno
niya ug dugo sa mga tawo nga walay sala ang Jerusalem.
Dili gayod buot mopasaylo si Yahweh niana. **5** Alang sa
uban pang mga butang mahitungod kang Jehoyakim, ug sa
tanan niyang gibuhat, wala ba kini nahisulat sa libro sa mga
panghitabo sa mga hari sa Juda? **6** Mipahulay si Jehoyakim
uban sa iyang mga katigulangan, ug si Jehoyakin nga iyang
anak nga lalaki ang nahimong hari puli kaniya. **7** Wala na
gayod misulong ang hari sa Ehipto sa gawas sa iyang yuta,
tungod kay nabuntog na man sa hari sa Babilonia ang tanang
mga yuta nga gidumalahan sa hari sa Ehipto, gikan sa sapa
sa Ehipto padulong sa Suba sa Eufrates. **8** Nagpanuigon si
Jehoyakin sa dihang 18 pa ka tuig ang iyang pangidaron;
naghari siya sa Jerusalem sulod sa tulo ka bulan. Ang ngalan
sa iyang inahan mao si Nehusta; anak siya nga babaye ni
Elnatan nga taga-Jerusalem. **9** Gibuhat niya ang daotan sa
panan-aw ni Yahweh; gibuhat niya ang tanan nga gibuhat sa
iyang amahan. **10** Nianang higayona gisulong ang Jerusalem
sa kasudalohan ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia ug
gipalibotan ang siyudad. **11** Miabot si Nebucadnezar nga hari
sa Babilonia didto siyudad samtang gipalibotan kini sa iyang
mga kasundalohan, **12** ug miadto si Jehoyakin ang hari sa
Juda ngadto sa hari sa Babilonia, siya, ang iyang inahan, ang
iyang mga sulugoon, ang iyang mga prinsipe, ug ang iyang
mga opisyal. Gidakop siya sa hari sa Babilonia sa ikawalo
nga tuig sa iyang paghari. **13** Gikuha ni Nebucadnezar ang
tanang mahinungdanong mga butang sa balay ni Yahweh, ug
kadtong atua sa palasyo sa hari. Gipangdugmok niya ang
tanang bulawanon nga mga butang nga gihimo ni Solomon
nga hari sa Israel didto sa templo ni Yahweh, sumala sa
giingon ni Yahweh nga mahitabo. **14** Gibihag niya ang tibuok
Jerusalem, ang tanang mga pangulo, ug ang tanang lalaki
nga manggugubat, ang 10, 000 nga mga binihag, ug ang
tanang hanas nga trabahador ug ang mga panday sa puthaw.
Walay bisan usa nga nahibilin gawas lamang sa mga tawong
kabos didto sa yuta. **15** Gibihag ni Nebucadnezar si Jehoyakin
ngadto sa Babilonia, ingon man usab ang inahan sa hari,
ang mga asawa, ang mga opisyal, ug ang pangulo nga mga
kalalakin-an sa yuta. Gibihag niya sila gikan sa Jerusalem
paingon sa Babilonia. **16** Ang tanang manggugubat nga
kalalakin-an, 7, 000 ang gidaghanon, ug 1, 000 ka mga hanas
nga mga trabahador ug mga panday sa puthaw, ang tanan
kanila hanas sa pagpakig-away—gibihag sa hari sa Babilonia
kining mga kalalakin-an ngadto sa Babilonia. **17** Gihimo nga
hari si Matania sa hari sa Babilonia, ang igsoon nga lalaki sa
amahan ni Jehoyakin, nga puli kaniya, ug giilisan ang iyang
ngalan ug Zedekia. **18** Nagsugod sa paghari si Zedekia sa
dihang 21 pa ka tuig ang iyang pangidaron; naghari siya sulod
sa napulo ug usa ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang
inahan mao si Libna. **19** Gibuhat niya ang daotan sa panan-
aw ni Yahweh; gibuhat niya ang tanang gibuhat ni Jehoyakim.
20 Tungod sa kasuko ni Yahweh, nahitabo kining tanan sa
Jerusalem ug sa Juda, hangtod nga gipapahawa sila sa iyang
presensya. Unya nakigbatok si Zedekia sa hari sa Babilonia.

25 Nahitabo kini sa ikasiyam nga tuig sa paghari ni Haring
Zedekia, sa ikanapulo nga bulan, ug sa ikanapulo nga
adlaw sa bulan, miabot si Nebucadnezar nga hari sa Babilonia
uban sa iyang kasundalohan batok sa Jerusalem. Nagkampo
siya atbang niini, ug nagtukod sila ug kuta palibot niini. **2**
Busa napalibotan ang siyudad hangtod sa ikanapulo ug usa
ka tuig sa paghari ni Haring Zedekia. **3** Sa ikasiyam nga
adlaw sa ikaupat nga bulan sa tuig, hilabihan gayod ang
kagutom didto sa siyudad nga wala nay pagkaon alang sa
mga tawo sa maong yuta. **4** Unya nalumpag ang siyudad, ug
mikalagiw ang tanang manggugubat nga mga kalalakin-an
sa pagkagabii pinaagi sa agianan sa ganghaan taliwala sa
duha ka mga paril, pinaagi sa tanaman sa hari, bisan tuod
gipalibotan sa mga Caldeanhon ang tibuok siyudad. Miadto
ang hari sa dalan nga paingon sa Araba. **5** Apan gigukod sa
kasundalohan sa Caldeanhon si Haring Zedekia ug naapsan
siya didto sa kapatagan sa walog sa Suba sa Jordan nga
duol sa Jerico. Nagkatibulaag ang tanan niyang kasundalohan
palayo kaniya. **6** Gidakop nila ang hari ug gidala siya ngadto
sa hari sa Babilonia didto sa Ribla, diin gihukman nila siya. **7**
Alang sa mga anak nga lalaki ni Zedekia, gipangpatay nila
sila sa iyang atubangan. Unya gilugit nila ang iyang mga
mata, gigapos siya sa mga kadena nga tumbaga, ug gidala
siya ngadto sa Babilonia. **8** Karon sa ikalima nga bulan, sa

ikapito nga adlaw sa bulan, nga ika-19 ka tuig sa paghari ni
Nebucadnezar ang hari sa Babilonia, miabot sa Jerusalem
ang sulugoon sa hari sa Babilonia ug pangulo sa iyang mga
magbalantay, nga si Nebuzaradan. **9** Gisunog niya ang balay
ni Yahweh, ang palasyo sa hari, ug ang tanang mga balay sa
Jerusalem; gisunog usab niya ang tanang mahinungdanon
nga mga dagkong balay sa siyudad. **10** Ingon man sa tanang
mga paril nga nakapalibot sa Jerusalem, gigun-ob kini sa
tanang kasundalohan sa Babilonia nga ubos sa pagdumala
sa pangulo sa magbalantay. **11** Alang sa uban pang mga
katawhan nga nahibilin didto sa siyudad, kadtong mga mibiya
sa hari sa Babilonia, ug ang mga nahibilin sa katawhan—si
Nebuzaradan, ang pangulo sa magbalantay, mibihag kanila.
12 Apan gibilin sa pangulo sa magbalantay ang labing kabos
sa yuta aron motrabaho sa kaparasan ug sa kaumahan.
13 Alang sa mga haligi nga tumbaga nga atua sa balay ni
Yahweh, ang tungtonganan ug ang tumbaga nga tangke nga
atua sa balay ni Yahweh, gidugmok sa mga Caldeanhon ug
gidala pagbalik ang tumbaga didto sa Babilonia. **14** Ang mga
kolon, mga pala, mga igpapalong sa lampara, mga kutsara, ug
ang tanang mga butang nga tumbaga nga ginagamit sa mga
pari nga nag-alagad didto sa templo—gikuha kining tanan
sa mga Caldeanhon. **15** Ang mga kolon alang sa pagkuha
sa mga abo ug ang mga panaksan nga hinimo sa bulawan,
ug kadtong hinimo sa plata—gikuha usab kini sa kapitan sa
magbalantay sa hari. **16** Ang duha ka mga haligi, ang tumbaga
nga tangke, ang mga tungtonganan nga gihimo ni Solomon
alang sa balay ni Yahweh dili maalsa tungod sa kadaghan
sa tumbaga. **17** 18 ka kubiko ang gitas-on sa unang haligi,
ug ang ulohan nga tumbaga anaa sa ibabaw niini. Tulo ka
kubiko ang gitas-on sa ulohan nga tumbaga uban sa binuhat
nga rehas ug napalibotan sa mga granada ang ulohan, ang
tanan hinimo sa tumbaga. Ang ubang haligi ug ang binuhat
nga rehas niini managsama lamang sa nauna. **18** Gikuha
sa pangulo sa mga magbalantay si Seraya ang pangulo nga
pari, kauban si Zefania, ang ikaduha nga pari, ug ang tulo
ka tigbantay sa ganghaan. **19** Gikan sa siyudad gidala niya
ang opisyal nga maoy sinaligan sa mga kasundalohan, ug
ang lima ka mga kalalakin-an nga nagtambag sa hari, nga
anaa gihapon sa siyudad. Gidala usab niya ang opisyal nga
sundalo sa hari nga maoy sinaligan alang sa pagtigom sa
mga kalalakin-an ngadto sa kasundalohan, uban sa 60 ka
mahinungdanon nga mga kalalakin-an gikan sa yuta nga atua
sa siyudad. **20** Unya gikuha sila ni Nebuzaradan, ang pangulo
sa magbalantay, ug gidala sila ngadto sa hari sa Babilonia
sa Ribla. **21** Gipangpatay sila sa hari sa Babilonia sa Ribla
didto sa yuta sa Hamat. Niini nga paagi, gipagawas nga
binihag ang Juda sa ilang yuta. **22** Alang sa mga tawo nga
nahibilin sa yuta sa Juda, kadtong gibiyaan ni Nebucadnezar
nga hari sa Babilonia, gihimo niya nga tinugyanan kanila, si
Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam ang anak nga lalaki
ni Shafan. **23** Karon sa dihang nadungog sa mga pangulo
sa mga kasundalohan, sila ug ang ilang mga kalalakin-an,
nga gihimo sa hari sa Babilonia si Gedalia nga gobernador,
miadto sila kang Gedalia nga anaa sa Mizpa. Kini nga mga
kalalakin-an mao si Ismael nga anak nga lalaki ni Netania, si
Johanan nga anak nga lalaki ni Karea, si Seraya nga anak
nga lalaki ni Tanhumet nga Netofatihanon, ug si Jaazania nga
anak nga lalaki sa Maacatihanon—sila ug ang ilang kalalakin-
an. **24** Naghimo ug pakigsaad si Gedalia kanila ug sa ilang
kalalakin-an, ug miingon siya kanila, “Ayaw kahadlok sa mga
opisyal sa mga Caldeanhon. Pagpuyo sa yuta ug pag-alagad
sa hari sa Babilonia, ug maayo ang tanan nga mahitabo diha
kaninyo.” **25** Apan nahitabo kini sa ikapito nga bulan nga si
Ismael nga anak nga lalaki ni Netania nga anak nga lalaki ni
Elishama, gikan sa harianon nga pamilya, miabot uban sa
napulo ka mga kalalakin-an ug gisulong si Gedalia. Namatay
si Gedalia, uban sa mga kalalakin-an sa Juda ug ang mga
taga-Babilonia nga uban kaniya didto sa Mizpa. **26** Unya
mibarog ug miadto sa Ehipto ang tanang katawhan, gikan sa
dili mahinungdanon ngadto sa labing mahinungdanon, ug ang
mga pangulo sa mga kasundalohan, tungod kay nangahadlok
sila sa mga taga-Babilonia. **27** Nahitabo kini human sa ika-
37 ka tuig sa pagkabihag ni Jehoyakin nga hari sa Juda, sa
ikanapulo ug duha nga bulan, sa ika-27 nga adlaw sa bulan,
gibuhian ni Evil Merodac nga hari sa Babilonia si Jehoyakin
nga hari sa Juda gikan sa pagkabinilanggo. Nahitabo kini sa
tuig nga nagsugod sa paghari si Evil Merodac. **28** Malumo siya
nga nakigsulti kaniya ug gihatagan siya ug mas halangdon pa
nga lingkoranan kaysa sa ubang mga hari nga uban kaniya
sa Babilonia. **29** Gihubo ni Evil-Merodac ang mga bisti ni
Jehoyakin sa pagkabinilanggo, ug kanunay nga nagkaon si
Jehoyakin didto sa lamesa sa hari sa tibuok niya nga kinabuhi.
30 Ug ginahatagan siya ug panggasto alang sa iyang pagkaon
sa matag adlaw alang sa tibuok niyang kinabuhi.

1 Cronicas

1 Ang mga kaliwat ni Adan mao sila si Set, **2** Enos, Kenan,
Mahalalel, Jared, **3** Enoc, Metusela, ug si Lamec. **4** Ang
mga anak nga lalaki ni Noe mao sila si Shem, Ham, ug si
Jafet. **5** Ang mga anak nga lalaki ni Jafet mao sila si Gomer,
Magog, Madai, Javan, Tubal, Meshec, ug si Tiras. **6** Ang mga
anak nga lalaki ni Gomer mao sila si Ashkenaz, Rifat ug si
Togarma. **7** Ang mga anak nga lalaki ni Javan mao sila si
Elisha, Tarshis, Kitim, ug si Rodanim. **8** Ang mga anak nga
lalaki ni Ham mao sila si Cus, Mizraim, Put, ug si Canaan. **9**
Ang mga anak nga lalaki ni Cus mao sila si Seba, Havila,
Sabta, Raama, ug si Sabteca. Ang mga anak ni Raama mao
si Sheba ug si Dedan. **10** Si Cus mao ang amahan ni Nimrod,
nga unang manggugubat sa kalibotan. **11** Si Mizraim mao
ang katigulangan sa mga Ludhanon, Anamnon, Lehabnon,
Naftunon, **12** Patrusnon, Caslunon (diin naggikan ang mga
Filistihanon), ug sa mga Caftornon. **13** Si Canaan mao ang
amahan ni Sidon, nga iyang kamagulangan, ug ni Het. **14**
Siya usab ang katigulangan sa mga Jebusnon, Amornon,
Girgasnon, **15** Hivhanon, Arkanhon, Sinhanon, **16** Arvadnon,
Zemarnon, ug sa mga Hamatnon. **17** Ang mga anak nga lalaki
ni Shem mao sila si Elam, Ashur, Arfaxad, Lud, Aram, Uz,
Hul, Geter, ug si Meshec. **18** Si Arfaxad mao ang amahan
ni Shela, ug si Shela mao ang amahan ni Eber. **19** Adunay
duha ka anak nga lalaki si Eber. Ang ngalan sa usa mao si
Peleg, kay nabahin ang kalibotan sa iyang kapanahonan. Ang
ngalan sa iyang igsoon mao si Joktan. **20** Si Joktan mao
ang amahan nila ni Almodad, Shelef, Hazarmavet, Jera, **21**
Hadoram, Uzal, Dikla, **22** Obal, Abimael, Sheba, **23** Ofir,
Havila, ug ni Jobab; kini silang tanan mga kaliwat ni Joktan.
24 Si Shem, Arfaxad, Shela, **25** Eber, Peleg, Reu, **26** Serug,
Nahor, Tera, **27** Abram nga mao si Abraham. **28** Ang mga
anak nga lalaki ni Abraham mao si Isaac ug si Ishmael. **29**
Mao kini ang ilang mga anak nga lalaki: ang kamagulangan ni
Ishmael mao si Nebaiot, unya si Kedar, Adbeel, Mibsam, **30**
Mishma, Duma, Massa, Hadad, Tema, **31** Jetur, Nafis, ug si
Kedema. Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Ishmael. **32**
Ang mga anak nga lalaki ni Ketura, nga puyopuyo ni Abraham,
mao sila si Zimran, Jokshan, Medan, Midian, Ishbak, ug si
Shua. Ang mga anak nga lalaki ni Jokshan mao si Sheba ug si
Dedan. **33** Ang mga anak nga lalaki ni Midian mao sila si Efa,
Efer, Hanok, Abida, ug si Eldaa. Tanan kini sila mga kaliwat
ni Ketura. **34** Si Abraham mao ang amahan ni Isaac. Ang
mga anak nga lalaki ni Isaac mao si Esau ug si Israel. **35**
Ang mga anak nga lalaki ni Esau mao sila si Elifaz, Reuel,
Jeus, Jalam, ug si Kora. **36** Ang mga anak nga lalaki ni Elifaz
mao sila si Teman, Omar, Zefo, Gatam, Kenaz, Timna ug si
Amalek. **37** Ang mga anak nga lalaki ni Reuel mao sila si
Nahat, Zera, Shama, ug si Miza. **38** Ang mga anak nga lalaki
ni Seir mao sila si Lotan, Shobal, Zibeon, Ana, Dishon, Ezer,
ug si Dishan. **39** Ang mga anak nga lalaki ni Lotan mao si Hori
ug si Homam, ug si Timna nga igsoong babaye ni Lotan. **40**
Ang mga anak nga lalaki ni Shobal mao sila si Alvan, Manahat,
Ebal, Shefo, ug si Onam. Ang mga anak nga lalaki ni Zibeon
mao si Aya ug si Ana. **41** Ang anak nga lalaki ni Ana mao
si Dishon. Ang mga anak nga lalaki ni Dishon mao sila si
Hemdan, Eshban, Itran, ug si Keran. **42** Ang mga anak nga
lalaki ni Ezer mao sila si Bilhan, Zaavan, ug si Jaakan. Ang
mga anak nga lalaki ni Dishan mao si Uz ug si Aran. **43** Mao
kini ang mga hari nga naghari sa yuta sa Edom sa wala pay
hari nga naghari sa mga Israelita: si Bela nga anak ni Beor, ug
Dinhaba ang ngalan sa iyang siyudad. **44** Sa dihang namatay
si Bela, mipuli paghari sa iyang dapit si Jobab ang anak nga
lalaki ni Zera nga taga-Bozra. **45** Sa dihang namatay si Jobab,
mipuli paghari sa iyang dapit si Husham nga taga-Teman. **46**
Sa dihang namatay si Husham, mipuli paghari sa iyang dapit
si Hadad nga anak ni Bedad, nga maoy nakapildi sa mga
Midianhon didto sa yuta sa Moab. Avit ang ngalan sa iyang
siyudad. **47** Sa dihang namatay si Hadad, mipuli paghari
sa iyang dapit si Samla nga taga-Masreka. **48** Sa dihang
namatay si Samla, mipuli paghari sa iyang dapit si Shaul nga
taga-Rehobot Hannahar. **49** Sa dihang namatay si Shaul,
mipuli paghari sa iyang dapit si Baal Hanan nga anak ni Acbor.
50 Sa dihang namatay si Baal Hanan nga anak ni Acbor, mipuli
paghari sa iyang dapit si Hadar. Pai ang ngalan sa iyang
siyudad. Ang ngalan sa iyang asawa mao si Mehetabel nga
anak nga babaye ni Matred nga anak nga babaye ni Mezahab.
51 Unya namatay si Hadad. Ang mga pangulo sa mga banay
sa Edom mao sila si Timna, Alva, Jetet, **52** Oholibama, Ela,
Pinon, **53** Kenaz, Teman, Mibzar, **54** Magdiel, ug si Iram. Mao
kini ang mga pangulo sa mga banay sa Edom.

2 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Israel: sila si
Ruben, Simeon, Levi, Juda, Isacar, Zebulun, **2** Dan, Jose,
Benjamin, Neftali, Gad, ug si Asher. **3** Ang mga anak nga
lalaki ni Juda mao sila si Er, Onan, ug si Shela, nga anak
niya sa anak nga babaye ni Shua nga Canaanhon. Daotan sa
panan-aw ni Yahweh ang kamagulangang anak ni Juda nga si
Er, ug gipatay siya ni Yahweh. **4** Si Tamar nga iyang umagad,
nanganak alang kaniya kang Perez ug kang Zera. Adunay
lima ka mga anak nga lalaki si Juda. **5** Ang mga anak nga
lalaki ni Perez mao si Hezron ug si Hamul. **6** Ang lima ka mga
anak nga lalaki ni Zera mao sila si Zimri, Etan, Heman, Calcol,
ug si Dara. **7** Ang anak nga lalaki ni Carmi mao si Acar nga
nagdala ug kasamok sa Israel sa dihang gikawat niya kung
unsa ang giandam alang sa Dios. **8** Ang anak nga lalaki ni
Etan mao si Azaria. **9** Ang mga anak nga lalaki ni Hezron
mao sila si Jerameel, Ram, ug si Caleb. **10** Si Ram mao ang
amahan ni Aminadab, ug si Aminadab mao ang amahan ni
Naason, ang pangulo sa mga kaliwat ni Juda. **11** Si Naason
mao ang amahan ni Salma, ug si Salma mao ang amahan ni
Boaz. **12** Si Boaz mao ang amahan ni Obed, ug si Obed mao
ang amahan ni Jesse. **13** Si Jesse mao ang amahan ni Eliab
ang iyang kamagulangang anak, ikaduha mao si Abinadab,
ikatulo mao si Shimea, **14** ikaupat mao si Netanel, ikalima
mao si Radai, **15** ikaunom mao si Ozem, ug ang ikapito mao
si David. **16** Ang ilang mga igsoong babaye mao si Zeruya ug
si Abigail. Ang tulo ka mga anak nga lalaki ni Zeruya mao
sila si Abishai, Joab, ug si Asahel. **17** Nanganak si Abegail
kang Amasa, nga ang amahan mao si Jeter nga Ismaelinhon.
18 Si Caleb nga anak ni Hezron mao ang amahan sa mga
anak pinaagi kang Azuba, nga iyang asawa, ug pinaagi kang
Jeriot. Ang iyang mga anak mao sila si Jesher, Shobab, ug si
Ardon. **19** Namatay si Azuba, ug unya gipangasawa ni Caleb
si Efrat, nga nanganak alang kaniya kang Hur. **20** Si Hur mao
ang amahan ni Uri ug si Uri mao ang amahan ni Bezalel. **21**
Unya si Hezron(sa dihang nagpangidaron na siya ug 60 ka
tuig) gipangasawa ang anak ni Makir, ang amahan ni Gilead.
Gipanganak niya si Segub. **22** Si Segub mao ang amahan ni
Jair, nga nagdumala sa 23 ka mga siyudad sa yuta sa Gilead.
23 Giilog ni Gesor ug ni Aram ang mga lungsod sa Jair ug
Kenat, lakip ang 60 ka mga baryo sa palibot niini. Kining tanan
nga mga lumulupyo mga kaliwat ni Makir, nga amahan ni

Gilead. **24** Human sa kamatayon ni Hezron, nakighilawas
si Caleb kang Efrata, ang asawa sa iyang amahan nga si
Hezron. Gipanganak niya si Ashur, nga amahan ni Tekoa. **25**
Ang mga anak nga lalaki ni Jerameel, nga kamagulangang
anak ni Hezron, mao sila si Ram ang kamagulangan, si Buna,
Oren, Ozem ug si Ahija. **26** Adunay laing asawa si Jerameel,
nga ang ngalan mao si Atara. Siya mao ang inahan ni Onam.
27 Ang mga anak nga lalaki ni Ram, nga kamagulangan ni
Jerameel, mao sila si Maaz, Jamin, ug si Eker. **28** Ang mga
anak nga lalaki ni Onam mao si Shamai ug si Jada. Ang mga
anak nga lalaki ni Shamai mao si Nadab ug si Abishur. **29**
Ang ngalan sa asawa ni Abishur mao si Abihail, ug nanganak
siya alang kaniya kang Aban ug kang Molid. **30** Ang mga
anak nga lalaki ni Nadab mao si Seled ug si Apaim, apan
namatay si Seled nga walay mga anak. **31** Ang anak nga
lalaki ni Apaim mao si Ishi. Ang anak nga lalaki ni Ishi mao
si Shesan. Ang anak nga lalaki ni Shesan mao si Alai. **32**
Ang mga anak nga lalaki ni Jada, nga igsoon ni Shamai, mao
si Jeter ug si Jonathan. Namatay si Jeter nga walay mga
anak. **33** Ang mga anak nga lalaki ni Jonathan mao si Pelet
ug si Zaza. Mao kini ang mga kaliwat ni Jerameel. **34** Karon
walay mga anak nga lalaki si Shesan, mga anak nga babaye
lamang. Adunay Ehiptohanong sulugoon si Shesan, nga ang
ngalan mao si Jarha. **35** Gipaminyo ni Shesan ang iyang anak
nga babaye kang Jarha nga iyang sulugoon ingon nga iyang
asawa. Nanganak siya alang kaniya kang Atai. **36** Si Atai mao
ang amahan ni Natan, ug si Natan mao ang amahan ni Zabad.
37 Si Zabad mao ang amahan ni Eflal, ug si Eflal mao ang
amahan ni Obed. **38** Si Obed mao ang amahan ni Jehu, ug
si Jehu mao ang amahan ni Azaria. **39** Si Azaria mao ang
amahan ni Helez, ug si Helez mao ang amahan ni Eleasa.
40 Si Eleasa mao ang amahan ni Sismai, ug si Sismai mao
ang amahan ni Shalum. **41** Si Shalum mao ang amahan ni
Jekamia, ug si Jekamia mao ang amahan ni Elishama. **42**
Ang mga anak nga lalaki ni Caleb, nga Igsoon ni Jerameel,
mao si Mesha nga iyang kamagulangan, nga amahan ni Zif.
Ang ikaduha niyang anak, mao si Maresha, nga amahan ni
Hebron. **43** Ang mga anak nga lalaki ni Hebron mao sila si
Kora, Tapua, Rekem, ug si Shema. **44** Si Shema mao ang
amahan ni Raham, nga amahan ni Jorkeam. Si Rekem mao
ang amahan ni Shamai. **45** Ang anak ni Shamai mao si Maon,
ug si Maon mao ang amahan ni Bet Zur. **46** Si Efa, ang laing
puyopuyo ni Caleb, nanganak kang Haran, Moza, ug kang
Gazez. Si Haran mao ang amahan ni Gazez. **47** Ang mga
anak nga lalaki ni Jahdai, mao sila si Regem, Jotam, Geshan,
Pelet, Efa, ug si Shaaf. **48** Ang usa pa gayod ka puyopuyo ni
Caleb mao si Maaca, nga nanganak kang Sheber ug kang
Tirhana. **49** Nanganak usab siya kang Shaaf ang amahan ni
Madmana, si Sheva ang amahan ni Macbena ug ang amahan
ni Gibea. Ang anak nga babaye ni Caleb mao si Acsa. Mao
kini ang mga kaliwat ni Caleb. **50** Mao kini ang mga anak nga
lalaki ni Hur, ang iyang kamagulangang anak pinaagi kang
Efrata: si Shobal ang amahan ni Kiriat Jearim, **51** Si Salma
ang amahan ni Bethlehem, ug si Haref ang amahan ni Bet
Gader. **52** Adunay mga kaliwat si Shobal nga amahan ni Kiriat
Jearim: si Haroe, ang katunga sa katawhan nga Manahat, **53**
ug ang mga banay ni Kiriat Jearim: mao ang mga Itrahanon,
Puthanon, Shumatnon, ug ang Mishranon. Naggikan niini
ang kaliwat sa mga Zorahanon ug sa mga Eshtaolnon. **54**
Ang mga banay ni Salma mao ang mosunod: ang mga taga-
Betlehem, ang mga Netofanon, ang mga Artot Bet Joab, ug
ang katunga sa mga Manahatnon—ang mga Zorahanon, **55**
ang mga banay sa mga escriba nga nagpuyo didto sa Jabez:
ang mga Tiratnon, Shimeatnon, ug Sucatnon. Mao kini ang
mga Kenhanon nga naggikan kang Hamat, ang katigulangan
sa mga Recabnon.

3 Karon mao kini ang mga anak nga lalaki ni David nga
natawo alang kaniya didto sa Hebron: ang kamagulangan
mao si Amnon, pinaagi kang Ahinoam nga gikan sa Jezreel;
ang ikaduha mao si Daniel, pinaagi kang Abigail nga gikan sa
Carmel; **2** ang ikatulo mao si Absalom, nga ang inahan mao si
Maaca, ang anak nga babaye ni Talmai nga hari sa Geshur.
Ang ikaupat mao si Adonia ang anak nga lalaki ni Hagit; **3** ang
ikalima mao si Shefatia pinaagi kang Abital; ang ikaunom mao
si Itream pinaagi kang Egla nga iyang asawa. **4** Natawo kining
unom alang kang David didto sa Hebron, diin naghari siya
sulod sa pito ka tuig ug unom ka bulan. Unya nagdumala siya
sa Jerusalem sulod sa 33 ka tuig. **5** Kining upat ka mga anak
nga lalaki, pinaagi kang Batsheba nga anak nga babaye ni
Amiel, nga natawo alang kaniya sa Jerusalem: si Shamua,
Shobab, Natan, ug si Solomon. **6** Ang laing siyam nga mga
anak nga lalaki ni David mao sila: si Ibhar, Elishua, Elifelet,
7 Noga, Nefeg, Jafia, **8** Elishama, Eliada, ug si Elifelet. **9**
Mao kini ang mga anak nga lalaki ni David, walay labot ang
mga anak nga lalaki sa uban niyang mga puyopuyo. Si Tamar
ang ilang igsoong babaye. **10** Ang anak ni Solomon mao si
Rehoboam. Ang anak ni Rehoboam mao si Abija. Ang anak ni
Abija mao si Asa. Ang anak ni Asa mao si Jehoshafat. **11** Ang
anak ni Jehoshafat mao si Joram. Ang anak ni Joram mao si
Ahazia. Ang anak ni Ahazia mao si Joas. **12** Ang anak ni Joas
mao si Amazia. Ang anak ni Amazia mao si Azaria. Ang anak
ni Azaria mao si Jotam. **13** Ang anak ni Jotam mao si Ahaz.
Ang anak ni Ahaz mao si Hezekia. Ang anak ni Hezekia mao
si Manases. **14** Ang anak ni Manases mao si Amon. Ang anak
ni Amon mao si Josia. **15** Ang mga anak nga lalaki ni Josia
mao si Johanon ang iyang kamagulangang anak, ang ikaduha
mao si Jehoyakim, ang ikatulo mao si Zedekia, ug ang ikaupat
mao si Shalum. **16** Ang mga anak nga lalaki ni Jehoyakim
mao si Jehoyakin ug si Zedekia. **17** Ang mga anak nga lalaki
ni Jehoyakin, ang binihag, mao sila si Shealtiel, **18** Malkiram,
Pedaya, Shenazar, Jekamia, Hoshama, ug si Nedabia. **19** Ang
mga anak nga lalaki ni Pedaya mao si Zerubabel ug si Shimei.
Ang mga anak nga lalaki ni Zerubabel mao si Meshulam ug si
Hanania; ang ilang igsoong babaye mao si Shelomit. **20** Ang
ubang lima niya ka mga anak nga lalaki mao sila si Hashuba,
Ohel, Berekia, Hasadia, ug si Jushab Hesed. **21** Ang mga
anak nga lalaki ni Hanania mao si Pelatia ug si Jeshaya. Ang
iyang anak mao si Refaya, ug ang uban pa nga kaliwat mao
sila si Arnan, Obadia, ug si Shecania. **22** Ang anak nga lalaki
ni Shecania mao si Shemaya. Ang mga anak nga lalaki ni
Shemaya mao sila si Hatus, Igal, Baria, Nearia, ug si Shafat.
23 Ang tulo ka mga anak nga lalaki ni Nearia mao sila si
Elyoenai, Hizkia, ug si Azrikam. **24** Ang pito ka mga anak nga
lalaki ni Elyoenai mao sila si Hodavia, Eliashib, Pelaya, Akub,
Johanan, Delaya, ug si Anani.

4 Ang mga kaliwat ni Juda mao sila Perez, Hezron, Carmi,
Hur, ug si Shobal. **2** Si Shobal mao ang amahan ni Reaya.
Si Reaya mao ang amahan ni Jahat. Si Jahat mao ang amahan
ni Ahumai ug ni Lahad. Mao kini ang mga katigulangan sa
banay sa mga Zorahanon. **3** Mao kini ang mga katigulangan
sa banay sa siyudad sa Etam: Si Jezreel, Ishma, ug si Idbas.
Ang ngalan sa ilang igsoong babaye mao si Hazelelponi. **4**
Si Penuel mao ang katigulangan sa banay sa siyudad sa

Gedor. Si Ezer mao ang katigulangan sa banay sa Husha.
Mao kini ang mga kaliwat sa Hur, ang kamagulangan nga anak
ni Efrata ug ang kagikan sa mga taga-Betlehem. **5** Si Ashur
ang amahan ni Tekoa nga adunay duha ka asawa, si Hela
ug si Naara. **6** Si Ahuzam, Hefer, Temeni, ug si Haahashtari
ang iyang mga anak nga lalaki kang Naara. Mao kini ang
mga anak nga lalaki ni Naara. **7** Ang mga anak nga lalaki ni
Hela mao sila Zeret, Izhar, Etnan, **8** ug si Koz, nga amahan
ni Anub ug ni Zobeba, ug ang ubang mga banay naggikan
kang Aharhel ang anak nga lalaki ni Harum. **9** Labaw nga
tinahod si Jabez kay sa iyang mga igsoong lalaki. Ginganlan
siya sa iyang inahan ug Jabez. Miingon siya, "Tungod kay
gipanganak ko siya sa kasakit." **10** Nag-ampo si Jabez ngadto
sa Dios sa Israel ug miingon, "Kung panalanginan lamang
nimo ako, palaparon ang akong nasakopan, ug ang imong
kamot magauban kanako. Sa dihang buhaton mo kini malikay
mo ako gikan sa kadaot, aron mahimo akong gawasnon gikan
sa kasakit!" Busa gitubag sa Dios ang iyang pag-ampo. **11** Si
Kelub nga igsoong lalaki ni Shuha mao ang amahan ni Mehir,
nga amahan ni Eshton. **12** Si Eshton mao ang amahan nila
Bet Rafa, Pasea, ug ni Tehina, ang nagsugod sa siyudad sa
Nahas. Mao kini ang mga tawo nga nagpuyo sa Reca. **13** Ang
mga anak nga lalaki ni Kenaz mao sila Otniel ug si Seraya.
Ang mga anak nga lalaki ni Otniel mao si Hatat ug si Meonotai.
14 Si Meonotai mao ang amahan ni Ofra, ug si Seraya ang
amahan ni Joab, ang nagpundar sa Ge Harashim, ang iyang
katawhan mga hanas nga panday. **15** Ang mga anak nga
lalaki ni Caleb ang anak nga lalaki ni Jefune mao si Iru, Ela
ug si Naam. Ang anak nga lalaki ni Ela mao si Kenaz. **16**
Ang mga anak nga lalaki ni Jehalelel mao sila Zif, Zifa, Tiria,
ug si Asarel. **17** Ang mga anak nga lalaki ni Ezra mao sila
Jeter, Mered, Efer, ug si Jalon. Gipakatawo sa Ehiptohanon
nga asawa ni Mered sila Miriam, Shamai, ug si Ishba, nga
amahan ni Eshtemoa. Mao kini ang mga anak nga lalaki ni
Bitya, ang anak nga babaye sa Paraon, nga giminyoan ni
Mered. **18** Ang asawa ni Mered nga Judio nanganak kang
Jered, ang amahan ni Gedor; si Heber, ang amahan ni Soco;
ug si Jekutiel, ang amahan ni Zanoa. **19** Sa duha ka anak nga
lalaki sa asawa ni Hodia, nga igsoong babaye ni Naham, ang
usa mao ang amahan ni Keila ang Garminhon. Ug ang usa
mao ang amahan ni Eshtemoa nga Maacaton. **20** Ang mga
anak nga lalaki ni Shimon mao sila Amnon, Rina, Ben Hanan,
ug si Tilon. Ang mga anak nga lalaki ni Ishi mao sila Zohet ug
si Ben Zohet. **21** Ang mga kaliwat ni Shela nga anak nga
lalaki ni Juda, mao si Er ang amahan ni Leca, si Laada ang
amahan ni Maresha ug ang banay sa tighimo ug lino sa Bet
Ashbea, **22** Si Jokim, ang katawhan sa Cozeba, ug sa Joas
ug sa Saraph, nga adunay kabtangan sa Moab, apan mipauli
sa Bethlehem. (Kini nga kasayoran naggikan sa karaang mga
talaan.) **23** Ang ubang katawhan niini mga magkukulon nga
nagpuyo sa Netaim ug sa Gedera ug nagatrabaho alang sa
hari. **24** Ang mga kaliwat ni Simeon mao sila Nemuel, Jamin,
Jarib, Zera, ug Shaul. **25** Si Shalum mao ang anak nga lalaki
ni Shaul, si Mibsam mao ang anak nga lalaki ni Shalum, ug si
Mishma mao ang anak nga lalaki ni Mibsam. **26** Ang mga
kaliwat ni Mishma mao si Hamuel ang iyang anak nga lalaki, si
Zacur ang iyang apo, ug si Shimei ang iyang apo sa tuhod. **27**
Si Shimei adunay 16 ka mga anak nga lalaki ug unom ka nga
mga babaye. Ang iyang mga igsoong lalaki walay daghang
mga anak, busa wala midaghan ang ilang banay sama usab
sa katawhan sa Juda. **28** Nagpuyo sila didto sa Beersheba,
Molada, ug sa Hazar Shual. **29** Nagpuyo usab sila sa Bilha,
Ezem, Tolad, **30** Betuel, Horma, Ziklag, **31** Bet Markabot,
Hazar Susim, Bet Biri, ug sa Shaaraim. Mao kini ang ilang
mga siyudad hangtod sa paghari ni David. **32** Ang lima nila
ka mga baryo mao ang Etam, Ain, Rimon, Token, ug ang
Ashan, **33** lakip ang mga baryo sa palibot hangtod sa Baalat.
Mao kini ang dapit nga ilang mga gipuy-an, ug gitipigan nila
ang talaan sa ilang kagikan. **34** Ang mga pangulo sa mga
banay mao sila Meshobab, Jamlek, si Josha nga anak nga
lalaki ni Amazia, **35** si Joel, si Jehu nga anak nga lalaki ni
Joshibia nga anak nga lalaki ni Seraya ug anak nga lalaki
ni Aziel, **36** si Elyoenai, Jaakoba, Jeshohaya, Asaya, Adiel,
Jesimiel, Benaya, **37** ug si Ziza nga anak nga lalaki ni Shifi ug
anak nga lalaki ni Alon nga anak nga lalaki ni Jedaya nga
anak nga lalaki ni Shimri nga anak nga lalaki ni Shemaya.
38 Kining gihisgotan nga mga ngalan mao ang mga pangulo
sa ilang mga banay, ug midaghan pag-ayo ang ilang mga
banay. **39** Miadto sila haduol sa Gedor, sa sidlakang bahin
sa walog, aron sa pagpangita ug pasabsaban alang sa ilang
mga karnero. **40** Nakakaplag sila ug abugana ug maayong
sabsabanan. Halapad ang yuta, hilom, ug malinawon. Didto
nagpuyo kaniadto ang mga Hamihanon. **41** Nahisulat kini
nga mga ngalan sa pag-abot sa adlaw ni Hezekia ang hari
sa Juda, ug gisulong ang gipuy-an sa mga Hamihanon ug
ang mga Meunhon, nga atua usab didto. Gilaglag nila sila
sa hingpit ug nagpuyo didto tungod kay nakakaplag sila ug
pasabsaban alang sa ilang mga karnero. **42** 500 ka mga
kalalakin-an ang gikan sa tribo ni Simeon ang miadto sa Bukid
sa Seir, uban sa ilang mga pangulo nga si Pelatia, Nearia,
Refaya, ug si Uziel, ang anak nga lalaki ni Ishi. **43** Nalupig
nila ang nahibiling mga Amaleknon nga midangop, ug mipuyo
didto hangtod karong adlawa.

5 Ang mga anak nga lalaki ni Ruben ang kamagulangang
anak sa Israel—karon si Ruben mao ang kamagulangang
anak ni Israel, apan gihatag ngadto sa mga anak nga lalaki ni
Jose nga anak sa Israel ang katungod sa pagkamagulang
tungod kay gihugawan ni Ruben ang higdaanan sa iyang
amahan. Busa wala siya nahisulat isip kamagulangang anak
nga lalaki. **2** Si Juda ang pinakakusgan sa iyang mga igsoong
lalaki, ug ang pangulo magagikan kaniya. Apan ang katungod
sa pagkaanak gihatag kang Jose— **3** ang mga anak nga lalaki
ni Ruben, ang kamagulangang anak ni Israel mao sila Hanok,
Palu, Hezron, ug si Carmi. **4** Mao kini sila ang mga kaliwat ni
Joel: ang anak nga lalaki ni Joel mao si Shemaya. Ang anak
nga lalaki ni Shemaya mao si Gog. Ang anak nga lalaki ni
Gog mao si Shimei. **5** Ang anak nga lalaki ni Shimei mao si
Mica. Ang anak nga lalaki ni Mica mao si Reaya. Ang anak
nga lalaki ni Reaya mao si Baal. **6** Ang anak nga lalaki ni
Baal mao si Beera, nga gibihag ni Tilgat Pileser nga hari sa
Asiria. Si Beera mao ang pangulo sa tribo sa Ruben. **7** Ang
mosunod mao ang matag banay nga mga kadugo ni Beera,
nga nahisulat sa talaan sa ilang mga kagikan: Si Jeiel ang
kamagulangan, Zecarias, **8** ug si Bela ang mga anak nga
lalaki ni Azaz nga anak nga lalaki ni Shema ug anak nga lalaki
ni Joel. Nagpuyo sila sa Aroer, hangtod sa Nebo ug sa Baal
Meon, **9** ug ngadto sa sidlakan hangtod sa sinugdanan sa
kamingawan nga paingon sa Suba sa Eufrates. Tungod kini sa
kadaghan sa ilang mga baka sa yuta sa Gilead. **10** Sa mga
adlaw ni Saulo, gisulong sa tribo ni Ruben ang mga Hagarnon
ug gipildi sila. Nagpuyo sila sa mga tolda sa mga Hagarnon sa
tibuok yuta sa sidlakan sa Gilead. **11** Ang mga membro sa
tribo sa Gad nagpuyo duol kanila, sa yuta sa Bashan ngadto
sa Saleca. **12** Ang ilang pangulo mao si Joel, nga labaw sa

maong banay, ug si Shafam mao usab ang labaw sa laing
banay, ug sila Janai ug si Shafat sa Bashan. **13** Ang ilang mga
kadugo, sumala sa pamilya sa ilang mga amahan, mao sila
Micael, Meshulam, Sheba, Jorai, Jacan, Zia, ug si Eber—pito
silang tanan. **14** Kining mga tawo nga ginganlan sa ibabaw
mao ang mga kaliwat ni Abihail, ug si Abihail mao ang anak
nga lalaki ni Huri. Si Huri mao ang anak nga lalaki ni Jaroa. Si
Jaroa mao ang anak nga lalaki ni Gilead. Si Gilead mao ang
anak nga lalaki ni Micael. Si Micael mao ang anak nga lalaki ni
Jeshishai. Si Jeshishai mao ang anak nga lalaki ni Jado. Si
Jado mao ang anak nga lalaki ni Buz. **15** Si Ahi mao ang anak
nga lalaki ni Abdiel nga anak nga lalaki ni Guni, nga labaw sa
pamilya sa ilang mga amahan. **16** Nagpuyo sila sa Gilead, sa
Bashan, sa mga lungsod niini, ug sa tibuok pasabsabang dapit
sa Sharon ngadto sa kinatumyan sa mga utlanan niini. **17**
Kining tanan nalista sa talaan sa mga kagikan sa panahon ni
Jotam ang hari sa Juda ug kang Jeroboam ang hari sa Israel.
18 Ang mga Rubenhon, ang mga Gadhanon, ug ang katunga
sa tribo sa Manases adunay 44, 000 ka mga sundalo nga
gibansay sa pagpakiggubat, sa pagdala ug taming ug espada,
ug pana. **19** Gisulong nila ang kaliwat ni Hagar, Jetur, Nafis,
ug Nodab. **20** Nakadawat sila ug langitnong tabang batok
kanila. Niini nga paagi, napildi ang mga taga-Hagar ug ang
tanan nga miuban kanila. Tungod kini sa pagtuaw sa mga
Israelita ngadto sa Dios diha sa gubat, ug mitubag siya kanila,
tungod kay misalig man sila kaniya. **21** Gikuha nila ang ilang
mga kahayopan, lakip na ang 50, 000 ka mga kamelyo, 250,
000 ka mga karnero, 2, 000 ka mga asno, ug 100, 000 ka mga
kalalakin-an. **22** Daghan ang ilang napatay nga mga kaaway,
tungod kay nakig-away man ang Dios alang kanila. Nagpuyo
sila sa ilang yuta hangtod sa panahon sa pagkabihag. **23**
Ang katunga sa tribo ni Manases nagpuyo sa yuta sa Bashan
ngadto sa Baal Hermon ug sa Senir (Bukid kini sa Hermon).
24 Mao kini ang mga pangulo sa ilang mga pamilya: Si Efer,
Ishi, Eliel, Azriel, Jeremias, Hodavia, ug si Jadiel. Kusgan ug
mga maisog sila nga mga tawo, inila nga mga tawo, mga
pangulo sa ilang mga pamilya. **25** Apan dili sila matinud-anon
sa Dios sa ilang katigulangan. Hinuon, misimba sila sa mga
dios sa katawhan niadtong yutaa, nga gigun-ob sa Dios sa
wala pa sila. **26** Ang Dios sa Israel nagsugo kang Pul ang hari
sa Asiria (gitawag usab ug Tilgat Pileser, ang hari sa Asiria).
Gibihag niya ang mga Rubenhon, Gadhanon, ug ang katunga
sa tribo sa Manases. Gikuha niya ug gidala ngadto sa Hala,
Habor, Hara, ug ngadto sa suba sa Gozan, diin nagpabilin sila
hangtod karong adlawa.

6 Ang mga anak nga lalaki ni Levi mao sila Gershom, Kohat,
ug si Merari. **2** Ang mga anak nga lalaki ni Kohat mao sila
Amram, Izhar, Hebron, ug Uziel. **3** Ang mga anak nga lalaki
ni Amram mao sila Aaron, Moises, ug si Miriam. Ang mga
anak nga lalaki ni Aaron mao si Nadab, Abihu, Eleazar, ug
si Itamar. **4** Si Eleazar mao ang amahan ni Finehas, ug si
Finehas mao ang amahan ni Abishua. **5** Si Abishua mao ang
amahan ni Buki, ug si Buki mao ang amahan ni Uzi. **6** Si Uzi
mao ang amahan ni Zerahia, ug si Zerahia mao ang amahan
ni Merayot. **7** Si Merayot mao ang amahan ni Amaria, ug
si Amaria mao ang amahan ni Ahitub. **8** Si Ahitub mao ang
amahan ni Zadok, ug si Zadok mao ang amahan ni Ahimaaz.
9 Si Ahimaaz mao ang amahan ni Azaria, ug si Azaria mao
ang amahan ni Johanan. **10** Si Johanan mao ang amahan ni
Azaria, nga nag-alagad sa templo ni Solomon nga gitukod sa
Jerusalem. **11** Si Azaria mao ang amahan ni Amaria, ug si
Amaria mao ang amahan ni Ahitub. **12** Si Ahitub mao ang
amahan ni Zadok, ug si Zadok mao ang amahan ni Shalum.
13 Si Shalum mao ang amahan ni Hilkia, ug si Hilkia mao ang
amahan ni Azaria. **14** Si Azaria mao ang amahan ni Seraya,
ug si Seraya mao ang amahan ni Jehozadak. **15** Nabihag si
Jehozadak sa dihang gipabihag ni Yahweh ang Juda ug ang
Jerusalem pinaagi kang Nebucadnezar. **16** Ang mga anak nga
lalaki ni Levi mao sila Gershom, Kohat, ug si Merari. **17** Ang
mga anak nga lalaki ni Gershom mao sila Libni ug si Shimei.
18 Ang mga anak nga lalaki ni Kohat mao sila Amram, Izhar,
Hebron, ug si Uziel. **19** Ang mga anak nga lalaki ni Merari
mao sila Mali ug si Mushi. Sila ang mga banay sa mga levita
nga nalista sumala sa pamilya sa ilang mga katigulangan. **20**
Nagsugod ang mga kaliwat ni Gershom sa iyang anak nga
lalaki nga si Libni. Ang anak nga lalaki ni Libni mao si Jahat.
Ang iyang anak nga lalaki mao si Zima. **21** Ang iyang anak
nga lalaki mao si Joa. Ang iyang anak nga lalaki mao si Ido.
Ang iyang anak nga lalaki mao si Zera. Ang iyang anak nga
lalaki mao si Jeaterai. **22** Ang mga kaliwat ni Kohat nagsugod
sa iyang anak nga lalaki nga si Aminadab. Ang iyang anak
nga lalaki mao si Kora. Ang iyang anak nga lalaki mao si
Asir. **23** Ang iyang anak nga lalaki mao si Elkana. Ang iyang
anak nga lalaki mao si Ebiasaf. Ang iyang anak nga lalaki
mao si Asir. **24** Ang iyang anak nga lalaki mao si Tahat. Ang
iyang anak nga lalaki mao si Uriel. Ang iyang iyang anak nga
lalaki mao si Uzia. Ang iyang anak nga lalaki mao Shaul. **25**
Ang mga anak nga lalaki ni Elkana mao sila Amasai, Ahimot,
ug si Elkana. **26** Ang anak niining ikaduhang Elkana mao si
Zofai. Ang iyang anak nga lalaki mao si Nahat. **27** Ang iyang
anak nga lalaki mao si Eliab. Ang anak nga lalaki ni Eliab
mao si Jeroham. Ang iyang anak nga lalaki mao si Elkana.
28 Ang kamagulangang anak ni Samuel mao si Joel, ug ang
ikaduhang anak mao si Abija. **29** Anak nga lalaki ni Merari
mao si Mali. Ang iyang anak nga lalaki mao si Libni. Ang iyang
anak nga lalaki mao si Shimei. Ang anak nga lalaki ni Shimei
mao si Uza. **30** Ang iyang anak nga lalaki mao si Shimea.
Ang iyang anak nga lalaki mao si Hagia. Ang iyang anak nga
lalaki mao si Asaya. **31** Mao kini ang mga ngalan sa mga
kalalakin-an nga gitugyanan ni David sa mga pag-awit sa
sulod sa templo ni Yahweh, human nga nabalhin didto ang
sudlanan sa kasabotan. **32** Nag-alagad sila pinaagi sa pag-
awit didto sa tabernakulo, ang tolda nga tagboanan, hangtod
nga natukod ni Solomon ang balay ni Yahweh sa Jerusalem.
Gituman nila ang ilang mga bulohaton sumala sa mga sugo
nga gihatag kanila. **33** Mao kini kadtong ang nag-alagad uban
sa ilang mga anak nga lalaki. Gikan sa banay ni Kohat mao si
Heman nga manunugtog. Ania ang iyang mga katigulangan,
balik ngadto sa nanglabay nga panahon: Si Heman mao ang
anak nga lalaki ni Joel. Si Joel mao ang anak nga lalaki ni
Samuel. **34** Si Samuel mao ang anak nga lalaki ni Elkana. Si
Elkana mao ang anak nga lalaki ni Jeroham. Si Jeroham mao
ang anak nga lalaki ni Eliel. Si Eliel mao ang anak nga lalaki ni
Toa. **35** Si Toa mao ang anak nga lalaki ni Zuf. Si Zuf mao
ang anak nga lalaki ni Elkana. Si Elkana mao ang anak nga
lalaki ni Mahat. Si Mahat mao ang anak nga lalaki ni Amasai.
Si Amasai mao ang anak nga lalaki ni Elkana. **36** Si Elkana
mao ang anak nga lalaki ni Joel. Si Joel mao ang anak nga
lalaki ni Azaria. Si Azaria mao ang anak nga lalaki ni Zefania.
37 Si Zefania mao ang anak nga lalaki ni Tahat. Si Tahat mao
ang anak lalaki ni Asir. Si Asir mao ang anak nga lalaki ni
Ebiasap. Si Ebiasap mao ang anak lalaki ni Kora. **38** Si Kora
mao ang anak nga lalaki ni Izar. Si Izar mao ang anak nga
lalaki ni Kohat. Si Kohat mao ang anak nga lalaki ni Levi. Si

Levi ang anak nga lalaki ni Israel. **39** Ang mga kaubanan ni
Heman mao si Asaf, nga mitindog sa iyang tuong bahin. Si
Asaf mao ang anak nga lalaki ni Berekia. Si Berekia mao ang
anak nga lalaki ni Shimea. **40** Si Shimea mao ang anak nga
lalaki ni Micael. Si Micael mao ang anak nga lalaki ni Baaseya.
Si Baaseya mao ang anak nga lalaki ni Malkia. **41** Si Malkia
mao ang anak nga lalaki ni Etni. Si Etni ang anak nga lalaki
ni Zera. Si Zera mao ang anak nga lalaki ni Adaya. **42** Si
Adaya mao ang anak nga lalaki ni Etan. Si Etan mao ang
anak nga lalaki ni Zima. Si Zima mao ang anak nga lalaki ni
Shimei. **43** Si Shimei mao ang anak nga lalaki ni Jahat. Si
Jahat mao ang anak nga lalaki ni Gershom. Si Gershom mao
ang anak nga lalaki ni Levi. **44** Ang anaa sa walang bahin
sa kamot ni Heman mao ang iyang mga kaubanan nga mga
anak nga lalaki ni Merari. Gilakip nila si Ethan ang anak nga
lalaki ni Kishi. Si Kishi ang anak nga lalaki ni Abdi. Si Abdi ang
anak nga lalaki ni Maluc. **45** Si Maluc ang anak nga lalaki
ni Hashabia. Si Hashabia ang anak nga lalaki ni Amazia. Si
Amazia ang anak nga lalaki ni Hilkia. **46** Si Hilkia ang anak
nga lalaki ni Amzi. Si Amzi ang anak nga lalaki ni Bani. Si Bani
ang anak nga lalaki ni Shemer. **47** Si Shemer ang anak nga
lalaki ni Mali. Si Mali ang anak nga lalaki ni Mushi. Si Mushi
ang anak nga lalaki ni Merari. Si Merari ang anak nga lalaki ni
Levi. **48** Ang ilang mga kaubanan, nga mga Levita, gisaligan
sa pagbuhat sa tanang buluhaton sa tabernakulo, ang balay
sa Dios. **49** Si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki ang
nagahalad sa halad sinunog ngadto sa halaran; ug ang halad
diha sa halaran sa insenso alang sa tanang buluhaton sa
labing balaang dapit. Kini nga mga halad gihimo alang sa
pagpasaylo sa sala sa Israel, sumala sa tanang gimando ni
Moises nga alagad sa Dios. **50** Ang gituohan nga mga kaliwat
ni Aaron mao ang mga mosunod: Ang anak nga lalaki ni Aaron
mao si Eleazar. Ang anak nga lalaki ni Eleazar mao si Finehas.
Ang anak nga lalaki ni Finehas mao si Abishua. **51** Ang anak
nga lalaki ni Abishua mao si Buki. Ang anak nga lalaki ni Buki
mao si Uzi. Ang anak nga lalaki ni Uzi mao si Zerahia. **52**
Ang anak nga lalaki ni Zerahia mao si Merayot. Ang anak
nga lalaki ni Merayot mao si Amaria. Ang anak nga lalaki ni
Amaria mao si Ahitub. **53** Ang anak nga lalaki ni Ahitub mao si
Zadok. Ang anak nga lalaki ni Zadok mao si Ahimaaz. **54**
Mao kini ang mga dapit nga gipapuy-an sa mga kaliwat ni
Aaron, alang kini sa mga kaliwat ni Aaron nga gikan sa mga
banay ni Kohat (ilaha ang unang luna). **55** Gihatag kanila
ang Hebron sa yuta sa Juda ug ang mga sabsabanang dapit,
56 apan ang kaumahan sa siyudad ug ang mga baryo niini
gihatag ngadto kang Caleb nga anak ni Jefune. **57** Gihatag
nila ngadto sa mga kaliwat ni Aaron: ang Hebron (ang siyudad
nga dalangpanan), ug ang Libna lakip ang mga sabsabanang
dapit niini, Jatir, Eshtemoa lakip ang mga sabsabanang dapit
niini, **58** ang Hilen lakip ang mga sabsabanang dapit niini,
ug ang Debir lakip ang mga sabsabanang dapit niini. **59**
Gihatag nila sa mga kaliwat ni Aaron: ang Ashan lakip ang
mga sabsabanang dapit niini ug ang Bet shemes lakip ang
mga sabsabanang dapit niini; **60** ug ang gikan sa tribo ni
Benjamin gihatag nila ang Geba lakip ang mga sabsabanang
dapit niini, ang Alemet lakip ang mga sabsabanang dapit niini,
ug ang Anatot lakip ang mga sabsabanang dapit niini. Napulo
ug tulo ang gidaghanon sa ilang mga siyudad. **61** Gihatag nila
ngadto sa mga nahibilin nga mga kaliwat ni Kohat ang napulo
ka luna sa mga siyudad gikan sa katunga sa tribo ni Manases.
62 Alang sa mga kaliwat ni Gershom sa nagkalainlain nilang
kabanay gihatagan ug napulo ug tulo ka mga siyudad gikan
sa mga tribo ni Isacar, Asher, Neftali, ug gikan sa katunga
sa tribo ni Manases sa Bashan. **63** Gihatag nila ang napulo
ug duha ka mga siyudad ngadto sa mga kaliwat ni Merari,
sumala sa ilang mga banay, gikan sa mga tribo ni Ruben,
Gad, ug kang Zebulun. **64** Busa gihatag sa katawhan sa
Israel kini nga mga siyudad lakip ang ilang mga sabsabanan
ngadto sa mga Levita. **65** Gihatag nila ang matag luna sa
mga lungsod nga gihisgotan sa nahiuna gikan sa mga tribo sa
Juda, Simeon, ug sa Benjamin. **66** Alang sa ubang banay
sa mga Kohatihanon gihatag nila ang mga siyudad gikan
sa tribo sa Efraim. **67** Gihatag nila: ang Shekem (usa ka
siyudad nga dalangpanan) lakip ang mga sabsabanang dapit
niini sa bungtod sa kaumahan sa Efraim, Gezer lakip ang
mga sabsabanang dapit niini, **68** ang Jokmeam lakip ang
mga sabsabanang dapit niini, ang Bet Horon lakip ang mga
sabsabanang dapit niini, **69** ang Ayalon lakip ang sabsabanang
dapit niini, ug ang Gat Rimon lakip ang mga sabsabanang
dapit niini. **70** Gihatag sa katunga sa tribo ni Manases sa mga
Kohatnon: ang Aner lakip ang sabsabanang dapit niini ug ang
Bileam lakip ang mga sabsabanang dapit niini. Nahimo kining
gipanag-iya sa ubang banay ni Kohat. **71** Alang sa mga kaliwat
ni Gershom gikan sa banay sa katunga sa tribo ni Manases,
gihatag nila: ang Golan sa Bashan lakip ang mga sabsabanang
dapit niini ug ang Ashtarot lakip ang mga sabsabanang dapit
niini. **72** Gihatag sa tribo ni Isacar ngadto sa mga kaliwat
ni Gershom: ang Kedes lakip ang mga sabsabanang dapit
niini, ang Daberat lakip ang mga sabsabanang dapit niini, **73**
ang Ramot lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ug ang
Anem lakip ang mga sabsabanang dapit niini. **74** Nadawat
ni Isacar gikan sa tribo ni Asher: ang Mashal lakip ang mga
sabsabanang dapit niini, Abdon lakip ang mga sabsabanang
dapit niini, **75** ang Hukok lakip ang mga sabsabanang dapit
niini, ug ang Rehob lakip ang mga sabsabanang dapit niini. **76**
Nadawat nila gikan sa tribo ni Neftali: ang Kedes sa Galilea
lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ang Hamon lakip
ang mga sabsabanang dapit niini, ug ang Kiriataim lakip ang
mga sabsabanang dapit niini. **77** Alang sa nahibiling mga
Levita, ang mga kaliwat ni Merari, gihatagan gikan sa tribo
ni Zebulun: ang Rimono lakip ang mga sabsabanang dapit
niini ug ang Tabor lakip ang mga sabsabanang dapit niini. **78**
Gihatag usab alang kanila, ang laing bahin sa Jordan ug sa
Jerico, sa sidlakang bahin sa suba: ang Bezer sa kamingawan
lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ang Jaza lakip ang
mga sabsabanang dapit niini, **79** ang Kedemot lakip ang
mga sabsabanang dapit niini, ug ang Mefaat lakip ang mga
sabsabanang dapit niini. Gihatag kini gikan sa tribo ni Ruben.
80 Nadawat sa mga Levita ang gikan sa tribo ni Gad: ang
Ramot sa Gilead lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ang
Mahanaim lakip ang mga sabsabanang dapit niini, **81** ang
Heshbon lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ug ang Jazer
lakip ang mga sabsabanang dapit niini.

7 Ang upat ka mga anak nga lalaki si Isacar mao sila si Tola,
Pua, Jashub, ug si Shimron. **2** Ang mga anak nga lalaki
ni Tola mao sila si Uzi, Refaya, Jeriel, Jamai, Ibsam, ug si
Samuel. Sila mao ang mga pangulo sa panimalay sa ilang
amahan, gikan sa mga kaliwat ni Tola ug sila mao ang mga
nalista ingon nga maisog nga mga manggugubat taliwala sa
ilang kaliwat. Mikabat sila ug 22, 600 sa mga adlaw ni David.
3 Ang anak nga lalaki ni Uzi mao si Izrahia. Ang mga anak ni
Izrahia mao sila si Micael, Obadia, Joel, ug si Ishia, silang lima
mao ang mga pangulo sa ilang banay. **4** Diha kanila aduna
silay 36, 000 ka kasundalohan alang sa gubat, sumala sa mga

listahan nga natala sa mga kaliwat sa ilang mga katigulangan,
kay daghan man silag mga asawa ug mga anak nga lalaki. **5**
Ang ilang kaigsoonan, ang tribo ni Isacar, adunay 87, 000 ka
manggugubat, sumala sa listahan nga natala sa banay sa
ilang mga katigulangan. **6** Ang tulo ka mga anak nga lalaki ni
Benjamin mao sila si Bela, Beker, and Jediel. **7** Ang lima ka
mga anak nga lalaki ni Bela mao sila si Ezbon, Uzi, Uziel,
Jerimot, ug si Iri. Sila mao ang mga sundalo ug mga pangulo
sa mga banay. Mikabat ang ilang katawhan ug 22, 034 ka
manggugubat, sumala sa nalista nga natala sa mga banay sa
ilang mga katigulangan. **8** Ang mga anak nga lalaki ni Beker
mao sila si Zemira, si Joas, si Eliezer, si Elyoenai, si Omri, si
Jeremot, si Abija, si Anatot, ug si Alemet. Kining tanan mao
ang iyang mga anak nga lalaki. **9** Ang nalista sa ilang mga
banay mikabat ug 20, 200 nga mga pangulo sa panimalay ug
mga manggugubat. **10** Ang anak nga lalaki ni Jediel mao si
Bilhan. Ang mga anak nga lalaki ni Bilhan mao sila si Jeus,
si Benjamin, si Ehud, si Kenaana, si Zetan, si Tarshis, ug si
Ahishahar. **11** Kining tanan mao ang mga anak nga lalaki
ni Jediel. Ang nalista sa talaan sa ilang banay 17, 200 ka
mga pangulo ug mga manggugubat nga angay moalagad sa
kasundalohan. **12** (Sila si Shupim ug si Hupim mao ang mga
anak nga lalaki ni Ir, ug si Hushim mao ang anak ni Aher.) **13**
Ang mga anak nga lalaki ni Neftali mao sila si Jaziel, si Guni,
si Jezer, ug si Shalum. Mao kini ang mga apo ni Bilha. **14**
Adunay usa ka lalaki nga anak si Manases nga ginganlan ug
Asriel, nga gipanamkon sa iyang puyopuyo nga taga-Aram.
Nanganak usab siya kang Makir ang amahan ni Gilead. **15**
Naminyo si Makir gikan sa mga Hufanon ug mga Shufanon.
Ang ngalan sa iyang igsoong babaye mao si Maaca. Ang laing
kaliwat ni Manases mao si Zelofehad, nga may mga anak nga
babaye lamang. **16** Si Maaca ang asawa ni Makir, nanganak
ug usa ka lalaki ug ginganlan niya siya ug Peres. Ang ngalan
sa iyang igsoong lalaki mao si Sheres, ug ang iyang mga
anak nga lalaki mao sila si Ulam ug si Rakem. **17** Ang anak
nga lalaki ni Ulam mao si Bedan. Mao kini ang mga kaliwat
ni Gilead ang anak ni Makir nga anak ni Manases. **18** Ang
igsoon nga babaye ni Gilead nga si Hamoleket nanganak kang
Ishod, kang Abiezer, ug kang Mala. **19** Ang mga anak nga
lalaki ni Shemida mao sila si Ahian, si Shekem, si Likhi, ug si
Aniam. **20** Ang mga mosunod mao ang mga kaliwat ni Efraim:
Si Shutela mao ang anak nga lalaki ni Efraim. Ang anak ni
Shutela mao si Bered. Ang anak ni Bered mao si Tahat. **21**
Ang anak ni Tahat mao si Zabad. Ang anak ni Zabad mao si
Shutela. (Si Ezer ug si Elead gipatay sa mga lalaki sa Gat,
nga mga lumulupyo nianang yutaa, sa dihang gikawat nila
ang ilang mga kahayopan. **22** Nagsubo ang ilang amahan
nga si Efraim alang kanila sulod sa daghang mga adlaw, ug
nangadto kaniya ang iyang mga igsoong lalaki aron hupayon
siya. **23** Nakighilawas siya sa iyang asawa. Nanamkon siya
ug nanganak ug usa ka batang lalaki. Ginganlan siya ni Efraim
ug Beria, tungod kay ang katalagman midangat man sa iyang
pamilya. **24** Ang iyang anak nga babaye mao si Sheera, nga
nagtukod sa Ubos ug sa Taas nga bahin sa Bet Horon ug sa
Uzen Sheera.) **25** Ang iyang anak nga lalaki mao si Refa. Ang
anak ni Refa mao si Resep. Ang anak ni Resep mao si Tela.
Ang anak ni Tela mao si Tahan. **26** Ang anak ni Tahan mao
si Ladan. Ang anak ni Ladan mao si Amihud. Ang anak ni
Amihud mao si Elishama. **27** Ang anak ni Elishama mao si
Nun. Ang anak ni Nun mao si Josue. **28** Ang ilang gipanag-
iyahan ug mga gipuy-an mao ang Betel ug ang kasikbit nga
mga baryo. Gipalapdan pa nila dapit sa silangan nga bahin
hangtod sa Naaran ug sa kasadpan nga dapit hangtod sa
Gezer ug sa mga baryo niini, ug hangtod sa Shekem ug sa
mga baryo sa Aya ug sa mga baryo niini. **29** Didto sa utlanan
ni Manases mao ang Bet Shan ug ang baryo niini, ang Taanac
ug ang mga baryo niini, ang Megido ug ang mga baryo niini,
ug ang Dor ug ang mga baryo niini. Nagpuyo dinhi nga mga
lungsod ang mga kaliwat ni Jose nga anak ni Israel. **30** Ang
mga anak nga lalaki ni Asher mao sila si Imna, Ishva, Ishvi,
ug si Beria. Si Sera mao ang ilang igsoong babaye. **31** Ang
mga anak nga lalaki ni Beria mao sila si Heber ug si Malkiel,
nga maoy amahan ni Birzait. **32** Ang mga anak nga lalaki ni
Heber mao sila si Jaflet, si Shomer, ug si Hotam. Si Shua mao
ang ilang igsoong babaye. **33** Ang mga anak nga lalaki ni
Jaflet mao sila si Pasac, Bimhal ug si Ashvat. Mao kini sila
ang mga anak ni Jaflet. **34** Si Shomer, ang igsoong lalaki ni
Jaflet adunay tulo ka anak nga mga lalaki: si Roga, si Jehuba,
ug si Aram. **35** Ang igsoon ni Shemer nga si Helem adunay
mga anak nga sila si Zofa, si Imna, si Sheles, ug si Amal. **36**
Ang mga anak nga lalaki ni Zofa mao sila si Sua, si Harnefer,
si Shual, si Beri, si Imra, **37** si Bezer, si Hod, si Shama, si
Shilsha, si Itran, ug si Beera. **38** Ang mga anak nga lalaki ni
Jeter mao sila si Jefune, si Pispa, ug si Ara. **39** Ang mga anak
nga lalaki ni Ula mao sila si Ara, si Haniel, ug si Rizia. **40**
Kining tanan mao ang mga kaliwat ni Asher. Sila mao ang
mga katigulangan sa banay, pangulo sa ilang mga panimalay,
mga mahinungdanong mga tawo, mga manggugubat, ug mga
pangulo taliwala sa mga pangulo. Adunay nalista nga 26, 000
ka mga lalaki nga angay moalagad sa kasundalohan, sumala
sa ilang gidaghanon nga nalista.

8 Ang lima ka mga anak nga lalaki ni Benjamin mao sila
si Bela ang iyang kamagulangan, si Ashbel, si Ahara, **2** si
Noha, ug si Rafa. **3** Ang mga anak ni Bela mao sila si Adar,
si Gera, si Abihud, **4** si Abishua, si Naaman, si Ahoa, **5** si
Gera, si Shefufan, ug si Huram. **6** Mao kini ang mga kaliwat ni
Ehud nga mao ang mga pangulo usab sa banay alang sa mga
lumolupyo sa Geba, nga gipapahawa ngadto sa Manahat: **7**
si Naaman, si Ahija, ug si Gera. Sa kataposan, si Gera ang
nangulo sa ilang pagbiya. Siya mao ang amahan ni Uza ug
ni Ahihud. **8** Si Shaharaim ang nahimong amahan sa mga
kabataan sa yuta sa Moab, human siya makigbulag sa iyang
mga asawa nga si Hushim ug si Baara. **9** Sa iyang asawa nga
si Hodes, nahimong amahan si Shaharaim ni Jobab, ni Zibia,
ni Mesha, ni Malcam, **10** ni Jeuz, ni Sakia, ug ni Mirma. Mao
kini ang iyang mga anak nga maoy mga pangulo sa ilang mga
banay. **11** Nahimo na siyang amahan daan ni Abitub ug ni
Elpaal pinaagi kang Hushim. **12** Ang mga anak nga lalaki ni
Elpaal mao sila si Eber, Misham, ug si Shemed (nga nagtukod
sa Ono ug sa Lod uban ang mga kasikbit nga mga baryo). **13**
Anaa usab si Beria ug si Shema. Sila mao ang mga pangulo
sa mga banay nga lumulupyo sa Ayalon, nga nagpapahawa
sa mga lumulupyo sa Gat. **14** Mao kini ang mga anak nga
lalaki ni Beria: si Ahio, si Sashak, si Jeremot, **15** si Zebadia, si
Arad, si Eder, **16** si Micael, si Ishpa, ug si Joha. **17** Mao kini
ang mga anak nga lalaki ni Elpaal: si Zebadia, si Meshulam, si
Hizki, si Heber, **18** si Ishmerai, si Izlia, ug si Jobab. **19** Mao
kini ang mga anak nga lalaki ni Shimei: si Jakim, si Zicri, si
Zabdi, **20** si Elienai, si Ziletai, si Eliel, **21** si Adaya, si Beraia,
ug si Shimrat. **22** Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Sashak:
si Ishpan, si Eber, si Eliel, **23** si Abdon, si Zicri, si Hanan, **24**
si Hanania, si Elam, si Antotia, **25** si Ifdeia, ug si Penuel. **26**
Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Jeroham: si Shamsherai,
si Sheharia, si Atalia, **27** si Jaareshia, si Elija, ug si Zicri. **28**

Mao kini ang mga pangulo sa mga banay nga nagpuyo sa
Jerusalem. **29** Ang amahan ni Gibeon mao si Jeil kansang
ngalan sa asawa mao si Maaca nga nagpuyo sa Gibeon. **30**
Ang iyang kamagulangan mao si Abdon, gisundan ni Zur, ni
Kis, ni Baal, ni Nadab, **31** ni Gedor, ni Ahio ug ni Zeker. **32**
Ang laing anak nga lalaki ni Jeil mao si Meklot nga maoy
amahan ni Shimea. Nagpuyo usab sila duol sa ilang mga
kabanay sa Jerusalem. **33** Si Ner mao ang amahan ni Kis. Si
Kis mao ang amahan ni Saul. Si Saul mao ang amahan ni
Jonathan, ni Malkisua, ni Abinadab, ug ni Ishbaal. **34** Ang
anak ni Jonathan mao si Merib Baal. Si Merib Baal mao ang
amahan ni Mica. **35** Ang mga anak nga lalaki ni Mica mao
sila si Piton, si Melec, si Tarea, ug si Ahaz. **36** Si Ahaz mao
ang amahan ni Jehoada. Si Jehoada mao ang amahan ni
Alemet, ni Azmavet, ug ni Zimri. Si Zimri mao ang amahan ni
Moza. **37** Si Moza mao ang amahan ni Binea. Si Binea mao
ang amahan ni Rafa. Si Rafa mao ang amahan ni Eleasa. Si
Eleasa mao ang amahan ni Azel. **38** Adunay unom ka mga
anak nga lalaki si Azel: si Azrikam, si Bokeru, si Ishmael, si
Searia, si Obadia, ug si Hanan. Kining tanan mao ang mga
anak ni Azel. **39** Ang mga anak nga lalaki sa iyang igsoon nga
si Eshek mao sila si Ulam ang iyang kamagulangan, si Jeus
ang ikaduha, ug ang ikatulo si Elifelet. **40** Ang mga anak ni
Ulam mga manggugubat ug mga mamamana. Daghan silag
mga anak ug mga apo nga lalaki, mga 150 ang gidaghanon.
Kining tanan sakop sa mga kaliwat ni Benjamin.

9 Busa nalista ang kagikan sa tibuok Israel. Gisulat nila
kini sa libro sa mga hari sa Israel. Mahitungod sa Juda,
gibihag sila padulong sa Babilonia tungod sa ilang sala. **2**
Ang unang mopuyo pag-usab sa ilang mga siyudad mao ang
pipila sa mga Israelita, mga pari, mga Levita, ug nag-alagad
sa templo. **3** Ang pipila sa mga kaliwat ni Juda, ni Benjamin,
ni Efraim, ug ni Manases anaa nagpuyo sa Jerusalem. **4** Ang
mga lumolupyo naglakip kang Utai ang anak ni Amihud nga
anak ni Omri nga anak ni Imri nga anak ni Bani, nga usa sa
mga kaliwat ni Perez nga anak ni Juda. **5** Taliwala sa mga
taga-Shilon mao si Asaya ang kamagulangan ug ang iyang
mga anak nga lalaki. **6** Taliwala sa mga kaliwat ni Zera mao si
Jeuel. May gidaghanon nga 690 ang ilang mga kaliwat. **7**
Taliwala sa mga kaliwat ni Benjamin mao si Salu ang anak nga
lalaki ni Meshulam nga anak ni Hodavia nga anak ni Hasenua.
8 Lakip usab si Ibnea ang anak ni Jeroham; si Ela ang anak ni
Uzi nga anak ni Micri; ug si Meshulam ang anak ni Shefatia
nga anak ni Reuel nga anak ni Ibnija. **9** Nahisulat ang ilang
mga kabanay nga sa talaan sa mga kagikan nga mikabat ug
956 tanan. Kining tanan nga mga lalaki mao ang mga pangulo
sa banay sa ilang mga katigulangan. **10** Ang mga pari mao
sila si Jedaya, si Jehoyarib, ug si Jakin. **11** Lakip usab si
Azaria ang anak nga lalaki ni Hilkia nga anak ni Meshulam nga
anak ni Zadok nga anak ni Merayot nga anak ni Ahitub, ang
tigdumala sa balay sa Dios. **12** Lakip usab si Adaya nga anak
ni Jeroham nga anak ni Pashur nga anak ni Malkia. Lakip
usab si Maasai ang anak ni Adiel nga anak ni Jazera nga
anak ni Meshulam nga anak ni Meshilemit nga anak ni Imer.
13 Ang ilang mga kabanay, kinsa mga pangulo sa mga banay
sa ilang katigulangan, mikabat ug 1, 760 tanan. Sila mao
ang kalalaki-an nga labing angayan sa buluhaton sa balay
sa Dios. **14** Taliwala sa mga Levita, anaa sila si Shemaya
ang anak nga lalaki ni Hashub nga anak ni Azrikam nga anak
ni Hashabia, nga mga kaliwat ni Merari. **15** Lakip usab sila
si Bakbakar, si Heres, si Galal, ug si Matania nga anak nga
lalaki ni Mica nga anak ni Zicri nga anak ni Asaf. **16** Lakip
usab si Obadia ang anak nga lalaki ni Shemaya nga anak ni
Galal nga anak ni Jedutun; ug si Berekia ang anak nga lalaki
ni Asa nga anak ni Elkana, nga nagpuyo sa mga baryo sa
mga taga-Netofat. **17** Ang mga magbalantay sa pultahan mao
sila si Shalum, si Akub, si Talmon, si Ahiman, ug ang ilang
mga kaliwat. Si Shalum mao ang ilang pangulo. **18** Kaniadto
nagbantay sila sa ganghaan sa hari nga atua sa kasadpan nga
bahin alang sa kampo sa mga kaliwat ni Levi. **19** Si Shalum
ang anak nga lalaki ni Kore nga anak ni Ebiasaf nga mao ang
anak ni Kora, ug ang iyang kabanay nga gikan sa panimalay
sa iyang amahan nga mao ang mga taga-Kora, mao ang
tigdumala sa buluhaton, nagbantay sila sa pultahan paingon
sa tolda, ingon nga gibantayan sa ilang mga katigulangan ang
kampo ni Yahweh, ug gibantayan usab nila ang agianan. **20**
Si Finehas nga anak ni Eleazar mao ang tigdumala kanila
kaniadto, ug si Yahweh nag-uban kaniya. **21** Si Zacarias
ang anak nga lalaki ni Meshelemia mao ang tigbantay sa
pultahan paingon sa templo, ang "tolda nga tagboanan." **22**
Kadtong tanan nga napili ingon nga tigbantay sa mga pultahan
mikabat ug 212. Nalista ang ilang mga ngalan sa talaan sa
katawhan sa ilang mga baryo. Ang mananagna nga si David
ug si Samuel ang mananagna maoy nagpili kanila sa ilang
mga katungdanan nga sinaligan. **23** Busa sila ug ang ilang
mga kaanakan nga tigbantay sa mga pultahan sa balay ni
Yahweh, ang tabernakulo. **24** Nagbantay sa upat ka mga
bahin ang tigbantay sa pultahan, padulong sa sidlakan, sa
kasadpan, sa amihanan, ug sa habagatan. **25** Mangadto ang
ilang mga kaigsoonan nga namuyo sa ilang mga baryo aron
mopulipuli kanila sulod sa pito ka adlaw. **26** Apan ang upat ka
mga pangulo nga tigbantay sa ganghaan nga mga Levita mao
ang gipabantay sa mga lawak ug sa mga lawak nga tipiganan
sa balay sa Dios. **27** Tibuok gabii bantayan nila ang ilang mga
dapit palibot sa balay ni Yahweh, kay sila man ang gitugahan
sa pagbantay niini. Unya ablihan nila kini matag buntag. **28**
Ang pipila kanila mao ang tigdumala sa mga kasangkapan sa
templo; ihapon nila ang mga butang sa dihang ipasulod kini ug
ipagawas. **29** Pipila usab kanila ang gitugyanan nga maoy
mag-atiman sa balaang mga butang, sa mga kasangkapan,
ug mga kagamitan, lakip na ang labing maayong harina,
mga bino, mga lana, mga insenso, ug mga panakot. **30** Ang
pipila sa mga anak nga lalaki sa mga pari mao ang mosagol
sa mga panakot. **31** Si Matitia ang usa sa mga Levita nga
kamagulangan ni Shalum nga taga-Kora, mao ang tigdumala
sa pag-andam sa tinapay alang sa paghalad. **32** Pipila sa
ilang mga igsoon, nga kaliwat ni Kohat, mao ang tigdumala sa
tinapay diha sa presensya, aron andamon kini sa matag Adlaw
nga Igpapahulay. **33** Nagpuyo ang mga mang-aawit ug ang
mga pangulo sa panimalay sa Levita sa mga lawak sa balay
alampoanan sa dihang wala na silay buhaton, tungod kay
kinhanglan nilang buhaton ang gisangon kanila nga buluhaton
adlaw ug gabii. **34** Mao kini ang mga pangulo taliwala sa
panimalay sa mga Levita, ingon nga nalista diha sa listahan
sa kagikan. Nagpuyo sila sa Jerusalem. **35** Ang amahan ni
Gibeon nga si Jeil kansang ngalan sa asawa mao si Maaca,
nga nagpuyo didto sa Gibeon. **36** Ang iyang kamagulangang
anak mao si Abdon, **37** unya sila si Zur, si Kis, si Baal, si
Ner, si Nadab, si Gedor, si Ahio, si Zacarias, ug si Miklot. **38**
Si Miklot mao ang amahan ni Shimeam. Nagpuyo usab sila
duol sa ilang kaigsoonan sa Jerusalem. **39** Si Ner mao ang
amahan ni Kis. Si Kis mao ang amahan ni Saul. Si Saul mao
ang amahan ni Jonathan, ni Malki Shua, ni Abinadab, ug ni
Eshbaal. **40** Ang mga anak nga lalaki ni Jonathan mao si

Merib Baal. Si Merib Baal mao ang amahan ni Mica. **41** Ang
mga anak nga lalaki ni Mica mao sila si Piton, si Melec, si
Tarea, ug si Ahaz. **42** Si Ahaz mao ang amahan ni Jara. Si
Jara mao ang amahan ni Alemet, ni Azmavet, ug ni Zimri. Si
Zimri mao ang amahan ni Moza. **43** Si Moza mao ang amahan
ni Binea. Si Binea mao ang amahan ni Refaya. Si Refaya
mao ang amahan ni Eleasah. Si Eleasa mao ang amahan ni
Azel. **44** Ang unom ka mga anak nga lalaki ni Azel mao sila si
Azrikam, si Bokeru, si Ishmael, si Searia, si Obadia, ug si
Hanan. Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Azel.

10 Karon nakiggubat ang mga Filistihanon batok sa Israel.
Ang matag tawo sa Israel miikyas gikan sa Filistihanon
ug nangamatay sa Bukid sa Gilboa. **2** Hapit na maapsan
sa mga Filistihanon si Saul ug ang iyang anak nga lalaki.
Gipatay sa mga Filistihanon si Jonathan, si Abinadab, ug si
Malkishua, ang iyang mga anak nga lalaki. **3** Misamot na
pag-ayo ang gubat batok kang Saul, ug naigo siya sa mga
tigpana. Hilabihan ang iyang gibating kasakit tungod sa pana.
4 Unya miingon si Saul sa iyang tigdala sa hinagiban, "Hulbota
ang imong espada ug duslaka ako gamit niini. Kay kung dili,
moabot kining mga walay tuli ug magpasipala kanako." Apan
midumili ang iyang tigdala sa hinagiban, kay nahadlok man
siya pag-ayo. Busa gihulbot ni Saul ang iyang kaugalingong
espada ug miubo niini. **5** Sa pagkakita sa iyang tigdala sa
hinagiban nga namatay na si Saul, siya usab miubo sa iyang
espada ug namatay. **6** Busa namatay si Saul, ug ang iyang
tulo ka mga anak nga lalaki, busa nangamatay ang tibuok
sakop sa iyang panimalay. **7** Sa pagkakita sa matag tawo
sa Israel nga atua didto sa walog nga nangikyas sila, ug
namatay na si Saul ug ang iyang mga anak, gibiyaan nila ang
ilang mga siyudad ug nangikyas. Unya nangabot ang mga
Filistihanon ug namuyo niini. **8** Nahitabo nga sa pagkasunod
adlaw, sa pagpangabot sa mga Filistihanon aron sa pagkuha
sa mga butang sa mga patay, nakaplagan nila si Saul ug ang
iyang mga anak nga nagbuy-od didto sa Bukid sa Gilboa.
9 Gihuboan nila siya ug gidala ang iyang ulo ug ang iyang
hinagiban. Nagpadala sila ug mga mensahero sa tibuok Filistia
aron sa pagbalita sa ilang mga diosdios ug sa katawhan.
10 Gibutang nila ang iyang hinagiban sulod sa templo sa
ilang mga diosdios, ug gibitay ang iyang ulo sa templo ni
Dagon. **11** Sa pagkadungog sa tibuok Jabes Gilead sa tanang
gibuhat sa mga Filistihanon ngadto kang Saul, **12** nangadto
ang tanang mga lalaking manggugubat ug gikuha ang lawas ni
Saul ug sa iyang mga anak nga lalaki, ug gidala sila sa Jabes.
Gisunog nila ang ilang mga bukog ilalom sa kahoy nga tugas
ug nagpuasa sulod sa pito ka adlaw. **13** Busa namatay si
Saul tungod sa iyang pagkamasinupakon kang Yahweh. Wala
niya tumana ang mga gitudlo ni Yahweh, apan nagpakisayod
hinuon gikan sa tawo nga makasulti sa mga patay. **14** Wala
niya pangitaa ang giya nga gikan kang Yahweh, busa gipatay
siya ni Yahweh ug gitugyan ang gingharian ngadto kang David
nga anak ni Jesse.

11 Unya miadto ang tibuok Israel ngadto kang David didto
sa Hebron ug miingon, "Paminaw, kami ang imong unod
ug ang imong bukog. **2** Sa milabay nga panahon, sa dihang
si Saul pa ang naghari kanamo, ikaw na ang nagdumala sa
kasundalohan nga mga Israelita. Si Yahweh nga imong Dios
miingon kanimo, 'Pagabantayan mo ang akong katawhan sa
Israel, ug mahimo kang magmamando sa akong katawhan sa
Israel.'" **3** Busa miadto ang tanang pangulo sa Israel ngadto
sa hari didto sa Hebron, ug naghimo ug kasabotan si David tali
kanila sa atubangan ni Yahweh. Gidihogan nila si David ingon
nga hari sa Israel. Niini nga paagi, ang pulong ni Yahweh nga
gipadayag pinaagi kang Samuel natinuod. **4** Miadto si David
ug ang tanang Israelita sa Jerusalem (nga mao ang, Jebus).
Karon anaa didto ang mga kaliwat ni Jebus, nga lumolupyo
sa yuta. **5** Ang mga lumolupyo sa Jebus miingon ngadto
kang David, "Dili ka makasulod dinhi." Apan gikuha ni David
ang lig-ong salipdanan sa Zion, nga mao ang, siyudad ni
David. **6** Miingon si David, "Si Bisan kinsa nga mouna ug
sulong sa mga Jebusehanon mahimong kumandante." Busa
misulong ug una si Joab ang anak nga lalaki ni Zeruya, busa
nahimo siyang kumandante. **7** Unya nagpuyo si David sa
lig-ong salipdanan. **8** Busa gitawag nila kini nga siyudad ni
David. Gikutaan niya palibot ang siyudad gikan sa Milo ug ang
likod palibot sa pader. Gikutaan ni Joab ang ubang siyudad.
9 Nahimo si David nga mas labaw tungod kay nagauban
man kaniya si Yahweh. **10** Mao kini ang mga pangulo ni
David, nga nagpakita sa ilang pagkakusgan uban kaniya sa
iyang gingharian, uban sa tibuok Israel, aron mahimo siyang
hari, nga nagatuman sa pulong ni Yahweh mahitungod sa
Israel. **11** Mao kini ang listahan sa bantogang mga sundalo
ni David: Si Jashobeam, ang anak nga lalaki sa usa ka
Hakmonihanon, ang kumandante sa 30. Gipatay niya ang
300 ka mga kalalakin-an sa iyang bangkaw sa usa lamang ka
higayon. **12** Sunod kaniya mao si Eleazer, ang anak nga lalaki
ni Dodo, ang Ahotihanon, nga usa sa tulo ka bantogang mga
kalalakin-an. **13** Kauban siya ni David didto sa Pasdamim, ug
didto nagtigom ang mga Filistihanon alang sa gubat, diin didto
adunay umahan sa sebada ug mikalagiw ang kasundalohan
gikan sa mga Filistihanon. **14** Nagbarog sila taliwala sa maong
uma. Gipanalipdan nila kini ug gipamatay ang mga Filistihanon
ug giluwas sila ni Yahweh uban ang dakong kadaogan. **15**
Unya ang tulo sa 30 ka mga pangulo milugsong paingon kang
David ngadto sa kabatohan, sa langub sa Adulam. Nagkampo
ang kasundalohan sa Filistihanon didto sa walog sa Refaim.
16 Niana nga panahon anaa si David sa iyang salipdanan
nga usa ka langub, samtang ang mga Filistihanon nagtigom
sa ilang kampo didto sa Betlehem. **17** Giuhaw si David ug
miingon, "Kung aduna untay tawo nga makahatag kanako ug
tubig aron imnon nga gikan sa atabay didto sa Betlehem, ang
atabay nga anaa duol sa ganghaan!" **18** Busa mingsulod kining
tulo ka bantogang mga sundalo taliwala sa kasundalohan sa
Filistihanon ug nagkabo ug tubig sa atabay sa Betlehem, ang
atabay nga anaa tupad sa ganghaan. Nagkuha sila ug tubig
ug gidala kini ngadto kang David, apan nagdumili siya sa pag-
inom niini. Hinuon, gibubo niya kini ngadto kang Yahweh. **19**
Unya miingon siya, "o Yahweh, ipalayo kini kanako, nga ako
kining imnon. Kinahanglan ko ba nga imnon ang dugo sa mga
tawo nga nagbutang sa ilang mga kinabuhi sa kakuyaw?"
Tungod kay gibutang man nila sa kakuyaw ang ilang kinabuhi,
nagdumili siya sa pag-inom niini. Mao kini ang mga butang
nga gibuhat sa tulo ka bantogang mga sundalo. **20** Si Abisai
ang igsoong lalaki ni Joab, ang kapitan sa tulo. Gibangkaw
niya sa usa ka higayon ang 300 ka tawo ug gipamatay sila.
Gipasidunggan siya taliwala sa tulo. **21** Taliwala sa Tulo, siya
ang labing gipasidunggan ug nahimong ilang kapitan. Bisan
paman ug dili siya sakop sa tulo. **22** Si Benaya ang anak nga
lalaki ni Jehoyada ang kusgan nga tawo nga nakabuhat sa
dagkong mga butang. Gipatay niya ang duha ka anak nga
lalaki ni Ariel sa Moab. Mikanaog usab siya ngadto sa bangag
ug gipatay ang usa ka liyon samtang panahon sa tingtugnaw.
23 Gipatay usab niya ang usa ka Ehiptohanon, ang tawo nga

adunay lima ka cubit ang gitas-on. Adunay usa ka bangkaw
ang Ehiptohanon nga sama sa likisan sa manghahabol, apan
milugsong siya paingon kaniya dala lamang ang usa ka
sungkod. Giilog niya ang bangkaw nga anaa sa kamot sa
Ehiptohanon ug gipatay siya pinaagi sa iyang kaugalingong
bangkaw. **24** Si Benaya ang anak nga lalaki ni Jehoyada
ang nagbuhat sa dagkong butang, ug gipasidunggan siya
taliwala sa tulo ka bantogang mga sundalo. **25** Sa kinatibuk-
an mas labaw gayod siya kay sa 30 ka mga sundalo, apan
wala niya makab-ot ang sama ka labing labaw sa tulo ka mas
labing bantogang mga sundalo. Apan gihimo siya ni David
nga pangulo sa iyang mga tigbantay. **26** Ang bantogang mga
sundalo mao si Asahel nga igsoong lalaki ni Joab, si Elhanan
nga anak nga lalaki ni Dodo sa Betlehem, **27** si Shamot nga
taga-Haror, si Helez nga taga-Pelon, **28** si Ira nga anak nga
lalaki ni Ikes nga taga-Tekoa, si Abiezer nga taga-Anatot, **29** si
Sibecai nga taga-Husha, si Ilai nga taga-Aho, **30** Si Maharai
nga taga-Netofa, si Heled anak nga lalaki ni Baana nga taga-
Netofa, **31** si Itai anak nga lalaki ni Ribai nga taga-Gibea
sa kaliwatan ni Benjamin, si Benaya nga taga-Piraton, **32**
si Hurai nga nagpuyo sa mga walog sa Gaas, si Abiel nga
taga-Araba **33** si Azmavet nga taga-Baharum, si Eliaba nga
taga-Shaalbon, **34** ang mga anak nga lalaki ni Hasem nga
taga-Gizon, si Jonathan nga anak nga lalaki ni Shagee nga
taga-Harar, **35** si Ahiam nga anak nga lalaki ni Sacar nga
taga-Harar, si Elifal nga anak nga lalaki ni Ur, **36** si Hefer nga
taga-Mekerat, si Ahia nga taga-Pelon, **37** si Hezro nga taga-
Carmel, si Naarai nga anak ni Ezbai, **38** Si Joel ang igsoong
lalaki ni Natan, si Mibhar nga anak nga lalaki ni Hagri, **39** si
Zelek nga taga-Amon, si Naharai nga taga-Berot (ang tigdala
sa hinagiban ni Joab nga anak nga lalaki ni Zeruya), **40** si Ira
ug si Gareb nga taga-Jatir, **41** si Uria nga Hitihanon, si Zabad
nga anak nga lalaki ni Alai, **42** Si Adina nga anak nga lalaki ni
Shiza nga kaliwat ni Ruben (usa ka pangulo sa mga tribo ni
Ruben) ug uban ang 30 ka mga sakop, **43** si Hanan nga anak
nga lalaki ni Maaca, ug si Joshafat nga taga-Mitna, **44** si Uzia
nga taga-Ashterat, si Shama ug si Jeil nga mga anak nga
lalaki ni Hotam nga taga-Aroer, **45** si Jediel nga anak nga
lalaki ni Shimri sa Juda (igsoon niya nga taga-Tiz), **46** si Eliel
nga taga-Mahav, si Jeribai ug si Joshovia nga mga anak nga
lalaki ni Elnaam, si Itma nga taga-Moab, **47** si Eliel, si Obed,
ug si Jaasiel nga taga-Zoba.

12 Mao kini ang kalalakin-an nga miadto kang David sa
Ziklag, samtang gihinginlan pa siya sa presensya ni Saul
nga anak nga lalaki ni Kis. Uban sila sa mga kasundalohan,
nga iyang mga kaubanan sa gubat. **2** Aduna silay mga pana
ug makahimo sila sa pagpana ug paglambuyog ug mga bato
gamit ang ilang tuo ug wala nga kamot. Mga kaliwat sila ni
Benjamin, nga katribo ni Saul. **3** Ang pangulo mao si Ahi Ezer,
unya si Joas, nga mga anak nga lalaki ni Shemaa nga taga-
Gibea. Anaa usab si Jeziel ug si Pelet, nga anak nga lalaki
ni Azmavet. Anaa usab si Beraca. Si Jehu nga taga-Anatot,
4 si Ismaya nga taga-Gibeon, ang sundalo uban sa 30 (ug
nagmando sa 30); si Jeremias, si Jahaziel, si Johanan, si
Jozabad nga taga-Gedera, **5** Si Eluzai, si Jerimot, si Bealia, si
Shemaria, si Shefatia nga taga-Haruf, **6** ang taga-Kora nga si
Elkana, si Isia, si Azarel, si Joezer, si Jashobeam, ug **7** si
Joela ug si Zebadia, nga mga anak nga lalaki ni Jeroham sa
Gedor. **8** Nakighiusa ang pipila ka mga kaliwat ni Gad kang
David sa tagoanan didto sa kamingawan. Manggugubat sila
nga mga lalaki nga gibansay sa gubat, nga hanas sa taming
ug bangkaw; nga adunay isog nga mga panagway nga sama
sa panagway sa mga liyon. Paspas silang managan sama
sa mga binaw nga anaa sa kabukiran. **9** Si Eser mao ang
pangulo, si Obadia ang ikaduha, si Eliab ang ikatulo, **10** si
Mismanna ang ikaupat, si Jeremias ang ikalima, **11** si Atai
ang ikaunom, si Eliel ang ikapito, **12** si Johanan ang ikawalo,
si Elzabad ang ikasiyam, **13** si Jeremias ang ikanapulo, si
Macbanai ang ika-onse. **14** Mao kini ang mga anak nga
lalaki ni Gad nga mga pangulo sa kasundalohan. Ang labing
ubos nangulo sa gatosan, ug ang labing bantogan nangulo sa
liboan. **15** Nanabok sila sa Jordan sa unang bulan, sa dihang
mibaha kini, ug giabog nila ang tanan nga nagpuyo didto
sa walog, gikan sa sidlakang bahin paingon sa kasadpang
bahin. **16** Miadto ang pipila ka kalalakin-an nga naggikan
sa banay ni Benjamin ug ni Juda sa tagoanan ni David. **17**
Migawas si David aron sa paghimamat kanila ug miingon
kanila, “Kung mianhi kamo sa kalinaw aron sa pagtabang
kanako, mahimo kamong makig-abin kanako. Apan kung
mianhi kamo aron sa pagbudhi kanako alang sa akong mga
kaaway, hinaot nga makita sa Dios sa atong mga katigulangan
ug badlongon kamo, sanglit wala man akoy nabuhat nga
daotan.” **18** Unya mikunsad ang Espiritu kang Amasai, nga
pangulo sa 30. Miingon si Amasai, “Imo kami, David. Dapig
kami kanimo, anak ni Jesse. Kalinaw, hinaot nga ang kalinaw
maanaa kang bisan kinsa nga motabang kanimo. Maanaa
unta ang kalinaw sa mga nagtabang kanimo, kay nagtabang
man kanimo ang imong Dios.” Unya gidawat sila ni David ug
gihimo silang mga pangulo sa tibuok niyang katawhan. **19**
Mikuyog usab ang pipila nga gikan sa mga kaliwat ni Manases
kang David sa dihang miabot siya uban ang mga Filistihanon
aron makiggubat batok kang Saul. Apan wala sila mitabang sa
mga Filistihanon, tungod kay nagsultihanay ang mga pangulo
sa Filistihanon ug gipapahawa si David. Miingon sila, “Mibiya
siya sa iyang agalon nga si Saul alang sa kadaot sa atong
mga kinabuhi.” **20** Sa dihang miadto siya sa Ziklag, nakig-abin
kaniya ang katawhan ni Manases nga sila si Adna, si Jozabad,
si Jediel, si Micael, si Jozabad, si Elihu, ug si Ziletai, nga mga
kapitan sa liboan nga kaliwat ni Manases. **21** Gitabangan
nila si David sa pagpakig-away batok sa mga pundok sa
kawatan, kay isog sila nga mga tawo. Sa wala madugay
nahimo silang mga pangulo sa kasundalohan. **22** Sa matag
adlaw, miadto kang David ang mga kasundalohan aron sa
pagtabang kaniya, hangtod nga midaghan ang kasundalohan,
sama sa kasundalohan sa Dios. **23** Mao kini ang talaan sa
kasundalohan nga sinangkapan alang sa gubat nga miadto
kang David sa Hebron, aron sa pagbalhin sa gingharian ni Saul
ngadto kaniya, nga katumanan sa pulong ni Yahweh. **24** 6,
800 kadtong gikan sa banay ni Juda nga nagdala ug taming ug
bangkaw nga gisangkapan alang sa gubat. **25** Gikan sa banay
ni Simeon adunay 7, 100 ka mga manggugubat. **26** Gikan sa
banay sa mga Liveta adunay 4, 600 ka mga manggugubat. **27**
Si Jehoyada mao ang pangulo sa mga kaliwat ni Aaron, ug
adunay 3, 700 ang uban kaniya. **28** Uban kang Zadok, ang
batan-on, kusgan ug isog nga tawo, nga adunay 22 ka pangulo
gikan sa panimalay sa iyang amahan. **29** Gikan sa banay
ni Benjamin, nga tribo ni Saul, adunay 3, 000. Nagpabilin
nga matinud-anon ang kadaghanan kanila kang Saul hangtod
niining panahona. **30** Gikan sa banay ni Efraim adunay 20, 800
ka mga manggugubat, nga bantogan sa panimalay sa ilang
amahan. **31** Gikan sa katunga sa tribo ni Manases adunay 18,
000 ka bantogan nga mga lalaki ang miadto aron nga himoon
nga hari si David. **32** Gikan sa banay ni Isacar, adunay 200 ka
mga pangulo nga may salabotan sa mga panahon ug nasayod

kung unsa ang angayang buhaton sa Israel. Ubos sa ilang
pagmando ang tanan nilang mga kadugo. **33** Gikan sa banay
ni Zebulun adunay 50, 000 ka isog nga mga lalaki, nga andam
sa gubat, uban ang tanang mga hinagiban sa gubat, ug andam
sa paghatag sa ilang pagsalig sa walay pagduhaduha. **34**
Gikan sa banay ni Neftali adunay 1, 000 ka opisyal, ug uban
kanila ang 37, 000 ka lalaki nga may mga taming ug mga
bangkaw. **35** Gikan sa banay ni Dan adunay 28, 600 ka lalaki
nga andam sa gubat. **36** Gikan sa banay ni Aser adunay 40,
000 ka lalaki nga andam sa gubat. **37** Gikan sa laing bahin sa
Jordan, gikan sa banay ni Ruben, ni Gad, ug sa katungang
banay ni Manases, adunay 120, 000 ka isog nga kalalakin-an
uban ang tanang matang sa hinagiban sa gubat. **38** Kining
tanan nga kasundalohan, gisangkapan alang sa gubat, miadto
sa Hebron uban ang ligdong nga mga tinguha aron himoon
nga hari si David sa tibuok Israel. Nagkauyon usab ang tibuok
Israel nga himoong hari si David. **39** Sulod sa tulo ka adlaw
atoa sila didto sa pakigsalo sa pagkaon ug pag-inom uban
kang David, kay gipadad-an sila ug mga pagkaon sa ilang
mga kadugo. **40** Ug dugang pa, kadtong anaa duol kanila,
ingon man ang anaa sa layo sama sa kaliwat ni Isacar, ni
Zebulun, ug ni Neftali, nagdala ug mga tinapay, mga mamon,
minasa nga mga pasas, bino, lana, nating baka, ug karnero,
nga gikarga sa mga asno, sa mga kamelyo, sa mga mula, ug
sa mga baka, kay nagsaulog ang Israel.

13 Nagpakisayod si David sa mga komandante sa liboan
ug sa gatosan, uban sa matag pangulo. **2** Miingon si
David ngadto sa tibuok katilingban sa Israel, "Kung maayo kini
alang kaninyo, ug kung gikan kini kang Yahweh nga atong
Dios, magpadala kita ug mga mensahero sa bisan asa ngadto
sa atong mga kaigsoonan nga nagpabilin sa tibuok rehiyon sa
Israel, ug ngadto sa mga pari ug mga Levita nga anaa sa ilang
mga siyudad. Kinahanglan masultihan sila aron makighiusa
kanato. **3** Dad-on nato ang sudlanan sa kasabotan sa atong
Dios balik ngadto sa atong dapit, kay wala nato gisusi ang
iyang kabubot-on sa mga panahon sa paghari ni Saul." **4**
Miuyon ang tibuok pundok nga buhaton kini nga mga butang,
tungod kay daw husto kini sa panan-aw sa tanang katawhan.
5 Busa gitigom ni David ang tanang katawhan sa Israel, gikan
sa Suba sa Sihor sa Ehipto hangtod sa Lebo Hamat, aron dad-
on ang sudlanan sa kasabotan sa Dios gikan sa Kiriat Jearim.
6 Miadto si David ug ang tibuok Israel sa Baala, mao kini, ang
Kiriat Jearim, nga nahisakop sa Juda, aron dad-on gikan didto
ang sudlanan sa kasabotan sa Dios, kinsa gitawag sa ngalan
ni Yahweh, si Yahweh, nga naglingkod sa trono ibabaw sa mga
kerubin. **7** Busa gibutang nila ang sudlanan sa kasabotan sa
Dios sa bag-ong karomata. Gidala nila kini sa gawas sa balay
ni Abinadab. Gigiyahan ni Uzza ug ni Ahio ang karomata. **8**
Nagsaulog si David ug ang tibuok Israel sa atubangan sa Dios
sa tibuok nilang kusog. Nag-awit sila uban ang kinuwerdasan
nga mga tulonggon, mga tamborin, mga piyangpiyang, ug mga
trumpeta. **9** Pag-abot nila sa giokanan sa Kidon, gigunitan
ni Uzza ang sudlanan sa kasabotan, tungod kay natumba
ang torong baka. **10** Unya misilaob ang kasuko ni Yahweh
batok kang Uzza, ug gipatay ni Yahweh si Uzza tungod kay
gigunitan man niya ang sudlanan sa kasabotan. Namatay siya
didto sa atubangan sa Dios. **11** Nasuko si David tungod kay
gipatay ni Yahweh si Uzza. Kadto nga dapit gitawag ug Perez
Uzza hangtod niining adlawa. **12** Nahadlok si David sa Dios
nianang adlawa. Miingon siya, "Unsaon ko man pagdala ang
sudlanan sa kasabotan sa Dios ngadto sa akong panimalay?"
13 Busa wala gidala ni David ang sudlanan sa kasabotan
ngadto sa siyudad ni David, apan gibutang kini sa balay ni
Oben Edom nga kaliwat ni Gite. **14** Nagpabilin ang sudlanan
sa kasabotan sa Dios sa balay ni Obed Edom sulod sa tulo ka
bulan. Busa gipanalanginan ni Yahweh ang iyang panimalay
ug ang tanan niyang gipanag-iya.

14 Unya nagpadala si Haring Hiram sa Tyre ug mga
mensahero ngadto kang David, lakip ang mga kahoy
nga sedro, mga panday, ug mga mason. Nagtukod sila ug
balay alang kaniya. **2** Nahibaloan ni David nga gipili siya ni
Yahweh isip hari sa tibuok Israel, ug tungod niana gibayaw
ang iyang gingharian alang sa kaayohan sa iyang katawhan
sa Israel. **3** Sa Jerusalem, nangasawa ug daghan si David,
ug nahimong amahan sa daghang mga anak nga lalaki ug
mga anak nga babaye. **4** Mao kini ang mga ngalan sa iyang
mga anak nga natawo sa Jerusalem: si Shamua, si Shobab,
si Natan, si Solomon, **5** si Ibhar, si Elishua, si Elpelet, **6** si
Noga, si Nefeg, si Jafia, **7** si Elishama, si Beeliada, ug si
Elifelet. **8** Karon sa dihang nahibaloan sa mga Filistihanon nga
gidihogan si David ingon nga hari sa tibuok Israel, migawas
silang tanan ug gipangita siya. Apan nahibaloan kini ni David
ug migawas aron makigbatok kanila. **9** Karon miabot ang
mga Filistihanon ug misulong sa Walog sa Refaim. **10** Unya
nangayo ug pakitabang si David ngadto sa Dios. Miingon
siya, "Kinahanglan bang sulongon ko ang mga Filistihanon?
Ihatag mo ba ang kadaogan batok kanila?" Ug miingon si
Yahweh ngadto kaniya, "Sulonga, tungod kay itugyan ko
sila diha kanimo." **11** Busa miadto sila sa Baal Perazim, ug
didto gibuntog niya sila. Unya nagpahayag siya, "Gibanlas ni
Yahweh ang akong mga kaaway pinaagi sa akong kamot sama
sa haguros nga baha sa tubig." Busa nahimong Baal Perazim
ang ngalan nianang dapita. **12** Gisalikway sa mga Filistihanon
ang ilang mga diosdios didto, ug naghatag ug mando si David
nga kinahanglan pagasunogon kini. **13** Unya gisulong na usab
sa mga Filistihanon ang maong walog. **14** Busa nangayo pag-
usab ug pakitabang si David ngadto sa Dios. Miingon ang Dios
ngadto kaniya, "Kinahanglan dili mo sila sulongon sa ilang
atubangan, apan paliboti hinuon sila ug adto kanila taliwala sa
mga kahoy nga balsamo. **15** Sa dihang madunggan ninyo ang
tingog nga nagmartsa pinaagi sa hangin nga mohuyop taliwala
sa mga kahoy nga balsamo, unya sulonga dayon sila uban
sa puwersa. Buhata kini tungod kay ang Dios ang nag-una
kaninyo sa pagsulong sa kasundalohan sa mga Filistihanon."
16 Busa gibuhat ni David kung unsa ang gisugo sa Dios
kaniya. Gibuntog niya ang kasundalohan sa Filistihanon gikan
sa Gibeon hangtod sa Gezer. **17** Unya mikaylap sa tibuok
kayutaan ang pagkabantogan ni David, ug gihimo ni Yahweh
nga mahadlok kaniya ang tibuok kanasoran.

15 Nagtukod ug mga balay si David alang sa iyang
kaugalingon didto sa siyudad ni David. Nag-andam
usab siya ug usa ka dapit alang sa sudlanan sa kasabotan
sa Dios ug nagpatindog usab ug tolda alang niini. **2** Unya
miingon si David, "Ang mga Levita lamang ang makahimo sa
pagdala sa sudlanan sa kasabotan sa Dios, kay gipili sila ni
Yahweh aron pagdala sa sudlanan sa kasabotan ni Yahweh,
ug aron pag-alagad kaniya hangtod sa kahangtoran." **3** Unya
gitigom ni David ang tanang Israel sa Jerusalem, aron dad-on
ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh ngadto sa dapit nga
iyang giandam alang niini. **4** Gitigom ni David ang mga kaliwat
ni Aaron ug ang mga Levita. **5** Gikan sa mga kaliwat ni Kohat,
adunay 120 ka kalalakin-an nga gipangulohan ni Uriel ug sa
iyang mga kaparyentihan. **6** Gikan sa mga kaliwat ni Merari,

adunay 220 ka kalalakin-an nga gipangulohan ni Asaya ug sa
iyang mga kaparyentihan. **7** Gikan sa mga kaliwat ni Gershom,
adunay 130 ka kalalakin-an nga gipangulohan ni Joel ug sa
iyang mga kaparyentihan. **8** Gikan sa mga kaliwat ni Elizafan,
adunay 200 ka kalalakin-an nga gipangulohan ni Shemaya
ug sa iyang mga kaparyentihan. **9** Gikan sa mga kaliwat ni
Hebron, adunay 80 ka kalalakin-an nga gipangulohan ni Eliel
ug sa iyang mga kaparyentihan. **10** Gikan sa mga kaliwat
ni Uziel, adunay 112 ka kalalakin-an nga gipangulohan ni
Aminadab ug sa iyang mga kaparyentihan. **11** Gipatawag ni
David sila Zadok ug si Abiatar nga mga pari, uban ang mga
Levita nga sila si Uriel, si Asaya, si Joel, si Shemaya, si Eliel,
ug si Aminadab. **12** Miingon siya ngadto kanila, "Kamo ang
mga pangulo sa mga pamilya sa Levita. Balaana ang inyong
kaugalingon, kamo ug ang inyong mga igsoong lalaki, aron
madala ninyo ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh, ang
Dios sa Israel, ngadto sa dapit nga akong giandam alang niini.
13 Wala ninyo kini dad-a sa unang higayon. Mao kana ang
hinungdan nga si Yahweh nga atong Dios nakigbatok kanato,
kay wala nato siya pangitaa o tumana ang iyang mando."
14 Busa gibalaan sa mga pari ug sa mga Levita ang ilang
kaugalingon aron madala nila ang sudlanan sa kasabotan ni
Yahweh, ang Dios sa Israel. **15** Busa gidayongan sa mga
Levita ang sudlanan sa kasabotan sa Dios, sama sa gimando
ni Moises—ang pagsunod sa mga sugo nga gihatag sa pulong
ni Yahweh. **16** Nakigsulti si David ngadto sa mga pangulo
sa mga Levita nga mopili sa ilang mga igsoong lalaki aron
mahimong manunugtog uban sa mga tulonggon, mga lira,
mga harpa ug mga piyangpiyang, sa makusog nga pagtugtog
ug malipayong mopasibaw sa ilang mga tingog. **17** Busa
gipili sa mga Levita si Heman ang anak nga lalaki ni Joel
ug usa sa iyang mga igsoon, si Asaf ang anak nga lalaki ni
Berekia. Gipili usab nila si Etan ang anak nga lalaki ni Kusaya
ang kadugo nga gikan sa mga kaliwat ni Merari. **18** Uban
kanila ang ilang kadugo sa ikaduhang ranggo: nga mao sila si
Zacarias, si Jaaziel, si Shemiramot, si Jehiel, si Uni, si Eliab,
si Benaya, si Maasea, si Matitia, si Elifelehu, si Miknea, si
Obed Edom ug Jeil, ang mga tigbantay sa ganghaan. **19**
Ang mga manunugtog nga sila Heman, si Asaf, ug si Etan
maoy gipili aron mopatugtog ug makusog sa bronse nga mga
piyangpiyang. **20** Ang mopatugtog sa mga lira mao sila si
Zacarias, si Aziel, si Shemiramot, si Uni, si Eliab, si Maasea,
ug si Benaya. **21** Ang nanguna sa dalan uban sa mga harpa
mao sila si Matitia, si Elifelehu, si Miknea, si Obed Edom, si
Jeil, ug si Azazia. **22** Si Kenania, ang pangulo sa mga Levita,
siya mao ang nagdumala sa panag-awit tungod kay usa man
siya ka magtutudlo sa musika. **23** Si Berekia ug si Elkana mao
ang tigbantay sa sudlanan sa kasabotan. **24** Sila si Shebania,
si Joshafat, si Netanel, si Amasai, si Zacarias, si Benaya ug
Eliezer, nga mga pari mao ang nagpatingog sa mga trumpeta
atubangan sa sudlanan sa kasabotan sa Dios. Sila Obed Edom
ug si Jehia mao ang tigbantay sa sudlanan sa kasabotan.
25 Busa miadto si David, ang mga kadagkoan sa Israel, ug
ang mga komandante sa liboan aron pagdala sa sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh pagawas sa balay ni Obed Edom
uban sa kalipay. **26** Samtang gitabangan sa Dios ang mga
Levita nga nagpas-an sa sudlanan sa kasabotan ni Yahweh,
naghalad sila ug pito ka mga torong baka ug pito usab ka mga
torong karnero. **27** Nagbisti si David ug maanindot nga kupo
nga lino, lakip ang mga Levita nga nagpas-an sa sudlanan sa
kasabotan, ang mga mag-aawit, ug si Kenania, ang nangulo
sa pagkanta uban sa mga mag-aawit. Nagsul-ob usab si David
ug efod nga lino. **28** Busa gidala sa tanang Israelita ang
maong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh uban sa malipayong
panagsinggit, ug uban sa tingog sa mga budyong, uban sa
mga piyangpiyang, ug uban usab sa mga lira ug mga harpa.
29 Apan sa dihang miabot ngadto sa siyudad ni David ang
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh, midungaw sa bintana si
Michal ang anak nga babaye ni Saulo. Nakit-an niya nga
nagsayaw-sayaw ug nagsaulog si Haring David. Ug unya
gitamay niya siya sulod sa iyang kasingkasing.

16 Gidala nila sa sulod ang sudlanan sa kasabotan sa
Dios ug gibutang taliwala sa tolda nga giandam ni
David alang niini. Unya naghalad sila ug mga halad sinunog
ug halad sa pakigdait sa atubangan sa Dios. **2** Sa dihang
nahuman ni David ang paghalad ug mga halad sinunog ug
halad sa pakigdait, gipanalanginan niya ang katawhan sa
ngalan ni Yahweh. **3** Giapod-apod niya ang usa kabuok nga
tinapay ngadto sa matag Israelita, sa mga kalalakin-an ug
mga kababayen-an, usa ka bahin sa karne, ug usa ka torta
nga may mga pasas. **4** Nagpili si David ug pipila ka mga
Levita aron moalagad atubangan sa sudlanan sa kasabotan ni
Yahweh, ug aron pagsaulog, ug pagpasalamat ug pagsimba
diha kang Yahweh, ang Dios sa Israel. **5** Kini nga mga Levita
mao sila si Asaf ang nangulo, ug ikaduha sila Zacarias, si
Jeil, si Shemiramot, si Jehiel, si Matitia, si Eliab, si Benaya, si
Obed Edom, ug si Jeil. Mao kini sila ang nagpatugtog sa mga
lira ug uban sa mga harpa. Ang nagpatingog ug kusog sa mga
piyangpiyang mao si Asaf. **6** Ang nagpatingog sa mga budyong
kada adlaw diha sa atubangan sa sudlanan sa kasabotan
sa Dios mao sila Benaya ug si Jahaziel nga mga pari. **7**
Unya nianang adlawa unang gipili ni David si Asaf ug ang
iyang mga kaigsoonan aron moawit sa awit sa pagpasalamat
ngadto kang Yahweh. **8** Pasalamati si Yahweh, sangpit sa
iyang ngalan; ipasundayag ang iyang mga binuhatan sa
tibuok kanasoran. **9** Awiti siya, pag-awit ug mga pagdayeg
ngadto kaniya; imantala ang tanan niyang kahibulongang mga
buhat. **10** Ipasigarbo ang iyang balaang ngalan; magmaya
ang kasingkasing niadtong nangita kang Yahweh. **11** Pangitaa
si Yahweh ug ang iyang kusog; pangitaa kanunay ang iyang
presensya. **12** Hinumdomi ang kahibulongang mga butang
nga iyang nahimo, ang iyang mga milagro ug ang mga mando
nga gikan sa iyang baba, **13** kamong mga kaliwat sa Israel
nga iyang sulugoon, kamong katawhan ni Jacob, nga iyang
mga pinili. **14** Siya si Yahweh, nga atong Dios. Ang iyang
mga mando anaa sa tibuok kalibotan. **15** Tipigi sa imong
hunahuna ang iyang kasabotan hangtod sa kahangtoran, ang
pulong nga iyang gisugo alang sa liboan ka mga kaliwatan. **16**
Gihinumdoman niya ang kasabotan nga iyang gihimo tali kang
Abraham, ug ang iyang saad ngadto kang Isaac. **17** Mao kini
ang iyang gipamatuod kang Jacob isip usa ka kasabotan, ug
ngadto sa Israel isip usa ka walay kataposan nga kasabotan.
18 Miingon siya, "Ihatag ko diha kanimo ang yuta sa Canaan
isip imong bahin sa imong panulundon." **19** Gisulti ko kini sa
dihang diyutay pa lamang kamo, diyutay lamang kaayo, ug
mga langyaw lamang niining yutaa. **20** Miadto sila sa matag
nasod, gikan sa usa ka gingharian paingon ngadto sa uban.
21 Wala niya tugoti ang si bisan kinsa nga modaogdaog kanila;
gisilotan niya ang mga hari alang sa ilang mga kaayohan. **22**
Ug miingon siya, "Ayaw hilabti ang akong mga gipangdihogan,
ug ayaw usab dagmali ang akong mga propeta." **23** Awiti si
Yahweh, tibuok kalibotan; imantala ang iyang kaluwasan matag
adlaw. **24** Ipahayag ang iyang himaya sa tibuok kanasoran,
ang iyang kahibulongang mga buhat sa tibuok kanasoran. **25**

Tungod kay bantogan si Yahweh ug angayan nga dayegon
ug angayan nga kahadlokan labaw sa ubang mga dios. **26**
Kay ang tanang mga dios sa kanasoran mga diosdios, apan
si Yahweh nga nagbuhat sa kalangitan. **27** Anaa sa iyang
presensya ang katahom ug kahalangdon. Ang kusog ug kalipay
anaa sa iyang dapit. **28** Dayega si Yahweh, kamong mga
banay sa katawhan, dayega ang himaya ug kusog ni Yahweh;
29 Dayega ang himaya ni Yahweh tungod sa iyang ngalan.
Pagdala ug halad ug duol diha kaniya. Pagyukbo diha kang
Yahweh tungod sa iyang pagkabalaan. **30** Kahadloki siya,
tibuok kalibotan. Natukod usab ang kalibotan; ug dili gayod
kini matay-og. **31** Pagmaya kalangitan, ug pagmalipayon
kalibotan; pasultia sila sa tibuok kanasoran nga, "Maghari si
Yahweh." **32** Modahunog ang kadagatan, ug malukop kini sa
mga singgit uban sa kalipay. Magsadya ang kaumahan, ug
ang tanan nga anaa niini. **33** Unya mosinggit sa kalipay ang
mga kahoy didto sa kalasangan sa atubangan ni Yahweh,
tungod kay moabot siya aron paghukom sa kalibotan. **34**
Pasalamati si Yahweh, tungod kay maayo siya, kay ang iyang
matinud-anong kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran.
35 Unya pag-ingon, "Luwasa kami, Dios sa among kaluwasan.
Tigoma ug luwasa kami gikan sa ubang kanasoran, aron
magahatag kami ug pagpasalamat diha sa imong balaang
ngalan ug himaya sa imong mga pagdayeg." **36** Pagadayegon
si Yahweh, ang Dios sa Israel, hangtod sa walay kataposan.
Moingon ang tanang katawhan, "Amen" ug pagadayegon si
Yahweh. **37** Busa gibiyaan ni David si Asaf ug ang iyang
mga igsoon didto atubangan sa sudalanan sa kasabotan ni
Yahweh, aron padayon nga mag- alagad sa maong sudalanan
sa kasabotan, ingon nga matag adlaw nga buluhaton. **38**
Lakip si Obed Edom uban ang iyang 68 ka mga kaliwat. Ang
mga magbalantay sa ganghaan mao sila Obed Edom ang
anak nga lalaki ni Jedutun ug si Hosa. **39** Ang moalagad sa
tabernakulo ni Yahweh sa hataas nga dapit sa Gibeon mao sila
si Zadok ug ang iyang kaubanang mga pari. **40** Maghalad sila
ug mga halad sinunog ngadto kang Yahweh sa halaran alang
sa mga halad sinunog matag buntag ug matag gabii, sumala
sa tanang nahisulat sa balaod ni Yahweh, nga iyang gihatag
isip usa ka sugo ngadto sa Israel. **41** Uban usab kanila mao si
Heman ug si Jedutun, lakip ang nahibilin nga gipili pinaagi sa
ilang ngalan, aron magpasalamat kang Yahweh, tungod sa
iyang matinud-anong kasabotan nga molungtad hangtod sa
kahangtoran. **42** Sila Heman ug si Jedutun ang gitahasan
nga magpatugtog sa mga budyong, sa mga piyangpiyang,
ug sa laing mga tulonggon alang sa balaang musika. Ang
nagbantay sa ganghaan mao ang mga anak nga lalaki ni
Jedutun. **43** Ug unya mipauli ang katawhan sa ilang mga
panimalay, ug mipauli usab si David aron panalanginan ang
iyang kaugalingong panimalay.

17 Nahitabo kini human nga nakapahimutang na ang hari
sa iyang puluy-anan, miingon siya kang Natan nga
propeta, "Tan-awa, nagpuyo ako sa puluy-anan nga sedro,
apan ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh anaa nahimutang
sulod sa tolda." **2** Unya miingon si Natan kang David, "Lakaw,
buhata kung unsa ang anaa sa imong kasingkasing, kay nag-
uban man ang Dios kanimo." **3** Apan sa samang kagabhion
ang pulong sa Dios miabot kang Natan, nga nag-ingon, **4**
"Lakaw ug sultihi si David nga akong alagad, 'Mao kini ang
gisulti ni Yahweh: Dili ikaw ang magtukod ug puluy-anan nga
akong kapuy-an. **5** Kay wala ako nagpuyo sa puluy-anan
sukad sa panahon nga niabot ako sa Israel hangtod niining
mga adlawa. Hinuon, nagpuyo ako sa tolda, sa tabernakulo,
sa nagkalainlaing mga dapit. **6** Sa tanang mga dapit nga
akong gibalhinan uban ang tanang Israelita, aduna ba akoy
gisulti sa bisan kinsa sa mga pangulo sa Israelita nga akong
gipili nga mahimong magbalantay sa akong katawhan, nga
nag-ingon, "Nganong wala man ninyo ako tukori ug puluy-
anan nga sedro?"'" **7** "Busa karon, sultihi ang akong alagad
nga si David, 'Mao kini ang gisulti ni Yahweh nga labaw nga
makagagahom: Gikuha ko ikaw gikan sa sibsibanan, gikan sa
pagsunod sa mga karnero, aron mahimo ka nga tigdumala
sa akong katawhan sa Israel. **8** Nag-uban ako kanimo bisan
asa ka miadto ug gibuntog ang tanan mong mga kaaway, ug
himoan ko ikaw ug ngalan, sama sa ngalan sa mga bantogan
nga anaa sa kalibotan. **9** Magpili ako ug dapit alang sa akong
katawhan sa Israel ug itanom sila didto, aron nga makapuyo
na sila sa ilang kaugalingong dapit ug dili na samokon. Wala
nay daotang katawhan ang magdaogdaog kanila, sama sa
ilang gibuhat kaniadto, **10** sama sa ilang gibuhat sa mga
panahon nga nagsugo ako ug mga paghukom nga maoy
magmando sa tanan kong katawhan sa Israel. Unya buntogon
ko ang tanan nimo nga mga kaaway. Labaw pa niini sultihan
ko ikaw nga ako, si Yahweh, ang motukod sa imong puluy-
anan. **11** Moabot kini nga higayon nga sa dihang matuman
na ang imong mga adlaw nga moadto na ikaw sa imong
mga amahan, padaghanon ko ang imong mga kaliwat sunod
kanimo, ug alang sa usa sa imong mga kaliwat, pagatukoron
ko ang iyang gingharian. **12** Tukoran niya ako ug puluy-anan,
ug tukoron ko ang iyang trono hangtod sa kahangtoran. **13**
Mahimo akong amahan ngadto kaniya, ug mahimo siyang
akong anak nga lalaki. Dili ko ipahilayo ang akong matinud-
anon nga kasabotan tali kaniya, sama nga gikuha ko kini gikan
kang Saul, nga nagmando una kanimo. **14** Ipahimutang ko
siya sa akong puluy-anan ug sa akong gingharian hangtod
sa kahangtoran, ug ang iyang trono molungtad hangtod sa
kahangtoran.'" **15** Nakigsulti si Natan kang David ug gisugilon
kaniya kining tanan nga mga pulong, ug gisulti niya kaniya ang
mahitungod sa tibuok panan-awon. **16** Unya misulod si David
nga hari ug milingkod sa atubangan ni Yahweh, miingon siya,
"Kinsa man ako, Yahweh nga Dios, ug unsa man ang akong
panimalay, nga miabot man ako niini nga punto? **17** Kay kining
butanga gamay lamang sa imong panan-aw, O Dios. Nakigsulti
ka sa banay sa imong alagad nga mahimong bantogan sa
umaabot, ug gipakita kanako ang umaabot nga mga kaliwatan,
Yahweh nga Dios. **18** Unsa pa man ang akong ikasulti
kanimo? Gipasidunggan mo ang imong alagad. Gihatagan mo
ug pinasahi nga pagtagad ang imong alagad. **19** O Yahweh,
alang sa kaayohan sa imong alagad, ug aron sa pagtuman sa
imong kaugalingong katuyoan, nabuhat mo kining dagkong
butang aron mapadayag nimo ang tanang dakong mga buhat.
20 O Yahweh, wala gayoy sama kanimo, ug walay laing Dios
gawas lamang kanimo, sama sa kanunay namong madungog.
21 Kay unsa man nga nasod sa kalibotan ang sama sa imong
katawhan sa Israel, diin imong giluwas, O Dios, gikan sa
Ehipto ingon nga imong katawhan, aron paganganlan sa imong
kaugalingon pinaagi sa bantogan ug maayong mga buhat?
Gipapahawa mo ang kanasoran gikan sa imong katawhan, nga
imong giluwas gikan sa Ehipto. **22** Gihimo mong kaugalingong
katawhan ang Israelita hangtod sa kahangtoran, ug ikaw,
Yahweh, nahimong ilang Dios. **23** Busa karon, Yahweh, hinaot
unta nga molungtad hangtod sa kahangtoran ang imong saad
nga gihimo kabahin sa imong alagad ug sa iyang banay.
Buhata ang imong gisulti. **24** Molungtad unta ang imong ngalan
hangtod sa kahangtoran ug mahimong bantogan, aron mosulti

ang katawhan nga, 'si Yahweh nga labawng makagagahom
ang Dios sa Israel,' samtang sa akong panimalay ako si
David, nga imong alagad molungtad sa imong atubangan.
25 Kay ikaw, akong Dios, nagpadayag sa imong alagad nga
tukoran mo siya ug puluy-anan. Mao kana ang hinungdan,
nga ang imong alagad, nakakaplag ug kadasig sa pag-ampo
kanimo. **26** Karon, O Yahweh, ikaw ang Dios, ug gihimo
kining maayong saad sa imong alagad: **27** Karon nahimuot
ka sa pagpanalangin sa banay sa imong alagad, nga unta
mopadayon kini hangtod sa kahangtoran sa imong atubangan.
Ikaw, O Yahweh, ang nagpanalangin niini, ug panalanginan
kini hangtod sa kahangtoran."

18 Human niini miabot ang higayon nga gisulong ni David
ang mga Filistihanon ug gibuntog sila. Nailog niya gikan
sa pagdumala sa mga Filistihanon ang Gat ug ang mga
baryo niini. **2** Unya nabuntog niya ang Moab, ug nahimong
mga sulugoon ni David ang mga Moabihanon ug nagbayad
ug buhis kaniya. **3** Unya gibuntog ni David si Hadadezer,
ang hari sa Zoba didto sa Hamat, samtang nagpanaw si
Hadadezer aron sa pagpatuman sa iyang balaod duol sa Suba
sa Eufrates. **4** Giilog ni David gikan kaniya ang liboan ka
mga karwahe, 7, 000 ka mangangabayo, ug 20, 000 ka mga
sundalo. Gipiangan ni David ang tanang kabayo nga adunay
mga karwahe, apan nagbilin ug igo kanila alang sa gatosan ka
mga karwahe. **5** Sa dihang miabot ang mga Aramihanon gikan
sa Damascus aron pagtabang kang Hadadezer nga hari sa
Zoba, gipatay ni David ang 22, 000 ka mga kalalakin-an nga
Aramihanon. **6** Unya nagbutang si David ug mga kampo sa
Aram didto sa Damascus, ug iyang nahimong mga sulugoon
ang mga Aramihanon ug nagdala ug buhis kaniya. Gihatagan
ni Yahweh ug kadaogan si David bisan asa siya moadto.
7 Gikuha ni David ang bulawang mga taming nga anaa sa
mga sulugoon ni Hadadezer ug gidala kini sa Jerusalem. **8**
Gikuha ni David ang daghang mga bronse gikan sa Teba ug
sa Cun, ang mga siyudad ni Hadadezer. Mao kini ang bronse
nga gigamit ni Solomon sa wala madugay sa pagbuhat ug
dagat nga bronse, sa mga haligi, ug sa mga kagamitan nga
bronse. **9** Sa dihang nadungog ni Toi, nga hari sa Hamat, nga
nabuntog ni David ang tanang kasundalohan ni Hadadezer
nga hari sa Zoba, **10** gipadala ni Toi si Hadoram ang iyang
anak nga lalaki ngadto kang Haring David aron sa pagtimbaya
ug pagpanalangin kaniya, tungod kay nakig-away ug nabuntog
ni David si Hadadezer, ug tungod kay nakigbatok si Hadadezer
kang Toi. Nagdala si Hadoram ug mga gasa nga hinimo sa
plata, sa bulawan, ug sa bronse. **11** Gilain kini nga mga
butang ni Haring David ngadto kang Yahweh, uban sa mga
plata ug sa mga bulawan nga iyang gikuha gikan sa tanang
kanasoran: Sa Edom, sa Moab, sa katawhan sa Amon, sa mga
Filistihanon, ug sa Amalek. **12** Nakapatay si Abishai ang anak
nga lalaki ni Zeruya ug 18, 000 ka mga Edomihanon didto sa
Walog sa Asin. **13** Nagbutang siya ug mga kampo didto sa
Edom, ug nahimong mga sulugoon ni David ang tanang mga
Edomihanon. Gihatagan ni Yahweh si David ug kadaogan
bisan asa siya moadto. **14** Naghari si David sa tibuok Israel,
ug nagdumala siya nga adunay hustisya ug pagkamatarong sa
tanan niyang katawhan. **15** Ang komandante sa kasundalohan
mao si Joab ang anak nga lalaki ni Zeruya, ug ang tigsulat
mao si Jehoshafat ang anak nga lalaki ni Ahilud. **16** Ang
mga pari mao si Zadok ang anak nga lalaki ni Ahitub ug si
Ahimelek ang anak nga lalaki ni Abiatar, ug ang eskriba mao
si Shavsha. **17** Ang nangulo sa mga Keretihanon ug sa mga
Peletihanon mao si Benaya ang anak nga lalaki ni Jehoyada,
ug ang mga anak nga lalaki ni David mao ang nangulo sa
iyang mga magtatambag.

19 Human nga namatay si Nahas, ang hari sa katawhan sa
Amon, ug nahimong hari ang iyang anak nga lalaki puli
kaniya. **2** Miingon si David, "Ipakita ko ang akong kaluoy kang
Hanun ang anak nga lalaki ni Nahas, tungod kay nagpakita
man usab ug kaluoy ang iyang amahan nganhi kanako."
Busa nagpadala si David ug mga mensahero aron makig-
unong kabahin sa iyang amahan. Misulod sa yuta sa mga
Amonihanon ang mga sulugoon ni David ug miadto kang
Hanun, aron mounong kaniya. **3** Apan ang mga prinsipe
sa Amonihanon miingon kang Hanun, "Sa imong hunahuna
gipasidunggan ba ni David ang imong amahan tungod kay
nagpadala siya ug mga kalalakin-an aron maghupay kanimo?
Wala ba kaha mianhi ang iyang mga sulugoon aron sa
pagpangispiya ug pagsusi sa yuta aron laglagon kini?" **4** Busa
gidakop ni Hanun ang mga sulugoon ni David, gipangbalbasan
sila, gigisi ang ilang mga bisti gikan sa hawak hangtod sa
ilang mga sampot, ug gipahilayo sila. **5** Samtang gisaysay
nila kini ngadto kang David, nagpadala siya aron makigkita
kanila, kay naulaw gayod pag-ayo ang kalalakin-an. Miingon
ang hari, "Pagpuyo una sa Jerico hangtod nga motubo ang
inyong mga bungot, ug unya balik." **6** Sa dihang nakaamgo
ang mga Amonihanon nga nakapabaho lamang sila kang
David, nagpadala si Hanun ug ang mga Amonihanon ug
liboan ka talent nga plata aron mag-abang ug mga karwahe
sa mga Aramihanon ug mangangabayo gikan sa Naharaim,
sa Maaca, ug sa Zoba. **7** Nag-abang sila ngadto kanila ug
32, 000 ka mga karwahe uban ang hari sa Maaca ug ang
iyang katawhan, nga miabot ug nagkampo duol sa Medeba.
Nagtigom ang mga Amonihanon gikan sa ilang mga siyudad,
ug migawas aron sa pagpakiggubat. **8** Sa dihang nadungog
kini ni David, gipadala niya si Joab uban ang tibuok niyang
kasundalohan aron pagsugat kanila. **9** Migawas ang katawhan
sa Amon ug naglinya alang sa pakiggubat didto sa ganghaan
sa siyudad, samtang nag-uban usab kanila ang ilang mga hari
sa hawanan. **10** Sa dihang nakita ni Joab ang posisyon sa
gubat nga anaa sa iyang atubangan ug luyo, nagpili siya ug
pipila ka maayong manggugubat sa Israel ug gihan-ay sila
batok sa mga Aramihanon. **11** Ang nahibilin nga kasundalohan,
gihatag niya kini sa pagmando ni Abishai nga iyang igsoong
lalaki, ug gibutang niya sila ngadto sa posisyon sa gubat
batok sa kasundalohan sa Amon. **12** Miingon si Joab, "Kung
mas kusgan pa kay kanako ang mga Aramihanon, unya
kinahanglan ikaw Abishai, ang moluwas kanako. Apan kung
mas kusgan pa kay kanimo ang Amonihanon, moabot ako
ug lawason ka. **13** Pagmalig-on, ug atong ipakita sa atong
kaugalingon nga magmalig-on alang sa atong katawhan ug
sa mga siyudad sa atong Dios, kay buhaton ni Yahweh ang
maayo alang sa iyang katuyoan." **14** Busa nag-una si Joab
ug ang iyang kasundalohan sa pagpakiggubat batok sa mga
Aramihanon, nga napugos sa pagkagiw sa kasundalohan sa
Israel. **15** Sa dihang nakita sa kasundalohan sa Amon nga
mikalagiw na ang mga Aramihanon, mikalagiw na usab sila
gikan sa igsoong lalaki ni Joab nga si Abishai ug mipauli
didto sa siyudad. Unya mibalik si Joab gikan sa katawhan sa
Amon ug mipauli sa Jerusalem. **16** Sa dihang nakita sa mga
Aramihanon nga mabuntog na sila sa mga Israelita, nagpadala
sila ug daghang mga sundalo gikan sa halayo pa sa Suba sa
Eufrates, uban si Shofac ang komandante sa kasundalohan ni
Hadadezer. **17** Sa dihang gisultihan si David niini, gitigom niya

ang tanang mga Israelita, mitabok sa Jordan, ug misulong
kanila. Gihan-ay niya ang kasundalohan aron makiggubat
batok sa mga Aramihanon, ug nakig-away sila kaniya. **18**
Mikalagiw ang mga Aramihanon gikan sa Israel, ug gipatay
ni David ang 7, 000 ka mga tigmaneho sa karwahe nga
Aramihanon ug 40, 000 ka mga sundalo. Gipatay usab niya si
Shofac, ang komandante sa kasundalohan. **19** Sa dihang
nakita sa tanang mga hari nga nag-alagad kang Hadadezer
nga nabuntog na sila sa mga Israelita, nagpasig-uli sila kang
David ug nag-alagad kanila. Busa wala na gitabangan sa
katawhan sa Aram ang mga Amonihanon.

20 Miabot kini sa panahon sa tingpamulak, ang
kasagarang higayon nga makig-away ang mga hari, nga
gipangulohan ni Joab ang kasundalohan sa pagpakiggubat
ug gilaglag ang kayutaan sa mga Amonihanon. Miadto siya
ug gipalibotan ang Raba. Nagpabilin si David sa Jerusalem.
Gisulong ni Joab ang Raba ug gibuntog kini. **2** Gikuha ni David
ang korona sa ilang hari gikan sa iyang ulo, ug nakaplagan
niya nga motimbang kini ug talent nga bulawan, ug adunay
matahom nga mga bato niini. Gibutang ang korona sa ulo
ni David, ug labihan ka daghan ang nakuha niya nga mga
kinawat sa siyudad. **3** Gipagawas niya ang katawhan nga
anaa sa siyudad ug gipugos sila sa pagtrabaho uban sa mga
gabas ug mga piko ug mga atsa. Gipabuhat kini nga buluhaton
ni David sa tanang mga siyudad sa katawhan sa Amon. Unya
mibalik si David ug ang tanang kasundalohan sa Jerusalem. **4**
Human niini adunay gubat nga nahitabo didto sa Gezer uban
sa mga Filistihanon. Gipatay ni Sibecai nga taga-Husha si
Sipai, usa sa mga kaliwat sa Refaimnon, ug nabuntog ang
mga Filistihanon. **5** Miabot na usab ang gubat uban sa mga
Filistihanon didto sa Gob, nga gipatay ni Elhanan ang anak
nga lalaki ni Jair nga taga-Bethlehem nga si Lami ang igsoong
lalaki ni Goliat nga taga-Gat, diin ang iyang bangkaw sama sa
kahoy sa manghahabol. **6** Miabot ang higayon nga adunay
laing gubat sa Gat nga adunay usa ka tawo nga taas kaayo
nga adunay unom ka tudlo sa matag kamot ug tiil. Kaliwat
usab siya gikan sa Refaimnon. **7** Sa dihang gibugalbugalan
niya ang kasundalohan sa Israel, gipatay siya ni Jehonadab
ang anak nga lalaki ni Shimea, ang igsoong lalaki ni David. **8**
Mao kini ang mga kaliwat sa Refaimnon sa Gat, ug gipatay
sila pinaagi sa mga kamot ni David ug pinaagi sa mga kamot
sa iyang kasundalohan.

21 Miabot ang kaaway batok sa Israel ug nag-aghat kang
David nga ihapon ang Israel. **2** Miingon si David kang
Joab ug sa mga komandante sa kasundalohan, “Lakaw ug
ihapa ang katawhan sa Israel gikan sa Barsheba hangtod
sa Dan ug sultihi ako sa imong pagbalik, aron masayran ko
ang ilang gidaghanon.” **3** Miingon si Joab, “Himoon unta ni
Yahweh ang iyang mga kasundalohan sa gatosan ka pilo
labaw pa niini. Apan agalon kong hari, dili ba nag-alagad man
silang tanan kanimo? Nganong buot man sa akong agalon
nga ipabuhat kini? Nganong pakasad-on man ang Israel?” **4**
Apan hingpit na ang hukom sa hari batok kang Joab. Busa
mibiya si Joab ug miadto sa tibuok Israel. Unya mibalik siya sa
Jerusalem. **5** Unya gisugilon ni Joab ang tibuok gidaghanon
sa manggugubat nga mga kalalakin-an ngadto kang David.
Adunay 1, 100, 000 ka mga kalalakin-an nga batid sa paggamit
sa espada sa Israel. Adunay 470, 000 lamang ka mga sundalo
sa Juda. **6** Apan wala mahiapil sa ihap ang banay ni Levi
ug ni Benjamin, kay wala nakauyon si Joab sa gisugo sa
hari. **7** tungod niini nga buhat wala nahimuot ang Dios, busa
gisulong niya ang Israel. **8** Miingon si David ngadto sa Dios,
“Nakasala ako sa paghimo niini. Busa karon pasayloa ang
mga sala sa imong alagad, kay naghimo ako ug binuang.”
9 Gisutihan ni Yahweh si Gad, ang propeta ni David. **10**
“Lakaw ug sultihi si David, 'Mao kini ang giingon ni Yahweh:
Hatagan ko ikaw niining tulo ka butang nga imong pilian.
Pagpili ug usa kanila.'” **11** Busa miadto si Gad kang David
ug miingon kaniya, “Miingon si Yahweh niini, **12** 'Pagpili ug
usa niini: ang kagutom ba sulod sa tulo ka tuig, o tulo ba ka
bulan nga gukdon ka sa imong mga kaaway ug madakpan
pinaagi sa ilang espada, o tulo ba ka adlaw diha sa espada ni
Yahweh, nga mao ang katalagman sa yuta, pinaagi sa anghel
ni Yahweh nga maoy moguba sa tibuok yuta sa Israel.' Busa
karon, paghukom kung unsa ang imong tubag nga akong
isulti sa nagpadala kanako.” **13** Unya miingon si David kang
Gad, “Nahasol ako pag-ayo. Itugyan ako sa kamot ni Yahweh
kaysa mapukan ako sa kamot sa tawo, kay hilabihan kaayo
ang iyang pagkamaluluy-on.” **14** Busa nagpadala si Yahweh
ug katalagman sa Israel, ug namatay ang 70, 000 ka tawo.
15 Nagpadala ang Dios ug anghel sa Jerusalem aron sa
paglaglag niini. Sa dihang laglagon na unta niya kini, mitan-aw
si Yahweh ug nausab ang iyang panghunahuna mahitungod
sa kadaot. Miingon siya sa angel nga tiglaglag, “Husto na!
Bakwia ang imong kamot.” Nianang higayona nagtindog ang
anghel ni Yahweh sa giokanan ni Ornan nga Jebusihanon.
16 Mihangad si David ug nakita niya ang anghel ni Yahweh
nga nagtindog taliwala sa yuta ug langit, nga adunay espada
sa iyang kamot nga gipataas ibabaw sa Jerusalem. Unya
nagsul-ob si David ug ang mga pangulo ug bisti nga sako ug
nanghapa sa yuta. **17** Miingon si David sa Dios, “Dili ba ako
man ang nagsugo nga iphon ang kasundalohan? Gihimo ko
kining daotang butang. Apan kining mga karnero, unsa may
ilang nahimo? Yahweh nga akong Dios! Tugoti ang imong
kamot nga mohampak kanako ug sa akong pamilya, apan
ayaw tugoti nga magpabilin ang mga katalagman sa imong
katawhan.” **18** Busa gimandoan sa anghel ni Yahweh si Gad
nga sultihan si David, nga kinahanglan motungas ug magtukod
si David ug halaran alang kang Yahweh sa giokanan ni Ornan
ang Jebusihanon. **19** Busa miadto si David sumala sa gimando
kaniya ni Gad nga himoon sa ngalan ni Yahweh. **20** Samtang
naggiok si Ornan ug trigo, milingi siya ug nakita niya ang
anghel. Mitago siya uban ang iyang upat ka mga anak nga
lalaki. **21** Sa pag-abot ni David kang Ornan, mitan-aw siya ug
nakita niya si David. Gibiyaan niya ang giokanan ug mihapa
siya sa atubangan ni David. **22** Unya miingon si David kang
Ornan, “Ibaligya kanako kining giokanan, aron makatukod
ako ug halaran alang kang Yahweh. Bayran ko kini sa tibuok
kantidad, aron mawala ang katalagman gikan sa katawhan.”
23 Miingon si Ornan kang David, “Ikaw na ang manag-iya niini,
akong agalong hari. Buhata kung unsa ang maayo sa imong
panan-aw. Tan-awa, ihatag ko kanimo ang mga baka alang sa
mga halad nga sinunog, ang giokanan aron himoong sugnod,
ug ang trigo alang sa halad nga trigo; Ihatag ko kining tanan
kanimo.” **24** Miingon si Haring David kang Ornan, “Dili, buot
ko gayod nga paliton kini sa tibuok kantidad. Dili ko kuhaon
kung unsa ang anaa kanimo ug ihalad kini ingon nga halad
sinunog ngadto kang Yahweh, nga kini walay bili kanako.” **25**
Busa mibayad si David ug 600 ka shekel nga bulawan alang
sa maong dapit. **26** Nagtukod si David ug halaran didto alang
kang Yahweh ug naghalad niini ug mga halad nga sinunog ug
halad sa pakigdait. Nag-ampo siya kang Yahweh, ug gitubag
siya pinaagi sa kalayo gikan sa langit ngadto sa halaran alang

sa mga halad sinunog. **27** Unya gimandoan ni Yahweh ang
anghel, ug gibalik sa anghel ang iyang espada sa sakuban
niini. **28** Sa dihang nakita ni David nga gitubag siya ni Yahweh
didto sa giokanan ni Ornan nga Jebusihanon, sa samang
higayon naghimo siya ug paghalad nga sakripisyo didto. **29**
Niadtong tungora, ang Tabernakulo ni Yahweh nga gihimo ni
Moises didto sa kamingawan, ug ang halaran alang sa mga
halad nga sinunog didto mahimutang sa habog nga dapit sa
Gibeon. **30** Bisan paman niana, dili makaadto didto si David
aron sa pagpangayo ug giya sa Dios, tungod kay nahadlok
man siya sa espada sa anghel ni Yahweh.

22 Unya miingon si David: "Mao kini ang dapit sa puluy-
anan ni Yahweh nga akong Dios, uban ang halaran
alang sa mga halad nga sinunog sa Israel." **2** Busa gimandoan
ni David ang iyang mga alagad nga tigomon ang nagpuyo
nga mga langyaw sa yuta sa Israel. Gitahasan niya sila nga
mahimong tigtiltil sa mga bato, aron sa pagtabas sa mga
bato, alang sa pagtukod sa templo sa Dios. **3** Naghatag
si David ug dakong kantidad sa puthaw aron himoon ug
mga lansang ug alang sa mga bisagra sa mga pultahan sa
ganghaan. Naghatag usab siya ug dugang mga bronse nga
dili matimbang, **4** ug dugang mga kahoy nga sedro nga dili
maihap. (Daghan kaayo ang gipadala sa mga taga-Sidon
ug taga-Tiro nga dili maihap ni David. **5** Miingon si David,
"Batan-on pa ang akong anak nga lalaki nga si Solomon ug
wala pa siyay kasinatian, ug kinahanglan nga pinasahi ang
katahom sa templo nga tukoron alang kang Yahweh, aron nga
mahimo kining bantogan ug mahimayaon sa ubang kayutaan.
Busa pangandaman ko gayod ang pagtukod niini." Busa
gipangandaman gayod ni David sa wala pa siya mamatay.
6 Unya gipatawag niya ang iyang anak nga si Solomon ug
gimandoan nga tukoron niya ang templo ni Yahweh, ang
Dios sa Israel. **7** Miingon si David kang Solomon, "Akong
anak, akong gitinguha nga ako ang magtukod sa puluy-anan
alang sa ngalan ni Yahweh nga akong Dios. **8** Apan miabot
si Yahweh kanako ug miingon, 'Daghang naula nga dugo
tungod kanimo ug nakig-away sa daghang mga gubat. Dili
ikaw ang motukod sa templo alang sa akong ngalan, tungod
kay daghang mga dugo ang naula sa kalibotan sa akong
panan-aw. **9** Bisan pa man niana, aduna kay anak nga lalaki
nga malinawong tawo. Hatagan ko siya ug kapahulayan gikan
sa tanan niyang mga kaaway sa palibot. Kay ang iyang ngalan
mao si Solomon, ug hatagan ko ug kalinaw ang Israel sa
iyang mga adlaw. **10** Tukoron niya ang templo alang sa akong
ngalan. Mamahimo siyang akong anak, ug mamahimo niya
akong amahan. Ug ipatunhay ko ang trono sa iyang gingharian
sa tibuok Israel hangtod sa kahangtoran.' **11** Karon, akong
anak, manghinaot ako nga mag-uban si Yahweh kanimo ug
himoon ka niyang magmalampuson. Manghinaot ako nga
tukoron mo ang templo ni Yahweh nga imong Dios, sama sa
iyang gisulti nga imong buhaton. **12** Hinaot nga hatagan ka
ni Yahweh ug kaalam ug panabot, aron nga matuman mo
ang balaod ni Yahweh nga imong Dios, sa dihang ipadumala
niya kanimo ang tibuok Israel. **13** Unya magmalampuson
ka, kung imong tumanon ang mga kasugoan ug mga balaod
nga gihatag ni Yahweh kang Moises mahitungod sa Israel.
Pagmalig-on ug pagmaisogon. Ayaw kahadlok o kaluya. **14**
Karon, Tan-awa, gipangandaman ko uban sa dakong paghago
ang pagtukod sa templo ni Yahweh ug 100, 000 ka talent
nga bulawan, 1, 000, 000 ka talent nga plata, ug bronsi ug
puthaw nga daghan kaayo. Naghatag usab ako ug kahoy
ug bato. Kinahanglan dugangan mo pa kining tanan. **15**
Aduna kay daghang mga trabahante: mga tigtiltil ug bato,
mga mason, mga panday, ug daghan nga mga tawong hanas
nga trabahante nga makabuhat sa bisan unsang butang **16**
nga makatrabaho sa bulawan, sa plata, sa bronsi, ug sa
puthaw. Busa sugdi sa pagtrabaho, ug hinaot nga mag-uban
kanimo si Yahweh." **17** Gimandoan usab ni David ang tanang
mga pangulo sa Israel nga tabangan ang iyang anak nga si
Solomon nga miingon, **18** "Nag-uban kaninyo si Yahweh nga
inyong Dios ug gihatagan kamo ug kalinaw sa inyong palibot.
Gihatag niya sa akong mga kamot ang mga lumulupyo niini
nga rehiyon. Naulipon ang rehiyon sa atubangan ni Yahweh
ug sa iyang katawhan. **19** Karon pangitaa si Yahweh nga
inyong Dios sa tibuok ninyong kasingkasing ug kalag. Barog
ug tukora ang balaang dapit sa Dios nga si Yahweh. Unya
madala ninyo ang sudlanan sa Kasabotan ni Yahweh ug ang
mga butang nga gipanag-iyahan sa Dios ngadto sa templo
nga gitukod alang sa ngalan ni Yahweh."

23 Sa dihang tigulang na si David, ug hapit na siya
mamatay, gihimo niyang hari ang iyang anak nga si
Solomon sa tibuok Israel. **2** Gitigom niya ang tanang mga
pangulo sa Israel, lakip ang mga pari ug mga Levita. **3** Giihap
ang mga Levita nga nagpangidaron ug 30 ka tuig pataas. Ang
ilang gidaghanon mokabat ug 38, 000. **4** Miingon si David
niining 24, 000 nga mao ang magdumala sa tibuok buluhaton
sa templo ni Yahweh, ug ang 6, 000 mao ang mga opisyal ug
mga maghuhukom. **5** Ang 4, 000 mao ang magbalantay sa
mga ganghaan ug ang laing 4, 000 mao ang magdayeg kang
Yahweh uban ang mga tulunggon nga akong gibuhat aron
sa pagdayeg," **6** Gibahin niya sila sa mga pundok sumala
sa mga anak nga lalaki ni Levi: si Gershon, si Kohat ug si
Merari. **7** Gikan sa mga banay nga kaliwat ni Gershon, anaa
si Ladan ug si Shemei. **8** Adunay tulo ka mga anak nga lalaki
si Ladan: nga mao sila si Jeheil ang pangulo, si Zetam ug si
Joel. **9** Adunay tulo ka mga anak nga lalaki ni Shimei: nga
mao sila si Selomot, si Haziel, ug si Haran. Mao kini ang mga
pangulo sa banay ni Ladan. **10** Adunay upat ka mga anak
nga lalaki si Shimei: nga mao sila si Jahath, si Ziza, si Jeush,
ug si Beriah. **11** Si Jahat mao ang kamagulangan, ug ang
ikaduha mao si Ziza, apan si Jeush ug si Beria walay mga
anak nga lalaki, busa giisip sila nga usa lamang ka banay
nga adunay samang mga buluhaton. **12** Adunay upat ka mga
anak nga lalaki si Kohat nga mao sila si Amram, si Izhar, si
Hebron, ug si Uzziel. **13** Mao kini ang mga anak nga lalaki ni
Amram: sila mao si Aaron ug si Moises. Gipili si Aaron aron
igahin ang labing balaang mga butang, nga siya ug ang iyang
mga kaliwat mohalad ug insenso sa atubangan ni Yahweh,
aron mag-alagad kaniya ug magpanalangin diha sa iyang
ngalan hangtod sa kahangtoran. **14** Apan alang kang Moises
ang alagad sa Dios, ang iyang mga anak nga lalaki giisip
nga mga Levita. **15** Ang mga anak ni Moises mao sila si
Gershom ug si Eliezer. **16** Ang kaliwat ni Gershom mao sila si
Shebuel ang kamagulangan. **17** Ang kaliwat ni Eliezer mao si
Rehabia. Walay laing mga anak nga lalaki si Eliezer apan si
Rehabia adunay daghang mga kaliwat. **18** Ang anak nga lalaki
ni Izhar mao si Shelomit ang pangulo. **19** Ang mga kaliwat
ni Hebron mao si Jeria ang kamagulangan, si Amaria ang
ikaduha, si Jahaziel ang ikatulo, ug si Jekameam ang ika-
upat. **20** Ang mga anak nga lalaki ni Uziel mao si Mica ang
kamagulangan, ug si Ishia ang ikaduha. **21** Ang mga anak
nga lalaki ni Merari mao si Mali ug si Mushi. Ang mga anak
nga lalaki ni Mali mao si Eleazar ug si Kis. **22** Namatay si

Eleazar nga wala gayoy mga anak nga lalaki. Aduna lamang
siyay mga anak nga babaye. Gipangasawa sila sa mga anak
nga lalaki ni Kis. **23** Ang tulo ka mga anak nga lalaki ni Mushi
mao sila si Mali, si Eder, ug si Jeremot **24** Mao kini ang mga
kaliwat ni Levi sumala sa ilang mga banay. Sila mao ang
mga pangulo, nga giihap ug gilista sumala sa ilang ngalan,
sa mga banay nga nagbuhat sa buluhaton sa pag-alagad
sa templo ni Yahweh, gikan sa nagpangidaron ug 20 ka tuig
pataas. **25** Kay miingon si David, "Yahweh, ang Dios sa Israel,
naghatag ug kalinaw sa iyang katawhan. Gihimo niya nga
iyang pinuy-anan ang Jerusalem hangtod sa kahangtoran. **26**
Dili na kinahanglan nga dad-on sa mga Levita ang tabernakulo
ug ang tanang butang nga gamiton niining buluhaton." **27**
Kay pinaagi sa kataposang mga pulong ni David giihap ang
mga Levita gikan sa 20 ka tuig ang pangidaron pataas. **28**
Ang ilang buluhaton mao ang pagtabang sa mga kaliwat ni
Aaron sa mga buluhaton sa templo ni Yahweh. Sila ang mag-
atiman sa hawanan, sa mga lawak, ug sa tanang butang sa
seremonyas sa pagputli nga alang ni Yahweh, ug sa laing
buluhaton sa templo sa Dios. **29** Atimanon usab nila ang
tinapay sa presensya, ang lunlon nga harina alang sa mga
halad nga trigo, sa pan nga walay igpatubo, sa torta ug sa
ubang halad nga gisagolan ug lana, ug sa tanang timbangan
ug sudlanan sa mga butang. **30** Nagtindog usab sila matag
buntag alang sa pagpasalamat ug pagdayeg kang Yahweh.
Gihimo usab nila kini matag gabii **31** ug sa matag higayon nga
maghalad ug halad sinunog nga ihalad ngadto kang Yahweh,
sa Adlaw nga Igpapahulay ug sa Kasaulogan sa Pagsubang
sa bag-ong Bulan, ug sa adlaw sa mga pista. Kanunay nga
moatubang kang Yahweh ang insaktong gidaghanon sumala
sa kasugoan. **32** Sila ang tigdumala sa tolda nga tagboanan,
ang balaang dapit, ug ginatabangan ang ilang mga kaubanan
nga kaliwat ni Aaron sa pag-alagad sa templo ni Yahweh.

24 Mao kini ang pundok sa mga magbubuhat gikan sa
mga kaliwat ni Aaron: si Nadab, si Abihu, si Eleazar
ug si Itamar. **2** Namatay si Nadab ug si Abihu sa wala pa
namatay ang ilang amahan. Wala silay mga anak, busa nag-
alagad si Eleazar ug si Itamar ingon nga mga pari. **3** Si David,
uban kang Zadok, nga kaliwat ni Eleazar ug ni Ahimelec, nga
kaliwat ni Itamar, gibahin sila ngadto sa mga pundok alang sa
ilang mga gimbuhaton ingon nga mga pari. **4** Daghan ang
nangulo nga kalalakin-an sa mga kaliwat ni Eleazar kaysa
mga kaliwat ni Itamar, busa gibahin nila ang mga kaliwat ni
Eleazar ngadto sa 16 ka pundok. Gibuhat nila kini pinaagi
sa mga pangulo sa mga banay ug pinaagi sa mga kaliwat ni
Itamar. Walo ka bahin kining pundok sumala sa ilang banay. **5**
Gibahin nila sila nga walay pinalabi pinaagi sa pagripa, kay
sila ang mga balaang opisyal ug mga opisyal sa Dios, gikan
sa mga kaliwat ni Eleazar ug sa mga kaliwat ni Itamar. **6** Si
Shemaya ang anak nga lalaki ni Natanel ang sekretaryo, ang
Levita, ang nagsulat sa ilang mga ngalan sa presensya sa
hari, ang mga opisyal, si Zadok ang pari, si Ahemelec ang
anak nga lalaki ni Abiatar, ug ang mga pangulo sa mga pari
ug ang mga pamilya sa Levita. Ang usa ka banay nga napili
pinaagi sa pagripa gikan sa mga kaliwat ni Eleazar, ug ang
sunod nga napili pinaagi sa pagripa gikan sa mga kaliwat ni
Itamar. **7** Ang unang napilian sa pagripa mao si Jehoyarib,
ang ikaduha mao si Jedaya, **8** Ang ikatulo mao si Harim, ang
ikaupat mao si Seorim, **9** ang ikalima mao si Malkia, ang
ikaunom mao si Miamin, **10** ang ikapito mao si Hakoz, ang
ikawalo mao si Abija, **11** Ang ikasiyam mao si Josue, ang
ikapulo mao si Shecania, **12** ang ika-napulo ug usa mao si
Eliashib, ang ika-napulo ug duha mao si Jakim, **13** ang ika-
napulo ug tulo mao si Hupa, Ang ika-napulo ugupat mao si
Jeshebead, **14** ang ika-15 mao si Bilga, ang ika-16 mao si
Imer, **15** Ang ika-17 mao si Hazir, ang ika-18 mao si Happizez,
16 ang ika-19 mao si Petahia, ang ika-20 mao si Jehezkel, **17**
ang ika-21 mao si Jakin, ang ika-22 mao si Gamul, **18** ang
ika-23 mao si Delaya, ug ang ika-24 mao si Maazia. **19** Mao
kini ang paagi sa ilang pag-alagad, sa dihang moadto sila sa
balay ni Yahweh, subay sa paagi nga gihatag kanila pinaagi ni
Aaron nga ilang katigulangan, sumala sa gisulti ni Yahweh
kaniya ang Dios sa Israel. **20** Mao kini ang kaliwat ni Levi:
ang mga anak nga lalaki ni Amram, ni Shebuel; mga anak
nga lalaki Shebael, si Jedea. **21** Ang mga anak nga lalaki ni
Rehabia, **22** mga anak nga lalaki ni Rehabia, ni Ishia ang
pangulo. Si Izhar, si Shelomot; ang mga anak nga lalaki ni
Shelomot, Jahar. **23** Ang mga anak nga lalaki ni Hebron: si
Jeria ang pangulo, ang ikaduha mao si Amaria, ang ikatulo
mao si Jahaziel, ug ang ikaupat mao si Jekameam. **24** Ang
mga anak nga lalaki sa mga kaliwat ni Uziel lakip na si Mica.
Ang mga kaliwat ni Mica lakip si Shamir. **25** Ang igsoon nga
lalaki ni Mica mao si Ishia. Ang iyang mga anak nga lalaki
lakip na si Zacarias **26** Ang anak nga lalaki ni Merari: si Mali
ug si Mushi. Ang anak nga lalaki ni Jaazia, si Beno. **27** Ang
anak nga lalaki ni Merari: si Jaazia, si Beno, si Shoham, si
Zacur, ug si Ibri. **28** Ang anak nga lalaki ni Mahil: si Eleazar,
nga walay mga anak nga lalaki. **29** Ang anak nga lalaki ni
Kis, mao si Jerameel **30** ang mga anak nga lalaki ni Mushi:
mao si Mali, si Eder, ug si Jerimot. Kini sila ang mga Levita,
nga nalista pinaagi sa ilang mga pamilya. **31** Mao kini ang
kalalakin-an nga pangulo sa balay sa ilang mga amahan ug
sa matag usa sa ilang kamanghorang lalaki, mao ang napili
pinaagi sa pagripa sa presensya ni Haring David, ug ni Zadok
ug ni Ahimelec, uban sa mga pangulo sa mga pamilya sa mga
pari ug sa mga Levita. Nagripa sila sama sa gibuhat sa mga
kaliwat ni Aaron.

25 Si David ug ang mga pangulo sa tabernakulo gigahin
alang sa buluhaton sa pipila ka mga anak nga lalaki
ni Asaf, ni Heman, ug ni Jedutun. Kining kalalakin-an
nagpropesiya pinaagi sa harpa, lira, ug mga piyangpiyang. Mao
kini ang listahan sa kalalakin-an nga nagbuhat sa buluhaton:
2 Gikan sa mga anak nga lalaki ni Asaf, ni Zacur, ni Jose, ni
Netania, ug ni Asarela, ang mga anak nga lalaki ni Asaf, ubos
sa pagmando ni Asaf, nga nagpropesiya ubos sa pagmando
sa hari. **3** Gikan sa mga anak nga lalaki ni Jedutun: ni Gedalia,
ni Zeri, ni Jeshaya, ni Shimei, ni Hashabia, ug ni Matitia,
unom silang tanan, ubos sa pagmando sa ilang amahan nga
si Jedutun, nga nagtugtog sa harpa alang sa paghatag sa
mga pagpasalamat ug pagdayeg kang Yahweh. **4** Gikan sa
mga anak nga lalaki ni Heman: mao si Bukia, si Matania,
si Uziel, si Shebuel, ug si Jerimot, si Hanania, si Hanani,
si Eliata, si Gidalti, si Romanti Ezer, ug si Joshbekasha, si
Maloti, si Hotir ug si Mahaziot. **5** Silang tanan mga anak nga
lalaki ni Heman nga propeta sa hari. Gihatagan sa Dios si
Heman ug 14 ka mga anak nga lalaki ug tulo ka mga anak
nga babaye aron pagpasidungog kaniya. **6** Kining tanan
ubos sa pagmando sa ilang mga amahan. Sila ang nagtugtog
sa balay ni Yahweh, inubanan sa mga piyangpiyang ug sa
mga lira samtang moalagad sila sa balay sa Dios. Si Asaf, si
Jedutun, ug si Heman ubos sa pagmando sa hari. **7** Sila ug
ang ilang mga igsoong lalaki nga adunay kahibalo ug gibansay
sa pagtugtog alang kang Yahweh nga adunay gidaghanon
nga 288 ka manunugtog. **8** Nagripa sila alang sa ilang mga

katungdanan, managsama ang tanan, susama sa mga batan-
on ingon man sa mga tigulang, ang magtutudlo ingon man ang
mga tinun-an. **9** Karon mahitungod sa anak nga lalaki ni Asaf:
ang unang napilian pinaagi sa pagripa mao ang pamilya ni
Jose; ang ikaduha mao ang pamilya ni Gedalia, napulo ug
duha silang tanan; **10** ang ikatulo mao si Zacur, ang iyang
mga anak nga lalaki ang iyang mga paryente, napulo ug duha
silang tanan **11** ang ikaupat mao si Izri, ang iyang mga anak
nga lalaki ug ang iyang mga pareyente, napulo ug duha silang
tanan; **12** ang ikalima mao si Netania, ang iyang mga anak
nga lalaki ug ang iyang mga paryente, napulo ug duha silang
tanan; **13** ang ikaunom mao si Bukia, ang iyang mga anak
nga lalaki ug ang iyang mga paryente, napulo ug duha silang
tanan; **14** ang ikapito mao si Jesarela, ang iyang mga anak
nga lalaki ug ang iyang mga paryente, napulo ug duha silang
tanan **15** ang ikawalo mao si Jeshaya, ang iyang mga anak
nga lalaki ug ang iyang napulo ug duha ka mga paryente; **16**
ang ikasiyam mao si Matania, ang iyang mga anak nga lalaki
ug ang iyang mga paryente, napulo ug duha silang tanan;
17 ang ikanapulo mao si Shimei, ang iyang mga anak nga
lalaki ug ang iyang mga paryente, napulo ug duha silang
tanan; **18** ang ika-napulo ug usa mao si Azarel, ang iyang mga
anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente, napulo ug duha
silang tanan; **19** ang ika-napulo ug duha mao si Hashabia,
ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente,
napulo ug duha silang tanan; **20** ang ika-napulo ug tulo mao si
Shubael, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga
paryente, napulo ug duha silang tanan; **21** Ang ika-napulo ug
upat mao si Matitia, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang
iyang mga paryente, napulo ug upat silang tanan; **22** ang ika-
15 mao si Jerimot, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang
iyang mga paryente, napulo ug upat silang tanan; **23** ang
ika-16 mao si Hanania, ang iyang mga anak nga lalaki ug
ang iyang mga paryente, dose silang tanan; **24** ang ika-17
mao si Joshbekasha, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang
iyang mga paryente, dose silang tanan; **25** ang ika-18 mao si
Hanani, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga
paryente dose silang tanan; **26** ang ika-19 mao si Maloti, ang
iyang mga anak mga lalaki ug ang iyang mga paryente, dose
silang tanan; **27** ang ika-20 mao si Eliata, ang iyang mga anak
nga lalaki ug ang iyang mga paryente, dose silang tanan; **28**
ang ika-21 mao si Hotir, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang
iyang mga paryente, dose silang tanan; **29** ang ika-22 mao
si Gidalti, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga
paryente, dose silang tanan; **30** ang ika-23 mao si Mahaziot,
ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente,
dose silang tanan; **31** ang ika-24 mao si Romamti Ezer, ang
iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente, dose
silang tanan.

26 Mao kini ang mga pundok sa tigbantay sa ganghaan:
Gikan kang Kora, si Meshelemia nga anak nga lalaki ni
Kore, ang mga kaliwat ni Asaf. **2** Adunay mga anak nga lalaki
ni Meshelemia: Si Zacarias mao ang kamagulangan, si Jedial
mao ang ikaduha, si Zebadia mao ang ikatulo, **3** si Jatniel
mao ang ikaupat, si Elam mao ang ikalima, si Jehohanan
mao ang ikaunom, si Eleihoenai mao ang ikapito. **4** Adunay
mga anak nga lalaki ni Obed Edom: Si Shemaya mao ang
kamagulangan, si Jehozabad mao ang ikaduha, ang ikatulo
mao si Joa, ug ang ikaupat mao si Sacar, ug ang ikalima mao
si Netanel, **5** ang ikaunom mao si Amiel, ang ikapito mao
si Isacar, ang ikawalo mao si Peulethai. Gipanalanginan sa
Dios si Obed Edom. **6** Ang iyang anak nga lalaki nga mao si
Shemaya adunay mga anak nga lalaki nga nagdumala sa
ilang mga pamilya; sila ang kalalakin-an nga daghan ug mga
abilidad. **7** Ang mga anak nga lalaki ni Shemaya mao sila Otni,
si Refail, si Obed, ug si Elzabad. Ang iyang mga paryente nga
si Elihu ug si Semakia mga kalalakin-an usab nga adunay
daghang mga abilidad. **8** Mga kaliwat kining tanan ni Obed
Edom. Sila ug ang ilang mga anak nga lalaki ug ang ilang mga
paryente nga mga lalaki nga adunay katakos nga mobuhat sa
ilang mga katungdanan sulod didto sa tabernakulo. Adunay 62
kanila nga paryente ni Obed Edom. **9** Si Meshelemia adunay
mga anak nga mga lalaki ug mga paryente, 18 silang tanan.
10 Si Hosa, nga kaliwat ni Merari, adunay mga anak nga lalaki:
si Shimri ang pangulo (bisan tuod dili siya ang kamagulangan,
gihimo siya nga pangulo sa iyang amahan), **11** ang ikaduha
mao si Hilkia, ang ikatulo mao si Tebalia, ang ikaupat mao
si Zacarias. Adunay napulo ug tulo ang gidaghanon sa mga
anak nga lalaki ni Hosa ug mga paryente. **12** Mao kini ang
mga grupo sa tigbantay sa ganghaan, uban sa ilang mga
pangulo, nga adunay mga katungdanan, sama sa ilang mga
paryente, aron sa pag-alagad sa balay ni Yahweh. **13** Nagripa
sila, ang managsamang mga batan-on ug mga tigulang, sa
ilang mga pamilya, alang sa matag ganghaan. **14** Sa dihang
magripa na alang sa sidlakan nga ganghaan, natunong kini
kang Shelemia. Unya nagripa sila alang sa anak nga lalaki ni
Zacarias, ang maalamon nga magtatambag, ug ang iyang
napili pinaagi sa pagripa mao ang amihanang ganghaan. **15**
Gipahimutang si Obed Edom sa habagatang ganghaan, ug
ang iyang mga anak nga lalaki gipahimutang sa mga balay
tipiganan. **16** Si Shupim ug Hosa gipahimutang sa ganghaan
nga kasadpan nga duol sa ganghaan sa Shalechet, ibabaw sa
dalan. Ang pagbantay gibahinbahin sa matag pamilya. **17**
Sa sidlakang bahin adunay unom ka mga Levita, upat ang
anaa sa amihanan sa matag adlaw, ug sa habagatan upat
sa matag adlaw, ug duha ka paris ang anaa sa bodega. **18**
Didto sa hawanan sa kasadpan adunay upat nga nagbantay,
ug upat ang anaa sa dalan, ug duha ang anaa sa hawanan.
19 Mao kini ang mga gibahin nga mga magbalantay sa mga
ganghaan. Puno sila sa mga kaliwat ni Kora ug ni Merari. **20**
Diha sa mga Levita, si Ahija ang gitugyanan sa panudlanan sa
balay sa Dios, ug sa panudlanan sa mga butang nga gipanag-
iya ni Yahweh. **21** Ang mga kaliwat ni Ladan, gikan kang
Gershon pinaagi kaniya ug sa mga pangulo sa mga pamilya ni
Ladan ang taga-Gershon, mao si Jehieli ug sa iyang mga anak
nga lalaki, **22** mao si Zetam, ug si Joel nga iyang igsoong
lalaki, nga mao ang magbalantay sa bodega ni Yahweh. **23**
Adunay magbalantay usab nga gikuha gikan sa mga banay ni
Amram, ni Izhar, ni Hebron, ug ni Uziel. **24** Si Shebuel ang
anak nga lalaki ni Geshom ang anak nga lalaki ni Moises,
mao ang labaw nga nagdumala sa mga balay tipiganan. **25**
Ang iyang mga paryente gikan sa banay ni Eliezer ang iyang
mga anak nga lalaki nga si Rehabia, ang anak nga lalaki ni
Rehabia mao si Jeshaia, ang iyang anak nga lalaki nga si
Joram, ang iyang anak nga lalaki nga si Zicri, ug ang iyang
anak nga lalaki nga si Shelomit. **26** Si Shelomit ug ang iyang
mga paryente mao ang gitugyanan sa balay tipiganan nga
gitigoman sa mga butang nga gipanag-iya ni Yahweh, nga si
David nga hari, ang mga pangulo sa mga pamilya, ang mga
komandante sa liboan ug gatosan, ug sa mga komandante sa
mga sundalo. **27** Gilain nila ang kinawat nga nadaogan nila sa
mga gubat aron tipigan alang sa puluy-anan ni Yahweh. **28**
Gitugyanan usab sila sa tanang butang nga gilain ngadto kang
Yahweh pinaagi kang Samuel nga propeta, si Saul ang anak

ni Kis, si Abner ang anak nga lalaki ni Ner, ug si Joab ang
anak nga lalaki ni Zeruya. Ang tanang butang nga gilain alang
kang Yahweh nga ubos sa pagbantay ni Shelomit ug sa iyang
mga paryente. **29** Ang mga kaliwat ni Izhar, ni Kenania ug
ang iyang mga anak nga lalaki mao ang gitugyanan sa mga
butang nga pangkatawhan nga kalihokan sa Israel. Sila ang
mga opisyal ug mga maghuhukom. **30** Gikan sa mga kaliwat
ni Hebron, ni Hashabia ug ang iyang igsoong lalaki, 1, 700 ang
adunay katakos nga kalalakin-an ang gitugyanan sa buluhaton
ni Yahweh ug sa buluhaton sa hari. Anaa sila sa kasadpang
bahin sa Jordan. **31** Gikan sa mga kaliwat ni Hebron, ni Jeria
nga mao ang pangulo sa iyang mga kaliwat, giihap gikan
sa ilang listahan sa ilang mga pamilya. Sa ika-40 ka tuig sa
paghari ni David gisusi ang mga talaan ug nakaplagan gikan
kanila ang mga tawo nga maabilidad sa Jazer sa Gilead. **32**
Si Jeria adunay 2, 700 ka mga paryente, nga mga takos nga
pangulo sa pamilya. Gihimo siya ni David nga tigdumala sa
mga tribo ni Ruben ug ni Gad, ug ang katunga sa tribo ni
Manases, alang sa matag butang nga alang lamang sa Dios,
ug alang sa mga buluhaton sa hari.

27 Mao kini ang talaan sa mga pangulo sa banay sa mga
Israelita, nga mga komandante sa liboan ug gatosan,
ingon man usab ang mga opisyal sa kasundalohan nga nag-
alagad sa hari sa nagkalainlaing mga paagi. Nag-alagad ug usa
ka bulan sa tibuok tuig ang matag pundok sa kasundalohan.
Adunay 24, 000 ka kalalakin-an ang matag pundok. **2** Ang
nangulo sa pundok alang sa unang bulan mao si Jashobeam
ang anak nga lalaki ni Zabdiel. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an
sa iyang pundok. **3** Kaliwat siya ni Perez ug gitugyanan sa
tanang mga opisyal sa kasundalohan alang sa unang bulan. **4**
Ang nangulo sa pundok alang sa ikaduhang bulan mao si
Dodai, nga gikan sa banay ni Ahohi. Si Miklot mao ang ikaduha
sa ranggo. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok.
5 Ang komandante sa kasundalohan alang sa ikatulong bulan
mao si Benaya ang anak nga lalaki ni Jehoyada, nga usa ka
pari ug pangulo. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang
pundok. **6** Si Benaya mao ang pangulo sa 30 ug lapas sa
30 ka kalalakin-an. Nahisakop sa iyang pundok si Amizabad
ang iyang anak nga lalaki. **7** Ang komandante sa ikaupat nga
bulan mao si Asahel nga igsoong lalaki ni Joab. Nahimong
komandante sunod kaniya si Zebadia ang iyang anak nga
lalaki. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok. **8** Ang
komandante sa ikalimang bulan mao si Shamhut, ang kaliwat
ni Izra. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok. **9**
Ang komandante alang sa ika-unom nga bulan mao si Ira ang
anak nga lalaki ni Ikkes, nga gikan sa Tekoa. Adunay 24, 000
ka kalalakin-an sa iyang pundok. **10** Ang komandante alang
sa ikapito nga bulan mao si Helez nga taga-Pelon, gikan sa
katawhan ni Efraim. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang
pundok. **11** Ang komandante sa ikawalo nga bulan mao si
Sibecai nga taga-Husha, gikan sa banay ni Zera. Adunay 24,
000 ka kalalakin-an sa iyang pundok. **12** Ang komandante sa
ikasiyam nga bulan mao si Abiezer nga taga-Anatot, nga gikan
sa tribo ni Benjamin. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang
pundok. **13** Ang komandante sa ikanapulo nga bulan mao si
Maharai nga gikan sa siyudad sa Netofa, ug gikan sa banay ni
Zera. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok. **14**
Ang komandante alang sa ikanapulo ug usa ka bulan mao si
Benaya nga gikan sa siyudad sa Piraton, ug gikan sa tribo ni
Efraim. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok. **15**
Ang komandante sa ikanapulo ug duha ka bulan mao si Heldai
nga gikan sa siyudad sa Netofa, ug gikan sa banay ni Otniel.
Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok. **16** Mao kini
ang mga pangulo sa mga tribo sa Israel: Alang sa tribo ni
Ruben, ang pangulo mao si Eliezer ang anak nga lalaki ni
Zicri. Alang sa tribo ni Simeon, ang pangulo mao si Shefatia
ang anak nga lalaki ni Maaca. **17** Alang sa tribo ni Levi, ang
pangulo mao si Hashabia ang anak nga lalaki ni Kemuel, ug si
Zadok mao ang nangulo sa mga kaliwat ni Aaron. **18** Alang
sa tribo ni Juda, ang pangulo mao si Elihu, ang usa sa mga
igsoong lalaki ni David. Alang sa tribo ni Isacar, ang pangulo
mao si Omri ang anak nga lalaki ni Micael. **19** Alang sa tribo ni
Zebulun, ang pangulo mao si Ishmaya ang anak nga lalaki ni
Obadia. Alang sa tribo ni Naftali, ang pangulo mao si Jeremoth
ang anak nga lalaki ni Azriel. **20** Alang sa tribo ni Efraim,
ang pangulo mao si Hoshea ang anak nga lalaki ni Azazia.
Alang sa katunga sa tribo ni Manases, ang pangulo mao si
Joel ang anak nga lalaki ni Pedaya. **21** Alang sa katunga
nga tribo ni Manases sa Gilead, ang pangulo mao si Ido ang
anak nga lalaki ni Zacarias. Alang sa tribo ni Benjamin, ang
pangulo mao si Jaasiel ang anak nga lalaki ni Abner. **22** Alang
sa tribo ni Dan, ang pangulo mao si Azarel ang anak nga
lalaki ni Jeroham. Mao kini ang mga pangulo sa mga tribo sa
Israel. **23** Wala giihap ni David kadtong nagpangidaron ug 20
hangtod paubos, tungod kay nagsaad man si Yahweh nga
padaghanon ang Israel sama sa mga bituon sa langit. **24**
Nagsugod sa pag-ihap sa kalalakin-an si Joab ang anak nga
lalaki ni Zeruya, apan wala kini nahuman. Gipahamtang sa
Israel ang kapungot tungod niini. Wala nahisulat sa basahon
ni Haring David ang gidaghanon niini. **25** Si Azmavet ang
anak nga lalaki ni Adiel mao ang gitugyanan sa mga bahandi
sa hari. Si Jonathan ang anak nga lalaki ni Uzia mao ang
nagdumala sa mga balay tipiganan sa kaumahan, sa mga
siyudad, ug sa mga baryo, ug sa lig-ong mga tore. **26** Si Ezri
ang anak nga lalaki ni Kelub mao ang nagdumala sa mga
mag-uuma, nga maoy nag-ugmad sa yuta. **27** Si Shimei nga
gikan sa Rama mao ang nagdumala sa mga parasan, ug si
Zabdi nga gikan sa Sefam mao ang nagdumala sa ubasan
ug sa mga bodega sa bino. **28** Si Baal Hanan nga gikan sa
Geder mao ang nagdumala sa mga kahoy nga olibo ug sa
mga kahoy nga sikamoro diha sa patag nga mga dapit, ug si
Joas mao ang nagdumala sa mga balay tipiganan sa lana. **29**
Ang nagdumala sa panon sa kahayopan nga nagpasibsib sa
Sharon mao si Shitrai nga gikan sa Sharon, ug ang nagdumala
sa panon sa kahayopan sa mga walog mao si Shafat ang anak
nga lalaki ni Adlai. **30** Ang nagdumala sa mga kamelyo mao
si Obil ang Ismaelinhon, ug ang nagdumala sa mga bayeng
asno mao si Jedea nga gikan sa Meronot. Ang nagdumala sa
panon sa mga karnero mao si Jaziz nga taga-Hagrite. **31**
Silang tanan mao ang gitugyanan sa kabtangan ni Haring
David. **32** Ang uyoan ni David, nga si Jonathan, mao ang
magtatambag, sanglit usa man siya ka tawong maalamon ug
usa ka eskriba. Si Jehiel ang anak nga lalaki ni Hacmoni maoy
nag-atiman sa mga anak nga lalaki sa hari. **33** Si Ahitofel
mao ang magtatambag sa hari, ug si Hushai nga gikan sa
katawhan sa Arkanhon mao ang suod nga magtatambag sa
hari. **34** Gipulihan ni Jehoyada ang anak nga lalaki ni Benaya
ug ni Abiatar, ang katungdanan ni Ahitofel. Si Joab mao ang
komandante sa kasundalohan sa hari.

28 Gitigom ni David sa Jerusalem ang tanang mga opisyal
sa Israel: ang mga opisyal sa mga tribo, ang mga
opisyal sa mga pundok nga nag-alagad sa hari sa ilang gitakda
nga buluhaton, ang mga komandante sa liboan ug gatosan,
ang mga tigdumala sa tanang kabtangan ug sa mga gipanag-

iyahan sa hari ug sa iyang mga anak nga lalaki, ug ang mga
opisyal ug ang mga manggugubat, lakip ang mga labing hanas
kanila. **2** Unya mitindog si David ug miingon, “Patalinghogi
ako, akong mga kaigsoonan ug akong katawhan. Ako kining
katuyoan nga magtukod ug templo alang sa sudlanan sa
kasabotan ni Yahweh; usa ka tumbanan alang sa atong Dios,
ug naghimo ako ug pagpangandam aron matukod kini. **3**
Apan miingon ang Dios kanako, 'Dili ikaw ang magtukod
sa templo alang sa akong ngalan, tungod kay usa ka man
ka tawong manggugubat ug nakaula ug dugo.' **4** Apan si
Yahweh, ang Dios sa Israel, nagpili kanako gikan sa banay sa
akong amahan nga mahimong hari sa tibuok Israel hangtod sa
kahangtoran. Gipili niya ang tribo sa Juda ingon nga pangulo.
Sa tribo sa Juda, ug sa panimalay sa akong amahan, sa
tanang mga anak nga lalaki sa akong amahan, gipili niya ako
nga mahimong hari sa tibuok Israel. **5** Gikan sa daghang mga
anak nga mga lalaki nga gihatag kanako ni Yahweh, gipili niya
si Solomon, ang akong anak nga lalaki, aron molingkod sa
trono sa gingharian ni Yahweh, sa tibuok Israel. **6** Miingon
siya kanako, 'Si Solomon nga imong anak nga lalaki mao
ang magtukod sa puluy-anan ug sa akong mga hawanan,
kay gipili ko siya nga mahimong akong anak, ug mahimo
niya akong amahan. **7** Ipatunhay ko ang akong gingharian
hangtod sa kahangtoran, kung magpabilin siya sa pagtuman
sa akong mga mando ug mga kasugoan, sama kanimo niining
adlawa.' **8** Busa karon, sa atubangan sa tanan sa Israel, niining
panagtigom alang kang Yahweh, ug sa presensya sa atong
Dios, kinahanglan nga tipigan ninyong tanan ug tumanon ang
tanang mga mando ni Yahweh nga inyong Dios. Buhata kini
aron nga mapanag-iya ninyo kining maayong yuta ug ibilin kini
ingon nga panulondon sa mosunod ninyong mga anak hangtod
sa kahangtoran. **9** Alang kanimo, Solomon nga akong anak,
tumana ang Dios sa imong amahan, ug alagari siya sa tibuok
mong kasingkasing ug sa masinugtanong espiritu. Buhata kini
tungod kay nagasusi si Yahweh sa tanang mga kasingkasing
ug nasayod sa matag tinguha nga gihunahuna sa matag usa.
Kung mangita ka kaniya, mahikaplagan mo siya, apan kung
mobiya ka kaniya, isalikway ka gayod niya sa dayon. **10**
Hinunoa nga gipili ka ni Yahweh aron sa pagtukod niini nga
templo ingon nga iyang balaang dapit. Pagmalig-on ug buhata
kini.” **11** Unya gihatag ni David ngadto kang Solomon nga
iyang anak nga lalaki, ang mga plano alang sa pagbuhat sa
portico sa templo, ang mga gambalay sa templo, ang mga
lawak nga tipiganan, ang mga lawak sa hataas, ang mga
lawak sa sulod, ug ang lawak diin nahimutang ang balaang
sudlanan sa kasabotan. **12** Gihatag niya kang Solomon ang
mga plano nga iyang gihimo alang sa mga hawanan sa puluy-
anan ni Yahweh, ang tanang nakapalibot nga mga lawak, ang
mga lawak nga mga tipiganan sa puluy-anan sa Dios, ug sa
mga bahandi alang sa mga butang nga gipanag-iyahan ni
Yahweh. **13** Gihatagan niya siya ug mga lagda alang sa mga
pundok sa mga pari ug sa mga Levita, alang sa mga gisangon
nga mga katungdanan alang sa pag-alagad sa puluy-anan ni
Yahweh, ug alang sa tanang mga butang sa pag-alagad sa
puluy-anan ni Yahweh. **14** Gihatagan niya siya sa gidaghanon
sa tanang bulawan nga mga sudlanan sa kada matang sa
mga buluhaton ug sa tanang mga plata nga mga sudlanan,
alang sa tanang mga butang sa matag matang sa buluhaton.
15 Kini nga mga detalye gihatag pinaagi sa kabug-aton, lakip
ang mga detalye sa patunganan sa lampara nga bulawan ug
sa mga lampara nga bulawan, ang mga detalye pinaagi sa
kabug-aton sa matag patunganan sa lampara, alang sa mga
lampara, alang sa mga patunganan sa mga lampara nga plata,
ug mga detalye alang sa galamiton sa matag patunganan sa
lampara. **16** Naghatag siya sumala sa kabug-aton sa bulawan
alang sa mga lamesa sa tinapay sa presensya, alang sa
matag lamesa, ug sumala sa kabug-aton sa plata alang sa
mga lamesa nga plata. **17** Naghatag siya sumala sa kabug-
aton sa lunsay nga bulawan alang sa mga tinidor sa karne,
sa mga planggana, ug sa mga kopa. Naghatag siya sumala
sa kabug-aton sa matag panaksan nga bulawan, ug sumala
sa kabug-aton sa matag panaksan nga plata. **18** Naghatag
siya sumala sa kabug-aton sa lunsay nga bulawan alang sa
halaran sa insenso, ug bulawan alang sa desinyo sa kerubim
nga nagbukhad sa ilang mga pako ug nagtabon sa sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh. **19** Miingon si David, “Gisulat ko
kini sama sa gidikta ni Yahweh kanako ug gipasabot niya ako
mahitungod sa desinyo.” **20** Miingon si David kang Solomon
nga iyang anak nga lalaki, “Pagmalig-on ug pagmaisogon.
Buhata ang buluhaton. Ayaw kahadlok o kabalaka, kay si
Yahweh nga Dios, nga akong Dios, mag-uban kanimo. Dili
siya mobiya kanimo ni magpasagad kanimo hangtod nga
matapos ang tanang buluhaton sa templo ni Yahweh. **21** Tan-
awa, ania ang mga pundok sa mga pari ug sa mga Levita
alang sa buluhaton sa templo sa Dios. Magauban sila kanimo,
uban sa mga masinugtanon ug hanas nga kalalakin-an, aron
sa pagtabang sa buluhaton ug sa pagbuhat sa pag-alagad.
Andam sa pagsunod sa imong mga mando ang mga opisyal
ug ang tanang katawhan.”

29 Miingon si Haring David sa tibuok tigom sa katawhan,
“Solomon akong anak, nga maoy gipili sa Dios, nga
batan-on pa ug walay kasinatian, ug dako ang katungdanan.
Kay ang templo dili alang sa katawhan apan alang kang
Yahweh nga Dios. **2** Busa gibuhat ko ang kutob sa akong
mahimo aron ipatagbo ang gikinahanglan alang sa templo
sa akong Dios. Maghatag ako ug bulawan alang sa mga
butang nga himoon sa bulawan, plata alang sa mga butang
nga himoon sa plata, bronse alang sa mga butang nga
himoon sa bronse, puthaw alang sa mga butang nga himoon
sa puthaw, ug kahoy alang sa mga butang nga himoon sa
kahoy. Maghatag usab ako ug onyx nga mga bato, mga bato
nga idayandayan, mga bato nga adunay nagkalainlaing mga
kolor—tanang matang sa bililhong mga bato— ug daghan pang
marbol nga mga bato. **3** Karon, tungod kay nahimuot man ako
sa puluy-anan sa akong Dios, ihatag ko ang kaugalingon kong
mga bahandi nga bulawan ug plata alang niini. Gibuhat ko
kini aron idugang sa tanan nga akong giandam alang niining
balaang templo: **4** 3, 000 ka talent sa bulawan gikan sa Ophir,
ug 7, 000 ka talent sa lunsay nga plata, aron ibutang sa mga
paril sa mga gambalay. **5** Maghatag ako ug bulawan alang
sa mga butang nga himoon sa bulawan, ug plata alang sa
mga butang nga himoon sa plata, ug mga butang alang sa
tanang matang sa buluhaton nga himoon sa mga hanas nga
trabahante. Kinsa pa man ang buot maghatag ngadto kang
Yahweh ug ihatag ang iyang kaugalingon ngadto kaniya?” **6**
Unya naghimo ug kinabubut-ong mga halad ang mga pangulo
sa ilang mga pamilya nga katigulangan, ang mga pangulo
sa mga tribo sa Israel, ang mga komandante sa liboan ug
gatosan, ug ang mga opisyal nga nagdumala sa buluhaton sa
hari. **7** Naghatag sila ug 5, 000 ka talent ug 10, 000 ka darics
sa bulawan, 10, 000 ka talent sa plata, 18, 000 ka talent sa
plata, ug 100, 000 ka talent sa puthaw alang sa buluhaton sa
puluy-anan sa Dios. **8** Kadtong adunay bililhong mga bato
ilang gihatag ngadto sa tipiganan sa puluy-anan ni Yahweh,

ilalom sa pagdumala ni Jehiel, nga kaliwat ni Gershon. **9**
Nagmalipayon ang katawhan tungod niining kinabubut-ong
mga halad, tungod kay naghatag man sila sa tibuok nilang
kasingkasing ngadto kang Yahweh. Nagmalipayon usab pag-
ayo si David. **10** Gidayeg ni David si Yahweh atubangan
sa tanang tigom sa katawhan. Miingon siya, “Hinaot nga
pagadayegon ka hangtod sa kahangtoran, Yahweh, ang Dios
sa Israel sa among katigulangan. **11** Kanimo, Yahweh, ang
kadungganan, ang gahom, ang himaya, ang kadaogan, ug
ang kahalangdon. Kay imo man ang tanan sa kalangitan ug
sa kalibotan. Imo ang gingharian, Yahweh, ug pasidunggan
ka ingon nga magmamando sa tanan. **12** Ang kadagaya ug
kadungganan naggikan kanimo, ug nagmando ka sa tanang
katawhan. Sa imong mga kamot adunay gahom ug kusog.
Kusgan ka ug bantogan nga makahimo nga bantogan sa
katawhan ug maghatag ug kusog kang bisan kinsa. **13** Busa
karon, among Dios, nagpasalamat kami kanimo ug nagdayeg
sa mahimayaon nimong ngalan. **14** Apan kinsa man ako,
ug kining akong katawhan, nga makahimo sa kinabubut-ong
paghalad niining mga butanga? Sa pagkatinuod, kining tanang
mga butanga naggikan kanimo, ug gibalik lamang namo
paghatag diha kanimo kung unsa ang imo. **15** Sanglit mga
langyaw ug dumuduong lamang kami sa imong atubangan,
sama sa tanan namong mga katigulangan. Ang among mga
adlaw sa kalibotan sama sa anino, ug walay mahibilin nga
paglaom dinhi. **16** Yahweh nga among Dios, kining tanang
bahandi nga among natigom alang sa pagtukod sa templo
aron sa pagpasidungog sa balaan mong ngalan—naggikan
kini kanimo ug imo man kini. **17** Nasayod usab ako, akong
Dios, nga gisusi mo ang kasingkasing ug nahimuot ka sa
matarong. Alang kanako, kinabubut-on kong gihalad kining
tanang mga butanga uban sa matarong kong kasingkasing, ug
karon nalipay ako sama sa imong katawhan nga ania karon
nga kinabubut-ong naghalad ug mga gasa diha kanimo. **18**
Yahweh, ang Dios ni Abraham, ni Isaac, ug ni Israel—nga
among mga katigulangan—itisok kini sa mga hunahuna sa
imong katawhan hangtod sa kahangtoran. Giyahi ang ilang
mga kasingkasing nganha kanimo. **19** Hatagi ang akong anak
nga lalaki nga si Solomon ug kinasingkasing nga magtinguha
sa pagtuman sa imong mga mando, sa imong mga kasugoan
sa kasabotan, ug sa imong mga balaod, ug ipahimutang
kining tanan nga mga plano aron matukod ang palasyo nga
akong gipatagboan.” **20** Miingon si David ngadto sa tanang
tigom sa katawhan, “Karon dayega si Yahweh nga inyong
Dios.” Nagdayeg ang tanang tigom sa katawhan ngadto kang
Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan, nangyukbo
ug nagsimba kang Yahweh ug nanghapa sila atubangan sa
hari. **21** Sa pagkasunod adlaw, naghimo sila ug mga halad
sakripisyo ngadto kang Yahweh ug naghalad ug halad sinunog
alang kaniya. Naghalad sila ug liboan ka mga torong baka,
liboan ka mga torong karnero, ug liboan ka mga nating karnero,
lakip ang ilang mga halad ilimnon ug madagayaon nga mga
halad sakripisyo alang sa tibuok Israel. **22** Nianang adlawa,
nagkaon ug nag-inom sila sa atubangan ni Yahweh uban sa
dakong kasaulogan. Gihimo nilang hari sa ikaduhang higayon
si Solomon, ang anak nga lalaki ni David, ug gidihogan siya
nga mahimong magmamando pinaagi sa katungod ni Yahweh.
Gidihogan usab nila si Zadok nga mahimong pari. **23** Unya
milingkod si Solomon sa trono ni Yahweh ingon nga hari imbes
nga si David nga iyang amahan. Nagmauswagon siya, ug ang
tanan sa Israel nagtuman kaniya. **24** Nagmatinud-anon kang
Haring Solomon ang tanang mga pangulo, mga sundalo, ug
ang mga anak nga lalaki ni David. **25** Gipasidunggan pag-ayo
ni Yahweh si Solomon atubangan sa tibuok Israel ug gigamhan
siya labaw pa sa ubang mga hari sa Israel nga nahauna
kaniya. **26** Naghari si David ang anak nga lalaki ni Jesse sa
tibuok Israel. **27** Nahimong hari si David sulod sa 40 ka tuig.
Nagmando siya sulod sa pito ka tuig sa Hebron ug 33 ka tuig
sa Jerusalem. **28** Namatay siya sa maayong katigulangon,
human sa malipayong taas nga pagkinabuhi, bahandi ug
kadungganan. Si Solomon nga iyang anak maoy nagpanunod
kaniya. **29** Nahisulat sa kasaysayan ni Samuel nga usa ka
propeta ang mga kadaogan ni Haring David, sa kasaysayan ni
Nathan nga usa ka propeta, ug sa kasaysayan ni Gad nga
usa ka propeta. **30** Nalista didto ang mga binuhatan sa iyang
pagdumala, ang iyang mga nabuhat ug ang mga panghitabo
nga iyang nasinatian, sa Israel, ug sa tanang mga gingharian
sa ubang kayutaan.

2 Cronicas

1 Gipakusgan ni Solomon nga anak ni David ang iyang
pagdumala, ug si Yahweh nga iyang Dios nag-uban
kaniya ug naghimo kaniya nga labing gamhanan. **2** Nakigsulti
si Solomon ngadto sa tibuok Israel, sa mga pangulo sa
kasundalohan sa liboan ug sa gatosan, sa mga maghuhukom,
sa matag prinsipe sa tibuok Israel, ug sa mga nagdumala sa
mga balay sa mga amahan. **3** Busa miadto si Solomon ug
ang tanan nga nagtigom uban kaniya sa taas nga dapit nga
anaa sa Gibeon, kay atua didto ang tolda nga tagboanan sa
Dios, nga gibuhat ni Moises nga sulugoon ni Yahweh didto
sa kamingawan. **4** Apan gidala ni David ang sudlanan sa
kasabotan sa Dios gikan sa Kiriat Jearim ngadto sa dapit nga
iyang giandam alang niini, kay nagtukod siya ug tolda alang
niini didto sa Jerusalem. **5** Dugang pa niini, ang tumbaga nga
halaran nga binuhat ni Bezalel ang anak nga lalaki ni Uri nga
anak nga lalaki ni Hur atua didto sa atubangan sa tabernakulo
ni Yahweh; miadto didto si Solomon ug ang panagtigom. **6**
Mitungas si Solomon didto padulong sa tumbaga nga halaran
sa atubangan ni Yahweh, nga anaa sa tolda nga tagboanan,
ug naghalad ug usa ka libo nga mga halad sinunog didto.
7 Mipakita ang Dios kang Solomon nianang gabhiona ug
miingon ngadto kaniya, "Pangayo! Unsa man ang ihatag ko
kanimo?" **8** Miingon si Solomon ngadto sa Dios, "Gipakita
nimo ang dakong kasabotan sa pagkamatinud-anon ngadto
sa akong amahan nga si David, ug gihimo mo akong hari
puli kaniya. **9** Karon, Yahweh nga Dios, tugoti nga matuman
ang imong saad ngadto sa akong amahan nga si David, kay
gihimo mo akong hari labaw niining katawhan nga sama
kadaghan sa abog sa kalibotan. **10** Karon hatagi ako ug
kaalam ug kahibalo, aron nga makahimo ako sa pagdumala
niining katawhan, kay kinsa man ang makahukom sa imong
katawhan, nga hilabihan kadaghan?" **11** Miingon ang Dios
ngadto kang Solomon, "Tungod kay mao kini ang anaa sa
imong kasingkasing, ug tungod kay wala ka mangayo ug
bahandi, kabtangan, o kadungganan, ni kinabuhi niadtong
nasilag kanimo, ni taas nimo nga kinabuhi, apan nangayo
ka ug kaalam ug kahibalo alang sa imong kaugalingon, aron
nga makahimo ka sa pagdumala sa akong katawhan, diin
gihimo ko ikaw nga hari labaw kanila, ug mao kini ang akong
pagabuhaton. **12** Hatagan ko ikaw karon ug kaalam ug
kahibalo. Hatagan ko usab ikaw ug bahandi, kabtangan, ug
kadungganan, nga wala nabatonan sa mga hari nga nag-una
kanimo; ug dili mabatonan sa mosunod kanimo." **13** Busa
miadto si Solomon sa Jerusalem gikan sa taas nga dapit nga
anaa sa Gibeon, gikan sa atubangan sa tolda nga tagboanan;
naghari siya sa Israel. **14** Gitigom ni Solomon ang mga
karwahe ug ang mga tigkabayo, ug aduna siyay 1, 400 ka mga
karwahe ug 12, 000 nga mga tigkabayo, nga iyang gibutang
sa mga siyudad sa karwahe, ug uban kaniya, nga mao ang
hari sa Jerusalem. **15** Gipakasama sa hari ang plata ug
bulawan ngadto sa mga kasagarang mga bato sa Jerusalem,
ug gipakasama niya ang sedro nga kahoy sa mga sikomoro
nga kahoy nga kasagarang anaa sa kapatagan. **16** Alang
usab sa mga kabayo nga ipadala ngadto kang Solomon gikan
sa Ehipto ug sa Kue, gipalit kini sa iyang mga tigpatigayon sa
usa ka kantidad. **17** Nagkuha sila ug karwahe gikan sa Ehipto
sa kantidad nga 600 ka shekel nga plata, ug ang kabayo sa
kantidad nga 150 ka shekel. Gidala usab nila kini ngadto sa
mga hari sa mga Hitihanon ug sa mga Arameanhon.

2 Karon nagmando si Solomon sa pagtukod ug balay alang
sa ngalan ni Yahweh ug sa pagtukod ug palasyo alang
sa iyang gingharian. **2** Gigahin ni Solomon ang 70, 000 nga
kalalakin-an aron pagdala sa mga dad-onon, ug 80, 000 nga
kalalakin-an ingon nga tigpanggabas didto sa kabukiran, ug 3,
600 nga kalalakin-an nga magdumala kanila. **3** Nagpadala si
Solomon ug mensahe ngadto kang Hiram, nga hari sa Tiro,
nga nag-ingon, "Sama sa gibuhat nimo sa akong amahan
nga si David, sa pagpadala kaniya ug mga troso nga sedro
aron sa pagtukod ug balay nga pagapuy-an, buhata usab kini
kanako. **4** Tan-awa, magtukod ako ug balay alang sa ngalan
ni Yahweh nga akong Dios, aron paglain niini alang kaniya,
aron sa pagsunog ug insenso nga humot sa iyang atubangan,
aron sa pag-andam ug tinapay sa presensya, ug alang sa
mga halad sinunog sa buntag ug sa gabii, sa mga adlaw nga
igpapahulay ug sa mga bag-ong bulan, ug sa mga pinili nga
kombira alang kang Yahweh nga among Dios. Hangtod kini
sa kahangtoran, alang sa Israel. **5** Dako kaayo ang balay
nga akong pagatukoron, kay mas dako ang among Dios
kaysa sa ubang mga dios. **6** Apan kinsa man ang makahimo
sa pagtukod ug balay alang sa Dios, nga bisan ang tibuok
kawanangan ug bisan ang langit mismo dili man makaarang
kaniya? Kinsa ba ako nga magtukod ug balay alang kaniya,
gawas sa pagsunog ug mga halad diha sa iyang atubangan?
7 Busa padad-i ako ug tawo nga hanas sa pagtrabaho sa
bulawan, sa plata, sa tumbaga, sa puthaw, ug sa tapul, sa
dagtom pula, ug sa asul nga balahibo sa karnero, ug tawo
nga nasayod sa pagbuhat sa tanang matang sa pagkulit sa
kahoy. Makauban niya ang mga hanas nga mga tawo nga
uban kanako sa Juda ug sa Jerusalem, nga gihatag sa akong
amahan nga si David. **8** Padad-i usab ako ug sedro, sipres,
kahoy nga algum nga gikan sa Lebanon, kay nasayod ako nga
ang imong mga sulugoon kahibalo kung unsaon pagputol ang
mga kahoy sa Lebanon. Tan-awa, mag-uban ang akong mga
sulugoon sa imong mga sulugoon, **9** aron sa pag-andam alang
kanako ug daghang mga kahoy, kay dako ug kahibulongan
ang balay nga akong pagatukoron. **10** Tan-awa, hatagan ko
ang imong mga sulugoon, ang mga kalalakin-an nga magputol
sa mga kahoy, ug 20, 000 ka takos nga trigo, ug 20, 000
ka takos nga sebada, ug 20, 000 ka galon nga bino, ug 20,
000 ka galon nga lana. **11** Unya si Hiram nga hari sa Tiro,
mitubag sa gisulat, nga gipadala ni Solomon: "Tungod kay
nahigugma si Yahweh sa iyang katawhan, gihimo ka niya nga
hari labaw kanila." **12** Dugang pa, miingon si Hiram, "Dalaygon
si Yahweh, ang Dios sa Israel, nga nagbuhat sa langit ug sa
yuta, nga maoy naghatag kang David ug anak nga lalaki nga
manggialamon, gigasahan sa pagkamaampingon ug pagsabot,
nga magtukod sa balay alang kang Yahweh, ug balay alang sa
iyang gingharian. **13** Karon magpadala ako ug batid nga tawo,
gigasahan uban sa pagsabot, si Huram, ang akong hanas nga
trabahante. **14** Anak siya nga lalaki sa usa sa mga anak nga
babaye ni Dan. Taga-Tiro ang iyang amahan. Hanas siya sa
pagtrabaho sa bulawan, plata, tumbaga, puthaw, bato ug sa
kahoy, ug sa tapul, asul, ug dagtom pula ug pino nga lino.
Hanas usab siya sa paghimo ug bisan unsa nga matang sa
pagkulit ug sa pagbuhat sa bisan unsa nga mga dayandayan.
Tugoti nga mahimo ang usa ka dapit alang kaniya kauban
sa imong mga hanas nga trabahante, ug kauban niadtong
akong agalon, si David, nga imong amahan. **15** Busa karon,
ang trigo ug ang sebada, ang lana ug ang bino, nga gisulti
sa akong agalon, ipadala kaniya kining mga butang sa iyang
mga sulugoon. **16** Magputol kami ug mga kahoy gikan sa

Lebanon, sumala sa imong gikinahanglan nga mga kahoy.
Dad-on namo kini diha kanimo pinaagi sa gakit agi sa dagat
ngadto sa Jopa, ug dad-on nimo kini ngadto sa Jerusalem."
17 Giihap ni Solomon ang tanang mga langyaw nga anaa sa
yuta sa Israel, sama sa pag-ihap ni David kanila, nga iyang
amahan. Nakaplagan nga 153, 600 sila kabuok. **18** Gigahin
niya ang 70, 000 kanila nga tigdala ug mga dad-onon, 80, 000
ang mga tigputol ngadto sa kabukiran, ug 3, 600 ang mga
tigdumala nga magsugo sa katawhan sa pagtrabaho.

3 Unya gisugdan ni Solomon ang pagtukod sa balay ni
Yahweh didto sa Jerusalem sa Bukid sa Moria, diin
nagpakita si Yahweh ngadto kang David nga iyang amahan.
Giandam niya ang dapit nga giplano ni David alang niini, didto
sa giokanan ni Arauna nga Jebusihanon. **2** Nagsugod siya
sa pagtukod sa ikaduha nga adlaw sa ikaduhang bulan, sa
ika-upat nga tuig sa iyang paghari. **3** Karon mao kini ang
mga sukod sa patukoranan nga gipahimutang ni Solomon
alang sa balay ni Yahweh. Ginamit ang karaang pamaagi nga
cubit, 60 ka cubit ang gitas-on, ug 20 ka cubit ang gilapdon. **4**
20 ka cubit ang gitas-on sa portiko nga anaa sa atubangan
sa balay ug 20 ka cubit ang gilapdon. 20 ka cubit usab ang
iyang gihabogon, ug gisapawan ni Solomon ug lunsay nga
bulawan ang sulod niini. **5** Gikisamihan niya ang sentrong
hawanan ug kahoy nga sipres ug gisapawan niya ug pino
nga bulawan, ug iyang gikulitan ug mga palmera ug mga
kadena. **6** Gidayandayanan niya ang balay sa mga bililhong
bato; ang bulawan nga gikan sa Parvaim. **7** Gisapawan usab
niya ug bulawan ang mga sagbayan, mga tamakanan, mga
bongbong, ug mga pultahan; gikulitan niya ug mga kerubim
diha sa ibabaw sa mga bongbong. **8** Gitukod niya ang labing
balaang dapit. Ang katas-on niini sama sa kalapdon sa balay,
20 ka cubit ug 20 ka cubit usab ang gilapdon niini. Gisapawan
niya kini sa pino nga bulawan, nga nagkantidad ug 600 ka
mga talent. **9** 50 ka shekel nga bulawan ang gibug-aton sa
mga lansang. Gisapawan usab niya ug bulawan ang taas nga
bahin. **10** Nagbuhat siya ug duha ka hulagway sa mga kerubim
alang sa labing balaang dapit; gisapawan kini ug bulawan sa
mga batid nga magbubuhat. **11** 20 ka cubit tanan ang gitas-on
sa mga pako sa mga kerubim; 5 ka cubit ang gitas-on sa usa
ka pako sa kerubim, ug misangko kini sa bongbong sa lawak;
5 ka cubit usab ang laing pako kay, nag-abot sa pako sa laing
kerubim. **12** 5 ka cubit usab ang pako sa laing kerubim, nga
misangko sa bongbong sa lawak; 5 ka cubit usab ang laing
pako, nasumpay kini sa pako sa unang kerubim. **13** 20 ka
cubit ang kinatibuk-ang sukod sa bukhad sa mga pako sa duha
ka kerubim. Nagtindog ang mga kerubin, nga ang ilang mga
nawong nag-atubang sa sentrong tigomanan. **14** Nagbuhat
siya ug tabil nga asul, tapul ug dagtom pula nga balahibo sa
karnero ug pino nga lino, ug giburdahan kini ug mga kerubim.
15 Naghimo usab si Solomon ug duha ka haligi, 35 ka cubit
ang gitas-on sa matag haligi, alang sa atubangan sa balay; 5
ka cubit ang gitas-on sa ulo-ulo nga anaa sa ibabaw niini.
16 Naghimo usab siya ug mga kadena alang sa mga haligi
ug gibutang kini sa ibabaw niini; nagbuhat usab siya ug 100
ka porma ug prutas nga granada ug gisumpay kini sa mga
kadena. **17** Gipahilona niya ang mga haligi sa atubangan sa
templo, ang usa anaa sa tuong kamot, ug ang lain anaa sa
wala; ginganlan niya ug Jakin ang haligi nga anaa sa tuo, ug
Boaz ang haligi nga anaa sa wala.

4 Dugang pa niini, nagbuhat siya ug tumbaga nga halaran;
20 ka cubit ang gitas-on ug 20 ka cubit ang gilapdon. Ug
10 ka cubit ang gihabogon. **2** Naghimo usab siya ug lingin
nga tangke nga tinunaw nga puthaw, 10 ka cubit ang gikan
sa unang baba hangtod sa ikaduhang baba. 5 ka cubit ang
gihabogon niini, ug 30 ka cubit ang sukod sa tangke. **3** Ilalom
sa baba nga nakapalibot sa tangke mao ang mga baka, napulo
sa matag cubit, gihulma ang usa kabuok uban sa tangke sa
dihang gihimo kini. **4** Gipahimutang ang tangke sa ibabaw sa
napulo ug duha ka torong baka, tulo ang nag-atubang ngadto
sa amihanan, tulo ang nag-atubang ngadto sa kasadpan, tulo
ang nag-atubang ngadto sa habagatan ug tulo usab ang nag-
atubang ngadto sa sidlakan. Gipahimutang ang tangke sa
ibabaw niini, ug ang tanan nga likod niini paingon sa sulod. **5**
Sama ka baga ang tangke sa kabag-on sa kamot, ug ang
baba niini gihimo sama sa baba sa usa ka tasa, sama sa
bulak sa liryo. Masudlan kini ug 3, 000 ka banga sa tubig. **6**
Naghimo usab siya ug napulo ka dagko nga panaksan alang
sa paghugas sa mga butang; gibutang niya ang lima sa tuo
nga kamot, ug lima sa wala; hugasan didto ang mga butang
nga gigamit sa paghimo ug halad sinunog. Sa laing bahin, ang
tangke, gamiton sa paghugas sa mga pari. **7** Nagbuhat usab
siya ug napulo ka tungtonganan ug suga nga bulawan nga
gihimo pinaagi sa gimando sa mga dayandayan niini; gibutang
niya kini sa templo, ang lima anaa sa tuo nga bahin, ug ang
lima anaa sa wala. **8** Nagbuhat siya ug napulo ka lamesa ug
gibutang kini didto sa templo, lima ngadto sa tuo nga bahin,
ug lima ngadto sa wala. Naghimo siya ug 100 ka dagko nga
panaksan nga bulawan. **9** Dugang pa niana nagbuhat siya ug
hawanan alang sa mga pari ug dakong hawanan, ug mga
pultahan alang sa hawanan; gisapawan niya ang ilang mga
pultahan ug tumbaga. **10** Gibutang niya ang tangke sa tuo
nga bahin sa balay, sa sidlakan, nag-atubang sa habagatan.
11 Nagbuhat si Huram ug mga kolon, mga pala, ug mga
panaksan alang sa pagpisikpisik. Busa nahuman ni Huram
ang trabaho nga iyang gibuhat alang kang Haring Solomon
ngadto sa balay sa Dios: **12** ang duha ka haligi, ang sama sa
panaksan nga mga ulo-ulo nga anaa sa ibabaw sa duha ka
haligi, ug ang duha ka paris nga gidayandayanan nga linala
aron sa pagtabon sa duha ka sama sa panaksan nga mga ulo-
ulo nga anaa sa ibabaw sa mga haligi. **13** Nagbuhat siya ug
400 ka porma ug prutas nga granada alang sa duha ka paris
nga gidayandayanan nga linala: duha ka laray nga mga porma
ug prutas nga granada alang sa matag paris nga linala aron sa
pagtabon sa duha ka sama sa panaksan nga mga ulo-ulo nga
anaa ibabaw sa mga haligi. **14** Nagbuhat usab siya ug mga
tungtonganan ug mga dagko nga panaksan nga itungtong sa
tindoganan; **15** usa ka tangke ug napulog duha ka torong
baka ang anaa sa ilalom niini, **16** ang mga kolon usab, mga
pala, mga tinidor alang sa karne, ug ang ubang mga sudlanan.
Gibuhat kini ni Huram nga hanas alang kang Haring Solomon,
alang sa balay ni Yahweh, sa gipasinaw nga tumbaga. **17**
Gitunaw kini sa hari didto sa kapatagan sa Jordan, sa lapokon
nga yuta taliwala sa Sucot ug Zereda. **18** Busa gibuhat ni
Solomon ang tanang mga sudlanan nga daghan kaayo; sa
pagkatinuod, wala nahibaloan ang gibug-aton sa tumbaga. **19**
Gibuhat ni Solomon ang tanan nga mga gamit nga anaa sa
balay sa Dios, ang bulawan nga halaran usab, ug ang mga
lamesa nga butangan ug tinapay sa presensya; **20** ang mga
tungtonganan ug suga uban sa mga suga niini, nga gibuhat sa
pagsunog atubangan sa kinasuloran nga lawak— gibuhat kini
gikan sa lunsay nga bulawan; **21** ug ang mga bulak, ang mga
suga, ang mga kompit, nga bulawan, lunsay nga bulawan.
22 Lakip ang mga pangkorte sa pabilo, mga panaksan, mga

kutsara, ug mga pangsunog sa insenso nga gibuhat gikan sa
lunsay nga bulawan. Alang sa agianan paingon sa balay, ang
sulod nga mga pultahan niini paingon sa labing balaang dapit
ug ang mga pultahan sa balay, nga anaa sa templo, gibuhat
gikan sa bulawan.

5 Sa dihang nahuman ang tanan nga bulohaton ni Solomon
alang sa balay ni Yahweh, gidala ni Solomon ang mga
butang ni David, ang iyang amahan, nga gigahin niya alang
niini nga katuyoan, lakip ang mga plata, ang bulawan, ug ang
tanang mga gamit—gibutang niya kini didto sa mga tipiganan
sa balay sa Dios. **2** Unya gitigom ni Solomon ang kadagkoan
sa Israel, ang tanan nga mga pangulo sa mga tribo, ug
ang mga nangulo sa mga banay sa katawhan sa Israel, sa
Jerusalem, aron sa pagdala sa sudlanan sa kasabotan ni
Yahweh gikan sa siyudad ni David, nga mao ang, Zion. **3**
Nagtigom ang tanang kalalakin-an sa Israel sa atubangan sa
hari diha sa kombira, nga anaa sa ikapito nga bulan. **4** Miabot
ang tanan nga mga kadagkoan sa Israel, ug gikuha sa mga
Levita ang sudlanan sa kasabotan. **5** Gidala nila ang sudlanan
sa kasabotan, ang tolda nga tagboanan, ug ang tanang balaan
nga mga butang nga anaa sa tolda. Gidala kining mga butanga
sa mga pari nga tribo ni Levi. **6** Nagtigom si Haring Solomon
ug ang tanang katawhan sa Israel atubangan sa sudlanan
sa kasabotan, naghalad ug dili maihap nga mga karnero ug
mga torong baka. **7** Gidala sa mga pari ang sudlanan sa
kasabotan ni Yahweh didto sa butanganan niini, didto sa
kinasuloran nga lawak sa balay, ngadto sa labing balaan nga
dapit, ilalom sa mga pako sa kerubim. **8** Kay gibukhad sa
kerubim ang mga pako niini ibabaw sa sudlanan sa kasabotan,
ug gitabonan nila ang sudlanan sa kasabotan ug ang mga
tukon nga pangyayong niini. **9** Tag-as kaayo ang mga tukon
ug ang ilang mga tumoy makita gikan sa balaan nga dapit
atubangan sa kinasuloran nga lawak, apan dili nila kini makita
gikan sa gawas. Anaa pa gihapon kini karong adlawa. **10**
Walay laing sulod ang sudlanan sa kasabotan gawas sa duha
ka papan nga gibutang ni Moises kaniadto didto sa Horeb, sa
dihang naghimo si Yahweh ug kasabotan tali sa katawhan sa
Israel, sa dihang migawas sila sa Ehipto. **11** Nahitabo kini sa
dihang migawas ang mga pari sa balaang dapit. Ang tanang
mga pari nga anaa didto nagbalaan sa ilang mga kaugalingon
alang kang Yaweh, wala sila nagsubay sumala sa kaugalingon
nilang pundok. **12** Ang mga Levita usab nga mga mag-aawit,
silang tanan, lakip na si Asaf, Heman, Jedutun, ug ang ilang
mga anak nga lalaki ug mga igsoon nga lalaki, nagbistig
pinong lino ug nagtugtog ug mga piyangpiyang, alpa, ug mga
lira, nagtindog sa sidlakang bahin sa halaran. Kauban nila
ang 120 ka mga pari nga nagpatingog ug mga budyong. **13**
Nahitabo kini nga naghiusa sa pagtugtog ang mga tigpatingog
sa mga budyong ug mga mag-aawit, naghimo ug usa ka lanog
aron madungog ang pagdayeg ug pagpasalamat alang kang
Yahweh. Gipatugbaw nila ang ilang mga tingog inubanan sa
mga budyong ug mga piyangpiyang ug inubanan sa laing
mga tulonggon, ug nagdayeg sila kang Yahweh. Nag-awit
sila, "Kay maayo siya, kay ang iyang maunongong kasabotan
molungtad hangtod sa kahangtoran." Unya ang balay, ang
balay ni Yahweh, napuno sa panganod. **14** Dili makabarog
ang mga pari aron sa pag-alagad tungod sa panganod, kay
ang himaya ni Yahweh milukop sa iyang balay.

6 Unya miingon si Solomon, "Miingon si Yahweh nga mopuyo
siya sa baga nga kangitngit, **2** apan nagtukod ako ug
dungganon nga pinuy-anan alang kanimo, usa ka dapit nga
imong puy-an hangtod sa kahangtoran." **3** Unya miatubang
ang hari ug gipanalanginan ang tibuok panagtigom sa Israel,
samtang nagtindog ang tibuok panagtigom sa Israel. **4** Miingon
siya, "Hinaot nga daygon si Yahweh, ang Dios sa Israel, nga
nakigsulti sa akong amahan nga si David, ug gituman kini
pinaagi sa iyang mga kamot, nga nag-ingon, **5** 'Sukad sa
adlaw nga gipagawas ko ang akong katawhan sa yuta sa
Ehipto, wala akoy gipili nga siyudad gikan sa tanang mga tribo
sa Israel diin motukod ug balay, aron maanaa didto ang akong
ngalan. Ni nagpili ako ug tawo nga mahimong prinsipe sa Israel
nga akong katawhan. **6** Bisan pa niini, gipili ko ang Jerusalem,
aron nga maanaa ang akong ngalan didto, ug gipili ko si David
aron mahimong pangulo sa Israel nga akong katawhan.' **7**
Karon anaa kini sa kasingkasing ni David nga akong amahan,
nga magtukod ug balay alang sa ngalan ni Yahweh, ang Dios
sa Israel. **8** Apan miingon si Yahweh sa akong amahan nga si
David, 'Ug niana anaa sa imong kasingkasing ang pagtukod ug
balay alang sa akong ngalan, maayo ang imong gibuhat alang
niini nga maanaa kini sa imong kasingkasing. **9** Apan, dili ka
kinahanglan magtukod ug balay; hinuon, ang imong anak nga
lalaki, nga moabot gikan sa imong pus-on, maoy magtukod
ug balay alang sa akong ngalan.' **10** Gituman ni Yahweh
ang pulong nga giingon niya, kay mibarog ako sa dapit sa
akong amahan nga si David, ug milingkod ako sa trono sa
Israel, sumala sa gisaad ni Yahweh. Gitukod ko ang balay
alang sa ngalan ni Yahweh, ang Dios sa Israel. **11** Gibutang
ko ang sudlanan sa kasabotan didto, diin atua ang kasabotan
ni Yahweh, nga gihimo niya uban sa katawhan sa Israel." **12**
Mitindog si Solomon atubangan sa halaran ni Yahweh diha
sa presensya sa tibuok panagtigom sa Israel, ug gibayaw
ang iyang mga kamot. **13** Kay naghimo siya ug tumbaga
nga entablado, lima ka cubit ang gitas-on, lima ka cubit ang
gilapdon, ug tulo ka cubit ang kahabogon. Gibutang niya kini sa
tunga nga bahin sa hawanan. Nagtindog siya niini ug miluhod
atubangan sa tibuok panagtigom sa Israel, ug unya gibayaw
niya ang iyang mga kamot ngadto sa kalangitan. **14** Miingon
siya, "Yahweh, Dios sa Israel, walay Dios nga sama kanimo
diha sa kalangitan o sa kalibotan, nga nagtipig sa kasabotan
ug sa gugmang walay paglubad uban sa imong mga sulugoon
nga naglakaw diha sa imong atubangan sa bug-os nilang
kasingkasing; **15** ikaw nga nagtipig uban sa imong sulugoon
nga si David nga akong amahan, kung unsa ang gisaad nimo
kaniya. Oo, nagsulti ka ug gituman nimo kini pinaagi sa imong
kamot, sama niining adlawa. **16** Karon, Yahweh, Dios sa Israel,
tumana ang imong gisaad sa imong sulugoon nga si David
nga akong amahan, sa dihang miingon ka, 'Dili ka mapakyas
sa pagbaton ug tawo diha sa akong panan-aw aron molingkod
sa trono sa Israel, kung magmainampingon lamang ang imong
mga kaliwat sa paglakaw diha sa akong mga balaod, sama sa
imong paglakaw diha sa akong atubangan.' **17** Karon, Dios sa
Israel, nag-ampo ako nga matuman ang saad nga gihimo nimo
sa imong sulugoon nga si David. **18** Apan mopuyo ba gayod
ang Dios uban sa mga tawo dinhi sa kalibotan? Tan-awa,
ang tibuok kawanangan ug ang langit mismo dili makaarang
kanimo—unsa pa kaha kining templo nga akong gitukod! **19**
Apan palihog hatagig pagtahod kining pag-ampo sa imong
sulugoon ug ang iyang hangyo, Yahweh nga akong Dios;
paminawa ang paghilak ug pag-ampo nga gipangaliyupo sa
imong sulugoon sa imong atubangan. **20** Hinaot nga magtan-
aw ka niining templo sa adlaw ug gabii, ang dapit diin nagsaad
ka nga ibutang ang imong ngalan. Hinaot nga paminawon
nimo ang pag-ampo nga iampo sa imong sulugoon atubang

niini nga dapit. **21** Busa paminawa ang mga hangyo sa imong
sulugoon ug sa Israel nga imong katawhan sa dihang mag-
ampo kami niining dapita. Oo, paminaw gikan sa dapit nga
imong gipuy-an, gikan sa kalangitan; ug sa dihang maminaw
ka, pagpasaylo. **22** Kung makasala ang tawo sa iyang silingan
ug kinahanglan nga manumpa siya, ug kung moanhi siya ug
manumpa atubangan sa imong halaran niini nga balay, **23**
unya paminaw gikan sa kalangitan ug buhata, ug hukmi ang
imong mga sulugoon, balosi ang daotan, sa pagpabalik sa
iyang nahimo sa iyang kaugalingong kamot. Ipahayag nga
walay sala ang mga matarong, sa paghatag kaniya ug ganti
alang sa iyang pagkamatarong. **24** Sa dihang mapildi sa
kaaway ang imong katawhan sa Israel tungod kay nakasala
sila batok kanimo, kung mobalik sila kanimo, ug mosugid
sa imong ngalan, mag-ampo, ug mangayog kapasayloan sa
imong atubangan dinhi sa templo— **25** palihog paminaw
gikan sa kalangitan ug pasayloa ang sala sa imong katawhan
sa Israel; pabalika sila sa yuta nga imong gihatag kanila
ug sa ilang mga katigulangan. **26** Sa dihang masirado ang
kalangitan ug walay ulan tungod kay nakasala ang katawhan
batok kanimo— kung mag-ampo sila nga mag-atubang niini
nga dapit, mosugid sa imong ngalan, ug mobiya sa ilang
sala sa dihang gisakit nimo sila— **27** unya paminaw diha
sa langit ug pasayloa ang sala sa imong mga sulugoon ug
sa imong katawhan sa Israel, sa dihang giyahan mo sila sa
maayong dalan nga angay nilang lakwan. Pagpadala ug ulan
sa imong yuta, nga gihatag nimo sa imong katawhan ingon
nga panulondon. **28** Pananglit adunay kagutom sa yuta, o
pananglit adunay balatian, pagkalawos sa tanom o pagkadaot,
mga dulon o ulod; o pananglit sulongon sa mga kaaway ang
mga ganghaan sa siyudad sa ilang yuta, o adunay hampak o
mga sakit— **29** ug pananglit nga gihimo ang mga pag-ampo ug
ang mga hangyo pinaagi sa tawo o sa tibuok Israel nga imong
katawhan—ug nasayod sa matag usa kanila sa hampak ug
kasubo diha sa iyang kasingkasing samtang gibayaw niya ang
iyang mga kamot atubang niini nga templo. **30** Unya paminaw
gikan sa langit, ang dapit diin ka nagpuyo; pasayloa ug gantihi
ang matag usa alang sa tanan niyang mga paagi; nasayod
ka sa iyang kasingkasing, tungod kay ikaw lamang gayod
ang nasayod sa mga kasingkasing sa mga tawo. **31** Buhata
kini aron mahadlok sila kanimo, aron molakaw sila sa tanan
nimong mga dalan sa tanang adlaw nga magkinabuhi sila sa
yuta nga gihatag nimo sa among mga katigulangan. **32** Alang
sa mga langyaw nga dili sakop sa Israel nga imong katawhan,
apan mosulod ug mag-ampo niini nga balay—tungod sa imong
bantogan nga ngalan, sa imong makagagahom nga kamot,
ug sa gibayaw nimo nga bukton, **33** palihog paminaw gikan
sa langit, ang dapit diin ka nagpuyo, ug buhata ang tanang
gihangyo sa langyaw kanimo, aron nga ang tanang katawhan
sa kalibotan masayod sa imong ngalan ug mahadlok kanimo,
ingon man ang Israel nga imong katawhan, ug aron masayod
sila nga kining balay nga akong gitukod gitawag pinaagi sa
imong ngalan. **34** Pananglit molakaw ang imong katawhan
aron makiggubat batok sa ilang mga kaaway, sa bisan unsang
paagi nimo sila ipadala, ug pananglit mag-ampo sila kanimo
niining siyudad nga imong gipili, ug sa balay nga gitukod nako
alang sa imong ngalan. **35** Paminaw gikan sa kalangitan sa
ilang mga pag-ampo, sa ilang mga hangyo, ug labani ang
ilang katungod. **36** Pananglit nakasala sila kanimo—sanglit
walay bisan usa nga wala makasala—ug pananglit nasuko ka
kanila ug gitugyan sila ngadto sa kaaway, aron dad-on sila
sa kaaway palayo ingon nga mga binihag ngadto sa ilang
yuta, sa layo man o sa duol. **37** Unya pananglit makaamgo
sila nga anaa sila sa yuta diin gibihag sila, ug pananglit
maghinulsol sila ug mangita ug pagdapig gikan kanimo sa
yuta diin sila gibihag. Pananglit moingon sila, 'Ngil-ad kaayo
ang among gibuhat ug nakasala kami. Daotan kaayo ang
among binuhatan.' **38** Pananglit mobalik sila kanimo sa bug-
os nilang kasingkasing ug sa bug-os nilang kalag didto sa yuta
diin gibihag sila, diin gidala nila sila ingon nga mga bihag,
ug pananglit mag-ampo sila nga nag-atubang sa ilang yuta,
nga gihatag nimo sa ilang mga katigulangan, ug ngadto sa
siyudad nga gipili nimo, ug sa balay nga gitukod nako alang
sa imong ngalan. **39** Unya paminaw gikan sa kalangitan, sa
dapit diin ka nagpuyo, sa ilang mga pag-ampo ug sa ilang
mga hangyo, labani ang ilang katungod. Pasayloa ang imong
katawhan, nga nakasala batok kanimo. **40** Karon, akong Dios,
nagpakiluoy ako kanimo, hinaot nga motan-aw ka, ug hinaot
nga maminaw ka sa pag-ampo nga buhaton dinhi nga dapit.
41 Karon barog, Yahweh nga Dios, sa imong pahulayanang
dapit, ikaw ug ang sudlanan sa kasabotan nga nagpakita sa
imong kusog. Hinaot nga ang imong mga pari, Yahweh nga
Dios, masul-oban ug kaluwasan, ug hinaot nga magmaya ang
imong mga balaan diha sa imong pagkamaayo. **42** Yahweh
nga Dios, ayaw ipalayo ang panagway sa imong dinihogan
gikan kanimo. Hinumdomi ang imong mga buhat sa matinud-
anong kasabotan alang kang David, nga imong alagad."

7 Karon sa dihang nahuman na ug ampo si Solomon,
mikunsad ang kalayo gikan sa langit ug gisunog ang mga
halad sinunog ug ang mga halad, ug napuno ang balay sa
himaya ni Yahweh. **2** Dili makasulod ang mga pari sa balay
ni Yahweh, tungod kay napuno sa iyang himaya ang iyang
balay. **3** Mitan-aw ang tibuok katawhan sa Israel sa dihang
mikunsad ang kalayo ug anaa sa balay ang himaya ni Yahweh.
Mihapa sila nga sangko ang ilang nawong sa agianang bato,
misimba, ug nagpasalamat kang Yahweh. Miingon sila, "Kay
maayo siya, ang iyang matinud-anong kasabotan molungtad
hangtod sa kahangtoran." **4** Busa naghalad ug mga halad
ngadto kang Yahweh ang hari ug ang tanang katawhan. **5**
Naghalad si haring Solomon ug 22, 000 ka mga torong baka
ug 120, 000 ka mga karnero ug mga kanding. Busa gihalad sa
hari ug sa tanang katawhan ang balay sa Dios. **6** Nagtindog
ang mga pari, nagtindog ang matag usa sa dapit diin sila
nagaalagad; ang mga Levita usab uban sa mga instrumento
sa mga tugtog kang Yahweh, nga gibuhat ni haring David
aron sa pagpasalamat kang Yahweh diha sa awit nga, "Kay
ang iyang matinud-anong kasabotan molungtad hangtod sa
kahangtoran." Nagpatingog ug mga budyong ang mga pari
sa atubangan nila, ug mitindog ang tibuok Israel. **7** Gilain ni
Solomon ang tunga nga bahin sa hawanan sa atubangan sa
balay ni Yahweh. Naghalad siya didto ug mga halad sinunog
ug ang tambok nga mga halad alang sa pakigdait, tungod kay
ang tumbaga nga halaran nga gihimo niya dili makahimo sa
pagpaigo sa mga halad sinunog, sa mga halad nga trigo, ug
sa tambok. **8** Busa gipahigayon ni Solomon ang kasaulogan
nianang panahona sulod sa pito ka adlaw, ug uban kaniya
ang tibuok Israel, usa ka dako kaayo nga panagtigom, gikan
sa Lebo Hamat padulong sa lugut sa Ehipto. **9** Gipahigayon
nila ang sagrado nga panagtigom sa ikawalo nga adlaw,
kay gitipigan nila ang paghalad sa halaran sulod sa pito ka
adlaw, ug ang kasaulogan sulod sa pito ka adlaw. **10** Sa ika-
23 nga adlaw sa ikapito nga bulan, gipauli ni Solomon ang
katawhan sa ilang mga panimalay uban ang pagmaya ug sa
malipayong mga kasingkasing tungod sa pagkamaayo nga

gipakita sa Dios kang David, kang Solomon, ug sa Israel, nga
iyang katawhan. **11** Unya nahuman ug nabuhat ni Solomon
ang balay ni Yahweh ug ang iyang kaugalingong balay. Ang
tanang butang nga miabot sa kasingkasing ni Solomon nga
buhaton didto sa balay ni Yahweh ug sa iyang kaugalingong
balay, nagmalampuson siya sa pagtuman niini. **12** Mipakita si
Yahweh kang Solomon panahon sa kagabhion ug miingon
kaniya, "Nadungog ko ang imong pag-ampo, ug gipili ko
kining dapita alang sa akong kaugalingon ingon nga balay sa
paghalad. **13** Ug pananglit sirad-an ko ang kalangitan aron
walay ulan, o kung sugoon ko ang mga dulon sa pagdaot sa
yuta, o kung magpadala ako ug balatian sa akong katawhan,
14 unya kung ang akong katawhan, nga gitawag pinaagi sa
akong ngalan, magpaubos sa ilang kaugalingon, mag-ampo,
mangita sa akong dagway, ug mobiya gikan sa ilang daotang
mga paagi, maminaw ako gikan sa langit, mopasaylo sa ilang
sala, ug moayo sa ilang yuta. **15** Karon buka ang akong
mga mata ug maminaw ang akong dalunggan sa mga pag-
ampo nga himoon niini nga dapit. **16** Kay karon gipili ko
ug gilain kining balaya nga maanaa didto ang akong ngalan
hangtod sa kahangtoran. Maanaa didto ang akong mga mata
ug ang akong kasingkasing sa matag adlaw. **17** Alang kanimo,
kung maglakaw ka sa akong atubangan sama sa paglakaw
sa imong amahan nga si David, sa pagtuman sa tanan nga
akong gisugo kanimo ug sa pagtipig sa akong mga balaod
ug sa akong mga sugo, **18** unya tukoron ko ang trono sa
imong gingharian, sama sa akong gisulti diha sa kasabotan
uban sa imong amahan nga si David, sa dihang miingon
ako, 'Dili gayod mapakyas ang imong kaliwat nga mahimong
tigdumala sa Israel.' **19** Apan kung mopalayo ka, ug isalikway
ang akong mga balaod ug ang akong mga kasugoan nga
akong gibutang sa imong atubangan, ug kung mosimba ka
sa laing mga dios ug moyukbo kanila, **20** ibton ko sila gikan
sa akong yuta nga gihatag ko kanila. Kini nga balay nga
akong gigahin alang sa akong ngalan, pahawaon ko sa akong
atubangan, ug himoon ko kining panultihon ug usa ka tiawtiaw
taliwala sa tanang katawhan. **21** Bisan tuod ug dungganon
kini nga templo karon, matingala ang tanan nga makaagi niini
ug manghupaw. Mangutana sila, 'Nganong gibuhat man kini
ni Yahweh niini nga yuta ug niini nga balay?' **22** Motubag
ang uban, 'Tungod kay gisalikway nila si Yahweh, ang ilang
Dios, nga nagpagawas sa ilang katigulangan gikan sa yuta sa
Ehipto, ug nagkupot sila sa laing mga dios ug miyukbo ngadto
kanila ug misimba kanila. Mao kana ang hinungdan nga gidala
ni Yahweh kining tanan nga katalagman ngadto kanila.'"

8 Nahitabo kini sa kataposan sa 20 ka tuig, panahon sa
pagtukod ni Solomon sa balay ni Yahweh ug sa iyang
kaugalingong balay, **2** ug gitukod pag-usab ni Solomon ang
mga lungsod nga gihatag ni Hiram kaniya, ug gipahiluna
niya ang mga Israelita didto. **3** Gisulong ni Solomon ang
Hamatzoba ug gibuntog kini. **4** Gitukod niya ang Tadmor
sa kamingawan, ug tanang tipiganang siyudad, nga gitukod
niya sa Hamat. **5** Gitukod usab niya sa Ibabaw nga bahin sa
Bethoron, ug sa Ubos nga bahin sa Bethoron, ang gipalig-
on nga mga siyudad pinaagi sa mga paril, mga ganghaan,
ug mga rehas. **6** Gitukod niya ang Baalat ug tanan nga
tipiganang mga siyudad nga iyang gipanag-iyahan, ug tanan
nga mga siyudad alang sa iyang mga karwahe, ug ang mga
siyudad alang sa iyang mga tigkabayo, ug bisan unsa nga
gitinguha niyang tukoron alang sa iyang kalipay didto sa
Jerusalem, sa Lebanon ug sa tanang yuta ilalom sa iyang
pagdumala. **7** Ug alang sa tanang katawhan nga nahibilin
ang mga Hetihanon, mga Amorihanon, ang Perezihanon,
ang Hevihanon ug ang Jebusihanon nga wala nahisakop sa
Israel, **8** ang ilang kaliwatan nga nahibilin sunod kanila sa
yuta, kadtong wala nalaglag sa mga Israelita—gihimo sila ni
Solomon nga mga sulugoon ug gipugos sa pagpatrabaho,
hangtod karong adlawa. **9** Apan, wala gipugos ni Solomon
sa pagtrabaho ang mga Israelita. Hinuon, gihimo niya silang
iyang mga sundalo, iyang mga pangulo sa kasundalohan, mga
opisyal, ug mga pangulo sa iyang mga tigkarwahe ug mga
tigkabayo. **10** Mao usab kini ang mga pinakalabaw nga opisyal
nga nagdumala nga sakop ni Haring Solomon, 250 kanila, nga
maoy magdumala sa mga tawo nga nagtrabaho. **11** Gidala ni
Solomon ang anak nga babaye ni Paraon pagawas sa siyudad
ni David ngadto sa balay nga iyang gipatukod alang kaniya,
kay miingon siya, "Dili angay mopuyo ang akong asawa sa
balay ni David nga hari sa Israel, tungod kay bisan asa moabot
ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh balaan gayod." **12**
Unya naghalad si Solomon ug halad nga sinunog ngadto kang
Yahweh didto sa iyang halaran nga gihimo atubangan sa
portiko. **13** Naghalad siya ug mga halad ingon nga tulomanon
sa matag adlaw; gihalad niya kini, pagsunod sa mga panudlo
nga makita sa kasugoan ni Moises, sa Adlaw nga Igpapahulay,
sa bag-ong mga bulan, ug sa tulo ka higayon sa Kasaulogan
matag tuig: ang Kasaulogan sa mga tinapay nga walay patubo,
ang kasaulogan sa mga Semana, ug ang Kasaulogan sa mga
Tolda. **14** Sa pagtipig sa mga balaod sa iyang amahan nga
si David, gibahinbahin ni Solomon ang mga bulohaton sa
mga pari, ug ang mga Levita sa ilang mga bulohaton, aron
modayeg sa Dios ug pag-alagad sa atubangan sa mga pari,
ingon nga bulohaton sa matag adlaw. Nagtudlo usab siya
ug tigbantay sa ganghaan ngadto sa matag ganghaan, kay
si David, ang sulugoon sa Dios, nagmando usab niini. **15**
Wala mibiya kining mga katawhan gikan sa mga sugo sa hari
ngadto sa mga pari ug sa mga Levita mahitungod sa ubang
mga butang, o mahitungod sa tipiganang mga lawak. **16**
Nahuman ang tanang bulohaton nga gimando ni Solomon,
gikan sa adlaw nga gitukod ang balay ni Yahweh hangtod nga
nahuman kini. **17** Unya miadto si Solomon sa Ezion Geber ug
sa Elat, sa baybayon sa yuta sa Edom. **18** Gipadad-an siya ni
Hiram ug mga barko nga minandoan sa mga hanas nga mga
manlalawig. Naglawig sila uban ang mga sulugoon ni Solomon
paingon sa Ofir. Nagkuha sila didto ug 450 ka mga talents sa
bulawan nga gihatag nila kang Haring Solomon.

9 Sa dihang nakadungog ang rayna sa Sheba mahitungod
sa pagkainila ni Solomon, miadto siya sa Jerusalem aron
sulayan siya pinaagi sa lisod nga mga pangutana. Miabot
siya uban sa dakong panon sa iyang ginsakopan, uban sa
mga kamelyo nga gikargahan ug mga pahumot, daghang
mga bulawan, ug daghang bililhon nga mga bato. Sa dihang
miabot na siya ngadto kang Solomon, gisultihan niya siya sa
tanan nga anaa sa iyang kasingkasing. **2** Gitubag ni Solomon
ang tanan niyang mga pangutana; walay lisod alang kang
Solomon; walay pangutana nga wala niya natubag. **3** Sa
dihang nakita sa rayna sa Sheba ang kaalam ni Solomon ug
ang palasyo nga gitukod niya, **4** ang pagkaon nga anaa sa
iyang lamesa, ang paglingkod sa iyang mga sulugoon, ang
buhat sa iyang mga sulugoon ug ang ilang mga bisti, ang mga
tigdala usab niya ug kopa ug ang ilang bisti, ug ang paagi sa
iyang paghalad ug halad sinunog diha sa balay ni Yahweh,
wala nay espiritu diha kaniya. **5** Miingon siya ngadto sa hari,
"Tinuod gayod, ang balita nga akong nadungog didto sa akong
kaugalingong yuta mahitungod sa imong mga pulong ug sa

imong kaalam. **6** Wala ako mituo sa akong nadungog hangtod
nga miabot ako dinhi, ug karon nakita kini sa akong mga
mata. Wala masugilon kanako ang katunga sa imong kaalam
ug bahandi! Nalabwan nimo ang pagkainila nga nadungog
nako. **7** Pagkabulahan sa imong katawhan, ug pagkabulahan
sa imong mga sulugoon nga kanunay nagatindog sa imong
atubangan, tungod kay madungog nila ang imong kaalam. **8**
Dalaygon si Yahweh nga imong Dios, nga nagakalipay diha
kanimo, nga nagbutang kanimo diha sa iyang trono, nga
mahimong hari alang kang Yahweh nga imong Dios. Tungod
kay gihigugma sa imong Dios ang Israel, aron mapahimutang
sila hangtod sa kahangtoran, gihimo ka niya nga hari ngadto
kanila, aron buhaton nimo ang hustisya ug pagkamatarong!" **9**
Gihatagan niya ang hari ug 120 ka talent nga bulawan ug
daghang pahumot ug mga bililhong bato. Wala nay sama
niini kadaghan nga mga pahumot nga gihatag sa rayna sa
Sheba ngadto kang Haring Solomon nga nahatag kaniya pag-
usab. **10** Ang mga sulugoon ni Hiram ug ang mga sulugoon
ni Solomon, nga nagdala ug mga bulawan gikan sa Ofir,
nagdala usab ug mga kahoy nga algum ug bililhong mga bato.
11 Gamit ang kahoy nga algum, naghimo ang hari ug mga
hagdanan alang sa balay ni Yahweh ug alang sa iyang balay,
ug mga alpa ug mga lira usab alang sa mga manunugtog.
Walay kahoy nga makita sama niini kaniadto sa yuta sa Juda.
12 Gihatag ni haring Solomon ngadto sa rayna sa Sheba ang
tanang butang nga iyang gitinguha, bisan unsa nga gipangayo
niya, dugang pa niana nga gidala niya ngadto sa hari. Busa
mibiya siya ug mipauli sa iyang kaugalingong yuta, siya ug
ang iyang mga sulugoon. **13** Karon ang kabug-aton sa mga
bulawan nga ginahatag kang Solomon sa usa ka tuig mokabat
ug 666 ka talent nga bulawan, **14** wala pay labot ang bulawan
nga gidala sa mga tigbaylo ug mga tigpatigayon. Nagdala
usab ug mga bulawan ug mga plata ngadto kang Solomon ang
tanang mga hari sa Arabia ug ang mga gobernador sa nasod.
15 Naghimo si haring Solomon ug 200 ka mga dagkong taming
nga bulawan gikan sa gidukdok nga bulawan. 600 ka shekel
nga bulawan ang nagamit sa matag usa niini. **16** Nagbuhat
usab siya ug 300 ka mga taming gikan sa gidukdok nga
bulawan. Tulo ka mina nga bulawan ang nagamit sa matag
taming; gibutang kini sa hari ngadto sa Palasyo sa Kalasangan
sa Lebanon. **17** Unya naghimo ang hari ug bantogang trono
gamit ang tango ug gisapawan kini ug lunsay nga bulawan. **18**
Adunay unom ka ang-ang sa hagdanan padulong sa trono, ug
adunay lingin sa luyo nga bahin sa ibabaw sa trono. Adunay
patonganan ug kamot sa matagkilid sa lingkoranan, ug duha
ka mga liyon nga nagtindog sa kilid sa patonganan ug kamot.
19 Napulo ug duha ka mga liyon ang nagtindog sa mga ang-
ang sa hagdanan, nag-atbangay kini sa matag usa sa unom
ka ang-ang sa hagdanan. Walay trono nga sama niini sa bisan
asa nga gingharian. **20** Bulawan ang tanang kopa ni Haring
Solomon, ug lunsay nga bulawan ang tanang kopa didto sa
Balay sa Kalasangan sa Lebanon. Walay plata tungod kay
giila nga dili bililhon ang plata sa mga adlaw ni Solomon. **21**
Adunay mga barko ang hari diha sa dagat, uban sa mga barko
ni Hiram. Makausa sa tulo ka tuig kargahan ang mga barko ug
mga bulawan, mga plata, ug mga tango, ug lakip na usab
ang mga aliwas ug mga unggoy. **22** Busa milabaw si Haring
Solomon sa tanang mga hari sa kalibotan diha sa bahandi
ug kaalam. **23** Nangita ang tibuok kalibotan sa presensya
ni Solomon aron maminaw sa iyang kaalam, nga gibutang
sa Dios sa iyang kasingkasing. **24** Kadtong miduaw nagdala
ug mga gasa, mga panaksan nga plata ug bulawan, mga
bisti, hinagiban, ug mga pahumot, lakip na usab ang mga
kabayo ug mga mula, sa matag tuig. **25** Adunay 4, 000 ka
mga kuwadra si Solomon alang sa iyang mga kabayo ug
mga karwahe, ug 12, 000 ka mga tigkabayo, nga gipahiluna
niya sa siyudad sa mga karwahe ug uban kaniya didto sa
Jerusalem. **26** Nagdumala siya sa tanang mga hari gikan sa
Suba sa Eufrates paingon sa yuta sa mga Filistihanon, ug
ngadto sa utlanan sa Ehipto. **27** Adunay mga plata ang hari
didto sa Jerusalem, sama kadaghan sa mga bato diha sa
yuta. Gipadaghan niya ang kahoy nga sedro sama sa mga
kahoy nga sikomoro sa kapatagan. **28** Nagdala sila ug mga
kabayo alang kang Solomon gikan sa Ehipto ug gikan sa
tanang kayutaan. **29** Alang sa ubang mga butang mahitungod
kang Solomon, sa sinugdanan ug sa kataposan, wala ba kini
nahisulat sa Kasaysayan ni Natan nga Propeta, sa Panagna
ni Ahia nga taga-Shilo, ug sa Mga Panan-awon ni Ido ang
Tigpanagna mahitungod kang Jeroboam nga anak nga lalaki ni
Nebat? **30** Naghari si Solomon sa Jerusalem sa tibuok Israel
sulod sa 40 ka tuig. **31** Mipahulay siya uban sa iyang mga
katigulangan ug gilubong siya sa katawhan didto sa siyudad
sa iyang amahan nga si David. Nahimong hari si Rehoboam,
ang iyang anak nga lalaki, puli sa iyang dapit.

10 Miadto si Rehoboam sa Shequim, kay ang tibuok Israel
miadto man sa Shequim aron himoon siya nga hari.
2 Nahitabo nga nadunggan kini ni Jeroboam ang anak nga
lalaki ni Nebat (kay atua man siya sa Ehipto, diin mikalagiw
siya gikan sa atubangan ni Haring Solomon, apan mibalik si
Jeroboam gikan sa Ehipto). **3** Busa gipadala ug gipatawag nila
siya, ug miabot si Jeroboam ug ang tibuok Israel; nakigsulti
sila kang Rehoboam ug miingon, **4** "Gipabug-at sa imong
amahan ang among yugo. Busa karon, pasayona ang lisod
nga gipatrabaho sa imong amahan, ug pagaana ang bug-
at nga yugo nga iyang gibutang kanamo, ug moalagad kami
kanimo." **5** Miingon si Rehoboam ngadto kanila, "Balik nganhi
kanako human sa tulo ka adlaw." Busa mibiya ang katawhan.
6 Nagpakisayod si Haring Rehoboam sa mga katigulangang
lalaki nga nagtindog atubangan sa iyang amahan nga si
Solomon samtang buhi pa siya; miingon siya, "Unsa man ang
inyong ikatambag kanako aron itubag niini nga katawhan?" **7**
Nakigsulti sila kaniya ug miingon, "Kung maayo ka niining
mga tawhana ug mapahimuot sila, ug mosulti ug maayong
mga pulong ngadto kanila, unya mahimo nimo kanunay silang
sulugoon." **8** Apan wala gihatagan ug bili ni Rehoboam ang
tambag nga gihatag sa mga katigulangang lalaki ngadto
kaniya, ug nagpakisayod sa mga batan-ong lalaki nga nagdako
uban kaniya, nga nagbarog sa iyang atubangan. **9** Miingon
siya ngadto kanila, "Unsa man nga tambag ang ihatag ninyo
kanako, aron matubag nato ang mga tawo nga nakigsulti
kanako ug miingon, 'Pagaana ang yugo nga gibutang sa imong
amahan nganhi kanamo'?" **10** Nakigsulti ang mga batan-ong
lalaki nga nagdako uban kang Rehoboam ngadto kaniya, nga
nag-ingon, "Mao kini ang kinahanglan nimong isulti ngadto sa
katawhan nga misulti nga ang imong amahan nga si Solomon
nagpabug-at sa ilang yugo, apan kinahanglan pagaanon
nimo kini. Mao kini ang angay nimong isulti ngadto kanila,
'Ang akong kumingking mas baga pa kaysa hawak sa akong
amahan. **11** Busa karon, bisan gipapas-an kamo sa akong
amahan ug bug-at nga yugo, pagadugangan ko ang inyong
yugo. Gikastigo kamo sa akong amahan pinaagi sa mga latigo,
apan pagakastigohon ko kamo pinaagi sa mga tanga.'" **12**
Busa miadto si Jeroboam ug ang tanang katawhan ngadto
kang Rehoboam sa ikatulo ka adlaw, sumala sa gisulti sa

hari, “Balik nganhi kanako sa ikatulo nga adlaw.” **13** Misingka
si Rehoboam ngadto kanila, wala hatagi ug pagtagad ang
tambag sa mga katigulangang lalaki. **14** Nakigsulti siya ngadto
kanila nga nagsunod sa tambag sa mga batan-ong lalaki, nga
nag-ingon, “Gipabug-at sa akong amahan ang inyong yugo,
apan pagadugangan ko kini. Gikastigo kamo sa akong amahan
pinaagi sa mga latigo, apan kastigohon ko kamo pinaagi sa
mga tanga.” **15** Busa wala nagpatalinghog ang hari ngadto sa
katawhan, kay gituyo kini sa Dios nga mga panghitabo, aron
mapatuman ni Yahweh ang iyang pulong nga gipamulong ni
Ahia nga taga-Shilo ngadto kang Jeroboam nga anak nga
lalaki ni Nebat. **16** Sa dihang nakita sa tibuok Israel nga wala
naminaw ang hari kanila, mitubag ang katawhan kaniya ug
miingon, “Unsa may bahin namo kang David? Wala kami
panulondon sa anak nga lalaki ni Jesse! Matag usa kaninyo
kinahanglan mobalik sa iyang tolda, sa Israel. Karon tan-awa
sa imong kaugalingong panimalay, David.” Busa namalik ang
tibuok Israel sa ilang mga tolda. **17** Apan alang niadtong
katawhan sa Israel nga nagpuyo sa mga siyudad sa Juda,
gidumalahan sila ni Rehoboam. **18** Unya gipadala ni Haring
Rehoboam si Adoniram, nga nagdumala sa pinugos nga mga
mamumuhat, apan gibato siya sa katawhan sa Israel hangtod
nga namatay. Mikalagiw dayon si Haring Rehoboam sakay sa
iyang karwahe paingon sa Jerusalem. **19** Mao nga ang Israel
nagmasinupakon batok sa panimalay ni David hangtod karong
adlawa.

11 Sa pag-abot ni Rehoboam sa Jerusalem, gitigom niya
ang panimalay sa Juda ug Benjamin, 180, 000 ka mga
pinili nga kalalakin-an nga mga sundalo, aron sa pakig-away
batok sa Israel, aron pagbawi sa gingharian ngadto kang
Rehoboam. **2** Apan mikunsad ang pulong ni Yahweh ngadto
kang Shemaya nga tawo sa Dios, nga nag-ingon, **3** “Isulti
kang Rehoboam ang anak nga lalaki ni Solomon, ang hari sa
Juda, ug ngadto sa tibuok Israel diha sa Juda ug Benjamin,
4 'Miingon si Yahweh niini, “Dili kamo angay mosulong o
makiggubat batok sa inyong kaigsoonan. Kinahanglan mopauli
ang matag usa sa iyang kaugalingong balay, kay gitugotan
ko kini nga mahitabo.'” Busa mituman sila sa mga pulong ni
Yahweh ug mitalikod gikan sa pagsulong kang Jeroboam. **5**
Nagpuyo si Rehoboam sa Jerusalem ug nagtukod ug mga
siyudad ngadto sa Juda alang sa pagpanalipod. **6** Gitukod
niya ang Betlehem, Etam, Tekoa, **7** Betzur, Soco, Adulam, **8**
Gat, Maresha, Zif, **9** Adoraim, Lakis, Azeka, **10** Zora, Ayalon,
ug Hebron. Mao kini ang lig-on nga mga siyudad diha sa
Juda ug Benjamin. **11** Gipalig-on niya ang mga salipdanan ug
gibutangan kini ug mga pangulo sa kasundalohan, gipundohan
ug pagkaon, lana, ug bino. **12** Nagbutang siya ug mga taming
ug mga bangkaw sa tanang siyudad ug naghimo kanila nga
lig-on kaayo. Busa nahisakop kaniya ang Juda ug Benjamin.
13 Miadto kaniya ang mga pari ug mga Levita nga anaa sa
tibuok Israel gikan sa ilang mga utlanan. **14** Kay gibiyaan
sa mga Levita ang ilang mga sibsibanan ug kabtangan aron
moadto sa Juda ug Jerusalem, kay gipapahawa man sila ni
Jeroboam ug sa iyang mga anak nga lalaki, aron dili na sila
makabuhat sa mga katungdanan ingon nga mga pari alang
kang Yahweh. **15** Nagpili si Jeroboam ug mga pari alang sa
hataas nga mga dapit ug kanding ug baka nga mga diosdios
nga iyang gihimo. **16** Miabot sunod kanila ang katawhan nga
gikan sa tanang tribo sa Israel, kadtong nagtinguha sa ilang
mga kasingkasing sa pagpangita kang Yahweh, ang Dios sa
Israel; miadto sila sa Jerusalem aron sa paghalad ngadto kang
Yahweh, ang Dios sa ilang mga amahan. **17** Busa gipalig-
on nila ang gingharian sa Juda ug gihimo nila nga kusgan si
Rehoboam, ang anak nga lalaki ni Solomon sulod sa tulo ka
tuig, ug naglakaw sila sa dalan ni David ug Solomon sulod sa
tulo ka tuig. **18** Mikuha ug asawa si Rehoboam alang sa iyang
kaugalingon; si Mahalat, ang anak nga babaye ni Jerimot, nga
anak nga lalaki ni David, ug ni Abihail, ang anak nga babaye ni
Eliab, nga anak nga lalaki ni Jesse. **19** Nakaanak siya kaniya
ug mga lalaki: si Jeus, si Shemaria, ug si Zaham. **20** Human
kang Mahalat, gipangasawa ni Rehoboam si Maaca, ang anak
nga babaye ni Absalom; nanganak siya kang Abija, Attay,
Ziza, ug Shelomit. **21** Gihigugma ni Rehoboam si Maaca, ang
anak nga babaye ni Absalom, labaw sa tanan niyang mga
asawa ug mga kabit (aduna siyay 18 ka mga asawa ug 60
ka mga kabit, ug nahimong amahan sa 28 ka mga anak nga
lalaki ug 60 ka mga anak nga babaye). **22** Gipili ni Rehoboam
si Abija nga anak nga lalaki ni Maaca nga mahimong pangulo,
ang mangulo sa iyang mga igsoong lalaki; kay naghunahuna
siya nga himoon siyang hari. **23** Maalamong nagdumala si
Rehoboam; gikatagkatag niya ang tanan niyang mga anak nga
lalaki sa tibuok yuta sa Juda ug Benjamin ngadto sa matag lig-
on nga siyudad. Gihatagan usab niya sila ug daghang mga
pagkaon ug gipangitaan sila ug daghang mga asawa.

12 Nahitabo kini sa dihang gitukod na ang gingharian ni
Rehoboam ug lig-on na siya, nga iyang gibiyaan ang
balaod ni Yahweh—ug uban kaniya ang tibuok Israel. **2**
Nahitabo kini sa ikalima ka tuig ni Haring Rehoboam, nga si
Shishak, ang hari sa Ehipto, misulong batok sa Jerusalem,
tungod kay wala na nagmatinud-anon ang katawhan ngadto
kang Yahweh. **3** Miabot siya uban ang 1, 200 ka mga
karwahe ug 60, 000 ka mga tigkabayo. Miabot uban kaniya
ang dili maihap nga mga sundalo gikan sa Ehipto: mga taga-
Libya, taga-Sucot, ug taga-Etiopia. **4** Nailog niya ang lig-on
nga mga siyudad nga nahisakop sa Juda ug miabot ngadto
sa Jerusalem. **5** Karon miadto si propeta Shemaya kang
Rehoboam ug sa mga pangulo sa Juda nga nanagtigom sa
Jerusalem tungod kang Shishak. Miingon si Shemaya ngadto
kanila, “Mao kini ang gisulti ni Yahweh: Gisalikway ninyo ako,
busa gitugyan ko usab kamo ngadto sa kamot ni Shisak.” **6**
Unya nagpaubos sa ilang mga kaugalingon ang mga prinsipe
sa Israel ug ang hari ug miingon, “Matarong si Yahweh.” **7**
Sa pagkakita ni Yahweh nga nagpaubos sila sa ilang mga
kaugalingon, mikunsad kang Shemaya ang pulong ni Yahweh,
nga nag-ingon, “Nagpaubos sila sa ilang mga kaugalingon.
Dili ko na sila laglagon; pagaluwason ko sila, ug dili ko ibubo
ang akong kasuko ngadto sa Jerusalem pinaagi sa kamot ni
Shishak. **8** Bisan pa niini, mahimo silang iyang mga sulugoon,
aron masabtan nila kung unsa ang pag-alagad kanako ug ang
pag-alagad sa mga tigdumala sa ubang mga nasod.” **9** Busa
si Shishak, ang hari sa Ehipto misulong batok sa Jerusalem
ug gipangkuha ang mga bahandi sa balay ni Yahweh, ug ang
mga bahandi sa balay sa hari. Gikuha niya ang tanang butang;
gikuha usab niya ang mga taming nga bulawan nga gihimo ni
Solomon. **10** Naghimo si Haring Rehoboam ug mga taming
nga tumbaga nga puli niana ug gitugyan kini ngadto sa mga
kamot sa mga pangulo sa tigbantay, nga nagbantay sa mga
pultahan sa balay sa hari. **11** Nahitabo nga sa dihang mosulod
ang hari sa balay ni Yahweh, magbitbit ang mga tigbantay niini;
unya dad-on nila kini pagbalik ngadto sa balay sa tigbantay.
12 Sa dihang nagpaubos si Rehoboam sa iyang kaugalingon,
nawala ang kasuko ni Yahweh gikan kaniya, ingon nga dili
siya laglagon sa hingpit; ug labot pa niana, aduna pay mga
maayo nga makaplagan didto sa Juda. **13** Busa gipalig-on ni

Haring Rehoboam ang iyang pagdumala didto sa Jerusalem,
ug naghari siya. Nagpangidaron ug 41 si Rehoboam sa dihang
nagsugod siya ug paghari, ug naghari siya sulod sa 17 ka
tuig sa Jerusalem, ang siyudad nga gipili ni Yahweh gikan
sa tanang tribo sa Israel aron mabutang niya ang iyang
ngalan didto. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Naama, ang
Amonhon. **14** Gibuhat niya kung unsa ang daotan, tungod kay
wala niya gipahimutang ang iyang kasingkasing sa pagpangita
kang Yahweh. **15** Ug sa ubang mga butang mahitungod kang
Rehoboam, ang sinugdanan ug ang kataposan, wala ba kini
nahisulat sa mga sinulat ni Shemaya nga propeta ug ni Ido
nga mananagna, nga aduna usab natala nga mga kagikan
ug ang kanunay nga pakiggubat taliwala nila Rehoboam ug
Jeroboam? **16** Mipahulay si Rehoboam uban sa iyang mga
katigulangan ug gilubong sa siyudad ni David; si Abija nga
iyang anak nga lalaki ang nahimong hari puli kaniya.

13 Sa ika-18 ka tuig ni Haring Jeroboam, nagsugod sa
paghari si Abija sa tibuok Juda. **2** Nagdumala siya sa
Jerusalem sulod sa tulo ka tuig; ang ngalan sa iyang inahan
mao si Maaca, ang anak nga babaye ni Uriel sa Gibea. Adunay
pakiggubat taliwala kang Abija ug kang Jeroboam. **3** Miadto si
Abija sa gubat uban ang kusgan nga kasundalohan, maisogon
nga mga sundalo, 400, 000 ka mga piniling kalalakin-an.
Gipahimutang ni Jeroboam ang 800, 000 ka mga piniling
kalalakin-an, kusgan, maisogon nga kasundalohan sa paglaray
sa pagpakiggubat atbang kang Abija. **4** Nagtindog si Abija
sa Bukid sa Zemaraim, diin nahimutang sa kabukiran sa
Efraim, ug miingon, “Paminaw kanako, Jeroboam ug tibuok
Israel! **5** Wala ba kamo masayod nga si Yahweh, ang Dios sa
Israel, naghatag sa pagdumala sa tibuok Israel ngadto kang
David hangtod sa kahangtoran, ngadto kaniya ug sa iyang
mga anak nga lalaki pinaagi sa ligdong nga kasabotan? **6**
Apan mibarog si Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat,
ang sulugoon ni Solomon nga anak nga lalaki ni David, ug
misupak batok sa iyang agalon. **7** Nagtigom ngadto kaniya
ang mga tawong walay pulos ug mga malaw-ay. Miabot sila
batok kang Rehoboam nga anak nga lalaki ni Solomon, sa
dihang batan-on pa si Rehoboam ug walay kasinatian ug dili
makasukol kanila. **8** Karon moingon kamo nga makasukol na
kamo sa kagahom sa pagdumala ni Yahweh diha sa kamot
sa mga kaliwat ni David. Daghan kamo nga kasundalohan,
ug uban kaninyo ang bulawan nga mga baka nga gihimo
ni Jeroboam alang kaninyo ingon nga inyong mga dios. **9**
Wala ba ninyo papahawaa ang mga pari ni Yahweh, ang mga
kaliwat ni Aaron, ug ang mga Levita? Wala ba kamo naghimo
ug mga pari alang sa inyong mga kaugalingon sa batasan sa
mga katawhan sa laing mga yuta? Si bisan kinsa nga moduol
aron sa paghalad sa iyang kaugalingon uban ang laki nga
nating baka ug pito ka mga torong karnero mamahimong usa
ka pari sa dili mga dios. **10** Apan alang kanamo, si Yahweh
mao ang among Dios, ug wala namo siya gisalikway. Aduna
kami mga pari, mga kaliwat ni Aaron, nga nag-alagad kang
Yahweh, ug mga Levita, nga anaa sa ilang bulohaton. **11**
Nagasunog sila matag buntag ug gabii ug mga halad sinunog
ug mahumot nga insenso alang kang Yahweh. Gihan-ay usab
nila ang tinapay nga gibutang sa atubangan diha sa putli nga
lamesa; giatiman usab nila ang bulawan nga tungtonganan sa
suga uban sa mga suga niini, aron magsiga kini matag gabii.
Gituman namo ang mga kasugoan ni Yahweh, nga among
Dios, apan gisalikway ninyo siya. **12** Tan-awa, ang Dios
nag-uban kanato isip atong pangulo, ug ania ang iyang mga
pari uban sa mga budyong aron sa pagpatingog ug usa ka
pasidaan batok kaninyo. Katawhan sa Israel, ayaw pakig-away
batok kang Yahweh, ang Dios sa inyong katigulangan, kay dili
gayod kamo magmalampuson.” **13** Apan nag-andam ug pag-
atang si Jeroboam luyo kanila; ang iyang kasundalohan anaa
sa atubangan sa Juda, ug ang pag-atang anaa sa ilang luyo.
14 Sa dihang milingi ang mga taga-Juda, tan-awa, ang pakig-
away anaa sa atubangan ug sa luyo kanila. Nagpakitabang
sila ngadto kang Yahweh, ug gipatingog sa mga pari ang mga
budyong. **15** Unya misinggit ang katawhan sa Juda; sa ilang
panagsinggit, nahitabo nga gihampak sa Dios si Jeroboam
ug ang tibuok Israel sa atubangan ni Abija ug sa Juda. **16**
Mikalagiw ang katawhan sa Israel atubangan sa Juda, ug
gihatag sila sa Dios ngadto sa kamot sa Juda. **17** Gipamatay
sila ni Abija ug sa iyang kasundalohan; 500, 000 ka mga
piniling kalalakin-an ang nangamatay. **18** Niini nga paagi,
napildi ang katawhan sa Israel niadtong taknaa; nakadaog
ang katawhan sa Juda tungod kay misalig sila kang Yahweh,
ang Dios sa ilang mga katigulangan. **19** Gigukod ni Abija si
Jeroboam; giilog niya ang mga siyudad gikan kaniya; ang
Betel uban sa mga baryo niini, ang Jeshana uban sa mga
baryo niini, ug ang Efron uban sa mga baryo niini. **20** Wala na
gayod nahiuli pagbalik ang iyang kagahom sa mga adlaw ni
Abija; gihampak siya ni Yahweh, ug namatay siya. **21** Apan
nahimong gamhanan si Abija; nangasawa siya ug napulog
upat ka mga babaye ug nahimong amahan sa 22 ka mga anak
nga lalaki ug 16 ka mga anak nga babaye. **22** Ang ubang mga
buhat ni Abija, iyang pamatasan ug mga pulong nahisulat sa
basahon ni propeta Ido.

14 Mipahulay si Abija uban sa iyang mga katigulangan,
ug gilubong nila siya sa siyudad ni David. Si Asa,
ang iyang anak nga lalaki, ang nahimong hari puli kaniya.
Nagmalinawon ang yuta sa iyang mga adlaw sulod sa napulo
ka tuig. **2** Gibuhat ni Asa kung unsa ang maayo ug matarong
sa mga mata ni Yahweh nga iyang Dios, **3** kay gipangkuha
niya ang langyaw nga mga halaran ug ang anaa sa hataas
nga mga dapit. Giguba niya ang mga haliging bato ug
gipangputol ang mga poste ni Ashera. **4** Gimandoan niya
ang Juda sa pagpangita kang Yahweh, ang Dios sa ilang
mga katigulangan, ug sa pagtuman sa balaod ug sa mga
kasugoan. **5** Gipangkuha usab niya ang anaa sa hataas nga
mga dapit ug ang mga halaran sa insenso gikan sa tanang
siyudad sa Juda. Nakapahulay ang gingharian ilalom sa iyang
pagdumala. **6** Nagtukod siya ug lig-on nga mga siyudad sa
Juda, kay mingaw ang yuta, ug wala siyay gubat niadtong
mga tuiga, tungod kay gihatagan siya ni Yahweh ug kalinaw.
7 Kay miingon si Asa sa Juda, “Tukoran nato kining mga
siyudara ug maghimo ug mga paril palibot niini, ug mga tore,
mga ganghaan, ug mga rehas; atoa gihapon ang yuta tungod
kay nangita kita kang Yahweh nga atong Dios. Nangita kita
kaniya, ug gihatagan kita ug kalinaw sa matag bahin.” Busa
nagtukod sila ug nagmalampuson. **8** Adunay kasundalohan si
Asa nga nagdala ug mga taming ug mga bangkaw; aduna
siyay 300, 000 nga kalalakin-an nga gikan sa Juda, ug sa
Benjamin, 280, 000 ka mga kalalakin-an nga nagdala ug mga
taming ug tigpana. Kining tanan mga kusgan, ug maisogon
nga kalalakin-an. **9** Miabot si Zera nga taga-Etiopia batok
kanila uban sa iyang 1, 000, 000 ka mga sundalo ug 300 ka
mga karwahe; miabot siya sa Maresha. **10** Unya migawas si
Asa aron pagsugat kaniya, ug gipahimutang nila ang gubat
diha sa Walog sa Zefata sa Maresha. **11** Nangamuyo si Asa
ngadto kang Yahweh, ang iyang Dios, ug miingon, “Yahweh,
walay lain gawas kanimo ang makatabang sa tawo nga walay

kusog sa dihang moatubang siya sa kadaghanan. Tabangi
kami, Yahweh nga among Dios, kay nagsalig kami kanimo, ug
sa imong ngalan mianhi kami batok niining daghan kaayo nga
kasundalohan. Yahweh, ikaw ang among Dios; ayaw tugoti
nga adunay tawo nga mobuntog kanimo." **12** Busa gilaglag
ni Yahweh ang mga taga-Etiopia sa atubangan ni Asa ug
sa Juda, ug mikalagiw ang mga taga-Etiopia. **13** Gigukod
sila ni Asa uban sa iyang mga sundalo hangtod sa Gerar.
Busa daghan kaayo ang nangapukan nga mga taga-Etiopia
hinungdan nga wala na sila maulii, kay nalaglag sila sa hingpit
sa atubangan ni Yahweh ug sa iyang kasundalohan. Nagdala
ang kasundalohan ug daghan kaayo nga mga inilog. **14**
Gilaglag sa kasundalohan ang tanang baryo palibot sa Gerar,
kay ang kahadlok kang Yahweh miabot sa mga lumolupyo.
Gipang-ilog sa kasundalohan ang mga kabtangan sa tanang
baryo, ug adunay daghang bahandi niini. **15** Gipangguba
usab sa kasundalohan ang mga tolda sa mga magbalantay ug
karnero; gipanguha nila ang hilabihan kadaghan nga mga
karnero, ingon usab ang mga kamelyo, ug unya namalik sila
sa Jerusalem.

15 Mikunsad ang espiritu sa Dios kang Azaria ang anak
nga lalaki ni Oded. **2** Miadto siya aron makigkita kang
Asa ug miingon kaniya, "Paminaw kanako, Asa, ug ang tibuok
Juda ug Benjamin: mag-uban si Yahweh kaninyo, samtang
anaa kamo kaniya. Kung pangitaon ninyo siya, makaplagan
ninyo siya; apan kung isalikway ninyo siya, isalikway usab
kamo niya. **3** Karon sa hataas nga higayon, walay tinuod
nga Dios ang Israel, walay magtutudlo nga pari, ug walay
balaod. **4** Apan sa dihang anaa sila sa kalisdanan mibalik sila
ngadto kang Yahweh, ang Dios sa Israel, ug nangita kaniya,
nakaplagan nila siya. **5** Niadtong panahona walay kalinaw
alang kaniya nga milakaw palayo, ni alang kaniya nga mianhi;
hinuon, dakong mga kasamok ang anaa sa tanang lumolupyo
sa kayutaan. **6** Nadugmok sila sa pino, nasod batok nasod,
ug siyudad batok siyudad, kay gisamok sila sa Dios pinaagi
sa tanang matang sa mga pag-antos. **7** Apan pagmalig-
on, ug ayaw tugoti nga maluya ang imong mga kamot, kay
pagagantihan ang imong mga buhat." **8** Sa dihang nadungog
ni Asa kining mga pulong, ang panagna ni Oded nga propeta,
nagmaisogon siya ug gipakuha ang mangil-ad nga mga butang
gikan sa tanang kayutaan sa Juda ug Benjamin, ug gikan sa
mga siyudad nga iyang nabihag gikan sa kabungtoran sa
Efraim, ug gitukod niya pag-usab ang halaran ni Yahweh, nga
anaa sa atubangan sa portiko sa balay ni Yahweh. **9** Gitigom
niya ang tibuok Juda ug Benjamin, ug kadtong nagpuyo
uban kanila—mga tawo nga gikan sa Efraim ug Manases,
ug gikan sa Simeon. Kay mianha sila kaniya gikan sa Israel
nga hilabihan kadaghan, sa dihang nakita nila nga si Yahweh
nga iyang Dios nag-uban kaniya. **10** Busa nagtigom sila sa
Jerusalem sa ikatulo ka bulan, sa ikanapulo ug lima ka tuig
sa paghari ni Asa. **11** Naghalad sila kang Yahweh nianang
adlawa sa pipila ka mga inilog nga ilang gidala: 700 ka mga
torong baka ug 7, 000 ka mga karnero ug mga kanding. **12**
Misulod sila sa usa ka kasabotan aron sa pagpangita kang
Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan, sa bug-os nilang
kasingkasing ug sa bug-os nilang kalag. **13** Nagkauyon sila
nga si bisan kinsa ang magdumili sa pagpangita kang Yahweh,
ang Dios sa Israel, kinahanglan nga pagapatyon, bisan kining
tawhana ubos man o bantogan, lalaki man o babaye. **14**
Nanumpa sila kang Yahweh uban sa makusog nga tingog,
uban sa panagsinggit, ug inubanan sa mga budyong ug mga
sungay. **15** Nagmaya ang tibuok Juda sa pagpakigsaad, kay
nanumpa sila inubanan sa bug-os nilang kasingkasing, ug
nangita sila sa Dios inubanan sa hilabihan nilang tinguha, ug
nakaplagan nila siya. Gihatagan sila ni Yahweh ug kalinaw sa
tibuok nilang palibot. **16** Gikuha usab niya si Maaca, ang iyang
apohan nga babaye, gikan sa iyang pagkarayna, tungod kay
naghimo siya ug usa ka dulomtanang hulagway nga poste ni
Ashera. Giputol ni Asa ang dulomtanang hulagway, gidugmok
kini sa pino ug gisunog kini didto sa lugot sa Kidron. **17** Apan
wala kuhaa ang anaa sa hataas nga mga dapit sa Israel.
Apan bisan pa niana, ang kasingkasing ni Asa hingpit nga
nagmatinud-anon sa tanan niyang mga adlaw. **18** Gidala niya
ngadto sa balay sa Dios ang mga butang sa iyang amahan ug
ang iyang mga butang nga nahisakop kang Yahweh: plata ug
bulawan nga mga butang. **19** Wala nay kagubot hangtod sa
ika-35 ka tuig sa paghari ni Asa.

16 Sa ika-36 ka tuig sa paghari ni Asa, si Baasha, ang hari
sa Israel, nagmaisogon batok sa Juda ug gitukod ang
Rama, aron nga dili niya tugotan si bisan kinsa nga mobiya ug
mosulod ngadto sa yuta ni Asa, ang hari sa Juda. **2** Unya gidala
ni Asa ang plata ug bulawan gikan sa lawak nga tipiganan sa
balay ni Yahweh ug sa panimalay sa hari, ug gipadala kini
ngadto kang Ben Hadad ang hari sa Aram, nga nagpuyo sa
Damascus. Miingon siya, **3** "Tugoti nga adunay kasabotan tali
kanako ug kanimo, ingon nga anaa tali sa akong amahan ug
sa imong amahan. Tan-awa, gipadad-an ko ikaw ug plata ug
bulawan. Gub-a ang imong pagpakigsaad kang Baasha, ang
hari sa Israel, aron nga biyaan ko niya nga mag-inusara." **4**
Naminaw si Ben Hadad kang Haring Asa ug gipadala niya ang
mga pangulo sa iyang kasundalohan batok sa mga siyudad
sa Israel. Gisulong nila ang Ijon, Dan, Abelmaim, ug ang
tanang tipiganan nga mga siyudad sa Neftali. **5** Nahitabo
nga sa dihang nadungog kini ni Baasha, miundang siya sa
pagtukod sa Rama, ug gitugotan niya nga mohunong ang
bulohaton. **6** Unya gidala ni Haring Asa ang tibuok Juda
uban kaniya. Gidala nila ang mga bato ug mga poste sa
Rama kung diin gitukod ni Baasha ang siyudad. Unya gigamit
ni Haring Asa kadtong mga galamiton alang sa gambalay
aron sa pagtukod sa Geba ug Mizpa. **7** Nianang higayona si
Hanani nga manalagna miadto kang Asa, ang hari sa Juda,
ug miingon kaniya, "Tungod kay nagsalig ka lamang sa hari
sa Aram, ug wala nagsalig kang Yahweh nga imong Dios,
ang mga sundalo sa hari sa Aram nakaikyas gikan sa imong
mga kamot. **8** Dili ba ang mga taga-Etiopia ug ang mga taga-
Libya usa ka dakong kasundalohan, inubanan sa hilabihan
kadaghan nga mga karwahe ug mga tigkabayo? Apan, tungod
kay nagsalig ka kang Yahweh, gihatagan ka niya ug kadaogan
batok kanila. **9** Kay ang mga mata ni Yahweh nagtan-aw sa
bisan asa sa tibuok kalibotan, aron nga iyang mapakita ang
iyang kaugalingon nga lig-on niadtong mga kasingkasing nga
hingpit ngadto kaniya. Apan nagpakabuangbuang ka niining
butanga. Sukad karon, kanunay kana nga makiggubat." **10**
Unya nasuko si Asa sa propeta; gibilanggo niya siya, kay
nasuko siya kaniya mahitungod niining butanga. Sa samang
higayon, gidaugdaog ni Asa ang pipila ka mga tawo. **11** Tan-
awa, ang mga binuhatan ni Asa, gikan sa sinugdanan hangtod
sa kataposan, tan-awa, nahisulat kini sa libro sa mga hari
sa Juda ug sa Israel. **12** Sa ika-39 ka tuig sa iyang paghari,
adunay sakit ang tiil ni Asa; hilabihan ang iyang sakit. Bisan
pa niana, wala siya nagpakitabang kang Yahweh, apan sa
mga mananambal lamang. **13** Nagpahulay si Asa uban sa
iyang mga katigulangan; namatay siya sa ika-41 ka tuig sa
iyang paghari. **14** Gilubong nila siya sa iyang kaugalingon

nga lubnganan, diin gikalot niya alang sa iyang kaugalingon didto sa siyudad ni David. Gibutang nila siya sa higdaanan nga puno sa mga pahumot ug nagkalainlaing matang sa mga pahumot nga giandam sa mga hanas nga tighimo ug pahumot. Unya nagbuhat sila ug usa ka dako nga kalayo alang sa iyang kadungganan.

17 Nahimong hari si Jehoshafat ang anak nga lalaki ni Asa puli kaniya. Gipalig-on ni Jehoshafat ang iyang kaugalingon batok sa Israel. **2** Nagbutang siya ug mga sundalo sa tanang lig-on nga mga siyudad sa Juda, ug nagtagana siya ug mga sundalong bantay sa yuta sa Juda ug sa mga siyudad sa Efraim, diin nailog sa iyang amahan nga si Asa. **3** Nag-uban si Yahweh kang Jehoshafat tungod kay naglakaw siya sa unang mga dalan sa iyang amahan nga si David, ug wala nangita sa mga Baal. **4** Hinuon, nagsalig siya sa Dios sa iyang amahan, ug naglakaw sa iyang mga kasugoan, dili sa mga pamatasan sa Israel. **5** Busa gipahimutang ni Yahweh ang pagdumala sa iyang mga kamot; nagdala ug gasa ang tanang taga-Juda ngadto kang Jehoshafat. Aduna siyay mga bahandi ug kadungganan nga madagayaon. **6** Nagmatinud-anon ang iyang kasingkasing sa mga dalan ni Yahweh. Gikuha usab niya ang hataas nga mga dapit ug ang mga poste ni Ashera nga gikan sa Juda. **7** Sa ikatulong tuig sa iyang paghari gipadala niya ang iyang mga opisyal nga sila si Benhail, Obadia, Zacarias, Netanel, ug Micaya, aron magtudlo didto sa mga siyudad sa Juda. **8** Uban kanila ang mga Levita: sila si Shemaya, Netania, Zebadia, Asahel, Shemiramot, Jehonatan, Adonia, Tobia, ug Tobadonia; ug uban kanila ang mga pari nga sila si Elishama ug Jehoram. **9** Nagtudlo sila sa Juda, anaa kanila ang libro sa balaod ni Yahweh. Miadto sila sa tibuok siyudad sa Juda ug nagtudlo sa mga tawo. **10** Ang pagkahadlok kang Yahweh anaa sa tanang mga gingharian sa mga yuta nga nagpalibot sa Juda, aron nga dili sila makiggubat batok kang Jehoshafat. **11** Nagdala ang pipila ka mga Filistihanon ug mga gasa ug plata ingon nga buhis ngadto kang Jehoshafat. Nagdala usab kaniya ang mga taga-Arabia ug mga panon, 7, 700 ka mga torong karnero ug 7, 700 ka mga kanding. **12** Nahimong gamhanan kaayo si Jehoshafat. Nagpatukod siya ug mga salipdanan ug tipiganan sa mga siyudad sa Juda. **13** Daghan siya ug mga kahimanan sa mga siyudad sa Juda, ug kasundalohan—kusgan, maisogon nga kalalakin-an—sa Jerusalem. **14** Mao kini ang ilang mga talaan, nahan-ay sumala sa ngalan sa panimalay sa ilang mga amahan: Gikan kang Juda, ang pangulo sa liboan ka kasundalohan; si Adna ang pangulo, ug uban kaniya ang 300, 000 ka mga manggugubat nga kalalakin-an; **15** sunod kaniya mao si Jehohanan ang pangulo, uban kaniya ang 280, 000 ka mga lalaki; **16** sunod kaniya mao si Amasia ang anak nga lalaki ni Zicri, nga kinabubut-ong mihalad sa iyang kaugalingon aron sa pag-alagad kang Yahweh; ug uban kaniya ang 200, 000 ka mga manggugubat. **17** Gikan kang Benjamin: Si Eliada ang usa ka gamhanang tawo nga maisogon, ug uban kaniya ang 200, 000 ka mga sundalo nga adunay mga udyong ug mga taming; **18** sunod kaniya mao si Jehozabad, ug uban kaniya ang 180, 000 nga andam na alang sa pagpakiggubat. **19** Mao kini kadtong nag-alagad sa hari, gawas niadtong gibutang sa hari sa lig-on nga mga siyudad sa tibuok Juda.

18 Karon si Jehoshafat adunay dakong mga bahandi ug kadungganan; nakighiusa siya kang Ahab pinaagi sa pagpakigminyo sa usa sa iyang pamilya sa anak nga babaye ni Ahab. **2** Human sa pipila ka mga tuig, milugsong siya paingon kang Ahab didto sa Samaria. Nag-ihaw si Ahab ug daghang mga karnero ug torong baka alang kaniya ug sa mga tawo nga mikuyog kaniya. Gidani usab siya ni Ahab aron sa pagsulong sa Ramot Gilead uban kaniya. **3** Si Ahab, ang hari sa Israel, miingon kang Jehoshafat, ang hari sa Juda, "Mokuyog ka ba kanako sa Ramot Gilead?" Mitubag si Jehoshafat kaniya, "Nahisama ako kanimo, ug ang akong mga katawhan sama sa imong mga katawhan; mouban kami kanimo sa pagpakiggubat." **4** Miingon si Jehoshafat sa hari sa Israel, "Palihog pangitaa una ang pulong ni Yahweh alang sa imong katubagan." **5** Unya gitigom sa hari sa Israel ang mga propeta, 400 ka mga lalaki, ug miingon kanila, "Kinahanglan ba kita moadto sa Ramot Gilead aron sa pagpakiggubat, o dili na?" Miingon sila, "Sulong, kay itugyan kini sa Dios ngadto sa kamot sa hari." **6** Apan miingon si Jehoshafat, "Wala bay laing propeta ni Yahweh dinhi nga makahimo kita sa pagpangayo ug tambag?" **7** Miingon ang hari sa Israel kang Jehoshafat, "Aduna pay usa ka tawo nga atong mapangayoan ug tambag ni Yahweh, si Micaya ang anak nga lalaki ni Imla, apan nasuko ako kaniya tungod kay wala siyay maayong panagna mahitungod kanako, apan kanunay daotan." Apan miingon si Jehoshafat, "Dili kinahanglan mosulti ang hari niana." **8** Unya nagpatawag ug opisyal ang hari sa Israel ug miingon, "Pagdali dad-a si Micaya ang anak nga lalaki ni Imla." **9** Karon naglingkod sa tagsatagsa nila ka mga trono ang hari sa Israel nga si Ahab ug si Jehoshafat ang hari sa Juda, nagbisti sa ilang mga kupo, sa hawan nga dapit pasulod sa ganghaan sa Samaria, ug ang tanang mga propeta nanagna sa ilang atubangan. **10** Naghimo ang anak nga lalaki ni Kenaana nga si Zedekia ug mga sungay nga puthaw ug miingon, "Miingon si Yahweh niini: Pinaagi niini laglagon mo ang mga Arameanhon hangtod mahurot sila." **11** Managsama ang panagna sa tanang mga propeta, nga nag-ingon, "Sulonga ang Ramot Gilead ug pagmadaogon, kay gihatag kini ni Yahweh ngadto sa kamot sa hari." **12** Ang mensahero nga miadto aron sa pagtawag kang Micaya nakigsulti kaniya, nga nag-ingon, "Karon tan-awa, ang mga pulong sa mga propeta nagpadayag ug maayong mga butang ngadto sa hari pinaagi sa usa ka baba. Palihog tugoti ang imong mga pulong nga mahisama sa pulong sa usa kanila ug mosulti sa maayong mga butang." **13** Mitubag si Micaya, "Ingon nga buhi si Yahweh, kung unsa ang gisulti sa Dios mao ang akong isulti." **14** Sa dihang miabot siya sa hari, miingon ang hari ngadto kaniya, "Micaya, kinahanglan ba kami moadto sa Ramot Gilead alang sa pagpakiggubat, o dili?" Mitubag si Micaya kaniya, "Sulong ug pagmadaogon! Kay mahimo kining usa ka dakong kadaogan." **15** Unya miingon ang hari ngadto kaniya, "Makapila ba kahigayon ako kinahanglan magpapanumpa kanimo nga dili ka magsulti ug bisan unsa kanako apan ang kamatuoran lamang sa ngalan ni Yahweh?" **16** Busa miingon si Micaya, "Nakita ko nga nagkatibulaag ang tibuok Israel sa kabungtoran, sama sa karnero nga walay magbalantay, ug miingon si Yahweh, 'Wala kini magbalantay. Tugoti ang matag usa nga mobalik sa iyang panimalay nga adunay kalinaw.'" **17** Busa miingon ang hari sa Israel kang Jehoshafat, "Wala ko ba ikaw sultihi nga wala siya managna ug maayo mahitungod kanako, apan kadaot lamang?" **18** Unya miingon si Micaya, "Busa kinahanglan makadungog kamong tanan sa pulong ni Yahweh: Nakita ko nga naglingkod si Yahweh sa iyang trono, ug ang pangulo sa kasundalohang manulonda sa langit nagtindog sa iyang tuong kamot ug sa iyang walang kamot. **19** Miingon si Yahweh, "Kinsa man ang molingla kang Ahab, ang hari sa Israel, aron nga motungas

siya ug mapukan sa Ramot Gilead?' Ang usa miingon niini
ug ang uban miingon niana. **20** Unya miabot ang espiritu ug
mitindog sa atubangan ni Yahweh ug miingon, 'Linglahon ko
siya.' Miingon si Yahweh kaniya, 'Unsaon man?' **21** Mitubag
ang espiritu, 'Mogula ako ug magpakabakakon nga espiritu
sa baba sa tanan niyang mga propeta.' Mitubag si Yahweh,
'Ikaw ang molingla kaniya, ug magmalampuson ka. Karon
lakaw ug buhata.' **22** Karon tan-awa, nagbutang si Yahweh
ug usa ka bakakon nga espiritu sa baba niining imong mga
propeta, ug nagpadala si Yahweh ug kadaot alang kanimo" **23**
Unya mipaduol si Zedekia ang anak nga lalaki ni Kenaana,
gisagpa sa aping si Micaya, ug miingon, "Asa man nga dalan
miagi ang Espritu ni Yahweh aron mopahawa gikan kanako sa
pagpakigsulti nganha kanimo?" **24** Miingon si Micaya, "Tan-
awa, masayod ka ana nianang adlawa, sa dihang modagan ka
sa kinasuloran nga lawak aron motago." **25** Miingon ang hari
sa Israel sa pipila ka mga sulugoon, "Dakpa si Micaya kamo
nga mga tawo ug dad-a siya kang Amon, ang Gobernador sa
siyudad, ug ngadto kang Joas, ang akong anak nga lalaki.
26 Kamo nga mga tawo ang magsulti kaniya, 'Miingon ang
hari: Bilanggoa kining tawhana ug pakan-a siya ug diyutay
lamang nga tinapay ug diyutay lamang nga tubig, hangtod
makabalik ako nga luwas.'" **27** Unya miingon si Micaya, "Kung
makabalik ka nga luwas, nagpasabot nga wala nakigsulti si
Yahweh pinaagi kanako." Unya gidugang pa niya, "Paminaw
niini, kamong tanang katawhan." **28** Busa si Ahab, ang hari sa
Israel, ug si Jehoshafat, ang hari sa Juda, mitungas batok sa
Ramot Gilead. **29** Miingon ang hari sa Israel ngadto kang
Jehoshafat, "Magtakoban ako ug moadto sa gubat, apan sul-
ubon nimo ang imong harianon nga kupo." Busa nagtakoban
ang hari sa Israel, ug miadto sa gubat. **30** Karon gisugo sa
hari sa Aram ang mga kapitan sa iyang mga karwahe, nga
nag-ingon, "Ayaw sulonga ang dili mahinungdanon ug ang
mahinungdanon nga mga sundalo. Hinuon, sulonga lamang
ang hari sa Israel." **31** Nahitabo kini sa dihang nakita sa
kapitan sa mga karwahe si Jehoshafat ug miingon sila, "Mao
kana ang hari sa Israel." Mibalik sila aron sa pagpakig-away
kaniya, apan mituaw si Jehoshafat, ug gitabangan siya ni
Yahweh. Gipalayo sila sa Dios gikan kaniya. **32** Ug nahitabo
nga sa pagkakita sa mga pangulo sa mga karwahe nga dili
kini mao ang hari sa Israel, namalik sila gikan sa paggukod
kaniya. **33** Apan adunay usa ka lalaki nga namana nga wala sa
tumong ug naigo ang hari sa Israel tungatunga sa sinumpayan
sa iyang hinagiban. Unya miingon si Ahab sa tigmaneho sa
iyang karwahe, "Balik ug dad-a ako pagawas sa gubat, kay
nasamdan ako pag-ayo." **34** Misamot ang gubat nianang
adlawa, ug ang hari sa Israel nagpabilin sa iyang karwahe nga
nag-atubang sa mga Arameanhon hangtod pagkahapon. Ug
sa hapit na mosalop ang adlaw, namatay siya.

19 Luwas nga mibalik si Jehoshafat ang Hari sa Juda
didto sa iyang balay sa Jerusalem. **2** Unya si Jehu
ang anak nga lalaki ni Hanani, ang mananagna, miadto aron
makigkita kaniya ug miingon kang Jehoshafat, "Tabangan
pa ba nimo ang daotan? Higugmaon pa ba nimo kadtong
nasilag kang Yahweh? Kay niini nga binuhatan, ang kasuko ni
Yahweh maanaa kanimo. **3** Apan, adunay pipila ka maayo
nga nakita diha kanimo, kay gikuha nimo ang mga poste ni
Ashera pagawas sa yuta, ug gipahimutang nimo ang imong
kasingkasing sa pagpangita sa Dios." **4** Nagpuyo si Jehoshafat
sa Jerusalem; ug miadto siya pag-usab uban ang katawhan
gikan sa Beersheba paingon sa kabukiran sa Efraim ug gidala
sila pagbalik ngadto kang Yahweh, ang Dios sa ilang mga
amahan. **5** Nagbutang siya ug mga maghuhukom sa yuta sa
tanang kinutaan nga mga siyudad sa Juda, matag siyudad.
6 Miingon siya ngadto sa mga maghuhukom, "Hunahunaa
kung unsa ang angay ninyong buhaton, tungod kay wala
kamo maghukom alang sa tawo, apan alang kang Yahweh;
nag-uban siya kaninyo sa pagbuhat ninyo ug hukom. **7**
Unya karon, tugoti nga ang kahadlok kang Yahweh maanaa
kaninyo. Pag-amping sa dihang maghukom kamo, kay walay
pagkadaotan diha kang Yahweh nga atong Dios, ni adunay
pinalabi o pagdawat ug suhol." **8** Dugang pa niini, nagpili
si Jehoshafat didto sa Jerusalem ug pipila ka mga Levita
ug mga pari, ug pipila ka mga pangulo sa mga kabalayan
sa katigulangan sa Israel, alang sa paghukom ni Yahweh,
ug alang sa mga panaglalis. Nagpuyo sila sa Jerusalem. **9**
Gitudloan niya sila, nga nag-ingon, "Kinahanglan nga mag-
alagad kamo nga adunay pagtahod kang Yahweh, matinud-
anon, ug sa bug-os ninyong kasingkasing." **10** Sa dihang
moabot ang bisan unsa nga mga panaglalis kaninyo gikan sa
imong mga igsoon nga nagpuyo sa ilang mga siyudad, nga
adunay kalabotan sa pag-ula sa dugo, kung mahitungod kini
sa mga balaod ug mga kasugoan, mga tugon o mga sugo,
kinahanglan nga pasidan-an ninyo sila aron dili sila mahimong
sad-an sa atubangan ni Yahweh, o moabot ang kasuko diha
kaninyo ug sa inyong mga kaigsoonan. Buhata ninyo kini ug
dili kamo mahimong sad-an. **11** Tan-awa, ang pangulong pari
nga si Amaria anaa kaninyo sa tanang mga butang ni Yahweh.
Si Zebadia ang anak nga lalaki ni Ismael, ang pangulo sa
banay sa Juda, maoy nagdumala sa tanang butang sa hari.
Ug, ang mga Levita mao ang mga opisyal nga mag-alagad
kaninyo. Pagmalig-on ug tumana ang inyong mga pagpanudlo,
ug hinaot nga mag-uban si Yahweh niadtong mga maayo."

20 Pagkahuman niini kini ang nahitabo, nga ang katawhan
sa Moab ug Amon, ug uban sa pipila ka Meanhon
miabot aron sa pagpakiggubat batok kang Jehoshafat. **2**
Unya miabot ang pipila nga nagsugilon kang Jehoshafat, nga
nag-ingon, "Nagpadulong ang dakong pundok batok kanimo
gikan sa tabok sa Patay nga Dagat, gikan sa Edom. Tan-
awa, anaa na sila sa Hazezon Tamar," nga mao ang En
Gedi. **3** Nahadlok si Jehoshafat ug nangita siya kang Yahweh.
Gimantala niya ang usa ka pagpuasa sa tibuok Juda. **4**
Nagkatigom ang Juda sa pagpangita kang Yahweh; miabot
sila gikan sa tanang mga siyudad sa Juda aron sa pagpangita
kang Yahweh. **5** Nagbarog si Jehoshafat sa panagtigom sa
Juda ug sa Jerusalem, sa balay ni Yahweh, atubangan sa
bag-ong hawanan. **6** Miingon siya, "Yahweh, ang Dios sa
among mga katigulangan, dili ba ikaw man ang Dios sa langit?
Dili ba ikaw man ang nagdumala sa mga gingharian sa tanang
kanasoran? Ang gahom ug kusog anaa sa imong kamot, busa
walay bisan kinsa nga makasukol kanimo. **7** Among Dios, dili
ba gipapahawa mo man ang mga lumolupyo niini nga yuta,
atubangan sa imong katawhan sa Israel, ug ihatag kini hangtod
sa kahangtoran sa mga kaliwat ni Abraham? **8** Namuyo sila
niini ug nagtukod ug balaang dapit alang sa imong ngalan, nga
nag-ingon, **9** 'Kung moabot ang katalagman kanamo—ang
espada, ang paghukom, o mga balatian, o kagutom—mobarog
kami atubang niining balaya, ug sa imong atubangan (kay
ang imong ngalan anaa niining balaya), ug mangamuyo kami
diha kanimo sa among pag-antos, ug dunggon nimo kami ug
luwason.' **10** Tan-awa karon, ania ang katawhan sa Amon,
Moab, ug gikan sa Bukid sa Seir kadtong wala nimo itugot
nga sulongon sa Israel sa dihang migawas sila gikan sa yuta
sa Ehipto; hinuon, mipalayo ang Israel gikan kanila ug wala

sila gilaglag. **11** Tan-awa kung giunsa nila pagganti kanamo;
ania sila aron sa pag-abog kanamo gikan sa imong yuta
nga imong gihatag kanamo aron among mapanunod. **12**
Among Dios, dili ba nimo sila hukman? Tungod kay wala
man kami gahom batok niining dakong kasundalohan nga
nagpadulong batok kanamo. Wala kami nasayod unsay angay
nga buhaton, apan ang among mga mata anaa kanimo." **13**
Nagbarog ang tibuok Juda sa atubangan ni Yahweh, uban
sa ilang mga kabataan, mga asawa, ug mga anak. **14** Unya
sa taliwala sa panagtigom, miabot ang espiritu ni Yahweh
kang Jahaziel, ang anak nga lalaki ni Zacarias, ang anak nga
lalaki ni Benaya ang anak nga lalaki ni Jeil, ang anak nga
lalaki ni Matania nga Levita, usa sa mga anak nga lalaki ni
Asaf. **15** Miingon si Jahaziel, "Pamati, kamong tibuok Juda ug
kamong lumolupyo sa Jerusalem, ug Haring Jehoshafat. Mao
kini ang giingon ni Yahweh kaninyo, 'Ayaw kahadlok; ug ayaw
kaluya tungod niining dakong kasundalohan, kay dili alang
kaninyo ang pagpakiggubat, apan sa Dios. **16** Kinahanglan
molugsong kamo ugma batok kanila. Tan-awa, mitungas sila
agi sa dalan sa Ziz. Makaplagan ninyo sila sa kataposang
bahin sa kapatagan, sa dili pa ang kamingawan sa Jeruel.
17 Dili na kinahanglan nga makig-away pa kamo niini nga
gubat. Barog kamo sa inyong mga nahimutangan, pabilin sa
pagbarog, ug tan-awa ang pagluwas ni Yahweh kaninyo, Juda
ug Jerusalem. Ayaw kahadlok ni kaluya. Panggawas kamo
ugma batok kanila, kay si Yahweh uban kaninyo.'" **18** Miyukbo
si Jehoshafat nga sangko ang nawong sa yuta. Miyukbo
ang tibuok Juda ug ang tanang lumolupyo sa Jerusalem sa
atubangan ni Yahweh, nga nagsimba kaniya. **19** Nagbarog
ang mga Levita, kadtong mga kaliwat ni Kohat ug ni Kora
aron sa pagdayeg kang Yahweh ang Dios sa Israel, uban sa
makusog nga tingog. **20** Mibangon sila sayo sa kabuntagon
ug miadto sa kamingawan sa Tekoa. Samtang nanglakaw
sila, mibarog si Jehoshafat ug miingon, "Pamati kamo kanako,
Juda, ug kamong mga lumolupyo sa Jerusalem! Salig kamo
kang Yahweh nga inyong Dios, ug tabangan kamo. Salig
sa iyang mga propeta ug magmalampuson kamo." **21** Sa
dihang nagpakisayod si Jehoshafat sa katawhan, gipili niya
kadtong moawit kang Yahweh ug modayeg alang sa iyang
balaan nga himaya, samtang mibiya sila nga nag-una sa
kasundalohan, ug miingon, "Pasalamati si Yahweh, kay ang
iyang matinud-anonong kasabotan molungtad hangtod sa
kahangtoran." **22** Sa dihang misugod sila sa pag-awit ug
pagdayeg, nagpahimutang si Yahweh ug kalalakin-an aron
pag-atang batok sa katawhan sa Amon, Moab, ug sa mga
lumolupyo sa Bukid sa Seir, nga nagpaingon batok sa Juda.
Napildi sila. **23** Kay nakig-away man ang katawhan sa Amon
ug sa Moab batok sa mga lumolupyo sa Bukid sa Seir, aron
pamatyon sila sa hingpit ug laglagon sila. Sa dihang nahurot
na nila ug pamatay ang mga namuyo sa Bukid sa Seir, nag-
unay sila ug pinatyanay. **24** Sa dihang nakaabot ang Juda
sa dapit diin malantawan ang kamingawan, mitan-aw sila
sa kasundalohan. Tan-awa, nangamatay na sila, nagbuy-od
sa yuta; walay nakaikyas bisan usa. **25** Sa dihang miabot
si Jehoshafat ug ang iyang katawhan aron sa pag-ilog ug
mga butang gikan kanila, nakaplagan nila gikan kanila ang
daghan kaayo nga maayong mga butang, mga bisti, ug mga
bililhon nga alahas, nga gikuha nila alang sa ilang kaugalingon,
labaw pa kay sa ilang madala. Miabot ug tulo ka adlaw ang
ilang pagpanguha sa inilog nga mga butang, daghan kaayo
kini. **26** Sa ikaupat ka adlaw nagtigom sila sa Walog sa
Beraca. Nagdayeg sila kang Yahweh didto, busa ang ngalan
sa dapit "Walog sa Beraca" hangtod karong adlawa. **27** Unya
namalik sila, ang matag tawo sa Juda ug sa Jerusalem, ug
gipangulohan sila ni Jehoshafat, aron sa pagbalik ngadto
sa Jerusalem uban ang kalipay, kay gihimo sila ni Yahweh
nga nagmaya batok sa ilang mga kaaway. **28** Miabot sila
sa Jerusalem ug ngadto sa balay ni Yahweh uban sa mga
lira, sa mga alpa, ug sa mga budyong. **29** Ang kahadlok
sa tanang mga gingharian sa kanasoran anaa sa Dios sa
dihang nadungog nila nga nakig-away si Yahweh batok sa
mga kaaway sa Israel. **30** Busa nagmalinawon ang gingharian
ni Jehoshafat, kay gihatagan man siya ug kalinaw sa iyang
Dios sa tanang nakapalibot kaniya. **31** Naghari si Jehoshafat
sa Juda; 35 ang iyang pangidaron sa dihang misugod siya
sa paghari, ug naghari siya sa Jerusalem sulod sa 25 ka
tuig. Si Azuba ang iyang inahan, nga anak ni Shilhi. **32**
Nagkinabuhi siya sa mga paagi ni Asa, nga iyang amahan;
wala siya mibiya gikan niini; gihimo niya ang matarong sa
mga mata ni Yahweh. **33** Bisan paman niini, wala gun-oba
ang anaa sa tag-as nga mga dapit. Nagpabilin ang katawhan
nga wala nagmatinumanon sa ilang mga kasingkasing ngadto
sa Dios sa ilang mga katigulangan. **34** Ang uban nga mga
butang mahitungod kang Jehoshafat, sa sinugdan ug sa
kataposan, tan-awa, nahisulat kini sa kasaysayan ni Jehu
nga anak nga lalaki ni Hanani, nga nahisulat sa libro sa mga
hari sa Israel. **35** Human niini si Jehoshafat, ang hari sa
Juda nakighiusa uban kang Ahazia, ang hari sa Israel, nga
nagbuhat ug hilabihang pagkadaotan. **36** Nakighiusa siya
uban kaniya aron sa pagbuhat ug mga sakayang pandagat
nga mobiyahe ngadto sa Tarshish. Naghimo sila ug mga
sakayang pandagat didto sa Ezion-Geber. **37** Unya si Eliezer
nga anak nga lalaki ni Dodavahu nga taga-Maresha, nanagna
batok kang Jehoshafat; miingon siya, "Tungod kay nakighiusa
ka man kang Ahazia, gun-obon ni Yahweh ang inyong mga
sakayang pandagat." Naguba ang mga sakayang pandagat
busa wala na kini nakalawig.

21 Mipahulay si Jehoshafat uban sa iyang mga katigulangan
ug gilubong siya uban kanila sa siyudad ni David; si
Jehoram, ang iyang anak nga lalaki, nahimong hari puli kaniya.
2 Adunay mga igsoon si Jehoram, ang mga anak nga lalaki ni
Jehoshafat: si Azaria, si Jehiel, si Zacarias, si Azariahu, si
Micael, ug si Shefatia. Kining tanan mao ang mga anak nga
lalaki ni Jehoshafat ang hari sa Israel. **3** Gihatagan sila sa
ilang amahan ug daghan kaayong mga gasa nga mga plata,
mga bulawan, ug uban pang bililhon nga mga butang, lakip na
usab ang mga lig-on nga siyudad sa Juda, apan gihatag niya
ang trono kang Jehoram, kay siya man ang kamagulangan. **4**
Karon sa dihang mibarog na si Jehoram sa gingharian sa iyang
amahan ug napalig-on na niya pag-ayo ang iyang kaugalingon
ingon nga hari, gipamatay niya ang tanan niyang mga igsoon
nga lalaki pinaagi sa espada, ug uban sa nagkalainlaing mga
pangulo sa Israel. **5** 32 ang pangidaron ni Jehoram sa dihang
nagsugod siya paghari, ug naghari siya sulod sa walo ka tuig
sa Jerusalem. **6** Nagkinabuhi siya sa mga paagi sa mga
hari sa Israel, sama sa gibuhat sa balay ni Ahab, tungod
kay naminyoan man niya ang anak nga babaye ni Ahab, ug
gibuhat niya ang daotan sa panan-aw ni Yahweh. **7** Bisan pa
niana, wala nangandoy si Yahweh sa paglaglag sa panimalay
ni David, tungod sa kasabotan nga iyang gihimo uban kang
David; misaad siya nga kanunay niya siyang hatagan ug
kinabuhi ug ang iyang mga kaliwat. **8** Sa mga adlaw ni
Jehoram, misupak ang Edom gikan sa pagdumala sa Juda,
ug nagbutang sila ug hari labaw kanila. **9** Unya mitabok si

Jehoram uban sa mga pangulo sa iyang kasundalohan ug sa
tanan niyang mga karwahe. Mibangon siya sa pagkagabii ug
nakig-away batok sa Edomhon nga mipalibot kaniya ug sa mga
pangulo sa iyang karwahe. **10** Busa misupak ang Edom gikan
sa pagdumala sa Juda hangtod karon. Misupak usab ang
Libna sa samang panahon gikan sa iyang pagdumala, tungod
kay gisalikway man ni Jehoram si Yahweh, ang Dios sa iyang
mga katigulangan. **11** Dugang pa, nagtukod usab si Jehoram
ug tag-as nga mga dapit sa kabukiran sa Juda ug gihimo
niya ang mga lumolupyo sa Jerusalem nga magkinabuhi
sama sa mga nagbaligya ug dungog, ug gipahisalaag niya
ang Juda. **12** Miabot ang sulat gikan kang propeta Elias
ngadto kang Jehoram. Nag-ingon kini, "Kini ang giingon ni
Yahweh, ang Dios ni David, nga imong katigulangan, nag-
ingon: Tungod kay wala ka man nagkinabuhi sa mga paagi
ni Jehoshafat, nga imong amahan, ni sa mga paagi ni Asa,
ang hari sa Juda, **13** apan nagkinabuhi ka sa mga paagi
sa mga hari sa Israel, ug gihimo mo ang Juda ug ang mga
lumolupyo sa Jerusalem nga magkinabuhi sama sa nagbaligya
ug dungog, sama sa gihimo sa balay ni Ahab—ug gipamatay
usab nimo ang imong mga igsoon gikan sa pamilya sa imong
amahan pinaagi sa espada, ang mga kalalakin-an nga mas
maayo kay kanimo— **14** tan-awa, padad-an ni Yahweh ug
dakong hampak ang imong katawhan, ang imong mga anak,
ang imong mga asawa, ug ang imong mga katigayonan. **15**
Magsakit ka tungod sa balatian sa imong mga tinae, hangtod
nga manggawas ang imong mga tinae tungod sa imong sakit,
sa matag-adlaw. **16** Gipahigmata ni Yahweh ang mga espiritu
sa mga Filistihanon ug sa mga Arabo nga namuyo duol sa
Etiopia batok kang Jehoram. **17** Gisulong nila ang Juda, ug
giataki nila kini, ug gidala ang tanan nga mga katigayonan
nga ilang nakaplagan sa balay sa hari. Gidala usab nila ang
iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga asawa. Walay
anak nga lalaki nga nahibilin kaniya gawas kang Jehoahaz,
ang iyang kinamanghorang anak. **18** Human niining tanan,
gipadad-an ni Yahweh si Jehoram ug sakit sa iyang mga
tinae nga dili matambalan. **19** Nahitabo kini sa gitakdang
panahon, pagkahuman sa duha ka tuig, sa dihang nanggawas
ang iyang mga tinae tungod sa iyang sakit, ug namatay siya
niining hilabihan nga balatian. Wala siya gipasidunggan sa
iyang katawhan pinaagi sa pagsunog sama sa ilang gibuhat sa
iyang mga katigulangan. **20** Nagsugod siya paghari sa dihang
nagpangidaron siya ug 32; naghari siya sa Jerusalem sulod
sa walo ka tuig, ug namatay siya nga walay nagbangotan.
Gilubong nila siya sa siyudad ni David, apan dili sa mga
harianong lubnganan.

22 Gihimong hari sa mga lumulopyo sa Jerusalem si
Ahazia, ang kamanghorang anak nga lalaki ni Jehoram
puli kaniya, tungod kay gipamatay ang tanan niyang mga
kamagulangang anak nga lalaki sa panon sa mga kalalakin-an
kauban ang taga-Arabia didto sa kampo. Busa nahimong hari
si Ahazia ang anak nga lalaki ni Jehoram. **2** Nagpangidaron
ug 40 ka tuig si Ahazia sa dihang nagsugod siya sa paghari;
naghari siya sulod sa usa ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa
iyang inahan mao si Atalia; anak siya nga babaye ni Omri.
3 Nagasubay usab siya sa paagi sa panimalay ni Ahab kay
ang iyang inahan mao ang iyang tigtambag sa pagbuhat
ug daotang mga butang. **4** Ginabuhat ni Ahazia kung unsa
ang daotan sa panan-aw ni Yahweh, sama sa gipangbuhat
sa panimalay ni Ahab, tungod kay sila man ang iyang mga
magtatambag human sa kamatayon sa iyang amahan, sa
iyang pagkapukan. **5** Gituman usab niya ang ilang tambag;
miadto siya uban ni Joram ang anak nga lalaki ni Ahab, ang
hari sa Israel, aron makig-away batok kang Hazael, ang hari
sa Aram, didto sa Ramot Gilead. Nasamdan si Joram sa
mga taga-Aram. **6** Mibalik si Joram ngadto sa Jezreel aron
pagpaayo sa iyang samad nga iyang nabatonan didto sa
Ramah, samtang nakig-away siya batok kang Hazael, ang hari
sa Aram. Busa milugsong ngadto sa Jezreel si Ahazia ang
anak nga lalaki ni Jehoram, ang hari sa Juda aron makita
si Joram nga anak nga lalaki ni Ahab, tungod kay samaran
man si Joram. **7** Karon gidala sa Dios ang pagkalaglag ni
Ahazia pinaagi sa pagbisita niya kang Joram. Sa dihang
niabot siya, mikuyog dayon siya kang Joram aron sulongon
si Jehu ang anak nga lalaki ni Nimshi, nga maoy gipili ni
Yahweh aron molaglag sa panimalay ni Ahab. **8** Miabot ang
higayon, nga gipahamtang ni Jehu ang paghukom sa Dios sa
panimalay ni Ahab, ug nakita niya ang mga pangulo sa Juda
ug ang mga anak nga lalaki sa kaigsoonan ni Ahazia nga nag-
alagad kang Ahazia. Ug gipamatay sila ni Jehu. **9** Gipangita ni
Jehu si Ahazia; nadakpan nila siya nga nagtago sa Samaria,
gidala siya ngadto kang Jehu, ug gipatay siya. Unya gilubong
nila siya, tungod kay matod pa nila, “Anak siya nga lalaki ni
Jehoshafat, nga nagpakita kang Yahweh sa tibuok niyang
kasingkasing.” Busa wala nay gahom ang panimalay ni Ahazia
nga magdumala sa gingharian. **10** Sa pagkakita ni Atalia, nga
inahan ni Ahazia nga patay na ang iyang anak nga lalaki,
milihok siya ug gipamatay ang tanang harianong mga anak
didto sa panimalay ni Juda. **11** Apan gikuha ni Jehoshaba,
ang anak nga babaye sa hari, si Joas, ang anak nga lalaki ni
Ahazia, ug gisibat niya gikan niadtong mga anak nga lalaki sa
hari nga gipamatay. Gibutang niya siya sa iyang lawak ug
uban sa iyang tig-atiman. Busa gitagoan si Joas ni Jehoshaba,
ang anak nga babaye sa hari (kay siya man ang igsoon nga
babaye ni Ahazia), nga asawa ni Jehoyada nga pari, gikan
kang Atalia, busa wala siya gipatay ni Atalia. **12** Nagtago siya
uban kanila sa puloy-anan sa Dios sulod sa unom ka tuig,
samtang naghari si Atalia sa tibuok kayutaan.

23 Sa ikapito nga tuig, gipakita ni Jehoyada ang iyang
kusog ug misulod sa kasabotan uban sa mga gatosan
ka mga komandante, si Azaria ang anak nga lalaki ni Jehoram,
si Ishmael ang anak nga lalaki ni Jehohanan, si Azaria ang
anak nga lalaki ni Obed, si Maasea ang anak nga lalaki ni
Adaya, ug si Elishafat ang anak nga lalaki ni Zicri. **2** Miadto
sila ngadto sa Juda ug gihiusa ang tanang mga Levita gikan
sa tanang mga siyudad sa Juda, lakip usab ang mga pangulo
sa mga banay sa kaliwatan sa Israel, ug miabot sila ngadto sa
Jerusalem. **3** Naghimo ug kasabotan ang tanang katilingban
tali sa hari sa puluy-anan sa Dios. Miingon si Jehoyada ngadto
kanila, “Tan-awa, maghari gayod ang anak nga lalaki sa hari,
sumala sa gisulti ni Yahweh bahin sa kaliwatan ni David. **4**
Mao kini ang angay ninyong buhaton: ang usa sa tulo ka
bahin kaninyong mga pari ug sa mga Levita nga moadto aron
mag-alagad sa Adlaw nga Igpapahulay, maoy magabantay
sa mga pultahan. **5** Ang laing usa sa tulo ka bahin didto
sa puluy-anan sa hari, ug ang laing usa sa tulo ka bahin
didto dapit sa Sukaranan sa Ganghaan. Didto ang tanang
katawhan sa hawanan sa puly-anan ni Yahweh. **6** Ayaw
tugoti nga adunay mosulod sa puluy-anan ni Yahweh, gawas
sa mga pari ug mga Levita nga nagaalagad. Makahimo sila
pagsulod tungod kay gibalaan man sila. Apan kinahanglan
ang tanang katawhan motuman sa mga mando ni Yahweh.
7 Kinahanglan nga palibotan sa mga Levita ang hari, ang
matag-usa maghawid sa iyang hinagiban. Patyon ang si bisan

kinsa nga mosulod sa puluy-anan. Pabilin kamo uban sa hari
sa dihang mosulod ug mogawas siya." **8** Busa nag-alagad
ang tanan nga mga Levita ug ang tanan nga taga-Juda sa
tanang paagi nga gimando ni Jehoyada nga pari. Mikuha ang
matag-usa sa iyang mga tawo, nga kadtong misulod aron sa
pag-alagad sa Adlawng Igpapahulay, ug kadtong mga wala
sa sulod aron sa pag-alagad sa Adlawng Igpapahulay, alang
kang Jehoyada nga pari, wala niya papahulaya ang bisan
usa sa ilang mga pundok. **9** Unya gidala ni Jehoyada nga
pari, ngadto sa mga komandante ang mga bangkaw ug ang
gagmay ug dagko nga mga taming nga gipangbutang ni Haring
David sa puluy-anan sa Dios. **10** Gipahimutang ni Jehoyada
ang tanan nga mga sundalo palibot sa hari, ang matag-usa
nagkupot sa iyang hinagiban, gikan sa tuong bahin sa templo
ngadto sa walang bahin sa templo, duol sa halaran ug palibot
sa templo. **11** Unya gipagawas nila ang anak nga lalaki sa
hari, gikoronahan siya, ug gihatag kaniya ang mga kasugoan
sa kasabotan. Unya gihimo nila siyang hari, ug gidihogan
siya ni Jehoyada ug sa iyang anak nga lalaki. Miingon sila,
"Mabuhi sa dugay ang hari." **12** Sa pagkadungog ni Atalia sa
kasaba sa katawhan nga nagadagan ug nanagdayeg sa hari,
miadto siya ngadto sa katawhan sa puluy-anan ni Yahweh.
13 Ug milantaw siya, ug tinuod, nagtindog ang hari dapit sa
haligi sa ganghaan tapad sa iyang mga komandante ug sa
mga tigpatingog sa budyong. Nagmaya ug nagpatugtog sa
mga budyong ang tanang mga katawhan sa kayutaan, ug ang
tanan nga mga mang-aawit mipatugtog sa mga tulonggon
ug nangulo sa panag-awit ug panagdayeg. Unya gigisi ni
Atalia ang iyang bisti ug misinggit, "Mabudhion! Mabudhion!"
14 Unya gidala ni Jehoyada nga pari, ang gatosan ka mga
komandante nga nagdumala sa kasundalohan ug miingon
ngadto kanila, "Pagawasa siya taliwala sa kasundalohan, si
bisan kinsa ang mosunod kaniya, pagapatyon siya pinaagi sa
espada." Kay miingon ang pari, "Ayaw siya patya dinhi sa
puluy-anan ni Yahweh." **15** Busa gipaagi nila siya, latas sa
Ganghaan sa Kabayo paingon sa balay sa hari, ug gipatay
nila siya didto. **16** Unya naghimo si Jehoyada ug kasabotan
sa iyang kaugalingon, tali sa tanang katawhan, ug sa hari,
nga mahimo gayod silang katawhan ni Yahweh. **17** Busa
miadto ang tanang katawhan ngadto sa panimalay ni Baal
ug gipanglumpag kini. Gibungkag nila ang mga halaran ni
Baal ug gidugmok ang iyang mga larawan, ug gipatay nila si
Matan, ang pari ni Baal, sa atubangan sa mga halaran. **18**
Nagpili si Jehoyada ug mga opisyal alang sa balay ni Yahweh
ilalom sa pagbuot sa mga pari, mga Levita, nga gitahasan
ni David sa puluy-anan ni Yahweh, aron maghalad ug halad
sinunog ngadto kang Yahweh, sumala sa nahisulat sa balaod
ni Moises, uban sa panagsadya ug panag-awit, sumala sa
gitudlo ni David. **19** Nagbutang si Jehoyada ug mga tigbantay
sa mga ganghaan sa puluy-anan ni Yahweh, aron walay
makasulod nga mga tawo nga mahugaw. **20** Gipauban ni
Jehoyada kaniya ang gatosan ka mga komandante, ang mga
dungganong mga tawo, ang mga gobernador sa katawhan,
ug ang tanang katawhan sa kayutaan. Gidala niya ang hari
gikan sa puluy-anan ni Yahweh; miabot ang katawhan latas sa
Amihanang Ganghaan paingon sa balay sa hari ug gipalingkod
ang hari sa trono sa gingharian. **21** Busa nagmaya ang tanang
katawhan sa kayutaan, ug aduna nay kalinaw ang siyudad.
Tungod kay si Atalia, gipatay na nila siya pinaagi sa espada.

24 Nagpangidaron ug pito ka tuig si Joas sa dihang
nagsugod siya sa paghari; Naghari siya sa Jerusalem
sulod sa 40 ka tuig. Si Zibia ang iyang inahan, nga taga-
Beersheba. **2** Gibuhat ni Joas kung unsa ang maayo sa mga
mata ni Yahweh sa tanang mga adlaw ni Jehoyada, nga pari.
3 Gihatagan siya ni Jehoyada ug duha ka mga asawa, ug
nahimo siyang amahan sa iyang mga anak nga lalaki ug mga
anak nga babaye. **4** Miabot ang higayon, nga nakahukom si
Joas nga tukoron pag-usab ang puluy-anan ni Yahweh. **5**
Gitigom niya ang mga pari ug mga Levita, ug miingon ngadto
kanila, "Gawas ngadto sa siyudad sa Juda sa matag tuig ug
tigoma ang salapi sa tibuok Israel aron pag-ayo sa puluy-
anan sa inyong Dios. Siguradoha gayod nga masugdan dayon
kini." Sa sinugdanan wala kini buhata sa mga Levita. **6** Busa
gipatawag sa hari si Jehoyada, ang labaw nga pari, ug giingnan
siya, "Ngano wala mo man gisultihan ang mga Levita nga
kinahanglan dad-on gikan sa Juda ug sa Jerusalem ang buhis
sa katawhan sa Israel nga gipakolekta ni Moises nga sulugoon
ni Yahweh alang sa tolda sa kasuguan sa kasabotan?" **7**
Kay alang sa mga anak nga lalaki ni Atalia, ang daotan nga
babaye, nga naglumpag sa puluy-anan sa Dios ug naghatag
sa tanang mga balaang butang sa puluy-anan ni Yahweh
ngadto sa mga Baal. **8** Busa nagmando ang hari, ug naghimo
sila ug sudlanan ug gibutang kini gawas sa agianan diha sa
puluy-anan ni Yahweh. **9** Unya nagmantala sila ngadto sa
Juda ug sa Jerusalem, alang sa katawhan sa Israel nga dad-
on ang buhis alang kang Yahweh nga gipakolekta ni Moises
nga sulugoon sa Dios didto sa kamingawan. **10** Nagsadya
ang tanang mga pangulo ug ang tanang katawhan ug gidala
sa sulod ang salapi ug gibutang kini sa sudlanan hangtod nga
napuno nila kini. **11** Sa matag higayon nga dad-on sa mga
Levita ang sudlanan ngadto sa mga opisyal sa hari, ug sa
matag tan-aw nila nga aduna kini daghang salapi, mobalik ang
mga eskriba sa hari ug mga opisyal sa mga labaw nga pari,
habwaon ang sudlanan, ug kuhaon kini ug dad-on pagbalik
sa nahimutangan niini. Gibuhat nila kini sa matag-adlaw, sa
pagtigom ug dakong kantidad sa salapi. **12** Gihatag sa hari
ug ni Jehoyada ang salapi ngadto sa mga nagatrabaho sa
puluy-anan ni Yahweh. Nagsuhol kining mga tawhana ug
mga mason, ug mga panday aron ayohon ang puluy-anan
ni Yahweh, ug kadto usab nga nagatrabaho sa puthaw ug
bronsi. **13** Busa nagmakugihon kaayo ang mga trabahante,
ug paspas ang ilang pagtrabaho, gipatindog nila pag-usab
ang balay sa Dios sama sa daang disenyo ug gipalig-on kini.
14 Sa dihang nahuman nila kini, gidala nila ang nabilin nga
mga salapi ngadto sa hari ug kang Jehoyada. Gigamit kining
salapi alang sa kagamitan sa puluy-anan ni Yahweh, mga
gamit alang sa pag-alagad ug paghalad—mga kutsara ug mga
gamit nga hinimo sa bulawan ug plata. Nagpadayon sila sa
paghalad ug mga sinunog sa puluy-anan ni Yahweh sa tanang
mga adlaw ni Jehoyada. **15** Nagkatigulang na si Jehoyada ug
taas nga mga adlaw, ug unya namatay siya; 130 ang iyang
pangidaron sa dihang namatay siya. **16** Gilubong nila siya sa
siyudad ni David uban sa mga hari, tungod kay nagbuhat man
siya ug maayo sa Israel, ngadto sa Dios, ug sa puluy-anan sa
Dios. **17** Karon human sa kamatayon ni Jehoyada, miabot ang
mga pangulo sa Juda ug nagpasidungog ngadto sa hari. Unya
nagpatalinghog ang hari kanila. **18** Mibiya sila sa balay ni
Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan, ug misimba sa
diosa nga si Ashera ug sa mga diosdios. Gipahamtang ang
kasuko sa Dios ngadto sa Juda ug sa Jerusalem tungod niining
sayop nilang gipangbuhat. **19** Bisan pa niana, nagpadala si
Yahweh ug mga propeta ngadto kanila aron mahibalik sila
pag-usab ngadto kaniya, ang mga propeta nagsaksi ngadto
sa katawhan, apan midumili sila nga mopatalinghog. **20** Ang

Espiritu ni Yahweh miabot kang Zacarias ang anak nga lalaki ni
Jehoyada, nga pari; mibarog si Zacarias taliwala sa katawhan
ug miingon ngadto kanila, “Miingon ang Dios niini: Ngano man
nga naglapas kamo sa mga sugo ni Yahweh, mao nga wala
kamo mouswag? Sanglit gisalikway man ninyo si Yahweh,
isalikway usab niya kamo.” **21** Apan naglaraw sila batok
kaniya; sa mando sa hari, gibato nila siya diha sa hawanan sa
puluy-anan ni Yahweh. **22** Niining panghitaboa, wala tagda ni
Joas, nga hari, ang kamaayo nga gibuhat kaniya ni Jehoyada,
nga amahan ni Zacarias. Hinuon, gipatay niya ang anak nga
lalaki ni Jehoyada. Sa dihang kamatyonon na si Zacarias,
miingon siya, “Makita unta kini ni Yahweh ug paninglan ka
niini.” **23** Sa pag-abot sa kataposan sa tuig, miabot ang
kasundalohan sa Aram aron makigbatok kang Joas. Miabot
sila ngadto sa Juda ug sa Jerusalem; gipamatay nila ang
tanang mga pangulo sa katawhan ug gipadala ngadto sa hari
sa Damascus ang tanang kinawat gikan kanila. **24** Gamay
ra ang miabot nga kasundalohan sa mga taga-Aram, apan
gihatagan sila ug kadaogan batok sa dakong kasundalohan
tungod kay gisalikway man sa Juda si Yahweh, ang Dios sa
ilang mga katigulangan. Niini nga paagi gihukman sa taga-
Aram si Joas. **25** Sa wala na nianang tungora ang mga taga-
Aram, nasamdan pag-ayo si Joas. Ang kaugalingon niyang
mga sulugoon naglaraw batok kaniya tungod sa pagpatay sa
mga anak nga lalaki ni Jehoyada, nga pari. Gipatay nila siya sa
iyang higdaanan, ug namatay siya; gilubong nila siya ngadto
sa siyudad ni David, apan dili sa mga lubnganan sa mga
hari. **26** Mao kini ang mga tawo nga naglaraw batok kaniya: si
Zabad ang anak nga lalaki ni Shimeat, nga Amonihanon, ug si
Jehozabad ang anak nga lalaki ni Shimrit, nga Moabihanon.
27 Karon ang mga talaan mahitungod sa iyang mga anak
nga lalaki, ang mahinungdanon nga panagna nga naghisgot
bahin kaniya, ug ang pagtukod sa puluy-anan sa Dios, tan-
awa, nahisulat kini sa Basahon sa mga Pahayag sa Hari. Si
Amazia, ang iyang anak nga lalaki, nahimong hari puli kaniya.

25 Nagpangidaron si Amazia ug 25 sa dihang nagsugod
siya sa paghari; naghari siya sulod sa 29 ka tuig sa
Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Jehoadan, nga
taga-Jerusalem. **2** Gibuhat niya kung unsa ang maayo sa mga
mata ni Yahweh, apan dili hingpit nga kinasingkasing. **3** Miabot
ang higayon nga maayo ang iyang pagdumala, gipamatay
niya ang mga sulugoon nga mipatay sa iyang amahan, nga
hari. **4** Apan wala niya patya ang mga anak sa mipatay sa
iyang amahan. Apan gituman niya kung unsa ang nahisulat
sa balaod, sa basahon ni Moises, sumala sa gimando ni
Yahweh nga, “Dili kinahanglan mamatay ang mga amahan
alang sa mga anak, ni ang mga anak mamatay alang sa mga
amahan. Hinuon, ang matag-usa kinahanglan mamatay alang
sa iyang kaugalingong sala.” **5** Dugang pa niana, gitigom ni
Amazia ang tanan nga taga-Juda, ug gilista sila sumala sa
ilang mga banay sa katigulangan, ilalom sa liboan ka mga
komandante ug gatosan ka mga komandante—sa tibuok Juda
ug Benjamin. Giihap niya sila gikan sa 20 ang pangidaron
pataas, ug nalista nila ang 300, 000 ka mga pinili nga mga
kalalakin-an, nga makahimo pag-adto sa gubat, nga kahibalo
mogamit ug bangkaw ug mga taming. **6** Nagsuhol usab siya
ug laing 100, 000 ka mga kalalakin-an nga manggugubat
gikan sa Israel sa kantidad nga 100 ka talent nga plata. **7**
Apan miabot ang usa ka tawo sa Dios ug miingon ngadto
kaniya, “Among hari, ayaw tugoti ang kasundalohan sa Israel
nga mokuyog kanimo, tungod kay dili magauban si Yahweh
sa Israel— dili usab sa katawhan sa Efraim. **8** Apan bisan
kung moadto ka pa ug magmaisugon ug magmakusganon
sa gubat, itugyan ka gayod sa Dios ngadto sa imong mga
kaaway, tungod kay may gahom ang Dios sa pagtabang, ug
gahom sa pagpapukan.” **9** Miingon si Amazia ngadto sa tawo
sa Dios, “Apan unsa man ang among buhaton sa 100 ka talent
nga gihatag nako ngadto sa kasundalohan sa Israel?” Mitubag
ang tawo sa Dios, “Makahimo si Yahweh sa paghatag ug mas
labaw pa niana.” **10** Busa gilain ni Amazia ang kasundalohan
nga gikan sa Efraim nga mikuyog kaniya; gipapauli pabalik sa
ilang panimalay. Busa hilabihan ang ilang kasuko batok sa
Juda, ug mibalik sila sa ilang panimalay sa labihang kapungot.
11 Nagmaisugon si Amazia ug gipangulohan ang iyang mga
katawhan nga moadto ngadto sa Walog sa Asin; didto gibuntog
niya ang 10, 000 ka mga kalalakin-an sa Seir. **12** Gidala usab
sa kasundalohan sa Juda ang laing buhi nga mga 10, 000.
Gidala sila ngadto sa tumoy sa pangpang ug gipanghulog
sila didto, mao nga nangadugmok silang tanan. **13** Apan ang
mga kasundalohan nga gipapauli pabalik ni Amazia, aron dili
sila makakuyog kaniya sa maong gubat, nagsulong sa mga
siyudad sa Juda gikan sa Samaria paingon sa Bethhoron.
Gipukan nila ang 3, 000 ka mga katawhan ug gipanguha ang
mga daghang mga butang. **14** Karon miabot ang higayon,
human nga nahibalik si Amazia gikan sa pagpatay sa mga
taga-Edom, gidala niya ang diosdios sa katawhan sa Seir, ug
gipahimutang sila aron himuon nga iyang kaugalingon nga
diosdios. Miyukbo siya ug nagsunog ug insenso sa atubangan
kanila. **15** Busa misilaob ang kasuko ni Yahweh batok kang
Amazia. Nagpadala siya ug propeta ngadto kaniya, nga nag-
ingon, “Nganong nangita ka man sa mga diosdios sa katawhan
nga dili gani makaluwas sa ilang kaugalingong katawhan gikan
sa imong kamot?” **16** Nianang higayona samtang nakigsulti pa
ang propeta kaniya, miingon ang hari ngadto kaniya, “Gihimo
ba diay ka namo nga magtatambag ngadto sa hari? Hilom!
Kung dili ka gusto mamatay?” Unya mihilom ang propeta
ug miingon, “Nasayod ako nga nakahukom na ang Dios sa
pagpukan kanimo tungod kay gibuhat mo man kini ug wala ka
maminaw sa akong tambag.” **17** Unya nakisayod si Amazia
ang hari sa Juda sa mga magtatambag ug nagpadala ug
mga mensahero ngadto kang Jehoas ang anak nga lalaki
ni Jehoahaz nga apo ni Jehu, ang hari sa Israel, nga nag-
ingon, “Dali, mag-atubangay kita sa gubat.” **18** Apan gipabalik
ni Jehoas ang hari sa Israel ang mga mensahero ngadto
kang Amazia ang hari sa Juda, nga nag-ingon, “Nagpadala
ug mensahe ang sampinit nga anaa sa Lebanon ngadto sa
sedro sa Lebanon, nga nag-ingon, 'Ihatag ang imong anak
nga babaye ngadto sa akong anak nga lalaki aron mahimo
niyang asawa,' apan milabay ang ihalas nga mananap sa
Lebanon ug gitunobtunoban ang sampinit. **19** Miingon ka, 'Tan-
awa, gipukan ko ang Edom,' ug mibukad dayon ang imong
atay. Ipasigarbo ang imong kadaogan, apan pagpuyo diha sa
imong panimalay, kay nganong ibutang mo man ang imong
kaugalingon sa kaalaotan ug kalaglagan, lakip ka ug ang
Juda uban kanimo?” **20** Apan wala nagpatalinghog si Amazia
tungod kay gikan man kini sa Dios, busa iyang gitugyan ang
katawhan sa Juda ngadto sa kamot sa ilang mga kaaway,
tungod kay nangita man sila ug tambag gikan sa mga diosdios
sa Edom. **21** Busa gisulong ni Jehoas ang hari sa Israel, siya
ug si Amazia nga hari sa Juda nagtagboay sa Bet Shemes,
nga sakop sa Juda. **22** Napukan sa Israel ang Juda, ug mipauli
sa panimalay ang matag tawo. **23** Nadakpan sa hari sa Israel
nga si Jehoas ang hari sa Juda nga si Amazia ang anak nga
lalaki ni Jehoas ang anak nga lalaki ni Ahazia, didto sa Bet

Shemes. Gidala ni Jehoas si Amazia ngadto sa Jerusalem
ug gilumpag ang paril sa Jerusalem gikan sa Ganghaan sa
Efraim paingon sa Eskinang Ganghaan, mga 400 ka cubit
ang gilay-on. **24** Gipakuha niya ang tanang bulawan ug plata,
ang tanang mga kabtangan nga makit-an sa puluy-an sa Dios
nga anaa kang Obed Edom, ug ang bililhong mga butang sa
puluy-an sa hari, uban usab ang mga bihag ug mibalik ngadto
sa Samaria. **25** Nabuhi ug 15 ka tuig si Amazia ang anak
nga lalaki ni Joas, ang hari sa Juda human sa kamatayon ni
Jehoas, ang anak nga lalaki ni Jehoahaz, nga hari sa Israel.
26 Ang uban pang mga butang mahitungod kang Amazia,
sa sinugdanan ug sa kataposan, tan-awa, wala ba mahisulat
sa basahon sa mga hari sa Juda ug sa Israel? **27** Karon
miabot ang higayon nga mitalikod si Amazia sa pagsunod
kang Yahweh, nagsugod sila sa paghimo ug daotang laraw
batok kaniya sa Jerusalem. Mikalagiw siya ngadto sa Lakis,
apan gipasundan nila siya ug mga kalalakin-an didto sa Lakis
ug gipatay siya didto. **28** Gidala nila siya pagbalik sakay sa
mga kabayo ug gilubong siya uban sa iyang mga katigulangan
sa siyudad sa Juda.

26 Ang tanang katawhan sa Juda mikuha kang Uzia, nga
nagpangidaron ug 16 ka tuig, ug gihimo siya nga hari
puli sa iyang amahan nga si Amazia. **2** Siya mao ang nagtukod
pag-usab sa Elat ug gibalik kini ngadto sa Juda. Human
mipahulay ang hari uban siya sa iyang mga katigulangan. **3** Si
Uzia nagpangidaron ug 16 ka tuig sa dihang naghari siya.
Naghari siya sulod sa 52 ka tuig sa Jerusalem. Ang iyang
inahan mao si Jecilia; nga gikan sa Jerusalem. **4** Nagbuhat
siya ug matarong sa mga mata ni Yahweh, nagsunod siya sa
panag-ingnan sa iyang amahan, nga si Amazia, sa tanang
mga butang. **5** Gipahimutang niya ang iyang kaugalingon
sa pagpahimuot sa Dios sa mga adlaw ni Zacarias, nga
maoy naghatag kaniya sa pahimangno alang sa pagtuman
sa Dios. Samtang gipangita niya si Yahweh, gipalambo siya
sa Dios. **6** Miadto si Uzia ug nakig-away batok sa mga
Filistihanon. Gilumpag niya ang mga paril sa siyudad sa Gat,
Jabne, ug Asnod; nagtukod siya ug siyudad sa nasod sa
Asdod ug taliwala sa mga Filistihanon. **7** Mitabang ang Dios
kaniya batok sa mga Filistihanon, batok sa Arabianhon nga
nagpuyo sa Gurbaal, ug batok sa taga-Maon. **8** Ang taga
Amon nanumpa ngadto kang Uzia, ug ang iyang kabantog
mikaylap, bisan sa ganghaan sa Ehipto, tungod kay nahimo
siyang gamhanan kaayo. **9** Dugang pa niana, gitukod ni Uzia
ang mga tore sa Jerusalem diha sa Eskina sa Ganghaan, ug
diha sa Ganghaan sa Walog, ug sa likounon nga paril, ug gilig-
on kini. **10** Gipatukod niya ang bantayanang mga tore didto
sa kamingawan ug nagkalot sila ug daghang pundohanan
ug tubig, kay daghan man kaayo siya ug kahayopan, ubos
sa buntod ingon man usab sa mga kapatagan. Aduna siyay
mga mag-uuma ug mga tigpatubo ug ubas sa bukid ug sa
mga prutasan, kay gusto kaayo niya ang pagpanguma. **11**
Dugang pa niana, adunay mga hanas nga kasundalohan si
Uzia nga manggugubat nga miadto sa gubat nga gipundok nga
gihan-ay sa ilang gidaghanon nga giihap ni Jeiel, ang escriba,
ug si Maasea, ang opisyal, ubos sa pagmando ni Hanania,
usa sa mga komandante sa hari. **12** Adunay 2, 600 nga
gidaghanon sa tibuok pangulo sa katigulangan sa banay, ug
mga hanas nga manggugubat. **13** Ubos sa ilang pagdumala
ang kasundalohan nga 307, 500 ka mga kalalakin-an nga
makiggubat nga may dakong gahom aron sa pagtabang sa hari
batok sa ilang mga kaaway. **14** Giandaman sila ni Uzia—ang
tanan nga mga kasundalohan—ug mga taming, mga bangkaw,
mga helmet, mga salipod sa dughan, mga pana, ug mga bato
alang sa lambuyog. **15** Sa Jerusalem nagbuhat siya ug mga
makina, nga gibuhat sa mga hanas nga tawo, aron ibutang sa
mga tore ug sa panggubatan, uban sa pagpamana niini ug sa
paglabay sa mga dagkong mga bato. Ang iyang kabantog
mikaylap sa halayo nga kayutaan, gitabangan siya pag-ayo
hangtod nga nahimo siyang gamhanan kaayo. **16** Apan sa
dihang si Uzia nahimong gamhanan, ang iyang kasingkasing
nagmapagarbohon mao nga nahimo siya nga daotan; gisupak
niya si Yahweh, ang iyang Dios, kay miadto siya sa balay ni
Yahweh aron sa pagsunog ug insenso ngadto sa halaran sa
mga insenso. **17** Si Azaria, ang pari, misunod kaniya, ug kuyog
niya ang 80 ka mga pari ni Yahweh, nga mga maisugon nga
tawo. **18** Gibadlong nila si Uzia, ang hari, ug miingon ngadto
kaniya, "Dili ikaw, Uzia, ang magsunog sa insenso ngadto
kang Yahweh, apan alang kini sa mga pari, ang mga anak
nga lalaki ni Aaron, nga gibalaan aron magsunog sa insenso.
Gawas sa balaan nga dapit, kay wala ka man nagmatinud-
anon ug dili ka dawaton ni Yahweh nga Dios." **19** Unya
nasuko si Uzia. Nagbitbit siya ug panaksan aron sa pagsunog
sa insenso. Samtang nasuko siya sa mga pari, ang sanla
migula sa iyang agtang sa atubangan sa mga pari sa balay ni
Yahweh, tapad sa halaran sa insenso. **20** Ang labaw nga pari
nga si Azaria ug ang tanang mga pari mitutok kaniya, ug, tan-
awa, adunay sanla mitubo sa iyang agtang. Gipadalidali nila
siya ug pagawas didto. Hinuon, nagdali siya ug gawas, tungod
kay gisilotan siya ni Yahweh. **21** Si Uzia, ang hari, adunay
sanla sa adlaw sa iyang kamatayon ug nagpuyo siya sa laing
balay kay usa naman siya ka sanlahon, kay gipapahawa man
siya sa balay ni Yahweh. Si Jotam, ang iyang anak nga lalaki,
mipuli sa balay sa hari ug nagdumala sa mga tawo sa maong
dapit. **22** Sa lain pang mga butang mahitungod kang Uzia, ang
sinugdanan ug ang katapusan, diin mao ang gisulat ni Isaias
ang anak nga lalaki ni Amoz, ang propeta. **23** Busa mipahulay
si Uzia uban sa iyang mga katigulangan; gilubong nila siya
uban sa iyang katigulangan sa lubnganan nga gipanag-iya sa
mga hari, kay nag-ingon sila, "Sanlahon siya." Ang iyang anak
nga lalaki nga si Jotam, ang nahimong hari puli sa iyang dapit.

27 Nagpangidaron si Jotam ug 25 ka tuig sa dihang
misugod siya paghari; naghari siya sulod sa16 ka tuig
sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Jerusha;
ang anak ni Zadok. **2** Nagbuhat siya ug matarong sa mga
mata ni Yahweh, misunod siya sa panag-ingnan sa iyang
amahan nga mao si Uzia, sa tanang butang. Wala usab siya
misulod sa templo ni Yahweh. Apan ang katawhan nagpabilin
sa pagbuhat ug daotang paagi. **3** Gipabuhat niya ang taas nga
ganghaan sa balay ni Yahweh, ug daghan kaayo ang iyang
gipatukod sa bukid sa Ofel. **4** Labaw sa tanan gipatukod niya
ang mga siyudad sa bungtod sa Juda, ug gipatukod niya ang
mga palasyo ug mga tore didto sa kalasangan. **5** Nakiggubat
usab siya uban sa hari sa katawhan sa Amon ug gibuntog niya
sila. Samang tuig, ang katawhan sa Amon naghatag kaniya
ug 100 ka talents nga plata, 10, 000 ka tonelada nga trigo,
10, 000 ka tonelada nga sebada. Ang katawhan sa Amon
naghatag kaniya sa susama sa ikaduha ug sa ikatulo ka tuig. **6**
Busa nahimong gamhanan si Jotam tungod kay naglakaw siya
nga matinud-anon diha kang Yahweh nga iyang Dios. **7** Ingon
sa laing mga butang mahitungod kang Jotam, sa tanan niyang
pakiggubat, ug sa iyang pamaagi, tan-awa, nahisulat kini sa
libro sa mga hari sa Israel ug sa Juda. **8** Nagpangidaron siya
ug 25 ka tuig sa dihang misugod siya sa paghari; naghari siya
sulod sa 16 ka katuig sa Jerusalem. **9** Namatay si Jotam ug

gilubong uban sa iyang mga katigulangan, ug gilubong siya sa
siyudad ni David. Si Ahaz nga iyang anak, nahimong hari puli
kaniya.

28 Nagpangidaron si Ahaz ug 20 ka tuig sa dihang misugod
siya sa paghari, ug naghari siya sulod sa 16 ka tuig sa
Jerusalem. Wala siya magbuhat ug matarong sa panan-aw
ni Yahweh, sama sa gibuhat sa iyang katigulangan nga si
David. **2** Hinuon, naglakaw siya sa mga paagi sa mga hari sa
Israel; nagbuhat usab siya ug mga puthaw nga rebolto alang
sa mga Baal. **3** Dugang pa niana, nagsunog siya ug insenso
sa Walog sa Ben Hinom ug gisunog niya ang iyang mga anak,
sumala sa pagtulon-an sa mga pagano nga katawhan nga
gihinginlan ni Yahweh sa ilang yuta sa atubangan sa katawhan
sa Israel. **4** Naghalad siya ug nagsunog ug insenso ngadto
sa hataas nga mga dapit ug sa mga bungtod ug ubos sa
mga lunhaw nga kahoy. **5** Busa si Yahweh ang Dios ni Ahaz,
mitugyan kaniya ngadto sa kamot sa hari sa Aram. Gipukan
siya sa taga-Aram ug gikuha gikan kaniya ang dakong panon
sa binihag, gidala sila paingon sa Damascu. Gitugyan usab si
Ahaz ngadto sa mga kamot sa hari sa Israel nga mibuntog
kaniya pinaagi sa dakong kamatay. **6** Kay si Pika nga anak ni
Remalia, nakapatay ug 120, 000 ka mga sundalo sa Juda
sulod sa usa ka adlaw, silang tanan mga maisogon nga lalaki,
tungod kay gisalikway nila si Yahweh, ang Dios sa ilang mga
katigulangan. **7** Si Zicri, ang gamhanan nga tawo nga gikan
sa Efraim, mipatay kang Maasea ang anak sa hari, si Azrikam,
ang opisyal sa palasyo, ug si Elkana, ang sinaligan sa hari.
8 Ang mga sundalo sa Israel nga mibihag gikan sa ilang
kaparyentihan nga 200, 000 ka mga asawa, mga anak nga
lalaki ug mga anak nga babaye. Daghan ang ilang kinawat,
diin ilang gidala pagbalik sa Samaria. **9** Apan ang propeta ni
Yahweh atua didto, ang iyang ngalan mao si Oded. Miadto siya
aron sa pakigkita sa mga sundalo nga nangabot sa Samaria.
Miingon siya kanila, "Tungod kay si Yahweh, ang Dios sa
inyong katigulangan, nasuko sa Juda, gitugyan sila sa inyong
kamot. Apan inyo silang gipamatay tungod sa kasuko nga
misangko sa langit. **10** Karon buot ninyo nga tipigan ang mga
lalaki ug mga babaye sa Juda ug sa Jerusalem ingon nga
inyong mga ulipon. Apan wala ba kamoy sala batok kang
Yahweh nga inyong Dios? **11** Unya karon, paminaw kanako:
Ipadala pagbalik ang mga binihag, kadtong dinakpan nga
inyong mga kaugalingong igsoong lalaki, kay ang kapungot ni
Yahweh anaa kaninyo." **12** Unya sa mga pangulo sa katawhan
ni Efraim—si Azaria ang anak nga lalaki ni Johanan, si Berekia
ang anak nga lalaki ni Meshilemot, si Jehizkia ang anak nga
lalaki ni Shalum, ug si Amasa anak ni Hadlai, nakigbatok
kanila niadtong mibalik gikan sa gubat. **13** Miingon sila kanila,
"Ayaw ninyo dad-a dinhi ang mga binihag, kay nagbuhat kamo
sa mga butang nga maoy magdala kanato sa sala batok
kang Yahweh, aron pagdungag sa atong mga sala ug mga
kalapasan, kay daghan na kaayo ang atong kalapasan, ug
adunay hilabihan nga kapungot batok sa Israel." **14** Busa
gibuhian sa mga sundalo ang mga binihag ug ang kinawat sa
atubangan sa mga pangulo ug sa tanang katawhan. **15** Unya
ang kalalakin-an nga gitahasan sa matag ngalan nga mitindog
ug mikuha sa mga binihag, ug gisininaan kadtong mga hubo
taliwala kanila gamit ang mga kinawat. Gisininaan nila sila
ug gihatagan sila ug mga sandalyas. Gihatagan nila sila ug
pagkaon ug gipainom. Gitambalan nila ang ilang mga samad
ug gipasakay ang mga luyahon sa mga asno. Gidala nila sila
pagbalik sa ilang mga panimalay sa Jerico, (ang siyudad sa
Palmira). Unya mibalik sila ngadto sa Samaria. **16** Niadtong
panahona nagpadala si haring Ahaz ug mensahero ngadto sa
mga hari sa Asiria aron sa paghangyo kanila nga tabangan
siya. **17** Kay sa maka-usa pa ang taga-Edom moanhi ug
sulongon ang Juda, ug dad-on ang mga binihag palayo.
18 Sakupon usab sa mga Filistihanon ang mga siyudad sa
kapatagan ug ang Negev sa Juda. Gisakop nila ang Bet
Shemes, ang Ayalon, Gederot, Soco uban pang mga bario,
ang Timna ug ang mga bario niini ug ang Ginzo usab uban
ang mga baryo niini. Miadto sila aron sa pagpuyo niadtong
mga dapit. **19** Kay gipaubos ni Yahweh ang Juda tungod kang
Ahaz, ang hari sa Israel; kay nagbuhat man siya ug daotan sa
Juda ug labihan kabug-at ang sala batok kang Yahweh. **20** Si
Tilgat Pileser, ang hari sa Asiria, miadto kaniya ug nagsamok
kaniya imbis nga dasigon siya. **21** Kay si Ahaz nangawat sa
balay ni Yahweh ug sa balay sa hari ug sa mga pangulo, aron
ihatag ang mga mahinungdanong butang ngadto sa mga hari
sa Asiria. Apan sa pagbuhat niini dili makaayo kaniya. **22**
Kining hari nga si Ahaz nagpakasala batok kang Yahweh sa
panahon sa iyang pag-antos. **23** Kay naghalad man siya sa
diosdios sa Damascu, ang diosdios nga nagbuntog kaniya.
Miingon siya, "Tungod kay ang diosdios sa mga hari sa Aram
nagtabang kanila, magahalad ako kanila, aron nga tabangan
unta ako nila." Apan sila mao ang nakapukan kaniya ug sa
tibuok Israel. **24** Gitigom ni Ahaz ang mga galamiton sa balay
sa Dios ug gipamoak. Gisirad-an niya ang mga pultahan
sa balay ni Yahweh ug nagbuhat siya sa iyang kaugalingon
nga halaran sa matag eskina sa Jerusalem. **25** Sa matag
siyudad sa Juda nagbuhat siya sa taas nga mga dapit aron
sunogon ang mga halad ngadto sa mga diosdios. Gihagit niya
si Yahweh, ang Dios sa iyang mga katigulangan, aron masuko.
26 Karon ang tanan nga iyang mga nabuhat, ug sa tanan
niyang pamaagi, sa sinugdanan ug sa katapusan, tan-awa,
nahisulat kini sa basahon sa mga hari sa Juda ug sa Israel.
27 Namatay si Ahaz uban sa iyang mga katigulangan, ug ila
siyang gilubong sa siyudad, sa Jerusalem, apan wala nila siya
dad-a sa lubnganan sa mga hari sa Israel. Si Hezekia, ang
iyang anak, ang nahimong hari puli kaniya.

29 Nagsugod si Hezekia sa paghari sa dihang
nagpangidaron siya ug 25 ka tuig; naghari siya sulod sa
29 ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si
Abija; anak siya nga babaye ni Zacarias. **2** Nagbuhat siya
ug matarong sa mga mata ni Yahweh, sama sa gibuhat sa
iyang amahan nga si David. **3** Sa unang tuig sa iyang paghari,
sa unang bulan, giablihan ni Hezekia ang mga pultahan sa
balay ni Yahweh ug giayo kini. **4** Gipasulod niya ang mga
pari ug ang mga Levita, ug nagtigom sila sa hawanan sa
silangang bahin. **5** Miingon siya kanila, "Paminaw kamong
mga Levita kanako! Balaana ang inyong mga kaugalingon,
ug balaana ang balay ni Yahweh, ang Dios sa inyong mga
katigulangan, ug isalikway ang mga kahugaw gikan sa balaan
nga dapit. **6** Kay ang atong mga katigulangan nakalapas ug
nagbuhat ug daotan sa panan-aw ni Yahweh nga atong Dios;
gitalikdan nila siya, mibiya sila sa dapit kung asa nagpuyo si
Yahweh, ug mitalikod sila niini. **7** Gisirad-an usab nila ang
mga pultahan sa portico ug gipalong ang mga lampara; wala
sila nagsunog ug insenso o wala usab naghalad ug mga halad
sinunog sa balaan nga dapit sa Dios sa Israel. **8** Busa ang
kapungot ni Yahweh gipahamtang sa Juda ug sa Jerusalem,
ug gihimo niya silang sentro sa kalisang, sa kahadlok, ug sa
pagtamay sumala sa inyong makita sa inyong kaugalingon
nga mga mata. **9** Mao kini ang hinungdan nga ang atong
katigulangan nangamatay pinaagi sa espada, ug ang atong

mga anak nga lalaki, ang atong mga anak nga babaye, ug ang
atong mga asawa nangabihag tungod niini. **10** Karon mao kini
ang akong kinasingkasing nga saad kang Yahweh, ang Dios
sa Israel, aron nga ang iyang hilabihan nga kasuko mobiya
kanato. **11** Akong mga anak, karon ayaw pagtinapulan, kay
si Yahweh mipili kaninyo nga mobarog sa iyang atubangan,
aron nga mosimba kaniya, ug mahimo kamo nga iyang mga
sulugoon ug magsunog sa insenso." **12** Unya mitindog ang
mga Levita: Si Mahat ang anak nga lalaki ni Amasai, ug si Joel
ang anak lalaki ni Azaria, sa katawhan sa taga-Kohat; ug sa
katawhan sa Merari, si Kis ang anak nga lalaki ni Abdi, ug si
Azaria ang anak lalaki ni Jehalel; ug sa taga-Gersonit, si Joa
ang anak nga lalaki ni Zima, ug si Eden ang anak nga lalaki
Joa; **13** sa mga anak ni Elizpan, Shimri ug si Jeil; ug sa mga
anak niyang lalaki Asaf, ni Zacarias ug ni Matania; **14** sa mga
anak ni Heman, si Jehiel ug Shimri ug sa anak nga lalaki ni
Jedutun, si Shemaya ug si Uziel. **15** Gitigom nila ang ilang
mga kaigsoonan, ilang gibalaan ang ilang mga kaugalingon, ug
misulod sila, sama sa gimando sa hari, nagsunod sila sa mga
pulong ni Yahweh, aron sa paghinlo sa balay ni Yahweh. **16**
ang mga pari nisulod sa tungatunga sa balay ni Yahweh, aron
sa paghinlo niini; gipagawas nila ang tanang hugaw nga ilang
nakaplagan didto sa templo ni Yahweh ngadto sa hawanan sa
balay. Gidala kini sa mga Levita aron nga ipagawas didto sa
sapa sa Kidron ug dugmokon. **17** Karon gisugdan nila ang
paghinlo sa unang adlaw sa unang bulan. Sa ika-walo ka
adlaw sa bulan miabot na sila sa portico ni Yahweh. Unya
sa lain pang walo ka adlaw nahinloan na nila ang balay ni
Yahweh. Ug nahuman sila sa ika-16 na ka adlaw sa unang
bulan. **18** Unya nangadto sila kang Hezekia, ang hari, sulod
sa palasyo ug nag-ingon, "Nahinloan na namo ang balay ni
Yahweh, ang halaran alang sa halad sinunog lakip ang tanan
niining mga butang, ug sa lamesa sa tinapay sa presensya,
uban sa tanang mga butang. **19** Busa giandam namo ug
gibalaan ang tanang butang nga gikuha ni haring Ahaz sa
dihang wala siya nagmatinud-anon sa iyang pagkahari. Tan-
awa, anaa sila sa atubangan sa halaran ni Yahweh." **20**
Unya mibangon si haring Hezekia sa sayo sa kabuntagon ug
gitigom niya ang mga pangulo sa siyudad; misaka siya sa
balay ni Yahweh. **21** Nagdala siya ug pito ka torong baka, pito
ka laking karnero, pito ka nating karnero, ug pito ka laking
kanding ingon nga halad sa sala alang sa gingharian, alang sa
templo, ug alang sa Juda. Gimandoan niya ang mga pari, ang
mga anak ni Aaron, aron paghalad sa halaran ni Yahweh. **22**
Busa giihaw nila ang mga torong baka, ug gikuha sa mga pari
ang dugo ug giwisik-wisik kini sa halaran. Ilang giihaw ang
laking karnero ug ang dugo giwisik-wisik sa halaran; giihaw
usab nila ang nating karnero ug giwisik-wisik ang dugo ngadto
sa halaran. **23** Gidala usab nila ang mga laki nga kanding
alang sa halad sa sala sa atubangan sa hari ug sa katawhan,
gitapion nila ang ilang mga kamot niini. **24** Unya giihaw kini sa
mga pari, ug naghimo sila sa halad alang sa sala ug sa ilang
dugo ngadto sa halaran aron sa pagpasig-uli sa mga Israelita,
kay gimando sa hari nga ang halad sinunog ug ang halad
alang sa sala kinahanglan buhaton sa tanang mga Israelita.
25 Gipahimutang ni Hezekia ang mga Levita ngadto sa balay
ni Yahweh dala ang mga piyang-piyang, ang mga alpa, ug
mga lira, gipahimutang sila sumala sa mando ni David, si Gad
ang propeta sa hari, ug si Natan, nga propeta, kay ang mando
gikan kang Yahweh pinaagi sa buhat sa iyang mga propeta.
26 Mitindog ang mga Levita dala ang mga tulunggon ni David,
ug ang mga pari dala ang mga trumpeta. **27** Nagmando si
Hezekia kanila nga maghalad sa halad sinunog ngadto sa
halaran. Sa gisugdan na ang halad sinunog, gisugdan usab
ang awit ni Yahweh, diyugan sa mga trumpeta, dinuyogan sa
mga tulunggon ni David, ang hari sa Israel. **28** Nagdayeg ang
tanang katawhan, nanag-awit ang mga mag-aawit, ug samtang
ang tigtugtog sa mga trumpeta nagtugtog; nagpadayon kining
tanan hangtod nahuman ang halad sinunog. **29** Sa dihang
nahuman na sila sa paghalad, ang hari ug ang tanan nga
anaa uban kaniya miyukbo ug nagsimba. **30** Gawas pa niini,
si Hezekia, ang hari, ug ang mga pangulo nagmando sa
mga Levita nga mag-awit ug mga pagdayeg ngadto kang
Yahweh uban sa mga pulong ni David ug ni Asap, ang
propeta. Nanag-awit sila ug mga pagdayeg uban sa kalipay,
ug miyukbo sila ug nagdayeg. **31** Unya miingon si Hezekia,
"Karon pagbalaan kamo sa inyong mga kaugalingon ngadto
kang Yahweh. Duol kamo dinhi ug pagdala ug mga halad ug
halad sa pagpasalamat ngadto sa balay ni Yahweh." Nagdala
ang katawhan ug mga halad ug halad sa pagpasalamat, ug
kadtong tanang nagmasinugtanon ang kasingkasing nagdala
ug mga halad sinunog. **32** Ang gidaghanon sa mga halad
sinunog nga gidala sa mga katawhan mga 70 ka turong
baka, 100 ka laking karnero, ug 200 ka laking nating karnero.
Kining tanang halad sinunog alang kang Yahweh. **33** Ang
gibalaan nga mga halad 600 ka mga baka ug 3, 000 ka mga
karnero. **34** Apan gamay lang kaayo ang mga pari nga mopanit
sa tanang halad sinunog, busa ang ilang mga kaigsoonan,
nga mga Levita, mitabang kanila hangtod nga nahuman ang
bulohaton, ug hangtod nga ang mga pari kinahanglan nga
magbalaan sa ilang mga kaugalingon, kay ang mga Levita
maampingon kaayo kay sa mga pari. **35** Dugang pa niana,
aduna pay daghang mga halad sinunog; naghimo sila sa halad
sa pakigdait uban sa tambok nga mga halad, ug adunay halad
ilimnon alang sa matag halad sinunog. Busa ang bulohaton sa
balay ni Yahweh nahan-ay. **36** Naglipay si Hezekia, ug ang
tanang katawhan usab, tungod kay mao kini ang giandam sa
Dios sa tanan nga katawhan, kay ang tanan nga gimbuhaton
dali lang nahuman.

30 Nagpadala si Hezekia ug mga mensahero sa tibuok
Israel ug sa Juda, ug gisulatan usab niya ang Efraim ug
Manases, nga moadto sila sa balay ni Yahweh sa Jerusalem,
aron sa pagsaulog sa Pista sa Pagsaylo ngadto kang Yahweh,
ang Dios sa Israel. **2** Kay ang hari, ang iyang mga pangulo,
ang tanang katawhan sa Jerusalem, nagpangutan-anay sila sa
usag-usa ug nagkauyong mosaulog sa Pista sa Pagsaylo sa
ikaduhang bulan. **3** Kay wala dayon sila makasaulog niini,
tungod kay walay igong mga pari nga nakabalaan sa ilang
kaugalingon, ni mga tawo nga makatambong sa panagtigom
niana sa Jerusalem. **4** Nakita kini sa hari ug sa tanang
katawhan nga maayo ang maong plano. **5** Busa nagkauyon sila
nga imantala sa tibuok Israel, gikan sa Beersheba paingon sa
Dan, kinahanglan mangadto ang tanang tawo aron pagsaulog
sa Pista kang Yahweh, ang Dios sa Israel, diha sa Jerusalem.
Tungod kay wala nila kini mahimo uban sa daghang katawhan,
sumala kung unsa ang nahisulat. **6** Busa ang mensahero
milakaw ug dala ang sulat gikan sa hari ug sa iyang mga
pangulo sa tibuok Israel ug sa Juda, pinaagi sa mando sa
hari. Miingon sila, "Kamong katawhan sa Israel, balik kamo
kang Yahweh, ang Dios ni Abraham, ni Isaac, ug ni Israel,
aron siya mobalik kaninyo nga nahibilin ug nakaikyas gikan sa
kamot sa mga hari sa Asiria. **7** Ayaw ninyo sunda ang inyong
mga katigulangan o inyong mga kaigsoonan, nga nakalapas
batok kang Yahweh, ang Dios sa ilang katigulangan, busa

gitugyan sila sa kadaot, sumala sa inyong nakita. **8** Karon
ayaw kamo pagmagahi, sama sa inyong katigulangan; hinuon,
ihatag ang inyong kaugalingon kang Yahweh ug pangadto
kamo sa iyang balaan nga dapit, nga iyang gibalaan hangtod
sa kahangtoran, ug simbaha si Yahweh nga imong Dios, aron
ang iyang hilabihang kapungot mobiya diha gikan kaninyo.
9 Kay kung mobalik kamo kang Yahweh, ang inyong mga
igsoon ug mga anak makadawat ug kalooy sa nagbihag kanila
ingon nga mga piniriso, ug mobalik sila niining yutaa. Kay si
Yahweh nga inyong Dios, mahigugmaon ug maluluy-on, ug
dili gayod siya motalikod kaninyo, kon mobalik kamo kaniya."
10 Busa gitagsatagsa sa mga mensahero ang mga siyudad
hangtod sa tibuok rehiyon sa Efraim ug sa Manases, hangtod
sa Zebulun, apan gikataw-an lamang sila sa mga tawo ug
gibugalbugalan sila. **11** Bisan pa niana, dihay mga kalalakin-
an sa Aser ug sa Manases ug sa Zebulun ang nagpaubos sa
ilang kaugalingon ug miadto sa Jerusalem. **12** Niabot usab
ang kaayo sa Dios sa Juda, aron hatagan sila ug mahiusa ang
ilang kasingkasing, alang sa pagtuman sa sugo sa hari ug
sa mga pangulo pinaagi sa pulong ni Yahweh. **13** Daghang
mga tawo, ug dakong panon sa katawhan, ang nagtigom sa
Jerusalem sa ikaduhang bulan aron sa pagsaulog sa Pista sa
Pan nga Walay Patubo. **14** Mitindog sila ug gikuha ang mga
halaran nga anaa sa Jerusalem, ug ang tanang mga halaran
sa insenso; ug gilabay nila kini sa sapa Kidron. **15** Unya
nag-ihaw sila ug nating karnero alang sa Kasaulogan sa ika-
katorse nga adlaw sa ikaduhang bulan. Naulaw ang mga pari
ug ang mga Levita, busa gibalaan nila ang ilang kaugalingon
ug nagdala sila ug mga halad sinunog ngadto sa balay ni
Yahweh. **16** Mitindog sila sa dapit sumala sa ilang banay,
gituman nila ang patakaran nga gihatag sa balaod ni Moises,
ang alagad sa Dios. Giwisik-wisik sa mga pari ang dugo nga
ilang nadawat gikan sa mga Levita. **17** Tungod kay daghan
kaayo nga anaa didto sa katawhan nga wala nagbalaan sa
ilang kaugalingon. Busa giihaw sa mga Levita ang mga nating
karnero alang sa Pista alang sa tanang wala mahinloan sa
ilang kaugalingon ug dili makabalaan sa ilang halad kang
Yahweh. **18** Alang sa daghang panon sa katawhan, ang wala
makapahinlo sa ilang kaugalingon, apan mikaon gihapon sa
pagkaon sa Pista ug supak kini sa nahisulat nga balaod,
kadaghanan kanila ang gikan sa Efraim ug sa Manases, ug sa
Issachar ug sa Zebulun. Busa nag-ampo si Hezekia alang
kanila, nga miingon, "Pasayloon unta sa maayo nga Yahweh
ang tanan **19** nga nagapangita sa kinasingkasing sa Dios,
kang Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan, bisan pa
nga dili siya mahinloan basi sa patakaran sa balaang dapit."
20 Busa gipaminaw ni Yahweh si Hezekia ug gihatagan ug
kaayohan ang mga tawo. **21** Gipadayon sa mga katawhan sa
Israel nga anaa didto sa Jerusalem ang pagsaulog sa Pista sa
Pan nga Walay Patubo uban sa dakong kalipay sulod sa pito
ka adlaw. Nagdayeg ang mga pari ug mga Levita kang Yahweh
matag adlaw, nag-awit sila nga dinuyogan sa kusog nga
tingog sa mga tulonggon ngadto kang Yahweh. **22** Nagsulti si
Hezekia sa tanang mga Levita ug mga pagdasig kay nasabtan
man nila ang ilang pag-alagad kang Yahweh. Busa nangaon
sila sa tibuok Kasaulogan sulod sa pito ka adlaw, nanaghalad
sila ug mga halad alang sa pakigdait, ug nanagsugid ngadto
kang Yahweh, ang Dios sa ilang katigulangan. **23** Nakahukom
ang tibuok katawhan nga magsaulog sila ug lain pang pito ka
adlaw, ug gihimo nila kini uban sa kalipay. **24** Kay gihatagan sa
hari sa Juda nga si Hezekia ang katawhan ug 1, 000 ka torong
baka, ug 7, 000 ka karnero aron ihalad; ug ang mga pangulo
naghatag sa katawhan ug 1, 000 ka torong baka ug 10, 000
ka mga karnero ug mga kanding. Daghan kaayo nga mga
pari ang nagbalaan sa ilang kaugalingon. **25** Nagsadya ang
tibuok katawhan sa Juda, uban ang mga pari ug mga Levita,
ug ang tanang tawo nga nagkahiusa sa pag-adto gikan sa
Israel, ug ang mga langyaw usab nga gikan sa yuta sa Israel,
ug ang tanang nagpuyo sa Juda. **26** Busa adunay dakong
kalipay sa Jerusalem, walay sama niini nga panghitabo sukad
sa panahon ni Solomon ang anak nga lalaki ni David, nga
hari sa Jerusalem. **27** Unya mitindog ang mga pari, ang mga
Levita, ug gipanalanginan nila ang mga katawhan. Gidungog
ang ilang mga tingog, ug mikayab ngadto sa langit ang ilang
mga pag-ampo, ang balaang dapit diin nagpuyo ang Dios.

31 Karon sa dihang nahuman na kining tanan, ang tanang
katawhan sa Israel nga atua didto miadto sa siyudad sa
Juda ug ilang gidugmok ang haliging bato ug gibungkag nila
ang mga poste ni Ashera. Gipangguba nila ang mga habog
nga dapit ug ang mga halaran sa tibuok Juda ug sa Benjamin,
sa Efraim, ug sa Manases hangtod nga giguba nila ang tanan.
Mipauli ang tanang katawhan sa Israel, ang matag-usa sa
iyang kaugalingong pinuy-anan ug sa iyang kaugalingong
siyudad. **2** Gitahasan ni Hezekia ang matag bahin sa mga
pari ug ang mga Levita nagpahiluna pinaagi sa ilang mga
pundok, gihatagan ang matag-usa ug buluhaton, ang mga pari
ug ang mga Levita. Gitahasan niya sila aron paghimo sa mga
halad sinunog ug mga halad alang sa pakigdait, aron sa pag-
alagad, sa pagpasalamat, ug sa pagdayeg diha sa ganghaan
sa templo ni Yahweh. **3** Gihatag usab sa hari ang iyang bahin
alang sa mga halad sinunog gikan sa iyang mga kabtangan,
alang sa buntag ug sa gabii nga halad sinunog, ug ang mga
halad sinunog alang sa Adlaw nga Igpapahulay, sa mga
pagsubang sa bulan, ug sa mga kapistahan, nga nahisulat
sumala sa balaod ni Yahweh. **4** Labaw sa tanan, gimandoan
sa hari ang mga katawhan nga nagpuyo sa Jerusalem nga
mohatag sa bahin sa mga pari ug sa mga Levita, aron ikahatag
nila ang ilang panahon sa pagtuman sa balaod ni Yahweh.
5 Sa dihang napadala na ang mga mando, malipayon nga
naghatag ang katawhan sa Israel sa ilang unang abot sa
trigo, sa bino, sa lana, sa dugos, ug sa uban pang abot sa
kaumahan. Gidala nila ang ilang ikapulo sa tanan; nga daghan
kaayo. **6** Nagdala usab ang mga katawhan sa Israel ug sa
Juda nga nagpuyo sa siyudad sa Juda sa ilang ikapulo sa
mga baka ug sa mga karnero, ug ikapulo nga mga halad
nga balaang butang nga gigahin alang kang Yahweh nga
ilang Dios, ug ila kining gitapok. **7** Anaa kadto sa ikatulo ka
bulan sa dihang nagsugod sila sa pagtigom sa ilang hatagon
ug nahuman kini sa ikapito nga bulan. **8** Sa pag-abot ug
pagkakita ni Hezekia ug sa iyang mga pangulo ang dakong
tapok, gidayeg nila si Yahweh ug ang iyang katawhan sa Israel.
9 Unya gipangutana ni Hezekia ang mga pari ug ang mga
Levita mahitungod sa mga tinapok. **10** Mitubag ug miingon si
Azaria ang pangulong pari sa balay ni Zadok, "Sukad nga
nagsugod pagdala ang mga tawo sa ilang halad sa balay ni
Yahweh, nakakaon kami ug sakto, ug adunay daghang mga
sobra, kay gipanalanginan ni Yahweh ang iyang katawhan.
Kining daghan nga anaa dinhi mao kini ang nahibilin." **11**
Nagmando si Hezekia nga andamon ang lawak tipiganan sa
balay ni Yahweh, ug giandam nila kini. **12** Unya gidala nila
nga matinud-anon ang ilang mga halad, ug mga ikapulo, ug
ang mga butang nga iya ni Yahweh. Si Konanias nga usa
ka Levita, mao ang gitugyanan nga magdumala niini, ug si
Shemei, ang iyang igsoon nga lalaki mao ang iyang katabang.

13 Giipili usab nga mga tigdumala si Jeheil, si Azazia, si
Nahat, si Asahel, si Jerimot, si Jozabad, si Eliel, si Ismakia,
si Mahat, ug si Benaya nga ubos sa pagmando ni Konanias
ug si Shimei nga iyang igsoon, pinaagi ni Hezekia, ang hari,
ug si Azaria nga pangulong opisyal sa balay sa Dios. **14** Si
Kore ang anak nga lalaki ni Imna nga Levita, ang tigdala nga
nagbantay sa ganghaan sa sidlakan, mao ang tinugyanan
sa kinabubut-on nga halad sa Dios, ang gitugyanan sa pag-
apod apod sa mga halad ngadto kang Yahweh ug ang labing
balaan nga halad. **15** Ilalom sa iyang pagdumala si Eden, si
Miniamin, si Jeshua, si Shemaya, si Amaria, ug si Shecania.
Gihatag nila sa may mga katungdanan aron sa pag-apod-apod
niining mga bahin sa ilang mga igsoon, sa mahinungdanon
ug sa walay bili. **16** Gihatagan usab nila ang mga lalaki
nga nagpangidaron ug tulo ka tuig pataas, nga nahisulat sa
talaan sa ilang katigulangan nga misulod sa balay ni Yahweh,
nga gikinahanglan sa ilang adlaw-adlaw nga buluhaton, aron
himoon ang trabaho sumala sa ilang grupo ug mga bahin.
17 Giapod-apod sa mga pari sumala sa mga talaan sa ilang
katigulangan, ug sama usab sa mga Levita ang nagpangidaron
ug 20 pataas sumala sa ilang katungdanan ug sa ilang banay.
18 Gilakip usab nila ang mga bata, ang ilang mga asawa, ang
ilang mga anak nga lalaki, ug ilang mga anak nga babaye ang
tibuok katilingban, kay nagmatinumanon man sila sa pagtipig
sa ilang mga kaugalingon nga balaan. **19** Alang usab sa mga
pari, nga mga kaliwat ni Aaron nga anaa sa mga uma sa
mga baryo nga nahisakop sa ilang mga siyudad, o sa matag
siyudad, adunay mga kalalakin-an nga gitahasan didto sumala
sa ilang ngalan aron paghatag sa bahin sa tanang mga lalaki
nga uban sa mga pari, ug sa tanang nahisulat sa talaan sa
ilang mga katigulangan nga sila nahisakop sa mga Levita.
20 Nahimo kini ni Hezekia sa tibuok Juda. Iyang gihuman
ang maayo, ang matarong, ug matinud-anon sa atubangan ni
Yahweh nga iyang Dios. **21** Sa matag buluhaton nga iyang
gisugdan sa pag-alagad sa balay sa Dios, ang balaod, ug mga
sugo, aron sa pagpangita sa Dios, gibuhat niya kini sa tibuok
niyang kasingkasing, ug nagmalampuson siya.

32 Pagkahuman niining mga butanga ug niining mga buhat
sa pagkamatinumanon, miabot ug misulod sa Juda si
Senakerib, hari sa Asiria. Nagkampo siya aron sa pagsulong
sa lig-on nga mga siyudad, diin gusto niyang ilugon kini alang
sa iyang kaugalingon. **2** Sa dihang nakita ni Hezekia nga
miadto si Senakerib ug ang iyang tuyo mao ang pagpakig-
away batok sa Jerusalem, **3** Nagpakisayod siya sa iyang mga
pangulo ug sa iyang mga gamhanan nga kalalakin-an aron
paundangon ang tubig sa tuboran nga anaa sa gawas sa
siyudad; gitabangan nila siya sa pagbuhat niini. **4** Daghang
mga tawo ang nagtigom nga nagkahiusa sa pagpaundang sa
mga tuboran ug sa mga sapa diha sa taliwala sa kayutaan.
Miingon sila, "Nganong moanhi man ang hari sa Asiria aron sa
pagpangita ug daghang tubig?" **5** Nagmaisogon si Hezekia ug
gipabuhat ang mga paril nga nangalumpag. Gipahabog niya
ang mga tore, ug ang laing mga paril sa gawas. Gipalig-on
usab niya ang Milo sa siyudad ni David, ug nagbuhat siya sa
daghang mga hinagiban ug mga taming. **6** Nagbutang siya
ug mga pangulo sa kasundalohan nga magdumala sa mga
tawo. Gitigom niya sila ngadto kaniya sa hawan nga dapit
didto sa ganghaan sa siyudad ug madasigon nga miingon
ngadto kanila. Miingon siya, **7** "Pagmalig-on ug pagmaisogon.
Ayaw kamo kahadlok o kaluya tungod sa hari sa Asiria ug sa
tanang kasundalohan nga nag-uban kaniya, kay adunay nag-
uban kanato nga mas dako pa kaysa nag-uban kaniya. **8**
Kusog sa iyang bukton ang anaa lamang kaniya, apan ang
nag-uban kanato mao si Yahweh, atong Dios, aron motabang
kanato ug makig-away sa atong pakiggubat." Unya nahupay
ang mga tawo sa ilang kaugalingon tungod sa mga pulong
ni Hezekia, ang hari sa Juda. **9** Human niini, si Senakerib,
ang hari sa Asiria gipadala ang iyang sulugoon sa Jerusalem
(niining tungora anaa siya sa atubangan sa Lakis ug ang
tanan niyang mga kasundalohan uban kaniya), Miingon siya,
alang kang Hezekia, ang hari sa Juda, ug sa tibuok Juda nga
anaa sa Jerusalem, **10** "Mao kini ang gisulti ni Senakerib, ang
hari sa Asiria: Unsay inyong gisaligan aron makalahotay sa
pagsulong diha sa Jerusalem? **11** Wala ba kaha kamo gilingla
ni Hezekia, nga itugyan kamo niya ngadto sa kamatayon ug
kagutom ug sa kauhaw, sa dihang gisultihan niya kamo, 'Si
Yahweh nga atong Dios magluwas kanato gikan sa kamot
sa hari sa Asiria'? **12** Dili ba sama usab nga gipakuha ni
Hezekia ang mga hataas nga dapit ug ang mga halaran ug
gimandoan ang Juda ug ang Jerusalem, 'Sa usa lang ka
halaran kamo kinahanglan mosimba, ug diha kamo magsunog
ug mga halad'? **13** Wala ba kamo nasayod kung unsa ang
akong gibuhat ug sa akong mga katigulangan sa tanang
pundok sa katawhan sa ubang kayutaan? Nabuhat ba sa
mga diosdios sa pundok sa mga katawhan sa kayutaan ang
pagluwas sa ilang yuta gikan sa akong gahom? **14** Sa tanang
mga diosdios niadtong mga kanasoran nga giguba sa hingpit
sa akong katigulangan, aduna bay laing dios nga nakaluwas
sa iyang katawhan gikan sa akong mga kamot? Nganong
makahimo man pagluwas kaninyo ang inyong Dios gikan sa
akong gahom? **15** Karon ayaw kamo palingla ni Hezekia o
danihon kamo niining paagiha. Ayaw kamo pagtuo kaniya, kay
walay dios sa bisan asang nasod o gingharian nga makahimo
sa pagluwas sa iyang katawhan gikan sa akong mga kamot,
o sa mga kamot sa akong katigulangan. Pagkagamay sa
inyong Dios nga makahimo sa pagluwas kaninyo gikan sa
akong mga kamot?" **16** Nagsulti ug dugang kadaot batok kang
Yahweh ug sa iyang alagad nga si Hezekia ang sulugoon ni
Senekerib. **17** Nagsulat usab si Senekerib aron sa pagtamay
kang Yahweh, ang Dios sa Israel, ug aron sa pagsulti batok
kaniya. Miingon siya, "Sama sa diosdios sa mga nasod sa
mga kayutaan nga wala miluwas sa ilang mga katawhan
gikan sa akong mga kamot, busa dili luwason sa Dios ni
Hezekia ang iyang katawhan gikan sa akong mga kamot."
18 Gisinggitan nila sa pinulongan sa mga Judio ang mga
katawhan sa Jerusalem nga anaa didto sa paril, aron sa
paghadlok kanila ug paglisang aron mailog nila ang siyudad.
19 Nakigsulti sila sa Dios sa Jerusalem sama sa nagsulti sila
sa mga diosdios sa ubang mga tawo sa kalibotan, nga binuhat
sa mga kamot sa mga tawo. **20** Busa tungod niining butanga
miampo ug mituaw sa langit si Hezekia, ang hari, ug si propeta
Isaias ang anak nga lalaki ni Amoz. **21** Nagpadala si Yahweh
ug usa ka anghel, nga mopatay sa mga kasundalohan, sa
mga komandante, ug opisyal sa hari didto sa kampo. Busa
mipauli si Senakerib nga walay nawong nga ikaatubang sa
iyang kaugalingong yuta. Sa dihang miadto siya sa balay sa
iyang diosdios, ang pipila sa iyang mga anak ang mipatay
kaniya pinaagi sa espada. **22** Niining paagiha, giluwas ni
Yahweh si Hezekia ug ang lumolupyo sa Jerusalem gikan sa
mga kamot ni Senakerib, ang hari sa Asiria, ug gikan sa kamot
sa uban, ug gihatagan sila ug kapahulayan sa tanang bahin.
23 Daghan kanila ang nagdala ug mga halad ngadto kang
Yahweh sa Jerusalem, ug bililhon nga mga gasa kang Hezekia
ang hari sa Juda, ug taas ang panglantaw sa tanang nasod

kaniya gikan niadtong panahona. **24** Niadtong mga adlawa
nagsakit si Hezekia ug miabot sa punto nga himatyonon na
siya, nag-ampo siya kang Yahweh, nga nakigsulti kaniya ug
naghatag kaniya ug timailhan nga siya mamaayo. **25** Apan
wala mibalos si Hezekia kang Yahweh sa tabang nga gihatag
kaniya, kay nagmapahitas-on ang iyang kasingkasing. **26**
Bisan pa niana, nagpaubos si Hezekia sa iyang kaugalingon
alang sa garbo sa iyang kasingkasing, siya ug ang lumolupyo
sa Jerusalem, aron ang kasuko ni Yahweh dili moabot kanila
sa adlaw ni Hezekia. **27** Si Hezekia hilabihan ka adunahan
ug kabantogan. Nagpahimo siya alang sa iyang kaugalingon
ug tipiganan alang sa plata, sa bulawan, sa mahalong mga
bato, sa pahumot, ug ingon man sa mga taming ug uban
pang bililhon nga mga butang. **28** Aduna usab siyay tipiganan
alang sa iyang mga abot nga trigo, bag-ong bino, ug lana, ug
nagpahimo usab siya ug puy-anan sa tanang mga kahayopan.
Aduna usab siyay panon sa kahayopan sa ilang kulongan. **29**
Dugang pa niini, nagpahimo usab siya ug mga siyudad ug
nakapanag-iya ug daghang mga karnero ug mga baka, kay
ang Dios naghatag kaniya ug daghang katigayonan. **30** Sama
usab nga si Hezekia ang nagpasampong sa agianan sa tubig
sa ibabaw sa tuboran sa Gihon, ug gipadagayday kini nila sa
kasadpang bahin sa siyudad ni David. Nagmalamposon si
Hezekia sa tanan niyang mga gipangbuhat. **31** Bisan pa niana,
sa mga tigpamaba sa prinsipe sa Babilonia, nga gipadala
ngadto kaniya aron sa pagpangutana niadtong nahibalo,
mahitungod sa kahibulongang timailhan nga nahitabo sa
kayutaan, gibiyaan siya sa Dios, aron siya sulayan, aron
mahibaw-an ang tanan nga anaa sa iyang kasingkasing. **32**
Sa ubang mga butang mahitungod kay Hezekia, apil ang mga
buhat sa matinud-anon nga pag-alagad, makita nimo kini nga
nahisulat sa Panan-awon ni Propeta Isaias ang anak nga lalaki
ni Amoz, ug sa basahon sa mga hari sa Juda ug sa Israel.
33 Mipahulay siya kauban ang iyang mga katigulangan, ug
gilubong siya sa bungtod nga bahin sa lubnganan sa kaliwat ni
David. Gipasidunggan siya sa tanang taga -Juda ug tanang
lumolupyo sa Jerusalem sa iyang kamatayon. Si Manases nga
iyang anak mao ang nahimong hari puli kaniya.

33 Nagpangidaron ug napulog duha si Manases sa dihang
nahimo siyang hari; naghari siya sa Jerusalem sulod
sa 55 ka tuig. **2** Nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni
Yahweh, sama sa malaw-ay nga mga butang nga gibuhat
sa kanasoran nga gipapahawa ni Yahweh sa wala pa ang
katawhan sa Israel. **3** Kay gitukod niya pag-usab ang mga
habog nga dapit nga gilumpag kaniadto sa iyang amahan nga
si Hezekia, ug nagbuhat usab siya ug mga halaran alang
kang Baal, ug nagbuhat usab siya ug mga poste ni Ashera,
miyukbo usab siya sa mga bituon nga anaa sa kalangitan ug
iya kining ginasimba. **4** Nagtukod si Manases ug mga halaran
nga pagano sa puloy-anan ni Yahweh bisan nagmando na si
Yahweh niini, “Sa Jerusalem mahimutang ang akong ngalan
hangtod sa kahangtoran.” **5** Nagbuhat siya ug mga halaran
alang sa tanan nga mga bituon nga anaa sa kalangitan nga
diha sa duha ka hawanan sa puloy-anan ni Yahweh. **6** Gisunog
niya ang iyang mga anak nga lalaki sa Walog sa Ben Hinom.
Nagapatagna siya ug nagapasalamangka, nagabasa siya ug
mga orasyon; ug nakisayod siya niadtong nakigsulti sa mga
patay ug niadtong nakigsulti sa mga espiritu. Nagbuhat siya ug
daotan kaayo sa panan-aw ni Yahweh ug gihagit niya ang Dios
nga masuko. **7** Gibutang niya sa puloy-anan ni Yahweh ang
gihimo niya nga kinulit nga imahe ni Ashera gibutang niya kini
sa puloy-anan sa Dios. Mahitungod kini sa balay nga gisulti sa
Dios kang David ug kang Solomon nga iyang anak; miingon
siya, “Niini nga puloy-anan ug sa Jerusalem, nga akong gipili
gikan sa tanang katribuhan sa Israel, akong ipaila ang akong
ngalan hangtod sa kahangtoran. **8** Dili ko papahawaon ang
katawhan sa Israel sa yuta nga akong gihatag alang sa ilang
mga katigulangan, kung magmaampingon lamang sila sa
pagtuman sa tanan nga akong gisugo kanila, sa pagsunod
sa tanang balaod ug kasugoan nga akong gihatag kanila
pinaagi kang Moises.” **9** Gipangulohan ni Manases ang Juda
ug ang lumulupyo sa Jerusalem nga maghimo ug daotan
nga labaw pa sa kanasoran nga gigun-ob ni Yahweh sa wala
pa ang katawhan sa Israel. **10** Nakigsulti si Yahweh kang
Manases, ug sa iyang katawhan apan wala sila namati. **11**
Busa gidala ngadto kanila ni Yahweh ang komandante sa
kasundalohan sa hari sa Asiria, nga maoy nagkadena kang
Manases, naggapos sa iyang mga tiil ug gidala siya ngadto
sa Babilonia. **12** Sa dihang anaa sa kagul-anan si Manases,
nangamuyo siya kang Yahweh, nga iyang Dios, ug nagpaubos
sa iyang kaugalingon sa atubangan sa Dios sa iyang mga
katigulangan. **13** Nag-ampo siya sa Dios; ug nagpakiluoy
siya kaniya, ug gidungog sa Dios ang iyang pagpakiluoy ug
gibalik siya sa Jerusalem, sa iyang pagkahari. Unya nasayran
ni Manases nga si Yahweh mao ang Dios. **14** Pagkahuman
niini, nagtukod si Manases ug paril palibot sa siyudad ni
David, sa kasadpang bahin sa Gihon, sa walog, sa agianan sa
Ganghaan sa mga Isda. Nagtukod siya ug paril nga habog
kaayo palibot sa bungtod sa opel. Gipahimutangan niya ug
mga maisugong mga komandante ang tanang lig-on nga mga
siyudad sa Juda. **15** Gipangsalikway niya ang mga langyaw
nga mga diosdios pagawas sa puloy-anan ni Yahweh, ug ang
tanan nga mga halaran nga iyang gibuhat sa bukid nga balay
ni Yahweh ug sa Jerusalem, gilabay niya kini pagawas sa
siyudad. **16** Gibuhat pag-usab ni Manases ang halaran sa
Dios ug naghalad siya niini ug mga halad sa pakigdait ug halad
sa pagpasalamat; gimandoan niya ang Juda nga moalagad
kang Yahweh, ang Dios sa Israel. **17** Bisan pa niana, ang
mga katawhan naghalad gihapon sa hataas nga mga dapit,
apan alang lamang kang Yahweh, nga ilang Dios. **18** Alang sa
ubang mga butang mahitungod kang Manases, ang iyang
mga pag-ampo sa iyang Dios, ug ang mga pulong nga gisulti
kaniya pinaagi sa mga propeta sa ngalan ni Yahweh, ang Dios
sa Israel, nahisulat kini sa mga buhat sa mga hari sa Israel.
19 Sa kana nga talaan adunay mga kasaysayan sa iyang
mga pag-ampo, ug kung giunsa nga natandog ang Dios niini.
Adunay mga talaan usab sa tanan niyang kasal-anan ug sa
iyang mga kalapasan, ug sa mga dapit kung diin nagtukod
siya ug mga habog nga dapit ug kung diin nagbarog ang mga
poste ni Ashera ug ang mga kinulit nga larawan, sa wala pa
siya nagpaubos sa iyang kaugalingon—nahisulat kining tanan
sa Kasaysayan sa mga Propeta. **20** Mipahulay na si Manases
uban sa iyang mga katigulangan, ug gilubong nila siya sa
kaugalingon niyang puloy-anan. Ang iyang anak nga lalaki
nga si Amon, nahimong hari puli kaniya. **21** Nagpangidaron
si Amon ug 22 ka tuig; naghari siya sulod sa 2 ka tuig sa
Jerusalem. **22** Nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni
Yahweh, sama sa binuhatan ni Manases, nga iyang amahan.
Naghalad si Amon ngadto sa mga kinulit nga imahe nga
gibuhat sa iyang amahan nga si Manases, ug ginasimba
niya kini. **23** Wala niya gipaubos ang iyang kaugalingon sa
atubangan ni Yahweh, sama sa gibuhat sa iyang amahan
nga si Manases. Hinuon, nagpakasala pa gayod si Amon sa
makadaghan. **24** Naglaraw ang mga sulugoon ni Amon batok

kaniya ug gipatay siya sulod sa iyang puloy-anan. **25** Apan,
gipatay usab sa mga katawhan sa kayutaan kadtong naglaraw
batok kang Haring Amon, ug gihimo nilang hari si Josia, nga
iyang anak puli kaniya.

34 Nagpangidaron ug walo ka tuig si Josia sa dihang
nagsugod siya sa paghari; naghari siya sulod sa 31 ka
tuig sa Jerusalem. **2** Gibuhat niya kung unsa ang husto sa
panan-aw ni Yahweh, ug nagsubay sa dalan ni David nga iyang
katigulangan, ug wala misimang bisan sa tuo ni ngadto sa
wala. **3** Sa ika-walo nga tuig sa iyang paghari, samtang bata
pa siya, nagsugod siya sa pagpangita sa Dios ni David, nga
iyang katigulangan. Sa ika-napulo ug duha ka tuig, nagsugod
siya sa paghinlo sa Juda ug sa Jerusalem gikan sa hataas
nga mga dapit, ang mga poste ni Ashera, ug ang mga kinulit
nga mga larawan ug ang mga hinulmang puthaw nga rebulto.
4 Gipanglumpag sa katawhan ang mga halaran ni Baal sa
iyang atubangan; gipangguba niya ang mga insenso nga anaa
ibabaw sa mga halaran. Gipangbuak niya ang mga poste ni
Ashera ug ang mga kinulit nga mga larawan, ug gidugmok ang
mga hinulma nga puthaw nga rebulto hangtod nangapino kini.
Gikatag niya ang abog ngadto sa mga lubnganan niadtong
mga naghalad kanila. **5** Gipangsunog niya ang mga bukog
sa ilang mga pari diha sa mga halaran. Sa ingon niini nga
paagi, gihinloan niya ang Juda ug ang Jerusalem. **6** Sama
usab niini ang iyang gibuhat sa mga siyudad sa Manases, sa
Efraim, ug sa Simeon, hangtod sa Neftali, ug sa nangagun-
ob nga nakapalibot niini. **7** Gipanglumpag niya ang mga
halaran, gipangdugmok sa pino ang mga poste ni Ashera
ug ang kinulit nga mga larawan, ug gipangtunga ang tanang
halaran sa insenso sa tibuok yuta sa Israel; unya mibalik siya
sa Jerusalem. **8** Karon sa ika-18 ka tuig sa iyang paghari,
pagkahuman sa paghinlo ni Josia sa yuta ug sa templo,
gipadala niya si Shafan ang anak nga lalaki ni Azalia, ug ni
Maasea, ang gobernador sa siyudad, ug si Joa ang anak
nga lalaki ni Joahaz ang sekretaryo, aron ayohon ang puloy-
anan ni Yahweh nga iyang Dios. **9** Miadto sila kang Hilkia,
ang labaw nga pari, ug gisalig kaniya ang salapi nga gidala
ngadto sa puloy-anan sa Dios, ang mga Levita, ang mga
guwardiya sa mga pultahan, nagkatigom gikan sa Manases ug
sa Efraim, gikan sa tanang nahibilin sa Israel, ang tanan nga
gikan sa Juda ug sa Benjamin, ug gikan sa mga lumolupyo
sa Jerusalem. **10** Gitugyan nila ang salapi ngadto sa mga
tawo nga nagadumala sa buluhaton sa templo ni Yahweh.
Kini nga mga tawo maoy nagsuhol sa mga nag-ayo ug
nagpahiuli sa templo. **11** Gisuhol nila kini sa mga panday ug
magtutukod aron ipalit sa tiniltil nga mga bato ug mga kahoy
aron pangtukod, ug aron himoong sagbayan alang sa mga
pinanday nga gipasagdan sa ubang mga hari sa Juda nga
malumpag. **12** Matinud-anong nagtrabaho ang mga tawo.
Ang ilang mga tigdumala sa mga buluhaton mao si Jahat
ug si Obadia, ang mga Levita, ang mga anak nga lalaki ni
Merari; ug ni Zacarias ug ni Meshulam, gikan sa mga anak
nga lalaki sa Kohatihanon. Nagdumala sa mga trabahante
ang ubang mga Levita nga maayong mga manunugtog. **13**
Kini nga mga Levita mao ang mga sinaligan niadtong mga
tighakot sa mga kagamitan sa pagtukod ug sa ubang tawo nga
nagtrabaho sa bisan unsang paagi. Adunay mga Levita usab
nga mao ang mga sekretaryo, mga tigtipig sa talaan, ug mga
guwardiya sa ganghaan. **14** Sa dihang gikuha nila ang salapi
nga gidala sa puloy-anan ni Yahweh, nahikaplagan ni Hilkia
nga usa ka pari ang libro sa balaod ni Yahweh nga gihatag
pinaagi kang Moises. **15** Miingon si Hilkia kang Shafan ang
eskriba, "Nakakaplag ako ug libro sa balaod sa puloy-anan ni
Yahweh." Gidala ni Hilkia ngadto kang Shafan ang libro. **16**
Gidala ni Shafan ang libro ngadto sa hari, ug gisuginlan usab
niya siya nga nag-ingon, "Gibuhat sa imong mga sulugoon
ang tanan nga gisalig ngadto kanila. **17** Gikuha nila ang
salapi nga nakaplagan sa puloy-anan ni Yahweh, ug gihatag
kini sa mga tigdumala ug ngadto sa mga trabahante." **18**
Si Shafan ang eskriba nagsulti sa hari, "Gihatag ni Hilkia
nganhi kanako ang libro." Unya gibasa kini ni Shafan ngadto
sa hari. **19** Sa dihang nabatian sa hari ang mga pulong sa
balaod, gigisi niya ang iyang bisti. **20** Gimandoan sa hari si
Hilkia, si Ahikam ang anak nga lalaki ni Shafan, si Abdon
ang anak nga lalaki ni Mica, si Shafan ang eskriba, ug si
Asaya, ang kaugalingon niyang sulugoon, nga nag-ingon,
21 "Lakaw ug pangutana kang Yahweh alang kanako, ug
alang niadtong nahibilin sa Israel ug sa Juda, bahin sa mga
pulong sa libro nga nakaplagan. Sanglit hilabihan man ang
kasuko ni Yahweh nga gibubo nganhi kanato. Kay hilabihan
kini, tungod kay wala man gipatalinghogan sa atong mga
katigulangan ang mga pulong niining libroha ingon man ang
pagtuman sa tanang nahisulat niini." **22** Busa si Hilkia, ug
kadtong gipangmandoan sa hari, miadto kang Hulda nga usa
ka propeta, ang asawa ni Sallum ang anak nga lalaki ni Tokat
ang anak nga lalaki Hasra, nga maoy nagatipig sa mga bisti
(nagpuyo siya sa Jerusalem nga anaa sa Ikaduhang Distrito),
ug nakigsulti sila kaniya sa ingon niini nga paagi. **23** Miingon
siya ngadto kanila, "Mao kini ang gisulti ni Yahweh, ang Dios
sa Israel, nga nag-ingon: Sultihi ang tawo nga nagpadala
kaninyo nganhi kanako, **24** 'Mao kini ang gisulti ni Yahweh:
Tan-awa, magpadala ako ug katalagman niining dapita ug sa
mga lumolupyo niini, ang tanang mga tunglo nga nahisulat sa
libro nga gibasa atubangan sa hari sa Juda. **25** Sanglit mibiya
man sila kanako ug nagsunog ug insenso ngadto sa laing mga
dios, busa nahagit nila ako nga masuko sa tanang butang nga
ilang nabuhat—busa igabubo ko ang akong kasuko niining
dapita, ug dili kini mapalong.' **26** Apan ngadto sa hari sa
Juda, nga nagpadala kaninyo aron mangutana kang Yahweh
kung unsa ang angay nga pagabuhaton, mao kini ang inyong
isulti kaniya, 'Si Yahweh, ang Dios sa Israel miingon niini:
Mahitungod sa mga pulong nga imong nadungog, **27** sanglit
malumo man ang imong kasingkasing, ug gipaubos mo ang
imong kaugalingon diha sa Dios sa dihang nadungog mo
ang iyang mga pulong mahitungod niining dapita ug sa mga
lumolupyo niini, ug sanglit kay nagmapainubsanon ka man
nganhi kanako, ug gigisi ang imong bisti ug nagbakho sa
akong atubangan, nagpatalinghog usab ako kanimo—mao
kini ang gisugilon ni Yahweh— **28** tan-awa, itipon ko ikaw sa
imong mga katigulangan. Ibutang ka sa imong lubnganan nga
malinawon, ug dili mo makita bisan ang katalagman nga akong
ipahamtang niining dapita ug sa mga lumolupyo niini.'" Gidala
kini nga mensahe sa mga tawo balik ngadto sa hari. **29** Unya
nagpadala ang hari ug mga mensahero ug gipatigom ang
tanang kadagkoan sa Juda ug sa Jerusalem. **30** Unya miadto
ang hari sa puloy-anan ni Yahweh, ug ang tanang katawhan sa
Juda ug ang mga lumolupyo sa Jerusalem, ug ang mga pari,
mga Levita, ug ang tanang katawhan, gikan sa inila ngadto sa
dili inila. Gibasa dayon niya sa ilang panagtigom ang tanang
mga pulong sa libro sa Kasabotan nga nahikaplagan sa puloy-
anan ni Yahweh. **31** Mitindog ang hari sa iyang nahimutangan
ug naghimo ug kasabotan sa atubangan ni Yahweh, nga
mosunod kang Yahweh, ug tipigan ang iyang mga mando, ang
iyang mga balaod, ug ang iyang mga kasugoan, sa tibuok

niyang kasingkasing ug sa tibuok niyang kalag, aron tumanon
ang mga pulong sa kasabotan nga nahisulat niini nga libro. **32**
Gipabarog niya diha sa kasabotan ang tanan nga anaa sa
Jerusalem ug sa Benjamin. Gituman sa mga lumolupyo sa
Jerusalem ang kasabotan sa Dios, ang Dios sa ilang mga
katigulangan. **33** Gisalikway ni Josia ang tanang malaw-ay
nga mga butang gikan sa kayutaan nga gipanag-iyahan sa
katawhan sa Israel. Gipasimba niya ang tanan sa Israel kang
Yahweh. Sa tanan niyang mga adlaw, wala sila mitalikod sa
pagsunod kang Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan.

35 Gisaulog ni Josia ang Pagsaylo alang kang Yahweh
sa Jerusalem, ug nag-ihaw sila ug mga nating karnero
alang sa Pagsaylo sa ika-14 nga adlaw sa unang bulan. **2**
Gipahimutang niya ang mga pari sa ilang mga katungdanan
ug gidasig sila sa pag-alagad sa puloy-anan ni Yahweh. **3**
Miingon siya ngadto sa mga Levita nga nagtudlo sa tibuok
Israel ug gigahin ngadto kang Yahweh, "Ibutang ang balaang
sudlanan sa puloy-anan nga gitukod sa hari sa Israel nga mao
si Solomon ang anak nga lalaki ni David. Ayaw na kini pas-
ana pa sa imong mga abaga. Karon simbaha si Yahweh nga
imong Dios, ug alagari ang iyang katawhan sa Israel. **4** Ihan-
ay ang inyong mga kaugalingon sumala sa ngalan sa banay sa
inyong katigulangan ug sa inyong mga pundok, sa pagsunod
sa nahisulat nga mga kasugoan ni David, ang hari sa Israel, ug
kang Solomon, nga iyang anak. **5** Barog diha sa balaang dapit,
ug buhata ang inyong katungdanan uban ang inyong mga
pundok sa banay sa katigulangan sa inyong mga igsoon, ang
mga kaliwat sa katawhan, ug pagpahimutang sa inyong mga
dapit uban ang inyong mga pundok sa banay sa katigulangan
sa mga Levita. **6** Pag-ihaw ug mga nating karnero alang sa
Pagsaylo, balaana ang inyong mga kaugalingon, andama
ang mga nating karnero alang sa inyong mga igsoong lalaki,
buhata kini sumala sa pulong ni Yahweh nga gihatag kang
Moises." **7** Gihatagan ni Josia ang tanang katawhan ug 30,
000 ka mga nating karnero ug mga nating kanding gikan sa
panon sa mga kahayopan alang sa paghalad sa Pagsaylo
sa tanan nga atua didto. Naghatag usab siya ug 3, 000 ka
mga torong baka; gikan kini sa gipanag-iyahan sa hari. **8**
Naghatag ang iyang mga pangulo ug kinabubut-ong halad
ngadto sa katawhan, mga pari, ug mga Levita. Si Hilkia, si
Zacarias, ug si Jehiel, ang mga opisyal nga tinugyanan sa
puluy-anan sa Dios, naghatag ug mga halad ngadto sa mga
pari alang sa Pagsaylo nga mokabat ug 2, 600 ka mga nating
baka ug 300 ka mga baka. **9** Naghatag usab si Konanias, ug
si Shemaya ug si Netanel, ang iyang mga igsoong lalaki, ug si
Hashabia, si Jeil, ug si Jozabad, ang mga pangulo sa mga
Levita, ngadto sa mga Levita alang sa paghalad sa Pagsaylo
nga mokabat ug 5, 000 ka mga nating baka ug 5, 000 ka
mga laking baka. **10** Busa naandam na ang buluhaton, ug
ang mga pari nagbarog sa ilang mga dapit, uban sa mga
Levita sumala sa ilang mga pundok, ingon nga pagtuman
sa mando sa hari. **11** Nag-ihaw sila ug mga nating karnero
alang sa Pagsaylo, ug giwisikwisik sa mga pari ang dugo
nga ilang nadawat gikan sa mga Levita, ug gipanitan sa mga
Levita ang mga nating karnero. **12** Gikuha nila ang mga halad
sinunog, aron iapod-apod kini sa katawhan sa matag pundok
nga banay sa katigulangan, aron igahalad kini ngadto kang
Yahweh, sumala sa nahisulat sa Libro ni Moises. Sama usab
niini ang gihimo nila sa mga torong baka. **13** Gisugba nila sa
kalayo ang mga nating karnero alang sa Pagsaylo subay sa
kasugoan. Alang sa mga balaang halad, gilat-an nila kini sa
mga kolon, mga kaldero, ug sa mga kawa, ug gidala dayon
nila kini ngadto sa tanang katawhan. **14** Unya giandam nila
ang mga halad alang sa ilang mga kaugalingon ug alang sa
mga pari, tungod kay ang mga pari, ang mga kaliwat ni Aaron,
nagpatigayon man sa halad nga mga halad sinunog ug sa
tambok nga mga halad hangtod sa pagkagabii, busa giandam
sa mga Levita ang mga halad alang sa ilang mga kaugalingon
ug alang sa mga pari, nga mga kaliwat ni Aaron. **15** Ang
mga mag-aawit, ang mga kaliwat ni Asaf anaa sa ilang dapit,
sumala sa gimando ni David kang Asaf, kang Heman, ug kang
Jedutun nga mananagna sa hari, ug ang mga magbalantay
anaa sa matag ganghaan. Wala nila biyai ang ilang mga dapit,
sanglit giandaman man sila sa ilang mga igsoong lalaki nga
mga Levita. **16** Busa, nahuman nianang higayona ang tibuok
buluhaton alang kang Yahweh sa kasaulogan sa Pagsaylo ug
aron sa paghalad ug mga halad sinunog sa halaran ni Yahweh,
sumala sa gimando ni Haring Josia. **17** Nianang higayona ang
katawhan nga atua didto nagsaulog sa Pagsaylo, ug unya
misunod ang Pista sa Pan nga walay Patubo sulod sa pito ka
adlaw. **18** Wala pay pagsaulog nga nahitabo sama niadto
sa Israel sukad sa mga adlaw ni propeta Samuel, ni bisan
ang ubang mga hari sa Israel wala nagsaulog sa ingon niini
nga Pagsaylo sama sa gibuhat ni Josia, uban sa mga pari,
mga Levita ug sa tanang katawhan sa Juda ug sa Israel nga
atua didto, ug sa mga lumolupyo sa Jerusalem. **19** Gisaulog
kini nga Pagsaylo sa ika-18 nga tuig sa paghari ni Josia. **20**
Pagkahuman niining tanan, human sa paghan-ay ni Josia sa
templo, miadto si Neco, ang hari sa Ehipto, aron makig-away
batok sa Carkemis nga daplin sa Suba sa Eufrates, ug miadto
si Josia aron makig-away batok kaniya. **21** Apan nagpadala
ug mga mensahero si Neco ngadto kaniya, nga nag-ingon,
"Unsa man ang akong buhaton kanimo, hari sa Juda? Wala
ako mianhi aron makigbatok kanimo karong adlawa, apan
batok sa panimalay nga akong gubaton. Gimandoan ako sa
Dios nga magdali, busa ayaw babagi ang Dios, nga nag-uban
kanako, kay tingali ug laglagon ka niya." **22** Bisan pa niana,
mibalibad si Josia sa pag-atras gikan kaniya. Nagtakuban
siya sa iyang kaugalingon aron makig-away kaniya. Wala niya
patalinghogi ang mga pulong ni Neco nga naggikan sa baba
sa Dios; busa miadto siya sa Walog sa Megido aron makig-
away. **23** Naigo si Haring Josia sa mga tigpamana, ug miingon
siya sa iyang mga sulugoon, "Ipalayo ako, kay nasamdan ako
pag-ayo." **24** Busa gikuha siya sa iyang mga sulugoon gikan
sa karwahe, ug gisakay siya sa laing karwahe. Gidala siya
ngadto sa Jerusalem, kung diin siya namatay. Gilubong siya
sa lubnganan sa iyang mga katigulangan. Ang tibuok Juda ug
Jerusalem nagbangotan alang kang Josia. **25** Nagbangotan
si Jeremias alang kang Josia; ang tanang kalalakin-an ug
mga mag-aawit nga mga kababayen-an nagbangotan alang
kang Josia nianang adlawa. Kini nga mga awit nahimong
kabahin sa tulomanon sa Israel; ug nahisulat kini sa mga
awit sa pagbangotan. **26** Alang sa ubang mga butang bahin
kang Josia, ug sa maayo niyang mga binuhatan sa pagtuman
sa nahisulat sa balaod ni Yahweh— **27** ug ang iyang mga
binuhatan, sukad pa sa sinugdanan hangtod sa kataposan,
nahisulat sa libro sa mga hari sa Juda ug sa Israel.

36 Unya gipili sa katawhan sa yuta si Jehoahaz ang
anak nga lalaki ni Josia, ug gihimo siya nga hari sa
Jerusalem puli sa iyang amahan. **2** Nagpangidaron ug 23
ka tuig si Jehoahaz sa dihang nagsugod siya sa paghari,
ug naghari siya sulod sa tulo ka bulan sa Jerusalem. **3**
Ang hari sa Ehipto nagpapahawa kaniya sa Jerusalem, ug
gipabayad ang katawhan ug usa ka gatos nga plata ug usa

ka talent nga bulawan. **4** Ang hari sa Ehipto naghimo kang
Eliakim, nga iyang igsoon, nga maghari sa tibuok Juda ug
Jerusalem, ug giilisan ang iyang ngalan ug Jehoiakim. Unya
gikuha niya ang igsoon ni Eliakim nga si Joahaz ug gidala
siya sa Ehipto. **5** Nagpangidaron ug 25 ka tuig si Jehoiakim
sa dihang nagsugod siya sa paghari, ug naghari siya sulod
sa napulo ug usa ka tuig sa Jerusalem. Nagbuhat siya ug
daotan sa panan-aw ni Yahweh nga iyang Dios. **6** Unya si
Nebucadnezar, ang hari sa Babilonia, misulong kaniya ug
gigapos siya sa kadena aron dad-on siya ngadto sa Babilonia.
7 Nagdala usab si Nebucadnezar ug pipila ka mga butang
sa puloy-anan ni Yahweh ngadto sa Babilonia, ug gibutang
kini sa iyang palasyo sa Babilonia. **8** Ingon man sa ubang
mga butang bahin kang Jehoiakim, ang malaw-ay nga mga
butang nga iyang nabuhat, ug kung unsa ang nakaplagan
batok kaniya, tan-awa, nahisulat kini sa libro sa mga hari
sa Juda ug sa Israel. Unya si Jehoiakin, nga iyang anak,
nahimong hari puli kaniya. **9** Nagpangidaron ug walo ka tuig si
Jehoiakin sa dihang nagsugod siya sa paghari; naghari siya
sulod sa tulo ka bulan ug napulo ka adlaw sa Jerusalem.
Nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni Yahweh. **10** Sa
panahon sa tingpamulak, nagpadala ug mga tawo si Haring
Nebucadnezar ug gidala siya ngadto sa Babilonia, lakip ang
mga bililhong mga butang gikan sa puloy-anan ni Yahweh, ug
gihimong hari si Zedekias, nga iyang paryente sa tibuok Juda
ug Jerusalem. **11** Nagpangidaron ug 21 ka tuig si Zedekias
sa dihang nagsugod siya sa paghari; naghari siya sulod sa
napulo ug usa ka tuig sa Jerusalem. **12** Nagbuhat siya ug
daotan sa panan-aw ni Yahweh nga iyang Dios. Wala siya
nagpaubos sa iyang kaugalingon sa atubangan ni Jeremias
ang propeta, nga nagsulti sa mga pulong nga naggikan kang
Yahweh. **13** Nagrebelde usab si Zedekia batok kang Haring
Nebucadnezar, nga nagpanumpa kaniya pinaagi sa Dios nga
magmatinud-anon kaniya. Apan nagmagahi si Zedekia sa
iyang ulo ug kasingkasing bahin sa pagbalik ngadto kang
Yahweh, ang Dios sa Israel. **14** Labaw pa niana, hilabihan ang
pagkamasinupakon sa tanang mga pangulo sa mga pari ug sa
katawhan, ug gisunod nila ang malaw-ay nga mga binuhatan
sa mga nasod. Gihugawan nila ang puloy-anan ni Yahweh
nga iyang gibalaan sa Jerusalem. **15** Nagpadala ug pulong si
Yahweh ngadto kanila, ang Dios sa ilang mga katigulangan,
pinaagi sa iyang mga mensahero sa makadaghan, tungod
aduna siyay kaluoy sa iyang katawhan ug sa dapit nga iyang
gipuy-an. **16** Apan ilang gibugalbugalan ang mga mensahero
sa Dios, gisalikway ang iyang mga pulong, ug gidagmalan ang
iyang mga propeta, hangtod nga ang kapungot ni Yahweh
midangat sa iyang katawhan, hangtod walay makatabang
niini. **17** Busa gipadala sa Dios ngadto kanila ang hari sa
Caldeahanon, nga milaglag sa ilang mga batan-ong lalaki
pinaagi sa espada sulod sa templo, ug walay kaluoy sa mga
batan-ong lalaki o sa mga ulay, mga tigulang nga lalaki o mga
ubanon. Gitugyan silang tanan sa Dios ngadto sa iyang kamot.
18 Ang tanang mga kagamitan sa puloy-anan sa Dios, gagmay
man o dagko, ang mga bahandi sa puloy-anan ni Yahweh,
ug ang mga bahandi sa hari ug sa iyang mga opisyal—
kining tanan gidala niya ngadto sa Babilonia. **19** Gisunog nila
ang puloy-anan sa Dios, gilumpag ang paril sa Jerusalem,
gisunog ang tanang palasyo niini, ug gigun-ob ang tanang
mga maanyag nga mga butang niini. **20** Gipangbihag sa hari
ang mga tawo nga wala nangamatay pinaagi sa espada.
Gihimo silang mga ulipon alang kaniya ug sa iyang mga anak
nga lalaki hangtod sa pagmando sa gingharian sa Persia. **21**
Nahitabo kini aron matuman ang pulong ni Yahweh pinaagi sa
gisulti ni Jeremias, hangtod nga ang yuta magmalipayon sa
Adlawng Igpapahulay. Nagsaulog kini sa Adlawng Igpapahulay
hangtod nga napasagdan kini, sulod sa 70 ka tuig naingon ani
kini. **22** Karon sa unang tuig sa paghari ni Cyrus, ang hari sa
Persia, aron nga imantala ang pulong ni Yahweh pinaagi kang
Jeremias, gidasig ni Yahweh ang espiritu ni Cyrus, ang hari
sa Persia, nga imantala niya sa tibuok niyang gingharian, ug
isulat usab kini sa talaan. Miingon siya, **23** "Mao kini ang gisulti
ni Cyrus, nga hari sa Persia: si Yahweh, ang Dios sa langit,
naghatag kanako sa tanang mga gingharian sa kalibotan.
Gimandoan niya ako sa pagtukod sa puloy-anan alang kaniya
sa Jerusalem, nga anaa sa Juda. Si bisan kinsa ang nahisakop
kaninyo sa tibuok niyang katawhan, hinaot nga si Yahweh nga
inyong Dios, mag-uban kaninyo. Tugoti siya nga moadto sa
maong yuta."

Esdras

1 Sa unang tuig ni Ciro, ang hari sa Persia, gituman ni
Yahweh ang iyang pulong nga gikan sa baba ni Jeremias,
ug gitandog ang espiritu ni Ciro. Mikaylap ang pulong ni Ciro
sa tibuok niyang gingharian. Mao kini ang gisulat ug gisulti: **2**
"Si Ciro, ang hari sa Persia, miingon: si Yahweh, ang Dios sa
Langit, gihatag kanako ang tanang gingharian sa kalibotan, ug
gipili niya ako aron sa pagpatukod alang kaniya sa usa ka
balay sa Jerusalem didto sa Judea. **3** Bisan kinsa kaninyo
nga gikan sa iyang katawhan (hinaot nga ang iyang Dios
magauban kaniya) mahimong motungas ngadto sa Jerusalem
ug magtukod sa balay alang kang Yahweh, ang Dios sa
Israel, nga mao ang Dios sa Jerusalem. **4** Ang nahibiling mga
katawhan nga nagpuyo sa yuta sa bisan asa nga bahin sa
gingharian kinahanglan mohatag kanila ug plata ug bulawan,
mga kabtangan ug mga kahayopan, ingon man ang kinabubut-
ong halad alang sa balay sa Dios sa Jerusalem." **5** Unya
mitindog ang pangulo sa mga banay sa katigulangan ni Juda
ug ni Benjamin, ang mga pari ug ang mga Levita ug ang tanan
kansang ang espiritu gitandog sa Dios nga moadto ug motukod
sa iyang balay. **6** Kadtong nag-alirong kanila mitabang sa
ilang buluhaton uban ang mga plata ug mga bulawan, mga
kabtangan, mga kahayopan, mga bililhong butang, ug mga
halad nga kinabubut-on. **7** Giuli usab ni Haring Ciro ang mga
galamiton nga gipanag-iya sa balay ni Yahweh nga gidala
ni Nabucodonozor gikan sa Jerusalem ug gibutang sulod sa
mga balay sa iyang diosdios. **8** Gitugyan kini ni Ciro ngadto
sa kamot ni Mitredates ang tinugyanan sa panudlanan, nga
giihap kini alang kang Sesbasar, ang pangulo sa Judea. **9**
Mao kini ang ilang gidaghanon: 30 ka plangganang bulawan,
1, 000 ka plangganang plata, 29 ka lain pang planggana, **10**
30 ka panaksang bulawan, 410 ka gagmay nga panaksang
plata, ug 1, 000 ka mga dugang kabtangan. **11** Ang tanang
butang nga bulawan ug plata mikabat ug 5, 400. Gipangdala
kining tanan ni Sesbasar sa dihang ang mga binihag nanguli
gikan sa Babilonia paingon sa Jerusalem.

2 Mao kini ang katawhan sa probinsya nga mitungas gikan
sa pagkabihag ni Haring Nabucodonozor, nga nagbihag
kanila sa Babilonia, ang katawhan nga namalik sa ilang mga
tagsatagsa ka mga siyudad sa Jerusalem ug sa Judea. **2**
Miabot sila kuyog si Sorobabel, si Josue, si Nehemias, si
Seraias, si Reeliaias, si Mardoqueo, si Bilsan, si Mispar, si
Bigvai, si Rehum, ug si Baana. Mao kini ang talaan sa mga
kalalakin-an sa katawhan sa Israel. **3** Ang mga kaliwat ni
Paros: 2, 721. **4** Ang mga kaliwat ni Sefatias: 372. **5** Ang
mga kaliwat ni Arak: 775. **6** Ang mga kaliwat ni Pahat Moab:
pinaagi kang Josue ug kang Joab: 2, 812. **7** Ang mga kaliwat
ni Elam: 1, 254. **8** Ang mga kaliwat ni Satu: 945. **9** Ang mga
kaliwat ni Sacai: 760. **10** Ang mga kaliwat ni Bani: 642. **11**
Ang mga kaliwat ni Bebai: 623. **12** Ang mga kaliwat ni Asgad:
1, 222. **13** Ang mga kaliwat ni Adonikam: 666. **14** Ang mga
kaliwat ni Bigvai: 2, 056. **15** Ang mga kaliwat ni Adin: 454. **16**
Ang kalalakin-an ni Ater, pinaagi ni Hesekias: 98. **17** Ang mga
kaliwat ni Besai: 323. **18** Ang mga kaliwat ni Jora: 112. **19**
Ang kalalakin-an ni Hasum: 223. **20** Ang kalalakin-an ni Gibar:
95. **21** Ang kalalakin-an sa Bethlehem: 123. **22** Ang kalalakin-
an sa Netofa: 56. **23** Ang kalalakin-an sa Anatot: 128. **24** Ang
kalalakin-an sa Asmavet: 42. **25** Ang kalalakin-an sa Kiriat
Arim, sa Chefira, ug sa Beerot: 743. **26** Ang kalalakin-an sa
Rama ug sa Geba: 621. **27** Ang kalalakin-an sa Mikmas: 122.
28 Ang kalalakin-an sa Betel ug sa Ai: 223. **29** Ang kalalakin-
an sa Nebo: 52. **30** Ang kalalakin-an sa Magbis: 156. **31** Ang
kalalakin-an sa ubang dapit sa Elam: 1, 254. **32** Ang kalalakin-
an sa Harim: 320. **33** Ang kalalakin-an sa Lod, sa Hadid, ug
sa Ono: 725. **34** Ang kalalakin-an sa Jerico: 345. **35** Ang
kalalakin-an sa Senaa: 3, 630 **36** Ang mga pari: ang mga
kaliwat ni Jedaias sa panimalay ni Josue: 973. **37** Ang mga
kaliwat ni Imer: 1, 052. **38** Ang mga kaliwat ni Pasur: 1, 247.
39 Ang mga kaliwat ni Harim: 1, 017. **40** Ang mga Levita: ang
mga kaliwat ni Josue ug ni Kadmeil, mga kaliwat ni Hodavias:
74. **41** Ang mga mag-aawit sa templo, mga kaliwat ni Asaf:
128. **42** Ang mga kaliwat sa mga tigbantay sa ganghaan: mga
kaliwat ni Salum, ni Ater, ni Talmon, ni Akub, ni Hatita, ug ni
Sobai: 139 tanan. **43** Kadtong gitahasan aron moalagad sa
templo: ang mga kaliwat ni Siha, ni Hasufa, ni Tabaot, **44** ni
Keros, ni Siaha, ni Padon, **45** ni Lebana, ni Hagaba, ni Akub,
46 ni Hagab, ni Salmai, ug ni Hanan. **47** Ang mga kaliwat ni
Gidel: si Gahar, si Reaias, **48** si Resin, si Nekoda, si Gasam,
49 si Usa, si Pasea, si Besai, **50** si Asna, si Meunim, ug si
Nefisim. **51** Ang mga kaliwat ni Bakbuk: si Hakufa, si Harhur,
52 si Baslut, si Mehida, si Harsa, **53** si Barkos, si Sisera, si
Tema, **54** si Nesia, ug si Hatifa. **55** Ang mga kaliwat sa mga
sulugoon ni Solomon: ang mga kaliwat ni Sotai, ni Hasoferet,
ni Peruda, **56** ni Jaala, ni Darkon, ni Gidel, **57** ni Sefatias,
ni Hatil, ni Poceret Hasebaim, ug ni Ami. **58** Mikabat sa
392 ka mga kaliwat nga gitahasan aron moalagad sa templo
ug mga kaliwat sa mga sulugoon ni Solomon. **59** Kadtong
mibiya sa Tel Mela, sa Tel Carsa, sa Kerub, sa Adan, ug sa
Imer—apan dili makapamatuod sa ilang katigulangan nga
gikan sa Israel **60** —lakip ang 652 ka mga kaliwat ni Delaias,
ni Tobias, ug ni Nekoda. **61** Ug ang mga kaliwat sa pari: Ang
mga kaliwat ni Habaias, ni Hakos, and ni Barsilai (nga mikuha
sa iyang asawa gikan sa mga anak nga babaye sa Barsilai sa
Gilead ug gitawag pinaagi sa ilang ngalan). **62** Gisulayan nila
sa pagpangita ang talaan sa ilang kagikan, apan wala nila
nakaplagan sanglit gihugawan nila ang ilang pagkapari. **63**
Busa gisultihan sila sa gobernador nga dili sila angay mokaon
sa bisan unsang mga balaang halad hangtod nga mouyon ang
pari gamit ang Urim ug Tumim. **64** Mikabat sa 42, 360 ang
tibuok pundok, **65** wala pay labot ang ilang mga sulugoong
lalaki ug mga sulugoong babaye (kini mga 7, 337) ug ang
ilang mang-aawit nga lalaki ug babaye sa templo. **66** Ang
ilang mga kabayo: 736. Ang ilang mga mula: 245. **67** Ang
ilang mga kamelyo: 435. Ang ilang mga asno: 6, 720. **68** Sa
dihang miabot na sila sa balay ni Yahweh sa Jerusalem, ang
pangulong patriyarka naghalad sa kinabubut-ong gasa aron sa
pagtukod sa balay. **69** Mihatag sila sumala sa ilang katakos
ngadto sa panudlanan: 61, 000 ka daric nga bulawan, 5, 000
ka platang mina, ug 100 ka mga parianong kupo. **70** Busa ang
mga pari, ug mga Levita, ang katawhan, mga mang-aawit sa
templo, ug mga tigbantay sa ganghaan, ug kadtong gitahasan
aron moalagad sa templo nagpuyo sa ilang mga siyudad. Ang
tibuok katawhan sa Israel anaa sa ilang mga siyudad.

3 Sa ikapito ka bulan human nakabalik ang katawhan sa
Israel sa ilang mga siyudad, sa dihang nagkatigom ingon
nga usa ka tawo diha Jerusalem. **2** Mitindog si Josue ang
anak nga lalaki ni Jozadak ug ang iyang mga igsoon nga
mga pari, ug si Zerubabel nga anak ni Sealtiel, ug ang iyang
mga igsoong lalaki ug gitukod ang halaran sa Dios sa Israel
aron sa paghalad sa mga halad sinunog sumala sa gisugo sa
balaod ni Moises, ang alagad sa Dios. **3** Unya gipahimutang
nila ang halaran sa tungtunganan niini, kay nangahadlok sila

tungod sa mga tawo niadtong yutaa. Naghalad sila ug mga
halad sinunog ngadto kang Yahweh sa kaadlawon ug sa
gabii. **4** Gisaulog gihapon nila ang Pista sa Balongbalong
sumala sa nahisulat ug naghalad sa mga halad sinunog
adlaw-adlaw sumala sa kasugoan, sa gikinahanglan sa matag
adlaw. **5** Tungod niini, adunay mga halad sinunog adlaw-
adlaw ug kausa sa usa ka bulan ug mga halad alang sa tanan
nga natudlong kasaulogan ni Yahweh, lakip ang tanang mga
halad nga kinabubut-on. **6** Nagsugod sila sa paghalad sa
mga halad sinunog alang kang Yahweh sa unang adlaw sa
ikapito nga bulan, bisan tuod wala pa matukod ang templo. **7**
Busa gihatagan nila ug plata ang mga tigtiltil ug bato ug mga
panday; ug pagkaon, mainom, ug lana ngadto sa katawhan sa
Sidon ug sa Tiro, aron nga sila magdala sa mga kahoy nga
sidro gikan sa Lebanon paingon sa Jopa agi sa dagat, sumala
sa pagtugot kanila ni Ciro, ang hari sa Persia. **8** Unya sa
ikaduhang bulan sa ikaduhang tuig sa ilang pag-abot ngadto
sa balay sa Dios sa Jerusalem, si Sorobabel, si Jesua ang
anak nga lalaki ni Josadak, ang nahibilin nga mga pari, ang
mga Levita ug kadtong nakabalik gikan sa pagkabihag ngadto
sa Jerusalem nagsugod na sa pagtrabaho. Gitahasan nila
ang mga Levita nga may 20 ang panuigon pataas aron maoy
magdumala sa buluhaton sa balay ni Yahweh. **9** Si Josue uban
sa iyang mga anak nga lalaki ug iyang mga igsoong lalaki, si
Kadmiel ug iyang mga anak nga lalaki, ug ang mga kaliwat
ni Juda aron sa pagdumala sa katawhan nga nagtrabaho
sa balay sa Dios. Kauban nila ang mga kaliwat ni Henadad,
ang ilang mga kaliwat, ug ang ilang kaubanang mga Levita
usab. **10** Gipahiluna sa mga magtutukod ang patukoranan sa
templo ni Yahweh. Nanindog ang mga pari nga nagsul-ob sa
parianong bisti nga may trumpeta, ug ang mga Levita, mga
anak ni Asaf, aron pagdayeg kang Yahweh inubanan sa mga
piyangpiyang, sumala sa sugo ni David, nga hari sa Israel. **11**
Nag-awit sila sa pagdayeg ug pagpasalamat kang Yahweh,
"Maayo siya! Ang iyang matinud-anong kasabotan sa Israel
molungtad sa kahangtoran." Ang tibuok katawhan misinggit sa
dakong kalipay sa pagdayeg ngadto kang Yahweh kay ang
patukoranan sa templo napahimutang na. **12** Apan daghan
sa mga pari, sa mga Levita, sa mga pangulong patriyarka
ug sa mga tigulang nga tawo nga nakakita sa unang balay
ang mihilak sa makusog, sa dihang kining patukoranan sa
balay nahimutang na sa atubangan sa ilang panan-aw. Apan
daghan ang misinggit sa kalipay uban sa pagmaya ug sa
madasigong tugtog. **13** Tungod niini wala na makaila ang
katawhan sa kalahian sa malipayon ug sa nagmayang tingog
gikan sa tingog sa panaghilak sa mga tawo, kay naninggit
man ang katawhan uban sa dakong kalipay, ug nadungog ang
kasaba sa layong dapit.

4 Karon nakadungog ang pipila sa mga kaaway sa Juda ug
sa Benjamin nga ang katawhan nga mga binihag nagtukod
ug templo alang kang Yahweh, ang Dios sa Israel. **2** Busa
miduol sila kang Sorobabel ug ang mga pangulo sa ilang
mga katigulangang mga banay. Miingon sila ngadto kanila,
"Magtukod kita uban kaninyo, kay sama kaninyo, nangita
kami sa inyong Dios ug naghalad ngadto kaniya sukad pa
sa panahon ni Esardad, nga hari sa Asiria, nagdala kanato
dinhing dapita." **3** Apan si Sorobabel, si Josue, ug ang mga
pangulo sa ilang mga katigulangang banay nag-ingon, "Dili
kamo, apan kami ang kinahanglan magtukod sa balay sa
among Dios, tungod kay kami motukod sa balay alang kang
Yahweh, ang Dios sa Israel, ingon nga mando ni Haring Ciro
sa Persia." **4** Busa ang katawhan sa yuta gihimong maluya
ang mga kamot sa taga-Juda; gihadlok nila ang mga taga-Juda
sa pagtukod. **5** Gisuholan usab nila ang mga magtatambag
aron sa pagpakyas sa ilang plano. Gibuhat nila kini sa tanang
mga adlaw ni Ciro ug ngadto sa paghari ni haring Dariu sa
Persia. **6** Unya sa sinugdanan sa paghari ni Asuero nagsulat
sila ug sumbong batok sa mga lumolupyo sa Juda ug sa
Jerusalem. **7** Sa panahon kini sa mga adlaw ni Asuero nga si
Bislam, si Mitredates, si Tabel, ug sa ilang mga kaubanan
nagsulat kang Asuero. Ang maong sulat gisulat sa pinulongan
nga Aramaica ug gihubad. **8** Si Rehum ang labaw ug si
Simsai ang eskriba maoy nagsulat niining paagi ngadto kang
Artajerjes mahitungod sa Jerusalem. **9** Unya si Rehum, si
Simsai, ug ang iyang mga kaubanan, nga mga maghuhukom
ug ang uban pang mga opisiyal sa gobyerno, gikan sa Erec,
sa Babilonia, ug sa Susa sa Elam—misulat sila ug sulat— **10**
ug nahiapil sila niadtong mga tawo nga gipugos pagpapuyo sa
Samaria sa bantogan ug inila nga si Asbanipal, uban sa tanan
nga anaa sa probinsya unahan sa Suba. **11** Mao kini ang
kopya sa sulat nga ilang gipadala ngadto kang Artajerjes: "Ang
imong mga sulugoon, mga katawhan tabok sa suba, nagsulat
niini: **12** Tugoti ang hari masayod nga ang mga Judio nga
gikan kanimo moanhi batok kanato dinhi sa Jerusalem aron
itukod ang masinupakon nga siyudad. Gihuman nila ang mga
pader ug gitukod pag-usab ang mga pundasyon. **13** Karon
tugoti ang hari nga masayod niana nga kung kining siyudara
matukod ug mahuman na ang pader, dili sila maghatag ug
pahinungod ug buhis apan ilang pagasakiton ang mga hari.
14 Tungod kay kami nagakaon ug asin sa palasyo, dili kini
husto kanamo nga motan-aw sa bisan unsang pagpakaulaw
nga nahitabo sa hari. Tungod niini mao nga nagpahibalo kami
ngadto sa hari **15** nga pangitaon ang talaan sa imong amahan
ug aron sa pagsuta nga kining masinupakon nga siyudad
magpasakit sa mga hari ug sa mga probinsya. Mao kini ang
hinungdan sa daghang mga suliran ngadto sa mga hari ug sa
mga probinsya. Nahimo kining sentro sa masinupakon sukad
pa kaniadto. Mao kini ang hinungdan nga kining siyudara
nagun-ob. **16** Nagpahibalo kami sa hari nga kung matukod
kining siyudara ug ang pader, unya walay mabilin alang
kanimo sa unahan sa dako nga suba sa Eufrates." **17** Busa
nagpadala ang hari ug tubag ngadto kang Rehum ug kang
Simsai ug sa ilang mga kaubanan sa Samaria ug sa uban
pang bahin unahan sa Suba: "Ang kalinaw maanaa kaninyo.
18 Ang maong sulat nga imong gipadala kanako gihubad ug
gibasa dinhi kanako. **19** Busa nagsugo ako sa pagsusi ug
nahibaloan nga kaniadto misupak sila ug misukol batok sa
mga hari. **20** Adunay mga hari nga kusgan nga nagdumala sa
Jerusalem ug adunay gahom sa tanang butang sa unahan sa
Suba. Ang pahinungod ug mga buhis ginabayad kanila. **21**
Karon, paghimo ug balaod alang niining mga tawhana aron
mohunong ug dili na pagatukoron kining siyudara hangtod
nga makahimo ako ug balaod. **22** Pagmabinantayon nga dili
kini masalikway. Nganong gitugotan man nga modako kining
kadaot ug maoy hinungdan nga midako ang nawala sa bahin
alang sa hari? **23** Sa dihang nabasa ni haring Artajerjes ang
balaod sa atubangan ni Rehum, ni Simsai, ug sa ilang mga
kaubanan, nagdali sila ug gawas sa Jerusalem ug gipugos
ang mga Judio sa pagpaundang sa pagtukod. **24** Busa ang
bulohaton sa balay sa Dios ngadto sa Jerusalem naundang
hangtod sa ikaduhang tuig sa paghari ni haring Dario sa
Persia.

5 Unya si Hageo nga propeta ug si Zecarias ang anak nga
lalaki ni Idonga nga propeta nanagna sa ngalan sa Dios sa

Israel ngadto sa mga Judio sa Juda ug sa Jerusalem. **2** Si
Sorobabel ang anak nga lalaki ni Salatiel ug Josue ang anak
nga lalaki ni Josadak mibangon ug misugod sa pagtukod sa
balay sa Dios sa Jerusalem uban sa mga propeta nga nagdasig
kanila. **3** Unya si Tatenai ang gobernador sa probinsya sa
unahan sa Suba, si Setar Bosenai, ug ang ilang mga kaubanan
miduol ug miingon kanila, “Kinsa man ang naghatag kaninyo
ug kasugoan aron tokuron kining balay ug humanon kining
mga pader?” **4** Miingon usab sila, “Kinsa man ang mga ngalan
sa katawhan nga nagtukod niining maong balay?” **5** Apan ang
mata sa Dios anaa sa mga pangulo sa Judio ug ang ilang
mga kaaway wala nakapaundang kanila. Naghulat sila sa
sulat nga ipadala ngadto sa hari ug alang sa kasugoan nga
ibalik ngadto kanila mahitungod niini. **6** Mao kini ang sulat
ni Tatenai, ni Setar Bosenai, ug sa ilang mga kaubanan nga
mga opisyal ngadto kang Dario ang hari. **7** Nagpadala sila
ug balita, gisulat kini ngadto kang Haring Dario, “Ang tanang
kalinaw maanaa kaninyo. **8** Tugoti nga masayod ang hari
nga mangadto kita sa Juda ngadto sa balay sa gamhanang
Dios. Pagatukoron kini gamit ang dagkong mga bato ug mga
kahoy nga troso nga ibutang sa mga pader. Mahuman kining
buluhaton sa hingpit ug maayo nga pagabuhaton sa ilang mga
kamot. **9** Nangutana kami sa mga pangulo, 'Kinsa man ang
naghatag kaninyo kasugoan aron tukoron kining balay ug
kining mga pader?' **10** Gipangutana usab namo ang ilang mga
ngalan aron imong masayran ang ngalan sa matag tawo nga
nangulo kanila. **11** Mitubag sila ug miingon, 'Mga sulugoon
kami sa Dios nga anaa sa langit ug sa yuta, ug tukoron namo
pag-usab kining balay nga gitukod sa milabay nga daghang
katuigan sa dihang gitukod kini ug gihuman sa bantogan
nga hari sa Israel. **12** Bisan pa niana, sa dihang gipalagot
sa among mga katigulangan ang Dios sa langit, gitugyan
niya sila ngadto sa mga kamot ni Nabucodonosor ang hari
sa Babilonia, nga migun-ob niining balaya ug nagkuha sa
katawhan sa pagkabihag didto sa Babilonia. **13** Bisan pa, sa
unang tuig sa paghari ni Ciro sa Babilonia, naghatag si Ciro
ug kasugoan nga tukoron pag-usab ang balay sa Dios. **14**
Giuli usab ni Haring Ciro ang mga butang nga bulawan ug
plata ngadto sa balay sa Dios nga gidala ni Nabucodonosor
nga gikan sa templo sa Jerusalem nga gidala sa templo sa
Babilonia. Giuli niya kini ngadto kang Sesbasar, nga gihimo
niyang gobernador. **15** Miingon siya kaniya, “Dad-a kining
mga butanga. Lakaw ug ibutang kini sa templo sa Jerusalem.
Tugoti nga pagatukoron pag-usab didto ang balay sa Dios.”
16 Unya kini si Sesbasar miabot ug nagpahiluna sa pundasyon
alang sa balay sa Dios sa Jerusalem; ug kini natukod, apan
wala pa kini nahingpit.' **17** Karon kung makapahimuot kini sa
hari, tugoti nga kini masusi ngadto sa balay nga tipiganan
sa Babilonia kung ang paghukom gikan kang Haring Ciro sa
pagtukod niining balay sa Dios sa Jerusalem. Unya tugoti ang
hari magpadala sa iyang hukom nganhi kanato.”

6 Busa nagsugo si Haring Dario nga susihon ang balay
tipiganan sa Babilonia. **2** Ngadto sa lig-on nga siyudad sa
Ecbatana didto sa Media diin nakaplagan ang basahon; mao
kini ang nahisulat sa talaan: **3** Sa unang tuig sa paghari ni
Haring Ciro, naghatag si Ciro ug kasugoan mahitungod sa
balay sa Dios sa Jerusalem: 'Pagatukoron pag-usab ang balay
ingon nga dapit sa paghalad. 'Ipahimutang ang pundasyon.
Nga ang katas-on 60 ka cubit ug ang kalapdon 60 ka cubit,
4 uban sa tulo ka laray sa dagkong mga bato ug laray sa
bag-ong troso. Ug tugoti nga bayran ang kantidad pinaagi
sa balay sa hari. **5** Dad-a usab ang bulawan ug plata nga
gipanag-iya sa balay sa Dios nga gidala ni Nabucodonosor
gikan sa templo sa Jerusalem ngadto sa templo sa Babilonia.
Ipadala kini ngadto sa Jerusalem ug ibutang sila sa balay
sa Dios.' **6** Karon ipahilayo si Tatenai, si Setar Bosenai, ug
ang imong kauban nga mga opisyal nga anaa sa tabok sa
Suba. **7** Pasagdi ang bulohaton niining balay sa Dios. Ang
gobernador ug ang mga pangulo sa Judio maoy magtukod
sa balay sa Dios sa maong dapit. **8** Nagmando ako nga
kinahanglan inyo kining buhaton alang niining mga pangulo sa
mga Judio nga magtukod niining balay sa Dios: Ang suhol nga
gidalit gikan sa hari sa tabok sa Suba maoy gamiton aron
ibayad niining mga tawhana aron dili sila moundang sa ilang
pagtrabaho. **9** Bisan unsa ang gikinahanglan—mga nati nga
laking baka, torong karnero, o nating karnero alang sa halad
sinunog ngadto sa Dios sa Langit, trigo, asin, bino o lana
sumala sa mando sa mga pari sa Jerusalem—ayaw pakyasa
ang paghatag niining mga butanga ngadto kanila sa matag-
adlaw. **10** Buhata kini aron dad-on nila ang halad ngadto sa
Dios sa Langit ug pag-ampo alang kanako, ang hari, ug sa
akong mga anak nga lalaki. **11** Nagamando ako nga kung si
binsa kinsa ang mosupak niining kasugoan, kinahanglan nga
ipabunlot ang sakbayan sa iyang balay ug bitayon gayod siya
niini. Ang iyang balay mahimo gayod nga nagkatipun-og nga
basura tungod niini. **12** Pukanon unta sa Dios nga buhi ang si
bisan kinsa nga hari ug ang katawhan nga mosupak niining
balay sa Dios sa Jerusalem. Ako, si Dario, nagamando niini.
Mahitabo unta kini nga makugihon!” **13** Unya si Tatenai, si
Setar Bosenai, ug ang ilang mga kaubanan mibuhat sa tanan
nga gisugo ni Haring Dario. **14** Busa ang mga pangulo sa
Judio mitukod sa paagi sa gitudlo ni Hageo ug ni Zecarias
pinaagi sa pagpanagna. Ilang gitukod sumala sa gisugo sa
kasugoan sa Dios sa Israel ug si Ciro, si Dario ug si Artajerjes,
ang mga hari sa Persia. **15** Ang balay nahuman sa ikatulo ka
adlaw sa bulan sa Adar, sa ikaunom ka tuig sa paghari ni
Haring Dario. **16** Ang mga Israelita, mga pari, mga Levita,
ug ang uban pang mga dinakpan nagsaulog nga malipayon
alang sa paghalad niining balay sa Dios. **17** Naghalad sila
ug 100 ka mga laking baka, 100 ka gatos ka mga torong
karnero ug 400 ka nating karnero alang sa paghalad sa balay
sa Dios. Dose ka mga lalaking kanding gihalad usab ingon nga
halad sa sala sa tibuok Israel, usa sa matag tribo sa Israel.
18 Gitahasan usab nila ang mga pari ug ang mga Levita sa
pagpamuhat sa pag-alagad sa Dios sa Jerusalem, ingon nga
kini gisulat sa Libro ni Moises. **19** Busa kadtong mga nabihag
nagsaulog sa pagsaylo sa ika-katorse ka adlaw sa unang
bulan. **20** Ang tanang mga pari ug mga Levita naghinlo sa
ilang kaugalingon ug nag-ihaw sila sa mga ihalad sa Pagsaylo
alang sa tanang gibihag, lakip ang ilang mga kaugalingon.
21 Ang mga Israelita nga nagkaon sa pipila ka karne mao
kadtong nahibalik gikan sa pagkabihag ug gilain ang ilang
kaugalingon gikan sa kahugawan sa katawhan sa yuta ug
nangita kang Yahweh, ang Dios sa Israel. **22** Malipayon silang
nagsaulog sa Pista sa Pan nga Walay Patubo sulod sa pito
ka adlaw, kay gihatagan man sila ug kalipay ug giusab ang
kasingkasing sa hari sa Asiria aron lig-onon ang ilang mga
kamot sa pagtrabaho sa iyang balay, ang balay sa Dios sa
Israel.

7 Pagkahuman niini, sa panahon sa paghari ni Artajerjes
nga hari sa Persia, miabot si Esdras gikan sa Babilonia.
Ang mga katigulangan ni Esdras mao si Seraias, si Asarias,
si Hilkias, **2** si Salum, si Sadoc, si Ahitub, **3** si Amarias, si
Asarias, si Merayot, **4** si Serahias, si Usi, si Buki, **5** si Abisue,

si Pinehas, ug si Eleasar, nga mao ang anak ni Aaron ang
labaw nga pari. **6** Miabot si Esdras gikan sa Babilonia ug usa
siya ka batid nga eskriba sa balaod ni Moises nga gihatag
ni Yahweh, ang Dios sa Israel. Gihatagan siya sa hari sa
bisan unsang mga butang nga iyang gipangayo sanglit ang
kamot ni Yahweh nag-uban man kaniya. **7** Ang pipila sa mga
kaliwat sa Israel ug ang mga pari, mga levita, mga mang-
aawit sa templo, ang mga tigbantay sa ganghaan, ug kadtong
mga gitahasan nga moalagad sa templo mikuyog usab sa
pagtungas ngadto sa Jerusalem sa ikapito nga tuig ni Haring
Artajerjes. **8** Miabot siya sa Jerusalem sa ikalimang bulan
sa samang tuig. **9** Mibiya siya sa Babilonia sa unang adlaw
sa unang bulan. Unang adlaw kadto sa ikalimang bulan nga
miabot siya sa Jerusalem, sanglit ang maayong kamot sa
Dios nag-uban man kaniya. **10** Gihatag ni Esdras ang iyang
kasingkasing diha sa pagtuon, sa pagkinabuhi, ug sa pagtudlo
sa balaod ug sa mga kasugoan sa balaod ni Yahweh. **11** Mao
kini ang kasugoan nga gihatag ni Haring Artajerjes ngadto
kang Esdras ang pari ug eskriba sa mga kasugoan ni Yahweh
ug sa mga balaod alang sa Israel: **12** "Ang hari sa mga hari
nga si Artajerjes, ngadto kang Esdras nga pari, ang eskriba
sa balaod sa Dios sa langit: **13** Nagmando ako nga si bisan
kinsa nga gikan sa Israel nga ania sa akong gingharian uban
sa ilang mga pari ug sa mga Levita nga nagtinguha sa pag-
adto sa Jerusalem, makauban kanimo. **14** Ako, ang hari, ug
ang akong pito ka mga magtatambag magpalakaw kaninyong
tanan aron sa pagsusi bahin sa Juda ug sa Jerusalem sumala
sa inyong nasabtan nga mga balaod sa Dios, **15** ug aron
dad-on ang plata ug bulawan nga gihatag nila nga walay
bayad ngadto sa Dios sa Israel didto sa Jerusalem, nga iyang
puloy-anan. **16** Ihatag nga walay bayad ang tanang plata
ug bulawan nga gihatag sa tanang taga-Babilonia uban sa
kinabubut-ong gihalad sa katawhan ug sa mga pari alang
sa balay sa Dios sa Jerusalem. **17** Busa pagpalit ug mga
torong baka, mga torong karnero ug mga nating karnero ug
trigo ug mga halad ilimnon. Ihalad kini sa halaran nga anaa
sa sulod sa balay sa inyong Dios sa Jerusalem. **18** Bahin
sa nahibilin nga plata ug bulawan buhata ang bisan unsa
nga makaayo alang kanimo ug sa imong mga kaigsoonan,
aron sa pagpahimuot sa inyong Dios. **19** Ibutang ang mga
butang nga gihatag kanimo nga walay bayad diha sa iyang
atubangan alang sa pag-alagad sa balay sa inyong Dios sa
Jerusalem. **20** Bisan unsa pa nga kinahanglanon sa balay
sa inyong Dios nga inyong gikinahanglan, kuhaa kini nga
kantidad gikan sa akong panudlanan sa bahandi. **21** Ako, si
Haring Artajerjes, naghimo ug kasugoan ngadto sa tanang
mga tinugyanan sa panudlanan sa unahan sa Suba, nga
ihatag ang bisan unsang butang nga pangayoon ni Esdras
gikan kaninyo, **22** kutob sa 100 ka talents nga plata, 100 ka
cors nga trigo, 100 ka baths nga bino, ug 100 ka baths nga
lana, ug asin nga walay kinutoban. **23** Ang bisan unsa nga
kasugoan nga naggikan sa Dios sa Langit, buhaton kini uban
ang pagkamatinud-anon alang sa iyang balay. Kay nganong
kinahanglan man nga ipahamtang ang iyang kapungot nganhi
sa akong gingharian ug sa akong mga anak nga lalaki? **24**
Gipahibalo namo kanila ang mahitungod kaninyo nga dili
magkuha ug bisan unsang bayad o buhis sa kang bisan kinsa
nga mga pari, mga Levita, mga manunugtog, mga tigbantay
sa templo, o sa mga tawo nga gitahasan nga mag-alagad
sa templo ug sa mga alagad sa balay sa Dios. **25** Esdras,
pinaagi sa kaalam nga gihatag sa Dios kanimo, kinahanglan
magpili ka ug mga maghuhukom ug mga maalamong tawo
nga mag-alagad sa tanang katawhan sa unahan sa Suba,
ug mag-alagad kang bisan kinsa nga nasayod sa balaod sa
imong Dios. Kinahanglan tudloan mo usab kadtong mga wala
masayod sa balaod. **26** Siloti ang bisan kinsa nga dili hingpit
nga motuman sa mga balaod sa Dios ug sa mga balaod sa
hari, pinaagi sa kamatayon, pagpahawa, pagbawi sa ilang
mga kabtangan, o sa pagbilanggo." **27** Miingon si Esdras,
"Dalaygon si Yahweh, ang Dios sa among mga katigulangan,
nga nagpahiluna niining tanan sa kasingkasing sa hari aron
pagpatahom sa balay ni Yahweh sa Jerusalem, **28** ug siya mao
ang naghatag sa matinud-anong kasabotan nganhi kanako sa
atubangan sa hari, sa iyang mga magtatambag, ug sa tanan
niyang mga bantogang opisyal. Gilig-on ako pinaagi sa tabang
ni Yahweh nga akong Dios, ug gitigom ko ang mga pangulo
gikan sa Israel aron mokuyog kanako."

8 Mao kini ang mga pangulo sa mga banay sa katigulangan
nga mibiya uban kanako sa Babilonia sa panahon sa
paghari ni Haring Artajerjes. **2** Sa mga kaliwat ni Pinehas: si
Gersom. Sa mga kaliwat ni Itamar: si Daniel. Sa mga kaliwat
ni David: si Hatus. **3** Sa mga kaliwat ni Seconias, sa mga
kaliwat ni Paros: si Zacarias. Uban kaniya nalista ang 150 ka
mga lalaki. **4** Sa mga kaliwat ni Pahat Moab: si Elioenai ang
anak nga lalaki ni Seraias. Uban kaniya nalista ang 200 ka
mga lalaki. **5** Sa mga kaliwat ni Seconias: si Ben Jahasiel.
Uban kaniya nalista ang 300 ka mga lalaki. **6** Sa mga kaliwat
ni Adin: si Ebed ang anak nga lalaki ni Jonatan. Uban kaniya
nalista ang 50 ka mga lalaki. **7** Sa mga kaliwat ni Elam: si
Jesaias ang anak ni Atalia. Uban kaniya nalista ang 70 ka mga
lalaki. **8** Sa mga kaliwat ni Sefatias: si Sebadias ang anak nga
lalaki ni Miguel. Uban kaniya nalista ang 80 ka mga lalaki.
9 Sa mga kaliwat ni Joab: si Obadias ang anak nga lalaki
ni Jehiel. Uban kaniya nalista ang 218 ka mga lalaki. **10** Sa
mga kaliwat ni Selomit ang anak nga lalaki ni Josefias. Uban
kaniya nalista ang 160 ka mga lalaki. **11** Sa mga kaliwat ni
Bebai: si Zacarias ang anak nga lalaki ni Bebai. Uban kaniya
nalista ang 28 ka mga lalaki. **12** Sa mga kaliwat ni Asgad: si
Johanan ang anak nga lalaki ni Hacatan. Uban kaniya nalista
ang 110 ka mga lalaki. **13** Sa wala madugay miabot kadtong
mga kaliwat ni Adonicam. Mao kini ang ilang mga ngalan:
si Elifelet, si Jeuel, ug si Semaias. Uban kanila miabot ang
60 ka mga lalaki. **14** Sa mga kaliwat ni Bigvai: si Utai ug si
Sacur. Uban kaniya nalista ang 70 ka mga lalaki. **15** Miingon
si Esdras, "Gitigom ko ang mga tawong nagapanaw didto
sa kanal nga paingon sa Ahava, ug nagkampo kami didto
sulod sa tulo ka adlaw. Gisusi ko ang katawhan ug ang mga
pari, apan wala akoy nakaplagan didto bisan usa sa mga
kaliwat ni Levi. **16** Busa nagpasugo ako alang kang Elieser,
Ariel, Semaias, Elnatan, Jarib, ug Elnatahan ug kang Natan,
Zecaraias, ug kang Mesulam—nga mga pangulo— ug alang
kang Joarib ug kang El Natan— nga mga magtutudlo. **17**
Sunod gipaadto ko sila ngadto kang Edo, ang pangulo sa
Casfia. Gisultihan ko sila kung unsa ang isulti kang Ido ug sa
iyang mga kaparyentihan, ang mga sulugoon sa templo nga
nagpuyo sa Casfia, nga padad-an kita ug mga sulugoon alang
sa balay sa Dios. **18** Busa pinaagi sa maayong kamot sa Dios
gipadad-an kita ug usa ka maalamong tawo nga ginganlan ug
Serebias. Kaliwat siya ni Mali ang anak nga lalaki ni Levi nga
anak ni Israel. Miabot siya uban ang iyang 18 ka mga anak
nga lalaki ug mga igsoong lalaki. **19** Miabot uban kaniya si
Hasabias. Anaa usab si Jesaias, usa sa mga anak ni Merari,
uban sa iyang mga igsoong lalaki ug sa ilang mga anak nga
lalaki, 20 ka mga lalaki tanan. **20** Kadtong gitahasan nga

mag-alagad sa templo, nga gitugyan ni David ug sa iyang
mga opisyal aron sa pag-alagad sa mga Levita: adunay 220
ka mga lalaki nga ang matag usa kanila gilista ang ngalan.
21 Unya nagpahibalo ako ug pagpuasa didto sa Kanal sa
Ahava aron sa pagpaubos sa among mga kaugalingon sa
atubangan sa Dios, aron sa pagpangita gikan kaniya sa tul-id
nga agianan alang kanamo, sa among mga kabataan, ug sa
tanan namong kabtangan. **22** Naulaw ako nga mohangyo sa
hari ug kasundalohan o mangangabayo aron mopanalipod
kanamo batok sa mga kaaway sa agianan, sanglit nagsulti
man kami sa hari, 'Ang kamot sa among Dios magauban
sa tanan nga magapangita kaniya alang sa kaayohan, apan
ang iyang gahom ug kapungot modangat usab sa tanan nga
makalimot kaniya.' **23** Busa nagpuasa kami ug nagpakisayod
sa Dios mahitungod niini, ug nangaliyupo kami kaniya. **24**
Sunod nagpili ako ug napulog duha ka mga lalaki gikan sa mga
parianong opisyal: si Serebias, si Hasabias, ug ang napulo
sa ilang mga igsoong lalaki. **25** Gitimbang ko alang kanila
ang plata, ang bulawan, ug ang mga butang ug ang mga
halad alang sa balay sa Dios nga gihalad nga walay bayad
sa hari, sa iyang magtatambag ug sa mga opisyal, ug sa
tibuok Israel. **26** Busa gitimbang ko diha sa ilang mga kamot
ang 22, 100 ka kilong plata, 3, 400 ka kilo nga bulawan, **27**
20 ka panaksan nga bulawan nga kung timbangon mokabat
ug 1, 000 ka darics, ug duha ka sudlanan nga tumbaga nga
gipasinaw pag-ayo nga sama ka bililhon sa bulawan. **28** Unya
gisultihan ko sila, 'Gibalaan kamo ngadto kang Yahweh, ug
kining mga butanga usab. Ug kining plata ug bulawan mao
ang mga kinabubut-ong halad ngadto kang Yahweh, ang Dios
sa inyong katigulangan. **29** Bantayi kini ug tipigi hangtod
matimbang ninyo kini atubangan sa mga parianong opisyal,
mga Levita, ug mga pangulo sa mga banay sa katigulangan
sa Israel didto sa Jerusalem sulod sa mga lawak sa balay
sa Dios.' **30** Gidawat sa mga pari ug sa mga Levita ang
natimbang nga plata, bulawan, ug mga butang aron dad-on
kini ngadto sa Jerusalem, ngadto sa balay sa among Dios. **31**
Milakaw kami gikan sa Kanal sa Ahava sa ika-napulo ug duha
ka adlaw sa unang bulan aron moadto sa Jerusalem. Ang
kamot sa among Dios nag-uban kanamo; gipanalipdan niya
kami gikan sa kamot sa kaaway ug niadtong mga tawo nga
nagtinguha sa pagtulis kanamo sa dalan. **32** Busa nakasulod
kami sa Jerusalem ug nagpabilin didto sulod sa tulo ka adlaw.
33 Unya sa ikaupat nga adlaw gitimbang ang plata, bulawan,
ug mga butang sulod sa balay sa Dios ngadto sa kamot ni
Meremot ang anak nga lalaki ni Uria nga usa ka pari. Uban
kaniya si Eleasar nga anak ni Pinehas, si Josabad nga anak ni
Josue, ug si Noadias ang anak nga lalaki ni Binui nga usa ka
Levita. **34** Nasayran ang kinatibuk-ang gidaghanon ug gibug-
aton; ang kinatibuk-ang timbang nahasulat niadtong higayona.
35 Ang mga tawo nga nahibalik gikan sa pagkaulipon, ang
katawhan nga binihag, naghalad ug mga halad sinunog ngadto
sa Dios sa Israel: napulog duha ka mga torong baka alang sa
tibuok Israel, 96 ka mga laking karnero, 77 ka nating karnero,
ug napulog duha ka mga kanding ingon nga halad tungod sa
sala. Ang tanan mao ang halad sinunog alang kang Yahweh.
36 Unya gihatag nila ang mga kasugoan ngadto sa mga labaw
nga opisyal sa hari ug sa mga gobernador sa unahan sa suba,
ug gitabangan nila ang katawhan ug ang balay sa Dios."

9 "Sa dihang nahuman na kining mga butanga, miduol
kanako ang mga opisyal ug miingon, 'Ang katawhan sa
Israel, ang mga pari ug ang mga Levita wala mibulag sa
ilang mga kaugalingon gikan sa katawhan sa ubang mga
nasod ug gikan sa ilang mga kalaw-ayan: mga Canaanhon,
mga Hetihanon, mga Perisihanon, mga Jebusihanon, mga
Amorihanon, mga Moabihanon, mga Ehiptohanon, ug mga
Amorihanon. **2** Tungod kay giminyoan nila ang pipila sa ilang
mga anak nga babaye ug mga anak nga lalaki, ug nasagolan
ang balaang katawhan sa mga tawo sa ubang mga nasod.
Ug ang mga opisyal ug mga pangulo mao ang nagsugod
sa pagka dili matinumanon.' **3** Sa pagkadungog nako niini,
gigisi ko ang akong bisti ug kupo ug gilabnot ang buhok
gikan sa akong ulo ug bungot, ug milingkod ako nga nasubo.
4 Kadtong tanan nga nangalisang sa mga pulong sa Dios
sa Israel mahitungod niining pagkadili matinumanon miduol
kanako samtang nagalingkod ako sa kaulawan hangtod sa
pagkagabii nga paghalad. **5** Apan sa gabii nga paghalad
mitindog ako sa akong nahimutangan sa kaulawan sa nagisi
kong mga bisti ug kupo, ug miluhod ug gidupa ko ang akong
mga kamot ngadto kang Yahweh nga akong Dios. **6** Miingon
ako, "Dios ko, naulaw ako ug makauulaw nga iyahat ang akong
panagway nganha kanimo, tungod sa among kasaypanan
nga milapaw na sa among mga ulo, ug ang among mga
sala misangko na ngadto sa kalangitan. **7** Sukad pa sa
mga adlaw sa among katigulangan hangtod karon anaa na
kami sa dakong pagpakasala. Sa among mga kasaypanan
kami, ang among mga hari, ug ang among mga pari gitugyan
ngadto sa kamot sa mga hari niining kalibotana, ngadto sa
espada, ngadto sa pagkaulipon, ug ngadto sa mga tulisan
ug ngadto sa kaulawan, sama kanamo niining panahona. **8**
Apan karon sa hamubo nga panahon, miabot ang kaluoy gikan
kang Yahweh nga among Dios aron adunay mahibilin pa nga
diyutay kanamo ug aron hatagan kami ug tumbanan sa iyang
balaang dapit. Alang kini sa among Dios aron malamdagan
ang among mga panan-aw ug aron hatagan kami ug diyutay
nga tabang sa among pagkaulipon. **9** Sanglit mga ulipon kami,
apan ang among Dios wala malimot kanamo kondili iyang
gipakita ang matinud-anong saad nganhi kanamo. Gipakita
niya kini ngadto sa hari sa Persia aron sa paghatag kanamo
ug bag-ong kusog, aron among tukoron pag-usab ang balay
sa Dios ug pabarogon ang mga naguba. Gibuhat niya kini
aron nga hatagan kami ug luwas nga pader didto sa Juda
ug sa Jerusalem. **10** Apan karon, among Dios, unsa man
ang among ikasulti human niini? Gikalimtan namo ang imong
mga mando, **11** ang mga mando nga imong gihatag sa imong
mga alagad nga mga propeta, sa dihang miingon ka nga,
"Kining yuta nga inyong adtoan aron panag-iyahon usa ka
yuta nga mahugaw. Nahugawan kini pinaagi sa pagkamalaw-
ay sa katawhan sa maong dapit. Gilukop nila kini sa ilang
kahugawan gikan sa usa ka bahin hangtod sa pikas bahin. **12**
Busa karon, ayaw ihatag ngadto kanila ang inyong mga anak
nga babaye ngadto sa ilang mga anak nga lalaki; ayaw kuhaa
ang ilang mga anak nga babaye alang sa inyong mga anak
nga lalaki, ug ayaw tinguhaa ang padayon nilang kalinaw ug
kauswagan, aron mahimo kamong kusgan ug makakaon sa
abot sa yuta, aron nga makapanunod niini ang inyong mga
anak sa tanang panahon." **13** Apan human sa tanang butang
nga nahitabo kanamo tungod sa among daotang binuhatan ug
sa dako namong sala—sanglit ikaw, among Dios, nagpugong
kung unsa ang angay sa among kasaypanan ug gibilin nga
buhi— **14** supakon ba namo pag-usab ang imong mga mando
ug makigminyo niining mga tawong daotan? Dili ka ba diay
masuko ug molaglag kanamo aron nga wala nay bisan usa
nga mahibilin kanamo, walay bisan usa nga makaikyas? **15**
Yahweh, Dios sa Israel, matarong ka, kay ang pipila kanamo

nahibilin nga buhi hangtod niining adlawa. Tan-awa! Ania kami
dinhi sa imong atubangan uban sa among mga sala, kay walay
si bisan kinsa ang makabarog sa imong atubangan tungod
niini."

10 Samtang nag-ampo si Esdras ug nagsugid, mihilak
siya ug mihapa siya atubangan sa balay sa Dios.
Ang dakong pundok sa mga Israelita nga kalalakin-an, mga
kababayen-an, ug mga kabataan nagtigom uban kaniya, kay
hilabihan ang panaghilak sa katawhan. **2** Si Sekanias ang
anak nga lalaki ni Jehiel nga kaliwat ni Elam miingon ngadto
kang Esdras, "Wala kami nagmatinumanon sa atong Dios ug
nakigminyo sa mga babayeng langyaw gikan sa katawhan
sa ubang mga nasod. Apan bisan pa man niini, aduna pa
gihapoy paglaom alang sa Israel. **3** Busa karon maghimo kita
ug usa ka kasabotan sa atong Dios nga papaulion ang tanang
mga babaye ug ang ilang mga anak sumala sa gitudlo sa
Ginoo ug sa mga gipanudlo niadtong nagmahinadlokon sa
mga mando sa atong Dios, ug tugoti kini nga mahitabo sumala
sa balaod. **4** Barog, kay kining butanga alang kanimo aron
ipatuman, ug mag-uban kami kanimo. Pagmalig-on ug buhata
kini." **5** Busa mibarog si Esdras ug ang mga parianong opisyal,
mga Levita, ug ang tanan sa Israel gipasaad sa pagbuhat
niini. Busa silang tanan maligdong nga nanumpa. **6** Unya
mibarog si Esdras gikan sa atubangan sa balay sa Dios ug
miadto sa lawak ni Jehohanan ang anak nga lalaki ni Eliasib.
Wala siya mikaon sa bisan unsang tinapay o miinom bisan ug
tubig, sanglit nagbangotan man siya mahitungod sa pagka
dili matinumanon niadtong mga binihag. **7** Busa nagpadala
sila ug pulong sa Juda ug sa Jerusalem ngadto sa tanang
katawhan nga mibalik gikan sa pagkabihag aron magtigom sa
Jerusalem. **8** Si bisan kinsa ang dili moadto sulod sa tulo ka
adlaw sumala sa mga panudlo gikan sa mga opisyal ug mga
kadagkoan pagailogon ang tanan nilang kabtangan ug dili na
mahiapil sa dakong panagtigom sa katawhan nga nahibalik
gikan sa pagkabihag. **9** Busa ang tanang katawhan sa Juda
ug sa Benjamin nagtigom sa Jerusalem sulod sa tulo ka adlaw.
Ika-siyam nga bulan kadto ug ika-20 nga adlaw sa bulan. Ang
tibuok katawhan nagbarog sa hawanan atubangan sa balay sa
Dios ug nangurog tungod sa pulong ug sa ulan. **10** Mibarog si
Esdras nga pari ug miingon, "Nagbudhi kamo. Nagpuyo kamo
uban ang mga babayeng langyaw nga maoy nakapadako sa
sala sa Israel. **11** Apan karon dayega si Yahweh, ang Dios sa
inyong katigulangan, ug buhata ang iyang kabubut-on. Bulag
gikan sa katawhan sa maong yuta ug gikan sa mga babayeng
langyaw." **12** Ang tibuok tigom mitubag sa makusog nga
tingog, "Buhaton namo ang imong gisulti. **13** Apan, adunay
daghang mga tawo, ug ting-ulan kini nga panahon. Wala na
kami kusog nga mobarog pa sa gawas, ug dili lamang kini usa
o duha ka adlaw nga buhaton, sanglit dako man ang among
kalapasan niining butanga. **14** Busa tugoti ang among mga
opisyal nga magpaila sa tibuok tigom. Paanhia ang tanan nga
mitugot sa mga babayeng langyaw nga magpuyo sa atong
mga siyudad sa gitakdang panahon sa mga kadagkoan ug sa
mga maghuhukom sa siyudad hangtod nga mawagtang gikan
kanamo ang hilabihang kapungot sa Dios." **15** Misupak niini
ang anak nga lalaki ni Asahel nga si Jonatan ug si Jaaseia ang
anak nga lalaki ni Tekoa, unya miuyon kanila si Mesulam ug si
Sabetai nga usa ka Levita. **16** Busa gibuhat kining tanan sa
mga tawo nga nahibalik gikan sa pagkabihag. Si Esdras ang
pari nagpili ug mga lalaki, ang mga pangulo sa mga banay sa
ilang katigulangan ug panimalay—ang tanan sumala sa ilang
ngalan, ug gisusi nila ang mga butang sa unang adlaw sa
ika-napulo nga bulan. **17** Sa unang adlaw sa unang bulan
nahuman nila ang pagsusi kung kinsa ang mga tawo nga
nakigminyo sa mga babayeng langyaw. **18** Taliwala sa mga
kaliwat sa mga pari adunay mga nakigminyo sa mga babayeng
langyaw. Lakip ang mga kaliwat ni Josue ang anak ni Josadak
ug ang iyang mga igsoong lalaki nga si Maasias, si Elieser,
si Jarib, ug si Gedalias. **19** Busa hugot silang misaad nga
isalikway ang ilang mga asawa. Sanglit nakasala man sila,
naghalad sila ug torong karnero gikan sa panon sa kahayopan
alang sa ilang sala. **20** Lakip sa mga kaliwat ni Imer: si Hanani
ug si Sebadias. **21** Lakip sa mga kaliwat ni Harim: mao si
Maasias, si Elias, si Semaias, si Jehiel, ug si Usias. **22** Lakip
sa mga kaliwat ni Pasur: si Elionai, si Maasias, si Ismael, si
Netanel, si Josabad, ug si Elasa. **23** Lakip sa mga Levita:
mao si Josabad, Simei, Kelaias—nga ang laing ngalan mao si
Kelita, si Fetaias, si Juda, ug si Elieser. **24** Lakip sa mga mag-
aawit: mao si Eliasib. Lakip sa mga tigbantay sa ganghaan:
mao si Salum, si Telem, ug si Uri. **25** Taliwala sa nabilin nga
mga Israelita—ang mga kaliwat ni Faros: nga si Remeya, si
Isias, si Malquias, si Eleasar, si Malquias, si Benaias ug si
Hasabias. **26** Lakip sa mga kaliwat ni Elam: mao si Matanias,
si Zecarias, si Jehiel, si Abni, si Jeremot, ug si Elias. **27** Lakip
sa mga kaliwat ni Sato: mao si Elioenai, si Eliasib, si Matanias,
si Jeremot, si Zabad, ug si Asisa. **28** Lakip sa mga kaliwat ni
Bebai: mao si Johakanan, si Hananias, si Zabai, ug si Atlai.
29 Lakip sa mga kaliwat ni Bani: mao si Mesulam, si Maluc, si
Adaias, si Jasub, ug si Saal Jeremot. **30** Lakip sa mga kaliwat
ni Pahat Moab: mao si Adna, si Calal, sii Benaias, si Maaseias,
si Matanias, si Besalel, si Binui ug si Manases. **31** Lakip sa
mga kaliwat ni Harim: mao si Elieser, si Isiha, si Melquias, si
Semaias, si Simeon, **32** si Benjamin, si Maluc, ug si Semarias.
33 Lakip sa mga kaliwat ni Hasum: mao si Matenai, si Matata,
si Sabad, si Elifelet, si Jeremai, si Manases, ug si Simei. **34**
Lakip sa mga kaliwat ni Bani: mao si Maadai, si Amram, si Uel,
35 si Benaias, si Badeias, si Seluhi, **36** si Banias, si Merimot,
si Eliasib. **37** si Matanias, si Matenai, ug si Jasu. **38** Lakip sa
mga kaliwat ni Binui: mao si Simei Bani, si Binui, si Simei, **39**
si Selemias, si Natan, si Adaias, **40** si Maknadebai, si Sasai,
si Sarai, si Sacai, **41** si Asarel, si Selemias, si Semarias, **42** si
Salum, si Amarias, ug si Jose. **43** Sa mga kaliwat ni Nebo: si
Jeiel, si Matitias, si Sabad, si Sebina, si Ido, si Joel, ug si
Benaias. **44** Kining tanan nakigminyo sa mga langyaw apan
gipalakaw nila uban ang ilang mga anak.

Nehemias

1 Ang mga pulong ni Nehemias anak nga lalaki ni Hacalia:
Niining tungora nahitabo kini sa bulan sa Kislev, sa ika-
20 ka tuig, samtang anaa ako sa portico sa Susa, **2** usa
sa akong igsoon nga lalaki, si Hanani, ang miabot kuyog
ang pipila ka mga tawo sa Juda, ug nangutana ako kanila
mahitungod sa mga Judio nga nakaikyas, ug sa nahabilin
nga mga Judio nga anaa didto, ug mahitungod sa Jerusalem.
3 Miingon sila kanako, "Katong anaa sa probinsya nga
nahibilin sa pagkabihag kanila anaa sa dakong kagubot ug
kaulawan tungod kay ang paril sa Jerusalem nangalumpag
ug nasunog ang mga ganghaan niini." **4** Sa nadungog ko
kining mga pulong, Milingkod ako ug mihilak, ug sa pila ka
adlaw nagpadayon ako sa pagbangotan ug pagpuasa ug nag-
ampo atubangan sa Dios sa langit. **5** Unya miingon ako, "Ikaw
si Yahweh, ang Dios sa langit, ang Dios nga bantogan ug
kahibulongan, nga nagtipig sa kasabotan ug nagpabilin nga
nahigugma uban niadtong nahigugma kanimo ug nagtuman sa
imong mga sugo. **6** Paminaw sa akong mga pag-ampo ug
ablihi ang imong mga mata, aron madungog nimo ang pag-
ampo sa imong alagad nga nag-ampo ako kanimo adlaw ug
gabii alang sa katawhan sa Israel nga imong mga sulugoon.
Isugid ko kanimo ang mga sala sa katawhan sa Israel, nga
nakasala kami batok kanimo. Nakasala ako ug ang panimalay
sa akong amahan. **7** Nagpakadaotan kami pag-ayo, ug wala
namo gituman ang imong mga sugo, mga balaod, ug ang
tulumanon nga imong gimando sa imong alagad nga si Moises.
8 Palihog hinumdomi ang pulong nga imong gimando sa imong
alagad nga si Moises, 'Kung dili kamo magmatinumanon,
patibulaagon ko kamo sa ubang mga nasod, **9** apan kung
mobalik kamo kanako ug sundon ninyo ang akong mga sugo
ug tumanon kini, bisan magkatibulaag ang imong katawhan sa
halayo nga dapit, tigomon ko kamo pag-usab gikan didto ug
dalhon ko kamo sa dapit nga akong gipili aron magpabilin ang
akong ngalan.' **10** Karon imoha silang mga sulugoon ug imong
katawhan, sa diin imong giluwas pinaagi sa imong dakong
gahom ug sa kusgang kamot. **11** Nagpakilooy ako kanimo,
Yahweh, paminawa karon ang pag-ampo sa imong alagad ug
sa pag-ampo sa imong mga alagad nga nagpasidungog sa
imong ngalan. Karon hatagi ang imong alagad ug kalamposan,
ug ihatag kaniya ang kalooy sa atubangan niining tawhana."
Nag-alagad ako ingon nga tigtagay ngadto sa hari.

2 Sa bulan sa Nisan, sa ika-20 ka tuig nga naghari si
Artaxerxes, nagpili siya ug bino, ug gikuha ko ang bino ug
gihatag kini ngadto sa hari. Niining tungora wala pa gayod
ako nasubo sa iyang atubangan. **2** Apan gisultihan ako sa
hari, "Nganong nasubo man ang imong panagway? Wala man
ka nagmasakiton. Nasubo gayod ang imong kasingkasing."
Unya nahadlok gayod ako pag-ayo. **3** Miingon ako ngadto sa
hari, "Mabuhi unta ang hari sa kahangtoran! Nganong dili man
magsubo ang akong panagway? Ang siyudad, ang dapit nga
lubnganan sa akong katigulangan nangapukan, ug ang mga
ganghaan niini nangaguba tungod sa pagkasunog." **4** Unya
miingon ang hari kanako, "Unsa may buot nimo nga akong
buhaton?" Busa nag-ampo ako sa Dios sa langit. **5** Mitubag
ako ngadto sa hari, "Kung maayo kini ngadto sa hari, ug kung
ang imong sulugoon nagbuhat ug maayo sa imong panan-
aw, makahimo ka sa pagpadala kanako paingon sa Juda,
ngadto sa siyudad nga lubnganan sa akong katigulangan aron
tukoron ko unta kini pag-usab." **6** Mitubag ang hari kanako
(ug naglingkod usab tupad kaniya ang rayna), "Unsa ka man
kadugay mawala ug kanus-a ka man mobalik?" Sa pagsulti ko
sa maong pitsa sa hari nahimuot siya sa pagpadala kanako. **7**
Unya miingon ako ngadto sa hari, "Kung makapahimuot kini sa
hari, hatagi unta ako ug mga sulat alang sa mga gobernador
didto sa Probinsiya sa Tabok sa Suba aron tugotan nila
ako sa pag-agi sa ilang mga teritoryo sa akong pagpaingon
sa Juda. **8** Usa usab ka sulat alang kang Asaf ang tig-
atiman sa kalasangan sa hari, aron hatagan unta niya ako
ug mga kahoy aron himoong mga sagbayan alang sa mga
ganghaan sa kota tupad sa templo, ug alang sa paril sa
siyudad, ug alang sa balay nga akong pagapuy-an." Busa
gihatag sa hari kanako ang akong mga gipangayo tungod kay
ang kamaayo sa Dios ania kanako. **9** Miabot ako sa mga
gobernador sa Probinsiya sa Tabok sa Suba ug gihatag kanila
ang mga sulat sa hari. Unya gipakuyogan ako sa hari ug
mga opisyal sa kasundalohan ug sa mga nagkabayo. **10** Sa
dihang nakadungog niini si Sanbalat nga taga-Horon ug si
Tobia nga sulugoon sa Amonihanon, nasuko sila pag-ayo nga
adunay tawo nga moabot aron sa pagtabang sa katawhan
sa Israel. **11** Busa miabot ako sa Jerusalem ug anaa ako
didto sulod sa tulo ka adlaw. **12** Mibangon ako sa kagabhion
ug kuyog kanako ang pipila ka mga kalalakin-an. Wala akoy
gisultihan kung unsa ang gibutang sa akong Dios dinhi sa
akong kasingkasing nga buhaton alang sa Jerusalem. Wala
akoy dala nga mananap, gawas lang sa akong gisakyan. **13**
Migawas ako sa pagkagabii latas sa Ganghaan sa Walog
paingon sa Atabay sa mga Lobo ug lahos sa Ganghaan sa
mga Basura, ug gisubay ang mga paril sa Jerusalem nga
nangalumpag na ug nangaugdaw ang mga ganghaan nga
hinimo sa kahoy tungod sa pagkasunog. **14** Unya giadto
ko ang Ganghaan sa Tuboran ug ngadto sa Lanaw sa Hari.
Sigpit na kaayo ang dapit aron agian sa mananap nga akong
gisakyan. **15** Busa mitungas ako nianang gabhiona latas sa
walog ug gisusi ang paril, ug mipauli ako ug misulod latas sa
Ganghaan sa Walog ug aron makabalik. **16** Wala nasayod ang
mga tigdumala kung asa ako gikan ug unsa ang akong gibuhat,
ug wala ko pa usab gisuginlan ang mga Judio, ni ang mga pari,
ni ang mga tinahod, ni ang mga tigdumala, ni ang uban nga
nahibilin nga mobuhat sa buluhaton. **17** Miingon ako kanila,
"Nakita ninyo ang kalisod sa atong kahimtang, pagkagun-ob
gayod sa Jerusalem ug nangasunog ang mga ganghaan niini.
Dali, tukoron nato pag-usab ang paril sa Jerusalem, aron dili
na kita maulawan." **18** Gisultihan ko sila nga ang kamaayo
sa akong Dios ania kanako ug ang mga pulong usab sa hari
nga iyang gisulti kanako. Miingon sila, "Molihok na kita ug
magtukod." Busa gilig-on nila ang ilang mga kamot alang sa
maayo nga buluhaton. **19** Apan sa dihang nadungog kini
ni Sanbalat nga taga-Horon, ug ni Tobia ang sulugoon sa
Amonihanon, ug ni Geshem nga Arabihanon, nagbugalbugal
sila ug gitamay kami ug miingon sila, "Unsa man kini ang
inyong ginabuhat? Nagarebelde na ba kamo sa hari?" **20**
Unya gitubag ko sila, "Ang Dios sa langit maghatag kanamo
ug kalamposan. Mga sulugoon kami niya ug molihok kami ug
magtukod. Apan wala kamoy makuha, walay katungod, ug
walay kabahin sa kasaysayan sa Jerusalem."

3 Unya si Eliashib ang labaw nga pari milihok kauban
sa iyang mga kaigsoonang pari, ug gitukod nila ang
Ganghaan sa mga Karnero. Gibalaan nila kini ug gitaoran
kini ug mga pultahan. Gibalaan nila kini hangtod sa Tore sa
Gatosan ug paingon sa Tore sa Hananel. **2** Sunod kaniya nga
nagtrabaho mao ang kalalakin-an sa Jerico, ug sunod kanila

nga nagtrabaho mao si Zacur ang anak ni Imri. **3** Ang mga
anak nga lalaki ni Hashenaa nagtukod sa Ganghaan sa mga
Isda. Gibutangan nila kini ug mga sagbayan, ug gitaoran kini
ug mga pultahan, ug mga trangkahan ug mga babag niini. **4**
Giayo ni Meremot ang sunod nga bahin. Anak siya nga lalaki
ni Uria ang anak nga lalaki ni Hakoz. Sunod kanila nga nag-
ayo mao si Meshulam. Anak siya nga lalaki ni Berekia ang
anak nga lalaki ni Meshezabel. Sunod kanila nga nag-ayo mao
si Zadok. Anak siya nga lalaki ni Baana. **5** Sunod kanila nga
nag-ayo mao ang taga-Tekoa, apan ang ilang mga pangulo
nagdumili sa pagbuhat sa buluhaton nga gisugo sa ilang mga
tigmando. **6** Si Joyada ang anak nga lalaki ni Pasea ug si
Meshulam ang anak nga lalaki ni Besodea mao ang nag-ayo
sa Daang Ganghaan. Gibuhatan nila kini ug mga sagbayan,
gitaoran kini ug mga pultahan, ug mga trankahan ug mga
babag niini. **7** Sunod kanila mao si Melatia ang taga-Gibeon
ug si Jadon ang taga-Meronot, nga mga tawo nga gikan sa
Gibeon ug sa Mizpa, mao ang nag-ayo sa usa ka bahin nga
gipuy-an sa mga gobernador sa Probinsiya Tabok sa Suba. **8**
Sunod kaniya nga nag-ayo mao si Uziel ang anak nga lalaki ni
Harhaya, usa sa mga platero ug sunod kaniya mao si Hanania
ang tigbuhat ug mga pahumot. Gitukod nila pag-usab ang
Jerusalem paingon sa Lapad nga Paril. **9** Sunod kanila nga
nag-ayo mao si Refaya ang anak nga lalaki ni Hur. Siya mao
ang tigdumala sa katunga sa distrito sa Jerusalem. **10** Sunod
kanila mao si Jedaya ang anak nga lalaki ni Harumaf nga nag-
ayo sa tupad sa iyang balay. Sunod kaniya nga nag-ayo mao
si Hatus ang anak nga lalaki ni Hashabnea. **11** Si Malkia ang
anak nga lalaki ni Harim ug si Hashub ang anak nga lalaki ni
Pahat Moab mao ang nag-ayo sa laing bahin haduol sa Tore
sa mga Hudno. **12** Sunod kanila mao si Shalum ang anak
nga lalaki ni Halohes, ang tigdumala sa katunga sa distrito sa
Jerusalem, ang nag-ayo kauban ang iyang mga anak nga
babaye. **13** Si Hanun ug ang mga nagpuyo sa Zanoa mao ang
nag-ayo sa Ganghaan sa Walog. Gitukod nila kini pag-usab ug
gitaoran kini ug mga pultahan, mga trangkahan ug mga babag
niini. Giayo nila ang 1, 000 ka cubit paingon sa Ganghaan sa
mga Basura. **14** Si Malkia ang anak nga lalaki ni Recab, ang
tigdumala sa distrito sa Bet Hakerem mao ang nag-ayo sa
Ganghaan sa mga Basura. Gitukod niya kini ug gitaoran kini
ug mga pultahan, mga trangkahan ug mga babag niini. **15** Si
Shalum ang anak nga lalaki ni Colhoze, ang tigdumala sa
distrito sa Mizpa, mao ang nag-ayo sa Ganghaan sa mga
Tuboran. Gitukod niya kini, ug gibutangan kini ug tabon ug
gitaoran kini ug mga pultahan, mga trankahan ug mga babag
niini. Gitukod niya pag-usab ang paril sa Lanaw sa Siloam
sa tanaman sa hari, hangtod sa hagdanan paubos gikan sa
siyudad ni David. **16** Si Nehemias ang anak nga lalaki ni
Azbuk, ang tigdumala sa katunga sa distrito sa Bet Zur, mao
ang nag-ayo sa tabok nga gikan sa mga lubnganan ni David
paingon sa lanaw nga binuhat sa tawo, hangtod sa mga balay
sa mga bantogang tawo. **17** Human kaniya nga nag-ayo mao
ang mga Levita, lakip si Rehum ang anak nga lalaki ni Bani ug
sunod kaniya, mao si Hashabia, ang nagdumala sa katunga sa
distrito sa Keila, alang sa iyang distrito. **18** Sunod kaniya nga
nag-ayo mao ang lumolupyo sa ilang lungsod, lakip si Bavai
ang anak nga lalaki ni Henadad, ang tigdumala sa katunga sa
distrito sa Keila. **19** Sunod kaniya mao si Ezer ang anak nga
lalaki ni Jeshua, ang tigdumala sa Mizpa, ang nag-ayo sa
laing bahin nga nag-atubang sa butanganan ug mga hinagiban
diha sa eskina sa paril. **20** Sunod kaniya mao si Baruk ang
anak nga lalaki ni Zabai nga madasigon nga nag-ayo sa laing
bahin, gikan sa eskina sa paril paingon sa pultahan sa balay ni
Eliashib ang labaw nga pari. **21** Sunod kaniya mao si Meremot
ang anak nga lalaki ni Uria nga anak nga lalaki ni Hakoz ang
nag-ayo sa laing bahin, gikan sa pultahan sa balay ni Eliashib
hangtod sa tumoy sa iyang balay. **22** Sunod kaniya nga nag-
ayo mao ang mga pari, ug ang mga kalalakin-an nga nagpuyo
gikan sa dapit nga nakapalibot sa Jerusalem. **23** Sunod kanila,
mao si Benjamin ug si Hashub ang nag-ayo sa atbang sa ilang
kaugalingong balay. Sunod kanila mao si Azaria ang anak nga
lalaki ni Maasea nga anak nga lalaki ni Ananias ang nag-ayo
sa tupad sa iyang kaugalingong balay. **24** Sunod kaniya, mao
si Binui ang anak nga lalaki ni Henadad ang nag-ayo sa laing
bahin, gikan sa balay ni Azaria paingon sa eskina sa paril.
25 Si Palal ang anak nga lalaki ni Uzai mao ang nag-ayo sa
atbang sa eskina sa paril ug sa tore nga milabaw gikan sa
ibabaw nga bahin sa balay sa hari nga anaa sa hawanan sa
guwardya. Sunod kaniya nga nag-ayo mao si Pedaya ang
anak nga lalaki ni Paros. **26** Karon ang mga sulugoon sa
templo nga nagpuyo sa Ofel mao ang nag-ayo sa atbang sa
Ganghaan sa Tubig sa sidlakan nga bahin ug sa habog nga
tore. **27** Sunod kaniya mao ang taga-Tekoa ang nag-ayo sa
pikas bahin nga atbang sa habog kaayo nga tore paingon sa
paril sa Ofel. **28** Ang mga pari mao ang nag-ayo sa ibabaw
nga bahin sa Ganghaan sa mga Kabayo, ang atbang sa iyang
kaugalingong balay. **29** Sunod kanila mao si Zadok ang anak
nga lalaki ni Imer ang nag-ayo sa atbang nga bahin sa iyang
kaugalingong balay. Unya human kaniya nga nag-ayo mao si
Shemaya ang anak nga lalaki ni Shecania, ang tigbantay sa
ganghaan sa sidlakan nga bahin. **30** Human kaniya mao si
Hanania ang anak nga lalaki ni Shelemia, ug si Hanun ang ika-
unom nga anak nga lalaki ni Zalaf, ang nag-ayo sa laing bahin.
Sunod kaniya mao si Meshulam ang anak nga lalaki ni Berekia
ang nag-ayo sa atbang sa iyang gipuy-an nga mga lawak. **31**
Sunod kaniya mao si Malkia, usa sa mga platero, ang nag-ayo
sa balay sa mga sulugoon sa templo ug sa mga negosyante
nga mao ang atbang sa Ganghaan nga Tigomanan ug sa mga
puy-anan nga lawak sa eskina. **32** Ang mga platero ug mga
negosyante mao ang nag-ayo sa tungatunga sa mga lawak sa
taas sa eskina ug Ganghaan sa mga Karnero.

4 Karon sa pagkadungog ni Sanbalat nga gitukod namo
ang paril, nakapasilaob kini kaniya, ug hilabihan ang
iyang kasuko, ug iyang gibugalbugalan ang mga Judio. **2** Sa
atubangan sa iyang mga igsoong lalaki ug sa kasundalohan
sa Samaria, miingon siya, "Unsay gibuhat niining mga huyang
nga mga Judio? Tukoron ba nila pag-usab ang siyudad
alang sa ilang mga kaugalingon? Maghimo ba sila ug mga
paghalad? Mahuman ba nila kini pagtrabaho sa usa lamang
ka adlaw? Buhion ba nila pag-usab ang nangadugmok nga
mga bato human kini masunog? **3** Uban kaniya si Tobia nga
Amonihanon, ug miingon siya, "Bisan gani mosaka lamang
ang milo sa ilang gitukod, malumpag niini ang ilang paril nga
bato!" **4** Patalinghogi, O among Dios, kay gitamay kami. Ibalik
sa ilang kaugalingong mga ulo ang ilang pagtamay kanamo ug
tugoti nga kawaton ang ilang bahandi sa yuta kung diin sila
pagabihagon. **5** Ayaw taboni ang ilang kalapasan ug ayaw
papasa ang ilang mga sala nga gikan sa imong atubangan,
kay gipasuko man nila pag-ayo ang mga magtutukod. **6** Busa,
gitukod namo ang paril ug ang tanang paril miabot sa katunga
ang kahabugon, kay aduna may tinguha ang mga katawhan
nga magtrabaho. **7** Apan sa pagkadungog ni Sanbalat, ni
Tobia, ang mga taga-Arabia, ang mga taga-Amonihanon,
ug mga taga-Asdod nga padayon ang pag-ayo sa paril sa

Jerusalem, ug natabunan na ang mga bahin nga adunay
bangag, ang hilabihang kasuko misilaob kanila. **8** Nagkahiusa
sila sa pagplano ug daotan, ug miabot sila aron makig-away
batok sa Jerusalem aron magkagubot. **9** Apan nag-ampo
kami sa among Dios ug nagbutang ug magbalantay aron
manalipod kanamo batok kanila sa adlaw ug gabii tungod
sa ilang panghulga. **10** Unya nag-ingon ang katawhan sa
Juda, "Nagkaluya na kadtong nagdala ug bug-at nga palas-
anon. Daghan ang nangadugmok nga bato, ug dili na kami
makahimo sa pagtukod ug paril." **11** Miingon ang among mga
kaaway, "Dili nila masayran o makita kung moadto kita kanila
ug patyon sila, ug pahunongon ang trabaho." **12** Niadtong
panahona ang mga Judio nga nagpuyo duol kanila miabot
gikan sa tanan nga dapit ug nagsulti kanamo sa ikapulo ka
higayon, nagpasidaan kanamo mahitungod sa daotang laraw
nga ilang gihimo batok kanamo. **13** Busa gipahimutang ko
ang mga tawo sa ubos nga bahin sa paril sa hawan nga
dapit. Gipahimutang ko ang matag pamilya uban sa ilang mga
espada, mga bangkaw, ug mga pana. **14** Unya mitan-aw ako,
ug mitindog, ug gisultihan ko ang mga halangdon, ug ang
mga tigmando, ug ang uban pang mga tawo, "Ayaw kamo
kahadlok kanila. Hunahunaa nga ang Dios, maoy gamhanan
ug makalilisang. Makig-away alang sa inyong mga banay, sa
inyong mga anak nga lalaki ug inyong anak nga mga babaye,
sa inyong mga asawa, ug sa inyong panimalay." **15** Niabot
ang higayon nga ang among mga kaaway nakadungog nga
nasayran namo ang ilang mga laraw, ug gipakyas sa Dios
ang ilang mga laraw, busa mibalik kaming tanan sa paril, ug
ngadto sa tagsatagsa namo nga buluhaton. **16** Busa niadtong
higayona nagtrabaho ang katunga sa akong mga sulugoon sa
pagtukod sa paril, ug ang katunga kanila nagkupot ug mga
bangkaw, mga taming, mga pana ug nagsul-ob ug armadora,
samtang nagtindog ang mga pangulo luyo sa tanang tawo sa
Juda. **17** Ang maong mga trabahante nga nagtukod sa paril
ug ang nag-alsa sa mga karga nagmabinantayon sa ilang
nahimutangan. Nagtrabaho sila sa usa lamang ka kamot ug
ang laing kamot nagkupot sa iyang hinagiban. **18** Nagtakin
sa iyang espada ang matag magtutukod ug mao kini ang
paagi sa iyang pagtrabaho. Ang tigpatingog sa budyong anaa
sa akong tapad. **19** Akong gisultihan ang mga halangdon,
mga opisyal ug ang ubang katawhan, "Dako ug malisod
ang buluhaton, ug nagkabulag kita sa paril, halayo sa usag-
usa. **20** Kinahanglan magdali ka paingon sa dapit kung diin
madungog mo ang tingog sa budyong ug pagtigom didto.
Ang atong Dios makig-away alang kanato." **21** Busa buhaton
namo ang buluhaton. Naggunit ug mga bangkaw ang katunga
kanila gikan sa pagsubang sa sayo sa kabuntagon hangtod
sa paggawas sa mga bituon. **22** Miingon usab ako ngadto
sa mga tawo nianang higayona, "Tugoti ang matag tawo ug
ang iyang sulugoon nga magpabilin pagkagabii diha sa tunga
sa Jerusalem, aron mobantay kanato panahon sa gabii ug
motrabaho inig ka adlaw." **23** Bisan ug ako, ni akong mga
igsoon nga lalaki, bisan akong mga sulugoon, bisan pa ang
mga tawo sa tigbantay musunod kanako, walay usa kanamo
ang mag-ilis sa among mga bisti, ug ang matag usa kanamo
nagdala sa kaugalingon nga hinagiban, bisan molakaw siya
aron sa pagsag-ob ug tubig.

5 Unya mipatugbaw sa hilabihan nga pagtuaw ang mga
kalalakin-an ug ang ilang mga asawa batok sa ilang isigka
mga Judio. **2** Tungod kay adunay pipila nga nag-ingon,
"Daghan kami uban sa among mga anak nga lalaki ug mga
anak nga babaye. Busa tugoti kami nga makakuha ug trigo
aron makakaon kami ug magpabilin nga buhi." **3** Miingon
usab ang pipila, "Giprenda namo ang among kaumahan,
ang among mga kaparasan, ug ang among mga balay aron
makabaton ug trigo panahon sa tinggutom." **4** Miingon usab
ang uban, "Nanghulam kami ug salapi nga ibuhis sa hari sa
among mga kaumahan ug sa among mga kaparasan. **5** Apan
karon ang among unod ug dugo sama lang sa among mga
kaigsoonan, ug ang among mga anak sama lang sa ilang mga
anak. Napugos kami sa pagbaligya sa among mga anak nga
mga lalaki ug sa among mga anak nga mga babaye aron
mamahimong mga ulipon. Ang pipila sa among mga anak
nga babaye ulipon nang daan. Apan wala kami gahom sa
pagtabang niini tungod kay gipanag-iya na karon sa ubang
mga tawo ang among mga kaumahan ug ang among mga
kaparasan." **6** Nasuko ako pag-ayo sa dihang nadungog ko
ang ilang pagtuaw ug kining mga pulong. **7** Unya naghunahuna
ako mahitungod niini, ug mipasaka ako ug mga sumbong batok
sa mga halangdon ug sa mga opisyal. Miingon ako kanila,
"Nagpatanto kamo, ang matag-usa sa iyang kaugalingong
igsoon." Nagpahigayon ako ug dakong panagtigom batok
kanila **8** ug giingnan ko sila, "Kutob sa among mahimo, gipalit
namo pagbalik ang atong mga kaigsoonang mga Judio gikan
sa pagkaulipon ug sa pagkabaligya ngadto sa mga nasod,
apan gibaligya hinuon ninyo ang inyong mga igsoong lalaki
ug igsoong babaye aron ibaligya nila kini pagbalik kanamo!"
Mihilom sila ug wala gayod makakaplag ug pulong nga isulti.
9 Miingon usab ako, "Dili maayo ang inyong gibuhat. Dili ba
kamo maglakaw nga adunay kahadlok sa atong Dios aron
kapugngan ang pagbiaybiay sa atong mga kaaway nga mga
nasod? **10** Magpahulam ako ug ang akong mga igsoong
lalaki ug ang akong mga sulugoon kanilag salapi ug trigo.
Apan kinahanglan nga moundang na kita sa pagkuha ug tubo
niining maong mga hulam. **11** Ibalik kanila karong adlawa ang
ilang mga kaumahan, ang ilang mga kaparasan, ang ilang
olibohan ug ang ilang mga balay ug ang tubo sa salapi, ang
trigo, ang bag-ong bino, ug ang lana nga inyong gikuha gikan
kanila." **12** Unya miingon sila, "Ibalik namo kung unsa ang
among gikuha gikan kanila, ug wala kami pangayoon gikan
kanila. Buhaton namo ang imong gisulti." Unya gitawag ko
ang mga pari, ug gipapanumpa ko sila nga himoon nila kung
unsa ang ilang gisaad. **13** Giuyog ko ang sidsid sa akong bisti
ug miingon, "Hinaot nga uyogon sa Dios ang balay ug mga
kabtangan sa matag tawo nga dili magtuman sa iyang saad.
Aron nga mauyog siya ug makabsan." Miingon ang tanan nga
nagkatigom, "Amen," unya gidayeg nila si Yahweh ug gibuhat
sa mga tawo ang ilang gisaad. **14** Busa sukad sa higayon sa
pagtuboy kanako nga mamahimong gobernador sa yuta sa
Juda, gikan sa ika-20 ka tuig hangtod sa ika-32 ka tuig sa
paghari ni Artaxerxes, 12 ka tuig, wala ako mikaon ni ang
akong mga kaigsoonan sa pagkaon nga giandam alang sa
gobernador. **15** Apan ang gobernador kaniadto nga nahiuna
kanako naghatag ug bug-at nga mga palas-anon sa mga tawo,
ug nagkuha gikan kanila ug 40 ka mga shekels nga plata alang
sa ilang matag-adlaw nga pagkaon ug bino. Bisan ang ilang
mga sulugoon nagdaogdaog sa katawhan. Apan wala ako
magbuhat sama niana tungod kay may kahadlok ako sa Dios.
16 Nagpadayon usab ako sa pagtukod sa pader, ug wala
kami nagpalit ug yuta, ug nagkatigom ang tanan nakong mga
sulugoon didto alang sa pagtrabaho. **17** Sa akong lamesa
anaa ang mga Judio ug mga opisyal, 150 ka mga kalalakin-
an, gawas niadtong miadto kanamo gikan sa mga nasod nga
nakapalibot kanamo. **18** Karon sa matag adlaw mag-andam

ug usa ka torong baka, unom ka piniling karnero, ug mga
langgam usab, ug sa matag ikanapulo nga adlaw abundansya
ang tanang matang sa bino, apan bisan niining tanan wala ako
mangayo ug pagkaon nga alang sa gobernador, tungod kay
bug-at ra kaayo ang maong pagpangayo ngadto sa katawhan.
19 Hinumdomi ako, akong Dios, sa pagbuhat ug maayo,
tungod kay gibuhat ko kining tanan alang niining katawhan.

6 Karon sa dihang nadungog ni Sanbalat, ni Tobia, ug ni
Gershem nga taga-Arabia ug ang uban namo nga mga
kaaway nga gitukod nako pagbalik ang pader ug wala nay
nahibiling guba nga mga bahin nga abri, bisan tuod wala
pa nako mataod ang mga pultahan sa mga ganghaan, **2**
nagpadala ug mensahe kanako si Sanbalat ug si Gershem nga
nag-ingon, "Dali, magtagbo kita didto sa kapatagan sa Ono."
Apan nagtinguha sila sa pagdagmal kanako. **3** Nagpadala ako
ug mga mensahero ngadto kanila, sa pag-ingon, "Nagbuhat
ako ug dako nga buluhaton, ug dili ako makalugsong. Nganong
kinahanglan man maundang ang trabaho samtang biyaan ko
kini ug molugsong diha kaninyo?" **4** Nagpadala sila ug mao
gihapon nga mensahe kanako sa upat ka higayon, ug gitubag
ko sila sa samang paagi sa matag higayon. **5** Gipadala ni
Sanbalat ang iyang sulugoon nganhi kanako sa samang paagi
sa ikalima nga higayon, uban sa binukhad nga sulat nga
anaa sa iyang kamot. **6** Mao kini ang nahisulat, "Gibalita
kini sa mga nasod, ug miingon usab si Gershem niini, nga
ikaw ug ang mga Judio naglaraw sa pagpakigbatok, tungod
niana gitukod nimo pagbalik ang pader. Gikan niining maong
balita giingon, nga hapit kana nila nga mamahimong hari.
7 Nagtuboy ka usab ug mga propeta aron maghimo niining
pagpahayag mahitungod kanimo didto sa Jerusalem, nga
nag-ingon, 'Adunay hari sa Juda!' Makasigurado ka gayod
nga madungog sa hari kining maong mga balita. Busa dali,
mag-istorya kita." **8** Unya nagpadala ako ug mensahe ngadto
kaniya nga nag-ingon, "Walay mga butang nga nahitabo
sama sa imong gipanulti, tungod kay tinumotumo lang kini
gikan sa imong kasingkasing." **9** Tungod kay buot nila nga
mahadlok kaming tanan, sa paghunahuna nga, "Moundang
sila sa pagtrabaho, ug dili kini mahuman." Apan karon, O
Dios, palihog lig-ona ang akong mga kamot. **10** Miadto ako sa
balay ni Shemaya ang anak nga lalaki ni Delaya nga anak nga
lalaki ni Mehetabel, nga dili makabiya sa iyang balay. Miingon
siya, "Magtagbo kita sa balay sa Dios, sa sulod sa templo, ug
sirad-an nato ang mga pultahan sa templo, kay moanhi sila
aron sa pagpatay kanimo. Sa pagkagabii moanhi sila aron
sa pagpatay kanimo." **11** Mitubag ako, "Modagan ba ang
tawo nga sama kanako? Moadto ba sa templo ang tawo nga
sama kanako aron lang maluwas niya ang iyang kaugalingong
kinabuhi? Dili ako moadto!" **12** Nakaamgo ako nga dili ang
Dios ang nagpadala kaniya, apan nanagna siya batok kanako.
Gisuholan siya ni Sanbalat ug ni Tobia. **13** Gisuholan nila siya
aron hadlokon ako, aron nga himoon nako ang iyang giingon
ug makasala, aron nga daoton nila ang akong ngalan ug aron
nga maulawan ako. **14** Hinumdomi si Tobia ug si Sanbalat,
akong Dios, ug ang tanan nilang gibuhat. Hinumdomi usab
ang babayeng propeta nga si Noadia ug ang ubang mga
propeta nga misulay paghadlok kanako. **15** Busa nahuman
ang pader sa ika-25 nga adlaw sa bulan sa Elul, human sa
52 ka mga adlaw. **16** Sa dihang nadungog kini sa tanan
namong mga kaaway, ang tanang nasod nga naglibot kanamo,
nangahadlok sila pag-ayo ug nangawad-an ug pagsalig sa
ilang mga kaugalingon. Tungod kay nasayod sila nga nahuman
ang buluhaton pinaagi sa panabang sa among Dios. **17**
Nagpadala ug daghang mga sulat ang mga halangdon nga
tawo sa Juda ngadto kang Tobia niining higayona, ug miabot
ang mga sulat ni Tobia ngadto kanila. **18** Tungod kay daghan
ang anaa sa Juda nga nakahimo ug panaad ngadto kaniya,
tungod kay umagad siya nga lalaki ni Shecania ang anak nga
lalaki ni Ara. Ang iyang anak nga lalaki nga si Jehohanan
gipangasawa ang anak nga babaye ni Meshulam nga anak
nga lalaki ni Berekia. **19** Gisultihan usab ako nila mahitungod
sa iyang mga maayong buhat ug gisulti usab nila pagbalik
ngadto kaniya ang akong mga gipamulong. Gipadad-an ako
ug mga sulat gikan kang Tobia aron sa paghadlok kanako.

7 Sa dihang nahuman na ang pader ug napahiluna ko na
ang mga pultahan, ug nakapili na ug mga magbalantay sa
ganghaan, mga mag-aawit ug mga Levita, **2** gipiyal ko kang
Hanani nga akong igsoon ang pagdumala sa Jerusalem, uban
kang Hanania nga maoy nagdumala sa mga kota, tungod
kay matinud-anon siya nga tawo ug adunay kahadlok sa
Dios labaw sa kadaghanan. **3** Miingon ako kanila, "Ayaw
abrihi ang mga ganghaan sa Jerusalem hangtod nga moinit
ang adlaw. Samtang nagbantay pa ang mga tigbantay sa
mga ganghaan, mahimo mong isarado ang mga pultahan
ug alihan kini. Pagpili ug mga magbalantay gikan niadtong
nagpuyo sa Jerusalem, ang pipila sa dapit diin napahiluna
ang puy-anan sa mga guwardiya, ug ang uban sa atubangan
sa ilang mga balay." **4** Karon lapad ang siyudad ug dako,
apan gamay lamang ang mga tawo sa sulod niini, ug wala
pay mga balay nga natukod pag-usab. **5** Ang akong Dios
mao ang nagbutang sa akong kasingkasing sa pagtigom sa
mga inila nga mga tawo, mga opisyal, ug ang mga katawhan
aron ilista ang ilang mga pamilya. Nahikaplagan ko ang libro
sa kaliwatan niadtong nakabalik ug una ug nakaplagan ang
mga nahisulat niini. **6** Mao kini ang mga tawo sa probinsya
nga mitungas pagawas gikan sa pagkabihag niadtong mga
gipangbihag ni Nebucadnezar ang hari sa Babilonia. Mibalik
sila sa Jerusalem ug sa Juda, ang matag usa sa iyang
kaugalingong lungsod. **7** Miabot sila uban kang Zerubabel,
Jeshua, Nehemias, Azaria, Raamia, Nahamani, Mordecai,
Bilsan, Misperet, Bigvai, Nehum, ug Baana. Ang gidaghanon
sa kalalakin-an sa Israel lakip ang mga mosunod. **8** Ang mga
kaliwat ni Paros, 2, 172. **9** Ang mga kaliwat ni Shefatia, 372.
10 Ang mga kaliwat ni Ara, 652. **11** Ang mga kaliwat ni Pahat
Moab, pinaagi sa mga kaliwat ni Jeshua ug Joab, 2, 818.
12 Ang mga kaliwat ni Elam, 1, 254. **13** Ang mga kaliwat ni
Zatu, 845. **14** Ang mga kaliwat ni Zacai, 760. **15** Ang mga
kaliwat ni Binui, 648. **16** Ang mga kaliwat ni Bebai, 628. **17**
Ang mga kaliwat ni Azgad, 2, 322. **18** Ang mga kaliwat ni
Adonikam, 667. **19** Ang mga kaliwat ni Bigvai, 2, 067. **20**
Ang mga kaliwat ni Adin, 655. **21** Ang mga kaliwat ni Ater, ni
Hezekia, 98. **22** Ang mga kaliwat ni Hashum, 328. **23** Ang
mga kaliwat ni Bezai, 324. **24** Ang mga kaliwat ni Harif, 112.
25 Ang mga kaliwat ni Gibeon, 95. **26** Ang katawhan nga gikan
sa Betlehem ug Netofa, 188. **27** Ang katawhan nga gikan
sa Anatot, 128. **28** Ang katawhan sa Bet Azmavet, 42. **29**
Ang katawhan sa Kiriat Jearim, Kefira, ug Beerot, 743. **30**
Ang katawhan sa Rama ug Geba, 621. **31** Ang katawhan sa
Micmas, 122. **32** Ang katawhan sa Betel ug Ai, 123. **33** Ang
katawhan sa laing pang Nebo, 52. **34** Ang katawhan sa lain
pang Elam, 1, 254. **35** Ang katawhan sa Harim, 320. **36** Ang
katawhan sa Jerico, 345. **37** Ang katawhan sa Lod, Hadid,
ug Ono, 721. **38** Ang katawhan sa Senaa, 3, 930. **39** Ang
mga pari: sa kaliwatan ni Jedaya (sa panimalay ni Jeshua),
973. **40** Sa kaliwatan ni Imer, 1, 052. **41** Sa kaliwatan ni

Pashur, 1, 247. **42** Sa kaliwatan ni Harim, 1, 017. **43** Ang mga Levita: sa mga kaliwat ni Jeshua, ni Kadmiel, ni Binui, ug ni Hodeva, 74. **44** Ang mga mag-aawit: sa mga kaliwat ni Asaf, 148. **45** Ang tigbantay sa mga ganghaan sa mga kaliwat ni Shalum, sa mga kaliwat ni Ater, sa mga kaliwat ni Talmon, sa mga kaliwat ni Akub, sa mga kaliwat ni Hatita, sa mga kaliwat ni Shobai, 138. **46** Ang mga sulugoon sa templo: sa mga kaliwat ni Ziha, sa mga kaliwat ni Hasufa, sa mga kaliwat ni Tabaot, **47** sa mga kaliwat ni Keros, sa mga kaliwat ni Sia, sa mga kaliwat ni Padon, **48** sa mga kaliwat ni Lebana, sa mga kaliwat ni Hagaba, sa mga kaliwat ni Shalmai, **49** sa mga kaliwat ni Hanan, sa mga kaliwat ni Gidel, sa mga kaliwat ni Gahar. **50** Sa mga kaliwat ni Reaya, sa mga kaliwat ni Rezin, sa mga kaliwat ni Nekoda, **51** sa mga kaliwat ni Gazam, sa mga kaliwat ni Uza, sa mga kaliwat ni Pasea, **52** sa mga kaliwat ni Besai, sa mga kaliwat ni Meunim, sa mga kaliwat ni Nefushesim. **53** Sa mga kaliwat ni Bakbuk, sa mga kaliwat ni Hakufa, sa mga kaliwat ni Harhur, **54** sa mga kaliwat ni Bazlit, sa mga kaliwat ni Mehida, sa mga kaliwat ni Harsha, **55** sa mga kaliwat ni Barkos, sa mga kaliwat ni Sisera, sa mga kaliwat ni Tema, **56** sa mga kaliwat ni Nezia, sa mga kaliwat ni Hatifa. **57** Ang mga kaliwat sa mga sulugoon ni Solomon: ang mga kaliwat ni Sotai, ang mga kaliwat ni Soferet, ang mga kaliwat ni Perida, **58** ang mga kaliwat ni Jaala, ang mga kaliwat ni Darkon, ang mga kaliwat ni Gidel, **59** ang mga kaliwat ni Shefatia, ang mga kaliwat ni Hatil, ang mga kaliwat ni Pokeret Hazebaim, ang mga kaliwat ni Amon. **60** Ang tanang mga sulugoon sa templo, ug ang kaliwat sa mga sulugoon ni Solomon, miabot ug 392. **61** Mao kini ang mga tawo nga misubida gikan sa Tel Mela, Tel Harsha, Querub, Adon, ug Imer. Apan dili sila makapamatuod nga sila o ang pamilya sa ilang mga kaliwatan mga kaliwat gikan sa Israel: **62** ang mga kaliwat ni Delaya, ang mga kaliwat ni Tobia, ug ang mga kaliwat ni Nekoda, 642. **63** Kadtong gikan sa mga pari: ang mga kaliwat ni Habaya, Hakoz, ug Barzilai nga mikuha sa iyang asawa gikan sa mga anak nga babaye ni Barzilai nga taga-Gilead ug gitawag sa ilang mga pangalan). **64** Gipangita nila ang ilang mga listahan sumala niadtong mga nalista subay sa ilang kaliwatan, apan dili nila kini makaplagan, busa wala sila gilakip sa pagkapari ug giila sila nga hugaw. **65** Unya miingon ang gobernador kanila nga kinahanglan nga dili sila tugotan sa pagkaon sa bahin sa pari nga gikan sa mga halad hangtod nga mouyon ang pari sa Urim ug Tumim. **66** Ang tibuok panagtigom miabot ug 42, 360, **67** gawas sa ilang mga lalaki ug mga babaye nga sulugoon, nga mga 7, 337. Aduna silay 245 ka mag-aawit nga mga lalaki ug babaye. **68** Ang ilang mga kabayo miabot ug 736 ang kadaghanon, ang ilang mga mula, 245, **69** ang ilang mga kamelyo, 435, ug ang ilang mga asno, 6, 720. **70** Ang pipila gikan sa mga pangulo sa pamilya sa mga katigulangan naghatag ug mga gasa alang sa buluhaton. Ang gobernador mihatag ngadto sa panudlanan ug usa ka libo nga darics nga bulawan, 50 ka mga palanggana, ug 530 ka parianong mga bisti. **71** Ang pipila sa mga pangulo sa pamilya sa mga katigulangan mihatag ngadto sa panudlanan alang sa pagtrabaho ug 20, 000 ka darics nga bulawan ug 2, 200 ka mina nga plata. **72** Ang nahibiling katawhan mihatag ug 20, 000 ka darics nga bulawan, ug 2, 000 ka mga mina nga plata, ug 67 ka parianong mga bisti. **73** Busa ang mga pari, mga Levita, ang mga magbalantay sa ganghaan, ang mga mag-aawit, ang pipila sa mga tawo, ang sulugoon sa templo, ug ang tanang mga Israel nagpuyo sa ilang mga siyudad. Sa ika-pitong bulan ang katawhan sa Israel napahiluna na sa ilang mga siyudad."

8 Nagtapok ang tanang katawhan ingon nga usa ka tawo didto sa hawan nga dapit atubangan sa Ganghaan sa Tubig. Gihangyo nila si Ezra nga escriba nga dad-on ang libro sa balaod ni Moises, nga maoy gimando ni Yahweh ngadto sa Israel. **2** Sa unang adlaw sa ikapito nga bulan, gidala ni Ezra nga pari ang balaod atubangan sa panagtigom, taliwala sa mga kababayen-an ug mga kalalakin-an, ug sa tanan nga makadungog ug makasabot. **3** Miatubang siya sa hawan nga dapit atubangan sa Ganghaan sa Tubig, ug gibasa niya kini sugod sa sayo sa kabuntagon hangtod sa udtong tutok, atubangan sa mga kalalakin-an ug mga kababayen-an, ug ni bisan kinsa nga makasabot, ug naminaw gayod pag-ayo ang tanang katawhan sa libro sa balaod. **4** Unya mitindog si Ezra nga escriba didto sa habog nga kahoyng entablado nga gihimo sa mga katawhan alang niini nga katuyoan. Nagtindog tupad kaniya sila Matitia, Shema, Anaya, Uria, Hilkia, ug si Maasea, sa iyang tuo nga bahin; ug si Pedaya, Mishael, Malkia, Hashum, Hashbadana, Zacarias, ug si Meshulam nga nagtindog sa iyang wala nga bahin. **5** Gibukhad ni Ezra ang libro sa atubangan sa tanang mga katawhan, kay nagtindog man siya labaw sa mga katawhan, ug sa dihang gibukhad na niya kini nanindog ang tanang katawhan. **6** Nagpasalamat si Ezra ngadto kang Yahweh, ang bantogan nga Dios, ug gibayaw sa tanang katawhan ang ilang mga kamot ug mitubag, "Amen! Amen!" Unya miyukbo sila ug nagsimba kang Yahweh nga nanghapa sa yuta. **7** Bisan paman sila Jeshua, Bani, Sherebia, Jamin, Akub, Shabetai, Hodia, Maasea, Kelita, Azaria, Jozabad, Hanan, Pelaya- nga mga Levita- nga mitabang sa pagpasabot sa balaod ngadto sa katawhan, samtang nagpabilin ang katawhan sa ilang mga dapit. **8** Gibasa nila ang libro, Ang Balaod sa Dios, gipaklaro kini uban ang paghubad ug gihatag ang buot ipasabot aron nga masabtan sa katawhan ang maong basahon. **9** Si Nehemias nga gobernador, ug si Ezra nga pari ug escriba, ug ang mga Levita nga naghubad sa mensahe ngadto sa mga katawhan miingon ngadto kanila, "Balaan kini nga adlaw alang kang Yahweh nga inyong Dios. Ayaw pagsubo ug paghilak." Tungod kay nanghilak ang tanang katawhan sa dihang nadungog nila ang mga pulong sa balaod. **10** Unya miingon si Nehemias kanila, "Pamalik kamo, kaona ang tambok sa karne ug pag-inom sa matam-is nga ilimnon, ug ipadala ang uban niini ngadto sa usa nga wala makaandam, kay balaan kini nga adlaw sa atong Ginoo. Ayaw pagbangotan, kay ang kalipay ni Yahweh mao ang imong kusog." **11** Busa gipahilom sa mga Levita ang katawhan, ug miingon, "Paghilom! kay balaan kini nga adlaw. Ayaw pagbangotan." **12** Ug mipauli ang tanang katawhan aron sa pagpangaon ug pag-inom ug sa pagpangdalit ug pagkaon ug aron sa pagsaulog uban ang dakong kalipay tungod kay nasabtan nila ang mga pulong nga gisulti ngadto kanila. **13** Sa ikaduha nga adlaw ang mga pangulo sa mga katigulangan, ang mga pamilya gikan sa tibuok katawhan, ang mga pari ug ang mga Levita, nanagtigom ngadto kang Ezra nga escriba aron sa pagbaton ug panglantaw gikan sa mga pulong sa balaod. **14** Nahibaloan nila sa sinulat nga balaod ang mando ni Yahweh pinaagi kang Moises nga kinahanglan magpuyo sa mga tolda ang katawhan sa Israel sa panahon sa kasaulogan sa ikapito nga bulan. **15** Kinahanglan magbuhat sila ug pagsangyaw sa tibuok mga siyudad, ug sa Jerusalem, nga nag-ingon, "Pangadto kamo sa kabungtoran nga nasod,

ug pagdala ug mga sanga gikan sa olibo ug ihalas nga mga
olibong kahoy, ug gikan sa mirtol, mga palmera ug dahonon
nga mga kahoy, aron sa pagbuhat ug mga tolda, sama sa
nahisulat.” **16** Busa nangadto ang mga katawhan nga nagdala
ug mga sanga ug nagbuhat alang sa ilang kaugalingon ug
mga tolda, sa ilang matag-usa ka mga atop, sa ilang mga
hawanan, sa hawanan sa balay sa Dios, sa hawanang dapit
atubangan sa Ganghaan sa Tubig, ug sa plasa didto sa
Ganghaan sa Efraim. **17** Nagbuhat ug mga tolda ang tanang
pundok niadtong mga namalik gikan sa pagkabinihag ug didto
na sila namuyo. Kay sukad pa sa panahon ni Josue ang
anak nga lalaki ni Nun hangtod nianang adlawa, wala na
gayod magsaulog pa ang katawhan sa Israel niining maong
kasaulogan, ug busa hilabihan gayod ang ilang kalipay. **18**
Bisan paman matag adlaw, gikan sa unang adlaw hangtod sa
kataposan, gibasa ni Ezra ang libro gikan sa balaod sa Dios.
Nagsaulog sila sa kasaulogan sulod sa pito ka adlaw ug sa
ikawalo nga adlaw mao ang maligdong nga panagtigom, aron
sa pagtuman sa kasugoan.

9 Karon sa ika 24 nga adlaw sa samang bulana nagtigom
ang tanang katawhan sa Israel ug nagpuasa sila, ug
nagbisti sila ug sako, ug nagbutang ug abog sa ilang mga
ulo. **2** Gibulag sa mga kaliwat sa Israel ang ilang kaugalingon
gikan sa tanang mga langyaw. Mitindog sila ug gisugid ang
ilang kaugalingong mga sala ug ang mga daotang binuhatan
sa ilang mga katigulangan. **3** Nagbarog sila sa ilang mga
dapit, ug sulod sa tulo ka oras gibasa nila ang libro sa balaod
ni Yahweh nga ilang Dios. Sa ikaupat nga bahin sa adlaw
gisugid nila ang ilang mga sala ug nagyukbo atubangan kang
Yahweh nga ilang Dios. **4** Ang mga Levita, si Jeshua, si Bani,
si Kadmiel, si Shebania, si Buni, si Sherebia, si Bani, ug
si Kenani, mitindog sa hagdanan ug mitawag sa makusog
nga tingog ngadto kang Yahweh nga ilang Dios. **5** Unya
ang mga Levita, nga sila Jeshua, ug si Kadmiel, si Bani, si
Hashabnea, si Sherebia, si Hodia, si Shebania, ug si Petahia
miingon, “Pagtindog ug dayga si Yahweh nga imong Dios
hangtod sa kahangtoran.” “Hinaot nga daygon nila ang imong
balaanong ngalan, ug hinaot nga mapasidunggan kini sa matag
panalangin ug pagdayeg. **6** Ikaw si Yahweh. Ikaw lamang.
Gibuhat nimo ang kalangitan, ang kinatas-ang kalangitan,
uban ang tibuok nilang panon sa kasundalohang anghel,
ug ang kalibotan ug ang tanan nga anaa niini, ug ang mga
kadagatan ug ang tanan nga anaa kanila. Gihatagan nimo ug
kinabuhi kining tanan, ug nagsimba ang mga kasundalohang
anghel diha kanimo. **7** Ikaw si Yahweh, ang Dios nga nagpili
kang Abram, ug ang nagkuha kaniya gawas sa Ur sa Chaldes,
ug naghatag kaniya sa ngalan nga Abraham. **8** Nakaplagan
nimo nga matinud-anon gayod ang iyang kasingkasing diha
kanimo, ug nagbuhat ka ug kasabotan uban kaniya nga ihatag
ngadto sa iyang mga kaliwat ang yuta sa mga Canaanhon,
sa mga Hithanon, sa mga Amornon, sa mga Pereznon, sa
mga Jebusnon, ug sa mga Girgasnon. Gituman mo gayod
ang imong saad tungod sa imong pagkamatinud-anon. **9**
Nakita nimo ang pag-antos sa among mga katigulangan didto
sa Ehipto ug nadungog nimo ang ilang mga paghilak didto
sa Pula nga Dagat. **10** Naghatag ka ug mga timailhan ug
katingalahang mga butang batok sa Paraon, ug sa tanan
niyang mga sulugoon, ug sa tanang katawhan sa iyang
yuta, kay nasayod ka nga mapasigarbohon gayod ang mga
Ehiptohanon batok kanila. Apan nagbuhat ka ug ngalan alang
sa imong kaugalingon nga nagpabilin hangtod karon. **11**
Unya gitunga nimo ang dagat sa ilang atubangan, aron nga
makalabang sila sa tungatunga sa dagat nga agi sa mala nga
yuta; ug gipanglabay nimo kadtong naggukod kanila didto sa
kinahiladman, sama sa bato didto sa lawom nga katubigan.
12 Panahon sa kabuntagon gigiyahan nimo sila pinaagi sa
haligi nga panganod, ug sa haligi nga kalayo panahon sa
kagabhion aron sa paghatag ug kahayag sa ilang agianan
aron nga makalakaw sila. **13** Mikanaog ka gikan sa Bukid sa
Sinai ug nakigsulti ka kanila gikan sa kalangitan ug gihatag
nimo kanila ang matarong nga mga kasuguan ug matuod
nga mga balaod, ug maayong mga lagda ug mga mando. **14**
Gipahibalo nimo ngadto kanila ang balaan nga Igpapahulay,
ug gihatagan nimo sila sa mga mando ug mga kasugoan ug
mga balaod pinaagi kang Moises nga imong sulugoon. **15**
Gihatagan nimo sila ug tinapay gikan sa langit alang sa ilang
kagutom, ug tubig gikan sa bato alang sa ilang kauhaw, ug
giingnan nimo sila nga molakaw ug angkonon ang yuta nga
imong gisaad uban ang panumpa nga gihatag kanila. **16** Apan
wala gayod silay pagtahod ug ang among mga katigulangan,
ug nagmagahi ang ilang mga ulo, ug wala mamati sa imong
mga kasugoan. **17** Nagdumili sila sa pagpaminaw, ug wala
nila panumbalinga ang mga katingalahang butang nga imong
nabuhat ngadto kanila, apan nagmagahi ang ilang mga ulo,
ug sa ilang pagkamasinupakon nagpili sila ug pangulo aron
nga makabalik sa ilang pagkaulipon. Apan ikaw ang Dios
nga puno sa pagpasaylo, puno sa grasya ug maluluy-on, dili
daling masuko, ug napuno sa tiunay nga gugma. Ug wala
nimo sila gibiyaan. **18** Bisan tuod ug nagbuhat sila ug larawan
sa nating baka nga gikan sa tinunaw nga puthaw ug miingon,
'Mao kini ang inyong Dios nga nagpagawas kaninyo gikan
sa Ehipto,' ug nagbuhat ug hilabihan nga pagbugalbugal,
19 ikaw, sa imong kaluoy, wala ka mibiya kanila didto sa
kamingawan. Gigiyahan sila pinaagi sa haligi nga panganod sa
ilang dalan ug wala kini mibiya kanila panahon sa kabuntagon,
bisan paman sa pagkagabii ang haligi nga kalayo naggiya
kanila aron sa pag-iwag sa ilang dalan aron nga makalakaw
sila. **20** Gihatag nimo ang imong maayong Espiritu aron sa
pagmatuto kanila, ug wala nimo ihikaw ngadto sa ilang baba
ang imong manna, ug ang tubig nga imong gihatag kanila
alang sa ilang pagkauhaw. **21** Kay gihatag nimo ang ilang
gikinahanglan sulod sa 40 ka tuig didto sa kamingawan, ug
walay nakulang kanila. Wala mangagisi ang ilang mga bisti
ug wala nanghubag ang ilang mga tiil. **22** Gihatagan nimo
sila ug mga gingharian ug mga katawhan, gipahimutang sila
sa matag suok sa maong dapit. Unya gipanag-iya nila ang
yuta ni Sihon nga hari sa Heshbon ug ang yuta ni Og nga
Hari sa Bashan. **23** Gipadaghan nimo ang ilang mga anak
sama sa kabituonan sa kalangitan, ug gidala nimo sila didto
sa yuta nga imong gisulti nga panag-iyahon ngadto sa ilang
mga katigulangan. **24** Busa miadto ang katawhan ug gipanag-
iya ang yuta sa mga Canaanhon ug gibuntog nimo gikan
kanila ang mga lumulupyo niadtong yutaa. Gitugyan nimo sila
ngadto sa ilang mga kamot, uban sa ilang mga hari ug sa mga
katawhan sa maong yuta, aron nga buhaton sa taga-Israel
kung unsa ang ilang nahimut-an. **25** Nabihag nila ang lig-on
nga mga siyudad ug ang tabunok nga yuta, ug ilang gibihag
ang mga balay nga napuno ug maayong mga butang, mga
atabay nga nakalot na, mga parasan ug mga tanaman sa mga
olibo, ug mga kahoy nga namunga sa madagayaon. Busa
nangaon sila ug nangabusog ug nanambok ug gilipay ang
ilang kaugalingon sa imong hilabihan nga pagkamaayo. **26**
Unya nagmasupilon sila ug nagmasinupakon batok kanimo.
Gitalikdan nila ang imong balaod. Gipatay nila ang imong mga

propeta nga maoy nagpahimangno kanila aron nga mobalik
diha kanimo, ug nagbuhat sila ug hilabihan nga pagbugalbugal.
27 Busa gitugyan nimo sila ngadto sa kamot sa ilang mga
kaaway, nga maoy nagpaantos kanila. Sa panahon sa ilang
pag-antos, nagtawag sila kanimo, ug nadungog nimo sila gikan
sa kalangitan, ug tungod sa imong dakong kaluoy nagpadala
ka ug moluwas kanila gikan sa kamot sa ilang mga kaaway.
28 Apan human sila makapahulay, nagbuhat na usab sila ug
daotan diha kanimo, ug gipasagdan nimo sila didto sa kamot
sa ilang mga kaaway, busa gidumalahan sila sa ilang mga
kaaway. Apan sa dihang mibalik sila ug nagtawag diha kanimo,
nadungog nimo gikan sa langit, ug sa kadaghan nga higayon
tungod sa imong kaluoy giluwas nimo sila. **29** Gipasidan-an
nimo sila aron nga mobalik sa imong balaod. Apan hinuon
nahimo silang garboso ug wala mamati sa imong mga mando.
Nakasala sila batok sa imong mga balaod nga maoy naghatag
ug kinabuhi niadtong nagtuman niini. Gipatig-a nila ang ilang
mga abaga ug gipagahi ang ilang mga liog ug nagdumili sa
pagpaminaw. **30** Sa daghang mga katuigan gipahimangnoan
nimo sila pinaagi sa imong Espiritu ngadto sa imong mga
propeta. Apan wala sila mamati. Busa gitugyan nimo sila
ngadto sa kamot sa ilang mga kasilinganang katawhan. **31**
Apan sa imong dakong kaluoy wala nimo sila gipukan sa
hingpit, o mibiya kanila, tungod kay puno ka sa grasya ug
maluluy-on ka nga Dios. **32** Busa karon, ang atong Dios—ikaw
nga bantogan, makagagahom, ug katingalahan nga Dios nga
mituman sa imong mga panaad ug tiunay nga gugma—ayaw
tugoti nga mahimong daw diyutay lamang diha kanimo ang
tanang kalisdanan nga miabot nganhi kanamo, sa among mga
hari, sa among mga prinsipe, ug sa among mga pari, ug sa
among mga propeta, ug sa among mga katigulangan, ug sa
tanan nimong katawhan gikan sa adlaw sa mga hari sa Asiria
hangtod karon. **33** Makiangayon ka sa tanan nga midangat
kanamo, kay nagmatinud-anon ka man, apan nagpakadaotan
kami. **34** Wala gayod nagtuman sa imong balaod ug naminaw
sa imong mga mando o bisan paman sa imong mga kasabotan
nga balaod nga imong gapasidaan sa among mga hari, among
mga prinsipe, among mga pari, ug among mga katigulangan.
35 Bisan paman sa ilang kaugalingong gingharian, samtang
naglipay sila sa imong hilabihan nga kaayo ngadto kanila,
sa halapad ug tabunok nga yuta nga imong gitagana ngadto
kanila, wala sila mag-alagad kanimo o bisan mibiya sa ilang
mga daotang binuhatan. **36** Karon mga ulipon kami niining
maong yuta nga imong gihatag sa among mga katigulangan
aron nga mapahimuslan ang mga bunga ug ang mga maayong
gasa, ug tan-awa, mga ulipon kami niini! **37** Ang kaadunahan
sa among yuta moadto gayod sa mga hari nga imong gitagana
kanamo tungod sa among mga sala. Nagdumala sila ubos
sa among mga lawas ug ubos sa among mga kahayopan
sumala sa ilang nahimut-an. Anaa kami sa dakong kalisang.
38 Tungod niining tanan, magbuhat kami ug lig-on nga panaad
nga sinulat. Sa nasilyohan nga sinulat anaa ang mga ngalan
sa among mga prinsipe, mga Levita, ug mga pari."

10 Sulod sa nasilyohan nga mga dokumento, anaa ang
ngalan ni Nehemias, nga gobernador, ang anak nga
lalaki ni Hacalia ug ni Zedekia, **2** si Seraya, si Azaria, si
Jeremias, **3** si Pashur, si Amaria, si Malkia, **4** si Hatus, si
Shebania, si Maluc **5** si Harim, si Meremot, si Obadia, **6**
si Daniel, si Gineton, si Baruk, **7** si Meshulam, si Abija, si
Miamin, **8** si Maazia, si Bilgai, ug si Shemaya. Mao kini ang
mga pari. **9** Ang mga Levita mao sila si: Jeshua ang anak nga
lalaki ni Azania, si Binui nga gikan sa panimalay ni Henadad,
si Kadmiel, **10** ug ang ilang mga kauban nga mga Levita,
si Shebania, si Hodia, si Kelita, si Pelaya, si Hanan, **11** si
Mica, si Rehob, si Hashabia, **12** si Zacur, si Sherebia, si
Shebania, **13** si Hodia, si Bani, ug si Beninu. **14** Ang mga
pangulo sa katawhan mao sila si: Paros, si Pahat Moab, si
Elam, si Zatu, si Bani, **15** si Buni, si Azgad, si Bebai, **16** si
Adonia, si Bigvai, si Adin, **17** si Ater, si Zedekia, si Azur, **18** si
Hodia, si Hashum, si Bezai, **19** si Harif, si Anatot, si Nebai,
20 si Magpias, si Meshulam, si Hezir, **21** si Meshezabel, si
Zadok, si Jadua, **22** si Pelatia, si Hanan, si Anaya, **23** si
Hoshea si Hanania, si Hashub, **24** si Halohes, si Pilha, si
Shobek, **25** si Rehum, si Hashabna, si Maasea, **26** si Ahia, si
Hanan, si Anan, **27** si Maluc, si Harim, si ug si Baana. **28**
Alang sa nahibilin nga mga katawhan, nga mga pari, mga
Levita, mga tigbantay sa ganghaan, mga mag-aawit, mga
sulugoon sa templo, ug ang tanan nga nagpahimulag sa ilang
mga kaugalingon gikan sa mga tawo sa kasikbit nga kayutaan
ug nanaad sa ilang mga kaugalingon ngadto sa balaod sa
Dios, lakip ang ilang mga asawa, ang ilang mga anak nga
mga lalaki ug ang ilang mga anak nga mga babaye, ang tanan
nga adunay kahibalo ug panabot, **29** naghiusa silang tanan
uban sa ilang mga kaigsoonang mga lalaki, ang ilang mga
halangdon, ug gigapos ang ilang kaugalingon uban sa tunglo
ug panumpa nga mosubay sa balaod sa Dios, nga gihatag ni
Moises ang sulugoon sa Dios, ug sa pagmatngon ug pagtuman
sa tanan nga mga kasugoan ni Yahweh nga among Dios ug sa
iyang mga balaod ug sa iyang mga mando. **30** Misaad kami
nga dili namo ihatag ang among mga anak nga mga babaye
ngadto sa katawhan sa maong yuta o kuhaon ang ilang mga
anak nga mga babaye alang sa among mga anak nga mga
lalaki. **31** Misaad usab kami nga dili mopalit ug bisan unsa
nga butang o trigo gikan kanila kung magdala nganhi kanamo
ang katawhan sa maong yuta sa Adlawng Igpapahulay o sa
bisan unsang balaan nga adlaw. Papason namo ang tanang
utang tali sa ubang mga Judio, ug papahulayon namo ang
among mga kaumahan sa matag ikapito nga tuig. **32** Gidawat
namo ang mga sugo nga mohatag sa usa ug tunga nga shekel
sa matag tuig alang sa pag-alagad sa balay sa among Dios,
33 sa pag-andam ug tinapay alang sa presensya, ug alang sa
naandang halad nga trigo, ang mga sinunog nga halad sa mga
Igpapahulay, ang kasaulogan sa bag-ong bulan ug ang gitakda
nga mga kasaulogan, ug alang sa mga halad nga balaan, ug
alang sa mga halad sa sala aron sa paghimo ug kapasayloan
alang sa Israel, ug alang sa tanang mga buluhaton sa balay
sa among Dios. **34** Nagripa ang mga pari, ang mga Levita
ug ang katawhan alang sa halad nga kahoy. Pinaagi sa ripa
mapili kung kinsa sa among mga pamilya ang magdala ug
kahoy ngadto sa balay sa among Dios sa gitakda nga mga
panahon sa matag tuig, nga pagasunogon diha sa halaran
ni Yahweh nga among Dios, sumala sa nahisulat sa balaod.
35 Misaad kami nga dad-on ngadto sa balay ni Yahweh ang
unang mga bunga nga nanurok sa among yuta, ug ang unang
mga bunga sa kahoy sa matag tuig. **36** Sumala sa nahisulat
sa balaod, misaad kami nga dad-on namo sa balay sa Dios ug
ngadto sa mga pari nga nag-alagad didto, ang kamagulangan
namong mga anak nga mga lalaki ug ang kamagulangan sa
among mga baka ug karnero. **37** Dad-on namo ang unang
abot sa among mga harina ug ang among mga halad nga
trigo, ug ang bunga sa matag kahoy, ug ang bag-ong bino ug
ang lana pagadad-on ngadto sa mga pari, ngadto sa lawak
nga tipiganan sa balay sa among Dios. Dad-on namo ngadto
sa mga Levita ang ikanapulo gikan sa among yuta tungod kay

ang mga Levita ang magkuha sa mga ikanapulo sa tanang
lungsod kung diin kami magtrabaho. **38** Ang pari, nga kaliwat
ni Aaron, kinahanglan nga mouban sa mga Levita sa dihang
modawat sila sa mga ikanapulo. Kinahanglan nga dad-on sa
mga Levita ang ikanapulo nga bahin sa mga ikanapulo ngadto
sa balay sa among Dios ngadto sa lawak nga tipiganan sa
mga bahandi. **39** Tungod kay magdala ang katawhan sa Israel
ug ang mga kaliwat ni Levi sa mga giamot nga mga trigo,
bag-ong bino, ug lana ngadto sa lawak nga tipiganan diin ang
mga kahimanan sa sagradong dapit gitipigan ug diin nagpuyo
ang mga pari nga nag-alagad, ug ang mga magbalantay sa
ganghaan, ug ang mga mag-aawit. Dili namo isalikway ang
balay sa among Dios.

11 Nagpuyo ang mga pangulo sa katawhan didto sa
Jerusalem, ug ang nahibilin nga mga katawhan nagripa
aron mopili ug usa gikan sa napulo ka tribo aron maoy mopuyo
sa Jerusalem, ang balaan nga siyudad, ug ang laing siyam
nagpabilin sa ubang mga lungsod. **2** Unya gipanalanginan sa
tanang katawhan kadtong nagtanyag ug miuyon nga mopuyo
sa Jerusalem. **3** Mao kini ang mga opisyal sa probinsiya nga
nagpuyo sa Jerusalem. Apan ang uban nga anaa sa lungsod
sa Juda nagpuyo sa ilang kaugalingon nga yuta, lakip ang
pipila sa mga Israelita, mga pari, mga Levita, mga sulugoon sa
templo, ug ang mga kaliwat sa mga sulugoon ni Solomon. **4**
Sa Jerusalem nagpuyo usab ang pipila sa mga kaliwat sa
Juda ug ang pipila sa mga kaliwat sa Benjamin. Mao kini ang
nalakip sa katawhan sa Juda: Si Ataya ang anak ni Uzia nga
anak ni Zacarias nga anak ni Amaria nga anak ni Shefatia
nga anak ni Mahalalel, nga kaliwat ni Perez. **5** Si Maasea
anak nga lalaki ni Baruk nga anak nga lalaki ni Col Hoze nga
anak nga lalaki ni Hazaya nga anak nga lalaki ni Adaya nga
anak nga lalaki ni Joyarib nga anak nga lalaki ni Zacarias, ang
anak sa Shilohanon. **6** Ang tanan nga mga anak nga lalaki ni
Perez nga nagpuyo sa Jerusalem mikabat ug 468. Kusgan
kaayo sila nga mga lalaki. **7** Mao kini ang mga kaliwatan ni
Benjamin: Si Salu ang anak nga lalaki ni Meshulam nga anak
nga lalaki ni Joed nga anak nga lalaki ni Pedaya nga anak nga
lalaki ni Kolaya nga anak nga lalaki ni Maasea nga anak nga
lalaki ni Itiel nga anak nga lalaki ni Jeshaya, **8** ug ang tanan
niadtong misunod kaniya, mao si Gabay ug Salay, mikabat
ug 928 ka mga kalalakin-an. **9** Si Joel nga anak nga lalaki
ni Zicri mao ang ilang tigdumala, ug si Juda nga anak nga
lalaki ni Hasenua mao ang ikaduhang magmamando sa tibuok
siyudad. **10** Gikan sa mga pari: Si Jedaya ang anak nga lalaki
ni Joyarib, Jakin, **11** si Seraya ang anak nga lalaki ni Hilkia
nga anak nga lalaki ni Meshulam nga anak nga lalaki ni Zadok
nga anak nga lalaki ni Merayot nga anak nga lalaki ni Ahitub,
mao ang labawng pangulo sa balay sa Dios, **12** ug ang ilang
katambayayong sa pagtrabaho sa buluhaton alang sa balay,
mga 822 ka kalalakin-an, uban kang Adaya nga anak nga
lalaki ni Jeroham nga anak nga lalaki ni Pelalia nga anak nga
lalaki ni Amzi nga anak nga lalaki ni Zacarias nga anak nga
lalaki ni Pashur nga anak nga lalaki ni Malkia. **13** Ang iyang
mga igsoon nga mga lalaki mao ang mga nangulo sa mga
banay, nga mikabat ug 242 ka mga kalalakin-an; ug si Amasai
nga anak nga lalaki ni Azarel nga anak nga lalaki ni Azai nga
anak nga lalaki ni Meshilemot nga anak nga lalaki ni Imer, **14**
ug ang ilang mga igsoon, mikabat ug 128 ka mga isog nga
mga kalalakin-an; ang ilang tigdumala mao si Zabdiel nga anak
nga lalaki ni Hagedolim. **15** Gikan sa mga Levita: Si Shemaya
nga anak nga lalaki ni Hashub nga anak nga lalaki ni Azrikam
nga anak nga lalaki ni Hashabia nga anak nga lalaki ni Buni,
16 ug si Shabetai ug Jozabad, nga gikan sa mga pangulo sa
mga Levita nga mao ang tigdumala sa buluhaton sa gawas
sa balay sa Dios. **17** Didto anaa usab si Matania nga anak
nga lalaki ni Mica nga anak nga lalaki ni Zabdi, ang kaliwat ni
Asaf, nga mao ang nangulo sa pag-ampo sa pagpasalamat,
ug si Bakbukia, ang ikaduha sa tanan niyang mga igsoon, ug
si Abda nga anak nga lalaki ni Shamua nga anak nga lalaki
ni Galal nga anak nga lalaki ni Jedutun. **18** Mikabat ug 284
ang tanan nga mga Levita nga anaa sa balaang siyudad. **19**
Ang mga magbalantay sa mga ganghaan: Mao sila si Akub,
Talmon, ug ang ilang mga kaabag, nga nagbantay usab sa
mga ganghaan, mikabat ug 172 ka mga kalalakin-an. **20**
Anaa sa mga lungsod sa Juda ang nahibilin sa Israel ug ang
mga pari ug ang mga Levita. Ang matag usa kanila nagpuyo
sa kaugalingon nilang napanunod nga yuta. **21** Ang mga
trabahante sa templo nagpuyo sa Ofel, ug si Ziha ug si Gishpa
mao ang nagdumala kanila. **22** Ang labaw nga pangulo sa
mga Levita sa Jerusalem mao ang mga anak nga lalaki ni Uzi
nga anak nga lalaki ni Bani nga anak nga lalaki ni Hashabia
nga anak nga lalaki ni Matania nga anak nga lalaki ni Mica,
gikan sa kaliwatan ni Asaf, nga mag-aawit didto sa balay sa
Dios. **23** Ubos sila sa mga mando sa hari, ug adunay gihatag
nga mga mando sa mga mag-aawit nga paigo sa matag adlaw
nga gikinahanglan. **24** Unya si Petahia nga anak nga lalaki ni
Meshezabel, ang kaliwat ni Zera nga anak nga lalaki ni Juda,
mao ang kanunay nga anaa sa kiliran sa hari alang sa tanang
mga butang mahitungod sa katawhan. **25** Mahitungod sa ilang
mga baryo ug sa ilang mga kaumahan, ug ang pipila sa mga
katawhan sa Juda mipuyo sa Kiriat Arba ug sa mga baryo
niini, ug sa Dibon ug sa mga baryo niini, ug sa Jekabzel ug
sa mga baryo niini, **26** ug sa Jeshua, Molada, Bet Pelet, **27**
Hazar Shual, ug Beersheba ug sa mga baryo niini. **28** Pipila sa
mga katawhan sa Juda nagpuyo sa Ziklag, sa Mecona ug sa
matag baryo niini, **29** Sa En Rimon, Zora, Jarmut, **30** Zanoa,
Adulam, ug sa mga baryo niini, ug sa Lakis ug ang mga uma
niini ug Azeka ug sa mga baryo niini. Busa nagpuyo sila gikan
sa Beersheba ug sa mga baryo sa Hinom. **31** Ang katawhan
sa Benjamin nagpuyo usab gikan sa Geba, ngadto sa Micmas
ug Aija, sa Betel ug sa mga baryo niini, **32** sa Anatot, Nob,
Anania, **33** Hazor, Rama, Gitaim, **34** Hadid, Zeboim, Nebalat,
35 Lod, ug Ono, ang walog sa mga hanas nga manggagama
nga mga lalaki. **36** Ang pipila sa mga Levita nga nagpuyo sa
Juda nahimong tigdumala sa katawhan sa Benjamin.

12 Mao kini ang mga pari ug mga Levita nga mitungas
uban kang Zerubabel nga anak nga lalaki ni Shealtiel
ug uban kang Jeshua: Seraya, Jeremias, Ezra, **2** Amaria,
Maluk, Hatus, **3** Shecania, Rehum, ug si Meremot. **4** Anaa
sila Ido, Gineton, Abija, **5** Miamin, Moadia, Bilga, **6** Shemaya,
ug Joyarib, Jedaya, **7** Salu, Amok, Hilkia, ug si Jedaya. Mao
kini ang mga pangulo sa mga pari ug ang ilang mga kaubanan
sa panahon ni Jeshua. **8** Ang mga Levita mao sila si Jeshua,
Binui, Kadmiel, Sherebia, Juda, ug si Matania, nga maoy
gitahasan sa mga kanta sa pagpasalamat, uban sa iyang mga
kaubanan. **9** Nagtindog sa atbang si Bakbukia ug si Uni, ug
ang ilang mga kaubanan samtang nag-alagad. **10** Si Jeshua
ang amahan ni Joyakim, si Joyakim ang amahan ni Eliashib, si
Eliashib ang amahan ni Joyada, **11** si Jehoyada ang amahan
ni Jonatan, ug si Jonatan ang amahan ni Jadua. **12** Mao kini
ang mga pari sa panahon ni Joyakim, ang mga pangulo sa
pamilya: si Meraya ang pangulo ni Seraya, si Hanania ang
pangulo ni Jeremias, **13** si Meshulam ang pangulo ni Ezra, si
Jehohanan ang pangulo ni Amaria, **14** si Jonatan ang pangulo

ni Maluc, ug si Jose ang pangulo ni Shebania. **15** Si Adna
ang pangulo ni Harim, si Helkai ang pangulo ni Merayot, **16**
si Zacarias ang pangulo ni Ido, si Meshulam ang pangulo ni
Gineton, ug **17** si Zicri ang pangulo ni Abija, si Abija ang
pangulo ni Miniamin. Si Piltai ang pangulo ni Moadia. **18** Si
Shamua ang pangulo ni Bilga, si Jehonatan ang pangulo ni
Shemaya, **19** si Matenai ang pangulo ni Joyarib, si Uzi ang
pangulo ni Jedaya, **20** si Kalai ang pangulo ni Salai, si Eber
ang pangulo ni Amok, **21** si Hashabia ang pangulo ni Hilkia,
ug si Netanel ang pangulo ni Jedaya. **22** Sa kapanahonan ni
Eliashib, ang Levita nga si Eliashib, Joyada, Johanan, ug si
Jadua mao ang nalista nga mga pangulo sa mga pamilya, ug
ang mga pari nalista panahon sa paghari ni Darius nga taga-
Persia. **23** Nalista sa basahon sa kasaysayan ang kaliwatan
ni Levi ug ang ilang mga pangulo sa pamilya hangtod sa
kapanahonan ni Johanan nga anak nga lalaki ni Eliashib.
24 Ang mga pangulo sa mga Levita mao sila si Hashabia,
Sherebia, ug si Jeshua nga anak nga lalaki ni Kadmiel, uban
ang ilang mga kaubanan, nga nagtindog atbang kanila aron
magdayeg ug maghatag ug pagpasalamat, nga magtubag-
tubag sa pag-awit kada pundok, agig pagtuman sa sugo ni
David, nga tawo sa Dios. **25** Si Matania, Bakbukia, Obadia,
Meshulam, Talmon, ug si Akub mao ang mga magbalantay
sa ganghaan nga nagtindog sa lawak nga tipiganan tapad
sa mga ganghaan. **26** Nag-alagad sila sa kapanahonan ni
Joyakim nga anak nga lalaki ni Jozadak, ug sa kapanahonan
ni Nehemias nga gobernador ug ni Ezra nga pari ug escriba.
27 Sa pagpahinungod sa pader sa Jerusalem, gipangita sa
katawhan ang mga Levita sa bisan asang dapit nga ilang
gipuy-an, aron sa pagdala kanila sa Jerusalem alang sa
pagsaulog sa pagpahinungod uban ang kalipay, uban ang mga
pagpasalamat ug pag-awit gamit ang mga piyangpiyang, mga
alpa, ug uban ang mga lira. **28** Nanagtigom ang pundok sa
mga mag-aawit gikan sa distrito libot sa Jerusalem ug gikan
sa mga baryo sa Netofatihanon. **29** Gikan usab sila sa Bet
Gilgal ug gikan sa kaumahan sa Geba ug Azmavet, tungod
kay nagtukod man ug mga baryo libot sa Jerusalem ang mga
mag-aawit alang sa ilang kaugalingon. **30** Giputli sa mga
pari ug sa mga Levita ang ilang mga kaugalingon, ug unya
ilang giputli ang mga katawhan, ang mga ganghaan, ug ang
pader. **31** Unya akong gipaadto sa ibabaw sa pader ang mga
pangulo sa Juda, ug nagpili akog duha ka dagkong pundok
sa mga mag-aawit nga nanagpasalamat. Ang usa miadto sa
tuong bahin sa pader padulong sa Ganghaan sa Hugaw sa
Hayop. **32** Nagsunod kanila si Hoshaya ug ang katunga sa
mga pangulo sa Juda, **33** ug sunod kanila si Azaria, Ezra,
Meshulam, **34** Juda, Benjamin, Shemaya, Jeremias, **35** ug
ang pipila sa mga anak sa pari uban ang mga trumpeta, ug si
Zacarias nga anak nga lalaki ni Jonatan nga anak nga lalaki ni
Shemaya nga anak nga lalaki ni Matania nga anak nga lalaki
ni Micaya nga anak nga lalaki ni Zacur nga anak nga lalaki
ni Asaf. **36** Anaa usab ang mga paryente ni Zacarias, nga
sila si Shemaya, Azarel, Milalai, Gilalai, Maai, Netanel, Juda,
Hanani, uban ang mga instrumento sa musika ni David nga
tawo sa Dios. Anaa sa ilang atubangan ang escriba nga si
Ezra. **37** Gikan sa Ganghaan sa Tuboran sa Tubig miadto
sila sa hagdanan sa siyudad ni David, gikan sa hagdanan sa
pader ibabaw sa palasyo ni David, hangtod sa Ganghaan sa
Tubig sa sidlakan. **38** Misubay sa laing agianan ang laing mga
mag-aawit nga tigpasalamat. Gisundan ko sila sa pader uban
ang katunga sa katawhan, ibabaw sa Tore sa mga Hudno,
hangtod sa Lapad nga Pader, **39** ug ibabaw sa Ganghaan sa
Efraim, ug gikan sa Ganghaan nga Karaan, ug padulong sa
Ganghaan sa Isda ug sa Tore ni Hananel ug sa Tore sa Usa
ka Gatos, hangtod sa Ganghaan sa Karnero, ug nihunong
sila sa Ganghaan sa Guwardiya. **40** Busa gipahimutang sa
balay sa Dios ang duha ka pundok sa mga mag-aawit nga
tigpasalamat, ug gipahimutang ko usab ang akong kaugalingon
uban ang katunga sa mga opisyal. **41** Unya gipahimutang
usab sa mga pari ang ilang kaugalingon: Eliakim, Maasea,
Miniamin, Micaya, Elyoenai, Zacarias, ug Hanania, uban ang
mga trumpeta, **42** ug usab si Maasea, Shemaya, Eleazar, Uzi,
Jehohanan, Malkia, Elam, ug Ezer, unya nanganta ang mga
mag-aawit nga gipangulohan ni Jezrahia. **43** Naghalad sila
ug dakong mga halad nianang adlawa, ug naglipay, tungod
kay gilipay sila sa Dios uban ang dakong pagsadya. Naglipay
usab ang mga kababayen-an ug ang mga kabataan. Busa
madungog ang pagsadya sa Jerusalem hangtod sa layong
dapit. **44** Nianang adlawa, nagpili sila ug mga kalalakin-an nga
magdumala sa mga lawak nga tipiganan alang sa mga amot,
sa mga unang bunga, ug sa mga ikanapulo, aron tigomon
didto kanila ang mga bahin nga gikinahanglan sa balaod
alang sa mga pari ug sa mga Levita. Gipili ang matag usa
sa pagtrabaho sa mga kaumahan nga duol sa mga lungsod.
Tungod kay nagsadya ang Juda diha sa mga pari ug sa mga
Levita nga nagtindog sa ilang atubangan. **45** Nag-alagad sila
sa ilang Dios, ug ang seremonya sa pagputli, ug lakip na usab
ang mga mag-aawit ug ang mga magbalantay sa ganghaan,
aron sa pagtuman sa sugo ni David ug ni Solomon nga iyang
anak nga lalaki. **46** Tungod kay kaniadto, sa kapanahonan
ni David ug ni Asaf, adunay pangulo sa mga mag-aawit, ug
adunay kanta sa pagdayeg ug sa pagpasalamat sa Dios. **47** Sa
kapanahonan ni Zerubabel ug sa kapanahonan ni Nehemias,
nagahatag ang tibuok Israel ug matag adlaw nga bahin alang
sa mag-aawit ug sa mga magbalantay sa ganghaan. Gigahin
nila ang bahin nga alang sa mga Levita, ug gigahin sa mga
Levita ang bahin nga alang sa mga kaliwat ni Aaron.

13 Gibasa nila nianang adlawa ang Basahon ni Moises
diha sa panagtigom sa katawhan. Nakaplagan nila
ang nahisulat niini nga kinahanglan walay Amonihanon ug
Moabihanon nga motambong sa panagtigom sa Dios, hangtod
sa kahangtoran. **2** Tungod kini kay wala sila miadto sa
katawhan sa Israel uban ang tinapay ug tubig, apan gisuholan
hinuon nila si Balaam sa pagtunglo sa Israel. Apan, gihimo sa
among Dios nga panalangin ang tunglo. **3** Sa pagkadungog
nila sa balaod, gilain dayon nila gikan sa Israel ang matag
langyaw nga tawo. **4** Karon, sa wala pa kini, si Eliasib nga pari
ang gituboy nga mahimong tigdumala sa lawak nga tipiganan
sa balay sa among Dios. Paryente siya ni Tobia. **5** Giandam ni
Eliasib alang kang Tobia ang dakong lawak nga tipiganan,
nga kaniadto maoy gibutangan sa halad nga trigo, insenso,
kahimanan, ug ang ikanapulo nga trigo, bag-ong bino, ug lana,
nga gitagana alang sa mga Levita, sa mga mag-aawit, sa
mga magbalantay sa ganghaan, ug ang mga giamot alang sa
mga pari. **6** Apan sa tanan niining panahona wala ako sa
Jerusalem. Tungod kay miadto ako sa hari sa ika-32 ka tuig ni
Artaxerxes nga hari sa Babilonia. Pagkahuman sa pipila ka
panahon nananghid ako sa hari nga mobiya, **7** ug mibalik ako
sa Jerusalem. Nasayran ko ang daotan nga nabuhat ni Eliasib
pinaagi sa paghatag kang Tobia ug lawak nga tipiganan sa
mga hawanan sa balay sa Dios. **8** Nasuko ako pag-ayo ug
akong gipanglabay ang tanang kahimanan ni Tobia sa iyang
panimalay pagawas sa lawak nga tipiganan. **9** Gimanduan
ko sila nga ilang putlion ang mga lawak nga tipiganan, ug

ibalik ko kanila ang mga kahimanan sa balay sa Dios, ang
mga halad nga trigo, ug ang insenso. **10** Nasayran ko nga
ang mga bahin sa mga Levita wala gihatag kanila ug sa mga
mag-aawit nga maoy namuhat, busa nangadto na lang sila sa
ilang kaugalingon nga kaumahan. **11** Busa akong giatubang
ang mga opisyal ug giingnan, "Nganong gipasagdan man ang
balay sa Dios?" Gitigom ko silang tanan ug gipahiluna sa
ilang mga dapit. **12** Unya gidala sa tibuok Juda ang ikanapulo
nga bahin sa trigo, ang bag-ong bino, ug ang lana ngadto sa
lawak nga tipiganan. **13** Gituboy ko nga tigtipig sa salapi si
Shelemaya nga pari ug si Zadok nga escriba, ug si Pedaya
nga gikan sa mga Levita. Ang sunod kanila mao si Hanan nga
anak nga lalaki ni Zacur nga anak nga lalaki ni Matanaya,
tungod kay giila man sila nga kasaligan. Ang ilang buluhaton
mao ang pagpanghatag sa mga gikinahanglan ngadto sa ilang
mga kaubanan. **14** Hinumdomi ako, akong Dios, mahitungod
niini ug ayaw wagtanga ang akong mga maayong buhat nga
gihimo alang sa balay sa akong Dios ug sa pag-alagad niini.
15 Nakita ko sa Juda niadtong mga adlawa ang mga tawo
nga nagpuga ug ubas sa Adlawng Igpapahulay ug nagdala
ug mga tinapok nga mga trigo ug gisakay kini sa mga asno,
ug ang mga bino usab, mga ubas, mga igos, ug ang tanang
matang sa mga bug-at nga palas-anon, nga ilang gidala
ngadto sa Jerusalem sa Adlawng Igpapahulay. Wala ako
miuyon nga mamaligya sila ug pagkaon nianang adlawa. **16**
Nagdala ug isda ug nagkalainlaing mga butang ang mga
kalalakin-an nga gikan sa Tiro nga nagpuyo sa Jerusalem,
ug gibaligya nila kini sa adlaw nga Igpapahulay ngadto sa
katawhan sa Juda ug sa siyudad! **17** Unya giatubang ko
ang mga pangulo sa Juda, "Unsa kining daotang butang nga
inyong gipangbuhat, pagpasipala sa Adlawng Igpapahulay?
18 Dili ba gibuhat man kini sa inyong mga amahan? Dili ba
gipadala man sa Dios kining tanang kadaotan kanato ug niining
siyudara? Karon nagdala kamog dugang pang kapungot sa
Israel pinaagi sa pagpasipala sa adlaw nga Igpapahulay."
19 Sa pagkagabii, didto sa mga ganghaan sa Jerusalem sa
wala pa ang adlaw nga Igpapahulay, gipasirad-an nako ang
pultahan ug kinahanglan nga dili kini ablihan hangtod wala
pa nahuman ang adlaw nga Igpapahulay. Gipabantay nako
ang pipila sa akong mga sulugoon sa mga ganghaan aron
nga walay butang nga madala sa adlaw nga Igpapahulay.
20 Nagkampo sa makausa o makaduha ka higayon ang
mga tigpatigayon ug ang mamaligyaay sa tanang matang
sa mga butang gawas sa Jerusalem. **21** Apan gipasidan-an
ko sila, "Nganong nagkampo man kamo gawas sa pader?
Kung buhaton pa ninyo kini pag-usab, itapion ko ang akong
mga kamot diha kaninyo!" Sukad nianang adlawa wala na
sila nangadto sa panahon sa Adlawng Igpapahulay. **22** Unya
gimandoan ko ang mga Levita sa pagputli sa ilang mga
kaugalingon, ug unya magbantay sa mga ganghaan, aron
sa pagputli sa Adlawng Igpapahulay. Hinumdomi usab kini,
akong Dios, ug kaluy-i ako tungod sa maunongon nimo nga
kasabotan nganhi kanako. **23** Niadtong mga adlawa nakakita
usab ako ug mga Judio nga naminyo ug mga babaye nga
taga-Ashdod, taga-Ammon, ug taga-Moab. **24** Katunga sa
ilang mga anak nagasulti sa pinulongan sa Ashdod. Walay
usa kanila nga makasulti sa pinulongan sa Juda, apan ang
pinulongan lamang sa usa sa laing mga banay. **25** Gisukmatan
ko sila, ug gitunglo, ug gipangdapatan ko ang pipila kanila
ug gipanglabnot ang ilang buhok. Gipapanumpa ko sila sa
Dios, sa pag-ingon, "Kinahanglan nga dili ninyo ihatag ang
inyong mga anak nga babaye sa ilang mga anak nga lalaki,
o kuhaon ang ilang mga anak nga babaye alang sa inyong
mga anak nga lalaki, o alang sa inyong mga kaugalingon. **26**
Dili ba nakasala man si Solomon nga hari sa Israel tungod
niining mga bayhana? Walay laing hari sama kaniya taliwala
sa daghang mga nasod, ug gihigugma siya sa iyang Dios, ug
gihimo siya sa Dios nga hari sa tibuok Israel. Apan, nakasala
siya tungod sa iyang mga langyaw nga asawa. **27** Unya
kinahanglan ba nga maminaw kami kaninyo ug buhaton kining
dakong kadaotan, ug magbuhat ug daotan batok sa atong
Dios pinaagi sa pagminyo sa mga langyaw nga babaye?" **28**
Ang usa sa mga anak nga lalaki ni Joyada nga anak ni Eliasib
nga labawng pari nga umagad nga lalaki ni Sanballat nga
Horonihanon. Busa gipakalagiw ko siya gikan kanako. **29**
Hinumdomi sila, akong Dios, tungod kay gipasipad-an nila
ang pagkapari, ug ang kasabotan sa pagkapari ug sa mga
Levita. **30** Busa gihinloan ko sila gikan sa tanang langyaw, ug
gilig-on ang mga buluhaton sa mga pari ug mga Levita, sa
ilang matag usa kabuluhaton. **31** Naghatag ako ug halad nga
kahoy sa gitakda nga mga panahon ug sa unang mga bunga.
Hinumdomi ako, akong Dios, alang sa kaayohan.

Ester

1 Sa mga adlaw ni Ahasuerus (mao kini nga Ahasuerus nga
naghari gikan sa India hangtod sa Etiopia, labaw sa 127
ka mga probinsya), **2** niadto nga mga adlaw naglingkod si
Haring Ahasuerus sa iyang harianong trono sa salipdanan sa
Susa. **3** Sa ikatulo nga tuig sa iyang paghari, nagpakombira
siya sa tanan niya nga mga opisyal ug sa iyang mga
sulugoon. Ang kasundalohan sa Persia ug sa Media, ang
dungganong mga tawo, ug mga gobernador sa mga probinsya
nga anaa sa iyang atubangan. **4** Gipasundayag niya ang mga
mahimayaong bahandi sa gingharian ug ang kadungganan sa
pagkamahimayaon sa iyang pagkabantogan sa daghang mga
adlaw, sulod sa 180 ka adlaw. **5** Sa dihang nahuman na kini
nga mga adlaw, nagpakombira ang hari sulod sa pito ka adlaw.
Alang kini sa tanang katawhan sa salipdanan sa susa, gikan
sa labing dako hangtod sa labing ubos. Gipahigayon kini sa
hawanan sa tanaman sa palasyo sa hari. **6** Gidayandayanan
ang hawanan sa tanaman ug puti nga mga tabil nga gapas ug
ube, uban sa mga pisi nga pinong lino ug tapul, gibitay sa
singsing nga mga plata gikan sa mga haligi nga marmol. Didto
adunay mga lingkoranan nga bulawan ug plata ibabaw sa usa
ka salog nga bato, marmol, perlas, ug de-kolor nga mga bato.
7 Gidalit ang mga ilimnon pinaagi sa mga kopa nga bulawan.
Pinasahi ang matag kopa ug adunay daghang harianong
bino ang miabot tungod sa pagkamanggihatagon sa hari. **8**
Gipatuman ang pag-inom pinaagi sa sugo nga, “Kinahanglan
nga walay pagpamugos.” Naghatag ug mga mando ang hari
ngadto sa tanang sulugoon sa iyang palasyo aron buhaton nila
ang bisan unsa nga gitinguha sa matag bisita. **9** Nagpakombira
usab si Rayna Vasti alang sa mga babaye sa harianong
palasyo ni Haring Ahasuerus. **10** Sa ikapito nga adlaw, sa
dihang nakabati sa kalipay ang kasingkasing sa hari tungod
sa bino, miingon siya kang Mehuman, Bizta, Harbona, Bigta,
Abagta, Zetar, ug Carkas (ang pito ka opisyal nga nag-
alagad sa atubangan niya), **11** sa pagdala kang Rayna Vasti
sa iyang atubangan uban sa iyang harianong korona. Buot
niyang ipakita sa katawhan ug sa mga opisyal ang iyang
pagkamaanyag, kay ang iyang katahom makadani. **12** Apan
midumili sa pag-adto si Rayna Vasti sa pulong sa hari nga
gipadala ngadto kaniya pinaagi sa mga opisyal. Unya nasuko
pag-ayo ang hari; ang iyang kasuko misilaob diha kaniya. **13**
Busa gipatawag ni Haring Ahasuerus ang iyang kalalakin-an
nga mga inila nga manggialamon, nga makasabot sa mga
panahon (kay mao kini ang nabatasan nga buhaton sa hari
ngadto sa tanang mga batid sa balaod ug paghukom). **14**
Karon ang duol kaniya mao sila Karshena, Zetar, Admata,
Tarshis, Meres, Marsena, Memukan, pito ka prinsipe sa Persia
ug sa Media. Makaduol dayon sila ngadto sa hari, ug gikuptan
nila ang labing taas nga mga katungdanan sulod sa gingharian.
15 “Pinasikad sa balaod, unsa man ang buhaton kang Rayna
Vasti tungod kay midumili siya sa pagtuman sa sugo ni Haring
Ahasuerus, nga gipadala kaniya pinaagi sa mga opisyal?”
16 Miingon si Memukan sa atubangan sa hari ug sa mga
opisyal, “Dili lamang batok sa hari nakabuhat ug sayop si
Rayna Vasti, apan batok usab sa tanang mga opisyal ug
sa tibuok katawhan nga anaa sa tanang mga probinsya ni
Haring Ahasuerus. **17** Kay ang panghitabo sa rayna masayran
sa tanang kababayen-an. Mahimo kining hinungdan nga dili
nila tahoron ang ilang mga bana. Moingon sila, 'Nagsugo si
Haring Ahasuerus kang Rayna Vasti nga dad-on sa iyang
atubangan, apan midumili siya.' **18** Sa dili pa mahuman kini
nga adlaw ang halangdong mga babaye sa Persia ug sa
Media nga nakadungog sa panghitabo mahitungod sa rayna
mosulti sa sama nga butang ngadto sa tanang mga opisyal sa
hari. Adunay hilabihan nga kasuko ug pagkawalay pagtahod.
19 Kung makalipay kini sa hari, pagpadala ug harianong
sugo gikan kaniya, ug isulat ang mga balaod sa mga taga-
Persia ug sa taga-Medes, nga dili na mabakwi, nga dili na
moatubang si Vasti diha kaniya. Tugoti nga ihatag sa hari ang
iyang katungdanan ingon nga rayna ngadto sa uban nga mas
maayo pa kay kaniya. **20** Sa dihang gimantala ang sugo sa
hari ngadto sa halapad niya nga gingharian, ang tanang mga
asawa motahod sa ilang mga bana, gikan sa labing bantogan
ngadto mga labing ubos. **21** Gikalipay kini nga tambag sa
hari ug sa iyang halangdong mga tawo, ug gibuhat kini sa
hari sumala sa gitanyag ni Memukan. **22** Nagpadala siya ug
mga sulat ngadto sa tanan nga harianong mga probinsya, sa
kaugalingong sinulatan sa matag probinsya, ug ngadto sa
matag katawhan sa ilang kaugalingong pinulongan. Nagmando
siya nga ang matag lalaki maoy mahimong pangulo sa iyang
kaugalingong panimalay. Gihatag kini nga sugo sa pinulongan
sa matag katawhan sa gingharian.

2 Human niini nga mga butang, sa dihang nahupay na
ang kasuko ni Haring Ahasuerus, naghunahuna siya
mahitungod kang Vasti ug kung unsa ang iyang nabuhat.
Naghunahuna usab siya mahitungod sa sugo nga iyang gihimo
batok kaniya. **2** Unya miingon ang batan-ong mga lalaki sa
hari nga nag-alagad kaniya, “Pagpangita ug maanyag nga
mga batan-ong ulay nga babaye sa ngalan sa hari. **3** Tugoti
nga magpili ang hari ug mga opisyal sa tanang mga probinsya
sa iyang gingharian, aron pagtigom sa tanang maanyag nga
mga batan-ong ulay didto sa harem sa salipdanan sa Susa.
Ibutang sila ilalom sa pag-atiman ni Hegay, ang opisyal sa
hari, nga tinugyanan sa kababayen-an, ug ipahatag kaniya
ngadto kanila ang ilang mga gamit pangpaanyag. **4** Tugoti nga
ang batan-ong babaye nga makapalipay sa hari mahimong
rayna nga puli kang Vasti.” Nakapahimuot kini nga tambag
sa hari, ug gibuhat niya kini. **5** Adunay usa ka Judio sa
salipdanan sa Susa nga ginganlan ug Mordecai ang anak
nga lalaki ni Jair nga anak nga lalaki ni Shimei nga anak nga
lalaki ni Kis, nga taga-Benjamin. **6** Gidala siya palayo gikan sa
Jerusalem uban ang mga binihag niadtong gidala uban kang
Jehoyakin, nga hari sa Juda, nga gidala ni Nebucadnezar nga
hari sa Babilonia. **7** Nag-atiman siya kang Hadasa, nga mao
si, Ester, anak nga babaye sa iyang uyoan, tungod kay wala
na siyay amahan ug inahan. Adunay maanyag nga pamarog
ug matahom nga panagway ang batan-ong babaye. Giatiman
siya ni Mordecai ingon nga iyang kaugalingong anak nga
babaye. **8** Sa dihang gimantala ang mando ug kasugoan
sa hari, daghang batan-ong mga babaye ang gidala ngadto
sa salipdanan sa Susa. Gibutang sila ubos sa pag-atiman
ni Hegay. Gidala usab si Ester ngadto sa palasyo sa hari
ug gibutang ilalom sa pag-atiman ni Hegay, ang tigbantay
sa kababayen-an. **9** Nakapahimuot kaniya ang batan-ong
babaye, ug nakaangkon siya ug pabor ngadto kaniya. Dihadiha
dayon gihatagan niya siya ug mga gamit pangpaanyag ug
bahin niya nga pagkaon. Nagpatagana siya ug pito niya ka
sulugoon nga mga babaye gikan sa palasyo sa hari, ug
gidala niya siya ug ang sulugoong mga babaye didto sa
labing maayo nga dapit sa balay sa kababayen-an. **10** Wala
misugilon si Ester kang bisan kinsa sa iyang katawhan o
mga paryenti, kay gitudloan man siya ni Mordecai nga dili

siya magsulti. **11** Matag adlaw nagalakaw paadto ug pabalik
si Mordecai atubangan sa gawas sa hawanan sa balay sa
kababayen-an, aron masayod mahitungod sa kahimtang ni
Ester, ug mahitungod kung unsa ang nahitabo kaniya. **12**
Sa dihang moatubang na ang matag babaye ngadto kang
Haring Ahasuerus— sa pagtuman sa mga patakaran alang sa
kababayen-an, matag babaye adunay napulog duha ka bulan
aron sa pagpaanyag sa hingpit, unom ka bulan uban sa lana
sa mira, ug unom ka bulan uban sa mga pahumot ug mga
gamit pangpaanyag— **13** sa dihang miadto ang batan-ong
babaye sa hari, ang bisan unsa nga iyang gitinguha gihatag
ngadto kaniya gikan sa balay sa kababayen-an, aron pagadad-
on niya didto sa palasyo. **14** Sa gabii moadto siya sa palasyo
ug sa pagkabuntag mobalik siya didto sa ikaduhang balay
sa kababayen-an, ug didto sa pagbantay ni Shaashgaz, ang
opisyal sa hari, nga nagbantay sa mga kabit. Dili siya mobalik
pag-usab ngadto sa hari gawas kung gikahimut-an siya pag-
ayo sa hari ug tawgon siya pag-usab. **15** Karon sa dihang
miabot na ang panahon alang kang Ester (anak nga babaye ni
Abihail, ang uyoan ni Mordecai, nga nag-atiman kaniya ingon
nga iyang kaugalingong anak nga babaye) aron moadto sa
hari, wala siya nangayo alang sa bisan unsa nga mga butang
apan kung unsa ang gitudlo ni Hegay ang opisyal sa hari,
nga tig-atiman sa kababayen-an. Karon nadawat ni Ester ang
pabor sa tanang nakakita kaniya. **16** Gidala si Ester ngadto
kang Haring Ahasuerus didto sa harianong puloy-anan sa
ikanapulo nga bulan, nga bulan sa Tebet, sa ikapito nga tuig
sa iyang paghari. **17** Gihigugma si Ester sa hari labaw sa
tanang mga babaye ug nakapahimuot siya pag-ayo sa hari
ug nadawat ang pabor sa iyang atubangan, labaw sa tanang
mga ulay. Busa gikoronahan niya siya ug harianong korona ug
gihimo siya nga rayna puli kang Vasti. **18** Naghimo ang hari
ug dakong kombira alang sa tanang mga opisyal ug sa iyang
mga sulugoon, "Kombira ni Ester", ug wala niya gipabuhis
ang mga probinsya. Naghatag usab siya ug mga gasa uban
sa harianong pagkamanggihatagon. **19** Karon sa dihang
nagkatigom ang mga ulay sa ikaduha nga higayon, naglingkod
si Mordecai didto sa ganghaan sa hari. **20** Wala pay tawo nga
gisultihan ni Ester mahitungod sa iyang mga paryenti o iyang
katawhan, sumala sa gitudlo ni Mordecai kaniya. Nagpadayon
siya sa pagtuman sa mga tambag ni Mordecai, sama sa iyang
pagtuman sa dihang gipadako siya niini. **21** Niadtong mga
adlawa, samtang naglingkod si Mordecai didto sa ganghaan
sa hari, duha ka mga opisyal sa hari, si Bigtan ug si Teres,
nga tigbantay sa pultahan, nasuko ug nagtinguha sa pagbuhat
ug daotan ngadto kang Haring Ahasuerus. **22** Sa dihang
nasayran kini ni Mordecai, gisultihan niya si Rayna Ester, ug
unya misulti si Ester ngadto sa hari sa ngalan ni Mordecai.
23 Gisusi ang sumbong ug napamatud-an gayod, ug gibitay
ang duha ka lalaki sa mga bitayanan. Kini nga panghitabo
nahisulat sa Ang Libro sa mga Cronicas atubangan sa hari.

3 Human niining mga butanga, gipauswag ni Haring
Ahasuerus si Haman ang anak nga lalaki ni Hamedata
nga Agagnon, ug gibutang ang iyang lingkoranan labaw sa
tanang mga opisyal nga uban niya. **2** Kanunay moluhod
ug mohapa ang tanang mga sulugoon sa hari nga anaa sa
ganghaan sa hari ngadto kang Haman, sama sa gimando sa
hari nga ilang pagabuhaton. Apan wala miluhod ni mihapa si
Mordecai. **3** Unya miingon kang Mordecai ang mga sulugoon
sa hari nga anaa sa ganghaan sa hari, "Nganong misupak ka
man sa mando sa hari?" **4** Misulti sila kaniya adlaw-adlaw,
apan midumili siya sa pagtuman sa ilang mga hangyo. Busa
misulti sila kang Haman aron tan-awon kung magpabilin nga
sama niana ang mga butang mahitungod kang Mordecai, kay
miingon siya ngadto kanila nga siya usa ka Judio. **5** Sa dihang
nakita ni Haman nga wala miluhod ug miyukbo si Mordecai
kaniya, napuno sa kasuko si Haman. **6** Nagpasipala siya
sa panghunahuna nga patyon lamang si Mordecai, kay ang
sulugoon sa hari miingon kaniya kung kinsa ang katawhan ni
Mordecai. Buot pamatyon ni Haman ang tanang mga Judio,
ang katawhan ni Mordecai, nga anaa sa tibuok gingharian
ni Ahasuerus. **7** Sa unang bulan (nga bulan sa Nisan), sa
ikanapulo ug duha ka tuig ni Haring Ahasuerus, ang Pur—nga
maoy ripa giitsa sa—atubangan ni Haman, aron pagpili sa
adlaw ug bulan. Giitsa nila ang ripa hangtod napadulong sa
ikanapulo ug duha ka bulan (nga bulan sa Adar). **8** Unya
miingon si Haman ngadto kang Haring Ahasuerus, "Adunay
usa ka pundok sa katawhan nga nagkatag ug nagkatibulaag
sa tanang mga probinsya sa imong gingharian. Lahi ang ilang
mga balaod gikan niadtong ubang katawhan, ug wala nila
tumana ang mga balaod sa hari, busa dili maayo alang sa
hari nga tugotan sila nga magpabilin. **9** Kung ikahimuot kini
sa hari, paghatag ug sugo nga pamatyon sila, ug magbayad
ako ug 10, 000 ka talent nga plata ngadto sa kamot niadtong
sinaligan nga tigpatigayon sa hari, aron ibutang nila kini didto
sa panudlanan sa hari." **10** Unya gitanggal sa hari ang iyang
pangselyo nga singsing sa iyang kamot ug gihatag kang
Haman nga anak nga lalaki ni Hamedata nga Agagnon, ang
kaaway sa mga Judio. **11** Miingon ang hari kang Haman,
"Sigurohon ko nga mabalik ang salapi diha kanimo ug sa
imong katawhan. Buhata ang bisan unsa nga gitinguha nimo
nga buhaton." **12** Unya gipatawag ang mga escriba sa hari
sa ikanapulo ug tulo ka adlaw sa unang bulan, ug ang sugo
naglangkob sa tanan nga gimando ni Haman gisulat ngadto sa
mga gobernador sa probinsya sa hari, niadtong anaa sa tibuok
nga mga probinsya, ngadto sa tanang nagkalainlaing mga
katawhan, ug ngadto sa mga opisyal sa tanang katawhan,
sa matag probinsya sa ilang kaugalingong sinulatan, ug sa
matag katawhan sa ilang kaugalingong pinulongan. Gisulat
kini sa ngalan ni Haring Ahasuerus ug giselyohan sa iyang
singsing. **13** Gihatod ang mga sulat pinaagi sa mga tigdala ug
sulat ngadto sa tanang mga probinsya sa hari, aron pagpuo,
pagpatay, ug paglaglag sa tanang mga Judio, gikan sa batan-
on hangtod sa hamtong, mga bata ug mga babaye, sulod sa
usa ka adlaw—sa ikanapulo ug tulo ka adlaw sa ikanapulo ug
duha ka bulan (nga bulan sa Adar) —ug aron pagkuha sa ilang
mga gipanag-iyahan. **14** Ang kopya sa maong sulat gihimo
nga balaod sa matag probinsya. Nasayran sa tanang katawhan
sa matag probinsya nga kinahanglan mangandam sila alang
niini nga adlaw. **15** Miadto ug nagdalidali sa pagpang-apod-
apod ang mga tigdala ug sulat sa mando sa hari. Ang sugo
giapod-apod usab sa salipdanan sa Susa. Nag-inom ang hari
ug si Haman, apan ang siyudad sa Susa anaa sa hilabihan
nga kaguliyang.

4 Sa dihang nasayran ni Mordecai ang tanan nga nahimo,
gigisi niya ang iyang bisti ug nagbisti ug sako ug nagbutang
ug mga abo. Miadto siya taliwala sa siyudad, ug mituaw sa
makusog ug nagdangoyngoy. **2** Mitungas siya hangtod lamang
didto sa ganghaan sa hari, tungod kay walay bisan usa ang
makasulod niini nga nagbisti ug sako. **3** Sa matag probinsya,
kung asa man dapit naabot ang mando ug kasugoan sa hari,
adunay dakong kasubo sa mga Judio, uban ang pagpuasa,
panaghilak ug pagbangotan. Daghan kanila ang nagbisti ug
sako ug naglingkod sa mga abo. **4** Sa dihang miadto ug

gisuginlan si Ester sa iyang mga dalaga ug sa iyang mga
sulugoon, nagmasulob-on pag-ayo ang rayna. Nagpadala siya
ug mga bisti aron sul-obon ni Mordecai (aron iyang huboon
ang iyang bisti nga sako), apan wala niya kini dawata. **5** Unya
gipatawag ni Ester si Hatak, usa sa mga opisyal sa hari nga
gitagana aron sa pag-alagad kaniya. Gisugo niya siya aron
sa pag-adto kang Mordecai aron masayran kung unsa ang
nahitabo ug kung unsa ang buot ipasabot niini. **6** Busa miadto
si Hatak kang Mordecai didto sa plasa sa siyudad atubangan
sa ganghaan sa hari. **7** Gibalita ni Mordecai kaniya ang tanan
nga nahitabo kaniya, ug ang kinatibuk-ang kantidad sa plata
nga gisaad ni Haman nga ibutang ngadto sa panudlanan
sa hari aron pagapatyon ang mga Judio. **8** Gihatagan usab
niya siya ug usa ka kopya sa kasugoan nga gimantala sa
Susa alang sa kalaglagan sa mga Judio. Gibuhat niya kini
aron mapakita ni Hatak ngadto kang Ester, ug kinahanglan
nga ihatag niya kaniya ang katungdanan sa pag-adto sa
hari aron sa pagpakiluoy alang sa iyang pabor, ug aron sa
magpakitabang kaniya alang sa iyang katawhan. **9** Busa
miadto ug gisuginlan ni Hatak si Ester kung unsa ang gisulti ni
Mordecai. **10** Unya nakigsulti si Ester kang Hatak ug giingnan
niya nga mobalik ngadto kang Mordecai. **11** Miingon siya,
"nasayod ang tanang sulugoon sa hari ug ang katawhan sa
mga probinsya sa hari nga si bisan kinsang lalaki o babaye
nga moadto sa sulod nga hawanan nga wala gipatawag
sa hari, adunay usa lamang ka balaod: nga kinahanglan
siyang patyon—gawas lamang sa tawo nga tunolan sa hari sa
bulawang setro aron nga mabuhi siya. Wala na ako gipatawag
aron sa pag-adto sa hari sulod sa 30 na ka mga adlaw." **12**
Busa gisugilon ni Hatak ang mga pulong ni Ester ngadto
kang Mordecai. **13** Gipadala pagbalik ni Mordecai kini nga
mensahe: "Ayaw hunahunaa nga anaa ka sa palasyo sa hari,
makalingkawas ka labaw pa sa ubang mga Judio. **14** Kung
magpakahilom ka niining taknaa, kahupayan ug kaluwasan
ang mopatigbabaw alang sa mga Judio gikan sa laing dapit,
apan ikaw ug ang panimalay sa imong amahan mangamatay.
Kinsa man ang nasayod kung moabot ka niining harianon nga
katungdanan alang sa panahon nga sama niini?" **15** Unya
gipadala ni Ester kini nga mensahe ngadto kang Mordecai, **16**
"Lakaw, tigoma ang tanang mga Judio nga nagpuyo sa Susa,
ug pagpuasa alang kanako. Ayaw kamo pagkaon ni moinom
sulod sa tulo ka adlaw, sa gabii o sa adlaw. Magapuasa
usab ako ug ang akong kadalagahan sa samang paagi. Unya
moadto ako sa hari, bisan tuod nga supak kini sa balaod,
ug kung mamatay ako, mamatay gayod ako." **17** Miadto si
Mordecai ug gibuhat ang tanang gisulti ni Ester nga iyang
buhaton.

5 Human sa tulo ka adlaw, nagsuot si Ester sa iyang harianon
nga bisti ug miadto aron sa pagtindog sa sulod nga
hawanan sa palasyo sa hari, nga anaa sa atubangan sa balay
sa hari. Naglingkod ang hari sa iyang harianon nga trono diha
sa harianon nga balay, nga nag-atubang sa agianan sa balay.
2 Sa dihang nakita sa hari si Ester ang rayna nga nagtindog
sa hawanan, nakadawat siya ug pagtugot sa iyang mga mata.
Gitunol niya ang iyang bulawan nga setro ngadto sa kamot ni
Ester. Busa mipaduol si Ester ug mihikap sa tumoy sa setro. **3**
Unya miingon ang hari ngadto kaniya, "Unsa man ang imong
gusto, Rayna Ester? Unsa man ang imong hangyo? Bisan ang
katunga sa akong gingharian, igahatag kini nganha kanimo." **4**
Miingon si Ester, "Kung makapahimuot kini sa hari, itugot nga
ang hari ug si Haman moadto karon sa kombira nga akong
giandam alang kaniya." **5** Unya miingon ang hari, "Pagdali
dad-a si Haman, aron buhaton kung unsa ang gisulti ni Ester."
Busa miadto sa kombira ang hari ug si Haman nga giandam ni
Ester. **6** Sa dihang nadalit na ang bino sa kombira, miingon
ang hari ngadto kang Ester, "Unsa man ang imong gusto?
Igahatag kini kanimo. Unsa man ang imong hangyo? Ang
katunga sa akong gingharian, igahatag kini nganha kanimo." **7**
Mitubag si Ester, "Ang akong gusto ug ang akong hangyo
mao kini, **8** kung makakaplag ako ug pabor sa panan-aw sa
hari ug kung makapahimuot kini sa hari aron sa paghatag sa
akong gusto ug sa pagtahod sa akong hangyo, tugoti ang hari
ug si Haman nga moadto sa kombira nga akong andamon
alang kanimo pagkaugma ug akong tubagon ang pangutana
sa hari." **9** Niadto si Haman nianang adlawa nga malipayon ug
nasadya ang iyang kasingkasing. Apan sa dihang nakita ni
Haman si Mordecai nga anaa sa ganghaan sa hari, nga wala
nagtindog ni nagpangurog si Mordecai sa iyang atubangan
inubanan sa kahadlok, napuno siya sa kalagot batok kang
Mordecai. **10** Bisan pa niana, nagpugong si Haman sa iyang
kaugalingon ug miuli sa iyang balay. Gipatawag niya ang
iyang mga higala ug gitigom sila, uban sa iyang asawa nga
si Zeres. **11** Gipasigarbo ni Haman kanila ang kadagaya
sa iyang bahandi, ang gidaghanon sa iyang mga anak nga
lalaki, ang tanang pagtuboy nga gipasidungog kaniya sa hari,
ug giunsa siya sa pagpauswag labaw sa tanan nga mga
opisyal ug sa mga sulugoon sa hari. **12** Miingon si Haman,
"Walay laing gidapit ni Rayna Ester gawas lamang kanako nga
mouban sa hari aron moadto sa kombira nga iyang giandam.
Bisan ugma gidapit ako niya pag-usab uban sa hari. **13**
Apan kining tanan walay bili alang kanako kung makita ko
gihapon si Mordecai ang Judio nga nagalingkod sa ganghaan
sa hari." **14** Unya miingon ang iyang asawa nga si Zeres
ngadto kang Haman ug sa tanan niyang mga higala, "Tugoti
sila nga maghimo ug bitayanan nga 50 ka cubit ang gitas-
on. Sa pagkabuntag pagpakigsulti sa hari alang kanila aron
ibitay si Mordecai niini. Unya pag-uban nga malipayon sa
hari ngadto sa kombira." Nakapahimuot kini kang Haman ug
gipabuhat niya ang bitayanan.

6 Nianang gabhiona dili makatulog ang hari. Gisugo niya
ang iyang mga sulugoon nga dad-on ang mga talaan
sa mga panghitabo sa iyang paghari, ug gibasa nila kini sa
makusog atubangan sa hari. **2** Ug nakaplagan sa talaan nga
si Mordecai misugilon mahitungod kang Bigtan ug kang Teres,
duha sa mga opisyal sa hari nga nagbantay sa agianan, nga
nagsulay sa pagbuhat ug daotan kang Haring Ahasuerus.
3 Nangutana ang hari, "Unsa man ang nahatag aron sa
pagpasidungog o pag-ila kang Mordecai alang sa pagbuhat
niini?" Unya miingon ang batan-ong kalalakin-an nga nag-
alagad sa hari, "Walay nabuhat alang kaniya." **4** Miingon ang
hari, "Kinsa man kanang anaa sa hawanan?" Karon misulod
na si Haman sa gawas nga hawanan sa balay sa hari aron sa
pagpakigsulti kaniya mahitungod sa pagbitay kang Mordecai
sa bitayanan nga iyang gihimo alang kaniya. **5** Miingon ang
mga sulugoon sa hari ngadto kaniya, "Nagtindog si Haman sa
hawanan." Miingon ang hari, "Pasudla siya." **6** Sa pagsulod
ni Haman, miingon ang hari ngadto kaniya, "Unsa man ang
angay buhaton sa hari alang sa pagpasidungog sa tawo nga
nakapahimuot kaniya?" Karon miingon si Haman sa iyang
kasingkasing, "Kinsa pa man ang nakahatag sa hari ug kalipay
sa pagpasidungog labaw pa kay kanako?" **7** Miingon si Haman
ngadto sa hari, "Alang sa tawo nga gikahimut-an sa hari aron
nga pasidunggan, **8** tugoti nga ipadala ang harianong mga

kupo, mga kupo nga gisuot sa hari, ug usa ka kabayo nga
ginasakyan sa hari ug ang ulo niini butangan ug harianon
nga purongpurong. **9** Unya ihatag ang mga kupo ug ang
kabayo ngadto sa usa nga halangdong mga opisyal sa hari.
Bistihan nila ang tawo nga nakapahimuot sa hari alang sa
pagpasidungog, ug giyahan nila siya sa kabayo ngadto sa
kadalanan sa siyudad. Imantala nila sa iyang atubangan,
'Mao kini ang buhaton sa tawo nga nakapahimuot sa hari
sa pagpasidungog!'" **10** Unya misulti ang hari kang Haman,
"Pagdali, kuhaa ang mga kupo ug ang kabayo, sama sa imong
giingon, ug buhata kini alang kang Mordecai ang Judio nga
naglingkod sa ganghaan sa hari. Ayaw pakyasa bisan usa sa
mga butang nga imong giingon." **11** Unya gikuha ni Haman ang
kupo ug ang kabayo. Gibistihan niya si Mordecai ug gipasakay
sa kabayo ug gigiyahan siya ngadto sa kadalanan sa siyudad.
Gimantala niya sa iyang atubangan, "Mao kini ang buhaton
alang sa tawo nga nakapahimuot sa hari aron pasidunggan!"
12 Mibalik si Mordecai sa ganghaan sa hari. Apan nagdali sa
pag-uli si Haman sa iyang balay, nasubo, ug nagtabon sa
iyang ulo. **13** Gisuginlan ni Haman ang iyang asawa ug ang
tanan niyang mga higala sa tanan nga nahitabo kaniya. Unya
ang iyang katawhan nga inila sa ilang pagkamaalamon, ug
ang iyang asawa nga si Zeres, miingon kaniya, "Kung Judio si
Mordecai, diin napukan ka, dili mo gayod siya mabuntog, apan
mapakaulawan ka gayod sa iyang atubangan." **14** Samtang
nag-istoryahanay sila kaniya, miabot ang mga opisyal sa hari.
Nagdali sila sa pagdala kang Haman ngadto sa kombira nga
giandam ni Ester.

7 Busa miadto ang hari ug si Haman sa kombira ni Rayna
Ester. **2** Sa ikaduhang adlaw, samtang gidalitan sila ug
bino, miingon ang hari kang Ester, "Unsa man ang imong
gusto, Rayna Ester? Igahatag kini nganha kanimo. Unsa man
ang imong hangyo? Bisan sa katunga sa akong gingharian,
igahatag kini." **3** Unya mitubag si Rayna Ester, "Kung
nakakaplag ako ug pabor sa imong panan-aw, hari, ug kung
makapahimuot kini kanimo, tugoti nga ihatag kanako ang
akong kinabuhi—mao kini ang akong gusto, ug gihangyo
ko usab kini alang sa akong katawhan. **4** Kay gibaligya
na kami, ako ug ang akong katawhan, aron pagalaglagon,
patyon, ug puohon. Kung gibaligya lamang unta kami ngadto
sa pagkaulipon, ingon nga lalaki ug babaye nga mga ulipon,
magpakahilom na lamang ako, kay walay igong kalisdanan
nga hinungdan aron sa pagsamok sa hari." **5** Unya miingon
si Haring Ahasuerus ngadto kang Rayna Ester, "Kinsa man
siya? Asa man nato makaplagan kining tawhana nga nagpuno
sa iyang kasingkasing aron sa pagbuhat niining butanga?"
6 Miingon si Ester, "Ang masupilon nga tawo, nga kaaway,
mao kining daotan nga si Haman!" Unya nalisang si Haman
atubangan sa hari ug sa rayna. **7** Mitindog sa kalagot ang hari
gikan sa pag-inom ug bino sa kombira ug miadto sa tanaman
sa palasyo, apan nagpabilin si Haman aron sa paghangyo
alang sa iyang kinabuhi gikan kang Rayna Ester. Nakita niya
nga nakahukom na ug katalagman ang hari batok kaniya. **8**
Unya mibalik ang hari gikan sa tanaman sa palasyo ngadto sa
lawak kung diin gidalit ang bino. Mao usab ang pagkahapa ni
Haman sa bangko kung diin nahimutang si Ester. Miingon
ang hari, "Lugoson ba niya ang rayna sa akong atubangan sa
akong kaugalingon nga balay?" Sa dihang migawas kini nga
silot gikan sa baba sa hari, gitabonan sa mga sulugoon ang
nawong ni Haman. **9** Unya miingon si Harbona, usa sa mga
opisyal nga nag-alagad sa hari, "Adunay usa ka bitayanan
nga 50 ka cubit ang gitas-on nga gitukod tapad sa balay ni
Haman. Gitukod niya kini alang kang Mordecai, ang tawo nga
nanugilon aron sa pagpanalipod sa hari." **10** Miingon ang hari,
"Ibitay siya didto." Busa gibitay nila si Haman sa bitayanan
nga iyang giandam alang kang Mordecai. Unya nahuwasan
ang hari sa iyang kasuko.

8 Niadtong adlawa gihatag ni Haring Ahasuerus kang Rayna
Ester ang kabtangan ni Haman, ang kaaway sa mga
Judio, ug nagsugod sa pag-alagad si Mordecai atubangan
sa hari, kay gisultihan man ni Ester ang hari nga paryenti
sila ni Mordecai. **2** Gihubo sa hari ang iyang pangselyo nga
singsing, nga iyang gikuha pagbalik gikan kang Haman, ug
gihatag kini kang Mordecai. Gitagana ni Ester si Mordecai
aron mahimong tigdumala sa mga kabtangan ni Haman. **3**
Unya nakigsulti pag-usab si Ester sa Hari. Mihapa siya sa
yuta ug mihilak samtang nagpakitabang kaniya nga tapuson
na ang daotang laraw ni Haman nga Agagnon, kadtong mga
laraw nga iyang gihimo batok sa mga Judio. **4** Unya gitunol
sa hari ngadto kang Ester ang bulawan nga setro, mibangon
ug mitindog siya atubangan sa hari. **5** Miingon siya, "Kung
makapahimuot kini sa hari, ug kung nakakaplag ako ug pabor
sa imong panan-aw, kung kining butanga daw matarong
atubangan sa hari, ug kung nakapahimuot ako sa imong mga
mata, tugoti nga mahisulat ang usa ka sugo sa pagbakwi
sa mga sulat nga gisulat ni Haman nga anak nga lalaki ni
Hamedata nga Agagnon, ang mga sulat nga iyang gisulat
aron sa paglaglag sa mga Judio nga anaa sa tanang mga
probinsya sa hari. **6** Kay unsaon ko man pagsugakod sa
paglantaw sa katalagman nga modangat sa akong katawhan?
Unsaon ko man paglahutay nga maglantaw sa kalaglagan
sa akong kaparyentihan?" **7** Miingon si Haring Ahasuerus
kang Rayna Ester ug kang Mordecai nga Judio, "Tan-awa,
gihatag ko na kang Ester ang balay ni Haman, ug gibitay nila
siya sa bitayanan, tungod kay iyang sulongon ang mga Judio.
8 Pagsulat ug laing kasugoan alang sa mga Judio pinaagi
sa ngalan sa hari ug selyohi kini pinaagi sa singsing sa hari.
Kay ang kasugoan nga nahisulat na sa ngalan sa hari ug
naselyohan na sa singsing sa hari dili na mahimong bawion
pa." **9** Unya niadtong higayona gipatawag ang mga escriba
sa hari, sa ikatulong bulan, nga mao ang bulan sa Sivan,
sa ika-23 nga adlaw sa bulan. Gisulat ang kasugoan nga
naglangkob sa tanan nga gimando ni Mordecai mahitungod
sa mga Judio. Gisulat kini ngadto sa mga gobernador sa
probinsya, mga gobernador ug mga opisyal sa mga probinsya
nga nahimutang gikan sa India paingon sa Etiopia, 127 ka
mga probinsya, ngadto sa matag probinsya nga gisulat sa
ilang kaugalingong sinulatan, ug ngadto sa matag katawhan
sa ilang pinulongan, ug ngadto sa mga Judio sa ilang sinulatan
ug pinulongan. **10** Nagsulat si Mordecai pinaagi sa ngalan
ni Haring Ahasuerus ug giselyohan kini sa singsing nga
pangselyo sa hari. Gipadala niya ang mga kasulatan pinaagi
sa mga tigdala ug mensahe nga nagsakay sa paspas kaayo
nga mga kabayo nga ginagamit sa pag-alagad sa hari, kaliwat
gikan sa harianong kabayo. **11** Tugotan sa hari ang mga
Judio nga anaa sa matag siyudad nga magtigom ug mobarog
aron sa pagpanalipod sa ilang mga kinabuhi: sa pagpuo,
sa pagpatay, ug sa paglaglag ni bisan kinsa gikan sa bisan
unsang katawhan o probinsya nga mosulong kanila, lakip
ang mga bata ug kababayen-an, o sa pag-ilog sa ilang mga
kabtangan. **12** Ipatuman kini sa tanang mga probinsya ni
Haring Ahasuerus, sa ikanapulog tulo ka adlaw sa ikanapulog
duha nga bulan, nga mao ang bulan sa Adar. **13** Gihatag
ang kopya sa kasugoan ingon nga usa ka balaod ug gipakita

sa tanang katawhan. Nag-andam na ang mga Judio nianang
adlawa aron sa pagpanimalos sa ilang mga kaaway. **14**
Busa nagsakay ang mga tigdala sa mensahe sa harianong
mga kabayo nga gigamit sa pag-alagad sa hari. Milakaw sila
sa walay paglangan. Gimantala usab ang kasugoan sa hari
gikan sa palasyo sa Susa. **15** Unya mibiya si Mordecai sa
presensya sa hari nga nagsul-ob sa asul ug puti nga harianong
mga bisti, uban sa dakong korona nga bulawan ug tapul nga
kupo sa pinong lino, ug naninggit ug nagmaya ang siyudad
sa Susa. **16** Adunay kahayag ug kalipay, ug kasadya ug
kadungganan ang mga Judio. **17** Sa matag probinsya ug
sa matag siyudad, sa bisan asa nga naabot ang kasugoan
sa hari, adunay kalipay ug kasadya sa mga Judio, usa ka
kombira ug kasaulogan. Daghan ang nahimong Judio gikan sa
nagkalain-laing katawhan sa yuta, tungod kay miabot kanila
ang pagkahadlok ngadto sa mga Judio.

9 Karon sa ikanapulog duha nga bulan, nga mao ang bulan
sa Adar, sa ikanapulog tulo ka adlaw, sa dihang ipatuman
na ang balaod ug kasugoan sa hari, sa adlaw nga gilaoman
sa mga kaaway sa mga Judio aron sa pagbaton ug gahom
labaw kanila, nasukwahi kini. Nagbaton ug gahom ang mga
Judio labaw niadtong adunay kalagot kanila. **2** Nagtigom ang
mga Judio sa ilang mga siyudad sa tanang mga probinsya
ni Haring Ahasuerus, aron sa pagdapat sa ilang mga kamot
niadtong buot mosulay sa pagdala ug katalagman kanila.
Walay makabarog batok kanila, kay ang pagkahadlok kanila
midangat ngadto sa tanang katawhan. **3** Mitabang sa mga
Judio ang tanang opisyal sa mga probinsya, mga gobernador
sa probinsya, mga gobernador, ug mga tigdumala sa hari,
tungod kay midangat kanila ang pagkahadlok kang Mordecai.
4 Kay bantogan si Mordecai sa panimalay sa hari, ug ang
iyang pagkainila mikaylap sa tanang mga probinsya, kay
nahimong bantogan si Mordecai. **5** Gisulong sa mga Judio
ang ilang mga kaaway pinaagi sa espada, sa pagpatay ug
paglaglag kanila, ug gibuhat ang nakapahimuot kanila niadtong
nagdumot kanila. **6** Gipamatay ug gipanglaglag sa mga Judio
ang 500 ka kalalakin-an didto sa salipdanan sa Susa. **7**
Gipamatay nila si Parshandata, Dalfon, Aspata, **8** Porata,
Adalia, Aridata, **9** Parmashta, Arisay, Ariday, Vaysata, **10** ug
ang napulo ka mga anak nga lalaki ni Haman nga anak nga
lalaki ni Hamedata, ang kaaway sa mga Judio. Apan wala sila
nanguha ug bisan unsang inilog. **11** Niadtong adlawa gibalita
ngadto sa hari ang gidaghanon sa gipamatay sa salipdanan
sa Susa. **12** Miingon ang hari kang Rayna Ester, "Gipamatay
sa mga Judio ang 500 ka kalalakin-an didto sa salipdanan sa
Susa, lakip ang napulo ka mga anak nga lalaki ni Haman.
Unsa pa man ang ilang gibuhat sa ubang mga probinsya sa
hari? Karon unsa pa man ang imong hangyoon? Kay igahatag
kini kanimo. Unsa pa man ang imong hangyo? Kay igahatag
kini kanimo." **13** Miingon si Ester, "Kung makapahimuot kini sa
hari, tugoti ang mga Judio nga anaa sa Susa sa pagtuman sa
sugo niining adlawa ug sa sunod adlaw usab, ug tugoti nga
bitayon ang napulo ka mga anak nga lalaki ni Haman didto
sa bitayanan." **14** Busa nagsugo ang hari sa pagbuhat niini.
Gimantala ang kasugoan didto sa Susa, ug gibitay ang napulo
ka mga anak nga lalaki ni Haman. **15** Nagtigom ang mga
Judio didto sa Susa sa ikanapulog upat nga adlaw sa bulan sa
Adar, ug mipatay ug dugang 300 ka kalalakin-an sa Susa,
apan wala sila nanghilabot sa mga inilog. **16** Nagtigom ang
ubang mga Judio nga anaa sa mga probinsya sa hari aron sa
pagpanalipod sa ilang mga kinabuhi, ug nagmadaugon sila
gikan sa ilang mga kaaway ug gipatay ang 75, 000 niadtong
adunay kalagot kanila, apan wala sila nanghilabot niadtong
mga bililhong kabtangan sa ilang gipamatay. **17** Nahitabo kini
sa ikanapulog tulo nga adlaw sa bulan sa Adar. Nagpahulay
sila sa ikanapulog upat nga adlaw ug gihimo kini nga adlaw sa
pagsaulog ug paglipay. **18** Apan nagtigom ang mga Judio nga
anaa sa Susa sa ikanapulog tulo ug sa ikanapulog upat nga
mga adlaw. Nagpahulay sila sa ikanapulog lima ka adlaw ug
gihimo kini nga adlaw sa pagsaulog ug paglipay. **19** Mao nga
ang mga Judio sa mga baryo, nga nagtukod sa ilang mga
panimalay didto sa mga lungsod, nagsaulog sa ikanapulog
upat nga adlaw sa bulan sa Adar ingon nga adlaw sa paglipay
ug pagsaulog, ug ingon nga adlaw nga magpadala sila ug mga
gasa nga pagkaon sa usag usa. **20** Gisulat ni Mordecai kining
mga butanga ug nagpadala ug mga sulat sa tanang mga Judio
nga anaa sa tanang mga probinsya ni Haring Ahasuerus, sa
duol ug sa layo, **21** gihatagan sila ug kaakohan sa pagsaulog
sa ikanapulog upat ug ikanapulog lima nga adlaw sa Adar
matag tuig. **22** Mao kini ang mga adlaw nga nagmadaugon
ang mga Judio gikan sa ilang mga kaaway, ug ang bulan
sa dihang ang ilang kasubo napulihan ug kalipay, ug ang
pagbangotan nahimong adlaw sa pagsaulog. Gihimo nila kini
nga mga adlaw sa kombira ug paglipay, ug pagpadala ug mga
gasa nga pagkaon sa usag usa, ug mga gasa ngadto sa mga
kabos. **23** Busa gipadayon sa mga Judio ang kasaulogan
nga ilang nasugdan, ug gibuhat kung unsa ang gisulat ni
Mordecai kanila. **24** Niadtong panahona si Haman nga anak
nga lalaki ni Hamedata nga Agagnon, ang kaaway sa tanang
mga Judio naglaraw sa paglaglag kanila, ug gipaagi niya
sa Pur (mao kini ang iyang pagripa), aron sa paggun-ob ug
paglaglag kanila. **25** Apan sa dihang naabot kini nga butang
sa atubangan sa hari, nagmando siya pinaagi sa mga sulat
nga ang daotang laraw nga gihimo ni Haman batok sa mga
Judio angay lamang nga mahibalik kaniya, ug nga siya ug ang
iyang mga anak nga lalaki ang angay nga bitayon didto sa
dapit nga bitayanan. **26** Busa gitawag nila kining mga adlawa
ug Purim, sunod sa ngalan nga Pur. Tungod sa tanang butang
nga nahisulat niini nga sulat, ug sa tanang butang nga ilang
nakita ug nahitabo kanila, **27** gidawat sa mga Judio ang bag-
ong gawi ug katungdanan. Kini nga gawi alang sa ilang mga
kaugalingon, sa ilang mga kaliwat, ug sa tanan nga nakighiusa
kanila. Saulogon nila kining duha ka mga adlaw matag tuig.
Magsaulog sila niini sa samang paagi ug sa samang panahon
sa matag tuig. **28** Pagasaulogon ug pagahinumdoman kini
nga mga adlaw sa matag kaliwatan, matag pamilya, matag
probinsya, ug matag siyudad. Dili moundang ang mga Judio
ug ilang mga kaliwat sa matinud-anong pagsaulog niining
mga adlawa sa Purim, aron nga dili nila kini mahikalimtan.
29 Nagsulat si Rayna Ester nga anak nga babaye ni Abihail
ug si Mordecai nga Judio uban sa hingpit nga katungod ug
gipamatud-an kining ikaduhang sulat mahitungod sa Purim. **30**
Gipadala ang mga sulat ngadto sa tanang mga Judio sa 127
ka mga probinsya sa gingharian ni Ahasuerus, nga nanghinaot
ug kaluwasan ug kamatuoran sa mga Judio. **31** Gipamatud-an
kini nga mga sulat sa mga adlaw sa Purim sa ilang gitakda nga
panahon, sumala sa gihatag nga kaakohan ni Mordecai nga
Judio ug Rayna Ester ngadto sa mga Judio. Gidawat sa mga
Judio kini nga kaakohan alang kanila ug sa ilang mga kaliwat,
sama usab sa ilang pagdawat sa panahon sa pagpuasa, ug
pagbangotan. **32** Ang mando ni Ester nagpamatuod niini nga
mga kalagdaan mahitungod sa Purim, ug nahisulat kini sa
libro.

10 Unya nagpahamtang si Haring Ahasuerus ug buhis
sa yuta ug sa mga baybayon sa dagat. **2** Ang tanang
nakab-ot sa iyang gahom ug pagkagamhanan, uban sa
kinatibuk-ang kasayoran sa pagkabantogan ni Mordecai nga
gituboy siya sa hari, nahisulat kini sa libro sa mga cronicas sa
mga hari sa Media ug Persia. **3** Si Mordecai nga Judio mao
ang ikaduha sa katungdanan ni Haring Ahasuerus. Bantogan
siya taliwala sa mga Judio ug inila sa iyang kaigsoonang mga
Judio, kay nangita siya sa kauswagan sa iyang katawhan ug
nakigsulti siya alang sa kalinaw sa tanan niyang katawhan.

Job

1 Adunay usa ka tawo didto sa yuta sa Uz nga ginganlan ug
Job; ug si Job usa ka hingpit ug matarong, nga mahadlokon
sa Dios ug nagpahilayo sa daotan. **2** May natawo kaniya nga
pito ka mga anak nga lalaki ug tulo ka mga anak nga babaye.
3 Gipanag-iyahan niya ang 7000 nga mga karnero, 3000 nga
mga kamelyo, 500 nga pares sa mga baka, ug 500 nga mga
asno ug daghan kaayong mga sulugoon. Kining tawhana mao
ang labing inila sa tibuok katawhan sa Sidlakan. **4** Sa adlaw
nga gitagana sa tagsatagsa niya ka mga anak nga lalaki,
nagpakombira siya sa iyang pinuy-anan ug nagpasugo sila ug
modapit sa ilang tulo ka igsoong babaye aron mangaon ug
manginom uban kanila. **5** Sa mga adlaw nga matapos na
ang kombira, nagpasugo si Job alang kanila ug nagpabalaan
kanila. Mobangon siya sayo sa kabuntagon ug maghalad sa
mga halad sinunog alang sa tagsatagsa niya ka mga anak,
kay mosulti man siya, "Tingali nakasala ug nakapasipala ang
akong mga anak sa Dios diha sa ilang kasingkasing." Gibuhat
kini kanunay ni Job. **6** Ug unya miabot ang usa ka adlaw nga
ang mga anak sa Dios miduol aron sa pagpakita sa ilang
kaugalingon sa atubangan ni Yahweh, ug miabot usab si
Satanas taliwala kanila. **7** Miingon si Yahweh kang Satanas,
"Diin ka man gikan?" Unya mitubag si Satanas kang Yahweh
ug miingon, "Gikan ako sa pagsuroysuroy sa kalibotan, ug
gikan sa pagsaka ug sa pagkanaog niini." **8** Si Yahweh miingon
kang Satanas, "Gihunahuna mo ba ang akong sulugoon nga
si Job? Kay wala gayoy sama kaniya ibabaw sa kalibotan,
usa ka hingpit ug matarong nga tawo, nga mahadlokon sa
Dios ug nagpahilayo sa daotan. **9** Unya mitubag si Satanas
kang Yahweh ug miingon, "Nagmahadlokon lang ba si Job
sa Dios sa walay hinungdan? **10** Dili ba gikuralan mo man
ang palibot sa iyang pinuy-anan aron panalipdan siya, ug ang
palibot sa matag bahin sa tanan nga iyang gipanag-iyahan?
Gipanalanginan mo ang gipangbuhat sa iyang mga kamot,
ug midaghan ang iyang gipanag-iyahan nga yuta. **11** Apan
karon bakyawa ang imong kamot ug hilabti ang tanan nga iya,
ug magpasipala siya diha sa imong panagway." **12** Miingon
si Yahweh kang Satanas, "Ania karon, ang tanan nga iyang
gipanag-iyahan anaa na sa imong mga kamot. Apan ayaw
bakyawa ang imong kamot batok sa tawo mismo." Busa mibiya
si Satanas gikan sa atubangan ni Yahweh. **13** Unya miabot
ang adlaw nga ang iyang mga anak nga lalaki ug iyang mga
anak nga babaye nangaon ug nanginom sa bino didto sa
pinuy-anan sa ilang kamagulangang igsoon nga lalaki, **14**
miabot ang usa ka sinugo ngadto kang Job ug miingon, "Ang
mga baka gipadaro ug gipasibsib ang mga asno duol kanila;
15 midasmag ang mga Sabeohanon kanila ug gikuha sila.
Tinuod gayod, gipangpatay nila ang mga sulugoon pinaagi sa
sulab sa mga espada; ako lamang ang nakaikyas aron sa
pagsugilon kanimo." **16** Samtang nagsulti pa siya, miabot
usab ang laing tawo ug miingon, "Ang kalayo sa Dios nahulog
gikan sa kalangitan ug misunog sa mga karnero ug sa mga
sulugoon; ug ako lamang ang nakaikyas aron sa pagsugilon
kanimo." **17** Ug samtang nagsulti pa siya, miabot na usab ang
laing tawo ug miingon, "Ang mga Caldeahanon nga nabahin
sa tulo ka pundok, mihasmag sa mga kamelyo, ug gikuha sila.
Oo, ug gipangpatay pa gayod nila ang mga sulugoon pinaagi
sa sulab sa mga espada, ug ako lamang ang nakaikyas aron
sa pagsugilon kanimo." **18** Samtang nagsulti pa siya, miabot
na usab ang laing tawo ug miingon, "Ang imong mga anak
nga lalaki ug ang imong mga anak nga babaye nangaon ug
nanginom sa bino didto sa pinuy-anan sa ilang kamagulangan
nga igsoong lalaki. **19** Ug dihay miabot nga usa ka kusog nga
hangin gikan sa kamingawan ug mihuros sa matag upat ka
suok sa balay ug natumpagan niini ang mga batan-on, ug
nangamatay silang tanan, ug ako lamang ang nakaikyas aron
sa pagsugilon kanimo." **20** Unya mibarug si Job, gigisi ang
iyang bisti ug gikiskisan ang iyang ulo, mihapa siya sa yuta, ug
gisimba ang Dios. **21** Miingon siya "Hubo ako nga migawas sa
tagoangkan sa akong inahan, ug mobalik ako didto nga hubo.
Si Yahweh ang mihatag, ug si Yahweh usab ang mikuha;
hinaot nga mabulahan ang ngalan ni Yahweh." **22** Sa tanang
panghitabo, wala nagpakasala si Job, ni nagbinuang nga
mibutangbutang sa Dios.

2 Nahitabo na usab ang adlaw sa dihang nakig-atubang
ang mga anak sa Dios sa ilang kaugalingon sa atubangan
ni Yahweh, miabot usab si Satanas taliwala kanila aron sa
pagpakita sa iyang kaugalingon sa atubangan ni Yahweh.
2 Miingon si Yahweh kang Satanas, "Diin ka ba gikan?"
Mitubag si Satanas kang Yahweh ug miingon, "Gikan sa
akong pagsuroysuroy sa kalibotan ug sa pagsaka ug sa
pagkanaog niini." **3** Miingon si Yahweh kang Satanas, "Giila
mo ba ang akong sulugoon nga si Job? Kay wala gayoy sama
kaniya ibabaw sa kalibotan, usa ka hingpit ug matarong nga
tawo, nga mahinadlokon sa Dios ug nagpahilayo sa daotan.
Gihuptan gihapon niya ang iyang kadungganan, bisan ug
gidani mo ako sa pagbatok kaniya, aron sa paglaglag kaniya
sa walay hinungdan." **4** Mitubag si Satanas kang Yahweh
ug miingon, "Ang panit alang sa panit, oo tinood gayod;
ang usa ka tawo mohatag sa tanan nga iya alang sa iyang
kinabuhi. **5** Apan bakyawa karon ang imong kamot ug tandoga
ang iyang kabukogan ug ang iyang lawas, ug balikason ka
niya diha sa imong panagway." **6** Miingon si Yahweh kang
Satanas, "Ania karon, anaa na siya sa imong kamot; ayaw
lamang hilabti ang iyang kinabuhi." **7** Busa mibiya dayon si
Satanas sa atubangan ni Yahweh ug misakit kang Job sa
makalilisang nga mga hubaghubag gikan sa iyang lapalapa
hangtod sa iyang alimpulo. **8** Mikuha si Job sa usa ka bahin
sa nabuak nga banga aron maoy ikalot sa iyang kaugalingon,
ug milingkod siya sa abo. **9** Unya miingon ang iyang asawa
kaniya, "Mokupot ka ba pa gihapon sa imong kadungganan?
Tungloha ang Dios ug pagpakamatay." **10** Apan mitubag si
Job kaniya, "Nagsulti ka sama sa usa ka buangbuang nga
babaye. Naghunahuna ka ba nga modawat lamang kita sa
kaayohan gikan sa kamot sa Dios ug dili kadaotan? Sa tanan
nga nahitabo, wala magpakasala si Job pinaagi sa iyang mga
ngabil. **11** Karon sa pagkadungog sa tulo ka mga higala ni Job
mahitungod sa tanang kadaotan nga midangat kaniya, ang
tagsatagsa kanila migikan mismo sa ilang dapit: si Eliphaz
ang Timanitanhon, si Bildad ang Suhitanon, ug si Sophar
Naamitihanon. Nagkasabot sila sa pag-adto aron sa pagsubo
uban kaniya ug sa paghupay kaniya. **12** Sa pagtan-aw nila
sa ilang mga mata sa halayo, wala na sila makaila kaniya;
misinggit sila ug mihilak; ang tagsatagsa kanila migisi sa ilang
mga bisti ug milabay ug abog sa hangin ug sa ibabaw sa ilang
mga ulo. **13** Busa nanglingkod sila sa yuta uban kaniya sulod
sa pito ka adlaw ug pito ka gabii, ug walay bisan usa nga
misulti ug pulong ngadto kaniya, kay nakita nila nga hilabihan
gayod ang iyang kaguol.

3 Human niini, mibungat si Job sa iyang baba ug mibalikas
sa adlaw sa iyang pagkahimugso. **2** Miingon siya: **3**

"Wagtanga ang adlaw sa akong pagkahimugso, ang gabii nga
miingon, "Gipanamkon ang usa ka batang lalaki.' **4** Pangitngita
kanang adlawa; ayaw ipahinumdom sa Dios sa kahitas-an,
ni mosidlak ang adlaw niini. **5** Pasagdi ang kangitngit ug
ang landong sa kamatayon nga moangkon niini alang sa
ilang kaugalingon; palukopa ang panganod ibabaw niini;
pasagdi nga ang tanang nagpahimo ug itom sa adlaw moguba
niini. **6** Alang niadtong gabhiona, ipasakop kini sa baga nga
kangitngit: ayaw pagpasadyaa kini nga mga adlaw sa tuig;
ayaw kana ilakip sa pag-ihap sa mga bulan. **7** Tan-awa, himoa
nga mangiob kanang gabhiona; ayaw pasudla ang tingog
nga malipayon. **8** Ipatunglo kanila kanang adlawa, niadtong
nasayod sa pagpamata sa Leviathan. **9** Pangitngita ang mga
bituon sa kagabhion. Papangitaa kanang adlawa sa kahayag,
apan ayaw ipakita; ni pakit-on sa mga mata sa kaadlawon, **10**
tungod kay wala patak-uma niini ang ganghaan sa tagoangkan
sa akong inahan, ni gitagoan niini ang kasamok gikan sa
akong mga mata. **11** Nganong wala man ako mamatay sa
paggawas ko gikan sa tagoangkan? Nganong wala man
mibiya ang akong espiritu sa pagpahimugso kanako sa akong
inahan? **12** Nganong gidawat man ako sa iyang mga tuhod?
O nganong gidawat man ako sa iyang mga dughan aron
makasuso ako niini? **13** Kay karon unta naghigda na ako sa
hilom; natulog na unta ako ug nakapahulay **14** kauban ang
mga hari ug mga magtatambag sa kalibotan, nga nagtukod
sa mga lubnganan alang sa ilang kaugalingon nga nagun-
ob na karon. **15** O naghigda na unta ako kauban sa mga
prinsipe nga adunay mga bulawan kanhi, nga napuno sa mga
plata ang ilang mga pinuy-anan. **16** O dili ba kaha namatay
na lamang unta ako sa tagoangkan sa akong inahan, sama
sa mga gagmay'ng bata nga wala na makakita sa kahayag.
17 Didto ang daotan dili na makasamok pa; ug didto ang
gikapuyan may kapahulayan. **18** Didto ang mga binilanggo
managkatigom; dili na nila madunggan ang tingog sa labaw
sa sulugoon. **19** Ang ubos ug bantogan nga mga tawo atua
usab didto; ang sulugoon gawasnon na sa iyang agalon didto.
20 Nganong ang kahayag gihatag man kaniya nga anaa sa
kaalaot; nganong ang kinabuhi gihatag man sa tawong may
mapait nga kalag; **21** ngadto sa tawong nangandoy alang
sa kamatayon, apan wala kini miabot; ngadto sa tawo nga
nangita sa kamatayon labaw pa niadtong nangita sa bahanding
tinagoan? **22** Nganong ang kahayag gihatag man sa nagmaya
pag-ayo ug malipay kung makaplagan na niya ang lubnganan?
23 Nganong gihatag man ang kahayag sa tawo nga kansang
dalan tinagoan, usa ka tawo nga gisalikway sa Dios? **24** Kay
nanghupaw ako inay mokaon; ang akong pag-agulo ginayabo
sama sa tubig. **25** Kay ang butang nga akong gikahadlokan
midangat kanako; kung unsa ang akong gikalisangan miabot
kanako. **26** Wala na akoy kalinaw, dili na ako maghilom, ug
wala na akoy pahulay; kasamok na hinoon ang miabot.

4 Unya mitubag si Eliphaz nga Temanitanhon ug miingon, **2**
Kung adunay mosulay sa pagpakigsulti kanimo, maguol ka
ba? Apan si kinsa man ang makapugong kaniya sa pagsulti?
3 Tan-awa, daghan ang imong natudloan; gilig-on mo ang
huyang nga mga kamot. **4** Ang imong mga pulong nagaagak
niadtong nagakatumba, gibaskog mo ang mahuyang nga mga
tuhod. **5** Apan karon ang kasakitan midangat kanimo, ug
naluya ka; mitandog kini kanimo, ug nasamok ka. **6** Dili ba
ang imong kahadlok sa Dios mao ang imong gisandigan? Dili
ba ang pagkamatul-id sa imong mga dalan mao ang imong
gilaoman? **7** Hunahunaa kini, nagpakiluoy ako kanimo: kinsa
ba ang nawagtang nga walay sala? O kanus-a ba gilaglag ang
matarong nga tawo? **8** Sumala sa akong namatikdan, kadtong
magdaro ug kasaypanan ug magpugas sa kasamok susama
usab ang anihon. **9** Pinaagi sa gininhawa sa Dios nalaglag
sila; pinaagi sa pag-ulbo sa iyang kasuko nangaut-ut sila. **10**
Ang pagngulob sa liyon, ang tingog sa mabangis nga liyon,
ang bangkil sa mga gagmay nga liyon— nangapudpod. **11** Ang
tigulang nga liyon mamatay sa kakulangon sa tukbonon; ang
mga anak sa baye nga liyon nagkatibulaag bisan asa. **12** Karon
ang usa ka butang gisugilon kanako sa tago ug ang akong
igdulongog nakadawat sa hunghong mahitungod niini. **13** Unya
miabot ang mga panumdoman gikan sa mga panan-awon sa
kagabhion, sa dihang nahinanok ang katawhan. **14** Panahon
kadto sa kagabhion sa dihang midangat kanako ang kakulba
ug pagpangurog ug nakapauyog sa tanan kong kabukogan.
15 Unya ang espiritu milabay sa akong atubangan ug nanindog
ang balahibo sa akong kalawasan. **16** Nagpabilin nga mibarog
ang espiritu, apan wala ako makakita sa panagway niini. Dihay
anino nga anaa sa akong mga mata; adunay kahilom, ug
nadungog ko ang tingog nga miingon, **17** "Molabaw ba ang
pagkamatarong sa usa ka tawo kay sa Dios? Molabaw ba ang
pagkaputli sa usa ka tawo kay sa iyang Magbubuhat? **18** Tan-
awa, kung wala pa mosalig ang Dios sa iyang mga sulugoon;
kung namasangil siya sa iyang mga anghel sa kahungog, **19**
unsa nalang kaha katinuod kini alang niadtong nagpuyo sa
mga balay nga lapok, kansang patukoranan anaa sa abog, nga
nadugmok lang dayon una pa sa mga anay? **20** Taliwala sa
kabuntagon ug sa kagabhion gilaglag sila; mangawagtang sila
sa walay kataposan nga walay makabantay kanila. **21** Dili ba
ang hikot sa ilang tolda pang-ibton diha kanila? Mangamatay
sila; mangamatay sila nga walay kaalam.

5 Pagtawag karon; aduna bay motubag kanimo? Kinsa man
sa mga balaan ang imong kaadtoan? **2** Kay ang kasuko
mopatay sa tawong buangbuang; ang kasina molaglag sa
tawong pahong. **3** Nakita ko ang tawong buangbuang nga
nakagamot na, apan gitunglo ko dayon ang iyang puluy-anan.
4 Layo sa kaluwasan ang iyang kaanakan; nangadugmok
sila diha sa ganghaan sa siyudad. Walay bisan usa ang
magaluwas kanila— **5** kadtong alanihon gipangaon sa uban
nga gipanggutom, bisan sa katunokan pagakuhaon kini sa
katawhan; kadtong katigayonan gihurot sa katawhan nga
giuhaw niini. **6** Kay ang kalisdanan dili motubo gikan sa yuta;
ni ang kasamok moturok sa yuta; **7** Apan ang tawo mao ang
naghimo sa iyang kaugalingong kalisdanan, sama sa agipo
nga milupad paitaas. **8** Apan alang kanako, mobalik ako sa
Dios; didto kaniya itugyan ko ang akong mga tuyo— **9** kaniya
nga nagbuhat sa dagko ug dili matukib nga mga butang,
kahibulongang mga butang nga dili maihap. **10** Naghatag
siya ug ulan sa yuta, ug nagpadalag tubig sa kaumahan. **11**
Gibuhat niya kini aron ipahimutang sa hataas kadtong anaa
sa ubos; aron igabayaw sa kaluwasan kadtong nagbangotan
sa abo. **12** Gisumpo niya ang mga laraw sa malimbongong
mga tawo, aron nga ang ilang mga kamot dili makahimo sa
ilang bulohaton. **13** Gilit-ag niya ang malimbongong mga
tawo sa ilang kaugalingong pagkamalimbongon; ang mga
laraw sa mga tawong hanas mapakyas sa dili madugay.
14 Masagubang nila ang kangitngit panahon sa adlaw, ug
masukarap sa kaudtohon ingon nga kini gabii. **15** Apan
iyang giluwas ang kabos nga tawo gikan sa espada sa ilang
mga baba ug ang nanginahanglan nga mga tawo gikan sa
kamot sa gamhanang mga tawo. **16** Busa may paglaom ang
kabos nga tawo, ug ang dili makataronganon magatak-om
sa iyang baba. **17** Tan-awa, pagkamalipayon sa tawo nga

pagabadlongon sa Dios; busa, ayaw pagbiaybiay sa mga
kastigo sa Makagagahom. **18** Kay siya ang magasamad
ug unya pagabugkosan; siya magasakit ug unya ang iyang
mga kamot magaayo. **19** Siya ang magaluwas kanimo sa
unom ka kasamok; bisan paman, sa pito ka kasamok, ang
daotan dili makadapat kanimo. **20** Sa tinggutom magaluwas
siya kanimo gikan sa kamatayon; ug sa gubat gikan sa mga
kamot niadtong migamit sa espada. **21** Pagatagoan ka gikan
sa hampak sa dila; ug dili ka mahadlok sa kalaglagan nga
modangat. **22** Pagakataw-an mo ang paglaglag ug tinggutom,
ug dili ka mahadlok sa mga ihalas nga mga mananap. **23** Kay
aduna kay kasabotan uban sa mga bato sa imong kapatagan;
aduna kay kalinaw kauban ang ihalas nga mga mananap. **24**
Masayod ka nga ang imong tolda anaa sa luwas; moduaw
ka sa imong kahayopan ug walay nawala niini. **25** Masayod
ka usab nga ang imong kaliwat modaghan, nga ang imong
mga kaliwatan mahisama sa sagbot sa yuta. **26** Moadto
ka sa imong lubnganan sa hingkod nga panuigon, sama sa
usa ka tapok sa mga binugkosang trigo nga gidala didto sa
giokanan. **27** Tan-awa, gisusi ta kining butanga; sama kini
niini; patalinghugi kini, ug sayri alang sa imong kaugalingon."

6 Unya mitubag si Job ug miingon, **2** "Kung matimbang
pa lamang unta ang akong pag-agulo; kung ang tanan
kong kagul-anan mapahimutang pa sa timbangan! **3** Kay
karon mas bug-at pa kini kay sa balas sa kadagatan. Mao
kana ang hinungdan nga sakit ang akong mga pulong. **4** Kay
ang pana sa Makagagahom mitaop man kanako, miinom sa
hilo ang akong espiritu; ang kalisang sa Dios naglaray sa
pagpakigbatok kanako. **5** Magabahihi ba sa kaguol ang ihalas
nga asno kung siya aduna pay sagbot? O magaunga ba ang
baka kung siya may kumpay? **6** Makaon ba ang walay lami
nga pagkaon kung walay asin? O aduna bay lami ang puti
sa itlog? **7** Nagdumili ako sa paghikap niini; sama sila sa
kalan-on nga luod alang kanako. **8** O, maangkon ko unta ang
akong gipangayo; O, nga tumanon unta sa Dios ang butang
nga akong gipangandoy: **9** nga makapahimuot unta kini sa
Dios ang pagdugmok kanako, nga buhian unta niya ang iyang
kamot ug putlon ako niining kinabuhia! **10** Nga mao na unta
kini ang akong ganti—bisan paman kung maglipay ako sa
kasakit nga dili mawala: nga wala ko ilimod ang mga pulong
sa Balaang Pinili. **11** Unsa ba ang akong kusog, nga ako
magapaabot man? Unsa ba ang akong kataposan, nga ako
magpakabuhi pa man? **12** Ang kusog ba sa mga bato ang
akong kusog? O binuhat ba sa tumbaga ang akong unod? **13**
Dili ba tinuod man kini nga wala akoy ikatabang sa akong
kaugalingon, ug ang kaalam gipapahawa na kanako? **14**
Ngadto sa tawo nga hapit nang maluya, ang pagkamatinud-
anon kinahanglan ipakita sa iyang higala; bisan paman kaniya
nga mibiya sa kahadlok sa Makagagahom. **15** Apan ang
akong kaigsoonan nagluib kanako ingon nga ugang sapa,
sama sa tubig sa kasapaan nga molabay lamang kadali, **16**
nga miitom tungod sa yelo nga mitabon kanila, ug tungod sa
niyebe nga nagtago niini. **17** Sa pagkatunaw niini, mangawala
sila; sa dihang ting-init, mangatunaw sila sa ilang dapit. **18** Ang
mga magbabaklay nga nanglakaw sa ilang dalan misimang
alang sa tubig; nangasaag sila didto sa mamingaw nga yuta
ug unya nangalaglag. **19** Ang mga magbabaklay nga gikan sa
Tema mingtan-aw didto, samtang ang kapundokan sa Seba
naglaom kanila. **20** Nasubo sila tungod kay naglaom sila
nga makakita ug tubig. Miadto sila didto, apan nalimbongan
sila. **21** Kay karon kamong mga higala wala nay pulos alang
kanako; nakakita kamo sa akong makalilisang nga kahimtang
ug nangahadlok. **22** Nag-ingon ba ako kaninyo, 'Hatagi ako
ug usa ka butang?' O, 'Hatagi ako ug gasa gikan sa inyong
bahandi?' **23** O, 'Luwasa ako gikan sa kamot sa akong mga
kaaway?' O, 'Bawia ako gikan sa kamot sa mga nagdaogdaog
kanako?' **24** Tudloi ako, ug pagagunitan ko ang akong kalinaw;
pasabta ako kung asa ako nasayop. **25** Pagkasakit gayod
sa matuod nga mga pulong! Apan ang inyong pagbadlong,
unsay gibadlong niana kanako? **26** Naglaraw ba kamo nga
dili tagdon ang akong mga pulong, ang pagtagad sama sa
hangin sa mga pulong sa tawong nawad-an ug paglaom? **27**
Tinuod, giripahan ninyo ang mga batang ilo, ug mibaligya sa
inyong mga higala sama sa nagpatigayon. **28** Busa karon, tan-
awa intawon ako, kay sigurado gayod nga dili ako mamakak
diha sa inyong atubangan. **29** Hunong na, nagpakiluoy ako
kaninyo; wad-a ang inyong pagkadili-makatarunganon; Sa
pagkatinuod, hunonga na, kay ang akong tinguha matarong.
30 Aduna bay daotan sa akong dila? Dili ba ang akong baba
makaila man sa malaw-ay nga mga butang?

7 Wala bay lisod nga buluhaton sa tagsatagsa nga tawo sa
yuta? Dili ba ang iyang mga adlaw sama sa mga adlaw sa
sinuholang tawo? **2** Sama sa ulipon nga nagtinguha gayod
sa landong sa kagabhion, sama sa sinuholang tawo nga
nagapangita sa iyang suhol— **3** busa naglahutay ako sa mga
bulan sa kaalautan; gihatagan ako sa kagabhion nga puno sa
kalisdanan. **4** Sa dihang magahigda na ako, moingon ako sa
akong kaugalingon, 'Kanus-a pa ako mobangon ug kanus-a ba
matapos ang kagabhion?' Kanunay akong maglimbaglimbag
hangtod sa pagkabanagbanag. **5** Ang akong unod nalukop
na sa mga ulod ug sa nagtibugol nga abog; ang mga nuka
sa akong panit namurot na, unya namuto ug makaluod. **6**
Ang akong mga adlaw mas labing paspas kay sa lansadera
sa maghahabol; milabay kini nga walay paglaom. **7** O Dios,
hinumdomi ang akong kinabuhi nga usa lamang ka gininhawa;
ang akong mga mata dili na makakita sa maayo. **8** Ang mata
sa Dios nga nagatan-aw kanako, dili na makakita kanako; ang
mata sa Dios ilantaw kanako, apan mawala na ako. **9** Sama
sa panganod nga mahurot ug mahanaw, mao usab kaninyo
nga mokanaog sa Seol dili na gayod mobalik sa ibabaw. **(Sheol
h7585)** **10** Dili na gayod siya mobalik sa iyang pinuy-anan; ni
makaila pa kaniya sa iyang dapit. **11** Busa dili ako mopugong
sa akong baba; mosulti ako sa kaguol sa akong espiritu; mag-
agulo ako sa kapait sa akong kalag. **12** Dagat ba ako o usa ka
mabangis nga mananap sa dagat nga magbutang ka man ug
usa ka magbalantay alang kanako? **13** Sa dihang moingon
ako, 'Ang akong higdaanan molipay kanako, ug ang akong
banig mohupay sa akong inagulo,' **14** unya gihadlok mo ako sa
mga damgo ug gilisang ako pinaagi sa mga panan-awon, **15**
aron nga palabihon pa nako ang malumsan ug mamatay kay
sa pagtipig niining akong kabukogan. **16** Giluod ako sa akong
kinabuhi; dili na ako buot pa nga mabuhi sa kanunay; pasagdi
ako nga mag-inusara kay kawang na man ang akong mga
adlaw. **17** Unsa ba ang tawo nga gitagad mo man siya, nga
gihunahuna mo man gayod siya, **18** nga gibantayan mo man
siya matag buntag ug gisulayan sa matag gutlo? **19** Hangtod
kanus-a ka pa ba mohunong sa pagsud-ong kanako, nga
pasagdan mo akong mag-inusara hangtod nga matulon ko ang
akong kaugalingong laway? **20** Bisan kung nakasala ako, unsa
man ang mabuhat niini alang kanimo, ikaw nga magbalantay
sa katawhan? Nganong ako man ang imong gipunting, aron
ba nga mahimo akong palas-onon alang kanimo? **21** Nganong
dili mo man ako pasayloon ang akong kalapasan, ug kuhaon

ang akong kasaypanan? Kay karon naghigda ako sa abog;
magapangita ka pag-ayo kanako, apan mawala na ako."

8 Unya mitubag si Bildad nga Suhitanon ug miingon, **2**
"Hangtod kanus-a ka ba mosulti niining mga butanga?
Hangtod kanus-a ang mga pulong sa imong baba mahisama
sa makusog nga hangin? **3** Tuison ba sa Dios ang hustisya?
Tuison ba sa Makagagahom ang pagkamatarong? **4** Ang
imong mga anak nakasala batok kaniya; nasayod kita niini,
kay gitugyan niya sila ngadto sa kamot sa ilang mga sala.
5 Apan pananglitan naningkamot ka sa pagpangita sa Dios
ug gitugyan mo ang imong pangamuyo sa Makagagahom.
6 Pananglitan putli ka ug matarong; nan sigurado gayod
nga siya mamuhat alang kanimo ug moganti kanimo uban
ang panimalay nga gipanag-iya mo gayod. **7** Bisan tuod
diyutay ra imong gisugdan, sa gihapon mas magmauswagon
pa ang imong kaulahiang kahimtang. **8** Palihog pangutan-a
ang miagiing kaliwatan, ug susiha ang nakat-onan sa atong
mga katigulangan. **9** (Kay natawo lamang kita sa kagahapon
ug walay kasayoran tungod kay ang atong mga adlaw sa
kalibotan sama lamang sa usa ka anino). **10** Dili ba sila
motudlo ug mosugilon kanimo? Dili ba sila magasulti sa mga
pulong gikan sa ilang kasingkasing? **11** Motubo ba ang
papyrus nga mga tanom kung walay lapok? Motubo ba ang
mga bugang kung walay tubig? **12** Samtang lunhaw pa kini
ug dili pinutol, mangalaya kini una sa ubang mga tanom.
13 Busa mao usab ang maagian sa tanan nga nahikalimot
sa Dios, ang paglaom sa walay Dios mahanaw. **14** Ang
iyang kalig-on pagaputlon, ug ang iyang pagsalig sama ka
huyang sa lawa-lawa. **15** Mosandig siya sa iyang balay,
apan mangatumpag kini; pugngan niya kini, apan dili na
kini molungtad. **16** Ilalom sa adlaw malunhaw siya, ug ang
iyang mga salingsing molabaw sa tibuok tanaman. **17** Ang
iyang mga gamot mangapot duol sa nagtapok nga mga bato;
mangita sila ug maayong kahimutangan taliwala sa kabatoan.
18 Apan kung kining tawhana laglagon sa iyang dapit, nan
kanang dapita molimod kaniya ug moingon, 'Wala gayod ako
makakita kanimo.' **19** Tan-awa, mao kini ang "kalipay" nga
kinaiya sa usa ka tawo; ang ubang mga tanom manurok sa
samang yuta nga iyang nahimutangan. **20** Tan-awa, ang Dios
dili gayod mosalikway sa tawong walay sala; ni motabang siya
sa mga nagbuhat ug daotan. **21** Pagapun-on niya ang imong
baba sa katawa, ang imong mga ngabil sa pagsinggit. **22**
Kadtong nagdumot kanimo pagasul-oban sa kaulaw; ang tolda
niadtong mga daotan mangawagtang."

9 Unya mitubag si Job ug miingon, **2** "Sa pagkatinuod
nasayod ako nga mao gayod kini. Apan unsaon man
sa usa ka tawo mamatarong atubangan sa Dios? **3** Kung
buot niyang mangatarongan sa Dios, dili siya makatubag
kaniya bisan sa usa ka libo pa nga higayon. **4** Ang Dios
manggialamon sa kasingkasing ug makagagahom sa kusog;
kinsa man ang nagpagahi sa iyang kaugalingon batok kaniya
ug nagmalampuson? — **5** siya nga nagbalhin sa kabukiran
nga wala nagpahibalo kang bisan kinsa sa dihang ang iyang
kapungot naglukat niini. — **6** siya nga nag-uyog sa kalibotan
sa nahimutangan niini ug nagpakurog sa patukoranan niini.
7 Mao ra usab kini nga Dios ang magasugo sa adlaw nga
dili mosubang, ug dili gayod kini mosubang, ug magatabon
sa kabituonan, **8** nga mao lamang ang magabuklad sa
kalangitan, ug magatamak sa kabaloran sa dagat, **9** nga
mao ang nagbuhat sa Oso, sa Orion, ug sa mga Pleyadas,
ug sa mga laray sa kabituonan sa habagatan. **10** Mao ra
usab kini nga Dios ang nagabuhat sa dagkong mga butang,
ang dili matukib nga mga butang—oo tinuod gayod, ang
kahibulongang mga butang nga dili maihap. **11** Tan-awa,
mipadayon siya kanako, ug wala ko siya makita; milabay usab
siya, apan wala ko siya nahimatngoni. **12** Kung iyang sakmiton
ang usa ka tukbonon, kinsa man ang makapakgang kaniya?
Kinsa man ang makasulti kaniya, 'Unsa man ang imong
gibuhat?' **13** Dili gayod bawion sa Dios ang iyang kasuko;
ang magatabang kang Rahab nagyukbo sa ilalom niya. **14**
Unsa ka mubo ang akong igatubag kaniya, makapili ba ako ug
mga pulong aron ipangatarungan kaniya? **15** Bisan kung ako
matarong pa, dili gayod ako motubag kaniya; makahangyo
lamang nga kaloy-an uban sa akong maghuhukom. **16** Bisan
kung ako nagtawag ug siya mitubag kanako, dili pa gayod
ako motuo nga nagpatalinghog siya sa akong tingog. **17** Kay
gipukan niya ako sa usa ka dakong unos ug gipadaghan ang
akong samad sa walay hinungdan. **18** Dili niya ako tugotan
sa pagginhawa; hinuon, gipuno niya sa kapaitan. **19** Kung
mosulti kita bahin sa kusog, nganong kusgan man siya! Ug
kung mosulti kita sa hustisya? Nag-ingon siya, kinsa man ang
magapatawag kanako?' **20** Bisan kung ako matarong pa, ang
akong kaugalingong baba ang magahukom kanako; bisan
kung ako hingpit pa, magpamatuod gihapon kini nga sad-an
ako. **21** Ako hingpit, apan wala na gayod ako magpakabana
mahitungod sa akong kaugalingon; gitamay ko ang akong
kinabuhi. **22** Wala kini kalahian, mao nga misulti ako nga
dunganon niya paglaglag ang mga tawong hingpit ug mga
tawong daotan. **23** Kon ang hampak magapatay sa kalit,
mokatawa siya sa mga kasakitan sa mga tawong walay sala.
24 Ang kalibotan gitugyan ngadto sa kamot sa mga tawong
daotan; ang Dios nagtabon sa panagway sa mga maghuhukom
niini. Kung ugaling dili siya ang nagbuhat niini, nan kinsa man
diay kana? **25** Ang akong mga adlaw mas paspas pa kay sa
nagdagan nga sinugo; nanglabay na ang akong mga adlaw;
wala silay makita nga kaayohan bisan asa. **26** Sama sila
katulin sa mga sakayang hinimo sa mga bugang sa papyrus
nga tanom, ug sama ka paspas sa agila nga modagit sa
tukbonon niini. **27** Kung moingon ako nga kalimtan ko na
lamang ang mahitungod sa akong mga sumbong, nga akong
isalikway ang masulob-on kong panagway ug magmaya, **28**
nahadlok ako sa tanan kong kasub-anan tungod kay nasayod
ako nga dili mo ako pagailhon nga walay sala. **29** Pagahukman
ako; nan nganong kinahanglan man nga maningkamot pa
ako sa walay kapuslanan? **30** Kung ang akong kaugalingon
magahugas sa niyebe sa tubig ug mahinloan ang akong
mga kamot, **31** ang Dios magaunlod gihapon kanako sa
kalapukan, ug ang akong kaugalingong mga bisti makapaluod
kanako. **32** Kay ang Dios dili tawo nga sama kanako nga
motubag ako kaniya, nga mokuyog kita didto sa hukmanan. **33**
Walay maghuhukom sa atong taliwala nga makabakyaw usab
sa iyang kamot kanato. **34** Walay laing maghuhukom nga
makakuha sa sungkod sa Dios kanako, nga makapalikay sa
iyang kapungot nga nakapahadlok kanako. **35** Unya mosulti
na ako ug dili mahadlok kaniya. Apan sama sa mga butang
karon, dili ako makabuhat niana.

10 Gikapuyan na ako sa akong kinabuhi; ipadayag ko na
ang akong sumbong; mosulti na ako sa kapaitan sa
akong kalag. **2** Mosulti ako sa Dios, 'Ayaw dayon ako hukmi;
ipakita una kanako nganong gipasanginlan mo ako. **3** Maayo
ba kini alang kanimo nga makapanlupig kanako, aron tamayon
ang buhat sa imong mga kamot samtang mipahiyom ikaw sa
mga laraw sa mga daotan? **4** Aduna ka bay mga mata nga

unodnon? Makita mo ba ang sama sa nakita sa tawo? **5** Ang
imong mga adlaw sama ba sa mga adlaw sa katawhan o ang
imong mga katuigan sama ba sa katuigan sa mga tawo, **6** nga
nagpangita ka man sa akong kalapasan ug nagsusi sa akong
mga sala, **7** bisan tuod nasayod ka nga ako dili sad-an ug
walay usa nga makaluwas kanako gikan sa imong kamot?
8 Ang imong mga kamot naghulma ug nag-umol kanako,
apan nagalaglag ka man kanako. **9** Hinumdumi, ipakilooy ko
kanimo nga giumol mo ako sama sa lapok; dad-on mo ba ako
pag-usab sa abug? **10** Dili ba gibubo mo man ako sama sa
gatas ug gipagahi daw sama sa keso? **11** Giputos mo ako
sa panit ug sa unod ug gisumpay mo ang akong kabukogan
uban ang kaugatan. **12** Gihatagan mo ako sa kinabuhi ug
matinud-anong kasabotan; ang imong pagtabang nagbantay
sa akong espiritu. **13** Apan kining mga butanga gitagoan
mo sa imong kasingkasing— nasayod ako nga mao kini ang
imong gihunahuna: **14** nga kung makasala ako, timan-an
mo kini; dili mo ako ipalingkawas sa akong kasaypanan. **15**
Kung daotan man ako, alaot ako; bisan kung ako matarong
pa, dili ko mahangad ang akong ulo, sanglit kay puno man
ako sa kaulawan ug nagtan-aw sa akong kaugalingong pag-
antos. **16** Kung ang akong ulo mohangad lamang sa iyang
kaugalingon, mogukod ka kanako sama sa usa ka liyon; ikaw
nagpadayag na usab kanako sa imong pagkagamhanan. **17**
May bag-o kang mga saksi batok kanako ug misamot ang
imong kasuko batok kanako; gigubat mo ako uban sa mga
bag-ong kasundalohan. **18** Nan, nganong gipagawas mo pa
man ako sa tagoangkan? Namatay na lamang unta ako ug
wala na untay mata nga nakakita kanako. **19** Wala na lamang
unta ako gipakatawo; Gihatod na lamang unta ako gikan sa
tagoangkan paingon sa lubnganan. **20** Dili ba hamubo na
lamang ang akong mga adlaw? Nan undanga na, pasagdi ako
nga mag-inusara, aron nga makapahulay ako sa makadiyut,
21 sa dili pa ako molakaw sa dapit ug dili na mobalik, ngadto
sa yuta sa kangitngit ug sa anino sa kamatayon, **22** ang
yuta mangitngit ingon sa tungang gabii, sa yuta sa anino sa
kamatayon, walay kahapsayan diin ang kahayag sama sa
tungang gabii.'"

11 Unya si Zophar nga taga-Naama mitubag ug miingon,
2 "Dili ba kinahanglan man tubagon ang daghang mga
pulong? Dili ba kining tawhana nga puno sa pangatarungan,
pagatuohan? **3** Makapahilom ba sa mga tawo ang imong
pagpanghambog? Sa pagbiaybiay mo sa among gipanudlo,
wala bay tawo nga makapakaulaw kanimo? **4** Kay ikaw
nag-ingon sa Dios, 'Ang akong gituohan putli, ug hingpit
ako sa imong mga mata.' **5** 'Apan, O kung magasulti pa
lamang unta ang Dios ug magabuka pa unta sa iyang ngabil
batok kanimo; **6** nga ikapakita pa unta niya kanimo ang
mga tinago nga kaalam! Kay walay makatupong sa iyang
pagkamasinabuton. Nan, hibaloi gayod nga ang Dios maningil
gikan kanimo sa labing diyutay kay sa silot nga angay sa
imong mga kasaypanan. **7** Makasabot ka ba sa Dios pinaagi
sa pagpangita kaniya? Makab-ot mo ba ang kahingpit sa
Makagagahom? **8** Ang mga butang sama sa gitas-on sa
kalangitan; unsa man ang imong mabuhat? Labing halalom
kini kay sa Seol; unsa man ang imong masayran? **(Sheol
h7585)** **9** Ang gitas-on niini mas hataas pa kay sa kalibotan,
ug mas halapad pa kay sa kadagatan. **10** Kung molabay
siya ug mopahilom kang bisan kinsa, kung manawag siya
kang bisan kinsa aron maghukom, nan kinsa man ang arang
makapugong kaniya? **11** Kay nasayod siya sa mga tawong
malimbungon; Kung makakita siya ug kasaypanan, dili ba
siya magatagad niini? **12** Apan ang tawong buangbuang
walay salabutan; makakuha na sila niini kung ang usa ka
ihalas nga asno manganak na ug usa ka tawo. **13** Apan
pananglitan gipakamatarong mo ang imong kasingkasing ug
gituy-od mo ang imong mga kamot sa Dios; **14** pananglitan
ang kasaypanan anaa sa imong kamot, apan gipahilayo mo
kini gikan kanimo, ug wala mo tugoti nga ang pagkadili-
matarong magpuyo sa imong mga tolda. **15** Nan makayahat
ka gayod sa imong panagway nga walay ilhanan sa kaulawan;
sa pagkatinuod, mahimo kang lig-on ug dili mahadlok. **16**
Mahikalimot ka sa imong kaalaot; mahinumduman mo lamang
nga kini sama sa tubig nga midagayday. **17** Mohayag pa ang
imong kinabuhi labaw kay sa udto; bisan aduna pay kangitngit,
mahisama kini sa kabuntagon. **18** May kasigurohan ka tungod
kay adunay paglaom; oo tinuod gayod, makakaplag ka ug
kaluwasan mahitungod kanimo ug makapahulay ka nga luwas.
19 Magahigda ka usab, ug walay makapahadlok kanimo; sa
pagkatinuod, daghan ang magahangyo sa imong kaayo. **20**
Apan mapakyas ang mga mata sa mga tawong daotan; wala
silay agianan nga kaikyasan; ang ila lamang paglaom mao
ang kataposang gininhawa sa kinabuhi."

12 Unya mitubag si Job ug miingon, **2** "Sa walay
pagduhaduha kamo mao ang katawhan; ang kaalam
mamatay uban kaninyo. **3** Apan aduna akoy salabutan sama
usab kaninyo; dili ako ubos kaninyo. Oo matuod gayod, kinsa
ba ang wala makahibalo niining mga butanga? **4** Usa na ako
ka tawo nga nahimong kataw-anan sa akong silingan—ako
nga nagtawag sa Dios ug mitubag siya kanako! Ako nga usa
ka matarong ug hingpit nga tawo—gihimo na ako karong
kataw-anan. **5** Sa hunahuna sa tawo nga anaa sa kaharuhay,
adunay pagtamay alang sa kaalautan; naghunahuna siya ug
pamaagi nga makapadala ug dugang pang kaalautan alang
niadtong mga tiil nga nangadalin-as. **6** Ang mga balongbalong
sa mga tulisan nagmalamboon, ug kadtong nagpasuko sa
Dios mibati nga luwas; ang ilang kaugalingong mga kamot
mao ang ilang mga dios. **7** Apan pangutan-a karon ang
mga mananap, ug sila magatudlo kanimo; pangutan-a ang
mga langgam sa kalangitan ug sila magasulti kanimo. **8** O
pakigsulti sa yuta, ug sila magatudlo kanimo; ang isda sa
kadagatan mopahayag kanimo. **9** Asa man niining tanang mga
mananap ang wala masayod nga ang kamot ni Yahweh mao
ang nagbuhat niini—naghatag kanila sa kinabuhi— **10** kang
Yahweh, kansang mga kamot anaa ang kinabuhi sa matag
buhing binuhat ug ang gininhawa sa tanang katawhan? **11** Dili
ba ang igdulungog man ang nagaila sa mga pulong sama
sa dila nga nagatilaw sa pagkaon? **12** Anaa sa mga tawong
tigulang ang kaalam; ang kataas sa mga adlaw mao ang
salabutan. **13** Sa Dios anaa ang kaalam ug kagahom; aduna
siyay maayong mga panghunahuna ug panabot. **14** Tan-awa,
nagalumpag siya, ug dili na kini matukod pag-usab; kung
bilanggoon niya ang usa tawo, wala nay makapalingkawas. **15**
Tan-awa, kung pugngan niya ang katubigan, mahubas sila; ug
kung buhian niya sila, molunop sa kayutaan. **16** Kaniya ang
kusog ug ang kaalam; ang mga tawo nga nalimbongan ug ang
malimbungon managsama man nga anaa sa iyang gahom.
17 Nagpalakaw siya sa mga magtatambag nga nagtiniil diha
kasub-anan; ang mga maghuhukom iyang himoong buang.
18 Gitanggal niya ang kadina sa katungdanan gikan sa mga
hari; giputos niya ang ilang mga hawak sa panapton. **19**
Nagpalakaw siya sa mga pari nga magtiniil diha sa kagul-anan
ug nagpukan sa mga tawong gamhanan. **20** Gipahilom niya
ang mga tawo nga masaligan ug gikuha ang salabutan sa

mga tigulang. **21** Pagabubuan niya sa pagtamay ang mga
prinsipe ug pagatanggalon ang bakos sa mga tawong kusgan.
22 Magpadayag siya sa mga halalom nga mga butang gikan
sa kangitngit ug dad-on ngadto sa kahayag ang mga landong
kung asa nahimutang ang mga tawong patay. **23** Magapalig-on
siya sa kanasoran, ug magalaglag usab siya kanila; padakuon
niya ang mga kanasoran, ug ihatod usab niya sila ingon nga
mga binilanggo. **24** Kuhaon niya ang salabutan gikan sa mga
pangulo sa katawhan sa kalibotan; palatagawon niya sila sa
kamingawan nga walay agianan. **25** Nagpangapkap sila sa
kangitngit nga walay kahayag; gipasukarap niya sila sama sa
tawong hubog.

13 Tan-awa, ang akong mga mata nakakita niining tanan;
ang akong mga dalunggan nakadungog ug nakasabot
niini. **2** Kung unsa ang inyong nasayran, mao usab ang akong
nasayran. Dili ako ubos kaninyo. **3** Apan, mas mosulti pa ako
ngadto sa Makagagahom; hinaot nga makapangatarongan ako
ngadto sa Dios. **4** Apan gituis ninyo ang kamatuoran pinaagi
sa inyong mga bakak; kamong tanan mao ang mananambal
nga walay bili. **5** O, magmalinawon nalang unta kamo! Kana
mahimo nga inyong kaalam. **6** Paminawa karon ang akong
pangatarongan; pamatia ang mga paghangyo sa akong mga
ngabil. **7** Magasulti ba diay kamo ug mga dili matarong alang
sa Dios, ug magasulti ba diay kamo ug bakak alang kaniya?
8 Magpakita ba gayod kamo sa inyong kabuotan kaniya?
Makiglantugi ba gayod kamo sulod sa hukmanan ingon nga
manlalaban alang sa Dios? **9** Mas maayo ba kini alang
kaninyo kung siya ingon nga maghuhukom mobalik kaninyo
ug susihon na hinuon kamo? O sama sa usa ka tawo nga
naglimbong sa laing tawo, pagasaypon ba ninyo ang pagpaila
kaniya sa hukmanan? **10** Magabadlong gayod siya kaninyo
kung may pagpalabi kamo sa tago alang kaniya. **11** Dili ba
makapahadlok kaninyo ang iyang pagkagamhanan? Dili ba
modangat kaninyo ang iyang kahadlok? **12** Ang inyong mga
handumanang pulong mao ang mga panultihong hinimo sa
abo; ang imong mga salipdanan mao ang salipdanan nga
hinimo sa lapok. **13** Pagmalinawon kamo, pasagdi ako nga
mag-inusara, aron nga makasulti ako, tugoti nga modangat
ang alang kanako. **14** Kuhaon ko ang akong unod sa akong
mga ngipon; kutloon ko ang akong kinabuhi sa akong mga
kamot. **15** Tan-awa, kung patyon niya ako, wala nay paglaom
nga mahibilin kanako; apan, panalipdan ko ang akong mga
dalan sa iyang atubangan. **16** Mao kini ang mga katarongan
sa akong kagawasan, nga dili ako makig-atubang kaniya
sama sa tawong walay Dios. **17** O Dios, patalinghogi pag-
ayo ang akong mga gipanulti; tugoti ang akong pagpahayag
nga moabot sa imong mga igdulongog. **18** Tan-awa karon,
giandam ko sa han-ay ang akong pangatarongan; nasayod
ako nga dili ako sad-an. **19** Kinsa man ang makiglantugi batok
kanako sa hukmanan? Kung moanhi kamo aron sa pagbuhat
sa ingon, ug kung mapamatud-an nga sayop ako, nan mohilom
na ako ug ihatag ang akong kinabuhi. **20** O Dios, buhata ang
duha lamang ka butang alang kanako, ug unya dili ko na itago
ang akong kaugalingon gikan sa imong panagway: **21** bakwia
ang imong madaugdaugong kamot gikan kanako, ug ayaw
tugoti nga ang imong kasuko nga makapahadlok kanako. **22**
Unya tawga ako, ug motubag ako; o tugoti ako nga mosulti
kanimo, ug tubagon mo ako. **23** Unsa ba kadaghan ang akong
mga kasaypanan ug kasal-anan? Pahibaloa ako sa akong
kalapasan ug sa akong sala. **24** Nganong gitago mo man
ang imong panagway gikan kanako ug giisip mo ako sama
sa imong kaaway? **25** Lutoson mo ba ang linabay nga mga
dahon? Gukoron mo ba ang uga nga uhot? **26** Kay nagasulat
ka man sa mapait nga mga butang batok kanako; gihimo mo
ako nga makapanunod sa kasal-anan sa akong pagkabatan-
on. **27** Gibutang mo usab sa sepohan ang akong mga tiil;
gibantayan mo pag-ayo ang tanan kong mga dalan; gisusi mo
ang yuta kung asa ang mga tunob nga akong gilaktan. **28**
Bisan sama lamang ako sa malata nga butang nga mawala,
sama sa bisti nga gikutkot sa mga anay.

14 Ang tawo, nga gipakatawo sa usa ka babaye, mabuhi
lamang sa hamubo nga mga adlaw ug puno sa
kalisdanan. **2** Motubo siya gikan sa yuta sama sa usa ka
bulak ug pagaputlon lamang; mikalagiw siya sama sa anino
ug wala magdugay. **3** Lantawon mo ba lamang kini? Dad-
on mo ba ako ngadto sa hukmanan uban kanimo? **4** Kinsa
ba ang makadala ug hinlo nga butang gikan sa butang nga
hugaw? Wala gayod. **5** Gitagal na ang adlaw sa tawo. Ang
gidaghanon sa iyang mga bulan anaa kanimo; gitakda mo
ang iyang kinutoban nga dili niya malabang. **6** Ayaw na siya
tan-awa aron nga makapahulay siya, aron nga ikalipay niya
ang iyang adlaw sama sa sinuholang tawo kung mabuhat
niya kana. **7** Adunay paglaom sa usa ka kahoy; kung putlon
man kini, manalingsing pa kini pag-usab, aron ang iyang
linghod nga sanga dili mawala. **8** Bisan magkagulang na ang
ugat niini sa yuta, ug ang tuod madunot na sa yuta, **9** apan
bisan kung kini makasimhot lamang ug tubig, makasalingsing
kini ug makapananga sama sa usa ka tanom. **10** Apan ang
tawo mamatay; maluya siya; tinuod, mabugto ang gininhawa
sa tawo, ug unya asa naman siya? **11** Sama sa tubig nga
mahanaw gikan sa linaw, ug maingon man ang suba nga
mahubas ug mauga, **12** busa mohigda ang mga tawo ug dili na
makabangon pag-usab. Hangtod ang kalangitan mahanaw, dili
na sila makamata ni makabangon gikan sa ilang pagkatulog.
13 O, igatago mo unta ako pahilayo sa Sheol halayo gikan sa
kalisdanan, ug ibutang mo ako sa tago hangtod nga mahupay
na ang imong kaligutgot, nga imo unta akong tagalan sa
hustong panahon nga magpabilin didto ug unya hinumdomi
ako! **(Sheol h7585)** **14** Kung ang usa ka tawo mamatay, mabuhi
pa ba siya pag-usab? Kung mao kana, hulaton ko na lamang
didto ang tanang panahon sa akong kakapoy hangtod nga
moabot ang akong kagawasan. **15** Motawag ka unta, ug ako
magatubag kanimo. Magatinguha ka unta sa buhat sa imong
mga kamot. **16** Pagaiphon mo unta ug atimanon ang akong
mga lakang; dili mo unta pagasubayon kanunay ang akong
sala. **17** Ang akong kalapasan gisilyohan sulod sa usa ka
panudlanan; gitabunan mo ang akong mga kasaypanan. **18**
Apan bisan matumpag ang kabukiran ug mawagtang kini;
bisan ang mga bato mabalhin gikan sa ilang nahimutangan;
19 ang katubigan magahilis sa mga bato; ang ilang pagbaha
mobanlas sa abog sa yuta. Sama niini, gilaglag mo ang mga
paglaom sa tawo. **20** Padayon ka nga magapukan kaniya, ug
siya mamatay; giusab mo ang iyang dagway ug gipalakaw aron
mamatay. **21** Ang iyang mga anak nga lalaki mapasidunggan,
apan wala na siya masayod niini; mapakaulawan sila, apan dili
siya makakita nga nahitabo kini. **22** Mabati lamang niya ang
kasakit sa iyang kaugalingong lawas, ug magsubo siya alang
sa iyang kaugalingon.

15 Unya si Eliphaz nga taga Teman mitubag ug miingon, **2**
"Kinahanglan ba nga motubag ang usa ka maalamong
tawo pinasikad sa mga walay hinungdan nga kahibalo ug
pun-on ang iyang kaugalingon sa hangin sa sidlakan? **3**
Kinahanglan ba nga mangatarungan siya sa walay kapuslanang

mga pagpanulti o uban sa pagpamulong nga dili makaayo
kaniya? **4** Tinuod gayod, nawad-an ka na ug pagtahod sa
Dios; nawala na ang imong pagpamalandong kaniya, **5** kay
ang imong kasaypanan nagatudlo sa imong baba; gipili nimo
ang pagbaton sa dila sa tawong malimbongon. **6** Ang imong
kaugalingong baba naghukom kanimo, dili ako; tinuod gayod,
ang imong kaugalingong ngabil nagpamatuod batok kanimo. **7**
Ikaw ba ang unang tawo nga nahimugso? Nauna ka na ba
diay nga gibuhat sa wala pa ang kabungtoran? **8** Nadungog
mo na ba ang mga tinagong kahibalo sa Dios? Gituga lang ba
alang sa imong kaugalingon ang kaalam? **9** Unsa ba ang
imong nasayran nga wala namo masayri? Unsa man ang
imong nasabtan nga wala kanamo? **10** Ania kanamo ang
mga ubanon ug tigulang na kaayo nga mga tawo nga mas
magulang pa kay sa imong amahan. **11** Gamay lang ba diay
alang kanimo ang mga paglipay sa Dios, ang mga pulong
nga malumo alang kanimo? **12** Nganong nadala ka man sa
imong kasingkasing? Nganong hait man ang imong tinan-
awan, **13** aron ba makabatok ang imong espiritu ngadto sa
Dios ug maipagawas kanang mga pulonga gikan sa imong
baba? **14** Unsa ba ang tawo nga kinahanglan man siyang
hinloan? Unsa ba siya nga gihimugso sa usa ka babaye nga
kinahanglan man siyang ipakamatarong? **15** Tan-awa, ang
Dios wala mosalig bisan sa iyang mga balaan; tinuod gayod,
ang kalangitan dili hinlo sa iyang panan-aw; **16** labi pa nga
dili hinlo ang tawo nga malaw-ay ug malimbongon, ang tawo
nga naga-inom sa kasaypanan sama sa tubig! **17** Ipakita ko
kanimo, paminawa ako; Ipahibalo ko kanimo ang mga butang
nga akong nakita, **18** ang mga butang nga gikabilin sa mga
maalamong tawo gikan pa sa ilang mga amahan, ang mga
butang nga wala gililong sa ilang mga katigulangan. **19** Mao
kini ang ilang mga katigulangan, nga kanila lamang gihatag ang
yuta, ug sa taliwala niini wala malabyi sa mga langyaw. **20** Ang
tawong daotan molimbaglimbag sa kasakit sa tanan niyang
mga adlaw, ang kadaghan sa mga katuigan nga giandam
alang sa madaugdaogon aron paantuson. **21** Ang tingog sa
kalisang anaa sa iyang mga igdulungog; samtang anaa siya
sa kauswagan, ang manglalaglag moabot kaniya. **22** Wala
siya naghunahuna nga makabalik pa siya gikan sa kangitngit;
ang espada nagpaabot kaniya. **23** Naglakawlakaw siya sa
nagkalainlaing mga dapit alang sa tinapay, nga nagaingon,
'Asa naman kini?' Nasayod siya nga ang adlaw sa kangitngit
moabotay. **24** Ang kaguol ug kasakit makapahadlok kaniya;
mopatigbabaw kini kaniya, sama sa hari nga andam alang sa
pakiggubat. **25** Tungod kay gituy-od niya ang iyang kamot
batok sa Dios ug nagmagarbohon batok sa Makagagahom,
26 kining tawong daotan miasdang sa Dios uban ang liog
nga nagtikig, uban sa baga nga taming. **27** Tinuod gayod
kini, bisan gilukop niya ang iyang panagway sa iyang tambok
ug gitigom ang tambok sa iyang hawak, **28** ug nagpuyo sa
mamingaw nga mga siyudad; sa mga balay nga wala nay
tawo nga nagpuyo karon ug andam na nga mahimong tipun-
og. **29** Dili na gayod siya maadunahan; ang iyang bahandi dili
na molungtad; bisan pa ang iyang anino dili molungtad sa
kalibotan. **30** Dili na siya mogawas gikan sa kangitngit; **31**
Ayaw siya tugoti nga mosalig sa mga walay kapuslanan nga
mga butang, nga naglimbong sa iyang kaugalingon; kay ang
pagkawalay kapuslanan mao ang iyang ganti. **32** Mahitabo
kini sa dili pa moabot ang iyang takna nga mamatay; ang
iyang sanga dili molunhaw. **33** Ipanghulog niya ang iyang
linghod pa nga ubas sama sa bagon sa parasan; Ipangtaktak
niya ang iyang mga bulak sama sa kahoy nga olibo. **34** Kay
ang pundok niadtong mga tawong walay dios dili makabunga;
pagaut-uton sa kalayo ang ilang tolda sa pagpangsuhol. **35**
Manamkon sila sa kalapasan ug manganak sa kasaypanan;
ang ilang tagoangkan manamkon sa pagpanglimbong."

16 Unya mitubag si Job ug miingon, **2** "Nakadungog na
ako sa daghang mga butang nga ingon niana; kamong
tanan walay pulos nga manghuhupay. **3** Aduna bay katapusan
ang walay hinungdan nga mga pulong? Unsa bay nakapahagit
kaninyo nga mitubag man kamo sama niini? **4** Makasulti
usab ako sama sa inyong gibuhat, kung kamo pa ang anaa
sa akong kahimtang; Makatigom ako ug usahon ang mga
pulong batok kaninyo ug magpanglingo sa akong ulo sa
pagbugalbugal kaninyo. **5** O, pagadasigun ko gayod kamo
sa akong baba! Pagahupayon ko gayod ang inyong kasubo
gikan sa akong mga ngabil! **6** Kung mosulti ako, ang akong
pagsubo dili mokunhod; kung magpadayon ako sa pagsulti,
sa unsang paagi ako matabangan? **7** Apan karon, O Dios,
gipasubo mo ako; gikuha mo ang tanan kong pamilya. **8**
Gihimo mo akong uga, nga maoy usa ka pagpamatuod batok
kanako; ang kapayat sa akong kalawasan mibatok kanako, ug
nagpamatuod kini batok sa akong panagway. **9** Gikuniskunis
ako sa Dios sa iyang kapungot ug gilutos ako; mikagot ang
iyang ngipon kanako; gisigaan ako sa mga mata sa akong
kaaway samtang iya akong gikuniskunis. **10** Nagnganga ang
baba sa mga tawo; gisagpa nila ang akong aping uban ang
pagpakaulaw; nagkatigom sila batok kanako. **11** Gitugyan
ako sa Dios sa dili diosnon nga mga tawo, ug gilabay ako
ngadto sa mga kamot sa mga tawong daotan. **12** Anaa ako
sa kaharuhay, ug iya akong gipikas. Tinuod gayod, gituok
niya ang ako ug gidugmok ako sa pino; gihimo usab niya ako
ingon nga iyang ig-onon. **13** Ang iyang mga magpapana nag-
alirong kanako sa tanang higayon; gitusok sa Dios ang akong
mga kidney ug wala niya ako luwasa; giula niya ang akong
apdo sa yuta. **14** Gibalikbalik niya sa pagdugmok ang akong
pader; midasmag siya kanako sama sa manggugubat. **15**
Gitahi ko ang sako nga bisti sa akong panit; Gihulog ko ang
akong budyong ngadto sa yuta. **16** Ang akong panagway
mipula na sa paghilak; sa akong mga mata anaa ang landong
sa kamatayon **17** bisan walay pagpanlupig ang akong mga
kamot, ug putli ang akong mga pag-ampo. **18** Yuta, ayaw
taboni ang akong dugo; ayaw papahulaya ang akong paghilak.
19 Bisan karon, tan-awa, ang akong saksi atua sa langit; siya
nga nagsaksi alang kanako atua sa kahitas-an. **20** Gibiaybiay
ako sa akong mga higala, apan ang akong mata mihilak
ngadto sa Dios. **21** Maghangyo ako nianang saksi sa langit
aron mangatarungan alang niining tawhana uban sa Dios
sama sa gibuhat sa usa ka tawo ngadto sa iyang silingan! **22**
Kay sa paglabay sa pipila ka mga katuigan, moadto ako sa
dapit nga kung diin dili na ako mobalik pa.

17 Ang akong espiritu naluya na, ang akong mga adlaw
nahurot na; ang lubnganan andam na alang kanako.
2 Nakasiguro ako nga adunay mangyubit kanako; ang
akong mata kinahanglan kanunay gayod makakita sa ilang
pagpanghagit. **3** Paghatag na karon sa bayad, pangakohon
mo ako uban ang imong kaugalingon; kinsa pa man didto ang
makatabang kanako? **4** Kay ikaw, O Dios, ang nagtabon sa
ilang kasingkasing gikan sa salabotan; busa, dili ka motuboy
kanila labaw pa kay kanako. **5** Siya nga nagbudhi sa iyang
mga higala alang sa usa ka ganti, ang mga mata sa iyang mga
anak mangapakyas. **6** Apan gihimo niya ako nga yubitanan sa
mga tawo; giluwaan nila ang akong nawong. **7** Ang akong

mga mata mihalap usab tungod sa kasubo; ang tanang bahin
sa akong lawas sama na kapayat sa mga anino. **8** Ang mga
tawong matarong natingala niini; ang tawong walay sala mao
ang mobatok sa mga tawong walay dios. **9** Ang tawong
matarong magapadayon sa iyang dalan; siya nga hinlo ang
mga kamot magatubo sa kalig-on pa gayod. **10** Apan alang
kaninyong tanan, karon duol kamo; wala akoy nakita nga
maalamong tawo taliwala kaninyo. **11** Ang akong mga adlaw
nanglabay na; ang akong mga laraw nangakawang na. Ingon
man ang mga pangandoy sa akong kasingkasing... **12** Kining
mga tawhana, kining mga mabiaybiayon, nag-usab sa gabii
ngadto sa adlaw; ang kahayag haduol na sa kangitngit. **13**
Sanglit gitan-aw ko na ang Sheol ingon nga akong pinuy-
anan; tungod kay gibukhad ko na ang akong higdanan sa
kangitngit; **(Sheol h7585)** **14** sanglit nag-ingon na ako sa bung-
aw, 'Ikaw mao ang akong amahan,' ug sa ulod, 'Ikaw mao
ang akong inahan o ang akong igsoong babaye,' **15** nan asa
may akong paglaom? Alang sa akong paglaom, kinsa pa may
makakita niana? **16** Mouban ba kanako ang paglaom paingon
sa ganghaan sa Sheol sa dihang mopadulong kita sa abug?"
(Sheol h7585)

18 Unya si Bildad nga taga-Shua mitubag ug miingon,
2 "Kanus-a ka ba moundang sa imong pagsulti?
Pagpakabana, ug pagkahuman mosulti kami. **3** Nganong giisip
man kami ingon nga mga mananap; nganong nahimo na man
kaming mga hungog sa imong panan-aw? **4** Ikaw nga misakit
sa imong kaugalingon diha sa imong kasuko, kinahanglan
ba nga isalikway ang kalibotan alang kanimo o angay bang
balhinon ang mga bato gikan sa ilang mga nahimutangan? **5**
Tinuod gayod, mapalong ang suga sa tawong daotan; ang
agipo sa iyang kalayo dili na modan-ag. **6** Mongitngit ang
suga sa iyang tolda; mapalong ang lampara sa iyang ibabaw.
7 Ang mga lakang sa iyang pagkamakusganon mamahimong
hamubo; ang iyang kaugalingong laraw mopatumba kaniya.
8 Kay malit-ag ang iyang mga tiil ngadto sa usa ka pukot;
magalakaw siya padulong sa bung-aw. **9** Ang lit-ag mokupot
kaniya sa tikod; ang bitik mogapos kaniya. **10** Anaay higot
nga giandam sa yuta alang kaniya; ug alang kaniya ang lit-
ag sa dalan. **11** Ang kalisang magpahadlok kaniya sa bisan
asang bahin; dakpon nila siya diha sa iyang mga tikod. **12**
Ang iyang kadato mamahimong kagutom, ug ang katalagman
giandam na sa iyang kilid. **13** Ang mga bahin sa iyang lawas
pagalamyon; tinuod gayod, ang kamagulangan sa kamatayon
magalamoy sa iyang mga bahin. **14** Langkaton siya gikan
sa luwas niyang tolda ug gipalakaw paingon sa hari sa mga
kalisang. **15** Ang ubang mga tawo magpuyo na sa iyang tolda
human nila masabwagi ug asupre sa iyang pinuy-anan. **16**
Mangauga ang iyang mga ugat sa ilalom; pagaputlon ang iyang
sanga sa ibabaw. **17** Ang iyang handumanan mangahanaw
ibabaw sa kalibotan; mangapapas na ang iyang ngalan sa
mga kadalanan. **18** Papahawaon siya gikan sa kahayag
ngadto sa kangitngit ug abugon niining kalibotana. **19** Dili siya
makabaton ug anak nga lalaki o mga apo nga lalaki taliwala
sa iyang katawhan, ni adunay mahibiling banay sa iyang
gipuy-an. **20** Kadtong nagpuyo sa kasadpan mangahadlok sa
mahitabo kaniya sa umaabot nga adlaw; kadtong nagpuyo sa
sidlakan mangalisang pinaagi niini. **21** Tinuod gayod nga mao
kana ang pinuy-anan sa mga tawong dili matarong, ang mga
dapit niadtong wala masayod sa Dios.

19 Unya mitubag si Job ug miingon, **2** "Hangtod kanus-
a man ninyo ako paantoson ug dugmokon pinaagi sa
mga pulong? **3** Ikanapulo na kini nga higayon nga inyo akong
gisaway; wala kamo naulaw sa daotan ninyo nga pagtagad
kanako. **4** Kung tinuod man nga ako nasayop, ang akong
sayop magpabilin nga akoa nang tulubagon. **5** Kung ikaw
manghambog batok kanako ug mapatuo nimo ang matag-
usa nga ako nagpakaulaw, **6** nan angay nimong mahibaloan
nga ang Dios nagbuhat ug daotan kanako ug nadakpan ako
sa iyang pukot. **7** Tan-awa, nagtawag ako ug nag-ingon
nga nakabuhat ako ug sayop, apan wala ako gidungog;
nagpakitabang ako, apan walay katarong. **8** Giparilan niya ang
akong dalan aron dili ako makaagi, ug gipangitngit niya ang
akong agianan. **9** Gitanggal niya kanako ang akong himaya,
ug gikuha niya ang korona sa akong ulo. **10** Giguba niya ako
sa tanang bahin, ug nawala ako; giibot niya ang akong mga
paglaom sama sa kahoy. **11** Gipasilaob usab niya ang iyang
kapungot batok kanako; giisip niya ako nga usa sa iyang mga
kaaway. **12** Nanagtigom ang iyang kasundalohan; naghimo
silag mapatungan nga yuta batok kanako ug nagkampo
libot sa akong tolda. **13** Gipahilayo niya kanako ang akong
kaigsoonan; ang akong mga kaila layo na kanako. **14** Gipakyas
ako sa akong kaparyentihan; gikalimtan ako sa akong mga
suod nga higala. **15** Ang mga nagpuyo isip bisita sa akong
balay ug ang akong mga babaye nga sulugoon nag-isip
kanako nga dumuduong; langyaw ako sa ilang panan-aw. **16**
Gitawag ko ang akong sulugoon, apan wala siya mitubag
bisan pag nangaliyupo ako kaniya pinaagi sa akong baba.
17 Ang akong gininhawa makapasuko sa akong asawa; ang
akong mga pangaliyupo gidumtan sa akong kaugalingong mga
igsoong lalaki ug babaye. **18** Bisan ang mga bata nagbiaybiay
kanako; kung mobarog ako aron pagsulti, mosulti sila batok
kanako. **19** Ang tanan nakong mga higala naglikay na kanako;
kadtong akong mga gihigugma nakigbatok na kanako. **20**
Ang akong mga bukog nagpilit sa akong panit ug sa akong
unod; nakasugakod nalang ako pinaagi sa akong lagus. **21**
Kaluy-i ako, kaluy-i ako, akong mga higala, kay ang kamot sa
Dios mihikap kanako. **22** Nganong gilutos man ninyo ako nga
daw kamo ang Dios? Nganong wala man kamo matagbaw
sa pagsakit sa akong unod? **23** Oh, hinaot nga ang akong
mga pulong mahisulat karon! Oh, hinaot nga gisulat kini sa
libro! **24** Oh, hinaot nga pinaagi sa puthaw nga tinalinisan ug
tingga ikulit kini diha sa bato hangtod sa hangtod! **25** Apan
alang kanako, nasayod ko nga ang akong Manluluwas buhi,
ug sa kataposan mobarog siya sa kalibotan; **26** human ang
akong panit, madunot kining lawasa, unya diha sa akong unod
makita ko ang Dios. **27** Makita ko siya, ako mismo makakita
kaniya sa akong kiliran; makita ko siya sa akong mga mata, ug
dili sama sa langyaw. Ang akong kidney mawala uban kanako.
28 Kung moingon ka, 'Unsaon nato siya paglutos! Ang gamot
sa iyang kagubot anaa kaniya,' **29** angay kang mahadlok sa
espada, kay ang kapungot nagdala sa silot sa espada, aron ka
makahibalo nga adunay paghukom."

20 Unya mitubag si Zofar nga Naamatihanon ug miingon,
2 "Paspas ako makatubag tungod sa kabalaka nga
anaa sa akong mga hunahuna. **3** Naulawan ako tungod sa
akong nadungog nga pagbadlong gikan kanimo, apan ang
espiritu nga labaw pa sa akong panabot nagatubag kanako.
4 Wala ka ba nasayod niini nga kamatuoran nga gikan sa
karaang kapanahonan, sa dihang gibutang sa Dios ang tawo
sa kalibotan: **5** hamubo lamang ang kadaogan sa tawong
daotan, ug hamubo lamang ang kalipay sa tawo nga walay
dios? **6** Bisan tuod ang iyang katas-on mosangko hangtod sa
kalangitan, ug ang iyang ulo mosangko sa kapanganoran,

7 apan ang maong tawo mahanaw gayod sama sa iyang
kaugalingong hugaw; kadtong nakakita kaniya moingon, 'Hain
naman siya?' 8 Mahanaw siya sama sa damgo ug dili na
makaplagan; sa pagkatinuod, gukdon siya sama sa panan-
awon sa kagabhion. 9 Dili na makakita kaniya pag-usab ang
mata nga nakakita kaniya; ug ang iyang dapit dili na makakita
kaniya. 10 Mangayog pasaylo ang iyang mga anak ngadto
sa mga tawong kabos; ibalik niyag hatag ang iyang bahandi
pinaagi sa iyang kamot. 11 Puno ang iyang kabukogan sa
kusog sa pagkabatan-on, apan mohigda kini uban kaniya sa
abog. 12 Bisan tuod tam-is ang kadaotan sa iyang baba,
bisan tuod ug gitago niya kini ilalom sa iyang dila, 13 bisan
ug gipundo niya kini ug gitipigan sa iyang baba— 14 ang
pagkaon sa iyang tinai mahimong pait; mahimo kining lala sa
bitin sa iyang kinasuloran. 15 Tunlon niya ang bahandi, apan
isuka gihapon niya kini pag-usab; pagawson kini sa Dios gikan
sa iyang tiyan. 16 Suyupon niya ang lala sa bitin; ang dila sa
bitin maoy makapatay kaniya. 17 Dili na siya makapahimulos
sa mga sapa, ang paghaganas sa dugos ug sa mantikilya.
18 Ibalik niya ang bunga sa iyang paghago apan dili na
siya makakaon niini; dili na siya makapahimulos sa bahandi
nga halin sa iyang negosyo. 19 Tungod kay gidaogdaog ug
gipasagdan niya ang mga tawong kabos; mapugsanon niya
nga giilog ang mga balay nga dili siya ang nagtukod. 20
Tungod kay wala siya makasinati sa katagbawan, dili niya
matipigan ang bisan unsang mga butang nga makapalipay
kaniya. 21 Walay laing nahibilin nga wala niya gilamoy;
nagpasabot nga dili molungtad ang iyang pagkaadunahan.
22 Mahulog siya sa kagubot tungod sa kadagaya sa iyang
bahandi; moduol kaniya ang mga kamot sa tanan nga anaa sa
kawalad-on. 23 Sa dihang busgon na niya ang iyang tiyan,
ilabay sa Dios ang kabangis sa iyang kasuko ngadto kaniya;
paulanan siya niini sa Dios samtang gakaon siya. 24 Bisan
tuod ug kanang tawhana mopalayo gikan nianang puthaw nga
hinagiban, ang bronsi nga pana moigo kaniya. 25 Motaop ang
pana sa iyang likod ug molapos sa pikas; sa pagkatinuod,
moigo gayod sa iyang atay ang sinaw nga hait niini; ang
pagkalisang moabot kaniya. 26 Nakatagana ang hingpit nga
kangitngit alang sa iyang mga bahandi; molamoy kaniya ang
kalayo nga dili matayhop; lamoyon niini ang bisan unsa nga
nahibilin sa iyang tolda. 27 Ibutyag sa kalangitan ang iyang
kasal-anan, ug makigbatok kaniya ang yuta ingon nga saksi.
28 Mawagtang ang bahandi sa iyang balay; maanod ang iyang
kabtangan sa adlaw sa kasuko sa Dios. 29 Mao kini ang bahin
sa tawong daotan gikan sa Dios, ang kabilin nga gitagana
kaniya sa Dios."

21 Unya mitubag si Job ug miingon, 2 "Patalinghogi
pag-ayo ang akong isulti, ug tugoti kini nga mohupay
kaninyo. 3 Paantosa ako, ug magasulti usab ako; human
ako makasulti, tamaya dayon ako. 4 Alang kanako, sa tawo
ba ang akong sumbong? Nganong kinahanglan man nga
dili ako mag-apura? 5 Tan-wa ako ug katingala, ug ibutang
ang imong kamot sa imong baba. 6 Sa paghunahuna ko sa
akong mga pag-antos, nasamok gayod ako, ug nagagunit
ang kahadlok sa akong unod. 7 Nganong nagpadayon man
ang mga daotang tawo sa pagkabuhi, hangtod matigulang,
ug magdako nga kusgan diha sa gahom? 8 Nagmalig-on
ang ilang mga kaliwatan atubangan sa ilang panan-aw, ug
nalig-on ang ilang kaliwatan atubangan sa ilang mga mata. 9
Ang ilang mga balay mahilayo gikan sa kahadlok; bisan ang
sungkod sa Dios anaa kanila. 10 Misanay ang ilang torong
baka; wala gayod kini napakyas sa pagbuhat niana; ang
ilang mga bayeng baka nanagpanganak ug wala nangamatay
ang ilang mga nati. 11 Pagawason nila ang ilang mga anak
sama sa panon sa mananap, ug nanagsayaw ang ilang mga
anak. 12 Nanag-awit sila uban ang mga tambor ug alpa ug
nagsadya uban sa mga sonata sa plawta. 13 Gigawi nila
ang ilang mga adlaw sa kadagaya, ug hilom nga mokanaog
sila sa Sheol. **(Sheol h7585)** 14 Moingon sila sa Dios, 'Biya
gikan kanamo tungod kay wala kami nangandoy ug bisan
unsa nga kahibalo sa imong mga pamaagi. 15 Unsa man
ang Gamhanan, nganong kinahanglan man nga mosimba
kita kaniya? Unsa man ang atong makuha kung moampo
kita kaniya?' 16 Tan-awa, dili ba ang ilang kadagaya anaa
man sa ilang mga kamot? Wala akoy mahimo sa tambag sa
daotang tawo. 17 Makapila man ka higayon nga ang suga
sa tawong daotan palungon, o nga ang kalamidad mahitabo
kanila? Makapila man ka higayon nga maghatag kanila ang
Dios ug kalisdanan pinaagi sa iyang kasuko? 18 Makapila
man ka higayon nga mahimo silang sama sa uhot atubangan
sa hangin o sama sa tahop nga mapalid sa bagyo? 19 Miingon
kamo, 'Nagalista ang Dios sa kasal-anan sa iyang mga anak
aron bayran nila kini.' Tugoti nga siya mismo ang mobayad
niini, aron masayod siya sa iyang kasal-anan. 20 Tugoti nga
makita niya ang iyang pagkalaglag, ug tugoti siya sa pag-
inom sa kasuko sa Makagagahom. 21 Kay unsa man ang
kalabotan niya sa iyang pamilya sa dihang ang gidaghanon sa
iyang mga bulan giputol na? 22 Aduna bay makatudlo sa
Dios ug kaalam nga bisan man gani ang anaa sa kahitas-
an iyang ginahukman? 23 Ang tawo mamatay diha sa iyang
tibuok kusog, hingpit nga hilom ug kalmado. 24 Napuno sa
gatas ang iyang lawas, ug ang kinauyokan sa iyang bukog
nagyamog ug anaa sa maayo nga panlawas. 25 Ang usa ka
tawo namatay sa kapait sa kalag, ang usa ni wala nakasinati
ug bisan unsang butang nga maayo. 26 Managsama sila
nga mihigda sa yuta; ang mga ulod nitabon kanilang duha.
27 Tan-awa, nasayod ako sa inyong mga hunahuna, ug sa
inyong mga pamaagi aron himoon akong sayop. 28 Kay kamo
moingon, 'Asa man karon ang balay sa prinsipe? Asa man ang
tolda nga gipuy-an kaniadto sa daotang tawo?' 29 Wala ba
kamo nangutana sa mga tawong nagapanaw? Wala ba kamo
nasayod sa kamatuoran nga ilang giingon, 30 nga ang daotang
tawo ipahilayo sa adlaw sa kalamidad, ug nga ipahilayo siya
gikan sa adlaw sa kasuko? 31 Kinsa man ang mohukom sa
binuhatan sa tawong daotan sa iyang atubangan? Kinsa man
ang mobayad sa iyang gibuhat? 32 Hinuon ipakatawo siya
aron ilubong; ang tawo magbantay sa iyang lubnganan. 33
Ang tibugol nga yuta sa walog mahimong tam-is kaniya; ang
tanang mga tawo magasunod kaniya, ingon nga adunay dili
maihap nga katawhan sa iyang atubangan. 34 Unsaon man
ninyo ako paghupay sa walay pulos nga butang, nga bakak
man gani ang inyong mga tubag?"

22 Unya mitubag si Elifaz nga Temanihanon ug miingon, 2
"Magamit ba gayod ang tawo diha sa Dios? Magamit ba
gayod ang maalamon nga tawo diha kaniya? 3 Makapalipay
ba sa Makagagahom kung ikaw matarong? Maayo ba kini
kaniya kung walay ikasaway sa imong mga pamaagi? 4
Tungod ba sa imong pagtahod kaniya nga siya nagbadlong
kanimo ug nagdala kanimo sa hukmanan? 5 Dili ba dako
ang imong kadaotan? Wala bay kataposan ang imong kasal-
nan? 6 Tungod kay imong gisiguro ang bayad gikan sa
imong igsoon sa walay hinungdan; gihuboan nimo ang usa
ka tawo sa ilang sapot. 7 Wala nimo gihatagan ug tubig
nga mainom ang mga tawong gipangkapoy; nagdinalo ka

ug tinapay sa mga tawong gipanggutom, **8** bisan tuod ikaw,
ang kusgan ug usa ka halangdon nga tawo, nagpanag-iya
sa kalibotan ug nagpuyo niini. **9** Gipapahawa nimo ang
mga biyuda nga walay dala; ang mga bukton sa walay mga
amahan nangabali. **10** Busa, ang mga lit-ag naglibot kanimo,
ug ang kalit nga kahadlok makapagubot kanimo. **11** Adunay
kangitngit, hinungdan nga dili ka makakita; ug ang kadagaya
sa tubig magatabon kanimo. **12** Dili ba ang Dios anaa man sa
langit? Tan-awa ang kataas sa mga bituon, unsa sila kataas!
13 Makaingon kamo, 'Unsa man ang nasayran sa Dios?
Makahukom ba siya pinaagi sa kabaga sa kangitngit? **14** Ang
baga nga mga panganod nagatabon kaniya, aron nga dili siya
makakita kanato; nagalakaw siya sa lig-on nga ali sa langit.'
15 Ipadayon mo ba gihapon ang daang dalan nga gisubay sa
tawong daotan— **16** alang niadtong gisakmit sa wala pa ang
ilang panahon, kadtong gianod ang ilang mga patukoranan
sama sa suba, **17** kadtong miingon sa Dios, 'Palayo kanamo';
kadtong nagsulti, 'Unsa man ang mabuhat sa Makagagahom
kanato?' **18** Hinuon gipuno niya ang ilang mga balay sa
maayong mga butang; ang mga laraw sa daotang mga tawo
halayo kanako. **19** Makakita ang matarong nga mga tawo sa
ilang kapalaran ug malipay; ang walay kabangkaagang mga
tawo magkatawa kanila sa pagtamay. **20** Magaingon sila, 'Sa
pagkatinuod kadtong magaalsa batok kanato mangawala; ang
kalayo maglamoy sa ilang mga kabtangan.' **21** Karon pag-
uyon sa Dios ug pagpasig-uli uban kaniya; kay sa niana nga
paagi, ang maayo moabot kanimo. **22** Dawata, naghangyo ako
kanimo, ang pagpanudlo naggikan sa iyang baba; ibutang ang
iyang mga pulong sa imong kasingkasing. **23** Kung mobalik ka
sa Makagagahom, mahimo kang lig-on, kung ipahilayo nimo
ang daotan diha sa imong mga tolda. **24** Ibutang ang imong
katigayonan sa abog, ang bulawan sa Ophir nga anaa sa mga
bato sa kasapaan, **25** ug ang Makagagahom mao ang imong
bahandi, ug bililhon nga plata alang kanimo. **26** Ug unya
magmalipayon ka tungod sa Makagagahom; ihangad nimo
ang imong nawong ngadto sa Dios. **27** Moampo ka kaniya, ug
dunggon ka niya; mobayad ka sa imong panumpa kaniya. **28**
Magbuhat ka ug bisan unsa nga butang, ug himoon kining
malampuson alang kanimo; modan-ag ang kahayag sa imong
mga dalan. **29** Ipaubos sa Dios kadtong mapahitas-on nga
tawo, ug luwason niya kadtong nagpaubos. **30** Tabangan niya
ang tawo nga walay kabangkaagan; luwason ka pinaagi sa
kahinlo sa imong mga kamot."

23 Unya mitubag si Job ug miingon, **2** "Bisan karong
adlawa ang akong pagbagulbol mapait; ang akong mga
pag-antos mas bug-at kaysa sa akong pag-agulo. **3** Oh,
aron nga masayran ko kung hain ko siya makaplagan! Oh,
aron nga mahiabot ako sa iyang dapit! **4** Ipahimutang ko sa
iyang atubangan ang akong katarongan ug pun-on ko ang
akong baba sa mga pakiglalis. **5** Pagatun-an ko ang mga
pulong nga iyang itubag kanako ug sabton ang iyang mga isulti
kanako. **6** Makiglalis ba siya kanako pinaagi sa iyang dakong
gahom? Dili, maminaw hinuon siya kanako. **7** Didto ang mga
matarong nga tawo tingali maoy makiglalis kaniya. Niini nga
paagi dili ako pakasad-on hangtod sa kahangtoran sa akong
maghuhukom. **8** Tan-awa, miadto ako sa sidlakang bahin,
apan wala siya didto, ug sa kasadpang bahin, apan dili ko siya
masabtan. **9** Ngadto sa amihanan, nga diin siya nagtrabaho,
apan dili ko siya makita, ug ngadto sa habagatan, diin gitagoan
niya ang iyang kaugalingon aron dili ko siya makita. **10** Apan
nasayod siya sa dalan nga akong pagalaktan; sa dihang
gisulayan niya ako, migula ako nga sama sa bulawan. **11**
Ang akong tiil nagsunod ug tunob sa iyang mga lakang;
gisubay ko ang iyang dalan ug wala nitipas. **12** Wala ako
nahisalaag sa mga sugo sa iyang mga ngabil; gitipigan ko
sa akong kasingkasing ang mga pulong sa iyang baba. **13**
Apan walay sama kaniya, kinsay makabatok kaniya? Unsa
ang iyang gitinguha, iyang pagabuhaton. **14** Kay gidala niya
ang iyang sugo batok kanako; ug aduna pay daghang sama
kanila. **15** Busa, malisang ako diha sa iyang atubangan; sa
dihang maghunahuna ako kaniya, mahadlok ako kaniya. **16**
Kay ang Dios naghimo sa akong kasingkasing nga huyang;
ang Labawng Makagagahom maoy naglisang kanako. **17**
Kana dili tungod kay giputol ako sa kangitngit, ni ang bagang
kangitngit nagtabon sa akong dagway.

24 Nganong wala man nagtakda ang Makagagahom ug
tukmang panahon sa iyang paghukom alang sa tawong
daotan? Nganong wala man nakita niadtong nagmatinud-anon
sa Dios ang pag-abot sa iyang paghukom? **2** Adunay mga
tawong daotan nga mikuha sa mga ilhanan sa utlanan; ug
adunay mga tawong daotan nga nangawat ug mga panon sa
karnero ug gibutang kini nila sa ilang sibsibanan. **3** Gipahilayo
nila ang asno sa mga walay amahan; gikuha usab nila ang
toro nga baka sa biyuda ingon nga garantiya. **4** Gipugos nilag
papahawa sa ilang mga agianan ang mga timawa; ang tanang
kabos nga katawhan sa kalibotan nanago gikan kanila. **5** Tan-
awa, kining mga tawong kabos miadto sa ilang mga trabaho
sama sa ihalas nga mga asno sa kamingawan, maampingon
nga nangita sa ilang pagkaon; tingali ug hatagan silag pagkaon
sa Araba alang sa ilang mga anak. **6** Ang mga tawong kabos
nag-ani panahon sa kagabhion sa kaumahan sa ubang tawo,
namunit sila ug mga ubas gikan sa mga tawong daotan nga
nag-ani. **7** Nangatulog sila tibuok gabii nga hubo ug walay
bisti; ug wala silay tabon panahon sa tingtugnaw. **8** Nangabasa
sila tungod sa ulan sa kabukiran; ug tungod kay wala silay
balay nga mapuy-an nanghigda na lamang sila tupad sa mga
dagkong bato. **9** Adunay mga tawong daotan nga mikuha sa
ilang mga anak gikan sa suso sa ilang inahan, mga tawong
daotan nga nagapanguha ug bata ingon nga garantiya gikan
sa mga tawong kabos. **10** Apan ang mga tawong kabos
nagalakaw nga hubo ug walay bisti; bisan tuod naglakaw sila
nga gutom, ginapas-an gihapon nila ang mga pung-pung sa
humay sa ubang tawo. **11** Ang mga tawong kabos nagbuhat
ug lana gikan sa balay sa mga daotan; gitamaktamakan nila
ang pug-anan ug bino sa mga tawong daotan, apan sila mismo
nag-antos sa kauhaw. **12** Nag-agulo ang mga tawo sa siyudad;
nagpakitabang ang mga samaran, apan wala nagpanumbaling
ang Dios sa ilang mga pag-ampo. **13** Ang uban niining mga
tawong daotan misupak batok sa kahayag; wala sila nasayod
sa pamaagi niini; ni nagpabilin sa iyang pamaagi. **14** Ang
mamumuno mobangon panahon sa kahayag; patyon niya ang
mga kabos ug timawa nga katawhan; sa kagabhion sama siya
sa kawatan. **15** Usab, ang mata sa mananapaw naghulat sa
pagsalop sa adlaw; miingon siya, 'Walay mata nga makakita
kanako'. Gitabonan niya ang iyang dagway. **16** Panahon sa
kangitngit ang mga tawong daotan nanglungkab sa mga balay;
apan motago sila panahon sa adlaw; ug wala nila gitagaan
ug pagtagad ang kahayag. **17** Kay kanila ang kabuntagon
sama lamang sa usa ka baga nga kangitngit; ug mas ganahan
sila sa makalilisang nga mahitabo sa baga nga kangitngit.
18 Dali silang namatay, hinuon, sama sa mga bula ilalom
sa katubigan; tinunglo ang ilang gipanag-iya nga yuta; ug
walay si bisan kinsa nga motrabaho sa ilang mga parasan. **19**
Lamuyon sa kauga ug kainit ang mga tubig sa niyebe; busa

lamuyon usab sa Sheol kadtong nakasala. **(Sheol h7585)** **20** Kalimtan gayod siya sa nagsabak kaniya; kaunon siya sa mga
ulod; ug wala nay makahinumdom pa kaniya; ug sa ingon
niini nga paagi, ang pagkadaotan mabungkag sama sa kahoy.
21 Lamunon sa daotan ang babaye nga dili makaanak; wala
gayod siya'y mabuhat nga maayo sa biyuda. **22** Apan birahon
sa Dios ang mga kusgang mga tawo pinaagi sa iyang gahom;
motindog siya ug dili niya sila hatagan ug kusog sa kinabuhi.
23 Gitugotan sila sa Dios nga maghunahuna nga aduna silay
kasigurohan, ug nalipay sila niana, apan ang iyang mga mata
nagatan-aw sa ilang mga pamaagi. **24** Napasidunggan kining
mga tawhana; apan, sa dali lamang nga panahon, mawala
sila; sa pagkatinuod, dad-on sila paubos; pagatigumon sila
sama sa uban; ug pagaputlon sila sama sa usa ka mag-
uuma nga nanggarab ug trigo. **25** Kung dili man, kinsa may
makapamatuod nga ako bakakon; kinsa man ang makahimo
sa akong pagpamulong nga walay bili?"

25 Unya mitubag si Bildad nga Shuhitihanon ug misulti, **2**
"Ang katungod ug kahadlok anaa kaniya; nagbuhat siya
ug mga mando didto sa kahitas-an sa langit. **3** Aduna bay
kataposan ang pag-ihap sa iyang kasundalohan? Kang kinsa
man wala midan-ag ang iyang kahayag? **4** Unsaon man aron
ang tawo mahimong matarong diha sa Dios? Unsaon man
siya nga gianak sa babaye nga malimpyo, ug madawat niya?
5 Tan-awa, bisan ang bulan walay kahayag kaniya; bisan ang
kabituonan dili hingpit sa iyang panan-aw. **6** Unsa pa kaha
ang tawo, nga usa ka ulod—anak nga lalaki sa tawo, nga mao
ang ulod!"

26 Unya mitubag si Job ug miingon, **2** "Giunsa nimo
pagtabang kadtong tawo nga walay gahom! Giunsa
nimo pagluwas ang bukton nga walay kusog! **3** Giunsa man
nimo pagtambag kadtong walay kaalam ug pagpahibalo kaniya
sa maayong kahibalo! **4** Kang kinsa man nga panabang ang
mga pulong nga imong gipanulti? Kang kinsa man nga espiritu
ang migawas gikan kanimo? **5** Nagkurog ang patay ilawom sa
katubigan, ug kadtong nagpuyo uban kanila. **6** Ang Sheol
hubo atubangan sa Dios; bisan pa ang pagkaguba walay tabon
batok kaniya. **(Sheol h7585)** **7** Giinat niya ang amihan ibabaw
sa kawanangan ug gisab-it ang kalibotan sa wala. **8** Gibugkos
niya ang katubigan sa iyang baga nga mga panganod, apan
ang mga panganod wala magisi diha kanila. **9** Gitabonan
niya ang panagway sa bulan ug gipakatag ang iyang mga
panganod niini. **10** Gikulit niya ang lingin nga utlanan ibabaw
sa katubigan sama sa linya taliwala sa kahayag ug kangitngit.
11 Ang mga haligi sa langit magkurog ug nahibulong sa iyang
pagbadlong. **12** Gipahunong niya ang dagat sa iyang gahom;
pinaagi sa iyang panabot gigupok niya si Rahab. **13** Pinaagi
sa iyang gininhawa, gihawanan niya ang kalangitan sa bagyo;
ang kalangitan nahawanan sa bagyo; nitusok ang iyang kamot
sa mikagiw nga bitin. **14** Tan-awa, kini tipik lamang sa iyang
mga pamaagi; unsa kagamay sa hunghong nga madungog
nato kaniya! Kinsa man ang makasabot sa dalugdog sa iyang
gahom?"

27 Mibalik sa pagsulti si Job ug miingon, **2** "Kay ang Dios
buhi, nga nagkuha sa akong katarong, ang Gamhanan,
nga naghimo sa akong kinabuhi nga pait, **3** samtang ang
akong kinabuhi ania pa kanako ug ang gininhawa sa Dios
anaa pa sa bangag sa akong ilong. **4** Ang akong mga ngabil
dili gayod magsulti ug dili matarong, ni bisan ang akong dila
magsulti ug bakak. **5** Dili gayod ako modawat nga husto
kamo; hangtod sa akong kamatayon dili ko gayod isalikway
ang akong gibarogan. **6** Gigunitan ko pag-ayo ang akong
pagkamatarong ug dili ko gayod kini buhian; ang akong
hunahuna dili magsudya kanako samtang ako buhi pa. **7**
Himoa ang akong mga kaaway nga sama sa daotang tawo;
himoa nga kadtong mibarog batok kanako mahimong sama sa
tawong dili matarong. **8** Kay unsa man ang paglaom sa tawong
walay Dios sa dihang pouhon na siya sa Dios, kung kuhaon
na sa Dios ang iyang kinabuhi? **9** Mamati ba ang Dios sa
iyang paghilak kung ang kagubot moabot kaniya? **10** Itugyan
ba niya ang iyang kaugalingon ngadto sa Makagagahom ug
motawag sa Dios sa tanang panahon? **11** Tudloan ko kamo
mahitungod sa kamot sa Dios; dili ko itago ang hunahuna sa
Makagagahom. **12** Tan-awa, kamong tanan mismo nakakita
niini; nganong nagsulti pa man kamo niining mga walay pulos?
13 Mao kini ang kapalaran sa daotang tawo diha sa Dios, ang
panulundon gikan sa Makagagahom ngadto sa nagdaogdaog:
14 Kung ang iyang anak modaghan, kini alang sa espada; ang
iyang kaliwat dili gayod makabaton ug igo nga pagkaon. **15**
Kadtong makasugakod kaniya ilubong sa hampak, ug ang
ilang mga biyuda dili magbangotan alang kanila. **16** Bisan ang
daotang tawo magtigom ug plata sama sa abog, ug magtigom
ug sinina sama sa lapok, **17** mahimo siyang magtigom ug
sinina, apan ang mga matarong nga tawo magsuot niini, ug
ang mga tawong dili sad-an ang magbahin sa plata diha kanila.
18 Gitukod niya ang iyang balay sama sa damang, sama sa
payag nga gihimo sa magbalantay. **19** Maghigda siya sa iyang
higdaanan nga bahandianon, apan dili siya magpadayon sa
pagbuhat niini; nawala ang tanan pagbuka niya sa iyang mata.
20 Ang kahadlok nakaapas kaniya sama sa katubigan; ang
bagyo mokuha kaniya sa gabii. **21** Ang sidlakan nga hangin
mopalid kaniya palayo, ug mobiya siya; silhigon siya niini
pagawas sa iyang dapit. **22** Iitsa kini sa iyang kaugalingon
ug dili moundang; mosulay siya paglikay sa kamot niini. **23**
Magpalakpak siya sa iyang kamot sa pagbiaybiay kaniya;
pagatayhopon siya niini pagawas sa iyang lugar.

28 Sigurado gayod nga adunay minahan sa plata, ang
dapit diin nila ginalunsay ang bulawan. **2** Ginakuha ang
puthaw gikan sa yuta; Pulpogon nila ang bato ug tunawon aron
mogawas ang tumbaga gikan sa bato. **3** Ang tawo modala ug
suga sa ngitngit nga dapit ug magapangita, sa kinalayoan
nga kinutoban, ang mga bato sa hilit ug baga nga kangitngit.
4 Giablihan niya ang sigpit nga lungag layo sa puy-anan
sa mga tawo, dapit nga wala matultoli ni bisan kinsang tiil.
Magkumbitay siya layo gikan sa mga tawo; nagalabyog siya
padulong ug pabalik. **5** Alang sa yuta, gikan niini ang tinapay,
apan ingon nga gibaliktad kini pinaagi sa kalayo. **6** Sa mga
bato niini ang dapit kung asa makita ang safiro, ug ang abog
niini adunay bulawan. **7** Walay dumadagit nga langgam ang
nasayod niini nga dalan, ni wala kini nakita sa mata sa banog.
8 Ang magarbohon nga mga mananap wala nilakaw niini nga
dalan, ni ang bangis nga liyon wala nakaagi didto. **9** Gigunitan
sa tawo ang gahi nga bato; gilintuwad niya ang mga bukid
hangtod sa mga gamot. **10** Nagkalot siyag kanal taliwala sa
mga bato; ang iyang mga mata nakakita sa mga bililhong mga
butang didto. **11** Sampongan niya ang mga tubod aron nga dili
kini makaagas; kung unsa ang nakatago didto dalahon niya sa
kahayag. **12** Asa man makaplagan ang kaalam? Asa man ang
dapit sa panabot? **13** Wala nasayod ang tawo sa kantidad
niini; ni makita kini sa yuta sa mga buhi. **14** Ang lawom nga
mga tubig ilalom sa yuta moingon, 'Wala kini kanako'; ang
dagat moingon, 'Wala kini uban kanako.' **15** Dili kini makuha

pinaagi sa bulawan; ni ang plata timbangon aron mahimong
makatupong sa kantidad niini. **16** Dili kini bililhon uban ang
bulawan sa Ophir, uban ang bililhon nga onyx o safiro. **17**
Ang bulawan ug kristal dili makatupong sa bili niini; ni ibaylo
kini alang sa mga alahas nga hinimo sa lunsay nga bulawan.
18 Wala pa naingon ang kabililhon sa mga coral o haspe;
sa pagkatinuod, ang kantidad sa kaalam labaw pa kay sa
mga rubi. **19** Ang topaz sa Ethiopia wala nakatandi niini; ni
kini mahimong sama ka bililhon sa lunsay nga bulawan. **20**
Asa man gikan ang kaalam? Asa man ang dapit sa panabot?
21 Ang kaalam dili makita sa mga mata sa tanang buhing
butang ug dili makita sa mga langgam sa kalangitan. **22**
Ang Pagkaguba ug Kamatayon moingon, 'Nadungog namo
ang hungihong mahitungod niini sa among mga dalunggan.'
23 Nakasabot ang Dios niini nga paagi; nakakita siya niini
nga dapit. **24** Kay siya nagtan-aw sa kinatumyan sa yuta
ug nakakita ang tanan nga anaa sa ilalom sa kalangitan.
25 Kaniadto, gihimo niya ang hangin ug gibahinbahin ang
katubigan pinaagi sa taksanan. **26** Naghimo siya ug balaod sa
mga ulan ug agianan sa kilat ug dalugdog. **27** Unya nakita
niya ang kaalam ug nagpasayod niini; gipahiluna niya kini,
tinuod, ug gisuta niya kini. **28** Miingon siya ngadto sa mga
tawo, 'Tan-awa, ang kahadlok sa Ginoo—mao ang kaalam;
ang pagpahilayo sa daotan mao ang panabot."

29 Mipadayon sa pagsulti si Job ug miingon, **2** "O, unta
anaa ako sa mga nilabay nga mga bulan sa dihang
giamuma pa ako sa Dios, **3** sa dihang ang iyang lampara
misidlak sa akong ulohan, ug sa dihang naglakaw ako sa
kangitngit pinaagi sa iyang kahayag. **4** O, unta anaa ako
sa panahon nga ako hinog sa dihang ang pagpakighigala
sa Dios anaa sa akong tolda, **5** sa dihang ang Labawng
Makagagahom uban pa kanako, ug ang akong mga anak
naglibot pa kanako, **6** sa dihang ginahugasan ug mantikilya
ang akong dalan, ug ang bato nagbubo kanako ug mga
tubod sa lana! **7** Sa dihang migawas ako sa ganghaan sa
siyudad, sa dihang milingkod ako dapit sa plasa sa siyudad,
8 ang mga batan-ong lalaki nakakita kanako ug mipadaplin
gikan kanako sa pagtahod, ug ang mga hamtong nga mga
tawo mibarog alang kanako. **9** Mihunong pagsulti ang mga
prinsipe sa dihang miabot ako; ug gisampongan nila ang
ilang mga baba pinaagi sa ilang mga kamot. **10** Ang mga
tingog sa bantogang mga tawo daw hunghong, ug ang ilang
dila nipilit sa ibabaw sa ilang alingagngag. **11** Human nila
nadungog ang akong gisulti, gipanalanginan nila ako; human
nila ako nakita, gitagaan nila ako ug pagsaksi ug giuyonan nila
ako, **12** tungod kay giluwas ko ang mga tawong kabos nga
nagpakitabang, ug kadtong mga walay amahan usab, nga
wala gayo'y makatabang kaniya. **13** Ang panalangin niadtong
hapit na mamatay miabot kanako; ako ang hinungdan nganong
nagkanta sa kalipay ang mga biyuda sa ilang kasingkasing.
14 Gisul-ob ko ang pagkamatarong, ug gibisthan ako niini;
ang akong katarong sama sa usa ka kupo ug purong sa ulo.
15 Ako ang mga mata sa mga buta nga tawo; ug ako ang
tiil sa mga tawo nga bakol. **16** Amahan ako sa mga tawo
nga timawa; ug akong gisusi ang kaso sa uban bisan ug
wala ko sila mailhi. **17** Gibuak nako ang panga sa tawong
dili matarong; gikuha nako ang biktima gikan sa iyang mga
ngipon. **18** Unya miingon ako, 'Mamatay ako sa akong salag;
ug padaghanon ko ang akong mga adlaw sama sa balas sa
baybayon. **19** Ang akong ugat nagkatag sa katubigan, ug ang
yamog sa tibuok gabii anaa sa akong mga sanga. **20** Ang
pagtahod kanako kanunay nga bag-o, ug ang akong kusog
sama sa usa ka bag-ong pana sa akong kamot. **21** Naminaw
ang mga tawo kanako; naghulat sila kanako; nagpabilin sila
nga hilom aron sa pagpaminaw sa akong mga tambag. **22** Sa
dihang nahuman na ako sa pagpamulong; wala na silay ikasulti
pa; ang akong mga pulong daw tubig nga gibubo diha kanila.
23 Kanunay silang naghulat kanako sama nga naghulat sila sa
ulan; ilang ginganga ug dako ang ilang baba aron sa pag-inom
sa akong mga pulong, sama sa ilang ginabuhat kung mag-
ulan. **24** Mipahiyom ako kanila sa dihang wala sila magdahom
niini; ug wala nila gisalikway ang kahayag sa akong panagway.
25 Ako ang nagpili sa ilang dalan ug milingkod ingon nga ilang
pangulo; nagpuyo ako ingon nga hari sa iyang kasundalohan;
sama sa usa ka maghuhupay sa mga nagbangotan sa lamay.

30 Karon kadtong mga mas batan-on pa kay kanako puro
lamang pagbiaybiay ang ilang ginabuhat kanako— kini
nga mga batan-ong kalalakin-an kansang mga amahan nga
wala nako gitugotan sa pagtrabaho tupad sa mga iro sa akong
mga panon. **2** Sa pagkatinuod, ang kusog sa mga kamot sa
ilang amahan, unsaon man niini pagtabang kanako— mga
kalalakin-an nga ang mga kusog sa pagkahamtong nahanaw
na? **3** Payat na kaayo sila tungod sa kawalad-on ug sa
kagutom; nag-usap sila sa ugang yuta diha sa kangitngit
sa kamingawan ug biniyaan. **4** Nangutlo sila ug dahon sa
tunokong mga tanom; ang mga gamot sa tambo mao ang ilang
mga pagkaon. **5** Gipalayas sila gikan sa taliwala sa katawhan
nga nagasinggit kanila ingon nga sila mga kawatan. **6** Maong
nagpuyo sila sa suba sa mga walog, sa mga lungag sa yuta ug
sa mga bato. **7** Uban sa tonukong mga sagbot nag-ngisi sila
sama sa mga asno; ilalom sa tonukong mga sagbot nagtigom
sila. **8** Mga kaliwat sila sa mga buangbuang, sa pagkatinuod,
wala silay mga pulos nga mga lalaki; gipalayas sila sa yuta
pinaagi sa mga bunal. **9** Apan karon, ang ilang mga anak nga
lalaki maoy nagbugalbugal kanako pinaagi sa alawiton; sa
pagkatinuod, kataw-anan ako alang kanila. **10** Nagdumot ug
nagpalayo sila kanako; wala sila nagduhaduha sa pagluwa sa
akong dagway. **11** Tungod kay gitanggalan sa Dios ug pisi ang
akong pana ug gipaantos ako, ug mao nga kining mga tawhana
dili na makapugong sa ilang kaugalingon dinhi kanako. **12**
Sa akong tuong kamot mibangon ang mga tigpasiugda ug
kagubot; gipalayas nila ako ug nagbuhat sila ug harang batok
kanako. **13** Giguba nila ang akong agianan; gipahamtangan
nila ako ug mga katalagman, mga lalaki nga walay bisan usa
nga makapugong. **14** Gisulong nila ako sama sa mga sundalo
nga miagi sa dakong lungag sa paril sa siyudad; taliwala sa
pagkagun-ob nagligidligid sila sa ilang kaugalingon padulong
kanako. **15** Miabot ang kalisang kanako; nahanaw ang akong
dungog ingon nga gipadpad sa hangin; ang akong kaadunahan
milabay lamang sama sa panganod. **16** Karon ang akong
kinabuhi gibubo gikan kanako; daghang mga adlaw sa pag-
antos ang gibutang kanako. **17** Sa kagabhion ang akong mga
kabukogan gipangtusok; ang kasakitan nga nagkitkit kanako
walay pagpahulay. **18** Ang dakong kusog sa Dios mikupot sa
akong bisti; miputos kini kanako sama sa kwelyo sa akong
kupo. **19** Gilabay niya ako ngadto sa lapok; nahisama ako sa
abog ug abo. **20** Nagtuaw ako kanimo, Dios, apan wala mo
ako gitubag; mibarog ako, apan wala mo ako tan-awa. **21**
Nausab kana ug nagmadagmalon kanako; pinaagi sa kusog sa
imong kamot imo akong gilutos. **22** Gisakwat mo ako ngadto
sa hangin ug gipasagdan mo kini nga magdala kanako; gilabay
mo ako pabalikbalik diha sa unos. **23** Tungod kay nasayod ako
nga dalhon ako nimo ngadto sa kamatayon, ngadto sa balay
nga mao gayoy padulngan sa tanang buhi. **24** Bisan pa man,

dili ba walay makatuy-od sa iyang kamot aron sa pagpangayo
ug tabang sa dihang matumba siya? Dili ba magpakitabang
man kadtong anaa sa kalisod? **25** Wala ba ako mihilak kaniya
nga anaa sa kalisdanan? Wala ba ako nagsubo sa tawo nga
nanginahanglan? **26** Sa dihang nangita ako sa maayo, daotan
hinuon ang miabot; sa dihang nagpaabot ako sa kahayag,
ang kangitngit hinuon maoy niabot. **27** Nasamok ang akong
kasingkasing ug walay pahulay; ang mga adlaw sa kasakitan
miabot kanako. **28** Naglakaw ako nga itom ang panit apan
dili tungod sa adlaw; nagbarog ako diha sa panagtigom ug
nangayog tabang. **29** Nahimo akong igsoon sa ihalas nga
mga iro, ug nahimong kauban sa mga ostrits. **30** Itom ang
akong panit ug nangataktak kini gikan kanako; ang akong
kabukogan nangasunog sa kainit. **31** Busa ang akong alpa
nakatono sa mga alawiton sa pagbangotan, ang akong plawta
alang niadtong nanganta nga nagdangoyngoy.

31 Nagbuhat ako ug kasabotan sa akong mga mata;
nganong motan-aw man ako nga adunay kaibog sa usa
ka ulay? **2** Kay unsa man ang bahin gikan sa Dios sa kahitas-
an, ang panulondon gikan sa Gamhanan sa kahitas-an? **3**
Nagtuo ako kaniadto nga ang kalamidad alang lamang sa
mga tawong dili matarong, ug ang katalagman alang lamang
sa magbubuhat ug daotan. **4** Wala ba nakita sa Dios ang
akong mga dalan ug giihap ang akong mga lakang? **5** Kung
wala ako naglakaw sa kamatuoran, kung ang akong tiil nagdali
ug lakaw padulong sa pagpanglimbong, **6** timbanga ako sa
sakto aron nga mahibaw-an sa Dios ang akong baroganan. **7**
Kung ang akong lakang misimang palayo sa husto nga dalan,
kung ang akong kasingkasing milakaw sunod sa akong mga
mata, kung adunay kahugawan nga mitapot sa akong kamot,
8 patamna ako ug ipakaon kini sa uban; sa pagkatinuod, tugoti
nga ibton ang ani gikan sa akong uma. **9** Kung nadani ang
akong kasingkasing sa ubang babaye, kung naghulat ako sa
pultahan sa akong silingan alang sa iyang asawa, **10** tugoti
nga mogaling ug trigo ang akong asawa alang sa ubang lalaki,
ug tugoti nga ang ubang mga lalaki modulog uban kaniya. **11**
Tungod kay daotan kaayo kana nga salaod; sa pagkatinuod,
mao kini nga salaod ang pahamtangan sa mga maghuhukom.
12 Tungod kay mao kana ang kalayo nga maglamoy sa tanan
alang sa Sheol ug magsunog sa tanan nakong ani. **13** Kung
wala nako panumbalinga ang hangyo alang sa hustisya gikan
sa akong mga lalaki ug babaye nga sulugoon sa dihang
nakiglalis sila kanako, **14** unsa man ang akong buhaton
sa dihang makigbatok ang Dios kanako aron pasanginlan
ako? Kon moabot siya aron sa paghukom kanako, unsaon
ko man siya pagtubag? **15** Dili ba ang usa nga nagbuhat
kanako sa tagoangkan nagbuhat man usab kanila? Dili ba usa
lang man siya nga naghulma kanato sulod sa tagoangkan?
16 Kung akong gipugngan ang mga tawong kabos sa ilang
tinguha, o kung ako ang hinungdan nga magdulom ang panan-
aw sa biyuda gikan sa mga paghilak, **17** o kung nagkaon
ako ug gamay unya wala nako gitugotan ang mga walay
amahan sa pagkaon usab niini— **18** tungod kay sukad sa
akong pagkabatan-on siya nga walay ginikanan nagdako uban
kanako ingon nga adunay amahan, ug gigiyahan ko ang iyang
inahan, nga usa ka biyuda, gikan sa tagoangkan sa akong
kaugalingong inahan. **19** Kung aduna akoy bisan kinsa nga
nakita nga namatay tungod sa kakulangon ug bisti, o kung
akong nakita nga walay bisti ang nanginahanglan nga tawo,
20 kung ang iyang kasingkasing wala nakapanalangin kanako
tungod kay wala siya nasul-oban sa balhibo sa akong mga
karnero, **21** kung akong gialsa ang akong kamot batok sa
mga tawong walay amahan tungod kay akong nakita ang
akong pagtabang sa ganghaan sa siyudad, hukmi gayod ako!
22 Unya tugoti ang akong bukton nga matanggal gikan sa
abaga, ug tugoti nga mabali ang akong bukton gikan sa buko-
buko niini. **23** Kay gikahadlokan ko ang kalaglagan gikan sa
Dios; tungod sa paghunahuna sa iyang kahalangdon, nabuhat
ko unta kadtong mga butanga. **24** Kung gihimo nako nga
paglaom ang bulawan, ug kung nag-ingon ako sa lunsayng
bulawan nga, 'Ikaw ang akong gisaligan', **25** kung nagmaya
ako tungod sa kadako sa akong bahandi, kay nakakuha ang
akong kamot ug daghang mga kabtangan, hukmi ako! **26**
Kung akong nakita ang adlaw nga nagsidlak, o ang bulan
nga naglakaw sa iyang kahayag, **27** ug kung ang akong
kasingkasing nadani sa tago, unya gihalokan nako ang akong
kamot sa pagsimba kanila— **28** usa usab kini ka sala nga
silotan sa mga maghuhukom, tungod kay ako untang isalikway
ang Dios sa kahitas-an. **29** Kung nagmaya ako sa pagkalaglag
ni bisan kinsa nga nasilag kanako o akong gipasidunggan ang
akong kaugalingon sa dihang naabtan siya sa katalagman,
hukmi ako! **30** Sa pagkatinuod, wala man gani nako gitugotan
ang akong baba sa pagpakasala pinaagi sa pagpangayo sa
iyang kinabuhi uban ang tunglo. **31** Kung ang mga kalalakin-an
sa akong tolda wala nakaingon, 'Kinsa man ang makakaplag
ug si bisan kinsa nga wala nabusog sa pagkaon ni Job?' **32**
(bisan ang mga langyaw wala nakapuyo sa plasa sa siyudad
tungod kay kanunay nakong ginaablihan ang pultahan alang
sa mga magpapanaw), ug kung wala gayod, hukmi ako! **33**
Kung, sama sa katawhan, gitagoan ko ang akong mga sala,
pinaagi sa pagbutang sa akong pagkasad-an sulod sa akong
kupo **34** — tungod kay nahadlok ako sa kadaghanan, kay ang
kalagot sa mga pamilya nakapalisang kanako, ug hinungdan
nga nagpakahilom ako ug wala nagaadto sa gawas, hukmi
ako! **35** O, kung aduna untay maminaw kanako! Tan-awa,
ania ang akong pirma; tugoti nga motubag kanako ang Labing
Gamhanan! Kung anaa unta kanako ang silot nga gisulat sa
akong kaaway! **36** Sigurado nga dayag nako kining pas-anon;
sul-obon ko kini ingon nga korona. **37** Ibutyag ko kaniya ang
gidaghanon sa akong mga lakang; mosaka ako ingon nga
prinsipe nga walay kahadlok. **38** Kung mohilak ang akong
yuta batok kanako, ug modanguyngoy, **39** kung kaonon ko
ang abot niini ug dili kini bayran o ako ang hinungdan nga
mawad-an sa kinabuhi ang tag-iya niini, **40** tugoti nga motubo
ang tunok kaysa trigo ug sagbot kaysa sebada." Nahuman na
ang mga pulong ni Job.

32 Busa ang tulo ka mga lalaki miundang na sa
pagtubag kang Job tungod kay matarong siya sa iyang
kaugalingong mata. **2** Unya nakapasilaob kini sa kasuko
ni Elihu nga anak ni Barakel nga Buzihanon, nga sakop sa
pamilya ni Ram; misilaob kini batok kang Job tungod kay
gimatarong niya ang iyang kaugalingon kaysa sa Dios. **3**
Nagsilaob usab ang kalagot ni Elihu batok sa iyang tulo ka
mga higala tungod kay wala silay nakaplagan nga tubag
kang Job, apan gihukman gihapon nila si Job. **4** Karon,
naghulat si Elihu aron makigsulti kang Job kay ang ubang
mga lalaki mas tigulang paman kaysa kaniya. **5** Apan, sa
dihang nakita ni Elihu nga walay tubag gikan sa tulo ka lalaki,
nagsilaob ang iyang kasuko. **6** Unya si Elihu nga anak ni
Barakel nga usa ka Buzihanon miingon, 'Batan-on pa ako ug
tigulang na kaayo kamo. Mao nga nagpugong ako ug wala
nagsulay sa pagpadayag sa akong hunahuna. **7** Miingon ako,
"Ang katas-on sa adlaw kinahanglan mosulti; ang gidaghanon
sa tuig kinahanglan maghatag ug kaalam. **8** Apan adunay

espiritu sa usa ka tawo; ang gininhawa sa Halangdon maoy
naghatag kaniya ug panabot. **9** Dili lamang ang mga tawong
bantugan ang maalamon, ni ang mga tawong tigulang lang
ang makasabot sa hustisya. **10** Busa moingon ako kaninyo,
'Paminaw kanako; sultihan ko usab kamo sa akong kahibalo.'
11 Tan-awa, naghulat ako sa inyong mga pulong; naminaw
ako sa inyong panaglalis samtang naghunahuna kamo sa
inyong isulti. **12** Sa pagkatinuod, naniid ako kaninyo, apan
tan-awa, walay bisan usa kaninyo ang nakakumbinsi kang
Job o nakatubag sa iyang mga pulong. **13** Pagbantay nga
dili kamo makaingon, 'Nakaplagan na namo ang kaalam!'
gipildi na sa Dios si Job; ang tawo dili makahimo niini. **14**
Kay dili man ako ang gitumong ni Job sa iyang mga pulong,
busa dili ko siya tubagon sa inyong mga pulong. **15** Wala na
gayoy masulti pa kining tulo ka kalalakin-an; dili na gayod sila
makatubag kang Job; wala na silay dugang pang maingon. **16**
Kinahanglan ba ako maghulat tungod kay wala na sila nagsulti,
tungod kay hilom sila nga nagtindog ug wala na nagtubag?
17 Dili, magtubag usab ako sa akong bahin; isulti ko usab
kanila ang akong kahibalo. **18** Tungod kay daghan ako ug
mga pulong; ang espiritu nga ania kanako mao ang naghatag
kanako ug kusog. **19** Tan-awa, ang akong dughan sama sa
gipadugay nga bino nga walay kahungawan; sama sa bag-ong
mga panit sa bino nga kabutohon na. **20** Mosulti ako aron nga
mahimutang na ako; akong ibuka ang akong mga ngabil ug
motubag. **21** Dili ako magpakita ug pinalabi; ni maghatag ug
makapasidungog nga mga titulo kang bisan kinsang tawo.
22 Kay wala ako nasayod kung unsaon paghatag niana nga
mga titulo; kung nakahibalo ako, kuhaon na ako sa akong
Magbubuhat sa dili madugay.

33 Ug karon, Job, hangyoon ko ikaw, pamati sa akong
isulti; paminawa ang tanan kong mga pulong. **2** Tan-
awa karon, abrihan ko akong baba; ang akong dila nagsulti
diha sa akong baba. **3** Ang akong mga pulong magsulti
sa pagkamatarong sa akong kasingkasing; kung unsa ang
nahibaloan sa akong ngabil, mosulti kini nga matinud-anon.
4 Ang Espiritu sa Dios nagbuhat kanako; ang gininhawa
sa Makagagahom naghatag kanako ug kinabuhi. **5** Kung
makahimo ka, tubaga ako; andama ang imong mga pulong
kanako ug barog. **6** Tan-awa, sama lamang ako kanimo diha
sa panan-aw sa Dios; hinimo usab ako gikan sa lapok. **7**
Tan-awa, ang kalisang kanako dili makahimo kanimo nga
mahadlok; ni bisan ang akong pagduot mamahimong bug-
at kanimo. **8** Dayag sa akong pagdungog ang imong gisulti;
nadungog ko ang tingog sa imong pulong nga nag-ingon, **9**
'Hinlo ako ug walay kalapasan; matarong ako, ug walay sala
dinhi kanako. **10** Tan-awa, nangita ang Dios ug kahigayonan
sa pagsulong kanako; giisip niya ako ingon nga iyang kaaway.
11 Gigapos niya ang akong mga tiil; ug gibantayan ang tanan
kong mga agianan. **12** 'Tan-awa, niini dili ka husto— tubagon
ko ikaw, kay ang Dios mas labaw kaysa tawo. **13** Nganong
nakigbatok ka man tali kaniya? Wala siyay tulobagon sa tanan
niyang gihimo. **14** Kay makausa lamang mosulti ang Dios—
oo, kaduha, bisan ang tawo dili makabantay niini. **15** Diha sa
damgo, diha sa panan-awon sa gabii, kung mahinanok ang
mga tawo, diha sa ilang higdaanan— **16** ug ang Dios mag-abli
sa dalunggan sa mga tawo, ug hadlokon sila sa mga hulga,
17 aron birahon pagbalik ang tawo gikan sa iyang makasasala
nga mga tumong, ug kuhaon ang garbo kaniya. **18** Kuhaon
pagbalik sa Dios ang kinabuhi sa tawo gikan sa bung-aw, ang
iyang kinabuhi sa pagtabok ngadto sa kamatayon. **19** Silotan
ang tawo usab pinaagi sa kasakit diha sa iyang higdaanan,
pinaagi sa padayon nga pag-antos diha sa iyang mga bukog,
20 aron ang iyang kinabuhi maglikay sa pagkaon, ug ang
iyang kalag maglikay sa mga kalan-on. **21** Ang iyang unod
nadunot aron dili na makita; ang iyang mga bukog, kaniadto
dili na makita, karon nakita na. **22** Tinuod, ang iyang kalag
nagpaduol pag-ayo sa bung-aw, ang iyang kinabuhi niadtong
nangandoy sa pagguba niini. **23** Apan kung adunay anghel
nga magpataliwala alang kaniya, ang tigpataliwala, usa nga
gikan sa liboan ka mga anghel, aron pakit-on siya unsa ang
husto nga himoon, **24** ug kung ang anghel maluoy kaniya ug
moingon sa Dios, 'Luwasa kining tawhana sa pagpadulong sa
bung-aw; nakakita akog bayad alang kaniya,' **25** unya ang
iyang unod mamahimong bag-o labaw pa sa bata; mobalik
siya sa mga adlaw sa iyang batan-on nga kusog. **26** Mag-
ampo siya sa Dios, ug ang Dios maluoy kaniya, aron nga
makita niya ang nawong sa Dios nga may kalipay. Tagaan sa
Dios ang tawo sa iyang kadaogan. **27** Ug kanang tawhana
mag-awit atubangan sa laing tawo ug moingon, 'Nakasala ako
ug gituis ko ang maayo, apan wala siloti ang akong sala. **28**
Ang Dios nagluwas sa akong kalag padulong ngadto sa bung-
aw; ang akong kinabuhi padayon nga makakita sa kahayag.'
29 Tan-awa, nagbuhat ang Dios niining tanang butang sa tawo,
kaduha, oo, bisan sa tulo ka higayon, **30** aron pagdala balik sa
iyang kalag gikan sa bung-aw, aron nga mahayagan siya sa
kahayag sa kinabuhi. **31** Hatagig pagtagad, Job, ug paminaw
kanako, paghilom ug mosulti ako. **32** Kung aduna kay masulti,
tubaga ako; sulti, kay nagtinguha ako nga mapamatud-an nga
ikaw anaa sa husto. **33** Kung dili, paminaw kanako; pabilin sa
paghilom, ug tudloan ko ikaw sa kaalam."

34 Dugang pa, nagpadayon sa pagsulti si Elihu: **2** "Paminaw
sa akong mga pulong, kamong mga maalamon; paminaw
kanako, kamong adunay kahibalo. **3** Kay ang dalunggan
mosulay sa mga pulong sama sa dila nga motilaw sa pagkaon.
4 Pilion nato alang sa atong kaugalingon kung unsa ang husto:
hibaloan nato sa atong kaugalingon kung unsa ang makaayo.
5 Kay miingon si Job, 'Matarong ako, apan gikuha sa Dios ang
akong katungod. **6** Bisan paman sa akong katungod, giisip ako
nga usa ka bakakon. Ang akong samad walay kaayohan, bisan
tuod ug wala akoy sala'. **7** Unsa man nga tawo ang sama kang
Job, nga nag-inom ug pagbiaybiay sama sa tubig, **8** nga nakig-
uban sa katawhan nga nagabuhat ug daotan, ug naglakaw
uban sa mga tawong daotan? **9** Kay miingon man siya, 'Walay
pulos sa usa ka tawo ang pagbati ug kalipay sa pagbuhat sa
mga gikahimut-an sa Dios.' **10** Busa paminaw kanako, kamong
mga tawo nga adunay panabot: dili gayod makabuhat ang
Dios ug daotan; dili gayod magpakasala ang Makagagahom.
11 Kay bayaran niya ang gibuhat sa tawo; himuon niya nga
makadawat ang matag tawo sa ganti sa iyang mga binuhatan.
12 Sa pagkatinuod, ang Dios wala magbuhat ug daotan, ni
ang Makagagahom motuis sa katarong. **13** Kinsa man ang
nagbutang kaniya aron sa pagdumala sa kalibotan? Ug kinsa
man ang nagbutang sa tibuok kalibotan ubos kaniya? **14** Kung
naghunahuna lamang siya sa iyang kaugalingon, ug kung
tigumon lamang niya pabalik sa iyang kaugalingon ang iyang
espiritu ug iyang gininhawa, **15** ang tanang unod mahanaw;
ug ang katawhan mobalik sa abog pag-usab. **16** Kung karon
aduna kanay panabot, paminawa kini; paminawa ang tingog sa
akong mga pulong. **17** Makahimo ba sa pagdumala kadtong
adunay kasilag sa katarong? Imo bang pagahukman ang Dios,
nga maoy Matarong ug Gamhanan? **18** Ang Dios, nga nagsulti
sa hari, 'Mahugaw ka,' o nagsulti sa mga halangdon, 'Daotan
kamo'? **19** Ang Dios, wala nagpakita ug pagdapig sa mga

pangulo, ug wala nag-ila sa mga adunahan ingon nga labaw
sa mga kabos, kay binuhat lamang silang tanan sa iyang mga
kamot. **20** Unya moabot ang takna nga sila mamatay; sa
tungang gabii ang tanang mga tawo mangurog ug mamatay;
ang gamhanang mga tawo pagakuhaon, apan dili pinaagi sa
kamot sa mga tawo. **21** Kay ang mga mata sa Dios anaa
sa mga binuhatan sa tawo, ug nakita niya ang tanan nilang
mga lakang. **22** Wala nay kangitngit, ug wala nay baga nga
dulom diin ang nagabuhat sa daotan matago. **23** Kay dili na
kinahanglan susihon pa sa Dios ang tawo, dili na kinahanglan
nga moadto pa ang tawo kaniya aron hukman. **24** Gidugmok
niya ang mga kusgan nga mga tawo tungod sa ilang binuhatan
nga dili na kinahanglan pa sukitsukiton; ug iyang gibutang ang
uban sa ilang mga dapit. **25** Niini nga paagi nakabalo siya
mahitungod sa ilang mga binuhatan; gipanglabay niya kining
mga tawhana sa kagabhion; ug nangalaglag gayod sila. **26** Sa
dayag nga pagtan-aw sa uban, gipamatay niya sila tungod sa
ilang daotang binuhatan sama sa mga mamumuno **27** tungod
kay mibiya sila gikan sa pagsunod kaniya ug nagdumili sila sa
pag-ila sa bisan unsa niyang mga pamaagi. **28** Niini nga paagi,
gipaduol nila kaniya ang paghilak sa mga katawhan ngadto,
ug nadungog niya ang mga paghilak sa mga dinaogdaog
nga katawhan. **29** Kung magpakahilom siya, kinsa man ang
maghukom kaniya? Kung iyang tabonan ang iyang dagway,
kinsa man ang makaila kaniya? Nagdumala siya sa tibuok
nasod ug sa matag tawo, **30** aron nga dili makadumala ang
mga tawo nga walay dios, ug aron wala nay si bisan kinsa nga
manlimbong sa mga tawo. **31** Pananglitan adunay mosulti
sa Dios, 'Sad-an gayod ako, apan dili na ako magpakasala
pa; **32** tudloi ako kung unsa ang wala ko makita; nakabuhat
ako ug sala, apan dili ko na gayod kini pagabuhaton.' **33**
Pagasilotan ba gayod sa Dios ang sala niadtong tawhana, kay
dili ka man ganahan sa mga binuhatan sa Dios? Kinahanglan
nga mopili ka, ug dili ako. Busa isulti kung unsa ang imong
nahibaloan. **34** Ang mga lalaki nga adunay panabot magasulti
kanako— sa pagkatinuod, ang matag maalamon nga tawo
nga makadungog kanako mosulti gayod, **35** 'Misulti si Job
nga walay kahibalo, ang iyang mga pulong walay kaalam.'
36 Kung mahimo lang nga dad-on si Job didto sa hukmanan
bisan sa pinakagamay nga kasayoran sa iyang sumbong
tungod sa iyang sinultian nga sama sa daotang tawo. **37** Kay
gidungagan niya ug pagsupak ang iyang sala; gipalakpak
niya ang iyang kamot taliwala kanamo sa pagbiaybiay; ug
nagpundo siya ug daotang mga pulong batok sa Dios."

35 Dugang pa niana mipadayon si Elihu sa pag-ingon, **2**
"Nagtuo ka ba nga matarong kini sa dihang moingon ka,
'Ang akong katungod anaa diha sa Dios'? **3** Kay nangutana
ka, 'Unsa man ang gamit niini kanako' ug 'Mas maayo pa
ba kung nakasala ako?' **4** Tubagon ko ikaw, ikaw ug ang
imong mga higala. **5** Hangad sa kawanangan, ug tan-awa
kini; tan-awa ang kawanangan, nga mas taas kanimo. **6** Kung
nakasala ka, unsa man nga pagsakit ang imong mabuhat
sa Dios? Kung ang imong kalapasan gipatong-patong, unsa
man ang imong mabuhat kaniya? **7** Kung ikaw matarong,
unsa man ang imong mahatag kaniya? Unsa man ang iyang
madawat gikan sa imong kamot? **8** Ang imong pagkadaotan
tingali makapasakit ug tawo, ingon nga ikaw tawo usab, ug ang
imong pagkamatarong makaayo sa anak nga lalaki sa ubang
tawo. **9** Tungod sa daghang buhat sa pagdaogdaog, nanghilak
ang katawhan; nagpakitabang sila gikan sa mga bukton sa
mga kusgang lalaki. **10** Apan walay usa nga miingon, 'Hain
man ang Dios nga akong Magbubuhat, nga naghatag ug mga
alawiton panahon sa kagabhion, **11** nga nagtudlo kanato
labaw pa sa iyang pagtudlo sa mga bangis nga mananap sa
kalibotan, ug ang naghimo kanato nga mas maalamon kaysa
sa mga kalanggaman sa kawanangan?' **12** Didto nagtuaw
sila, apan wala mihatag ug tubag ang Dios tungod sa garbo sa
daotang mga lalaki. **13** Sigurado gayod nga dili dunggon sa
Dios ang pagtuaw sa buangbuang; ang Makagagahom dili
gayod mamati niana. **14** Unsa pa kaha kamo nga mosangpit
kaniya nga nag-ingon nga wala kamo makakita kaniya, mao
kana ang inyong kahimtang diha kaniya, ug kamo nagpaabot
kaniya! **15** Dili gayod niya kamo tubagon kung moingon kamo
nga dili gayod niya silotan ang si bisan kinsa diha sa kasuko,
ug dili siya magtagad ug maayo mahitungod sa garbo sa mga
tawo. **16** Busa giablihan ni Job ang iyang baba aron lamang
sa pagsulti ug binuang; nagtigom siya ug mga pulong nga
walay kahibalo."

36 Mipadayon si Elihu ug miingon, **2** Tugoti ako sa pagsulti
sa makadiyut, ug ipakita ko kanimo ang pipila ka mga
butang tungod kay aduna pa gayod akoy masulti aron sa
pagpanalipod ngadto sa Dios. **3** Nakuha ko ang akong kaalam
gikan sa halayo nga dapit; Giila ko nga ang pagkamatarong
iyaha sa akong Magbubuhat. **4** Sa pagkatinuod, ang akong
mga pulong dili bakak; usa ka tawo nga hingkod ug kahibalo
ang uban kanimo. **5** Tan-awa, ang Dios gamhanan, ug wala
mipakaulaw kang bisan kinsa; gamhanan siya sa kusog sa
panabot. **6** Wala niya tipigi ang kinabuhi sa mga tawo nga
daotan apan gibuhat niya hinuon ang matarong alang niadtong
nag-antos. **7** Wala niya gilingiw ang iyang panan-aw gikan
sa mga tawong matarong apan gibutang hinuon niya sila
sa mga trono ingon nga mga hari hangtod sa kahangtoran,
ug gituboy sila. **8** Kung mahigtan sila sa mga kadena ug
malit-ag sa mga pisi sa mga pag-antos, **9** unya ipakita niya
kanila ang ilang nabuhat, ug ang ilang mga kasaypanan ug
ang ilang mga garbo. **10** Ablihan usab niya ang ilang mga
igdulungog alang sa iyang pagpanudlo, ug mandoan sila
nga biyaan ang mga sala. **11** Kung maminaw sila kaniya
ug mosimba, magkinabuhi silang madagayaon, ang ilang
mga katuigan diha sa pagkatagbaw. **12** Apan, kung dili sila
maminaw, mangalaglag sila pinaagi sa espada; mangamatay
sila tungod kay wala silay kahibalo. **13** Kadtong mga tawo nga
walay Dios sa kasingkasing mitipig sa ilang mga kasuko; wala
sila nagpakitabang bisan sa dihang gihigtan sila sa Dios. **14**
Mangamatay sila sa ilang pagkabatan-on; matapos ang ilang
mga kinabuhi uban sa kulto nga mga babaye nga nagbaligyag
dungog. **15** Luwason sa Dios ang gisakit nga mga tawo pinaagi
sa ilang mga kasakit; ablihan niya ang ilang mga igdulungog
pinaagi sa ilang mga kalisdanan. **16** Sa pagkatinuod, gusto
niyang birahon ka gikan sa kalisdanan ngadto sa luag nga
dapit nga diin walay kalisdanan ug diin ang imong lamesa
mapuno sa mga tambok nga mga pagkaon. **17** Apan puno
ka sa paghukom sa mga tawong daotan; ang paghukom ug
ang katarong giandam alang kanimo. **18** Ayaw tugoti nga
ang bahandi makadani kanimo sa pagpangilad; ayaw itugot
nga ang dakong sukod sa suborno maoy makahimo kanimo
nga mobiya sa katarong. **19** Makatabang ba kanimo ang
imong bahandi, aron nga dili ka maproblema, o makatabang
ba kanimo ang tibuok nimong mga kusog? **20** Ayaw tinguhaa
ang kagabhion, aron sa pagbuhat ug sala batok sa uban, sa
dihang papahawaon ang katawhan sa ilang lugar. **21** Pag-
amping nga dili ka makasala tungod kay gisulayan ka pinaagi
sa kalisdanan aron nga dili ka magpakasala. **22** Tan-awa,
gipataas ang Dios diha sa iyang gahom, kinsay magtutudlo nga

sama kaniya? **23** Kinsa ba ang nakahimo sa pagtudlo kaniya
sa iyang mga pamaagi? Kinsa man ang maka-ingon kaniya,
'Nakabuhat ka ug daotan?' **24** Hinumdomi ang pagdayeg sa
iyang mga nabuhat, nga gipang-awit sa katawhan. **25** Nagtan-
aw ang tanang katawhan niadtong iyang mga buhat, apan
naglantaw sila niadtong mga buhat gikan sa layo. **26** Tan-
awa, bantugan ang Dios, apan wala nato siya nasabtan pag-
ayo; ang iyang katuigan dili gayod maihap. **27** Kay gikalos
niya ang mga tinulo sa tubig nga iyang gihinloan ingon nga
ulan gikan sa alisngaw, **28** nga diin gibubo sa kapanganoran
alang sa kaayohan sa katawhan. **29** Sa pagkatinuod, aduna
bay makasabot sa hilabihan nga pagkatag sa mga panganod
ug ang pagdalugdog gikan sa iyang payag? **30** Tan-awa,
gipakatag niya ang iyang kilat libot kaniya, ug gitabonan ang
mga gamot sa dagat. **31** Niining paagiha gihukman niya ang
mga tawo ug gihatagan ug madagayaong pagkaon. **32** Gipuno
niya ug kilat ang iyang mga kamot hangtod nga iya kining
sugoon sa pag-igo ngadto sa ilhanan. **33** Ang matag dalugdog
nagpasidaan sa unos, ang mga baka makadungog usab nga
moabot kini.

37 Sa pagkatinuod, nagkurog ang akong kasingkasing
tungod niini; daw misibog kini sa nahimutangan niini.
2 Dungga, o, dungga ang kasaba sa iyang tingog, ang
tingog nga migula gikan sa iyang baba. **3** Gipadala niya
kini ilalom sa tibuok kalangitan, ug iyang gipadala ang iyang
kilat ngadto sa mga utlanan sa kalibotan. **4** Midahunog ang
usa ka tingog human niini; midalugdog siya uban sa tingog
sa iyang pagkahalangdon; wala niya gipugngan ang kilat sa
dihang nadunggan ang iyang tingog. **5** Makahibulonganong
midalugdog ang Dios pinaagi sa iyang tingog; nagbuhat siya ug
bantogang mga butang nga dili nato masabtan. **6** Kay miingon
siya sa niyebe, 'Pangahulog kamo sa yuta'; ngadto usab sa
ulan, 'Mahimo kang kusog kaayo nga ulan'. **7** Gipahunong niya
ang kamot sa tanang katawhan gikan sa pagtrabaho, aron ang
iyang binuhat nga mga tawo makakita sa iyang mga buhat. **8**
Unya ang mapintas nga mga mananap manago ug magpabilin
sa ilang mga lungib. **9** Naggikan ang unos sa iyang lawak sa
habagatan ug ang katugnaw daw nagkatibulaag nga hangin
sa amihanan. **10** Pinaagi sa gininhawa gihatag sa Dios ang
ice; ang gilapdon sa katubigan migahi sama sa puthaw. **11** Sa
pagkatinuod, gipabug-atan niya ang baga nga panganod sa
yamog; gikatag niya ang iyang kilat agi sa mga panganod. **12**
Gipatuyok niya ang panganod pinaagi sa iyang paggiya, aron
buhaton nila ang bisan unsang gimando niya kanila ibabaw
sa tibuok kalibotan. **13** Gitugotan niya nga mahitabo kining
tanan; usahay nahitabo kini aron sa pagpanudlo, usahay alang
sa iyang yuta, ug usahay isip mga buhat sa matinud-anong
kasabotan. **14** Paminawa kini, Job; hunong ug pamalandongi
ang kahibulongang mga buhat sa Dios. **15** Nasayod ka ba
giunsa pagpatuman sa Dios sa iyang kabubut-on ngadto
sa panganod ug gihimo ang kilat aron sa pagkidlap kanila?
16 Nasabtan ba nimo ang paglutaw sa kapanganoran, ang
kahibulongang mga buhat sa Dios, nga hingpit ang kahibalo?
17 Nasabtan ba nimo kung giunsa pag-init sa imong bisti
sa dihang walay hangin nga naggikan sa habagatan diha
sa yuta? **18** Mabukhad ba nimo ang kalangitan sama sa
iyang mahimo— ang langit, nga sama kalig-on sa hinulmang
puthaw nga samin? **19** Tudloi kami kung unsa ang angay
namong isulti kaniya, kay dili namo masulti sa han-ay ang
among mga pangatarongan tungod sa kangitngit sa among
mga hunahuna. **20** Angay ba siyang masultihan nga buot
kong makigsulti kaniya? Buot ba sa usa ka tawo nga lamoyon?
21 Karon, dili makalantaw ang mga tawo sa adlaw kung
nagsidlak pa kini diha sa langit human mohuyop ang hangin ug
gihawanan kini sa mga panganod. **22** Gikan sa amihan miabot
ang bulawanong katahom—ibabaw sa Dios ang halangdong
kahadlok. **23** Mahitungod sa Makagagahom, dili gayod nato
siya makaplagan; bantogan siya sa gahom ug pagkamatarong.
Dili niya daogdaogon ang mga tawo. **24** Busa, gikahadlokan
siya sa mga tawo. Wala niya panumbalinga kadtong maalamon
sa ilang kaugalingong mga panghunahuna."

38 Unya gitawag ni Yahweh si Job gikan sa mabangis
nga unos ug miingon, **2** "Kinsa kining nagdala ug
kangitngit sa mga plano pinaagi lamang sa mga pulong nga
walay kahibalo? **3** Karon, itaod imong bakos ug tindog sama
sa usa ka lalaki kay daghan ako ug pangutana kanimo, ug
kinahanglan nga imo akong tubagon. **4** Asa ka man sa dihang
gibutang ko ang mga patukoranan sa kalibotan? Sultihi ako,
kung nakasabot ka man ugaling. **5** Kinsa man ang nagbuot sa
iyang kadak-on? Sultihi ako, kung nasayod ka man ugaling.
Kinsa man ang nag-inat sa linya nga sukdanan niini? **6** Unsa
man ang gibutangan sa patukoranan niini? Kinsa man ang
nagbutang sa batong patukoranan **7** sa dihang nanag-awit
ang mga bituon sa kabuntagon ug ang tanang anak sa Dios
nanaghugyaw sa kalipay? **8** Kinsa man ang misira sa dagat
pinaagi sa pultahan sa dihang mibuhagay kini, nga daw gikan
kini sa tagoangkan— **9** sa dihang gihimo ko ang panganod
nga iyang bisti, ug ang bagang kangitngit nga iyang lampin?
10 Mao kadto ang higayon nga akong gimarkahan ang dagat
sa akong utlanan, ug sa dihang gibutang ko ang mga babag
ug pultahan niini, **11** ug sa dihang gisultihan ko kini, 'Moabot
ka niini nga kalay-on, apan dinhi lamang; dinhi ang dapit diin
butangan ko ug utlanan ang garbo sa imong mga balod.'
12 Nasulayan na ba nimo, sukad nga nagsugod ang imong
mga adlaw, nga mihatag ka ug mando sa kabuntagon nga
magsugod, ug nahimong hinungdan sa banagbanag nga
mahibalo sa iyang dapit diha sa kahan-ayan sa mga butang,
13 aron mahuptan niini ang kinatumyan sa kalibotan ug aron
ang daotang mga tawo mangurog tungod niini? **14** Nabag-o
ang panagway sa kalibotan sama nga mabag-o ang lapok
ilalom sa silyo; ang tanang butang niini maklaro pag-ayo sama
sa pinilo nga panapton. **15** Gikan sa daotang mga tawo gikuha
ang ilang 'kahayag'; ang ilang gibayaw nga kamot nabali.
16 Nakaabot ka na ba sa mga tinubdan sa tubig sa dagat?
Nakalakaw ka na ba sa kinahiladman nga bahin sa dagat?
17 Gipadayag na ba kanimo ang ganghaan sa kamatayon?
Nakita na ba nimo ang ganghaan sa anino sa kamatayon?
18 Nasabtan ba nimo ang kadak-on sa kalibotan? Sultihi
ako, kung nasayod ka man ugaling niining tanan. **19** Asa
man ang dalan sa pahulayanang dapit sa kahayag— ug sa
kangitngit, asa man ang dapit niini? **20** Magiyahan mo ba ang
kahayag ug ang kangitngit sa mga dapit sa ilang trabahoan?
Makaplagan mo ba ang dalan balik sa ilang mga panimalay
alang kanila? **21** Nasayod ka gayod sa walay pagduhaduha,
tungod natawo ka na kaniadto; ang gidaghanon sa imong mga
adlaw dako kaayo! **22** Nakasulod ka na ba sa pundohanan sa
niyebe, o nakita ba nimo ang pundohanan sa ice, **23** kining
mga butang nga gigahin ko sa panahon sa kagubot, alang
sa mga adlaw sa pakig-away ug pakiggubat? **24** Unsa man
ang dalan diin ang mga kidlap sa kilat gibahinbahin, o diin
man nagkatibulaag ang hangin gikan sa sidlakan ibabaw sa
kalibotan? **25** Kinsa man ang nagbuhat sa agianan alang sa
mga baha sa ulan, o kinsa man ang naghimo ug mga agianan
alang sa kusog nga dalugdog, **26** aron moulan sa dapit nga

walay tawo nga nagpuyo, ug sa kamingawan, diin walay usa
ka tawo, **27** aron tagboon ang panginahanglan sa mga walay
tanom ug mingaw nga mga rehiyon, ug aron maghimo sa mga
gagmay nga sagbot nga moturok? **28** Aduna bay amahan ang
ulan? Kinsa man ang nagmugna sa tulo sa yamog? **29** Kang
kinsa mang tagoangkan naggikan ang ice? Kinsa man ang
nagpakatawo sa puti nga tun-og sa kalangitan? **30** Gitagoan
sa mga tubig ang ilang kaugalingon ug nahimong daw sama
sa bato; ug migahi ang ibabaw sa kinahiladman. **31** Mahugtan
ba nimo ang kadena sa Pleiades o usabon ang hikot sa Orion?
32 Magiyahan ba nimo ang mga bituon nga magpakita sa
ilang hustong panahon? Magiyahan ba nimo ang Oso uban
sa mga anak niini? **33** Nasayod ka ba sa mga patakaran sa
kalangitan? Mabutang ba nimo ang pagdumala sa kalangitan
ibabaw sa kalibotan? **34** Mapadungog ba nimo ang imong
tingog ibabaw sa kapanganoran, aron ang kadagaya sa ulan
motabon kanimo? **35** Makapadala ka ba ug kidlap sa kilat aron
manggawas sila, nga miingon sila kanimo, 'Ania na kami'? **36**
Kinsa bay nagbutang ug kaalam sa panganod o naghatag ug
kahibalo sa yamog? **37** Kinsa man ang makaihap sa panganod
pinaagi sa iyang kahanas? Kinsa man ang makayabo sa panit
nga sudlanan ug tubig sa kalangitan **38** sa dihang ang abog
matapok ug ang tibugol nga yuta mogahi? **39** Makapangayam
ka ba ug pagkaon alang sa babayeng liyon o matagbaw ang
iyang mga batan-ong anak nga liyon **40** sa dihang naghupo
sila sa ilang lungib ug nagtago aron sa pag-atang sa ilang
kan-onon? **41** Kinsa man ang naghatag ug bihagonon sa mga
uwak sa dihang ang iyang mga anak misinggit ngadto sa Dios
ug ningbarag tungod sa kakulang sa pagkaon?

39 Nasayod ka ba kung kanus-a manganak sa ilang mga
nati ang mga ilahas nga kanding sa kabukiran? Nakakita
ka ba sa dihang ang mga binaw nakabaton sa ilang mga nati?
2 Makaihap ka ba sa mga bulan nga nanamkon sila? Nasayod
ka ba sa panahon nga nakabaton sila sa ilang mga nati? **3**
Naglubog sila ug gianak ang ilang nati, ug unya natapos na
ang kasakit sa ilang pagpanganak. **4** Nahimong kusgan ang
ilang mga nati ug mitubo diha sa kaumahan; manggawas sila
ug dili na mamalik pag-sab. **5** Kinsa may nagpalingkawas
sa ihalas nga asno? Kinsa man ang nagbadbad sa hikot sa
paspas nga asno, **6** kansang puloy-anan akong gihimo sa
Arabah, iyang balay sa parat nga yuta? **7** Mikatawa siya sa
pagtamay sa mga kasaba sa siyudad; wala niya nadunggan
ang singgit sa nagmaneho. **8** Naglatagaw siya sa kabukiran
isip iyang sibsibanan; didto nangita siya sa tanang lunhaw nga
tanom aron kaonon. **9** Malipayon bang moalagad kanimo ang
ihalas nga torong baka? Magtugot ba siya nga magpabilin sa
imong pasongan? **10** Pinaagi sa pisi, madumalahan ba nimo
ang ihalas nga torong baka aron darohon ang mga tudling?
Darohon ba niya ang walog alang kanimo? **11** Saligan ba
nimo siya tungod kay kusgan kaayo siya? Biyaan ba nimo
ang imong bulohaton ngadto kaniya? **12** Magsalig ka ba
nga dad-on niya ang imong lugas sa balay, aron tigomon
ang lugas sa imong giokanan? **13** Magarbohon ang ostrits
nga mibukhad sa mga pako, apan tag-as ba ug nalukop ang
ilang balahibo sa gugma? **14** Kay biyaan niya ang iyang mga
itlog diha sa yuta, ug gipainitan niya sila diha sa abog; **15**
nalimot siya nga mahimong matamakan sila o nga madugmok
sila sa usa ka mapintas nga mananap. **16** Dili maayo ang
iyang pagtagad sa iyang mga piso nga daw dili kini iya; wala
siya nahadlok nga mahimong kawang ang iyang paghago,
17 tungod kay gihikawan siya sa Dios sa kaalam ug wala
siya gihatagan ug panabot. **18** Sa dihang paspas siyang
modagan, magkatawa siya nga magtamay sa kabayo ug sa
nagsakay niini. **19** Gihatagan mo ba ang kabayo sa iyang
kusog? Gibistihan mo ba ang iyang liog sa iyang daw nag-
awas nga buhok sa ulo? **20** Napalukso na ba nimo siya sama
sa dulon? Gikahadlokan pag-ayo ang kahalangdon sa iyang
pagpangusmo. **21** Nagpanikad siya sa tibuok niyang kusog ug
nagmalipayon sa iyang kusog; nagdali siya sa pagsugat sa
mga hinagiban. **22** Gitamay niya ang kahadlok ug wala naluya;
dili siya motalikod sa espada. **23** Ang sakoban nag-uyog diha
sa iyang kiliran, uban sa nagpangidlap nga bangkaw. **24**
Gilamoy niya ang yuta sa kabangis ug hilabihang kasuko;
sa tingog sa budyong, dili siya magpabilin ug barog sa usa
lamang ka dapit. **25** Sa tanang higayon nga motingog na ang
budyong, moingon siya, 'Aha!' Nasimahoan na niya ang gubat
sa layo pa lamang— ang daw dalugdog nga panagsinggit sa
mga nagdumala sa kasundalohan ug sa mga singgit panahon
sa gubat. **26** Pinaagi ba sa imong kaalam nga habog nga
milupad ang banog, nga iyang gibukhad ang iyang mga pako
alang sa habagatan? **27** Pinaagi ba sa imong mga mando nga
ang agila mipataas ug nagbuhat ug salag ngadto sa habog
nga dapit? **28** Nagpuyo siya sa mga pangpang ug lig-on nga
naghimo sa iyang panimalay sa kinatumyan sa pangpang. **29**
Gikan didto nangita siya sa iyang mga dagitonon; nakita sila
sa iyang mga mata gikan sa layo kaayo nga dapit. **30** Ang
iyang mga piso usab moinom ug dugo; kung diin ang mga
patay nga tawo, atua usab siya."

40 Nagpadayon sa pagpakigsulti si Yahweh ngadto kang
Job; miingon siya, **2** "Si bisan kinsa ba nga buot
manaway mosulay sa pagbadlong sa Makagagahom? Siya
nga makiglalis sa Dios, patubaga siya." **3** Unya mitubag si Job
kang Yahweh ug miingon, **4** "Tan-awa, dili ako mahinungdanon;
busa unsaon ko man ikaw pagtubag? Ibutang ko ang akong
kamot sa akong baba. **5** Misulti ako sa makausa, ug dili
na ako motubag; sa pagkatinuod, kaduha, apan dili na ako
magpadayon pa." **6** Unya mitubag si Yahweh kang Job gikan
sa bangis kaayo nga unos ug miingon, **7** "Karon, itaod ang
imong bakos sama sa usa ka lalaki, tungod kay pangutan-on
ko ikaw, ug kinahanglan nga tubagon mo ako. **8** Moingon
ka ba gayod nga dili ako makataronganon? Hukman mo ba
ako aron angkonon mo nga sakto ka? **9** May bukton ka ba
sama sa Dios? Makapadalugdog ka ba sa imong tingog sama
kaniya? **10** Karon, sul-obi ang imong kaugalingon sa himaya
ug dungog; sul-obi ang imong kaugalingon sa kadungganan
ug kahalangdon. **11** Ipakatag ang naghinubra nimong kasuko;
tan-awa ang tanan nga garboso ug ipaubos siya. **12** Tan-awa
ang tanan nga mapasigarbohon ug ipaubos siya; tamaki ang
daotang mga tawo kung diin sila nagbarog. **13** Ilubong silang
tanan ilalom sa yuta; bilanggoa ang ilang mga dagway sa
tagong dapit. **14** Unya ilhon ko usab ikaw nga ang imong
tuong kamot makaluwas kanimo. **15** Tan-awa karon ang
behemot, nga hinimo usab nako sama sa paghimo ko kanimo;
nagakaon siya ug sagbot sama sa torong baka. **16** Tan-awa
karon, ang iyang kusog anaa sa iyang hawakan; ang iyang
gahom anaa sa mga unod sa iyang tiyan. **17** Lihokon niya ang
iyang ikog sama sa kahoy nga sedro; ang unod sa iyang paa
nag-abot. **18** Ang iyang mga bukog sama sa mga tubo nga
tumbaga; ang iyang tiil sama sa mga babag nga puthaw. **19**
Siya ang pangulo sa mga binuhat sa Dios. Ang Dios lamang,
nga nagbuhat kaniya, ang makalupig kanila. **20** Kay ang
kabungtoran naghatag kaniya ug pagkaon; ang mabangis nga
mga mananap sa yuta nagduladula sa duol. **21** Naghigda
siya ilalom sa bulak nga lirio diha sa landong sa kasagbotan

ug diha sa lamakan. **22** Nagtabon kaniya ang landong sa
bulak nga lirio; ang kahoy nga tambo diha sa gamay nga
sapa naglibot kaniya. **23** Tan-awa, kung magbaha ang kilid
sa sapa, dili siya mangurog; masaligon siya, bisan kung ang
Suba sa Jordan moabot hangtod sa iyang ilong. **24** Aduna
bay makadakop kaniya gamit ang taga, o makatusok sa iyang
ilong pinaagi sa lit-ag?

41 Madakpan ba nimo ang Leviathan pinaagi sa taga sa
isda? O mahiktan ang iyang panga pinaagi sa pisi?
2 Makabutang ka ba ug pisi sa iyang ilong, o makatusok
sa iyang panga pinaagi sa taga? **3** Magpakiluoy ba siya
sa makadaghan kanimo? Magsulti ba siya ug mga malumo
nga mga pulong kanimo? **4** Maghimo ba siya ug kasabotan
uban kanimo, nga himoon nimo siyang sulugoon hangtod
sa kahangtoran? **5** Makigdula ka ba kaniya sama sa imong
buhaton sa langgam? Hiktan ba nimo siya alang sa imong mga
sulugoon nga mga babaye? **6** Makigbaylo ba alang kaniya
ang mga pundok sa mga mananagat? Bahinbahinon ba nila
siya aron ibaylo ngadto sa mga nagpatigayon? **7** Madutlan
ba nimo ang iyang panit pinaagi sa tinalinisan nga puthaw
o ang iyang ulo pinaagi sa mga bangkaw alang sa isda? **8**
Guniti siya sa makausa, ug mahinumdoman nimo ang gubat
ug dili na kini buhaton pag-usab. **9** Tan-awa, ang paglaom
ni bisan kinsa nga nagbuhat niana usa lamang ka bakak;
dili ba matumba sa yuta ang si bisan kinsa pinaagi lamang
sa pagtan-aw kaniya? **10** Walay bangis nga makaako sa
pagpukaw sa Leviathan; unya, kinsa man siya nga makabarog
sa akong atubangan? **11** Kinsa man ang unang nakahatag
kanako ug bisan unsa aron nga bayran ko siya pagbalik? **12**
Akoa ang bisan unsa nga anaa ilalom sa kawanangan. Dili
ako magpakahilom mahitungod sa mga batiis sa Leviathan, ni
mahitungod sa iyang pagkakusgan, ni mahitungod sa iyang
matahom nga panagway. **13** Kinsa man ang makalangkat sa
iyang panggawas nga sapot? Kinsa man ang makapadulot
sa iyang duha ka sapaw nga kalasag? **14** Kinsa man ang
makaabli sa mga pultahan sa iyang nawong— gipalibotan sa
iyang ngipon, nga makalilisang? **15** Ang iyang likod hinimo
gikan sa naglaray nga mga taming, hugot kaayo sama sa usa
ka nasirado nga selyo. **16** Duol kaayo ang usa ngadto sa usa
nga walay hangin nga makasulod niini. **17** Nahiusa sila sa
matag usa; dug-ol kaayo sila, aron dili sila mabulag. **18** Sa
iyang pagpangusmo may mokidlap nga kayahag; ang iyang
mga mata sama sa tabontabon sa banagbanag sa kabuntagon.
19 Nagagawas gikan sa iyang baba ang nagkalayo nga mga
sulo, daw nangambak ang siga sa kalayo. **20** Nagagawas
gikan sa bangag sa iyang ilong ang aso nga sama sa nagbukal
nga kolon diha sa kalayo diin gipaypayan aron moinit ug
maayo. **21** Ang iyang gininhawa makapasilaob sa mga uling
ngadto sa kalayo; mogawas ang kalayo gikan sa iyang baba.
22 Ang pagkakusgan anaa sa iyang liog, ug ang kalisang
nagasayaw diha sa iyang atubangan. **23** Ang mga bahin
sa iyang unod nagtapot; lig-on kini ngadto kaniya; dili kini
matarog. **24** Ang iyang kasingkasing sama kagahi sa bato—
sa pagkatinuod, sama kagahi sa bato nga anaa sa ubos nga
bahin sa galingan. **25** Sa dihang motindog siya, bisan ang
mga diosdios mangahadlok; tungod sa kahadlok, moatras sila.
26 Kung tigbason siya pinaagi sa espada, wala kini mahimo—
ug bisan pa ang bangkaw, ang pana, o bisan unsang talinis
nga hinagiban. **27** Alang kaniya ang puthaw daw usa lamang
ka uhay, ug ang tumbaga daw usa lamang ka gabok nga
kahoy. **28** Dili makapadagan kaniya ang pana; alang kaniya
ang mga lambuyog mahimong tipasi. **29** Ang mga bunal
giisip ingon nga uhay; nagkatawa siya sa hinadyong sa mga
bangkaw. **30** Ang ilalom niyang bahin sama sa hait nga mga
tipik sa buak nga mga kolon; nagabilin siya ug agi diha sa
lapok ingon nga kini usa ka balsa nga panggiok. **31** Gipabula
niya ang kahiladman sama sa nagbukal nga tubig diha sa
kolon; gihimo niya ang dagat nga sama sa kolon sa lana. **32**
Gipadan-ag niya ang iyang maagian; makahunahuna ang tawo
nga puti ang kahiladman. **33** Walay makatupong kaniya dinhi
sa kalibotan, nga gimugna aron magpuyo nga walay kahadlok.
34 Nagtan-aw siya sa tanang butang nga adunay garbo; hari
siya sa tanang mga anak sa garbo."

42 Unya mitubag si Job kang Yahweh ug miingon, **2**
"Nasayod ako nga mabuhat mo ang tanang butang, ug
walay makapugong sa imong katuyoan. **3** 'Kinsa man kining
walay alamag nga nagtago sa mga plano?' Sa pagkatinuod,
nagsulti ako ug mga butang nga wala ko masabti, mga butang
nga lisod kaayo alang kanako nga sabton, diin wala nako
nasayran. **4** Miingon ka kanako, 'Paminaw, karon, ug mosulti
ako; pangutan-on ko ikaw, ug sultihan mo ako.' **5** Nakadungog
ako mahitungod kanimo pinaagi sa akong igdulongog, apan
karon nakita ka sa akong mga mata. **6** Busa gitamay ko
ang akong kaugalingon; naghinulsol ako diha sa abog ug
mga abo." **7** Ug nahitabo nga pagkahuman niyag sulti niining
mga butanga ngadto kang Job, miingon si Yahweh ngadto
kang Elifaz nga Timanitanhon, "Ang akong kapungot misilaob
batok kanimo ug sa imong duha ka higala tungod kay wala
kamo nagsulti ug hustong mga butang mahitungod kanako
sama sa gibuhat sa akong sulugoon nga si Job. **8** Busa
karon, pagdala kamo alang sa inyong kaugalingon ug pito ka
torong baka ug pito ka torong karnero, adto kamo sa akong
sulugoon nga si Job, ug paghalad ug sinunog nga halad alang
sa inyong kaugalingon. Mag-ampo ang akong sulugoon nga
si Job alang kaninyo, ug dawaton ko ang iyang pag-ampo,
aron nga dili ko kamo silotan sa inyong pagkabuangbuang.
Wala kamo nagsulti kung unsa ang husto mahitungod kanako,
sama sa gibuhat sa akong sulugoon nga si Job." **9** Busa
miadto si Elifaz nga Timanitanhon, Bildad nga Suhitanhon,
ug si Zophar nga Naamatitanhon ug gibuhat ang gisugo ni
Yahweh kanila, ug gidawat ni Yahweh si Job. **10** Sa dihang
nag-ampo si Job alang sa iyang mga higala, gibalik ni Yahweh
ang iyang kabtangan. Gihatagan siya ni Yahweh ug duha ka
pilo labaw pa kaysa iyang gipanag-iyahan kaniadto. **11** Unya
ang tanang mga igsoon nga lalaki ni Job, ug ang tanan niyang
mga igsoon nga babaye, ug ang tanan niyang nakahimamat
kaniadto—miadto kaniya didto ug nagkaon uban kaniya ngadto
sa iyang balay. Nagsubo sila uban kaniya ug gihupay siya
mahitungod sa tanang katalagman nga gidala ni Yahweh
ngadto kaniya. Naghatag ang matag tawo ngadto kang Job ug
pipila ka plata ug singsing nga bulawan. **12** Gipanalanginan
ni Yahweh ang kataposang gutlo sa kinabuhi ni Job labaw
pa kay kaniadto; aduna siyay 14, 000 ka karnero, 6, 000 ka
kamelyo, 1, 000 ka mga baka nga igdadaro, ug 1, 000 ka mga
baye nga asno. **13** May pito usab siya ka anak nga lalaki ug
tulo ka anak nga babaye. **14** Ginganlan niya ang unang anak
nga babaye ug Jemima, ang ikaduha si Kezia, ug ang ikatulo
si Kerenhappuch. **15** Walay nakaplagan nga sama kaanyag
sa mga anak nga babaye ni Job sa tibuok yuta. Gihatagan sila
sa ilang amahan ug panulondon uban sa ilang mga igsoong
lalaki. **16** Human niini, nagkinabuhi si Job ug 140 ka katuigan;
ug nakita pa niya ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang
mga apo, hangtod sa ikaupat nga kaliwatan. **17** Unya namatay
si Job, tigulang na ug puno sa mga adlaw.

Mga Salmo

1 Bulahan ang tawo nga wala magalakaw sa tambag sa mga
daotan, o magabarog sa dalan uban sa mga makasasala,
o magalingkod sa panagtigom sa mga bugalbugalon. **2** Apan
ang iyang kalipay anaa sa balaod ni Yahweh, ug sa iyang
balaod namalandong siya adlaw ug gabii. **3** Sama siya sa
usa ka kahoy nga natanom daplin sa kasapaan nga naghatag
sa bunga niini sa iyang panahon, nga kansang mga dahon
dili malaya; bisan unsa ang iyang buhaton magmauswagon.
4 Ang daotan dili sama niini, apan sama hinuon kini sa
uhot nga ipadpad sa hangin. **5** Busa ang daotan dili gayod
makabarog sa hukmanan, ni bisan ang mga makasasala diha
sa panagtigom sa mga matarong. **6** Kay gitugotan ni Yahweh
ang dalan sa matarong, apan mahanaw ang dalan sa daotan.

2 Nganong nagkaguliyang man ang kanasoran, ug nganong
makawang lamang ang laraw sa mga tawo? **2** Ang
mga hari sa kalibotan nagkahiusa sa pagbatok ug ang mga
magmamando nagkahiusa sa paglimbong batok kang Yahweh
ug sa pagbatok sa iyang Mesiyas, nga nag-ingon, **3** "Bugtoon
ta ang talikala nga gigapos nila kanato ug ilabay ang ilang mga
kadena." **4** Siya nga naglingkod sa kalangitan magakatawa
ngadto kanila; magbiaybiay ang Ginoo kanila. **5** Unya mosulti
siya kanila sa iyang kasuko ug hadlokon (sila) sa iyang
kapungot, nga nag-ingon, **6** Ako sa akong kaugalingon nagpili
sa akong hari sa Zion, ang balaan kong bukid." **7** Ipahibalo
ko ang kasugoan ni Yahweh. Miingon siya kanako, "Ikaw
ang akong anak nga lalaki! Karong adlawa mahimo mo na
akong imong amahan. **8** Pangayo kanako, ug igahatag ko
kanimo ang kanasoran alang sa imong panulondon ug ang
kinatumyang mga dapit sa kalibotan aron imong mapanag-
iyahan. **9** Pagadukmokon mo (sila) sa sungkod nga puthaw;
sama sa banga sa magkukolon, pulpugon mo (sila) sa pino." **10**
Busa karon, pagmabinantayon kamong mga hari; pagpatudlo
kamong magmamando sa kalibotan. **11** Simbaha si Yahweh
sa kahadlok ug pagmaya uban ang pagkurog. **12** Haloki ang
anak nga lalaki kay kondili masuko siya kaninyo, ug mamatay
kamo sa dihang mosilaob ang iyang kasuko sa makadiyot nga
higayon. Pagkabulahan niadtong tanan nga modangop diha
kaniya.

3 Ang salmo ni David, sa pag-ikyas niya gikan ni Absalom
ang iyang anak nga lalaki. O Yahweh, pagkadaghan sa
akong mga kaaway! Daghan ang nakigbatok na kanako. **2**
Daghan ang nagsulti mahitungod kanako, "Walay tabang alang
kaniya gikan sa Dios." (Sela) **3** Apan ikaw, O Yahweh, mao
ang taming nga naglibot kanako, ang akong himaya, ug ang
nagpahangad sa akong ulo. **4** Nagtuaw ako kang Yahweh,
ug gitubag niya ako gikan sa iyang balaang bungtod. (Sela)
5 Mihigda ako ug nakatulog; nakamata ako, kay si Yahweh
nanalipod kanako. **6** Dili ako mahadlok sa daghang mga tawo
nga nag-andam sa ilang kaugalingon sa pagpakigbatok kanako
sa matag bahin. **7** Barog, O Yahweh! Luwasa ako, akong
Dios! Kay pagasagpaon mo ang tanan kong mga kaaway;
pagapudpuron mo ang mga ngipon sa mga daotan. **8** Ang
kaluwasan naggikan kang Yahweh. Hinaot nga ang imong
mga panalangin maanaa sa imong katawhan. (Sela)

4 Alang sa pangulo sa musikero; sa mga tulonggon nga
adunay kwerdas. Ang salmo ni David. Tubaga ako sa dihang
mosangpit ako kanimo, O Dios sa akong pagkamatarong;
hatagi ako ug lawak sa dihang gisakit ako. Kaloy-i ako
ug paminawa ang akong mga pag-ampo. **2** Kamong mga
tawo, hangtod kanus-a ba ninyo pagabalihon ang akong
kadungganan ngadto sa kaulawan? Hangtod kanus-a ba kamo
mahigugma nianang walay pulos ug ang pagpangita sa mga
kabakakan? (Sela) **3** Apan hibaloi nga si Yahweh naglain sa
mga diosnon alang sa iyang kaugalingon. Magapatalinghog
si Yahweh sa dihang mosangpit ako kaniya. **4** Pagkurog sa
kahadlok, apan ayaw pagpakasala! Pamalandong sa inyong
kasingkasing didto sa inyong higdaanan ug paghilom. (Sela) **5**
Paghalad sa mga halad sa pagkamatarong ug ibutang ang
inyong pagsalig diha kang Yahweh. **6** Daghan ang miingon,
"Kinsa man ang makapakita kanato sa bisan unsang butang
nga maayo?" O Yahweh, ipadan-ag ang kahayag sa imong
panagway nganhi kanamo. **7** Gihatagan mo ug dakong kalipay
ang akong kasingkasing labaw pa sa naangkon sa uban sa
dihang midaghan ang ilang trigo ug mga bag-ong bino. **8** Sa
kalinaw magahigda ako ug matulog, kay kanimo lamang, O
Yahweh, nahimo akong luwas ug adunay kasigurohan.

5 Pangulo sa mang-aawit; uban ang mga tulonggon nga
huypan. Ang salmo ni David. Paminawa ang akong
pagsangpit kanimo, O Yahweh; hunahunaa ang akong mga
pag-agulo. **2** Paminawa ang tingog sa akong pagsangpit
kanimo, akong Hari ug akong Dios, kay kanimo ako nag-
ampo. **3** Yahweh, sa buntag patalinghogan mo ang akong
pagtuaw; sa kabuntagon dalhon ko ang akong mga pag-
ampo kanimo ug malaomong magahulat. **4** Sa pagkatinuod
ikaw ang Dios nga dili mouyon sa daotan; ang mga tawong
daotan dili nimo mahimong mga dinapit. **5** Dili magabarog ang
mapahitas-on sa imong presensya; kay gikasilagan mo man
ang tanan nga nagbuhat ug daotan. **6** Laglagon mo ang mga
bakakon; tamayon ni Yahweh ang mga mabangis ug ang mga
tawong malimbongon. **7** Apan alang kanako, tungod sa imong
matinud-anong kasabotan, mosulod ako sa imong pinuy-anan;
sa pagtahod mohapa ako atubangan sa imong balaang templo.
8 O Ginoo, giyahi ako sa imong pagkamatarong tungod sa
akong mga kaaway; tul-ira ang imong agianan sa akong
atubangan. **9** Kay wala gayoy kamatuoran sa ilang baba;
daotan ang ilang kinasulorang tinguha; ang ilang tutonlan
mao ang inablihan nga lubnganan; magaulog-ulog (sila) uban
sa ilang dila. **10** Hukmi (sila) nga sad-an, O Dios; hinaot
nga maunay (sila) ug kahulog sa ilang mga laraw! Isalikway
(sila) tungod sa ilang mga kalapasan, kay nagsupak (sila)
batok kanimo. **11** Apan hinaot nga malipay kadtong tanan nga
midangop kanimo; sa gihapon pasinggita (sila) kanunay sa
kalipay tungod kay ikaw ang nanalipod kanila; pasagdi (sila)
nga magmalipayon diha kanimo, kadtong nahigugma sa imong
ngalan. **12** Kay ikaw ang magpanalangin sa mga matarong, O
Yahweh; ikaw ang nag-alirong kanila uban ang kaluoy ingon
nga taming.

6 Alang sa pangulo sa musikero; sa mga tulonggon nga
adunay kwerdas, gisunod ngadto sa Sheminith nga paagi.
Ang salmo ni David. O Yahweh, ayaw ako badlonga sa imong
kasuko o pantona sa imong kapungot. **2** O Yahweh, Kaloy-i
intawon ako kay naluya na ako; ayoha ako O Yahweh, kay
nagapangurog na ang akong kabukogan. **3** Ang akong kalag
usab nahasol na pag-ayo. Apan ikaw, O Yahweh—hangtod
kanus-a man kini magpadayon? **4** O Yahweh, balik ug
tabangi na ako. Luwasa ako tungod sa imong matinud-anong
kasabotan! **5** Kay sa kamatayon wala nay makahinumdom
kanimo. Kinsa ba ang makapasalamat pa kanimo didto sa
Sheol? **(Sheol h7585)** **6** Naluya na ako sa tumang pag-agulo.

Sa tibuok gabii nabasa ang akong higdaan sa akong mga
luha; nabasa ang akong kama sa mga luha. **7** Mihalap na ang
akong mga mata tungod sa kasubo; naluya na kini tungod sa
tanan kong kaaway. **8** Palayo gikan kanako, kamong tanan
nga nagbuhat ug sala; kay nadungog ni Yahweh ang tingog
sa akong pagbakho. **9** Nadungog ni Yahweh ang tingog sa
akong pagpangaliya; gidawat ni Yahweh ang akong pag-ampo.
10 Ang tanan kong kaaway maulawan ug mahasol pag-ayo.
Motalikod (sila) ug dihadiha maulawan.

7 Ang mga awit nga gisulat ni David, nga giawit niya alang
kang Yahweh mahitungod sa mga pulong ni Cus nga gikan
sa tribo ni Benjamin. O Yahweh nga akong Dios, midangop ako
diha kanimo! Luwasa ako gikan sa tanang migukod kanako,
ug tabangi ako. **2** Kay tingali, kuniskunison nila ako sama
sa usa ka liyon, nga magawataswas kanako nga wala nay si
bisan kinsa ang magaluwas kanako. **3** O Yahweh nga akong
Dios, wala ko gibuhat ang giingon sa akong mga kaaway
nga akong buhaton; kay walay pagpanlupig sa akong mga
kamot. **4** Wala akoy nabuhat nga sayop kang bisan kinsa
nga nagmalinawon uban kanako, o nagpasakit nga walay
kapasikaran kang bisan kinsa nga nakigbatok kanako. **5** Kung
wala ako magsulti sa kamatuoran nan tugoti ang akong kaaway
nga maglutos sa akong kinabuhi ug maapsan kini; tugoti siya
nga moyatakyatak sa akong lawas ibabaw sa yuta ug mobiya
kanako nga naghigda nga naulawan diha sa abog. (Sela) **6**
Barog, O Yahweh, diha sa imong kasuko; bangon batok sa
kapungot sa akong mga kaaway; pagmata alang kanako ug
ipakita ang matarong nga kasugoan nga imong gisugo alang
kanila. **7** Nag-alirong kanimo ang panagtigom sa kanasoran;
bawia pag-usab ang imong naandan nga dapit ibabaw kanila.
8 O Yahweh, hukmi ang kanasoran; tubsa ako, O Yahweh,
nga Labing Halangdon, tungod kay ako matarong ug walay
sala. **9** Hinaot nga ang daotang mga binuhatan sa mga
daotan matapos na, apan tukora ang matarong nga katawhan,
matarong nga Dios, ikaw nga nagsusi sa mga kasingkasing ug
sa mga hunahuna. **10** Ang akong taming naggikan sa Dios,
siya nga moluwas sa matarong nga kasingkasing. **11** Ang
Dios mao ang matarong nga maghuhukom, usa ka Dios nga
may kapungot sa matag adlaw. **12** Kung ang usa ka tawo
dili maghinulsol, pagabairon sa Dios ang iyang espada ug
pagaandamon ang iyang pana alang sa gubat. **13** Andam
na siya nga mogamit sa mga hinagiban batok kaniya; gihimo
niya nga magakalayo ang iyang pana. **14** Hunahunaa ang
babayeng mabdos uban sa kadaotan, nga nanamkon sa
malimbongong mga laraw, nga nanganak sa makalilisang nga
mga bakak. **15** Mikalot siya sa usa ka bangag ug mihaw-as
sa tanan ug unya nahulog sa bangag nga iyang kinalot. **16**
Ang iyang kaugalingon nga daotang mga laraw magabalik
sa iyang ulo, kay ang iyang kabangis nahulog ibabaw sa
iyang alimpulo. **17** Magapasalamat ako kang Yahweh sumala
sa iyang katarong; Magaawit ako sa pagdayeg alang kang
Yahweh nga Labing Halangdon.

8 Alang sa pangulong musikero, nga gikuha sa gittith nga
pamaagi. Ang salmo ni David. O Yahweh nga among
Ginoo, pagkahalangdon sa imong ngalan sa tibuok kalibotan,
ikaw nga nagpakita sa imong himaya sa kalangitan. **2** Gikan
sa baba sa gagmay nga mga bata ug sa mga masuso gihimo
mo ang mga pagdayeg tungod sa imong mga kaaway, aron
makapahilom sa kaaway ug sa tigpanimalos. **3** Sa dihang
mohangad ako sa imong kalangitan, nga binuhat sa imong
mga tudlo, ang bulan ug ang mga kabituonan, nga imong
gipahimutang. **4** Unsa ba ka mahinungdanon ang katawhan
nga gihunahuna mo man (sila) o ang anak sa tawo nga gitagad
mo man (sila) **5** Apan gibuhat mo (sila) nga ubos lamang sa
mga langitnong binuhat ug gipurongpurongan (sila) sa himaya
ug sa kadungganan. **6** Gibuhat mo siya aron magdumala
ibabaw sa tanang buhat sa imong mga kamot; gibutang mo
ang tanang butang ilalom sa iyang tiilan: **7** ang tanang karnero
ug mga baka, ug bisan pa ang mga mananap sa kapatagan,
8 ang kalanggaman sa kawanangan, ug ang mga isda sa
dagat, ang bisan unsa nga moagi sa sulog sa kadagatan. **9** O
Yahweh nga among Ginoo, pagkahalangdon sa imong ngalan
sa tibuok kalibotan!

9 Alang sa pangulong musikero; nga gikan sa Muth Labben
nga pamaagi. Ang salmo ni David. Pasalamatan ko ikaw O
Yahweh sa tibuok kong kasingkasing; isugilon ko ang mga
kahibulongan mong mga buhat. **2** Maglipay ug magmaya ako
diha kanimo; ug magaawit ako sa pagdayeg sa imong ngalan,
O Labing Halangdon! **3** Sa dihang motalikod ang akong mga
kaaway, mangapokan ug mangahanaw (sila) diha sa imong
atubangan. **4** Kay gidapigan mo ang akong katarong; milingkod
ka sa imong trono, usa ka matarong nga maghuhukom! **5**
Gibadlong mo ang kanasoran; gilaglag mo ang mga daotan;
gipapas mo ang ilang mga ngalan hangtod sa kahangtoran. **6**
Napukan ang kaaway sama sa kalaglagan sa dihang gibuntog
mo ang ilang mga siyudad. Nangahanaw ang tanan nilang
handomanan. **7** Apan si Yahweh magpabilin hangtod sa
kahangtoran; gitukod niya ang iyang trono alang sa katarong.
8 Hukman niya ang kalibotan uban ang pagkamatarong, ug
pagahukman niya ang kanasoran uban ang kaangayan. **9** Si
Yahweh mao usab ang dalangpanan sa mga dinaogdaog,
ang dalangpanan sa panahon sa kalisdanan. **10** Kadtong
nakaila sa imong ngalan nagsalig diha kanimo, alang kanimo,
O Yahweh, ayaw isalikway kadtong nangita kanimo. **11** Awiti
ug mga pagdayeg si Yahweh, nga naghari sa Zion; suginli ang
kanasoran kung unsa ang iyang nahimo. **12** Kay ang Dios
nga manimalos sa naulang dugo magahinumdom; wala niya
hikalimti ang hilak sa mga dinaogdaog. **13** Kaloy-i ako, O
Yahweh; tan-awa kung giunsa ako pagdaogdaog niadtong
nagdumot kanako, ikaw nga makasakmit kanako gikan sa
mga ganghaan sa kamatayon. **14** O, aron maimantala ko ang
tanan nimong pagdayeg. Diha sa mga ganghaan sa anak
nga babaye sa Zion magmaya ako diha sa imong kaluwasan!
15 Nangahulog ang kanasoran ngadto sa bangag nga ilang
kinalot; ang ilang mga tiil nalit-ag sa pukot nga ilang gitagoan.
16 Gipaila ni Yahweh ang iyang kaugalingon; maghukom siya;
nangalit-ag ang mga daotan pinaagi sa ilang kaugalingong
mga buhat. (Sela) **17** Ang mga daotan mibalik ug gipadala
sa Sheol, ang dangatan sa tanang kanasoran nga nakalimot
sa Dios. **(Sheol h7585)** **18** Kay ang nagkinahanglan dili
mahikalimtan, ni mahanaw sa kahangtoran ang mga paglaom
sa mga dinaogdaog. **19** Barog, O Yahweh; ayaw tugoti nga
ang tawo modaog batok kanimo; hinaot nga ang kanasoran
mahukman diha sa imong panan-aw. **20** Lisanga (sila) O
Yahweh; hinaot nga ang kanasoran masayod nga tawo lamang
(sila, Sela)

10 O Yahweh, nganong nagpalayo ka man kanako?
Nganong gitagoan mo man ang imong kaugalingon sa
panahon sa kalisdanan? **2** Tungod sa ilang pagkamapahitas-
on, gilutos sa mga tawong daotan ang mga dinaogdaog; apan
palihog tugoti nga malit-ag ang mga daotan pinaagi sa ilang
kaugalingong gipanglaraw. **3** Kay gipasigarbo sa tawong

daotan sa iyang labing lalom nga mga tinguha; gipanalanginan
niya ang mga hakog ug gibiaybiay si Yahweh. **4** Ang tawong
daotan nagpataas sa iyang panagway; wala niya pangitaa ang
Dios. Wala gayod siya maghunahuna mahitungod sa Dios
tungod kay wala gayod siya magpakabana mahitungod kaniya.
5 Luwas siya sa tanang panahon, apan ang imong matarong
nga kasugoan hataas pa kaayo alang kaniya; giyam-iran niya
ang tanan niyang mga kaaway. **6** Nag-ingon siya sa iyang
kasingkasing, "Dili gayod ako mapakyas; sa tibuok kaliwatan
dili ako makatagamtam ug kalisod." **7** Ang iyang baba napuno
sa mga pagtunglo ug sa mga bakak, makadaot nga mga
pulong; ang iyang dila makadaot ug makalaglag. **8** Mag-
atang siya sa kabaryohan; diha sa hilit nga dapit pamatyon
niya ang walay sala; ang iyang mga mata naniid sa mga
tawong walay mahimo. **9** Nagbantay siya sa hilit sama sa liyon
nga anaa sa kasagbotan; naghupo ug naghulat sa pagtukob
sa mga dinaogdaog. Gidakop niya ang mga dinaogdaog
pinaagi sa pagbira niya sa iyang pukot. **10** Gidugmok ug
gilutos niya ang iyang gibiktima; nahulog (sila) ngadto sa
iyang lig-on nga mga pukot. **11** Nag-ingon siya sa iyang
kasingkasing, "Nahikalimot na ang Dios; gitagoan niya ang
iyang panagway; dili na siya magpakabana sa pagtan-aw." **12**
Barog, O Yahweh! Bayawa ang imong kamot, O Dios! Ayaw
kalimti ang mga dinaogdaog. **13** Nganong gisalikway man sa
tawong daotan ang Dios ug nag-ingon sa iyang kasingkasing,
"Dili mo ako basolon"? **14** Nakakita ka niini, kay nakita mo
kanunay ang nagpahamtang sa mga pag-antos ug mga kagul-
anan. Gitugyan sa mga makaluluoy ang ilang kaugalingon diha
kanimo; giluwas mo ang mga ilo. **15** Dugmoka ang bukton sa
masalaypon ug tawong daotan. Paningli siya sa iyang daotang
mga binuhatan, nga gihunahuna niya nga dili mo masayran.
16 Si Yahweh Hari hangtod sa kahangtoran; gipapahawa niya
ang kanasoran sa iyang yuta. **17** O Yahweh, gidungog mo ang
mga panginahanglan sa mga dinaogdaog; gilig-on mo ang
ilang kasingkasing, gipatalinghogan mo ang ilang pag-ampo;
18 Gipanalipdan mo ang mga ilo ug ang mga dinaogdaog aron
walay tawo sa kalibotan ang mangalisang pag-usab.

11 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David.
Midangop ako diha kang Yahweh; unsaon mo pagsulti
kanako, "Kalagiw sama sa langgam ngadto sa bukid"? **2**
Kay tan-awa! Ang daotan nag-andam na sa ilang mga pana.
Giandam nila ang ilang mga udyong diha sa mga pisi aron
sa pagpana diha sa kangitngit ngadto sa matarong ang
kasingkasing. **3** Kay kung magun-ob ang mga patukoranan,
unsa man ang mahimo sa mga matarong? **4** Si Yahweh anaa
sulod sa iyang balaang templo; nagtan-aw ug nagsusi ang
iyang mga mata sa mga anak sa katawhan. **5** Nagsusi si
Yahweh sa mga matarong ug sa mga daotan, apan nagdumot
siya niadtong nahigugma sa pagbuhat sa pagpanlupig. **6**
Paulanan niya sa kalayo ug asupre ang mga daotan; ang
makapaso nga hangin mao ang ilang bahin gikan sa iyang
kupa! **7** Kay si Yahweh matarong, ug nahigugma siya
sa pagkamatarong; ang mga matarong makakita sa iyang
panagway.

12 Alang sa pangulong musikero; nga gikan sa Sheminith.
Ang salmo ni David. Tabangi, O Yahweh, kay nahanaw
na ang mga diosnon; nawagtang na ang mga matinumanon. **2**
Ang tanan nagsulti sa walay pulos nga mga pulong batok sa
ilang silingan; ang tanan nagsulti uban sa ngabil nga maulog-
ulogon ug palingpaling nga kasingkasing. **3** O Yahweh, putla
ang tanang ngabil nga maulog-ulogon, ang matag dila nga
nagmantala sa dakong mga butang. **4** Mao kini kadtong nag-
ingon, "Uban sa among mga dila magmalamposon kami.
Sa dihang magsulti ang among mga ngabil, kinsa ba ang
makamando kanamo?" **5** "Tungod sa panpanlupig batok sa
mga kabos, tungod sa pag-agulo sa mga timawa, mobarog
ako," nag-ingon si Yahweh. "Ihatag ko ang kasigurohan nga
ilang gipangandoy." **6** Ang mga pulong ni Yahweh mao ang
mga pulong nga putli, sama sa plata nga giputli sa hudno
sa kalibotan, sa makapito ka higayon. **7** Ikaw O Yahweh!
Gibantayan mo (sila) Gitipigan mo ang diosnong mga tawo
gikan sa daotang kaliwatan hangtod sa kahangtoran. **8** Ang
mga tawong daotan naglakaw sa bisan asa nga bahin sa
dihang ang daotan gipasidungan taliwala sa mga anak sa
katawhan.

13 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David.
Hangtod kanus-a, O Yahweh, nga padayon kang
mahikalimot kanako? Hangtod kanus-a mo man itago ang
imong panagway nganhi kanako? **2** Hangtod kanus-a man ako
mabalaka ug masubo sulod sa akong kasingkasing sa tibuok
adlaw? Hangtod kanus-a man padayon nga magmadaogon
ang akong kaaway batok kanako? **3** Tan-awa ug tubaga ako,
O Yahweh nga akong Dios! Hayagi ang akong panan-aw, kay
kondili mahikatulog ako sa kamatayon. **4** Ayaw tugoti ang
akong kaaway nga moingon, "Gibuntog ko siya," aron nga
ang akong kaaway dili makaingon, "Nagmadaugon ako batok
sa akong kaaway"; kay kondili, magmaya gayod ang akong
mga kaaway sa dihang mapukan ako. **5** Apan nagsalig ako
sa imong matinud-anong kasabotan; nagmaya ang akong
kasingkasing diha sa imong kaluwasan. **6** Mag-awit ako kang
Yahweh tungod kay hilabihan gayod ang iyang pagtagad
kanako.

14 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David. Ang
buangbuang moingon sa iyang kasingkasing, "Wala
gayoy Dios," Malimbongon (sila) ug nagbuhat sa makauulaw
nga pagpakasala; walay bisan usa nga nagbuhat ug maayo. **2**
Si Yahweh nagatan-aw gikan sa langit ngadto sa mga anak
sa tawo aron sa pagpangita kung aduna bay nakasabot,
nga nangita kaniya. **3** Nahisalaag silang tanan. Ug nadunot
silang tanan. Walay bisan usa nga nagbuhat ug maayo, wala
gayod bisan usa. **4** Wala ba silay bisan unsang nahibaloan,
kadtong nagpakasala, kadtong milamoy sa akong katawhan
sama nga mikaon (sila) sa tinapay, apan wala magtawag
kang Yahweh? **5** Nangurog (sila) sa kahadlok, kay ang Dios
anaa man sa panagtigom sa mga matarong! **6** Buot ninyong
pakaulawan ang tawong kabos bisan pa kung si Yahweh
ang iyang dalangpanan. **7** O, kana nga kaluwasan sa Israel
moabot pa unta gikan sa Zion! Sa dihang bawion na ni Yahweh
ang iyang mga katawhan gikan sa pagkabihag, unya magmaya
si Jacob ug magmalipayon ang Israel!

15 Ang salmo ni David. O Yahweh, kinsa man ang
makapuyo sa imong tabernakulo? Kinsa man ang
magpuyo sa imong balaan nga bungtod? **2** Si bisan kinsa ang
nagalakaw nga walay kasaypanan, nagabuhat kung unsa ang
husto ug nagasulti sa kamatuoran gikan sa iyang kasingkasing.
3 Dili siya magbutangbutang uban sa iyang dila, dili siya
mangdaot sa uban, ug dili niya tamayon ang iyang silingan.
4 Ang tawong walay pulos ginatamay sa iyang mga mata,
apan gipasidunggan niya kadtong adunay kahadlok kang
Yahweh. Nagapanumpa siya bisan pa sa iyang kalisod ug dili
niya bakwion ang iyang mga gipanaad. **5** Dili niya patuboan

ang salapi sa dihang magpautang siya. Dili siya magdawat
ug suhol aron sa pagpamatuod batok sa mga dili sad-an. Si
bisan kinsa kadtong magbuhat niining mga butanga dili gayod
matarog.

16 Ang michtam ni David. Panalipdi ako, O Dios, kay
midangop ako kanimo. **2** Nag-ingon ako kang Yahweh,
"Ikaw ang akong Ginoo; ang pagkamaayo ko kawang lamang
kung wala ka. **3** Sa mga balaang tawo nga anaa sa kalibotan,
maalamon (sila) nga mga tawo; ang bug-os kong kalipay anaa
kanila. **4** Modaghan pa ang ilang mga kalisdanan, niadtong
mga nangita ug laing dios. Dili ko gayod ibubo ang halad nga
dugo sa ilang mga dios ni bayawon ang ilang mga ngalan
sa akong ngabil. **5** O Yahweh, ikaw ang akong pinili nga
bahin ug ang akong kupa. Gikuptan mo ang akong kaugmaon.
6 Ang gisukod nga utlanan gipahimutang alang kanako sa
maanindot nga mga dapit; tinuod gayod nga akong maangkon
ang maayong panulondon. **7** Dayegon ko si Yahweh, nga
mao ang nagtambag kanako; bisan sa kagabhion ang akong
hunahuna nagapanudlo kanako. **8** Giuna ko si Yahweh sa
kanunay, aron dili gayod ako matarog gikan sa iyang tuong
kamot! **9** Busa malipayon ang akong kasingkasing; nagamaya
ang akong dungog. Tinuod gayod nga magpuyo ako nga luwas.
10 Kay dili mo isalikway ang akong kalag ngadto sa Sheol.
Dili mo pagatugotan nga ang imong mga nagmatinumanon
makakita sa bung-aw. **(Sheol h7585)** **11** Gitudloan mo ako sa
dalan sa kinabuhi; ang madagayaon nga kalipay nagapabilin
sa imong presensya; ang kalipay nagasunod sa imong tuong
kamot hangtod sa walay kahangtoran!"

17 Ang pag-ampo ni David. Paminawa ang akong
paghangyo sa katarong, O Yahweh; patalinghogi ang
akong pagpakitabang! Dungga ang pag-ampo gikan sa
akong ngabil nga wala manglimbong. **2** Tugoti ang akong
pagpamatuod magagikan sa imong presensya; tugoti nga
makita sa imong mga mata kung unsa ang husto! **3** Kung
sulayan mo ang akong kasingkasing, kung duawon mo ako
sa kagabhion, putlion mo ako ug wala nay makaplagan nga
bisan unsang daotang mga laraw; ang akong baba wala nay
kalapasan. **4** Sa mga binuhatan sa katawhan, pinaagi kini sa
pulong sa imong ngabil nga naglikay ako gikan sa pamaagi sa
mga masupilon. **5** Ang akong mga lakang nagsubay gayod
sa imong agianan; wala gayod nadalin-as ang akong mga
tiil. **6** Nagtawag ako kanimo, kay tubagon mo ako, O Dios;
Patalinghogi ako ug paminawa sa dihang mosulti ako. **7** Ipakita
ang imong matinud-anong kasabotan sa katingalahang paagi,
giluwas mo kadtong midangop kanimo pinaagi sa imong tuong
kamot gikan sa ilang mga kaaway! **8** Panalipdi ako sama
sa kalimutaw sa imong mata; tagoi ako ilalom sa landong
sa imong mga pako **9** gikan sa presensya sa mga daotan
nga naghasmag kanako, sa akong mga kaaway nga nag-
alirong kanako. **10** Wala gayod silay kaluoy kang bisan kinsa;
pagkamasigarbohon sa ilang mga baba. **11** Gialirongan nila
ang akong mga lakang. Gitutok nila ang ilang mga mata aron
sa pagpatumba kanako ngadto sa yuta. **12** Sama (sila) sa
liyon nga naghinamhinam na nga motukob sa iyang tukbonon,
sama sa batan-ong liyon nga nagpahipi sa mangiob nga mga
dapit. **13** Barog, O Yahweh! Sulonga (sila) Ipalukapa (sila)
Luwasa ang akong kinabuhi gikan sa mga daotan pinaagi sa
imong espada! **14** Luwasa ako gikan sa mga tawo pinaagi
sa imong kamot, O Yahweh, gikan sa mga tawo niining
kalibotana kansang kauswagan anaa lamang niining kinabuhia!
Pagabusgon mo ang tiyan niadtong mga bililhon kanimo uban
ang mga bahandi; makabaton (sila) ug daghang kaanakan ug
igabilin ang ilang katigoyanan sa ilang kaanakan. **15** Alang
kanako, tan-awon ko ang imong panagway sa pagkamatarong;
matagbaw ako, sa akong pagmata, sa pagkakita kanimo.

18 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David,
nga sulugoon ni Yahweh, sa dihang giawit niya kang
Yahweh ang mga pulong niini nga awit sa adlaw nga giluwas
siya ni Yahweh gikan sa kamot sa tanan niyang mga kaaway
ug gikan sa kamot ni Saul. Nag-awit siya: Gihigugma ko
ikaw, O Yahweh, ang akong kusog. **2** Si Yahweh mao ang
akong bato, ang akong lig-on nga kuta, siya nga nagluwas
kanako; siya mao ang akong Dios, ang akong bato; midangop
ako kaniya. Siya mao ang akong taming, ang budyong sa
akong kaluwasan, ug ang akong dalangpanan. **3** Magtawag
ako kang Yahweh nga takos nga pagadaygon, ug maluwas
ako gikan sa akong mga kaaway. **4** Ang mga hikot sa
kamatayon migapos kanako, ug ang naghaganas nga tubig sa
pagkawalay kapuslanan naglumos kanako. **5** Ang mga hikot
sa Sheol migapos kanako; ug ang bitik sa kamatayon naglit-ag
kanako. **(Sheol h7585)** **6** Sa akong kasakitan nagtawag ako
kang Yahweh; nagpakitabang ako sa akong Dios. Nadungog
niya ang akong tingog diha sa iyang templo; ang akong
pagpakitabang miabot sa iyang presensya; nahiabot kini sa
iyang igdulungog. **7** Unya ang kalibotan miuyog ug mikurog;
ang patukoranan usab sa mga kabukiran nauyog ug nangurog
tungod sa kasuko sa Dios. **8** Miulbo ang aso nga migawas sa
iyang ilong, ug ang nagdilaab nga kalayo migawas sa iyang
baba. Gipasiga niini ang mga baga. **9** Giablihan niya ang
kalangitan ug mikanaog, ug ang tumang kangitngit anaa ilalom
sa iyang mga tiil. **10** Misakay siya sa kerubin ug milupad;
nagpatianod siya sa mga pako sa hangin. **11** Gihimo niya
ang kangitngit ingon nga usa ka tolda nga nagpalibot kaniya,
baga nga mga dag-om sa kawanangan. **12** Nangahulog ang
mga yelo ug ang nagdilaab nga mga kalayo sa pagkilat nga
gikan sa iyang atubangan. **13** Nagdalugdog si Yahweh sa
kalangitan! Nagsinggit ang Labing Halangdon. **14** Gipana niya
ug nagkatibulaag ang iyang mga kaaway; daghang mga kilat
ang nagpahisalaag kanila. **15** Unya mitungha ang tuboran sa
mga katubigan; ang mga patukoranan sa kalibotan nadayag
diha sa panagsinggit sa imong pagpakiggubat, O Yahweh— sa
pag-ulbo sa gininhawa sa imong ilong. **16** Mikab-ot siya gikan
sa kahitas-an; gigunitan niya ako! Gihaw-as niya ako gikan sa
makusog nga tubig. **17** Giluwas niya ako gikan sa lig-on kong
mga kaaway, gikan niadtong nagdumot kanako, kay hilabihan
(sila) ka kusgan kay kanako. **18** Gisulong nila ako sa adlaw sa
akong kasakitan apan si Yahweh mao ang mitabang kanako!
19 Gipalingkawas niya ako sa halapad nga hawan; giluwas
niya ako tungod kay nahimuot siya kanako. **20** Gigantihan
ako ni Yahweh tungod sa akong pagkamatarong; gilig-on niya
ako tungod kay hinlo ang akong mga kamot. **21** Kay akong
gisubay ang dalan ni Yahweh ug diha sa pagkadaotan wala
gayod ako mitalikod gikan sa akong Dios. **22** Kay ang tanan
niyang matarong nga kasugoan nagauna kanako; maingon
man sa iyang mga mando, wala ko kini gisalikway. **23** Wala
usab akoy sayop sa iyang atubangan, ug gilikay ko ang akong
kaugalingon gikan sa sala. **24** Busa gilig-on ako ni Yahweh
tungod sa akong pagkamatarong, tungod kay ang akong mga
kamot hinlo diha sa iyang atubangan. **25** Alang niadtong
nagmatinumanon, gipakita mo nga ikaw matinumanon; sa
tawo nga hingpit, gipakita mo nga ikaw hingpit. **26** Alang
niadtong putli, gipakita mo nga ikaw putli; apan maabtikon ka
ngadto ni bisan kinsang sukwahi. **27** Kay giluwas mo kadtong

mga tawong gisakit, apan gipaubos mo kadtong mga mata
nga mapasigarbohon! **28** Kay gidagkotan mo ang akong suga;
gihayagan ni Yahweh nga akong Dios ang akong kangitngit.
29 Kay pinaagi kanimo makadagan ako ngadto sa usa ka
babag; pinaagi sa akong Dios makaambak ako sa kuta. **30**
Alang sa Dios: hingpit ang iyang mga pamaagi. Ang pulong ni
Yahweh putli! Siya mao ang taming sa tanan nga modangop
kaniya. **31** Kinsa pa ba ang Dios gawas kang Yahweh? Kinsa
pa ba ang bato gawas sa among Dios? **32** Mao kini ang
Dios nga naghatag ug kusog kanako sama sa bakos, nga
nagbutang sa tawong matarong sa iyang dalan. **33** Gipaabtik
niya ang akong mga tiil sama sa binaw ug gibutang ako sa
hataas nga mga dapit! **34** Gibansay niya ang akong mga
kamot alang sa gubat ug ang akong mga bukton sa pagbira sa
pana nga bronse. **35** Gihatag mo kanako ang taming sa imong
kaluwasan. Ang imong tuong kamot nagtabang alang kanako,
ug ang imong kaluoy ang naghimo kanako nga bantogan.
36 Naghimo ka ug halapad nga hawan ilalom sa akong mga
tiil aron dili madalin-as ang akong mga tiil. **37** Gigukod ko
ang akong mga kaaway ug ako silang nadakpan; wala gayod
ako mipauli hangtod nga malaglag (sila) **38** Gidugmok ko
(sila) aron dili na (sila) makabangon pa; nangatumba (sila)
sa akong tiilan. **39** Kay gihatagan mo ako ug kusog sama
sa bakos sa panggubatan; gipailalom mo kanako kadtong
nakigbatok kanako. **40** Gihatag mo kanako ang tangkugo sa
akong mga kaaway; giwagtang ko kadtong nagdumot kanako.
41 Nagpakitabang (sila) apan walay si bisan usa ang nagluwas
kanila; nagtawag (sila) kang Yahweh, apan wala siya mitubag
kanila. **42** Gidugmok ko (sila) hangtod nga mapulpog sama sa
abog nga gipalid sa hangin; gilabay ko (sila) sama sa lapok
sa kadalanan. **43** Giluwas mo ako gikan sa panag-away sa
mga tawo. Gihimo mo akong pangulo sa tibuok kanasoran.
Gialagaran ako sa mga tawo nga wala ko mailhi. **44** Sa dihang
madungog nila ako, mituman (sila) kanako; ang mga langyaw
napugos sa pagyukbo kanako. **45** Nanggawas ang mga
langyaw nga nagpangurog gikan sa ilang mga kuta. **46** Buhi si
Yahweh; hinaot nga pagadayegon ang akong bato. Hinaot nga
mapasidunggan ang Dios sa akong kaluwasan. **47** Siya mao
ang Dios nga manimalos alang kanako, nga nagbuntog sa
mga kanasoran ilalom kanako. **48** Gipalingkawas ako gikan sa
akong mga kaaway! Sa pagkatinuod, gibayaw mo ako labaw
niadtong nakigbatok kanako! Giluwas mo ako gikan sa mga
tawong malupigon. **49** Busa pasalamatan ko ikaw, O Yahweh,
taliwala sa mga kanasoran; mag-awit ako ug mga pagdayeg
sa imong ngalan! **50** Gihatag sa Dios ang dakong kadaogan
sa iyang hari, ug gipakita niya ang iyang maunongon nga
kasabotan ngadto sa iyang pinili, ngadto kang David ug ngadto
sa iyang kaliwatan hangtod sa kahangtoran.

19 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David.
Ang kalangitan nagpadayag sa himaya sa Dios, ug ang
kawanangan nagpakita sa iyang mga binuhat! **2** Adlaw-adlaw
nagaawas ang pagpanugilon; matag gabii nagapadayag kini sa
kaalam. **3** Walay mga sinultihan o pinulongan; ang ilang mga
tingog dili madungog. **4** Apan mikaylap ang ilang mga pulong
ngadto sa tibuok yuta, ug ang ilang mga gipanugilon miabot
sa kinatumyan sa kalibotan. Gipabarog niya ang tolda sa
adlaw diha kanila. **5** Ang adlaw sama sa usa ka pamanhonon
nga migula sa iyang lawak ug sama sa kusgang lalaki nga
nagmaya sa iyang pagdagan sa lumba. **6** Misubang ang adlaw
gikan sa usa ka bahin ug milatas sa kawanangan ngadto sa
laing bahin; walay makaikyas sa kainit niini. **7** Ang balaod ni
Yahweh hingpit, nga nagpabag-o sa kalag; ang pagpamatuod
ni Yahweh kasaligan nga naghimo nga maalamon sa mga
yano. **8** Matarong ang pagpanudlo ni Yahweh, nga naghimo
sa kasingkasing nga malipayon; ang kasugoan ni Yahweh
putli, nga nagahayag sa mga mata. **9** Ang kahadlok kang
Yahweh putli nga molungtad hangtod sa kahangtoran; ang
matarong nga kasugoan ni Yahweh matuod ug ang tanan
lunlon matarong! **10** Mas bililhon pa (sila) kay sa bulawan,
labaw pa kay sa lunlong bulawan; mas tam-is pa (sila) kay sa
dugos ug sa tinulo nga dugos gikan sa balayan niini. **11** Oo,
pinaagi kanila ang imong sulugoon gipahimangnoan; nga sa
pagtuman niini adunay dakong ganti. **12** Kinsa ba ang nasayod
sa tanan niyang mga sayop? Hinloi ako gikan sa tinagong mga
kalapasan. **13** Ilikay ang imong sulugoon gikan sa mga sala
sa pagkamapahitas-on; ug ayaw tugoti nga magmando (sila)
kanako. Unya mahimo akong hingpit, ug dili ako mahimong
sad-an gikan sa tanang kalapasan. **14** Hinaot nga ang mga
pulong sa akong baba ug ang mga panghunahuna sa akong
kasingkasing madawat diha sa imong panan-aw, O Yahweh,
ang akong bato ug ang akong manluluwas.

20 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David.
Hinaot nga tabangan ka ni Yahweh sa adlaw sa kasamok;
hinaot nga ang ngalan sa Dios ni Jacob magapanalipod
kanimo **2** ug ipadala ang tabang gikan sa balaang dapit
aron sa pagtabang kanimo gikan sa Zion. **3** Hinaot nga
hinumdoman niya ang imong mga halad ug pagadawaton
ang imong halad sinunog. (Sela) **4** Hinaot nga ihatag niya
kanimo ang gipangandoy sa imong kasingkasing ug tumanon
ang tanan mong mga laraw. **5** Unya sa imong kadaogan
magmaya kita, ug diha sa ngalan sa atong Dios, ituboy nato
ang mga bandila. Hinaot nga ihatag ni Yahweh ang tanan
mong gipangamuyo. **6** Karon nasayod ako nga si Yahweh
magaluwas sa iyang pinili; siya magatubag kaniya gikan sa
iyang balaang langit uban sa kusog sa iyang tuong kamot nga
makaluwas kaniya. **7** Ang uban nagsalig sa ilang mga karwahe
ug ang uban sa ilang mga kabayo, apan motawag kita kang
Yahweh nga atong Dios. **8** Mangalaglag (sila) ug mangapukan,
apan mobangon kita ug mobarog nga matarong! **9** O Yahweh,
luwasa ang hari; tabangi kami sa dihang magatawag kami.

21 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David.
Maglipay ang hari diha sa imong kusog, O Yahweh!
Pagkadako gayod sa iyang kalipay sa kaluwasan nga imong
gihatag! **2** Ikaw ang naghatag kaniya sa gipangandoy sa
iyang kasingkasing ug wala ka nagdumili sa gihangyo sa
iyang mga ngabil. (Sela) **3** Kay ikaw ang nagdala kaniya sa
daghang panalangin; gipurongpurongan mo siya ug lunlon
bulawan. **4** Nangayo siya ug kinabuhi; gihatag mo kini kaniya;
gilugwayan mo pa siya sa taas nga mga adlaw hangtod
sa walay kataposan. **5** Dako ang iyang himaya tungod sa
imong kadaogan; gihatag mo kaniya ang imong katahom ug
kahalangdon. **6** Kay gihatag mo kaniya ang molungtad nga
mga panalangin; gilipay mo siya uban ang kalipay diha sa
imong presensya. **7** Kay ang hari nagsalig kang Yahweh;
pinaagi sa matinud-anong kasabotan sa Labing Halangdon dili
siya matarog. **8** Ang imong kamot modakop sa tanan mong
kaaway; ang imong tuong kamot modakop niadtong nagdumot
kanimo. **9** Sa panahon sa imong kasuko, pagasunogon mo
(sila) sama sa nagdilaab nga hudno. Gipukan (sila) ni Yahweh
sa iyang kapungot, ug ang kalayo magaut-ot kanila. **10**
Pagalaglagon mo ang ilang mga anak gikan sa yuta ug ang
ilang kaliwatan diha sa katawhan. **11** Kay gitinguha nila ang
daotan batok kanimo; naglaraw (sila) nga dili magmalampuson!

12 Kay ikaw ang magpapauli kanila; gipunting mo ang imong
pana batok kanila. 13 Bayawon ka, O Yahweh, diha sa imong
kusog; magaawit ug magadayeg kami sa imong gahom.

22 Alang sa pangulong musikero; gihan-ay sa "Timpo sa
binaw." Ang salmo ni David. Dios ko, Dios ko, nganong
gibiyaan mo man ako? Nganong halayo ka man kaayo gikan
sa pagluwas kanako ug halayo gikan sa mga pulong sa
akong pag-agulo? 2 Dios ko, nagtuaw ako sa adlaw, apan
wala ka mitubag, ug sa kagabhion wala ako maghilom! 3
Apan balaan ka; naglingkod ka ingon nga hari uban ang
mga pagdayeg sa Israel. 4 Nagasalig kanimo ang among
katigulangan; nagsalig (sila) kanimo, ug giluwas mo (sila) 5
Nagtuaw (sila) kanimo ug giluwas mo (sila) Nagsalig (sila)
kanimo ug wala (sila) napakyas. 6 Apan ulod lamang ako
ug dili usa ka tawo, kaulawan ako ngadto sa mga tawo
ug tinamay sa katawhan. 7 Ang tanang nakakita kanako
nagtamay kanako; nagbugalbugal kanako; nagpanglingo (sila)
kanako. 8 Miingon (sila) "Nagsalig siya kang Yahweh; pasagdi
nga si Yahweh ang moluwas kaniya. Pasagdi nga siya ang
moluwas kaniya, kay nahimuot man siya kaniya." 9 Kay
gipagula mo ako gikan sa tagoangkan; gihimo mo ako nga
mosalig kanimo sa dihang nagsuso pa ako sa akong inahan.
10 Gipahimugso ako diha kanimo gikan sa tagoangkan; ikaw
mao ang akong Dios sukad pa nga anaa ako sa tagoangkan
sa akong inahan! 11 Ayaw pagpahilayo kanako, kay ang
kasamok haduol lamang; walay si bisan usa ang motabang
kanako. 12 Gilibotan ako sa daghan nga torong baka; mga
kusgan nga mga torong baka sa Basan ang nagapalibot
kanako. 13 Ginganga nila pag-ayo ang ilang mga baba batok
kanako sama sa nagangulob nga liyon nga magkuniskunis sa
iyang biktima. 14 Gibubo ako sama sa tubig, ug ang tanan
kong kabukogan nangalisa. Ang akong kasingkasing sama sa
kandila; natunaw kini sa akong kinasuloran. 15 Nauga ang
akong kusog sama sa kolon; ang akong dila mitapot sa akong
alingagngag. Gipahimutang mo ako sa abog sa kamatayon.
16 Kay gilibotan ako sa mga iro; ang panon sa mga daotan
nag-alirong kanako; gitusok nila ang akong mga kamot ug
mga tiil. 17 Maihap ko na ang tanan kong kabukogan. Gitan-
aw ug gitutokan nila ako. 18 Gibahin-bahin nila ang akong
mga bisti sa ilang taliwala, nagripa (sila) alang sa akong mga
sapot. 19 Ayaw pagpahilayo, O Yahweh; palihog pagdali aron
sa pagtabang kanako, akong kusog! 20 Luwasa ang akong
kalag gikan sa espada, ang akong usa lamang ka kinabuhi
gikan sa mga kuko sa mga ihalas nga iro. 21 Luwasa ako
gikan sa baba sa liyon; luwasa ako gikan sa sungay sa mga
ihalas nga baka. 22 Imantala ko ang imong ngalan ngadto sa
akong mga kaigsoonan; taliwala sa panagtigom pagadaygon
ko ikaw. 23 Kamo nga nagmahadlokon kang Yahweh, dayega
siya! Kamong tanan nga kaliwat ni Jacob, pasidunggi siya!
Barog nga may pagtahod kaniya, kamong tanan nga kaliwatan
sa Israel! 24 Kay wala niya gipasagdan o gisalikway ang
pag-antos sa mga dinaogdaog; wala gitago ni Yahweh ang
iyang panagway gikan kaniya; sa dihang nagtawag kaniya
ang mga dinaogdaog, gidungog niya. 25 Tungod kanimo
magdayeg ako diha sa dakong panagtigom; tumanon ko ang
akong gipanaad atubangan niadtong nagmahadlokon kaniya.
26 Ang dinaogdaog magakaon ug matagbaw; kadtong nangita
kang Yahweh magadayeg kaniya. Hinaot nga ang inyong
mga kasingkasing mabuhi hangtod sa kahangtoran. 27 Ang
tanang katawhan sa kalibotan mahinumdom ug mobalik kang
Yahweh; ang tanang kabanayan sa kanasoran manghapa sa
imong atubangan. 28 Kay iya ni Yahweh ang gingharian; siya
mao ang magmamando labaw sa tanang kanasoran. 29 Ang
tanang malampusong katawhan sa kalibotan magakombira ug
magasimba; kadtong tanan nga mikanaog ngadto sa abog
magayukbo sa iyang atubangan, kadtong dili arang makatipig
sa ilang kaugalingong kinabuhi. 30 Ang moabot nga kaliwatan
magaalagad kaniya; magasugilon (sila) sa mosunod nga
kaliwatan sa Ginoo. 31 Moabot (sila) ug magasulti sa iyang
pagkamatarong; magasugilon (sila) ngadto sa katawhan nga
wala pa matawo kung unsa ang iyang nabuhat!

23 Ang salmo ni David. Si Yahweh mao ang akong
magbalantay; walay makulang kanako. 2 Gipahigda
niya ako sa lunhaw nga mga sibsibanan; gitultolan niya ako
sa linaw nga tubig. 3 Gilig-on niya ang akong kinabuhi;
gigiyahan niya ako sa hustong dalan tungod sa iyang ngalan.
4 Bisan magalakaw ako latas sa walog sa labing mangitngit
nga landong; dili ako mahadlok sa kadaot sanglit nag-uban
ka man kanako; ang imong bunal ug ang imong sungkod
nanalipod man kanako. 5 Giandam mo ang lamesa sa
akong atubangan diha sa presensiya sa akong mga kaaway;
gidihogan mo sa lana ang akong ulo; nagaawas ang akong
kupa. 6 Ang pagkamaayo gayod ug ang matinud-anong
kasabotan magasunod kanako sa tanang adlaw sa akong
kinabuhi; ug magapuyo ako sa balay ni Yahweh sa hataas
gayod nga panahon!

24 Ang salmo ni David. Ang kalibotan iya ni Yahweh, ug
ang tanan niini, ang kalibotan, ug ang tanang nagpuyo
niini. 2 Kay gitukod niya kini ibabaw sa kadagatan ug gipalig-
on kini ibabaw sa kasapaan. 3 Kinsa ba ang motungas sa
bukid ni Yahweh? Kinsa ba ang mobarog sa iyang balaang
dapit? 4 Siya nga adunay hinlo nga mga kamot ug putli nga
kasingkasing; nga wala nagpasaka ug kabakakan, ug wala
manumpa aron sa pagpanlimbong. 5 Makadawat siya sa
panalangin nga gikan kang Yahweh ug ang pagkamatarong
gikan sa Dios sa iyang kaluwasan. 6 Ingon niini ang kaliwatan
niadtong nangita kaniya, kadtong nagapangita sa panagway
sa Dios ni Jacob. (Sela) 7 Ablihi ang mga ganghaan; ablihi
ang walay kataposang mga pultahan, aron ang Hari sa himaya
makasulod! 8 Kinsa ba kining Hari sa himaya? Si Yahweh
ang kusgan ug makagagahom; si Yahweh ang makagagahom
sa panggubatan. 9 Ablihi ang mga ganghaan; ablihi ang
walay kataposang mga pultahan, aron makasulod ang Hari sa
himaya! 10 Kinsa ba kining Hari sa himaya? Si Yahweh sa
panon, siya ang Hari sa himaya. (Sela)

25 Ang Salmo ni David. Nganha kanimo, O Yahweh,
itugyan ko ang akong kinabuhi! 2 Akong Dios, nagasalig
ako kanimo. Ayaw ako pakaulawi; ayaw tugoti ang akong mga
kaaway nga magmadaogon batok kanako. 3 Hinaot nga walay
si bisan kinsa nga naglaom kanimo ang maulawan, hinaot
nga ang maulawan mao kadtong malimbungon nga walay
hinungdan! 4 Ipaila kanako ang imong mga dalan, O Yahweh;
itudlo kanako ang imong mga agianan. 5 Tultoli ako ngadto
sa imong kamatuoran ug tudloi ako, kay ikaw mao man ang
Dios sa akong kaluwasan; naglaom ako kanimo sa tibuok
adlaw. 6 Hinumdomi, O Yahweh, ang imong pagkamaluloy-
on ug ang imong matinud-anong kasabotan; kay sa kanunay
anaa (sila) 7 Ayaw hinumdomi ang mga sala sa akong
pagkabatan-on o sa akong pagkamasinupakon; Hinumdomi
ako uban sa matinud-anong saad tungod sa imong kaayo, O
Yahweh! 8 Si Yahweh maayo ug matarong; busa gitudloan
niya ang mga makasasala sa dalan. 9 Gitultolan niya ang

mapainubsanon sa kung unsa ang matarong ug gitudloan
niya (sila) sa iyang dalan. **10** Ang tanang agianan ni Yahweh
mao ang mahigugmaong kalolot ug pagkamatinumanon alang
niadtong nagtipig sa iyang kasabotan ug sa iyang ligdong
nga mga sugo. **11** Tungod ug alang sa imong ngalan, O
Yahweh, pasayloa ang akong sala, kay dako na kini kaayo. **12**
Kinsa mang tawhana ang nahadlok kang Yahweh? Ang Ginoo
magtudlo kaniya sa dalan nga angay niyang pilion. **13** Ang
iyang kinabuhi mosubay sa pagkamaayo; ug ang iyang mga
kaliwatan makapanunod sa yuta. **14** Ang pagpakighigala ni
Yahweh alang niadtong nagpasidungog kaniya, ug ang iyang
kasabotan gipaila ngadto kanila. **15** Ang akong mga mata
anaa kanunay kang Yahweh, kay ipalingkawas niya ang akong
mga tiil gikan sa pukot. **16** Patalinghogi intawon ako ug kaloy-
i ako; kay ako nag-inusara ug sinakit. **17** Ang kasamok sa
akong kasingkasing nagkadako na; ipalingkawas ako sa akong
kagul-anan! **18** Tan-awa ang akong kasakit ug ang akong pag-
antos; pasayloa ang tanan nakong mga sala. **19** Tan-awa
ang akong mga kaaway, kay daghan kaayo (sila) nagdumot
(sila) kanako uban sa mabangis nga pagdumot. **20** Panalipdi
ang akong kinabuhi ug luwasa ako; ayaw ako pakaulawi, kay
midangop ako diha kanimo! **21** Hinaot nga ang pagkamatinud-
anon ug ang pagkamatarong mapatunhay kanako, kay ako
naglaom diha kanimo. **22** Luwasa ang Israel, O Dios, sa tanan
niyang mga kalisdanan!

26 Ang Salmo ni David. Hukmi ako, O Yahweh, kay
naglakaw man ako uban sa kahingpitan; nagsalig ako
kang Yahweh nga walay pagduhaduha. **2** Susiha ako, O
Yahweh, ug sulayan mo ako; sulayi ang kaputli sa akong
kinasulorang bahin ug sa akong kasingkasing! **3** Kay ang
imong matinud-anong kasabotan anaa atubangan sa akong
mga mata, ug maglakaw ako diha sa imong pagkamatinud-
anon. **4** Wala ako makig-abin sa malimbongong mga tawo,
ni makig-uban sa bakakong mga tawo. **5** Gidumtan ko ang
panagtigom sa mga tawong daotan, ug wala ako magpuyo
tipon sa mga daotan. **6** Manghunaw ako sa akong kamot
diha sa pagkawalay sala, ug molibot ako sa imong halaran,
O Yahweh, **7** aron moawit sa usa ka makusog nga awit sa
pagdayeg ug mosugilon sa tanan nimong katingalahang mga
buhat. **8** O Yahweh, gihigugma ko ang pinuy-anan kung diin
ka nagpuyo, ang dapit kung diin magpuyo ang imong himaya!
9 Ayaw ako laglaga uban sa mga makasasala, o ang akong
kinabuhi uban sa mga tawong uhaw sa dugo, **10** nga diha
sa mga kamot nga adunay laraw, ug nga sa tuong kamot
napuno sa mga suhol. **11** Apan alang kanako, magalakaw
ako diha sa kahingpitan; luwasa ako ug kaloy-i ako. **12** Ang
akong tiil nagabarog patag nga yuta; diha sa mga panagtigom
maghimaya ako kang Yahweh!

27 Ang Salmo ni David. Si Yahweh mao ang akong
kahayag ug ang akong kaluwasan; kinsa ba ang akong
angay kahadlokan? Si Yahweh mao ang dalangpanan sa
akong kinabuhi; kinsa ba ang akong angay kalisangan? **2**
Sa pagpakigbatok kanako sa mga tawong daotan aron sa
pagkaon sa akong unod, natumba ug napukan ang akong mga
kalaban ug mga kaaway. **3** Bisan pa ang kasundalohan mag-
alirong batok kanako, dili mahadlok ang akong kasingkasing;
bisan pa kung ang gubat motungha batok kanako, bisan pa
man niini magpabilin ang magmaisogon. **4** Usa lamang ka
butang ang akong gihangyo kang Yahweh; ug pagapangitaon
ko kana: nga makapuyo ako diha sa pinuy-anan ni Yahweh sa
tanang mga adlaw sa akong kinabuhi, aron makita ko ang
kaanyag ni Yahweh ug makapamalandong sulod sa iyang
templo. **5** Kay sa adlaw sa kasamok pagatagoan niya ako sa
iyang pinuy-anan; diha sa tabil sa iyang tolda pagatagoan
niya ako. Igatuboy niya ako ibabaw sa taas nga bato! **6** Unya
ang akong ulo ihangad batok sa akong nga kaaway nga
nag-alirong kanako, ug magahalad ako ug halad sa kalipay
diha sa iyang tolda! Magaawit ako ug magbuhat sa mga awit
alang kang Yahweh! **7** Patalinghogi, O Yahweh, ang akong
tingog sa paghilak! Kaloy-i ako, ug tubaga ako! **8** Nagsulti
ang akong kasingkasing mahitungod kanimo, "Pangitaa ang
iyang panagway!" Gipangita ko ang imong panagway, O
Yahweh! **9** Ayaw tagoi ang imong panagway gikan kanako;
ayaw isalikway ang imong sulogoon diha sa kasuko! Ikaw
ang akong magtatabang; ayaw ako talikdi o pasagdi, O Dios
sa akong kaluwasan! **10** Bisan kung talikdan ako sa akong
amahan ug sa akong inahan, dawaton ako ni Yahweh. **11**
Tudloi ako sa imong dalan, O Yahweh! Giyahi ako sa patag
nga agianan tungod sa akong mga kaaway. **12** Ayaw ako
itugyan ngadto sa mga tinguha sa akong mga kaaway, kay ang
bakak nga mga saksi mibatok na kanako, ug mibuga (sila) sa
kabangis. **13** Unsa man ang mahitabo kanako kung wala ako
mituo nga makita ko ang kamaayo ni Yahweh ibabaw sa yuta
sa mga buhi? **14** Maghulat ka alang kang Yahweh; pagmalig-
on ug pagmaisogon sa imong kasingkasing! Maghulat alang
kang Yahweh!

28 Ang salmo ni David. Kanimo, O Yahweh, naghilak ako;
akong bato, ayaw pagpakabungol kanako. Kung dili mo
ako patalinghogan, mahiapil ako niadtong nagpadulong sa
lubnganan. **2** Patalinghogi ang tingog sa akong pagpangaliya
sa dihang magtawag ako alang sa tabang gikan kanimo, sa
dihang ibayaw ko ang akong mga kamot ngadto sa imong
labing balaang dapit! **3** Ayaw ako guyora uban sa mga daotan,
kadtong nagpakasala, kadtong nagsulti nga malinawon sa
ilang mga silingan apan aduna diay pagkadaotan sa ilang
kasingkasing. **4** Hatagi (sila) kung unsa ang angay sa ilang
binuhatan ug balosi (sila) sa ilang daotang mga hangyo, balosi
(sila) sumala sa buhat sa ilang mga kamot ug ihatag kanila
ang igong bayad. **5** Tungod kay wala (sila) makasabot sa
mga buhat ni Yahweh o sa mga buhat sa iyang mga kamot,
pagagun-obon niya (sila) ug dili na gayod (sila) pagatukoron
pag-usab. **6** Dalaygon si Yahweh tungod kay gidungog niya
ang tingog sa akong pagtuaw! **7** Si Yahweh mao ang akong
kusog ug ang akong taming; ang akong kasingkasing nagsalig
kaniya, ug gitabangan ako. Busa, dako ang pagmaya sa akong
kasingkasing, ug dayegon ko siya uban sa panag-awit. **8**
Si Yahweh mao ang kusog sa iyang katawhan ug siya ang
dalangpanan sa iyang pinili. **9** Luwasa ang imong katawhan
ug panalangini ang imong panulondon. Magbalantay ka kanila
ug sapnaya (sila) hangtod sa kahangtoran.

29 Ang salmo ni David. Dayega si Yahweh, kamong mga
anak sa Dios! Dayega si Yahweh tungod sa iyang
himaya ug kusog. **2** Ihatag kang Yahweh ang himaya nga
angay sa iyang ngalan. Yukboi si Yahweh diha sa katahom sa
pagkabalaan. **3** Ang tingog ni Yahweh nadungog ibabaw sa
katubigan; ang Dios sa mahimayaong dalogdog, nagdalogdog
si Yahweh ibabaw sa daghang katubigan. **4** Ang tingog
ni Yahweh gamhanan; ang tingog ni Yahweh halangdon.
5 Ang tingog ni Yahweh nagbali sa mga cedro; gibalibali
ni Yahweh ang mga cedro sa Lebanon. **6** Gipalukso niya
ang Lebanon ug ang Sirion sama sa nating baka. **7** Ang
tingog ni Yahweh nagpadala sa nagdilaab nga kalayo. **8**

Ang tingog ni Yahweh nagauyog sa kamingawan; si Yahweh
nagauyog sa kamingawan sa Cades. **9** Ang tingog ni Yahweh
naglubag sa kahoy nga tugas ug gihukasan ang kalasangan.
Ang tanan nga anaa sa sulod sa iyang templo nanag-ingon
"Himaya!" **10** Milingkod si Yahweh ingon nga hari ibabaw
sa lunop; naglingkod si Yahweh ingon nga hari hangtod sa
kahangtoran. **11** Maghatag si Yahweh ug kusog sa iyang
katawhan; magpanalangin si Yahweh sa iyang katawhan diha
sa pakigdait.

30 Ang salmo; awit alang sa paghalad sa templo. Ang
salmo ni David. Pagabayawon ko ikaw, O Yahweh,
kay gituboy mo ako ug wala mitugot nga ang akong mga
kaaway magmaya batok kanako. **2** O Yahweh nga akong
Dios, naghilak ako kanimo aron tabangan, ug giayo mo
ako. **3** O Yahweh, gikuha mo ang akong kalag gikan sa
Sheol, gipakabuhi mo ako gikan sa pagkanaog sa akong
lubnganan. **(Sheol h7585)** **4** Awiti ug dayega si Yahweh,
kamo nga iyang matinumanong katawhan. Pagpasalamat
sa dihang mahinumdoman ninyo ang iyang pagkabalaan. **5**
Kay sa makadiyot lamang ang iyang kasuko, apan ang iyang
kaluoy molungtad sa tibuok kinabuhi. Ang panaghilak moabot
sa kagabhion, apan moabot ang kalipay sa kabuntagon. **6**
Diha sa kaisog mosulti ako, "Dili ako matarog." **7** O Yahweh,
pinaagi sa imong kalooy gipabarog mo ako ingon nga lig-ong
bukid; apan sa dihang gitagoan mo ang imong panagway,
nahasol ako. **8** Naghilak ako kanimo, O Yahweh, ug nangita sa
kaluoy gikan sa akong Ginoo. **9** Unsa man ang kaayohan nga
anaa sa akong kamatayon, kung moadto man lamang ako sa
lubnganan? Dayegon ka ba sa mga abog? Makapadayag ba
kini sa imong pagkamasaligan? **10** Patalinghogi, O Yahweh,
ug kaloy-i intawon ako! O Yahweh, mahimo kang akong
magtatabang. **11** Gipulihan mo ug panagsayaw ang akong
pagbangotan, gihukas mo ang akong bisting sako ug gisul-
oban mo ako sa kalipay. **12** Busa karon ang akong himaya
magaawit sa pagdayeg diha kanimo ug dili magpakahilom; O
Yahweh nga akong Dios, magpasalamat ako kanimo hangtod
sa kahangtoran.

31 Kanimo, Yahweh, midangop ako, ayaw gayod itugot
nga maulawan ako. Luwasa ako diha sa imong
pagkamatarong. **2** Paminawa ako; luwasa dayon ako; ikaw
ang bato nga akong dalangpanan, ang tigpanalipod nga
magluwas kanako. **3** Kay ikaw mao ang akong bato ug ang
akong kota; busa alang sa imong ngalan, tultuli ug giyahi
ako. **4** Sakmita ako gikan sa lit-ag nga ilang giandam alang
kanako, kay ikaw ang akong dalangpanan. **5** Sa imong kamot
itugyan ko ang akong espiritu; luwasa ako, Yahweh, Dios nga
kasaligan. **6** Gikasilagan ko kadtong nag-alagad sa mga walay
pulos nga mga diosdios, apan nagsalig ako kang Yahweh.
7 Magmalipayon ug magmaya ako diha sa imong matinud-
anong kasabotan, kay nakita nimo ang akong kagul-anan;
nasayod ka sa kalisdanan sa akong kalag. **8** Wala nimo ako
itugyan ngadto sa kamot sa akong kaaway. Gipahimutang
mo ang akong mga tiil sa lapad ug hawan nga dapit. **9**
Kaloy-i intawon ako, Yahweh, kay anaa ako sa kalisdanan;
nanghubag na ang akong mga mata kay nagsubo ang akong
kalag ug ang akong lawas. **10** Kay ang akong kinabuhi naluya
tungod sa pagsubo ug nag-agulo ang akong katuigan. Naluya
ang akong kusog tungod sa akong sala, ug nagkagabok
na ang akong kabukogan. **11** Tungod sa tanan kong mga
kaaway, gitamay ako sa mga tawo; nangahadlok ang akong
mga silingan sa nahitabo kanako, ug nangalisang kadtong
nakaila kanako. Kadtong nakakita kanako sa dalan, magpalayo
kanako. **12** Gikalimtan ako sama sa patay nga tawo nga
wala nay nakahinumdom. Sama ako sa buak nga kulon. **13**
Kay nadungog ko ang paghinunghongay sa kadaghanan,
makalilisang nga mga balita bisan asa nga daw naglaraw
(sila) batok kanako. Naglaraw (sila) sa pagkuha sa akong
kinabuhi. **14** Apan nagsalig ako kanimo, Yahweh; moingon
ako, "Ikaw ang akong Dios." **15** Ang akong padulngan anaa
sa imong kamot. Luwasa ako gikan sa kamot sa akong mga
kaaway ug gikan niadtong naggukod kanako. **16** Padan-aga
ang imong nawong ngadto sa imong sulugoon; luwasa ako
sa imong matinud-anong kasabotan. **17** Ayaw gayod itugot
nga maulawan ako, Yahweh; kay nagsangpit ako kanimo!
Maulawan unta ang mga daotan! Mahilom unta (sila) didto sa
Sheol. **(Sheol h7585)** **18** Mahilom unta ang mga bakakong
ngabil nga mahagitong nanghimaraot sa mga matarong uban
ang mga mapahitas-on ug ang mapasipalahon. **19** Pagkadako
gayod sa imong kaayo nga imong gitagana sa mga nagtahod
kanimo, nga gipakita nimo niadtong midangop kanimo diha
sa atubangan sa mga anak sa katawhan! **20** Sa puloy-anan
sa imong presensya, gitago mo (sila) gikan sa mga laraw sa
mga tawo. Gitago mo (sila) sa puloy-anan gikan sa daotang
mga dila. **21** Bulahan si Yahweh, kay gipakita niya kanako
ang iyang kahibulongang matinud-anong kasabotan sa dihang
anaa ako sa linikosan nga siyudad. **22** Sa akong pagdalidali
miingon ako, "Giwala mo na ako sa imong panan-aw," apan
gidungog mo ang akong paghangyo sa dihang nagpakitabang
ako kanimo. **23** O, higugmaa si Yahweh, kamong tanan nga
matinud-anon nga mga sumusunod. Panalipdan ni Yahweh
ang matinud-anon, apan panimaslan niya ang mga mapahitas-
on sa angay kanila. **24** Pagmalig-on ug pagmasaligon, kamong
tanan nga nagsalig sa pagtabang ni Yahweh.

32 Bulahan ang tawo nga gipasaylo na ang kalapasan,
ang sala gitabonan na. **2** Bulahan ang tawo nga wala
na isipa ni Yahweh nga sad-an ug wala nay paglimbong sa
espiritu. **3** Sa dihang nagpakahilom ako, nagkagabok ang
akong kabukogan samtang nag-agulo sa ako tibuok adlaw. **4**
Kay adlaw ug gabii ang imong kamot nagkabug-at nganhi
kanako. Nalawos ang akong kusog sama sa panahon sa ting-
init. (Selah) **5** Unya giila ko ang akong sala diha kanimo
ug wala ko gililong ang akong mga daotang buhat. Miingon
ako, "Isugid ko ang akong mga kalapasan kang Yahweh," ug
gipasaylo mo ang pagkadaotan sa akong sala. (Selah) **6**
Tungod niini, ang tanang diosnon angay mag-ampo kanimo
sa panahon sa dakong kalisdanan. Unya sa dihang moawas
ang baha, dili kini moabot niadtong mga tawhana. **7** Ikaw
ang akong tagoanan; bantayan mo ako gikan sa kasamok.
Palibotan mo ako uban sa mga awit sa kadaogan. (Selah) **8**
Mandoan ug tudloan ko ikaw sa dalan nga imong pagalaktan.
Mandoan ko ikaw samtang nagatan-aw ako kanimo. **9** Ayaw
pagpahisama sa kabayo o sama sa mula, nga walay salabotan;
pinaagi lamang sa rinda ug latigo nga maoy nagdumala kanila
kung asa nimo (sila) buot paadtuon. **10** Daghan ang kagul-
anan sa daotang mga tawo, apan nagpalibot ang matinud-
anong kasabotan ni Yahweh niadtong nagsalig kaniya. **11**
Paglipay diha kang Yahweh, ug pagmaya, kamong mga
matarong; singgit sa kalipay, kamong tanan nga matarong ang
kasingkasing.

33 Paglipay diha kang Yahweh, kamong mga matarong;
ang pagdayeg angay sa mga matarong. **2** Pasalamati
si Yahweh dinuyogan sa alpa; ug awiti siyag mga pagdayeg

dinuyogan sa alpa nga napulo ang kuwerdas. **3** Awiti siyag
bag-ong awit; ayoha pagtugtog ug singgit sa kalipay. **4** Kay
ang pulong ni Yahweh matarong, ug ang tanan niyang gibuhat
makiangayon. **5** Gihigugma ni Yahweh ang pagkamatarong
ug ang hustisya. Napuno sa matinud-anong kasabotan ni
Yahweh ang kalibotan. **6** Pinaagi sa pulong ni Yahweh nahimo
ang kalangitan, ug nahimo ang tanang kabituonan pinaagi
sa gininhawa sa iyang baba. **7** Gitigom niya ang tubig sa
dagat sama sa usa ka pundok; gibutang niya ang kadagatan
sa lawak-pundohanan. **8** Tugoti nga mahadlok ang tibuok
kalibotan kang Yahweh; tugoti ang tanan nga lumulupyo sa
kalibotan nga mobarog nga may kahadlok kaniya. **9** Kay
misulti siya, ug nahimo kini; nagsugo siya, ug mitungha kini.
10 Gibabagan ni Yahweh ang panag-abin sa kanasoran,
gidumalahan niya ang mga laraw sa katawhan. **11** Ang mga
laraw ni Yahweh molungtad sa kahangtoran, ang mga laraw sa
iyang kasingkasing alang sa tanang kaliwatan. **12** Bulahan ang
nasod nga ang Dios mao si Yahweh, ang katawhan nga iyang
gipili ingon nga iyang mapanunod. **13** Mitan-aw si Yahweh
gikan sa langit; nakita niya ang tanang katawhan. **14** Sa dapit
kung diin siya nagpuyo, midungaw siya sa tanan nga nagpuyo
sa kalibotan. **15** Siya nga maoy nag-umol sa kasingkasing
nilang tanan, nagtan-aw sa ilang mga binuhatan. **16** Walay
hari nga maluwas pinaagi sa panon sa kasundalohan; walay
manggugubat nga maluwas pinaagi sa iyang kakusgan. **17**
Ang kabayo dili kasaligan alang sa kadaogan, bisan pa sa
iyang kakusgan, dili siya makaluwas. **18** Tan-awa, ang mata
ni Yahweh anaa niadtong may kahadlok kaniya, ug kadtong
nagsalig sa iyang matinud-anong kasabotan **19** aron ilikay
nila ang ilang kinabuhi gikan sa kamatayon ug giatiman (sila)
panahon sa kagutom. **20** Maghulat kita kang Yahweh; siya
ang atong magtatabang ug tigpanalipod. **21** Maglipay ang
atong kasingkasing diha kaniya, kay misalig man kita sa iyang
balaang ngalan. **22** Yahweh, mag-uban unta kanamo ang
imong matinud-anong kasabotan samtang nagalaom kami
kanimo.

34 Daygon ko si Yahweh sa tanang panahon, daygon ko
siya kanunay sa akong baba. **2** Daygon ko si Yahweh!
Makadungog unta ang mga dinaugdaog ug maglipay. **3** Dayga
si Yahweh duyog kanako, ug atong ipataas ang iyang ngalan.
4 Nagpakitabang ako kang Yahweh ug gitubag niya ako, ug
gihatagan niya akog kadaogan sa tanan kong mga kahadlok.
5 Kadtong nangita kaniya magmasanagon, ug ang ilang mga
nawong dili maulawan. **6** Misangpit kining dinaugdaog nga
tawo ug gidungog siya ni Yahweh ug giluwas siya sa tanan
niyang kalisdanan. **7** Ang anghel ni Yahweh nagkampo libot
niadtong nagmahadlokon kaniya ug giluwas (sila) **8** Sulayi ug
makita ninyo ang kaayo ni Yahweh. Bulahan ang tawo nga
modangop kaniya. **9** Kahadloki si Yahweh, kamo nga iyang
balaang katawhan. Walay makulang niadtong nagmahadlokon
kaniya. **10** Ang batan-ong liyon makabsan usahay sa pagkaon
ug mag-antos sa kagutom, apan kadtong moduol kang Yahweh
dili makabsan sa bisan unsa nga maayong mga butang. **11**
Duol, mga anak nga lalaki, paminawa ako. Tudloan ko kamo
nga magmahadlokon kang Yahweh. **12** Kinsa man ang tawo
nga nagtinguha sa kinabuhi ug naghigugma sa daghang
mga adlaw, aron makita niya ang maayo? **13** Busa bantayi
ang inyong dila sa pagsultig daotan ug bantayi ang inyong
ngabil sa pagsultig bakak. **14** Biyai ang daotan ug buhata
ang maayo. Pangitaa ang kalinaw ug paninguhaa kini. **15**
Ang mga mata ni Yahweh anaa sa matarong ug ang iyang
mga dalunggan nakadungog sa ilang pagtuaw. **16** Apan ang
nawong ni Yahweh nagabatok sa nagbuhat og daotan, puohon
(sila) aron dili na mahinumdoman sa kalibotan. **17** Dunggon ni
Yahweh ang pagtuaw sa mga matarong ug luwason niya (sila)
gikan sa tanan nilang mga kalisdanan. **18** Duol si Yahweh sa
samdan og kasingkasing, ug luwason niya kadtong dugmok sa
espiritu. **19** Daghan ang kalisdanan sa mga matarong, apan
luwason (sila) ni Yahweh gikan niining tanan. **20** Ampingan
niya ang tanan niyang kabukogan, nga walay mabali bisan
usa niini. **21** Ang daotan maoy mopatay sa daotang tawo.
Kadtong nagdumot sa matarong pagasilotan. **22** Luwason ni
Yahweh ang kinabuhi sa iyang mga sulugoon. Dili niya silotan
kadtong midangop kaniya.

35 Yahweh, pakigbatok niadtong nakigbatok kanako; pakig-
away niadtong nakig-away kanako. **2** Kupti ang imong
gamay ug dako nga taming, tindog ug tabangi ako. **3** Gamita
ang imong bangkaw ug atsa alang niadtong naggukod kanako;
sultihi ang akong kalag, "Ako ang imong kaluwasan." **4**
Maulawan ug mapakyas unta kadtong nangita sa akong
kinabuhi. Moatras ug malibog unta kadtong naglaraw og
daotan kanako. **5** Mahisama unta (sila) sa uhot nga gipadpad
sa hangin, samtang abugon (sila) sa anghel ni Yahweh. **6**
Mongitngit ug modanlog unta ang ilang agianan, samtang
gukdon (sila) sa anghel ni Yahweh. **7** Sa walay hinungdan
nag-andam silag lit-ag alang kanako; sa walay hinungdan
nagkalot silag bangag alang sa akong kinabuhi. **8** Laglaga
(sila) sa wala nila damha. Mangaunay (sila) sa ilang giandam
nga lit-ag. Mangahulog (sila) niini, ngadto sa ilang kalaglagan.
9 Apan magmalipayon ako diha kang Yahweh ug magmaya sa
iyang kaluwasan. **10** Ang tanan nakong kabukogan moingon,
"Yahweh, kinsa gayod ang sama kanimo, nga maoy magaluwas
sa mga dinaugdaog gikan niadtong mga gamhanan ug ang
kabos ug nanginahanglan gikan niadtong mangawat kanila?"
11 Ang dili matarong nga mga saksi mibarog; nagpasangil
(sila) ug bakak batok kanako. **12** Gibalosan nila ug daotan
ang akong pagkamaayo. Nagmasulub-on ako. **13** Apan, sa
dihang nagsakit (sila) nagbisti ako ug sako; nagpuasa ako
alang kanila ug giduko ko ang akong ulo. **14** Nagsubo ako
ingon nga alang sa akong igsoong lalaki; nagluhod ako sa
pagbangotan ingon nga alang sa akong inahan. **15** Apan sa
dihang napandol ako, naglipay (sila) ug nagtigom; nagtigom
(sila) batok kanako, ug nahibulong ako kanila. Gikuniskunis
nila ako sa walay hunong. **16** Sa walay pagtahod nga
gibugalbugalan nila ako; gipakagotan nila ako sa ilang mga
ngipon. **17** Ginoo, hangtod kanus-a man ka nga magtan-
aw lang kanako? Luwasa ang akong kalag gikan sa ilang
paglaglag, ang akong kinabuhi gikan sa mga liyon. **18** Unya
pasalamatan ko ikaw didto sa dakong panagtigom; daygon
ko ikaw taliwala sa daghang katawhan. **19** Ayaw itugot nga
maglipay ang akong mga limbongan nga mga kaaway tungod
kanako; ayaw itugot nga matuman ang ilang daotang mga
laraw. **20** Kay wala (sila) nagasulti ug kalinaw, apan naghimo
silag malimbongong mga pulong batok niadtong nagpuyo nga
malinawon sa among yuta. **21** Ang ilang mga baba nakigbatok
kanako; miingon (sila) "Hala! nakita namo kini." **22** Nakita nimo
kini, Yahweh, ayaw pagpakahilom; Ginoo, ayaw pagpalayo
kanako. **23** Pagmata ug bangon labani ako; Akong Dios ug
akong Ginoo, panalipdi ako. **24** Panalipdi ako, Yahweh nga
akong Dios, tungod sa imong pagkamatarong; ayaw itugot nga
magmaya (sila) tungod kanako. **25** Ayaw itugot nga moingon
(sila) sa ilang kasingkasing, "Aha, natuman na ang among
gitinguha." Ayaw itugot nga moingon (sila) "Gilamoy na namo
siya." **26** Pakaulawi (sila) ug liboga kadtong buot magpasakit

kanako. Masul-oban unta sa kaulawan ug mapakyas kadtong
nagdaugdaog kanako. **27** Hinaot nga kadtong nagtinguha sa
akong katubsanan magsinggit sa kalipay ug magmaya; hinaot
nga magpadayon (sila) sa pag-ingon, "Dalaygon si Yahweh,
siya nga malipay sa kadaogan sa iyang sulugoon." **28** Unya
isugilon ko ang imong hustisya ug daygon ka sa tibuok adlaw.

36 Ang sala magsulti sama sa mananagna nga anaa sa
kasingkasing sa daotang tawo; walay kahadlok sa Dios
diha sa iyang mga mata. **2** Kay gihupay na niya ang iyang
kaugalingon, naghunahuna nga dili makita ang iyang sala
ug dili pagadumtan. **3** Makasasala ug malimbongon ang
iyang mga pulong; dili niya buot nga mahimong maalamon
ug magbuhat og maayo. **4** Samtang naghigda siya sa iyang
higdaanan, naglaraw siya sa pagpakasala; naglaraw siyag
daotan nga paagi; dili niya isalikway ang daotan. **5** Ang imong
matinud-anong kasabotan, Yahweh, misangko sa kalangitan;
ang imong kamaunongon misangko sa kapanganoran. **6** Ang
imong pagkamatarong nahisama sa bukid sa Dios; ang imong
paghukom nahisama sa kinahiladman. Yahweh, gitipigan
nimo ang katawhan ug ang mga mananap. **7** Pagkabililhon
sa imong matinud-anong kasabotan, Dios! Ang katawhan
mopasilong sa landong sa imong mga pako. **8** Mabuhong
(sila) sa kadaghan sa pagkaon sa imong balay; gipainom nimo
(sila) gikan sa suba sa imong bililhong mga panalangin. **9** Kay
ikaw man ang tinubdan sa kinabuhi; sa imong kahayag makita
namo ang kahayag. **10** Ipadayon gayod ang imong matinud-
anong kasabotan niadtong nakaila kanimo, ug ang imong
pagpanalipod niadtong mga matarong ang kasingkasing. **11**
Ayaw itugot ang tiil sa mapahitas-on nga moduol kanako.
Ayaw itugot ang kamot sa mga daotan nga moabog kanako.
12 Didto mapukan ang mga daotan; matumba (sila) ug dili na
makabangon.

37 Ayaw kalagot tungod sa mga nagbuhat og daotan; ayaw
kasina niadtong dili matarong ang binuhatan, **2** Kay
sa dili madugay mangalaya (sila) sama sa mga sagbot ug
mangalarag sama sa lunhaw nga mga tanom. **3** Salig kang
Yahweh ug buhata ang maayo; puyo sa yuta ug sibsib sa
pagkamatinud-anon. **4** Unya paglipay diha kang Yahweh, ug
ihatag niya ang gitinguha sa imong kasingkasing. **5** Ihatag
ang imong mga pamaagi kang Yahweh; salig kaniya, ug siya
motabang kanimo. **6** Ipakita niya ang imong hustisya sama sa
kahayag sa adlaw, ug ang imong pagkawalay sala, sama sa
udtong tutok. **7** Pagmalinawon diha kang Yahweh ug hulata siya
nga mapailubon. Ayaw kasuko kung adunay nagmalampuson
sa iyang gibuhat, o kung maglaraw siyag daotan. **8** Ayaw
kasuko ug ayaw kalain. Ayaw kabalaka. Maghimo lamang
kinig kasamok. **9** Ang nagbuhat og daotan pagaputlon, apan
kadtong naghulat kang Yahweh makapanunod sa yuta. **10**
Sa makadiyot ang daotang tawo mahanaw; tan-awon mo
ang iyang nahimutangan, apan wala na siya. **11** Apan ang
mapainubsanon makapanunod sa yuta ug magmalipayon sa
dako nga kauswagan. **12** Ang daotang tawo maglaraw ug
magpangagot sa iyang ngipon batok sa mga matarong. **13**
Ang Ginoo mokatawa sa daotang tawo, tungod kay nakita
niya nga ang iyang adlaw moabot na. **14** Ang mga daotan
mihulbot sa ilang mga espada, ug miinat sa ilang mga
pana aron sa pagpukan sa mga dinaugdaog ug sa mga
nanginahanglan, aron sa pagpatay niadtong matarong. **15**
Ang ilang mga espada motusok sa ilang kaugalingong mga
kasingkasing, ug ang ilang mga pana mangabali. **16** Mas
maayo ang diyutay nga nabatonan sa tawong matarong
kay sa kadagaya sa mga daotan. **17** Kay ang mga bukton
sa mga daotan mangabali, apan tabangan ni Yahweh ang
mga tawo nga matarong. **18** Sa matag adlaw gibantayan
ni Yahweh ang mga walay sala, ug ang ilang napanunod
molungtad. **19** Dili (sila) maulawan kung ang panahon dili
maayo. Sa dihang moabot ang kagutom, aduna silay igong
makaon. **20** Apan ang daotang mga tawo mangalaglag.
Ang mga kaaway ni Yahweh mahisama sa himaya sa mga
bulak diha sa sibsibanan; mangasunog (sila) ug mahanaw
diha sa aso. **21** Ang daotang mga tawo manghulam apan
dili mobayad, apan ang tawong matarong manggihatagon.
22 Kadtong gipanalanginan sa Dios makapanunod sa yuta;
kadtong iyang gitunglo pagaputlon. **23** Pinaagi kang Yahweh
ang mga lakang sa tawo magmalampuson, ang tawo nga ang
paagi nakapahimuot sa panan-aw sa Dios. **24** Bisan kung
mapandol siya, dili siya mahagba, kay naggunit kaniya ang
kamot ni Yahweh. **25** Sa batan-on pa ako ug karon tigulang
na; wala gayod ako makakitag matarong nga gipasagdan
o ang iyang mga anak nga nagapangayo ug pan. **26** Sa
tanang adlaw siya maluluy-on ug nagapahulam, ang iyang
mga anak nahimong panalangin. **27** Biya-i ang daotan ug
buhata ang husto; ug maluwas ka hangtod sa kahangtoran.
28 Kay gihigugma ni Yahweh ang hustisya ug wala niya biya-i
ang iyang matinud-anong mga sumusunod. Gitipigan (sila)
sa walay kataposan, apan pagaputlon ang kaliwatan sa mga
daotan. **29** Ang matarong makapanunod sa yuta ug magpuyo
didto hangtod sa kahangtoran. **30** Ang baba sa matarong
nga tawo magsultig kaalam ug mopa-uswag sa hustisya. **31**
Ang balaod sa Dios anaa sa iyang kasingkasing; ang iyang
mga tiil dili madakin-as. **32** Panid-an sa daotan ang matarong
ug mangitag paagi sa pagpatay kaniya. **33** Apan dili siya
pasagdan ni Yahweh ngadto sa kamot sa daotan o pakasad-on
siya sa dihang siya hukman. **34** Hulat kang Yahweh ug pabilin
sa iyang mga pamaagi, ug patindugon ka niya aron mapanag-
iya ang yuta. Makita nimo ang mga daotan sa dihang (sila)
pagaputlon. **35** Nakita ko ang daotan ug ang makalilisang
nga tawo nga nagkatag sama sa lunhaw nga kahoy diha sa
iyang kaugalingong yuta. **36** Apan sa dihang milabay ako pag-
usab, wala na siya didto. Gipangita ko siya, apan dili na siya
makit-an. **37** Panid-i ang tawong may baruganan, ug timan-i
ang matarong; adunay maayong kaugmaon alang sa tawo
nga may kalinaw. **38** Mangalaglag gayod sa hingpit ang mga
makasasala; ug putlon ang kaugmaon sa tawong daotan. **39**
Ang kaluwasan sa mga matarong naggikan kang Yahweh;
panalipdan niya (sila) panahon sa kagubot. **40** Tabangan ug
luwason (sila) ni Yahweh. Luwason (sila) gikan sa daotang
mga tawo ug luwason (sila) tungod kay nagdangop man (sila)
kaniya.

38 Yahweh, ayaw ako badlonga sa imong kasuko; ayaw
ako siloti sa imong kapungot. **2** Kay ang imong mga
pana mitusok kanako, ug ang imong mga kamot miduot pag-
ayo kanako. **3** Ang tibuok kung lawas nagsakit tungod sa
imong kasuko; walay kaayohan sa akong mga bukog tungod
sa akong sala. **4** Tungod kay mitabon kanako ang akong
mga kasal-anan; ug palas-anon (sila) nga hilabihan kabug-at
alang kanako. **5** Nadaot ug nabaho na ang akong mga samad
tungod sa akong buangbuang nga mga sala. **6** Nagtikuko
ako ug gibiaybiay sa matag adlaw; halos tibuok adlaw ako
magbangotan. **7** Kay dinhi kanako, napuno ako sa kainit;
walay kaayohan dinhi sa akong unod. **8** Naminhod na ang
akong lawas ug hilabihan na ang akong pagkadugmok; nag-
agulo ako tungod sa pag-antos sa akong kasingkasing. **9**

Ginoo, nasabtan nimo ang gitinguha sa kinahiladman sa akong
kasingkasing, ug ang akong mga pag-agulo wala matago gikan
kanimo. **10** Ang akong kasingkasing nagbuto-buto, ang akong
kusog nagkawala, ug mingitngit ang akong panan-aw. **11** Ang
akong mga higala ug mga kauban naglikay kanako tungod sa
akong kahimtang; ang akong mga silingan nagpalayo kanako.
12 Kadtong buot mopatay kanako naghimo ug lit-ag alang
kanako. Kadtong nangandoy sa pagpasakit kanako nagsultig
makadaot nga mga pulong, ug nagsultig mga malimbongong
mga pulong sa tibuok adlaw. **13** Apan ako, sama sa bungol
nga tawo nga dili gayod makadungog; sama ako sa amang
nga dili gayod makasulti. **14** Sama ako sa tawo nga dili
makadungog ug dili makatubag. **15** Magpaabot gayod ako sa
imong tubag, Yahweh; Ginoo nga akong Dios. **16** Gisulti ko kini
aron ang akong mga kaaway dili magbiaybiay kanako. Kung
ang akong mga tiil madakin-as, maghimo silag makalilisang
nga mga butang kanako. **17** Kay hapit ako madagma, ug anaa
ako sa kanunayng kasakit. **18** Isugid ko ang akong kalapasan;
may pagtagad ako sa akong sala. **19** Apan daghan kaayo
ang akong mga kaaway; daghan kaayo kadtong sayop nga
nagdumot kanako. **20** Ilang gibalosan og daotan ang maayo
nga akong gibuhat kanila; giduot nila kanako ang mga pasangil
bisan og naningkamot ako sa pagbuhat og maayo. **21** Ayaw
ako biyai, Yahweh; nga akong Dios, ayaw palayo kanako. **22**
Dalia ang pagtabang kanako, Ginoo, nga akong manluluwas.

39 Nakahukom ako, "Bantayan ko ang akong isulti aron dili
ako makasala pinaagi sa akong dila. Akong busalan ang
akong baba samtang anaa ako atubangan sa daotang tawo." **2**
Nagpakahilom ako; gipugngan ko ang akong mga pulong bisan
sa pagsulti sa maayong mga butang, ug misamot ang akong
kasakit. **3** Nagmainiton ang akong kasingkasing; sa dihang
naghunahuna ako niining mga butanga, nagdilaab kini sama
sa kalayo. Ug sa kataposan misulti ako, **4** "Yahweh, pahibaloa
ako sa kataposan sa akong kinabuhi ug sa gidugayon sa akong
mga adlaw. Ipakita kanako ang kamubo sa akong kinabuhi. **5**
Tan-awa, gihimo mo ang akong mga adlaw nga sama lamang
kalapdon sa akong kamot, ug ang katas-on sa akong kinabuhi
daw walay pulos kanimo. Sa pagkatinuod ang matag tawo
usa lamang ka gininhawa. (Selah) **6** Sa pagkatinuod ang
tanang tawo nagalakaw sama lamang sa anino. Tinuod nga
ang matag-usa nagdali sa pagtigom og bahandi bisan pa
nga wala (sila) masayod kung kinsa ang makadawat niini. **7**
Karon, Ginoo, unsa man ang akong gipaabot? Ikaw lamang
ang akong paglaom. **8** Luwasa ako gikan sa akong mga
sala; ayaw ako himoang maulawan sa mga buangbuang. **9**
Naghilom ako ug dili mabuka ang akong baba, tungod kay
ikaw man ang hinungdan niini. **10** Undangi ang pagsamad
kanako; makuyawan ako sa sumbag sa imong kamot. **11**
Sa dihang imong pantunon ang katawhan tungod sa sala,
imong ut-uton ang butang nga ilang gitinguha sama sa anay;
tinuod nga ang tanang tawo walay pulos ug hinungaw lamang.
(Selah) **12** Dungga ang akong mga pag-ampo, Yahweh, ug
paminawa ako; paminawa ang akong mga paghilak! Ayaw
pagpakabungol kanako, tungod kay sama ako sa langyaw diha
kanimo, ang mikalagiw sama sa tanan nakong katigulangan.
13 Ayaw na ako tan-awa aron makapahiyom ako pag-usab sa
dili pa ako mamatay.

40 Mapailubon akong nagpaabot kang Yahweh; naminaw
siya kanako ug gidungog niya ang akong mga
pagsangpit. **2** Gikuha niya ako gikan sa makalilisang nga
bangag, pagawas sa lapok, ug gibutang niya ang akong
mga tiil ibabaw sa bato ug gihimong luwas ang akong mga
lakang. **3** Gibutang niya ang bag-ong awit sa akong baba,
dalaygon ang atong Dios. Daghan ang makakita niini ug
magtahod kaniya ug mosalig kang Yahweh. **4** Bulahan ang
tawo nga nagsalig kang Yahweh ug wala nagtahod niadtong
mapagarbohon o niadtong mibiya kaniya aron sa pagpamakak.
5 Yahweh nga akong Dios, pagkadaghan sa maanindot nga
mga butang nga imong nahimo, ug dili namo maihap ang
imong mga hunahuna mahitungod kanamo; kung ako silang
isulti, dili kini maihap. **6** Wala mo kahimut-i ang mga paghalad
o mga gasa, apan giabrihan mo ang akong mga dalunggan;
wala ka nagkinahanglan sa sinunog nga mga gasa alang sa
sala. **7** Ug ako miingon, "Tan-awa moanha ako; nahisulat
sa linukot nga basahon ang mahitungod kanako. **8** Ikalipay
nako ang pagtuman sa imong kabubut-on, akong Dios; ang
imong mga balaod ania sa akong kasingkasing." **9** Isangyaw
ko ang maayong balita sa imong pagkamatarong sa dako
nga panagtigom; Yahweh, nasayod ka nga ang akong mga
ngabil dili magpanuko sa pagsulti niini. **10** Wala ko giwala ang
imong pagkamatarong nganhi sa akong kasingkasing; gisulti
ko ang imong pagkamatinud-anon ug ang imong kaluwasan;
wala ko giwala ang imong matinud-anong kasabotan o ang
imong pagkamasaligan gikan sa dakong panagtigom. **11** Ayaw
bakwia ang imong kaluoy kanako, himoa ang imong matinud-
anong kasabotan ug ang imong pagkamasaligan kanunayng
magtipig kanako. **12** Ang kalisdanan nga nag-alirong kanako
dili maihap; midakop kanako ang akong mga sala aron dili ako
makakita sa bisan unsa; mas daghan pa (sila) kaysa sa mga
buhok sa akong ulo, ug napakyas ang akong kasingkasing. **13**
Palihog, Yahweh, luwasa ako; pagdali tabangi ako, Yahweh. **14**
Tugoti nga mapaulawan ug mapakyas (sila) nga buot mogukod
aron sa pagkuha sa akong kinabuhi. Tugoti nga masumbalikan
(sila) ug mapaulawan, kadtong buot mopasakit kanako. **15**
Himoa nga makuyawan (sila) tungod sa ilang kaulaw, kadtong
nagbiaybiay kanako. **16** Apan hinaot nga kadtong nangita
kanimo magmaya ug magmalipayon diha kanimo; hinaot nga
ang tanan nga nahigugma sa imong kaluwasan padayon nga
mag-ingon, "Dalaygon si Yahweh." **17** Kabos ako ug anaa sa
panginahanglan; apan ang Ginoo naghunahuna kanako. Ikaw
mao ang akong magtatabang ug moabot ka aron sa pagluwas
kanako; ayaw paglangan akong Dios.

41 Bulahan siya nga adunay pagtagad sa mga huyang; sa
adlaw sa kagubot, luwason siya ni Yahweh. **2** Tipigan
siya ni Yahweh ug ipabilin siya nga buhi, ug panalanginan siya
sa kalibotan; dili siya itugyan ni Yahweh ngadto sa iyang mga
kaaway. **3** Tabangan siya ni Yahweh diha sa higdaanan sa
pag-antos; himuon mo ang iyang higdaanan sa mga balatian
ngadto sa higdaanan sa kaayohan. **4** Miingon ako, "Yahweh,
kaloy-i ako! Ayoha ako, kay nakasala ako batok kanimo."
5 Ang akong mga kaaway nagsultig daotan batok kanako,
nga nag-ingon 'Kanus-a man siya mamatay ug ang iyang
ngalan mahanaw?' **6** Kon ang akong kaaway moduaw kanako,
magsulti siyag walay pulos nga mga butang; gitigom sa iyang
kasingkasing ang mga daotang nahitabo kanako; ug sa dihang
mobiya na siya kanako, ipanabi niya kini sa uban. **7** Ang
tanan nga nagdumot kanako naghunghonganay batok kanako;
naghandom (sila) sa pagsakit kanako. **8** Miingon (sila) "Ang
daotang sakit nagpabilin kaniya; karon nga naglubog siya, dili
na gayod siya makabangon pag-usab." **9** Sa pagkatinuod,
bisan ang suod nako nga higala, nga akong gisaligan, ug
mikaon sa akong pan, nag-alsa sa iyang tikod batok kanako.
10 Apan ikaw, Yahweh, kaloy-i ug bangona ako aron nga

kapanimaslan ko (sila) **11** Pinaagi niini masayran ko nga
ikaw nahimuot kanako, kay wala nagmadaugon ang akong
mga kaaway batok kanako. **12** Alang kanako, gitabangan
mo ako sa akong kaligdong ug gitipigan mo ako sa imong
atubangan hangtod sa kahangtoran. **13** Hinaot nga si Yahweh,
ang Dios sa Israel, daygon sa walay kataposan. Amen ug
Amen. Ikaduhang Libro.

42 Sama sa binaw nga nangandoy sa lunsayng tubig,
giuhaw usab ako kanimo, O Dios. **2** Giuhaw ako sa
Dios, sa buhing Dios, kanus-a man ako moadto ug mopakita
sa iyang atubangan? **3** Ang akong mga luha mao ang akong
pagkaon adlaw ug gabii, samtang ang akong mga kaaway
kanunay nga nagaingon kanako, "Hain naman ang imong
Dios?" **4** Gihinumdoman ko kining mga butanga samtang
gibubo ko ang akong kalag: sa dihang nag-uban ako sa
dakong pundok sa katawhan ug gigiyahan ko (sila) paingon sa
balay sa Dios uban ang singgit sa kalipay ug pagdayeg, ang
daghang mga tawo nagsaulog sa pista. **5** Nganong miyukbo
ka man kalag ko? Nganong naguol ka man? Laom sa Dios,
kay daygon ko na usab siya nga mao ang akong kaluwasan.
6 Akong Dios, ang akong kalag miyukbo, busa gihinumdoman
ko ikaw gikan sa yuta sa Jordan, gikan sa tulo ka tumoy
sa bukid sa Hermon, ug gikan sa bungtod sa Mizar. **7** Ang
kahiladman nagsangpit sa kahiladman sa kasaba sa imong
busay; ang tanan nimo nga balod ug dagkong balod miabot
kanako. **8** Apan sugoon ni Yahweh ang iyang matinud-anong
kasabotan panahon sa adlaw; sa pagkagabii ang iyang awit
mag-uban kanako, usa ka pag-ampo ngadto sa Dios sa akong
kinabuhi. **9** Moingon ako sa Dios, ang akong bato, "Nganong
gikalimtan mo man ako? Nganong magbangotan man ako
tungod sa pagdaugdaog sa akong kaaway?" **10** Sama sa
espada nga ania sa akong mga bukog, ang akong mga kaaway
nagbadlong kanako, sa dihang kanunay silang nag-ingon,
"Asa naman ang imong Dios?" **11** Nganong nagyukbo ka man
akong kalag? Nganong nasuko ka man kanako? Laom sa
Dios, kay daygon ko na usab siya nga mao ang akong Dios ug
ang akong kaluwasan.

43 Ihatag kanako ang hustisya, Dios, ug naghangyo nga
panalipdan mo ako batok sa mga nasod nga dili
diosnon. **2** kay ikaw ang Dios sa akong kusog. Nganong
gisalikway mo man ako? Nganong nagbakho man ako tungod
sa pagdaugdaog sa kaaway? **3** O, ipadala ang imong kahayag
ug ang imong kamatuoran, tugoti (sila) sa paggiya kanako.
Tugoti (sila) sa pagdala kanako sa imong balaang bungtod
ug sa imong puloy-anan. **4** Unya moadto ako sa altar sa
Dios, kay sa Dios labihan ang akong kalipay. Daygon ko ikaw
dinuyogan sa alpa, Dios, akong Dios. **5** Nganong nagyukbo
ka man, akong kalag? Nganong nahiubos ka man kanako?
Pagmalaomon diha sa Dios, kay makadayeg ako pag-usab
kaniya nga akong manluluwas ug akong Dios.

44 Nadungog namo sa among mga igdulongog, Dios, ang
among katigulangan nag-sulti kanamo sa mga butang
nga imong nabuhat sa ilang mga panahon, sa karaang mga
panahon. **2** Gipapahawa mo ang mga nasod pinaagi sa imong
mga kamot, apan gitanom mo ang among mga katawhan;
gipasakitan mo ang imong mga katawhan, apan gipakatag mo
ang among katawhan sa kayutaan. **3** Kay wala nila naangkon
ang yuta nga ilang gipanag-iya pinaagi sa ilang espada, ni ang
ilang mga bukton nagluwas kanila; apan pinaagi sa imong
tuong kamot, sa imong bukton, ug sa kahayag sa imong
panagway, tungod kay midapig kaman kanila. **4** Dios, Ikaw ang
akong Hari; pagmando ug kadaogan kang Jacob. **5** Pinaagi
kanimo ipaubos namo ang among mga kaaway; pinaagi sa
imong ngalan amo silang tamak-tamakan, kadtong nakigbatok
kanamo. **6** Kay wala ako misalig sa akong pana, ni ang
akong espada nga magluwas kanako. **7** Apan giluwas mo
kami gikan sa among mga kaaway, ug gipakaulawan kadtong
nagdumot kanamo. **8** Diha sa Dios makapasigarbo kami sa
tibuok nga adlaw, ug kami magapasalamat sa imong ngalan
hangtod sa hangtod. (Selah) **9** Apan karon gihulog mo kami
ug gipakaulawan, ug wala ka miuban sa among mga sundalo.
10 Gipabalik mo kami gikan sa mga kaaway; ug kadtong
nagdumot kanamo giilog ang among mga kabtangan alang sa
ilang kaugalingon. **11** Gihimo mo kaming sama sa karnero
nga gitagana alang sa pagkaon ug gitibulaag taliwala sa
mga kanasoran. **12** Gibaligya mo ang imong katawhan alang
sa wala; ug wala nadugangan ang imong bahandi tungod
niana. **13** Gipahinginlan mo kami sa among mga silingan,
gipakaulawan ug gipasipalahan niadtong nagpalibot kanamo.
14 Gipabugalbugalan mo kami taliwala sa mga nasod, ug
nagpanglingolingo ang mga tawo sa ilang mga ulo taliwala
sa mga katawhan. **15** Sa tibuok adlaw ang kaulaw anaa
kanako, ug ang kaulawan nagtabon sa akong panagway. **16**
Tungod sa iyang tingog sa pagbadlong ug pagtamay, tungod
sa kaaway ug sa nagapanimalos. **17** Kining tanan miabot
kanamo; apan kami wala nakalimot kanimo o nakalapas sa
imong kasabotan. **18** Ang among kasingkasing wala mibalik,
ang among lakang wala mawala sa imong dalan. **19** Apan
gibuak mo kami sa dapit sa mga ihalas nga iro ug gitabonan
kami sa landong sa kamatayon. **20** Kung among nalimtan ang
ngalan sa among Dios o nagbayaw sa among mga kamot sa
diosdios, **21** Dili ba makita man kini sa Dios? Kay nasayod
siya sa gitago sa kasingkasing. **22** Sa pagkatinuod, alang
kanimo nabutang kami sa kamatayon sa tibuok adlaw; sama
kami sa karnero nga ihawonon. **23** Pagmata, nganong natulog
ka man, Ginoo? Barog, ayaw kami isalikway kanunay. **24**
Nganong gitago mo man ang imong panagway ug gikalimtan
ang among kasakit ug ang among pagkadinaugdaog? **25** Kay
kami natunaw ug nahimong abog; ug ang among mga lawas
nasagol sa yuta. **26** Tindog ug tubsa kami alang sa imong
matinud-nong kasabotan.

45 Nagaawas ang akong kasingkasing sa maayong mga
butang; kusgon ko pagbasa ang mga pulong nga akong
nasulat mahitungod sa hari; ang akong dila ang tinta alang
sa andam na nga tigsulat. **2** Ikaw ang pinakaambongan
kaysa kabataan sa mga katawhan; gibubo ang grasya sa
imong mga ngabil; busa nasayod kami nga panalanginan ka
sa Dios hangtod sa hangtod. **3** Ibutang ang imong espada
sa imong kilid, ikaw nga kusgan, sa imong himaya ug sa
imong kahalangdon. **4** Sa imong kahalangdon pagsakay sa
kadaugan tungod sa pagkamasaligon, pagkamaaghop, ug
pagkamatarong; ang imong tuong kamot magatudlo kanimo
sa makahahadlok nga mga butang. **5** Hait ang imong mga
pana; ang mga katawhan naghapa kanimo; ang imong mga
pana anaa sulod sa kasingkasing sa mga kaaway sa hari.
6 Ang imong trono, Dios, walay kataposan; ang baton sa
hustisya mao ang baton sa imong gingharian. **7** Nahigugma
ka sa pagkamatarong ug gikasilagan mo ang pagkadaotan;
busa Dios, ang imong Dios, nagdihog kanimo sa lana sa
kalipay labaw pa kay sa imong mga kaabin. **8** Tanan sa
imong mga bisti humot ug mira, aloes, ug casia; sa palasyo
sa mga tango ang adunay mga kwerdas nga instrumento
maglipay kanimo. **9** Ang mga anak nga babaye sa Hari anaa

taliwala sa imong halangdon nga kababayen-an; sa imong
tuong kamot nagatindog ang rayna nga nagsul-ob sa bulawan
nga Ophir. **10** Pamati, anak nga babaye, tugoti ug ipaduol ang
imong igdulongog; kalimti ang imong katawhan ug ang pinuy-
anan sa imong amahan. **11** Kay niining paagiha ang hari
nagtinguha sa imong kaanyag; siya ang imong agalon; tahora
siya. **12** Ang anak nga babaye sa Tiro mahimong atoa didto
uban ang gasa; ang dato taliwala sa katawhan maghangyo sa
imong pabor. **13** Ang anak sa harianong babaye sa palasyo
mahimayaon sa tanan; ang iyang bisti binordahan sa bulawan.
14 Dad-on siya ngadto sa hari sinul-oban sa binurdahan nga
bisti; ang mga kauban niya nga berhin nagsunod kaniya,
pagadalhon diha kanimo. **15** Magdala (sila) sa kalipay ug
kasadya; mosulod (sila) ngadto sa palasyo sa hari. **16** Sa
dapit sa imong mga amahan anaa ang imong mga anak, nga
himuon mo unya nga mga prinsipe sa tibuok nga kalibotan. **17**
Himuon ko nga ang imong ngalan mahinumdoman sa tanan
nga kaliwatan; busa ang katawhan magpasalamat kanimo
hangtod sa kahangtoran.

46 Ang Dios mao ang atong dalangpanan ug ang
atong kusog, kanunay andam motabang panahon sa
kalisdanan. **2** Busa dili kami mahadlok, bisan ang kayutaan
mausab, bisan ang mga kabukiran mauyog ngadto sa
kasingkasing sa kadagatan, **3** bisan ang mga tubig magngulob
ug mahimong bangis, ug mangatay-ug man ang mga kabukiran
sa paglapaw niini. (Selah) **4** Adunay suba, ang mga tubod niini
makahimo sa siyudad sa Dios nga malipayon, ang balaang
dapit sa tabernakulo sa Labing Halangdon. **5** Ang Dios anaa sa
iyang taliwala; dili siya matarog; ang Dios magtabang kaniya,
ug himuon niya kini sayo sa kabuntagon. **6** Ang mga nasod
nagkaguliyang ug ang mga gingharian nauyog; gipatugbaw
niya ang iyang tingog, ug ang kalibotan natunaw. **7** Si Yahweh
nga pangulo sa kasudalohang anghel nagauban kanato; ang
Dios ni Jacob mao ang atong dalangpanan. (Selah) **8** Dali,
tan-awa ang nabuhat ni Yahweh, ang pagkaguba nga iyang
nahimo sa kalibotan. **9** Iyang gipahunong ang mga gubat
hangtod sa kinatumyan sa kalibotan; iyang pangbalion ang
pana ug putolputolon ang bangkaw; ug iyang sunogon ang
mga taming. **10** Paghilom ug sayri nga ako ang Dios; ituboy
ako sa mga kanasoran; ituboy ako sa kalibotan. **11** Si Yahweh
nga tinubdan nag-uban kanato; ang Dios ni Jacob mao ang
atong dalangpanan. (Selah)

47 Ipakpak ang inyong mga kamot, kamong tanan nga
mga katawhan; singgit sa Dios uban ang tingog sa
kadaogan. **2** Kay makahahadlok si Yahweh nga Labing
Halangdon; siya mao ang labaw nga Hari sa tibuok kalibotan.
3 Iyang gipaluhod ang katawhan ubos kanato ug ang mga
nasod ubos sa atong mga tiil. **4** Gipili niya ang panulondon
alang kanato, ang himaya ni Jacob nga iyang hinigugma.
(Selah) **5** Mipataas ang Dios uban sa pagsinggit, mipataas
si Yahweh uban ang tingog sa trumpeta. **6** Awiti ang Dios
sa mga pagdayeg, pag-awit sa mga pagdayeg; awiti sa mga
pagdayeg ang atong Hari, pag-awit sa mga pagdayeg. **7** Kay
ang Dios mao ang Hari sa tibuok kalibotan; pag-awit sa mga
pagdayeg uban ang pagsabot. **8** Maghari ang Dios sa mga
kanasoran; naglingkod ang Dios sa iyang balaang trono. **9**
Ang mga prinsipe sa katawhan nanagtigom sa katawhan sa
Dios ni Abraham; kay ang mga taming sa kalibotan gipanag-
iya sa Dios; pasidunggan gayod siya.

48 Bantugan si Yahweh ug angayan sa pagdayeg, sa
siyudad sa atong Dios sa iyang balaan nga bukid.
2 Maanyag diha sa kahitas-an, ang kalipay sa tibuok nga
kalibotan, mao ang Bukid sa Sion, sa kasadpan nga mga
bahin, ang siyudad sa labaw nga Hari. **3** Gihimo sa Dios
nga mailhan ang iyang kaugalingon ngadto sa iyang mga
palasyo ingon nga dalangpanan. **4** Tan-awa, ang mga hari
nanagtigom; nangagi ang matag-usa kanila. **5** Nakita nila kini,
unya (sila) natingala; (sila) nangadismaya, ug mipahawa ug
dali. **6** Nangurog (sila) sama sa kasakit nga bation sa babaye
nga manganak. **7** Uban sa hangin sa silangan gipaguba nimo
ang mga barko sa Tarsis. **8** Ingon sa among nadungog, busa
nakita usab namo ang siyudad ni Yahweh nga pangulo sa
kasundalohang anghel, sa siyudad sa atong Dios; lig-onon
sa Dios ang iyang siyudad hangtod sa hangtod. (Selah) **9**
Nakahinumdom kami sa imong matinud-anong kasabotan,
Dios, taliwala sa imong templo. **10** Sama sa imong ngalan,
Dios, ang pagdayeg kanimo lamang hangtod sa kinatumyan
sa kalibotan; ang imong tuong kamot puno sa pagkamatarong.
11 Pagmaya Bukid sa Sion, palipaya ang anak nga babaye sa
Juda tungod sa imong matarong nga mando. **12** Lakaw ug
libot sa Bukid sa Sion, libota siya; ihapa ang iyang mga tore,
13 timan-i ang iyang mga pader, ug tan-awa ang iyang palasyo
aron masaysay mo kini sa sunod nga kaliwatan. **14** Kay kini
nga Dios mao ang atong Dios hangtod sa kahangtoran; siya
mao ang maggiya kanato hangtod sa kamatayon.

49 Paminawa kini, kamong tanang katawhan; dungga,
kamong tanan nga mga nagpuyo sa kalibotan, **2** ang
mga anaa sa taas ug ang anaa sa ubos, uban ang kabos
ug dato. **3** Ang akong baba magsulti ug kaalam ug ang
pagpamalandong sa akong kasingkasing mao ang pagpanabot.
4 Ipaduol ko ang akong dalunggan sa usa ka sambingay;
sugdan ko ang akong sambingay dinuyugan sa alpa. **5**
Nganong mahadlok man ako sa mga adlaw sa daotan, nga
ang kasal-anan nag-alirong man kanako sa akong mga tikod?
6 Nganong mahadlok man ako niadtong nagsalig sa ilang
bahandi ug nanghambog sa kantidad sa ilang katigayonan?
7 Sigurado gayod nga walay makatubos sa iyang igsoon o
makahatag sa Dios ug panglukat alang kaniya, **8** kay dako ang
kantidad sa pagtubos sa usa ka kinabuhi, ug walay bisan kinsa
nga makabayad sa atong mga utang. **9** Walay si bisan kinsa
nga mabuhi hangtod sa kahangtoran aron nga ang iyang lawas
dili madunot. **10** Tungod kay siya makakita ug pagkadunot.
Ang maalamong mga tawo mamatay; ang buangbuang ug
ang walay buot mangamatay usab ug mabiyaan nila ang
ilang bahandi sa uban. **11** Ang ilang kinasulorang hunahuna
mao nga ang ilang pamilya ug ang mga lugar diin (sila)
nagpuyo nga magpadayon hangtod sa kahangtoran sa tanang
mga kaliwatan; gitawag nila ang ilang yuta subay sa ilang
mga ngalan. **12** Apan ang tawo nga adunay bahandi, dili
magpabiling buhi; sama siya sa mapintas nga mananap nga
mamatay. **13** Kini, ang ilang padulngan mao ang ilang binuang;
apan human nila, ang mga tawo mouyon sa ilang gipanulti.
(Selah) **14** Sama sa karnero gitagana (sila) alang sa Sheol, ug
ang kamatayon mao ang ilang magbalantay. Ang matarong
magdumala kanila sa kabuntagon, ug ang ilang kalawasan
lamuyon sa Sheol, ug wala na silay kapuy-an. **(Sheol h7585)** **15**
Apan ang Dios magtubos sa akong kinabuhi gikan sa gahom
sa Sheol; dawaton niya ako. (Selah) **(Sheol h7585)** **16** Ayaw
kahadlok kung adunay usa nga madato, ug ang himaya sa
iyang balay magmalamboon. **17** Tungod kay kung mamatay
siya wala siyay madala; ang iyang himaya dili ilubong uban

kaniya. **18** Gipanalanginan niya ang iyang kalag samtang
buhi pa siya— ug ang mga tawo magdayeg kanimo kung ikaw
nagkinabuhi alang sa imong kaugalingon— **19** moadto siya sa
kaliwatan sa iyang mga amahan ug dili na (sila) makakita pag-
usab sa kahayag. **20** Ang usa nga adunay bahandi apan walay
panabot sama sa mapintas nga mananap, nga mamatay.

50 Siya nga Gamhanan, Dios, Yahweh, nagsulti ug
nagtawag sa yuta gikan sa pagsubang sa adlaw
hangtod sa pagsalop niini. **2** Gikan sa Zion ang hingpit nga
katahom, gipadan-ag sa Dios. **3** Ang atong Dios moabot
ug dili magpakahilom; ang kalayo naglamoy diha kaniya, ug
nagbagyo gayod pag-ayo ang iyang palibot. **4** Nagtawag siya
sa kalangitan ug sa yuta aron iyang pagahukman ang iyang
katawhan. **5** "Tigoma ang mga matinumanon kanako, kadtong
naghimo ug kasabotan tali kanako pinaagi sa paghalad." **6** Ang
kalangitan mao ang magpadayag sa iyang pagkamatarong,
kay ang Dios mismo ang maghuhukom. (Selah) **7** "Paminaw
akong katawhan, ug magasulti ako; ako ang Dios, ang inyong
Dios. **8** Dili ko kamo badlongon sa inyong mga halad, ang
inyong sinunog nga mga halad kanunay nga anaa kanako. **9**
Dili ako magkuha ug torong baka gikan sa inyong balay, o laki
nga mga kanding diha sa inyong mga kulongan. **10** Tungod
kay akoa ang tanang ihalas nga mananap sa kalasangan,
ug ang mga baka sa 1, 000 ka kabungtoran. **11** Nakaila ako
sa tanang langgam sa kabukiran, ug akoa ang mga ihalas
nga mananap sa kapatagan. **12** Kung gutomon ako, dili ko
kamo sultihan; kay ang kalibotan akoa man, ug ang tanan nga
anaa niini. **13** Mokaon ba ako sa unod sa mga torong baka o
moinom sa dugo sa mga kanding? **14** Ihalad diha sa Dios ang
halad sa pagpasalamat, ug bayri ang inyong panaad sa Labing
Halangdon. **15** Sangpita ako sa adlaw sa inyong kalisdanan;
luwason ko kamo, ug himayaon ninyo ako." **16** Apan miingon
ang Dios sa mga daotan, "Unsa man ang kalabotan ninyo
sa pagpahayag sa akong mga balaod, nga gikuha ninyo ang
akong kasabotan sa inyong mga baba, **17** sanglit nagdumot
man kamo sa mga gipanudlo ug gisalikway ang akong mga
pulong? **18** Sa dihang makakita kamo ug kawatan, mouyon
dayon kamo kaniya; nag-apil-apil kamo kanila nga nagbuhat
ug pagpanapaw. **19** Gihatag ninyo ang inyong baba sa daotan,
ug ang inyong dila nagsultig pagpanglimbong. **20** Naglingkod
kamo ug nagsulti batok sa inyong igsoong lalaki; nanghimaraot
kamo sa anak nga lalaki sa inyong kaugalingong inahan. **21**
Gibuhat ninyo kining tanan nga mga butang apan naghilom
lamang ako, busa naghunahuna kamo nga sama lamang ako
kaninyo. Apan badlongon ko kamo ug ipagawas sa inyong
atubangan ang tanan nga mga butang nga inyong gibuhat.
22 Pamalandongi kini pag-ayo, kamo nga nakalimot sa Dios,
kondili pagakuniskunison ko kamo, ug wala na gayoy moabot
aron motabang kaninyo! **23** Ang magahalad kanako sa halad
sa pagpasalamat nagdayeg kanako, ug si bisan kinsa nga
nagplano sa iyang dalan ngadto sa husto nga dalan pakit-on
ko sa kaluwasan sa Dios."

51 Kaloy-i ako, O Dios, tungod sa imong matinud-anong
kasabotan; tungod sa imong daghang manggiluluy-on
nga mga buhat, papasa ang akong kalapasan. **2** Hugasi ako
pag-ayo sa akong kasal-anan ug hinloi ako gikan sa akong
sala. **3** Tungod kay nasayod ako sa akong mga kalapasan, ug
anaa kanako kanunay ang akong sala. **4** Batok kanimo, ug
kanimo lamang, nakasala ako ug nakabuhat ug daotan sa
imong panan-aw; husto ka sa imong pagpanulti; insakto ka sa
imong paghukom. **5** Tan-awa, natawo ako gikan sa kasal-
anan, sugod pa sa pagmabdos sa akong inahan kanako, anaa
na ako sa sala. **6** Tan-awa, nagtinguha ka nga magmatinud-
anon ang akong kasingkasing; ipahibalo mo sulod sa akong
kasingkasing ang kaalam. **7** Putlia ako gamit ang hisopo, ug
mahinlo ako; hugasi ako, ug mahimo akong mas puti pa kaysa
sa niyebe. **8** Padungga ako sa kalipay ug kasadya aron nga
magmaya ang kabukogan nga imong gidugmok. **9** Itago ang
imong nawong gikan sa akong mga sala ug papaa ang akong
kasal-anan. **10** Himoa nga hinlo ang akong kasingkasing,
O Dios, ug bag-oha ang espiritu nga masinugtanon dinhi
kanako. **11** Ayaw ako isalikway gikan sa imong presensya, ug
ayaw kuhaa ang imong balaang Espiritu gikan kanako. **12**
Ibalik kanako ang kalipay sa imong kaluwasan, ug hatagi ako
kanunay ug andam nga espiritu. **13** Unya akong tudloan ang
mga malapason sa imong mga pamaagi, ug makabig ang
mga makasasala nganha kanimo. **14** Pasayloa ang akong
pag-ula ug dugo, O Dios sa akong kaluwasan, ug magsinggit
ako sa kalipay sa imong pagkamatarong. **15** Ginoo, ablihi
ang akong ngabil, aron ang akong baba magpahayag sa
pagdayeg kanimo. **16** Kay dili ka malipay sa halad, o kining
akong igahatag; dili ka mahimuot sa sinunog nga mga halad.
17 Ang mga halad sa Dios mao ang guba nga mga espiritu.
Ikaw, O Dios, dili mosalikway sa guba ug mahinulsolon nga
kasingkasing. **18** Buhata ang maayo sa imong kalipay sa
Sion; tukora pag-usab ang mga pader sa Jerusalem. **19** Unya
malipay ka sa mga halad sa pagkamatarong, sa sinunog
nga mga halad ug sa tibuok sinunog nga mga halad; unya
maghalad ang among katawhan ug mga torong baka sa imong
halaran.

52 Nganong nagpasigarbo ka man sa paghimog kagubot,
kusgan ka ba diay nga lalaki? Ang matinud-anong
kasabotan sa Dios moabot matag adlaw. **2** Ang imong
dila naglaraw ug pagguba sama sa hait nga labaha, nga
nanglimbong. **3** Nahigugma ka sa daotan labaw pa sa maayo,
ug sa pagpamakak kaysa sa pagsultig pagkamatarong. (Selah)
4 Nahigugma ka sa pulong nga nagalamoy sa uban, ikaw nga
malimbongong dila. **5** Ang Dios usab magalaglag kanimo
hangtod sa kahangtoran; kuhaon ka niya ug sakmiton ka sa
imong tolda ug ibton ka gikan sa yuta sa mga buhi. (Selah)
6 Ang mga matarong makakita usab niini ug mangahadlok;
kataw-an nila siya ug moingon; **7** "Tan-awa, mao kini ang
tawo nga wala naghimo sa Dios nga iyang dalangpanan, apan
nagsalig siya sa kadagaya sa iyang bahandi, ug kusgan siya
sa dihang iyang giguba ang uban." **8** Apan alang kanako,
sama ako sa lunhaw nga kahoy nga olibo sa balay sa Dios;
magsalig ako sa matinud-anong kasabotan sa Dios sa walay
kataposan. **9** Magpasalamat ako kanimo sa walay kataposan
tungod sa imong nabuhat. Magahulat ako sa imong ngalan,
kay maayo kini, sa atubangan sa imong diosnon nga mga
katawhan.

53 Ang buangbuang nagsulti sa iyang kasingkasing, "Walay
Dios." Hugaw (sila) ug nakabuhat ug malaw-ay nga
kasal-anan; walay bisan usa nga nagbuhat ug maayo. **2**
Midungaw ang Dios gikan sa langit ngadto sa mga anak sa
katawhan aron makita kung aduna bay nakasabot, nga nangita
kaniya. **3** Mibiya na silang tanan. Silang tanan nahimong
daotan. Walay nagbuhat ug maayo kanilang tanan, wala gayod
bisan usa. **4** Kadto bang nagbuhat ug kasal-anan wala bay
alamag— kadtong naglamoy sa akong katawhan nga daw
(sila) nagkaon lamang ug tinapay ug (sila) wala ba nagtawag
sa Dios? **5** Anaa (sila) sa dakong kahadlok, bisan tuod walay

angay kahadlokan didto; tungod kay ang Dios maoy mokatag
sa bukog ni bisan kinsa nga magkampo batok kaninyo; kana
nga mga tawo mapaulawan kay gisalikway man (sila) sa Dios.
6 O, nga ang kaluwasan sa Jerusalem moabot gikan sa Sion!
Sa dihang dad-on pagbalik sa Dios ang iyang katawhan gikan
sa pagkabihag, unya magmaya si Jacob ug maglipay ang
Israel!

54 Luwasa ako, O Dios, pinaagi sa imong ngalan, ug hukmi
ako sa imong kusog. **2** Dungga ang akong pag-ampo,
Dios; paminawa ang mga pulong sa akong baba. **3** Kay ang
mga langyaw nakigbatok kanako, ug ang mga walay kaluoy
nga kalalakin-an nangita sa akong kinabuhi. Wala nila gibutang
ang Dios taliwala kanila. (Selah) **4** Tan-awa, ang Dios maoy
akong magtatabang, ang Ginoo maoy naglaban kanako. **5**
Panimaslan niya ug daotan ang akong mga kaaway; sa imong
pagkamatinud-anon, laglaga (sila) **6** Magahalad ako kanimo
ug kinabubut-ong halad; magpasalamat ako sa imong ngalan,
Yahweh, tungod kay maayo kini. **7** Kay giluwas niya ako sa
tanang pagsulay; ang akong mata nagtan-aw sa kadaogan
ngadto sa akong mga kaaway.

55 Patalinghogi ang akong mga pag-ampo, O Dios; ug
ayaw itago ang imong kaugalingon sa akong paghangyo.
2 Patalinghogi ako ug tubaga ako; wala akoy kapahulayan sa
akong mga kalisdanan, **3** tungod sa tingog sa akong mga
kaaway, tungod sa pagpangdaugdaog sa mga daotan; kay
nagdala (sila) ug kalisdanan kanako ug gilutos ako uban sa
kasuko. **4** Ang akong kasingkasing nagpangurog sa akong
kinasuloran, ug nahulog kanako ang kalisang sa kamatayon. **5**
Ang kahadlok ug ang pagpangurog niabot kanako, ug nagtabon
kanako ang hilabihan nga kahadlok. **6** Miingon ako, "O,
kung aduna lamang akoy pako nga sama sa salampati! Unya
molupad ako sa layo ug mopahulay. **7** Tan-awa, mahisalaag
ako sa layo; magpuyo ako didto sa kamingawan. (Selah) **8**
Mangita dayon ako ug katagoan gikan sa mapintas nga hangin
ug unos." **9** Lamoya (sila) Ginoo, liboga ang ilang pinulongan!
Kay nakita nako ang kasamok ug panagbingkil sa siyudad.
10 Adlaw ug gabii naglibotlibot (sila) sa mga pader niini; ang
kadaotan ug ang kasamok anaa sa taliwala niini. **11** Ang
pagkadaotan anaa sa taliwala niini; ang pagpangdaugdaog
ug pagpanglimbong wala mobiya sa mga kadalanan niini.
12 Dili kaaway ang nagbadlong kanako, kay maantos ko pa
unta kini; ni dili siya nga nasuko kanako ang nagpataas sa
iyang kaugalingon batok kanako, kay itago ko lang unta ang
akong kaugalingon gikan kaniya. **13** Apan ikaw mismo, ang
tawo nga sama sa akong kaugalingon, ang akong kauban ug
ang akong suod nga higala. **14** Aduna kitay matam-is nga
panag-uban; naglakaw kita ngadto sa pinuy-anan sa Dios
uban ang hut-ong sa katawhan. **15** Tugoti nga moabot sa kalit
lang ang kamatayon ngadto kanila; tugoti nga mahiadto (sila)
nga buhi sa Sheol, kay magpuyo (sila) didto sa pagkadaotan,
taliwala kanila. **(Sheol h7585)** **16** Alang kanako, tawgon ko
ang Dios, ug luwason ako ni Yahweh. **17** Sa pagkagabii,
buntag ug udto nagbagulgbol ug nag-agulo ako; madungog
niya ang akong tingog. **18** Luwason gayod niya ang akong
kinabuhi gikan sa gubat batok kanako, tungod kay daghan ang
nakigbatok kanako. **19** Ang Dios nga maoy magdumala sa
walay kataposan, makadungog kanila ug pakaulawan (sila)
Selah. Dili (sila) mausab, ug wala (sila) mahadlok sa Dios. **20**
Gibakyaw sa akong higala ang iyang kamot batok niadtong
makigdait kaniya; wala niya gitahod ang kasabotan nga iyang
gihimo. **21** Ang iyang baba sama kahumok sa mantikilya,
apan ang iyang kasingkasing malimbungon; ang iyang mga
pulong mas danlog pa sa lana, apan ang tinuod naghulbot
(sila) sa espada. **22** Itugyan ang imong palas-onon ngadto
kang Yahweh, ug tabangan ka niya; dili gayod niya tugotan
nga matarog ang matarong nga tawo. **23** Apan ikaw, O Dios,
ang magdala sa mga daotan ngadto sa bangag sa kaalaotan;
ang uhaw sa dugo ug malimbungon nga mga tawo dili mabuhi
bisan katunga sama sa uban, apan mosalig ako kanimo.

56 Kaloy-i ako, O Dios, kay gisulong ako sa mga tawo!
Tibuok adlaw kadtong nakig-away kanako nagpadayon
sa ilang pagsulong. **2** Giyatakan ako sa akong mga kaaway
tibuok adlaw; kay adunay daghan kaayong mapasigarbuhon
nga makig-away batok kanako. **3** Sa dihang mahadlok ako,
mosalig ako kanimo. **4** Sa Dios, kansang pulong nga akong
gidayeg— sa Dios akong gibutang ang akong pagsalig; dili
ako mahadlok; unsa may mabuhat sa tawo kanako? **5** Tibuok
adlaw ilang gituis ang akong mga pulong; daotan ang tanan
nilang gihunahuna batok kanako. **6** Nagtigom (sila) ug nagtago
sa ilang mga kaugalingon, ug ilang gimarkahan ang akong
mga tunob, ingon nga naghulat (sila) sa akong kinabuhi. **7**
Ayaw tugoti nga makaikyas (sila) sa pagbuhat ug kasal-anan.
Laglaga ang katawhan sa imong kasuko, O Dios. **8** Imong
giihap ang akong pagkahisalaag ug gisulod ang akong mga
luha sa imong botelya; wala ba kini sa imong basahon? **9**
Unya ang akong mga kaaway mobalik sa adlaw nga ako
nagtawag kanimo; nasayod ako niini, nga ang Dios alang
kanako. **10** Sa Dios—kansang pulong nga akong gidayeg,
kang Yahweh—kansang pulong akong gidayeg, **11** sa Dios
ako mosalig, dili ako mahadlok. Unsa man ang mabuhat nila
kanako? **12** Ang katungdanan sa pagtuman sa akong mga
saad kanimo ania kanako, O Dios; maghatag ako ug mga
halad pasalamat kanimo. **13** Kay imong giluwas ang akong
kinabuhi gikan sa kamatayon; imong gitipigan ang akong mga
tiil sa pagkadakin-as, aron nga magalakaw ako atubangan sa
Dios sa kahayag sa mga buhi.

57 Kaloy-i ako, O Dios, kaloy-i ako, kay ikaw ang akong
dalangpanan hangtod nga mahuman kini nga mga
kalisdanan. Magpabilin ako ilalom sa imong mga pako aron
mapanalipdan hangtod nga mahuman kining kadaot. **2** Mohilak
ako sa Labing Halangdon nga Dios, ang Dios nga nagbuhat
sa tanang mga butang alang kanako. **3** Magpadala siya ug
tabang gikan sa langit aron luwason ako, masuko siya niadtong
magdugmok kanako. (Selah) Ang Dios magpadala kanako
sa iyang mahigugmaong kaluoy ug sa iyang pagkamatinud-
anon. **4** Ang akong kinabuhi anaa taliwala sa mga liyon;
anaa ako taliwala niadtong andam molamoy kanako. Anaa
ako taliwala sa mga tawo nga ang mga ngipon sama sa mga
bangkaw ug mga pana, nga ang mga dila sama kahait sa mga
espada. **5** Bayawon ka, O Dios ibabaw sa kalangitan; tugoti
ang imong himaya nga mopatigbabaw sa tibuok kalibotan.
6 Gikatag nila ang lit-ag alang sa akong mga tiil; nasubo
ako. Nagkalot (sila) sa akong atubangan. Apan ang ilang
mga kaugalingon mismo ang nahulog taliwala niini! (Selah) **7**
Ang akong kasingkasing nahimutang na, O Dios, ang akong
kasingkasing nahimutang na; Moawit ako, oo, moawit ako
ug mga pagdayeg. **8** Pagmata, tinahod kong kasingkasing;
pagmata, salterio ug alpa; Pukawon ko ang kaadlawon. **9**
Pasalamatan ko ikaw, Ginoo, taliwala sa katawhan; moawit
ako ug mga pagdayeg kanimo taliwala sa mga nasod. **10** Kay
dako ang imong gugma nga walay paglubad, nisangko sa
mga kalangitan; ug ang imong pagkamatinud-anon ngadto

sa mga panganod. **11** Bayawon ka, O Dios, ibabaw sa mga
kalangitan; hinaot nga ang imong himaya magpatigbabaw sa
tibuok kalibotan.

58 Kamo nga magmamando, matarong ba ang inyong
gipamulong? Kamong mga tawhana naghukom ba
kamo sa husto? **2** Wala, nagbuhat kamo ug daotan sa inyong
kasingkasing; nagpakaylap kamo ug kasamok sa tibuok yuta
pinaagi sa inyong mga kamot. **3** Ang daotan mahisalaag bisan
pa nga anaa pa (sila) sa tagoangkan; mahisalaag (sila) gikan
pa sa pagkahimugso, nagsulti ug mga bakak. **4** Ang ilang mga
lala sama sa lala sa mga bitin; sama (sila) sa usa ka bungol
nga bitin nga gisampongan ang iyang mga igdulungog, **5** nga
wala naghatag ug pagtagad sa mga magdadani, bisan unsa
pa (sila) kahanas. **6** Luboa ang ilang mga ngipon sa ilang mga
baba, O Dios; luboa ang lig-on nga mga ngipon sa batan-on
nga mga liyon, Yahweh. **7** Pasagdi (sila) nga matunaw sama
sa tubig nga motuhop; sa dihang ipunting nila ang ilang mga
pana, pasagdi nga daw kini walay talinis. **8** Pasagdi (sila) nga
mahisama sa kuhol nga matunaw ug mahanaw, sama sa usa
ka bata nga gihimugso sa usa ka babaye nga dili pa panahon
ug dili na gayod makakita sa kahayag sa adlaw. **9** Sa dili pa
mabati sa imong kolon ang makapaso nga kainit sa tunok,
paliron niya (sila) sa usa ka kusog nga hangin, ang lunhaw
nga tunok ug ang nasunog nga tunok usab. **10** Magmaya ang
mga matarong sa dihang makita nila ang panimalos sa Dios;
pagahugasan niya ang iyang mga tiil sa dugo sa mga daotan,
11 aron nga ang mga tawo moingon, "sa pagkatinuod, adunay
ganti ang mga tawo nga matarong; sa pagkatinuod adunay
Dios nga maghukom sa kalibotan."

59 Luwasa ako gikan sa akong mga kaaway, akong Dios;
ipahimutang ako sa ibabaw gikan niadtong makigbatok
kanako. **2** Tipigi ako gikan niadtong mobuhat ug daotan, ug
luwasa ako gikan sa mga tawo nga uhaw sa dugo. **3** Kay tan-
awa, naghulat (sila) alang sa pagkuha sa akong kinabuhi.
Ang gamhanan nga magbubuhat ug daotan nagtigom batok
kanako, apan dili tungod sa akong kalapasan o sa akong
sala, Yahweh. **4** Nangandam (sila) alang sa paggukod kanako
bisan wala akoy sala; Pagmata ug tabangi ako ug tan-awa. **5**
Ikaw, Yahweh ang Dios sa mga kasundalohang anghel, ang
Dios sa Israel, tindog ug siloti ang tanang mga nasod; ayaw
kaloy-i ang tanang mga daotan nga malapason. (Selah) **6**
Mibalik (sila) sa kagabhion, nag-uwang (sila) sama sa mga iro
ug naglibotlibot sa siyudad. **7** Tan-awa, nagginhawa (sila)
agi sa ilang mga baba; ang mga espada anaa sa ilang mga
ngabil, kay miingon (sila) "kinsa ang makadungog kanato?"
8 Apan ikaw, Yahweh, kataw-i (sila) gihimo mo ang tanang
nasod nga kataw-anan. **9** Dios akong kusog, hatagan ko ikaw
ug pagtagad; ikaw ang akong taas nga tore. **10** Ang Dios
magatagbo kanako sa iyang matinud-anon nga kasabotan;
ipakita sa Dios kanako ang tinguha sa akong mga kaaway. **11**
Ayaw (sila) patya, o ang akong mga tawo makalimot. Kataga
(sila) pinaagi sa imong gahom ug laglaga (sila) Ginoo nga
among taming. **12** Kay ang sala sa ilang mga baba ug ang
mga pulong sa ilang mga ngabil, tugoti (sila) nga madakpan sa
ilang mga garbo, ug alang sa mga tunglo ug sa mga bakak nga
ilang gipahayag. **13** Lamoya (sila) sa kasuko, lamoya (sila)
aron nga mahanaw na (sila) tugoti (sila) nga masayod nga ang
Dios nagdumala kang Jacob ug hangtod sa kinatumyan sa
yuta. (Selah) **14** Mibalik (sila) sa kagabhion, nga nag-uwang
sama sa iro ug naglibotlibot sa siyudad. **15** Nanagsuroy (sila)
sa pagpangita ug mga pagkaon ug nagngulob (sila) sama sa
iro kung dili (sila) matagbaw. **16** Apan moawit ako mahitungod
sa imong kusog, ug sa kabuntagon moawit ako sa imong
gugma nga dili matarog! Kay ikaw man ang akong taas nga
tore ug dalangpanan sa adlaw sa akong kasubo. **17** Nganha
kanimo ang akong kusog, moawit ako og mga pagdayeg; kay
ang Dios man ang akong taas nga tore, ang Dios sa matinud-
anon nga kasabotan.

60 Dios imo kaming gipahilayo; imong giguba ang among
mga panalipod; nasuko ka; ipasig-uli kami pag-usab. **2**
Giuyog nimo ang yuta; gipaliki mo kini; ayoha ang mga liki
niini, kay kini nauyog. **3** Gihimo nimo ang imong katawhan
nga makakita ug lisod nga mga butang; gipainom mo kami
ug bino aron magsumparay. **4** Alang niadtong nagtahod
kanimo, imong gipahimutang ang bandila nga madayag batok
niadtong nagbitbit sa pana. (Selah) **5** Aron nga kadtong imong
gihigugma maluwas, luwasa kami sa imong tuo nga kamot
ug tubaga ako. **6** Ang Dios nagsulti sa iyang pagkabalaan,
"Magmaya ako; tungaon ko ang Siquem ug bahinbahinon ang
walog sa Succoth. **7** Akoa ang Gilead, ug akoa ang Manasseh;
ug ang Efraim usab ang panalipod sa akong ulo; Ang Juda ang
akong setro. **8** Ang Moab mao ang akong hunawanan; akong
ilabay ang akong sapatos ngadto sa Edom; mosinggit ako sa
kadaogan tungod sa Filistia. **9** Kinsa ang magdala kanako
ngadto sa lig-on nga siyudad? Kinsa ang maggiya kanako sa
Edom? **10** Apan ikaw, O Dios, wala mo ba kami gisalikway?
Wala ka moadto sa gira uban ang among mga kasundalohan.
11 Hatagi kami ug tabang batok sa kaaway, kay ang tabang
sa tawo walay pulos. **12** Magmalampuson kami pinaagi sa
tabang sa Dios; iyang pagayatakan ang among mga kaaway.

61 Alang sa pangulong musikero; dinuyogan sa tulunggon
nga adunay kuwerdas. Ang salmo ni David. Pamatia
ang akong pagtuaw, O Dios; paminawa ang akong mga pag-
ampo. **2** Gikan sa kinalayoang bahin sa kalibotan mosangpit
ako kanimo sa dihang naghuot ang akong kasingkasing; dad-a
ako sa bato nga mas habog pa kay kanako. **3** Tungod kay
ikaw ang kanunay kong dalangpanan, usa ka lig-ong tore batok
sa kaaway. **4** Papuy-a ako sa imong puluy-anan hangtod
sa kahangtoran! Padangopa ako sa landong sa imong mga
pako. (Selah) **5** Kay ikaw, Dios, nakadungog sa akong mga
panumpa ug gihatagan mo ako sa mga panulundon niadtong
nagpasidungog sa imong ngalan. **6** Lugwayan nimo ang
kinabuhi sa hari; ang iyang katuigan mahisama sa daghang
kaliwatan. **7** Magpabilin siya sa atubangan sa Dios hangtod sa
kahangtoran. **8** Mag-awit ako sa pagdayeg sa imong ngalan
hangtod sa kahangtoran aron sa matag adlaw mabuhat ko
ang akong mga panumpa.

62 Alang sa pangulong musikero; sumala kang Jedutun.
Ang salmo ni David. Magpaabot lamang ako sa Dios;
gikan kaniya ang akong kaluwasan. **2** Siya lang ang akong
bato ug ang akong kaluwasan; siya ang akong habog nga tore;
dili gayod ako matarog. **3** Hangtod kanus-a ba kamong tanan
mag-atake sa tawo, nga inyong itulak nga sama sa nagharag
nga paril o katumbahon nga koral? **4** Nagpakisayod lamang
(sila) kaniya aron ipaubos siya gikan sa iyang halangdong
katungdanan; gihigugma nila ang pagpamakak; gipanalanginan
nila siya pinaagi sa ilang mga baba, apan sa ilang mga
kasingkasing gitunglo diay nila siya. (Selah) **5** Magpaabot
lang ako sa Dios; kay ang akong paglaom anaa lang kaniya.
6 Siya lang ang akong bato ug akong kaluwasan; siya ang
akong habog nga tore; dili gayod ako matarog. **7** Diha sa

Dios ang akong kaluwasan ug akong himaya; ang bato sa
akong kusog ug ang akong dalangpanan anaa sa Dios. **8**
Kamong mga katawhan salig kaniya sa tanang panahon,
ibubo ang inyong kasingkasing diha kaniya; ang Dios ang
atong dalangpanan. (Selah) **9** Sa pagkatinuod, ang yano nga
mga tawo walay pulos, ug ang tinamod nga mga tawo usa ka
bakak; gaan lang (sila) kung timbangon; mas gaan pa (sila) sa
walay bili. **10** Ayaw pagsalig diha sa pagpangdaugdaog o
pagpangawat; ug ayaw paglaom sa walay pulos nga bahandi,
kay dili gayod kini magapamunga; ayaw isalig ang imong
kasingkasing niini. **11** Misulti ang Dios sa makausa, nadungog
ko kini sa makaduha: iya sa Dios ang gahom. **12** Imo usab,
Ginoo, ang pagkamatinud-anon sa kasabotan, tungod kay
gantihan mo ang matag tawo sumala sa iyang binuhatan.

63 Ang salmo ni David, sa dihang atua siya sa kamingawan
sa Juda. Dios, ikaw ang akong Dios! Gipangita ko ikaw
pag-ayo, giuhaw ang akong kalag kanimo, ug ang akong unod
nangandoy kanimo, diha sa usa ka uga ug malang yuta diin
wala gayoy tubig. **2** Busa nangita ako kanimo diha sa imong
balaang katawhan aron makita ang imong gahom ug ang
imong himaya. **3** Tungod kay ang imong pagkamatinud-anon
sa kasabotan mas maayo pa kaysa kinabuhi, magadayeg ang
akong mga ngabil kanimo. **4** Busa dayegon ko ikaw samtang
ako buhi pa; ibayaw ko ang akong mga kamot diha sa imong
ngalan. **5** Sama kini ingon nga nagkaon ako sa unod nga
anaa sa bukog ug sa tambok; pinaagi sa malipayong ngabil
dayegon ko ikaw sa akong baba, **6** sa dihang maghunahuna
ako kanimo sa akong higdaanan ug mamalandong ako kanimo
sa takna sa kagabhion. **7** Kay ikaw nagatabang kanako ug
nagmaya ako sa landong sa imong mga pako. **8** Migunit ako
kanimo; ang imong tuong kamot nag-agak kanako. **9** Apan
kadtong naninguha sa paglaglag sa akong kinabuhi mahiadto
sa kinahiladmang bahin sa yuta; **10** itugyan (sila) ngadto
sa mga kamot nga migamit ug espada, ug mahimo silang
pagkaon sa mga lobo. **11** Apan magmaya ang hari diha sa
Dios; tanan nga nanumpa kaniya mapasigarbohon kaniya,
apan ang baba niadtong nagapamakak pahilumon.

64 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David.
Pamatia ang akong tingog, O Dios, paminawa ang
akong mga mulo; tipigi ang akong kinabuhi gikan sa kahadlok
sa akong mga kaaway. **2** Tagoi ako gikan sa tinagong laraw
sa mga daotan, ug gikan sa kasamok sa nagabuhat ug kasal-
anan. **3** Gibaid nila ang ilang mga dila sama sa mga espada;
gition nila ang ilang mga pana, ang sakit nga mga pulong,
4 aron ipana ngadto sa mga walay sala diha sa tagong
dapit; unya sa kalit ilang panaon siya sa walay kahadlok. **5**
Gidasig nila ang ilang kaugalingon sa pagplano ug daotan;
nagsabot (sila) sa tago aron sa pagbuhat ug lit-ag; unya
miingon (sila) "Kinsa ang makakita kanato?" **6** Nagplano (sila)
ug daotan; "Nahuman na kita," unya miingon (sila) "Maayo
ang pagkaplano." Dili matukib ang hunahuna ug kasingkasing
sa tawo. **7** Apan panaon (sila) sa Dios; ug sa kalit lang
masamdan (sila) sa iyang mga pana. **8** Mapandol (sila) sanglit
ang ilang mga dila mounay kanila; ang tanan nga makakita
kanila maglingolingo. **9** Mangahadlok ang tanang mga tawo ug
magsulti sa mga gibuhat sa Dios. Maghunahuna (sila) pag-ayo
mahitungod kung unsa ang iyang nabuhat. **10** Magmaya ang
mga matarong ngadto kang Yahweh ug modangop kaniya; ang
tanang adunay matarong nga kasingkasing mapasigarbohon
diha kaniya.

65 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo nga awit ni
David. Alang kanimo, O Dios sa Zion, nagpaabot ang
among mga pagdayeg; tumanon namo ang among mga panaad
diha kanimo. **2** Ikaw nga naminaw sa mga pag-ampo, ang
tanang may unod moduol kanimo. **3** Mipatigbabaw ang kasal-
anan batok kanamo; ingon man ang among mga kalapasan,
apan pasayloon nimo kini. **4** Bulahan ang tawo nga imong
gipili nga ipaduol kanimo aron nga siya magpuyo sa imong
templo. Matagbaw kami sa pagkamaayo sa imong puluy-anan,
ang imong balaang templo. **5** Diha sa pagkamatarong imo
kaming tubagon pinaagi sa pagbuhat sa mga kahibulongang
butang, Dios sa among kaluwasan; ikaw nga paglaom sa
tibuok kalibotan ug niadtong anaa sa layong dapit sa tabok
sa kadagatan. **6** Kay ikaw ang nagbuhat sa lig-on nga
mga kabukiran, ikaw nga nagbakos sa kusog. **7** Ikaw ang
nagpahilom sa pagngulob sa kadagatan, sa pagdahunog sa
mga balod niini ug sa kasamok sa mga tawo. **8** Kadtong
nagpuyo sa halayong dapit sa kalibotan mangahadlok sa
timaan sa imong mga buhat; magmaya ang sidlakan ug ang
kasadpan tungod kanimo. **9** Moanhi ka aron pagtabang
sa yuta; gipatubigan nimo kini; gipatambok nimo kini; ang
sapa sa Dios puno sa tubig; gihatagan nimo ang mga tawo
ug trigo sa dihang giandam mo ang yuta. **10** Gipatubigan
nimo pag-ayo ang mga tudling; gipahiluna nimo ang dinarong
yuta; gipahumok nimo kini pinaagi sa taligsik; gipanalanginan
nimo ang nagturok niini. **11** Gikoronahan nimo ang tuig sa
imong pagkamaayo; ang maagian sa imong karwahe adunay
nangahulog nga patambok sa yuta. **12** Ang sibsibanan sa
kamingawan napuno sa yamog, ug ang kabungtoran nagsul-
ob sa kalipay. **13** Nagsul-ob ang sibsibanan sa mga panon
sa mananap; napuno usab ang mga walog sa mga trigo;
nagsinggit (sila) sa kalipay, ug nag-awit (sila)

66 Alang sa pangulong musikero. Usa ka awit, ang salmo.
Paghimo ug malipayong kasaba ngadto sa Dios, tibuok
kalibotan; **2** Awita ang himaya sa iyang ngalan; himoa
nga mahimayaon ang iyang pagdayeg. **3** Isulti sa Dios,
"Pagkamakalilisang sa imong mga buhat! Tungod sa kadako
sa imong gahom moyukbo kanimo ang imong mga kaaway. **4**
Ang tibuok kalibotan magsimba kanimo ug mag-awit kanimo;
magaawit (sila) sa imong ngalan." (Selah) **5** Ngari ug tan-awa
ang mga gibuhat sa Dios; kahadlokan siya ug ang iyang mga
gibuhat ngadto sa mga anak sa katawhan. **6** Gipamala niya
ang dagat; milatas (sila) sa suba; didto nagmalipayon kita diha
kaniya. **7** Pinaagi sa iyang kusog nagdumala siya hangtod
sa kahangtoran; nagtaw-an siya sa kanasoran; ayaw itugot
nga magpataas ang mga masupilon sa ilang kaugalingon.
(Selah) **8** Dayega ang Dios, kamong katawhan, ipalanog ang
pagdayeg alang kaniya. **9** Giampingan kita niya taliwala sa
mga buhi, ug wala niya gitugot nga madalin-as ang atong mga
tiil. **10** Kay ikaw, O Dios, nagsulay kanamo; gisulayan nimo
kami sama sa plata nga giulay. **11** Gihatod nimo kami sa
pukot; gibutang nimo sa among likod ang labihang palas-anon.
12 Gipayatakan nimo sa mga tawo ang among mga ulo; miagi
kami sa kalayo ug sa tubig, apan gidala mo kami sa usa ka
hawan nga dapit. **13** Moadto ako sa imong puluy-anan nga
dala ang mga halad nga sinunog; akong tumanon ang akong
panumpa **14** nga gisaad sa akong mga ngabil ug ang gisulti sa
akong baba sa dihang anaa ako sa kagul-anan. **15** Maghalad
ako kanimo ug sinunog nga tambok nga mga mananap nga
adunay humot sa laking karnero; maghalad ako ug mga torong
baka ug mga kanding. (Selah) **16** Ngari ug paminaw, kamong

tanan nga may kahadlok sa Dios, ug imantala ko ang gibuhat
niya alang sa akong kalag. **17** Mituaw ako kaniya pinaagi sa
akong baba, ug gidayeg siya sa akong dila. **18** Kung aduna
akoy makita nga sala sa akong kasingkasing, ang Ginoo dili
maminaw kanako. **19** Apan ang Dios naminaw gayod; gitagad
niya ang tingog sa akong pag-ampo. **20** Dalayegon ang Dios,
nga wala niya pasagdi ang akong pag-ampo o ang iyang
pagkamatinud-anon sa kasabotan nganhi kanako.

67 Alang sa pangulong musikero; dinuyogan sa tulunggon
nga adunay kuwerdas. Ang salmo, nga usa ka awit.
Magmaluluy-on unta ang Dios kanato ug magpanalangin
kanato ug iyang ipadan-ag ang iyang panagway nganhi kanato
(Selah) **2** aron masayod ang kalibotan sa imong paagi, nga
ang imong kaluwasan alang sa tanang kanasoran. **3** Tugoti
nga dayegon ka sa katawhan, Dios; tugoti nga dayegon ka sa
tanang katawhan. **4** O, tugoti ang kanasoran nga magmaya
ug mag-awit sa kalipay, tungod kay hukman mo ang katawhan
uban sa hustisya ug dumalahan ang kanasoran sa kalibotan.
(Selah) **5** Tugoti nga dayegon ka sa katawhan, O Dios; tugoti
nga dayegon ka sa tanang katawhan. **6** Mihatag ang yuta
sa abot niini ug ang Dios nga atong Dios nagpanalangin
kanato. **7** Gipanalanginan kita sa Dios, ug ang tanang anaa
sa kalibotan nagpasidungog kaniya.

68 Alang sa pangulong musikero; Ang salmo ni David,
usa ka awit. Hinaot motindog ang Dios; magkatibulaag
unta ang iyang mga kaaway; ug kadtong nasilag usab kaniya
mokalagiw unta sa iyang atubangan. **2** Sama sa aso nga
ipadpad; busa pahawaa (sila) sama sa kandila nga matunaw
sa kalayo, aron nga ang daotan mahanaw sa presensiya sa
Dios. **3** Apan magmaya ang matarong; magsadya (sila) diha
sa Dios; hinaot nga magmaya (sila) ug magmalipayon. **4** Awiti
ang Dios! Awiti ug pagdayeg ang iyang ngalan! Dayega siya
nga nagsakay latas sa walog sa Suba sa Jordan! Yahweh
ang iyang ngalan! Pagmaya kaniya! **5** Ang amahan sa mga
walay amahan, tigpanalipod sa mga biyuda, ang Dios anaa sa
balaang dapit diin siya nagpuyo. **6** Gibutang sa Dios ang mga
nag-inusara ngadto sa matag pamilya; gipagawas niya ang
mga binilanggo uban ang panag-awit; apan ang mga masupilon
gipapuyo sa ugang yuta. **7** O Dios, sa dihang nag-una ka sa
imong katawhan, sa pagmartsa nimo latas sa kamingawan,
(Selah) **8** Nangurog ang kalibotan; ug nag-ulan ang kalangitan
sa presensiya sa Dios, diha sa presensiya sa Dios sa iyang
pag-abot sa Sinai, diha sa presensiya sa Dios, ang Dios sa
Israel. **9** Ikaw, Dios nagpadala ug dakong ulan; imong gilig-on
ang imong panulundon sa dihang naluya kini. **10** Mipuyo ang
imong katawhan niini; ikaw, O Dios mihatag sa imong kamaayo
ngadto sa mga kabos. **11** Naghatag ang Ginoo ug kasugoan,
ug kadtong nagpahibalo niini mao ang daghang kasundalohan.
12 Ang mga hari sa kasundalohan mikalagiw, nanagan (sila) ug
ang mga babaye nga nagpaabot sa panimalay nagbahinbahin
sa mga kinuha: **13** mga salampati nga plata ug ang mga pako
sa naggilakgilak nga bulawan. Sa dihang ang pipila kaninyo
nagpabilin sa kulongan sa karnero, nganong gibuhat ninyo
kini? **14** Gipatibulaag sa Labing Gamhanan ang mga hari
didto, atol kini nga nag-ulan ug nyebe sa Bukid sa Zalmon.
15 Ang kusgan nga bukid mao ang bungtod sa Basan; ang
usa ka habog nga bukid mao ang bungtod sa Basan. **16**
Nganong nasina ka man, ikaw habog nga bukid, sa bukid nga
gipili sa Dios nga iyang puy-an? Sa pagkatinuod, si Yahweh
magpuyo niini hangtod sa kahangtoran. **17** Ang mga karwahe
sa Dios 20, 000, nilibo ka liboan; uban ang Ginoo kanila didto
sa balaang dapit sa Sinai. **18** Misaka siya sa kinatumyan; nga
dala ang mga binihag; nagdawat ka sa mga gasa gikan sa
katawhan, bisan pa niadtong nakig-away kanimo, aron ikaw
Yahweh nga Dios mopuyo didto. **19** Bulahan ang Ginoo, nga
sa matag adlaw nagdala sa atong mga palas-anon, ang Dios
nga mao ang atong kaluwasan. (Selah) **20** Ang atong Dios
mao ang Dios nga moluwas; si Yahweh ang Ginoo nga maoy
makaluwas kanato gikan sa kamatayon. **21** Apan dugmukon
sa Dios ang mga ulo sa iyang mga kaaway, ang buhokon nga
mga ulo niadtong naglakaw sa pagpakasala batok kaniya.
22 Miingon ang Ginoo, "Dad-on ko ang akong mga kaaway
balik sa Basan, ako silang ipabalik ngadto sa kinahiladman sa
dagat **23** aron inyong dugmukon ang inyong mga kaaway,
ug mabasa ang inyong tiil sa dugo, ug aron ang mga dila sa
inyong mga iro adunay bahin sa inyong mga kaaway." **24**
Nakita nila ang imong pagpasundayag, Dios, ang pasundayag
sa akong Dios, akong Hari, didto sa balaang dapit. **25** Nag-una
ang mga mag-aawit, ang misunod mao ang mga musikero,
ug sa tungatunga ang mga dalaga nga nagtugtog sa mga
tamborin. **26** Bulahan ang Dios sa panagtigom; dayega si
Yahweh, kamong mga tinuod nga kaliwat sa Israel. **27** Nag-
una ang Benjamin nga labing gamay nga banay, unya ang
pangulo sa Juda ug ilang panon, ug ang mga pangulo sa
Zebulun ug ang mga pangulo sa Neftali. **28** Ang inyong
Dios, O Israel nagsugo sa inyong kusog; ipadayag kanamo
ang imong gahom, Dios, sama sa imong pagpadayag niini
kaniadto. **29** Ipadayag ang imong gahom kanamo gikan sa
imong templo sa Jerusalem, diin ang mga hari magdala sa
mga gasa nganha kanimo. **30** Singgit diha sa gubat batok sa
ihalas nga mananap diha sa kasagbotan, batok sa katawhan,
kanang panon sa mga torong baka ug mga nati. Pakaulawi
(sila) ug himoa nga (sila) magdala ug mga gasa; patibulaaga
ang mga tawo nga nagtinguha sa pakiggubat. **31** Mogawas
ang mga prinsipe gikan sa Ehipto; ibayaw dayon sa Etiopia ang
iyang mga kamot ngadto sa Dios. **32** Awiti ang Dios, kamong
mga gingharian sa kalibotan; (Selah) Awiti ug pagdayeg si
Yahweh. **33** Kaniya nga nagsakay diha sa kalangitan nga
anaa na sukad pa kaniadto; tan-awa nagsinggit siya uban
ang gahom. **34** Ang kusog iya gayod sa Dios; ang iyang
pagkahalangdon anaa sa tibuok Israel, ug ang iyang kusog
anaa sa kalangitan. **35** O Dios, gikahadlokan ka diha sa imong
balaang dapit; ang Dios sa Israel—naghatag siyag kusog ug
gahom sa iyang katawhan. Dalayegon ang Dios.

69 Alang sa pangulong musikero; sumala sa Shoshanim.
Ang salmo ni David. Luwasa ako, Dios; kay ang
katubigan nagbutang sa akong kinabuhi diha sa kakuyaw.
2 Naunlod ako sa lalom nga lapok, diin walay dapit nga
katindogan; nahiabot ako sa lalom nga katubigan, diin ang
baha milumos kanako. **3** Gikapoy ako tungod sa akong
paghilak; nauga na ang akong tutonlan; naluya na ang akong
mga mata samtang naghulat sa akong Dios. **4** Kadtong
nagdumot kanako nga walay hinungdan mas daghan pa kaysa
buhok sa akong ulo; kadtong buot mopuo kanako, nga walay
kapasikaran, nahimo nakong mga kaaway, mga kusgan (sila)
ang wala nako gikawat, kinahanglan nakong ibalik. **5** Dios,
nasayod ka sa akong pagkabuangbuang, ug ang akong mga
sala wala nalilong diha kanimo. **6** Ayaw itugot nga kadtong
naghulat kanimo maulawan tungod kanako, Yahweh nga
Ginoong makagagahom; ayaw itugot nga kadtong nagapangita
kanimo pagatamayon tungod kanako, O Dios sa Israel. **7**
Tungod kanimo nabug-atan ako sa pagtamay; ang kaulaw
mitabon sa akong nawong. **8** Nahimo akong dumuduong

ngadto sa akong mga igsoong lalaki, usa ka langyaw ngadto
sa mga anak sa akong inahan. **9** Kay ang tumang kadasig sa
imong puluy-anan milamoy kanako, ug ang mga pagtamay
niadtong mga nagtamay kanimo naania kanako. **10** Sa
dihang mihilak ako ug wala mikaon, gitamay nila ako. **11** Sa
dihang gihimo kong bisti ang sako, nahimo akong buangbuang
sa panultihon ngadto kanila. **12** Gihisgotan ako niadtong
naglingkod sa ganghaan sa siyudad; ako mao ang awit sa
mga palahubog. **13** Apan alang kanako, ang akong pag-ampo
diha kanimo, Yahweh, sa takna nga imong dawaton; tubaga
intawon ako diha sa kasaligan mong kaluwasan. **14** Biraha ako
gikan sa lapok, ug ayaw itugot nga maunlod ako; kuhaa ako
palayo gikan niadtong mga nagdumot kanako ug luwasa ako
gikan sa lalom nga katubigan. **15** Ayaw itugot nga ang baha
molumos kanako, ni ang lalom molamoy kanako. Ayaw itugot
nga ang bung-aw motak-om sa iyang baba nganhi kanako.
16 Tubaga ako, O Yahweh, kay ang imong pagkamatinud-
anon sa kasabotan maayo man; tungod kay dako ang imong
kaluoy kanako, lingia ako. **17** Ayaw itago ang imong nawong
gikan sa imong sulugoon, kay ania ako sa kalisdanan; tubaga
dayon ako. **18** Anhia ako ug luwasa ako. Tungod sa akong
mga kaaway, lukata ako. **19** Nasayod ka sa mga pagsaway
kanako, sa pagpakaulaw kanako, ug sa pagtamay kanako;
ang tanan kong mga kaaway anaa sa imong atubangan.
20 Nasakitan ang akong kasingkasing sa mga pagtamay;
napuno ako sa kabug-aton; nangita ako ug tawo nga maluoy
kanako, apan walay bisan usa; nangita ako ug maghuhupay,
apan wala akoy nakaplagan. **21** Gidalitan nila ako ug hilo
aron akong kan-on; sa akong kauhaw gidalitan nila ako ug
suka aron akong imnon. **22** Itugot nga ang lamesa sa ilang
atubangan mahimong lit-ag; sa dihang (sila) maghunahuna
nga luwas (sila) mahimo unta kining bitik. **23** Mangitngitan
unta ang ilang mga mata aron dili (sila) makakita; ug himoa
kanunay nga ang ilang mga dapidapi mangurog. **24** Ibubo
ngadto kanila ang imong kasuko, ug unta maapsan (sila) sa
kabangis sa imong kapungot. **25** Unta mahimo biniyaan ang
ilang dapit; wala na untay bisan usa nga mopuyo sa ilang
mga tolda. **26** Tungod kay gilutos nila ang usa nga imong
gilatos. Gibalik nila pag-usab ang mga kasakit niadtong imong
gisamaran. **27** Pakasad-a (sila) sa pagbuhat ug daghang mga
sala; ayaw (sila) tugoti nga makaduol sa imong matarong nga
kadaogan. **28** Papason unta (sila) gikan sa Libro sa Kinabuhi
ug dili mahisulat uban sa mga matarong. **29** Apan kabos
ako, ug masulob-on; unta ang imong kaluwasan, O Dios,
mopahiluna kanako sa hataas. **30** Dayegon ko ang ngalan sa
Dios inubanan sa awit ug ako siyang pasidunggan inubanan
sa mga pagpasalamat. **31** Makapahimuot kini kang Yahweh
labaw pa sa torong baka nga adunay mga sungay. **32** Makita
kini sa malumo ug magmaya (sila) kamo nga nagapangita
sa Dios, magmadasigon ang inyong mga kasingkasing. **33**
Tungod kay mopatalinghog si Yahweh sa mga nagkinahanglan
ug dili niya pasagdan ang iyang mga binilanggo. **34** Hinaot
nga ang langit ug ang yuta magadayeg kaniya, ang kadagatan
ug ang tanan nga nagalihok niini. **35** Tungod kay luwason sa
Dios ang Zion, ug pagatukoron pag-usab ang mga siyudad sa
Juda; ang katawhan mopuyo didto ug makapanag-iya niini. **36**
Ang kaliwatan sa iyang mga sulugoon maoy makapanunod
niini; ug kadtong nahigugma sa iyang ngalan makapuyo didto.

70 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David;
alang sa paghinumdom. Luwasa ako, O Dios!
Yahweh, dali dayon ug tabangi ako. **2** Tugoti nga kadtong
mosulay sa pagkuha sa akong kinabuhi mapaulawan ug
pagatamastamasan; motalikod unta (sila) ug dad-on sa
kaulawan, kadtong nagmalipayon sa akong kasakitan. **3**
Motalikod unta (sila) tungod sa ilang kaulaw, kadtong mga
nagkatawa. **4** Ang tanan nga nagapangita kanimo maglipay
unta ug magmaya diha kanimo; kadtong nahigugma sa imong
kaluwasan kanunay unta nga magasulti, "Dalayegon ang Dios."
5 Apan kabos ako ug timawa; pagdali nganhi kanako, Dios;
ikaw ang akong magtatabang ug luwasa ako. Yahweh, ayaw
paglangan.

71 Diha kanimo, Yahweh, magdangop ako; ayaw gayod
itugot nga mabutang ako sa kaulawan. **2** Luwasa ako
ug himoa akong luwas sa imong pagkamatarong; ikiling ang
imong igdulungog nganhi kanako ug luwasa ako. **3** Mahimo
kang bato nga akong kadangpan diin kanunay kong adtoan;
gihatag mo ang pagmando sa pagluwas kanako, kay ikaw
ang akong bato ug akong salipdanan. **4** Luwasa ako, akong
Dios, gikan sa kamot sa mga daotan, gikan sa kamot sa mga
dili matarong ug mapintas. **5** Tungod kay ikaw ang akong
paglaom, Yahweh nga Ginoo. Nagsalig ako kanimo sukad pa
sa akong pagkabata. **6** Pinaagi kanimo giamoma ako gikan sa
tagoangkan; ikaw mao siya nga nagkuha kanako gikan sa
tagoangkan sa akong inahan; ang akong pagdayeg kanunay
lang nga mahitungod kanimo. **7** Ako ang panag-ingnan sa
daghang katawhan; ikaw ang akong lig-ong dalangpanan. **8**
Ang akong baba mapuno sa pagdayeg kanimo, sa tanang
mga adlaw uban sa imong kadungganan. **9** Ayaw ako
isalikway sa takna sa akong katigulangon; ayaw ako biyai sa
dihang wala na akoy kusog. **10** Tungod kay ang akong mga
kaaway naghisgot mahitungod kanako; kadtong nagalantaw
sa akong kinabuhi nagkahiusa sa paglaraw. **11** Miingon (sila)
"Gipasagdan na siya sa Dios; gukdon ug patyon nato siya, kay
wala nay moluwas kaniya." **12** Dios, ayaw pagpahilayo gikan
kanako; akong Dios, pagdali ug tabangi ako. **13** Mabutang
unta (sila) sa kaulawan ug magun-ob, kadtong nagbatok sa
akong kinabuhi; matabonan unta (sila) sa mga pagtamay ug
kaulawan, kadtong nagtinguha sa pagpasakit kanako. **14**
Apan kanunay akong molaom kanimo ug modayeg kanimo
sa makadaghan. **15** Ang akong baba mosulti mahitungod sa
imong pagkamatarong ug sa imong kaluwasan sa tanang
adlaw, bisan dili ko kini masabtan. **16** Moabot ako uban
sa makagagahom nga mga buhat ni Yahweh nga Ginoo;
isulti ko ang imong pagkamatarong, kanimo lang. **17** O
Dios, gitudloan mo ako sukad pa sa akong pagkabatan-on;
bisan karon akong gimantala ang imong mga kahibulongang
gibuhat. **18** Sa pagkatinuod, bisan sa dihang ako matigulang
ug ubanon na, Dios, ayaw ako pasagdi, samtang akong
ginamantala ang imong kusog ngadto sa mosunod nga mga
kaliwatan, ang imong gahom ngadto sa tanan nga moabot. **19**
Ang imong pagkamatarong man usab, Dios, hataas kaayo;
ikaw nga nagbuhat sa dagkong mga butang, O Dios, kinsa
man ang sama kanimo? **20** Ikaw nga nagpakita kanamo sa
daghang makalilisang nga mga kalisdanan maoy modasig
kanamo pag-usab ug mobangon kanamo pag-usab gikan
sa kinahiladman sa yuta. **21** Hinaot nga imong dugangan
ang akong kadungganan; balik pag-usab ug hupaya ako. **22**
Magpasalamat usab ako kanimo dinuyogan sa alpa alang sa
imong pagkamasaligan, akong Dios; magaawit ako kanimo sa
mga pagdayeg dinuyogan sa alpa, Balaan sa Israel. **23** Ang
akong mga ngabil magasinggit sa kalipay sa dihang mag-
awit ako ug mga pagdayeg alang kanimo—bisan ang akong
kalag, nga imong giluwas. **24** Ang akong dila magalitok usab
mahitungod sa imong pagkamatarong sa tanang adlaw; tungod

kay napaulawan ug nagkaguliyang (sila) kadtong nagtinguha
sa pagpasakit kanako.

72 Ang salmo ni Solomon. Hatagi ang hari sa
imong matarong nga kasugoan, Dios, ang imong
pagkamatarong ngadto sa anak sa hari. **2** Hinaot nga
mohukom siya sa imong katawhan uban ang pagkamatarong
ug sa imong mga kabos uban ang hustisya; **3** hinaot nga
ang kabukiran mohatag ug kalinaw alang sa katawhan; hinaot
nga ang kabungtoran mohatag ug pagkamatarong. **4** Hinaot
hukman niya ang kabos sa mga katawhan; hinaot nga luwason
niya ang mga anak sa mga nagkinahanglan ug dugmukon
ang mga nagdaugdaog. **5** Hinaot nga pasidunggan ka nila
samtang ang adlaw molungtad, ug hangtod nga ang bulan
magpabilin sa tanang mga kaliwatan. **6** Hinaot nga mokanaog
siya sama sa ulan diha sa pinutol nga mga sagbot, sama
sa ulan nga mobisbis sa yuta. **7** Hinaot nga ang matarong
modagsang sa iyang mga adlaw, ug hinaot adunay kadagaya
sa kalinaw hangtod nga ang bulan mahanaw. **8** Hinaot nga
iyang dumalahan ang gikan sa dagat hangtod sa dagat, ug
gikan sa Suba hangtod sa kinatumyan sa kalibotan. **9** Hinaot
nga kadtong mga nagpuyo sa kamingawan moyukbo sa iyang
atubangan; hinaot nga ang iyang mga kaaway molukapa sa
abog. **10** Hinaot nga ang mga hari sa Tarsis ug sa mga isla
mohatag ug buhis; hinaot nga ang mga hari sa Sheba ug sa
Seba mohatag ug mga gasa. **11** Hinaot gayod nga ang tanang
mga hari moyukbo sa iyang atubangan; hinaot nga ang tanang
kanasoran moalagad kaniya. **12** Tungod kay iyang gitabangan
ang mga nagkinahanglan nga nagtuaw ug ang mga kabos
nga walay laing magtatabang. **13** Aduna siyay kaluoy sa mga
kabos ug sa mga nagkinahanglan, ug iyang luwason ang
kinabuhi sa mga nagkinahanglang katawhan. **14** Iyang gitubos
ang ilang mga kinabuhi gikan sa pagdaugdaog ug kasamok,
ug ang ilang dugo bililhon sa iyang panan-aw. **15** Hinaot nga
mabuhi pa siya! Hinaot nga ang bulawan sa Sheba igahatag
kaniya. Hinaot ang katawhan kanunay nga mag-ampo alang
kaniya; hinaot nga ang Dios magpanalangin kaniya sa tanang
adlaw. **16** Hinaot nga ang ilang yuta adunay kadagaya sa
trigo; hinaot nga ipalidpalid ang mga tanom sa kinatumyan sa
kabukiran. Hinaot nga ang bunga niini mahimong sama sa
Lebanon; hinaot nga molabong ang katawhan sa mga siyudad
sama sa mga sagbot sa kaumahan. **17** Hinaot nga ang iyang
ngalan molungtad hangtod sa kahangtoran; hinaot nga ang
iyang ngalan magapadayon hangtod aduna pay adlaw; hinaot
nga ang katawhan mapanalanginan pinaagi kaniya; hinaot nga
ang tanang kanasoran motawag kaniya ug bulahan. **18** Hinaot
nga si Yahweh nga Dios, ang Dios sa Israel, mahimaya, nga
mao ang nagbuhat sa kahibulongang mga butang. **19** Hinaot
nga ang iyang mahimayaong ngalan pagadayegon hangtod sa
kahangtoran, ug hinaot ang tibuok kalibotan mapuno sa iyang
himaya. Amen ug Amen. **20** Natapos na ang mga pag-ampo
ni David nga anak ni Jess. Ikatulong Libro.

73 Ang salmo ni Asaf. Tinuod gayod nga ang Dios maayo
ngadto sa Israel, niadtong adunay putli ug kasingkasing.
2 Apan alang kanako, hapit madalin-as ang akong mga tiil;
ang akong mga tiil hapit madalin-as samtang ako naglakaw **3**
tungod kay nasina ako sa mga garboso sa dihang nakita ko ang
pag-uswag sa mga daotan. **4** Tungod kay wala silay kasakitan
hangtod sa ilang kamatayon, apan mga kusgan (sila) ug
maayo ang ginakaon. **5** Gawasnon (sila) gikan sa mga kabug-
aton sa ubang tawo; wala (sila) gisakit sama sa ubang tawo. **6**
Ang garbo gidayandayan kanila sama sa kuwentas sa ilang
liog; ang kasamok gibisti kanila sama sa kupo. **7** Tungod sa
pagkabuta miabot ang sala; ang daotang mga panghunahuna
milahos sa ilang mga kasingkasing. **8** Nagbugalbugal (sila)
ug nagsulti ug daotan; sa ilang pagkagarboso nagbahad
(sila) sa pagdaugdaog. **9** Ang ilang mga baba nagsulti batok
sa kalangitan, ug ang ilang mga dila nagmartsa sa tibuok
kalibotan. **10** Busa mibalik ang iyang katawhan ngadto kanila
ug ang kadagaya sa katubigan nahubas. **11** Miingon (sila)
"Giunsa man pagkasayod sa Dios? Aduna bay kahibalo diha
sa Labing Halangdon?" **12** Timan-i kini: mga daotan kini nga
katawhan; kanunay silang walay pagpakabana, nahimong
hilabihan ka dato. **13** Tinuod gayod nga kawang lamang nga
akong gipanalipdan kining akong kasingkasing ug gihugasan
ang akong mga kamot sa pagkawalay sala. **14** Tungod kay
sa tanang adlaw gisakit ako ug gipanton sa matag buntag.
15 Kung misulti ako, "Akong isulti kining mga butanga," unya
akong gibudhian kining kaliwatan sa imong mga anak. **16**
Bisan gisulayan ko sa pagsabot kining mga butanga, lisod
kaayo kini alang kanako. **17** Unya miadto ako sa puluy-
anan sa Dios ug nasabtan ko ang ilang dangatan. **18** Tinuod
gayod gibutang nimo (sila) sa danlog nga mga dapit; gihatod
nimo (sila) sa kalaglagan. **19** Naunsa nga nahimo silang
kamingawan sa usa ka higayon! Moabot ang ilang kataposan
ug matapos (sila) sa makalilisang nga paagi. **20** Sama (sila)
sa damgo nga sa pagkahuman ang tawo mahigmata; O Ginoo,
sa dihang ikaw mobangon, dili na nimo hunahunaon kadtong
mga damgoha. **21** Tungod kay ang akong kasingkasing
nagmasulob-on, ug nasamdan ako pag-ayo. **22** Usa ako ka
walay alamag ug kulang sa panabot; sama lang ako sa usa ka
walay pagbati nga mananap sa imong atubangan. **23** Apan
kanunay akong magauban kanimo; gigunitan mo ang akong
tuong kamot. **24** Giyahi ako sa imong mga tambag ug human
niana dawata ako sa himaya. **25** Kinsa may ako nga anaa sa
langit apan ikaw? Walay bisan usa sa kalibotan nga akong
gitinguha kung dili ikaw. **26** Ang akong unod ug ang akong
kasingkasing maluya man, apan ang Dios mao ang kusog sa
akong kasingkasing hangtod sa kahangtoran. **27** Kadtong
halayo gikan kanimo mangalaglag; gun-obon mo kadtong
tanan nga wala nagmatinud-anon kanimo. **28** Apan alang
kanako, ang gikinahanglan kong buhaton mao ang pagdangop
kanimo Dios. Gihimo nakong dalangpanan si Yahweh nga
Ginoo. Akong imantala ang tanan nimong gibuhat.

74 Usa ka maskil ni Asaf. O Dios, nganong gisalikway mo
kami sa kahangtoran? Ngano nga ang imong kasuko
misunog batok sa karnero diha sa imong sibsibanan? **2**
Hinumdomi ang imong katawhan, nga imong gipalit niadtong
karaang kapanahonan, ang banay nga imong gitubos nga
mahimo nga imong kaugalingong panulundon, ug ang Bukid
sa Zion, diin ikaw mipuyo. **3** Ngari tan-awa ang hingpit nga
pagkagun-ob, ang tanang kadaot nga gibuhat sa mga kaaway
sa balaang dapit. **4** Ang imong mga kaaway nagngulob
taliwala sa imong piniling dapit; gipahimutang nila ang ilang
mga bandira. **5** Nanigbas (sila) gamit ang mga hatsa sama
diha sa baga nga kalasangan. **6** Gidugmok nila ug gipangguba
ang tanang kinulitan; giguba nila kini pinaagi sa mga hatsa
ug mga maso. **7** Gisunog nila ang imong puluy-anan;
gipanamastamasan nila ang imong pinuy-anan; gipukan kini
ngadto sa yuta. **8** Miingon (sila) sa ilang mga kasingkasing,
"Laglagon nato silang tanan." Gisunog nila ang tanan nimong
tigomanan sa yuta. **9** Wala na kitay makita nga mga timaan,
wala nay mga propeta, ug walay usa kanato ang nasayod
kung hangtod kanus-a kini molungtad. **10** Hangtod kanus-a,

O Ginoo, nga magtamay ang kaaway kanimo? Ang kaaway
magpasipala ba sa imong ngalan sa kahangtoran? **11** Nganong
imo mang gipugngan ang imong kamot, ang imong tuong
kamot? Ipagawas ang imong tuong kamot sa imong bisti ug
laglaga (sila) **12** Bisan pa niini ang Dios maoy akong hari gikan
pa sa karaang kapanahonan, nga nagadala sa kaluwasan
sa kalibotan. **13** Gibahin mo ang dagat pinaagi sa imong
kusog; gidugmok mo ang mga ulo sa makalilisang nga mga
mananap diha sa katubigan. **14** Gidugmok mo ang mga ulo sa
Leviatan; gipakaon mo siya sa mga nagpuyo sa kamingawan.
15 Giablihan mo ang mga tuboran ug kasapaan; gipahubas mo
ang mga kasubaan. **16** Imo ang adlaw, ug ang kagabhion imo
man usab; gipahimutang mo ang adlaw ug bulan sa ilang dapit.
17 Gipahimutang mo ang tanang utlanan sa kalibotan; ug ikaw
ang naghimo sa ting-init ug sa tingtugnaw. **18** Hinumdomi
kung giunsa sa kaaway paglabay ug mga pagtamay kanimo,
O Yahweh, ug ang pagpasipala sa mga buangbuang nga
mga tawo sa imong ngalan. **19** Ayaw itugyan ang kinabuhi
sa imong salampati ngadto sa ihalas nga mananap. Ayaw
kalimti hangtod sa kahangtoran ang kinabuhi sa dinaugdaog
nimong katawhan. **20** Hinumdomi ang imong kasabotan, kay
ang mangitngit nga mga rehiyon sa yuta napuno sa mga dapit
sa kabangis. **21** Ayaw itugot nga ang dinaugdaog mahibalik
uban sa kaulaw; itugot nga ang kabos ug ang dinaugdaog
modayeg sa imong ngalan. **22** Bangon, O Dios; panalipdi ang
imong kadungganan; hinumdomi kung giunsa ka pagtamay sa
mga buangbuang sa tibuok adlaw. **23** Ayaw kalimti ang tingog
sa imong mga kaaway o ang kabanha niadtong padayon nga
nagsupak kanimo.

75 Alang sa pangulong musikero; sumala sa Al Tasyet.
Ang salmo ni Asaf, usa ka awit. Magapasalamat kami
kanimo, O Dios; magapasalamat kami, kay gipadayag mo
ang imong presensiya; ang mga tawo magasulti sa imong
kahibulongang mga buhat. **2** Sa gitakda nga panahon ako
magahukom sa walay pinalabi. **3** Bisan ang kalibotan ug ang
tanang lumulupyo niini mangurog sa kahadlok, akong lig-
onon ang mga haligi sa kalibotan. (Selah) **4** Moingon ako
ngadto sa mga garboso, "Ayaw pagpagarbo," ug ngadto sa
mga daotan, "Ayaw ipataas ang sungay. **5** Ayaw ipataas ang
inyong sungay; ayaw pagsulti uban ang mapahitas-ong liog."
6 Dili gikan sa sidlakan o gikan sa kasadpan, ug kini dili gikan
sa kamingawan nga ang pagbayaw moabot. **7** Apan ang
Dios mao ang maghuhukom; siya ang magadala paubos ug
siya ang magabayaw. **8** Tungod kay si Yahweh nagkupot
ug kupa sa nagabulabula nga bino, nga sinagolan ug mga
lamas, ug ibubo kini. Sigurado gayod nga ang tanang daotan
sa kalibotan moinom niini hangtod sa kataposang tulo. **9** Apan
magpadayon ako sa pagsulti kung unsa ang imong nabuhat;
magaawit ako ug mga pagdayeg sa Dios ni Jacob. **10** Siya
miingon, "Akong pagaputlon ang tanang sungay sa daotan,
apan ang mga sungay sa mga matarong igabayaw."

76 Alang sa pangulong musikero, dinuyogan sa tulunggon
nga adunay kuwerdas. Ang salmo ni Asaf, usa ka awit.
Gipaila sa Dios ang iyang kaugalingon ngadto sa Juda; ang
iyang ngalan bantogan sa Israel. **2** Ang iyang tolda anaa sa
Salem; ang iyang puluy-anan anaa sa Zion. **3** Didto gibali
niya ang mga uhas sa pana, ang taming, ang espada, ug ang
uban pang mga hinagiban sa gubat. (Selah) **4** Hilabihan ang
imong kasanag ug gipadayag mo ang imong himaya, samtang
milugsong ka gikan sa mga kabukiran, diin imong gipatay ang
imong mga biktima. **5** Ang mga maisugon ug kasingkasing
nakawatan; ug nahinanok (sila) Ang tanang manggugubat
wala nay nahimo. **6** Sa imong pagbadlong, O Dios ni Jacob,
ang mga nagkabayo ug ang kabayo nahinanok. **7** Ikaw, oo
ikaw, ang angay kahadlokan; kinsa ang makabarog sa imong
atubangan kung ikaw masuko? **8** Gikan sa langit nadungog
ang imong paghukom; ang kalibotan mahadlok ug mahilom
9 sa dihang ikaw O Dios, mobarog aron sa paghukom ug
pagluwas sa tanang dinaugdaog sa kalibotan. (Selah) **10**
Sigurado gayod nga ang imong masuk-anon nga paghukom
sa katawhan magdala ug pagdayeg kanimo; baksi ang imong
kaugalingon sa kung unsa ang nahilabilin sa imong kasuko.
11 Paghimo ug pakigsaad kang Yahweh nga imong Dios, ug
tumana kini. Hinaot nga ang nakapalibot kaniya nga angay
kahadlokan magdala ug mga gasa alang kaniya. **12** Giputol
niya ang espiritu sa mga prinsipe; gikahadlokan siya sa mga
hari sa kalibotan.

77 Alang sa pangulong musikero; sunod sa istilo ni Jedutun.
Ang salmo ni Asaf. Magtawag ako sa Dios uban sa
akong tingog; tawgon ko ang Dios uban sa akong tingog,
ug ang akong Dios makadungog kanako. **2** Sa adlaw sa
akong kalisdanan nangita ako sa Ginoo; sa kagabhion akong
gibayaw ang akong mga kamot, ug dili gayod kini makapoyan.
Midumili ang akong kalag nga mahupay. **3** Naghunahuna ako
sa Dios sa dihang ako nag-agulo; naghunahuna ako kaniya sa
dihang ako naluya. (Selah) **4** Imong giablihan ang akong mga
mata; dili ako makasulti sa hilabihang kalibog. **5** Naghunahuna
ako sa nangaging mga adlaw, mahitungod sa mga adlaw nga
dugay nang milabay. **6** Sa kagabhion nahinumdoman ko ang
usa ka awit nga kaniadto akong giawit. Gipamalandongan ko
pag-ayo ug gisulayan sa pagsabot kung unsa ang nahitabo.
7 Isalikway ba ako sa Dios sa kahangtoran? Dili na ba siya
magpakita kanako ug pabor? **8** Ang iya bang pagkamatinud-
anon sa kasabotan mawala na sa hingpit? Napakyas ba ang
iyang saad sa kahangtoran? **9** Nakalimot ba ang Dios nga
magmaluluy-on? Nasirad-an na ba sa iyang kapungot ang
iyang kahangawa? (Selah) **10** Miingon ako, "Mao kini ang
akong kagul-anan: ang pagkausab sa tuong kamot sa Labing
Halangdon nganhi kanato." **11** Apan akong hinumdoman ang
imong mga buhat, O Yahweh; hunahunaon ko ang imong
kahibulongan nga mga buhat kaniadto. **12** Pamalandongan ko
ang imong mga buhat ug pagahunahunaon ko kini. **13** Ang
imong pamaagi, O Dios, balaan; unsa nga dios ang ikatandi
sa atong bantogang Dios? **14** Ikaw ang Dios nga naghimo
sa mga kahibulongan; gipakita mo sa katawhan ang imong
kusog. **15** Gihatagan mo ug kadaogan ang imong katawhan
pinaagi sa imong dakong gahom— ang mga kaliwat ni Jacob
ug ni Jose. (Selah) **16** Ang katubigan nakakita kanimo, O
Dios; ang katubigan nakakita kanimo, ug nangahadlok (sila)
ang kinahiladman nangurog. **17** Ang mga panganod nagbubo
ug tubig; ang mapanganorong kawanangan naghatag ug
tingog; ang imong mga pana nanagpanglupad. **18** Ang imong
gadalugdog nga tingog madungog diha sa hangin; ang kilat
midan-ag sa kalibotan, ang yuta mikurog ug nauyog. **19** Ang
imong dalan diha sa dagat ug ang imong agianan diha sa
dagkong mga tubig, apan ang imong mga tunob dili makita.
20 Gigiyahan mo ang imong katawhan sama sa panon pinaagi
sa kamot ni Moises ug ni Aaron.

78 Usa ka maskil ni Asaf. Pamatia ang akong pagpanudlo,
O akong katawhan, patalinghogi ang mga pulong sa
akong baba. **2** Akong pagaablihan ang akong baba sa mga
sambingay; ako magaawit mahitungod sa tinagong mga butang

mahitungod kaniadto. **3** Mao kini ang mga butang nga atong
nadungog ug nakat-onan, mga butang nga gitudlo kanato sa
atong mga katigulangan. **4** Dili nato kini ililong sa ilang mga
kaliwatan. Isugilon ta sa sunod nga kaliwatan ang mahitungod
sa dalayegong mga buhat ni Yahweh, ang iyang kusog, ug
ang mga kahibulongan nga iyang gibuhat. **5** Kay nagbuhat
siya ug mga kasugoan kang Jacob ug nagbutang ug balaod
sa Israel. Gimandoan niya ang atong mga katigulangan nga
ila kining itudlo ngadto sa ilang mga anak. **6** Gimando niya
kini aron nga ang sunod nga kaliwatan masayod sa iyang
kasugoan, ang mga bata nga wala pa matawo, mao na usab
ang mosulti sa ilang kaugalingong mga anak. **7** Unya mosalig
(sila) sa Dios ug dili nila kalimtan ang iyang mga buhat
apan tumanon ang iyang mga kasugoan. **8** Unya dili (sila)
mahisama sa ilang mga katigulangan, nga mga gahig ulo ug
mga masinupakong kaliwatan, kaliwatan nga ang kasingkasing
dili maayo, ug ang mga espiritu nga dili maunongon ug
matinud-anon sa Dios. **9** Ang mga Efraimihanon adunay mga
pana, apan mibalik (sila) sa adlaw sa pagpakiggubat. **10**
Wala nila tipigi ang ilang kasabotan tali sa Dios, ug nagdumili
(sila) sa pagtuman sa iyang balaod. **11** Gikalimtan nila
ang iyang mga buhat, ang kahibulongang mga butang nga
iyang gipakita kanila. **12** Gikalimtan nila ang katingalahang
mga butang nga iyang gibuhat sa atubangan sa ilang mga
katigulangan didto sa yuta sa Ehipto, sa yuta sa Zoan. **13**
Gitunga niya ang dagat ug gigiyahan (sila) patabok niini;
gipatindog niya ang katubigan sama sa mga pader. **14**
Panahon sa adlaw gigiyahan niya (sila) uban ang panganod
ug sa tanang gabii inubanan sa kahayag sa kalayo. **15**
Gipikas niya ang mga bato didto sa kamingawan, ug gihatagan
niya (sila) ug tubig nga madagayaon gayod, nga igo nga
makapuno sa kinahiladman sa dagat. **16** Naghimo siya ug mga
tuboran nga nag-agas gikan sa bato ug iyang gipadagayday
ang tubig sama sa kasubaan. **17** Apan nagpadayon (sila)
sa pagpakasala batok kaniya, nagasupak batok sa Labing
Halangdon didto sa kamingawan. **18** Gisulayan nila ang
Dios sa ilang mga kasingkasing pinaagi sa pagpangayo ug
pagkaon nga makatagbaw sa ilang kaugalingon. **19** Nagsulti
(sila) batok sa Dios; miingon (sila) "Makahatag ba gayod ang
Dios ug lamesa alang kanato diha sa kamingawan? **20** Tan-
awa, sa dihang iyang gibunalan ang bato, miagas ang tubig
ug midagayday. Apan makahatag ba usab siya ug tinapay?
Magahatag ba siya ug karne alang sa iyang katawhan?"
21 Sa dihang nadungog kini ni Yahweh, nasuko siya; busa
ang iyang kalayo misunog batok kang Jacob, ug ang iyang
kasuko misulong sa Israel, **22** tungod kay wala man (sila)
mituo sa Dios ug wala misalig sa iyang kaluwasan. **23** Apan
gimandoan niya ang kalangitan ug naablihan ang mga pultahan
sa langit. **24** Nagpaulan siya ug mana aron (sila) makakaon,
ug gihatagan (sila) ug trigo gikan sa langit. **25** Gikaon sa
mga tawo ang tinapay sa mga anghel. Nagpadala siya ug
pagkaon nga madagayaon gayod. **26** Gipahuros niya ang
hangin sa sidlakan aron motayhop sa kawanangan, ug pinaagi
sa iyang gahom gigiyahan niya ang hangin sa kasadpan. **27**
Gipaulanan niya (sila) ug karne sama sa abog, mga langgam
nga dili maihap sama sa balas sa kadagatan. **28** Nangahulog
kini taliwala sa ilang kampo, palibot sa ilang mga tolda. **29**
Busa nangaon (sila) ug nangabusog. Gihatag niya ngadto
kanila ang ilang gitinguha. **30** Apan wala pa (sila) nangabusog;
ang ilang kalan-on anaa pa sa ilang mga baba. **31** Unya
gisulong (sila) sa kasuko sa Dios ug gipamatay ang labing
kusgan kanila. Gipuo niya ang mga batan-ong lalaki sa Israel.
32 Bisan pa niini, nagpadayon (sila) sa pagpakasala ug wala
mituo sa iyang kahibulongang mga buhat. **33** Busa gipamubo
sa Dios ang ilang mga adlaw; ang ilang katuigan napuno sa
kalisang. **34** Sa dihang ang Dios mosakit kanila, mosugod
(sila) sa pagpangita kaniya, ug unya mobalik (sila) ug mangita
gayod kaniya. **35** Mahinumdoman nila nga ang Dios mao ang
ilang bato ug nga ang Labing Halangdong Dios mao ang ilang
manluluwas. **36** Apan giulog-ulogan nila siya pinaagi sa ilang
mga baba ug namakak kaniya sa ilang mga pulong. **37** Kay
ang ilang mga kasingkasing dili lig-ong mitutok kaniya, ug dili
(sila) matinud-anon sa iyang kasabotan. **38** Apan siya, sanglit
maluluy-on, nagpasaylo sa ilang kasal-anan ug wala niya (sila)
laglaga. Oo, daghang mga panahon nga iyang gipugngan ang
iyang kasuko ug wala pukawa ang tanan niyang kapungot. **39**
Gihinumdoman niya nga gibuhat (sila) gikan sa unod, usa ka
hangin nga molabay ug dili na mobalik. **40** Sa makadaghang
higayon misupak (sila) batok kaniya didto sa kamingawan
ug nagpasubo kaniya didto sa umaw nga mga rehiyon! **41**
Sa kanunay gisulayan nila ang Dios ug minghagit sa Balaan
sa Israel. **42** Wala (sila) maghunahuna mahitungod sa iyang
gahom, kung giunsa niya (sila) pagluwas gikan sa ilang kaaway
43 sa dihang gipakita niya ang iyang makalilisang nga mga
timaan didto sa Ehipto ug ang iyang mga kahibulongan sa
rehiyon sa Zoan. **44** Gihimo niyang dugo ang mga suba sa
mga Ehiptohanon aron dili (sila) makainom gikan sa ilang mga
tuboran. **45** Nagpadala siya ug labihan kadaghang langaw
nga milamoy kanila ug mga baki nga milukop sa ilang yuta. **46**
Iyang gihatag ang ilang mga pananom sa mga apan-apan ug
ang ilang mga hinagoan ngadto sa mga dulon. **47** Gilaglag
niya ang ilang mga kaparasan tungod sa pagpaulan ug yelo
ug ang ilang mga kahoy nga sikomoro. **48** Gipaulanan niya ug
yelo ang ilang mga baka ug gipanglitian ang ilang binuhing
mga mananap. **49** Ang iyang hilabihang kasuko mihampak
batok kanila. Gipadala niya ang kapungot, kaligutgot, ug
kalisdanan sama sa mga anghel nga nagdala ug kasamok. **50**
Naghimo siya ug dalan alang sa iyang kasuko; wala niya (sila)
ilikay gikan sa kamatayon apan gitugyan (sila) sa katalagman.
51 Gipamatay niya ang tanang panganay didto sa Ehipto,
ang kinamagulangan sa ilang kusog didto sa mga tolda ni
Ham. **52** Gigiyahan niya ang iyang mga katawhan pagawas
sama sa karnero ug gitultolan (sila) didto sa kamingawan
sama sa panon sa mananap. **53** Gigiyahan niya (sila) nga
luwas ug walay kahadlok, apan ang dagat mitabon sa ilang
mga kaaway. **54** Unya gidala niya (sila) sa utlanan sa iyang
balaang yuta, niining bukira nga naangkon sa iyang tuong
kamot. **55** Gipapahawa niya ang mga nasod nga nauna kanila
ug gipanghatag kanila ang ilang panulundon. Gipapuyo niya
ang mga banay sa Israel sa ilang mga tolda. **56** Apan ilang
gisulayan ug gisupak ang Labing Halangdong Dios ug wala
gituman ang iyang mga kasugoan. **57** (Sila) dili mga matinud-
anon ug nagmabudhi-on sama sa ilang mga amahan; dili
(sila) kasaligan sama sa baliko nga pana. **58** Kay gipasuko
nila siya sa ilang hataas nga mga dapit ug gihagit siya aron
mangabugho sa ilang mga diosdios. **59** Sa dihang nadungog
kini sa Dios, nasuko siya ug hingpit nga gisalikway ang Israel.
60 Gibiyaan niya ang puluy-anan sa Silo, ang tolda diin siya
mipuyo uban sa mga tawo. **61** Gitugotan niya nga ang iyang
kusog makuha ug gihatag ang iyang himaya ngadto sa mga
kamot sa kaaway. **62** Gitugyan niya ang iyang katawhan
ngadto sa espada, ug nasuko siya sa iyang panulundon. **63**
Gilamoy sa kalayo ang ilang mga batan-ong lalaki, ug ang
ilang mga kadalagahan wala nay mga awit sa kasal. **64** Ang

ilang mga pari nangapukan pinaagi sa espada, ug ang ilang
mga balo dili makahimo sa pagbangotan. **65** Unya ang Ginoo
nahigmata sama sa tawo nga gikan sa pagkatulog, sama sa
manggugubat nga nagsinggit tungod sa bino. **66** Giabog niya
ang iyang mga kaaway; gipakaulawan niya (sila) sa walay
kataposan. **67** Gisalikway niya ang tolda ni Jose, ug wala niya
pilia ang banay ni Efraim. **68** Gipili niya ang banay ni Juda ug
ang Bukid sa Zion nga iyang gihigugma. **69** Gitukod niya ang
iyang pinuy-anan sama sa mga langit, sama sa kalibotan nga
iyang palungtaron sa kahangtoran. **70** Gipili niya si David, nga
iyang sulugoon, ug gikuha siya gikan sa puluy-anan sa mga
karnero. **71** Gikuha niya siya gikan sa pagbantay sa mga
babayeng karnero ug sa mga anak niini ug gidala niya siya
aron mahimong magbalantay ni Jacob, nga iyang katawhan,
ug sa Israel, nga iyang panulundon. **72** Gibantayan (sila) ni
David uban sa kaligdong sa iyang kasingkasing, ug gigiyahan
niya (sila) sa kahanas sa iyang mga kamot.

79 Ang salmo ni Asaf. O Dios, ang langyaw nga kanasoran
miabot sa imong panulundon; giguba nila ang imong
balaang templo; ug gihimo nilang nagtipun-og nga kagun-ob
ang Jerusalem. **2** Gipakaon nila sa mga langgam sa kalangitan
ang patay nga lawas sa imong mga sulugoon, ug ang lawas sa
imong mga matinud-anon nga katawhan ngadto sa mga ihalas
nga mananap sa yuta. **3** Gipabanaw nila ang ilang dugo sama
sa tubig palibot sa Jerusalem, ug walay milubong kanila. **4**
Nahimo kaming salawayon sa among mga silingan, gibiaybiay
ug gitamay kami sa mga nakapalibot kanamo. **5** Hangtod
kanus-a, O Yahweh? Magpabilin ka bang masuko hangtod
sa kahangtoran? Hangtod kanus-a mosilaob nga daw kalayo
ang imong pagpangabugho? **6** Ibubo ang imong kapungot
ngadto sa mga nasod nga wala makaila kanimo ug sa mga
gingharian nga wala magtawag sa imong ngalan. **7** Tungod
kay gilamoy nila si Jacob, ug giguba ang iyang mga kabalayan.
8 Ayaw tipigi ang mga sala sa among mga katigulangan batok
kanamo; moabot unta ang imong maluluy-ong buhat nganhi
kanamo, tungod kay huyang kami. **9** Tabangi kami, O Dios
sa among kaluwasan, alang sa himaya sa imong ngalan;
luwasa kami ug pasayloa kami sa among mga sala tungod ug
alang sa imong ngalan. **10** Nganong miingon man ang mga
kanasoran, "Asa man ang ilang Dios?" Mapanimaslan unta
sa among atubangan ang dugo sa imong mga sulugoon nga
gipabanaw sa mga kanasoran. **11** Makaabot unta kanimo ang
mga pag-agulo sa mga binilanggo; uban sa kadako sa imong
gahom tipigi ang mga anak gikan sa kamatayon. **12** Balosi
sa mas labaw pa sa makapito ka pilo ang mga sabakan sa
among kasilinganang mga nasod ang mga pagpasipala nga
ilang gipakaulaw kanimo, O Ginoo. **13** Aron kami nga imong
mga katawhan ug karnero sa imong sibsibanan maghatag ug
pagpasalamat diha kanimo hangtod sa kahangtoran. Among
isulti ang imong mga pagdayeg ngadto sa tanang kaliwatan.

80 Alang sa pangulong musikero, sumala sa Shoshanim
Edut nga istilo. Ang salmo ni Asaf. Paminaw,
Magbalantay sa Israel, ikaw nga naggiya kang Jose sama sa
panon sa karnero; ikaw nga naglingkod ibabaw sa kerubin,
dan-ag kanamo! **2** Sa atubangan ni Efraim ug Benjamin
ug Manases, palihoka ang imong gahom; anhi ug luwasa
kami. **3** O Dios, ipahiuli kami; padan-aga ang imong nawong
nganhi kanamo, ug maluwas kami. **4** Yahweh Dios nga
makagagahom, hangtod kanus-a ka masuko sa imong mga
katawhan sa dihang mag-ampo (sila) **5** Gipakaon mo (sila)
ug tinapay sa mga luha ug gihatagan mo (sila) ug daghang
luha aron imnon. **6** Nagbuhat ka kanamo ug butang nga
gilalisan sa among mga silingan, ug gikataw-an kami sa
among mga kaaway. **7** Dios nga makagagahom, ipahiuli kami;
ipadan-ag ang imong nawong nganhi kanamo, ug maluwas
kami. **8** Nagdala ka ug paras gikan sa Ehipto; giabog mo
ang kanasoran ug gibalhin mo kini sa pagtanom. **9** Gihinloan
nimo ang yuta alang niini; ug nakagamot kini ug nipuno sa
yuta. **10** Ang mga kabukiran natabonan sa landong niini,
ang mga cedar sa Dios sa mga sanga niini. **11** Miabot ang
mga sanga niini hangtod sa dagat ug ang linghod nga sanga
ngadto sa Suba sa Eufrates. **12** Nganong giguba man nimo
ang paril niini ug ang tanan nga moagi mopupo sa bunga niini.
13 Gipangguba kini sa ihalas nga mga baboy nga gikan sa
kalasangan, ug gipangaon kini sa mapintas nga mga mananap
sa kaumahan. **14** Lingia kami, O Dios nga makagagahom;
dungaw gikan sa langit ug tagda ug atimana kining paras. **15**
Mao kini ang gamot nga gitanom sa imong tuo nga kamot, ang
linghod nga sanga nga imong gipatubo. **16** Nangasunog kini
ug gipamutol; nangahanaw (sila) tungod sa imong pagbadlong.
17 Ang imong kamot maanaa unta sa tawo nga anaa diha
sa imong tuong kamot, sa anak sa tawo nga imong gilig-on
alang sa imong kaugalingon. **18** Unya dili kami mobiya gikan
kanimo; dasiga kami, ug mosangpit kami sa imong ngalan. **19**
Yahweh, Dios nga makagagahom, ipahiuli kami; ipadan-ag
kanamo ang imong nawong, ug mamaluwas kami.

81 Alang sa pangulong musikero; sumala sa Getit nga
istilo. Ang salmo ni Asaf. Pag-awit ug makusog sa Dios
nga atong kusog; singgit sa kalipay sa Dios ni Jacob. **2** Pag-
awit ug alawiton ug tugtoga ang tamborin, ang maanindot
nga lira ug alpa. **3** Patingoga ang trumpeta nga sungay
sa panahon sa pagsubang sa bag-ong bulan, sa adlaw sa
pagtakdol sa bulan, sa adlaw sa pagsugod sa atong pista. **4**
Kay kini balaod alang sa Israel, usa ka mando nga gihatag
sa Dios ni Jacob. **5** Iyang kini gihatag ingon nga lagda kang
Jose sa dihang miadto siya batok sa yuta sa Ehipto, diin
nakadungog ako ug usa ka tingog nga wala nako nailhan: **6**
"Akong kuhaon ang palas-anon sa iyang abaga; ang iyang
mga kamot gawasnon na gikan sa paghawid sa bukag. **7**
Sa imong mga kasakit misangpit ka, ug gitabangan ko ikaw;
gitubag ko ikaw gikan sa gadag-om nga panganod. Gisulayan
ko ikaw didto sa katubigan sa Meriba. (Selah) **8** Paminaw, O
akong mga katawhan, tungod kay pasidan-an ko kamo, Israel,
kung maminaw lang unta kamo kanako! **9** Kinahanglan walay
langyaw nga dios diha kaninyo; ayaw gayod kamo pagsimba
sa bisan unsang langyaw nga dios. **10** Ako si Yahweh nga
inyong Dios, nga mao ang nagpagawas kaninyo gikan sa yuta
sa Ehipto. Ablihi ug dako ang inyong mga baba, ug pun-on ko
kini. **11** Apan wala magpatalinghog ang akong mga katawhan
sa akong mga pulong; ang Israel wala motuman kanako. **12**
Busa gipasagdan ko (sila) sa ilang kaugalingon nga pamaagi
aron buhaton nila kung unsa ang maayo alang kanila. **13** O,
nga ang akong katawhan maminaw kanako; O, nga ang akong
katawhan maglakaw sa akong dalan. **14** Unya buntugon ko
dayon ang ilang mga kaaway ug itumong ko ang akong kamot
batok sa ilang mga manglulutos. **15** Kadtong nasilag kang
Yahweh unta mangurog sa kahadlok diha sa iyang atubangan!
Mapakaulawan unta (sila) hangtod sa kahangtoran. **16** Akong
pakan-on ang Israel ug pino nga trigo; tagbawon ko kamo ug
dugos nga gikan sa bato."

82 Ang salmo ni Asaf. Nagbarog ang Dios sa balaang
panagtigom; sa taliwala sa mga dios naghatag siya

ug paghukom. **2** Hangtod kanus-a ka mohukom nga dili
makataronganon ug magpakita ug pagdapig sa mga daotan?
(Selah) **3** Panalipdi ang mga kabos ug ang mga walay amahan;
atimana ang katungod sa mga gisakit ug sa mga nagkalisod.
4 Luwasa ang mga kabos ug ang mga nagkinahanglan;
kuhaa (sila) gikan sa kamot sa mga daotan. **5** Wala (sila)
mahibalo ni makasabot; naglatagaw (sila) diha sa kangitngit;
ang tanan nga patukoranan sa kalibotan napukan. **6** Miingon
ako, "Mga dios kamo, ug kamong tanan mga anak sa Labing
Halangdon. **7** Apan mamatay kamo sama sa mga kalalakin-an
ug mangahulog sama niadtong mga prinsipe." **8** Tindog, O
Dios, hukmi ang kalibotan, tungod kay aduna kay panulundon
sa tanang kanasoran.

83 Usa ka awit. Ang salmo ni Asaf. O Dios, ayaw
pagpakahilom! Ayaw kami pasagdi ug magpabilin nga
dili mairog, O Dios. **2** Tan-awa, ang imong mga kaaway
nagbuhat ug kasamok, ug kadtong nasilag kanimo mipataas
sa ilang mga ulo. **3** Nag-abin (sila) batok sa imong mga
katawhan ug nagsabot batok sa imong mga gipanalipdan. **4**
Miingon (sila) "Dali kamo, laglagon ta (sila) ingon nga nasod.
Ug ang ngalan nga Israel dili na gayod mahinumdoman." **5**
Nagplano (sila) ug usa ka pamaagi; batok kanimo naghimo
(sila) ug panag-abin. **6** Naglakip kini sa mga tolda ni Edom ug
sa mga Ismaelinhon, ug sa mga katawhan sa Moab ug sa mga
Hagarnon, nga nakig-abin uban sa **7** Gebal, sa Amonihanon,
sa Amalekanhon; lakip usab niini ang Filistia ug ang mga
lumulupyo sa Tiro. **8** Nakig-abin usab kanila ang Assyria;
gitabangan nila ang mga kaliwat ni Lot. (Selah) **9** Buhata
ngadto kanila ang sama sa gibuhat mo ngadto sa Midian, ug
sama sa gibuhat mo sa Sisera ug sa Jabin didto sa Suba sa
Kishon. **10** Nangahanaw (sila) didto sa Endor ug nahimong
sama sa patambok sa yuta. **11** Himoa ang ilang kadagkoan
nga mahisama kang Oreb ug Zeeb, ug ang tanan nilang mga
prinsipe mahisama kang Zeba ug Zalmuna. **12** Miingon (sila)
"Kuhaon nato alang sa atong kaugalingon ang sibsibanan sa
Dios." **13** O akong Dios, himoa (sila) nga daw nagkatag nga
abog, sama sa uhot nga gipalid sa hangin, **14** sama sa kalayo
nga misunog sa lasang, ug sama sa kalayo nga misilaob
sa kabukiran. **15** Gukora (sila) sa kusgan mong hangin, ug
hadloka (sila) sa imong bagyo. **16** Pun-a ang ilang mga
nawong sa kaulaw aron ilang pangitaon ang imong ngalan, O
Yahweh. **17** Maulawan unta (sila) ug mangalisang sa walay
kataposan; mangamatay unta (sila) nga walay dungog. **18**
Unya masayod (sila) nga ikaw lang, O Yahweh, ang Labing
Halangdon sa tibuok kalibotan.

84 Alang sa pangulong musikero; sumala sa Gitit nga istilo.
Ang salmo sa mga anak ni Kora. Pagkatahom gayod sa
dapit nga imong gipuy-an, O Yahweh nga makagagahom! **2**
Naghandom ako sa templo ni Yahweh, ang akong pagtinguha
niini maoy nakapaluya kanako. Ang akong kasingkasing ug
ang tibuok nakong pagkatawo nagtawag sa buhi nga Dios.
3 Bisan gani ang gorion nakakaplag sa iyang balay, ug ang
sayaw nagbuhat sa iyang salag aron kabutangan sa iyang
piso duol sa imong mga altar, O Yahweh nga makagagahom,
akong Hari, ug akong Dios. **4** Bulahan (sila) nga nagpuyo sa
imong balay; kanunay silang gadayeg diha kanimo. (Selah) **5**
Bulahan kadtong tawo nga ang kusog anaa kanimo, nga ang
kasingkasing mao ang dalan patungas sa Zion. **6** Latas sa
walog sa mga Luha, makakaplag (sila) ug mga tuboran sa
tubig aron mainom. Ang unang ulan nagpuno niini sa mga
panalangin. **7** Manglakaw (sila) uban sa kusog; ang matag-
usa kanila magpakita sa Dios didto sa Zion. **8** O Yahweh
Dios nga makagagahom, patalinghogi ang akong mga pag-
ampo; Dios ni Jacob, paminaw kung unsa ang akong ginasulti!
(Selah) **9** O Dios, bantayi ang among tigpanalipod; pagpakita
ug kahangawa sa imong dinihogan. **10** Kay ang usa ka adlaw
sa imong templo mas labing maayo kaysa liboan ka mga
adlaw sa ubang dapit. Palabihon ko pa nga mamahimong tig-
abli sa pultahan sa balay sa akong Dios, kaysa mopuyo sa
tolda sa mga daotan. **11** Tungod kay si Yahweh nga Dios mao
ang atong adlaw ug taming; maghatag si Yahweh ug grasya
ug himaya; dili niya ihikaw ang mga maayong butang alang
niadtong maglakaw nga adunay kaligdong. **12** O Yahweh nga
makagagahom, bulahan ang tawo nga nagsalig diha kanimo.

85 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo sa mga anak
ni Kora. O Yahweh, nagpakita ka ug pabor sa imong
yuta; ug gipahiuli nimo ang maayo nga kahimtang ni Jacob.
2 Gipasaylo mo ang mga sala sa imong mga katawhan;
gitabonan mo ang tanan nga ilang mga kalapasan. (Selah) **3**
Gibakwi mo ang tanan nimong kapungot; mitalikod ka gikan sa
imong hilabihang kasuko. **4** Ipahiuli kami, O Dios sa among
kaluwasan, ug buhii na ang wala nimo gikahimut-an kanamo.
5 Masuko ka ba kanamo hangtod sa hangtod? Magbilin ka
bang masuko hangtod sa umaabot nga mga kaliwatan? **6**
Dili mo ba kami dasigon pag-usab? Ug unya ang imong
katawhan magmaya diha kanimo. **7** Ipakita kanamo ang
imong pagkamatinud-anon sa kasabotan, O Yahweh, ihatag
kanamo ang imong kaluwasan. **8** Maminaw ako kung unsa
ang isulti ni Yahweh nga Dios, tungod kay magbuhat siya ug
kalinaw sa iyang mga katawhan, ang iyang matinud-anon
nga mga sumusunod. Apan kinahanglan nga dili na (sila)
mobalik pag-usab sa buangbuang nila nga mga binuhatan.
9 Tinuod gayod nga ang iyang kaluwasan haduol niadtong
nahadlok kaniya; unya ang himaya magpabilin sa atong yuta.
10 Pagkamatinud-anon sa kasabotan ug pagkamasaligan,
nagtagbo; ang pagkamatarong ug ang kalinaw naghagkanay
sa usag-usa. **11** Ang pagkamasaligan mibuswak gikan sa yuta,
ug ang pagkamatarong midungaw gikan sa langit. **12** Oo, si
Yahweh maghatag sa iyang maayong mga panalangin, ug ang
atong yuta maghatag sa iyang abot. **13** Ang pagkamatarong
mag-una kaniya ug magbuhat ug dalan alang sa iyang mga
lakang.

86 Ang pag-ampo ni David. Paminaw, O Yahweh, ug
tubaga ako, tungod kay ako kabos ug dinaugdaog.
2 Panalipdi ako, tungod kay ako maunongon; akong Dios,
luwasa ang imong alagad nga nagsalig kanimo. **3** Pagmaluluy-
on kanako, O Ginoo, tungod kay nagtuaw ako kanimo sa
tibuok adlaw. **4** Lipaya ang imong alagad, kay diha kanimo, O
Ginoo, nag-ampo ako. **5** Ikaw, O Ginoo, maayo, ug andam
nga mopasaylo, ug nagpakita ka ug dakong kaluoy niadtong
nagtuaw kanimo. **6** O Yahweh, paminawa ang akong pag-
ampo; patalinghogi ang tingog sa akong mga paghangyo. **7**
Sa adlaw sa akong mga kalisdanan mitawag ako kanimo,
kay ikaw magatubag kanako. **8** Walay maitandi kanimo sa
mga dios, O Ginoo. Walay mga buhat nga sama sa imong
mga buhat. **9** Ang tanang kanasoran nga imong gihimo
moduol ug moyukbo kanimo, O Ginoo. Pasidunggan nila ang
imong ngalan. **10** Tungod kay gamhanan ka ug nagbuhat
sa kahibulongang mga butang; ikaw lamang ang Dios. **11**
Tudloi ako sa imong dalan, O Yahweh. Unya magalakaw
ako sa imong kamatuoran. Bug-osa ang akong kasingkasing
sa pagyukbo kanimo. **12** Ginoo nga akong Dios, dayegon

ko ikaw sa tibuok nakong kasingkasing; himayaon ko ang
imong ngalan sa walay kataposan. **13** Tungod kay dako
ang imong pakamatinud-anon sa kasabotan nganhi kanako;
giluwas mo ang akong kinabuhi gikan sa kinahiladman sa
Seol. **(Sheol h7585)** **14** O Dios ko, ang mga mapahitas-on
miabot ug nakigbatok kanako. Ang panon sa bangis nga mga
tawo nangita sa akong kinabuhi. Wala (sila) makaila kanimo.
15 Apan ikaw, O Ginoo, maluluy-on ug puno sa grasya nga
Dios, dili daling masuko, ug madagayaon sa pagkamatinud-
anon sa kasabotan ug pagkamasaligan. **16** Lingi kanako ug
kaluy-i ako; ihatag ang imong kusog sa imong alagad; luwasa
ang anak sa imong sulugoong babaye. **17** Ipakita kanako
ang timaan sa imong pabor. Unya kadtong nasilag kanako
makakita niini ug mapakaulawan tungod kay ikaw, O Yahweh,
ang nagtabang kanako ug naghupay kanako.

87 Salmo sa mga anak ni Kora; usa ka awit. Sa balaang
bukid nagbarog ang siyudad nga iyang gitukod; **2**
gihigugma ni Yahweh ang mga ganghaan sa Zion labaw sa
tanang mga tolda ni Jacob. **3** Mahimayaong mga butang
ang gisulti mahitungod kanimo, siyudad sa Dios. (Selah) **4**
"Gihisgotan ko ang Rahab ug ang Babilonia sa akong mga
sumusunod. Tan-awa, ang Filistia ug ang Tiro, uban ang
Etiopia — ug moingon, 'Kini natawo didto.'" **5** Isulti kini ngadto
sa Zion, "Ang matag usa niini nahimugso diha kaniya; ug ang
Labing Halangdon mismo maoy molig-on kaniya." **6** Gisulat ni
Yahweh sa libro sa mga nasod, "Kini natawo didto." (Selah) **7**
Busa ang mga mang-aawit ug ang magsasayaw nag-ingon,
"Ang tanan kong tuboran anaa kanimo."

88 Usa ka awit, salmo sa mga anak ni Kora, alang sa
pangulong musikero, sumala sa Mahalat Lenot nga
istilo. Usa ka maskil ni Heman ang Ezrahanon. O Yahweh,
Dios sa akong kaluwasan, adlaw ug gabii nagtuaw ako kanimo.
2 Paminawa ang akong pag-ampo; patalinghogi ang akong
pagpangamuyo. **3** Kay napuno ako sa mga kalisdanan, ug ang
akong kinabuhi nahiabot sa Seol. **(Sheol h7585)** **4** Gitagad ako
sa mga tawo sama niadtong mikanaog sa bung-aw; usa ako
ka tawo nga wala nay kusog. **5** Gipasagdan ako uban sa mga
patay; sama ako sa patay nga naghigda diha sa lubnganan,
nga wala na nimo gipanumbaling tungod kay (sila) giputol na
gikan sa imong gahom. **6** Gibutang mo ako sa pinakaubos
nga bahin sa bung-aw, sa mangitngit ug sa lalom nga mga
dapit. **7** Gipapas-an mo kanako ang imong kaligutgot, ug
ang tanan mong balod midat-og kanako. (Selah) **8** Tungod
kanimo, gilikayan ako sa akong mga kauban. Gihimo mo
akong makalilisang nga talan-awon ngadto kanila. Gigaid ako
ug dili ako makaikyas. **9** Nagkaluya na ang akong mga mata
tungod sa kalisdanan; sa tanang adlaw nagtawag ako kanimo,
Yahweh; gibayaw ko ang akong mga kamot diha kanimo. **10**
Mobuhat ka ba ug mga kahibulongan alang sa patay? Kadtong
mga nangamatay mabanhaw ba ug modayeg kanimo? (Selah)
11 Mahimo ba nga maimantala ang imong pagkamatinud-anon
sa kasabotan diha sa lubnganan, ang imong pagkamaunongon
diha sa dapit sa mga patay? **12** Masayran ba ang imong
kahibulongang mga buhat diha sa kangitngit, o ang imong
pagkamatarong sa dapit sa pagkalimot? **13** Apan nagtuaw ako
kanimo Yahweh; sa kabuntagon ang akong pag-ampo anaa
kanimo. **14** Yahweh, nganong imo man akong gisalikway?
Nganong gitago mo man ang imong panagway kanako? **15**
Kanunay akong gisakit ug nag-ungaw sa kamatayon sukad pa
sa akong pagkabatan-on. Nag-antos ako tungod sa imong
kaisog; ug nawad-an ako ug paglaom. **16** Ang imong mga
buhat sa kasuko anaa kanako, ug ang imong makalilisang
nga mga buhat naglaglag kanako. **17** Gialirongan nila ako
sama sa tubig sa tibuok adlaw; gipalibotan ako nilang tanan.
18 Gipahilayo mo ang matag higala ug mga kauban gikan
kanako. Kangitngit na lamang maoy akong kauban.

89 Ang maskil ni Etan ang Ezrahanon. Magaawit
ako sa kahangtoran mahitungod sa mga buhat sa
pagkamatinud-anon sa kasabotan ni Yahweh. Imantala ko ang
imong pagkamatinud-anon sa umaabot nga mga kaliwatan. **2**
Kay ako nagaingon, "Ang pagkamatinud-anon sa kasabotan
molahutay sa kahangtoran; ang imong pagkamatinud-anon nga
imong gitukod sa kalangitan." **3** "Naghimo ako ug kasabotan
uban sa akong pinili, nanumpa ako kang David nga akong
sulugoon. **4** Himoon ko nga magpadayon ang imong mga
kaliwat sa kahangtoran, ug himoon ko nga molahutay ang
imong trono sa tanang henerasyon." (Selah) **5** Ang kalangitan
nagadayeg sa imong mga kahibulongan, Yahweh; gidayeg ang
imong pagkamatinud-anon diha sa pundok sa mga balaan. **6**
Kay si kinsa man sa kalangitan ang ikatandi kang Yahweh?
Kinsa man sa mga anak sa mga dios ang sama kang Yahweh?
7 Siya ang Dios nga gipasidunggan pag-ayo sa pundok sa
mga balaan ug takos kahadlokan sa mga nag-alirong kaniya.
8 Yahweh, Dios nga makagagahom, kinsa ang kusgan sama
kanimo, Yahweh? Napalibotan ka sa imong pagkamatinud-
anon. **9** Gimandoan mo ang bangis nga dagat; kung ang
mga balod motaas, palinawon mo (sila) **10** Gidugmok mo
ang Rahab sama sa gipatay. Pinaagi sa imong kusgan nga
bukton gipatibulaag mo ang imong mga kaaway. **11** Imo
ang kalangitan, ug ang kalibotan man usab. Gibuhat mo
ang kalibotan ug ang tanang anaa niini. **12** Gibuhat mo
ang amihan ug ang habagatan. Ang Tabor ug ang Hermon
nagmaya diha sa imong ngalan. **13** Aduna kay gamhanang
bukton ug kusgan nga kamot, ug taas ang imong tuong kamot.
14 Pagkamatarong ug hustisya mao ang mga patukoranan
sa imong trono. Ang pagkamatinud-anon sa kasabotan ug
ang pagkamasaligan naggikan kanimo. **15** Bulahan ang mga
tawo nga nagsimba kanimo! Yahweh, naglakaw (sila) uban sa
kahayag sa imong panagway. **16** Sa tanang adlaw nagmaya
(sila) diha sa imong ngalan, ug sa imong pagkamatarong
gibayaw ka nila. **17** Ikaw ang ilang halangdong kusog, ug
pinaagi sa imong pabor nagmadaugon kami. **18** Kay ang
among taming iya kang Yahweh; ang among hari nahisakop
sa Balaan sa Israel. **19** Kaniadto nakigsulti ka sa mga
matinumanon kanimo pinaagi sa panan-awon; ikaw miingon,
"Akong gikoronahan ang usa ka gamhanan; gituboy ko ang
usa nga pinili gikan sa katawhan. **20** Gipili ko si David nga
akong sulugoon; uban sa akong balaan nga lana gidihogan
ko siya. **21** Ang akong kamot motabang kaniya; ang akong
bukton maoy molig-on kaniya. **22** Walay kaaway ang molingla
kaniya; walay anak sa pagkadaotan ang modaugdaog kaniya.
23 Pagadugmukon ko ang iyang mga kaaway diha sa iyang
atubangan; patyon ko kadtong modumot kaniya. **24** Ang akong
kamatuoran ug ang akong pagkamatinud-anon sa kasabotan
maanaa kaniya; pinaagi sa akong ngalan magmadaugon
siya. **25** Ibutang ko ang iyang kamot ngadto sa dagat ug ang
iyang tuong kamot ngadto sa mga suba. **26** Pagatawgon niya
ako, 'Ikaw ang akong Amahan, ang akong Dios, ug ang bato
sa akong kaluwasan.' **27** Isipon ko siya ingon nga akong
kinamagulangang anak nga lalaki, ang pinakahalangdon sa
mga hari sa kalibotan. **28** Ang akong pagkamatinud-anon sa
kasabotan diha kaniya molahutay hangtod sa kahangtoran; ug
molungtad ang akong kasabotan uban kaniya. **29** Himoon ko

nga ang iyang mga kaliwatan molahutay sa kahangtoran ug
ang iyang trono magmalungtaron sama sa kalangitan nga anaa
sa ibabaw. **30** Kung kalimtan sa iyang mga anak ang akong
balaod ug dili motuman sa akong kasugoan, **31** kung supakon
nila ang akong mga sugo ug dili tipigan ang akong mga mando,
32 silotan ko ang ilang pagkamasupilon gamit ang sungkod ug
ang ilang kasal-anan uban sa mga hampak. **33** Apan dili ko
kuhaon gikan kaniya ang akong mapinadayunong gugma o dili
magmatinumanon sa akong gisaad. **34** Dili ko pakyason ang
akong kasabotan o bag-ohon ang mga pulong sa akong mga
ngabil. **35** Sa makausa pa manumpa ako pinaagi sa akong
pagkabalaan— dili ako magbakak kang David: **36** ang iyang
mga kaliwatan magapadayon sa kahangtoran ug ang iyang
trono sama sa adlaw nga molahutay sa akong atubangan. **37**
Molungtad kini sa kahangtoran sama sa bulan, ang matinud-
anong saksi diha sa langit." (Selah) **38** Apan ikaw midumili ug
misalikway; nasuko ka sa imong dinihogang hari. **39** Imong
gibawi ang kasabotan sa imong sulugoon. Gipasipalahan mo
ang iyang korona ngadto sa yuta. **40** Gigun-ob mo ang tanan
niyang paril. Giguba mo ang iyang mga kota. **41** Gikawatan
siya sa tanang nanagpangagi. Nahimo siyang malaw-ay ngadto
sa iyang mga silingan. **42** Gipataas mo ang tuong kamot sa
iyang mga kaaway; gihimo mo nga magmalipayon ang tanan
niyang kaaway. **43** Gilumping mo ang sulab sa iyang espada
ug wala mo siya patindoga sa gubat. **44** Gitapos mo ang iyang
katahom; gibutang mo sa yuta ang iyang trono. **45** Gipamubo
mo ang mga adlaw sa iyang pagkabatan-on. Giputos mo siya
sa kaulawan. (Selah) **46** Hangtod kanus-a Yahweh? Igatago
mo ba ang imong kaugalingon sa kahangtoran? Hangtod
kanus-a magdilaab ang imong kasuko sama sa kalayo? **47**
O, hunahunaa kung unsa ka mubo ang akong panahon, ug
alang sa unsa nga pagkawalay pulos nga gibuhat mo ang
tanang anak sa katawhan! **48** Si kinsa man ang mabuhi
ug dili mamatay, o ang makaluwas sa iyang kaugalingon
gikan sa kamot sa Seol? (Selah) **(Sheol h7585)** **49** O Ginoo,
asa ang imong mga buhat kaniadto sa pagkamatinud-anon
sa kasabotan nga imong gisaad kang David diha sa imong
kamatuoran? **50** Hinumdomi, O Ginoo, ang pagbiaybiay
batok sa imong mga sulugoon ug giunsa nako pagdala sa
akong kasingkasing ang daghang mga pagtamay gikan sa
mga nasod. **51** Nagtamay ang imong mga kaaway, Yahweh;
ilang gibiaybiayan ang mga lakang sa imong dinihogan. **52**
Pagadayegon si Yahweh sa kahangtoran. Amen ug Amen.
Ikaupat nga Libro

90 Pag-ampo ni Moises ang tawo sa Dios. O Ginoo, ikaw
ang among dalangpanan sa tanang kaliwatan. **2** Sa
wala pa namugna ang kabukiran, o sa imong pagmugna sa
yuta ug sa kalibotan, gikan sa kahangtoran hangtod sa walay
kataposan, ikaw ang Dios. **3** Gibalik mo ang tawo sa abog, ug
miingon ka, "Balik kamo nga mga kaliwat sa katawhan." **4**
Kay ang liboan ka mga katuigan sa imong panan-aw sama sa
kagahapon sa dihang kini molabay, ug sama sa pagtukaw sa
kagabhion. **5** Gibanlas mo (sila) pinaagi sa baha ug (sila)
nahinanok; sa kabuntagon sama (sila) sa sagbot nga moturok.
6 Sa pagkabuntag molabong kini ug motubo; sa pagkagabii
mangalaya kini ug mauga. **7** Sa pagkatinuod, gilamoy kami
sa imong kasuko, ug nalisang kami sa imong kaligutgot. **8**
Imong gibutang ang among mga kasal-anan diha sa imong
atubangan, ang among tinagong mga sala diha sa kahayag sa
imong presensiya. **9** Ang among kinabuhi mahanaw sa imong
kaligutgot; ang among katuigan matapos dayon sama sa usa
ka panghupaw. **10** Ang among katuigan 70, o 80 kung kami
himsog; apan bisan ang among labing maayo nga katuigan
mga napuno sa kasakit ug kagul-anan. Oo, molabay dayon
kini, ug kami mangahanaw. **11** Kinsa man ang nasayod sa
kadako sa imong kasuko, ug sa imong kaligutgot nga sama sa
kahadlok kanimo? **12** Busa tudloi kami nga matngonan ang
among kinabuhi aron nga magkinabuhi kami nga maalamon.
13 Balik Yahweh! Hangtod kanus-a ba kini? Kaluy-i ang imong
mga sulugoon. **14** Sa kabuntagon tagbawa kami sa imong
pagkamatinud-anon sa kasabotan aron nga magmaya kami ug
magmalipayon sa tanang namong mga adlaw. **15** Lipaya kami
sumala sa mga adlaw nga imo kaming gisakit ug sa mga tuig
nga nakasinati kami ug kalisdanan. **16** Tugoti ang imong mga
sulugoon nga makakita sa imong buhat, ug tugoti ang among
mga anak nga makakita sa imong kahalangdon. **17** Hinaot
nga maania kanamo ang pabor sa Ginoo nga among Dios;
palamboa ang buhat sa among mga kamot; palamboa gayod
ang buhat sa among mga kamot.

91 Siya nga nagpuyo sa puloy-anan sa Labing Halangdon
magpabilin sa anino sa Labing Gamhanan. **2** Magasulti
ako kang Yahweh, "Siya ang akong dalangpanan ug ang
akong tigpanalipod, akong Dios, nga akong gisaligan." **3** Kay
siya magaluwas kanimo gikan sa lit-ag sa mga mangangayam
ug gikan sa sakit nga makapatay. **4** Panalipdan ka niya sa
iyang mga pako, ug ilalom sa iyang mga pako aduna kay
dalangpanan. Ang iyang pagkamasaligan mao ang taming ug
panalipod. **5** Dili ka mahadlok sa makalilisang nga butang
sa kagabhion, o sa mga udyong nga nagalupad sa adlaw,
6 o sa kasakitan nga nagapalibot sa kangitngit, o sa mga
sakit nga moabot sa kaudtohon. **7** Bisan ug mangatumba ang
1000 sa imong kiliran ug 10, 000 sa imong tuong kamot, apan
dili kini makaabot kanimo. **8** Mapanid-an ug makita lamang
nimo ang pagsilot sa daotan. **9** Kay si Yahweh ang akong
dalangpanan! Himo-a usab ang Labing Halangdon nga imong
dalangpanan. **10** Walay daotan nga makauna kanimo; walay
kasakit nga moabot sa imong panimalay. **11** Kay iyang sugoon
ang iyang mga anghel sa pagpanalipod kanimo, sa pagbantay
kanimo sa tanan nimong mga dalanon. **12** Pagasapnayon ka
nila sa ilang mga kamot aron ang imong mga tiil dili maigo sa
mga bato. **13** Imong pagadugmokon ang mga liyon ug ang
mga malalang bitin ilalom sa imong mga tiil; ikaw magatamak
sa mga batan-ong liyon ug sa mga serpenti. **14** Tungod
kay matinud-anon siya kanako, luwason ko siya. Panalipdan
ko siya tungod kay maunongon siya kanako. **15** Sa dihang
magatawag siya kanako, pagatubagon ko siya. Ubanan ko
siya diha sa kalisdanan; hatagan ko siya ug kadaogan ug
pasidunggan siya. **16** Tagbawon ko siya pinaagi sa taas nga
kinabuhi ug ipakita ko kaniya ang akong kaluwasan.

92 Maayo ang magpasalamat ngadto kang Yahweh ug
mag-awit sa mga alawiton alang sa imong ngalan, o
Labing Halangdon, **2** aron imantala ang imong matinud-anong
kasabotan sa kabuntagon ug ang imong pagkamatinud-anon
sa matag kagabhion, **3** inubanan sa alpa nga may napulo ka
mga kuwerdas ug inubanan sa tono sa mga lira. **4** Kay ikaw,
Yahweh, ang naglipay kanako pinaagi sa imong mga buhat.
Magaawit ako sa kalipay tungod sa mga buhat sa imong
mga kamot. **5** Pagkabantogan gayod sa imong mga buhat,
Yahweh! Pagkalalom gayod sa imong hunahuna. **6** Ang tawong
hayopnon ang kinaiya wala masayod, ni ang buangbuang
nga tawo makasabot niini: **7** Sa dihang manalinsing ang
daotan sama sa sagbot, ug bisan pa ug molambo ang tanang
nagabuhat sa daotan, magpabilin gihapon (sila) sa walay

kataposang kalaglagan. **8** Apan ikaw, Yahweh, maghari sa
walay kataposan. **9** Sa pagkatinuod, tan-awa ang imong
mga kaaway, Yahweh! Sa pagkatinuod, tan-awa ang imong
mga kaaway. Mangamatay (sila) Ang tanan nga nagbuhat ug
daotan magkatibulaag. **10** Gibayaw mo ang akong sungay
sama sa sungay sa ihalas nga baka; gidihogan ako sa bag-
ong lana. **11** Nakita sa akong mga mata ang kalaglagan
sa akong mga kaaway, nadungog sa akong mga dalunggan
ang kataposan sa mga daotan kong kaaway. **12** Ang mga
matarong molambo sama sa kahoy nga palmera; motubo (sila)
sama sa sedro sa Lebanon. **13** Gitanom (sila) sa balay ni
Yahweh; molambo (sila) sa templo sa atong Dios. **14** Mamunga
gihapon (sila) bisan mga tigulang na (sila) magpabilin gihapon
(sila) nga bag-o ug lunhaw, **15** aron sa pagmantala nga si
Yahweh makataronganon. Siya ang akong bato, ug walay dili
pagkamatarong kaniya.

93 Naghari si Yahweh; nagbisti siya sa pagkahalangdon;
gibistihan ug gibakosan ni Yahweh ang iyang
kaugalingon uban sa kusog. Ang kalibotan natukod nga lig-
on; dili kini matarog. **2** Ang imong trono natukod sukad
pa kaniadto; gikan ka sa walay kataposan. **3** Motaas ang
kadagatan; Yahweh; gipataas nila ang ilang mga tingog; ang
mga balod sa kadagatan nagbanggaay ug nagngulob. **4**
Ibabaw sa panagbangga sa mga balod, ang dagkong mga
balod sa dagat, gamhanan si Yahweh nga anaa sa kahitas-
an. **5** Ang imong matinud-anon nga mga mando kasaligan
kaayo; ang pagkabalaan nagpanindot sa imong balay, Yahweh,
hangtod sa kahangtoran.

94 Si Yahweh, ang Dios nga nagapanimalos, ang Dios nga
nagapanimalos, dan-agi kami. **2** Barog, maghuhukom
sa kalibotan, ihatag ngadto sa mga garboso ang angay kanila.
3 Hangtod kanus-a man ang mga daotan, O Yahweh, hangtod
kanus-a man maglipay ang mga daotan? **4** Ilang gibubo
ang ilang magarbohon nga mga pulong; nanghambog ang
tanan nga nagbuhat ug daotan. **5** Gidugmok nila ang imong
katawhan, Yahweh; gisakit nila ang nasod nga nahisakop
kanimo. **6** Ilang gipatay ang biyuda ug ang langyaw nga
nagpuyo sa ilang nasod, ug ilang gipamatay ang mga ilo. **7**
Miingon (sila) "Dili makakita si Yahweh, ang Dios ni Jacob dili
makamatikod niini." **8** Sabta, kamong mga buangbuang nga
katawhan! Kamong mga buangbuang, kanus-a man kamo
makakat-on? **9** Siya nga nagbuhat sa dalunggan, dili ba
siya makadungog? Siya nga naghulma sa mata, dili ba siya
makakita? **10** Siya nga nagpanton sa kanasoran, dili ba siya
mobadlong? Siya ang naghatag og kahibalo sa tawo. **11**
Nasayod si Yahweh sa hunahuna sa mga tawo, nga mga aso
lamang kini. **12** Bulahan siya nga imong gitudloan, Yahweh,
siya nga imong gitudloan gikan sa imong balaod. **13** Gihatagan
mo siya ug kapahulayan sa mga panahon sa kalisdanan
hangtod nga makalot na ang bangag alang sa mga daotan. **14**
Kay dili isalikway ni Yahweh ang iyang katawhan o biyaan
ang iyang panulondon. **15** Kay ang paghukom mahimong
matarong pag-usab; ug ang tanan nga mga matarong ang
kasingkasing mosunod niini. **16** Si kinsa man ang mobarog sa
pagpanalipod kanako batok sa mga nagabuhat ug daotan? Si
kinsa man ang motindog alang kanako batok sa mga daotan?
17 Gawas kung wala ang tabang ni Yahweh, dugay ra unta
ako naghigda sa dapit nga mamingaw. **18** Sa dihang misulti
ako, "Nadalin-as ako," ang imong matinud-anong kasabotan,
Yahweh, nagpabarog kanako. **19** Sa dihang daghan ang
kahangawa sulod kanako, ang imong paghupay maoy naglipay
kanako. **20** Makahimo ba ang trono sa kadaotan sa pagpakig-
uban kanimo, siya nga nagbuhat ug dili makiangayon pinaagi
sa balaod? **21** Nagsabot (sila) sa pagkuha sa kinabuhi sa
matarong ug gihukman nila ug kamatayon ang dili sad-an. **22**
Apan si Yahweh ang akong taas nga tore, ug ang akong Ginoo
maoy bato nga akong dalangpanan. **23** Dad-on niya kanila
ang ilang mga sala ug wagtangon (sila) sa ilang pagkadaotan.
Wagtangon (sila) ni Yahweh nga among Dios.

95 O dali kamo, manag-awit kita ngadto kang Yahweh;
manag-awit kita nga malipayon ngadto sa bato sa atong
kaluwasan. **2** Mosulod kita sa iyang presensya inubanan sa
pagpasalamat; manag-awit kita kaniya ug mga salmo nga
pagdayeg. **3** Kay bantogan nga Dios si Yahweh ug bantogan
nga Hari nga labaw sa tanang dios. **4** Anaa sa iyang mga
kamot ang kinahiladman sa kalibotan; ang kahabogon sa
kabukiran iyaha. **5** Iyaha ang dagat, kay siya ang nagbuhat
niini, ug ang iyang mga kamot maoy naghulma sa mala nga
yuta. **6** O dali kamo, magsimba kita ug magyukbo; mangluhod
kita atubangan ni Yahweh nga atong magbubuhat: **7** Kay siya
ang atong Dios, ug kita ang katawhan sa iyang sibsibanan
ug ang karnero sa iyang kamot. O karong adlawa—nga
madungog ninyo ang iyang tingog! **8** "Ayaw pagahia ang
inyong kasingkasing, sama didto sa Meriba, o sama niadtong
adlaw sa Massa didto sa kamingawan, **9** diin gitintal ug
gisulayan ako sa inyong mga katigulangan, bisan ug nakita na
nila ang akong mga buhat. **10** Sulod sa 40 ka katuigan nasuko
ako niana nga kaliwatan ug miingon, 'Mao kini ang katawhan
kansang mga kasingkasing nahisalaag; wala nila nasayran
ang akong pamaagi.' **11** Busa sa akong kasuko nanumpa ako
nga dili gayod (sila) makasulod sa akong pahulayanang dapit."

96 O, awiti si Yaweh ug bag-ong awit; awiti si Yahweh,
sa tibuok kalibotan. **2** Awiti si Yahweh, dayga ang iyang
ngalan; ipahibalo ang iyang kaluwasan sa matag adlaw. **3**
Imantala ang iyang himaya sa tanang kanasoran, ang iyang
katingalahang buhat sa tanang kanasoran. **4** Kay bantogan
si Yahweh ug angayan siyang daygon. Angayan siyang
kahadlokan labaw sa tanang dios. **5** Kay ang tanang dios sa
kanasoran mga diosdios, apan si Yahweh ang nagbuhat sa
kalangitan. **6** Ang katahom ug kahalangdon anaa sa iyang
presensya. Ang kalig-on ug katahom anaa sa iyang templo.
7 Hatagi ug pagdayeg si Yahweh, kamong mga banay sa
katawhan, hatagi ug pagdayeg si Yahweh tungod sa iyang
himaya ug kusog. **8** Ihatag kang Yahweh ang himaya nga
angay sa iyang ngalan. Pagdala kamo ug halad ug adto sa
hawanan sa iyang templo. **9** Yukbo ngadto kang Yahweh nga
nagsul-ob ug bisti nga nagpasidungog sa iyang pagkabalaan.
Pangurog sa iyang atubangan, tibuok kalibotan. **10** Isulti
taliwala sa kanasoran, "Naghari si Yahweh." Natukod usab
ang kalibotan; ug dili kini matarog. Hukman niya ang katawhan
nga may kaangayan. **11** Tugoti nga maglipay ang kalangitan,
ug magmaya ang kalibotan; tugoti nga magdahunog ang
kadagatan ug ang anaa niini managsinggit sa kalipay. **12**
Tugoti nga magmaya ang mga kaumahan ug ang tanan nga
anaa niini. Unya tugoti ang tanang mga kahoy sa kalasangan
nga managsinggit sa kalipay **13** atubangan ni Yahweh, kay siya
hapit na moabot. Moabot siya aron sa paghukom sa kalibotan.
Hukman niya ang kalibotan inubanan sa pagkamatarong ug
ang mga tawo sa iyang pagkamatinumanon.

97 Naghari si Yahweh; tugoti ang kalibotan nga magmaya;
tugoti ang daghang mga baybayon nga maglipay. **2**

Ang mga panganod ug kangitngit nagpalibot kaniya. Ang
katarong ug hustisya ang patukoranan sa iyang trono. **3**
Kalayo ang nag-una kaniya ug lamoyon ang iyang kaaway sa
matag kilid. **4** Gisindihan sa iyang kilat ang kalibotan; ang
kalibotan nakakita ug nangurog. **5** Ang kabukiran matunaw
sama sa kandila diha sa atubangan ni Yahweh, ang Ginoo
sa tibuok kalibotan. **6** Ang kalangitan nagpahayag sa iyang
hustisya, ug ang tanang kanasoran nakakita sa iyang himaya.
7 Kadtong tanan nga nagsimba sa kinulit nga mga larawan
maulawan, kadtong nagpasigarbo sa walay pulos nga mga
diosdios— yukbo kaniya, kamong tanan nga mga dios! **8**
Nakadungog ang Zion ug nalipay, ug ang tanang kalungsoran
sa Judah nagmaya tungod sa imong matarong nga mga sugo,
Yahweh. **9** Kay ikaw, Yahweh, ang labaw sa tanan dinhi
sa kalibotan. Gibayaw ka labaw sa tanang mga dios. **10**
Kamo nga nahigugma kang Yahweh, dumti ang daotan! Iyang
panalipdan ang kinabuhi sa iyang mga balaan, ug kuhaon niya
(sila) gikan sa kamot sa daotan. **11** Kahayag ang itanom alang
niadtong mga matarong ug kalipay alang niadtong adunay
matinud-anon nga mga kasingkasing. **12** Paglipay diha kang
Yahweh, kamong mga matarong; ug pagpasalamat sa dihang
inyong mahinumdoman ang iyang pagkabalaan.

98 O, Pag-awit kang Yahweh ug bag-ong awit, tungod kay
nagbuhat siya ug katingalahan nga mga butang; ang
iyang tuong kamot ug ang iyang balaang bukton naghatag
kaniya ug kadaogan. **2** Gipahayag ni Yahweh ang iyang
kaluwasan; ug dayag niyang gipakita ang iyang hustisya
sa tanang kanasoran. **3** Gihinumdoman niya ang iyang
maunongon ug matinud-anon nga kasabotan ngadto sa
panimalay ni Israel; ang tibuok kalibotan makakita sa kadaogan
sa atong Dios. **4** Panagsinggit sa kalipay ngadto kang Yahweh,
tibuok kalibotan, singgit diha sa mga pag-awit, pag-awit diha
sa kalipay, ug pag-awit sa mga pagdayeg. **5** Pag-awit ug mga
pagdayeg ngadto kang Yahweh pinaagi sa alpa, inubanan
sa alpa ug maanindot nga tono sa awit. **6** Inubanan sa mga
trumpeta ug ugong sa budyong, pagmugna ug malipayong
panaghugyaw atubangan sa Hari, nga si Yahweh. **7** Pasinggita
ang kadagatan ug ang tanan nga anaa niini, ang kalibotan ug
ang tanang lumolupyo niini! **8** Ang kasapaan mopalakpak,
ug ang kabukiran managsinggit sa kalipay. **9** Moabot si
Yahweh aron maghukom sa kalibotan; magahukom siya sa
kalibotan inubanan sa katarong ug ang kanasoran inubanan
sa kaangayan.

99 Naghari si Yahweh; tugoti nga mangurog ang kanasoran.
Siya naglingkod sa iyang trono ibabaw sa mga kerubin;
molinog ang kalibotan. **2** Si Yahweh bantogan sa Zion;
siya gibayaw ibabaw sa tanang kanasoran. **3** Tugoti nga
magdayeg (sila) sa imong bantogan ug halangdon nga ngalan;
siya balaan. **4** Ang hari kusgan, ug siya nahigugma sa
katarong. Imong gitukod ang kaangayan; nabuhat mo ang
pagkamatarong ug hustisya kang Jacob. **5** Daygon si Yahweh
nga atong Dios ug simbaha siya diha sa iyang tiilan. Siya
balaan. **6** Si Moises ug Aaron lakip sa iyang mga pari, ug si
Samuel usa niadtong nag-ampo kaniya. Nag-ampo (sila) kang
Yahweh ug gitubag niya (sila) **7** Siya nakigsulti kanila pinaagi
sa haliging panganod. Gituman nila ang iyang balaan nga mga
balaod ug ang mga sugo nga gihatag niya kanila. **8** Gitubag
mo (sila) Yahweh nga among Dios. Dios ka nga mapinasayloon
ngadto kanila, apan mosilot sa ilang makasasalang binuhatan.
9 Dalaygon si Yahweh nga atong Dios, ug panagsimba sa
iyang balaang bungtod, tungod si Yahweh nga atong Dios
balaan.

100 Singgit nga malipayon ngadto kang Yahweh, tibuok
kalibotan. **2** Pag-alagad kang Yahweh inubanan sa
kalipay; paduol sa iyang prensensya inubanan sa malipayong
mga awit. **3** Hibaloi nga si Yahweh Dios, siya ang nagbuhat
kanato. Iya kitang katawhan, ug ang karnero sa iyang
sibsibanan. **4** Sulod sa iyang ganghaan inubanan sa
pagpasalamat ug ngadto sa iyang templo inubanan sa
pagdayeg. Pasalamati siya ug dayga ang iyang ngalan. **5**
Kay maayo si Yahweh; ang iyang matinud-anong kasabotan
magpabilin sa walay kataposan ug ang iyang pagkamatinud-
anon magpabilin sa tanang kaliwatan.

101 Mag-awit ako ug matinud-anon nga kasabotan ug
hustisya; alang kanimo, Yahweh, magaawit ako ug
mga pagdayeg. **2** Maglakaw ako sa dalan sa pagkamatinud-
anon. O, kanus-a ka man moanhi kanako? Maglakaw ako
inubanan sa pagkamatinud-anon sulod sa akong balay. **3** Dili
ako motugot ug daotang mga binuhatan sa akong panan-aw;
nagdumot ako sa mga daotan; dili kini makakupot kanako.
4 Ang masinupakon nga mga tawo mobiya kanako; dili ako
magmaunongon sa daotan. **5** Laglagon ko kadtong nanglibak
sa iyang silingan sa tago. Dili nako pasagdan nga magpadayon
kadtong mapasigarbohon ug mapahitas-on ang kinaiya. **6**
Tugotan ko nga ang matinud-anon sa yuta maglingkod sa
akong kiliran. Kadtong naglakaw sa dalan sa pagkamatinud-
anon mahimong mag-alagad kanako. **7** Ang malimbongon nga
mga tawo dili magpabilin sa akong balay; ang mga bakakon
dili madawat sa akong panan-aw. **8** Matag buntag akong
laglagon ang daotan gikan sa yuta. Wagtangon ko ang tanan
nga nagabuhat ug daotan gikan sa siyudad ni Yahweh.

102 Dungga ang akong pag-ampo, Yahweh; dungga ang
akong paghilak kanimo. **2** Ayaw tagoi ang imong
panagway gikan kanako sa panahon sa akong kalisdanan.
Pamatia ako. Sa dihang motawag ako kanimo, tubaga dayon
ako. **3** Kay ang akong adlaw lumalabay lamang sama sa
aso, ug ang akong mga bukog daw nasunog sa kalayo. **4**
Nadugmok ang akong kasingkasing, ug sama ako sa sagbot
nga nalaya. Nakalimot ako sa pagkaon sa bisan unsa nga
pagkaon. **5** Sa padayon kong pag-agulo, naniwang ako pag-
ayo. **6** Sama ako sa pilicano sa kamingawan, ug nahisama
ako sa kwago nga anaa sa kadaot. **7** Nagatukaw ako
sama sa biniyaan nga langgam, nga nag-inusara sa atop.
8 Gihagit ako sa akong mga kaaway sa tibuok adlaw; ug
kadtong nagbugalbugal kanako ginamit ang akong ngalan sa
pagpanunglo. **9** Nagkaon ako ug abo sama sa tinapay ug
nasagolan ang akong imnonon sa mga luha. **10** Tungod sa
imong hilabihan nga kasuko, gialsa mo ako aron ibundak.
11 Ang akong mga adlaw sama sa anino nga mahanaw,
ug malaya ako sama sa sagbot. **12** Apan ikaw, Yahweh,
magpabilin sa walay kataposan, ug ang imong kabantogan
alang sa tanang kaliwatan. **13** Motindog ka ug kaluy-an ang
Zion. Karon ang takna nga maluoy ka kaniya; ang gitagana nga
takna miabot na. **14** Kay ang imong mga sulugoon nagpugong
sa ilang mga pinalanggang mga bato ug naluoy alang sa
abog sa iyang kadaot. **15** Ang kanasoran magpasidungog sa
imong ngalan, Yahweh, ug ang tanang mga hari sa kalibotan
magatahod sa imong himaya. **16** Gitukod pag-usab ni Yahweh
ang Zion ug magpakita diha sa iyang himaya. **17** Nianang
tungora, pagatubagon niya ang pag-ampo sa mga kabos; dili

niya isalikway ang ilang mga pag-ampo. **18** Kay nahisulat kini
alang sa umaabot nga kaliwatan, ug ang mga tawo nga wala
pa nahimugso magadayeg kang Yahweh. **19** Kay midungaw
siya gikan sa habog nga balaang dapit; gikan sa langit nakita
ni Yahweh ang kalibotan, **20** aron sa pagpaminaw sa agulo sa
mga binilanggo, aron sa pagpagawas niadtong nasilotan sa
kamatayon. **21** Unya imantala sa mga tawo ang ngalan ni
Yahweh sa Zion ug ang iyang pagdayeg sa Jerusalem **22**
sa dihang magatigom ang katawhan ug ang mga gingharian
aron sa pag-alagad kang Yahweh. **23** Gikuha niya ang akong
kusog sa kinatung-an sa akong kinabuhi. Gipamubo niya ang
akong mga adlaw. **24** Miingon ako, "Akong Dios, ayaw kuhaa
ang akong kinabuhi sa akong pagkabatan-on; anaa ka sa
tanang kaliwatan. **25** Kaniadto pa imo nang gipahimutang ang
kalibotan; ang kalangitan mao ang buhat sa imong mga kamot.
26 Mangahanaw (sila) apan ikaw magapabilin; mangadaan
silang tanan sama sa panapton; sama sa bisti, pahawa-on
mo (sila) ug mangahanaw (sila) **27** Apan ikaw mao lamang
gihapon, ug walay kataposan ang imong katuigan. **28** Ang
mga anak sa imong mga sulugoon managpadayon, ug ang
ilang mga kaliwatan magkinabuhi diha sa imong presensya."

103 Gidayeg ko si Yahweh sa tibuok kong kinabuhi; ug
sa tanan nga ania kanako, gidayeg ko ang iyang
balaang ngalan. **2** Gidayeg ko si Yahweh sa tibuok kong
kinabuhi, ug gihinumdoman ko ang tanan niyang mga maayong
buhat. **3** Iyang gipasaylo ang tanan ninyong mga sala; iyang
giayo ang tanan ninyong mga balatian. **4** Iyang giluwas ang
inyong kinabuhi gikan sa kalaglagan; gikoronahan niya kamo
sa iyang matinud-anon nga kasabotan ug sa buhat sa iyang
malumong kaluoy. **5** Gitagbaw niya ang inyong kinabuhi sa
tanang maayong mga butang aron ang inyong pagkabatan-
on mabag-o sama sa agila. **6** Makiangayon ang buhat ni
Yahweh ug nagapakita ug hustisya alang niadtong tanan nga
gidaogdaog. **7** Iyang gipaila ang iyang mga pamaagi kang
Moises, ang iyang mga buhat sa kaliwatan ni Israel. **8** Maluloy-
on ug mahigugmaon si Yahweh; mapailubon siya; aduna siyay
bantogan nga pagkamaunongon sa iyang kasabotan. **9** Dili
siya kanunay nga nagapanton; dili siya kanunay masuko. **10**
Wala kita niya gitagad sumala sa angay sa atong mga sala o
balosan sumala sa silot nga angay sa atong mga sala. **11** Kay
sama sa kahabog sa kalangitan ibabaw sa kalibotan, sama
niana ka bantogan ang iyang matinud-anon nga kasabotan
niadtong nagtahod kaniya. **12** Sama kalayo sa sidlakan gikan
sa kasadpan, sama niini ang iyang pagwagtang sa atong
mga kasal-anan gikan kanato. **13** Sama nga ang amahan
adunay kahangawa sa iyang mga anak, si Yahweh usab
adunay kahangawa niadtong nagpasidungog kaniya. **14** Kay
nasayod siya kung unsang paagi kita nahulma; nasayod siya
nga kita mga abog. **15** Mahitungod sa tawo, ang iyang mga
adlaw sama sa sagbot; mamukhad siya sama sa bulak diha sa
kaumahan. **16** Ang hangin mohuyop niini, ug kini mawala, ug
wala nay makasulti kung diin kini mitubo kaniadto. **17** Apan
ang matinud-anon nga kasabotan ni Yahweh walay kataposan
alang niadtong nagtahod kaniya. Ang iyang pagkamatarong
molungtad ngadto sa ilang mga kaliwatan. **18** Ilang gitipigan
ang iyang kasabotan ug gihinumdoman sa pagtuman ang
iyang mga gipanudlo. **19** Gitukod ni Yahweh ang iyang trono
sa kalangitan, ug ang iyang gingharian nagmando sa tanan.
20 Dayega si Yahweh, kamong iyang mga anghel, kamong
mga bantogan nga kusgan ug nagbuhat sa iyang pulong, ug
nagtuman sa tingog sa iyang pulong. **21** Dayega si Yahweh,
tanan niyang kasundalohan nga anghel, kamo ang iyang mga
sulugoon nga nagpatuman sa iyang kabubut-on. **22** Dayega
si Yahweh, tanan niyang binuhat, sa tanang dapit diin siya
naghari. Magadayeg ako kang Yahweh sa tibuok nakong
kinabuhi.

104 Daygon ko si Yahweh sa tibuok nakong kinabuhi,
Yahweh nga akong Dios, matahom ka kaayo; nagbisti
ka sa kadungganan ug pagkahalangdon. **2** Gitabonan mo ang
imong kaugalingon sa kahayag ingon nga usa ka panapton;
giabre mo ang kalangitan sama sa usa ka tabil sa tolda.
3 Gipahimutang mo ang mga sablayan sa imong lawak sa
kapanganoran; gihimo mo ang kapanganoran nga imong
karwahi; naglakaw ka sa mga pako sa hangin. **4** Iyang gihimo
ang kahanginan nga iyang mga mensahero, ug ang mga
dilaab sa kalayo iyang mga sulugoon. **5** Gitukod niya ang
mga patukoranan sa kalibotan, ug dili gayod kini matarog. **6**
Gitabonan mo ang kalibotan ug tubig sama sa panapton; ang
tubig mitabon sa mga kabukiran. **7** Ang imong pagbadlong
nagpahubas sa katubigan; sa dinahunog sa imong tingog
(sila) mikalagiw. **8** Mitugbaw ang kabukiran, ug ang mga
walog mikatag ngadto sa dapit nga gitagana alang kanila. **9**
Gibutangan mo (sila) ug utlanan aron nga dili (sila) makalabang;
aron dili nila matabonan pag-usab ang kalibotan. **10** Gihimo
niya ang tuboran nga modagaygay ngadto sa mga walog; ang
mga sapa modagayday taliwala sa kabukiran. **11** Nagahatag
(sila) ug tubig alang sa tanang mananap sa kaumahan; ang
mga ihalas nga mga asno natagbaw sa ilang kauhaw. **12**
Sa daplin sa sapa ang mga langgam naghimo sa ilang mga
salag; nanag-awit (sila) diha sa mga sanga. **13** Bisbisan niya
ang kabukiran gikan sa mga lawak sa tubig sa kawanangan.
Napuno ang kalibotan sa bunga sa iyang mga buhat. **14**
Gipatubo niya ang mga sagbot alang sa mga baka ug ang
mga tanom alang sa mga tawo aron atimanon ug aron nga
ang mga tawo makakuha ug pagkaon gikan sa yuta. **15**
Naghimo siya ug bino aron sa paglipay sa tawo, lana aron
mosinaw ang iyang dagway, ug pagkaon aron sa paghatag
kaniya ug kinabuhi. **16** Ang kakahoyan ni Yahweh naulanan
pag-ayo; ang sedro sa Lebanon diin iyang gitanom. **17** Didto
nanagsalag ang mga langgam. Ang langgam nagbuhat sa
iyang puloy-anan sa sipris nga kahoy. **18** Ang mga ihalas
nga kanding nanagpuyo sa habog nga kabukiran; ang habog
nga bukid mao ang dalangpanan alang sa kuneho. **19** Iyang
gitagana ang bulan aron mahimong timaan sa mga panahon;
ug ang adlaw masayod sa takna sa iyang pagsalop. **20** Gihimo
nimo ang kangitngit sa kagabhion sa dihang mogawas ang
tanang mapintas nga mananap sa kalasangan. **21** Ang batan-
ong mga liyon nagngulob sa ilang tukbonon ug nagpangita
sa ilang pagkaon gikan sa Dios. **22** Sa dihang mosubang
ang adlaw, manago (sila) ug matulog sa ilang langob. **23** Sa
kasamtangan, mogawas ang mga tawo alang sa ilang buhat
ug mamuhat hangtod sa kagabhion. **24** Yahweh, daghan
kaayo ug nagkalain-lain ang imong mga buhat! Inubanan sa
kaalam imong gibuhat kining tanan; ang kalibotan nag-awas
sa imong mga buhat. **25** Sa unahan mao ang dagat, lalom ug
halapad, nag-awas sa dili matukib nga mga binuhat, gagmay
ug dagko. **26** Ang mga sakayan naglawig didto, ug atua
usab didto ang mga Leviathan, diin gihulma mo aron magdula
diha sa dagat. **27** Kining tanan nangita kanimo aron sa
paghatag kanila sa ilang mga pagkaon sa tukmang panahon.
28 Sa dihang maghatag ka kanila, magatigom (sila) sa dihang
ibukhad mo ang imong mga kamot, matagbaw (sila) **29** Kung
itago mo ang imong panagway, mabalaka (sila) kung kuhaon
mo ang ilang mga gininhawa, mamatay (sila) ug mobalik sa

abog. **30** Sa dihang gipadala mo ang imong Espiritu, namugna
(sila) ug imong gibag-o ang kabungtoran. **31** Hinaot nga ang
himaya ni Yahweh molungtad sa kahangtoran, ug hinaot nga
mahimuot si Yahweh sa iyang binuhat. **32** Modungaw siya
sa kalibotan, ug mauyog kini; iyang hikapon ang kabukiran,
ug moaso (sila) **33** Magaawit ako kang Yahweh sa tibuok
kong kinabuhi; magaawit ako ug mga pagdayeg ngadto sa
akong Dios samtang buhi pa ako. **34** Hinaot nga ang akong
mga panghunahuna tam-is ngadto kaniya; magalipay ako
kang Yahweh. **35** Hinaot ang mga makasasala mawagtang sa
kalibotan, ug tugoti nga mawala na ang mga daotan. Daygon
ko si Yahweh sa tibuok nakong kinabuhi. Daygon si Yahweh.

105 Pasalamati si Yahweh, sangpita ang iyang ngalan;
ibalita sa kanasoran ang iyang nabuhat. **2** Awiti siya,
awiti siya ug mga pagdayeg; isugilon ang tanang katingalahang
butang nga iyang nahimo. **3** Pagpasigarbo sa iyang balaang
ngalan; tugoti nga magmaya ang kasingkasing niadtong
nangita kang Yahweh. **4** Pangitaa si Yahweh ug ang iyang
kusog; pangitaa kanunay ang iyang presensya. **5** Hinumdomi
ang katingalahang mga butang nga iyang nahimo, ang iyang
milagro ug ang kasugoan sa iyang baba, **6** kamong mga
kaliwat ni Abraham nga iyang sulugoon, kamong katawhan ni
Jacob, nga iyang pinili. **7** Siya si Yahweh, nga atong Dios.
Ang iyang kasugoan anaa sa tibuok kalibotan. **8** Kanunay
niyang hinumdoman ang iyang kasabotan sa kahangtoran, ang
pulong nga iyang gimando alang sa liboan nga mga kaliwatan.
9 Hinumdoman niya ang kasabotan nga iyang gihimo kang
Abraham ug ang iyang gipanumpa ngadto kang Isaac. **10** Mao
kini ang iyang gipamatud-an ngadto kang Jacob ingon nga
balaod ug ngadto kang Israel ingon nga walay kataposang
kasabotan. **11** Miingon siya, "Ihatag ko kanimo ang yuta sa
Canaan ingon nga bahin sa imong panulondon." **12** Gisulti
niya kini sa dihang diyutay pa lamang (sila) gamay pa gayod,
ug mga langyaw sa yuta. **13** Miadto (sila) sa nagkalainlaing
kanasoran ug gikan sa usa ka gingharian ngadto sa uban.
14 Wala niya tugoti nga daogdaogon (sila) ni bisan kinsa;
gibadlong niya ang mga hari alang sa ilang kaayohan. **15**
Miingon siya, "Ayaw hilabti ang akong mga pinili, ug ayaw
pasipad-i ang akong mga propeta." **16** Mitawag siya ug
kagutom ibabaw sa yuta; giundang niya ang pagpadala ug
tinapay. **17** Nagpadala siya ug tawo una kanila; gibaligya si
Jose ingon nga sulugoon. **18** Ang iyang mga tiil gibugkosan
ug mga kadena; ang iyang liog giyugohan ug puthaw, **19**
hangtod sa takna nga ang iyang mga pulong natuman, ug ang
pulong ni Yahweh misulay kaniya. **20** Nagpadala ang hari
ug sulugoon aron pagpagawas kaniya; ang magmamando
sa katawhan nagpalingkawas kaniya. **21** Gihimo niya siyang
piniyalan sa iyang panimalay ingon nga tigdumala sa tanan
niyang gipanag-iyahan **22** aron sa pagpanudlo sa iyang mga
prinsipe sama sa iyang gipangandoy ug sa pagtudlo sa kaalam
sa iyang mga kadagkoan. **23** Unya miadto si Israel sa Ehipto,
ug nagpuyo si Jacob ngadto sa yuta ni Ham. **24** Gihimong
mabungahon ni Yahweh ang iyang katawhan, ug gihimo (sila)
nga mas kusgan kaysa ilang mga kaaway. **25** Gitugotan niya
ang ilang mga kaaway nga masilag sa iyang katawhan, aron
pasipad-an ang iyang mga sulugoon. **26** Gipadala niya si
Moises, nga iyang sulugoon, ug si Aaron, nga iyang gipili. **27**
Naghimo (sila) sa iyang timaan taliwala sa mga Ehiptohanon,
ug ang iyang mga kahibulongan didto sa yuta ni Ham. **28**
Nagpadala siya ug kangingit ug gihimo niya kadtong yutaa nga
ngitngit, apan ang mga katawhan wala motuman sa iyang mga
sugo. **29** Gihimo niyang dugo ang ilang mga tubig ug gipatay
ang ilang mga isda. **30** Ang ilang yuta nalukop sa mga baki,
bisan sa lawak sa ilang mga magmamando. **31** Miingon siya,
ug nalukop sa langaw ug tagnok ang tibuok nilang kanasoran.
32 Gihimo niyang ice ang ilang ulan, uban ang nagdilaab nga
kalayo sa ilang yuta. **33** Gidaot niya ang ilang mga paras ug
mga kahoy nga igera; gidaot niya ang kakahoyan sa ilang
kabukiran. **34** Misulti siya, ug ang mga dulon miabot, ug
daghang mga dulon. **35** Gikaon sa mga dulon ang tanang
tanom sa ilang yuta; gikaon nila ang tanang abot sa yuta. **36**
Gipatay niya ang tanang kinamagulangang anak sa ilang dapit,
ang tanang unang bunga sa ilang kusog. **37** Gipagawas niya
ang mga Israelita inubanan sa bulawan ug mga plata; walay
napandol sa iyang banay diha sa dalan. **38** Nangalipay ang
mga Ehiptohanon sa ilang pagbiya, tungod kay nangahadlok
kanila ang mga Ehiptohan. **39** Iyang gibukhad ang panganod
aron sa pagtabon kanila ug naghimo ug kalayo aron pag-iwag
sa kagabhion. **40** Nangayo ug pagkaon ang mga Israelita, ug
gidad-an (sila) ug buntog ug gitagbaw (sila) pinaagi sa tinapay
nga gikan sa langit. **41** Gipaliki niya ang bato, ug mibuhagay
ang tubig gikan niini; midagayday kini sa kamingawan sama
sa sapa. **42** Kay gihinumdoman niya ang iyang balaang saad
ngadto kang Abraham nga iyang sulugoon. **43** Gigiyahan niya
ang iyang katawhan pagawas inubanan sa kalipay, ang iyang
pinili inubanan sa panagsinggit sa kadaogan. **44** Gihatag
niya kanila ang yuta sa kanasoran; gipanag-iyahan nila ang
kabtangan sa katawhan **45** aron nga ilang tipigan ang iyang
mga sugo ug tumanon ang iyang mga balaod. Dalaygon si
Yahweh.

106 Dayega si Yahweh. Pasalamati si Yahweh, kay siya
maayo, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan
molungtad sa kahangtoran. **2** Kinsa ba ang makaihap pag-
usab sa gamhanang mga buhat ni Yahweh o makamantala sa
tanan niyang mga buhat nga takos sa pagdayeg? **3** Bulahan
kadtong nagbuhat kung unsa ang husto, ug nagbuhat kanunay
sa makataronganon. **4** Hinumdomi ako sa imong hunahuna,
O Yahweh, sa dihang magpakita ka ug kaluoy sa imong
katawhan; tabangi ako sa dihang luwason mo (sila) **5** Unya
makita ko ang pagkamauswagon sa imong pinili, pagmaya
sa kalipay sa imong nasod, ug ang himaya uban sa imong
panulundon. **6** Nakasala kita sama sa atong mga katigulangan;
nakabuhat kita ug sayop, ug nakabuhat kita ug daotan. **7** Ang
among mga amahan wala midayeg sa imong kahibulongan
nga mga buhat sa Ehipto; wala (sila) nagpakabana sa daghang
buhat sa imong matinud-anon nga kasabotan; nagmasupilon
(sila) ngadto sa dagat, sa Pula nga Dagat. **8** Apan, giluwas
niya (sila) alang sa kaayohan sa iyang ngalan aron mapadayag
niya ang iyang gamhanang gahom. **9** Gibadlong niya ang Pula
nga Dagat, ug nauga kini. Unya gigiyahan niya (sila) ngadto
agi sa kinahiladman, daw sama sa kamingawan. **10** Giluwas
niya (sila) gikan sa kamot sa nagdumot kanila, ug giluwas niya
(sila) gikan sa kamot sa kaaway. **11** Apan ang tubig mitabon
sa ilang mga kaaway; walay usa kanila nga nakalingkawas.
12 Unya mituo (sila) sa iyang mga pulong, ug nag-awit sa
iyang pagdayeg. **13** Apan dali ra silang nalimot kung unsa
ang iyang nabuhat; wala (sila) naghulat sa iyang pagtudlo.
14 Hilabihan ang ilang pangandoy didto sa kamingawan, ug
ilang gihagit ang Dios didto sa desiyerto. **15** Gihatag niya
kanila ang ilang hangyo, apan gipadad-an (sila) ug sakit nga
miut-ut sa ilang mga lawas. **16** Sa kampo gikasinahan nila si
Moises ug si Aaron, ang balaang pari ni Yahweh. **17** Naabli
ang yuta ug gilamoy si Dathan ug gitabonan ang manununod
ni Abiram. **18** Misilaob ang kalayo kanila; ang kalayo misunog

sa daotan. **19** Nagbuhat (sila) ug nating baka didto sa Horeb
ug gisimba ang kinulit nga puthaw nga hulagway. **20** Ilang
gibaylo ang himaya sa Dios alang sa hulagway sa torong
baka nga mokaon ug sagbot. **21** Ilang nalimtan ang Dios nga
ilang manluluwas, nga nagbuhat sa bantogang mga buhat
sa Ehipto. **22** Nagbuhat siya ug kahibulongang mga butang
sa yuta ni Ham ug gamhanan nga mga buhat didto sa Pula
nga Dagat. **23** Iya unta nga gisugo ang ilang pagkapukan,
kung wala pa si Moises, nga iyang pinili, mibabag sa iyang
paglaglag aron sa pag-iway sa iyang kasuko gikan sa paguba
kanila. **24** Unya ilang gisalikway ang mabungahon nga yuta;
wala (sila) mituo sa iyang saad, **25** apan nagbagolbol sa
ilang mga tolda, ug wala nagtuman kang Yahweh. **26** Busa
gipataas niya ang iyang kamot ug nanumpa ngadto kanila nga
iya silang tugotan nga mamatay sa kamingawan, **27** itibulaag
ang ilang mga kaliwat taliwala sa kanasoran, ug itibulaag (sila)
sa langyaw nga kayutaan. **28** Ilang gisimba ang Baal sa Peor
ug gikaon ang halad nga gihalad ngadto sa mga patay. **29** Ila
siyang gihagit aron masuko pinaagi sa ilang mga binuhatan, ug
ang pagkaylap sa hampak milukop kanila. **30** Unya mibarog si
Pinehas aron sa pagbabag, ug ang hampak nikunhod. **31**
Kini giisip alang kaniya ingon nga matarong nga buhat alang
sa tanang kaliwatan hangtod sa kahangtoran. **32** Gipasuko
usab nila si Yahweh didto sa katubigan sa Meriba, ug nag-
antos si Moises tungod kanila. **33** Gipasuko nila pag-ayo si
Moises ug nagsulti siya nga maisog. **34** Wala nila giguba
ang mga nasod sama sa gisugo ni Yahweh kanila, **35** apan
nakig-uban (sila) sa lahi nga mga nasod ug nakatuon sa ilang
mga pamaagi **36** ug gisimba ang ilang mga diosdios, nga
nahimong lit-ag ngadto kanila. **37** Gihalad nila ang ilang mga
anak nga lalaki ug babaye sa mga demonyo. **38** Giula nila
ang dugo sa mga walay alamag, ang dugo sa ilang mga anak
nga lalaki ug babaye, nga ilang gihalad sa mga diosdios sa
Canaan, nahugawan ang yuta sa dugo. **39** Nahugaw (sila)
pinaagi sa ilang kaugalingon nga mga binuhatan; sa ilang mga
buhat nahimo silang susama sa mga babayeng nagbaligya
ug dungog. **40** Busa nasuko si Yahweh sa iyang katawhan
ug gisalikway niya ang iyang kaugalingong katawhan. **41**
Gihatag niya (sila) ngadto sa kamot sa kanasoran ug kadtong
nagdumot kanila maoy nagdumala kanila. **42** Ang ilang mga
kaaway nagdaogdaog kanila, ug gidala (sila) ilalom sa ilang
kagahom. **43** Daghang higayon nga miabot siya aron sa
pagtabang kanila, apan nagpadayon (sila) sa pagsukol ug
gipaubos (sila) pinaagi sa ilang kaugalingong mga sala. **44**
Apan, gihatagan niya (sila) ug pagtagad sa ilang pag-antos
sa dihang nadungog niya (sila) nga nangayo ug tabang. **45**
Nahinumdoman niya ang iyang kasabotan uban kanila ug
naluoy tungod sa iyang walay paglubad nga gugma. **46**
Gihimo niya ang tanan nilang mamimihag nga maluoy kanila.
47 Luwasa kami, Yahweh, among Dios. Tigoma kami gikan sa
mga nasod aron nga makahatag kami ug pagpasalamat sa
imong balaan nga ngalan ug himaya sa imong mga pagdayeg.
48 Hinaot si Yahweh, nga Dios sa Israel, madayeg sa walay
kataposan. Ang tanang katawhan miingon, “Amen.” Dalaygon
si Yahweh. Ikalima nga Libro

107 Pasalamati si Yahweh, kay siya maayo, ug ang
iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad sa
kahangtoran. **2** Tugoti nga mosulti ang giluwas ni Yahweh,
kadtong iyang gitubos gikan sa kamot sa ilang kaaway. **3**
Gitigom niya (sila) gikan sa langyaw nga kayutaan, gikan sa
sidlakan ug gikan sa kasadpan, gikan sa amihan ug gikan sa
habagatan. **4** Naglatagaw (sila) sa kamingawan sa desiyerto
nga dalan ug wala nakakaplag ug siyudad nga mapuy-an.
5 Tungod kay gigutom ug giuhaw (sila) nakuyapan (sila)
tungod sa kaluya **6** Unya mitawag (sila) kang Yahweh sa
ilang kalisdanan, ug giluwas niya (sila) sa ilang pag-antos. **7**
Gitultolan niya (sila) sa maayong dalan aron nga makaadto
(sila) sa siyudad nga ilang pagapuy-an. **8** O, kana nga mga
tawo magadayeg kang Yahweh tungod sa iyang matinud-anon
nga kasabotan ug alang sa kahibulongang mga butang nga
iyang nabuhat alang sa katawhan! **9** Kay pagatagbawon niya
ang gipangandoy niadtong giuhaw, ug ang tinguha niadtong
gigutom iyang pagabusgon sa maayong mga butang. **10** Ang
pipila naglingkod sa kangitngit ug sa ngiob, binilanggo sa
pag-antos ug mga kadena. **11** Tungod kay (sila) misupak
batok sa pulong sa Dios ug gisalikway ang pagtudlo sa Labing
Halangdon. **12** Gipaubos niya ang ilang mga kasingkasing
pinaagi sa kalisdanan; napandol (sila) ug walay bisan usa
nga motabang kanila. **13** Unya mitawag (sila) kang Yahweh
sa ilang kalisdanan, ug gipalingkawas niya (sila) sa ilang
pag-antos. **14** Gipagawas niya (sila) sa kangitngit ug ngiob
ug gitangtang ang ilang mga gapos. **15** O, ang mga tawo
magadayeg kang Yahweh tungod sa iyang matinud-anon nga
kasabotan ug alang sa kahibulongan nga mga butang nga
iyang nabuhat alang sa katawhan! **16** Kay iyang giguba ang
ganghaan nga tumbaga ug giputol ang mga rehas nga puthaw.
17 Buangbuang (sila) sa ilang masinupakon nga pamaagi ug
nag-antos tungod sa ilang mga sala. **18** Nawala ang ilang
tinguha sa pagkaon sa bisan unsa nga pagkaon, ug nagkaduol
(sila) sa ganghaan sa kamatayon. **19** Unya mitawag (sila)
kang Yahweh sa ilang kalisdanan, ug gipalingkawas niya (sila)
sa ilang pag-antos. **20** Gipadala niya ang iyang pulong ug
giayo (sila) ug giluwas niya (sila) gikan sa ilang kalaglagan. **21**
O, nga ang mga tawo magadayeg kang Yahweh alang sa
iyang matinud-anon nga kasabotan ug alang sa kahibulongan
nga mga butang nga iyang nabuhat alang sa katawhan! **22**
Tugoti (sila) nga maghatag ug mga halad sa pagpasalamat ug
sa pagmantala sa iyang mga buhat sa pag-awit. **23** Ang pipila
naglawig sa dagat sakay sa sakayan ug nagpatigayon sa
layo. **24** Nakita nila ang mga buhat ni Yahweh ug ang iyang
kahibulongan ngadto sa kadagatan. **25** Kay iyang gisugo
ang dagat nga modako ug ang hangin nga magkutaw sa
kadagatan. **26** Miabot (sila) sa kawanangan; mipaubos (sila)
sa kinahiladman. Ang ilang mga kinabuhi nahanaw sa pag-
antos. **27** Natabyog ug nagsarasay (sila) sama sa hubog ug
wala masayod sa ilang buhaton. **28** Unya mitawag (sila) kang
Yahweh sa ilang kalisdanan, ug gipalingkawas niya (sila) sa
ilang pag-antos. **29** Gipakalma niya ang bagyo, ug ang mga
balod nahapsay. **30** Unya naglipay (sila) tungod kay ang dagat
kalma na, ug gidala niya (sila) sa ilang gitinguha nga dunggoan.
31 O, nga ang mga tawo magadayeg kang Yahweh alang sa
iyang matinud-anon nga kasabotan ug alang sa kahibulongan
nga mga butang nga iyang nabuhat alang sa katawhan! **32**
Tugoti nga pasidunggan nila siya diha sa panagtigom sa mga
tawo ug dayegon siya ngadto sa konseho sa mga kadagkoan.
33 Ang kasapaan gihimo niya nga kamingawan, mga tuboran
sa tubig ngadto sa mala nga yuta, **34** ug ang mabungahon nga
yuta ngadto sa dili mabungahon nga dapit tungod sa kadaotan
sa iyang katawhan. **35** Ang kamingawan gihimo niya nga linaw
sa tubig ug ang uga nga yuta ngadto sa tuboran sa tubig. **36**
Ang mga gipanggutom gipahilona niya didto, ug nagtukod
(sila) ug siyudad nga kapuy-an. **37** Nagbuhat (sila) sa siyudad
aron umahan, aron katanoman ug parasan, ug maghatag ug
madagayaon nga ani. **38** Gipanalanginan niya (sila) aron nga

(sila) modaghan pa kaayo. Wala niya tugoti nga ang ilang mga
baka nga makunhon ang gidaghanon. **39** Nagkakunhod (sila)
ug gipaubos pinaagi sa hilabihang kasakit ug pag-antos. **40**
Gibuboan niya ug pagtamay ang mga pangulo ug gitibulaag
(sila) ngadto sa kamingawan, diin walay agianan. **41** Apan
iyang gipanalipdan ang nanginahanglan gikan sa kasakit ug
nag-amping sa iyang mga banay sama sa panon. **42** Ang
matarong nga mga tawo makakita niini ug maglipay, ug ang
tanan nga mga daotan magtak-om sa ilang baba. **43** Si bisan
kinsa nga maalamon kinahanglan maghunahuna niining mga
butanga ug mamalandong sa buhat ni Yahweh sa matinud-
anon nga kasabotan.

108 Ang akong kasingkasing nahimutang, O Dios;
magaawit ako, oo, magaawit usab ako sa mga
pagdayeg uban sa akong matinahuron nga kasingkasing. **2**
Pagmata na, lira ug alpa; pagapukawon ko ang kaadlawon. **3**
Magapasalamat ako kanimo, Yahweh, taliwala sa katawhan;
magaawit ako ug mga pagdayeg kanimo taliwala sa kanasoran.
4 Kay ang imong matinud-anon nga kasabotan bantogan
ibabaw sa kalangitan; ug ang imong pagkamasaligan misangko
sa kawanangan. **5** Mabayaw ka, O Dios, ibabaw sa kalangitan,
ug ang imong himaya mabayaw sa tibuok kalibotan. **6** Aron
nga kadtong imong gihigugma maluwas, luwasa kami sa
imong tuong kamot ug tubaga ako. **7** Nagsulti ang Dios sa
iyang pagkabalaan; "Maglipay ako; bahinon ko ang Siquem ug
bahinbahinon ang walog sa Succot. **8** Akoa ang Gilead, ug
ang Manases akoa; ang Efraim usab mao ang akong kalo;
ug ang Judah mao ang akong setro. **9** Ang Moab mao ang
akong hugasan nga planggana; ngadto sa Edom akong ilabay
ang akong sapatos; magasinggit ako sa kadaogan tungod sa
Filistia." **10** Kinsa may modala kanako ngadto sa lig-on nga
siyudad? Kinsa man ang moggiya kanako ngadto sa Edom?"
11 O Dios, wala mo ba kami gisalikway? Wala ka makig-
uban sa among kasundalohan sa gubat. **12** Tabangi kami
batok sa kaaway, kay ang tabang sa tawo walay pulos. **13**
Magmadaogon kami uban sa tabang sa Dios; iyang buntogon
ang among mga kaaway.

109 Dios nga akong gidayeg, ayaw intawon
pagpakahilom. **2** Kay ang daotan ug limbongan
mihasmag kanako; nagsulti (sila) ug bakak batok kanako. **3**
Gilibotan nila ako ug nagsulti ug dulumtanong mga butang, ug
mihasmag (sila) kanako nga walay hinungdan. **4** Isip balos sa
akong gugma ila akong gidaot, apan nag-ampo ako alang
kanila. **5** Gibalosan nila ako ug daotan alang sa maayo,
ug ilang gidumtan ang akong gugma. **6** Pagpili ug daotan
nga tawo ibabaw niini nga mga kaaway sama niining mga
tawhana; pagpili ug tigpamasangil nga mobarog sa iyang
tuong kamot. **7** Sa dihang gihukman na siya, hinaot nga
makaplagan siyang sad-an; hinaot nga ang iyang pag-ampo
isipon nga makasasala. **8** Hinaot nga mamubo ang iyang
mga adlaw; hinaot nga adunay laing tawo nga mopuli sa
iyang katungdanan. **9** Hinaot nga ang iyang mga anak mailo,
ug hinaot ang iyang asawa mabiyuda. **10** Hinaot nga ang
iyang mga anak maglatagaw ug magpakiluoy, manglimos sa
ilang pagbiya sa ilang nagun-ob nga panimalay. **11** Hinaot
nga ang tanan nga iyang gipanag-iyahan sakmiton sa iyang
nautangan; hinaot nga ang mga dumuduong mokawat sa
tanan niyang abot. **12** Hinaot nga walay usa nga maluoy
kaniya; hinaot nga walay maluoy sa nailo niya nga mga anak.
13 Hinaot ang iyang mga anak mangawala; hinaot nga ang
ilang ngalan mawagtang sa sunod nga kaliwatan. **14** Hinaot
nga ang sala sa iyang katigulangan mahisgotan ngadto kang
Yahweh; hinaot nga ang sala sa iyang inahan dili malimtan.
15 Hinaot nga ang ilang pagkasad-an magpabilin kanunay
kang Yahweh; hinaot nga wagtangon ni Yahweh ang ilang
panumdoman gikan sa kalibotan. **16** Hinaot nga buhaton kini
ni Yahweh tungod kay kining tawhana wala nagpakabana
sa pagpakita sa matinud-anon nga kasabotan, apan hinuon
gidaogdaog ang makaluluoy, ang mga nanginahanglan ug ang
naluyahan sa kasingkasing hangtod mamatay. **17** Kalipay
niya ang pagpanunglo; hinaot nga mobalik kini ngadto kaniya.
Gidumtan niya ang panalangin; hinaot nga walay panalangin
nga moabot kaniya. **18** Iyang gisul-oban ang iyang kaugalingon
sa pagpanunglo sama nga iya kining bisti, ug ang iyang tunglo
moabot sa kinahiladman sa iyang pagkatawo sama sa tubig,
sama sa lana ngadto sa iyang kabukogan. **19** Hinaot nga ang
iyang mga tunglo mahisama sa bisti nga iyang gisul-ob aron
nga motabon kaniya, sama sa bakos nga kanunay niyang
gisul-ob. **20** Hinaot nga mao kini ang ganti sa mga nagpasangil
kanako gikan kang Yahweh, alang niadtong nagsulti ug daotan
batok kanako. **21** Yahweh akong Ginoo, tagda ako uban
ang kaluoy alang sa imong ngalan. Tungod kay ang imong
matinud-anon nga kasabotan maayo, luwasa ako. **22** Kay
gidaogdaog ako ug nanginahanglan, ug samdan ang akong
kasingkasing nganhi kanako. **23** Nagakahanaw ako sama sa
anino sa kagabhion; ginapalidpalid ako sama sa dulon. **24**
Ang akong mga tuhod nangaluya tungod sa pagpuasa. Bukog
na lang ako ug panit. **25** Gilibak ako sa mga nagpasangil
kanako; sa dihang makita nila ako, naglingolingo (sila) **26**
Tabangi ako, Yahweh nga akong Dios; luwasa ako pinaagi sa
imong matinud-anon nga kasabotan. **27** Hinaot masayran nila
nga imo kining buhat, nga ikaw, Yahweh, ang nagbuhat niini.
28 Bisan kung ila akong gitunglo, palihog panalangini ako;
sa dihang mohasmag (sila) kanako, hinaot nga maulawan
(sila) apan hinaot nga ang imong sulugoon magmaya. **29**
Hinaot nga ang akong mga kaaway magabisti sa kaulawan;
hinaot sul-obon nila ang kaulaw sama sa kupo. **30** Sa akong
baba pasalamatan ko pag-ayo si Yahweh; dayegon ko siya
taliwala sa panon sa katawhan. **31** Tungod kay mobarog siya
sa tuong kamot sa nanginahanglan, aron luwason siya sa mga
naghukom kaniya.

110 Si Yahweh misulti sa akong agalon, "Lingkod sa akong
tuong kamot hangtod nga himoon kong tumbanan
sa imong tiil ang imong mga kaaway." **2** Hawiran ni Yahweh
ang setro sa imong kusog gikan sa Zion; dumalahi ang imong
mga kaaway. **3** Motuman kanimo ang imong katawhan sa
ilang kabubut-on sa adlaw sa imong gahom nga nagsul-ob sa
ilang balaang bisti; gikan sa tagoangkan sa banagbanag ang
imong pagkabatan-on sama lamang sa yamog. **4** Nanumpa si
Yahweh ug dili na kini mausab: "Ikaw ang pari sa kahangtoran
sunod sa laray ni Melquizedec." **5** Ang Ginoo anaa sa imong
tuong kamot. Patyon niya ang mga hari sa adlaw sa iyang
kapungot. **6** Hukman niya ang kanasoran; pun-on niya ang
panggubatan ug mga patay nga mga lawas; patyon niya ang
mga pangulo sa daghang mga nasod. **7** Moinom siya sa sapa
diha sa dalan, ug unya mohangad siya human sa kadaogan.

111 Dayga si Yahweh. Magpasalamat ako kang Yahweh
sa tibuok nakong kasingkasing diha sa panagtigom
sa mga matarong. **2** Ang mga buhat ni Yahweh bantogan,
madasigong gihulat niadtong nagtinguha kanila. **3** Ang
iyang buhat halangdon ug mahimayaon, ug ang iyang
pagkamatarong molungtad sa kahangtoran. **4** Nagbuhat siya

ug katingalahang mga butang nga dili malimtan; si Yahweh
mahigugmaon ug maluloy-on. **5** Gihatagan niya ug pagkaon
ang matinumanon niyang mga sumusunod. Kanunay moabot
sa iyang hunahuna ang iyang kasabotan. **6** Gipakita niya ang
iyang gamhanang mga buhat sa iyang katawhan sa paghatag
kanila sa panulondon sa kanasoran. **7** Ang buhat sa iyang
mga kamot masaligan ug makiangayon; ang tanan niyang
mga gipanudlo masaligan. **8** Natukod (sila) sa kahangtoran,
nga angayang tumanon nga matinumanon ug inubanan ang
kahan-ay. **9** Gihatagan niya ug kadaogan ang iyang katawhan;
iyang gipanalanginan ang iyang kasabotan sa kahangtoran;
balaan ug katingalahan ang iyang ngalan. **10** Ang pagtahod
kang Yahweh ang sinugdanan sa kaalam; kadtong nagatuman
sa iyang gipanudlo adunay maayong panabot. Ang iyang
pagdayeg molungtad sa kahangtoran.

112 Dayegon si Yahweh. Bulahan ang tawo nga motuman
kang Yahweh, nga nalipay pag-ayo sa iyang mga
kasugoan. **2** Ang iyang kaliwatan mahimong gamhanan sa
kalibotan; ang kaliwatan sa diosnon nga tawo mabulahan.
3 Ang kabtangan ug bahandi anaa sa iyang balay; ang
iyang pagkamatarong molungtad sa kahangtoran. **4** Mosidlak
ang kahayag diha sa kangitngit alang sa tawo nga diosnon;
mahigugmaon siya, maluloy-on, ug makataronganon. **5**
Maayo kini alang sa tawo nga nagtagad nga maluloy-on
ug nagapahulam ug salapi, nga nagahimo sa iyang mga
buluhaton nga matinud-anon. **6** Kay dili gayod siya matarog;
ang matarong nga tawo mahinumdoman sa kahangtoran.
7 Dili siya mahadlok sa dili maayo nga balita; siya walay
pagduhaduha, nga nagasalig kang Yahweh. **8** Ang iyang
kasingkasing malinawon, walay kahadlok, hangtod makita niya
ang kadaogan batok sa iyang mga kaaway. **9** Manggihatagon
siya sa mga kabos; ang iyang pagkamatarong molungtad sa
kahangtoran; igabayaw siya uban sa kadungganan. **10** Ang
mga daotang tawo makakita niini ug masuko; magkagot siya
sa iyang ngipon ug mahanaw; ang tinguha sa daotang mga
tawo mawala.

113 Dayega si Yahweh. Dayega siya, kamong mga
sulugoon ni Yahweh; dayega ang ngalan ni Yahweh.
2 Dalaygon ang ngalan ni Yahweh, gikan karon hangtod sa
kahangtoran. **3** Gikan sa pagsubang sa adlaw hangtod sa
pagsalop niini, angayang dayegon ang ngalan ni Yahweh.
4 Ibayaw si Yahweh ibabaw sa tanang kanasoran, ug ang
iyang himaya mosangko ibabaw sa kalangitan. **5** Kinsa man
ang sama kang Yahweh nga atong Dios, nga anaa ang iyang
lingkoranan sa kahitas-an, **6** nga nagdungaw sa kalangitan ug
sa kalibotan? **7** Gihaw-as niya ang mga kabos gikan sa lapok
ug gisakwat ang mga nanginahanglan gikan sa tapok sa abo,
8 aron iya silang palingkoron uban sa mga prinsipe, uban sa
mga prinsipe sa iyang katawhan. **9** Gihatagan niya ug puloy-
anan ang babayeng walay anak sa usa ka balay, pagahimoon
niya siyang malipayon nga inahan sa daghang mga kabataan.
Dayegon si Yahweh!

114 Sa dihang mibiya ang Israel sa Ehipto, ang balay
ni Jacob gikan niadtong langyaw nga katawhan,
2 nahimo niyang balaang dapit ang Juda, ang Israel iyang
gingharian. **3** Ang dagat nakakita ug mikalagiw; mitalikod ang
Jordan. **4** Ang kabukiran milukso sama sa mga laking karnero,
ang kabungtoran milukso sama sa nating karnero. **5** Dagat,
nganong mikalagiw ka man? Jordan, nganong mitalikod ka
man? **6** Kabukiran, nganong milukso man kamo sama sa
laking mga karnero? Kamong gagmay nga mga bungtod,
nganong milukso man kamo sama sa mga nating karnero? **7**
Pangurog, kalibotan, sa atubangan sa Ginoo, sa presensya sa
Dios ni Jacob. **8** Gihimo niyang linaw ang dakong bato, ang
gahi nga bato ngadto sa tuboran sa tubig.

115 Dili alang kanamo, Yahweh, dili alang kanamo,
apan alang sa imong ngalan ang pasidungog,
tungod sa imong matinud-anon nga kasabotan ug sa imong
pagkamasaligan. **2** Nganong misulti man ang kanasoran,
"Asa man ang ilang Dios?" **3** Ang among Dios anaa sa langit;
buhaton niya ang bisan unsa nga makapahimuot kaniya.
4 Ang diosdios sa kanasoran hinimo sa plata ug bulawan,
hinimo sa kamot sa mga tawo. **5** Kadto nga mga diosdios
adunay mga baba, apan dili (sila) makasulti; aduna silay mga
mata, apan dili (sila) makakita; **6** aduna silay mga dalunggan,
apan dili (sila) makadungog; aduna silay mga ilong, apan
dili (sila) makasimhot. **7** Kadto nga mga diosdios adunay
mga kamot, apan dili (sila) makabati; aduna silay tiil, apan dili
(sila) makalakaw; dili gani (sila) makasulti pinaagi sa ilang
mga baba. **8** Kadtong naghimo kanila sama kanila, lakip
usab kadtong tanan nga nagsalig kanila. **9** Israel, salig kang
Yahweh; siya ang inyong tabang ug taming. **10** Panimalay
ni Aaron, salig kang Yahweh, siya ang inyong tabang ug
taming. **11** Kamo nga nagtahod kang Yahweh, salig kaniya;
siya ang inyong tabang ug taming. **12** Gibantayan kita ni
Yahweh ug panalanginan kita niya; panalanginan niya ang
pamilya ni Israel; panalanginan niya ang panimalay ni Aaron.
13 Panalanginan niya kadtong nagtahod kaniya, bata man
o tigulang. **14** Hinaot nga padaghanon kamo ni Yahweh sa
hilabihan, kamo ug ang inyong kaliwatan'. **15** Hinaot nga
panalanginan kamo ni Yahweh, nga nagbuhat sa langit ug
yuta. **16** Ang kalangitan gipanag-iyahan ni Yahweh; apan ang
kalibotan iyang gihatag sa katawhan. **17** Ang mga patay dili
magdayeg kang Yahweh, ni bisan kinsa niadtong mopaubos
padulong sa kamingawan; **18** apan among dayegon si Yahweh
karon ug sa walay kataposan. Dalaygon si Yahweh.

116 Gihigugma ko si Yahweh tungod kay iyang nadungog
ang akong tingog ug ang akong pagpakiluoy. **2**
Tungod kay naminaw siya kanako, magtawag ako kaniya
hangtod nga buhi pa ako. **3** Ang hikot sa kamatayon nagpalibot
kanako ug ang lit-ag sa Seol nagpaduol kanako; gibati ko
ang kasakit ug kaguol. **(Sheol h7585)** **4** Unya mitawag ako
sa ngalan ni Yahweh: "Palihog Yahweh, luwasa ang akong
kinabuhi." **5** Si Yahweh maluloy-on ug makiangayon; ang
atong Dios maluloy-on. **6** Panalipdan ni Yahweh ang mga dili
makapanalipod sa ilang kaugalingon; gipaubos ako, ug iya
akong giluwas. **7** Ang akong kalag mahimo nang mobalik sa
iyang dapit nga kapahulayan, tungod kay maayo gayod si
Yahweh kanako. **8** Kay imong giluwas ang akong kinabuhi
gikan sa kamatayon, ang akong mga mata gikan sa mga luha,
ug ang akong mga tiil gikan sa pagkapandol. **9** Alagaran ko si
Yahweh sa yuta sa mga buhi. **10** Mituo ako kaniya, bisan
sa higayon nga misulti ako, "Hilabihan ang akong kasakit."
11 Dali akong misulti, "Ang tanang tawo mga bakakon." **12**
Unsaon ko man pagbayad si Yahweh sa tanan niyang kaayo
kanako? **13** Ipataas ko ang kopa sa kaluwasan, ug motawag
sa ngalan ni Yahweh. **14** Tumanon ko ang akong mga saad
kang Yahweh sa atubangan sa tanan niyang katawhan. **15**
Bililhon sa panan-aw ni Yahweh ang kamatayon sa iyang
mga balaan. **16** Tinuod gayod, Yahweh, ako imong sulugoon;
ako imong alagad, ang anak nga lalaki sa imong sulugoon
nga babaye; gikuha mo ang akong mga gapos. **17** Ihalad ko

kanimo ang halad sa pagpasalamat ug motawag sa ngalan ni
Yahweh. **18** Tumanon ko ang akong mga saad kang Yahweh
atubangan sa tanan niyang katawhan, **19** sa hawanan sa
panimalay ni Yahweh, sa imong taliwala, Jerusalem. Dayega
si Yahweh.

117 Dayega si Yahweh, kamong tanan nga kanasoran;
ibayaw siya, kamong tanan nga katawhan. **2** Kay
ang iyang matinud-anon nga kasabotan bantogan nganhi
kanato, ug ang pagkamasaligan ni Yahweh molungtad sa
kahangtoran. Dayega si Yahweh.

118 Pasalamati si Yahweh, tungod kay siya maayo, kay
ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad
sa kahangtoran. **2** Tugoti nga moingon ang Israel, "Ang iyang
matinud-anon nga kasabotan molungtad sa kahangtoran."
3 Tugoti ang panimalay ni Aaron nga mosulti, "Ang iyang
matinud-anon nga kasabotan molungtad sa kahangtoran."
4 Tugoti ang maunongon nga mga sumusunod ni Yahweh
mosulti, "Ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad
sa kahangtoran." **5** Sa akong pag-antos mitawag ako kang
Yahweh; gitubag ako ni Yahweh ug gihimo niya akong
gawasnon. **6** Uban kanako si Yahweh; dili ako mahadlok;
unsa may mabuhat sa tawo kanako? **7** Anaa si Yahweh sa
akong kiliran isip akong magtatabang; maglantaw ako sa
kadaogan batok niadtong nagdumot kanako. **8** Mas maayo
pa nga modangop kang Yahweh kaysa mosalig sa tawo. **9**
Mas maayo pa nga modangop kang Yahweh kaysa ibutang
ang pagsalig sa mga prinsipe. **10** Ang tanang kanasoran
nagpalibot kanako; sa ngalan ni Yahweh gipamutol ko (sila)
11 Gilibotan ako nila; oo, gilibotan ako nila; sa ngalan ni
Yahweh gipamutol ko (sila) **12** Gilibotan ako nila sama sa
mga buyog; nangawala (sila) sama kapaspas sa kalayo diha
sa mga tunok; sa ngalan ni Yahweh gipamutol ko (sila) **13**
Mihasmag (sila) kanako aron tumbahon ako, apan gitabangan
ako ni Yahweh. **14** Si Yahweh ang akong kusog ug kalipay, ug
siya ang nagluwas kanako. **15** Ang malipayong panaghugyaw
sa kadaogan madunggan sa mga tolda sa matarong; ang
tuong kamot ni Yahweh nagmadaugon. **16** Ang tuong kamot ni
Yahweh gibayaw; ang tuong kamot ni Yahweh nagmadaugon.
17 Dili ako mamatay apan mabuhi ug ipahayag ang mga
buhat ni Yahweh. **18** Apan hilabihan ang pagsilot kanako ni
Yahweh; apan wala niya ako itugyan sa kamatayon. **19** Ablihi
alang kanako ang ganghaan sa pagkamatarong; mosulod ako
kanila ug magpasalamat ako kang Yahweh. **20** Mao kini ang
ganghaan ni Yahweh; ang matarong makasulod pinaagi niini.
21 Pasalamatan ko ikaw, tungod kay imo akong gitubag, ug
ikaw ang nahimo kong kaluwasan. **22** Ang bato nga gisalikway
sa mga magtutukod nahimo nang patukoranan. **23** Buhat kini
ni Yahweh; katingalahan kini sa atong mga mata. **24** Mao kini
ang adlaw nga namuhat si Yahweh; magmaya ug maglipay
kita niini. **25** Palihog, Yahweh, ihatag kanamo ang kadaogan!
Palihog, Yahweh, ihatag kanamo ang kalamposan! **26** Bulahan
siya nga miduol sa ngalan ni Yahweh; gipanalanginan namo
kamo gikan sa panimalay ni Yahweh. **27** Si Yahweh Dios, ug
gihatagan kita niya ug kahayag; hikti ang halad ngadto sa
sungay sa halaran. **28** Ikaw ang akong Dios, ug magpasalamat
ako kanimo; ikaw ang akong Dios; ibayaw ko ikaw. **29** O,
pasalamati si Yahweh; kay siya maayo; kay ang iyang matinud-
anon nga kasabotan molungtad sa kahangtoran.

119 ALEPH. Bulahan kadtong walay ikasaway sa ilang
dalan, nga naglakaw sa balaod ni Yahweh. **2** Bulahan
(sila) nga nagtipig sa iyang matinud-anon nga kasugoan,
nga nagapangita kaniya sa tibuok nilang kasingkasing. **3**
Wala (sila) nagbuhat ug sayop; naglakaw (sila) diha sa iyang
mga dalan. **4** Gimandoan mo kami sa pagtipig sa imong
pagpanudlo aron nga matuman gayod namo kini. **5** O, nga
mahimutang ako nga lig-on diha sa pagtuman sa imong mga
balaod! **6** Unya dili ako maulawan sa dihang maghunahuna
ako sa tanan mong kasugoan. **7** Magpasalamat ako kanimo
inubanan sa matinud-anon nga kasingkasing sa dihang makat-
onan ko ang imong matarong nga kasugoan. **8** Tumanon ko
ang imong mga balaod; ayaw ako biyai nga mag-inusara.
BETH. **9** Unsaon man sa usa ka batan-on nga magpabiling
tul-id ang iyang dalan? Pinaagi sa pagtuman sa imong pulong.
10 Sa tibuok kong kasingkasing gipangita ko ikaw; ayaw
ako tugoti nga mahisalaag gikan sa imong kasugoan. **11**
Gitipigan ko ang imong pulong sa akong kasingkasing aron
nga dili unta ako makasala batok kanimo. **12** Dalaygon ka,
Yahweh; tudloi ako sa imong mga balaod. **13** Sa akong
baba gipahayag ko ang tanang matarong nga kasugoan
nga imong gipadayag. **14** Nagmaya ako sa paagi sa imong
sugo sa kasabotan labaw pa kaysa tanang bahandi. **15**
Pamalandongan ko ang imong pagpanudlo ug hatagan ko
ug pagtagad ang imong mga paagi. **16** Gikalipay ko ang
imong mga balaod; dili ko kalimtan ang imong pulong. GIMEL.
17 Pagmaluluy-on sa imong sulugoon aron nga mabuhi pa
ako ug magtipig sa imong pulong. **18** Ablihi ang akong mga
mata aron nga makita ko ang mga katingalahang mga butang
sa imong balaod. **19** Langyaw ako niini nga yuta; ayaw
itago ang imong kasugoan gikan kanako. **20** Nadugmok ang
akong mga tinguha pinaagi sa pagpangandoy nga masayod
sa imong matarong nga kasugoan sa tanang panahon. **21**
Gibadlong mo ang mga garboso, nga gitunglo, kadtong wala
mituman sa imong kasugoan. **22** Luwasa ako gikan sa
pagkawalay dungog ug kaulawan, kay gituman ko man ang
imong kasugoan sa kasabotan. **23** Bisan naglaraw ug daotan
ang mga magmamando ug nanglibak kanako, namalandong
ang imong sulugoon sa imong mga balaod. **24** Ang imong
kasugoan sa kasabotan maoy akong kalipay, ug (sila) ang
akong mga magtatambag. DALETH. **25** Midikit ang akong
kinabuhi sa abog! Hatagi ako ug kinabuhi pinaagi sa imong
pulong. **26** Gisulti ko kanimo ang akong mga dalan, ug gitubag
mo ako; tudloi ako sa imong mga balaod. **27** Pasabta ako
sa pamaagi sa imong pagpanudlo, aron makapamalandong
ako sa imong mga kahibulongang pagtulon-an. **28** Napuno
ako sa kasub-anan! Lig-ona ako pinaagi sa imong pulong. **29**
Ipalayo ako gikan sa dalan sa pagpanglimbong; inubanan sa
kaluoy tudloi ako sa imong balaod. **30** Gipili ko ang dalan sa
pagkamatinumanon; gitipigan ko kanunay ang imong matarong
nga kasugoan nganhi kanako. **31** Nagkupot ako sa imong
kasugoan sa kasabotan; O Yahweh, ayaw tugoti nga maulawan
ako. **32** Modagan ako diha sa dalan sa imong kasugoan, kay
imong gipadako ang akong kasingkasing sa pagbuhat niini.
HE. **33** Tudloi ako, Yahweh, sa dalan sa imong mga balaod, ug
tipigan ko kini hangtod sa kataposan. **34** Hatagi akog panabot,
ug tipigan ko ang imong balaod; tumanon ko kini sa tibuok
kong kasingkasing. **35** Giyahi ako sa dalan sa imong mga
sugo, kay gikalipay ko ang pagkinabuhi niini. **36** Giyahi ang
akong kasingkasing diha sa imong kasugoan sa kasabotan ug
ipalayo gikan sa dili matarong nga pagbaton sa mga butang.
37 Ilikay ang akong mga mata sa pagtan-aw sa mga butang
nga walay pulos; buhia ako diha sa imong mga paagi. **38**
Dad-a alang sa imong sulugoon ang imong saad nga gihimo

nimo alang niadtong nagpasidungog kanimo. **39** Kuhaa ang
mga pagtamay nga akong gikalisangan, kay maayo ang imong
matarong nga paghukom. **40** Tan-awa, nagtinguha ako sa
imong pagpanudlo; buhia ako diha sa imong pagkamatarong.
VAV. **41** Yahweh, ihatag kanako ang imong gugma nga walay
pagkapakyas— ang imong kaluwasan, sumala sa imong saad;
42 unya makatubag ako alang niadtong nagbiaybiay kanako,
kay nagsalig ako sa imong pulong. **43** Ayaw kuhaa ang mga
pulong sa kamatuoran gikan sa akong baba, kay naghulat ako
sa imong matarong nga kasugoan. **44** Tumanon ko kanunay
ang imong balaod, hangtod sa kahangtoran. **45** Magalakaw
ako nga luwas, kay gipangita ko ang imong pagpanudlo.
46 Isulti ko ang imong matinud-anon nga kasugoan ngadto
sa mga hari ug dili gayod maulaw. **47** Gikalipay ko ang
imong mga sugo, nga gihigugma ko pag-ayo. **48** Igabayaw
ko ang akong mga kamot diha sa imong mga sugo, nga
akong gihigugma; pamalandongan ko ang imong mga balaod.
ZAYIN. **49** Hinumdomi ang imong saad ngadto sa imong
sulugoon tungod kay gihatagan mo akog paglaom. **50** Mao
kini ang akong kahupay sa akong kasakitan: nga ang imong
saad maoy nagbuhi kanako. **51** Ang mga garboso nagtamay
kanako, apan wala ako mitalikod gikan sa imong balaod. **52**
Naghunahuna ako mahitungod sa imong matarong nga mga
sugo gikan pa kaniadto, Yahweh, ug gihupay ko ang akong
kaugalingon. **53** Ang hilabihang kasuko midumala kanako
tungod sa mga daotan nga nagsalikway sa imong balaod. **54**
Ang imong mga balaod maoy akong mga alawiton sa balay
nga akong gipuy-an sa mubo nga panahon. **55** Naghunahuna
ako sa imong ngalan panahon sa kagabhion, O Yahweh, ug
gitipigan ko ang imong balaod. **56** Mao na kini ang akong
tulumanon tungod kay gituman ko ang imong pagpanudlo.
HETH. **57** Si Yahweh ang akong bahin; nakahukom ako sa
pagtuman sa imong mga pulong. **58** Matinud-anon akong
naghangyo sa imong pagdapig inubanan sa tibuok kong
kasingkasing; kaloy-i intawon ako, sama sa gisaad sa imong
pulong. **59** Gisusi ko ang akong mga paagi ug gipabalik ang
akong mga tiil sa imong kasugoan sa kasabotan. **60** Nagdali
ako ug wala magdugay sa pagtipig sa imong kasugoan. **61**
Ang mga higot sa daotan mibalikos kanako; wala ko hikalimti
ang imong balaod. **62** Sa tungang gabii nagabangon ako
sa pagpasalamat kanimo tungod sa imong matarong nga
kasugoan. **63** Kauban ako sa tanan nga nagapasidungog
kanimo, sa tanan nga mga nagatuman sa imong pagpanudlo.
64 Ang kalibotan, Yahweh, napuno sa imong matinud-anon
nga kasabotan; tudloi ako sa imong mga balaod. TETH. **65**
Maayo ang imong gibuhat sa imong sulugoon, O Yahweh,
pinaagi sa imong pulong. **66** Tudloi ako sa husto nga pag-
ila ug panabot, kay nagtuo ako sa imong mga sugo. **67** Sa
wala pa ako gisakit nahisalaag na ako, apan karon nagtuman
ako sa imong pulong. **68** Maayo ka, ug ikaw ang nagabuhat
ug maayo; tudloi ako sa imong mga balaod. **69** Gihugawan
ako sa mga garboso pinaagi sa mga bakak, apan gitipigan
ko ang imong pagpanudlo sa tibuok kong kasingkasing. **70**
Nagmagahi ang ilang mga kasingkasing, apan gikalipay ko ang
imong balaod. **71** Maayo kini alang kanako nga mag-antos
aron makakat-on ako sa imong mga balaod. **72** Ang panudlo
nga gikan sa imong baba mas bililhon pa alang kanako kaysa
linibo nga bulawan ug mga plata. YOD. **73** Ang imong mga
kamot maoy nag-umol ug naghulma kanako; hatagi ako ug
panabot aron nga makakat-on ako sa imong mga sugo. **74**
Kadtong nagpasidungog kanimo maglipay sa dihang makita
nila ako tungod kay nakakaplag ako ug paglaom diha sa imong
pulong. **75** Nasayod ako, Yahweh, nga ang imong kasugoan
makataronganon, ug diha sa pagkamatinumanon gisakit mo
ako. **76** Tugoti ang imong matinud-anong kasabotan nga
mohupay kanako, sama sa gisaad mo sa imong sulugoon.
77 Ipakita kanako ang imong kaluoy aron nga mabuhi ako,
kay ang imong balaod maoy akong kalipay. **78** Tugoti ang
mga garboso nga maulawan, kay gilibak nila ako; apan
pamalandongan ko ang imong pagpanudlo. **79** Hinaot nga
kadtong nagpasidungog kanimo mobalik kanako, kadtong
nasayod sa imong kasugoan sa kasabotan. **80** Hinaot nga
walay masaway sa akong kasingkasing inubanan sa pagtahod
sa imong mga balaod aron nga dili ako maulawan. KAPH. **81**
Naluya ako sa pagtinguha nga luwason mo ako! May paglaom
ako sa imong pulong. **82** Ang akong mga mata nagtinguha sa
pagtan-aw sa imong saad; kanus-a mo man ako hupayon? **83**
Kay nahisama ako sa panit nga sudlanan ug bino diha sa
aso; wala ko hikalimti ang imong mga balaod. **84** Hangtod
kanus-a man makalahutay niini ang imong sulugoon; kanus-a
man nimo hukman kadtong naglutos kanako? **85** Ang mga
garboso nagbangag ug daghan alang kanako, ug nagasupak
sa imong balaod. **86** Ang tanan mong mga sugo masaligan;
kadtong mga tawhana nasayop sa paglutos kanako; tabangi
ako. **87** Halos gihimoan na nila ako sa akong kataposan dinhi
sa kalibotan, apan wala ko gisalikway ang imong pagpanudlo.
88 Pinaagi sa imong gugmang walay paglubad, lugwayi ang
akong kinabuhi, aron nga matuman ko ang imong mga sugo.
LAMEDH. **89** Yahweh, ang imong pulong magpabilin sa walay
kataposan; ang imong pulong lig-on nga gipahimutang didto
sa langit. **90** Ang imong pagkamatinumanon nagalungtad
alang sa tanang kaliwatan; gipahimutang mo ang kalibotan, ug
nagpabilin kini. **91** Ang tanang butang nagapadayon hangtod
karong adlawa, sama sa gisulti mo sa imong matarong nga
kasugoan, kay ang tanang butang imong mga sulugoon.
92 Kung dili ko pa kalipay ang imong balaod, nalaglag na
unta ako sa akong kasakitan. **93** Dili ko kalimtan ang imong
pagpanudlo, kay pinaagi niini gilugwayan mo ang akong
kinabuhi. **94** Imoha ako; luwasa ako, kay gipangita ko ang
imong pagpanudlo. **95** Ang mga daotan nangandam sa
paglaglag kanako, apan magapangita ako sa pagsabot sa
imong kasugoan sa kasabotan. **96** Nakita ko nga ang tanang
butang adunay kinutoban, apan ang imong mga sugo halapad,
ug walay kinutoban. MEM. **97** O gihigugma ko pag-ayo
ang imong balaod! Mao kini ang akong pagpamalandong sa
tibuok adlaw. **98** Ang imong mga sugo naghimo kanako nga
mas maalamon kaysa akong mga kaaway, kay ang imong
mga sugo kanunay nga uban kanako. **99** Aduna akoy mas
labaw nga panabot kaysa tanan nakong mga magtutudlo, kay
namalandong ako sa imong kasugoan sa kasabotan. **100**
Nakasabot ako labaw pa sa mga tigulang; tungod kay gitipigan
ko ang imong pagpanudlo. **101** Gilikay ko ang akong mga tiil
gikan sa daotang dalan aron matuman ko ang imong pulong.
102 Wala ko gisalikway ang imong matarong nga kasugoan,
kay gitudloan mo ako. **103** Pagkatam-is gayod sa imong mga
pulong, oo, mas tam-is pa kaysa dugos nganhi sa akong
baba! **104** Pinaagi sa imong pagpanudlo nakaangkon akog
pag-ila; busa gikasilagan ko ang tanang bakak nga dalan.
NUN. **105** Ang imong pulong maoy suga sa akong mga tiil
ug ang kahayag sa akong agianan. **106** Gipanumpa ko ug
gipamatud-an kini, nga tumanon ko ang imong matarong
nga kasugoan. **107** Gisakit ako pag-ayo; lugwayi ang akong
kinabuhi, Yahweh, sama sa imong gisaad sa imong pulong.
108 Yahweh, palihog dawata ang kinabubut-ong halad sa

akong baba, ug tudloi ako sa imong matarong nga kasugoan.
109 Ang akong kinabuhi ania kanunay sa akong kamot, apan
wala ko gikalimtan ang imong balaod. **110** Ang mga daotan
nag-andam ug lit-ag alang kanako, apan wala ako nahisalaag
gikan sa imong pagpanudlo. **111** Giangkon ko ang imong
kasugoan sa kasabotan ingon nga akong panulondon sa
kahangtoran, kay mao kini ang kalipay sa akong kasingkasing.
112 Andam ang akong kasingkasing sa pagtuman sa imong
mga balaod hangtod sa kataposan. SAMEKH. **113** Gikasilagan
ko kadtong maduhaduhaon, apan gihigugma ko ang imong
balaod. **114** Ikaw ang akong dalangpanan ug akong taming;
naghulat ako sa imong pulong. **115** Palayo gikan kanako,
kamong mga nagabuhat ug daotan, aron matuman ko ang
mga sugo sa akong Dios. **116** Tabangi ako pinaagi sa imong
pulong aron mabuhi ako ug dili maulaw sa akong paglaom.
117 Tabangi ako, ug mahimo akong luwas; kanunay akong
mamalandong sa imong mga balaod. **118** Gisalikway mo
kadtong nahisalaag sa imong mga balaod, kay kadto nga
katawhan mga malimbongon ug dili masaligan. **119** Giwagtang
mo ang tanang daotan sa kalibotan sama sa taya; busa
gihigugma ko ang imong matinud-anon nga mga sugo. **120** Ang
akong lawas nagkurog sa pagkahadlok kanimo, ug nahadlok
ako sa imong matarong nga kasugoan. AYIN. **121** Gibuhat
ko ang makataronganon ug husto; ayaw ako pasagdi ngadto
sa mga nagdaogdaog kanako. **122** Siguroha ang kaayohan
sa imong sulugoon; ayaw tugoti nga daogdaogon ako sa
mga garboso. **123** Ang akong mga mata naluya samtang
naghulat ako sa imong kaluwasan ug sa imong matarong nga
pulong. **124** Ipakita sa imong sulugoon ang imong matinud-
anon nga kasabotan, ug tudloi ako sa imong mga balaod.
125 Sulugoon mo ako; hatagi ako ug panabot aron masayran
ko ang imong kasugoan sa kasabotan. **126** Mao na kini ang
panahon alang kang Yaweh nga mobuhat, kay gisupak sa
katawhan ang imong balaod. **127** Sa pagkatinuod gihigugma
ko ang imong mga sugo labaw pa kaysa bulawan, labaw pa
kaysa lunsay nga bulawan. **128** Busa mainampingon akong
nagsunod sa tanan mong pagpanudlo, ug gikasilagan ko ang
tanang dalan sa pagkabakakon. PE. **129** Ang imong mga
balaod kahibulongan, mao nga gituman ko kini. **130** Ang imong
mga pulong nga walay pagkabalhin naghatag ug kahayag;
naghatag kini ug salabotan sa mga tawo nga wala mabansay.
131 Gibuka ko ang akong baba ug naghangos, kay nagtinguha
ako sa imong mga sugo. **132** Tagda ako ug kaloy-i ako,
sama sa gibuhat mo kanunay niadtong nahigugma sa imong
ngalan. **133** Giyahi ang akong mga lakang pinaagi sa imong
pulong; ayaw tugoti ang bisan unsa nga sala nga magdumala
kanako. **134** Luwasa ako gikan sa pagdaogdaog sa mga
tawo aron matuman ko ang imong pagpanudlo. **135** Tugoti
ang imong panagway nga modan-ag sa imong sulugoon,
ug tudloi ako sa imong mga balaod. **136** Ang sapa sa mga
luha midagayday gikan sa akong mga mata tungod kay ang
katawhan wala mituman sa imong balaod. TSADHE. **137**
Matarong ka, Yahweh, ug ang imong mga sugo makiangayon.
138 Gihatag mo ang imong kasugoan sa kasabotan nga
makataronganon ug matinumanon. **139** Ang kasuko milaglag
kanako tungod kay gikalimtan sa akong mga kaaway ang
imong mga pulong. **140** Ang imong mga pulong nasulayan na
pag-ayo, ug ang imong sulugoon nahigugma niini. **141** Dili ako
mahinungdanon ug ginabiaybiay, apan wala ko hikalimti ang
imong pagpanudlo. **142** Ang imong pagkamakiangayon husto
sa walay kataposan, ug kasaligan ang imong balaod. **143**
Bisan tuod ang kasakit ug pag-antos nakakaplag kanako, ang
imong mga sugo nagpabilin nga akong kalipay. **144** Ang imong
kasugoan sa kasabotan matarong sa kahangtoran; hatagi
akog panabot aron mabuhi ako. QOPH. **145** Nagtuaw ako sa
tibuok kong kasingkasing, "Tubaga ako, Yahweh, tipigan ko
ang imong mga balaod. **146** Nagtawag ako kanimo; luwasa
ako, ug tumanon ko ang imong kasugoan sa kasabotan."
147 Nagabangon ako sa wala pa ang pagbanagbanag sa
kabuntagon ug nagpakitabang. Naglaom ako sa imong mga
pulong. **148** Nagmata na ako sa wala pa nagtukaw ang
kagabhion aron makapamalandong ako sa imong pulong.
149 Dungga ang akong tingog diha sa imong matinud-anong
kasabotan; lugwayi ang akong kinabuhi, Yahweh, sama sa
imong gisaad sa imong matarong nga kasugoan. **150** Kadtong
nagalutos kanako nagakaduol kanako, apan layo (sila) sa
imong balaod. **151** Haduol ka, Yahweh, ug kasaligan ang
tanan mong mga sugo. **152** Kaniadto nakat-onan ko gikan sa
imong kasugoan sa kasabotan nga gitukod mo kini hangtod
sa kahangtoran. RESH. **153** Lantawa ang akong kasakit ug
tabangi ako, kay wala ko gikalimtan ang imong balaod. **154**
Labani ang akong pagpakigbisog ug luwasa ako; tipigi ako,
sama sa imong gisaad sa imong pulong. **155** Ang kaluwasan
layo sa mga daotan, kay wala nila gihigugma ang imong
mga balaod. **156** Bantogan ang imong manggiluluy-ong mga
buhat, Yaweh; lugwayi ang akong kinabuhi, sama sa ginabuhat
mo kanunay. **157** Daghan ang akong mga maglulutos ug
ang akong mga kaaway, apan wala ako mitalikod sa imong
kasugoan sa kasabotan. **158** Gitan-aw ko ang mga maluibon
inubanan sa kalagot tungod kay wala nila gitipigan ang imong
pulong. **159** Tan-awa kung giunsa ko paghigugma ang imong
pagpanudlo; lugwayi ang akong kinabuhi, Yahweh, sama sa
imong gisaad pinaagi sa imong matinud-anong kasabotan.
160 Ang patukoranan sa imong pulong kamatuoran; ang
matag usa sa imong matarong nga kasugoan magalungtad sa
kahangtoran. SHIN. **161** Ang mga prinsipe naglutos kanako
bisan walay hinungdan; nagkurog ang akong kasingkasing,
nahadlok sa pagsupak sa imong pulong. **162** Naglipay ako sa
imong pulong sama niadtong nakakaplag ug dakong bahandi.
163 Gikasilagan ug gibiaybiay ko ang pagkabakakon, apan
gihigugma ko ang imong balaod. **164** Makapito sa usa ka
adlaw nagadayeg ako kanimo tungod sa imong matarong nga
kasugoan. **165** Dakong kalinaw ang ilang naangkon, kadtong
nahigugma sa imong balaod; walay makapandol kanila. **166**
Naghulat ako sa imong kaluwasan, Yahweh, ug gituman ko
ang imong mga sugo. **167** Gituman ko ang imong matinud-
anon nga mga sugo, ug gihigugma ko kini pag-ayo. **168**
Gitipigan ko ang imong pagpanudlo ug ang imong matinud-
anon nga mga sugo, kay nasayod ka sa tanan kong buhaton.
TAV. **169** Pamatia ang akong pagpakitabang, Yahweh; hatagi
akog pagsabot sa imong pulong. **170** Hinaot nga ang akong
pagpakitabang moabot kanimo; tabangi ako, sama sa imong
gisaad sa imong pulong. **171** Hinaot nga igabubo sa akong
ngabil ang pagdayeg, kay gitudloan mo ako sa imong mga
balaod. **172** Tugoti nga mag-awit ang akong dila mahitungod
sa imong pulong, kay husto ang tanan mong mga sugo. **173**
Hinaot nga tabangan ako sa imong kamot, kay gipili ko ang
imong pagpanudlo. **174** Nagtinguha ako sa imong pagluwas,
Yahweh, ug ang imong balaod maoy akong kalipay. **175**
Hinaot nga mabuhi ako ug magadayeg kanimo, ug hinaot nga
ang imong matarong nga mga sugo magtabang kanako. **176**
Naglatagaw ako sama sa nawala nga karnero; pangitaa ang
imong sulugoon, kay wala ko hikalimti ang imong mga sugo.

120 Sa akong pag-antos gitawag ko si Yahweh, ug iya
akong gitubag. **2** Luwasa ang akong kinabuhi, O
Yahweh, gikan niadtong namakak uban sa ilang mga ngabil ug
naglimbong gamit ang ilang mga dila. **3** Unsaon man kamo
niya pagsilot, ug unsa pa gayod ang iyang buhaton kaninyo,
kamong adunay bakakon nga mga dila? **4** Silotan kamo niya
inubanan sa pana sa manggugubat nga gipahait pinaagi sa
nagbagang oling. **5** Pagkaalaot ko tungod kay nagpuyo ako
sa makadiyot sa Mesec; nagpuyo ako kaniadto taliwala sa
tolda sa Kedar. **6** Kay sa dugay nga panahon nagpuyo ako
uban niadtong nagdumot sa kalinaw. **7** Ako alang sa kalinaw,
apan sa dihang magsulti ako, (sila) alang sa gubat.

121 Iyahat ko ang akong mga mata sa kabukiran. Asa
man maggikan ang akong panabang? **2** Ang akong
panabang naggikan kang Yahweh, nga maoy nagbuhat sa
langit ug kalibotan. **3** Dili niya itugot nga madalin-as ang imong
mga tiil; siya nga nagpanalipod kanimo dili magduka. **4** Tan-
awa, ang magbalantay sa Israel dili magduka ni matulog. **5** Si
Yahweh ang imong magbalantay; si Yahweh ang landong sa
imong tuong kamot. **6** Ang adlaw dili makapasakit kanimo sa
panahon sa adlaw, ni ang bulan panahon sa kagabhion. **7**
Si Yahweh ang manalipod kanimo sa tanan nga kasakitan,
ug panalipdan niya ang imong kinabuhi. **8** Si Yahweh ang
manalipod kanimo sa tanan nimong buhaton sukad karon ug
hangtod sa kahangtoran.

122 Nalipay ako pag-ayo sa dihang miingon (sila) kanako,
"Mangadto kita sa balay ni Yahweh." **2** Jerusalem,
ang among mga tiil nagtindog diha sa imong mga ganghaan!
3 Jerusalem, ang usa ka siyudad nga maayong pagkatukod! **4**
Motungas ang kabanayan didto sa Jerusalem—ang kabanayan
ni Yahweh—ingon nga pagpamatuod alang sa Israel, aron
makapasalamat sa ngalan ni Yahweh. **5** Atua didto nahimutang
ang mga trono sa paghukom, ang trono sa balay ni David.
6 Pag-ampo alang sa kalinaw sa Jerusalem! "Hinaot nga
kadtong nahigugma kanimo adunay kalinaw. **7** Hinaot nga
adunay kalinaw diha sa mga paril nga maoy nagpanalipod
kanimo, ug hinaot nga aduna silay kalinaw diha sa imong mga
kota." **8** Alang sa kaayohan sa akong mga kaigsoonan ug sa
akong mga higala ako moingon, "Hinaot nga adunay kalinaw
diha kanimo." **9** Alang sa kaayohan sa balay ni Yahweh nga
atong Dios, mangita ako ug kaayohan alang kanimo.

123 Iyahat ko kanimo ang akong mga mata, ikaw nga
naghari sa kalangitan. **2** Tan-awa, sama sa mga
mata sa mga sulugoon nga nagtan-aw sa kamot sa ilang
agalon, sama sa mga mata sa sulugoong babaye nga nagtan-
aw sa kamot sa iyang agalong babaye, busa itutok ta ang
atong mga mata kang Yahweh nga atong Dios hangtod nga
kaluy-an kita niya. **3** Kaluy-i kami, Yahweh, kaluy-i kami,
kay napuno na kami sa pagpakaulaw. **4** Napuno na kami sa
pagbugalbugal sa mga matinamayon ug uban ang pagtamay
sa mapahitas-on.

124 "Kung wala pa modapig si Yahweh kanato," tugoti
ang Israelita nga mosulti karon, **2** "kung wala pa
modapig si Yahweh kanato sa dihang ang atong mga kaaway
mitungha batok kanato, **3** gilamoy na unta kita nila nga buhi
sa dihang misilaob ang ilang kaligutgot kanato. **4** Gibanlas na
unta kita sa tubig; nalapawan na unta kita sa baha. **5** Nalumos
na unta kita sa sulog nga tubig." **6** Dalaygon si Yahweh,
nga wala mitugot nga wataswatason kita pinaagi sa ilang
mga ngipon. **7** Sama kita sa mga langgam nga nakaikyas
sa lit-ag sa mga mangangayam; ang lit-ag naguba, ug kita
nakaikyas. **8** Ang atong panabang anaa kang Yahweh, nga
maoy nagbuhat sa langit ug kalibotan.

125 Kadtong mosalig kang Yahweh sama (sila) sa
Bukid sa Zion, dili matarog, molahotay hangtod
sa kahangtoran. **2** Ingon nga ang kabukiran nag-alirong
sa Jerusalem, busa si Yahweh nag-alirong usab sa iyang
katawhan sukad karon ug hangtod sa kahangtoran. **3** Ang
sungkod sa pagkadaotan kinahanglan nga dili maghari sa
yuta sa mga matarong. Tingalig ang matarong mohimo kung
unsa ang daotan. **4** Buhati ug maayo, Yahweh, kadtong mga
maayo ug kadtong matarong sa ilang mga kasingkasing.
5 Apan kadtong nagpadayon pagbuhat sa ilang hiwi nga
dalan, pahisalaagon (sila) ni Yahweh uban sa daotan ug mga
binuhatan. Hinaot nga ang kalinaw maanaa sa Israel.

126 Sa dihang gibalik ni Yahweh ang kadato sa Zion,
sama lamang kita niadtong nagdamgo. **2** Unya
ang atong mga baba napuno sa pagkatawa ug ang atong
mga dila sa pag-awit. Unya (sila) miingon taliwala sa mga
kanasoran, "Nagbuhat si Yahweh ug dagkong mga butang
kanila." **3** Nagbuhat si Yahweh ug dagkong mga butang
alang kanato; pagkamalipayon nalang gayod nato! **4** Ibalik
ang among kadato, Yahweh, sama sa mga tubod didto sa
Negeb. **5** Kadtong nagpugas uban ang mga luha mag-ani
uban ang panagsinggit sa kalipay. **6** Siya nga naglakaw nga
naghilak, nga nagdala ug binhi alang sa pagpugas, mopauli
nga magasinggit sa kalipay, nga magdala sa iyang binugkos
uban kaniya.

127 Gawas kung si Yahweh ang magtukod sa balay,
walay kapuslanan ang paghago niadtong nagtukod
niini. Gawas kung si Yahweh ang magbantay sa siyudad,
walay pulos ang pagbantay sa mga magbalantay. **2** Walay
pulos alang kanimo ang pagmata ug sayo, nga muoli ug
dugay, o ang pagkaon sa tinapay nga hinagoan, kay si Yahweh
ang naghatag alang sa iyang hinigugma samtang natulog
pa (sila) **3** Tan-awa, ang mga kabataan panulondon gikan
ni Yahweh, ug ang bunga nga anaa sa sabakan ganti usab
gikan kaniya. **4** Sama sa mga udyong nga anaa sa kamot sa
manggugubat, mao usab ang mga anak sa pagkabatan-on. **5**
Pagkabulahan sa tawo kansang iyang baslayan puno niini. Dili
siya mapakaulawan kung makig-atubang na siya sa iyang mga
kaaway ngadto sa ganghaan.

128 Awit sa pagtungas. Bulahan ang matag-usa nga
nagpasidungog kang Yahweh, ug naglakaw sumala
sa iyang pamaagi. **2** Makapahimulos ka kung unsa ang
mahatag sa imong kamot; mabulahan ka ug magmauswagon.
3 Ang imong asawa mahisama sa paras nga mabungahon diha
sa imong balay; ang imong mga anak sama sa olibo nga mga
tanom samtang manglingkod (sila) palibot sa imong lamesa. **4**
Oo, tinuod, panalanginan ang tawo nga nagpasidungog kang
Yahweh. **5** Hinaot nga panalangin ka ni Yahweh gikan sa
Zion; hinaot nga makita pa nimo ang pag-uswag sa Jerusalem
sa tanan nga adlaw sa imong kinabuhi. **6** Hinaot nga mabuhi
ka pa aron makita nimo ang mga anak sa imong mga anak.
Hinaot nga ang kalinaw maanaa sa Israel.

129 Awit sa pagtungas. "Sukad pa sa akong pagkabatan-
on kanunay silang nagsulong kanako," tugoti nga
mosulti ang Israel. **2** "Sukad pa sa akong pagkabatan-on
kanunay silang nagsulong kanako, apan wala pa gayod (sila)

makabuntog kanako. **3** Ang magdadaro nagdaro sa akong
likod; gipalaloman nila ang agi sa daro. **4** Matarong si Yahweh;
putlon niya ang mga pisi sa mga daotan. **5** Hinaot nga
maulawan silang tanan ug mangatras, kadtong nagdumot sa
Zion. **6** Hinaot nga mahisama (sila) sa sagbot nga anaa sa
ibabaw sa balay nga mangalaya sa dili pa kini motag-as, **7**
nga dili na magpuno sa kamot sa magtitigom o sa dughan
sa tawo nga magbugkos niini. **8** Hinaot nga kadtong moagi
dili moingon, "Hinaot nga ang panalangin ni Yahweh maanaa
kanimo; panalanginan ka namo sa ngalan ni Yahweh."

130 Awit sa pagtungas. Didto sa kinahiladman naghilak
ako kanimo, Yahweh. **2** Ginoo, dungga ang akong
tingog, paminawa ang akong mga paghangyo sa kaluoy. **3**
Kung ikaw Yahweh magtimaan sa kalapasan, Ginoo, kinsa
man ang makabarog? **4** Apan adunay kapasayloan diha
kanimo, aron nga ikaw pagatahuron. **5** Nagpaabot ako kang
Yahweh, nagpaabot ang akong kalag, ug naglaom ako sa
iyang mga pulong. **6** Ang akong kalag nagpaabot sa Ginoo
labaw pa sa magbalantay nga nagpaabot sa kabuntagon. **7**
Israel, laomi si Yahweh. Maluluy-on si Yahweh, ug andam
gayod siya nga mopasaylo. **8** Siya ang maglukat sa Israel
gikan sa tanan niyang mga sala.

131 Awit sa pagtungas; ni David. Yahweh, ang
akong kasingkasing wala nagmapagarbohon o
nagmapahitas-on ang akong mga mata. Wala akoy dakong
gilaoman sa akong kaugalingon o naghunahuna sa mga
butang nga dili nako matugkad. **2** Nagmalinawon gayod ako
ug naghilom na gayod ang akong kalag; sama sa gilutas nga
bata nga anaa sa iyang inahan, ang akong kalag sama sa
gilutas nga bata. **3** Israel, laomi si Yahweh gikan karon ug
hangtod sa kahangtoran.

132 Awit sa pagtungas. Yahweh, alang sa kaayohan ni
David hinumdomi ang tanan niyang mga kasakit.
2 Hinumdomi ang iyang gisaad kang Yahweh, kung giunsa
niya pagpanaad sa pinakagamhanan nga gitamod ni Jacob. **3**
Miingon siya, "Dili ako mosulod sa akong balay o mohigda sa
akong higdaanan, **4** dili ako matulog o magpahulay sa akong
tabon-tabon sa mata **5** hangtod nga makakaplag ako ug dapit
alang kang Yahweh, ang tabernakulo sa pinakagamhanan
nga gitamod ni Jacob." **6** Tan-awa, nadungog namo ang
mahitungod niini sa Efrata; nakaplagan namo kini sa kaumahan
sa Jaar. **7** Mangadto kita sa tabernakulo sa Dios; magsimba
kita didto sa iyang tiilan. **8** Lakaw, Yahweh, ngadto sa dapit
nga imong pahulayan, ikaw ug ang arka sa imong kusog! **9**
Hinaot nga ang imong mga pari sul-oban sa dungog; mosinggit
unta sa kalipay ang mga nagmatinumanon kanimo. **10** Tungod
sa imong alagad nga si David, ayaw isalikway ang imong
pinili nga hari. **11** Nagsaad si Yahweh kang David, saad nga
dili gayod niya pakyason: "Ibutang nako ang usa sa imong
mga kaliwat ngadto sa imong trono. **12** Kung magtuman ang
imong mga anak sa akong kasabotan ug sa mga balaod nga
akong itudlo kanila, maglingkod usab ang ilang mga anak
sa imong trono hangtod sa kahangtoran." **13** Gipili gayod
ni Yahweh ang Zion, nagtinguha siya kaniya alang sa iyang
kalingkoran. **14** Mao kini ang dapit nga akong pahulayan
hangtod sa kahangtoran. Magpuyo ako dinhi, kay nagtinguha
ako kaniya. **15** Panalanginan ko siya nga madagayaon uban
sa iyang mga gikinahanglan. Tagbawon ko ang iyang mga
kabos sa tinapay. **16** Sul-oban ko ang iyang mga pari sa
kaluwasan, ang mga nagmatinumanon kaniya magsinggit sa
makusog tungod sa kalipay. **17** Maghimo ako ug budyong
didto nga motubo alang kang David unya magpahimutang ug
suga alang sa akong pinili. **18** Sul-oban nako sa kaulawan
ang iyang mga kaaway, apan ngadto kaniya modan-ag ang
iyang korona."

133 Tan-awa, maayo ug nindot gayod alang sa mga
kaigsoonan nga magpuyo nga nagkatigom! **2** Sama
kini sa mahalon nga lana nga gidihog sa ulo paingon sa
balbas— balbas ni Aaron, ug unya midagayday kini ngadto sa
kuwelyo sa iyang mga kupo. **3** Sama kini sa yamog sa Hermon
nga mihugpa sa kabukiran sa Zion. Kay didto gimandoan ni
Yahweh ang panalangin— kinabuhi nga walay kataposan.

134 Umari kamo, dayega si Yahweh, kamong tanan nga
mga sulugoon ni Yahweh, kamo nga nag-alagad sa
balay ni Yahweh panahon sa kagabhion. **2** Ibayaw ang inyong
mga kamot ngadto sa balaang dapit ug dayega si Yahweh. **3**
Hinaot nga panalanginan kamo ni Yahweh gikan sa Zion, siya
nga naghimo sa langit ug kalibotan.

135 Dayega si Yahweh. Dayega ang ngalan ni Yahweh.
Dayega siya, kamong mga sulugoon ni Yahweh, **2**
kamo nga nagbarog sa balay ni Yahweh, diha sa hawanan
sa balay sa atong Dios. **3** Dayega si Yahweh, kay maayo
siya; pag-awit ug mga pagdayeg sa iyang ngalan, kay maayo
ang pagbuhat niini. **4** Kay gipili ni Yahweh si Jacob alang sa
iyang kaugalingon, ug ang Israel ingon nga iyang gipanag-
iyahan. **5** Nasayod ako nga si Yahweh bantogan, nga ang
atong Ginoo labaw sa tanan nga mga dios. **6** Bisan unsa ang
mga gitinguha ni Yahweh, mabuhat niya sa langit, sa yuta, sa
kadagatan ug sa kinahiladman sa tibuok kadagatan. **7** Gidala
niya ang kapanganoran nga gikan sa layo, naghimo sa mga
kilat uban sa ulan ug nagpagula sa hangin sa iyang tipiganan.
8 Gipatay niya ang kinamagulangan nga anak sa Ehipto, tawo
ug mga mananap. **9** Nagpadala siya ug mga timaan ug mga
kahibulongan ngadto sa imong taliwala, Ehipto, batok kang
Paraon ug sa tanan niyang mga sulugoon. **10** Gisulong niya
ang daghang kanasoran ug gipangpatay ang mga bantogan
nga hari, **11** si Sihon nga hari sa mga Amorihanon ug si Og
nga hari sa Basan ug ang tanang gingharian sa Canaan. **12**
Gihatag niya kanato ang ilang yuta ingon nga panulundon,
panulundon sa Israel nga iyang katawhan. **13** Ang imong
ngalan, Yahweh, molungtad hangtod sa kahangtoran; ang
imong pagkainila, Yahweh, molungtad hangtod sa tanang
mga kaliwatan. **14** Kay panalipdan ni Yahweh ang iyang mga
katawhan ug kaluy-an ang iyang mga alagad. **15** Ang mga
diosdios sa kanasoran mga plata ug bulawan, mga hinimo
sa mga kamot sa tawo. **16** Kadto nga mga diosdios adunay
mga baba, apan dili makasulti; adunay mga mata, apan dili
makakita; **17** adunay mga dalunggan, apan dili makadungog,
ni magginhawa sa ilang mga baba. **18** Kadtong naghimo kanila
sama ra usab kanila, ingon usab kadtong nagsalig kanila. **19**
Mga kaliwat ni Israel, dayega si Yahweh; mga kaliwat ni Aaron
dayega si Yahweh. **20** Mga kaliwat ni Levi, dayega si Yahweh;
kamo nga nagpasidungog kang Yahweh, dayega si Yahweh.
21 Dayegon si Yahweh didto sa Zion, siya nga nagpuyo sa
Jerusalem. Dayega si Yahweh.

136 O, pasalamati si Yahweh; kay maayo siya, kay
ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad
hangtod sa kahangtoran. **2** O, pasalamati ang Dios sa mga
dios, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad

hangtod sa kahangtoran. **3** O, pasalamati ang Ginoo sa mga
ginoo, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad
hangtod sa kahangtoran. **4** Pasalamati siya nga mao lamang
ang makahimo sa dagkong mga kahibulongan, kay ang
iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa
kahangtoran— **5** ngadto kaniya nga pinaagi sa kaalam nahimo
ang kalangitan, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan
molungtad hangtod sa kahangtoran. **6** Pasalamati siya nga
maoy nagpakuyanap sa yuta ngadto sa ibabaw sa katubigan,
kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad
hangtod sa kahangtoran— **7** kaniya nga naghimo sa dagkong
mga kahayag, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan
molungtad hangtod sa kahangtoran. **8** Pasalamati siya nga
naghatag sa adlaw nga maoy magmando panahon sa adlaw,
kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod
sa kahangtoran — **9** ang bulan ug ang kabituonan nga maoy
magmando panahon sa kagabhion, kay ang iyang matinud-
anon nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran.
10 Pasalamati siya nga nagpatay sa kinamagulangan nga
anak sa Ehipto, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan
molungtad hangtod sa kahangtoran— **11** ug nagpagawas sa
Israel gikan sa ilang taliwala, kay ang iyang matinud-anon
nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran— **12**
inubanan sa kusgan nga kamot ug gipataas nga bukton, kay
ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa
kahangtoran. **13** Pasalamati siya nga nagtunga sa Dagat nga
Kabugangan, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan
molungtad hangtod sa kahangtoran— **14** ug gipalabang ang
Israel sa tunga-tunga niini, kay ang iyang matinud-anon nga
kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran— **15** apan
naglaglag kang Paraon ug sa iyang mga kasundalohan didto
sa Dagat nga Kabugangan, kay ang iyang matinud-anon nga
kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran. **16** Pasalamati
siya nga nangulo sa iyang katawhan latas sa kamingawan, kay
ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa
kahangtoran— **17** kaniya nga nagpatay sa mga bantogang
hari, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad
hangtod sa kahangtoran. **18** Pasalamati siya nga nagpatay
sa inila nga mga hari, kay ang iyang matinud-anon nga
kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran— **19** si Sihon
nga hari sa Amorihanon, kay ang iyang matinud-anon nga
kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran— **20** ug si
Og nga hari sa Basan, kay ang iyang matinud-anon nga
kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran. **21** Pasalamati
siya nga naghatag sa ilang yuta ingon nga panulundon, kay
ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa
kahangtoran— **22** panulondon sa Israel nga iyang sulugoon,
kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod
sa kahangtoran— **23** ngadto kaniya nga nakahinumdom
kanato ug nagtabang kanato sa atong kaulawan, kay ang
iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa
kahangtoran. **24** Pasalamati siya nga naghatag kanato ug
kadaogan batok sa atong mga kaaway, kay ang iyang matinud-
anon nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran— **25**
nga naghatag ug pagkaon sa tanang buhing binuhat, kay ang
iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa
kahangtoran. **26** O, pasalamati ang Dios sa langit, kay ang
iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa
kahangtoran.

137 Nanglingkod kami ug nanghilak daplin sa suba sa
Babilonia sa dihang naghunahuna kami mahitungod
sa Zion. **2** Gisangit namo ang among mga alpa didto sa
mga kahoy nga poplara. **3** Didto ang mga nagdakop kanamo
namugos sa pagpaawit ug mga alawiton kanamo, ug kadtong
nagbiaybiay kanamo namugos nga magmalipayon kami, nga
nag-ingon, "Awiti kami ug usa sa mga alawiton sa Zion." **4**
Unsaon man namo pag-awit sa usa ka awit mahitungod kang
Yahweh dinhi sa langyaw nga dapit? **5** Kung hikalimtan ko ikaw,
Jerusalem, tugoti nga ang akong tuong kamot mahikalimot sa
iyang kahanas. **6** Tugoti nga modikit ang akong dila sa ngala-
ngala sa akong baba kong hikalimtan ko na ikaw, kung dili
na nako pilion ang Jerusalem labaw sa akong hilabihan nga
kalipay. **7** Hinumdomi, Yahweh, ang gibuhat sa mga taga-
Edumea sa adlaw sa pagkahugno sa Jerusalem. Miingon (sila)
"Gun-oba kini, gun-oba ang matag-patukoranan niini." **8** Anak
nga babaye sa Babilonia, nga laglagon sa dili madugay—
bulahan ang tawo, nga manimalos kanimo gumikan sa imong
gibuhat kanamo. **9** Hinaot nga mabulahan ang tawo, nga
mokuha ug mobunal sa imong mga masuso ngadto sa bato.

138 Pasalamatan ko ikaw sa tibuok nako nga
kasingkasing; atubangan sa mga dios mag-awit ako
ug mga pagdayeg kanimo. **2** Moyukbo ako atubangan sa
imong balaan nga templo ug pasalamatan ang imong ngalan
tungod sa imong matinud-anon nga kasabotan ug tungod sa
imong pagkamatinud-anon. Gihimo nimong mahinungdanon
ang imong pulong ug ang imong ngalan labaw pa kay sa
uban nga mga butang. **3** Sa panahon nga nagsangpit ako
kanimo, gitubag mo ako; gidasig ug gilig-on mo ang akong
kalag. **4** Ang tanang mga hari sa kalibotan magpasalamat
kanimo, Yahweh, kay madunggan nila ang mga pulong gikan
sa imong baba. **5** Sa pagkatinuod, mag-awit (sila) sa mga
buhat ni Yahweh, kay dako ang himaya ni Yahweh. **6** Bisan
tuod halangdon si Yahweh, gitagad gihapon niya ang anaa
sa ubos, apan mipahilayo sa nasayran niya nga mapahitas-
on. **7** Bisan maglakaw ako taliwala sa kakuyaw, panalipdan
nimo ang akong kinabuhi; santaon nimo pinaagi sa imong
kamot ang kapungot sa akong mga kaaway, ug ang tuo nimo
nga kamot maoy magluwas kanako. **8** Nag-uban si Yahweh
kanako hangtod sa kataposan; ang imong matinud-anon nga
kasabotan, Yahweh, molungtad hangtod sa kahangtoran. Ayaw
(sila) talikdi nga hinimo sa imong mga kamot.

139 Yahweh, gisusi nimo ako, ug nakaila ka kanako.
2 Nasayod ka sa dihang molingkod ug motindog
ako; gikan sa layo nasabtan nimo ang akong mga panghuna-
huna. **3** Nakita nimo ang akong agianan ug ang akong
paghigda; nasayod ka sa tanan nakong mga pamaagi. **4**
Kay sa wala pa malitok ang pulong sa akong dila, nasayran
mo na ang kinatibuk-an niini, Yahweh. **5** Sa akong likod,
ug sa akong atubangan gilibotan mo ako ug gitapion nimo
ang imong kamot kanako. **6** Kana nga kahibalo sobra gayod
kaayo alang kanako; hilabihan kini ka taas ug dili ko kini
matukib. **7** Asa man ako moadto gikan sa imong Espiritu?
Asa man ako mokalagiw gikan sa imong presensiya? **8** Kung
mosaka ako sa kalangitan, atua ka didto; kung mohimo ako ug
higdaanan sa Seol, tan-awa, atua ka usab didto. **(Sheol h7585)**
9 Kung molupad ako pinaagi sa mga pako sa kabuntagon
unya mopuyo sa kinalayoang dapit tabok sa dagat, **10** bisan
didto ang imong kamot maoy mogiya kanako, ang imong
tuong kamot maoy mogunit kanako. **11** Kung miingon ako,
"Sigurado nga ang kangitngit gayod ang motabon kanako,
ug ang kahayag mahimong kagabhion palibot kanako," **12**
bisan ang kangitngit dili mahimong ngitngit alang kanimo.
Ang kagabhion modan-ag sama sa adlaw, tungod kay ang

kangitngit ug ang kahayag managsama lamang alang kanimo.
13 Gihulma nimo ang mga bahin sa akong lawas; gihulma
nimo ako sa sabakan sa akong inahan. **14** Dayegon ko ikaw,
tungod kay gihimo ako sa kahibulongan nga paagi. Nasayod
gayod ang akong kalag niini. **15** Wala nalilong kanimo ang
akong kabukogan sa dihang gimugna ako didto sa tago, sa
dihang gihulma ako sa kinahiladman sa kalibotan. **16** Nakakita
ka kanako sulod sa sabakan; nahisulat na diha sa imong libro
ang tanang adlaw nga alang kanako bisan sa wala pa nahitabo
ang unang adlaw niini. **17** Pagkabililhon gayod sa imong mga
panghunahuna nganhi kanako, Dios! Pagkadaghan gayod
niini! **18** Kung sulayan ko kini pag-ihap, mas daghan pa kini
kay sa balas. Sa akong pagmata uban gihapon ako kanimo.
19 Dios, kung patyon unta nimo ang daotan; palayo kanako,
kamo nga mga tawong bangis. **20** Nakigbatok (sila) kanimo ug
nanglimbong; nagsulti ug bakak ang imong mga kaaway. **21**
Dili ko ba kasilagan, kadtong nasilag kanimo, Yahweh? Dili ko
ba tamayon kadtong mga nakigbatok kanimo? **22** Gikasilagan
ko (sila) pag-ayo; nahimo ko na silang mga kaaway. **23** Susiha
ako, Dios, ug hibaloi ang akong kasingkasing; sulayi ako ug
hibaloi ang akong mga panghunahuna. **24** Tan-awa kung
aduna ba akoy daotang mga pamaagi, ug giyahi ako sa dalan
ngadto sa walay kataposan.

140 Yahweh, luwasa ako gikan sa mga daotan; ipahilayo
ako sa mga tawong bangis. **2** Naglaraw (sila) ug
daotan sulod sa ilang mga kasingkasing; (sila) ang hinungdan
sa mga panag-away sa matag-adlaw. **3** Makasamad ang ilang
mga dila susama sa mga serpente; ug ang lala sa bitin anaa
sa ilang mga ngabil. (Selah) **4** Ipahilayo ako sa mga kamot sa
daotan, Yahweh, panalipdi ako sa mga tawong bangis nga
naglaraw sa pagpuo kanako. **5** Nagbutang ug lit-ag ang mga
garboso alang kanako; nagbukhad (sila) ug pukot; nagbutang
(sila) ug bitik alang kanako. (Selah) **6** Miingon ako kang
Yahweh, "Ikaw ang akong Dios; paminawa ang akong mga
paghilak sa pagpakiluoy." **7** Yahweh, akong Ginoo, gamhanan
ka ug makahimo sa pagluwas kanako, gipanalipdan mo ang
akong ulo panahon sa gubat. **8** Yahweh, ayaw ihatag ang
mga gitinguha sa daotan; ayaw tugoti nga molampos ang
ilang mga laraw. (Selah) **9** Kadtong mga nag-alirong kanako
nagpataas sa ilang mga ulo; tugoti nga ang pagpasipala sa
ilang kaugalingong mga ngabil maoy motabon kanila. **10**
Tugoti nga mahulogan (sila) ug nagdilaab nga mga uling;
itambog (sila) ngadto sa kalayo, didto sa walay kataposan nga
bung-aw ug dili na gayod makatungha pa. **11** Hinaot nga ang
mga tawong mabutangbutangon dili maluwas sa kalibotan;
hinaot nga gukdon sa daotan ang bangis nga tawo aron
patyon siya. **12** Nasayod ako nga ang hukom ni Yahweh dapig
didto sa mga nag-antos, ug hatagan niya ug hustisya ang
mga nanginahanglan. **13** Pasalamatan gayod sa mga tawong
matarong ang imong ngalan; magpuyo sa imong presensiya
ang mga tawong matarong.

141 Yahweh, nagpakitabang ako kanimo; anhi dayon
kanako. Paminawa ako sa dihang mosangpit ako
kanimo. **2** Hinaot nga ang akong pag-ampo mahisama sa
insenso diha sa imong atubangan; hinaot nga ang binayaw
kong mga kamot mahisama sa halad sa kagabhion. **3**
Yahweh, butangi ug magbalantay ang akong baba; bantayi
ang pultahan sa akong mga ngabil. **4** Ayaw tugoti ang akong
kasingkasing sa pagtinguha ug daotang butang o mobuhat ug
mga makasasalang buhat uban sa mga tawong nagabuhat ug
daotan. Hinaot nga dili unta ako mokaon sa ilang mga inandam
nga pagkaon. **5** Tugoti nga bunalan ako sa tawong matarong;
mahimo kining usa ka malumong buhat alang kanako. Tugoti
siya sa pagtudlo kanako; mahisama kini sa lana nga anaa sa
akong ulo; dili unta mobalibad ang akong ulo sa pagdawat niini.
Apan ang akong pag-ampo kanunay nga nakigbatok sa ilang
daotang mga binuhatan. **6** Itambog ang ilang mga pangulo
gikan sa taas sa mga pangpang; madunggan nila nga maayo
ang akong kaugalingong mga pulong. **7** Magsulti (sila) "Sama
sa pagdaro ug pagbungkal sa yuta, ingon man nga mikatag
ang among mga bukog sa baba sa Seol." **(Sheol h7585)** **8**
Ang akong mga mata anaa lamang gayod kanimo, Yahweh,
Ginoo; modangop ako kanimo, ayaw biyai nga huyang ang
akong kalag. **9** Panalipdi ako gikan sa mga bitik nga ilang
giandam alang kanako, gikan sa mga lit-ag sa mga nagbuhat
ug daotan. **10** Tugoti nga maunay sa ilang kaugalingong mga
pukot ang mga daotan samtang ako magaikyas.

142 Pinaagi sa akong tingog nagpakitabang ako kang
Yahweh; pinaagi sa akong tingog nagpakiluoy ako sa
pagdapig ni Yahweh. **2** Gibubo nako ang akong pagbangotan
sa iyang atubangan; gisultihan nako siya sa akong mga
kalisdanan. **3** Sa dihang naluya ang akong espiritu, nasayod
ka sa akong agianan. Nagtago (sila) ug lit-ag sa dalan
nga akong ginalakwan. **4** Nilingi ako sa akong tuo ug
akong nasayran nga walay nagpakabana kanako. Wala
koy kapaingnan; walay nahingawa sa akong kinabuhi. **5**
Misangpit ako kanimo, Yahweh; miingon ako, "Ikaw ang akong
dalangpanan, ang akong gikinahanglan dinhi sa yuta sa mga
buhi. **6** Paminawa ang akong pagtawag, kay gipaubos gayod
ako pag-ayo. Luwasa ako gikan sa mga naglutos kanako,
kay mas kusgan man (sila) kay kanako. **7** Pagawsa ang
akong kalag sa bilanggoan aron makapasalamat ako sa imong
ngalan. Moalirong kanako ang mga matarong tungod kay
maayo ka man kanako."

143 Paminawa ang akong pag-ampo, Yahweh; dungga
ang akong mga paghangyo. Tungod sa imong
pagkamatinumanon ug pagkamatarong, tubaga ako! **2** Ayaw
hukmi ang imong sulugoon, kay wala man gayoy matarong
diha sa imong panan-aw. **3** Gigukod gayod sa kaaway ang
akong kalag; giumod niya ako sa yuta; gipapuyo niya ako
sa kangitngit sama niadtong mga minatay sa dugay na nga
panahon. **4** Naguol gayod ang akong espiritu; nawad-an na ug
paglaom ang akong kasingkasing. **5** Nahinumdoman ko ang
kagahapon, gipamalandongan ko ang tanan nimong gibuhat;
gihunahuna nako ang imong mga kalamposan. **6** Gibayaw ko
ang akong mga kamot nganha kanimo sa pag-ampo; giuhaw
ang akong kalag kanimo diha sa uga nga yuta. (Selah) **7**
Tubaga dayon ako, Yahweh, tungod kay naluya na ang akong
espiritu. Ayaw itago ang imong panagway nganhi kanako,
o mahisama ako niadtong nipadulong sa lubnganan. **8** Sa
kabuntagon ipapaminaw kanako ang imong matinumanon nga
kasabotan, kay nagsalig man ako kanimo. Ipakita kanako ang
dalan nga angay kong lakwan, kay gihalad ko ang akong
kalag kanimo. **9** Luwasa ako gikan sa akong mga kaaway, O
Yahweh; niadto ako kanimo aron magtago. **10** Tudloi ako sa
pagbuhat sa imong kabubut-on, kay ikaw man ang akong Dios.
Hinaot nga giyahan ako sa imong Espiritu ngadto sa yuta sa
pagkamatarong. **11** Alang sa imong ngalan, Yahweh, luwasa
ako sa kamatayon; pinaagi sa imong pagkamatarong pagawsa
ang akong kalag sa kalisdanan. **12** Sa imong matinud-anon
nga kasabotan puoha ang akong mga kaaway ug laglaga ang

tanang mga kaaway sa akong kinabuhi, kay imo man akong
sulugoon.

144 Dayega si Yahweh, nga akong bato, nga maoy
nagbansay sa akong mga kamot alang sa gubat ug
sa akong mga tudlo alang sa pagpakig-away. **2** Ikaw ang
akong matinud-anon nga kasabotan ug ang akong salipdanan,
ang akong taas nga tore ug maoy nagluwas kanako, ang
akong taming ug ang akong dalangpanan, ang nibuntog sa
mga nasod nga ubos kanako. **3** Yahweh, unsa man ang
tawo nga gihatagan mo man siya ug pagtagad o ang anak
sa tawo nga imo man siyang gihuna-huna? **4** Ang tawo
sama sa gininhawa; ang iyang mga adlaw lumalabay lamang
sama sa anino. **5** Ipaubos ang kawangangan ug kanaog,
Yahweh; hikapa ang kabukiran ug paasoha kini. **6** Pakilati ug
patibulaaga ang akong mga kaaway, panaa (sila) ug liboga
(sila) pag-usab. **7** Gikan sa taas ikab-ot ang imong kamot;
haw-asa ako gikan sa katubigan, gikan sa kamot sa mga
langyaw. **8** Nagsulti ug mga bakak ang ilang mga baba, ug
bakak lamang ang ilang tuong kamot. **9** Awitan ko ikaw ug
bag-ong awit, Dios; inubanan sa lira nga adunay napulo ka
kuwerdas, moawit ako ug mga pagdayeg kanimo, **10** nga
maoy naghatag ug kaluwasan sa mga hari, nga maoy niluwas
kang David nga imong sulugoon gikan sa espada nga daotan.
11 Luwasa ug pagawsa ako gikan sa kamot sa mga langyaw.
Nagsulti ug mga bakak ang ilang mga baba, ug bakak lamang
ang ilang tuong kamot. **12** Mahisama unta sa mga tanom nga
nanagko sa ilang pagkabatan-on ang among mga anak nga
lalaki ug mahisama unta sa mga kinulit nga haligi nga sama
niadtong anaa sa palasyo ang among mga anak nga babaye.
13 Mapuno unta sa tanang matang sa abot ang among mga
kamalig, ug manganak unta ug liniboan ug 10, 000 ang among
mga karnero sa kaumahan. **14** Unya manganak untag daghan
ang among mga baka. Wala nay makaguba sa among mga
paril, wala nay mobihag ug wala nay maghilak pa sa among
kadalanan. **15** Bulahan ang mga tawo nga nakaangkon niini
nga mga panalangin; malipayon ang mga tawo nga ang Dios
mao si Yahweh.

145 Isangyaw ko ikaw, akong Dios, nga Hari; dayegon
ko ang imong ngalan hangtod sa kahangtoran. **2**
Dayegon ko ikaw sa matag adlaw; dayegon ko ang imong
ngalan hangtod sa kahangtoran. **3** Bantogan si Yahweh
ug angayan gayod nga dayegon; dili matukib ang iyang
kabantogan. **4** Dayegon sa usa ka kaliwatan ang imong mga
buhat ngadto sa mosunod ug imantala ang imong gamhanang
mga buhat. **5** Pamalandongan ko ang kahalangdon sa imong
himaya ug ang imong kahibulongan nga mga buhat. **6**
Isangyaw nila ang gahom sa imong kahibulongang mga buhat,
ug ipahayag ko ang imong kabantogan. **7** Ipahayag nila ang
imong madagayaon nga kaayo, ug magaawit (sila) mahitungod
sa imong pagkamatarong. **8** Mahigugmaon ug maluluy-on
si Yahweh, dili daling masuko ug madagayaon sa matinud-
anon nga kasabotan. **9** Maayo si Yahweh sa tanan; ang
iyang malumong kaluoy anaa sa tanan niyang mga buhat.
10 Magpasalamat ang tanan nimong mga binuhat nganha
kanimo, Yahweh; ang mga nagmatinud-anon magadayeg
nganha kanimo. **11** Ang mga nagmatinud-anon diha kanimo
magasugid sa himaya sa imong gingharian, ug isulti nila ang
imong gahom. **12** Ipahibalo nila sa katawhan ang gamhanang
mga buhat sa Dios ug ang mahimayaong katahom sa iyang
gingharian. **13** Ang imong gingharian walay kataposan, ug ang
imong paghari molungtad sa tibuok kaliwatan. **14** Tabangan ni
Yahweh ang tanang nangapukan ug pabangonon kadtong
tanan nga nasukamod. **15** Ang tanang mga mata nagpaabot
alang kanimo; ihatag mo kanila ang ilang pagkaon sa husto
nga panahon. **16** Gibukhad mo ang imong kamot ug gitagbaw
ang gitinguha sa matag buhing binuhat. **17** Matarong si
Yahweh sa tanan niyang mga pamaagi ug maluluy-on siya
sa tanan niyang gibuhat. **18** Haduol si Yahweh niadtong
tanan nga nagsangpit kaniya, sa tanan nga masaligon nga
nagsangpit kaniya. **19** Tumanon niya ang gitinguha niadtong
nagpasidungog kaniya; dunggon niya ang ilang paghilak
ug luwason (sila) **20** Bantayan ni Yahweh kadtong tanan
nga nahigugma kaniya, apan pagalaglagon niya ang tanang
daotan. **21** Ang akong baba magasulti sa pagdayeg kang
Yahweh; padayega ang tanang katawhan sa iyang balaan nga
ngalan hangtod sa kahangtoran.

146 Dayega si Yahweh. Dayega si Yahweh, akong kalag.
2 Dayegon ko si Yahweh sa tibuok kong kinabuhi;
magaawit ako ug mga pagdayeg sa akong Dios samtang ako
buhi pa. **3** Ayaw ibutang ang imong pagsalig sa mga prinsipe o
sa mga tawo, kay dili (sila) makaluwas. **4** Sa dihang moundang
na ang gininhawa sa tawo, mobalik na siya sa yuta; nianang
adlawa ang iyang mga laraw matapos. **5** Bulahan siya nga
adunay Dios ni Jacob nga motabang kaniya, nga ang paglaom
anaa kang Yahweh nga iyang Dios. **6** Gibuhat ni Yahweh ang
langit ug ang yuta, ang dagat, ug ang tanan nga anaa niini;
nagpabilin siya nga matinud-anon hangtod sa kahangtoran. **7**
Gipahamtang niya ang katarong alang sa mga dinaogdaog ug
naghatag ug pagkaon sa gigutom. Gibuhian ni Yahweh ang
mga binilanggo; **8** gibuka ni Yahweh ang mga mata sa buta;
gipatindog ni Yahweh kadtong nangasukamod; gihigugma
ni Yahweh ang mga tawo nga matarong. **9** Gipanalipdan ni
Yahweh ang mga langyaw diha sa yuta; giagak niya ang mga
walay amahan ug ang mga balo, apan gipakigbatokan niya
ang daotan. **10** Maghari si Yahweh hangtod sa kahangtoran,
imong Dios, Zion, alang sa tanang mga kaliwatan. Dayega si
Yahweh.

147 Dayega si Yahweh, kay maayo nga mag-awit sa mga
pagdayeg sa atong Dios, maayo kini, ug angay ang
pagdayeg. **2** Gitukod pag-usab ni Yahweh ang Jerusalem,
gitigom niya ang mga nagkatibulaag nga katawhan sa Israel.
3 Giayo niya ang nasakitan nga kasingkasing ug gibugkosan
ang ilang mga samad. **4** Naihap niya ang mga bituon,
ginganlan niya kining tanan. **5** Bantogan ang atong Ginoo
ug hilabihan kagamhanan, ang iyang panabot dili masukod.
6 Gipataas ni Yahweh ang mga dinaogdaog, ug gipalukapa
niya ang mga daotan ngadto sa yuta. **7** Awiti si Yahweh
uban ang pagpasalamat, awiti ug mga pagdayeg ang atong
Dios dinuyogan sa alpa. **8** Gitabonan niya ang kalangitan sa
mga panganod ug giandam ang ulan alang sa kalibotan, aron
motubo ang sagbot sa kabukiran. **9** Gihatagan niya ug mga
pagkaon ang mga mananap ug ang mga pisu sa uwak sa
dihang (sila) mopiyak. **10** Wala siya makakaplag ug kalipay
diha sa kusog sa kabayo, wala siya mahimuot sa kusgan nga
mga paa sa tawo. **11** Mahimuot lamang si Yahweh niadtong
magpasidungog kaniya, nga naglaom sa iyang matinud-anon
nga kasabotan. **12** Dayega si Yahweh, Jerusalem, dayega
ang imong Dios, Zion. **13** Kay gipalig-on niya ang mga babag
sa imong mga ganghaan, gipanalanginan niya ang imong mga
anak taliwala kanimo. **14** Magdala siya ug kauswagan sulod
sa imong mga utlanan, tagbawon ka niya sa labing maayo
nga trigo. **15** Gipadala niya ang iyang kasugoan ngadto sa

kalibotan, ang iyang sugo moabot dayon. **16** Gihimo niya
ang niyebe sama sa balahibo sa karnero, gikatag niya ang
gagmay nga ice sama sa abo. **17** Nagpaulan siya ug ice
sama sa dinugmok nga tinapay, kinsa man ang makaagwanta
sa kabugnaw nga iyang gipadala? **18** Gipadala niya ang
iyang sugo ug nangalanay kini, gipahuros niya ang hangin
ug gipadagayday ang tubig. **19** Gimantala niya ang iyang
pulong ngadto kang Jacob, ang iyang kabalaoran ug ang iyang
matarong nga kasugoan sa Israel. **20** Wala niya kini buhata sa
uban nga nasod, ug mahitungod sa iyang kasugoan, wala
(sila) masayod niini. Dayega si Yahweh.

148 Dayega si Yahweh. Dayega si Yahweh, kamo nga
anaa sa kalangitan; dayega siya, kamo nga anaa sa
kahitas-an. **2** Dayega siya, tanan niyang mga anghel; dayega
siya, tanan niyang kasundalohan nga anghel. **3** Dayega
siya, adlaw ug bulan; dayega siya, tanang nagasidlak nga
kabituonan. **4** Dayega siya, kinatas-ang langit ug kamong
katubigan nga anaa ibabaw sa kawanangan. **5** Padayega (sila)
sa ngalan ni Yahweh, kay naghatag siya ug sugo, ug nabuhat
(sila) **6** Gipahimutang usab niya (sila) hangtod sa kahangtoran;
naghatag siya ug kasugoan nga dili na gayod mausab. **7**
Dayega siya gikan sa kalibotan, kamong mga binuhat nga
anaa sa dagat ug ang tanang anaa sa kinahiladman sa
dagat, **8** kalayo ug ulan nga ice, niyebe ug kapanganoran,
naghaguros nga hangin nga nagtuman sa iyang pulong. **9**
Dayega siya, kabukiran ug ang tanang kabungtoran, mga
kahoy nga mamunga ug tanang mga sidro, **10** ihalas ug dili
ihalas nga mga mananap, nagkamang nga mga binuhat ug
kalanggaman. **11** Dayega si Yahweh, mga hari sa kalibotan
ug tanang kanasoran, mga prinsipe ug tanang nagdumala
sa kalibotan, **12** batan-ong lalaki man ug batan-ong babaye,
tigulang ug mga bata. **13** Padayega silang tanan sa ngalan ni
Yahweh, kay ang iyang ngalan lamang ang labaw sa tanan ug
ang iyang himaya nilukop sa tibuok kalibotan ug kalangitan.
14 Gibayaw niya sa iyang katawhan ang sungay alang sa
pagdayeg gikan sa tanang nagmatinud-anon kaniya, ang mga
Israelita, ang katawhan nga duol kaniya. Dayega si Yahweh.

149 Dayega si Yahweh. Awiti si Yahweh ug bag-ong awit;
dayega siya sa pag-awit diha sa panagtigom sa mga
nagmatinud-anon. **2** Tugoti nga magmaya ang Israel diha
sa nagbuhat kanila; tugoti nga magmaya ang katawhan sa
Zion sa ilang hari. **3** Padayega (sila) sa iyang ngalan uban sa
panagsayaw; paawita (sila) sa mga pagdayeg ngadto kaniya
dinuyogan sa tambor ug alpa. **4** Kay mahimuot si Yahweh
sa iyang katawhan; himayaon niya ang mga mapainubsanon
uban ang kaluwasan. **5** Tugoti nga magmaya ang mga diosnon
sa kadaogan; tugoti (sila) nga mag-awit sa kalipay diha sa
ilang mga higdaanan. **6** Hinaot nga ang mga pagdayeg ngadto
sa Dios maanaa sa ilang mga baba ug ang espada nga
duhay sulab maanaa sa ilang kamot **7** aron mapatuman ang
pagpanimalos sa kanasoran ug mga buhat sa pagsilot sa
katawhan. **8** Gapuson nila ang ilang mga hari pinaagi sa mga
kadena ug ang ilang mga pangulo pinaagi sa puthaw nga
mga posas. **9** Ipatuman nila ang paghukom nga nahisulat.
Mapasidunggan ang tanan nga nagmatinud-anon kaniya.
Dayega si Yahweh.

150 Dayega si Yahweh. Dayega ang Dios sa iyang
balaan nga dapit; dayega siya diha sa gamhanang
kalangitan. **2** Dayega siya tungod sa iyang gamhanan nga
mga buhat, dayega siya kay labaw ang iyang pagkabantogan.
3 Dayega siya dinuyogan sa pagpatingog sa sungay; dayega
siya dinuyogan sa lira ug alpa. **4** Dayega siya dinuyogan
sa mga tambor ug panagsayaw; dayega siya dinuyogan sa
kuwinerdasan ug tinayhupan nga mga tulonggon. **5** Dayega
siya dinuyogan sa makusog nga mga piyangpiyang; dayega
siya uban sa masaba nga mga piyangpiyang. **6** Padayega
ang tanan nga may gininhawa diha kang Yahweh. Dayega si
Yahweh.

Panultihon

1 Ang mga panultihon ni Solomon nga anak ni David, ang hari
sa Israel. **2** Kini nga mga panultihon motudlo ug kaalam
ug pagpanudlo, aron pagtudlo sa mga pulong sa panabot, **3**
aron makadawat ka sa pagbadlong aron mabuhi pinaagi sa
pagbuhat sa insakto, matarong, ug may kaangayan. **4** Kini
nga mga panultihon mohatag usab ug kaalam niadtong walay
alamag, ug mohatag sa kahibalo ug sa pagkamabinantayon
alang sa kabatan-onan. **5** Papaminawa ang maalamon nga
mga tawo ug padugangi ang ilang panabot, ug pakuhaa ug
kaalam ang mga tawong may salabotan, **6** aron sa pagsabot
sa mga panultihon, mga gipanulti, ug mga pulong sa maalamon
nga mga tawo ug sa ilang mga tanghaga. **7** Ang kahadlok
kang Yahweh maoy sinugdanan sa kahibalo, ginasalikway
sa buangbuang ang kaalam ug pagpanton. **8** Akong anak,
paminawa ang pagtudlo sa imong amahan ug ayaw isalikway
ang mga balaod sa imong inahan; **9** mahimo sila nga matahom
nga purongpurong sa imong ulo ug mga kwentas diha sa
imong liog. **10** Akong anak, kung ang makasasala modani
kanimo ngadto sa ilang sala, pagdumili sa pagsunod kanila.
11 Kung moingon sila, "Uban kanamo, maghulat kita aron
mopatay, magtago kita ug atakihon ang mga walay sala nga
tawo sa walay hinungdan. **12** Lamyon nato sila nga buhi,
sama sa Sheol nga kuhaon kadtong mga himsog, ug himoon
silang sama niadtong mga nahulog sa bangag. **(Sheol h7585)**
13 Pangitaon nato ang tanang matang sa mga butang nga
bililhon; pun-on nato ang atong mga balay sa atong mga
kinawat gikan sa uban. **14** Pagripa uban kanamo; hiusahon
ta ang atong sudlanan." **15** Akong anak, ayaw paglakaw sa
dalan kuyog kanila; ayaw itugot nga motunob ang imong tiil sa
ilang gilaktan; **16** ang ilang mga tiil magdagan sa daotan ug
nagdali sila aron sa pagpaawas ug dugo. **17** Tungod kay walay
pulos ang pagbukhad sa pukot aron sa panglit-ag sa langgam
samtang nagatan-aw ang langgam. **18** Kining mga tawhana
naghulat aron sa pagpatay sa ilang kaugalingon— nag-andam
sila ug lit-ag alang sa ilang mga kaugalingon. **19** Mao usab ang
mga pamaagi sa tanan nga nakaangkon sa bahandi pinaagi sa
pagpanglupig; ang naangkon sa dili makataronganon molaglag
sa mga kinabuhi niadtong nagkupot niini. **20** Ang kaalam
nagsinggit sa kadalanan, gipatugbaw niya ang iyang tingog sa
dapit nga daghang mga tawo; **21** diha sa ulohan sa masaba
nga kadalanan, misinggit siya, diha sa agianan sa ganghaan
sa siyudad misulti siya. **22** "Hangtod kanus-a, kamong walay
alamag nga mga tawo, buot ba kamo nga magpakawalay
alamag? Hangtod kanus-a ba, kamong mga mabugalbugalon,
mahimuot ba kamo sa pagkamabugalbugalon, ug hangtod
kanus-a ba kamo, kamong mga buangbuang, magdumot sa
kahibalo? **23** Patalinghogi ang akong pagbadlong; akong
ibubo ang akong mga gihinahuna alang kaninyo; akong
ipahibalo kaninyo ang akong mga pulong. **24** Nagtawag ako,
ug nagdumili kamo sa pagpaminaw; gitunol ko ang akong
kamot, apan walay usa nga nanumbaling. **25** Apan wala
kamo nagpakabana sa tanan kong pagbadlong kaninyo ug
wala nagpanumbaling sa akong mga pagpaglong. **26** Kataw-
an ko ang inyong kalisdanan, bugalbugalan ko kamo kung
moabot ang mga makalilisang— **27** sa dihang mohasmag
kaninyo ang inyong gikahadlokan nga sama sa unos ug
ang katalagman mobanlas kaninyo sama sa alimpulos, sa
diha nga ang kalisod ug ang kasakit modangat kaninyo. **28**
Unya mosangpit sila kanako, ug dili ko sila pagatubagon;
magtinguha gayod sila sa pagtawag kanako, apan dili nila
ako mahikaplagan. **29** Tungod kay nagdumot sila sa kahibalo
ug wala pilia ang pagkahadlok kang Yahweh, **30** wala sila
magtuman sa akong mga gitudlo, ug gisalikway nila ang tanan
kung mga pagbadlong. **31** Magakaon sila sa bunga sa ilang
mga paagi, ug uban sa bunga sa ilang mga laraw mapuno
sila. **32** Kay ang yano mangamatay sa dihang motalikod sila,
ug ang kawalay pagpakabana sa mga buangbuang mopukan
kanila. **33** Apan si bisan kinsa kadtong maminaw kanako
magauyo nga luwas ug makapahulay nga walay kahadlok sa
katalagman."

2 Akong anak, kung dawaton nimo ang akong mga pulong ug
tipigan ang akong mga mando diha kanimo, **2** paminawa
ang kaalam ug itutok ang imong kasingkasing sa pagsabot. **3**
Kung mosangpit ka alang sa pagsabot ug ipatugbaw ang imong
tingog alang niini, **4** kung mangita ka niini sama sa imong
pagpangita sa plata ug mangita sa panabot sama sa imong
pagpangita sa tinagong mga bahandi, **5** unya imong masabtan
ang pagkahadlok kang Yahweh ug imong makaplagan ang
kahibalo sa Dios. **6** Kay ihatag ni Yahweh ang kaalam, gikan
sa iyang baba mogawas ang kahibalo ug panabot. **7** Nagtigom
siya ug maayong kaalam alang niadtong nagpahimuot kaniya,
taming siya alang niadtong naglakaw diha sa katarong, **8**
bantayan niya ang agianan sa hustisya ug iyang tipigan
ang dalan niadtong nagmatinud-anon kaniya. **9** Unya imong
masabtan ang pagkamatarong, hustisya, ug katarong, ug sa
matag maayo nga agianan. **10** Kay ang kaalam motisok sa
imong kasingkasing, ug ang kahibalo makapalipay sa imong
kalag. **11** Ang pagkamabinantayon magbantay kanimo, ang
pagsabot mopanalipod kanimo. **12** Luwason ka nila gikan
sa dalan sa kadaotan, gikan niadtong nagsulti sa mangil-ad
nga mga butang, **13** nga mibiya sa saktong mga agianan
ug naglakaw sa mga dalan sa kangitngit. **14** Malipay sila
sa dihang magbuhat sila ug daotan ug mahimuot diha sa
mga kangil-ad sa daotan. **15** Nagsunod sila sa hiwi nga
mga agianan, ug ilang gitagoan ang ilang giagian pinaagi sa
pagpanglimbong. **16** Ang kaalam ug ang pagkamabinantayon
makaluwas kanimo gikan sa daotang babaye, gikan sa babaye
nga nangita sa kalaagan ug gikan sa maulog-ulogon niyang
mga pulong. **17** Gibiyaan niya ang iyang kauban sa iyang
pagkabatan-on ug gikalimtan ang kasabotan sa iyang Dios. **18**
Kay ang iyang panimalay mosangpot sa kamatayon ug ang
iyang dalan mohatod kanimo niadtong anaa sa lubnganan. **19**
Kadtong tanan nga mosunod kaniya dili na makabalik pag-
usab ug dili na nila makaplagan ang agianan sa kinabuhi. **20**
Busa lakaw sa dalan sa maayong mga tawo ug subaya ang
agianan niadtong nagbuhat ug matarong. **21** Kay kadtong
nagabuhat sa matarong makahimo ug puluy-anan sa yuta,
ug kadtong adunay katarong magpabilin niini. **22** Apan ang
daotan pagapuohon gikan sa yuta, ug ang walay pagtuo
pagapuohon gikan niini.

3 Akong anak, ayaw kalimti ang akong mga mando ug tipigi
ang akong pagpanudlo diha sa imong kasingkasing, **2**
kay ang gitas-on sa mga adlaw ug katuigan sa kinabuhi ug
ang kalinaw igadugang kini diha kanimo. **3** Ayaw tugoti nga
ang pakamatinud-anon sa kasabotan ug pagkamasaligan
mahimulag kanimo, ihigot kini sa imong liog, isulat kini sa
papan sa imong kasingkasing. **4** Unya makakaplag ka ug
pabor ug maayong kadungganan sa panan-aw sa Dios ug sa
tawo. **5** Salig kang Yahweh sa tibuok nimong kasingkasing
ug ayaw gayod pagsalig sa kaugalingon nimong panabot;

6 sa tanan nimong mga dalan ilha siya ug itul-id niya ang
imong agianan. **7** Ayaw pagmanggialamon sa kaugalingon
nimong panan-aw; kahadloki si Yahweh ug talikdi ang daotan.
8 Makaayo kini sa imong unod ug makapabaskog sa imong
lawas. **9** Pasidunggi si Yahweh uban sa imong bahandi ug
uban sa unang mga bunga sa tanang nimong abot, **10** ug
mapuno ang imong mga kamalig ug ang imong sudlanan
moawas, mapuno sa bag-ong bino. **11** Akong anak, ayaw
isalikway ang pagpanton ni Yahweh ug ayaw pagdumot sa
iyang pagbadlong, **12** kay pagapantonon ni Yahweh kadtong
iyang gihigugma, sama sa pagpanton sa amahan sa iyang
anak nga lalaki nga nakapahimuot kaniya. **13** Ang usa nga
makakaplag ug kaalam malipayon, makaangkon usab siya ug
pagsabot. **14** Ang imong maangkon gikan sa kaalam mas
maayo pa kung unsa ang maihatag pagbalik sa plata ug ang
ginansya niini mas maayo pa kaysa bulawan. **15** Mas bililhon
pa ang kaalam kaysa mga alahas ug walay imong gitinguha
nga ikatandi siya. **16** Adunay siyay hataas nga mga adlaw sa
iyang tuong kamot; sa iyang walang kamot ang mga bahandi
ug kadungganan. **17** Ang iyang mga dalan mao ang mga
paagi sa kaluoy ug ang tanan niyang mga agianan mao ang
kalinaw. **18** Siya ang kahoy sa kinabuhi niadtong nagkupot
niini, malipay kadtong nagkupot niini. **19** Pinaagi sa kaalam
gitukod ni Yahweh ang kalibotan, pinaagi sa panabot iyang
gipahimutang ang kalangitan. **20** Pinaagi sa iyang kahibalo
ang kahiladman naabli ug ang mga panganod nagahulog sa
ilang yamog. **21** Akong anak, padayon sa hustong paghukom
ug pagpanabot, ug ayaw ibulag ang imong panan-aw kanila.
22 Mahimo sila nga kinabuhi sa imong kalag ug dayandayan
nga pabor aron isul-ob sa imong liog. **23** Unya maglakaw ka sa
imong dalan nga layo sa kakuyaw ug dili mapandol ang imong
tiil; **24** kung mohigda ka, dili ka mahadlok; kung mohigda ka
nindot ang imong pagkatulog. **25** Ayaw kahadlok sa kalit nga
kasamok ug pagpanggun-ob sa daotan, sa dihang moabot
kini, **26** kay si Yahweh anaa sa imong kiliran ug maglikay sa
imong tiil gikan sa pagkalit-ag. **27** Ayaw ihikaw ang maayo
gikan niadtong angayan niini, kung anaa kanimo ang kagahom
sa pagbuhat. **28** Ayaw sultihi ang imong silingan, "Lakaw ug
balik pag-usab, ug ihatag ko kini ugma nganha kanimo," kung
aduna kay salapi. **29** Ayaw pagbuhat ug laraw nga makadaot
sa imong silingan— ang tawo nga haduol nagpuyo ug misalig
kanimo. **30** Ayaw pakiglalis sa tawo kung walay rason, kung
wala siyay nabuhat nga makadaot kanimo. **31** Ayaw kasina sa
tawong bangis o pilia ang bisan unsa sa iyang mga dalan.
32 Tungod kay ang tawong malimbongon dulumtanan kang
Yahweh, apan ang tawong matarong mahimo niyang suod nga
higala. **33** Ang tunglo ni Yahweh anaa sa balay sa mga tawong
daotan, apan panalanginan niya ang panimalay sa tawong
matarong. **34** Bugalbugalan niya ang mabugalbugalon, apan
hatagan niya ug pabor ang mga tawong mapainubasanon. **35**
Mapanunod sa mga maalamong tawo ang kadungganan, apan
ang buangbuang pagabayawon diha sa kaulawan.

4 Mga anak, paminaw sa pagpanudlo sa amahan, ug
patalinghogi aron mahibaloan ninyo kung unsa ang
panabot. **2** Hatagan ko kamo ug maayo nga mga pagpanudlo;
ayaw talikdi ang akong pagpanudlo. **3** Sa dihang bata pa
ako diha sa akong amahan, huyang ug nag-inusarang anak
sa akong inahan, **4** gitudloan niya ako ug miingon kanako,
"Kupti dayon sa imong kasingkasing ang akong mga pulong;
tumana ang akong mga mando ug pagkinabuhi. **5** Batoni ang
kaalam ug pagpanabot; ayaw kalimti ug ayaw isalikway ang
mga pulong sa akong baba; **6** ayaw biyai ang kaalam ug
magbantay siya kanimo; higugmaa siya ug panalipdan ka niya.
7 Ang kaalam mao ang mahinungdanong butang, busa batoni
ang kaalam ug gastoha ang tanan kanimo aron makab-ot nimo
ang panabot. **8** Pangandoya ang kaalam ug bayawon ka niya;
pasidunggan ka niya kung gakson mo siya. **9** Pagapurong-
purongan ka niya ug kadungganan sa imong ulo; hatagan
ka niya ug matahom nga korona." **10** Akong anak, paminaw
ug patalinghogi ang akong mga pulong, ug makabaton ka
ug daghang katuigan sa imong kinabuhi. **11** Giyahan ko
ikaw sa dalan sa kaalam; tultolan ko ikaw sa tul-id nga mga
agianan. **12** Sa imong paglakaw, walay mobabag sa imong
dalan ug kung ikaw modagan, dili ka mapandol. **13** Kupti ang
pagpanton, ayaw kini buhii; panalipdi kini, kay mao kini ang
imong kinabuhi. **14** Ayaw sunda ang agianan sa daotan ug
ayaw paglakaw sa dalan niadtong nagbuhat sa daotan. **15**
Likayi kini, ayaw pag-adto niini; talikod gikan niini ug lakaw sa
laing dalan. **16** Tungod kay dili sila makatulog hangtod dili sila
makahimo ug daotan ug dili sila makatulog hangtod mapandol
nila ang uban. **17** Tungod kay nagkaon sila ug tinapay sa
kadaotan ug nag-inom sa bino sa kasamok. **18** Apan ang
agianan sa tawo nga nagbuhat ug matarong sama sa unang
kahayag nga modan-ag; nagkaanam kini ug kahayag hangtod
nga mihayag na gayod. **19** Ang dalan sa daotan sama sa
kangitngit—wala sila masayod kung unsa ang makapandol
kanila. **20** Akong anak, patalinghogi ang akong mga pulong;
paminaw ang akong gipanulti. **21** Ayaw itugot nga mawala
sila sa imong panan-aw; tipigi sila sa imong kasingkasing. **22**
Kay ang akong mga pulong mao ang kinabuhi alang niadtong
nagapangita niini ug kaayohan sa ilang tibuok panglawas. **23**
Panalipdi ang imong kasingkasing ug bantayi kini uban sa
tanang pagkugi, kay gikan niini modagayday ang tuboran sa
kinabuhi. **24** Isalikway ang hiwi nga pamulong gikan kanimo
ug biyai ang mga daotang pagpanulti diha kanimo. **25** Itan-
aw ang imong mga mata sa unahan ug itutok ang imong
panan-aw sa imong atubangan. **26** Himoang patag ang imong
agianan; unya tanan nimong mga dalan mahilayo sa kakuyaw.
27 Ayaw pagtipas diha sa tuo o diha sa wala; ilikay ang imong
tiil gikan sa daotan.

5 Akong anak, tagda ang akong kaalam; paminawa pag-
ayo ang akong pagpanabot, **2** aron makakat-on ka sa
pagkamabinantayon ug ang imong mga ngabil manalipod sa
kahibalo. **3** Kay ang mga ngabil sa mananapaw gidagaydayan
sa dugos ug ang iyang baba mas danlog pa kaysa lana, **4**
apan sa kataposan sama siya kapait sa panyawan, moputol
sama sa hait nga espada. **5** Ang iyang mga tiil mokanaog
ngadto sa kamatayon; ang iyang mga lakang mopadulong sa
Sheol. **(Sheol h7585)** **6** Wala siyay paghunahuna sa dalan
sa kinabuhi. Naglatagaw ang iyang mga lakang; wala siya
masayod kung asa siya mopadulong. **7** Ug karon, akong mga
anak, paminaw kanako; ayaw talikdi ang pagpaminaw sa mga
pulong sa akong baba. **8** Ipahilayo ang imong dalan gikan
kaniya ug ayaw pagpaduol sa pultahan sa iyang balay. **9** Sa
ingon niana nga paagi dili nimo mahatag ang imong dungog sa
uban o ang mga tuig sa imong kinabuhi ngadto sa bangis nga
tawo; **10** ang mga langyaw dili magkombira sa imong bahandi;
ang imong hinagoan dili maadto sa balay sa mga langyaw.
11 Sa kataposan sa imong kinabuhi mag-agulo ka kung ang
imong unod ug ang imong lawas mawad-an na ug kapuslanan.
12 Moingon ka, "Gidumtan ko ang pagpanton ug nasilag ang
akong kasingkasing sa pagbadlong! **13** Wala ako mituman sa
akong mga magtutudlo o naminaw sa akong mga tigpanudlo.
14 Hapit ako madaot sa hingpit diha sa taliwala sa katilingban,

sa panagtigom sa katawhan." **15** Pag-inom ug tubig nga gikan
sa imong kaugalingong sudlanan ug pag-inom ug tubig nga
gikan sa imong kaugalingong atabay. **16** Nag-awas ba ang
imong mga tuboran sa bisan asa ug ang imong mga sapa
nagdagayday ba sa mga plaza? **17** Himoa nga kini alang
lamang sa imong kaugalingon ug dili alang sa mga langyaw
nga uban kanimo. **18** Hinaot nga mapanalanginan ang imong
tuboran ug hinaot nga magmaya ka sa asawa sa imong
pagkabatan-on. **19** Kay siya mao ang mahigugmaong usa ug
bayeng usa nga malumo. Tugoti nga ang iyang mga dughan
mopuno kanimo sa kalipay sa tanang panahon; pagpaulipon
kanunay sa iyang gugma. **20** Kay nganong ikaw, akong anak,
magpaulipon sa usa ka mananapaw; nganong imong gakson
ang mga dughan sa laing babaye? **21** Si Yahweh makakita
sa tanang buhaton sa tawo ug naglantaw sa tanang dalan
nga iyang gilakwan. **22** Ang daotang tawo madakpan pinaagi
sa iyang kaugalingong mga kasaypanan; ang mga pisi sa
iyang sala mohikot kaniya pag-ayo. **23** Mamatay siya tungod
kay wala siya napanton; nahisalaag siya tungod sa iyang
hilabihang pagkabuangbuang.

6 Akong anak, kung gigahin nimo ang imong salapi ingon
nga bayad sa utang sa imong silingan, kung nagsaad
ka alang sa utang sa usa ka tawo nga wala nimo mailhi,
2 imong gilit-ag ang imong kaugalingon pinaagi sa imong
saad ug nabihag ka pinaagi sa mga pulong sa imong baba.
3 Kung nabihag ka pinaagi sa imong mga pulong, akong
anak, buhata kini ug luwasa ang imong kaugalingon, sanglit
nahulog ka man sa kamot sa imong silingan; lakaw ug
ipaubos ang imong kaugalingon ug isulti ang imong kahimtang
ngadto sa imong silingan. **4** Ayaw pakatulga ang imong
mga mata ug ayaw papahulaya ang imong mga pilok. **5**
Luwasa ang imong kaugalingon sama sa lagsaw gikan sa
kamot sa mangangayam, sama sa langgam gikan sa kamot sa
mangangayam ug langgam. **6** Tan-awa ang hulmigas, ikaw
nga tawong tapulan, hunahunaa ang iyang mga pamaagi,
ug pagmanggialamon. **7** Kini walay pangulo, opisyal, o
magmamando, **8** apan nag-andam kini ug pagkaon sa ting-
init ug sa panahon sa ting-ani nagtigom kini kung unsay
kaonon. **9** Hangtod kanus-a ka matulog, ikaw nga tawong
tapulan? Kanus-a ka man mobangon sa imong pagkatulog?
10 "Diyutay nga pagkatulog, diyutay nga pagpahulay, gamay
nga pagtiklop sa mga kamot aron sa pagpahulay"— **11** ug
ang imong kakabos moabot sama sa kawatan ug ang imong
panginahanglanon sama sa armadong sundalo. **12** Ang walay
hinungdan nga tawo—ang daotang tawo—nagkinabuhi pinaagi
sa pagkabaliko sa iyang sinultihan, **13** nagapangidhat ang
iyang mga mata, nagasinyas gamit ang iyang mga tiil ug
nagatudlo gamit ang iyang mga tudlo. **14** Nagplano siya ug
daotan uban sa iyang malinlahong kasingkasing; kanunay
siyang nagabuhat ug kasamok. **15** Busa sa kalit modangat
kaniya ang iyang kalisdanan; sa diyutay nga panahon mabuak
siya nga walay kaayohan. **16** Adunay unom ka mga butang nga
gidumtan ni Yahweh, pito nga malaw-ay alang kaniya. **17** Ang
mga mata sa mapahitas-ong tawo, ang dila nga nagapamakak,
mga kamot nga nagpaawas sa dugo sa mga tawong walay
sala, **18** ang kasingkasing nga mobuhat ug daotang mga
laraw, mga tiil nga dali lang modagan sa pagbuhat ug daotan,
19 ang saksi nga nagabuga ug mga bakak ug ang tawo nga
nagtanom ug kasamok taliwala sa managsoon. **20** Akong
anak, tumana ang mando sa imong amahan ug ayaw isalikway
ang gitudlo sa imong inahan. **21** Kanunay kining ihigot diha
sa imong kasingkasing; ihigot kini sa imong liog. **22** Kung
maglakaw ka, mogiya kini kanimo; kung matulog ka, mobantay
kini kanimo; ug kung magmata ka, motudlo kini kanimo. **23**
Kay ang mga pagmando mao ang lampara, ug ang pagtudlo
mao ang kahayag; ang pagbadlong sa pagpanton mao ang
dalan sa kinabuhi. **24** Ipahilayo ka niini gikan sa daotang
babaye, gikan sa malumo nga mga pulong sa mananapaw. **25**
Ayaw kaibog diha sa imong kasingkasing sa iyang kaanyag
ug ayaw itugot nga madani ka sa iyang mga pilok. **26** Ang
pakigdulog sa babayeng gabaligya ug dungog nagkantidad
lamang sa usa ka tinapay, apan ang asawa sa uban maoy
hinungdan nga kawad-an ka sa imong kinabuhi. **27** Makahimo
ba sa pagdala ug kalayo ang tawo sa iyang dughan nga dili
masunog ang iyang bisti? **28** Makahimo ba sa paglakaw sa
baga ang tawo nga dili mapaso ang iyang mga tiil? **29** Mao
usab ang tawo nga modulog sa asawa sa iyang silingan; ang
tawo nga modulog kaniya pagasilotan gayod. **30** Ang mga
tawo dili motamay sa kawatan kung mangawat kini aron sa
pagtagbaw sa iyang panginahanglan sa dihang gutom kini. **31**
Apan kung masakpan siya, magbayad gayod siya sa makapito
ka pilo sa kung unsa ang iyang gikawat; kinahanglan iyang
ihatag ang tanan nga adunay bili diha sa iyang panimalay.
32 Ang tawo nga nanapaw walay panabot; ang tawo nga
mobuhat niini naglaglag sa iyang kaugalingon. **33** Mga samad
ug kaulawan mao ang angay kaniya ug ang iyang kaulawan
dili mawala. **34** Kay ang pangabugho makapasuko pag-ayo sa
usa ka lalaki; dili siya magpakita ug kaluoy kung manimalos
siya. **35** Dili siya modawat ug bayad ug dili siya mahaylo,
bisan ug hatagan nimo siya ug daghang gasa.

7 Akong anak, tumana ang akong mga pulong ug tipigi
ang akong mga pagmando diha sa imong kaugalingon.
2 Tumana ang akong mga mando ug pagkinabuhi ug tipigi
ang akong gitudlo ingon nga mansanas sa imong mga mata.
3 Ihigot kini sa imong mga tudlo; isulat kini sa papan sa
imong kasingkasing. **4** Sultihi ang kaalam, "Ikaw ang akong
igsoong babaye," ug tawaga ang panabot nga imong suod nga
paryente, **5** aron nga malikay ang imong kaugalingon gikan sa
dili matarong nga babaye, gikan sa langyaw nga babaye uban
sa iyang malumo nga mga pulong. **6** Sa bintana sa akong
balay nagtan-aw ako sa rehas. **7** Nagtan-aw ako sa walay
kasinatian nga mga tawo, ug namatikdan ko taliwala sa batan-
ong mga kalalakin-an ang usa ka batan-on nga walay panabot.
8 Kana nga batan-ong lalaki milabay sa dalan duol sa kanto sa
babaye, ug miadto siya padulong sa balay niini. **9** Kilomkilom
kadto, sa pagsalop sa adlaw, sa panahon sa kagabhion ug
sa kangitngit. **10** Didto gitagbo siya sa babaye, nga nagbisti
sama sa usa ka gabaligya ug dungog, nga adunay bakak nga
kasingkasing. **11** Sabaan siya ug sukwahi ang iyang mga
pamaagi; dili makapuyo ang iyang mga tiil sa balay. **12** Karon
anaa sa kadalanan, unya diha sa mercado, ug diha sa matag
kanto naghulat siya aron sa pag-atake. **13** Busa gigunitan niya
siya ug gihalokan siya, uban sa isog nga panagway miingon
siya kaniya, **14** "Naghalad ako karong adlawa, gituman ko ang
akong mga panumpa, **15** busa migawas ako aron sa pagtagbo
kanimo, sa matinguhaong pagpangita sa imong panagway, ug
nakaplagan ko ikaw. **16** Gihapinan ko ang akong higdaanan sa
dekolor nga lino gikan sa Ehipto. **17** Gibutangan ko ang akong
higdaanan ug mira, aloe, ug cinamon. **18** Dali, mag-inom kita
hangtod matagbaw sa gugma hangtod buntag; maglipay kita
pag-ayo sa mga buhat sa gugma. **19** Kay ang akong bana
wala sa iyang balay; naglakaw siya sa halayo nga panaw. **20**
Nagdala siya ug puntil sa salapi; mobalik siya sa adlaw sa
pagtakdol sa bulan." **21** Sa daghang pulong nahaylo niya siya;

uban sa iyang malumo nga mga ngabil napahisalaag niya siya.
22 Sa walay langan misunod siya kaniya sama sa baka nga
pagapatyon, sama sa lagsaw nga nalit-ag, **23** hangtod ang
pana motusok sa atay niini. Sama siya sa langgam nga nagdali
pagpadulong sa lit-ag. Wala siya masayod nga kawad-an siya
sa iyang kinabuhi. **24** Ug karon akong mga anak, paminaw
kanako, pamatia ang mga pulong sa akong baba. **25** Hinaot
nga ang imong kasingkasing dili mopadulong sa iyang mga
dalan; ayaw pagpahisalaag ngadto sa iyang mga dalan. **26**
Siya ang hinungdan nga daghang mga tawo ang nasamdan;
daghan na kaayo ang iyang gipamatay nga mga tawo. **27** Ang
iyang balay anaa sa dalan padulong sa Sheol; padulong kini
sa ubos ngadto sa mga lawak sa kamatayon. **(Sheol h7585)**

8 Wala ba nagtawag ang kaalam? Wala ba gipatugbaw
sa panabot ang iyang tingog? **2** Sa kinatumyan sa
kabungtoran nga daplin sa dalan, diha sa nagsangang dalan,
nagbarog ang kaalam. **3** Sa kilid sa pultahan sa siyudad,
haduol sa mga ganghaan sa siyudad, nagtawag siya. **4**
"Katawhan, nagtawag ako kaninyo ug akong gipatugbaw
ang akong tingog ngadto sa mga anak sa mga tawo. **5**
Kamong mga uyamot, tun-i ang kaalam, ug kamong mga
nagdumot sa kahibalo, kinahanglan nga inyong maangkon
ang masinabtanon nga kasingkasing. **6** Paminaw ug mosulti
ako ug mga bililhong mga butang ug sa dihang mobuka ang
akong mga ngabil isulti ko ang matarong— **7** kay ang akong
baba mohisgot kung unsa ang kasaligan ug ang akong mga
ngabil nagdumot sa pagkadaotan. **8** Ang tanang mga pulong
sa akong baba matarong; walay gituis o makapahisalaag niini.
9 Ang tanan kong mga pulong tul-id alang niadtong nakasabot;
ang akong mga pulong husto alang niadtong nagapangita ug
kahibalo. **10** Pilia ang akong pagpanudlo labaw pa sa plata
ug ang kahibalo labaw pa kaysa lunsay nga bulawan. **11**
Kay ako, ang Kaalam, mas maayo labaw kaysa mga alahas;
walay imong gitinguha ang ikatandi kanako. **12** Ako, ang
Kaalam, nagkinabuhi sa Pagkamaalam, ug gibatonan ko ang
kahibalo ug ang pagkamabinantayon. **13** Ang pagkahadlok
kang Yahweh mao ang pagdumot sa daotan—gikasilagan ko
ang garbo ug ang pagkamapahitas-on, ang daotang dalan,
ug ang tinuis nga sinultihan—gikasilagan ko sila. **14** Aduna
akoy maayong panambagon ug maayo nga kaalam; ako
ang panghunahuna; akoa ang kusog. **15** Pinaagi kanako
naghari ang mga hari— ang mga tawong bantogan usab, ug
ang tanang makiangayon nga nangulo. **16** Pinaagi kanako
nagmando ang mga prinsipe ug ang mga bantogan ug ang
tanang nangulo uban ang hustisya. **17** Gihigugma ko kadtong
nahigugma kanako, ug kadtong nagkugi sa pagpangita kanako,
makakaplag kanako. **18** Ania kanako ang mga bahandi ug
ang kadungganan, ang malungtaron nga bahandi ug ang
pagkamatarong. **19** Ang akong bunga mas maayo kaysa
bulawan, mas maayo pa bisan sa lunsay nga bulawan; ang
akong mahatag labaw pa kaysa lunsay nga plata. **20** Naglakaw
ako sa matarong nga dalan, sa agianan nga mopadulong sa
katarong, **21** busa makahatag ako ug panulundon niadtong
nahigugma kanako ug magpuno sa ilang tipiganan. **22** Gibuhat
ako ni Yahweh sukad pa sa sinugdanan—ang nahiuna sa
iyang mga binuhat sa karaang kapanahonan. **23** Gikan sa
dugay na nga mga katuigan gipahimutang na ako—gikan
sa una, gikan sa sinugdanan sa kalibotan. **24** Kaniadto sa
wala pa ang kadagatan, nahimugso na ako—sa wala pa
ang mga tubod nga madagayaon sa tubig, **25** sa wala pa
napahimutang ang kabukiran ug sa wala pa ang kabungtoran,
nahimugso na ako. **26** Nahimugso na ako sa wala pa nabuhat
ni Yahweh ang kalibotan, o ang kapatagan, o bisan sa unang
abog sa kalibotan. **27** Atua ako sa dihang gipahimutang niya
ang kalangitan, sa dihang gihimo niya ang kapunawpunawan
ibabaw sa kinahiladman. **28** Atua ako sa dihang gipahimutang
niya ang kalangitan sa kawanangan ug sa dihang gibuhat
niya ang mga tuboran sa kinahiladman. **29** Atua ako sa
dihang gibuhat niya ang utlanan alang sa dagat, aron nga
ang katubigan dili malapas kung diin kini niya gimandoan, ug
sa dihang gimandoan niya kung asa mahimutang ang mga
patukoranan sa kalibotan. **30** Anaa ako sa iyang kiliran, ingon
nga hanas nga magbubuhat, ug ako ang iyang kalipay sa
matag adlaw, kanunay nga nagmalipayon uban kaniya. **31**
Nagmalipayon ako sa tibuok niyang kalibotan ug ang akong
kalipay anaa sa mga anak sa katawhan. **32** Ug karon, akong
mga anak, paminaw kanako, kay magmalipayon kadtong
nagtipig sa akong mga dalan. **33** Paminawa ang akong mga
pagpanudlo ug pagmanggialamon; ayaw kini isalikway. **34**
Ang tawo nga maminaw kanako magmalipayon— nagabantay
sa akong mga ganghaan sa matag adlaw, nagapaabot kanako
sa kilid sa mga pultahan sa akong puluy-anan. **35** Kay si
bisan kinsa nga nakakaplag kanako, makakaplag sa kinabuhi,
ug iyang nakaplagan ang pabor ni Yahweh. **36** Apan siya
nga mapakyas sa pagpangita kanako, nagdaot sa iyang
kaugalingon; ang tanan nga nagdumot kanako nahigugma sa
kamatayon."

9 Ang kaalam nagtukod sa kaugalingon niyang panimalay;
naglilok siya ug pito ka mga haligi gikan sa mga bato.
2 Giandam niya ang iyang mga mananap aron idalit sa
panihapon; gisagolan niya ang iyang bino; ug giandam niya
ang iyang lamisa. **3** Gisugo niya ang iyang mga sulugoong
babaye aron pagdapit ug pagpanawag gikan sa hataas
nga bahin sa siyudad: **4** "Paanhia dinhi ang mga wala
natudloan!" Miingon siya ngadto sa mga walay alamag. **5**
"Dali, kaon sa akong pagkaon, ug pag-inom sa bino nga
akong gisagolan. **6** Biyai ang yano nimong mga binuhatan, ug
pagkinabuhi; paglakaw sa dalan nga adunay salabotan. **7** Si
bisan kinsa nga mobadlong sa mabugalbugalon nag-awhag ug
pagdaogdaog ug si bisan kinsa nga mobadlong sa tawong
daotan masakitan. **8** Ayaw badlonga ang mabugalbugalon,
kay dumtan ka niya; badlonga ang tawong maalamon, ug
higugmaon ka niya. **9** Hatagi ug pagpanudlo ang tawong
maalamon, ug mahimo pa gayod siyang maalamon; tudloi ang
tawong matarong, ug madugangan pa ang iyang nakat-onan.
10 Ang pagkahadlok kang Yahweh mao ang sinugdanan sa
kaalam ug ang kahibalo sa Balaan mao ang pagsabot. **11**
Kay pinaagi kanako modaghan pa ang imong mga adlaw
ug madugangan ang mga tuig sa imong kinabuhi. **12** Kung
maalamon ka, maalam ka sa imong kaugalingon, apan kung
magbugalbugal ka, mag-inusara kang magpas-an niini." **13**
Ang babayeng buangbuang sabaan— wala siya natudloan
ug walay nahibaloan. **14** Naglingkod siya sa pultahan sa
iyang puluy-anan, sa lingkoranan sa hataas nga mga dapit sa
lungsod. **15** Nagatawag siya niadtong nangagi, ngadto sa
mga tawong tul-id nga nagalakaw sa ilang dalan. **16** "Paanhia
dinhi ang mga wala natudloan!" Giingnan niya kadtong mga
walay alamag. **17** "Tam-is ang kinawat nga tubig ug maayo
ang tinapay nga gikaon sa tago." **18** Apan wala siya nasayod
nga atua didto ang mga patay, nga ang iyang mga dinapit
anaa sa kinahiladman sa Sheol. **(Sheol h7585)**

10 Ang mga panultihon ni Solomon. Ang anak nga
maalamon makapalipay sa iyang amahan apan ang

anak nga buangbuang maghatag ug kasub-anan sa iyang
inahan. **2** Walay bili ang kabtangan nga naangkon pinaagi
sa pagkadaotan, apan ang pagbuhat ug matarong maglikay
kanimo sa kamatayon. **3** Dili itugot ni Yahweh nga magutman
ang nagbuhat kung unsa ang matarong, apan iyang pakyason
ang mga tinguha sa daotan. **4** Ang kamot nga tapulan
makapahimong kabos sa tawo, apan ang kamot sa tawong
kugihan makaangkon ug mga bahandi. **5** Ang maalamon nga
anak magtigom sa abot sa yuta sa ting-init apan makauulaw
alang kaniya kung matulog siya panahon sa ting-ani. **6** Ang
mga gasa nga gikan sa Dios anaa sa ulo niadtong mga
mobuhat sa matarong, apan ang baba sa daotan motabon sa
kasamok. **7** Ang tawo nga mobuhat sa matarong makapalipay
kanato sa dihang maghunahuna kita mahitungod kaniya,
apan ang ngalan sa daotan madunot. **8** Kadtong adunay
panabot modawat sa mga pagmando, apan ang sabaan nga
buangbuang magun-ob. **9** Siya nga maglakaw sa kaligdong
maglakaw nga luwas, apan ang tawong mohimo sa iyang
mga dalan nga baliko, masakpan ra unya siya. **10** Siya nga
mangidhat makapasubo, apan pagalumpagon ang sabaan nga
buangbuang. **11** Ang baba sa tawo nga mobuhat sa matarong
mao ang tubig sa kinabuhi, apan ang baba sa daotan motabon
sa kasamok. **12** Ang kaligutgot hinungdan sa panagbingkil,
apan tabonan sa gugma ang tanang kasal-anan. **13** Ang
kaalam makaplagan diha sa mga ngabil sa tawong adunay
maayong paghukom, apan ang bunal alang sa likod sa tawong
walay alamag. **14** Ang mga tawong maalamon magtigom
ug kahibalo, apan ang baba sa buangbuang nagapaduol
sa kagub-anan. **15** Ang bahandi sa tawong adunahan mao
ang iyang lig-on nga siyudad; ang kawad-on sa kabos mao
ang iyang kagub-anan. **16** Ang bayad niadtong magbuhat
kung unsa ang matarong mogiya kanila ngadto sa kinabuhi;
ang ginansiya sa daotan mogiya kanila ngadto sa sala. **17**
Adunay agianan paingon sa kinabuhi alang niadtong mosunod
sa pagpanton, apan mahisalaag ang tawo nga magsalikway
sa pagbadlong. **18** Si bisan kinsa nga adunay tinago nga
pagdumot adunay bakakon nga mga ngabil, ug si bisan kinsa
nga magbutangbutang mga buangbuang. **19** Kung adunay
daghang mga pulong, dili mawala ang kalapasan, apan siya
nga nagmaampingon sa iyang isulti maalamon. **20** Ang dila
sa mobuhat ug matarong, lunsay nga plata; adunay gamay
nga bili sa kasingkasing sa daotan. **21** Ang mga ngabil sa
tawong mobuhat kung unsa ang matarong makapahimsog
sa kadaghanan, apan mangamatay ang mga buangbuang
tungod kay wala silay alamag. **22** Ang maayong mga gasa ni
Yahweh magdala ug bahandi ug walay kasakit niini. **23** Ang
pagkadaotan mao ang dula nga ginadula sa buangbuang,
apan ang kaalam mao ang makapahimuot sa tawong adunay
panabot. **24** Ang kahadlok sa daotan mogukod kaniya, apan
ang tinguha sa matarong igahatag. **25** Ang daotan sama sa
bagyo nga molabay lang, ug mahanaw dayon, apan kadtong
mobuhat kung unsa ang matarong mao ang patukoranan nga
molungtad hangtod sa kahangtoran. **26** Sama sa suka nga
anaa sa ngipon ug aso sa mga mata, mao usab ang tapulan
alang niadtong nagpadala kaniya. **27** Ang pagkahadlok kang
Yahweh makapalugway sa kinabuhi, apan ang mga katuigan
sa daotan mapamubo. **28** Ang paglaom niadtong mobuhat sa
matarong mao ang ilang kalipay, apan ang katuigan sa mga
daotan mapamubo. **29** Ang dalan ni Yahweh mopanalipod
niadtong adunay dungog, apan kagub-anan kini alang sa
daotan. **30** Kadtong mobuhat sa matarong dili gayod mapukan,
apan ang daotan dili magpabilin sa yuta. **31** Gikan sa baba
niadtong magbuhat ug matarong adunay bunga sa kaalam,
apan ang bakakon nga dila pagaputlon. **32** Ang mga ngabil
niadtong mobuhat sa matarong nasayod kung unsa ang
angayan, apan ang baba sa daotan, nasayod sila kung unsa
ang tinuis.

11 Gikasilagan ni Yahweh ang sukdanan nga dili husto,
apan gikahimut-an niya ang husto nga pagsukod. **2**
Kung ang garbo moabot, ang kaulaw unya modangat, apan
diha sa pagpaubos moabot ang kaalam. **3** Ang dungog sa
matarong mogiya kanila, apan ang baliko nga mga dalan sa
mga malimbongon moguba kanila. **4** Walay pulos ang bahandi
sa adlaw sa kapungot, apan ang pagbuhat ug matarong
maglikay kanimo gikan sa kamatayon. **5** Ang matarong nga
binuhatan sa tawong walay sala magtul-id sa iyang dalan,
apan ang daotan mapukan tungod sa ilang pagkadaotan. **6**
Ang matarong nga binuhatan niadtong makapahimuot sa Dios
magluwas kanila, apan ang malimbongon malit-ag pinaagi sa
ilang mga tinguha. **7** Sa dihang ang tawong daotan mamatay,
ang iyang paglaom mahanaw ug ang paglaom nga anaa sa
iyang kusog mawagtang. **8** Ang tawo nga magbuhat kung unsa
ang matarong malikay gikan sa kagubot ug modangat hinuon
kini ngadto sa daotan. **9** Ang baba sa dili diosnon makadaot
sa iyang silingan, apan pinaagi sa kahibalo kadtong mobuhat
kung unsa ang matarong maluwas. **10** Kung magmauswagon
kadtong magbuhat ug matarong, ang siyudad magmalipayon;
kung ang daotan malaglag, adunay panagsinggit sa kalipay.
11 Pinaagi sa maayong mga gasa niadtong makapahimuot
sa Dios, mouswag ang siyudad; pinaagi sa baba sa daotan,
magun-ob ang siyudad. **12** Ang tawo nga magtamay sa iyang
higala walay alamag, apan ang tawo nga adunay panabot
maghilom. **13** Si bisan kinsa nga nagapanglibak mopadayag
sa mga tinago, apan ang tawong matinud-anon motipig sa mga
butang nga gitago. **14** Kung walay maalamong padulngan,
ang nasod mapukan, apan moabot ang kadaogan pinaagi sa
pagpakisayod sa daghang magtatambag. **15** Si bisan kinsa
nga magpasalig sa utang sa usa ka langyaw mag-antos gayod
sa kasakit, apan ang tawo nga dili buot mohimo ug kasabotan
sa ingon ana nga matang sa saad maluwas. **16** Ang maluluy-
on nga babaye makadawat ug pagpasidungog, apan ang mga
tawong mangtas mga hakog sa bahandi. **17** Ang tawong
maluluy-on makapahimulos sa iyang kaugalingon, apan ang
tawong bangis magpasakit sa iyang kaugalingon. **18** Ang
tawong daotan manglimbong aron lang makuha ang iyang
suhol, apan ang tawong magpugas kung unsa ang matarong
moani sa bayad sa kamatuoran. **19** Ang tawong matinud-anon
nga mobuhat kung unsa ang matarong mabuhi, apan mamatay
ang tawo nga mosunod sa daotan. **20** Gikasilagan ni Yahweh
kadtong mga kasingkasing nga dili matarong, apan gikahimut-
an niya kadtong mga dalan sa mga walay sala. **21** Siguradoha
kini—ang mga tawong daotan dili pasagdan nga dili masilotan,
apan ang mga kaliwat niadtong mobuhat kung unsa ang
matarong maluwas. **22** Sama sa singsing nga bulawan nga
anaa sa ilong sa baboy mao man ang maanyag nga babaye
nga walay maayong paghukom. **23** Ang mga tinguha niadtong
mobuhat kung unsa ang matarong mosangpot sa kaayohan,
apan ang mga tawong daotan molaom lang sa kapungot. **24**
Adunay tawo nga magpugas ug binhi—makatigom siya ug mas
daghan pa; ang uban nga wala magpugas—modangat kaniya
ang kakabos. **25** Ang tawong manggihatagon mouswag ug
ang tawong mohatag ug tubig ngadto sa uban makabaton ug
tubig sa iyang kaugalingon. **26** Tunglohon sa mga tawo ang
tawong mobalibad sa pagbaligya ug trigo, apan ang maayong

mga gasa magpurongpurong sa ulo niadtong magbaligya niini.
27 Ang tawo nga kugihan mangita sa maayo nagapangita usab
ug pabor, apan ang tawo nga mangita sa daotan makakaplag
niini. **28** Kadtong misalig sa ilang kaadunahan mapukan, apan
sama sa dahon, molabong kadtong mobuhat kung unsa ang
matarong. **29** Ang tawo nga magdala ug kagubot sa iyang
kaugalingong panimalay makapanunod ug hangin ug ang
buangbuang mahimong ulipon sa maalamon ug kasingkasing.
30 Kadtong mobuhat kung unsa ang matarong mahimong
sama sa kahoy sa kinabuhi, apan ang kasamok molaglag ug
mga kinabuhi. **31** Kung kadtong mga mobuhat ug matarong
makadawat kung unsa ang angay kanila, unsa pa kaha ang
daotan ug ang makasasala!

12 Bisan kinsa nga nahigugma sa pagpanton nahigugma sa
kahibalo, apan ang tawo nga nagdumot sa pagbadlong
buangbuang. **2** Kaluy-an ni Yahweh ang maayong tawo,
apan iyang silotan ang tawo nga nagplano ug daotan. **3** Ang
tawo dili malig-on pinaagi sa pagkadaotan, apan kadtong
nagbuhat ug maayo dili gayod maibot. **4** Ang asawa nga
may katakos mao ang korona sa iyang bana, apan siya nga
modala ug kaulawan sama sa sakit nga modunot sa iyang
kabukogan. **5** Ang mga plano niadtong nagbuhat kung unsa
ang husto matarong, apan malimbongon ang tambag sa
daotan. **6** Ang mga pulong sa daotang mga tawo nag-atang
sa kahigayonan aron sa pagpatay, apan ang mga pulong sa
matarong maoy motipig kanila. **7** Ang daotang mga tawo
mapukan ug mangahanaw sila, apan ang panimalay niadtong
nagbuhat ug matarong motindog. **8** Ang tawo pagadayegon
pinaagi sa kadako sa kaalam nga anaa kaniya, apan ang
mga tawo nga mopili sa sukwahi isalikway. **9** Maayo pa
ang adunay dili mahinungdanon nga katungdanan— nga
sulugoon lamang—kay sa magpasigarbo mahitungod sa imong
pagkamahinungdanon apan walay pagkaon. **10** Ang tawong
nagbuhat ug matarong nag-atiman sa panginahanglan sa
iyang mananap, apan bisan ang kahangawa sa tawong daotan
bangis. **11** Ang tawo nga nagatrabaho sa iyang yuta makabaton
ug daghang pagkaon, apan si kinsa kadtong nagsunod sa
walay pulos nga mga buluhaton walay salabotan. **12** Gitinguha
sa daotang mga tawo ang gikawat sa daotang kalalakin-
an nagdto sa uban, apan ang bunga niadtong nagbuhat
ug matarong nagagikan sa ilang mga kaugalingon. **13** Ang
tawong daotan malit-ag pinaagi sa iyang daotang sinultihan,
apan kadtong nagbuhat ug matarong makalingkawas gikan
sa kasamok. **14** Gikan sa bunga sa iyang mga pulong
ang tawo mapuno sa mga maayong butang, ingon nga ang
buhat sa iyang mga kamot moganti kaniya. **15** Ang dalan sa
buangbuang matarong sa iyang kaugalingong panan-aw, apan
ang tawong maalamon maminaw sa tambag. **16** Ipadayag
dayon sa buangbuang ang iyang kasuko, apan ang tawong
mobaliwala sa pagtamay maalamon **17** Ang tawong nagsulti
sa kamatuoran nagsulti kung unsa ang matarong, apan ang
mini nga saksi mosulti ug mga bakak. **18** Ang mga pulong sa
tawong madalidalion sama sa tusok sa espada, apan ang dila
sa maalamon magdala ug kaayohan. **19** Ang matinud-anon
nga ngabil molungtad sa kahangtoran, apan ang bakakong dila
lumalabay lamang. **20** Adunay paglingla diha sa kasingkasing
niadtong nagplano sa pagbuhat ug daotan, apan ang kalipay
nagagikan sa mga magtatambag sa kalinaw. **21** Walay kasakit
nga mahitabo niadtong nagbuhat ug matarong, apan ang
tawong daotan napuno sa mga kalisdanan. **22** Dumtan ni
Yahweh ang bakakong mga ngabil, apan kadtong nagpuyo sa
pagkamatinud-anon mao ang iyang kalipay. **23** Ang maalamon
nga tawo nagtago sa iyang kahibalo, apan ang kasingkasing
sa mga buangbuang nagasinggit sa binuang. **24** Ang kamot
sa makugihon magdumala, apan ang tawong tapulan ibutang
ngadto sa lisod nga trabaho. **25** Ang kabalaka nga anaa sa
kasingkasing sa usa ka tawo maoy mobira kaniya paubos,
apan ang mga maayong pulong makapalipay kaniya. **26** Ang
tawo nga nagbuhat ug matarong usa ka giya sa iyang higala,
apan ang dalan sa daotan maoy mopahisalaag kanila. **27** Ang
tawong tapulan dili makasugba sa ilang kaugalingong inayam,
apan ang makugihon nga tawo makaangkon sa bililhong
bahandi. **28** Kadtong naglakaw diha sa matarong nga dalan
makakaplag ug kinabuhi ug diha sa iyang agianan walay
kamatayon.

13 Ang maalamon nga anak mamati sa pagtudlo sa iyang
amahan, apan ang mabugalbugalon dili maminaw sa
pagbadlong. **2** Gikan sa bunga sa iyang baba ang tawo
maglipay sa mga maayong butang, apan ang kagana sa
maluibon alang sa kabangis. **3** Ang tawo nga nagabantay sa
iyang baba nanalipod sa iyang kinabuhi, apan ang tawong
moabli ug dako sa iyang mga ngabil mogun-ob sa iyang
kaugalingon. **4** Ang kagana sa tawong tapulan motinguha
apan walay makuha, apan ang kagana sa tawong kugihan
tagbawon pag-ayo. **5** Ang tawo nga nagbuhat ug matarong
nagdumot sa mga bakak, apan ang daotang tawo naghimo
sa iyang kaugalingon nga mangilngig, ug nagbuhat siya ug
kaulawan. **6** Ang pagkamatarong manalipod niadtong dili
sad-an sa ilang agianan, apan ang pagkadaotan molaglag
sa nagbuhat ug sala. **7** Adunay tawo nga nagpalambo
sa iyang kaugalingon, apan wala gayoy nahot ug adunay
tawo nga naghatag sa tanan, apan tinuod nga adunahan.
8 Malukat sa tawong adunahan ang iyang kinabuhi pinaagi
sa iyang mga katigayonan, apan ang tawong kabos dili
gayod makadawat sa maong pagtagad. **9** Ang kahayag sa
tawong nagbuhat sa matarong maglipay, apan ang lampara
sa daotan pagapalungon. **10** Ang garbo manganak lamang
ug panagbangi, apan alang niadtong maminaw sa maayong
tambag adunay kaalam. **11** Ang bahandi mahanaw kung
adunay dakong garbo, apan ang tawo nga mangita ug salapi
pinaagi sa pagkugi sa iyang kamot modaghan ang iyang
salapi. **12** Kung ang paglaom malangan, makaguba kini sa
kasingkasing, apan ang pangandoy nga natuman mao ang
kahoy sa kinabuhi. **13** Ang tawo nga motamay sa pagtudlo
mahitumpawak gihapon niini, apan ang tawong motuman
sa mando pagagantihan. **14** Ang pagpatudlo sa tawong
maalamon tuboran sa kinabuhi, maglikay kanimo gikan sa lit-
ag sa kamatayon. **15** Ang maayong panghunahuna makuha ug
pabor, apan ang dalan sa mabudhion wala gayoy kataposan.
16 Ang tawong maalaman mobuhat inubanan sa kahibalo sa
matag hukom, apan ang buangbuang magpasundayag sa
iyang pagkabuangbuang. **17** Ang daotan nga mensahero
mahitumpawak ngadto sa kasamok, apan ang matinud-anon
nga tigbalita magdala ug pagpasig-uli. **18** Ang tawo nga
mosalikway sa pagpanton mahimong kabos ug maulawan,
apan ang dungog moabot kaniya nga nagtuon gikan sa
pagbadlong. **19** Ang pangandoy nga natuman tam-is sa
panlasa, apan ang mga buangbuang dili gayod motalikod
sa pagkadaotan. **20** Paglakaw uban sa mga maalamon ug
magmaalamon ka, apan ang kauban sa mga buangbuang
mag-antos sa kasakit. **21** Ang katalagman mosunod sa mga
makasasala, apan kadtong nagbuhat ug matarong adunay
maayong ganti. **22** Ang tawong matarong adunay ikabilin nga
panulundon alang sa iyang mga apo, apan ang bahandi sa

makasasala mahiadto sa tawo nga nagbuhat ug matarong. **23** Ang wala gidaro nga uma nga gipanag-iyahan sa usa ka kabos makahatag ug daghang pagkaon, apan gibanlas kini pinaagi sa dili pagkamataronganon. **24** Ang tawong dili mopanton sa iyang anak wala naghiguma kaniya, apan ang tawo nga naghigugma sa iyang anak maampingon sa pagpanton kaniya. **25** Ang tawong nagbuhat ug matarong mokaon hangtod sa iyang katagbawan, apan ang tiyan sa mga daotan kanunay gutom.

14 Ang maalamong babaye motukod sa iyang panimalay, apan gubaon kini sa buangbuang nga babaye pinaagi sa iyang mga kamot. **2** Ang tawong naglakaw sa pakamatarong adunay kahadlok kang Yahweh, apan ang tawo nga dili matinud-anaon sa iyang mga dalan nagsalikway kaniya. **3** Gikan sa baba sa buangbuang mogawas ang salingsing sa iyang garbo, apan ang ngabil sa maalamon magtipig kanila. **4** Kung walay mga baka ang pasungan hinlo, apan ang kadagaya sa pananom moabot pinaagi sa kusog sa baka. **5** Ang matinud-anon nga saksi dili mamakak, apan ang mini nga saksi mobuga ug mga bakak. **6** Ang mayubiton mangita sa kaalam ug walay makaplagan, apan ang kahibalo sayon lang moabot ngadto sa tawong adunay panabot. **7** Palayo sa tawong buangbuang, kay dili ka makakaplag ug kahibalo sa iyang mga ngabil. **8** Ang kaalam sa tawong maampingon mao ang pagsabot sa iyang kaugalingong dalan, apan ang kabuang sa mga buangbuang mao ang pagpanglimbong. **9** Mayubiton ang mga buangbuang kung ang halad sa sala ihalad, apan taliwala sa matarong ang pabor gipaambit. **10** Nasayod ang kasingkasing sa iyang kaugalingong kapaitan ug walay langyaw nga moambit sa kalipay niini. **11** Ang balay sa tawong daotan magun-ob, apan ang barongbarong sa tawong matarong malig-on. **12** Adunay dalan nga daw matarong alang sa usa ka tawo, apan sa kataposan niini mopadulong sa kamatayon. **13** Ang kasingkasing makahimo sa pagkatawa apan anaa gihapon sa kasakitan ug ang kalipay mosangpot sa kasub-anan. **14** Ang tawong dili matinud-anon makaangkon kung unsa ang angay sa iyang mga dalan, apan ang maayong tawo makaangkon kung unsay ang iyaha. **15** Ang tawo nga wala gitudlo-an motuo sa bisan unsang butang, apan ang tawo nga maampingon maghunahuna sa iyang mga lakang. **16** Ang tawo nga maalamon mahadlokon ug mopalayo sa daotan, apan ang buangbuang mosalikway gayod sa pagpasidaan. **17** Ang tawong dali ra masuko nagabuhat sa buangbuang nga mga butang, ug gikasilagan ang tawong naglaraw ug daotan. **18** Ang yano nga tawo makapanunod sa pagkabuangbuang, apan ang maalamon nga mga tawo napalibotan sa kahibalo. **19** Kadtong mga daotan moyukbo sa atubangan niadtong matarong ug kadtong mga daotan moyukbo sa mga ganghaan sa mga matarong. **20** Ang tawong kabos dumtan bisan sa iyang mga kauban, apan ang tawong adunahan daghan ug mga higala. **21** Ang tawong nagtamay sa iyang silingan nakasala, apan ang tawong nagpakita ug kaluoy sa mga kabos malipayon. **22** Dili ba kadtong naglaraw ug daotan mahisalaag man? Apan kadtong nagplano sa pagbuhat ug maayo makadawat sa pagkamatinud-anon sa kasabotan ug pagkamasaligan. **23** Uban sa tanang kakugi moabot ang ganansiya, apan kung kanunay lamang panagsultihanay, mogiya kini sa pagkakabos. **24** Ang korona sa tawong maalamon mao ang ilang bahandi, apan ang pagkabuangbuang sa mga buangbuang magdala lamang kanila sa dugang kabuang. **25** Ang matinud-anon nga saksi moluwas sa mga kinabuhi, apan ang mini nga saksi mobuga ug mga bakak. **26** Kung ang usa ka tawo adunay kahadlok kang Yahweh, siya usab adunay hilabihang pagsalig kaniya; kining mga butanga sama sa lig-ong dapit nga mapanalipdan sa mga anak nianing tawhana. **27** Ang kahadlok kang Yahweh maoy tuboran sa kinabuhi, aron nga motalikod ang tawo gikan sa lit-ag sa kamatayon. **28** Ang himaya sa hari makita diha sa kadaghan sa iyang katawhan, apan kung walay mga tawo ang prinsipe magguba. **29** Ang tawong mapailubon adunay dakong panabot, apan ang tawong dali ra masuko motuboy sa pagkabuangbuang. **30** Ang malinawon nga kasingkasing mao ang kinabuhi sa lawas, apan ang kasina modunot sa kabukogan. **31** Ang tawong nagdaogdaog sa mga kabos nagatunglo sa iyang Magbubuhat, apan ang tawong nagpakita ug kaluoy sa nanginahanglan nagpasidungog kaniya. **32** Ang tawong daotan malaglag pinaagi sa iyang daotang mga binuhatan, apan ang tawong matarong adunay dalangpanan bisan diha sa kamatayon. **33** Ang kaalam anaa sa kasingkasing sa adunay panabot, apan bisan sa taliwala sa mga buangbuang gipaila niya ang iyang kaugalingon. **34** Ang pagbuhat kung unsa ang matarong motuboy sa nasod, apan ang sala kaulawan sa kang bisan kinsa. **35** Ang kaluoy sa hari anaa sa sulugoon nga nagmaampingon, apan ang iyang kasuko alang sa tawo nga nagpakaulaw.

15 Ang malumo nga tubag makapahupay sa kapungot, apan ang sakit nga pulong makapasamot sa kasuko. **2** Ang dila sa mga tawong maalamon magasulti ug kahibalo, apan ang baba sa mga buangbuang magasulti ug mga binuang. **3** Ang mata ni Yahweh anaa sa bisan asa, nagabantay sa mga daotan ug sa mga maayo. **4** Ang makapaayo nga dila mao ang kahoy sa kinabuhi, apan ang dila nga malimbongon makapasubo sa espiritu. **5** Ang buangbuang adunay pagtamay sa pagpanton sa iyang amahan, apan siya nga nakakat-on sa mga pagbadlong usa ka maampingon. **6** Adunay dakong bahandi sa balay niadtong nagbuhat ug matarong, apan ang kinitaan sa mga tawong daotan naghatag kanila ug kasamok. **7** Ang mga ngabil sa mga tawong maalamon nagasabwag ug kahibalo, apan dili sama niini ang mga kasingkasing sa mga buangbuang. **8** Gidumtan ni Yahweh ang mga sakripisyo sa mga tawong daotan, apan ang pag-ampo sa mga tawong matarong maoy iyang kalipay. **9** Gidumtan ni Yahweh ang dalan sa mga tawong daotan, apan gihiguma niya kadtong nagtinguha sa matarong. **10** Mapintas nga pagpanton ang naghulat kang bisan kinsa nga mibiya sa ilang dalan, ug mamatay kadtong mga nagdumot sa pagbadlong. **11** Ang Sheol ug ang kalaglagan dayag sa atubangan ni Yahweh; unsa pa kaha ang mga kasingkasing sa mga anak sa katawhan? **(Sheol h7585)** **12** Ang mga bugalbugalon nagsalikway sa pagbadlong; dili siya moadto sa mga manggialamon. **13** Ang malipayon nga kasingkasing makapasadya sa nawong, apan ang kaguol makapasubo sa espiritu. **14** Ang kasingkasing nga adunay panabot nagapangita sa kahibalo, apan ang baba sa mga buangbuang nagtagbaw sa kabuang. **15** Alaot ang tanang adlaw sa mga dinaogdaog, apan ang kasingkasing nga malipayon adunay kombira nga walay kataposan. **16** Mas maayo pa ang diyutay nga adunay kahadlok kang Yahweh kaysa dako nga bahandi nga puno sa kalibog. **17** Mas maayo pa ang pagkaon nga adunay mga gulay diin anaay gugma kaysa tambok nga nating baka nga gidalit uban sa pagdumot. **18** Ang masuk-anon nga tawo makapakutaw sa mga panaglantugi, apan ang tawo nga dili daling masuko makahupay sa panaglalis. **19** Ang

dalan sa mga tapolan sama sa dapit nga adunay daghang
mga tunok, apan ang dalan sa mga matarong halapad ug
patag. **20** Ang maalamon nga anak nagdala ug kalipay sa
iyang amahan, apan ang buangbuang nga tawo nagtamay
sa iyang inahan. **21** Ang kabuang makalipay sa tawong
walay alamag, apan kadtong adunay panabot magalakaw sa
tul-id nga dalan. **22** Ang plano mapakyas kung walay mga
panambagon, apan magmalamposon sila kung daghan ang
mga magtatambag. **23** Ang tawo makakaplag ug kalipay
kung siya mohatag ug hustong tubag; pagkamaayo nalang sa
tukma nga pulong! **24** Ang dalan sa kinabuhi mogiya pataas
alang niadtong mga maampingon nga mga tawo, aron mobiya
sila gikan sa kinahiladman sa Sheol **(Sheol h7585)** **25** Gun-
obon ni Yahweh ang kabilin sa mga mapagarbohon, apan
panalipdan niya ang kabtangan sa mga balo. **26** Gidumtan
ni Yahweh ang mga panghunahuna sa mga tawong daotan,
apan putli ang mga pulong sa mga matarong. **27** Ang kawatan
nagdala ug kasamok sa iyang pamilya, apan ang usa nga
nagdumili sa suhol mabuhi. **28** Ang kasingkasing niadtong
nagabuhat ug matarong nagahunahuna sa dili pa motubag,
apan ang baba sa mga tawong daotan mosulti sa tanang
kadaotan. **29** Halayo si Yahweh niadtong mga tawong daotan,
apan paminawon niya ang pag-ampo niadtong nagbuhat ug
matarong. **30** Ang kahayag sa mga mata nagdala ug kalipay
sa kasingkasing ug ang maayong balita kaayohan alang sa
lawas. **31** Kung patalinghogan mo ang tawo nga magbadlong
kanimo kung giunsa nimo pagkinabuhi, magpabilin ka uban sa
mga tawong maalamon. **32** Kadtong nagdumili sa pagpanton
nagtamay sa iyang kaugalingon, apan siya nga nagapaminaw
ug pagbadlong makaangkon ug panabot. **33** Ang pagkahadlok
kang Yahweh nagatudlo ug kaalam, ug diha sa pagpaubos
moabot ang kadungganan.

16 Ang mga laraw sa kasingkasing iya sa tawo, apan
nagagikan kang Yahweh ang tubag sa iyang dila. **2**
Ang tanan nga pamaagi sa tawo putli sa iyang kaugalingong
panan-aw, apan sukdon ni Yahweh ang espiritu. **3** Itugyan
kang Yahweh ang imong mga buluhaton ug ang imong mga
laraw magmalamposon. **4** Gibuhat ni Yahweh ang tanang
butang nga adunay katuyoan, bisan ang mga daotan sa adlaw
sa kalisdanan. **5** Gidumtan ni Yahweh ang tanan nga adunay
mapahitas-on nga kasingkasing, bisan tuod makabarog sila
nga nagkahiusa, dili sila makalingkawas sa silot. **6** Pinaagi sa
pagkamatinud-anon sa kasabotan ug pagkamasaligan ang
sala napasaylo ug pinaagi sa pagkahadlok kang Yahweh ang
mga tawo mobiya sa pagkadaotan. **7** Kung ang pamaagi
sa usa ka tawo nakapahimuot kang Yahweh, himoon niya
bisan pa ang kaaway nianang tawhana nga mapasig-uli
kaniya. **8** Mas maayo pa ang diyutay nga kinitaan uban ang
pagkamatarong, kaysa dako nga uban pagkadili matarong. **9**
Sa iyang kasingkasing, ang tawo naglaraw sa iyang dalan,
apan si Yahweh ang mogiya sa iyang mga lakang. **10**
Ang pagpanagna anaa sa ngabil sa hari, sa paghukom ang
iyang baba dili gayod mosulti ug bakak. **11** Ang husto nga
sukdanan nagagikan kang Yahweh; ang tibuok nga gibug-aton
sa sudlanan mao ang iyang bulohaton. **12** Kung ang mga hari
magbuhat ug daotan nga mga butang, mao kana ang butang
nga hinginlan, tungod kay ang trono gitukod sa pagbuhat ug
maayo. **13** Ang hari malipay sa ngabil nga nagsulti sa matuod
ug gihiguma niya ang nagsulti sa walay pagduhaduha. **14** Ang
kapungot sa hari usa ka mensahero sa kamatayon apan ang
tawong maalamon mosulay sa paghupay sa iyang kasuko. **15**
Diha sa kahayag sa nawong sa hari mao ang kinabuhi, ug
ang iyang pabor sama sa panganod nga nagdala ug ulan. **16**
Mas maayo ang pagbaton ug kaalam kaysa bulawan. Ang
pagbaton ug panabot kinahanglan pilion labaw sa plata. **17**
Ang dalan sa mga tawong matarong maglikay kanila gikan sa
daotan; kadtong mopanalipod sa iyang kinabuhi mobantay sa
iyang dalan. **18** Ang garbo mosangpot sa kalaglagan ug ang
mapahitas-on nga espiritu sa pagkapukan. **19** Mas maayo ang
pagpaubos diha sa mga kabos nga mga tawo kaysa pagbahin
sa mga inilog uban sa mga mapahitas-on nga mga tawo. **20**
Si kinsa kadtong namalandong sa gitudlo kanila makakaplag
ug maayo ug kadtong nagsalig kang Yahweh magmalipayon.
21 Siya nga maalamon sa iyang kasingkasing gitawag nga
adunay panabot ug ang katam-is sa pagpanulti magdugang sa
iyang katakos sa pagtudlo. **22** Ang panabot mao ang tuboran
sa kinabuhi alang kaniya nga nagbaton niini, apan ang silot sa
mga buangbuang mao ang ilang pagkabuang-buang. **23** Ang
kasingkasing sa maalamon nga tawo maghatag ug panabot sa
iyang baba ug makadugang sa pagkamadanihon sa iyang mga
ngabil. **24** Ang malumo nga mga pulong sama sa dugos—
tam-is alang sa kalag ug kaayohan alang sa kabukogan. **25**
Adunay dalan nga ang hunahuna sa tawo husto, apan ang
tumoy niini dalan paingon sa kamatayon. **26** Ang tinguha
sa usa ka mamumuo ang makapakaon kaniya; ang iyang
kagutom mao ang nag-aghat kaniya nga magpadayon. **27**
Ang walay pulos nga tawo nangita ug kagubot ug ang iyang
sinultihan sama sa makapaso nga kalayo. **28** Ang mga tawong
daotan makapasamot sa panagbangi ug ang pagpanglibak
makapabulag sa suod nga mga managhigala. **29** Ang tawo
nga mangtas mamakak sa iyang silingan ug maggiya kaniya sa
dalan nga dili matarong. **30** Siya nga mokidhat sa iyang mata
naglaraw ug daotang mga butang; kadtong mongisi magabuhat
ug daotan. **31** Ang puti nga buhok mao ang purongpurong
sa himaya; naangkon kini tungod sa pagkinabuhi sa husto
nga pamaagi. **32** Mas maayo nga dili daling masuko kaysa
mahimong manggugubat ug ang nagdumala sa iyang espiritu
mas kusgan pa sa usa ka tawo nga makalupig ug siyudad.
33 Ang ripa giitsa ngadto sa sabakan, apan ang pagbuot
nagagikan kang Yahweh.

17 Mas maayo pa nga adunay kahilom uban sa diyutay nga
bahaw nga tinapay kaysa balay nga puno sa kombira
apan adunay panag-away. **2** Ang maalamon nga sulugoon
maoy magmando sa anak nga magpakaulaw ug makigbahin
sa mga katigayonan ingon nga usa sa mga igsoon. **3** Ang
hulmahan alang sa plata ug ang hudno alang sa bulawan,
apan si Yahweh ang magputli sa mga kasingkasing. **4** Ang
tawo nga nagabuhat ug daotan maminaw niadtong mga
nagasultig daotan; ang bakakon motagad niadtong nagasulti
ug daotan nga mga butang. **5** Si bisan kinsa nga nagabiaybiay
sa kabos nagatamay sa iyang magbubuhat ug ang nagmaya
sa kalisdanan dili makalikay sa silot. **6** Ang mga apo maoy
korona sa mga tigulang, ug ang mga ginikanan maghatag
ug pagpasidungog sa ilang mga anak. **7** Ang maayo nga
pagpanulti dili angay sa usa ka buangbuang; ingon man ang
ngabil nga bakakon dili angay sa mga halangdon. **8** Ang
pagsuhol sama sa usa ka batong salamangka alang niadtong
naghatag niini; bisan asa siya paingon, magmalamposon
siya. **9** Si bisan kinsa ang wala maghunahuna sa sayop
nagapangita sa gugma, apan kadtong nagabalik-balik sa
usa ka butang makapabulag sa suod nga panaghigala. **10**
Ang pagbadlong modulot sa kinahiladman sa tawong adunay
panabot kaysa gatosan ka lapdos ngadto sa buangbuang.

11 Ang tawong daotan nangita lamang ug kasamok, busa
ang mangtas nga sinugo ipadala batok kaniya. **12** Mas
maayo pa nga makasugat ug oso nga gikawatan sa iyang
mga anak kay sa makasugat ug usa ka buangbuang diha
sa iyang pagkabuang-buang. **13** Kung ang usa ka tawo
nagbalos ug daotan sa maayo, ang pagkadaotan dili mobiya
sa iyang panimalay. **14** Ang sinugdanan sa panagbingkil
sama sa usa ka tawo nga nagsabwag ug tubig sa bisan
asa, busa palayo sa panaglalisay sa dili pa kini modako. **15**
Ang tawo nga magpalingkawas sa mga tawong daotan o
maghukom niadtong magbuhat sa matarong— kining duha ka
mga tawo dulumtanan kang Yahweh. **16** Nganong magsuhol
man ang buangbuang ug salapi aron makakat-on mahitungod
sa kaalam, nga wala man siyay katakos sa pagkat-on niini?
17 Ang managhigala maghigugmaay sa tanang higayon
ug ang managsoon nahimugso sa panahon sa kalisdanan.
18 Ang tawo nga walay alamag magahimo ug hugot nga
mga pakigsaad ug maoy moangkon sa mga utang sa iyang
silingan. **19** Si bisan kinsa kadtong mahigugma sa panagbingkil
nahigugma sa sala; siya nga maghimo sa hataas nga babag
sa iyang pultahan maoy mahimong hinungdan nga makabali
sa mga bukog. **20** Ang tawo nga daotan ug kasingkasing
walay makaplagan nga maayo; siya nga adunay daotan nga
dila mahiagom ngadto sa katalagman. **21** Si bisan kinsa
kadtong ginikanan sa buangbuang magdala ug kasubo sa
iyang kaugalingon; ug ang amahan sa buangbuang walay
kalipay. **22** Ang malipayon nga kasingkasing maayo nga
tambal, apan ang dugmok nga espiritu makauga sa bukog.
23 Ang tawong daotan modawat ug tinago nga suhol aron
tuison ang dalan sa hustisya. **24** Ang usa ka tawo nga adunay
panabot nagatumong sa iyang nawong ngadto sa kaalam,
apan ang mata sa buangbuang nagatumong sa tumoy sa
kalibotan. **25** Ang anak nga buangbuang mao ang kasub-
anan ngadto sa iyang amahan, ug kapaitan alang sa babaye
nga naghimugso kaniya. **26** Dili usab maayo nga silotan
ang nagbuhat ug matarong; ni maayo ang paglatigo sa mga
tawong halangdon nga adunay baroganan. **27** Ang tawo
nga adunay kahibalo mogamit ug diyutay lamang nga mga
pulong ug ang tawo nga adunay panabot mapinugnganon. **28**
Bisan ang buangbuang daw sama sa maalamon kung siya
magpakahilom; kung dili siya mosulti, isipon siyang usa ka
utokan.

18 Siya nga naglain sa iyang kaugalingon nangita sa
kaugalingon niyang tinguha ug gisupak niya ang tanan
nga maayo. **2** Ang buangbuang dili makakaplag ug kalipay sa
pagsabot, apan kadto lang ginapadayag sa iyang kasingkasing.
3 Kung ang tawong daotan moabot, ang pagtamay moabot
kaniya— uban sa kaulaw ug pagsaway. **4** Ang mga pulong
sa baba sa usa ka tawo sama sa lalom nga katubigan; ang
tuboran sa kaalam mao ang nagadagayday nga sapa. **5**
Dili maayo ang pagdapig ngadto sa daotan, ni sa paghikaw
sa hustisya niadtong magbuhat ug matarong. **6** Ang mga
ngabil sa buangbuang magdala kaniya sa panagbingkil ug
ang iyang baba mag-awhag sa mga paglatos. **7** Ang baba
sa buangbuang mao ang iyang kalaglagan ug gilit-ag niya
ang iyang kaugalingon sa iyang dila. **8** Ang mga pulong sa
pagpanglibak sama sa diyutay ug lamian nga pagkaon nga
moadto sa kinahiladman nga bahin sa lawas. **9** Mao usab, ang
tawo nga maglangaylangay sa iyang buluhaton sama lamang
sa tawo nga nagguba niini sa husto. **10** Ang ngalan ni Yahweh
mao ang lig-on nga tore; ang tawo nga magbuhat ug matarong
modangop niini ug maluwas. **11** Ang katigayonan sa dato
mao ang iyang lig-on nga siyudad ug sa iyang panghunahuna
sama kini sa hataas nga paril. **12** Sa dili pa siya mapukan ang
kasingkasing sa tawo magarbohon, apan pasidunggan kadtong
magpaubos. **13** Ang tawo nga magtubag nga wala maminaw—
iya kining kabuang ug kaulawan. **14** Ang espiritu sa tawo
makasugakod sa balatian, apan sa nagluya nga espiritu kinsa
man ang makalahutay niini? **15** Ang kasingkasing sa utokan
magtinguha sa kahibalo ug ang igdulongog sa mga maalamon
magapangita niini. **16** Ang gasa sa tawo mag-abli sa iyang
dalan ug magdala kaniya ngadto sa atubangan sa tawong
mahinungdanon. **17** Ang unang mosulti sa husay daw husto
hangtod nga moabot ang iyang kontra ug magsukitsukit kaniya.
18 Ang pagripa makahusay sa panaglantugi ug magpahimulag
sa lig-on nga mga kaaway. **19** Lisod dag-on ang usa ka igsoon
nga nasakitan kaysa sa usa ka lig-on nga siyudad, ug ang
panaglalis sama sa haligi sa usa ka palasyo. **20** Gikan sa
bunga sa iyang baba mapuno ang tiyan sa usa ka tawo;
pinaagi sa ani sa iyang mga ngabil matagbaw siya. **21** Ang
kamatayon ug ang kinabuhi gidumalahan sa dila, ug kadtong
nahigugma sa dila makakaon sa bunga niini. **22** Siya nga
makakaplag ug asawa makakaplag ug maayong butang ug
makadawat siya ug pabor gikan kang Yahweh. **23** Ang tawong
kabos maghangyo nga kaluy-an, apan ang tawong adunahan
motubag ug pinasingka. **24** Ang tawo nga daghan ug mga
higala mosangpot sa kalaglagan tungod kanila, apan adunay
higala nga mahimong mas suod kay sa igsoon.

19 Mas maayo pa ang tawo nga kabos nga naglakaw
diha sa iyang katarong kaysa kaniya nga sukwahi sa
iyang pagpanulti ug buangbuang. **2** Dili usab maayo ang
pagpangandoy nga dili inubanan sa kahibalo ug siya nga
kusog modagan mahisalaag sa dalan. **3** Ang kabuang sa tawo
nagdaot sa iyang kinabuhi ug napungot ang iyang kasingkasing
batok kang Yahweh. **4** Makadugang ang bahandi ug daghang
mga higala, apan ang tawong kabos nahimulag gikan sa iyang
mga higala. **5** Ang bakakon nga saksi pagasilotan ug siya
nga nagsulti ug bakak dili gayod makaikyas. **6** Daghan ang
magapangayo ug tabang gikan sa tawong manggihatagon
ug higala sa tanan siya nga manggihatagon ug mga gasa.
7 Ang tanang mga igsoong lalaki sa kabos nasilag kaniya;
unsa pa kaha ang iyang mga higala nga mipahilayo kaniya!
Motawag siya kanila apan wala na sila. **8** Siya nga nagbaton
sa kaalam naghigugma sa iyang kinabuhi; siya nga nagtipig
sa pagsabot makakaplag kung unsa ang maayo. **9** Ang
bakakon nga saksi pagasilotan gayod, apan ang nagsulti ug
bakak malaglag. **10** Dili angay sa tawo nga buangbuang ang
pagpuyo sa kaharuhay— labi na gayod nga walay angay
ang ulipon nga maoy magdumala sa mga prinsipe. **11** Ang
pagkamabinantayon maghimo sa tawo nga dili daling masuko
ug ang dili pagtagad sa sayop maoy makahatag kaniya ug
himaya. **12** Ang kapungot sa hari sama sa ngulob sa batan-
ong liyon, apan ang iyang kaluoy sama sa yamog nga anaa sa
sagbot. **13** Ang buangbuang nga anak nga lalaki nagdaot sa
iyang amahan ug ang malalison nga asawa sama sa tubig
nga kanunay magtulo. **14** Ang balay ug ang bahandi maoy
panulondon gikan sa mga ginikanan, apan ang maalamon nga
asawa gikan kang Yahweh. **15** Ang pagkatapolan maghatod
kanimo ngadto sa pagkahinanok ug tulog, apan siya nga
dili magtrabaho gutomon. **16** Siya nga nagtuman sa sugo
nanalipod sa iyang kinabuhi, apan mamatay ang tawo nga
wala maghunahuna mahitungod sa iyang mga pamaagi. **17** Si
bisan kinsa nga maluluy-on sa kabos sama ra nga nagpahulam
kang Yahweh ug magbayad siya kaniya sa iyang nahimo. **18**

Pantona ang imong anak samtang aduna pay paglaom ug ayaw
pangandoya nga mabutang siya sa kamatayon. **19** Ang tawo
nga daling masuko kinahanglan nga mobayad sa kasaypanan,
kung imo siyang luwason, buhaton mo pa gihapon kini sa
ikaduhang higayon. **20** Paminawa ang tambag ug dawata ang
pagtudlo, aron nga magmaalamon ka hangtod sa kataposan
sa imong kinabuhi. **21** Daghan ang mga laraw sa kasingkasing
sa tawo, apan ang kabubut-on lamang ni Yahweh maoy
matuman. **22** Ang pagkamatinud-anon maoy gipangandoy sa
tawo ug mas maayo pa ang tawong kabos kaysa bakakon.
23 Ang pagpasidungog kang Yahweh magtultol sa katawhan
ngadto sa kinabuhi; si bisan kinsa nga aduna niini matagbaw
ug dili mahiagom sa kadaot. **24** Maglubong sa iyang kamot
ang tapolan ngadto sa pagkaon; dili gani siya makahimo sa
paghungit niini padulong sa iyang baba. **25** Kung imong silotan
ang mabugalbugalon, mahimong magmaalamon ang walay
alamag; badlonga siya nga adunay pagsabot ug makabaton
siya ug kahibalo. **26** Siya nga mangawat sa iyang amahan
ug maghingilin sa iyang inahan mao ang anak nga lalaki
nga magpakaulaw ug salawayon. **27** Kung mohunong ka sa
pagpaminaw sa pagtudlo, akong anak nga lalaki, mahisalaag
ka gikan sa mga pulong sa kahibalo. **28** Magbugalbugal
sa katarong ang bakak nga saksi ug ang baba sa daotan
magalamoy sa pagkadaotan. **29** Andam na ang paghukom
alang sa mga mabugalbugalon ug ang paglatos alang sa mga
likod sa mga buangbuang.

20 Ang bino mao ang mabugalbugalon ug ang isog nga
ilimnon mao ang sabaan; si bisan kinsa nga mahisalaag
pinaagi sa ilimnon dili manggialamon. **2** Ang pagkahadlok
ngadto sa hari sama sa pagkahadlok sa nagngulob nga
batan-ong liyon; siya nga nagpasuko kaniya makabsan sa
iyang kinabuhi. **3** Dungog gayod kini alang ni bisan kinsa
nga makalikay sa panagbingkil, apan ang matag kabuang
mosangko sa pagpakiglalis. **4** Dili magdaro ang tawong
tapolan sa panahon sa tingtugnaw; mangita siya ug abot
panahon sa ting-ani apan wala gayod siyay makuha. **5** Ang
mga katuyoan sa kasingkasing sa tawo sama sa lalom nga
tubig, apan makasag-ob niini ang tawo nga may panabot. **6**
Daghang mga tawo ang magpahayag nga matinud-anon siya,
apan kinsa man ang makakaplag kaniya nga matinumanon? **7**
Ang tawo nga nagbuhat ug maayo nagalakaw diha sa iyang
katarong ug magmalipayon ang iyang mga anak nga lalaki nga
magsunod kaniya. **8** Ang hari nga maglingkod diha sa trono
nga magabuhat sa buluhaton sa maghuhukom magapatibulaag
sa tanang daotan pinaagi sa iyang mata. **9** Kinsa man ang
makaingon, "Hinlo ang akong kasingkasing; gawasnon ako sa
akong sala"? **10** Ang nagkalainlain nga timbangan ug ang dili
insakto nga mga sukdanan, kasilagan kini ni Yahweh. **11** Bisan
pa ang batan-on maila pinaagi sa iyang mga buhat, kung putli
ug matarong ba ang iyang binuhatan. **12** Ang mga dalunggan
nga makadungog ang mga mata nga makakita, gibuhat kini ni
Yahweh. **13** Ayaw higugmaa ang pagkatulog o mahiagom ka
sa pagkakabos; bukha ang imong mga mata ug aduna kay
daghan nga makaon. **14** "Dili maayo! Dili maayo!" miingon ang
tigpamalit, apan sa dihang makalakaw na siya magpagarbo na
siya. **15** Adunay bulawan ug daghan nga mga mahalon nga
mga bato, apan ang mga ngabil sa kahibalo mao ang bililhon
nga alahas. **16** Kuhaa ang bisti sa tag-iya nga naghulam ug
salapi ingon nga garantiya sa utang sa usa ka langyaw, ug
kuhaa kini kung siya garantiya alang sa mga babaye nga
mananapaw. **17** Tam-is ang tinapay nga nakuha pinaagi sa
pagpanlimbong, apan sa kinaulahian mapuno sa balas ang
iyang baba. **18** Natukod ang mga laraw pinaagi sa tambag ug
uban lamang sa maalamong giya nga makiggubat ka. **19** Ang
pagtabi makabutyag sa mga tinago ug busa kinahanglan nga
dili ka makig-uban sa mga tawo nga tabian. **20** Kung tunglohon
sa tawo ang iyang amahan o ang iyang inahan, mapalong ang
iyang lampara taliwala sa kangitngit. **21** Ang panulondon nga
gidalidali lamang sa pagkuha sa sinugdanan walay maayong
mahimo sa kaulahian. **22** Ayaw pagsulti, "Mobalos ako sa
imong sayop nga gihimo!" Paghulat kang Yahweh kay siya ang
moluwas kanimo. **23** Gikasilagan ni Yahweh ang dili insakto
nga mga timbangan ug dili gayod maayo ang mga limbongan
nga taksanan. **24** Gigiyahan ni Yahweh ang mga lakang sa
tawo; unsaon man niya pagsabot sa iyang paagi? **25** Lit-ag
alang sa tawo ang pagdalidali ug ingon nga, "Balaan kini nga
butang," ug magsugod lang ug hunahuna sa buot ipasabot niini
human sa iyang panaad. **26** Lainon sa maalamon nga hari ang
mga daotan ug patuyokon ang galingan alang kanila. **27** Ang
espiritu sa tawo mao ang lampara ni Yahweh, nga magsusi sa
kinahiladman niya nga mga bahin. **28** Ang matinud-anon nga
kasabotan ug pagkamasaligan maoy makapanalipod sa hari;
nahimong luwas ang iyang trono pinaagi sa gugma. **29** Ang
himaya sa batan-ong mga lalaki mao ang ilang kusog, ug ang
dungog sa mga tigulang mao ang ilang puti nga buhok. **30**
Ang mga paghuyop makahimo paghinlo sa samad sa daotan
ug ang mga pagbunal makapahinlo sa kinauyokan nga mga
bahin.

21 Ang kasingkasing sa hari usa ka nagadagayday nga
tubig diha sa kamot ni Yahweh; gipasimang niya kini
sa bisan asa niya gusto. **2** Ang tagsatagsa ka pamaagi sa
tawo matarong sa iyang kaugalingon nga mga mata, apan si
Yahweh ang magatimbangtimbang sa mga kasingkasing. **3**
Ang pagbuhat sa pagkamatarong ug pagkamakiangayon labi
pang dawaton ni Yahweh kay sa halad. **4** Ang mapahitas-
on nga mga mata ug mapasigarbohon nga kasingkasing—
ang suga sa daotan— mga sala. **5** Ang mga laraw sa
makugihon mogiya lamang ngadto sa pagkamauswagon, apan
ang tagsatagsa nga nagabuhat nga madalidalion mosangko
lamang sa kawalad-on. **6** Ang pagbaton ug mga bahandi
pinaagi sa bakakon nga dila usa ka lumalabayng inalisngaw
nga aso ug usa ka lit-ag nga makapatay. **7** Ang kabangis
sa daotan mao ang moguyod kanila palayo, kay nagdumili
man sila sa pagbuhat sa katarong. **8** Baliko ang dalan sa
tawong sad-an, apan siya nga putli nagabuhat ug matarong. **9**
Mas maayo pa nga mopuyo sa lawak sa ibabaw sa balay
kaysa mopuyo sa balay uban ang asawa nga malalison. **10**
Ang pangpagana sa daotan nangita sa pagkadaotan; walay
kaluoy nga makit-an sa iyang mga silingan diha sa iyang mga
mata. **11** Sa dihang masilotan na ang matamayon, ang walay
alamag mahimong maalamon, ug sa dihang pahamatngonan
ang maalamon nga tawo, madugangan ang iyang kahibalo. **12**
Siya nga nagabuhat ug matarong nagabantay sa balay sa
daotan; iyang ipasukamod ang daotan ngadto sa pagkagun-
ob. **13** Siya nga magasampong sa iyang mga igdulungog sa
mga pagtuaw sa mga kabos, magatuaw usab siya, apan dili
siya patalinghogan. **14** Makapahupay sa kasuko ang gasa
sa tago ug makapahupay sa hilabihan nga kaligutgot ang
gasa sa tago. **15** Sa dihang mapahamtang na ang katarong,
magdala kini ug kalipay ngadto sa tawo nga nagabuhat sa
matarong, apan magdala kini ug kalisang sa nagabuhat ug
daotan. **16** Siya nga nahisalaag gikan sa dalan sa panabot,
magapahulay siya ngadto sa tigomanan sa mga patay. **17**
Bisan kinsa nga nahigugma sa kahilayan mahimo nga kabos;

siya nga nahigugma sa bino ug lana dili maadunahan. **18**
Ang daotan nga tawo maoy lukat alang sa nagabuhat ug
matarong, ug ang maluibon maoy lukat alang sa matinud-
anon. **19** Mas maayo pang magpuyo sa kamingawan kay sa
uban ang babaye nga tigpasiugda ug kasamok ug hilabihan
ka bagulbolan. **20** Adunay bililhon nga bahandi ug lana sa
panimalay sa manggialamon, apan usik-usikan lamang kini sa
tawong buangbuang. **21** Siya nga nagabuhat ug matarong ug
manggiluluy-on— kining tawhana makakaplag ug kinabuhi,
pagkamatarong, ug kadungganan. **22** Ang tawong maalamon
makakatkat sa siyudad sa mga bantogan, ug mapokan niya
ang mga salipdanan nga diin ilang gisaligan. **23** Bisan kinsa
nga magabantay sa iyang baba ug sa iyang dila magapahilayo
sa iyang kaugalingon sa kasamok. **24** Ang mapahitas-on
ug mapasigarbohon nga tawo— "Matamayon" ang iyang
ngalan— nagabuhat uban ang mapalabilabihon nga garbo.
25 Ang tinguha sa tapolan makapatay kaniya, kay ang iyang
mga kamot nagadumili sa pagtrabaho. **26** Sa tibuok adlaw
nagatinguha ug nagatinguha pa gayod siya, apan siya nga
nagabuhat ug matarong nagahatag ug wala nagatihiktihik. **27**
Dulomtanan ang halad sa tawong daotan; mas dulomtanan pa
gayod kini kung dad-on niya kini uban sa daotan nga mga
tinguha. **28** Mahanaw ang bakakon nga saksi, apan siya nga
nagapatalinghog magasulti sa tanang panahon. **29** Ang usa
ka tawong daotan magapagahi sa iyang panagway, apan
ang tawong matinud-anon masaligon mahitungod sa iyang
mga paagi. **30** Wala gayoy kaalam, wala gayoy panabot, ug
wala gayoy tambag nga makabarog batok kang Yahweh. **31**
Giandam ang kabayo alang sa adlaw sa pagpakiggubat, apan
ang kadaogan iya lamang kang Yahweh.

22 Ang maayong ngalan pagapilion labi pa sa dagkong
mga bahandi ug ang kaluoy mas maayo pa kay sa
plata ug bulawan. **2** Ang adunahan ug kabos nga mga tawo
managsama lamang sa niini nga paagi— si Yahweh ang
nagbuhat kanilang tanan. **3** Ang mabinantayon nga tawo
makakita sa kasamok ug magatago sa iyang kaugalingon, apan
ang walay pagtagad mopadayon ug mag-antos tungod niini.
4 Ang ganti sa pagkamapainubsanon ug pagkamahadlokon
kang Yahweh mao ang mga bahandi, dungog, ug kinabuhi.
5 Mga tunok ug mga lit-ag ang naglaray sa agianan sa
masinupakon; si bisan kinsa nga nagbantay sa iyang kinabuhi
mapahilayo gikan kanila. **6** Tudloi ang bata sa dalan nga
angay niyang pagaadtoan ug sa dihang matigulang na siya dili
siya motalikod gikan niana nga pagpanudlo. **7** Ang adunahan
nga mga tawo modumala ibabaw sa mga kabos nga mga tawo
ug siya nga nangutang ulipon sa usa nga nagapautang. **8**
Siya nga nagpugas sa dili matarong magaani ug kasamok
ug ang iyang sungkod sa kapungot mahanaw. **9** Siya nga
adunay mata sa pagkamahinatagon pagapanalanginan, kay
gipakigbahin niya ang iyang tinapay ngadto sa mga kabos. **10**
Papahawaa ang mga matamayon, ug pagulaa ang samokan;
ug mohunong ang mga panaglalis ug mga pagtamay. **11**
Siya nga nahigugma sa putli nga kasingkasing ug kansang
mga pagpanulti malumo, mahimo niyang higala ang hari.
12 Ang mga mata ni Yahweh kanunay nga nagabantay sa
kahibalo, apan isalikway niya ang mga pulong sa mabudhion.
13 Ang tawong tapolan moingon, "Adunay liyon sa dalan!
Pagapatyon ako diha sa hawan nga mga dapit." **14** Ang
baba sa babaye nga mananapaw usa ka lalom nga bung-aw;
mosilaob ang kasuko ni Yahweh batok sa tawo nga mahulog
niini. **15** Nabugkos ang mga binuang diha sa kasingkasing sa
bata, apan ang bunal sa pagpanton magapahawa niini palayo.
16 Siya nga namintaha sa mga kabos nga mga tawo aron
madugangan ang iyang bahandi, o paghatag ngadto sa mga
adunahan nga tawo, mosangko ngadto sa kawalad-on. **17**
Ipapaminaw ang imong dalunggan ug patalinghogi ang mga
pulong sa maalamon ug gamita ang imong kasingkasing sa
akong kahibalo, **18** kay makaayo kanimo kung ampingan mo
kini diha sa imong kinasuloran, kung kining tanan andam na
diha sa imong mga ngabil. **19** Aron nga ang imong pagsalig
maanaa kang Yahweh, gitudlo ko kini kanimo karong adlawa—
bisan kanimo. **20** Wala ba diay ako makasulat alang kanimo
ug 30 ka mga panultihong pagpanudlo ug kahibalo, **21** aron
sa pagtudlo kanimo sa kamatuoran niining kasaligan nga
mga pulong, aron makahatag ka ug kasaligan nga mga tubag
niadtong nagpadala kanimo? **22** Ayaw kawati ang kabos
tungod kay kabos siya, o yatakan ang mga nagkinahanglan
nga anaa sa ganghaan, **23** kay labanan ni Yahweh ang ilang
kahimtang, ug kawatan niya sa kinabuhi kadtong nagakawat
kanila. **24** Ayaw pagpakighigala sa tawo nga gidumalahan
sa kasuko ug kinahanglan nga dili ka mouban sa tawo nga
maligutguton, **25** o tingali ug makakat-on ka sa iyang mga
paagi ug motukob ka sa paon alang sa imong kalag. **26**
Ayaw paisip nga usa niadtong mohapak sa mga kamot, nga
nagapasalig sa utang. **27** Kung makulang ka sa pagbayad,
unsa man ang makapahunong sa usa ka tawo sa pagkuha
sa higdaanan nga imong gihigdaan? **28** Ayaw ibalhin ang
karaan nga utlanang bato nga gipahimutang sa imong mga
amahan. **29** Nakakita ka ba ug usa ka tawo nga hanas sa
iyang trabaho? Mobarog siya atubangan sa mga hari; dili siya
mobarog atubangan sa mga yano lamang nga mga tawo.

23 Sa dihang molingkod ka aron mokaon uban ang
magmamando, pagbantay pag-ayo kung unsa ang anaa
sa imong atubangan, **2** ug ibutang ang kutsilyo sa imong
tutonlan kung ikaw ang matang sa tawo nga gusto mokaon ug
daghang pagkaon. **3** Ayaw pagtinguha sa iyang lamiang mga
pagkaon, kay pagkaon kini sa mga bakak. **4** Ayaw paghago
ug maayo aron makaangkon ug bahandi; pagmaalamon aron
masayod kung kanus-a moundang. **5** Tugotan ba nimo ang
imong mga mata nga masilaw niini? Mahanaw lamang kini, kay
sigurado gayod nga tugkan kini ug mga pako sama sa agila
ug molupad sa kawanangan. **6** Ayaw kan-a ang pagkaon sa
tawong adunay daotan nga tinan-awan— ug ayaw pagtinguha
sa iyang lamiang mga pagkaon, **7** kay siya ang matang sa
tawo nga nag-ihap sa kantidad sa pagkaon. "Kaon ug inom!"
moingon siya kanimo, apan ang iyang kasingkasing wala
diha kanimo. **8** Isuka nimo bisan ang diyutay nga imong
gikaon ug giusik-usikan lang nimo ang imong mga pagdayeg.
9 Ayaw pakigsulti sa igdulungog sa usa ka buangbuang,
kay tamayon lamang niya ang imong maalamon nga mga
pulong. **10** Ayaw ibalhin ang karaang bato nga utlanan o
ilogon ang kaumahan sa mga ilo, **11** kay ang ilang Manluluwas
kusgan ug molaban siya sa ilang katungod batok kanimo.
12 Ibutang sa imong kasingkasing ang pagpanudlo ug sa
imong mga dalunggan ang mga pulong sa kahibalo. **13** Ayaw
pagdumili sa pagpanton sa usa ka bata, kay kung latoson
nimo siya ug bunal, dili siya mamatay. **14** Kinahanglan nga
ikaw gayod ang molatos kaniya pinaagi sa bunal ug moluwas
sa iyang kalag gikan sa Seol. **(Sheol h7585)** **15** Akong anak
nga lalaki, kung maalamon ang imong kasingkasing, nan ang
akong kasingkasing magmaya usab; **16** malipay ang akong
kinasuloran sa dihang ang imong mga ngabil magsulti ug
husto. **17** Ayaw itugot nga masina ang imong kasingkasing sa
mga makasasala, apan padayon diha sa pagkahadlok kang

Yahweh sa tibuok adlaw. **18** Sigurado gayod nga adunay
kaugmaon ug dili mahanaw ang imong paglaom. **19** Paminaw-
ikaw! - akong anak nga lalaki, ug pagmaalamon ug giyahi ang
imong kasingkasing ngadto sa dalan. **20** Ayaw pakig-uban
sa mga palahubog ug sa kusog mokaon ug karne, **21** kay
ang palahubog ug ang kusog mokaon mahimong kabos ug
mahinanok nga magbisti na lamang sila ug mga trapo. **22**
Paminawa ang imong amahan nga maoy nagpakatawo kanimo
ug ayaw tamaya ang imong inahan sa dihang matigulang
na siya. **23** Palita ang kamatuoran, apan ayaw kini ibaligya;
pagpalit ug kaalam, pagpanton, ug panabot. **24** Ang amahan
sa matarong maglipay gayod, ug siya nga magpakatawo ug
maalamon nga bata magmaya diha kaniya. **25** Tugoti nga
magmaya ang imong amahan ug imong inahan ug tugoti nga
maglipay siya nga maoy nagpakatawo kanimo. **26** Akong
anak nga lalaki, ihatag kanako ang imong kasingkasing ug
ipaniid ang imong mga mata sa akong mga dalan. **27** Kay
ang babaye nga nagbaligya sa iyang dungog usa ka lalom
nga bung-aw, ug ang asawa sa laing lalaki usa ka masigpit
nga atabay. **28** Nagpauraray siya nga nag-atang sama sa
kawatan ug padaghanon niya ang mga maluibon taliwala sa
katawhan. **29** Kinsa man ang adunay kaalaot? Kinsa man
ang adunay kasubo? Kinsa man ang adunay mga kaaway?
Kinsa man ang adunay pagbagulbol? Kinsa man ang adunay
mga samad nga walay hinungdan? Kinsa man ang adunay
mapula nga mga mata? **30** Kadtong magpabilin sa pag-inom
ug bino, kadtong misulay sa sinagolan nga bino. **31** Ayaw tan-
awa ang bino sa dihang pula na kini, sa dihang mangidlap
kini diha sa baso ug hamloy nga lad-okon. **32** Sa kataposan
mamaak kini sama sa bitin ug molikos kini sama sa udto-udto
nga bitin. **33** Makita sa imong mga mata ang katingalahang
mga butang ug ang imong kasingkasing magapamulong sa
sukwahi nga mga butang. **34** Mahisama ka sa natulog ngadto
sa kinahiladman sa kadagatan o naghigda tumoy sa tukon sa
layag. **35** "Gibunalan nila ako," moingon ka, "apan wala ako
nasakitan. Gikulata nila ako, apan wala ko kini mabati. Kanus-
a ba ako makamata? Mangita ako ug laing ilimnon."

24 Ayaw kasina niadtong mga daotan, ni magtinguha sa
pagpakig-uban kanila, **2** tungod kay ang ilang mga
kasingkasing naglaraw ug kadaot ug ang ilang mga ngabil
nagsulti mahitungod sa kasamok. **3** Pinaagi sa kaalam natukod
ang balay ug pinaagi sa panabot napabarog kini. **4** Pinaagi
sa kahibalo napuno ang mga lawak sa tanang bililhon ug
maanindot nga mga bahandi. **5** Kusgan ang manggugubat sa
kaalam, ug ang tawo sa kahibalo makadugang sa iyang kusog;
6 kay pinaagi sa maalamon nga paggiya makaasdang ka sa
imong pagpakiggubat ug uban sa daghang mga magtatambag
adunay kadaogan. **7** Ang kaalam hataas kaayo alang sa usa
ka buangbuang; wala niya bukha ang iyang baba diha sa
ganghaan. **8** Adunay naglaraw nga magbuhat ug daotan—
gitawag siya sa mga tawo nga agalon sa daotang mga laraw.
9 Sala ang binuang nga laraw ug biaybiayon sa mga lalaki
ang mga matamayon. **10** Kung magmaluyahon ka uban ang
kahadlok sa adlaw sa kasamok, nan diyutay ra ang imong
kusog. **11** Luwasa kadtong gidala ngadto sa kamatayon
ug kupti kadtong nagsusapinday ngadto sa ihawanan. **12**
Kung moingon ka, "Tan-awa, wala kami nasayod mahitungod
niini," ang nagtimbang-timbang sa kasingkasing wala ba siya
makasabot sa imong giingon? Ug siya nga nagabantay sa
imong kinabuhi, wala ba siya masayod niini? Ug dili ba ihatag
sa Dios sa matag usa ang angay kaniya? **13** Akong anak nga
lalaki, pagkaon ug dugos tungod kay maayo kini, tungod kay
ang tinulo sa balayan sa putyokan tam-is sa imong pagtilaw.
14 Mao usab ang kaalam alang sa imong kalag— kung
makaplagan mo kini, aduna gayoy kaugmaon ug ang imong
paglaom dili mahanaw. **15** Ayaw pangatang sama sa daotan
nga mosulong sa balay sa matarong. Ayaw gubaa ang iyang
pinuy-anan! **16** Kay mapukan ang matarong sa makapito ka
higayon ug mobarog pag-usab, apan malaglag ang daotan
pinaagi sa katalagman. **17** Ayaw paglipay sa dihang mapukan
ang imong kaaway ug ayaw tugoti nga magmaya ang imong
kasingkasing sa dihang mahisukamod siya, **18** o makakita si
Yahweh ug dili na itugot ug iiway niya ang iyang kapungot
diha kaniya. **19** Ayaw kabalaka tungod sa mga nagabuhat
ug daotan, ug ayaw kasina sa mga tawong daotan, **20** kay
walay kaugmaon ang tawong daotan ug pagapalungon ang
lampara sa mga tawong daotan. **21** Kahadloki si Yahweh, ug
kahadloki ang hari, akong anak nga lalaki; ayaw pakig-uban
niadtong nakigbatok tali kanila, **22** kay ang ilang katalagman
moabot dayon ug kinsa man ang masayod sa gidak-on sa
kalaglagan nga moabot gikan kanilang duha? **23** Kini usab ang
mga panultihon sa maalamon. Ang dili makatarunganon nga
paghukom sa katungod diha sa balaod dili maayo. **24** Si bisan
kinsa nga mosulti ngadto sa sad-an, "Anaa ka sa katarong,"
matinunglo sa mga tawo ug kasilagan sa kanasoran. **25** Apan
magmalipayon kadtong mobadlong sa daotan ug ang mga
gasa sa pagkamaayo moabot kanila. **26** Siya nga mohatag ug
tinud-anay nga tubag naghatag usab ug halok sa mga ngabil.
27 Andama ang imong buluhaton sa gawas, ug himoa nga
andam ang tanan alang sa imong kaugalingon diha sa uma;
human niana, tukora ang imong balay. **28** Ayaw pagsaksi
batok sa imong silingan kung wala kay kapasikaran ug ayaw
panglimbong pinaagi sa imong mga ngabil. **29** Ayaw pag-ingon,
"buhaton ko kaniya kung unsa ang iyang gibuhat kanako;
balosan ko siya tungod sa iyang gibuhat." **30** Miagi ako sa uma
sa tawong tapolan, agi sa parasan sa tawong walay alamag.
31 Mitubo ang mga tunok bisan asa, ang yuta naputos sa mga
sampinit, ug nahugno ang paril nga hinimo sa bato. **32** Unya
ako kining nakita ug gihunahuna; mitan-aw ako ug nadawat
ang gitudlo. **33** Ang diyutay nga pagkatulog, ang diyutay
nga hinanok, ang diyutay nga pagkiyugpos sa mga kamot
aron mopahulay— **34** ug ang kawalad-on nagapadulong nga
nagpanon nganha kanimo, ug ang imong mga gikinahanglan
sama sa sundalo nga sinangkapan sa hinagiban.

25 Kini ang dugang pa nga mga panultihon ni Solomon,
nga gikopya sa mga tawo ni Ezequias, ang hari sa Juda.
2 Mao kini ang himaya sa Dios aron itago ang usa ka butang,
apan ang himaya sa mga hari ang mosusi niini. **3** Sama nga
ang kalangitan alang sa kahitas-an ug ang kalibotan alang sa
kinahiladman, busa dili matukib ang kasingkasing sa mga hari.
4 Tanggala ang hugaw gikan sa plata ug ang magbubuhat ug
puthaw makagamit sa plata sa iyang binuhat. **5** Bisan pa niana,
tanggala ang mga tawong daotan gikan sa presensya sa hari
ug ang iyang trono matukod pinaagi sa pagbuhat ug matarong.
6 Ayaw pasidunggi ang imong kaugalingon diha sa presensya
sa hari ug ayaw pagbarog diha sa dapit nga gitagana alang sa
bantogan nga mga tawo. **7** Mas maayo nga moingon siya
alang kanimo, "Saka ngari," kaysa pakaulawan ka diha sa
presensya sa halangdon. Kung unsa imong nasaksihan, **8**
ayaw dayon dad-a sa hukmanan. Kay unsa man ang imong
buhaton sa kataposan, sa dihang pakaulawan ka sa imong
silingan? **9** Pakiglantugi sa imong katungod tali lamang kanimo
ug sa imong silingan ug ayaw ibutyag ang tinago sa uban,
10 o tingali ang usa nga nakadungog kanimo magdala ug

kaulawan nganha kanimo ug ang daotang balita mahitungod
kanimo dili mahilom. **11** Ang pagsulti ug pulong nga maayo
ang pagkapili, sama sa hulmahan sa bulawan nga nahimutang
sa plata. **12** Sama sa bulawan nga singsing o alahas nga
hinimo sa labing maayo nga bulawan mao ang maalamon nga
pagbadlong alang sa nagapatalinghog nga dalunggan. **13**
Sama sa kabugnaw sa niyebe sa panahon sa ting-ani mao
ang matinumanon nga mensahero alang niadtong nagpadala
kaniya; gipasig-uli niya ang kinabuhi sa iyang mga agalon.
14 nga mapasigarbuhon mahitungod sa gasa nga wala niya
gihatag sama sa mga panganod ug hangin nga walay ulan. **15**
Pinaagi sa pagpailob ang magmamando mahimong malukmay
ug ang malumo nga dila makadugmok sa bukog. **16** Kung
makakaplag ka ug dugos, pagkaon ug insakto lang— kondili,
ang pagpasobra niini, masuka mo lamang kini. **17** Ayaw
pakanunaya ang imong tiil sa balay sa imong silingan, kay
mahimong kapoyon siya kanimo ug masilag kanimo. **18** Ang
tawo nga nagdala ug bakak nga pagsaksi batok sa iyang
silingan sama sa usa ka puspos nga gigamit sa pagpakiggubat,
o sa espada, o sa hait nga pana. **19** Ang tawo nga dili matinud-
anon nga imong gisaligan sa panahon sa kasamok sama sa
daot nga ngipon o sa tiil nga madakin-as. **20** Sama sa usa
ka tawo nga naghukas ug bisti sa bugnaw nga panahon, o
sama sa suka nga gibubo sa ibabaw sa nagbulabula nga
soda, siya nga nagaawit ug mga alawiton diha sa gibug-
atan nga kasingkasing. **21** Kung gigutom ang imong kaaway,
hatagi siya ug pagkaon aron makakaon ug kung giuhaw siya,
hatagi siya ug tubig aron makainom, **22** kay palahon nimo ang
mga baga sa kalayo ngadto sa iyang ulo ug gantihan ka ni
Yahweh. **23** Ingon kasigurado nga magdala gayod ug ulan
ang hangin sa amihan, ang usa ka tawo nga magsulti ug mga
tinago makapasuko sa mga panagway. **24** Mas maayo pa nga
magpuyo sa suok sa atop kay sa makig-ipon sa balay kauban
ang babaye nga malalison. **25** Sama sa bugnaw nga mga
tubig alang sa tawo nga giuhaw, mao man usab ang maayo
nga balita gikan sa halayo nga nasod. **26** Sama sa nahugaw
nga tinubdan o sa nadaot nga tuboran mao ang tawo nga
maayo nga nadaog atubangan sa daotan nga mga tawo. **27**
Dili maayo ang paghinobra ug kaon sa dugos; sama kana sa
pagpangita ug dungog human sa kadungganan. **28** Ang tawo
nga walay pagpugong sa kaugalingon sama sa siyudad nga
nalumpag ug walay mga paril.

26 Sama sa niyebe sa ting-init o sa ulan sa ting-ani,
busa dili angay pasidunggan ang buangbuang. **2**
Sama ka paspas sa goryon ug sa sayaw nga nagpaingon
ug nagpabalik samtang sila naglupad, busa dili makadulot
ang tunglo nga wala nagakaangay. **3** Ang latos alang sa
kabayo, ang renda alang sa asno, ug ang bunal alang sa likod
sa mga buangbuang. **4** Ayaw tubaga ang buangbuang ug
moapil sa iyang mga kabuang, o mahisama ka usab kaniya.
5 Tubaga ang buangbuang ug apil sa iyang kabuang, aron
dili siya mahimong maalamon sa iyang kaugalingong mga
mata. **6** Si bisan kinsa nga magpadala ug mensahe pinaagi sa
kamot sa buangbuang nagputol sa iyang kaugalingong tiil ug
miinom sa kadaotan. **7** Ang panultihon nga anaa sa baba sa
mga buangbuang sama lamang sa nagbitay nga tiil sa mga
paralitiko. **8** Ang pagpasidungog sa usa ka buangbuang sama
lamang sa paghigot ug bato sa lambuyog. **9** Ang panultihon
nga anaa sa baba sa mga buangbuang sama lamang sa
hubog nga mikab-ot ug sampinit sa iyang kamot. **10** Ang
mamamana nga mosamad sa tanan sama lamang niadtong
nagpatrabaho ug usa ka buang-buang o si bisan kinsa na
lamang nga molabay. **11** Sama sa iro nga mobalik ug kaon sa
iyang sinuka, busa mao usab ang buangbuang nga mousab
sa iyang kabuang. **12** Nakakita ka ba ug tawo nga maalamon
sa iyang kaugalingong mga mata? Mas aduna pay paglaom
ang mga buangbuang kay kaniya. **13** Moingon ang tawo
nga tapolan, “Adunay liyon sa dalan! Adunay liyon taliwala
sa mga hawanan!” **14** Sama sa pultahan nga masirado ug
maabli pinaagi sa bisagra niini, mao man usab ang tapolan
nga tawo nga anaa sa iyahang higdaanan. **15** Ikab-ot sa
tawong tapolan ang iyang kamot ngadto sa pagkaon apan
wala siyay kusog aron sa paghungit niini sa iyang baba. **16**
Gilantaw sa tawong tapolan nga mas maalamon pa siya kaysa
sa pito ka tawong adunay panabot. **17** Sama sa tawo nga
mogunit sa dalunggan sa iro, ang lumalabay nga nasuko
tungod sa usa ka suliran nga dili iyaha. **18** Sama sa nasuko
nga tawo nga namana gamit ang nagkalayo nga mga udyong,
19 ang tawo nga nanglimbong sa iyang silingan ug moingon,
“Wala ba diay ako nangumidya lang?” **20** Kay ang kakulangon
sa sugnod, mapalong ang kalayo; ug kung walay manglibak
mohunong ang panaglalis. **21** Sama nga ang uling mahimong
nagdilaab nga baga ug ang kahoy mahimong kalayo, mao
man usab ang malalison nga tawo nga mohaling sa panag-
away. **22** Sama sa lamiang pagkaon ang mga pulong nga
libak; mosulod sila ngadto sa kinasuloran nga mga bahin sa
lawas. **23** Ang plata nga gitabon sa kulon sama sa nagdilaab
nga mga ngabil ug daotan nga kasingkasing. **24** Ang tawo
nga nasilag sa uban makatago sa iyang mga gibati pinaagi sa
iyang mga ngabil ug gilimbongan niya ang iyang kaugalingon.
25 Malumo siya nga mosulti, apan ayaw ug tuo kaniya, tungod
kay adunay pito ka daotan sa iyang kasingkasing. **26** Bisan
tuod ug gitabonan sa paglimbong ang iyang pagdumot, ang
iyang kadaotan mapadayag diha sa kadaghanan. **27** Si bisan
kinsa nga mokalot ug bung-aw maoy mahulog niini ug ang
tawo nga moligid sa bato maoy maligiran niini. **28** Gikasilagan
sa bakakon nga dila ang mga tawo nga gidugmok niini ug ang
maulog-ulogon nga baba nagdala ug kadaot.

27 Ayaw panghambog mahitungod sa ugma, kay wala
ka masayod kung unsa ang dalhon nianang adlawa.
2 Pasagdi nga dayegon ka sa uban ug dili ang imong
kaugalingon nga baba; ang dumuduong ug dili ang imong
kaugalingong mga ngabil. **3** Hunahunaa ang kabug-aton sa
bato ug ang kabug-aton sa balas–mas bug-at pa nianang duha
ang pagpanghagit sa usa ka buangbuang. **4** Adunay kasamok
diha sa kapungot ug baha diha sa kasuko, apan kinsa man
ang makabarog diha sa pagpangabugho? **5** Mas maayo pa
ang dayag nga pagbadlong kaysa gitagoan nga gugma. **6**
Matinud-anon ang mga samad nga gikan sa usa ka higala,
apan mahimong malinlahon ang halok sa usa ka kaaway. **7**
Ang tawo nga nabusog na pag-ayo mobalibad bisan gani sa
dugos, apan alang sa tawong gigutom, ang tanang pait nga
butang tam-is. **8** Ang langgam nga nahisalaag gikan sa iyang
salag sama sa tawo nga nahisalaag gikan sa iyang gipuy-an.
9 Ang pahumot ug ang insenso makapalipay sa kasingkasing,
apan ang kaayo sa usa ka higala mas maayo pa kaysa sa
iyang tambag. **10** Ayaw isalikway ang imong higala ug ang
mga higala sa imong amahan, ug ayaw pag-adto sa balay sa
imong igsoon nga lalaki sa panahon sa imong kalisdanan. Mas
maayo pa ang silingan nga anaa sa duol kaysa igsoon nga
atua sa layo. **11** Pagmaalamon, akong anak, ug lipaya ang
akong kasingkasing; unya tubagon ko ang motamay kanako.
12 Sa dihang makakita ug kagubot ang tawo nga adunay
kahibalo, motago siya, apan mopadayon ang tawong walay

alamag ug mag-antos siya tungod niini. **13** Kuhaa ang bisti
kung ang tag-iya niini nagbutang ug salapi alang sa utang
sa usa ka dumuduong; ug kuhaa kini kung nagbutang siya
ug kwarta alang sa usa ka babaye nga mananapaw. **14** Si
bisan kinsa nga naghatag ug panalangin sa iyang silingan
uban sa makusog nga tingog sayo sa kabuntagon, kana nga
panalangin isipon nga tunglo! **15** Ang malalison nga asawa
sama sa kanunay nga tagaktak sa ulan sa tibuok adlaw; **16**
ang pagpugong kaniya sama sa pagpugong sa hangin, o
ang pagsulay sa paghakop sa lana sa imong tuo nga kamot.
17 Ang puthaw mobaid sa puthaw; sa samang paagi, ang
tawo mobaid sa iyang higala. **18** Siya nga nag-atiman sa
kahoy nga igera magakaon sa bunga niini, ug ang tawo nga
nagpanalipod sa iyang agalon mapasidunggan. **19** Sama nga
makita ang dagway sa tawo kung motan-aw siya sa tubig,
busa ang kasingkasing sa tawo magapakita kung unsa siya
nga pagkatawo. **20** Ingon nga dili gayod matagbaw ang Sheol
ug ang Abaddon, busa dili gayod matagbaw ang mga mata
sa tawo. **(Sheol h7585)** **21** Ang tunawanan alang sa plata ug
ang hudnohan alang sa bulawan; ug masulayan ang tawo
sa dihang dayegon siya. **22** Bisan pa ug imong dugmokon
ang buangbuang pinaagi sa lubokanan–uban sa trigo–apan
sa gihapon dili siya biyaan sa iyang pagkabuangbuang. **23**
Siguroha nga nasayod ka sa kahimtang sa panon sa imong
mga karnero ug hatagi ug pagtagad ang panon sa imong mga
kanding, **24** kay ang bahandi dili man molungtad hangtod sa
kahangtoran. Molungtad ba ang paghari sa tanang kaliwatan?
25 Nahanaw ang sagbot ug mitubo ang bag-o ug sa kabukiran
gitigom ang pagkaon alang sa mga baka. **26** Ang mga nating
karnero ang mohatag kanimo ug bisti ug ang mga kanding ang
magpahinagbo sa bayad sa inyong uma. **27** Adunay gatas
sa kanding alang sa imong pagkaon–ang pagkaon alang sa
imong panimalay–ug kalan-on alang sa imong mga sulugoon
nga babaye.

28 Managan ang mga daotan bisan walay naggukod kanila,
apan kadtong nagbuhat sa matarong mga maisogon
sama sa bata nga liyon. **2** Tungod sa kasaypanan sa usa ka
yuta, daghan kini ug mga magmamando, apan diha sa tawo
nga adunay panabot ug kahibalo, molungtad kini sa dugay
nga kapanahonan. **3** Ang tawong kabos nga modaogdaog sa
uban pang tawo nga kabos daw sama lamang nga nakigbugno
sa ulan nga nagdaot sa pagkaon. **4** Kadtong nagsalikway
sa balaod nagdayeg sa mga tawong daotan, apan kadtong
mituman sa balaod nakigbatok kanila. **5** Ang mga tawong
daotan dili makasabot sa katarong, apan kadtong nagtinguha
kang Yahweh nakasabot gayod sa tanan. **6** Mas maayo pa ang
tawong kabos nga naglakaw uban ang iyang dungog, kaysa sa
tawong adunahan nga baliko sa iyang mga pamaagi. **7** Siya
nga nagtuman sa balaod usa ka anak nga adunay panabot,
apan ang tawo nga kauban sa mga dakog kaon nagpakaulaw
lamang sa iyang amahan. **8** Ang tawo nga nanginabuhi
pinaagi sa pagpabayad ug dako nga tubo nagtigom lamang sa
iyang bahandi alang niadtong adunay kaluoy sa mga tawong
kabos. **9** Kung ilingiw sa tawo ang iyang dalunggan aron
dili makapaminaw sa balaod, kasilagan bisan gani ang iyang
pag-ampo. **10** Si bisan kinsa nga mopahisalaag sa mga
matarong ngadto sa daotan nga dalan, maunay ug kahulog
sa iyang kaugalingon nga bung-aw, apan ang mga dili sad-
an makaangkon gayod ug maayo nga panulondon. **11** Ang
tawong adunahan maalamon sa iyang kaugalingong mga
mata, apan ang tawong kabos nga adunay panabot maoy
makasakop kaniya. **12** Kung adunay kadaogan alang niadtong
nagbuhat kung unsay matarong, adunay dakong himaya, apan
kung mobarog ang mga daotan, motago ang katawhan. **13**
Siya nga nagtago sa iyang mga sala dili gayod mouswag,
apan ang tawo nga mosulti niini ug mosalikway niini kaluy-an
gayod. **14** Malipayon gayod siya nga kanunay nagkinabuhi
uban ang pagtahod, apan si bisan kinsa nga nagapagahi
sa iyang kasingkasing mahiagom sa kasamok. **15** Sama sa
nagngulob nga liyon o kadasmagon nga oso ang daotan nga
magmamando sa mga tawong kabos. **16** Ang magmamando
nga nakulangan ug panabot mapintas nga modaogdaog, apan
ang tawo nga nasilag sa pagkabakakon maoy makalugway sa
iyang mga adlaw. **17** Kung ang tawo nasad-an tungod kay
nakapaagas siya ug dugo sa tawo, motagotago siya hangtod
sa iyang kamatayon ug wala gayoy motabang kaniya. **18** Si
bisan kinsa nga maglakaw uban ang dungog mapanalipdan,
apan ang tawo nga baliko ang dalan malaglag gayod. **19**
Ang tawo nga nagtrabaho sa iyang yuta makaangkon ug
daghang pagkaon, apan si bisan kinsa nga nagsunod sa
walay pulos nga mga tinguha makahiagom gayod sa tumang
kakabos. **20** Ang tawong matinud-anon makaangkon gayod
ug dagkong mga panalangin, apan ang tawo nga naadunahan
ug kalit masilotan gayod. **21** Dili maayo ang pagpakita ug
pagkapinalabi, apan alang sa usa ka tinapay mobuhat ug
daotan ang tawo. **22** Ang tawo nga tihikan nag-apas sa mga
bahandi, apan wala siya masayod nga moabot kaniya ang
kawalad-on. **23** Si bisan kinsa nga nagbadlong sa usa ka tawo
mas makaangkon pa ug labaw nga kaluoy gikan kaniya sa
kina-ulahian kaysa niadtong nidayeg kaniya pinaagi sa iyang
dila. **24** Si bisan kinsa nga nangawat sa iyang amahan ug
inahan ug moingon, “Dili kana sala,” kauban siya niadtong
tawo nga molaglag. **25** Ang hakog nga tawo makaaghat
ug panagbingkil, apan ang tawo nga misalig kang Yahweh
magmauswagon. **26** Siya nga mosalig sa iyang kaugalingong
kasingkasing usa ka buangbuang, apan ang maglakaw sa
kaalam mahilayo gayod gikan sa kakuyaw. **27** Ang tawo
nga naghatag sa mga kabos dili gayod makulangan, apan
si bisan kinsa nga mopiyong sa iyang mga mata diha kanila
makadawat gayod ug daghang tunglo. **28** Sa dihang mobarog
ang mga tawong daotan, motago ang katawhan, apan kung
mahanaw na ang mga tawong daotan, magkadaghan gayod
kadtong mobuhat sa matarong.

29 Ang tawo nga midawat ug daghang mga pagbadlong
apan nagpatikig sa iyang liog moabot ang higayon nga
mapukan ug dili na gayod maayo. **2** Kung kadtong nagabuhat
ug matarong modaghan, maglipay ang katawhan, apan kung
ang daotan nga tawo ang magmamando, manghupaw ang
katawhan. **3** Si bisan kinsa nga nahigugma sa kaalam
makalipay sa iyang amahan, apan siya nga nagkig-uban sa
mga nagbaligya ug dungog nagaguba sa iyang bahandi. **4**
Ang hari magtukod sa yuta pinaagi sa katarong, apan siya
nga gusto makasapi maoy moguba niini. **5** Ang tawo nga
nag-ulog-ulog sa iyang silingan sama lamang nga nagbukhad
ug pukot alang sa iyang mga tiil. **6** Malit-ag ang tawong
daotan pinaagi sa iyang kaugalingon nga sala, apan siya nga
nagbuhat ug matarong mag-awit ug magmalipayon. **7** Siya
nga nagbuhat ug matarong nag-amping sa katungod sa mga
kabos; ang tawong daotan dili makasabot niana nga kahibalo.
8 Ang mga matamayon nagbutang ug kalayo sa siyudad, apan
kadtong maalamon molikay sa kapungot. **9** Kung adunay
panaglalis sa tawong maalamon ug sa buangbuang, masuko
lamang siya ug mokatawa, ug wala gayoy pagpahulay. **10**
Ang mga mamumuno magdumot kaniya nga walay sala

ug pangitaon ang kinabuhi sa mga matarong. **11** Ipakita
gayod sa buangbuang ang tanan niyang kasuko, apan ang
tawong maalamon makapugong niini ug mapailubon sa iyang
kaugalingon. **12** Kung ang magmamando magtagad sa mga
bakak, ang tanan niyang mga kadagkoan mahimong daotan.
13 Ang tawong kabos ug ang madaogdaogon managsama
lamang, kay si Yahweh ang naghatag ug kahayag sa ilang
mga mata. **14** Kung maghukom ang hari sa mga kabos
pinaagi sa kamatuoran, matukod ang iyang trono hangtod
sa kahangtoran. **15** Ang bunal ug ang pagpadlong mohatag
ug kaalam; apan ang bata nga gilikay gikan sa pagpanton
magpakaulaw sa iyang inahan. **16** Kung ang mga tawong
daotan anaa sa gahom, modagsang ang pagpakasala, apan
kadtong nagbuhat ug matarong makakita sa pagkapukan sa
mga tawong daotan. **17** Pantuna ang imong anak nga lalaki
ug papahulayon ka niya; ug magdala siya ug kalipay sa imong
kinabuhi. **18** Diin wala nay makita nga mga pagpanagna ang
mga tawo managdagan, apan bulahan siya nga nagtuman
sa balaod. **19** Dili nimo mabadlong ang mga ulipon pinaagi
sa mga pulong, bisan tuod makasabot siya, magpakahilom
lamang gihapon. **20** Nakakita na ba ka ug tawo nga madali-
dalion sa iyang gipamulong? Mas aduna pay paglaom ang usa
ka buangbuang kaysa kaniya. **21** Siya nga mapatuyangon sa
iyang ulipon gikan sa iyang pagkabatan-on, adunay kasamok
sa kaulahian niini. **22** Ang masuk-anon nga tawo makapukaw
sa panagbingkil ug ang hanas sa kaligutgot makahimo ug
daghang mga sala. **23** Ang garbo sa tawo makapaubos
kaniya; apan siya nga adunay mapainubsanon nga espiritu
mapasidunggan. **24** Siya nga makig-uban sa mga kawatan
masilag sa iyang kaugalingon nga kinabuhi; madungog niya
ang pagtunglo ug walay ikasulti. **25** Ang kahadlok sa tawo
naghimo ug lit-ag, apan siya nga mosalig kang Yahweh
mapanalipdan. **26** Daghan ang nagapangita sa dagway sa
magmamando, apan gikan kang Yahweh moabot ang katarong
alang kaniya. **27** Ang walay katarong nga tawo gidumtan
niadtong nagbuhat ug matarong, apan siya nga matarong ang
dalan gidumtan sa mga tawong daotan.

30 Ang mga panultihon ni Agur nga anak nga lalaki
ni Jaque—ang panagna: Kining tawhana gipahayag
ngadto kang Itiel, kang Itiel ug kang Ucal: **2** Sigurado gayod
nga labaw pa ako kasusama sa mananap kaysa bisan kinsa
nga tawo ug wala akoy panabot sa tawo. **3** Wala ako nakakat-
on sa kaalam, ni aduna akoy kahibalo Kaniya nga Balaan. **4**
Kinsa ba ang miadto sa langit ug mikanaog? Kinsa ba ang
nakatigom sa hangin diha sa walay sulod niyang mga kamot?
Kinsa ba ang nakatigom sa katubigan diha sa panapton?
Kinsa ba ang nagpahimutang sa kinutoban sa kalibotan?
Unsa man ang iyang ngalan, ug unsa man ang ngalan sa
iyang anak? Sigurado nga nasayod gayod kamo! **5** Ang
matag pulong sa Dios napamatud-an na, siya ang taming
niadtong modangop kaniya. **6** Ayaw dugangi ang iyang mga
pulong, o pagabadlongon ka niya, ug mapamatud-an ka nga
bakakon. **7** Naghangyo ako kanimo ug duha ka butang, ayaw
intawon ihikaw kini gikan kanako sa dili pa ako mamatay: **8**
Ipahilayo gikan kanako ang mga walay pulos nga pulong ug
mga bakak. Ayaw ako hatagi ug kawalad-on ni mga bahandi,
ihatag lamang kanako ang pagkaon nga akong gikinahanglan.
9 Kay kung hatagan mo ako ug sobra, tingali ug ilimod ko ikaw
ug moingon, "Kinsa man si Yahweh?" O kung mahimo akong
kabos, makapangawat ako ug mapasipad-an ang ngalan
sa akong Dios. **10** Ayaw daota ang ulipon atubangan sa
iyang agalon, o pagatunglohon ka niya ug pagailhon ka nga
sad-an. **11** Ang kaliwatan nga magtunglo sa ilang amahan
ug wala magpanalangin sa ilang inahan, **12** mao kana ang
kaliwatan nga putli sa ilang kaugalingong mga mata, apan
wala sila nahugasan sa ilang mga hugaw. **13** Mao kana
ang kaliwatan—mga mapahitas-on sa ilang mga mata ug
nagpataas sa ilang mga tabontabon sa mata! — **14** sila ang
kaliwatan nga daw mga espada ang ilang mga ngipon, ug
ang ilang mga panga daw mga kutsilyo, mao nga mahimo
nilang lamyon ang mga kabos gikan sa kalibotan ug ang
mga nagakinahanglan gikan sa taliwala sa katawhan. **15**
Ang mga alimatok adunay duha ka anak nga mga baye,
"Hatag ug hatag," mihilak sila. Adunay tulo ka butang nga
dili gayod matagbaw, upat nga dili moiingon ug, "Igo na": **16**
Ang Seol, ang sabakan nga dili makapanamkon, yuta nga
giuhaw sa tubig, ug ang kalayo nga dili moingon ug, "Igo
na." **(Sheol h7585)** **17** Ang mata nga nagatamay sa amahan
ug nagasupak sa inahan, pagatukaon ang iyang mga mata
pinaagi sa mga uwak sa walog, ug kan-on siya sa mga agila.
18 Adunay tulo ka mga butang nga kahibulongan kaayo alang
kanako, upat nga dili nako masabtan: **19** ang dalan sa agila sa
kawanangan; ang dalan sa bitin nga anaa sa bato; ang dalan
sa sakayan nga anaa sa kinalaloman nga bahin sa dagat; ug
ang dalan sa lalaki uban sa batan-ong babaye. **20** Mao kini
ang dalan sa babaye nga mananapaw— mokaon siya ug iyang
trapohan ang iyang baba ug moingon, "Wala akoy nabuhat
nga sayop." **21** Adunay tulo ka mga butang nga makapatay-
og sa kalibotan ug ang ikaupat dili kini molahutay: **22** kung
mahimong hari ang usa ka ulipon; kung ang buangbuang
mapuno sa pagkaon; **23** kung magminyo ang babaye nga
gikasilagan; ug kung ang sulugoong babaye mopuli sa dapit sa
iyang agalong babaye. **24** Upat ka mga butang sa kalibotan
nga gagmay apan maalamon kaayo: **25** ang mga lamigas nga
mga binuhat dili kusgan, apan nag-andam sila sa ilang mga
pagkaon panahon sa ting-init; **26** ang mga ilaga sa bato dili
kusgan nga mga binuhat, apan nagbuhat sila sa ilang balay sa
kabatoan. **27** Ang mga dulon walay hari, apan silang tanan
magpanon nga han-ay. **28** Ang taluto, makuptan mo kini sa
duha nimo ka mga kamot, apan makita sila sa mga palasyo sa
hari. **29** Adunay tulo ka mga butang nga halangdon lantawon
sa ilang pagtikang ug upat nga halangdon lantawon kung unsa
sila molakaw: **30** ang lion, ang labing kusgan taliwala sa mga
ihalas nga mananap— walay talikdan niini gikan sa tanan;
31 ang hambog nga sunoy; ang kanding; ug ang hari diin
ang iyang mga sundalo anaa sa iyang tupad. **32** Kung ikaw
nagpakabuang, nagdayeg sa imong kaugalingon, o naglaraw
ka ug daotan— ibutang ang imong kamot sa imong baba. **33**
Ingon nga ang pagkutaw sa gatas makahimo ug mantekilya ug
ingon nga magdugo ang ilong sa tawo kung lubagon kini, busa
ang mga buhat nga gibuhat sa kasuko magahatag kini ug
panagbingkil.

31 Ang mga pulong ni Haring Lemuel— ang panagna nga
gitudlo sa iyang inahan. **2** Unsa man, akong anak?
Ug unsa man, anak sa akong sabakan? ug unsa man, anak
sa akong mga panaad? — **3** Ayaw ihatag ang imong kusog
sa babaye, o ang imong mga pamaagi niadtong maglaglag
sa mga hari. **4** Dili kini alang sa mga hari, Lemuel, dili
kini alang sa mga hari aron pag-inom sa bino, ni ang mga
magmamando aron mangutana, "Hain man ang isog nga
ilimnon?" **5** Tungod kay kung moinom sila, makalimtan nila
kung unsa ang kasugoan, ug yatakan ang mga katungod
sa tanang mga gidaogdaog. **6** Hatagi ug isog nga ilimnon
ang mga tawo nga mangahanaw ug bino niadtong hilabihan

ang kasakit. **7** Moinom siya ug mahikalimtan niya ang iyang
kawalad-on ug dili niya mahinumdoman ang iyang kasamok. **8**
Pakigsulti alang niadtong dili makasulti, alang sa kaayohan sa
tanan nga hapit na mangahanaw. **9** Pagsulti ug paghukom
pinaagi sa sukdanan kung unsa ang husto ug labani ang
katungod sa mga kabos ug nagakinahanglan nga mga tawo.
10 Kinsa man ang makakita ug takos nga asawa? Ang iyang
kabililhon labaw pa sa mga alahas. **11** Ang kasingkasing
sa iyang bana mosalig kaniya, ug dili gayod siya mahimong
kabos. **12** Mobuhat gayod siya ug maayong mga butang
alang kaniya ug dili ang daotan sa tanang mga adlaw sa
iyang kinabuhi. **13** Magpili siya ug balahibo sa karnero ug
lanot sa lino nga tanom, ug magabuhat uban ang kalipay sa
iyang mga kamot. **14** Sama siya sa nagpatigayon nga mga
sakayan; nagdala siya sa iyang pagkaon gikan sa halayo. **15**
Mobangon siya samtang gabii pa ug mohatag ug pagkaon sa
iyang panimalay, ug ibahinbahin niya ang buluhaton alang sa
iyang mga sulugoong babaye. **16** Maghunahuna siya ug uma
ug paliton kini, uban sa kinitaan sa iyang mga kamot motanom
siya ug paras. **17** Bistihan niya ang iyang kaugalingon sa
kusog ug himoon niyang kusgan ang iyang mga bukton. **18**
Makita niya kung unsa ang maayo nga makaginansya siya; sa
tibuok gabii wala gipalong ang iyang lampara. **19** Gibutang
niya ang iyang mga kamot sa lamboranan, ug iyang gigunitan
ang nilubid nga tanod. **20** Gituy-od niya ang iyang kamot sa
mga tawong kabos; gituy-od niya ang iyang kamot sa mga
tawong nanginahanglan. **21** Dili siya mahadlok sa niyebe
alang sa iyang panimalay, kay ang tibuok niya nga panimalay
nabistihan sa dagtom pula. **22** Naghimo siya ug hapin alang
sa iyang higdaanan, ug nagbisti siya ug labing maayo nga
tapul nga lino. **23** Inila ang iyang bana sa mga ganghaan,
kung molingkod siya kauban sa mga kadagkoan sa yuta. **24**
Naghimo siya ug lino nga mga panapton ug gibaligya kini,
ug nagbaligya siya ug mga bakus sa mga nagapatigayon.
25 Nabistihan siya uban ang kusog ug kadungganan, ug
mokatawa siya sa dihang moabot ang panahon. **26** Magabuka
siya sa iyang baba uban ang kaalam ug ang balaod sa
pagkamaluluy-on anaa sa iyang dila. **27** Nagabantay siya sa
tanang pamaagi sa iyang panimalay ug dili mokaon sa tinapay
nga walay pulos **28** Mobangon ang iyang mga anak ug tawgon
siya ug bulahan ug ang iyang bana modayeg kaniya, ug
moingon, **29** “Daghang buotan nga mga babaye, apan silang
tanan dili makalabaw kanimo.” **30** Ang katahom malimbongon,
ug ang kaanyag walay kapuslanan, apan ang babaye nga
mahinadlokon kang Yahweh, pagadayegon siya. **31** Ihatag
kaniya ang kinitaan sa iyang mga kamot ug tugoti ang iyang
mga buhat nga modayeg kaniya diha sa mga ganghaan.

Ecclesiastes

1 Mao kini ang mga pulong sa Magtutudlo, ang kaliwat ni
David ug hari sa Jerusalem. **2** Miingon ang Magtutudlo
niini. “Sama sa aso, sama sa huyuhoy sa hangin, mahanaw
ang tanan, ug nagbilin ug daghang pangutana. **3** Unsa man
ang makuha sa mga tawo gikan sa tanang buhat nga ilang
gihagoan ilalom sa adlaw? **4** Ang usa ka kaliwatan mahanaw,
ug moabot ang laing kaliwatan, apan ang kalibotan magpabilin
hangtod sa kahangtoran. **5** Mosubang ang adlaw, ug mosalop
kini ug modalig balik ngadto sa dapit nga subangan niini pag-
usab. **6** Mohuyop ang hangin ngadto sa habagatan ug molibot
sa amihanan, kanunay lamang nagalibot sa agianan niini
ug mobalik pag-usab. **7** Ang tanang kasapaan nagaagas
padulong sa dagat, apan wala gayod napuno ang dagat.
Ngadto sa dapit diin nagaagas ang mga sapa, mobalik kini pag-
usab. **8** Ang tanang butang makaluya, ug walay makapasabot
niini. Dili matagbaw ang mata sa makita niini, bisan paman
ang dalunggan dili matagbaw sa madungog niini. **9** Ang
bisan unsa nga nahitabo kaniadto mao gayod ang mahitabo,
ug ang bisan unsa nga nabuhat mao gayod ang buhaton.
10 Walay bag-o ilalom sa adlaw. Aduna bay butang diin
mahimong maingnan, 'Tan-awa, bag-o kini'? Ang bisan unsa
nga naglungtad milungtad na sa dugay nga panahon, sa
kapanahonan nga dugay nang miabot una kanato. **11** Wala
nay bisan usa nga nahinumdom sa mga butang nga nahitabo
kaniadto. Ug sa mga butang nga nahitabo sa nangagi ug
ang mahitabo sa umaabot dili na usab mahinumdoman.” **12**
Ako ang Magtutudlo, ug nahimo akong hari sa Israel diha sa
Jerusalem. **13** Gigamit ko ang akong hunahuna sa pagtuon
ug sa pagpangita pinaagi sa kaalam sa tanang butang nga
nahimo ilalom sa langit. Ang pagpangita usa ka makahasol
nga buhat nga gihatag sa Dios sa kaanakan sa katawhan aron
pagabuhaton. **14** Nakita ko ang tanang mga buhat nga nahimo
ilalom sa adlaw, ug tan-awa, kining tanan sama lamang sa aso
ug usa ka sulay sa pagbantay sa hangin. **15** Ang baliko dili na
matul-id! Ang nawala dili na maihap! **16** Nakigsulti ako sa
akong kasingkasing nga nag-ingon, “Tan-awa, nakaangkon
ako ug dakong kaalam kaysa tanan nga nag-una kanako sa
Jerusalem. Nakita sa akong hunahuna ang dakong kaalam ug
kahibalo.” **17** Busa gigamit ko ang akong kasingkasing sa
pagsayod sa kaalam ug sa pagkabuangbuang ug pagkawalay
pulos. Nasabtan nako nga kini usa ka sulay sa pagbantay sa
hangin. **18** Kay diha sa kadagaya sa kaalam anaa ang tumang
suliran, ug siya nga nagadaghan ang kahibalo nagadaghan
ang kasub-anan.

2 Miingon ako sa akong kasingkasing, “Dali karon, sulayan
ko ikaw pinaagi sa kalipay. Busa pagpahimulos sa kalipay.”
Apan tan-awa, lumalabay lamang usab kini nga huyuhoy sa
hangin. **2** Miingon ako mahitungod sa pagkatawa, “Binuang
kini,” ug mahitungod sa kalingawan, “Unsa may pulos niini?” **3**
Gisusi ko sa akong kasingkasing kung unsaon pagtagbaw ang
akong mga tinguha pinaagi sa bino. Gitugotan ko ang akong
hunahuna sa paggiya kanako pinaagi sa kaalam bisan tuod ug
nagkupot pa ako sa pagkabuangbuang. Buot kong makita
kung unsa ang maayong buhaton sa mga tawo ilalom sa langit
panahon sa mga adlaw sa ilang kinabuhi. **4** Nagbuhat ako ug
bantogang mga butang. Nagtukod ako ug mga balay alang sa
akong kaugalingon ug nagtanom ug mga paras. **5** Naghimo
ako ug mga tanaman ug mga suroyanan alang sa akong
kaugalingon; diha niini gitanom ko ang tanang matang sa
kahoy nga mamungag prutas. **6** Nagbuhat akog mga punong
sa tubig aron sa pagpatubig sa lasang diin nagatubo ang
mga kahoy. **7** Nagpalit ako ug mga ulipon nga lalaki ug mga
ulipon nga babaye; aduna akoy mga ulipon nga natawo diha
sa akong palasyo. Aduna usab akoy dakong pundok sa mga
baka ug mga karnero, labaw pa kaysa bisan kinsang hari
nga nagdumala una kanako sa Jerusalem. **8** Nagtigom usab
akog plata ug bulawan alang sa akong kaugalingon, ang mga
bahandi sa mga hari ug mga probinsya. Nakakuha ko ug mga
mang-aawit nga lalaki ug babaye alang sa akong kaugalingon,
ug mga kalipay gikan sa kaanakan sa katawhan, mga kabit
ug mga asawa. **9** Busa nahimo akong mas bantogan ug
mas dato kaysa tanan nga nahiuna kanako sa Jerusalem,
ug ang akong kaalam nagpabilin kanako. **10** Bisan unsa
nga gitinguha sa akong mga mata, wala ko pugngi ang
akong kaugalingon gikan niini. Wala ko gipugngan ang akong
kasingkasing gikan sa bisan unsang kalipay, tungod kay
naglipay ang akong kasingkasing sa tanan nakong kahago ug
ang kalipay maoy akong ganti alang sa tanan nakong buhat.
11 Unya gitan-aw ko ang tanang buhat nga nahimo sa akong
mga kamot, ug sa buhat nga akong nahimo, apan sa gihapon,
ang tanan aso lamang ug usa ka sulay sa pagbantay sa
hangin. Walay makuha niini ilalom sa adlaw. **12** Unya milingi
ako aron sa pag-ila sa kaalam, ug sa pagkabuangbuang ug
pagkawalay pulos usab. Kay unsa man ang mabuhat sa sunod
nga hari nga moabot human sa usa ka hari, nga wala pa
nabuhat? **13** Unya nasabtan ko nga bintaha ang kaalam
kaysa pagkabuangbuang, sama lamang nga ang kahayag
mas maayo kaysa kangitngit. **14** Ang maalamon nga tawo
mogamit sa iyang mga mata nga anaa sa iyang ulo aron sa
pagtan-aw kung asa siya padulong, apan ang buangbuang
magalakaw diha sa kangitngit, bisan tuod ug nasayod ako nga
managsamang kapaingnan ang gitagana alang sa matag usa.
15 Unya miingon ako sa akong kasingkasing, “Kung unsa ang
mahitabo sa buangbuang, mao usab ang mahitabo kanako.
Busa unsa man ang kalahian kung ako maalamon kaayo?”
Nakahukom ako sa akong kasingkasing, “Sama lamang usab
kini sa aso.” **16** Kay ang maalamon, sama sa buangbuang, dili
mahinumdoman sa dugay nga panahon. Sa mga adlaw nga
moabot ang tanang butang mahikalimtan lamang. Mamatay
ang maalamon nga tawo sama lamang nga mamatay ang
buangbuang. **17** Busa gikasilagan ko ang kinabuhi tungod kay
ang tanang buhat nga nahimo ilalom sa adlaw daotan nganhi
kanako. Tungod kay ang tanang butang aso lamang ug usa ka
sulay sa pagbantay sa hangin. **18** Gidumtan ko ang tanan
nakong nakab-ot nga akong nahimo ilalom sa adlaw tungod
kay igabilin ko lamang kini ngadto sa tawo nga mopuli kanako.
19 Ug kinsa man ang nasayod kung maalamon siya nga tawo
o buangbuang? Apan mahimo siya nga modumala sa tanang
butang nga gitukod sa akong paghago ug kaalam ilalom sa
adlaw. Aso lamang usab kini. **20** Busa nawad-an ug paglaom
ang akong kasingkasing sa tanang buhat nga akong nahimo
ilalom sa adlaw. **21** Kay tingalig adunay nagbuhat uban ang
kaalam, uban ang kahibalo, ug katakos, apan ibilin lamang
niya kining tanan ngadto sa tawo nga wala gayod nagbuhat
bisan usa niini. Aso lamang usab kini ug dakong kadaot. **22**
Kay unsa man ang makuha sa tawo nga naghago pag-ayo ug
naningkamot diha sa iyang kasingkasing aron sa paghingpit sa
iyang mga buhat ilalom sa adlaw? **23** Matag adlaw ang iyang
bulohaton sakit ug makahasol, busa panahon sa kagabhion
dili makakaplag ug kapahulayan ang iyang kalag. Aso lamang
usab kini. **24** Wala nay laing maayo nga buhaton ang si bisan

kinsa gawas sa pagkaon ug pag-inom ug pagkatagbaw kung
unsa ang maayo diha sa iyang mga buhat. Nakita ko nga kini
nga kamatuoran naggikan sa kamot sa Dios. **25** Kay si kinsa
man ang makakaon o kinsa man ang makabaton ug bisan
unsa nga kalipay kung wala ang Dios? **26** Kay ngadto ni
bisan kinsa nga nakapahimuot kaniya, nagahatag ang Dios ug
kaalam, kahibalo, ug kalipay. Bisan paman niini, naghatag siya
ngadto sa makasasala ug buhat sa pagkuha ug pagtigom aron
mahatag niya kini ngadto sa tawo nga nakapahimuot sa Dios.
Sama lamang usab kini sa aso ug usa ka sulay sa pagbantay
sa hangin.

3 Kay ang tanang butang adunay gitagana nga panahon,
ug panahon alang sa matag katuyoan ilalom sa langit. **2**
Adunay panahon sa pagkatawo ug panahon sa pagkamatay,
panahon sa pagtanom ug panahon sa pag-ibot sa mga tanom,
3 panahon sa pagpatay ug panahon sa pag-ayo, panahon sa
paglumpag ug panahon sa pagtukod. **4** Adunay panahon sa
paghilak ug panahon sa pagkatawa, panahon sa pagbangotan
ug panahon sa pagsayaw, **5** panahon sa paglabay ug mga
bato ug panahon sa pagtigom ug mga bato, panahon sa
paggakos sa ubang mga tawo, ug panahon sa pag-undang
gikan sa paggakos. **6** Adunay panahon alang sa pagpangita
sa mga butang ug panahon sa paghunong sa pagpangita,
panahon sa pagtipig sa mga butang ug panahon sa paglabay
sa mga butang, **7** panahon sa paggisi sa bisti ug panahon sa
pagtahi sa bisti, panahon sa paghilom ug panahon sa pagsulti.
8 Adunay panahon sa paghigugma ug panahon sa pagdumot,
panahon alang sa pakiggubat ug panahon alang sa pakigdait.
9 Unsa man ang makuha sa usa ka nagtrabaho sa iyang
kahago? **10** Nakita ko ang buhat nga gihatag sa Dios sa mga
tawo aron humanon. **11** Gihimo sa Dios ang tanang butang
nga tukma alang sa kaugalingong takna niini. Gibutangan usab
niya ug butang nga molungtad ang ilang mga kasingkasing.
Apan dili makasabot ang tawo sa mga buhat nga nahimo sa
Dios, gikan sa ilang sinugdanan hangtod sa ilang kataposan.
12 Nasayod ako nga walay laing mas maayo alang ni bisan
kinsa kaysa paglipay ug sa pagbuhat ug maayo samtang
buhi pa siya— **13** ug nga ang tanan mokaon ug moinom, ug
kinahanglan makasabot unsaon paglipay sa maayong butang
nga moabot gikan sa tanan niyang paghago. Usa kini ka
gasa gikan sa Dios. **14** Nasayod ako nga bisan unsa nga
gibuhat sa Dios magpadayon hangtod sa kahangtoran. Walay
madugang niini o makuha, tungod kay ang Dios ang nagbuhat
niini aron ang katawhan moduol kaniya uban sa dungog. **15**
Ang bisan unsa nga anaa na, anaa nang daan; ang bisan
unsa nga moabotay pa, anaa nang daan. Gihimo sa Dios ang
mga tawo sa pagpangita sa mga butang nga tinago. **16** Ug
nakita ko kana ilalom sa adlaw nga anaa ang pagkadaotan diin
kinahanglan adunay hustisya, ug sa dapit sa pagkamatarong
kasagaran makaplagan ang pagkadaotan. **17** Miingon ako sa
akong kasingkasing, “Hukman sa Dios ang matarong ug ang
daotan sa hustong panahon alang sa matag butang ug matag
buhat.” **18** Misulti ako sa akong kasingkasing, “Gisulayan
sa Dios ang mga tawo aron makita nila nga sila daw sama
sa mga mananap.” **19** Kay ang mahiagoman sa mga anak
sa tawo ug ang mahiagoman sa mga mananap managsama
lamang. Ang kamatayon sa usa sama sa kamatayon sa uban.
Ang gininhawa managsama alang kanilang tanan. Dili labaw
ang tawo ibabaw sa mga mananap. Kay dili ba ang tanang
butang gininhawa lamang? **20** Ang tanang butang mopadulong
sa samang dapit. Ang tanang butang naggikan sa abog, ug
ang tanang butang mobalik ngadto sa abog. **21** Kinsa man
ang nakabalo kung ang espiritu sa tawo mopataas ug ang
espiritu sa mga mananap mopaubos ngadto sa yuta? **22** Ug
namatngonan nako pag-usab nga walay mas maayo alang ni
bisan kinsa kaysa paglipay sa iyang buhat, kay mao kana
ang gitagana kaniya nga bulohaton. Kinsa man ang makadala
kaniya ug balik aron makita kung unsay mahitabo sunod
kaniya?

4 Sa makausa pa, naghunahuna ako mahitungod sa
pagdaog-daog nga nahitabo ilalom sa adlaw. Tan-awa
ang mga luha sa dinaog-daog nga mga tawo. Walay tighupay
kanila. Ang gahom anaa sa kamot sa mga nagdaog-daog
kanila, apan walay nagahupay sa dinaog-daog nga mga
tawo. **2** Busa gidayeg ko ang patay nga mga tawo, kadtong
nangamatay na, dili ang mga buhi, kadtong mga buhi pa. **3**
Apan, labing bulahan pa kaysa duha kadtong tawo nga wala
pa matawo, ang tawo nga wala pay nakita nga bisan unsa
nga mga daotang binuhatan nga nahimo ilalom sa adlaw. **4**
Unya nakita ko nga ang matag buhat sa paghago ug matag
batid nga buhat nahimong gikasinahan sa iyang silingan.
Kini usab sama sa aso ug usa ka pagsulay sa pagbantay
sa hangin. **5** Ang buangbuang maghiyugpos sa iyang mga
kamot ug wala nagtrabaho, busa ang iyang pagkaon mao ang
iyang kaugalingong unod. **6** Apan mas labing maayo ang usa
ka kumkom nga ginansya uban ang hilom nga pagtrabaho
kaysa sa duha ka kumkom uban ang pagbuhat nga nagasulay
sa pagbantay sa hangin. **7** Unya nahunahunaan ko pag-
usab ang mahitungod sa daghan pang kakawangan, daghang
nagakahanaw nga aso ilalom sa adlaw. **8** Adunay matang sa
tawo nga nag-inusara. Wala siyay si bisan kinsa, walay anak
nga lalaki o igsoon nga lalaki. Walay kataposan ang tanan
niyang buhat, ug walay katagbawan ang iyang mga mata
sa pagbaton ug bahandi. Natingala siya, “Alang kang kinsa
man ang akong paghago ug paghikaw sa akong kaugalingon
sa kalipay?” Kini usab sama sa aso, usa ka dili maayo nga
kahimtang. **9** Mas maayo ang buhat sa duha kaysa usa ka
tawo; silang duha makaangkon ug maayo nga bayad alang
sa ilang paghago. **10** Kay kung ang usa mapukan, ang usa
magbangon sa iyang higala. Apan, magsunod ang kasub-
anan niadtong nag-inusara sa dihang mapukan siya kung
walay tawo nga magbangon kaniya. **11** Ug kung ang duha
mag-uban ug higda, mainitan sila, apan unsaon man sa tawo
nga nag-inusara aron mainitan? **12** Mabuntog ang tawo nga
nag-inusara, apan makabarog sa pagsulong ang duha, ug
lisod bugtoon ang tulo ka lubid sa pisi. **13** Labi pang maayo
nga mahimong kabos apan maalamon nga batan-on kaysa
usa ka tigulang ug buangbuang nga hari nga dili na kahibalo
maminaw sa mga pasidaan. **14** Tinuod kini bisan kung ang
batan-on nga lalaki mahimong hari gikan sa bilanggoan, o
bisan kung natawo siya nga kabos sa iyang gingharian. **15**
Apan, nakita ko ang tanan nga buhi ug nagalakawlakaw ilalom
sa adlaw nga nagtugyan sa ilang mga kaugalingon sa laing
batan-on nga lalaki nga mibarog isip hari. **16** Walay kinutoban
alang sa tanang tawo nga buot motuman sa bag-ong hari,
apan sa dili madugay daghan kanila ang dili na magadayeg
kaniya. Sa pagkatinuod kini nga kahimtang sama sa aso ug
usa ka pagsulay sa pagbantay sa hangin.

5 Bantayi ang imong lihok sa dihang moadto ka sa balay
sa Dios. Adto didto aron sa pagpaminaw. Mas maayo
pa ang pagpaminaw kaysa maghalad ug sakripisyo ang
mga buangbuang nga wala masayod nga daotan ang ilang
ginabuhat sa kinabuhi. **2** Ayaw pagdali ug sulti sa imong baba,

ug ayaw tugoti ang imong kasingkasing nga dali maghisgot ug
butang atubangan sa Dios. Ang Dios atua sa langit, apan ikaw
anaa sa yuta, busa himoa nga pipila lamang ang imong mga
pulong. **3** Kung aduna kay daghang mga butang nga buhaton
ug gikabalak-an, mahimong makabaton ka ug daotang mga
damgo. Ug kung mas daghan ang imong gisulti nga mga
pulong, mahimong mas daghan ang walay pulos nga mga
butang nga imong masulti. **4** Sa dihang maghimo ka ug
panumpa sa Dios, ayaw dugaya ang pagbuhat niini, kay ang
Dios wala malipay sa mga buangbuang. Buhata ang imong
gipanumpa nga buhaton. **5** Mas maayo pa nga dili maghimo ug
panumpa kaysa maghimo ka nga dili tumanon. **6** Ayaw tugoti
ang imong baba nga mahimong hinungdan nga makasala ang
imong unod. Ayaw pagsulti ngadto sa mensahero sa pari,
"Sayop kana nga pagpanumpa." Nganong pasuk-on man ang
Dios pinaagi sa bakak nga panumpa, ug hagiton ang Dios sa
paglaglag sa buhat sa imong mga kamot? **7** Kay sa daghan
nga mga damgo, sa daghan nga mga pulong, anaa usab
ang walay kapuslanan nga aso. Busa kahadloki ang Dios. **8**
Sa dihang makita mo ang tawong kabos nga gidaog-daog
ug gihikawan sa katarong ug husto nga pagtagad sa imong
probinsya, ayaw kahibulong ingon nga walay nakabalo, tungod
kay adunay labaw nga mga tawo nga nagtan-aw niadtong ubos
kanila, ug adunay mas labaw pa ibabaw kanila. **9** Dugang pa
niini, alang sa tanan ang abot sa yuta, ug ang hari mismo
maoy magakuha sa abot gikan sa kaumahan. **10** Si bisan
kinsa nga nahigugma sa plata dili gayod matagbaw sa plata,
ug si bisan kinsa nga nahigugma sa katigayonan mangandoy
pa gayod ug mas daghan pa. Kini, usab, sama sa aso. **11**
Sa dihang magadaghan ang imong bahandi, magadaghan
usab ang mga tawo nga mohurot niini. Unsa may pulos sa
bahandi sa nanag-iya niini gawas sa pagtan-aw niini uban
sa iyang mga mata? **12** Matam-is gayod ang tulog sa tawo
nga nanarbaho, bisan kung gamay lang ang iyang gikaon o
daghan, apan ang bahandi sa dato nga tawo dili magtugot
kaniya nga mahinanok sa pagtulog. **13** Adunay hilabihan ka
daotan nga akong nakita ilalom sa adlaw: mga bahandi nga
gitagoan sa tag-iya, nga misangpot sa iyang kaugalingong
kaalaot. **14** Sa dihang mawad-an ang dato nga tawo sa
iyang bahandi pinaagi sa daotan nga pagpatigayon, ang iyang
kaugalingong anak nga lalaki, iyang giatiman isip amahan,
wala gayoy bisan unsa nga mabilin sa iyang kamot. **15** Ingon
nga ang tawo nahimugso nga hubo gikan sa tagoangkan sa
iyang inahan, ug mobiya usab siya nga hubo niining kinabuhia.
Walay madala ang iyang mga kamot gikan sa iyang buhat. **16**
Usa pa ka hilabihan ka daotan mao nga sa paagi nga miabot
ang tawo, sama usab niana nga paagi ang iyang pagbiya.
Busa unsa man ang makuha ni bisan kinsa sa pagbuhat alang
sa hangin? **17** Sa panahon sa iyang mga adlaw nagakaon
siya uban ang kangitngit ug hilabihan nga nag-antos sa sakit
ug kaligutgot. **18** Tan-awa, ang nakita nako nga maayo ug
haom mao ang pagkaon ug pag-inom ug paglipay sa abot
gikan sa tanan natong buhat, samtang nagbuhat kita ilalom sa
adlaw panahon sa mga adlaw niini nga kinabuhi nga gihatag
sa Dios kanato. Kay mao kini ang bulohaton nga gibilin ngadto
sa tawo. **19** Si bisan kinsa nga gihatagan sa Dios sa bahandi
ug katigayonan ug katakos sa pagdawat sa iyang bahin ug
paglipay sa iyang buhat—usa kini ka gasa gikan sa Dios. **20**
Kay dili niya kanunay hinumdoman ang mga adlaw sa iyang
kinabuhi, tungod kay ang Dios maghatag kaniya ug daghang
bulohaton nga makalipay kaniya sa pagbuhat.

6 Adunay daotan nga akong nakita ilalom sa adlaw, ug
hilabihan ka daotan kini alang sa mga tawo. **2** Mahimong
maghatag ang Dios ug mga bahandi, katigayonan, ug
kadungganan sa usa ka tawo aron walay makulang sa iyang
gitinguha alang sa iyang kaugalingon, apan ang Dios wala
maghatag kaniya ug katakos sa paglipay niini. Hinuon, ang
ubang tawo ang migamit sa iyang mga kabtangan. Kini sama
sa aso, usa ka daotan nga kasakit. **3** Kung ang tawo gihatagan
ug gatosan ka mga anak ug magapuyo sa daghang katuigan,
aron daghan ang mga adlaw sa iyang katuigan, apan kung
wala natagbaw ang iyang kasingkasing sa maayo ug wala
siya gilubong uban ang dungog, busa makasulti ako nga mas
maayo pa ang bata nga patay na nga nahimugso kaysa kaniya.
4 Bisan tuod kana nga bata nahimugso sa kakawangan ug
namatay sa kangitngit, ug ang ngalan niini nagpabilin sa
tago. **5** Bisan kung kini nga bata wala nakakita sa adlaw o
nasayod sa bisan unsang butang, nakapahulay na kini bisan
ang tawo wala pa. **6** Bisan kung ang usa ka tawo magpuyo
sa duha ka libo ka tuig apan wala nakatuon sa paglipay sa
mga maayong butang, mopadulong siya sa samang dapit nga
padulngan sa tanan. **7** Bisan ang tanang buhat sa tawo mao
ang pagpuno sa iyang baba, apan wala napuno ang iyang
kagana. **8** Sa pagkatinuod, unsa man ang nakabintaha sa usa
ka maalaom nga tawo ngadto sa buangbuang? Unsa man
ang nakabintaha nga nabatonan sa kabos nga tawo bisan
kung nasayod siya unsaon paglihok atubangan sa ubang mga
tawo? **9** Mas maayo nga matagbaw sa kung unsa ang nakita
sa mga mata kaysa magtinguha sa gitinguha sa naglatagaw
nga kagana, diin sama usab sa aso ug usa ka pagsulay sa
pagbantay sa hangin. **10** Kung unsa kadtong anaa nang daan
gihatagan nang daan ug ngalan, ug nasayran nang daan kung
sa unsa gisusama ang tawo. Busa mahimong walay pulos nga
makiglalis sa tawo nga gamhanang maghuhukom sa tanan.
11 Kung mas daghan ang mga pulong nga isulti, mas daghan
ang kakawangan, busa unsa ang kapuslanan niini sa tawo?
12 Kay kinsa man ang nasayod kung unsa ang maayo alang
sa kinabuhi sa tawo sa panahon sa iyang walay kapuslanan
ug inihap nga mga adlaw nga daw miagi lamang siya sama
sa anino? Kinsa man ang makasulti sa tawo kung unsa ang
moabot ilalom sa adlaw human siya mamatay?

7 Ang maayong ngalan mas maayo kaysa mahalon nga
pahumot, ug ang adlaw sa kamatayon mas maayo kaysa
adlaw sa pagkahimugso. **2** Mas maayo nga moadto sa
balay sa pagbangotan kaysa balay sa pagkombira, kay ang
pagbangotan moabot ngadto sa tanang katawhan sa kataposan
sa kinabuhi, busa ang buhi nga mga tawo angay magtipig
niini ngadto sa kasingkasing. **3** Ang kasubo mas maayo
kaysa pagkatawa, kay human sa kagul-anan sa panagway
moabot ang kalipay sa kasingkasing. **4** Ang kasingkasing
sa malaamon anaa sa balay sa nagbangotan, apan ang
kasingkasing sa buangbuang anaa sa balay sa nagkombira. **5**
Mas maayo nga maminaw sa pagbadlong sa maalamon kaysa
maminaw sa awit sa buangbuang. **6** Kay sama sa piti-piti sa
mga tunok nga nagkalayo ilalom sa kolon, sama usab niana
ang pagkatawa sa mga buangbuang. Kini, usab, sama sa
aso. **7** Sa pagkatinuod ang pagpangayo ug kwarta pinaagi sa
pagpanghulga makapabuang sa maalamon nga tawo, ug ang
suhol makadaot sa kasingkasing. **8** Mas maayo ang kataposan
sa usa ka butang kaysa sinugdanan; ug ang katawhan nga
mapailubon sa espiritu mas maayo kaysa mapahitas-on sa
espiritu. **9** Ayaw dayon kasuko diha sa imong espiritu, kay ang
kasuko nagpuyo sa mga kasingkasing sa mga buangbuang.

10 Ayaw pagsulti, “Nganong mas maayo man ang mga adlaw
kaysa niining adlawa karon?” Kay dili kini tungod sa kaalam
nga ikaw mangutana niini nga pangutana. **11** Ang kaalam
sama ka maayo sa mahinungdanon nga mga butang nga atong
mapanunod gikan sa atong mga katigulangan. Makahatag kini
ug kaayohan niadtong makakita sa adlaw. **12** Kay ang kaalam
makapanalipod sama sa salapi nga makapanalipod, apan ang
nakamaayo sa kahibalo mao nga ang kaalam makahatag
ug kinabuhi niadtong nakabaton niini. **13** Hunahunaa ang
mga buhat sa Dios: Kinsa man ang makatul-id sa bisan
unsang butang nga iyang gihimo nga baliko? **14** Sa dihang
maayo ang panahon, pagpuyo nga malipayon niana nga
maayo nga panahon, apan sa dihang dili maayo ang higayon,
hunahunaa kini: Gitugot sa Dios nga maanaa kining duha sa
samang higayon. Kay niini nga hinungdan, walay bisan usa
nga makakaplag sa bisan unsang butang nga moabot sunod
kaniya. **15** Nakita ko ang daghang mga butang sa walay
pulos nakong mga adlaw. Adunay mga tawong matarong
nga mahanaw bisan pa sa ilang pagkamatarong, ug adunay
mga tawong daotan nga nalugwayan ang kinabuhi bisan sa
ilang pagkadaotan. **16** Ayaw pagpakamatarong sa imong
kaugalingon, pagmaalamon sa imong kaugalingong mga
mata. Nganong kinahanglan mo mang laglagon ang imong
kaugalingon? **17** Ayaw pagpakadaotan o pagpakabuang
kaayo. Nganong kinahanglan man nga mamatay ka sa dili pa
nimo panahon? **18** Maayo nga kuptan mo gayod kining kaalam,
ug kinahanglan nga dili nimo buhian ang pagkamatarong. Kay
ang tawo nga adunay kahadlok sa Dios makabuhat sa tanan
niyang mga katungdanan. **19** Ang kaalam gamhanan diha sa
maalamon nga tawo, labaw pa sa napulo ka mga pangulo
sa siyudad. **20** Walay matarong nga tawo sa kalibotan nga
nagbuhat ug maayo ug dili makasala. **21** Ayaw paminaw
sa mga pulong nga gipanulti, tungod kay basin madungog
nimo ang imong sulugoon nga magtunglo kanimo. **22** Sa
samang paagi, nasayod ka sa imong kaugalingon nga sa
imong kasingkasing usab kanunay kang nanunglo sa uban.
23 Kining tanan akong napamatud-an pinaagi sa kaalam.
Miingon ako, “Magmaalamon ako,” apan labaw pa kini sa
akong mabuhat. **24** Ang kaalam lapad ug lalom kaayo. Kinsa
man ang makakaplag niini? **25** Milingi ang akong kasingkasing
aron magtuon ug magtuki ug mangita sa kaalam ug mga
pagpasabot sa kamatuoran, ug sa pagsabot nga ang daotan
buangbuang ug ang pagka walay pulos pagkabuangbuang. **26**
Nakaplagan ko ang labing pait kaysa kamatayon ang si bisan
kinsa nga babaye nga ang kasingkasing puno sa mga lit-ag ug
mga pukot, ug ang mga kamot daw mga kadina. Si bisan kinsa
nga magapahimuot sa Dios makagawas gikan kaniya, apan
ang makasasala pagakuhaon niya. **27** “Hunahunaa kung unsa
ang akong nasayran,” miingon ang Magtutudlo. “Nagadugang
ug anam ang akong nasayran aron makita ang pagpasabot sa
kamatuoran. **28** Mao gihapon kini ang akong gipangita, apan
wala nako kini nakaplagi. Nakaplagan ko ang usa ka matarong
nga tawo taliwala sa liboan, apan wala nako nakaplagi ang usa
ka babaye taliwala niadtong tanan. **29** Mao lamang kini ang
akong nasayran: gibuhat sa Dios ang katawhan nga matul-id,
apan nagpalayo sila ug nangita sa daghang kalisdanan.”

8 Kinsa man ang maalamon nga tawo? Kinsa man ang
nasayod sa pasabot sa mga panghitabo sa kinabuhi? Ang
kaalam nga anaa sa tawo makapadan-ag sa iyang dagway,
ug ang kaisog sa iyang panagway mausab. **2** Tambagan ko
ikaw nga magtuman sa mando sa hari tungod sa panumpa sa
Dios sa pagpanalipod kaniya. **3** Ayaw pagdali sa paghawa sa
iyang presensya, ug ayaw pagbarog sa pagtabang sa sayop
nga mga butang, kay buhaton sa hari kung unsa ang iyang
mga gitinguha. **4** Ang pulong sa hari maoy matuman, busa
kinsa man ang mosulti ngadto kaniya, “Unsa man ang imong
gibuhat?” **5** Si bisan kinsa ang magtipig sa mga mando sa
hari makalikay sa kadaot. Ang kasingkasing sa maalamon nga
tawo makaila sa husto nga hukom ug panahon sa pagbuhat. **6**
Kay ang matag butang adunay hustong tubag ug panahon aron
sa pagtubag, tungod kay hilabihan ang mga kasamok sa tawo.
7 Walay usa nga nasayod kung unsa ang mahitabo sa sunod.
Kinsa man ang makasulti kaniya kung unsa ang moabot? **8**
Walay usa nga magdumala sa iyang gininhawa ingon nga
makapahunong siya sa gininhawa, ug walay usa nga adunay
gahum sa iyang kamatayon. Walay usa sa kasundalohan nga
mahimulag atol sa gubat, ug ang pagkadautan dili makaluwas
niadtong iyang mga giulipon. **9** Nakaamgo ako niining tanan;
Kinasingkasing kong gituman ang tanang matang sa buhat
nga gipabuhat matag adlaw. Adunay panahon diin ang usa ka
tawo adunay gahom sa pagdaugdaug sa laing tawo aron sa
pagpasakit niini. **10** Busa nakita ko ang daotan nga gilubong
diha sa kadaghanan. Gikuha sila gikan sa balaang dapit ug
gilubong ug gidayeg sa mga tawo sa siyudad diin nagbuhat
sila sa ilang daotan nga mga binuhatan. Kini usab walay
kapuslanan. **11** Kung ang hukom batok sa daotang binuhatan
wala gipatuman dayon, makapadani kini sa mga kasingkasing
sa katawhan mga magbuhat ug daotan. **12** Bisan pa kung ang
makasasala magbuhat ug daotan sa gatosan ka higayon ug
padayon nga mabuhi sa taas nga panahon, apan nasayod ako
nga maayo ang mahitabo niadtong nagtahod sa Dios, nga
nagpasidungog sa iyang presensya uban kanila. **13** Apan
dili mahimong maayo ang mahitabo sa daotang tawo; ang
iyang kinabuhi dili malugwayan. Ang iyang mga adlaw sama
sa naglupad nga anino tungod kay wala siya nagpasidungog
sa Dios. **14** Adunay lain pang walay pulos nga aso—usa ka
butang nga nahimo sa kalibotan. Mga butang nga mahitabo
ngadto sa matarong nga mga tawo sama nga mahitabo ngadto
sa daotan nga mga tawo, ug mga butang nga mahitabo ngadto
sa daotan nga mga tawo sama nga mahitabo kini ngadto sa
matarong nga mga tawo. Magsulti ako nga kini usab walay
pulos sama sa aso. **15** Busa nagsugyot ako ug kalipay,
tungod kay ang tawo wala nay maayong buhaton ilalom sa
adlaw gawas sa pagkaon ug pag-inom ug pagmalipayon.
Kalipay kini nga magduyog kaniya sa iyang pagpaningkamot
sa tanang mga adlaw sa iyang kinabuhi nga gihatag sa Dios
kaniya ilalom sa adlaw. **16** Sa dihang gigamit nako ang akong
kasingkasing aron sa pagpakigsayod ug sa pagsabot sa buhat
nga nahitabo sa kalibotan, mga buhat nga kanunay nahimo
nga walay tulog sa kagabhion o sa adlaw, **17** unya akong
gihunahuna ang tanang mga buhat sa Dios, ug nga ang
tawo dili makasabot sa buhat nga nahimo ilalom sa adlaw.
Bisan unsaon sa pagpaningkamot sa tawo aron makakaplag
ug katubagan, dili niya kini makaplagan. Bisan pa ug ang
maalamon nga tawo nagtuo nga nasayod siya, apan wala
gayod siya nasayod.

9 Kay namalandong ako mahitungod niining tanan sa akong
hunahuna aron sa pagsabot mahitungod sa matarong
ug maalamon nga mga tawo ug sa ilang mga binuhatan.
Silang tanan anaa sa kamot sa Dios. Walay usa nga masayod
kung ang gugma o kasuko moabot ngadto sa usa ka tawo.
2 Ang matag usa adunay managsamang kapadulngan. Ang
managsamang kapadulngan naghulat sa matarong nga mga
tawo ug daotan, ang maayo, ang hinlo ug ang dili hinlo, ug ang

naghalad ug ang wala naghalad. Ingon nga ang maayong mga
tawo mamatay, busa ang makasasala mamatay usab. Sama
nga ang usa ka tawo nanumpa nga mamatay, mao usab ang
tawo nga nahadlok nga maghimo sa panumpa. **3** Adunay
daotan nga kapadulngan ang tanan nga nahimo ilalom sa
adlaw, usa ka kapaingnan alang sa tanan. Ang kasingkasing
sa mga tawo puno sa kadaotan, ug ang kasuko anaa sa
ilang mga kasingkasing samtang buhi pa sila. Busa human
niana moadto sila sa mga patay. **4** Kay ang matag usa nga
nahiusa ngadto sa tanang buhi, adunay paglaom, sama sa
buhi nga iro kaysa patay nga liyon. **5** Kay ang buhi nga mga
tawo nasayod nga sila mamatay, apan ang mga patay walay
nasayran nga bisan unsang butang. Dili na sila makaangkon
ug bisan unsa nga ganti tungod kay gilimtan na ang ilang
panumdoman. **6** Ang ilang gugma, kasuko, ug ang kasina
nahanaw na sa dugay nga panahon. Wala na gayod silay luna
pag-usab sa bisan unsang butang nga nahimo ilalom sa adlaw.
7 Adto sa imong dalan, kan-a ang imong tinapay inubanan
sa kalipay, ug imna ang imong bino inubanan sa malipayon
nga kasingkasing, kay uyonan sa Dios ang pagsaulog sa
maayong mga buhat. **8** Paputia kanunay ang imong mga bisti
ug dihogi ang imong ulo sa lana. **9** Pagpuyo nga malipayon
uban ang imong hinigugmang asawa sa tanang mga adlaw
sa imong kinabuhi nga walay kapuslanan, mga adlaw nga
gihatag sa Dios kanimo ilalom sa adlaw panahon sa imong
mga adlaw nga walay kapuslanan. Mao kana ang imong ganti
sa kinabuhi alang sa imong mga buhat ilalom sa adlaw. **10**
Bisan unsa nga makaplagan sa imong kamot nga buhaton,
buhata kini inubanan sa imong kusog, tungod kay walay buhat
o pagpasabot o kahibalo o kaalam sa Seol, diin ikaw moadto.
(Sheol h7585) **11** Nakakita ako ug pipila ka mga maayong
butang ilalom sa adlaw: Ang lumba dili alang sa paspas nga
mga tawo. Ang gubat dili alang sa kusgan nga mga tawo. Ang
tinapay dili alang sa maalamon nga mga tawo. Ang kadato
dili alang sa mga tawo nga adunay pagsabot. Ang pagdapig
dili alang sa mga tawo nga adunay kahibalo. Hinuon, ang
panahon ug kahigayonan makaapekto kanilang tanan. **12** Kay
walay nasayod sa takna sa iyang kamatayon, sama sa isda
nga nabitik sa pukot sa kamatayon, o sama sa mga langgam
nga naigo sa pana. Sama sa mga mananap, ang mga tawo
nabilanggo sa daotan nga kapanahonan nga sa kalit lang
nahitabo kanila. **13** Nakita ko usab ang kaalam ilalom sa
adlaw sa paagi nga daw dako kaayo alang kanako. **14** Adunay
gamay nga siyudad nga aduna na lamang pipila ka tawo niini,
ug ang bantogang hari miabot batok niini ug gilibotan kini ug
nagtukod ug dako nga baluarte batok niini. **15** Karon sa maong
siyudad adunay nakaplagan nga kabos, tawo nga maalamon,
pinaagi sa iyang kaalam naluwas ang siyudad. Apan sa wala
madugay, walay nakahinumdom nianang kabos nga tawo. **16**
Busa napamatud-an nako, “Ang kaalam mas maayo kaysa
kusog, apan ang kaalam sa kabos nga tawo gibiaybiay, ug
ang iyang mga pulong wala gidungog.” **17** Ang mga pulong
sa maalamon nga mga tawo nga gisulti sa hilom gidungog
kaysa singgit sa bisan kinsa nga magmamando taliwala sa
mga buangbuang. **18** Ang kaalam mas maayo kaysa mga
hinagiban sa gubat, apan ang makasasala makadaot gayod sa
maayo.

10 Sama sa patay nga langaw nga nakapabaho sa
pahumot, busa ang diyutay nga binuang makatabon
sa kaalam ug sa kadungganan. **2** Ang kasingkasing sa
maalamon nga tawo anaa sa tuo, apan ang kasingkasing sa
buangbuang anaa sa wala. **3** Sa dihang ang buangbuang
magalakaw sa dalan, ang iyang panghunahuna walay pulos,
nagpamatuod ngadto sa tanan nga buangbuang siya. **4** Kung
ang pagbati sa magmamando mosilaob batok kanimo, ayaw
biya-i ang imong buluhaton. Ang kalumo makapakunhod sa
dakong kasuko. **5** Adunay daotan nga akong nakita ilalom
sa adlaw, usa ka matang sa sayop nga magaabot gikan sa
usa ka magmamando. **6** Ang mga buangbuang gihatagan ug
katungdanan, apan ang malamposon nga mga tawo gihatagan
ug ubos nga katungdanan. **7** Nakita nako ang mga ulipon
nga nagsakay sa mga kabayo, ug ang malamposon nga tawo
naglakaw sama sa mga ulipon ngadto sa yuta. **8** Si bisan
kinsa nga mokalot ug bangag mahimong mahulog niini, ug sa
bisan kanus-a nga adunay usa ka tawo nga moguba sa paril,
mapaakan sa bitin. **9** Si bisan kinsa nga magbuak sa mga
bato mahimong masakitan niini, ug ang tawo nga magbugha
ug kahoy mamiligro pinaagi niini. **10** Kung ang sundang
habol, ug wala kini gibaid sa tawo, kinahanglan mogamit
siya ug kusog, apan ang kaalam maghatag ug kaayohan
alang sa kalamposan. **11** Kung ang bitin makapaak sa dili
pa kini lamaton, walay bintaha alang sa manglamat. **12** Ang
mga pulong sa baba sa maalamon nga tawo maluloy-on,
apan ang mga ngabil sa buangbuang magatulon sa iyang
kaugalingon. **13** Sama sa mga pulong nga nagsugod sa
pag-awas gikan sa baba sa buangbuang, mogawas ang
pagkabuangbuang, ug sa kataposan magaawas sa iyang baba
ang daotan nga pagkabuangbuang. **14** Ang buangbuang
magapadaghan sa mga pulong, apan walay nasayod kung
unsa ang moabot. Kinsa man ang nasayod kung unsa ang
moabot sunod kaniya? **15** Ang pagkugi sa mga buangbuang
makahago kanila, busa wala sila nasayod bisan sa dalan
paingon sa lungsod. **16** Alaot ikaw, yuta, kung ang imong hari
usa ka batan-ong lalaki, ug kung ang imong mga pangulo
nagsugod sa pagpakombira sa kabuntagon! **17** Apan bulahan
ikaw, yuta, kung ang imong hari anak sa mga halangdon, ug
kung ang imong mga pangulo magakaon sa husto nga takna,
alang sa kusog, ug dili alang sa pagkapalahubog! **18** Tungod
sa pagkatapolan ang atop mahugno, ug tungod sa walay
gibuhat nga mga kamot ang balay magatulo. **19** Ang mga
tawo mag-andam ug pagkaon alang sa pagkatawa, ang bino
magadala ug kalipay sa kinabuhi, ug ang salapi magahatag sa
panginahanglanon alang sa tanang butang. **20** Ayaw tungloha
ang hari, bisan sa imong hunahuna, ug ayaw tungloha ang
adunahan nga mga tawo sa imong higdaanan. Kay basin ang
langgam sa kawanangan magdala sa imong mga pulong;
bisan unsang adunay mga pako makahimo sa pagpakaylap sa
maong butang.

11 Ipaanod ang imong tinapay ngadto sa katubigan, kay
makaplagan ra nimo kini pagkahuman sa daghang mga
adlaw. **2** Angaya kini ngadto sa pito, bisan pa sa walo ka mga
tawo, kay wala ka masayod kung unsa ang mga katalagman
nga moabot sa kalibotan. **3** Kung ang kapanganoran puno
sa ulan, ilang pahubsan ang ilang kaugalingon ngadto sa
kalibotan, ug kung ang usa ka kahoy matumba sa habagatan o
sa amihang bahin, bisan asa matumba ang kahoy, magpabilin
kini didto. **4** Kinsa kadtong magabantay sa hangin tingali
dili makatanom, ug kinsa kadtong magabantay sa panganod
tingali dili makaani. **5** Sama ra nga wala ka masayod sa
agianan sa hangin, ni giunsa pagtubo sa mga bukog sa
bata nga anaa sa tagoangkan sa nagmabdos, ingon man
usab nga wala ka masayod sa tanang buhat sa Dios, nga
nagbuhat sa tanan. **6** Sa kabuntagon ipugas ang imong binhi;
hangtod sa kagabhion, hangtod kinahanglan pa, padayon

sa pagpamuhat pinaagi sa imong mga kamot, kay wala ka
nasayod kung asa ang dili mouswag, kung sa buntag o sa
gabii, o kini o kana, o managsama ba sila nga maayo. **7**
Sa pagkatinuod ang kahayag tam-is, ug makalipay kini nga
butang alang sa mga mata nga makakita sa adlaw. **8** Kung
nabuhi ang usa ka tawo sa daghang mga katuigan, tugoti siya
nga magmalipayon diha kanilang tanan, apan tugoti siya nga
mamalandong mahitungod sa umaabot nga mga adlaw sa
kangitngit, kay daghan kining mga adlawa. Ang tanang butang
nga moabot mawala sama sa aso. **9** Paglipay, batan-ong
lalaki, sa imong pagkabatan-on, ug tugoti nga magmaya ang
imong kasingkasing sa mga adlaw sa imong pagkabatan-on.
Ipadayon ang maayong tinguha sa imong kasingkasing, ug
kung unsa man ang makita sa imong mga mata. Apan, hibaloi
nga ang Dios magdala kanimo ngadto sa paghukom alang sa
tanan niining mga butanga. **10** Kuhaa ang kasuko gikan sa
imong kasingkasing, ug ayaw tagda ang bisan unsang sakit sa
imong lawas, tungod kay ang pagkabatan-on ug ang kusog
niini sama lamang sa aso.

12 Hinumdomi usab ang imong Magbubuhat sa mga adlaw
sa imong pagkabatan-on, sa dili pa moabot ang adlaw
sa kalisdanan, ug sa dili pa moabot ang katuigan sa dihang
moingon ka, "Wala akoy kalipay kanila," **2** buhata kini sa dili
pa mongitngit ang kahayag sa adlaw, sa bulan ug sa mga
bituon, ug ang mga dag-om sa panganod mobalik pagkahuman
sa ulan. **3** Mao na kana ang takna sa dihang mangurog
ang magbalantay sa palasyo, ug ang kusgan nga mga tawo
makaluhod, ug ang mga babaye nga naggaling moundang
tungod kay gamay na lamang sila, ug kadtong nagdungaw sa
mga bintana dili na makaklaro. **4** Mao na kana ang takna sa
dihang masirado ang mga pultahan sa kadalanan, ug ang
tingog sa paggaling mohunong, sa dihang makuratan ang
tawo sa huni sa usa ka langgam, ug ang tingog sa babaye
nga nag-awit mawala. **5** Mao na kana ang takna sa dihang
ang mga tawo mahadlok sa kahabog ug sa kakuyaw daplin sa
dalan, ug sa dihang mamulak ang kahoy nga almendro, ug sa
dihang ang mga dulon magguyod sa ilang mga kaugalingon,
ug sa dihang mapakyas ang naandan nga tinguha. Unya
moadto ang mga tawo sa walay kataposang panimalay ug
ang nagbangotan molugsong sa mga dalan. **6** Hinumdomi
ang inyong Magbubuhat sa dili pa maputol ang pisi nga
plata, o madugmok ang bulawan nga panaksan, o ang banga
mabuak ngadto sa tuboran, o madugmok ang ligid nga anaa
sa atabay, **7** sa dili pa mobalik ang abog ngadto sa yuta kung
diin kini naggikan, ug ang espiritu mobalik ngadto sa Dios nga
naghatag niini. **8** "Yamog sa aso," miingon ang Magtutudlo,
"ang tanan sama sa nagakawala nga aso." **9** Maalamon ang
Magtutudlo kaniadto ug nagtudlo siya sa kahibalo sa katawhan.
Nagtuon siya ug namalandong ug naghan-ay ug daghang mga
panultihon. **10** Naninguha ang Magtutudlo nga magsulat ug
klaro, ug matul-id nga mga pulong sa kamatuoran. **11** Ang
mga pulong sa maalamon nga mga tawo sama sa sungkod
nga talinis. Sama sa mga lansang nga gipataop ug maayo ang
mga pulong sa pangulo sa pagkolekta sa ilang mga panultihon,
diin gitudlo sa usa ka magbalantay. **12** Akong anak nga lalaki,
pagbantay sa daghan pang mga butang: ang pagbuhat sa
daghan nga mga libro, dili matapos ug ang hilabihang pagtuon
makahago sa kalawasan. **13** Ang kataposan niining mga
butanga human madungog ang tanan, mao nga kinahanglan
mahadlok ka sa Dios ug tipigan ang iyang mga kasugoan, kay
mao kini ang tibuok katungdanan sa tawo. **14** Kay pagadad-
on sa Dios ang matag binuhatan ngadto sa paghukom, uban
sa matag tinagong butang, kung maayo o daotan kini.

Awit sa mga Awit

1 Ang Awit sa mga Awit, ni Solomon. Ang batan-ong babaye
misulti sa iyang hinigugma. **2** O, nga hagkan mo ako sa
mga halok sa imong baba, kay ang imong gugma labaw pa sa
bino. **3** Makatagbaw ang kahumot sa imong pandihog nga
mga lana; ang imong ngalan sama sa nagadagayday nga
pahumot, mao nga ang mga batan-ong babaye nahigugma
kanimo. **4** Dad-a ako uban kanimo, ug modagan kita. Nagsulti
ang babaye sa iyang kaugalingon. Gidala ako sa hari sa
iyang mga lawak. Malipayon ako; ang babaye nagsulti sa
iyang hinigugma; malipayon ako bahin kanimo; tugoti ako
nga isaulog ang imong gugma; mas maayo pa kini kaysa
bino. Angay lang nga modayeg ang ubang babaye kanimo.
Ang babaye nagsulti sa ubang babaye. **5** Itomon ako apan
matahom, kamong mga anak nga babaye sa kalalakin-an sa
Jerusalem— itom sama sa mga tolda sa Kedar, matahom
sama sa mga tabil ni Solomon. **6** Ayaw akog tutoki tungod kay
itomon ako, tungod kay ang adlaw nagsunog kanako. Ang
anak nga mga lalaki sa akong inahan nasuko kanako; gihimo
nila akong tig-atiman sa kaparasan, apan wala nako naatiman
ang akong kaugalingon nga parasan. Ang babaye nagsulti
sa iyang hinigugma. **7** Sultihi ako, akong hinigugma, diin
mo man gipasibsib ang imong kamananapan? Diin mo man
gipapahulay ang imong kamananapan panahon sa kaudtohon?
Nganong kinahanglan man nga mahisama ako sa tawo nga
nasaag-saag tupad sa kamananapan ug sa imong kaubanan?
Mitubag kaniya ang iyang hinigugma. **8** Kung wala ikaw
masayod, labing matahom taliwala sa mga babaye, sunda ang
mga tunob sa akong kamananapan, ug pasibsiba ang imong
nating mga kanding duol sa mga tolda sa magbalantay. **9**
Gitandi ko ikaw, akong hinigugma, sa kabayong baye taliwala
sa mga kabayo nga anaa sa karwahe ni Paraon. **10** Matahom
ang imong mga aping uban ang mga dayandayan, ang imong
liog uban ang binitay nga mga alahas. **11** Buhatan ko ikaw ug
dayandayan nga bulawan inubanan sa batones nga plata. Ang
babaye nagsulti sa iyang kaugalingon. **12** Samtang naghigda
ang hari sa iyang higdaanan, mialisngaw ang kahumot sa
akong nardo. **13** Ang akong hinigugma sama sa sudlanan sa
mira nga naghatag ug usa ka gabii nga nagpauraray sa akong
dughan. **14** Ang akong hinigugma sama sa usa ka pongpong
sa henna nga mga bulak nga anaa sa kaparasan sa En Gedi.
Ang iyang hinigugma nagsulti kaniya. **15** Tan-awa, matahom
ka gayod, akong hinigugma; tan-awa, matahom ka gayod; ang
imong mga mata sama sa mga salampati. Ang babaye nagsulti
sa iyang hinigugma. **16** Tan-awa, ambungan ka gayod, akong
hinigugma, pagkaambungan mo gayod. Ang lunhaw nga mga
tanom maoy atong higdaan. **17** Ang mga damba sa atong
balay mao ang mga sanga sa cidro nga kahoy, ug ang atong
mga sagbayan mao ang mga sanga sa fir nga kahoy.

2 Usa lamang ako ka bulak sa hawanan, ingon nga usa ka
lirio sa walog. Nagsulti ang lalaki kaniya. **2** Ingon nga lirio
taliwala sa mga tunok, ikaw usab akong hinigugma, taliwala sa
mga anak nga babaye sa akong kanasudnon. Nagsulti ang
babaye sa iyang kaugalingon. **3** Ingon nga kahoy nga apricot
nga anaa sa taliwala sa mga kakahoyan sa kalasangan, mao
usab akong hinigugma nga anaa taliwala sa mga batan-ong
lalaki. Naglingkod ako ubos sa iyang landong uban sa dakong
kalipay, ug ang iyang bunga matam-is sa akong panlasa. **4**
Gidala niya ako sa balay nga kombirahanan, ug ang iyang
bandila ibabaw kanako mao ang gugma. Ang babaye nagsulti
sa iyang hinigugma. **5** Buhia ako uban sa mga keyk nga may
pasas ug atimana ako uban sa mga apricot, kay huyang ako
sa gugma. Ang babaye nagsulti sa iyang kaugalingon. **6** Ang
iyang kamot nga wala anaa sa akong ulo, ug ang iyang tuong
kamot nagagakos kanako. Ang babaye nagsulti sa ubang
babaye. **7** Buot ko nga magsaad kamo, mga anak nga babaye
sa Jerusalem, pinaagi sa mga lagsaw nga laki ug mga lagsaw
nga baye nga anaa sa kaumahan, dili ninyo samokon ang
among paghinigugmaay hangtod nga mahuman kini. Nagsulti
ang babaye sa iyang kaugalingon. **8** Adunay tingog sa akong
hinigugma! O, ania miabot siya, milukso sa mga kabukiran,
naglukso-lukso sa mga kabungtoran. **9** Ang akong hinigugma
sama sa laki nga lagsaw o nating usa; tan-awa, nagtindog
siya luyo sa among paril, mitan-aw pinaagi sa bintana, mililil
pinaagi sa latis. **10** Nagsulti ang akong hinigugma kanako
ug miingon, “Tindog, akong hinigugma; ang matahom, uban
kanako. **11** Tan-awa, milabay na ang tingtugnaw; wala nay
ulan ug natapos na. **12** Mitungha ang mga bulak sa kayutaan;
ang panahon alang sa pagpamutol ug panag-awit sa mga
langgam miabot, ug ang tingog sa mga salampati nadungog
sa among kayutaan. **13** Ang igera nga kahoy nagapahinog sa
iyang lunhaw nga mga higos, ug ang kaparasan nagpamulak;
nagahatag sila sa ilang kahumot. Tindog, akong hinigugma,
ang akong maanyag, ug umari ka. **14** Akong salampati, nga
anaa sa bangag sa bato, sa tagong mga bangag sa kabukiran
sa mahait nga kabatoan, patan-awa ako sa imong panagway.
Padungga ako sa imong tingog, kay nindot ang imong tingog,
ug ang imong panagway matahom.” Ang babaye nagsulti sa
iyang kaugalingon. **15** Dakpa ang mga milo alang kanamo,
ang gagmay nga mga milo nga nagdaot sa kaparasan, kay ang
among kaparasan namulak na. **16** Ako ang akong hinigugma,
ug kaniya ako; nagpasibsib siya taliwala sa mga lirio uban ang
kalipay. Ang babaye nagsulti sa iyang hinigugma. **17** Pahawa
na, akong hinigugma, sa dili pa moaguros ang mabugnaw nga
hangin sa kaadlawon ug ang mga landong mahanaw. Lakaw
na; pagpakasama sa usa ka lagsaw o nating lagsaw nga anaa
sa kabatoan sa mga kabukiran.

3 Sa pagkagabii sa akong higdaanan nagtinguha ako sa
akong hinigugma; nangita ako kaniya, apan wala ko siya
mahikaplagi. **2** Miingon ako sa akong kaugalingon, “Mobangon
ako ug moadto sa siyudad, ngadto sa kadalanan ug sa mga
plasa; pangitaon ko ang akong hinigugma.” Nangita ako
kaniya, apan wala ko siya mahikaplagi. **3** Nakaplagan ako
sa mga magbalantay samtang naglibotlibot sila sa siyudad.
Gipangutana ko sila, “Nakita ba ninyo ang akong hinigugma?”
4 Wala madugay human ako milabay kanila nga nahikaplagan
ko ang gihigugma sa akong kalag. Gigunitan ko siya ug wala ko
na siya palakwa hangtod nga nadala nako siya ngadto sa balay
sa akong inahan, ngadto sa lawak nga tuloganan sa tawo nga
maoy nanamkon kanako. Nakigsulti ang babaye sa ubang mga
babaye. **5** Buot ko nga manumpa kamo, nga mga anak nga
babaye sa kalalakin-an sa Jerusalem, pinaagi sa mga laki nga
lagsaw ug sa mga baye nga binaw didto sa kaumahan, nga
dili ninyo samokon ang among paghigugmaay hangtod nga
mahuman kini. Miingon ang babaye sa iyang kaugalingon **6**
Unsa man kanang nanungas gikan sa kamingawan nga sama
sa hugpong nga aso, gipahumotan sa mira ug insenso, uban sa
tanang mga pulbos nga gibaligya sa tigpatigayon? **7** Tan-awa,
mao kini ang higdaanan ni Solomon; 60 ka mga manggugubat
ang nag-alirong niini, 60 ka kasundalohan sa Israel. **8** Hanas
sila sa espada ug batid sa pagpakiggubat. Ang matag lalaki
adunay espada sa iyang kiliran, sinangkapan sa hinagiban

batok sa kalisang sa kagabhion. **9** Naghimo si Haring Solomon
alang sa iyang kaugalingon ug sedan nga lingkoranan gikan
sa kahoy sa Lebanon. **10** Hinimo sa plata ang mga tukod niini;
hinimo sa bulawan ang sandiganan, ug tapol ang panapton
sa lingkoranan. Ang sulod niini gidayandayanan uban sa
gugma pinaagi sa mga anak nga babaye sa kalalakin-an sa
Jerusalem. Nakigsulti ang batan-on nga babaye ngadto sa
mga babaye sa Jerusalem. **11** Panggula kamo, mga anak
nga babaye sa kalalakin-an sa Zion, ug sud-onga si Haring
Solomon, nga nagsul-ob sa korona nga gikorona kaniya sa
iyang inahan sa adlaw sa iyang kasal, sa malipayon nga adlaw
sa iyang kinabuhi.

4 Pagkamaanyag mo gayod, hinigugma ko, pagkamaanyag
mo. Ang imong mga mata sama sa mga salampati luyo sa
imong belo. Ang imong buhok sama sa panon sa mga kanding
nga milugsong gikan sa Bukid sa Gilead. **2** Ang imong mga
ngipon sama sa mga panon sa baye nga karnero nga bag-ong
gitupihan, nga nanungas gikan sa dapit nga hugasanan. Ang
matag-usa kanila adunay kaluha, ug walay usa kanila nga
nawala. **3** Ang imong mga ngabil sama sa dagtompula nga
sinulid; ug matahom gayod ang imong baba. Ang imong aping
sama sa natunga nga granada luyo sa imong belo. **4** Ang
imong liog sama sa tore ni David nga gitukod diha sa gilinya
nga bato, uban sa liboan ka mga taming nga gibitay niini, ang
tanang mga taming sa kasundalohan. **5** Ang imong duha ka
mga dughan sama sa duha ka nating usa, mga kaluha nga
lagsaw, nga nanibsib taliwala sa mga lirio. **6** Hangtod nga
moabot ang kaadlawon ug molabay ang ang mga landong,
moadto ako sa bukid sa mira ug sa bungtod sa insenso. **7**
Maanyag ka sa tanang paagi, hinigugma ko ug walay hugaw
diha kanimo. **8** Uban kanako gikan sa Lebanon, pangasaw-
onon ko. Uban kanako gikan sa Lebanon; lugsong gikan sa
kinatumyan sa Amana, gikan sa kinatumyan sa Senir ug sa
Hermon, gikan sa mga lungib sa liyon, gikan sa bukid sa
mga lungib sa mga leopardo. **9** Imong gikawat ang akong
kasingkasing, akong igsoong babaye, akong pangasaw-onon;
imong gikawat ang akong kasingkasing, pinaagi lamang sa
pagtan-aw kanako, pinaagi lamang sa usa ka alahas sa imong
kuwentas. **10** Pagkatahom gayod sa imong gugma, akong
igsoong babaye, akong pangasaw-onon! Mas maayo pa ang
imong gugma kaysa bino, ug ang kahumot sa imong pahumot
kaysa bisan unsang mga lamas. **11** Ang imong mga ngabil,
akong pangasaw-onon, nagapaagas ug dugos; ang dugos ug
ang gatas anaa sa ilalom sa imong dila; ang kahumot diha sa
imong mga bisti sama sa kahumot sa Lebanon. **12** Akong
igsoong babaye, sama sa tanaman nga gisirad-an ang akong
pangasaw-onon, ang tanaman nga gisirad-an, ang tuboran
nga gitak-upan. **13** Ang imong mga sanga mao ang mga
gagmay nga kahoy sa granada uban ang pinili nga mga prutas,
ug sa henna ug nardo nga mga tanom, **14** Nardo ug dulaw,
calamus ug sinamon uban ang tanang matang sa mga lamas,
mira ug mga aloe uban sa tanang labing maayo nga mga
igpapahumot. **15** Ikaw ang tuboran sa tanaman, ang tuboran
nga naghatag ug limpyo nga tubig, mga sapa nga midagayday
gikan sa Lebanon. Ang batan-ong babaye misulti ngadto sa
iyang hinigugma. **16** Pagmata, hangin sa amihan; umari ka,
hangin sa habagatan; huros ngadto sa akong tanaman aron
nga maghatag ug pahumot ang mga igpapahumot niini. Hinaot
unta nga moadto ang akong hinigugma sa iyang tanaman ug
mokaon sa pipila ka mga pinili nga bunga.

5 Mianhi ako sa akong tanaman, akong igsoong babaye,
akong pangasaw-onon; natigom ko na ang akong mira
uban sa akong lamas. Nakaon ko na ang balayan sa putyokan
uban sa akong dugos; Nainom ko na ang akong bino uban
ang akong gatas. Nagsulti ang mga higala sa naghinigugmaay
pangaon kamo, mga higala; inom ug pagpakahubog sa gugma.
Ang batan-ong babaye nagsulti sa iyang kaugalingon **2**
natulog ako, apan ang akong kasingkasing nagmata sa akong
damgo. Nadungog ko ang tingog sa akong hinigugma nga
nanuktok ug nag-ingon, “Ablihi ako, akong igsoong babaye,
akong hinigugma, akong salampati, akong ulay, kay ang
akong ulo nabasa sa yamog, ang akong buhok diha sa
tinulo sa kagabhion.” **3** Nahukas ko na ang akong kupo, sul-
obon ko pa ba kini pagbalik? Nahugasan ko na ang akong
mga tiil, hugawan ko pa ba kini pag-usab?” **4** Gibutang sa
akong hinigugma ang iyang kamot ngadto sa ablihanan sa
pultahan, ug natandog ang akong kasingkasing alang kaniya.
5 Mibangon ako aron ablihan ang pultahan alang sa akong
hinigugma; nagtulotulo ang mira sa akong mga kamot, ang
akong mga tudlo nalukop sa mira, samtang naggunit sa
ablihanan sa pultahan. **6** Giablihan ko ang pultahan alang
sa akong hinigugma, apan nitalikod ug nawala ang akong
hinigugma. Naunlod ang akong kasingkasing; nawad-an akog
paglaom. Gipangita ko siya, apan wala ko siya hikit-i; Gitawag
ko siya, apan wala siya mitubag kanako. **7** Ang magbalantay
nga miadto sa siyudad nakakita kanako; gibunalan nila ako
ug gisamaran; gilabnot sa mga magbalantay sa mga paril
ang akong kupo. Nakigsulti ang batan-ong babaye sa mga
kababayen-an sa siyudad **8** buot ko nga manumpa kamo, mga
anak nga babaye sa Jerusalem, nga kung makaplagan ninyo
ang akong hinigugma, sultihi siya nga nagsakit ako tungod sa
akong gugma alang kaniya. Miingon ang mga babaye nga taga
siyudad ngadto sa batan-ong babaye **9** Nganong labaw pa
man ang imong hinigugma kaysa ubang hinigugma nga lalaki,
ikaw nga maanyag sa tanang mga babaye? Nganong mas
labaw pa man ang imong hinigugma kaysa laing hinigugma,
nga imo man kaming sugoon nga manumpa ug sama niini?
Miingon ang batan-ong babaye sa mga babaye sa siyudad
10 “Ang akong hinigugma hamis ug pulapula, labaw pa siya
kay sa 10, 000. **11** Ang iyang ulo lunsay nga bulawan; kulot
ang iyang buhok ug sama kini kaitom sa uwak. **12** Ang iyang
mga mata sama sa mga salampati nga anaa sa daplin sa
nagdagayday nga tubig, gihugasan sa gatas, ug maayo ang
pagkahiluna sama sa mga alahas. **13** Ang iyang mga aping
sama sa mga tugkanan sa mga igpapahumot, nga adunay
hilabihan nga kahumot. Ang iyang mga ngabil sama sa mga
lirio, nga nagatulotulo sa mira. **14** Ang iyang mga bukton
lingin nga bulawan nga gilibotan sa mga alahas; ang iyang
tiyan sama kaputi sa tango sa elepante nga gitabonan sa
mga sapiro. **15** Ang iyang mga paa sama sa mga haligi nga
marmol, nga nagtindog sa lunsay nga bulawan; ang iyang
panagway sama sa Lebanon, pinili sama sa mga cidro. **16**
Ang iyang baba hilabihan katam-is; ambongan gayod siya.
Mao kini ang akong hinigugma, ug mao kini ang akong higala,
mga anak nga babaye sa Jerusalem.

6 Asa man miadto ang imong hinigugma, labing maanyag
sa tanang kababayen-an? Asa man padulong ang imong
hinigugma, aron nga pangitaon namo siya uban kanimo?
Ang batan-on nga babaye miingon sa iyang kaugalingon **2**
Milugsong ang akong hinigugma ngadto sa iyang tanaman,
ngadto sa tugkanan sa mga igpapahumot, aron sa pagpasibsib
didto sa tanaman ug sa pagtigom sa mga lirio. **3** Iya man

ako sa akong hinigugma ug ang akong hinigugma akoa;
nagapasibsib siya taliwala sa kaliriohan uban sa kalipay. Ang
hinigugma sa babaye miingon kaniya **4** Pagkamaanyag nalang
nimo sama sa Tirsa, akong hinigugma, matahom ingon sa
Jerusalem, makalilisang sama sa panon sa kasundalohan
uban sa ilang mga bandera. **5** Ilingiw ang imong mga mata
gikan kanako, kay maaghat nila ako. Ang imong buhok sama
sa panon sa mga kanding nga nagapalugsong gikan sa mga
bakilid sa bukid sa Gilead. **6** Ang imong mga ngipon sama sa
panon sa baye nga mga karnero nga nanungas gikan sa dapit
nga hugasanan. Ang matag usa adunay kaluha, ug walay
namatay kanila. **7** Ang imong mga aping sama sa katunga sa
kahoy nga granada sa likod sa imong belo. Ang hinigugma
sa babaye miingon sa iyang kaugalingon **8** Adunay 60 ka
mga rayna, 80 ka mga kabit, ug dili maihap nga mga batan-
ong babaye. **9** Ang akong salampati, akoa nga walay buling,
nag-inusara; pinasahi siya nga anak nga babaye sa iyang
inahan; siya ang pinalangga sa babaye nga nagpakatawo
kaniya. Nakakita kaniya ang mga anak nga babaye sa akong
mga katawhan ug gitawag siya nga bulahan; nakakita usab
kaniya ang mga rayna ug ang mga kabit, ug gidayeg nila siya:
Mao kana ang giingon sa rayna ug sa mga kabit **10** "Si kinsa
ba kini nga mipakita sama sa kaadlawon, matahom ingon sa
bulan, masilaw ingon sa adlaw, makalilisang ingon sa panon
sa kasundalohan uban sa mga bandera niini?" Ang hinigugma
sa babaye miingon sa iyang kaugalingon **11** Milugsong ako
ngadto sa mga gagmayng kakahoyan nga almendras aron sa
paglantaw sa bag-ong tubo nga anaa sa walog, aron makita
kung nanalingsing na ba ang kaparasan, ug kung namulak na
ba ang kahoy nga granada. **12** Hilabihan ang akong kalipay
nga gibati ko nga daw nagsakay ako sa karwahe sa prinsipe.
Ang hinigugma sa babaye miingon kaniya **13** Pauli, pauli,
ikaw nga babayeng hingpit; pauli, pauli aron nga makasud-
ong ako kanimo. Ang batan-on nga babaye miingon sa iyang
hinigugma, Nganong sud-ongon mo man ako, ang hingpit nga
babaye, ingon nga nagsayaw ako taliwala sa duha ka panon
sa mga mananayaw?

7 Pagkaanindot sa imong mga tiil diha sa imong mga
sandalyas, anak nga babaye sa prinsipe! Ang porma sa
imong mga paa sama sa mga mutya, ang buhat sa mga
kamot sa usa ka hanas nga mangkukulit. **2** Ang imong pusod
sama sa lingin nga yahong; ug dili unta kini makulangan sa
gisagol nga bino. Ang imong tiyan sama sa pundok sa trigo
nga gipalibotan ug mga lirio. **3** Ang imong duha ka suso sama
sa duha ka nating binaw, kaluha sa lagsaw. **4** Ang imong liog
sama sa tore nga gikan sa tango sa elepante; ang imong mga
mata sama sa linaw sa Heshbon duol sa ganghaan sa Bath
Rabbim. Ang imong ilong sama sa tore sa Lebanon nga nag-
atubang sa Damascus. **5** Ang imong ulo sama sa Carmel;
dagtom tapol ang imong buhok sa ulo. Ang hari nabihag sa
mga salapid niini. **6** Pagkatahom ug pagkamahigugmaon mo
gayod, hinigugma, inubanan sa imong kalipay! **7** Ang imong
katas-on sama kaanindot ug barog sa kahoy nga palmera, ug
ang imong mga suso sama sa pongpong sa mga bunga. **8**
Naghunahuna ako, "Gusto ko nga mokatkat niana nga kahoy
nga palmera; Mokupot ako sa matag sanga niini." Hinaot
nga ang imong mga suso mahisama sa pungpong sa mga
ubas, ug ang kahumot sa imong ilong mahisama sa mga
apricot. **9** Ang imong baba mahisama sa labing maayo nga
bino, nga mihinayhinay ug awas sa akong hinigugma, nga
nagpadailos sa atong mga ngabil ug mga ngipon. Nakigsulti
ang batan-ong babaye sa iyang hinigugma. **10** Ako iya man sa
akong gihigugma, ug nagtinguha siya kanako. **11** Dali, akong
hinigugma, mangadto kita sa bukid; didto kita mangatulog
sa mga baryo. **12** Mobangon kita ug sayo ug moadto sa
parasan; tan-awon nato kung nangudlot ang mga paras, kung
namukhad ang ilang bulak, ug kung namulak na ang mga
granada. Didto akong ihatag kanimo ang akong gugma. **13**
Ang mga mandragora nagahatag sa ilang kahumot; didto sa
pultahan diin kita nagpuyo anaa ang tanan nga nagkalainlaing
matang sa pinili nga mga prutas, bag-o ug daan, nga akong
gitipigan alang kanimo, akong hinigugma.

8 Nangandoy ako nga ikaw sama sa akong igsoon nga
lalaki, nga nagsuso sa akong inahan. Aron kung bisan asa
ko ikaw matagboan sa gawas, makahimo ako sa paghalok
kanimo, ug walay bisan usa nga motamay kanako. **2** Giyahan
ko ikaw ug dad-on ko ikaw ngadto sa panimalay sa akong
inahan, ug tudloan mo ako. Hatagan ko ikaw sa gipahumot
nga bino ug duga sa akong mga granada aron imnon. Nagsulti
ang batan-ong babaye sa iyang kaugalingon. **3** Ang iyang
wala nga kamot anaa sa ilalom sa akong ulo ug ang iyang
tuong kamot naggakos kanako. Nakigsulti ang babaye ngadto
sa laing babaye. **4** Gusto ko nga manumpa ka, mga anak
nga babaye sa katawhan sa Jerusalem, nga dili mo kami
samokon sa among paghinigugmaay samtang dili pa kini
mahuman. Nagsulti ang mga babaye sa Jerusalem. **5** Kinsa
man kining miabot gikan sa kamingawan, nga nagsandig sa
iyang hinigugma? Ang batan-on nga babaye nakigsulti sa
iyang hinigugma, gipukaw ko ikaw ilalom sa kahoy nga apricot;
didto gipanamkon ka sa imong inahan; didto ka niya gimabdos,
siya ang naghimugso kanimo. **6** Himoa ako ingon nga silyo sa
tibuok mong kasingkasing, sama sa silyo sa imong bukton,
kay ang gugma kusgan sama sa kamatayon. Ang kainit sa
hilabihan nga pagbati sama sa Sheol; miulbo ang kalayo niini;
nagdilaab kini nga kalayo, usa ka kalayo nga mas init kaysa
ubang kalayo. **(Sheol h7585)** **7** Ang baha dili makapahunong
sa gugma, ni ang baha makabanlas niini. Kung ihatag sa
usa ka lalaki ang tanan niyang mga kabtangan nga anaa
sa iyang balay alang sa gugma, ang tanyag pagatamayon
gayod. Ang igsoon nga mga lalaki sa batan-ong babaye
nagsultianay sa ilang mga kaugalingon. **8** Aduna kami igsoon
nga batan-ong babaye, ug wala pa siya namukol. Unsa man
ang among mabuhat alang sa among igsoon nga babaye sa
adlaw nga saaran siya nga minyoan? **9** Kung siya usa ka paril,
pagatukoran namo siya ug usa ka tore nga plata. Kung siya
usa ka pultahan, pagadayandayanan namo siya sa tabla nga
sedro. Ang batan-ong babaye nakigsulti sa iyang kaugalingon.
10 Usa ako ka paril kaniadto, apan ang akong suso karon
sama sa kahabog sa mga tore; busa hamtong na gayod
ako sa iyang mga mata. Ang batan-ong babaye nakigsulti
sa iyang kaugalingon. **11** Adunay kaparasan si Solomon
didto sa Baal Hamon. Gipaabangan niya ang kaparasan
niadtong gusto mag-atiman niini. Ang matag usa magdala
sa liboan ka mga shekel nga plata alang sa bunga niini. **12**
Ang akong kaparasan, akoa lang gayod; ang liboan ka mga
shekel nahisakop kanimo, akong hinigugma nga si Solomon,
ug ang duha ka gatos nga mga shekel alang niadtong nag-
atiman sa bunga niini. Nakigsulti ang hinigugma sa babaye
ngadto kaniya. **13** Ikaw nga nagpuyo sa mga tanaman,
naminaw sa imong tingog ang akong mga kaubanan; hinaot
nga ako lamang ang makadungog niini. Ang batan-ong babaye
nakigsulti sa iyang hinigugma. **14** Pagdali, akong hinigugma,
ug pahisama sa usa ka lagsaw o sa nating binaw nga anaa
ibabaw sa kabukiran sa mga pahumot.

Isaias

1 Ang Panan-awon ni Isaias nga anak nga lalaki ni Amoz,
nga nakita niya mahitungod sa Juda ug sa Jerusalem,
sa mga adlaw ni Uzia, Jotam, Ahaz, ug Hezekia nga mga
hari sa Juda. **2** Dungga kalangitan, ug paminaw kalibotan;
kay nagsulti si Yahweh: "giatiman ko ug gipadako ang mga
katawhan, apan misupak sila batok kanako. **3** Nakaila ang
baka sa tag-iya niini, ug ang asno sa pasungan sa iyang
agalon, apan wala makaila ang Israel, ug wala makasabot ang
Israel." **4** Alaot ang nasod nga makasasala! Ang katawhan nga
napuno sa pagkadaotan, kaliwat sa mga nagabuhat ug daotan,
mga anak nga nagabuhat ug mahugaw! Gisalikway nila si
Yahweh, gitamay nila ang Usa ka Balaan sa Israel, mibiya sila
gikan kaniya. **5** Nganong gibunalan pa man gihapon kamo?
Nganong hilabihan man kamo kamasinupakon? Nagmasakiton
ang tibuok ulo, naluya ang tibuok kasingkasing. **6** Gikan sa
lapalapa hangtod sa ulo walay bahin niini nga maayo; apan
mga samad lamang, ug mga pangos, ug bag-ong mga samad;
nga wala pa naulian, nahinloan, nabugkosan, ni gipahiran
ug lana. **7** Nagun-ob ang inyong nasod ug nasunog ang
inyong mga siyudad; gun-obon sa mga langyaw diha sa inyong
atubangan—ang inyong kaumahan, —biniyaang guba gibuntog
sa mga langyaw. **8** Mahibilin ang anak nga babaye sa Zion
sama sa usa ka payag nga anaa sa parasan, sama sa usa ka
silonganan nga anaa sa pipinohan, sama sa usa ka siyudad
nga gipalibotan sa kaaway. **9** Kung wala nagbilin si Yahweh
nga labawng makagagahom ug gamay nga kaliwat alang
kanato, mahisama kita sa Sodoma ug Gomora. **10** Dungga ang
pulong ni Yahweh, kamong mga pangulo sa Sodoma; paminaw
sa balaod sa atong Dios, kamong katawhan sa Gomora: **11**
Miingon si Yahweh "Unsa man ang gidaghanon sa inyong
halad nganhi kanako?" "Nakabaton ako ug igong halad nga
sinunog nga mga karnero ug gipatambok nga mga mananap;
ug dugo sa mga baka, mga nating karnero, o mga kanding nga
wala ko gikahimut-an. **12** Sa dihang moabot kamo aron sa
pagpakita sa akong atubangan, kinsa man ang nagsugo niini
kaninyo, aron sa pagtunob sa akong mga hawanan? **13** Ayaw
na pagdala ug mga walay pulos nga halad; usa ka dulomtanan
ang insenso alang kanako; ang inyong bag-ong bulan ug ang
mga panagtigom sa Adlawng igpapahulay—dili ko maantos
kining daotan kaayo nga mga panagtigom. **14** Gikasilagan ko
ang inyong bag-ong mga bulan ug ang inyong pinili nga mga
kasaulogan; kabug-aton kini alang kanako; gikapoy ako sa
pag-antos kanila. **15** Busa sa dihang ibayaw ninyo ang inyong
mga kamot sa pag-ampo, itago ko ang akong mga mata
gikan kaninyo; bisan pa ug mag-ampo kamo sa makadaghan,
dili ako maminaw; nabulit sa dugo ang inyong mga kamot.
16 Hugasi, hinloi ang inyong kaugalingon, biyai ang daotan
ninyong mga binuhatan gikan sa akong panan-aw; hunonga
ang pagkadaotan; **17** pagtuon sa pagbuhat ug maayo; pangita
ug kaangayan, tul-ira ang pagdaugdaog, hatagi ug kaangayan
ang mga ilo, ug labani ang balo." **18** Dali karon, ug maghusay
kita," miingon si Yahweh; "bisan pa ug pula ang inyong mga
sala, maputi kini sama sa niebe; bisan pa ug sama sa dagtom
pula ang inyong mga sala, maputi kini sama sa balahibo
sa karnero. **19** Kung magmasinugtanon ug magmatinuman
kamo, makakaon kamo sa abot sa yuta, **20** apan kung
modumili ug mosupak kamo, laglagon kamo sa espada,"
kay gisulti kini sa baba ni Yahweh. **21** Giunsa pagkahimong
nagbaligya ug dungog sa matinud-anong siyudad! Puno siya
sa hustisya—puno siya sa pagkamatarong, apan karon puno
siya sa mga mamumuno. **22** Dili lunsay ang imong plata,
sinagolan ug tubig ang imong bino. **23** Nagmasinupakon ang
imong mga prinsipe ug kauban sa mga kawatan; nahigugma
ang tanan sa suhol ug nagtinguha sa bayad. Wala nila dapigi
ang mga ilo, ni ang mga sumbong sa mga balo nga miabot
sa ilang atubangan. **24** Busa mao kini ang gipahayag sa
Ginoo nga si Yahweh nga labawng makagagahom, ang Usa
ka Gamhanan sa Israel: "Alaot sila! Panimaslan ko ang mga
nakigbatok kanako, ug panimaslan ko mismo ang akong mga
kaaway; **25** ipaatubang ko batok kanimo ang akong kamot,
pagahinloan ko ang imong taya, ug mawala kining tanan. **26**
Ipahibalik ko ang imong mga maghuhukom sama sa una,
ug ang imong mga magtatambag sama sa sinugdan; human
niana pagatawagon ka nga siyudad sa pagkamatarong, usa ka
matinud-anon nga lungsod." **27** Lukaton ang Zion pinaagi sa
hustisya, ug ang iyang paghinulsol pinaagi sa pagkamatarong.
28 Malaglag ang mga masinupakon ug ang mga makasasala,
ug kadtong mibiya kang Yahweh makahiagom sa ingon. **29**
Kay maulawan kamo pinaagi sa sagradong mga kahoy nga
akasya nga inyong gitinguha, ug maulawan kamo pinaagi sa
mga tanaman nga inyong gipili. **30** Kay mahisama kamo sa
akasya nga malaya ang dahon, ug sama sa tanaman nga
walay tubig. **31** Mahisama sa sugnod ang kusgan nga tawo,
ug sama sa siga ang iyang buhat; modilaab silang duha ug
walay makapalong niini."

2 Ang mga butang nga nakita ni Isaias ang anak nga lalaki
ni Amoz, mahitungod sa Juda ug Jerusalem. **2** Mahitabo
kini sa kataposang mga adlaw nga pagatukoron ang bukid
sa balay ni Yahweh ingon nga pinakataas nga kabukiran, ug
mobarog kini ibabaw sa kabungtoran, ug modagayday ang
tanang kanasoran niini. **3** Daghang mga tawo nga moabot ug
moingon, "Dali motungas kita sa bukid ni Yahweh, ngadto
sa balay sa Dios ni Jacob, aron tudloan niya kita sa iyang
mga paagi, ug molakaw kita sa iyang mga dalan." Kay gikan
sa Zion mogula ang kasugoan, ug ang pulong ni Yahweh
gikan sa Jerusalem. **4** Hukman niya ang mga nasod ug
magbuot alang sa daghang katawhan; himoon nila ang ilang
mga espada ug mga lipya sa daro, ug himoon nila ang ilang
mga bangkaw ug mga garab; dili na makigbatok ang nasod sa
laing nasod, ni magbansay pa alang sa gubat. **5** Dali balay ni
Jacob, manglakaw kita diha sa kahayag ni Yahweh. **6** Kay
imong gibiyaan ang imong katawhan, ang balay ni Jacob, kay
napuno sila sa mga pamatasan nga gikan sa sidlakan ug
mga mananagna sama sa mga Filistihanon, ug nagkumusta
sila sa mga anak nga lalaki sa mga langyaw. **7** Napuno sa
plata ug bulawan ang ilang yuta, ug walay kataposan ang
ilang bahandi; napuno usab sa mga kabayo ang ilang yuta,
walay kataposan ang ilang mga karwahe. **8** Napuno usab
sa mga diosdios ang ilang yuta; nagsimba sila sa binuhat
sa ilang kaugalingong mga kamot, mga butang nga gibuhat
mismo sa ilang mga kamot. **9** Manghapa ang katawhan, ug
mangatumba ang matag usa; busa ayaw sila patindoga. **10**
Pag-adto sa batoon nga mga dapit ug tago ilalom sa yuta
gikan sa kasuko ni Yahweh ug gikan sa himaya sa iyang
pagkahalangdon. **11** Ipaubos ang mapahitas-ong tinan-awan
sa tawo, ug ipaubos ang mga tawo nga garboso, ug si Yahweh
lamang ang ibayaw nianang adlawa. **12** Kay adunay adlaw si
Yahweh nga labawng makagagahom batok sa tanan nga mga
garboso ug mapalabilabihon, ug sa tanan nga mga mapahitas-
on—ug ipaubos niya sila— **13** ug batok sa tanang mga sedro
sa Lebanon nga taas ug labong, ug batok sa tanang mga

akasya sa Basan. **14** Sa adlaw ni Yahweh nga labawng
makagagahom batok kini sa tanang tag-as nga kabukiran,
ug batok sa tanang kabungtoran nga tinuboy, **15** ug batok
sa matag taas nga tore, ug batok sa matag salipdanan nga
paril, **16** ug batok sa tanang mga sakayang pandagat sa
Tarshis, ug batok sa tanang matahom nga mga sakayang
pandagat. **17** Ipaubos ang garbo sa tawo, ug mapukan ang
pagkamapasigarbohon sa mga tawo; si Yahweh lamang ang
ibayaw nianang adlawa. **18** Mahanaw sa hingpit ang mga
diosdios. **19** Gikan sa kahadlok kang Yahweh, ug gikan sa
himaya sa iyang pagkahalangdon, moadto ang mga tawo
sa mga langob diha sa mga bato ug sa mga bangag diha
sa yuta, sa dihang mobarog siya sa paglisang sa kalibotan.
20 Nianang adlawa isalikway sa katawhan ang ilang mga
diosdios nga plata ug bulawan nga ilang gibuhat aron ilang
simbahon—ilabay nila kini ngadto sa mga ilaga ug mga kabog.
21 Gikan sa kahadlok kang Yahweh ug gikan sa himaya sa
iyang pagkahalangdon, moadto ang mga tawo sa mga bangag
diha sa mga bato ug ngadto sa gansalgansalon nga mga
bato, sa dihang mobarog siya aron sa paglisang sa kalibotan.
22 Undanga ang pagsalig sa tawo, nga nabuhi pinaagi sa
pagginhawa, kay unsa man ang iyang bili?

3 Tan-awa, kuhaon sa Ginoo nga si Yahweh nga labawng
makagagahom, gikan sa Jerusalem ug Juda ang tukod ug
sungkod: ang tanang tinubdan sa tinapay ug tubig; **2** ang
kusgan nga tawo, ang maggugubat, ang maghuhukom, ang
propeta, ang mananagna, ang pangulo; **3** ang kapitan sa
50, ang inila nga mga tawo, ang magtatambag, ang hanas
nga magbubuhat, ug ang hanas nga maglalamat. **4** Ibutang
ko ang mga batan-on ingon nga ilang mga pangulo, ug ang
batan-on mangulo labaw kanila. **5** Daugdaogon ang katawhan,
ang matag usa pinaagi sa ubang tawo ug sa iyang silingan;
pakaulawan sa bata ang hamtong, ug hagiton sa yanong tawo
ang halangdon. **6** Gunitan sa tawo ang iyang igsoong lalaki
diha sa balay sa iyang amahan ug moingon, 'Aduna kay kupo;
dumalahi kami, ug tugoti nga maanaa sa imong mga kamot
kining naguba.' **7** Nianang adlawa mosinggit siya ug moingon,
'Dili ako mahimong mananambal; wala akoy tinapay o bisti.
Dili mahimo nga himoon mo ako nga pangulo sa katawhan.'"
8 Kay nadagma ang Jerusalem, ug napukan ang Juda, tungod
kay ang ilang gipamulong ug mga buhat batok man kang
Yahweh, nga nagdumili sa mga mata sa iyang himaya. **9** Ang
hulagway sa ilang mga nawong nagpamatuod batok kanila;
ug isugilon nila ang ilang sala sama sa Sodoma; dili nila kini
itago. Alaot sila! Kay aduna silay hingpit nga katalagman alang
sa ilang mga kaugalingon. **10** Sultihi ang maayong tawo nga
mamaayo kini, kay makakaon sila sa bunga sa ilang mga
binuhatan. **11** Pagkaalaot sa daotan! Kadaot kini alang kaniya,
kay ang bayad sa iyang mga kamot moabot gayod kaniya.
12 Akong katawhan—mga anak ang magdaugdaog kanila,
ug ang mga babaye ang magdumala labaw kanila. Akong
katawhan, gipatibulaag kamo niadtong naggiya kaninyo ug
gilibog kamo sa inyong padulngan nga dalan. **13** Mibarog
si Yahweh alang sa pag-akusar; mibarog siya aron sa pag-
akusar sa katawhan. **14** Moabot si Yahweh aron sa paghukom
batok sa mga kadagkoan sa iyang katawhan ug sa ilang mga
pangulo: Gigun-ob ninyo ang parasan; ang inilog gikan sa mga
kabos nga anaa sa inyong mga balay. **15** Nganong gidugmok
man ninyo ang akong katawhan ug gigaling ang nawong sa
mga kabos?" Mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo
nga labaw nga makagagahom. **16** Misulti si Yahweh niana
tungod kay garboso ang anak nga mga babaye sa Zion,
naglakaw sila nga naghangad, ug nagkidhat ang ilang mga
mata, naghinayhinay sila sa paglakaw uban sa kilingkiling
nga anaa sa ilang mga tiil, **17** busa pahamtangan sa Ginoo
ug nuka ang mga ulo sa anak nga mga babaye sa Zion, ug
upawan sila ni Yahweh. **18** Nianang adlawa kuhaon sa Ginoo
ang maanindot nga mga alahas nga anaa sa ilang tikod, ang
mga dayandayan sa ulo, ang mga dayandayan nga pormang
bag-ong subang nga bulan, **19** ang mga ariyos, ang mga
pulsiras, ug ang mga tabon sa nawong; **20** ang mga purong,
ang mga kadena nga anaa sa tikod, ang mga bakos, ug ang
mga sudlanan sa pahumot, ug ang mga anting-anting. **21**
Kuhaon niya ang mga singsing ug mga alahas nga anaa
sa ilong; **22** ang mga kupo alang sa kasaulogan, ang mga
mantiletas ug ang mga puntil; **23** ang mga samin, ang pinong
lino, ang mga purong, ug ang mga turban. **24** Imbis nga humot
nga pahumot adunay dili maayong baho; imbis nga turban,
adunay usa ka pisi; imbis nga maayong pagkasudlay nga
buhok, adunay pagkaupaw; ug imbis nga kupo, nagsul-ob ug
sako; ug paso imbis nga kaanyag. **25** Mapukan ang imong
mga tawo pinaagi sa espada, ug mapukan didto sa gubat ang
imong kusgan nga kalalakin-an. **26** Magbangotan ug magsubo
ang mga ganghaan sa Jerusalem; ug mag-inusara siya ug
maglingkod sa yuta.

4 Nianang adlawa pito ka babaye ang mogunit sa usa ka
lalaki ug moingon, "Ang among kaugalingong pagkaon ang
among kan-on, ang among kaugalingong bisti ang among sul-
obon. Apan tugoti kami nga mobaton sa imong ngalan aron
pagkuha sa among kaulawan." **2** Nianang adlawa mahimong
nindot ug mahimayaon ang sanga ni Yahweh, ug mahimong
lamian ug makapahimuot ang abot sa yuta alang niadtong
mga nahibilin sa Israel. **3** Mahitabo kini nga ang mahibilin
sa Zion ug ang magpabilin sa Jerusalem pagatawagon nga
balaan, ang matag usa nga nahisulat ingon nga nagpuyo sa
Jerusalem. **4** Mahitabo kini sa dihang banlason sa Ginoo ang
ikalima nga anak nga babaye sa Zion, ug hinloan ang mga
mansa nga dugo gikan sa taliwala sa Jerusalem, pinaagi sa
espiritu sa paghukom ug sa espiritu sa nagdilaab nga kalayo.
5 Unya magbuhat ug panganod ug aso si Yahweh sa tibuok
dapit sa Bukid sa Zion ug ibabaw sa dapit sa iyang tigomanan,
maghimo si Yahweh ug panganod ug aso panahon sa adlaw,
ug masiga nga dilaab sa kalayo panahon sa kagabhion;
mahimo kining silonganan labaw sa tanang himaya. **6** Mahimo
kining silonganan ang landong gikan sa kainit panahon sa
adlaw, ug usa ka dalangpanan ug usa ka salipdanan gikan sa
unos ug ulan.

5 Tugoti ako sa pag-awit alang sa akong gihigugma pag-
ayo, usa ka awit sa akong gihigugma mahitungod sa iyang
parasan. Ang akong gihigugma pag-ayo adunay parasan sa
tabunok kaayo nga bungtod. **2** Gibungkal niya kini, gikuha ang
mga bato, ug gitamnan sa labing maayo nga matang sa paras.
Gitukoran niya ug tore sa taliwala niini, ug nagtukod usab
siya ug pug-anan sa ubas. Nagpaabot siya sa pagpamunga
niini, apan ihalas lamang nga mga ubas ang bunga niini.
3 Busa karon, lumolupyo sa Jerusalem ug tawo sa Juda,
hukmi ako ug ang akong parasan. **4** Unsa pa man ang akong
buhaton alang sa akong parasan, nga wala nako nabuhat alang
niini? Sa dihang nagpaabot ako nga mobunga kini, nganong
namunga man hinuon kini ug ihalas nga mga ubas? **5** Karon
sultihan ko kamo kung unsa ang akong buhaton sa akong
parasan: kuhaon ko ang kural niini, himoon ko kini nga usa ka
sibsibanan, gubaon ko ang paril niini, ug yatakyatakan kini. **6**

Gun-obon ko na kini, ug dili na kini pagapul-ongan ni kapnan.
Hinuon, moturok ang mga sampinit ug mga tunok. Sugoon
ko usab ang mga panganod nga dili mopaulan niini. **7** Kay
ang parasan ni Yahweh nga labawng makagagahom mao ang
balay sa Israel, ug ang tawo sa Juda mao ang makapahimuot
niyang tanom; nagpaabot siya ug hustisya, apan adunay
pagpinatyanay; alang sa pagkamatarong, apan singgit lamang
sa pagpakitabang. **8** Alaot kadtong nagpadaghan ug mga
balay, kadtong nagpadaghan ug mga uma, hangtod nga wala
nay lawak nga mahibilin, ug magpabilin kang mag-inusara sa
yuta! **9** Gisultihan ako ni Yahweh nga labawng makagagahom,
daghang kabalayan ang biyaan, bisan pa ang dagko ug nindot,
wala nay lumolupyo. **10** Kay ang napulo ka yugo nga parasan
mohatag lamang ug usa ka bath, ug ang usa ka homer nga
binhi mohatag lamang ug usa ka ephah. **11** Alaot kadtong
nagsayo ug bangon sa buntag aron sa pag-inom ug isog nga
ilimnon, kadtong naglangaylangay diha sa kangitngit hangtod
nga mahubog sila sa bino. **12** Nagbangketi sila uban sa alpa,
gamay nga gitara, tamborin, plawta, ug bino, apan wala nila
ilha ang buhat ni Yahweh, ni gihunahuna ang mga buhat sa
iyang mga kamot. **13** Busa giulipon ang akong katawhan kay
kulang ug pagsabot; gigutom ang ilang halangdon nga mga
pangulo, ug walay mainom ang yano nilang mga tawo. **14**
Busa adunay mas dakong kagana ang Sheol ug nagnganga
kini ug maayo; ang inila diha kanila, ang katawhan, ang mga
pangulo, ug ang mga tigmaya ug kadtong nagmalipayon,
mangadto sa Sheol. **(Sheol h7585)** **15** Mapugos sa pagyukbo
ang tawo, ug magpaubos ang katawhan; ipaubos ang mga
mata sa mapahitas-on. **16** Ibayaw si Yahweh nga labawng
makagagahom diha sa iyang hustisya, ug ipakita sa Dios nga
Usa ka Balaan ang iyang pagkamatarong. **17** Unya manibsib
ang mga karnero ingon nga anaa sa ilang kaugalingong
sibsibanan, ug diha sa mga guba, ang nating mga karnero
manibsib ingon nga mga langyaw. **18** Alaot kadtong nagguyod
sa pagkadaotan uban sa walay pulos nga mga pisi ug kadtong
nagguyod sa sala ingon nga hikot sa kariton. **19** Alaot kadtong
nag-ingon, "Padalia ang Dios, tugoti siya nga mamuhat ug
dali, aron makita nato kini nga mahitabo; ug tugoti nga moabot
ang mga laraw sa Usa ka Balaan sa Israel, aron nga masayod
kita niini." **20** Alaot kadtong nagtawag sa daotan nga maayo,
ug maayo ang daotan; kadtong nagpaila sa kangitngit ingon
nga kahayag, ug ang kahayag ingon nga kangitngit; kadtong
nagpaila sa pait ingon nga tam-is, ug ang tam-is ingon nga
pait! **21** Alaot kadtong mga maalamon sa ilang kaugalingong
mga mata, ug ang mga maampingon sa ilang kaugalingong
panabot! **22** Alaot kadtong mga mananaog sa pag-inom ug
bino, ug mga hanas sa pagtimpla sa isog nga mga ilimnon;
23 kadtong nagpakamatarong sa daotan pinaagi sa suhol,
ug pagkuha sa katungod sa mga walay sala! **24** Busa ingon
nga ang dila sa kalayo molamoy sa dagami, ug ingon nga
masunog ang nalaya nga sagbot, busa malata ang gamot
niini, ug mapalid ang bulak niini sama sa abog. Mahitabo
kini kay gisalikway nila ang balaod ni Yahweh nga labawng
makagagahom, ug tungod kay gitamay nila ang pulong sa
Usa ka Balaan sa Israel. **25** Busa mosilaob ang kasuko ni
Yahweh batok sa iyang katawhan. Gituy-od niya ang iyang
kamot batok kanila ug gisilotan sila. Mokurog ang kabukiran,
ug mahisama sa basura diha sa kadalanan ang ilang mga
patayng lawas. Dili mahupay ang iyang kasuko niining mga
butanga; hinuon, magpabilin nga gituy-od ang iyang kamot. **26**
Ipatindog niya ang usa ka timailhan nga bandera alang sa layo
nga mga nasod ug taghoyan kadtong anaa sa kinatumyan
sa kalibotan. Tan-awa, moabot dayon sila sa walay langan.
27 Walay gikapoyan o napandol diha kanila; walay nagduka
o nangatulog. Ni miluag ang ilang mga bakos, o nabugto
ang mga liston sa ilang sandalyas. **28** Hait ang ilang mga
udyong ug gibawog ang tanan nilang pana; sama sa santik
ang mga koko sa ilang mga kabayo, ug sama sa bagyo ang
mga ligid sa ilang karwahe. **29** Mahisama sa usa ka liyon ang
ilang pagngulob; magngulob sila sama sa nating mga liyon.
Magngulob sila ug gunitan ang biktima ug dad-on kini palayo,
nga walay makaluwas. **30** Nianang adlawa magngulob sila
batok sa biktima sama sa dagat nga nagngulob. Kung motan-
aw si bisan kinsa ibabaw sa yuta, makita niya ang kangitngit
ug pag-antos; bisan ang kahayag mahimong ngitngit pinaagi
sa mga panganod.

6 Sa tuig nga namatay si haring Uzia, nakita ko ang Ginoo
nga naglingkod sa usa ka trono; hataas siya ug habog,
ug ang sidsid sa iyang kupo milukop sa templo. **2** Adunay
mga serafim ibabaw kaniya; ang matag usa adunay unom
ka mga pako; ang duha nagtabon sa iyang nawong, ug ang
duha nagtabon siya sa iyang mga tiil, ug ang duha gigamit
niya sa paglupad. **3** Nagtinawagay sila sa usag usa ug
nag-ingon, "Balaan, balaan, balaan, si Yahweh nga labawng
makagagahom! Napuno ang tibuok kalibotan sa iyang himaya."
4 Natay-og ang mga pultahan sa mga patukoranan sa mga
tingog niadtong nagasinggit, ug nalukop ang balay sa aso. **5**
Unya miingon ako, "Alaot ako! Gilaglag ako tungod kay usa
ako ka tawo nga hugaw ug mga ngabil, ug nagpuyo ako uban
sa mga tawong hugaw ug mga ngabil. Tungod kay nakita ko
ang Hari, si Yahweh, si Yahweh nga labawng makagagahom!"
6 Unya milupad ang usa sa mga serafim nganhi kanako;
aduna siyay nagbaga nga uling sa iyang kamot, nga gikuha
niya pinaagi sa mga kimpit gikan sa halaran. **7** Gipahid niya
kini sa akong baba ug miingon, "Tan-awa, midapat kini sa
imong mga ngabil; gikuha na ang imong pagkadaotan, ug
gipasaylo na ang imong mga sala." **8** Nadungog ko ang tingog
sa Ginoo nga nag-ingon, "Kinsa man ang akong ipadala;
kinsa man ang molakaw alang kanato?" Unya miingon ako,
"Ania ako; ipadala ako." **9** Miingon siya, "Lakaw ug sultihi kini
nga katawhan, 'Naminaw, apan dili makasabot; nagtan-aw,
apan walay pagsabot.' **10** Patig-aha ang kasingkasing niining
mga tawhana, ug himoang bungol ang ilang mga igdulongog
ug butahi ang ilang mga mata. Kay basin ug makakita sila,
makadungog, ug makasabot ang ilang mga kasingkasing, ug
unya mamalik ug mamaayo." **11** Unya miingon ako, "Ginoo,
hangtod kanus-a man?" Mitubag siya, "Hangtod madugmok ug
magun-ob ang mga siyudad ug wala nay mga lumolupyo, ug
wala nay mga tawo ang mga balay, ug mahimong hingpit nga
biniyaan ang yuta, **12** ug hangtod abogon ni Yahweh ang
katawhan ngadto sa layong dapit, ug maawaaw na sa hingpit
ang yuta. **13** Bisan pa magpabilin ang ikanapulo ka bahin
sa katawhan niini, maguba kini pag-usab; sama sa giputol
nga terebinto o akasiya nga mabilin ang punoan niini, ang
balaanong binhi anaa sa mga tuod niini."

7 Panahon sa mga adlaw ni Ahaz nga anak nga lalaki ni
Jotam nga anak nga lalaki ni Uzia, ang hari sa Juda,
mitungas ngadto sa Jerusalem si Rezin ang hari sa Aram, ug
si Peka nga anak nga lalaki ni Remalia, ang hari sa Israel aron
sa pagpakiggubat batok niini, apan dili sila makadaog batok
niini. **2** Gisugilon kini sa panimalay ni David nga ang Aram
nakig-abin sa Efraim. Nagkurog ang iyang kasingkasing, ug
ang kasingkasing sa iyang katawhan, sama sa mga kahoy sa

kalasangan nga giuyog sa hangin. **3** Unya miingon si Yahweh
ngadto kang Isaias, “Lakaw uban sa imong anak nga lalaki nga
si Shear Jashub aron tagboon si Ahaz sa tumoy sa agianan sa
tubig sa ibabaw nga dapit sa linaw, sa dalan paingon sa Dapit
nga Labhanan. **4** Sultihi siya, 'Pag-amping, pagpabilin nga
malinawon, ayaw kahadlok o kakulba niining duha ka sanga
nga nagaaso apan walay kalayo, pinaagi sa hilabihan nga
kasuko ni Rezin ug sa Aram, ug ni Peka nga anak nga lalaki ni
Remalia. **5** Naglaraw ang Aram, ang Efraim, ug ang anak nga
lalaki ni Remalia ug daotan batok kanimo; miingon sila, **6**
“Sulongon nato ang Juda ug lisangon siya, ug bungkagon
nato siya ug ipahimutang ang atong hari didto, ang anak nga
lalaki ni Tabeel.” **7** Miingon si Yahweh nga Ginoo, “Dili kini
mahimo; dili kini mahitabo, **8** tungod kay ang pangulo sa Aram
mao ang Damascus, ug ang pangulo sa Damascus mao si
Rezin. Sulod sa 65 ka mga tuig, malaglag ang Efraim ug dili
na kini matawag nga katawhan. **9** Ang pangulo sa Efraim
mao ang Samaria, ug ang pangulo sa Samaria mao ang anak
nga lalaki ni Remalia. Kung dili kamo magpabiling lig-on sa
inyong pagtuo, dili gayod kamo magpabilin nga luwas.”” **10**
Nakigsulti pagbalik ang Ginoo kang Ahaz, **11** “Pangayo ug
timailhan kang Yahweh nga imong Dios; pangayo niini diha sa
kinahiladman o diha sa ibabaw sa kahitas-an.” **(Sheol h7585)**
12 Apan miingon si Ahaz, “Dili ako mangayo, ni sulayan si
Yahweh.” **13** Busa mitubag si Isaias, “Paminaw, panimalay
ni David. Dili pa ba igo kaninyo nga katawhan ang pagsulay
sa pailob sa katawhan? Sulayan ba usab ninyo ang pailob
sa akong Dios? **14** Busa ang Ginoo mohatag kaninyo nga
katawhan sa timailhan; tan-awa, magmabdos ang batan-ong
babaye, manganak ug usa ka lalaki, ug pagatawgon ang iyang
ngalan nga Immanuel. **15** Magakaon siya ug keso ug dugos
sa dihang makabalo na siya sa pagdumili sa daotan ug pagpili
sa maayo. **16** Kay sa dili pa mahibalo ang bata sa pagdumili
sa daotan ug sa pagpili sa maayo, mamingaw ug mabiyaan
na ang yuta sa duha ka mga hari nga imong gikahadlokan.
17 Pagadad-on ni Yahweh kanimo, sa imong katawhan, ug
sa balay sa imong amahan ang mga adlaw nga walay sama
kaniadto sanglit mibulag ang Efraim gikan sa Juda— pagadad-
on niya kanimo ang hari sa Asiria.” **18** Nianang panahona,
motaghoy si Yahweh sa langaw nga gikan sa layong mga sapa
sa Ehipto, ug alang sa putyokan nga gikan sa yuta sa Asiria.
19 Manganhi silang tanan ug mamuyo sa mga lalom nga lugot,
ngadto sa mga bangag sa dagkong mga bato, sa tanang
sampinitan, ug sa tanang sibsibanan. **20** Nianang panahona
kiskisan sa Ginoo pinaagi sa labaha ang mga buhok sa ulo ug
sa paa nga giabangan unahan sa Suba sa Eufrates—ang hari
sa Asiria; pagakiskisan usab niini ang bangas. **21** Nianang
adlawa, magbuhi ang usa ka tawo ug nating baka ug duha ka
mga karnero, **22** ug tungod sa kadaghan sa gatas nga ilang
mahatag, mokaon siya ug keso, kay ang ang tanang nahibilin
sa yuta makakaon sa keso ug dugos. **23** Nianang taknaa,
ang dapit nga adunay 1, 000 ka parasan nga nagkantidad
ug 1, 000 ka mga shekels, walay bisan unsang butang nga
maanaa gawas sa mga sampinit ug mga tunok. **24** Moadto
ang kalalakin-an didto aron mangayam gamit ang ilang mga
pana, tungod kay ang tanang yuta mahimong sampinitan ug
katunokan. **25** Magpalayo sila gikan sa tanang kabungtoran
nga kanhing tanaman gamit ang bara, gumikan sa kahadlok
sa mga sampinit ug tunok; apan mahimo kining sibsibanan sa
mga baka ug mga karnero.

8 Miingon si Yahweh kanako, “Pagkuha ug dagkong papan
nga bato ug sulati kini, 'Maher Shalal Has Baz.' **2**
Magpatawag ako ug matinud-anong mga saksi aron sa
pagpamatuod alang kanako, si Uria nga pari, ug si Zacarias
nga anak nga lalaki ni Jeberekia.” **3** Miadto ako sa propeta
nga babaye, ug nagmabdos siya ug nanganak ug usa ka
batang lalaki. Unya miingon si Yahweh kanako, “Tawga siya
ug 'Maher Shalal Has Baz.' **4** Kay sa dili pa makalitok ang
bata ug, 'Amahan ko,' ug, 'Inahan ko,' kuhaon na sa hari
sa Asiria ang mga bahandi sa Damascus ug ang inilog sa
Samaria.” **5** Nakigsulti pagbalik si Yahweh kanako, **6** “Tungod
kay misalikway kini nga katawhan sa maayong tubig sa Shiloa,
ug nalipay kang Rezin ug sa anak nga lalaki ni Remalia, **7**
busa ipadala na sa Ginoo ngadto kanila ang katubigan sa
Suba, kusog ug daghan, ang hari sa Asiria ug ang tanan
niyang himaya. Mogawas kini ngadto sa tanang mga kanal
ug moawas kini. **8** Mohaguros ang Suba paingon sa Juda,
mibaha ug mitaas ang tubig hangtod miabot na kini sa inyong
liog. Lukopon sa gibukhad nga mga pako niini ang gilapdon sa
inyong yuta, Immanuel.” **9** Kamo nga katawhan, madugmok
sa pino. Paminaw, kamong tanan nga anaa sa layong mga
nasod; andama ang inyong kaugalingon alang sa gubat ug
madugmok sa pino; andama ang inyong kaugalingon ug
madugmok sa pino. **10** Paghimo ug laraw, apan dili kini
matuman; paghatag ug sugo, apan dili kini matuman, kay ang
Dios nag-uban kanamo. **11** Nakigsulti si Yahweh kanako, uban
sa iyang kusgan nga kamot dinhi kanako, ug nagpasidaan
kanako nga dili maglakaw sa dalan niini nga katawhan. **12**
Ayaw pagatawga nga pagsukol ang bisan unsa nga butang
nga gitawag nga pagsukol niini nga katawhan, dili ninyo
kahadlokan ang ilang gikahadlokan, ug ayaw kalisang. **13**
Si Yahweh nga labawng makagagahom lamang ang inyong
tahoron ingon nga balaan; siya lamang ang angay ninyong
kahadlokan, ug kaniya lamang kamo angay nga malisang.
14 Mamahimo siyang dalangpanan; apan mamahimo siyang
bato nga kadagmaan ug kapandolan— alang sa duha ka mga
balay sa Israel, ug mamahimo siyang lit-ag ug bitik ngadto sa
katawhan sa Jerusalem. **15** Daghan ang mangadagma niini ug
matumba ug malaglag, ug mahimong malit-ag ug mabihag. **16**
Hugti ang akong pagpamatuod, selyohi ang opisyal nga talaan,
ug ihatag kini ngadto sa akong mga tinun-an. **17** Maghulat ako
alang kang Yahweh, nga nagtago sa iyang panagway gikan sa
balay ni Jacob; maghulat ako kaniya. **18** Tan-awa, ako ug ang
akong mga anak nga lalaki nga gihatag kanako ni Yahweh
mao ang mga timailhan ug mga kahibulongan sa Israel gikan
kang Yahweh nga labawng makagagahom, nga nagpuyo sa
Bukid sa Zion. **19** Moingon sila kaninyo, “Pagpakigsayod sa
mga espiritista ug mga salamangkero,” niadtong nagayawyaw
nga nagapangyamyam. Apan angay ba nga dili makisayod ang
katawhan sa ilang Dios? Angay ba silang makisayod sa patay
alang sa buhi? **20** Sa balaod ug sa pagpamatuod! Kung dili
sila mosulti niana nga mga butang, tungod kini kay wala silay
kahayag sa banagbanag. **21** Moagi sila latas sa yuta uban
ang hilabihang kaguol ug kagutom. Sa dihang gutomon sila,
masuko sila ug tunglohon ang ilang hari ug ang ilang Dios, ug
mohangad sila sa taas. **22** Motan-aw sila sa yuta ug makita
ang kagul-anan, kangitngit, ug kadulom sa pagpanghupaw.
Pagaabogon sila ngadto sa yuta sa kangitngit.

9 Mahanaw ang kangitngit gikan kaniya nga anaa sa
hilabihang kasakit. Kaniadto gipakaulawan niya ang yuta
sa Zebulun ug ang yuta sa Neftali, apan sa umaabot nga
panahon himoon niya kining mahimayaon, sa dalan paingon
sa dagat, tabok sa Jordan, ang Galilea sa mga nasod. **2**
Makakita ug dakong kahayag ang katawhan nga naglakaw sa

kangitngit; midan-ag ang kahayag kanila, niadtong namuyo
sa yuta sa landong sa kamatayon. **3** Gipadaghan mo ang
mga nasod; gidugangan mo ang ilang kalipay. Nagsadya
sila sa imong atubangan sama sa kalipay sa panahon sa
ting-ani, sama sa kalalakin-an nga nagsadya sa dihang
gibahinbahin nila ang inilog. **4** Kay ang yugo sa iyang palas-
anon, ang yayongan sa iyang abaga, ang bunal sa iyang
tigdaugdaog, gilaglag nimo sama sa adlaw sa Midian. **5**
Kay pagasunogon ang matag sapatos nga gitamak diha sa
kagubot ug ang sapot nga nabulitan sa dugo, igasugnod sa
kalayo. **6** Kay nahimugso ang usa ka bata alang kanato,
gihatag alang kanato ang usa ka anak nga lalaki; ug ang
pagdumala anaa sa iyang abaga; ug pagatawgon ang iyang
ngalan nga Kahibulongang Magtatambag, Gamhanan nga
Dios, Walay Kataposang Amahan, Prinsipe sa Kalinaw. **7**
Walay kataposan ang pag-uswag sa iyang panggamhanan ug
sa pakigdait, samtang nagdumala siya sa trono ni David, ug
sa iyang gingharian, sa pagtukod ug pagpabilin niini uban
sa pagkamakiangayon ug pagkamatarong gikan niini nga
panahon hangtod sa umaabot ug hangtod sa kahangtoran.
Ang magbuhat niini mao ang kadasig sa tinguha ni Yahweh
nga labawng makagagahom. **8** Nagpadala ang Ginoo ug
pulong batok kang Jacob, ug miabot kini sa Israel. **9** Masayod
ang tanang katawhan, bisan ang Efraim ug ang mga lumolupyo
sa Samaria, nga mapasigarbohong nagsulti inubanan sa
mapahitas-on nga kasingkasing, **10** "Nangatumpag na ang
mga tisa, apan tukoron namo pag-usab uban sa tiniltilan
nga bato; gipangputol ang mga kahoy nga sikamoro, apan
mobutang kami ug mga kahoy nga sedro puli niini." **11** Busa
pabarogon ni Yahweh ang nakigbatok kang Rezin, ang iyang
kaatbang, ug pasulongon ang iyang mga kaaway, **12** ang
mga Arameanhon sa sidlakan, ug ang mga Filistihanon sa
kasadpan. Magnganga sila sa paglamoy sa Israel. Wala gayod
nahuwasi ang iyang kasuko bisan pa niining tanan nga mga
butang; hinuon, nagtuy-od gihapon ang iyang kamot. **13** Apan
dili mobalik kaniya ang katawhan nga maoy naghampak kanila,
ni mangita sila kang Yahweh nga labawng makagagahom.
14 Busa pagaputlon ni Yahweh gikan sa Israel ang ulo ug
ikog, ang sanga sa palmera ug bugang, sa usa lamang ka
adlaw. **15** Ang pangulo ug ang inila nga tawo mao ang ulo; ug
ang propeta nga nagatudlo ug bakak mao ang ikog. **16** Ang
gipangulohan niini mahisalaag gayod, ug malaglag kadtong
ilang gipangulohan. **17** Busa dili malipay ang Ginoo sa ilang
mga batan-ong kalalakin-an ni maluoy sa ilang mga ilo ug
mga balo, sanglit ang matag usa walay dios ug nagabuhat
ug daotan, ug ang matag baba nagsulti ug binuang nga mga
butang. Wala gayod nahuwasi ang iyang kasuko, bisan pa
niining tanan nga mga butang; hinuon, nagtuy-od gihapon ang
iyang kamot. **18** Masunog ang pagkadaotan sama sa kalayo;
lamoyon niini ang mga sampinit ug mga tunok; sunogon
niini bisan pa ang kalibonan sa lasang, moulbo kini sama
sa usa ka haligi nga aso. **19** Nagdilaab ang yuta tungod
sa kasuko ni Yahweh nga labawng makagagahom, ug ang
katawhan sama sa sugnod alang sa kalayo. Walay tawo nga
makaluwas sa iyang igsoon. **20** Mokuha sila ug pagkaon
gamit ang ilang tuong kamot apan gutomon gihapon sila;
mokaon sila gamit ang ilang walang kamot apan dili gihapon
sila matagbaw. Kaonon man gani sa matag usa ang unod sa
iyang kaugalingong bukton. **21** Lamoyon ni Manases si Efraim,
ug si Efraim, ni Manases; ug sulongon nilang duha ang Juda.
Wala gayod nahuwasi ang iyang kasuko bisan pa niining tanan
nga mga butang; hinuon, nagtuy-od gihapon ang iyang kamot.

10 Alaot kadtong mga nagbuhat ug dili makataronganon
nga mga balaod ug nagsulat sa mga dili makiangayon
nga mga kasugoan. **2** Gihikawan nila ang mga nanginahanglan
sa hustisya, gikawatan sa ilang mga katungod ang mga kabos
nakong katawhan, giilogan ang mga balo, ug gihimo nilang
tukbonon ang mga ilo! **3** Unsa man ang inyong buhaton sa
adlaw sa paghukom kung ang kalaglagan maggikan sa layong
dapit? Kang kinsa man kamo modangop aron mangayo ug
tabang, ug asa man ninyo ibilin ang inyong kabtangan? **4**
Walay mahibilin, ug magtikuko kamo uban sa mga binilanggo
o malaglag uban sa mga gipatay. Wala gayod nahuwasi ang
iyang kasuko bisan pa niining tanan nga mga butang; hinuon,
nagtuy-od gihapon ang iyang kamot. **5** Pagkaalaot sa mga
taga-Asiria, ang bunal sa akong kasuko, ang tungkod nga
gibutangan ko sa akong kapungot! **6** Gipadala ko siya batok sa
garbosong nasod ug batok sa katawhan nga nagdala sa akong
nag-awas nga kaligutgot. Gisugo ko siya sa pagkuha sa inilog,
sa pagkuha sa tukbonon, ug sa pagyatak-yatak kanila sama
sa lapok diha sa kadalanan. **7** Apan dili kini mao ang iyang
tumong, ni ang iyang gihunahuna. Anaa sa iyang kasingkasing
ang paglaglag ug pagbuntog sa daghang kanasoran. **8** Kay
miingon siya, "Dili ba sama sa mga hari ang tanan nakong mga
prinsipe? **9** Dili ba ang Calno sama sa Carkemis, ang Hamat
sama sa Arpad, ug ang Samaria sama sa Damascus? **10**
Ingon nga nabuntog na sa akong kamot ang mga gingharian
nga nagsimba ug mga diosdios, nga ang kinulit nga mga imahe
mas labaw pa kaysa niadtong sa Jerusalem ug sa Samaria,
11 sama sa akong gibuhat didto sa Samaria ug sa walay
pulos nga mga diosdios niini, dili ko ba usab kini buhaton sa
Jerusalem ug sa mga diosdios niini?" **12** Sa dihang natapos
na sa Ginoo ang iyang bulohaton didto sa Bukid sa Zion ug sa
Jerusalem, pagasilotan ko ang mga gipamulong sa garbosong
kasingkasing sa hari sa Asiria ug sa iyang pagkamapahitas-
on. **13** Kay miingon siya, "Pinaagi sa akong kusog ug sa
akong kaalam namuhat ako. Aduna akoy kahibalo, ug gikuha
ko ang mga utlanan sa akong mga katawhan. Gikawat ko ang
ilang mga bahandi ug sama sa usa ka torong baka, gipildi
ko ang mga lumolupyo. **14** Nakasakmit ang akong kamot,
gikan sa mga salag, ang katigayonan sa kanasoran, ug sama
sa tawo nga nagtigom sa gisalikway nga mga itlog, gitigom
ko ang tibuok kalibotan. Walay mikapa-kapa sa ilang mga
pako o mipiyak." **15** Magpasigarbo ba ang atsa sa iyang
kaugalingon batok sa naggunit niini? Daygon ba sa gabas ang
iyang kaugalingon labaw pa sa tawo nga nagputol gamit niini?
Daw sama nga ang tungkod makaalsa niadtong miisa niini, o
nga daw ang kahoy nga bunal makaalsa ug tawo. **16** Busa si
Yahweh nga Ginoo nga labawng makagagahom magpadala ug
sakit ngadto sa iyang kusgang mga manggugubat; ug adunay
magdagkot ug kalayo nga magdilaab ilalom sa iyang himaya.
17 Ang kahayag sa Israel mahimong kalayo, ug ang iyang
Balaan usa ka dilaab; sunogon ug ugdawon niini ang iyang
mga tunok ug mga sampinit sulod sa usa lamang ka adlaw.
18 Lamoyon ni Yahweh ang himaya sa iyang kalasangan ug
mabungahong yuta, ang kalag ug ang lawas; mahisama kini
sa dihang nausik ang kinabuhi sa usa ka masakiton nga tawo.
19 Diyutay na lamang ang mahibilin sa mga kahoy diha sa
iyang kalasangan, nga maihap na lamang sa usa ka bata. **20**
Nianang adlawa, ang nahibilin sa Israel, ang nakaikyas nga
pamilya ni Jacob, dili na mosalig niadtong nakapildi kanila,
apan mosalig lamang kang Yahweh, ang Balaan sa Israel.
21 Ang nahibilin kang Jacob mobalik ngadto sa Dios nga
makagagahom. **22** Kay bisan ang imong katawhan, ang Israel,

daw sama sa balas sa baybayon, ang nahibilin lamang kanila
ang mahimong mobalik. Gimando na ang kalaglagan, ingon
nga gikinahanglan sa nagaawas nga pagkamatarong. **23** Kay
ipatuman na ni Yahweh nga Ginoo nga labawng makagagahom
ang kalaglagan nga gihukom sa tibuok yuta. **24** Busa miingon
si Yahweh nga Ginoo nga labawng makagagahom, "Akong
katawhan nga namuyo sa Zion, ayaw kahadlok sa mga taga-
Asiria. Latoson niya kamo pinaagi sa bunal ug moisa sa iyang
sungkod batok kaninyo, sama sa gibuhat sa mga Ehiptohanon.
25 Ayaw kahadlok kaniya, kay sa dili madugay mahupay
na ang akong kasuko batok kaninyo, ug ang akong kasuko
motumong sa iyang kalaglagan." **26** Unya mohampak ug latigo
si Yahweh nga labawng makagagahom batok kanila, sama
sa iyang pagbuntog sa Midian didto sa bato sa Oreb. Iyang
ipataas ang iyang sungkod ibabaw sa dagat ug iisa kini sama
sa iyang gibuhat sa Ehipto. **27** Nianang adlawa, gikuha ang
iyang palas-anon gikan sa inyong abaga ug ang iyang yugo
gikan sa inyong liog, ug mabali ang yugo tungod sa katambok.
28 Miabot ang kaaway didto sa Ayat ug milatas sa Migron;
gitapok niya sa Micmas ang iyang mga kabtangan. **29** Mitabok
sila sa agianan ug natulog sila sa Geba. Nangurog ang Rama
ug mikalagiw ang Gibea ni Saul. **30** Paghilak sa makusog,
anak nga babaye ni Galim! Hatagig pagtagad, Lais! Ikaw alaot
nga Anatot! **31** Mikalagiw na ang Madmena, ug nanagan na
ang mga lumolupyo sa Gebim aron maluwas. **32** Mohunong
siya niining adlawa sa Nob ug uyogon ang iyang kinumo
diha sa bukid sa anak nga babaye sa Zion, ang bungtod sa
Jerusalem. **33** Tan-awa, pagaputlon ni Yahweh nga Ginoo nga
labawng makagagahom ang mga dagkong sanga uban sa
makalilisang nga pagkabungkag; pamutlon ang pinakataas
nga mga kahoy, ug ang taas iyang ipaubos. **34** Putlon niya
ang mga kalibonan diha sa kalasangan pinaagi sa atsa, ug
laglagon ang Lebanon uban sa himaya niini.

11 Manalingsing ang bag-ong tuod gikan ni Jesse, ug
mamunga ang sanga nga gikan sa iyang mga gamot. **2**
Mopuyo kaniya ang Espiritu ni Yahweh, ang espiritu sa kaalam
ug sa pagsabot, ang espiritu sa pagpanudlo ug sa gahom,
ang espiritu sa kahibalo ug sa kahadlok kang Yahweh. **3**
Kalipay niya ang pagkahadlok sa Ginoo; dili siya mohukom
pinaagi sa iyang nakita, o mohukom pinaagi kung unsa
ang iyang nadungog. **4** Hinuon, hukman niya ang kabos
uban sa pagkamatarong ug makiangayon niyang hukman
ang mapaubsanon dinhi sa kalibotan. Hampakon niya ang
kalibotan pinaagi sa sungkod sa iyang baba, ug patyon niya
ang daotan pinaagi sa gininhawa sa iyang mga ngabil. **5**
Ang pagkamatarong mao ang bakos sa iyang hawak, ug ang
pagkamatinud-anon ang bakos sa iyang bat-ang. **6** Makig-
uban ang lobo uban sa mga nating karnero, ug mohigda
ang leopardo uban sa mga nating kanding, mag-uban ang
nating baka ang nating liyon ug ang gipatambok nga nating
baka. Giyahan sila sa gamay nga bata. **7** Magdungan ug
sabsab ang baka ug ang oso, ug magtapad ug higda ang ilang
mga anak. Mosabsab ug dagami ang liyon sama sa torong
baka. **8** Magdula ang gamay nga bata ibabaw sa bangag nga
puy-anan sa bitin, ug ibutang sa linutas nga bata ang iyang
kamot ngadto sa lungib sa mga bitin. **9** Dili nila pasakitan ni
gun-obon ang tanan nakong balaang bukid; kay mapuno sa
kahibalo ni Yahweh ang kalibotan, sama sa tubig nga mitabon
sa dagat. **10** Nianang adlawa, mobarog ang gamot ni Jesse
ingon nga bandera alang sa katawhan. Pangitaon siya sa mga
nasod, ug mahimaya ang iyang pahulayanan nga dapit. **11**
Nianang adlawa, ituy-od pag-usab sa Ginoo ang iyang kamot
aron luwason ang nahibilin niyang katawhan sa Asiria, Ehipto,
Patros, Cush, Elam, Shinar, Hamat, ug ang mga isla sa dagat.
12 Magtukod siya ug bandera alang sa mga nasod ug tigomon
ang mga sinalikway sa Israel ug ang nagkatibulaag sa Juda
gikan sa upat ka suok sa kalibotan. **13** Walaon niya ang
kasina sa Efraim, ug mawala na ang kasamok sa Juda. Dili na
masina ang Efraim sa Juda, ug dili na magsamok ang Juda
sa Efraim. **14** Hinuon molugsong sila sa kabukiran sa mga
Filistihanon sa kasadpang bahin, ug mag-uban sila sa pag-ilog
sa katawhan didto sa sidlakan. Sulongon nila ang Edom ug
ang Moab, ug motuman kanila ang katawhan sa Amon. **15**
Laglagon gayod sa hingpit ni Yahweh ang gulpo sa Dagat
sa Ehipto. Uban sa iyang init nga hangin ikaway niya ang
iyang kamot ibabaw sa Suba sa Eufrates ug mabahin kini
ngadto sa pito ka mga sapa, aron malatas lamang kini sa mga
nagsandalyas. **16** Adunay lapad nga dalan alang sa iyang
nahibilin nga katawhan nga mobalik gikan sa Asiria, sama sa
Israel sa ilang paggula gikan sa yuta sa Ehipto.

12 Nianang adlawa moingon kamo, "Pasalamatan ko ikaw,
Yahweh. Kay bisan nasuko ka kanako, nawala ang
imong kapungot, ug gihupay mo ako. **2** Tan-awa, ang Dios
maoy akong kaluwasan; mosalig ako ug dili mahadlok, kay si
Yahweh, oo, si Yahweh ang akong kusog ug awit. Siya ang
nahimo nakong kaluwasan." **3** Inubanan sa kalipay magsag-
ob kamo ug tubig gikan sa mga atabay sa kaluwasan. **4**
Moingon kamo nianang adlawa, "Pasalamati si Yahweh ug
sangpita ang iyang ngalan; ipahayag ang iyang mga buhat
ngadto sa katawhan, imantala nga gipasidunggan ang iyang
ngalan. **5** Awiti si Yahweh, kay naghimo siya ug mahimayaong
mga butang; ipahibalo kini ngadto sa tibuok kalibotan. **6**
Paghugyaw ug singgit alang sa kalipay, kamong lumolupyo sa
Zion, kay bantogan ang Usa ka Balaan sa Israel nga anaa sa
inyong taliwala."

13 Ang pamahayag mahitungod sa Babilonia, nga nadawat
ni Isaias nga anak nga lalaki ni Amoz: **2** Didto sa hawan
nga bukid iisa ang usa ka timailhan nga bandera, singgit ug
kusog ngadto kanila, iwarawara ang inyong kamot aron moadto
sila sa mga ganghaan sa mga inila. **3** Gisugo ko na ang
akong mga balaan, oo, gipatawag ko na ang akong kusgan
nga kalalakin-an aron magpahamtang sa akong kasuko, bisan
pa ang akong nagakalipay nga katawhan. **4** Ang kasaba sa
daghang mga tawo didto sa kabukiran, sama sa daghang
katawhan! Ang kasaba sa hugyaw sa mga gingharian sama sa
nagtigom nga daghan nga kanasoran! Gitigom ni Yahweh nga
labawng makagagahom ang kasundalohan alang sa gubat.
5 Gikan sila sa halayo nga nasod, gikan sa dalan paingon
sa halayo nga dapit. Mao kini si Yahweh uban sa iyang mga
galamiton sa paghukom, aron sa paglaglag sa tibuok yuta. **6**
Pagdangoyngoy, kay duol na ang adlaw ni Yahweh; moabot
kini uban sa kalaglagan gikan sa Makagagahom. **7** Busa
kawad-ag umoy ang tanang mga kamot, ug matunaw ang
matag kasingkasing. **8** Mangalisang sila; bihagon sila sa
kasakit ug pag-antos, sama sa usa ka babaye nga nagbati.
Magtinan-away sila sa usag usa nga mahibulong; manginit ug
mamula ang ilang mga nawong. **9** Tan-awa, moabot ang adlaw
ni Yahweh inubanan sa mapintas nga kapungot ug hilabihang
kasuko, aron himoong biniyaan ang yuta ug laglagon ang mga
makasasala gikan niini. **10** Dili na modan-ag ang mga bituon sa
langit ug sa nahimutangan niini. Ngitngit na ang adlaw bisan pa
sa kaadlawon, ug dili na usab mohayag ang bulan. **11** Silotan
ko ang kalibotan alang sa pagkadaotan niini, ug ang daotan

alang sa ilang kalapasan. Taposon ko ang pagkamapahitas-
on sa mga garboso ug ipaubos ko ang mapahitas-on nga
walay kaluoy. **12** Himoon ko ang katawhan nga mas talagsaon
pa kaysa lunsay nga bulawan ug lisod pa pangitaon ang
katawhan kaysa sa lunsay nga bulawan sa Ofir. **13** Busa
pakurogon ko ang kalangitan, ug matay-og ang kalibotan
sa nahimutangan niini, pinaagi sa kapungot ni Yahweh nga
labawng makagagahom, ug sa adlaw sa iyang hilabihan nga
kasuko. **14** Sama sa usa ka gipangayam nga lagsaw o sama
sa karnero nga walay magbalantay, motalikod ang tagsatagsa
ka tawo sa iyang kaugalingon nga katawhan ug mokalagiw
sa iyang kaugalingong yuta. **15** Patyon ang matag usa nga
makaplagan, ug patyon ang matag usa nga madakpan pinaagi
sa espada. **16** Pagapinopinohon usab ang ilang masuso nga
mga anak sa ilang atubangan. Pagailogon ang ilang mga
balay ug lugoson ang ilang mga asawa. **17** Tan-awa, hapit
ko na libogon ang mga Midianhon aron sa pagsulong kanila,
kinsa man ang dili magpakabana mahitungod sa plata, o dili
malipay sa bulawan. **18** Matusok sa pana ang ilang batan-ong
kalalakin-an. Wala silay kaluoy alang sa mga gagmay nga
bata ug wala silay ibilin nga mga bata. **19** Unya ang Babilonia,
ang mga gingharian nga gidayeg pag-ayo, ang himaya sa
mga Caldeanhon, pagalaglagon sa Dios sama sa Sodoma ug
Gomora. **20** Dili na kini pagapuy-an o wala nay magpuyo gikan
sa kaliwatan hangtod sa laing kaliwatan. Dili na magtukod
ug tolda didto ang mga taga-Arabia, o ipapahulay sa mga
magbalantay ang panon sa ilang mga karnero didto. **21** Apan
mohigda didto ang ihalas nga mga mananap, mapuno sa mga
ngiwngiw ang ilang kabalayan; ug ang mga ostrits ug moluksо-
lukso didto ang ihalas nga mga kanding. **22** Manag-uwang
ang mga hyenas sa ilang lig-on nga mga salipdanan, ug ang
ihalas nga mga iro sa maanindot nga mga palasyo. Duol na
ang iyang panahon, ug dili na malangay ang iyang mga adlaw.

14 Adunay kaluoy si Yahweh kang Jacob; pilion niya
pag-usab ang Israel ug pabalikon sila sa ilang yuta.
Mouban kanila ang mga langyaw ug makigtipon sila didto sa
balay ni Jacob. **2** Pagadad-on sila sa mga nasod sa ilang
kaugalingong dapit. Unya kuhaon sila sa balay ni Israel sa
yuta ni Yahweh ingon nga lalaki ug babaye nga mga sulugoon.
Ilang bihagon kadtong mibihag kanila, ug dumalahan nila
kadtong nagdaugdaog kanila. **3** Sa adlaw nga hatagan ka
ni Yahweh ug kapahulayan gikan sa imong mga pag-antos
ug kasubo, ug gikan sa imong paghago nga gikinahanglan
nimong buhaton, **4** awiton nimo kining awit sa pagtamay batok
sa hari sa Babilonia, "Nalaglag na ang tigdaugdaog, natapos
na ang hilabihan nga pagkagarboso! **5** Gibali ni Yahweh
ang sungkod sa daotan, ang setro niadtong mga tigdumala,
6 nga naghampak sa katawhan sa kaligutgot pinaagi sa
walay hunong nga pagbunal, nga nagdumala sa kanasoran
sa kasuko, uban ang paglutos nga walay pagpugong. **7**
Nagpahulay ug malinawon ang tibuok kalibotan; nagsugod
na sila ug saulog uban sa panag-awit. **8** Bisan ang sipres
nga mga kahoy naglipay alang kanimo uban sa mga sedro sa
Lebanon; miingon sila, 'Sanglit napukan na ikaw, wala nay
tigputol ug kahoy nga moanhi aron sa pagputol kanamo.'
9 Buot na makigkita kanimo ang Sheol sa dihang moadto
kana didto. Gipukaw na ang mga patay alang kanimo, ang
tanang hari sa kalibotan, mitindog gikan sa ilang mga trono,
ang tanang hari sa kanasoran. **(Sheol h7585)** **10** Makigsulti
silang tanan ug moingon kanimo, 'Nahimo ka nang huyang
sama kanamo. Managsama na kita. **11** Gidala ang imong
kabantog didto sa Sheol uban sa huni sa imong kinuwerdasan
nga mga instrumento. Nagkatag ang mga ulod ilalom kanimo,
ug matabonan ka sa mga ulod. **(Sheol h7585)** **12** Giunsa man
nimo pagkahulog gikan sa kalangitan, bituon sa kabuntagon,
anak nga lalaki sa buntag! Giunsa nimo pagkalumpag sa
yuta, ikaw nga mibuntog sa mga nasod! **13** Miingon ka sa
imong kasingkasing, 'Mokayab ako sa langit, ituboy ko ang
akong trono ibabaw sa kabituonan sa Dios, ug molingkod ako
sa bukid nga tigomanan, sa halayong dapit sa amihanan.
14 Mokayab ako ibabaw sa kahitas-an sa mga panganod;
himoon ko ang akong kaugalingon nga Labing Halangdon
nga Dios.' **15** Apan karon gidala na ikaw sa Sheol, ngadto
sa kahiladman nga bung-aw. **(Sheol h7585)** **16** Kadtong mga
nakakita kanimo motutok gayod ug maminaw sila kanimo.
Moingon sila, "Mao ba kini ang tawo nga nakapakurog sa yuta,
miuyog sa mga gingharian, **17** nga naghimo sa kalibotan
sama sa usa ka kamingawan, nagguba sa mga siyudad niini
ug wala nagpapauli sa iyang mga binilanggo sa ilang mga
panimalay?' **18** Ang tanang hari sa kanasoran, naghigda
silang tanan uban ang kadungganan, sa matag usa nila ka
lubnganan. **19** Apan gikuha ka pagawas sa imong lubnganan
sama sa sanga nga gilabay sa layo. Tabonan ka sa mga
patay sama sa panapton, kadtong gipatay pinaagi sa espada,
nga manaog sa kabatoan sa bangag. **20** Dili ka iipon kanila
sa paglubong, tungod kay gilaglag mo ang imong yuta ug
gipamatay ang imong katawhan. Dili na gayod hisgotan pa
pag-usab ang mga anak sa mga nagbuhat ug daotan." **21**
Andama ang inyong ihawanan alang sa iyang mga anak,
alang sa kasal-anan sa ilang mga katigulangan, aron dili
na sila mobarog pa ug makaangkon sa yuta ug magpuno
sa tibuok kalibotan pinaagi sa mga siyudad. **22** "Mobarog
ako batok kanila"—mao kini ang pahayag ni Yahweh nga
labawng makagagahom. "Pagaputlon ko gikan sa Babilonia
ang ngalan, kaliwat, ug mga kaliwatan"—mao kini ang pahayag
ni Yahweh. **23** "Himoon ko usab siya nga puy-anan sa mga
ngiwngiw, ug mga lunangan, ug silhigon ko siya pinaagi sa
silhig sa kalaglagan"—mao kini ang pahayag ni Yahweh nga
labawng makagagahom. **24** Nanumpa si Yahweh nga labawng
makagagahom, "Sa pagkatinuod, sama sa akong katuyoan,
ingon niana ang mahitabo; ug sama sa akong gitumong, mao
gayod ang matuman: **25** Gun-obon ko ang mga taga-Asiria
diha sa akong yuta, ug tumban ko siya sa akong kabukiran.
Unya kuhaon ang iyang yugo gikan kanila ug ang iyang
palas-anon diha sa ilang abaga." **26** Mao kini ang laraw nga
gitumong alang sa tibuok kalibotan, ug mao kini ang kamot
nga gipataas ibabaw sa tanang kanasoran. **27** Kay gilaraw
kini ni Yahweh nga labawng makagagahom; kinsa man ang
makapugong kaniya? Gipataas ang iyang kamot, ug kinsa
man ang makapabalik niini? **28** Sa tuig nga namatay si Haring
Ahaz, miabot kini nga pahayag: **29** Ayaw paglipay, kamong
tanan nga Filistihanon, nga nabali ang bunal nga naghampak
kaninyo. Kay gikan sa gamot sa bitin mogula ang malala nga
halas, ug ang iyang mga anak mahimong mas lala pa nga bitin
nga molupad. **30** Magpasabsab ang kamagulangang anak sa
kabos sa ilang mga karnero didto sa akong sibsibanan, ug
maghigda ang timawa nga luwas. Pamatyon ko ang imong
mga gamot pinaagi sa kagutom nga mopatay sa tanan nimong
mga nahibiling katawhan. **31** Pagngulob, ganghaan; paghilak,
siyudad; mangatunaw kamong tanan, nga mga taga-Filistia.
Kay mogawas gikan sa amihanan ang panganod sa aso, ug
walay mahibilin sa iyang laray. **32** Unsaon man pagtubag sa
usa sa mga tigdala ug mensahe niana nga nasod? Nga si

Yahweh ang nagtukod sa Zion, ug makadangop kaniya ang
mga nag-antos sa iyang katawhan.

15 Ang pamahayag mahitungod sa Moab. Sa pagkatinuod,
sa usa kagabii magun-ob ug malaglag ang Ar sa Moab;
nagun-ob ug nalaglag usab ang Kir sa Moab sa usa lamang ka
gabii. **2** Niadto sila sa templo, nitungas ang katawhan sa Dibon
sa habog nga mga dapit aron sa paghilak; magbangotan ang
Moab alang sa Nebo ug sa Medeba. Kiskisan nila ang ilang
mga ulo ug ang ilang ang mga bangas. **3** Nagbisti sila ug sako
sa ilang kadalanan; magbakho ang tanan didto sa ilang mga
atop ug sa plasa, nagdangoyngoy pag-ayo. **4** Nagpakitabang
ang Hesbon ug Eleale; nadungog ang ilang mga tingog sama
kalayo sa Jahas. Busa nagpakitabang ang kasundalohan sa
Moab; nangurog sila. **5** Mihilak ang akong kasingkasing alang
sa Moab; nikalagiw ang iyang katawhan ngadto sa Zoar ug
ngadto sa Eglat Shilishia. Nitungas sila nga naghilak didto sa
tungasonon nga Luhit; nitiyabaw sila sa dalan sa Horonaim
tungod sa ilang kalaglagan. **6** Nahubas ang mga tubig sa
Nimrim; nalaya ang sagbot ug namatay ang bag-ong tubo nga
sagbot; wala nay lunhaw. **7** Ang kadagaya nga ilang gipatubo
ug gitigom gidala na didto sa tabok sa lugot sa poplars. **8**
Nadunggan ang panaghilak palibot sa ginsakopan sa Moab;
ang pagbakho ingon kalayo sa Eglaim ug sa Beer Elim. **9** Kay
napuno sa dugo ang katubigan sa Dibon; apan magpadala pa
ako ug mas labaw pa ngadto sa Dibon. Tukbon sa liyon ang
moikyas gikan sa Moab ug kadtong mahibilin usab didto sa
yuta.

16 Pagpadala ug mga toro nga karnero ngadto sa tigdumala
sa yuta nga gikan sa Sela diha sa kamingawan, ngadto
sa bukid sa anak nga babaye sa Zion. **2** Sama sa naglatagaw
nga mga langgam ug sama sa nagkatibulaag nga salag,
busa ang mga babaye sa Moab anaa sa mga tabokanan
sa Suba sa Arnon. **3** Paghatag ug panudlo ug buhata ang
hustisya. Hatagi ug landong nga sama sa kagabhion taliwala
sa kahayag; tagoi ang mga dinakpan; ayaw budhii ang mga
dinakpan. **4** Papuy-a sila uban kaninyo, ang mga binihag nga
gikan sa Moab; kinahanglan nga mahimo kamong tagoanang
dapit alang kanila gikan sa tiglaglag." Kay mahunong na
ang pagdaudaog, ug maundang na ang pagpangdaot, ug
mahanaw kadtong nagyatak gikan sa yuta. **5** Matukod ang
trono sa matinud-anong kasabotan; ug molingkod didto nga
matinud-anon ang usa ka tawo nga gikan sa tolda ni David.
Maghukom siya sumala sa iyang pagpangita ug hustisya ug
pagbuhat sa matarong. **6** Nadungog namo ang garbo sa
Moab, ang iyang pagkamapahitas-on, iyang pagkagarboso,
ug ang iyang kasuko. Apan ang iyang mga pagpasigarbo,
walay sulod nga pulong. **7** Busa magdangoyngoy ang Moab
alang sa Moab—magdangoyngoy silang tanan! Pagsubo,
kamong nalaglag sa hingpit, alang sa mga pan nga adunay
pasas sa Kir Hareset. **8** Nangalaya ang mga kaumahan sa
Heshbon sama sa kaparasan sa Sibma. Giyatakyatakan sa
mga tigdumala sa mga nasod ang gipili nga kaparasan nga
nakaabot ngadto sa Jazer ug mikatay ngadto sa disyerto.
Mikatay ang mga udlot niini; nagpadulong kini sa dagat. **9** Sa
pagkatinuod mohilak ako uban sa Jazer alang sa kaparasan
sa Sibma. Patubigan ko kamo pinaagi sa akong mga luha,
Heshbon, ug Eleale. Kay gitapos ko ang mga panagsinggit sa
kalipay diha sa inyong kaumahan alang sa mga bunga sa
ting-init ug ting-ani. **10** Nawala ang kasadya ug ang kalipay
gikan sa mga mabungahon nga kahoy; ug wala nay panag-
awit, ug panagsinggit diha sa kaparasan. Wala nay magpuga
ug bino diha sa mga pug-anan ug ubas, kay gitapos ko
ang panagsinggit niadtong nagpuga. **11** Busa nanghupaw
ang akong kasingkasing sama sa alpa alang sa Moab, ug
ang akong kinasulorang bahin alang sa Kir Hareset. **12** Sa
dihang kapuyon ang Moab ngadto sa tag-as nga dapit ug
mosulod sa iyang templo aron moampo, walay kahimoan ang
iyang mga pag-ampo. **13** Mao kini ang pulong nga gisulti ni
Yahweh kaniadto mahitungod sa Moab. **14** Nagsulti pag-usab
si Yahweh, "Sulod sa tulo ka tuig, mahanaw na ang himaya sa
Moab; bisan pa ug daghan ang katawhan, diyutay na lamang
ang mahibilin ug dili mahinungdanon."

17 Ang pahayag mahitungod sa Damascus. **2** Biyaan na
ang mga siyudad sa Aroer. Mahimo kining mga dapit
diin mohigda ang mga panon sa karnero, ug walay bisan usa
nga makapalisang kanila. **3** Mahanaw ang lig-ong mga siyudad
gikan sa Efraim, ang gingharian gikan sa Damascus, ug ang
nahibilin sa Aram—mahisama sila sa himaya sa katawhan
sa Israel—mao kini ang pahayag ni Yahweh nga labawng
makagagahom. **4** Moabot kini sa adlaw nga mokunhod ang
himaya ni Jacob, ug moniwang ang katambok sa iyang unod.
5 Mahisama kini sa dihang tapokon sa mag-aani ang nagbarog
nga trigo, ug anihon niya ang mga uhay sa trigo. Mahisama
kini sa dihang adunay manghagdaw ug uhay sa mga trigo diha
sa Walog sa Refaim. **6** Mahibilin ang mga hagdaw, bisan pa
niana, sama sa dihang uyogon ang kahoy nga olibo: duha o
tulo nga olibo ang anaa sa pinakaibabaw nga sanga, upat o
lima ang anaa sa kinatas-an nga mga sanga sa mabungahon
nga kahoy—mao kini ang gipahayag ni Yahweh, ang Dios
sa Israel. **7** Nianang adlawa motan-aw ang kalalakin-an sa
ilang Magbubuhat, ug motutok ang ilang mga mata ngadto sa
Usa nga Balaan sa Israel. **8** Dili na sila motan-aw ngadto sa
mga halaran, ang buhat sa ilang mga kamot, ni motan-aw
kung unsay nahimo sa ilang mga kulamoy, ang mga poste
nga Asera o ang mga hulagway sa adlaw. **9** Nianang adlawa
ang ilang lig-on nga mga siyudad mahisama sa biniyaang
bakilid nga kakahoyan ngadto sa ibabaw sa kabungtoran, nga
gisalikway tungod sa katawhan sa Israel ug mahimo kana
nga biniyaan. **10** Kay gikalimtan nimo ang Dios sa imong
kaluwasan, ug wala gitagad ang bato nga imong kusog. Busa
nagtanom ka ug matahom nga mga tanom, ug gipagawas ang
mga sanga sa paras nga nadawat gikan sa langyaw, **11** sa
adlaw nga magtanom ka, ug magkoral, ug mag-atiman sa yuta.
Sa dili madugay motubo ang imong binhi, apan mapakyas
ang ani sa adlaw sa kasakitan ug sa hilabihan nga kasub-
anan. **12** Pagkaalaot! Ang panagsinggit sa daghang katawhan,
nga nagdahunog sama sa dahunog sa kadagatan, ug ang
pagdagan sa mga nasod, mihaguros sama sa hinaguros sa
dagkong katubigan! **13** Modahunog ang mga nasod sama
sa naghaguros nga mga tubig, apan hinginlan sila sa Dios.
Mokalagiw sila palayo ug gukuron sama sa laya nga mga
sagbot ngadto sa kabukiran atubangan sa hangin, ug sama
sa nagtuyoktuyok nga sagbot atubangan sa bagyo. **14** Sa
pagkagabii, tan-awa, makalilisang! Mangahanaw sila sa dili pa
ang kabuntagon! Mao kini ang bahin niadtong nanulis kanato,
ang luna niadtong nangawat kanato.

18 Pagkaalaot sa yuta sa naghaguros nga mga pako, nga
daplin sa mga suba sa Etiopia; **2** nga nagpadala ug
mga tigpamaba diha sa dagat, ug naggakit ug papyrus diha
sa katubigan. Lakaw, kamong paspas nga mga mensahero,
ngadto sa nasod nga tag-as ug hamis, ngadto sa katawhan
nga gikahadlokan sa layo ug sa duol, ang lig-on ug moyatak

nga nasod, nga nabahin sa kasubaan ang ilang yuta. **3** Kamong tanan nga mga lumolupyo sa kalibotan ug kamo nga nagpuyo sa yuta, sa dihang ipataas na ang timailhan didto sa kabungtoran, pagtan-aw; ug sa dihang patingogon na ang budyong, paminaw. **4** Mao kini ang giingon ni Yahweh kanako, "Magpakahilom ako nga maniid gikan sa akong balay, sama sa nagkaanam nga kainit sa pagsidlak sa adlaw, sama sa panganod nga yamog diha sa kainit sa ting-ani. **5** Sa dili pa ang ting-ani, sa dihang nahuman na ang pagpamulak, ug ang bulak mahimo nang ubas nga hapit na mahinog, pamutlon niya ang mga gagmay nga sanga pinaagi sa karit, putlon niya ug ipalayo ang nagkatay nga mga sanga. **6** Mahibilin kini alang sa mga langgam sa kabukiran ug alang sa mga mananap sa yuta. Kaonon kini sa mga langgam panahon sa ting-init, ug kaonon kini sa tanan nga mga mananap sa yuta panahon sa tingtugnaw". **7** Nianang panahona igahatag ngadto kang Yaweh nga labawng makagagahom ang gasa nga gikan sa mga tawo nga tag-as ug hamis, gikan sa mga tawo nga gikahadlokan sa layo ug sa duol, ang lig-on ug moyatak nga nasod, nga gibahin sa kasubaan ang ilang yuta, didto sa dapit sa ngalan ni Yahweh nga labawng makagagahom, sa Bukid sa Zion.

19 Ang pahayag mahitungod sa Ehipto. Tan-awa, nagsakay si Yahweh sa paspas nga panganod padulong sa Ehipto. Nangurog sa iyang atubangan ang mga diosdios sa Ehipto, ug natunaw ang mga kasingkasing sa mga Ehiptohanon. **2** "Ipag-unay ko ang mga Ehiptohanon batok sa mga Ehiptohanon, ug makig-away ang tawo batok sa iyang igsoong lalaki, ang tawo batok sa iyang silingan; siyudad batok siyudad, ug gingharian batok gingharian. **3** Mangaluya ang espiritu sa mga Ehiptohanon gikan sa sulod. Gub-on ko ang iyang tambag, bisan nangita sila sa tambag sa mga diosdios, mga espiritu sa patay nga mga tawo, mga orasyon, ug mga espiritista. **4** Itugyan ko ang mga Ehiptohanon ngadto sa kamot sa mabangis nga agalon, ug modumala ang kusgan nga hari ngadto kanila—mao kini ang gipahayag sa Ginoo nga si Yahweh nga labawng makagagahom. **5** Mahubas ang katubigan sa dagat, ug mahubas ang suba ug mauga. **6** Mobaho ang kasubaan; momabaw ug momabaw ang kasapaan sa Ehipto; mangalaya ang kabugangan ug katigbawan. **7** Mangalaya ang kabugangan sa Nilo, sa tinubdan sa Nilo, ug ang tanang tinamnan nga kaumahan sa Nilo, mahimong abog, ug pagapaliron. **8** Magtuaw ug magbangotan ang mga mangingisda, ug magbangotan ang tanan nga namingwit ngadto sa Nilo, ug magsubo kadtong nagtaktak ug mga pukot didto sa katubigan. **9** Mangluspad ang tigtrabaho sa gisudlay nga lanot ug kadtong naghimo ug puti nga panapton. **10** Malaglag ang tigtrabaho ug panapton sa Ehipto; magsubo ang tanan nga sinuholan sa pagtrabaho. **11** Buangbuang gayod ang mga prinsipe sa Zoan. Nahimong walay pulos ang tambag sa labing maalamon nga mga magtatambag sa Paraon. Unsaon man ninyo pag-ingon ngadto sa Paraon, "Ako ang anak nga lalaki sa maalamon nga mga tawo, ang anak nga lalaki sa karaan nga mga hari?" **12** Unya asa naman ang imong maalamong kalalakin-an? Tugoti sila nga mosulti kanimo ug ipaila kung unsa ang mga laraw ni Yahweh nga labawng makagagahom mahitungod sa Ehipto. **13** Nahimo gayod nga buangbuang ang mga prinsipe sa Zoan, malimbongon ang mga prinsipe sa Memfis; gipahisalaag nila ang Ehipto, nga mao ang bato nga patukoranan sa iyang katribohan. **14** Gisagol ni Yahweh ang espiritu sa kalibog diha sa iyang taliwala, ug gipahisalaag nila ang Ehipto sa tanan nga iyang nabuhat, sama sa hubog nga nagsusapinday sa iyang suka. **15** Wala gayoy mabuhat si bisan kinsa alang sa Ehipto, bisan ang ulo o ikog, palwa sa palmira o bugang. **16** Nianang adlawa, mahisama sa mga babaye ang mga Ehiptohanon. Mangurog ug mahadlok sila tungod sa giisa nga kamot ni Yahweh nga labawng makagagahom ibabaw kanila. **17** Mahimong hinungdan ang yuta sa Juda sa pagsapinday sa Ehipto. Sa dihang pahinumdoman sila sa usa ka tawo mahitungod kanila, mangahadlok gayod sila, tungod sa laraw ni Yaweh, nga iyang gilaraw batok kanila. **18** Nianang adlawa adunay lima ka mga siyudad diha sa yuta sa Ehipto nga mosulti ug sinultihan sa Canaan ug manumpa sa pagpakig-abin kang Yahweh nga labawng makagagahom. Pagatawgon ang usa niini nga mga siyudad nga Ang Siyudad sa Adlaw. **19** Nianang adlawa adunay halaran alang kang Yahweh diha sa taliwala sa yuta sa Ehipto, ang haligi nga bato diha sa utlanan ngadto kang Yahweh. **20** Mahimo kini nga timailhan ug saksi ngadto kang Yahweh nga labawng makagagahom diha sa yuta sa Ehipto. Sa dihang mohilak sila ngadto kang Yahweh tungod sa mga tigdaugdaog, padad-an niya sila ug manluluwas ug tigpanalipod, ug luwason niya sila. **21** Mahimong inila si Yahweh ngadto sa Ehipto, ug pagailhon si Yahweh sa mga Ehiptohanon nianang adlawa. Magsimba sila uban ang mga halad, ug maghimo ug mga panumpa ngadto kang Yahweh ug tumanon kini. **22** Sakiton ni Yahweh ang Ehipto, sakiton ug ayohon. Mobalik sila ngadto kang Yahweh; paminawon niya ang ilang pag-ampo ug ayohon sila. **23** Nianang adlawa aduna unyay dalan gikan sa Ehipto paingon sa Asiria, ug moadto ang mga taga-Asiria ngadto sa Ehipto, ug ang Ehiptohanon ngadto sa Asiria; ug magsimba ang mga Ehiptohanon kauban ang mga taga-Asiria. **24** Nianang adlawa, mahimong ikatulo ang Israel uban sa Ehipto ug Asiria, usa ka panalangin taliwala sa kalibotan; **25** panalanginan sila ni Yahweh nga labawng makagagahom ug moingon, "Bulahan gayod ang Ehipto, nga akong katawhan; ang Asiria nga mao buhat sa akong mga kamot; ug ang Israel nga akong panulondon."

20 Sa tuig nga miabot si Tartan didto sa Ashdod, sa dihang gipadala siya ni Sargon nga hari sa Asiria, nakig-away siya batok sa Ashdod ug nailog kini. **2** Nianang panahona nakigsulti si Yahweh ngadto kang Isaias nga anak ni Amoz nga nag-ingon, "Lakaw ug huboa ang sako gikan sa imong hawak, ug huboa ang sandalyas sa imong tiil." Busa gibuhat niya kini nga naglakaw nga hubo ug nagtiniil. **3** Miingon si Yahweh, "Sama nga naglakawlakaw nga hubo ug nagtiniil ang akong sulugoon nga si Isaias sulod sa tulo ka tuig. Mao kini ang timailhan ug tilimad-on mahitungod sa Asiria ug mahitungod sa Etiopia— **4** niini nga paagi pangulohan palayo sa hari sa Asiria ang mga dinakpan sa Ehipto, ug ang mga hininginlan sa Etiopia, batan-on ug tigulang nga hubo ug nagtiniil, ug walay tabon ang mga sampot, alang sa kaulawan sa Ehipto. **5** Mangahadlok ug mangaulaw sila, tungod sa Etiopia nga ilang paglaom ug sa Ehipto nga ilang himaya. **6** Moingon unya nianang adlawa ang mga lumolupyo sa baybayon, 'Sa pagkatinuod, mao kini ang tinubdan sa atong paglaom, asa man kita modangop sa pagpakitabang aron luwason gikan sa hari sa Asiria, ug karon, unsaon man nato pag-ikyas?'"

21 Ang pahayag mahitungod sa disyerto daplin sa dagat. Sama sa mga alimpulos nga mohaguros ngadto sa Negev ug molabang kini gikan sa kamingawan, gikan sa makalilisang nga yuta. **2** Gihatag kanako ang makasusubo nga panan-awon: ang maluibon nga tawo magmaluibon gayod,

ug ang tiglaglag molaglag. Tungas ug sulong, Elam; ug liboti,
Media; pahunongon ko ang tanan nilang pag-agulo. **3** Busa
nalukop sa kasakit ang akong dapi-dapi; naghawid kanako ang
mga kasakit nga sama sa mga kasakit sa babaye nga nagbati;
nahugno ako sa akong nadungog; nasamok ako sa akong
nakita. **4** Mipitik pag-ayo ang akong kasingkasing, nagkurog
ako sa kahadlok. Nahadlok na ako sa sayo sa kagabhion, nga
mao ang akong pinakagusto nga takna. **5** Giandam nila ang
lamesa, ug gibuklad nila ang mga hapin, nangaon ug nag-inom;
barog, mga prinsipe, dihogi ang inyong mga taming pinaagi sa
lana. **6** Kay mao kini ang gisulti sa Ginoo kanako, "Lakaw,
pagbutang ug usa ka tigbantay; kinahanglan nga mobalita siya
sa iyang makita. **7** Sa dihang makakita siya ug karwahe, usa
ka paris sa tigkabayo, mga tawo nga nagsakay sa mga asno,
ug mga tao nga nagsakay sa mga kamelyo, kinahanglan nga
hatagan niya ug pagtagad ug magmaigmat gayod." **8** Misinggit
ang tigbantay, "Ginoo, nagtindog ako sa bantayanang tore sa
tibuok adlaw, sa matag adlaw, ug nagtindog ako sa akong
nahimutangan tibuok gabii." **9** Adunay miabot nga karwahe
nga adunay tawo ug usa ka paris sa tigkabayo. Misinggit siya,
"Napukan ang Babilonia, napukan, ug nangabuak sa yuta ang
tanang mga kinulit nga imahe sa mga dios niini." **10** Akong
giokanan ug paliranan sa tahop, mga anak sa akong giokanan
nga salog! Akong ipahayag kaninyo kung unsa ang akong
nadungog gikan kang Yahweh nga labawng makagagahom,
ang Dios sa Israel. **11** Ang pahayag mahitungod sa Duma.
Adunay tawo nga nagtawag kanako gikan sa Seir, "Tigbantay,
unsa man ang nahibilin sa kagabhion?" **12** Miingon ang
tigbantay, "Moabot ang kabuntagon ug ang kagabhion usab.
Kung buot ka nga mangutana, unya pangutana; ug balik pag-
usab." **13** Ang pahayag mahitungod sa Arabia. Nagpahulay
kamo sa kamingawan sa Arabia panahon sa gabii, kamong
mga panon sa magpapanaw nga Dedanhon. **14** Pagdala ug
tubig alang sa mga giuhaw; mga lumolupyo sa yuta sa Tema,
sugata ang mga miikyas uban sa tinapay. **15** Kay miikyas
sila gikan sa espada, gikan sa gihulbot nga espada, gikan sa
gibawog nga pana, ug gikan sa kabug-aton sa gubat. **16** Kay
mao kini ang gisulti sa Ginoo kanako, "Sulod sa usa ka tuig,
makita niini nga sama sa sinuholan nga trabahador alang sa
usa ka tuig, matapos na ang tanang himaya sa Kedar. **17**
Gamay na lamang ang mabilin sa mga magpapana, ang mga
manggugubat sa Kedar." Kay miingon si Yahweh, ang Dios sa
Israel.

22 Ang pahayag mahitungod sa Walog sa usa ka Panan-
awon: Unsa man ang hinungdan nga misaka man kamo
sa atop sa kabalayan? **2** Aron ba nga makadungog kamo sa
siyudad nga napuno sa kasaba, ang lungsod nga puno sa
paghudyaka? Wala gipatay ang inyong mga patay pinaagi
sa espada, ug wala sila namatay sa gubat. **3** Miikyas ang
tanan ninyong mga tigdumala, apan nadakpan sila nga wala
gigamitan ug mga pana; nadakpan silang tanan, bisan ug
miikyas sila sa layo. **4** Busa miingon ako, "Ayaw ako tan-awa,
magtuaw ako; ayaw pagsulay sa paghupay kanako mahitungod
sa pagkalaglag sa anak nga babaye sa akong katawhan." **5**
Kay adunay adlaw sa kasaba, kaguliyang, ug kalibog alang
sa Ginoo nga si Yahweh nga labawng makagagahom, sa
Walog sa Panan-awon, ang pagkabungkag sa mga paril, ug
ang paghilak sa katawhan ngadto sa kabukiran. **6** Nagdala
ug baslayan si Elam, uban sa mga karwahe sa kalalakin-
an ug mga tigkabayo, ug gihukasan ni Kir ang taming. **7**
Mahitabo nga mapuno sa mga karwahe ang inyong pinili
nga mga walog, ug magpahiluna ang mga tigkabayo diha sa
ilang ganghaan. **8** Gikuha niya ang nagpanalipod sa Juda;
ug nangita kamo niana nga adlaw sa mga hinagiban diha
sa Palasyo sa Kalasangan. **9** Nakita ninyo ang daghang
gubang bahin sa siyudad ni David, ug gitigom ninyo ang
tubig sa ubos nga linaw. **10** Giihap ninyo ang mga balay sa
Jerusalem, ug giguba ang mga balay aron sa pagpalig-on
sa mga paril. **11** Nagbuhat kamo ug pundohanan taliwala sa
duha ka paril alang sa tubig sa karaan nga linaw. Apan wala
ninyo hunahunaa ang nagbuhat sa siyudad, nga naglaraw niini
kaniadto. **12** Nagtawag si Yahweh nga Ginoo nga labawng
makagagahom niana nga adlaw alang sa paghilak, alang
sa pagbangotan, alang sa pagpaupaw, ug sa pagsul-ob ug
bisti nga sako. **13** Apan tan-awa, hinuon, adunay kasaulogan
ug paglipay, pagpatay ug mga nating baka ug pag-ihaw
sa mga karnero, pagkaon ug karne ug pag-inom ug bino;
mangaon kita ug mag-inom, kay ugma mangamatay na kita.
14 Gipaabot kini ni Yahweh nga labawng makagagahom sa
akong mga dalunggan: miingon si Yahweh nga Ginoo nga
labawng makagagahom "Sigurado gayod dili kamo mapasaylo
niini nga sala, bisan pa ug mamatay kamo." **15** Miingon niini si
Yahweh nga Ginoo nga labawng makagagahom, "Adtoa kini
nga tigdumala, ngadto kang Shebna, nga tinugyanan sa balay,
ug ingna, **16** "Unsa man ang imong gibuhat dinhi ug kinsa
man ang nagtugot kanimo aron sa pagkalot ug lubnganan
alang sa imong kaugalingon, paghimo ug lubnganan sa taas
nga dapit ug pagkulit ug kapahulayang dapit sa bato?'" **17**
Tan-awa, ilabay ka na ni Yahweh, usa ka gamhanang tawo,
ilabay ka na paubos; gunitan ka niya pag-ayo. **18** Sigurado
gayod nga ituyok-tuyok ka niya, ug isalibay ka sama sa bola
ngadto sa halapad nga nasod. Mamatay ka didto, ug itapad
sa imong mahimayaong mga karwahe; ikaulaw ka sa balay
sa imong agalon! **19** "Papahawaon ko ikaw gikan sa imong
katungdanan ug gikan sa imong nahimutangan. Birahon ka
paubos. **20** Ug mahitabo nianang adlawa pagatawgon ko ang
akong sulugoon nga si Eliakim nga anak nga lalaki ni Hilkia.
21 Sul-oban ko siya sa imong kupo ug bakosan ko siya sa
imong bakos, ug ibalhin ko ang imong katungod diha sa iyang
kamot. Mahimo siyang amahan ngadto sa tanang lumolupyo
sa Jerusalem ug ngadto sa balay sa Juda. **22** Ibutang ko
ang yabi sa balay ni David sa iyang abaga; iyang ablihan, ug
walay makasirado; iyang siradoan, ug walay makaabli. **23**
Itaod ko kaniya, ang ugsok nga anaa sa luwas nga dapit, ug
mahimo siyang lingkoranan sa himaya alang sa balay sa iyang
amahan. **24** Isab-it nila kaniya ang tanang himaya sa balay
sa iyang amahan, ang mga anak ug ang mga kaliwat, ang
matag sudlanan gikan sa mga kopa ngadto sa tanang mga
tibod. **25** Nianang adlawa—mao kini ang pahayag ni Yahweh
nga labawng makagagahom—maibot, mabali ug mahulog ang
ugsok nga giugsok sa lig-on nga dapit, ug pagaputlon ang
gipatong nga anaa sa ibabaw niini—kay nagsulti si Yahweh.

23 Ang pahayag mahitungod sa Tyre: Paghilak, kamong
mga barko sa Tarshis; kay wala nay puy-anan ni
dunggoanan; gipadayag kini ngadto kanila gikan sa yuta sa
Cyprus. **2** Paghilom, kamong mga lumolupyo sa baybayon;
mga tigpatigayon sa Sidon, nga nagalawig sa kadagatan, maoy
nagpatagbo kaninyo. **3** Ibabaw sa halapad nga katubigan
mao ang trigohan sa Shihor, ang ani sa Nilo maoy iyang
abot; ug nahimo kining tigpatigayon sa mga nasod. **4** Kaulaw,
Sidon; kay misulti na ang dagat, ang makagagahom sa dagat.
Miingon siya, "wala ako nagbati ni manganak, wala usab
ako nagpadako ug batan-ong mga lalaki ni nag-atiman ug
batan-ong mga babaye." **5** Sa dihang miabot ang balita sa

Ehipto, nagmasulob-on sila mahitungod sa Tyre. **6** Tabok
ngadto sa Tarshis; pagdangoyngoy, kamong mga lumolupyo
sa baybayon. **7** Nahitabo ba kini diha kaninyo, ang malipayon
nga siyudad, nga ang kagikan mao ang karaan nga mga
panahon, nga nagdala sa iyang mga tiil palayo ngadto sa
langyaw nga mga dapit aron magpahiluna? **8** Kinsa man ang
naglaraw niini batok sa Tyre, ang tighatag ug mga korona,
nga ang mga tigpatigayon mao ang mga prinsipe, nga ang
tigpatigayon giila nga dungganon sa kalibotan? **9** Si Yahweh
nga labawng makagagahom ang naglaraw niini aron wad-an
ug dungog ang iyang garbo ug ang tanan niya nga himaya,
aron pakaulawan ang tanan niyang mga halangdon sa yuta.
10 Daroha ang imong yuta, sama sa pagdaro sa Nilo, anak
nga babaye sa Tarshis. Wala na gayoy baligyaanan sa Tyre.
11 Gituy-od ni Yahweh ang iyang kamot ibabaw sa dagat, ug
giuyog niya ang mga gingharian; naghatag siya ug mando
mahitungod sa Fenicia, aron pagguba sa mga lig-on nga
dalangpanan. **12** Miingon siya, "Dili kana maglipay pag-usab,
dinaugdaog nga anak nga babayeng ulay sa Sidon; barog,
lakaw ngadto sa Cyprus; apan dili gihapon ka makapahulay
didto." **13** Tan-awa ang yuta sa mga Caldeanhon. Nawala
na kini nga katawhan; gibuhat kini sa mga taga-Asiria nga
kamingawan alang sa ihalas nga mga hayop. Nagtukod sila ug
mga tore nga adunay hagdanan; gipangguba nila ang mga
palasyo niini; gibuhat nila kini nga tipun-og sa mga guba. **14**
Paghilak, kamong mga sakayan sa Tarshis; kay nagun-ob na
ang inyong dalangpanan. **15** Nianang adlawa, makalimtan
ang Tyre sulod sa 70 ka tuig, sama sa mga adlaw sa hari.
Human sa 70 ka tuig adunay mahitabo sa Tyre nga usa ka
butang nga sama sa awit sa nagbaligya ug dungog. **16** Dad-
a ang alpa, lakaw niana nga siyudad, ikaw gikalimtan nga
nagbaligya ug dungog; patugtoga kini pag-ayo, pag-awit ug
daghang alawiton, aron mahinumdoman ka. **17** Mahitabo
kini nga human sa 70 ka tuig, tabangan ni Yahweh ang Tyre,
ug magsugod usab siyag panalapi pinaagi sa pagbaligya ug
dungog, ug ihalad niya ang iyang mga pag-alagad ngadto
sa tanang gingharian sa kalibotan. **18** Igahin ngadto kang
Yahweh ang iyang mga ginansya ug mga halin. Dili kini tagoan
o ibutang sa panudlanan, kay ihatag ang iyang mga ginansya
niadtong nagpuyo sa presensya ni Yahweh ug gamiton aron
sa pagpatagbo kanila uban ang kadagaya sa pagkaon ug aron
aduna silay maayong mga bisti.

24 Tan-awa, hapit na himoon ni Yahweh nga awaaw ang
kalibotan, laglagon kini, gun-obon ang matag yuta,
ug patibulaagon ang mga lumolupyo niini. **2** Mahitabo kini,
ingon man sa katawhan, mao usab sa pari, ingon man sa
sulugoon, mao usab sa iyang agalon; ingon man sa katabang,
mao usab sa iyang kabit, ingon man sa mga mopalit, mao
usab sa mobaligya; ingon man sa nagpautang; mao usab
sa mangutang; ingon man sa modawat ug tubo, mao usab
sa mohatag ug tubo. **3** Laglagon ug mawagtang ang yuta
sa hingpit; kay misulti si Yahweh niini nga pulong. **4** Mauga
ug mogahi ang yuta, mokaging ug mahanaw ang kalibotan,
madunot ang inila nga katawhan sa yuta. **5** Gihugawan ang
kalibotan sa mga lumolupyo niini tungod kay wala nila tumana
ang mga balaod, gisupak ang mga kasugoan, ug giguba ang
walay kataposang kasabotan. **6** Busa lamoyon sa tunglo ang
yuta, ug makaplagan nga sad-an ang mga lumolupyo niini.
Masunog ang mga lumolupyo sa yuta, ug diyutay nalang ang
katawhan nga mabilin. **7** Mohubas ang bag-ong bino, malaya
ang paras, ug magdangoyngoy ang tanang malipayon. **8**
Mohunong ang malipayon nga tingog sa mga tamborin, ug
ang paghudyaka niadtong nagakalipay; ug miundang ang
malipayon nga lira. **9** Dili na sila moinom ug bino ug moawit,
ug pait na ang ilimnon niadtong moinom niini. **10** Nagun-ob na
ang siyudad sa kagubot; sirado ug walay sulod ang matag
balay. **11** Adunay panaghilak sa kadalanan tungod sa bino;
mingitngit ang tanang kalipay, nahanaw ang pagkamalipayon
sa yuta. **12** Magpabilin sa siyudad nga awaaw, maguba ang
ganghaan ngadto sa pino. **13** Kay mao kini ang mahitabo sa
tibuok yuta taliwala sa mga nasod, sama sa dihang pukpokon
ang kahoy nga olibo, ug sama sa hagdawonon sa dihang
mahuman na ang pagpupo sa ubas. **14** Ipatugbaw nila ang
ilang mga tingog ug mosinggit sa kahalangdon ni Yahweh, ug
malipayon nga mosinggit gikan sa dagat. **15** Busa himayaa si
Yahweh sa sidlakan, ug sa gagmay nga mga pulo sa dagat
maghatag ug kahimayaan sa ngalan ni Yahweh, ang Dios
sa Israel. **16** Nadungog namo gikan sa layong dapit nga
bahin sa kalibotan ang alawiton, "Himaya alang sa usa nga
matarong!" Apan miingon ako, "Nagkaluya ako, alaot ako!
Ang maluibon nagmaluibon; oo, ang maluibon nagmaluibon
gayod." **17** Kahadlok, ang bung-aw ug ang lit-ag anaa kaninyo,
mga lumolupyo sa yuta. **18** Si bisan kinsa nga moikyas sa
tingog sa kahadlok mahulog ngadto sa bung-aw, ug si bisan
kinsa ang makagawas sa taliwala sa bung-aw madakpan
sa lit-ag. Maabli ang mga bintana sa kalangitan, ug mauyog
ang mga patukoranan sa yuta. **19** Maguba sa hingpit ang
kalibotan, mapikas ang yuta; mauyog sa mapintason ang yuta.
20 Magsusapinday ang yuta sama sa nahubog nga tawo ug
matabyog ngadto ug nganhi sama sa usa ka payag. Mabug-at
ang sala niini ug matumba kini ug dili na gayod makabarog
pag-usab. **21** Mahitabo kini nianang adlawa, silotan ni Yahweh
ang mga gamhanan nga anaa sa langit, ug ang mga hari
nga anaa sa kalibotan. **22** Pagatigomon sila uban sa mga
binilanggo sa usa ka bung-aw, ug sirad-an sa bilanggoan; ug
silotan sila human sa daghang mga adlaw. **23** Unya maulawan
ang bulan, ug maulawan ang adlaw, kay maghari si Yahweh
nga labawng makagagahom sa Bukid sa Zion ug sa Jerusalem,
ug atubangan sa iyang mga katigulangan sa himaya.

25 Yahweh, ikaw ang akong Dios; ituboy ko ikaw, daygon ko
ang imong ngalan; kay nagbuhat ka ug kahibulongang
mga butang, mga butang nga gilaraw kaniadto, sa husto
nga pagkamatinud-anon. **2** Kay gibuhat mong tipun-og ang
siyudad, ang lig-on nga siyudad, usa ka gun-ob, ug ang
salipdanan sa mga langyaw aron nga wala nay siyudad. **3**
Busa himayaon ka sa mga kusgan nga katawhan; mahadlok
kanimo ang siyudad sa walay kaluoy nga mga nasod. **4** Kay
ikaw ang dapit sa kaluwasan alang niadtong mga kabos,
kapasilongan alang niadtong nagkinahanglan nga anaa sa
iyang kasub-anan— kapasilongan gikan sa unos ug landong
gikan sa init. Sa dihang mohuyop ang walay kaluoy nga hangin
nga sama sa unos batok sa paril, **5** ug sama sa kainit sa
uga nga yuta, nabuntog mo ang kasaba sa mga langyaw,
sama nga nabuntog sa landong sa panganod ang kainit,
busa gitubag ang awit sa mga walay kaluoy. **6** Niini nga
bukid maghimo si Yahweh nga labawng makagagahom ug
kombira sa mga tambok nga mga butang alang sa tanang
katawhan, sa gipili nga mga bino, sa humok nga mga karne,
usa ka kombira sa labing maayong bino. **7** Pagagun-obon
niya niini nga bukid ang nakatabon sa tanang katawhan, ang
pandong nga nabuklad ibabaw sa tanang mga nasod. **8**
Lamoyon niya ang kamatayon hangtod sa kahangtoran, ug
pahiran ni Yahweh nga Ginoo ang mga luha nga gikan sa
tanan ninyong mga nawong; kuhaon niya ang kaulaw sa iyang

katawhan gikan sa tanang yuta, kay gisulti kini ni Yahweh.
9 Isulti kini nianang adlawa, "Tan-awa, mao kini ang atong
Dios; nagpaabot kita niya, ug luwason kita niya. Mao kini si
Yahweh; ang atong gipaabot, magpalipayon kita ug magmaya
sa iyang kaluwasan." **10** Kay niini nga bukid mopahulay ang
kamot ni Yahweh; ug pagayatak-yatakan ang Moab sa iyang
dapit, sama sa uhot nga giyatak-yatakan didto sa bangag nga
puno sa mga hugaw sa hayop. **11** Ibuklad nila ang ilang mga
kamot taliwala niini, sama sa manlalangoy nga nagbuklad sa
iyang mga kamot aron makalangoy. Apan ipaubos ni Yahweh
ang ilang garbo taliwala sa kahanas sa ilang mga kamot. **12**
Tumpagon niya ang imong habog nga salipdanang mga paril
ngadto sa yuta, ngadto sa abog.

26 Nianang adlawa pagaawiton kini nga awit diha sa yuta
sa Juda: Aduna kami lig-on nga siyudad; gihimo sa Dios
ang kaluwasan ingon mga paril ug mga salipdanan. **2** Ablihi
ang mga ganghaan, aron makasulod ang matarong nga nasod
nga nagtipig sa ilang pagtuo. **3** Ang hunahuna nga nagpabilin
kanimo, pagatipigan nimo siya sa hingpit nga kalinaw, kay
nagasalig siya kanimo. **4** Salig kang Yahweh hangtod sa
kahangtoran; kay kang Yah, si Yahweh, usa ka bato nga
walay kataposan. **5** Kay ipaubos niya kadtong nagkinabuhi
nga mapahitas-on; tumpagon niya ngadto sa yuta ang lig-
ong siyudad; itupong niya kini sa abog. **6** Tamak-tamakan
kini sa mga kabos ug mga timawa. **7** Patag ang dalan sa
matarong, Matarong nga Dios; gihimo nimong tul-id ang dalan
sa matarong. **8** Oo, maghulat kami kanimo Yahweh diha sa
dalan sa imong mga paghukom; gitinguha namo ang imong
ngalan ug ang imong kadungganan. **9** Nagtinguha ako kanimo
diha sa kagabhion; oo, nangita gayod kanimo sa tinuoray ang
akong espiritu sulod kanako. Kay sa dihang moabot na ang
imong mga paghukom dinhi sa kalibotan, makakat-on ang
lumolupyo sa kalibotan mahitungod sa pagkamatarong. **10**
Tugoti nga ang pabor mapakita ngadto sa daotan, apan dili
siya makakat-on sa pagkamatarong. Nagbuhat siya ug daotan
sa yuta sa pagkamatarong ug wala makakita sa kahalangdon
ni Yahweh. **11** Yahweh, gipataas ang imong kamot, apan wala
sila nakamatikod. Apan makita nila ang imong pagkamainiton
alang sa katawhan ug mapakaulawan sila, tungod kay lamoyon
sila sa kalayo sa imong mga kaaway. **12** Yahweh, magdala
ka ug kalinaw alang kanamo; kay sa pagkatinuod, gitapos
mo usab ang tanan namong mga bulohaton alang kanamo.
13 Yahweh nga among Dios, gawas kanimo nagdumala ang
ubang mga agalon nganhi kanamo; apan ang imong ngalan
lamang ang among daygon. **14** Patay na sila, dili na sila
mabuhi; patay na sila, dili na sila mobangon. Sa pagkatinuod,
mianhi ka sa paghukom ug paglaglag kanila, ug gihanaw
ang matag handomanan nila. **15** Gipadaghan mo ang mga
nasod, Yahweh, gipadaghan mo ang mga nasod; gitahod
ikaw; gipalapdan mo ang tanang utlanan sa yuta. **16** Yahweh,
mangita sila kanimo panahon sa kalisdanan; mag-ampo sila
sa hilom sa dihang anaa kanila ang imong pagpanton. **17**
Sama sa mabdos nga babaye nga hapit na manganak, sa
dihang magbati siya ug maghilak sa hilabihang kasakit sa
pagpanganak, sama usab nga anaa kami diha sa imong
atubangan, Ginoo. **18** Namabdos kami, nagbati kami, apan
daw sama lamang nga naghimugso kami sa hangin. Wala kami
nagdala ug kaluwasan ngadto sa yuta, ug wala nangapukan
ang mga lumolupyo sa kalibotan. **19** Mabuhi ang imong patay,
mobangon ang ilang mga patay nga lawas. Pagmata ug pag-
awit sa kalipay, kamo nga nagpuyo sa abog; kay ang imong
yamog mao ang yamog sa kahayag, ug banhawon sa kalibotan
ang mga patay niini. **20** Lakaw, akong katawhan, sulod kamo
sa inyong mga lawak ug sirad-i ang inyong mga pultahan;
tago sa makadiyot, hangtod nga mahanaw ang hilabihang
kasuko. **21** Kay tan-awa, mogawas na si Yahweh sa iyang
dapit aron sa pagsilot sa mga lumolupyo sa kalibotan alang sa
ilang kasal-anan; ipakita na sa yuta ang naula nga mga dugo
niini, ug dili na tabonan pa ang iyang mga gipamatay.

27 Nianang adlawa silotan ni Yahweh ang Leviatan ang
nagkamang nga bitin uban sa lig-on, dako ug hait niya
nga espada, baliko nga bitin ang Leviatan, ug patyon niya
ang mapintas nga mananap nga anaa sa dagat. **2** Nianang
adlawa: Moawit ang parasan sa bino mahitungod niini. **3**
Ako, si Yahweh, nga iyang tigpanalipod; patubigan ko kini
matag higayon. Bantayan ko kini adlaw ug gabii aron walay
makapasakit niini. **4** Wala ako nasuko, O, nga adunay mga
sampinit ug mga tunok! Magmartsa ako batok kanila sa gubat;
sunogon ko silang tanan; **5** gawas kung kuptan nila ang
akong pagpanalipod ug makigdait nganhi kanako; tugoti sila
nga makigdait nganhi kanako. **6** Sa umaabot nga adlaw,
mogamot si Jacob; mamulak ang Israel ug mosalingsing; ug
malukop nila ang yuta uban sa bunga." **7** Gisulong ba ni
Yahweh si Jacob ug ang Israel ingon nga gisulong niya ang
mga nasod nga nagsulong kanila? Gipatay ba si Jacob ug
ang Israel sama sa pagpamatay niadtong mga nasod nga
ilang gipamatay? **8** Sa hustong sukdanan nakiglantugi kamo,
gipahilayo si Jacob ug ang Israel; gipapahawa niya sila uban
sa kusog nga hangin, sa adlaw sa sidlakan nga hangin. **9**
Busa niining paagiha, pasayloon ang pagkadaotan ni Jacob,
kay mao kini ang hingpit nga bunga nga mopapas sa iyang
sala: sa dihang dugmokon niya ang halaran nga mga bato
sama sa tisas, ug wala nay mga poste ni Ashera o magpabilin
nga mobarog nga mga halaran sa insenso. **10** Kay mahimong
mingaw ang pinarilang siyudad, mabiyaan ang puloy-anan ug
isalikway sama sa kamingawan. Didto manibsib ang nating
baka, ug didto molubog ug mokaon sa mga sanga niini. **11**
Sa dihang malaya ang mga sanga, mangabali kini. Moabot
ang mga babaye ug mosugnod pinaagi niini, kay mao kini
ang katawhan nga walay salabotan. Busa wala nay kaluoy
ang ilang Magbubuhat kanila, ug siya nga nagbuhat kanila dili
na magmaluloy-on ngadto kanila. **12** Mahitabo kini sa adlaw
nga giokon ni Yahweh gikan sa Suba sa Eufrates ngadto
sa Wadi sa Ehipto ug pagatigomon kamo nga katawhan sa
Israel. **13** Nianang adlawa patingogon ang dako nga budyong;
ug mamalik ang mga binihag sa yuta sa Asiria, ug ang mga
sinalikway sa yuta sa Ehipto mosimba sila kang Yahweh didto
sa balaang bukid sa Jerusalem.

28 Pagkaalaot sa garbo sa korona nga bulak nga gisul-
ob sa tagsatagsa ka mga palahubog sa Efraim, ug sa
nagkalawos nga bulak sa iyang mahimayaong katahom, ang
bulak nga gibutang ngadto sa ulohan sa nagdagayday nga
Walog niadtong nalupig sa bino! **2** Tan-awa, nagpadala ang
Ginoo ug usa ka gamhanan ug kusgan; sama sa unos nga
yelo ug makaguba nga bagyo, sama sa kusog nga ulan ug
naghaguros nga mga tubig; ug ipanglabay niya ang tagsatagsa
ka korona nga bulak didto sa yuta. **3** Pagayatakyatakan ang
garbo nga koronang bulak sa mga palahubog sa Efraim. **4** Ang
nalawos nga bulak sa iyang mahimayaong katahom, nga anaa
sa ulo sa adunahan nga walog, mamahimong unang hinog
sa igos sa dili pa ang ting-init, nga, kung adunay makakita
niini, tunlon niya kini samtang anaa pa kini sa iyang kamot. **5**
Nianang adlawa mahimong matahom nga korona ug matahom

nga purongpurong si Yahweh nga labawng makagagahom
alang sa nahibilin sa iyang katawhan, **6** ang espiritu sa
hustisya alang kaniya nga naglingkod sa hukmanan, ug ang
kusog niadtong mipasibog sa ilang mga kaaway diha sa ilang
mga ganghaan. **7** Apan bisan niining nabarag uban sa bino,
ug nagsusapinday pinaagi sa isog nga ilimnon. Nabarag ang
pari ug ang propeta pinaagi sa isog nga ilimnon, ug gilamoy
sila pinaagi sa bino. Nagsusapinday sila uban ang maisog
nga ilimnon, nagsusapinday sa panan-awon ug nabarag diha
sa paghukom. **8** Tinuod, nalukop sa suka ang mga lamesa,
busa wala na gayoy limpyo nga dapit. **9** Kang kinsa man
niya itudlo ang kaalam, ug kang kinsa man niya ipasabot ang
mensahe? Niadto bang nalutas gikan sa gatas o niadtong bag-
o pa lang gipanguha gikan sa mga dughan? **10** Kay kini sugo
ibabaw sa sugo, sugo ibabaw sa sugo; pagdumala ibabaw
sa pagdumala, pagdumala ibabaw sa pagdumala; diyutay
dinhi, diyutay didto. **11** Bisan paman, uban sa mapasipalaon
nga mga ngabil ug langyaw nga baba makigsulti siya niining
mga tawhana. **12** Nagsulti siya kanila kaniadto "Mao kini ang
kapahulayan, papahulaya siya nga gikapoy; ug mao kini ang
makapahayahay," apan dili sila mamati. **13** Busa ang pulong
ni Yahweh ngadto kanila mahimong sugo ibabaw sa sugo,
sugo ibabaw sa sugo; pagdumala ibabaw sa pagdumala,
pagdumala ibabaw sa pagdumala; diyutay dinhi, diyutay didto;
aron nga mangadto sila ug mangabalintong, ug mapiangan,
malit-ag, ug madakpan. **14** Busa paminawa ang pulong ni
Yahweh, kamong nagbiaybiay, kamong nagdumala niining
katawhan nga anaa sa Jerusalem. **15** Mao kini ang mahitabo
tungod kay nagsulti kamo, "Nagbuhat kami ug kasabotan tali
sa kamatayon, ug nakabaton kami ug panag-uyon uban sa
Seol. Busa sa dihang moagi ang naghaguros nga latigo, dili
kini moabot kanamo. Kay gihimo namong dalangpanan ang
bakak, ug gihimong puloy-anan ang pagkabakakon." **(Sheol
h7585)** **16** Busa nagsulti ang Ginoo nga si Yahweh, "Tan-awa:
Ipahimutang ko diha sa Zion ang patukoranan nga bato, ang
nasulayan nga bato, ang bililhong patukoranan nga bato, ang
lig-on nga patukoranan. Kadtong motuo dili gayod maulawan.
17 Himoon ko ang kahoyng igsusukod nga hustisya, ug ang
tunton sa pagkamatarong. Banlason sa unos nga yelo ang
dalangpanan sa mga bakak, ug ang mga baha maoy molapaw
sa tagoanan nga dapit. **18** Matunaw ang inyong kasabotan
tali sa kamatayon, ug dili molungtad ang inyong pakig-uyon
uban sa Seol. Sa dihang molabay na ang naghaguros nga
baha, mangalumos kamo pinaagi niini. **(Sheol h7585)** **19** Sa
dihang molabay kini mangalumos kamo, ug sa matag buntag
modangat kini sa adlaw ug gabii. Kung masabtan na ang
mensahe, makahatag kini ug kalisang. **20** Kay mubo lamang
ang higdaanan alang sa usa ka tawo aron iyang katuy-oran,
ug dili halapad ang habol alang kaniya aron ibukot sa iyang
kaugalingon." **21** Mobarog si Yahweh ingon nga anaa sa
Bukid sa Perazim; mobarog siya sa iyang kaugalingon didto
sa Walog sa Gibeon aron sa pagbuhat sa iyang buluhaton, sa
iyang talagsaon nga buluhaton, ug ipakita ang iyang talagsaon
nga binuhatan. **22** Busa karon ayaw pagbiaybiay, kay basin
mahugot ang inyong hikot. Nadungog ko gikan sa Ginoo nga
si Yahweh nga labawng makagagahom, ang kasugoan sa
kalaglagan didto sa kalibotan. **23** Patalinghogi ug paminawa
ang akong tingog; pamatia ug paminawa ang akong mga
pulong. **24** Ang mag-uuma ba nga nagdaro kada adlaw aron
magpugas, nagdaro lang ba sa yuta? Nagpadayon ba siya sa
pagbungkal ug sa pagkaras sa uma? **25** Sa dihang naandam
na niya ang yuta, wala ba niya gipangsabwag ang binhi nga
lunga, gipugas ang anis, gibutang ang trigo diha sa mga tudling
ug ang sebada sa angay nga dapit, ug ang gisabwag sa matag
tumoy niini? **26** Gipahimangnoan siya sa iyang Dios; gitudloan
niya kini nga maalamon. **27** Dugang pa, wala pa nagiok ang
binhi nga lunga pinaagi sa karomata, ni paligsan sa ligid sa
kariton ang anis; apan gipusposan ang lunga pinaagi sa kahoy,
ug ang anis pinaagi sa sungkod. **28** Gigaling ang lugas alang
sa tinapay apan dili kaayo pino, bisan pa ug katagon kini
sa ligid sa iyang kariton ug sa iyang mga kabayo, dili kini
madugmok sa iyang kabayo. **29** Naggikan usab kini kang
Yahweh nga labawng makagagahom, nga maoy kahibulongan
sa pagtambag ug halangdon sa kaalam.

29 Pagkaalaot sa Ariel, ang Ariel, ang siyudad kung asa
nagkampo si David! Dugangi ang mga katuigan; sauloga
ang mga kasaulogan. **2** Apan palibotan ko ang Ariel, ug
magminatay siya ug magbangotan; ug mahimo siya nga sama
sa Ariel alang kanako. **3** Magkampo ako libot kaninyo ug
ipahimutang ko ang toreng panggubatan batok kaninyo, ug
magtukod ako ug mga hinagibang panggubatan batok kaninyo.
4 Magun-ob ka ug magsulti gikan sa yuta; mahagawhaw ang
imong pakigpulong gikan sa abog. Mahisama sa kalag nga
gikan sa yuta ang imong tingog, ug mahimong luya kaayo ang
imong tingog gikan sa abog. **5** Ang panon sa inyong mga
manunulong mahisama sa pino nga abog, ug ang panon sa
mga mabangis ingon sa uhot nga mapadpad palayo. Mahitabo
kini sa kalit lamang. **6** Moanha si Yahweh nga labawng
makagagahom diha kaninyo uban ang dalugdog, linog, kasaba
sa dahunog, uban ang naghaguros nga hangin ug mapintas
nga bagyo, ug ang molamoy nga siga sa kalayo. **7** Mahisama
kini sa damgo, panan-awon sa kagabhion: Ang panon sa
tanang kanasoran makig-away batok sa Ariel ug sa iyang
salipdanan. Sulongon nila siya ug ang iyang mga malig-ong
salipdanan aron sa pagdasok kaniya. **8** Mahisama kini sa
tawong gigutom nga nagdamgo nga nagkaon siya, apan sa
dihang nakamata na siya, haw-ang ang iyang tiyan. Mahisama
kini sa tawong giuhaw nga nagdamgo nga aduna siyay giinom,
apan sa dihang nakamata na siya, naghangos siya, uban sa
iyang kauhaw nga wala matagbaw. Oo, maingon sa hilabihan
ka daghan nga mga nasod ang makig-away batok sa Bukid sa
Zion. **9** Katingala sa inyong kaugalingon ug katingala; butahi
ang inyong kaugalingon ug pagpakabuta! Pagpakahubog,
apan dili pinaagi sa bino; pagsusapinday, apan dili pinaagi sa
ilimnon. **10** Kay gibubo ni Yahweh diha kaninyo ang espiritu sa
pagkahinanok. Gipiyong niya ang mga mata sa mga propeta,
ug gitabonan ang mga ulo sa mga manalagna. **11** Ang tanan
nga gipadayag diha kaninyo nahimong ingon sa mga pulong
sa basahon nga nasilyohan, nga mahimong ihatag sa tawo
ngadto sa usa ka maalamon, ug moingon, "Basaha kini."
Moingon usab siya, "Dili ako makahimo, kay nasilyohan man
kini." **12** Kung ihatag ang basahon ngadto sa usa nga dili
makabasa, ug moingon, "Basaha kini," moingon siya, "Dili
ako makabasa." **13** Miingon ang Ginoo, "Mianhi kining mga
tawhana kanako uban sa ilang mga baba ug nagpasidungog
kanako pinaagi sa ilang mga ngabil, apan halayo ang ilang
kasingkasing kanako. Ang ilang pagpasidungog kanako ingon
lamang sa kasugoan nga gitudlo sa katawhan. **14** Busa, tan-
awa, magpadayon ako sa pagbuhat ug mga kahibulongang
butang taliwala niining katawhan, katingalahan human sa
katingalahan. Mahanaw ang kaalam sa ilang maalamong mga
tawo, ug mangawala ang panabot sa ilang mabinantayon nga
mga tawo." **15** Pagkaalaot niadtong gitago pag-ayo ang ilang
mga laraw gikan kang Yahweh, ug kansang mga binuhatan

anaa sa kangingit. Moingon sila, “Kinsa man ang makakita
kanato, ug kinsa man ang makaila kanato?” **16** Giusab ninyo
ang tanang mga butang! Mahimo bang sama sa lapok ang
magkukolon, aron nga ang butang nga iyang gihimo magsulti
mahitungod kaniya nga maoy nagbuhat niini, “Wala niya ako
buhata,” o magsulti ang gihulma nga butang mahitungod
kaniya nga maoy naghulma niini, “Wala siya makasabot?” **17**
Sa diyutay nga panahon, mahimong uma ang Lebanon, ug ang
uma mahimong lasang. **18** Nianang adlawa makadungog ang
bungol sa mga pulong sa basahon, ug makakita ang mga mata
sa buta diha sa kadulom sa kangitngit. **19** Magmaya pag-usab
ang mga dinaugdaog diha kang Yahweh, ug magmaya ang
kabos taliwala sa katawhan diha sa Balaang Dios sa Israel.
20 Kay mawagtang ang mga mabangis, ug mangahanaw ang
mga mabiaybiayon. Pagawad-on ang tanan nga nahigugma sa
pagbuhat ug daotan, **21** kansang pinaagi sa pulong naghimo
sa usa ka tawo nga maoy sad-an. Nagpahimutang sila ug lit-ag
diha sa ganghaan alang kaniya nga nagpangita sa hustisya ug
nagpasangil sa matarong pinaagi sa walay hinungdan nga mga
bakak. **22** Busa mao kini ang gisulti ni Yahweh mahitungod
sa panimalay ni Jacob—Yahweh, nga maoy naglukat kang
Abraham, “Dili na gayod maulawan si Jacob, ni mangluspad
pa ang iyang dagway. **23** Apan sa dihang makita niya ang
iyang mga anak, ang buhat sa akong mga kamot, balaanon
nila ang akong ngalan. Balaanon nila ang ngalan sa Balaang
Dios ni Jacob ug magatindog sila diha sa pagtahod sa Dios sa
Israel. **24** Kadtong nasayop diha sa espiritu makabaton ug
pagsabot, ug ang mga nagbagulbol makakat-on sa kahibalo.”

30 Pagkaalaot sa masinupakon nga mga anak,” mao kini
ang gipamulong ni Yahweh. “Naglaraw sila, apan wala
naggikan kanako; nakig-abin sila sa ubang nga mga nasod,
apan wala sila gigiyahan pinaagi sa akong Espiritu, busa
nagdugang sila ug sala sa pagpakasala. **2** Nanggawas sila
aron sa paglugsong didto sa Ehipto, apan wala mangayo
sa akong giya. Midangop sila sa panalipod gikan sa Faraon
ug mipasalipod sa landong sa Ehipto. **3** Busa mahimo
ninyong kaulawan ang pagpanalipod sa Faraon, ug inyong
kaulawan ang dalangpanan sa landong sa Ehipto, **4** bisan
anaa ang ilang mga prinsipe sa Zoan, ug miadto ang ilang mga
mensahero didto sa Hanes. **5** Maulawan silang tanan tungod
sa katawhan nga dili makatabang kanila, apan makahatag
hinuon ug kaulawan.” **6** Ang gipamulong mahitungod sa
mga mananap sa Negev: Latas sa yuta sa kasamok ug
kakuyaw, sa babayeng liyon ug sa liyon, sa bitin ug ang daw
kalayo nga halas nga molupad, gidala nila ang ilang mga
kaadunahan diha sa likod sa ilang mga asno, ug ang ilang
mga bahandi diha sa bukobuko sa mga kamelyo, ngadto sa
katawhan nga dili makatabang kanila. **7** Kay kawang lamang
ang tabang sa Ehipto; busa gitawag ko siya nga Rahab, nga
nagpabilin sa paglingkod. **8** Karon lakaw, ikulit kini diha sa
papan sa ilang atubangan, ug isulat kini diha sa linukot nga
basahon, aron nga matipigan kini alang sa moabotay nga
panahon ingon nga pagpamatuod. **9** Kay mga masinupakon
kini nga katawhan, bakakon nga mga anak, mga anak nga dili
mamati sa pahimangno ni Yahweh. **10** Gisultihan nila ang mga
manalagna, “Ayaw pagtan-aw;” ug ngadto sa mga propeta,
“Ayaw pagpanagna sa kamatuoran kanamo; pagsulti ug mga
pulong nga pag-ulog-ulog, panagna sa mga tinumotumo. **11**
Agi ngadto sa laing dalan, tipas sa laing agianan; himoa nga
mohunong na sa pagsulti diha sa among atubangan ang
Balaang Dios sa Israel.” **12** Busa miingon ang Balaang Dios
sa Israel, “Tungod kay gisalikway man ninyo kini nga pulong
ug nagsalig sa pagpanglupig ug pagpanglimbong ug midangop
niini, **13** busa kini nga kasal-an mahimo alang kaninyo nga
sama sa nagliki nga bahin nga andam nang matumpag, sama
nga nakapatong diha sa taas nga pader nga sa kalit lang
mahitabo dayon ang pagkatumpag.” **14** Buakon niya kini sama
sa pagbuak sa hulmahan sa kolon sa magkukolon; wala siyay
ibilin niini, aron nga wala nay makita sa mga natipak niini
nga mahimong kabutangan ug kalayo gikan sa halinganan, o
aron sa pagsag-ob ug tubig gikan sa atabay, **15** Kay mao kini
ang gisulti sa Ginoong Dios, ang Balaang Dios sa Israel, “Sa
pagbalik ug sa pagpahulay maluwas kamo; sa kalinaw ug
sa pagsalig mao ang inyong kusog. Apan dili kamo gusto.
16 Miingon kamo, 'Dili, kay mokalagiw kami pinaagi sa mga
kabayo,' busa mokalagiw kamo; ug, 'Mosakay kami sa matulin
nga mga kabayo,' busa kadtong mogukod kaninyo matulin
usab. **17** Mokalagiw ang usa ka libo tungod sa pagpanghulga
sa usa; sa pagpanghulga sa lima mokalagiw kamo hangtod
nga ang mahibilin kaninyo mahisama sa poste sa bandila didto
sa tumoy sa bukid, o sama sa bandila didto sa bungtod.” **18** Sa
gihapon naghulat si Yahweh nga manggiluy-on kaninyo, busa
andam siya sa pagpakita ug kaluoy kaninyo. Kay si Yahweh
ang Dios sa hustisya; bulahan kadtong tanan nga naghulat
alang kaniya. **19** Kay magpuyo ang katawhan didto sa Zion,
sa Jerusalem, ug dili na kamo maghilak pa. Magmaluluy-on
gayod siya kaninyo diha sa tingog sa inyong pagtuaw. Sa
dihang madungog niya kini, motubag siya kaninyo. **20** Bisan
ug gihatagan kamo ni Yahweh ug tinapay sa kalisdanan, ug
tubig sa kasakit, bisan pa niana, dili na gayod motago ang
inyong magtutudlo, apan makita ninyo ang inyong magtutudlo
pinaagi sa inyong kaugalingong mga mata. **21** Makadungog
ang imong mga igdulongog ug pulong sa imong likod nga
moingon, “Mao kini ang dalan, lakaw niini,” kung moliko ka sa
tuo o kung moliko ka sa wala. **22** Pagabulingan ninyo ang
inyong kinulit nga mga larawan nga gihaklapan sa plata ug
sa inyong bulawan nga mga larawan. Ipanglabay ninyo kini
sama sa hugaw nga pasador. Moingon ka kanila, “Pahawa
dinhi.” **23** Ihatag niya ang ulan alang sa inyong binhi sa
dihang magpugas kamo sa yuta, ug ang tinapay uban sa
kadagaya gikan sa yuta, ug managhan ang mga ani. Nianang
adlawa ang inyong mga mananap manibsib sa halapad nga
mga sibsibanan. **24** Ang mga torong baka ug ang mga asno,
nga nagdaro sa yuta, magakaon sa lamian nga kumpay nga
gikaykay pinaagi sa pala ug karas. **25** Sa matag hataas nga
bukid ug sa matag hataas nga bungtod, adunay magdagayday
nga mga sapa ug magdagayday nga mga tubig, sa adlaw sa
dakong kamatay sa dihang mangatumpag ang mga tore. **26**
Ang kahayag sa bulan mahisama sa kahayag sa adlaw, ug
ang siga sa adlaw mahimong pito ka pilo sa kahayag, sama sa
siga sa adlaw sa pito ka mga adlaw. Pagabugkoson ni Yahweh
ang pagkabungkag sa iyang katawhan ug alibyohan ang mga
pangos nga naka samad kanila. **27** Tan-awa, ang ngalan ni
Yahweh naggikan sa halayo nga dapit, nga nagdilaab uban sa
iyang kasuko ug sa baga nga aso. Napuno sa kasilag ang
iyang mga ngabil, ug ang iyang dila sama sa molamoy nga
kalayo. **28** Ang iyang gininhawa sama sa nag-awas nga baha
nga miabot hangtod sa liog, aron sa pag-alig-ig sa mga nasod
pinaagi sa pagyagyag sa kagub-anan. Ang iyang gininhawa
ingon nga rinda sa apapangig sa mga katawhan aron sa
pagpahisalaag kanila. **29** Makabaton kamog awit sa kagabhion
sa dihang pagahimoon ang balaang pagsaulog, ug kalipay sa
kasingkasing, ingon sa usa ka tawo nga nagpaingon didto sa
bukid ni Yahweh uban ang plawta, ngadto sa Bato sa Israel.

30 Ipadungog ni Yahweh ang iyang matahom nga tingog ug
ipakita ang paglihok sa iyang bukton diha sa iyang mapintas
nga kasuko ug nagdilaab nga kalayo, uban sa unos, bagyo, ug
ulan nga yelo. **31** Kay tungod sa tingog ni Yahweh, magupok
ang Asiria; bunalan niya sila pinaagi sa sungkod. **32** Sa matag
hampak sa gituboy nga sungkod nga ipahamtang ni Yahweh
kanila pagaduyogan pinaagi sa tugtog sa mga tamborin ug
mga alpa samtang makiggubat siya ug makig-away kanila.
33 Kay giandam na kaniadto pa ang dapit sa pagsunog. Sa
pagkatinuod, giandam kini alang sa hari, ug gibuhat kini sa
Dios nga lalom ug halapad. Andam na ang daghang tinapok
nga mga kahoy uban sa kalayo. Ang gininhawa ni Yahweh,
sama sa sapa sa asupre, nga maoy mopasilaob sa kalayo.

31 Pagkaalaot niadtong milugsong didto sa Ehipto aron
sa pagpakitabang ug midangop sa mga kabayo, ug
nagsalig sa mga karwahe (kay daghan sila) ug sa mga
mangabayoay (hilabihan gayod sila kadaghan). Apan wala
silay pagpakabana mahitungod sa Balaang Dios sa Israel, ni
bisan mangita sila kang Yahweh! **2** Apan maalamon siya, ug
magdala siya ug katalagman ug dili mobakwi sa iyang mga
pulong. Mobarog siya batok sa daotang panimalay ug batok
niadtong nagatabang sa nagbuhat ug sala. **3** Tawo lamang
ang Ehipto ug dili Dios, unod lamang ang ilang mga kabayo
ug dili espiritu. Sa dihang kab-oton kini ni Yahweh pinaagi
sa iyang kamot, mapandol lakip ang usa nga mitabang, ug
malaglag siya nga gitabangan; mangamatay silang tanan.
4 Mao kini ang gisulti ni Yahweh kanako, "Ingon nga ang
liyon, bisan ang batan-ong liyon, mongulob ngadto sa iyang
tukbunon, sa dihang misinggit ang panon sa mga magbalantay
sa karnero batok niini, apan wala kini mahadlok sa ilang mga
tingog, ni mikamang palayo gikan sa ilang saba; ingon niini
mokanaog si Yahweh nga labawng makagagahom aron makig-
away didto sa Bukid sa Zion, niana nga bungtod. **5** Sama sa
mga langgam nga nanglupad, busa panalipdan ni Yahweh nga
labawng makagagahom ang Jerusalem; panalipdan niya ug
luwason kini sa dihang molabay siya ug tipigan kini. **6** Balik
kamo kaniya nga inyong gitalikdan sa hilabihan, katawhan
sa Israel. **7** Kay nianang adlawa mopahilayo ang matag-usa
sa iyang mga diosdios nga plata ug sa iyang diosdios nga
bulawan nga gibuhat sa inyong kaugalingong makasasala nga
kamot. **8** Mapukan ang Asiria pinaagi sa espada; ang espada
nga dili hinimo sa tawo maoy molamoy kaniya. Mokalagiw
siya gikan sa espada, ug mapugos sa pagbuhat ug lisod nga
trabaho ang iyang batan-ong kalalakin-an. **9** Mangawad-an
silang tanan ug pagsalig tungod sa kalisang, ug mangahadlok
ang iyang mga prinsipe sa pagkakita sa panggubatan nga
bandera ni Yahweh — mao kini ang gipamulong ni Yahweh,
kansang kalayo anaa sa Zion ug kansang kalan anaa sa
Jerusalem."

32 Tan-awa, ang hari maghari diha sa pagkamatarong,
ug magdumala ang mga prinsipe diha sa hustisya. **2**
Nahisama ang matag usa sa dalangpanan gikan sa hangin ug
dalangpanan gikan sa bagyo, sama sa mga sapa sa tubig diha
sa uga nga dapit, sama sa landong sa dakong bato diha usa ka
malaay nga yuta. **3** Unya dili mahanap ang mga mata niadtong
makakita, ug mamati gayod ang mga dalunggan niadtong
makadungog. **4** Ang madali-dalion maghunahuna pag-ayo
uban ang panabot, ug ang yungit sayon lang nga makasulti. **5**
Dili na gayod pagatawgon nga halangdon ang buangbuang,
ni pagatawgon nga limbongan ang adunay baroganan. **6**
Tungod kay magsulti man ug binuang ang buangbuang, ug
naglaraw ang iyang kasingkasing ug daotan ug dili diosnon
nga mga buhat, ug nagsulti siya ug sayop batok kang Yahweh.
Wala niya pakan-a ang gigutom, ug wala niya painoma ang
gipang-uhaw. **7** Daotan ang mga pamaagi sa malimbongon.
Naglaraw siya sa paglimbong sa mga kabos aron gub-on sila
pinaagi sa mga bakak, bisan makasulti ang mga kabos sa
kung unsa ang sakto. **8** Apan ang halangdong tawo maghimo
ug halangdong mga laraw; ug mobarog siya tungod sa iyang
halangdon nga mga binuhatan. **9** Tindog, kamong mga babaye
nga nagpahayahay lamang, ug pamatia ang akong tingog;
kamong mga walay kabalaka nga mga anak nga babaye,
paminaw kamo kanako. **10** Tungod kay sa mubong panahon
nga kapin usa ka tuig maguba ang inyong pagsalig, kamong
mga haruhay nga mga babaye, tungod kay sa tingpamupo sa
ubas wala na gayod kamoy mapupo, ug ang pag-ani dili gayod
moabot. **11** Pangurog, kamong mga babayeng nagpahayahay
lamang; kabalaka, kamong nagsalig sa inyong kaugalingon;
huboa ang inyong labing maayo nga mga bisti ug himoa
nga hubo ang inyong kaugalingon; pagtapis ug sako libot
sa inyong mga hawak. **12** Magdangoyngoy kamo alang sa
inyong maanindot nga mga kaumahan, alang sa mabungahon
nga mga paras. **13** Ang yuta sa akong katawhan magturok
ang mga sampinit ug tunokon nga mga tanom, bisan ang
tanang malipayong panimalay didto sa masadyang siyudad.
14 Tungod kay isalikway ang palasyo, ug mahimong biniyaan
ang gubot nga siyudad; mahimong mga langob ang bungtod
ug ang bantayanang tore hangtod sa kahangtoran, ang kalipay
sa ihalas nga mga asno, ang sibsibanan sa mga karnero; **15**
hangtod nga ibubo kanato ang Espiritu gikan sa kahitas-an, ug
mahimong mabungahong kaumahan ang kamingawan, ug
ilhon ingon nga lasang ang mabungahong kaumahan. **16** Unya
magpuyo ang hustisya diha sa kamingawan; ug magpuyo
ang pagkamatarong diha sa mabungahong kaumahan. **17**
Ang buhat sa pagkamatarong mao ang kalinaw; ug ang
sangpotanan sa pagkamatarong, mao ang kahilom ug pagsalig
hangtod sa kahangtoran. **18** Magpuyo diha sa malinawong
pinuy-anan ang akong katawhan, diha sa mga balay nga
layo sa kakuyaw, ug diha sa malinawong mga dapit nga
pahulayanan. **19** Apan bisan pa kung mag-ulan ug yelo ug
maguba ang kalasangan, ug hingpit nga maguba ang siyudad,
20 pagapanalanginan kamong tanan nga nagpugas sa daplin
sa tanang kasapaan, kamo nga nagpagawas sa inyong baka
ug asno ngadto sa sibsibanan.

33 Alaot ka, tiglaglag nga wala pa gayod malaglag! Alaot
ang maluibon nga wala gayod luibi! Sa paghunong mo
na sa pagpanglaglag, pagalaglagon ka usab. Sa paghunong
mo sa pagpangluib, luiban ka nila. **2** Yahweh, kaluy-i kami;
mohulat kami kanimo; himoa nga ikaw ang among bukton
sa matag buntag, among kaluwasan panahon sa kalisod.
3 Mokalagiw ang katawhan sa makusog nga dahunog; sa
imong pag-abot, magkatibulaag ang kanasoran. **4** Ang imong
kalugmok gitigom sama sa pagtigom sa mga dulon; sama nga
manglukso ang mga dulon, manglukso usab ang mga kalalakin-
an niini. **5** Bayawon si Yahweh. Nagpuyo siya sa kinatas-an nga
dapit. Pun-on niya ang Zion sa hustisya ug pagkamatarong. **6**
Siya ang kasaligan sa inyong kapanahonan, madagayaon
sa kaluwasan, kaalam, ug kahibalo; ang pagkahadlok kang
Yahweh mao ang iyang bahandi. **7** Tan-awa, nanghilak diha
sa kadalanan ang mga gipadala nila; midangoyngoy pag-ayo
ang mga gipadala nga naglaom ug kalinaw. **8** Gibiyaan ang
mga kadalanan; wala na gayoy magpapanaw. Naguba ang
mga kasabotan, gitamay ang mga saksi, ug wala na tahora

ang mga katawhan. **9** Nagbangotan ang yuta ug nalawos kini;
naulaw ang Lebanon ug nalawos kini; nahisama ang Sharon
sa patag nga kamingawan; ug giuyog sa Bashan ug sa Carmel
ang ilang mga dahon. **10** Miingon si Yahweh, "karon motindog
na ako"; "Karon pagabayawon na ako; karon ipataas na ako.
11 Nanamkon ka ug tahop, ug nagpahimugso ug dagami; ang
imong gininhawa sama sa kalayo nga molamoy kanimo. **12**
Mangasunog ang katawhan hangtod mahimong apog, sama sa
mga sampinit nga gipamutol ug gisunog. **13** Kamo nga anaa
sa layo, paminawa kung unsa ang akong nabuhat; ug, kamo
nga ania sa duol, ilha ang akong gahom." **14** Nangahadlok
ang mga makakasala sa Zion; ang pagkurog maoy nagdakop
sa mga dili diosnon. Kinsa man kanato ang mopanaw uban
ang walay kataposang nagdilaab nga kalayo? **15** Siya nga
naglakaw sa pagkamatarong ug nagsulti nga matinud-anon;
siya nga nagtamay sa ginansiya sa pagpangdaugdaog, siya
nga nagdumili sa pagkuha sa suborno, siya nga wala naglaraw
sa pagpatay, ug wala motan-aw sa daotan— **16** himoon
niya ang iyang balay sa hataas nga dapit; ang dapit nga
iyang salipdanan mahimong mga kota nga mga bato; dili
siya makabsan ug pagkaon ug tubig. **17** Makita ninyo ang
kaanyag sa hari; ilang pagasud-ongon ang halapad nga yuta.
18 Mahinumdoman sa imong kasingkasing ang kalisang; hain
na man ang manunulat, hain na man kadtong tigdumala
sa salapi? Hain na man kadtong nag-ihap sa tore? **19** Dili
na gayod ninyo makita ang mga masinupakong tawo, ang
katawhan nga lahi ang pinulongan, nga dili ninyo masabtan.
20 Tan-awa ang Zion, ang siyudad sa atong mga kasaulogan;
makita ninyo ang Jerusalem ingon nga malinawong pinuy-
anan, ang tolda nga dili mabalhin, kansang mga ugsok dili
gayod maibot ug kansang mga higot dili mabugto. **21** Hinuon,
mag-uban kanato si Yahweh diha sa pagkahalangdon, nga
anaa sa lapad nga mga suba ug mga sapa. Walay sakayan
nga panggubat nga adunay pangbugsay ang moagi niini,
ug walay dakong sakayan nga molawig. **22** Tungod kay
si Yahweh ang atong maghuhukom, si Yahweh ang atong
tighatag ug balaod, si Yahweh ang atong hari; luwason niya
kita. **23** Ang inyong banting dili hugot; dili gayod nila makuptan
ang poste nga anaa sa tunga sa sakayan; dili nila mabukhad
ang layag; sa dihang bahinon ang dakong inilog, bisan ang
bakol maguyod sa inilog. **24** Dili moingon ang mga lumolupyo,
"Nagsakit ako;" ang katawhan nga namuyo didto pasayloon sa
ilang kasal-anan.

34 Paduol, kamo nga mga nasod, ug paminaw; hatagi kinig
pagtagad, kamong katawhan! Ang kalibotan ug ang
tanang naglukop niini angay nga maminaw, ang kalibotan, ug
ang tanang butang nga gikan niini. **2** Tungod kay nasuko si
Yahweh sa tanang kanasoran, ug napungot batok sa tanan
nilang mga kasundalohan; gilaglag niya sila sa hingpit, gitugyan
niya sila sa kamatayon. **3** Ipanglabay gayod ang ilang patayng
lawas. Ang baho sa ilang mga patayng lawas moabot bisan
asa; ug mapuno sa ilang dugo ang kabukiran. **4** Mangahanaw
ang tanang kabituonan sa kalangitan, ug malukot ang langit
sama sa linukot nga basahon; ug mangahanaw gayod ang
tanan nilang kabituonan, sama sa dahon nga mangalarag
gikan sa paras, ug ingon sa hilabihan ka hinog nga igos
gikan sa kahoy nga igera. **5** Tungod kay kung malukop na
sa akong espada ang langit; tan-awa, mokanaog kini ngadto
sa Edom, ngadto sa katawhan nga akong gilain alang sa
kalaglagan. **6** Nagtulo ang dugo gikan sa espada ni Yahweh
ug naputos kini ug tambok, nagtulo sa dugo sa mga karnero
ug mga kanding, natabonan sa tambok sa rinyon sa mga
torong karnero. Tungod kay naghalad si Yahweh didto sa
Bozra ug daghang gipamatay didto sa yuta sa Edom. **7**
Pamatyon nila ang mga ihalas nga baka, uban ang nati ug
torong baka. Mahubog sa dugo ang ilang yuta, ug ang ilang
abog mobaga uban sa tambok. **8** Tungod kay mao kini ang
adlaw sa pagpanimalos alang kang Yahweh ug ang tuig nga
paninglan nila sila pag-usab tungod sa Zion. **9** Mahimong
alkitran ang kasapaan sa Edom ug ang iyang abo ngadto sa
asupre, ug ang iyang yuta mahimong sinunog nga alkitran. **10**
Magsiga kini adlaw ug gabii; moutbo ang aso niini hangtod sa
hangtod; gikan sa kaliwatan hangtod sa kaliwatan ug mahimo
kining biniyaan nga yuta; wala nay bisan usa nga moagi
niini hangtod sa kahangtoran. **11** Apan mamuyo didto ang
ihalas nga mga langgam ug mga mananap; ang kuwago ug
ang uwak magsalag didto. Pagainaton niya ibabaw niini ang
igsusukod sa pagkagun-ob ug ang tunton sa kalaglagan. **12**
Wala na gayoy mahibilin nga pagatawgon nga gingharian
ang iyang mga pangulo, mahimong walay pulos ang tanan
niyang mga prinsipe. **13** Manurok ang mga tunok diha sa
iyang palasyo, ang mga kudyapa ug ang mga sampinit diha sa
iyang mga kota. Mahimo kining puloy-anan sa mga ihalas nga
iro, ug dapit sa mga ostrits. **14** Magtagbo didto ang ihalas
nga mananap ug ang ihalas nga iro, ug magtawag sa usag-
usa ang ihalas nga mga kanding. Makakaplag ug dapit nga
kapahulayan ang mga mananap nga mutongha sa kagabhion
ug mamuyo didto. **15** Maghimo ug salag ang mga kuwago,
mangitlog ug mamusa, ug panalipdan ang mga pispis niini.
Oo, magkatigom ang mga uwak didto, ang matag-usa uban sa
iyang paris. **16** Pangitaa pinaagi sa linukot nga basahon ni
Yahweh; walay bisan usa nga mawala niini. Walay nakulangan
sa iyang kaparis; tungod kay ang iyang baba ang nagmando
niini, ug ang iyang espiritu ang nagtapok kanila. **17** Nagripa
siya alang sa ilang mga dapit, ug gisukod niya kini pinaagi sa
higot alang kanila. Panag-iyahon nila kini hangtod sa hangtod;
mamuyo sila didto gikan sa kaliwatan hangtod sa mosunod
nga mga kaliwatan.

35 Maglipay ang kamingawan ug ang Araba; ug ang
disyerto magmaya ug mamulak. Sama sa rosas, **2**
mamulak kini nga madagayaon ug magmaya uban ang panag-
awit sa kalipay; ang himaya sa Lebanon igahatag niini, ang
katahom sa Carmel ug Sharon; makita nila ang himaya ni
Yahweh, ang katahom sa atong Dios. **3** Lig-ona ang huyang
nga mga kamot, ug pahunonga ang pagkurog sa mga tuhod. **4**
Ingna kadtong nangahadlok nga kasingkasing, "Pagmaisugon,
ayaw kahadlok! Tan-awa, moabot ang imong Dios uban ang
panimalos, uban ang iyang ganti. Moanhi siya sa pagluwas
kanimo." **5** Unya makakita ang mga buta ug makadungog
ang mga bungol. **6** Unya ang tawo nga bakol makalukso
sama sa binaw, ug ang amang maka-awit, kay mobuhagay
naman ang tubig ngadto sa Araba, ug ang mga tubod sa
kamingawan. **7** Ang nagdilaab nga mga balas mahimong
usa ka linaw, ug mobugwak ang tubig sa nagmala nga yuta;
sa puy-anan sa mga ihalas nga mga iro, diin motubo ang
mga sagbot uban sa mga bugang ug kupongkupong. **8** Didto
adunay usa ka dalan nga gitawag "Ang Balaang Dalan." Ug
walay mahugaw nga makaagi niini. Apan mahimong kining
alang kaniya nga nagalakaw niini. **9** Walay liyon ang atoa
didto, ug walay manunukob nga anaa niini; dili sila makaplagan
didto, apan ang linuwas magalakaw didto. **10** Ang linuwas ni
Yahweh mamalik sa Zion uban ang panag-awit, ug ang walay
kataposang kalipay anaa sa ilang mga ulo; kasadya ug kalipay
ang mag-una kanila; ang kaguol ug panghupaw mangahanaw.

36 Sa ika-14 ka tuig ni Haring Hezekia, si Senakerib, nga
hari sa Asiria, misulong sa tanang kinotaan nga mga
siyudad sa Juda ug giilog kini. **2** Unya gipadala sa hari sa
Asiria ang pangulo sa kasundalohan gikan sa Lakis paingon
sa Jerusalem ngadto kang Haring Hezekia uban ang dakong
pundok sa kasundalohan. Nagpaduol siya sa agianan sa tubig
ibabaw sa pundohanan niini, didto sa dalan paingon sa dapit
nga labahanan, ug nagtindog didto. **3** Ang mga opisyal sa
mga Israelita nga migawas sa siyudad aron sa pagpakigsulti
kanila mao si Hilkia ang anak nga lalaki ni Eliakim, nga
sinaligan sa palasyo, si Shebna nga sekretaryo sa hari, ug si
Joa nga anak nga lalaki ni Asaf, nga maoy tigsulat sa mga
hukom sa panggamhanan. **4** Miingon kanila ang pangulo sa
kasundalohan, “Sultihi si Hezekia nga miingon ang bantogang
hari, nga hari sa Asiria, nga, 'Unsa man ang inyong gisaligan?
5 Nagsulti lamang kamo ug walay pulos nga mga pulong, sa
pag-ingon nga adunay tambag ug kusog alang sa pagpakig-
away. Karon kinsa man ang inyong gisaligan? Kinsa man
ang naghatag kaninyo ug kadasig aron sa pagsukol batok
kanako? **6** Tan-awa, nagsalig kamo sa Ehipto, nga sama
sa tipak sa bagakay nga imong gigamit ingon nga sungkod,
apan kung motukod ang tawo niini, motusok kini sa iyang
kamot ug motaop. Ingon niana ang Faraon nga hari sa Ehipto
alang niadtong si bisan kinsa nga mosalig kaniya. **7** Apan
kung moingon ka kanako, “Nagsalig kami kang Yahweh nga
among Dios,” dili ba siya man gayod ang gipanguhaan ni
Hezekia ug taas nga mga dapit ug mga halaran, ug miingon
ngadto sa Juda ug sa Jerusalem, “Kinahanglan nga mosimba
kamo atubangan niining halaran dinhi sa Jerusalem”? **8** Busa
karon, buot akong motanyag kanimo ug maayo gikan sa
akong agalon nga hari sa Asiria. Hatagan ko ikaw ug duha
ka libo nga mga kabayo, kung makahimo ka sa pagpangitag
mangangabayo alang niini. **9** Unsaon man nimo pagbuntog
ang bisan usa sa labing ubos nga kapitan nga sulugoon sa
akong agalon? Gibutang nimo ang imong pagsalig ngadto
sa Ehipto alang sa mga karwahe ug mangangabayo! **10**
Busa karon, mopanaw ba ako padulong dinhi nga wala si
Yahweh aron sa pagpakig-away niining yutaa ug sa paggun-
ob niini? Miingon si Yahweh kanako, “Sulonga kining yutaa
ug laglaga kini.”” **11** Unya miingon si Eliakim nga anak nga
lalaki ni Hilkia, ug Shebna, ug Joa ngadto sa pangulo sa
kasundalohan, “Palihog pakigsulti sa imong mga sulugoon
pinaagi sa pinulongan nga Aramico, tungod kay makasabot
kami niini. Ayaw pagsulti sa pinulongan sa Juda uban kanamo
kay madunggan ka sa katawhan nga anaa sa paril.” **12** Apan
miingon ang pangulo sa kasundalohan, “Gipadala ba ako sa
akong agalon ngadto sa inyong agalon aron sa pagsulti niining
mga pulonga nganha kaninyo? Dili ba gipadala man niya ako
alang niadtong mga kalalakin-an nga naglingkod didto sa
paril, nga mokaon sa ilang kaugalingong hugaw ug moinom
sa ilang kaugalingong ihi uban kaninyo?” **13** Unya mitindog
ang pangulo sa kasundalohan ug misinggit sa makusog sa
pinulongang Hebreo, nga nag-ingon, “Pamati kamo sa mga
pulong sa bantogang hari, ang hari sa Asiria. **14** Miingon ang
hari, 'Ayaw tugoti nga malimbongan kamo ni Hezekia, tungod
kay dili siya makahimo sa pagluwas kaninyo. **15** Ayaw itugot
nga himoon kamo ni Hezekia nga mosalig kang Yahweh, sa
pag-ingon, “luwason gayod kita ni Yahweh; kining siyudara dili
gayod itugyan ngadto sa kamot sa hari sa Asiria.” **16** Ayaw
kamo pamati kang Hezekia, tungod kay mao kini ang giingon
sa hari sa Asiria: 'pagpasig-uli kamo kanako ug panganhi
kamo kanako. Unya makakaon ang matag-usa kaninyo gikan
sa inyong paras ug sa inyong igera, ug makainom ug tubig
gikan sa inyong atabay. **17** Buhaton ninyo kini hangtod nga
mobalik ako ug dad-on ko kamo ngadto sa yuta nga sama
sa inyong kaugalingong yuta, ang yuta sa trigo ug bag-ong
bino, ang yuta sa tinapay ug sa kaparasan.' **18** Ayaw tugoti
nga linglahon kamo ni Hezekia, sa pag-ingon, 'luwason kita ni
Yahweh.' aduna bay dios nga makaluwas sa katawhan gikan
sa kamot sa hari sa Asiria? **19** Hain naman ang dios sa Hamat
ug sa Arpad? Hain naman ang dios sa Sefarvaim? Naluwas
ba nila ang Samaria gikan sa akong gahom? **20** Taliwala sa
tanang dios niining yutaa, aduna bay dios nga nakaluwas sa
iyang yuta gikan sa akong gahom, daw ingon nga maluwas ni
Yahweh ang Jerusalem gikan sa akong gahom?” **21** Apan
nagpabilin nga hilom ang katawhan ug wala gayod mitubag,
tungod kay nagmando ang hari nga, “Dili siya tubagon.” **22**
Unya miadto kang Hezekia si Eliakim nga anak nga lalaki ni
Hilkia, nga mao ang tigdumala sa panimalay, ang manunulat
nga si Shebna, ug si Joa nga anak nga lalaki ni Asaf, nga
tiglista, uban sa ilang nagisi nga mga bisti, ug gisulti ngadto
kaniya ang mga pulong sa pangulo sa kasundalohan.

37 Miabot ang panahon nga sa dihang nadungog ni Haring
Hezekias ang ilang balita, gigisi niya ang iyang mga
bisti, pagkahuman nagbisti siyag sako, ug miadto sa balay ni
Yahweh. **2** Gipadala niya si Eliakim, nga mao ang gipiyalan sa
panimalay, ug si Sebna nga eskriba, ug ang mga katigulangan
sa mga pari, silang tanan nagbisti ug sako, ug miadto kang
Isaias nga anak ni Amos, nga propeta. **3** Miingon sila kaniya,
“Nag-ingon si Hezekias, 'Kini nga adlaw mao ang adlaw sa
kaguol, pagbadlong, ug kaulaw, sama nga ang bata andam na
nga ihimugso, apan ang inahan walay kusog sa paghimugso
sa iyang anak. **4** Tingali ug madungog ni Yahweh nga imong
Dios ang mga pulong sa labawng pangulo, nga gipadala sa
hari sa Asiria nga iyang agalon aron sa pagbugalbugal sa
buhing Dios, ug badlongon ang mga pulong nga nadungog ni
Yahweh nga imong Dios. Karon ipatugbaw ang imong mga
pag-ampo alang sa kaliwatan nga ania pa gihapon dinhi.'” **5**
Busa miadto ang mga sulugoon ni Haring Hezekias ngadto
kang Isaias, **6** ug giingnan sila ni Isaias, “Ingna ang imong
agalon: miingon si Yahweh, “Ayaw kamo kahadlok sa mga
pulong nga inyong nadungog, gikan sa mga sulugoon sa hari
sa Asiria aron sa pag-insulto kanako. **7** Tan-awa, butangan
ko siya ug espiritu, ug makadungog siya ug usa ka balita
ug mobalik gayod siya sa iyang kaugalingong yuta. Himoon
ko nga mahagba siya pinaagi sa espada ngadto sa iyang
kaugalingong yuta.”” **8** Unya mibalik ang labawng pangulo
ug nakaplagan niya ang hari sa Asiria nga nakig-away batok
sa Libna, kay nadungog niya nga nakasibat ang hari gikan
sa Lakis. **9** Unya nadungog ni Senakerib nga si Tirhaka nga
hari sa Etiopia ug sa Ehipto nagpundok ug mga tawo aron
sa pagpakig-away batok kaniya, busa nagpadala siya pag-
usab ug mga mensahero ngadto kang Hezekias uban sa
mensahe nga: **10** “Ingna si Hezekias, nga hari sa Juda, 'Ayaw
tugoti nga limbongan kamo sa Dios nga inyong gisaligan,
nga nag-ingon, “Dili gayod itugyan ang Jerusalem ngadto sa
kamot sa hari sa Asiria.” **11** Tan-awa, nadungog nimo kung
unsa ang gibuhat sa hari sa Asiria sa tanang yuta pinaagi
sa pagpukan kanila sa hingpit. Busa maluwas ka kaha? **12**
Nakaluwas ba kanila ang mga dios sa mga nasod, ang mga
nasod nga gipanglaglag sa akong amahan nga mao ang:
Gosan, Haran, Resep, ug ang katawhan sa Eden sa Telasar?
13 Asa naman ang hari sa Hamat, ang hari sa Arpad, ang
hari sa mga lungsod sa Sefarvaim, sa Hena, ug Ivva?”’ **14**

Nadawat ni Hezekias kini nga sulat gikan sa kamot sa mga
mensahero ug iya kining gibasa. Unya mitungas siya ngadto
sa balay ni Yahweh ug gibukhad niya kini sa atubangan ni
Yahweh. **15** Nag-ampo si Hezekias ngadto kang Yahweh: **16**
"Yahweh nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel,
ikaw nga naglingkod ibabaw sa kerubim, ikaw lamang ang
Dios nga labaw sa tanang gingharian sa kalibotan. Ikaw ang
nagbuhat sa langit ug sa yuta. **17** Ikiling ang imong igdulungog,
Yahweh, ug paminawa. Bukha ang imong mga mata, Yahweh,
ug tan-awa, pamatia ang mga pulong ni Senakerib, nga iyang
gipadala aron sa pagbiaybiay sa buhing Dios. **18** Tinuod
gayod, Yahweh, nga gipangpukan sa mga hari sa Asiria ang
mga nasod ug ang ilang mga yuta. **19** Gipangbutang nila ang
ilang mga dios ngadto sa kalayo, tungod kay dili man gayod
sila mga dios apan binuhat lamang sa kamot sa mga tawo,
mga kahoy lamang ug bato. Busa gilaglag sila sa mga taga-
Asiria. **20** Busa karon, Yahweh nga among Dios, luwasa kami
gikan sa iyang gahom, aron nga ang tanang mga gingharian
sa kalibotan masayod nga ikaw si Yahweh ug wala nay lain pa.
21 Unya si Isaias nga anak ni Amos nagpadala ug mensahe
ngadto kang Hezekias, nga nagkanayon, "Si Yahweh, ang Dios
sa Israel nag-ingon, 'Tungod kay nag-ampo ka man kanako
kabahin kang Senakerib nga hari sa Asiria, **22** mao kini ang
pulong nga gisulti ni Yahweh mahitungod kaniya: "Gitamay ka
sa berhen nga babayeng anak sa Zion ug nagkatawa uban
ang pagtamay kanimo; nagpanglingo ang anak nga babaye
sa Jerusalem kanimo. **23** Kinsa man ang imong gitamay ug
giinsulto? Batok kang kinsa man nimo gipataas ang imong
tingog ug gipataas ang imong mga mata uban sa garbo?
Batok sa Balaang Dios sa Israel. **24** Pinaagi sa imong mga
sulugoon gibiaybiay nimo ang Ginoo ug miingon ka, 'Uban sa
daghan nako nga mga karwahe mitungas ako sa mga habog
nga mga kabukiran, sa pinakahabog nga dapit sa Lebanon.
Pamutlon ko ang tag-as nga mga kahoyng sedro niini ug
mamili ug sepres nga mga kahoy didto, ug mosulod ako
sa pinakalayong mga dapit niini, sa dapit diin hilabihan ang
pagpamunga sa kalasangan. **25** Nagkalot ako ug mga atabay
ug nag-inom ug tubig; Gipahubas ko ang tanang kasapaan
sa Ehipto ilalom sa mga tikod sa akong mga tiil.' **26** Wala
ka ba makadungog kung giunsa ko kini pagplano sa una
pang mga panahon ug gitrabaho kini sa kaniadto pang mga
katuigan? Karon ipahamtang ko na kini. Ania ka aron sa
pagpakunhod sa mabungahon nga mga siyudad sama sa mga
uhot nga mangabungkag. **27** Ang ilang mga lumulopyo, nga
wala kaayoy kusog, nabungkag ug naulawan. Mga tanom sila
sa kaumahan, nga lunhawng mga sagbot, mga sagbot nga
anaa sa atop o sa kaumahan, nga gipadpad sa hangin sa
sidlakan. **28** Apan nasayod ako sa imong paglingkod, sa imong
paggawas, sa imong pagsulod, ug ang imong kasuko batok
kanako. **29** Tungod sa imong kasuko kanako, ug tungod kay
miabot sa akong mga dalunggan ang imong pagkahambogiro,
ibutang ko ang akong kaw-it diha sa imong ilong, ug ang akong
rinda diha sa imong baba; pabalikon ko ikaw sama sa pamaagi
sa imong pag-abot." **30** Mao kini ang timaan alang kanimo:
Karon nga tuig magkaon kamo sa mga nanubo sa kalasangan,
ug sa ikaduhang tuig sa mga nanubo gikan niana. Apan sa
ikatulo nga tuig kinahanglan kamong magtanom ug mag-ani,
pagtanom ug mga paras ug kaon sa ilang mga bunga. **31** Ang
nahibilin sa panimalay ni Juda nga nakalahutay mangugat pag-
usab ug mamunga. **32** Kay gikan sa Jerusalem mogawas ang
nahibilin; gikan sa Bukid sa Zion moabot ang mga nakalahutay.
Ang kasibot ni Yahweh nga labawng makagagahom mao
ang magbuhat niini.'" **33** Busa nag-ingon si Yahweh niini
mahitungod sa hari sa Asiria: "Dili siya makasulod niini nga
siyudad, ni makapana padulong dinhi. Ni makaduol niini uban
ang taming o makatukod ug patunganan batok niini. **34** Ang
paagi nga siya naabot mao usab ang paagi sa iyang pagbiya;
dili siya mosulod niini nga siyudad—mao kini ang gisulti ni
Yahweh. **35** Kay panalipdan ko kining siyudara ug luwason
kini, alang sa akong kaugalingong kaayohan ug alang kang
David nga akong alagad." **36** Unya migawas ang anghel ni
Yahweh ug gisulong ang kampo sa mga Asirianhon, gipamatay
ang 185, 000 ka mga kasundalohan. Sa pagmata sa mga
kalalakin-an sa sayo sa kabuntagon, nakita nila ang mga
patayng lawas nga nagbuy-od sa bisan asang dapit. **37**
Busa mibiya sa Israel ug mipauli sa iyang balay ang hari sa
Asiria nga si Senakerib ug nagpuyo sa Nenive. **38** Sa wala
madugay, samtang nagsimba siya didto sa balay ni Nisrok nga
iyang diosdios, ang duha niya ka anak nga mga lalaki nga si
Adramelek ug si Sharezer mipatay kaniya gamit ang espada.
Unya misibat sila ngadto sa yuta sa Ararat. Ug ang iyang anak
nga si Esarhadon maoy mipuli kaniya sa paghari.

38 Niadtong mga adlawa nagsakit si Hezekias ug
himalatyon na. Busa miadto kaniya si Isaias nga anak ni
Amos, ang propeta, ug miingon kaniya, "Nag-ingon si Yahweh,
'Ipahiluna ang imong panimalay; tungod kay mamatay kana, ug
dili na mabuhi.'" **2** Unya miatubang si Hezekias sa bongbong
ug nag-ampo ngadto kang Yahweh. **3** Miingon siya, "Palihog,
Yahweh, hinumdomi kung unsa ako nagmatinud-anon sa
paglakaw diha kanimo sa tibuok nako nga kasingkasing, ug
kung unsa ang maayong mga butang nga akong nabuhat diha
sa imong panan-aw." Unya mihilak ug kusog si Hezekia. **4**
Unya miabot ang pulong ni Yahweh ngadto kang Isaias, nga
nag-ingon **5** "Lakaw ug ingna si Hezekias, ang pangulo sa
akong katawhan, 'Mao kini ang giingon ni Yahweh, ang Dios ni
David nga imong katigulangan: Nadungog ko ang imong pag-
ampo, ug nakita ko ang imong mga luha. Tan-awa, dugangan
ko ug kinsi katuig ang imong kinabuhi. **6** Unya luwason ko
ikaw ug kining siyudad gikan sa kamot sa hari sa Asiria, ug
panalipdan ko kini nga siyudad. **7** Mao kini ang timaan alang
kanimo nga gikan kang Yahweh, nga buhaton ko gayod ang
akong gisaad. **8** Tan-awa, akong paatrason ug napulo ka
lakang ang anino nga anaa sa hagdanan ni Ahas.'" Busa
miatras ang anino ug napulo ka lakang diha sa hagdanan
sumala gayod sa gisulti. **9** Mao kini ang gisulat nga mga pag-
ampo ni Hezekias nga hari sa Juda, sa dihang nasakit siya
ug naulian: **10** "Miingon ako nga hapit sa katunga sa akong
kinabuhi moagi gayod sa mga ganghaan sa Sheol; Gipadala
ako didto hangtod sa kinatibuk-an sa akong mga tuig. **(Sheol
h7585)** **11** Nag-ingon ako nga dili ko na gayod makita si
Yahweh, si Yahweh diha sa yuta sa mga buhi; dili na gayod
ako motutok sa mga tawo o sa tanang lumulopyo sa kalibotan.
12 Gitanggal ang akong kinabuhi ug gikuha kini gikan kanako
sama sa tolda sa magbalantay ug karnero; gilukot ko ang
akong kinabuhi sama sa manghahabi; giputol mo ako gikan sa
himoanan ug tela; sa tungatunga sa adlaw ug gabii taposon mo
ang akong kinabuhi. **13** Naghilak ako hangtod sa pagkabuntag;
sama sa lion nga mibali sa tanan nako nga mga bukog. Sa
tungatunga sa adlaw ug sa kagabhion taposon mo ang akong
kinabuhi. **14** Sama sa sayaw, nagatingog ako; nagtukorok ako
sama sa salampati; gikapoy ang akong mga mata sa pagyahat.
Ginoo, gidaogdaog ako; tabangi ako. **15** Unsa man ang akong
isulti? Managsama ang iyang gisulti kanako, ug gibuhat kini;
maglakaw ako ug hinay sa tibuok nakong mga tuig tungod kay

napuno ako sa hilabihan nga kaguol. **16** Ginoo, ang mga pag-
antos nga imong gipadala makaayo alang kanako; hinaot nga
ihatag pagbalik nganhi kanako ang akong kinabuhi; gibalik
mo ang akong kinabuhi ug ang akong maayong panglawas.
17 Alang kini sa akong kaayohan maong nakasinati ako sa
kaguol. Giluwas mo ako gikan sa bung-aw sa kalaglagan;
tungod kay imong gilabay ang tanan kong mga sala diha sa
imong likod. **18** Kay dili magpasalamat kanimo ang Seol; dili
modayeg kanimo ang kamatayon; kadtong nanaug ngadto
sa bung-aw wala naglaom sa imong pagkamasaligan. **(Sheol
h7585)** **19** Ang buhi nga tawo, ang buhi nga tawo, mao ang
magpasalamat kanimo, sama sa akong gibuhat karong adlawa;
ang amahan magasugilon sa ilang mga anak nga kasaligan
ka. **20** Hapit na ako luwason ni Yahweh, ug magsaulog kita
uban ang musika sa tanang mga adlaw sa atong kinabuhi
ngadto sa balay ni Yahweh." **21** Karon miingon si Isaias,
"Pakuhaa sila ug sanga sa igera ug ibutang kini sa hubag, ug
mamaayo siya." **22** Miingon usab si Hezekias, "Unsa man ang
timaan nga moadto ako sa balay ni Yahweh?

39 Nianang higayona nagpadalag mga sulat ug gasa si
Merodac Baladan nga anak nga lalaki ni Baladan,
nga hari sa Babilonia, ngadto kang Hezekia; tungod kay
nakadungog siya nga nagsakit si Hezekia ug naayo. **2**
Nahimuot si Hezekia niining mga butanga; ug gipakita niya
sa mga mensahero ang lawak nga tipiganan sa iyang mga
bililhong butang—ang plata, ang bulawan, ang mga pahumot
ug mga mahalong lana, ang lawak nga tipiganan sa iyang
mga hinagiban, ug ang tanan nga makita diha sa iyang mga
lawak nga tipiganan. Walay bisan unsa diha sa iyang balay,
ni bisan diha sa tibuok niyang gingharian, nga wala ipakita
ni Hezekia ngadto kanila. **3** Unya miadto si propeta Isaias
kang Haring Hezekia ug nangutana, "Unsa man ang gisulti
niining mga kalalakin-an kanimo? Diin man sila naggikan?"
Miingon si Hezekia, "Mianhi sila kanako gikan sa layong nasod
sa Babilonia." **4** Nangutana si Isaias, "Unsa man ang ilang
nakita diha sa imong balay?" Mitubag si Hezekia, "Nakita nila
ang tanang butang diha sa akong balay. Walay bisan unsa sa
akong bililhong mga butang nga wala nako ipakita kanila." **5**
Unya miingon si Isaias ngadto kang Hezekia, "Paminawa ang
pulong ni Yahweh nga labawng makagagahom: **6** Nag-ingon
si Yahweh. 'Tan-awa, hapit na moabot ang mga adlaw nga ang
tanang butang diha sa imong palasyo, ang mga butang nga
gitigom sa imong mga katigulangan hangtod niining adlawa,
pagadad-on ngadto sa Babilonia. Walay mahibilin. **7** Pagadad-
on nila, ang imong mga anak nga mga lalaki, ug mamahimo
silang mga yunoko didto sa palasyo sa hari sa Babilonia.'" **8**
Unya miingon si Hezekia ngadto kang Isaias, "Maayo ang
pulong ni Yahweh nga imong gisulti." Kay naghunahuna
man siya, "Adunay kalinaw ug maayong kahimtang sa akong
kapanahonan."

40 "Paghupay, hupaya ang akong katawhan," nag-ingon
ang inyong Dios. **2** "Pakigsulti nga malumo ngadto
sa Jerusalem; ug imantala ngadto kaniya nga natapos na
ang iyang pagpakiggubat, nga gipasaylo na ang iyang sala,
nga nakadawat na siya ug pinilo gikan sa kamot ni Yahweh
sa tanan niyang mga sala." **3** Adunay tingog nga misinggit,
"Diha sa kamingawan andama ang dalan ni Yahweh; paghimo
ug tul-id nga dalan diha sa Araba nga usa ka lapad nga
agianan alang sa atong Dios." **4** Ipataas ang matag walog, ug
mapatag ang bukid ug bungtod; ug mapatag ang dili patag
nga yuta; **5** ug mapadayag ang himaya ni Yahweh, ug makita
kini sa tanang katawhan; tungod kay ang baba ni Yahweh
maoy nagsulti niini. **6** Miingon ang usa ka tingog, "Hilak."
Adunay mitubag, "Unsa may akong ihilak?" "Sagbot ang tanang
unod, ug ang tanan nilang mga kasabotan sa pagkamatinud-
anon sama sa bulak sa kaumahan. **7** Malawos ang mga
sagbot ug mangalarag ang bulak sa dihang motayhop ang
gininhawa ni Yahweh niini; sigurado gayod nga ang katawhan
sama sa sagbot. **8** Malawos ang sagbot, ug mangalarag
ang bulak, apan magpabilin hangtod sa kahangtoran ang
pulong sa atong Dios." **9** Tungas sa taas nga bukid, sa Zion,
tigdala sa maayong balita. Singgit sa makusog, Jerusalem.
Ikaw nga nagdala sa maayong balita, ipatugbaw ang imong
tingog, ayaw kahadlok. Ingna ang mga siyudad sa Juda,
"Ania ang imong Dios!" **10** Tan-awa, moabot si Yahweh ingon
sa madaogon nga manggugubat, ug ang iyang lig-on nga
bukton maoy nagdumala alang kaniya. Tan-awa, anaa kaniya
ang iyang ganti, ug ang tanan nga iyang giluwas miuban
kaniya. **11** Pakaonon niya ang iyang panon sa karnero sama
sa magbalantay sa karnero, tapokon niya ang mga nating
karnero diha sa iyang bukton, ug kugoson sila paduol sa iyang
kasingkasing, ug hinay nga giyahan ang bayeng karnero nga
nagapasuso sa mga anak niini. **12** Kinsa man ang nagsukod
sa mga tubig diha sa hakop sa iyang mga kamot, nagsukod sa
kawanangan pinaagi sa dangaw sa iyang kamot, nagbutang
sa abog sa kalibotan diha sa basket, nagtimbang sa mga
kabukiran diha sa mga timbangan, o nagbalansi sa mga
kabungtoran? **13** Kinsa man ang nakasabot sa hunahuna
ni Yahweh, o nagtudlo kaniya ingon nga magtatambag? **14**
Kang kinsa man siya nakadawat ug pagtudlo? Kinsa man ang
nagtudlo kaniya sa hustong paagi sa pagbuhat sa mga butang,
ug kinsa ang nagtudlo kaniya sa kaalam, o nagpakita kaniya
sa dalan paingon sa panabot? **15** Tan-awa, ang mga nasod
nga sama lamang sa usa katinulo nga tubig diha sa balde, ug
giisip nga sama sa abog diha sa mga timbangan; tan-awa,
gitimbang niya ang gagmay nga mga isla sama sa tipik. **16**
Dili paigo nga sugnod ang Lebanon, ni paigo ang ihalas nga
mga mananap niini alang sa halad sinunog. **17** Dili paigo ang
tanang mga nasod diha kaniya; giisip niya sila ingon nga walay
bili. **18** Kang kinsa man ninyo ikatandi ang Dios? Sa unsa man
nga diosdios ninyo siya ipakasama? **19** Ang diosdios! Usa ka
batid nga magkukulit ang naghimo niini: ang mananalsal ug
bulawan naghal-op niini ug bulawan ug naghulma sa plata
nga mga kadena alang niini. **20** Aron sa paghimo ug halad,
ang usa nagpili ug kahoy nga dili gabok; nangita siya ug
batid nga magkukulit aron sa paghimo ug diosdios nga dili
matumba. **21** Wala ka ba masayod? Wala ka ba nakadungog?
Wala ba kini gisugilon kanimo sukad pa sa sinugdan? Wala
ka ba nakasabot sukad pa sa pagpahiluna sa kalibotan? **22**
Siya mao ang naglingkod sa ibabaw sa kalibotan; ug sama
lamang sa mga apan-apan diha kaniya ang mga lumulopyo sa
kalibotan. Gibukhad niya ang kalangitan sama sa kurtina ug
gibukhad ko sila sama sa tolda aron nga puy-an. **23** Gipaubos
niya ang mga nagdumala ngadto sa pagkawalay nahot ug
naghimo kanila nga mga dili mahinungdanon. **24** Natanom
sila, gipugas, ang ilang mga punoan nakagamot gayod sa
yuta, sa dihang huypan niya sila, mangalawos kini, ug paliron
sila sa hangin sama sa uhot. **25** "Kang kinsa man kaninyo
ako ikatandi, kang kinsa man ako nahisama?" miingon ang
Balaan nga Dios. **26** Tan-awa ang kawanangan! Kinsa man
ang nagbuhat niining tanang kabituonan? Siya ang naggiya sa
ilang pagkahan-ay ug nagtawag sa ilang tanan sumala sa
ilang kaugalingong mga ngalan. Pinaagi sa kadako sa iyang

gahom ug pinaagi sa kusog sa iyang gahom, wala gayoy
bisan usa nga nawala. **27** Nganong nag-ingon man kamo,
Jacob, ug nagsulti nga, Israel, “Natago ang akong agianan
gikan kang Yahweh, ug dili manghilabot ang Dios sa akong
mga paghukom?” **28** Wala ka ba masayod? Wala ka ba
nakadungog? Ang walay kataposang Dios, si Yahweh, ang
Nagbuhat sa tibuok kalibotan, dili kapoyan o maluya; walay
kinutoban ang iyang panabot. **29** Naghatag siya ug kusog sa
mga gipangkapoy; ug naghatag siya ug bag-ong kabaskog
sa mga nangaluya. **30** Bisan ang mga batan-on kapoyan ug
maluya, mapandol ug mahagba ang batan-ong mga lalaki: **31**
apan makabaton ug bag-ong kusog kadtong nagpaabot kang
Yahweh; manglupad sila sama sa mga agila; managan sila ug
dili kapoyan; manglakaw sila ug dili mangaluya.

41 “Pamatia ako sa hilom, kamong mga kabaybayonan;
tugoti nga bag-ohon sa mga kanasoran ang ilang kusog;
tugoti sila nga moanhi ug mosulti; managtigom kita aron
mahusay ang atong gilantugian. **2** Kinsa man ang mipatungha
kaniya gikan sa sidlakan, ug nag-ingon nga matarong ang
iyang binuhatan? Gigunitan niya ang mga nasod ug gitabangan
nga mabuntog niya ang mga hari. Gihimo niya sila nga abog
pinaagi sa iyang espada, sama sa tahop nga gipalid sa iyang
pana. **3** Gigukod niya sila ug luwas nga nakalatas, pinaagi sa
kusog niyang pagdagan nga daw wala magtunob sa dalan
ang iyang mga tiil. **4** Kinsa man ang nagbuhat ug nagtapos
niini nga mga buluhaton? Kinsa man ang nagpatawag sa mga
kaliwatan gikan pa sa sinugdan? Ako, si Yahweh, ang nahiuna,
ug ang ulahi, Ako mao siya. **5** Nakakita ang mga Isla ug
nangahadlok; nangurog ang kinatumyan sa kalibotan; miabot
sila ug nanuol. **6** Mitabang ang matag-usa sa iyang silingan,
ug miingon ang matag-usa ngadto sa uban, 'Pagmalig-on.'
7 Busa gidasig sa tigpanday ang tiggama sa bulawan, ug
siya nga nagtrabaho gamit ang maso nagdasig kaniya nga
naggamit sa pandayan, ug miingon sa tigsumpay sa puthaw,
'Maayo kini.' Gilansangan nila kini busa dili na kini mahagsa.
8 Apan ikaw, Israel, akong sulugoon, si Jacob nga akong
gipili, ang kaliwat ni Abraham nga akong higala, **9** pagadad-
on ko ikaw gikan sa kinatumyan sa kalibotan, ug ikaw nga
akong gitawag gikan sa lagyong mga dapit, ako moingon,
'Ikaw akong sulugoon;' gipili ko ikaw ug wala gisalikway. **10**
Ayaw kahadlok, kay magauban ako kanimo. Ayaw kabalaka,
kay ako ang imong Dios. Lig-onon ko ikaw ug tabangan, ituboy
ko ikaw pinaagi sa tuo ug matarong kong kamot. **11** Tan-awa,
maulawan sila ug mawad-ag dungog, ang tanan nga nasuko
kanimo; mahimong walay mga pulos ug mangahanaw, tanan
niadtong nakigbatok kanimo. **12** Mangita ka ug dili makaplagan
kadtong nakigbatok kanimo; mangahanaw kadtong makig-
away batok kanimo, sa pagkatibuod mahanaw gayod. **13**
Tungod kay ako, si Yahweh ang imong Dios, magagunit sa tuo
mong kamot, ug moingon kanimo, 'Ayaw kahadlok; tabangan
ko ikaw.' **14** Ayaw kahadlok, ikaw Jacob nga usa ka ulod, ug
kamong katawhan sa Israel; tabangan ko kamo—mao kini ang
gipamulong ni Yahweh, ingon nga inyong manluluwas, ang
Labing Balaan sa Israel. **15** Tan-awa, himoon ko ikaw nga
sama sa hait nga giukanan, bag-o ug duhay-sulab; giukon
mo ang mga kabukiran ug dugmokon kini; himoon mo ang
mga kabungtoran nga sama sa uhot. **16** Alig-igon mo sila, ug
padparon sila sa hangin palayo; pagakatagon sila sa hangin.
Maglipay kamo diha kang Yahweh, magmaya kamo sa Labing
Balaan sa Israel. **17** Ang mga dinaogdaog ug timawa nangita
ug tubig, apan wala makakaplag, ug ang ilang mga dila nauga
sa kauhaw; Ako, si Yahweh, motubag sa ilang mga pag-ampo;
Ako, ang Dios sa Israel, dili mobiya kanila. **18** Paagason ko
ang mga tubod diha sa mga bakilid nila nga yuta, ug mga
tubod taliwala sa mga walog; himoon ko nga mapuno ug tubig
ang disyerto, ug patubigan ko ang mga nagmala nga yuta.
19 Patuboon ko ang mga sedro sa kamingawan, ang mga
akasya, mga mirtol, ug ang mga olibo nga kahoy. Patuboon
ko usab ang mga sepros sa patag nga disyerto, ug mga
palo de tsina ug uban pang mga kahoy. **20** Buhaton ko kini
aron makita sa katawhan, maila, ug masabtan sa tanan, nga
ang kamot ni Yahweh mao ang nagbuhat niini, ang Labing
Balaang Dios sa Israel ang naghimo niini. **21** “Ipadayag ang
imong sumbong,” Nag-ingon si Yahweh, “Ipadayag ang imong
mga pangatarongan alang sa imong diosdios,” Nag-ingon
ang Hari ni Jacob. **22** Tugoti sila nga dalahon ang ilang mga
pangatarongan nganhi kanamo; paanhia sila ug pasultiha
kung unsa ang mahitabo, aron nga masayran namo kining
mga butanga. Pasultiha sila kanamo mahitungod sa ilang
unang gipanagna, aron nga mapamalandungnan nato kini
aron masayran kung kini natuman. **23** Pagsultig mga butang
mahitungod sa umaabot, aron nga masayran namo kung mga
dios ba gayod kamo; pagbuhat kamo ug maayo o daotan,
aron nga mahadlok kami ug mahibulong. **24** Tan-awa, walay
pulos kamo nga mga diosdios ug ang mga butang nga inyong
gibuhat kawang; gikasilagan ang tawo nga nagpili kaninyo.
25 Motuboy ako ug usa gikan sa amihan, ug moabot siya;
gipatawag ko siya gikan sa sidlakan nga nagsangpit sa akong
ngalan, ug tamakan niya ang mga magmamando sama sa
lapok, sama sa magkukulon nga naghimog kulon. **26** Kinsa
man ang nagsulti niini gikan sa sinugdanan, aron nga masayod
kami? Sa wala pa kini nga panahon, aron nga makasulti
kami, “Husto siya”? Sa pagkatinuod wala gayoy nagmando
kanila bahin niini, oo, walay nakadungog kaninyo nga nagsulti
sa bisan unsang butang. **27** Miingon ako pag-una sa Zion,
“Tan-awa anaa sila dinhi;” nagpadala ako ug mensahero sa
Jerusalem. **28** Sa dihang milan-aw ako, walay bisan usa ang
anaa, nga gikan kanila nga mihatag ug maayong tambag,
kinsa man, sa dihang nangutana ako, ang nagtubag. **29** Tan-
awa, silang tanan wala gayoy pulos, ingon man usab ang ilang
binuhatan; ang ilang gipangpurma nga mga hulagway usa
lamang ka hangin ug walay bili.

42 Tan-awa, akong sulugoon, nga akong gituboy; akong
pinili, nahimuot ako kaniya. Gibutang ko ang akong
Espiritu kaniya; magdala siyag hustisya ngadto sa mga
kanasoran. **2** Dili siya mohilak ni mosinggit, ni madungog ang
iyang tingog diha sa mga kadalanan. **3** Dili niya balion ang mga
nabuak nga bugang, ug dili niya palungon ang nagkapalong
nga pabilo: matinud-anon siya nga mopakanaog sa iyang
hukom. **4** Dili gayod siya mawad-ag paglaom ni maluya
hangtod nga matukod niya ang kaangayan sa kalibotan; ug
nagpaabot ang mga kabaybayonan sa iyang balaod. **5** Mao
kini ang giingon ni Yahweh—ang nagbuhat sa mga langit ug
nagpahimutang niini, ang naghimo sa kalibotan ug sa tanang
bunga niini, ang naghatag ug gininhawa sa katawhan ug
kinabuhi niadtong nagpuyo niini: **6** “Ako, si Yahweh, nagtawag
kanimo sa pagkamatarong ug naggunit sa imong kamot.
Ampingan ko ikaw ug himoon ko kanimo ang usa ka kasabotan
alang sa katawhan, ingon nga kahayag alang sa mga Gentil,
7 aron sa pagbuka sa mga mata sa buta, ug paghatag ug
kagawasan sa mga binilanggo, ug gikan sa mangitngit nga
bilanggoan. **8** Ako si Yahweh, mao kini ang akong ngalan; ug
dili ko ipaambit sa uban ang akong himaya ni ang pagdayeg
nga alang kanako ug ngadto sa mga kinulit nga mga diosdios.

9 Tan-awa, ang mga butang nga nahitabo kaniadto, karon
mosulti na usab ako sa mga bag-ong panghitabo. Sa dili pa
kini mahitabo moingon ako kaninyo mahitungod niini." **10** Pag-
awit ug bag-ong awit ngadto kang Yahweh, ug ang pagdayeg
nga alang kaniya gikan sa kinatumyan sa kalibotan; kamo
nga anaa sa ilawom sa kadagatan, ug ang tanang ania niini,
ug kamong tanan nga anaa sa kabaybayonan, ug kadtong
nagpuyo niini. **11** Tugoti ang disyerto ug ang mga siyudad nga
mosinggit, ang mga baryo nga gipuy-an sa Kedar, pagsinggit
sa kalipay! Paawita ang mga lumolupyo sa Sela; pasinggita sila
nga anaa sa kinatumyan sa mga bungtod. **12** Tugoti sila nga
himayaon si Yahweh ug mopahayag sa ilang mga pagdayeg
diha sa kabaybayonan. **13** Mogawas si Yahweh ingon nga
manggugubat; ingon nga manggugubat kutawon niya ang
iyang kadasig. Mosinggit siya, oo, magngulob siya diha sa
singgit sa gubat; pakit-on niya sa iyang gahom ang iyang mga
kaaway. **14** Nagpakahilom ako sa dugayng panahon; nagpuyo
ako ug nagpugong sa akong kaugalingon; karon mohilak ako
sama sa babaye nga manganak, mohingal ug moutong. **15**
Lumpagon ko ang mga kabukiran ug kabungtoran ug palayaon
ko ang tanan nilang mga tanom; himoon ko nga isla ang
mga suba ug pahubson ko ang mga linaw. **16** Dad-on ko
ang mga buta sa dalan nga wala nila nasayran; giyahan ko
sila sa mga dalan nga wala nila nasayran. Himoon ko nga
kahayag ang kangitngit sa ilang atubangan, ug tul-iron ang
hiwi nga mga dapit. Himoon ko kining mga butanga, ug dili ko
gayod sila isalikway. **17** Tumban mo sila, ug maulawan sa
hingpit, kadtong misalig sa kinulit nga hulagway, ug moingon
sa gibuhat nga hulagway, "Kamo mao ang among diosdios." **18**
Paminaw, kamong mga bungol; ug tan-aw, kamong mga buta,
aron inyong makita. **19** Kinsa man ang buta apan ang akong
sulugoon? O bungol sama sa mensahero nga akong gipadala?
Kinsa mang buta nga sama sa akong gipakigsaaran, o buta
sama sa sulugoon ni Yahweh? **20** Makakita ka sa daghang
mga butang, apan dili makasabot; abri ang mga igdulongog,
apan walay nakadungog. **21** Ikalipay ni Yahweh ang pagdayeg
sa iyang hustisya ug paghimaya sa iyang balaod. **22** Apan
kini ang katawhan nga nakawatan ug natulisan; silang tanan
nalit-agan, ug pangbilanggoon; mahimo silang mga binihag ug
walay bisan usa nga makaluwas kanila, ug walay moingon,
"Dad-a sila pabalik!" **23** Kinsa diha kaninyo ang maminaw
niini? Kinsa man ang naminaw ug nakadungog sa umaabot?
24 Kinsa man ang nagtugyan kang Jacob ngadto sa kawatan,
ug sa Israel ngadto sa mga tulisan? Dili ba si Yahweh, kung
diin kita nakasala, ug siya ang gidumilian nga sundon, ug
gisupakan sa pagsunod sa iyang balaod? **25** Busa gibubo niya
ang iyang labihang kasuko batok kanila, pinaagi sa pagguba
tungod sa gubat. Nagdilaab kini libot kanila, apan wala sila
makaamgo niini; misunog kini kanila, apan wala nila kini tipigi
sa ilang kasingkasing.

43 Apan karon mao kini ang giingon ni Yahweh, siya nga
nagbuhat kanimo, Jacob, ug siya nga naghulma kanimo,
Israel: "Ayaw kahadlok, tungod kay gilukat ko na ikaw; gitawag
ko ikaw pinaagi sa imong ngalan, gipanag-iya ko na ikaw.
2 Sa dihang moagi ka sa tubig, magauban ako kanimo; ug
bisan molatas ka sa kasapaan, dili kini makalumos kanimo.
Sa dihang molakaw ka sa kalayo dili ka masunog, ug ang
kalayo dili makalaglag kanimo. **3** Tungod kay ako si Yahweh
ang imong Dios, ang Labing Balaan sa Israel, ang imong
Manluluwas. Ihatag ko ang Ehipto ingon nga lukat kanimo, ug
ang Etopia ug Seba maoy baylo kanimo. **4** Tungod kay bililhon
ka ug pinasahi sa akong panan-aw, gihigugma ko ikaw; busa
ihatag ko ang katawhan ingon nga baylo alang kanimo, ug
ang ubang katawhan ingon nga baylo sa imong kinabuhi. **5**
Ayaw kahadlok, kay magauban ako kanimo; dad-on ko ang
imong mga anak gikan sa sidlakan, ug tapukon ko ang imong
gingsakpan gikan sa kasadpan. **6** Ingnon ko ang amihan,
'Himoa silang gawasnon;' ug ang anaa sa habagatan, 'Ayaw
pagdala ug bisan unsa;' dad-a ang akong mga anak nga lalaki
gikan sa layo, ug ang akong mga anak nga babaye gikan
sa hilit nga mga dapit sa kalibotan, **7** ang tanan nga akong
gitawag pinaagi sa akong ngalan, nga akong gibuhat alang
sa akong himaya, oo, akong mga hinimo. **8** Dad-a ang mga
tawong buta, bisan tuod ug makakita sila, ug ang bungol bisan
tuod ug makadungog sila. **9** Magtigom ang mga kanasoran,
ug magtapok usab ang katawhan. Kinsa man kanila ang
nakapahayag niini ug nagsulti sa bag-o palang nahitabo nga
mga butang? Padad-a silag saksi aron makapamatuod nga
sila husto, papaminawa sila ug paingna, "Tinuod kini.' **10**
Kamo ang akong mga saksi," nag-ingon si Yahweh, "ug ang
akong sulugoon nga akong gipili, aron nga masayod kamo
ug motuo kanako, ug makasabot nga ako mao siya. Walay
laing dios gawas kanako, ug wala nay mosunod kanako. **11**
Ako, ako si Yahweh, ug wala nay laing manluluwas gawas
kanako. **12** Ako nagpahayag, nagluwas, ug misugilon, ug wala
nay laing dios taliwala kaninyo. Kamo ang akong mga saksi,"
nag-ingon si Yahweh, Ako ang Dios. **13** Gikan karong adlawa
Ako mao siya, ug wala nay makaluwas kang bisan kinsa
gikan sa akong kamot. Mamuhat ako ug kinsay makapugong
niini?" **14** Mao kini ang gipamulong ni Yahweh, ang imong
Manlulukat, ang Labing Balaan sa Israel: "Tungod ug alang
kanimo ipasulong ko ang Babilonia ug ihatod silang tanan
nga mapukan ingon nga mga binihag, ilisan ko ang kalipay
nga gibati sa mga taga-Babilonia ngadto sa mga pag-awit
sa pagbangotan. **15** Ako si Yahweh, ang inyong Labing
Balaan, ang Nagbuhat sa Israel, ang inyong Hari." **16** Mao kini
ang giingon ni Yahweh (nga nag-abri sa dalan sa dagat ug
agianan sa halapad nga katubigan, **17** nga maoy naggiya sa
karwahe ug kabayo, sa mga kasundalohan ug sa labawng
makagagahom. Nangatumba silang tanan; ug dili na gayod
makabarog pag-usab; napalong sila, gipalong sila sama sa
pabilo nga nagsiga.) **18** "Ayaw na hunahunaa ang mga butang
nga nangagi, ni hinumdoman ang mga butang nga nilabay
na. **19** Tan-awa, magahimo ako ug bag-ong mga butang; ug
karon nagapanghitabo na kini; wala ba ninyo kini nabantayan?
Butangan ko ug mga sapa ang disyerto ug patubigan ko ang
mga kamingawan. **20** Ang mga ihalas nga mga mananap
sa kaumahan moyukbo kanako, apil ang mga ihalas nga
iro ug ang mga ostrits, tungod kay gipatubigan ko man ang
kamingawan, ug gipasubaan ang mga disyerto, aron mainom
sa akong piniling katawhan, **21** kining katawhan nga akong
gihulma sama sa akong kaugalingon, aron nga modayeg sila
kanako. **22** Apan wala ka misangpit kanako, Jacob; gikapuyan
kamo kanako, Israel. **23** Wala kamo midala kanako sa inyong
mga karnero ingon nga halad sinunog, o nagpasidungog
kanako pinaagi sa inyong mga halad. Wala ko kamo gipabug-
atan sa mga trigo nga ihalad, ni sa pagpadala kaninyo ug
halad incenso. **24** Wala kamo magdala kanako ug humot nga
tubo uban sa salapi, ni mibubo nganhi kanako sa tambok
ninyo nga halad; apan gipabug-atan ninyo ako sa inyong mga
sala, gipakapuy ninyo ako sa daotan ninyong mga buhat. **25**
Ako, Oo, ako, ang nagpapas sa inyong mga kasal-anan alang
sa akong kagahom; ug dili ko na hinumdumi ang inyong mga
sala. **26** Pahinumdomi ako unsay nahitabo. Maghusay kita;

ipasaka ang imong sumbong, aron nga mapamatuod nga ikaw
walay sala. **27** Ang inyong katigulangan, ug ang inyong mga
pangulo misupak batok kanako. **28** Busa dili ko putlion ang
balaang mga pangulo; gitugyan ko si Jacob sa hingpit nga
pagkaguba, ug ang Israel sa labihang kaulawan."

44 Karon paminaw, Jacob nga akong sulugoon, ug Israel,
nga akong pinili. **2** Mao kini ang giingon ni Yahweh,
siya nga nagbuhat ug nag-umol kanimo diha sa tagoangkan
ug ang motabang kanimo: "Ayaw kahadlok, Jacob nga akong
sulugoon; ug ikaw, Jeshurun, nga akong pinili. **3** Tungod kay
buboan ko ug tubig ang giuhaw nga yuta, ug magadagayday
ang sapa diha sa uga nga yuta; Ibubo ko ang akong Espiritu
diha sa inyong kaliwat, ug ang akong panalangin diha sa
inyong mga anak. **4** Manubo sila taliwala sa mga sagbot, sama
sa mga balili daplin sa mga sapa. **5** Adunay moingon, 'iya ako
ni Yahweh,' ug ang uban magtawag sa ngalan ni Jacob, ug
ang uban magsulat diha sa iyang kamot nga 'Gipanag-iya
ni Yahweh,' ug nganlan niya ang iyang kaugalingon pinaagi
sa ngalan sa Israel." **6** Mao kini ang giingon ni Yahweh—
ang Hari sa Israel ug ang iyang Manunubos, Yahweh nga
labawng makagagahom: "Ako ang sinugdanan, ug ako ang
kataposan: ug walay laing Dios gawas kanako. **7** Kinsa
man ang sama kanako? Tugoti siya nga mopahibalo niini ug
ipasabot kanako ang mga panghitabo nga nahitabo sukad
sa akong pagpahimutang sa akong katawhan kaniadto, ug
tugoti sila nga isulti ang mga mahitabo sa umaabot. **8**
Ayaw kahadlok o kalisang. Wala ko ba kini gipamulong, ug
gipahibalo kaninyo kaniadto? kamo ang akong mga saksi:
Aduna bay laing Dios gawas kanako? Walay laing Bato; wala
akoy laing nailhan." **9** Walay pulos ang tanan nga nagbuhat
ug mga diosdios; walay pulos ang mga butang nga ilang
gikalipay; dili makakita ug walay nahibaloan ang ilang mga
saksi, ug maulawan sila. **10** Kinsa man ang maghimo ug
dios o magbuhat ug diosdios nga walay pulos? **11** Tan-
awa, maulawan ang tanan niyang mga kaabin; tawo lamang
ang mga manggagama. Tugoti silang tanan nga mobarog;
mangurog sila ug maulawan. **12** Nagatrabaho pinaagi sa iyang
mga kahimanan ang manggagama, sa paghulma niini, sa
pagtrabaho ibabaw sa mga baga. Hulmahon niya kini pinaagi
sa mga martilyo ug himoon kini pinaagi sa kusgan niyang mga
bukton. Gigutom siya, ug nawad-an siya ug kusog; wala siya
makainom ug tubig ug nakuyapan. **13** Sukdon sa panday ang
kahoy pinaagi sa igsusukod, ug butangan kini ug timailhan
pinaagi sa hait nga puthaw. Hulmahon niya kini pinaagi sa
iyang mga kahimanan ug butangan kini ug timailhan pinaagi
sa pangmarka. Hulmahon niya kini sama sa hulagway sa
lalaki, sama sa makadani nga tawo, aron nga magpabilin
kini diha sa balay. **14** Mamutol siya ug mga sedro, o magpili
ug kahoy nga sepros o kahoy nga tugas. Manguha siya ug
mga kahoy didto sa kalasangan alang sa iyang kaugalingon.
Nagtanom siya ug kahoy nga fir ug mitubo kini tungod sa ulan.
15 Unya gamiton kini sa tawo ingon nga sugnod aron mainitan
ang iyang kaugalingon. Oo, maghaling siya ug magluto ug
tinapay. Unya maghimo siya ug dios gikan niini ug iya kining
yukboan. **16** Isugnod niya ang ubang bahin sa kahoy, ug
isugba ang karne ibabaw niini. Mokaon siya ug matagbaw.
Painitan niya ang iyang kaugalingon ug moingon, "nainitan
ako, nakita ko ang kalayo." **17** Maghimo siya ug dios gamit
ang nahibilin nga kahoy, ang iyang kinulit nga hulagway;
yukboan niya kini ug tahoron, ug mag-ampo niini nga mag-
ingon, "Luwasa ako, tungod kay ikaw ang akong dios." **18**
Wala sila masayod, ni makasabot, tungod kay buta sila ug dili
makakita, ug dili makabati ang ilang mga kasingkasing. **19**
Walay nakahunahuna, ni nakasabot ug miingon, "Gisunog ko
ang ubang bahin sa kahoy diha sa kalayo; oo, nagluto usab
ako ug tinapay ibabaw sa mga baga niini. Nagsugba ako ug
karne ibabaw sa mga baga niini ug mikaon. Karon angay
ko bang himoon ang ubang bahin sa kahoy ngadto sa usa
ka malaw-ay nga butang aron simbahon? Angay ba akong
moyukbo sa tipak sa kahoy?" **20** Daw sama kini nga magkaon
siya ug mga abo; ang nalimbongan niya nga kasingkasing
ang migiya kaniya ngadto sa sayop. Dili siya makaluwas
sa iyang kaugalingon, ni makaingon siya, "Kining butang
nga ania sa akong tuong kamot usa ka mini nga dios." **21**
Hunahunaa kining mga butanga, Jacob, ug Israel, tungod kay
ikaw ang akong sulugoon: Giumol ko ikaw; ikaw ang akong
sulugoon: Israel, dili ko gayod ikaw hikalimtan. **22** Gipapas ko,
sama sa mabaga nga panganod, ang imong masinupakon
nga mga binuhatan, ug sama sa panganod, ang imong mga
sala; balik kanako, tungod kay gitubos ko na ikaw. **23** Pag-
awit, kamo kalangitan, tungod kay gibuhat kini ni Yahweh;
singgit, kamong kinahiladman sa kalibotan. Paninggit kamo
mga kabukiran, kamong kalasangan uban sa matag kahoy
niini; tungod kay gitubos ni Yahweh si Jacob, ug ipakita ang
iyang himaya ngadto sa Israel. **24** Mao kini ang giingon ni
Yahweh, ang imong Manunubos, siya nga nag-umol kanimo
diha sa tagoangkan: "Ako si Yahweh, nga maoy nagbuhat sa
tanang butang, ang bugtong nga nagpahimutang sa kalangitan,
ang nagmugna sa kalibotan. **25** Ako nga mipakyas sa mga
panagna sa mga bakakong mananagna ug nagpakaulaw
niadtong nagbasa sa mga panagna; ako nga mibuntog sa
kaalam sa maalamon ug naghimo nga walay pulos ang ilang
mga tambag. **26** Ako, si Yahweh, nga nagpamatuod sa mga
pulong sa iyang sulugoon ug mopadangat sa mga panagna sa
iyang mga mensahero, nga nag-ingon ngadto sa Jerusalem,
'Pagapuy-an siya,' ug ang mga lungsod sa Juda, ''Tukoron
sila pagbalik, ug pabarogon ko ang ilang pagkaguba'; **27** ang
miingon ngadto sa lawom nga dagat, 'kauga, ug paughon ko
ang imong pag-agas.' **28** Si Yahweh ang miingon ngadto kang
Cyrus, 'Siya ang akong magbalantay, buhaton niya ang akong
matag pangandoy; maghukom siya mahitungod sa Jerusalem,
'Matukod siya pagbalik,' ug mahitungod sa templo, 'Itukod ang
mga pasukaranan niini.'"

45 Mao kini ang giingon ni Yahweh ngadto sa iyang
dinihogan, ngadto kang Cyrus, nga akong gikuptan
ang tuong kamot, aron sakopon ang mga nasod sa iyang
atubangan, aron kuhaon ang mga hinagiban sa mga hari, ug
aron abrihan ang mga pultahan sa iyang atubangan, aron nga
magpabiling abri ang mga ganghaan: **2** Mag-una ako kanimo
ug patagon ko ang kabukiran; dugmokon ko ang mga bronsi
nga ganghaan ug pamutlon ang mga puthaw nga babag, **3** ug
ihatag ko kanimo ang mga bahandi nga anaa sa kangitngit ug
ang gitago nga pagkaadunahan, aron nga mahibaloan nimo
nga ako, si Yahweh, ang nagtawag sa imong ngalan, ako,
ang Dios sa Israel. **4** Alang kang Jacob nga akong sulugoon,
ug sa Israel nga akong pinili, gitawag ko ikaw pinaagi sa
imong ngalan: hatagan ko ikaw ug kadungganan, bisan nga
wala pa nimo ako mailhi. **5** Ako si Yahweh, ug wala nay
laing Dios gawas kanako. Sangkapan ko ikaw sa hinagiban
alang sa gubat, bisan wala pa nimo ako mailhi; **6** aron nga
mahibaloan sa katawhan gikan sa pagsubang sa adlaw, ug
gikan sa kasadpan, nga walay laing Dios gawas kanako:
Ako si Yahweh, ug wala nay lain. **7** Gihimo ko ang kahayag
ug ang kangitngit; nagadala akog kalinaw ug nagahimo ug

katalagman; Ako si Yahweh nga nagbuhat niining tanang
butang. **8** Kamong mga kalangitan, ibubo ang ulan! Tugoti
nga magpaulan ug pagkamatarong ang kawanangan. Tugoti
nga motuhop kini sa yuta, aron nga moturok ang kaluwasan,
ug motubo ang pagkamatarong uban niini. Ako, si Yahweh,
ang nagbuhat niini. **9** Alaot ang si bisan kinsa nga nakiglalis
ngadto sa nag-umol kaniya, kaniya nga sama sa ubang lapok
nga kolon taliwala sa tanang lapok nga mga kolon diha sa
yuta! Moingon ba ang lapok ngadto sa magkokolon, 'Unsa
man ang imong gibuhat?' o 'Wala kay katakos sa pagbuhat
niini'? **10** Alaot siya nga moingon ngadto sa amahan, "Alang
sa unsa man ang imong pagkaamahan?' o ngadto sa babaye,
'Alang sa unsa man ang imong pagpanganak?' **11** Mao kini
ang giingon ni Yahweh, ang Balaang Dios sa Israel, ang
iyang Magbubuhat: 'Nganong gipangutana man ninyo ako
kung unsa ang akong himoon sa akong mga anak? Sultihan
ba ninyo ako kung unsa ang buhaton mahitungod sa buhat
sa akong mga kamot?' **12** Gimugna ko ang kalibotan ug
gibuhat ang tawo nga anaa niini. Ang akong mga kamot
ang nagpahimutang sa kalangitan, ug gimandoan ko nga
motumaw ang kabituonan. **13** Himoon ko nga tinguhaon ni
Cyrus ang pagkamatarong, ug patagon ko ang tanan niyang
mga agianan. Tukoron niya ang akong siyudad; ug tugotan
niya nga mamauli sa ilang balay ang akong mga binihag
nga katawhan, ug buhaton niya kini dili tungod sa ganti ug
suborno,'" mi-ingon si Yahweh nga labawng makagagahom.
14 Mao kini ang giingon ni Yahweh, "Pagadad-on diha kaninyo,
ang mga tinigom sa Ehipto ug ang katigayonan sa Etopia uban
sa mga tag-as nga mga kalalakin-an nga taga Seba. Panag-
iyahon ninyo sila. Mosunod sila kaninyo, nga kinadinahan.
Moyukbo ug magpakiluoy sila kaninyo nga mag-ingon, 'Sa
pagkatinuod nag-uban ang Dios kaninyo, ug walay lain gawas
kaniya.'" **15** Sa pagkatinuod ikaw ang Dios nga nagtago sa
imong kaugalingon, ang Dios sa Israel, ang Manluluwas. **16**
Mapakaulawan silang tanan; kadtong nagkulit ug mga diosdios
maglakaw sa kaulaw. **17** Apan luwason ni Yahweh ang Israel
pinaagi sa walay kataposan nga kaluwasan; dili na gayod
kamo maulaw o mapakaulawan pag-usab. **18** Mao kini ang
giingon ni Yahweh, nga nagbuhat sa kalangitan, ang tinuod
nga Dios nga nagbuhat sa kalibotan, ug nagpahimutang niini.
Gibuhat niya kini, dili ingon nga walay pulos, apan gihimo kini
aron pagapuy-an: "Ako si Yahweh, ug wala nay lain pa. **19**
Wala ako makigsulti sa tago, diha sa tago nga dapit; wala
ako moingon ngadto sa mga kaliwat ni Jacob, 'Pangitaa ninyo
ako sa walay pulos!' Ako si Yahweh, ang matinud-anon nga
nagasulti; isulti ko ang mga butang nga husto. **20** Pagtigom
kamo ug panganhi! Pagtigom kamong tanan, nga namakwit
gikan sa mga nasod! Wala silay kahibalo, kadtong nagdala ug
mga kinulit nga mga hulagway ug nag-ampo sa mga dios nga
dili makaluwas **21** Paduol ug isulti kini kanako, dad-a ang
pagpamatuod! Tugoti nga makig-abin silang tanan. Kinsa ang
nagpakita niini kaniadto? kinsa ang nagpahibalo niini? Dili ba
ako man, si Yahweh? Walay laing Dios gawas kanako, ang
makiangayon nga Dios ug ang Manluluwas; walay lain gawas
kanako. **22** Balik kamo kanako aron maluwas, kamong tanang
katawhan sa tibuok kalibotan; tungod kay ako ang Dios, ug
walay lain. **23** Pinaagi sa akong kaugalingon manumpa ako,
magsulti sa akong makiangayon nga paghukom, ug dili kini
mosumbalik: 'Dinhi kanako moluhod ang matag tuhod, ang
matag dila manumpa. **24** Moingon sila kanako, "Diha lamang
kang Yahweh ang kaluwasan ug kusog.'"" Maulaw ang tanan
nga nasuko kaniya. **25** Diha kang Yahweh pagamatarongon
ang tanan nga mga kaliwatan sa Israel; makapasigarbo sila
diha kaniya.

46 Mihapa sa yuta si Bel, miyukbo si Nebo; gipas-an sa
mga mananap ang ilang mga diosdios ug sa mananap
nga gibug-atan. Kini nga mga diosdios nga inyong gipas-an
usa ka bug-at nga palas-onon alang sa gikapoy nga mga
mananap. **2** Nagdungan sila ug paubos, ug miluhod; dili nila
maluwas ang mga larawan, ug nangabihag sila. **3** Paminaw
kanako, panimalay ni Jacob, kamong tanan nga mga nahibilin
sa panimalay ni Israel, nga akong gidala sa wala pa kamo
nahimugso, ug gisabak. **4** Bisan pa sa imong pagkatigulang
ako mao siya, ug hangtod nga moputi na ang inyong buhok
pas-anon ko kamo. Ako ang nagbuhat kaninyo ug dalhon ko
kamo; Pas-anon ko kamo ug luwason. **5** Kang kinsa man
ninyo ako ikatandi? Sa inyong hunahuna kang kinsa man ako
ipakasama, aron nga matandi kami? **6** Iyabo sa katawhan ang
bulawan gikan sa bag ug magtimbang ug plata sa timbangan.
Magkuha sila ug tigpanday sa puthaw, ug himoon niya kini ug
mga dios; yukboan ug simbahon nila kini. **7** Gialsa nila kini ug
gipas-an; gipahiluna nila kini sa ilang butanganan, ug nagtindog
kini sa ilang dapit ug dili mabalhin gikan niini. Naghilak sila
niini, apan dili kini makatubag ni makaluwas kang bisan kinsa
nga anaa sa kagubot. **8** Hunahunaa kining mga butanga;
ayaw gayod sila baliwalaa, kamong mga masinupakon! **9**
Hunahunaa ang bag-o palang nga mga butang, kadtong
milabay nga mga panahon, kay ako ang Dios, ug wala nay lain
pa, ako ang Dios, ug walay laing sama kanako. **10** Gisulti
ko ang kataposan gikan sa sinugdanan palang daan, ug
ang butang nga wala pa mahitabo; miingon ako, "Mahitabo
ang akong laraw, ug buhaton ko ang akong gitinguha." **11**
Magtawag ako ug mandaragit nga langgam gikan sa sidlakan,
ang tawo nga akong gipili nga gikan sa layong dapit; oo,
ako ang nagsulti; ako usab nga pagatumanon; aduna akoy
katuyoan, buhaton ko usab kini. **12** Paminaw kanako, kamong
gahig ulo nga mga tawo, kamong wala nagbuhat ug matarong.
13 Ipaduol ko ang akong pagkamatarong; dili na kini layo,
ug dili maghulat ang akong kaluwasan; ug hatagan ko ug
kaluwasan ang Zion ug ang akong katahom ngadto sa Israel.

47 Kanaog ug lingkod diha sa abog, ulay nga babayeng
anak sa Babilonia; lingkod diha sa yuta nga walay
trono, anak nga babaye sa mga Caldeahanon. Dili na gayod
kamo pagatawgon nga maanindot ug haruhay. **2** Kuhaa ang
galingan nga bato ug paggaling ug harina; kuhaa ang imong
tabon hukasa ang imong bisti, kuhaa ang tabon sa imong
paa, ug tabok sa mga sapa. **3** Makita ang imong pagkahubo,
oo, maulawan ka: Manimalos ako ug wala gayod akoy tawo
nga kaluy-an. **4** Ang among Manunubos, si Yahweh nga
labawng makagagahom mao ang iyang ngalan, ang Balaang
Dios sa Israel. **5** Lingkod diha sa kahilom ug adto ngadto
sa kangitngit, mga anak nga babaye sa mga Caldeahanon;
tungod kay dili na gayod kamo pagatawgon nga rayna sa mga
gingharian. **6** Nasuko ako sa akong katawhan; gipasipad-
an ko ang akong panulondon ug gitugyan ko sila ngadto
sa imong kamot, apan wala ka magpakitag kaluoy ngadto
kanila; gisangonan nimo ug bug-at kaayo nga yugo ang
mga tigulang. **7** Miingon ka, "Magdumala ako hangtod sa
kahangtoran ingon nga gamhanang rayna." Wala ka magbaton
niining mga butanga diha sa imong kasingkasing, ni magtagad
kung maunsa sila. **8** Busa karon paminawa kini, kamo nga
nahigugma sa kalipay ug naglingkod nga walay kabalaka;
kamo nga nag-ingon diha sa inyong kasingkasing, "Ania ako,

ug walay sama kanako; dili gayod ako molingkod ingon nga
balo, ni makasinati nga mawad-an ug mga anak." **9** Apan
moabot kining duha ka butang diha kaninyo sa usa ka adlaw:
ang pagkawala sa mga anak ug ang pagkabalo; moabot kini
kaninyo sa kalit, bisan paman sa inyong mga pagpamarang ug
ang inyong daghan nga pagyamyam ug mga anting-anting.
10 Nagsalig kamo sa inyong pagkadaotan; miingon kamo,
"Walay nakakita kanako"; ang inyong kaalam ug ang inyong
kahibalo nagpasalaag kaninyo, apan nag-ingon kamo diha sa
inyong kasingkasing, "ania ako, ug walay sama kanako." **11**
Moabot ang katalagman kaninyo; dili kamo makahimo sa pag-
abog niini pinaagi sa inyong mga pagyamyam. Modangat diha
kaninyo ang kalaglagan; dili kamo makahimo sa pag-abog
niini. Mohapak kaninyo ang katalagman sa kalit, sa dili pa
ninyo kini mahibaloan. **12** Padayon sa pagbuhat sa inyong
mga salamangka ug sa inyong pagpamarang nga matinud-
anon ninyong ginabuhat sukad pa sa inyong pagkabatan-on;
tingali ug magmalamposon kamo, tingali ug maabog ninyo
palayo ang katalagman. **13** Gikapoy na kamo sa daghan
ninyong mga pagpakitambag; tugoti nga mobarog kadtong
mga kalakin-an ug luwason kamo—kadtong mga nanagna sa
kalangitan ug nagtan-aw sa mga bituon, kadtong nagpahayag
sa mga bag-ong bulan—tugoti sila nga moluwas kaninyo.
14 Tan-awa, mahimo silang sama sa dagami. Ugdawon sila
sa kalayo. Dili nila maluwas ang ilang mga kaugalingon
gikan sa kamot sa pagdilaab. Wala nay baga nga mopainit
kanila ug wala nay kalayo alang kanila! **15** Mao kini ang
mahitabo kanila diha kaninyo, kadtong inyong gitrabahoan, ug
namalit kamo ug namaligya uban kanila sa dihang batan-on pa
kamo, ug ang tanan kanila nagpadayon sa pagbuhat sa ilang
kaugalingong mga binuang; ug sa dihang manawag kamo aron
sa pagpakitabang, walay bisan usa nga makaluwas kaninyo."

48 Paminawa kini, panimalay ni Jacob, nga gitawag sa
ngalan nga Israel, ug miabot gikan sa binhi ni Juda;
kamo nga nanumpa pinaagi sa ngalan ni Yahweh ug nagpasuko
sa Dios sa Israel, apan dili matinud-anon ni sa matarong nga
paagi. **2** Kay gitawag nila ang ilang kaugalingon nga katawhan
sa balaang siyudad ug misalig sa Dios sa Israel. Yahweh nga
labawng makagagahom mao ang iyang ngalan. **3** Gisulti ko
ang mga butang kaniadto; migula sila gikan sa akong baba, ug
gitugotan ko kini nga mahibaloan; ug sa kalit lang gibuhat
ko kini, ug nahanaw sila. **4** Tungod kay nasayod ako nga
masinupakon kamo, gahi kamo ug liog sama sa puthaw, ug
ang inyong agtang sama sa bronsi, **5** busa gisulti ko kining
mga butanga kaninyo kaniadto pa; sa wala pa kini mahitabo
gipahibalo ko na kamo, aron dili kamo makaingon, 'Gibuhat
sila sa akong diosdios,' o 'Ang akong kinulit ug ang puthaw
nga hulagway mao ang naghimo niining mga butanga.' **6**
Nakadungog kamo mahitungod niining mga butanga; tan-
awa kining tanan nga pagpamatuod; ug kamo, dili ba ninyo
angkonon nga tinuod ang akong gisulti? Gikan karon, pakit-
on ko kamo ug bag-ong mga butang, tinagong mga butang
nga wala pa ninyo mahibaloi. **7** Karon, ug dili sa milabay,
anaa na silang daan, sa wala pa kining adlawa wala kamo
makadungog mahitungod kanila, busa dili kamo makahimo sa
pag-ingon, 'Oo, nasayod ako mahitungod kanila.' **8** Wala pa
gayod kamo makadungog; wala kamo nahibalo; kining mga
butanga wala malilong sa inyong mga igdulungog kaniadto.
Tungod kay nasayod ako nga mga limbongan kaayo kamo, ug
nga masinupakon kamo sukad pa sa inyong pagkatawo. **9**
Alang sa akong ngalan pugngan ko ang akong kasuko, ug
alang sa akong dungog dili ko idayon ang paglaglag kaninyo.
10 Tan-awa, gilunsay ko kamo, apan dili sama sa plata;
giputli ko kamo diha sa hudno sa kasakit. **11** Alang sa akong
kaugalingon mamuhat ako; matugotan ko ba nga mawad-an
ug dungog ang akong ngalan? Dili ko ihatag ang akong himaya
kang bisan kinsa. **12** Paminaw kanako, Jacob, ug Israel
nga akong tinawag: ako ang sinugdanan, ug ako usab ang
kataposan. **13** Oo, ang akong mga kamot ang nagpahimutang
sa pasukaranan sa kalibotan, ug ang akong tuong kamot
ang nagpakatag sa kalangitan; sa dihang tawgon ko sila,
mobarog silang tanan. **14** Pagtigom kamo, kamong tanan, ug
paminaw! Kinsa man kaninyo ang nagpahibalo niining mga
butanga? Ang kaabin ni Yahweh mao ang motapos sa iyang
katuyoan batok sa Babilonia. Himoon niya ang kabubut-on ni
Yahweh batok sa mga Caldeahanon. **15** Ako ang nag-ingon,
oo, gipatawag ko siya, gidala ko siya, ug magmalamposon
siya. **16** Paduol kanako, paminawa kini: Sukad sa sinugdanan
wala ako magsulti diha sa tago; sa dihang mahitabo kini,
atua ako didto." Karon gipadala ako sa Ginoo nga si Yahweh,
ug sa iyang Espiritu. **17** Mao kini ang giingon ni Yahweh,
ang inyong Manunubos, ang Balaang Dios sa Israel, "Ako si
Yahweh nga inyong Dios, ang nagtudlo kaninyo unsaon nga
magmalamposon, ang naggiya kaninyo sa dalan nga angayan
ninyong subayon. **18** Kung gituman lamang ninyo ang akong
mga sugo! Magadagayday unta sama sa suba ang inyong
kalinaw ug kauswagan, ug ang inyong kaluwasan sama sa
mga balod sa dagat. **19** Sama unta kadaghan sa balas ang
inyong mga kaliwatan, ug ang mga anak nga gikan sa inyong
tagoangkan sama kadaghan sa mga lugas sa balas; dili unta
mawagtang ni mapapas ang ilang mga ngalan gikan sa akong
atubangan. **20** Gula gikan sa Babilonia! Kalagiw gikan sa mga
Caldeahanon! Uban sa makusog nga pagsinggit ipahibalo
kini! Ipahibalo kini, ipaabot kini ngadto sa mga kinatumyan sa
kalibotan! Isulti, 'Gitubos ni Yahweh ang iyang sulugoon nga si
Jacob.' **21** Wala sila uhawa sa dihang gigiyahan niya sila latas
sa kamingawan; gipadagayday niya ang tubig gikan sa bato
alang kanila; gibuak niya ang bato, ug mibugwak ang tubig.
22 Walay kalinaw alang sa daotan—nag-ingon si Yahweh."

49 Patalinghogi ako, kamong mga baybayon! Hatagi ninyo
ako karon ug pagtagad, kamong katawhan nga anaa sa
halayo. Gitawag ako ni Yahweh sa akong ngalan sukad pa
sa akong pagkahimugso, sa dihang gihimugso ako sa akong
inahan niining kalibotana. **2** Gihimo niyang sama sa hait nga
espada ang akong baba; gitagoan niya ako sa landong sa
iyang mga kamot; gihimo niya ako sama sa bag-ong pana;
gitagoan niya ako sa baslayan sa mga udyong. **3** Miingon siya
kanako, "Ikaw ang akong alagad, Israel, nga gipadayagan sa
akong himaya." **4** Apan mitubag ako, "Bisan pa ug gihunahuna
ko nga kawang lamang ang akong mga paghago, giusikan ko
lamang ang akong kusog sa walay kapuslanan, apan anaa
kang Yahweh ang akong hustisya, ug ang akong ganti anaa
sa akong Dios." **5** Karon nagsulti si Yahweh—siya mao ang
nag-umol kanako sa tagoangkan aron mahimo niyang alagad,
aron pagpahibalik pag-usab kang Jacob, aron mahiusa kaniya
ang Israel, kay gipasidunggan ako sa mga mata ni Yahweh,
ug ang akong Dios mao ang akong kusog— **6** ug miingon
siya, "Gamay lamang kini nga butang alang kanimo nga
mahimong akong alagad aron pagatukoron pag-usab ang mga
tribo ni Jacob, ug aron ipahibalik ang mga naluwas sa Israel.
Himoon ko ikaw nga kahayag ngadto sa mga Gentil, aron
mahimo kang akong kaluwasan hangtod sa kinatumyan sa
kalibotan." **7** Mao kini ang gisulti ni Yahweh, ang Manluluwas

sa Israel, ang Balaang Dios, ngadto sa tawo nga gitamay
ang kinabuhi, gidumtan sa kanasoran, ug giulipon sa mga
magmamando, “Makita ka sa mga hari ug motindog sila, ug
makita ka sa mga prinsipe ug moyukbo sila, tungod kang
Yahweh nga matinud-anon, nga bisan ang Balaang Dios sa
Israel, nagpili man kanimo.” **8** Mao kini ang gisulti ni Yahweh,
“Sa takna nga makahukom na ako nga ipakita ko ang akong
kaluoy tubagon ko ikaw, ug tabangan ko ikaw sa adlaw sa
kaluwasan; panalipdan ko ikaw, ug igatugyan ka ingon nga
kasabotan alang sa katawhan, aron tukoron pag-usab ang
yuta, ug aron ihatag pag-usab ang mapanunod nga awaaw.
9 Sultihi ang mga binilanggo, 'Gawas'; ug kadtong anaa sa
kangitngit nga mga bilanggoan, 'Pakita kamo.' Manabsab sila
sa kadalanan, ug mahimo nilang sabsabanan ang tanang
umaw nga bakilid. **10** Dili sila gutomon o uhawon; ni ang kainit
sa adlaw mopaso kanila, kay siya nga adunay kaluoy kanila
mao ang mogiya kanila; giyahan niya sila ngadto sa tuboran
sa tubig. **11** Unya himoon kong agianan ang kabukiran, ug
himoong patag ang kadalanan.” **12** Tan-awa, maggikan kini sa
halayo, ang uban maggikan sa amihanan ug sa kasadpan; ug
ang uban maggikan sa yuta sa Sinim. **13** Pag-awit kalangitan,
ug pagmaya kayutaan; paghugyaw sa panag-awit, kamong
mga kabukiran! Kay hupayon ni Yahweh ang iyang katawhan,
ug magmaluluy-on siya sa mga gisakit. **14** Apan miingon
ang Zion, “Gibiyaan na ako ni Yahweh, ug gikalimtan na
ako sa Ginoo.” **15** “Mahimo ba nga kalimtan sa babaye
ang masuso niyang anak, nga magpasuso diha sa iyang
dughan, nga walay kaluoy sa iyang anak nga gihimugso?
Oo, mahikalimot sila, apan dili ako mahikalimot kanimo. **16**
Tan-awa, gikulit ko ang imong ngalan sa akong mga palad;
ang imong mga paril anaa kanunay sa akong atubangan. **17**
Nagdali sa pagbalik ang imong mga anak, samtang nagpalayo
kadtong milaglag kanimo. **18** Tan-awa ang palibot ug imong
makita, nga nagkatigom sila ug moduol kanimo. Ingon nga
ako buhi—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—sul-obon
mo gayod sila sama sa mga dayandayan, ug ibutang mo
sila sama sa usa ka pangasaw-onon. **19** Bisan pa man ug
nakawang ka ug naawaaw, usa ka yuta nga nagun-ob, diyutay
ka na lamang karon alang sa mga lumulupyo, ug mopahilayo
kadtong molamoy kanimo. **20** Madungog nimo ang kabataan
nga nahimugso sa takna sa imong kagul-anan nga magaingon,
'Guot na kaayo ang dapit alang kanamo, buhati kami ug lawak,
aron makapuyo kami dinhi.' **21** Unya makapangutana ka sa
imong kaugalingon, “Kinsa man ang naghimugso niining mga
kabataan alang kanako? Nakuhaan ako ug dili makaanak,
binihag ug binulagan. Kinsa man ang nagpadako niining mga
kabataan? Tan-awa, gibiyaan ako nga nag-inusara; asa man
kini gikan?”' **22** Mao kini ang gisulti ni Yahweh nga Ginoo,
“Tan-awa, ituboy ko ang akong kamot ngadto sa kanasoran;
ituboy ko ang akong ilhanan nga bandira ngadto sa katawhan.
Kugoson nila ang imong mga anak nga lalaki sa ilang mga
bukton ug sung-ayon nila sa ilang mga abaga ang imong mga
anak nga babaye. **23** Mahimo nimong amahan ang mga hari
nga maoy mag-atiman kanimo, ug ang ilang mga rayna maoy
magpasuso kanimo; mangyukbo sila ug manghapa sa imong
atubangan ug tilapan ang abog sa imong mga tiil; ug imong
masayran nga ako si Yahweh; kadtong magpaabot kanako dili
mahiagom sa kaulawan.” **24** Mailog ba ang nakuha nga mga
butang gikan sa manggugubat, o maluwas ba ang mga binihag
gikan sa kabangis? **25** Apan mao kini ang gisulti ni Yahweh,
“Oo, mailog ang mga binihag gikan sa mga manggugubat, ug
maluwas ang mga butang; kay babagan ko ang imong mga
kaaway ug luwason ko ang imong anak.” **26** Pakan-on ko ang
mga nagdaogdaog kanimo sa ilang kaugalingong mga unod;
ug mangahubog sila sa ilang kaugalingong mga dugo, nga
sama kini sa bino. Unya masayran sa tanang katawhan nga
ako, si Yahweh, ako ang imong Manluluwas ug ang imong
Manunubos, ang Gamhanang Dios ni Jacob.”

50 Mao kini ang gisulti ni Yahweh, “Hain na ba ang
kasulatan sa pagpakigbulag nga nagpamatuod sa
akong pakigbulag sa imong inahan? Nga maoy hinungdan
nga gibaligya ko ikaw sa mga utangan? Tan-awa, gibaligya
ka tungod sa imong mga sala, ug tungod sa imong
pagkamasinupakon, gisalikway ang imong inahan. **2** Miabot
ako apan nganong wala may usa nga atua didto? Nagtawag
ako apan nganong wala may usa nga mitubag? Mubo ba
ang akong mga kamot aron paglukat kanimo? Wala ba
akoy gahom aron pagluwas kanimo? Tan-awa, pinaagi sa
akong pagbadlong gipahubas ko ang dagat; gihimo kong
kamingawan ang kasubaan; nangamatay ug nangadubok ang
mga isda niini tungod kay wala nay tubig. **3** Gibistihan ko
ang kalangitan sa kangitngit; gitabonan ko kini sa bisti sa
pagbangotan.” **4** Gihatagan ako ni Yahweh nga Ginoo ug
dila nga sama niadtong natudloan, aron magpadayon ako sa
pagdasig niadtong mga gikapoyan; gipukaw niya ako sa matag
buntag; gipukaw niya ang akong igdulongog aron makadungog
sama niadtong mga natudloan. **5** Giablihan ni Yahweh nga
Ginoo ang akong salabotan, ug wala ako nagmasinupakon,
ni mibiya. **6** Gihatag ko ang akong likod niadtong nagbun-
og kanako, ug ang akong mga aping niadtong naglabnot sa
akong bungot; wala ko gitagoan ang akong nawong gikan
sa kaulawan ug sa pagtamay. **7** Kay motabang kanako
si Yahweh nga Ginoo; busa dili ako maulaw; busa gihimo
kong madasigon ang akong nawong sama sa bantilis, kay
nasayod ako nga dili ako mahiagom sa kaulawan. **8** Siya
nga magpakamatarong kanako haduol lamang. Kinsa ba ang
mobatok kanako? Patindoga kami ug maghusay sa usag
usa. Kinsa ba ang magbutangbutang kanako? Paduola siya
kanako. **9** Tan-awa, tabangan ako ni Yahweh nga Ginoo. Kinsa
ba ang magpahayag nga sad-an ako? Tan-awa, mangagisi
sila sama sa panapton; nga pagakaonon sila sa mga anay.
10 Kinsa ba kaninyo ang adunay kahadlok kang Yahweh?
Kinsa ba ang magtuman sa tingog sa iyang alagad? Kinsa ba
ang maglakaw sa hilabihang kangitngit nga walay kahayag?
Kinahanglan mosalig sila sa ngalan ni Yahweh ug mosandig
sa iyang Dios. **11** Tan-awa, kamong tanan nga nagdagkot sa
kalayo, nga nagsangkap sa ilang mga kaugalingon inubanan
sa mga sulo: paglakaw subay sa kahayag sa inyong kalayo ug
sa suga nga inyong gidagkotan. Mao kini ang inyong nadawat
gikan kanako: maghigda kamo sa dapit sa kasakitan.

51 Patalinghogi ako, kamo nga nagtinguha sa
pagkamatarong, kamo nga nangita kang Yahweh: tan-
awa ang bato kung diin kamo gitipak ug gibuak sa kubkubanan
ug mga bato. **2** Tan-awa si Abraham, nga inyong amahan
ug si Sara, nga nagmabdos kaninyo; kay sa dihang wala pa
silay anak, gitawag ko na siya. Gipanalanginan ko siya ug
gipasanay. **3** Oo, hupayon ni Yahweh ang Zion; hupayon niya
ang tanan niyang awaaw nga mga dapit; gihimo niya ang iyang
kamingawan nga sama sa Eden, ug ang iyang mga patag
nga disyerto nga haduol sa walog sa Suba sa Jordan gihimo
niya nga sama sa tanaman ni Yahweh; makita ang kalipay ug
pagmaya kaniya, ang pagpasalamat, ug ang tingog sa panag-
awit. **4** “Patalinghogi ako, akong katawhan; ug paminawa

ako, akong katawhan! Kay maghatag ako ug kasugoan, ug
himoon kong masayon ang hustisya alang sa kanasoran.
5 Haduol na ang akong pagkamatarong; mogula na ang
akong kaluwasan, ug ang akong mga bukton magahukom sa
kanasoran; magpaabot kanako ang baybayon; kay ang akong
mga bukton magtinguha sa pagpaabot kanila. **6** Iyahat ang
inyong mga mata sa langit, ug tan-awa ang kayutaan, kay
mahanaw ang kalangitan sama sa aso, magisi ang kalibotan
sama sa panapton, ug mangamatay ang mga lumulopyo niini
sama sa mga langaw. Apan ang akong kaluwasan magpadayon
hangtod sa kahangtoran, ug ang akong pagkamatarong
dili matapos sa pagpamuhat. **7** Paminaw kanako, kamo
nga nasayod kung unsa ang matarong, kamong katawhan
nga adunay balaod sa inyong mga kasingkasing; Ayaw
kahadloki ang mga pagtamay sa mga tawo, ni maguol sa ilang
pagpatuyang. **8** Kay sama sa panapton nga anayon sila, ug
sama sa balhibo sa karnero nga kaonon sila sa ulod; apan ang
akong pagkamatarong ug ang akong kaluwasan molungtad
hangtod sa kahangtoran ngadto sa tanang kaliwatan." **9**
Pagmata, pagmata, bistihi ang inyong mga kaugalingon sa
kalig-on, pinaagi sa bukton ni Yahweh. Pagmata sama sa mga
adlaw kaniadto, sa kaliwatan sa karaang kapanahonan. Dili
ba ikaw ang mibuntog kang Rahab, nga maoy mitusok sa
mapintas nga mananap? **10** Wala ba nimo gipahubas ang
dagat, ang katubigan sa kinahiladmang bahin, ug naghimo
ug dalan sa kinahiladman sa dagat aron makalatas ang mga
niluwas? **11** Mobalik ang mga niluwas ni Yahweh ug moabot sa
Zion uban ang panaghilak sa kalipay ug pagmaya hangtod sa
kahangtoran sa tibuok nilang pagkatawo; matagamtaman nila
ang pagmaya ug kalipay, ug mokalagiw ang kasub-anan ug
ang pagbangotan. **12** "Ako, ako mao ang maghupay kaninyo.
Nganong mahadlok man kamo sa mga tawo, nga mamatay
lamang, ang mga anak sa mga tawo, nga gibuhat sama sa
sagbot? **13** Nganong gikalimtan man ninyo si Yahweh nga
inyong Magbubuhat, nga maoy nagbukhad sa kalangitan ug
nagpahimutang sa mga patukoranan sa kalibotan? Anaa kamo
sa hilabihang kalisang matag adlaw tungod sa kainit nga
kapungot sa mga nagdaogdaog sa dihang makahukom siya
sa pagguba. Hain na man ang kapungot sa nagdaodaog?
14 Luwason dayon ni Yahweh ang moyukbo kaniya; dili siya
mamatay ug mahulog sa bung-aw, ni makulangan sa tinapay.
15 Kay ako si Yahweh nga imong Dios, nga maoy nagkutaw sa
dagat aron nga modahunog ang mga balod niini—Yahweh nga
Makagagahom ang iyang ngalan. **16** Gibutang ko ang akong
mga pulong sa imong baba, ug gitabonan ko ikaw sa landong
sa akong mga kamot, aron akong matanom ang kalangitan,
mapahimutang ang patukoranan sa kalibotan, ug moingon sa
Zion, 'Kamo ang akong katawhan." **17** Pagmata, pagmata,
tindog Jerusalem, ikaw nga miinom gikan sa panaksan sa
iyang kasuko nga gihatag ni Yahweh; ikaw nga miinom gikan sa
panaksan, nga gitilok gikan sa kopa nga makahubog. **18** Walay
usa sa tanan niyang mga anak nga lalaki nga iyang gihimugso
ang mogiya kaniya; walay usa sa tanang mga anak nga lalaki
nga iyang gipadako ang mogunit sa iyang mga kamot. **19**
Kining duha ka katalagman mahitabo kanimo—kinsa ba ang
magsubo uban kanimo? — ang kaawaaw ug pagkagun-ob, ug
ang kagutom ug ang espada. Kinsa ba ang maghupay kanimo?
20 Naluya ang imong mga anak nga lalaki; nanghigda sila sa
matag eskina, sama sa binaw nga nalit-ag sa pukot; napuno
sila sa kasuko ni Yahweh, pinaagi sa pagbadlong sa imong
Dios. **21** Apan karon paminawa kini, ikaw nga dinaogdaog ug
palahubog, apan wala miinom sa bino: **22** Ang imong Ginoo
nga si Yahweh, nga imong Dios, nga nagpakiluoy alang sa
iyang katawhan, miingon niini, "Tan-awa, gikuha ko ang kopa
sa pagsarasay gikan sa imong kamot—ang panaksan, nga
mao ang kopa sa akong kasuko—aron nga dili ka moinom
niini pag-usab. **23** Itugyan ko kini ngadto sa kamot sa imong
mga tiglutos, kadtong nag-ingon kanimo, 'Paghigda, aron
makalakaw kami ibabaw kanimo'; gihimo mong sama sa yuta
ang imong likod ug sama sa dalan nga ilang pagalakwan."

52 Pagmata, pagmata, pagmalig-on, Zion; sul-oba ang
imong maanyag nga mga bisti, Jerusalem, ang balaang
siyudad; kay dili na mosulod pag-usab diha kanimo ang mga
dili tinuli o mga hugaw. **2** Itaktak ang abog gikan sa imong
kaugalingon; tindog ug lingkod, Jerusalem; tangtanga ang
kadena sa imong liog, binihag, anak nga babaye sa Zion. **3** Kay
mao kini ang gisulti ni Yahweh, "Gibaligya ka nga walay bayad,
ug tuboson ka nga walay bayad." **4** Kay mao kini ang gisulti ni
Yahweh nga Ginoo, "Sa sinugdanan milugsong ang akong
katawhan ngadto sa Ehipto aron magpuyo didto sa makadiyot;
sa wala madugay gidaogdaog sila sa Asiria. **5** Karon unsa
man ang ania kanako dinhi—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh—nga makita ang akong katawhan nga panguhaon nga
walay hinungdan? Gibugalbugalan sila niadtong nagdumala
kanila—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—ug padayon
sila nga nagpasipala sa akong ngalan sa tanang mga adlaw.
6 Busa masayran sa akong katawhan ang akong ngalan;
masayran nila nianang adlawa nga ako mao ang nagsulti, "Oo,
ako kini!" **7** Pagkaanindot niadtong mga tiil sa mensahero
nga nagdala sa maayong balita ngadto sa kabukiran, nga
nagmantala sa kalinaw, nga nagdala sa maayong mga balita,
nga nagmantala sa kaluwasan, nga nagsulti sa Zion, "Maghari
ang imong Dios!" **8** Patalinghogi, ang imong mga magbalantay
nga nagpasibaw sa ilang mga tingog, nagdungan sila sa
pagsinggit sa kalipay, kay ilang makita, sa kaugalingon nilang
mga mata, nga mobalik si Yahweh sa Zion. **9** Paghugyaw
kamong tanan sa panag-awit sa kalipay, kamong nagun-ob
nga Jerusalem; kay gihupay ni Yahweh ang iyang katawhan;
gitubos niya ang Jerusalem. **10** Gipakita ni Yahweh ang
iyang balaang bukton sa atubangan sa tanang kanasoran;
makita sa tanan sa kalibotan ang kaluwasan sa atong Dios.
11 Pahawa, pahawa, gawas gikan diha; ayaw paghikap sa
mga mahugaw; pahawa gikan sa iyang taliwala; putlia ang
inyong mga kaugalingon, kamo nga nagdala sa mga butang ni
Yahweh. **12** Kay dili na kamo magdalidali sa paggawas, ni
magkaguliyang kamo sa pagbiya; kay mag-una si Yahweh
kaninyo; ug ang Dios sa Israel mahimo ninyong tigpanalipod.
13 Tan-awa, magmalampuson ang akong alagad; ipahitaas
siya ug igatuboy, ug pasidunggan siya. **14** Ingon nga daghan
ang mangalisang kanimo—dili na mahitsura ni bisan kinsa ang
iyang panagway, ug dili na sama sa tawo ang iyang hulagway.
15 Bisan pa man niana, wisik-wisikan sa akong alagad ang
daghang kanasoran ug itak-om sa mga hari ang ilang mga
baba tungod kaniya. Tungod niana bisan wala sila gisultihan,
makakita sila, ug bisan wala sila nakadungog, makasabot sila.

53 Kinsa ba ang motuo sa ilang mga nadungog gikan
kanato, ug kinsa man ang padayagan sa gahom ni
Yahweh? **2** Kay motubo siya sama sa linghod nga tanom
sa atubangan ni Yahweh, ug sama nga moturok kini sa uga
nga yuta; dili siya maayong tan-awon o matahom; sa dihang
makita nato siya, wala siyay kaanyag nga makadani kanato.
3 Gitamay siya ug gisalikway sa katawhan; usa ka tawo sa
kasub-anan, ug adunay kasakitan. Kansang mga tawo nga

nagtabon sa ilang mga nawong palayo kaniya, ug gitamay
siya; ug giisip nato siya nga walay bili. **4** Apan giako niya ang
atong mga kasakitan ug gipas-an ang atong mga kasub-anan;
bisan pa man niana, giisip nato nga gisilotan siya sa Dios,
gilatos sa Dios, ug gisakit. **5** Apan gisamaran siya tungod sa
daotan natong binuhatan; gidagmalan siya tungod sa atong
mga sala. Nasinatian niya ang pagsilot alang sa atong kalinaw,
ug nangaayo kita pinaagi sa iyang mga samad. **6** Sama kitang
tanan sa mga karnero nga nahisalaag; nga ang matag-usa
kanato nagsubay sa kaugalingong dalan, ug gipahamtang ni
Yahweh kaniya ang tanan natong kalapasan. **7** Gilutos siya;
bisan pa man niana gipaubos niya ang iyang kaugalingon, wala
niya giablihan ang iyang baba; sama sa nating karnero nga
gidala ngadto sa ihawanan, ug mihilom siya sama sa nating
karnero nga dad-on sa tigtupi sa balhibo niini, busa wala siya
mitingog. **8** Gidakop siya ug gihukman siya sa hukmanan; wala
na bay nakahunahuna mahitungod kaniya nianang panahona?
Apan gipapahawa siya gikan sa yuta sa mga buhi; gisilotan
siya tungod sa kasaypanan sa akong katawhan. **9** Gitipon
ang iyang lubnganan sa mga makasasala, uban sa tawong
dato sa iyang kamatayon, bisan tuod wala siya makasala,
walay pagpanglimbong sa iyang baba. **10** Apan mao kini ang
pagbuot ni Yahweh nga pagasamaran siya ug pagasakiton.
Sa dihang gihalad niya ang iyang kinabuhi alang sa sala,
makita niya ang iyang kaliwat, lugwayan niya ang iyang mga
adlaw, ug matuman diha kaniya ang katuyoan ni Yahweh.
11 Human sa pag-antos sa iyang kinabuhi, makita niya ang
kahayag ug mapuno siya sa kahibalo. Ang akong alagad nga
matarong maoy mohatag ug katarong sa kadaghanan; pas-
anon niya ang ilang mga kalapasan. **12** Busa ihatag ko ang
iyang bahin taliwala sa kasundalohan, ug bahinon niya ang
mga butang uban sa kadaghanan, kay gitugyan man niya ang
iyang kaugalingon sa kamatayon ug giisip nga makasasala.
Gipas-an niya ang sala sa tanan ug nangamuyo alang sa mga
kasaypanan.

54 "Pag-awit, ikaw babaye nga dili makaanak, ikaw nga
wala pa gayod makaanak; pag-awit nga malipayon, ug
pagtiyabaw, ikaw nga wala gayod makasinati nga magbati.
Kay mas daghan pa ang mga anak sa biniyaan nga asawa
kay sa mga anak sa babayeng minyo," miingon si Yahweh. **2**
"Padakoa ang imong tolda ug padakoa sa pagbukhad ang
mga tabil sa imong tolda, ayaw pagdaginot; pataasa ang
imong mga pisi ug palig-ona ang imong mga ugsok. **3** Kay
magkatag ka sa nagkalainlaing dapit, ug buntogon sa imong
mga kaliwat ang mga kanasoran ug mopuyo pag-usab sa
biniyaan nga mga siyudad. **4** Ayaw kahadlok kay dili ka man
maulawan, ni maluya kay dili ka na man pagatamayon; imong
mahikalimtan ang kaulawan sa imong pagkabatan-on ug sa
imong pagkabiniyaan. **5** Kay ang imong Magbubuhat mao ang
imong bana; si Yahweh nga labing gamhanan mao ang iyang
ngalan. Ang Balaan sa Israel mao ang imong Manluluwas;
gitawag siya nga Dios sa tibuok kalibotan. **6** Kay gitawag
ka pagbalik ni Yahweh ingon nga asawa nga biniyaan ug
nagsubo diha sa espiritu, sama sa babaye nga nagminyo nga
batan-on pa ug gisalikway," miingon ang imong Dios. **7** "Kay
sa hamubo lamang nga higayon gisalikway ko ikaw, apan
pinaagi sa dakong kaluoy tigomon ko ikaw. **8** Sa nagbaha
nga kapungot gitago ko sa makadiyot ang akong panagway
gikan kanimo; apan uban sa walay kataposan nga matinud-
anon nga kasabotan kaluy-an ko ikaw— miingon si Yahweh,
nga maoy nagluwas kanimo. **9** Kay alang kanako sama
kini sa lunop sa panahon ni Noa: ingon nga nanumpa ako
nga ang lunop sa panahon ni Noa dili na gayod mahitabo
sa kalibotan, busa manumpa ako nga dili na ako masuko
kanimo o mobadlong kanimo. **10** Bisan pa ug matumpag
ang mga kabukiran ug matay-og ang kabungtoran, apan ang
akong gugma nga walay paglubad dili gayod mobiya kanimo,
ni mahanaw ang akong kasabotan sa kalinaw— miingon si
Yahweh, nga naluoy kanimo. **11** Mga sinakit, gikusokuso
sa unos ug walay kalipay, tan-awa, ipahiluna ko ang imong
sukaranan gamit ang mga batong torquoise, ug ibutang ko ang
mga batong safiro sa imong patukoranan. **12** Dayandayanan
ko sa mga batong rubi ang imong tore ug ang imong mga
ganghaan sa naggilakgilak nga mga bato, ug ang imong kuta
sa matahom nga mga bato. **13** Unya tudloan ni Yahweh ang
imong mga kaanakan; ug magmalinawon ang imong mga
anak. **14** Pagatukoron ko ikaw sa pagkamatarong. Dili mo
na masinatian ang paglutos, kay dili ka naman mahadlok, ug
walay kalisang nga modangat duol kanimo. **15** Tan-awa, kung
adunay nagpasiugda sa kasamok, dili kini gikan kanako; si
bisan kinsa nga magpasiugda sa kasamok nganha kanimo
mabuntog gayod. **16** Tan-awa, gibuhat ko ang hanas nga
mga trabahante, nga maoy naghuyop sa nagbagang oling ug
mohulma sa mga hinagiban ingon nga iyang buluhaton, ug
gibuhat ko ang tigguba aron mangguba. **17** Walay hinulma nga
hinagiban ang magmalamposon batok kanimo; ug hukman mo
ang tanan nga nagpasangil kanimo. Mao kini ang panulondon
sa mga alagad ni Yahweh, ug ang akong pagtubos kanila—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh."

55 "Duol, kamong tanan nga giuhaw, duol kamo sa tubig,
ug kamo nga walay mga salapi, duol, palit ug kaon!
Duol, palit kamo ug bino ug gatas nga walay salapi ug walay
kantidad. **2** Nganong gastohon man ninyo ang plata sa dili
tinapay, ug nganong maghago man kamo sa dili makatagbaw?
Paminaw gayod kanako ug kaona kung unsa ang maayo, ug
kalipay sa inyong kaugalingong katambok. **3** Paminaw ug duol
kanako! Paminaw, aron mabuhi kamo! Maghimo ako ug walay
kataposang kasabotan tali kaninyo: ang akong kasaligan, ang
matinud-anon nga gugmang gisaad kang David. **4** Tan-awa,
gibutang ko siya ingon nga saksi sa kanasoran, ingon nga
pangulo ug komandante sa katawhan. **5** Tan-awa, tawgon
ninyo ang kanasoran nga wala ninyo mailhi; ug modangop
kaninyo ang kanasoran nga wala makaila kaninyo tungod
kang Yahweh nga inyong Dios, ang Balaan sa Israel, nga
maoy nahimaya kaninyo." **6** Pangitaa si Yahweh samtang
mahikaplagan pa siya; sangpita siya samtang anaa pa siya
sa duol. **7** Pabiyaa ang daotan sa iyang agianan, ug ang
tawo nga makasasala sa iyang hunahuna. Pabalika siya
kang Yahweh, ug maluoy siya kaniya, ug sa atong Dios,
nga madagayaong mopasaylo kaniya. **8** "Kay ang akong
hunahuna dili inyong hunahuna, ni ang inyong pamaagi sa
akong pamaagi —mao kini ang gipahayag ni Yahweh— **9** kay
ingon nga ang kalangitan habog kay sa kalibotan, busa ang
akong pamaagi mas labaw sa inyong mga pamaagi, ug ang
akong hunahuna kay sa inyong hunahuna. **10** Kay ingon nga
ang ulan ug niyebe mangahulog gikan sa langit ug dili na kini
mobalik hinuon mopatubig kini sa yuta ug makapatubo ug
makapaturok ug makahatag kini ug binhi ngadto sa mag-uuma
nga maoy nagpugas ug makahatag sa tinapay ngadto sa mga
mokaon, **11** busa sama usab sa akong pulong nga migula sa
akong baba: dili kini mobalik kanako nga walay kapuslanan,
apan matuman ang akong gitinguha, ug magmalamposon kini
diin ko kini gipadala. **12** Kay mogula kamong malipayon ug
giyahan nga malinawon; mosinggit sa tumang kalipay ang

kabukiran ug ang kabungtoran sa inyong atubangan, ug ang
tanang kakahoyan sa kaumahan mopakpak sa ilang mga
kamot. **13** Imbis ang mga sampinit, motubo ang sipres; ug
imbis nga briyer, motubo ang kahoy nga mirto, ug alang kini
kang Yahweh, kay ang iyang ngalan, ingon nga timaan sa
walay kataposan nga dili gayod mawagtang."

56 Mao kini ang gisulti ni Yahweh, "Matngoni kung unsa
ang husto, ug buhata ang matarong; kay haduol na
ang akong kaluwasan, ug hapit na mapadayag ang akong
pagkamatarong. **2** Bulahan ang tawo nga magbuhat niini,
ug hugot nga mikupot niini. Siya nga nagbantay sa Adlaw
nga Igpapahulay, nga wala makalapas niini, ug nagabantay
sa iyang kamot sa pagbuhat ug daotan." **3** Ayaw tugoti
nga ang langyaw nga nahimong sumusunod ni Yahweh
mosulti, "Isalikway gayod ako ni Yahweh gikan sa iyang
katawhan." Kinahanglan nga ang yunuko dili mosulti, "Tan-
awa, usa ako ka laya nga kahoy." **4** Kay mao man kini ang
gisulti ni Yahweh, "Alang sa mga yunuko nga nagatuman
sa Adlaw nga Igpapahulay ug nagabuhat kung unsa ang
makapahimuot kanako ug nagkupot sa akong kasabotan, **5**
alang kanila ipahimutang ko sa akong puloy-anan ug diha
sulod sa akong mga pader ang handomanan nga mas maayo
pa kay sa pagbaton ug mga anak nga lalaki ug babaye.
Hatagan ko sa walay kataposang handomanan nga dili gayod
mawala. **6** Alang usab sa mga langyaw nga nahiusa diha
kang Yahweh—aron mag-alagad kaniya, ug nahigugma sa
ngalan ni Yahweh, aron magsimba kaniya, ang matag-usa
nga nagtuman sa Adlaw nga Igpapahulay ug nagbantay nga
dili kini mapasidan-an, ug ang nagkupot gayod sa akong
kasabotan **7** — Dad-on ko didto sa balaang bukid ug himoon
ko silang magmalipayon sa balay alampoanan; ang ilang mga
halad sinunog ug ang ilang mga halad pagadawaton diha
sa akong halaran. Kay ang akong puloy-anan pagatawgon
nga balay alampoanan sa tanang kanasoran, **8** mao kini
ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo, nga maoy nagtigom sa
mga nagkatibulaag sa Israel— tigomon ko gihapon ang uban
aron idugang kanila." **9** Kamong tanan nga mga ihalas nga
mananap sa kaumahan, duol ug panukob, kamong tanan nga
mga mananap sa kalasangan! **10** Buta ang tanan nila nga
magbalantay, wala sila makasabot. Amang silang tanan nga
mga iro nga dili makapaghot. Nagdamgo sila, ug nanghigda
kay gusto lamang nila nga matulog. **11** Hakog ang mga iro;
dili gayod sila matagbaw; mga magbalantay sila sa karnero
nga walay alamag: mibalik silang tanan sa ilang kaugalingong
pamaagi, ang tagsatagsa naninguha nga makaangkon pinaagi
sa pagpanikas. **12** Miingon sila "Dali, manginom kita ug bino
ug makahubog nga ilimnon. Ang ugma mahisama lamang
niining adlawa, ang adlaw nga dili hitupngan."

57 Mamatay ang mga matarong, apan walay nagpakabana
niini, ug gikuha ang katawhan nga matinud-anon sa
kasabotan, apan walay makasabot nga ang mga matarong
gikuha gikan sa daotan. **2** Magsulod sila diha sa kalinaw;
mopahulay sila sa ilang mga higdaanan, kadtong naglakaw
sa ilang pagkamatarong. **3** Apan duol dinhi, kamong mga
anak nga lalaki sa mga diwatahan, mga anak sa mananapaw
ug ang babaye nga nagbaligya sa iyang dungog. **4** Kinsa
ba ang inyong gikahimut-an sa pagtamay? Batok kang kinsa
ba kamo naganganga sa inyong baba ug nagdiwaldiwal sa
inyong dila? Dili ba mga anak man kamo sa pagsupak,
mga anak sa limbong? **5** Nagdulog kamo ilalom sa kahoy
nga tugas aron magpainit sa inyong mga kaugalingon, ug
ilalom sa matag lunhaw nga kahoy, nagpatay kamo sa inyong
mga anak sa nahubas nga suba, ilalom sa batohon nga
mga langub. **6** Taliwala sa mga hamis nga bato diha sa
walog gipiyal kaninyo kanang mga butanga. Sila ang inyong
ginasimba. Nagbubo kamo ug mga halad ilimnon alang kanila
ug nagtuboy ug halad nga trigo. Mahimuot na ba ako niining
mga butanga? **7** Gipahimutang ninyo ang inyong higdaanan
sa hataas nga bukid; mitungas usab kamo didto aron sa
paghalad. **8** Gipahimutang ninyo sa luyo sa pultahan ug sa
mga haligi niini ang mga timaan sa inyong mga diosdios;
gitalikdan ninyo ako, naghubo kamo, ug misaka; gipadako
ninyo ang inyong mga higdaanan. Nakigsaad kamo tali kanila;
nahigugma kamo sa ilang mga higdaanan; nakita ninyo ang
ilang mga pribadong bahin sa lawas. **9** Miadto kamo kang
Molec dala ang lana; inyong gidaghan ang mga pahumot.
Gipakalagiw ninyo sa layo ang inyong mga sinugo; miadto
kamo sa Sheol. **(Sheol h7585)** **10** Gikapoy kamo sa taas
ninyong panaw, apan wala gayod kamo misulti nga, "Wala na
kini paglaom." Nakakaplag kamo ug kinabuhi diha sa inyong
kamot; busa wala gayod kamo maluya. **11** "Kinsa ba ang
inyong gikabalak-an? Kinsa ba ang inyong gikahadlokan pag-
ayo nga nakapanlimbong man gayod kamo, wala na gani
kamo maghandom o maghuhuna mahitungod kanako? Tungod
sa akong pagpakahilom sa hataas nga panahon, dili na kamo
mangahadlok kanako. **12** Imantala ko ang inyong tanang
matarong mga buhat ug isulti ang tanan ninyong nabuhat, apan
dili gayod kini makatabang kaninyo. **13** Kung magtuaw kamo,
pagpakitabang sa inyong tinigom nga mga diosdios. Hinuon
paliron lamang sila sa hangin, sa usa ka huyop mangapalid
sila. Apan siya nga modangop kanako makapanunod sa yuta
ug makapanag-iya sa akong balaang bukid. **14** Moingon
siya, "Pagtukod, pagtukod! Hawani ang dalan! Kuhaa ang
tanang mga babag sa agianan sa akong katawhan!'" **15**
Kay mao kini ang gisulti sa labaw ug halangdon nga Dios,
nga buhi hangtod sa kahangtoran, kansang ngalan balaan,
"Nagpuyo ako sa halangdon ug sa balaang dapit, uban usab
kaniya ang nagmasulob-on ug mapainubsanon nga espiritu,
aron pagdasig sa espiritu niadtong mga mapaubsanon, ug
sa kasingkasing sa mga mahinulsolon. **16** Kay dili na ako
maghukom, ni masuko hangtod sa kahangtoran, kay diha
sa akong atubangan mangaluya ang espiritu sa tawo, ang
mga kinabuhi nga akong binuhat. **17** Tungod sa sala nga
iyang nahimo, nasuko ako, ug gisilotan ko siya; gitago ko ang
akong panagway ug nasuko, apan mibalik siya sa pamaagi sa
iyang kasingkasing. **18** Nakita ko ang iyang mga pamaagi,
apan ayuhon ko siya. Giyahan ko siya ug hupayon ug lipayon
kadtong nagbangotan alang kaniya, **19** ug gibuhat ko ang
bunga sa mga ngabil. Kalinaw, kalinaw, alang niadtong atua sa
halayo ug anaa sa duol—miingon si Yahweh—Pagaayuhon ko
sila. **20** Apan ang mga daotan mahisama sa balod sa dagat,
nga dili gayod makapahulay, ug ang tubig niini magdalag lapok
ug hugaw. **21** Wala gayoy kalinaw ang mga daotan—miingon
si Yahweh."

58 "Singgit sa makusog, ayaw pugngi. Ipatugbaw ang
imong tingog sama sa trumpeta. Sultihi ang akong
katawhan sa ilang pagkamasinupakon, ug ang banay ni Jacob
sa ilang mga sala. **2** Apan nagapangita sila kanako adlaw-
adlaw ug nalipay sa pagkasayod sa akong mga pamaagi,
sama sa usa ka nasod nga nagbuhat sa pagkamatarong
ug wala nagsalikway sa balaod sa ilang Dios. Naghangyo
sila kanako sa matarong nga mga paghukom; nalipay sila
nga naghunahuna nga mopaduol ang Dios. **3** Miingon sila

"Nganong nagpuasa man kami, apan wala mo kini makita?
Nganong nagapaubos man kami sa among mga kaugalingon,
apan wala ka magtagad?' Tan-awa, sa adlaw sa inyong
pagpuasa gipalabi ninyo ang inyong kaugalingong kalipay
ug gidaogdaog ang tanan ninyong mga sinuholan. **4** Tan-
awa, nagpuasa kamo aron makiglalis ug makig-away, ug
aron manumbag kamo sa pagkadaotan; wala kamo nagpuasa
karong adlawa aron madungog ang inyong tingog sa hataas.
5 Mao ba gayod kini ang matang sa pagpuasa nga akong
gitinguha: Ang adlaw nga magpaubos ang tawo sa iyang
kaugalingon, aron moyukbo sama sa kogon, ug sa pagbukhad
sa bisting-sako ug moyaka sa abo? Gitawag ba gayod ninyo
kini nga pagpuasa, ang adlaw nga makapahimuot kang
Yahweh? **6** Dili ba mao man kini ang akong gipili nga
pagpuasa: Sa pagbadbad sa mga gapos sa pagkadaotan, sa
pagtangtang sa mga hikot sa yugo, sa paghatag ug kagawasan
sa gidaogdaog, ug sa pagbali sa matag yugo? **7** Dili ba mao
man kini ang pagpikas sa inyong tinapay sa mga gipanggutom
ug sa pagpadayon sa kabos ug sa mga walay puloy-anan
nganha sa inyong mga balay?" Kung makakita kamo ug
tawong hubo, kinahanglan bistihan ninyo siya; ug dili ninyo
tagoan ang inyong kaugalingon sa inyong mga paryente. **8**
Unya ang inyong kahayag mosidlak sama sa pagsubang sa
adlaw, ug dali ra ang inyong kaayohan, mag-una kaninyo ang
inyong pagkamatarong, ug ang himaya ni Yahweh manalipod
kaninyo. **9** Unya motawag kamo, ug motubag si Yahweh;
magpakitabang kamo ug moingon siya, "Ania ako." Kung
isalikway ninyo ang yugo sa matag-usa, ang pagtulisok sa
tudlo, ug ang pagsulti ug mga daotan, **10** kung inyong pakan-
on kadtong gipanggutom ug tagbawon ang panginahanglan
sa nagsubo; nan mosubang ang inyong kahayag diha sa
kangitngit, ug ang inyong kangitngit sama sa kaudtohon. **11**
Unya giyahan kamo sa kanunay ni Yahweh ug tagbawon kamo
sa mga dapit nga walay tubig, ug lig-onon niya ang inyong
kabukogan. Mahisama kamo sa pinatubigan nga tanaman,
ug sama sa tuboran sa tubig, nga adunay tubig nga walay
pagkahubas. **12** Daghan kaninyo ang motukod pag-usab sa
karaang nangaguba; patindogon ninyo ang mga nagun-ob sa
daghang kaliwatan; nganlan kamo ug "Ang mga tig-ayo sa
pader," "Ang mga tig-ayo sa mga dalan aron kapuy-an." **13**
Kung ilikay ninyo ang inyong mga tiil sa pagpanaw sa Adlaw
nga Igpapahulay, ug sa pagtagbaw sa inyong kaugalingong
kalipay sa akong balaan nga adlaw. Kung tawagon ninyong
kalipay ang Adlaw nga Igpapahulay, ug kung tawagon ninyong
balaan ug halangdon ang mga butang ni Yahweh. Kung
gipasidunggan ninyo ang Adlaw nga Igpapahulay pinaagi
sa pagbiya sa inyong trabaho, ug dili sa pagpangita sa
inyong kaugalingon nga kalipay ug dili sa pagsulti sa inyong
kaugalingong mga pulong. **14** "Nan makakaplag kamo ug
kalipay diha kang Yahweh; pasak-on ko kamo sa hataas nga
dapit sa kalibotan; pakan-on ko kamo gikan sa kabilin ni Jacob
nga inyong amahan— kay mao kini ang gisulti ni Yahweh."

59 Tan-awa, dili mubo ang kamot ni Yahweh nga dili
makaluwas; o bungol nga dili makadungog. **2** Kondili
ang inyong daotang mga binuhatan, maoy nakapahimulag
kaninyo gikan sa inyong Dios, ug ang inyong mga sala
maoy nakapatago sa iyang panagway gikan kaninyo ug sa
pagpaminaw kaninyo. **3** Kay nalamaan sa dugo ang inyong
mga kamot ug mga tudlo tungod sa sala. Pulos bakak ang
gipanulti sa inyong mga ngabil ug ang inyong dila nagsultig
daotan. **4** Walay nagtawag sa pagkamatarong, ug walay
nagpamatuod sa giakosa kaniya diha sa kamatuoran. Misalig
sila sa walay unod nga mga pulong, ug nagsulti ug mga bakak;
nanamkon sila sa kasamok ug nanganak ug sala. **5** Nagpusa
sila sa mga itlog sa malalang bitin ug naghabi gamit ang
lawalawa sa damang. Si bisan kinsa nga mokaon sa mga
itlog niini mangamatay, ug kung mapusa na ang itlog, mogula
niini ang usa ka malalang bitin. **6** Dili magamit alang sa mga
bisti ang ilang mga lawalawa o matabonan nila ang ilang
kaugalingon sa ilang mga binuhatan. Ang ilang mga binuhatan
mga buhat sa pagpakasala, ug anaa sa ilang mga kamot
ang mga buhat sa kasamok. **7** Ang ilang mga tiil managan
padulong sa kadaotan, ug nagdali sila sa pag-ula sa dugo sa
dili sad-an. Ang ilang hunahuna napuno sa sala; kadaot ug
kalaglagan ang ilang mga agianan. **8** Wala sila makabalo sa
dalan sa kalinaw, ug walay hustisya sa ilang mga agianan.
Nagbuhat sila ug baliko nga mga agianan; kay si bisan kinsa
nga moagi niining dalana wala makaila sa kalinaw. **9** Busa
halayo kanato ang hustisya, ni wala midangat kanato ang
pagkamatarong. Naghulat kita sa kahayag, apan kangitngit
ang nakita; nangita kita sa kahayag, apan naglakaw kita sa
kangitngit. **10** Nagapangapkap kita diha sa bongbong nga
daw buta, sama niadtong dili makakita. Mangapandol kita
bisag udtong tutok; taliwala sa mga kusgan sama kita sa mga
patayng mga tawo. **11** Mongulob kita daw uso ug moagulo
sama sa salampati; naghulat kita alang sa hustisya, apan wala
kini; sa kaluwasan, apan layo kini kanato. **12** Kay ang atong
mga kalapasan midaghan na diha sa imong atubangan, ug
ang among mga sala nagpamatuod batok kanamo; kay ang
among mga kalapasan ania uban kanamo, ug nasayod kami sa
among mga sala. **13** Misupak kami, milimod kang Yahweh ug
mitalikod gikan sa pagsunod sa among Dios. Pagdaogdaog ug
pagsupil ang among gisulti, nanamkon ug pagbagolbol gikan
sa kasingkasing ug bakak nga mga pulong **14** Gibakwi ang
hustisya, ug nagtindog sa halayo ang pagkamatarong; kay ang
kamatuoran napukan didto sa hawanan ug dili na makaabot.
15 Ang pagkamasaligan nahanaw na, ug kadtong motalikod sa
daotan nakapahimo kaniya nga usa ka tukbonon. Nakita kini ni
Yahweh ug wala nakapahimuot kaniya tungod sa wala nay
hustisya. **16** Nakita niya nga wala nay tawo, ug natingala siya
nga walay bisan usa nga nagpakabana. Busa giluwas niya
ang iyang kaugalingon pinaagi sa iyang mga bukton, ug ang
iyang pagkamatarong maoy nakapalig-on kaniya. **17** Gisul-ob
niya ang pagkamatarong ingon nga salipod sa dughan ug
gikalo ang kaluwasan. Gibistihan niya ang iyang kaugalingon
sa sapot sa pagpanimalos ug gisuot ang kadasig ingon nga
kupo. **18** Gipanimaslan niya sila sa ilang mga nahimo, kasuko
nga paghukom ngadto sa iyang mga kaaway ug pagpanimalos
batok sa iyang mga kaaway, pagsilot alang sa mga isla ingon
nga ilang mga ganti. **19** Busa kahadlokan nila ang ngalan
ni Yahweh didto sa kasadpan, ug ang iyang himaya gikan
sa pagsubang sa adlaw; tungod kay moabot siya ingon nga
nagbaha nga suba, nga gihuyop sa gininhawa ni Yahweh. **20**
"Moabot ang manluluwas didto sa Zion ug niadtong naglikay sa
ilang masinupakon nga mga binuhatan diha kang Jacob—mao
kini ang pahayag ni Yahweh. **21** Alang kanako, mao kini
ang akong kasabotan alang kanila—miingon si Yahweh—ang
akong espiritu nga anaa kaninyo, ug ang akong mga pulong
nga anaa sa inyong mga baba, dili gayod mawala diha sa
inyong baba, o sa baba sa inyong mga anak, o sa baba sa
inyong mga apo—miingon si Yahweh—sukad niining taknaa
ug hangtod sa kahangtoran."

60 Bangon, ug sidlak; kay ang inyong kahayag miabot na,
ug ang himaya ni Yahweh midan-ag na diha kaninyo.

2 Bisan pa man kung motabon ang kangitngit sa kalibotan,
ug ang kangiob sa kanasoran; modan-ag gihapon si Yahweh
diha kaninyo, ug ang iyang himaya makita diha kaninyo. **3**
Mopaduol ang kanasoran sa inyong kahayag, ug ang mga hari
sa dan-ag sa inyong kahayag nga misidlak. **4** Tan-awa ang
tibuok palibot. Nagkatigom sila ug miduol kaninyo. Moabot ang
inyong mga anak nga lalaki gikan sa layo, ug kugoson nila ang
inyong mga anak nga babaye. **5** Unya malipayon kamong
motan-aw ngadto kanila, ug maghinubra ang kalipay nga anaa
sa inyong kasingkasing, tungod kay ang kadagaya sa dagat
igabubo diha kaninyo, ug modangat kaninyo ang bahandi sa
kanasoran. **6** Malukop kamo sa mga panon sa kamelyo, ang
mga nating kamelyo nga gikan sa Midian ug sa Efa; kining
tanan naggikan sa Seba; magdala sila ug bulawan ug insenso,
ug maga-awit sa mga panagdayeg alang kang Yahweh. **7**
Mangadto kaninyo ang tanang panon sa kahayopan sa Kedar,
ang mga torong karnero sa Nebaioth mohatag sa inyong
panginahanglan; dawaton ko sila nga mga halad sa akong
halaran; ug himayaon ko ang katahom sa akong puluy-anan.
8 Kinsa man kining naglupad nga sama sa panganod, ug
daw salampati nga paingon sa ilang puy-anan? **9** Nagtan-aw
kanako ang mga baybayon, ug gipangunahan kini sa mga
barko sa Tarsis, aron dad-on ang inyong mga anak nga lalaki
gikan sa layong dapit, uban kanila ang ilang mga plata ug
mga bulawan, alang sa ngalan ni Yahweh nga inyong Dios, ug
alang sa Balaang Dios sa Israel, tungod kay gipasidunggan
man niya kamo. **10** Tukoron pagbalik sa mga anak nga
lalaki sa mga langyaw ang inyong mga kota, ug moalagad
kaninyo ang ilang mga hari; kay bisan diha sa akong kasuko
gisilotan ko kamo, apan sa akong maayong kabubut-on kaluy-
an ko kamo. **11** Magpabilin usab nga abli ang inyong mga
ganghaan; dili kini sirad-an adlaw ug gabii, aron mahatod ang
mga bahandi sa kanasoran uban sa pagpangulo sa ilang mga
hari. **12** Sa pagkatinuod, mangalaglag gayod ang kanasoran
ug ang mga gingharian nga dili moalagad kaninyo; magun-
ob gayod sa hingpit kadtong mga nasora. **13** Modangat diha
kaninyo ang himaya sa Lebanon, ang kahoy nga sipre, ang
kahoy nga fir, ug ang kahoy nga pino aron sa pagpanindot
sa akong templo; ug himayaon ko ang dapit sa akong mga
tumbanan. **14** Moanhi sila dinhi kaninyo aron sa pagyukbo,
ang mga anak nga lalaki niadtong nagdaogdaog kaninyo;
manghapa sila sa imong tiilan; pagatawagon ka nila Ang
Siyudad ni Yahweh, ang Zion sa Balaang Dios sa Israel. **15**
Bisan ug magpabilin kang sinalikway ug gikasilagan, nga
walay usa nga miagi kaninyo, himoon ko ikaw nga halangdon
hangtod sa kahangtoran, kalipay sa tanang kaliwatan. **16**
Magainom ka usab sa gatas sa kanasoran, ug magasuso
sa dughan sa mga hari; mahibaloan mo kana nga, ako si
Yahweh, ang inyong Manluluwas ug ang inyong Manunubos,
ang Makagagahom nga Dios ni Jacob. **17** Dad-an ko kamo
ug bulawan imbis nga bronse, dad-an ko kamo ug plata
imbis nga puthaw, imbis nga kahoy, mahimong bronse, ug
imbis nga mga bato, mahimong puthaw. Pilion ko ang kalinaw
ingon nga inyong mga gobernador, ug ang hustisya ingon nga
inyong magmamando. **18** Dili na madungog ang kasamok
sa inyong yuta, o ang kadaot o ang pagkalaglag sulod sa
inyong mga utlanan; apan tawagon ninyo nga Kaluwasan ang
inyong mga paril, ug Pagdayeg ang inyong mga ganghaan. **19**
Ang adlaw dili na mao ang inyong kahayag sa panahon sa
adlaw, o modan-ag pa ang kahayag sa bulan nganha kaninyo;
Apan si Yahweh mao na ang inyong walay pagkapalong nga
kahayag, ug ang inyong himaya mao ang inyong Dios. **20** Dili
na mosalop ang inyong adlaw, o ang bulan; kay ang inyong
kahayag nga dili mapalong mao man si Yahweh, ug matapos
na ang mga adlaw sa inyong pagbangotan. **21** Mahimong
matarong ang tibuok mong katawhan; mapuyo sila sa yuta sa
tanang panahon, ang sanga sa akong tanom, ang buhat sa
akong mga kamot, nga mahimaya gayod ako. **22** Mahimong
liboan ang pipila lamang, ug mahimong kusgan ang huyang
nga nasod; ako, si Yahweh, magadali sa pagbuhat niining mga
butanga sa pag-abot na sa panahon.

61 Ang Espiritu ni Yahweh nga Ginoo ania kanako, tungod
kay gidihogan man ako ni Yahweh aron sa pagsangyaw
sa maayong balita ngadto sa mga sinakit. Gipadala niya ako
aron sa pag-ayo sa mga kasingkasing nga nagmagul-anon, sa
pagsangyaw sa kagawasan ngadto sa mga binihag, ug sa pag-
abli sa mga bilanggoan niadtong mga gibilanggo. **2** Gipadala
niya ako aron sa pagmantala sa tuig sa kaluoy ni Yahweh, ang
adlaw sa pagpanimalos sa atong Dios, ug pagdasig niadtong
mga nagmasulob-on. **3** Gipadala niya ako—aron paghatag
niadtong mga nagmasulob-on sa Zion—sa paghatag kanila ug
purongpurong imbis abo, lana sa kalipay imbis kagul-anan,
usa ka kupo sa pagdayeg puli sa dapit sa espiritu sa kapuol,
aron sa pagtawag kanila nga mga kahoy sa pagkamatarong,
nga gitanom ni Yahweh, aron mahimaya siya. **4** Tukoron nila
pag-usab ang daang dapit nga nagun-ob; patindogon nila ang
daang biniyaan. Ayohon nila ang nagubang mga siyudad,
ang mga biniyaan nga gikan sa miaging mga kaliwatan. **5**
Motindog ang mga langyaw ug pakaonon ang inyong panon
sa kahayopan, ug modaro ang mga anak sa mga langyaw
diha sa inyong kaumahan ug kaparasan. **6** Gitawag kamo
nga mga pari ni Yahweh; tawagon nila kamo nga sulugoon
sa atong Dios. Kan-on ninyo ang katigayonan sa kanasoran,
ug mapasigarbohon ka sa ilang kadato. **7** Imbis sa inyong
kaulawan duha ang inyong maangkon, ug imbis nga kaulawan
maglipay hinuon kamo sa ilang bahin. Busa maangkon nila
ang duha ka bahin sa ilang kayutaan; ug magmalipayon sila
sa walay kataposan. **8** Kay ako, si Yahweh, nahigugma sa
hustisya, ug gikasilagan ko ang pagpangawat ug pagpanlupig.
Matinumanon akong manimalos alang kanila, ug himoon ko
ang walay kataposan nga kasabotan alang kanila. **9** Mailhan
ang ilang kaliwatan sa kanasoran, ug ang ilang mga kaliwat
taliwala sa tibuok katawhan. Ug ilhon sila sa tanan nga
nakakita kanila, nga sila ang katawhan nga gipanalanginan ni
Yahweh. **10** Magmaya ako pag-ayo diha kang Yahweh; diha sa
akong Dios maglipay ako pag-ayo. Tungod kay gisul-oban niya
ako sa mga bisti sa kaluwasan; gikupoan niya ako sa kupo
sa pagkamatarong, daw pamanhonon nga nagdayandayan
sa iyang kaugalingon sa usa ka purongpurong, ug daw
pangasaw-onon nga nagdayandayan sa iyang kaugalingon sa
mga alahas. **11** Kay ingon nga ang yuta mopaturok sa mga
tanom niini, ug ingon sa tanaman nga magpatubo sa mga
pananom niini, Busa paturokon usab ni Yahweh nga Ginoo
ang pagkamatarong ug ang pagdayeg atubangan sa tanang
kanasoran.

62 Dili gayod ako magpakahilom alang sa kaayohan
sa Zion ug sa Jerusalem, hangtod nga ang iyang
pagkamatarong modan-ag, ug ang iyang kaluwasan nga
daw sulo nga nagsiga. **2** Makita sa kanasoran ang imong
pagkamatarong, ug makita sa mga hari ang imong himaya.
Pagatawagon ka sa bag-ong ngalan nga gipili ni Yahweh. **3**
Mahimo usab kamong maanyag nga korona diha sa kamot
ni Yahweh, ug usa ka purongpurong sa pagkahari diha sa

kamot sa inyong Dios. **4** Dili na kamo pagatawagon ug,
"Sinalikway"; o tawagon sa inyong yuta ug, "Biniyaan." Sa
tinuod, pagatawagon kamo nga "Ang akong kalipay anaa
kanila," ug ang inyong yuta motawag kaninyo nga "Minyo,"
kay ang kalipay ni Yahweh anaa kaninyo, ug ang inyong yuta
pagaminyoan. **5** Sa pagkatinuod, ingon nga ang batan-ong
lalaki mangasawa sa batan-ong babaye, busa pangasaw-
on kamo sa inyong mga anak nga lalaki, ug maingon sa
usa ka pamanhonon nga magakalipay sa iyang pangasaw-
onon, ang inyong Dios magmaya uban kaninyo. **6** Nagbutang
ako ug tigbantay sa inyong mga kota, O Jerusalem; dili sila
magpakahilom sa adlaw ug sa gabii. Kinahanglan dili ka
mohunong sa pagpahinumdom kang Yahweh. **7** Ayaw gayod
siya papahulaya hangtod nga matukod niya pagbalik ang
Jerusalem ug mahimo kining usa ka pagdayeg sa yuta. **8**
Nanumpa si Yahweh pinaagi sa iyang tuong kamot ug pinaagi
sa kusog sa iyang bukton, "Sa pagkatinuod dili ko na gayod
ihatag ang inyong pagkaon ngadto sa inyong mga kaaway.
Dili na imnon sa mga langyaw ang inyong bag-ong bino, kay
gihagoan man ninyo kini. **9** Kay kadtong nag-ani sa mga trigo
maoy mokaon niini ug modayeg kang Yahweh, ug kadtong
nagpupo sa mga ubas maoy moinom sa bino sa hawanan sa
akong balaan nga templo." **10** Adto, pag-adto sa ganghaan!
Andama ang agianan alang sa katawhan! Himoa kini, paghimo
ug lapad nga dalan! Hawani sa mga bato! Pagpataas ug
bandila alang sa kanasoran! **11** Tan-awa, nagpahibalo si
Yahweh ngadto sa kinatumyan sa kalibotan, "Sultihi ang anak
nga babaye sa Zion: Tan-awa, ang inyong manluluwas moabot
na! Tan-awa, dala niya ang iyang ganti, ug nag-una kaniya
ang iyang bayad." **12** Tawgon ka nila, "Ang balaang katawhan;
ang tinubos ni Yahweh," ug "Pinangita; usa ka siyudad nga dili
biniyaan."

63 Kinsa ba kining gikan sa Edom, nga nagsul-ob ug pula
nga bisti nga gikan sa Bozra? Kinsa ba kining nagsul-
ob sa harianong bisti, nga naglakaw nga walay gikahadlokan?
Ako kini, nga nagsulti sa pagkamatarong ug gamhanan nga
makaluwas. **2** Nganong pula man ang imong bisti, ug daw
nagpuga ka sa mga ubas didto sa giokanan? **3** Gipuga ko nga
nag-inusara ang mga ubas didto sa giokanan, ug walay usa
gikan sa ubang kanasoran ang miapil kanako. Gitunobtunoban
ko sila sa akong kasuko ug giyatakyatakan sa akong kapungot.
Mipisik ang ilang mga dugo sa akong bisti ug namansahan
ang akong tibuok sapot. **4** Kay nagtinguha na ako sa adlaw sa
pagpanimalos, ug miabot na ang tuig sa akong pagtubos. **5**
Milantaw ako, ug wala gayoy usa nga makatabang kanako.
Nahibulong ako nga walay ni usa nga mitabang kanako,
apan nagmadaugon ako pinaagi sa akong bukton, ug ang
hilabihan kong kasuko nagdasig kanako. **6** Gitunobtunoban
ko ang katawhan sa akong kasuko ug gihubog sila sa akong
kaligutgot, ug gibubo ko ang ilang dugo sa kalibotan. **7** Isulti
ko ang buhat sa matinumanong kasabotan ni Yahweh, ang
mga binuhatan ni Yahweh takos sa pagdayeg. Isulti ko kanang
tanan nga nahimo ni Yahweh alang kanato, ug ang iyang
pagkamaayo ngadto sa balay sa Israel. Kining kaayo nga
gipakita ni Yahweh kanato tungod sa iyang kaluoy, ug uban
sa daghang mga buhat sa matinumanong kasabotan. **8** Kay
miingon siya, "Tinuod gayod nga katawhan ko sila, mga anak
nga dili moluib." Ug nahimo siyang ilang Manluluwas. **9** Bisan
pa sa ilang mga kalisdanan, nag-antos usab siya, ug giluwas
sila sa anghel nga gikan sa iyang presensiya. Sa iyang gugma
ug kaluoy giluwas niya sila, ug gibayaw niya sila ug giagak sila
sa tibuok nga nangaging panahon. **10** Apan misupak sila ug
gipasubo ang iyang Balaang Espiritu. Busa nahimo siyang
ilang kaaway ug nakig-away batok kanila. **11** Nahinumdom
ang iyang katawhan bahin sa milabay nga kapanahonan ni
Moises. Miingon sila, "Asa man ang Dios, nga nagpagawas
kanila sa dagat uban ang mga magbalantay sa panon sa
iyang mga kahayopan? Asa man ang Dios, nga nagbutang
sa iyang Balaang Espiritu taliwala kanila? **12** Asa man ang
Dios, nga nagpauban sa iyang mahimayaong gahom sa tuong
kamot ni Moises, ug mibahin sa tubig sa ilang atubangan, aron
manganlan ang iyang kaugalingon sa walay kataposan? **13**
Asa man ang Dios, nga migiya kanila latas sa kinahiladman sa
tubig? Daw kabayo nga nagdagan sa patag, nga wala gayod
madagma. **14** Daw mga baka nga milugsong padulong sa
walog, ang Espiritu ni Yahweh nagpapahulay kanila. Busa
gipangulohan mo ang imong katawhan, aron paghimo sa
imong kaugalingon ug usa ka ngalan nga daygon. **15** Sud-
onga kami gikan sa langit ug tan-awa kami gikan sa imong
balaan ug mahimayaon nga pinuy-anan. Asa naman ang
imong kadasig ug gamhanang mga buhat? Gipahilayo mo na
man kanamo ang imong kaluoy ug ang imong pagpangga. **16**
Kay ikaw man ang among amahan, bisan pa ug wala kami
mailhi ni Abraham, ug wala kami tagda sa Israel, ikaw, O
Yahweh, mao ang among amahan. 'Among Manunubos' ang
imong ngalan sukad pa sa nangaging panahon. **17** O Yahweh,
nganong gipahisalaag mo man kami gikan sa imong mga
dalan ug gipatig-a ang among mga kasingkasing, aron dili kami
motuman kanimo? Balik alang sa kaayohan sa imong mga
sulugoon, ang mga tribo sa imong mga kabilin. **18** Gipanag-iya
sa imong katawhan ang imong balaang dapit sulod sa mubong
panahon, apan giyatakyatakan kini sa among mga kaaway. **19**
Nahisama kami niadtong mga wala mo gayod mandoi, sama
niadtong wala gayod gitawag sa imong ngalan."

64 "O, kung imong gision ang kalangitan ug mokanaog
ka! Mangurog ang kabukiran diha sa imong presensya,
2 ingon nga ang kalayo magsunog sa kasagbotan, o ang
kalayo nga makapabukal sa tubig, O, nga masayran sa
imong mga kaaway ang imong ngalan, aron mangurog ang
kanasoran diha sa imong presensya! **3** Kaniadto, sa dihang
gihimo mo ang kahibulongang mga butang nga wala namo
gidahom, mikanaog ka, ug nangurog ang kabukiran sa imong
presensya. **4** Sukad kaniadto wala gayoy usa nga nakadungog
o nakasabot, ni nakakita sa Dios gawas kanimo, nga naghimo
sa mga butang nga nagpaabot alang kaniya. **5** Mianhi ka aron
sa pagtabang sa mga nagmaya sa pagbuhat ug matarong,
kadtong naghinumdom sa imong mga pamaagi ug nagtuman
niini. Nasuko ka sa dihang nakasala kami. Kanunay sa imong
mga pamaagi kami naluwas. **6** Kay nahimo kaming tanan
sama sa usa ka hugaw, ug ang tanan namong matarong nga
buhat sama lamang sa hugaw nga trapo. Nangalaya kaming
tanan sama sa mga dahon; ang among mga kasaypanan,
sama sa hangin nga mipalid kanamo. **7** Wala gayoy mitawag
sa imong ngalan, nga naningkamot sa pagkupot kanimo.
Kay gilingiw mo man ang imong panagway gikan kanamo ug
gipasagdan sa among mga kasaypanan. **8** Apan, O Yahweh,
ikaw ang among amahan; kami ang lapok. Ikaw ang among
magkukolon; ug kaming tanan mga binuhat sa imong kamot. **9**
Busa ayaw intawon palabi ug kasuko, O Yahweh, ni hinumdomi
ang among mga sala. Palihog tan-awa kaming tanan, nga
imong katawhan. **10** Nahimong kamingawan ang balaan mong
mga siyudad; ang Zion nahimong kamingawan, naawaaw na
ang Jerusalem. **11** Gisunog ang among balaan ug matahom

nga templo kung diin gisimba ka sa among mga katigulangan,
ug nagun-ob ang tanang matahom didto. **12** Giunsa mo man
sa pagpugong O Yahweh? Magpakahilom ka ba lamang ug
padayon mo ba kaming pakaulawan?"

65 "Andam ako sa pagtubag niadtong wala maghangyo; ug
andam ako sa pagpakita alang niadtong wala mangita.
Miingon ako, 'Ania ako! Ania ako! ngadto sa nasod nga wala
mitawag sa akong ngalan. **2** Gibukhad ko ang akong mga
kamot tibuok adlaw alang niadtong mga tawong masupilon,
nga naglakaw sa dalan nga dili maayo, nga nagsubay sa
ilang kaugalingong hunahuna ug mga laraw! **3** Sila mao ang
katawhan nga padayon sa paghagit kanako, naghalad diha
sa mga tanaman, ug nagasunog sa insenso ibabaw sa mga
tisa. **4** Naglingkod sila sa mga lubnganan ug nagtukaw sa
tibuok gabii, ug nagkaon sila sa unod sa baboy uban ang
sinabawan sa daot nga karne ang ilang sudlanan. **5** Nag-
ingon sila, 'Palayo, ayaw pagduol kanako, kay mas balaan ako
kay kaninyo.' Kining mga butanga aso sa akong ilong, usa ka
kalayo nga nagdilaab sa tibuok adlaw. **6** Tan-awa, nahisulat
kini sa akong atubangan: Dili ako magpakahilom lamang, kay
manimalos ako kanila; manimalos ako kanila diha sa ilang
mga sabakan, **7** alang sa ilang mga sala ug sa sala sa ilang
mga katigulangan," nag-ingon si Yahweh. "Pabayron ko sila
sa pagsunog ug insenso ibabaw sa kabukiran ug tungod sa
pagbugalbugal kanako didto sa kabungtoran. Busa sukdon ko
ang ilang miaging mga binuhatan diha sa ilang mga sabakan."
8 Mao kini ang gisulti ni Yahweh, "Sa dihang makaplagan
ang duga sa usa ka pungpong nga ubas, sa dihang adunay
moingon, 'Ayaw kini puoha, kay adunay maayo niini,' mao
usab kini ang akong himoon alang sa kaayohan sa akong mga
sulogoon! Dili ko puohon silang tanan. **9** Dad-on ko ang mga
kaliwat ni Jacob, ug gikan sa Juda nga maoy makapanag-iya
sa akong kabukiran. Ang akong mga pinili maoy makapanag-
iya sa yuta, ug magpuyo ang akong mga sulogoon didto. **10**
Ang Sharon mahimong sibsibanan alang sa mga karnero,
ug ang Walog sa Achor mahimong pahulayanan sa mga
kahayopan, alang kini sa katawhan nga nangita kanako. **11**
Apan kamo nga mibiya kang Yahweh, nga nalimot sa akong
balaang bukid, nga nag-andam sa lamisa alang sa dios sa
kapalaran, ug nagpuno sa mga sudlanan sa sinagulang bino
alang sa dios nga gitawag sa kapalaran. **12** Itugyan ko kamo
ngadto sa espada, ug moyukbo kamong tanan sa ihawan,
tungod kay sa dihang mitawag ako, wala kamo mitubag; sa
dihang nagsulti ako, wala kamo namati. Apan gihimo ninyo
kung unsa ang daotan sa akong panan-aw ug gipili ang
paghimo sa wala ko kahimut-i." **13** Mao kini ang giingon sa
Ginoo nga si Yahweh, "Tan-awa, mangaon ang akong mga
alagad, apan gutomon gihapon kamo; tan-awa, mag-inom
ang akong alagad, apan uhawon gihapon kamo; tan-awa
magmaya ang akong mga alagad, apan pakaulawan kamo. **14**
Tan-awa, mosinggit sa kalipay ang akong mga alagad tungod
sa pagmaya sa kasingkasing, apan mohilak kamo tungod sa
kasakit sa kasingkasing, ug magminatay tungod sa kaguol sa
espiritu. **15** Ibilin ninyo ang inyong ngalan ingon nga tunglo
nga isulti sa akong mga pinili; Ako si Yahweh nga Ginoo,
magapatay kaninyo; tawgon ko ang akong mga alagad sa
laing ngalan. **16** Si bisan kinsa kadtong mopanalangin niining
kalibotan akong panalanginan, ang Dios sa kamatuoran. Si
bisan kinsa kadtong manumpa dinhi sa kalibotan manumpa
kanako, ang Dios sa kamatuoran, tungod kay nalimtan na
ang daang mga kalisdanan, kay nasalipdan na sila sa akong
panan-aw. **17** Tan-awa, maghimo ako ug bag-ong langit
ug bag-ong yuta; ug kalimtan ko na gayod ang daang mga
butang o dili na gayod hinumdoman. **18** Apan magmaya
ug magmalipayon kamo hangtod sa kahangtoran sa akong
gibuhat. Tan-awa himoon ko ang Jerusalem ingon nga usa ka
kalipay, ug ang iyang katawhan ingon nga usa ka pagmaya.
19 Magsadya ako diha sa Jerusalem ug magmalipayon diha
sa akong katawhan; dili na madungog ang pagdanguyngoy
ug pagbakho diha kaniya. **20** Wala na gayoy mga batang
masuso nga mabuhi sa hamubo lamang nga mga adlaw, ni
mamatay ang mga tawong tigulang sa wala pa ang ilang
panahon. Kay ang tawo nga mamatay sa 100 ang pangidaron
isipon nga batan-on pa. Ug si bisan kinsa nga dili moabot
sa panuigon nga 100 isipon siya nga tinunglo. **21** Magtukod
sila ug mga balay ug magpuyo niini, ug magtanom sila sa
ilang mga parasan ug mokaon sa mga bunga niini. **22** Dili
sila motukod ug balay ug puy-an lamang sa uban; dili sila
magtanom, ug ang lain lamang ang mokaon; kay ang mga
adlaw sa mga kahoy mao man ang adlaw sa akong katawhan.
Kapahimuslan gayod sa akong pinili ang buhat sa ilang mga
kamot. **23** Dili na sila maghago sa walay kapuslanan, ni
manganak diha sa kagul-anan. Kay sila mao ang mga anak
niadtong gipanalanginan ni Yahweh, ug ingon man ang ilang
mga kaliwat. **24** Sa dili pa sila motawag, tubagon ko na sila;
ug samtang magasulti pa sila, madungog ko na. **25** Magsalo
na sa pagsibsib ang lobo ug ang nating karnero, ug mokaon
na ang liyon sa dagami sama sa baka; apan abog na ang kan-
on sa mga halas. Dili na sila modaot ni mogun-ob sa akong
balaang bukid," nag-ingon si Yahweh.

66 Mao kini ang giingon ni Yahweh, "Ang langit mao ang
akong trono ug ang kalibotan maoy akong tumbanan.
Asa man ang balay nga inyong tukoron alang kanako? Asa
man ang dapit diin akong pahulayan? **2** Ang akong mga
kamot maoy naghimo niining tanang mga butang; ingon niana
ang pagtungha niining mga butanga—mao kini ang pahayag
ni Yahweh. Mao kini ang tawo nga akong nauyonan, ang
mapainubsanon, ang mahinulsulon nga ispiritu, ug mahadlokon
sa akong pulong. **3** Siya nga nag-ihaw sa baka sama ra usab
nga nagpatay sa usa ka tawo; siya nga naghalad sa nating
karnero sama ra usab nga naglubag sa liog sa iro; siya nga
naghalad sa trigo sama ra usab nga naghalad sa dugo sa
baboy; siya nga naghalad sa insenso nagpanalangin ra usab
sa pagkadaotan. Gipili nila ang kaugalingon nilang dalan, ug
nalipay sila sa ilang kalaw-ayan. **4** Sa samang paagi pilion ko
ang ilang silot, ipadangat ko kanila ang ilang gikahadlokan,
tungod kay sa dihang nagtawag ako, walay mitubag; sa dihang
nagsulti ako walay naminaw. Gihimo hinuon nila kung unsa
ang daotan sa akong panan-aw, ug gipili ang paghimo kung
unsa ang dili makapahimuot kanako." **5** Paminawa ang pulong
ni Yahweh, kamo nga nagpangurog sa iyang mga pulong,
"Miingon ang inyong igsoon nga nasilag ug misalikway kaninyo
tungod sa akong ngalan, 'Mahimaya si Yahweh, unya makita
namo ang inyong kalipay,' apan mapakaulawan sila. **6** Ang
tingog sa gubat madungog gikan sa siyudad, ang tingog nga
gikan sa templo, ang tingog ni Yahweh nga nanimalos sa
iyang mga kaaway. **7** Sa wala pa siya magbati, manganak
na siya; sa wala pa niya batia ang sakit, manganak na siya
ug usa ka batang lalaki. **8** Kinsa may nakadungog nianang
mga butanga? Kinsa may nakakita nianang mga butanga?
Mahimugso ba sa usa lang ka adlaw ang usa ka yuta?
Motungha ba sa usa lamang ka gutlo ang usa ka nasod?
Kay sa dihang nagbati ang Zion, manganak dayon siya sa
iyang mga anak. **9** Magpamabdos ba ako ug usa ka bata

sa tagoangkan ug dili tugotan nga matawo? —nangutana
si Yahweh. O magpakatawo ba ako ug usa ka bata ug dili
madayon? nangutana ang Dios." **10** Pagmaya kamo uban
ang Jerusalem ug paglipay alang kaniya, kamong nahigugma
kaniya; pagmaya uban kaniya, kamong tanan nga nagbangotan
tungod kaniya. **11** Kay makasuso kamo ug matagbaw; sa
iyang dughan mahupay kamo; kay mag-inom kamo hangtod
mabusog ug malipay sa kadagaya sa iyang gatas. **12** Mao kini
ang gisulti ni Yahweh, "Ipakaylap ko ang kadagaya nganha
kaniya sama sa suba, ug ang bahandi sa mga kanasoran
sama sa nagdagayday nga sapa. Mosuso ka diha sa iyang
kiliran, kuguson sa iyang mga bukton, ug yogyogon ibabaw sa
iyang mga tuhod. **13** Sama sa inahan nga naglipay sa iyang
anak, busa lipayon ka usab sa Jerusalem." **14** Makita mo
kini, ug magmalipayon ang imong kasingkasing, ug moturok
ang imong kabukogan sama sa lunhaw nga sagbot. Maila sa
iyang mga alagad ang kamot ni Yahweh, apan ipakita niya ang
iyang kasuko batok sa iyang mga kaaway. **15** Kay tan-awa,
moabot si Yahweh uban ang kalayo, ug moabot ang iyang mga
karwahe sama sa naghuros nga hangin aron modala sa kainit
sa iyang kasuko ug sa iyang pagbadlong uban ang nagdilaab
nga kalayo. **16** Kay ipahamtang ni Yahweh ang paghukom
sa katawhan pinaagi sa kalayo ug pinaagi sa iyang espada.
Daghan kadtong mapatay ni Yahweh. **17** Nagbalaan sila ug
nagputli sa ilang kaugalingon, aron makasulod sila sa mga
tanaman, nga nagsunod sa tawo nga atua sa taliwala niadtong
mikaon sa karneng baboy ug sa mahugaw nga mga butang
sama sa ilaga. "Moabot kanila ang kataposan—mao kini ang
pahayag ni Yahweh. **18** Kay nasayod ako sa ilang binuhatan
ug hunahuna. Moabot ang panahon nga akong tigomon ang
tanang kanasoran ug ang mga pinulongan. Manganhi sila
ug makita nila ang akong himaya. **19** Magbutang ako ug
ilhanan diha kanila. Unya ipadala ko ang mga nahibilin kanila
sa mga kanasoran sa: Tarshis, sa Put, ug sa Lud, mga tigpana
nga namana sa ilang mga pana ngadto sa Tubal, sa Javan,
ug sa halayo nga mga baybayon nga wala pa makadungog
mahitungod kanako o makita ang akong himaya. Imantala
nila ang akong himaya taliwala sa kanasoran. **20** Dad-on nila
pagbalik ang tanan mong mga igsoon nga gikan sa tanang
kanasoran, ingon nga halad ngadto kang Yahweh. Moabot sila
sakay sa mga kabayo, ug sa mga karwahe, sa mga karomata,
sa mga asno, ug sa mga kamelyo, aron moadto sa akong
balaang bukid sa Jerusalem—nag-ingon si Yahweh. Kay dad-
on sa katawhan sa Israel ang mga halad nga trigo nga anaa sa
hinlo nga sudlanan ngadto sa balay ni Yahweh. **21** Magpili ako
ug mga pari ug Levita sa pipila kanila—nag-ingon si Yahweh.
22 Kay sama nga molungtad diha sa akong atubangan ang
bag-ong langit ug bag-ong yuta nga akong himoon—mao kini
ang pahayag ni Yahweh—busa magpabilin ang imong mga
kaliwat, ug magpabilin ang imong ngalan. **23** Sukad sa usa ka
bulan hangtod sa sunod, ug sa matag Adlaw nga Igpapahulay,
manganhi ang tibuok katawhan aron moyukbo kanako—nag-
ingon si Yahweh. **24** Manggawas sila ug makita nila ang mga
patay nga lawas sa mga tawo nga misupak kanako, kay ang
mga ulod nga mokutkot kanila dili mamatay, ug ang kalayo nga
milamoy kanila dili mapalong; ug kaligutgotan kini sa tanang
mga binuhat."

Jeremias

1 Mao kini ang mga pulong ni Jeremias nga anak nga
lalaki ni Hilkia, ang usa sa mga pari sa Anatot sa yuta ni
Benjamin. **2** Miabot kaniya ang pulong ni Yahweh sa mga
adlaw ni Josia nga anak nga lalaki ni Amon, nga hari sa
Juda, sa ikanapulog tulo ka tuig sa iyang paghari. **3** Miabot
usab kini sa mga adlaw ni Jehoyakim nga anak nga lalaki
ni Josia, ang hari sa Juda, hangtod sa ikalima nga bulan sa
ikanapulog usa ka tuig ni Zedekia nga anak ni Josia, ang
hari sa Juda, sa dihang gikuha ang katawhan sa Jerusalem
ingon nga mga binilanggo. **4** Miabot kanako ang pulong ni
Yahweh, nga nag-ingon, **5** "Gipili ko na ikaw; sa wala ko pa
ikaw gihulma sa tagoangkan, gilain ko na ikaw sa wala ka
pa nahimugso gikan sa tagoangkan; gihimo ko na ikaw nga
propeta sa kanasoran." **6** Ah, Ginoong Yahweh!" Miingon ako,
"Dili ako kahibalo mamulong, tungod kay batan-on pa kaayo
ako." **7** Apan miingon si Yahweh kanako, "Ayaw pagsulti
nga, 'Batan-on pa kaayo ako.' Kinahanglan nga molakaw ka
bisan asa ko ikaw ipadala, ug kinahanglan nimong isulti kung
unsa ang gimando ko kanimo! **8** Ayaw kahadlok kanila, kay
mag-uban ako kanimo aron sa pagluwas kanimo—mao kini
ang pahayag ni Yahweh." **9** Unya gituy-od ni Yahweh ang
iyang kamot ug gihikap ang akong baba, ug miingon kanako,
"Karon, gibutang ko na ang akong pulong sa imong baba.
10 Gipili ko ikaw karon ibabaw sa mga nasod ug ibabaw sa
mga gingharian, aron sa pag-ibot ug sa paggun-ob, aron sa
paglaglag ug pagpukan, aron sa pagtukod ug sa pagtanom."
11 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon,
"Unsa man ang imong nakita, Jeremias?" Miingon ako, "Nakita
ko ang usa ka sanga sa kahoy nga almond." **12** Miingon si
Yahweh kanako, "Husto ang imong nakita, kay nagabantay
ako sa akong pulong aron nga matuman kini." **13** Miabot
kanako ang pulong ni Yahweh sa ikaduhang higayon, nga nag-
ingon, "Unsa man ang imong nakita?" Miingon ako, "Nakita ko
ang gipainit nga kolon nga nagbukal-bukal, nag-atubang kini
gikan sa amihanan." **14** Miingon si Yahweh kanako, "Moabot
ang katalagman gikan sa amihanang bahin, ngadto sa tanang
namuyo niini nga yuta. **15** Kay pagatawgon ko ang tanang
tribo sa amihanang mga gingharian, gipahayag ni Yahweh.
Moabot sila, ug magtukod ang matag usa sa iyang trono sa
agianan sa mga ganghaan sa Jerusalem, batok sa tanang
mga paril nga nakapalibot niini, ug batok sa tanang mga
siyudad sa Juda. **16** Magpahayag ako ug silot batok kanila
alang sa ilang daotang binuhatan sa pagsalikway kanako,
sa pagsunog ug insenso ngadto sa laing mga dios, ug sa
pagsimba sa mga binuhat sa ilang mga kamot. **17** Andama
ang imong kaugalingon! Barog ug isulti kanila ang gisugo ko
kanimo. Ayaw kalisang sa ilang atubangan, o lisangon ko ikaw
sa ilang atubangan! **18** Tan-awa! Karon gihimo ko ikaw nga
sama sa lig-on nga siyudad, usa ka puthaw nga haligi, ug
tumbaga nga mga paril batok sa tibuok yuta—batok sa mga
hari sa Juda, sa mga opisyal niini, sa mga pari niini ug sa
katawhan sa yuta. **19** Makig-away sila batok kanimo, apan dili
sila makapildi kanimo, kay mag-uban ako aron sa pagluwas
kanimo—mao kini ang pahayag ni Yahweh."

2 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, **2**
"Lakaw ug pagmantala ngadto sa igdulongog sa Jerusalem.
Isulti kini, 'miingon si Yahweh niini: nahinumdoman ko alang
kanimo ang matinud-anong kasabotan sa imong pagkabatan-
on, ang imong gugma sa panahon nga minyoonon na kita, sa
dihang misunod ka kanako didto sa kamingawan, ang yuta
nga wala gitamnan. **3** Gilain ang Israel ngadto kang Yahweh,
ang unang mga bunga sa iyang ani! Ang tanang mikaon gikan
sa unang mga bunga giila nga sad-an; miabot kanila ang
katalagman—mao kini ang pahayag ni Yahweh.'" **4** Paminawa
ang pulong ni Yahweh, balay ni Jacob ug ang matag pamilya
sa balay sa Israel. **5** Miingon si Yahweh niini, "Unsa man ang
nakita nga sayop sa inyong mga amahan nganhi kanako, nga
mipalayo man sila gikan sa pagsunod kanako? Nga misunod
sila sa mga walay pulos nga mga diosdios ug nahimo silang
walay pulos? **6** Wala sila miingon, 'Asa man si Yahweh, nga
maoy nagpagawas kanato gikan sa yuta sa Ehipto? Asa man si
Yahweh, nga nangulo kanato ngadto sa kamingawan, ngadto
sa yuta sa Araba ug sa mga bung-aw, ug sa yuta nga uga ug
sa hilabihan nga kangitngit, usa ka yuta nga walay nagaagi ug
walay nagpuyo?' **7** Apan gidala ko kamo sa yuta sa Carmel,
sa pagkaon sa bunga niini ug sa ubang maayong mga butang!
Apan sa dihang miabot kamo, gihugawan ninyo ang akong
yuta, gihimo ninyong dulomtanan ang akong panulondon! **8**
Wala miingon ang mga pari, 'Asa man si Yahweh?' ug wala
nagtagad kanako ang mga hanas sa balaod! Nagpakasala ang
mga magbalantay batok kanako. Nanagna ang mga propeta
alang kang Baal ug naglakaw sunod sa walay pulos nga mga
butang. **9** Busa pakasad-on ko gihapon kamo—mao kini ang
pahayag ni Yahweh—pakasad-on ko ang mga anak sa inyong
mga anak nga lalaki. **10** Kay tabok sa mga baybayon sa Kitim
ug tan-awa. Pagpadala ug mga mensahero ngadto sa Kedar
ug sutaa ug tan-awa kung aduna bay sama niini kaniadto. **11**
Nagbaylo ba ang nasod sa ilang mga dios, bisan tuod dili
sila mga dios? Apan gibaylo sa akong katawhan ang ilang
himaya alang sa mga butang nga dili makatabang kanila. **12**
Pagkurog, kalangitan, tungod niini! Katingala ug kalisang—mao
kini ang pahayag ni Yahweh. **13** Kay nakabuhat ug duha
ka daotan ang akong katawhan batok kanako: Gibiyaan nila
ang mga tuboran sa buhing katubigan, ug nagkalot sila ug
mga atabay alang sa mga ilang kaugalingon, guba nga mga
atabay nga dili makapundo ug tubig. **14** Ulipon ba ang Israel?
Natawo ba siya sa panimalay sa iyang agalon? Busa nganong
nahimo man siyang inilog? **15** Nagngulob ang batan-ong mga
liyon batok kaniya. Nagsabasaba sila pag-ayo ug gihimong
kahadlokan ang iyang yuta. Naguba ang iyang mga siyudad
nga walay mga lumolupyo. **16** Ug kiskisan usab sa katawhan
sa Memfis ug sa Tapanhes ang imong bagolbagol. **17** Wala ba
ninyo kini buhata sa inyong kaugalingon sa dihang gisalikway
ninyo si Yahweh nga inyong Dios, samtang gipangulohan
niya kamo diha sa dalan? **18** Busa karon, nganong moagi
man kamo sa dalan sa Ehipto ug moinom sa katubigan sa
Shihor? Nganong moagi man sa dalan sa Asiria ug moinom sa
katubigan sa Suba sa Eufrates? **19** Ang inyong pagkadaotan
maoy mibadlong kaninyo, ug ang inyong pagkawalay pagtuo
maoy misilot kaninyo. Busa hunahunaa kini ug sabta nga
daotan ug pait gayod kaayo kini sa dihang gisalikway ninyo si
Yahweh nga inyong Dios, ug walay kahadlok kanako—mao
kini ang pahayag sa Ginoo nga si Yahweh ang labaw nga
makagagahom. **20** Kay gibali ko ang yugo nga gipas-an ninyo
kaniadto; gibugto ko ang nakagapos kaninyo. Miingon gihapon
kamo, 'Dili ako moalagad!' sanglit miyukbo kamo sa matag
tag-as nga bungtod ug ilalom sa lunhaw nga kahoy, ikaw
nga mananapaw. **21** Gitanom ko kamo ingon nga piniling
paras, hingpit gayod nga gikan sa maayong binhi. Giunsa man
pagkahitabo nga giusab ninyo ang inyong kaugalingon ngadto
sa dunot ug walay pulos nga paras? **22** Kay bisan ug hinloan

ninyo ang inyong kaugalingon sa sapa o maghugas gamit
ang sabon nga makalimpyo, ang inyong pagkadaotan usa ka
lama sa akong atubangan—mao kini ang pahayag sa Ginoo
nga si Yahweh. **23** Giunsa man ninyo pag-ingon, 'Wala ako
mahugawi! Wala kami misunod sa mga Baal'? Tan-awa kung
unsa ang inyong gibuhat didto sa kawalogan! Hunahunaa
kung unsa ang inyong gibuhat—mga abtik kamo nga bayeng
kamelyo nga nagdagan dinhi ug didto, **24** usa ka ihalas nga
asno nga anad sa kamingawan, sa iyang kainit nagahanggap
sa hangin! Kinsa man ang makapugong sa iyang kaulag?
Wala nay mga lalaki nga kapoyon sa paggukod kaniya; makita
nila siya panahon sa tingpangulag. **25** Kinahanglan dili ninyo
tugotan nga magtiniil kamo ug uhawon ang inyong tutonlan!
Apan miingon kamo, 'Wala nay paglaom! Dili, gihigugma ko
ang mga langyaw ug mosunod kanila!' **26** Sama sa kaulaw
sa usa ka kawatan sa dihang makit-an siya, busa maulawan
usab ang panimalay sa Israel—sila, ilang mga hari, ilang mga
prinsipe, ilang mga pari ug mga propeta! **27** Mao kini ang
miingon ngadto sa kahoy, 'Ikaw ang akong amahan,' ug ngadto
sa bato, 'Ikaw ang naghatag kanakog kinabuhi.' Kay ang ilang
likod maoy nag-atubang kanako ug dili ang ilang mga dagway.
Bisan pa niana, moingon sila sa panahon sa kagubot, 'Barog
ug luwasa kami!' **28** Apan asa naman ang mga dios nga
gihimo ninyo alang sa inyong kaugalingon? Pabaroga sila
kung buot nila nga luwason kamo panahon sa mga kalisdanan,
kay ang inyong mga diosdios sama kadaghan sa inyong mga
siyudad, Juda! **29** Busa nganong pasanginlan man ninyo
ako sa pagbuhat ug sayop! Nakasala kamong tanan batok
kanako—mao kini ang pahayag ni Yahweh. **30** Gisilotan ko
ang inyong katawhan sa walay kapuslanan. Dili sila modawat
ug pagpanton. Gilamoy sa inyong espada ang inyong mga
propeta sama sa usa ka mangtas nga liyon! **31** Kamo nga
nahisakop niini nga kaliwatan! Hatagi ug pagtagad ang akong
pulong, ang pulong ni Yahweh! Nahimo ba akong kamingawan
sa Israel? O usa ka yuta nga hilabihan kangitngit? Nganong
moingon man ang akong katawhan, 'Maglatagaw kita, dili
na kami moanha pa kanimo'? **32** Malimtan ba sa ulay ang
iyang alahas, ug sa pangasaw-onon ang iyang mga belo?
Apan nalimtan ako sa akong katawhan sulod sa daghang mga
adlaw! **33** Pagkamaayo gayod nimo mobuhat ug paagi aron
mangita ug gugma. Gitudlo pa gani nimo ang imong mga
paagi sa daotang mga babaye. **34** Nakaplagan diha sa imong
bisti ang dugo nga mao ang kinabuhi sa mga walay sala,
ang mga kabos nga mga tawo. Wala nakaplagan kining mga
tawhana sa mga buhat sa pagpangawat. **35** Apan miingon ka,
'Wala akoy sala; sigurado nga mipahilayo na ang iyang kasuko
kanako.' Apan tan-awa! Magpahamtang ako ug paghukom
diha kanimo tungod kay miingon ka, 'Wala ako nakasala.' **36**
Nganong taphaw lamang kaayo ang inyong pagtagad niining
kabag-ohan diha sa imong mga paagi? **37** Mahiubos usab
kamo sa Ehipto, sama lamang sa nahitabo kaninyo sa Asiria.
Mogawas usab kamo didto nga magsubo, inubanan sa inyong
mga kamot ibabaw sa inyong ulo, kay gisalikway ni Yahweh
kadtong inyong gisaligan, busa dili ka nila matabangan."

3 "Kung makigbulag ang lalaki sa iyang asawa ug mobiya
ang babaye gikan kaniya ug mahimong asawa sa laing
lalaki, mobalik pa ba ang lalaki kaniya? Dili ba mahugaw
pag-ayo kana nga yuta? Nagkinabuhi ka ingon nga usa ka
nagabaligya ug dungog nga adunay daghang hinigugma; ug
mobalik ka kanako? —mao kini ang pahayag ni Yahweh.
2 Hangad ngadto sa tag-as nga dapit nga walay tanom ug
tan-awa! Aduna bay laing dapit nga wala ka nagbuhat ug
malaw-ay nga pakighilawas? Naglingkod ka daplin sa dalan
nga naghulat sa imong mga hinigugma, ingon nga Arabo
didto sa kamingawan. Gihugawan nimo ang yuta pinaagi sa
pagbaligya ug dungog ug pagkadaotan. **3** Busa gipugngan
ang ulan sa panahon sa tingpamulak ug wala miabot ang ulan
sa kataposan. Apan mapasigarbohon ang imong panagway,
sama sa dagway sa bigaon nga babaye. Nagdumili ka sa
pagbati ug kaulaw. **4** Dili ba nagtawag ka man kanako karon:
'Amahan ko! Labing suod ko nga higala bisan pa sa akong
pagkabatan-on! **5** Masuko pa ba siya kanunay? Tipigan ba
niya ang iyang kasuko hangtod sa kataposan?' Tan-awa! Mao
kini ang imong giingon, apan gibuhat nimo ang tanang daotan
nga imong mahimo!" **6** Unya miingon si Yahweh kanako sa
mga adlaw ni Josia nga hari, "Nakita ba nimo kung unsa
ang gibuhat sa Israel nga walay pagtuo? Mitungas siya sa
matag bungtod ug ngadto sa ilalom sa matag lunhaw nga
kahoy, ug didto nagbuhat siya nga sama sa nagbaligya ug
dungog. **7** Miingon ako, 'Human niya buhata kining mga
butanga, mobalik siya kanako,' apan wala siya mibalik. Unya
nakita sa iyang walay pagtuo nga igsoong babaye nga mao
ang Juda kining mga butanga. **8** Busa nakita ko kana, sa
samang paagi nga nakabuhat ug pagpanapaw ang walay
pagtuo nga Israel ug gipahawa ko siya ug naghatag ug sulat sa
pagpakigbulag batok kaniya, wala nahadlok ang walay pagtuo
niya nga igsoong babaye nga mao ang Juda; migawas usab
siya ug nagbuhat nga sama sa nagbaligya ug dungog. **9** Wala
lamang kaniya ang iyang pagbaligya ug dungog; gihugawan
niya ang yuta, ug nanapaw siya pinaagi sa mga bato ug mga
kahoy. **10** Unya human niining tanan, mibalik kanako ang
walay pagtuo nga Juda nga iyang igsoong babaye, dili uban sa
bug-os niyang kasingkasing, apan inubanan sa bakak—mao
kini ang pahayag ni Yahweh." **11** Unya miingon si Yahweh
kanako, 'Nahimong mas matarong ang walay pagtuo nga Israel
kaysa walay pagtuo nga Juda! **12** Lakaw ug imantala kini
nga mga pulong didto sa amihanan. Pag-ingon, 'Balik, walay
pagtuo nga Israel! —mao kini ang pahayag ni Yahweh—dili
na gayod ako masuko kaninyo sa kanunay. Sanglit matinud-
anon man ako—mao kini ang pahayag ni Yahweh—dili ako
magpabiling masuko hangtod sa kahangtoran. **13** Ilha ang
imong pagkadaotan, kay nakasala ka batok kang Yahweh nga
imong Dios; gipaambit nimo ang imong mga binuhatan ngadto
sa mga dumoduong ilalom sa matag lunhaw nga kahoy! Kay
wala ka naminaw sa akong tingog! —mao kini ang pahayag ni
Yahweh. **14** Balik, katawhan nga walay pagtuo! —mao kini
ang pahayag ni Yahweh—ako ang imong bana! Dad-on ko
ikaw, usa gikan sa imong siyudad ug duha gikan sa pamilya,
ug dad-on ko kamo sa Zion! **15** Hatagan ko kamo ug mga
magbalantay nga sunod sa akong kasingkasing, ug bantayan
nila kamo inubanan sa kahibalo ug panglantaw. **16** Unya
mahitabo kini nga motubo ka ug mamunga didto sa maong yuta
niadtong mga adlawa—mao kini ang pahayag ni Yahweh—dili
na sila moingon, "Ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh!"
Kining butanga dili na moabot sa ilang mga kasingkasing o
mahinumdoman; dili na kini malimtan, ug dili na magbuhat ug
lain.' **17** Nianang panahona magmantala sila mahitungod sa
Jerusalem, 'Mao kini ang trono ni Yahweh,' ug magtigom ang
ubang kanasoran didto sa Jerusalem sa ngalan ni Yahweh.
Dili na sila maglakaw pa diha sa pagkamasinupakon sa ilang
daotan nga mga kasingkasing. **18** Niadtong mga adlawa,
maglakaw ang panimalay sa Juda uban sa panimalay sa
Israel. Moabot sila gikan sa yuta sa amihanan ngadto sa
yuta nga gihatag nako sa inyong mga katigulangan ingon

nga panulondon. **19** Alang kanako, moingon ako, “Buot ko
gayod nga pasidunggan ka ingon nga akong anak nga lalaki
ug hatagan ka ug maayong yuta, usa ka panulondon nga
mas nindot pa kaysa anaa sa ubang mga nasod!' Moingon
ako, 'Tawgon mo ako nga “akong amahan”.' Moingon ako
nga dili ka motalikod gikan sa pagsunod kanako. **20** Apan
sama sa babaye nga walay pagtuo sa iyang bana, giluiban
mo ako, balay sa Israel—mao kini ang pahayag ni Yahweh.”
21 Adunay tingog nga nadungog didto sa kapatagan, ang
paghilak ug pagpangamuyo sa katawhan sa Israel! Kay giusab
nila ang ilang mga paagi; gikalimtan nila si Yahweh nga ilang
Dios. **22** “Balik, katawhan nga walay pagtuo! Ayohon ko kamo
gikan sa pagluib!” “Tan-awa! Moanha kami kanimo, kay ikaw si
Yahweh nga among Dios! **23** Sa pagkatinuod naggikan sa
kabungtoran ang mga bakak, ug ang makalibog nga kasaba
naggikan sa kabukiran; tinuod gayod nga si Yahweh nga
atong Dios ang kaluwasan sa Israel. **24** Apan ang makauulaw
nga mga diosdios maoy nagkuha sa gibuhat sa atong mga
katigulangan—ang ilang mga karnero ug mga baka, ang ilang
mga anak nga lalaki ug babaye! **25** Manghigda kita sa kaulaw.
Hinaot nga tabonan kita sa atong kaulaw, kay nakasala kita
batok kang Yahweh nga atong Dios! Kita ug ang atong mga
katigulangan, gikan sa panahon sa atong pagkabatan-on
hangtod karong adlawa, wala naminaw sa tingog ni Yahweh
nga atong Dios!”

4 “Kung mobalik ka, Israel—mao kini ang pahayag ni
Yahweh—kinahanglan nga kanako ka lamang mobalik.
Kung kuhaon nimo ang mga dulomtanang butang gikan sa
akong atubangan ug dili na maglatagaw pag-usab gikan kanako.
2 Kinahanglan nga magmatinud-anon ka, makiangayon, ug
magpakamatarong sa dihang manumpa ka, 'Ingon nga buhi
si Yahweh.' Unya panalanginan sa kanasoran ang ilang
kaugalingon diha kaniya, ug diha kaniya mahimaya sila.”
3 Kay gisulti kini ni Yahweh sa matag tawo didto sa Juda
ug sa Jerusalem: 'Daroha ang imong kaugalingong yuta, ug
ayaw pagpugas ngadto sa sampinitan. **4** Tulia ang inyong
kaugalingon ngadto kang Yahweh, ug kuhaa ang yamis sa
inyong kasingkasing, katawhan sa Juda ug lumolupyo sa
Jerusalem, kay kondili, mosilaob ang akong kasuko sama
sa kalayo, ug mosiga nga walay makapalong niini, tungod
sa pagkadaotan sa inyong binuhatan. **5** Ibalita ngadto sa
Juda ug tugoti nga madungog ngadto sa Jerusalem. Isulti kini,
“Patingoga ang budyong didto sa yuta.” Imantala, “Pagtigom.
Mangadto kita sa lig-on nga mga siyudad.” **6** Ipataas ang
bandera ug iatubang kini ngadto sa Zion, ug dagan alang sa
kaluwasan! Ayaw pagpabilin, kay magdala ako ug katalagman
gikan sa amihanan ug usa ka dako nga pagkalaglag. **7**
Mogawas na ang liyon gikan sa iyang lungib ug nag-andam na
ang tawo nga moguba sa kanasoran. Mobiya na siya sa iyang
dapit aron magdala ug kahadlok sa imong yuta, aron gubaon
ang imong mga siyudad, diin wala nay bisan usa nga magpuyo.
8 Tungod niini, sul-obi ang imong kaugalingon ug sako,
pagbangotan ug pagdangoyngoy. Kay ang kadako sa kasuko ni
Yahweh wala mipalayo kanato. **9** Unya mahitabo kini nianang
adlawa—mao kini ang pahayag ni Yahweh—nga mamatay ang
mga kasingkasing sa hari ug sa iyang mga opisyal. Mahadlok
ang mga pari, ug malisang ang mga propeta.'” **10** Busa
miingon ako, “Ah! Yahweh nga Ginoo. Sigurado gayod nga
gilimbongan mo kining katawhan ug ang Jerusalem pinaagi sa
pag-ingon, 'Adunay kalinaw alang kaninyo.' Apan mitigbas ang
espada batok sa ilang kinabuhi.” **11** Nianang panahona isulti
kini sa katawhan ug sa Jerusalem, “Ang init nga hangin gikan
sa kapatagan sa kamingawan maghimo ug dalan padulong sa
anak nga babaye sa akong katawhan. Dili kini makatahop o
maghinlo kanila. **12** Moabot ang hangin nga mas kusog pa
niadto pinaagi sa akong sugo, ug maghukom ako batok kanila.
13 Tan-awa, misulong siya sama sa mga panganod, ug ang
iyang mga karwahe sama sa unos. Mas paspas pa kaysa mga
agila ang iyang mga kabayo. Pagkaalaot alang kanato, kay
madaot gayod kita! **14** Hinloi ang imong kasingkasing gikan sa
pagkadaotan, Jerusalem, aron maluwas ka. Hangtod kanus-a
ka man maghunahuna pag-ayo kung unsaon pagpakasala?
15 Kay adunay tingog nga nagdala ug balita gikan sa Dan, ug
nadungog gikan sa kabukiran sa Efraim ang umaabot nga
katalagman. **16** Pahunahunaa ang kanasoran mahitungod
niini: Tan-awa, ipahibalo sa Jerusalem nga padulong na
ang mga moalirong kanato gikan sa layong dapit aron sa
pagsinggit ug pagkiggubat batok sa mga siyudad sa Juda.
17 Mahisama sila sa tigbantay sa naugmad nga uma batok
kaniya sa tibuok palibot, sanglit nagmasinupakon man siya
kanako—mao kini ang pahayag ni Yahweh— **18** ug ang imong
paggawi ug ang imong binuhatan maoy naghimo niining mga
butanga kanimo. Mao kini ang imong silot. Pagkamakalilisang
gayod niini! Hampakon gayod niini ang kasingkasing. **19**
Kasingkasing ko! Kasingkasing ko! Gisakit ang sulod sa akong
kasingkasing. Nagubot ang sulod sa akong kasingkasing.
Dili ako makapabiling hilom tungod kay nadungog nako ang
tingog sa budyong, usa ka pahimangno alang sa gubat. **20**
Nagsunod ang mga katalagman; kay nagguba ang tibuok yuta.
Sa kalit lamang naguba ang akong mga tolda, ang akong mga
tabil sa usa lamang ka higayon. **21** Hangtod kanus-a man
ako magtan-aw sa sukdanan? Madungog pa ba nako ang
tingog sa budyong? **22** Kay ang pagkabuangbuang sa akong
katawhan—wala sila makaila kanako. Mga hungog sila nga
mga tawo ug wala silay panabot. Aduna silay kahibalo sa
daotan, apan wala nasayod sa pagbuhat ug maayo. **23** Nakita
ko ang yuta. Tan-awa! Wala kini porma ug walay sulod. Kay
walay kahayag alang sa kalangitan. **24** Nagtan-aw ako sa
kabukiran. Tan-awa, nagkurog kini, ug nauyog ang tanang
kabungtoran. **25** Nagtan-aw ako. Tan-awa, walay bisan usa,
ug nanglupad ang tanang kalanggaman sa kalangitan. **26**
Nagtan-aw ako. Tan-awa, nahimong kamingawan ang tanaman
ug nagun-ob ang tanang siyudad sa atubangan ni Yahweh,
atubangan sa iyang hilabihan nga kapungot.” **27** Mao kini ang
giingon ni Yahweh, “Malaglag ang tibuok yuta, apan dili ko
kini gubaon sa hingpit. **28** Tungod niini, magbangotan ang
yuta, ug mongitngit ang kalangitan. Kay gipadayag ko ang
akong katuyoan; dili ako magpugong; dili ako moundang sa
pagpatuman niini. **29** Mokalagiw ang matag siyudad gikan sa
kasaba sa mga nagkabayo ug sa mga tigpana nga adunay
mga udyong; modagan sila ngadto sa kalasangan. Mosaka
ang matag siyudad ngadto sa mga batoon nga mga dapit.
Isalikway ang mga siyudad, kay wala nay magpuyo niini. **30**
Karon nga nalaglag kana, unsa man ang imong buhaton?
Kay bisan nagbisti ka ug dagtom pula, gidayandayanan ang
imong kaugalingon pinaagi sa mga bulawan nga alahas, ug
gipadako tan-awon ang imong mata pinaagi sa pintura, ang
kalalakin-an nga nagtinguha kanimo karon nagsalikway na
kanimo. Hinuon, nagsulay sila sa pagkuha sa imong kinabuhi.
31 Busa nadungog ko ang tingog sa kasakit, kasakit nga sama
sa pagkatawo sa kamagulangang bata, ang tingog sa anak
nga babaye sa Zion. Naghangus siya sa pagginhawa. Gidupa
niya ang iyang mga kamot, 'Pagkaalaot nako! Naluya ako
tungod niini nga mga mamumuno.'”

5 Pagdali ug adto sa kadalanan sa Jerusalem; pangita usab
ngadto sa iyang mga plasa sa siyudad. Unya tan-awa ug
paghunahuna mahitungod niini: Kung makakita ka ug tawo o
bisan kinsa nga nagbuhat ug matarong ug nagmatinud-anon
sa pagbuhat, pasayloon ko ang Jerusalem. **2** Bisan tuod nag-
ingon sila, 'Ingon nga buhi si Yahweh,' apan bakak diay sila
nga nanumpa." **3** Yahweh, dili ba nagtan-aw man ang imong
mga mata alang sa pagkamatinud-anon? Gisilotan nimo ang
mga tawo, apan wala nila nabati ang kasakit. Gibuntog nimo
sila sa hingpit, apan nagdumili gihapon sila sa pagdawat ug
pagpanton. Gipagahi nila ang ilang mga nawong kaysa bato,
ug nagdumili sila sa paghinulsol. **4** Busa miingon ako, "Tinuod
nga kabos lamang kini nga mga tawo. Mga buangbuang sila,
kay wala sila nasayod sa mga paagi ni Yahweh, ni sa mga
sugo sa ilang Dios. **5** Moadto ako sa mahinungdanon nga mga
tawo ug ipahayag ang mga mensahe sa Dios ngadto kanila,
aron nga masayod sila sa mga paagi ni Yahweh, ang mga
kasugoan sa ilang Dios." Apan gibali nilang tanan ang ilang
yugo; ug gibugto nila ang mga kadena nga naghiusa kanila
ngadto sa Dios. **6** Busa hasmagan sila sa liyon nga gikan sa
kalibonan. Laglagon sila sa lobo nga gikan sa Araba. Moabot
ang leopardo nga maoy magtukaw batok sa ilang mga siyudad.
Pagakuniskunison ang bisan kinsa nga mogawas sa siyudad
niini. Kay nagkadaghan ang ilang kalapasan. Walay puas ang
ilang pagkawalay pagtuo. **7** Nganong pasayloon ko man kining
mga tawhana? Gisalikway ako sa inyong mga anak nga lalaki
ug naghimo ug mga panumpa sa dili mga dios. Gipakaon
nako sila pag-ayo, apan nanapaw sila ug nagpanon ngadto
sa mga balay sa mga nagbaligyag dungog. **8** Nahisama
sila sa mga kabayo nga nanginit. Nangita sila ug kahabalan.
Nagbahihi ang tagsatagsa ka tawo ngadto sa asawa sa iyang
silingan. **9** Busa dili ba nako sila silotan—mao kini ang
pahayag ni Yahweh— ug dili ba ako manimalos alang sa akong
kaugalingon sa nasod nga sama niini? **10** Tungas sa iyang
naghagdanhagdan nga parasan ug laglaga. Apan ayaw sila
laglaga sa hingpit. Pul-ongi ang ilang mga paras, sanglit wala
man naggikan kang Yahweh kadto nga mga paras. **11** Kay ang
mga panimalay sa Israel ug sa Juda nagbudhi gayod kanako
sa hingpit—mao kini ang pahayag ni Yahweh. **12** Nagsulti
sila ug mga bakak mahitungod kang Yahweh ug miingon sila,
"Wala siyay buhaton; walay kadaot nga moabot kanato, ug dili
kita makakita ug espada o kagutom. **13** Mahimong hangin
ang mga propeta, ug wala ang pulong diha kanila, busa tugoti
nga matuman diha kanila ang ilang gipanulti." **14** Busa si
Yahweh, ang Dios nga labawng makagagahom nagsulti niini,
"Tungod kay misulti ka niini, tan-awa, ibutang ko ang akong
pulong diha sa imong baba. Sama kini sa kalayo, ug sama sa
kahoy kining katawhan! Kay lamyon sila niini. **15** Tan-awa!
Magpadala ako ug nasod batok kaninyo nga gikan sa layo,
balay sa Israel—mao kini ang pahayag ni Yahweh—molungtad
kini nga nasod, ang karaan nga nasod! Mao kini ang nasod
nga wala nimo nasayran ang pinulongan, ni masabtan nimo
kung unsa ang ilang giingon. **16** Ang baslayan niini sama sa
naabli nga lubnganan. Mga sundalo silang tanan. **17** Busa
mahurot ang inyong inani, ang inyo usab nga mga anak nga
lalaki ug mga anak nga babaye, ug ang inyong pagkaon.
Pangkaonon nila ang inyong mga kahayopan ug mga baka;
kaonon nila ang bunga gikan sa inyong parasan ug bunga sa
mga kahoy nga igera. Lumpagon nila pinaagi sa espada ang
inyong lig-on nga mga siyudad nga inyong gisaligan. **18** Apan
bisan pa niadtong mga adlawa—mao kini ang pahayag ni
Yahweh—dili nako buot nga laglagon kamo sa hingpit. **19** Sa
dihang miingon kamo, Israel ug Juda, 'Nganong gibuhat man
ni Yahweh nga atong Dios kining mga butanga dinhi kanato?'
unya ikaw, Jeremias, mosulti ngadto kanila, 'Ingon nga inyong
gisalikway si Yahweh ug nag-alagad sa mga langyaw nga
dios diha sa inyong yuta, busa kinahanglan mag-alagad usab
kamo sa mga dumuduong diha sa yuta nga dili inyo. **20** Isugid
kini ngadto sa balay ni Jacob ug tugoti nga madungog kini
sa Juda. Pag-ingon, **21** 'Pamatia kini, kamong buangbuang
nga katawhan nga walay panabot, nga adunay mga mata
apan dili makakita, ug aduna kamoy mga dalunggan apan dili
makadungog. **22** Wala ba kamo nahadlok kanako—mao kini
ang pahayag ni Yahweh—o nangurog sa akong atubangan?
Nagbutang ako ug balas aron mahimong utlanan sa dagat, ang
mapadayonon nga sugo nga dili gayod supakon niini—bisan
pa ug motaob ug mohunas ang dagat, dili gayod kini mosupak.
Bisan pa ug modahunog ang mga balod, dili sila molapas
niini. **23** Apan tig-a ang kasingkasing niini nga katawhan.
Hinungdan nga nagmasupilon kini ug nagpalayo. **24** Kay
wala sila miingon sa ilang mga kasingkasing, "Kahadlokan
nato si Yahweh nga atong Dios, nga maoy naghatag ug ulan
—ang sayo nga ulan ug ang dugay nga ulan—sa hustong
panahon niini, nagtipig ug tukmang mga semana sa pag-ani
alang kanato. **25** Ang inyong mga kalapasan maoy nagpugong
niining mga butanga nga mahitabo. Ang inyong mga sala
maoy nagpahunong sa maayo nga moabot kaninyo. **26** Kay
nakaplagan ang daotan nga kalalakin-an nga uban sa akong
katawhan. Nagbantay sila nga daw sama sa naghapa nga
tawo aron modakop ug mga langgam; nag-andam sila ug
lit-ag sa pagdakop sa katawhan. **27** Sama sa hawla nga
napuno sa mga langgam, napuno usab ug limbong ang ilang
mga balay. Busa midako sila ug nadato. **28** Nanambok sila;
nihamis sila ug nahimsog. Gilatas nila ang tanang bahin sa
pagkadaotan. Wala nila labani ang katungod sa katawhan, o
ang katungod sa mga ilo. Nagmauswagon sila bisan wala
sila naghatag ug hustisya ngadto sa nagkinahanglan. **29**
Dili ko ba sila silotan alang niining mga butanga—mao kini
ang pahayag ni Yahweh—ug dili ba ako manimalos alang sa
akong kaugalingong nasod nga sama niini? **30** Midagsang ang
kabangis ug ang kalisang diha sa yuta. **31** Nanagna ang mga
propeta ug bakak, ug nagdumala ang mga pari pinaagi sa
ilang kaugalingong gahom. Nahigugma ang akong katawhan
niini nga paagi, apan unsa man ang mahitabo sa kaulahian?"

6 Pangita ug katagoan, katawhan ni Benjamin, pinaagi sa
pagbiya sa Jerusalem. Patingoga ang budyong didto sa
Tekoa. Iisa ang timailhan didto sa Bet Hakeram, sanglit mipakita
man ang pagkadaotan gikan sa amihanan; nagpadulong
ang dakong kaguliyang. **2** Ang anak nga babaye sa Zion,
nga maanyag ug huyang nga babaye, malaglag gayod. **3**
Mangadto kanila ang mga magbalantay sa mga karnero ug
ang ilang mga panon; magtukod sila ug mga tolda palibot
batok kaniya; ang matag usa ka tawo mobantay pinaagi
sa iyang kaugalingong kamot. **4** Ihalad ang inyong mga
kaugalingon ngadto sa mga dios alang sa pakiggubat. Bangon,
ug mosulong kita pagkaudto. Dili gayod kini maayo nga
mahanaw ang kahayag, ug motabon ang anino sa kagabhion.
5 Apan, mosulong gihapon kita panahon sa kagabhion ug gun-
obon ang iyang lig-on nga mga salipdanan." **6** Kay miingon
si Yahweh ang labawng makagagahom niini. Pangputla ang
iyang kakahoyan, ug pagtapok ug yuta palibot sa Jerusalem.
Mao kini ang siyudad nga hustong sulongon, tungod kay
napuno kini sa mga pagdaugdaog. **7** Sama sa tubod nga
nagpadagayday ug presko nga tubig, busa naghatag usab

ug kadaotan kining siyudara. Kasamok ug kaguliyang ang
nadungog diha kaniya; nagpadayon ang balatian ug mga
samad sa akong atubangan. **8** Dawata ang pagpanton,
Jerusalem, o motalikod ako palayo gikan kanimo ug himoon
ko ikaw nga awaaw, ang yuta nga walay mopuyo.'" **9** Miingon
si Yahweh nga labawng makagagahom niini, "Tilukon gayod
nila kadtong nahibilin sa Israel sama sa parasan. Ikab-ot pag-
usab ang imong kamot aron pupuon ang mga ubas gikan sa
mga paras. **10** Kinsa man gayod ang akong pahayagan ug
pahimangnoan aron maminaw sila? Tan-awa! Gisampungan
nila ang ilang mga dalunggan; ug wala sila manumbaling! Tan-
awa! Miabot ngadto kanila ang pulong ni Yahweh aron sa
pagbadlong kanila, apan dili nila kini gusto. **11** Busa napuno
na ako sa kapungot ni Yahweh. Gikapoy na ako sa pagdala
niini. Miingon siya kanako, "Ibubo kini ngadto sa kabataan
nga anaa sa kadalanan ug diha sa mga pundok sa mga
batan-ong lalaki. Kay dad-on palayo ang matag lalaki uban
sa iyang asawa; ug ang matag usa nga tigulang na kaayo.
12 Ipanghatag ngadto sa uban ang ilang kabalayan, lakip
na ang ilang kaumahan ug mga asawa. Kay sulongon ko
ang mga lumolupyo sa yuta pinaagi sa akong kamot—mao
kini ang pahayag ni Yahweh. **13** Gipahayag ni Yahweh nga
ang gikan sa pinakaubos ngadto sa pinakabantogan, hakog
silang tanan sa panalapi. Malimbongon silang tanan, gikan sa
propeta ngadto sa mga pari. **14** Giayo sa diyutay lamang ang
mga samad sa akong katawhan, nga nag-ingon, 'Kalinaw,
Kalinaw,' sa dihang walay kalinaw. **15** Nangaulaw ba sila
sa dihang nagbuhat sila ug mga dulomtanan? Wala gayod
sila naulaw; wala sila masayod kung unsa ang kaulaw! Busa
mapukan sila uban sa mga napukan; mahugno sila sa dihang
silotan sila, miingon si Yahweh. **16** Miingon si Yahweh niini,
"Barog diha sa gisang-an sa dalan ug tan-awa; pangutana
sa mga karaan nga agianan. "Asa man kining maayo nga
dalan?' Unya pag-adto niini ug pangita ug dapit nga inyong
kapahulayan. Apan miingon ang katawhan, 'Dili kami moadto.'
17 Nagpili ako alang kaninyo ug tigbantay aron maminaw sa
budyong. Apan miingon sila, 'Dili kami maminaw.' **18** Busa,
paminaw, kanasoran! Tan-awa, kamong mga saksi, kung
unsa ang mahitabo kanila. **19** Paminawa, kalibotan! Tan-awa,
magdala ako ug katalagman niini nga katawhan—ang bunga
sa ilang hunahuna. Wala sila manumbaling sa akong pulong
o balaod, apan gisalikway hinuon nila kini." **20** Unsa man
ang buot pasabot niining insenso nga miabot kanako gikan
sa Sheba? O kining mga pahumot nga gikan sa halayo nga
yuta? Dili ko madawat ang inyong mga halad nga sinunog,
ni ang inyong mga halad. **21** Busa miingon si Yahweh niini,
"Tan-awa, magbutang ako ug kapandolan batok niini nga
katawhan. Mapandol sila niini—ang mga amahan ug mga
anak nga lalaki. Mangamatay usab ang mga lumolupyo ug
ang ilang mga silingan.' **22** Miingon si Yahweh niini, 'Tan-
awa, mangabot ang katawhan nga gikan sa amihanang yuta.
Kay moabot ang dakong nasod nga nanghagit gikan sa
lagyong yuta. **23** Magdala silag mga pana ug mga bangkaw.
Mga bangis sila ug walay kaluoy. Ang ilang tingog ingon sa
nagdahunog nga dagat, ug nagsakay sila sa mga kabayo
nga naglaray nga sama sa makig-away nga kalalakin-an,
anak nga babaye sa Zion. **24** "Nadungog namo ang balita
mahitungod kanila. Nangaluya ang among mga kamot sa
kaguol. Nag-antos kami sa hilabihang kasakit sama sa babaye
nga manganak. **25** Ayaw pag-adto sa kaumahan, ug ayaw
paglakawlakaw diha sa kadalanan, kay ang mga espada sa
kaaway ug ang kalisang nagpalibot niini. **26** Anak nga babaye
sa akong katawhan, pagsul-ob kamo ug sako ug pagligid
diha sa abog sa lubong alang sa bugtong anak. Pangandam
sa hilabihang pagminatay alang sa inyong kaugalingon, kay
moabot sa kalit lang dinhi kanato ang tiglaglag. **27** "Gihimo
ko ikaw, Jeremias, nga maoy magsulay sa akong katawhan
sama sa tigsulay sa puthaw, busa susihon ug sulayan nimo
ang ilang mga paagi. **28** Hilabihan sila ka masinupakon sa
tanang katawhan, nga mogawas aron magbalikas sa uban.
Tumbaga ug puthaw silang tanan, nga nagbuhat ug kadaotan.
29 Naghatag ug kusog nga hangin ang hasohasan uban sa
kalayo nga maoy misunog kanila; ug naut-ot ang tingga diha sa
kalayo. Mipadayon ang pagpaputli kanila, apan wala kini pulos,
tungod kay wala man nahawa ang daotan. **30** Pagatawgon sila
nga sinalikway nga plata, kay gisalikway man sila ni Yahweh."

7 Miabot ang pulong nga gikan kang Yahweh ngadto kang
Jeremias, **2** "Tindog ngadto sa ganghaan sa balay ni
Yahweh ug imantala kini nga pulong! Pag-ingon, 'Pamatia ang
pulong ni Yahweh, kamong tanan sa Juda, nagsulod kamo
niini nga ganghaan aron sa pagsimba kang Yahweh. **3** Si
Yahweh nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel,
miingon niini: "Himoa nga maayo ang inyong mga pamaagi ug
mga binuhatan, ug tugotan ko kamo sa pagpuyo niining dapita.
4 Ayaw isalig ang inyong kaugalingon ngadto sa malimbongon
nga mga pulong ug moingon, "Templo ni Yahweh! Templo
ni Yahweh! Templo ni Yahweh!" **5** Kay kung himoon ninyo
nga maayo ang inyong mga pamaagi ug mga binuhatan;
kung ipatuman gayod ninyo ang hustisya taliwala sa tawo
ug sa iyang silingan— **6** kung dili ninyo pahimuslan ang
nagpuyo sa yuta, ang ilo, o ang balo ug dili magpaagas ug
dugo sa walay sala niini nga dapit, ug dili maglakaw sunod sa
laing mga dios nga makadaot kaninyo— **7** ipapuyo ko kamo
niining dapita, ang yuta nga akong gihatag sa inyong mga
katigulangan gikan kaniadto ug hangtod sa kahangtoran. **8**
Tan-awa! Nagsalig kamo sa malimbongong mga pulong nga
dili makatabang kaninyo. **9** Nangawat ba kamo, nagpatay,
ug nakapanapaw? Malimbongon ba kamong nanumpa ug
naghalad ug insenso ngadto kang Baal ug misunod sa laing
mga dios nga wala ninyo nailhi? **10** Ug mianhi ba kamo sa
akong atubangan ug nagbarog niining balaya nga gitawag
pinaagi sa akong ngalan ug moingon, "Naluwas kami," aron
mahimo ninyo kining tanang mga salawayon? **11** Sa inyong
panan-aw, tagoanan ba sa mga tulisan kining balaya nga
nagdala sa akong ngalan? Apan tan-awa, nakita ko kini—mao
kini ang pahayag ni Yahweh.' **12** Busa pag-adto sa akong
dapit nga anaa sa Shilo, diin gitugotan ko nga magpabilin
didto ang akong ngalan sa sinugdanan, ug tan-awa kung
unsa ang akong gihimo niini tungod sa pagkadaotan sa akong
katawhan sa Israel. **13** Busa karon, alang sa kasayoran sa
tanan nga inyong gibuhat niining daotan nga bulohaton—mao
kini ang pahayag ni Yahweh—nagsulti ako kaninyo pag-usab
sa matag panahon, apan wala kamo maminaw. Gipatawag
ko kamo, apan wala kamo mitubag. **14** Busa, kung unsa
ang akong gibuhat sa Shilo, buhaton ko usab niini nga balay
nga gitawag pinaagi sa akong ngalan, ang balay nga inyong
gisaligan, kini nga dapit nga akong gihatag kaninyo ug sa
inyong mga katigulangan. **15** Kay ipadala ko kamo palayo sa
akong atubangan ingon nga gipadala ko palayo ang tanan
ninyong mga igsoon nga lalaki, ang tanan nga mga kaliwat
ni Efraim.' **16** Ug alang kanimo, Jeremias, ayaw pag-ampo
alang niini nga katawhan, ug ayaw pagpatugbaw sa kasubo
sa paghilak o mag-ampo alang kanila, ug ayaw paghangyo
kanako, kay dili ako maminaw kanimo. **17** Wala ka ba nakakita

kung unsa ang ilang gipangbuhat diha sa siyudad sa Juda ug
diha sa kadalanan sa Jerusalem? **18** Nagtapok ug kahoy ang
kabataan ug naghaling ug kalayo ang mga amahan! Nagmasa
ug harina ang kababayen-an aron himoon nga tinapay alang
sa rayna sa kalangitan ug nagbubo ug mga halad nga mainom
alang sa ilang mga dios aron sa paghagit nila kanako. **19**
Tinuod ba gayod nga naghagit sila kanako? —mao kini ang
pahayag ni Yahweh—dili ba ang ilang kaugalingon maoy
ilang gihagit, aron nga ang kaulaw maanaa kanila? **20** Busa
miingon ang Ginoo nga si Yahweh niini, 'Tan-awa, ang akong
kasuko ug kaligutgot igabubo niining dapita, diha sa tawo ug
sa mananap, diha sa kahoy sa kaumahan ug bunga diha sa
yuta. Mosilaob kini ug dili gayod mapalong.' **21** Si Yahweh
nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel miingon
niini, 'Idugang ang inyong mga halad nga sinunog ngadto sa
inyong mga halad ug ang unod gikan niini. **22** Kay sa dihang
gipadala ko ang inyong mga katigulangan pagawas sa yuta sa
Ehipto, wala ako nagkinahanglan ug bisan unsang butang
nga gikan kanila. Wala ako naghatag ug sugo ngadto kanila
mahitungod sa mga matang sa mga halad nga sinunog ug
mga halad. **23** Naghatag lamang ako kanila niini nga sugo,
"Paminaw sa akong tingog, ug mahimo ninyo akong Dios,
ug kamo mahimong akong katawhan. Busa lakaw sa tanan
nga mga dalan nga gisugo ko kaninyo, aron nga mahimo
kining maayo alang kaninyo." **24** Apan wala sila naminaw
o naghatag ug pagtagad. Nagkinabuhi sila pinaagi sa ilang
masinupakon nga laraw sa daotan nila nga mga kasingkasing,
busa mibalik sila, ug wala mipadayon. **25** Sukad sa adlaw
nga migawas ang inyong mga katigulangan gikan sa yuta sa
Ehipto hangtod karong adlawa, gipadala ko ang matag usa sa
akong mga sulugoon ug akong mga propeta diha kaninyo.
Nagpadayon ako sa pagpadala kanila. **26** Apan wala sila
naminaw kanako. Wala sila manumbaling. Hinuon, nagpagahi
sila sa ilang mga liog. Labaw pa ang ilang pagkadaotan kaysa
ilang mga katigulangan.' **27** Busa imantala kining tanan nga
mga pulong ngadto kanila apan dili sila maminaw kanimo.
Imantala kining mga butanga ngadto kanila, apan dili sila
motubag kanimo. **28** Isulti ngadto kanila, 'Mao kini ang nasod
nga wala maminaw sa tingog ni Yahweh nga Dios niini ug wala
midawat sa pagpanton. Nalaglag ug naputol ang kamatuoran
gikan sa ilang mga baba.' **29** Tupihi ang inyong mga buhok ug
upawi ang inyong kaugalingon. Ug ilabay ang inyong buhok.
Pag-awit ug mga awit sa patay duol sa hawan nga mga dapit.
Kay gisalikway ug gibiyaan ni Yahweh kini nga kaliwatan
tungod sa iyang kasuko. **30** Kay nakabuhat ug daotan ang
mga anak nga lalaki ni Juda sa akong panan-aw—mao kini
ang pahayag ni Yahweh—gipahimutang nila ang dulomtanan
nga mga butang diha sa balay nga gitawag pinaagi sa akong
ngalan aron pasipad-an kini. **31** Unya gitukod nila ang taas nga
dapit sa Tofet nga anaa sa Walog sa Ben Hinom. Gihimo nila
kini aron sunogon ang ilang mga anak nga lalaki ug babaye
diha sa kalayo—usa ka butang nga wala nako gimando, ni
misulod sa akong hunahuna. **32** Busa tan-awa, moabot na ang
mga adlaw—mao kini ang pahayag ni Yahweh—sa diha nga
dili na kini tawgon nga Tofet o Walog sa Ben Hinom. Mahimo
na kini nga Walog sa Ihawanan; maglubong sila ug mga patay
nga lawas sa Tofet hangtod nga wala nay mahibilin nga lawak.
33 Mahimong pagkaon alang sa mga langgam sa kawanangan
ug sa mga mananap sa yuta ang mga patay nga lawas niini
nga katawhan, ug wala nay bisan usa nga makapalisang
kanila. **34** Tapuson ko ang tingog sa paghudyaka ug ang
tingog sa kalipay, ang tingog sa pamanhonon ug ang tingog
sa pangasaw-onon diha sa mga siyudad sa Juda ug sa mga
kadalanan sa Jerusalem, kay mahimong awaaw ang yuta.

8 Nianang panahona—kini ang gipahayag ni
Yahweh—kuhaon nila gikan sa mga lubnganan ang mga
bukog sa mga hari sa Juda ug sa mga opisyal niini, ang mga
bukog sa mga pari ug sa mga propeta, ug ang mga bukog
sa mga lumolupyo sa Jerusalem. **2** Unya katagon nila kini
ilalom sa kahayag sa adlaw ug bulan ug sa tanang mga
bituon sa kalangitan; gisunod ug gialagaran nila kini nga mga
butang sa kalangitan, nga gisundan nila ug gipangita, ug
gisimba nila. Dili na tigomon ang mga bukog o ilubong pag-
usab. Mahisama kini sa hugaw sa mga hayop ibabaw sa
yuta. **3** Sa matag nahibiling dapit diin giabog ko sila, mas
pilion nila ang kamatayon kaysa kinabuhi alang sa ilang mga
kaugalingon, kadtong tanan nga nahibilin gikan niining daotan
nga nasod—kini ang gipahayag ni Yahweh nga pangulo
sa kasundalohang anghel. **4** Busa sultihi sila, miingon si
Yahweh niini: Dili ba mobangon si bisan kinsa nga matumba?
Dili ba mosulay sa pagbalik si bisan kinsa nga nawala? **5**
Nganong kini nga katawhan, sa Jerusalem, nagpadayon sa
pagkawalay pagtuo? Nagpabilin sila sa pagkamabudhion ug
nagdumili sa paghinulsol. **6** Nagpatalinghog ug naminaw
ako, apan wala sila nagsulti ug matarong; walay usa nga
nagbasol sa iyang pagkadotan, walay usa nga miingon, "Unsa
man ang akong nabuhat?" Silang tanan mipadayon sa ilang
gitinguha, sama sa laki nga kabayo nga nagdali padulong sa
gubat. **7** Bisan pa ang tolabong sa langit nasayod sa hustong
mga panahon; ug ang mga salampati, mga sayaw, ug mga
lapay. Moadto sila sa mga dapit nga ilang padulngan sa
hustong panahon, apan wala masayod ang akong katawhan
sa mga sugo ni Yahweh. **8** Unsaon ninyo pag-ingon, nga
"Maalamon kami, kay ang balaod ni Yahweh anaa kanato"? Sa
pagkatinuod, tan-awa! Ang malimbongong pangsulat sa mga
escriba nagbuhat ug bakak. **9** Maulaw ang maalamong mga
tawo. Mahadlok ug malit-ag sila. Tan-awa! Gisalikway nila
ang pulong ni Yahweh, busa unsa may kapuslanan sa ilang
kaalam? **10** Busa ihatag ko sa uban ang ilang mga asawa, ug
ang ilang kaumahan ngadto sa mopanag-iya niini, tungod kay
gikan sa yano ngadto sa pinakamahinungdanon, hakog silang
tanan alang sa dili matinud-anon nga katuyoan! Gikan sa
propeta ngadto sa pari, nagbuhat silang tanan ug bakak.
11 Giayo nila ang mga samad sa akong katawhan, sa pag-
ingon "Kalinaw, Kalinaw" bisan walay kalinaw. **12** Naulaw
ba sila sa dihang nagbuhat sila ug mga dulomtanan? Wala
man gani sila naulaw! Busa mangapukan sila uban niadtong
nangapukan; miingon si Yahweh, mapukan sila sa dihang
silotan na sila. **13** Papahawaon ko gayod sila sa hingpit—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh—wala na unyay mga ubas sa
paras, ni mga bunga sa mga kahoy nga igera. Kay malaya
ang dahon, ug mangahanaw lamang ang gihatag ko kanila.
14 Nganong nanglingkod man kita dinhi? magtigom kita;
mangadto kita sa pinarilang mga siyudad, ug mangahilom kita
didto sa kamatayon. Kay pahilomon kita ni Yahweh nga atong
Dios. Paimnon niya kita ug hilo, tungod kay nakasala man kita
batok kaniya. **15** Naghandom kita ug kalinaw, apan wala
gayoy maayo. Naghandom kita ug panahon sa pagkaayo,
apan tan-awa, adunay kalisang. **16** Ang kinusmo sa iyang
mga lalaking kabayo nadungog gikan sa Dan. Nauyog ang
tibuok kalibotan sa dinahunog sa pagbahihi sa iyang kusgang
mga kabayo. Kay moabot sila ug molamoy sa yuta ug sa
kabtangan niini, ang siyudad ug sa nagpuyo niini. **17** Kay tan-

awa, magpadala ako ug mga bitin sa inyong taliwala, mga
malala nga bitin nga dili ninyo maorasyonan. Paakon nila
kamo—kini ang gipahayag ni Yahweh.'" **18** Walay kataposan
ang akong kasubo, ug nasakitan ang akong kasingkasing.
19 Tan-awa! Ang pagtuaw sa anak nga babaye sa akong
katawhan gikan sa layong yuta! Wala ba si Yahweh sa Zion?
O wala ba ang iyang hari? Nganong gipasuko man nila ako
pinaagi sa ilang kinulit nga mga larawan ug walay bili nga
langyaw nga mga diosdios? **20** Milabay na ang ting-ani ug
nahuman na ang ting-init. Apan wala pa kita naluwas. **21**
Nasakitan ako tungod kay nasakitan ang anak nga babaye sa
akong katawhan. Nasubo ako sa makalilisang nga mga butang
nga nahitabo kaniya; nadismaya ako. **22** Wala bay tambal sa
Gilead? Wala bay mananambal didto? Nganong wala man
naayo ang anak nga babaye sa akong katawhan?

9 Kung makahatag pa lamang unta ug tubig ang akong
ulo ug mahimong tuboran sa mga luha ang akong mga
mata! Kay gitinguha ko ang paghilak adlaw ug gabii alang
niadtong gipamatay nga anak nga babaye sa akong katawhan.
2 Kung aduna pa untay tawo nga makahatag kanako ug
usa ka dapit aron kapuy-an alang sa mga magpapanaw
sa kamingawan, diin moadto ako aron biyaan ang akong
katawhan. Kung mabiyaan ko lamang sila, tungod kay mga
mananapaw silang tanan, usa ka pundok sa mga mabudhion!
3 Mipahayag si Yahweh, "Gibawog nila ang mga pana nga
mga bakak nga anaa sa ilang mga dila, apan dili kini tungod
sa bisan unsa nga pagkamatinud-anon nga anaa kanila nga
nakahimo kanilang kusgan ibabaw sa kalibotan. Nagpadayon
sila sa pagkadaotan. Wala sila makaila kanako." **4** Ang
matag-usa kaninyo, magbantay batok sa inyong silingan ug
ayaw pagsalig kang bisan kinsa ninyo nga igsoong lalaki.
Kay malimbongon gayod ang matag igsoong lalaki, ug ang
matag silingan naglakaw sa pagkamabutangbutangon. **5** Ang
matag tawo magbiaybiay sa iyang silingan ug wala magsulti
sa kamatuoran. Nagtudlo ug malimbongong mga butang
ang ilang mga dila. Naghago sila sa pagbuhat ug daotan.
6 Ang imong puloy-anan anaa taliwala sa limbong; pinaagi
sa ilang limbong nagdumili sila sa pag-ila kanako—kini ang
gipahayag ni Yahweh." **7** Miingon si Yahweh nga pangulo
sa kasundalohang anghel niini, "Tan-awa, tunawon ko sila
ug sulayan, kay unsa paman ang akong mabuhat, tungod sa
nabuhat sa akong katawhan? **8** Daw hait nga mga udyong
ang ilang mga dila; nagsulti sila sa dili matinud-anong mga
butang. Nagmantala sila ug kalinaw sa ilang mga baba ngadto
sa ilang mga silingan, apan namakak sila sulod sa ilang mga
kasingkasing ngadto kanila. **9** Dili ko ba gayod sila silotan
tungod niini nga mga butang—kini ang gipahayag ni Yahweh—
ug dili ko ba gayod mismo panimaslan ang nasod nga sama
niini? **10** Moawit ako ug usa ka awit sa pagbangotan ug
pagtuaw alang sa kabukiran, ug pagaawiton ang awit alang sa
patay sa kasagbotan. Kay gisunog sila aron walay bisan usa
nga makalatas kanila. Dili sila makadungog sa tingog sa mga
baka. Mikalagiw ang tanang kalanggaman sa kawanangan
ug kahayopan. **11** Busa himoon ko ang Jerusalem nga mga
tapok sa mga nagun-ob, usa ka tagoanan sa mga ihalas
nga mga iro. Himoon ko nga magun-ob ang mga siyudad sa
Juda ang mga dapit nga walay mga lumolupyo. **12** Kinsa
man gayod ang maalamon nga tawo ang makasabot niini?
Alang kang kinsa man nagsulti si Yahweh, ug gipahayag
niya kini? Nganong namatay man ug nagun-ob ang yuta
sama sa kamingawan nga walay makalatas? **13** Miingon si
Yahweh, "Tungod kay gisalikway nila ang akong balaod nga
akong gihimo sa ilang atubangan, kay wala sila naminaw
sa akong tingog o nagsubay pinaagi niini. **14** Tungod kay
nagsubay sila pinaagi sa ilang tig-a nga mga kasingkasing
ug nagsunod sa mga Baal sumala sa gitudlo sa ilang mga
amahan nga ilang buhaton. **15** Busa miingon niini si Yahweh
nga pangulo sa kasundalohang anghel, ang Dios sa Israel,
'Tan-awa, pakan-on ko kining katawhan ug panyawan ug
paimnon ug makahilo nga tubig. **16** Unya patibulaagon ko sila
taliwala sa mga nasod nga wala nila nasayran, sila ni ang
ilang mga katigulangan. Padad-an ko sila ug espada hangtod
nga malaglag ko gayod sila sa hingpit.'" **17** Miingon si Yahweh
nga pangulo sa kasundalohang anghel niini, "Hunahunaa kini:
Ipatawag ang mga mag-aawit alang sa patay; paanhia sila.
Ipadala ang mga babaye nga hanas sa pagbangotan; paanhia
sila. **18** Padalia sila ug paawita sa awit sa pagbangotan alang
kanato, aron modagayday ang mga luha sa atong mga mata
ug ang tubig sa atong mga pilok. **19** Kay nadungog ang
pagtuaw didto sa Zion, 'Kung unsa kita kaalaot. Naulawan kita
pag-ayo, kay gibiyaan nato ang yuta sukad gigun-ob nila ang
atong mga balay.' **20** Busa kamong mga babaye, paminawa
ang pulong ni Yahweh; patalinghogi ang mga mensahe nga
mogikan sa iyang baba. Unya tudloi ang inyong anak nga mga
babaye ug awit sa pagbangotan, ug ang matag silingan nga
babaye ug awit alang sa patay. **21** Kay miabot ang kamatayon
agi sa atong mga bintana; miadto kini sa atong mga palasyo.
Mipatay kini sa mga bata nga anaa sa gawas, ug sa batan-ong
mga lalaki nga anaa sa mga plasa sa siyudad. **22** Gipahayag
kini, 'Kini ang gipahayag ni Yahweh—ang mga patayng lawas
sa mga tawo mangatagak sama sa mga hugaw sa hayop nga
anaa sa kaumahan, ug sama sa mga uhay human sa mga
mag-aani, ug wala nay motigom niini.'" **23** Miingon si Yahweh
niini, "Ayaw tugoti nga magpasigarbo ang maalamong tawo sa
iyang kaalam, o ang maggugubat sa iyang kusog. Ayaw tugoti
nga magpasigarbo ang adunahan sa iyang mga bahandi.
24 Kay kung magpasigarbo ang tawo sa bisan unsa, tugoti
nga anaa kini, nga aduna siyay pagsabot ug nakaila kanako.
Kay ako si Yahweh, nga nagbuhat uban sa maunongong
kasabotan, pagkamaangayon ug pagkamatarong ibabaw sa
kalibotan. Kay mao kini ang makapahimuot kanako—kini
ang gipahayag ni Yahweh." **25** Tan-awa, moabot ang mga
adlaw—kini ang gipahayag ni Yahweh—sa dihang silotan ko
ang tanan nga tinuli sa ilang lawas lamang. **26** Silotan ko
ang Ehipto ug Juda, ang Edom, ang katawhan sa Amon, ang
Moab, ug ang tanang katawhan nga nagpagupit ug mubo
kaayo. Kay dili mga tinuli kining mga nasora, ug ang tanang
balay sa Israel adunay dili tinuli nga kasingkasing."

10 "Paminawa ang pulong ni Yahweh nga gipahibalo
kaninyo, balay sa Israel. **2** Miingon si Yahweh niini,
'Ayaw pagtuon sa mga pamaagi sa mga nasod, ug ayaw
kadismaya pinaagi sa mga timailhan nga anaa sa kalangitan,
kay nakuyawan ang kanasoran pinaagi niini. **3** Kay walay pulos
ang relihiyoso nga tulomanon niining mga tawhana. Namutol
sila ug kahoy diha sa lasang, ug ang magkukulit nagkulit sa
kahoy. **4** Unya dayandayanan nila kini ug plata ug bulawan.
Gipalig-on nila kini pinaagi sa martilyo ug mga lansang aron
dili kini matumba. **5** Ang gibuhat sa ilang mga kamot sama
sa mga tawo-tawo nga anaa sa uma sa pipino, tungod kay
dili usab sila makasulti, ug pagaalsahon sila kay dili man sila
makalakaw. Ayaw kahadlok kanila, kay dili man sila modala
ug daotan, ni makahimo sa bisan unsang maayo.'" **6** Walay
usa nga sama kanimo, Yahweh. Bantogan ka, ug bantogan
sa gahom ang imong ngalan. **7** Kinsa may dili mahadlok

kanimo, hari sa kanasoran? Kay mao kini ang angay kanimo,
kay walay sama kanimo taliwala sa mga maalamong tawo sa
kanasoran o sa tanan nilang mga harianong gingharian. **8**
Managsama silang tanan, tampalasan sila ug buangbuang,
mga tinun-an sa mga diosdios nga walay pulos apan kahoy
lamang. **9** Nagdala sila ug dinukdok nga plata nga gikan sa
Tarshis, ug bulawan nga gikan sa Ufaz nga hinimo sa mga
hanas nga magkukulit, ang mga kamot sa mga tigpanindot.
Asul ug tapul nga tila ang ilang mga bisti. Gibuhat kining
tanan nga mga butang sa hanas nilang mga tawo. **10** Apan si
Yahweh ang tinuod nga Dios. Siya ang buhi nga Dios ug walay
kataposang hari. Matay-og ang kalibotan sa iyang kasuko, ug
dili makasugakod ang kanasoran sa iyang kasuko. **11** Sultihan
mo sila sama niini, "Ang mga dios nga wala nagbuhat sa
kalangitan ug kalibotan mahanaw gikan sa yuta ug sa ilalom
niining kalangitan." **12** Apan siya ang nagbuhat sa kalibotan
pinaagi sa iyang gahom, ug gitukod niya ang kalibotan pinaagi
sa iyang kaalam, ug pinaagi sa iyang kahibalo gibuklad
niya ang kalangitan. **13** Makapadahunog ang iyang tingog
sa katubigan diha sa kalangitan, ug gipaalisngaw niya ang
mga gabon gikan sa yuta. Nagpakilat siya alang sa ulan ug
nagpadala ug hangin gikan sa iyang balay nga tipiganan.
14 Nahimong walay alamag ug walay kahibalo ang matag
tawo. Pakaulawan ang matag trabahante sa puthaw pinaagi
sa iyang mga diosdios. Kay malimbongon ang iyang binuhat
nga mga larawan; wala kini kinabuhi. **15** Wala silay pulos,
ang buhat sa mga mabiaybiayon; malaglag sila panahon nga
silotan na sila. **16** Apan ang Dios, ang bahin ni Jacob, dili
sama niini, kay siya ang tighulma sa tanang mga butang. Ang
Israel ang tribo sa iyang panulondon; si Yahweh nga pangulo
sa kasundalohang anghel ang iyang ngalan. **17** Tigoma ang
inyong binugkos ug biya sa yuta, kamong katawhan nga
nagpuyo ilalom sa pagsulong. **18** Kay miingon si Yahweh
niini, "Tan-awa, isalikway ko ang mga lumolupyo sa yuta niini
nga panahon. Sakiton ko sila, ug bation nila kini." **19** Alaot
ako! Tungod sa nangabali kong kabukogan, nagnana ang
akong samad. Busa miingon ako, "Sa pagkatinuod kasakit
kini, apan kinahanglan antoson ko kini." **20** Nabungkag ang
akong tolda, ug naputol ang tanan nga mga pisi niini. Gikuha
nila ang akong mga anak gikan kanako, busa wala na gayod
sila. Wala nay bisan kinsa nga motukod sa akong tolda o sa
pagtaod sa mga tabil sa akong tolda. **21** Kay hungog ang mga
magbalantay sa karnero ug wala sila nangita kang Yahweh;
busa wala sila miuswag, ug nagkatibulaag ang tanan nilang
kahayopan. **22** Miabot ang balita, "Tan-awa! Moabot na kini,
moabot ang hilabihang linog nga gikan sa yuta sa amihanan
aron sa pagguba sa mga siyudad sa Juda ug mahimong
mga tagoanan alang sa ihalas nga mga iro." **23** Nasayod
ako, Yahweh, nga ang dalan sa tawo wala naggikan sa iyang
kaugalingon. Walay tawo nga molakaw nga makagiya sa iyang
kaugalingong mga lakang. **24** Badlonga ako, Yahweh, uban sa
katarong, dili sa imong kasuko o laglagon mo ako. **25** Ibubo
ang imong hilabihan nga kasuko ngadto sa mga nasod nga
wala makaila kanimo ug ngadto sa mga pamilya nga wala
nagsangpit sa imong ngalan. Kay gitukob nila ug gilamoy si
Jacob aron sa paglaglag kaniya sa hingpit ug gigun-ob ang
iyang puloy-anan.

11 Miabot kang Jeremias ang pulong ni Yahweh, nga
nag-ingon, **2** "Paminaw sa mga pulong niining maong
kasabotan, ug isangyaw kini sa matag lalaki didto sa Juda ug
sa mga lumolupyo sa Jerusalem. **3** Sultihi sila, 'si Yahweh, nga
Dios sa Israel nagsulti niini: Tinunglo ang si bisan kinsa nga dili
maminaw sa mga pulong niining maong kasabotan. **4** Mao kini
ang kasabotan nga akong gisugo sa inyong mga katigulangan
nga hinumdoman nila ang adlaw sa akong pagdala kanila
pagawas sa Ehipto, gikan sa hudno nga tunawanan ug puthaw.
Miingon ako, "Paminaw sa akong tingog ug buhata kining
tanang butang sumala sa akong gisugo kaninyo, kay mahimo
kamo nga akong katawhan ug mahimo ako nga inyong Dios."
5 Tumana ako aron nga mapamatud-an ko ang panumpa nga
akong gisaad sa inyong mga katigulangan, ang panumpa nga
ihatag ko kanila ang yuta diin nagadagayday ang gatas ug
dugos, nga mao ang inyong gipuy-an karon.'" Unya ako, si
Jeremias, mitubag ug miingon, "Oo, Yahweh!" **6** Miingon si
Yahweh kanako, "Isangyaw kining tanang butang diha sa mga
siyudad sa Juda ug diha sa mga kadalanan sa Jerusalem.
Isulti, 'Paminaw sa mga pulong niining maong kasabotan ug
tumana kini. **7** Tungod kay nagahatag ako ug maligdong nga
mga sugo sa inyong mga katigulangan gikan sa adlaw sa
akong pagdala kanila pagawas sa yuta sa Ehipto hangtod
niining higayona, mapinadayonon ako nga nagpasidaan kanila
ug naga-ingon, "Paminaw sa akong tingog.'" **8** Apan wala sila
maminaw o mihatag ug pagtagad. Naglakaw ang matag tawo
diha sa pagkamasinupakon sa iyang daotang kasingkasing.
Busa gidala ko ang tanang tunglo niining kasabotan nga
akong gimando nga moabot batok kanila. Apan wala gihapon
nagtuman ang katawhan." **9** Pagkahuman miingon si Yahweh
kanako, "Adunay pagpakig-abin nga nahibaloan taliwala sa
kalalakin-an sa Juda ug sa mga lumolupyo sa Jerusalem.
10 Mibalik sila sa mga kasaypanan sa ilang nahiunang mga
katigulangan, nga nagdumili sa pagpaminaw sa akong pulong,
ug hinuon milakaw sila ug misunod sa laing mga dios aron
sa pagsimba kanila. Gilapas sa panimalay sa Israel ug sa
panimalay sa Juda ang akong kasabotan nga akong gibuhat
uban sa ilang mga katigulangan. **11** Busa misulti si Yahweh
niini, 'Tan-awa, hapit ko na ipahamtang ngadto kanila ang
katalagman, ang katalagman nga dili nila maikyasan. Unya
magtawag sila kanako, apan dili ako maminaw kanila. **12**
Moadto ug magtawag ang mga siyudad sa Juda ug ang
mga lumolupyo sa Jerusalem ngadto sa mga dios nga ilang
gihatagan ug mga halad, apan dili gayod nila sila luwason sa
panahon sa katalagman. **13** Tungod kay ikaw Juda, midaghan
pag-ayo ang imong mga dios sama sa gidaghanon sa imong
mga siyudad. Gihimo nimo ang daghang makauulaw nga mga
halaran sa Jerusalem, mga halaran sa insenso alang kang
Baal, sumala sa gidaghanon sa iyang kadalanan. **14** Busa
ikaw mismo, Jeremias, dili angay nga mag-ampo alang niining
mga tawhana. Dili ka angay nga magbakho o mag-ampo alang
kanila. Tungod kay dili ako maminaw sa dihang magpakitabang
sila kanako diha sa ilang katalagman. **15** Ngano nga ang
akong hinigugma, ang usa nga adunay hilabihan kadaghan
ang daotang tinguha, diha sa akong balay? Dili makatabang
kaninyo ang karne sa inyong mga halad. Nagmaya kamo
tungod sa inyong daotang mga binuhatan. **16** Gitawag kamo ni
Yahweh kaniadto nga dahonon nga kahoyng olibo, maanindot
uban sa bunga niini. Apan sunogon niya kini nga molanog
sama sa dahunog sa bagyo; mangabali ang mga sanga niini.
17 Kay si Yahweh nga labawng makagagahom, ang usa nga
mipahiluna kaninyo, nagsugo ug katalagman batok kaninyo
tungod sa daotang mga binuhatan nga gihimo sa panimalay
sa Israel ug sa panimalay sa Juda—gipasuko nila ako pinaagi
sa paghatag ug mga halad kang Baal.'" **18** Gitugot ni Yahweh
nga mahibaloan ko kining mga butanga, busa nahibaloan ko
sila. Ikaw, Yahweh, ang naghimo nga makita ko ang ilang

mga binuhatan. **19** Sama ako sa malumo nga karnero nga
gigiyahan padulong ngadto sa ihawanan. Wala ako masayod
nga naglaraw sila batok kanako, “Daoton ta ang kahoy uban
sa bunga niini! Wagtangon ta siya gikan sa yuta sa mga buhi
aron nga dili na gayod mahinumdoman ang iyang ngalan.”
20 Apan si Yahweh nga labawng makagagahom mao ang
matarong nga maghuhukom nga magsusi sa kasingkasing ug
sa hunahuna. Mosaksi ako sa imong panimalos batok kanila,
tungod kay gipadangat ko diha kanimo ang akong sumbong.
21 Busa gisulti kini ni Yahweh mahitungod sa mga tawo sa
Anatot nga nagtinguha sa akong kinabuhi, “Miingon sila, 'Dili
ka angay nga managna sa ngalan ni Yahweh, kondili mamatay
ka pinaagi sa among mga kamot. **22** Busa misulti niini si
Yahweh nga labawng makagagahom, 'Tan-awa, hapit ko na
sila silotan. Mangamatay pinaagi sa espada ang ilang kusgan
nga mga batan-ong kalalakin-an. Mangamatay pinaagi sa
kagutom ang ilang mga anak nga lalaki ug babaye. **23** Walay
mahibilin kanila, tungod kay magdala ako ug katalagman batok
sa katawhan sa Anatot, tuig sa pagsilot kanila.'”

12 Matarong ka, Yahweh, sa dihang magdala ako ug
panagbingkil diha kanimo. Angay ko gayod ikaw nga
sultihan sa hinungdan sa akong pagmulo: Nganong molampos
man ang pamaagi sa mga daotan? Malamposon ang tanang
walay pagtuo nga mga tawo. **2** Gitanom mo sila ug nakagamot.
Nagpadayon sila sa pagpamunga. Duol ka sa ilang mga
baba, apan halayo sa ilang mga kasingkasing. **3** Apan ikaw,
Yahweh, nakaila kanako. Nakita mo ako ug gisulayan nimo ang
akong kasingkasing diha kanimo. Kuhaa sila sama sa karnero
paingon ngadto sa ihawanan, ug ilain sila alang sa adlaw sa
pag-ihaw! **4** Hangtod kanus-a nga magpadayon sa pagka-
uga ang yuta, ug malawos ang mga tanom sa matag uma
tungod sa pagkadaotan sa mga lumolupyo niini? Gipanguha
ang mga mananap ug ang langgam. Sa pagkatinuod, ang
katawhan nagsulti, “Wala masayod ang Dios kung unsa ang
mahitabo kanato.” **5** Miingon si Yahweh, “sa pagkatinuod,
kung ikaw, Jeremias, modagan uban sa mga magbaktas
nga mga sundalo ug pakapoyon ka nila, unsaon man nimo
pagpakiglumba batok sa mga kabayo? Kung mahulog ka didto
sa luwas nga kabukiran, unsa man ang mahitabo kanimo
didto sa kabagnotan kilid sa Jordan? **6** Kay bisan ang
imong mga igsoong lalaki ug ang pamilya sa imong amahan
nagluib kanimo ug makusganon nga naghingilin kanimo. Ayaw
pagsalig kanila, bisan pa ug mosulti sila kanimo ug nindot nga
mga butang. **7** Gibiyaan ko ang akong balay; gitalikdan ko
ang akong panulondon. Gihatag ko ang akong kaugalingong
hinigugma nga katawhan ngadto sa mga kamot sa ilang mga
kaaway. **8** Nahisama ang akong panulondon sa liyon nga
anaa sa kabagnotan; giandam niya ang iyang kaugalingon
batok kanako uban sa iyang kaugalingong tingog, busa nasilag
ako kaniya. **9** Wala ba mahimo nga puntikpuntik nga langgam
ang akong gipanag-iya, nga ang ubang mga langgam nga
mangdadagit miadto ug milibot batok kaniya? Lakaw ug tigoma
ang tanang ihalas nga mga mananap ug dad-a sila aron kan-
on siya. **10** Giguba sa daghang mga magbalantay sa karnero
ang akong parasan. Gitunobtunoban nila ang tibuok bahin
sa akong yuta; gihimo nila nga kamingawan ug biniyaan ang
akong maanindot nga dapit. **11** Gihimo nila siya nga biniyaan.
Nagbangotan ako alang kaniya; biniyaan siya. Ang tanang yuta
nahimong biniyaan, kay wala nay bisan usa nga naghunahuna
niini diha sa iyang kasingkasing. **12** Miabot ang mga tigguba
batok sa tanang haw-ang nga mga dapit diha sa kamingawan,
kay nagatukob ang espada ni Yahweh gikan sa kataposan
sa yuta ngadto sa lain. Wala nay luwas nga dapit diha sa
yuta alang sa bisan unsang buhing binuhat. **13** Nagpugas
sila ug trigo apan miani sila ug mga sampinit. Naluya sila
gikan sa pagtrabaho apan walay naani. Busa angay kamong
maulaw sa inyong naani tungod sa kasuko ni Yahweh.” **14**
Gisulti kini ni Yahweh batok sa tanan nako nga mga silingan,
ang mga daotan nga midagmal sa gipanag-iya sa akong
katawhang Israel nga ilang napanunod gikan kanako, “Tan-
awa, ako ang moibot kanila gikan sa ilang kaugalingong yuta,
ug birahon ko pataas ang panimalay ni Juda gikan sa ilang
taliwala. **15** Unya human sa akong pag-ibot niadtong maong
mga nasod, mahitabo nga maluoy ako kanila ug dad-on ko sila
pagbalik; Ibalik ko sila—ang matag usa ka tawo ngadto sa
iyang napanunod ug sa iyang yuta. **16** Moabot ang higayon
nga kung kadtong mga nasod maampingon nga makakat-on sa
mga pamaagi sa akong katawhan, sa pagpanumpa pinaagi sa
akong ngalan ''Ingon nga buhi si Yahweh' ingon nga gitudloan
nila ang akong katawhan nga manumpa pinaagi kang Baal,
unya mapahimutang sila diha taliwala sa akong katawhan. **17**
Apan si bisan kinsa nga dili maminaw, wagtangon ko kanang
maong nasod. Mawagtang gayod kini ug malaglag—mao kini
ang gisulti ni Yahweh.”

13 Misulti si Yahweh kanako niini, “Lakaw ug pagpalit ug
lino nga bahag ug isul-ob kini libot sa imong hawak,
apan ayaw una kini ibutang sa tubig.” **2** Busa mipalit ako
ug bahag sumala sa pahimangno ni Yahweh, ug gisul-ob
ko kini libot sa akong hawak. **3** Unya miabot kanako ang
pulong ni Yahweh sa ikaduhang higayon, nga nag-ingon, **4**
“Kuhaa ang bahag nga imong gipalit nga anaa libot sa imong
hawak, lakaw ug panaw ngadto sa Eufrates. Tagoi kini didto
sa lungag sa bato.” **5** Busa miadto ako ug gitagoan kini
didto sa Eufrates sumala sa gisugo ni Yahweh kanako. **6**
Human sa daghang mga adlaw, miingon si Yahweh kanako,
“Barog ug balik ngadto sa Eufrates. Kuhaa gikan didto ang
bahag nga akong gipatagoan kanimo.” **7** Busa mibalik ako sa
Eufrates ug gikalot ang bahag nga akong gitagoan. Apan tan-
awa! Nadaot na ang bahag; dili na kini mapuslan. **8** Unya
miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, **9**
“Miingon si Yahweh niini: Sa samang paagi gub-on ko ang
hilabihan nga pagkagarboso sa Juda ug sa Jerusalem. **10**
Kining daotan nga katawhan nga nagdumili sa pagpaminaw sa
akong pulong, nga naglakaw sa kagahi sa ilang kasingkasing,
nga miadto sa laing mga dios sa pagsimba ug sa pagyukbo
kanila—mahisama sila niining bahag nga dili na mapuslan. **11**
Tungod kay ingon nga ang bahag motapot sa dapidapi sa usa
ka tawo, gihimo ko usab ang tanang panimalay sa Israel ug
ang tanang panimalay sa Juda nga motapot kanako—mao kini
ang gisulti ni Yahweh—nga mahimong akong katawhan, sa
pagdala kanako ug kabantog, pagdayeg, ug dungog. Apan dili
sila maminaw kanako. **12** Busa angay nimo kining isulti nga
pulong ngadto kanila, 'si Yahweh, ang Dios sa Israel, nag-
ingon niini: Ang matag sudlanan mapuno ug bino.' Moingon
sila kanimo, 'Wala ba gayod kita mahibalo nga ang matag
sudlanan mapuno ug bino?' **13** Busa sultihi sila, 'Miingon si
Yahweh niini: Tan-awa, pun-on ko na sa pagkahubog ang
matag lumolupyo niining yutaa, ang mga hari nga naglingkod
sa trono ni David, ang mga pari, ang mga propeta, ug ang
tanang lumulopyo sa Jerusalem. **14** Unya dugmokon ko ang
matag lalaki batok sa uban, ang mga amahan ug ang mga
anak—mao kini ang gisulti ni Yahweh—Dili ko sila kaluy-an, ug
dili ko sila paikyason gikan sa katalagman.'” **15** Paminaw ug
hatagig pagtagad. Ayaw pagpagarbo, tungod kay si Yahweh

nag-ingon. **16** Pasidunggi si Yahweh nga inyong Dios sa
dili pa niya dad-on ang kangitngit, ug sa dili pa niya itugot
nga mapandol ang inyong mga tiil diha sa mga kabukiran sa
pagkakilomkilom. Tungod kay nangandoy kamo ug kahayag,
apan himoon niyang hilabihan kangitngit ang dapit, ngadto sa
mangitngit nga panganod. **17** Busa kung dili kamo maminaw,
mohilak ako nga mag-inusara tungod sa inyong pagkagarboso.
Mohilak gayod ako ug modagayday ang mga luha, tungod kay
gibihag ang panon sa mga karnero ni Yahweh. **18** Isulti kini
ngadto sa hari ug sa inahan nga rayna, 'Ipaubos ang inyong
mga kaugalingon ug lingkod, tungod kay ang mga korona nga
anaa sa inyong ulo, ang inyong garbo ug himaya, nawala na.'
19 Pagasirad-an ang mga siyudad sa Negev, ug walay usa
nga moabri kanila. Pagabihagon ang Juda, ang tanan nga iya
ngadto sa pagkabihag. **20** Iyahat ang inyong mga mata ug
tan-awa ang usa nga nagpadulong gikan sa amihanan. Asa
man ang panon sa mga karnero nga iyang gihatag kaninyo,
ang panon sa mga karnero nga maanindot alang kaninyo? **21**
Unsa man ang inyong isulti sa dihang ipahimutang sa Dios
labaw kaninyo kadtong mga tawo nga gituohan ninyo nga
inyong mga higala? Dili ba kini ang mga sinugdanan sa pag-
antos sa mga kasakit nga modakop kaninyo sama sa babaye
nga nanganak? **22** Unya tingali makaingon kamo diha sa
inyong kasingkasing, 'Nganong nagakahitabo man kining mga
butanga kanako?' Tungod kini sa daghan ninyong kasaypanan
nga walisan kamo sa inyong palda ug panamastamasan. **23**
Mamahimo ba nga usbon sa katawhan sa Cush ang kolor sa
ilang panit, o mausab sa leopardo ang iyang puntikpuntik?
Kung mao kana, kamo usab sa inyong kaugalingon, bisan
naanad na sa pagkadaotan, mamahimong makabuhat ug
maayo. **24** Busa ipakatag ko sila sama sa tahop nga mawala
diha sa hangin sa disyerto. **25** Mao kini ang akong gihatag
kaninyo, ang bahin nga akong gigahin alang kaninyo—mao
kini ang gisulti ni Yahweh—tungod kay gikalimtan ninyo ako
ug misalig kamo sa pagpangilad. **26** Busa ako usab mismo
ang mogisi sa inyong mga palda, ug makita ang inyong mga
tinagoang bahin. **27** Nakita ko ang inyong pagpanapaw ug ang
pagbahihi, ang pagkadaotan sa inyong pagbaligya ug dungog
diha sa mga kabungtoran ug sa mga kaumahan, ug nakita ko
kining dulumtanang mga butang! Alaot ka, Jerusalem! Hangtod
kanus-a ka mamahimong limpyo pag-usab?"

14 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang
Jeremias mahitungod sa hulaw, **2** "Pasagdi nga
magbangotan si Juda; pasagdi nga mangatumba ang iyang
mga ganghaan. Magsubo sila tungod sa yuta; mopatigbabaw
gayod ang ilang paghilak alang sa Jerusalem. **3** Nagpasag-
ob ug tubig ang mga agalon ngadto sa ilang mga sulugoon.
Sa pag-adto nila sa mga atabay wala silay nakita nga tubig.
Mibalik sila nga walay dala; gitabonan nila ang ilang mga
ulo sa hilabihang kaulaw. **4** Tungod niini nangliki ang mga
yuta, tungod kay walay ulan nga niabot sa yuta. Naulaw ang
magdadaro nga mga lalaki busa gitabonan nila ang ilang mga
ulo. **5** Kay bisan paman ang bayeng binaw mibiya sa iyang
anak sa kaumahan, kay wala nay sagbot. **6** Nagtindog ang
mga ihalas nga mga asno ngadto sa hawan nga kapatagan ug
naghalhal sila sama sa ihalas nga mga iro. Nangahalap na
ang ilang mga mata, tungod kay wala na silay masibsib. **7**
Bisan pa kung mosaksi ang among mga sala batok kanamo,
Yahweh, lihok alang sa kaayohan sa imong ngalan. Tungod
kay nagkadaghan ang walay pagtuo namong mga binuhatan;
nakasala kami batok kanimo. **8** Ang paglaom sa Israel, siya
nga maoy moluwas kaniya panahon sa kalisdanan, nganong
mahisama ka man sa usa ka dumuduong sa yuta, sama
sa langyaw nga naglatagaw ug nagpabilin lamang sa usa
kagabii? **9** Nganong nahisama ka man sa tawong nalibog,
sama sa manggugubat nga wala nakahimo pagluwas kang
bisan kinsa? Tungod kay anaa ka sa among taliwala, Yahweh!
Ang imong ngalan gimantala nganhi kanamo. Ayaw kami biyai.
10 Miingon si Yahweh niini sa iyang katawhan: "Tungod kay
ganahan silang maglatagaw, wala gayod nila gihikaw ang ilang
mga tiil sa paghimo niini." Wala gayod nahimuot si Yahweh
kanila. Karon iyang hinumdoman ang ilang pagkadaotan ug
silotan ang ilang mga sala. **11** Miingon si Yahweh kanako,
"Ayaw pag-ampo alang sa kaayohan niining mga tawhana.
12 Tungod kay kung magpuasa sila, dili ko gayod dunggon
ang ilang mga pagdangoyngoy, ug kung mohalad sila ug
mga halad nga sinunog ug mga halad nga pagkaon, dili
ako mahimuot niini. Tungod kay ako silang tapuson pinaagi
sa espada, kagutom, ug hampak." **13** Unya miingon ako,
"O, Ginoo nga Yahweh! Tan-awa! Miingon ang mga propeta
ngadto sa mga katawhan, 'Dili ninyo makita ang espada;
wala gayoy kagutom alang kaninyo, tungod kay ihatag ko
kaninyo ang tinuod nga kasigurohan niining dapita.'" **14**
Miingon si Yahweh kanako, "Nanagna ang mga propeta ug
mga bakak pinaagi sa akong ngalan. Wala ko sila gipadala,
ni mihatag kanila ug bisan unsang sugo o nakig-sulti man
lang kanila. Apan ang ilang gipanagna diha kaninyo mao ang
malimbongon nga mga panan-awon nga walay kapuslanan, ug
malimbongon nga pagpanagna nga naggikan sa ilang mga
hunahuna." **15** Busa miingon si Yahweh niini, "Mahitungod sa
mga propeta nga nanagna pinaagi sa akong ngalan apan wala
nako gipadala—kadtong miingon nga wala na gayoy espada
o kagutom niining dapita: Mangamatay gayod kining mga
propetaha pinaagi sa espada ug kagutom. **16** Unya ilabay
kadtong mga tawo nga ilang gitagnaan ngadto sa kadalanan
sa Jerusalem tungod sa kagutom ug espada, tungod kay
wala na gayoy bisan usa nga molubong kanila—sila, ilang
mga asawa, ilang mga anak nga lalaki, o ang ilang mga
anak nga babaye— tungod kay ibubo ko ngadto kanila ang
ilang pagkadaotan. **17** Isulti kini nga pulong ngadto kanila,
'Pasagdi nga magdagayday ang mga luha sa akong mga
mata, adlaw ug gabii. Ayaw kini tugoti nga mohunong, tungod
kay adunay dako nga pagkapukan sa putli nga mga anak nga
babaye sa akong katawhan—usa ka dako ug dili matambalan
nga samad. **18** Kung moadto ako sa kaumahan, adunay
usa nga mamatay pinaagi sa espada! Kung moadto ako sa
siyudad, adunay mga sakit tungod sa kagutom. Naglatagaw sa
yuta ang propeta ug ang pari, ug wala sila nasayod niini.'"
19 Gisalikway mo na ba sa hingpit ang Juda? Nagdumot
kaba sa Zion? Nganong gisakit mo man kami kung wala na
gayod kami kaayohan? Naglaom kami ug kalinaw, apan wala
gayoy maayo— ug panahon sa kaayohan, apan tan-awa, ang
kahadlok lamang ang anaa. **20** Among angkonon, Yahweh,
ang among mga sala, ang sala sa among mga katigulangan,
tungod kay nakasala gayod kami batok kanimo. **21** Ayaw kami
isalikway! Alang sa imong ngalan, ayaw himoa nga maulawan
ang imong mahimayaong trono. Hinumdomi ug ayaw putla ang
imong kasabotan uban kanamo. **22** Aduna bay mga diosdios
nga makahimo sa kalangitan nga mohatag ug ulan ngadto sa
kanasoran? Dili ba ikaw lang man, Yahweh nga among Dios,
ang makabuhat niini? Naglaom kami kanimo, tungod kay ikaw
ang nagbuhat niining tanan.

15 Unya miingon si Yahweh kanako, "Bisan pa ug motindog
si Moises o si Samuel sa akong atubangan, dili ko

gayod kaluy-an kining mga tawhana. Papahawaa sila sa akong
atubangan, aron mopahawa sila. **2** Mahitabo nga moingon sila
kanimo, 'Asa man kami moadto?' Unya kinahanglan nga sultihan
nimo sila, 'Mao kini ang giingon ni Yahweh: Kadtong gitakda
nga mamatay kinahanglan mamatay ngadto sa kamatayon;
kadtong gitakda sa espada kinahanglan mopadulong sa
espada. Kadtong gitakda sa kagutom kinahanglan gutomon;
ug kadtong gitakda sa pagkabihag, kinahanglan mabihag.'
3 Tungod kay ako silang ibutang sa upat ka pundok—mao
kini ang gipamulong ni Yahweh—ang espada sa pagpatay
sa pipila, ang mga iro aron sa paglabnot sa uban, ang mga
langgam sa kalangitan ug ang mga ihalas nga mananap sa
kalibotan aron sa pagkaon ug pagpatay sa pipila. **4** Himoon
ko silang butang nga makalilisang alang sa tanang gingharian
sa kalibotan, tungod kini sa gibuhat ni Manases nga anak
nga lalaki ni Hezekia, ang hari sa Juda didto sa Jerusalem. **5**
Tungod kay kinsa man ang maluoy kanimo, Jerusalem? Kinsa
man ang magsubo kanimo? Kinsa man ang molingi aron sa
pagpangutana mahitungod sa imong kaayohan? **6** Gibiyaan
mo ako—mao kini ang gipamulong ni Yahweh—nawala ka
gikan kanako. Busa bunalan ko gayod ikaw sa akong kamot
ug gub-on. Gikapoy na ako sa paghatag ug kaluoy kanimo.
7 Busa lainon ko sila gamit ang pangkaykay didto sa mga
ganghaan sa yuta. Patyon ko sila. Silotan ko ang akong
katawhan tungod kay wala sila mibiya sa ilang mga binuhatan.
8 Himoon ko nga mas daghan pa sa mga balas sa baybayon
ang ilang mga biyuda. Batok sa mga inahan sa batan-ong
mga lalaki ipadala ko ang tiglaglag panahon sa kaudtohon.
Ipahamtang ko sa pinakalit ang kakurat ug kahadlok kanila. **9**
Makuyapan ang inahan nga nanganak ug pito ka mga bata.
Maglisud siyag ginhawa. Mosalop ang iyang adlaw samtang
hayag pa. Maulaw siya, tungod kay ihatag ko ngadto sa espada
ang nahibilin sa atubangan sa ilang mga kaaway —mao kini
ang gipamulong ni Yahweh." **10** Alaot ako, akong inahan!
Tungod kay gipakatawo mo ako, ako mao ang tawo sa kagubot
ug pakiglalis sa tanang kayutaan. Wala ako nanghulam kang
bisan kinsa o ni gihatagan ako ni bisan kinsa, apan gitunglo
ako nilang tanan. **11** Miingon si Yahweh: "Dili ko ba gayod ikaw
luwason? Sa pagkatinuod himoon ko gayod nga magpakiluoy
ug mangayo ug tabang ang imong mga kaaway sa panahon sa
katalagman ug kalisod. **12** Aduna bay tawo nga makadukdok
sa puthaw? Ilabi na ang puthaw nga gikan sa amihanan nga
gisagolan ug bronsi? **13** Ihatag nako sa imong mga kaaway
ang bahandi ug mga kabtangan ingon nga inilog. Buhaton ko
kini tungod sa imong mga sala nga nabuhat sulod sa imong
mga utlanan. **14** Unya himoon ko ikaw nga moalagad sa
imong mga kaaway didto sa yuta nga wala pa nimo hisayri,
tungod kay ang kalayo mosilaob, ug madagkotan ang akong
kasuko batok kanimo." **15** Yahweh, nasayod ka! Hinumdomi
ug tabangi ako. Dad-a ang pagpanimalos alang kanako batok
niadtong mga nagdaogdaog kanako. Mainantoson ka, apan
ayaw sila tugoti nga kuhaon ako; Sayra nga nag-antos ako
sa mga pagdaogdaog alang kanimo. **16** Nakaplagan ang
imong mga pulong, ug gisabot ko kini. Nahimong akong
kalipay ug nahimuot ang akong kasingkasing sa imong mga
pulong, tungod kay gidala ko ang imong ngalan, Yahweh,
Dios nga labawng makagagahom. **17** Wala ako milingkod
palibot niadtong mga nagsaulog o naglipay. Milingkod ako nga
malinawon tungod sa imong makagagahom nga kamot, tungod
kay gipuno mo ako sa kasuko. **18** Nganong nagpadayon man
ang akong kasakit ug dili matambalan ang akong samad,
nagdumili nga mamaayo? Sama ka ba sa malimbongon
nga tubig, nga mohubas ra? **19** Busa miingon si Yahweh
niini, "Kung maghinulsol ka, Jeremias, pagahinloan ko ikaw,
ug motindog ka sa akong atubangan ug moalagad kanako.
Tungod kay kung ilain nimo ang binuang nga mga butang
gikan sa bililhong mga butang, mahisama ka gayod sa akong
baba. Mamalik kanimo ang mga tawo, apan dili ka mobalik
ngadto kanila. **20** Himoon ko gayod ikaw nga sama sa bronsi
nga pader nga dili masudlan niining mga tawhana, ug makig-
away sila batok kanimo. Apan dili ka nila mabuntog, kay
nag-uban man ako kanimo aron sa pagluwas ug pagtabang
kanimo—mao kini ang gipamulong ni Yahweh— **21** Tungod
kay luwason ko ikaw gikan sa kamot sa mga daotan ug lukaton
gikan sa kamot sa mga madaugdaogon nga tigdumala."

16 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kanako, nga nag-
ingon, **2** "Ayaw pagkuha ug asawa alang sa imong
kaugalingon, ug ayaw pagbaton ug anak nga mga lalaki o anak
nga mga babaye alang sa imong kaugalingon niining dapita. **3**
Tungod kay miingon si Yahweh niini ngadto sa mga anak nga
lalaki ug anak nga mga babaye nga natawo niining dapita,
ngadto sa mga inahan nga nagsapupo kanila, ug ngadto sa
mga amahan nga maoy hinungdan sa ilang pagkatawo niining
yutaa, **4** 'Mangamatay sila sa makamatay nga balatian. Dili na
sila magbangotan o malubong. Mahisama sila sa hugaw sa
hayop nga anaa sa yuta. Tungod kay matapos sila pinaagi
sa espada ug kagutom, ug ang ilang mga patayng lawas
mahimong pagkaon sa mga langgam sa kawanangan ug
sa mga mananap sa yuta.' **5** Kay ang pulong ni Yahweh
miabot kanako, nga nag-ingon, 'Ayaw pagsulod sa balay diin
adunay pagbangotan. Ayaw pag—adto aron sa pagsubo o
sa pagpakitag simpatiya alang kanila, tungod kay gikuha ko
ang akong kalinaw gikan niining mga tawhana, ang akong
gugmang walay paglubad ug kaluoy—mao kini ang giingon ni
Yahweh. **6** Managsama nga mangamatay niining yutaa ang
inila ug dili inila. Dili sila malubong, ug walay magbangotan
alang kanila o ni adunay magsamad sa ilang mga kaugalingon
o magpaupaw alang kanila. **7** Kinahanglan nga walay bisan
usa nga mohatag ug pagkaon sa mga nagbangotan aron sa
paghupay kanila tungod sa kamatay, ug kinahanglan nga
walay mohatag ug makahupay nga kupa sa iyang amahan o
sa iyang inahan aron sa paghupay kanila. **8** Kinahanglan nga
dili ka moadto sa panimalay nga nagkumbira aron lamang sa
pagkaon ug pag-inom'. **9** Tungod kay si Yahweh nga labawng
makagagahom, ang Dios sa Israel, miingon niini, 'Tan-awa, ug
makita ninyo, sa inyong mga adlaw ug niining dapita, hapit ko
na butangan ug utlanan ang tingog sa kalipay ug ang tingog
sa kasadya, ang tingog sa pamanhonon ug ang tingog sa
pangasaw-onon.' **10** Unya mahitabo nga imong isugilon kining
mga pulonga ngadto sa katawhan, ug moingon sila kanimo,
'Nganong gipahamtang man ni Yahweh batok kanamo kining
dakong kadaot? Unsa man ang nahimo namo nga kalapasan
nga nakasala man kami kang Yahweh nga among Dios?' **11**
Busa ingna sila, 'Tungod kay gibiyaan ako sa inyong mga
katigulangan—mao kini ang giingon ni Yahweh—ug miadto sila
sa ubang mga dios ug misimba ug miyukbo kanila. Gibiyaan
nila ako ug wala nagtuman sa akong balaod. **12** Apan kamo
mismo nagdala ug hilabihang pagkadaotan kaysa sa inyong
mga katigulangan, kay tan-awa, ang matag tawo naglakaw sa
pagkamasinupakon sa daotan niyang kasingkasing; walay
bisan usa nga naminaw kanako. **13** Busa ilabay ko kamo
gikan niining yutaa ngadto sa yuta nga wala ninyo hisayri,
bisan kamo ni ang inyong mga katigulangan, ug magsimba
kamo sa ubang mga dios didto adlaw ug gabii, tungod kay dili

ko kamo hatagan ug bisan unsang pabor.' **14** Busa, tan-awa,
moabot ang mga adlaw—mao kini ang giingon ni Yahweh—sa
dihang dili na kini igasulti, 'Ingon nga buhi si Yahweh, siya nga
nagdala sa katawhan sa Israel gikan sa yuta sa Ehipto.' **15**
apan, 'Ingon nga buhi si Yahweh, ang nagdala sa katawhan sa
Israel gikan sa yuta sa amihanan ug gikan sa mga yuta diin
niya sila gipatibulaag.' Tungod kay dalhon ko sila pagbalik sa
yuta nga akong gihatag sa ilang mga katigulangan. **16** Tan-
awa! magpadala ako ug daghang mangingisda-mao kini ang
giingon ni Yahweh-aron nga ilahang panakpon ang katawhan.
Human niini magpadala ako ug daghang mangangayam aron
nga pangayamon silang tanan sa kabukiran ug kabungtoran,
ug diha sa mga bangag sa dagkong mga bato. **17** Tungod
kay nagtan-aw ako sa tanan nilang mga pamaagi; dili sila
makatago gikan kanako. Dili matago ang ilang mga sala
gikan sa akong mga mata. **18** Panimaslan ko sila ug doble
sa ilang pagkadaotan ug sa ilang paghugaw sa akong yuta
pinaagi sa mga kinulit nga larawan, ug sa paglukop sa akong
panulondon sa ilang mga hugaw nga mga rebulto." **19** Yahweh,
ikaw mao ang akong kota ug ang akong dalangpanan, ang
dapit nga akong kaduolan panahon sa mga kagul-anan. Ang
mga kanasoran moduol kanimo gikan sa mga kinatumyan sa
kalibotan ug moingon, 'Tinuod nga ang among katigulangan
nagpanunod ug bakak. Wala silay dala; wala gayoy ginansiya
diha kanila. **20** Makahimo ba ug mga diosdios ang katawhan
alang sa ilang kaugalingon? Apan dili sila mga dios.' **21** Busa
tan-awa! Niini nga panahon pasayron ko sila, ipaila ko kanila
ang akong kamot ug ang akong gahom, aron nga masayran
nila nga ang akong ngalan mao si Yahweh.

17 "Ang sala sa Juda gisulat pinaagi sa puthaw nga
pangsulat nga hait ang tumoy. Gikulit kini diha sa papan
sa ilang mga kasingkasing ug diha sa mga sungay sa imong
mga halaran. **2** Bisan pa ug mahinumdoman sa ilang mga
anak ang ilang mga halaran ug ang mga poste ni Asera nga
anaa sa nagkatag nga mga kahoy ug anaa sa habog nga mga
kabungtoran. **3** Ang mga poste ni Asera nga atoa sa bukid sa
hawan nga dapit. Ihatag ko ingon nga inilog ang imong kadato
ug ang tanan nimong mga kabtangan, lakip ang imong habog
nga mga lugar, tungod sa sala nga imong nabuhat sa tanan
nimong ginsakopan. **4** Mawala kaninyo ang panulundon nga
akong gihatag kaninyo. Himoon ko kamo nga ulipon sa inyong
mga kaaway didto sa yuta nga wala ninyo hisayri, tungod kay
gihalingan ninyo ang akong kasuko, nga magkalayo hangtod
sa kahangtoran." **5** Miingon si Yahweh; "Tinunglo ang tawo
nga nagsalig sa laing tawo; gihimo niyang kusog ang unod
apan gipalayo niya ang iyang kasingkasing kang Yahweh. **6**
Tungod kay mahisama siya sa gamay nga sampinit didto sa
Araba ug dili makakita sa bisan unsang maayo nga moabot.
Magpuyo siya sa batoong mga dapit diha sa kamingawan,
yuta nga walay tanom ug walay mga lumolupyo. **7** Apan
bulahan ang tawo nga mosalig kang Yahweh, tungod kay si
Yahweh mao ang hinungdan sa iyang pagsalig. **8** Kay sama
siya sa kahoy nga natanom daplin sa sapa, magkatag ang
iyang mga gamot sa katubigan. Dili kini mahadlok sa pag-
abot sa ting-init, tungod kay kanunay nga lunhaw ang mga
dahon niini. Dili kini mabalaka sa tuig nga tinghulaw, ug dili kini
mohunong sa paghatag ug bunga. **9** Ang kasingkasing mao
ang labing limbongan sa tanan. Usa kini ka balatian; kinsa
man ang makasabot niini? **10** Ako si Yahweh, mao ang nag-
susi sa hunahuna, ug ang mosulay sa kasingkasing. Hatagan
ko ang tawo sumala sa iyang mga pamaagi, sumala sa bunga
sa iyang mga binuhatan. **11** Adunay langgam nga maglumlom
sa itlog sa uban. Adunay tawo nga madato sa dili matarong
nga paagi, apan kung mahurot na ang katunga sa iyang mga
adlaw, kadto nga pagkadato mobiya kaniya, ug sa katapusan
mahimo siyang buangbuang." **12** "Halangdon nga trono ang
dapit sa atong templo, sa sinugdan palang anaa na kini sa
habog. **13** Si Yahweh ang paglaom sa Israel. Maulawan ang
tanan nga mobiya kanimo. Kadtong anaa sa yuta nga mitalikod
kanimo isulat diha sa abog. Tungod kay ilang gibiyaan si
Yahweh, ang tuboran sa buhing tubig. **14** Ayoha ako, Yahweh,
ug mamaayo ako! Luwasa ako, ug maluwas ako. Tungod
kay ikaw mao ang akong awit sa pagdayeg. **15** Tan-awa,
nag-ingon sila kanako, 'Asa naman ang pulong ni Yahweh?
Paanhia kini!' **16** Alang kanako, wala ako midagan ingon
nga magbalantay sa pagsunod kanimo. Wala ako nangandoy
sa adlaw sa katalagman. Nasayod ka sa mga pulong nga
akong gisulti gikan sa akong mga ngabil. Nahimo kini diha
sa imong presensya. **17** Ayaw intawon ug kasuko kanako.
Ikaw mao ang akong dalangpanan sa adlaw sa kalamidad.
18 Hinaot nga maulawan ang mga naggukod kanako, apan
ayaw tugoti nga maulawan ako. Hinaot nga mahadlok sila,
apan ayaw tugoti nga mahadlok ako. Ipadala ang adlaw sa
kalamidad ngadto kanila ug dugmoka sila uban sa doble nimo
nga bahin sa pagguba." **19** Miingon si Yahweh niini kanako:
"Lakaw ug tindog ngadto sa ganghaan sa mga tawo diin
mosulod ang mga hari sa Juda ug sa dapit diin sila mogawas,
unya sa uban usab nga mga ganghaan sa Jerusalem. **20**
Ingna sila, 'Paminawa ang pulong ni Yahweh, mga hari sa
Juda ug kamong tanang katawhan sa Juda, ug ang tanang
lumulupyo sa Jerusalem nga mosulod pinaagi niini nga mga
ganghaan. **21** Miingon si Yahweh niini: "Pag-amping alang sa
inyong mga kinabuhi ug ayaw kamo pagpas-an ug mga bug-at
sa adlaw nga Igpapahulay aron dalhon kini ngadto sa mga
ganghaan sa Jerusalem. **22** Ayaw pagdala ug mga palas-
anon pagawas sa imong balay sa adlaw nga Igpapahulay.
Ayaw pagtrabaho sa bisan unsang buluhaton, apan igahin ang
adlaw nga Igpapahulay, ingon sa akong gisugo sa inyong mga
katigulangan.'" **23** Wala sila naminaw o nagpatalinghog, apan
ilang gipagahi ang ilang liog aron nga dili sila makadungog
kanako ni modawat sa akong pagbadlong. **24** Mahitabo nga
kung maminaw gayod kamo kanako-mao kini ang giingon
ni Yahweh—ug dili magdala ug palas-anon ngadto sa mga
ganghaan sa siyudad sa adlaw nga Igpapahulay apan igahin
hinuon kini nga adlaw ngadto kang Yahweh ug dili magbuhat
ug bisan unsang buluhaton nianang adlawa, **25** unya ang mga
hari, mga prinsipe, ug kadtong naglingkod sa trono ni David
moadto sa mga ganghaan sa siyudad sakay sa karwahe ug sa
mga kabayo, sila ug ang ilang mga pangulo, mga kalalakin-an
sa Juda ug mga lumulupyo sa Jerusalem, ug kini nga siyudad
pagapuy-an hangtod sa kahangtoran. **26** Mangabot sila gikan
sa mga siyudad sa Juda ug gikan sa tanang nakapalibot sa
Jerusalem, gikan sa yuta sa Benjamin ug sa ubos nga mga
yuta, gikan sa mga kabungtoran, ug gikan sa Negeb, nagdala
ug mga halad sinunog ug mga sakripisyo, mga halad nga trigo
ug mga insenso, pagpasalamat nga mga halad ngadto sa
balay ni Yahweh. **27** Apan kung dili sila mamati kanako—sa
paglain sa adlaw nga Igpapahulay ug magpas-an ug mga
palas-unon ug mosulod sa mga ganghaan sa Jerusalem sa
adlaw nga Igpapahulay—unya pagasindihan ko ang ilang mga
ganghaan, ug sunugon niini ang mga kota sa Jerusalem, ug
dili kini mapalong."

18 Ang pulong nga miabot kang Jeremias gikan kang
Yahweh, nag-ingon, **2** "Tindog ug pag-adto sa balay sa

magkukolon, kay didto nako ipadungog kanimo ang akong
pulong." **3** Busa miadto ako sa balay sa magkukolon, ug
tan-awa! Nagtrabaho ang magkukolon didto sa himoanan ug
kolon. **4** Apan nangabungkag ang lapok nga iyang gihulma
diha sa iyang kamot, busa nausab ang iyang hunahuna ug
naghimo ug laing butang nga nindot sumala sa iyang panan-
aw. **5** Unya miabot ang pulong ni Yahweh kanako, nga nag-
ingon, **6** "Dili ko ba mahimo ang gibuhat sa magkukolon
diha kaninyo, panimalay sa Israel? —mao kini ang gisulti ni
Yahweh. Tan-awa! Sama sa lapok nga anaa sa kamot sa
magkukolon—sama kamo niana sa akong kamot, panimalay
sa Israel. **7** Sa usa ka higayon, mosangyaw ako mahitungod
sa usa ka nasod o sa usa ka gingharian, nga papahawaon ko
kini, pukanon o laglagon. **8** Apan kung isalikway sa nasod
nga akong gisangyawan ang ilang pagkadaotan, dili ko na
ipadayon ang kadaot nga akong gilaraw nga ipahamtang
kanila. **9** Sa laing higayon, magsangyaw ako mahitungod sa
nasod o gingharian, nga tukoron ko kini o itanom. **10** Apan
kung magbuhat sila ug daotan sa akong panan-aw pinaagi
sa dili pagpaminaw sa akong tingog, unya hunongon ko ang
kaayo nga akong gisulti nga buhaton alang kanila. **11** Busa
karon, pakigsulti sa katawhan sa Juda ug sa mga lumulupyo
sa Jerusalem ug pag-ingon, 'Gisulti kini ni Yahweh: Tan-awa,
magbuhat na ako ug kadaot batok kaninyo. Naglaraw na ako
ug daotan batok kaninyo. Paghinulsol, matag tawo gikan sa
iyang daotang mga binuhatan, aron nga magdala ug kaayohan
diha kaninyo ang inyong mga pamaagi ug ang inyong mga
binuhatan.' **12** Apan moingon sila, 'Wala kiniy pulos. Magbuhat
kami sumala sa among kaugalingong mga laraw. Ang matag
usa kanamo magbuhat kung unsa ang gitinguha sa among
daotan ug masinupakon nga kasingkasing.' **13** Busa gisulti
kini ni Yahweh, 'Pangutan-a ang mga nasod, kinsa man ang
nakadungog sa sama niining mga butanga? Nagbuhat sa
makalilisang nga binuhatan ang ulay nga Israel. **14** Mibiya ba
sukadsukad ang niyebe sa Lebanon didto sa batoon nga bahin
sa bungtod? Natumpag na ba sukadsukad ang mga tubod sa
kabukiran nga gikan sa halayo, kadtong bugnaw nga mga
tubod? **15** Apan gikalimtan ako sa akong katawhan. Nagbuhat
sila ug mga halad sa mga walay pulos nga mga diosdios ug
maoy nahimong kapandulan sa ilang mga agianan; gibiyaan
nila ang karaan nga mga dalan aron sa paglakaw sa dali
nga agianan. **16** Mahimong awaaw ang ilang yuta, butang
nga talamayon hangtod sa kahangtoran. Magpangurog ug
magpanglingo sa iyang ulo kadtong mga moagi. **17** Katagon
ko sila sa atubangan sa ilang mga kaaway sama sa sidlakan
nga hangin. Ipakita ko kanila ang akong likod, ug dili ang akong
dagway, sa adlaw sa ilang katalagman.'" **18** Busa miingon ang
katawhan, "Dali, magbuhat kita ug daotang laraw batok kang
Jeremias, sanglit nga dili man mahanaw ang balaod gikan sa
mga pari, o ang mga tambag sa mga maalamong tawo, o ang
mga pulong sa mga propeta. Dali, sulongon nato siya pinaagi
sa atong mga pulong ug dili nato panumbalingon ang bisan
unsang butang nga iyang gisangyaw." **19** Paminaw kanako,
Yahweh, ug paminawa ang tingog sa akong mga kaaway. **20**
Ang katalagman ba nga gikan kanila mao ang akong ganti
alang sa akong pagkamaayo kanila? Kay nagkalot sila ug
bangag alang kanako. Hinumdomi kung giunsa nako pagbarog
diha kanimo aron nga mosulti alang sa ilang kaayohan, aron
nga mawala na ang imong kapungot gikan kanila. **21** Busa
itugyan ang ilang mga anak ngadto sa kagutom, ug ihatag
sila ngadto sa mga kamot nga naggamit ug espada. Busa
himoa nga magbangotan ang ilang mga kababayen-an ug
ang mga biyuda, ug mangamatay ang ilang mga kalalakin-
an, ug mangamatay sa espada ang ilang mga batan-on nga
lalaki didto sa gubat. **22** Tugoti nga madungog ang singgit sa
kasub-anan didto sa ilang mga balay, sama sa imong kalit nga
pagpadala ug mga kaaway batok kanila. Kay nagkalot sila
ug bangag aron sa pagdakop kanako ug nagbuhat ug mga
lit-ag alang sa akong tiil. **23** Apan ikaw, Yahweh, nasayod
ka sa tanan nilang laraw batok sa pagpatay kanako. Ayaw
pasayloa ang ilang mga kalapasan ug mga sala. Ayaw papasa
ang ilang mga sala diha kanimo. Hinuon, laglaga sila diha sa
imong atubangan. Pamuhat batok kanila sa adlaw sa imong
kaligutgot.

19 Miingon si Yahweh niini, "Lakaw ug palita ang kolon
samtang anaa kauban nimo ang mga kadagkoan sa
katawhan ug ang mga pari. **2** Unya pag-adto sa Walog sa
Ben Hinom duol sa Ganghaan sa Buak nga Kolon, ug didto
isangyaw ang mga pulong nga akong isulti kanimo. **3** Sulti,
'Paminawa ang pulong ni Yahweh, mga hari sa Juda ug
ang mga lumulupyo sa Jerusalem! Si Yahweh nga labawng
makagagahom, ang Dios sa Israel, miingon niini, "Tan-awa,
magdala ako ug katalagman niining dapita, ug mobagting
gayod ang mga dalunggan niadtong makadungog niini. **4**
Gibuhat ko kini tungod kay gibiyaan nila ako ug gihugawan
kining dapita. Naghalad sila niining dapita ug mga sakripisyo
sa uban nga mga diosdios nga wala nila mailhi. Sila, ang ilang
mga katigulangan, ug ang mga hari sa Juda nagpuno usab
niining dapita ug dugo sa mga walay sala. **5** Nagtukod sila
ug habog nga mga dapit kang Baal aron sa pagsunog sa
ilang mga anak nga lalaki sa kalayo ingon nga sinunog nga
halad kaniya—butang nga wala nako gimando o gisulti, ni wala
misulod sa akong hunahuna. **6** Busa, tan-awa, moabot na
ang mga adlaw—mao kini ang gisulti ni Yahweh— sa dihang
dili na pagatawgon kining dapita ug Tofet, ang Walog sa Ben
Hinom, kay mamahimo na kining Walog nga Ihawanan. **7**
Himuon kong walay bili dinhing dapita ang tanan nga mga
laraw sa Juda ug sa Jerusalem. Pagalaglagon ko sila pinaagi
sa espada atubangan sa ilang mga kaaway ug pinaagi sa
kamot niadtong nagpangita sa ilang mga kinabuhi. Unya ihatag
ko ang ilang mga patay nga lawas ingon nga pagkaon sa mga
langgam sa kalangitan ug sa mga mananap sa kalibotan. **8**
Unya pagagun-obon ko kining siyudara ug mahimong butang
nga talamayon, kay ang tanan nga moagi niini magpangurog
ug magpanglingiw mahitungod sa tanang mga hampak. **9**
Ipakaon ko kanila ang unod sa ilang mga anak nga lalaki
ug mga anak nga babaye; kan-on sa matag tawo ang unod
sa ilang mga silingan sa panahon nga pagalibotan sila ug
paantoson sa ilang mga kaaway ug sa mga nagpangita sa
ilang mga kinabuhi.'" **10** Unya buakon nimo ang kolon sa
atubangan sa katawhan nga miuban kanimo. **11** Moingon ka
kanila, 'Nagsulti niini si Yahweh nga labawng makagagahom:
Pagabuhaton ko kining samang butang sa mga katawhan
ug niining siyudara—mao kini ang gisulti ni Yahweh—ingon
nga gipangkatag ni Jeremias ang kolon aron nga dili na kini
mahulma pag-usab. Ilubong sa katawhan ang mga patay didto
sa Tofet hangtod nga wala nay luna nga nahibilin sa dugang
pa nga mga patay. **12** Mao kini ang akong buhaton niining
dapita ug sa mga lumulupyo niini sa dihang buhaton ko kining
siyudara sama sa Tofet—mao kini ang gisulti ni Yahweh— **13**
busa mahisama sa Tofet ang mga panimalay sa Jerusalem
ug ang mga hari sa Juda—ang tanan nga mahugaw nga
katawhan nga nagsimba sa tanan nga mga kabituonan sa
kalangitan ug nagbubo sa halad nga ilimnon sa uban nga mga

diosdios diha sa atop sa ilang mga balay.'" **14** Unya miadto si
Jeremias gikan sa Tofet, kung asa gipadala siya ni Yahweh
aron sa pagpanagna. Nagtindog siya sa hawanan sa balay
ni Yahweh ug miingon ngadto sa tanang katawhan, **15** "Si
Yahweh nga labawng makagagahom, Dios sa Israel, miingon
niini, 'Tan-awa, magdala ako ug katalagman niining siyudara
ug sa tanang lungsod niini nga akong gisangyawan batok
niini, tungod kay gipagahi nila ang ilang liog ug nagdumili sa
pagpaminaw sa akong mga pulong.'"

20 Si Pashur ang anak nga lalaki ni Imer nga pari—nga
maoy pangulo sa opisyal—nakadungog nga nanagna si
Jeremias niining mga pulonga atubangan sa balay ni Yahweh.
2 Busa gikulata ni Pashur si Jeremias nga propeta ug unya
giposasan siya nga anaa sa Taas nga Ganghaan sa Benjamin
didto sa balay ni Yahweh. **3** Nahitabo sa pagkaugma nga
gipagawas ni Pashur si Jeremias ug gitanggal ang iyang mga
posas. Unya miingon si Jeremias kaniya, "Wala tawga ni
Yahweh nga Pashur ang imong ngalan, apan ikaw si Magor
Missabib. **4** Kay miingon si Yahweh niini, 'Tan-awa, himoon
ko ikaw nga butang nga makahahadlok, ikaw ug ang tanan
nimong mga hinigugma, kay mangalaglag sila pinaagi sa
espada sa ilang mga kaaway ug makita mo kini. Ihatag ko ang
tibuok Juda ngadto sa kamot sa hari sa Babilonia. Mahimo
silang mga binihag didto sa Babilonia o sulongon sila pinaagi
sa espada. **5** Ihatag ko kaniya ang tanan nga katigayonan
niining siyudara ug ang tanan nga mga kaadunahan, ang
tanang bililhong mga butang ug ang tanan nga mga bahandi
sa mga hari sa Juda. Ibutang ko kini ngadto sa kamot sa
imong mga kaaway, ug pagasakmiton nila kini. Kuhaon nila
kini ug dad-on didto sa Babilonia. **6** Apan ikaw, Pashur, ug
ang tanan nga lumulupyo sa imong panimalay mahimong
binihag. Moadto ka sa Babilonia ug mamatay didto. Ilubong ka
didto ug ang imong mga hinigugma nga imong gipanagnaan
ug malimbongon nga mga butang.'" **7** Yahweh, gilimbongan
mo ako, ug nalimbongan ako. Kusgan ka kaysa kanako, ug
nabuntog mo ako. Nahimo akong kataw-anan sa tibuok adlaw;
ang tanan nagbiaybiay kanako. **8** Kay sa dihang mosulti
ako, motawag ako ug mosangyaw, 'Kaguliyang ug kasamok.'
Unya nahimong pagbadlong ug pagbiaybiay alang kanako
ang pulong ni Yahweh kada adlaw. **9** Kung mosulti ako, 'Dili
ko na hunahunaon pa si Yahweh. Dili na gayod ako mosulti
mahitungod sa iyang ngalan.' Unya sama kini sa kalayo sa
akong kasingkasing, nagkupot sa akong mga kabukogan.
Busa nahasol ako sa pagpugong niini apan dili ko kini mahimo.
10 Nadungog ko ang mga hungihong sa kalisang gikan sa
daghang mga katawhan. 'Ibalita! Kinahanglan nga ibalita nato
kini!' Kadtong suod kanako nagtan-aw kung malaglag ba
ako. 'Basin pa diay ug malimbongan siya. Kung mao kana,
mabuntog ta siya ug makapanimalos kita kaniya.' **11** Apan
nag-uban kanako si Yahweh sama sa makagagahom nga
manggugubat, busa magsusapinday gayod kadtong naggukod
kanako. Dili nila ako mabuntog. Maulawan gayod sila pag-ayo,
tungod kay wala man sila nagmalampuson. Walay kataposan
ang ilang kaulaw, ug dili na kini malimtan. **12** Apan Ikaw,
Yahweh nga labawng makagagahom, ikaw nga nagsusi sa
matarong ug ang nakakita sa hunahuna ug sa kasingkasing.
Pakit-a ako sa imong pagpanghimalos kanila sukad nga
gipakita ko kanimo ang akong sumbong. **13** Awiti si Yahweh!
Dayga si Yahweh! Kay giluwas niya ang kinabuhi niadtong
gidaogdaog gikan sa kamot sa nagbuhat ug mga daotan. **14**
Matunglo unta ang adlaw nga ako nahimugso. Ayaw tugoti nga
mahimong panalangin ang adlaw nga gihimugso ako sa akong
inahan. **15** Matunglo unta ang tawo nga nagsulti sa akong
amahan, ang usa nga nag-ingon, 'Lalaki nga bata ang natawo
diha kanimo,' nga maoy hinungdan sa hilabihan nga kalipay. **16**
Himoa nga mahisama sa mga siyudad nga gilaglag ni Yahweh
kanang tawhana ug wala maluoy si Yahweh kanila. Padungga
siya sa tingog sa pagpakitabang sa pagkakaadlawon, ang
singgit sa panaggubat panahon sa udtong tutok, **17** tungod
kay wala niya ako patya sa tagoangkan, nga naghimo sa
akong inahan nga daw akong lubnganan, ang tagoangkan nga
kanunayng mabdos hangtod sa kahangtoran. **18** Nganong
gipakatawo man ako gikan sa tagoangkan aron lamang
makakita sa mga kagubot ug kasakit, aron nga mapuno sa
kaulaw ang akong mga adlaw?"

21 Ang pulong nga miabot kang Jeremias nga gikan kang
Yahweh sa dihang gipadala ni Haring Zedekia si Pashur
nga anak nga lalaki ni Malkia ug Zefania anak nga lalaki ni
Maaseia ang mga pari alang kaniya. Miingon sila kaniya,
2 "Pangayo ug tambag gikan kang Yahweh alang kanamo,
tungod kay makiggubat kanamo si Nebucadnesar ang hari sa
Babilonia. Tingali ug magbuhat siyag milagro alang kanamo,
sama sa nilabay nga mga panahon, ug iyang paatrason
ang among mga kaaway gikan kanamo." **3** Busa miingon si
Jeremias kanila, "Mao kini ang imong isulti kang Zedekia, **4**
'Si Yahweh, ang Dios sa Israel, miingon niini: Tan-awa, hapit
ko na balihon ang gamit nga alang sa gubat nga anaa sa
imong kamot, nga imong gigamit aron sa pagpakig-away sa
hari sa Babilonia ug sa mga Chaldeanhon nga nagpaduol
kaninyo gikan sa gawas sa mga pader! Tungod kay tapokon
ko sila diha sa tungatunga sa siyudad. **5** Ug ako mismo ang
makig-away batok kanimo uban sa gibakyaw nga kamot ug sa
lig-on nga bukton, ug sa hilabihang kasuko. **6** Tungod kay
akong atakihon ang mga lumulupyo niining siyudara, ang mga
tawo ug ang mga mananap. Mangamatay sila sa hilabihang
hampak. **7** Human niini-mao kini ang giingon ni Yahweh—si
Zedekia ang hari sa Juda, ang iyang mga sulugoon, ang
katawhan, ug si bisan kinsa nga magpabilin dinhi niining
nasora pagkahuman sa hampak, sa espada ug sa kagutom,
ihatag ko silang tanan ngadto sa kamot ni Nebucadnesar ang
hari sa Babilonia, ug ngadto sa kamot sa ilang mga kaaway,
ug sa kamot niadtong buot mopatay kanila. Unya patyon niya
sila pinaagi sa sulab sa iyang espada. Dili niya sila kaluy-an, o
luwason.' **8** Unya alang niining mga tawhana kinahanglan nga
moingon ka, Nag-ingon si Yahweh niini: Tan-awa, Papilion ko
kamo sa dalan sa kinabuhi ug sa dalan sa kamatayon. **9** Bisan
kinsa nga magpabilin dinhi nga siyudad mamatay pinaagi sa
espada, kagutom, ug sa hampak; apan si bisan kinsa nga
mogawas ug moluhod sa mga Chaldeanhon nga anaa na sa
inyong duol, mabuhi. Maluwas ang iyang kinabuhi. **10** Tungod
kay moatubang ako batok niining nasora aron sa pagpadala ug
katalagman ug dili kaayohan—mao kini ang giingon ni Yahweh.
Itugyan kini ngadto sa kamot sa hari sa Babilonia ug iya kining
pagasunogon.' **11** Mahitungod sa panimalay sa hari sa Juda,
pamati sa pulong ni Yahweh. **12** Panimalay ni David, miingon
si Yahweh, Pagdala ug hustisya sa kabuntagon. Luwasa ang
usa ka tawo nga gikawatan pinaagi sa kamot sa tigdaogdaog,
o mogawas ang akong kasuko sama sa nagdilaab nga kalayo,
ug walay bisan usa nga makapalong niini, tungod sa daotan
ninyo nga mga binuhatan. **13** Tan-awa, lumulupyo sa mao nga
walog! Nakigbatok ako kaninyo, bato sa patag—mao kini ang
giingon ni Yahweh-nakigbatok ako kang bisan kinsa nga nag-
ingon, "Kinsa man ang mokanaog aron sa pag-ataki kanato?"
o "Kinsa man ang mosulod sa atong mga balay?" **14** Giandam

ko na ang bunga sa inyong mga tulomanon aron moanha
kaninyo—mao kini ang giingon ni Yahweh— ug maghaling ako
ug kalayo diha sa mga baga nga sampinit, ug ugdawon niya
ang tanan nga nakapalibot niini.'"

22 Mao kini ang gisulti ni Yahweh, "Lakaw ngadto sa balay
sa hari sa Juda ug isulti kini nga pulong didto. **2** Ug
isulti, 'Hari sa Juda, paminawa ang pulong ni Yahweh—ikaw
nga naglingkod sa trono ni David—ikaw, ug ang imong mga
sulugoon, ug ang imong katawhan nga moagi niining mga
ganghaan. **3** Nagsulti si Yahweh niini, "Buhata ang husto ug
ang matarong, ug si bisan kinsa nga gikawatan—luwasa siya
gikan sa mga kamot sa nagdaogdaog. Ayaw daogdaoga ang
mga langyaw o mga batang ilo o balo diha sa inyong yuta.
Ayaw pagpasiugda ug kasamok o paawasi ug dugo sa walay
sala kining dapita. **4** Kay kung buhaton gayod ninyo kining
mga butanga, nan magpadayon sa paglingkod ang mga hari
nga naglingkod sa trono ni David nga mosulod sa ganghaan
sakay sa usa ka karwahe ug sa mga kabayo, siya, lakip na
ang iyang mga sulugoon, ug ang iyang katawhan! **5** Apan
kung dili ninyo patalinghogan kini nga mga pulong nga akong
gipahibalo—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—nan mapukan
gayod kining harianong balay.'" **6** Kay nag-ingon si Yahweh
niini mahitungod sa balay sa hari sa Juda, 'Sama ka sa Gilead,
o sama sa bungtod sa Lebanon alang kanako. Apan himoon
ko ikaw nga usa ka kamingawan, mga siyudad nga walay mga
nagpuyo. **7** Kay paanhaon ko ang mga tawo nga mogun-ob
kanimo! Pamutlon sa mga kalalakin-an gamit ang ilang mga
hinagiban ang inyong labing maayo nga mga kahoyng sidro ug
sunogon nila kini. **8** Unya daghang kanasoran ang mangagi
niining siyudara. Ang tagsatagsa ka tawo magpangutan-anay,
"Nganong gibuhat man kini ni Yahweh sa bantogang siyudad?"
9 Unya motubag ang ubang tawo, "Tungod kay gisalikway
nila ang kasabotan ni Yahweh nga ilang Dios ug nagyukbo
sa ubang mga dios ug misimba niini." **10** Ayaw paghilak sa
tawong patay na ug ayaw pagbangotan alang kaniya; apan
hilaki hinoon ang tawong molakaway na, tungod kay dili na
siya mobalik pa ug dili na niya makita pa ang iyang yutang
natawhan.' **11** Kay misulti niini si Yahweh mahitungod kang
Jehoahaz ang anak nga lalaki ni Josias, ang hari sa Juda
nga mipuli ingon nga hari kang Josias nga iyang amahan,
'Mibiya siya niining dapita ug dili na makabalik pa. **12** Mamatay
siya didto sa dapit kung diin siya gibihag, ug dili na niya
makita pa kining yutaa.' **13** Alaot siya nga nagtukod sa iyang
balay sa dili matarong nga paagi, mga lawak sa itaas pinaagi
sa pagpanlupig, nga nagpatrabaho sa iyang isigkatawo nga
walay suhol; **14** ug miingon siya, 'Magtukod ako alang sa
akong kaugalingon ug usa ka dakong balay nga may mga
luag nga lawak sa itaas.' ug gibutangan niya kini ug dagkong
mga bintana, ug gibungbongan niya kini gamit ang kahoyng
sedro, ug gipintalan niya kini ug pula.' **15** Mao ba kini ang
makahimo kanimo nga maayong hari, nga buot mo man nga
makabalay gamit ang mga tabla sa sedro? Dili ba mikaon
ug miinom man usab ang imong amahan, apan nagbuhat
gihapon sa husto ug matarong? Unya malampuson ang tanan
alang kaniya. **16** Naghukom siya dapig sa husto sa kabos
ug mga nanginahanglan. Nan maayo gayod kini. Dili ba mao
man kini ang buot ipasabot sa pag-ila kanako? —mao kini
ang gipahayag ni Yahweh. **17** Apan walay laing gitinguha sa
imong mga mata ug kasingkasing gawas lamang sa kabalaka
alang sa imong dili makatarongan nga pagbaton ug salapi ug
pagpaawas sa dugo sa tawong walay sala, sa pagpanglupig
ug pagdaogdaog sa uban. **18** Busa misulti si Yahweh niini
mahitungod kang Jehoyakim ang anak nga lalaki ni Josias,
ang hari sa Juda: Dili sila magbangotan alang kaniya, nga
mag-ingon, 'Pagkamakaluluoy sa akong igsoon nga lalaki!
o 'Pagkamakaluluoy sa akong igsoon nga babaye!' Dili sila
magbangotan alang kaniya, nga mag-ingon, 'Pagkamakaluluoy
sa akong agalon!' o 'Pagkamakaluluoy sa akong halangdong
hari!' **19** Ilubong siya sama sa paglubong sa usa ka asno,
guyoron ug ilabay sa gawas nga bahin sa mga ganghaan sa
Jerusalem. **20** Tungas sa kabukiran sa Lebanon ug singgit.
Singgit ngadto sa Bashan. Pagsinggit gikan sa kabungtoran sa
Abarim, kay mangapukan na ang tanan ninyong mga higala.
21 Nakigsulti ako kanimo samtang luwas ka pa, apan mitubag
ka, 'Dili gayod ako maminaw.' Batasan na nimo kini sukad
pa sa imong pagkabatan-on, tungod kay wala mo gayod
paminawa ang akong tingog. **22** Ipadpad sa hangin ang tanan
ninyong mga magbalantay, ug mangabihag ang inyong mga
higala. Unya mangaulaw gayod kamo ug maulawan kamo
tungod sa tanan ninyong daotang mga binuhatan. **23** Kamong
mga nagpuyo sa 'Lebanon,' nga nahimutang sa sedro nga mga
dagkong balay, pagkamakaluluoy ninyo sa dihang modangat
kaninyo ang kasakit, ang kasakit nga sama sa babaye nga
nagbati!" **24** Ingon nga ako buhi—mao kini ang giingon ni
Yahweh— bisan pa ug ikaw, Jehoyakin ang anak nga lalaki ni
Jehoyakim, ang hari sa Juda, mao ang singsing nga pangsilyo
sa akong tuong kamot, tangtangon ko gayod ikaw. **25** Kay
gitugyan ko na ikaw sa mga kamot niadtong nagtingoha sa
imong kinabuhi ug niadtong imong gikahadlokan, bisan pa sa
mga kamot ni Nebucadnezar ang hari sa Babilonia ug sa mga
Caldeahanon. **26** Ilabay ko ikaw ug ang imong inahan nga
naghimugso kanimo ngadto sa laing dapit, ang nasod nga dili
imong natawhan, ug mangamatay kamo didto. **27** Mahitungod
niining yutaa nga buot nilang balikan, dili na sila makabalik
pa dinhi. **28** Tinamay na ba kini ug buak nga sudlanan?
Kini bang tawo nga si Jehoyakin usa ka tadyaw nga dili na
makapahimuot sa uban? Nganong gihinginlan man siya ug
ang iyang kaliwatan, ug gibihag sila sa yuta nga wala nila
mahibaloi? **29** O yuta, yuta, yuta! Patalinghogi ang pulong ni
Yahweh! **30** Nagsulti si Yahweh niini, 'Isulat ang mahitungod
niining tawo nga si Jehoyakin: Dili gayod siya makaanak. Dili
siya magmauswagon sulod sa iyang mga adlaw, ug wala sa
iyang mga kaliwat ang magmalampuson o makalingkod pa sa
trono ni David ug maghari sa tibuok Juda.'"

23 Pagkaalaot sa mga magbalantay nga naggun-ob
ug nagpatibulaag sa mga karnero diha sa akong
sibsibanan—mao kini ang giingon ni Yahweh." **2** Busa si
Yahweh, ang Dios sa Israel, misulti niini batok sa mga
magbalantay nga nag-atiman sa iyang katawhan, "Gipatibulaag
ninyo ang panon sa akong kahayopan ug gipang-abog
sila. Wala ninyo sila atimana. Busa pagasilotan ko kamo
alang sa daotan ninyong nahimo—mao kini ang giingon ni
Yahweh. **3** Tigomon ko ang mga nahibilin nga panon sa akong
kahayopan gikan sa tibuok kayutaan diin ko sila gipatibulaag,
ug ibalik ko sila ngadto sa sibsibanan nga dapit, kung diin
sila magmabungahon ug managhan. **4** Unya magpili ako ug
mga magbalantay nga mag-atiman kanila aron dili na sila
mangahadlok o magkatibulaag. Wala nay bisan usa kanila nga
mawala—mao kini ang giingon ni Yahweh. **5** Tan-awa taliabot
na ang mga adlaw—mao kini ang giingon ni Yahweh—sa
dihang pilion ko na alang kang David ang usa ka matarong nga
sanga. Maghari siya; magmaalamon siya, ug himoon ang husto
ug matarong sa kayutaan. **6** Maluwas ang Juda, ug magpuyo
ang Israel nga layo sa piligro. Unya mao kini ang ngalan nga

siya pagatawagon: Si Yahweh mao ang atong pagkamatarong.
7 Busa tan-awa, taliabot na ang mga adlaw—mao kini ang
giingon ni Yahweh—sa dihang dili na sila magsulti nga, 'Ingon
nga buhi si Yahweh, nga nagpagawas sa katawhan sa Israel
gikan sa yuta sa Ehipto.' **8** Hinoon magasulti na sila nga,
'Ingon nga buhi si Yahweh, nga nagkuha ug nagpabalik sa
mga kaliwat dinhi sa balay sa Israel sukad sa amihanang
bahin ug sa tibuok kayutaan kung diin sila gipang-abog.' Unya
magpuyo na sila sa ilang kaugalingong yuta." **9** Mahitungod
sa mga propeta, nadugmok ang akong kasingkasing, ug
nangurog ang akong mga kabukogan. Nahisama ako sa
tawong hubog, sama sa tawo nga nasobrahan sa bino, tungod
kang Yahweh ug sa iyang balaan nga mga pulong. **10** Tungod
kay ang kayutaan nalukop na sa mga mananapaw. Tungod
niini nagmala na ang yuta. Nangalaya na ang mga tanom didto
sa kamingawan. Daotan ang pamaagi niining mga propeta;
ang ilang gahom wala gamita sa hustong pamatasan. **11**
"Daotan ang mga propeta ug ang mga pari. Nakita ko usab ang
ilang pagkadaotan bisan sa akong puluy-anan! —mao kini ang
giingon ni Yahweh— **12** busa ang ilang mga dalan mahisama
sa danlog nga dapit diha sa kangitngit. Ug mangasukamod
sila. Mangatumba sila niini. Kay magpadala ako ug katalagman
batok kanila sa tuig sa ilang pagsilot—mao kini ang giingon ni
Yahweh. **13** Kay nahikaplagan ko nga nagbuhat ug daotan
ang mga propeta sa Samaria: Nagpropesiya sila pinaagi kang
Baal ug gipahisalaag ang akong katawhan sa Israel. **14** Lakip
ang mga propeta sa Jerusalem nahikaplagan ko usab ug
malaw-ay nga mga binuhatan: Nanapaw sila ug naglakaw
nga malimbongon. Gipalig-on nila ang mga kamot sa mga
tawong daotan; walay namiya sa iyang daotan nga binuhatan.
Nahisama na silang tanan sa Sodoma alang kanako ug ang
ilang pinuy-anan sama sa Gomora!" **15** Busa nagsulti si
Yahweh nga labawng makagagahom mahitungod sa mga
propeta, "Tan-awa, pakaonon ko sila ug panyawan ug paimnon
ug makahilo nga tubig, kay migula ang kadaotan gikan sa
propeta sa Jerusalem paingon sa tibuok nga kayutaan."
16 Nagsulti niini si Yahweh nga labawng makagagahom,
"Ayaw paminaw sa pulong sa mga propeta nga naghatag
ug propesiya diha kaninyo. Gilimbongan lamang nila kamo!
Nagpahayag sila sa ilang mga panan-awon bunga lamang
sa ilang kaugalingong mga hunahuna, ug dili gikan sa baba
ni Yahweh. **17** Kanunay silang nagasulti niadtong misupak
kanako, 'Nag-ingon si Yahweh nga magmalinawon kamo.' Kay
gisultihan usab nila katong tanan nga nagmagahi sa ilang
kasingkasing, magaingon, 'Walay katalagman nga modangat
kaninyo.' **18** Apan kinsa man ang nagbarog sa panagtigom ni
Yahweh? Kinsa man ang nakakita ug nakadungog sa iyang
pulong? Kinsa man ang nanumbaling ug naminaw sa iyang
pulong? **19** Tan-awa, adunay unos nga moabot gikan kang
Yahweh! Migula usab ang iyang naghingapin nga kasuko, ug
ang buhawi nga kapungot. Motuyoktuyok kini sa ulo sa mga
daotan. **20** Dili mahunong ang kapungot ni Yahweh hangtod
nga dili kini mapagawas ug mahatod ngadto sa gitudlo sa
iyang kasingkasing. Sa kataposang mga adlaw, masabtan
ra ninyo kini. **21** Wala ko sugoa kining mga propeta. Migula
lamang sila. Wala gayod akoy giingon ngadto kanila, apan
nagpadayon gihapon sila sa pagpropesiya. **22** Kay kung
nagbarog pa sila sa akong panagtigom, mahimo gayod nga
maminaw ang akong katawhan sa akong pulong; mahimo usab
nila nga mobiya sa ilang mga daotang mga pulong ug mga
malaw-ay nga binuhatan. **23** Dios ba lamang ako nga anaa sa
duol—mao kini ang giingon ni Yahweh—ug dili ba Dios usab
sa halayo? **24** May makatago ba sa hilit nga dapit aron dili
ko siya makita? —mao kini ang giingon ni Yahweh—ug dili
ba anaa man ako bisan asa sa kalangitan ug sa kalibotan?
— mao kini ang giingon ni Yahweh. **25** Nadungog ko kung
unsa ang gisulti sa mga propeta, kadtong mga nagpropesiya
ug mga bakak pinaagi sa akong ngalan. Ug miingon sila,
'Nagdamgo ako! Nagdamgo ako!' **26** Hangtod kanus-a ba
kini magpadayon, ang mga propeta nga nagpropesiya nga
bunga lamang sa ilang hunahuna ug nga nagpropesiya nga
gikan sa malimbongon nilang kasingkasing? **27** Nagaplano
sila nga pahikalimtan sa akong katawhan ang akong ngalan
pinaagi sa mga damgo nga ilang gipadayag, ang matag-usa
ngadto sa iyang isigkatawo, sama sa paghikalimot sa ilang
mga katigulangan sa akong ngalan nga midapig sa ngalan ni
Baal. **28** Pasultiha sa iyang damgo ang propeta nga adunay
damgo. Apan kadtong akong gipadayagan sa usa ka butang,
pasultiha siya sa akong ngalan nga matinud-anon. Unsa man
ang kalabotan sa dagami ngadto sa lugas? —mao kini ang
gipahayag ni Yahweh— **29** Dili ba nga akong pulong sama
man sa kalayo? — mao kini ang gipahayag ni Yahweh—
ug sama sa maso nga nagpinopino sa bato? **30** Busa tan-
awa, kontra ko ang mga propeta—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh— si bisan kinsa nga mangangkon sa mga pulong
gikan sa ubang tawo ug mosulti nga gikan kini kanako. **31** Tan-
awa, kontra ko ang mga propeta—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh—nga migamit sa ilang mga dila aron sa pagpropesiya.
32 Tan-awa, kontra ko ang mga propeta nga may damgo nga
bakak— mao kini ang gipahayag ni Yahweh— ug isugilon nila
kini ug niini nga paagi gipasalaag ang akong katawhan pinaagi
sa ilang bakak ug pagpanghambog. Kontra ko sila, tungod kay
wala ko sila gipadala ni gimandoan ko sila. Busa dili gayod
nila matabangan kining katawhan—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh. **33** Kung mangutana kanimo kining mga tawhana,
o ang usa ka propeta, o ang pari, 'Unsa man ang palas-
anon ni Yahweh?' Sultihi sila, 'Kamo mao ang palas-anon, ug
hinginlan ko ikaw'—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. **34**
Alang sa mga propeta, mga pari, ug katawhan nga moingon,
'Mao kini ang palas-anon ni Yahweh' pagasilotan ko kanang
tawhana ug ang iyang panimalay. **35** Magpadayon kamo sa
pagsulti, ang matag-usa sa iyang isigkatawo ug ngadto sa
iyang mga kaigsoonan, 'Unsa man ang tubag ni Yahweh?' ug
'Unsa man ang gipahayag ni Yahweh?' **36** Apan kinahanglan
dili na kamo mosulti bahin sa 'palas-anon ni Yahweh,' kay ang
palas-anon pulong lamang sa tawo, ug gituis ninyo ang mga
pulong sa buhi nga Dios, nga mao si Yahweh ang labawng
makagagahom, nga atong Dios. **37** Mao kini ang imong
angay isulti sa propeta, 'Unsa man ang tubag nga gihatag ni
Yahweh kanimo? o 'Unsa man ang gisulti ni Yahweh?' **38**
Apan kung isulti nimo, 'Ang palas-anon ni Yahweh', mao kini
ang giingon ni Yahweh: Tungod kay gisulti man ninyo kining
mga pulonga, 'Ang palas-anon ni Yahweh,' sa dihang gipadala
ko ikaw, nga gisultihan, 'Dili ninyo isulti ang "Ang Palas-anon ni
Yahweh,"' **39** busa, tan-awa, puniton ko ikaw ug ilabay palayo
kanako, lakip ang siyudad nga akong gihatag kanimo ug sa
imong mga katigulangan. **40** Unya pahamtangan ko kamo sa
walay kataposang kaulawan ug kaalaot kaninyo nga dili gayod
hikalimtan.

24 Gipakita ni Yahweh kanako ang usa ka butang. Ania
karon, adunay duha ka mga basket sa mga bunga
sa igera nga gipahimutang sa atubangan sa templo ni
Yahweh. (Nahitabo kini nga panan-awon human mabihag ni
Nebucadnezar nga hari sa Babilonia, si Jehoyakin ang anak

nga lalaki ni Jehoyakim, ang hari sa Juda, ang mga opisyal sa
Juda, ang mga batid nga trabahante ug ang mga tighimo ug
mga puthaw nga gikan sa Jerusalem ug gidala sila ngadto sa
Babilonia.) **2** Ang usa ka basket may maayong mga bunga sa
igera sama sa nahinog pag-una nga bunga sa igera, apan
ang laing basket may daot nga bunga sa igera nga dili na
nila makaon. **3** Miingon si Yahweh kanako, "Unsa man ang
imong nakita, Jeremias?" Miingon ako, "Mga bunga sa igera.
Ang maayong mga bunga sa igera ug mga daot nga mga
bunga sa igera nga dili na makaon." **4** Unya ang pulong ni
Yahweh miabot kanako, nga nag-ingon, **5** "Si Yahweh, ang
Dios sa Israel, nag-ingon niini: Maglantaw ako sa kaayohan sa
mga binihag sa Juda, sama niining maayong mga bunga sa
igera, ang mga binihag nga akong gipapahawa gikan niining
dapita paingon sa yuta sa Caldea. **6** Bantayan ko sila alang
sa ilang kaayohan ug pabalikon ko niining yutaa. Tukoron ko
sila, ug dili ko na sila lumpagon. Itanom ko sila, ug dili ko na
sila ibton. **7** Unya hatagan ko sila ug kasingkasing nga moila
kanako, kay ako si Yahweh. Mahimo sila nga akong katawhan
ug ako mahimong ilang Dios, busa mobalik sila kanako sa
tibuok nilang kasingkasing. **8** Apan sama sa daot nga mga
bunga sa igera nga dili makaon—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh—buhaton ko kini kang Zedekia, nga hari sa Juda,
uban sa iyang mga opisyal, ug sa uban pang taga-Jerusalem
nga nahibilin niining yutaa o namuyo didto sa yuta sa Ehipto.
9 Himoon ko silang mangil-ad nga butang, usa ka katalagman,
diha sa panan-aw sa tanang gingharian sa kalibotan, usa
ka makauulaw ug mahimong mga hisgotanan, talamayon,
ug panghimaraoton sa bisan asang dapit nga akong dad-an
kanila. **10** Ipadala ko batok kanila ang espada, kagutom, ug
katalagman, hangtod nga mangamatay sila gikan sa yuta nga
akong gihatag kanila ug sa ilang mga katigulangan."

25 Mao kini ang mga pulong nga miabot kang Jeremias
mahitungod sa tanang katawhan sa Juda. Nahitabo kini
sa ikaupat nga tuig nga si Jehoyakim ang anak nga lalaki ni
Josia, ang hari sa Juda. Mao kadto ang unang tuig sa paghari
ni Nebucadnezar, ang hari sa Babilonia. **2** Gimantala kini ni
Jeremias nga propeta sa tanang katawhan sa Juda ug sa
tanang lumolupyo sa Jerusalem. **3** Miingon siya, "Sulod sa 23
ka tuig, sukad sa ika-13 nga tuig sa paghari ni Josia ang anak
nga lalaki ni Amon, ang hari sa Juda hangtod niining adlawa,
miabot kanako ang pulong ni Yahweh ug gibalikbalik ko kini
sa pagsugilon kaninyo, apan wala gayod kamo maminaw. **4**
Gipadala ni Yahweh sa makadaghan nganha kaninyo ang
tanan niyang mga sulugoon nga mao ang mga propeta, apan
wala gayod kamo naminaw ni nanumbaling. **5** Miingon kining
mga propeta, "Kinahanglan mobiya ang tagsatagsa ka tawo
gikan sa iyang pagkadaotan ug sa malaw-ay niyang mga
binuhatan ug balik sa yuta nga gihatag na kaniadto ni Yahweh
ngadto sa inyong mga katigulangan ug alang kaninyo, ingon
nga makanunayong gasa. **6** Busa ayaw kamo pagsunod sa
laing mga dios sa pagsimba kanila o sa pagyukbo kanila, ug
ayaw ninyo siya hagita pinaagi sa buhat sa inyong mga kamot
aron dili niya kamo silotan.' **7** Apan wala kamo naminaw
kanako—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—tungod niana
gihagit hinuon ninyo ako pinaagi sa buhat sa inyong mga
kamot aron masilotan kamo. **8** Busa miingon niini si Yahweh
nga labawng makagagahom, 'Tungod kay wala man ninyo
paminawa ang akong mga pulong, **9** tan-awa, pasugoan ko
nga tigomon ang tanang katawhan sa amihanan—mao kini
ang gipahayag ni Yahweh—pinaagi kang Nebucadnezar nga
akong sulugoon, ang hari sa Babilonia, ug ipasulong ko sila
batok niining yutaa ug sa mga lumolupyo niini, ug batok sa
tanang kasikbit nga kanasoran diha kaninyo. Kay lainon ko sila
sa kalaglagan. Himoon ko silang kahadlokan, biaybiayon, ug
walay kataposang paggun-ob. **10** Pahilumon ko ang kasaba
sa kalipay ug sa pagmaya, ang kabanha sa pamanhonon ug
sa pangasaw-onon, ang tingog sa mga galingan ug palungon
ko ang kahayag sa lampara. **11** Unya kining yutaa mahimong
awaaw ug kahadlokan, ug kining mga nasora mag-alagad sa
hari sa Babilonia sulod sa 70 ka tuig. **12** Unya mahitabo kini
nga sa dihang matapos na ang 70 ka tuig, silotan ko ang hari
sa Babilonia ug ang siyudad nga yuta sa Caldeanhon—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh—tungod sa ilang mga sala
ug mahimo kining awaaw hangtod sa hangtod. **13** Unya
ipahamtang ko batok nianang yutaa ang akong gipanulti, ug
ang tanang nahisulat sa libro nga gipanagna ni Jeremias
batok sa tanang kanasoran. **14** Uliponon usab sila sa ubang
kanasoran ug bantogang mga hari. Panimaslan ko sila sa
ilang mga nabuhat ug sa gibuhat sa ilang mga kamot.'" **15**
Kay miingon niini kanako si Yahweh, ang Dios sa Israel,
"Kuhaa kining kupa sa bino sa kapungot gikan sa akong
kamot ug paimna niini ang tanang kanasoran nga paadtoan
ko kanimo. **16** Kay kung makainom masupinday dayon sila,
ug mangabuang gumikan sa akong gipadala nga espada
nganha kanila." **17** Busa gidawat ko ang kupa sa bino gikan
sa kamot ni Yahweh, ug gipainom ko ang tanang kanasoran
nga gipaadtoan kanako ni Yahweh: **18** sa Jerusalem, sa mga
siyudad sa Juda, sa mga hari niini, ug sa mga opisyal—aron
malaglag sila ug kahadlokan, ug biaybiayon ug tinunglo, sama
sa nahitabo kanila sa kasamtangang panahon. **19** Ang ubang
mga nasod gipainom usab niini: si Faraon nga hari sa Ehipto
ug ang iyang mga ulipon; ang iyang mga opisyal ug ang tanan
niyang katawhan; **20** ang tanang katawhan nga nagkasagol
ang kaliwatan ug ang tanang hari sa yuta sa Uz; ang tanang
hari sa Filistia—sa Ashkelon, sa Gaza, sa Ekron, ug ang
nahibiling bahin sa Ashdod; **21** sa Edom ug sa Moab ug ang
katawhan sa Amon. **22** Ang mga hari sa Tyre ug sa Sidon,
ang mga hari sa mga baybayon sa pikas bahin sa dagat, **23**
sa Dedan, sa Tema, ug sa Buz uban ang tanang katawhan
nga nagpatupi, kinahanglan paimnon usab sila niini. **24** Mao
usab kini ang mga tawo nga moinom niini: ang tanang hari sa
Arabia ug ang mga hari sa katawhan nga nagkasagol ang
kaliwatan nga nagpuyo sa kamingawan; **25** ang tanang hari
sa Zimri, ang tanang hari sa Elam, ug ang tanang hari sa
Medes; **26** ang tanang hari sa amihanan, ang mga katawhan
nga duol ug lagyo—ang tanang katawhan nga uban sa iyang
igsoong lalaki ug ang tanang mga gingharian sa kalibotan nga
anaa ibabaw sa yuta. Sa kataposan ang hari sa Babilonia
ang gipainom human nilang tanan. **27** Miingon si Yahweh
kanako, "Karon kinahanglan sultihan mo sila, 'Si Yahweh ang
labawng makagagahom, ang Dios sa Israel, miingon niini:
Inom hangtod mahubog, unya magsuka, mangatumba, ug dili
na makabangon tungod sa espada nga ipadangat ko diha
kaninyo." **28** Unya kung mahitabo nga magdumili sila sa
pagdawat sa kupa nga anaa sa imong kamot aron imnon,
sultihi sila, 'Si Yahweh ang labawng makagagahom miingon
niini: Kinahanglan moinom gayod kamo niini. **29** Kay tan-awa,
ipahamtang ko na ang katalagman sa siyudad nga gitawag
pinaagi sa akong ngalan, ug makalingkawas ba kamo gikan sa
silot? Dili gayod kamo makalingkawas, kay pahamtangan ko
ug espada ang tanang lumolupyo niining yutaa! —mao kini
ang gipahayag ni Yahweh ang labawng makagagahom.' **30**

Kinahanglan ipanagna mo kining mga pulong batok kanila, ug
isulti ngadto kanila, 'Modahunog ang tingog ni Yahweh gikan
sa kahitas-an ug mosinggit gikan sa iyang balaang dapit, ug
modahunog gayod ang iyang tingog batok sa iyang katawhan;
ug mosinggit siya batok sa tanan nga nagpuyo sa kalibotan,
sama niadtong mga katawhan nga nagpuga sa mga ubas. **31**
Ang tingog sa pagpakiggubat molanog hangtod sa kinatumyan
sa kalibotan, tungod kay paninglon man ni Yahweh ang mga
sumbong batok sa tanang kanasoran, ug pagahukman niya
ang tanang buhing binuhat. Itugyan niya ang mga daotan
ngadto sa espada—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.' **32**
Nag-ingon niini si Yahweh ang labawng makagagahom, 'Tan-
awa, ang katalagman modangat gayod sa tagsatagsa ka
mga nasod, ug ang dakong bagyo magsugod gikan sa labing
suok nga bahin sa kalibotan. **33** Unya kadtong gipamatay ni
Yahweh nianang adlawa magkatag sa bisan asang bahin sa
kalibotan; walay magbangotan kanila, maghipos, o maglubong.
Mahisama sila sa hugaw nga anaa sa yuta. **34** Pagminatay
ug pagpakitabang kamong mga magbalantay! Pagligid diha
sa mga abog, kamong mga pangulo sa panon, kay ang mga
adlaw nga pagaihawon kamo nahiabot na; mabungkag kamo
sa dihang malaglag kamo sama sa mahalon nga kolon. **35**
Walay kadangpan alang sa mga magbalantay, wala gayoy
kaikyasan sa mga pangulo sa panon. **36** Pamatia ang paghilak
sa mga magbalantay ug ang pagminatay sa mga pangulo sa
panon, kay gilaglag ni Yahweh ang ilang mga sibsiban. **37**
Busa ang malinawon nga mga sibsiban mahimong biniyaan
tungod sa tumang kasuko ni Yahweh. **38** Sama sa batang liyon
nga mibiya sa iyang langub, kay ang ilang dapit nahimong
kahadlokan tungod sa kasuko sa nagdaogdaog, ug tungod
usab sa iyang mabangis nga kapungot.'"

26 Sa pagsugod sa paghari ni Jehoyakim ang anak nga
lalaki ni Josia, miabot kini nga pulong gikan kang
Yahweh, nga nag-ingon, **2** "Si Yahweh miingon niini: Tindog
didto sa hawanan sa akong puloy-anan ug isulti sa tanang mga
siyudad sa Juda nga mangabot aron sa pagsimba dinhi sa
akong puloy-anan. Imantala ang tanang mga pulong nga akong
gisugo kanimo nga isulti kanila. Ayaw gayod kulangi bisan usa
ka pulong! **3** Kay tingali maminaw sila niini, nga ang tagsatagsa
ka tawo mobiya sa iyang daotang mga binuhatan, aron dili ko
ipahamtang batok kanila ang katalagman nga akong giplano
tungod sa daotan nilang mga binuhatan. **4** Busa kinahanglang
isulti mo kini kanila, 'Si Yahweh miingon niini: Kung dili kamo
maminaw kanako pinaagi sa pagtuman sa akong balaod nga
gihatag ko nganha kaninyo— **5** kung dili ninyo patalinghogan
ang mga pulong sa akong mga sulugoon nga mao ang mga
propeta nga kanunay kong gipadala nganha kaninyo—nga
wala gayod ninyo paminawa! — **6** busa himoon ko gayod
kining puloy-anan sama sa Shilo; himoon kong tinunglo kining
siyudara sa panan-aw sa tanang mga kanasoran sa kalibotan.'"
7 Nakadungog sa pagpahibalo ni Jeremias ang mga pari, ang
mga propeta, ug ang tanang katawhan didto sa puloy-anan ni
Yahweh. **8** Sa nahuman na si Jeremias sa pagsulti sa tanang
gisugo kaniya ni Yahweh gidakop siya sa tanang katawhan,
sa mga pari, sa mga propeta, ug miingon, "Angay ka gayod
nga patyon! **9** Nganong nagpropesiya ka man sa ngalan ni
Yahweh ug miingon nga kining puloy-anan mahisama sa Shilo
ug ang kining siyudara maawaaw nga wala nay magpuyo?"
Busa gipalibotan sa tanang katawhan si Jeremias didto sa
puloy-anan ni Yahweh. **10** Unya sa pagkadungog sa mga
opisyal sa Juda niining mga pulonga miadto dayon sila sa
puloy-anan ni Yahweh gikan sa balay sa hari. Nanglingkod sila
sa ganghaan sa Bag-ong Ganghaan sa puloy-anan ni Yahweh.
11 Ang mga pari ug ang mga propeta nakigsulti sa mga opisyal
ug sa tanang katawhan. Miingon sila, "Angayan gayod patyon
kining tawhana, kay nagpropesiya man siya batok niining
nasora, sumala gayod sa inyong nang dungog!" **12** Busa
misulti si Jeremias ngadto sa tanang mga opisyal ug sa tanang
katawhan, "Gipadala ako ni Yahweh aron managna batok
niining puloy-anan ug niining siyudara, sa pagsulti sa tanang
mga pulong nga inyong nadungog mismo. **13** Busa karon,
bag-oha ang inyong mga pamaagi ug ang inyong pagkinabuhi,
ug patalinghogi ang tingog ni Yahweh nga inyong Dios aron dili
na niya ipadayon ang pagpahamtang kaninyo sa katalagman
nga iyang gisulti batok kaninyo. **14** Tan-awa—ako mismo anaa
sa inyong mga kamot! Buhata nganhi kanako kung unsa ang
maayo ug matarong sa inyong panan-aw. **15** Apan angay
ninyong masayran nga kung patyon ninyo ako, nan sad-an
kamo, kining siyudara ug ang mga lumolupyo niini sa dugo sa
tawong walay sala, tungod kay matuod gayod nga gipadala
ako ni Yahweh nganha kaninyo aron sa pagmantala sa tanang
pulong sa inyong mga igdulongog." **16** Unya miingon ang
mga opisyal, ug ang tanang katawhan ngadto sa mga pari ug
sa mga propeta, "Dili angay nga mamatay kining tawhana,
tungod kay gimantala man niya ang mga butang nganhi
kanato pinaagi sa ngalan ni Yahweh nga atong Dios." **17**
Unya mitindog ang pipila sa mga kadagkoan sa kayutaan ug
nakigsulti sa tibuok panagtigom sa katawhan. **18** Miingon
sila, "Si Mika nga taga-Moreset nagppropesiya sa panahon
sa paghari ni Hezekia sa Juda. Nakigsulti siya sa tanang
katawhan sa Juda ug miingon, 'Nagsulti niini si Yahweh ang
labawng makagagahom: Ang Zion pagadarohon sama sa usa
ka uma, ang Jerusalem mahimong tinapok sa mga tinumpag,
ug ang bungtod nga nahimutangan sa templo mahimong
kalasangan.' **19** Gipatay ba siya ni Hezekia nga hari sa Juda
ug sa tanang taga-Juda? Dili ba nahadlok man siya kang
Yahweh ug nagpakiluoy siya atubangan ni Yahweh aron dili
niya ipadayon ang katalagman nga iyang gimantala kanila?
Busa buhaton ba nato ang mas labaw pa kadaotan batok sa
atong kaugalingong kinabuhi?" **20** Sa wala madugay adunay
laing tawo na usab ang nagpropesiya pinaagi sa ngalan ni
Yahweh—si Uria ang anak nga lalaki ni Shemaya nga taga-
Kiriat Jearim—nagpropesiya usab siya batok niining siyudara
ug niining yutaa, nga uyon sa mga pulong ni Jeremias. **21**
Apan sa pagkadungog ni Haring Jehoyakim ug sa tanan
niyang kasundalohan ug sa mga opisyal ang iyang pulong,
gipapatay siya sa hari, apan nakabalita si Uria ug nahadlok
siya, busa mikalagiw siya ug miadto sa Ehipto. **22** Unya
nagpadala si Haring Jehoyakim ug mga tawo nga moadto sa
Ehipto—si Elnatan ang anak nga lalaki ni Acbor ug mga tawo
aron moadto sa Ehipto sa pagdakop kang Uria. **23** Gidakop
nila si Uria sa Ehipto ug gidala ngadto kang Haring Jehoyakim.
Unya gipapatay siya ni Jehoyakim pinaagi sa espada ug
gipalubong ang iyang patay nga lawas sa lubnganan sa mga
yano nga tawo. **24** Apan ang kaluoy ni Ahikam ang anak nga
lalaki Shafan anaa kang Jeremias, busa wala siya gitugyan
ngadto sa katawhan aron pagapatyon.

27 Sa pagsugod sa paghari ni Zedekia ang anak nga lalaki
ni Josia, nga hari sa Juda, kining pulong miabot kang
Jeremias nga gikan kang Yahweh. **2** Mao kini ang gisulti ni
Yahweh kanako, "Paghimo ug gapos ug yugo alang sa imong
kaugalingon ug sangoni ang imong kaugalingon. Isangon
kini sa imong liog. **3** Unya ipadala kini sa hari sa Edom,
sa hari sa Moab, sa hari sa katawhan sa Amon, sa hari sa

Tyre, ug sa hari sa Sidon. Ipadala sila sa kamot sa mga
embahador sa hari nga mangadto sa Jerusalem ngadto kang
Zedekia ang hari sa Juda. **4** Hatagi sila ug mga mando sa
ilang mga agalon ug sultihi, 'Si Yahweh nga makagagahom,
ang Dios sa Israel, nagsulti niini: Mao kini ang kinahanglan
nimong isulti sa imong mga agalon, **5** Ako ang nagbuhat sa
kalibotan pinaagi sa akong dakong kusog ug sa akong bukton.
Gibuhat ko usab ang katawhan ug ang mga mananap diha sa
kalibotan, ug ihatag ko kini kang bisan kinsa nga matarong sa
akong mga mata. **6** Busa karon, akong ihatag kining tanang
kayutaan ngadto sa mga kamot ni Nebucadnezar, ang hari
sa Babilonia, nga akong alagad. Ihatag ko usab, ang mga
buhing binuhat sa kaumahan ngadto kaniya, aron mag-alagad
kaniya. **7** Kay ang tanang kanasoran mag-alagad kaniya,
ang iyang mga anak nga lalaki, ug ang iyang mga apo nga
lalaki hangtod sa pag-abot sa panahon nga matapos ang
iyang pagdumala. Unya daghan ang mga nasod ug ang mga
gamhanan nga hari mobuntog kaniya. **8** Busa ang nasod ug
ang gingharian nga wala mag-alagad kang Nebucadnezar, ang
hari sa Babilonia, ug wala nagpasangon sa yugo sa ilang liog
sa hari sa Babilonia—akong pagasilotan ang nasod pinaagi sa
espada, kagutom, ug katalagman—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh—hangtod nga ako silang laglagon pinaagi sa iyang
kamot. **9** Busa ayaw paminaw sa inyong mga propeta, sa
inyong mga tighubad sa damgo, sa inyong mga mananagna,
sa inyong mga babaylan, ug sa inyong mga espiritista, nga
nagsulti kaninyo, 'Ayaw pag-alagad sa hari sa Babilonia.' **10**
Kay nanagna sila sa mga bakak diha kaninyo aron ipadala
kamo pahilayo sa inyong kayutaan, kay gipakalagiw ko kamo,
ug mamatay. **11** Apan ang nasod nga nagpasangon niini sa
liog ilalom sa yugo sa hari sa Babilonia ug nag-alagad kaniya,
tugotan ko kini nga makapahulay sa iyang yuta—mao kini
ang gipahayag ni Yahweh—ug ila kining paga-ugmaron ug
maghimo sa ilang mga puloy-anan.'" **12** Busa misulti ako
ngadto kang Zedekia ang hari sa Juda ug gihatag kaniya
kining mensahe, "Pagpasangon kamo sa inyong mga liog
ilalom sa yugo sa hari sa Babilonia ug pag-alagad kaniya ug
sa iyang katawhan, ug mabuhi kamo. **13** Nganong mamatay
ka man—ikaw ug ang imong katawhan—pinaagi sa espada,
kagutom, ug katalagman, sama sa akong gipahayag bahin sa
nasod nga midumili sa pag-alagad sa hari sa Babilonia? **14**
Ayaw paminaw sa mga pulong sa mga propeta nga misulti
kaninyo ug miingon, 'Ayaw alagari ang hari sa Babilonia,' kay
nagpropesiya sila ug mga bakak diha kaninyo. **15** Kay wala
ko sila gipadala—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—kay
nagpropesiya sila sa bakak pinaagi sa akong ngalan busa
palayason ko ikaw ug mamatay ka, ikaw ug ang mga propeta
nga nagpropesiya diha kanimo.'" **16** Ako kining isulti ngadto
sa mga pari ug sa tanan nga katawhan ug moingon, "Nag-
ingon si Yahweh niini: Ayaw paminaw sa mga pulong sa
imong mga propeta nga nagpropesiya diha kaninyo ug nag-
ingon, 'Tan-awa! Ang mga butang nga anaa sa balay ni
Yahweh giuli na karon gikan sa Babilonia!' nagpropesiya
sila ug mga bakak diha kaninyo. **17** Ayaw paminaw kanila.
Kinahanglan mag-alagad kamo sa hari sa Babilonia ug mabuhi.
Nganong kinahanglan man gun-obon kining siyudara? **18**
Kung mga propeta sila, ug kung tinuod gayod nga miabot
kanila ang pulong ni Yahweh, tugoti sila nga magpakiluoy
ngadto kang Yahweh nga makagagahom nga dili ipadala
ngadto sa Babilonia ang mga butang nga nahibilin sa iyang
balay, ang balay sa hari sa Juda, ug sa Jerusalem. **19** Nagsulti
si Yahweh nga makagagahom niini mahitungod sa mga haligi,
sa dagat, ug ang mananap, ug ang tanan nga mga butang
nga nahibilin niining siyudad— **20** ang mga butang nga wala
nadala ni Nebucadnezar ang hari sa Babilonia sa dihang
gibihag niya si Jehoyakin ang anak nga lalaki ni Jehoyakim,
ang hari sa Juda, ngadto sa pagkabihag gikan sa Jerusalem
ngadto sa Babilonia uban sa tanan nga mga pangulo sa Juda
ug sa Jerusalem. **21** Si Yahweh nga makagagahom, ang
Dios sa Israel, miingon niini mahitungod sa mga butang nga
nahibilin sa balay ni Yahweh, ang balay sa hari sa Juda, ug sa
Jerusalem, **22** Pagadad-on sila sa Babilonia, ug magpabilin
sila didto hangtod sa adlaw nga mobalik ako kanila—mao kini
ang gipahayag ni Yahweh—unya ako silang dad-on ug ibalik
dinhi niining dapita"

28 Nahitabo kini niadtong tuig, sa pagsugod sa paghari
ni Zedekia ang hari sa Juda, sa ikaupat nga tuig ug sa
ikalima nga bulan, si Hanania ang anak nga lalaki ni Azur
nga propeta, nga naggikan sa Gibeon, nakigsulti kanako didto
sa balay ni Yahweh sa atubangan sa mga pari ug sa tanang
katawhan. Miingon siya, **2** "Si Yahweh nga makagagahom,
ang Dios sa Israel, misulti niini: Akong gibuak ang yugo nga
gibutang sa hari sa Babilonia. **3** Sulod sa duha ka tuig akong
dad-on pagbalik niining dapita ang tanang mga butang nga iya
sa balay ni Yahweh nga gidala ni Nebucadnezar ang hari sa
Babilonia nga gikuha gikan niining dapita ug gidala didto sa
Babilonia. **4** Unya akong dad-on pagbalik niining dapita si
Jehoyakin ang anak nga lalaki ni Jehoyakim, ang hari sa Juda,
ug ang tanan nga mga binihag sa Juda nga gipadala ngadto
sa Babilonia—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—kay akong
gub-on ang yugo sa hari sa Babilonia." **5** Busa si propeta
Jeremias nakigsulti kang Hanania nga propeta sa atubangan
sa mga pari ug sa tanan nga katawhan nga mitindog sa
atubangan sa balay ni Yahweh. **6** Miingon ang propeta nga si
Jeremias, "Buhaton unta kini ni Yahweh! Ipamatuod unta ni
Yahweh ang mga pulong nga imong nagpropesiya ug dad-on
pagbalik niining dapita ang mga butang nga iya sa balay ni
Yahweh, ug ang tanang binihag nga gikan sa Babilonia. **7**
Apan, paminawa ang pulong nga akong gipahayag sa imong
igdulungog ug sa igdulungog sa tanan nga katawhan. **8** Ang
mga propeta nga anaa nang daan sa wala pa ako ug ikaw
nagpropesiya nang daan mahitungod sa daghang mga nasod
ug batok sa gamhanang mga gingharian, mahitungod sa
gubat, kagutom, ug katalagman. **9** Busa ang propeta nga
nagpropesiya nga adunay kalinaw—kung mahitabo ang iyang
pulong, unya masayran kini nga siya gayod ang propeta nga
gipadala ni Yahweh." **10** Apan gikuha ni propeta Hanania ang
yugo gikan sa liog ni propeta Jeremias ug giguba kini. **11**
Unya nagsulti si Hanania sa atubangan sa tanang katawhan
ug miingon, "Miingon si Yahweh niini: ingon niini, sulod sa
duha ka tuig akong gubaon gikan sa liog sa matag nasod ang
yugo nga gisangon ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia."
Unya mibiya ang propeta nga si Jeremias. **12** Human gubaa ni
Hanania nga propeta ang yugo gikan sa liog ni Jeremias nga
propeta, ang pulong ni Yahweh miabot kang Jeremias, nga
nag-ingon, **13** "Lakaw ug sultihi si Hanania, nga miingon si
Yahweh niini: Giguba mo ang yugo nga kahoy, apan magbuhat
ako ug puthaw nga yugo.' **14** Kay miingon niini si Yahweh
nga makagagahom, ang Dios sa Israel: Akong isangon ang
yugo nga puthaw sa liog sa tanang kanasoran aron mag-
alagad kang Nebucadnezar nga hari sa Babilonia, ug mag-
alagad sila kaniya. Hatagan ko usab siya ug ihalas nga mga
mananap didto sa kaumahan nga ilalom sa iyang pagmando."
15 Unya miingon ang propeta nga si Jeremias ngadto kang

propeta Hanania, “Paminaw Hanania! Wala ikaw gipadala ni
Yahweh, apan imong gipatuo kining katawhan sa mga bakak.
16 Busa miingon si Yahweh niini: Tan-awa, ipadala ko ikaw
gawas sa kalibotan. Mamatay ka karong tuiga, tungod kay imo
mang gipahayag ang pagsupak batok kang Yahweh.” **17** Sa
ikapito ka bulan sa samang tuig, namatay ang propeta nga si
Hanania.

29 Mao kini ang mga pulong sa linukot nga basahon nga
gipadala ni propeta Jeremias nga gikan sa Jerusalem
sa mga nahibilin nga mga pangulo sa mga binihag ug ngadto
sa mga pari, mga propeta, ug sa tanang katawhan nga gibihag
ni Nebucadnezar gikan sa Jerusalem ngadto sa Babilonia. **2**
Nahitabo kini human sa paghari ni Jehoyakin, ang rayna nga
inahan, ug labaw nga mga opisyal, ang mga pangulo sa Juda
ug sa Jerusalem, gipadala pahilayo ang mga trabahante gikan
sa Jerusalem. **3** Gipadala niya kining linukot nga basahon
pinaagi sa kamot ni Elasa ang anak nga lalaki ni Shafan ug
Gemaria nga anak ni Hikias nga lalaki ngadto kang Zedekia,
ang hari sa Juda, nga gipadala ngadto kang Nebucadnezar
nga hari sa Babilonia. **4** Ang linukot nga basahon miingon, “Si
Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa Israel, nagsulti niini
ngadto sa mga binihag kansang akong gipabihag gikan sa
Jerusalem ngadto sa Babilonia, **5** 'Pagtukod ug mga balay
ug pagpuyo kanila. Pagtanom sa mga tanaman ug pagkaon
sa bunga niini. **6** Pangasawa ug panganak ug mga lalaki ug
mga babaye. Unya hatagi ug pangasaw-onon ang inyong
mga anak nga lalaki, ug hatagi ang inyong mga anak nga
babaye ug mga pamanhunon. Tugoti sila nga makaanak
ug lalaki ug mga babaye ug panaghan didto aron dili kamo
mokunhod. **7** Pagmalinawon sa maong siyudad kung diin
ko kamo gipabihag, ug pag-ampo kanako alang niini sanglit
aduna may kalinaw alang kaninyo.' **8** Kay si Yahweh nga
makagagahom, ang Dios sa Israel, nag-ingon niini, 'Ayaw
tugoti nga ang inyong mga propeta nga anaa sa inyong taliwala
ug sa inyong mga tighubad sa damgo nga molingla kaninyo, ug
ayaw paminawa ang imong mga damgo. **9** Kay nagpropesiya
sila nga malimbongon diha kaninyo sa akong ngalan. Wala ko
sila gipadala—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.' **10** Kay
miingon si Yahweh niini, 'Sa dihang gidumalahan kamo sa
Babilonia sulod sa 70 ka tuig, tabangan ko kamo ug tumanon
ko ang akong maayong pulong alang kaninyo aron dad-on
ko kamo pagbalik niining dapita. **11** Kay ako nasayod sa
akong mga plano alang kanimo—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh—plano alang sa kalinaw ug dili sa kalisdanan,
aron hatagan kamo sa kaugmaon ug paglaom. **12** Unya
magtawag kamo kanako, ug maglakaw ug mag-ampo kanako,
ug patalinghogan ko kamo. **13** Kay pangitaon ninyo ako
ug makaplagan ako ninyo, tungod kay nangita man kamo
kanako sa tibuok ninyong kasingkasing. **14** Makaplagan ako
ninyo—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—ug akong dad-
on pagbalik ang inyong kadagaya; tigumon ko kamo gikan
sa tanan nga kanasoran ug sa mga dapit diin ako kamong
gipatibulaag—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—kay ako
kamong pabalikon sa dapit kung diin gipabihag ko kamo.' **15**
Sukad miingon ka nga si Yahweh magpili ug mga propeta alang
kanato sa Babilonia, **16** Nagsulti niini si Yahweh ngadto sa hari
nga naglingkod sa trono ni David ug sa tanan nga katawhan
nga nagpuyo nianang siyudara, ang imong mga igsoong lalaki
nga wala nahiapil kaninyo sa pagkabihag— **17** Nag-ingon
si Yahweh nga makagagahom niini, 'Tan-awa, padad-an ko
kamo ug espada, kagutom, ug mga balatian diha kaninyo. Kay
himoon ko sila nga sama sa lata nga igera nga dili na maayong
kan-on. **18** Unya gukdon ko sila pinaagi sa espada, kagutom,
ug katalagman ug himoon silang makalilisang sa panan-aw
sa tanan nga gingharian sa kalibotan—makalilisang, mahimo
silang tinunglo ug pagabugalbogalan, ug kaulawan nga butang
sa mga kanasoran diin ako silang gipatibulaag. **19** Tungod
kay wala sila naminaw sa akong mga pulong— mao kini ang
gipahayag ni Yahweh— nga akong gipadala ngadto kanila
pinaagi sa akong mga alagad nga mga propeta. Gipadala ko
sila pag-usab, apan wala kamo naminaw kanila— mao kini
ang gipahayag ni Yahweh.' **20** Busa paminaw kamo sa pulong
ni Yahweh, kamong tanan nga mga binihag nga gipadala
gikan sa Jerusalem ngadto sa Babilonia, **21** Si Yahweh nga
makagagahom, ang Dios sa Israel, nagsulti niini mahitungod
kang Ahab ang anak nga lalaki ni Kolaias ug Zedekia ang
anak nga lalaki ni Maasea, nga nagpropesiya ug mga bakak
diha kaninyo sa akong ngalan: Tan-awa, ako silang itugyan sa
kamot ni Nebucadnezar ang hari sa Babilonia. Pagapatyon
niya sila sa imong atubangan. **22** Unya magasulti sa pagtunglo
mahitungod niining mga tawhana pinaagi sa tanan nga mga
binihag nga taga-Juda nga anaa sa Babilonia. Ang tunglo
nag-ingon: Himoon unta kamo ni Yahweh nga mahisama
kang Zedekia ug Ahab, nga gisunog sa hari sa Babilonia.
23 Mahitabo kini tungod sa makauulaw nga mga butang
nga ilang gibuhat sa Israel sa dihang nanapaw sa asawa
sa ilang mga silingan ug nagpahayag ug bakak nga mga
pulong sa akong ngalan, mga butang nga wala ko gimando
kanila nga isulti. Kay ako lamang ang nasayod; ako ang
saksi—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.” **24** “Mahitungod
kang Shemaya nga taga-Nehelam, nag-ingon niini: **25** Si
Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa Israel, nag-ingon niini:
Tungod kay nagpadala ka ug sulat sa imong ngalan ngadto sa
tanang katawhan sa Jerusalem, ngadto kang Zofonias nga
anak nga lalaki ni Maasea ang pari, ug sa tanan nga mga pari,
ug nag-ingon, **26** Gihimo ikaw ni Yahweh nga pari imbis nga si
Jehoyada ang pari, kay ikaw man ang tinugyanan sa balay
ni Yahweh. Ikaw ang magdumala sa tanang katawhan nga
nagpakabuang ug nagpakapropeta. Kinahanglan butangan
mo sila ug kahoy nga lapad ug kadenahan. **27** Busa karon,
nganong wala man nimo badlonga si Jeremias nga taga-
Anatot, nga nagpakapropeta batok kanimo? **28** Kay gipadala
kita niya ngadto sa Babilonia ug nag-ingon, 'Taas kini nga
panahon. Pagtukod ug mga balay ug pagpuyo niini, ug tamni
ang mga tanaman ug kaon sa ilang mga bunga.” **29** Gibasa sa
pari nga si Zofonias kining maong sulat samtang naminaw si
propeta Jeremias. **30** Unya miabot ang pulong ni Yahweh kang
Jeremias, nga nag-ingon, **31** “Ipadala ang pulong sa tanang
mga binihag ug sultihi, 'Nag-ingon si Yahweh niini mahitungod
kang Shemaya ang taga-Nehelam: Tungod kay si Shemaya
nagpropesiya kaninyo, ug iya kamong gipatuo ug mga bakak,
32 Busa nag-ingon si Yahweh niini: Tan-awa, akong silotan
si Shemaya ang taga-Nehelam ug ang iyang mga kaliwat.
Wala gayoy tawo nga magpabilin niining katawhan. Wala
gayoy maayo nga akong buhaton niining katawhan—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh—kay nagmantala man siya sa
pagrebelde batok kang Yahweh.”

30 Miabot kang Jeremias ang pulong ni Yahweh nga nag-
ingon, **2** “Mao kini ang giingon ni Yahweh ang Dios
sa Israel, 'Isulat sa linukot nga sulatanan ang tanang pulong
nga akong gisulti kanimo diha sa sulatanan. **3** Kay tan-awa,
moabot ang adlaw—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—sa
dihang ibalik ko ang kadagaya sa akong katawhan sa Israel
ug sa Juda. Ako si Yahweh, nag-ingon niini. Kay pabalikon ko

sila ngadto sa yuta nga akong gihatag sa ilang katigulangan,
ug magpuyo sila niini.'" **4** Mao kini ang mga pulong nga
giingon ni Yahweh mahitungod sa Israel ug sa Juda, **5** "Kay
miingon si Yahweh niini, 'Nakadungog kita sa pagtiyabaw
sa kahadlok ug walay kalinaw. **6** Pangita ug tan-awa kung
makabaton ug anak ang usa ka lalaki. Nganong nakita ko man
ang matag batan-on nga naninghawak sama sa usa ka babaye
nga nagbati? Nganong nangluspad man ang tanan nilang
panagway? **7** Pagkaalaot! Kay kana nga adlaw makuyaw
ug walay sama niini. Panahon kini sa kagul-anan alang kang
Jacob, apan pagaluwason gihapon siya gikan niini. **8** Kay
mahitabo kini nianang adlawa—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga labawng makagagahom—nga pangbalion ko ang
mga yugo nga anaa sa inyong liog, ug pagatanggalon ko
ang inyong mga kadena, aron dili na kamo maulipon pa sa
mga langyaw. **9** Hinuon magsimba sila kang Yahweh nga
ilang Dios ug mag-alagad kang David nga ilang hari, nga
himoon ko nga hari alang kanila. **10** Busa ikaw, Jacob nga
akong alagad, ayaw kahadlok—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh—ug ayaw kabalaka Israel. Kay timan-i, papaulion ko
ikaw sa dili madugay gikan sa halayong dapit, ug ang imong
mga kaliwat nga gikan sa yuta sa pagkaulipon. Mobalik si
Jacob ug magmalinawon; layo siya sa piligro, ug wala na
gayoy gikahadlokan. **11** Kay mag-uban ako kaninyo—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh—aron sa pagluwas kaninyo.
Unya taposon ko sa hingpit ang tanang mga nasod kung diin
kamo akong gipatibulaag. Apan dili ko gayod kamo puohon,
bisan nga gipanton ko kamo pinasubay sa hustisya ug dili
gayod kamo tugotan nga dili masilotan.' **12** Kay miingon si
Yahweh niini, 'Dili na maulian ang inyong samad; hilabihan na
kaayo ang inyong samad. **13** Walay usa nga magpakiluoy
sa inyong kahimtang; wala nay makatambal alang sa inyong
samad aron kamo maulian. **14** Gikalimtan na kamo sa tanan
nga nahigugma kaninyo. Dili na sila mangita kaninyo, tungod
kay gisamaran ko kamo sama sa kaaway nga nagsamad
kaninyo ug sa pagpanton sa usa ka mangtas nga agalon
tungod sa daghan ninyong kasaypanan ug sa inyong mga sala
nga dili maihap. **15** Nganong magpakitabang man kamo alang
sa inyong mga samad? Dili na maulian ang inyong kasakit.
Tungod sa daghan ninyong kasaypanan, ang inyong sala nga
dili maihap, gihimo ko kining tanan alang kaninyo. **16** Busa
ang tanan nga naglamoy kaninyo pagalamoyon, ug ang tanan
nga inyong mga kaaway mamahimong ulipon. Kay ang mga
nangawat kaninyo makawatan, ug himoon ko ang tanang
nangilog kaninyo nga mailogan. **17** Kay magdala ako ug
kaayohan kaninyo; ayohon ko ang inyong mga samad—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh— buhaton ko kini tungod kay
gitawag nila kamo: mga sinalikway. Walay nagtagad niini nga
Zion.'" **18** Miingon si Yahweh niini, "Tan-awa, akong ibalik
ang kadagaya sa mga tolda ni Jacob ug kaluy-an ang iyang
mga panimalay. Unya matukod ang siyudad gikan sa labihang
pagkagun-ob, ug ang kota molungtad pag-usab kung asa kini
gamiton. **19** Unya ang awit sa pagdayeg ug tingog sa pagmaya
madungog gikan kanila, kay padaghanon ko sila ug dili ko
sila puohon; pasidunggan ko sila aron dili sila madaogdaog.
20 Unya ang ilang katawhan mahimong sama kaniadto, ug
ang ilang katawhan matukod sa akong atubangan sa dihang
silotan ko ang tanan nga nagsakit kanila. **21** Ang ilang pangulo
maggikan kanila. Moipon siya sa inyong taliwala sa dihang
moduol ako kaniya ug sa dihang moduol siya kanako. Kay
kung dili ko kini buhaton, kinsa man ang mangahas sa pagduol
kanako? —mao kini ang gipahayag ni Yahweh. **22** Unya
mahimo kamong akong katawhan ug ako mahimong inyong
Dios. **23** Tan-awa, migawas na ang kasuko ni Yahweh ug ang
iyang kapungot. Mapadayonon kini nga unos. Motuyoktuyok
sa mga ulo sa daotang mga tawo. **24** Ang kapungot ni Yahweh
dili mahupay hangtod dili kini matuman ang katuyoan sa iyang
kasingkasing. Sa ulahing mga adlaw, masabtan ra ninyo kini."

31 Mao kini ang gipahayag ni Yahweh, niadtong higayona
mamahimo ako nga Dios sa tibuok kaliwat sa Israel, ug
sila mamahimong akong katawhan." **2** Nagsulti si Yahweh niini,
"Ang katawhan nga nakalingkawas sa espada nakakaplag ug
kaluoy didto sa kamingawan; mogawas ako aron papahulayon
ang Israel." **3** Nagpakita si Yahweh kanako kaniadto ug
miingon, "Gihigugma ko ikaw Israel sa gugmang walay
kataposan. Busa gipaduol ko ikaw ngari kanako uban sa
matinud-anong kasabotan. **4** Tukoron ko kamo pag-usab aron
matukod kamo, putli nga Israel. Gamiton na ninyo pag-usab
ang inyong mga tamborin ug manggawas uban sa malipayong
panagsayaw. **5** Magtanom na kamo pag-usab ug mga ubas
didto sa kabukiran sa Samaria; magtanom ang mga mag-
uuma ug pahimuslan ang bunga niini sa husto. **6** Kay moabot
ang adlaw nga imantala sa mga tigbantay sa kabukiran sa
Efraim nga, 'Dali na, motungas na kita sa Zion ngadto kang
Yahweh nga atong Dios.' **7** Kay miingon si Yahweh niini,
"Singgit sa kalipay alang kang Jacob! Pagmaya alang sa
pangulo sa katawhan sa kanasoran! Ipadungog ang pagdayeg
nga nag-ingon, 'Giluwas ni Yahweh ang iyang katawhan, ang
mga nahibilin sa Israel.' **8** Tan-awa, dad-on ko na sila pagbalik
gikan sa amihanang dapit nga kayutaan. Tigomon ko sila sa
dili madugay gikan sa mga pinakalayong bahin sa kalibotan.
Mokuyog kanila ang buta ug bakol; mokuyog kanila ang mga
mabdos nga babaye ug kadtong mga nagbati. Mobalik dinhi
ang usa ka dakong pundok sa katawhan. **9** Moabot sila nga
maghilak; ihatod ko sila kung magahangyo sila. Palakwon ko
sila sa kasapaan sa tul-id nga dalan. Dili sila mapandol niini,
kay mahimo akong amahan sa Israel, ug ang Efraim mahimo
nakong kamagulangang anak." **10** "O kanasoran, patalinghogi
ang pulong ni Yahweh. Ibalita ngadto sa lagyong baybayong
mga dapit. Kamong kanasoran magaingon gayod, 'Siya nga
nagpatibulaag sa Israel mao ang mitigom niini ug sama sa
magbalantay nga nag-atiman sa iyang karnero.' **11** Kay gitubos
ni Yahweh si Jacob ug gilukat siya gikan sa kamot nga mas
kusgan pa kay kaniya. **12** Unya moabot sila ug magmaya sa
kahitas-an sa Zion. Modan-ag ang ilang mga panagway tungod
sa pagkamaayo ni Yahweh, sa daghang mais ug sa bag-
ong bino, sa daghang lana ug sa mga anak sa mga karnero
ug sa mga baka. Kay ang ilang mga kinabuhi mahisama
sa usa ka binisbisang tanaman, ug dili na sila mobati ug
kagul-anan pag-usab. **13** Unya managsayaw nga malipayon
ang mga dalagang ulay, ug ang mga batan-on ug ang mga
tigulang makigsayaw uban kanila. Kay pulihan ko ang ilang
pagbangotan sa paglipay. Kaluy-an ko sila ug lipayon sila imbis
magkaguol. **14** Unya lukopon ko ang kinabuhi sa mga pari
diha sa kadagaya. Mapuno sa akong pagkamaayo ang akong
katawhan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh." **15** Misulti si
Yahweh niini, "Adunay tingog nga nadungog didto sa Rama,
pagdangoyngoy ug labihang paghilak. Ang naghilak mao si
Raquel alang sa iyang mga anak. Midumili siya sa pagpahupay
kanila, tungod kay wala na silay kinabuhi." **16** Misulti si Yahweh
niini, "Undanga na ang inyong paghilak ug ang inyong mga
mata sa pagluha; tungod kay adunay balos alang sa inyong
pag-antos—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—mamalik ra
ang inyong mga anak gikan sa yuta sa kaaway. **17** Adunay

paglaom kaninyo sa umaabot—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh—mamalik ang inyong mga kaliwat sa sulod sa ilang
mga utlanan." **18** "Nadungog ko gayod ang pagbakho ni
Efraim, "Gisilotan mo ako, ug gibunalan mo ako sama sa baka
nga wala mamanso. Pabalika ako ug aron makabalik ako
kanimo, kay ikaw si Yahweh nga akong Dios. **19** Kay nagbasol
ako human sa akong pagtalikod kanimo; human ako namanso,
gibunalan ko ang akong paa. Naulaw ako ug gipakaulawan,
tungod kay gidala-dala ko ang sala sa akong pagkabatan-on.'
20 Dili ba si Efraim man ang akong bililhong anak? Dili ba
siya man ang akong pinalangga, ug gikahimut-ang anak nga
lalaki? Kay bisan nagasulti ako batok kaniya, gihunahuna ko
gihapon siya. Sa ingon niini nga paagi, gimingaw ang akong
kasingkasing kaniya. Magmaluluy-on gayod ako kaniya—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh." **21** Paghimo kamo ug mga
timailhan sa dalan. Pagbutang ug mga ugsok nga ilhanan
alang sa inyong kaugalingon. Ipahiluna ang inyong hunahuna
sa saktong dalan, ang dalan nga inyong agian. Balik na, O
putli nga Israel! Balik na niining siyudara nga imong gipanag-
iya. **22** Hangtod kanus-a man kamo magmasinupakon mga
babaye nga walay pagtuo? Kay nagbuhat si Yahweh ug bag-
ong butang sa kalibotan—gipanalipdan sa babaye ang kusgan
nga lalaki. **23** Si Yahweh nga labawng makagagahom, ang
Dios sa Israel nagsulti niini, "Kung dad-on ko na pagbalik ang
katawhan sa ilang yuta, isulti nila kini sa kayutaan sa Juda ug
sa mga siyudad niini, 'Panalanginan unta kamo ni Yahweh,
kamo nga matarong nga dapit diin siya nagpuyo, kamo nga
balaang bukid.' **24** Kay ang Juda ug ang tanang siyudad niini
maghiusa sa pagpuyo didto, ingon nga mga mag-uuma ug
mga magbalantay kuyog sa ilang mga kahayopan. **25** Kay
hatagan ko ug tubig kadtong gibudlayan, ug akong tagbawon
ang nag-antos sa kauhaw." **26** Human niini nakamata ako, ug
naamgohan ko nga nakaayo sa akong panimuot ang akong
pagkatulog. **27** Tan-awa, taliabot na ang adlaw, —mao kini
ang gipahayag ni Yahweh—sa dihang tukoron ko na ang mga
balay sa Israel ug sa Juda lakip na ang kaliwat sa mga tawo ug
mananap. **28** Kaniadto, gibantayan ko sila aron nga pagaibton
sila ug aron pukanon sila, aron ilabay, gub-on ug sakiton
sila. Apan sa umaabot nga mga adlaw, bantayan ko na sila,
aron lig-onon sila ug tukoron sila—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh. **29** Nianang adlawa wala nay makaingon pa,
"Mikaon ug mga aslom nga ubas ang mga amahan, apan
nadaot ang ngipon sa mga anak.' **30** Kay ang matag tawo
mamatay sa iyang kaugalingong kasaypanan; ang matag usa
nga mokaon ug aslom nga mga ubas, ang iyang ngipon maoy
madaot. **31** Tan-awa, taliabot na ang adlaw—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh—sa dihang himoon ko ang bag-ong
kasabotan tali sa panimalay sa Israel ug sa panimalay sa
Juda. **32** Dili kini sama sa kasabotan nga akong gihimo tali
sa ilang katigulangan sa panahon nga giagak ko sila aron
ipagawas sila gikan sa yuta sa Ehipto. Kadtong panahona
mao ang pagsupak nila sa akong kasabotan, bisan ako ang
ilang bana alang kanila—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.
33 Apan mao kini ang kasabotan nga akong himoon tali sa
panimalay sa Israel human niining panahona—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh: ibutang ko ang akong balaod nganha
kanila ug isulat kini sa ilang kasingkasing, kay ako mahimong
ilang Dios, ug sila mahimong akong katawhan. **34** Unya ang
matag tawo dili na kinahanglan tudloan pa ang ilang silingan,
o tudloan pa sa tawo ang iyang igsoong lalaki ug moingon,
'Ilha si Yahweh!' Kay silang tanan makaila na kanako gikan
sa pinakauyamot kanila ngadto sa pinakabantogan—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh—kay pasayloon ko ang ilang
kasaypanan ug dili ko na hinumdoman pa ang ilang mga sala."
35 Nagsulti si Yahweh niini—'Si Yahweh, ang nagbuhat sa
adlaw aron mohayag sa panahon sa adlaw ug gipahimutang
ang bulan ug mga kabituonan aron mohayag sa kagabhion.
Siya mao ang nagpalihok sa kadagatan aron modahunog ang
mga balod niini. Si Yahweh ang iyang ngalan ang labawng
makagagahom. Nagsulti siya niini, **36** "Bisan kung mahanaw
man sa akong panan-aw kining mga lig-ong mga butang—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh—hangtod sa kahangturan
padayon nga mahimong nasod ang mga kaliwat sa Israel
sa akong atubangan." **37** Nagsulti si Yahweh niini, "Kung
masukod pa ang kalapad sa kalangitan, ug kung masusi ang
patukoranan ilalom sa kalibotan, isalikway ko ba ang tanang
kaliwat sa Israel tungod sa tanan nga ilang gibuhat—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh." **38** Tan-awa, taliabot na ang
panahon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—sa dihang
matukod na pagbalik ang siyudad alang kanako, gikan sa Tore
sa Hananel paingon sa Ganghaan sa Eskina. **39** Unya ang
pagsukod mogikan sa bungtod sa Gareb ug palibot sa Goa.
40 Ang tibuok walog sa mga patay nga lawas ug mga abo, ug
ang tanang kaumahan paingon sa walog sa Kidron lahos sa
eskina sa Ganghaan sa mga Kabayo sa sidlakan nga bahin,
igahin kini alang kang Yahweh. Dili na pagaibton ang siyudad
o isalibay pag-usab hangtod sa kahangtoran."

32 Miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias sa
ikanapulo ka tuig sa paghari ni Zedekia nga hari sa Juda,
ang ika-18 ka tuig ni Nebucadnezar. **2** Nianang panahona,
gilibotan sa mga sundalo sa hari sa Babilonia ang Jerusalem,
ug gibilanggo si Jeremias nga propeta didto sa hawanan
sa guwardiya nga atua didto sa balay sa hari sa Juda. **3**
Gibilanggo siya sa hari sa Juda nga si Zedekia ug miingon,
"Nganong nagpropesiya ka man ug miingon, 'Miingon si
Yahweh niini: Tan awa, hapit ko na nga itugyan kining siyudara
ngadto sa mga kamot sa hari sa Babilonia, ug ilogon niya
kini. **4** Dili makalingkawas si Zedekia nga hari sa Juda gikan
sa mga kamot sa mga Caldeanhon, kay itugyan gayod siya
sa mga kamot sa hari sa Babilonia. Magsulti siya sa hari,
ug makita niya ang mga mata sa hari. **5** Dad-on niya si
Zedekia sa Babilonia, ug magpabilin siya didto hangtod nga
silotan ko siya—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. Bisan
makig-away ka pa batok sa mga Caldeanhon, dili ka gayod
magmalamposon.'" **6** Miingon si Jeremias, "Miabot ang pulong
ni Yahweh kanako, ug miingon, **7** 'Tan-awa, moanha diha
kanimo ang imong uyoan nga si Hanamel ang anak nga
lalaki ni Shalum ug magaingon, Palita ang akong uma nga
atua didto sa Anatot alang sa imong kaugalingon, kay anaa
kanimo ang katungod sa pagpalit niini.'"" **8** Unya, sumala sa
gipahayag ni Yahweh, nga si Hanamel, ang anak nga lalaki
sa akong uyoan, mianhi kanako sa hawanan sa guwardiya,
ug miingon siya kanako, 'Palita ang akong uma nga atua sa
Anatot sa yuta sa Benjamin, kay ang katungod nga manag-iya
niini anaa kanimo. Palita kini alang sa imong kaugalingon.'
Unya nakahibalo ako nga kini mao ang pulong ni Yahweh.
9 Busa gipalit ko ang uma nga atua sa Anatot gikan kang
Hanamel, ang anak nga lalaki sa akong uyoan, ug nagtimbang
ako ug plata alang kaniya, ug 17 ka shekels ang gibug-
aton niini. **10** Unya nagsulat ako sa linukot nga basahon ug
giselyohan ko kini, ug adunay mga nagsaksi niini. Unya akong
gitimbang ang plata sa timbangan. **11** Pagkahuman gikuha ko
ang kasabotan sa pagpalit nga senilyohan, gituman ang mga
mando ug mga kasugoan, lakip usab ang wala na selyohi nga

kasabotan. **12** Gihatag ko ang senilyohan nga linukot nga
basahon ngadto kang Baruk ang anak nga lalaki ni Neria nga
anak nga lalaki ni Masea, sa atubangan ni Hanamel, nga anak
nga lalaki sa akong uyoan, ug ang mga saksi nga nahisulat
sa senilyohan nga linukot nga basahon, ug sa atubangan
sa tanang taga-Juda nga naglingkod didto sa hawanan sa
guwardiya. **13** Busa naghatag ako ug mando kang Baruk sa
atubangan nila. Miingon ako, **14** Miingon niini si Yahweh nga
labawng makagagahom, ang Dios sa Israel, Kuhaa kining
mga dokumento, ang resibo sa pagpalit nga senilyohan ug sa
wala naselyohan nga mga kopya sa kasabotan sa pagpalit,
ug isulod kini sa usa ka kulon aron molungtad kini sa dugay
nga panahon. **15** Kay miingon niini si Yahweh nga labawng
makakagahom, ang Dios sa Israel, pagapaliton pag-usab
niining yutaa ang mga balay, mga uma, ug mga parasan."
16 Human nako mahatag ang resibo sa pagpalit kang Baruk
nga anak nga lalaki ni Neria, nag-ampo ako kang Yahweh ug
miingon, **17** 'Yahweh nga Ginoo! Tan-awa! Ikaw lamang ang
nagbuhat sa kalangitan ug sa yuta pinaagi sa imong dakong
gahom ug uban sa imong giisa nga bukton. Wala kay isulti
nga lisod alang kanimo nga buhaton. **18** Gipakita nimo ang
imong matinud-anon nga kasabotan sa liboan ug gipahamtang
mo ang mga sala sa imong katawhan ngadto sa mga paa sa
ilang mga anak. Ikaw ang bantogan ug gamhanan nga Dios;
Yahweh nga labawng makagagahom ang imong ngalan. **19**
Dako ang imong kaalam ug gamhanan ang imong mga buhat,
kay imong nakita ang tanang gihimo sa imong katawhan,
aron hatagan ang matag-usa kung unsa ang angay sa ilang
batasan ug binuhatan. **20** Naghimo ikaw ug mga timaan ug
mga kahibulongang butang sa yuta sa Ehipto. Gihimo mo nga
bantogan ang imong ngalan hangtod karong mga adlawa sa
Israel ug sa tibuok katawhan. **21** Kay gidala mo ang imong
katawhan gikan sa yuta sa Ehipto pinaagi sa mga timaan ug
ang mga kahibulungang butang, pinaagi sa gahom sa mga
kamot, ug giisa nga bukton ug pinaagi sa dakong kalisang. **22**
Unya gihatag mo kanila kining yutaa—nga imong gisaad sa
ilang mga katigulangan nga imong ihatag kanila—ang yuta
nga nagdagayday ang gatas ug dugos. **23** Busa misulod
ug giangkon nila kini. Apan wala nila gituman ang imong
tingog o nagtuman sa imong balaod. Wala silay gihimo sa
imong gimando kanila nga ilang himoon, busa gipahamtang
mo kining tanang katalagman ngadto kanila. **24** Tan-awa!
Miabot ang pagsulong sa yuta nga salipdanan ngadto sa
siyudad aron mailog kini. Kay tungod sa espada, sa kagutom,
mga katalagman, gitugyan ang siyudad sa kamot sa mga
Caldeanhon nga nakig-away batok niini. Kay mahitabo gayod
kung unsa ang imong gisulti nga mahitabo, ug tan-awa, ug
naglantaw ka. **25** Unya miingon ka kanako, "Pagpalit ug uma
alang sa imong kaugalingon uban sa plata ug pagkuha ug mga
mosaksi niini, bisan pa ug itugyan kini nga siyudad ngadto sa
mga Caldeanhon."" **26** Miabot ang pulong ni Yahweh ngadto
kang Jeremias, nga nag-ingon, **27** "Tan-awa! Ako si Yahweh,
ang Dios sa tanang katawhan. Aduna bay mga butang nga
lisod alang kanako nga buhaton? **28** Busa miingon si Yahweh
niini, 'Tan-awa, buot kung itugyan kining siyudara ngadto sa
mga kamot sa mga Caldeanhon ug kang Nebucadnezar,
nga hari sa Babilonia. Ug mailog niya kini. **29** Moabot ang
mga Caldeanhon nga nakig-away batok niini nga siyudad
ug sunogon kining siyudara, sa mga atop sa mga balay diin
nagsimba ang mga tawo kang Baal ug nag-ipis ug mga halad
nga ilimnon sa laing mga dios aron paghagit sa pagpasuko
kanako. **30** Kay nagbuhat gayod ug daotan ang katawhan
sa Israel ug sa Juda sa akong panan-aw gikan pa sa ilang
pagkabatan-on. Nasilo gayod ako sa katawhan tungod sa ilang
ginabuhat—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. **31** Giingon
ni Yahweh nga kining siyudara maoy hinungdan sa iyang
kasuko ug kapungot sukad sa adlaw nga ila kining gitukod.
Ug nilungtad kini hangtod karong adlawa. Busa ako kining
kuhaon sa akong atubangan **32** tungod sa tanang kadaotan
sa katawhan sa Israel ug sa Juda, ang mga butang nga ilang
nabuhat nga maoy nakapasuko kanako—sila, ilang mga hari,
ug mga prinsipe, ug mga pari, ug mga propeta, ug ang matag-
tawo nga nagpuyo sa Juda ug sa Jerusalem. **33** Gitalikdan nila
ako imbis nga ilang atubangon, bisan ako silang gitudloan pag-
ayo. Gisulayan ko sila sa pagtudlo apan walay usa kanila nga
naminaw aron modawat sa pagbadlong. **34** Gipahimutang nila
ang ilang malaw-ay nga mga diosdios sa balay nga gitawag
pinaagi sa akong ngalan, aron hugawan kini. **35** Nagtukod
sila ug taas nga mga dapit alang kang Baal sa Walog sa Ben
Hinom aron paghalad sa ilang mga anak nga lalaki ug babaye
sa kalayo alang kang Molec. Wala ako nagmando kanila. Wala
gayod misantop sa akong hunahuna nga buhaton nila kining
mangil-ad nga butang nga maoy hinungdan nga makasala ang
Juda.' **36** Busa karon, ako si Yahweh, ang Dios sa Israel,
nagsulti niini mahitungod niining siyudara, ang siyudad nga
imong giingon, 'Gitugyan kini sa kamot sa hari sa Babilonia
pinaagi sa espada, sa kagutom, ug katalagman.' **37** Tan-awa,
buot ko nga tigomon sila gikan sa kayutaan nga akong gidad-
an kanila sa akong kapungot, hilabihang kasuko, ug dakong
kaligutgot. Buot ko nga dad-on sila pagbalik niining dapita ug
makapuyo sila nga malinawon. **38** Unya mahimo ko silang
akong katawhan ug mahimo nila ako nga ang ilang Dios. **39**
Hatagan ko sila ug usa ka kasingkasing ug usa ka dalan
aron sa pagpasidungog kanako matag adlaw alang sa ilang
kaayohan ug sa mosunod nilang kaliwatan. **40** Unya maghimo
ako ug walay kataposang kasabotan diha kanila, nga dili ako
motalikod sa paghimo ug maayo kanila. Hatagan ko sila ug
kasingkasing nga magpasidungog kanako, aron dili na gayod
sila motalikod kanako. **41** Unya magmaya ako sa paghimo ug
maayo ngadto kanila. Matinud-anon ko silang ipahimutang
niining yutaa sa tibuok nakong kasingkasing ug kinabuhi. **42**
Kay miingon si Yahweh niini, 'Sama nga akong gidala kining
dakong katalagman niining katawhan, busa buhaton ko usab
kanila ang tanang mga maayong butang nga akong gisulti
nga akong buhaton alang kanila. **43** Unya mapalit niining
mga yutaa ang mga kaumahan, mahitungod sa imong gisulti,
"Mao kini ang yutang nagun-ob, nga walay tawo o mananap.
Gitugyan kini sa kamot sa mga Caldeanhon." **44** Mopalit sila
ug mga uma pinaagi sa plata ug isulat kini sa sinelyohan nga
linukot nga basahon. Magtigom sila ug mga saksi sa yuta ni
Benjamin, sa tibuok Jerusalem ug sa mga siyudad sa Juda, sa
mga siyudad sa kabungtoran ug sa kapatagan, ug sa mga
siyudad sa Negev. Kay akong ibalik ang ilang kadagaya—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh.'"

33 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias sa
ikaduhang higayon, samtang gibilanggo siya sa sulod
sa hawanan sa guwardiya, nga nag-ingon, **2** "Si Yahweh nga
magbubuhat miingon niini— Si Yahweh nga maoy naghulma
aron mapahiluna —si Yahweh ang iyang ngalan, **3** Tawga ako,
ug ako magatubag kanimo. Ipakita ko kanimo ang dagkong
mga butang, ug mga katingalahan nga wala nimo nasayran.' **4**
Kay si Yahweh, ang Dios sa Israel, miingon niini mahitungod
sa mga balay sa siyudad ug sa balay sa mga hari sa Juda nga
gipanglumpag tungod sa yuta nga salipdanan ug sa espada,

5 Moabot ang mga Caldeanhon aron makig-away ug aron
pun-on ang mga balay sa mga patay nga lawas sa mga tawo
nga akong patyon tungod sa akong kasuko ug kapungot, sa
dihang talikdan ko kining siyudara tungod sa tanan nilang
pagkadaotan. 6 Apan tan-awa, magdala ako ug kaayohan,
kay ako silang ayohon ug dad-on ko kanila ang kauswagan,
ang kalinaw, ug pagkamatinumanon. 7 Kay dad-on ko pag-
usab ang kadagaya sa Juda ug sa Israel; tukuron ko sila sama
sa sinugdanan. 8 Unya akong hinloan ang tanan nilang mga
kasaypanan nga ilang nahimo batok kanako. Pasayloon ko ang
tanan nilang mga sala nga ilang nahimo batok kanako, ug ang
tanang mga pamaagi nga misupak sila kanako. 9 Kay kining
siyudara mahimong hinungdan sa akong kalipay, usa ka awit
sa pagdayeg ug dungog sa tanang kanasoran sa kalibotan
nga makadungog sa tanang maayong mga butang nga akong
himoon alang niini. Unya mangahadlok ug mangurog sila
tungod sa tanang maayong butang ug sa kalinaw nga akong
ihatag niini.' 10 Miingon si Yahweh niini, 'Niining dapita nga
inyong giingon karon, “Awaaw kini, ang dapit nga walay tawo o
mananap,” sa siyudad sa Juda, ug sa kadalanan sa Jerusalem
nga nahimong awaaw nga walay tawo o mananap, ug didto
madunggan pag-usab 11 ang tingog sa kalipay ug pagmaya,
ang tingog sa pamanhonon ug sa pangasaw-onon, ang tingog
niadtong nagsulti, samtang gidala nila ang mga halad sa
pagpasalamat ngadto sa balay ni Yahweh, “Pagpasalamat
kang Yahweh nga labawng makakagahom, kay maayo si
Yahweh, ug ang iyang gugma nga dili mopakyas molungtad
hangtod sa kahangtoran!” Kay ibalik ko ang kadagaya sa
kayutaan kung unsa kini kaniadto,' miingon si Yahweh. 12
Miingon niini si Yahweh nga labawng makagagahom: 'Niining
awaaw nga dapit, diin wala nay tawo ni mananap—maanaa na
usab sibsibanan niining siyudara diin mapapahulay sa mga
magbalantay ang panon sa ilang mga karnero. 13 Sa mga
siyudad sa kabungturan, sa kapatagan, ug sa Negev, ug sa
yuta sa Benjamin ug sa tibuok Jerusalem, ug sa siyudad sa
mga Juda, moagi na usab ang panon sa karnero niadtong
moihap kanila,' miingon si Yahweh. 14 Tan-awa! Moabot ang
mga adlaw—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—nga sa
dihang akong himoon kung unsa ang akong gisaad sa balay
sa Israel ug sa balay sa Juda. 15 Niadtong mga adlawa ug
panahona himoon ko ang matarong nga sanga nga motubo
alang kang David, ug magdala siya kaangayan ug katarong
sa yuta. 16 Niadtong mga adlawa maluwas ang Juda ug
magpuyo nga adunay kasigurohan ang Jerusalem, kay mao
kining itawag kaniya, “Si Yahweh ang atong pagkamatarong.'"
17 Kay miingon si Yahweh niini: 'Adunay tawo nga gikan sa
kaliwat ni David nga kanunay nga molingkod sa trono sa
balay sa Israel, 18 ni wala gayoy tawo nga gikan sa mga nga
Levita nga makabsan sa paghalad ug mga halad sinunog sa
akong atubangan, ug aron mosunog sa halad nga pagkaon,
ug sa paghalad sa trigo sa tanang higayon.'" 19 Miabot
ang pulong ni Yahweh kang Jeremias, nga nag-ingon, 20
“Miingon si Yahweh niini: 'Kung mabakwi ang akong kasabotan
mahitungod sa panahon sa adlaw ug sa gabii aron wala nay
adlaw ug gabii sa hustong panahon, 21 unya mahimo nimong
mabakwi ang akong kasabotan sa akong alagad nga si David,
aron nga wala na siyay anak nga lalaki nga molingkod sa
iyang trono, ug ang akong kasabotan sa mga pari nga Levita,
nga akong mga alagad. 22 Ingon nga ang mga pangulo sa
langit dili maihap, sama sa mga balas sa baybayon nga dili
masukod, busa dugangan ko ang kaliwat ni David nga akong
alagad ug ang mga Levita nga nag-alagad kanako.'" 23 Miabot
ang pulong ni Yahweh kang Jeremias, nga nag-ingon, 24
“Wala ba nimo gihunahuna kung unsa ang giingon niining
katawhan sa dihang miingon sila, 'Ang duha ka pamilya nga
gipili ni Yahweh, gisalikway na niya sila karon'? Niining paagiha
gitamay nila ang akong katawhan, sa pag-ingon nga dili na
sila usa ka nasod sa ilang mga panan-aw. 25 Ako, si Yahweh
ang miingon niini. 'Kung wala ko buhata ang kasabotan sa
adlaw ug sa gabii, ug kung wala ko gipahimutang ang mga
balaod sa langit ug sa yuta, 26 unya akong isalikway ang mga
kaliwat ni Jacob ug ni David nga akong alagad, ug dili nako
dad-on ang tawo aron nga magdumala kanila sa mga kaliwat
ni Abraham, ni Isaac, ug ni Jacob. Kay akong ibalik ang ilang
mga kadagaya ug magmangiluluy-on kanila.'"

34 Miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias, sa dihang
nakiggubat si Nebucadnezar nga hari sa Babilonia
ug ang tanan niyang mga kasundalohan, uban ang tanang
gingharian sa kalibotan, nga iyang mga ginsakopan ilalom sa
iyang gahom, ug ang tanan nilang katawhan nga nakiggubat
batok sa Jerusalem ug sa tanang mga siyudad niini, nga nag-
ingon: 2 'Si Yahweh, ang Dios sa Israel, miingon niini: Lakaw
ug pakigsulti kang Zedekia nga hari sa Juda ug sultihi siya,”
miingon si Yahweh niini: Tan-awa, igatugyan ko kining siyudara
ngadto sa kamot sa hari sa Babilonia. Sunogon niya kini. 3
Dili ka makaikyas gikan sa iyang kamot, kay dakpon ka gayod
ug itugyan sa iyang kamot. Magkakit-anay kamo sa hari sa
Babilonia; ug sultihan dayon ka niya sa dihang mahiabot ka sa
Babilonia.' 4 Patalinghogi ang pulong ni Yahweh, Zedekia
nga hari sa Juda! Gisulti kini ni Yahweh bahin kanimo, 'Dili ka
mamatay pinaagi sa espada. 5 Mamatay ka nga malinawon.
Pagasunogon ang imong patayng lawas sama sa imong
mga katigulangan nga gisunog paglubong, ug sa mga hari
nga nag-una kanimo. Moingon sila, “Pagkaalaot, agalon!”
Magbangotan sila alang kanimo. Nagsulti ako karon—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh.” 6 Busa gimantala ni propeta
Jeremias didto sa Jerusalem kining tanan nga mga pulong
ngadto kang Zedekia nga hari sa Juda. 7 Nakiggubat ang
kasundalohan sa hari sa Babilonia batok sa Jerusalem ug sa
tanang nahibiling mga siyudad sa Juda: ang Lachis ug ang
Azeka. Mao kini ang mga siyudad nga nagpabiling lig-on. 8
Miabot ang pulong ngadto kang Jeremias gikan kang Yahweh
human sa pakigsaad ni Haring Zedekia uban sa tanang
katawhan sa Jerusalem, aron sa pagmantala ug kagawasan
ngadto kanila nga kinahanglan ipalingkawas 9 sa matag tawo
ang iyang mga ulipon nga Hebreo, ang mga lalaki ug ang
mga babaye, bisan kadtong nag-ulipon ug usa ka Judio, nga
iyang igsoon. 10 Busa nagsaad ang tanang mga pangulo
ug katawhan nga ipalingkawas sa matag tawo ang iyang
mga ulipong lalaki ug mga ulipong babaye aron dili na sila
mahimong mga ulipon pa. Gituman nila ug gipalingkawas sila.
11 Apan human niini nausab ang ilang mga hunahuna. Gidala
nila pagbalik ang mga ulipon nga ilang gipalingkawas. Gipugos
nila sila nga mahimong mga ulipon pag-usab. 12 Busa miabot
ang pulong ni Yahweh ngadto kang Jeremias, nga nag-ingon,
13 “Si Yahweh, ang Dios sa Israel, nag-ingon niini, 'Ako mismo
naghimo ug kasabotan tali sa imong mga katigulangan sa
adlaw nga ako silang gidala pagawas gikan sa yuta sa Ehipto,
gawas gikan sa puloy-anan sa pagkaulipon. Gisulti ko kini, 14
“Sa kataposan sa matag pito ka tuig, kinahanglan papaulion
sa matag tawo ang iyang igsoon, ang iyang isigka-Hebreo nga
nagbaligya sa iyang kaugalingon diha kaninyo ug nag-alagad
kaninyo sulod sa unom ka tuig. Papaulia siya nga adunay
kagawasan.” Apan wala namati ang imong mga katigulangan

kanako ni mipatalinghog kanako. **15** Karon naghinulsol kamo
sa inyong mga kaugalingon ug nagsugod sa pagbuhat kung
unsa ang husto sa akong panan-aw. Gimantala ninyo ang
kagawasan, ang matag usa kaninyo ngadto sa iyang silingan,
ug naghimo kamo ug kasabotan atubangan sa akong puloy-
anan nga gitawag pinaagi sa akong ngalan. **16** Apan mitalikod
kamo ug gihugawan ang akong ngalan; gikuha ninyo pagbalik
ang inyong mga ulipong lalaki ug mga ulipong babaye, nga
inyong gipakagiw sa bisan diin nila buot moadto. Gipugos
ninyo sila nga mahimo ninyong mga ulipon pag-usab.' **17**
Busa nagsulti si Yahweh niini, 'Wala kamo namati kanako.
Kinahanglan nga imantala ninyo ang kagawasan, ang matag
usa kaninyo, ngadto sa inyong mga igsoon ug sa mga isigka-
Israelita. Busa tan-awa! Imantala ko ang kagawasan nganha
kaninyo—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—kagawasan
gikan sa espada, sa katalagman, ug sa kagutom, kay himoon
ko kamong kahadlokan sa panan-aw sa matag gingharian sa
kalibotan. **18** Unya pagasilotan ko ang katawhan nga misupak
sa akong kasabotan, nga wala nagtuman sa mga pulong sa
kasabotan nga ilang gihimo sa akong atubangan sa dihang
gitunga nila ang torong baka sa duha ka bahin ug milakaw
taliwala sa mga bahin niini, **19** ug unya ang mga pangulo sa
Juda ug sa Jerusalem, ang mga yunoko ug ang mga pari,
ug ang tanang katawhan sa yuta nga milakaw taliwala sa
mga bahin sa torong baka. **20** Itugyan ko sila ngadto sa
kamot sa ilang mga kaaway ug ngadto sa kamot niadtong
nagapangita sa ilang mga kinabuhi. Ang ilang mga lawas
mahimong pagkaon alang sa kalanggaman sa kalangitan ug
sa mga mananap sa yuta. **21** Busa itugyan ko si Zedekia ang
hari sa Juda ug ang iyang mga pangulo ngadto sa kamot sa
ilang mga kaaway ug ngadto sa kamot niadtong nagapangita
sa ilang mga kinabuhi, ug ngadto sa kamot sa kasundalohan
sa hari sa Babilonia nga makiggubat batok kaninyo. **22** Tan-
awa, maghatag ako ug mando—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh— ug magdala pagbalik kanila dinhi sa siyudad aron
makiggubat batok niini ug moilog, ug magsunog niini. Kay gun-
obon ko ang mga siyudad sa Juda nga wala nay lumolupyo.'"

35 Miabot ang pulong ni Yahweh ngadto kang Jeremias sa
mga adlaw ni Jehoyakin ang anak nga lalaki ni Josia nga
hari sa Juda, nga nag-ingon, **2** "Lakaw ngadto sa panimalay
sa mga Recabnon ug pakigsulti kanila. Unya dad-a sila sa
akong puloy-anan, sulod sa usa sa mga lawak didto, ug daliti
sila ug bino aron imnon." **3** Busa gidala ko si Jaazania ang
anak nga lalaki ni Jeremias ang anak nga lalaki ni Habazinia
ug ang iyang mga igsoong lalaki, ang tanan niyang mga anak
nga lalaki, ug ang tanang panimalay sa Recabnon. **4** Gidala
ko sila ngadto sa puloy-anan ni Yahweh, sulod sa mga lawak
sa mga anak nga lalaki ni Hanan ang anak nga lalaki ni Igdalia,
ang tawo sa Dios. Kini nga mga lawak tupad sa lawak sa mga
pangulo, nga anaa sa ibabaw sa lawak ni Maasea ang anak
nga lalaki ni Shalum, ang tigbantay sa ganghaan. **5** Unya
akong gibutang sa atubangan sa mga Recabnon ang mga
panaksan ug mga kopa nga puno sa bino ug miingon ako
kanila, "Inom kamo ug diyutay nga bino." **6** Apan miingon
sila, "Dili kami moinom sa bisan unsang bino, kay si Jonadab
ang anak nga lalaki ni Recab, nagmando man kanamo, 'Ayaw
kamo pag-inom sa bisan unsang bino, bisan ikaw o ang imong
mga kaliwat, hangtod sa kahangtoran. **7** Ayaw usab kamo
pagtukod ug bisan unsang mga puloy-anan, magpugas ug
mga binhi, ni magtanom ug bisan unsang parasan; dili kini
alang kaninyo. Kay kinahanglan magpuyo kamo sa mga tolda
sa tanan ninyong mga adlaw, aron nga magpuyo kamo sa
daghang mga adlaw sa yuta kung diin kamo nagpuyo ingon
nga mga langyaw.' **8** Nagtuman kami sa tingog ni Jonadab
ang anak nga lalaki ni Recab, ang among katigulangan, sa
tanan nga iyang gimando kanamo, nga dili moinom ug bino
sa tanan namong mga adlaw, kami, ang among mga asawa,
ang among mga anak nga lalaki, ug among mga anak nga
babaye. **9** Dili gayod kami magtukod sa among mga puloy-
anan nga among kapuy-an, ug walay parasan, uma, o binhi
nga among panag-iyahon. **10** Nagpuyo kami sa mga tolda
ug nagtuman kami ug gibuhat ang tanang gimando kanamo
sa among katigulangan nga si Jonadab. **11** Apan sa dihang
gisulong ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia ang yuta,
miingon kami, 'Dali, kinahanglan nga moadto kita sa Jerusalem
aron makaikyas gikan sa kasundalohan sa Chaldean ug sa
Armenian.' Busa nagpuyo na kami sa Jerusalem." **12** Unya
miabot ang pulong ni Yahweh ngadto kang Jeremias, nga
nag-ingon, **13** "Si Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa
Israel, nag-ingon niini, 'Lakaw ug sultihi ang mga tawo sa
Juda ug ang mga lumolupyo sa Jerusalem, "Dili ba kamo
modawat ug pagbadlong ug mopatalinghog sa akong mga
pulong? —mao kini ang gipahayag ni Yahweh. **14** Ang mga
pulong ni Jonadab ang anak nga lalaki ni Recab nga gihatag
ngadto sa iyang mga anak nga lalaki ingon nga usa ka mando,
nga dili moinom sa bisan unsang bino, nga ginasunod pa
gihapon hangtod karon. Gituman nila ang mga mando sa ilang
mga katigulangan. Apan alang kanako, magpadayon ako sa
pagmantala nganha kaninyo, apan wala kamo nagpatalinghog
kanako. **15** Gipadala ko nganha kaninyo ang tanan kong mga
alagad, ang mga propeta. Nagpadayon ako sa pagpadala
kanila aron sa pagsulti, 'Pabiyaa ang matag tawo gikan sa
daotan niyang binuhatan ug magbuhat sa maayong binuhatan;
tugoti nga wala nay bisan usa ang magsunod sa laing mga
dios ug magsimba niini. Hinuon, balik sa yuta nga akong
gihatag kaninyo ug sa inyong katigulangan.' Apan wala gihapon
kamo mipatalinghog kanako ni nagtagad kanako. **16** Kay
ang mga kaliwat ni Jonadab ang anak nga lalaki ni Recab
nagsunod man sa mga mando sa ilang katigulangan nga
iyang gihatag kanila, apan kining mga tawhana nagdumili
sa pagpamati kanako.'" **17** Busa si Yahweh, ang Dios nga
makagagahom ug ang Dios sa Israel, miingon niini, 'Tan-awa,
ipahamtang ko sa Juda ug sa tanang lumolupyo sa Jerusalem,
ang tanang katalagman nga akong gisulti batok kanila tungod
kay nagsulti man ako kanila apan wala sila namati kanako;
nagtawag ako kanila, apan wala sila mitubag.'" **18** Miingon si
Jeremias ngadto sa panimalay sa mga Recabnon, "Miingon
niini si Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa Israel: Namati
kamo sa mga mando ni Jonadab nga inyong katigulangan ug
gitipigan ninyo kining tanan—gituman ninyo ang tanan nga
iyang gimando kaninyo nga inyong buhaton— **19** busa si
Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa Israel, miingon niini,
'Kanunay gayod nga adunay usa nga maggikan sa kaliwat
ni Jonadab ang anak nga lalaki ni Recab aron mag-alagad
kanako.'"

36 Sa pag-abot sa ikaupat nga tuig sa paghari ni Jehoyakim
ang anak nga lalaki ni Josia nga hari sa Juda, miabot
kini nga pulong kang Jeremias gikan kang Yahweh, ug miingon
siya, **2** "Pagkuha ug linukot nga sulatanan ug isulat niini ang
tanang mga pulong nga akong isulti kanimo bahin sa Israel
ug sa Juda, ug sa matag nasod. Buhata kini alang sa tanan
nga akong isulti sukad sa mga adlaw ni Josia hangtod niining
adlawa. **3** Kay basin pa ug mamati ang katawhan sa Juda
sa tanang katalagman nga akong ipahamtang kanila. Kay

basin pa ug mobiya ang matag-usa gikan sa daotan niyang
binuhatan, aron nga pasayloon ko ang ilang kalapasan ug ang
ilang mga sala." **4** Unya gitawag ni Jeremias si Baruk ang anak
nga lalaki ni Neria, ug gisulat ni Baruk sa linukot nga sulatanan
ang gidikta ni Jeremias, ang tanang mga pulong ni Yahweh
nga gisulti kaniya. **5** Unya gimandoan ni Jeremias si Baruk.
Miingon siya, "Ania ako sa bilanggoan ug dili makaadto sa
puloy-anan ni Yahweh. **6** Busa kinahanglan nga moadto ka ug
basaha gikan sa linukot nga sulatanan ang imong gisulat nga
akong gidikta. Sa adlaw sa pagpuasa, kinahanglan nga imong
basahon ang mga pulong ni Yahweh nga makadungog ang
katawhan sulod sa iyang puloy-anan, ug makadungog usab
ang katawhan sa Juda nga miabot gikan sa ilang mga siyudad.
Imantala kining mga pulonga ngadto kanila. **7** Kay basin pa ug
mahiabot ngadto kang Yahweh ang ilang mga pagpakiluoy.
Kay basin pa ug mobiya ang matag tawo gikan sa daotan
niyang binuhatan, sanglit hilabihan na man ang kapungot
ug kaligutgot nga gisulti ni Yahweh batok niining katawhan."
8 Busa gibuhat ni Baruk ang anak nga lalaki ni Neria ang
tanan nga gimando ni Jeremias nga usa ka propeta nga iyang
pagabuhaton. Gibasa niya sa makusog ang mga pulong ni
Yahweh diha sa iyang templo. **9** Sa pag-abot sa ikalima nga
tuig ug sa ikasiyam nga bulan sa paghari ni Jehoyakim ang
anak nga lalaki ni Josia, ang hari sa Juda, nga ang tanang
katawhan sa Jerusalem ug ang katawhan nga miabot sa
Jerusalem gikan sa mga siyudad sa Juda nagmantala ug
pagpuasa alang sa pagpasidungog kang Yahweh. **10** Kusog
nga gibasa ni Baruk ang mga pulong ni Jeremias sa puloy-
anan ni Yahweh, gikan sa lawak ni Gemaria ang anak nga
lalaki ni Shafan ang eskriba, sa ibabaw nga hawanan, nga
kilid sa ganghaan pasulod sa puloy-anan ni Yahweh. Gibasa
niya kini nga makadungog ang tanang katawhan. **11** Karon
nadungog ni Micaya ang anak nga lalaki ni Gemaria ang anak
nga lalaki ni Shafan ang tanang mga pulong ni Yahweh sa
linukot nga basahon **12** Miadto siya sa puloy-anan sa hari,
ngadto sa lawak sa sekretaryo. Nakita niya ang tanang opisyal
nga naglingkod didto: si Elishama ang sekretaryo, si Delaya
ang anak nga lalaki ni Shemaya, si Elnatan ang anak nga
lalaki ni Acbor, si Gemaria ang anak nga lalaki ni Shafan, ug si
Zedekia ang anak nga lalaki ni Hanania, ug ang tanang mga
opisyal. **13** Unya gibalita ni Micaya ngadto kanila ang tanang
mga pulong nga iyang nadungog nga kusog nga gibasa ni
Baruk ngadto sa katawhan. **14** Busa ang tanang mga opisyal
nagpadala kang Jehudi ang anak nga lalaki ni Netania ang
anak nga lalaki ni Shelemia ang anak nga lalaki ni Cushi,
ngadto kang Baruk. Miingon si Jehudi kang Baruk, "Dad-a ang
linukot nga basahon nga imong gibasa ngadto sa katawhan, ug
anhi dinhi." Busa gidala ni Baruk ang anak nga lalaki ni Neria
ang linukot nga basahon ug miadto sa mga opisyal. **15** Unya
miingon sila kaniya, "Lingkod ug basaha kini aron madunggan
namo kini." Busa gibasa ni Baruk ang linukot nga basahon.
16 Nahitabo kini sa dihang nadungog nila kining tanang mga
pulonga, nagtinan-away ang matag-usa nga adunay kalisang
ug miingon kang Baruk, "Kinahanglan ibalita nato kining tanang
mga pulong ngadto sa hari." **17** Unya nangutana sila kang
Baruk, "Sultihi kami, giunsa nimo pagsulat kining tanang mga
pulong nga gidikta ni Jeremias?" **18** Miingon si Baruk kanila,
"Gidikta niya nganhi kanako kining tanang mga pulong, ug
gisulat ko kini pinaagi sa tinta niining linukot nga basahon." **19**
Unya miingon ang mga opisyal ngadto kang Baruk, "Lakaw,
pagtago, ug si Jeremias man usab. Ayaw tugoti ang si bisan
kinsa nga masayod kung hain kamo." **20** Busa gibutang nila
ang linukot nga basahon sa lawak ni Elishama ang sekretaryo,
ug miadto sila sa hari diha sa hawanan ug gibalita nila ang
tanan diha sa panagtigom sa hari. **21** Unya gipalakaw sa hari
si Jehudi aron kuhaon ang linukot nga basahon. Gikuha kini
ni Jehudi gikan sa lawak ni Elishama nga sekretaryo. Unya
gibasa niya kini nga makadungog ang hari ug ang tanang mga
opisyal nga nagtindog tupad niya. **22** Karon nagpuyo ang hari
sa dapit kung diin siya nagapuyo panahon sa tingtugnaw sa
ikasiyam nga bulan, ug nagkalayo ang pugon nga anaa sa
iyang atubangan. **23** Sa matag higayon nga basahon ni Jehudi
ang tulo o upat ka mga linya, tabason kini sa hari pinaagi
sa kutsilyo ug itambog niya kini ngadto sa kalayo sa pugon
hangtod nga nahurot ang maong linukot nga basahon. **24** Apan
ang hari bisan ang iyang mga sulugoon nga nakadungog sa
tanang mga pulong niini, wala nalisang, ni migisi sa ilang mga
bisti. **25** Si Elnatan, si Delaya, ug si Gemaria naghangyo sa
hari nga dili sunogon ang linukot nga basahon, apan wala siya
namati kanila. **26** Unya nagmando ang hari kang Jerameel,
ang paryente ni Seraya ang anak nga lalaki ni Azriel, ug si
Shelemia ang anak nga lalaki ni Abdeel aron dakpon si Baruk
nga eskriba ug si Jeremias nga propeta, apan gitagoan sila
ni Yahweh. **27** Unya miabot ang pulong ni Yahweh ngadto
kang Jeremias human nga gisunog sa hari ang linukot nga
basahon ug ang mga pulong nga gisulat ni Baruk nga gidikta ni
Jeremias, nga nag-ingon, **28** "Balik, pagkuha ug laing linukot
nga sulatanan, ug isulat niini ang tanang mga pulong nga
anaa sa orihinal nga linukot nga basahon, kadtong gisunog
ni Jehoyakim nga hari sa Juda. **29** Unya kinahanglan nimo
kining isulti kang Jehoyakim nga hari sa Juda: 'Gisunog nimo
kadtong linukot nga basahon, nga nag-ingon, "Nganong gisulat
mo man kini, 'Ang hari sa Babilonia moabot gayod ug gun-
obon kining yutaa, kay laglagon gayod niya ang mga tawo ug
ang mga mananap niini?'" **30** Busa gisulti kini ni Yahweh bahin
kanimo, Jehoyakim nga hari sa Juda: "Walay kaliwat nimo ang
molingkod sa trono ni David. Alang kanimo, ang imong patay
nga lawas ilabay ngadto sa gawas nga mainitan sa adlaw
ug matun-ogan sa gabii. **31** Kay pagasilotan ko ikaw, ang
imong mga kaliwat, ug ang imong mga sulugoon tungod sa
kalapasan ninyong tanan. Ipahamtang ko kanimo, sa tanang
mga lumulopyo sa Jerusalem, ug sa matag tawo sa Juda ang
tanang katalagman nga akong gisulti diha kaninyo, apan wala
kamo nagpanumbaling." **32** Busa nagkuha si Jeremias ug
laing linukot nga sulatanan ug gihatag kini kang Baruk ang
anak nga lalaki ni Neria ang eskriba. Gisulat ni Baruk ang
tanang mga pulong nga gidikta ni Jeremias nga gisulat sa
linukot nga sulatanan nga gisunog ni Jehoyakim nga hari sa
Juda. Labot pa niana, daghan pa ug samang mga pulong ang
nadugang niining linukot nga basahon.

37 Karon naghari si Zedekia nga anak nga lalaki ni Josia
imbis nga si Jehoyakin nga anak nga lalaki ni Jehoyakim.
Gihimong hari ni Nebucadnezar nga hari sa Babylonia si
Zedekia sa tibuok yuta sa Juda. **2** Apan wala naminaw si
Zedekia, ang iyang mga sulugoon, ug ang katawhan sa mga
pulong ni Yahweh nga iyang gimantala pinaagi sa kamot ni
Jeremias nga propeta. **3** Busa gisugo ni Haring Zedekia, si
Jehucal nga anak nga lalaki ni Shelemia, ug si Zefania nga
anak nga lalaki ni Maasea nga pari sa pagdala ug mensahe
ngadto kang Jeremias nga propeta. Miingon sila, "Pag-ampo
alang kanamo ngadto kang Yahweh nga atong Dios." **4** Karon
gawas sulod si Jeremias diha sa katawhan, tungod kay wala
pa man siya mabilanggo. **5** Minggula ang kasundalohan sa
Faraon gikan sa Ehipto, ug mibiya sa Jerusalem ang mga

Caldeanhon nga nagpalibot sa Jerusalem sa dihang nadungog
ang balita mahitungod kanila. **6** Unya miabot ang pulong
ni Yahweh kang Jeremias nga propeta, nga nag-ingon, **7**
"Si Yahweh, nga Dios sa Israel, miingon niini: Mao kini ang
inyong isulti ngadto sa hari sa Juda, tungod kay gipadala
ka niya aron sa pagpangayo ug tambag kanako, 'Tan-awa,
ang kasundalohan sa Faraon, nga miabot aron sa pagtabang
kaninyo, mamalik na sa Ehipto, sa ilang kaugalingon nga yuta.
8 Mobalik ang mga Caldeanhon. Makig-away sila batok niining
siyudara, ilogon, ug sunogon kini.' **9** Miingon si Yahweh niini:
Ayaw limbongi ang inyong mga kaugalingon pinaagi sa pag-
ingon, 'Sigurado gayod nga mobiya ang mga Caldeanhon
kanato,' kay dili gayod sila mobiya. **10** Bisan pa ug nabuntog
ninyo ang tibuok kasundalohan sa mga Caldeanhon nga
nakig-away kaninyo ug ang nahibilin sa ilang mga tolda mao
lamang ang samaran nga mga kalalakin-an, mamangon sila
ug sunogon nila kining siyudara." **11** Nahitabo kini sa dihang
mibiya ang kasundalohan sa mga Caldeanhon sa Jerusalem
samtang nagsingabot ang kasundalohan sa Faraon, **12**
unya migikan si Jeremias sa Jerusalem padulong sa yuta ni
Benjamin. Buot niya nga panag-iyahon ang bahin sa yuta didto
taliwala sa katawhan. **13** Samtang atua siya sa Ganghaan
sa Benjamin, anaa didto ang pangulo sa mga tigbantay. Ang
iyang ngalan mao si Irija nga anak nga lalaki ni Shelemia
nga anak nga lalaki ni Hanania. Gigunitan niya si Jeremias
nga propeta ug miingon, "Ikaw mobiya gayod paingon sa
mga Caldeanhon." **14** Apan miingon si Jeremias, "Dili kana
tinuod. Dili ako mobiya paingon sa mga Caldeanhon." Apan
wala naminaw si Irija kaniya. Gigunitan niya si Jeremias
ug gidala ngadto sa mga opisyal. Nasuko ang mga opisyal
kang Jeremias. **15** Gikulata nila siya ug gibilanggo, sa balay
kaniadto ni Jonathan nga escriba, kay gihimo naman nila kini
nga bilanggoan. **16** Busa gibilanggo si Jeremias sa lawak nga
anaa sa ilalom sa yuta, diin nagpuyo siya sulod sa daghang
mga adlaw. **17** Unya nagpadala ug usa ka tawo si Haring
Zedekia nga maoy nagdala kaniya sa palasyo. Sa iyang balay,
nangutana ang hari kaniya sa tago, "Aduna bay pulong nga
gikan kang Yahweh?" Mitubag si Jeremias, "Aduna: Igatugyan
ka ngadto sa kamot sa hari sa Babilonia." **18** Unya miingon si
Jeremias kang Haring Zedekia, "Unsa man ang akong sala
batok kanimo, sa imong mga sulugoon, o niining katawhan
nga gibilanggo man ninyo ako? **19** Asa man ang imong mga
propeta, ang mga tawo nga nanagna alang kanimo ug miingon
nga dili gayod moanhi ang hari sa Babilonia batok kanimo o
batok niining yutaa? **20** Apan karon paminaw, akong agalong
hari! Tugoti nga moabot kanimo ang akong mga hangyo.
Ayaw ako ibalik sa balay ni Jonathan nga escriba, o kondili
mamatay gayod ako didto." **21** Busa nagmando si Haring
Zedekia. Gibutang sa iyang mga sulugoon si Jeremias didto
sa hawanan sa tigbantay. Ginahatagan siya ug tipik sa tinapay
matag adlaw gikan sa kadalanan sa tighimo ug mga tinapay,
hangtod nga nahurot na ang tanang tinapay sa siyudad. Busa
nagpabilin si Jeremias sa hawanan sa tigbantay.

38 Nakadungog sila si Shefatia nga anak nga lalaki ni
Matan, si Gedalia nga anak nga lalaki ni Pashur, si
Jehucal nga anak nga lalaki ni Shelemia, ug si Pashur nga
anak nga lalaki ni Malkia sa mga pulong nga gipahayag
ni Jeremias sa tanang katawhan. Miingon siya kanila, **2**
nga miingon si Yahweh niini: "Si bisan kinsa nga magpabilin
niining siyudara pagapatyon pinaagi sa espada, kagutom, ug
hampak. Apan maluwas ang si bisan kinsa nga moadto sa
mga Caldeanhon. Makaikyas siya, ug mabuhi. **3** Miingon
si Yahweh niini: Igatugyan kining siyudara ngadto sa kamot
sa kasundalohan sa hari sa Babilonia, ug ilogon niya kini."
4 Busa miingon ang mga opisyal ngadto sa hari, "Ipapatay
kining tawhana, tungod kay niini nga paagi gipaluya niya ang
mga kamot sa manggugubat nga magpabilin niining siyudara,
ug ang mga kamot sa tanang katawhan. Nagmantala siya
niining mga pulonga, kay kining tawhana wala nagbuhat alang
sa kaayohan niining katawhan, apan sa kadaot lamang." **5**
Busa miingon si Zedekia, "Tan-awa, anaa na siya sa imong
kamot sanglit wala may hari nga makahimo sa pagpugong
kanimo." **6** Unya gidala nila si Jeremias ug gihulog siya ngadto
sa atabay ni Malkia, nga anak nga lalaki sa hari. Nahimutang
ang atabay sa hawanan sa tigbantay. Gitunton nila si Jeremias
gamit ang mga pisi. Walay tubig sa atabay, apan lapokon
kini, ug nalubong siya sa lapok. **7** Karon si Ebed Melec
nga Cusitihanon nga usa sa mga yunoko sa balay sa hari.
Nadungog niya nga gibutang nila si Jeremias ngadto sa atabay.
Karon naglingkod ang hari sa Ganghaan sa Benjamin. **8** Busa
migawas si Ebed Melec gikan sa balay sa hari ug nakigsulti sa
hari. Miingon siya, **9** "Akong agalon nga hari, nagbuhat ug
daotan kini nga mga kalalakin-an pinaagi sa pagbuhat nila
ug dili maayo kang Jeremias nga propeta. Gihulog nila siya
ngadto sa atabay aron mamatay siya sa kagutom, sanglit wala
nay pagkaon sa siyudad." **10** Unya gimandoan sa hari si
Ebed Melec nga Cusitihanon. Miingon siya, "Mandoi ang 30 ka
kalalakin-an gikan dinhi ug ipakuha si Jeremias nga propeta
gikan sa atabay sa dili pa siya mamatay." **11** Busa gimandoan
ni Ebed Melec kadto nga mga kalalakin-an ug miadto sa balay
sa hari, ngadto sa lawak nga tipiganan sa mga bisti ilalom sa
balay. Nagkuha siya ug mga nuog ug daan nga bisti didto ug
gitunton kini kang Jeremias pinaagi sa mga pisi ngadto sa
atabay. **12** Miingon si Ebed Melec nga Cusitihanon ngadto
kang Jeremias, "Ibutang ang mga nuog ug ang daan nga bisti
sa ilalom sa imong mga bukton ug sa ibabaw sa mga pisi."
Busa gibuhat kini ni Jeremias. **13** Unya gibira nila si Jeremias
pinaagi sa mga pisi. Niini nga paagi napagawas nila siya gikan
sa atabay. Busa nagpuyo si Jeremias sa hawanan sa tigbantay.
14 Unya nagpadala ug pulong si Haring Zedekia ug gipadala si
Jeremias nga propeta ngadto kaniya, sa ikatulo nga pultahan
sa balay ni Yahweh. Miingon ang hari kang Jeremias, "Aduna
akoy buot ipangutana kanimo. Ayaw ililong kanako ang tubag."
15 Miingon si Jeremias kang Zedekia, "Kung tubagon ko ikaw,
dili ba gayod nimo ako patyon? Apan kung mohatag ako
kanimo ug tambag, dili ka man maminaw kanako." **16** Apan
nanumpa si Haring Zedekia sa tago ug miingon, "Ingon nga
buhi si Yahweh, nga maoy naghimo kanato, dili ko ikaw patyon
o itugyan ngadto sa kamot sa mga kalalakin-an nga nangita sa
imong kinabuhi." **17** Busa miingon si Jeremias ngadto kang
Haring Zedekia, "Mao kini ang giingon ni Yahweh, ang Dios
nga labawng makagagahom, nga Dios sa Israel: Kung moadto
gayod kamo sa mga opisyal sa Hari sa Babilonia nan mabuhi
ka, ug dili sunogon kini nga siyudad. Ikaw ug ang imong
pamilya mabuhi. **18** Apan kung dili ka moadto sa mga opisyal
sa hari sa Babilonia, nan itugyan kining siyudara ngadto sa
kamot sa mga Caldeanhon. Sunogon nila kini, ug dili kamo
makaikyas gikan sa ilang kamot." **19** Miingon si Haring Zedekia
ngadto kang Jeremias, "Apan nahadlok ako sa katawhan sa
Juda nga miikyas padulong sa mga Caldeanhon, tungod kay
tingali ug itugyan ako sa ilang kamot, aron daugdaogon nila
ako." **20** Miingon si Jeremias, "Dili ka nila itugyan ngadto
kanila. Tumana ang mensahe nga gikan kang Yahweh nga
akong ginasulti kanimo, aron nga mamaayo ang tanan alang

kanimo, ug aron nga mabuhi ka. **21** Apan kung modumili ka
sa pag-adto, mao kini ang gipakita ni Yahweh kanako. **22**
Tan-awa! Ang tanang mga babaye nga nahibilin sa imong
balay, hari sa Juda, pagadad-on ngadto sa balay sa mga
opisyal sa hari sa Babilonia. Moingon kini nga mga babaye
kanimo, 'Nalimbongan ka sa imong mga higala; gidaot ka nila.
Nalubong na karon ang imong mga tiil sa lapok, ug managan
ang imong mga higala.' **23** Kay ang tanan nimong mga asawa
ug mga anak pagadad-on ngadto sa mga Caldeanhon, ug dili
ka makaikyas gikan sa ilang kamot. Pagadakpon ka pinaagi sa
kamot sa hari sa Babilonia, ug pagasunogon kini nga siyudad."
24 Unya miingon si Haring Zedekia ngadto kang Jeremias,
"Ayaw ipahibalo kang bisan kinsa kining mga pulonga, aron
nga dili ka mamatay. **25** Kung madunggan sa mga opisyal nga
nakigsulti ako kanimo, ug kung moanhi sila ug mosulti kanimo,
'Sultihi kami sa imong giingon sa hari ug ayaw kini itago
kanamo, o patyon ka namo,' **26** unya kinahanglan nga sultihan
nimo sila, 'Naghangyo ako nga mapainubsanon sa atubangan
sa hari nga dili niya ako ibalik sa balay ni Jonathan aron
mamatay didto.'" **27** Unya nangadto ang tanang mga opisyal
ngadto kang Jeremias ug nangutana kaniya, busa gitubag niya
sila sumala sa gisugo sa hari kaniya. Busa miundang sila sa
pagpakigsulti kaniya, tungod kay wala man nila nadungog ang
gihisgotan tali ni Jeremias ug sa hari. **28** Busa nagpabilin si
Jeremias sa hawanan sa tigbantay hangtod sa adlaw nga
nailog ang Jerusalem.

39 Sa ikasiyam nga tuig ug ikanapulo nga bulan sa paghari
ni Zedekia nga hari sa Juda, miabot si Nebucadnezar
nga hari sa Babilonia uban sa iyang mga kasundalohan batok
sa Jerusalem ug gilibotan kini. **2** Sa ikanapulo ug usa ka
tuig ug sa ikaupat nga bulan ni Zedekia, sa ikasiyam nga
adlaw sa bulan, gisulod nila ang siyudad. **3** Unya miabot ang
tanang mga opisyal sa hari sa Babilonia ug milingkod didto
sa tunga nga ganghaan nga mao sila si: Nergal Sharezer,
Samgar Nebo, ug si Sarsekim, nga usa ka mahinungdanon
nga opisyal. Si Nergal Sharezer usa ka labaw nga opisyal
ug ang ubang mga opisyal sa hari sa Babilonia. **4** Nahitabo
kini sa dihang nakita sila ni Zedekia, nga hari sa Juda, ug sa
tanan niyang mangugubat nga kalalakin-an, mikalagiw sila.
Minggula sila sa kagabhion gikan sa siyudad agi sa agianan
sa tanaman sa hari, latas sa ganghaan taliwala sa duha ka
mga paril. Migula ang hari paingon sa Araba. **5** Apan gigukod
sila sa kasundalohan sa mga Caldeanhon ug naapsan si
Zedekia ngadto sa kapatagan sa walog sa Suba sa Jordan
nga duol sa Jerico. Unya gidakop nila siya ug gidala siya
ngadto kang Nebucadnezar, nga hari sa Babilonia, didto sa
Ribla sa yuta sa Hamat, diin gihukman siya ni Nebucadnezar.
6 Gipatay sa hari sa Babilonia ang mga anak nga lalaki ni
Zedekia sa iyang atubangan didto sa Ribla. Gipatay usab
niya ang tanang halangdon nga mga tawo sa Juda. **7** Unya
gilugit niya ang mga mata ni Zedekia ug gikadenahan siya ug
tumbaga aron nga madala niya siya ngadto sa Babilonia. **8**
Unya gipangsunog sa mga Caldeanhon ang balay sa hari ug
ang balay sa mga tawo. Gilumpag usab nila ang mga paril sa
Jerusalem. **9** Gipangbihag ni Nebuzaradan, nga pangulo sa
mga tigpanalipod sa hari, ang tanang katawhan nga nahibilin
sa siyudad. Lakip na ang mga tawo nga miikyas padulong sa
mga Caldeanhon ug ang ubang mga tawo nga nahibilin ngadto
sa siyudad. **10** Apan gitugotan ni Nebuzaradan nga pangulo
sa mga tigpanalipod sa hari nga magpabilin sa yuta sa Juda
ang labing kabos nga mga tawo nga walay nahot. Gihatagan
niya sila ug kaparasan ug kaumahan nianang adlawa. **11**
Unya nagmando si Nebucadnezar nga hari sa Babylonia
ngadto kang Nebuzaradan nga pangulo sa mga tigpanalipod
sa hari mahitungod kang Jeremias. Miingon siya, **12** "Kuhaa
ug atimana siya. Ayaw siya pasakiti. Buhata ang bisan unsa
nga isulti niya kanimo." **13** Busa nagsugo ug mga kalalakin-an
si Nebuzaradan nga pangulo sa mga tigpanalipod sa hari, si
Nebushazban nga labawng yunoko, si Nergal Sharezer nga
labawng opisyal, ug ang tanang mahinungdanon nga mga
opisyal sa hari sa Babilonia. **14** Gikuha sa ilang mga tawo si
Jeremias gikan sa hawanan sa tigbantay ug gisalig siya kang
Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam nga anak nga lalaki ni
Shafan, aron dad-on siya sa iyang balay, busa nagpabilin si
Jeremias uban sa katawhan. **15** Karon miabot ang pulong ni
Yahweh kang Jeremias samtang gibilanggo pa siya didto sa
hawanan sa tigbantay, nga nag-ingon, **16** "Pagpakigsulti kang
Ebed Melec nga Cusitihanon ug ingna siya, "Si Yahweh nga
labawng makakagahom, nga Dios sa Israel, miingon niini: Tan-
awa, ipatuman ko na ang akong gipamulong batok niining
siyudara alang sa kaalaotan ug dili sa kaayohan. Tungod
kay matuman kining tanan diha sa imong atubangan nianang
adlawa. **17** Apan luwason ko ikaw nianang adlawa—mao kini
ang gipahayag ni Yahweh—ug dili ka itugyan ngadto sa kamot
sa mga tawo nga imong gikahadlokan. **18** Kay luwason ko
gayod ikaw. Dili ka mamatay pinaagi sa espada. Makaikyas ka
nga buhi, tungod kay misalig ka man kanako—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh.'"

40 Miabot ang pulong ngadto kang Jeremias gikan kang
Yahweh human nga gibuhian siya ni Nebuzaradan nga
pangulo sa mga tigpanalipod sa hari didto sa Rama. Nakita
niya si Jeremias nga gikadenahan uban sa tanang mga binihag
sa Jerusalem ug sa Juda nga gidala ngadto sa pagkabihag sa
Babilonia. **2** Gikuha si Jeremias sa pangulo sa guwardiya ug
miingon ngadto kaniya, "Gitakda ni Yahweh nga imong Dios
kini nga katalagman alang niini nga dapit. **3** Busa gituman
gayod kini ni Yahweh. Gibuhat gayod niya sumala sa iyang
gisugo, sanglit nakasala man kamong katawhan batok kaniya
ug wala magtuman sa iyang tingog. Mao nga nahitabo kini
nga butang kaninyo. **4** Apan karon tan-awa! Gitanggalan ko
ikaw gikan sa mga kadena nga anaa sa imong mga kamot.
Kung maayo kini alang kanimo nga mouban ka kanako didto
sa Babilonia, uban, ug atimanon ko ikaw. Apan kung dili kini
maayo alang kanimo nga mouban kanako sa Babilonia, ayaw
kana buhata. Tan-awa ang tibuok yuta sa imong atubangan.
Lakaw kung asa ang maayo ug husto sa imong panan-aw nga
adtoan." **5** Sa dihang wala mitubag si Jeremias, miingon si
Nebuzaradan, "Lakaw ngadto kang Gedalia nga anak nga
lalaki ni Ahikam nga anak nga lalaki ni Shafan, nga maoy
gipadumala sa hari sa Babilonia sa mga siyudad sa Juda.
Pabilin ngadto kaniya uban sa katawhan o lakaw bisan asa
nga maayo sa imong panan-aw nga adtoan." Gihatagan siya
sa pangulo sa mga tigpanalipod sa hari ug pagkaon ug gasa,
ug unya gipalakaw siya. **6** Busa miadto si Jeremias kang
Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam, sa Mizpa. Mipuyo siya
uban kaniya ug uban sa katawhan nga nahibilin sa yuta. **7**
Karon, nakadungog ang ubang mga pangulo sa kasundalohan
nga taga-Juda—sila ug ang ilang mga katawhan—nga atua
pa gihapon sa kabukiran, nga gihimo sa hari sa Babilonia
nga gobernador sa tibuok yuta si Gedalia nga anak nga
lalaki ni Ahikam. Nadunggan usab nila nga siya ang gibutang
aron magdumala sa mga kalalakin-an, kababayen-an ug mga
kabataan nga labing kabos sa tanang katawhan sa yuta,
kadtong wala nabihag didto sa Babilonia. **8** Busa miadto sila

kang Gedalia didto sa Mizpa. Kining mga tawhana mao sila
Ismael nga anak nga lalaki ni Netania; si Johanan ug Jonatan
nga mga anak nga lalaki ni Karea; Seraya nga anak nga lalaki
ni Tanhumet; mga anak nga lalaki ni Efai nga taga-Netofa; ug
Jaazania nga anak nga lalaki sa taga-Maaca—sila ug ilang
mga katawhan. **9** Nanumpa si Gedalia nga anak nga lalaki ni
Ahikam nga anak nga lalaki ni Shafan ngadto kanila ug sa
ilang mga katawhan ug miingon ngadto kanila, "Ayaw kahadlok
sa pag-alagad sa mga opisyal sa Caldeanhon. Puyo kamo
sa yuta ug alagari ang hari sa Babilonia, ug maghatag kini
ug kaayohan nganha kaninyo. **10** Tan-awa, magpuyo ako
sa Mizpa aron makigtagbo sa mga Caldeanhon nga mianhi
kanato. Busa, pamupo ug ubas aron himoong bino, pag-ani ug
mga prutas sa ting-init, ug lana ug tipigi kini sa inyong mga
sudlanan. Puyo kamo sa mga siyudad nga inyo nang gipuy-
an." **11** Unya nadunggan sa tanang taga-Juda sa Moab, nga
kauban sa katawhan sa Amon, ug sa Edom, ug sa tanang
yuta, nga gitugotan sa hari sa Babilonia ang nahibilin nga taga-
Juda nga magpabilin, ug gipili niya si Gedalia nga anak nga
lalaki ni Ahikam nga anak nga lalaki ni Shafan nga magdumala
kanila. **12** Busa namalik ang tanang taga-Juda gikan sa
tanang dapit diin sila nagkatibulaag. Mibalik sila sa yuta sa
Juda, ngadto kang Gedalia sa Mizpa. Namupo sila ug mga
ubas aron himoong bino ug nag-ani ug mga bunga sa ting-init
sa hilabihan nga kadagaya. **13** Miadto si Johanan nga anak
nga lalaki ni Karea ug ang tanang pangulo sa kasundalohan
nga anaa sa kabukiran ngadto kang Gedalia sa Mizpa. **14**
Miingon sila kaniya, "Nasayod ka ba nga gipadala ni Baalis
nga hari sa katawhan sa Amon si Ismael nga anak nga lalaki
ni Netania aron sa pagpatay kanimo?" Apan wala mituo kanila
si Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam. **15** Busa gisultihan
sa hilom ni Johanan nga anak nga lalaki ni Karea si Gedalia sa
Mizpa ug miingon, "Tugoti ako sa pagpatay kang Ismael nga
anak nga lalaki ni Netania. Walay maghunahuna nga ako ang
mibuhat. Ug nganong patyon ka man niya? Nganong tugotan
man ang tanang taga-Juda nga nagkatigom nganha kanimo
aron magkatibulaag ug mapuo ang nahibilin sa Juda?" **16**
Apan miingon si Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam kang
Johanan nga anak nga lalaki ni Karea, "Ayaw buhata kining
butanga, tungod kay nagsulti ka lang ug bakak mahitungod
kang Ismael."

41 Apan nahitabo kini sa ikapitong bulan, nga miadto kang
Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam sa Mizpa si
Ismael nga anak nga lalaki ni Elishama, gikan sa harianong
pamilya, ug ang pipila ka mga opisyal sa hari- napulo ka
mga tawo nga uban kaniya. Nag-uban sila ug kaon didto
sa Mizpa. **2** Mitindog ug gipatay ni Ismael nga anak nga
lalaki ni Netania, ug sa napulo ka mga tawo uban kaniya si
Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam nga anak nga lalaki
ni Shafan, pinaagi sa espada. Gipatay ni Ismael si Gedalia
nga gihimo sa hari sa Babilonia nga magdumala sa yuta.
3 Unya, gipatay usab ni Ismael ang tanang mga taga-Juda
nga uban ni Gedalia sa Mizpa ug ang mga manggugubat
nga kalalakin-an nga Caldeanhon nga nakaplagan didto. **4**
Unya ikaduha na kadto nga adlaw human sa pagpatay kang
Gedalia, apan wala pa gihapoy usa nga nasayod. **5** Adunay
pipila ka mga tawo gikan sa Shekem, gikan sa Shilo, ug gikan
sa Samaria—80 ka mga tawo nga gikiskisan ang ilang mga
balbas, gigisi ang ilang mga bisti ug gisamaran ang ilang mga
kaugalingon—nga nagdala ug mga pagkaon nga halad ug
insenso sa ilang mga kamot aron moadto sa balay ni Yahweh.
6 Busa mitagbo kanila si Ismael nga anak nga lalaki ni Netania
gikan sa Mizpa samtang nagpadulong sila, nga nagbaktas ug
nanaghilak. Unya nahitabo kadto sa dihang natagboan na niya
sila, miingon siya kanila, "Uban kamo ngadto kang Gedalia
nga anak nga lalaki ni Ahikam!" **7** Nahitabo kana sa dihang
miabot na sila sa siyudad, gipangpatay sila ni Ismael nga
anak nga lalaki ni Netania ug gilabay sila ngadto sa atabay,
siya ug ang mga tawo nga uban kaniya. **8** Apan adunay
napulo ka mga tawo nga uban kanila ang misulti kang Ismael,
"Ayaw kami patya, kay aduna kami mga pagkaon didto sa
among uma: trigo ug sebada, lana ug dugos." Busa wala
niya sila patya uban sa iyang mga kaubanan. **9** Dako ang
atabay diin gilabay ni Ismael ang mga patay nga lawas sa
mga tawo nga iyang gipatay, nga gipakalot ni Haring Asa aron
pagpanalipod batok kang Haring Baasha sa Israel. Gipuno
kini ni Ismael nga anak nga lalaki ni Netania ug patay nga
mga lawas. **10** Human niini, gidakop usab ni Ismael ang uban
pang katawhan nga atua sa Mizpa, ang mga anak nga babaye
sa hari ug ang tanang katawhan nga nahibilin sa Mizpa nga
gitugyan ni Nebuzaradan nga pangulo sa tigpanalipod ngadto
kang Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam. Busa nadakpan
sila ni Ismael nga anak nga lalaki ni Netania ug mipadayon
sa pagtabok ngadto sa mga katawhan sa Amon. **11** Apan
nadunggan ni Johanan nga anak ni Karea ug sa mga pangulo
sa kasundalohan nga uban kaniya ang tanang kadaot nga
gibuhat ni Ismael nga anak nga lalaki ni Netania. **12** Busa
gidala nila ang tanan nilang katawhan ug nakiggubat batok
kang Ismael nga anak nga lalaki ni Netania. Nakit-an nila siya
sa dakong linaw sa Gibeon. **13** Unya nahitabo kadto nga
sa dihang nakita sa tanang katawhan nga uban ni Ismael si
Johanan nga anak nga lalaki ni Karea ug ang tanang mga
pangulo sa kasundalohan nga uban kaniya, nalipay sila pag-
ayo. **14** Busa mibalhin ang tanang katawhan nga nadakpan
ni Ismael sa Mizpa ug miadto kang Johanan nga anak nga
lalaki ni Karea. **15** Apan mikalagiw si Ismael nga anak nga
lalaki ni Netania uban ang walo ka kalalakin-an gikan kang
Johanan. Miadto siya sa katawhan sa Amon. **16** Gidala ni
Johanan nga anak nga lalaki ni Karea ug sa tanang mga
pangulo sa kasundalohan ang tanang katawhan nga ilang
naluwas gikan kang Ismael nga anak nga lalaki ni Netania
gikan sa Mizpa. Nahitabo kini human gipatay ni Ismael si
Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam. Gikuha ni Johanan
ug sa iyang mga kaubanan ang mga kusgan nga kalalakin-
an, mga manggugubat, mga kababayen-an ug mga kabataan
ug ang mga yunuko nga ilang naluwas gikan sa Gibeon. **17**
Unya miadto sila ug nagpabilin sa mubo nga higayon sa Gerut
Kimham, nga duol sa Betlehem. Padulong sila sa Ehipto **18**
tungod sa mga Caldeanhon. Nahadlok sila kanila tungod
kay gipatay man ni Ismael nga anak nga lalaki ni Netania si
Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam, nga maoy gipadumala
sa hari sa yuta sa Babilonia.

42 Unya miadto kang Jeremias nga propeta ang tanang
mga pangulo sa kasundalohan ug si Johanan nga anak
nga lalaki ni Karea, si Jezania nga anak nga lalaki ni Hoshaya,
ug ang tanang katawhan gikan sa labing ubos ngadto sa inila.
2 Miingon sila kaniya, "Tugoti ang among mga paghangyo
nga moabot diha kanimo. Iampo kami ngadto kang Yahweh
nga imong Dios alang niining katawhan nga nahibilin, sanglit
pipila nalang man kami, sama sa imong nakita. **3** Hangyoa si
Yahweh nga imong Dios nga isulti kanamo ang dalan nga
angay namong padulngan ug kung unsa ang angay namong
buhaton." **4** Busa miingon si Jeremias nga propeta kanila,
"Nadungog ko kamo. Paminaw, mag-ampo ako kang Yahweh

nga inyong Dios sumala sa inyong gihangyo. Sultihan ko
kamo, kung unsa ang itubag ni Yahweh. Wala akoy itago
gikan kaninyo." **5** Miingon sila kang Jeremias, "Hinaot nga si
Yahweh ang mahimong tinuod ug matinud-anon nga saksi
batok kanamo, kung dili namo buhaton ang tanan nga gisulti ni
Yahweh nga imong Dios nga among buhaton. **6** Maayo man
kini o daotan, tumanon gayod namo ang tingog ni Yahweh
nga among Dios, diin gipadala ka namo, aron mahimong
maayo ang mga butang alang kanamo kung tumanon namo
ang tingog ni Yahweh nga among Dios." **7** Human sa napulo
ka adlaw, miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias. **8**
Busa gipatawag ni Jeremias si Johanan nga anak nga lalaki
ni Karea ug ang tanang mga pangulo sa kasundalohan nga
uban kaniya, ug ang tanang katawhan gikan sa labing ubos
hangtod ngadto sa inila. **9** Unya miingon siya kanila, "Mao
kini ang gisulti ni Yahweh, ang Dios sa Israel—diin gipadala
ako ninyo aron isulti ko ang inyong mga hangyo sa iyang
atubangan, **10** 'Kung mobalik kamo ug mopuyo niini nga yuta,
tukoron ko kamo ug dili gun-obon; itanom ko kamo ug dili
ibton, kay walaon ko ang mga katalagman nga akong gipadala
nganha kaninyo. **11** Ayaw kahadlok sa hari sa Babilonia nga
inyong gikahadlokan. Ayaw siya kahadloki—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh—sanglit mag-uban man ako kaninyo
aron sa pagluwas kaninyo gikan sa iyang mga kamot. **12** Kay
kaluy-an ko kamo. Magmaluluy-on ako kaninyo, ug dad-on ko
kamo pagbalik sa inyong yuta. **13** Apan kung pananglitan
moingon kamo, "Dili kami magpabilin niini nga yuta"— kung
dili kamo maminaw sa akong tingog, ang tingog ni Yahweh
nga inyong Dios. **14** Pananglitan moingon kamo, "Dili! Moadto
gayod kami sa yuta sa Ehipto, diin dili na kami makakita ug
gubat, ni makadungog sa tingog sa budyong, ug dili na kami
magutman. Mopuyo kami didto." **15** Karon paminaw kamo niini
nga pulong ni Yahweh, kamo nga nahibilin sa Juda. Si Yahweh
nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel, ang miingon
niini, 'Kung buot gayod kamo moadto paingon sa Ehipto, aron
molakaw ug mopuyo didto, **16** ug ang espada nga inyong
gikahadlokan mag-una kaninyo didto sa yuta sa Ehipto. Ang
kagutom nga inyong gikabalak-an mogukod kaninyo didto sa
Ehipto, ug mamatay kamo didto. **17** Busa mahitabo kini nga
ang tanang katawhan nga mogawas aron mopuyo didto sa
Ehipto mamatay pinaagi sa espada, kagutom o hampak. Wala
gayoy mangaluwas kanila, walay makaikyas sa katalagman
nga akong ipahamtang ngadto kanila. **18** Kay miingon si
Yahweh nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel niini:
Sama nga gibubo ang akong kaligutgot ug kapungot didto
sa lumolupyo sa Jerusalem, sa samang paagi ibubo ko ang
akong kapungot diha kaninyo kung moadto kamo sa Ehipto.
Matinuglo kamo ug kalisangan, talamayon, ug dili tahuron,
ug dili na gayod ninyo makita kining dapita pag-usab.'" **19**
Unya miingon si Jeremias, "Nagsulti si Yahweh mahitungod
kaninyo—ang mga nahibilin sa Juda. Ayaw pag-adto sa
Ehipto! Nasayod gayod kamo nga ako ang saksi batok kaninyo
karong adlawa. **20** Kay makamatay ang inyong pag-ilad sa
inyong kaugalingon sa dihang gipadala ninyo ako ngadto kang
Yahweh nga inyong Dios ug miingon, 'Pag-ampo ngadto kang
Yahweh nga atong Dios alang kanamo. Isulti kanamo ang
tanan nga isulti ni Yahweh nga among Dios, ug tumanon namo
kini.' **21** Kay gisuginlan ko kamo karong adlawa, apan wala
kamo naminaw sa tingog ni Yahweh nga inyong Dios o sa
bisan unsang butang mahitungod sa iyang pagpadala kanako
nganha kaninyo. **22** Busa karon, makasiguro gayod kamo nga
mamatay kamo pinaagi sa espada, kagutom, ug hampak sa
dapit nga buot ninyong puy-an."

43 Nahitabo kini human namantala ni Jeremias sa tanang
katawhan ang tanang mga pulong nga ipasulti kaniya
ni Yahweh nga ilang Dios. **2** Miingon si Azaria nga anak
nga lalaki ni Hoshaya, si Johanan nga anak nga lalaki ni
Karea, ug ang tanang mga mapahitas-on nga tawo ngadto
kang Jeremias, "Nagasulti ka ug bakak. Wala ka gipadala ni
Yahweh nga among Dios aron sa pag—ingon kanamo nga,
"Ayaw kamo pangadto sa Ehipto aron sa pagpuyo didto.'
3 Tungod kay si Baruk nga anak nga lalaki ni Neria ang
naghulhog kanimo batok kanamo aron itugyan kami sa mga
kamot sa Caldeanhon, aron ipapatay mo kami ug mahimong
binihag didto sa Babilonia." **4** Busa midumili sa pagpamati
si Johanan nga anak nga lalaki ni Karea, ang tanang mga
prinsipe sa kasundalohan, ug ang tanang mga tawo sa tingog
ni Yahweh nga magpuyo didto sa yuta sa Juda. **5** Gidala ni
Johanan nga anak nga lalaki ni Karea ug sa tanang mga
pangulo sa kasundalohan ang tanang mga nahibilin sa Juda
nga namalik gikan sa tanang kanasoran diin nagkatibulaag
sila aron magpuyo didto sa yuta sa Juda. **6** Gidala nila ang
kalalakin-an ug kababayen-an, ang kabataan ug ang mga
anak nga babaye sa hari, ug ang matag tawo nga gitugotan
ni Nebuzaradan, nga pangulo sa mga tigpanalipod sa hari,
nga magpabilin uban kang Gedalia nga anak nga lalaki ni
Ahikam nga anak nga lalaki ni Shafan. Gidala usab nila si
Jeremias nga propeta ug si Baruk nga anak nga lalaki ni
Neria. **7** Miadto sila sa yuta sa Ehipto, ngadto sa Tapanhes,
tungod kay wala sila maminaw sa tingog ni Yahweh. **8**
Busa miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias didto sa
Tapanhes, nga nag-ingon, **9** "Pagkuha ug pipila ka dagkong
mga bato, ug, sa atubangan sa mga katawhan sa Juda,
tagoi kini sa alkitran diha sa agianan sa pultahan sa balay
sa Faraon didto sa Tapanhes." **10** Unya sultihi sila, "Nag-
ingon si Yahweh nga labawng makagagahom, ang Dios sa
Israel, 'Tan-awa! magpadala ako ug mga mensahero aron dad-
on si Nebucadnezar nga hari sa Babilonia ingon nga akong
sulugoon. Ibutang ko ang iyang trono ibabaw niining mga bato
nga ikaw, Jeremias, naglubong. Ug ibutang ni Nebucadnezar
ibabaw kanila ang iyang harianong tolda. **11** Tungod kay
moabot siya ug sulongon niya ang yuta sa Ehipto. Mangamatay
si bisan kinsa nga gitagana nga mamatay. Pagabihagon si
bisan kinsa nga gitagana nga bihagon. Mangamatay sa espada
si bisan kinsa nga gitagana nga mamatay sa espada. **12**
Unya sunogon ko ang mga templo sa mga dios sa Ehipto.
Pagasunogon o pagabihagon sila ni Nebucadnezar. Hinloan
niya ang yuta sa Ehipto nga daw sama sa usa ka magbalantay
sa karnero nga nagakuha ug mga kuto sa ilang mga bisti.
Mobiya siya niana nga dapit nga madaogon. **13** Gun-ubon
niya ang mga haligi nga bato sa Heliopolis didto sa yuta sa
Ehipto. Ug pagasunogon niya ang mga templo sa mga dios sa
Ehipto.'"

44 Ang pulong nga miabot kang Jeremias mahitungod sa
tanang mga taga-Judea nga namuyo didto sa yuta sa
Ehipto, sa mga siyudad sa Migdol, Tapanhes, Memfis, ug
sa yuta sa Patros. **2** "Miingon niini si Yahweh, nga labawng
makagagahom, ang Dios sa Israel: Nakita ninyo ang tanang
mga kadaot nga gipahamtang ko sa Jerusalem ug sa tanang
mga siyudad sa Juda. Tan-awa, guba kini hangtod karon.
Ug wala nay bisan usa nga nagpuyo niini. **3** Tungod kini sa
ilang mga daotang binuhatan nga nakapasuko kanako pinaagi

sa pagsunog ug insenso ug pagsimba sa laing mga dios.
Mao kini ang mga dios nga wala nila mailhi, o kamo, o sa
inyong mga katigulangan. **4** Busa nagpadala ako kanunay sa
akong mga alagad nga mga propeta ngadto kanila. Gipadala
ko sila aron sa pag-ingon nga 'Undangi na ninyo ang pagbuhat
ug mangil-ad nga mga butang nga akong gikasilagan.' **5**
Apan wala sila namati. Nagdumili sila sa pagtagad ug pagbiya
gikan sa ilang pagkadaotan diha sa pagsunog ug insenso sa
laing mga dios. **6** Busa gibubo ko ang akong kapungot ug
kaligutgot ug nagpasilaob ug kalayo diha sa mga siyudad sa
Juda ug sa mga kadalanan sa Jerusalem. Busa nagun-ob ug
nalaglag kini hangtod karong adlawa. **7** Busa karon, miingon
niini, si Yahweh ang Dios nga labawng makagagahom ug ang
Dios sa Israel, "Nganong nagbuhat man kamo ug hilabihan
kadaotan batok sa inyong kaugalingon? Nganong mibuhat
man kamo ug mga butang nga makapapuo kaninyo gikan sa
Juda—sa kalalakin-an ug sa kababayen-an, sa mga kabataan
ug sa mga masuso? wala gayoy mahibilin diha kaninyo. **8**
Gipasuko ninyo ako pinaagi sa inyong pagkadaotan uban sa
mga buhat sa inyong mga kamot, pinaagi sa inyong pagsunog
ug insenso ngadto sa ubang mga dios diha sa yuta sa Ehipto,
nga diin anaa kamo nagpuyo. Miadto kamo didto aron nga
malaglag, aron nga matinunglo kamo ug biaybiayon sa tanang
kanasoran sa kalibotan. **9** Nakalimot na ba kamo sa kadaotan
nga gibuhat sa inyong mga katigulangan ug sa mga hari sa
Juda ug sa ilang mga asawa? Nakalimot na ba kamo sa
inyong nabuhat nga daotan ug sa inyong mga asawa diha sa
yuta sa Juda ug sa kadalanan sa Jerusalem? **10** Hangtod
karon, wala gihapon sila nagpaubos. Wala nila tahora ang
akong mga balaod ni mga kasugoan, ni sa pagtuman niini
nga akong gibutang sa ilang atubangan, ug sa ilang mga
katigulangan." **11** Busa miingon niini, si Yahweh nga labawng
makagagahom, ang Dios sa Israel, "Tan-awa, moatubang
ako batok kaninyo aron magdala ug kaalaotan ug aron sa
paglaglag sa tibuok Juda. **12** Kay kuhaon ko ang mga nahibilin
sa Juda nga miadto sa yuta sa Ehipto aron sa pagpuyo
didto. Buhaton ko kini aron mangalaglag silang tanan didto
sa yuta sa Ehipto. Mangamatay sila pinaagi sa espada ug
kagutom. Malaglag pinaagi sa espada ug kagutom ang gikan
sa labing ubos hangtod sa inila. Mangamatay sila ug himoong
kataw-anan, panghimaraotan, biaybiayon ug kalisangan. **13**
Tungod kay pagasilotan ko ang katawhan nga namuyo sa
yuta sa Ehipto, sama nga gisilotan ko ang Jerusalem pinaagi
sa espada, kagutom ug hampak. **14** Walay makaikyas ni
maluwas sa mga nahibilin sa Juda nga namuyo didto sa yuta
sa Ehipto ang makabalik pa sa yuta sa Juda, bisan tuod buot
nila nga mobalik ug mopuyo didto. Walay makabalik kanila,
gawas sa pipila nga makaikyas gikan dinhi." **15** Unya mitubag
kang Jeremias ang tanang kalalakin-an nga nasayod nga
nagsunog ug insenso ang ilang mga asawa sa laing dios,
ug ang tanang pundok sa kababayen-an, ug ang tanang
katawhan nga namuyo sa yuta sa Ehipto didto sa Patros.
16 Miingon sila, "Dili kami mamati kanimo—mahitungod sa
pulong nga gisulti nimo kanamo sa ngalan ni Yahweh. **17**
Tungod kay pagabuhaton gayod namo ang tanan namong
giingon nga among buhaton—magsunog kami ug insenso
alang sa Rayna sa Langit ug magbubo kami ug mga halad
nga ilimnon kaniya sama sa among gibuhat, sa among mga
katigulangan, sa among mga hari, ug sa among mga pangulo
sa mga siyudad sa Juda ug sa kadalanan sa Jerusalem.
Unya mapuno kami sa mga pagkaon, magmauswagon, ug dili
makasinati ug bisan unsa nga katalagman. **18** Sa dihang wala
na kami nagbuhat niining mga butanga, ang dili paghalad ug
insenso sa Rayna sa Langit ug dili pagbubo ug mga halad
nga ilimnon kaniya, nag-antos hinuon kami sa kawalad-on ug
nangamatay pinaagi sa espada ug kagutom." **19** "Miingon ang
mga kababayen-an, "Sa dihang nagahimo kami ug mga halad
nga insenso sa Rayna sa Langit ug nagabubo ug mga ilimnon
nga halad ngadto kaniya, nisupak ba ang among mga bana sa
pagbuhat namo niining mga butanga, sa pagbuhat ug mga
keyk nga sama sa iyang panagway ug pagbubo ug mga halad
nga ilimnon ngadto kaniya?" **20** Unya miingon si Jeremias
sa tanang katawhan—sa kalalakin-an, sa kababayen-an, ug
sa tanang katawhan nga mitubag kaniya—nagmantala siya
ug miingon, **21** Wala ba diay makahinumdom si Yahweh
nga nagsunog kamo ug mga insenso sa mga siyudad sa
Juda ug sa kadalanan sa Jerusalem—kamo ug ang inyong
mga katigulangan, inyong mga hari ug mga pangulo, ug ang
tanang katawhan sa maong yuta? Kay nahinumdoman kini
ni Yahweh; ug nahunahunaan niya kini. **22** Unya wala na
siya makaagwanta tungod sa inyong daotan ug mangil-ad
nga mga binuhatan. Unya nahimong awaaw ang inyong yuta,
makalilisang, ug tinunglo mao nga wala nay namuyo niini ingon
man karong adlawa. **23** Nahitabo kini nga katalagman batok
kaninyo hangtod karong adlawa tungod kay nagsunog kamo
ug insenso ug nakasala batok kang Yahweh, ug tungod kay
wala kamo namati sa iyang tingog, sa iyang balaod, sa iyang
mga mando ug kasugoan sa kasabotan." **24** Unya miingon si
Jeremias sa tanang katawhan ug sa tanang mga kababayen-
an, "Paminawa ang pulong ni Yahweh, kamong tanang taga-
Juda nga anaa sa yuta sa Ehipto. **25** Miingon niini si Yahweh
nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel, Misulti kamo
ug ang inyong mga asawa pinaagi sa inyong mga baba ug
nagpatuman niini pinaagi sa inyong mga kamot, miingon kamo,
"Tumanon gayod namo ang among mga saad nga magsimba
sa Rayna sa Langit, ug magbubo ug mga halad nga ilimnon
diha kaniya." Karon tumana ang inyong mga saad; ug buhata
kini. ' **26** Busa, Pamatia ang pulong ni Yahweh, kamong tanan
nga taga-Juda nga nagpuyo sa yuta sa Ehipto, 'Miingon si
Yahweh—tan-awa, gipanumpa ko pinaagi sa akong bantogan
nga ngalan. Wala na gayoy kalalakin-an sa Juda didto sa
tibuok yuta sa Ehipto ang magsangpit sa akong ngalan pinaagi
sa ilang mga baba, kamo nga miingon karon, "Ingon nga buhi
ang Ginoo nga si Yahweh." **27** Tan-awa, magbantay ako kanila
alang sa kaalaotan ug dili sa kaayohan. Mangamatay pinaagi
sa espada ug kagutom ang matag tawo sa Juda nga anaa sa
yuta sa Ehipto, hangtod nga mahurot sila. **28** Unya mamalik
ang mga naluwas sa espada gikan sa yuta sa Ehipto paingon
sa yuta sa Juda, ang pipila lamang kanila. Busa masayod
ang tanang mga nahibilin sa Juda nga miadto sa yuta sa
Ehipto kung kang kinsa ba nga pulong ang tinuod: akoa ba o
ilaha. **29** Mao kini ang timaan alang kaninyo—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh—nga akong buhaton batok kaninyo
niining dapita, aron nga masayran ninyo nga ang akong mga
pulong mohamtang gayod kaninyo pinaagi sa katalagman.' **30**
Miingon si Yahweh niini, 'Tan-awa, itugyan ko ang Faraon nga
si Hopra nga hari sa Ehipto ngadto sa mga kamot sa iyang
mga kaaway ug sa mga kamot sa mga buot mopatay kaniya.
Sama kini sa akong pagtugyan kang Zedekia nga hari sa Juda
ngadto sa mga kamot ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia,
nga kaaway niya nga buot usab mopatay kaniya.'"

45 Mao kini ang pulong nga gisulti ni Jeremias nga propeta
kang Baruk nga anak nga lalaki ni Neria. Nahitabo kini
sa dihang gisulat ni Baruk sa linukot nga basahon kining mga

pulonga nga gisulti ni Jeremias—mao kini ang ikaupat nga tuig
ni Jehoyakim nga anak nga lalaki ni Josia, nga hari sa Juda,
ug miingon siya, **2** "Miingon niini kanimo si Yahweh, ang Dios
sa Israel, Baruk: **3** Miingon ka, 'Pagkaalaot ko, tungod kay
gidungagan ni Yahweh ug kasubo ang akong kasakit. Gikapoy
na ako sa pag-agulo, ug wala akoy kapahulayan.' **4** Mao kini
ang kinahanglan mong isulti kaniya: "Miingon si Yahweh niini:
Tan-awa, pagalumpagon ko, ang akong gitukod. Ibton ko ang
akong gitanom—buhaton ko kini sa tibuok kalibotan. **5** Apan
naghandom ka ba ug mga dagkong butang alang sa imong
kaugalingon? Ayaw paghandom niini. Tan-awa, moabot ang
katalagman sa tanang katawhan—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh—apan ihatag ko kanimo ang imong kinabuhi ingon
nga imong gipanag-iyahan bisan asa ka moadto.'"

46 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang
Jeremias nga propeta bahin sa mga nasod. **2** Alang
sa Ehipto: "Mahitungod kini sa kasundalohan sa Faraon nga
si Neco, ang hari sa Ehipto nga anaa sa Carkemis didto sa
suba sa Eufrates. Mao kini ang kasundalohan nga gibuntog ni
Nebucadnezar, nga hari sa Babilonia sa ikaupat nga tuig sa
paghari ni Jehoyakim nga anak nga lalaki ni Josia, nga hari sa
Juda: **3** Andama ang gagmay ug dagko nga mga taming,
ug lakaw aron sa pagpakig-away. **4** Ipangbutang ang mga
hikot diha sa mga kabayo; kabay-i ninyo kini ug pagbarog
kamo suot ang inyong mga kalo nga puthaw; baira ang mga
bangkaw ug isul-ob ang inyong panagang. **5** Unsa man kining
akong nakita? Nalisang sila ug maayo ug nanagan sila, tungod
kay nabuntog na ang ilang mga sundalo. Nanagan sila aron
maluwas ug wala nay lingilingi. Anaa ang kalisang bisan
asa—mao kini ang gipahayag ni Yahweh— **6** dili makadagan
ang kusog modagan, ug dili makaikyas ang mga sundalo.
Nangapandol sila sa amihanan ug nangahagba daplin sa
Suba sa Eufrates. **7** Kinsa man kining mibarog nga sama
sa Nilo, kansang mga katubigan mibalodbalod nga sama sa
kasubaan? **8** Mibarog ang Ehipto nga sama sa Nilo, sama sa
kasubaan sa tubig nga mibalodbalod. Miingon ang Ehipto,
'Mobarog ako ug lunopan ang yuta. Gun-obon ko ang mga
siyudad ug ang mga lumolupyo niini. **9** Pangisog, panungas
kamong mga kabayo uban sa mga karwahe. Pagawsa ang
mga sundalo, sa Cus ug sa Put, mga hanas nga kalalakin-an
uban sa taming, ug sa Ludim, mga kalalakin-an nga hanas
sa pagpamana.' **10** Nianang adlawa mao ang adlaw sa
pagpanimalos alang sa Ginoo nga si Yahweh nga labawng
makagagahom, ug siya mismo ang manimalos sa iyang mga
kaaway. Molamoy ang espada ug matagbaw kini. Moinom
kini hangtod nga mapuno sa ilang mga dugo. Tungod kay
adunay ihalad alang sa Ginoo nga si Yahweh nga labawng
makagagahom didto sa amihanang dapit sa Suba sa Eufrates.
11 Panungas kamo sa Gilead aron makapatambal, babayeng
ulay nga anak sa Ehipto. Walay pulos ang imong pagtambal sa
imong kaugalingon. Wala nay makaayo kanimo. **12** Nadungog
na sa mga nasod ang imong kaulawan. Napuno ang kalibotan
sa imong mga pagbangotan, tungod kay nagkadinasmagay
man ang mga sundalo; nagdungan sila ug kahagba." **13** Mao
kini ang pulong ni Yahweh nga gisulti ngadto kang Jeremias
nga propeta sa dihang miabot si Nebucadnezar nga hari sa
Babilonia ug gisulong ang yuta sa Ehipto. **14** "Ipahibalo sa
Ehipto, ug imantala kini sa Migdol, Memfis, ug sa Tapanhes.
Barog na kamo sa angay ninyong tindogan ug andama ang
inyong kaugalingon, tungod kay lamyon sa espada ang tanan
nga anaa sa inyong palibot.' **15** Nganong nangasukamod man
sa yuta ang inyong labing kusgan nga mga tawo? Dili na sila
makatindog, tungod kay Ako, si Yahweh, ang mitukmod kanila
sa yuta. **16** Gipadaghan niya ang mga tawong nahisukamod.
Nangahagba ang mga sundalo. Nag-ingnanay sila, 'Tindog.
Manguli na kita. Mamalik na kita sa atong kaugalingong
katawhan, didto sa atong yutang natawhan. Biyaan nato kining
espada nga maoy nagpalukapa kanato.' **17** Gimantala nila
didto nga, 'Kutob lamang sa istorya ang Faraon nga hari sa
Ehipto, ang tawo nga nagpalabay lamang sa iyang higayon.'
18 Ingon nga buhi ako—gipahayag sa Hari, kansang ngalan
mao si Yahweh nga labawng makagagahom— adunay moabot
nga sama sa Bukid sa Tabor ug Bukid sa Carmel nga duol
sa dagat. **19** Andama ang inyong mga gamit nga dad-on
kay pagabihagon kamo, kamong namuyo sa Ehipto. Tungod
kay mahimong biniyaan ang Memfis, hingpit kining magun-ob
ug wala nay mopuyo didto. **20** Sama sa himsog kaayo nga
bayeng baka ang Ehipto, apan moabot gikan sa amihanan ang
usa ka insekto nga mamaak. Moabot kini. **21** Sama sa tambok
nga torong baka ang sinuholang mga sundalo nga anaa sa
iyang taliwala, apan mangatras gihapon sila ug managan.
Dili sila magkahiusa sa pagbarog, tungod kay moabot na ang
adlaw sa hilabihan nga kadaot batok kanila, ang takna sa
pagsilot kanila. **22** Nagtingog ang Ehipto nga sama sa bitin
unya mikamang palayo, kay nagpadulong man ang iyang mga
kaaway batok kaniya. Mopadulong sila kaniya ingon nga mga
tigpamutol ug kahoy gamit ang mga atsa. **23** Pamutlon nila
ang mga kahoy sa kalasangan—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh—bisan pa ug labong kaayo kini. Tungod kay mas
daghan pa ang mga kaaway kaysa sa mga dulon, nga dili
maihap. **24** Mapakaulawan ang anak nga babaye sa Ehipto.
Itugyan siya ngadto sa kamot sa mga tawo nga naggikan sa
amihanan." **25** Si Yahweh nga labawng makagagahom, nga
Dios sa Israel, miingon, "Tan-awa, silotan ko si Amon nga taga-
Tebes, ang Faraon, ang Ehipto ug ang iyang mga dios, ang
mga Faraon nga iyang mga hari, ug kadtong nagsalig kanila.
26 Itugyan ko sila ngadto sa kamot sa mga tawo nga naggukod
sa ilang mga kinabuhi, ug ngadto sa kamot ni Nebucadnezar
nga hari sa Babilonia ug sa iyang mga sulugoon. Unya
human niini pagapuy-an ang Ehipto sama sa milabay nga
panahon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. **27** Apan ikaw
Jacob nga akong alagad, ayaw kahadlok. Ayaw kabalaka,
Israel, tan-awa, ipahibalik ko ikaw gikan sa layong dapit, ug
ang imong mga anak gikan sa yuta sa ilang pagkabinihag.
Unya mobalik si Jacob, magmalinawon, ug makasiguro, ug
wala gayoy si bisan kinsa nga makapalisang kaniya. **28** Ikaw,
Jacob, nga akong alagad, ayaw kahadlok—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh—tungod kay nag-uban man ako kanimo,
busa magdala ako ug hingpit nga kalaglagan batok sa tanang
kanasoran diin ko kamo gipakatag. Apan dili ko kamo hingpit
nga laglagon. Hinuon, makiangayon ko kamong pantonon ug
dili ko gayod kamo biyaan nga dili masilotan."

47 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang
Jeremias nga propeta mahitungod sa mga Filistihanon.
Miabot kini nga pulong kaniya sa wala pa gisulong sa Faraon
ang Gaza. **2** "Miingon si Yahweh niini: Tan-awa, motungha
ang lunop gikan sa amihanan. Mahisama kini sa milapaw nga
suba! Unya lunopan niini ang yuta ug ang tanang anaa niini,
ang mga siyudad ug ang mga lumolupyo niini! Busa mosinggit
sa pagpakitabang ang tanang tawo, ug magbangotan ang
tanang lumolupyo sa yuta. **3** Sa dahunog sa kusgang mga
tiil sa ilang mga kabayo, sa masaba nga mga ligid sa ilang
mga karwahe, dili tabangan sa mga amahan ang ilang mga
anak tungod sa ilang kaugalingon nga kaluyahon. **4** Tungod

kay moabot na ang adlaw nga magalaglag sa tanang mga
Filistihanon, aron puohon gikan sa Tiro ug sa Sidon ang tanang
mga naluwas nga buot motabang kanila. Tungod kay laglagon
man sa hingpit ni Yahweh ang tanang mga Filistihanon,
kadtong nahibilin gikan sa isla sa Caftor. **5** Magpaupaw ang
mga taga Gaza. Bahin kang Askelon, manghilom ang mga
tawo nga nahibilin sa ilang walog. Hangtod kanus-a paman
ninyo samadsamaran ang inyong mga kaugalingon diha sa
pagbangotan? **6** Pagkaalaot, espada ni Yahweh! Kanus-
a ka pa man mohilom? Balik sa imong sakuban! Hunong
ug pagpakahilom. **7** Unsaon man nimo pagpakahilom, nga
gimandoan ka man ni Yahweh. Gipatawag ka niya aron sa
pagsulong sa Askelon ug batok sa mga kabaybayonan."

48 Ngadto sa Moab, mao kini ang giingon ni Yahweh nga
labawng makagagahom, nga Dios sa Israel, "Pagkaalaot
sa Nebo, tungod kay hilabihan gayod ang pagkalaglag
niini. Gibihag ug gipakaulawan ang Kiriataim. Gipangpulpog
ug gipakaulawan ang mga kota niini. **2** Nawad-an na ug
dungog ang Moab. Naglaraw ug kadaot ang iyang mga
kaaway sa Hesbon batok kaniya. Miingon sila, 'Dali ug
gun-obon nato siya ingon nga usa ka nasod. Mangahanaw
usab ang Madmin—gukdon ka sa espada. **3** Paminaw!
Adunay panagsinggit nga naggikan sa Horonaim, diin adunay
pagkaguba ug hilabihang pagkalaglag. **4** Nalaglag na ang
Moab. Nadunggan na ang hilak sa iyang mga anak. **5**
Nanungas sila sa bungtod sa Luhit nga naghilak, hangtod
sa paglugsong padulong sa Horonaim, nadungog ang mga
panagsinggit tungod sa pagkalaglag. **6** Kalagiw! Luwasa
ang inyong mga kinabuhi sama sa sampinit nga anaa sa
kamingawan. **7** Kay tungod sa inyong pagtuo sa inyong mga
tulumanon ug sa inyong bahandi, mangabihag usab kamo.
Unya mabihag si Chemos, uban sa iyang mga pari ug mga
pangulo. **8** Tungod kay moadto ang tiglaglag sa matag siyudad;
walay siyudad nga makaikyas. Busa mahanaw ang walog
ug mangalaglag ang patag, sama sa giingon ni Yahweh. **9**
Hatagi ug mga pako ang Moab, kay kinahanglan gayod niyang
molupad palayo. Mahimong biniyaan ang iyang mga siyudad,
ug wala nay mopuyo niini. **10** Hinaot nga matinunglo si bisan
kinsa nga tapolan sa pagbuhat sa buluhaton ni Yahweh! Hinaot
nga matinunglo si bisan kinsa nga maglikay nga mopaagas ug
dugo diha sa iyang espada! **11** Nibati gayod ug kasigurohan
ang Moab tungod sa iyang pagkabatan-on. Sama siya sa
iyang bino nga wala pa gayod mabubo ngadto sa laing mga
sudlanan. Wala pa gayod siya mabihag. Busa hilabihan gayod
ang iyang kalami; wala gayod mausab ang iyang lasa. **12** Busa
tan-awa, moabot ang mga adlaw—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh—sa dihang ipadala ko kadtong mosulong kaniya ug
magayabo sa tanan niyang mga bino nga anaa sa sudlanan
ug magabuak sa iyang mga tibod. **13** Unya mapakaulawan
ang Moab sa Chemos sama nga napakaulawan ang balay
sa Israel ngadto sa Betel, nga ilang gisaligan. **14** Unsaon
man ninyo pag-ingon, 'Mga sundalo kami, mga kusgan nga
manggugubat'? **15** Magun-ob ang Moab ug sulongon ang
mga siyudad niini. Tungod kay mikanaog man ang iyang
hanas nga mga batan-on nga kalalakin-an ngadto sa dapit
nga ihawanan. Mao kini ang gipahayag sa hari! Ang iyang
ngalan mao si Yahweh nga labawng makagagahom. **16** Sa dili
madugay moabot na ang kalaglagan sa Moab; naghaguros
ang kaalaotan. **17** Pagdangoyngoy, kamong tanan nga anaa
palibot sa Moab; ug kamong tanan nga nasayod sa iyang
kabantogan, isinggit kini, 'Pagkaalaot, sa gamhanang sungkod,
sa pinasidunggan nga baston, kay nabali na kini.' **18** Kanaog
sa imong dungganon nga dapit ug lingkod sa mala nga yuta,
ikaw nga anak nga babaye nga nagpuyo sa Dibon. Kay
mosulong na kanimo ang molaglag sa Moab, ang mogun-
ob sa imong mga kota. **19** Tindog sa dalan ug tan-awa,
kamong katawhan nga namuyo sa Aroer. Pangutan-a ang
mga nanagan ug mikalagiw. Ingna, 'Unsa man ang nahitabo?'
20 Napakaulawan ang Moab, tungod kay nabungkag na kini.
Pagdangoyngoy ug pagbangotan; singgit sa pagpakitabang.
Isulti sa mga tawo nga anaa daplin sa Suba sa Arnon nga
nalaglag na ang Moab. **21** Karon miabot na ang pagsilot sa
kabungtoran, ngadto sa Holon, sa Jaczah, ug Mepat, **22**
ngadto sa Dibon, Nebo, ug Bet Diblataim, **23** ngadto sa
Kiriataim, Bet Gamul, ug Bet Meon, **24** ngadto sa Keriot
ug sa Bozra, ug ngadto sa tanang mga siyudad sa yuta sa
Moab—ang kinalayoan ug ang kinaduolang mga siyudad.
25 Giputol na ang sungay sa Moab; napiang na ang iyang
bukton—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. **26** Huboga siya,
tungod kay nagmapahitas-on man siya batok kang Yahweh.
Tugoti nga moligid ang Moab sa iyang suka, ug tugoti nga
biaybiayon siya. **27** Kay dili ba gihimo mo man usab nga
kataw-anan ang Israel? Nakaplagan ba siya uban sa mga
kawatan, nga nagpanglingo ka man sa dihang naghisgot
ka bahin kaniya? **28** Biyai ang mga siyudad ug pagkampo
kamo sa mga pangpang, kamong mga lumolupyo sa Moab.
Pakighisama sa salampati nga nagsalag sa baba sa lungag
diha sa mga bato. **29** Nadungog namo ang pagpasigarbo
sa Moab—ang iyang pagkamapahitas-on, pagkahambogiro,
pagkamapasigarbohon, paghimaya sa iyang kaugalingon ug
nanghinobrang garbo sa iyang kasingkasing. **30** Mao kini
ang gipahayag ni Yahweh—Nasayod gayod ako sa iyang
masinupakong pamulong, nga wala gayoy bili, sama sa iyang
mga binuhatan. **31** Busa modangoyngoy ako sa pagbangotan
alang sa Moab, ug mosinggit ako sa kasubo alang sa tibuok
Moab. Magbangotan ako alang sa katawhan sa Kir Heres. **32**
Modangoyngoy ako alang kanimo nga mas hilabihan pa kay
sa akong pagdangoyngoy alang sa Jazer, paras sa Sibma!
Mitabok ang imong mga sanga lahos ngadto sa Dagat nga
Asin paingon sa Jazer. Gisulong sa mga tiglaglag ang imong
mga bunga sa ting-init ug ang imong bino. **33** Busa gisakmit
ang pagmaya ug ang panaglipay gikan sa mga kahoy nga
mamunga ug sa yuta sa Moab. Giundang ko na ang paghimo
ug mga bino diha sa ilang mga pugaanan sa mga ubas. Dili na
sila makagiok uban sa panaghugyaw. Adunay panagsinggit
apan dili tungod sa kalipay. **34** Gikan sa mga singgit sa
Hesbon hangtod sa Eleale, madungog ang ilang mga tingog sa
Jahaz, gikan sa Zoar ngadto sa Horonaim ug Eglat Shelishia,
kay bisan ang katubigan sa Nimrim nihubas na. **35** Tungod
kay pagataposon ko si bisan kinsa nga nagahalad sa taas
nga mga dapit ug nagasunog ug mga insenso sa iyang mga
dios didto sa Moab—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.
36 Busa nagbangotan gayod ang akong kasingkasing alang
sa Moab sama sa usa ka plawta. Nagbangotan ang akong
kasingkasing sama sa mga plawta alang sa katawhan sa
Kir Hareset. Nangahanaw na ang ilang mga bahandi nga
ilang naangkon. **37** Kay nangaupaw ang matag ulo ug
gibalbasan ang matag balbas. Adunay mga samad ang matag
kamot, ug nagpalda sila ug sako. **38** Adunay pagbangotan
bisan asa, sa atop sa Moab o sa mga plasa. Tungod kay
gilaglag ko ang Moab sama sa mga sudlanan nga gisalibay
na—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. **39** Nabungkag na
gayod kini! Hilabihan gayod ang ilang pagdangoyngoy sa
ilang pagbangotan! Mitalikod ang Moab tungod sa kaulaw!

Busa pagabiaybiayon ug kalisangan ang Moab sa tanan
nga anaa sa iyang palibot.” **40** Tungod kay giingon kini ni
Yahweh, “Tan-awa, moabot ang mga kaaway sama sa usa
ka naglupad nga agila, nga magabukhad sa iyang mga pako
ngadto sa Moab. **41** Nabuntog na ang Keriot, ug nailog na
ang mga kota niini. Kay nianang adlawa mahisama sa mga
kasingkasing sa babaye nga nagbati ang mga kasingkasing
sa kasundalohan sa Moab. **42** Busa mapukan ang Moab ug
dili na sila pagatawgon nga usa ka katawhan, tungod kay
gihimo man niyang labaw ang iyang kaugalingon batok kang
Yahweh. **43** Padulong na ang kalisang, ang bung-aw, ug ang
lit-ag, diha kaninyo mga lumolupyo sa Moab—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh. **44** Si bisan kinsa nga moikyas tungod
sa kalisang mahulog gayod sa bung-aw, ug si bisan kinsa nga
mokatkat pagawas sa bung-aw malit-ag, tungod kay dad-on ko
kini kanila sa tuig sa akong pagpanimalos batok kanila—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh. **45** Motindog nga walay umoy
didto sa landong sa Hesbon ang mga mikalagiw, tungod kay
moutbo ang kalayo gikan sa Hesbon, kalayo nga gikan sa
tungatunga sa Sihon. Pagalamoyon niini ang agtang sa Moab
ug ang mga ulo sa mga tawong mapahitas-on. **46** Pagkaalaot
mo, Moab! Nalaglag na ang katawhan sa Chemos, tungod kay
gibihag na ang imong mga anak nga lalaki ug babaye. **47**
Apan ibalik ko ang pagkaanindot sa Moab sa ulahing mga
adlaw—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.” Dinhi natapos
ang paghukom alang sa Moab.

49 Mahitungod sa katawhan sa Amon, miingon si Yahweh
niini, “Wala bay mga anak ang Israel? Wala ba gayoy
tawo nga makapanunod sa mga butang sa Israel? Nganong
gisakop man ni Molec si Gad, ug ang iyang katawhan nga
namuyo sa mga siyudad niini? **2** Busa tan-awa, moabot na
ang mga adlaw—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—sa
dihang ipatingog ko ang timaan alang sa pagpakiggubat
batok sa Raba taliwala sa katawhan sa Amon, busa mahimo
kining biniyaan nga tinapok ug pagasunogon ang matag baryo
niini. Kay panag-iyahon sa mga Israelita kadtong nanag-iya
kaniya,” miingon si Yahweh. **3** Nagminatay sa pagbangotan,
ang Heshbon, kay napukan na ang Ai! Singgit, anak nga
mga babaye sa Raba! Pagsul-ob ug sako. Pagbangotan ug
pagdagan sa walay hinungdan, kay mabihag na si Molec,
kauban sa iyang mga pari ug sa mga pangulo niini. **4**
Nganong nagpagarbo man kamo sa inyong mga walog, mga
walog nga hilabihan kamabungahon, pagkawalay pagtuo
nga anak nga babaye? kamo nga nagasalig sa inyong mga
bahandi ug moingon, 'Kinsa man ang makigbatok kanako?'
5 Tan-awa magdala ako ug kalisang diha kaninyo—mao
kini ang gipahayag sa Ginoo nga si Yahweh nga labawng
makagagahom—kini nga kalisang moabot sa tanan niadtong
nagpalibot kaninyo. Magkatibulaag ang matag usa kaninyo.
Wala na gayoy makahimo sa pagtigom niadtong nanagan. **6**
Apan human niini ipahibalik ko ang kadagaya sa katawhan sa
Amon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.” **7** Mahitungod sa
Edom, nagsulti si Yahweh niini nga labawng makagagahom,
“Wala na ba gayoy makita nga kaalam sa Teman? Nawala
na ba ang maayong tambag niadtong adunay pagsabot?
Nadaot naba ang ilang kaalam? **8** Kalagiw! Biya! Pagpuyo
ngadto sa mga bangag sa yuta, mga lumolupyo sa Dedan.
Kay magpadala ako ug katalagman kang Esau sa panahon
nga silotan ko siya. **9** Kung moanha ang mangangani sa
ubas diha kanimo, dili ba sila mobilin bisan gamay? Kung ang
kawatan moabot sa kagabhion, dili ba kuhaon lamang nila
kung unsa ang ilang gusto? **10** Apan huboan ko gayod si
Esau sa iyang bisti. Ipakita ko ang iyang mga tagoanan nga
dapit. Aron nga dili na niya matagoan ang iyang kaugalingon.
Nangalaglag ang iyang mga anak, ang iyang mga igsoon,
ug ang iyang mga silingan, ug nahanaw siya. **11** Biyai ang
imong mga bata nga ilo. Atimanon ko sila, ug makasalig ang
imong mga balo kanako.” **12** Kay miingon si Yahweh niini,
“Tan-awa, kadtong dili takos niini kinahanglan nga mag-inom
ug pipila ka kopa. Naghunahuna ka ba sa imong kaugalingon
nga magalakaw nga dili silotan? **13** Kay nanumpa ako sa
akong kaugalingon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—nga
mahimong kahadlokan ang Bozra, biaybiayon, malaglag, ug
gamiton alang sa pagtunglo. Ang tanang mga siyudad niini
malaglag hangtod sa kahangtoran. **14** Nakadungog ako ug
balita gikan kang Yahweh, ug adunay gipadala nga mensahero
ngadto sa mga nasod, 'Paghiusa kamo ug sulonga siya.
Pangandam alang sa gubat.' **15** “Tan-awa, gipagamay ko ikaw
tandi sa ubang mga nasod, gitamay sa mga tawo. **16** Alang
sa imong pagkamahinadlokon, ang pagkagarboso sa imong
kasingkasing mao ang nakalimbong kanimo, mga lumolupyo
ngadto sa mga pangpang, kamo nga nagpuyo sa tumoy sa
kabungtoran aron nga makasalag kamo sa taas sama sa agila.
Dad-on ko kamo paubos gikan didto—mao kini ang gipahayag
ni Yawheh. **17** Kalisangan ang Edom sa tanan nga moagi
niini. Magkurog ug makapanghupaw ang matag usa tungod sa
tanang mga katalagman. **18** Sama sa pagkalaglag sa Sodoma
ug sa Gomora ug sa ilang mga silingan,” miingon si Yahweh,
“walay tawo nga mopuyo didto; walay tawo nga magpabilin
didto. **19** Tan-awa, motungas siya sama sa liyon nga gikan sa
kalasangan sa Jordan ngadto sa lunhaw nga sibsibanan. Kay
padaganon ko dayon ang Edom gikan niini, ug magbutang ako
ug tawo nga mapilian nga magdumala niini. Kay kinsa man ang
sama kanako, ug kinsa man ang mopatawag kanako? Kinsa
man nga magbalantay sa karnero ang makasukol kanako?”
20 Busa pamati sa mga laraw ni Yahweh nga himoon batok sa
Edom, mga laraw nga iyang nahimo batok sa mga lumolupyo
sa Teman. Pagaguyoron gayod sila palayo, bisan ang labing
gamay nga pundok sa mga karnero. Mahimong guba nga
mga dapit ang ilang mga sibsibanan. **21** Matay-og ang yuta
sa linagubo sa ilang pagkapukan. Madunggan ang kakusog
sa pagsinggit hangtod sa Dagat nga Kabugangan. **22** Tan-
awa, adunay mosulong nga sama sa agila, ug mohugpa ug
mobukhad sa iyang mga pako ngadto sa Bozra. Unya nianang
adlawa, mahisama sa kasingkasing sa usa ka babayeng
nagbati ang mga kasingkasing sa mga kasundalohan sa
Edom.” **23** Mahitungod sa Damascus, “Mahimong maulawan
ang Hamat ug ang Arpad, kay nadungog nila ang balita sa
katalagman. Mangatunaw sila! Masamok sila sama sa dagat,
nga dili gayod makapahulay. **24** Mahimong huyang pag-ayo
ang Damascus, miikyas kini; gisakmit kini sa kalisang. Ang
kalisod ug ang kasakit midakop niini, sama sa kasakit sa
babayeng manganak. **25** Naunsa man nga ang siyudad sa
pagdayeg wala biyai, ang lungsod sa akong kalipay? **26**
Busa mangahagba ang matag batan-ong lalaki ngadto sa
mga plasa niini, ug nianang adlawa mangahanaw ang tanang
manggugubat nga kalalakin-an—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga labawng makagagahom.” **27** “Kay sunogon ko
ang paril sa Damascus, ug lamuyon niini ang mga kota sa Ben
Hadad.” **28** Mahitungod sa Kedar ug sa gingharian sa Hazor,
miingon si Yahweh niini ngadto kang Nebucadnezar (karon
sulongon ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia kining mga
dapita): “Barog ug sulonga ang Kedar ug laglaga kadtong mga
tawo nga anaa sa sidlakan. **29** Pagakuhaon ang ilang mga

tolda ug ang ilang mga panon sa karnero, uban sa mga tabil
sa ilang tolda ug ang tanan nilang mga gamit; pagakuhaon ang
ilang mga kamelyo gikan kanila, ug maninggit ang kalalakin-
an ngadto kanila, “Anaa sa matag kilid ang kalisang!” **30**
Kalagiw! Paglatagaw sa halayo! Pagpabilin sa mga bangag
sa yuta, mga lumolupyo sa Hazor—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh— kay naglaraw ug daotan si Nebucadnezar nga
hari sa Babilonia batok kaninyo. Kalagiw! Biya! **31** Barog!
Sulonga ang malinawon nga nasod, nga nagpuyo nga luwas,”
miingon si Yahweh. Wala silay mga ganghaan o mga rehas
didto kanila, ug nagpuyo ang mga tawo niini pinaagi sa ilang
kaugalingon lamang. **32** Kay mahimong inilog ang ilang mga
kamelyo, ug mahimong inilog sa gubat ang kadagaya sa ilang
mga kabtangan. Unya patibulaagon ko sa matag dapit kadtong
nagagupit sa ilang mga buhok, ug pahamtangan ko sila ug
katalagman gikan sa matag kilid—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh. **33** Mahimong puloy-anan sa mga ihalas nga mga iro
ang Hazor, usa ka biniyaan nga yuta hangtod sa kahangtoran.
Wala gayoy mopuyo didto; walay tawo nga magpabilin didto.”
34 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang propeta
Jeremias mahitungod sa Elam. Nahitabo kini sa sinugdanan
sa paghari ni Zedekia nga hari sa Juda, ug miingon siya, **35**
“Mao kini ang giingon ni Yahweh nga labawng makagagahom:
Tan-awa, laglagon ko ang mga tigpana sa Elam, nga maoy
labing kusgan nilang bahin. **36** Kay dad-on ko ang upat ka
mga hangin nga gikan sa upat ka mga bahin sa kalangitan, ug
patibulaagon ko ang katawhan sa Elam niadto nga mga hangin.
Walay nasod nga dili pagaadtoan niadtong nagkatibulaag
nga gikan sa Elam. **37** Unya dugmokon ko ang Elam sa
atubangan sa ilang mga kaaway ug niadtong nangita sa ilang
mga kinabuhi. Kay magdala ako ug katalagman batok kanila,
ang kabangis sa akong kasuko—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh— ug ipadala ko ang espada didto kanila hangtod
nga malaglag ko sila. **38** Unya ibutang ko ang akong trono
didto sa Elam ug laglagon ang hari niini ug ang mga pangulo
nga gikan didto—mao kini ang gipahayag ni Yahweh— **39** ug
mahitabo kini sa umaabot nga mga adlaw nga ipahibalik ko
ang kadagaya sa Elam—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.”

50 Mao kini ang pulong nga gipahayag ni Yahweh
mahitungod sa Babilonia, ang yuta sa mga Caldeanhon,
pinaagi sa kamot ni Jeremias nga propeta, **2** “Ibalita ngadto
sa kanasoran ug papaminawa sila. Ipataas ang bandera ug
papaminawa sila. Ayaw kini itago. Isulti, 'nga nabihag na ang
Babilonia. Napaulawan si Bel. Nalisang si Marduk. Napaulawan
ang mga diosdios niini; nangalisang ang larawan niini.' **3**
Motungha batok niini ang nasod nga gikan sa amihanan nga
bahin, aron nga himoon ang iyang yuta nga biniyaan. Walay si
bisan kinsa, ni tawo man o bangis nga mananap, ang mopuyo
niini. Mokalagiw sila. **4** Niadtong mga adlawa ug nianang
panahona—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—maghiusa
ang katawhan sa Israel ug ang katawhan sa Juda aron
sa paghilak ug mangita kang Yahweh nga ilang Dios. **5**
Mangutana sila kung asa ang dalan paingon sa Zion ug
moadto sila niini, nga moingon, “Mangadto kami ug makighiusa
ngadto kang Yahweh sa walay kataposan nga kasabotan nga
dili gayod mahikalimtan.” **6** Nahisalaag ang akong katawhan
sama sa panon sa mga karnero. Gipahisalaag sila sa mga
magbalantay ngadto sa mga kabukiran; gipamuhian nila
sila ngadto sa matag bungtod. Miadto sila, nakalimot sila
sa dapit diin sila nagpuyo. **7** Gilamoy sila sa tanan nga
nakakita kanila. Miingon ang ilang mga kaaway, "Dili kami
sad-an, tungod kay nakasala sila batok kang Yahweh, ang
tinuod nila nga pinuy-anan—si Yahweh, ang paglaom sa ilang
mga katigulangan.' **8** Biya gikan sa taliwala sa Babilonia;
gawas gikan sa yuta sa mga Caldeanhon; pagpakasama sa
mga laking kanding nga mobiya sa atubangan sa panon sa
karnero. **9** Tan-awa, agdahon ko ug paanhion ang dakong
pundok sa mga nasod gikan sa amihanan batok sa Babilonia.
Maghiusa sila batok kaniya. Mabihag ang Babilonia gikan
didto. Sama sa hanas nga manggugubat ang ilang mga
pana nga walay mahibalik nga kawang. **10** Mahimong inilog
ang Caldea. Matagbaw ang tanan nga moilog niini—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh. **11** Magmaya ka, magsaulog
ka sa akong mga panulondon; magluksolukso ka sama sa
usa ka nating baka nga nagtamaktamak sa sibsibanan niini;
sama sa kusgan nga kabayo ang imong pagbahihi. **12** Busa
maulawan gayod pag-ayo ang imong inahan; maulawan
gayod ang tawo nga nagpakatawo kanimo. Tan-awa, mahimo
siyang dili mahinungdanon sa mga nasod, sa kamingawan,
sa mala nga yuta, ug sa disyerto. **13** Tungod sa kasuko ni
Yahweh, dili na mapuy-an ang Babilonia, apan hingpit kini nga
magun-ob. Mangurog ang tanan nga moagi sa Babilonia ug
moagulo tungod sa mga samad niini. **14** Andama ang inyong
kaugalingon batok sa Babilonia ug sa tanan nga nakapalibot
niini. Kinahanglan nga mopana ngadto kaniya ang matag usa
nga miinat ug pana. Hutda ang tanan ninyong mga udyong, kay
nakasala man siya batok kang Yahweh. **15** Paninggit kamo nga
nakapalibot kaniya! Gitugyan na niya ang iyang kaugalingon;
nangatumba na ang iyang mga tore, nangalumpag na ang
iyang mga paril, kay mao kini ang panimalos ni Yahweh.
Panimalos ngadto kaniya! Buhata ngadto kaniya ang sama sa
iyang nabuhat! **16** Laglaga ang tanan nga mga mag-uuma
nga nagtanom ug mga binhi ug ang tawo nga nigamit ug galab
sa panahon sa ting-ani didto sa Babilonia. Tugoti ang matag
usa ka tawo nga mobalik sa kaugalingon niya nga katawhan
gikan sa espada sa madaugdaogon; tugoti sila nga mokalagiw
gikan sa kaugalingon nila nga yuta. **17** Usa ka karnero ang
Israel nga natibulaag nga gipasalaag sa mga liyon. Gilamoy
siya pag-una sa hari sa Asiria; unya human niini, gibali ang
iyang mga bukog sa hari sa Babilonia nga si Nebucadnezar.
18 Busa si Yahweh nga labawng makagagahom, ang Dios
sa Israel, miingon niini: Tan-awa, pagasilotan ko ang hari
sa Babilonia ug ang iyang yuta, sama sa akong pagsilot
sa hari sa Asiria. **19** Ibalik ko ang Israel sa iyang pinuy-
anan; mosibsib siya ngadto sa Carmel ug sa Bashan. Unya
matagbaw siya didto sa kabungtoran sa Efraim ug sa Gilead.
20 Niadtong mga adlawa ug nianang panahona, miingon si
Yahweh, pangitaon ang kasal-anan sa Israel, apan wala gayoy
makaplagan. Nagapangita ako mahitungod sa mga sala sa
Juda, apan wala gayoy mahikaplagan, tungod kay pasayloon
ko ang nahibilin nga akong giluwas.” **21** “Barog batok sa yuta
sa Merataim, batok niini ug ang tawo nga nagpuyo sa Pekod.
Pamatyon mo sila pinaagi sa espada ug ilain sila alang sa
kalaglagan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—buhata ang
tanan nga gimando ko kanimo. **22** Ang tingog sa gubat ug
ang hilabihan nga pagkalaglag anaa sa yuta. **23** Naputol ug
naguba gayod ang martilyo sa tibuok kayutaan. Naunsa nga
gikalisangan sa mga nasod ang Babilonia. **24** Nagbutang
ako ug lit-ag alang kanimo ug nalit-ag ka, Babilonia, ug wala
ka masayod niini! Nakaplagan ka ug nabihag, tungod kay
nagsupak ka man kang Yahweh. **25** Giablihan ni Yahweh ang
iyang tipiganan sa mga hinagiban ug gipagawas ang tanan
nga mga hinagiban sa iyang kasuko. Adunay buhat ang Ginoo
nga si Yahweh nga labawng makagagahom didto sa yuta sa

mga Caldeanhon. **26** Sulonga siya gikan sa halayo. Ablihi
ang iyang mga kamalig ug tapoka siya sama sa tinapok nga
trigo. Ilain siya alang sa kalaglagan. Ayaw tugoti nga adunay
mahibilin kaniya. **27** Pamatya ang tanan niyang torong mga
baka. Dad-a kini sa dapit diin paga-ihawon kini. Pagkaalaot
nila, kay miabot na ang ilang panahon—ang panahon alang sa
pagsilot kanila. **28** Adunay tingog niadtong mikalagiw, niadtong
mga naluwas, nga gikan sa yuta sa Babilonia. Mao kini ang
balita sa pagpanimalos ni Yahweh nga among Dios alang
sa Zion, ug ang pagpanimalos alang sa iyang templo." **29**
"Ipatawag ang mga tigpana batok sa Babilonia—ang tanan nga
nagbinat sa ilang mga pana. Pagkampo batok kaniya, ug ayaw
tugoti nga adunay makaikyas. Pabayra siya alang sa iyang
nabuhat. Buhata ngadto kaniya pinaagi sa sukdanan nga iyang
gigamit. Kay gipasipad-an man niya si Yahweh, ang Balaan sa
Israel. **30** Busa mangahagba ang iyang batan-ong kalalakin-an
didto sa plasa sa siyudad, ug mangalaglag ang tanan niyang
mga manggugubat nga kalalakin-an nianang adlawa—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh." **31** "Tan-awa, makigbatok ako
kanimo, mapahitas-on—mao kini ang gipahayag sa Ginoo
nga labawng makagagahom nga si Yahweh—kay miabot na
ang imong adlaw, nga mapahitas-on, ang panahon sa dihang
pagasilotan ko ikaw. **32** Busa mangapandol ug mangatumba
ang mga mapahitas-on. Wala na gayoy mobangon kanila.
Pagasunogon ko ang ilang mga siyudad; pagalamuyon niini
ang tanan nga nakapalibot kaniya. **33** Miingon niini si Yahweh
nga labawng makagagahom: Dinaugdaog ang katawhan sa
Israel, kauban sa katawhan sa Juda. Ang tanan nga nagbihag
kanila nagpabilin nga nagpugong kanila; nagdumili sila sa
pagpalakaw kanila. **34** Kusgan ang tawo nga nagluwas
kanila. Si Yahweh nga labawng makagagahom ang iyang
ngalan. Modapig gayod siya sa ilang mga kahimtang, aron nga
magdala ug kapahulayan sa yuta, ug magdala ug kasamok sa
mga nagpuyo sa Babilonia. **35** Ang espada batok sa mga
Caldeanhon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—ug batok
sa mga lumolupyo sa Babilonia, sa iyang mga pangulo, ug
sa iyang manggialamon nga kalalakin-an. **36** Moabot na
ang espada batok niadtong nagsulti sa mga pulong alang sa
pagpanagna, aron nga mapadayag ang ilang kaugalingon
ingon nga mga buangbuang. Moabot na ang espada batok
sa iyang mga sundalo, aron nga mangalisang sila pag-ayo.
37 Moabot na ang espada batok sa ilang mga kabayo, sa
ilang mga karwahe ug sa tanang katawhan nga anaa taliwala
sa Babilonia, ug mahisama sila sa usa ka babaye. Moabot
na ang espada batok sa iyang mga lawak nga tipiganan, ug
mailog sila. **38** Moabot ang hulaw ngadto sa iyang katubigan,
aron nga mangahubas kini. Kay yuta man siya sa walay pulos
nga mga diosdios, ug magbuhat sila sama sa mga tawo nga
nabuang pinaagi sa makauulaw nila nga mga diosdios. **39**
Busa mopuyo didto sa disyerto ang mga bangis nga mga
mananap uban sa ihalas nga mga iro, ug mopuyo didto kaniya
ang dumalaga nga mga ostrich. Dili na gayod siya mapuy-an
sa tanang panahon. Gikan sa kaliwatan hangtod sa mosunod
nga kaliwatan, dili na gayod siya mapuy-an. **40** Sama sa
paggun-ob sa Dios sa Sodoma ug sa Gomora ug sa ilang
mga silingan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—wala
na gayoy tawo nga mopuyo didto; wala na gayoy tawo nga
magpabilin kaniya." **41** "Tan-awa, moabot ang katawhan nga
gikan sa amihanan, ang dakong nasod ug ang mga hari niini
nangandam gikan sa halayong dapit. **42** Aduna silay mga
pana ug mga bangkaw. Mabangis sila ug walay kaluoy. Sama
sa hampak sa dagat ang ilang tingog, ug nagkabayo sila sa
han-ay nga sama sa manggugubat nga kalalakin-an, batok
kanimo, anak nga babaye sa Babilonia. **43** Nadungog sa hari
sa Babilonia ang ilang balita ug nangaluya ang iyang mga
kamot tungod sa kasubo. Mikupot kaniya ang kasakit sama
sa babaye nga nagbati. **44** Tan-awa! Motungha siya sama
sa liyon nga gikan sa kalasangan sa Jordan ngadto na sa
sibsibanan nga dapit kay sa kalit padaganon ko sila gikan niini,
ug magbutang ako ug tawo nga pilion aron nga magdumala
niini. Kay kinsa man ang sama kanako, ug kinsa man ang
mopatawag kanako? Kinsa man nga magbalantay sa karnero
ang makaasdang kanako? **45** Busa pamati sa mga laraw ni
Yahweh nga himoon batok sa Babilonia, ang mga laraw nga
iyang gilaraw batok sa yuta sa mga Caldeanhon. Pagaguyoron
gayod sila palayo, bisan pa ang labing gamay nga panon sa
karnero. Mahimong awaaw ang ilang sibsibanan. **46** Matay-
og ang yuta sa dahunog sa pagkabuntog sa Babilonia, ug
nadungog taliwala sa mga nasod ang ilang panagsinggit sa
kasubo."

51 "Miingon si Yahweh niini: Tan-awa, pahuroson ko ang
hangin sa kalaglagan batok sa Babilonia ug batok
niadtong namuyo sa Leb Kamai. **2** Magpadala ako ug mga
langyaw ngadto sa Babilonia. Patibulaagon nila siya ug gun-
obon ang iyang yuta, kay moabot sila gikan sa tanang bahin
batok kaniya sa adlaw sa katalagman. **3** Ayaw tugoti nga
makabinat pa ang mga tigpana sa ilang mga pana; ayaw sila
tugoti nga makasul-ob pa ug panagang. Ayaw saylohi ang
iyang mga batan-on nga kalalakin-an; igahin ang tibuok niya
nga kasundalohan alang sa kalaglagan. **4** Kay mangahagba
ang samaran nga mga tawo diha sa yuta sa mga Caldeanhon;
kadtong mangamatay mangahagba sa iyang kadalanan. **5**
Kay wala gisalikway ang Israel ug ang Juda sa ilang Dios, ni
Yahweh nga labawng makagagahom, bisan tuod nga napuno
ang ilang yuta sa nabuhat nga mga kasaypanan batok kaniya
nga Balaan sa Israel. **6** Kalagiw gikan sa taliwala sa Babilonia;
tugoti nga luwason sa matag tawo ang iyang kaugalingon.
Ayaw ug kalaglag sa iyang kasal-anan. Tungod kay mao na
kini ang takna sa pagpanimalos ni Yahweh. Panimaslan niya
kining tanan diha kaniya. **7** Ang Babilonia usa ka kupa nga
bulawan nga gigunitan ni Yahweh nga nakapahubog sa tibuok
kalibotan; giinom sa mga nasod ang bino sa Babilonia ug
nangabuang sila. **8** Kalit lamang nga mahugno ug malaglag
ang Babilonia. Pagdangoyngoy alang kaniya! Hatagi siya ug
tambal alang sa iyang kasakit; tingali ug mamaayo siya. **9**
'Nangandoy kami nga maayo ang Babilonia, apan wala siya
naayo. Mamiya kitang tanan ug mopahilayo kaniya, ngadto
sa atong kaugalingon nga yuta. Kay misangko ngadto sa
kalangitan ang iyang pagkasad-an; misangko na kini ngadto
sa kapanganoran. **10** Gipahayag ni Yahweh ang atong pagka
walay sala. Dali kamo, isugid nato sa Zion ang mga nabuhat
ni Yahweh nga atong Dios.' **11** Baira ang mga udyong ug
dad-a ang mga taming. Gidasig ni Yahweh ang kasingkasing
sa hari sa Medes diha sa laraw nga laglagon ang Babilonia.
Alang kini sa pagpanimalos ni Yahweh, pagpanimalos alang
sa pagkagun-ob sa iyang templo. **12** Iisa ang bandera diha
sa mga paril sa Babilonia; lig-ona ang pagbantay; ipahiluna
ang mga tigbantay; andama ang mga pagbanhig; tungod kay
pagabuhaton sa GINOO ang iyang giingon mahitungod sa mga
lumolupyo sa Babilonia. **13** Kamong katawhan nga namuyo
daplin sa daghan nga mga sapa, kamong katawhan nga
adunahan sa mga bahandi, moabot na ang inyong kataposan.
Mubo na lamang karon ang hut-ong sa inyong kinabuhi.
14 Misaad si Yahweh nga labawng makagagahom pinaagi

sa kaugalingon niyang kinabuhi, 'Pun-on ko ikaw sa imong
mga kaaway, sama sa hampak sa panon sa mga dulon;
magpatugbaw sila ug singgit sa pagpakiggubat batok kanimo.'
15 Gibuhat niya ang kalibotan pinaagi sa iyang gahom;
gipahimutang niya ang kalibotan pinaagi sa iyang kaalam.
Pinaagi sa iyang panabot gipahalapad niya ang kalangitan.
16 Sa dihang magpadalugdog siya, adunay pagdahunog sa
katubigan diha sa kalangitan, kay gipasaka niya ang alisngaw
gikan sa kinatumyan sa kalibotan. Nagpakilat siya alang sa
ulan ug nagpadala ug hangin gikan sa iyang mga lawak nga
tipiganan. **17** Nahimong walay alamag ang matag tawo, mga
walay kahibalo. Naulawan ang matag tigpanday sa puthaw
pinaagi sa iyang mga diosdios. Tungod kay dili tinuod ug walay
kinabuhi ang iyang hinimo nga mga larawan. **18** Wala kini
mga pulos, ang binuhat sa mga bugalbugalon; mangahanaw
kini sa takna nga pagasilotan na kini. **19** Apan ang Dios,
nga Dios ni Jacob, dili sama niini, tungod kay siya man ang
naghulma sa tanang mga butang. Ang Israel mao ang tribo
sa iyang panulondon; ang iyang ngalan mao si Yahweh nga
labawng makagagahom. **20** Ikaw ang akong martilyo sa
gubat, ang akong hinagiban alang sa gubat. Pinaagi kanimo
pagadugmokon ko ang mga kanasoran ug laglagon ang
mga gingharian. **21** Pinaagi kanimo pagadugmokon ko ang
mga kabayo ug ang mga nagsakay niini; pinaagi kanimo
pagadugmokon ko ang mga karwahe ug ang mga nagpadagan
niini. **22** Pinaagi kanimo pagadukmokon ko ang matag lalaki
ug babaye; pinaagi kanimo pagadugmokon ko ang mga
tigulang ug ang mga batan-on. Pinaagi kanimo pagadugmokon
ko ang mga batan-on nga mga kalalakin-an ug ang mga
babayeng ulay. **23** Pinaagi kanimo pagadukmokon ko ang
mga magbalantay sa mga karnero ug ang mga panon sa ilang
mga karnero; pinaagi kanimo pagadugmokon ko ang mga
magdadaro nga mga kalalakin-an ug ang ilang mga pundok.
Pinaagi kanimo pagadugmokon ko ang mga gobernador ug
ang mga opisyal. **24** Panimaslan ko ang Babilonia ug ang
tanan nga mga lumolupyo sa Caldea diha sa imong atubangan
tungod sa tanang daotan nga mga butang nga ilang gibuhat sa
Zion—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. **25** Tan-awa, batok
ako kanimo, bukid sa kalaglagan—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh—nga molaglag sa tibuok kalibotan. Iisa ko ang akong
kamot batok kaninyo, ug ipaligid ko kamo paubos gikan sa
mga pangpang, ug pagaugdawon ko ang kabukiran. **26** Busa
dili na sila mokuha ug bisan unsa nga bato diha kanimo aron
sa pagtukod sa suok o sa patukoranan sa dako nga balay;
tungod kay maguba ka hangtod sa kahangtoran—mao kini
ang gipahayag ni Yahweh. **27** Iisa ang usa ka bandera ibabaw
sa kalibotan. Patingoga ang budyong ngadto sa mga nasod.
Tawga ang mga nasod sa pagsulong kaniya: Ararat, Mini,
ug Ashkenaz. Pagpili ug usa ka pangulo aron sa pagsulong
kaniya; pagdala ug mga kabayo sama sa nagpanon nga
mga dulon. **28** Andama ang mga nasod aron sa pagsulong
kaniya: Ang mga hari sa Medes ug ang mga gobernador
niini, ang tanan nga mga opisyal niini ug ang tanan nga mga
yuta nga ilalom sa iyang pagdumala. **29** Kay matay-og ug
mag-agulo ang yuta, sanglit magapadayon man ang mga
laraw ni Yahweh batok sa Babilonia, aron nga mahimong
awaaw ang yuta sa Babilonia diin wala nay magpuyo. **30**
Mihunong sa pagpakig-away ang mga kasundalohan sa
Babilonia; nagpabilin lamang sila sa ilang mga kota. Nawad-an
sila ug umoy; nahimo silang mga babaye—nangasunog ang
iyang mga balay, nangaguba ang mga babag sa iyang mga
ganghaan. **31** Midagan ang mensahero aron sa pagbalita
ngadto sa lain pa nga mensahero, ug gisultihan sa tighatod ug
balita ang lain nga tighatod sa balita aron ibalita ngadto sa
hari sa Babilonia nga nailog na ang tibuok niyang siyudad.
32 Busa nailog na ang mga tabokanan sa suba; gisunog sa
kaaway ang kabugangan nga anaa sa huyonghuyong nga yuta
ug naglibog na ang mga kalalakin-an nga manggugubat nga
gikan sa Babilonia. **33** Kay miingon si Yahweh nga labawng
makakagahom, nga Dios sa Israel: Sama sa giokanan ang
anak nga babaye sa Babilonia. Mao na kini ang takna nga
tunob-tunoban siya. Sa dili madugay moabot na ang takna sa
pag-ani kaniya. **34** Gilamoy ako ni Nebucadnezar nga hari sa
Babilonia; gilibog niya ako. Ug gihimo akong tibod nga walay
sulod; gilamoy niya ako sama sa mapintas nga mananap;
gibusog niya ang iyang tiyan pinaagi sa lamian nako nga mga
pagkaon; gihugasan niya ako.' **35** Siya nga nagpuyo sa Zion
moingon, 'Hinaot nga maanaa sa Babilonia ang kadaot nga
gibuhat kanako ug sa akong unod. 'Moingon ang Jerusalem,
'Hinaot nga maanaa sa mga lumolupyo sa Caldea ang akong
dugo.' **36** Busa miingon si Yahweh niini: Tan-awa, dapigan ko
ang inyong mga kahimtang ug manimalos ako alang kaninyo.
Kay pahubason ko ang katubigan sa Babilonia ug mohunong
sa pagdagayday ang iyang mga tubod. **37** Mahimong tinapok
sa ginuba ang Babilonia, puloy-anan sa ihalas nga mga
iro, kahadlokan, talamayon, diin walay mga lumolupyo. **38**
Magdungan ug ngulob ang mga taga Babilonia sama sa batan-
on nga mga liyon. Magngulob sila sama sa batang laki nga
liyon. **39** Sa dihang magmainiton sila uban sa pagkahakog,
maghimo ako ug kumbira alang kanila; hubogon ko sila aron
nga mangalipay sila pag-ayo, ug unya matulog sa walay
kataposan nga pagkatulog ug dili na gayod makamata—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh— **40** ipadala ko sila sama sa
mga karnero ngadto sa ihawanan, sama sa toro nga mga
karnero uban sa laki nga mga kanding. **41** Nailog na gayud
ang Babilonia! Busa gisakmit ang tanang pagdayeg sa tibuok
kalibotan. Tan-awa napukan na gayud ang dapit sa Babilonia
taliwala sa mga kanasoran. **42** Mitungha ang dagat ibabaw
sa Babilonia! Natabonan siya sa hampak sa mga balod. **43**
Nahimong biniyaan ang iyang mga siyudad, usa ka mala nga
yuta ug usa ka kamingawan, usa ka yuta nga wala gayoy
nagpuyo, ug walay tawo nga moagi. **44** Busa silotan ko si Bel
nga anaa sa Babilonia; ipasuka ko kaniya ang iyang nalamoy,
ug dili na modagayday ang kanasoran diha kaniya uban sa
ilang mga halad. Mangalumpag ang mga paril sa Babilonia. **45**
Gawas sa iyang taliwala, akong katawhan. Tugoti nga luwason
sa matag usa kaninyo ang iyang kaugalingon nga kinabuhi
gikan sa akong nagdilaab nga kapungot. **46** Ayaw tugoti nga
maluya o mahadlok ang inyong mga kasingkasing sa balita
nga nadungog diha sa yuta, kay moabot ang balita sulod sa
usa ka tuig. Human niini sa sunod nga tuig aduna pay moabot
nga balita, ug maanaa ang kasamok sa yuta. Makigbatok ang
magmamando sa ubang magmamando. **47** Busa, tan-awa,
moabot ang mga adlaw nga pagasilotan ko na ang mga kinulit
nga mga diosdios sa Babilonia. Maulawan ang tibuok niyang
yuta, ug mangahagba sa iyang taliwala ang tanan niyang
katawhan nga gipamatay. **48** Unya magmaya ang kalangitan
ug ang kalibotan, ug ang tanan nga anaa niini atubangan sa
Babilonia. Kay moabot alang kaniya ang tiglaglag gikan sa
habagatan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. **49** "Ingon
nga gipahagba sa Babilonia ang tanan niyang mga gipatay
sa Israel, busa mangahagba ang tanang mga gipamatay
sa iyang yuta diha sa Babilonia. **50** Pahilayo! kamong mga
nakalingkawas sa espada, Ayaw pagpabilin dinhi. Hinumdomi

si Yahweh sa halayo nga dapit; tugoti nga mahinumdoman
ang Jerusalem. **51** Naulawan kami, tungod kay nakadungog
kami ug mga pagbiaybiay; mitabon sa among mga panagway
ang mga pagbugalbugal, tungod kay nakasulod man ang mga
langyaw sa balaan nga mga dapit sa balay ni Yahweh. **52**
Busa, tan-awa, moabot na ang mga adlaw—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh—sa dihang silotan ko na ang iyang kinulit
nga mga diosdios, ug mag-agulo ang mga tawong samaran sa
tibuok niyang yuta. **53** Kay bisan pa ug moadto sa kalangitan
ang Babilonia o lig-onon ang mga tag-as niya nga mga kota,
moabot ang tiglaglag nga gikan kanako ngadto kaniya—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh. **54** Miabot ang usa ka singgit sa
kasakit gikan sa Babilonia, usa ka hilabihan nga pagkahugno
gikan sa yuta sa mga Caldeanhon. **55** Tungod kay laglagon
ni Yahweh ang Babilonia. Gipahanaw niya ang kusog nga
tingog sa Babilonia. Naninggit sama sa mga balod sa daghang
katubigan ang ilang mga kaaway; mikusog ug maayo ang
ilang tingog. **56** Kay miabot na ang mga tiglaglag batok
kaniya—batok sa Babilonia! —ug nabihag ang iyang mga
manggugubat. Nangabali ang ilang mga udyong, tungod kay si
Yahweh mao ang Dios sa pagpanimalos; sigurado gayod nga
ipahamtang niya kini nga pagpanimalos. **57** Kay pagahubogon
ko ang iyang mga prinsipe, ang iyang mga magtatambag,
ang iyang mga opisyal, ug ang iyang mga kasundalohan,
ug mangatulog sila sa walay kataposan nga pagkatulog ug
dili na gayod makamata—mao kini ang gipahayag sa Hari:
si Yahweh nga labawng makagagahom ang iyang ngalan.
58 Miingon si Yahweh nga labawng makagagahom niini:
Lumpagon gayod sa hingpit ang mga lig-ong paril sa Babilonia,
ug pagasunogon ang iyang tag-as nga mga ganghaan. Unya
mahimong walay pulos ang pagtabang sa mga tawo nga
moduol kaniya; mangasunog ang tanang butang nga gisulayan
sa pagbuhat sa mga nasod alang kaniya." **59** Mao kini ang
pulong ni Jeremias nga propeta nga gimando ngadto kang
Seraya nga anak nga lalaki ni Neria nga anak nga lalaki ni
Masea sa dihang miadto siya sa Babilonia uban ni Zedekia
nga hari sa Juda sa ikaupat nga tuig sa iyang paghari. Karon si
Seraya usa ka pangulong opisyal. **60** Kay gisulat ni Jeremias
diha sa linukot nga basahon ang mahitungod sa tanang
katalagman nga moabot sa Babilonia—Kining tanan nga mga
pulong nga nahisulat mahitungod kini sa Babilonia. **61** Miingon
si Jeremias kang Seraya, "Inig adto nimo sa Babilonia, nan
makita ug basahon nimo sa makusog kining mga pulonga. **62**
Unya moingon ka, 'Yahweh, ikaw mismo ang nagpahayag nga
laglagon mo kining dapita, ug nga wala nay tawo o mananap
ang mopuyo niini, ug mabiniyaan kini hangtod sa kahangtoran.'
63 Unya sa dihang matapos mo na pagbasa kining linukot nga
basahon, hikti kini uban ang bato ug ilabay kini ngadto sa
tungatunga sa Eufrates. **64** Pag-ingon, 'Maunlod ang Babilonia
sama niini. Dili kini makabangon tungod sa katalagman nga
akong ipadala batok niini, ug mangahagba sila."' Dinhi natapos
ang mga pulong ni Jeremias.

52 Nagsugod sa paghari si Zedekia sa dihang
nagpangidaron siya ug 21 ka tuig; naghari siya sa
Jerusalem sulod sa napulo ug usa ka tuig. Ang ngalan sa iyang
inahan mao si Hamutal; anak siya nga babaye ni Jeremias
nga taga-Libna. **2** Gibuhat niya ang daotan sa panan-aw
ni Yahweh; gibuhat niya ang tanang butang nga gibuhat ni
Jehoyakim. **3** Tungod sa kasuko ni Yahweh, nahitabo kining
tanan nga mga panghitabo sa Jerusalem ug sa Juda, hangtod
nga napahawa niya sila gikan sa iyang atubangan. Unya
nakigbatok si Zedekia tali sa hari sa Babilonia. **4** Nahitabo
nga sa ikasiyam nga tuig sa paghari ni Haring Zedekia, sa
ikanapulo nga bulan, ug sa ikanapulo nga adlaw niana nga
bulan, miabot si Nebucadnezar, nga hari sa Babilonia, uban sa
iyang mga kasundalohan batok sa Jerusalem. Nagkampo sila
sa atbang niini, ug nagtukod sila ug mga salipdanan nga hinimo
sa yuta sa palibot niini. **5** Mao nga napalibotan ang siyudad
hangtod sa ikanapulo ug usa ka tuig sa paghari ni Haring
Zedekia. **6** Sa ikaupat nga bulan, sa ikasiyam nga adlaw niana
nga tuig, hilabihan ang kagutom diha sa siyudad nga wala na
gayoy pagkaon alang sa katawhan sa yuta. **7** Unya nagun-ob
ang siyudad, ug nangikyas ang tanang mga manggugubat
panahon sa kagabhion ug nanggawas sa siyudad pinaagi
sa dalan sa ganghaan nga anaa sa tungatunga sa duha ka
paril, tapad sa tanaman sa hari, bisan tuod napalibotan na sa
mga Caldeanhon ang siyudad. Busa miadto sila paingon sa
Araba. **8** Apan gigukod sa kasundalohan sa mga Caldeanhon
ang hari ug naapsan si Zedekia didto sa kapatagan sa walog
sa Suba sa Jordan nga duol sa Jerico. Nagkatibulaag ang
tanan niyang mga kasundalohan palayo kaniya. **9** Gidakop
nila ang hari ug gidala siya ngadto sa hari sa Babilonia didto
sa Ribla sa yuta sa Hamat, nga diin gipahamtang sa hari sa
Babilonia ang hukom ngadto kaniya. **10** Gipangpatay sa hari
ang mga anak nga lalaki ni Zedekia diha sa iyang atubangan,
ug gipangpatay usab niya ang tanan nga mga pangulo sa
Juda didto sa Ribla. **11** Unya gilugit niya ang mga mata ni
Zedekia, ug gigapos siya sa tumbaga nga mga kadina, ug
gidala siya ngadto sa Babilonia. Gibilanggo siya sa hari sa
Babilonia hangtod sa adlaw sa iyang kamatayon. **12** Karon sa
ikalima nga bulan, sa ikanapulo nga adlaw niana nga bulan,
nga diin mao kana ang ika-19 nga tuig sa paghari ni Haring
Nebucadnezar, nga hari sa Babilonia, miabot si Nebuzaradan
sa Jerusalem. Siya ang pangulo sa mga tigpanalipod sa hari
ug usa ka sulugoon sa hari sa Babilonia. **13** Gisunog niya
ang balay ni Yahweh, ang palasyo sa hari, ug ang tanan
nga mga balay sa Jerusalem; gisunog usab niya ang matag
mahinungdanon nga mga dagkong balay diha sa siyudad. **14**
Gigun-ob sa tanang kasundalohan sa Babilonia kauban ang
pangulo sa mga tigpanalipod, ang mga paril nga nakapalibot
sa Jerusalem. **15** Alang sa tanan nga labing kabos nga
katawhan, ang tanang mga tawo nga nahibilin sa siyudad,
kadtong mga miikyas padulong sa hari sa Babilonia, ug ang
tanan nga mga magkukulit—gidala ni Nebuzaradan, nga
pangulo sa mga tigpanalipod, ang pipila kanila ngadto sa
pagkabinihag. **16** Apan gibilin ni Nebuzaradan, nga pangulo
sa mga tigpanalipod, ang pipila sa mga labing kabos niana
nga yuta aron sa pagtrabaho sa mga kaparasan ug sa
mga kaumahan. **17** Alang sa tumbaga nga mga haligi nga
nahisakop sa balay ni Yahweh, ug sa mga tungtonganan ug
lampara ug sa tangke nga tumbaga nga anaa sa balay ni
Yahweh, gipulpog kini sa mga Caldeanhon ug gidala ang
tanan nga mga tumbaga ngadto sa Babilonia. **18** Ang mga
kulon, mga pala, mga igpapalong sa lampara, mga panaksan,
ug ang tanang tumbaga nga kahimanan nga ginagamit sa
pagpamuhat sa mga pari diha sa templo—gikuha kining tanan
sa mga Caldeanhon. **19** Ang mga dagko nga panaksan ug
ang mga sunoganan sa insenso, mga panaksan, mga kulon,
mga tungtongan sa lampara, mga kawa, ug mga dagko nga
panaksan nga hinimo sa bulawan, ug kadtong hinimo sa
plata—gidala usab kini sa pangulo sa mga tigpanalipod sa
hari. **20** Ang duha ka mga haligi, ang tangke nga tumbaga
ug ang napulo ug duha ka mga torong baka nga tumbaga
nga anaa ilalom sa tungtonganan, mga butang nga gihimo ni

Solomon alang sa balay ni Yahweh, nga hinimo sa tumbaga
nga hilabihan ka bug-at. **21** Anaa sa mga napulo ug walo
ka cubit ang gitas-on sa mga haligi, ug ang sukod sa matag
palibot niini anaa sa mga napulo ug duha ka cubit. Anaa sa
upat ka mga tudlo ang gibagaon niini ug wala kini sulod. **22**
Anaa sa taas niini ang ulohan sa tumbaga. Adunay gitas-on
nga lima ka cubit ang ulohan niini, ang tanang palibot niini
adunay kinulit nga mga dayandayan ug porma nga bunga sa
kahoy nga granada. Hinimo kining tanan sa tumbaga. Sama
lang nga gikulit sa una nga haligi ang lain nga haligi ug ang
mga porma nga bunga sa kahoy nga granada niini. **23** Adunay
96 ka porma sa bunga sa kahoy nga granada nga nakapalibot
sa ulohan nga bahin ug adunay nakapalibot nga 100 ka mga
porma sa bunga sa kahoy nga granada ibabaw sa kinulit nga
mga dayandayan. **24** Gikuha sa pangulo sa mga tigpanalipod
ang binilanggo nga si Seraya, nga labaw nga pari, uban ni
Zefania, nga ikaduhang pari, ug ang tulo ka mga tigbantay sa
ganghaan. **25** Gikan sa siyudad gibilanggo niya ang gibihag
nga opisyal nga nagadumala sa mga sundalo, ug ang pito sa
mga kalalakin-an nga tigtambag sa hari, nga anaa pa gihapon
sa siyudad. Gibihag usab niya ang opisyal sa sundalo sa hari
nga nagapili ug mga kalalakin-an nga mahimong sundalo,
uban sa 60 ka mga mahinungdanon nga mga kalalakin-an
gikan sa yuta nga anaa sa siyudad. **26** Unya gikuha sila ni
Nebuzaradan, nga pangulo sa mga tigpanalipod, ug gidala sila
ngadto sa hari sa Babilonia ngadto sa Ribla. **27** Gipamatay
sila sa hari sa Babilonia didto sa Ribla sa yuta sa Hamat. Niini
nga paagi, migawas ang Juda gikan sa iyang yuta ngadto sa
pagkabinihag. **28** Mao kini ang mga katawhan nga gibihag
ni Nebucadnezar: sa ikapito nga tuig, 3, 023 ka mga taga-
Juda. **29** Sa ika-18 ka tuig nga paghari ni Nebucadnezar,
gibihag niya ang 832 ka mga katawhan gikan sa Jerusalem.
30 Sa ika-23 ka tuig nga paghari ni Nebucadnezar, gibihag
ni Nebuzaradan, nga pangulo sa mga tigpanalipod sa hari,
ang 745 ka mga tawo sa Juda. Mikabat ug 4, 600 ang tanang
katawhan nga nabihag. **31** Nahitabo nga human sa ika-37
ka tuig nga pagkabihag ni Jehoyakin, nga hari sa Juda, sa
ikanapulo ug duha ka bulan, sa ika-25 nga adlaw sa bulan,
gibuhian ni Evil Merodac, nga hari sa Babilonia si Jehoyakin
nga hari sa Juda gikan sa pagkabinilanggo. Nahitabo kini sa
tuig nga nagsugod sa paghari si Evil Merodac. **32** Malumo
siyang nakigsulti kaniya ug gihatagan siya ug lingkoranan nga
mas halangdon pa kaysa sa ubang mga hari nga uban kaniya
diha sa Babilonia. **33** Gihukas ni Evil Merodac ang bisti ni
Jehoyakin sa pagkabinilanggo, ug kanunay nga nagakaon si
Jehoyakin diha sa lamesa sa hari sa nahibilin nga mga adlaw
sa iyang kinabuhi, **34** ug ginahatagan siya kanunay sa iyang
matag adlaw nga pagkaon sa nahibiling mga adlaw sa iyang
kinabuhi hangtod sa iyang kamatayon.

Pagbangotan

1 Ang siyudad nga puno ug mga tawo kaniadto naglingkod
na karon nga masulob-on kaayo! Nahisama siya sa usa ka
biyuda, bisan ug usa siya ka gamhanan nga nasod! Prinsesa
siya taliwala sa kanasoran, apan karon gipugos ngadto sa
pagkaulipon! **2** Naghilak siya ug nagtiyabaw sa kagabhion,
ug ang iyang mga luha mitabon sa iyang mga aping. Walay
bisan usa sa iyang mga hinigugma nga mihupay kaniya.
Gibudhian siya sa tanan niyang mga higala. Nahimo niya
sila nga mga kaaway. **3** Human sa kakabos ug pag-antos,
nabihag ang Juda. Mipuyo siya taliwala sa kanasoran ug
wala makakaplag ug kapahulayan. Ang tanan niyang mga
maglulutos midakop kaniya sa iyang pagkawalay paglaom. **4**
Ang mga kadalanan sa Zion nagbangotan tungod kay walay
miadto sa nakatakda nga mga pista. Ang tanan niyang mga
ganghaan mingaw na. Nag-agulo ang iyang mga pari. Ang
iyang mga ulay nagmasulob-on, ug siya mismo anaa sa
tumang kasakit. **5** Ang iyang mga kalaban nahimo niyang
agalon; niuswag ang iyang mga kaaway. Gipaantos siya ni
Yahweh tungod sa iyang daghan nga kasal-anan. Ang gagmay
niyang mga anak nahimong binihag sa iyang kalaban. **6** Ug
mibiya ang katahom sa anak nga babaye sa Zion. Ang iyang
mga prinsipe nahisama sa mga binaw nga wala makakita ug
kasabsaban, ug milakaw sila nga walay kusog atubangan
sa mga nagalutos kanila. **7** Sa mga adlaw sa iyang pag-
antos ug sa iyang pagkawalay pinuy-anan, hinumdoman sa
Jerusalem ang tanan niya nga bililhong mga bahandi nga
gipanag-iyahan niya kaniadto. Sa dihang nabihag ang iyang
katawhan ngadto sa kamot sa iyang kalaban, walay mitabang
kaniya. Nakita siya sa iyang mga kalaban ug mikatawa sa
iyang kalaglagan. **8** Nakasala pag-ayo ang Jerusalem, busa,
gihimaraot siya ingon nga usa ka butang nga mahugaw. Ang
tanan nga nagpasidungog kaniya nagbugalbugal na kaniya
karon sanglit nakita nila ang iyang pagkahubo. Nag-agulo siya
ug misulay sa pagpalayo. **9** Nahimo siyang dili hinlo ilalom
sa iyang palda. Wala na siya naghunahuna mahitungod sa
iyang kaugmaon. Makalilisang ang iyang pagkapukan. Walay
naghupay kaniya. Misinggit siya, “Tan-awa ang akong pag-
antos, Yahweh, kay nahimong hilabihan ka gamhanan ang
kaaway!” **10** Ang kaaway mikuha sa tanan nato nga mga
bililhong bahandi. Nakita niya ang mga nasod nga misulod sa
iyang balaang dapit, bisan tuod ug misugo ka nga dili gayod
sila mosulod sa imong tigomanang dapit. **11** Ang tanan niyang
katawhan nag-agulo samtang nangita sila ug tinapay. Gihatag
nila ang ilang bililhong mga bahandi alang sa pagkaon aron
sa pagpahiuli sa ilang kinabuhi. Tan-awa, Yahweh, ug isipa
ako, kay nahimo akong walay pulos. **12** Wala lamang ba
kini kaninyo, kamong tanan nga nagapangagi? Sud-onga
ug tan-awa kung aduna bay kasubo sa uban nga sama sa
kasubo nga gipahamtang kanako, sanglit gipaantos ako ni
Yahweh sa adlaw sa iyang bangis nga kasuko. **13** Gikan sa
kahitas-an mipadala siya ug kalayo sa akong kabukogan,
ug kini mibuntog kanila. Mibukhad siya ug pukot alang sa
akong tiil ug gipabalik niya ako. Gihimo niya ako nga masub-
anon ug huyang kanunay. **14** Ang yugo sa akong paglapas
gihigot pinaagi sa iyang kamot. Gitahi sila ug gibutang sa
akong liog. Giwala niya ang akong kusog. Gitugyan ako sa
Ginoo ngadto sa ilang mga kamot, ug dili ako makahimo
sa pagtindog. **15** Gipanglabay sa Ginoo ang kusgan nako
nga mga kalalakin-an nga nanalipod kanako. Nagtawag siya
ug panagtigom batok kanako aron sa pagdugmok sa akong
kusgan nga mga kalalakin-an. Giyatakan sa Ginoo ang mga
ulay nga anak nga babaye sa Juda sama sa mga ubas diha
sa pug-anan ug bino. **16** Mihilak ako tungod niining mga
butanga. Sa akong mga mata, miagas ang tubig gikan sa
akong mga mata sanglit ang tighupay nga magpahiuli sa akong
kinabuhi layo kanako. Nagsubo ang akong mga anak tungod
kay nagmadaugon ang mga kaaway. **17** Gidupa pag-ayo sa
Zion ang iyang mga kamot; walay mihupay kaniya. Misugo
si Yahweh nga kadtong anaa sa palibot ni Jacob mahimo
niyang mga kalaban. Dili hinlo ang Jerusalem alang kanila.
18 Matarong si Yahweh, tungod kay misupak ako sa iyang
kasugoan. Paminaw, kamong tanan nga katawhan, ug tan-
awa ang akong kasubo. Ang akong mga ulay ug ang akong
kusgan nga mga kalalakin-an nahimong binihag. **19** Mitawag
ako sa akong mga higala, apan nagmaluibon sila kanako. Ang
akong mga pari ug ang akong mga kadagkoan nangalaglag
ngadto sa siyudad, samtang nangita sila ug pagkaon aron
sa pagpahiuli sa ilang mga kinabuhi. **20** Tan-awa, Yahweh,
kay ania ako sa kasakit; ang akong kinahiladmang mga bahin
gigaling. Gikumot ang akong kasingkasing sulod kanako kay
hilabihan gayod ang akong pagsupak. Gikan sa gawas ang
espada moputol sa kinabuhi. Nahisama kini sa kamatayon diha
sa balay. **21** Dungga ang akong pag-agulo. Walay bisan usa
nga mihupay kanako. Nakadungog ang akong mga kaaway sa
akong kalisod. Naglipay sila nga gibuhat nimo kini. Ipaabot
ang adlaw nga imong gisaad, nga mahisama sila kanako. **22**
Tugoti nga ang tanan nilang pagkadaotan moabot sa imong
atubangan. Paantosa sila sama sa imong pagpaantos kanako
tungod sa akong paglapas; kay daghan ang akong mga pag-
agulo, ug huyang ang akong kasingkasing.

2 Tungod sa dakong kasuko sa Ginoo iyang gitakloban ug
itom nga panganod ang mga anak nga babaye sa Zion!
Gilumpag niya ang katahom sa Israel gikan sa langit paingon
sa yuta; gisalikway niya ang iyang kaugalingong tumbanan sa
adlaw sa iyang kasuko. **2** Gilamoy sa Ginoo ug wala niya
kaloy-i ang mga lungsod ni Jacob. Gilabay niya ang kusgan
nga mga siyudad sa anak nga babaye sa Juda tungod sa
iyang kapungot; gipukan niya sila unya gikuhaag dungog ug
gipakaulawan niya ang gingharian ug ang iyang mga prinsipe.
3 Uban sa kabangis sa iyang kasuko iyang giwagtang ang
tanang kusog sa Israel. Gibawi niya ang iyang tuong kamot
ngadto kanila atubangan sa kaaway. Gisunog niya si Jacob
sama sa nagdilaab nga kalayo nga nipukan sa tanang mga
butang libot niini. **4** Gipana kita niya sama sa iyang kaaway.
Mitindog siya sa nahimutangan sa gubat ingon nga kaaway,
ug ang iyang kamot andam na sa pagpatay. Gipangpatay niya
ang tanang mga tawo nga mahinungdanon kaayo sa panan-
aw. Gibubo niya ang iyang kasuko sama sa kalayo diha sa
tolda sa anak nga babaye sa Zion. **5** Nahimong sama sa
kaaway ang Ginoo. Gilamoy niya ang Israel. Gilamoy niya
ang tanan niyang mga palasyo; giguba niya ang ilang mga
salipdanan. Gidugangan niya ang ilang mga pagbakho ug
ang ilang pagbangotan sulod sa anak nga babaye sa Juda. **6**
Gisulong niya ang iyang tabernakulo nga daw usa ka lamang
kini ka payag sa tanaman. Giguba niya ang dapit sa hilom nga
tigomanan. Si Yahweh ang hinungdan nganong nakalimtan sa
mga taga Zion ang hilom nga panagtigom ug ang Igpapahulay,
tungod kay gisalikway niya ang hari ug pari diha sa kalagot sa
iyang kasuko. **7** Gisalikway sa Ginoo ang iyang halaran; wala
niya gihatagan ug bili ang balaan niya nga puluy-anan. Gihatag
niya ang mga pader sa iyang mga palasyo ngadto sa kamot

sa kaaway. Nanagsinggit sila sa kadaogan diha sa balay ni
Yahweh, sa adlaw sa hilom nga panagtigom. **8** Nakahukom na
gayod si Yahweh sa pagbungkag sa pader sa anak nga babaye
sa Zion. Gibinat niya ang sukdanan ug wala niya pugngi ang
iyang kamot gikan sa pagbungkag sa pader. Gipahuyang
niya ang mga pader ug gipasubo niya kini. **9** Nalumpag ang
iyang mga ganghaan ngadto sa yuta; gibungkag ug gibali niya
ang mga rehas sa ganghaan. Ang iyang hari ug ang iyang
mga prinsipe uban na sa mga Gentil, diin wala nay balaod
ni Moises. Bisan ang iyang mga propeta dili na makakita
ug panan-awon gikan kang Yahweh. **10** Nanaglingkod sa
yuta ang mga katigulangan sa anak nga babaye sa Zion ug
nagsubo sila sa hilom. Giwisik-wisikan nila ug abog ang ilang
mga ulo; ug nagsul-ob sila ug sako. Miyukbo sa yuta ang
mga ulay sa Jerusalem. **11** Miundang na sa pagtulo ang
akong mga luha; pula na kaayo ang akong mga mata; anaa sa
kasakit ang akong kinasuloran nga bahin. Nilugwa ngadto sa
yuta ang akong atay tungod sa pagkadugmok sa mga anak
nga babaye sa akong katawhan, tungod kay wala nay kusog
ang mga bata ug ang mga masuso nga anaa sa mga dalan sa
mga baryo. **12** Nangutana sila sa ilang mga inahan, “Hain
man ang tinapay ug bino?” nangakuyapan sila sama sa mga
tawong samdan sa mga dalan sa siyudad, nangabugto ang
ilang mga kinabuhi diha sa sabakan sa ilang mga inahan.
13 Unsa man ang akong ikasulti kanimo, anak nga babaye
sa Jerusalem? Unsa man ang akong ikatandi kanimo aron
makahupay kanimo, ulay nga anak nga babaye sa Zion? Ang
imong pagkalumpag daw sama kalapad sa dagat. Kinsa man
ang makaayo kanimo? **14** Malimbongon ug binuang ang mga
panan-awon nga nakita sa imong mga propeta alang kanimo.
Wala nila gipadayag kanimo ang imong mga kasal-anan aron
ipasig-uli ang imong bahandi, apan nagtudlo hinuon sila ug
mga panlimbong ug mga pangtintal alang kanimo. **15** Kadtong
tanan nga milabay sa dalan namakpak sa ilang mga kamot
diha kanimo. Nagpanlingo sila sa ilang mga ulo batok sa anak
nga babaye sa Jerusalem ug nag-ingon, “Mao ba kini ang
siyudad nga ilang gitawag, 'Ang Kahingpit sa Pagkamaanyag,'
'Ang Kalipay sa Tibuok Kalibotan?'” **16** Ang tanan nimong
mga kaaway nagbuka sa ilang mga baba aron sa pagbiay-biay
kanimo. Nanaghoy ug nagpangagot sila sa ilang mga ngipon;
nga nag-ingon, “Gilamoy na namo siya! Mao na gayod kini
ang adlaw nga among gipaabot! Nakaplagan na namo kini!
Nakita na namo kini!” **17** Nabuhat na ni Yahweh kung unsa
ang iyang hukom. Natuman na niya ang iyang pulong nga
gimantala niya kaniadto. Iyang gilaglag; wala siya mipakita
ug kaluoy, kay gitugot man niya nga magmaya ang imong
mga kaaway batok kanimo; gidugangan niya ang kusog sa
imong mga kaaway. **18** Naninggit ang ilang mga kasing-
kasing ngadto sa Ginoo, “Mga pader sa anak nga babaye sa
Zion, patuloa nga daw sama sa suba ang mga luha matag-
adlaw ug gabii. Ayaw paundanga ang imong kaugalingon.
Ayaw hunonga ang imong paghilak. **19** Tindog ug hilak matag
gabii; gikan sa pagsugod sa kagabhion ibubo daw sama sa
tubig ang imong kasing-kasing ngadto sa atubangan sa Ginoo.
Ibayaw ang imong mga kamot ngadto sa Ginoo alang sa
kinabuhi sa imong mga kabataan nga nanghigda sa kaluya
uban sa kagutom diha sa kadalanan.” **20** Tan-awa, Yahweh, ug
hatagi ug pagtagad kadtong mga tawo nga hilabihan nimong
gipaantos. Kinahanglan bang kan-on sa mga kababayin-
an ang ilang kaugalingong bunga, ang mga anak nga ilang
giatiman? Kinahanglan bang ihawon ang pari ug ang propeta
sulod sa balaang puluy-anan sa Ginoo? **21** Nagbuy-od sa
kadalanan ang mga tigulang ug mga batan-on. Nangamatay
ang akong mga ulay ug ang akong kusgan nga mga kalalakin-
an pinaagi sa espada. Gipatay nimo sila sa adlaw sa imong
kapungot; gipatay mo sila sa bangis nga pamaagi ug wala ka
mipakita ug kaluoy. **22** Imong gipatawag ang tanan kong mga
kaaway palibot diha sa adlaw sa hilom nga panagtigom; walay
nakaikyas, ug walay nagpabilin nga buhi sa adlaw sa kapungot
ni Yahweh. Gitapos sa akong mga kaaway ang tanan nakong
giatiman ug gipadako.

3 Ako ang tawo nga nakakita sa kaalaotan sa bunal sa
kapungot ni Yahweh. **2** Gipahilayo niya ako ug gipalakaw
sa kangitngit kay sa kahayag. **3** Sigurado gayod nga gihimo
niya ako nga kaaway; gidagmalan niya ako sa iyang kamot sa
tibuok adlaw. **4** Gikuniskunis niya ang akong kaunoran ug
akong panit; gidugmok niya ang akong mga bukog. **5** Nagtukod
siya ug mga babag alang kanako, ug gipaalirongan ako sa
kapaitan ug kalisdanan. **6** Gipapuyo niya ako sa mangitngit
nga mga dapit, sama niadtong dugay na nga nangamatay. **7**
Nagtukod siya ug pader libot kanako, ug dili ako makaikyas.
Gipabug-atan niya ang akong mga gapos. **8** Bisan tuod
nagtawag ug nagsinggit ako alang sa pakitabang, wala niya
tagda ang akong mga pag-ampo. **9** Gibabagan niya ang
akong agianan sa mga pader sa mga bato nga sinapsapan;
baliko ang matag dalan nga akong agian. **10** Sama siya sa
usa ka oso nga naghulat sa paghasmag kanako, usa ka liyon
nga nagtago. **11** Gipatipas niya ang akong mga agianan.
Gikuniskunis niya ako ug gibiyaan. **12** Gibinat niya ang iyang
pana ug gitumong niya ako nga ig-onon alang sa udyong. **13**
Gipana niya ang mga udyong sa iyang baslayan aron mosulod
sa akong mga kidni. **14** Nahimo akong kataw-anan sa tanan
nakong katawhan, ang ulohan sa ilang biaybiay nga alawiton
adlaw-adlaw. **15** Gipuno niya ako sa kapait ug gipugos ako
pag-inom sa panyawan. **16** Gigupok niya ang akong mga
ngipon sa graba, ug gimu-mo niya ako ngadto sa abog. **17**
Gikuhaan mo ako ug kalinaw sa akong kinabuhi; dili na ako
makahinumdom sa bisan unsa nga kalipay. **18** Busa miingon
ako, “Ang akong paglahutay nahanaw na, ug ang akong
paglaom diha kang Yahweh nawala na.” **19** Nahunahunaan ko
ang akong kasakitan ug akong pagkahisalaag sa panyawan
ug sa kapaitan. **20** Nahunahunaan ko gayod kini, ug moyukbo
ako nga wala nay paglaom. **21** Apan nahunahunaan ko kini,
ug mao kini ang hinungdan nga ako aduna pay paglaom:
22 Pinaagi kini sa matinud-anon nga kasabotan ni Yahweh
mao nga wala kita gilaglag, kay ang maluloy-on niya nga mga
buhat dili matapos. **23** Ang iyang maluloy-on nga mga buhat
nganhi kanato bag-o matag buntag. Ang imong pagkamatinud-
anon hilabihan! **24** “Si Yahweh mao ang akong panulondon,”
miingon ako sa akong kaugalingon, busa molaom ako kaniya.
25 Maayo si Yahweh sa magahulat kaniya, sa kinabuhi nga
nangita kaniya. **26** Maayo gayod nga maghulat nga hilom sa
kaluwasan ni Yahweh. **27** Maayo kini alang sa usa ka tawo nga
magpas-an ug yugo sa iyang pagkabatan-on. **28** Palingkora
siya nga mag-inusara ug maghilom, tungod kay gibutang kini
ni Yahweh nganha kaniya. **29** Tugoti nga ibutang niya ang
iyang baba sa abog, ug tingali mahimong adunay paglaom. **30**
Tugoti nga ihatag niya ang iyang aping sa tawo nga nagsagpa
kaniya. Tugoti nga mapuno siya sa kaulawan, **31** kay ang
Ginoo dili mosalikway kaniya hangtod sa kahangtoran! **32** Kay
bisan tuod nagdala siya ug kagul-anan, mopakita usab siya
ug kaluoy nga naggikan sa pagkamaayo sa matinud-anon
niyang kasabotan. **33** Kay dili siya magdaogdaog gikan sa
iyang kasingkasing, o pasakitan ang mga anak sa mga tawo.

34 Ang pagdugmok sa tanan nga binihag sa kalibotan ilalom
sa iyang tiil, **35** ang dili pagtagad sa hustisya sa mga tawo
atubangan sa Labing Taas, **36** ang pagbaliwala sa usa ka
tawo sa iyang katungod—wala ba nakakita ang Ginoo? **37**
Kinsa man ang nagasulti ug unya kini mahitabo sa dihang
ang Ginoo wala nagmando niini? **38** Dili ba ang katalagman
ug kalamposan mogawas man sa baba sa Labing Taas? **39**
Nganong magmulo man ang bisan kinsa nga tawo nga buhi?
Nganong magmulo man ang bisan kinsa nga tawo mahitungod
sa pagsilot alang sa iyang mga sala? **40** Sulayan ug susihon
nato ang atong mga pamaagi, ug mobalik pag-usab kang
Yahweh. **41** Ipataas nato ang atong mga kasingkasing ug
atong mga kamot ngadto sa Dios sa kalangitan ug mag-
ampo: **42** "Nakalapas kami ug misukol batok kanimo, busa
wala mo kami pasayloa. **43** Gitabonan nimo ang imong
kaugalingon uban sa kasuko ug nagalutos kanamo. Gipatay
mo kami, ug wala mo kami gikaluy-an. **44** Gitabonan nimo
ang imong kaugalingon sa panganod, aron nga walay pag-
ampo nga makalahos. **45** Gisalikway mo kami ug gidumilian
sa katawhan. **46** Ang tanan namong kaaway nagbuka sa
ilang mga baba aron sa pagbiay-biay batok kanamo. **47** Ang
kahadlok sa bung-aw miabot kanamo, ang pagkabiniyaan ug
pagkadugmok." **48** Ang akong mata mihilak sama sa tubig
sa suba tungod sa pagkadugmok sa anak nga babaye sa
akong katawhan. **49** Ang akong mga mata wala naghunong
sa pagdagayday, kay wala nay kahumanan niini **50** hangtod
nga si Yahweh modungaw ug makakita gikan sa langit. **51**
Ang akong mata nagdala ug hilabihan nga kasakit sa akong
kinabuhi tungod sa tanang anak nga babaye sa akong siyudad.
52 Walay hunong ako nga gipangita sa akong mga kaaway
sama sa usa ka langgam nga walay kapasikaran. **53** Gilaglag
nila ang akong kinabuhi sa atabay ug gibutangan ug bato
ang akong ulo. **54** Milapaw ang mga tubig ibabaw sa akong
ulo; Miingon ako, "Mamatay na ako!" **55** Gitawag nako ang
imong ngalan, Yahweh, gikan sa kinahiladman sa bung-aw. **56**
Nadungog nimo ang akong tingog sa dihang miingon ako,
"Ayaw tagoi ang imong igdulongog gikan sa akong tawag sa
pagpahupay, gikan sa akong hilak sa pagpakitabang." **57**
Giduol mo ako sa adlaw nga mitawag ako kanimo; gisultihan
mo ako, "Ayaw kahadlok!" **58** Ginoo, gipanalipdan mo ako sa
dihang nahukman ang akong kinabuhi; giluwas mo ang akong
kinabuhi! **59** Yahweh, nakita mo ang ilang pagdaogdaog
kanako. Hukmi ang akong kahimtang nga makataronganon.
60 Nakita mo ang tanan nilang mga buhat sa pagpanimalos,
ang tanan nilang mga laraw batok kanako. **61** Nadungog mo
ang ilang pagpanghimaraot, Yahweh, ug ang tanan nilang
mga laraw mahitungod kanako. **62** Nadungog nimo ang mga
ngabil niadtong nakigbatok kanako; nadungog mo ang halalom
nilang mga panghunahuna batok kanako sa tibuok adlaw.
63 Sa paglingkod man nila o sa ilang pagtindog, tan-awa,
Yahweh! Ako mao ang ilang gibiaybiay sa ilang alawiton. **64**
Balosi sila Yahweh, sama sa kalisod sumala sa nahimo sa
ilang mga kamot. **65** Ihatag ang pagkamahinadlokon sa ilang
mga kasingkasing; ihatag ang tunglo kanila. **66** Gukda sila sa
imong kasuko ug laglaga sila bisan asa ilalom sa kalangitan,
Yahweh!

4 Ang bulawan hingpit nang natay-an; ang labing lunsay nga
bulawan nausab na. Ang balaan nga mga bato gibubo na
sa ulohan sa matag dalan. **2** Ang mga anak nga lalaki sa
Zion bililhon, gihatagan ug mas dako nga bili kaysa lunsay
nga bulawan. Apan karon giisip na sila ingon nga walay pulos
nga banga nga hinimo sa magkukulon. **3** Bisan ang ihalas
nga mga iro mopagawas man sa ilang mga suso aron sa
pagpasuso sa ilang mga itoy, apan ang anak nga babaye
sa akong mga katawhan ingon na kapintas sama sa mga
langgam nga abistros sa kamingawan. **4** Ang dila sa bata
nga masuso mitapot na sa alingagngag sa iyang baba uban
sa kauhaw; ang mga bata nangayo ug tinapay, apan walay
alang kanila. **5** Ang usa nga nagakaon ug mahalon nga mga
pagkaon nahimo na karong tinalikdan, ug gipanggutom sa
kadalanan; kadtong nagsuot ug pula nga mga bisti anaa na
karon sa ibabaw sa dinam-ok nga mga basura. **6** Ang kasal-
anan sa anak nga babaye sa akong katawhan mas dako pa
kaysa sala sa Sodoma, nga gipukan sa usa ka higayon, bisan
tuod walay mga kamot nga naggapos kaniya. **7** Ang iyang
mga pangulo kaniadto nagadan-ag sama sa nieve ug sama
kaputi sa gatas. Ang ilang mga lawas mas mapula kaysa
pagang; ang ilang hulagway sama sa sapiro. **8** Apan karon
ang kangitngit nagpaitom na sa ilang mga panagway, ug dili
na sila mailhan diha sa kadalanan, kay ang ilang mga panit
mitapot na sa nauga nilang mga bukog. Nahimo na kining
ingon kauga sa kahoy! **9** Kadtong gipatay pinaagi sa espada
mas maayo pa kaysa niadtong namatay pinaagi sa kagutom;
mas maayo pa sila kaysa niadtong gipanglabay, giduslak
pinaagi sa kagutom tungod sa kakulang sa bisan unsang mga
tanom gikan sa kaumahan. **10** Ang mga kamot kaniadto sa
manggiluluy-on nga mga kababayen-an nagluto na sa ilang
kaugalingon nga mga anak! Ang ilang mga anak nahimo na
nilang pagkaon sa dihang nangalaglag ang akong katawhan.
11 Natagbaw si Yahweh sa iyang kapungot. Gibubo niya ang
nagdilaab niya nga kasuko; gidagkotan niya ang usa ka kalayo
diha sa Zion, ug gilamoy niini ang iyang mga patukoranan.
12 Bisan ang mga hari sa kalibotan ni bisan kinsa nga mga
lumulupyo sa kalibotan dili makatuo nga ang kabatok ug ang
kaaway makasulod sa mga ganghaan sa Jerusalem. **13** Apan
nabuhat nila kini, tungod sa mga sala sa iyang mga propeta,
ug sa mga kasal-anan sa iyang mga pari nga nagpaula sa
dugo sa mga matarong sa iyang taliwala. **14** Kadtong mga
propeta ug mga pari naglatagaw na karon sama sa mga tawo
nga buta diha sa kadalanan. Nahugawan sila pinaagi sa dugo
busa walay bisan usa nga makahimo sa paghikap bisan sa
ilang mga bisti. **15** "Palayo! Mahugaw," kining mga propeta
ug mga pari misinggit. "Palayo! palayo! ayaw kamig hikapa!"
Busa naglatagaw sila ngadto sa lahi nga mga kayutaan, apan
bisan ang mga Gentil miingon, "Dili na sila makahimo pa sa
pagpuyo dinhi ingon nga mga langyaw." **16** Gipatibulaag sila
ni Yahweh gikan sa iyang presensya; wala gayod siya nagtan-
aw kanila uban sa pagdapig. Walay bisan usa nga midawat
sa mga pari uban sa bisan unsa nga pagtahod, ug wala
sila mipakita ug pagpakabana sa mga katigulangan. **17** Ang
among mga mata kanunay nga mapakyas sa pagpangita bisan
sa walay pulos nga mga pagtabang, bisan tuod buot na nilang
motan-aw sa usa ka nasod nga dili makaluwas kanamo. **18**
Gisubay nila ang among mga tunob padulong sa among mga
kadalanan. Ang among kataposan haduol na ug ang among
mga adlaw natapos na, kay ang among kataposan miabot
na. **19** Ang among manggugukod mas paspas pa kaysa mga
agila sa kawanangan. Gipangita nila kami sa kabukiran ug
naghulat kanamo diha sa kamingawan. **20** Ang gininhawa sa
among mga ilong, ang usa nga dinihogan ni Yahweh—ang
among hari, nadakpan diha sa ilang mga lungag; mao kini
ang among hari nga among giingon, "Magpuyo kami ilalom sa
iyang pagpanalipod taliwala sa mga nasod." **21** Pagmaya
ug pagmalipayon, anak nga babaye sa Edom nga nagpuyo

diha sa yuta sa Uz, kay ang kupa moabot usab diha kaninyo.
Mangahubog kamo ug hukasan ninyo ang inyong kaugalingon.
22 Anak nga babaye sa Zion, ang silot alang sa inyong mga
kasal-anan matapos na. Dili na gayod niya kamo ipabiling mga
binihag. Apan anak nga babaye sa Edom, pagasilotan niya
ang inyong mga sala ug ibutyag ang inyong pagkadaotan.

5 Hinumdumi Yahweh kung unsa ang nahitabo kanamo. Sud-
onga ug tan-awa ang among makauulaw nga kahimtang. **2**
Ang among mga panulondon gipangkuha sa mga dumuduong;
ug ang among mga balay gipang-ilog sa mga langyaw. **3**
Nahimo kaming mga ilo ug ang among mga inahan nahimong
mga balo kay nangamatay na ang mga amahan. **4** Ang
tubig paliton pa namo sa plata nga kantidad, ug ang among
mga kahoy gipalit usab namo. **5** Ang among mga kaaway
naggukod kanamo; duol na kaayo sila nga mabatian na namo
ang ilang gininhawa sa among liog. Gikapoy kami apan wala
kami papahulaya. **6** Nanglimos kami sa mga taga-Ehipto
ug taga-Assyria aron kami makakaon. **7** Ang among mga
Amahan nakasala; wala na sila karon ug kami ang nag-
antos sa silot sa ilang mga sala. **8** Ang mga ulipon mao
ang nagdumala kanamo, ug walay makaluwas kanamo gikan
sa ilang mga kamot. **9** Namiligro ang among kinabuhi sa
pagkuha ug tinapay atubangan sa espada sa kamingawan.
10 Ang among panit init kaayo sama sa pugon, nasunog
tungod sa kalintura dala sa kagutom. **11** Ilang gipanglugos
ang kababayin-an sa Zion, ang mga ulay sa mga siyudad
sa Juda. **12** Ilang gibitay ang mga prinsipe pinaagi sa
ilang kaugalingong kamot, ug wala sila nagtahod sa mga
katigulangan. **13** Gidala nila sa galingan ang mga lagsik
pa nga kalalakin-an ug ang mga kabataan nagbaragbarag
na sa pagpas-an ug mga kahoy. **14** Gipapahawa nila ang
mga katigulangan sa ganghaan sa siyudad ug ang lagsik
nga kalalakin-an sa ilang mga panagtugtug. **15** Naundang
ang kalipay sa among kasingkasing; ang among mga sayaw
nahimong pagbangotan. **16** Natagak ang among mga korona!
Pagkalaot namo! Tungod kay nakasala kami! **17** Ang among
mga kasingkasing gipangkapoy na, ug nihanap na ang among
mga mata, **18** tungod sa mga ihalas nga iro nga naglatagaw
sa Bungtod sa Zion nga nahimong kamingawan. **19** Apan
ikaw si Yahweh; maghari ka sa walay kataposan, ug ang
imong trono molungtad sa tanang kaliwatan. **20** Nganong
gikalimtan mo man kami sa walay kataposan? Isalikway mo ba
kami sa dugay pang panahon? **21** Pabalika kami diha kanimo
Yahweh ug maghinulsol kami. Ipasig-uli ang among adlaw
sama kaniadtong panahon, **22** gawas kung gisalikway mo na
gayod kami ug ang imong kasuko kanamo hilabihan gayod
kaayo!

Ezequiel

1 Sa ika-30 ka tuig, sa ika-lima nga adlaw sa ika-upat nga
bulan, sa panahon nga nagpuyo ako uban sa mga binihag
didto sa Suba sa Kebar. Naabli ang kalangitan ug nakita ko
ang mga panan-awon gikan sa Dios. **2** Sa ika-lima ka adlaw
nianang bulana—ika-lima nga tuig kadto sa pagkabihag ni
Haring Jehoyakin— **3** miabot ang pulong ni Yahweh ngadto
kang Ezekiel ang anak ni Buzi nga pari, diha sa kayutaan sa
Caldeanhon didto sa Suba sa Kebar, ug nakig-uban kaniya
didto ang kamot ni Yahweh. **4** Unya nakita ko ang usa ka bagyo
nga gikan sa amihanan; usa ka dakong panganod inubanan
sa pagkilat ug gipalibotan kini sa kahayag ug ang sulod niini,
ug ang kalayo nga anaa sa sulod sa panganod naggilakgilak
sama sa nagbagang bulawan. **5** Diha sa taliwala, may upat ka
mga buhing binuhat. Mao kini ang ilang panagway: sama sila
sa dagway sa tawo, **6** apan ang matag-usa kanila adunay
upat ka mga nawong ug ang matag binuhat adunay upat ka
mga pako. **7** Tul-id ang ilang mga batiis, ug ang mga tikod sa
ilang mga tiil daw sama sa mga kuko sa baka nga nagagilak
sama sa gipahamis nga bronse. **8** Apan aduna silay mga
kamot nga sama sa tawo diha ilalom sa ilang tagsatagsa ka
mga pako. Silang upat, adunay panagway ug mga pako nga
sama niini: **9** nag-abot ang ilang mga pako sa katapad nga
binuhat, ug dili na sila molisoliso pa kung molakaw na sila;
hinuon, ang matag-usa kanila molakaw paabanti. **10** Sama sa
dagway sa tawo ang ilang mga hitsura. Ang upat kanila may
panagway nga sama sa liyon sa tuong bahin, ug ang sa wala
nga bahin sama sa panagway sa baka, ug ang likoran nga
bahin sama sa panagway sa agila. **11** Sama niana ang ilang
mga panagway, ug gibukhad nila ang ilang mga pako, aron
mag-abot ang duha ka mga pako sa matag binuhat, ug ang
laing paris sa pako nagtabon sa ilang mga lawas. **12** Molakaw
ang matag binuhat kung asa sila giyahan sa Espiritu, molakaw
sila nga dili na molisoliso pa. **13** Ingon niini ang panagway sa
buhing mga binuhat, sama sila sa nagbagang kalayo, sama sa
sulo; ang hayag nga kalayo nagauban usab sa paglihok sa
mga binuhat, ug adunay pagkidlap sa kilat. **14** Paspas nga
nagalihok ang mga buhing binuhat nga nagbahisbahis sama
sila sa kilat! **15** Unya gitan-aw ko ang buhing mga binuhat;
adunay usa ka ligid nga anaa sa yuta sa tapad sa buhing mga
binuhat. **16** Mao kini ang hulagway ug ang porma sa mga
ligid: sama sa beryl nga bato ang matag ligid, ug managsama
ang upat; ang ilang hulagway ug porma sama sa ligid nga
nagsumpay sa laing ligid. **17** Kung motuyok na ang mga
ligid, motuyok kini nga dili na molikoliko sa bisan asa nga
padulngan sa giatubangan sa mga binuhat. **18** Kay ang ilang
mga yantas, habog kini ug makuyaw, kay nalukop sa mga
mata ang palibot sa mga yantas. **19** Bisan asa moadto ang
buhing binuhat, motuyok usab ang ligid uban kanila. Kung
molupad ang buhing binuhat gikan sa yuta, madala usab ang
maong mga ligid. **20** Bisan asa moadto ang Espiritu, atua
sila ug molupad ang ligid nga anaa sa kilid niini, kay ang
espiritu sa buhing binuhat anaa sa mga ligid. **21** Bisan asa
moadto ang mga binuhat, motuyok usab ang mga ligid; ug
kung mopundo ang mga binuhat, mopundo usab ang mga
ligid; kung molupad ang mga binuhat gikan sa yuta, motuyok
usab ang mga ligid tapad kanila, tungod kay ang espiritu sa
buhing binuhat anaa sa mga ligid. **22** Sa ibabaw sa mga ulo
sa buhing binuhat may hulagway sa atop-atop; sama kini sa
naggilakgilak nga kristal ibabaw sa ilang mga ulo. **23** Ilalom sa
atop-atop, ang matag pako sa binuhat mibukhad ug nag-abot
ang ilang mga pako. Ang matag binuhat adunay laing paris sa
mga pako nga motabon sa iyang kaugalingon lawas. **24** Unya
nadungog ko ang tingog sa ilang mga pako sama sa haguros
sa katubigan. Sama sa tingog sa Makagagahom sa bisan asa
sila molihok. Sama sa tingog sa bagyo. Sama sa tingog sa
mga kasundalohan. Sa panahon nga mopundo sila, itiklop
nila ang ilang mga pako. **25** May tingog gikan sa atop-atop
ibabaw sa ilang mga ulo sa panahon nga mopundo sila ug
itiklop ang ilang mga pako. **26** Ang ibabaw sa atop-atop diha
sa ilang mga ulo, may sama sa trono nga naghulagway sa
batong sapiro, ug ang sama sa usa ka panagway sa tawo
ang hulagway sa trono. **27** Aduna akoy nakita nga sama
sa nagsinawsinaw nga nagbagang puthaw gikan sa iyang
hawak pataas; nakita ko usab gikan sa iyang hawak paubos
ang dagway sa kalayo ug ang kahayag nga nagpalibot niini.
28 Sama kini sa bangaw diha sa panganod sa panahon nga
moulan mao ang kahayag nga nagpalibot niini. Mipakita kini
sama sa himaya ni Yahweh. Sa dihang nakita ko kini, mihapa
ako ug nadungog ko ang tingog nga misulti.

2 Miingon siya kanako, "Barog anak sa tawo; kay sultihan ko
ikaw." **2** Unya, samtang nagsulti pa siya kanako, mikunsad
ang Espiritu kanako ug gipatindog ako ug nadungog ko nga
nakigsulti siya kanako. **3** Miingon siya kanako, "Anak sa tawo,
ipadala ko ikaw ngadto sa katawhan sa Israel, sa masinupakon
nga nasod nga misupak batok kanako—nakasala sila ug ang
ilang katigulangan batok kanako bisan niining higayona! **4**
Gahig mga ulo ug tig-ag mga kasingkasing ang ilang mga
kaliwat. Ipadala ko ikaw ngadto kanila, ug sultihi sila, 'Mao kini
ang gisulti ni Yahweh.' **5** Maminaw man sila o dili maminaw.
Masinupakon sila nga panimalay, apan masayran nila nga
adunay propeta nga uban kanila. **6** Ikaw, anak sa tawo, ayaw
kahadlok kanila o sa ilang mga pulong. Ayaw kahadlok, bisan
anaa ka sa sampinitan ug sa mga tunok ug bisan nagpuyo ka
kauban ang mga tanga. Ayaw kahadlok sa ilang mga pulong
ug kahulga sa ilang mga nawong tungod kay masinupakon sila
nga panimalay. **7** Apan isulti mo ang akong mga pulong ngadto
kanila, mamati man sila o dili, kay masinupakon sila kaayo. **8**
Apan ikaw, anak sa tawo, paminaw sa akong gisulti kanimo.
Ayaw pagsupak sama sa masinupakon nga panimalay. Ablihi
ang imong baba ug kaona ang akong ihatag kanimo!" **9** Unya
mitan-aw ako, ug may mitunol kanako; sa usa ka sinulat nga
basahon. **10** Gibukhad niya kini sa akong atubangan; gisulatan
kini sa atubangan ug sa luyo, ug ang nasulat niini mao ang
pagbangotan, ang kasubo, ug ang kaalaotan.

3 Miingon siya kanako, "Anak sa tawo, kaona ang imong
nakita. Kaona kining linukot nga basahon, unya lakaw ug
suginli ang panimalay sa Israel." **2** Busa minganga ako, ug
gipakaon niya kanako ang maong linukot nga basahon. **3**
Miingon siya kanako, "Anak sa tawo, pakan-a ug busga ang
imong tiyan niining linukot nga basahon nga akong gihatag
kanimo!" Busa mikaon ako, ug tam-is kini sa akong baba sama
sa dugos. **4** Unya miingon siya kanako, "Anak sa tawo, lakaw
ngadto sa panimalay sa Israel ug isulti kanila ang akong mga
pulong. **5** Kay wala ko ikaw gipadala sa katawhan nga lahig
sinultihan o lisod ang pinulongan, apan ngadto sa katawhan
sa Israel— **6** dili sa gamhanang nasod nga lahig sinultihan o
lisod nga pinulongan nga dili masabtan! Kung ipadala ko ikaw
kanila, maminaw gayod sila kanimo. **7** Apan ang panimalay sa
Israel dili mouyon sa pagpaminaw kanimo, kay dili sila buot
maminaw kanako. Busa ang tanan nga panimalay sa Israel

gahig ulo ug tig-ag kasingkasing. **8** Tan-awa! Pagahion ko
ang imong ulo nga mas gahi pa sa ilang mga ulo, ug ang
imong agtang nga mas gahi pa sa ilang mga agtang. **9** Gihimo
kong sama sa diyamante ang imong agtang, nga mas gahi pa
kaysa batong bantilis! Ayaw kahadlok kanila o pagpahulga
sa ilang mga panagway, tungod kay masinupakon sila nga
panimalay." **10** Unya miingon siya kanako, "Anak sa tawo, ang
tanan nga mga pulong nga akong gipahibalo kanimo ibutang
kini sa imong kasingkasing ug paminawa gayod kini! **11** Unya
lakaw ngadto sa mga binihag, sa imong katawhan, ug sultihi
sila. Sultihi sila nga, 'Mao kini ang gisulti sa Ginoong Yahweh,'
bisan kung mamati man sila o dili." **12** Unya gibayaw ako
sa Espiritu ug nadungog ko sa akong luyo ang dahunog sa
usa ka dakong linog: "Dayega ang himaya ni Yahweh diha sa
iyang dapit!" **13** May tingog sa mga pako sa buhing binuhat sa
dihang nagkasangko sila, ug ang tingog sa mga ligid nga anaa
kanila, ug ang dahunog sa dakong linog. **14** Gibayaw ako sa
Espiritu ug gidala palayo, ug milakaw ako nga may kalagot ug
kasuko sa akong kasingkasing, kay ang gamhanan nga kamot
ni Yahweh mao ang mipalakaw kanako! **15** Busa miadto ako
sa mga binihag didto sa Tel Abib nga nagpuyo daplin sa Suba
sa Kebar, ug mipuyo ako uban kanila sa pito ka adlaw, ug
nahibulong. **16** Unya sa milabay na ang pito ka adlaw miabot
ang pulong ni Yahweh kanako nga nag-ingon, **17** "Anak sa
tawo, gihimo ko ikaw nga tigbantay sa panimalay sa Israel,
busa paminaw sa pulong gikan sa akong baba ug isulti kanila
ang akong pagpasidaan. **18** Kung moingon ako ngadto sa
daotan, 'Mamatay gayod ikaw' ug wala mo siya pasidan-i
o suginli sa pagpasidaan ang daotan mahitungod sa iyang
daotang binuhatan aron siya mabuhi—mamatay ang daotan sa
iyang sala, apan paninglon ko ang iyang dugo diha sa imong
kamot. **19** Apan kung gipasidan-an nimo ang daotan, ug wala
siya mitalikod sa pagkadaotan o sa iyang daotang binuhatan,
unya namatay siya sa iyang sala, apan giluwas mo ang
imong kaugalingong kinabuhi. **20** Kung ang usa ka matarong
motalikod sa iyang pagkamatarong ug nagbuhat sa daotan,
ug magbutang ako ug kapandolan kaniya, unya mamatay
siya. Tungod kay wala mo siya pasidan-i, mamatay siya sa
iyang sala, ug dili ko hinumdoman ang iyang nabuhat nga
matarong, apan paninglon ko ang iyang dugo diha sa imong
kamot. **21** Apan kung gipasidan-an mo ang matarong nga
tawo nga moundang sa pagpakasala aron dili na makasala,
mabuhi gayod siya tungod kay gipasidan-an mo man siya; ug
giluwas nimo ang imong kaugalingong kinabuhi." **22** Busa
ang kamot ni Yahweh anaa didto ug miingon siya kanako,
"Bangon! Gawas sa patag ug makigsulti ako kanimo didto!" **23**
Mibangon ako ug miadto sa patag, ug anaa didto ang himaya
ni Yahweh, sama sa himaya nga akong nakita duol sa suba sa
Kebar; busa gipaubos ko ang akong nawong. **24** Mikunsad
ang Espiritu kanako ug mipatindog kanako; ug nakigsulti siya
kanako ug miingon siya, "Lakaw ug panirado sulod sa imong
balay, **25** kay karon, anak sa tawo, dad-an ka nilag pisi ug
gaposon ka aron dili ka na makaadto kanila. **26** Patikigon ko
ang imong dila diha sa imong alingagngag aron maamang ka,
ug dili ka na makahimo sa pagbadlong kanila, tungod kay
masinupakon man sila nga panimalay. **27** Apan kung mosulti
na ako kanimo, ablihan ko ang imong baba aron sa pagsulti
kanila nga, 'Mao kini ang gisulti ni Yahweh.' Ang tawo nga
maminaw makadungog; apan ang tawo nga dili maminaw dili
makadungog, kay masinupakon man sila nga panimalay!"

4 "Apan ikaw, anak sa tawo, pagkuhag tisa ug ibutang kini
sa imong atubangan. Unya iukit ang siyudad sa Jerusalem
niini. **2** Unya paliboti kini ug kasundalohan, ug buhati kini ug
mga kota. Paghimo ug kasakahan nga yuta niini ug paliboti
kini ug mga kampo. Butangi ug mga troso nga pangguba ang
palibot niini. **3** Unya pagkuha ug lapad nga puthaw ug gamita
kini ingon nga paril nga puthaw tali kanimo ug sa siyudad ug
pag-atubang niini, kay sulongon na kini, ug ikaw ang mosulong
niini. Mamahimo kining timailhan sa panimalay sa Israel. **4**
Ug unya, pagtakilid ug higda sa imong wala nga bahin ug
ibutang niini ang sala sa panimalay sa Israel; pas-anon mo ang
ilang sala sulod sa daghang mga adlaw sa imong paghigda
batok sa panimalay sa Israel. **5** Ako mismo ang magtahas
kanimo ug usa ka adlaw nga magpaila alang sa usa katuig
nga ilang silot: 390 ka mga adlaw! Sa ingon niini, pas-anon
mo ang sala sa panimalay sa Israel. **6** Kung mahuman na
kini nga mga adlaw, takilid sa ikaduhang higayon sa imong
tuong bahin, kay pas-anon mo ang sala sa panimalay sa
Juda sulod sa 40 ka mga adlaw. Tahasan ko ikaw ug usa ka
adlaw alang sa matag tuig. **7** Atubanga ang Jerusalem nga
gisulong, ug pinaagi sa imong kamot nga walay tabontabon sa
pagpropesiya niini. **8** Tan-awa! Gaposon ko ikaw aron dili ka
makalisoliso hangtod nga mahuman ang mga adlaw sa imong
pagsulong. **9** Pagkuha ug mga trigo, sibada ug mga liso, mga
batong, mga dawa ug lain pang matang sa trigo; ibutang kini
sa usa ka sudlanan ug paghimo ug tinapay alang sa imong
kaugalingon sumala sa gidaghanon sa mga adlaw sa imong
pagtakilid. Kay kaonon mo kini sulod sa 390 ka mga adlaw. **10**
Ang kaonon nimo nga pagkaon mokabat ug 20 ka shekel ang
gibug-aton matag adlaw, ug kaonon mo kini sa tukmang mga
takna sa matag-adlaw. **11** Unya moinom ka ug tubig, nga
tunga sa litro, ug imnon nimo kini sa insaktong higayon. **12**
Kan-on mo kini ingon nga sibada nga tinapay, apan lutoon
nimo kini sa ilang atubangan gamit ang tae sa tawo!" **13**
Kay miingon si Yahweh, "Nagpasabot kini nga hugaw ang
tinapay nga kaonon sa katawhan sa Israel, taliwala didto sa
kanasoran diin ko sila papahawaon." **14** Apan mitubag ako,
"Ayaw, Ginoong Yahweh! Wala pa gayod ako mahugawi! Wala
pa ako mikaon sa bisang unsa nga patay o bisan unsang
gipatay sa mga mananap, sukad pa sa akong pagkabatan-
on hangtod karon, ug wala pa nasudlan ang akong baba ug
hugaw nga karne!" **15** Busa misulti siya kanako, "Tan-awa!
Gihatagan ko ikaw ug tae sa baka imbis nga tae sa tawo
aron makapangandam ka diha sa imong tinapay." **16** Misulti
usab siya kanako, "Anak sa tawo, tan-awa! Paundangon ko
ang gigikanan sa tinapay diha sa Jerusalem, ug mokaon sila
ug tinapay nga may kabalaka samtang gibahinbahin kini ug
moinom sa tubig nga may kahadlok samtang gibahinbahin kini.
17 Tungod kay makabsan na sila ug tinapay ug tubig, ang
matag usa maulawan sa iyang igsoong lalaki ug magniwang
tungod sa ilang mga kalapasan."

5 "Unya ikaw, anak sa tawo, pagkuha ug hait nga espada
ingon nga pangkiskis alang sa imong kaugalingon, ug
kiskisi ang imong ulo ug ang imong bangas, unya pagkuha ug
timbangan aron timbangon kini ug bahina ang imong buhok.
2 Sunoga ang ikatulo nga bahin niini taliwala sa siyudad sa
dihang mahuman na ang adlaw sa paglibot, ug kuhaa ang
ikatulo nga bahin sa buhok ug tagodtagora kini pinaagi sa
espada ug ibutang palibot sa siyudad. Unya isabwag ngadto
sa kahanginan ang nahibilin pang ikatulo nga bahin niini, ug
hulboton ko ang espada aron sa paggukod sa katawhan.
3 Apan pagkuha ug pipila ka mga buhok nga gikan niini
ug ihikot kini ngadto sa gipilo nga sidsid sa imong kupo.
4 Unya pagkuha pa ug dugang nga buhok ug ilabay kini

ngadto sa kalayo; ug sunoga kini; gikan didto mokatag ang
kalayo ngadto sa tanang panimalay sa Israel." **5** Miingon si
Yahweh nga Ginoo niini, "Mao kini ang Jerusalem nga anaa
sa taliwala sa kanasoran, diin ko siya gipahimutang, ug diin
gipalibotan ko siya sa ubang kayutaan. **6** Apan tungod sa
iyang kadaotan gisalikway niya ang akong mga kasugoan
labaw pa sa gibuhat sa ubang mga nasod, ug gisalikway niya
ang akong mga balaod nga mas labaw pa sa gibuhat sa mga
nasod nga nakapalibot kaniya. Gisalikway sa katawhan ang
akong mga paghukom ug wala milakaw sa akong mga balaod."
7 Busa miingon si Yahweh nga Ginoo niini, "Tungod kay mas
hilabihan man ang imong kadaotan kaysa sa ubang mga
nasod nga nagpalibot kanimo ug wala maglakaw sa akong
mga balaod o magbuhat sumala sa akong mga kasugoan, o
bisan sa pagbuhat sumala sa mga kasugoan sa mga nasod
nga nakapalibot kanimo," **8** busa miingon niini si Yahweh nga
Ginoo, "Tan-awa! Mamuhat ako batok kanimo. Ipahamtang ko
ang mga paghukom diha sa imong taliwala aron nga makakita
ang mga kanasoran. **9** Buhaton ko kanimo ang butang nga
wala pa nako sukad himoa ug dili na nako pagahimoon pag-
usab, tungod sa tanan nimong malaw-ay nga binuhatan. **10**
Busa kaonon sa mga amahan ang mga kabataan sa imong
taliwala, ug kaonon sa mga anak nga lalaki ang ilang mga
amahan, ug sanglit ipahamtang ko ang paghukom diha kaninyo
ug ipatibulaag sa matag dapit ang tanan nga nahibilin diha
kanimo. **11** Busa, ingon nga ako buhi—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh nga Ginoo—mahitabo gayod kini tungod kay imong
gihugawan ang akong balaan nga dapit uban sa tanan nga
gikasilagan nga mga butang diha kanimo ug sa tanan nimong
malaw-ay nga mga binuhatan, ug pagamyon ko kamo; Dili
ako maluoy diha kanimo, ug dili ko ikaw palingkawason. **12**
Mangamatay sa hampak ang ikatulo nga bahin kaninyo, ug
lamyon sila sa kagutom diha sa imong taliwala. Mangahagba
pinaagi sa espada ang ikatulo nga bahin nga nagpalibot
kanimo. Unya ipatibulaag ko ang ikatulo nga bahin sa bisan
asa nga dapit, ug hulboton ko ang espada aron sa paggukod
kanila. **13** Unya mahuwasan na ako sa akong hilabihan nga
kapungot ug papahulayon ko ang akong kaligutgot diha kanila.
Matagbaw na ako, ug ilang masayran nga Ako, si Yahweh,
ang nakigsulti diha sa akong kapungot sa dihang nahuman na
ang akong kaligutgot batok kanila. **14** Gub-on ko kamo ug
pakaulawan diha sa mga nasod nga nakapalibot kaninyo sa
atubangan sa matag usa nga mangagi. **15** Busa mamahimong
mahisama sa usa ka butang ang Jerusalem nga talamayon ug
bugalbugalan ngadto sa ubang katawhan, mahimong usa ka
pasidaan ug kalisangan ngadto sa mga nasod nga nakapalibot
kanimo. Ipahamtang ko ang mga paghukom batok kanimo
pinaagi sa akong kapungot ug kaligutgot, ug uban sa mapintas
nga pagbadlong—Ako, si Yahweh ang nagpahayag niini! **16**
Pagadad-an ko ikaw ug bangis nga mga udyong sa kagutom
nga mahimong paagi sa akong paglaglag kanimo. Tungod kay
dugangan ko ang imong kagutom ug gub-on ang tipiganan sa
imong tinapay. **17** Pagadad-an ko ikaw ug kagutom ug mga
katalagman aron nga mangawad-an ka ug anak. Moagi kanimo
ang hampak ug ang dugo ug magpadala ako ug espada batok
kanimo—Ako, si Yahweh, ang nagpahayag niini."

6 Miabot ang pulong ni Yahweh nganhi kanako, nga nag-
ingon, **2** "Anak sa tawo, atubanga ang kabukiran sa
Israel ug pagpanagna ngadto kanila. **3** Ingna, 'Kabukiran
sa Israel, paminawa ang pulong ni Yahweh nga Ginoo!
Miingon si Yahweh nga Ginoo niini ngadto sa kabukiran ug sa
kabungtoran, ngadto sa agianan sa sapa, ug ngadto sa mga
walog: Tan-awa! Magdala ako ug espada batok kaninyo, ug
gub-on ko ang anaa sa inyong taas nga mga dapit. **4** Unya
mahimong biniyaan ang inyong mga halaran ug mangalumpag
ang inyong mga haligi, ug ilabay nako ang inyong mga patayng
lawas ngadto sa atubangan sa ilang mga diosdios. **5** Akong
ipahimutang ang mga patayng lawas sa katawhan sa Israel
sa atubangan sa ilang mga diosdios, ug katagon ang inyong
mga bukog palibot sa inyong mga halaran. **6** Bisan asa kamo
mopuyo, pagalaglagon ang mga siyudad ug mangalumpag
ang mga anaa sa inyong taas nga mga dapit, aron nga
mangaguba ug mahimong biniyaan ang inyong mga halaran.
Unya mangaguba ug mangahanaw kini, mangalumpag ang
inyong mga haligi ug mangahanaw ang inyong mga binuhat.
7 Mangahagba ang mga patay diha sa inyong taliwala ug
mahibaloan ninyo nga ako mao si Yahweh. **8** Apan luwason
ko ang pipila nga nahibilin diha kaninyo, ug adunay pipila
nga makaikyas sa espada taliwala sa mga kanasoran, sa
dihang natibulaag kamo ngadto sa ubang kanasoran. **9**
Unya naghunahuna kanako kadtong nakaikyas taliwala sa
kanasoran diin sila pagabihagon, nga nagsubo ako tungod sa
ilang maluibon nga kasingkasing nga mibiya gikan kanako,
ug pinaagi sa ilang mga mata nga malaw-ay nga nagatan-
aw sa ilang mga diosdios. Unya ipakita nila diha sa ilang
mga panagway ang kasilag tungod sa kadaotan nga ilang
gibuhat pinaagi sa tanan nilang malaw-ay nga mga binuhatan.
10 Busa mahibaloan nila nga ako mao si Yahweh. Adunay
katuyoan nga miingon ako nga akong ipadala kining mga
katalagman ngadto kanila. **11** Miingon si Yahweh nga Ginoo
niini: Ipakpak ang inyong mga kamot ug iindak-indak ang
inyong tiil! Singgit, 'Pagkaalaot!' tungod sa tanang daotan nga
binuhatan sa panimalay sa Israel! Tungod kay mahagba sila
pinaagi sa espada, kagutom ug hampak. **12** Mamatay pinaagi
sa hampak ang atua sa layo, ug mamatay pinaagi sa espada
ang anaa sa duol. Mamatay pinaagi sa kagutom kadtong mga
nahibilin ug nangaluwas. Niini nga paagi mapatuman ko ang
akong kapungot batok kanila. **13** Unya mahibaloan ninyo nga
ako mao si Yahweh, sa dihang ipahimutang ang mga patay
taliwala sa ilang mga diosdios, palibot sa ilang mga halaran,
sa matag taas nga bungtod—ngadto sa tanang kinatumyan
sa bukid, ug ilalom sa matag dagkong kahoy ug labong nga
kahoy sa tugas—ang mga dapit diin sila nagsunog ug mga
insenso ngadto sa tanan nilang mga diosdios. **14** Hampakon
nako sila pinaagi sa akong kamot ug himoon kung awa-aw ug
biniyaan ang maong yuta, gikan sa kamingawan paingon sa
Dibla, diha sa tanang dapit diin sila namuyo. Unya mahibaloan
nila nga ako si Yahweh."

7 Miabot ang pulong ni Yahweh nganhi kanako, nga nag-
ingon, **2** "Ikaw, anak sa tawo—miingon si Yahweh nga
Ginoo niini ngadto sa yuta sa Israel.'"Ang kataposan! Miabot
na ang kataposan ngadto sa upat ka utlanan sa yuta. **3** Karon
anaa na kaninyo ang kataposan, kay ipahamtang ko ang
akong kapungot diha kaninyo, pagahukman ko kamo sumala
sa inyong mga pamaagi; unya ipasumbalik ko diha kaninyo
ang tanan ninyong daotan nga mga binuhatan. **4** Tungod kay
dili ako magpakita ug kaluoy diha kaninyo, ug dili ko kamo
papalingkawason. Hinuon, ipasumbalik ko kaninyo ang inyong
mga pamaagi, ug maanaa sa inyong taliwala ang inyong
daotang mga binuhatan, busa mahibaloan ninyo nga ako mao
si Yahweh. **5** Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Katalagman!
Usa ka talagsaon nga katalagman! Tan-awa, moabot kini. **6**
Moabot na gayod ang kataposan. Mibarog batok kaninyo ang
kataposan. Tan-awa, padulong na kini! **7** Padulong na ang

inyong kaalaotan kamong nagpuyo sa yuta. Miabot na ang
panahon; haduol na ang adlaw sa kalaglagan, ug dili na gayod
magmalipayon ang mga kabukiran. **8** Karon ipahamtang ko sa
dili madugay ang akong kapungot batok kaninyo ug pun-on
ko kamo sa akong kaligutgot sa dihang hukman ko na kamo
sumala sa inyong mga pamaagi ug ipasumbalik ko kaninyo
ang inyong daotan nga mga binuhatan. **9** Tungod kay dili
gayod ako magpakita ug kaluoy diha kaninyo, ug dili ko gayod
kamo palingkawason. Buhaton ko nganha kaninyo, ang inyong
binuhatan; ug maanaa sa inyong taliwala ang daotan ninyo
nga mga binuhatan aron nga mahibaloan ninyo nga ako mao
si Yahweh, ang nagsilot kaninyo. **10** Tan-awa, ang adlaw! Tan-
awa, padulong na kini! Miabot na ang kalaglagan! Namulak na
ang sungkod, nanalingsing na ang pagkamapahitas-on! **11**
Nahimong sungkod sa pagkadaotan ang kabangis— wala ni
usa kanila, ug wala ni usa sa ilang pundok, wala ni usa sa ilang
mga kabtangan, ug wala ni usa sa ilang pagkamahinungdanon
ang molungtad! **12** Padulong na ang panahon; nagkaduol
na ang adlaw. Ayaw tugoti nga magmaya ang mga tigpalit,
ni magbangotan ang mga tigbaligya, sanglit anaa sa tibuok
pundok sa katawhan ang akong kasuko! **13** Tungod kay dili
gayod makabalik ang tigbaligya sa mga butang nga napalit na,
samtang buhi pa sila, sanglit batok man sa tibuok pundok
sa katawhan ang panan-awon. Dili sila mamalik, tungod kay
walay tawo nga nabuhi diha sa iyang sala ang mapalig-on! **14**
Gipatingog nila ang budyong ug giandam ang tanan, apan
walay nagmartsa aron sa pagpakiggubat; sanglit anaa sa
tibuok pundok sa katawhan ang akong kapungot. **15** Anaa sa
gawas ang espada, ug anaa sa sulod sa dakong balay ang
hampak ug kagutom. Mangamatay pinaagi sa espada kadtong
anaa sa uma, samtang lamoyon sa kagutom ug sa hampak
kadtong anaa sa siyudad. **16** Apan moikyas gikan kanila ang
naluwas, ug mangadto sila didto sa kabukiran. Mag-agulo
silang tanan sama sa mga salampati diha sa mga walog—ang
matag tawo tungod sa iyang kasal-anan. **17** Mawad-an ug
umoy ang matag kamot ug mamuypoy ang mga tuhod sama
sa tubig, **18** ug magbisti sila ug sako, ug maputos sila sa
kalisang; makita ang kaulaw diha sa matag panagway, ug ang
pagkaupaw sa ilang mga ulo. **19** Ipanglabay nila ang ilang mga
plata ngadto sa mga kadalanan ug ang ilang mga bulawan
daw sama sa hugaw nga butang. Dili makaluwas kanila ang
ilang mga plata ug bulawan sa adlaw sa kapungot ni Yahweh.
Dili maluwas ang ilang mga kinabuhi, ug dili matagbaw ang
ilang kagutom, tungod kay nahimo nila nga kapandolan ang
ilang pagpakasala. **20** Sa ilang garbo gikuha nila ang katahom
sa iyang mga dayandayan, ug pinaagi niini naghimo sila ug
diosdios nga larawan, ug sa ilang dulumtanang mga butang.
Busa, gihimo nako kini nga mahugaw nga butang ngadto
kanila. **21** Unya ihatag nako kadto nga mga butang ngadto
sa kamot sa mga dumoduong ingon nga mga kinawat ug
ngadto sa daotan dinhi sa kalibotan ingon nga kinawat, ug
hugawhugawan nila kini. **22** Motalikod ako kanila sa dihang
hugawhugawan nila ang akong gihigugma nga dapit; mosulod
niini ang mga kawatan ug hugawhugawan kini. **23** Paghimo
ug kadena, tungod kay napuno ang yuta sa paghukom sa
dugo, ug napuno sa kabangis ang siyudad. **24** Busa dad-on
ko ang hilabihang kadaotan sa kanasoran, ug panag-iyahon
nila ang ilang mga balay, ug pagataposon ko ang garbo sa
mga gamhanan, tungod kay hugawhugawan ang ilang mga
balaang dapit! **25** Moabot ang kahadlok! Magapangita sila ug
kalinaw, apan wala silay makaplagan. **26** Moabot ang daghang
katalagman, ug daghang mga hungihong. Unya mangita sila
ug panan-awon gikan sa propeta, apan mahanaw ang balaod
gikan sa pari ug ang tambag gikan sa mga kadagkoan. **27**
Magbangotan ang hari ug daw isul-ob sa prinsipe ang kasub-
anan, samtang ang mga kamot sa katawhan diha sa yuta
mangurog tungod sa kahadlok. Buhaton ko kini ngadto kanila
sumala sa ilang mga binuhatan! Hukman ko sila sumala sa
ilang mga pamaagi hangtod nga mahibaloan nila nga ako mao
si Yahweh.'"

8 Busa nahitabo kini sa ikaunom nga tuig ug sa ikaunom nga
bulan, sa ikalima nga adlaw sa bulan, samtang naglingkod
ako sa akong balay ug naglingkod sa akong atubangan ang
mga kadagkoan sa Juda, mitapion kanako didto pag-usab ang
kamot ni Yahweh nga Ginoo. **2** Busa mitan-aw ako, ug tan-
awa, adunay susama sa panagway sa usa ka tawo. Adunay
kalayo gikan sa iyang mga dapidapi hangtod sa ubos nga
bahin. Ug gikan sa iyang mga dapidapi paingon sa taas nga
bahin adunay panagway sa usa ka butang nga nagsinaw, sama
sa naggilak nga puthaw. **3** Unya mikab-ot siya nga daw usa ka
kamot ug gikuha ako pinaagi sa buhok sa akong ulo; gibayaw
ako sa Espiritu taliwala sa yuta ug sa langit, ug sa mga panan-
awon gikan sa Dios, gidala niya ako sa Jerusalem, sa pultahan
sulod sa amihanang bahin sa ganghaan, diin nagbarog ang
diosdios nga naghagit ug hilabihang pangabugho. **4** Unya tan-
awa, anaa didto ang himaya sa Dios sa Israel, sumala sa
panan-awon nga akong nakita didto sa patag. **5** Unya miingon
siya kanako, "Anak sa tawo, iyahat ang imong mga mata
ngadto sa amihanan." Busa giyahat ko ang akong mga mata
ngadto sa amihanan, ug ngadto sa amihanan sa ganghaan
padulong sa halaran, didto sa pultahan, anaa ang diosdios
sa pangabugho. **6** Busa miingon siya kanako, "Anak sa
tawo, nakita ba nimo ang ilang ginabuhat? Mao kini ang mga
hilabihan kadaotan nga ginabuhat sa panimalay sa Israel dinhi
aron mopahilayo ako gikan sa akong balaang dapit. Apan
molingi ka ug makakita ug hilabihan pa kadaotan nga mga
butang." **7** Unya gidala niya ako sa pultahan sa hawanan
ug mitan-aw ako, ug adunay bangag ang paril. **8** Miingon
siya kanako, "Anak sa tawo, pagbakbak niini nga paril. "Busa
gibakbakan ko ang paril, ug didto adunay pultahan. **9** Unya
miingon siya kanako, "Lakaw ug tan-awa ang daotang mga
butang nga ilang ginabuhat dinhi." **10** Busa misulod ako ug
mitan-aw, ug tan-awa! Adunay matag porma sa nagakamang
ug dulumtanan nga mananap! Gikulit ngadto sa tibuok paril ang
matag diosdios sa panimalay sa Israel. **11** Atua didto ang 70 ka
mga kadagkoan sa panimalay sa Israel, ug nagabarog sa ilang
taliwala si Jaazania nga anak nga lalaki ni Shafan. Nagabarog
sila sa atubangan sa mga larawan, ug adunay dala nga
butanganan sa insenso ang matag tawo aron mopataas ang
kahumot sa aso sa insenso. **12** Miingon siya kanako, "Anak sa
tawo, nakita ba nimo ang ginabuhat sa mga kadagkoan sa
panimalay sa Israel didto sa ngitngit? Nagabuhat ang matag-
usa niini sa tago nga lawak sa iyang diosdios, kay miingon
sila, "Dili kita makita ni Yahweh! Gisalikway na ni Yahweh ang
yuta." **13** Unya miingon siya kanako, "Lingi pag-usab ug tan-
awa ang uban pang hilabihan kadaotan nga ilang ginabuhat."
14 Pagkahuman gidala niya ako sa pultahan sa ganghaan
sa balay ni Yahweh nga atua sa amihanang bahin, ug tan-
awa! Naglingkod didto ang kababayen-an nga nagbangotan
alang kang Tamuz. **15** Busa miingon siya kanako, "Nakita ba
nimo kini, anak sa tawo? Lingi pag-usab ug tan-awa bisan
pa ang hilabihan kadaotan kaysa niini." **16** Gidala niya ako
ngadto sa sulod sa hawanan nga balay ni Yahweh, ug tan-
awa! sa pultahan sa templo ni Yahweh taliwala sa portico ug

sa halaran, adunay mga 25 ka kalalakin-an nga nagtalikod
sa templo ni Yahweh ug nag-atubang sila sa sidlakan, ug
nagasimba sila sa adlaw. **17** Miingon siya kanako, "Nakita
ba nimo kini, anak sa tawo? Diyutay ba lamang kini nga
mga butang alang sa panimalay sa Juda nga buhaton kining
daotang mga butang nga ilang ginabuhat dinhi? Kay gipuno
nila ang yuta sa kabangis ug mibalik sila pag-usab aron sa
paghagit kanako nga masuko, diha sa pagbutang ug sanga sa
ilang mga ilong. **18** Busa pagabuhaton ko usab diha kanila; dili
ako magpakita ug kaluoy, dili ko sila palingkawason. Bisan pa
ug mohilak sila sa makusog nga tingog sa akong igdulungog,
dili ko sila paminawon."

9 Unya nadungog ko ang iyang singgit, ug miingon, "Tugoti
nga moadto ang mga tigbantay ngadto sa siyudad, padad-
a ang matag-usa uban sa iyang hinagiban sa kalaglagan."
2 Unya tan-awa! Miabot ang unom ka kalalakin-an gikan
sa agianan sa ibabaw nga ganghaan nga nag-atubang sa
amihanan, dala sa matag usa ang iyang hinagiban sa pagpatay.
Adunay usa ka tawo sa ilang taliwala nga nagbisti ug lino nga
adunay kagamitan sa escriba sa iyang kiliran. Busa misulod
sila ug mibarog sa tapad sa tumbaga nga halaran. **3** Unya
mikayab ang himaya sa Dios sa Israel gikan sa mga kerubin
diin kini nahimutang sa pultahan sa balay. Gitawag niya ang
tawo nga nagbisti ug lino nga adunay kagamitan sa escriba sa
iyang kiliran. **4** Miingon si Yahweh kaniya, "Agi taliwala sa
siyudad —taliwala sa Jerusalem—ug paghimo ug timailhan sa
mga agtang niadtong mga nag-agulo ug nanghupaw tungod
sa tanang kadaotan nga gibuhat taliwala sa siyudad." **5** Unya
nakigsulti siya sa uban samtang ako naminaw, "Agi sa siyudad
sunod kaniya ug pagpatay. Ayaw pagpakita ug kaluoy, ug
ayaw palingkawasa **6** hamtong man nga lalaki, batan-ong
lalaki, ulay, gamay nga mga bata o kababayen-an. Pamatya
silang tanan! Apan ayaw ilakip ang si bisan kinsa nga adunay
timailhan sa iyang ulo. Pagsugod sa akong balaang dapit!"
Busa nagsugod sila sa mga kadagkoan nga anaa atubangan
sa balay. **7** Miingon siya kanila, "Hugawi ang balay, ug pun-
a sa patay kining mga hawanan. Padayon!" Busa milakaw
sila ug gisulong ang siyudad. **8** Samtang gisulong nila kini,
nakita ko ang akong kaugalingon nga nag-inusara, mihapa
ug midanguyngoy ako ug miingon, "O, Yahweh nga Ginoo,
laglagon mo ba ang tanang nahibilin sa Israel diha sa pagbubo
sa imong kapungot sa Jerusalem?" **9** Miingon siya kanako,
"Hilabihan gayod kadako ang kasal-anan sa panimalay sa
Israel ug Juda." Napuno ug dugo ang yuta ug napuno sa mga
kadaotan ang siyudad, sanglit miingon man sila, 'Gikalimtan ni
Yahweh ang yuta,' ug 'wala nakakita si Yahweh!' **10** Busa, dili
ako magpakita ug kaluoy, dili ko sila palingkawason. Dad-on
ko hinuon kining tanan diha kanila." **11** Tan-awa! mibalik ang
tawo nga nagbisti ug lino nga adunay kagamitan sa escriba sa
iyang kiliran. Nagpahibalo siya ug miingon, "Gibuhat ko na ang
tanan nimong gimando."

10 Samtang nagtan-aw ako sa daw atop nga anaa sa
ibabaw sa mga ulo sa mga kerubin; adunay mitungha
ibabaw kanila nga daw sama sa usa ka safiro nga susama sa
trono. **2** Unya nakigsulti si Yahweh sa tawo nga nagbisti ug
lino ug miingon, "Adto taliwala sa mga ligid ilalom sa mga
kerubin, ug pun-a sa mga nagbaga nga uling ang duha nimo
ka mga kamot gikan sa taliwala sa mga kerubin ug ikatag
kini sa siyudad." Unya misulod ang tawo samtang nagtan-aw
ako. **3** Nagbarog ang mga kerubin sa tuong bahin sa balay
sa dihang misulod ang tawo, ug napuno sa panganod ang
kinasulorang hawanan. **4** Mikayab ang himaya ni Yahweh
gikan sa kerubin ug mibarog ibabaw sa pultahan sa balay.
Napuno niini ang balay sa panganod, ug napuno sa kahayag
sa himaya ni Yahweh ang hawanan. **5** Nadungog ang tingog
sa mga pako sa kerubin hangtod sa gawas nga hawanan,
sama sa tingog sa labing Gamhanang Dios sa dihang misulti
siya. **6** Nahitabo kini, sa dihang gimandoan sa Dios ang tawo
nga nagbisti ug lino ug miingon, "Pagkuha ug baga gikan sa
taliwala sa mga ligid nga anaa sa taliwala sa mga kerubin,"
misulod ang tawo ug mibarog tapad sa ligid. **7** Gikab-ot sa
usa ka kerubin ang baga nga anaa taliwala sa mga kerubin,
ug giisa ug gibutang kini ngadto sa mga kamot sa tawo nga
nagbisti ug lino. Gikuha kini sa tawo ug mibalik. **8** Nakita ko
sa mga kerubin ang daw kamot sa tawo nga anaa sa ilalom sa
ilang mga pako. **9** Busa mitan-aw ako, ug tan-awa! Adunay
upat ka mga ligid sa tapad sa mga kerubin—usa ka ligid tapad
sa matag kerubin—ug sama sa beril nga bato ang hulagway
sa mga ligid. **10** Managsama ang hulagway niining upat ka
mga ligid, sama sa ligid nga mitagbo sa lain pang ligid. **11**
Kung milihok sila, mosunod sila sa bisan asa sa upat ka
dapit ug dili mosaylo sa bisan asang dapit. Hinuon, bisan asa
moatubang ang ulo, gisunod nila kini. Wala sila misaylo sa
bisan asang dapit samtang nagpadulong sila. **12** Ang tibuok
nilang lawas—lakip ang ilang mga likod, ilang mga kamot ug
ilang mga pako—nalukop sa mga mata, ug nalukop usab
sa mga mata ang palibot sa upat ka mga ligid. **13** Samtang
naminaw ako, gitawag ang mga ligid nga, "Nagatuyok." **14**
Adunay upat ka mga panagway ang matag usa kanila; ang
unang panagway mao ang panagway sa usa ka kerubin, ang
ikaduhang panagway mao ang panagway sa usa ka tawo, ang
ikatulo mao ang panagway sa liyon, ug ang ikaupat mao ang
panagway sa agila. **15** Unya mikayab ang mga kerubin—mao
kini ang mga buhing binuhat nga akong nakita daplin sa
Chebar Canal. **16** Sa dihang milihok ang mga kerubin, moadto
usab ang mga ligid sa tapad niini, ug sa dihang ibukhad sa
mga kerubin ang ilang mga pako aron molupad gikan sa yuta,
dili moliko ang mga ligid. Nagpabilin gihapon kini sa ilang
tapad. **17** Sa dihang mobarog ang mga kerubin, mobarog
usab ang mga ligid, ug sa dihang mokayab sila, mokayab usab
ang mga ligid uban kanila, tungod kay anaa sa mga ligid ang
espiritu sa buhing binuhat. **18** Unya migawas gikan sa ibabaw
sa pultahan sa balay ang himaya ni Yahweh ug mibarog
ibabaw sa mga kerubin. **19** Sa akong atubangan gibukhad sa
mga kerubin ang ilang mga pako ug mikayab gikan sa yuta sa
dihang migawas sila, ug gibuhat usab kini sa mga ligid nga
anaa sa ilang tapad. Mibarog sila sa sidlakan nga bahin sa
pultahan sa balay ni Yahweh, ug mikunsad kanila ang himaya
sa Dios sa Israel gikan sa kahitas-an. **20** Mao kini ang mga
buhing binuhat nga akong nakita ilalom sa Dios sa Israel kilid
sa Chebar Canal, busa nakahibalo ako nga sila mga kerubin!
21 Adunay upat ka mga panagway ug upat ka mga pako ang
matag-usa kanila, **22** ug nahisama ang ilang mga panagway
sa mga panagway nga akong nakita sa panan-awon didto sa
Chebar Canal, ug milakaw dayon ang matag-usa kanila.

11 Unya gibayaw ako sa Espiritu ug gidala ngadto sa
sidlakang bahin sa ganghaan sa balay ni Yahweh, nga
nag-atubang sa sidlakan, ug tan-awa, diha sa pultahan sa
ganghaan adunay 25 ka kalalakin-an. Taliwala kanila, akong
nakita si Jaazania nga anak nga lalaki ni Azur ug si Pelatia
nga anak nga lalaki ni Benaya. **2** Miingon ang Dios kanako,
"Anak sa tawo, mao kini ang mga kalalakin-an nga nagbuhat
ug sala ug ang mga naglaraw ug daotan niini nga siyudad. **3**

Nagaingon sila, 'Dili pa karon ang panahon sa pagtukod ug
mga balay; kini nga siyudad mao ang kulon, ug kita ang karne.'
4 Busa pagpanagna batok kanila. Pagpanagna, anak sa tawo."
5 Unya mikunsad ang Espiritu ni Yahweh kanako ug miingon,
"Isulti: Mao kini ang giingon ni Yahweh: sama sa inyong
ginaingon, panimalay sa Israel; tungod kay nasayod ako kung
unsa ang inyong gihunahuna. **6** Gipadaghan ninyo ang mga
tawo nga inyong gipamatay niini nga siyudad ug gipuno ang
kadalanan niini. **7** Busa, miingon si Yahweh nga Ginoo niini:
Ang mga tawo nga inyong gipamatay, kansang mga lawas
inyong gipabuy-od taliwala sa Jerusalem, mao ang karne,
ug kini nga siyudad mao ang kulon. Apan pagawason kamo
gikan sa taliwala niini nga siyudad. **8** Gikahadlokan ninyo ang
espada, busa ipadala ko ang espada diha kaninyo—mao kini
ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. **9** Pagawason ko kamo
gikan sa taliwala niini nga siyudad, ug itugyan kamo ngadto
sa mga kamot sa mga langyaw, tungod kay pagahukman ko
kamo. **10** Mangahagba kamo pinaagi sa espada. Pagahukman
ko kamo sulod sa mga utlanan sa Israel aron nga mahibaloan
ninyo nga ako si Yahweh. **11** Dili ninyo mahimong kulon nga
lutoanan kini nga siyudad, ni mahimo kamong karne sa iyang
taliwala. Pagahukman ko kamo sulod sa mga utlanan sa Israel.
12 Unya mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh, kansang mga
balaod wala ninyo lakwi ug kansang mga kasugoan wala ninyo
tumana. Gituman hinuon ninyo ang mga kasugoan sa ubang
mga nasod nga nagpalibot kaninyo." **13** Nahitabo nga samtang
nagapanagna ako, namatay ang anak nga lalaki ni Benaya
nga si Pelatia. Busa mihapa ako ug midanguyngoy ug miingon,
"Pagkaalaot, Yahweh nga Ginoo, pagalaglagon mo ba gayod
sa hingpit ang mga nahibilin sa Israel?" **14** Miabot kanako
ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon, **15** "Anak sa tawo, ang
imong mga kaigsoonan! Ang imong mga kaigsoonan! Ang
mga kalalakin-an sa imong banay ug ang tanang panimalay sa
Israel! Silang tanan nga ginaingon niadtong mga namuyo sa
Jerusalem, 'Halayo sila gikan kang Yahweh! Gihatag na kini
nga yuta kanato ingon nga atong panag-iyahan.' **16** Busa isulti,
'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Bisan pa ug gipahilayo ko
sila sa mga nasod, ug bisan pa ug gipatibulaag ko sila sa mga
kayutaan, sa gihapon ako ang nahimo nilang dalangpanan
sa mubo nga panahon diha sa mga yuta diin sila miabot.'
17 Busa isulti, 'Mao kini ang giingon ni Yahweh nga Ginoo:
Pagatapokon ko kamo gikan sa mga katawhan ug tigomon
kamo gikan sa mga kayutaan diin kamo nagkatibulaag, ug
ihatag ko kaninyo ang yuta sa Israel.' **18** Unya mangadto
sila didto ug kuhaon ang tanang dulumtanang butang ug ang
tanang kadaotan gikan niana nga dapit. **19** Hatagan ko sila ug
usa ka kasingkasing, ug bag-o nga espiritu. Kuhaon ko ang
ilang kasingkasing nga sama sa bato gikan sa ilang unod ug
hatagan ko sila ug malumo nga kasingkasing, **20** aron nga
maglakaw sila sa akong mga balaod, ug tumanon nila ang
akong mga kasugoan ug buhaton kini. Unya mahimo sila nga
akong katawhan, ug ako ang mahimo nilang Dios. **21** Apan
kadtong naglakaw uban sa paghigugma sa ilang dulumtanan
nga mga butang ug sa ilang mga kadaotan, ipasumbalik ko
kanila ang ilang binuhatan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh
nga Ginoo." **22** Gibukhad sa mga kerubin ang ilang mga pako
ug ang mga ligid nga anaa sa ilang tapad, ug anaa sa ilang
ibabaw ang himaya sa Dios sa Israel. **23** Unya mikayab ang
himaya ni Yahweh gikan sa taliwala sa siyudad ug mitungtong
sa bukid ngadto sa sidlakan nga bahin sa siyudad. **24** Gibayaw
ako sa Espiritu ug gidala ngadto sa Caldea, ngadto sa mga
binihag, diha sa panan-awon nga gikan sa Espiritu sa Dios, ug
mikayab ibabaw kanako ang panan-awon nga akong nakita.
25 Unya akong gipahayag ngadto sa mga binihag ang tanang
mga butang nga akong nakita gikan kang Yahweh.

12 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon,
2 "Anak sa tawo, nagpuyo ka taliwala sa masinupakon
nga panimalay, diin aduna silay mga mata aron sa pagtan-aw
apan dili sila makakita; ug aduna silay mga dalunggan aron
maminaw apan dili makadungog, tungod kay masinupakon
man sila nga panimalay. **3** Busa alang kanimo, anak sa
tawo, andama ang imong mga butang alang sa pagbihag
kanimo, ug pagsugod sa paglakaw panahon sa adlaw diha sa
ilang atubangan, tungod kay pagabihagon ko ikaw sa ilang
atubangan gikan sa imong dapit ngadto sa laing dapit. Tingali
ug makakita sila, bisan pa ug masinupakon sila nga panimalay.
4 Dad-on nimo ang imong mga butang alang sa pagbihag
kanimo samtang adlaw pa diha sa ilang atubangan; gawas
inig kagabii diha sa ilang atubangan sa samang pamaagi
nga bihagon ang usa ka tawo. **5** Bakbaki ang paril diha sa
ilang atubangan ug gawas agi niini. **6** Pas-ana ang imong
mga butang diha sa ilang atubangan, ug dad-a kini ngadto sa
ngitngit. Taboni ang imong dagway, tungod kay kinahanglan
nga dili nimo makita ang yuta, sanglit gihimo ko ikaw ingon nga
timaan alang sa panimalay sa Israel." **7** Busa gibuhat ko kini,
sama sa gimando kanako. Gipagawas nako ang akong mga
butang alang sa pagbihag samtang adlaw pa, ug gibakbakan
ko ang paril inig kagabii. Gidala ko ang akong mga butang
sa ngitngit, ug gipas-an ko kini diha sa ilang atubangan. **8**
Unya pagkabuntag miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga
nag-ingon, **9** "Anak sa tawo, wala ba nakapangutana ang
panimalay sa Israel, ang masinupakon nga panimalay, 'Unsa
man ang imong ginabuhat?' **10** Sultihi sila, 'Miingon si Yahweh
nga Ginoo niini: kini nga buhat usa ka pagpanagna mahitungod
sa prinsipe sa Jerusalem, ug sa tibuok panimalay sa Israel
nga anaa sa ilang taliwala.' **11** Isulti, 'Usa ako ka timaan alang
kaninyo. Sama sa akong gibuhat, busa mao usab kini ang
pagabuhaton ngadto kanila; pagadakpon ug pagabihagon sila.
12 Magapas-an sa iyang mga butang ang prinsipe nga uban
kanila diha sa ngitngit, ug mogawas agi sa paril. Bakbakon nila
ang paril ug ipagawas ang ilang mga butang. Tabonan niya ang
iyang dagway, aron nga dili niya makita ang yuta. **13** Ibukhad
ko ang akong pukot diha kaniya ug malit-ag ko siya; unya
pagadad-on ko siya ngadto sa Babilonia, ang yuta sa mga
Caldeanhon, apan dili niya kini makita. Mamatay siya didto.
14 Patibulaagon ko usab sa nagkalainlain nga bahin kadtong
mga nag-alirong nga motabang kaniya ug sa iyang tibuok
kasundalohan, ug magpadala ako ug espada nga magagukod
kanila. **15** Unya mahibaloan nila nga ako si Yahweh, sa dihang
patibulaagon ko sila diha sa mga kanasoran ug ipakatag sila
sa tibuok kayutaan. **16** Apan luwason ko ang pipila sa ilang
mga kalalakin-an gikan sa espada, kagutom, ug hampak,
aron nga adunay makalista sa tanan nilang kadaotan diha sa
kayutaan diin ko sila gikuha, aron nga mahibaloan nila nga
ako si Yahweh.'" **17** Miabot ang pulong ni Yahweh kanako,
nga nag-ingon, **18** "Anak sa tawo, kaona ang imong tinapay
ug imna ang imong tubig uban sa pagpangurog tungod sa
kahadlok ug kabalaka. **19** Unya ingna ang katawhan sa
yuta, "Miingon si Yahweh nga Ginoo niini mahitungod sa mga
lumolupyo sa Jerusalem, ug sa yuta sa Israel: Pagakan-on
nila ang ilang tinapay ug pagaimnon nila ang ilang tubig uban
sa pagpangurog tungod sa kahadlok, sanglit pagakawaton ang
tanang anaa sa yuta tungod sa kabangis niadtong namuyo
didto. **20** Busa maawaaw ang gipuy-an nga mga siyudad,

ug mabiniyaan ang yuta; busa mahibaloan ninyo nga ako si
Yahweh.'" **21** Miabot pag-usab kanako ang pulong ni Yahweh,
nga nag-ingon, **22** "Anak sa tawo, unsa man kining panultihon
nga anaa sa yuta sa Israel nga nagaingon, 'Gilugwayan
ang mga adlaw, ug nangapakyas ang matag panan-awon'?
23 Busa, sultihi sila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini:
Pagataposon ko na kini nga panultihon, ug dili na gayod kini
isulti pa sa mga Israelita.' Sultihi sila, 'Haduol na ang mga
adlaw nga matuman ang matag panan-awon. **24** Tungod
kay wala na gayoy dili tinuod nga mga panan-awon o mga
maanindot nga pagpanagna diha sa panimalay sa Israel.
25 Tungod kay ako si Yahweh! Mosulti ako, ug tumanon ko
ang mga pulong nga akong giingon. Dili na gayod malangay
kining butanga. Tungod kay isulti ko kini nga pulong sa inyong
mga adlaw, masinupakon nga panimalay, ug tumanon ko kini!
—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.'" **26** Miabot
pag-usab kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon, **27**
"Anak sa tawo! Tan-awa, miingon ang panimalay sa Israel,
'Dugay pa mahitabo ang panan-awon nga iyang nakita, ug
mahitabo sa layo pa nga panahon ang iyang mga gipanagna.'
28 Busa sultihi sila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Dili na
gayod malangay ang akong mga pulong, apan mahitabo na
ang mga pulong nga akong gisulti—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga Ginoo.'"

13 Miabot na usab kanako ang pulong ni Yahweh nga
nagaingon, **2** "Anak sa tawo, pagpanagna batok sa
mga propeta nga nagapanagna sa Israel, ug sultihi kadtong
nagapanagna nga subay sa ilang kaugalingong mga hunahuna,
'Paminawa ang pulong ni Yahweh. **3** Miingon si Yahweh nga
Ginoo niini: Pagkaalaot sa buangbuang nga mga propeta
nga nagasunod sa ilang kaugalingon nga espiritu, apan wala
gayoy nakita! **4** Israel, daw sama sa ihalas nga mga iro diha
sa biniyaan nga mga yuta ang inyong mga propeta. **5** Wala
kamo mangadto sa mga paril nga nakapalibot sa panimalay
sa Israel aron ayohon ang guba nga mga bahin niini, aron
nga malig-on sa gubat sa adlaw ni Yahweh. **6** Adunay dili
tinuod nga mga panan-awon ug mga panagna ang mga tawo,
kadtong nag-ingon, "Mao kini, ug mao kana ang gipahayag
ni Yahweh." Wala sila gipadala ni Yahweh, apan gipalaom
nila ang mga tawo nga mahitabo ang ilang mga mensahe. **7**
Wala ba kamo nagsulti ug dili tinuod nga mga panan-awon
ug naghimo ug bakak nga mga panagna, kamo nga nag-
ingon, "Mao kini, ug mao kana ang gipahayag ni Yahweh" sa
dihang wala man ako miingon?' **8** Busa miingon si Yahweh
nga Ginoo niini, 'Tungod kay nagbuhat man kamo ug dili tinuod
nga mga panan-awon ug nagsulti ug mga bakak—busa mao
kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo batok kaninyo: **9**
Makigbatok ang akong kamot ngadto sa mga propeta nga
adunay dili tinuod nga mga panan-awon ug naghimo ug
bakak nga mga panagna. Dili sila mahiapil sa tigom sa akong
katawhan, o malangkob sa listahan sa panimalay sa Israel;
kinahanglan nga dili gayod sila moadto sa yuta sa Israel.
Aron nga mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh nga Ginoo!
10 Tungod niini, ug tungod kay gipahisalaag nila ang akong
katawhan ug miingon, "Kalinaw!" sa dihang walay kalinaw,
nagtukod sila ug mga paril nga ilang pintalan ug puti.' **11**
Sultihi kadtong nagpintal ug puti sa paril, 'Malumpag kini;
mobundak ang kusog nga ulan, ug magpadala ako ug ulan
nga ice, ug usa ka unos aron nga malumpag kini. **12** Tan-
awa, malumpag ang paril. Wala ba kamo sultihi sa uban, "Asa
man ang pintal nga inyong gitabon niini?" **13** Busa miingon si
Yahweh nga Ginoo niini: Magpadala ako ug unos tungod sa
akong kapungot, ug magbunok ang ulan tungod sa akong
kaligutgot! Laglagon kini sa hingpit pinaagi sa ulan nga ice
tungod sa akong kapungot. **14** Kay pagalumpagon ko gayod
ang paril nga inyong gitabonan ug pintal, ug pagalumpagon
ko kini ngadto sa yuta hangtod nga makita na ang mga
patukoranan niini. Busa malumpag kini, ug madat-ogan gayod
kamo sa taliwala niini. Unya mahibaloan ninyo nga ako si
Yahweh. **15** Kay pagalaglagon ko sa hingpit ang paril ug
kadtong nagpaputi niini tungod sa akong kapungot. Sultihan ko
ikaw, "Nahanaw na ang paril, ni ang mga tawo nga nagpaputi
niini— **16** ang mga propeta sa Israel nga nanagna mahitungod
sa Jerusalem ug niadtong adunay mga panan-awon sa kalinaw
alang kaniya. Apan walay kalinaw! —mao kini ang gipahayag
ni Yahweh nga Ginoo.'" **17** Busa ikaw, anak sa tawo, pagpakig-
atubang batok sa mga anak nga babaye sa imong katawhan
nga nanagna gikan sa ilang kaugalingong mga hunahuna,
ug pagpanagna batok kanila. **18** Isulti, 'Miingon si Yahweh
nga Ginoo niini: Pagkaalaot sa mga babaye nga nagbuhat
ug mga anting-anting diha sa tanang bahin sa ilang kamot
ug nagbuhat ug nagkalainlain nga sukod sa mga belo alang
sa ilang mga ulo, aron gamiton sa pagpanglimbong sa mga
tawo. Limbongan mo ba ang akong katawhan apan luwason
ang inyong mga kaugalingong kinabuhi? **19** Gipasipad-an
mo ako diha sa akong katawhan alang sa pipila ka kumkom
nga sebada ug mga tinipik sa tinapay, aron sa pagpatay
sa mga tawo nga dili angay mamatay, ug pagbuhi niadtong
dili na unta angay mabuhi, tungod sa inyong mga bakak
ngadto sa akong katawhan nga nakadungog kaninyo. **20**
Busa miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Supak ako niadtong
mga anting-anting nga inyong gigamit aron sa paglit-ag sa
kinabuhi sa mga tawo nga daw mga langgam lamang sila.
Tinuod gayod, pagakuhaon ko kana gikan sa inyong mga
bukton; ug kadtong mga tawo nga inyong gilit-ag sama sa
mga langgam—pagabuhian ko sila. **21** Gision ko ang inyong
mga belo ug luwason ko ang akong katawhan gikan sa
inyong kamot, aron nga makalingkawas na sila sa inyong mga
kamot. Mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh. **22** Tungod kay
gipaluya ninyo ang kasingkasing sa mga tawong matarong
pinaagi sa mga bakak, bisan tuod ug wala nako tinguhaa
ang iyang pagkaluya, ug tungod kay gidasig hinuon ninyo
ang binuhatan sa usa ka tawong daotan aron nga dili siya
magbag-o aron nga maluwas ang iyang kinabuhi— **23** busa
dili na kamo makabuhat ug dili tinuod nga mga panan-awon
o makapadayon sa paghimo ug mga pagpanagna, tungod
kay luwason ko ang akong katawhan gikan sa inyong kamot.
Mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh.'"

14 Mianhi kanako ang pipila ka mga kadagkoan sa Israel
ug milingkod sa akong atubangan. **2** Unya miabot ang
pulong ni Yahweh kanako, nga nag-ingon, **3** "Anak sa tawo,
nahigugma kining mga tawhana sa ilang mga diosdios ug
nagbutang ug babag nga kapandolan diha sa ilang atubangan.
Angay ko bang tubagon ang ilang mga pangutana nganhi
kanako? **4** Busa ipahibalo ug isulti kini kanila, 'Miingon si
Yahweh nga Ginoo niini: Ang matag tawo sa panimalay sa
Israel nga naghigugma sa iyang mga diosdios ug nagbutang
sa sala ingon nga babag nga iyang kapandolan diha sa iyang
atubangan ug unya moadto sa propeta—ako, si Yahweh, ang
motubag kaniya sumala sa kadaghan sa iyang mga diosdios.
5 Buhaton ko kini aron mahibalik ko ang panimalay sa Israel sa
ilang mga kasingkasing nga gipahilayo gikan kanako pinaagi
sa ilang mga diosdios.' **6** Busa sultihi ang panimalay sa
Israel, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: "Paghinulsol ug

biyai ang inyong mga diosdios! Talikdi ang tanan ninyong
daotan nga mga binuhatan. **7** Tungod kay ang matag-usa
nga gikan sa panimalay sa Israel ug ang matag langyaw nga
nagpuyo sa Israel nga mibiya kanako, nga naghigugma sa
iyang mga diosdios ug nagbutang sa sala ingon nga babag nga
iyang kapandolan diha sa iyang atubangan ug unya miadto
sa propeta aron sa pagpangita kanako—Ako, si Yahweh,
ang motubag kaniya. **8** Busa moatubang ako batok nianang
tawhana ug himoon ko siya nga timaan ug pasidaan, tungod
kay papahawaon ko siya diha sa taliwala sa akong katawhan,
ug mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh. **9** Kung malimbongan
ang propeta ug mosulti ug usa ka mensahe, nan, ako, si
Yahweh, mao ang maglimbong sa maong propeta; Ituy-od ko
ang akong kamot batok kaniya ug laglagon siya sa taliwala sa
akong katawhan nga mga Israelita. **10** Magpas-an sila sa ilang
kaugalingong kasal-anan; ang sala sa propeta sama lamang sa
sala sa tawo nga nagpakisayod gikan kaniya. **11** Tungod niini,
dili na mahisalaag gikan sa pagsunod kanako ang panimalay
sa Israel ni hugawan ang ilang mga kaugalingon pinaagi sa
tanan nilang mga kalapasan. Mahimo silang akong katawhan
ug ako ang mahimo nilang Dios—Mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga Ginoo.'" **12** Unya miabot ang pulong ni Yahweh
kanako, nga nag-ingon, **13** "Anak sa tawo, kung makasala
batok kanako ang yuta pinaagi sa pagbuhat ug busa ituy-od ko
ang akong kamot batok niini ug putlon ang sungkod sa tinapay,
ug pagadad-an ko kini ug kagutom ug mangamatay ang tawo
ug mananap nga gikan sa yuta; **14** unya bisan kining tulo
ka kalalakin-an—si Noa, Daniel, ug si Job—anaa sa taliwala
niini nga yuta, maluwas lamang nila ang ilang mga kinabuhi
pinaagi sa ilang pagkamatarong—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga Ginoo. **15** Kung magpadala ako ug bangis nga
mga mananap sa yuta ug himoon kining dili mabungahon aron
mahimong biniyaan nga yuta diin wala nay tawo nga makaagi
tungod sa mabangis nga mga mananap, **16** unya bisan pa
kung anaa kining tulo ka kalalakin-an sa maong dapit—ingon
nga ako buhi, gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—dili gayod nila
maluwas bisan ang ilang mga anak nga lalaki o mga babaye;
ang ilang kaugalingong kinabuhi lamang ang maluwas, apan
mahimong biniyaan ang yuta. **17** O kung magdala ako ug
espada batok nianang yutaa ug moingon "Espada, adto sa
maong yuta ug patya ang tawo ug mananap nga anaa niini,' **18**
unya bisan pa ug anaa kining tulo ka kalalakin-an taliwala sa
maong dapit—ingon nga ako buhi, gipahayag ni Yahweh nga
Ginoo—dili gayod nila maluwas bisan ang ilang kaugalingong
anak nga mga lalaki o mga babaye; ang ilang kaugalingong
kinabuhi lamang ang maluwas. **19** O kung magpadala ako ug
hampak batok niini nga yuta ug ibubo ko ang akong kapungot
batok niini pinaagi sa pagpaagas ug dugo, aron pamatyon
ang mga tawo ug ang mga mananap, **20** unya bisan ug anaa
sa maong yuta si Noa, Daniel, ug Job—ingon nga ako buhi,
gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—dili gayod nila maluwas
bisan ang kaugalingon nilang mga anak nga lalaki o babaye,
ang ilang kaugalingong kinabuhi lamang ang maluwas pinaagi
sa ilang pagkamatarong. **21** Tungod kay miingon si Yahweh
nga Ginoo niini: Sa walay pagduhaduha buhaton ko gayod
ang hilabihang kadaot pinaagi sa pagpadala sa akong upat ka
mga silot—kagutom, espada, ihalas nga mga mananap, ug
hampak—batok sa Jerusalem aron pamatyon ang mga tawo
ug mga mabangis nga mga mananap nga anaa sa maong
yuta. **22** Apan, tan-awa! adunay nasalin nga nahibilin diha
sa yuta, mga nangaluwas nga moanha uban ang mga anak
nga lalaki ug babaye. Tan-awa! moanha sila diha kaninyo, ug
makita ninyo ang ilang mga pamaagi ug mga binuhatan ug
mahupay kamo mahitungod sa silot nga gipadala ko ngadto sa
Jerusalem, ug mahitungod sa tanan pang mga butang nga
akong gipadala batok sa yuta. **23** Pagahupayon kamo sa mga
nangaluwas sa dihang makita ninyo ang ilang mga pamaagi
ug mga binuhatan, busa mahibaloan ninyo kining tanan nga
mga butang nga akong gibuhat batok kaniya, nga wala ko kini
gibuhat nga walay kapuslanan! —mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga Ginoo."

15 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kanako, nga nag-
ingon, **2** "Anak sa tawo, sa unsa man nga paagi nga
mahimong mas maayo ang paras kaysa bisan unsang kahoy
nga adunay mga sanga nga anaa taliwala sa kalasangan? **3**
Makakuha ba ang katawhan ug kahoy nga gikan sa paras
aron makahimo ug bisan unsang butang? O makahimo ba sila
ug mga ugsok gikan niini aron masab-itan ug bisan unsang
butang? **4** Tan-awa! Kung ilabay kini ngadto sa kalayo ingon
nga sugnod, ug kung masunog ang matag tumoy ug tunga niini,
may kapuslanan pa ba kini alang sa bisan unsang butang? **5**
Tan-awa! Sa dihang tibuok pa kini, dili kini makabuhat ug bisan
unsang butang; sigurado gayod nga, sa dihang nasunog na
kini, nan dili gihapon kini makabuhat ug bisan unsang butang
nga mahinungdanon. **6** Busa miingon si Yahweh nga Ginoo
niini: Dili sama sa mga kahoy sa mga kalasangan, gihatag ko
ang paras ingon nga pangsugnod sa kalayo; buhaton ko ang
samang paagi ngadto sa mga lumolupyo sa Jerusalem. **7**
Tungod kay moatubang ako batok kanila. Bisan ug migula sila
gikan sa kalayo, apan lamuyon gihapon sila sa kalayo; busa
makahibalo kamo nga ako si Yahweh, sa dihang moatubang
ako batok kanila. **8** Unya himoon kung biniyaan ang maong
yuta tungod kay nakasala man sila—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh nga Ginoo."

16 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kanako, nga nag-
ingon, **2** "Anak sa tawo, ipahibalo sa Jerusalem ang
mahitungod sa iyang daotan nga mga binuhatan, **3** ug ipahayag,
'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini ngadto sa Jerusalem: Ang
imong sinugdanan ug ang imong pagkahimugso nahimutang sa
yuta sa Canaan; Amorihanon ang imong amahan ug Hitihanon
ang imong inahan. **4** Sa adlaw sa imong pagkahimugso, wala
giputol sa imong inahan ang imong pusod, ni gihugasan ka
niya ug tubig o gihaplasan ka ug asin, o gibalot ka sa panapton.
5 Wala gayoy nagpakita ug kaluoy aron buhaton ang bisan
unsa niining mga butanga alang kanimo, aron maluoy diha
kanimo. Sa adlaw nga ikaw nahimugso, diin gidumtam ang
imong kinabuhi, gilabay ka ngadto sa hawan nga kaumahan.
6 Apan miagi ako diha kanimo, ug nakita ko nga nagalunang
ka sa imong kaugalingong dugo; busa miingon ako kanimo
diha sa imong dugo, "Mabuhi ka! Miingon ako kanimo diha
sa imong dugo, "Mabuhi ka!" **7** Gipatubo ko ikaw nga sama
sa tanom diha sa kaumahan. Midaghan ka ug midako, ug
nahimo ka nga alahas sa mga alahas. Naumol ang imong mga
dughan, ug mibaga ang imong mga buhok, bisan pa ug hubo
ka. **8** Miagi ako kanimo pag-usab ug nakita ko ikaw. Tan-awa!
miabot na ang panahon sa gugma diha kanimo, busa gibukhad
ko ang akong kupo diha kanimo ug gitabonan ang imong
pagkahubo. Ug nanumpa ako diha kanimo ug gidala ikaw
ngadto sa kasabotan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga
Ginoo—ug ikaw nahimong akoa. **9** Busa gihugasan ko ikaw ug
tubig ug gitanggal ang dugo diha kanimo, ug gidihogan ko ikaw
ug lana. **10** Gibistihan ko ikaw ug ginansilyo nga mga bisti ug
gisuotan ug sandalyas nga hinimo gikan sa panit sa mananap.

Gibalot ko ikaw sa labing maayo nga lino ug gitabonan ug
seda. **11** Human gidayandayan ko ikaw ug mga alahas,
gibutangan ug mga pulseras ang imong kamot, ug gikwentasan
ang imong liog. **12** Gibutangan ko ug singsing ang imong ilong
ug ariyos sa imong mga dalunggan, ug matahom nga korona
sa imong ulo. **13** Busa gidayandayanan ka ug bulawan ug
plata, ug gibistihan ikaw ug labing maayo nga lino, seda, ug
ginansilyo nga mga bisti; nagkaon ikaw ug labing maayo nga
harina, dugos, ug lana, ug hilabihan ang imong kaanyag, ug
nahimo kang rayna. **14** Miabot ang imong kabantog ngadto
sa kanasoran tungod sa imong kaanyag, tungod kay haom
kini sa kahalangdon nga gihatag ko kanimo—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. **15** Apan misalig ka sa imong
kaanyag, ug nagpakasama ka sa babayeng nagabaligya ug
dungog tungod sa imong kabantog; gibubo nimo ang imong
malaw-ay nga binuhatan sa matag tawo nga moagi, aron nga
maangkon niya ang imong katahom. **16** Ug gihukas nimo
ang imong mga bisti ug naghimo ikaw uban kanila ug taas
nga mga dapit nga gidayandayanan ug nagkalainlain nga
kolor, ug didto nagpakasama ka sa babayeng nagabaligya
ug dungog. Dili unta kini angay nga mahitabo. Ni maanaa
kini nga butang. **17** Gikuha nimo ang labing maayo nga
mga alahas nga bulawan ug plata nga gihatag ko kanimo,
ug naghimo ka alang sa imong kaugalingon ug hulagway
sa mga lalaki, ug gibuhat nimo ang ginabuhat sa babayeng
nagabaligya ug dungog. **18** Gikuha nimo ang imong mga
ginansilyo nga mga bisti ug gisul-ob kanila, ug gibutang nimo
sa ilang atubangan ang akong mga lana ug mga pahumot. **19**
Giandam nimo sa ilang atubangan ang tinapay nga gihatag
ko kanimo—nga hinimo sa labing maayo nga harina, lana,
ug dugos—aron makahatag ug kahumot, kay mao kini ang
nahitabo—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.
20 Unya gikuha nimo ang imong mga anak nga lalaki ug
babaye nga imong gihimugso alang kanako ug gihalad mo sila
ngadto sa mga larawan aron lamoyon ingon nga pagkaon.
Gamay lamang ba nga butang ang imong malaw-ay nga mga
binuhatan? **21** Gipamatay nimo ang akong mga anak ug
gisunog sila ngadto sa kalayo. **22** Sa tanan nimong daotan
ug malaw-ay nga mga binuhatan wala ka naghunahuna sa
mga adlaw sa imong pagkabatan-on, sa dihang hubo ka pa
ug naglunang sa imong dugo. **23** Alaot! Alaot ka! —mao
kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—busa, dugang
niining tanan nga kadaotan, **24** nagtukod ka ug mga simbahan
alang sa mga diosdios sa matag plasa. **25** Gitukod mo ang
imong taas nga dapit diha sa matag kanto sa kadalanan ug
gihugawan nimo ang imong kaanyag, tungod kay gitanyag mo
ang imong lawas sa matag tawo nga molabay ug nagbuhat ka
ug daghang malaw-ay nga binuhatan. **26** Nagpakasama ka sa
babayeng nagabaligya ug dungog uban sa mga Ehiptohanon,
ang maulagon mo nga mga silingan, ug nagbuhat pa ikaw ug
daghang malaw-ay nga binuhatan, nga nakapasuko kanako.
27 Tan-awa! hampakon ko ikaw pinaagi sa akong kamot ug
kuhaan ka ug pagkaon. Itugyan ko ang imong kinabuhi ngadto
sa imong mga kaaway, ang mga anak nga babaye sa mga
Filistihanon, nga nangaulaw sa imong malaw-ay nga mga
binuhatan. **28** Nagpakahisama ka sa babayeng nagabaligya
ug dungog ngadto sa mga taga-Asiria tungod kay dili ka
matagbaw. Nagpakahisama ka sa babayeng nagabaligya ug
dungog ug sa gihapon wala gayod matagbaw. **29** Nagbuhat
ka ug daghang malaw-ay nga binuhatan sa yuta sa mga
tigpatigayon sa Caldea, ug bisan pa niini wala gihapon ka
matagbaw. **30** Pagkahuyang sa imong kasingkasing—mao kini
ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—nga gibuhat mo kining
tanan nga mga butang, mga binuhatan sa mga walay ulaw nga
babayeng nagabaligya ug dungog? **31** Nagtukod ka sa imong
taas nga mga dapit sa matag kanto sa kadalanan ug naghimo
ka ug simbahan sa imong mga diosdios sa matag plasa.
Apan dili ka sama sa mga babayeng nagabaligya ug dungog
tungod kay midumili ka man sa pagdawat ug bayad. **32** Ikaw
babayeng mananapaw, nagdawat ka ug mga dumoduong puli
sa imong bana. **33** Nagahatag ug bayad ang katawhan sa
matag babaye nga nagabaligya ug dungog, apan ikaw ang
nagahatag ug mga bayad sa imong tanan nga mga hinigugma
ug nagasuhol kanila aron moadto kanimo ug magbuhat ug
malaw-ay nga butang. **34** Busa adunay kalainan tali kanimo
ug niadtong ubang mga babaye, sanglit wala may moadto
kanimo aron maghangyo kanimo nga makigdulog kanila.
Hinuon, gibayran mo sila. Walay nagbayad diha kanimo. **35**
Busa, ikaw babayeng nagabaligya ug dungog, paminaw sa
pulong ni Yahweh. **36** Miingon si Yahweh nga Ginoo niini:
Tungod kay gibubo mo man ang imong kaulag ug gipakita ang
imong mga tinagoang bahin pinaagi sa imong pagbuhat ug
malaw-ay nga mga butang uban sa imong mga hinigugma
uban sa imong dulumtanan nga mga diosdios, ug tungod
sa dugo sa imong mga anak nga imong gihatag sa imong
mga diosdios, **37** busa, tan-awa! Tigomon ko ang imong mga
hinigugma nga imong nakaila, tanan nga imong gihigugma
ug gikasilagan, ug tigomon ko sila batok kanimo sa matag
kiliran. Ipakita ko kanila ang imong mga tinagoang bahin aron
makita nila ang imong pagkahubo. **38** Tungod kay silotan ko
ikaw sa imong pagpanapaw ug pagpaagas sa dugo, ug dad-
on ko diha kanimo ang giula nga dugo sa akong hilabihang
kapungot ug kalagot. **39** Itugyan ko ikaw ngadto sa ilang
mga kamot aron nga tumpagon nila ang simbahan alang
sa imong mga diosdios, ug gun-obon ang imong taas nga
mga dapit ug huboan ka nila sa imong mga bisti ug kuhaon
ang tanan nimong mga alahas. Biyaan ka nila nga hubo. **40**
Unya magdala sila ug pundok sa katawhan batok kanimo ug
batoon ug tagudtagoron ka pinaagi sa ilang mga espada. **41**
Pagasunogon nila ang imong mga balay ug magbuhat ug
daghang silot diha kanimo sa atubangan sa daghang mga
babaye, tungod kay undangon ko ang imong pagkamalaw-ay,
ug dili na nimo pagabayran ang imong mga hinigugma. **42**
Unya mahupay ang akong kapungot batok kanimo; mawala
ang akong kasuko diha kanimo, tungod kay matagbaw na
ako, ug dili na gayod ako masuko. **43** Tungod kay wala nimo
gihinumdoman ang mga adlaw sa imong pagkabatan-on ug
nakahimo kanako nga magpangurog sa kasuko tungod niining
tanan nga mga butang, busa, tan-awa! Ibalik ko kanimo ang
silot tungod sa imong mga gibuhat—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga Ginoo. Wala ba nimo gidugang ang pagbuhat ug
malaw-ay nga mga butang diha sa tanan nimong dulumtanan
nga mga binuhatan? **44** Tan-awa! Nagaingon ang matag usa
nga nagsulti ug mga panultihon mahitungod kanimo nga, "Kung
unsa ang inahan, mao usab ang iyang anak nga babaye."
45 Anak ka nga babaye sa imong inahan, nga gidumtan ang
iyang bana ug mga anak, ug igsoon ka nga babaye sa imong
mga igsoon nga babaye nga gidumtan ang ilang mga bana ug
mga kaanakan. Hitihanon ang imong inahan, ug Amorihanon
ang imong amahan. **46** Ang Samaria ang imong magulang
nga babaye ug ang iyang mga anak nga babaye mao ang
namuyo sa amihanang bahin, samtang ang imong manghod
nga babaye ug ang iyang mga anak nga babaye mao ang
namuyo sa habagatang bahin, nga mao ang, Sodoma. **47**

Wala lamang ikaw naglakaw nga sama sa ilang pamaagi ug
nagasunod sa ilang mga pamatasan ug naandan, apan mas
labaw pa kanila ang tanan nimong binuhatan. **48** Ingon nga
ako buhi—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—ang
imong igsoon nga babaye nga mao ang Sodoma ug ang iyang
mga anak nga babaye, wala makahimo ug kadaotan nga mas
labaw pa sa daotan nga imong nahimo ug sa imong mga anak
nga babaye. **49** Tan-awa! Mao kini ang sala sa Sodoma nga
imong igsoon nga babaye: mapahitas-on siya, walay kabalaka
ug walay pagpakabana sa bisan unsang butang. Wala niya
gipalig-on ang iyang mga kamot alang sa mga tawong kabos
ug nagkinahanglan. **50** Mapahitas-on ug nagbuhat siya ug
daotang mga binuhatan sa akong atubangan, busa gilaglag ko
sila sumala sa imong nakita. **51** Wala gayod nakahimo ang
Samaria bisan katunga sa imong mga sala; hinuon, nagbuhat
ka ug daghang malaw-ay nga mga butang nga labaw pa sa
ilang gibuhat, ug gipakita mo nga mas matarong pa ang imong
mga igsoong babaye tungod sa tanang mga malaw-ay nga
butang nga imong gibuhat! **52** Ilabina ikaw, ipakita ang imong
kaugalingong kaulawan; niini nga paagi gipakita nimo nga
mas matarong pa ang imong mga igsoon nga babaye kaysa
kanimo, tungod sa mga sala nga imong nabuhat niadtong
tanang malaw-ay nga mga pamaagi. Karon labi pang matarong
ang imong igsoon nga babaye kaysa kanimo. Ilabina na ikaw
usab, ipakita ang imong kaugalingong kaulawan, tungod kay
niini nga paagi gipakita nimo nga mas matarong pa ang imong
mga igsoon nga babaye kaysa kanimo. **53** Tungod kay ibalik ko
kanila ang ilang mga kadagaya—ang kadagaya sa Sodoma ug
sa iyang mga anak nga babaye, ug ang kadagaya sa Samaria
ug sa iyang mga anak nga babaye; apan mahilakip kanila ang
imong mga kadagaya. **54** Tungod niining mga butanga ipakita
ninyo ang inyong mga kaulawan; tamayon kamo tungod sa
tanang butang nga inyong nabuhat, ug niini nga paagi mahimo
kamong tighupay kanila. **55** Busa mahibalik sa ilang karaan
nga kahimtang ang Sodoma nga imong igsoon nga babaye ug
ang iyang mga anak nga babaye, ug mahibalik usab sa iyang
karaan nga kahimtang ang Samaria ug ang iyang mga anak
nga babaye. Unya mahibalik ka usab ug ang imong mga anak
nga babaye sa imong karaan nga kahimtang. **56** Wala gayod
nimo nahisgotan ang Sodoma nga imong igsoon nga babaye
sa mga adlaw diin ikaw garboso, **57** sa wala pa mapadayag
ang imong pagkadaotan. Apan karon, nahimo kang talamayon
sa mga anak nga babaye sa Edom ug sa tanang mga anak
nga babaye sa Filistihanon nga nagpalibot kaniya. Biaybiayon
ka sa tanang tawo. **58** Magpakita ka sa imong kaulaw ug
malaw-ay nga mga binuhatan! —mao kini ang gipahayag ni
Yahweh! **59** Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Buhaton ko
ang angay kanimo, ikaw nga nagsalikway sa imong panumpa
pinaagi sa pagsupak sa kasabotan. **60** Apan hinumdoman ko
ang kasabotan nga gihimo ko tali kanimo sa mga adlaw sa
imong pagkabatan-on, ug magbuhat ako ug kasabotan uban
kanimo hangtod sa kahangtoran. **61** Unya mahinumdoman
nimo ang imong mga binuhatan ug maulaw ka sa dihang
dawaton nimo ang imong mga magulang ug mga manghod
nga babaye. Ihatag ko sila kanimo ingon nga mga anak nga
babaye, apan dili tungod sa imong kasabotan. **62** Magbuhat
ako ug kasabotan tali kanimo, ug makahibalo ka nga ako si
Yahweh. **63** Tungod niining mga butanga, mahinumdoman
nimo ang tanan ug maulaw ka, busa dili na nimo ibuka ang
imong mga baba aron nga mosulti tungod sa imong kaulaw, sa
dihang gipasaylo ko ikaw sa tanan mong nabuhat—mao kini
ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.""

17 Miabot ang pulong ni Yahweh nganhi kanako, nga nag-
ingon, **2** "Anak sa tawo, paghatag ug usa ka tigmo ug
pagsulti ug usa ka sambingay ngadto sa panimalay sa Israel.
3 Isulti nga, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Miadto sa
Lebanon ang dakong agila nga adunay dagko ug taas nga
mga pako, napuno sa mga balahibo nga nagkalainlain ug kolor
ug mitugpa sa tumoy sa kahoy nga sidro. **4** Gibali niini ang
tumoy sa mga sanga ug gidala kini ngadto sa yuta sa Canaan;
gitanom niya kini ngadto sa siyudad sa mga tigpatigayon. **5**
Mikuha usab siya ug pipila ka mga binhi sa maong yuta ug
gitanom kini sa tabunok nga yuta. Gitanom niya kini daplin
sa suba nga sama sa usa ka bagon. **6** Unya miturok kini ug
nahimong nagakatay nga paras diha sa yuta. Mipaingon kaniya
ang mga sanga niini, ug migamot kini. Busa nahimo kining
paras ug misangasanga ug nanalingsing. **7** Apan adunay laing
dakong agila nga adunay dagko nga mga pako ug daghang
balahibo. Tan-awa! Mikatay ang gamot niini nga paras paingon
sa agila, ug mikatay ang mga sanga niini paingon sa agila
gikan sa dapit diin kini gitanom aron nga matubigan kini.
8 Natanom kini sa maayong yuta daplin sa suba aron nga
mohatag kini ug daghang sanga ug mohatag ug bunga, aron
nga mahimong maanindot nga paras.' **9** Isulti ngadto sa
katawhan, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Molabong ba
kini? Dili ba kini ibton ug pupoon ang bunga niini aron nga
mangalaya kini, ug mangalaya ba ang tanang udlot sa tanom?
Dili na kinahanglan ug kusgan nga bukton o daghang mga
tawo aron sa pag-ibot sa mga gamot niini. **10** Busa tan-awa!
Human kini matanom, motubo ba kini? Dili ba kini malaya
sa dihang huypon sa hangin nga gikan sa sidlakan? Hingpit
gayod kini nga malaya diha sa gitamnan niini.'" **11** Unya
miabot ang pulong ni Yahweh nganhi kanako nga nag-ingon,
12 "Pagpakigsulti ngadto sa masinupakon nga panimalay,
'Wala ba kamo masayod kung unsa ang buot ipasabot niining
mga butanga? Tan-awa! Miabot ang hari sa Babilonia ngadto
sa Jerusalem ug gikuha ang iyang hari ug ang iyang mga
prinsipe ug gidala sila ngadto kaniya didto sa Babilonia. **13**
Unya nagkuha siya ug usa ka harianon nga kaliwat, naghimo
ug kasabotan tali kaniya, ug gipapanumpa siya. Gikuha niya
ang gamhanan nga mga tawo sa yuta, **14** aron nga mahimong
huyang ang gingharian ug dili na makabarog. Maluwas ang
yuta pinaagi sa pagtuman sa iyang kasabotan. **15** Apan
misupak batok kaniya ang hari sa Jerusalem pinaagi sa
pagpadala sa iyang mga tigpamaba ngadto sa Ehipto aron sa
pagkuha ug mga kabayo ug kasundalohan. Molampos ba siya?
Makaikyas ba ang tawo nga nagbuhat niining mga butanga?
Kung supakon niya ang kasabotan, makaikyas ba siya? **16**
Ingon nga ako buhi! —mao kini ang gipahayag ni Yahweh
nga Ginoo—mamatay gayod siya didto sa yuta sa hari nga
maoy naghimo kaniya nga hari, kansang hari nga misalikway
sa iyang gipanumpa, ug misupak sa kasabotan. Mamatay
siya taliwala sa Babilonia. **17** Dili manalipod kaniya sa gubat
ang Faraon kauban sa iyang kusgan nga kasundalohan ug
sa dakong pundok sa kalalakin-an, sa dihang magtukod ug
salipdanan ug katkatanan ang mga kasundalohan sa Babilonia
aron sa paglaglag ug daghang kinabuhi. **18** Kay gisalikway sa
hari ang iyang gipanumpa pinaagi sa pagsupak sa kasabotan.
Tan-awa, gituy-od niya ang iyang kamot aron sa pagsaad
apan gibuhat gihapon niya kining mga butanga. Dili gayod
siya makaikyas. **19** Busa miingon si Yahweh nga Ginoo niini:
Ingon nga ako buhi, dili ba gisalikway man niya ang akong
gipanumpa ug gisupak niya ang akong kasabotan? Busa
silotan ko gayod siya! **20** Ibukhad ko ang akong pukot ngadto

kaniya, ug mabitik siya sa akong pukot. Unya dad-on ko siya
ngadto sa Babilonia ug pagahukman ko siya didto tungod sa
iyang pagluib nga iyang nabuhat sa dihang gibudhian niya
ako! **21** Mangahagba pinaagi sa espada ang tanan niyang
mga kasundalohan nga buot moikyas, ug magkatibulaag sa
matag dapit ang mga nahibilin. Unya mahibaloan ninyo nga
ako si Yahweh; gipahayag ko nga mahitabo gayod kini." **22**
Miingon si Yahweh nga Ginoo niini, 'Busa pagakuhaon ko ang
labing taas nga bahin sa kahoy nga sidro, ug itanom ko ang
salingsing niini. Putolputolon ko kini, ug itanom ko kini ngadto
sa taas nga kabukiran. **23** Itanom ko kini sa mga kabukiran sa
Israel aron nga mosangasanga kini ug mamunga, ug mahimo
kining maanindot nga kahoy nga sidro aron nga mopuyo ilalom
niini ang mga langgam. Mosalag sila sa landong sa mga sanga
niini. **24** Unya mahibaloan sa tanang kahoy sa uma nga ako si
Yahweh. Pamutlon ko ang taas nga mga kahoy ug patuboon
ko ang mubo nga mga kahoy. Palayaon ko ang labong nga
kahoy ug buhion ko ang laya nga kahoy. Ako si Yahweh,
gipahayag ko nga mahitabo gayod kini; ug gibuhat ko kini.'"

18 Miabot ang pulong ni Yahweh kanako pag-usab, nga
nag-ingon, **2** "Unsa man ang buot mong ipasabot, ikaw
nga migamit niini nga panultihon mahitungod sa yuta sa Israel
ug miingon, 'Nikaon ang mga amahan ug aslom nga mga
ubas, ug ang gingilohan ug mga ngipon mao ang mga bata'?
3 Ingon nga ako buhi, mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga
Ginoo—wala na gayoy higayon alang kaninyo sa paggamit
niini nga mga panultihon diha sa Israel. **4** Tan-awa! Akoa ang
matag kinabuhi—ang kinabuhi sa amahan ingon man usab ang
kinabuhi sa anak nga lalaki, akoa sila! Ang kalag nga nakasala
mao ang mamatay! **5** Unsa man ang ikasulti mahitungod sa
tawong matarong ug nagpahamtang sa pagkamakiangayon
ug pagkamatarong— **6** kung dili siya mokaon ibabaw sa
mga kabukiran o iyahat ang iyang mga mata ngadto sa mga
diosdios sa panimalay sa Israel, ug kung wala niya gihugawan
ang asawa sa iyang silingan, ni agdahon ang babaye panahon
sa iyang regla, matarong ba siya nga tawo? **7** Unsa man ang
ikaingon mahitungod sa tawong wala midaugdaog ni bisan
kinsa, ug ginabalik niya ngadto sa nakautang ang garantiya
alang sa utang, ug wala siya nangawat apan gihatag niya
ang iyang pagkaon ngadto sa mga gigutom ug gibistihan
niya ang hubo, matarong ba siya nga tawo? **8** Unsa man
ang ikaingon mahitungod sa tawo nga wala magpatubo sa
hilabihan alang sa kwarta nga iyang gipautang, ug wala
kaayo siya magpaginansiya sa iyang gibaligya? Gikaingon
na nga ginapahamtang niya ang iyang pagkamakiangayon
ug nagmatinud-anon siya taliwala sa katawhan. **9** Kung
kanang tawhana naglakaw sa akong mga balaod ug nagtuman
nga matinud-anon sa akong mga kasugoan, nan mao kini
ang saad alang niining tawong matarong: Mabuhi gayod
siya! —mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. **10**
Apan kung aduna siyay anak nga lalaki nga bangis nga
nagpaagas ug dugo ug nagbuhat niining daghang mga butang
nga nalista dinhi, **11** bisan pa ug wala nagbuhat ang iyang
amahan niining mga butanga, apan mikaon siya didto sa
kabukiran ug gihugawan niya ang asawa sa iyang silingan,
unsa man ang ikaingon mahitungod kaniya? **12** Gidaugdaog
niining tawhana ang mga kabos ug mga nanginahanglan, ug
nagapangilog ug nagapangawat siya, ug wala niya ginabalik
ang gisaad nga ihatag, ug giyahat niya ang iyang mga mata
ngadto sa mga diosdios ug nagbuhat ug malaw-ay nga mga
binuhatan, **13** ug nagapatubo siya ug taas kaayo sa kwarta
nga iyang gipahulam, ug nagpaginansiya siya ug dako sa iyang
ginabaligya, kinahanglan ba nga mabuhi kanang tawhana? Dili
gayod! Mamatay gayod siya ug maanaa gayod kaniya ang
iyang dugo tungod kay gibuhat man niya kining malaw-ay nga
mga butang. **14** Apan tan-awa! Pananglitan adunay usa ka
tawo nga adunay anak nga lalaki, ug nakita sa iyang anak
nga lalaki ang tanang sala nga nabuhat sa iyang amahan,
ug bisan tuod nga nakita niya kini, wala niya buhata kadtong
mga butanga. **15** Wala mikaon ang anak nga lalaki ibabaw
sa kabukiran, ug wala niya giyahat ang iyang mga mata
ngadto sa mga diosdios sa panimalay sa Israel, ug wala
niya gihugawan ang asawa sa iyang silingan, unsa man
ang ikaingon mahitungod kaniya? **16** Walay bisan usa nga
gidaugdaog kanang anak nga lalaki, o mikuha sa gisaad nga
ihatag o nangawat ug mga butang, apan naghatag hinuon siya
ug pagkaon ngadto sa mga gigutom ug gibistihan ang hubo.
17 Wala magdaugdaog kanang anak nga lalaki ni bisan kinsa o
hilabihan nga nagapatubo o nagpaginansiya ug dako alang sa
utang, apan gituman niya ang akong kasugoan ug naglakaw
sumala sa akong mga balaod; dili mamatay kanang anak nga
lalaki alang sa sala sa iyang amahan: Mabuhi gayod siya! **18**
Sanglit gidaugdaog man sa iyang amahan ang ubang tawo
pinaagi sa pagpanguha ug gikawatan ang iyang igsoong lalaki,
ug nagbuhat ug dili maayo taliwala sa iyang katawhan—tan-
awa, mamatay siya tungod sa iyang mga sala. **19** Apan
moingon kamo, 'Nganong dili man silotan ang anak nga lalaki
sa sala sa iyang amahan?' Tungod kay nagmakiangayon
man ang anak nga lalaki ug matarong ug nagtuman sa tanan
nakong balaod; gibuhat niya kini. Mabuhi gayod siya! **20**
Ang tawo nga nakasala, siya mao ang mamatay. Dili silotan
ang anak nga lalaki sa sala sa iyang amahan, ug dili silotan
ang amahan sa sala sa iyang anak nga lalaki. Anihon sa
tawong matarong ang iyang pagkamatarong, ug anihon sa
tawong daotan ang kaalaotan. **21** Apan kung mobiya ang
tawong daotan gikan sa tanang sala nga iyang nabuhat, ug
tumanon ang tanan nakong mga balaod ug buhaton ang
pagkamakiangayon ug ang pagkamatarong, unya mabuhi
gayod siya ug dili mamatay. **22** Dili na hinumdoman batok
kaniya ang tanang sala nga iyang nabuhat. Mabuhi siya
pinaagi sa matarong niyang binuhatan. **23** Magmaya ba gayod
ako diha sa kamatayon sa daotan—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga Ginoo—ug sa dili niya pagbiya gikan sa daotan
niyang binuhatan aron nga mabuhi siya? **24** Apan kung
mobiya ang tawong matarong gikan sa iyang pagkamatarong
ug nagbuhat ug mga sala ug nagbuhat ug malaw-ay sama sa
gibuhat sa tawong daotan, unya mabuhi ba siya? Kalimtan na
ang tanang matarong nga iyang gibuhat sa dihang nagbudhi
siya kanako pinaagi sa iyang pagluib. Busa mamatay siya sa
mga sala nga iyang nabuhat. **25** Apan moingon kamo, 'Dili
makiangayon ang pamaagi sa Ginoo!' Paminaw, panimalay
sa Israel! Dili ba makiangayon ang akong mga pamaagi?
Dili ba ang inyoha mang pamaagi ang dili makiangayon?
26 Sa dihang mobiya ang tawong matarong gikan sa iyang
pagkamatarong, ug mobuhat ug sala ug mamatay tungod niini,
nan mamatay siya sa sala nga iyang nabuhat. **27** Apan kung
mobiya ang tawong daotan gikan sa iyang pagkadaotan ug
nagbuhat nga makiangayon ug matarong, nan maluwas niya
ang iyang kinabuhi. **28** Tungod kay nakita ug mibiya siya
gikan sa tanang sala nga iyang nabuhat. Mabuhi gayod siya,
ug dili siya mamatay. **29** Apan miingon ang panimalay sa
Israel, 'Dili makiangayon ang pamaagi sa Ginoo!' Nganong dili
man makiangayon ang akong pamaagi, panimalay sa Israel?
Ang inyohang mga pamaagi ang dili makiangayon. **30** Busa

hukman ko ang matag usa diha kaninyo sumala sa iyang mga
pamaagi, panimalay sa Israel! —mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga Ginoo. Paghinulsol ug pagbiya gikan sa tanan
ninyong mga sala aron nga dili kini mahimong kapandolan
sa sala batok kaninyo. **31** Biyai ang tanang mga sala nga
inyong nabuhat; bag-oha ang inyong kasingkasing ug espiritu.
Nganong kinahanglan man kamong mamatay, panimalay sa
Israel? **32** Kay wala ko gikalipay ang kamatayon sa usa ka
tawo—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—busa
paghinulsol aron nga mabuhi!"

19 Karon ikaw, pagdala ug pagbangotan batok sa mga
pangulo sa Israel **2** ug ingna, 'Kinsa man ang imong
inahan? Usa ka bayeng liyon, nagpuyo siya kauban ang
anak sa liyon; ngadto sa taliwala sa mga batan-ong liyon,
giamuma niya ang iyang mga batang liyon. **3** Siya mismo
ang nagpadako sa usa sa iyang mga batang liyon aron nga
mahimong batan-ong liyon, usa ka liyon nga nakakat-on sa
pagkuniskunis sa iyang mga tukbonon, ug unya gilamoy
niya ang mga tawo. **4** Unya nakadungog ang mga nasod
mahitungod kaniya. Nadakpan siya sa ilang lit-ag, ug gidala
nila siya pinaagi sa mga kaw-it ngadto sa yuta sa Ehipto. **5**
Unya nakita sa bayeng liyon nga bisan ug naghulat siya sa
iyang pagbalik, nahanaw na ang iyang paglaom, busa nagkuha
siya ug lain niyang anak nga batang liyon ug gipadako kini
aron mahimong usa ka batan-ong liyon. **6** Naglibotlibot kining
batan-ong liyon taliwala sa laing mga liyon. Usa siya ka batan-
ong liyon ug nakakat-on sa pagkuniskunis sa iyang tukbonon;
gilamoy niya ang mga tawo. **7** Gisakmit niya ang ilang mga
balo ug giguba ang ilang mga siyudad. Nahimong biniyaan
ang yuta ug ang tanan nga anaa niini tungod sa lanog sa
iyang pagngulob. **8** Apan miadto batok kaniya ang mga nasod
gikan sa nakapalibot nga mga probinsya; gibukhad nila ang
ilang mga pukot nganha kaniya. Nadakpan siya sa ilang lit-
ag. **9** Gibutang nila siya sa hawla pinaagi sa mga kaw-it ug
unya gidala nila siya ngadto sa hari sa Babilonia. Gidala nila
siya sa mga salipdanan aron dili na madunggan ang iyang
tingog ngadto sa kabukiran sa Israel. **10** Sama sa paras ang
imong inahan nga gitanom diha sa imong dugo daplin sa tubig,
nagmabungahon kini ug nagsangasanga pag-ayo tungod sa
kadagaya sa tubig. **11** Aduna kiniy lig-on nga mga sanga nga
gigamit alang sa mga setro sa tigdumala, ug milapaw ang
gidak-on niini ibabaw sa ubang mga sanga, ug nakita ang
gitas-on niini pinaagi sa kalabong sa mga dahon niini. **12**
Apan giibot ang paras tungod sa kapungot ug gilabay ngadto
sa yuta, ug gipalaya sa hangin nga gikan sa sidlakan ang
bunga niini. Nangabali ug nangalaya ang lig-ong mga sanga
niini, ug gilamoy kini sa kalayo. **13** Busa karon gitanom na
kini ngadto sa kamingawan, sa init ug mala nga yuta. **14** Kay
migula ang kalayo gikan sa iyang dagkong mga sanga ug
gilamoy ang bunga niini. Wala nay lig-on nga sanga, wala
nay setro nga modumala niini.' Usa kini ka pagbangotan ug
pagaawiton ingon nga pagbangotan."

20 Nahitabo kini sa ikapito nga tuig, sa ikanapulo nga
adlaw sa ikalima nga bulan, nga miabot ang mga
kadagkoan sa Israel aron sa pagpakisayod kang Yahweh ug
milingkod sa akong atubangan. **2** Unya miabot ang pulong ni
Yahweh nganhi kanako, nga nag-ingon, **3** "Anak sa tawo,
ipahayag ngadto sa mga kadagkoan sa Israel ug sultihi sila,
'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Mianhi ba kamo aron sa
pagpakisayod kanako? Ingon nga ako buhi, dili na gayod ninyo
ako mapangutana! —mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga
Ginoo.' **4** Hukman mo ba sila? Maghukom ka ba, anak sa
tawo? Pahibaloa sila mahitungod sa daotang mga butang nga
gipangbuhat sa ilang mga amahan. **5** Isulti kini kanila, 'Miingon
si Yahweh nga Ginoo niini: Sa adlaw nga akong gipili ang
Israel ug giisa nako ang akong kamot aron sa pagpanumpa
ngadto sa mga kaliwat sa panimalay ni Jacob, ug gipaila
ang akong kaugalingon ngadto kanila sa yuta sa Ehipto, sa
dihang giisa ko ang akong kamot aron sa pagpanumpa kanila.
Miingon ako, "Ako si Yahweh nga inyong Dios"— **6** nianang
adlawa giisa ko ang akong kamot aron sa pagpanumpa ngadto
kanila nga pagawson ko sila gikan sa yuta sa Ehipto ngadto sa
yuta nga gipili ko gayod pag-ayo alang kanila. Nagadagayday
niini ang gatas ug dugos; labing maanindot ug tabunok kini
taliwala sa tanang kayutaan. **7** Miingon ako kanila, "Ipalabay
sa matag tawo ang dulumtanang mga butang ug ang mga
diosdios sa Ehipto nga iyang gisimba. Ayaw hugawi ang
inyong kaugalingon; Ako si Yahweh nga inyong Dios." **8** Apan
misupak sila batok kanako ug dili buot maminaw kanako. Wala
gipanglabay sa matag tawo ang dulumtanang mga butang ni
gisalikway ang mga diosdios sa Ehipto nga iyang gisimba,
busa buot ko gayod nga ibubo ang akong kapungot ngadto
kanila aron sa pagtagbaw sa akong kaligutgot ngadto kanila
taliwala sa yuta sa Ehipto. **9** Namuhat ako alang sa kaayohan
sa akong ngalan aron nga dili kini mapasipalahan diha sa
atubangan sa mga nasod diin sila namuyo. Gipaila ko ang
akong kaugalingon ngadto kanila, sa ilang atubangan, pinaagi
sa pagpagawas kanila gikan sa yuta sa Ehipto. **10** Busa
gipagawas ko sila sa yuta sa Ehipto ug gidala sila ngadto sa
kamingawan. **11** Unya gihatag ko kanila ang akong mga balaod
ug gipahibalo ko ang akong mga kasugoan ngadto kanila, nga
diin mabuhi ang tawo kung motuman siya niini. **12** Gihatag ko
usab kanila ang akong mga Adlaw nga Igpapahulay ingon nga
timaan tali sa akong kaugalingon ug kanila, aron mahibaloan
nila nga ako si Yahweh ang naghimo kanila nga balaan. **13**
Apan misupak ang panimalay sa Israel batok kanako didto sa
kamingawan. Wala sila naglakaw diha sa akong mga balaod;
hinuon, gisalikway nila ang akong mga kasugoan, nga diin
mabuhi ang tawo kung motuman siya niini. Gipasipad-an nila
pag-ayo ang akong mga Adlaw nga Igpapahulay, busa miingon
ako nga ibubo ko ngadto kanila ang akong kapungot didto
sa kamingawan aron sa pagtapos kanila. **14** Apan namuhat
ako alang sa akong ngalan aron nga dili kini mapasipalahan
diha sa atubangan sa mga nasod, nga nakakita sa akong
pagpagawas kanila gikan sa Ehipto. **15** Busa giisa ko usab
ang akong kamot aron sa pagpanumpa kanila ngadto sa
kamingawan nga dili sila dad-on ngadto sa yuta nga igahatag
unta nako kanila, ang yuta nga nagadagayday ang gatas ug
dugos, nga mao ang labing matahom ug tabunok taliwala sa
tanang kayutaan. **16** Gipanumpa ko kini tungod kay gisalikway
nila ang akong mga kasugoan ug wala naglakaw diha sa
akong mga balaod, ug gipasipalahan nila ang akong mga
Adlaw nga Igpapahulay, sanglit nagsunod man ang ilang mga
kasingkasing sa ilang mga diosdios. **17** Apan gikaluy-an ko
sila gikan sa ilang kalaglagan ug wala ko sila patya ngadto sa
kamingawan. **18** Miingon ako sa ilang mga anak nga lalaki
ug mga anak nga babaye ngadto sa kamingawan, "Ayaw
paglakaw sumala sa mga balaod sa inyong mga ginikanan;
ayaw sunda ang ilang mga kasugoan o pasipalahan ang
inyong mga kaugalingon pinaagi sa mga diosdios. **19** Ako si
Yahweh nga inyong Dios, paglakaw diha sa akong mga balaod;
tipigi ang akong mga kasugoan ug tumana kini. **20** Balaana
ang akong mga Adlaw nga Igpapahulay aron nga mahimo

kining timaan tali kanako ug kaninyo, aron nga mahibaloan
ninyo nga ako si Yahweh nga inyong Dios." **21** Apan misupak
batok kanako ang ilang mga anak nga lalaki ug mga babaye.
Wala sila maglakaw diha sa akong mga balaod o gisunod ang
akong mga kasugoan, nga diin mahimong mabuhi ang tawo
kung motuman siya niini. Gipasipalahan nila ang akong Adlaw
nga Igpapahulay, busa buot ko gayod nga ibubo ang akong
kapungot ngadto kanila aron sa pagtagbaw sa akong kaligutgot
batok kanila didto sa kamingawan. **22** Apan gipaiway ko ang
akong kamot ug namuhat alang sa akong ngalan, aron nga dili
kini mapasipalahan diha sa atubangan sa mga nasod nga
nakakita sa akong pagpagawas sa mga Israelita. **23** Busa
giisa ko usab ang akong kamot ug nanumpa kanila didto sa
kamingawan, nga patibulaagon ko sila taliwala sa kanasoran
ug ipakatag sila taliwala sa kayutaan. **24** Nakahukom ako
sa pagbuhat niini sanglit wala man nila tumana ang akong
mga kasugoan, ug sanglit gisalikway man nila ang akong
mga balaod ug gipasipalahan ang akong mga Adlaw nga
Igpapahulay. Nagtinguha sila sa pagsunod sa mga diosdios sa
ilang mga amahan. **25** Unya gihatagan ko usab sila ug dili
maayo nga mga balaod, ug mga kasugoan nga diin dili sila
mabuhi. **26** Gihugawan ko sila pinaagi sa ilang mga gasa sa
dihang naghimo sila ug paghalad sa matag kamagulangan sa
tagoangkan ug sunogon sila. Gibuhat ko kini sa paglisang
kanila ug aron mahibaloan nila nga ako si Yahweh.' **27** Busa,
anak sa tawo, pagpakigsulti sa panimalay sa Israel ug sultihi
sila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Niining paagiha
nagpasipala usab ang inyong mga amahan kanako sa dihang
wala sila nagmatinud-anon kanako. **28** Sa dihang gidala ko
sila ngadto sa yuta nga akong gipanumpa nga ihatag kanila,
ug unya inig kakita nila ug bisan unsa nga taas nga bungtod
ug labong nga kahoy, naghalad sila sa ilang mga halad, gihagit
nila ako pinaagi sa ilang mga halad, ug nagsunog usab sila
didto ug humot nga insenso ug gibubo ang ilang mga halad
nga ilimnon. **29** Unya miingon ako kanila, "Unsa man kining
taas nga dapit diin nagdala kamo ug mga halad didto?" Busa
ginganlan kini ug ngalan nga Bama hangtod niining adlawa.' **30**
Busa sultihi ang panimalay sa Israel, 'Miingon si Yahweh nga
Ginoo niini: Nganong gihugawan man ninyo ang inyong mga
kaugalingon pinaagi sa mga pamaagi sa inyong mga amahan?
Busa nganong nagpakasama man kamo sa mga babaye nga
nagbaligya ug dungog, nga nagapangita ug malaw-ay nga mga
butang? **31** Kay sa dihang gihalad ninyo ang inyong mga gasa
ug gisunog ninyo ang inyong mga anak nga lalaki, hangtod
niining adlawa gihugawan ninyo ang inyong mga kaugalingon
pinaagi sa tanan ninyong mga diosdios. Busa nganong tugotan
ko man kamo sa pagpangutana kanako, panimalay sa Israel?
Ingon nga ako buhi—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—dili
ko gayod kamo tugotan sa pagpangutana kanako. **32** Dili
gayod mahitabo ang inyong gihunahuna. Moingon kamo,
"Magpakasama kita sa ubang mga nasod, sama sa mga
banay didto sa ubang mga yuta nga nagsimba sa kahoy ug
bato." **33** Ingon nga ako buhi —mao kini ang gipahayag
ni Yahweh—maghari gayod ako diha kaninyo pinaagi sa
gamhanang kamot, sa giisa nga bukton, ug sa igabubo nga
kapungot diha kaninyo. **34** Pagawson ko kamo gikan sa
ubang katawhan ug tigomon ko kamo gikan sa mga nasod diin
kamo gipatibulaag. Buhaton ko kini pinaagi sa gamhanang
kamot ug sa gibubo nga kapungot. **35** Unya dad-on ko kamo
ngadto sa kamingawan sa mga katawhan, ug atubangon ko
kamo didto ug pagahukman. **36** Ingon nga gihukman ko
ang inyong mga amahan ngadto sa kamingawan sa yuta sa
Ehipto, busa hukman ko usab kamo—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh. **37** Pasuongon ko kamo sa ilalom sa akong
sungkod, ug patumanon ko kamo sa akong mga gikinahanglan
sa kasabotan. **38** Laglagon ko ang mga masinupakon diha
kaninyo ug kadtong mga nakigbatok kanako. Papahawaon ko
sila gikan sa yuta diin nagpuyo sila ingon nga mga langyaw,
apan dili sila makasulod sa yuta sa Israel. Unya mahibaloan
ninyo nga ako si Yahweh. **39** Busa alang kaninyo, panimalay
sa Israel, miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Kinahanglan nga
moadto ang matag usa kaninyo sa iyang kaugalingong mga
diosdios. Simbaha sila kung modumili kamo sa pagpaminaw
kanako, apan kinahanglan nga dili na ninyo pasipalahan ang
akong balaan nga ngalan pinaagi sa inyong mga gasa ug sa
inyong mga diosdios. **40** Kay sa akong balaan nga bukid, sa
kinatumyan sa bukid sa Israel—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh—simbahon ako sa tanang panimalay sa Israel didto
sa yuta. Mahimuot ako sa pagpadala kaninyo ug mga halad
didto, ug ang unang mga abot nga inyong gigahin uban sa
inyong mga balaang butang. **41** Dawaton ko kamo sama sa
humot nga insenso sa dihang pagawson ko kamo gikan sa
mga katawhan ug tigomon kamo gikan sa mga nasod diin
kamo gipatibulaag. Ipakita ko ang akong kaugalingon ingon
nga balaan taliwala kaninyo aron makita sa mga nasod. **42**
Unya, makaila kamo nga ako si Yahweh sa dihang dad-on ko
na kamo sa yuta sa Israel, ngadto sa yuta diin giisa ko ang
akong kamot aron sa pagpanumpa nga ihatag sa inyong mga
amahan. **43** Unya mahinumdoman ninyo didto ang daotan
ninyong mga binuhatan, ug ang tanan ninyong mga binuhatan
nga nakapahugaw kaninyo, ug kasilagan ninyo ang inyong
mga kaugalingon diha sa inyong panan-aw alang sa tanan
ninyong daotang mga butang nga inyong gibuhat. **44** Busa
mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh sa dihang himoon ko kini
kaninyo alang sa akong ngalan, dili alang sa inyong daotang
mga pamaagi o sa inyong malaw-ay nga binuhatan, panimalay
sa Israel—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.'"
45 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kanako, nga nag-
ingon, **46** "Anak sa tawo, atubang sa habagatang bahin sa
kayutaan, ug pagpakigsulti batok sa habagatan; pagpanagna
batok sa kalasangan sa Negev. **47** Isulti ngadto sa kalasangan
sa Negev, 'Mao kini ang gipahayag ni Yahweh—miingon si
Yahweh nga Ginoo niini: Tan-awa, maghaling ako ug kalayo
diha kaninyo. Sunogon niini ang matag lunhaw nga kahoy ug
ang matag laya nga kahoy diha kaninyo. Dili mapalong ang
nagdilaab nga kalayo; pagasunogon ang tanang tawo nga
gikan sa habagatan paingon sa amihanan. **48** Unya makakita
ang tanang tawo nga ako si Yahweh sa dihang dagkotan ko
ang kalayo, ug dili kini mapalong.'" **49** Unya miingon ako,
"Pagkaalaot! Yahweh nga Ginoo, moingon sila kanako, 'Dili ba
tigsulti lamang siya ug mga sambingay?'"

21 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-
ingon, **2** "Anak sa tawo, atubang ngadto sa Jerusalem,
ug pagsulti batok sa mga balaang dapit; panagna batok sa
yuta sa Israel. **3** Sultihi ang yuta sa Israel, 'Misulti niini si
Yahweh: Pamati! Nasuko ako batok kaninyo! Hulboton ko ang
akong espada gikan sa sakoban niini ug pangpuohon ang mga
matarong ug ang daotang tawo gikan kanimo! **4** Aron nga
pangpuohon ko ang mga matarong ug daotan gikan kanimo,
mogawas ang akong espada gikan sa sakoban niini batok
sa tanang unod gikan sa habagatan padulong sa amihan. **5**
Unya masayod ang tanang katawhan nga ako, si Yahweh
ang mihulbot sa akong espada gikan sa sakoban. Dili na
gayod ako mapugngan pa!' **6** Alang kanimo, anak sa tawo,

pag-agulo sama sa pagdaguok sa imong tiyan! Pag-agulo
uban ang kapait diha sa ilang atubangan! **7** Unya mahitabo
nga mangutana sila kanimo, 'Sa unsa mang rason nga nag-
agulo ka? Unya moingon ka, 'Tungod sa moabot nga mga
balita, tungod kay ang matag kasingkasing masakitan pag-
ayo, ug ang matag kamot magakurog! Ang matag espiritu
maluya, ug ang matag tuhod modagayday sama sa tubig.
Tan-awa! Moabot na kini ug sama kini niini! Mao kini ang
gipamulong ni Yahweh nga Ginoo." **8** Unya ang pulong ni
Yahweh miabot kanako ug miingon, **9** "Anak sa tawo, panagna
ug ingna, 'Nagsulti ang Ginoo sama niini: Ang espada! Ang
espada! Pahaiton kini ug pasinawon! **10** Pahaiton kini aron sa
pag-andam sa dako nga pagpamatay! Pasinawon kini aron
mahisama sa kilat! Kinahanglan ba kitang maglipay tungod sa
baton sa akong anak nga lalaki? Nagdumot ang espada sa
matag baton! **11** Busa gihatag ang espada aron pasinawon,
ug unya kuptan kini sa kamot! Gibaid pag-ayo ang espada ug
gipasinaw kini ug ihatag ngadto sa kamot sa mopatay!' **12**
Pagpakitabang ug pagbangotan, anak sa tawo! Tungod kay
moabot ang espada batok sa akong katawhan! Batok kini sa
tanang pangulo sa Israel. Ipanglabay sila batok sa espada
uban sa akong katawhan. Busa, hapaka ang inyong batiis! **13**
Tungod kay adunay pagsulay, apan unsaon man kung ang
baton dili magdugay? mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga
Ginoo. **14** Karon, anak sa tawo, panagna ug ipakpak ang
imong duha ka kamot, tungod kay ang espada mohasmag sa
makatulo ka higayon! Ang espada alang kanila nga pamatyon!
Alang kini nga espada sa kadaghanan aron sa pag-ihaw,
dunggabon sila bisan-asa! **15** Aron malukmay ang ilang mga
kasingkasing ug ang kadaghanan mangatumba, gipahimutang
ko ang espada batok sa ilang mga ganghaan! Pagkaalaot!
Gihimo kini sama sa kilat, gibuhian aron patyon! **16** Ikaw,
espada! Hasmag sa tuo! Hasmag sa wala! Lakaw bisan asa
ka moatubang. **17** Ipakpak ko usab ang duha ko ka kamot, ug
unya dalahon ko ang akong kasuko sa pagpahulay! Ako, si
Yahweh, ang nagmolung niini!" **18** Ang pulong ni Yahweh
miabot kanako pag-usab, nga nag-ingon, **19** "Karon, anak sa
tawo, paghimo ug duha ka mga dalan alang sa espada sa
hari sa Babilonia nga moabot. Magsugod ang duha ka dalan
sa mao ra nga yuta, ug ang usa ka ilhanan nga poste ang
mogiya paingon sa siyudad. **20** Markahi ang usa ka dalan nga
alang sa kasundalohan sa Babilonia nga moadto sa Raba,
ang siyudad sa mga Amonihanon. Markahi usab ang laing
dalan aron maoy mogiya sa kasundalohan ngadto sa Juda
ug ngadto sa Jerusalem, ang lig-on nga mga siyudad. **21**
Tungod kay mohunong ang hari sa Babilonia sa nag-abot
nga mga dalan, aron magbansay sa pagpanagna. Uyogon
niya ang pipila ka mga pana ug mangutana sa pipila ka
mga diosdios kung asa nga dalan ang ilang agian ug iyang
pagasutaon ang atay. **22** Sa iyang tuong kamot mao ang
panagna mahitungod sa Jerusalem, aron ipahimutang ang
mga troso nga mobangga batok niini, aron sa pag-abri sa
iyang baba sa pagmando sa pagpamatay, sa pagpatingog sa
singgit sa gubat, sa pagpahimutang sa tawo nga mobangga
sa ganghaan, sa paghimo ug dalan, ug sa pagpatindog ug
mga tore. **23** Mahimo kining kawang nga panan-awon diha sa
mga mata sa taga Jerusalem, kadtong naghimo ug kasabotan
tali sa taga-Babilonia! Apan pasanginlan sila sa hari nga
nakalapas sa ilang gipanumpaan aron nga daugdaogon sila!
24 Busa ang Ginoo nga si Yahweh miingon niini: Tungod kay
gipahinumdom ninyo kanako ang inyong kasal-anan ibutyag
ko ang inyong kalapasan! Makit-an ang inyong sala sa tanan
ninyong mga buhat! Tungod niini pahinumdoman ninyo ang
matag-usa nga mabihag kamo pinaagi sa kamot sa inyong
mga kaaway! **25** Ug kamong mga mahugaw ug daotan, nga
magmamando sa Israel, nga ang adlaw sa pagsilot miabot
na, ug kadto nga mga takna natapos na, **26** ang Yahweh
nga Ginoo miingon niini diha kaninyo: Huboa ang purong
ug ibutang ang korona! Mabag-o na tanang mga butang!
Igatuboy ang mga mapainubsanon ug ipaubos ang mapahitas-
on! **27** Ang pagkaguba! ang pagkaguba! Gub-on ko gayod
kini! Dili kini mapasig-uli hangtod nga moabot ang gisangonan
sa pagbuhat sa paghukom. **28** Busa ikaw, anak sa tawo,
panagna ug ingna, 'Si Yahweh nga Ginoo miingon niini ngadto
sa katawhan sa Amon mahitungod sa ilang umaabot nga
kaulawan: Gihulbot na ang espada! Gipahait na kini alang
sa pagpatay aron sa paglamoy, busa mahisama kini sa kilat!
29 Samtang makakita ug bakak nga mga panan-awon ang
mga propeta alang kaninyo, samtang naghimo sila sa mga
tulumanon aron sa paghimo ug mga bakak alang kaninyo,
motabas kini nga espada sa mga liog sa daotan nga hapit na
pamatyon, ang adlaw sa pagsilot miabot na ug kansang takna
alang sa daotan matapos na. **30** Ibalik ang espada sa inyong
sakoban. Sa dapit sa inyong binuhat, sa yuta nga inyong
gigikanan, hukman ko kamo! **31** Ibubo ko ang akong kasuko
nganha kaninyo! Ipasilaob ko ang kalayo sa akong kasuko
batok kaninyo ug ibutang kamo ngadto sa kamot sa bangis
nga tawo, mga hanas nga mga kalalakin-an sa pakiggubat!
32 Mahimo kamong panghaling sa kalayo! Ang inyong dugo
mobanaw diha sa inyong yuta. Dili kamo mahinumdoman,
tungod kay Ako, si Yahweh ang namulong niini!'"

22 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-
ingon, **2** "Busa karon ikaw, anak sa tawo, mohukom ka
ba? Hukman ba nimo ang siyudad sa dugo? Pahibaloa siya sa
tanan niyang dulumtanan. **3** Kinahanglan mosulti ka, 'Miingon
si Yahweh nga Ginoo niini: Mao kini ang siyudad nga nagbubo
sa dugo diha sa iyang taliwala aron nga moabot na ang
iyang takna; ang siyudad nga nagbuhat ug mga diosdios aron
hugawan ang iyang kaugalingon. **4** Sad-an ka gayod tungod
sa dugo nga imong gibubo, ug nahugawan pinaagi sa mga
diosdios nga imong gibuhat. Tungod kay gipadali nimo ang
imong mga adlaw ug giduol ang imong kataposang katuigan.
Busa pakaulawan ko ikaw ngadto sa kanasoran ug himoong
kataw-anan sa panan-aw sa matag kayutaan. **5** Magbiaybiay
diha kanimo kadtong anaa sa imong duol ug kadtong layo
kanimo, ikaw hugaw nga siyudad, nga nailhan sa bisan asa
nga dapit ingon nga napuno sa kalibog. **6** Tan-awa! Mianha
kanimo ang mga magmamando sa Israel, matag-usa sa ilang
kaugalingong gahom aron sa pagbubo sa dugo. **7** Wala nila
gitahod ang mga amahan ug mga inahan diha kanimo, ug
nagbuhat sila ug pagpanglupig ngadto sa mga langyaw diha
sa imong taliwala. Gidagmalan nila ang mga ilo ug mga biyuda
diha kanimo. **8** Gitamay nimo ang akong balaang mga butang
ug gipasipad-an ang akong adlaw nga Igpapahulay. **9** Mianha
diha kanimo ang mga mabugalbugalon nga kalalakin-an aron
sa pagbubo sa dugo, ug nangaon sila didto sa mga kabukiran.
Nagbuhat sila ug daotan diha sa imong taliwala. **10** Nabutyag
diha kanimo ang pagkahubo sa amahan. Giabusaran nila diha
kanimo ang hugaw nga babaye sa panahon sa iyang pagdugo.
11 Ang kalalakin-an nga nagbuhat ug mga dulumtanan ngadto
sa mga asawa sa ilang mga silingan, ug mga kalalakin-an
nga nagbuhat ug makauulaw nga kahugaw ngadto sa ilang
kaugalingong umagad nga mga babaye; mga kalalakin-an nga
nag-abusar sa ilang kaugalingong igsoong mga babaye—anak

nga babaye sa ilang kaugalingong mga amahan—kining tanan
anaa kanimo. **12** Nanguha ug mga suborno kining mga
tawhana diha kanimo aron sa pagbubo ug dugo. Nagpatubo
ka ug nagbaton sa hilabihan nga ginansiya, nagdala ka ug
kadaot sa imong mga silingan pinaagi sa pagpanglupig, ug
gikalimtan mo ako— mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga
Ginoo. **13** Tan-awa! Pinaagi sa akong kamot gihampak ko ang
limbongan nga ginansiya nga imong gibuhat, ug ang pag-
ula sa dugo nga anaa sa imong taliwala. **14** Malig-on ba ang
imong kasingkasing, magmakusganon ba ang imong mga
kamot sa mga adlaw nga hukman ko na ikaw? Ako, si Yahweh,
ang namulong niini, ug buhaton ko kini. **15** Busa katagon
ko kamo taliwala sa kanasoran ug tibulaagon sa kayutaan.
Niini nga paagi, hinloan ko ang inyong kahugawan. **16** Busa
mahimo kamong hugaw sa panan-aw sa kanasoran. Unya
masayran ninyo nga Ako si Yahweh.'" **17** Miabot na usab
kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon, **18** "Anak sa
tawo, nahimong taya alang kanako ang panimalay sa Israel.
Mga salin na lamang silang tanan sa bronsi ug lata, ug bakal
ug tingga diha sa imong taliwala. Mahisama sila sa taya sa
plata diha sa imong hudno. **19** Busa nagsulti niini si Yahweh
nga Ginoo, 'Tungod kay kamong tanan nahimong sama sa
taya, busa, tan-awa! Tapokon ko kamo didto sa sentro sa
Jerusalem. **20** Kinahanglan adunay kalayo nga motayhop
batok niini sa nakolekta nga plata ug bronsi, bakal, tingga ug
lata diha sa taliwala sa hudno, ug tunawon ko kamo. Busa
tapukon ko kamo uban sa akong kasuko ug kaligutgot. Ibutang
ko kamo didto ug tayhupon ang kalayo aron nga matunaw kini;
busa tapukon ko kamo sa akong kalagot ug kasuko, ibutang ug
ibubo ko kamo didto. **21** Busa tapukon ko kamo ug tayhupon
inubanan sa kalayo sa akong kaligutgot aron nga ibubo diha
sa iyang atubangan. **22** Sama sa natunaw nga plata diha sa
tungatunga sa hudno, matunaw kamo, ug masayran ninyo
nga Ako si Yahweh, ang nagbubo sa akong kaligutgot batok
kaninyo!'" **23** Miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-
ingon, **24** "Anak sa tawo, sultihi siya, 'Yuta ka nga hugaw. Wala
nay ulan sa adlaw sa akong kasuko! **25** Adunay pagpanglupig
sa iyang mga propeta taliwala kanila, sama sa nagngulob nga
liyon nga nagkuniskunis sa tukbonon. Nagapamatay sila ug
nagakuha sa bililhong bahandi; ginapadaghan nila ang mga
balo diha kaniya! **26** Nagbuhat ug pagpanglupig sa akong
balaod ang iyang mga pari, ug gipasipad-an nila ang akong
balaang mga butang. Wala nila ilha ang kalahian sa balaang
mga butang ug hugaw nga mga butang, ug wala gitudlo ang
kalahian mahitungod sa hugaw ug sa limpyo. Gililong nila ang
ilang mga mata gikan sa akong adlaw nga Igpapahulay aron
nga pasipad-an ako sa ilang taliwala. **27** Sama sa mga lobo
diha kaniya ang iyang mga prinsipe nga nagkuniskunis sa ilang
mga tukbonon. Nagbubo sila ug dugo ug nagguba sa kinabuhi,
aron makaginansiya pinaagi sa limbong. **28** Gitabonan sa ilang
mga propeta ang ilang mga sala; nakakita sila ug bakak nga
mga panan-awon ug nagtagna sa bakak kanila. Miingon sila
"Nagsulti niini si Yahweh nga Ginoo" bisan ug wala nagsulti si
Yahweh niini. **29** Gidaogdaog ang katawhan sa yuta pinaagi sa
pagpangilkil ug giilogan pinaagi sa pagpanulis, ug gidagmalan
nila ang kabos ug ang nanginahanglan, ug gidaogdaog ang
mga langyaw nga walay hustisya. **30** Busa nangita ako ug usa
ka tawo gikan kanila nga maoy magtukod sa pader ug maoy
mobarog alang kanako diha sa tinumpag niini alang sa yuta
aron nga dili ko kini gub-on, apan wala akoy nakaplagan. **31**
Busa ibubo ko ang akong kasuko diha kanila. Pagatapuson ko
sila pinaagi sa kalayo sa akong kasuko ug ipapas-an ko kanila
ang ilang kaugalingong binuhatan— mao kini ang gipamulong
ni Yahweh.'"

23 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon,
2 "Anak sa Tawo, adunay duha ka babaye, nga anak
sa usa ka inahan. **3** Namuhat sila ingon nga mga babayeng
nagabaligya ug dungog didto sa Ehipto sa panahon sa ilang
pagkabatan-on. Gikumot ang ilang mga dughan ug gihapuhap
ang ilang mga atngal didto. **4** Ang ilang ngalan mao si
Ohola—ang magulang—ug si Oholiba—ang manghod. Unya
naasawa ko sila ug nanganak ug mga lalaki ug mga babaye.
Mao kini ang pasabot sa ilang ngalan: Si Ohola nagpaila
sa Samaria, ug si Oholiba nagpaila sa Jerusalem. **5** Apan
namuhat si Ohola ingon nga babayeng nagabaligya ug dungog
bisan sa dihang asawa ko pa siya; nanguwag siya ngadto sa
iyang mga hinigugma, ngadto sa taga Asiria nga mao ang
nagdumala, **6** sa mga gobernador nga nagsul-ob ug tapol
nga bisti, ug ngadto sa iyang mga opisyal, nga mga kusgan
ug ambongan, silang tanan mga mangangabayo. **7** Busa
gitugyan niya ang iyang kaugalingon ngadto kanila ingon
nga babayeng nagabaligya ug dungog, ngadto sa tanang
labing maayong kalalakin-an sa taga Asiria, ug gihugawan
niya ang iyang kaugalingon uban sa matag usa nga iyang
gipanguwagan—ug uban sa tanan nilang mga diosdios. **8**
Tungod kay wala niya biyai ang pagbaligya ug dungog didto
sa Ehipto, sa dihang nakigdulog sila kaniya sa dalaga pa siya,
sa dihang una nilang gisugdan ang paghapuhap sa iyang
dughan, sa dihang una nilang gibubo ngadto kaniya ang ilang
kaulag. **9** Busa gitugyan ko siya ngadto sa kamot sa iyang mga
hinigugma, ngadto sa taga Asiria nga iyang gipanguwagan.
10 Gihuboan nila siya. Gikuha nila ang iyang mga anak nga
lalaki ug babaye, busa gihukman nila siya, ug gipatay pinaagi
sa espada, ug nahimo siya nga kaulawan alang sa ubang
kababayen-an. **11** Nakita kini sa iyang igsoon nga si Oholiba,
apan hilabihan ang iyang kauwagon ug namuhat siya ingon
nga babayeng nagabaligya ug dungog labaw pa sa iyang
igsoon. **12** Nanguwag siya ngadto sa mga taga Asiria, sa mga
gobernador ug sa mga opisyal nga nagdumala ug nagsul-ob
ug maanindot nga bisti, mga kalalakin-an nga mangangabayo.
Mga kusgan ug ambongan silang tanan. **13** Nakita ko nga
gihugawan niya ang iyang kaugalingon. Managsama lang
sila sa iyang igsoon. **14** Gidugangan niya ug mas labaw pa
ang iyang pagbaligya ug dungog. Nakita niya ang kinulit nga
hulagway sa kalalakin-an diha sa mga pader, hulagway sa
mga Caldeahanon nga gibulit sa kolor pula, **15** gibakusan
ang ilang mga hawak, uban sa tag-as nga mga purong diha
sa ilang mga ulo. Ang tanan kanila sama sa hulagway sa
mga opisyal sa kasundalohan nga nagkarwahe, susama sa
panagway sa mga lalaking anak sa Babilonia, nga nagpuyo
sa yuta sa Caldea. **16** Sa pagkakita gayod niya kanila,
nanguwag siya, busa nagpadala siya ug mga mensahero
alang kanila ngadto sa Caldea. **17** Unya nangadto kaniya
ang mga taga Babilonia ug nakigdulog, ug gihugawan nila
siya uban sa ilang kaulag. Nahimo siya nga hugaw tungod sa
iyang gibuhat, busa mibiya siya kanila sa pagkamalaw-ay. **18**
Gipakita niya ang iyang mga buhat sa pagbaligya ug dungog
ug gipakita niya ang hubo niyang lawas, busa gitalikdan siya
sa akong kalag, sama nga gitalikdan sa akong kalag ang iyang
igsoon. **19** Unya naghimo siya ug daghang pang buhat sa
pagbaligya ug dungog, ingon nga gihinumdoman ug gisunod
niya ang mga adlaw sa iyang pagkabatan-on, sa dihang
namuhat siya ingon nga babayeng nagabaligya ug dungog

didto sa Ehipto. **20** Nanguwag siya ngadto sa iyang mga
hinigugma, kansang mga kinatawo sama kadagko sa kinatawo
sa mga asno, ug kansang mga tagoangkan sama kadagko
sa tagoangkan sa mga kabayo. **21** Mao kini ang paghimo
nimo sa makauulaw nga mga buhat sa imong pagkabatan-
on, sa dihang gihapuhap sa mga Ehiptohanon ang imong
atngal ug gikumot ang imong dughan. **22** Busa, miingon
niini si Yahweh nga Ginoo ngadto kang, Oholiba, 'Tan-awa!
Himoon kong makigbatok kanimo ang imong mga hinigugma.
Kadtong imong gitalikdan, pagadad-on ko sila batok kanimo
sa tanang bahin: **23** ang mga taga Babilonia ug ang tanan
nga mga Caldeahanon, Pekod, Shoa, ug Koa, ug ang tanang
taga Asiria uban kanila, kusgan, ambongan nga mga lalaki,
mga gobernador ug mga pangulo sa kasundalohan, silang
tanan mga opisyal ug mga kalakin-an nga dungganon, ug mga
mangangabaryo. **24** Mangabot sila batok kanimo uban sa mga
hinagiban, ug uban sa mga karwahe ug mga karomata, ug
uban sa dakong panon sa katawhan. Magbutang sila sa inyong
palibot ug dagkong mga taming, gagmay nga mga taming, ug
mga helmet batok kaninyo. Hatagan ko silag kahigayonan
sa pagsilot kaninyo, ug silotan kamo nila pinaagi sa ilang
mga gibuhat. **25** Tungod kay ipahamtang ko kaninyo ang
akong kasuko sa pangabubho, ug silotan kamo nila uban ang
kasuko. Pamutlon nila ang inyong mga ilong ug dalunggan, ug
ang mga makaikyas malaglag pinaagi sa espada. Panguhaon
nila ang inyong mga anak nga lalaki ug babaye, ug ang
makaikyas kaninyo pagalamyon sa kalayo. **26** Huboan ka nila
sa imong mga bisti ug panguhaon ang imong mga alahas.
27 Busa wagtangon ko ang makauulaw nimong binuhatan
ug ang imong mga buhat sa pagbaligya ug dungog gikan sa
yuta sa Ehipto. Dili ka na moyahat sa imong mga mata sa
paghandom kanila, ug dili ka na maghunahuna pa sa Ehipto
bisan kanus-a.' **28** Tungod kay mao kini ang gisulti ni Yahweh
nga Ginoo, 'Tan-awa! Itugyan ko ikaw ngadto sa kamot sa
imong gakasilagan, balik ngadto sa kamot sa usa nga imong
gitalikdan. **29** Silotan ka nila nga masuk-anon gayod; kuhaon
nila ang tanan nimong mga kabtangan ug biyaan ka nga hubo
ug walay saput. Madayag ang hubo nga kaulawan sa imong
pagbaligya ug dungog, ang imong makauulaw nga buhat
ug ang imong pagkauwagon. **30** Pagabuhaton kining mga
butanga diha kanimo tungod sa imong pagpamuhat ingon
nga babayeng nagabligya ug dungog, pagpanguwag ngadto
sa mga nasod nga nakapahugaw kanimo uban sa ilang mga
diosdios. **31** Naglakaw ka diha sa dalan sa imong igsoong
babaye, busa ibutang ko ang kupa sa pagsilot diha sa imong
kamot.' **32** Miingon niini si Yahweh nga Ginoo, 'Moinom ka sa
lalom ug dako nga kupa sa imong igsoong babaye. Mahimo
kang kataw-anan ug tumong sa pagyagayaga—dako ang
sulod niining maong kupa. **33** Mapuno ka sa pagkahubog ug
kasubo, ang kupa sa kalisang ug pagkagun-ob; ang kupa sa
Samaria nga imong igsoong babaye. **34** Imnom nimo kini ug
hutdon; unya buk-on nimo kini ug samaran ang imong dughan
sa mga tipik niini. Tungod kay gipamulong ko na kini—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.' **35** Busa, miingon
niini si Yahweh nga Ginoo, 'Tungod kay gikalimtan mo ako ug
gitalikdan, busa masinati mo usab ang mga sangpotanan sa
imong makauulaw nga binuhatan ug ang mga buhat sa malaw-
ay nga pagpakighilawas.'" **36** Miingon si Yahweh kanako,
"Anak sa Tawo, hukman mo ba si Ohola ug si Oholiba?
Busa ipakita kanila ang malaw-ay nilang mga binuhatan, **37**
tungod kay nakahimo sila ug pagpanapaw, ug tungod kay
anaay dugo sa ilang mga kamot. Nakapanapaw sila uban sa
ilang mga diosdios, ug gisunog gani nila sa kalayo bisan ang
ilang mga anak nga lalaki, ingon nga pagkaon alang sa ilang
mga diosdios. **38** Unya magpadayon sila sa pagbuhat niini
nganhi kanako: Hugawan nila ang akong sagradong dapit,
ug pasipad-an ang akong mga adlaw nga Igpapahulay sa
samang adlaw. **39** Kay sa dihang gipatay nila ang ilang mga
anak alang sa ilang mga diosdios, unya miadto sila sa akong
sagradong dapit sa samang adlaw aron sa pagpasipala niini!
Busa tan-awa! Mao kini ang ilang gibuhat diha taliwala sa
akong balay. **40** Gipadala nimo ang kalalakin-an nga naggikan
sa layo, nga gipadad-an sa mga mensahero—karon tan-awa.
Mianhi gayod sila, kadtong inyong gipangandaman pinaagi sa
pagkaligo, pagkolor sa inyong mga mata, ug pagdayandayan
sa inyong kaugalingon pinaagi sa alahas. **41** Naglingkod ka
diha sa maanindot nimo nga higdaanan ug diha sa lamesa
nga giandam atubangan niini kung diin imong gibutang ang
akong insenso ug ang akong lana. **42** Busa ang dahunog sa
masaba nga katawhan nagpalibot kaniya; lakip ang tanang
matang sa kalalakin-an, bisan ang mga taga Sebean gidala
gikan sa kamingawan, ug gibutangan nilag mga pulseras ang
ilang mga kamot ug maanindot nga mga korona diha sa ilang
mga ulo. **43** Unya miingon ako ngadto kaniya nga nagulang
sa pagpanapaw, 'Karon magmakighilawason na gayod sila
uban kaniya, ug maingon man usab siya ngadto kanila.' **44**
Nangadto sila kaniya ug nakigdulog ingon nga ang kalalakin-
an mangadto ug makig-uban sa babayeng nagabaligya ug
dungog. Niini nga paagi nakigdulog sila kang Ohola ug Oholiba,
ang makighilawason nga mga babaye. **45** Apan hukman ug
silotan sila sa mga matarong nga kalalakin-an ingon nga mga
mananapaw, ug silotan nila sila uban ang paghukom alang
niadtong mamumuno, tungod kay mga mananapaw sila ug
anaa sa ilang mga kamot ang dugo. **46** Busa misulti niini
si Yahweh nga Ginoo: Mopatungha ako ug pundok batok
kanila ug itugyan ko sila aron sakiton ug tulison. **47** Unya
ang maong pundok mobato ug mopatay kanila pinaagi sa
mga espada. Pamatyon nila ang mga anak nga lalaki ug mga
babaye ug sunugon ang ilang mga balay. **48** Kay wagtangon
ko ang makauulaw nga binuhatan gikan sa yuta ug pantonon
ang tanang kababayen-an aron dili na gayod sila mamuhat
ingon nga mga babayeng nagabaligya ug dungog. **49** Busa
ipahiluna nila ang inyong makauulaw nga buhat batok kaninyo.
Matagamtaman ninyo ang inyong mga sala uban sa inyong
mga diosdios, ug mahibaloan ninyo sa ingon niini nga paagi
nga ako si Yahweh nga Ginoo."

24 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh sa ika-siyam
nga tuig, sa ika-napulo nga bulan, ug sa ika-napulo
nga adlaw sa mao nga bulan, nga nag-ingon, **2** "Anak sa
tawo, isulat ang ngalan niining adlawa, niining maong adlawa,
tungod kay karong adlawa gipalibotan sa hari sa Babilonia
ang Jerusalem. **3** Busa pagsulti ug panultihon batok niining
masinupakon nga panimalay, usa ka sambingay. Sultihi sila,
'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Itak-ang ang kaldero.
Itak-ang kini ug bubo-i kini ug tubig. **4** Pagkuha ug pipila ka
karne sulod niini, matag maayo nga bahin—paa ug abaga—
ug pun-a kini sa pinakamaayo nga mga bukog. **5** Ihawa ang
labing maayo sa panon sa mananap ug isugnod sa ilalom
niini ang mga bukog. Pabukala kini ug lutoa ang mga bukog
niini. **6** Busa miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Pagkaalaot
sa siyudad sa dugo, ang kaldero nga gitaya na ug dili na
mawala pa kana nga taya. Isa-isaha kini pagkuha, apan ayaw
pagripa alang niini. **7** Tungod kay ang iyang dugo anaa sa
iyang taliwala. Gipahimutang niya kini sa hamis nga bato; wala

niya kini gibubo sa yuta diin kini matabonan sa abog, **8** busa
nagdala kini ug kaligutgot ngadto sa hingpit nga panimalos.
Gibutang ko ang iyang dugo ngadto sa hamis nga bato aron
nga dili kini matabonan. **9** Busa, nagsulti niini si Yahweh nga
Ginoo: Pagkaalaot sa siyudad sa dugo. Padak-on ko usab
ang tinapok nga sugnod. **10** Dapoga ang mga sugnod ug
paghaling. Lutoa pag-ayo ang karne ug isagol ang mga lamas
ug paiga ang mga bukog. **11** Unya itak-ang ang kaldero diha
sa baga, aron mainit ug masunog ang bronsi, aron matunaw
ang kahugaw nga anaa niini, ug mawala ang taya.' **12** Gikapoy
siya tungod sa iyang paghago, apan wala natangtang diha
kaniya ang taya pinaagi sa kalayo. **13** Ang imong makauulaw
nga binuhatan mao ang imong pagkahugaw, tungod kay
gihinloan ko na ikaw, apan nagpakahugaw ka gihapon. Wala ka
gihapon nakalingkawas gikan sa imong pagkahugaw hangtod
nga ipahimutang ko diha kanimo ang akong kaligutgot. **14**
Ako, si Yahweh, ang namulong niini, ug buhaton ko kini. Dili
ako mohunong ni magpahulay gikan niini. Sama sa imong
binuhatan, ug sa imong mga buluhaton, hukman ka gayod nila!
—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo." **15** Unya
miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-igon, **16** "Anak
sa tawo! Tan-awa, kuhaon ko gikan kanimo ang gikahimut-an
sa imong mga mata inubanan sa hampak, apan kinahanglan
nga dili ka magbangotan o ni maghilak, ug kinahanglan nga
dili motulo ang imong luha. **17** Kinahanglan mag-agulo ka sa
hilom. Ayaw paghaya ug minatay. Pagpurong ug sul-oba ang
imong mga sandalyas, apan ayaw taboni ang imong bangas o
mokaon ug tinapay sa kalalakin-an nga nagbangotan tungod
sa pagkamatay sa ilang mga asawa." **18** Busa nakigsulti ako
sa katawhan sa pagkabuntag, ug namatay ang akong asawa
pagkagabii. Pagkabuntag gibuhat ko ang gisugo kanako. **19**
Nangutana ang katawhan kanako, "Dili mo ba kami sultihan
kung unsa ang pasabot niining mga butanga, ang mga butang
nga imong gibuhat?" **20** Busa gisultihan ko sila, "Miabot
kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon, **21** 'Sultihi ang
panimalay sa Israel, nag-ingon niini si Yahweh nga Ginoo:
Tan-awa! Panamastamasan ko ang akong balaang dapit—
ang garbo sa inyong gahom, ang gikahimut-an sa inyong mga
mata, ug ang gitinguha sa inyong kalag, ug malaglag pinaagi
sa espada ang nangabiyaan ninyo nga anak nga mga lalaki ug
anak nga mga babaye. **22** Unya buhaton ninyo ang tukmang
butang sama sa akong gibuhat: Dili ninyo tabonan ang inyong
bangas, ni mokaon sa tinapay sa nagbangotan nga kalalakin-
an! **23** Hinuon magpurong kamo, ug magsuot ug sandalyas;
dili na kamo magbangotan o maghilak, tungod kay malanay
kamo sa inyong mga kasal-anan, ug mag-agulo ang matag-usa
ka tawo alang sa iyang igsoon nga lalaki. **24** Busa mahimong
timailhan si Ezekiel alang kaninyo, buhaton usab ninyo sa
umaabot ang tanan niyang gibuhat. Unya masayran ninyo nga
ako ang Ginoo nga si Yahweh!'" **25** Apan ikaw, anak sa tawo,
sa adlaw nga dakpon ko ang ilang templo, nga mao ang ilang
kalipay, ang ilang garbo, ug ang ilang nakita ug gitinguha—ug
sa dihang kuhaon ko kanila ang ilang anak nga mga lalaki ug
anak nga mga babaye— **26** nianang adlawa, moabot diha
kaninyo ang binihag nga nakaikyas aron sa paghatag kaninyo
sa mga balita! **27** Nianang adlawa maabli ang inyong baba ug
makigsulti kamo nianang nakaikyas nga binihag—dili na kamo
magpakahilom pa. Mahimo kamong timailhan alang kanila
aron nga masayran nila nga ako si Yahweh."

25 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-
ingon, **2** "Anak sa tawo, andama ang imong kaugalingon
batok sa katawhan sa Amon ug panagna batok kanila. **3** Isulti
kini ngadto sa katawhan sa Amon, 'Paminawa ang pulong ni
Yahweh nga Ginoo. Mao kini ang gisulti sa Ginoong Dios:
Tungod kay miingon kamo, "Aha!" ibabaw sa akong sagradrong
dapit sa dihang gipasipad-an kini, ug batok sa yuta sa Israel
sa dihang nahimo kining biniyaan, ug batok sa balay sa Juda
sa dihang gibihag sila, **4** busa, tan-awa, itugyan ko kamo
ngadto sa katawhan sa sidlakan ingon nga ilang gipanag-
iya. Magkampo sila batok kaninyo ug magpatindog sa ilang
mga tolda taliwala kaninyo. Kaonon nila ang inyong prutas
ug inomon ang inyong gatas. **5** Himoon ko ang Raba nga
sibsibanan sa mga kamelyo ug ang katawhan sa Amon nga
sibsibanan sa panon sa mga mananap. Ug unya mahibaloan
ninyo nga ako si Yahweh. **6** Tungod kay miingon si Yahweh
nga Ginoo niini: Nipalakpak kamo sa inyong mga kamot ug
mitadyak sa inyong mga tiil, ug nagmaya uban sa pagpasipala
nga anaa kaninyo batok sa yuta sa Israel. **7** Busa, tan-awa!
Dagmalan ko kamo pinaagi sa akong kamot ug itugyan ingon
nga inilog ngadto sa mga nasod. Wagtangon ko kamo gikan
sa mga katawhan ug himoon nga mahanaw taliwala sa mga
nasod! Gub-on ko kamo, ug mahibaloan ninyo nga ako si
Yahweh.' **8** Misulti ang Yahweh nga Ginoo niini, 'Tungod kay
miingon ang Moab ug ang Seir, "Tan-awa! Sama sa ubang mga
nasod ang balay sa Juda." **9** Busa, tan-awa! Abrihan ko ang
bakilid sa Moab, gikan sa iyang siyudad didto sa utlanan—ang
katahom sa Bet Jeshimot, Baal Meon, ug Kiriataim— **10**
ngadto sa katawhan sa sidlakan nga nakigbatok sa katawhan
sa Amon. Itugyan ko sila ingon nga kabtangan aron dili na
mahinumdoman sa ubang mga nasod ang katawhan sa Amon.
11 Busa maghukom ako batok sa Moab, ug mahibaloan nila
nga ako si Yahweh.' **12** Miingon niini si Yahweh nga Ginoo,
'Nanimalos ang Edom batok sa panimalay sa Juda ug nasayop
sa pagbuhat niana. **13** Busa, miingon niini si Yahweh nga
Ginoo: Dagmalan ko ang Edom pinaagi sa akong kamot ug
gun-obon ko ang matag tawo ug mananap didto. Himoon ko
silang linumpag, biniyaan nga dapit, gikan sa Teman hangtod
sa Dedan. Malaglag sila pinaagi sa espada. **14** Ipahamtang
ko ang akong pagpanimalos ngadto sa Edom pinaagi sa
kamot sa akong katawhang Israel, ug buhaton nila ngadto sa
Edom pinasikad sa akong kasuko ug kaligutgot, ug mahibal-
an nila ang akong pagpanimalos— mao kini ang gisulti ni
Yahweh nga Ginoo.' **15** Miingon niini ang Yahweh nga Ginoo,
'Nanimalos ang Filistihanon uban ang pagkadaotan ug gikan
sa ilang mga kaugalingon gisulayan nila pagguba ang Juda
sa makadaghan. **16** Busa mao kini ang gisulti ni Yahweh
nga Ginoo: Tan-awa! Kab-oton ko ang Filistihanon pinaagi sa
akong kamot, ug akong wagtangon ang Keretihanon ug gub-
on ang mga nahibiling lumolupyo sa baybayon. **17** Tungod kay
manimalos ako batok kanila uban sa hilabihan nga kasuko sa
pagsilot, aron mahibaloan nila nga ako si Yahweh, sa dihang
mapanimaslan ko na sila."

26 Busa sa ika-onse ka tuig, sa unang adlaw sa bulan,
miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon,
2 "Anak sa tawo, tungod kay miingon ang Tyre batok sa
Jerusalem, 'Aha! Nangabungkag na ang mga ganghaan sa
katawhan! Mibalik siya kanako; mapuno ako tungod kay
naguba na siya.' **3** Busa miingon si Yahweh nga Ginoo
niini, 'Tan-awa! Nakigbatok ako kanimo, Tyre, tigomon ko
ang daghang kanasoran batok kanimo sama sa dagat nga
mipasaka sa iyang mga balod. **4** Gub-on nila ang mga pader
sa Tyre ug pagalumpagon ang ilang mga tore. Silhigon ko
ang iyang mga abog ug himoon siya nga lunlon bato. **5**
Mahimo siyang dapit nga bularanan ug mga pukot diha taliwala

sa kadagatan, tungod kay gisulti ko na kini—mao kini ang
giingon ni Yahweh—ug mahimo siya nga inilog alang sa
mga kanasoran. **6** Pamatyon pinaagi sa mga espada ang
iyang mga anak nga babaye diha sa kaumahan, ug masayod
sila nga ako mao si Yahweh.' **7** Tungod kay mao kini ang
giingon ni Yahweh: Tan-awa, dalhon ko gikan sa amihanan si
Nabucadnezar nga hari sa Babilonia, hari sa mga hari, batok
sa Tyre, uban sa mga kabayo ug mga karwahe, uban sa mga
tigkabayo ug dakong pundok sa katawhan. **8** Pamatyon niya
ang imong mga anak nga babaye diha sa uma. Palibotan
niya kamo ug magtukod ug agianan diha sa imong mga
pader ug mopataas sa iyang mga salipod batok kanimo. **9**
Ipahimutang niya ang troso aron sa pagguba sa imong mga
pader, ug lumpagon sa iyang mga hinagiban ang imong mga
tore. **10** Daghan ang iyang mga kabayo hinungdan nga ang
ilang mga abog maoy motabon kanimo. Mauyog ang imong
mga pader tungod sa dahunog sa tigkabayo, mga karomata,
ug mga karwahe. Sa dihang mosulod siya sa imong mga
ganghaan, mosulod siya nga sama sa mga tawo nga mosulod
sa usa ka siyudad nga naguba na ang mga pader. **11** Ang
kuko sa iyang mga kabayo magtunobtunob sa inyong mga
agianan. Pamatyon niya ang imong mga katawhan pinaagi
sa espada ug mahagba ang imong kusgan nga mga poste
ngadto sa yuta. **12** Ilogon nila ang imong mga kabtangan
ug imbargohon ang imong mga baligya. Lumpagon nila ang
imong mga pader ug gub-on ang maanindot nimo nga mga
balay. Ang imong mga bato, mga timbre, ug ang mga ginuba,
ipanglabay nila ngadto sa mga katubigan. **13** Pahunongon ko
ang kasaba sa imong mga alawiton. Dili na gayod madunggan
ang tingog sa imong mga alpa. **14** Himoon ko ikaw nga lunlon
bato, mahimo kang dapit nga bularanan sa mga pukot. Dili
kana gayod matukod pag-usab, tungod kay, Ako si Yahweh
nga Ginoo mao ang nagsulti niini. **15** Ang Ginoong Dios
miingon niini ngadto sa Tyre, 'Dili ba mangatay-og ang mga
isla pinaagi sa kakusog sa imong pagkahagba, ug pinaagi
sa mga pag-agulo sa tanang samdan sa dihang maanaa na
sa inyong taliwala ang makalilisang nga pagpamatay? **16**
Unya manganaog ang tanang mga prinsipe sa dagat gikan sa
ilang mga trono ug hukason ang ilang mga bisti ug huboon
ang ilang binurdahang mga sinina. Bistihan nila ang ilang
mga kaugalingon uban ang pagpangurog, ug manglingkod sila
sa yuta ug magkurog sa mataghigayon, ug mangluspad sila
tungod kanimo. **17** Magsubo sila alang kanimo ug moingon,
'Nganong nangapukan man kamong mga manlalayag. Ang
inilang siyudad nga hilabihang kakusgan—karon nawala na
sa dagat. Ang usa nga nakapuyo kaniya maoy nagdala ug
kasamok ngadto sa matag-usa kanila nga nagpuyo duol kanila.
18 Karon magkurog ang kabaybayonan sa adlaw sa imong
pagkapukan. Nalisang ang mga isla sa kadagatan, tungod kay
namatay ka man.' **19** Tungod kay miingon niini si Yahweh
nga Ginoo: Sa dihang himoon ko ikaw nga biniyaang siyudad,
sama sa ubang mga siyudad nga karon wala na mapuy-i, sa
dihang palutawon ko ang mga lawom batok kanimo, ug sa
dihang motabon kanimo ang dakong tubig, **20** unya dad-
on ko ikaw ngadto sa karaang kapanahonan, sama sa uban
nga miadto na sa ilalom sa yuta; tungod kay papuy-on ko
ikaw sa pinaka-ubos nga bahin sa yuta sama sa mga guba
nga anaa sa karaang mga panahon. Tungod niini dili kana
mobalik ug mobarog sa yuta sa mga buhi. **21** Pahamtangan ko
ikaw ug katalagman, ug mawala ka hangtod sa kahangtoran.
Unya pangitaon ka, apan dili ka na gayod makaplagan pag-
usab—mao kini ang giingon ni Yahweh nga Ginoo."

27 Unya miabot na usab kanako ang pulong ni Yahweh,
nga nag-ingon, **2** "Karon ikaw, anak sa tawo, pagsugod
sa pagbangotan alang sa Tyre, **3** ug ingna ang Tyre, nga
nagpuyo sa taliwala sa mga ganghaan sa dagat, sa mga
negosyante nga katawhan sa daghang mga isla, ang Ginoong
Dios mao ang nagsulti niini kanimo: Tyre, miingon ka, 'Hingpit
ang akong kaanyag.' **4** Ang imong mga utlanan anaa sa
tungatunga sa kadagatan; ang imong magtutukod naghimo
kanimong hingpit nga maanyag. **5** Gihimo nila ang imong
mga tabla pinaagi sa sepres nga gikan sa Bukid sa Hermon;
nagkuha sila ug sedro gikan sa Lebanon aron sa paghimo ug
poste sa barko alang kanimo. **6** Naghimo sila ug mga bugsay
gikan sa kahoy nga tugas sa Basan; gihimo nila ang imong
mga salog gikan sa kahoy nga sedro nga gikan sa Cyprus, ug
gihaklapan kini ug tango sa elepante. **7** Ang inyong mga layag
hinimo gikan sa kinulayan nga mga panapton nga gikan sa
Ehipto sama sa inyong mga bandera! **8** Kadtong nagpuyo sa
Sidon ug sa Arbad mao ang inyong mga tigbugsay; ang mga
magtutudlo sa Tyre naggikan kanimo; sila mao ang inyong
mga tigtimon. **9** Batid nga mga tiggama nga gikan sa Biblos
ang mihuman sa imong barko; ang tanan nimong mga barko
ug ang ilang mga manlalawig maoy nagdala sa ilang mga
baligya. **10** Ang Persia, Lydia, ug Libya mao ang imong mga
sundalo, ang imong katawhan nga alang sa gubat. Gisang-
at nila diha kanimo ang mga taming ug hilmit; gipakita nila
ang imong katahom. **11** Ang katawhan sa Arbad ug Helek
sa imong mga kasundalohan anaa sa imong mga pader nga
nagpalibot kanimo, ug ang katawhan sa Gammad anaa sa
imong mga tore. Ilang gipangsang-at ang ilang mga taming
diha sa imong mga pader nga nakapalibot kanimo! Gisangkap
nila ang imong kaanyag. **12** Ang Tarsis mao ang imong
kauban sa pagbinayloay tungod sa imong kaabundansya sa
maayong mga butang nga ibaligya: plata, puthaw, lata, ug
tingga. Namalit sila ug namaligya sa inyong mga butang! **13** Si
Jaban, Tubal, ug Mesek—namaligya ug mga ulipon ug mga
butang nga hinimo gikan sa bronsi. Gidumalaan nila ang imong
mga baligya. **14** Si Bet Torgama naghatag ug mga kabayo,
wala gikapon nga mga kabayo, ug mga mula ingon nga imong
baligya. **15** Ang katawhan sa Rodes mao ang imong mga
negosyante sa daghang mga kabaybayonan. Anaa sa imong
kamot ang pagbaligya; nagpadala sila ug bawog nga sungay,
tango sa elepante, ug ebony ingon nga pasidungog! **16** Si
Aram mao ang tigbaligya sa imong daghang mga produkto;
naghatag sila ug mga esmeralda, tapol, kinulayang bisti,
lunsay nga pahumot, mga perlas, ug mahalong mga bato nga
rubi ingon nga imong baligya. **17** Nakigbaylo ug mga produkto
ang Juda ug ang yuta sa Israel kanimo. Naghatag sila ug mga
trigo gikan sa Minnit, tinapay, dugos, lana, ug balsamo ingon
nga imong baligya. **18** Ang Damascus mao ang tigbaligya
sa tanan nimong mga produkto, sa hilabihan nimo nga mga
katigayonan, ug sa bino sa Helbon ug ang sapot sa Zahar.
19 Si Dan ug si Jaban nga gikan sa Uzzal naghatag kanimo
sa mga baligya nga puthaw, sinamon, ug kalamus. Nahimo
kining baligya diha kanimo. **20** Si Dedan mao ang imong
tigbaligya sa mga maayong hapin sa kabayo. **21** Nakigbaylo
kanimo sa mga produkto ang Arabia ug ang tanang pangulo
sa Kedar; naghatag sila kanimo ug mga nating karnero,
mga laking karnero ug mga kanding. **22** Miabot ang mga
negosyante sa Sheba ug Raama aron sa pagbaligya kanimo
sa pinakamaayong lamas ug sa tanang mahalong mutya;
nakigbaylo sila ug bulawan alang sa imong mga baligya. **23**
Nakigbaylo usab kanimo ang Haran, Kanne, ug Eden, uban

sa Sheba, Asur, ug Kilmad. **24** Mao kini ang imong mga
tigbaligya sa adunay disenyo nga mga kupo sa tapol nga mga
sinina uban sa nagkadaiyang mga kolor, ug sa mga habol nga
klasiklasi ang kolor, binurdahan, ug maayong pagkahimo nga
mga bisti diha sa imong baligyaanan nga mga dapit. **25** Ang
mga barko sa Tarsis mao ang tigdala sa mga baligya! Busa
napuno ka, nabug-atan sa mga butang diha sa tungatunga sa
kadagatan! **26** Gidala ka sa imong mga tigbugsay ngadto sa
halapad nga kadagatan; ang hangin sa sidlakan maoy nagguba
kanimo diha sa ilang taliwala. **27** Ang imong katigayonan, mga
baligya, ang imong mga manlalawig ug mga tigtimon, ug ang
mga tiggama sa barko; ang tanan nimong tigbaligya ug ang
tanan katawhan nga alang sa gubat nga anaa kanimo, ug ang
tanan nimong mga pahinante—mangalunod sila ngadto sa
kinahiladman sa dagat sa adlaw sa imong pagkapukan. **28**
Ang mga siyudad nga anaa sa kadagatan mangurog tungod
sa hilak sa imong tigtimon; **29** Kadtong tanan nga naggunit sa
mga bugsay mokanaog gikan sa ilang mga barko; ang tanan
nga nagasakay sa barko ug ang mga tigtimon magbarog sa
yuta. **30** Unya papaminawon ka nila sa ilang mga tingog ug
motiyabaw; magbutang sila ug mga abog sa ilang mga ulo.
Magligidligid sila sa mga abo. **31** Upawan nila ang ilang mga
ulo alang kanimo ug magbisti sila ug sako, ug maghilak sila
pag-ayo nganha kanimo ug maninggit. **32** Motiyabaw sila
pag-ayo tungod sa pagbangotan alang kanimo ug mag-awit
silag alawiton sa pagsubo nganha kanimo, nga sama sa Tyre,
nga gipahilom diha sa taliwala sa kadagatan? **33** Sa dihang
ang imong tigbaligya midunggo, makapalipay kini sa daghang
mga tawo; gipadato mo ang mga hari sa kalibotan pinaagi sa
kadako sa imong kabtangan ug mga baligya! **34** Apan sa
dihang lisangon ka sa dagat, pinaagi sa lawom kaayo nga
tubig, mangalunod ang tanan nimo nga mga baligya lakip ang
mga pahinante niini! **35** Mangluspad diha kanimo ang tanan
nga lumolupyo sa baybayon, ug magkurog sa kahadlok ang
ilang hari! Magkurog ang ilang mga nawong! **36** Magmahay
kanimo ang ubang mga tigbaligya; mahimo ka nga kahadlokan,
ug mawala ka na hangtod sa hangtod."

28 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-
ingon, **2** "Anak sa tawo, sultihi ang nagdumala sa
Tyre, 'Miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Garboso ang imong
kasingkasing! Miingon ka, 'dios ako! Molingkod ako diha
sa lingkoranan sa mga dios nga anaa sa kasingkasing sa
kadagatan!" Gihimo nimo ang imong kasingkasing sama sa
kasingkasing sa dios, bisan nga tawo ka lamang ug dili dios; **3**
naghunahuna ka nga mas maalamon ka kang Daniel, ug walay
mga tinago nga dili nimo masabtan! **4** Nagpadato ka sa imong
kaugalingon pinaagi sa kaalam ug katakos, ug nakabaton ug
bulawan ug plata diha sa imong tigomanan sa mga bahandi!
5 Midaghan ang imong bahandi, pinaagi sa imong dakong
kaalam ug pagpamatigayon, busa nagmagarbohon ang imong
kasingkasing tungod sa imong bahandi. **6** Busa, miingon niini
si Yahweh nga Ginoo: Tungod kay gihimo nimo ang imong
kasingkasing sama sa kasingkasing sa dios, **7** busa pagadad-
on ko ang mga langyaw batok kanimo, ang makahahadlok nga
mga kalalakin-an gikan sa laing mga nasod. Makigbatok sila
sa katahom sa imong kaalam pinaagi sa ilang mga espada, ug
hugawan nila ang imong himaya. **8** Ihulog kamo nila ngadto
sa bung-aw, mamatay kamo sama sa kamatayon niadtong
namatay didto sa kasingkasing sa kadagatan. **9** Moingon ka
ba gayod nga, "dios ako" diha atubangan sa mopatay kanimo?
Tawo ka ug dili Dios, ug itugyan ka ngadto sa kamot sa duslak
kanimo. **10** Mamatay ka sama sa kamatayon sa mga wala
matuli diha sa kamot sa mga langyaw, kay gipamulong ko
na kini—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.'" **11**
Miabot na usab kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon,
12 "Anak sa tawo, pagbangotan alang sa hari sa Tyre ug
sultihi siya, 'Miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Ikaw ang
sumbanan sa pagkahingpit, puno sa kaalam ug hingpit sa
kaanyag. **13** Anaa ka sa Eden, ang tanaman sa Dios. Naputos
ka sa nagkadaiyang bililhon nga bato: rubi, topasio, emerald,
krisolito, onix, haspe, safiro, turquiso ug berilo. Hinimo gikan
sa bulawan ang imong mga butanganan. Naandam na kini sa
adlaw sa pag-umol kanimo **14** Gipahiluna ko ikaw diha sa
balaang bukid sa Dios ingon nga anghel nga akong gituboy sa
pagbantay sa katawhan. Anaa ka taliwala sa nagdilaab nga
mga bato nga imong ginalakwan. **15** Maligdong ka sa imong
mga pamaagi gikan sa adlaw sa pag-umol kanimo hangtod
nga nakaplagan diha kanimo ang dili pagkamakiangayon. **16**
Napuno ka sa kagubot tungod sa imong dagkong pamatigayon,
ug busa nakasala ka. Busa gipapahawa ko ikaw diha sa bukid
sa Dios, ingon nga nahugawan, ug giguba ko ikaw, anghel nga
magbalantay, ug giabog ko ikaw taliwala diha sa nagdilaab
nga mga bato. **17** Garboso ang imoong kasingkasing tungod
sa imong kaanyag; giguba nimo ang imong kaalam tungod
sa imong katahom. Gipadala ko ikaw didto sa kalibotan.
Gipahimutang ko ikaw atubangan sa mga hari aron nga makita
ka nila. **18** Napasipad-an ang imong balaang mga dapit,
tungod sa daghan nimong sala ug sa imong pagpanikas diha
sa pagpamatigayon. Busa mogula ang kalayo gikan kanimo;
lamyon ka niini. Himoon ko ikaw nga mga abo diha sa kalibotan
sa atubangan sa tanan nga makakita kanimo. **19** Mangurog
ang tanang tawo nga nakaila kanimo taliwala sa katawhan;
malisang sila, ug mahanaw ka hangtod sa kahangtoran.'" **20**
Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, **21**
"Anak sa tawo, andama ang imong kaugalingon batok sa Sidon
ug panagna batok kaniya. **22** Isulti, 'Nag-ingon niini si Yahweh
nga Ginoo: Tan-awa! Batok ako kaninyo, Sidon! Tungod kay
himayaon ako diha sa inyong taliwala aron nga mahibaloan sa
imong katawhan nga ako si Yahweh sa dihang ipasibaw ko na
ang kaangayan diha kaninyo. Mapakita nga balaan ako diha
kaninyo. **23** Ipadala ko ang hampak diha kaninyo ug ang dugo
diha sa inyong kadalanan, ug matumba ang gitigbas diha sa
inyong taliwala. Unya mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh,
kung makigbatok kaninyo ang espada sa tanang bahin. **24**
Unya wala nay tunukon nga mga kahoy ug mga sampinit alang
sa panimalay sa Israel gikan niadtong tanang naglibot nga
nagbiaybiay kaniya, busa mahibaloan nila nga ako si Yahweh
nga Ginoo!' **25** Miingon niini si Yahweh nga Ginoo, 'Sa dihang
tigomon ko na ang panimalay sa Israel gikan sa taliwala sa
katawhan kung diin sila nagkatibulaag, ug sa dihang lainon
ko na sila, aron nga makita sa kanasoran, unya tukoron nila
ang ilang mga balay diha sa yuta nga akong ihatag sa akong
sulugoon nga si Jacob. **26** Unya magtukod sila ug mga balay
ug mamuyo nga luwas sa kakuyaw, mananom ug mga paras,
ug mamuyo nga luwas sa kakuyaw sa dihang ipadangat ko na
ang kaangayan alang sa tanan nga nagbiaybiay kanila sa
tanang bahin; busa mahibaloan nila nga ako si Yahweh nga
ilang Dios!'"

29 Sa ika-napulo nga tuig, sa ika-napulo nga bulan sa ika
-dose nga adlaw sa bulan, miabot kanako ang pulong ni
Yahweh, nga nagkanayon, **2** "Anak sa tawo, atubang ngadto
kang Paraon, ang hari sa Ehipto; panagna batok kaniya ug
batok sa tanang taga-Ehipto. **3** Sulti nga, 'Miingon niini si
Yahweh nga Ginoo: Tan-awa! Nakigbatok ako kanimo, Paraon

nga hari sa Ehipto. Ikaw, nga mapintas nga mananap sa
dagat nga nagapangatang diha sa taliwala sa suba, nga nag-
ingon, “Akoa ang akong sapa. Gihimo ko kini alang sa akong
kaugalingon.” **4** Kay butangan ko ug dakong taga ang imong
apapangig, ug ang isda sa imong Nilo masangit sa imong mga
himbis; Ipataas ko ikaw taliwala sa imong suba kauban sa
tanang mga isda nga nasangit sa imong mga himbis. **5** Ilabay
ko ikaw ngadto sa kamingawan, ikaw ug ang tanang mga isda
nga anaa sa imong suba. Mahapla ka sa hawan nga dapit; dili
kana mahibalik ni ituboy. Ihatag ko ikaw ingon nga pagkaon sa
mga buhing mananap sa kalibotan ug ngadto sa mga langgam
sa kalangitan. **6** Unya masayod ang tanang lumulopyo sa
Ehipto nga ako mao si Yahweh, tungod kay nahimo silang
mga punoan sa bugang ngadto sa balay sa Israel. **7** Sa
dihang gigunitan ka nila sa ilang mga kamot, imong gibali ug
gisamaran ang ilang mga abaga; ug sa dihang misandig sila
kanimo, nabali ka, ug gihimo mo ang ilang mga paa nga walay
kusog. **8** Busa miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Tan-awa!
Magdala ako ug espada batok kanimo. Pamatyon ko ang tawo
ug ang mananap gikan kanimo. **9** Busa mahimong guba ug
biniyaan ang yuta sa Ehipto. Unya masayod sila nga ako si
Yahweh, tungod kay miingon ang mapintas nga mananap sa
dagat nga, “Akoa ang suba, kay ako mao ang nagbuhat niini.”
10 Busa, tan-awa! Nakigbatok ako kanimo ug sa imong suba,
maong itugyan ko ang yuta sa Ehipto ngadto sa pagkabiniyaan
ug dili mapuslan, ug mahimo ka nga walay pulos nga yuta
gikan sa Migdol hangtod sa Syene ug ngadto sa mga utlanan
sa Cus. **11** Walay tiil sa tawo nga makaagi niini, ug walay
ihalas usab nga mananap ang makaagi niini. Dili kini mapuy-
an sulod sa 40 ka tuig. **12** Kay himoon ko nga awaaw ang
yuta sa Ehipto taliwala sa dili mapuy-an nga mga yuta, ug ang
matag siyudad nga anaa sa taliwala sa pinasagdang mga
siyudad mahimong biniyaan sulod sa 40 ka mga tuig; unya
akong patibulaagon ang Ehipto ngadto sa mga kanasoran,
ug patibulaagon ko sila diha sa mga yuta. **13** Kay miingon
niini si Yahweh nga Ginoo: Sa pagkatapos sa 40 ka tuig
tigomon ko pag-usab ang Ehipto gikan sa katawhan diin sila
nagkatibulaag. **14** Ipasig-uli ko ang kadato sa Ehipto ug ibalik
sila ngadto sa rehiyon sa Patros, sa yuta nga ilang gigikanan.
Ug mahimo silang kinaubosan nga gingharian didto. **15** Mao
kini ang pinakaubos sa mga gingharian, ug dili na gayod kini
ipataas taliwala sa mga kanasoran. Pakunhoron ko sila aron
nga dili na sila magdumala sa mga kanasoran. **16** Dili na
gayod mahimong rason nga kasaligan sa panimalay sa Israel
ang mga Ehiptohanon. Hinuon, mahimo silang pahinumdom
sa sala nga nabuhat sa Israel sa dihang miduol sila sa Ehipto
aron sa pagpangayo ug tabang. Unya masayran nila nga ako
si Yahweh ang Ginoo.” **17** Unya sa pag-abot sa ika 27 nga tuig
sa unang adlaw sa unang bulan, miabot kanako ang pulong
ni Yahweh nga nag-ingon, **18** “Anak sa tawo, gihan-ay ni
Nebucadnezar ang iyang mga kasundalohan aron sa pagbuhat
sa bug-at nga buluhaton batok sa Tyre. Nakangokango ang
matag hilmit hangtod nga naupaw ang ulo, ug nangapaslot ang
matag abaga. Ug bisan pa niana wala makadawat ug suhol
ang iyang mga kasundalohan gikan sa Tyre sa bug-at nga
trabaho nga iyang gibuhat batok niini. **19** Busa miingon niini si
Yahweh nga Ginoo, 'Tan-awa! Itugyan ko ang yuta sa Ehipto
ngadto kang Nebucadnezar nga hari sa Babilonia, ug iyang
kuhaon ang katigayonan niini, ilogon ang mga kabtangan, ug
dalhon ang tanan nga iyang makita didto; ug mao kadto ang
suhol sa iyang mga kasundalohan. **20** Gihatag ko kaniya ang
yuta sa Ehipto ingon nga suhol sa trabaho nga iyang gibuhat
alang kanako—mao kini ang gisulti ni Yahweh nga Ginoo. **21**
Nianang adlawa patuboon ko ang sungay alang sa panimalay
sa Israel, ug pasultihon ko ikaw diha sa ilang taliwala, aron
nga masayod sila nga ako mao si Yahweh.”

30 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon,
2 “Anak sa tawo, panagna ug pagsulti, "Miingon niini si
Yahweh nga Ginoo: Pagminatay, “Pagkaalaot sa umaabot nga
adlaw.” **3** Hapit na ang takna. Hapit na ang adlaw ni Yahweh.
Mahimo kining adlaw sa panganod, ang takna sa kalaglagan
alang sa kanasoran. **4** Unya moabot ang espada batok sa
Ehipto, ug adunay kaguol sa Cush sa dihang malaglag sa
Ehipto ang gipamatay nga mga tawo— sa dihang gipanguha
nila ang iyang bahandi, ug sa dihang naguba ang iyang
mga patukoranan. **5** Cush, Libya, ug Lydia, ug ang tanang
mga langyaw, uban sa ilang katawhan nga nahisakop sa
kasabotan—mangalaglag sila pinaagi sa espada. **6** Miingon si
Yahweh niini: Busa malaglag gayod ang nagtabang sa Ehipto,
ug mahugno gayod ang garbo sa iyang kusog. Mangalaglag
pinaagi sa espada ang ilang kasundalohan gikan sa Migdol
hangtod sa Syene—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga
Ginoo. **7** Makurat sila taliwala sa biniyaan nga kayutaan, ug
mahisakop ang ilang mga siyudad sa tanang naguba nga mga
siyudad. **8** Unya masayran nila nga ako si Yahweh, sa dihang
daoban ko ang Ehipto, ug sa dihang malaglag ang tanan
nilang magtatabang. **9** Nianang adlawa motungha kanako
ang mga mensahero gikan sa mga barko aron lisangon ang
kasigurohan sa Cush, ug adunay kaguol diha kanila sa adlaw
sa kalaglagan sa Ehipto. Kay tan-awa! Moabot na kini. **10**
Nag-ingon niini si Yahweh nga Ginoo: Pagatapuson ko ang
katawhan sa Ehipto pinaagi sa kamot ni Nebucadnezar, ang
hari sa Babilonia. **11** Siya uban ang iyang kasundalohan,
ang kalisang sa kanasoran, moabot aron sa paggun-ob sa
yuta; hulboton nila ang ilang mga espada batok sa Ehipto ug
lukopon sa patayng katawhan ang ilang yuta. **12** Pahubason
ko ang mga suba, ug ibaligya ko ang yuta ngadto sa kamot
sa daotang mga tawo. Himoon ko ang yuta ingon sa hingpit
nga biniyaan pinaagi sa kamot sa mga dumuduong—Ako,
si Yahweh, nagsulti niini. **13** Nag-ingon niini si Yahweh nga
Ginoo: Gun-obon ko ang mga diosdios, ug pagataposon ko
ang walay pulos nga mga diosdios sa Memfis. Wala nay
prinsipe sa yuta sa Ehipto, ug lisangon ko ang yuta sa Ehipto.
14 Unya himoon ko nga biniyaan ang Patros ug sunogon
ang Zoan, ug ipakanaog ko ang paghukom ngadto sa Tebes.
15 Kay ipatagamtam ko ang akong kaligutgot sa Pelusium,
ang salipdanan sa Ehipto, ug pamatyon ang kadaghanan
sa Tebes. **16** Unya daoban ko ang Ehipto; mag-antos sa
hilabihan ang Pelusium, malumpag ang Tebes, ug matag-
adlaw makiggubat ang Memfis sa ilang mga kaaway. **17**
Malaglag pinaagi sa espada ang batan-ong kalalakin-an sa
Heliopolis ug sa Bubastis, ug mahimong binihag ang ilang
mga siyudad. **18** Sa Tapanhes, bakwion sa adlaw ang iyang
kahayag sa dihang balion ko ang yugo sa Ehipto didto, ug
matapos na ang garbo sa iyang kusog. Motabon kaniya ang
panganod, ug maglakaw sa pagkabinihag ang iyang anak
nga mga babaye. **19** Ipakanaog ko ang akong paghukom
sa Ehipto, aron nga masayran nila nga ako si Yahweh.”' **20**
Unya nahitabo kini sa ika napulo ug usa nga tuig, sa una nga
bulan, sa ikapito nga adlaw sa bulan, miabot ang pulong ni
Yahweh kanako nga nag-ingon, **21** “Anak sa tawo, Gibali ko
ang bukton sa Paraon, ang hari sa Ehipto. Tan-awa! Wala pa
kini nabugkosan, o maalibyohan pinaagi sa pagbugkos, aron
nga mahimo kining kusgan sa paggunit sa espada. **22** Busa

nagsulti niini si Yahweh nga Ginoo, 'Tan-awa, nakigbatok ako
sa Paraon, ang hari sa Ehipto. Tungod kay gibali ko ang iyang
bukton, apil ang kusgan ug ang napiangan, ug itagak ko gikan
sa iyang kamot ang espada. **23** Unya katagon ko ang Ehipto
taliwala sa kanasoran ug tibulaagon sila taliwala sa kayutaan.
24 Lig-onon ko ang bukton sa hari sa Babilonia ug ipahimutang
ang espada sa iyang kamot aron nga iyang laglagon ang
bukton sa Paraon. Mag-agulo siya sa atubangan sa hari sa
Babilonia sama sa pag-agulo sa tawo nga himalatyon. **25**
Tungod kay lig-onon ko ang mga bukton sa hari sa Babilonia,
samtang mangalaglag ang mga bukton sa Paraon. Unya
mahibaloan nila nga Ako si Yahweh, sa dihang ibutang ko
ang akong espada ngadto sa kamot sa hari sa Babilonia;
ug pinaagi niini sulongon niya ang yuta sa Ehipto. **26** Busa
katagon ko ang Ehipto taliwala sa kanasoran ug tibulaagon sila
ngadto sa kayutaan. Unya masayran nila nga ako si Yahweh.'"

31 Nahitabo kini sa ikanapulo ug usa ka tuig, sa ikatulo nga
bulan, sa unang adlaw sa bulan, nga miabot kanako
ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, **2** "Anak sa tawo, isulti
ngadto sa Paraon, ang hari sa Ehipto, ug sa iyang katawhan
nga nakapalibot kaniya, 'Sa imong kabantog, kang kinsa ka
man nahisama? **3** Tan-awa! Ang Asiria mao ang sedro sa
Lebanon nga may maanyag nga mga sanga, nga naghatag ug
landong sa kalasangan, ug ang kinatas-an, ug ang mga sanga
niini mao ang nagporma sa tumoy sa kahoy. **4** Daghang tubig
ang nakapahimo niini nga taas; gipadako kini sa lalom nga
katubigan. Nagdagayday ang mga suba sa tanang bahin niini,
tungod kay ang ilang mga tuboran miabot ngadto sa tanang
kahoy sa kaumahan. **5** Ang hilabihan nga kataas niini mas
labaw pa sa bisan unsang ubang kahoy nga anaa sa uma,
ug midaghan pag-ayo ang mga sanga niini; nanag-as ang
mga sanga niini tungod sa mga tubig samtang nagtubo kini. **6**
Ang matag langgam sa kalangitan nagsalag sa mga sanga
niini, samtang nanganak ang mga buhing binuhat sa uma
ubos sa mga kadahonan niini. Nagpuyo ubos sa landong niini
ang daghang kanasoran. **7** Tungod kay matahom kaayo ang
iyang kabantog ug ang kataas sa mga sanga niini, tungod kay
nahimutang ang gamot niini sa daghang katubigan. **8** Ang mga
sedro nga anaa sa tanaman sa Dios. Walay kahoy nga mga
sepros nga makatandi sa mga sanga niini, ug dili makatupong
ang bisan unsa nga kahoy sa mga sanga niini. Walay laing
kahoy didto sa tanaman sa Dios nga sama kaanyag niini. **9**
Gihimo ko kining matahom nga may daghang mga sanga ug
nasina ang tanang mga kahoy sa Eden nga anaa sa tanaman
sa Dios. **10** Busa miingon ang Yahweh nga Ginoo niini: Tungod
kay taas kini, ug gipahimutang niini ang ibabaw sa kahoy
taliwala sa iyang mga sanga, gipataas niini ang kasingkasing
niini tungod sa iyang kataas. **11** Gihatag ko na kini didto sa
kamot sa usa ka gamhanan sa kanasoran, aron buhaton kung
unsa ang angay sa pagkadaotan niini. Gilabay ko na kini. **12**
Gipamutol kini sa mga langyaw nga gikahadlokan sa tanang
kanasoran ug gibiyaan aron mamatay. Nangahulog ang mga
sanga niini ngadto sa kabukiran ug sa tanang mga walog, ug
nagkatag ang mga bali nga sanga niini sa tanan nga suba sa
yuta. Unya mobiya ang tanang kanasoran sa kalibotan nga
mipasilong sa landong niini ug mipalayo sila gikan niini. **13**
Mipahulay ang tanang kalanggaman sa kawanangan diha sa
mga punoan sa kahoy nga natumba, ug nangadto sa mga
sanga niini ang matag mananap sa kaumahan. **14** Nahitabo
kini aron wala nay laing kahoy nga motubo pinaagi sa tubig
ang mopataas sa ilang mga kadahonan nga sama katag-as sa
kinatas-ang mga kahoy, ug nga wala nay laing kahoy nga
motubo daplin sa katubigan ang makaabot sa maong katag-
ason. Ang tanan kanila gitagana sa kamatayon, ngadto sa
ilalom sa yuta, uban sa mga anak sa katawhan, uban niadtong
miadto ilalom sa bung-aw. **15** Miingon niini si Yahweh nga
Ginoo: Sa adlaw nga miadto ang sedro sa Sheol nagdala
ako ug kasub-anan ngadto sa kalibotan. Gitabonan ko ang
lalom nga katubigan nga anaa niini, ug gipahubas ko ang
kadagatan. Gipahubas ko ang dakong katubigan, ug nagdala
ako ug pagbangotan ngadto sa Lebanon alang kaniya. Busa
nagsubo ang tanang mga kahoy diha sa kaumahan tungod
niini. **(Sheol h7585)** **16** Nagdala ako ug pagpangurog ngadto
sa kanasoran diha sa tingog sa pagkapukan niini, sa dihang
gilabay ko kini ngadto sa Sheol uban niadtong mikanaog
didto sa bangag. Busa gihupay ko ang tanang mga kahoy
sa Eden didto sa pinakaubos nga bahin sa kalibotan. Mao
kini ang pinili ug labing maayo nga mga kahoy sa Lebanon;
ang mga kahoy nga misuyop sa katubigan. **(Sheol h7585)** **17**
Tungod kay miadto usab sila uban niini sa Sheol, ngadto sa
gipatay pinaagi sa espada. Mao kini ang iyang kusgan nga
bukton, kadtong mga nasod nga namuyo sa landong niini.
(Sheol h7585) **18** Kang kinsa man sa mga kahoy sa Eden
ang makatupong sa imong himaya ug kabantog? Tungod kay
pagatumbahon ka uban sa mga kahoy sa Eden ngadto sa
kinahiladman nga mga bahin sa kalibotan uban niadtong mga
dili tinuli; magpuyo ka uban niadtong gipamatay pinaagi sa
espada.' Mao kini si Paraon ug ang tanan niyang katawhan—
mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo."

32 Unya nahitabo kini sa ika-dose ka bulan sa ika dose ka
tuig, sa unang adlaw sa bulan, nga miabot kanako ang
pulong ni Yahweh, ug miingon, **2** "Anak sa tawo, ipatugbaw
ang pagbangotan mahitungod kang Paraon ang hari sa Ehipto;
ingna siya, 'Sama ka sa batan-ong liyon sa tanang kanasoran,
apan sama ka sa mapintas nga mananap sa kadagatan;
kutawon mo ang tubig, kutawon mo ang mga tubig pinaagi
sa imong tiil ug lubogon kini. **3** Ang Yahweh nga Ginoo
nagsulti niini: Busa iitsa ko ang akong pukot nganha kanimo
diha sa katilingban sa akong mga katawhan, ug unya birahon
ka pataas diha sa akong pukot. **4** Pasagdan ko ikaw niana
nga yuta. Ug iitsa ko ikaw ngadto sa kaumahan ug papuy-
on ko ang tanang kalanggaman sa kalangitan; ug ang mga
gigutom nga mga mananap sa kalibotan mangatagbaw pinaagi
kanimo. **5** Tungod kay ibutang ko ang imong unod ngadto
sa mga kabukiran, ug pun-on ko ang mga walog sa ulod
nga gikan sa imong patay nga lawas. **6** Unya ibubo ko ang
imong dugo sa kabukiran, ug ang mga tubod mapuno sa
imong mga dugo. **7** Unya sa dihang ipapatay ko na ikaw,
tabonan ko ang kalangitan ug mongitngit ang mga bituon;
tabonan ko ang adlaw pinaagi sa mga panganod, ug ang
bulan dili na mohatag ug kahayag. **8** Ang tanan nga mosidlak
sa kalangitan pangitngiton ko diha kanimo, pangitngitan ko
usab ang tibuok mong yuta, mao kini ang gipamulong ni
Yahweh nga Ginoo. **9** Busa lisangon ko ang kasingkasing sa
daghang mga katawhan sa kayutaan nga wala nimo nasayran,
sa dihang mopadala ako ug pagkaguba sa mga kanasoran,
sa tanang kayutaan nga wala nimo masayri. **10** Lisangon
ko ang mga katawhan mahitungod kanimo; mokurog ang
ilang mga hari sa kahadlok tungod kanimo sa dihang akong
itigbas ang espada diha kanila. Sa matag gutlo ang matag usa
mangurog tungod kanimo, sa adlaw sa imong pagkapukan. **11**
Tungod kay miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Ang espada
sa hari sa Babilonia moabot batok kanimo. **12** Himoon ko nga
malaglag ang imong mga lumolupyo pinaagi sa espada sa

manggugubat, ang matag usa kanila magdala ug kakuyaw
sa kanasoran. Gubaon niining mga manggugubat ang garbo
sa Ehipto ug pamatyon ang tanan nga mga mipuyo niini. **13**
Pamatyon ko usab ang tanang binuhing mananap gikan sa
daplin sa mga lawom nga katubigan; dili na kutawon sa tiil sa
tawo ang katubigan, ni ang mga tiil sa baka dili mokutaw niini.
14 Unya pakalmahon ko ang mga katubigan ug himoon nga
ang ilang mga suba nga modagayday sama sa lana, mao kini
ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo. **15** Sa dihang himoon
kong pinasagdan nga dapit ang yuta sa Ehipto, sa dihang ang
yuta nahimong omaw sa tanang kabuhong, sa dihang sulongon
ko ang tanan nga lumolupyo niini, masayod sila nga ako mao
si Yahweh. **16** Magbangotan sila; ang mga anak nga babaye
sa kanasoran magbangotan kaniya; magbangotan sila alang
sa Ehipto, sa tanan niya nga mga lumolupyo magbangotan,
mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo. **17** Unya
nahitabo kini sa ika-dose ka tuig, sa ika-kinse nga adlaw
nianang bulana, nga ang pulong ni Yahweh miabot kanako,
nga nag-ingon, **18** "Anak sa tawo, paghilak alang sa lumolupyo
sa Ehipto ug dad-a sila sa ubos, siya ug ang mga anak nga
babaye sa halangdon nga mga nasod, paingon ngadto sa
kinaubsan sa kalibotan uban niadtong mikanaog sa lawom
nga bung-aw. **19** Maanyag ka ba gayod kay kang bisan kinsa?
Lakaw ngadto sa ilalom ug higda uban sa mga dili tinuli.' **20**
Mangalaglag sila uban niadtong mga nangamatay pinaagi sa
espada. Gihulbot na ang espada! Gitugyan na siya ngadto sa
espada; Gapuson nila siya kauban ang iyang mga lumolupyo.
21 Mosulti ang pinakakusgan sa mga manggugubat sa Sheol
mahitungod sa Ehipto ug sa iyang mga kaabin, 'Mikanaog sila
dinhi! Manghigda sila uban sa mga dili tinuli, uban niadtong
nangamatay pinaagi sa espada.' **(Sheol h7585)** **22** Atua usab
didto ang Asiria uban sa tanan niyang lumolupyo. Naglibot
kaniya ang iyang mga lubnganan; silang tanan namatay
pinaagi sa espada. **23** Atua didto ang mga lubnganan nga
nahimutang sa kinahiladman nga bahin sa bung-aw, uban
sa tanan niyang mga lumolupyo. Naglibot ang inyong mga
lubnganan sa tanan niadtong nangamatay, nga nangalaglag
pinaagi sa espada, kadtong nagdalag kahadlok sa yuta sa
mga buhi. **24** Atua usab didto ang Elam uban sa iyang mga
lumolupyo. Naglibot kaniya ang iyang mga lubnganan; silang
tanan nangamatay. Kadtong namatay pinaagi sa espada, nga
mikanaog sa mga dili tinuli ngadto sa pinakaubos nga bahin sa
kalibotan, kansang nagdala sa ilang kasamok sa kalibotan sa
mga buhi ug kansang nagdala sa ilang kaugalingong kaulawan,
uban niadtong gipanglubong ngadto sa bung-aw. **25** Naghimo
silag putos alang sa Elam ug alang sa tanan niyang katawhan
taliwala sa ilang mga gipatay; naglibot kaniya ang iyang mga
lubnganan. Silang tanan dili mga tinuli, gipangdunggab pinaagi
sa espada, tungod kay nagdala man sila ug kahadlok sa mga
yuta sa buhi. Busa nagdala sila sa ilang kaugalingon nga
kaulawan, uban niadtong gipanglubong sa bung-aw taliwala
niadtong tanan nga gipangpatay, kadtong gipanglubong sa
lubnganan. Lakip ang Elam kauban niadtong nangamatay.
26 Si Meshec, Tubal, ug ang tanan nilang katawhan atua
usab didto! Naglibot kanila ang ilang mga lubnganan. Tanan
kanila dili mga tinuli, namatay pinaagi sa espada, tungod kay
nagdala man sila ug kalisang sa yuta sa mga buhi. **27** Wala
sila gilubong tupad sa mga manggugubat sa mga dili tinuli nga
gilubong sa Sheol uban ang ilang mga hinagiban sa gubat,
uban sa ilang mga espada nga gipaunlan diha sa ilang mga
ulohan ug ang ilang mga kasal-anan ibabaw sa ilang mga
bukog. Tungod kay milisang man sila sa mga manggugubat
sa yuta sa mga buhi. **(Sheol h7585)** **28** Busa ikaw, Ehipto,
pagadugmokon diha taliwala sa mga dili tinuli! Mohigda kamo
tupad sa mga gipangdunggab pinaagi sa espada. **29** Atua
didto ang Edom kauban ang iyang mga hari ug ang tanan
niyang mga pangulo. Silang tanan mga kusgan uban niadtong
namatay pinaagi sa espada. Nanghigda sila kauban ang
mga dili tinuli, uban niadtong gipanglubong ngadto sa bung-
aw. **30** Ang mga prinsipe sa amihan atua usab didto, silang
tanan lakip ang taga-Sidon nga milugsong kauban sa usa nga
nasamdan. Gamhanan sila ug nakapahadlok kini sa uban,
apan karon anaa sila sa kaulawan, ang mga dili tinuli uban
niadtong nadunggaban pinaagi sa espada. Nagdala sila sa
ilang kaulawan, kauban niadtong atua sa ilalom sa bung-aw.
31 Molantaw si Paraon ug mahupay mahitungod sa tanan
niyang lumolupyo nga nadunggaban pinaagi sa espada—si
Paraon ug ang tanan niyang mga sundalo—mao kini ang
gipamulong ni Yahweh nga Ginoo. **32** Ibutang ko siya ingon
nga akong panghadlok sa yuta sa mga buhi, apan pahigdaon
siya taliwala sa mga dili tinuli, uban niadtong nadunggaban
pinaagi sa espada, si Paraon ug ang tanan niyang katawhan,
mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo."

33 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-
ingon, **2** "Anak sa tawo, isulti kini ngadto sa imong
katawhan; ingna sila, 'Sa dihang dad-on ko pag-usab ang
espada batok sa bisan asa nga yuta, unya ang katawhan
niana nga yuta mopilig usa ka tawo gikan kanila aron himoong
magbalantay kanila. **3** Bantayan niya ang espada sa dihang
mopadulong kini sa yuta, ug patingogon niya ang budyong aron
pasidan-an ang katawhan! **4** Kung madungog sa katawhan
ang tingog sa budyong apan dili magpakabana niini, ug kung
moabot ang espada ug mopatay kanila, nan ang dugo sa
matag-usa paninglon kaniya. **5** Kung adunay makadungog
sa tingog sa budyong apan wala magtagad niini, ang iyang
kaugalingong dugo paninglon diha kaniya; apan kung mihatag
siya ug pagtagad, giluwas niya ang iyang kinabuhi. **6** Apan,
kung ang magbalantay magtukaw ug makita ang espada
nga moabot, apan kung wala niya gipatingog ang budyong,
hinungdan nga wala makapangandam ang katawhan, ug kung
moabot ang espada ug mokuha sa usa ka kinabuhi, nan
kanang tawhana mamatay pinaagi sa kaugalingon niyang sala,
apan paninglon ko ang iyang dugo gikan sa magbalantay.' **7**
Karon ikaw, anak sa tawo! Himoon ko ikaw nga magbalantay
alang sa panimalay sa Israel; madungog nimo ang mga
pulong gikan sa akong baba ug pasidan-an mo sila alang
kanako. **8** Kung moingon ako ngadto sa daotang tawo,
'Daotang tawo, mamatay ka gayod!' apan kung dili nimo kini
isulti ingon nga pasidaan sa tawong daotan mahitungod sa
iyang dalan, ug kung kanang tawhana mamatay tungod sa
iyang sala, ang dugo nianang tawhana paninglon ko gikan
sa imong kamot! **9** Apan kung, pasidan-an mo kanang
tawhana mahitungod sa iyang binuhatan, aron nga talikdan
niya kini, ug kung dili niya kini talikdan, nan mamatay siya
tungod sa iyang sala, ug maluwas ang imong kinabuhi. **10**
Busa ikaw, anak sa tawo, sultihi ang panimalay sa Israel,
'Nagsulti kamo niini, "Ang among mga kalapasan ug ang
among kasal-anan anaa kanamo, ug nangadunot kami niini!
Unsaon man namo pagkabuhi?"' **11** Ingna sila, 'Ingon nga
ako buhi—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo,
wala ako malipay sa kamatayon sa daotan, tungod kay kung
ang daotan maghinulsol sa iyang binuhatan, nan mabuhi siya!
Paghinulsol! Paghinulsol gikan sa inyong daotang binuhatan!
Tungod kay nganong kinahanglan man kamo nga mamatay,

panimalay sa Israel?' **12** Busa karon, anak sa tawo, sultihi ang
imong katawhan, 'Ang pagkamatarong sa tawo dili makaluwas
kaniya kung siya makasala! Ang pagkadaotan sa tawo dili
makalaglag kaniya kung maghinulsol siya gikan sa iyang
kasal-anan! Tungod kay ang tawong matarong dili mabuhi
tungod sa iyang pagkamatarong kung siya makasala. **13**
Kung moingon ako ngadto sa matarong, "Sigurado gayod nga
buhi siya!" ug kung mosalig siya sa iyang pagkamatarong
ug makabuhat sa dili makiangayon, dili ko hinumdoman ang
iyang pagkamatarong. Mamatay gayod siya tungod sa daotan
niyang nabuhat. **14** Busa kung mosulti ako sa tawong daotan,
"Mamatay ka gayod," apan kung maghinulsol siya gikan sa
iyang pagpakasala ug mobuhat kung unsa ang angay ug
matarong, **15** ug kung ibalik niya ang garantiya sa hulam nga
mapugsanon niyang gipangayo, o kung ibalik niya kung unsa
ang iyang gikawat, ug kung molakaw siya sa kasugoan nga
mohatag ug kinabuhi ug dili na magpakasala, nan mabuhi
gayod siya. Dili siya mamatay. **16** Wala sa mga sala nga
iyang nabuhat ang pagahinumdoman pa. Nagbuhat siyag
angay ug matarong, ug busa, sigurado gayod nga mabuhi
siya! **17** Apan miingon ang imong katawhan, "Ang pamaagi sa
Ginoo dili makiangayon!" apan ang imong mga pamaagi dili
makiangayon! **18** Sa dihang ang matarong nga tawo mobiya
gikan sa pagkamatarong ug unya mobuhat sa pagpakasala,
nan mamatay gayod siya! **19** Sa dihang ang tawong daotan
mobiya gikan sa iyang pagkadaotan ug mobuhat kung unsa
ang angay ug matarong, nan mabuhi gayod siya tungod
niadtong mga butanga! **20** Apan kamo nga katawhan miingon,
"Ang pamaagi sa Ginoo dili makiangayon!" Hukman ko ang
matag-usa kaninyo sumala sa iyang binuhatan, panimalay sa
Israel!" **21** Nahitabo kini sa ika-dose ka tuig, sa ika lima ka
adlaw sa ika-napulo nga bulan sa atong pagkabinihag, nga
adunay mikalagiw gikan sa Jerusalem nga miduol kanako
ug miingon, "Nabihag ang siyudad!" **22** Sa kagabhion ang
kamot ni Yahweh nagauban kanako sa wala pa miabot ang
mga mikalagiw, ug naabri ang akong baba sa takna nga
miabot siya sa kabuntagon. Busa ang akong baba naabri;
dili na gayod ako amang! **23** Unya ang pulong ni Yahweh
miabot kanako, ug miingon, **24** Anak sa Tawo, ang mga tawo
nga namuyo niadtong linumpag sa yuta sa Israel miingon,
'Nag-inusara lamang si Abraham, ug napanunod niya ang
yuta, apan kita daghan! Gihatag ang yuta alang kanato ingon
nga panag-iyahon.' **25** Busa ingna sila, 'Miingon si Yahweh
nga Ginoo: Mokaon kamo ug dugo, ug iyahat ang inyong
panan-aw diha sa inyong diosdios, unya paagason ninyo ang
dugo sa katawhan. Angayan ba gayod kamong manag-iya
niining yutaa? **26** Nagsalig lamang kamo sa inyong mga
espada ug nagbuhat sa law-ay nga mga butang; ang matag
lalaki nakigdulog sa asawa sa uban. Angay ba gayod kamong
manag-iya sa yuta?' **27** Isulti kini kanila, 'Si Yahweh nga Ginoo
nagsulti niini: Ingon nga ako buhi, sigurado gayod nga ang usa
nga anaa sa linumpag mamatay pinaagi sa espada, ug ihatag
ko kadtong anaa sa mga uma ingon nga pagkaon sa mga
buhing binuhat, ug mangamatay sa hampak kadtong anaa sa
kota ug sa mga langob. **28** Unya himoon ko ang yuta nga
awaaw ug makahahadlok, ug ang garbo sa pagkabantogan
niini matapos gayod, tungod kay ang kabungtoran sa Israel
mahimong biniyaan, ug walay usa nga moagi niini.' **29** Busa
masayod sila nga ako mao si Yahweh, sa dihang buhaton ko
nga mingaw ug makahahadlok ang yuta tungod sa tanang
dulumtanang mga butang nga ilang gibuhat. **30** Busa karon,
anak sa tawo, nagsulti ang imong katawhan sa mga butang
mahitungod kaninyo diha sa kilid sa mga pader ug sa mga
ganghaan sa mga panimalay, nagsulti ang matag-usa—ang
matag lalaki ngadto sa iyang igsoon nga lalaki, 'Moadto kita ug
maminaw sa mga pulong ni Yahweh nga isulti sa propeta!' **31**
Busa moduol kanako ang akong katawhan sama sa kasagaran
nilang ginabuhat, ug molingkod sila sa imong atubangan ug
maminaw sa imong mga pulong, apan dili nila kini tumanon.
Ang matarong nga mga pulong anaa sa ilang mga baba, apan
ang ilang mga kasingkasing nagtinguha sa dili makiangayong
butang. **32** Tungod kay sama ka sa usa ka nindot nga awit
diha kanila, usa ka maanindot nga sonata nga gitugtog sa
kinuldasang tulonggon, busa maminaw sila sa imong mga
pulong, apan walay usa kanila ang misunod niini. **33** Busa sa
dihang mahitabo kining tanan, pagbantay! Mahitabo kini! Unya
masayod sila nga ang usa ka propeta kauban nila."

34 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-
ingon, **2** "Anak sa tawo, panagna batok sa mga
magbalantay sa Israel. Panagna ug sultihi sila, 'Nagsulti
niini si Yahweh ngadto sa mga magbalantay: Pagkaalaot sa
mga magbalantay sa Israel nga maoy nagbantay sa ilang
kaugalingon. Dili ba magbantay man ang mga magbalantay sa
mga panon sa mananap? **3** Gikaon ninyo ang tambok nga
mga bahin ug nagbisti kamo sa balhibo sa karnero. Giihaw
ninyo ang gipatambok nga mga panon sa mananap. Wala
gayod kamo nagbantay kanila. **4** Wala ninyo gilig-on kadtong
adunay mga balatian, bisan ug gitambalan ang mga nasakit.
Wala ninyo bugkosa ang napiangan, ug wala ninyo gipasig-
uli ang mga sinalikway o gipangita ang nangawala. Hinuon,
gidumalahan ninyo sila pinaagi sa kusog ug pagpanglupig. **5**
Unya nagkatibulaag sila nga walay magbalantay, ug human
sila nagkatibulaag nahimo silang pagkaon alang sa tanang
buhing mga mananap diha sa kaumahan. **6** Nahisalaag ang
akong panon sa mananap didto sa tanang kabukiran ug sa
matag habog nga bungtod, ug nagkatibulaag kini sa tibuok
kalibotan. Apan wala gayoy nangita kanila. **7** Busa, mga
magbalantay, paminawa ang pulong ni Yahweh: **8** Ingon
nga ako buhi—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga
Ginoo—tungod kay nahimong inilog ang akong panon sa
mananap ug pagkaon alang sa tanang mga mananap diha sa
kaumahan, tungod kay wala may magbalantay ug walay bisan
usa sa akong mga magbalantay ang nangita sa akong panon
sa mananap, apan gibantayan lamang sa mga magbalantay
ang ilang kaugalingon ug wala nila bantayi ang akong mga
panon sa mananap. **9** Busa, mga magbalantay, paminawa
ang pulong ni Yahweh: **10** Nagsulti niini si Yahweh nga Ginoo:
Tan-awa! Nakigbatok ako sa mga magbalantay, ug paninglon
ko ang akong mga panon sa mananap diha sa ilang kamot.
Unya papahawaon ko sila gikan sa ilang pagkamagbalantay sa
mga panon sa mananap; dili na sila mahimong magbalantay
alang sa ilang kaugalingon tungod kay kuhaon ko kanila ang
panon sa mananap gikan sa ilang mga baba, aron nga dili na
mahimong pagkaon diha kanila ang akong panon sa mananap.
11 Tungod kay miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Tan-awa!
Ako mismo ang mangita sa akong mga panon sa mananap ug
atimanon ko sila, **12** sama sa magbalantay nga nangita sa
iyang mga panon sa adlaw nga anaa siya taliwala sa iyang
nagkatibulaag nga mga panon sa mananap. Busa pangitaon
ko ang akong mga panon sa mananap ug luwason ko sila
gikan sa tanang dapit kung asa sila nagkatibulaag sa adlaw sa
mga panganod ug kangitngit. **13** Unya pagawason ko sila
taliwala sa mga katawhan; tapukon ko sila gikan sa kayutaan
ug dad-on sila sa ilang yuta. Ipahimutang ko sila sa mga

sibsibanan didto sa kilid sa bukid sa Israel, didto sa kasapaan,
ug sa matag pinuy-anan sa yuta. **14** Ipahiluna ko sila sa
maayong pasibsibanan; ang ilang pasibsibanang mga dapit
mao ang taas nga mga kabukiran sa Israel. Manghigda sila
didto sa maayong dapit nga sibsibanan, sa madagayaong
pasibsibanan, ug manibsib sila sa kilid sa kabukiran sa Israel.
15 Ako mismo ang magbantay sa akong panon sa mananap,
ug ako mismo ang magpahigda kanila didto—mao kini ang
gipamulong ni Yahweh— **16** Pangitaon ko ang nangawala ug
ipasig-uli ang sinalikway. Pagabugkusan ko ang napiangan
nga mga karnero ug tambalan ang nasakit nga mga karnero
apan patyon ko ang mga himsog ug kusgan nga karnero.
Magbantay ako uban ang hustisya **17** Busa karon ikaw,
akong panon sa mananap— mao kini ang gisulti ni Yahweh
nga Ginoo—tan-awa, mohukom ako taliwala sa karnero ug
sa karnero ug taliwala sa mga laki nga karnero ug sa mga
laki nga kanding. **18** Dili pa ba igo ang pagsibsib diha sa
maayong sibsibanan, nga pagayatakan pa ninyo kung unsa
ang nahibilin sa pasibsibanan; ug sa pag-inom sa tin-aw nga
mga tubig, nga kinahanglan pa ninyong lapukon ang kasubaan
pinaagi sa inyong mga tiil? **19** Kinahanglan ba nga makakaon
ang akong karnero sa inyong gitamaktamakan, ug imnon
ang gilapoklapokan sa inyong tiil? **20** Busa mao kini ang
gisulti ni Yahweh nga Ginoo kanila: Tan-awa! Ako mismo ang
maghukom taliwala sa himsog ug sa niwang nga mga karnero,
21 tungod kay gitulak ninyo sila sa inyong mga kilid ug sa
mga abaga, ug gisungay ninyo ang mga huyang pinaagi sa
inyong mga sungay hangtod nga nagkatibulaag sila gikan sa
yuta. **22** Luwason ko ang akong mga panon sa mananap ug
dili na sila mahimong inilog, ug maghukom ako taliwala sa
usa ka karnero ug sa uban! **23** Itugyan ko kanila ang usa
ka magbalantay, ang akong alagad nga si David. Siya maoy
magbantay kanila, pakaonon niya sila, ug siya maoy ilang
magbalantay. **24** Tungod kay Ako, si Yahweh, ang mamahimo
nilang Dios, ug mahimong prinsipe alang kanila ang akong
alagad nga si David—Ako, si Yahweh, ang namulong niini. **25**
Unya magbuhat ako ug kasabotan sa kalinaw diha kanila ug
wagtangon ang daotang ihalas nga mga mananap gikan sa
yuta, aron nga magpuyo sila nga luwas sa kamingawan ug
makatulog nga luwas sa mga kalasangan. **26** Magdala usab
ako ug mga panalangin diha kanila ug sa mga dapit libot sa
akong bungtod, tungod kay magpadala ako ug ulan sa gitakda
nga panahon. Mao kini ang mga ulan sa panalangin. **27** Unya
mamunga ang mga kahoy sa uma, ug maghatag ug ani ang
kayutaan. Mahimong luwas ang akong karnero niining yutaa;
unya masayran nila nga ako si Yahweh, sa dihang balion ko
ang mga babag sa ilang yugo, ug sa dihang luwason ko sila
gikan sa kamot sa nag-ulipon kanila. **28** Dili na sila mahimong
inilog alang sa kanasoran, ug dili na sila pagalamuyon sa
ihalas nga mga mananap sa kalibotan. Tungod kay magpuyo
sila nga luwas, ug walay mohulga kanila. **29** Tungod kay
magbuhat ako ug malinawon nga tamnanan alang kanila aron
nga dili sila magutman diha sa yuta, ug dili na magtamay
ang kanasoran batok kanila. **30** Unya masayran nila nga,
Ako si Yahweh ang ilang Dios, ang nag-uban kanila. Sila ang
akong katawhan, ang panimalay sa Israel— mao kini ang
gipamulong ni Yahweh nga Ginoo. **31** Kay kamo ang akong
mga karnero, ang panon sa mananap sa akong pasibsibanan,
ug ang akong katawhan, ug ako mao ang inyong Dios—mao
kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo.'"

35 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-
ingon, **2** "Anak sa tawo, atubang ngadto sa Bukid sa
Seir ug panagna batok niini. **3** Sultihi kini, 'Si Yahweh nga
Ginoo miingon niini: Tan-awa! Batok ako kanimo, Bukid sa
Seir, ug dagmalan ko ikaw pinaagi sa akong kamot ug himoon
ko ikaw nga biniyaan ug kahadlokan. **4** Gun-obon ko ang
imong siyudad, ug mahimo kang biniyaan; unya mahibaloan
nimo nga ako si Yahweh. **5** Tungod kay kanunay kang bangis
ngadto sa katawhan sa Israel, ug tungod kay gitugyan nimo
sila ngadto sa espada sa panahon sa ilang mga kalisdanan,
niadto nga takna hilabihan ang silot alang kanila. **6** Busa,
ingon nga buhi ako—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga
Ginoo—andamon ko ikaw alang sa kamatayon, ug gukdon ka
sa kamatayon! Tungod kay wala ka masilag sa kamatayon,
gukoron ka niini. **7** Gun-obon ko nga hingpit ang Bukid sa Seir
sa dihang pamatyon ko ang moagi ug mobalik pag-usab niini.
8 Unya pun-on ko sa mga patay ang kabukiran niini. Ang imong
tag-as nga mga bungtod ug mga walog ug ang tanan nimong
kasapaan—kadtong gipatay pinaagi sa espada mangahulog
didto kanila. **9** Himoon ko ikaw nga biniyaan hangtod sa
kahangtoran. Dili na pagapuy-an ang imong siyudad, apan
mahibaloan nimo nga ako si Yahweh. **10** Miingon ka, "Kining
duha ka nasod ug duha ka yuta mahimong akoa, ug panag-
iyahon nato sila," bisan pa kung anaa si Yahweh kanila."
11 Busa, ingon nga buhi ako—mao kini ang gipamulong ni
Yahweh nga Ginoo—buhaton ko kini sumala sa imong kasuko
ug sumala sa imong kasina ngadto sa Israel nga imong
gikasilagan, ug ipakita ko ang akong kaugalingon ngadto kanila
sa dihang hukman ko na ikaw. **12** Aron mahibaloan nimo
nga ako si Yahweh. Nadungog ko ang tanang pagpakaulaw
nga imong gisulti batok sa kabukiran sa Israel, sa dihang
miingon ka, "Nagun-ob na sila; gihatag na sila kanato aron
atong lamoyon." **13** Gituboy mo ang imong kaugalingon batok
kanako pinaagi sa imong gisulti, ug gipadaghan mo ang mga
pulong nga imong gisulti batok kanako; ug nadungog ko kining
tanan. **14** Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Himoon ko ikaw
nga biniyaan, samtang maglipay ang tibuok kalibotan. **15**
Ingon nga naglipay ka sa panulondon sa katawhan sa Israel
tungod sa pagkahimo niini nga biniyaan, buhaton ko usab kini
kanimo. Mahimo kang awaaw, Bukid sa Seir, ug ang tanan sa
Edom— tanan nga anaa niini! Unya mahibaloan nila nga ako
si Yahweh."

36 "Karon ikaw, anak sa tawo, panagna ngadto sa kabukiran
sa Israel ug ingna, "Kabukiran sa Israel, paminawa ang
pulong ni Yahweh. **2** Miingon si Yahweh nga Ginoo niini:
Miingon ang kaaway mahitungod kaninyo, "Aha!" ug "Gipanag-
iyahan na namo ang karaang tag-as nga mga dapit.'" **3** Busa
panagna ug pag-ingon, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini:
Tungod sa inyong pagkaawaaw ug tungod sa mga pagsulong
nga nahitabo kaninyo gikan sa palibot, gipanag-iyahan na
kamo sa ubang mga nasod; kamo na ang gibutangbutangan
sa mga mabutangbutangon nga mga ngabil ug mga dila, ug
ang gihisgotan sa katawhan. **4** Busa, kabukiran sa Israel,
paminawa ang pulong ni Yahweh nga Ginoo: Miingon si
Yahweh nga Ginoo niini ngadto sa kabukiran ug sa tag-as nga
kabungtoran, ngadto sa mga sapa ug sa mga walog, ngadto
sa wala nay mipuyo nga mga awaaw ug sa gipangbiyaan
nga mga siyudad nga nahimong inilog ug maoy gibiaybiay sa
ubang mga nasod nga nagpalibot niini— **5** busa miingon si
Yahweh nga Ginoo niini: Nagsulti gayod ako diha sa kalayo sa
akong hilabihang kasuko batok sa ubang mga nasod, batok sa
Edom ug sa tanang nagkuha sa akong yuta ingon nga ilang
gipanag-iyahan, batok niadtong tanan nga adunay kalipay sa
ilang kasingkasing ug adunay pagtamay diha sa ilang espiritu,

samtang gisakop nila ang akong yuta aron maangkon nila
ang mga sibsibanan niini alang kanila.' **6** Busa, panagna
ngadto sa yuta sa Israel ug pag-ingon ngadto sa kabukiran ug
ngadto sa habog nga kabungtoran, ngadto sa mga sapa ug sa
mga walog, 'miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Tan-awa!
Gipahayag ko kini diha sa akong hilabihang kasuko ug sa
akong kalagot tungod kay gidala ninyo ang mga pagtamay
sa kanasoran. **7** Busa, miingon si Yahweh nga Ginoo niini:
Ipataas nako ang akong kamot sa pagpanumpa nga maulawan
gayod ang kanasoran nga nagpalibot kaninyo. **8** Apan kamo,
kabukiran sa Israel, manalingsing kamo ug mamunga alang
sa akong katawhan sa Israel, sanglit mobalik man sila diha
kaninyo sa dili madugay. **9** Tan-awa, alang ako kaninyo,
ug gidapigan ko kamo; darohon ug tamnan kamo ug mga
binhi. **10** Busa pasanayon ko diha kaninyo ang mga tawo sa
tibuok panimalay sa Israel, ang tanan niini. Puy-an na ang
mga siyudad ug tukoron pag-usab ang mga nangaguba. **11**
Kabukiran, pasanayon ko ang mga tawo ug mga mananap
diha kaninyo aron modaghan sila ug magmabungahon. Unya
papuy-an ko kamo sama kaniadto, ug pauswagon ko kamo
labaw pa sa inyong kahimtang kaniadto, kay masayran ninyo
nga ako si Yahweh. **12** Magdala ako ug mga tawo, ang akong
katawhan sa Israel, aron molakaw diha kanimo. Panag-iyahan
ka nila, ug ikaw ang mahimo nilang panulondon, ug dili na ikaw
ang mahimong hinungdan sa pagkamatay sa ilang mga anak.
13 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Tungod kay nag-ingon
sila kaninyo, "Gilamoy nimo ang katawhan, ug namatay ang
mga anak sa imong nasod," **14** busa dili na kamo molamoy pa
ug mga tawo, ug dili na kamo ang mahimong hinungdan sa
pagbangotan sa inyong nasod sa ilang kamatayon. Mao kini
ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. **15** Ni tugotan ko nga
madungog pa ninyo ang mga pagtamay sa kanasoran; dili
na ninyo pas-anon pa ang kaulaw sa katawhan o mahimong
hinungdan sa pagkapukan sa inyong nasod—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.'" **16** Unya miabot kanako
ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, **17** "Anak sa tawo,
sa dihang mipuyo ang panimalay sa Israel sa ilang yuta,
gihugawan nila kini pinaagi sa ilang mga paagi ug sa ilang
mga buhat. Ang ilang mga paagi sama sa hugaw sa pagregla
sa babaye diha sa akong atubangan. **18** Busa gibubo ko
batok kanila ang akong hilabihang kasuko alang sa dugo nga
ilang gibubo sa yuta ug alang sa ilang paghugaw niini pinaagi
sa ilang mga diosdios. **19** Gipatibulaag ko sila taliwala sa
kanasoran; nabulagbulag sila ngadto sa kayutaan. Gihukman
ko sila sumala sa ilang mga paagi ug sa ilang mga binuhatan.
20 Unya miadto sila sa kanasoran, ug bisan asa sila miadto,
gipasipalahan nila ang akong balaan nga ngalan sa dihang
moingon ang mga tawo ngadto kanila, 'Mao ba gayod kini ang
katawhan ni Yahweh? Kay giabog man sila sa iyang yuta.' **21**
Apan aduna akoy kalooy sa akong balaan nga ngalan nga
gihugawan sa balay sa Israel taliwala sa kanasoran, sa dihang
miadto sila didto. **22** Busa isulti kini sa balay sa Israel: 'Miingon
si Yahweh nga Ginoo niini: Wala ko kini gibuhat alang sa
inyong kaayohan, balay sa Israel, apan alang sa akong balaan
nga ngalan, nga inyong gipasipalahan taliwala sa kanasoran
bisan asa kamo moadto. **23** Kay himoon nako nga balaan ang
akong bantogang ngalan, nga inyong gipasipalahan taliwala sa
kanasoran—gipasipalahan ninyo kini, taliwala sa kanasoran.
Ug masayran sa kanasoran nga ako si Yahweh—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—sa dihang makita ninyo
nga balaan ako. **24** Kuhaon ko kamo gikan sa kanasoran ug
tigomon kamo gikan sa matag yuta, ug dad-on ko kamo sa
inyong yuta. **25** Unya wisikwisikan ko kamo ug hinlo nga tubig
aron maputli kamo gikan sa tanan ninyong pagkadaotan, ug
himoon ko kamong putli gikan sa tanan ninyong mga diosdios.
26 Hatagan ko kamo ug bag-ong kasingkasing ug bag-ong
espiritu diha sa inyong kinasulorang bahin, ug kuhaon ko ang
tig-a nga kasingkasing gikan sa inyong unod. Kay hatagan
ko kamo ug humok nga kasingkasing. **27** Ibutang ko ang
akong Espiritu diha kaninyo ug tugotan kamo sa paglakaw
diha sa akong mga balaod ug sa pagtipig sa akong mga sugo,
busa buhaton ninyo kini. **28** Unya mopuyo kamo sa yuta
nga akong gihatag sa inyong mga katigulangan; kamo ang
mahimo nakong katawhan, ug ako ang mahimo ninyong Dios.
29 Kay luwason ko kamo sa inyong pagkahugaw. Ipatawag
ko ang trigo ug padaghanon kini. Dili na ako magpahamtang
ug kagutom diha kaninyo. **30** Padaghanon ko ang bunga
sa kahoy ug ang abot sa uma aron dili na kamo maulawan
sa kagutom taliwala sa mga nasod. **31** Unya maghunahuna
kamo sa daotan ninyong mga paagi ug sa inyong dili maayo
nga mga binuhatan, ug adunay pagdumot diha sa inyong
mga panagway tungod sa inyong kaugalingong mga sala
ug sa inyong dulomtanang mga binuhatan. **32** Wala ko kini
gibuhat alang sa inyong kaayohan—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga Ginoo—tugoti nga mailhan kini diha kaninyo.
Busa kataha ug kaulaw tungod sa inyong mga paagi, balay sa
Israel. **33** Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Nianang adlawa
himoon ko kamong putli gikan sa inyong mga sala, tugotan
ko kamo sa pagpuyo sa mga siyudad ug sa pagtukod ug
balik sa nagun-ob nga mga dapit. **34** Kay darohon ninyo ang
biniyaan nga yuta hangtod nga dili na kini mahimong biniyaan
sa panan-aw sa tanang moagi niini. **35** Unya moingon sila,
"Awaaw kini nga yuta, apan sama na kini sa tanaman sa Eden;
lig-on na karon ug aduna nay nagpuyo sa mga awaaw nga
mga siyudad ug sa mga dapit nga giguba ug gigun-ob." **36**
Unya masayod ang ubang kanasoran palibot kaninyo nga ako
si Yahweh, nga gitukod ko pag-usab ang mga nangagun-ob ug
nagtanom pag-usab ngadto sa mga dapit nga gibiyaan. Ako si
Yahweh. Gipahayag ko kini ug buhaton ko kini. **37** Miingon si
Yahweh nga Ginoo niini: Hangyoon ako pag-usab sa balay sa
Israel sa pagbuhat niini alang kanila, sa pagpadaghan kanila
sama sa panon sa katawhan. **38** Sama sa panon nga gigahin
alang sa mga halad, sama sa panon diha sa Jerusalem sa
iyang gitakda nga mga kasaulogan, malukop usab sa panon
sa katawhan ang mga nangagun-ob nga mga siyudad ug
masayran nila nga ako si Yahweh.'"

37 Gitapion kanako ang kamot ni Yahweh, ug gidala ako
pinaagi sa Espiritu ni Yahweh ug gipahimutang ako
taliwala sa walog; napuno kini sa mga bukog. **2** Unya gipaagi
niya ako palibot niini. Tan-awa! Daghan niini ang anaa sa
walog. Tan-awa! Uga na kaayo kini. **3** Miingon siya kanako,
"Anak sa tawo, mabuhi pa ba pag-usab kining mga bukoga?"
Busa miingon ako, "Yahweh nga Ginoo, ikaw lamang ang
nasayod." **4** Unya miingon siya kanako, "Panagna niini nga
mga bukog ug sultihi kini, 'Uga nga mga bukog. Paminaw sa
pulong ni Yahweh. **5** Miingon si Yahweh nga Ginoo niini ngadto
sa mga bukog: Tan-awa! Hatagan ko kamo ug gininhawa,
ug mabuhi kamo. **6** Butangan ko kamo ug mga lutahan
ug unod. Lukopon ko kamo sa panit ug butangan kamo ug
gininhawa aron mabuhi kamo. Unya masayod kamo nga ako
si Yahweh.'" **7** Busa nanagna ako sama sa gimando kanako;
sa akong pagpanagna, tan-awa, aniay usa ka dinahunog,
nga linog. Unya nagtigom ang mga bukog— bukog batok
sa bukog. **8** Mitan-aw ako, ug tan-awa, aduna na silay mga

lutahan, ug mitubo ang mga unod ug nalukop na sila ug panit.
Apan wala pa gihapon silay gininhawa. **9** Unya miingon si
Yahweh kanako, “Panagna ngadto sa gininhawa, panagna,
anak sa tawo, ug sultihi ang gininhawa, 'Miingon si Yahweh
nga Ginoo niini: Gininhawa, nga gikan sa upat ka mga hangin,
ug hatagig gininhawa kining gipamatay, aron mabuhi sila.'"
10 Busa nanagna ako sama sa gimando kanako; nakabaton
sila ug gininhawa ug nabuhi sila. Unya mitindog sila, usa ka
hilabihan ka daghan nga kasundalohan. **11** Unya miingon si
Yahweh kanako, “Anak sa tawo, kini nga mga bukog mao ang
kinatibuk-ang balay sa Israel. Tan-awa! Miingon sila, 'Nauga
na ang atong mga bukog, ug nahanaw na ang atong paglaom.
Gipamatay kita.' **12** Busa panagna ug sultihi sila, 'Miingon
si Yahweh nga Ginoo niini: Tan-awa! Pagaablihan ko ang
inyong mga lubnganan ug ipagawas ko kamo gikan niini,
akong katawhan. Dad-on ko kamo ug balik ngadto sa yuta sa
Israel. **13** Unya masayod kamo nga ako si Yahweh, sa dihang
ablihan ko ang inyong mga lubnganan ug ipagawas ko kamo
gikan niini, akong katawhan. **14** Ibutang ko kaninyo ang akong
Espiritu aron mabuhi kamo, ug ipahiluna ko kamo sa inyong
yuta sa dihang masayod kamo nga ako si Yahweh. Gipahayag
ko ug pagabuhaton kini—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.'"
15 Unya mikunsad kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-
ingon, **16** “Busa karon, ikaw anak sa tawo, pagkuha ug usa
ka lipak sa kahoy ug sulati kini, 'Alang sa Juda ug alang sa
katawhan sa Israel, nga iyang mga kauban.' Unya pagkuha
ug laing lipak sa kahoy ug sulati kini, 'Alang kang Jose, ang
sanga sa Efraim, ug alang sa tanang katawhan sa Israel, nga
ilang mga kauban.' **17** Hiusaha sila ngadto sa usa ka lipak,
aron mahimo silang usa diha sa imong kamot. **18** Sa dihang
makigsulti kanimo ang imong katawhan ug moingon, 'Dili mo
ba kami sultihan kung unsa ang ipasabot nimo niining mga
butanga?' **19** unya sultihi sila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo
niini: Tan-awa! Kuhaon na nako ang sanga ni Jose nga anaa
sa kamot sa Efraim ug ang mga tribo sa Israel nga iyang mga
kauban ug itipo kini ngadto sa sanga sa Juda, aron mahimo
kining usa ka sanga, ug mahiusa kini diha sa akong kamot.' **20**
Kupti ang mga sanga nga imong gisulatan sa ilang atubangan.
21 Ipahayag ngadto kanila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini:
'Tan-awa! Pagakuhaon ko ang katawhan sa Israel gikan sa
mga nasod kung diin sila nangadto. Tigomon ko sila gikan sa
nagpalibot nga mga yuta ug dad-on ko sila sa ilang yuta. **22**
Himoon ko silang usa ka nasod sa yuta, sa kabukiran sa Israel,
ug adunay usa ka hari ingon nga maghari kanilang tanan, ug
dili na sila mahimong duha ka mga nasod. Dili na sila mabahin
sa duha ka mga gingharian. **23** Unya dili na nila hugawan ang
ilang mga kaugalingon pinaagi sa ilang mga diosdios, sa ilang
mangil-ad nga mga butang, o bisan unsa pa nilang mga sala.
Kay luwason ko sila gikan sa tanan nilang pagkadili matinud-
anon nga mga buhat kung diin sila nakasala, ug hinloan ko
sila, aron mahimo silang akong katawhan ug ako ang ilang
Dios. **24** Si David nga akong sulugoon mao ang maghari
kanila. Busa adunay usa ka magbalantay kanilang tanan, ug
maglakaw sila sumala sa akong mga kasugoan ug tipigan nila
ang akong mga balaod ug tumanon kini. **25** Magpuyo sila diha
sa yuta nga akong gihatag sa akong sulugoon nga si Jacob,
diin nagpuyo ang inyong mga amahan. Magpuyo sila niini
hangtod sa kahangtoran—sila, ilang mga anak, ug ang ilang
mga apo, kay si David nga akong sulugoon mao ang ilang
pangulo hangtod sa kahangtoran. **26** Maghimo ako ug usa
ka kasabotan sa pagpakigdait uban kanila. Mahimo kining
walay kataposan nga kasabotan uban kanila. Ipahimutang ug
padaghanon ko sila ug ipahiluna ang akong balaang dapit sa
ilang taliwala hangtod sa kahangtoran. **27** Ang akong puloy-
anan mag-uban kanila; ako ang mamahimo nilang Dios, ug
sila ang akong katawhan. **28** Unya masayod ang kanasoran
nga ako si Yahweh ang naggahin sa Israel, sa dihang anaa
kanila ang akong balaan nga dapit hangtod sa kahangtoran.'"

38 Mikunsad kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-
ingon, **2** “Anak sa tawo, atubang ngadto kang Gog,
ang yuta sa Magog, ang pangulong prinsipe sa Meshec ug
Tubal; ug panagna batok kaniya. **3** Sultihi, 'Miingon si Yahweh
nga Ginoo niini: Tan-awa! Nakigbatok ako kanimo, Gog, ang
pangulong prinsipe sa Meshec ug Tubal. **4** Busa ipatuyok ko
ikaw ug sab-itan ug taga ang imong papangig, ipadala ko ikaw
uban ang tanan nimong kasundalohan, mga kabayo, ug mga
tigkabayo, silang tanan nga nagsul-ob ug bisti nga panggubat,
usa ka dakong kasundalohan nga adunay dagko ug gagmay
nga mga taming, silang tanan naggunit ug mga espada! **5**
Mouban kanila ang Persia, Cus, ug Libya, silang tanan adunay
mga taming ug mga helmet! **6** Ang Gomer ug ang tanan
niyang kaubanan, ug Bet Togarma, gikan sa lagyong bahin sa
amihanan, ug ang tanang kaubanan niini! Mag-uban kanimo
ang daghang katawhan! **7** Pangandam! Oo, andama ang
imong kaugalingon ug tigoma ang imong kasundalohan uban
kanimo, ug ikaw ang ilang pangulo. **8** Pagatawgan ka human
sa daghang mga adlaw, ug human sa pipila ka mga tuig moadto
ka sa yuta nga nakabawi gikan sa espada ug nagtigom gikan
sa daghang katawhan, nagtigom ug balik ngadto sa kabukiran
sa Israel nga nagpadayon sa pagkaawaaw. Apan ipabalik ang
yuta sa katawhan, ug magpuyo sila nga luwas, silang tanan! **9**
Busa motungas kamo sama sa bagyo; mahisama kamo sa
usa ka panganod nga motabon sa yuta, ikaw ug ang tanan
nimong mga kauban, ang tanang kasundalohan nga uban
kanimo. **10** Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Mahitabo
kini sa adlaw nga mamugna ang mga laraw diha sa imong
kasingkasing, ug maghandom ka ug daotan kaayo.' **11** Unya
moingon ka, 'Motungas ako sa hawan nga yuta; moadto ako sa
mga tawo nga malinawon ug luwas nga namuyo, silang tanan
namuyo nga walay mga paril o mga babag, ug walay mga
ganghaan ang siyudad. **12** Kuhaon ko ang mga bahandi ug
kawaton ang mga inilog, aron madala sa akong kamot batok
sa mga nagun-ob nga dapit nga karon gipuy-an na, ug batok
sa katawhan nga nagtigom gikan sa mga nasod, katawhan
nga nakabaton ug binuhing mga mananap ug mga kabtangan,
ug kadtong namuyo sa tunga sa kalibotan.' **13** Moingon
kanimo ang Sheba ug Dedan, ug ang mga tigpatigayon
sa Tarshis uban sa tanan niining batan-ong manggugubat,
'Mianhi ka ba aron sa pagpangilog? Gitigom mo ba ang imong
kasundalohan aron kuhaon ang mga inilog, aron dad-on ang
plata ug bulawan, aron kuhaon ang ilang mga binuhing hayop
ug kabtangan ug aron kuhaon pa ang ubang mga inilog?' **14**
Busa panagna, anak sa tawo, ug sultihi si Gog, 'Miingon si
Yahweh nga Ginoo niini: Nianang adlawa, sa dihang magpuyo
nga luwas ang akong katawhan sa Israel, dili ba ikaw ang
masayod mahitungod kanila? **15** Moabot ka gikan sa inyong
layong dapit sa amihanan uban sa daghang kasundalohan,
nagsakay silang tanan sa mga kabayo, daghang kaubanan,
usa ka panon sa kasundalohan. **16** Sulongon ninyo ang akong
katawhan sa Israel sama sa panganod nga nagtabon sa yuta.
Sa umaabot nga mga adlaw, pagadad-on ko ikaw batok sa
akong yuta, aron mahimong mailhan ako sa mga nasod sa
dihang ipakita ko ang akong kaugalingon pinaagi kanimo, Gog,
nga balaan sa ilang atubangan. **17** Miingon si Yahweh nga

Ginoo niini: Dili ba ikaw kadtong akong gihisgotan sa kanhing
mga adlaw pinaagi sa kamot sa akong mga sulugoon, ang
mga propeta sa Israel, nga nanagna sa ilang kaugalingong
takna sa daghang katuigan nga dad-on ko ikaw batok kanila?
18 Busa mahitabo kini sa adlaw sa dihang mosulong si Gog
sa yuta sa Israel—mao kini ang pahayag ni Yahweh nga
Ginoo—mosamot ang akong kasuko. **19** Sa akong nagkalayo
nga kapungot, ipahayag ko nianang adlawa nga adunay usa
ka dakong linog sa yuta sa Israel. **20** Mangurog sila sa akong
atubangan—ang mga isda sa dagat ug ang mga langgam sa
kalangitan, ang mapintas nga mga mananap sa kaumahan,
ug ang tanang binuhat nga nagkamang sa yuta, ug ang
matag tawo nga nahimutang ibabaw sa yuta. Matumpag ang
kabukiran ug ang mga pangpang, hangtod nga mahugno ang
matag paril sa kalibotan. **21** Magpatawag ako ug espada batok
kaniya sa tanan nakong kabukiran—mao kini ang pahayag ni
Yahweh nga Ginoo—ang matag espada sa tawo makigbatok
sa iyang igsoon. **22** Unya pagahukman ko siya pinaagi sa
hampak ug dugo; ug kusog nga ulan ug mag-ulan ug ice ug
mag-ulan ug nagbaga nga asupre ngadto kaniya ug sa iyang
mga kauban ug ang daghang nasod nga nag-uban kaniya.
23 Kay ipakita ko ang akong pagkabantogan ug ang akong
pagkabalaan ug himoon kung inila ang akong kaugalingon sa
mga mata sa daghang kanasoran, ug masayod sila nga ako si
Yahweh.'"

39 Karon ikaw, anak sa tawo, panagna batok kang Gog
ug pag-ingon, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Tan-
awa! makigbatok ako kanimo, Gog, pangulo sa Meshec ug sa
Tubal. **2** Pabalikon ug giyahan ko ikaw; dad-on ko ikaw gikan
sa layo nga bahin sa amihanan paingon ngadto sa kabukiran
sa Israel. **3** Unya kuhaon ko ang imong pana nga anaa sa
imong wala nga kamot ug ihulog ko ang mga udyong nga
anaa sa imong tuo nga kamot. **4** Magbuy-od ka ngadto sa
kabukiran sa Israel—ikaw ug ang tanan nimong mga sakop ug
mga sundalo nga uban kanimo. Ihatag ko ikaw ngadto sa mga
mananagit nga langgam ug sa ihalas nga mga mananap sa
kaumahan aron kan-on. **5** Magbuy-od ka diha sa uma, kay
ako mismo ang nagpahayag niini—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh nga Ginoo. **6** Unya padad-an ko ug kalayo ang
Magog ug kadtong nagpuyo nga luwas sa mga baybayon, ug
masayod sila nga ako si Yahweh. **7** Kay himoon ko nga inila
ang balaan kong ngalan taliwala sa akong katawhan sa Israel,
ug dili ko na gayod tugotan nga pasipalahan ang balaan kong
ngalan; masayod ang kanasoran nga ako si Yahweh, ang
Balaang Dios sa Israel. **8** Tan-awa! Moabot ang adlaw, ug
mahitabo kini—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.
9 Mogula ang mga lumolupyo sa mga siyudad sa Israel ug
gamiton nila ang mga hinagiban aron isugnod sa kalayo—ang
gagmay ug dagko nga mga taming, mga pana, mga udyong,
mga bunal ug ang mga bangkaw; isugnod nila kini sulod sa pito
ka tuig. **10** Dili na sila motigom ug sugnod gikan sa kaumahan
o mamutol ug mga kahoy gikan sa kalasangan, kay sunogon
na man nila ang mga hinagiban; ilogan nila kadtong buot
mangilog kanila; tulison nila kadtong buot manulis kanila—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo." **11** Unya mahitabo
kini nianang adlawa nga magbuhat ako ug usa ka dapit didto
alang kang Gog—usa ka lubnganan sa Israel, ang walog alang
niadtong nagapanaw sa sidlakang bahin sa dagat. Mahimo
kining babag alang niadtong buot moagi niini. Maglubong sila
didto kang Gog uban sa daghang panon sa iyang katawhan.
Pagatawagon nila kini nga Walog sa Hamon Gog. **12** Kay
sulod sa pito ka bulan ilubong sila sa balay sa Israel aron
sa paghinlo sa yuta. **13** Kay ilubong man sila sa tanang
katawhan sa yuta; mahimo kining halandomong adlaw alang
kanila sa dihang himayaon ako—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga Ginoo. **14** Unya mopili sila ug mga tawo aron
sa pagpadayon sa pagpanaw sa yuta, aron sa pagpangita
niadtong milatas, apan nangamatay ug nagpabilin sa yuta ang
ilang mga lawas, aron ilubong nila sila, ug mahinlo ang yuta
tungod niini. Sa kataposan sa ikapitong bulan magsugod sila
sa pagpangita. **15** Samtang moagi kining mga tawhana sa
maong yuta, sa dihang makita nila ang bisan unsang bukog sa
tawo, butangan nila kini ug timailhan, hangtod nga moabot
ang mga tiglubong ug ilubong nila kini sa Walog sa Hamon
Gog. **16** Aduna unyay siyudad didto nga nganlan ug Hamona.
Niining paagiha mahinloan nila ang yuta. **17** Karon kanimo,
anak sa tawo, miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Sultihi
ang tanang mga langgam ug ang tanang ihalas nga mga
mananap sa kaumahan, 'Pagtigom ug pag-anhi. Pagtigom sa
palibot sa halad nga akong gitanyag alang kaninyo, sa dakong
halad sa kabukiran sa Israel, aron mahimo ninyong kan-on
ang unod ug imnon ang dugo. **18** Kan-on ninyo ang unod
sa mga manggugubat ug imnon ang dugo sa mga prinsipe
sa kalibotan; mahisama sila sa mga torong karnero, mga
nating karnero, mga kanding, ug mga torong baka, gipatambok
silang tanan sa Bashan. **19** Unya kan-on ninyo ang tambok
alang sa inyong katagbawan; imnon ninyo ang dugo hangtod
nga mahubog; mao kini ang halad nga ihawon nako alang
kaninyo. **20** Matagbaw kamo diha sa akong lamesa pinaagi
sa kabayo, karwahe, manggugubat, ug sa tanang tawo sa
gubat—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.' **21**
Unya ipahimutang ko ang akong himaya taliwala sa kanasoran,
ug makita sa tanang kanasoran ang paghukom nga akong
buhaton ug ang akong kamot nga giandam batok kanila. **22**
Masayod ang balay sa Israel nga ako si Yahweh nga ilang
Dios gikan nianang adlawa ug sa umaabot. **23** Masayod ang
kanasoran nga gibihag ang balay sa Israel tungod sa ilang
pagkadaotan pinaagi sa ilang pagbudhi kanako, busa gitago
ko ang akong nawong gikan kanila ug gitugyan sila sa kamot
sa ilang mga kaaway aron mapukan silang tanan pinaagi sa
espada. **24** Gibuhat ko lamang ngadto kanila ang angay sa
ilang pagkahugaw ug sa ilang mga sala, sa dihang gitago ko
ang akong nawong gikan kanila. **25** Busa miingon si Yahweh
nga Ginoo niini: Karon ipahibalik ko ang katigayonan ni Jacob,
ug magmaluloy-on ako sa tibuok balay sa Israel, sa dihang
mamuhat ako uban sa kalumo alang sa balaan kong ngalan.
26 Unya pas-anon nila ang ilang kaulawan ug ang tanan nilang
kalapasan sa pagbudhi kanako. Malimtan nila kining tanan
sa dihang mopahulay sila nga luwas didto sa ilang yuta, ug
walay molisang kanila. **27** Sa dihang kuhaon ko sila gikan
sa mga katawhan ug tapokon gikan sa kayutaan sa ilang
mga kaaway, ipakita ko ang akong pagkabalaan sa daghang
kanasoran. **28** Unya masayod sila nga ako si Yahweh nga
ilang Dios, kay gipabihag ko sila taliwala sa kanasoran, ug
unya tapokon ko sila balik sa ilang yuta. Dili ko sila biyaan
taliwala sa kanasoran. **29** Sa dihang ibubo ko ang akong
Espiritu sa balay sa Israel dili ko na itago ang akong nawong
gikan kanila—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo."

40 Sa ika-25 ka tuig sa among pagkabihag sa pagsugod
sa tuig sa ikanapulo nga adlaw sa bulan, sa ikanapulo
ug upat nga tuig human nailog ang siyudad—sa sama niana
nga adlaw, gitapion kanako ang kamot ni Yahweh ug gidala
niya ako didto. **2** Pinaagi sa mga panan-awon nga gikan sa
Dios gidala niya ako sa yuta sa Israel. Gidala niya ako aron

ipahimutang sa taas kaayo nga bukid; ngadto sa habagatang
bahin adunay sama sa mga gambalay nga sakop sa usa ka
siyudad. **3** Unya gidala niya ako didto. Tan-awa, adunay tawo!
Sama sa tumbaga ang iyang panagway. Naggunit siya ug higot
nga lino ug usa ka sukdanan nga kahoy, ug nagtindog siya sa
ganghaan sa siyudad. **4** Miingon kanako ang tawo, "Anak sa
tawo, pagtan-aw ug paminaw, ug sabta pag-ayo ang tanan nga
akong ipadayag kanimo, kay gidala ka dinhi aron mapadayag
ko kini kanimo. Isugilon ngadto sa balay sa Israel ang tanang
butang nga imong makita." **5** Adunay paril nga nakapalibot
sa templo. Unom ka taas nga cubit ang gitas-on sa usa ka
sukdanan nga kahoy nga anaa sa kamot sa tawo, ang matag
taas nga cubit adunay usa ka cubit ug usa ka dangaw ang
gitas-on. Gisukod niya ang paril; usa ka sukdanan nga kahoy
ang gibag-on ug gihabogon. **6** Unya miadto siya sa ganghaan
sa templo nga nag-atubang sa sidlakan. Misaka siya sa mga
ang-ang sa hagdanan niini ug gisukod ang ganghaan—usa ka
sukdanan nga kahoy ang gilalomon. **7** Usa ka sukdanan nga
kahoy ang gitas-on ug gilapdon sa mga lawak sa guwardiya,
adunay lima ka cubit sa taliwala sa duha ka mga lawak, ug
adunay sukod nga usa ka sukdanan nga kahoy ang gilalomon
sa pultahan sa ganghaan sa templo nga paingon sa portico
sa templo. **8** Gisukod niya ang portico sa ganghaan; usa
ka sukdanan nga kahoy ang gitas-on niini. **9** Gisukod niya
ang portico sa ganghaan. Usa ka sukdanan nga kahoy ang
gilalomon niini. Duha ka cubit ang gilapdon sa mga haligi. Mao
kini ang portico sa ganghaan nga nag-atubang sa templo. **10**
Adunay tulo ka mga lawak sa guwardiya sa matag kilid sa
sidlakang ganghaan, ug adunay managsamang sukod ang
matag usa niini, ug adunay managsamang sukod ang mga
paril nga nagbulag niini. **11** Unya gisukod sa tawo ang gilapdon
sa agianan sa pultahan—napulo ka cubit; ug gisukod niya ang
gitas-on sa agianan sa pultahan—napulo ug tulo ka cubit. **12**
Gisukod niya ang paril nga maoy utlanan sa mga lawak nga
anaa sa atubangan—usa ka cubit ang gitas-on. Unom ka cubit
ang sukod sa matag kilid sa mga lawak. **13** Unya gisukod niya
ang agianan gikan sa atop sa usa ka lawak nga sunod sa laing
lawak—25 ka cubit, gikan sa pultahan sa unang lawak ngadto
sa ikaduha. **14** Unya gisukod niya ang paril nga nag-ulang sa
mga lawak sa guwardiya—60 ka cubit ang gitas-on; nagsukod
siya kutob sa ganghaan sa portico. **15** Adunay 50 ka cubit ang
pultahan gikan sa atubangan nga ganghaan ngadto sa laing
utlanan sa portico sa ganghaan. **16** Adunay sirado nga mga
bintana nga anaa sa mga lawak ug ngadto sa mga haligi niini
nga nakapalibot sulod sa mga ganghaan; ug mao usab sa
mga tamboanan. Adunay nakapalibot nga mga bintana sa
sulod, ug gidayandayanan ug mga palmera ang matag haligi
sa bintana. **17** Unya gidala ako sa tawo ngadto sa gawas nga
hawanan sa templo. Tan-awa, adunay mga lawak, ug adunay
agianan nga hinimo sa bato didto sa hawanan, nga adunay 30
ka mga lawak unahan sa agianan nga hinimo sa bato. **18**
Miabot ang agianan nga hinimo sa bato ngadto sa kilid sa mga
ganghaan, managsama ang gilapdon niini sa gitas-on sa mga
ganghaan. Mao kana ang agianan nga hinimo sa bato sa ubos
nga bahin. **19** Unya gisukod sa tawo ang gilay-on gikan sa
atubangan sa ubos nga ganghaan ngadto sa atubangan sa
kinasulorang ganghaan; 100 ka cubit ang sukod niini ngadto
sa sidlakang bahin, ug sama usab sa amihanang bahin. **20**
Unya gisukod niya ang gitas-on ug gilapdon sa ganghaan nga
anaa sa amihanang bahin sa gawas nga hawanan. **21** Adunay
tulo ka mga lawak sa matag kilid niana nga ganghaan, ug
managsama lamang ang sukod sa ganghaan ug sa portico
niini ngadto sa sentrong ganghaan—50 ka cubit ang gitas-
on ug 25 ka cubit ang gilapdon. **22** Ang mga bintana niini,
ang portico, ug ang mga lawak, ug mga palmera, nahisama
ngadto sa ganghaan nga nag-atubang sa sidlakan. Adunay
pito ka ang-ang pasaka ug sa portico niini. **23** Adunay usa ka
ganghaan sa sulod nga hawanan sa atubangan sa ganghaan
nga nag-atubang sa amihanan, ingon nga may ganghaan
usab sa sidlakan; gisukod sa tawo ang usa ka ganghaan
ngadto sa laing ganghaan—100 ka cubit ang gilay-on. **24**
Pagkahuman gidala ako sa tawo ngadto sa ganghaan sa
habagatang pultahan, ug managsama lamang ang sukod sa
mga paril ug portico niini ngadto sa ubang mga ganghaan
sa gawas nga bahin. **25** Adunay sirado nga mga bintana sa
agianan ug sa portico niini sama sa anaa niana sa ganghaan.
Adunay 50 ka cubit ang gitas-on ug 25 ka cubit ang gilapdon
sa habagatang ganghaan ug sa portico niini. **26** Adunay pito
ka ang-ang pasaka sa ganghaan ug sa portico niini, ug adunay
mga kinulit nga mga palmera sa mga paril niini sa matag kilid.
27 Adunay ganghaan sa sulod nga hawanan sa habagatang
bahin, ug gisukod sa tawo gikan sa ganghaan ngadto sa
ganghaan nga anaa sa habagatang pultahan—100 ka cubit
ang gilay-on. **28** Unya gidala ako sa tawo ngadto sa sulod
nga hawanan agi sa habagatang ganghaan niini, nga adunay
managsamang mga sukod sama sa ubang mga ganghaan. **29**
Ang mga lawak niini, mga paril, ug mga portico sama lamang
ang sukod ngadto sa ubang mga ganghaan; adunay mga
bintana palibot sa portico. 50 ka cubit ang gitas-on ug 25 ka
cubit ang gilapdon sa sulod nga ganghaan ug sa portico niini.
30 Aduna usab mga portico sa palibot sa sulod nga paril; 25
ka cubit ang gitas-on ug 5 ka cubit ang gilapdon. **31** Nag-
atubang sa gawas nga hawanan kini nga portico nga adunay
kinulit nga mga palmera ug sa mga paril niini ug adunay walo
ka ang-ang pasaka niini. **32** Unya gidala ako sa tawo ngadto
sa sulod nga hawanan agi sa sidlakang bahin ug gisukod ang
ganghaan, nga adunay managsamang sukod sama sa ubang
mga ganghaan. **33** Ang mga lawak niini, mga paril, ug ang
portico adunay managsamang sukod sama sa ubang mga
ganghaan, ug adunay mga bintana sa palibot. Adunay 50 ka
cubit nga gitas-on ug 25 ka cubit nga gilapdon ang sulod nga
ganghaan ug ang portico niini. **34** Nag-atubang sa gawas nga
hawanan ang portico niini; adunay mga palmera sa matag
kilid ug adunay walo ka ang-ang pasaka niini. **35** Unya gidala
ako sa tawo sa amihanang ganghaan ug gisukod kini; sama
lamang ang sukod niini sa ubang mga ganghaan. **36** Ang mga
lawak niini, mga paril, ug ang portico adunay managsamang
sukod sa ubang mga ganghaan, ug adunay mga bintana sa
palibot. Adunay 50 ka cubit ang gitas-on ug 25 ka cubit ang
gilapdon sa agianan ug sa portico niini. **37** Nag-atubang sa
gawas nga hawanan ang portico niini; adunay mga palmera sa
matag kilid niini ug adunay walo ka ang-ang pasaka niini. **38**
Adunay lawak nga may pultahan sa matag agianan nga anaa
sa sulod nga bahin. Dinhi nila hugasan ang mga halad nga
sunogon. **39** Adunay duha ka lamesa sa matag kilid sa portico,
diin ginaihaw ang mga halad nga sunogon, ug ang halad sa
sala usab ug ang halad sa dili tinuyoan nga sala. **40** Diha sa
paril sa hawanan, pasaka ngadto sa ganghaan sa amihanang
bahin, adunay duha ka lamesa. Sa laing bahin usab adunay
duha ka lamesa didto sa portico sa ganghaan. **41** Adunay
upat ka lamesa sa matag kilid sa ganghaan; nag-ihaw sila
ug mga mananap diha sa walo ka lamesa. **42** Adunay upat
ka lamesa nga tinabas nga bato alang sa mga halad nga
sunogon, 1 ug 1/2 ka cubit ang gitas-on, 1 ug 1/2 ka cubit ang

gilapdon, ug usa ka cubit ang gihabogon. Gibutang nila didto
ang mga butang nga ilang gamiton sa pag-ihaw sa halad nga
sunogon alang sa mga halad. **43** Duha ka kaw-it nga usa ka
dangaw ang gitas-on nga gitaod palibot sa portico, ug ibutang
ang unod sa mga halad ngadto sa mga lamesa. **44** Duol sa
sulod nga ganghaan, sa sulod nga hawanan, mao ang mga
lawak sa mga mang-aawit. Anaa sa amihanang bahin ang
usa niini nga mga lawak, ug ang usa anaa sa habagatang
bahin. **45** Unya miingon kanako ang tawo, "Alang sa mga pari
nga nag-alagad sa templo ang lawak nga nag-atubang sa
habagatan. **46** Alang sa mga pari nga nag-alagad diha sa
halaran ang lawak nga nag-atubang sa amihanan. Kini ang
mga anak nga lalaki ni Zadok nga miduol diha kang Yahweh
aron sa pag-alagad kaniya; kauban sila sa mga anak nga
lalaki ni Levi." **47** Unya gisukod niya ang hawanan—100 ka
cubit ang gitas-on ug 100 ka cubit ang gilapdon nga kwadrado,
uban sa halaran nga anaa sa atubangan sa balay. **48** Unya
gidala ako sa tawo ngadto sa portico sa balay ug gisukod ang
mga haligi niini—lima ka cubit ang gibagaon sa matag kilid.
Napulo ug upat ka cubit ang gilapdon sa pultahan, ug tulo ka
cubit ang gilapdon sa paril nga anaa sa matag kilid niini. **49**
Adunay 20 ka cubit nga gitas-on sa portico, ug napulo ug usa
ka cubit ang gilalomon niini. Adunay mga ang-ang nga pasaka
niini ug mga haligi nga gibutang sa matag kilid niini.

41 Unya gidala ako sa tawo ngadto sa balaang dapit sa
templo ug gisukod ang mga haligi sa pultahan—unom
ka cubit ang gilapdon sa matag kilid. **2** Napulo ka cubit ang
gilapdon sa pultahan; lima ka cubit ang gitas-on sa bungbong
sa matag kilid niini. Unya gisukod sa tawo ang tanang bahin sa
balaang dapit—mikabat ug 40 ka cubit ang gitas-on ug 20 ka
cubit ang gilapdon. **3** Unya miadto ang tawo sa labing balaang
dapit ug gisukod ang mga haligi sa pultahan—duha ka cubit,
ug unom ka cubit ang gilapdon sa pultahan. Pito ka cubit ang
gilapdon sa matag kilid sa bungbong. **4** Unya gisukod niya ang
gitas-on sa lawak—20 ka cubit. Ang gilapdon niini hangtod sa
atubangan sa templo— mikabat ug 20 ka cubit. Unya miingon
siya kanako, "Mao kini ang labing balaan nga dapit." **5** Unya
gisukod sa tawo ang bungbong sa balay—mikabat kini ug
unom ka cubit ang gibag-on. Upat ka cubit ang gilapdon sa
matag kilid sa lawak libot sa balay. **6** Adunay mga kilirang
lawak sa tulo ka andana, ang usa ka lawak ibabaw sa usa, 30
ka mga lawak sa matag andana. Adunay mga tindoganan nga
gipalibot sa bungbong sa balay, aron pasandigan sa kilirang
mga lawak, tungod kay walay tukod ang bungbong sa balay. **7**
Busa gipalapad ang kilirang mga lawak nga palibot pataas,
kay nagakalapad ug nagakataas ang balay sa tanang bahin;
gipalapdan ang mga lawak ingon nga gipatas-an ang balay,
ug paingon sa taas ang hagdanan ngadto sa labing taas
nga bahin, agi sa tungang bahin. **8** Unya nakita ko ang taas
nga bahin sa tanang palibot sa balay, ang patukoranan sa
kilirang mga lawak; mikabat ug unom ka cubit ang gitas-on sa
igsusukod nga sungkod sa tawo. **9** Lima ka cubit ang gilapdon
sa bungbong sa kilirang mga lawak nga dapit sa gawas.
Adunay hawan nga bahin sa gawas niini nga mga lawak sa
balaang dapit. **10** Sa pikas bahin niining hawan nga dapit mao
ang gawas nga mga lawak alang sa mga pari; mikabat ug
20 ka cubit ang gilapdon libot sa balaang dapit. **11** Adunay
mga pultahan sa kilirang mga lawak gikan sa laing hawan
nga dapit—anaa sa amihanang dapit ang usa ka agianan,
ug anaa sa habagatang bahin ang usa. Lima ka cubit ang
gilapdon sa palibot niining hawan nga dapit. **12** 70 ka cubit
ang gilapdon sa gambalay nga nakaatubang sa hawanan sa
kasadpang bahin. Lima ka cubit ang gibag-on sa paril nga
nakapalibot niini, ug ang gitas-on niini mikabat ug 90 ka cubit.
13 Unya gisukod sa tawo ang balaang dapit—mikabat ug 100
ka cubit ang gitas-on niini. Ang nakalahi nga gambalay, ang
paril niini, ug ang hawanan mikabat ug 100 ka cubit usab ang
gitas-on. **14** 100 ka cubit usab ang gilapdon sa atubangan
sa hawanan nga anaa sa atubangan sa balaang dapit. **15**
Unya gisukod sa tawo ang gitas-on sa gambalay nga anaa
sa likod sa balaang dapit sa kasadpang bahin niini, ug ang
mga balkon sa matag kilid—mikabat ug 100 ka cubit. Ang
balaang dapit ug ang portico, **16** ang kinasulorang mga paril
ug ang mga bintana, lakip ang gagmay nga mga bintana, ug
ang mga balkon libot sa tulo ka andana, gihaplakan tanan
ug kahoy. **17** Ibabaw sa agianan pasulod sa kinasuloran sa
balaang dapit ug adunay sinukod nga dayandayan subay sa
mga bungbong. **18** Gidayandayanan kini ug mga kerubin ug
mga palmera; gipatung-an sa palmera ang matag kerubin, ug
adunay duha ka nawong ang matag kerubin: **19** nag-atubang
sa palmera ang nawong sa tawo sa usa ka kilid, ug nag-
atubang sa palmera ang nawong sa batan-ong liyon sa pikas
nga bahin. Gikulit kini sa tanang bahin sa balay. **20** Gikan sa
yuta hangtod sa agianan, gikulit ang kerubin ug ang palmera
sa gawas sa paril sa balay. **21** Kuwadrado ang mga haligi
sa ganghaan sa balaang dapit. Ang ilang hulagway sama sa
hulagway sa **22** kahoy nga halaran atubangan sa balaang
dapit, diin tulo ka cubit ang gihabogon ug duha ka cubit ang
gitas-on sa matag kilid. Hinimo sa kahoy ang mga haligi sa
kilid, ang pasukaranan, ug ang rehas. Unya miingon ang tawo
kanako, "Mao kini ang lamesa nga anaa sa atubangan ni
Yahweh." **23** Adunay duha ka pultahan alang sa balaang dapit
ug sa labing balaang dapit. **24** Kini nga mga pultahan adunay
duha ka binisagrahan nga sira nga nagtabon niini, duha ka sira
alang sa usa ka pultahan ug duha ka sira alang sa lain pang
pultahan. **25** Gikulit kini sa mga sira sa balaang dapit—nga
gidayandayanan ug mga kerubin ug mga palmera ang mga
paril, ug giatopan ug kahoy ang ibabaw sa portico nga anaa
sa atubangan. **26** Adunay gagmay nga mga bintana ug mga
palmera sa matag kilid sa portico. Mao kini ang kilirang mga
lawak sa balay, ug aduna usab kini gipasubra nga mga atop.

42 Sunod gipaadto ako sa tawo ngadto sa gawas nga
hawanan sa amihanang bahin, ug gidala niya ako
ngadto sa mga lawak nga anaa sa atubangan sa gawas nga
hawanan ug sa amihanang bahin nga paril. **2** 100 ka cubit ang
gitas-on padulong sa atubangan ug 50 ka cubit ang gilapdon
niadto nga mga lawak. **3** Nag-atubang ang pipila niadto nga
mga lawak sa sulod nga hawanan ug 20 ka cubit ang gilay-
on gikan sa balaang dapit. Adunay tulo ka andana ang mga
lawak, ug ang nahimutang sa ibabaw malili ang nahimutang
sa ubos ug abli kini kanila, nga adunay agianan. Ang pipila ka
mga lawak nag-atubang sa gawas nga hawanan. **4** Napulo ka
cubit ang gilapdon sa agianan ug 100 ka cubit ang gitas-on
padulong sa atubangan sa mga lawak. Nag-atubang ang mga
pultahan sa mga lawak ngadto sa amihanang bahin. **5** Apan
mas gamay ang ibabaw nga mga hawanan, kay nakuhaan
sa mga agianan gikan niini ang dako nga hawan kaysa sa
ilang gibuhat sa pinakaubos ug sa tungatunga nga andana sa
gambalay. **6** Kay ang mga hawanan nga anaa sa ikatulo nga
andana walay mga haligi, wala nahisama sa mga hawanan
nga adunay mga haligi. Busa ang pinakataas nga andana sa
mga lawak mas gamay kung itandi ngadto sa mga lawak nga
anaa sa pinakaubos ug sa tungatunga nga mga andana. **7**
Ang gawas nga paril padulong sa mga lawak ngadto sa gawas

nga hawanan, ang hawanan nga anaa sa atubangan sa mga
lawak. Adunay 50 ka cubit ang gitas-on niana nga paril. **8**
Adunay 50 ka cubit ang gitas-on sa mga lawak sa gawas nga
hawanan, ug 100 ka cubit ang gitas-on sa mga lawak nga
nag-atubang sa balaan nga dapit. **9** Adunay agianan pasulod
ngadto sa pinakaubos nga mga lawak gikan sa sidlakan nga
bahin, gikan sa gawas nga hawanan. **10** Padulong sa paril
sa gawas nga hawanan sa sidlakan nga bahin, atubangan
sa sulod nga hawanan sa balaan nga dapit, adunay mga
lawak usab **11** sa agianan nga anaa sa atubangan niini. Sama
sa hulagway sa mga lawak nga anaa sa amihanang bahin.
Adunay managsamang gitas-on ug gilapdon ug managsama
ang mga agianan pagawas ug ang mga paghan-ay ug ang
mga pultahan. **12** Sa habagatang bahin adunay mga pultahan
sa mga lawak nga managsama lamang sa amihanang bahin.
Ang agianan sa sulod adunay pultahan sa ulohan niini, ug nag-
atubang ngadto sa nagkalainlaing mga lawak. Sa sidlakan nga
bahin adunay pultahan padulong sa agianan sa kinatumyan.
13 Unya miingon ang tawo kanako, "Balaan ang mga lawak nga
anaa sa amihanan ug sa habagatang mga lawak nga anaa sa
atubangan sa gawas nga hawanan diin mag-alagad ang mga
pari duol kang Yahweh mahimong mokaon sa pinakabalaan
nga pagkaon. Magbutang sila didto ug pinakabalaan nga mga
butang—ang halad nga pagkaon, ang halad alang sa sala, ug
ang halad alang sa dili tinuyoan nga sala—kay mao kini ang
balaan nga dapit. **14** Sa dihang mosulod ang mga pari didto,
kinahanglan dili sila mogawas sa balaan nga dapit ngadto sa
gawas nga hawanan, kung dili nila hukason ang mga bisti nga
ilang gigamit sa pag-alagad, sanglit balaan man kini. Busa
magbisti sila ug laing mga bisti sa dili pa sila mopaduol sa
katawhan." **15** Nahuman ug sukod sa tawo ang sulod sa
balay ug unya gipagawas ako ngadto sa ganghaan nga nag-
atubang sa sidlakan nga bahin ug gisukod ang tibuok dapit nga
nakapalibot didto. **16** Gisukod niya ang sidlakan nga bahin
pinaagi sa sukdanan nga kahoy—500 ka cubit sa sukdanan
nga kahoy. **17** Gisukod niya ang amihanang bahin—500 ka
cubit sa sukdanan nga kahoy. **18** Gisukod usab niya ang
habagatan nga bahin—500 ka cubit sa sukdanan nga kahoy.
19 Mituyok usab siya ug gisukod ang kasadpang bahin—500
ka cubit sa sukdanan nga kahoy. **20** Gisukod niya ang upat ka
bahin niini. Napalibotan kini ug paril nga adunay 500 ka cubit
ang gitas-on, ug 500 ka cubit ang gilapdon, aron sa paglain sa
balaan gikan sa yano.

43 Unya gidala ako sa tawo didto sa ganghaan nga nag-
atubang sa sidlakang bahin. **2** Tan-awa! Miabot ang
himaya sa Dios sa Israel gikan sa sidlakan; ang iyang tingog
sama sa hinaganas sa katubigan, ug misidlak ang kalibotan
pinaagi sa iyang himaya. **3** Sumala kini sa hulagway sa panan-
awon nga akong nakita, sumala sa panan-awon nga akong
nakita sa dihang niabot siya aron sa paglaglag sa siyudad,
ug ang mga panan-awon sama sa panan-awon nga akong
nakita didto sa Kebar Canal—ug mihapa ako. **4** Busa miabot
ang himaya ni Yahweh ngadto sa balay pinaagi sa dalan sa
ganghaan nga nag-atubang sa sidlakan. **5** Unya gipataas ako
sa Espiritu ug gidala ako didto sa sulod nga hawanan. Tan-
awa! Gilukop sa himaya ni Yahweh ang balay. **6** Nagtindog
ang tawo sa akong kiliran, ug nadungog ko nga adunay laing
tawo nga nakigsulti kanako gikan sa balay. **7** Miingon siya
kanako, "Anak sa tawo, mao kini ang dapit sa akong trono ug
ang dapit alang sa akong mga lapa-lapa, diin magpuyo ako
taliwala sa katawhan sa Israel hangtod sa kahangtoran. Dili
na gayod pasipalahan sa balay sa Israel ang akong balaan
nga ngalan—sila o ang ilang mga hari—inubanan sa ilang
pagkawalay pagtuo o uban sa mga patayng lawas sa ilang
mga hari diha sa ilang hataas nga mga dapit. **8** Dili na gayod
nila pasipalahan ang akong balaan nga ngalan pinaagi sa
pagbutang sa ilang mga ganghaan sunod sa akong ganghaan,
ug ang ilang mga haligi sa ganghaan sunod sa akong mga
haligi sa ganghaan, walay nakaali gawas lamang sa paril tali
kanako ug kanila. Gipasipad-an nila ang akong balaan nga
ngalan pinaagi sa ilang dulomtanang mga buhat, busa gilamoy
ko sila sa akong kasuko. **9** Karon ipakuha kanila ang ilang
pagkawalay pagtuo ug ang mga patay nga lawas sa ilang
mga hari gikan sa akong atubangan, ug magpuyo ako sa
ilang taliwala hangtod sa kahangtoran. **10** Anak sa tawo,
kinahanglan sultihan nimo ang balay sa Israel mahitungod niini
nga balay aron nga maulaw sila sa ilang mga sala. Kinahanglan
maghunahuna sila mahitungod niini nga paghulagway. **11** Kay
kung naulaw sila sa tanan nga ilang gihimo, unya ipakita kanila
ang disenyo sa balay, ang matag detalye, ang mga agianan
pagawas, mga agianan pasulod, ug tanang mga disenyo niini,
tanang mga kasugoan ug mga balaod niini. Unya isulat kini sa
ilang atubangan aron tipigan nila ang tanan nga disenyo ug
tanang mga balaod niini, aron nga tumanon nila kini. **12** Mao
kini ang patakaran alang sa balay: Mahimong labing balaan
ang gikan sa kinatumyan sa bungtod ngadto sa tanan nga
nakapalibot nga utlanan niini. Tan-awa! Mao kini ang patakaran
alang sa balay. **13** Mao kini ang mga sukod sa halaran sa
cubit—kana nga cubit mao ang naandan nga cubit ug usa ka
maniko ang gitas-on. Busa ang kanal-kanal nga nakapalibot
sa halaran mahimong usa ka cubit ang gilalomon, ug usa ka
cubit usab ang gilapdon niini. Usa ka dangaw ang utlanan nga
nakapalibot sa kilid niini. Mao kini ang pasukaranan sa halaran.
14 Duha ka cubit gikan sa kanal-kanal sa yuta ngadto sa ubos
nga tindoganan sa halaran, ug usa ka cubit ang gilapdon
sa tindoganan niini. Unya upat ka cubit gikan sa gamay nga
tindoganan hangtod sa dako nga tindoganan sa halaran, ug
usa ka cubit ang gilapdon sa dako nga tindoganan. **15** Upat
ka cubit ang gitas-on sa halinganan sa ibabaw sa halaran
alang sa mga halad sinunog, ug adunay upat ka mga sungay
pataas sa halinganan. **16** Napulo ug duha ka cubit ang gitas-
on ug napulo ug duha ka cubit ang gilapdon sa halinganan,
usa ka kwadrado. **17** Napulo ug upat ka cubit ang gitas-on sa
matag utlanan niini ug napulo ug upat ka cubit ang gilapdon
sa matag bahin sa upat ka kilid niini, ug tunga sa cubit ang
gilapdon sa ngilit niini. Usa ka cubit ang gilapdon sa tanang
nakapalibot nga kanal-kanal uban sa matag ang-ang nga
nagaatubang sa sidlakan." **18** Human, miingon siya kanako,
"Anak sa tawo, miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Mao kini
ang mga patakaran alang sa halaran sa adlaw nga buhaton
nila kini, alang sa paghalad sa halad sinunog, ug alang sa
pagwisikwisik ug dugo niini. **19** Mohatag ka ug torong baka
gikan sa panon sa mga baka ingon nga halad sa sala alang
sa Levita nga mga pari nga mga kaliwat ni Zadok, kadtong
moduol kanako aron sa pag-alagad kanako—mao kini ang
pahayag ni Yahweh nga Ginoo. **20** Unya kuhaon nimo ang
ubang dugo niini ug ibutang didto sa upat ka sungay ibabaw
sa halaran ug sa upat ka kilid sa tindoganan niini ug sa ibabaw
nga ngilit nga nakapalibot niini; hinloan nimo kini ug magbuhat
ug pagpapas sa sala alang niini. **21** Unya kuhaa ang torong
baka alang sa halad sa sala ug sunoga kini sa gigahin nga
bahin sa templo sa gawas sa balaan nga dapit. **22** Unya
sa ikaduhang adlaw maghalad ka ug laki nga kanding nga
walay tatsa gikan sa mga kanding ingon nga halad sa sala;

hinloan sa mga pari ang halaran sama sa ilang paghinlo sa
mga torong baka. **23** Sa dihang mahuman ka sa paghinlo
niini, paghalad ug walay tatsa nga torong baka gikan sa panon
sa mga baka ug usa ka walay tatsa nga torong karnero gikan
sa panon. **24** Ihalad kini sa atubangan ni Yahweh; itsahan kini
ug asin sa mga pari ug ipataas kini ingon nga halad sinunog
alang kang Yahweh. **25** Kinahanglan mag-andam ka ug laking
kanding ingon nga halad sa sala sa matag adlaw sulod sa pito
ka adlaw, ug kinahanglan mag-andam usab ang mga pari ug
usa ka walay tatsa nga torong baka sa mga panon ug walay
tatsa nga torong karnero gikan sa panon. **26** Kinahanglan
silang magbuhat ug pagpapas sa sala alang sa halaran sulod
sa pito ka adlaw ug putlion kini, ug niini nga paagi kinahanglan
nga balaanon nila kini. **27** Kinahanglan taposon nila kini nga
mga adlaw, ug sa ikawalo nga adlaw ug sa umaabot mahitabo
nga andamon sa mga pari ang inyong mga halad sinunog
ug inyong mga halad sa pagpasig-uli ibabaw sa halaran, ug
dawaton ko kamo—mao kini ang pahayag ni Yahweh nga
Ginoo."

44 Unya gidala ako sa tawo pabalik didto sa gawas
sa balaang dapit sa ganghaan nga nag-atubang sa
sidlakan; gisirad-an kini pag-ayo. **2** Miingon si Yahweh kanako,
"Gisirad-an pag-ayo kining ganghaan; dili gayod kini maabli.
Walay tawo nga makasulod niini, kay si Yahweh lamang,
nga Dios sa Israel, ang makasulod niini, busa sirado gayod
kini pag-ayo. **3** Molingkod niini ang tigdumala sa Israel aron
mokaon ug pagkaon sa atubangan ni Yahweh. Mosulod siya
sa agianan sa ganghaan sa portico ug mogawas sa samang
agianan." **4** Pagkahuman gidala niya ako sa agianan sa
amihanang bahin nga nag-atubang sa balay. Busa mitan-aw
ako ug tan-awa, nalukop sa himaya ni Yahweh ang iyang
panimalay, ug mihapa ako. **5** Unya miingon si Yahweh kanako,
"Anak sa tawo, andama ang imong kasingkasing ug pagtan-
aw pinaagi sa imong mga mata ug paminaw pinaagi sa imong
mga dalunggan sa tanan nga akong ipahayag kanimo, sa
tanan nga mga balaod sa balay ni Yahweh ug sa tanan nga
mga patakaran niini. Paghunahuna mahitungod sa pasulod ug
pagawas sa balay. **6** Unya sultihi ang mga masinupakon, ang
balay sa Israel. 'Miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Igo na
alang kaninyo ang tanan ninyong dulomtanang mga binuhatan,
balay sa Israel— **7** kay gidala ninyo ang mga langyaw nga
wala natuli ang mga kasingkasing ug wala natuli ang unod
aron mosulod sa akong balaang dapit, nagpasipala sa akong
balay, samtang naghalad kamo kanako ug pagkaon, tambok
ug dugo—gisupak ninyo ang akong kasabotan pinaagi sa
tanan ninyong dulomtanang mga binuhatan. **8** Wala ninyo
gituman ang inyong mga bulohaton nga may kalabotan sa
akong balaang mga butang, apan nagpili kamo ug uban
nga maoy mobuhat sa inyong mga bulohaton, ug gihimo
ninyo sila nga maoy moatiman sa akong balaang dapit. **9**
Miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Walay langyaw, nga dili
tinuli ang kasingkasing ug unod, nga gikan niadtong nagpuyo
taliwala sa katawhan sa Israel, ang makasulod sa akong
balaang dapit. **10** Apan mipalayo gikan kanako ang mga
Levita —naglatagaw sila palayo gikan kanako, ug nagsunod sa
ilang mga diosdios—apan pagabayran nila ang ilang sala. **11**
Mga sulugoon sila sa akong balaang dapit, nga nagbantay sa
mga ganghaan sa balay ug nag-alagad sa balay ug giihaw nila
ang sunogon nga mga halad ug ang mga halad sa katawhan,
ug motindog sila atubangan sa katawhan ug moalagad kanila.
12 Apan kay gibuhat man nila ang mga halad sa atubangan sa
ilang mga diosdios, nahimo silang kapandolan sa sala alang
sa panimalay sa Israel. Busa ipataas ko ang akong kamot aron
sa pagpanumpa ug pagpakigsaad batok kanila—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—antoson nila ang ilang silot.
13 Dili sila moduol kanako aron mamuhat ingon nga akong
mga pari o mopaduol sa bisan unsa sa akong balaang mga
butang, ang labing balaang mga butang. Hinuon, pas-anon
nila ang pagsaway ug ang ilang sala alang sa dulomtanang
mga buhat nga ilang nabuhat. **14** Apan himoon ko sila ingon
nga mga katabang sa bulohaton sa balay, alang sa tanan
nga mga bulohaton niini ug sa bisan unsa nga buhaton diha.
15 Unya ang Levita nga mga pari, kadtong mga anak nga
lalaki ni Zadok nga nagtuman sa mga bulohaton sa akong
balaang dapit sa dihang naglatagaw palayo ang katawhan sa
Israel gikan kanako—mopaduol sila kanako aron sa pagsimba
kanako. Motindog sila sa akong atubangan aron mohalad
kanako ug tambok ug dugo—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga Ginoo. **16** Moadto sila sa akong balaang dapit;
mopaduol sila sa akong lamesa aron sa pagsimba kanako ug
sa pagtuman sa ilang mga bulohaton nganhi kanako. **17** Busa
mahitabo kini sa dihang mosulod sila sa mga ganghaan sa
sulod nga hawanan, kinahanglan nga magsul-ob sila ug mga
bisti nga lino, kay dili sila makasulod sa mga ganghaan nga
nagsul-ob ug balahibo sa hayop sa sulod nga hawanan ug
sa balay niini. **18** Kinahanglan nga adunay lino nga turban
sa ilang mga ulo ug lino nga mga bisti nga pang-ilalom sa
ilang mga dapidapi. Kinahanglan nga dili sila magsul-ob ug
mga bisti nga makapasingot kanila. **19** Sa dihang mogawas
sila sa gawas nga hawanan, aron sa pag-adto sa katawhan,
kinahanglan nga huboon nila ang ilang mga bisti nga ilang
gisul-ob sa dihang mag-alagad sila; kinahanglan huboon nila
kini ug ibutang sa balaang lawak, aron dili mahimong balaan
ang ubang tawo pinaagi sa paghikap sa ilang pinasahi nga
bisti. **20** Kinahanglan nga dili usab nila kiskisan ang ilang ulo
ni tugotan nga motaas ang ilang buhok, apan kinahanglan nga
putlan nila ang buhok sa ilang mga ulo. **21** Walay pari nga
moinom ug bino kung mosulod siya sa sulod nga hawanan,
22 ni magdala ug balo o binulagan nga babaye ingon nga
iyang asawa, apan ang ulay lamang nga gikan sa banay sa
panimalay sa Israel o ang balo nga asawa sa pari kaniadto. **23**
Kay tudloan nila ang akong katawhan sa kalahian sa balaan
ug sa malaw-ay; ug masayod sila sa dili hinlo gikan sa hinlo.
24 Sa panaglalis mobarog sila aron sa paghukom pinaagi sa
akong mga kasugoan; kinahanglan nga makiangayon sila.
Tumanon nila ang akong balaod ug akong mga sugo sa
matag pista, ug saulogon nila ang akong balaan nga Adlawng
Igpapahulay **25** Dili sila moadto sa patay nga tawo aron dili
mahugaw, gawas lamang kung amahan o inahan nila kini,
anak nga lalaki o anak nga babaye, igsoong lalaki o igsoong
babaye nga wala nakigdulog sa lalaki; kay mahimo silang
hugaw. **26** Human mahugaw ang pari, moihap sila ug pito
ka adlaw alang kaniya. **27** Sa adlaw nga mosulod siya sa
balaang dapit, ngadto sa sulod nga hawanan aron sa pag-
alagad sa balaang dapit, kinahanglan nga magdala siya ug
halad sa sala alang sa iyang kaugalingon—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. **28** Mao kini ang mahimo
nilang panulondon: Ako ang ilang panulondon, ug kinahanglan
nga dili ninyo sila hatagan ug kabtangan sa Israel; Ako ang
mahimo nilang kabtangan! **29** Kaunon nila ang mga halad
nga pagkaon, ang mga halad alang sa sala, ang mga halad
alang sa dili tinuyoan nga sala, ug mailaha ang tanan nga
gihalad ngadto kang Yahweh. **30** Mapanag-iya sa mga pari
ang labing maayo nga unang mga bunga sa tanang butang

ug ang matag gasa, ug ang bisan unsang butang nga gikan
sa tanan ninyong mga gasa, ug ihatag ang labing maayo sa
inyong mga halad nga pagkaon ngadto sa mga pari aron nga
ang panalangin maanaa sa inyong balay. **31** Dili mokaon ang
mga pari ug patay nga mga mananap o mananap nga gitukob
sa laing mananap, langgam man o ihalas nga mananap.

45 Sa dihang nagripa kamo aron sa pagbahinbahin sa
yuta ingon nga panulondon, kinahanglan nga maghalad
kamo ngadto kang Yahweh; kini nga halad mahimong usa ka
balaan nga bahin sa yuta, 25, 000 ka cubit ang gitas-on, ug
10, 000 ka cubit ang gilapdon. Mahimo kining balaan, ug ang
tanang dapit palibot niini. **2** Gikan niini adunay 500 ka cubit
ug 500 ka cubit kwadrado nga nakapalibot sa balaang dapit,
uban sa nakapalibot nga utlanang 50 ka cubit ang gilapdon. **3**
Gikan niining dapita mosukod ka ug bahin nga 25, 000 ka
cubit ang gitas-on ug 10, 000 ka cubit ang gilapdon; mahimo
kini nga balaang dapit, ang labing balaang dapit. **4** Mahimo
kining usa ka balaang dapit sa yuta alang sa mga pari nga
nag-alagad kang Yahweh, nga nagpaduol kang Yahweh aron
sa pag-alagad kaniya. Mahimo kining usa ka dapit alang sa
ilang kabalayan ug ang balaang luna alang sa balaang dapit.
5 Busa mahimo kining 25, 000 ka cubit ang gitas-on ug 10,
000 ka cubit ang gilapdon, ug alang kini sa mga lungsod alang
sa mga Levita nga nag-alagad sa balay. **6** Mogahin kamo ug
usa ka dapit alang sa siyudad, 5, 000 ka cubit ang gilapdon ug
25, 000 ka cubit ang gitas-on, mao kana ang sunod sa bahin
nga giandam alang sa balaang dapit; mapanag-iya kini nga
siyudad sa tanan nga balay sa Israel. **7** Ang yuta sa prinsipe
mao ang isigkakilid nga bahin nga giandam alang sa balaang
dapit ug sa siyudad. Maanaa kini sa ilang kasadpang bahin
ug sa ilang sidlakang bahin. Managsama ang gitas-on sa
gitas-on sa usa niadto nga mga bahin, gikan sa kasadpan
ngadto sa sidlakan. **8** Panag-iyahon kining yutaa sa prinsipe
sa Israel. Dili na gayod daugdaogon sa akong mga prinsipe
ang akong katawhan; hinuon, ihatag nila ang yuta ngadto
sa panimalay sa Israel, alang sa ilang mga tribo. **9** Miingon
niini si Yahweh nga Ginoo: "Igo na kini alang kaninyo, mga
prinsipe sa Israel! Kuhaa ang kagubot ug pagpang-away;
buhata ang hustisya ug pagkamatarong! Undanga ninyo ang
pagpalayas sa akong katawhan! —mao kini ang gipahayag
ni Yahweh nga Ginoo. **10** Kinahanglan nga aduna kamoy
tukmang mga timbangan, tukmang mga epha, ug tukmang
mga bat! **11** Managsama lamang ang kantidad sa epha ug
ang bat, busa ang usa ka bat mahimong napulo ka bahin sa
usa ka homer; ang epha mahimong napulo ka bahin sa usa ka
homer. Managsama ang sukod niini sa homer. **12** Ang shekel
mahimong 20 ka geras; ang 60 ka shekel mahimong usa ka
mina alang kanimo. **13** Mao kini ang halad nga kinahanglan
ninyong ihatag: ang ikaunom ka bahin sa epha sa matag
homer sa trigo, ug ihatag ninyo ang ikaunom ka bahin sa epha
sa matag homer sa sebada. **14** Ang patakaran sa paghatag
ug lana mahimong napulo ka bahin sa usa ka bat alang sa
matag kor (nga napulo ka bat), o sa matag homer, tungod
kay ang homer napulo usab ka bat. **15** Gamiton ang usa
ka karnero o kanding gikan sa panon sa matag 200 ka mga
hayop gikan sa tubigon nga mga rehiyon sa Israel sa bisan
unsang halad nga sinunog o halad alang sa pagpakigdait
aron sa pagpapas sa sala alang sa katawhan—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. **16** Mohatag ang tanang
katawhan sa yuta niini nga halad ngadto sa prinsipe sa Israel.
17 Mahimo kining kaakohan sa prinsipe aron sa pagsangkap
sa mga mananap alang sa mga halad nga sinunog, ang mga
halad nga trigo ug ang halad nga bino sa mga kasaulogan ug
ang mga kasaulogan sa bag-ong subang sa bulan, ug sa mga
Adlawng Igpapahulay—tanang gitakda nga mga kasaulogan
sa panimalay sa Israel. Mohatag siya alang sa mga halad
alang sa sala, mga halad nga trigo, mga halad sinunog ug
ang mga halad alang sa pagpakigdait aron sa pagpapas sa
sala alang sa balay sa Israel. **18** Miingon niini si Yahweh nga
Ginoo: Sa unang bulan, sa unang adlaw sa bulan, modala
ka ug torong baka nga walay tatsa gikan sa panon sa mga
baka ug paghimo ug halad alang sa sala sa balaang dapit. **19**
Mokuha ug dugo ang pari gikan sa halad alang sa sala ug
ibutang kini sa mga haligi sa pultahan sa balay ug sa upat ka
suok sa utlanan sa halaran, ug sa mga haligi sa pultahan sa
ganghaan ngadto sa sulod nga hawanan. **20** Buhaton nimo
kini sa ikapito nga adlaw sa bulan alang sa sala sa matag
usa nga wala tuyoa o walay kasayoran niini; niini nga paagi
papason nimo ang sala alang sa templo. **21** Sa unang bulan
sa ikanapulog upat nga adlaw sa bulan, adunay kasaulogan
alang kaninyo, pito ka adlaw nga pagsaulog. Mokaon kamo ug
tinapay nga walay patubo. **22** Nianang adlawa, moandam ug
toro nga baka ang prinsipe alang sa iyang kaugalingon ug
alang sa tanang katawhan sa yuta ingon nga halad alang sa
sala. **23** Sulod sa pito ka adlaw nga kasaulogan, moandam
ang prinsipe ug halad nga sinunog alang kang Yahweh: pito
ka mga torong baka ug pito ka torong mga karnero nga walay
tatsa sa matag adlaw sulod sa pito ka mga adlaw, ug usa ka
laki nga kanding matag adlaw ingon nga halad alang sa sala.
24 Unya moandam ang prinsipe ug halad nga pagkaon sa
usa ka epha sa matag torong baka ug usa ka epha sa matag
torong karnero uban ang usa ka hin sa lana sa matag epha.
25 Sa ikapito nga bulan sa ikanapulog lima nga adlaw sa
bulan, diha sa kasaulogan, mohalad ang prinsipe niini sulod
sa pito ka mga adlaw: mga halad alang sa sala, mga halad
sinunog, mga halad nga pagkaon, ug mga halad nga lana.

46 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Pagasirad-an ang
ganghaan sa sulod nga hawanan, nga nag-atubang
sa sidlakan sulod sa unom ka adlaw nga tingtrabaho, apan
pagaablihan kini sa Adlaw nga Igpapahulay ug sa adlaw
sa bag-ong bulan. **2** Mosulod ang prinsipe sa gawas nga
hawanan agi sa ganghaan ug sa portico niini gikan sa gawas,
ug magtindog siya atubangan sa haligi sa sulod nga ganghaan
samtang ginahalad sa mga pari ang iyang halad nga sinunog
ug halad sa pagpakigdait. Unya magsimba siya diha sa
pultahan sa sulod nga ganghaan ug mogawas, apan dili
pagasirad-an ang ganghaan hangtod magabii. **3** Mosimba
usab sa mga Adlaw nga Igpapahulay ug sa mga bag-ong
bulan ang katawhan sa yuta sa atubangan ni Yahweh diha
sa agianan paingon sa ganghaan. **4** Ang halad nga sinunog
nga gihalad sa prinsipe ngadto kang Yahweh sa Adlaw nga
Igpapahulay mao ang unom ka walay tatsa nga mga nating
karnero ug usa ka walay tatsa nga torong karnero. **5** Usa ka
epha ang halad nga trigo uban ang torong karnero, ug ang
halad nga trigo uban ang mga nating karnero sumala sa buot
niya nga ihatag, ug ang usa ka hin sa lana uban ang matag
epha sa trigo. **6** Sa adlaw sa bag-ong bulan, kinahanglan nga
mohalad siya ug walay tatsa nga torong baka gikan sa usa
ka panon, unom ka mga nating karnero, ug walay tatsa nga
torong karnero. **7** Kinahanglan maghimo siya ug halad nga
trigo sa usa ka epha alang sa torong baka ug usa ka epha
alang sa torong karnero, ug kung unsa ang iyang buot ihatag
alang sa mga nating karnero, ug usa ka hin sa lana alang sa
matag epha sa trigo. **8** Sa dihang mosulod ang prinsipe agi

sa ganghaan ug sa portico niini, kinahanglan nga mogawas
siya agi sa samang dalan. **9** Apan sa dihang moabot ang
katawhan sa yuta diha sa atubangan ni Yahweh sa panahon
sa gitakda nga mga kasaulogan, si bisan kinsa nga mosulod
aron mosimba agi sa amihanang ganghaan, kinahanglan
mogawas agi sa habagatang ganghaan; ug si bisan kinsa nga
mosulod agi sa habagatang ganghaan kinahanglan mogawas
agi sa amihanang ganghaan. Walay bisan usa nga mobalik
sa ganghaan nga iyang gisudlan, kay kinahanglan mogawas
siya padiritso. **10** Kinahanglan nga anaa ang prinsipe sa ilang
taliwala; sa dihang mosulod sila, kinahanglan mosulod usab
siya, ug sa dihang mobiya na sila, kinahanglan mobiya na
usab siya. **11** Sa mga kasaulogan, kinahanglan ang halad
nga trigo usa ka epha alang sa torong baka, ug usa ka epha
alang sa torong karnero, ug bisan unsa nga buot niyang ihatag
uban sa mga nating karnero ug usa ka hin sa lana sa matag
epha. **12** Sa dihang mohatag ang prinsipe ug kinabubot-ong
halad, halad nga sinunog man o halad sa pagpakigdait ngadto
kang Yahweh, pagaablihan ang ganghaan nga nag-atubang
sa sidlakan alang kaniya. Ihalad niya ang iyang halad nga
sinunog o halad sa pagpakigdait sama sa iyang gibuhat sa
Adlaw nga Igpapahulay. Unya kinahanglan mogawas siya, ug
pagasirad-an ang ganghaan sa dihang makagawas na siya.
13 Dugang pa, maghatag ka ug usa ka walay tatsa nga nating
karnero nga nagpangidaron ug usa ka tuig ingon nga halad
nga sinunog sa matag adlaw ngadto kang Yahweh; buhaton
nimo kini kada buntag. **14** Mohatag ka ug halad nga trigo uban
niini matag buntag, ikaunom ka bahin sa epha ug ikatulo ka
bahin sa hin sa lana aron nga mohumok ang harina sa halad
nga trigo alang kang Yahweh, sumala sa kanunay nga balaod.
15 Andamon nila ang nating karnero, ang halad nga trigo, ug
ang lana matag buntag, ang halad sinunog sa kanunay. **16**
Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Kung mohatag ug gasa
ang prinsipe sa bisan kinsa sa iyang mga anak nga lalaki,
mao kini ang iyang panulondon. Mahimo kining kabtangan
sa iyang mga anak nga lalaki, usa kini ka panulondon. **17**
Apan kung mohatag siya ug gasa gikan sa iyang panulondon
ngadto sa usa sa iyang mga sulugoon, mapanag-iya kini sa
sulugoon hangtod sa tuig sa iyang kagawasan, ug unya ibalik
kini ngadto sa prinsipe. Alang lamang sa iyang mga anak
nga lalaki ang iyang panulondon. **18** Dili kuhaon sa prinsipe
ang panulondon sa katawhan gikan sa ilang kaugalingong
kabtangan; kinahanglan nga mohatag siya alang sa iyang mga
anak nga lalaki gikan sa iyang kaugalingong kabtangan aron
nga dili magkatibulaag ang akong katawhan, ang matag tawo
gikan sa iyang kaugalingong kabtangan.'" **19** Pagkahuman
gidala ako sa tawo agi sa dalan paingon sa ganghaan ngadto
sa balaang mga lawak alang sa mga pari, nga nag-atubang sa
amihanan ug tan-awa! Adunay dapit paingon sa kasadpan. **20**
Miingon siya kanako, "Mao kini ang dapit diin pabukalan sa
mga pari ang halad sa dili tinuyoan nga sala ug ang halad
sa sala ug diin kinahanglan nila lutoon ang halad nga trigo.
Kinahanglan nga dili nila dad-on ang mga halad ngadto sa
gawas nga hawanan, kay mabalaan ang katawhan niini." **21**
Unya gidala niya ako sa gawas nga hawanan ug gigiyahan
niya ako aron moagi sa upat ka mga suok niana nga hawanan,
ug nakita ko nga sa matag suok sa hawanan, adunay laing
hawanan. **22** Sulod sa upat ka mga suok sa gawas nga
hawanan adunay upat na usab ka gagmay nga hawanan, 40
ka cubit ang gitas-on ug 30 ang gilapdon. Managsama ang
gidak-on sa tanang upat ka mga suok sa hawanan. **23** Adunay
ali nga hinimo sa bato palibot sa upat niini, ug ang abohan
anaa ilalom sa ali. **24** Miingon ang tawo kanako, "Mao kini ang
mga dapit diin magpabukal ang mga sulugoon sa templo sa
mga halad sa katawhan."

47 Unya gidala ako sa tawo balik ngadto sa pultahan sa
templo, ug adunay nagdagayday nga tubig gikan sa
ilalom sa agianan sa templo sa balay paingon sa sidlakan—kay
ang atubangan sa templo nag-atubang sa sidlakan—ug
nagdagayday ang tubig paingon sa habagatang bahin sa
templo, sa tuong bahin sa halaran. **2** Busa gipagawas ako
niya agi sa habagatang ganghaan ug gipalibot paingon sa
ganghaan nga nag-atubang sa sidlakan, ug didto nagdagayday
ang tubig gikan niini nga ganghaan sa habagatang bahin
niini. **3** Samtang nagpadulong ang tawo sa sidlakan, adunay
pangsukod nga pisi sa iyang kamot; nagsukod siya ug 1, 000
ka cubit ug gidala ako agi ngadto sa tubig nga taman sa kiting.
4 Unya nagsukod na usab siya ug 1, 000 ka cubit ug gidala
ako ngadto sa tubig nga taman sa tuhod; ug nagsukod na
usab siya ug laing 1, 000 ka cubit ug gidala ako ngadto sa
tubig nga taman sa bat-ang ang gilalomon. **5** Sunod nagsukod
na usab siya ug laing 1, 000 ka cubit, apan usa na kini ka
suba nga dili nako matabok tungod kay mitaas ang tubig
ug mahimo na nga langoyon ang kalalom niini—suba kini
nga dili na malabang. **6** Miingon ang tawo nganhi kanako,
"Anak sa tawo, nakita mo ba kini?" ug gipagawas niya ako ug
gipalakaw pabalik paingon sa daplin sa suba. **7** Sa akong
pagbalik, adunay daghang mga kahoy ang isig-kadaplin sa
suba. **8** Miingon ang tawo kanako, "Mogawas kini nga tubig
paingon sa sidlakang ginsakopan ug paubos sa Araba; kini
nga tubig modagayday paingon sa Dagat nga Asin ug mahimo
kini nga tab-ang. **9** Mahimo nga ang matag buhing binuhat
nga nagpanon magpuyo kung diin nagdagayday ang tubig;
adunay daghang mga isda niini, kay nagdagayday kini nga
tubig didto. Himoon nga tab-ang ang tubig nga parat. Mabuhi
ang tanang butang kung diin modangat ang suba. **10** Unya
mahitabo nga magtindog ang mga mananagat sa En Gedi
daplin sa tubig, ug adunay dapit nga ladlaran sa mga pukot
diha sa En Eglaim. Adunay daghang nagkalainlaing matang
sa isda didto sa Dagat nga Asin, sama sa kadagaya sa isda
diha sa Dako nga Dagat. **11** Apan dili mamahimong tab-
ang ang lapukon ug lamakan nga mga dapit sa Dagat nga
Asin; alang kini sa paghatag ug asin. **12** Tapad niini nga
suba sa mga daplin niini, sa isig kakilid, motubo ang tanang
matang sa mga kahoy nga makahatag ug bunga nga makaon.
Dili malaya ang mga dahon niini ug dili kini mawad-an ug
bunga. Matag bulan mamunga ang mga kahoy, tungod kay
modagayday kanila ang tubig nga gikan sa balaang puloy-
anan. Ang bunga niini alang sa pagkaon, ug ang mga dahon
niini alang sa pagpanambal. **13** Miingon si Yahweh nga Ginoo
niini: "Mao kini ang paagi sa pagbahin-bahin ninyo sa yuta
alang sa napulog duha ka mga tribo sa Israel: adunay duha
ka bahin si Jose. **14** Bahinbahina ninyo sa patas ang giisa
sa akong kamot ug gipanumpa nga ihatag sa inyong mga
amahan. Mainyo kining yutaa ingon nga panulondon. **15** Mao
kini ang mahimong utlanan sa yuta sa amihanang bahin gikan
sa Dako nga Dagat agi sa Hetlon, ug unya hangtod sa Zedad.
16 Unya ang utlanan paingon sa Berota, sa Sibraim, nga
anaa sa tungatunga sa Damascus ug Hamat, ug paingon sa
Hazer Haticon, nga tapad sa utlanan sa Hauran. **17** Busa ang
utlanan gikan sa dagat paingon sa Hazar Enan sa utlanan
sa Damascus ug Hamat padulong sa amihanan. Mao kini
ang amihanang bahin. **18** Sa sidlakang bahin, taliwala sa
Hauran ug sa Damascus ug taliwala sa Gilead ug sa yuta sa

Israel mao ang Suba sa Jordan. Kinahanglan nga sukdon
ninyo gikan sa utlanan hangtod sa sidlakan nga dagat; kining
tanan mao ang sidlakan nga utlanan. **19** Unya sa habagatang
bahin; habagatan sa Tamar paingon sa katubigan sa Meriba
Kades, sa lugot sa Ehipto paingon sa Dako nga Dagat, ug
ang habagatang bahin paingon sa habagatan. **20** Unya ang
kasadpan nga utlanan mao ang Dako nga Dagat kung diin
nagpadulong kini atbang sa Hamat. Mao kini ang kasadpan
nga bahin. **21** Niini nga paagi bahinon ninyo kini nga yuta
alang sa inyong mga kaugalingon, alang sa mga tribo sa
Israel. **22** Busa bahin-bahinon ninyo kini nga mga panulondon
alang sa inyong mga kaugalingon ug alang sa mga langyaw
nga anaa sa inyong taliwala, kadtong mga naghimugso ug
mga bata sa inyong taliwala ug kadtong uban kaninyo, sama
sa mga lumad nga katawhan nga gipanganak sa Israel. **23**
Unya mahitabo nga mag-uban ang langyaw sa mga tribo kung
diin siya nagpuyo. Kinahanglan nga hatagan ninyo siya ug
panulondon—mao kini ang pahayag ni Yahweh nga Ginoo."

48 Mao kini ang mga ngalan sa mga tribo. Makadawat ug
usa ka bahin sa yuta ang tribo ni Dan; ang utlanan niini
mosubay gikan sa amihanan nga utlanan sa Israel lahos sa
Hetlon ug Lebo Hamat. Ang matag utlanan niini padulong
ngadto sa Hazar Enan ug lahos sa utlanan sa Damascus
paingon sa amihanan ug hangtod sa Hamat. Ang utlanan ni
Dan maggikan sa sidlakan padulong sa Dako nga Dagat. **2**
Subay sa utlanan ni Dan, gikan sa sidlakang bahin hangtod sa
kasadpan, adunay usa ka bahin si Asher. **3** Subay sa utlanan
ni Asher gikan sa sidlakang bahin paingon sa kasadpan,
adunay usa ka bahin si Neftali. **4** Subay sa utlanan ni Neftali
gikan sa sidlakan nga bahin hangtod sa kasadpan, adunay
usa ka bahin si Manases. **5** Subay sa utlanan ni Manases
gikan sa sidlakan nga bahin hangtod sa kasadpan, adunay
usa ka bahin si Efraim. **6** Subay sa utlanan ni Efraim gikan sa
sidlakang bahin paingon sa kasadpan, adunay usa ka bahin si
Reuben. **7** Subay sa utlanan ni Reuben gikan sa sidlakan nga
bahin paingon sa kasadpan, adunay usa ka bahin si Juda. **8**
Ang halad nga yuta nga inyong ihalad mahimong anaa sa
utlanan ni Juda ug palahos gikan sa sidlakang bahin paingon
sa kasadpan nga bahin; 25, 000 ka cubit ang gilapdon. Ang
gitas-on niini sama kadako sa usa ka bahin sa tribo gikan sa
sidlakang bahin paingon sa kasadpan, ug ang templo anaa
sa tungatunga niini. **9** Kini nga yuta nga inyong ihalad kang
Yahweh 25, 000 ka cubit ang gitas-on ug 10, 000 ka cubit
ang gilapdon. **10** Mao kini ang mga bulohaton niining balaan
nga bahin sa yuta: adunay ihatag nga bahin sa yuta alang sa
mga pari nga 25, 000 ka cubit ang gitas-on sa amihanang
bahin; 10, 000 ka cubit ang gilapdon sa kasadpang bahin; 10,
000 ka cubit ang gilapdon sa sidlakang bahin; ug 25, 000 ka
cubit ang gitas-on sa habagatang bahin, uban sa balaang
dapit ni Yahweh taliwala niini. **11** Alang kini sa paggahin sa
mga pari sa banay ni Zadok, nga matinud-anong nag-alagad
kanako ug wala gayod nahisalaag sa dihang nahisalaag ang
katawhan sa Israel, sama sa gibuhat sa mga Levita. **12** Ang
halad alang kanila mahimong bahin niining labing balaan nga
yuta, padulong sa utlanan sa mga Levita. **13** Ang yuta sa mga
Levita nga subay sa utlanan sa yuta sa mga pari mahimong
25, 000 ka cubit ang gitas-on ug 10, 000 ka cubit ang gilapdon.
Ang kinatibuk-ang gidak-on sa duha ka bahin sa yuta 25, 000
ka cubit ang gitas-on ug 20, 000 ka cubit ang gilapdon. **14**
Kinahanglan nga dili nila kini ibaligya o ibaylo; walay mga
unang bunga sa yuta sa Israel ang ilain gikan niining mga
yutaa, kay balaan kining tanan ngadto kang Yahweh. **15** Ang
nahibilin nga yuta, 5, 000 ka cubit ang gilapdon ug 25, 000
ka cubit ang gitas-on, alang sa paggahin nga galamiton sa
siyudad, sa kabalayan, ug sa sibsibanan; taliwala niini mao
ang siyudad. **16** Mao kini ang mga sukod sa siyudad: 4, 500
ka cubit ang gitas-on sa amihanang bahin; 4, 500 ka cubit ang
gitas-on sa habagatang bahin; 4, 500 ka cubit ang gitas-on sa
sidlakang bahin; ug 4, 500 ka cubit ang gitas-on sa kasadpang
bahin. **17** Adunay sibsibanan alang sa siyudad paingon sa
amihanang dapit nga 250 ka cubit ang gilalomon; paingon sa
habagatan, 250 ka cubit ang gilalomon; sa sidlakan, 250 ka
cubit ang gilalomon, ug sa kasadpan, 250 usab ka cubit ang
gilalomon. **18** Ang nahibilin nga yuta sa balaan nga halad
adunay 10, 000 ka cubit paingon sa sidlakan ug 10, 000 ka
cubit paingon sa kasadpan. Molahos kini paingon sa utlanan
sa balaan nga halad, ug ang abot niini mahimong pagkaon
alang niadtong nagtrabaho sa siyudad. **19** Mag-uma ang
katawhan nga nagtrabaho sa siyudad, ug ang katawhan nga
nahisakop sa tanang tribo sa Israel. **20** Nagsukod ug 25, 000
ka cubit kwadrado ang tanang yuta nga halad. Niini nga paagi
maghimo kamo ug balaan nga halad sa yuta, uban sa yuta
nga alang sa siyudad. **21** Alang sa prinsipe ang nahibilin nga
yuta sa kilid sa balaan nga halad ug ang siyudad nga dapit.
Ang yuta sa prinsipe sa sidlakan moabot ug 25, 000 ka cubit
gikan sa utlanan sa balaan nga halad paingon sa sidlakan nga
utlanan—ug ang iyang yuta sa kasadpan moabot ug 25, 000
ka cubit paingon sa kasadpan nga utlanan. Sa tungatunga
mao ang balaan nga halad, ug sa taliwala niini mao ang balaan
nga dapit sa templo. **22** Alang sa prinsipe ang yuta nga gikan
sa gipanag-iyahan sa mga Levita ug ang yuta sa siyudad nga
anaa taliwala niini; tungatunga kini sa utlanan sa Juda ug
sa Benjamin—kini nga yuta alang sa prinsipe. **23** Alang sa
nahibilin nga mga tribo, ang ilang mga bahin magsugod usab
gikan sa sidlakan paingon sa kasadpang bahin. Makadawat si
Benjamin ug usa ka bahin. **24** Subay sa utlanan ni Benjamin
gikan sa sidlakan paingon sa kasadpan, aduna usab usa ka
bahin si Simeon. **25** Subay sa utlanan ni Simeon gikan sa
sidlakan paingon sa kasadpan, adunay usa ka bahin si Isacar.
26 Subay sa utlanan ni Isacar gikan sa sidlakan paingon sa
kasadpan, adunay usa ka bahin si Zebulun. **27** Paingon sa
habagatang utlanan ni Zebulun, gikan sa sidlakan paingon sa
kasadpang bahin mao ang usa ka bahin nga yuta ni Gad.
28 Moabot ang habagatang utlanan ni Gad gikan sa Tamar
paingon sa katubigan sa Meriba Kades, ug molahos ngadto sa
lugot sa Ehipto, ug unya paingon sa Dako nga Dagat. **29**
Mao kini ang yuta nga inyong pagaripahon; mahimo kining
panulondon sa mga tribo sa Israel. Mao kini ang ilang mga
bahin. Mao kini ang pahayag ni Yahweh nga Ginoo. **30** Mao
kini ang mga gawsanan gikan sa siyudad: sa amihanang
bahin, nga nagsukod ug 4, 500 ka cubit ang gitas-on, **31** mao
ang tulo ka mga ganghaan, ginganlan alang sa mga tribo sa
Israel: usa ka ganghaan alang kang Reuben, usa kang Juda,
ug usa alang kang Levi. **32** Adunay tulo ka mga ganghaan sa
sidlakang bahin nga nagsukod ug 4, 500 ka cubit ang gitas-on;
usa ka ganghaan alang kang Jose, usa alang kang Benjamin,
ug usa alang kang Dan. **33** Sa sidlakang bahin, nga nagsukod
ug 4, 500 ka cubit, mao ang tulo ka mga ganghaan: usa ka
ganghaan alang kang Simeon, usa alang kang Isacar, ug usa
alang kang Zebulun. **34** Sa kasadpang bahin, nga nagsukod
ug 4, 500 ka cubit, adunay tulo ka mga ganghaan: ang usa ka
ganghaan alang kang Gad, usa alang kang Asher, ug usa
alang kang Neftali. **35** Ang gilay-on palibot sa siyudad 18, 000

ka cubit; gikan niadtong adlawa, ang ngalan sa siyudad mao
ang “Anaa si Yahweh.”

Daniel

1 Sa ikatulo ka tuig nga paghari ni Jehoyakim sa Juda,
misulong si Nebucadnezar nga hari sa Babilonia ngadto
sa Jerusalem ug gilibotan ang siyudad aron maundang ang
pagdawat niini sa tanang galamiton. **2** Gihatag sa Ginoo ang
kadaogan kang Nebucadnezar batok kang Jehoyakim nga hari
sa Juda, ug gihatag niya kaniya ang pipila ka sagradong mga
galamiton gikan sa templo sa Dios. Gidala niya kini ngadto
sa yuta sa Babilonia, ngadto sa puloy-anan sa iyang dios,
ug gibutang niya ang sagradong mga galamiton ngadto sa
tipiganan sa iyang dios. **3** Nakigsulti ang hari kang Ashpenas,
ang iyang pangulong opisyal, aron dad-on ang pipila sa
mga tawo sa Israel, lakip na ang kaliwat sa hari ug sa mga
halangdon— **4** ang mga batan-ong lalaki nga walay ikasaway,
ambongan, batid sa tanang kaalam, puno sa kahibalo ug
panabot, ug angayang moalagad sa palasyo sa hari. Magtudlo
siya kanila sa kahibalo sa pagsulat ug pinulongan sa taga-
Babilonia. **5** Matag adlaw nagpalain ang hari alang kanila sa
bahin sa iyang lamiang kalan-on ug ubang bino nga iyang
ginainom. Pagabansayon kining mga batan-ong lalaki sulod sa
tulo ka tuig, ug pagkahuman niana, mag-alagad sila sa hari. **6**
Lakip kanila mao sila si Daniel, si Hanania, si Mishael, ug si
Azaria, ug ang pipila sa mga tawo sa Juda. **7** Gihatagan sila
sa pangulong opisyal ug mga ngalan: Si Daniel ginganlan
ug Belteshazar, si Hanania ginganlan ug Sadrac, si Mishael
ginganlan ug Mesac, ug si Azaria ginganlan ug Abednego. **8**
Apan nakahukom si Daniel sa iyang hunahuna nga dili niya
hugawan ang iyang kaugalingon pinaagi sa mga lamiang
pagkaon bisan sa bino nga ilimnon sa hari. Busa mihangyo
siya sa pangulong opisyal nga dili gayod niya hugawan ang
iyang kaugalingon. **9** Karon gihatagan sa Dios si Daniel
ug pabor ug kalooy pinaagi sa pagtahod nga gihatag sa
pangulong opisyal alang kaniya. **10** Miingon ang pangulong
opisyal ngadto kang Daniel, "Mahadlok ako sa akong agalong
hari. Siyay nagbuot kung unsay inyong kan-on ug imnon.
Unsaon nalang kung makita kamo sa hari nga dili himsog
kay sa laing mga batan-ong lalaki nga imong kaidad? Tingali
ug punggoton sa hari ang akong ulo tungod kaninyo." **11**
Unya misulti si Daniel ngadto sa sinaligan nga gitahasan sa
pangulong opisyal nga moatiman kang Daniel, kang Hananias,
kang Mishael, ug kang Azaria. **12** Miingon siya, "Palihog sulayi
kami, nga imong mga sulugoon, sulod sa napulo ka adlaw.
Hatagi lamang kami ug mga utan aron pagakan-on ug tubig
aron paga-imnon. **13** Unya itandi ang among pamarog ngadto
sa pamarog sa mga batan-ong lalaki nga nagakaon sa mga
lamiang kalan-on sa hari, ug hukmi kami, nga imong mga
sulugoon, sumala sa imong makita." **14** Busa miuyon ang
sinaligan kaniya niini nga paagi, ug gisulayan niya sila sulod
sa napulo ka mga adlaw. **15** Sa natapos na ang napulo ka
adlaw ang ilang pamarog mas himsog pa gayod, ug nahimsog
pa gayod sila, kay sa tanang batan-ong lalaki nga nagakaon
sa mga lamiang kalan-on sa hari. **16** Busa gikuha sa sinaligan
ang ilang mga lamiang pagkaon ug ang ilang bino ug mga
utan na lamang ang gihatag kanila. **17** Alang niining upat ka
mga batan-ong lalaki, ang Dios naghatag kanila ug kahibalo
ug panabot sa pagsabot ug kaalam, ug masabtan ni Daniel
ang tanang matang sa mga panan-awon ug mga damgo.
18 Sa natapos na ang panahon nga gitagana sa hari aron
pagadad-on na sila kaniya, gidala sila sa pangulong opisyal sa
atubangan ni Nebucadnezar. **19** Nakigsulti ang hari kanila, ug
sa taliwala sa tibuok grupo sa katawhan wala gayoy mahisama
kang Daniel, kang Hanania, kang Mishael ug kang Azaria.
Nagtindog sila sa atubangan sa hari ug andam nga moalagad
kaniya. **20** Sa matag pangutana sa kaalam ug panabot nga
gipangutana kanila sa hari, nakita niya nga napulo ka pilo ang
pagkamaayo kay sa tanang salamangkero ug niadtong nag-
angkon nga makasulti sa patay, nga anaa sa iyang tibuok
gingharian. **21** Nagpuyo si Daniel didto hangtod sa unang tuig
sa paghari ni Haring Cyrus.

2 Sa ikaduha ka tuig sa paghari ni Nebucadnezar, aduna
siyay mga damgo. Nahasol ang iyang hunahuna, ug dili siya
makatulog. **2** Unya gipatawag sa hari ang mga salamangkero
ug kadtong nag-angkon nga makasulti sa patay. Gipatawag
usab niya ang mga salamangkero ug ang maalamon nga mga
tawo. Buot niyang isulti nila ang mahitungod sa iyang mga
damgo. Busa misulod sila ug mitindog sa atubangan sa hari. **3**
Miingon ang hari kanila, "Nakadamgo ako, ug wala mahimutang
ang akong hunahuna kay buot kong masayran kung unsay
kahulogan sa damgo." **4** Unya misulti ang maalamon nga
tawo sa hari sa Aramico nga pinulongan, "O Hari, mabuhi
ka sa kanunay! Isulti kanamo nga imong mga sulugoon ang
imong damgo, ug ipadayag namo ang kahulogan." **5** Mitubag
ang hari ngadto sa maalamong mga tawo, "Nahiluna na kining
butanga. Kung dili ninyo mapadayag kanako ang damgo ug
dili kini mahubad, pagawatastawason ang inyong mga lawas
ug ang inyong puloy-anan himoong tinapok nga basura. **6**
Apan kung isulti ninyo kanako ang damgo ug ang kahulogan
niini, makadawat kamo ug mga gasa gikan kanako, ganti, ug
dakong pagpasidungog. Busa isulti kanako ang damgo ug ang
kahulogan niini." **7** Mitubag sila pag-usab ug miingon, "Tugoti
ang hari nga mosugilon kanamo, nga iyang mga sulugoon,
sa damgo ug isaysay namo kanimo ang kahulogan niini." **8**
Mitubag ang hari, "Nasayod ako nga buot ninyong langanon
ang panahon tungod kay nakita ninyo kung unsa ka lig-on ang
akong paghukom mahitungod niini. **9** Apan kung dili kamo
makasulti sa akong damgo, aduna lamang akoy usa ka silot
alang kaninyo. Nakahukom kamo sa pag-andam ug dili tinuod
ug malimbongon nga mga pulong nga inyong giuyonan aron
isulti kanako hangtod nga mausab ang akong hunahuna. Busa
karon, isulti kanako ang damgo, ug unya masayod ako nga
mahubad ninyo kini alang kanako." **10** Ang mga tawo nga
maalamon mitubag sa hari, "Walay usa ka tawo sa kalibotan
nga makahatag sa gipangayo sa hari. Wala gayoy bantogan
ug gamhanan nga hari ang mimando sa sama niining butanga
gikan kang bisan kinsang salamangkero, o gikan kang bisan
kinsa nga nag-angkon nga makasulti sa patay, o gikan sa
maalamon nga tawo. **11** Lisod gayod ang gipangayo sa hari,
ug wala gayoy bisan kinsa nga makapadayag niini sa hari
gawas lamang sa mga dios, ug wala sila nagpuyo uban sa
mga tawo." **12** Nakapasuko ug nakapapungot gayod kini sa
hari, ug nagmando siya sa paglaglag niadtong tanan nga
anaa sa Babilonia nga inila pinaagi sa ilang kaalam. **13** Busa
mikaylap ang kasugoan nga patyon kadtong tanan nga inila
tungod sa ilang kaalam. Tungod niini nga kasugoan, gipangita
nila si Daniel ug ang iyang mga higala aron ilang patyon.
14 Unya mitubag si Daniel uban ang pagkamaalamon ug
pagkamasinubtanon kang Arioc nga kapitan sa tigpanalipod sa
hari, nga miabot aron sa pagpatay niadtong tanan nga anaa sa
Babilonia nga inila tungod sa ilang kaalam. **15** Gipangutana
ni Daniel ang kapitan nga tigpanalipod sa hari, "Nganong
dinalian man kaayo ang sugo sa hari?" Busa gisultihan ni
Arioc si Daniel kung unsay nahitabo. **16** Unya miadto si

Daniel ug nangayo ug pagtugot nga makigsulti siya sa hari
aron maipakita niya ang kahulogan ngadto sa hari. **17** Unya
mipauli si Daniel sa iyang puloy-anan ug gisugilon niya kang
Hanania, kang Mishael, ug kang Azaria, kung unsay nahitabo.
18 Gihangyo dayon niya sila aron mangamuyo sa kalooy nga
gikan sa Dios sa langit bahin niining tinago aron dili patyon si
Daniel ug ang iyang mga kauban lakip na ang uban pang
mga tawo sa Babilonia nga inila sa ilang kaalam. **19** Nianang
gabhiona gipadayag sa Dios ang tinago kang Daniel pinaagi
sa usa ka panan-awon. Unya gidayeg ni Daniel ang Dios sa
langit **20** ug miingon,"Dalaygon ang ngalan sa Dios hangtod sa
kahangtoran; tungod kay iya man ang kaalam ug ang gahom.
21 Giusab-usab niya ang mga panahon ug mga katuigan;
gipanaog niya ug gipalingkod ang mga hari sa ilang mga trono.
Nagahatag siya ug kaalam niadtong maalamon ug kahibalo
niadtong adunay panabot. **22** Gipadayag niya ang halawom ug
tinago nga mga butang tungod kay nasayod siya kung unsay
anaa sa kangitngit, ug ang kahayag nagpuyo uban kaniya.
23 O Dios sa akong mga katigulangan, nagapasalamat ug
nagadayeg ako kanimo alang sa kaalam ug gahom nga gihatag
mo kanako. Karon gipadayag mo kanako ang among gihangyo
kanimo; gipadayag mo kanamo ang butang mahitungod sa
hari." **24** Unya miadto si Daniel aron makigkita kang Arioc
(ang usa nga pinili sa hari nga maoy mopatay niadtong tanang
maalamong tawo sa Babilonia). Miadto siya ug miingon kaniya,
"Ayaw patya ang mga maalamong tawo sa Babilonia, dad-a
ako sa hari aron ipakita ko sa hari kung unsay buot ipasabot
sa iyang damgo." **25** Unya gidala dayon ni Arioc si Daniel sa
atubangan sa hari ug miingon, "Nakita ko ang usa ka tawo nga
binihag gikan sa Juda nga makahubad sa damgo sa hari." **26**
Miingon ang hari kang Daniel (nga ginganlan ug Belteshazar),
"Makahimo ka ba sa pagsulti kanako sa damgo nga akong
nakita ug ang kahulogan niini?" **27** Mitubag si Daniel sa
hari ug miingon, "Ang tinago nga gipangayo sa hari nga dili
maipadayag niadtong adunay mga kaalam, ni pinaagi niadtong
nag-angkon nga makasulti sa patay, ni pinaagi niadtong mga
salamangkero, ug pinaagi niadtong mga nagatuon sa mga
bituon. **28** Apan, adunay Dios nga nagpuyo sa langit, nga
mopadayag sa mga tinago, ug gipadayag niya kini kanimo,
Haring Nebucadnezar, kung unsay mahitabo sa umaabot nga
mga adlaw. Mao kini ang imong damgo ug panan-awon sa
imong hunahuna samtang naghida ka sa imong higdaanan.
29 Alang kanimo, hari, diha sa imong higdaanan naghunahuna
ka mahitungod sa mga butang nga umaabot, ug ang usa nga
makapadayag sa mga tinago nagpadayag kanimo kung unsay
mahitabo. **30** Alang kanako, kining tinago wala gipadayag
kanako tungod sa bisan unsang kaalam nga anaa kanako
nga labaw kay sa ubang mga tawo nga buhi. Gipadayag
kanako kining tinago aron ikaw, hari, makasabot sa kahulogan,
ug aron masayod ka na sa hunahuna nga anaa sa imong
kasingkasing. **31** O Hari, mihangad ka ug nakita mo ang usa
ka dakong estatuwa. Kining estatuwa, hilabihan ka gamhanan
ug masanag, nga nagbarog sa imong atubangan. Ang kasulaw
niini makalilisang. **32** Hinimo sa lunsay nga bulawan ang ulo
sa estatuwa. Ang dughan ug ang mga bukton niini hinimo sa
plata. Ang tiyan ug ang mga paa niini hinimo sa bronse, **33** ug
ang mga batiis niini hinimo sa puthaw. Ang mga tiil niini may
bahin nga hinimo sa puthaw ug hinimo sa yuta nga kolonon.
34 Mihangad ka, ug ang usa ka bato nga gitumpag, apan dili
kini pinaagi sa mga kamot sa tawo, ug naligid kini ngadto sa
tiil sa estatuwa nga puthaw ug lapok, ug nagdugmok kini niini.
35 Unya dungan nga nadugmok ang puthaw, ang lapok, ang
bronse, ang plata, ug ang bulawan ug nahimong sama sa uhot
diha sa salog nga giukanan panahon sa ting-init. Gipadpad
kini sa hangin ug walay nabilin niini. Apan ang bato nga
nagdugmok sa estatuwa nahimong dakong bukid ug gilukop
niini ang tibuok kalibotan. **36** Mao kini ang imong damgo.
Karon isulti namo sa hari ang kahulogan. **37** Ikaw, o hari,
ang hari sa mga hari nga gihatagan sa Dios sa gingharian,
sa gahom, sa kusog, ug sa kadungganan. **38** Gitugyan niya
sa imong mga kamot ang dapit nga puy-an sa mga tawo.
Gitugyan niya sa imong mga kamot ang tanang kahayopan sa
kaumahan ug kalanggaman sa kalangitan, ug gihimo ka niya
nga magdumala kanilang tanan. Ikaw mao kadtong ulo sa
estatuwa nga bulawan. **39** Sunod kanimo, motungha ang mas
ubos kanimo nga gingharian, ug may ikatulo nga gingharian
nga bronse nga magdumala sa tibuok kalibotan. **40** Adunay
ikaupat nga gingharian, nga lig-on nga sama sa puthaw,
tungod kay makadugmok ang puthaw sa ubang mga butang
ug makagupok sa tanan. Makagupok kini sa tanang butang
ug makadugmok niini. **41** Sama sa imong nakita, ang tiil ug
ang mga tudlo nga may bahin nga hinimo sa lapok ug may
bahin nga hinimo sa puthaw, busa mao kini ang gingharian
nga nabahinbahin; ang ubang kalig-on sa puthaw anaa niini,
sama sa imong nakita nga ang puthaw nga sagol sa lapok. **42**
Ingon nga ang tudlo sa tiil nga may bahin nga puthaw ug may
bahin nga hinimo sa lapok, busa may bahin sa gingharian nga
lig-on ug may bahin nga huyang. **43** Sama sa imong nakita
ang puthaw nasagol sa lapok, busa ang katawhan sagol-
sagol; dili sila magtapot sa usag-usa sama nga ang puthaw dili
mosagol sa lapok. **44** Sa panahon niadtong mga hari, ang
Dios sa langit magtukod ug usa ka gingharian nga dili gayod
malumpag, ni mapukan sa laing katawhan. Modugmok kini
sa ubang gingharian mao kadto ang kataposan sa tanan, ug
magpabilin kini hangtod sa kahangtoran. **45** Sama sa imong
nakita, ang usa ka bato gilumpag sa bukid, apan dili pinaagi sa
mga kamot sa tawo. Nakadugmok kini sa puthaw, sa bronse,
sa lapok, sa plata, ug nagpino sa bulawan. Ang gamhanang
Dios nagpahibalo kanimo, hari, kung unsay mahitabo human
niini. Tinuod ang damgo ug kasaligan ang kahulogan niini."
46 Mihapa si Haring Nebucadnezar sa atubangan ni Daniel
ug gipasidunggan siya; nagsugo siya nga maghalad sila ug
insenso alang kaniya. **47** Ang hari miingon kang Daniel,
"Matuod nga ang imong Dios mao ang Dios sa mga dios,
ang Ginoo sa mga hari, ug siya ang nagapadayag sa mga
tinago, tungod kay ikaw ang nakapadayag niini nga tinago." **48**
Unya gihimo sa hari si Daniel nga labaw nga gipasidunggan
ug gihatagan siya ug daghang maanindot nga mga gasa.
Gihimo niya siya nga magmamando sa tibuok probinsya sa
Babilonia. Nahimo si Daniel nga pangulong gobernador sa
tanang maalamon nga mga tawo sa Babilonia. **49** Naghangyo
si Daniel sa hari, nga himoon niya si Sadrac, si Mesac, ug si
Abednego nga labaw nga tigdumala sa probinsya sa Babilonia.
Apan nagpabilin si Daniel sa palasyo sa hari.

3 Nagpabuhat si Haring Nebucadnezar ug usa ka estatuwa
nga bulawan nga may 60 ka cubit ang gitas-on ug unom
ka cubit ang gilapdon. Gipahimutang niya kini sa Kapatagan
sa Dura sa probinsya sa Babilonia. **2** Unya nagpadala ug
mga mensahe si Nebucadnezar aron sa pagtigom sa mga
gobernador sa probinsya, mga gobernador sa rehiyon, ug ang
mga gobernador sa lungsod, uban ang mga magtatambag,
mga tinugyanan sa salapi, mga maghuhukom, mga pangulong
maghuhukom, ug ang tanang mga pangulong opisyal sa mga
probinsya aron motambong sa paghalad sa estatuwa nga

iyang gipahimutang. **3** Unya nagtigom ang mga gobernador
sa probinsya, mga gobernador sa rehiyon, ug mga gobernador
sa lungsod, uban ang mga magtatambag, mga tinugyanan
sa salapi, mga maghuhukom, mga pangulong maghuhukom,
ug ang tanang mga pangulong opisyal sa mga probinsya sa
paghalad sa estatuwa nga gipahimutang ni Nebucadnezar.
Nagtindog sila atubangan niini. **4** Unya misinggit ang tigbalita,
"Gimandoan kamo, O katawhan, mga kanasoran, ug mga
pinulongan, **5** nga sa takna nga madungog ninyo ang mga
huni sa mga budyong, mga plawta, mga kudyapi, mga lira,
mga alpa, ug sa ubang matang sa mga plawta, ug sa tanang
matang sa tulunggon, kinahanglan moluhod kamo ug mohapa
atubangan sa estatuwa nga bulawan nga gipahimutang ni
Haring Nebucadnezar. **6** Si bisan kinsa nga dili moluhod
ug mosimba niana gayong taknaa, itambog dayon didto sa
nagdilaab nga hudno." **7** Busa sa pagkadungog sa katawhan
sa mga huni sa mga budyong, sa mga plawta, sa mga
kudyapi, sa mga lira, sa mga alpa, ug sa ubang matang sa
mga plawta ug sa tanang matang sa tulunggon, ang tanang
katawhan, mga kanasoran ug mga pinulongan nangluhod
ug nanghapa atubangan sa estatuwa nga bulawan nga
gipahimutang ni haring Nebucadnezar. **8** Niadto gayong
tungora adunay pipila ka mga Caldihanon nga miduol ug
mipasaka ug sumbong batok sa mga Judio. **9** Miingon sila
ngadto kang haring Nebucadnezar, "Oh Hari, mabuhi ka unta
hangtod sa kahangtoran! **10** Ikaw, O Hari nagpakanaog ug
usa ka kasugoan nga ang matag tawo nga makadungog sa
mga huni sa mga budyong, sa mga plawta, sa mga kudyapi,
sa mga alpa, ug sa ubang matang sa mga plawta, ug sa
tanang matang sa tulunggon, kinahanglan moluhod ug mohapa
atubangan sa estatuwa nga bulawan. **11** Si bisan kinsa nga
dili moluhod ug mosimba kinahanglan itambog dayon didto sa
nagdilaab nga hudno. **12** Karon adunay pipila ka mga Judio
nga imong gipili nga pangulo sa probinsya sa Babilonia; sila si
Sadrac, si Mesac ug si Abednego. Kining mga tawhana wala
mipatalinghog kanimo, O hari. Wala sila misimba o mialagad
sa imong mga dios, o mihapa atubangan sa estatuwa nga
bulawan nga imong gipahimutang." **13** Unya nasuko pag-
ayo ug naglagot si Nebucadnezar ug mimando nga dad-on
ngadto kaniya si Sadrac, si Mesac, ug si Abednego. Busa
gidala nila kining mga tawhana sa atubangan sa hari. **14**
Miingon si Nebucadnezar kanila, "Nakahukom na ba gayod
kamo Sadrac, Mesac, ug Abednego, nga dili kamo mosimba
sa akong mga dios o mohapa atubangan sa estatuwa nga
bulawan nga akong gipahimutang? **15** Karon kung andam
na kamo moluhod ug mohapa atubangan sa estatuwa nga
akong gibuhat sa dihang madungog ninyo ang mga huni sa
mga budyong, sa mga plawta, sa mga kudyapi, sa mga lira,
sa mga alpa, ug sa ubang matang sa mga plawta, ug sa
tanang matang sa tulunggon, walay angay nga dangatan
sa tanan. Apan kung dili kamo mosimba, itambog dayon
kamo didto sa nagdilaab nga hudno. Kinsa man ang dios nga
makaluwas kaninyo gikan sa akong mga kamot?" **16** Gitubag
ni Sadrac, Mesac, ug Abednego ang hari, "O Nebucadnezar,
dili na kami kinahanglan motubag pa kanimo bahin niini. **17**
Kung aduna may tubag, mao kini nga ang among Dios nga
among gialagaran makahimo sa pagluwas kanamo gikan sa
nagdilaab nga hudno, ug luwason niya kami gikan sa imong
kamot, O hari. **18** Apan kung dili, sayri usab O hari, nga
dili kami mosimba sa imong mga dios, ug dili kami mohapa
ngadto sa estatuwa nga bulawan nga imong gipahimutang."
19 Unya misamot ang kapungot ni Nebucadnezar; nausab ang
iyang panagway batok kang Sadrac, Mesac, ug Abednego.
Nagmando siya nga painiton pa ang hudno kapito ka pilo
kay sa naandan niini nga kainiton. **20** Unya gisugo niya ang
pipila ka kusgan nga mga lalaki sa iyang kasundalohan nga
gapuson sila si Sadrac, si Mesac, ug si Abednego ug sa
pagtambog kanila didto sa nagdilaab nga hudno. **21** Gigapos
sila nga nagsul-ob gihapon sa ilang mga kupo, mga bisti, mga
purong, ug uban pang mga sapot, ug gitambog sila ngadto sa
nagdilaab nga hudno. **22** Tungod kay gipatuman man gayod
ang mando sa hari ug labihan na kainit ang hudno, nakapatay
ang kalayo sa mga lalaki nga nagtambog kang Sadrac, Mesac,
ug Abednego. **23** Kining tulo ka lalaki, si Sadrac, si Mesac,
ug si Abednego, gitambog nga ginapos didto sa nagdilaab
nga hudno. **24** Unya natingala si haring Nebucadnezar ug
midali pagtindog. Nangutana siya sa iyang mga magtatambag,
"Dili ba tulo man ka tawong ginapos ang atong gitambog sa
kalayo?" Gitubag nila ang hari, "Tinuod kana, O hari." **25**
Miingon siya, "Apan upat ka tawo ang akong nakita nga walay
gapos nga naglakawlakaw taliwala sa kalayo, ug wala sila
maunsa. Ang kahayag sa ikaupat sama sa anak sa mga dios."
26 Unya mipaduol si Nebucadnezar sa pultahan sa nagdilaab
nga hudno ug gitawag niya sila, "Gawas kamo Sadrac, Mesac,
ug Abednego, mga alagad sa Dios nga Labing Halangdon!
Duol ngari!" Unya nanggawas sa kalayo si Sadrac, si Mesac,
ug si Abednego. **27** Ang mga gobernador sa probinsya, mga
gobernador sa rehiyon, ug uban pang mga gobernador, ug
ang mga magtatambag sa hari nga nagtigom didto nakakita
niining mga tawhana. Ang kalayo wala makapaso sa ilang mga
lawas; wala masunog ang ilang mga buhok; ug wala maunsa
ang ilang mga bisti; ug wala gani sila nanimahong aso. **28**
Miingon si Nebucadnezar, "Daygon nato ang Dios ni Sadrac, ni
Mesac, ug ni Abednego, nga nagpadala sa iyang mensahero
ug naghatag sa iyang mensahe ngadto sa iyang mga alagad.
Nagsalig sila kaniya sa dihang wala nila tumana ang akong
mando, ug gitugyan nila ang ilang mga lawas kay sa pagsimba
o paghapa sa bisan unsang dios gawas sa ilang Dios. **29**
Busa nagpakanaog ako ug kasugoan nga si bisan kinsa nga
mga tawo, mga nasod, o mga pinulongan ang magpasipala
sa Dios ni Sadrac, ni Mesac, ug ni Abednego tagodtagoron
gayod, ug kinahanglan panggun-obon ang ilang mga pinuy-
anan tungod kay walay laing dios nga makaluwas sama niini."
30 Unya gipatas-an sa hari ang katungdanan ni Sadrac, ni
Mesac, ug ni Abednego sa probinsya sa Babilonia.

4 Si Haring Nebucadnezar nagpadala niini nga kasugoan
ngadto sa tanang katawhan, mga kanasoran, ug mga
pinulongan nga nagpuyo sa kalibotan: "Magmalinawon pa unta
kamo. **2** Ikalipay ko ang pagsugilon kaninyo ang mahitungod
sa mga ilhanan ug mga katingalahan nga gibuhat kanako
sa Dios nga Labing Halangdon. **3** Pagkagamhanan sa
iyang mga timailhan ug iyang mga katingalahan! Ang iyang
gingharian mao ang walay kataposang gingharian, ug ang
iyang pagbuot molungtad hangtod sa tanang kaliwatan."
4 Ako si Nebucadnezar, malipayong nagpuyo sa akong
panimalay, ug nagmalipayon sa kabuhong dinhi sa akong
palasyo. **5** Apan aduna akoy damgo nga nakapahadlok
kanako. Samtang naghigda ako, nakapahasol kanako ang
hulagway nga akong nakita ug ang panan-awon sa akong
hunahuna. **6** Busa nagmando ako nga dad-on dinhi kanako
ang tanang tawo sa Babilonia nga may kaalam aron hubaron
nila ang kahulogan sa akong damgo. **7** Unya miabot ang mga
salamangkero, kadtong nag-angkon nga makasulti sa mga
patay, ang maalamong mga tawo, ug ang mga nagatuon sa

mga bituon. Gisugilon ko kanila ang damgo, apan wala nila
kini mahubad alang kanako. **8** Apan sa kaulahian miabot si
Daniel—nga ginganlan usab ug Belteshazar nga mao ang
ngalan sa akong dios, ug anaa kaniya ang espiritu sa balaang
mga dios—ug gisugilon ko kaniya ang damgo. **9** "Belteshazar,
labaw sa mga salamangkero, nasayod ako nga ang espiritu sa
balaang mga dios anaa kanimo ug walay tinago nga lisod
alang kanimo. Sultihi ako sa akong nakita sa akong damgo ug
unsa ang buot ipasabot niini. **10** Mao kini ang panan-awon
nga akong nakita sa akong hunahuna samtang ako naghigda
sa akong higdaanan: Milantaw ako, ug adunay kahoy nga
anaa sa taliwala sa kalibotan, taas kini kaayo. **11** Mitubo ang
maong kahoy ug nahimong lig-on. Misangko ang tumoy niini
sa kalangitan, ug makita kini ngadto sa tanang bahin sa tibuok
kalibotan. **12** Maanindot ang mga dahon niini, daghan ug
mga bunga, ug igo nga makapakaon sa tanan. Nagpasilong
niini ang mga mananap, ug nagbatog sa mga sanga niini
ang mga langgam sa kalangitan. Ang tanang buhing mga
binuhat makakuhag pagkaon gikan niini. **13** Nakita ko sa
akong hunahuna samtang ako naghigda sa akong higdaanan,
ug ang balaang mensahero mikanaog gikan sa kalangitan.
14 Misinggit siya ug miingon, 'Putla ang kahoy ug putla ang
mga sanga, husloa ang mga dahon niini, ug kataga ang mga
bunga niini. Papahawaa ang mga mananap nga anaa ilalom
niini ug palupara ang mga langgam gikan sa mga sanga. **15**
Ibilin ang tuod sa mga gamot niini sa yuta, nga hiniktan sa
puthaw ug bronse, taliwala sa lunhaw nga mga sagbot sa
kaumahan. Pasagdi nga mabasa kini sa yamog nga gikan sa
kalangitan. Pasagdi nga magpuyo kini uban sa mga mananap
sa kasagbotan diha sa yuta. **16** Pasagdi nga mausab ang
iyang hunahuna gikan sa panghunahuna sa tawo, ug pasagdi
nga maghunahuna siya sama sa mananap hangtod mahuman
ang pito ka tuig. **17** Kini nga hukom sumala sa kasugoan
nga gibalita sa mensahero. Kini nga hukom gibuhat sa usa
ka balaan aron masayod kadtong mga buhi nga ang Labing
Halangdon magmando sa tanang gingharian sa katawhan
ug ihatag kang bisan kinsa nga buot niyang ibutang nga
magmando niini, bisan paman sa labing yanong mga tawo.'
18 Ako si Haring Nebucadnezar, nagdamgo niini. Karon ikaw
Belteshazar, sultihi ako sa hubad, tungod kay walay bisan usa
sa mga tawong may kaalam dinhi sa akong gingharian ang
nakahubad niini alang kanako. Apan makahimo ka niini, tungod
kay ang espiritu sa balaang mga dios anaa man kanimo." **19**
Unya si Daniel nga ginganlan usab ug Belteshazar, wala gayod
mahimutang sa makadiyot, ug nahasol ang iyang hunahuna.
Miingon ang hari, "Belteshazar, ayaw tugoti nga mahasol
ka sa damgo o sa hubad niini." Mitubag si Belteshazar,
"Akong agalon, hinaot unta nga ang damgo alang niadtong
nagdumot kanimo; hinaot unta nga ang hubad niini alang sa
imong mga kaaway. **20** Ang kahoy nga imong nakita—nga
mitubo ug nahimong lig-on, ug ang tumoy niini mikasangko
sa kalangitan, ug makita sa tanang bahin sa kalibotan— **21**
nga may maanindot nga mga dahon, ug adunay daghan nga
mga bunga, aron mahimong pagkaon alang sa tanan, ug sa
ilalom niini nagpasilong ang mga mananap sa kaumahan, ug
gipuy-an sa mga langgam sa kalangitan— **22** kini nga kahoy
mao ikaw, O hari, ikaw nga nahimong kusgan. Ang imong
pagkabantogan midako ug misangko sa kalangitan, ug ang
imong kagahom miabot ngadto sa tanang bahin sa kalibotan.
23 Nakita mo, O hari, ang balaang mensahero nga mikanaog
gikan sa langit ug miingon, 'Putla ang kahoy ug laglaga kini,
apan ibilin ang tuod sa mga gamot diha sa yuta, nga hiktan
sa puthaw ug bronse, nga anaa taliwala sa lunhaw nga mga
sagbot sa kaumahan. Pasagdi kini nga mabasa sa yamog nga
gikan sa kalangitan. Pasagdi kini nga magpuyo uban sa ihalas
nga mga mananap diha sa kaumahan hangtod nga molabay
ang pito ka tuig.' **24** Mao kini ang hubad, O hari. Mao kini ang
kasugoan sa Labing Halangdon nga moabot kanimo, akong
agalon nga hari. **25** Papahawaon ka gikan sa mga tawo, ug
magpuyo ka uban sa ihalas nga mga mananap sa kaumahan.
Mokaon ka ug sagbot sama sa usa ka torong baka, ug mabasa
ka sa yamog nga gikan sa kalangitan, ug molabay ang pito ka
tuig hangtod nga ilhon mo nga ang Labing Halangdon maoy
nagmando sa mga gingharian sa katawhan ug ihatag niya kini
kang bisan kinsa nga buot niyang hatagan. **26** Mahitungod sa
gimando nga ibilin ang tuod sa mga gamot sa kahoy, niini nga
pamaagi ibalik kanimo ang imong gingharian sa panahon nga
ilhon mo nga ang langit mao ang tigdumala. **27** Busa, O hari,
dawata ang akong tambag kanimo. Hunong na sa pagpakasala
ug buhata ang maayo. Biyai ang daotan nimong binuhatan
pinaagi sa pagpakitag kaluoy ngadto sa mga dinaogdaog,
ug basin pa kon magpadayon ang imong pagkamauswagon.
28 Kining tanan nahitabo gayod kang Haring Nebucadnezar.
29 Paglabay sa dose ka bulan naglakawlakaw siya didto
sa atop sa iyang harianong gingharian sa Babilonia, **30** ug
miingon siya, "Dili ba mao man kini ang bantogang Babilonia,
nga akong gitukod alang sa akong harianong pinuy-anan,
alang sa kahimayaan sa akong kadungganan?" **31** Sa dihang
wala pa natapos ang hari sa pagsulti, adunay tingog nga
gikan sa langit: "Haring Nebucadnezar, gipahibalo kini kanimo
nga kining gingharian pagakuhaon na gikan kanimo. **32**
Papahawaon ka gikan sa katawhan, ug magpuyo ka uban sa
ihalas nga mga mananap diha sa kaumahan. Magakaon ka
ug sagbot sama sa usa ka torong baka. Molabay ang pito
ka tuig hangtod nga ilhon mo nga ang Labing Halangdon
mao ang nagmando sa mga gingharian sa katawhan ug
ihatag niya kini kang bisan kinsa nga buot niyang hatagan."
33 Dihadiha nahitabo gayod kini nga kasugoan batok kang
Nebucadnezar. Gipapahawa siya gikan sa katawhan. Mikaon
siyag sagbot sama sa torong baka, ug nabasa ang iyang
lawas sa yamog nga gikan sa kalangitan. Mitaas ang iyang
buhok sama sa balahibo sa agila, ug ang iyang mga kuko
sama sa kuko sa mga langgam. **34** Sa kataposang mga
adlaw, ako si Nebucadnezar, mihangad sa langit, ug nahibalik
kanako ang akong maayong panimuot. "Gidayeg ko ang
Labing Halangdon, ug gipasidunggan ug gihimaya ko siya
nga buhi sa walay kataposan. Kay ang iyang paghari walay
kataposan, ug ang iyang gingharian molungtad hangtod sa
tanang kaliwatan. **35** Ang tanang lumolupyo sa kalibotan giila
nga ubos kaniya; buhaton niya ngadto sa kasundalohan sa
langit ug sa mga tawo sa kalibotan ang uyon sa iyang kabubut-
on. Walay bisan usa ang makapugong kaniya o makahagit
kaniya. Walay bisan usa ang makasulti kaniya, 'Nganong
gibuhat mo man kini?'" **36** Sa samang higayon nga nahibalik
ang akong maayong panghunahuna, nahibalik usab kanako
ang akong dungog ug katahom alang sa kahimayaan sa akong
gingharian. Nalooy kanako ang akong mga magtatambag
ug ang akong mga pangulo. Nahibalik kanako ang akong
trono, ug nahimo pa akong mas bantogan. **37** Karon, ako si
Nebucadnezar, magdayeg, magpasidungog, ug maghimaya sa
Hari sa langit, kay ang tanan nga iyang gihimo maayo, ug ang
iyang pamaagi makataronganon. Ginapaubos niya kadtong
magarbohon.

5 Ang hari nga si Belshazar nagpahigayon ug dakong
bangkite alang sa liboan niya ka inilang mga tawo, ug
nakig-inom siya ug bino atubangan sa liboan ka mga tawo.
2 Samtang nag-inom si Belshazar ug bino, nagmando siya
nga kuhaon ang mga sudlanan nga hinimo sa bulawan o
sa plata nga gikuha sa iyang amahan nga si Nebucadnezar
gikan sa templo sa Jerusalem, aron maimnan niya, sa iyang
inilang mga tawo, sa iyang mga asawa ug mga puyopuyo.
3 Gidala sa mga sulugoon ang mga sudlanan nga bulawan
nga gikuha gikan sa templo, ang balay sa Dios, didto sa
Jerusalem. Gigamit kini nga imnanan sa hari, sa inilang mga
tawo, sa iyang mga asawa ug sa iyang mga puyopuyo. **4**
Nanginom sila ug bino ug nagdayeg sa ilang mga diosdios
nga hinimo sa bulawan ug sa plata, sa bronse, sa puthaw, sa
kahoy, ug sa bato. **5** Niadtong taknaa mitungha ang mga tudlo
sa kamot sa tawo diha atbang sa tungtonganan sa lampara
ug misulat sa bungbong sa palasyo sa hari. Gamay lamang
nga bahin sa kamot ang nakita sa hari samtang nagsulat
kini. **6** Unya nangluspad ang dagway sa hari ug nalisang
siya sa iyang gihunahuna; nawad-an ug kusog ang iyang
mga paa, ug nagapangurog ang iyang mga tuhod. **7** Unya
misinggit ang hari nga nagsugo sa pagdala niadtong nag-
angkon nga makasulti sa mga patay, mga tawong maalamon,
ug mga astrologo. Giingnan sa hari kadtong inila sa ilang
pagkamaalamon sa Babilonia, "Si bisan kinsa ang makasaysay
niining sinulat ug sa buot ipasabot niini pagasul-oban sa tapul
nga bisti ug ipakwentas kaniya ang kwentas nga bulawan.
Mabatonan niya ang katungod sa ikatulo nga labing taas nga
magmamando sa gingharian." **8** Unya misulod ang tanang
tawo sa hari nga inila sa ilang pagkamaalamon, apan dili
nila mabasa ang nakasulat o makasaysay sa kahulogan niini
ngadto sa hari. **9** Busa nabalaka pag-ayo si Haring Belshazar
ug nangluspad ug samot ang iyang dagway. Nalibog pag-ayo
ang mga inilang tawo sa hari. **10** Karon misulod ang rayna
sa balay nga gipahigayonan sa bangkite tungod sa gisulti
sa hari ug sa mga inila nga mga tawo. Miingon ang rayna,
"Mabuhi sa kanunay ang Hari! Ayaw tugoti nga masamok
ang imong hunahuna. Ayaw tugoti nga mangluspad pa ang
imong dagway. **11** Adunay usa ka tawo dinhi sa imong
gingharian nga may espiritu sa balaang mga dios. Sa panahon
sa imong amahan, ang kahayag, ug ang panabot, ug ang
kaalam sama sa kaalam sa mga dios makaplagan kaniya. Si
Haring Nebucadnezar, ang imong amahan, naghimo kaniya
nga labaw sa mga salamangkero, maingon man nga labaw
niadtong makasulti sa mga patay, sa mga tawong maalamon,
ug sa mga astrologo. **12** Usa ka talagsaong espiritu, kahibalo,
panabot, paghubad sa mga damgo, pagpahayag sa mga
tigmo ug pagsulbad sa mga problema—kini nga mga katakos
makaplagan niining tawo nga si Daniel, nga ginganlan sa
hari ug Belteshazar. Karon ipatawag si Daniel ug sultihan ka
niya sa kahulogan sa nahisulat." **13** Unya gidala si Daniel sa
atubangan sa hari. Miingon ang hari kaniya, "Ikaw si Daniel,
usa sa mga tawo nga binihag gikan sa Juda, nga gikuha sa
akong amahan nga hari gikan sa Juda. **14** Nadungog ko ang
mahitungod kanimo, nga anaa kanimo ang espiritu sa mga
dios, ug ang kahayag ug ang panabot ug ang talagsaong
kaalam makaplagan diha kanimo. **15** Karon gidala dinhi sa
akong atubangan ang mga tawo nga giila nga maalamon ug
kadtong nag-angkon nga makasulti sa patay aron basahon
kining sinulat ug itug-an kanako ang hubad niini, apan dili sila
makatug-an kanako sa buot ipasabot niini. **16** Nadungog ko
nga makahubad ka ug makasulbad sa mga problema. Karon
kung mabasa nimo ang sinulat ug masaysay ang buot ipasabot
niini, pagasul-oban ka sa bisti nga tapul ug pakwentasan ug
bulawan, ug mabatonan mo ang katungod sa ikatulo sa labing
taas nga magmamando sa gingharian." **17** Unya mitubag si
Daniel sa atubangan sa hari, "Imoha na lamang kanang imong
mga gasa, ug ihatag ang imong mga ganti ngadto sa laing
tawo. Apan, basahon ko gihapon ang sinulat alang kanimo, O
hari, ug isaysay ko kanimo ang buot ipasabot niini. **18** Alang
kanimo, O hari, gihatag sa Labing Gamhanang Dios ngadto
kang Nebucadnezar nga imong amahan ang gingharian, ang
pagkabantogan, ang kadungganan, ug ang pagkagamhanan.
19 Tungod sa pagkabantogan nga gihatag sa Dios kaniya,
ang tanang katawhan, kanasoran, ug ang tanang pinulongan
nagapangurog ug nahadlok kaniya. Gipatay niya kadtong
gusto niya nga patyon, ug gipabiling buhi kadtong iyang gusto
nga buhion. Gipataas niya kadtong iyang nahimot-an, ug
iyang gipaubos kadtong iyang gingbut-an. **20** Apan sa dihang
nagmagarbohon na ang iyang kasingkasing ug nagmagahi
ang iyang espiritu nga mapalabilabihon na, gipakanaog siya
gikan sa iyang harianong trono, ug gikuha nila gikan kaniya
ang kagahom. Gipapahawa siya gikan sa katawhan, ug may
pangisip siya sama sa usa ka mananap, ug nagpuyo siya tipon
sa ihalas nga mga asno. **21** Mikaon siya ug sagbot sama sa
baka. Nahumod ang iyang lawas sa yamog nga gikan sa langit
hangtod nga nakaamgo siya nga ang Labing Gamhanang
Dios mao ang nagamando sa tanang gingharian sa katawhan
ug magbuot kung si kinsa ang gusto nga magmando kanila.
22 Ikaw Belshazar nga iyang anak, wala magpaubos sa
imong kasingkasing, bisan nasayod ka na niining tanan. **23**
Nagpasigarbo ka sa imong kaugalingon batok sa Ginoo sa
langit. Gipakuha mo kanila ang mga sudlanan nga gikan sa
iyang templo nga giimnan mo ug bino, sa inila nga mga tawo,
sa imong mga asawa ug sa mga puyopuyo, ug gidayeg ninyo
ang mga diosdios nga hinimo sa plata ug sa bulawan, sa
bronse, sa puthaw, sa kahoy, ug sa bato—mga diosdios nga
dili makakita, dili makadungog, o wala masayod sa tanan.
Wala ninyo pasidunggi ang Dios nga nagkupot sa inyong
gininhawa diha sa iyang kamot ug nasayod sa tanan ninyong
mga dalan. **24** Busa gipakita sa Dios ang iyang kamot gikan
sa iyang presensya ug nahitabo kining sinulat. **25** Mao kini
ang gisulat, "Mene, Mene, Tekel ug Pharsin.' **26** Mao kini
ang buot ipasabot: Ang 'Mene', nagpasabot nga giihap na sa
Dios ang imong paghari sa gingharian ug natapos na kini. **27**
Ang 'Tekel', 'nagpasabot nga gitimbang ka sa timbangan ug
nahibaloan nga kulang ka sa timbang.' **28** Ang 'Peres', 'kini
nagpasabot nga nabahin ang imong gingharian ug gihatag
ngadto sa mga taga-Media ug sa mga taga-Persia.'" **29** Unya
nagmando si Belshazar, ug gibistihan nila ug tapul si Daniel.
Gikwentasan siyag bulawang kwentas, ug gipahibalo sa hari
ang mahitungod kaniya nga aduna siyay katungod sa ikatulo
nga labing taas nga magmamando sa gingharian. **30** Niadtong
gabhiona, gipatay si Belshazar, ang hari sa Babilonia, **31** ug si
Darius nga taga-Media maoy mipuli sa gingharian sa dihang
62 na ang iyang pangidaron.

6 Nakapahimuot kang Darius ang pagpili sa gingharian ug
120 ka mga gobernador sa mga probinsya nga maoy
magdumala sa tibuok gingharian. **2** Labaw kanila ang tulo ka
pangulo nga tigdumala, ug ang usa kanila mao si Daniel. Gipili
kining mga pangulo nga tigdumala aron nga magdumala sa
mga gobernador sa probinsya, aron dili na mawad-an ang hari.
3 Labing inila si Daniel sa ubang mga pangulo nga tigdumala
ug sa mga gobernador sa probinsya tungod kay aduna siyay

talagsaong espiritu. Naglaraw ang hari nga himoon siya nga
labaw sa tibuok gingharian. **4** Unya ang ubang pangulo nga
tigdumala ug ang mga gobernador sa probinsya nangita ug
sayop sa katungdanan nga ginabuhat ni Daniel alang sa
gingharian, apan wala silay nakita nga daotan o sayop sa
iyang katungdanan tungod kay matinud-anon siya. Walay
sayop o pagpasagad nga nakaplagan kaniya. **5** Unya miingon
kining mga tawhana, "Wala gayod kitay makitang hinungdan
nga ikasumbong batok niining Daniel gawas kung pangitaan
nato siya ug butang nga mobatok kaniya nga may kalabutan
sa balaod sa iyang Dios." **6** Unya gidala sa mga pangulong
tigdumala ug sa mga gobernador ang usa ka laraw ngadto
sa atubangan sa hari. Miingon sila kaniya, "O Haring Darius,
mabuhi ka unta sa kanunay! **7** Nakahukom ug nagkauyon
ang mga gobernador, ang tanang pangulong tigdumala sa
gingharian, ang mga gobernador sa rehiyon, ug ang mga
gobernador sa probinsiya, ang mga magtatambag, ug ang
mga gobernador, nga ikaw nga hari, magpakanaog ug usa ka
kasugoan ug kinahanglan nga ipatuman kini, aron ang si bisan
kinsa ang mag-ampo ngadto sa bisan unsa nga dios o sa
tawo sulod sa 30 ka adlaw, gawas kanimo, O hari, kanang
tawhana kinahanglan nga itambog ngadto sa puy-anan sa
mga liyon. **8** Karon, O hari, ipakanaog ang kasugoan ug
pirmahi ang dukomento aron dili kini mahimong usbon, sumala
sa mga balaod sa Medianhon ug sa Persianhon, aron dili
na kini makawang." **9** Busa gipirmahan kini ni haring Darius
ang dukomento nga ipakanaog ang kasugoan ngadto sa usa
ka balaod. **10** Sa pagkasayod ni Daniel nga gipirmahan na
ang dukomento ug nahimong balaod, mipauli siya sa iyang
balay (karon abli ang mga bintana sa iyang lawak sa taas
nga bahin sa balay nga nag-atubang ngadto sa Jerusalem),
ug miluhod siya, sama sa iyang ginabuhat katulo sa usa ka
adlaw, unya nag-ampo ug nagpasalamat ngadto sa iyang
Dios, sama sa iyang ginabuhat kaniadto pa. **11** Unya nakita
niining mga tawhana nga naghiusa sa paghimo niini nga laraw
nga nangaliyupo ug nagpakitabang si Daniel sa Dios. **12** Unya
miadto sila sa hari ug nakigsulti kaniya mahitungod sa iyang
balaod: "Dili ba gipakanaog mo man ang usa ka balaod nga
ang tanan nga mag-ampo sa bisan unsang dios o sa tawo
sulod sa 30 ka adlaw, gawas kanimo, O hari, kinahanglan
itambog ngadto sa puy-anan sa mga liyon?" Mitubag ang hari,
"Magpabilin kini nga balaod, sumala sa balaod sa mga taga-
Medes ug sa mga taga-Persia; dili na kini mahimong usabon."
13 Unya gitubag nila ang hari, "Kanang tawo nga si Daniel, nga
usa sa mga tawo nga binihag gikan sa Juda, wala nagtagad
kanimo, O hari, o sa balaod nga imong gisilyohan. Nag-ampo
hinuon siya sa iyang Dios makatulo sa usa ka adlaw." **14**
Sa pagkadungog sa hari niini, nasubo gayod siya pag-ayo,
ug naghunahuna siya sa pagluwas kang Daniel gikan niini
nga balaod. Naningkamot siya nga luwason si Daniel hangtod
nga misalop na ang adlaw. **15** Unya kini nga mga tawo nga
nagsabot sa maong laraw nangadto sa hari ug miingon kaniya,
"Hibaloi, O hari, nga mao kini ang balaod sa mga taga-Medes
ug sa mga taga-Persia, nga wala gayoy kasugoan ni balaod
nga gipakanaog sa hari nga mahimong usabon." **16** Unya
nagmando ang hari, ug gipasulod nila si Daniel, ug gitambog
nila siya ngadto sa puy-anan sa mga liyon. Unya miingon ang
hari kang Daniel, "Hinaot nga ang imong Dios, nga padayon
mong gialagaran magluwas kanimo." **17** Gitabonan ug usa
ka bato ang agianan sa puy-anan, ug gisilyohan kini sa hari
sa iyang kaugalingong singsing nga pangsilyo ug uban sa
singsing nga silyo sa iyang mga inilang tawo aron walay
makahimo sa pag-usab sa gihimo mahitungod kang Daniel.
18 Unya mipauli ang hari sa iyang palasyo ug nagpuasa siya
niadtong gabhiona. Walay gihimo nga kalingawan sa iyang
atubangan, ug wala siya duawa sa katulogon. **19** Unya sa
pagkakaadlawon mibangon ang hari ug midali sa pag-adto sa
puy-anan sa mga Liyon. **20** Sa dihang nagkaduol na siya
sa puy-anan, gitawag niya si Daniel uban ang masub-anong
tingog, miingon kang Daniel, "Daniel, alagad sa buhi nga Dios,
giluwas ka ba sa imong Dios, nga padayon nimong gialagaran
gikan sa mga liyon?" **21** Unya miingon si Daniel, "Mabuhi
unta sa kanunay ang hari! **22** Gipadala sa akong Dios ang
iyang anghel nga maoy nagtak-om sa baba sa mga liyon, ug
wala nila ako tukba. Kay nakaplagan ako nga matarong sa
iyang atubangan ug sa imong atubangan usab, O hari, ug
wala akoy daotan nga gihimo kanimo." **23** Unya nalipay pag-
ayo ang hari. Nagmando siya kanila nga ipagawas si Daniel
sa puy-anan sa mga liyon. Busa gipagawas nila si Daniel
sa puy-anan sa mga liyon. Walay gasgas nga nakita kaniya,
tungod kay nagsalig siya sa iyang Dios. **24** Unya nagmando
ang hari, ug gikuha nila kadtong mga tawo nga nagpasangil
kang Daniel ug gitambog sila ngadto sa puy-anan sa mga
liyon—lakip ang ilang mga anak, ug ang ilang mga asawa.
Sa wala pa sila motugkad sa salog, gitukob dayon sila sa
mga liyon ug gikuniskunis hangtod nga nangapino ang ilang
kabukogan. **25** Unya nagsulat si Haring Darius ngadto sa
tanang katawhan, sa kanasoran, ug sa mga pinulongan nga
nagpuyo sa tibuok kalibotan: "Hinaot magmalungtaron ang
kalinaw alang kaninyo. **26** Ipakanaog ko ang usa ka kasugoan
sa tanan nga gingsakpan sa akong gingharian kinahanglan
nga ang mga tawo magapangurog ug mahadlok sa Dios ni
Daniel, tungod kay siya mao ang buhi nga Dios ug magpuyo
sa walay kataposan, ang iyang gingharian dili gayod mapukan;
ang iyang gahom walay kinutoban. **27** Giluwas niya kita ug
gitabangan, ug nagahimo siya ug mga katingalahan ug mga
kahibulongan sa langit ug sa yuta; giluwas niya si Daniel gikan
sa kapintas sa mga liyon." **28** Busa nagmauswagon si Daniel
sa panahon sa paghari ni Darius ug sa panahon sa paghari ni
Cyrus nga usa ka Persianhon.

7 Sa unang tuig sa paghari ni Belshazar sa Babilonia,
adunay damgo si Daniel ug mga panan-awon samtang
naghigda siya sa iyang higdaanan. Unya gisulat niya kung
unsa ang iyang nakita sa damgo. Gisulat niya ang labing
mahinungdanong mga panghitabo: **2** Gisaysay kini ni Daniel,
"Sa akong panan-awon sa kagabhion nakita ko ang upat ka
hangin sa langit nga mikusokuso sa lapad nga dagat. **3** Migula
sa dagat ang upat ka nagkalainlaing dagkong mananap. **4** Ang
unang mananap sama sa usa ka liyon apan adunay mga pako
sa agila. Unya nakita ko, nga giputol ang mga pako niini ug
gialsa kini gikan sa yuta ug gipabarog kini sa duha ka tiil, sama
sa usa ka tawo. Gihatagan kini ug hunahuna sama sa tawo.
5 Unya adunay ikaduhang mananap, nga sama sa uso, ug
mitakubo kini; gitangag niini ang tulo ka gusok. Gisultihan kini,
'Tindog ug kaona ang daghang mga tawo.' **6** Pagkahuman
niini milantaw ako pag-usab. Adunay laing mananap, daw
sama kini sa usa ka liyopardo. Sa likod niini adunay upat ka
mga pako sama sa langgam, ug kini adunay upat ka mga
ulo. Gihatagan kini ug katungod sa pagmando. **7** Human
niadto, sa pagkagabii nakita ko sa akong damgo ang ikaupat
nga mananap, makalilisang, bangis, ug kusgan kaayo. Kini
adunay ngipon nga puthaw; may giusap, unya mipinopino ug
mitunobtunob kung unsa ang nahibilin. Lahi kini gikan sa ubang
mga mananap, ug may napulo kini ka mga sungay. **8** Samtang

gisud-ong ko ang mga sungay, gilantaw ko kini ug nakita ko
ang laing sungay nga mitubo sa taliwala niini, usa ka gamay
nga sungay. Ang unang tulo ka mga sungay nangaibot gikan
sa giturokan niini. Nakita ko niini nga sungay ang mga mata
nga sama sa mga mata sa tawo ug baba nga nagpasigarbo
mahitungod sa dagko nga mga butang. **9** Sa paglantaw nako,
may gipahimotang nga mga trono, ug milingkod sa iyang
lingkoranan ang Walay Kataposan. Ang iyang bisti sama ka
puti sa niyebe, ug ang iyang buhok sama ka puti sa lonlon nga
balahibo sa karnero. Ang iyang trono nagadilaab sa kalayo, ug
ang ligid niini nagadilaab sa kalayo. **10** Nagdagayday ang usa
ka suba nga kalayo gikan sa iyang atubangan; minilyon ang
mialagad kaniya, ug usa ka gatos ka milyon ang mibarog sa
iyang atubangan. Andam na sa paghukom ang hukmanan,
ug giablihan na ang mga basahon. **11** Nagpadayon ako sa
pagsud-ong tungod sa mapasigarbohong mga pulong nga
ginasulti sa sungay. Nagasud-ong ako samtang gipatay ang
mananap, ug gilaglag ang lawas niini, ug gitugyan kini aron
pagasunogon. **12** Alang niadtong upat ka nahibiling mga
mananap, gikuhaan sila sa katungod sa pagmando, apan
gilugwayan pa ang ilang kinabuhi sa gitakda nga panahon.
13 Sa akong panan-awon nianang gabhiona, nakita ko nga
miabot uban sa mga panganod sa kalangitan ang usa ka
binuhat nga sama sa anak sa tawo; miduol siya sa Walay
Kataposan ug nagpaila sa iyang atubangan. **14** Gihatag
kaniya ang katungod sa pagmando, ang himaya, ug ang
harianong kagahom aron alagaran siya sa tanang katawhan,
mga nasod, ug ang mga pinulongan. Ang iyang katungod sa
pagmando molungtad sa walay kataposan ug katungod nga
dili mawagtang, ug ang iyang gingharian dili gayod mapukan.
15 Alang kanako, Ako si Daniel, nagsubo ang akong espiritu
nga ania kanako, ug naghasol kanako ang mga panan-awon
nga akong nakita sa akong hunahuna. **16** Miduol ako sa
usa kanila nga nagbarog didto ug naghangyo kaniya nga
ipakita kanako ang kahulogan niining mga butanga. **17** 'Kining
dagkong mga mananap nga upat kabuok, mao kini ang upat
ka mga hari nga motungha sa kalibotan. **18** Apan ang balaang
katawhan sa Labing Halangdon ang manag-iya sa gingharian,
ug panag-iyahon nila kini hangtod sa walay kataposan.' **19**
Unya buot ako nga masayod pa gayod mahitungod sa ikaupat
nga mananap—lahi kini kay sa uban ug hilabihan gayod kini
ka makalilisang tungod sa puthaw nga mga ngipon ug sa mga
kuko nga bronse niini; may giusap kini, ug mipinopino kini,
ug mitunobtunob kung unsa ang nahibilin. **20** Buot ako nga
masayod sa napulo ka mga sungay nga anaa sa mga ulo niini,
ug mahitungod sa laing sungay nga mitubo, ug sa tulo ka
sungay sa wala pa kini mangaibot. Buot ako nga masayod
mahitungod sa sungay nga adunay mga mata ug mahitungod
sa baba nga nagpasigarbo mahitungod sa dagkong mga
butang ug daw mas labaw pa kay sa mga kauban niini. **21** Sa
akong paglantaw, nakita ko nga kini nga sungay nakiggubat
batok sa balaang katawhan ug mipildi kini kanila **22** hangtod
nga miabot ang Walay Kataposan, ug ang hustisya gihatag
ngadto sa balaang katawhan sa Labing Halangdon. Unya
miabot ang panahon nga naangkon sa balaang katawhan ang
gingharian. **23** Mao kini ang gisulti sa tawo, 'Alang sa ikaupat
nga mananap, mao kini ang ikaupat nga gingharian nga
lahi sa ubang mga gingharian. Pagalamyon niini ang tibuok
kalibotan, ug tunobtunoban kini ug pinopinohon. **24** Alang sa
napulo ka mga sungay, gikan niini nga gingharian motungha
ang napulo ka mga hari, ug ang laing hari motungha human
kanila. Lahi siya kay sa mga nag-una kaniya, ug buntogon
niya ang tulo ka mga hari. **25** Magasulti siya ug mga pulong
batok sa Labing Halangdon ug pagalutoson ang katawhan sa
Labing Halangdong Dios. Pagasulayan niya sa pag-usab ang
mga kapistahan ug ang balaod. Kini nga mga butang itugyan
ngadto sa iyang kamot sulod sa usa ka tuig, dugang ang
duha ka tuig ug tunga. **26** Apan andam sa paghukom ang
hukmanan, ug pagakuhaon nila ang iyang harianong gahom
aron pagawagtangon ug pagalaglagon sa kataposan. **27** Ang
gingharian ug ang kagahom, ug ang kabantogan sa mga
gingharian ilalom sa tibuok kalangitan, ihatag sa katawhan nga
nahisakop sa balaang katawhan sa Labing Halangdon. Ang
iyang gingharian mao ang walay kataposang gingharian, ug
alagaron siya ug tumanon sa ubang gingharian.' **28** Mao kini
ang kataposan sa panan-awon. Alang kanako, ako si Daniel,
nabalaka ako pag-ayo sa paghunahuna niining mga butanga
ug nangluspad akong dagway. Apan gitipigan ko kining mga
butanga sa akong kaugalingon.

8 Sa ikatulong tuig sa paghari ni Haring Belshazar, ako, si
Daniel nakakita ug usa ka panan-awon (human niadtong
naunang panan-awon). **2** Nakita ko sa panan-awon nga sa
paglantaw ko atua na ako didto sa kuta sa Susa didto sa
probinsiya sa Elam. Nakita ko sa panan-awon nga didto ako
daplin sa Kanal sa Ulai. **3** Mihangad ako ug nakita ko diha
sa akong atubangan ang usa ka laking karnero nga may
duha ka sungay nga nagbarog daplin sa kanal. Ang usa ka
sungay mas taas kay sa usa, apan hinay ang pagtubo sa
taas kay sa mubo ug naapsan sa mubo ang gitas-on niini.
4 Nakita ko ang laking karnero nga nagdagan padulong sa
kasadpan, sa amihanan, ug sa habagatan; wala gayoy laing
mga mananap nga makasukol kaniya. Wala gayoy bisan usa
kanila nga makaluwas gikan sa iyang mga kamot. Gibuhat
niya ang iyang gusto, ug nahimo siyang bantogan. **5** Samtang
namalandong ako mahitungod niini, nakita ko ang torong
kanding nga migula gikan sa kasadpan, nga milatas sa ibabaw
sa tibuok kalibotan, paspas ang dagan niini nga wala magdapat
sa yuta. Ang maong torong kanding may dakong sungay
sa tungatunga sa iyang mga mata. **6** Miduol siya sa laking
karnero nga may duha ka sungay - nakita ko ang laking
karnero nga nagbarog sa pikas tampi sa kanal - ug midasmag
sa hilabihang kapintas ang torong kanding padulong sa laking
karnero. **7** Nakita ko nga duol na ang torong kanding ngadto
sa laking karnero. Napungot siya pag-ayo sa laking karnero,
unya gisungag niya siya ug nabali ang duha ka sungay niini.
Wala makasukol kaniya ang laking karnero. Gitumba siya
sa torong kanding sa yuta ug gitamaktamakan. Walay si
bisan kinsa nga makaluwas sa laking karnero gikan sa iyang
gahom. **8** Unya midako pag-ayo ang torong kanding. Apan sa
dihang nakusgan na siya, nabali ang iyang dakong sungay,
ug sa nahimutangan niini mitubo ang upat ka laing dagkong
sungay nga nag-atubang sa upat ka mga kahanginan sa
kalangitan. **9** Mitubo ibabaw sa usa niini ang laing sungay,
gamay sa una apan mianam-anam sa pagdako diha sa
habagatan, sa sidlakan, ug sa matahom nga yuta. **10** Midako
kini pag-ayo nga nakiggubat na kini batok sa kasundalohan sa
kalangitan. Ang pipila niadtong mga kasundalohan ug ang
pipila niadtong mga kabituonan gitambog sa kalibotan, ug
gitamaktamakan nila kini. **11** Gipakasama niya kabantogan ang
iyang kaugalingon sa pangulo sa kasundalohan. Gikuha niini
gikan kaniya ang inadlawang halad sinunog, ug gihugawan
ang dapit sa iyang templo. **12** Tungod sa pagsupak, ang
kasundalohan gitugyan ngadto sa sungay sa kanding, ug

gipahunong ang halad sinunog. Giyatakyatakan sa sungay
diha sa yuta ang kamatuoran, ug nagmalampuson siya sa
iyang gibuhat. **13** Unya nadungog ko ang usa ka balaang
binuhat nga misulti ug ang laing balaang binuhat nga mitubag
kaniya, “Hangtod kanus-a ba matapos kining mga butanga,
kining panan-awon mahitungod sa halad sinunog, sa sala nga
makalaglag, ang pagtugyan sa templo, ug ang pagyatakyatak
sa kasundalohan sa kalangitan?” **14** Miingon siya kanako,
“Molungtad kini sulod sa 2, 300 ka mga gabii ug mga adlaw.
Human niana mahiuli na sa hustong kahimtang ang templo.”
15 Sa pagkakita ko sa panan-awon, ako si Daniel, naninguha
sa pagsabot niini. Unya mibarog sa akong atubangan ang
binuhat nga sama sa usa ka tawo. **16** Nadungog ko ang
tingog sa tawo nga nagtawag tungatunga sa mga tampi sa
Kanal sa Ulai. Miingon siya, “Gabriel, tabangi kining tawhana
sa pagsabot sa panan-awon.” **17** Busa miduol siya sa akong
gibarogan. Sa duol na siya, nalisang ako ug mihapa ako sa
yuta. Miingon siya kanako, “Anak sa tawo, sabta nga kining
panan-awon alang sa kataposang panahon.” **18** Samtang
nakigsulti pa siya kanako, natumba ako sa yuta nga walay
panimuot. Unya gihikap niya ako ug gipabarog. **19** Miingon
siya kanako, “Tan-awa, ipakita ko kanimo ang mahitabo sa
umaabot nga panahon sa kapungot, tungod kay ang panan-
awon gitagana alang sa naghinapos nga panahon. **20** Alang
sa laking karnero nga imong nakita nga may duha ka sungay -
sila mao ang mga hari sa Media ug Persia. **21** Ang torong
kanding mao ang hari sa Gresya. Ang dakong sungay nga
anaa tungatunga sa iyang mga mata mao ang unang hari. **22**
Samtang ang sungay nga nabali diha sa dapit nga gituboan
sa laing upat ka mga sungay - upat ka mga gingharian ang
motungha gikan sa iyang nasod, apan dili sama kaniyag
gahom. **23** Sa kataposang panahon niadtong mga gingharian,
sa dihang moabot na sa utlanan ang ilang pagkamalinapason,
motungha ang usa ka hari nga mapintas ang panagway nga
hilabihan ka maalamon. **24** Mahimo siyang gamhanan apan
dili pinaagi sa iyang kaugalingong gahom. Mahimuot siya kung
unsa ang iyang nagun-ob; mamuhat siya ug magmalampuson.
Pildihon niya ang gamhanang katawhan, ang mga tawo taliwala
sa mga balaan. **25** Pinaagi sa iyang pagkamalimbungon
molampos ang iyang paglimbong ilalom sa iyang paghari.
Magpakabantogan siya sa iyang hunahuna. Laglagon niya sa
kalit lang ang daghang katawhan. Makigbatok pa gani siya
sa Hari sa mga hari, ug mabuntog siya, apan dili pinaagi sa
kamot sa tawo. **26** Matuod ang panan-awon nga gisulti kanimo
mahitungod sa mga kagabhion ug sa mga kabuntagon. Apan
silyohi ang panan-awon, kay magtumong kini sa umaabot
sa daghang mga adlaw. **27** Unya ako si Daniel, gikapoy ug
naluya sulod sa pipila ka mga adlaw. Unya mibangon ako ug
gibuhat ang buluhaton alang sa hari. Apan nalisang ako sa
panan-awon, ug walay usa nga makasabot niini.

9 Si Darius mao ang anak ni Ahasuerus, usa sa kaliwat sa
taga-Media. Si Ahasuerus mao ang naghari sa gingharian
sa mga taga-Babilonia. **2** Karon sa unang tuig sa paghari ni
Darius, ako si Daniel nagtuon sa mga basahon sa mga pulong
ni Yahweh, ang pulong nga gisulti kang propeta Jeremias.
Nakita ko nga moagi usa ang 70 ka tuig ayha pa matapos
ang pagkasinalikway sa Jerusalem. **3** Mituaw ako sa Ginoo
nga atong Dios ug nagpakilooy kaniya uban ang pag-ampo
ug paghangyo, uban sa pagpuasa, sa pagbistig sako, ug sa
paglingkod diha sa abo. **4** Nag-ampo ako kang Yahweh nga
akong Dios, ug gisugid ko ang atong mga sala. Miingon ako,
“Palihog O Ginoo - ikaw mao ang bantogan ug kahibulongang
Dios - ikaw kanunay ang nagtuman sa saad ug matinud-anong
nahigugma niadtong nahigugma kanimo ug nagbantay sa
imong mga sugo. **5** Nakasala kami ug gibuhat ang daotan.
Nagpakadaotan kami ug nagmasinupakon, gisalikway ang
imong mga sugo ug mga balaod. **6** Wala namo paminawa ang
imong mga sulugoon nga mga propeta nga nagsugilon sa
imong ngalan sa among mga hari, sa among mga pangulo, sa
among mga katigulangan, ug sa tibuok katawhan sa yuta.
7 Kanimo O Ginoo, nahisakop ang pagkamatarong. Apan
alang kanamo karong adlawa, ania kanamo ang kaulawan sa
among panagway - alang sa katawhan sa Juda ug niadtong
namuyo sa Jerusalem, ug sa tibuok Israel. Apil na niini kadtong
anaa sa duol maingon man usab kadtong atua sa halayo sa
tibuok kayutaan kung asa mo sila patibulaaga. Tungod kini sa
hilabihang pagluib nga nahimo namo batok kanimo. **8** Alang
kanamo O Yahweh ania ang kaulawan sa among panagway -
ngadto sa among mga hari, sa among mga pangulo, ug sa
among mga katigulangan - tungod kay nakasala kami batok
kanimo. **9** Kay iya sa Ginoo nga atong Dios ang kalooy ug ang
kapasayloan, kay misupak man kami batok kaniya. **10** Wala
namo tumana ang tingog ni Yahweh nga among Dios pinaagi
sa pagsubay sa iyang mga balaod nga iyang gihatag kanamo
pinaagi sa iyang mga sulugoon nga mga propeta. **11** Gisupak
ug gisalikway sa tibuok Israel ang imong balaod, nagdumili
sa pagtuman sa imong tingog. Ang tunglo ug ang panumpa
nga gisulat diha sa balaod ni Moises, ang alagad sa Dios,
gibubo na kanamo tungod kay nakasala kami batok kaniya.
12 Gipamatud-an ni Yahweh ang mga pulong nga iyang gisulti
batok kanamo ug batok sa among mga magmamando, pinaagi
sa pagpahamtang kanamo sa dakong katalagman. Kay sa
ilalom sa tibuok kalangitan wala gayod makatandi kung unsa
ang nahitabo sa Jerusalem. **13** Ingon nga nahisulat kini sa
balaod ni Moises, ang tanan niining mga katalagman midangat
kanamo, apan wala kami magpakilooy kang Yahweh nga
among Dios pinaagi sa pagsalikway sa among mga kalapasan
ug wala tagda ang imong kamatuoran. **14** Busa giandam nang
daan ni Yahweh ang katalagman ug gipahamtang kini kanamo,
kay si Yahweh nga among Dios matarong sa tanan niyang
mga gibuhat, apan wala gihapon kami mituman sa iyang
tingog. **15** Karon, O Ginoo nga among Dios, gipalingkawas
mo ang imong katawhan gikan sa yuta sa Ehipto pinaagi sa
gamhanang kamot, ug gihimo mo nga mailhan ang imong
ngalan alang sa imong kaugalingon sa kasamtangang adlaw.
Apan nagpakasala gihapon kami; gibuhat namo ang daotang
mga butang. **16** O Ginoo, tungod sa tanan mong matarong
nga mga buhat, ipalayo ang imong kasuko ug ang imong
kapungot gikan sa imong siyudad sa Jerusalem, ang imong
balaan bukid. Tungod sa among mga sala, ug sa kalapasan
sa among mga katigulangan, ang Jerusalem ug ang imong
katawhan nahimong tumong sa pagbiaybiay niadtong mga
nagpalibot kanamo. **17** Karon O among Dios, patalinghogi ang
pag-ampo sa imong sulugoon, ug ang iyang pagpakilooy alang
kanimo; tungod ug alang kanimo, O Ginoo, ipadan-ag ang
imong panagway didto sa imong templo nga pinasagdan na.
18 O akong Dios, ablihi ang imong igdulongog ug patalinghogi;
bukha ang imong mga mata ug tan-awa. Alaot gayod kami;
tan-awa ang siyudad nga ginganlan sa imong ngalan. Wala
kami magpakitabang tungod sa among pagkamatarong, kondili
tungod sa imong dakong kalooy. **19** O Ginoo patalinghog!
Pasayloa kami O Ginoo! Tagda ug pamuhat O akong Ginoo!
Ayaw paglangan O Dios, tungod ug alang sa imong siyudad
ug sa imong katawhan nga gitawag pinaagi sa imong ngalan.”

20 Samtang nagsulti pa ako, nag-ampo ug nagsugid sa
akong mga sala ug sa sala sa akong katawhan sa Israel,
ug nagpadayag sa akong mga paghangyo sa atubangan ni
Yahweh nga akong Dios alang sa balaang bukid sa Dios,
21 samtang nag-ampo ako, ang binuhat nga si Gabriel nga
nakita ko sa akong unang panan-awon, tulin nga milupad
padulong kanako, sa takna sa paghalad sa kagabhion. **22**
Gipasabot niya ako ug miingon kanako, "Daniel, mianhi ako
karon aron sa paghatag kanimo sa kaalam ug panabot. **23**
Sa pagsugod mo sa pagpakilooy, ang sugo gihatag na ug
mianhi ako aron sa pagsugilon kanimo sa tubag, tungod
kay gihigugma ka man pag-ayo. Busa pamalandongi kining
pulonga ug sabta ang gipadayag. **24** Kapitoan ka pilo ka pito
katuig ang gitagana alang sa imong katawhan ug sa imong
balaang siyudad sa pagtapos sa kalapasan ug sa sala, sa
kapasayloan sa pagkadaotan, sa pagdala sa walay kataposang
pagkamatarong, sa pagmantala sa panan-awon ug sa mga
propesiya, ug sa pagbalaan sa labing balaang dapit. **25** Sayra
ug sabta nga sukad pa kini sa paghatag sa sugo sa pagbalik
ug sa pagtukod pag-usab sa Jerusalem sa pag-abot sa tawong
dinihogan (nga mao ang pangulo), aduna pay kapitoan kapito
kapilo ug ka-62 kapiloan ka pito katuig. Tukoron pag-usab ang
Jerusalem uban ang mga kadalanan ug kuta, bisan pa man sa
mga panahon sa kagul-anan. **26** Human sa ka-62 kapiloan
ka pito katuig, ang tawong dinihogan mapukan ug wala nay
mahibilin. Ang kasundalohan sa umaabot nga hari mogun-
ob sa siyudad ug sa balaang dapit. Moabot ang kataposang
panahon uban ang lunop, ug adunay panaggubat bisan pa
hangtod sa kataposan. Ang pagkagun-ob gisugo nang daan.
27 Pamatud-an niya ang kasabotan sa kadaghanan sulod sa
pito ka tuig. Sa tungatunga sa pito ka tuig taposon niya ang
pagsakripisyo ug ang paghalad. Diha sa pako sa mga kangil-
ad moabot ang usa ka tawo nga mobuhat sa kangil-aran.
Gisugo nang daan nga ibubo ang mangilngig nga kataposan
ug ang kalaglagan ngadto sa tawong nagbuhat sa kangil-
aran."

10 Sa ikatulong tuig ni Cyrus ang hari sa Persia, gipadayag
ang usa ka mensahe ngadto kang Daniel, nga ginganlan
usab ug Belteshazar. Matuod kining mensahe. Mahitungod kini
sa usa ka dakong gubat. Nasabtan ni Daniel ang mensahe
sa kahulogan sa panan-awon. **2** Niadtong mga adlawa, ako
si Daniel nagsubo gayod sulod sa tulo ka semana. **3** Wala
ako mikaon sa lamian nga mga pagkaon, mga karne, wala
ako miinom ug bino, ug wala ko dihogig lana ang akong
kaugalingon hangtod wala pa matapos ang tulo ka semana. **4**
Sa ika-24 nga adlaw sa unang bulan, samtang nagbarog ako
daplin sa suba (nga mao ang Suba sa Tigris), **5** mihangad ako
ug nakita ang usa ka tawo nga nagbistig lino, nga nagbakos
ug lunsayng bulawan gikan sa Uphaz. **6** Ang iyang lawas
sama sa batong topaz, ug ang iyang panagway daw sama
sa kilat. Ang iyang mga mata sama sa nagdilaab nga mga
sulo, ug ang iyang mga bukton ug mga tiil sama sa gipasinaw
nga bronse. Ang iyang tingog daw sama sa tingog sa dakong
panon sa katawhan. **7** Ako si Daniel, mao lamang ang nakakita
sa maong panan-awon, kay ang akong mga kauban wala
man makakita sa panan-awon. Apan giabot sila sa dakong
kalisang, ug nanagan sila aron motago. **8** Busa ako na lamang
ang nahibilin ug nakakita niining talagsaong panan-awon.
Nakabsan ako ug kusog; ang akong masanag nga panagway
nangluspad, ug wala nay igong kusog nga nahibilin kanako.
9 Unya nadungog ko ang iyang mga pulong - ug samtang
nadungog ko kini, nakuyapan ako ug natumba sa yuta. **10** May
kamot nga mihikap kanako, ug nakapakurog kini sa akong mga
tuhod ug sa akong mga palad. **11** Miingon ang anghel kanako,
"Daniel, ang tawo nga gitamod pag-ayo, sabta ang mga pulong
nga isulti ko kanimo. Barog, kay gipadala ako alang kanimo."
Sa pagsulti niya kanako niining mga pulonga, mibarog ako
nga nagkurog. **12** Unya miingon siya kanako, "Ayaw kahadlok
Daniel. Kay sukad sa unang adlaw nga nagtinguha ka sa
pagsabot ug sa pagpaubos sa imong kaugalingon atubangan
sa Dios, gidungog ang imong mga pulong, ug mianhi ako
tungod sa imong mga pulong. **13** Gibabagan ako sa prinsipe
sa gingharian sa Persia, ug gitago ako didto sa mga hari sa
Persia sulod sa 21 ka adlaw. Apan gitabangan ako ni Michael
ang usa sa mga pangulo nga prinsipe. **14** Karon ania ako aron
tabangan ka sa pagpasabot kung unsa ang mahitabo sa imong
katawhan sa kataposang mga adlaw. Kay ang panan-awon
alang sa umaabot nga mga adlaw." **15** Samtang nakigsulti siya
kanako niining mga pulonga, miduko ako ug wala makasulti.
16 Ang binuhat nga daw sama sa anak sa tawo mihikap sa
akong ngabil, ug gibuka ko ang akong baba ug miingon ngadto
kaniya nga nagbarong sa akong atubangan: "Akong agalon,
nahasol ako tungod sa panan-awon; wala na akoy nahibilin
nga igong kusog. **17** Sulogoon mo lamang ako. Unsaon ko
man sa pagpakigsulti sa akong agalon? Kay karon wala na
akoy kusog, ug maglisod na gani sa pagginhawa." **18** Ug sa
makausa pa ang binuhat nga daw sama sa anak sa tawo
mihikap kanako ug mipabaskog kanako. **19** Miingon siya,
"Ayaw kahadlok, ang tawo nga gitamod pag-ayo. Hinaot nga
ang kalinaw maanaa kanimo! Paglig-on karon, pagmalig-on!"
Samtang nagsulti pa siya kanako, nabaskog ako. Miingon
ako, "Sulti na akong agalon, kay gilig-on mo na man ako." **20**
Miingon siya, "Nasayod ka ba nganong mianhi ako kanimo?
Sa dili madugay mobalik ako aron makiggubat sa prinsipe sa
Persia. Sa akong pagbiya, moabot ang prinsipe sa Gresya. **21**
Apan sultihan ko ikaw kung unsa ang nahisulat sa Basahon sa
Kamatuoran. Walay laing isog nga makiggubat batok kanila,
gawas kang Michael nga inyong prinsipe.

11 Sa unang tuig sa paghari ni Darius nga Medianhon,
miabot ako aron sa pagtabang ug pagpanalipod kang
Michael. **2** Karon sultihan ko ikaw sa kamatuoran. Adunay tulo
ka hari nga motungha sa Persia, ug ang ikaupat hilabihan ang
kadato kay sa uban pang mga hari. Sa dihang makabaton
siya ug gahom pinaagi sa iyang pagkadato, iyang hagiton
ang matag usa nga makigbatok sa gingharian sa Gresya. **3**
Motungha ang usa ka gamhanang hari ug maghari sa hilabihan
ka bantogan nga gingharian, ug buhaton niya ang iyang
gitinguha. **4** Sa dihang makabarog na siya, mabungkag ang
iyang gingharian ug pagabahinon sa upat ka bahin sa hangin
sa langit, apan dili alang sa iyang mga kaliwatan, ug dili tungod
sa iyang gahom sa dihang siya pa ang nagdumala. Tungod kay
ang iyang gingharian puohon ug ihatag sa lain ug dili sa iyang
mga kaliwatan. **5** Mahimong kusgan ang hari sa Habagatan,
apan ang usa sa pangulo sa iyang mga kasundalohan
mahimong mas kusgan pa kaniya ug magdumala sa iyang
gingharian uban sa dakong gahom. **6** Human sa pipila ka
katuigan, sa saktong panahon, maghimo sila ug panag-abin.
Ang anak nga babaye sa hari sa Habagatan moadto sa hari sa
Amihanan aron pagpamatuod sa ilang panag-abin. Apan dili
molungtad ang kusog sa iyang mga bukton, bisan ang iyang
pagbarog, o ang iyang bukton. Pagabiyaan siya—ug kadtong
nagdala kaniya, ang iyang amahan, ug ang kadtong nitabang
kaniya niadtong mga panahona. **7** Apan ang sanga nga
gikan sa iyang punoan moturok sa iyang dapit. Sulongon niya

ang kasundalohan ug sudlon ang kota sa hari sa Amihanan.
Makig-away siya kanila, ug buntogon niya sila. **8** Pangdad-
on niya sa Ehipto ang ilang mga diosdios uban ang mga
hinulma nga puthaw ug ang ilang bililhon nga mga sudlanan
sa plata ug bulawan. Sa pipila ka mga katuigan mopalayo siya
gikan sa hari sa Amihanan. **9** Unya mosulong ang hari sa
Amihanan sa gingharian sa hari sa Habagatan, apan mohawa
siya sa iyang kaugalingong yuta. **10** Mangandam ang iyang
mga anak nga lalaki ug magtigom ug dakong pundok sa
kasundalohan. Walay hunong ang ilang pag-abot ug molukop
sa tanan; moabot kini hangtod sa iyang kota. **11** Unya masuko
pag-ayo ang hari sa Habagatan; moadto siya ug makig-away
batok kaniya, ang hari sa Amihanan. Magtigom ang hari sa
Amihanan ug dakong pundok sa kasundalohan, apan ang
kasundalohan itugyan sa iyang mga kamot. **12** Bihagon nila
ang kasundalohan, ug mabayaw ang kasingkasing sa hari sa
Hagabatan, ug pagalaglagon niya ang linibo, apan dili siya
magmadaugon. **13** Unya magtigom ang hari sa Amihanan ug
laing pundok sa kasundalohan, mas daghan kay sa unang
pundok. Human sa pipila ka mga katuigan, moabot gayod ang
hari sa Amihanan uban ang dakong pundok sa kasundalohan
nga gihatagan ug mas daghang kasangkapan. **14** Nianang
panahona daghan ang motungha nga makigbatok sa hari sa
Habagatan. Makigbatok ang mga anak sa daotan taliwala sa
imong katawhan aron sa pagtuman sa panan-awon, apan
dili sila magmalampuson. **15** Moabot ang hari sa Amihanan,
gipatongpatong ang mga tibugol nga yuta ug manaka sa mga
kota, ug ilogon niya ang kinotaang siyudad. Dili makasukol ang
kasundalohan sa Habagatan, bisan ang ilang labing maayong
mga sundalo. Wala na silay igong kusog aron makatindog. **16**
Hinoon, ang moabot nga tawo mamuhat sumala sa iyang mga
gitinguha batok kaniya; walay si bisan kinsa ang makapugong
kaniya. Mobarog siya sa yuta sa katahom, ug ang kadaotan
anaa sa iyang mga kamot. **17** Makahukom ang hari sa
Amihanan nga magpakita uban ang gahom sa iyang tibuok
gingharian, ug uban kaniya ang kasabotan nga iyang himoon
tali sa hari sa Habagatan. Ipaasawa niya kaniya ang iyang anak
nga babaye aron sa pagpukan sa gingharian sa Habagatan.
Apan ang maong laraw dili magmalampuson o makatabang
kaniya. **18** Human niini, sulongon sa hari sa Amihanan ang
kabaybayonan ug bihagon niya ang kadaghanan kanila. Apan
usa ka komandante ang motapos sa iyang pagkamapahitas-
on ug isumbalik kini kaniya. **19** Unya sulongon niya ang mga
kota sa iyang kaugalingong dapit, apan mapukan siya ug
malaglag; dili na siya makaplagan. **20** Unya adunay tawo
nga motungha puli sa iyang dapit nga magsugo sa tigkolekta
ug buhis sa pagpaningil tungod ug alang sa pagpanindot
sa gingharian. Apan sa mosunod nga mga adlaw malaglag
dayon siya, apan dili sa kasuko o sa gubat. **21** Motungha sa
iyang dapit ang usa ka talamayon nga tawo nga dili gayod
hatagan sa harianong pagpasidungog; moabot siya sa wala
damha ug maghari sa gingharian pinaagi sa pagpanlimbong.
22 Ang kasundalohan mabanlas sa iyang atubangan sama
sa baha. Managsama nga malaglag ang kasundalohan ug
ang pangulo sa kasabotan. **23** Gikan sa panahon sa ilang
pagpakig-abin kanila, mamuhat siya nga malimbongon; uban
ang gamayng pundok sa katawhan mahimo siyang kusgan.
24 Sa walay pagpasidaan sulongon niya ang pinakadato nga
dapit sa probinsya, ug buhaton niya ang wala nabuhat sa iyang
amahan bisan sa iyang mga katigulangan. Iapod-apod niya
ngadto sa iyang mga sumusunod ang mga inilog, mga kinawat,
ug ang mga kabtangan. Maglaraw siya sa pagsulong sa mga
kota, apan sa makadiyot lamang. **25** Pukawon niya ang iyang
gahom ug ang iyang kasingkasing batok sa hari sa Habagatan
uban ang dakong pundok sa kasundalohan. Makiggubat ang
hari sa Habagatan uban ang dakong pundok, ug labihan
ka kusgan nga kasundalohan, apan dili siya magmadaugon
tungod kay ang uban makahimo sa pagbudhi batok kaniya. **26**
Bisan gani kadtong mikaon sa lamian niyang pagkaon mosulay
sa paglaglag kaniya. Malaglag ang iyang kasundalohan sama
nga gibanlas sa baha, ug daghan kanila ang mahulog sa
kamatayon. **27** Kining duha ka hari, managsama ang ilang
mga kasingkasing nga nagtinguha ug daotan batok sa usag-
usa, molingkod sila sa samang lamesa ug mamakak sa
usag-usa, apan wala kini bili. Kay ang kataposan moabot sa
gitakdang panahon. **28** Unya ang hari sa Amihanan mobalik
sa iyang dapit uban ang labihan nga kadato, makigbatok
ang iyang kasingkasing sa balaang kasabotan. Mamuhat
siya unya mopauli sa iyang kaugalingong yuta. **29** Mobalik
siya sa gitakda nga panahon ug makigbatok na usab sa
Habagatan. Apan niining higayona dili na sama kaniadto.
30 Kay moabot ang mga barko sa Kittim aron makigbatok
kaniya, ug mahadlok siya ug mobalik. Hilabihan ang iyang
kasuko batok sa balaang kasabotan, ug iyang kahimut-an
kadtong mosalikway sa balaang kasabotan. **31** Motungha ang
iyang kasundalohan ug magpasipala sa dalangpanan. Kuhaon
nila ang inadlaw-adlaw nga halad sinunog, ug magbuhat
sila ug kahugaw nga maoy hinungdan sa kamingawan. **32**
Alang niadtong nagbuhat ug daotan batok sa kasabotan,
danihon niya sila ug limbongan. Apan ang mga tawo nga
nakaila sa ilang Dios magmaisugon ug makasukol. **33** Ang
maalamon nga mga tawo maoy magpasabot sa kadaghanan.
Apan mapandol sila pinaagi sa espada ug pinaagi sa kalayo;
mangabihag ug makawatan sila sulod sa pipila ka mga adlaw.
34 Sa ilang pagkapandol, talagsa na lamang ang motabang
kanila. Daghan ang magpakaron-ingnon nga mounong kanila.
35 Mapandol ang pipila sa mga maalamon aron maputli sila,
ug mahinlo, hangtod nga moabot ang kataposan. Kay ang
gitakdang panahon moabot gayod. **36** Mamuhat ang hari
sumala sa iyang gitinguha. Ituboy niya ang iyang kaugalingon
ug himoon niyang bantogan ang iyang kaugalingon labaw sa
tanang dios. Magsulti siya ug makalilisang nga mga butang
batok sa Dios sa mga dios, tungod kay magmalampuson
siya hangtod nga hilabihan na ang iyang kapungot. Kay ang
kasugoan mahitabo gayud. **37** Dili niya tagdon ang mga
diosdios sa iyang katigulangan o ang dios nga gitinguha
sa mga babaye. Ang bisan unsa nga dios dili niya tagdon.
Tungod kay himoon niyang gamhanan ang iyang kaugalingon
labaw sa tanan. **38** Hinoon pasidunggan niya ang dios nga
anaa sa mga kota. Usa kini ka dios nga wala gani hiilhi sa
iyang katigulangan nga iyang pasidunggan uban ang bulawan
ug ang plata, uban ang mahalon nga mga bato ug bililhon
nga mga gasa. **39** Sulongon niya ang labing lig-on nga mga
kota uban ang tabang sa usa ka langyaw nga dios. Kadtong
miila kaniya, pasidunggan niya pag-ayo. Himoon niya sila
nga pangulo sa daghang mga tawo, ug bahinon niya ang
yuta isip ganti. **40** Sa kataposang panahon mosulong ang
hari sa Habagatan. Makigbatok kaniya ang hari sa Amihanan
sama sa alimpulos uban ang mga karwahe ug mga sundalong
nagkabayo, ug uban sa daghang mga barko. Makigbatok siya
sa mga dapit, lukopon nila kini, ug walay makapugong kanila.
41 Moadto siya sa yuta sa katahom, ug linibo ang mga Israelita
nga malaglag. Apan kini nga mga dapit makalingkawas sa
iyang mga kamot: ang Edom, ang Moab, ug ang nahibilin sa

katawhan sa Ammon. **42** Ituy-od niya ang iyang mga kamot sa
mga kayutaan; dili makalingkawas ang yuta sa Ehipto. **43**
Pagadumalahan niya ang mga bahandi nga bulawan ug plata,
ug ang kinatibuk-ang bahandi sa Ehipto; ang mga taga Libya
ug ang mga taga Etiopia mailalom sa iyang lakang. **44** Apan
adunay balita nga gikan sa sidlakan ug sa amihanan nga
makapalisang kaniya, hilabihan ang iyang kasuko tungod niini
mogawas siya aron paglaglag ug pagbuhat ug kadaot. **45**
Magtukod siya ug harianong tolda nga iyang puy-anan taliwala
sa kadagatan ug kabungtoran sa katahom sa pagkabalaan.
Moabot ang iyang kataposan, ug walay motabang kaniya.

12 "Nianang panahona, motungha si Michael, ang
bantogang prinsipe nga tigpanalipod sa imong katawhan.
Adunay panahon sa kalisod nga wala pa gayud mahitabo sukad
pa sa sinugdan sa bisan asa nga nasod. Nianang panahona,
ang imong katawhan maluwas, ang matag usa kansang
ngalan nahisulat sa libro. **2** Daghan niadtong mipahulay na
sa abog sa yuta ang mabanhaw, ang uban makabaton ug
kinabuhing walay kataposan ug ang uban mapakaulawan
ug walay kataposan nga mapasipad-an. **3** Kadtong mga
maalamon mosidlak sama sa kahayag sa kalangitan, ug
kadtong nakakabig ug daghan ngadto sa pagkamatarong,
mahisama sa mga bituon hangtod sa kahangtoran. **4** Apan
ikaw Daniel, tipigi kini nga mga pulong; silyohi ang libro hangtod
nga moabot ang kataposang panahon. Daghan ang magdagan
sa bisan asa, ug madugangan ang kahibalo." **5** Unya ako, si
Daniel, mitan-aw, ug adunay laing duha nga nagtindog. Ang
usa nagtindog sa daplin sa suba, ug ang usa nagtindog sa
pikas tampi sa suba. **6** Ang usa kanila miingon ngadto sa tawo
nga nagbisti ug lino, nga anaa sa daplin sa ibabaw sa suba,
"Hangtod kanus-a matapos kining kahibulongan nga mga
panghitabo?" **7** Nadungong ko ang tawo nga nagbisti ug lino,
nga anaa sa daplin sa ibabaw nga bahin sa suba—gibayaw
niya ang iyang duha ka kamot sa langit ug nanumpa ngadto sa
adunay kinabuhi nga walay kataposan nga mahitabo kini sulod
sa tulo ug tunga ka tuig. Sa dihang mapukan sa hingpit ang
gahom sa balaang katawhan, kining tanan nga mga butang
matapos. **8** Nakadungog ako, apan wala ako makasabot. Busa
nangutana ako, "Akong agalon, unsa man ang sangpotan
niining tanang mga butang?" **9** Miingon siya, "Lakaw na,
Daniel, kay ang mga pulong magpabiling tinago ug gisilyohan
hangtod sa kataposang panahon. **10** Daghan ang maputli ug
mahinlo apan ang daotan magbuhat ug daotan. Walay daotan
nga makasabot, apan kadtong mga maalamon makasabot
niini. **11** Gikan sa panahon nga hunongon ang inadlaw-adlaw
nga paghatag ug halad sinunog ug ang malaw-ay nga maoy
hinungdan sa hingpit nga kamingawan, sulod sa 1, 290 ka
mga adlaw. **12** Bulahan ang makahulat hangtod nga matapos
ang 1, 335 ka mga adlaw. **13** Kinahanglang mopadayon ka
sa imong panaw hangtod sa kataposan, ug mopahulay ka.
Mobarog ka sa dapit nga gitagana kanimo, sa kataposan nga
mga adlaw."

Hosea

1 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot ngadto kang
Hosea nga anak nga lalaki ni Beri sa mga adlaw nila Uzia,
Jotam, Ahaz, ug Hezekia, mga hari sa Juda, ug sa mga adlaw
ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Joash, hari sa Israel. **2** Sa
dihang nakigsulti si Yahweh pinaagi kang Hosea, miingon siya
kaniya, "Lakaw, pangasawa ug usa ka babaye nga nagbaligya
ug dungog. Makabaton siya ug mga anak tungod sa iyang
pagbaligya ug dungog. Tungod kay kining yutaa nagbuhat ug
hilabihan nga pagbaligya ug dungog pinaagi sa pagbiya kang
Yahweh." **3** Busa milakaw si Hosea ug gipangasawa niya si
Gomer nga anak nga babaye ni Diblaim, ug nagsabak siya
ug nanganak ug batang lalaki. **4** Miingon si Yahweh kang
Hosea, "Nganli siya ug Jezreel. Tungod kay sa dili madugay
silotan ko ang balay ni Jehu tungod sa dugo nga naula didto
sa Jezreel, ug pagalaglagon ko ang gingharian sa panimalay
sa Israel. **5** Mahitabo kini sa adlaw nga akong balion ang
udyong sa Israel didto sa Walog sa Jezreel." **6** Nagsabak na
usab si Gomer ug nanganak ug batang babaye. Unya miingon
si Yahweh kang Hosea, "Nganli siya ug Lo Ruhama, tungod
kay dili ko na kaluy-an ug pasayloon ang balay sa Israel.
7 Apan kaluy-an ko ang balay ni Juda, ug ako mismo ang
moluwas kanila, Yahweh nga ilang Dios. Dili ko sila luwason
pinaagi sa pana, espada, gubat, mga kabayo, o sa mga lalaki
nga nagkabayo." **8** Karon human malutas ni Gomer si Lo
Ruhama, nagsabak na usab siya ug nanganak ug batang
lalaki. **9** Unya miingon si Yahweh, "Nganli siya ug Lo Ammi,
tungod kay dili ko kamo katawhan, ug dili ako ang inyong
Dios. **10** Sanglit ang gidaghanon sa mga katawhan sa Israel
mahimong sama sa balas sa baybayon, nga dili masukod o
maihap. Mao kini ang gisulti kanila, 'Dili ko kamo katawhan,'
Ug pagasultihan sila, 'Kamo ang katawhan sa buhing Dios.'
11 Pagatigomon ang katawhan sa Juda ug ang katawhan
sa Israel. Ug magpili sila ug usa ka pangulo alang sa ilang
kaugalingon, ug motungas sila gikan sa yuta, tungod kay
maayo kining adlawa sa Jezreel.

2 Ingna ang imong mga igsoong lalaki, 'Akong katawhan!' ug
ngadto sa imong mga igsoong babaye, 'Gikaluy-an kamo.'"
2 Pasakahi ug kaso ang imong inahan, tungod kay dili ko siya
asawa, ug dili pud ko niya bana. Ipasalikway kaniya ang iyang
pagbaligyag dungog ug ang iyang pagpanapaw taliwala sa
iyang dughan. **3** Kay kung dili, pagahuboan ko siya ug ipakita
ko ang iyang kahubo sama sa adlaw sa iyang pagkahimugso.
Himuon ko siya nga sama sa kamingawan, sama sa nauga
nga yuta, ug himuon ko siyang mamatay tungod sa kauhaw. **4**
Dili ko kaluy-an ang iyang mga anak, tungod kay mga anak sila
sa pagbaligyag dungog. **5** Tungod kay nagabaligyag dungog
ang ilang inahan, ug makauulaw ang binuhatan sa nagsabak
kanila. Miingon siya, "Moadto ako sa akong mga hinigugma,
tungod kay gihatagan nila ako ug pan, tubig, sapot, lana, ug
ilimnon." **6** Busa maghimo ako ug babag aron alihan ug tunok
ang iyang agianan. Magtukod ako ug pader batok kaniya aron
nga dili niya makita ang iyang agianan. **7** Gukdon niya ang
iyang mga hinigugma, apan dili niya sila maapsan. Pangitaon
niya sila, apan dili gayod niya sila makita. Unya moingon siya,
"Mobalik ako ngadto sa akong unang bana, kay mas maayo
pa ang akong kahimtang kaniadto kaysa karon." **8** Tungod
kay wala siya masayod nga ako mao ang naghatag kaniyag
trigo, sa bag-ong bino ug lana, ug naghatag kaniyag plata ug
bulawan, nga ilang gigamit usab ngadto kang Baal. **9** Busa
bawion ko ang iyang trigo panahon sa ting-ani, ug ang akong
bag-ong bino sa panahon niini. Bawion ko ang akong mga
bisti nga gigamit aron sa pagtabon sa iyang pagkahubo. **10**
Unya huboan ko siya atubangan sa iyang mga hinigugma,
ug walay bisan usa nga makaluwas kaniya gikan sa akong
kamot. **11** Paundangon ko usab ang iyang mga kasaulogan,
ang iyang mga kumbira, ang mga kasaulogan sa bag-ong
bulan, ang iyang mga Adlawng Igpapahulay, ug ang tanan
niyang gitakda nga mga kasaulogan. **12** Gub-on ko ang iyang
kaparasan ug ang iyang mga kahoyng igera, hinungdan nga
miingon siya, 'Mao kini ang mga suhol nga gihatag sa akong
mga hinigugma.' Himuon ko silang kalasangan, ug mokaon
niini ang mga hayop sa kapatagan. **13** Silotan ko siya tungod
sa mga kasaulogan alang sa mga Baal, sa dihang nagsunog
siya ug insenso alang kanila, sa dihang iyang gidayandayanan
ang iyang kaugalingon sa iyang mga singsing ug mga alahas,
ug miadto siya sa iyang mga hinigugma ug gikalimtan ako-
mao kini ang giingon ni Yahweh." **14** Busa kuhaon ko siya
pagbalik. Dad-on ko siya ngadto sa kamingawan ug malumo
nga makigsulti kaniya. **15** Ihatag ko kaniya pagbalik ang iyang
kaparasan, ug ang Walog sa Akor ingon nga pultahan sa
paglaom. Tubagon niya ako didto sama sa iyang gibuhat sa
mga adlaw sa iyang pagkabatan-on, ingon sa mga adlaw nga
migawas siya sa yuta sa Ehipto. **16** "Mahitabo kini nianang
adlawa—mao kini ang giingon ni Yahweh—nga motawag
kamo kanako nga, 'Akong bana,' ug dili na kamo motawag
kanako nga 'Akong Baal.' **17** Tungod kay akong papason
ang mga ngalan sa mga Baal gikan sa iyang baba; dili na
gayod mahinumdoman pagbalik ang ilang mga ngalan." **18**
"Niadtong adlawa maghimo ako ug kasabotan alang kanila
uban sa mga mananap sa kaumahan, uban sa mga langgam
sa kawanangan, ug uban sa mga nagakamang sa yuta.
Isalikway ko ang pana, ang espada, ug ang gubat gikan sa
yuta, ug pahigdaon ko ikaw nga layo sa piligro. **19** Isaad ko
nga mahimo mo akong bana hangtod sa kahangtoran. Isaad
ko nga mahimo mo akong bana sa pagkamatarong, hustisya,
kasabotan sa pagkamatinud-anon, ug kaluoy. **20** Ihatag ko nga
matinud-anon ang akong kaugalingon kanimo, ug mailhan mo
si Yahweh. **21** Niadtong adlawa, motubag ako—mao kini ang
giingon ni Yahweh—tubagon ko ang mga langit, ug tubagon
nila ang kalibotan. **22** Ang yuta motubag sa mga trigo, ang
bag-ong bino ug ang lana, ug ilang tubagon si Jezreel. **23**
Itanom ko siya sa yuta alang sa akong kaugalingon, ug kaloy-
an ko si Lo Ruhama. Moingon ako kang Lo Ami, 'Kamo si Ami
Atah,' ug moingon sila kanako, 'Ikaw ang among Dios.'"

3 Miingon si Yahweh nganhi kanako, "Lakaw pag-usab,
higugmaa ang babaye, nga gihigugma sa laing lalaki, apan
usa ka mananapaw. Higugmaa siya sama nga ako, si Yahweh,
nga nahigugma ang katawhan sa Israel, bisan ug misimba sila
sa mga diosdios ug gihigugma ang mga torta nga adunay mga
pasas." **2** Busa gipalit ko siya sa napulo ug lima ka plata ug
usa ka homer ug lethek nga sukod sa sibada. **3** Gisultihan ko
siya, "Kinahanglan mopuyo ka na uban kanako sa taas nga
panahon. Dili kana usa ka babaye nga gabaligya ug dungog o
gipanag-iya sa ubang lalaki. Sa samang paagi, mag-uban ako
kanimo." **4** Kay ang katawhan sa Israel magpuyo sa taas nga
panahon nga walay hari, prinsipe, halad, haligi nga bato, efod
o mga diosdios. **5** Pagkahuman niana mobalik ug mangita ang
mga katawhan sa Israel kang Yahweh nga ilang Dios ug kang
David nga ilang hari, ug sa kataposang mga adlaw, moduol
sila nga magapangurog sa atubangan ni Yahweh tungod sa
iyang pagkamaayo.

4 Paminawa ang pulong ni Yahweh, kamong katawhan
sa Israel. Adunay sumbong si Yahweh batok sa mga
lumulupyo sa yuta, tungod kay walay pagkamatinud-anon o
matinud-anon nga kasabotan, walay kaalam sa Dios sa yuta.
2 Adunay pagtunglo, pagpamakak, pagpatay, pagpangawat
ug pagpanapaw. Giguba sa katawhan ang tanan nga mga
utlanan, ug sunodsunod ang pagpang-ula sa dugo. **3** Busa
nauga na ang yuta, ug nangaluya na ang mga nagpuyo
niini; ang mga bangis nga mananap sa kaumahan ug ang
mga langgam sa kawanangan, gipanguha bisan paman ang
mga isda sa kadagatan. **4** Apan ayaw tugoti nga adunay
mokiha; ayaw tugoti ang bisan kinsa nga mamasangil sa
ubang tao. Tungod kay kamo nga mga pari, ang akong
gipasanginlan. **5** Mangapandol kamong mga pari panahon sa
adlaw; mangapandol usab uban kaninyo ang mga propeta
panahon sa kagabhion, ug pagalaglagon ko ang inyong inahan.
6 Mapukan ang akong katawhan tungod kay kulang sila ug
kaalam. Tungod kay kamong mga pari gisalikway ninyo ang
kaalam, isalikway ko usab kamo kanako ingon nga mga pari.
Tungod kay gikalimtan ninyo ang akong balaod, bisan ug
ako inyong Dios, kalimtan ko usab ang inyong mga anak.
7 Sa dihang nagkadaghan ang mga pari, midaghan usab
ang ilang pagpakasala batok kanako. Ilang gibaylo ang ilang
kadungganan sa kaulawan. **8** Gipangaon nila ang mga sala
sa akong katawhan; mga hakog sila ug hilabihan ang ilang
pagkadaotan. **9** Managsama lamang ang katawhan ug ang
mga pari: Silotan ko silang tanan sa ilang mga tinuohan; ug
pabayron ko sila sa ilang mga binuhatan. **10** Mangaon sila apan
dili kini igo; nagbuhat sila ug salawayon nga pagpakighilawas
apan dili kini managhan, tungod kay nagpalayo sila kang
Yahweh. **11** Gihigugma nila ang pagpakighilawas gawas
sa kaminyoon, mag-inom ug bino, ug bag-ong bino, nga
maoy nagkuha sa ilang panabot. **12** Nangutana ang akong
katawhan sa ilang kahoy nga mga diosdios, nga naghatag
kanila ug mga pagpanagna sa ilang mga sungkod. Tungod
kay ang hunahuna sa pagkadaotan maoy nagpahisalaag
kanila, ug namuhat sila sama sa babayeng nagbaligya ug
dungog imbis nga magmatinud-anon sila sa ilang Dios.
13 Naghalad sila sa ibabaw sa kabukiran ug misunog ug
insenso sa kabungtoran, ilalom sa mga kahoy nga tugas, mga
alamo, mga roble, tungod kay landong kini. Busa naghimo
ug malaw-ay nga pagpakighilawas ang inyong mga anak
nga babaye, ug nakapanapaw usab ang inyong umagad nga
mga babaye. **14** Dili ko silotan ang inyong mga anak nga
babaye sa dihang gipili nila ang paghimo ug malaw-ay nga
pagpakighilawas, ni ang inyong umagad nga mga babaye sa
dihang manapaw sila. Tungod kay gihatag usab sa mga lalaki
ang ilang kaugalingon ngadto sa mga babaye nga nagbaligya
ug dungog, ug maghalad sila ug mga halad aron makabuhat
sila ug hugaw nga pakighilawas uban sa mga babaye nga
magbaligya ug dungog. Busa pagalaglagon ko ang katawhan
nga wala nakasabot. **15** Bisan tuod nakapanapaw kamo
Israel, hinaot dili mahimong sad-an ang Juda. Ayaw pag-
adto sa Gilgal, kamong katawhan; ayaw pagtungas sa Bet
Aven, ug ayaw panumpa, sa pag-ingon, "Ingon nga buhi si
Yahweh." **16** Tungod kay nagmasinupakon ang Israel, sama
sila kabadlongon sa nating baka. Unsaon man ni Yahweh
pagdala kanila ngadto sa sibsibanan sama sa mga karnero
nga anaa sa lunhaw nga sagbot? **17** Nakighiusa si Efraim sa
mga diosdios; biyai siya nga nag-inusara. **18** Bisan tuod ug
nawala na ang ilang isog nga ilimnon, nagpadayon gihapon
sila ug panapaw; gihigugma pag-ayo sa iyang mga pangulo
ang ilang kaulawan. **19** Pagaputoson siya sa mga pako sa
hangin; ug mapaulawan sila tungod sa ilang mga halad.

5 Paminawa kini, mga pari! Hatagig pagtagad, panimalay sa
Israel! Paminaw, panimalay sa hari! Tungod kay moabot
ang paghukom batok kaninyong tanan. Nahimo kamong
lit-ag ngadto sa Mizpa ug pukot nga gibukhad ngadto sa
Tabor. **2** Nagtindog ang mga masinupakon sa kinahiladman
sa pagpamatay, apan silotan ko silang tanan. **3** Nakaila ako
kang Efraim, ug wala matago kanako ang Israel. Efraim, karon
nahimo kang sama sa babaye nga nagbaligya ug dungog;
nahugawan ang Israel. **4** Dili sila tugotan sa ilang mga
binuhatan nga mobalik sa Dios, tungod kay anaa kanila ang
hunahuna sa pagpanapaw, ug wala sila makaila kang Yahweh.
5 Ang pagkamagarbohon sa Israel ang nagpamatuod batok
kaniya; busa mapandol ang Israel ug ang Efraim sa ilang kasal-
anan; ug mapandol usab ang Juda uban kanila. **6** Mangadto
sila uban sa panon sa ilang mga karnero ug baka aron sa
pagpangita kang Yahweh, apan dili nila siya makaplagan,
tungod kay gipahilayo niya ang iyang kaugalingon gikan kanila.
7 Nagmaluibon sila kang Yahweh, tungod kay nag-anak sila ug
dili ilang mga anak. Karon pagatukbon sila sa pagsaulog sa
bag-ong bulan uban ang ilang mga kaumahan. **8** Patingoga
ang budyong sa Gibea, ug ang trumpeta sa Rama. Patingoga
ang singgit sa panaggubat sa Bet Aven: 'Gukdon namo kamo,
Benjamin!' **9** Mahimong biniyaan ang Efraim sa adlaw sa
pagsilot. Taliwala sa mga tribo sa Israel akong gipahayag
ang sigurado nga mahitabo. **10** Sama niadtong nagsibog
sa utlanan nga bato ang mga pangulo sa Juda. Ibubo ko
kanila ang akong kapungot sama sa tubig. **11** Madugmok ang
Efraim; madugmok siya sa paghukom, tungod kay miuyon
siya sa paglakaw sunod sa mga diosdios. **12** Busa mahimo
akong sama sa mananap ngadto sa Efraim, ug sama sa
pagkadunot ngadto sa balay sa Juda. **13** Sa dihang nakita
sa Efraim ang iyang balatian, ug nakita sa Juda ang iyang
samad, unya miadto ang Efraim sa Asiria, ug nagpadala ang
Juda ug mga mensahero ngadto sa bantogang hari. Apan
wala siya makahimo sa pagtambal kaninyo nga katawhan o sa
pag-ayo sa inyong samad. **14** Busa mahimo akong sama sa
liyon ngadto sa Efraim, ug sama sa batan-ong liyon ngadto
sa balay sa Juda. Ako, bisan ako, mokuniskunis ug mobiya;
pagabihagon ko sila, ug walay bisan kinsa nga makaluwas
kanila. **15** Molakaw ako ug mobalik sa akong dapit, hangtod
nga ilhon nila ang ilang pagkasad-an ug mangita sa akong
panagway, hangtod nga tinud-anay nila akong pangitaon sa
ilang kalisdanan."

6 Dali kamo, mamalik kita kang Yahweh. Tungod kay iya
kitang gikuniskunis, apan ayohon niya kita; gisamaran niya
kita, apan bugkosan niya ang atong mga samad. **2** Human
sa duha ka adlaw buhion niya kita; bangonon niya kita sa
ikatulo nga adlaw, ug magkinabuhi kita sa atubangan niya. **3**
Ilhon nato si Yahweh; modutdot kita sa pag-ila kaniya. Ang
iyang pag-abot sama ka sigurado sa banagbanag; moanhi
siya kanato sama sa ulan, sama sa ulan sa tingpugas nga
mobisibis sa yuta." **4** Unsa man ang buhaton ko kanimo,
Efraim? Unsa man ang buhaton ko kanimo, Juda? Ang inyong
pagkamatinud-anon sama sa gabon sa kabuntagon, sama
sa yamog nga dali lang nahanaw. **5** Busa gipinopino ko sila
pinaagi sa mga propeta, gipangpatay ko sila pinaagi sa mga
pulong sa akong baba. Ang imong mga sugo sama sa midan-
ag nga kahayag. **6** Kay nagtinguha ako ug pagkamatinud-
anon ug dili ang halad, ug ang kaalam sa Dios labaw pa sa

mga halad sinunog. **7** Gisupak nila ang kasabotan sama kang
Adan; wala sila nagmatinud-anon kanako. **8** Ang Gilead usa
ka siyudad sa mga daotan uban ang mga lama sa dugo.
9 Sama sa mga daotan nga pundok sa mga kawatan nga
adunay gibanhigan, mao nga nagtigom ang mga pari aron nga
mopatay didto sa dalan paingon sa Shekem; nakabuhat sila
ug makauulaw nga mga sala. **10** Nakita ko ang makalilisang
nga butang sa balay sa Israel; anaa didto ang pagbaligya ug
dungog ni Efraim, ug nahimong hugaw ang Israel. **11** Alang
usab kanimo, Juda, natakda na ang pag-ani, sa dihang ipasig-
uli ko ang kadagaya sa akong katawhan.

7 Sa dihang gusto nako ayohon ang Israel, mabutyag gayod
ang sala sa Efraim, bisan paman ang mga daotang
binuhatan sa Samaria, kay nagbuhat sila ug pagpangilad;
mosulod ang kawatan, ug mosulong sa kadalanan ang panon
sa mga tulisan. **2** Wala nila maamgohi sa ilang kasingkasing
nga nahinumdoman nako ang tanan nilang mga daotang
binuhatan. Karon gipalibotan sila sa daotan nilang binuhatan;
ug nasayran nako kining tanan. **3** Pinaagi sa ilang pagkadaotan
gilipay nila ang hari, ug pinaagi ilang mga bakak gilipay usab
nila ang mga opisyal. **4** Maluibon silang tanan, sama sa
gipainit nga pugon sa panadero, nga moundang sa pagsiga
sa kalayo gikan sa pagmasa sa harina hangtod nga motubo
kini. **5** Sa adlaw sa among hari gisakit sa mga opisyal ang
ilang mga kaugalingon pinaagi sa makapainit nga bino. Gituy-
od niya ang iyang kamot niadtong nagbiaybiay. **6** Tungod
kay sama sa pugon ang ilang kasingkasing, gihimo nila
ang ilang malimbongon nga laraw. Nag-aso-aso ang ilang
kasuko sa tibuok gabii; ug sa pagkabuntag misilaob kini
sama sa nagdilaab nga kalayo. **7** Hilabihan ang ilang kainit
sama sa pugon, ug gilamoy nila kadtong nagdumala kanila.
Nangalaglag ang tanan nilang mga hari; ug walay bisan usa
kanila nga mitawag kanako. **8** Nakig-abin si Efraim uban sa
mga katawhan. Sama sa lapad nga tinapay si Efraim nga wala
pa mabali. **9** Gilamoy sa mga langyaw ang iyang kusog, apan
wala siya nasayod niini. Giwisik-wisikan siya ug mga puti nga
buhok, apan wala siya masayod niini. **10** Ang pagkamahitas-
on sa Israel mao gayod ang nagpamatuod batok kaniya; bisan
pa niana, wala sila mibalik kang Yahweh nga ilang Dios, ni
wala sila midangop kaniya, bisan pa niining tanan. **11** Sama sa
salampati ang Efraim, tanga ug walay alamag, nga nagtawag
sa Ehipto, unya milupad didto sa Asiria. **12** Sa dihang moadto
sila, isabwag ko kanila ang akong pukot, birahon ko sila
paubos sama sa mga langgam sa kawanangan. Silotan ko sila
sa ilang pagpanon. **13** Kaalaot nila! Kay mibulag sila gikan
kanako. Modangat na kanila ang kadaot! Nagmasinupakon
sila batok kanako! Luwason ko unta sila, apan nagsulti sila ug
mga bakak batok kanako. **14** Wala sila mihilak kanako sa
tibuok nilang kasingkasing, apan midangoyngoy lamang sila
sa ilang higdaanan. Nagtigom silang tanan ug trigo ug bag-
ong bino, unya mibiya sila kanako. **15** Bisan ug gimatuto ko
sila ug gilig-on ang ilang mga bukton, karon naglaraw sila ug
daotan batok kanako. **16** Mibalik sila, apan wala sila mibalik
kanako, ang Labing Halangdon. Sama sila sa udyong nga dili
makapana. Mangalaglag gayod ang ilang mga opisyal tungod
sa kabastos sa ilang mga dila. Mahimo kining ibiaybiay sa
yuta sa Ehipto ngadto sa Israel.

8 "Itunong ang trumpeta sa imong ngabil! Moadto ang agila
sa balay ni Yahweh tungod kay wala gituman sa katawhan
ang akong kasabotan ug nagsupak batok sa akong balaod.
2 Nagtawag sila kanako, 'Akong Dios, nakaila kaming mga
Israelita kanimo.' **3** Apan gisalikway sa Israel kung unsa ang
maayo, ug pagagukdon siya sa kaaway. **4** Nagpili sila ug hari,
apan dili pinaagi kanako. Naghimo silag mga prinsipe, apan
wala ako masayod. Naghimo sila ug mga diosdios alang sa
ilang kaugalingon pinaagi sa ilang mga plata ug bulawan,
apan tungod lamang kini aron nga pagalaglagon sila." **5**
"Gisalikway ang inyong nating baka, Samaria. Nagsilaob ang
akong kasuko batok niining mga tawhana. Hangtod kanus-a
man sila magpabiling sad-an? **6** Tungod kay gikan sa Israel
kini nga diosdios; ang magbubuhat ang naghimo niini; Dili ang
Dios! Pagagun-obon ang baka sa Samaria. **7** Tungod kay
nagpugas ug hangin ang katawhan ug magaani ug alimpulos.
Ang nagtindog nga trigo walay mga bunga; dili kini maghatag
ug harina. Kung mahinog man kini, pagalamoyon kini sa mga
langyaw. **8** Gilamoy ang Israel; naghigda sila karon taliwala sa
mga kanasoran sama sa butang nga walay kapuslanan. **9**
Tungod kay niadto sila sa Asiria sama sa ihalas nga asno nga
nag-inusara. Nagsuhol ang Efraim ug hinigugma alang sa
iyang kaugalingon. **10** Bisan tuod nagsuhol sila ug hinigugma
taliwala sa mga nasod, tigomon ko sila karon. Mangaluya
sila tungod sa pagdaogdaog sa hari ug sa mga prinsipe. **11**
Tungod kay gipadaghan sa Efraim ang mga halaran alang sa
mga halad sa sala, apan nahimo hinoon kining mga halaran
sa pagbuhat ug mga sala. **12** Mahimo kong isulat sa 10, 000
ka higayon ang akong balaod alang kanila, apan lantawon
nila kini nga daw katingalahan kanila. **13** Ug alang sa mga
pagsakripisyo sa akong mga halad, ginahalad nila ang karne
ug ginakaon kini, apan ako, si Yahweh, wala nagdawat niini.
Karon, hunahunaon ko ang ilang mga kalapasan ug silotan
ang ilang mga sala. Mobalik sila sa Ehipto. **14** Gikalimtan na
ako sa Israel, nga iyang magbubuhat, ug nagtukod ug mga
palasyo. Gilig-on sa Juda ang daghang mga siyudad, apan
magpadala ako ug kalayo sa iyang mga siyudad; moguba kini
sa iyang mga kota.

9 Ayaw paglipay, Israel, sama sa kalipay sa ubang mga
tawo. Tungod kay nagmaluibon ka, ug mibiya sa imong
Dios. Ganahan kang mobayad sa kantidad nga gipangayo sa
babaye nga nagbaligya ug dungog diha sa tanang mga salog
nga giukanan. **2** Apan dili mopakaon kanila ang salog nga
giokanan ug ang pug-anan sa bino; pakyason sila sa bag-
ong bino. **3** Dili na sila makapadayon sa pagpuyo sa yuta
ni Yahweh; hinuon, mobalik si Efraim sa Ehipto, ug moabot
ang adlaw nga mokaon sila ug hugaw nga pagkaon didto sa
Asiria. **4** Dili na sila mobubo ug halad nga bino alang kang
Yahweh, ni makapahimuot sila kaniya. Alang kanila mahimong
sama sa pagkaon sa pagbangutan ang ilang mga halad: ang
tanang mokaon niini mahugaw. Tungod kay ang pagkaon alang
lamang sa ilang mga kaugalingon; dili kini moabot sa balay ni
Yahweh. **5** Unsa man ang inyong buhaton sa gitakda nga
kapistahan, sa adlaw sa kapistahan nga alang kang Yahweh?
6 Kay, tan-awa, kung makaikyas ba sila sa kadaot, ang Ehipto
maoy motigom kanila, ug ang Memfis maoy molubong kanila.
Kabahin sa ilang mga tinagoang mga plata- ang hait nga mga
tanom maoy maghupot niini, ug mapuno sa mga tunok ang
ilang mga tolda. **7** Nagsingabot na ang mga adlaw sa pagsilot;
moabot na ang mga adlaw sa paghukom. Ipahibalo kining mga
butanga sa tibuok Israel. Hungog ang propeta, ug buang ang
tawo nga makinaadmanon, tungod sa inyong dakong sala ug
dakong kahugawan. **8** Ang propeta maoy magbalantay nga iya
sa Dios alang kang Efraim. Apan ang mga lit-ag nga alang sa
langgam anaa sa tanan niyang agianan, ug ang kahugawan sa
iyang atubangan anaa sa balay sa iyang Dios. **9** Gihugawan

nila pag-ayo ang ilang mga kaugalingon sama sa mga adlaw
sa Gibea. Hinumduman sa Dios ang ilang mga kalapasan, ug
silotan sila tungod sa ilang mga sala. **10** Miingon si Yahweh,
"Sa dihang nakaplagan ko ang Israel, sama kini sa pagpangita
ug mga ubas sa kamingawan. Sama sa unang bunga sa
kahoyng igera sa panahon nga tingbunga niini, nakaplagan
ko ang inyong mga amahan. Apan miadto sila kang Baal
Peor, ug gitugyan nila ang ilang mga kaugalingon ngadto sa
makauulaw nga rebulto. Nahimo silang sama ka hugaw sa
rebulto nga ilang gihigugma. **11** Alang kang Efraim, molupad
ang ilang himaya sama sa langgam. Wala nay paghimugso,
walay pagbuntis, ug walay pagpanamkon. **12** Bisan pa ug
magdala silag mga bata, kuhaon ko sila aron walay mahibilin
kanila. Alaot sila sa dihang motalikod ako kanila! **13** Nakita ko
si Efraim, sama sa Tiro, gitanom sa lunhawng mga sagbot,
apan dalhon ni Efraim ang iyang mga anak ngadto sa tawo
nga moihaw kanila." **14** Ihatag kanila, Yahweh unsa man ang
ihatag mo kanila? Hatagi sila ug tagoangkan nga dili maka
sapupog bata ug mga dughan nga dili mohatag ug gatas.
15 "Tungod sa ilang pagkadaotan didto sa Gilgal, didto ako
nagsugod sa pagdumot kanila. Tungod sa ilang makasasalang
binuhatan, palayason ko sila sa akong balay. Dili ko na sila
higugmaon pa; masinupakon ang tanan nilang mga opisyal.
16 Nasakit si Efraim, ug nalaya ang ilang mga gamot; dili sila
makabunga. Bisan pa ug aduna silay mga anak, pamatyon ko
ang ilang hinigugmang mga anak." **17** Isalikway sila sa akong
Dios tungod kay wala sila mituman kaniya. Maglatagaw sila sa
mga kanasoran.

10 Ang Israel usa ka mahimsog nga paras nga nagahatag
sa iyang bunga. Samtang nagadaghan ang iyang bunga,
mas nagadaghan usab ang mga halaran nga iyang natukod.
Samtang nanaghan ang bunga sa iyang yuta, mas nahimong
maayo ang iyang mga haligi. **2** Malimbongon ang ilang
kasingkasing; karon kinahanglan nga antoson nila ang ilang
pagkasad-an. Bungkagon ni Yahweh ang ilang mga halaran;
gub-on niya ang ilang mga haligi. **3** Tungod kay magasulti
sila, "Wala kamiy hari, tungod kay wala kami nahadlok kang
Yahweh, ug kung aduna kamiy hari—unsa man ang mabuhat
niya alang kanamo?" **4** Nagsulti sila ug haw-ang nga mga
pulong ug nagabuhat ug mga kasabotan pinaagi sa bakak
nga pagpakigsaad. Busa ang hustisya magaturok sama sa
makahilo nga mga sagbot sa mga tudling sa kaumahan. **5**
Mangahadlok ang mga lumulupyo sa Samaria tungod sa mga
baka sa Bet Aven. Nagsubo ang mga tawo alang kanila,
sama niadtong mga pari nga nagsimba ug mga diosdios nga
nagsadya kanila ug sa ilang katahom, apan wala na sila didto.
6 Pagadad-on sila sa Asiria ingon nga gasa sa bantogang
hari. Mapakaulawan ang Efraim, ug ikaulaw sa Israel ang ilang
diosdios. **7** Pagalaglagon gayod ang hari sa Samaria, sama
sa tipak sa kahoy nga naglutaw sa tubig. **8** Ang mga hataas
nga mga dapit sa pagkadaotan pagagub-on. Mao kini ang
sala sa Israel! Motubo ang mga tunok ug sampinit sa ilang
mga halaran. Magasulti ang katawhan sa mga kabukiran,
"Taboni kami!" ug sa mga kabungtoran, "Tumpagi kami!" **9**
"Israel, nakasala kamo sukad pa sa kapanahonan sa Gibea;
didto nagpabilin kamo. Dili ba maapsan sa gubat ang mga
anak nga lalaki sa kasaypanan didto sa Gibea? **10** Sa dihang
tinguhaon ko kini, pantunon ko sila. Magtigom ang mga nasod
batok kanila ug ibutang sila sa pagkaginapos tungod sa
ilang makaduha nga kalapasan. **11** Usa ka tinudloang nating
baka ang Efraim nga mahigugmaong mogiok sa trigo, busa
pagabutangan ko ug yugo ang iyang liog. Pagayugohan ko ang
Efraim; magdaro ang Juda; pagabirahon ni Jacob ang karas
sa iyang kaugalingon. **12** Pagtanom ug pagkamatarong alang
sa imong kaugalingon, ug aniha ang bunga sa matinud-anong
kasabotan. Bungkala ang inyong wala nadaro nga yuta, tungod
kay mao na kini ang panahon sa pagtuaw kang Yahweh,
hangtod nga moabot siya ug magpaulan ug pagkamatarong
diha kaninyo. **13** Nagdaro kamo ug pagkadaotan; nag-
ani kamo ug pagdaogdaog. Gikaon ninyo ang bunga sa
pagpanglimbong tungod kay nagsalig man kamo sa inyong
mga laraw ug sa inyong daghang mga sundalo. **14** Busa
motugbaw ang kagubot sa gubat taliwala sa inyong katawhan,
ug pagalaglagon ang tanan ninyong lig-on nga mga siyudad.
Mahimo kining sama sa paglaglag ni Shalman sa Bet Arbel
panahon sa gubat, sa dihang gipangwataswatas ang mga
inahan uban sa ilang mga anak. **15** Mahitabo usab kini
kaninyo, Betel, tungod sa inyong hilabihang pagkadaotan. Sa
pagkabanagbanag pagalaglagon sa hingpit ang hari sa Israel."

11 "Gihigugma ko si Israel sa batan-on pa siya, ug gitawag
ko siya nga akong anak pagawas sa Ehipto. **2** Kung
sigihon sila sa pagtawag, mas mosamot hinuon nga magpalayo
sila kanako. Naghalad sila ngadto sa mga Baal ug nagsunog
ug mga insenso ngadto sa mga diosdios. **3** Bisan kon ako
mao ang nagtudlo kang Efraim sa paglakaw. Ako mao ang
nagkupot sa ilang mga kamot pataas, apan wala sila nasayod
nga ako ang nag-atiman kanila. **4** Gigiyahan ko sila gamit ang
higot nga panapton sa mga tawo, gamit ang higot sa gugma.
Nahimo ako ngadto kanila nga sama sa usa ka tawo nga
nagkupot sa renda sa ilang mga apapangig aron mapasayon
kini, ug miluhod ako ngadto kanila ug gipakaon sila. **5** Dili
ba sila mobalik sa yuta sa Ehipto? Dili ba sila dumalahan
sa Asiria tungod kay midumili sila sa pagbalik kanako? **6**
Mahagbong ang espada ngadto sa ilang mga siyudad ug
moguba sa mga ali sa ilang mga ganghaan; moguba kini
kanila tungod sa kaugalingon nilang mga plano. **7** Hingpit nga
nakahukom ang akong mga katawhan sa pagbiya kanako.
Bisan pa ug mosangpit sila sa Labaw nga Makagagahom,
walay motabang kanila. **8** Unsaon man nako pagbiya kanimo,
Efraim? Unsaon man nako pagtugyan kanimo, Israel? Unsaon
ko man paghimo kanimo nga sama kang Adma? Unsaon ko
man paghimo kanimo nga sama kang Zeboim? Nausab ang
akong kasingkasing; nakutaw ang tanan nakong kaluoy. **9**
Dili ko ipahamtang ang hilabihan ko nga kasuko; dili ko na
usab gub-on si Efraim. Tungod kay Dios ako ug dili tawo; ako
mao ang Balaan taliwala kaninyo, ug dili ako moanha uban
ang kasuko. **10** Mosunod sila kang Yahweh; ug mongulob
siya sama sa liyon. Sa dihang mongulob siya, mangabot
nga magkurog ang iyang mga anak gikan sa kasadpan. **11**
Moabot sila nga magkurog sama sa mga langgam sa Ehipto,
sama sa salampati nga gikan sa yuta sa Asiria. Papuy-on
ko sila sa ilang mga balay- mao kini ang giingon ni Yahweh.
12 Gipalibotan ako ni Efraim uban sa mga bakak, ug ang
panimalay ni Israel uban ang pagpanglimbong. Apan si Juda
padayon nga nag-uban kanako, ang Dios, ug nagmatinud-
anon kanako, ang Balaan."

12 Nagahanggap ang Efraim ug hangin ug nagasunod sa
hangin sa sidlakan. Nagpadayon siya sa pagpakaylap
sa mga bakak ug kabangis. Naghimo sila ug kasabotan uban
sa Asiria ug nagdalag lana sa olibo ngadto sa Ehipto. **2** Adunay
sumbong si Yahweh batok sa Juda ug silotan niya si Jacob sa
iyang gibuhat; pagabalsan niya siya sa iyang mga nabuhat.
3 Gikuptan ni Jacob ang tikod sa iyang igsoon didto sa

tagoangkan, nakiglayog siya sa Dios sa iyang pagkahamtong.
4 Nakiglayog siya sa anghel ug midaog. Mihilak siya ug
mihangyo sa iyang pabor. Nahimamat niya ang Dios didto
sa Betel; ug didto nakigsulti ang Dios kaniya. **5** Mao kini si
Yahweh, ang Dios nga pangulo sa kasundalohang anghel;
"Yahweh" ang ngalan nga itawag kaniya. **6** Busa balik sa
inyong Dios. Tipigi ang matinud-anong kasabotan ug hustisya,
ug paabot nga mapinadayonon sa inyong Dios. **7** Ang mga
magpapatigayon nagdala ug tikasan nga mga timbangan;
gihigugma nila ang pagpangilad. **8** Miingon si Efraim, "Nahimo
gayod ako nga adunahan kaayo; nakakaplag ako ug bahandi
alang sa akong kaugalingon. Dili sila makakaplag ug kalapasan
nganhi kanako sa tanan nakong gibuhat, bisan unsa nga
sala." **9** "Ako si Yahweh nga inyong Dios gikan sa yuta sa
Ehipto. Himoon ko nga magpuyo kamo pagbalik sa mga
tolda, sama sa mga adlaw sa gitakda nga kasaulogan. **10**
Nagsulti ako sa mga propeta, ug gihatagan ko sila ug daghang
mga panan-awon alang kaninyo. Nagahatag ako ug mga
sambingay pinaagi sa mga kamot sa mga propeta **11** Kung
adunay pagkadaotan sa Gilead, sigurado gayod nga walay
pulos ang mga tawo. Naghalad sila ug torong baka didto sa
Gilgal; ang ilang mga halaran mahisama sa mga tinapok nga
bato diha sa mga tudling sa kaumahan. **12** Mikagiw si Jacob
didto sa yuta sa Aram; mitrabaho si Israel; ug nagbantay
siyag pundok sa mga karnero aron makabaton ug asawa. **13**
Gidala ni Yahweh pagawas sa Ehipto ang Israel, ug giatiman
sila pinaagi sa propeta. **14** Gipasuko ni Efraim sa mapait si
Yahweh. Busa biyaan sa Ginoo ang iyang dugo ug ibalik ang
kaulawan ngadto kaniya.

13 "Sa dihang miistorya si Efraim, adunay pag-uyog.
Gituboy niya ang iyang kaugalingon ngadto sa Israel,
apan nahimo siyang sad-an tungod sa pagsimba kang Baal,
ug namatay siya. **2** Karon nagpakasala pa gayod sila ug
dugang. Nagbuhat sila ug puthaw nga mga larawan gikan
sa ilang plata, mga diosdios nga hinimo pag-ayo gikan sa
mga banggiitan nga magkukulit. Miingon ang katawhan kanila,
'Mao kini ang mga kalalakin-an nga mohalad ug halok sa
larawan nga baka.' **3** Busa mahisama sila sa mga panganod
sa kabuntagon, sama sa yamog nga mahanaw sa sayo, sama
sa tahop nga gipadpad palayo sa hangin gikan sa giokanan
nga salog, ug sama sa aso gikan sa panghaw. **4** Apan ako si
Yahweh nga inyong Dios gikan sa yuta sa Ehipto. Kinahanglan
nga ako lamang ang inyong ilhon nga Dios ug wala nay lain
pa; kinahanglan nga ilhon ninyo nga walay laing manluluwas
gawas kanako. **5** Nailhan ko ikaw didto sa kamingawan, didto
sa yuta nga hilabihan ka uga. **6** Napuno ka sa dihang anaa
kay sibsibanan; ug sa dihang napuno ka, nagmapahitas-on
ang imong kasingkasing. Tungod niana gikalimtan mo ako. **7**
Mahimo akong sama sa liyon kanila; moatang ako sa dalan
sama sa leopardo. **8** Hasmagan ko sila sama sa oso nga
gikawatan sa iyang mga anak. Kuniskunison ko ang ilang mga
dughan, ug lamoyon ko sila sama sa liyon, sama sa ihalas
nga mananap nga mokuniskunis pag-ayo kanila. **9** Laglagon
ko ikaw, Israel; kinsa man ang makatabang kanimo? **10** Asa
na man karon ang imong hari, aron nga moluwas kanimo ug
sa tanan nimong mga siyudad? Asa na man ang imong mga
tigdumala, nga tungod kanila miingon ka kanako, 'Tagai ako ug
hari ug mga prinsipe'? **11** Gihatagan ko ikaw ug hari tungod
sa akong kasuko, ug gikuha ko siya sa akong kapungot. **12**
Nagtapun-og na gayod ang kalapasan ug ang pagkasad-an
ni Efraim. **13** Moabot kaniya ang kasakit sa pagpanganak,
apan dili siya maalamon nga anak nga lalaki, kay sa panahon
nga ipakatawo na siya, wala siya migawas sa tagoangkan.
14 Luwason ko ba sila gikan sa kamot sa Seol? Luwason
ko ba sila gikan sa kamatayon? Asa na man, O kamatayon,
ang imong mga hampak? Asa na man, O Seol, ang imong
kalaglagan? Nalilong ang kaluoy gikan sa akong mga mata."
(Sheol h7585) **15** Bisan paman ug madagayaon na si Efraim
labaw sa iyang mga igsoon nga lalaki; moabot gayod ang
sidlakan nga hangin; mohuros ang hangin ni Yahweh gikan
sa kamingawan. Mahubas gayod ang tubod ni Efraim, ug
mahubas ang iyang balon. Ilogon sa kaaway ang iyang mga
balay nga adunay mga bililhong butang. **16** Mahimong sad-
an ang Samaria, kay misupak man siya batok sa iyang Dios.
Mangalaglag sila pinaagi sa espada; wataswatason ang ilang
mga gagmayng anak, ug laslasan ang tiyan sa ilang mga
mabdos nga babaye.

14 Israel, balik ngadto kang Yahweh nga imong Dios, kay
napukan ka tungod sa imong pagkadaotan. **2** Dad-a
ang imong mga pulong ug balik ngadto kang Yahweh. Ingna
siya, "Isalikway ang tanan namong pagkadaotan ug dawata
kung unsa ang maayo, aron mahalad namo kanimo ang bunga
sa among mga ngabil. **3** Dili kita luwason sa Asiria; dili usab
kita mosakay sa mga kabayo aron sa pagpakiggubat. Ni
moingon pa kami sa mga buhat sa among mga kamot, 'Ikaw
ang among mga dios,' kay makakaplag ug kaluoy diha kanimo
ang tawo nga walay amahan." **4** "Ayohon ko sila sa ilang
pagbiya; higugmaon ko gayod sila, kay mipalayo na ang akong
kasuko kaniya. **5** Mahisama ako sa yamog didto sa Israel;
mamulak siya sama sa liryo ug mogamot sama sa sedro sa
Lebanon. **6** Mosalingsing ang iyang mga sanga; mahisama
ang iyang kaanyag sa mga kahoy sa olibo, ug mahisama ang
iyang kahumot sa mga sedro sa Lebanon. **7** Mobalik ang mga
tawo nga nagpuyo diha sa iyang landong; mabuhi sila sama sa
trigo ug mamulak sama sa mga paras. Mahisama ang iyang
pagkainila sa bino sa Lebanon. **8** Efraim, unsa pa may labot ko
sa mga diosdios? Tubagon ko siya ug moatiman kaniya. Sama
ako sa sipres nga kanunay lunhaw ang mga dahon; naggikan
kanako ang imong bunga." **9** Kinsa man ang maalamon aron
nga masabtan niya kining mga butanga? Kinsa man ang
makasabot niining mga butanga aron masayran niya kini? Kay
matarong ang mga dalan ni Yahweh, ug maglakaw niini ang
mga matarong, apan mapandol niini ang mga masinupakon.

Joel

1 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang Joel nga
anak nga lalaki ni Petuel. **2** Paminawa kini, kamong mga
kadagkoan, ug paminaw kamong tanan nga mga lumolupyo
sa yuta. Nahitabo na ba kini sa inyong mga adlaw o sa mga
adlaw sa inyong mga katigulangan kaniadto? **3** Sultihi ang
inyong mga anak mahitungod niini, ug ipasulti sa inyong mga
anak ngadto sa ilang mga anak, ug sa ilang mga anak sa
sunod nga kaliwatan. **4** Gikaon sa dakong dulon ang salin sa
panon sa dulon; gikaon sa apan-apan ang salin sa dakong
dulon; ug gikaon sa ulod ang salin sa apan-apan. **5** Bangon
ug panghilak, kamong mga palahubog! Danguyngoy, kamong
tanan nga palainom ug bino, tungod kay gikuha na gikan
kaninyo ang tam-is nga bino. **6** Kay mitungas nganhi sa
akong yuta ang usa ka nasod, nga kusgan ug dili maihap. Ang
iyang mga ngipon mao ang ngipon sa usa ka liyon, ug aduna
siyay mga ngipon sa usa ka bayeng liyon. **7** Gihimo niyang
makalilisang nga dapit ang akong kaparasan ug gipanitan ang
akong kahoy nga igera. Gipanitan ug gilabay niya ang panit
niini; nangaputi ang mga sanga niini. **8** Pagbangotan sama sa
usa ka ulay nga nagbisti ug sako tungod sa kamatayon sa
iyang batan-ong bana. **9** Gikuha ang halad nga trigo ug ang
halad nga ilimnon gikan sa balay ni Yahweh. Nagbangotan
ang mga pari, nga mga sulugoon ni Yahweh. **10** Naguba
ang kaumahan, nagbangotan ang yuta tungod kay nadaot
ang trigo. Nahubas ang bag-o nga bino, ug wala nay lana.
11 Kaulaw, kamong mga mag-uuma, ug pagdanguyngoy,
kamong mga tig-atiman sa paras, alang sa trigo ug sebada.
Kay nahanaw na ang pag-ani sa kaumahan. **12** Nangalaya
ang mga paras ug nangauga na ang mga kahoy nga igera,
ang mga kahoy nga granada, ingon man ang mga kahoy
nga palmera, ug ang mga kahoy nga mansanas—nalaya
ang tanang kahoy sa kaumahan. Kay nawala na ang kalipay
gikan sa mga kaliwat sa katawhan. **13** Pagsul-ob ug sako ug
pagbangotan, kamong mga pari! Pagdanguyngoy, kamong
mga alagad sa halaran. Umari kamo, paghigda tibuok gabii
nga nagsul-ob ug sako, kamong mga sulugoon sa akong Dios.
Kay wala nay halad nga trigo ug halad nga ilimnon nga ihalad
sa balay sa Dios. **14** Pagpatawag ug balaan nga pagpuasa,
ug pagpatawag ug balaan nga panagtigom. Tigoma ang mga
kadagkoan ug ang tanang mga lumolupyo sa yuta ngadto sa
balay ni Yahweh nga inyong Dios, ug paghilak ngadto kang
Yahweh. **15** Alaot gayod nianang adlawa! Kay haduol na ang
adlaw ni Yahweh. Moabot ang kalaglagan gikan sa Labing
Gamhanan pinaagi niini. **16** Wala ba gikuha ang pagkaon
sa atong atubangan, ang kalipay ug kasadya gikan sa balay
sa atong Dios? **17** Nangalata ang mga binhi sa ilalom sa
bantok nga yuta niini, gibiyaan ug nangaguba na ang mga
kamalig, tungod kay nangalaya na ang trigo. **18** Nag-agulo
gayod ang mga mananap! Nag-antos ang panon sa mga baka
tungod kay wala na silay sibsibanan. Nag-antos usab ang mga
panon sa karnero. **19** Yahweh, nagtuaw ako diha kanimo.
Kay gilamoy sa kalayo ang mga sibsibanan sa kamingawan,
ug gisunog sa nagdilaab nga kalayo ang tanang mga kahoy
sa kaumahan. **20** Bisan ang mga mananap sa kaumahan
nagtuaw diha kanimo, kay namala ang tubig sa kasapaan, ug
gilamoy sa kalayo ang mga sibsibanan sa kamingawan.

2 Patingoga ang trumpeta sa Zion, ug patingoga ang
pagpasidaan diha sa akong balaang bukid! Tugoti nga
mangurog sa kahadlok ang tanang lumolupyo sa yuta, kay
hapit na ang adlaw ni Yahweh; sa pagkatinuod, haduol na kini.
2 Mao kini ang adlaw sa kangitngit ug kadulom, usa ka adlaw sa
mga panganod ug hilabihang kangitngit. Sama sa banagbanag
nga mikaylap diha sa kabukiran, nagpadulong ang daghan ug
kusgan nga kasundalohan. Wala pay kasundalohan nga sama
niini, ug wala na gayoy sama pa niini, bisan sa daghan pang
kaliwatan. **3** Giugdaw sa kalayo ang tanang butang nga anaa
sa atubangan niini, ug usa ka nagdilaab nga kalayo ang anaa
sa luyo niini. Sama sa tanaman sa Eden ang yuta nga anaa
sa atubangan niini, apan adunay nagun-ob nga kamingawan
sa luyo niini. Sa pagkatinuod, walay makaikyas gikan niini. **4**
Sama sa mga kabayo ang panagway sa kasundalohan, ug
midagan sila sama sa mga tigkabayo. **5** Sama sa kasaba
sa mga karwahe diha sa ibabaw sa kabukiran ang ilang
paglukso, sama sa nagdilaab nga kalayo nga misunog sa
uhot ang kasaba niini, sama sa kusgang kasundalohan nga
andam na alang sa gubat. **6** Gisakit ang mga tawo diha sa
ilang presensya ug nangluspad ang ilang mga panagway. **7**
Nanagan sila sama sa kusgan nga mga manggugubat; gisaka
nila ang mga paril sama sa mga sundalo; nagmartsa sila, ang
matag usa diha sa ilang gilakwan, ug wala mitipas sa ilang
mga laray. **8** Walay bisan usa nga midasmag sa uban nga
anaa sa kilid; nagmartsa sila, ang matag usa diha sa iyang
agianan; maguba nila ang mga panalipod ug dili mobulag
sa laray. **9** Nagdali sila ngadto sa siyudad, nanagan sila
padulong sa paril, nanaka sila sa kabalayan, ug nanglusot
sila sa mga bintana sama sa mga kawatan. **10** Nauyog ang
kalibotan diha sa ilang atubangan, nangurog ang kalangitan,
mingitngit ang adlaw ug ang bulan, ug wala na misidlak ang
mga bituon. **11** Gipatugbaw ni Yahweh ang iyang tingog
atubangan sa iyang kasundalohan, kay hilabihan kadaghan
ang iyang mga manggugubat; kusgan sila, nga nagtuman sa
iyang mga sugo. Kay bantogan ug hilabihan ka makalilisang
ang adlaw ni Yahweh. Kinsa man ang makaikyas niini? **12**
"Apan bisan karon," miingon si Yahweh, "Balik kanako uban
sa bug-os ninyong kasingkasing. Pagpuasa, paghilak, ug
pagbangotan." **13** Gisia ang inyong mga kasingkasing dili
lamang ang inyong mga bisti, ug balik kang Yahweh nga inyong
Dios. Kay matinabangon ug maluloy-on siya, dili daling masuko
ug puno sa matinud-anong kasabotan, ug buot niya motalikod
gikan sa pagpahamtang ug silot. **14** Kinsa man ang nasayod?
Tingali ug mobalik siya ug magbaton ug kaluoy, ug mobiya nga
adunay gibilin nga panalangin, usa ka halad nga trigo ug usa
ka halad nga ilimnon alang kang Yahweh nga inyong Dios? **15**
Patingoga ang budyong sa Zion, pagpahigayon ug balaang
puasa, ug pagpatawag alang sa balaang panagtigom. **16**
Tigoma ang katawhan, pagpahigayon ug balaang panagtigom.
Tigoma ang mga kadagkoan, tigoma ang kabataan ug ang
masuso nga mga bata. Tugoti nga mogawas sa ilang mga
lawak ang mga pamanhonon, ug ang mga pangasaw-onon
gikan sa ilang mga lawak. **17** Tugoti nga maghilak ang mga
pari, nga mga sulugoon ni Yahweh, taliwala sa mga balkon ug
sa halaran. Tugoti sila nga moingon, "Ipalingkawas ang imong
katawhan, Yahweh, ug ayaw tugoti nga tamayon ang imong
panulondon, nga biaybiayon sila sa kanasoran. Nganong
kinahanglan man sila moingon ngadto sa ubang mga nasod,
'Asa man ang ilang Dios?'" **18** Unya nabalaka si Yahweh sa
iyang yuta ug nagmaluluy-on sa iyang katawhan. **19** Mitubag si
Yahweh sa iyang katawhan, "Tan-awa, padad-an ko kamo ug
trigo, bag-ong bino, ug lana. Matagbaw kamo niini, ug dili ko
na gayod tugotan nga maulawan kamo taliwala sa kanasoran.
20 Pahawaon ko gikan kaninyo ang mga nagasulong nga gikan

sa amihanan, ug abogon sila ngadto sa mala ug biniyaang
yuta. Moadto sa dagat nga anaa sa sidlakang bahin ang
nag-una sa ilang kasundalohan, ug ang naulahi moadto sa
dagat nga anaa sa kasadpan. Moalisbo ang baho niini.” Sa
pagkatinuod, nagbuhat siya ug dagkong mga butang. **21**
Ayaw kahadlok, yuta, pagsadya ug paglipay, kay magbuhat si
Yahweh ug dagkong mga butang. **22** Ayaw kahadlok, ihalas
nga mananap sa kaumahan, kay motubo ang mga sibsibanan
diha sa kamingawan, mamunga ang mga kahoy, ug maghatag
ug abot niini ang mga kahoy nga igera ug mga paras. **23**
Pagsadya, katawhan sa Zion, ug paglipay diha kang Yahweh
nga inyong Dios. Kay hatagan niya kamo ug ulan sa tinglagas
sa tukmang panahon ug magpaulan alang kaninyo, ang ulan
sa tinglagas ug ang ulan sa tingpamulak sama kaniadto. **24**
Mapuno ug trigo ang mga giokanan, ug mag-awas ang bag-
ong bino ug lana sa dagkong mga banga. **25** “Ibalik ko kaninyo
ang katuigan nga daghan ug abot diin gikaon sa panon sa
mga dulon—ang labihan kadaghang dulon, ang modaot ug
nagalaglag nga dulon— ang akong kusgan nga kasundalohan
nga gipadala nako diha kaninyo. **26** Mokaon kamo ug daghan
ug mangabusog, ug modayeg sa ngalan ni Yahweh nga inyong
Dios, nga nagbuhat ug kahibulongan diha kaninyo, ug dili ko na
gayod pakaulawan ang akong katawhan. **27** Masayod kamo
nga anaa ako sa Israel, ug ako si Yahweh nga inyong Dios, ug
wala nay lain pa, ug dili ko na gayod pakaulawan ang akong
katawhan. **28** Ug unya mahitabo nga ibubo ko ang akong
Espiritu sa tanang katawhan, ug managna ang inyong mga
anak nga lalaki ug babaye. Magdamgo ang inyong hamtong
nga kalalakin-an, ug makakita ug mga panan-awon ang inyong
batan-ong kalalakin-an. **29** Sa mga sulugoon nga mga lalaki
ug babaye usab, ibubo ko ang akong Espiritu niadtong mga
adlawa. **30** Ipakita ko ang mga katingalahang butang diha sa
kalangitan ug sa kalibotan, dugo, kalayo, ug mga haligi nga
aso. **31** Mongitngit ang adlaw ug daw mahimong dugo ang
bulan, sa dili pa moabot ang bantogan ug makalilisang nga
adlaw ni Yahweh. **32** Unya maluwas ang tanan nga motawag
sa ngalan ni Yahweh. Kay maanaa didto sa Bukid sa Zion ug
sa Jerusalem kadtong nakaikyas, sumala sa gisulti ni Yahweh,
ug uban sa mga naluwas, kadtong gitawag ni Yahweh.

3 Tan-awa, niadtong mga adlawa ug nianang taknaa, sa
dihang ibalik ko ang mga binihag sa Juda ug sa Jerusalem,
2 tigomon ko ang tanang kanasoran, ug dad-on sila ngadto
sa Walog ni Jehoshafat. Hukman ko sila didto, tungod sa
akong katawhan ug sa akong panulondon nga Israel, nga ilang
gitibulaag sa kanasoran, ug tungod kay gibahinbahin nila ang
akong yuta. **3** Nagripa sila alang sa akong katawhan, gibaylo
nila ang batan-ong lalaki sa babayeng nagbaligya ug dungog,
ug nagbaligya sila ug batan-ong babaye aron nga makainom
sila ug bino. **4** Karon, nganong nasuko man kamo kanako,
Tyre, Sidon ug sa tanang rehiyon sa Filistia? Panimaslan ba
ninyo ako? Bisan ug manimalos kamo kanako, ibalik ko diha
dayon sa inyong kaugalingong ulo ang panimalos. **5** Tungod
kay gikuha ninyo ang akong plata ug bulawan, ug gidala ninyo
sa inyong mga templo ang akong bililhong mga bahandi.
6 Gibaligya ninyo ang katawhan sa Juda ug sa Jerusalem
ngadto sa mga Griyego, aron nga ipahilayo sila gikan sa ilang
teritoryo. **7** Tan-awa! Ipalingkawas ko sila, gikan sa dapit kung
asa mo sila gibaligya, ug pabayron ko ikaw. **8** Ibaligya ko ang
imong anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye, pinaagi
sa kamot sa katawhan sa Juda. Ibaligya nila sila ngadto sa
Sabeans, ngadto sa halayo nga nasod. Tungod kay mao man
kini ang gipamulong ni Yahweh. **9** Imantala kini sa tibuok
kanasoran, 'Andama ang inyong kaugalingon alang sa gubat,
pukawa ang kusgan nga kalalakin-an, paduola sila, paandama
ang tanang kalalakin-an aron sa pakiggubat. **10** Himoa ninyo
nga mga espada ang inyong mga pangdaro ug ang mga
galab ngadto sa mga bangkaw. Pasultiha ang huyang nga,
“Kusgan ako.” **11** Pagdali ug pag-anhi, kamong tanang haduol
nga kanasoran, pagtigom kamo didto. O Yahweh, ipakanaog
ang imong kusgan nga mga manggugubat.' **12** Paandama
ang kanasoran ug paadtoa ngadto sa Walog ni Jehoshafat.
Tungod kay maglingkod ako didto aron sa paghukom sa tibuok
kanasoran. **13** Dad-a ang galab, kay hinog na ang alanihon.
Dali, pug-a ang mga ubas, kay napuno na ang pug-anan sa
bino. Nag-awas na ang mga banga, tungod kay hilabihan na
ang ilang pagkadaotan.” **14** Adunay kagubot, kagubot diha
sa Walog sa Paghukom. Tungod kay haduol na ang adlaw
ni Yahweh didto sa Walog sa Paghukom. **15** Mingitngit ang
adlaw ug bulan, ug dili ipasidlak sa mga bituon ang ilang
kahayag. **16** Mongulob si Yahweh gikan sa Zion, ug ipatugbaw
ang iyang tingog gikan sa Jerusalem. Matay-og ang mga
kalangitan ug kalibotan, apan mahimong silonganan si Yahweh
alang sa iyang katawhan, ug kota alang sa katawhan sa Israel.
17 “Busa masayran ninyo nga Ako si Yahweh ang inyong
Dios nga nagpuyo sa Zion, ang akong balaang bukid. Unya
mahimong balaan ang Jerusalem, ug wala nay kasundalohan
ang magmartsa pag-usab batok kaniya. **18** Modagayday ang
tam-is nga bino sa kabukiran nianang taknaa, modagayday sa
kabungtoran ang gatas, ug modagayday ang tubig sa tanang
kasapaan sa Juda, ug motungha ang tuboran gikan sa balay
ni Yahweh ug tubigan ang Walog sa Shitim. **19** Mahimong
biniyaan nga linumpag ang Ehipto, ug mahimong kamingawan
ang Edom, tungod sa pagpanglupig nga gibuhat ngadto sa
katawhan sa Juda, tungod kay nagpaagas sila ug mga dugo sa
dili sad-an nga tawo diha sa ilang yuta. **20** Apan pagapuy-an
ang Juda hangtod sa hangtod, ug pagapuy-an ang Jerusalem
sa tanang kaliwatan. **21** Manimalos ako alang sa ilang dugo
nga wala ko pa ikapanimalos,” tungod kay nagpuyo si Yahweh
sa Zion.

Amos

1 Mao kini ang mga butang mahitungod sa Israel nga
nadawat ni Amos, nga usa sa mga magbalantay sa karnero
sa Tekoa, diha sa panan-awon. Nadawat niya kining mga
panan-awon sa mga adlaw ni Uzia nga hari sa Juda, ug sa
mga adlaw ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Joas nga hari
sa Israel, duha ka tuig sa wala pa ang linog. **2** Miingon siya,
"Modahunog ang tingog ni Yahweh gikan sa Zion; mosinggit
siya gikan sa Jerusalem. Mauga ang mga pasibsibanan sa
mga magbalantay ug karnero, ug mangalaya ang mga sagbot
sa tumoy sa Carmel." **3** Mao kini ang giingon ni Yahweh:
"Pagasilotan ko ang Damascus, sa tulo, bisan sa upat ka mga
sala niini, tungod sa pagpasipala nila sa Gilead pinaagi sa
mga hinagiban nga puthaw. **4** Magpadala ako ug kalayo sa
balay ni Hazael, ug lamuyon niini ang mga kota ni Ben Hadad.
5 Gun-obon ko ang mga babag sa ganghaan sa Damascus ug
patyon ang tawo nga nagpuyo sa Biqat Aven, ug ang tawo
usab nga nagkupot sa sitro sa Bet Eden. Pagabihagon ngadto
sa Kir ang katawhan sa Aram," miingon si Yahweh. **6** Mao
kini ang giingon ni Yahweh: "Pagasilotan ko ang Gaza, sa
tulo, bisan sa upat ka mga sala niini, tungod kay gibihag
nila ang tibuok katawhan, aron itugyan ngadto sa Edom. **7**
Magpadala ako ug kalayo ngadto sa mga paril sa Gaza, ug
pagalamuyon niini ang iyang mga kota. **8** Patyon ko ang tawo
nga nagpuyo sa Ashdod, ug ang tawo nga nagkupot ug sitro
gikan sa Ashkelon. Bakyawon ko ang akong kamot batok sa
Ekron, ug mangamatay ang nahibilin nga mga Filistihanon,"
miingon si Yahweh nga Ginoo. **9** Mao kini ang giingon ni
Yahweh; "Pagasilotan ko ang Tyre, sa tulo, o bisan sa upat ka
mga sala niini, tungod sa pagtugyan nila sa tibuok katawhan
ngadto sa Edom, ug gisupak nila ang kasabotan sa pagnag-
igsoonay. **10** Magpadala ako ug kalayo sa mga paril sa Tyre,
ug pagalamuyon niini ang iyang mga kota." **11** Mao kini ang
giingon ni Yahweh, "Pagasilotan ko ang Edom, sa tulo, o bisan
sa upat ka mga sala niini, tungod kay gigukod niya ug espada
ang iyang igsoon ug wala niya kini gikaloy-an. Nagpadayon
ang iyang kasuko, ug milungtad hangtod sa kahangtoran ang
iyang kaligutgot. **12** Magpadala ako ug kalayo sa Teman, ug
pagalamuyon niini ang mga palasyo sa Bozra." **13** Mao kini
ang giingon ni Yahweh, "Pagasilotan ko ang Amon, sa tulo, o
bisan sa upat ka mga sala niini, tungod kay gilaslas nila ang
tiyan sa mga babayeng mabdos sa Gilead, aron makapalapad
sila sa ilang mga utlanan. **14** Pagasunogon ko ang mga paril
sa Raba, ug pagalamuyon niini ang mga palasyo, uban ang
singgit sa adlaw sa pagpakiggubat, uban ang makusog nga
hangin sa adlaw sa alimpulos. **15** Mabihag ang ilang hari, siya
ug ang iyang mga opisyal," miingon si Yahweh.

2 Mao kini ang gisulti ni Yahweh: "Sa tulo ka mga sala sa
Moab, bisan gani sa ika-upat, dili ko gayod bakwion ang
silot, tungod kay gisunog niya ang mga bukog sa hari sa
Edom hangtod nga naabo kini. **2** Paulanan ko ug kalayo ang
Moab, ug lamyon niini ang mga kuta sa Keriot. Mangamatay
ang Moab diha sa kaguliyang, inubanan sa panagsinggit ug
tingog sa trumpeta. **3** Laglagon ko ang iyang maghuhukom,
ug pamatyon ko ang tanang prinsipe uban kaniya," nag-ingon
si Yahweh. **4** Mao kini ang gisulti ni Yahweh: "Sa tulo ka mga
sala sa Juda, bisan gani sa ika-upat, dili ko gayod bakwion ang
silot, tungod kay gisalikway nila ang balaod ni Yahweh ug wala
tumana ang iyang mga kasugoan. Ang ilang pagkababakon
maoy nakapasalaag kanila nga gisubay usab sa ilang mga
amahan. **5** Paulanan ko ug kalayo ang Juda, ug lamyon
niini ang mga kuta sa Jerusalem." **6** Mao kini ang gisulti ni
Yahweh, "Sa tulo ka mga sala sa Israel, bisan gani sa ika-
upat, dili ko gayod bakwion ang silot, tungod kay gibaligya
nila ang mga walay sala alang sa plata ug ang mga kabos
sa usa ka pares sa sandalyas. **7** Gitunobtunoban nila ang
mga ulo sa mga kabos sama sa mga tawo nga nagtunob sa
abog diha sa yuta; gisalikway nila ang mga dinaogdaog. Ang
usa ka lalaki ug ang iyang amahan nakighilawas sa usa ra ka
babaye busa gipakaulawan ang akong balaang ngalan. **8**
Nanghigda sila sa kilid sa matag halaran nga nagsul-ob sa
mga bisti ingon nga mga garantiya, ug diha sa templo sa
ilang Dios nanginom sila ug bino gikan niadtong nakamulta. **9**
Apan gilaglag ko ang mga Amorihanon sa ilang atubangan,
diin ang ilang katas-on sama sa gitas-on sa kahoy nga sidro;
kusgan siya sama sa kahoy nga tugas. Bisan pa man niana
laglagon ko ang iyang mga bunga ug ang iyang mga gamot
sa ilalom. **10** Gipalingkawas ko usab kamo gikan sa yuta
sa Ehipto ug gigiyahan kamo sulod sa 40 ka tuig didto sa
kamingawan nga gipanag-iya sa mga Amorihanon. **11** Nagpili
ako ug mga propeta taliwala sa inyong mga anak nga lalaki ug
mga Nazareno gikan sa inyong mga kabatan-onan. Dili ba mao
man kini, O katawhan sa Israel? -mao kini ang pamahayag
ni Yahweh. **12** Apan gidani ninyo ang mga Nazareno nga
moinom ug bino ug gimandoan ang mga propeta nga dili
managna. **13** Tan-awa, dugmokon ko kamo sama sa karomata
nga puno sa trigo nga modugmok sa usa ka tawo. **14** Bisan pa
ang tawong abtik dili gayod makaikyas; ang kusgan mawad-
an gayod sa iyang kaugalingong kusog; bisan pa ang mga
gamhanan dili gayod makaluwas sa iyang kaugalingon. **15** Dili
gayod makasugakod ang tigpana; dili gayod makaikyas ang
kusog modagan; ang tawong nangabayo dili gayod makaluwas
sa iyang kaugalingon. **16** Bisan pa ang labing isog nga mga
manggugubat mangikyas nga hubo niadtong adlawa -mao kini
ang pamahayag ni Yahweh."

3 Paminawa kining pulong nga gisulti ni Yahweh batok
kaninyo, katawhan sa Israel, batok sa tibuok kaliwatan
nga akong gipalingkawas sa yuta sa Ehipto, **2** "Kamo lamang
ang akong gipili gikan sa tanang kaliwatan sa kalibotan. Busa
silotan ko kamo sa tanan ninyong mga sala." **3** Magkuyog ba
ang duha ka tawo kung wala sila magkasinabot? **4** Mongulob
ba ang liyon nga anaa sa lasang kung wala siyay tukbonon?
Motingog ba ang batan-ong liyon gikan sa iyang puy-anan
kung wala siyay natukob? **5** Malit-ag ba ang langgam sa yuta
kung wala kini gibutangan ug paon? Mobitik ba ang lit-ag gikan
sa yuta kung walay nalit-ag? **6** Dili ba malisang ang katawhan
kung motingog ang trumpeta sa siyudad? Moabot ba ang
katalagman sa siyudad kung wala kini gipadala ni Yahweh? **7**
Dili gayod mobuhat ug bisan unsa si Yahweh nga inyong Ginoo
gawas kung ipadayag niya ang iyang laraw ngadto sa iyang
mga sulugoon nga mga propeta. **8** Mingulob na ang liyon;
kinsa ba ang dili mahadlok? Misulti si Yahweh nga inyong
Dios; kinsa ba ang dili managna? **9** Ipadayag kini ngadto sa
mga kuta didto sa Asdod, ug sa mga kuta sa yuta sa Ehipto;
isulti, "Pagtigom kamo sa kabukiran sa Samaria ug tan-awa
ang dakong katingalahan nga anaa kaniya, ug kung unsa ang
pagpanlupig nga anaa sa babaye. **10** Kay wala sila masayod
kung unsaon pagbuhat sa husto—mao kini ang pamahayag ni
Yahweh—Naghimo sila ug kasamok ug kadaot sa ilang mga
kuta." **11** Busa, mao kini ang gisulti ni Yahweh nga Ginoo,
"Palibotan sa kaaway ang yuta. Lumpagon ug kawatan niya
ang mga kuta." **12** Mao kini ang gisulti ni Yahweh, "Sama

sa duha lamang ka mga paa, o usa ka bahin sa dalunggan,
ang maluwas sa magbalantay gikan sa baba sa liyon busa
maluwas ba ang katawhan sa Israel nga nagpuyo sa Samaria,
uban sa usa ka bahin sa lingkoranan, o ang bahin sa usa ka
higdaanan." **13** Paminaw ug pagpamatuod batok sa balay ni
Jacob —mao kini ang gisulti ni Yahweh nga inyong Ginoo, ang
Dios nga gamhanan, **14** "Kay sa adlaw nga akong silotan ang
mga sala sa Israel, silotan ko usab ang mga halaran sa Betel.
Pamutlon ang mga sungay sa halaran ug mangahulog ngadto
sa yuta. **15** Lumpagon ko ang balay sa tingtugnaw uban ang
balay sa ting-init. Mangahanaw ang mga balay nga hinimo sa
bato nga ivory, ug mangawagtang ang dagkong mga balay,
—mao kini ang gisulti ni Yahweh."

4 Paminaw niining pulong, kamong mga baka sa Bashan,
kamong anaa sa bukid sa Samaria, kamong nagdaugdaog
sa mga kabos, kamong nagyatak sa mga timawa, kamong
nagsulti sa inyong mga bana, "Dad-i kami ug ilimnon." **2** Ang
Ginoo nga si Yahweh nanumpa pinaagi sa iyang pagkabalaan,
"Tan-awa, moabot ang mga adlaw kaninyo nga birahon kamo
nila pinaagi sa mga taga, ang ulahi kaninyo pinaagi sa taga sa
isda. **3** Molatas kamo sa nangagun-ob nga paril sa siyudad,
ang matag usa kaninyo moagi niini, ug igasalabay kamo ngadto
sa Harmon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh." **4** "Adto
sa Betel ug pagpakasala, ngadto sa Gilgal ug pagpatuyang
sa pagkasala, pagdala ug mga sakripisyo matag buntag, sa
inyong ikapulo makatulo sa matag adlaw. **5** Paghalad ug
pagpasalamat pinaagi sa tinapay; imantala ang kinabubot-
on nga mga halad; ipahibalo kini, kay kini makalipay kanimo,
kamong katawhan sa Israel— mao kini ang gipahayag sa
Ginoo nga si Yahweh. **6** Gihatagan ko kamo ug hinlo nga mga
ngipon sa tibuok ninyong mga siyudad ug makulangan ug
tinapay ang tibuok ninyong mga dapit. Apan wala gihapon
kamo mibalik kanako— mao kini ang gipahayag ni Yahweh. **7**
Wala ko kamo paulani sulod sa tulo ka bulan nga adunay ting-
ani. Akong gipaulanan ang usa ka siyudad, ug wala ko paulani
ang laing siyudad. Ang usa ka bahin sa siyudad naulanan,
apan ang usa ka bahin sa yuta walay ulan ug namala kini. **8**
Nagsusapinday ang duha o tulo ka siyudad ngadto sa laing
siyudad aron sa pag-inom ug tubig, apan wala sila matagbaw.
Apan wala gihapon kamo mibalik kanako — mao kini ang
gipahayag ni Yahweh. **9** Gisakit ko kamo pinaagi sa agup-
op ug tagiptip. Ang inyong mga tanaman, ang inyong mga
ubasan, ang inyong mga igos ug ang inyong mga kahoy nga
olibo— ang mga dulon molamoy sa inyong tanom. Apan wala
gihapon kamo mibalik kanako—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh. **10** Gipadad-an ko kamo ug katalagman sama didto
sa Ehipto. Gipamatay ko ang inyong mga batan-ong lalaki
pinaagi sa espada, gikuha ang inyong mga kabayo, ug mag-
alisngaw ang kabaho sa mga patay sa inyong kampo nga
mosulod sa lungag sa inyong mga ilong. Apan wala gihapon
kamo mibalik kanako— mao kini ang gipahayag ni Yahweh. **11**
Laglagon ko ang inyong siyudad sama sa paglaglag sa Dios sa
Sodoma ug Gomora. Mahisama kamo sa kahoy nga nasunog
nga gilabnot gikan sa kalayo. Apan wala gihapon kamo mibalik
kanako—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. **12** Busa buhaton
ko ang makalilisang nga butang nganha kaninyo, o Israel; ug
tungod kay buhaton ko ang makalilisang nga butang nganha
kaninyo, pangandam sa pagtagbo sa inyong Dios, o Israel! **13**
Kay tan-awa, siya nga nagbuhat sa kabukiran ang nagbuhat
usab sa hangin, nagpadayag sa iyang panghunahuna ngadto
sa katawhan, nagpangitngit sa kabuntagon, ug naglatas sa
hataas nga mga dapit sa kalibotan. Si Yahweh, ang Dios nga
makagagahom, mao ang iyang ngalan."

5 Paminawa kining pulong nga akong ipasibaw ingon nga
pagbangotan diha kaninyo, balay sa Israel. **2** Napukan ang
babayeng ulay nga Israel; dili na siya makatindog; gisalikway
siya sa iyang yuta; walay bisan usa nga mopatindog kaniya.
3 Kay mao kini ang gisulti sa Ginoo nga si Yahweh: "Ang
liboan nga migula sa siyudad mabinlan na lamang ug gatosan,
ug kadtong migula uban sa gatosan mabinlan na lamang ug
napulo ka sakop sa balay sa Israel." **4** Kay mao kini ang
gisulti ni Yahweh ngadto sa balay sa Israel: "Pangitaa ako
ug pagkinabuhi! **5** Ayaw pangitaa ang Betel; ni mosulod
sa Gilgal; ayaw pag-adto sa Berseba. Kay bihagon gayod
ang Gilgal, ug mahimong kawang ang Betel. **6** Pangitaa si
Yahweh ug pagkinabuhi, o iyang gun-obon pinaagi sa kalayo
ang balay ni Jose. Pagalamuyon kini, ug walay bisan usa
nga makapahunong niini sa Betel. **7** Kadtong katawhan nga
nagtuis sa hustisya ngadto sa pait nga butang ug ilabay ang
matarong ngadto sa yuta!" **8** Gibuhat sa Dios ang Pleiades
ug ang Orion; gihimo niya nga kangitngit nga kabuntagon;
gihimo niyang ngitngit ang adlaw pinaagi sa kagabhion ug
gitawag ang katubigan sa dagat; gibobo niya kini ibabaw
sa kalibotan. Si Yahweh ang iyang ngalan! **9** Nagdala siya
ug kalit nga kalaglagan sa mga kusgan aron nga moabot
ang kalaglagan sa mga salipdanan. **10** Gidumtan nila ang
si bisan kinsa sa ganghaan sa siyudad, ug ilang gisalikway
ang si bisan kinsa nga nagsulti sa kamatuoran. **11** Tungod
kay inyong gilupigan ang kabos ug gikuha ang mga bahin sa
trigo gikan kaniya —bisan tuod ug nagbuhat kamo ug mga
balay sa gitiltil nga bato, dili kamo makapuyo niini. Aduna kay
maanindot nga parasan, apan dili kamo makainom ug bino
niini. **12** Kay nasayod ako nga daghan ang inyong kalapasan
ug unsa kadako ang inyong mga sala—kamo nga nagsakit sa
matarong, nagkuha ug mga suhol ug gisalikway ninyo ang
mga timawa sa ganghaan sa siyudad. **13** Busa kinsa kadtong
maampingon nga tawo nagpakahilom niana nga panahon,
kay daotan kining panahona. **14** Pangitaa ang maayo ug
dili ang daotan, aron mabuhi kamo. Busa Yahweh, ang Dios
nga makagagahom, mag-uban kaninyo, samtang magsulti ka
nga siya mao. **15** Dumti ang daotan, higugmaa ang maayo,
ipatuman ang hustisya sa ganghaan sa siyudad. Tingali si
Yahweh, ang Dios nga makagagahom, magmaluluy-on ngadto
sa nahibilin nga kaliwat ni Jose. **16** Busa, mao kini ang
gisulti ni Yahweh, ang Dios nga makagagahom, ang Ginoo,
"Adunay pagminatay anaa sa plasa, ug magasulti sila sa
tanang kadalanan, 'Pagkaalaot! Pagkaalaot! Gitawag nila ang
mga mag-uuma nga magbangotan ug ang mga nagbangotan
nga magminatay. **17** Diha sa mga parasan adunay pagminatay,
kay moagi ako sa inyong taliwala," nagsulti si Yahweh. **18**
Alaot kamong nangandoy sa adlaw ni Yahweh! Nganong
nangandoy man kamo sa adlaw ni Yahweh? Mangitngit kini ug
walay kahayag, **19** sama sa tawo nga nag-ikyas gikan sa lion
ug nakasugat siya sa uso, o moadto siya sa balay ug gibutang
niya ang iyang kamot sa paril ug mipaak kaniya ang bitin. **20**
Mahimo bang kangitngit ang adlaw ni Yahweh ug dili kahayag?
ngi-ob ug walay kahayag? **21** "Gidumtan ko, gisalikway ko ang
iyong mga Pista, wala ako mahimuot sa inyong maligdong nga
mga panagtigom. **22** Bisan tuod naghalad kamo kanako ug
mga halad sinunog ug mga halad nga trigo, dili ko kini dawaton,
ni motan-aw sa halad sa pakigdait sa inyong ginatambok
nga mga mananap. **23** Ipalayo gikan kanako ang masaba

ninyong panag-awit; dili ako maminaw sa tugtog sa inyong
mga alpa. **24** Hinunoa, tugoti ang hustisya nga modagayday
sama sa tubig, ug ang pagkamatarong magpadayon sama sa
pagdagayday sa kasapaan. **25** Gidad-an ba ninyo ako ug mga
sakripisyo ug mga halad didto sa kamingawan sulod sa 40 ka
tuig, balay sa Israel? **26** Gituboy ninyo si Sikut ingon nga
inyong hari, ug si Kaiwan, ang inyong dios sa bituon—ang
diosdios nga inyong gibuhat alang sa inyong mga kaugalingon.
27 Busa ipabihag ko kamo halayo pa sa Damascu," nagsulti si
Yahweh, nga ang ngalan mao ang Dios nga makagagahom.

6 Pagkaalaot niadtong nagpaharuhay sa Zion, ug kadtong
luwas sa kabungtoran sa Samaria, nga inila nga mga tawo
sa maayo nga mga nasod, kadtong anaa sa balay sa Israel
nga mianha sa pagtabang! **2** Ang inyong mga pangulo nag-
ingon, "Adto sa Calne ug tan-awa; gikan didto paingon sa
Hamat, ang bantogan nga siyudad; dayon lugsong ngadto
sa Gat sa filistihanon. Mas maayo ba sila kay sa imong
duha ka gingharian? mas dako ba ang ilang utlanan kaysa
imong utlanan?" **3** Alaot kadtong nagbaliwala sa adlaw sa
katalagman ug naghimo sa trono sa kasamok nga mahiduol.
4 Naghigda sila sa mga mahalon nga higdaanan ug naghigda
sila sa humok nga lingkoranan. Nagkaon sila sa karne sa mga
nating karnero gikan sa ilang mga kahayopan ug sa mga
baka nga gikan sa pasungan. **5** Nag-awit sila ug mga awit
nga walay pulos inubanan sa tugtog sa alpa; gihimo nila ang
mga tulonggon sama sa gibuhat ni David. **6** Nag-inom sila
ug ilimnom gikan sa mga panaksan ug gidihogan nila ang
ilang mga kaugalingon sa mga maayong lana, apan wala sila
magbangotan sa pagkalaglag ni Jose. **7** Busa karon bihagon
sila uban sa mga unang binihag na ug ang pista niadtong
nagpahigayon mangahanaw lamang. **8** Ako ang Ginoo nga
si Yahweh, nanumpa pinaagi sa akong kaugalingon— mao
kini ang gipahayag sa Ginoo nga si Yahweh, ang Dios nga
makagagahom, gidumtan ko ang garbo ni Jacob; gikasilagan
ko ang iyang mga salipdanan. Busa itugyan ko ang siyudad
ug ang tanan nga anaa niini." **9** Kung mahitabo kini nga
adunay napulo ka mga tawo nga mahibilin sa usa ka balay,
mamatay silang tanan. **10** Kung ang paryenti sa usa ka
tawo moadto aron pagkuha sa ilang lawas—ang tawo nga
mosunog kanila human mapagawas ang mga patay nga lawas
sa balay—kung mosulti siya ngadto sa tawo sa balay, "Aduna
ka bay kauban dinhi?" Unsa kaha kung ang tawo mosulti nga
"Wala" Unya mosulti siya, "Paghilom, kay kinahanglan dili nato
hisgutan ang ngalan ni Yahweh." **11** Kay, tan-awa, maghatag
si Yahweh ug mando, ug madugmok ang dakong balay ngadto
sa pagkapino, ug ang gamay nga balay. **12** Modagan ba ang
mga kabayo diha sa batoon nga mga pangpang? Modaro ba
ang tawo didto pinaagi sa mga baka? Apan gihimo ninyong
hilo ang hustisya ug ang bunga sa pagkamatarong ngadto sa
pagkapait. **13** Kamo nga nagmaya sa Lo Debar, nga nag-
ingon, "Wala ba namo nailog ang Karnaim pinaagi sa among
kaugalingong kusog?" **14** Apan tan-awa, magtuboy ako ug
nasod nga makigbatok kaninyo, o balay sa Israel—mao kini
ang gipahayag ni Yahweh, ang Dios nga makagagahom.
Sakiton nila kamo gikan sa Lebo Hamat ngadto sa sapa sa
Arabia."

7 Mao kini ang gipakita ni Yahweh kanako, tan-awa, naghimo
siya ug dulon ug milamoy sa nagsalingsing nga mga tanom,
tan-awa, mao kini ang ulahi nga tanom human sa pag-ani sa
hari. **2** Sa dihang nahuman na sila sa pagkaon sa mga tanom
sa yuta, miingon ako, "Ginoo nga Yahweh, palihog pasayloa;
unsaon man paglingkawas ni Jacob? Kay diyutay kaayo siya."
3 Giusab ni Yahweh ang mahitungod niini. "Dili kini mahitabo,"
miingon siya. **4** Mao kini ang gipakita sa Ginoo nga si Yahweh
kanako: Tan-awa, ang Ginoo nga si Yahweh nagtawag ug
kalayo aron sa pagsilot. Nakauga kini sa kinahiladman sa
katubigan ilalom sa kalibotan ug milamoy usab sa yuta. **5** Apan
miingon ako, "Ginoong Yahweh, palihog hunonga na; unsaon
pagkalingkawas ni Jacob? Kay diyutay kaayo siya." **6** Nausab
ang hunahuna ni Yahweh ang mahitungod niini, "Dili usab kini
mahitabo," miingon ang Ginoo nga si Yahweh. **7** Mao kini
ang gipakita ni Yahweh kanako: Tan-awa, mitindog ang Ginoo
tupad sa parel, adunay tunton sa iyang kamot. **8** Miingon si
Yahweh kanako, "Amos, unsa may imong nakita?" mitubag
ako "Usa ka tunton." Unya ang Ginoo miingon, "Tan-awa,
butangan ko ug tunton ang akong katawhan sa Israel. wala na
akoy ibilin kanila. **9** Mahimong magun-ob ang hataas nga
bahin ni Isaac, ang templo sa Israel magun-ob, ug ipabuntog
ko ang balay ni Jeroboam pinaagi sa espada." **10** Unya si
Amazia, ang pari sa Betel, nagpadala ug mensahe ngadto
kang Jeroboam, ang hari sa Israel: "Naglaraw si Amos batok
kanimo taliwala sa balay sa Israel. Dili mapas-an sa yuta ang
tanan niyang mga pulong. **11** Kay mao kini ang gisulti ni Amos,
mamatay si Jeroboam pinaagi sa espada, ug sigurado nga
mabihag ang Israel gikan sa iyang yuta." **12** Miingon si Amazia
ngadto kang Amos, "Mananagna, lakaw na, dagan balik sa
yuta sa Juda, ug kaon didto ug tinapay ug pagpropesiya. **13**
Apan ayaw na gayod pagpropiseya dinhi sa Betel, kay mao
kini ang templo sa mga hari ug harianong balay." **14** Unya
miingon si Amos kang Amazia, "Dili ako propeta ni anak sa
propeta. Usa lamang ako ka magbalantay sa kahayopan, ug
tig-atiman ako sa mga kahoy nga hegira. **15** Apan gikuha ako
ni Yahweh gikan sa pag-atiman sa kahayopan ug gisultihan
ako, 'Lakaw, pagpropesiya sa akong katawhan sa Israel.' **16**
Karon paminawa ang pulong ni Yahweh. Miingon ka, 'Ayaw
pagpropesiya batok sa Israel, ug ayaw pagsulti batok sa balay
ni Isaac.' **17** Busa mao kini ang gisulti ni Yahweh, 'Ang imong
asawa mahimong mananapaw sa siyudad; ang inyong mga
anak nga lalaki ug mga anak nga babaye mangamatay pinaagi
sa espada; sukdon ang imong yuta ug pagabalhinon; mamatay
ka sa hugaw nga yuta, ug sigurado gayod nga mabihag ang
Israel gikan sa iyang yuta.'"

8 Mao kini ang gipakita ni Yahweh kanako, Tan-awa ang
basket nga puno ug prutas! **2** Miingon siya, "Unsa man
ang imong nakita Amos?" Miingon ako, "Basket nga puno
ug prutas." Unya miingon si Yahweh kanako, "Moabot na
ang katapusan sa akong katawhan nga mga Israelita; Dili ko
na sila luwason pa. **3** Ang mga awit sa templo mahimong
pagbangotan. Nianang adlawa—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh. Modaghan ang mga patay nga lawas, ilabay sila
sa hilom sa bisan asang dapit! **4** Paminawa kini, kamong
naglupig sa mga timawa ug nagpapahawa sa mga kabos sa
ilang yuta. **5** Miingon sila, "Kanus-a man mahuman ang bag-
ong bulan, aron makabaligya kita pag-usab ug trigo? Kanus-a
man mahuman ang Adlaw nga Igpapahulay, aron makabaligya
kita ug trigo? Himuon natong diyutay ang sukod ug patas-
on nato ang kantidad, aron makalimbong kita sa sayop nga
timbangan. **6** Aron mabaligya nato ang daot nga trigo, paliton
ang kabos pinaagi sa plata, ug ang mga timawa pinaagi sa
paris nga sandalyas." **7** Nanumpa si Yahweh pinaagi sa garbo
ni Jacob, "Dili ko gayod kalimtan ang ilang mga binuhatan. **8**
Dili ba matay-og ang yuta alang niini, ug ang matag usa nga
nagpuyo niini magbangotan? Motungha ang tanan sama sa

Suba sa Nilo, ug moawas kini ug mahubas pag-usab sama sa
suba sa Ehipto. **9** "Modangat nianang adlawa—mao kini ang
gipahayag sa Ginoong Yahweh—pasalupon ko ang adlaw
sa kaudtohon, ug pangitngiton ko ang adlaw sa panahon sa
adlaw. **10** Himuon kong magbangotan ang inyong pista ug ang
tanan ninyong mga awit mahimong pagbangotan. magsul-ob
kamong tanan sa bisti sa pagbangotan ug kiskisan ang matag
ulo. Himuon ko kini sama sa pagbangotan sa usa lamang
ka anak nga lalaki, ug ang mapait nga adlaw sa kataposan
niini. **11** Tan-awa ang mga adlaw moabot na—mao kini ang
gipahayag sa Ginoo nga si Yahweh—sa dihang magpadala
ako ug kagutom sa yuta, dili kagutom sa pagkaon, ni uhawon
sa tubig, apan sa pagpaminaw sa mga pulong ni Yahweh. **12**
Magsusapinday sila sa kadagatan; Modagan sila gikan sa
amihanan paingon sa habagatan aron mangita sa pulong ni
Yahweh, apan dili nila kini mahikaplagan. **13** Nianang adlawa
ang mga maanyag nga babayeng ulay ug ang mga batan-
ong kalalakin-an mangaluya tungod sa kauhaw. **14** Kadtong
nanumpa pinaagi sa sala sa Samaria mangapukan sila ug dili
na gayod makabangon pag-usab."

9 Nakita ko ang Ginoo nga nagtindog kilid sa halaran, ug
miingon siya, "Hampaka ang tumoy sa mga haligi sa
templo aron nga matay-og ang mga patukuranan. Dugmoka
ang templo aron mahulog sa ilang mga ulo, ug patyon ko
ang nahibilin kanila pinaagi sa espada. Walay usa kanila ang
makalingkawas ug walay usa kanila nga makaikyas. **2** Bisan
pa ug mokalot sila paingon sa Seol, kuhaon ko gihapon sila
sa akong mga kamot. Bisan pa ug mosaka sila sa langit,
pakanaogon ko gihapon sila. **(Sheol h7585)** **3** Bisan pa ug
motago sila sa tumoy sa bukid sa Carmel, pangitaon ko sila
didto ug kuhaon. Bisan pa ug motago sila gikan sa akong
panan-aw ngadto sa kinahiladman sa dagat, mandoan ko
didto ang mga bitin ug mopaak kini kanila. **4** Bisan pa ug
pangbihagon sila, sa ilang mga kaaway nga naggukod kanila,
mandoan ko ang mga espada, ug mopatay kini kanila. Itutok
ko ang akong mga mata kanila alang sa kadaotan ug dili sa
kaayohan." **5** Gihikap ni Yahweh nga Ginoo nga labawng
makagagahom ang yuta ug natunaw kini; nagbangotan ang
tanang nagpuyo niini; motungha ang tanan niini sama sa
suba, ug mokunhod pag-usab sama sa suba sa Ehipto. **6**
Siya kining nagbuhat sa iyang hagdanan sa kalangitan, ug
nagbuhat sa iyang lawak sa kalibotan. Gitawag niya ang
mga tubig sa kadagatan, ug gibubo kini ibabaw sa kalibotan,
Yahweh ang iyang ngalan. **7** "Dili ba alang kanako sama man
kamo sa katawhan sa Etiopia, kamong Israelita? — mao kini
ang pahayag ni Yahweh. Dili ba gipalingkawas ko man ang
Israel gikan sa yuta sa Ehipto, ang mga Filistihanon gikan sa
Crete ug ang Sirianhon gikan sa Kir? **8** Tan-awa, nagbantay
ang mga mata sa Ginoo nga si Yahweh sa makasasala nga
gingharian, ug laglagon ko kini gikan sa kalibotan, gawas
lamang sa banay ni Jacob nga dili ko laglagon sa hingpit —
mao kini ang pahayag ni Yahweh. **9** Tan-awa, magmando
ako, ug tay-ogon ko ang puluy-anan sa Israel taliwala sa
tanang kanasoran, sama sa pag-ayag sa trigo sa ayagan,
aron nga walay mahulog bisan labing gamay nga bato ngadto
sa yuta. **10** Mamatay ang tanang makasasala nga akong
katawhan pinaagi sa espada, kadtong miingon nga, "Ang
katalagman dili gayod modangat.' **11** Nianang mga adlawa
tukuron ko ang tolda ni David nga napukan, ug ayohon ang
mga kota niini. Tukuron ko ang mga nagun-ob, ug tukuron ko
kini pag-usab sama sa nangaging mga adlaw, **12** Aron nga
ilang maangkon ang nahibilin sa Edom, ug ang tanang nasod
nga gitawag sa akong ngalan — mao kini ang pahayag ni
Yahweh— gihimo niya kini. **13** Tan-awa, moabot ang mga
adlaw—mao kini ang pahayag ni Yahweh — Sa dihang ang
magdadaro makaapas sa mangangani, ug ang mga tigpuga
sa bino makaapas kaniya nga nagpugas sa binhi. Motulo ug
tam-is nga bino sa kabukiran ug modagayday kini sa tanang
kabungtoran. **14** Dad-on ko pagbalik gikan sa pagkabihag ang
akong katawhan sa Israel. Tukoron nila ang nagun-ob nga
mga siyudad ug puy-an kini, magtanom sila ug mga paras
ug manginom sa mga bino niini, ug maghimo sila ug mga
tanaman ug mangaon sa mga bunga niini. **15** Itanom ko sila
sa ilang mga kayutaan, ug dili na gayod sila pagaibton pa
gikan sa yuta nga akong gihatag kanila," nag-ingon si Yahweh
nga imong Ginoo.

Obadia

1 Ang panan-awon ni Obadia. Ang Ginoo nga si Yahweh
miingon niini mahitungod sa Edomea: Nadungog namo ang
saysay gikan ni Yahweh, ug adunay tigpamaba nga gipadala
ngadto sa mga nasod, nga nag-ingon, “Barog! Mobarog kita
batok sa pakig-away kaniya!” **2** Tan-awa, himoon ko ikaw
nga gamay taliwala sa mga nasod, pagabiay-biayon ka gayod
sa hilabihan. **3** Nalimbongan ka sa garbo sa imong kasing-
kasing, ikaw nga nagpuyo diha sa pangpang sa dagkong
bato, sa imong puloy-anan nga naa sa hitaas; nga nag-ingon
sa imong kasingkasing, “Kinsa man ang magdala kanako
ngadto sa yuta?” **4** Bisan tuod nga ang kataas sa imong kota
sama sa agila, ug bisan tuod nahimotang ang imong salag
taliwala sa kabituonan, pukanon ko ikaw gikan didto, nag-
ingon si Yahweh. **5** Kung ang tulisan moabot kanimo, kung
ang kawatan moabot sa kagabhion (mapokan gayod ikaw!), dili
ba sila mangawat ug paigo alang sa ilang kaugalingon? Kung
ang tigtapok sa ubas moabot kanimo, dili ba sila magbilin ug
hagdawonon? **6** Gikawat ang kabtangan ni Esau, ug gikuha
ang iyang mga tinago nga bahandi! **7** Ang tanang kalalakin-an
nga imong kaabin maoy maghatod kaninyo paingon sa utlanan.
Ang kalalakin-an nga inyong mga higala maoy naglimbong
kaninyo, ug modaug batok kaninyo. Sila nga mikaon sa inyong
tinapay mihimo ug bitik alang kaninyo. Walay kaalam diha
kaniya. **8** Dili ba nianang adlawa, si Yahweh miingon, laglagon
ko ang maalamong kalalakin-an nga gikan sa Edom, ug
ang panabot gikan sa bungtod ni Esau? **9** Ug mangalisang
ang imong kusgang kalalakin-an, sa Teman, aron nga ang
matag-tawo mangahanaw gikan sa bukid ni Esau pinaagi
sa pagpatay. **10** Tungod sa kabangis nga imong gihimo
sa imong igsoon nga si Jacob, maputos ka sa kaulaw, ug
mahanaw ka hangtod sa kahangtoran. **11** Sa adlaw nga
ikaw motindog nga walay pagtagad, sa adlaw nga gidala sa
mga dumuduong ang iyang katigayonan, ug nanulod ang
mga langyaw sa iyang mga ganghaan, ug nag-ilogay sa
Jerusalem, sama ra usab ikaw kanila. **12** Apan ayaw paglipay
sa adlaw sa imong igsoon, sa adlaw sa iyang kaalaotan, ug
ayaw pagmaya taliwala sa mga katawhan sa Judah sa adlaw
sa ilang pagkapokan; ayaw pagpanghambog sa adlaw sa
ilang kalisdanan. **13** Ayaw pagsulod sa ganghaan sa akong
katawhan sa adlaw sa ilang katalagman; ayaw paglipay sa
ilang kasakitan sa adlaw sa ilang katalagman, ayaw kawata
ang ilang kabtangan sa adlaw sa ilang pagkaguba. **14** Ug
ayaw pagbarog diha sa nagsangang kadalanan, aron pagpatay
sa iyang mga nangikyas; ug ayaw itugyan sa mga kaaway
ang mga nakalahutay sa adlaw sa kalisdanan. **15** Kay ang
adlaw ni Yahweh haduol na sa tanang kanasoran. Ingon nga
imong gibuhat, buhaton usab kini kanimo; ang imong mga
binuhatan mobalik sa imong kaugalingong ulo. **16** tungod kay
miinom ka man diha sa akong balaang bukid, busa ang tanang
kanasoran magpadayon usab sa pag-inom. Moinom sila, ug
motulon, ingon nga daw wala sila namugna. **17** Apan sa Bukid
sa Sion anaa didto ang mga naka-ikyas, ug mahimo kining
balaan; ug ang panimalay ni Jacob maoy manag-iya sa ilang
kaugalingon nga gipanag-iyahan. **18** Ang panimalay ni Jacob
mahimong kalayo, ug ang panimalay ni Jose usa ka siga, ug
ang panimalay ni Esau mahimong dagami, ug pagasunogon
nila sila, ug magalamoy kanila. Walay makalingkawas ngadto
sa panimalay ni Esau, kay si Yahweh mao ang nagsulti niini.
19 Ug kadtong gikan sa Negeb mao ang manag-iya sa bukid
ni Esau, ug kadtong anaa sa Sepela sila ang manag-iya sa
yuta sa mga Filistihanon; ug manag-iya sila sa yuta ni Efraim,
ug yuta sa Samaria; ug si Benjamin mao ang manag-iya sa
Gilead. **20** Ang mga binihag nga katawhan niining nasod sa
Israel manag-iya sa yuta sa Canaan paingon sa Zarefat. Ang
mga binihag sa Jerusalem, nga anaa sa Sefarad, mao ang
manag-iya sa siyudad sa Negeb. **21** Ang mga magtatabang
motungas sa bukid sa Sion aron hukman ang bukid ni Esau,
ug ang gingharian ma-iya ni Yahweh.

Jonas

1 Karon ang pulong ni Yahweh gipadayag kang Jonas nga
anak ni Amitai, nga nagaingon, **2** "Tindog ug adto sa
Ninebe, kadtong bantogan nga siyudad, ug pagpamulong
batok niini, tungod kay ang ilang pagkadaotan midangat
na kanako." **3** Apan si Jonas mitindog aron moikyas gikan
sa presensya ni Yahweh ug moadto sa Tarsis. Milugsong
siya sa Joppa ug nakakaplag ug barko paingon sa Tarsis.
Busa nagbayad siya sa pamasahe ug misakay sa barko aron
mouban kanila paingon sa Tarsis, palayo sa presensya ni
Yahweh. **4** Apan nagpadala si Yahweh ug kusog nga hangin
ngadto sa dagat ug nahimo kining gamhanan nga bagyo sa
dagat. Sa wala madugay ang barko daw hapit na maguba.
5 Unya ang mga manlalayag nangahadlok pag-ayo ug ang
matag tawo misinggit ngadto sa iyang kaugalingon nga dios.
Ilang gilabay ngadto sa dagat ang mga karga sa barko aron
mogaan kini. Apan si Jonas mikanaog ngadto sa pinakasuok
nga bahin sa barko, ug didto siya naghigda ug nahinanok sa
pagkatulog. **6** Mao nga ang kapitan miduol ngadto kaniya ug
miingon kaniya, "Nganong natulog ka man? Bangon! Tawag sa
imong dios! Basin makamatngon pa ang imong dios kanato ug
dili kita malaglag." **7** Nag-ingnanay sila sa usag-usa, "Dali,
magripa kita, aron masayran nato kung kinsa ang hinungdan
niining daotan nga nagakahitabo kanato." Busa nagripa sila,
ug ang ripa natunong kang Jonas. **8** Unya miingon sila kang
Jonas, "Palihog sultihi kami kung kinsa ang hinungdan niining
kadaot nga nagakahitabo kanato." Unsa man ang imong
trabaho, ug asa ka man gikan? Unsa ang imong nasod ug
kang kinsa kang katawhan nahisakop?" **9** Si Jonas miingon
kanila, "Usa ako ka-Hebreohanon; ug adunay akoy kahadlok
kang Yahweh, ang Dios sa langit, nga nagbuhat sa dagat ug
sa uga nga yuta." **10** Unya misamot pa gayod sa kahadlok
ang mga tawo ug miingon kang Jonas, "Unsa man kining
imong nabuhat?" Tungod nasayod man ang mga tawo nga
mipalayo siya sa presensya ni Yahweh, tungod mitug-an man
siya kanila. **11** Unya miingon sila kang Jonas, "Unsa man
ang angay namong buhaton kanimo aron ang dagat molurang
alang kanamo?" Tungod ang dagat nag-anam pa gayod ug
kakusog. **12** Si Jonas mitubag kanila, "Dayongi ako ninyo
ug ilabay ako ngadto sa dagat. Unya ang dagat molurang
alang kaninyo, tungod nasayod ako nga ako ang hinungdan
nganong nagakahitabo kining kusog nga bagyo kaninyo." **13**
Apan ang mga tawo mibugsay pa gayod aron mobalik ang
barko sa baybay, apan dili nila kini mahimo tungod misamot pa
gayod ang dagat ug kakusog batok kanila. **14** Busa misinggit
sila kang Yahweh ug miingon, "Nagpakiluoy kami kanimo,
Yahweh, nagpakiluoy kami, ayaw kami paantosa tungod sa
kinabuhi aning tawhana, ug ayaw kami himoang sad-an sa
iyang kamatayon, tungod ikaw, Yahweh, nagbuhat kung unsa
ang makapahimuot kanimo." **15** Busa ilang gialsa si Jonas
ug gitambog sa dagat ug ang dagat miundang sa kabangis.
Unya nahadlok pag-ayo ang mga tawo kang Yahweh. **16**
Naghatag sila ug mga halad kang Yahweh ug naghimo ug
mga pagpakigsaad. **17** Karon si Yahweh nag-andam ug dako
kaayo nga isda aron lamyon si Jonas, ug si Jonas anaa sa
tiyan sa isda sulod sa tulo ka adlaw ug tulo ka gabii.

2 Unya nag-ampo si Jonas kang Yahweh nga iyang Dios
sulod sa tiyan sa isda. **2** Miingon siya, "Nagtawag ako
kang Yahweh sa panahon sa akong kalisdanan ug gitubag
niya ako; sulod sa tiyan sa seol misinggit ako sa pakitabang!
Nadungog mo ang akong tingog. **(Sheol h7585)** **3** Gitambog
mo ako ngadto sa kinahiladman, ngadto sa kasingkasing sa
dagat, ug ang mga balod nagpalibot kanako; tanang gagmay
ug dagkong mga balod miagi kanako. **4** Ug miingon ako,
"Gipapahawa ako gikan sa imong mga mata; unsaon ko
na man pagkakita pag-usab sa imong balaang templo?' **5**
Nagpalibot ang tubig kanako aron sa pagkuha sa akong
kinabuhi; ang kalawom anaa sa akong palibot; naputos ang
akong ulo sa mga sagbot sa dagat. **6** Miadto ako sa mga
patukoranan sa kinahiladman sa mga kabukiran; ang kalibotan
uban sa mga babag niini misirado kanako sa kahangtoran.
Apan gidala mo ang akong kinabuhi gikan sa bung-aw,
Yahweh, akong Dios! **7** Sa dihang hapit na mawad-an sa
panimuot ang akong kalag, nahinumdoman ko si Yahweh;
unya ang akong pag-ampo miabot kanimo, sa imong balaang
templo. **8** Kadtong naminaw sa walay pulos nga mga dios
nagsalikway sa imong pagkamatarong ngadto sa ilang mga
kaugalingon. **9** Apan alang kanako, akong ihalad kanimo uban
ang tingog sa pagpasalamat; akong tumanon kung unsa ang
akong gisaad. Ang kaluwasan moabot gikan kang Yahweh!"
10 Unya gisultian ni Yahweh ang isda, ug giluwa niini si Jonas
didto sa yuta.

3 Ang pulong ni Yahweh gipadayag kang Jonas sa ikaduha
nga higayon, nga nag-ingon, **2** "Tindog, adto sa Ninebe,
kadtong bantogan nga siyudad, ug imantala ang mensahe nga
akong gisugo kanimo nga ihatag." **3** Busa mitindog si Jonas ug
miadto sa Ninebe sa pagtuman sa pulong ni Yahweh. Karon
ang Ninebe usa ka dako kaayo nga siyudad, tulo ka adlaw
nga panaw. **4** Nagsugod si Jonas sa pagsulod sa siyudad ug
human sa usa ka adlaw nga panaw, misinggit siya ug miingon,
"Sulod sa 40 ka adlaw ang Ninebe pagalaglagon." **5** Ang mga
tawo sa Ninebe mituo sa Dios ug nagsugo sila nga magpuasa.
Misul-ob silang tanan ug sako, gikan sa pinakainila kanila
hangtod sa pinakaubos kanila. **6** Sa wala madugay miabot
ang balita sa hari sa Ninebe. Mibarog siya sa iyang trono,
gihubo ang iyang bisti ug misul-ob ug sako, ug nilingkod sa
abo. **7** Nagpadala siya ug sugo nga nag-ingon, "Sa Ninebe,
pinaagi sa katungod sa hari ug sa iyang mga halangdon, sa
dili pagtugot sa tawo ni hayop, mga panon sa baka ni panon
sa karnero, sa pagtilaw sa bisan unsa. Ayaw sila pakaona
ni paimna ug tubig. **8** Apan tugoti ang tawo ug hayop nga
magsul-ob ug sako ug tugoti nga mosangpit sila ug kusog sa
Dios. Tugoti ang matag-usa nga mobiya sa ilang daotan nga
binuhatan ug gikan sa kabangis sa ilang mga kamot. **9** Basin
diay? Mahupay ang Dios ug mausab ang iyang hunahuna ug
motalikod gikan sa iyang mapintas nga kasuko aron dili kita
mangamatay." **10** Nakita sa Dios ang ilang gibuhat, nga mibiya
sila sa ilang daotang mga binuhatan. Busa giusab sa Dios ang
iyang hunahuna mahitungod sa silot nga iyang giingon nga
buhaton kanila, ug wala niya kini buhata.

4 Apan kini daw sayop kaayo alang kang Jonas, ug nasuko
siya pag-ayo. **2** Busa nag-ampo si Jonas kang Yahweh ug
miingon, "Ah, Yahweh, dili ba mao man kini ang akong gisulti
sa dihang atua pa ako sa akong kaugalingong nasod? Mao
nga ang una kong gihimo misulay ako pag-ikyas padulong
sa Tarsis— tungod kay nasayod ako nga ikaw ang Dios nga
maluluy-on, adunay kahangawa, dugay masuko, madagayaon
sa pagkamatinud-anon, ug dili ka dali nga mopadala ug
katalagman. **3** Busa karon, Yahweh, nagahangyo ako kanimo,
kuhaa ang akong kinabuhi gikan kanako, kay mas maayo pa
alang kanako ang mamatay kaysa ang mabuhi." **4** Miingon

si Yahweh, “Maayo ba nga masuko ka pag-ayo?” **5** Unya si
Jonas migawas sa siyudad ug milingkod sa sidlakang bahin sa
siyudad. Didto nagbuhat siya ug kapasilungan ug milingkod
sa ilalom niini nga landong aron makita niya kung unsa ang
dangatan sa siyudad. **6** Nag-andam ang Dios nga si Yahweh
ug usa ka tanom ug gipatubo kini alang kang Jonas aron
malandongan ang iyang ulo ug mahupay ang iyang kasuko.
Nalipay pag-ayo si Jonas tungod sa tanom. **7** Apan nag-
andam ang Dios ug ulod sa pagsubang sa adlaw pagkasunod
buntag. Giatake niini ang tanom ug nalawos ang tanom. **8**
Nahitabo kini sa dihang taas na ang adlaw sa sunod nga
kabuntagon, nag-andam ang Dios ug init nga hangin gikan sa
sidlakan. Usab, ang adlaw miinit pag-ayo sa ulo ni Jonas ug
naluya siya. Unya nangandoy si Jonas nga mamatay nalang
siya. Miingon siya sa iyang kaugalingon, “Mas maayo pa alang
kanako nga mamatay na lang kaysa mabuhi.” **9** Unya ang
Dios miingon kang Jonas, “Maayo ba nga masuko ka pag-ayo
mahitungod sa tanom?” Ug miingon si Jonas, “Mas maayo
nga masuko ko, bisan pa ug mamatay.” **10** Si Yahweh miingon
kang Jonas, “Aduna kay kahangawa alang sa tanom, nga dili
ikaw ang naghago, ni imong gipaturok. Niturok kini sa gabii ug
namatay sa pagkagabii. **11** Busa alang kanako, kinahanglan
ba nga dili ako mahangawa sa Nineve, kadtong bantogang
siyudad, nga adunay daghan pa kaysa 120, 000 ka mga tawo
nga wala masayod sa kalahian tali sa ilang tuong kamot ug sa
ilang walang kamot, ug ang daghang mga mananap usab?”

Miquias

1 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang Mika
nga taga-Moreset sa mga panahon sa paghari ni Jotam,
ni Ahaz, ni Hezekia, ang mga hari sa Juda, ang pulong nga
iyang nakita mahitungod kini sa Samaria ug sa Jerusalem. **2**
Paminaw, kamong tanang katawhan. Paminaw, yuta, ug ang
tanan nga anaa kaninyo. Tugoti nga si Yahweh nga Ginoo
mahimong saksi batok kaninyo, ang Ginoo gikan sa iyang
balaang templo. **3** Tan-awa, mogula si Yahweh sa iyang dapit;
mokanaog siya ug motamak sa hataas nga mga dapit sa
kalibotan. **4** Matunaw ang bukid ilalom kaniya; magkabulag
ang mga walog sama sa kandila sa atubangan sa kalayo,
sama sa katubigan nga igabubo sa tumoy nga dapit. **5** Kining
tanan tungod sa pagsupak ni Jacob, ug tungod sa mga sala
sa balay sa Israel. Unsa man ang hinungdan sa pagsupak ni
Jacob? Dili ba ang Samaria? Unsa man ang hinungdan sa
hataas nga mga dapit sa Juda? Dili ba ang Jerusalem? **6**
"Himoon ko ang Samaria nga sama sa tinapok sa uma, sama
sa usa ka dapit nga pagatamnan ug mga paras. Tumbahon ko
ang iyang gambalay nga mga bato ngadto sa walog; kuhaon
ko ang tabon sa iyang mga patukoranan. **7** Pagadugmokon
ang tanan niyang kinulit nga mga larawan; ug pagasunogon
ang tanan nga gisuhol kaniya sa pagbaligya ug dungog.
Pagawagtangon ko ang tanan niya nga diosdios. Tigomon
niya ang iyang suhol sa pagpamaligya sa iyang dungog, ug
ibalik nila ang suhol sa pagbaligya ug dungog." **8** Tungod
niini nga hinungdan magsubo ug magminatay ako; maglakaw
ako nga magtiniil ug hubo; magminatay ako sama sa mga
ihalas nga iro ug magsubo sama sa mga kuwago. **9** Kay
wala nay kaayohan ang iyang samad, kay miabot kini sa
Juda. Miabot kini ngadto sa ganghaan sa akong katawhan, sa
Jerusalem. **10** Ayaw pagsulti mahitungod niini diha sa Gat;
ayaw gayod paghilak. Nagligid ako sa akong kaugalingon sa
abog didto sa Bet Leafra. **11** Pag-agi kamo, ang lumolupyo sa
Shafir, nga hubo ug naulawan. Ang mga lumolupyo sa Zaanan
wala manggula. Nagsubo ang taga-Bet-Ezel, kay nawala na
ang makapanalipod kanila. **12** Kay ang mga lumolupyo sa
Marot wala mahimutang sa paghulat sa maayong mga balita,
tungod kay gipakanaog ni Yahweh ang katalagman ngadto
sa mga ganghaan sa Jerusalem. **13** Isangon ang karwahe
ngadto sa mga kabayo, mga lumolupyo sa Lakis. Kamo, nga
mga taga-Lakis, maoy sinugdanan sa pagpakasala alang
sa anak nga babaye sa Zion, kay ang kalapasan sa Israel
nakaplagan diha kaninyo. **14** Busa maghatag kamo ug bahin
sa gasa ngadto kang Moreset Gat; ang lungsod sa Aczib
makapahiubos sa mga hari sa Israel. **15** Pagadad-on ko
pag-usab ang manlulupig diha kaninyo, mga lumolupyo sa
Maresha; moabot ang kahayag sa Israel ngadto sa Adulam.
16 Kiskisi ang inyong ulo ug gupiti ang inyong buhok alang sa
mga kabataan nga inyong gikahimut-an. Opawi ang inyong
kaugalingon sama sa mga agila, kay ang inyong mga anak
pagakuhaon gikan kaninyo.

2 Alaot kadtong naglaraw ug daotan, kadtong naglaraw nga
magbuhat ug daotan samtang naghigda. Sa pagdan-ag sa
kabuntagon buhaton nila kini tungod kay aduna silay gahom.
2 Nagtinguha sila ug kaumahan ug sakmiton kini; nagtinguha
sila ug mga balay ug ilogon kini. Daogdaogon nila ang usa ka
tawo ug ang iyang panimalay, ang usa ka tawo ug ang iyang
panulondon. **3** Busa miingon si Yahweh niini, "Tan-awa, hapit
ko na ipahamtang ang katalagman batok niini nga banay, nga
dili gayod ninyo matangtang gikan sa inyong mga liog. Dili na
kamo maglakaw nga mapahitas-on, tungod kay daotan kini
nga panahon. **4** Nianang adlawa awitan kamo sa inyong mga
kaaway ug alawiton mahitungod kaninyo, ug magbangotan
uban ang pagdangoyngoy. Moawit sila, 'Kaming mga Israelita
nalaglag na gayod sa hingpit; giusab ni Yahweh ang utlanan sa
akong katawhan. Giunsa man niya kini pagkuha gikan kanako?
Gibahinbahin niya ang among mga kaumahan ngadto sa
mga mabudhion!'" **5** Busa, kamong adunahan nga mga tawo
walay mabahinan sa inyong mga kaliwat sa utlanan pinaagi sa
pagripa diha sa panagtigom kang Yahweh. **6** "Ayaw panagna,"
miingon sila. "Kinahanglan dili sila managna niini nga mga
butang; ang kaulawan kinahanglan dili gayod modangat." **7**
Angay ba gayod kining isulti, panimalay ni Jacob, "Nasuko ba
ang Espiritu ni Yahweh? Binuhatan ba gayod niya kini?" Dili
ba makaayo man ang akong mga pulong ngadto kang bisan
kinsa nga naglakaw sa pagkamatarong? **8** Sa dili pa lamang
dugay mibatok ang akong katawhan sama sa usa ka kaaway.
Gihukas ninyo ang kupo, ang mga bisti, gikan niadtong mga
nangagi nga walay pagpasidaan, sama sa mga sundalo nga
mipauli gikan sa gubat ngadto sa dapit nga gihunahuna nila
nga luwas. **9** Giabog ninyo ang mga babaye nga sakop sa
akong katawhan gikan sa ilang maanindot nga mga balay;
giilog ninyo ang akong mga panalangin gikan sa ilang batan-
ong mga anak hangtod sa kahangtoran. **10** Barog ug biya,
kay dili kini mao ang dapit nga inyong kapuy-an, tungod sa
kahugaw niini; nalaglag na kini sa hingpit nga kadaotan. **11**
Kung adunay usa ka tawo nga moanha diha kaninyo nga may
espiritu sa dili matuod ug bakak, unya moingon, "Managna
ako kaninyo mahitungod sa bino ug makahubog nga ilimnon,"
ilhon siya nga propeta alang niini nga katawhan. **12** Tigomon
ko gayod kamong tanan, O Jacob. Tigomon ko gayod ang
mga nahibilin sa Israel. Tigomon ko sila sama sa mga karnero
diha sa toril, sama sa panon sa kahayopan taliwala sa ilang
sibsibanan. Adunay kasaba tungod sa kadaghan sa katawhan.
13 Adunay usa ka tawo nga mag-una sa agianan aron ilang
sundon. Giguba nila ang ganghaan ug manggawas; mag-una
ang ilang hari kanila. Si Yahweh ang mangulo kanila.

3 Miingon ako, "Karon paminaw, kamong mga pangulo ni
Jacob ug mga magmamando sa panimalay sa Israel:
Dili ba husto man ang inyong pagsabot sa hustisya? **2**
Kamo nga nasilag sa maayo ug nahigugma sa daotan, kamo
nga milangkat sa ilang mga panit, sa ilang mga unod gikan
sa ilang mga bukog— **3** gikaon usab ninyo ang unod sa
akong katawhan, ug gilangkat ang ilang panit, gibali ang
ilang mga bukog, ug gitagodtagod kini, sama sa karne nga
anaa sulod sa kulon, ug sa karne nga anaa sulod sa kaldero.
4 Unya motuaw kamong mga magmamando ngadto kang
Yahweh, apan dili niya kamo tubagon. Itago niya ang iyang
panagway gikan kaninyo nianang taknaa, tungod kay gibuhat
ninyo ang daotang binuhatan." **5** Nagsulti si Yahweh niini
mahitungod sa mga propeta nga nakapahisalaag sa akong
katawhan, "Kadtong mga nagpakaon kanila nagpahibalo,
'Adunay kauswagan.' Apan alang niadtong walay bisan unsang
gihungit sa ilang mga baba, nangandam sila ug gubat batok
kaniya. **6** Busa, mahimo kining kagabhion alang kaninyo
aron wala kamoy makita; mongitngit kini aron wala na kamoy
panan-awon. Mosalop na ang adlaw sa mga propeta, ug dili
na modan-ag ang kahayag diha kanila. **7** Mapakaulawan ang
mga mananagna, ug mangalibog ang mga salamangkero.
Sap-ungan nilang tanan ang ilang mga baba, kay wala may
katubagan gikan kanako." **8** Apan alang kanako, napuno ako

sa gahom pinaagi sa Espiritu ni Yahweh, ug napuno ako sa
hustisya ug kusog, aron mapadayag kang Jacob ang iyang
kalapasan, ug ngadto sa Israel ang iyang kasal-anan. **9** Karon
paminawa kini, kamong mga pangulo sa panimalay ni Jacob,
ug mga magmamando sa panimalay sa Israel, kamo nga
nagdumot sa hustisya, ug nagtuis sa tanang matarong. **10**
Gitukod ninyo ang Zion pinaagi sa dugo ug ang Jerusalem
pinaagi sa kasal-anan. **11** Naghukom ang inyong mga pangulo
alang sa usa ka suhol, nanudlo ang inyong mga pari alang sa
usa ka bayad, ug nanagna ang inyong mga propeta alang sa
salapi. Apan nagsalig gihapon kamo kang Yahweh ug nag-
ingon, "Dili ba nag-uban man si Yahweh kanato? Walay kadaot
nga modangat kanato." **12** Busa, tungod kaninyo, ipadaro ko
ang Zion sama sa uma, mahimong tapok sa pagkaguba ang
Jerusalem, ug mahisama sa kalasangan ang bungtod nga
nahimotangan sa templo.

4 Apan sa kataposang mga adlaw mahitabo gayod nga ang
bukid nga nahimutangan sa balay ni Yahweh tukoron labaw
sa ubang mga bukid. Bayawon kini labaw pa sa kabungtoran,
ug magbaha ang katawhan padulong niini. **2** Daghang
kanasoran ang mangadto ug moingon, "Dali, manungas kita
ngadto sa bukid ni Yahweh, ngadto sa balay sa Dios ni Jacob.
Tudloan kita niya sa iyang mga pamaagi, ug molakaw kita sa
iyang mga agianan." Kay mogula gikan sa Zion ang balaod,
ug gikan sa Jerusalem ang pulong ni Yahweh. **3** Hukman
niya ang daghang katawhan ug mohukom kalabot sa daghang
kanasoran sa halayo. Himoon nila ang ilang mga espada
nga mga lipya sa daro ug himoong mga garab ang ilang
mga bangkaw. Dili mohulbot ug espada ang usa ka nasod
batok sa laing nasod, ni magbansay pa sila alang sa gubat. **4**
Hinuon, maglingkod ang matag tawo ilalom sa iyang parasan
ug ilalom sa iyang kahoy'ng igera. Walay bisan usa nga
makapahadlok kanila, tungod kay namulong na ang baba ni
Yahweh nga labawng makakagahom. **5** Kay maglakaw ang
tanang katawhan diha sa ngalan sa ilang tagsatagsa ka dios.
Apan maglakaw kita diha sa ngalan ni Yahweh nga atong Dios
hangtod sa kahangtoran. **6** "Nianang adlawa," miingon si
Yahweh, "Tapokon ko ang piang ug tigomon ko ang sinalikway,
kadtong akong gisakit. **7** Himoon ko nga magpabilin ang piang,
ug ang mga sinalikway ngadto sa lig-on nga nasod, ug ako, si
Yahweh, maghari kanila sa Bukid sa Zion, karon ug hangtod sa
kahangtoran. **8** Alang kaninyo, nga nagbantay sa mga panon
sa karnero gikan sa tore, ang bungtod sa anak nga babaye sa
Zion—moabot kini kaninyo, mahibalik ang inyong gidumalahan
kaniadto, ang gingharian nga nahisakop sa anak nga babaye
sa Jerusalem. **9** Karon, nganong misingggit man kamo sa
makusog? Wala bay hari taliwala kaninyo? Nangamatay na ba
ang inyong magtatambag? Mao ba kini ang hinungdan sa
inyong pagping-it sa kasakit sama sa babaye nga nagbati?
10 Pabilin sa kasakit ug pagbati aron sa pagpanganak, anak
nga babaye sa Zion, sama sa babaye nga nagbati. Kay
karon pagawason na kamo sa siyudad, papuy-on sa uma, ug
paadtoon sa Babilonia. Luwason kamo didto. Luwason kamo
ni Yahweh gikan sa kamot sa inyong mga kaaway. **11** Karon
daghang kanasoran ang nagkatigom aron makigbatok kaninyo;
nag-ingon sila, 'Pasagdi siya nga mahugawan; pasagdi nga
ang atong mga mata makakita sa Zion.'" **12** Miingon ang
propeta, "Wala sila masayod sa gihunahuna ni Yahweh, ni
makasabot sa iyang mga laraw, kay gitigom niya sila sama sa
mga uhay nga giokonon. **13** Nag-ingon si Yahweh, "Barog ug
paggiok, anak nga babaye sa Zion, kay himoon kong puthaw
ang imong sungay, ug himoon kong bronse ang imong mga
kuko. Laglagon ninyo ang daghang katawhan. Ako si Yahweh,
maako ang ilang mga inilog nga bahandi, ang ilang mga
gipanag-iyahan alang kanako, ang Ginoo sa tibuok kalibotan.

5 Karon pagtigom sa pagpakig-away, anak nga babaye sa
mga sundalo, nagpalibot na ang mga sundalo sa siyudad,
bunalan nila gamit ang sungkod ang aping sa maghuhukom
sa Israel. **2** Apan kamo, Bethlehem Efrata, bisan gamay
lamang kamo nga banay ni Juda, gikan kaninyo ang usa nga
moanhi kanako aron sa pagdumala sa Israel, nga nagsugod
gikan pa kaniadto nga panahon, gikan sa walay kataposan. **3**
Busa biyaan sila sa Dios, hangtod sa panahon nga kadtong
manamkon manganak, ug ang uban sa iyang igsoong mga
lalaki mobalik ngadto sa katawhan sa Israel. **4** Motindog
siya ug pagabantayan niya ang iyang panon diha sa kusog
ni Yahweh, sa pagkahalangdon sa ngalan ni Yahweh nga
iyang Dios. Magpabilin sila, unya mahimo siyang bantogan
ngadto sa kinatumyan sa kalibotan. **5** Mahimo siya nga atong
kalinaw. Sa dihang moabot ang taga-Asiria sa atong yuta,
sa dihang magpanon sila padulong sa atong mga kuta, busa
magatindog kita batok kanila sa pito ka mga magbalantay
sa karnero ug walo ka mga pangulo sa mga sundalo. **6**
Bantayan nila ang yuta sa Asiria gamit ang mga espada,
ug sa mga ganghaan sa yuta ni Nimrod. Luwason niya kita
gikan sa taga-Asiria, sa dihang moabot sila sa atong yuta, sa
dihang magpanon sila pasulod sa atong mga utlanan. **7** Ang
nahibilin nga kaliwatan ni Jacob maanaa taliwala sa daghang
katawhan, sama sa yamog gikan kang Yahweh, sama sa tubig
ulan ngadto sa sagbot, nga wala maghulat sa tawo, ug wala
sila naghulat alang sa mga anak sa tawo. **8** Ang nahibilin nga
kaliwatan ni Jacob igapataliwala sa mga nasod, taliwala sa
daghang katawhan, sama sa liyon taliwala sa mga mananap
sa kalasangan, sama sa nating liyon taliwala sa panon sa
karnero. Sa dihang mosulod siya ngadto kanila, tamakan niya
sila ug kuniskunison, ug wala gayoy bisan usa nga moluwas
kanila. **9** Igabayaw ang inyong kamot batok sa inyong mga
kaaway, ug magalaglag kini kanila. **10** "Mahitabo kini nianang
adlawa," miingon si Yahweh, "nga laglagon ko ang inyong mga
kabayo taliwala kaninyo ug dugmokon ko ang inyong mga
karwahe. **11** Pagagun-obon ko ang mga siyudad sa inyong
yuta ug laglagon ko ang tanan ninyong mga salipdanan. **12**
Laglagon ko ang salamangka sa inyong kamot, ug wala na
gayod kamoy mga mananagna. **13** Laglagon ko ang mga
kinulit nga larawan ug ang inyong bato nga mga haligi nga
anaa kaninyo. Dili na kamo mosimba sa binuhat sa inyong
mga kamot. **14** Paga-ibton ko ang inyong mga haligi nga si
Ashera taliwala kaninyo, ug pagalaglagon ko ang inyong mga
siyudad. **15** Pagasilotan ko sa pagpanimalos sa kasuko ug
kapungot ngadto sa kanasoran nga wala naminaw."

6 Karon paminawa kung unsa ang isulti ni Yahweh, "Tindog
ug ipahayag ang imong sumbong atubangan sa mga
kabukiran; padungga ang kabungtoran sa inyong tingog. **2**
Paminawa ang sumbong ni Yahweh, kamo nga mga kabukiran,
ug kamo nga nagpabilin nga mga patukoranan sa kalibotan.
Kay adunay sumbong si Yahweh sa iyang katawhan, ug
makighusay siya diha sa hukmanan batok sa Israel." **3** "Akong
katawhan, unsa man ang nabuhat ko kaninyo? Giunsa ko
man kamo paglisodlisod? Pagpamatuod batok kanako! **4** Kay
gipagawas ko kamo gikan sa yuta sa Ehipto ug giluwas kamo
gikan sa balay sa pagkaulipon. Gipadala ko si Moises, si Aaron,
ug si Miriam nganha kaninyo. **5** Akong katawhan, hinumdomi
kung unsa ang giplano ni Balak nga hari sa Moab, ug kung

giunsa siya pagtubag ni Balaam nga anak nga lalaki ni Beor sa
dihang miadto kamo gikan sa Shitim paingon sa Gilgal, aron
masayran ninyo ang matarong nga mga buhat ni Yahweh." **6**
Unsa man ang akong angay dad-on ngadto kang Yahweh,
sa dihang moyukbo ako sa halandong Dios? Moadto ba ako
kaniya uban ang mga halad sinunog, nga mga nating baka nga
usa pa lamang ka tuig? **7** Mahimuot ba si Yahweh sa liboan
ka mga torong karnero, o sa napulo ka libo nga mga suba sa
lana? Angay ko bang ihalad ang akong kamagulangang anak
alang sa akong kalapasan, ang bunga sa akong lawas alang
sa akong kaugalingong sala? **8** Gisultihan kamo niya, tawo,
kung unsa ang maayo, ug kung unsa ang gikinahanglan ni
Yahweh kaninyo: Pagmakiangayon, pagmahigugmaon, ug
pagmapainubsanon uban sa inyong Dios. **9** Ang tingog ni
Yahweh nagpahibalo ngadto sa siyudad— bisan gani karon
ang kaalam nag-ila sa imong ngalan: "Hatagi ug pagtagad ang
sungkod, ug ang nagbutang niini sa maong dapit. **10** Adunay
bahandi sulod sa mga balay sa daotan nga linimbongan, ug
limbongan nga mga sukdanan nga dulumtanan. **11** Ilhon ko ba
nga walay sala ang tawo kung nagagamit siya ug tikasan nga
timbangan, uban ang puntil sa malimbongong timbangan? **12**
Ang tawong adunahan puno sa pagpanlupig, ang lumolupyo
nagasultig bakak, ug malimbongon ang ilang mga dila. **13**
Busa gipahamtang ko kaninyo ang hilabihan nga samad,
giguba ko kamo tungod sa inyong mga sala. **14** Makakaon
kamo apan dili matagbaw; ang inyong pagkauhaw magpabilin
diha kaninyo. Magtipig kamo ug pagkaon apan dili kamo
makatigom, ug kung unsa ang inyong matigom ihatag ko sa
espada. **15** Magapugas kamo apan dili makaani; maggiok
kamo sa inyong mga olibo apan dili kamo madihogan sa
inyong kaugalingon sa lana; magpuga kamo ug mga ubas
apan dili kamo makainom ug bino. **16** Gituman ang mga
balaod nga gihimo ni Omri, ug ang tanang binuhatan sa
balay ni Ahab. Naglakaw kamo pinaagi sa ilang tambag. Busa
himoon ko kamo nga guba nga siyudad, ug libakon kamo nga
lumulupyo, ug magaantos kamo sa pagtamay ingon nga akong
katawhan."

7 Alaot ako! Kay nahisama ako sa dihang nahuman na ang
ting-ani sa ting-init, ug bisan usab ang paghagdaw sa
nahibilin nga mga ubas sa kaparasan: Wala nay pungpong
sa bunga nga makaplagan, walay bag-ong hinog nga igera
nga akong nakuha. **2** Nangahanaw na ang matinud-anon nga
mga tawo sa yuta, wala nay matarong nga tawo sa tibuok
katawhan. Namakak silang tanan sa paghulat aron sa pag-
ula sa dugo; dakpon sa matag usa ang iyang kaugalingong
igsoon nga lalaki gamit ang pukot. **3** Hanas ang ilang mga
kamot sa pagbuhat ug daotan: ang magmamando mangayo
ug salapi, ang maghuhukom andam nga modawat ug suhol,
ug ang gamhanan nga tawo nagsulti sa uban kung unsa ang
buot niyang angkonon. Busa nagkahiusa sila sa paglaraw. **4**
Ang labing maayo kanila sama sa mga sampinit, ang labing
matarong kanila daotan pa sa kural nga tunokon. Mao kini
ang adlaw nga gisulti sa inyong magbalantay, ang adlaw sa
inyong silot. Karon mao kini ang panahon sa ilang kalibog. **5**
Ayaw pagsalig sa bisan kinsa nga silingan, ayaw pagsalig sa
bisan kinsa nga higala. Pagmatngon kung unsa ang inyong
isulti bisan paman sa babaye nga nag-unlan sa inyong mga
bukton. **6** Kay dili magatahod ang anak nga lalaki sa iyang
amahan, ang anak nga babaye mosukol batok sa iyang inahan,
ug ang umagad nga babaye makigbatok sa iyang ugangan
nga babaye. Ang mga kaaway sa tawo mao ang mga tawo
nga anaa sa iyang kagaulingong panimalay. **7** Apan alang
kanako, magatan-aw ako ngadto kang Yahweh. Magahulat
ako sa Dios alang sa akong kaluwasan; makadungog ang
akong Dios kanako. **8** Ayaw paglipay batok kanako, akong
kaaway. Human ako mapukan, mobangon ako. Sa dihang
molingkod ako diha sa kangitngit, si Yahweh mao ang akong
kahayag. **9** Tungod kay nakasala ako batok kang Yahweh,
antoson ko ang iyang kasuko hangtod nga labanan niya ako,
ug magpakanaog ug paghukom alang kanako. Dad-on niya
ako ngadto sa kahayag, ug makita ko siya nga magluwas
kanako diha sa iyang pagkamatarong. **10** Unya makita kini
sa akong mga kaaway, ug mokuyanap ang kaulaw sa tawo
nga nagsulti kanako, "Asa man si Yahweh nga imong Dios?"
Motan-aw ako kaniya; pagatamakan siya sama sa lapok nga
anaa sa kadalanan. **11** Moabot ang adlaw nga tukoron ang
inyong mga kuta; nianang adlawa palaparon pa pag-ayo
ang mga utlanan. **12** Nianang adlawa moanha kaninyo ang
inyong mga katawhan, gikan sa Asiria ug sa mga siyudad sa
Ehipto, gikan sa Ehipto ngadto sa dakong suba, ang Eufrates,
gikan sa dagat ngadto sa dagat, ug gikan sa bukid ngadto
sa bukid. **13** Mahimong biniyaan kadtong mga yutaa tungod
sa katawhan nga namuyo karon didto, tungod sa bunga
sa ilang mga binuhatan. **14** Bantayi ang imong katawhan
gamit ang imong sungkod, ang panon sa imong panulondon.
Nagpuyo sila nga nag-inusara diha sa kasagbotan, taliwala sa
kalasangan. Pasibsiba sila diha sa Basan ug sa Gilead sama
sa nanglabay nga mga adlaw. **15** Sama sa mga adlaw sa
dihang migawas kamo sa yuta sa Ehipto, ipakita ko kanila ang
mga kahibulongan. **16** Makita sa kanasoran ug maulaw sa
tanan nilang gahom. Sampongan nila ang ilang mga baba
sa ilang mga kamot; dili na makadungog ang ilang mga
dalunggan. **17** Motilap sila ug abog sama sa bitin, sama
sa mga binuhat nga nagakamang sa yuta. Manggula sila
sa ilang gitagoan uban ang kahadlok; magaduol sila nga
mahadlok kanimo, Yahweh nga among Dios, ug mangahadlok
sila tungod kanimo. **18** Kinsa ba ang Dios nga sama kanimo,
nga magawagtang sa sala, ikaw nga nagpasaylo sa kalapasan
sa nahibilin sa imong panulondon? Dili molungtad ang imong
kasuko, tungod kay mahigugmaon ka nga nagpakita kanamo
sa imong matinud-anon nga kasabotan. **19** Magmaluluy-on
ka kanamo pag-usab; tunobtunoban mo ang among mga
kasaypanan. Itambog mo ang among mga sala ngadto sa
kinahiladman sa dagat. **20** Ihatag mo ang kamatuoran ngadto
kang Jacob ug ang matinud-anon nga kasabotan ngadto
kang Abraham, ingon nga nanumpa ka ngadto sa among
katigulangan sa nanglabay nga mga adlaw.

Nahum

1 Ang gipamulong mahitungod sa Ninibe. Ang Libro sa
Panan-awon ni Nahum, ang Elkoshite. **2** Si Yahweh
ang abugho-an nga Dios ug nagapanimalos; si Yahweh
nagapanimalos ug puno sa kapungot; si Yahweh nanimalos sa
iyang mga kaaway, ug nagapadayon ang iyang kasuko sa
iyang mga kaaway. **3** Si Yahweh dugay masuko ug gamhanan
siya kaayo; walay hinungdan nga sultihan niya ang mga
kaaway nga wala silay sala. Buhaton ni Yahweh nga iyang
agianan ang alimpulos ug ang bagyo, ug ang mga panganod
mao ang abog sa iyang mga tiil. **4** Gibadlong niya ang dagat
ug gipa-uga kini; gipauga niya tanang mga kasubaan. Huyang
si Bashan, ug si Carmel usab; ug ang mga bulak sa Lebanon
huyang. **5** Nauyog ang kabukiran sa iyang presensiya; ug ang
kabungtoran nalanay; ang yuta nahugno sa iyang presensiya,
lakip ang kalibotan ug ang tanan nga mga tawo nga nagpuyo
niini. **6** Kinsa man ang makabarog sa iyang kapungot? Kinsa
man ang makasukol sa kabangis sa iyang kasuko? Ang iyang
kapungot gibubo sama sa kalayo, ug ang mga bato nadugmok
pinaagi kaniya. **7** Maayo si Yahweh, dalangpanan sa adlaw sa
kasamok; ug matinud-anon siya niadtong nagdangop kaniya.
8 Apan pagatapuson gayod niya ang iyang mga kaaway uban
sa lunop; ug gukdon niya sila sa kangitngit. **9** Unsa man ang
inyong gilaraw mga tawo batok kang Yahweh? Pagatapuson
gayod niya kini; ang kasamok dili na makabarog sa ikaduha
nga higayon. **10** Kay sila magkagubot sama sa tunokon nga
mga tanom; natuhop sila sa ilang kaugalingon nga ilimnon; sila
hingpit nga lamyon sa kalayo sama sa uga nga dagami. **11**
Adunay usa nga mibarog taliwa kaninyo, Ninibe, nga naglaraw
ug daotan batok kang Yahweh, ang usa nga nagdasig sa
pagkadaotan. **12** Mao kini ang gisulti ni Yahweh: "Bisan pa ug
kusgan sila ug kumpleto, mapungil gihapon sila; ang ilang
mga katawhan mawala. Apan ikaw, Judah: Bisan tuod gisakit
ko ikaw, dili ko na ikaw sakiton. **13** Karon ako nang putlon
kanang yugo sa mga tawo gikan kanimo; ako nang putlon ang
imong mga kadina." **14** Ug naghatag si Yahweh ug mando
mahitungod kanimo, Ninibe: "Wala nay kaliwat nga modala sa
imong ngalan. Wagtangon nako ang kinulit nga mga hulagway
ug ang mga hulagway nga hinimo sa puthaw gikan sa mga
balay sa inyong dios-dios. Ako magakalot sa imong mga
lubnganan, kay ikaw makauulaw." **15** Tan-awa, sa kabukiran
adunay tiil sa usa ka tawo nga magdala sa maayong balita,
nga magpasayod sa kalinaw! Sauloga ang imong Kapistahan,
Judah, ug ampingi ang imong panaad, kay ang daotan dili na
makasulong kanimo; hingpit na ang iyang pagkawagtang.

2 Ang usa nga modugmok kanimo padulong na aron makig-
batok kanimo. Butangi ug tawo ang mga pader sa siyudad,
bantayi ang mga kadalanan, himoa ang imong kaugalingon
nga lig-on, tigoma ang imong mga kasundalohan. **2** Kay si
Yahweh ang magpasig-uli sa pagkahalangdon ni Jacob, sama
sa pagkahalangdon sa Israel, bisan pa ug giguba ug gilaglag
sa mga kawatan ang mga sanga sa ilang kaparasan. **3** Pula
ang mga taming sa iyang makusganong kalalakin-an, ug ang
maisogong kalalakin-an gibistihan ug pula; ang mga karwahe
nanagpangidlap uban ang ilang puthaw sa adlaw nga nahimo
silang andam, ug ang cipris nga bangkaw ila nang gikaway. **4**
Ang mga karwahe misutoy na sa mga kadalanan; nagdali-
dali sila nga nagbalikbalik diha sa halapad nga kadalanan.
Daw sama sila sa mga sulo, ug nanagan sila sama sa mga
kilat. **5** Ang usa nga modugmok kanimo nagtawag sa iyang
mga opisyal; nagkabangga-anay ang matag-usa diha sa
ilang pagmartsa; nagdali-dali sila aron sulungon ang pader
sa siyudad. Ang dagko nga taming naandam na aron sa
pagpanalipod sa mga moataki. **6** Ang mga ganghaan sa mga
suba napugos sa pag-abli, ug ang palasyo nangaguba. **7**
Ang rayna gihuboan sa iyang mga sanina ug gibihag; ang
iyang mga sulugoon nga babaye nagdanguyngoy sama sa
mga salampati, ug nagpamukmok sa ilang mga dughan. **8**
Ang Ninibe mahisama sa nagtulo nga linaw sa tubig, uban
ang iyang katawhan nga mibuhagay sama sa naga-agas nga
tubig. Misinggit ang uban, "Hunong, hunong," apan walay
usa nga milingi. **9** Panguha-a ang kinawat nga mga plata,
panguha-a ang kinawat nga bulawan, kay walay kataposan
niini, ngadto sa katahom sa tanang maayo nga mga butang
sa Ninibe. **10** Ang Ninibe haw-ang ug naguba na. Naluya
ang kasingkasing sa matag-usa, nangurog ang ilang mga
tuhod, ug ang kasubo anaa sa tanan; nangluspad ang ilang
mga dagway. **11** Asa naman ang langob sa mga liyon, ang
dapit kung asa ginapakaon ang gagmay nga mga liyon, ang
dapit diin nagalakaw-lakaw ang laki ug baye nga liyon, uban
ang gagmay nga mga liyon, diin wala silay gikahadlokan?
12 Ang liyon mowatas-watas sa iyang mga tinukob alang
sa iyang gagmay nga mga liyon; siya moluok sa iyang mga
tinukob alang sa mga bayeng liyon, ug pun-on niya sa iyang
mga tinukob ang langob, ug mapuno ang iyang tagoanan sa
giwatas-watas nga mga lawas. **13** "Tan-awa, makigbatok ako
kanimo"—mao kini ang gipamulong ni Yahweh sa katawhan.
"Sunogon ko ang inyong mga karwahe ug mag-aso kini,
ug ang espada magalamoy sa imong batan-ong mga liyon.
Pagaputlon ko ang imong pagkakawatan gikan sa imong
kayutaan, ug dili na gayod madunggan ang mga tingog sa
imong mga mensahero."

3 Pagkaalaot sa siyudad nga napuno sa dugo! Napuno
kini sa pagpamakak ug pagpangawat sa kabtangan; ang
mga biktima anaa kanunay kaniya. **2** Apan karon adunay
kasaba sa mga paglatigo ug ang tingog sa mga ligid nga
nagtuyok, nagdagan nga mga kabayo, ug nag-untol untol
nga mga karwahe. **3** Adunay mga tawong nagkabayo nga
misulong, nagpangidlap nga mga espada, nagsinawsinaw nga
mga bangkaw, daghan ang mga minatay, nagtipun-og ang
mga lawas. Dili maihap ang mga patay nga lawas; ang ilang
mga kaaway nangapandol diha kanila. **4** Kini nahitabo tungod
sa unodnong mga buhat sa mga maanyag nga nagbaligya sa
ilang dungog, ug ang hanas sa paggamit ug salamangka, nga
nagbaligya sa kanasoran pinaagi sa iyang pagkabigaon, ug
tungod kaniya ang katawhan nagabuhat ug salamangka. **5**
"Tan-awa, makigbatok ako kanimo"—kini ang gisulti ni Yahweh
nga makagagahom. "Akong pagawalison ang imong palda
ug ipakita ang imong tinagoang bahin ngadto sa kanasoran,
maulawan ka ngadto sa mga gingharian. **6** Labayan ko ikaw
ug hugaw ug mahimo kang mangil-ad; himoon ko ikaw nga
talan-awon sa tanan. **7** Moabot ang panahon nga molikay
ang tanan motan-aw kanimo ug moingon, 'nagun-ob na ang
Nineve; kinsa ba ang mohilak alang kaniya?' Asa man ako
makakita ug tawo nga mohupay kanimo?" **8** Ninibe, mas
labaw pa ba ikaw kaysa sa Tebes, nga natukod sa Suba sa
Nilo, nga nalibotan siya ug tubig, nga ang nanalipod mao ang
lawod, nga ang pader niini mao ang dagat? **9** Ang Etiopia ug
ang Ehipto mao ang iyang kusog, ug kini walay kinutoban; ang
Put ug ang Libya mao ang iyang kaabin. **10** Apan ang Tebes
nabihag; ug naulipon siya; ang iyang gagmay nga kabataan

gipangwataswatas diha sa likoanan sa mga dalan; ang iyang
mga kaaway nagripa alang sa iyang halangdon nga kalalakin-
an, ug gipangkadinahan ang tanan niyang mga bantogan nga
tawo. **11** Mahubog ka usab; ug mosulay ka sa pagtago, ug
mangita ka usab ug katagoan gikan sa imong kaaway. **12**
Ang tanan nimong mga kota mahisama sa kahoy nga igera
nga mao pay pagkahinog: kung uyogon kini, mangahulog kini
ngadto sa baba sa mokaon niini. **13** Tan-awa, ang katawhan
nga anaa kanimo mga babaye; ang ganghaan sa imong yuta
abli kaayo alang sa imong mga kaaway; gilamoy sa kalayo
ang ilang mga rehas. **14** Lakaw pagkalos ug tubig alang
sa nanagbabag; palig-ona ang imong kota; adto ngadto sa
yuta nga kulonon masaha kini; kuhaa ang hulmahan alang
sa tisa. **15** Lamoyon ka didto sa kalayo, ug ang espada
maoy mopokan kanimo. Pagalamoyon ka niini ingon nga mga
gagmay nga dulon nga molamoy sa tanan. Himoa ang imong
kaugalingon sama kadaghan sa gagmay nga mga dulon,
pagdaghan sama sa dagkong mga dulon. **16** Gipadaghan
nimo ang imong mga tigbaligya nga mas daghan pa kaysa
mga bituon sa kalangitan; apan sama sila sa gagmay nga
mga dulon: mangawat sila sa yuta ug unya molupad palayo.
17 Ang imong mga prinsipe sama kadaghan sa dagkong
mga dulon, ug ang imong mga heneral sama sa ilang panon
nga mitugdong sa mga pader sa adlaw nga tingbugnaw.
Apan sa dihang mosidlak ang adlaw manglupad sila ug walay
usa nga nasayod kung asa. **18** Hari sa Asiria, ang imong
magbalantay nakatulog; ang imong magmamando nagpahulay.
Nagkatibulaag ang imong katawhan sa kabukiran, ug walay
usa nga makatigom kanila. **19** Walay mahitabong kaayohan
alang sa imong mga samad. Hilabihan ang imong mga samad.
Ang matag usa nga makadungog sa balita bahin kanimo
mopakpak sa ilang mga kamot sa kalipay diha kanimo. Kinsa
bay makaikyas sa imong makanunayon nga pagkadaotan?

Habakuk

1 Ang nadawat nga mensahe ni Habakuk nga propeta, **2** "Yahweh, hangtod kanus-a ka man dili maminaw sa akong
pagpangayo ug pakitabang? Mituaw ako kanimo diha sa
kalisang, 'Kasamok!' Apan dili mo ako luwason. **3** Nganong
gitugotan mo man ako nga makakita sa tanang kasal-anan
ug maglantaw sa dili maayong binuhatan? Anaa sa akong
atubangan ang kalaglagan ug ang kasamok; adunay kagubot,
ug misamot ang mga panagbingkil. **4** Busa nagkawalay pulos
ang balaod ug dili na molungtad ang hustisya. Tungod kay
gilibotan sa mga daotan ang mga matarong; busa mikaylap ang
bakak nga hustisya." Mitubag si Yahweh kang Habakuk **5** "Tan-
awa ang mga nasod ug susiha (sila) kahingangha ug katingala!
Kay magbuhat gayod ako ug usa ka butang sa imong mga
adlaw nga dili nimo matuohan sa dihang isugilon kini kanimo.
6 Kay tan-awa! Ituboy ko ang mga Caldeanhon— ang bangis
ug madali-dalion nga nasod— nagmartsa (sila) diha sa tibuok
kayutaan aron sa pagsakmit sa mga panimalay nga dili ilaha.
7 Makalilisang (sila) ug gikahadlokan; naggikan sa ilang mga
kaugalingon ang ilang paghukom ug pagkahalangdon. **8** Ang
ilang mga kabayo usab mas paspas pa kaysa mga leopardo,
mas abtik pa kaysa mga lobo sa kagabhion. Busa nagpanikad
ang ilang mga kabayo, ug lagyo ang gigikanan sa ilang mga
tigkabayo— nanglupad (sila) sama sa agila nga nagdali aron
mokaon. **9** Moabot silang tanan alang sa kasamok; mangabot
ang ilang kadaghanon sama sa hangin sa kamingawan, ug
ilang tigomon ang ilang mga bihag sama sa balas. **10** Busa
ilang gibugalbugalan ang mga hari ug kataw-anan lamang
alang kanila ang mga tigdumala. Gikataw-an nila ang matag
salipdanan, kay gitapok nila ang yuta palibot niini ug giilog kini.
11 Unya mohuros ang hangin; kusog ang paghuros niini—
ngadto sa mga sad-an nga tawo, kadtong ilang kusog mao ang
ilang dios." Nangutana na usab si Habakuk kang Yahweh **12**
"Dili ka ba gikan sa karaang kapanahonan, Yahweh nga akong
Dios, akong Balaan nga Dios? Dili kami mamatay. Gitagana
na (sila) ni Yahweh alang sa paghukom, ug ikaw, nga sama
sa dakong Bato, ang nagtukod kanila alang sa pagpanton.
13 Putli kaayo ang imong mga mata aron sa paglantaw sa
daotan, ug dili ka makatan-aw sa sayop nga binuhatan; busa
nganong gikaluy-an mo man kadtong nagbudhi? Nganong
nagpakahilom ka man lamang samtang gilamoy sa mga daotan
ang mga matarong pa kay kanila? **14** Gihimo mo ang mga
tawo nga walay tigdumala kanila sama sa isda sa kadagatan,
sama sa nagkamang nga mga butang. **15** Gitapok nila (sila)
pinaagi sa mga taga; giguyod ug gitapok nila ang mga tawo
pinaagi sa ilang pukot. Mao kini ang hinungdan nganong
nagmaya ug naninggit (sila) sa hilabihan. **16** Busa naghalad
ug nagsunog (sila) ug insenso ngadto sa ilang mga pukot,
kay ang gipatambok nga mga ihalas nga mananap mao ang
ilang bahin, ug ang tambok nga mga karne mao ang ilang
pagkaon. **17** Busa iyabyab ba diay nila ang ilang mga pukot ug
magpadayon pagpamatay sa mga nasod sa walay kaluoy?"

2 Mobarog ako sa akong nahimutangan isip tigbantay ug
gipahiluna ko ang akong kaugalingon sa bantayanang tore,
ug magmabinantayon ako kung unsa ang iyang isulti kanako
ug kung unsaon ko pagtalikod gikan sa akong sumbong. **2**
Mitubag si Yahweh kanako ug miingon, "Isulat kini nga panan-
awon, ug isulat kini sa papan nga bato aron nga modagan ang
makabasa niini. **3** Kay ang panan-awon alang sa umaabot nga
panahon ug mahitabo gayod ug dili mapakyas. Bisan kung
malangan kini, hulata gayod kini. Kay moabot gayod kini sa
dili madugay. **4** Tan-awa! Garboso ang tawo nga adunay dili
husto nga tinguha. Apan ang matarong magkinabuhi pinaagi
sa iyang pagtuo. **5** Kay maluibon ang bino ngadto sa batan-on
nga garboso aron nga dili siya magpabilin, apan mosamot ang
iyang tinguha sama sa lubnganan ug sama sa kamatayon nga
dili gayod matagbaw. Iyang tigomon ang mga nasod nganha
sa iyang kaugalingon ug ang tanang katawhan alang sa iyang
kaugalingon. **(Sheol h7585)** **6** Kay dili ba mahimo kining tanan
ug usa ka panultihon aron sa pagpakaulaw kaniya ug usa ka
awit aron sa pagbiaybiay kaniya, nga naga-ingon, "Pagkaalaot
sa tawo nga nagpalambo sa dili iya! Kay hangtod kanus-a man
nimo dugangan ang kabug-aton sa mga panumpa nga imong
gikuha?' **7** Dili ba kaha kalit nga mobarog ang mga tawo
nga nagpaak kanimo, ug makamata ang mga nagpalisang
kanimo? Mahimo kang makaluluoy ngadto kanila. **8** Tungod
kay giilogan nimo ang daghang katawhan, ilogan ka usab sa
tanang nahibilin nga katawhan. Kay nakaula ka ug dugo sa
mga tawo ug ikaw ang nagbuhat ug kasamok batok sa yuta,
sa mga siyudad, ug sa tanan nga nagpuyo niini. **9** 'Pagkaalaot
sa tawo nga nagkulit ug daotan nga pagpamintaha alang
sa iyang panimalay, aron mapahiluna niya ang iyang salag
sa habog nga dapit aron maluwas siya gikan sa kamot sa
daotan.' **10** Ikaw ang nagdala ug kaulaw sa imong panimalay
pinaagi sa paglaglag sa daghang katawhan, ug nakasala ka
batok sa imong kaugalingon. **11** Kay mosinggit ang mga bato
gikan sa bungbong, ug motubag kanila ang mga babag nga
kahoy, **12** 'Pagkaalaot sa tawo nga nagtukod ug siyudad
pinaagi sa dugo, ug nagtukod ug lungsod sa pagkadaotan.' **13**
Dili ba gikan man kang Yahweh nga Labawng Makagagahom
nga naningkamot ang katawhan alang sa kalayo ug ang
ubang mga nasod naghago sa ilang kaugalingon alang sa
walay kapuslanan? **14** Apan mapuno ang yuta sa kahibalo sa
himaya ni Yahweh sama nga gitabonan sa tubig ang dagat. **15**
'Pagkaalaot sa tawo nga nagpainom ug bino sa iyang silingan,
ikaw nga nagdugang sa imong hilo aron nga mangahubog
(sila) ug aron imong masud-ong ang ilang pagkahubo.' **16**
Mabuhong ka unya sa kaulawan ug dili sa himaya. Inom usab
niini, ug ipadayag ang imong pagkahubo. Moabot unya nganha
kanimo ang kopa sa tuong kamot ni Yahweh, ug matabonan
sa kaulaw ang imong dungog. **17** Ang kasamok nga gihimo sa
Lebanon ug ang kamatay sa mga mananap makapalisang
kanimo. Kay nagpaula ka ug dugo sa tawo ug nagbuhat ka ug
kasamok batok sa yuta, sa mga siyudad, ug sa tanan nga
nagpuyo niini. **18** Unsa man ang imong makuha sa mga kinulit
nga larawan? Kay magtutudlo ug bakak ang tawo nga nagkulit
niini, o ang nagporma ug hulagway sa tinunaw nga puthaw;
kay nagsalig siya sa kaugalingon niyang binuhat sa dihang
gihulma niya kining mga amang nga dios. **19** 'Pagkaalaot sa
tawo nga miingon sa kahoy, 'Pagmata! O ngadto sa hilom nga
bato, Tindog!' Makatudlo ba kining mga butanga? Tan-awa,
gitaplakan kini ug bulawan ug plata, apan wala gayod kini
gininhawa. **20** Apan anaa si Yahweh sa iyang balaang templo!
Paghilom diha sa iyang atubangan, tibuok yuta."

3 Ang pag-ampo ni Habakuk nga propeta: **2** Nadungog ko,
Yahweh ang mga balita mahitungod kanimo, ug nahadlok
ako. Yahweh, buhata pagbalik ang imong gibuhat kaniadto
niini nga kapanahonan; ipahibalo kini niini nga kapanahonan;
ayaw kalimot sa pagbaton ug kaluoy taliwala sa imong kasuko.
3 Miabot ang Dios gikan sa Teman, ug ang Balaan nga Dios
gikan sa Bukid sa Paran. (Selah) Mitabon sa kalangitan ang
iyang himaya, ug napuno sa pagdayeg kaniya ang kalibotan. **4**

Sama kahayag sa kilat ang duha ka sidlak sa iyang kamot, diin
gitago ang iyang kusog. **5** Nag-una kaniya ang makamatay
nga balatian, ug nagsunod sa iyang tiil ang hampak. **6**
Mitindog siya ug gisukod ang kalibotan; mitan-aw siya ug
giuyog ang kanasoran. Nalumpag bisan ang walay kataposang
kabukiran, ug miyukbo ang walay kataposang mga bungtod.
Walay kataposan ang iyang dalan. **7** Nakita ko ang mga tolda
sa Cushan diha sa kasakit, ug ang panapton sa mga tolda sa
yuta sa Midian nga nagkurog. **8** Nasuko ba si Yahweh sa
kasapaan? Napungot ka ba sa mga suba, o hilabihan ba ang
imong kaligutgot sa dagat, sa dihang misakay ka sa imong
mga kabayo ug sa imong madaugon nga mga karwahe? **9**
Gipagawas nimo ang imong pana nga walay tabon; nagbutang
ka ug udyong sa imong pana! (Selah) Gibahin mo ang kalibotan
pinaagi sa mga suba. **10** Nakita ka sa kabukiran ug nalubag
kini tungod sa kasakit. Giagian kini ug dakong tubig nga
mihaguros; misinggit ang kinahiladman sa dagat. Gibayaw niini
ang iyang mga balod. **11** Wala milihok ang adlaw ug ang bulan
sa habog nga dapit nga ilang nahimutangan diha sa kahayag
sa imong mga udyong ug nanglupad (sila) diha sa kasilaw sa
hayag nga kidlap sa imong bangkaw. **12** Naglakaw ka ibabaw
sa kalibotan uban ang kasuko. Imong gigiok ang kanasoran
tungod sa imong hilabihan nga kasuko. **13** Miabot ka alang
sa kaluwasan sa imong katawhan, alang sa kaluwasan sa
imong dinihogan. Gibuntog nimo ang pangulo sa panimalay sa
daotan aron makita ang liog niini. (Selah) **14** Gitusok nimo ang
pangulo sa iyang mga manggugubat pinaagi sa kaugalingon
niyang mga udyong sanglit miabot man (sila) sama sa unos
aron sa pagpatibulaag kanamo, ang ilang pagpasigarbo sama
sa tawo nga molamoy sa mga kabos diha sa tago nga dapit. **15**
Mipanaw ka nga nagkabayo ibabaw sa dagat, ug daw gitapok
ang dagkong mga balod. **16** Nadungog ko kini ug nangurog
ang akong tuhod! Nagkurog usab ang akong ngabil tungod
sa tingog. Misulod sa akong kabukogan ang pagkadunot, ug
nagkurog usab ang akong kinasulorang bahin samtang hilom
akong naghulat sa adlaw sa kasakit nga moabot sa mga tawo
nga misakop kanamo. **17** Bisan kung dili na manalinsing
ang igera ug wala nay abot gikan sa kaparasan; ug bisan pa
kung dili na usab mamunga ang kahoy nga olibo ug wala nay
pagkaon gikan sa uma; ug bisan pa kung wala nay panon
sa mga karnero gikan sa mga kulongan niini ug wala nay
mga baka sa toril, mao kini ang akong buhaton. **18** Magmaya
gihapon ako diha kang Yahweh. Magmalipayon ako tungod sa
Dios sa akong kaluwasan. **19** Si Yahweh nga akong Ginoo
ang akong kusog ug gihimo niyang sama kalig-on sa binaw
ang akong mga tiil. Gihimo niya nga makapadayon ako sa
habog nga mga dapit. — Ngadto sa pangulo sa mga mang-
aawit, sa akong mga instrumento nga adunay kwerdas.

Sofonias

1 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang Zefanias
nga anak nga lalaki ni Cushi nga anak nga lalaki ni Gedalia
nga anak nga lalaki ni Amaria nga anak nga lalaki ni Hezekia,
sa mga adlaw ni Josia nga anak nga lalaki ni Amon, nga hari
sa Juda. **2** "Pagalaglagon ko sa hingpit ang tanan butang
nga anaa ibabaw sa kalibotan—mao kini ang gipamulong
ni Yahweh. **3** Piliglagon ko ang tawo ug ang mapintas nga
mananap; laglagon ko ang mga langgam sa kalangitan ug
ang mga isda sa kadagatan, ang pagkagun-ob uban sa mga
daotan. Tungod kay puohon ko ang tawo sa kalibotan—mao
kini ang gipamulong ni Yahweh. **4** Hampakon ko sa akong
kamot ang tibuok Juda ug ang tanan nga mga lumulupyo
sa Jerusalem. Puohon ko ang tanan nga nagsimba kang
Baal gikan niining dapita ug ang mga ngalan sa mga tawo
nga nagsimbag diosdios taliwala niining mga pari, **5** ang
katawhan nga atoa sa atop sa mga balay nga nagsimba sa
langitnong mga binuhat, ug ang katawhan nga nagsimba
ug nanumpa kang Yahweh apan nanumpa usab pinaagi sa
ilang hari. **6** Puohon ko usab kadtong nagdumili sa pagsunod
kang Yahweh, niadtong wala midangop kang Yahweh ug wala
nangayo sa iyang giya." **7** Paghilom sa atubangan sa Ginoo
nga si Yahweh! Kay haduol na ang adlaw ni Yahweh; Giandam
na ni Yahweh ang halad ug gilain na niya ang iyang mga
dinapit. **8** "Mahitabo kini nga adlaw panahon nga maghalad
si Yahweh, niana silotan niya ang mga prinsipe ug ang mga
anak nga lalaki sa hari, ug ang tanan nga nagsul-ob ug bisti
sa mga langyaw. **9** Niana nga adlaw silotan ko ang tanan
nga managlukso ngadto sa bakanan sa pultahan, niadtong
mipuno sa kasamok ug pagpangilad sa balay sa iyang agalon.
10 Busa mahitabo gayod kini nianang adlawa—mao kini ang
gipamulong ni Yahweh—nga ang paghilak sa kalisdanan
maggikan sa Ganghaan sa Isda, pagdanguyngoy nga gikan sa
Ikaduhang Distrito, ug ang labihan nga saba sa pagkahugno
gikan sa kabungtoran. **11** Pagdanguyngoy, mga lumulupyo sa
Merkado nga Distrito, tungod kay pagapukanon ang tanang
mga negosyante; kadtong tanan nga namaligya sa plata
pagapuohon usab. **12** Moabot gayod ang panahon nga
pangitaon ko ang Jerusalem gamit ang mga lampara ug
silotan ko kadtong mga tawo nga nangahubog sa ilang bino
ug miingon diha sa ilang kasingkasing, 'Walay buhaton si
Yahweh, maayo man o daotan.' **13** Pagailogon ang ilang
mga kabtangan, ug ang ilang mga balay mapasagdan ug
mangaguba! Motukod silag mga balay apan dili sila makapuyo
niini, magtanom sila ug mga ubas apan dili sila makainom
sa duga niini. **14** Ang dakong adlaw ni Yahweh haduol na,
haduol na sa hilabihan! Ang tingod sa adlaw ni Yahweh sama
sa mapait nga paghilak sa manggugubat! **15** Kana nga adlaw
mao ang adlaw sa kaligutgot, ang adlaw sa hilabihan nga
kalisdanan ug pag-antos, ang adlaw sa bagyo ug kadaot,
ang adlaw sa kangitngit ug kadulom, ang madag-umon nga
adlaw ug labihan nga kangitngit. **16** Adlaw gayod kini sa
mga trumpeta ug pasidaan batok sa lig-on nga mga siyudad
ug sa taas nga mga panagsangka. **17** Kay magdala ako ug
kalisdanan alang sa katawhan, aron niana maglakaw sila
sama sa buta nga tawo tungod kay nagpakasala man sila
batok kang Yahweh. Ang ilang dugo ibubo sama sa abog, ug
ang ilang kinasuloran nga mga bahin mahisama sa hugaw. **18**
Nagtuo sila nga ang ilang mga plata ni bulawan makaluwas
kanila sa adlaw sa kasuko ni Yahweh. Ang pagdilaab sa iyang
pangabubho molamoy sa tibuok nga kalibotan, tungod kay
magadala siya sa hingpit, ug makalilisang nga kataposan sa
tanan nga mipuyo sa kalibotan."

2 Paghiusa ug pagtigom gayod kamo, walay ulaw nga
nasod— **2** sa dili pa mahitabo ang gimando kanang adlaw
molabay sama sa tahop, sa dili pa moabot ang hilabihan nga
kasuko ni Yahweh diha kaninyo, sa dili pa moabot ang adlaw
sa kaligutgot ni Yahweh diha kaninyo. **3** Pangitaa si Yahweh,
kamong tanang mapaubsanon nga katawhan sa kalibotan
nga nagtuman sa iyang mga mando! Pagmatarong kamo.
Pagmapaubsanon, ug tingali niana nga paagi mapanalipdan
kamo sa adlaw sa kasuko ni Yahweh. **4** Tungod kay ang
Gaza pagabiyaan gayod, ug ang Ashkelon maguba. Sa udtong
tutok papahawaon nila ang Ashdod, ug paga-ibton nila ang
Ekron! **5** Pagkaalaot sa mga lumulupyo sa kabaybayonan,
ang nasod sa Keretihanon! Nagsulti si Yahweh batok kanimo,
Canaan, nga yuta sa mga Filistihanon. Laglagon ko ikaw
hangtod nga mahurot kamo. **6** Busa ang mga kabaybayonan
mahimong pasibsibanan alang sa magbalantay sa mga karnero
ug ranso sa mga karnero. **7** Ang mga baybayon sa rehiyon
mahisakop sa mga nahibilin sa panimalay ni Juda, nga maoy
magbantay sa ilang mga karnero didto. mangatulog ang ilang
mga katawhan didto panahon sa kagabhion sa mga balay sa
Ashkelon, kay si Yahweh man nga ilang Dios maoy nag-atiman
kanila ug magpasig-uli sa ilang mga bahandi. **8** Nadungog
ko ang pagbiaybiay sa Moab ug ang pagyubit sa katawhan
sa Amon sa dihang gibiaybiay nila ang akong katawhan ug
gidaot ang ilang mga utlanan. **9** Busa, ingon nga ako buhi—
mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga pangulo sa mga
kasundalohang anghel, ang Dios sa Israel, — Himuon ko
nga ang Moab mahisama sa Sodoma, ug ang katawhan sa
Amon mahisama sa Gomora; ang dapit sa mga sampinit
ug bung-aw nga asin, ug mahimong mingaw hangtod sa
hangtod. Apan pang-ilugon sa nahibilin kong katawhan ang
ilang mga kabtangan, ug ang salin sa akong nasod maoy
magapanag-iya kanila." **10** Mahitabo kini sa Moab ug Amon
tungod sa ilang garbo, tungod kay gitamay ug gibiaybiay
man nila ang katawhan ni Yahweh nga pangulo sa mga
kasundalohang anghel. **11** Unya mahadlok sila kang Yahweh,
kay pagatamayon man niya ang tanan nga mga diosdios sa
kalibotan. Ug ang matag-usa mosimba kaniya, ang matag-
usa nga gikan sa iyang dapit, ug gikan sa matag baybayon.
12 Kamo usab nga mga Cushihanon mangamatay pinaagi
sa akong espada, **13** ug sulongon sa Dios ang amihang
bahin sa Asiria ug laglagon, aron nga mahimong biniyaan ug
pinasagdan ang Nineve, ingon nga uga sama sa desyerto.
14 Unya didto magapanghingda ang mga mananap, ang
matag mananap sa mga kanasoran, bisan ang kuwago ug ang
ngewngew nga gikan sa desyerto mobatog ibabaw sa mga
haligi niini. Ang singgit sa awit magagikan sa mga bintana; ang
tinumpag maanaa sa mga agianan sa pultahan; ang sidro nga
kahoy nga iyang sagbayan makita. **15** Kini nga siyudad walay
kahadlok ug tinuboy sa iyang kaugalingon, nga nag-ingon,
"Kanako, walay makatupong." Nganong nahimo man siyang
makahahadlok, ang dapit nga puy-anan sa mga mapintas nga
mananap. Ang matag usa nga moagi kaniya magpangsitsit ug
magpangumo kaniya.

3 Pagkaalaot alang sa masinupakon nga siyudad!
Mahugawan na ang siyudad nga bangis. **2** Wala siya
naminaw sa tingog sa Dios, ni midawat sa pagtul-id nga
gikan kang Yahweh. Wala siya misalig kang Yahweh ug wala

siya midangop sa iyang Dios. **3** Ang iyang mga prinsipe
nagangulob nga mga liyon diha sa iyang taliwala. Ang iyang
mga maghuhukom sama sa mga lobo sa kagabhion nga
nagsigig pangisap bisan sa kabuntagon. **4** Mga walay batasan
ug traydor ang iyang mga propeta. Gipasipad-an sa iyang
mga pari kung unsa ang balaan ug nagabuhat usab sa mga
butang nga supak sa balaod. **5** Matarong si Yahweh diha sa
iyang taliwala. Wala siya nagbuhat ug sayop. Matag buntag
ginapahimutang niya ang iyang hustisya! Dili kini matago
diha sa kahayag, apan wala gihapon maulaw kadtong mga
katawhan nga dili matarong. **6** Gipukan ko ang mga kanasoran;
nangaguba ang ilang mga kota. Giguba ko usab ang ilang
mga dalan, busa walay nay moagi kanila. Nangaguba ang
ilang mga siyudad aron wala nay tawo nga mopuyo niini.
7 Miingon ako, 'Sa pagkatinuod mangahadlok gayod kamo
kanako. Dawata ang pagbadlong ug dili kamo puohon gikan sa
inyong panimalay pinaagi sa tanan nga buhaton ko kaninyo.'
Apan matag buntag gipalabi hinuon nila ang pagbuhat ug
daotan. **8** Busa paabot kanako—mao kini ang gipamulong ni
Yahweh—hangtod sa adlaw nga mobarog ako alang sa mga
biktima. Tungod kay nakahukom ako nga usahon ang mga
kanasoran, aron tapukon ang mga gingharian, ug ipahamtang
kanila ang akong kasuko, ang tanan kong kaligutgot, aron nga
pagalamyon ang tanan nga kayutaan pinaagi sa nagdilaab
kong kasuko. **9** Apan hatagan ko ang akong katawhan ug
putli nga mga pulong, mosangpit silang tanan sa ngalan ni
Yahweh aron sa pag-alagad kanako nga nanindog, abaga sa
abaga. **10** Gikan sa unahan sa suba sa Etiopia ang akong
magsisimba ug ang nagkatag kong katawhan, magadala ug
mga halad ngari kanako. **11** Nianang adlawa dili na kamo
maulawan sa tanan ninyong binuhatan nga inyong nahimo
batok kanako, tungod kay gikan nianang taknaa kuhaon ko
gikan kaninyo ang nagsaulog sa inyong garbo, ug tungod
niana dili ka na magmagarbuhon sa balaan kong bukid. **12**
Apan biyaan ko ikaw ingon nga usa ka ubos ug kabos nga
katawhan, ug magadangop ka sa ngalan ni Yahweh. **13** Ang
nahibilin sa Israel dili na gayod magbuhat ug sayop o mosultig
bakak, ug wala nay mosultig pagpanlimbong; busa manibsib
sila ug unya magapanghigda, ug wala na gayoy makahadlok
kanila." **14** Pag-awit, anak nga babaye sa Zion! Pagsinggit,
Israel. Pagmaya ug paglipay sa tibuok mong kasingkasing,
anak nga babaye sa Jerusalem. **15** Gikuha na ni Yahweh ang
imong silot; gipahilayo na niya ang imong mga kaaway! Si
Yahweh mao ang hari sa Israel taliwala kanimo. Dili na gayod
kamo mahadlok sa daotan pag-usab! **16** Niana unya nga mga
adlaw moingon sila sa Jerusalem, "Ayaw kahadlok, Zion. Ayaw
tugoti nga maluya ang imong mga kamot. **17** Si Yahweh nga
imong Dios anaa kanimo, ang kusgan nga moluwas kanimo.
Magasaulog siya diha kanimo uban sa kalipay magmahinamon
siya diha kanimo uban sa iyang gugma. Magmalipayon siya
diha kanimo ug mosinggit siya sa kalipay, **18** sa gitakda
nga adlaw sa kasaulogan. Kuhaon ko ang katalagman gikan
kanimo; ug dili kana gayod maulawan tungod niini. **19** Tan-
awa, akong wagtangon ang tanang midaogdaog kanimo. Niana
nga takna, luwason ko ang bakol ug tigomon ang sinalikway.
Himoon ko silang mapasidunggan, ug wagtangon ko ang ilang
kaulawan, himoon ko silang mabantog sa tibuok kalibotan. **20**
Niana nga takna giyahan ko kamo; niana nga takna tapukon
ug usahon ko kamo. Himoon ko ang tanan nga kanasoran sa
tibuok kalibotan nga motahod ug magadayeg kaninyo, makita
ninyo nga gipasig-uli ko na kamo," nagaingon si Yahweh.

Hageo

1 Sa ika duhang tuig nga naghari si Darius, sa ika unom
nga bulan, unang adlaw sa bulan, ang pulong ni Yahweh
miabot pinaagi sa propeta nga si Hageo ngadto sa gobernador
sa Juda, nga si Zerubabel ang anak ni Shealtiel, ug ngadto
sa labaw nga pari nga si Josue ang anak ni Jehozadak, ug
miingon, **2** "Miingon niini si Yahweh nga tinubdan sa tanan:
'Nag-ingon kining mga tawhana, "Dili pa karon ang takna nga
moadto kami o motukod pag-usab sa templo ni Yahweh."'" **3**
Busa ang pulong ni Yahweh miabot pinaagi kang Hageo, ang
propeta nga nag-ingon, **4** "Karon ba ang takna nga magpuyo
kamo sa inyong nahuman nga mga balay, samtang kining
balay nagpabiling guba? **5** Busa karon miingon si Yahweh
nga tinubdan sa tanan: 'Pamalandongi ang inyong gibuhat! **6**
Nagtanom kamo ug daghang mga binhi, apan diyutay ra ang
abot; mikaon kamo apan wala nangabusog; miinom kamo apan
wala nangahubog. Nagsuot kamo ug mga bisti apan gitugnaw
gihapon kamo, ug ang nagadawat ug suhol nga salapi daw
nagabutang lang niini sa usa ka panudlanan nga daghan ug
buslot!' **7** Si Yahweh nga tinubdan sa tanan miingon niini:
'Pamalandongi ang inyong mga gibuhat! **8** Tungas ngadto sa
bukid, pagdala ug mga kahoy, ug tukora pag-usab ang akong
balay; unya mahimoot ako niini, ug mahimaya ako!' miingon
si Yahweh. **9** Nagtinguha kamo ug daghan, apan tan-awa!
diyutay lang ang inyong nadala sa panimalay, kay gihuypan ko
kini! Ngano man?'— mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga
tinubdan sa tanan! 'Tungod kay ang akong balay nagpabiling
guba, samtang ang matag tawo nagpahayahay sa iyang
kaugalingong balay. **10** Tungod niini ang kalangitan dili na
mohatag ug yamog diha kaninyo, ug ang yuta dili na mohatag
ug abot. **11** Nagpadala ako ug hulaw ngadto sa kayutaan ug
kabukiran, ngadto sa katrigohan ug sa mga bag-o nga bino,
ngadto sa mga lana ug ngadto sa anihunon sa kalibotan,
ngadto sa tawo ug sa mga mananap, ug ngadto sa tanan
nga hinagoan sa inyong mga kamot!'" **12** Unya si Zerubabel
nga anak ni Shealtiel, ug ang labaw nga pari nga si Josue
nga anak ni Jehozadak, ug sa tanang nahibilin nga katawhan
gikan sa pagkabihag, mituman sa tingog ni Yahweh nga ilang
Dios, ug sa mga pulong ni Hageo nga propeta, tungod kay
ang nagpadala kaniya mao si Yahweh nga ilang Dios. Ug
ang katawhan nahadlok sa panagway ni Yahweh. **13** Unya si
Hageo, ang mensahero ni Yahweh, misulti sa mensahe ni
Yahweh ngadto sa mga katawhan ug miingon, "'Magauban ako
kaninyo!' — mao kini ang gipamulong ni Yahweh!" **14** Busa
gidasig ni Yahweh ang espiritu sa gobernador sa Juda, nga si
Zerubabel ang anak ni Shealtiel, ug ang espiritu sa labaw nga
pari nga si Josue ang anak ni Jehozadak, ug ang espiritu sa
tanang nahibilin nga katawhan gikan sa pagkabihag, mao nga
miadto sila ug nagtukod sa templo ni Yahweh nga tinubdan sa
tanan, nga ilang Dios, **15** sa ika-24 ka adlaw sa ika-unom nga
bulan, sa ika-duhang tuig sa paghari ni Darius.

2 Sa ika pito nga bulan sa ika-21 ka adlaw, ang pulong ni
Yahweh miabot pinaagi sa kamot ni Hageo nga propeta,
ug miingon, **2** "Sultihi ang gobernador sa Juda, si Zerubabel
nga anak ni Shealtiel, ug ang labaw nga pari nga si Josue
nga anak ni Jehozadak; ug ang katawhan nga nabilin gikan
sa pagkabihag. Sultihi, **3** 'Kinsa man kaninyo ang nakakita
kaniadto sa himaya niining balaya? Ug unsay pagtan-aw
ninyo niini karon? Daw sama sa walay pulos sa inyong mga
mata? **4** Karon, pagmalig-on, Zerubabel!' — mao kini ang
gipamulong ni Yahweh— 'ug pagmalig-on, Josue nga labaw
nga pari nga anak ni Jehozadak; ug pagmalig-on, kamong
tanan nga katawhan sa yuta!'—mao kini ang gipamulong ni
Yahweh—'ug pagtrabaho, kay nag-uban ako kaninyo!'—mao
kini ang gipamulong ni Yahweh nga tinubdan sa tanan. **5**
'Pinaagi sa mga saad nga anaa sa kasabotan nga akong
gitukod tali kaninyo sa dihang ninggula kamo sa Ehipto ug ang
akong Espiritu mibarog taliwala kaninyo, ayaw kahadlok!' **6**
Kay miingon niini si Yahweh nga tinubdan sa tanan: 'Sa dili
madugay tay-ugon ko pag-usab ang mga kalangitan ug ang
kalibotan, ang dagat ug ang uga nga yuta! **7** Ug pagatay-
ugon ko ang matag nasod, ug ang matag nasod magdala sa
ilang mga bililhong butang nganhi kanako, ug pagalukopon ko
kining balaya sa himaya!' miingon si Yahweh nga tinubdan
sa tanan. **8** 'Ang plata ug bulawan akoa! —mao kini ang
gipamulong ni Yahweh nga tinubdan sa tanan. **9** 'Ang himaya
niining balaya mas labaw pa sa umaabot kaysa kaniadto,'
miingon si Yahweh nga tinubdan sa tanan, 'ug ihatag ko ang
kalinaw niining lugara!'—mao kini ang gipamulong ni Yahweh
nga tinubdan sa tanan." **10** Sa ika-24 ka adlaw sa ika siyam
nga bulan, sa ika duhang tuig ni Darius, miabot ang pulong
ni Yahweh pinaagi kang Hageo nga propeta ug miingon, **11**
"Miingon niini si Yahweh nga tinubdan sa tanan: 'Pangutan-a
ang mga pari mahitungod sa balaod, ug pag-ingon: **12** Kung
ang usa ka tawo nagdala ug karne nga gihalad na ngadto kang
Yahweh nga giputos sa iyang bisti, ug kung ang iyang bisti
nasaghid sa tinapay o sa sabaw, bino o lana, o bisan unsa
nga pagkaon, kana ba nga pagkaon mabalaan ba usab?'"
Mitubag ang mga pari ug miingon, "Dili." **13** Unya miingon si
Hageo, "Kung adunay tawo nga hugaw tungod kay nakasaghid
sa patay, unya nakasaghid sa bisan unsa niining mga halad,
"mamahimo na ba usab kining hugaw?" Mitubag ang mga pari
ug miingon, "Oo, nahimo na silang hugaw." **14** Busa mitubag
si Hageo ug miingon, "'Busa ingon niini usab ang mga tawo ug
kining nasora sa akong atubangan!'—mao kini ang gipamulong
ni Yahweh—'busa mao man usab niining tanan nga ilang
gihimo pinaagi sa ilang mga kamot: mahugaw kini nga halad
nganhi kanako. **15** Busa karon, pamalandongi kini sukad
karong adlawa, sa wala pa gibutang ang bato sa pikas bahin
nga bato sa templo ni Yahweh, **16** bisan kinsa ang moadto sa
trigohan alang sa 20 ka kadaghanong sukod sa abot sa trigo,
10 lang ang nakuha, ug bisan kinsa ang moadto sa pugaanan
sa bino aron sa pagpuga ug 50 ka gidaghanong sukod sa
sudlanan sa bino, 20 lang ang nakuha. **17** Gikastigo ko kamo
ug ang tanan nga gitrabaho sa inyong mga kamot pinaagi sa
pagpadunot ug pagpalata sa inyong mga tanom, apan wala
gihapon kamo mibalik kanako'—mao kini ang gipamulong ni
Yahweh. **18** 'Pamalandongi kini sukad karong adlawa, gikan
sa ika-24 ka adlaw sa ika siyam nga bulan, gikan sa adlaw nga
gitukod ang patukoranan sa templo ni Yahweh. Pamalandongi
kini! **19** Aduna pa bay binhi nga nahibilin sa bodega? Wala na
namunga ang paras, kahoy nga igera, granada, ug ang kahoy
nga olibo! Apan gikan karong adlawa panalanginan ko na
kamo!'" **20** Unya miabot ang pulong ni Yahweh sa ika duhang
higayon kang Hageo sa ika-24 ka adlaw sa bulan ug miingon,
21 "Sultihi ang gobernador sa Juda, si Zerubabel, ug ingna
nga, 'pagatay-ugon ko ang kalangitan ug ang kalibotan. **22**
Kay pukanon ko ang trono sa mga gingharian ug pagalaglagon
ko ang gahom sa mga gingharian sa mga nasod! Baliskaron ko
ang mga karwahi ug ang mga nagsakay niini; Ang mga kabayo
ug ang matag-usa nga nagkabayo niini mangahulog tungod
sa espada sa iyang kaigsoonan. **23** Niadtong adlawa'—kini

ang gipamulong ni Yahweh nga tinubdan sa tanan—'kuhaon ko ikaw, Zerubabel nga anak ni Shealtiel, ingon nga akong sulugoon'—kini ang gisulti ni Yahweh. 'Ibutang ko ikaw ingon nga silyo sa akong singsing, kay ikaw ang akong gipili!'—kini ang gipamulong ni Yahweh nga tinubdan sa tanan!"

Zacarias

1 Sa ikawalo nga bulan sa ikaduha nga tuig sa paghari
ni Darius,' miabot ang pulong ni Yahweh ngadto kang
Zacarias nga anak nga lalaki ni Berekia anak nga lalaki ni
Ido, nga propeta, miingon, **2** "Hilabihan gayod ang kasuko
ni Yahweh sa inyong mga amahan! **3** Sultihi sila, 'Miingon
si Yahweh nga labawng makagagahom niini: Balik kanako!
— mao kini ang gisulti ni Yahweh nga makagagahom— ug
mobalik ako kaninyo, ang gisulti ni Yahweh nga labawng
makagagahom. **4** Ayaw kamo pagpakasama sa inyong
mga amahan nga maoy gisultihan sa mga propeta kaniadto,
miingon, "Miingon si Yahweh nga labawng makagagahom
niini: Isalikway ang inyong daotang mga binuhatan ug ang
mga daotang tulumanon!" Apan wala sila maminaw ug wala
nagpanumbaling kanako— mao kini ang gisulti ni Yahweh.' **5**
Ang inyong mga amahan, asa na man sila? Asa na man ang
mga propeta, anaa ba sila diri hangtod sa kahangtoran? **6**
Apan ang akong mga pulong ug ang akong mga kasugoan nga
akong gimando sa akong mga sulugoon nga mga propeta, wala
ba sila nakaapas sa inyong mga amahan? Busa naghinulsol
sila ug miingon, "Sama nga naglaraw si Yahweh nga labawng
makagagahom sa pagbuhat kanato kung unsa ang angay
sa atong mga pamaagi ug mga buhat, busa gipahamtang
niya kini kanato." **7** Sa ika-24 nga adlaw sa ikanapulo ug usa
nga bulan, nga mao ang bulan sa Shebat, sa ikaduhang tuig
sa paghari ni Darius, miabot ang pulong ni Yahweh ngadto
kang Zacarias nga anak nga lalaki ni Berekia nga anak nga
lalaki ni Ido, nga propeta, ug nag-ingon, **8** "Nakita ko sa
kagabhion, ug, tan-awa! Adunay tawo nga nagsakay sa pula
nga kabayo, ug anaa siya atubangan sa mga mirtol nga kahoy
nga anaa sa walog; ug sa iyang luyo anaay pula, pulapula-
nga tabonon, ug puti nga mga kabayo." **9** Miingon ako, "Unsa
man kining mga butanga, Ginoo?" Unya ang anghel nga
nakigsulti kanako miingon kanako, "Ipakita ko kanimo kung
unsa kining mga butanga." **10** Unya mitubag ug miingon ang
tawo nga nagtindog atubangan sa mga mirtol nga kahoy, "Mao
kini kadtong mga gipadala ni Yahweh aron sa pagsuroy sa
tibuok kalibotan." **11** Mitubag sila sa anghel ni Yahweh nga
nagtindog atubangan sa mga mirtol nga kahoy; miingon sila
kaniya, "Nagsuroysuroy kami sa tibuok kalibotan; tan-awa,
nagpabilin sa paglingkod ug nagpahulay ang tibuok kalibotan."
12 Unya mitubag ang anghel ni Yahweh ug miingon, "Yahweh
nga labawng makagagahom, hangtod kanus-a ka man dili
magpakitag kaluoy sa Jerusalem ug sa mga siyudad sa Juda
nga nag-antos sa kasuko sulod sa 70 ka tuig?" **13** Mitubag si
Yahweh ngadto sa anghel nga nakigsulti kanako, uban sa
mga maayong pulong, mga pulong sa kahupayan. **14** Busa
ang anghel nga nakigsulti kanako miingon kanako, "Tawag ug
isulti, "Mao kini ang giingon ni Yahweh nga makagagahom:
Nangabubho ako alang sa Jerusalem ug alang sa Zion uban
ang dakong kadasig! **15** Nasuko ako pag-ayo sa mga nasod
nga anaa sa kalinaw. Imbis nga diyutay lamang ang akong
kasuko diha kanila, gipasamot hinuon nila ang katalagman.
16 Busa miingon si Yahweh nga makagagahom niini: Mibalik
ako sa Jerusalem uban ang kaluoy. Pagatukoron ko diha
kaniya ang akong balay —mao kini ang gisulti ni Yahweh nga
labawng makagagahom— ug mainat gayod ang pangsukod
nga linya ngadto sa Jerusalem!' **17** Sa pag-usab tawag ug
isulti, 'Miingon niini si Yahweh nga labawng makagagahom:
Modagaya gayod pag-usab ang pagkamaayo sa akong mga
siyudad, ug pagahupayon pag-usab ni Yahweh ang Zion, ug
pilion niya pag-usab ang Jerusalem.'" **18** Unya mihangad ako
ug nakita ko ang upat ka mga budyong! **19** Nakig-istorya ako
sa anghel nga nakigsulti kanako, "Unsa man kini?" Mitubag
siya kanako, "Mao kini ang mga budyong nga nagpatibulaag
sa Juda, sa Israel, ug sa Jerusalem." **20** Unya gipakita
kanako ni Yahweh ang upat ka mga manggagama. **21** Miingon
ako, "Unsa man ang gipangbuhat niining mga tawhana?"
Mitubag siya, ug miingon, "Mao kini ang mga budyong nga
nagpatibulaag sa Juda aron nga walay bisan usa nga tawo ang
mohangad sa iyang ulo. Apan mianhi kining mga katawhan
aron sa pagpahawa kanila, aron walaon ang mga budyong sa
mga nasod nga mituboy sa bisan unsang budyong batok sa
yuta sa Juda aron sa pagpatibulaag kaniya."

2 Pagkahuman mihangad ako ug nakita ko ang usa ka tawo
nga nagdala ug igsusukod. **2** Miingon ako, "Asa ka man
moadto?" Busa miingon siya kanako, "Alang sa pagsukod sa
Jerusalem, aron mahibaloan ang gilapdon ug kataas niini." **3**
Unya milakaw ang anghel nga nakigsulti kanako ug migawas
ang laing anghel aron sa pagsugat kaniya. **4** Miingon ang
ikaduhang anghel kaniya, "Dagan ug sultihi kanang batan-ong
lalaki; pag-ingon, 'Molingkod ang Jerusalem didto sa walay
paril nga nasod tungod sa kadaghan sa mga lalaki ug mga
mananap nga anaa kaniya. **5** Tungod kay— mamahimo ako
nga paril nga kalayo libot kaniya, ug mamahimo niya akong
himaya diha sa iyang taliwala—mao kini ang gipamulong ni
Yahweh. **6** Pagdali! Pagdali! gikan sa yuta sa amihanan—mao
kini ang gipamulong ni Yahweh— tungod kay gipatibulaag ko
kamo sama sa upat ka mga hangin sa kawanangan! —Mao
kini ang gipamulong ni Yahweh. **7** Pagdali! Ikyas ngadto sa
Zion, kamo nga namuyo uban sa mga anak nga babaye sa
Babilonia!'" **8** Tungod kay pagkahuman sa pagpasidungog ug
pagpadala kanako ni Yahweh nga labawng makagagahom
batok sa mga nasod nga nangilog kaninyo— kay si bisan kinsa
nga migunit kanimo, nakagunit gayod sa mahinungdanong
butang nga gipanalipdan sa Dios! —human sa pagbuhat ni
Yahweh niini, miingon siya, **9** "Ang akong mga kamot mismo
ang motay-og kanila, ug ilogan sila sa ilang mga ulipon." Unya
masayran gayod ninyo nga si Yahweh nga makagagahom
ang nagpadala kanako. **10** "Pag-awit alang sa kalipay, anak
nga babaye sa Zion, tungod kay hapit na akong moanha
ug mopuyo uban kaninyo! —Mao kini ang gipamulong ni
Yahweh." **11** Unya ang inila nga mga nasod maghiusa ngadto
kang Yahweh nianang adlawa. Miingon siya, "Unya mahimo
kamong akong katawhan; tungod kay mopuyo ako taliwala
kaninyo," ug masayran ninyo nga si Yahweh nga labawng
makagagahom ang nagpadala kanako nganha kaninyo. **12**
Tungod kay maangkon ni Yahweh ang Juda ingon nga iyang
katungod sa pagpanag-iya diha sa balaang yuta ug pilion pag-
usab ang Jerusalem alang sa iyang kaugalingon. **13** Paghilom,
kamong tanang binuhat, diha sa atubangan ni Yahweh, tungod
kay mokanaog siya gikan sa iyang balaang dapit!

3 Unya gipakita ni Yahweh kanako si Josue nga pangulong
pari nga nagtindog atubangan sa anghel ni Yahweh ug
nagtindog si Satanas sa iyang tuo aron pakasad-on siya. **2**
Miingon ang anghel ni Yahweh kang Satanas, "Hinaot nga
badlongon ka ni Yahweh, Satanas; Hinaot nga si Yahweh,
nga nagpili sa Jerusalem, magbadlong kanimo! Dili ba kini
agipo nga gikuha gikan sa kalayo?" **3** Nagsul-ob si Josue
ug hugaw nga bisti sa dihang nagtindog siya atubangan
sa anghel. **4** Ug miingon ang anghel niadtong nagbarog

sa iyang atubangan, “Hukasa gikan kaniya ang hugaw nga
bisti.” Unya miingon siya kang Josue, “Tan-awa! Gipapas
ko na ang imong mga kalapasan ug sul-oban ko ikaw ug
nindot nga bisti.” **5** Miingon siya, “Ibutang ninyo ang hinlo
nga purongpurong nganha kaniya!” Busa gibutang nila kang
Josue ang hinlo nga purongpurong ug gisul-oban siya ug
limpyo nga bisti samtang nagtindog ang anghel ni Yahweh. **6**
Pagkahuman tiunay nga misugo kang Josue ang anghel ni
Yahweh ug miingon, **7** “Miingon niini si Yahweh nga labawng
makagagahom: Kung molakaw ka sa akong mga pamaagi,
ug kung tumanon nimo ang akong mga sugo, nan ikaw ang
magdumala sa akong balay ug ang magbantay sa akong
mga hawanan, tungod kay pagatugotan ko ikaw nga molakaw
ug moanhi uban niining nitindog sa akong atubangan. **8**
Paminaw, Josue nga pangulong pari, ikaw ug ang imong mga
kaubanan nga nagpuyo uban kanimo! Tungod kay kining mga
kalalakin-an mao ang timailhan, tungod kay ako mismo ang
magdala sa akong sulugoon nga mao ang Sanga. **9** Ug karon
tan-awa ang bato nga akong gipahimutang sa atubangan
ni Josue. Adunay pito ka mga kanto niining usa ka bato,
ug ikulit ko ang mga pulong—mao kini ang gipamulong ni
Yahweh nga labawng makagagahom—ug sa usa ka adlaw
kuhaon ko ang sala gikan niining maong yuta. **10** Nianang
adlawa—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga labawng
makagagahom—ang matag tawo magdapit sa iyang mga
silingan aron sa paglingkod ilalom sa iyang kaparasan ug
ilalom sa iyang kahoy nga igera.”

4 Unya ang anghel nga nakig-istorya kanako miatubang ug
nagpatindog kanako sama sa tawo nga mibangon gikan sa
iyang pagkatulog. **2** Miingon siya kanako, “Unsa man ang
imong nakita?” Miingon ako, “Nakakita ako ug tungtonganan
sa suga nga hinimo gikan sa bulawan, uban ang panaksan nga
anaa sa ibabaw niini. Aduna kini pito ka mga lampara ug pito
usab ka mga pabilo sa ibabaw sa matag lampara. **3** Ug tupad
niini ang duha ka olibo nga kahoy, ang usa anaa sa tuong
bahin sa panaksan ug ang usa anaa sa wala. **4** Busa miingon
ako pag-usab sa anghel nga nakig-istorya kanako. “Unsa
man ang buot ipasabot niining mga butanga, akong agalon?”
5 Mitubag ang anghel, “Wala ka ba masayod kung unsay
ipasabot niining mga butanga?” Miingon ako, “Wala, akong
agalon.” **6** Busa miingon siya kanako, “Mao kini ang pulong ni
Yahweh ngadto kang Zerubabel: Dili pinaagi sa kusog o sa
gahom, apan pinaagi sa akong Espiritu, sumala ni Yahweh
nga labing gamhanan. **7** Unsa ka lang man, dako nga bukid?
Sa atubangan ni Zerubabel mahimo kang patag, ug dad-on
niya ang bato nga alang sa kinatumyan aron makasingit ug,
'Grasya! Grasya alang niini!'” **8** Miabot kanako ang pulong
ni Yahweh, nga nag-ingon, **9** “Ang mga kamot ni Zerubabel
maoy nagpahiluna sa patukoranan niini nga balay ug ang
iyang kamot mismo ang mohuman niini. Unya masayod ka nga
si Yahweh ang labing gamhanan mao ang nagpadala kanako
diha kanimo. **10** Kinsa man ang nagtamay sa adlaw sa gamay
nga mga butang? Magmaya kining mga tawhana ug makita
nila ang igtutonton nga bato nga anaa sa kamot ni Zerubabel.
(Kining pito ka mga lampara mao ang mga mata ni Yahweh
nga nagtan-aw sa tibuok kalibotan.)” **11** Unya gipangutana ko
ang anghel, “Unsa man kining duha ka mga kahoy nga olibo
nga nagbarog sa wala ug tuo sa tungtunganan ug suga?” **12**
Nangutana ako pag-usab kaniya, “Unsa man kining duha ka
mga sanga sa olibo nga anaa sa kilid sa duha ka bulawan nga
mga tubo nga adunay lana nga gibubo?” **13** Unya miingon
siya kanako, “Wala ka nasayod kung unsa kini?” Mitubag ako,
“Wala, akong agalon.” **14** Busa miingon siya, “Mao kini ang
mga anak nga lalaki sa bag-ong lana sa olibo nga nagbarog
sa atubangan sa Ginoo sa tibuok kalibotan.”

5 Unya milingi ako ug mihangad, ug nakita ko, ang naglupad
nga linukot nga basahon! **2** Miingon ang anghel kanako,
“Unsa man ang imong nakita?” Mitubag ako, “nakita ko ang
naglupad nga linukot nga basahon, nga adunay 20 ka maniko
ang katas-on ug 10 ka maniko ang kalapdon.” **3** Unya miingon
siya kanako, “Mao kini ang tunglo nga mogawas ibabaw
sa tibuok kayutaan, tungod kay pagawagtangon ang matag
kawatan sumala sa giingon sa usa ka bahin, samtang ang
matag usa nga misaad ug bakak nga panumpa wagtangon
sumala sa giingon sa pikas bahin, sumala sa ilang mga pulong.
4 “Ipadala ko kini—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga
labawng makagagahom— busa mosulod kini didto sa balay sa
kawatan ug didto sa balay sa usa nga nanaad ug bakak nga
panumpa gamit ang akong ngalan. Magpabilin kini sa iyang
balay ug ut-uton ang kahoy ug ang mga bato niini.” **5** Unya
migawas ang anghel nga nakigsulti kanako ug miingon, “Iyahat
ang imong mga mata ug tan-awa kung unsa ang taliabot!” **6**
Miingon ako, “Unsa kini?” Miingon siya, “mao kini ang bukag
nga gisudlan sa sukdanan nga moabotay. Mao kini ang ilang
kalapasan sa tibuok yuta.” **7** Unya gikuha ang tingga nga
tabon sa bukag ug adunay babaye nga naglingkod ilalom niini!
8 Miingon ang anghel, “Mao kini ang Pagkadaotan!” Giitsa niya
pabalik ang babaye pasulod ngadto sa bukag, ug gibutang niya
ang tingga nga tabon ibabaw sa abrihanan niini. **9** Mihangad
ako ug nakita ko ang duha ka babaye nga nagpadulong
kanako, ug anaa ang hangin sa ilang mga pako—tungod kay
aduna silay mga pako sama sa mga pako sa talabon. Gialsa
nila ang bukag ngadto sa tungatunga sa yuta ug sa langit. **10**
Busa miingon ako sa anghel nga nakigsulti kanako, “Asa man
nila dad-on ang bukag?” **11** Miingon siya kanako, “Dad-on kini
aron magtukod ug templo didto sa yuta sa Shinar, aron nga
kung andam na ang templo, ipahimutang ang bukag didto sa
giandam nga butanganan niini.”

6 Unya milingi ako ug miyahat ug akong nakita ang upat
ka mga karwahe nga mitungha taliwala sa duha ka bukid;
ug hinimo sa bronsi ang duha ka bukid. **2** Adunay pula nga
mga kabayo ang unang karwahe, ang ikaduhang karwahe
adunay itom nga mga kabayo, **3** adunay puti nga mga kabayo
ang ikatulong karwahe, ug ang ikaupat nga karwahe adunay
kabang nga mga kabayo. **4** Busa mitubag ako ug miingon sa
anghel nga nakigsulti kanako, “Unsa man kini, akong agalon?”
5 Mitubag ang anghel ug miingon kanako, “Mao kini ang upat
ka mga hangin sa langit nga migawas gikan sa dapit diin sila
nanindog atubangan sa Ginoo sa tibuok kalibotan. **6** Moadto
ang itom nga mga kabayo sa amihanan nga nasod; moadto
ang puting mga kabayo sa kasadpang nasod; unya moadto
ang kabang nga mga kabayo sa habagatang nasod.” **7** Miadto
ug nangita kining kusgan nga mga kabayo ug gilibot ang
tibuok kalibotan, busa miingon ang anghel, “Lakaw ug libota
ang kalibotan!” ug milakaw sila sa tibuok kalibotan. **8** Unya
misangpit sila kanako ug miingon, “Tan-awa kadtong mangadto
sa amihanang nasod; pagamaymayan nila ang akong espiritu
mahitungod sa amihanang nasod.” **9** Busa miabot ang pulong
ni Yahweh kanako, ug miingon, **10** “Kuhaa ang halad gikan sa
mga bihag—gikan kang Heldai, Tobia, ug Jedaya—ug adto sa
samang adlaw ug isulod sa balay ni Josia nga anak nga lalaki
ni Zefania, nga gikan sa Babylon. **11** Unya kuhaa ang plata
ug bulawan, pagbuhat ug korona ug ibutang kini sa ulo ni

Josue nga anak nga lalaki ni Jehozadak, nga labawng pari.
12 Pakigsulti kaniya ug pag-ingon, 'Miingon niini si Yahweh
nga labawng makagagahom: Kini nga tawo, Sanga ang iyang
ngalan! Modako siya diin siya nahimutang ug unya itukod ang
templo ni Yahweh! 13 Siya mao ang mopatukod sa templo ni
Yahweh ug ibayaw ang katahom niini; unya molingkod siya
ug magdumala diha sa iyang trono. Mahimo siyang pari sa
iyang trono ug ang panagsabot sa kalinaw maanaa taliwala
sa duha. 14 Ipahimutang ang korona sa templo ni Yahweh
aron sa pagpasidungog kang Heldai, Tobia, ug Jedaya ug
ingon nga paghinumdom sa pagkamanggihatagon sa anak
nga lalaki ni Zefania. 15 Unya moabot kadtong tua sa halayo
ug motukod sa templo ni Yahweh, busa masayran ninyo nga
gipadala ako ni Yahweh nga labawng makagagahom diha
kaninyo; tungod kay mahitabo lamang kini kung tinud-anay
kamong maminaw sa tingog ni Yahweh nga inyong Dios!"

7 Sa ikaupat nga tuig nga paghari ni Haring Darius, sa
ikaupat nga adlaw sa Kislev (ikasiyam kini nga bulan),
miabot ang pulong ni Yahweh kang Zacarias. 2 Gipadala sa
katawhan sa Betel si Sharezer ug si Regem Melec ug ang
ilang mga kalalakin-an aron sa pagpakilouy sa atubangan
ni Yahweh. 3 Nakigsulti sila sa mga pari nga anaa sa balay
ni Yahweh nga labawng makagagahom ug sa mga propeta;
miingon sila, "Magbangotan ba kami sa ikalimang bulan
pinaagi sa pagpuasa, sama sa among gibuhat sa daghang
mga katuigan?" 4 Busa miabot kanako ang pulong ni Yahweh
nga labawng makagagahom, nga nag-ingon, 5 "Pakigsulti
sa tanang katawhan sa yuta ug sa mga pari ug pag-ingon,
"Sa dihang nagpuasa ug nagsubo kamo sa ikalima ug sa
ikapitong bulan sulod sa 70 ka katuigan, tinud-anay ba kamo
nga nagpuasa alang kanako? 6 Sa dihang mikaon ug miinom
kamo, wala ba kamo nagkaon ug nag-inom alang sa inyong
kaugalingon? 7 Dili ba sama man niini nga mga pulong
ang gipamulong ni Yahweh pinaagi sa baba sa kanhing mga
propeta, sa dihang namuyo pa kamo nga mauswagon didto
sa Jerusalem ug sa kasikbit nga mga siyudad ug namuyo
sa Negev, ug sa tiilan sa mga bungtod didto sa kasadpan?"
8 Miabot ang pulong ni Yahweh kang Zacarias, nga nag-
ingon, 9 "Miingon niini si Yahweh nga labawng makagagahom,
'Paghukom uban sa matuod nga hustisya, sa kasabotan sa
pagkamatinud-anon, ug sa kaluoy. Ipabuhat kini sa matag tawo
ngadto sa iyang igsoon. 10 Ang biyuda ug ilo, ang langyaw,
ug ang tawong kabos—ayaw sila daugdaoga, ug ayaw tugoti
ang bisan kinsa kaninyo nga maglaraw ug daotan sulod sa
inyong kasingkasing batok sa uban.' 11 Apan nagdumili sila sa
pagpaminaw ug nagmagahi sa ilang mga abaga. Gisampongan
nila ang ilang mga dalunggan aron nga dili sila makadungog.
12 Gipagahi nila ang ilang mga kasingkasing sama sa bato
aron nga dili nila madungog ang balaod o ang mga pulong ni
Yahweh nga labawng makagagahom. Gipadala niya kini nga
mga mensahe ngadto sa katawhan pinaagi sa iyang Espiritu
kaniadto, pinaagi sa baba sa mga propeta. Apan nagdumili
sa pagpaminaw ang katawhan, busa nasuko pag-ayo kanila
si Yahweh nga labawng makagagahom. 13 Nahitabo kini
sa dihang mitawag siya, wala sila namati. Sa sama usab
nga paagi," miingon si Yahweh nga labawng makagagahom,
"Mosangpit sila kanako apan dili ako mamati. 14 Tungod
kay katagon ko sila pinaagi sa alimpulos ngadto sa tanang
kanasoran nga wala pa nila nakita, ug mahimong biniyaan ang
yuta. Tungod kay walay moagi sa yuta o mobalik niini tungod
kay gihimong biniyaang yuta sa katawhan ang maanindot nga
yuta."

8 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga labawng
makagagahom, nga nag-ingon, 2 "Si Yahweh nga pangulo
sa kasundalohang anghel miingon niini: mainiton ako alang sa
Zion uban ang dakong kadasig ug mainiton ako alang kaniya
uban ang dakong kasuko! 3 Miingon niini si Yahweh: Mobalik
ako sa Zion ug magpuyo taliwala sa Jerusalem, tungod kay
pagatawgon nga "Ang Siyudad sa Kamatuoran" ang Jerusalem
ug ang bukid ni Yahweh pagatawgon nga "Ang Balaang
Bukid!" 4 Miingon niini si Yahweh nga labawng makagagahom:
Anaa na usab ang mga tigulang nga kalalakin-an ug tigulang
nga mga kababayen-an sa kadalanan sa Jerusalem, ug
ang matag tawo adunay sungkod sa iyang kamot tungod
kay tigulang na kaayo siya. 5 Mapuno ang kadalanan sa
siyudad ug mga batang lalaki ug babaye nga nanagdula. 6
Miingon niini si Yahweh nga labawng makagagahom: Kung
adunay kahibulongan sa mga panan-aw sa nahibiling katawhan
niadtong mga adlawa, kinahanglan ba nga kahibulongan
usab kini sa akong panan-aw? —mao kini ang gipamulong
ni Yahweh. 7 Miingon niini si Yahweh: Tan-awa, luwason
ko ang akong katawhan gikan sa yuta diin nagasubang ang
adlaw ug gikan sa yuta diin nagasalop ang adlaw! 8 Tungod
kay ibalik ko sila, ug magpuyo sila taliwala sa Jerusalem,
busa mahimo silang akong katawhan pag-usab, ug mahimo
nila akong Dios sa kamatuoran ug sa pagkamatarong! 9
Miingon niini si Yahweh nga labawng makagagahom: Kamo
nga padayon nga nakadungog karon sa samang mga pulong
nga gikan sa mga baba sa mga propeta sa dihang gitukod ang
patukoranan sa akong balay—kining akong balay, si Yahweh:
Lig-ona ang inyong mga kamot aron nga matukod ang templo.
10 Tungod kay walay si bisan kinsa ang nakatapok ug ani
sa wala pa kadtong mga adlawa, walay abot alang sa tawo
o mananap, ug walay kalinaw gikan sa mga kaaway alang
kang bisan kinsa nga molakaw o mobalik. Akong gipagbingkil
ang matag tawo batok sa iyang silingan. 11 Apan karon dili
kini mahisama kaniadtong mga adlawa, magauban ako sa
nahibilin niini nga mga tawo—mao kini ang gipamulong ni
Yahweh nga labawng makagagahom. 12 Tungod kay itanom
ang mga binhi sa kalinaw; ang mokatay nga paras magahatag
sa bunga niini ug mohatag sa ani niini ang yuta; magahatag
ang kawanangan sa yamog niini, tungod kay ipapanunod ko
kining tanang mga butanga sa nahibiling katawhan. 13 Panag-
ingnan kamo sa ubang mga nasod sa usa ka tunglo, balay sa
Juda ug balay sa Israel. Busa luwason ko kamo ug mahimo
kamong panalangin. Ayaw kamo kahadlok; himoang kusgan
ang inyong mga kamot! 14 Tungod kay misulti niini si Yahweh
nga labawng makagagahom: Sama nga naglaraw ako sa
pagpasakit kaninyo sa dihang gihagit sa inyong katigulangan
ang akong kasuko—miingon si Yahweh—ug wala gayod
nagpapugong, 15 busa maglaraw usab ako niining mga
adlawa sa pagbuhat ug maayo ngadto sa Jerusalem ug sa
balay sa Juda! Ayaw kahadlok! 16 Mao kini ang mga butang
nga kinahanglan ninyong buhaton: Isulti ang kamatuoran,
ang matag tawo uban sa iyang silingan. Paghukom uban sa
kamatuoran, sa pagkamakataronganon, ug sa kalinaw diha sa
inyong mga ganghaan. 17 Ayaw paglaraw ug daotan diha
sa inyong mga kasingkasing batok sa usag-usa, ug ayaw
higugmaa ang bakak nga panumpa—tungod kay mao kini ang
mga butang nga gikasilagan ko! —mao kini ang gipamulong ni
Yahweh." 18 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga
labawng makagagahom, nga nag-ingon, 19 "Miingon niini si
Yahweh: Ang mga puasa sa ikaupat nga bulan, sa ikalima
nga bulan, sa ikapito nga bulan, ug sa ikanapulo nga bulan

mahimong mga panahon sa kalipay, pagsadya, ug malipayon
nga kasaulogan alang sa balay sa Juda! Busa higugmaa
ang kamatuoran ug kalinaw! **20** Miingon niini si Yahweh nga
labawng makagagahom: Mamalik pag-usab ang mga tawo,
bisan kadtong namuyo sa nagkalainlaing mga siyudad. **21**
Moadto ang mga lumulupyo sa usa ka siyudad padulong sa
laing siyudad ug moingon, "Mangadto kita aron maghangyo sa
atubangan ni Yahweh ug magtuaw kang Yahweh! Mangadto
usab kami. **22** Daghang mga tawo ug kusgan nga mga nasod
ang mangabot ug magtuaw kang Yahweh didto sa Jerusalem
ug maghangyo sa panalangin ni Yahweh! **23** Miingon niini
si Yahweh nga labawng makagagahom: Napulo ka mga
kalalakin-an nianang mga adlawa gikan sa matag pinulongan
ug nasod ang mokupot sa sidsid sa inyong kupo ug moingon,
'Paubana kami kaninyo, tungod kay nakadungog kami nga
nag-uban ang Dios kaninyo!'"

9 Mao kini ang gisulti sa pulong ni Yahweh mahitungod sa
yuta sa Hadrac ug Damascus. Tungod kay anaa sa tibuok
katawhan ang panan-aw ni Yahweh, ug anaa usab sa tanang
mga tribo sa Israel. **2** Mahitungod usab kini nga pahayag
ngadto sa Hamat, nga utlanan sa Damascus, ug mahitungod
kini sa Tyre ug Sidon, bisan tuod ug maalamon kaayo sila. **3**
Nagtukod ug kota alang sa iyang kaugalingon ang Tyre ug
nagpundo ug plata nga sama sa abog ug lunsay nga bulawan
sama sa lapok sa kadalanan. **4** Tan-awa! Isalikway siya sa
Ginoo ug gub-on ang iyang kusog diha sa kadagatan, mao
nga lamoyon siya sa kalayo. **5** Makakita ang Ashkelon ug
mahadlok! Mangurog usab sa hilabihan ang Gaza! Mapakyas
ang paglaom ni Ekron! Mahanaw ang hari nga gikan sa Gaza,
ug dili na gayod mapuy-an ang Ashkelon! **6** Mamuyo ang
mga langyaw sa Ashdod, ug pagaputlon ko ang garbo sa mga
Filistihanon. **7** Tungod kay wagtangon ko ang ilang dugo gikan
sa ilang mga baba ug ang ilang mga pagkamalaw-ay taliwala
sa ilang mga ngipon. Unya ang nahibilin mahimong alang
sa atong Dios sama sa banay sa Juda, ug mahimong sama
sa mga Jebusihanon ang Ekron. **8** Magkampo ako libot sa
akong yuta batok sa kasundalohan sa kaaway aron nga walay
makaagi o makabalik, tungod kay wala nay madaogdaogon
ang makalabang agi niini. Tungod kay panalipdan ko na
karon ang akong yuta sa akong kaugalingong panan-aw! **9**
Pagsinggit uban ang dakong pagmaya, anak nga babaye
sa Zion! Pagsinggit uban ang kalipay, anak nga babaye sa
Jerusalem! Tan-awa! Moabot kanimo ang imong hari uban ang
pagkamatarong ug iya kang luwason. Mapainubsanon siya
ug nagsakay siya sa usa ka asno, sa nati sa usa ka asno.
10 Ug unya pagaputlon ko ang karwahe gikan sa Efraim ug
ang kabayo gikan sa Jerusalem, ug pagaputlon ang pana
gikan sa gubat; tungod kay magsulti siyag kalinaw ngadto
sa mga nasod, ug maanaa ang iyang pagdumala sa tibuok
kadagatan, ug gikan sa Suba hangtod sa kinatumyan sa
kalibotan! **11** Ug alang kanimo Jerusalem, tungod sa dugo sa
akong kasabotan diha kanimo, ipalingkawas ko ang imong
mga binilanggo gikan sa bung-aw nga walay tubig. **12** Balik
sa kota, mga binilanggo sa paglaom! Bisan karong adlawa
sultihan ko ikaw nga igabalik ko kini kanimo sa makaduha ka
pilo, **13** tungod kay gibawog ko ang Juda ingon nga akong
pana. Gipuno ko na ang akong sudlanan sa mga udyong
uban sa Efraim. Gipukaw ko ang imong mga anak nga lalaki,
Zion, batok sa imong mga anak nga lalaki, Grecia, ug gihimo
ko ikaw, Zion, nga sama sa espada sa manggugubat! **14**
Motungha si Yahweh diha kanila, ug moigo ang iyang mga
udyong sama sa kilat! Tungod kay patingogon sa akong Ginoo
nga si Yahweh ang trumpeta ug mosulong uban ang mga
bagyo gikan sa Teman. **15** Panalipdan sila ni Yahweh nga
labawng makagagahom, ug lamoyon nila sila ug buntogon ang
mga bato sa ilang mga lamboyog. Ug unya moinom sila ug
mosinggit sama sa mga kalalakin-an nga nahubog sa bino, ug
mapuno sila ug bino nga daw mga panaksan sila, sama sa
mga eskina sa halaran. **16** Busa luwason sila ni Yahweh nga
ilang Dios nianang adlawa; mahisama sila sa panon sa iyang
katawhan, tungod kay mahimo silang mga bililhong bato sa
usa ka korona, nga gipataas sa iyang yuta. **17** Pagkamaayo
ug pagkamaanyag nilang tanan! Mokusgan ang mga batan-
ong lalake pinaagi sa trigo ug ang mga ulay sa matam-is nga
bino!

10 Pangayog ulan gikan kang Yahweh sa panahon sa
tingpamulak—si Yahweh nga maoy nagbuhat sa mga
dalugdog—ug naghatag siyag ulan sa matag-usa ug sa tanang
pananom sa kaumahan. **2** Tungod kay nagsultig bakak ang
mga diosdios sa panimalay; bakak ang panan-awon sa mga
mini nga mananagna; nagsulti sila ug malimbongon nga
mga damgo ug naghatag ug haw-ang nga paghupay, busa
naglatagaw sila sama sa karnero ug nag-antos tungod kay
wala silay magbalantay. **3** Misilaob ang akong kasuko batok
sa mga magbalantay sa karnero; pagasilotan ko kadtong mga
laking kanding—nga mao ang mga pangulo. Tabangan usab ni
Yahweh nga labawng makagagahom ang iyang panon, ang
balay sa Juda, ug himoon silang daw iyang kabayo diha sa
panaggubat! **4** Magagikan kanila ang upat ka patukoranan;
magagikan kanila ang ugsok sa tolda; magagikan kanila ang
pana sa gubat; magagikan kanila ang tanang pangulo. **5**
Mahisama sila sa mga manggugubat nga motamaktamak sa
ilang mga kaaway didto sa lapok nga kadalanan panahon
sa gubat; makiggubat sila, tungod kay nag-uban kanila si
Yahweh, ug pakaulawan nila kadtong mga nagsakay sa mga
kabayo nga panggubat. **6** Lig-onon ko ang balay sa Juda ug
luwason ang balay ni Jose; tungod kay ipasig-uli ko sila ug
magmanggiluluy-on diha kanila. Mahimo silang daw wala ko
sila gisalikway, tungod kay ako si Yahweh nga ilang Dios, ug
tubagon ko sila. **7** Unya mahisama si Efraim sa manggugubat,
ug maglipay ang ilang mga kasingkasing ingon nga adunay
bino; makakita ang ilang mga anak ug magsadya. Maglipay
ang ilang mga kasingkasing kanako! **8** Tawgon ko sila ug
tapokon, tungod kay luwason ko sila, ug mahimo silang
bantogan sama kaniadto! **9** Gitanom ko sila taliwala sa mga
katawhan, apan mahinumduman nila ako sa halayong nasod,
busa mabuhi ug mamalik sila ug ang ilang mga anak. **10**
Tungod kay ibalik ko sila gikan sa yuta sa Ehipto ug tigomon
sila gikan sa Asiria. Pagadad-on ko sila ngadto sa yuta sa
Gilead ug sa Lebanon hangtod nga wala na gayoy igong dapit
alang kanila. **11** Motabok ako sa dagat sa ilang pag-antos;
hampakon ko ang mga balod sa dagat ug paugahon ang
tanang kinahiladman sa Nilo. Pagahugnoon ang kahalangdon
sa Asiria, ug pagawagtangon ang sitro sa Ehipto gikan sa mga
Ehiptohanon. **12** Lig-onon ko sila dinhi sa akong kaugalingon,
ug molakaw sila sa akong ngalan— mao kini ang gipamulong
ni Yahweh.

11 Abrihi ang imong mga pultahan, Lebanon, kay tingalig
lamyom sa kalayo ang imong kahoy nga mga sedro! **2**
Pagbangotan, sipros nga mga kahoy, kay nangatumba na ang
mga kahoy nga sedro! Kung unsa ang halangdon pagagub-
on! Pagbangotan! kamong mga akasya sa Bashan, kay ang
kusgan nga kalasangan gipangputol na. **3** Nanghilak ang mga

magbalantay sa karnero, tungod kay nangagun-ob na ang
ilang kabantog! Nagngulob ang mga batan-ong liyon, tungod
kay ang garbo sa Suba sa Jordan naguba na! **4** Mao kini ang
giingon ni Yahweh nga akong Dios, "Sama sa magbalantay sa
karnero, nga nagbantay sa tibuok nga panon nga giandam
aron ihawon! **5** (Ang mopalit kanila moihaw kanila ug dili
silotan, ug ang mibaligya kanila magaingon, 'Dalaygon si
Yahweh! Kay nahimo akong adunahan!' Tungod kay walay
kaluoy ang mga magbalantay nga nagtrabaho alang sa tag-
iya sa mga panon) **6** Alang kanako wala na akoy kaluoy sa
mga lumolupyo sa maong yuta! —mao kini ang gipamulong ni
Yahweh. Tan-awa! Ako mismo hapit na motugyan sa matag-
usa ka tawo ngadto sa kamot sa iyang silingan ug ngadto sa
kamot sa iyang hari, ug gun-obon nila ang yuta ug walay bisan
usa kanila nga akong luwason gikan sa ilang kamot." **7** Busa
nahimo akong magbalantay sa panon sa karnero nga giandam
aron ihawon, alang niadtong nagabaligyag karnero. Nagdala
ako ug duha ka sungkod; ang usa ka sungkod gitawag ko
nga "Kaluoy" ug ang usa gitawag nako ug "Panaghiusa."
Niini nga paagi gibantayan ko ang mga karnero. **8** Nawad-
an ako ug pailob sa tulo ka magbalantay, ug gidumtan usab
ako nila, hinungdan nga gipatay ko sila sulod sa usa ka
bulan. **9** Unya giingnan ko ang mga tag-iya, "Dili na ako
motrabaho ingon nga magbalantay alang kanimo. Ang karnero
nga himalatyon—pasagdi nga mamatay; Ang karnero nga
malaglag—pasagdi nga malaglag. Pasagdi nga kaonon sa
nahibilin nga karnero ang unod sa iyang kauban." **10** Busa
gikuha ko ang akong sungkod nga "kaluoy" ug gibali ko kini
aron sa pagputol sa kasabotan nga akong gihimo uban sa
tanan kong mga kabanay. **11** Nianang adlawa ang kasabotan
nabali, ug kadtong nagbantay sa karnero ug nagtan-aw kanako
nasayod nga si Yahweh ang nagsulti. **12** Giingnan ko sila,
"Kung maayo kini alang kaninyo, bayri ako sa akong suhol.
Apan kung dili, ayaw kini buhata." Busa nagtimbang sila ug
suhol alang kanako—ug mikabat kini ug 30 ka buok plata.
13 Unya miingon si Yahweh kanako, "Ibutang sa tipiganan
ang mga plata, ang labing maayo unta nga bili ang angay
nilang ihatag kanimo!" Busa gikuha ko ang 30 kabuok nga
plata ug gibutang kini sa tipiganan didto sa balay ni Yahweh.
14 Unya gibali ko ang ikaduha kong sungkod nga gitawag,
"Panaghiusa," aron balion ang pagkamanagsoon tali sa Juda
ug Israel. **15** Miingon si Yahweh kanako, "Usbon ko, dalha pag-
usab ang galamiton sa buangbuang nga magbalantay alang
sa imong kaugalingon, **16** kay tan-awa, hapit ko na butangan
ug magbalantay ang yuta. Dili niya panumbalingon ang mga
karnero nga himalatyon. Dili usab niya pangitaon ang karnero
nga mawala, ni tambalan ang nangapiang nga karnero. Dili
usab niya pakaonon ang mga himsog nga karnero, apan
mokaon sa unod sa mga gipatambok nga karnero ug molaksi
sa ilang mga kuko. **17** Pagkaalaot niadtong walay pulos nga
magbalantay nga mipasagad sa mga panon sa karnero! Hinaot
nga matigbasan ug espada ang iyang bukton ug ang iyang
tuong mata! Hinaot nga maputol ang iyang bukton ug mabuta
ang iyang tuong mata!"

12 Mao kini ang gisulti sa pulong ni Yahweh mahitungod
sa Israel—ang pamahayag ni Yahweh, nga nagbuklad
sa kawanangan ug nagtukod sa patukoranan sa kalibotan,
nga nagpaanyag sa espiritu sa kinasuloran sa tawo, **2** "Tan-
awa, hapit ko na himoon nga mahisama ang Jerusalem
sa kupa hinungdan nga ang tanang katawhan nga naglibot
kaniya mangahubog. Mahisama usab kini sa Juda sa takna
nga pagalibotan na ang Jerusalem. **3** Nianang adlawa,
himoon kong bug-at nga bato ang Jerusalem alang sa tanang
katawhan. Si bisan kinsa nga buot mosulay sa pag-alsa
niana nga bato nagpasakit pag-ayo sa iyang kaugalingon,
ug ang tanang nasod sa kalibotan motigom batok niana nga
siyudad. **4** Nianang adlawa—mao kini ang gipamulong ni
Yahweh—bunalan ko ang mga kabayo uban ang kapintas
ug ang tigkabayo uban ang kapungot. Tan-awon ko uban sa
kaluoy ang panimalay ni Juda ug bunalan ko aron mabuta ang
mga kabayo sa mga kasundalohan. **5** Unya ang mga pangulo
sa Juda moingon diha sa sulod sa ilang kasingkasing, 'Ang
mga lumolupyo sa Jerusalem mao ang atong kusog tungod
kang Yahweh nga labawng makagagahom, nga ilang Dios.' **6**
Nianang adlawa himoon ko nga mahisama ang mga pangulo
sa Juda sa mga kolon nga halinganan taliwala sa kahoy ug
sama sa mga nagsiga nga sulo taliwala sa nagbarog nga
katrigohan, tungod kay lamyon nila ang tanang katawhan nga
naglibot gikan sa ilang tuo ug wala. Apan ang katawhan sa
Jerusalem magpuyo pag-usab sa iyang kaugalingong dapit." **7**
Unahon ni Yahweh pagluwas ang mga tolda sa Juda, aron nga
ang dungog sa panimalay ni David ug ang dungog niadtong
nagpuyo sa Jerusalem dili molabaw sa tibuok panimalay sa
Juda. **8** Nianang adlawa si Yahweh mao ang manalipod sa
mga lumolupyo sa Jerusalem, ug nianang adlawa kadtong
huyang nga anaa kanila mahisama kang David, samtang
ang panimalay ni David mahimong sama sa Dios, sama sa
manulonda ni Yahweh diha sa ilang atubangan. **9** "Nianang
adlawa sugdan ko paglaglag ang tanang kanasoran nga
moasdang batok sa Jerusalem. **10** Apan ibubo ko ang espiritu
sa kaluoy ug ang paghangyo sa panimalay ni David ug sa
mga lumolupyo sa Jerusalem, aron motan-aw sila kanako, ang
ilang gitusok. Magbangotan sila alang kanako, sama sa usa
ka tawo nga nagbangotan alang sa iyang bugtong anak nga
lalaki; magbangotan sila pag-ayo alang kaniya sama niadtong
nagbangotan tungod sa kamatayon sa kamagulangang anak
nga lalaki. **11** Nianang adlawa ang mga pagbangotan sa
Jerusalem mahisama sa pagbangotan sa Hadad Rimon sa
kapatagan sa Megido. **12** Magbangotan ang yuta, ang matag
banay molain gikan sa ubang mga banay. Molain ang banay
sa panimalay ni David ug ang ilang mga asawa molain usab
gikan sa ilang mga bana. Molain usab ang banay sa panimalay
ni Natan ug ang ilang mga asawa molain usab gikan sa ilang
mga bana. **13** Molain usab ang banay gikan sa panimalay ni
Levi ug ang ilang mga asawa molain usab gikan sa ilang mga
bana. Molain usab ang banay sa mga Shimatihanon ug ang
ilang mga asawa molain usab gikan sa ilang mga bana. **14**
Ang matag banay nga nahibilin gikan sa mga banay—ang
matag banay maglain usab ug ang mga asawa molain usab
gikan sa ilang mga bana."

13 Nianang adlawa maabri ang tubod alang sa panimalay
ni David ug sa mga lumolupyo sa Jerusalem, tungod sa
ilang sala ug dili pagkaputli. **2** Nianang adlawa—mao kini ang
gipamulong ni Yahweh ang labaw nga makagagahom—nga
putlon ko ang mga ngalan sa mga diosdios gikan sa yuta aron
nga dili na gayod sila mahinumdoman pa. Palayason ko usab
sa yuta ang mga mini nga manalagna uban sa hugaw nila
nga espiritu. **3** Si bisan kinsa nga tawo nga mopadayon sa
pagpanagna, ang iyang amahan ug inahan nga nagpakatawo
kaniya maoy mosulti kaniya nga, 'Mamatay ka, kay nagsulti
ka ug bakak batok sa ngalan ni Yahweh!' Unya ang amahan
ug inahan nga maoy naghimugso kaniya mao usab ang
modunggab kaniya sa dihang managna siya. **4** Nianang
adlawa ang matag manalagna maulaw sa iyang panan-awon

sa dihang managna siya. Kini nga mga manalagna dili na
mosul-ob sa ilang balhiboon nga bisti, aron sa paglimbong sa
mga tawo. **5** Tungod kay ang matag-usa kanila moingon, 'Dili
ako manalagna! Usa lamang ako ka mag-uuma, tungod kay
nagatrabaho ako sa yuta sukad pa sa akong pagkabatan-
on!' **6** Apan ang pipila moingon kaniya, 'Unsa man kining
mga samad nga anaa sa imong mga bukton?' ug motubag
siya, 'Samad kini sa dihang didto ako sa balay sa akong mga
higala.'" **7** "Espada! Barog sa imong kaugalingon batok sa
akong magbalantay sa karnero, ang tawo nga nagtindog duol
kanako—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga labawng
makagagahom. Bunali ang magbalantay sa karnero, ug ang
panon sa mga karnero magkatibulaag! Tungod kay bakwion ko
ang akong kamot batok niadtong mga ubos. **8** Unya mahitabo
kini sa tibuok nga kayutaan—mao kini ang gipamulong ni
Yahweh—nga ang 2/3 niini pagaputlon! Kadtong mga katawhan
mangahanaw; ug ang usa ka bahin sa ikatulo mao lamang
ang mahibilin didto. **9** Sunogon ko ang ikatulo nga bahin ug
pinuhon kini sama sa pagpino sa plata nga gisunog; sulayan
ko sila sama nga sulayan ang bulawan. Mosangpit sila sa
akong ngalan, ug tubagon ko sila ug ingnon, 'Mao kini ang
akong katawhan!' ug moingon sila, 'Si Yahweh mao ang akong
Dios!'"

14 Tan-awa! Moabot ang adlaw ni Yahweh nga bahinon
diha sa imong taliwala ang imong mga inilog. **2** Tungod
kay tigomon ko ang mga nasod batok sa Jerusalem alang
sa pagpakiggubat ug mabihag ang siyudad. Pang-ilogon ang
mga balay ug panglugoson ang mga kababayen-an. Mabihag
ang katunga sa siyudad, apan ang nahibilin nga katawhan
dili papahawaon sa siyudad. **3** Apan mogawas si Yahweh
ug makiggubat batok niadtong mga nasora sama sa iyang
pagpakiggubat sa adlaw sa panagsangka. **4** Nianang adlawa
ang iyang mga tiil motindog didto sa Bukid sa mga Olibo, nga
anaa sa sidlakang bahin sa Jerusalem. Matunga ang Bukid sa
Olibo taliwala sa sidlakan ug kasadpan ug mahimong dako
nga walog ug ang katunga sa bukid mosibog sa amihan ug
ang katunga mosibog sa habagatan. **5** Unya mokalagiw kamo
paubos sa walog tungatunga sa mga kabukiran ni Yahweh,
tungod kay ang walog nga anaa taliwala niadtong mga bukira
mosangko sa Azal. Mokalagiw kamo sama sa pagkalagiw
ninyo tungod sa linog sa mga adlaw ni Uzia, nga hari sa Juda.
Unya moabot si Yahweh nga akong Dios ug ang tanang mga
balaan magpuyo uban kaniya. **6** Nianang adlawa wala nay
kahayag, apan walay katugnaw o ice. **7** Nianang adlawa, ang
adlaw nga si Yahweh lamang ang nasayod sa tanan, wala nay
adlaw ug gabii, kay ang kagabhion mao na ang panahon sa
kahayag. **8** Nianang adlawa ang buhing tubig modagayday
gikan sa Jerusalem. Ang katunga kanila modagayday paingon
sa dagat sa sidlakan ug ang katunga modagayday ngadto
sa dagat sa kasadpan, sa ting-init man ug tingtugnaw. **9**
Mahimong hari si Yahweh sa tibuok kalibotan. Nianang adlawa
anaa si Yahweh, ang usa nga Dios, ug ang iyang ngalan
lamang. **10** Ang tibuok nga yuta mahisama sa Araba, gikan sa
Geba hangtod sa Rimon sa habagatang bahin sa Jerusalem.
Padayon usab nga mobarog ang Jerusalem ug magpabilin kini
sa iyang kaugalingong dapit, gikan sa Ganghaan sa Benjamin
ngadto sa dapit kung asa nahimutang ang unang ganghaan,
ug ngadto sa Kanto nga Ganghaan, ug gikan sa Tore ni
Hananel hangtod sa pug-anan ug bino sa hari. **11** Magpuyo
ang katawhan sa Jerusalem ug didto wala nay kasamok gikan
sa Dios batok kanila. Magpuyo na nga luwas ang Jerusalem.
12 Mao kini ang katalagman nga ihampak ni Yahweh sa tanang
katawhan nga nakiggubat batok sa Jerusalem: Mangalata ang
ilang unod bisan ug nagtindog pa sila. Mangalata usab ang
ilang mga mata sa mga nahimutangan niini ug mangalata
usab ang ilang mga dila diha sa ilang mga baba. **13** Nianang
adlawa ang dako nga kahadlok nga gikan kang Yahweh
moabot taliwala kanila. Ug ang matag-usa modakop sa kamot
sa uban, ug ang kamot sa usa mobakyaw batok sa kamot sa
uban. **14** Makig-away usab ang Juda batok sa Jerusalem.
Tigomon nila ang bahandi sa tanang mga nasod nga naglibot
kanila—bulawan, plata, ug linong mga bisti nga daghan kaayo.
15 Moabot usab ang katalagman ngadto sa mga kabayo
ug sa mga mula, sa mga kamelyo ug sa mga asno, ug
ang matag mananap niadtong kampoha mag-antos usab sa
samang katalagman. **16** Unya mahitabo nga ang tanan nga
nahibilin niadtong mga nasora nga mibatok sa Jerusalem
motungas hinuon didto matag tuig aron pagsimba sa hari nga
si Yahweh nga makagagahom, ug kinahanglan nga motamod
sa Kasaulogan sa mga Balongbalong. **17** Mahitabo nga kung
ang matag-usa nga gikan sa mga nasod sa kalibotan dili
mosubida ngadto sa Jerusalem aron pagsimba sa hari nga
si Yahweh nga makagagahom, dili sila padad-an ug ulan ni
Yahweh. **18** Kung ang nasod sa Ehipto dili motungas didto,
dili sila makadawat ug ulan. Moabot ang katalagman nga
gikan ni Yahweh sa mga nasod nga wala mitungas aron sa
pagsaulog sa Kasaulogan sa mga Balongbalong. **19** Mao kini
ang silot alang sa Ehipto ug ang silot niadtong kanasoran nga
wala mitungas paingon sa Jerusalem aron sa paghimo sa
Kasaulogan sa mga Balongbalong. **20** Apan nianang adlawa,
ang mga kampanilya sa mga kabayo moingon, "Paglain alang
kang Yahweh," ug ang mga dagkong panaksan sa balay ni
Yahweh mahisama sa mga panaksan atubangan sa halaran.
21 Tungod kay ang matag kulon sa Jerusalem ug Juda gilain
alang kang Yahweh nga makagagahom ug ang matag usa nga
magdala ug halad makagamit niini aron lutoan ug makan-an.
Nianang adlawa ang mga mamaligya dili na magpabilin sa
balay ni Yahweh nga makagagahom.

Malaquias

1 Ang pagpahayag sa pulong ni Yahweh ngadto sa Israel
pinaagi sa kamot ni Malaquias. **2** Miingon si Yahweh,
"Gihigugma ko kamo". Apan miingon kamo, "Giunsa mo man
kami paghigugma?" "Dili ba si Esau man ang igsoon ni Jacob?"
nag-ingon si Yahweh. "Apan sa gihapon gihigugma ko si
Jacob, **3** apan gikasilagan ko si Esau. Gihimo ko nga biniyaan
ang iyang mga kabukiran ug gihimo ko ang iyang napanunod
nga dapit alang sa ihalas nga mga iro sa kamingawan." **4**
Kung ang Edom moingon, "Gigun-ob kami, apan tukoron
namo pagbalik ang mga naguba," Moingon si Yahweh nga
gamhanan, "Matukod nila kini pagbalik apan gun-obon ko
gihapon kini pag-usab. Pagatawagon sila sa uban nga 'Ang
nasod sa kadaotan' ug 'Ang gitunglo ni Yahweh nga katawhan
hangtod sa kahangtoran.' **5** Makita kini sa inyong mga mata,
ug moingon kamo, 'Gamhanan si Yahweh bisan pa sa mga
utlanan sa Israel.'" **6** "Magpasidungog ang anak nga lalaki
sa iyang amahan, ug ang sulugoon sa iyang agalon. Unya
kung ako usa ka amahan, asa man ang akong pasidungog?
Kung ako usa ka agalon, asa man ang balaang pagtahod
alang kanako?" Nag-ingon si Yahweh nga gamhanan ngadto
kaninyo nga mga pari nga nagpasipala sa akong ngalan.
"Apan miingon kamo, 'Giunsa man namo pagpasipala ang
imong ngalan?' **7** Pinaagi sa paghalad sa mga pan-os nga
tinapay diha sa akong halaran. Apan miingon kamo, 'Giunsa
man namo sa paghugaw kanimo? Pinaagi sa pagsulti nga, ang
lamesa ni Yahweh talamayon. **8** Sa paghalad ninyo sa buta
nga mga mananap, dili ba daotan man kana? Sa paghalad
ninyo sa mga piang ug mga masakiton, dili ba daotan man
kana? Ihatag kana ngadto sa inyong gobernador! Dawaton ba
niya kamo o mahimuot ba siya kaninyo?" miingon si Yahweh
nga gamhanan. **9** Karon nagpadayon kamo sa pagtawag diha
sa atubangan sa Dios, nga magmaluloy-on siya nganhi kanato.
Apan nag-ingon si Yahweh nga gamhanan nga sa maong
mga halad nga anaa sa inyong mga kamot, mahimuot ba siya
kaninyo? **10** "O, kung adunay usa lamang unta kaninyo nga
magasira sa mga pultahan sa templo, aron nga dili na kamo
maghaling ug kalayo nga walay pulos diha sa akong halaran!
Miingon si Yahweh nga gamhanan, "Wala akoy kalipay diha
kaninyo, ug dili ko dawaton ang bisan unsa nga halad gikan sa
inyong mga kamot. **11** Sukad sa pagsubang sa adlaw hangtod
sa pagsalop niini ang akong ngalan mahimong bantogan
ngadto sa kanasoran ug diha sa matag dapit ang insenso
ug ang putli nga mga halad ihalad sa akong ngalan. Kay
ang akong ngalan mahimong bantogan sa kanasoran," nag-
ingon si Yahweh nga gamhanan. **12** "Apan gitamay ninyo
kini sa dihang miingon kamo nga nahugaw na ang lamesa sa
Ginoo, ug ang mga bunga niana, ang pagkaon talamayon
man usab. **13** Nag-ingon usab kamo, 'Pagkalaay ba niini,' ug
giyam-iran ninyo kini," nag-ingon si Yahweh nga gamhanan.
"Gidala ninyo kung unsa ang nakuha sa ihalas nga mananap
o ang piang o ang masakiton; ug mao kini ang gidala ninyo
ingon nga inyong halad. Dawaton ko ba kini gikan sa inyong
mga kamot?" nag-ingon si Yahweh. **14** "Matinunglo unta ang
malimbongon nga adunay usa ka laki nga mananap diha sa
iyang kahayopan ug nagsaad nga ihatag kini kanako, apan
ang gihalad hinuon kanako, ang Ginoo, ang mananap nga
masakiton! Kay bantogan ako nga hari," nag-ingon si Yahweh
nga gamhanan, "ug pasidunggan ang akong ngalan ngadto sa
kanasoran."

2 Karon kamong mga pari, kini nga kasugoan alang kaninyo.
2 "Kung dili kamo magpatalinghog, ug kung dili ninyo kini
ibutang sa inyong kasingkasing aron sa pagpasidungog sa
akong ngalan," nag-ingon si Yahweh nga gamhanan, "unya
ipadala ko kaninyo ang tunglo, ug tunglohon ko ang inyong
mga panalangin. Sa pagkatinuod, gitunglo ko gayod sila,
tungod kay wala ninyo gibutang sa inyong kasingkasing ang
akong kasugoan. **3** Tan-awa, pagabadlongon ko ang inyong
mga kaliwatan, ug ipahid ko ang hugaw diha sa inyong mga
dagway, ang hugaw nga gikan sa inyong mga kasaulogan,
ug pagakuhaon kamo niya uban niini. **4** Masayran ninyo
nga gipadala ko kini nga kasugoan nganha kaninyo, ug
magpadayon ang akong kasabotan uban kang Levi." Nag-
ingon si Yahweh nga gamhanan, **5** Ang akong kasabotan
kaniya mao ang kinabuhi ug ang kalinaw, ug gihatag ko kini
ngadto kaniya; gihadlok ko siya ug nahadlok siya kanako, ug
mibarog siya nga adunay kahadlok diha sa akong ngalan.
6 Ang matuod nga pagtudlo anaa sa iyang baba, ug walay
bakak nga nakaplagan diha sa iyang mga ngabil. Nagkinabuhi
siya uban kanako diha sa kalinaw ug sa pagkamatarong ug
sa makadaghan gitalikdan niya ang sala. **7** Kay ang mga
ngabil sa pari kinahanglan nga magatipig sa kahibalo ug ang
katawhan magpakisayod sa pahimangno gikan sa iyang baba,
kay siya ang mensahero ni Yahweh nga gamhanan. **8** Apan
mitipas kamo gikan sa matuod nga dalan. Giangin ninyo ang
kadaghanan aron mapandol diha sa pagtahod sa balaod.
Giguba ninyo ang kasabotan ni Levi," nag-ingon si Yahweh nga
gamhanan. **9** "Busa, gihimo ko usab kamo nga talamayon ug
mangil-ad diha sa atubangan sa tanang katawhan, tungod kay
wala ninyo tipigi ang akong mga pamaagi, kondili nagpakita
hinuon kamo ug pinalabi diha sa balaod." **10** Dili ba usa ra
man ang amahan natong tanan? Dili ba usa ra man ka Dios
ang nagbuhat kanato? Nganong wala may pagtuo ang matag
tawo batok sa iyang igsoon, nga mapasipad-on sa kasabotan
sa atong mga amahan? **11** Nawad-an na ug pagtuo ang
Juda. Ang malaw-ay nga butang gibuhat diha sa Israel ug sa
Jerusalem. Kay gipasipad-an sa Juda ang balaang dapit nga
gihigugma ni Yahweh, ug gipakaslan ang anak nga babaye sa
langyaw nga dios. **12** Hinginlan unta ni Yahweh gikan sa mga
tolda ni Jacob ang tawo nga nagbuhat niini, siya nga nagtukaw
ug nagatubag, bisan pa kung nagadala siya ug halad ngadto
kang Yahweh nga gamhanan. **13** Gihimo usab ninyo kini:
gitabonan ninyo sa mga luha ang halaran ni Yahweh, uban
sa paghilak ug sa pagpanghupaw, tungod kay wala gihapon
niya tagda ang halad o dawata kini gikan sa imong kamot
uban ang kalooy. **14** Apan miingon kamo, "Nganong wala
man siya motagad?" Tungod kay si Yahweh mao ang saksi
tali kaninyo ug sa asawa sa inyong pagkabatan-on, batok
kang bisan kinsa nga ikaw walay pagtuo, bisan pa kung siya
kauban nimo ug asawa pinaagi sa kasabotan. **15** Wala ba niya
sila hiusaha, uban sa iyang espiritu? Nan nganong gihiusa
man niya kamo? Tungod kay nangita siyag kaliwat nga gikan
sa Dios. Busa pagbantay kamo diha sa inyong espiritu, ug
ayaw paglu-ib sa asawa sa inyong pagkabatan-on. **16** "Kay
gikasilagan ko ang panagbulag," Nag-ingon si Yahweh, ang
Dios sa Israel, "ug ang usa nga nagatabon sa iyang bisti uban
ang pagpanglupig." nag-ingon si Yahweh nga gamhanan.
"Busa pagbantay kamo diha sa inyong espiritu ug ayaw kawad-
ig pagtuo." **17** Gipalagot ninyo si Yahweh uban sa inyong
mga pulong. Apan miingon kamo, 'Giunsa man namo siya
pagpalagot?" Pinaagi sa pagsulti nga, "Ang tanang tawo nga

nagabuhat ug daotan maayo sa panan-aw ni Yahweh, ug
nalipay siya kanila," o "Asa man ang Dios sa hustisya?"

3 "Tan-awa, ipadala ko ang akong mensahero, ug andamon
niya ang dalan alang kanako. Unya ang Ginoo nga inyong
gipangita, kalit lang motungha diha sa iyang templo. Ang
mensahero sa kasabotan nga inyong gikahimut-an, tan-awa,
moabot na siya," nag-ingon si Yahweh nga gamhanan. **2**
Apan kinsay molahutay sa adlaw sa iyang pag-abot? Kinsa
man ang makaharong sa dihang mopakita na siya? Kay siya
sama sa tigtunaw sa kalayo ug sa sabon nga panglaba. **3**
Molingkod siya ingon nga tigputli ug tigputli sa plata, ug putlion
niya ang mga anak nga lalaki ni Levi. Putlion niya sila sama
sa bulawan ug sa plata, ug dad-on nila ang mga halad sa
pagkamatarong ngadto kang Yahweh. **4** Unya ang halad sa
Juda ug sa Jerusalem makapahimuot ngadto kang Yahweh,
sama sa karaang mga adlaw, ug sa karaang katuigan. **5**
"Unya atubangon ko kamo aron sa paghukom. Magasaksi
dayon ako batok sa mga salamangkero, sa mga mananapaw,
sa bakakong mga saksi, ug niadtong nagapanglupig sa mga
sinuholan pinaagi sa iyang suhol, kadtong nagdaogdaog sa
biyuda ug sa mga batang ilo, kadtong nagsalikway sa langyaw,
ug batok niadtong wala motahod kanako," nag-ingon si Yahweh
nga gamhanan. **6** Kay ako, nga si Yahweh walay pagkausab;
busa kamo, mga anak nga lalaki ni Jacob, wala mapuo. **7**
Sukad sa mga adlaw sa inyong mga amahan mitipas na kamo
gikan sa akong mga kasugoan ug wala kini tumana. Balik
kamo kanako, ug mobalik ako kaninyo," nag-ingon si Yahweh
nga gamhanan. "Apan miingon kamo, 'Unsaon man namo
sa pagbalik? **8** Makapangawat ba diay ang tawo ngadto
sa Dios? Apan gikawatan ninyo ako. Apan miingon kamo,
'Giunsa man namo sa pagpangawat kanimo? Diha sa mga
ikapulo ug sa mga halad. **9** Gitunglo kamo, kay gikawatan
ninyo ako, kamong tibuok nasod. **10** Dad-a ang tibuok ikapulo
ngadto sa balay nga tipiganan, aron adunay pagkaon didto sa
akong balay, ug sulayi ako karon niini," miingon si Yahweh
nga gamhanan, "kung dili ko ba ablihan alang kaninyo ang
mga bintana sa langit ug ibubo ko ang panalangin nganha
kaninyo, hangtod nga wala nay igong lawak nga kasudlan
alang niining tanan. **11** Mosulti ako batok niadtong nagadaot
sa inyong mga tanom, aron dili nila daoton ang abot sa inyong
kayutaan. Ang kaparasan sa inyong kaumahan dili mawad-an
ug bunga," nag-ingon si Yahweh nga gamhanan. **12** "Ang
tanang kanasoran motawag kaninyo nga bulahan, kay mahimo
kamong yuta sa kalipay," nag-ingon si Yahweh nga gamhanan.
13 Bug-at ang inyong gipamulong batok kanako," nag-ingon si
Yahweh. "Apan nag-ingon kamo, 'Unsa man ang among gisulti
batok kanimo?' **14** Miingon kamo, 'Walay kapuslanan ang
pag-alagad sa Dios. Unsa may maangkon sa atong pagtuman
sa iyang mga kasugoan o molakaw nga masulob-on sa
atubangan ni Yahweh nga gamhanan? **15** Busa karon gitawag
namo nga bulahan ang mapahitas-on. Wala lamang milampos
ang mga daotan, kondili gisulayan pa gayod nila ang Dios
ug milingkawas.'" **16** Unya kadtong nahadlok kang Yahweh
nagsultihanay sa usag-usa. Nagpatalinghog ug naminaw si
Yahweh, ug ang usa ka basahon sa handomanan gisulat sa
iyang atubangan mahitungod niadtong adunay kahadlok kang
Yahweh ug nagpasidungog sa iyang ngalan. **17** "Ma ako sila,"
nag-ingon si Yahweh nga gamhanan, "akong kaugalingong
bahandi, sa adlaw nga buhaton ko kini. Malooy ako kanila,
sama sa kalooy sa tawo sa iyang kaugalingong anak nga
nag-alagad kaniya. **18** Unya sa makausa mailhan ninyo ang
kalainan diha sa matarong ug sa daotan, diha sa nagasimba
sa Dios ug sa wala nagasimba kaniya.

4 Kay tan-awa, ang adlaw moabot, nga nagdilaab sama sa
kalayo, sa dihang ang tanang mapahitas-on ug ang mga
daotan mahimong dagami. Ang adlaw nga moabot mosunog
kanila," nag-ingon si Yahweh nga gamhanan, "aron nga walay
mabilin niini bisan gamot ni sanga. **2** Apan alang kaninyo
nga adunay kahadlok sa akong ngalan, mosubang ang adlaw
sa pagkamatarong uban sa kaayohan sa mga bidlisiw niini.
Manggawas kamo, ug manglukso sama sa mga nati nga
baka gikan sa puy-anan sa mananap. **3** Nianang adlawa
tamaktamakan ninyo ang mga daotan, kay mahisama sila
sa abo ilalom sa inyong mga tiil sa adlaw nga mamuhat na
ako," nag-ingon si Yahweh nga gamhanan. **4** "Hinumdomi
ang gitudlo sa akong sulugoon nga si Moises nga akong
gihatag kaniya didto sa Horeb alang sa tibuok Israel, ang mga
kasugoan ug ang mga balaod. **5** Tan-awa, ipadala ko kaninyo
si propeta Elias sa dili pa moabot ang dako ug makalilisang
nga adlaw ni Yahweh. **6** Tandogon niya ang kasingkasing sa
mga amahan ngadto sa mga anak, ug ang kasingkasing sa
mga anak ngadto sa ilang mga amahan, aron nga dili ako
moanha ug laglagon sa hingpit ang yuta."

NEW TESTAMENT

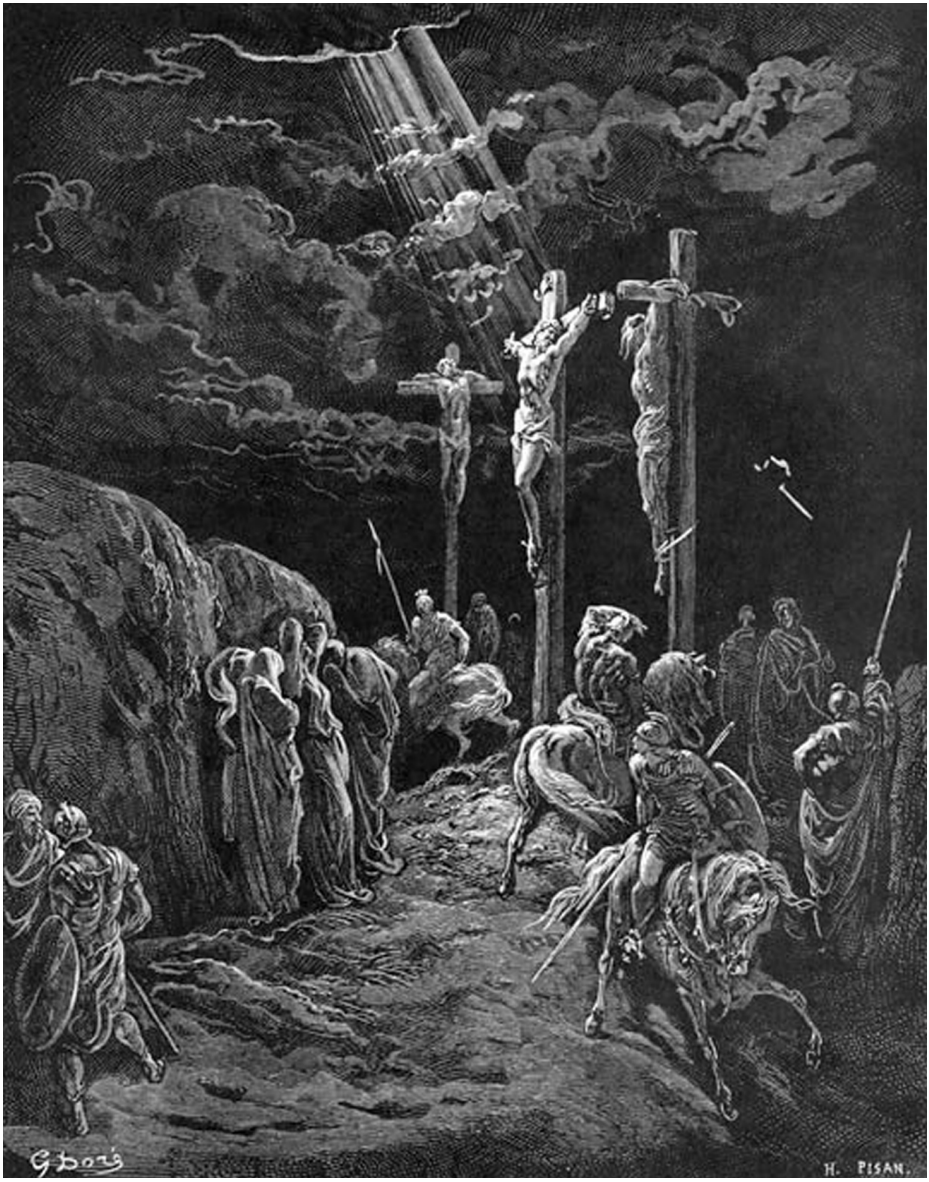

Miingon si Jesus, "Amahan, pasayloa sila, tungod kay wala sila masayod sa ilang gibuhat."
Ug nagripa sila, alang sa pagbahinbahin sa iyang mga sapot.
Lucas 23:34

Mateo

1 Ang basahon sa talaan sa kaliwatan ni Jesu-Cristo nga
anak ni David nga anak ni Abraham. **2** Si Abraham ang
amahan ni Isaac, ug si Isaac ang amahan ni Jacob, ug si
Jacob ang amahan ni Juda ug sa iyang mga igsoon. **3** Si
Juda ang amahan ni Perez ug ni Zerah pinaagi kang Tamar, si
Perez ang amahan ni Hezron, ug si Hezron ang amahan ni
Ram. **4** Si Ram ang amahan ni Amminadab, ug si Amminadab
ang amahan ni Nahshon, ug si Nahshon ang amahan ni
Salmon. **5** Si Salmon ang amahan ni Boaz pinaagi kang
Rahab, ug si Boaz ang amahan ni Obed pinaagi kang Ruth, si
Obed ang amahan ni Jesse, **6** si Jesse mao ang amahan
ni David ang hari. Si David mao ang amahan ni Solomon
pinaagi sa asawa ni Uriah. **7** Si Solomon ang amahan ni
Rehoboam, ug si Rehoboam ang amahan ni Abijah, si Abijah
ang amahan ni Asa. **8** Si Asa ang amahan ni Jehoshafat, si
Jehoshafat ang amahan ni Joram, ug si Joram ang amahan ni
Uzziah. **9** Si Uzziah ang amahan ni Jotham, si Jotham ang
amahan ni Ahaz, ug si Ahaz ang amahan ni Hezekiah. **10**
Si Hezekiah ang amahan ni Manasseh, si Manasseh ang
amahan ni Amon, ug si Amon ang amahan ni Josiah. **11** Si
Josiah ang amahan ni Jechoniah ug sa iyang mga igsoon sa
panahon sa pagbiya ngadto sa Babilonia. **12** Ug human sa
pagbiya ngadto sa Babilonia, si Jechoniah ang amahan ni
Shealtiel, si Shealtiel mao ang kaliwat ni Zerubbabel. **13** Si
Zerubbabel ang amahan ni Abiud, si Abiud ang amahan ni
Eliakim, ug si Eliakim ang amahan ni Azor. **14** Si Azor ang
amahan ni Zadok, si Zadok ang amahan ni Achim, si Achim
ang amahan ni Eliud. **15** Si Eliud ang amahan ni Eleazar, si
Eleazar ang amahan ni Matthan, ug si Matthan ang amahan ni
Jacob. **16** Si Jacob ang amahan ni Jose nga bana ni Maria,
pinaagi kaniya natawo si Jesus, nga gitawag ug Cristo. **17**
Ang tanang kaliwatan gikan kang Abraham ngadto kang David
kay napulo ug upat ka kaliwatan, gikan kang David hangtod sa
pagbiya ngadto sa Babilonia napulo ug upat ka kaliwatan, ug
gikan sa pagbiya ngadto sa Babilonia hangtod kang Cristo
napulo ug upat ka kaliwatan. **18** Ang pagkatawo ni Jesu-
Cristo nahitabo niining mosunod nga paagi. Ang iyang inahan,
si Maria, kaslonon ngadto kang Jose, apan sa wala pa sila
nagkahiusa, nakaplagan nga siya buntis pinaagi sa Balaang
Espiritu. **19** Ang iyang bana, si Jose, usa ka matarong nga
tawo, apan dili niya buot nga pakaulawan siya sa kadaghanan.
Mao nga nakahukom siya nga taposon sa hilom ang iyang
pagpakasal kaniya. **20** Samtang naghunahuna siya niining
mga butanga, ang anghel sa Ginoo nagpakita kaniya sa
damgo, nga nag-ingon, "Jose, anak ni David, ayaw kahadlok
sa pagpangasawa kang Maria, kay ang gipanamkon niya
gipanamkon pinaagi sa Balaang Espiritu. **21** Manganak siya
ug usa ka anak nga lalaki, ug tawgon nimo ang iyang ngalan
nga Jesus, kay iyang luwason ang iyang katawhan gikan sa
ilang mga sala." **22** Kining tanan nahitabo aron matuman kung
unsa ang gisulti sa Ginoo pinaagi sa propeta, nga nag-ingon,
23 "Tan-awa, ang ulay manamkon ug manganak ug anak nga
lalaki, ug tawgon nila ang iyang ngalan nga Immanuel"—nga
ang buot ipasabot, "Ang Dios uban kanato." **24** Si Jose nimata
gikan sa iyang pagkatulog ug gibuhat ang gimando sa anghel
sa Ginoo kaniya ug gikuha niya siya ingon nga iyang asawa.
25 Bisan pa niini, wala siya natulog uban kaniya hangtod nga
nanganak siya ug usa ka anak nga lalaki. Ug iyang gitawag
ang iyang ngalan nga Jesus.

2 Human matawo si Jesus sa Betlehem sa Judea sa panahon
ni Herodes nga hari, ang maalamon nga mga tawo gikan
sa sidlakan nangabot sa Jerusalem nga nag-ingon, **2** "Diin
man siya nga natawo nga Hari sa mga Judio? Kami nakakita
sa iyang bituon sa sidlakan ug mianhi aron sa pagsimba
kaniya." **3** Sa dihang si Herodes nga hari nakadungog niini,
siya nabalaka, ug ang tibuok Jerusalem uban kaniya. **4** Si
Herodes nagpatawag sa tanan nga mga pangulong pari ug
mga eskriba sa katawhan, ug siya nangutana kanila, "Diin man
ang Cristo matawo?" **5** Sila miingon kaniya, "Sa Betlehem
sa Judea, tungod kay mao kini ang gisulat sa propeta, **6**
'Ug ikaw, Betlehem, sa yuta sa Juda, dili labing ubos taliwala
sa mga pangulo sa Juda, kay gikan kanimo moabot ang
usa ka magmamando nga maoy magbalantay sa akong mga
katawhan nga Israel.'" **7** Unya si Herodes sa hilom gipatawag
ang maalamon nga mga tawo aron sa pagpangutana kanila sa
tukma kung unsa nga takna ang bituon nagpakita. **8** Siya
nagpadala kanila sa Betlehem, nga nag-ingon, "Lakaw ug
pangitaa ug maayo ang bata. Sa dihang inyo na siyang makita,
padad-i ako ug pulong, aron ako usab moadto ug mosimba
kaniya." **9** Human nila madungog ang hari, miadto sila sa ilang
dalan, ug ang bituon nga ilang nakita sa sidlakan miuna kanila
hangtod miabot kini ug nagpatungod kung asa dapit ang bata.
10 Sa dihang nakita nila ang bituon, nagmaya sila uban sa
dakong kalipay. **11** Sila miadto sa balay ug nakita ang bata
uban ni Maria nga iyang inahan. Sila miyukbo ug nagsimba
kaniya. Giablihan nila ang ilang mga bahandi ug naghalad
kaniya ug mga gasa nga bulawan, insenso, ug mira. **12** Ang
Dios nagpahimangno kanila diha sa damgo nga dili mobalik
kang Herodes, busa mibiya sila ngadto sa ilang kaugalingong
nasod agi sa lahi nga dalan. **13** Human sila mibiya, ang
anghel sa Ginoo nagpakita kang Jose diha sa damgo ug
miingon, "Bangon, dad-a ang bata ug ang iyang inahan, ug
ikyas paingon sa Ehipto. Pabilin didto hangtod nga mosulti ako
kanimo, tungod kay pangitaon ni Herodes ang bata aron sa
paglaglag kaniya." **14** Nianang gabhi-ona si Jose mibangon
ug gikuha ang bata ug ang iyang inahan ug mibiya padulong
sa Ehipto. **15** Siya nagpabilin didto hangtod sa kamatayon
ni Herodes. Kini katumanan kung unsa ang gisulti sa Ginoo
pinaagi sa propeta, "Gikan sa Ehipto gitawag ko ang akong
anak nga lalaki." **16** Unya si Herodes, sa dihang nakita niya
nga gibinuangan siya sa maalamon nga mga tawo, nasuko
pag-ayo. Siya nagpadala ug gipapatay ang tanang batang
lalaki nga anaa sa Betlehem ug sa tibuok niana nga rehiyon
nga nagpanuigon ug duha ka tuig paubos, sumala sa takna
nga iyang nahibaloan gikan sa maalamon nga mga tawo.
17 Unya katumanan kini kung unsa ang gisulti pinaagi kang
propeta Jeremias, **18** "Ang tingog nadungog sa Rama, ang
paghilak ug hilabihan nga pagbangotan, si Raquel naghilak sa
iyang mga anak, ug nagdumili siya nga hupayon, tungod kay
wala naman sila." **19** Sa dihang si Herodes namatay na, tan-
awa, ang anghel sa Ginoo nagpakita sa usa ka damgo kang
Jose didto sa Ehipto ug miingon, **20** "Bangon ug kuhaa ang
bata ug ang iyang inahan ug adto sa yuta sa Israel tungod kay
kadtong nangita sa kinabuhi sa bata patay na." **21** Si Jose
mibangon, gikuha ang bata ug ang iyang inahan, ug miadto
sa yuta sa Israel. **22** Apan sa dihang nadungog niya nga si
Archelus na ang naghari sa Judea sa lugar sa iyang amahan
nga si Herodes, siya nahadlok nga moadto didto. Human ang
Dios nagpahimangno kaniya sa usa ka damgo, ug mibiya siya
paingon sa rehiyon sa Galilea **23** ug miadto ug nagpuyo sa
usa ka siyudad nga gitawag ug Nazaret. Kini katumanan kung

unsa ang gisulti sa mga propeta, nga siya pagatawagon nga
Nazareno.

3 Niadtong mga adlawa si Juan nga Tigbawtismo miabot sa
pagwali didto sa kamingawan sa Judea nga nag-ingon, **2**
"Paghinulsol, kay ang gingharian sa Dios duol na." **3** Kay mao
kini siya ang gisulti ni Isaias nga propeta, nga nag-ingon, "Ang
tingog sa usa ka tawo nga mitawag didto sa kamingawan,
'Andama ang dalan sa Ginoo, himoa ang iyang agianan nga
matul-id.'" **4** Karon si Juan nagsul-ob ug sinina nga balahibo
sa kamelyo ug usa ka panit nga bakos libot sa iyang hawak.
Ang iyang pagkaon mga dulon ug ihalas nga dugos. **5** Unya
ang Jerusalem, tibuok Judea, ug ang tanan nga rehiyon palibot
sa Suba sa Jordan miadto kaniya. **6** Sila gibawtismohan
pinaagi kaniya didto sa Suba sa Jordan, samtang sila nagsugid
sa ilang mga sala. **7** Apan sa dihang iyang nakita ang
kadaghanan sa mga Pariseo ug mga Saduseo nga miduol
kaniya alang sa pagpabawtismo, siya miingon ngadto kanila,
"Kamo mga anak sa makahilo nga mga bitin, kinsa man ang
nagpahimangno kaninyo sa pag-ikyas gikan sa kapungot
nga moabot? **8** Pamunga ug angayan sa paghinulsol. **9**
Ug ayaw paghunahuna sa pagsulti sa inyong kaugalingon,
'Kami adunay Abraham nga among amahan,' Kay ako mosulti
kaninyo nga ang Dios makahimo sa pagtuboy ug mga anak
alang kang Abraham bisan paman niining mga bato. **10** Ang
atsa nahimutang batok sa gamot sa mga kahoy. Busa ang
matag kahoy nga dili mohatag ug maayong bunga pagaputlon
ug ilabay ngadto sa kalayo. **11** Ako magbawtismo kaninyo
uban sa tubig sa paghinulsol. Apan siya nga moabot human
kanako mas gamhanan pa kay kanako, ug dili ako takos bisan
pa sa pagdala sa iyang mga sandalyas. Siya magabawtismo
kaninyo uban sa Balaang Espiritu ug sa kalayo. **12** Ang iyang
pangkahig anaa sa iyang kamot aron ihinlo sa hingpit sa iyang
giokanang salog ug sa pagtigom sa iyang mga trigo ngadto sa
bodega. Apan iyang pagasunogon ang mga uhot sa kalayo
nga dili gayod mapalong." **13** Unya si Jesus miabot gikan sa
Galilea ngadto sa Suba sa Jordan aron sa pagpabawtismo
kang Juan. **14** Apan si Juan nagpugong kaniya, sa pag-
ingon, "Ako kinahanglan nga imong bawtismohan, ug mianhi
ka kanako?" **15** Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya,
"Tugoti kini karon, kay kini husto kanato sa pagtuman sa
tanang pagkamatarong." Unya si Juan mitugot kaniya. **16**
Human siya nabawtismohan, si Jesus mihaw-as dayon gikan
sa tubig, ug tan-awa, ang langit naabli alang kaniya. Iyang
nakita ang Espiritu sa Dios mikanaog sama sa salampati ug
mihayag kaniya. **17** Tan-awa, ang usa ka tingog migawas
gikan sa langit nga nag-ingon, "Kini ang akong hinigugmang
Anak. Ako nalipay pag-ayo kaniya."

4 Unya si Jesus gigiyahan pinaagi sa Espiritu, ug gidala
sa kamingawan aron tintalon sa yawa. **2** Sa dihang siya
nagpuasa sa 40 ka adlaw ug 40 ka gabii, siya gigutom. **3** Ang
maninintal niabot ug miingon kaniya, "Kung ikaw ang Anak sa
Dios, mandoi kining mga bato aron mahimong tinapay." **4**
Apan si Jesus mitubag ug miingon kaniya, "Kini nahisulat, 'Ang
tawo dili mabuhi sa tinapay lamang, apan pinaagi sa matag
pulong nga mogawas sa baba sa Dios.'" **5** Unya gidala siya sa
yawa sa balaang siyudad ug gibutang siya sa pinakahabog
nga bahin sa templo, **6** ug miingon kaniya, "Kung ikaw ang
Anak sa Dios, ambak ngadto sa ubos, kay kini nahisulat,
"Mandoan niya ang iyang mga anghel aron mag-amping
kanimo,' ug, 'Pagasapnayon ka nila sa ilang mga kamot, aron
nga ang imong mga tiil dili maigo sa bato.'" **7** Miingon si
Jesus kaniya, "Nahisulat usab kini, 'Dili nimo kinahanglan
nga sulayan ang Ginoo nga imong Dios.'" **8** Usab, ang yawa
nagdala kaniya sa habog nga dapit ug gipakita kaniya ang
tanang gingharian sa kalibotan uban sa ilang katahom. **9**
Siya miingon kaniya, "Kining tanan nga mga butang ihatag ko
kanimo, kung ikaw moyukbo ug mosimba kanako." **10** Unya si
Jesus miingon kaniya, "Palayo gikan dinhi, Satanas! Kay kini
nahisulat, 'Ikaw kinahanglan mosimba sa Ginoo nga imong
Dios, ug ikaw kinahanglan nga moalagad kaniya lamang.'" **11**
Unya ang yawa mibiya kaniya, ug tan-awa, ang mga anghel
niabot ug nag-alagad kaniya. **12** Karon sa dihang nadungog ni
Jesus nga si Juan gidakop, siya mibalik sa Galilea. **13** Mibiya
siya sa Nasaret ug miadto ug mipuyo sa Capernaum, nga
anaa duol sa Dagat sa Galilea, sa mga teritoryo sa Zebulun
ug Naftali. **14** Kini nahitabo aron matuman ang giingon sa
propeta nga si Isaias, **15** "Ang yuta sa Zebulun ug ang yuta
sa Naftali, padulong sa dagat, tabok sa Jordan, Galilea sa
mga Gentil! **16** Ang mga tawo nga naglingkod sa kangitngit
nakakita sa dakong kahayag, ug kadtong mga tawo nga
naglingkod sa rehiyon ug anino sa kamatayon, ngadto kanila
adunay kahayag nga misubang." **17** Gikan niadtong panahona
si Jesus misugod pagsangyaw ug miingon, "Paghinulsol, kay
ang gingharian sa langit haduol na." **18** Sa dihang naglakaw
siya sa daplin sa Dagat sa Galilea, nakita niya ang duha ka
managsoon, si Simon nga gitawag ug Pedro, ug si Andres
nga iyang igsoon, nga naglabay ug pukot sa dagat, kay sila
mga mangingisda. **19** Si Jesus miingon kanila, "Dali, sunod
kanako, ug himoon ko kamong mga mananagat ug mga tawo."
20 Dihadiha ilang gibiyaan ang mga pukot ug misunod kaniya.
21 Sa dihang si Jesus mipadayon gikan didto iyang nakita
ang ubang duha ka managsoon, si Santiago nga anak ni
Zebede, ug si Juan nga iyang igsoon. Sila anaa sa sakayan
uban ni Zebede nga ilang amahan nga nag-ayo sa ilang
mga pukot. Gitawag niya sila, **22** ug dihadiha mibiya sila sa
sakayan ug sa ilang amahan ug misunod kaniya. **23** Si Jesus
miadto sa tibuok Galilea, nagtudlo sa ilang mga sinagoga,
nagsangyaw sa ebanghelyo sa gingharian, ug nag-ayo sa
tanang matang sa balatian ug mga sakit sa mga tawo. **24**
Ang balita mahitungod kaniya miabot sa tibuok Siria, ug ang
mga tawo nagdala padulong kaniya sa tanan niadtong mga
nagsakit, nagsakit sa nagkalainlaing balatian ug mga kasakit,
kadtong mga giyawaan, ug ang patolon, ug paralitiko. Giayo
sila ni Jesus. **25** Ang dakong panon misunod kaniya gikan
sa Galilea, ang Decapolis, ang Jerusalem, ug ang Judea, ug
gikan sa tabok sa Jordan.

5 Sa dihang nakita ni Jesus ang panon sa mga katawhan,
misaka siya ngadto sa bukid. Sa dihang siya naglingkod,
ang iyang mga disipulo miduol kaniya. **2** Iyang gibuka ang
iyang baba ug nagtudlo kanila, nga nag-ingon, **3** "Bulahan ang
kabos sa espiritu, kay ila ang gingharian sa langit. **4** Bulahan
kadtong nagbangutan, kay sila pagalipayon. **5** Bulahan ang
maaghop, kay sila makapanunod sa yuta. **6** Bulahan kadtong
gigutom ug gi-uhaw sa pagkamatarong, kay sila pagabusgon.
7 Bulahan kadtong maluloy-on, kay sila makabaton ug kalooy.
8 Bulahan ang putli ug kasing-kasing, kay sila makakita
sa Dios. **9** Bulahan ang mga tigpasiugda sa kalinaw, kay
sila pagatawgong mga anak sa Dios. **10** Bulahan kadtong
gipanglutos tungod sa pagkamatarong, kay ila ang gingharian
sa langit. **11** Bulahan kamo sa dihang bugalbugalan kamo sa
mga tawo ug pagalutuson kamo, o magsulti sa tanang klase sa
mga daotang butang batok kaninyo nga bakak alang sa akong
katuyoan. **12** Pagmaya ug paglipay pag-ayo, tungod kay dako

ang inyong ganti sa langit. Sa ingon niini nga paagi gilutos sa
mga tawo ang mga propeta nga nagpuyo kaniadto una kaninyo.
13 Kamo mga asin sa yuta. Apan kung ang asin mawad-an sa
iyang lami, unsaon man kini nga mahimong moparat pag-
usab? Kini dili na gayod maayo alang sa bisan unsang butang,
gawas nga ilabay ug pagatamaktamakan ilalom sa tiil sa mga
tawo. **14** Kamo ang kahayag sa kalibotan. Usa ka siyudad nga
nahimutang sa usa ka bungtod nga dili matago. **15** Walay
tawo nga modagkot ug suga ug ibutang kini ilalom sa usa
ka sudlanan, apan ngadto hinuon sa patunganan sa suga,
ug kini modan-ag sa matag-usa sa panimalay. **16** Himoa
ang inyong kahayag nga modan-ag atubangan sa mga tawo
sa ingon niana nga paagi ilang makita ang inyong maayong
mga binuhatan ug daygon ang inyong Amahan nga anaa sa
langit. **17** Ayaw hunahunaa nga mianhi ako aron moguba sa
balaod o sa mga propeta. Ako mianhi dili sa pagguba kanila,
apan sa pagtuman kanila. **18** Sa pagkatinuod ako moingon
kaninyo nga hangtod ang langit ug ang yuta mahanaw, walay
bisan usa nga nahisulat o bisan usa ka kudlit sa bisan unsa
nga paagi ang mawala gikan sa balaod, hangtod nga ang
tanang mga butang matuman. **19** Busa bisan kinsa ang motuis
sa usa nga labing ubos niining mga sugo ug nagtudlo sa
uban sa pagbuhat niini mahimong tawgon nga labing ubos sa
gingharian sa langit. Apan bisan kinsa nga nagtipig niini ug
nagtudlo niini mahimong tawgong bantugan sa gingharian sa
langit. **20** Kay ako moingon kaninyo nga gawas kung ang
inyong pagkamatarong molabaw sa pagkamatarong sa mga
escriba ug sa mga Pariseo, kamo dili makasulod sa gingharian
sa langit. **21** Nakadungog kamo nga kini gisulti kanila sa
karaang mga panahon, 'Ayaw pagpatay,' ug, 'bisan kinsa nga
mopatay mahimong makuyaw sa paghukom.' **22** Apan ako
moingon kaninyo nga ang matag-usa nga masuko sa iyang
igsoon mahimong anaa sa makuyaw nga paghukom. Ug bisan
kinsa nga moingon sa iyang igsoon nga lalaki, 'Wala kay pulos
nga pagkatawo!' mahimong anaa sa kakuyaw sa konseho.
Ug bisan kinsa nga moingon, 'Buang ka!' mahimong anaa sa
kakuyaw sa kalayo sa impiyerno. **(Geenna g1067)** **23** Busa kung
kamo maghalad sa inyong gasa sa altar ug didto hinumdomi
nga ang inyong igsoon adunay bisan unsang butang batok
kaninyo, **24** biyai ang inyong gasa didto sa atubangan sa altar,
ug lakaw sa inyong dalan. Una pagpasig-uli sa inyong igsoon
ug unya adto ug ihalad ang inyong gasa. **25** Pagpakig-uli sa
inyong magsusumbong samtang kamo uban kaniya padulong
sa korte, o ang inyong magsusumbong motugyan kaninyo
ngadto sa maghuhukom, ug ang maghuhukom motugyan
kaninyo ngadto sa opisyales, ug kamo igabanlod ngadto sa
prisohan. **26** Sa pagkatinuod ako moingon kaninyo, dili gayod
kamo makagawas gikan didto hangtod inyong mabayran ang
kataposang gamay nga salapi nga inyong nautang. **27** Inyong
nadungog nga kini gisulti, 'Ayaw panapaw.' **28** Apan ako
moingon kaninyo nga ang matag-usa nga motan-aw sa usa
ka babaye uban ang kaibog diha kaniya nakabuhat na sa
pagpanapaw uban kaniya diha sa iyang kasingkasing. **29** Ug
kung ang inyong tuong mata mahimong hinungdan nga kamo
mapandol, lugita kini ug ilabay palayo gikan kaninyo. Kay mas
maayo pa alang kaninyo nga ang usa ka bahin sa inyong
lawas kinahanglang mawala kaysa tibuok ninyong lawas ilabay
ngadto sa impiyerno. **(Geenna g1067)** **30** Ug kung ang inyong
tuong kamot mahimong hinungdan sa inyong pagkapandol,
putla kini ug ilabay palayo gikan kaninyo. Kay mas maayo
pa alang kaninyo nga ang usa ka bahin sa inyong lawas
kinahanglang mawala kaysa tibuok ninyong lawas mahiadto
sa impiyerno. **(Geenna g1067)** **31** Kini usab ang gisulti, 'Bisan
kinsa ang magpadala sa iyang asawa sa layo, pahataga siya
ug kasulatan kaniya sa panagbulag.' **32** Apan ako moingon
kaninyo nga ang matag-usa nga makigbulag sa iyang asawa,
gawas sa hinungdan sa makauulaw nga pagpakighilawas,
nakapahimo kaniya nga babayeng mananapaw. Ug bisan kinsa
nga makigminyo kaniya human siya nakigbulag nakabuhat
ug pagpanapaw. **33** Usab, nakadungog kamo nga kini gisulti
niadtong karaang mga panahon, 'Ayaw pagsaad sa bakak
nga panumpa, apan dalha ang imong mga panaad ngadto
sa Ginoo.' **34** Apan ako moingon kaninyo, ayaw na gayod
pagpanumpa, bisan sa langit, kay mao kini ang trono sa Dios;
35 bisan sa yuta, kay mao kini ang tumbanan sa iyang tiil; bisan
sa Jerusalem, kay mao kini ang siyudad sa bantogang Hari. **36**
Ayaw panumpa pinaagi sa inyong ulo, kay dili kamo makahimo
sa usa ka buhok nga moputi o moitom. **37** Apan himoa ang
inyong pulong nga, 'Oo,' o 'Dili.' Ang bisan unsa nga labaw pa
niini gikan sa usa nga daotan. **38** Inyong nadungog nga kini
gisulti, 'Mata batok sa mata, ug ngipon batok sa ngipon.' **39**
Apan moingon ako kaninyo, ayaw pagsukol sa usa nga daotan.
Hinuon, bisan kinsa nga mosagpa kaninyo sa inyong tuong
aping, ipasagpa usab kaniya ang pikas. **40** Ug kung bisan
kinsa ang mangandoy sa pag-adto sa korte uban kaninyo ug
mokuha sa inyong pangsulod nga bisti, pasagdi usab kanang
tawhana nga kuhaon ang inyong kupo. **41** Ug bisan kinsa nga
motukmod kaninyo sa pag-adto sa usa ka milya, adto usab
uban kaniya sa duha. **42** Paghatag ngadto kang bisan kinsa
nga mangayo kaninyo, ug ayaw pagtalikod gikan niadtong
bisan kinsa nga nangandoy sa pagpanghulam gikan kaninyo.
43 Kamo nakadungog nga kini gisulti, 'Higugmaon ninyo ang
inyong silingan ug dumti ang inyong kaaway.' **44** Apan ako
moingon kaninyo, higugmaa ang inyong kaaway ug pag-ampo
niadtong naglutos kaninyo, **45** aron nga kamo mahimong
mga anak sa inyong Amahan nga anaa sa langit. Kay siya
makapahimo sa iyang adlaw sa pagsubang sa daotan ug
sa matarong, ug nagpadalag ulan sa matarong ug sa dili
matarong. **46** Kay kung inyong higugmaon kadtong nahigugma
kaninyo, unsang ganti ang inyong makuha? Dili ba nagabuhat
man bisan ang tigkolekta ug buhis sa susamang butang?
47 Ug kung inyo lamang pangumustahon ang inyong mga
igsoon, unsay inyong mabuhat nga labaw pa sa uban? Dili ba
nagabuhat man bisan ang mga Gentil sa susamang butang?
48 Busa kamo kinahanglan mahingpit, sama kahingpit sa
inyong langitnong Amahan.

6 Pagbantay nga kamo dili magbuhat sa inyong buhat sa
pagkamatarong atubangan sa mga tawo aron makita nila,
kay kondili wala kamoy ganti gikan sa Amahan nga anaa sa
langit. **2** Busa sa dihang maghatag kamo ug limos, ayaw
pagpatingog ug trumpeta atubangan sa inyong kaugalingon
sama sa gibuhat sa mga tigpakaaron-ingnon didto sa mga
sinagoga ug sa kadalanan, aron nga maangkon nila ang
pagdayeg sa mga tawo. Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, nga
nadawat na nila ang ilang ganti. **3** Apan sa dihang mohatag
kamo ug limos, ayaw itugot nga ang inyong wala nga kamot
masayod kung unsa ang gibuhat sa inyong tuo nga kamot, **4**
aron nga ang inyong gasa mahimong ihatag sa tago. Unya
ang inyong Amahan nga nakakita sa tago moganti kaninyo.
5 Ug sa dihang mag-ampo kamo, ayaw pahisama sa mga
tigpakaaron-ingnon, kay sila mahigugmaon nga motindog ug
mag-ampo didto sa mga sinagoga ug sa mga kilid sa dalan,
aron nga sila makita sa mga tawo. Sa pagkatinuod sultihan
ko kamo, nadawat na nila ang ilang ganti. **6** Apan kamo, sa

dihang mag-ampo kamo, sulod kamo sa suok nga lawak.
Sirad-i ang pultahan, ug pag-ampo sa inyong Amahan nga
anaa sa tago. Unya ang inyong Amahan nga makakita sa tago
moganti kaninyo. **7** Ug sa dihang mag-ampo kamo, ayaw
pagbuhat sa walay pulos nga pagbalikbalik sama sa gibuhat sa
mga Gentil, kay naghunahuna sila nga madunggan sila tungod
sa ilang daghang gipangsulti. **8** Busa, ayaw pahisama kanila,
kay ang inyong Amahan nasayod kung unsa ang mga butang
nga inyong gikinahanglan sa dili pa kamo mangayo kaniya.
9 Busa pag-ampo sama niini: 'Amahan namo nga anaa sa
langit, balaanon ang imong ngalan. **10** Moabot ang imong
gingharian, matuman ang imong pagbuot sa yuta maingon sa
langit. **11** Ihatag kanamo karong adlawa ang among tinapay sa
matag-adlaw. **12** Pasayloa kami sa among mga utang, sama
usab sa among pagpasaylo sa mga nakautang kanamo. **13**
Ug ayaw kami dad-a ngadto sa tintasyon; hinuon luwasa kami
gikan sa daotan.' **14** Kay kung inyong pasayloon ang mga
tawo sa ilang kalapasan, ang inyong langitnong Amahan usab
magapasaylo kaninyo. **15** Apan kung dili ninyo pasayloon ang
ilang kalapasan, dili mopasaylo ang inyong Amahan sa inyong
mga kalapasan. **16** Labaw pa niana, sa dihang magpuasa
kamo, ayaw pagbaton sa masulub-on nga panagway sama
sa gibuhat sa mga tigpakaaron-ingnon, kay magapadaotdaot
sila sa ilang mga dagway aron mapakita nila sa mga tawo
nga nagpuasa sila. Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, nga
nadawat na nila ang ilang ganti. **17** Apan kamo, sa dihang
kamo magpuasa, dihogi ang inyong ulo ug hugasi ang inyong
dagway. **18** Sa ingon dili kamo makita sa mga tawo nga
nagpuasa, kondili ngadto lamang sa inyong Amahan nga anaa
sa tago. Ug ang inyong Amahan nga makakita sa tago, moganti
kaninyo. **19** Ayaw pagtigom alang sa inyong kaugalingong
mga bahandi sa kalibotan, diin tayaan ug kutkuton sa anay,
ug diin ang mga kawatan moguba ug mokawat. **20** Hinuon,
pagtigom alang sa inyong kaugalingon ug mga bahandi didto
sa langit, diin walay anay ni taya ang moguba, ug diin ang mga
kawatan dili makaguba ug makakawat. **21** Kay kung diin ang
imong bahandi, atua usab ang imong kasingkasing. **22** Ang
mata mao ang suga sa lawas. Busa, kung ang inyong mata
maayo, ang tibuok lawas mapuno sa kahayag. **23** Apan kung
ang inyong mata daotan, ang inyong tibuok lawas mapuno
sa kangitngit. Busa, kung ang kahayag nga anaa kaninyo
kangitngit gayod, unsa kadako kana nga kangitngit! **24** Walay
bisan usa nga makahimo sa pag-alagad sa duha ka agalon,
kay pagadumtan niya ang usa ug higugmaon ang lain, o
magmatinud-anon siya sa usa ug magtamay sa lain. Dili kamo
makaalagad sa Dios ug sa bahandi. **25** Busa sultihan ko
kamo, ayaw kabalaka mahitungod sa inyong kinabuhi, unsa
ang inyong kaonon o unsa ang inyong imnon—o mahitungod
sa inyong lawas, unsa gayod inyong suoton. Kay ang kinabuhi
mas labaw pa kaysa pagkaon, ug ang lawas labaw pa kaysa
mga bisti? **26** Tan-awa ang mga langgam sa kahanginan.
Wala sila nagpugas o nag-ani o nagtigom sa mga kamalig,
apan ang inyong langitnong Amahan nagpakaon kanila. Dili
ba kamo labaw pa nga bililhon kay kanila? **27** Ug kinsa ang
usa kaninyo nga nabalaka nga makadugang sa usa ka siko
nga gitas-on sa iyang kinabuhi? **28** Ug nganong nabalaka
man kamo mahitungod sa mga bisti? Hunahunaa ang mga
lirio sa kaumahan, giunsa nila pagtubo. Wala sila motrabaho,
ug wala sila manahi sa bisti. **29** Apan sultihan ko kamo,
bisan si Solomon sa tanan niyang himaya wala makasul-
ob sama sa usa niini. **30** Kung ang Dios nagbisti sa mga
sagbot sa kaumahan, nga milungtad karon ug pagkaugma
itambog didto sa hudno, dili ba kamo labaw pa nga iyang
pagabistihan, kamo nga gamay ang pagtuo? **31** Busa ayaw
kabalaka ug pagsulti, 'Unsa ang atong kaonon?' o, 'Unsa ang
atong imnon?' o, 'Unsa nga bisti ang atong sul-ubon?' **32** Kay
ang mga Gentil nangita niining mga butanga, ug ang inyong
langitnong Amahan nasayod nga kamo nanginahanglan niini.
33 Apan unaha pagpangita ang iyang gingharian ug ang iyang
pagkamatarong ug kining tanan nga mga butang igahatag
kaninyo. **34** Busa, ayaw kabalaka alang sa ugma, kay ang
ugma mabalaka alang sa iyang kaugalingon. Ang matag adlaw
adunay igong suliran sa iyang kaugalingon.

7 Ayaw paghukom, ug kamo dili pagahukman. **2** Kay ang
paghukom nga inyong ihukom, kamo pagahukman. Ug sa
sukdanan nga inyong gisukod, kini ang isukod kaninyo. **3**
Ug nganong nagtan-aw kamo ngadto sa gamay nga tipik sa
dagami nga anaa sa mata sa inyong mga igsoon, apan wala
ninyo mamatikdi ang troso nga anaa sa inyong kaugalingong
mata? **4** Giunsa ninyo sa pag-ingon ngadto sa inyong mga
igsoon nga, 'Tugoti ako sa pagkuha sa tipik sa dagami nga
anaa sa imong mata,' samtang ang troso anaa sa imong
kaugalingong mata? **5** Tigpakaaron-ingnon kamo! Unaha
pagkuha ang troso nga anaa sa inyong kaugalingong mata, ug
unya makakita kamo sa klaro aron sa pagkuha sa tipik sa
dagami nga anaa sa mata sa inyong igsoon. **6** Ayaw ihatag
kung unsa ang balaan ngadto sa mga iro, ug ayaw ilabay
ang inyong mga perlas ngadto sa atubangan sa mga baboy.
Kung inyo kining buhaton sila magyatakyatak niini sa ilang
mga tiil, ug unya mosumbalik ug magkuniskunis kaninyo sa
pino. **7** Pangayo, ug kini ihatag kaninyo. Pangita, ug kamo
makakaplag. Panuktok, ug kini pagaablihan kaninyo. **8** Kay
ang tanan nga nangayo, makadawat. Ug ang matag-usa nga
mangita, makakaplag. Ug ngadto sa tawo nga manuktok, kini
pagaablihan. **9** O unsa nga tawo anaa taliwala kaninyo, kung
ang iyang anak mangayo kaniya ug tinapay, hatagan ba niya
ug bato? **10** O kung siya mangayo ug isda, hatagan ba niya
ug bitin? **11** Busa, kung kamong mga daotan nasayod kung
unsaon paghatag ug maayong mga gasa ngadto sa inyong
mga anak, unsa pa kaha ang inyong Amahan nga gikan
sa langit nga naghatag sa mga maayong butang niadtong
nangayo kaniya? **12** Busa, bisan unsa nga mga butang
nga buot ninyong ipabuhat sa mga tawo nganha kaninyo,
kinahanglan kamo usab magbuhat ngadto kanila, tungod kay
kini mao ang balaod ug mga propeta. **13** Sulod diha sa sigpit
nga ganghaan. Kay luag ang ganghaan ug lapad ang dalan
nga padulong sa kalaglagan, ug adunay daghang mga tawo
ang misubay niini. **14** Kay sigpit ang ganghaan ug sigpit
ang dalan nga padulong sa kinabuhi ug diyutay lamang ang
nakakaplag niini. **15** Pagbantay sa mini nga mga propeta,
nga moduol kaninyo nga nagbisti sa pangkarnero apan ang
tinuod bangis nga mga lobo. **16** Pinaagi sa ilang mga bunga
mailhan ninyo sila. Makabuhat ba ang mga tawo sa pagtapok
sa ilang mga ubas nga gikan sa sampinit o mga igos nga
gikan sa kadyapa? **17** Sa samang paagi, ang matag maayo
nga kahoy mamunga ug maayong bunga, apan ang daot nga
kahoy mamunga ug daot nga bunga. **18** Ang usa ka maayong
kahoy dili mamunga ug daot nga bunga, ni bisan ang daot
nga kahoy dili mamunga ug maayong bunga. **19** Ang matag
kahoy nga dili mamunga ug maayong bunga pagaputlon ug
ilabay ngadto sa kalayo. **20** Busa, mailhan ninyo sila pinaagi
sa ilang mga bunga. **21** Dili tanan nga miingon kanako,
'Ginoo, Ginoo,' makasulod didto sa gingharian sa langit, apan
kadto lamang si bisan kinsa nga nagbuhat sa kabubut-on sa

akong Amahan nga anaa sa langit. **22** Daghang katawhan
nga moingon kanako niadtong adlawa, 'Ginoo, Ginoo, dili
ba nanagna man kami sa imong ngalan, sa imong ngalan
naghingilin ug mga demonyo, ug sa imong ngalan nabuhat
ang daghang gamhanan nga mga binuhatan?' **23** Unya ako
moingon kanila sa dayag, 'Ako wala makaila kaninyo! Palayo
gikan kanako, kamo nga nagabuhat ug daotan!' **24** Busa, ang
tanan nga nakadungog sa akong mga pulong ug mituman niini
mahisama sa usa ka maalamong tawo nga nagtukod sa iyang
balay diha sa usa ka bato. **25** Ang ulan mibundak, ang baha
miabot, ug ang hangin mihuros, ug mihampak niana nga balay,
apan wala kini maguba, tungod kay kini natukod man sa bato.
26 Apan ang tanan nga nakadungog sa akong mga pulong ug
wala motuman niini mahisama sa usa ka buangbuang nga
tawo nga nagtukod sa iyang balay diha sa balas. **27** Ang
ulan mibundak, ang baha miabot, ug ang hangin mihuros,
ug mihampak niana nga balay. Ug naguba kini, ug hingpit
kining pagkaguba." **28** Kini nahitabo nga sa dihang natapos
na si Jesus sa pagsulti niining mga pulonga, ang panon sa
katawhan natingala sa iyang gitudlo, **29** kay siya nanudlo
kanila sama sa adunay katungod, ug dili sama sa ilang mga
eskriba.

8 Samtang si Jesus mikanaog gikan sa bungtod, baga nga
panon sa katawhan ang misunod kaniya. **2** Tan-awa,
usa ka sanglahon miyukbo kaniya, nga nag ingon. "Ginoo,
kung buot mo, makahimo ka sa paghinlo kanako." **3** Gituy-od
ni Jesus ang iyang kamot ug gihikap siya, nga nag-ingon.
"Buot ko. Mahinlo ka." Dihadiha dayon siya nahinlo sa iyang
sangla. **4** Si Jesus miingon kaniya, "Siguradoha nga dili
mo kini isaba kang bisan kinsa nga tawo. Lakaw, ug ipakita
ang imong kaugalingon sa pari ug paghalad ug gasa ingon
sa kasugoan ni Moises, alang sa pagpamatuod kanila." **5**
Samtang si Jesus miadto sa Capernaum, ang kapitan niadto
kaniya ug nangutana kaniya, **6** nga nag-ingon, "Ginoo, ang
akong sulugoon naghigda sa balay nga paralisado ug anaa
sa hilabihan nga kasakit." **7** Si Jesus miingon kaniya, "Ako
moadto ug ayohon siya." **8** Ang kapitan mitubag ug miingon,
"Ginoo, ako dili takos nga ikaw mosulod ilalom sa akong
silonganan, isulti lang ang pulong ug ang akong sulugoon
mamaayo. **9** Kay ako usab usa ka tawo nga nabutang
ilalom sa panggamhanan, ug ako adunay mga sundalo ilalom
kanako. Kung akong ingnon ang usa, 'Lakaw,' siya molakaw,
ug ngadto sa usa, 'Duol diri,' ug siya moduol, ug sa akong
sulugoon, 'Buhata kini,' ug siya mobuhat niini." **10** Sa dihang
nadungog kini ni Jesus, siya natingala ug miingon niadtong
mga nagsunod kaniya, "Sa pagkatinuod ako moingon kaninyo,
ako wala makakaplag ni bisan kinsa nga adunay pagtuo nga
sama ani dinhi sa Israel. **11** Ako moingon kaninyo, daghan ang
moabot gikan sa sidlakan ug kasadpan, ug sila nagpahayahay
sa lamisa ni Abraham, Isaac, ug Jacob, ngadto sa gingharian
sa langit. **12** Apan ang mga anak nga lalaki sa gingharian
mahimong itambog ngadto sa kinahiladman sa kangitngit,
kung asa didto adunay mga paghilak ug pagkagot sa mga
ngipon." **13** Ug si Jesus miingon sa kapitan, "Lakaw! Sama sa
imong gituohan, mao usab kini ang mahitabo kanimo." Ug
ang sulugoon naulian niana gayod nga oras. **14** Sa dihang si
Jesus miadto sa balay ni Pedro, iyang nakita ang ugangan nga
babaye ni Pedro nga naghigda sa balatian tungod sa kalintura.
15 Gihikap ni Jesus ang iyang kamot, ug ang kalintura nihawa
kaniya. Unya siya nitindog ug nagsugod pagsilbi kaniya. **16**
Sa dihang mopadulong na ang kagabhion, ang mga tawo
midala kang Jesus ug mga gidumalaan sa demonyo. Iyang
giabog ang mga espiritu pinaagi sa usa ka pulong ug giayo
ang tanang nga nagbalatian. **17** Niini nga paagi natuman
kung unsa ang giingon ni Isaias nga propeta, nga nag-ingon,
"Siya sa iyang kaugalingon nikuha sa atong mga sakit ug
nagdala sa mga balatian." **18** Karon sa dihang nakita ni
Jesus ang mga panon nga milibot kaniya, siya mihatag ug
mga pagtudlo nga manabok paingon sa pikas bahin sa dagat
sa Galilea. **19** Unya ang eskriba miduol kaniya ug miingon,
"Magtutudlo, ako mosunod kanimo bisan asa ka moadto."
20 Si Jesus miingon kaniya, "Ang mga milo adunay mga
lungag, ang mga langgam sa kawanangan adunay mga salag,
apan ang Anak sa Tawo walay kapahulayan sa iyang ulo."
21 Laing mga disipulo na usab ang miingon kaniya, "Ginoo,
tugoti una ako sa paglubong sa akong amahan." **22** Apan
si Jesus miingon kaniya, "Sunod kanako, ug pasagdi ang
mga patay nga molubong sa ilang kaugalingong patay." **23**
Samtang si Jesus misakay sa bangka, ang iyang mga disipulo
misunod kaniya didto. **24** Tan-awa, dihay dako nga bagyo
sa dagat, mao nga ang bangka matabonan sa mga balod.
Apan si Jesus natulog. **25** Ang mga disipulo miduol kaniya
ug mipukaw kaniya, nga nag-ingon, "Luwasa kami, Ginoo;
mahiagom na kita sa kamatayon!" **26** Si Jesus miingon kanila,
"Nganong nangahadlok man kamo, kamo nga gamay ug
pagtuo?" Unya siya mitindog ug iyang gibadlong ang hangin
ug ang dagat, **27** Ug unya miabot ang dakong kalinaw. Ang
mga kalalakin-an natingala ug miingon, "Unsa nga matang
kini sa pagkatawo, nga bisan ang mga hangin ug ang dagat
mituman man kaniya?" **28** Sa dihang si Jesus miadto sa
pikas bahin ug ngadto sa nasod sa Gadarenes, duha ka
tawo nga gidumalahan ug demonyo ang mitagbo kaniya. Sila
migawas gikan sa lubnganan ug labihan ka pintas, mao nga
walay magpapanaw nga moagi nianang dalana. **29** Tan-awa,
sila misinggit ug miingon, "Unsay labot namo kanimo, Anak
sa Dios? Mianhi kaba sa paglutos kanamo sa wala pa ang
gitakda nga panahon?" **30** Karon adunay panon sa mga baboy
nga nagkaon, sa dili layo gikan kanila. **31** Ang demonyo
nagpadayon sa pagpakiluoy kang Jesus nga nag-ingon, "Kung
imo kaming pagawson, ipadala lamang kami sa mga panon
sa mga baboy." **32** Si Jesus miingon kanila, "Lakaw!" Ang
mga demonyo migawas ug misulod sa mga baboy. Ug tan-
awa, ang tibuok panon midali ug dagan paubos sa pangpang
ngadto sa dagat ug silang tanan nangamatay sa tubig. **33** Ang
mga tawo nga nag-atiman sa mga baboy nanagan palayo.
Ug sa dihang miadto sila sa siyudad ilang gipanugilon ang
tanan, ilabina kung unsa ang nahitabo sa kalalakin-an nga
gidumalaan sa mga demonyo. **34** Tan-awa, ang tibuok siyudad
niadto ug mitagbo kang Jesus. Sa dihang nakita nila siya, sila
nagpakiluoy kaniya nga mobiya sa ilang rehiyon.

9 Si Jesus misulod sa usa ka bangka, patabok, ug miadto
sa iyang kaugalingon nga siyudad. **2** Tan-awa, sila midala
ngadto kaniya ug usa ka paralisado nga tawo nga naghigda sa
usa ka banig. Sa pagkakita sa ilang pagtuo, si Jesus misulti
ngadto sa paralisado nga tawo, "Anak, pagmalipayon. Ang
imong mga sala napasaylo na." **3** Tan-awa, pipila ka mga
eskriba nagsulti sa ilang mga kaugalingon, "Kining tawhana
nagpasipala." **4** Si Jesus nasayod sa ilang mga hunahuna ug
miingon, "Nganong naghunahuna kamo ug daotan sa inyong
mga kasingkasing? **5** Kay unsa ang mas sayon sa pagsulti,
'Ang imong mga sala napasaylo na.' o sa pagsulti 'Barog ug
lakaw'? **6** Apan aron kamo masayod nga ang Anak sa Tawo
adunay katungod sa kalibotan sa pagpasaylo sa mga sala, ..."
siya miingon sa parilitiko, 'Barog, punita ang imong banig, ug

adto sa imong balay." **7** Unya mibarog ang tawo ug miadto
palayo sa iyang balay. **8** Sa dihang ang mga panon nakakita
niini, sila nahibulong ug nagdayeg sa Dios, nga naghatag
sa maong katungod ngadto sa mga tawo. **9** Sa paglabay ni
Jesus gikan didto, iyang nakita ang usa ka tawo nga ginganlan
ug Mateo, nga naglingkod sa kolektahanan sa buhis. Siya
miingon kaniya, "Sunod kanako." Siya mibarog ug misunod
kaniya. **10** Sa paglingkod ni Jesus aron mokaon didto sa
balay, tan-awa, daghan nga mga tigkolekta sa buhis ug mga
makasasala nga tawo ang miabot ug mikaon uban kang Jesus
ug sa iyang mga disipulo. **11** Sa dihang ang mga Pariseo
nakakita niini, sila miingon sa iyang mga disipulo, "Nganong
ang inyong magtutudlo nagkaon uban sa mga kubrador ug
buhis ug sa mga makasasala nga tawo?" **12** Sa dihang si
Jesus nakadungog niini, siya miingon, "Ang mga tawo nga lig-
on ang lawas dili manginahanglan ug mananambal, kadto
lamang nagsakit. **13** Kamo kinahanglan makakat-on kung
unsa ang mga pasabot niini, 'Ako nagtinguha sa kalooy ug
dili sa halad.' Kay ako miabot, dili sa pagtawag sa matarong
aron sa paghinulsol, apan sa mga makasasala." **14** Unya ang
mga disipulo ni Juan miadto kaniya ug miingon, "Nganong
kami ug ang mga Pariseo kanunay nagapuasa, apan ang
imong mga disipulo dili nagapuasa?" **15** Si Jesus miingon
kanila, "Mahimo ba ang abay sa kasal nga magmasulob-on
samtang ang pamanhonon kauban pa nila? Apan ang mga
adlaw moabot sa dihang ang pamanhonon pagakuhaon gikan
kanila, ug unya sila magpuasa. **16** Walay tawo nga mobutang
sa usa ka bag-o nga panapton ngadto sa daang panapton,
kay ang tinapak magisi gikan sa panapton, ug usa ka mas
dako nga gisi ang mahimo. **17** Ni ang mga tawo mobutang ug
bag-o nga bino ngadto sa daang sudlanan nga panit. Kung
kini buhaton nila, ang mga panit magisi, ang bino mahimong
mayabo, ug ang sudlanan nga panit madaot. Hinuon, sila
mobutang sa bag-o nga bino sa bag-o nga mga sudlanan
nga panit, ug ang duha matipigan." **18** Samtang si Jesus
nagsulti niining mga butang ngadto kanila, tan-awa, usa ka
opisyal ang miabot ug miluhod ngadto kaniya. Siya miingon,
"Ang akong anak namatay karon lang, apan adto ug itapion
ang imong kamot kaniya, ug siya mabuhi." **19** Unya si Jesus
mibarog ug misunod kaniya, ug ang iyang mga disipulo usab.
20 Tan-awa, usa ka babaye nga hilabihan ang pagdugo sa
dose ka tuig, miabot sa likod ni Jesus ug mihikap sa tumoy
sa iyang sinina. **21** Kay siya misulti sa iyang kaugalingon,
"Kung ako makahikap lamang sa iyang sinina, ako mahimong
mauli-an." **22** Apan si Jesus milingi ug nakita siya, ug miingon
"Anak, pagmaisugon. Ang imong pagtuo nakahimo sa pag-
ayo kanimo." Ug ang babaye naulian dayon. **23** Sa dihang
miabot si Jesus sa balay sa opisyal, iyang nakita ang tigtugtog
sa plawta ug ang panon sa katawhan naghimo ug kasaba.
24 Siya miingon, "Hawa palayo, kay ang babaye dili patay,
apan siya natulog." Apan sila mikatawa kaniya sa pagbugal-
bugal. **25** Sa dihang ang panon nabutang na sa gawas,
siya misulod sa kuwarto ug gigunitan siya sa kamot, ug ang
batang babaye mibarog. **26** Ang mga balita mahitungod niini
mikaylap ngadto sa tanan niana nga rehiyon. **27** Sa paglabay
ni Jesus gikan didto, duha ka buta nga mga lalaki ang misunod
kaniya. Sila nagsige ug singgit ug nagsulti, "Kaloy-i kami,
Anak ni David!" **28** Sa dihang si Jesus miabot sa balay, ang
buta nga mga lalaki miduol kaniya. Si Jesus miingon kanila,
"Nagtuo ba kamo nga ako makahimo niini?" Sila miingon
kaniya, "Oo, Ginoo." **29** Unya gihikap ni Jesus ang ilang mga
mata ug miingon, "Mahitabo kini kaninyo sumala sa inyong
pagtuo." **30** Ug ang ilang mga mata naabli. Unya si Jesus
hugot nga nagmando kanila ug miingon, "Tan-awa nga walay
bisan usa nga masayod niini." **31** Apan ang duha ka lalaki
miadto sa gawas ug gipakaylap ang mga balita mahitungod
niini nianang tibuok nga rehiyon. **32** Samtang kadtong duha
ka lalaki milakaw palayo, tan-awa, usa ka amang nga tawo
nga gidumalahan sa usa ka demonyo ang gidala ngadto kang
Jesus. **33** Sa dihang ang demonyo gipahawa na, ang amang
nga tawo nakasulti. Ang panon sa katawhan nahibulong ug
misulti, "Kini wala pa sukad nakita sa Israel!" **34** Apan ang mga
Pariseo miingon, "Pinaagi sa magmamando sa mga demonyo,
siya makapahawa sa mga demonyo." **35** Si Jesus miadto sa
tanan nga mga siyudad ug sa mga baryo. Siya mipadayon sa
pagtudlo sa ilang mga sinagoga, sa pagwali sa ebanghelyo sa
gingharian, ug sa pag-ayo sa tanang matang sa balatian ug sa
tanang matang sa sakit. **36** Sa dihang iyang nakita ang mga
panon sa katawhan, siya adunay gugma alang kanila, tungod
kay sila nasamok ug naluya. Sila sama sa karnero nga walay
magbalantay. **37** Siya miingon sa iyang mga disipulo, "Ang
anihonon daghan, apan ang mga magbubuhat gamay. **38**
Busa pag-ampo ngadto sa Ginoo sa pag-ani, aron nga siya
magpadala ug mga magbbuhat didto sa iyang anihonon."

10 Gitawag ni Jesus sa tingob ang iyang napulo ug duha
ka mga disipulo ug naghatag kanila sa katungod ibabaw
sa mahugaw nga mga espiritu, sa pagpagawas kanila, ug
sa pag-ayo sa tanang matang sa mga balatian ug tanang
matang sa mga sakit. **2** Karon ang mga ngalan sa napulo
ug duha ka mga apostoles mao kini. Ang nauna, si Simon
(nga gitawag usab siya nga Pedro), ug si Andres nga iyang
igsoon; si Santiago ang anak nga lalaki ni Zebedee, ug si
Juan nga iyang igsoon; **3** si Filipe ug Bartolomeo; si Tomas,
ug Mateo ang kubrador sa buhis; si Santiago ang anak nga
lalaki ni Alfeo ug Taddeo; **4** si Simon ang Zealotes, ug si
Judas Iscariote, nga mao ang magbudhi kaniya. **5** Gipadala
ni Jesus kining napulo ug duha. Nagsugo siya kanila ug
miingon, "Ayaw pag-adto sa dapit diin nagpuyo ang mga
Gentil, ug ayaw pagsulod sa bisan diin nga lungsod sa mga
Samarianhon. **6** Adtoa hinuon ang nangawala nga karnero
sa balay sa Israel. **7** Ug samtang kamo moadto, pagwali ug
pagsulti, "Ang gingharian sa langit nagkaduol na." **8** Ayoha
ang masakiton, banhawa ang mga patay, hinloi ang mga
sanlahon, ug hinginli ang mga demonyo. Walay bayad ang
inyong pagdawat, walay bayad ang paghatag. **9** Ayaw pagdala
ug bulawan, salapi, o plata sa inyong mga puntil. **10** Ayaw
pagdala ug sudlanan sa inyong pagpanglakaw, o dugang pang
sapot, o sandalyas, o usa ka sungkod, kay ang magbubuhat
angayan sa iyang pagkaon. **11** Bisan unsang siyudad o
baryo nga inyong masudlan, pangitaa kung kinsa ang takos
niini, ug pagpuyo didto hangtod nga kamo mobiya. **12** Sa
inyong pagsulod didto sa balay, panghinaoti kini. **13** Kung ang
balay takos, pasagdi nga ang inyong kalinaw maanaa niini.
Apan kung dili kini takos, pasagdi nga ang inyong kalinaw
magabalik kaninyo. **14** Alang niadtong dili magdawat kaninyo
o maminaw sa inyong mga pulong, sa dihang mobiya na
kamo niana nga balay o siyudad, itaktak ang abog gikan sa
inyong mga tiil. **15** Sa pagkatinuod magsulti ako kaninyo,
mas maantos pa alang sa yuta sa Sodoma ug Gomorrah ang
adlaw sa paghukom kaysa nianang siyudara. **16** Tan-awa,
ipadala ko kamo sama sa karnero taliwala sa mga lobo, busa
pagmaalamon sama sa mga bitin ug dili makapasakit sama
sa mga salampati. **17** Pagbantay sa katawhan! Itugyan nila
kamo sa mga konseho, ug latigohon nila kamo sa ilang mga

sinagoga. **18** Ug dad-on kamo atubangan sa mga gobernador
ug sa mga hari tungod kanako, ingon nga pagpamatuod
ngadto kanila ug ngadto sa mga Gentil. **19** Sa dihang itugyan
na nila kamo, ayaw kamo kabalaka mahitungod kung unsaon
o unsa ang inyong isulti, kay kung unsa ang igasulti ihatag
kaninyo nianang taknaa. **20** Kay dili na kamo ang magasulti,
kondili ang Espiritu sa inyong Amahan ang magasulti diha
kaninyo. **21** Ang igsoon magatugyan sa igsoon ngadto sa
kamatayon, ug ang amahan sa iyang mga anak. Ang mga
anak magatindog batok sa ilang mga ginikanan ug maoy
hinungdan nga sila pagapatyon. **22** Pagadumtan kamo sa
tanan tungod sa akong ngalan. Apan si bisan kinsa kadtong
maglahutay sa kataposan, kanang tawhana mamaluwas. **23**
Sa dihang lutoson nila kamo niining siyudara, kalagiw ngadto
sa pikas, kay sa pagkatinuod magasulti ako kaninyo, nga dili
pa ninyo mahuman pag-adto ang mga siyudad sa Israel sa dili
pa moabot ang Anak sa Tawo. **24** Ang usa ka disipulo dili
molabaw sa iyang magtutudlo, ni ang sulugoon motaas sa
iyang agalon. **25** Igo lamang sa disipulo nga mahisama siya
sa iyang magtutudlo, ug ang sulugoon mahisama sa iyang
agalon. Kung tawagon nila nga agalon sa balay nga Beelsebul,
unsa pa kaha ang pagpakaulaw nila sa iyang panimalay! **26**
Busa ayaw kahadlok kanila, kay walay bisan unsang natago
nga dili madayag, ug walay bisan unsang tinago nga dili
masayran. **27** Kung unsa ang akong gisulti kaninyo diha sa
mangitngit, isulti diha sa kahayag, ug kung unsa ang inyong
nadungog nga malumo sa inyong dalunggan, imantala diha
sa ibabaw sa atop. **28** Ayaw kahadloki kadtong mopatay sa
lawas apan dili makahimo sa pagpatay sa kalag. Hinuon,
kahadloki siya nga makahimo sa paglaglag sa kalag ug lawas
didto sa impiyerno. **(Geenna g1067)** **29** Dili ba ang duha ka
goryon gibaligya alang sa gamay nga sinsilyo? Apan walay
usa kanila nga mangahulog ngadto sa yuta nga dili masayran
sa inyong Amahan. **30** Apan bisan gani ang mga buhok sa
inyong ulo inihap man. **31** Ayaw kahadlok, mas bililhon pa
kamo kaysa sa daghang mga goryon. **32** Busa si bisan kinsa
nga magsugid kanako atubangan sa katawhan, igasugid ko
usab atubangan sa akong Amahan nga atua sa langit. **33**
Apan siya nga maglimod kanako atubangan sa katawhan,
igalimod ko usab atubangan sa akong Amahan nga atua sa
langit. **34** Ayaw hunahunaa nga mianhi ako aron sa pagdala
ug kalinaw ibabaw sa kalibotan. Wala ako mianhi aron sa
pagdala ug kalinaw, kondili usa ka espada. **35** Kay mianhi ako
aron sa pagbutang sa usa ka lalaki batok sa iyang amahan, ug
sa anak nga babaye batok sa iyang inahan, ug sa umagad
nga babaye batok sa iyang ugangan nga babaye. **36** Ang mga
kaaway sa usa tawo mao kadtong anaa sa iyang kaugalingong
panimalay. **37** Siya nga nahigugma sa amahan o sa inahan
labaw pa kanako dili takos kanako. Ug siya nga naghigugma
sa anak nga lalaki ug sa anak nga babaye labaw pa kanako
dili takos kanako. **38** Siya nga dili magpas-an sa iyang krus
ug mosunod kanako dili takos kanako. **39** Siya nga mangita
sa iyang kinabuhi mawad-an niini. Apan siya nga mawad-
an sa iyang kinabuhi tungod kanako makakaplag niini. **40**
Siya nga magdawat kaninyo magadawat kanako, ug siya nga
magadawat kanako magdawat usab kaniya nga nagpadala
kanako. **41** Siya nga magdawat sa usa ka propeta tungod kay
siya usa ka propeta makadawat sa ganti sa usa ka propeta. Ug
siya nga magadawat sa usa ka tawo nga matarong tungod kay
siya usa ka matarong nga tawo makadawat sa ganti sa tawong
matarong. **42** Si bisan kinsa kadtong maghatag sa usa niining
mga gagmay, bisan usa ka baso sa mabugnaw nga tubig,
tungod kay siya usa ka disipulo, sa pagkatinuod magasulti ako
kaninyo, walay paagi nga mawala kaniya ang iyang ganti."

11 Miabot sa dihang si Jesus natapos sa pagtudlo sa
iyang napulo ug duha ka mga disipulo, siya mihawa
gikan didto aron sa pagtudlo ug pagsangyaw sa ilang mga
siyudad. **2** Karon sa dihang nabalitaan ni Juan didto prisohan
ang mahitungod sa nahimo ni Cristo, siya nagpadala ug
mensahe pinaagi sa iyang mga disipulo **3** ug miingon kaniya,
"Ikaw ba ang usa nga moabot, o aduna pa bay laing tawo
nga kinahanglan namong pangitaon?" **4** Si Jesus mitubag
ug miingon kanila, "Lakaw ug isulti kang Juan kung unsa
ang inyong nakita ug nadungog. **5** Ang buta nga mga tawo
nakadawat sa ilang panan-aw, ang bakol nga mga tawo
nakalakaw, nahinloan ang mga sanglahon, ang mga bungol
nakadungog pag-usab, ang mga patay nga tawo nabuhi pag-
usab, ug ang mga nanginahanglan nga mga tawo nasultihan
sa maayong balita. **6** Ug bulahan ang bisan si kinsa nga wala
makakaplag ug higayon nga mapandoltungod kanako." **7**
Samtang kining mga tawo padulong na sa dalan, si Jesus
misulti sa panon sa katawhan mahitungod kang Juan, "Unsa
ang inyong giadto sa disyerto nga tan-awon—ang bagakay
nga napiog pinaagi sa hangin? **8** Apan unsa ang inyong giadto
aron tan-awon—usa ka tawo nga nakasuot ug humok nga
panapton? Tinuod, kadtong misuot ug humok nga panapton
gapuyo sa mga balay sa hari. **9** Apan unsa ang inyong giadto
aron tan-awon—usa ka propeta? Oo, ako mosulti kaninyo,
ug mas labaw pa sa usa ka propeta. **10** Kini siya mao ang
gisulat, 'Tan-awa, ako magapadala sa akong mensahero una
sa imong dagway, nga mao ang moandam sa imong dalan una
kanimo.' **11** Ako mosulti kaninyo sa tinuoray, taliwala niadtong
gipakatawo sa mga babaye walay mas labaw kang Juan nga
Magbabawtismo. Apan, ang dili mahinungdanon nga tawo sa
gingharian sa langit mas dako kay kaniya. **12** Gikan sa adlaw
ni Juan nga Magbabawtismo hangtod karon, ang gingharian
sa langit nagaantos sa pagpanglupig, ug ang mga tawo nga
manlulupig magailog niini pinaagi sa kusog. **13** Kay ang
tanang mga propeta ug ang balaod nagapanag-an na hangtod
kang Juan. **14** Ug kung ikaw andam sa pagdawat niini, kini si
Elias, ang usa nga moabot. **15** Siya nga adunay dalunggan sa
pagpamati, papamatia siya. **16** Sa unsa nako igakumpara
kini nga henerasyon? Kini sama sa mga bata nga nagdula
sa merkado, nga naglingkod ug nagtawag sa usag-usa **17**
ug misulti, 'Kami nitugtog ug plawta alang kaninyo, ug kamo
wala misayaw. Kami nagsubo, ug kamo wala midangoyngoy.'
18 Si Juan miabot nga wala nagkaon ug tinapay o nag-inom
ug bino, ug sila misulti, 'Siya anaay demonyo.' **19** Ang Anak
sa Tawo miabot nga nagkaon ug nag-inom ug sila misulti,
'Tan-awa, siya dako ug kaon nga tawo ug palahubog, usa ka
higala sa mga kubrador sa buhis ug sa mga makasasala!'
Apan ang kaalam gipakamatarong pinaagi sa iyang mga
buhat." **20** Unya si Jesus misugod sa pagbadlong sa mga
siyudad diin nahimo ang kadaghanan sa iyang gamhanan nga
buhat, tungod kay wala sila naghinulsol. **21** "Pagkaalaot nimo,
Corazin! Pagkaalaot nimo, Betsaida! Kung ang makagagahom
nga mga buhat nga nahimo kaninyo nahitabo unta sa Tiro ug
Sidon, naghinulsol na unta sila kaniadto pa nga nagsul-ob sa
sako ug mga abo. **22** Apan mas maantos pa ang Tiro ug Sidon
sa adlaw sa paghukom kaysa kaninyo. **23** Ikaw, Capernaum,
nagahunahuna ka ba nga bayawon ka didto sa langit? Dili,
ikaw pagadad-on paubos sa hades. Kay kung sa Sodoma
aduna pa untay gihimo nga makagagahom nga mga buhat

nga nabuhat kanimo, kini nagpabilin pa unta hangtod karon.
(Hadēs g86) **24** Apan ako magasulti kanimo nga mas sayon
pa alang sa yuta sa Sodoma sa adlaw sa paghukom kay
kanimo." **25** Niadto nga higayon si Jesus miingon, "Gidayeg
ko ikaw, Amahan, Ginoo sa langit ug sa kalibotan, tungod
kay imong gitago kining mga butanga gikan sa maalamon ug
adunay pagsabot, ug gipakita kini niadtong mga wala matudloi,
sama sa mga gagmay nga bata. **26** Oo, Amahan, kay kini
makapahimuot gayod kanimo. **27** Ang tanang butang nga
gisangon kanako gikan sa akong Amahan. Ug walay bisan usa
nga nasayod sa Anak gawas sa Amahan, ug walay bisan usa
nga nasayod sa Amahan gawas sa Anak, ug si bisan kinsa nga
gitinguha sa Anak nga ipakita siya. **28** Duol kanako, kamong
tanan nga naghago ug ang gibug-atan, ug papahulayon ko
kamo. **29** Kuhaa ang akong yugo diha kaninyo ug pagkat-
on gikan kanako, kay ako malumo ug mapainubsanon ang
kasingkasing, ug inyong makaplagan ang kapahulayan sa
inyong kalag. **30** Kay ang akong yugo masayon ug ang akong
lulan magaan."

12 Niadtong panahona miadto si Jesus sa Adlawng
Igpapahulay agi sa kaumahan sa trigo. Ang iyang mga
disipulo gipanggutom ug nagsugod sa pagkutlo ug mga ulo
sa trigo ug gikaon nila. **2** Apan sa dihang ang mga Pariseo
nakakita niana, sila misulti kang Jesus, "Tan-awa, ang imong
mga disipulo nagbuhat kung unsa ang supak sa balaod nga
buhaton sa Adlawng Igpapahulay." **3** Apan si Jesus miingon
kanila, "Wala ba ninyo nabasa kung unsa ang gibuhat ni David,
sa dihang gigutom siya, ug ang mga tawo nga kauban niya? **4**
Kung giunsa niya pag-adto sa balay sa Dios ug mikaon sa
tinapay sa presensya, nga supak sa balaod alang kaniya nga
mokaon, ug supak sa balaod alang niadtong kauban niya,
apan subay lamang sa balaod alang sa mga pari? **5** Ug wala
ba kamo nakabasa sa balaod, nga sa Adlawng Igpapahulay
ang mga pari sa templo nagpasipala sa Adlawng Igpapahulay
apan dili sad-an? **6** Apan mosulti ako kaninyo ang usa nga
mas labaw sa templo ania. **7** Kung kamo nahibalo kung unsa
ang gipasabot niini, 'Ako naninguha sa kaluoy ug dili ang
halad,' dili kamo buot mosilot sa walay mga sala. **8** Kay ang
Anak sa Tawo ang Ginoo sa Adlawng Igpapahulay." **9** Unya si
Jesus mibiya gikan didto ug miadto sa ilang sinagoga. **10**
Tan-awa, adunay tawo nga uga ug kamot. Ang mga Pariseo
nangutana kang Jesus, nga nag-ingon, "Subay ba kini sa
balaod ang pag-ayo sa Adlawng Igpapahulay?" aron nga sila
makahimo sa pagpasangil kaniya ug sala. **11** Si Jesus misulti
kanila, "Kinsang tawhana nga anaa sa inyong taliwala, nga,
kung siya adunay usa ka karnero, ug kung kini nga karnero
nahulog sa usa ka lalom nga bangag sa Adlawng Igpapahulay,
dili ba gunitan kini ug aswaton kini pagawas? **12** Unsa ang
mas labaw nga bililhon, unya, ang usa ka tawo kay sa usa ka
karnero! Busa kini subay sa balaod ang pagbuhat ug maayo
sa Adlawng Igpapahulay." **13** Unya si Jesus misulti sa tawo,
"Ituy-od ang imong kamot." Gituy-od niya kini pagawas, ug
kini mibalik pagkahimsog, sama sa ubang kamot. **14** Apan
ang mga Pariseo migawas ug naglaraw batok kaniya. Sila
nangita kung unsaon nila nga siya mapatay. **15** Si Jesus
nakamatikod niini, siya miikyas gikan didto. Daghang mga
tawo ang misunod kaniya, ug giayo niya silang tanan. **16**
Gisugo niya sila nga dili siya mahimong mailhan ngadto sa
uban, **17** nga kini mahimong matuman, kung unsa ang gisulti
pinaagi ni Isaias nga propeta, nga nag-ingon, **18** "Tan-awa,
ang akong sulugoon nga akong pinili; ang usa nga akong
hinigugma, diin gikahimut-an pag-ayo sa akong kalag. Akong
ibutang ang akong Espiritu ngadto kaniya, ug siya magpahibalo
sa paghukom sa mga Gentil. **19** Dili siya maningkamot ni
mosinggit ug kusog; ni adunay makadungog sa iyang tingog sa
kadalanan. **20** Dili niya buakon ang bisan unsa nga nagasgas
nga bagakay; dili niya palungon ang bisan unsa nga nag-asong
lino, hangtod iyang ipadala ang paghukom sa kadaogan. **21**
Ug ang mga Gentil magasalig sa iyang ngalan." **22** Unya
adunay usa ka tawo nga buta ug amang, nga gisudlan sa
demonyo, ang gidala ngadto kang Jesus. Siya nag-ayo kaniya,
uban sa gisangpotan nga ang amang nga tawo nakasulti ug
nakakita. **23** Ang tanang panon sa katawhan natingala ug
nag-ingon, "Kini bang tawhana ang anak ni David?" **24** Apan
sa dihang ang mga Pariseo nakadungog niining milagro, sila
miingon, "Kining tawhana dili makahingilin sa mga demonyo
gawas kung pinaagi kang Beelzebub, ang prinsipe sa mga
demonyo." **25** Apan si Jesus nasayod sa ilang mga hunahuna
ug miingon siya kanila, "Ang matag gingharian nga nabahin
batok sa ilang kaugalingon nahimong biniyaan, ug ang matag
siyudad o balay nga nabahin batok sa ilang kaugalingon dili
makabarog. **26** Kung si Satanas mipagawas kang Satanas,
siya nabahin batok sa iyang kaugalingon. Unsaon pagbarog
sa iyang gingharian? **27** Ug kung akong gipagawas ang mga
demonyo pinaagi kang Beelzebul, pinaagi ni kinsa ang nabuhat
sa inyong mga sumusunod sa pagpagawas kanila? Tungod
niini, sila mahimo ninyong maghuhukom. **28** Apan kung akong
gipagawas ang mga demonyo pinaagi sa Espiritu sa Dios,
unya ang gingharian sa Dios moabot diha kaninyo. **29** Ug
unsaon pagsulod ni bisan kinsa sa balay sa tawong kusgan ug
pagkawat sa iyang mga kabtangan nga wala gaposa pag-una
ang tawong kusgan? Unya iyang makawat ang iyang mga
kabtangan gikan sa iyang balay. **30** Ang usa nga dili uban
nako batok kanako, ug ang usa nga wala nagtigom uban nako
magbulagbulag. **31** Busa sultihan ko kamo, ang matag sala
ug pagpasipala sa tawo mapasaylo, apan ang pagpasipala
batok sa Espiritu dili mapasaylo. **32** Ug si bisan kinsa nga
mosulti sa bisan unsa nga pulong batok sa Anak sa Tawo,
kana mapasaylo niya. Apan si bisan kinsa nga mosulti batok
sa Balaang Espiritu, kana dili na niya mahimong mapasaylo,
niining kalibotana, ni diha sa umaabot. **(aiōn g165)** **33** Kung
mahimo ang kahoy nga maayo ug ang bunga niini maayo, o
mahimo ang kahoy nga daot ug ang bunga niini daot, kay
ang kahoy mailhan pinaagi sa bunga niini. **34** Kamong mga
kaliwat sa mga bitin, sanglit kamo mga daotan, unsaon ninyo
pagsulti sa maayong mga butang? Kay kung unsa ang sulod
sa kasingkasing ang baba mosulti. **35** Ang maayong tawo
gikan sa maayong bahandi sa iyang kasingkasing, madala
pagawas kung unsa ang maayo, ug daotang tawo gikan sa
daotang bahandi sa iyang kasingkasing, madala pagawas
kung unsa ang daotan. **36** Ug mosulti ako kaninyo nga sa
adlaw sa paghukom ang mga tawo magahatag ug husay alang
sa matag pulong nga walay pulos nga ilang nasulti. **37** Kay
pinaagi sa inyong mga pulong kamo mahimong matarong,
ug pinaagi sa inyong mga pulong kamo pagahukman." **38**
Unya ang pipila ka mga eskriba ug mga Pariseo mitubag
kang Jesus ug miingon, "Magtutudlo, kami nagtinguha sa
mga timailhan gikan kanimo." **39** Apan si Jesus mitubag ug
misulti kanila, "Usa ka daotan ug mananapaw nga kaliwatan
nagapangita ug mga timailhan. Apan walay timailhan nga
mahatag niini gawas sa timailhan ni Jonas nga propeta. **40**
Ingon nga si Jonas sa tulo ka adlaw ug tulo ka gabii sa tiyan
sa dakong isda, busa ang Anak sa Tawo kay tulo ka adlaw ug
tulo ka gabii sa kasingkasing sa yuta. **41** Ang mga tawo sa

Nineveh makabarog sa paghukom uban niining kaliwatan sa
mga tawo ug pagahukman kini. Kay sila naghinulsol diha sa
pagwali ni Jonas, ug tan-awa, usa nga mas labaw pa kay
kang Jonas ania. **42** Ang Rayna sa Habagatan motindog sa
paghukom uban sa mga kalalakin-an niining kaliwatan ug
pagasilotan kini. Siya miabot gikan sa kinatumyan sa kalibotan
sa pagpamati sa kaalam ni Solomon, ug tan-awa, usa nga mas
labaw pa kay kang Solomon ania. **43** Sa dihang ang hugaw
nga espiritu nawala na gikan sa tawo, kini miagi paingon
sa dapit nga walay tubig ug nangita sa kapahulayan, apan
wala kini nakakaplag. **44** Unya kini miingon, 'Mobalik ako
sa akong balay kung asa ako naggikan.' Sa pagbalik, nakita
niini nga ang balay nalimpyo ug napahimutang. **45** Unya
kini miadto ug gidala uban niini ang pito ka mga espiritu nga
mas daotan pa kay sa iyahang kaugalingon, ug silang tanan
misulod ug mipuyo didto. Unya ang kataposang kahimtang
nianang tawhana nahimong mas hilabihan pa kay sa una.
Ingon niini ang mahimong mahitabo niining daotang kaliwatan."
46 Samtang si Jesus nakigsulti pa sa panon sa katawhan, tan-
awa, ang iyang inahan ug iyang mga igsoong lalaki nagtindog
sa gawas, nangita aron sa pagpakig-istorya kaniya. **47** Usa ka
tawo miingon kaniya, "Tan-awa, ang imong inahan ug imong
mga igsoong lalaki nagtindog sa gawas, nangita aron makig-
istorya kanimo." **48** Apan si Jesus mitubag ug misulti kaniya
nga nag-ingon kaniya, "Kinsa ang akong inahan? Ug kinsa ang
akong mga igsoong lalaki?" **49** Unya gituy-od niya pagawas
ang iyang kamot paingon sa iyang mga disipulo ug miingon,
"Tan-awa, ania sila nga akong inahan ug akong mga igsoong
lalaki! **50** Alang sa bisan kinsa nga nagbuhat sa kabubut-on
sa akong Amahan nga anaa sa langit, kanang tawhana akong
igsoong lalaki, ug igsoong babaye, ug inahan."

13 Niadtong adlawa si Jesus migawas sa balay ug milingkod
daplin sa dagat. **2** Ang labihan kadaghan nga panon sa
katawhan miduol palibot kaniya, busa misakay siya sa sakayan
ug milingkod niini. Ang tanan nga panon sa katawhan nagtindog
sa baybayon. **3** Unya miingon si Jesus sa daghang mga
butang ngadto kanila diha sa mga sambingay. Miingon siya,
"Tan-awa, ang usa ka magpupugas milakaw aron magpugas.
4 Samtang siya nagpugas, ang pipila ka mga binhi nahulog
daplin sa dalan, ug ang mga langgam miabot ug nituka kanila.
5 Ang uban nga mga binhi nahulog sa batoon nga yuta, diin
wala silay igong yuta. Dihadiha dayon nanurok sila, tungod
kay ang yuta dili lalom. **6** Apan sa dihang misubang na ang
adlaw, nasunog sila tungod kay wala sila makagamot, ug
nalawos sila. **7** Ang uban nga mga binhi nahulog taliwala
sa tunokon nga mga tanom. Mitubo ang tunokon nga mga
tanom ug mituok kanila. **8** Ang uban nga mga binhi nahulog
sa maayo nga yuta ug namunga ug lugas, ang pipila 100
kapilo ang gidaghanon, ang pipila 60, ug ang pipila 30. **9** Siya
nga adunay mga dalunggan, papaminawa siya." **10** Miabot
ang mga disipulo ug miingon kang Jesus, "Nganong nakigsulti
ka man sa panon sa katawhan diha sa mga sambingay?" **11**
Si Jesus mitubag ug miingon kanila, "Gihatagan na kamo sa
kahigayonan sa pagsabot sa mga tinago sa gingharian sa
langit, apan wala kini gihatag kanila. **12** Tungod kay si bisan
kinsa kadtong aduna, pagahatagan pa siya sa makadaghan,
ug aduna siyay dakong pagsabot. Apan si bisan kinsa kadtong
anaa, pagakuhaon gikan kaniya ang bisan unsa nga anaa
kaniya. **13** Busa nakigsulti ako kanila diha sa mga sambingay,
tungod kay bisan sila nagtan-aw, wala gayod sila makakita. Ug
bisan tuod nakadungog sila, wala gayod sila nagpatalinghog,
ni makasabot sila. **14** Natuman ngadto kanila ang panagna
ni Isaias, nga nag-ingon, 'Samtang maminaw makadungog
kamo, apan sa bisan unsa nga pamaagi dili kamo makasabot;
samtang magtan-aw makakita kamo, apan dili kamo makaila.
15 Kay kining kasingkasing sa mga tawo nagmagahi, ug
naglisod na sila sa pagpaminaw, ug gisirado na nila ang ilang
mga mata, aron wala na gayod silay makita uban sa ilang
mga mata, o madungog uban sa ilang mga dalunggan, o
makasabot uban ang ilang mga kasingkasing, aron mobalik
sila pag-usab, ug ako magaayo kanila." **16** Apan bulahan
ang inyong mga mata, kay sila makakita; ug ang inyong
mga dalunggan, kay sila makadungog. **17** Sa pagkatinuod
sultihan ko kamo nga daghang mga propeta ug matarong
nga mga tawo ang nagtinguha nga makakita sa mga butang
nga inyong nakita, ug wala nakakita kanila. Nagtinguha sila
nga makadungog sa mga butang nga inyong nadunggan, ug
wala nakadungog kanila. **18** Unya paminawa ang sambingay
sa magpupugas. **19** Sa dihang madungog ni bisan kinsa
ang pulong sa gingharian apan dili makasabot niini, unya
moabot ang daotan ug mosakmit kung unsa na ang napugas
sa iyang kasingkasing. Kini ang binhi nga napugas daplin sa
dalan. **20** Siya nga napugas sa batoon nga yuta mao siya ang
nakadungog sa pulong ug dihadiha midawat niini uban ang
kalipay. **21** Apan wala siya makagamot sa iyang kaugalingon
ug milahutay sa makadiyot lamang. Sa dihang miabot ang
kasakit o paglutos tungod sa pulong, dihadiha napandol siya.
22 Siya nga napugas taliwala sa tunokon nga mga tanom,
mao kini siya ang nakadungog sa pulong, apan ang mga
kabalaka sa kalibotan ug ang pagkamalimbongon sa mga
bahandi mituok sa pulong, ug nahimo siyang dili mabungahon.
(aiōn g165) **23** Siya nga napugas sa maayong yuta, mao kini
siya ang nakadungog sa pulong ug nakasabot niini. Mao kini
siya nga naghatag gayod sa bunga ug nag-ugmad niini; ang
pipila 100 ka-pilo kadaghan, ang pipila 60, ug ang pipila 30."
24 Nagpadayag si Jesus ug laing sambingay ngadto kanila.
Miingon siya, "Ang gingharian sa langit sama sa usa ka tawo
nga nagpugas sa maayong binhi didto sa iyang uma. **25** Apan
samtang natulog ang mga tawo, miabot ang iyang kaaway
ug nagpugas usab sa mga sagbot taliwala sa mga trigo ug
unya mihawa. **26** Sa dihang nanurok ang mga uhay ug unya
naghatag sa ilang ani, mitungha usab ang mga sagbot." **27**
Miabot ang mga sulugoon sa tag-iya sa yuta ug miingon
kaniya, 'Sir, dili ba nagpugas ka man ug maayong binhi sa
imong uma? Sa unsang paagiha nga karon aduna na may
mga sagbot niini?' **28** Siya miingon kanila, 'Ang kaaway ang
nagbuhat niini.' Miingon ang mga sulugoon kaniya, 'Busa buot
mo ba nga moadto kami ug pang-ibton sila?' **29** Miingon ang
tag-iya sa yuta, 'Ayaw, o basin sa dihang inyong ibton ang mga
sagbot, tingali maibot ninyo ang trigo kauban nila. **30** Tugoti
nga magdungan sa pagtubo ang duha hangtod sa ting-ani. Sa
panahon sa ting-ani moingon ako sa mga mag-aani, "Unaha
sa pag-ibot ang mga sagbot ug bugkosa sila aron sunogon
sila, apan tigoma ang trigo ngadto sa akong kamalig."'" **31**
Unya nagpadayag si Jesus ug laing sambingay ngadto kanila.
Miingon siya, "Ang gingharian sa langit sama sa usa ka liso
sa mustasa nga gikuha sa usa ka tawo ug gipugas sa iyang
uma. **32** Kini nga liso mao gayod ang kinagamyan sa tanang
matang sa mga liso. Apan sa dihang motubo na kini, mas
dako pa kini sa mga tanom sa tanaman. Mahimo kining usa
ka kahoy, aron ang mga langgam sa kahanginan moabot ug
magsalag sa mga sanga niini." **33** Unya si Jesus nagsugilon
kanila ug laing sambingay. "Ang gingharian sa langit sama
sa patubo nga gikuha sa usa ka babaye ug gisagol uban sa

tulo ka sukod nga harina hangtod nga mitubo kini." **34** Ang
tanan niining mga butanga nga giingon ni Jesus ngadto sa
mga panon sa katawhan diha sa mga sambingay. Ug kung
walay mga sambingay dili siya makigsulti kanila. **35** Aron nga
kung unsa ang giingon pinaagi sa propeta matinuod gayod,
sa dihang miingon siya, "Pagaablihan ko ang akong baba sa
mga sambingay. Mosulti ako sa tinagong mga butang gikan sa
patukoranan sa kalibotan." **36** Unya mibiya si Jesus sa panon
sa katawhan ug misulod sa balay. Miduol ang iyang mga
disipulo kaniya ug miingon, "Ipasabot kanamo ang sambingay
sa mga sagbot sa uma." **37** Mitubag si Jesus ug miingon, "Siya
nga nagpugas sa maayong binhi mao ang Anak sa Tawo.
38 Ang uma mao ang kalibotan; ug ang maayong binhi, mao
kini ang mga anak sa gingharian. Ang mga sagbot mao ang
mga anak sa daotan, **39** ug ang kaaway nga nagpugas kanila
mao ang yawa. Ang ting-ani mao ang kataposan sa kalibotan,
ug ang mga mag-aani mao ang mga anghel. **(aiōn g165)** **40**
Busa, ingon nga ang mga sagbot gitigom ug gisunog uban sa
kalayo, mao na kini ang kataposan sa kalibotan. **(aiōn g165)**
41 Magapadala ang Anak sa Tawo sa iyang mga anghel, ug
tigomon nila sa gawas sa iyang gingharian ang tanang mga
butang nga mao ang hinungdan sa sala ug kadtong nagbuhat
ug kasaypanan. **42** Ilabay nila sila ngadto sa hudno sa kalayo,
diin didto adunay panaghilak ug panagkagot sa mga ngipon.
43 Unya magasidlak ang matarong nga mga tawo sama sa
adlaw diha sa gingharian sa ilang Amahan. Siya nga adunay
mga dalunggan, tugoti nga maminaw siya. **44** Ang gingharian
sa langit sama sa tinagong bahandi sa usa ka uma. Ang usa
ka tawo nakakaplag niini ug nagtago niini. Sa iyang kalipay
milakaw siya, gipamaligya ang tanan niyang gipanag-iyahan,
ug mipalit niadtong umaha. **45** Usab, ang gingharian sa langit
sama sa usa ka tawo nga tigpatigayon nga nangita alang
sa bililhong mga perlas. **46** Sa dihang nakaplagan niya ang
usa ka perlas sa dako kaayong kantidad, milakaw siya ug
gibaligya ang tanang butang nga iyang gipanag-iyahan ug
gipalit kini. **47** Ug usab, ang gingharian sa langit sama sa usa
ka pukot nga gilabay ngadto sa dagat, ug nagtigom sa matag
matang sa mga binuhat. **48** Sa dihang napuno na kini, ang
mga mananagat nagbira niini padulong sa baybayon. Unya
nanglingkod sila ug gitapok ang maayong mga butang ngadto
sa mga sudlanan, apan ang walay bili nga mga butang gilabay
nila. **49** Mao kini ang pamaagi sa kataposan sa kalibotan.
Moabot ang mga anghel ug ilain ang daotan gikan niadtong
mga matarong. **(aiōn g165)** **50** Ilabay nila sila didto sa hudno sa
kalayo, diin adunay panaghilak ug panagkagot sa mga ngipon.
51 Nakasabot ba kamo niining tanan nga mga butang?" Ang
mga disipulo miingon kaniya, "Oo." **52** Unya si Jesus miingon
kanila, "Busa ang matag eskriba nga nahimong disipulo didto
sa gingharian sa langit sama sa usa ka tawo nga tag-iya sa
balay, nga mikuha sa daan ug bag-ong mga butang gikan sa
iyang kabtangan." **53** Unya miabot nga sa dihang nahuman na
si Jesus niining mga sambingaya, mibiya na siya niadtong
dapita. **54** Unya misulod si Jesus sa iyang kaugalingong
rehiyon ug nagtudlo sa mga tawo sa ilang sinagoga. Ang
sangpotanan niini mao nga nahibulong sila ug nag-ingon,
"Diin man gikuha niining tawhana ang iyang kaalam ug diin
gikan kining mga milagro? **55** Dili ba kining tawhana mao
man ang anak sa panday? Dili ba ang iyang inahan mao man
si Maria? Ug ang iyang mga igsoon, dili ba sila si Santiago,
Jose, Simon, ug Judas man? **56** Ug ang iyang mga igsoon
nga babaye, kauban man kanato? Busa diin man gikan kining
tawhana sa tanang mga butang?" **57** Nakapasuko siya kanila.
Apan miingon si Jesus ngadto kanila, "Ang usa ka propeta
gipasidunggan gawas diha sa iyang kaugalingong nasod ug
sa iyang kaugalingong pamilya." **58** Ug wala siya nagbuhat
sa daghang mga milagro didto tungod sa ilang pagkadili-
matinoohon.

14 Nianang tungora, si Herodes nga usa ka pangulo sa
distrito nakadungog sa mga balita mahitungod kang
Jesus. **2** Miingon siya sa iyang mga sulugoon, "Mao kini si
Juan nga Tigbawtismo; nabanhaw siya gikan sa mga patay.
Busa kini nga mga gahom mao ang namuhat kaniya." **3** Kay
si Herodes nagdakop kang Juan, gigapos niya, ug gibutang
siya sa bilanggoan tungod ni Herodias, nga asawa sa iyang
igsoong lalaki nga si Filipe. **4** Kay si Juan miingon kaniya. "Dili
kini makataronganon alang kanimo nga maangkon siya ingon
nga imong asawa." **5** Mahimo ni Herodes nga mahiagoman
niya ang kamatayon, apan nahadlok siya sa mga tawo, tungod
kay giila nila siya nga usa ka propeta. **6** Apan sa dihang ang
takna sa adlaw nga natawhan ni Herodes niabot, ang anak
nga babaye ni Herodias nagsayawsayaw taliwala kanila ug
nakapahimuot kang Herodes. **7** Ingon nga balos, nagsaad siya
kaniya nga ihatag kaniya kung unsa ang iyang pangayoon.
8 Human siya gitambagan sa iyang inahan, miingon siya,
"Ihatag kanako dinhi, sa usa ka bandihado, ang ulo ni Juan
nga Tigbawtismo." **9** Ang hari naguol pag-ayo sa paagi sa
iyang pagpangayo, apan tungod kay nakapanumpa man siya,
ug tungod niadtong tanan nga nagkaon kauban niya, nagsugo
siya nga kinahanglan nga buhaton kini. **10** Nagpadala siya
ug giputlan ug ulo si Juan didto sa bilanggoan. **11** Unya ang
iyang ulo gibutang sa usa ka bandihado ug gihatag sa dalaga
ug gidala kini niya ngadto sa iyang inahan. **12** Unya ang
iyang mga disipulo nangabot, gikuha ang patay nga lawas, ug
gilubong kini. Human niini, miadto sila ug gisultihan si Jesus.
13 Karon sa dihang nadungog kini ni Jesus, mibiya siya gikan
didto pinaagi sa usa ka sakayan ngadto sa mamingaw nga
dapit. Sa dihang ang pundok sa katawhan nakadungog niini,
namaktas nga misunod sila kaniya gikan sa mga siyudad. **14**
Unya si Jesus miduol kanila ug nakita ang dakong pundok sa
katawhan. Mibati siya ug kaluoy ngadto kanila ug gi-ayo ang
ilang balatian. **15** Sa dihang ang kagabhion miabot na, ang
mga disipulo miduol kaniya ug miingon. "Usa kini ka mamingaw
nga dapit, ug hapit na mosalop ang adlaw. Ipapauli na ang
pundok sa katawhan, aron makaadto sila didto sa mga baryo
ug makapalit ug pagkaon alang sa ilang mga kaugalingon."
16 Apan si Jesus miingon kanila. "Dili na kinahanglan nga
ipalakaw sila. Hatagi sila ug bisan unsa nga pagkaon." **17** Sila
miingon kaniya, "Aduna lamang kami lima ka tinapay ug duha
ka isda." **18** Si Jesus miingon, "Dad-a sila kanako." **19** Unya si
Jesus nagmando sa pundok sa katawhan nga manglingkod sa
kasagbotan. Gikuha niya ang lima ka tinapay ug duha ka isda.
Mihangad siya sa langit, gipasalamatan niya ug gipikaspikas
ang tinapay ug iyang gihatag ngadto sa mga tinun-an. Gihatag
kini sa mga dicipulo ngadto sa pundok sa katawhan. Nangaon
silang tanan ug nangabusog. **20** Unya gipanguha nila ang
salin sa gipikaspikas nga pagkaon - napulo ug usa ka mga
basket ang napuno. **21** Kadtong nangaon mga 5, 000 ka mga
lalaki, walay labot ang mga babaye ug mga bata. **22** Dihadiha
dayon gisugo niya ang iyang mga disipulo nga mosakay didto
sa sakayan ug mag-una kaniya didto sa tabok, samtang siya
sa iyang kaugalingon magsugo sa pundok sa katawhan nga
mamauli. **23** Sa nahuman na niya papaulia ang pundok sa
katawhan, mitungas siya sa bukid aron sa pag-ampo. Sa
dihang miabot na ang kagabhion, siya nag-inusara didto. **24**

Apan ang sakayan anaa na karon sa tungatunga sa dagat,
halos dili na mapugngan tungod sa mga balod, kay ang hangin
nakigtagbo man. **25** Sa ikaupat nga takna sa kagabhion si
Jesus miadto kanila, nga naglakaw ibabaw sa dagat. **26** Sa
dihang ang mga disipulo nakakita kaniya nga naglakaw ibabaw
sa dagat, nangahadlok sila ug miingon, “Usa kini ka kalag,” ug
sila naninggit sa tumang kahadlok. **27** Apan si Jesus nakigsulti
kanila nianang tungora ug miingon, “Pagmaisogon! Ako kini!
Ayaw kahadlok.” **28** Si Pedro mitubag kaniya ug miingon,
“Ginoo, kung ikaw kana, mandoi ako nga moanha kanimo
ibabaw sa tubig.” **29** Si Jesus miingon, “Umari ka.” Busa si
Pedro migawas gikan sa sakayan ug naglakaw sa tubig aron
sa pag-adto kang Jesus. **30** Apan sa dihang nakita ni Pedro
ang hangin, nahadlok siya pag-ayo. Ug nagsugod na siya sa
pagka-unlod, misinggit siya ug miingon, “Ginoo, luwasa ako!”
31 Dihadiha dayon gitunol ni Jesus ang iyang kamot, gigunitan
si Pedro, ug miingon kaniya, “Ikaw nga gamay ug pagtuo,
nganong nagduhaduha ka man?” **32** Unya sa dihang si Jesus
ug si Pedro nakasakay na sa sakayan, ang hangin miundang
na sa paghuros. **33** Unya ang mga disipulo nga anaa sa
sakayan nagsimba kang Jesus ug miingon, “Tinuod gayod
nga ikaw ang Anak sa Dios.” **34** Sa dihang sila nakatabok
na, nakaabot na sila sa yuta nga Geneseret. **35** Sa dihang
ang mga tawo nianang dapita nakaila kang Jesus, nagpadala
sila ug mensahe bisan diin didto sa kasikbit nga dapit, ug
gidala nila ngadto kaniya ang tanan nga adunay balatian. **36**
Nagpakiluoy sila kaniya nga makahikap unta sa sidsid sa
iyang bisti, ug ang kadaghanan nga nakagunit niini nangaayo.

15 Unya ang pipila ka mga Pariseo ug mga eskriba
miadto kang Jesus gikan sa Jerusalem. Miingon sila, **2**
“Nganong ang imong mga disipulo nagsupak man sa mga
tulomanon sa mga katigulangan? Kay wala sila maghugas sa
ilang mga kamot sa dihang nangaon sila.” **3** Si Jesus mitubag
ug miingon kanila, “Ug kamo - nganong inyo mang gisupak
ang sugo sa Dios tungod ug alang sa inyong mga tulomanon?
4 Kay ang Dios miingon, 'Tahora ang inyong amahan ug
inahan,' ug 'Siya nga magsulti ug daotan ngadto sa iyang
amahan ug inahan, mamatay gayod.' **5** Apan kamo miingon,
'Si bisan kinsa nga mosulti sa iyang amahan o inahan, “Bisan
unsang tabang nga nadawat ninyo gikan kanako mao na
karon ang gasa nga gihatag sa Dios,”' **6** kanang tawhana
dili na kinahanglan nga motahod sa iyang amahan. Niini nga
paagi gihimo ninyo nga walay pulos ang pulong sa Dios
tungod ug alang sa inyong mga tulomanon. **7** Kamong mga
tigpakaaron-ingnon, maayo ang gibuhat ni Isaiah nga panagna
mahitungod kaninyo sa dihang miingon siya, **8** 'Kining mga
tawhana nagtahod kanako sa ilang mga ngabil, apan ang
ilang mga kasingkasing halayo gikan kanako. **9** Nagsimba
sila kanako sa walay kapuslanan, tungod kay nagtudlo sila
ingon nga ang ilang mga pagtulon-an mao ang sugo sa
mga tawo.'” **10** Unya gitawag niya ang panon sa katawhan
ngadto sa iyang kaugalingon ug miingon kanila, “Paminawa ug
sabta— **11** Walay bisan unsa nga mosulod ngadto sa baba
ang makapahugaw sa usa ka tawo. Hinuon, kung unsa ang
mogawas sa baba, mao kini ang makapahugaw sa usa ka
tawo.” **12** Unya ang mga disipulo miduol ug miingon kang
Jesus, “Nasayod ka ba nga nasuko ang mga Pariseo sa dihang
nadungog nila kini nga pamahayag?” **13** Si Jesus mitubag
ug miingon, “Ang matag tanom nga wala gitanom sa akong
langitnong Amahan pagaibton. **14** Pasagdi sila nga mag-
inusara, sila ang mga giya nga buta. Kung ang usa ka tawong
buta mogiya sa laing tawong buta, mangahulog silang duha
ngadto sa bung-aw.” **15** Mitubag si Pedro ug miingon kang
Jesus, “Ipasabot kini nga sambingay kanamo.” **16** Miingon si
Jesus, “Kamo ba usab nagpabiling walay pagsabot? **17** Wala
ba ninyo makita nga bisan unsa nga mogawas sa inyong baba
moagi ngadto sa tiyan ug unya mogawas ngadto sa kasilyas?
18 Apan ang mga butang nga mogawas sa baba gikan sa
kasingkasing. Mao sila ang mga butang nga makapahugaw
sa usa ka tawo. **19** Kay gikan sa kasingkasing mosunod
ang daotang mga hunahuna, pagpatay, pagpanapaw, malaw-
ay nga pagpakighilawas, pagpangawat, pagsaksi ug mga
bakak, ug mga pagtamay. **20** Mao kini ang mga butang nga
makapahugaw sa usa ka tawo. Apan ang mokaon uban sa
walay hugas nga mga kamot dili makapahugaw sa usa ka
tawo.” **21** Unya si Jesus mipahawa gikan didto ug mipaingon
sa mga rehiyon sa mga siyudad sa Tiro ug Sidon. **22** Ug tan-
awa, ang usa ka babayeng Canaanhon miabot gikan niana
nga rehiyon. Misinggit siya ug miingon, “Kalooy-i ako, Ginoo,
anak ni David; Ang akong anak nga babaye gisakit pag-ayo sa
demonyo.” **23** Apan si Jesus wala mitubag kaniya bisan usa
ka pulong. Ang iyang mga disipulo miabot ug nagpakiluoy
kaniya, nga nag-ingon, “Papahawaa siya, kay nagsinggit siya
nga nagsunod-sunod kanato.” **24** Apan si Jesus mitubag ug
miingon, “Wala ako gipadala alang ni bisan kinsa gawas sa
nangawala nga karnero sa panimalay sa Israel.” **25** Apan
miduol siya ug miluhod sa iyang atubangan, nga nag-ingon,
“Ginoo, tabangi ako,” **26** Mitubag siya ug miingon, “Dili angay
nga kuhaon ang tinapay sa mga bata ug ilabay kini ngadto sa
gagmay nga mga iro.” **27** Miingon siya, “Oo, Ginoo, apan
bisan pa ang gagmay nga mga iro mokaon sa pipila ka mga
mumho nga mahulog gikan sa mga lamisa sa ilang agalon.”
28 Unya mitubag si Jesus ug miingon ngadto kaniya, “Babaye,
pagkadako sa imong pagtuo. Matuman kini alang kanimo
sama sa imong gipangandoy.” Ug ang iyang anak nga babaye
namaayo nianang taknaa. **29** Mibiya si Jesus niana nga dapit
ug miadto duol sa Dagat sa Galilea. Unya mitungas siya
sa bungtod ug milingkod didto. **30** Ang dakong panon sa
katawhan miadto kaniya. Gidala nila uban kanila ang bakol,
buta, amang, ug kimay nga mga tawo, ug daghan pang uban
nga masakiton. Gidala nila sila sa tiilan ni Jesus ug unya giayo
niya sila. **31** Busa ang panon sa katawhan natingala sa dihang
nakita nila ang amang nga mga tawo nga nakasulti, ang mga
kimay naayo, ang bakol nakalakaw, ug ang buta nakakita.
Gidayeg nila ang Dios sa Israel. **32** Gitawag ni Jesus ang iyang
mga disipulo paduol kaniya ug miingon, “Aduna akoy kaluoy sa
pundok sa katawhan, tungod kay nag-uban sila kanako sulod
sa tulo na ka adlaw ug wala nay makaon. Dili ko buot nga
ipapauli sila nga dili makakaon, aron nga dili sila makuyapan
diha sa dalan.” **33** Ang mga disipulo miingon kaniya, “Diin man
kita makakuha ug igong mga tinapay niining mamingaw nga
dapit aron sa pagpatagbaw sa hilabihan kadako nga pundok
sa katawhan?” **34** Si Jesus miingon kanila, “Pila man kabuok
ang tinapay nga anaa kaninyo?” Miingon sila, “Pito, ug pipila
ka mga gagmay nga isda.” **35** Unya gisugo ni Jesus ang
panon sa katawhan nga manglingkod sa yuta. **36** Gikuha niya
ang pito ka tinapay ug ang isda, ug human sa pagpasalamat,
gipikaspikas niya ang tinapay ug gihatag ngadto sa iyang mga
disipulo. Ang mga disipulo naghatag kanila ngadto sa pundok
sa katawhan. **37** Nangaon ang tanang tawo ug natagbaw. Ug
gitigom nila ang tanang pagkaon nga nahibilin gikan sa mga
gipikaspikas nga bahin, napuno ang pito ka bukag. **38** Kadtong
nangaon 4000 ka mga lalaki, gawas sa mga babaye ug mga
bata. **39** Unya gipapauli ni Jesus ang panon sa katawhan ug

misakay didto sa sakayan ug miadto ngadto sa rehiyon sa
Magadan.

16 Ang mga Pariseo ug mga Saduseo miduol ug misulay
kaniya pinaagi sa pagpangutana kaniya aron ipakita
kanila ang mga timaan gikan sa langit. **2** Apan mitubag siya
ug miingon ngadto kanila, "Sa dihang gabii na, moingon kamo,
'Linaw kini nga panahon, kay ang kalangitan pula. **3** Ug sa
kabuntagon moingon kamo, 'Dili maayo ang panahon karong
adlawa, kay pula ang langit ug dag-om.' Nasayod kamo kung
unsaon paghubad ang hulagway sa kalangitan, apan dili kamo
makahubad sa mga ilhanan sa panahon. **4** Ang daotan ug
mananapaw nga kaliwatan nangita alang sa usa ka ilhanan,
apan walay ilhanan nga ikahatag niini gawas sa ilhanan ni
Jonas." Unya mibiya si Jesus kanila ug nagpalayo. **5** Ang mga
disipulo miadto sa pikas bahin, apan nakalimot sila sa pagdala
ug tinapay. **6** Si Jesus miingon kanila, "Pagpakabana kamo ug
pagbantay sa mga igpapatubo sa mga Pariseo ug Saduseo."
7 Ang mga disipulo nangatarongan sa usag usa ug miingon,
"Tungod kini nga wala kita makadala ug tinapay," **8** Si Jesus
nakabantay niini ug miingon, "Kagamay sa inyong pagtuo,
nganong nangatarongan man kamo sa usag usa ug nag-ingon
nga tungod kini nga wala kamo makadala ug tinapay? **9** Wala
gihapon kamo makasabot o makahinumdom sa lima ka tinapay
alang sa 5, 000, ug pila ka mga bukag ang inyong natigom?
10 O ang pito ka tinapay alang sa 4, 000, ug pila ang nahibilin
nga mga bukag ang inyong nakuha? **11** Nganong wala man
kamo makasabot nga wala ako maghisgot kaninyo mahitungod
sa tinapay? Pagpakabana kamo ug pagbantay sa igpapatubo
sa mga Pariseo ug Saduseo." **12** Unya nakasabot sila nga
wala siya magsulti kanila nga magbinantayon sa igpapatubo
diha sa tinapay, kondili magbantay sa mga gipangtudlo sa
mga Pariseo ug mga Saduseo. **13** Karon sa dihang miadto si
Jesus ngadto sa mga bahin sa Cesarea Filipos, nangutana
siya sa iyang mga disipulo, nga nag-ingon, "Kinsa ang giingon
sa katawhan nga Anak sa Tawo?" **14** Miingon sila, "Ang
uban miingon si Juan nga Tigbawtismo; ang uban, si Elias;
ug ang uban, si Jeremias, o usa sa mga Propeta." **15** Siya
miingon kanila, "Apan alang kaninyo kinsa man ako?" **16** Sa
pagtubag, si Simon Pedro miingon, "Ikaw mao ang Cristo,
ang Anak sa buhing Dios." **17** Si Jesus mitubag ug miingon
kaniya, "Bulahan ikaw, Simon nga anak ni Jonas, kay ang
unod ug dugo wala nagpadayag niini kanimo, apan ang akong
Amahan nga anaa sa langit. **18** Ako usab moingon kanimo nga
ikaw si Pedro, ug ibabaw niining bato tukoron ko ang akong
simbahan. Ang ganghaan sa hades dili gani makabuntog
batok niini. **(Hadēs g86)** **19** Akong ihatag kanimo ang mga
yawi sa gingharian sa langit. Kung unsa ang imong gibugkos
dinhi sa kalibotan binugkos didto sa langit, ug kung unsa
ang imong gibadbaran dinhi sa kalibotan pagabadbaran usab
didto sa langit." **20** Unya gimandoan ni Jesus ang iyang mga
disipulo nga kinahanglan dili sila mosulti ni bisan kinsa nga
siya ang Cristo. **21** Gikan niadtong taknaa si Jesus misugod sa
pagsulti sa iyang mga disipulo nga kinahanglan siya moadto sa
Jerusalem, mag-antos sa daghang mga butang sa mga kamot
sa mga kadagkoan ug sa mga pangulong pari ug sa mga
eskriba, pagapatyon, ug pagabanhawon pagbalik sa ikatulo ka
adlaw. **22** Unya si Pedro mibira kaniya sa daplin ug gibadlong
siya, nga nag-ingon, "Hinaot nga mahilayo kini kanimo, Ginoo;
hinaot nga dili kini mahitabo kanimo." **23** Apan milingi si Jesus
kaniya ug miingon kang Pedro, "Palayo kanako, Satanas!
Babag ka kanako, kay wala ka nagpakabana sa mga butang
sa Dios, kondili alang sa mga butang nga iya sa tawo." **24**
Unya miingon si Jesus sa iyang mga disipulo, "Kung kinsa ang
buot mosunod kanako, kinahanglan nga kalimtan niya ang
iyang kaugalingon, pas-anon ang iyang krus, ug mosunod
kanako. **25** Kay si bisan kinsa ang buot moluwas sa iyang
kinabuhi mawad-an niini, ug si bisan kinsa ang mawad-an
sa iyang kinabuhi tungod kanako makakaplag niini. **26** Kay
unsa ang kapuslanan sa usa ka tawo kung iyang maangkon
ang tibuok kalibotan apan mawad-an sa iyang kaugalingon
nga kinabuhi? Unsa ang ikahatag sa tawo nga baylo alang sa
iyang kinabuhi? **27** Kay ang Anak sa Tawo moabot pinaagi
sa himaya sa iyang Amahan uban sa iyang mga anghel.
Unya bayaran niya ang matag usa ka tawo sumala sa iyang
binuhatan. **28** Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, adunay pipila
kaninyo dinhi nga nagtindog, nga dili makaagi ug kamatayon
hangtod nga ilang makita ang Anak sa Tawo nga moabot diha
sa iyang gingharian."

17 Unom na ka adlaw ang milabay gidala ni Jesus uban
kaniya si Pedro, si Santiago, ug si Juan nga iyang
igsoong lalaki, ug gidala sila didto sa taas nga bukid nga
sila lamang. **2** Nausab siya sa atubangan nila. Ang iyang
panagway misidlak sama sa adlaw, ug ang iyang bisti midan-
ag sama sa kahayag. **3** Tan-awa, didto nagpakita ngadto
kanila si Moises ug si Elias nga nakigsulti kaniya. **4** Si Pedro
mitubag ug miingon kang Jesus, "Ginoo, maayo kini alang
kanato nga ania dinhi. Kung ikaw magtinguha, maghimo ako
dinhi ug tulo ka puy-anan- usa alang kanimo, ug usa alang
kang Moises, ug usa alang kang Elias." **5** Samtang nagsulti pa
siya, tan-awa, ang mahayag nga panganod naglandong kanila,
ug tan-awa, didto anaay tingog nga migawas sa panganod,
nga nag-ingon, "Mao kini ang akong pinalangga nga Anak, nga
akong gikahimut-an. Paminaw kaniya." **6** Sa dihang nadungog
kini sa mga disipulo, mihapa sila ug nahadlok pag-ayo. **7** Unya
miabot si Jesus ug mihikap kanila ug miingon, "Barog ug ayaw
kahadlok." **8** Unya mihangad sila apan walay bisan usa nga
nakita gawas lamang kang Jesus. **9** Sa dihang milugsong
sila sa bungtod, si Jesus nagsugo kanila, ug miingon, "Ayaw
ibalita kining panan-awon ngadto kang bisan kinsa hangtod
nga ang Anak sa Tawo mabanhaw gikan sa mga patay." **10**
Ang iyang mga disipulo nangutana kaniya, ug miingon, "Ngano
man nga nakasulti ang mga eskriba nga si Elias kinahanglan
nga moanhi pag-una?" **11** Si Jesus mitubag ug miingon, "Si
Elias sa pagkatinuod moanhi ug magpasig-uli sa tanan nga
mga butang. **12** Apan magsulti ako kaninyo, nga si Elias
miabot na, apan sila wala makaila kaniya. Hinuon, gibuhat
nila ang bisan unsa nga ilang pagbuot ngadto kaniya. Sa
samang paagi, ang Anak sa Tawo mag-antos usab ngadto
sa ilang mga kamot." **13** Unya ang mga disipulo nakasabot
nga siya nagsulti ngadto kanila mahitungod kang Juan nga
Tigbawtismo. **14** Sa dihang miabot sila ngadto sa panon
sa katawhan, usa ka lalaki ang miadto kaniya, nagluhod sa
atubangan niya, ug miingon, **15** "Ginoo, kaluy-i ang akong
anak nga lalaki, tungod kay siya gipatol ug nag-antos sa
hilabihan. Kanunay siyang mahulog ngadto sa kalayo o sa
tubig. **16** Gidala nako siya sa imong mga disipulo, apan wala
sila makaayo kaniya." **17** Si Jesus mitubag ug miingon, "Dili
matinuohon ug makasasalang kaliwat, hangtod kanus-a ako
magpabilin uban kaninyo? Hangtod kanus-a ako kinahanglan
mag-agwanta uban kaninyo? Dad-a siya nganhi kanako."
18 Si Jesus naghingilin kaniya, ug ang demonyo mipahawa
kaniya. Ang bata nga lalaki naayo sukad nianang taknaa. **19**

Unya ang mga disipulo miadto kang Jesus sa tago ug nag-
ingon, “Ngano nga dili man kami makahimo sa paghingilin
niini?” **20** Si Jesus miingon ngadto kanila, “Tungod kay kamo
gamay ug pagtuo. Kay sa pagkatinuod magsulti ako kaninyo,
kung kamo adunay pagtuo bisan ingon kagamay sa lugas sa
mustasa nga liso, makasulti kamo niining bukira, 'Sibog gikan
dinhi paingon didto,' ug mosibog kini ug walay dili mahimo
alang kaninyo. **22** Samtang nagpabilin sila sa Galilea, si Jesus
nag-ingon ngadto sa iyang mga disipulo, “Ang Anak sa Tawo
itugyan ngadto sa mga kamot sa katawhan. **23** Ug patyon
nila siya, ug sa ika-tulo ka adlaw mabanhaw siya.” Ang mga
disipulo nagmasulob-on kaayo. **24** Sa dihang miabot sila
sa Capernaum, ang mga lalaki nga naningil sa katunga sa
salapi nga buhis miadto kang Pedro ug miingon, “Nagbayad
ba ang inyong magtutudlo sa katunga sa salapi nga buhis?”
25 Siya nag-ingon, “Oo.” Apan sa dihang si Pedro miadto
didto sa balay, si Jesus misulti una ngadto kaniya ug miingon,
“Unsa man sa imong hunahuna, Simon? Ang mga hari ba
sa kalibotan, gikan kang kinsa man ang ilang gidawat nga
buhis o kinitaan? Gikan ba sa ilang kaugalingong katawhan
o gikan sa mga langyaw?” **26** Sa dihang miingon si Pedro,
“Gikan sa mga langyaw,” si Jesus miingon kaniya, “Unya ang
kaugalingong katawhan walay labot sa pagbayad. **27** Apan
basin unya kitay mahimong hinungdan nga ang kubrador sa
buhis makasala, adto sa dagat, ilabay ang taga, ug kuhaa ang
isda nga unang motungha. Sa dihang ablihan mo ang baba
niini, makakita ka ug salapi. Kuhaa kini ug ihatag kini ngadto
sa mga kubrador sa buhis alang kanako ug kaninyo.”

18 Sa samang takna ang mga disipulo miduol kang Jesus
ug miingon, “Kinsa man ang labing dako sa gingharian
sa langit?” **2** Si Jesus nagtawag sa gagmay nga mga bata
paduol kaniya, milingkod siya sa ilang taliwala, **3** ug miingon,
“Sa pagkatinuod magsulti ako kaninyo, gawas kung kamo
maghinulsol ug mahisama sa gagmay nga bata, dili gayod
kamo makasulod sa gingharian sa langit. **4** Busa si bisan
kinsa ang magpaubos sa iyang kaugalingon sama niining
gagmay nga bata, ang susamang tawo mao ang labing dako
sa gingharian sa langit. **5** Ug si bisan kinsa ang modawat
sa usa ka bata nga sama niini sa akong ngalan magdawat
kanako. **6** Apan si bisan kinsa nga mahimong hinungdan nga
makasala ang usa niining gagmay nga mga bata nga nagtuo
kanako, mas maayo pa alang kaniya nga ang dakong galingan
nga bato ibitay sa iyang liog, ug aron nga siya maunlod didto
sa kinahiladman sa dagat. **7** Pagkaalaot sa kalibotan tungod
sa mga takna sa pagkapandol! Kay kinahanglan nga moabot
kadtong mga taknaa, apan pagkaalaot alang niadtong tawhana
sa paagi nga moabot kanang mga taknaa! **8** Kung ang imong
kamot o ang imong tiil maoy hinungdan sa imong pagkapandol,
putla kini ug ilabay palayo kanimo. Mas maayo kini alang
kanimo nga mosulod ngadto sa kinabuhi nga pungkol o bakol,
kaysa itambog ngadto sa walay kataposang kalayo nga adunay
duha ka kamot o duha ka tiil. **(aiōnios g166)** **9** Kung ang
imong mata maoy hinungdan sa imong pagkapandol, lugita
kini ug ilabay palayo kanimo. Mas maayo pa alang kanimo
nga mosulod ngadto sa kinabuhi nga adunay usa ka mata,
kaysa itambog ka nga may duha ka mata ngadto sa walay
kataposang kalayo. **(Geenna g1067)** **10** Matngoni nga dili kamo
motamay ni bisan kinsa niining gagmay nga mga bata. Kay
magsulti ako kaninyo nga sa langit ang ilang mga anghel
kanunay magsud-ong sa dagway sa akong Amahan nga atua
sa langit. **12** Unsa ang inyong hunahuna? Kung si bisan
kinsa nga tawo nga adunay 100 ka karnero, ug ang usa
kanila nahisalaag, dili ba niya biyaan ang 99 nga anaa sa
kilid sa bungtod ug moadto aron sa pagpangita sa usa nga
nahisalaag? **13** Ug kung makita na niya kini, sa pagkatinuod
magsulti ako kaninyo, nga maglipay siya pag-aayo labaw pa
niadtong 99 nga wala nahisalaag. **14** Sa samang paagi, dili
kini mao ang kabubut-on sa inyong Amahan nga atua sa langit
nga malaglag ang usa niining gagmay nga mga bata. **15** Kung
ang imong igsoon nga lalaki makasala batok kanimo, lakaw,
ipakita kaniya ang iyang sayop nga ikaw ug siya lamang. Kung
maminaw siya kanimo, nadani nimo ang imong igsoon nga
lalaki. **16** Apan kung dili siya maminaw kanimo, pagdala ug
usa o duha o daghan pa nga mga igsoon, aron nga pinaagi
sa baba sa duha o tulo ka mga saksi ang matag pulong
mahimong mapamatud-an. **17** Ug kung magdumili pa siya
sa pagpaminaw ngadto kanila, isulti kining mga butanga sa
simbahan. Kung siya usab magdumili pa sa pagpaminaw sa
simbahan, pasagdihi siya nga mahisama sa usa ka Gentil
ug usa ka kubrador sa buhis. **18** Sa pagkatinuod magsulti
ako kaninyo, bisan unsa nga mga butang nga gihigot ninyo
dinhi sa kalibotan mao usab ang ihigot sa langit. Ug bisan
unsa nga mga butang ang gibuhian ninyo dinhi sa kalibotan
pagabuhian usab sa langit. **19** Labot pa magsulti ako kaninyo,
nga kung ang duha kaninyo magkauyon dinhi sa kalibotan
mahitungod sa bisan unsa nga butang nga gipangayo nila, kini
usab pagabuhaton alang kanila sa akong Amahan nga atua sa
langit. **20** Kay kung diin adunay duha o tulo nga nagkatigom
sa akong ngalan, atua ako didto sa ilang taliwala.” **21** Unya
miduol si Pedro ug miingon kang Jesus, “Ginoo, makapila
ba ka higayon nga ang akong igsoon makasala kanako ug
ako siyang pasayloon? Hangtod ba sa makapito ka higayon?”
22 Si Jesus mitubag kaniya, “Wala ako magsulti kaninyo sa
makapito ka higayon, kondili hangtod sa kapitoan kapito ka
pilo. **23** Busa ang gingharian sa langit susama sa usa ka hari
nga buot makighusay sa utang sa iyang mga sulugoon. **24**
Samtang misugod na siya sa paghusay, usa ka sulugoon ang
gidala ngadto kaniya nga nakautang kaniya ug 10, 000 ka
talento. **25** Apan tungod kay wala na siyay paagi sa pagbayad,
nagsugo ang iyang agalon nga ibaligya siya, lakip na ang
iyang asawa ug mga anak ug ang tanang butang nga gipanag-
iyahan niya, ug ang pagbayad pagahimoon. **26** Busa mihapa
ang sulugoon, miyukbo sa iyang atubangan, ug miingon,
'Agalon, pailobi una ako, ug bayaran ko ikaw sa tanan.' **27**
Busa ang agalon niadtong sulugoon, sanglit natandog siya
uban sa kaluoy, gipagawas siya ug gipasaylo sa iyang utang.
28 Apan kana ang sulugoon migawas ug nakaplagan niya
ang kauban niya nga sulugoon, nga nakautang kaniya ug
100 ka denaryo. Gigunitan niya siya, ug gituok, ug miingon,
'Bayari ako sa imong utang.' **29** Apan ang iyang kauban nga
sulugoon miluhod ug mihangyo kaniya, nga nag-ingon, 'Pailobi
una ako, ug pagabayaran ko ikaw.' **30** Apan ang nauna nga
sulugoon nagdumili. Hinuon, milakaw siya ug gilabay siya
ngadto sa bilanggoan, hangtod nga makabayad siya kaniya
sa iyang nautang. **31** Sa dihang ang iyang kauban nga mga
sulugoon nakakita kung unsa ang nahitabo, nangasuko sila
pag-ayo. Nangabot sila ug gisultihan ang ilang agalon sa tanan
nga nahitabo. **32** Unya kadtong agalon sa maong sulugoon
nagpatawag kaniya, ug miingon kaniya, 'Ikaw daotan nga
sulugoon, gipasaylo ko ikaw sa tanan nimong utang tungod kay
mihangyo ka kanako. **33** Wala ka bay kaluoy sa imong kauban
nga sulugoon, sama nga ako naluoy kanimo?' **34** Nasuko
ang iyang agalon ug gitugyan siya ngadto sa mga maglulutos
hangtod nga siya makabayad sa tanan nga nautang. **35** Ingon

usab niana ang buhaton sa akong langitnong Amahan nganha
kaninyo, kung ang matag usa kaninyo dili makapasaylo sa
iyang igsoon nga gikan sa inyong kasingkasing."

19 Nahitabo kini sa dihang si Jesus natapos na niining
mga pulonga, mibiya siya gikan sa Galilea, ug miabot
didto sa utlanan sa Judea tabok sa Suba sa Jordan. **2**
Ang dakong panon sa katawhan ang misunod kaniya, ug
iyang giayo sila didto. **3** Ang mga Pariseo miduol kaniya,
nagasulay kaniya, ug sa pag-ingon ngadto kaniya, "Uyon ba
sa balaod alang sa usa ka lalaki nga makigbulag sa iyang
asawa sa bisan unsang hinungdan?" **4** Si Jesus mitubag ug
miingon, "Wala ba ninyo nabasa, nga siya nga maoy nagbuhat
kanila sukad pa sa sinugdanan nagbuhat kanila nga lalaki ug
babaye? **5** Ug usab miingon siya, 'Kay niini hinungdan ang
usa lalaki mobiya sa iyang amahan ug inahan ug moipon sa
iyang asawa, ug ang duha mahimong usa na ka unod.' **6**
Busa dili na sila duha, apan usa ka unod. Busa kung unsa
ang gihiusa sa Dios, walay usa nga makahimo pagbulag." **7**
Sila miingon kaniya, "Unya nganong si Moises nagsugo man
kanamo sa paghatag ug usa ka kasulatan sa panagbulag
ug unya papaulion siya?" **8** Miingon siya kanila, "Tungod
sa pagkagahi sa inyong kasingkasing si Moises nagtugot
kaninyo sa pagpakigbulag sa inyong mga asawa, apan sukad
sa sinugdanan dili kini mao ang pamaagi. **9** Moingon ako
kaninyo, si bisan kinsa ang makigbulag sa iyang asawa, gawas
sa malaw-ay nga pagpakighilawas, ug makigminyo sa uban,
nakahimo sa pagpanapaw. Ug ang lalaki nga makigminyo sa
usa ka babaye nga nakigbulag nakahimo sa pagpanapaw."
10 Ang mga disipulo miingon kang Jesus, "Kung mao kana
ang mahitabo sa usa ka lalaki uban sa iyang asawa, dili
maayo nga magminyo." **11** Apan si Jesus miingon kanila, "Dili
tanan makadawat niini nga pagtulon-an, apan kadto lamang
gitugotan nga makadawat niini. **12** Kay adunay mga yunuko
nga gipakatawo gikan sa tagoangkan sa ilang inahan. Ug
adunay mga yunuko nga gihimong yunuko pinaagi sa mga
tawo. Ug adunay mga yunuko nga mihimo sa ilang kaugalingon
nga yunuko tungod ug alang sa kaayohan sa gingharian sa
langit. Kung si kinsa ang makahimo sa pagdawat niini nga
pagtulon-an, pasagdihi siya sa pagdawat niini." **13** Unya
pipila ka gagmay mga bata gidala ngadto kaniya aron nga
siya motapion sa iyang mga kamot ngadto kanila ug mag-
ampo, apan ang mga disipulo nagbadlong kanila. **14** Apan si
Jesus miingon, "Tugoti ang gagmay nga mga bata, ug ayaw
sila did-i sa pagduol kanako, kay ang gingharian sa langit
iya sa sama kanila." **15** Ug gitapion niya ang iyang kamot
ngadto kanila, ug unya mibiya gikan didto. **16** Tan-awa, usa ka
lalaki miadto kang Jesus ug miingon, "Magtutudlo, unsa ang
maayong butang nga kinahanglan nakong buhaton aron ako
makaangkon ug kinabuhing walay kataposan?" **(aiōnios g166)**
17 Si Jesus miingon kaniya, "Nganong nangutana ka man
kanako mahitungod kung unsa ang maayo? Usa lamang ang
maayo, apan kung buot kang mosulod ngadto sa kinabuhi,
pagbantay sa kasugoan." **18** Ang lalaki miingon kaniya, "Hain
nga mga kasugoan?" Si Jesus miingon, "Ayaw pagpatay, ayaw
panapaw, ayaw pangawat, ayaw pagsaksi ug bakak, **19** tahora
ang imong amahan ug ang imong inahan, ug higugmaa ang
imong silingan sama sa imong kaugalingon." **20** Ang batan-
ong lalaki miingon kaniya, "Kining tanan nga mga butanga ako
nang gisunod. Unsa pa ang kinahanglan nakong buhaton?" **21**
Si Jesus miingon kaniya, "Kung buot kang mahingpit, lakaw,
ibaligya kung unsa ang anaa kanimo, ug ihatag kini ngadto sa
mga kabos, ug ikaw makabaton ug bahandi didto sa langit.
Unya balik, sunod kanako." **22** Apan sa dihang nadungog sa
batan-ong lalaki kung unsa ang giingon ni Jesus, milakaw siya
nga masulub-on, kay aduna siyay dakong mga katigayonan.
23 Si Jesus miingon sa iyang mga disipulo, "Sa pagkatinuod
magsulti ako kaninyo, lisod alang sa usa ka dato nga tawo
nga mosulod sa gingharian sa langit. **24** Usab magsulti ako
kaninyo, mas masayon alang sa usa ka kamelyo nga moadto
agi sa mata sa dagom, kaysa dato nga tawo nga mosulod
didto sa gingharian sa Dios." **25** Sa dihang nadungog kini
sa mga disipulo, natingala sila pag-ayo ug miingon, "Unya
kinsa naman ang maluwas?" **26** Si Jesus mitan-aw kanila
ug miingon, "Sa mga tawo dili kini mahimo, apan sa Dios
ang tanang butang mahimo." **27** Unya si Pedro mitubag
ug miingon kaniya, "Tan-awa, gibiyaan namo ang tanang
butang ug misunod kanimo. Unya unsa man ang among
maangkon?" **28** Si Jesus miingon kanila, "Sa pagkatinuod
magsulti ako kaninyo, kamo nga misunod kanako, diha sa
bag-ong pagkatawo sa dihang ang Anak sa Tawo molingkod
na didto sa trono sa iyang himaya, moingkod usab kamo
didto sa napulo ug duha ka mga trono, nga maghukom sa
napulo ug duha ka banay sa Israel. **29** Ang matag usa nga
mibiya sa ilang mga pinuy-anan, mga igsoong lalaki, mga
igsoong babaye, amahan, inahan, mga anak, o yuta tungod ug
alang sa kaayohan sa akong ngalan, makadawat ug gatosan
ka pilo ug makapanunod sa kinabuhing walay kataposan.
(aiōnios g166) **30** Apan daghan ang nakauna karon mahimong
maulahi, ug daghan ang naulahi nga mahauna.

20 Kay ang gingharian sa langit nahisama sa usa ka tag-
iya sa yuta, nga milakaw sayo sa kabuntagon aron sa
pagpangita sa mga magbubuhat alang sa iyang parasan. **2**
Human siya nagkauyon sa mga magbubuhat alang sa usa
ka denaryo matag adlaw, gipadala niya sila ngadto sa iyang
parasan. **3** Milakaw siya pag-usab sa ikatulong takna ug nakita
ang ubang magbubuhat nga nagtindog nga walay gibuhat
didto sa merkado. **4** Miingon siya ngadto kanila, 'Kamo usab,
adto didto sa parasan, ug kung unsa nga sakto ihatag ko
kaninyo.' Busa sila miadto aron sa pagbuhat. **5** Milakaw siya
pag-usab ug sa ika-unom nga takna ug sa ikasiyam nga takna,
ug nagbuhat sa susama. **6** Sa makausa pa gayod sa ika-
11 nga takna milakaw siya ug nakakaplag pa sa uban nga
nagtindog nga walay gibuhat. Miingon siya ngadto kanila,
'Nganong nagtindog kamo dinhi nga walay gibuhat sa tibuok
adlaw?' **7** Miingon sila kaniya, 'Tungod kay walay nagpabuhat
kanamo.' Miingon siya kanila, 'Kamo, usab, adto didto sa
parasan.' **8** Sa dihang miabot na ang kagabhion, ang tag-
iya sa parasan miingon sa iyang tigdumala, 'Tawaga ang
mga magbubuhat ug bayari sila sa ilang mga suhol, sugod
sa naulahi hangtod sa nauna. **9** Sa dihang miabot ang mga
magbubuhat nga nakabuhat sa ika-11 nga takna, ang matag
usa kanila nakadawat ug usa ka denaryo. **10** Sa dihang miabot
ang unang magbubuhat, sila naghunahuna nga makadawat
sila sa labaw pa, apan ang matag-usa kanila usab nakadawat
ug usa ka denaryo. **11** Sa dihang nadawat na nila ang ilang
mga suhol, nagbagulbol sila sa tag-iya sa katigayonan. **12** Sila
miingon, 'Kining naulahi nga magbubuhat naggahin lamang
ug usa ka oras sa pagbuhat, apan gihimo nimo sila nga
patas kanamo, kami nga nagpas-an sa palas-anon sa tibuok
adlaw ug sa makasunog nga kainit.' **13** Apan ang tag-iya
mitubag ug miingon sa usa kanila, 'Higala, wala ako makahimo
kanimo ug sayop. Dili ba miuyon ka man kanako alang sa
usa ka denaryo? **14** Dawata kung unsa ang alang kanimo
ug pauli na. Kalipay nako nga ihatag kini ngadto sa ulahing

nakuha nga magbubuhat sama lamang kaninyo. **15** Dili ba
makataronganon alang kanako sa pagbuhat kung unsa ang
akong pagbuot sa akong kaugalingong mga kabtangan? O
ang inyong mga mata daotan ba tungod kay ako maayo?'
16 Busa ang naulahi mao ang mahiuna, ug ang nahiuna
maulahi." **17** Samtang si Jesus mitungas sa Jerusalem, gidala
niya ang Napulog ug duha sa daplin, ug didto sa dalan siya
miingon ngadto kanila, **18** "Tan-awa, mitungas na kita sa
Jerusalem, ug ang Anak sa Tawo itugyan ngadto sa mga
pangulong pari ug sa mga eskriba. Hukman nila siya sa
kamatayon **19** ug itugyan siya ngadto sa mga Gentil aron
bugalbugalan nila siya, magbunal kaniya, ug maglansang
kaniya sa krus. Apan sa ikatulo nga adlaw mabanhaw siya."
20 Unya ang inahan sa mga anak nga lalaki ni Zebede miadto
kang Jesus uban ang iyang mga anak nga lalaki. Miyukbo siya
sa atubangan niya ug nangayo ug butang gikan kaniya. **21** Si
Jesus miingon kaniya, "Unsa ang imong pangandoy? Siya
miingon kaniya, "Pagmando nga kining duha nako ka anak
nga lalaki makalingkod, ang usa sa imong tuo nga kamot, ug
ang usa sa imong wala nga kamot, didto sa imong gingharian."
22 Apan si Jesus mitubag ug miingon, "Wala kamo masayod
kung unsa ang inyong gipangayo. Makahimo ba kamo sa pag-
inom sa kupa nga akong pagaimnan?" Sila miingon kaniya,
"Makahimo kami." **23** Miingon siya kanila, "Makainom gayod
kamo sa akong kupa. Apan sa paglingkod sa akong tuo nga
kamot o sa akong wala nga kamot dili ako ang mohatag, apan
alang niadtong giandaman nang daan sa akong Amahan."
24 Sa dihang nadungog kini sa ubang napulo ka disipulo
nakadungog niini, wala gayod sila nahimuot sa duha ka
managsoon. **25** Apan gitawag sila ni Jesus ngadto kaniya ug
miingon, "Nasayod kamo nga ang mga magmamando sa mga
Gentil moulipon kanila, ug ang ilang mahinungdanong mga
tawo naggamit sa ilang katungod nganha kanila. **26** Apan dili
kini ang pamaagi nganha kaninyo. Hinuon, si bisan kinsa nga
buot molabaw taliwala kaninyo kinahanglan mahimo ninyong
sulugoon. **27** Ug si bisan kinsa nga buot mahiuna taliwala
kaninyo kinahanglan mahimo ninyong sulugoon. **28** Sama nga
ang Anak sa Tawo wala mianhi aron alagaran, kondili aron
sa pag-alagad, ug aron ihatag ang iyang kinabuhi ingon nga
tubos alang sa kadaghanan." **29** Samtang mohawa na sila sa
Jerico, ang dakong panon sa katawhan nagsunod kaniya. **30**
Ug nakita nila ang duha ka buta nga tawo nga naglingkod sa
daplin sa dalan. Sa dihang nadungog nila nga si Jesus moagi,
sila misinggit ug miingon, "Ginoo, Anak ni David, kaloy-i kami"
31 Apan ang panon sa katawhan nagbadlong kanila, gisultihan
sila nga mohilom. Apan, misinggit pa gayod sila sa makusog
ug miingon, "Ginoo, Anak ni David, kaloy-i kami." **32** Unya si
Jesus mihunong ug gitawag sila ug miingon, "Unsa ang buot
ninyo nga akong buhaton alang kaninyo?" **33** Sila miingon
kaniya, "Ginoo, nga ang among mata maablihan." **34** Unya si
Jesus, natandog uban ang kaluoy, mihikap sa ilang mga mata.
Dihadiha dayon sila nakadawat sa ilang panan-aw ug misunod
kaniya.

21 Samtang si Jesus ug ang iyang mga disipulo duol na
sa Jerusalem ug miadto sa Betfage, sa Bungtod sa
mga Olibo, unya si Jesus nagpadala ug duha ka disipulo, **2**
nga nag-ingon kanila, "Adto didto sa sunod nga baryo, ug
kamo dihadiha dayon makakaplag ug usa ka asno nga gihigot
didto, ug ang usa ka nati uban niya. Badbari sila ug dad-a sila
kanako. **3** Kung adunay bisan kinsa nga mosulti ug bisan
unsa kaninyo mahitungod niini, moingon kamo, 'Ang Ginoo
nagkinahanglan kanila,' ug kanang tawhana dihadiha dayon
magpadala kanila kaninyo." **4** Karon kini nahitabo nga kung
unsa ang gisulti pinaagi sa propeta matuman. Siya miingon, **5**
"Sultihi ang anak nga babaye sa Zion. Tan-awa, ang inyong
Hari moabot kaninyo. Mapainubsanon ug magsakay sa usa ka
asno, Ug sa usa ka nati, ang anak sa asno." **6** Unya ang mga
disipulo miadto ug gibuhat kung unsa ang gitudlo ni Jesus
kanila. **7** Gidala nila ang asno ug ang nati, ug gibutang nila
ang ilang mga bisti ibawbaw nila, ug si Jesus naglingkod
didto. **8** Kadaghanan sa mga panon nagbukhad sa ilang mga
bisti sa dalan, ug ang uban nagputol ug mga sanga gikan sa
mga kahoy ug gibukhad nila kini sa dalan. **9** Ang panon sa
katawhan nga nag-una kang Jesus ug kadtong nagsunod,
misinggit, ug miingon, "Hosanna ngadto sa anak ni David!
Bulahan ang usa nga miabot sa ngalan sa Ginoo. Hosanna
sa kahitas-an!" **10** Sa dihang si Jesus miadto sa Jerusalem,
ang tanan sa siyudad nagkaguliyang ug miingon, "Kinsa man
kini?" **11** Ang panon sa katawhan mitubag, "Mao kini si Jesus
ang propeta, nga gikan sa Nazaret didto sa Galilea." **12**
Unya si Jesus misulod sa templo sa Dios. Nagpapahawa
siya niadtong tanan nga namalit ug namaligya sa templo.
Gibalintong usab niya ang mga lamesa sa tig-ilis ug salapi,
ug mga lingkoranan niadtong namaligya ug mga salampati.
13 Siya miingon kanila, "Nahisulat kini, 'Ang akong balay
pagatawagon nga balay nga ampoanan,' apan gihimo ninyo
kining tagoanan sa mga tulisan." **14** Unya ang buta ug ang
bakol miadto kaniya sa templo, ug nag-ayo siya kanila. **15**
Apan sa dihang ang mga pangulong pari ug ang mga eskriba
nakakita sa kahibulongang mga butang nga iyang gibuhat,
ug sa dihang nadungog nila ang mga bata nga naninggit sa
templo ug miingon, "Hosanna sa anak ni David," natandog sila
ug nasuko. **16** Sila miingon kaniya, "Nakadungog ka ba kung
unsa ang gisulti niining katawhan?" Si Jesus miingon kanila,
"Oo! Apan wala ba ninyo nabasa, 'Gikan sa mga baba sa mga
gagmayng bata ug mga gipasuso nga mga bata aduna kamoy
kahingpitan nga pagdayeg'?" **17** Unya si Jesus mibiya kanila
ug migawas sa siyudad ug miadto sa Betania ug natulog
didto. **18** Karon sa kabuntagon sa pagbalik niya sa siyudad,
siya gigutom. **19** Nakita niya ang usa ka kahoy nga igera sa
daplin sa dalan. Giduol niya kini, apan walay nakaplagan niini
gawas sa dahon. Miingon siya niini, "Hinaot nga wala nay
bunga gikan kanimo pag-usab." Ug dihadiha dayon nalaya ang
kahoy nga igera. **(aiōn g165)** **20** Sa dihang ang mga disipulo
nakakita niini, nahibulong sila ug miingon, "Giunsa nga ang
kahoy nga igera nalaya man dayon?" **21** Si Jesus mitubag
ug miingon kanila, "Sa pagkatinuod moingon ako kaninyo,
kung ikaw adunay pagtuo, ug dili magduhaduha, dili lamang
ninyo mabuhat kung unsa ang nahitabo sa kahoy nga igera,
apan makaingon kamo bisan niining bungtod, 'Malukat ka ug
malabay didto sa dagat, 'ug mahitabo kini. **22** Ang tanan nga
inyong gipangayo sa pag-ampo samtang nagtuo, madawat
ninyo." **23** Sa dihang miadto si Jesus sa templo, ang mga
pangulong pari ug mga kadagkoan miduol kaniya samtang siya
nagtudlo ug miingon, "Pinaagi sa unsang katungod nga gibuhat
mo man kining mga butanga? Ug kinsa ang naghatag kanimo
niining katungod?" **24** Si Jesus mitubag ug miingon kanila,
"Ako usab mangutana kaninyo ug usa ka pangutana. Kung
sultihan ninyo ako, ako usab mosulti kaninyo sa katungod
nganong gibuhat ko kining mga butanga. **25** Ang pagbawtismo
ni Juan—asa man kini gikan, gikan sa langit o gikan sa mga
tawo?" Naghisgotanay sila sa ilang kaugalingon, nga nag-
ingon, "Kung moingon kita, 'Gikan sa langit,' moingon siya
kanato, 'Ngano nga wala man kamo mituo kaniya?' **26** Apan

kung moingon kita, 'Gikan sa mga tawo,' mahadlok kita sa
panon sa katawhan, tungod kay gitan-aw nilang tanan si Juan
nga usa ka propeta.” **27** Unya mitubag sila kang Jesus ug
miingon, “Wala kami nasayod.” Miingon usab siya kanila, “Ni
dili usab ako makasulti kaninyo pinaagi kung unsang katungod
ang akong gibuhat niining mga butanga. **28** Apan unsa man sa
inyong hunahuna? Adunay usa ka tawo nga may duha ka anak
nga lalaki. Miadto siya sa nauna ug miingon, 'Anak, lakaw ug
pagbuhat karon sa parasan.' **29** Ang anak nga lalaki mitubag
ug miingon, 'Dili ako moadto,' apan human niana nausab ang
iyang hunahuna ug miadto. **30** Ug ang tawo miadto sa ikaduha
ka anak nga lalaki ug miingon sa samang mga butang. Ang
anak nga lalaki mitubag ug miingon, 'Moadto ako, sir,' apan
wala siya miadto. **31** Kinsa man sa duha ka anak nga lalaki
ang nagtuman sa kabubut-on sa iyang amahan?” Miingon
sila, “Ang nauna.” Si Jesus miingon kanila, “Sa pagkatinuod
moingon ako kaninyo, ang mga kubrador sa buhis ug ang mga
babayeng namaligya sa ilang dungog makasulod sa gingharian
sa Dios una kaninyo. **32** Kay si Juan mianhi kaninyo uban
sa dalan sa pagkamatarong, apan wala kamo mituo kaniya,
samtang ang mga kubrador sa buhis ug ang mga babayeng
namaligya sa ilang dungog nagtuo kaniya. Ug kamo, sa dihang
nakita ninyo kana nga nahitabo, wala gani naghinulsol aron sa
pagtuo kaniya. **33** Paminawa ang laing sambingay. Adunay
usa ka tawo, usa ka tawo nga adunay lapad nga kayutaan.
Nagtanom siya ug usa ka parasan, gibutangan niya kini ug
kural, nagkalot ug pug-anan sa bino niini, nagtukod ug usa
ka taas nga lantawanan, ug gipa-abangan kini ngadto sa tig-
atiman sa ubas. Unya miadto siya sa laing nasod. **34** Sa
dihang ang panahon sa tingpamupo ug paras nagkaduol na,
siya nagpadala ug pipila ka mga sulugoon ngadto sa tig-
atiman ug mga paras aron sa pagkuha sa iyang mga ubas.
35 Apan ang tig-atiman sa parasan nagkuha sa iyang mga
sulugoon, gibunalan ang usa, ug gipatay ang uban, ug gibato
usab ang uban. **36** Sa maka usa pa, ang tag-iya nagpadala
ug lain pang mga sulugoon, mas daghan kaysa nauna, apan
ang tig-atiman ug mga parasan nagbuhat sa samang paagi.
37 Human niana, ang tag-iya nagpadala sa iyang kaugalingon
nga anak ngadto kanila, nga nag-ingon, 'Tahoron nila ang
akong anak nga lalaki.' **38** Apan sa dihang ang tig-atiman sa
parasan nakakita sa anak nga lalaki, sila miingon sa ilang
mga kaugalingon, 'Mao kini ang manununod. Dali, patyon
nato siya ug atong panag-iyahon ang panulondon.' **39** Busa
gikuha nila siya, gilabay siya pagawas sa parasan, ug gipatay
siya. **40** Karon sa dihang ang tag-iya sa parasan miabot, unsa
kaha ang iyang buhaton niadtong tig-atiman sa parasan?” **41**
Sila miingon kaniya, “Siya magalaglag niadtong mga walay
pulod nga mga tawo sa hilabihan nga paagi, ug unya iyang
paabangan ang parasan sa uban nga mga tig-atiman ug paras,
mga tawo nga mobayad sa mga ubas sa dihang mahinog na
kini.” **42** Si Jesus miingon kanila, “Wala ba ninyo mabasa sa
kasulatan, 'Ang bato nga gisalikway sa magtutukod nahimo
nga patukoranan. Kini gikan sa Ginoo, ug kini makapahibulong
sa atong mga mata?' **43** Busa moingon ako kaninyo, ang
gingharian sa Dios pagakuhaon gikan kaninyo ug igahatag
sa usa ka nasod nga mag-atiman sa iyang mga bunga. **44**
Bisan kinsa kadtong mahulog niini nga bato mabuak sa pino.
Apan bisan si kinsa ang mahulogan niini, madugmok kini.”
45 Sa dihang ang mga pangulong pari ug ang mga Pariseo
nakadungog sa iyang sambingay, nakita nila nga siya nagsulti
mahitungod kanila. **46** Apan sa dihang nangita silag paagi sa
pagbutang sa ilang mga kamot ngadto kaniya, nahadlok sila
sa panon sa katawhan, tungod kay ang mga tawo nagsud-ong
kaniya ingon nga usa ka propeta.

22 Si Jesus misulti pag-usab ngadto kanila sa mga
sambingay, nga nag-ingon, **2** “Ang gingharian sa langit
sama sa usa ka hari nga naghimog usa ka kombira sa kasal
alang sa iyang anak nga lalaki. **3** Nagpadala siya sa iyang
mga sulugoon aron sa pagtawag niadtong dinapit aron moadto
sa kombira sa kasal, apan wala sila nangabot. **4** Nagpadala na
usab ang hari sa ubang sulugoon, nga nag-ingon, 'Sultihi silang
dinapit, “Tan-awa, naandam ko na ang akong panihapon.
Ang akong mga baka ug pinatambok nga nating mga baka
naihaw na, ug naandam na ang tanang butang. Adto na sa
kombira sa kasal.”' **5** Apan kadtong mga tawo wala maninuod
sa pagtagad sa iyang pagdapit. Milakaw ang pipila balik sa
ilang kaugalingong kaumahan, ug ang uban milakaw balik
ngadto sa ilang mga dapit sa pagpatigayon. **6** Gidapat sa
uban ang ilang mga kamot ngadto sa mga sulugoon sa hari,
gipakaulawan sila, ug gipatay sila. **7** Apan nasuko ang hari.
Gipadala niya ang iyang kasundalohan, ug gipatay kadtong
mga mamumuno, ug gisunog ang ilang siyudad. **8** Unya
miingon siya sa iyang mga sulugoon, 'Ang kombira sa kasal
naandam na, apan kadtong dinapit dili takos. **9** Busa adto
sa mga kadalanan ug dapita ang daghang tawo kutob sa
imong mahimo paingon sa kombira sa kasal.' **10** Milakaw
ang mga sulugoon sa mga kadalanan ug gitigom ang tanang
mga tawo nga ilang nakaplagan, daotan man o maayo. Busa
ang tigomanan sa kasal napuno sa mga bisita. **11** Apan sa
dihang miabot ang hari aron sa pagtan-aw sa mga bisita,
nakita niya didto ang usa ka tawo nga wala mosul-ob sa bisting
pangkasal. **12** Ang hari miingon ngadto kaniya, 'Higala, giunsa
mo man pagsulod dinhi nga wala mobisti ug pangkasal?'
Ug ang tawo wala makatingog. **13** Unya ang hari miingon
ngadto sa mga sulugoon, 'Gapusa ang kamot ug tiil niining
tawhana, ug ilabay siya didto sa gawas nga mangitngit, diin
adunay paghilak ug pagkagot sa mga ngipon.' **14** Kay daghang
mga tawo ang gitawag, apan diyutay ra ang gipili.” **15** Unya
ang mga Pariseo miadto ug naglaraw unsaon nila pagbitik
si Jesus pinaagi sa iyang kaugalingong pagsulti. **16** Unya
gipadala nila ngadto kaniya ang ilang mga disipulo, kauban
ang mga sakop ni Herodes. Miingon sila ngadto kang Jesus,
“Magtutudlo, nakabalo kami nga ikaw matinud-anon, ug nga
ikaw nagtudlo sa paagi sa Dios diha sa kamatuoran. Wala ikaw
manginlabot sa pahayag sa uban, ug wala ikaw nagpakitag
pagpalabi taliwala sa mga tawo. **17** Busa sultihi kami, unsa
ang imong hunahuna? Uyon ba kini sa balaod nga mobayad
sa mga buhis ngadto kang Cesar o dili?” **18** Apan nasabtan ni
Jesus ang ilang pagkadaotan ug miingon, “Nganong kamo
nagasulay man kanako, kamo mga tigpakaaron-ingnon? **19**
Ipakita kanako ang salapi sa buhis. “Unya sila nagdala ug
usa ka dinaryo ngadto kaniya. **20** Si Jesus miingon ngadto
kanila, “Kang kinsang dagway ug ngalan kini?” **21** Sila miingon
ngadto kaniya, “kang Cesar.” Unya si Jesus miingon ngadto
kanila, “Busa ihatag kang Cesar ang mga butang nga iya kang
Cesar, ug sa Dios ang mga butang nga iya sa Dios.” **22** Sa
dihang sila nakadungog niini, sila natingala. Unya mibiya sila
kaniya ug milakaw palayo. **23** Niadtong adlawa ang pipila ka
mga Saduseo miduol ngadto kaniya, kadtong nagsulti nga
walay pagkabanhaw. Nangutana sila kaniya, **24** nga nag-
ingon, “Magtutudlo, si Moises miingon, 'Kung ang usa ka
tawo mamatay, nga wala makabaton ug mga anak, ang iyang
igsoong lalaki kinahanglan nga makigminyo sa iyang asawa ug

magbaton ug anak alang sa iyang igsoong lalaki.' **25** Adunay
pito ka managsoon. Ang nauna nakigminyo ug unya namatay,
mibiya nga walay anak. Gibilin niya ang iyang asawa ngadto
sa iyang igsoong lalaki. **26** Unya ang ikaduhang igsoong lalaki
naghimo sa samang butang, unya ang ikatulo, hangtod sa
ikapito nga igsoon, **27** Pagkahuman nilang tanan, namatay ang
babaye. **28** Karon diha sa pagkabanhaw, kang kinsang asawa
siya sa pito ka managsoon? Kay silang tanan nakaangkon
man kaniya." **29** Apan si Jesus mitubag ug miingon kanila,
"Nasayop kamo, tungod kay wala kamo masayod sa kasulatan
ni sa gahom sa Dios. **30** Kay diha sa pagkabanhaw dili na
sila magminyoay, ni ihatag sa kaminyoon. Hinuon, mahisama
na sila sa mga anghel sa langit. **31** Apan mahitungod sa
pagkabanhaw sa mga patay, wala ba ninyo mabasa unsa ang
giingon kaninyo pinaagi sa Dios, nga nag-ingon, **32** 'Ako ang
Dios ni Abraham, ang Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob'?
Ang Dios dili Dios sa mga patay, apan sa mga buhi. **33**
Sa dihang ang mga panon sa katawhan nakadungog niini,
natingala sila sa iyang pagpanudlo. **34** Apan sa dihang ang
mga Pariseo nakadungog nga si Jesus nagpahilom sa mga
Saduseo, naghiusa sila sa pagtigom. **35** Ang usa kanila nga
magbabalaod, nangutana kaniya ug usa ka pangutana, aron
pagsulay kaniya- **36** "Magtutudlo, unsa man ang labing dako
nga kasugoan diha sa balaod?" **37** Si Jesus miingon kaniya,
"'Kinahanglan nimong higugmaon ang Ginoo nga imong Dios
sa tibuok nimong kasingkasing, sa tibuok nimong kalag, ug sa
tibuok nimong hunahuna.' **38** Mao kini ang dako ug nauna
nga kasugoan. **39** Ug ang ikaduhang kasugoan sama niini—
'Kinahanglan nimong higugmaon ang imong silingan sama sa
imong kaugalingon.' **40** Dinhi niining duha ka mga kasugoan
nagsukad ang tibuok balaod ug ang mga propeta." **41** Karon
samtang ang mga Pariseo nagpabilin nga nagtigom, si Jesus
nangutana kanila ug usa ka pangutana. **42** Miingon siya,
"Unsa ang inyong hunahuna mahitungod kang Cristo? Kang
kinsa siyang anak?" Miingon sila kaniya, "Ang anak ni David."
43 Si Jesus miingon kanila, "Unya giunsa man ni David diha
sa Espiritu sa pagtawag kaniya ug Ginoo, nga nag-ingon,
44 'Ang Ginoo miingon sa akong Ginoo, "Lingkod sa akong
tuong kamot, hangtod nga akong himuon ang imong mga
kaaway nga imong tumbanan."'?" **45** Unya kung si David
nagtawag kang Cristo nga 'Ginoo', giunsa paghimo kaniya nga
anak ni David?" **46** Walay usa nga nakahimo sa pagtubag
kaniya sa usa ka pulong, ug wala nay tawo nga nangahas sa
pagpangutana kaniya sa daghan pang mga pangutana sukad
niadtong adlawa.

23 Unya nakigsulti si Jesus sa mga panon sa katawhan
ug sa iyang mga disipulo, **2** Miingon siya, "Ang mga
escriba ug ang mga Pariseo milingkod sa lingkoranan ni
Moises. **3** Busa bisan unsa ang ilang isugo kaninyo nga
buhaton, buhata kini nga mga butang ug bantayi sila. Apan
ayaw sunda ang ilang mga binuhatan, tungod kay nagasulti
sila sa mga butang apan wala sila magbuhat niini. **4** Oo,
nagapos sila sa ilang bug-at nga palas-onon nga malisod pas-
anon, ug unya gibutang nila kini sa abaga sa mga tawo. Apan
sila sa ilang kaugalingon wala molihok sa usa ka tudlo aron
pagpas-an kanila. **5** Ang tanan nilang mga binuhatan, gibuhat
nila aron makita sa mga tawo. Kay nagahimo sila sa ilang mga
filacteria nga lapad, ug gipaluagan nila ang sidsid sa ilang
mga bisti. **6** Gihiguma nila ang pinasahi nga mga dapit diha
sa mga kombira ug sa pinasahi nga mga lingkoranan didto sa
mga sinagoga, **7** ug ang pinasahi nga mga pagtimbaya didto
sa merkado, ug pagatawgon nga 'Rabbi' sa mga tawo. **8** Apan
dili kamo angay nga pagatawgon ug'Rabbi', kay aduna lamang
kamoy usa ka magtutudlo, ug kamong tanan managsoon. **9** Ug
ayaw tawga ang tawo nga inyong amahan dinhi sa kalibotan,
kay usa lamang ang inyong Amahan, ug atua siya sa langit.
10 Ni mopatawag kamo ug 'magtutudlo', kay aduna kamoy usa
lamang ka magtutudlo, ang Cristo. **11** Apan siya nga labing
dako kaninyo mahimo nga inyong sulugoon. **12** Si bisan kinsa
nga mopataas sa iyang kaugalingon igapaubos. Ug bisan kinsa
nga mopaubos sa iyang kaugalingon igapataas. **13** Apan alaot
kamo, mga escriba ug mga Pariseo, mga tigpakaaron-ingnon!
Gitak-opan ninyo ang gingharian sa langit batok sa katawhan.
Kay wala kamo mosulod niini sa inyong kaugalingon, ug wala
usab kamo motugot niadtong buot mosulod. **15** Alaot kamo,
mga escriba ug mga Pariseo, mga tigpakaaron-ingnon! Kay
kamo milatas sa dagat ug yuta aron sa paghimo ug usa ka
kinabig. Ug sa dihang mahimo na siya, gihimo ninyo siya nga
anak sa impiyerno sa makaduha sama kaninyo ug sa inyong
kaugalingon. **(Geenna g1067)** **16** Pagkaalaot ninyo, kamong
mga naggiya sa buta, kamong misulti nga, 'Si bisan kinsa
nga manumpa pinaagi sa templo, wala kini pulos. Apan si
bisan kinsa nga manumpa pinaagi sa bulawan sa templo,
ginapos siya sa iyang pagpanumpa.' **17** Kamong buta nga
mga buangbuang, hain man ang labing dako, ang bulawan, o
ang templo nga adunay bulawan nga gihalad sa Dios? **18**
Ug, 'Si bisan kinsa nga manumpa sa halaran, wala kini pulos.
Apan si bisan kinsa nga manumpa pinaagi sa gasa nga anaa
niini, ginapos siya sa iyang mga pagpanumpa.' **19** Kamo buta
nga katawhan, kay hain man ang labing dako, ang gasa, o ang
halaran nga adunay gasa nga gihalad sa Dios? **20** Busa, siya
nga nanumpa sa halaran nanumpa niini ug pinaagi sa tanang
butang nga anaa niini. **21** Ug siya nga nanumpa sa templo
nanumpa niini ug pinaagi kaniya nga nagpuyo niini. **22** Ug
siya nga nanumpa diha sa langit nanumpa pinaagi sa trono sa
Dios ug pinaagi kaniya nga naglingkod niini. **23** Alaot kamo,
mga escriba ug mga Pariseo, mga tigpakaaron-ingnon! Kay
naghatag kamo sa ikapulo sa anis, herba buena, ug komino,
apan inyong gibiyaan ang mas bug-at nga mga butang sa
balaod—katarong, kaluoy, ug pagtuo. Apan gikinahanglan
ninyo kini nga mahuman, ug dili biyaan ang uban nga wala
nahuman. **24** Kamong mga giya sa buta, gisala ninyo ang usa
ka tagnok apan nagatulon sa usa ka kamelyo! **25** Alaot kamo,
mga escriba ug mga Pariseo, mga tigpakaaron-ingnon! Kay
gihinloan ninyo ang gawas sa baso ug sa plato, apan ang
sulod nila napuno sa pagpanglimbong ug pagpasobra. **26**
Kamong buta nga Pariseo, hinloi una ang sulod sa kupa ug sa
plato, aron ang sa gawas mahinlo usab. **27** Alaot kamo, mga
escriba ug mga Pariseo, mga tigpakaaron-ingnon! Kay sama
kamo sa ginapaputi nga mga lubnganan, nga maanindot tan-
awon sa gawas, apan ang sulod napuno sa bukog sa mga
patay nga tawo ug sa tanang mahugaw nga mga butang. **28**
Sa samang paagi, kamo usab sa panggawas makita sa mga
tawo nga matarong, apan sa sulod napuno sa pagpakaaron-
ingnon ug kalapasan. **29** Alaot kamo, mga escriba ug mga
Pariseo, mga tigpakaaron-ingnon! Kay inyong gitukod ang
mga lubnganan sa mga propeta ug gidayandayanan ang mga
lubnganan sa matarong. **30** Kamo miingon, 'Kung nabuhi kami
sa adlaw sa among mga amahan, dili gayod kami moapil
kanila sa pag-ula ug dugo sa mga propeta.' **31** Busa kamo
nagpamatuod sa inyong kaugalingon nga kamo ang mga
anak niadtong nagpatay sa mga propeta. **32** Kamo usab
nagpuno sa sukdanan sa sala sa inyong mga amahan. **33**
Kamo mga halas, kaliwat kamo sa mga bitin nga malala,

unsaon man ninyo paglikay ang paghukom sa impiyerno?
(Geenna g1067) **34** Busa, tan-awa, akong gipadala kaninyo
ang mga propeta, maalamon nga mga tawo, ug mga escriba.
Ang pipila kanila inyong pamatyon ug ilansang sa krus. Ug ang
pipila kanila inyong latigohon didto sa inyong mga sinagoga ug
pagagukdon gikan sa siyudad ngadto sa laing siyudad. **35**
Ang sangpotanan mao nga diha kaninyo moabot ang pag-ula
sa dugo sa tanang matarong didto sa kalibotan, gikan sa dugo
ni Abel ang matarong hangtod sa dugo ni Zacarias nga anak
ni Baraquias, nga gipatay ninyo taliwala sa balaang puloy-
anan ug sa halaran. **36** Sa pagkatinuod mosulti ako kaninyo,
kining tanan nga mga butang mahitabo niini nga kaliwatan. **37**
Jerusalem, Jerusalem, ikaw nga mipatay sa mga propeta, ug
mibato sa mga gipadala kanimo! Sa kanunay ako nangandoy
nga tigumon ang imong mga anak, sama sa pagtigom sa
himungaan nga manok sa iyang mga piso ilalom sa iyang
mga pako, apan wala ikaw mosugot! **38** Tan-awa, ang imong
balay gibiyaan kanimo nga sinalikway. **39** Kay magasulti ako
kanimo, Ikaw dili na makakita kanako sukad karon, hangtod
nga mosulti ka, 'Bulahan siya nga moanhi diha sa ngalan sa
Ginoo.'"

24 Si Jesus migawas sa templo ug mipadayon sa iyang
lakaw. Ang iyang mga disipulo miduol kaniya ug gipakita
kaniya ang mga gambalay sa templo. **2** Apan mitubag siya
ug miingon kanila, "Wala ba ninyo makita kining tanan nga
mga butang? Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, walay usa
ka bato nga mahibilin sa matag-usa nga dili pagatumpagon."
3 Samtang naglingkod siya sa Bukid sa Olibo, ang mga
disipulo miduol kaniya sa tago ug miingon, "Sulithi kami,
kanus-a mahitabo kini nga mga butanga? Unsa ang mahimong
timailhan sa imong pagbalik ug sa kataposan sa kalibotan?"
(aiōn g165) **4** Si Jesus mitubag ug miingon kanila, "Pag-
amping nga walay makapahisalaag kaninyo. **5** Kay daghan
ang manganhi sa akong ngalan. Sila moingon, 'Ako mao
ang Cristo' ug magagiya sa kadaghanan aron mahisalaag. **6**
Makadungog kamo ug mga gubat ug mga balita sa daghang
gubat. Pagbantay nga dili kamo mangahadlok, kay kining
mga butanga kinahanglan nga mahitabo; apan dili pa ang
kataposan. **7** Kay ang nasod mobarog batok nasod, ug
gingharian batok gingharian. Adunay mga kagutom ug mga
paglinog sa nagkadaiyang dapit. **8** Apan kining tanan nga
mga butang mao lamang ang sinugdanan sa kasakit sa
pagpanganak. **9** Unya sila motugyan kaninyo ngadto sa
dakong kasakit ug mopatay kaninyo. Pagadumtan kamo sa
tanang kanasoran tungod sa akong ngalan. **10** Unya daghan
ang mangapandol ug magluib sa usag usa, ug magdumotanay
sa usag usa. **11** Daghang mini nga mga propeta ang motungha
ug mogiya sa kadaghanan aron mahisalaag. **12** Tungod kay
ang kasaypanan magkadaghan, ang gugma sa kadaghanan
mangabugnaw. **13** Apan siya nga molahutay hangtod sa
kataposan maluwas. **14** Kining ebanghelyo sa gingharian
isangyaw sa tibuok kalibotan ingon nga pagpamatuod sa
tanang mga nasod. Ug unya moabot na ang kataposan. **15**
Busa, sa dihang makita ninyo ang kangilngig sa pagkalaglag,
nga gisulti ni propeta Daniel, nga magatindog didto sa balaang
dapit (tugoti nga masabtan sa magbabasa), **16** pasagdi
kadtong mga anaa sa Judea nga moikyas ngadto sa kabukiran,
17 pasagdi siya nga anaa sa ibabaw sa balay nga dili na
monaog aron mokuha sa bisan unsa nga anaa sa iyang balay,
18 ug pasagdi siya nga anaa sa uma nga dili na mobalik
aron sa pagkuha sa iyang kupo. **19** Apan alaot kadtong mga
mabdos ug kadtong mga nagapasuso nianang mga adlawa!
20 Pag-ampo nga ang inyong pagpanaw dili mahitabo sa
tingtugnaw, ni sa Adlaw nga Igpapahulay. **21** Kay adunay
moabot nga dakong kasakit, ingon nga wala pa mahitabo
sukad sa sinugdanan sa kalibotan hangtod karon, wala pa, ni
mahitabo pag-usab. **22** Gawas kung kadtong mga adlawa
mapamubo, walay unod nga maluwas. Apan tungod ug alang
sa mga pinili, kadtong mga adlawa mapamubo. **23** Unya kung
adunay moingon kaninyo, 'Tan-awa, ania ang Cristo!' o, 'Didto
ang Cristo!' ayaw kini tuohi. **24** Kay ang mini nga mga Cristo
ug mini nga mga propeta moanhi ug mopakita sa dagkong mga
timailhan ug kahibulongan, nga mogiya aron mahisalaag, kung
mahimo, bisan ang pinili. **25** Tan-awa, ako kamong gisultihan
sa wala pa ang panahon. **26** Busa, kung sila moingon kaninyo,
'Tan-awa, ang Cristo anaa sa kamingawan,' ayaw pag-adto
sa kamingawan. O, 'Tan-awa, anaa siya sa sulod sa lawak,'
ayaw kini tuohi. **27** Kay ingon nga ang kilat mosidlak gikan
sa sidlakan ug magapangidlap padulong sa kasadpan, ingon
niana usab ang pag-abot sa Anak sa Tawo. **28** Bisan asa
nga adunay patay nga mananap, didto magtapok ang mga
buwitre. **29** Apan dihadiha human sa dakong kasakit niadtong
mga adlawa mongitngit ang adlaw, ang bulan dili na mohatag
sa iyang kahayag, mangahulog ang mga bituon gikan sa
langit, ug ang mga gahom sa kalangitan mauyog. **30** Unya
motungha ang ilhanan sa Anak sa Tawo didto sa langit, ug
ang tanan nga mga tribo sa kalibotan mamukpok sa ilang mga
dughan. Makita nila ang Anak sa Tawo nga moabot diha sa
panganod sa langit nga adunay gahom ug dakong himaya. **31**
Ipadala niya ang iyang mga anghel uban sa dakong tingog sa
trumpeta, ug tigomon nila ang iyang mga pinili gikan sa upat
ka hangin, gikan sa usa ka tumoy sa langit ngadto sa uban.
32 Pagkat-on gikan sa igera nga kahoy. Sa dihang mohumok
na ang sanga ug manalingsing ang mga dahon, makabalo
kamo nga ang ting-init haduol na. **33** Busa, kung makita na
ninyo kining tanan nga mga butang, masayran ninyo nga siya
haduol na, sirad-i ang mga ganghaan. **34** Sa pagkatinuod ako
mosulti kaninyo, nga dili mahanaw kini nga kaliwatan, hangtod
nga kining tanan nga mga butang mahitabo. **35** Ang langit ug
ang yuta mangahanaw, apan dili gayod mahanaw ang akong
mga pulong. **36** Apan mahitungod nianang adlawa ug taknaa
walay usa nga masayod, bisan ang mga anghel sa langit,
ni ang Anak, apan ang Amahan lamang. **37** Sama sa mga
adlaw ni Noe, ingon niana ang pag-abot sa Anak sa Tawo.
38 Kay sama niadtong mga adlawa sa wala pa ang lunop
nagangaon sila ug nag-inom, nagminyoay hangtod sa adlaw
nga misulod si Noe sa arka, **39** ug wala silay nahibaw-an nga
bisan unsa hangtod nga miabot ang lunop ug mianod kanila —
ingon niana ang pag-abot sa Anak sa Tawo. **40** Unya adunay
duha ka lalaki ang anaa sa uma - ang usa pagakuhaon ug
ang usa ibilin. **41** Adunay duha ka babaye nga mogaling
sa galingan — ang usa pagakuhaon ug ang usa ibilin. **42**
Busa pagbantay, kay wala kamo masayod sa adlaw kung
kanus-a ang inyong Ginoo moabot. **43** Apan hibaloi kini, nga
kung nasayran pa sa agalon sa balay unsang orasa moabot
ang kawatan, mobantay gayod siya ug dili siya motugot nga
masulod ang iyang balay. **44** Busa kamo kinahanglan usab
nga mangandam, kay ang Anak sa Tawo moabot sa takna nga
wala ninyo gidahom. **45** Busa kinsa ang matinud-anon ug
maalamon nga sulugoon, nga gibutang sa iyang agalon sa
iyang panimalay, aron mohatag kanila sa pagkaon sa saktong
takna? **46** Bulahan ang maong sulugoon, nga makita sa iyang
agalon nga nagbuhat niana sa dihang siya moabot. **47** Sa
pagkatinuod mosulti ako kaninyo nga ang agalon mobutang

kaniya ngadto sa tanan niyang gipanag-iyahan. **48** Apan
kung ang usa ka daotan nga sulugoon moingon sa iyang
kasingkasing, 'Ang akong agalon nalangan,' **49** ug mosugod
sa pagpangulata sa iyang kaubang mga sulugoon, ug mokaon
ug moinom uban sa mga palahubog, **50** ang agalon sa maong
sulugoon moabot sa adlaw nga wala gidahom sa sulugoon,
ug sa takna nga wala niya masayri. **51** Ang iyang agalon
mopikas kaniya ug himoon ang iyang kapalaran sama sa mga
tigpakaaron-ingnon, diin adunay pagbakho ug pagkagot sa
mga ngipon.

25 Unya ang gingharian sa langit mahisama sa napulo
ka mga ulay nga nagdala sa ilang mga suga ug miadto
aron mosugat sa pamanhonon. **2** Ang lima kanila mga buang-
buang ug ang lima maalamon. **3** Kay sa dihang ang buang-
buang nga mga ulay midala sa ilang mga suga, wala sila
modala ug dugang lana uban kanila. **4** Apan ang maalamon
nga mga ulay midala ug mga sudlanan sa lana uban sa ilang
mga suga. **5** Karon samtang ang pamanhonon nalangan,
nagduka silang tanan ug nakatulog. **6** Apan sa tungang
gabii adunay usa ka singgit, 'Tan-awa, ang pamanhonon!
Gawas ug sugata siya.' **7** Unya kadtong tanan nga mga
ulay mibangon ug mipasiga sa ilang mga suga. **8** Ang mga
buang-buang miingon ngadto sa mga maalamon, 'Hatagi
kami ug pipila sa inyong lana tungod kay ang among mga
suga mapalong na.' **9** Apan ang mga maalamon mitubag
ug miingon, 'Sanglit dili na paigo alang kanamo ug kaninyo,
lakaw hinuon niadtong namaligya ug pagpalit sa pipila alang
sa inyong mga kaugalingon.' **10** Samtang nangadto sila aron
mamalit, miabot na ang pamanhonon, ug kadtong nakaandam
mikuyog kaniya didto sa kombira sa kasal, ug ang pultahan
gisirad-an. **11** Human niini miabot usab ang uban nga mga ulay
ug miingon, 'Agalon, agalon, ablihi kami.' **12** Apan mitubag
siya ug miingon, 'Sa pagkatinuod mosulti ako kaninyo, nga
wala ako makaila kaninyo.' **13** Busa pagbantay, kay wala
kamo masayod sa adlaw o sa takna. **14** Kay sama kini sa
usa ka tawo nga moadto sa laing nasod. Gitawag niya ang
iyang kaugalingong mga sulugoon ug gihatag ngadto kanila
ang iyang katigayonan. **15** Ang usa kanila gihatagan niya
ug lima ka talento, sa laing usa gihatagan niya ug duha, ug
ang laing usa gihatagan niya ug usa ka talento. Ang matag-
usa nakadawat sa kantidad sumala sa iyang kaugalingong
katakos, ug kanang tawhana miadto na sa iyang panaw. **16**
Dihadiha ang usa nga nakadawat sa lima ka talento milakaw
ug nagpatigayon kanila, ug nakaangkon pa sa laing lima ka
talento. **17** Sa samang paagi ang usa nga nakadawat sa duha
ka talento nakaangkon ug laing duha. **18** Apan ang sulugoon
nga nakadawat sa usa ka talento milakaw palayo, nagkalot ug
bangag sa yuta, ug gitago ang salapi sa iyang agalon. **19**
Karon pagkahuman sa taas nga panahon mibalik ang agalon
niadtong mga sulugoon ug nakighusay uban kanila. **20** Ang
sulugoon nga nakadawat sa lima ka talento miabot ug nagdala
usab sa laing lima ka talento, miingon siya, 'Agalon, gihatagan
mo ako ug lima ka talento. Tan-awa, nakabuhat pa ako ug
dugang lima ka talento.' **21** Ang iyang agalon miingon kaniya,
'Maayong pagkabuhat, buotan ug matinud-anon nga sulugoon!
Nagmatinud-anon ka sa pipila ka mga butang. Tugyanan ko
ikaw sa mas daghan pa nga mga butang. Sulod didto sa
kalipay sa imong agalon.' **22** Ang sulugoon nga nakadawat sa
duha ka talento miabot ug miingon, 'Agalon, gihatagan mo
ako ug duha ka talento. Tan-awa, nakabuhat ako ug dugang
pang duha ka talento.' **23** Ang iyang agalon miingon kaniya,
'Maayong pagkabuhat, buotan ug matinud-anon nga sulugoon!
Nagmatinud-anon ka man sa pipila ka mga butang. Tugyanan
ko ikaw sa mas daghan pa nga mga butang. Sulod didto
sa kalipay sa imong agalon.' **24** Unya ang sulugoon nga
nakadawat sa usa ka talento miabot ug miingon, Agalon,
nasayod ako nga ikaw usa ka istrikto nga tawo. Nagaani ikaw
sa wala mo gitanom, ug nagaani ka sa wala mo gisabwag. **25**
Nahadlok ako, busa nagpalayo ako ug gitagoan ang imong
talento sa yuta. Tan-awa, ania dinhi ang alang kanimo.' **26**
Apan mitubag ang iyang agalon ug miingon kaniya, 'Daotan ka
ug tapolan nga sulugoon, nasayod ka nang daan nga ako nag-
ani sa wala nako gitanom ug nagaani sa wala nako gisabwag.
27 Busa gihatag mo unta ang akong salapi ngadto sa mga
maninipig, ug sa akong pagbalik madawat ko unta pagbalik
ang akoa uban ang ginansiya. **28** Busa kuhaa ang talento
gikan kaniya ug ihatag kini ngadto sa sulugoon nga adunay
napulo ka talento. **29** Kay niadtong tanan nga nakaangkon,
pagahatagan pa—ug madagayaon pa gayod. Apan gikan
sa tanan nga wala makaangkon sa bisan unsa nga butang,
pagakuhaon bisan unsa nga anaa kaniya. **30** Ilabay ang walay
pulos nga sulugoon didto sa gawas nga mangitngit, diin didto
adunay paghilak ug pagkagot sa mga ngipon.' **31** Sa dihang
moabot ang Anak sa Tawo diha sa iyang himaya ug ang
tanang anghel uban kaniya, unya molingkod siya sa iyang
mahimayaong trono. **32** Pagatigomon diha sa atubangan niya
ang tanang kanasoran, ug lainon niya ang katawhan gikan
sa usag-usa, ingon sa usa ka magbalantay nga molahi sa
karnero gikan sa mga kanding. **33** Ibutang niya ang karnero
didto sa iyang tuong kamot, apan ang mga kanding didto sa
iyang wala. **34** Unya ang Hari nag-ingon niadtong atua sa
iyang tuong kamot, 'Dali, kamo nga gipanalanginan sa akong
Amahan, panunod sa gingharian nga giandam alang kaninyo
gikan sa patukuranan sa kalibotan. **35** Kay ako gigutom ug
gihatagan ako ninyo ug pagkaon; giuhaw ako ug gihatagan
ako ninyo ug mainom; usa ako ka langyaw ug gipasulod
ako ninyo; **36** hubo ako, ug gibistihan ako ninyo; masakiton
ako ug giatiman ako ninyo; nabilanggo ako ug miadto kamo
kanako.' **37** Unya ang matarong motubag ug mosulti, 'Ginoo,
kanus-a man kami nakakita kanimo nga gigutom, ug gipakaon
ka? O giuhaw ug gipainom ka? **38** Ug kanus-a man kami
nakakita nga ikaw usa ka langyaw, ug gipasulod ka? O hubo
ug gibistihan ka? **39** Ug kanus-a man kami nakakita kanimo
nga nagsakit, o nabilanggo, ug miadto kanimo?' **40** Ug ang
Hari motubag ug moingon ngadto kanila, 'Sa pagkatinuod
mosulti ako kaninyo, kung unsa ang inyong gibuhat alang sa
labing ubos sa akong kaigsoonan dinhi, gibuhat ninyo kini
kanako.' **41** Unya mosulti siya niadtong atua sa iyang walang
kamot, 'Palayo gikan kanako, kamong tinunglo, ngadto sa
walay kataposang kalayo nga giandam alang sa daotan ug sa
iyang mga anghel, **(aiōnios g166)** **42** tungod kay gigutom ako
apan wala kamo mohatag kanako ug pagkaon; giuhaw ako
apan wala kamo maghatag kanako ug mainom; **43** usa ako
ka langyaw apan wala kamo nagpasulod kanako; hubo apan
wala kamo magbisti kanako; nagsakit ug nabilanggo, apan
wala kamo mag-atiman alang kanako.' **44** Unya motubag usab
sila ug mosulti, 'Ginoo, kanus-a man kami nakakita nga ikaw
gigutom, o giuhaw, o usa ka langyaw, o hubo, o nagbalatian, o
nabilanggo, ug wala moalagad kanimo?' **45** Unya motubag
siya kanila ug mosulti, 'Sa pagkatinuod mosulti ako kaninyo,
unsa ang wala ninyo gibuhat alang sa mga labing ubos niini,
wala ninyo gibuhat alang kanako.' **46** Moadto kini sa walay
kataposan nga silot apan ang matarong didto sa kinabuhing
walay kataposan." **(aiōnios g166)**

26 Miabot nga sa dihang natapos na ni Jesus kining tanan
nga mga pulong, miingon siya sa iyang mga disipulo, **2**
"Nasayod kamo nga human sa duha ka adlaw moabot ang
adlaw sa Pagsaylo, ug ang Anak sa Tawo igatugyan aron
ilansang sa krus." **3** Unya ang mga pangulong pari ug mga
kadagkoan sa katawhan nagkatigom didto sa palasyo sa
labawng pari, nga ginganlan ug Caifas. **4** Naghiusa silang
naglaraw sa pagdakop kang Jesus sa hilom ug sa pagpatay
kaniya. **5** Kay miingon sila, "Dili panahon sa pista, aron nga
dili magsugod ang kagubot taliwala sa katawhan." **6** Karon
samtang si Jesus anaa sa Betania sa balay ni Simon nga
sanglahon, **7** samtang nagsandig siya sa kan-anan, ang usa
ka babaye miduol kaniya nga adunay usa ka alabastro nga
tibod sa mahalon nga pahumot, ug gibubo niya kini didto sa
iyang ulo. **8** Apan sa dihang nakakita niini ang iyang mga
disipulo, nasuko sila ug miingon, "Unsa man ang hinungdan
niining pag-usik-usik? **9** Mahimo pa unta kining ibaligya sa
dako nga kantidad ug ihatag ngadto sa mga kabos." **10**
Apan si Jesus, nga nasayod niini, miingon kanila, "Nganong
ginasamok man ninyo kining babaye? Kay gibuhat niya ang
matahom nga butang alang kanako. **11** Kanunay ninyong
gikauban ang mga kabos, apan dili ninyo ako makauban
sa kanunay. **12** Kay sa dihang gibubo niya kining pahumot
sa akong lawas, gibuhat niya kini alang sa akong lubong.
13 Sa pagkatinuod moingon ako kaninyo, bisan asa mawali
kining ebanghelyo sa tibuok kalibotan, kung unsa man ang
nabuhat niini nga babaye masulti usab sa paghinumdom
kaniya." **14** Unya ang usa sa napulog duha, nga ginganlan
ug Judas Iskariote, miadto sa mga pangulong pari **15** ug
miingon, "Unsa man ang andam ninyong ihatag kanako aron
sa pagtugyan kaniya nganha kaninyo?" Nagtimbang sila ug 30
kabuok nga plata alang kaniya. **16** Sukad niadtong taknaa
nangita siya ug kahigayonan sa pagtugyan kaniya ngadto
kanila. **17** Karon sa unang adlaw sa tinapay nga walay
igpapatubo ang mga disipulo miduol kang Jesus ug miingon,
"Diin mo man kami buot mangandam alang sa pagkaon nimo
sa Pagsaylo nga panihapon?" **18** Miingon siya, "Adtoa ang
usa ka tawo didto sa siyudad ug sultihi siya, 'Ang Magtutudlo
nag-ingon, "Ang akong panahon haduol na. Pagabuhaton nako
ang Pagsaylo dinhi sa imong balay kauban ang akong mga
disipulo." **19** Gibuhat sa mga disipulo ang gitugon ni Jesus,
ug giandam nila ang pagkaon sa Pagsaylo. **20** Sa dihang
miabot na ang kagabhion, milingkod siya aron mokaon kauban
ang napulo ug duha ka mga disipulo. **21** Samtang nangaon
sila, miingon siya, "Sa pagkatinuod moingon ako kaninyo
nga ang usa kaninyo magluib kanako." **22** Nagmasulub-on
sila, ug ang matag usa nagsugod sa pagpangutana kaniya,
"Sigurado nga dili ako, Ginoo?" **23** Mitubag siya, "Ang usa nga
magtuslob sa iyang kamot uban kanako sa panaksan mao ang
magbudhi kanako. **24** Molakaw ang Anak sa Tawo, sama sa
nahisulat mahitungod kaniya. Apan alaot kanang tawhana nga
pinaagi kaniya ang Anak sa Tawo budhian! Mas maayo alang
nianang tawhana kung wala na lamang siya natawo." **25** Si
Judas, nga mao ang magbudhi kaniya miingon, "Ako ba kana,
Rabbi?" Miingon siya kaniya, "Giingon mo na kini sa imong
kaugalingon." **26** Samtang nangaon sila, gikuha ni Jesus ang
tinapay, gipanalanginan kini, ug gipikaspikas kini. Gihatag niya
kini sa mga disipulo ug miingon, "Dawata, ug kaona. Mao
kini ang akong lawas." **27** Gikuha niya ang usa ka kopa ug
naghatag ug pagpasalamat, ug gihatag kini kanila ug miingon,
"Inom niini, kamong tanan. **28** Kay mao kini ang akong dugo
sa pakigsaad nga ibubo sa kadaghanan alang sa kapasayloan
sa mga sala. **29** Apan moingon ako kaninyo, dili na ako
makainom pag-usab niining bunga sa paras, hangtod sa adlaw
dihang moinom ako niini nga bag-o uban kaninyo didto sa
gingharian sa akong Amahan." **30** Sa dihang miawit sila ug
mga alawiton, miadto sila sa Bungtod sa mga Olibo. **31** Unya
si Jesus miingon kanila, "Kamong tanan karong gabhiona
mabungkag tungod kanako, kay nahisulat kini, 'Pagabunalan
ko ang magbalantay ug ang karnero sa panon magkatibulaag.'
32 Apan human sa akong pagkabanhaw, mag-una ako kaninyo
didto sa Galilea." **33** Apan si Pedro miingon kaniya, "Bisan
kung ang tanan mopalayo tungod kanimo, dili ako mopalayo."
34 Si Jesus miingon kaniya, "Sa pagkatinuod moingon ako
kanimo, niini gayong gabhiona sa dili pa motuktugaok ang
manok, ilimod mo ako sa makatulo ka higayon." **35** Si Pedro
miingon kaniya, "Bisan pa kung mamatay ako uban kanimo,
dili ko ikaw ilimod." Ug ang tanang mga disipulo misulti sa
samang butang. **36** Unya si Jesus miadto uban kanila sa dapit
nga gitawag ug Getsemane ug miingon sa iyang mga disipulo,
"Lingkod dinhi samtang moadto ako didto aron moampo."
37 Gidala niya si Pedro ug ang duha ka anak nga lalaki ni
Zebedeo uban kaniya ug nagsugod sila sa pagkamasulub-on
ug naguol. **38** Unya miingon siya kanila, "Ang akong kalag
nagsubo gayod, bisan hangtod sa kamatayon. Pabilin dinhi ug
pagtukaw uban kanako." **39** Miadto siya sa unahan, mihapa,
ug nag-ampo. Miingon siya, "Amahan ko, kung mahimo, tugoti
kining kopa nga mosaylo gikan kanako. Apan, dili ang akong
pagbuot, kondili ang imong pagbuot." **40** Miadto siya sa
iyang mga disipulo ug nakaplagan nga nangatulog sila, ug
miingon siya kang Pedro, "Unsa, dili ba kamo makatukaw
uban kanako bisan sa usa lamang ka oras? **41** Pagtukaw ug
pag-ampo nga dili kamo madala ngadto sa tintasyon. Andam
gayod ang espiritu, apan huyang ang unod." **42** Mipalayo siya
sa ikaduhang higayon ug miampo, miingon siya, "Amahan
ko, kung kini dili mosaylo gawas kung imnon ko kini, ang
imong kabubut-on maoy matuman." **43** Mibalik na usab siya
ug nakaplagan nga nangatulog sila, kay nagbug-at na ang
ilang mga mata. **44** Unya gibiyaan niya sila pag-usab ug
mipalayo. Nag-ampo siya sa ikatulo nga higayon ug gisulti
ang sama nga mga pulong. **45** Unya miadto si Jesus sa mga
disipulo ug miingon ngadto kanila, "Natulog ba gihapon kamo
ug nagpahulay? Tan-awa, ang takna ania na, ug gibudhian
na ang Anak sa Tawo ngadto sa kamot sa mga makasasala.
46 Tindog, manglakaw na kita. Tan-awa, ang usa nga maoy
magbudhi kanako haduol na." **47** Samtang nagsulti pa siya, si
Judas, ang usa sa napulo ug duha, miabot. Ang dakong panon
sa katawhan miabot uban kaniya gikan sa pangulong pari
ug mga kadagkoan sa katawhan. Miabot sila uban ang mga
espada ug mga bunal. **48** Karon ang tawo nga maoy mobudhi
kang Jesus naghatag kanila ug ilhanan, nga nag-ingon, "Kung
si kinsa ang akong halokan, siya na kana. Dakpa siya." **49**
Dihadiha miduol siya kang Jesus ug miingon, "Kumusta,
Rabbi!" Ug gihalokan niya siya. **50** Si Jesus miingon kaniya,
"Higala, buhata ang imong gianhi dinhi nga buhaton." Unya
miduol sila, gigunitan si Jesus, ug gidakop siya. **51** Tan-
awa, ang usa niadtong kauban ni Jesus mituy-od sa iyang
kamot, mihulbot sa iyang espada, ug mitigbas sa sulugoon
sa labawng pari, ug naputol ang iyang dalunggan. **52** Unya
miingon si Jesus kaniya, "Ibalik ang imong espada sa iyang
butanganan, kay ang tanan niadtong naghulbot sa espada
mahanaw pinaagi sa espada. **53** Naghunahuna ka ba nga dili
ako makatawag sa akong Amahan, ug mopadala siya kanako
ug labaw pa sa napulo ug duha ka panon sa mga anghel? **54**

Apan unsaon unya pagkatuman sa kasulatan, kinahanglan
nga mahitabo gayod kini?" **55** Niadtong taknaa miingon si
Jesus ngadto sa panon sa katawhan, "Migawas ba kamo
uban sa mga espada ug mga bunal aron sa pagdakop kanako
sama sa usa ka tulisan? Naglingkod ako matag adlaw didto sa
templo ug nagtudlo, ug wala ninyo ako dakpa. **56** Apan kining
tanan mahitabo aron nga ang mga sinulat sa mga propeta
matuman." Unya ang tanang mga disipulo mibiya kaniya ug
mipalayo. **57** Kadtong nagdakop kang Jesus nangulo kaniya
palayo didto kang Caifas ang labawng pari, diin ang mga
eskriba ug ang mga kadagkoan naghiusa pagtigom. **58** Apan
si Pedro nagsunod kaniya sa halayo lamang didto sa hawanan
sa labawng pari. Miadto siya sa sulod ug milingkod uban sa
mga guwardiya aron makita ang mahitabo. **59** Karon ang mga
pangulong pari ug ang tibuok Konseho nangita ug mga bakak
nga pagpamatuod batok kang Jesus, aron nga mabutang nila
siya sa kamatayon. **60** Apan wala gayod silay nakaplagan
nga bisan unsa, bisan tuod daghang mga mini nga mga
tigpamatuod ang miadto sa atubangan. Apan sa kadugayan
adunay duha nga miadto sa atubangan **61** ug miingon, "Kining
tawhana miingon, 'Makahimo ako sa pagguba sa templo sa
Dios ug tukoron kini pag-usab sulod sa tulo ka adlaw.'" **62**
Ang labawng pari mitindog ug miingon kaniya, "Wala ka bay
itubag? Unsa man kining ginapamatud-an nila batok kanimo?"
63 Apan naghilom lamang si Jesus. Ang labawng pari miingon
kaniya, "Gimandoan ko ikaw pinaagi sa buhi nga Dios, sultihi
kami kung ikaw ba ang Cristo, ang Anak sa Dios." **64** Mitubag
si Jesus, "Giingon mo na kini sa imong kaugalingon. Apan
sultihan ko ikaw, sukad karon makakita na kamo sa Anak sa
Tawo nga molingkod sa tuong kamot sa Gahom, ug moanhi
ibabaw sa mga panganod sa langit." **65** Unya ang labawng
pari migisi sa iyang mga bisti ug miingon, "Nagsulti siya ug
pagpasipala! Nganong nanginahanglan pa man kita ug mga
saksi? Tan-awa, nadungog na ninyo karon ang pagpasipala.
66 Unsa man ang inyong hunahuna?" Mitubag sila ug miingon,
"Angay siya sa kamatayon." **67** Unya giluwaan nila ang iyang
dagway ug gikulata siya, ug gihapak siya sa palad sa ilang
mga kamot, **68** ug miingon, "Tagnaa kami, ikaw nga Cristo.
Kinsa man kadtong mihapak kanimo?" **69** Karon si Pedro
naglingkod sa gawas sa hawanan, ug ang usa ka sulugoon nga
babaye miduol kaniya ug miingon, "Kauban ka usab ni Jesus
nga taga-Galilea." **70** Apan gilimod niya kini sa atubangan
nilang tanan, nga nag-ingon, "Wala ako masayod kung unsa
ang inyong gipanulti." **71** Sa dihang migawas siya ngadto sa
ganghaan, ang laing sulugoon nga babaye nakakita kaniya ug
miingon niadtong anaa didto, "Kining tawhana kauban usab
ni Jesus nga taga-Nazaret." **72** Ug milimod na usab siya
uban sa panumpa, "Wala ako makaila nianang tawhana." **73**
Pagkataodtaod kadtong mga nanagtindog miduol ug miingon
kang Pedro, "Sigurado nga ikaw usab usa kanila, kay ang
imong paagi sa pagsulti maoy nagpaila kanimo." **74** Unya
nagsugod na siya sa pagpanunglo ug nanumpa, "Wala ako
makaila nianang tawhana," ug dihadiha mituktugaok ang
manok. **75** Nahinumdoman ni Pedro ang mga pulong nga
giingon ni Jesus, "Sa dili pa motuktogaok ang manok ilimod
mo ako sa makatulong higayon." Ug miadto siya sa gawas ug
mihilak sa hilabihan gayod.

27 Karon sa dihang miabot na ang kabuntagon, ang tanang
pangulong pari ug mga kadaagkoan sa mga katawhan
naglaraw batok kang Jesus aron patyon siya. **2** Gigapos
nila siya, gidala palayo, ug gitugyan siya kang Pilato nga
gobernador. **3** Unya sa dihang si Judas, nga nagbudhi kaniya,
nakakita nga si Jesus gihukman na, nagbasol siya ug gibalik
ang 30 kabuok plata nga salapi ngadto sa mga pangulong pari
ug mga kadagkoan, **4** ug miingon, "Nakasala ako pinaagi
sa pagbudhi sa dugo nga walay sala." Apan miingon sila,
"Unsay labot namo? Tan-awa kana sa imong kaugalingon." **5**
Unya gilabay niya ang mga plata nga salapi didto sa templo,
ug mipahawa, migawas ug gibitay ang iyang kaugalingon. **6**
Gipamunit sa mga pangulong pari ang mga plata nga salapi
ug miingon, "Supak kini sa balaod nga isagol ngadto sa
panudlanan, tungod kay kini bayad sa dugo." **7** Naghisgot
sila niining butanga ug uban sa maong salapi gipalit nila ang
Uma sa Magkukulon aron kalubngan sa mga dumuduong. **8**
Kay mao kini ang hinungdan nga kining umaha gitawag nga,
"Ang uma sa dugo" hangtod karong adlawa. **9** Unya kadtong
gisulti pinaagi kang Jeremias nga usa ka propeta natuman,
nga nag-ingon, "Gikuha nila ang 30 kabuok nga plata nga
salapi, ang bili nga gibutang kaniya sa mga tawo sa Israel,
10 ug gihatag nila kini alang sa uma sa magkukulon, ingon
sa gimando sa Ginoo kanako." **11** Karon si Jesus mitindog
atubangan sa gobernador, ug ang gobernador nangutana
kaniya, "Ikaw ba ang hari sa mga Judio?" Si Jesus mitubag
kaniya, "Gipamulong mo na." **12** Apan sa dihang gisumbong
na siya sa mga pangulong pari ug mga kadagkoan, wala
siya motubag. **13** Unya si Pilato nagsulti kaniya, "Wala mo
ba nadungog ang mga sumbong batok kanimo?" **14** Apan
wala siya motubag bisan usa ka pulong, busa ang gobernador
nahibulong pag-ayo. **15** Karon diha sa kasaulogan, nabatasan
kini sa gobernador nga magpagawas ug usa ka binilanggo nga
napilian sa panon sa katawhan. **16** Nianang higayona aduna
silay mangtas nga binilanggo nga ginganlan ug Barabas. **17**
Busa sa dihang nagkatigom na sila, si Pilato nagsulti ngadto
kanila, "Kinsa man ang buot ninyo nga akong buhian alang
kaninyo? Si Barabas ba, o si Jesus nga gitawag ug Cristo?"
18 Tungod kay nasayod siya nga gitugyan nila siya tungod sa
kasina. **19** Samtang naglingkod siya didto sa lingkoranan sa
hukmanan, ang iyang asawa nagpadala ug pulong ngadto
kaniya ug miingon, "Dili ka manghilabot nianang walay sala
nga tawo. Kay dako ang akong pag-antos karong adlawa diha
sa damgo tungod kaniya." **20** Karon ang mga pangulong pari
ug ang mga kadagkoan nagdani sa panon sa katawhan nga
pangayoon si Barabas, ug patyon si Jesus. **21** Ang gobernador
nangutana kanila, "Kinsa ba sa duha ang buot ninyo nga
akong buhian alang kaninyo?" Misulti sila, "Si Barabas." **22**
Nagsulti si Pilato kanila, "Unsa ba ang akong pagabuhaton
kang Jesus nga gitawag nga Cristo?" Silang tanan nagtubag,
"Ilansang siya sa krus." **23** Ug misulti siya, "Ngano, unsa
nga sayop ang iyang nabuhat?" Apan misinggit pa sila sa
makusog, "Ilansang siya sa krus." **24** Busa sa dihang nakita ni
Pilato nga wala na siyay mabuhat bisan unsa, apan nagsugod
hinuon ang kasamok, nagkuha siya ug tubig, nanghugas sa
iyang mga kamot atubangan sa panon sa katawhan, ug misulti,
"Wala akoy sala sa dugo niining walay sala nga tawo. Tan-
awa kini sa inyong kaugalingon." **25** Ang tanang tawo misulti,
"Hinaot nga ang iyang dugo maanaa kanamo ug sa among
mga anak." **26** Unya gibuhian niya si Barabas ngadto kanila,
apan iyang gilatos si Jesus ug gitugyan aron ilansang siya sa
krus. **27** Unya gikuha sa mga sundalo sa gobernador si Jesus
ngadto sa Praetorium ug gitigom ang tibuok kasundalohan.
28 Gihuboan nila siya ug gisul-oban ug dagtom pula nga
kupo. **29** Unya nagbuhat sila ug tunokong purongpurong ug
gibutang kini sa iyang ulo, ug sungkod sa iyang tuo nga kamot.
Nagluhod sila sa iyang atubangan ug nagbiaybiay kaniya, nga

nag-ingon, “Ibayaw, ang Hari sa mga Judio!” **30** Ug giluwaan
nila siya, ug gikuha ang sungkod ug gibunalan siya sa ulo.
31 Sa dihang gibiaybiay na nila siya, gihubo nila ang kupo
kaniya ug gisul-ob ang iyang kaugalingong mga bisti, ug gidala
siya palayo aron ilansang na siya sa krus. **32** Sa dihang
migawas na sila, nakita nila ang tawo nga gikan sa Cyrene
nga ginganlan ug Simon, nga gipugos nila sa pagkuyog kanila
aron makahimo sa pagpas-an sa iyang krus. **33** Miabot sila
sa dapit nga ginganlan ug Golgota, nga nagpasabot, “Ang
Dapit sa Bagolbagol.” **34** Gihatagan nila siya ug ilimnon nga
may sagol apdo. Apan sa dihang gitilawan niya kini, wala niya
giinom. **35** Sa dihang gilansang na nila siya, gibahinbahin nila
ang iyang mga bisti pinaagi sa pagripa. **36** Ug nanglingkod
sila ug nagtan-aw kaniya. **37** Ibabaw sa iyang ulo nagbutang
sila ug sumbong batok kaniya nga mabasa, “Mao kini si Jesus,
ang hari sa mga Judio.” **38** Ang duha ka tulisan gilansang
uban kaniya, ang usa anaa sa iyang tuo ug ang usa anaa
sa iyang wala. **39** Kadtong mangagi nagbugalbugal kaniya,
maglingolingo sa ilang mga ulo **40** ug nag-ingon, “Ikaw nga
moguba sa templo ug motukod niini pag-usab sulod sa tulo ka
adlaw, luwasa ang imong kaugalingon! Kung ikaw ang Anak
sa Dios, kanaog gikan sa krus!” **41** Sa samang paagi ang mga
pangulong pari nagbiaybiay kaniya, uban ang mga escriba ug
mga kadagkoan, ug miingon, **42** “Nagluwas siya sa uban,
apan dili niya maluwas ang iyang kaugalingon. Siya mao ang
Hari sa Israel. Pasagdi siyang monaog sa krus, ug unya motuo
kami kaniya. **43** Nagsalig siya sa Dios. Pasagdi ang Dios nga
maoy moluwas kaniya karon kung pagbuot niya, tungod kay
miingon siya, 'Ako ang Anak sa Dios.'” **44** Ug ang mga tulisan
nga gilansang sa krus uban kaniya misulti usab sa samang
pagtamay kaniya. **45** Karon gikan sa ikaunom nga takna ang
kangitngit miabot sa tibuok yuta hangtod sa ika-siyam nga
takna. **46** Sa pag-abot na sa ika-siyam nga takna, misinggit si
Jesus uban ang kusog nga tingog ug miingon, “Eli, Eli, lama
sabachthani?” nga nagkahulogan, “Dios ko, Dios ko, nganong
gibiyaan mo man ako?” **47** Sa dihang nadungog kini sa pipila
niadtong nagtindog didto, miingon sila, “Nagtawag siya kang
Elias.” **48** Dihadiha ang usa kanila midagan ug nagkuha ug
espongha, gipuno kini sa suka, gibutang sa usa ka bagakay
nga sungkod, ug gihatag kini kaniya aron imnon. **49** Ang uban
kanila miingon, “Biyai siya nga mag-inusara. Tan-awon nato
kung si Elias moabot aron sa pagluwas kaniya.” **50** Unya
si Jesus misinggit pag-usab uban ang kusog nga tingog ug
nagtugyan sa iyang espiritu. **51** Tan-awa, ang kurtina sa templo
nagisi sa makaduha gikan sa taas hangtod sa ubos. Ug nauyog
ang kalibotan, ug nangabuak ang mga bato. **52** Nangaabli ang
mga lubnganan, ug ang mga lawas sa daghang mga balaan
nga mga tawo nga nangatulog gibangon. **53** Migawas sila
sa mga lubnganan human sa iyang pagkabanhaw, misulod
sa balaang siyudad, ug nagpakita sa daghan. **54** Karon
sa dihang ang kapitan sa kasundalohan ug kadtong mga
nagbantay kang Jesus nakakita sa linog ug sa mga butang
nga nahitabo, nangahadlok sila pag-ayo ug miingon, “Tinuod
gayod nga Anak kini sa Dios.” **55** Ang daghang mga babaye
nga nagsunod kang Jesus gikan sa Galilea nga nag-atiman
kaniya anaa didto naglantaw sa halayo. **56** Uban kanila si
Maria Magdalena, si Maria nga inahan ni Santiago ug ni Jose,
ug ang inahan sa mga anak ni Zebedee. **57** Sa pagkagabii
na, miabot ang adunahan nga tawo gikan sa Arimatea, nga
ginganlan ug Jose, nga usa usab ka disipulo ni Jesus. **58**
Miduol siya kang Pilato ug gipangayo ang lawas ni Jesus.
Unya si Pilato nagmando aron ihatag kini kaniya. **59** Gikuha ni
Jose ang lawas, giputos kini ug hinlo nga linong panapton, **60**
ug gibutang kini sa kaugalingon niyang bag-o nga lubnganan
nga iyang gitabas ngadto sa bato. Unya giligid niya ang usa ka
dakong bato ngadto sa pultahan sa lubnganan ug milakaw.
61 Atua didto si Maria Magdalena ug ang usa pa ka Maria,
nga naglingkod atbang sa lubnganan. **62** Sa pagkasunod
adlaw, nga mao ang adlaw human ang Pagpangandam, ang
mga pangulong pari ug ang mga Pariseo nagtigom kauban ni
Pilato. **63** Miingon sila, “Sir, nahinumduman namo nga sa
dihang buhi pa ang malimbongon, siya miingon, 'Pagkahuman
sa tulo ka adlaw mabanhaw ako pag-usab.' **64** Busa pagsugo
nga ang lubnganan bantayan gayod hangtod sa tulo ka adlaw.
Kay kung dili ang iyang mga disipulo moadto ug kawaton siya
ug moingon sa katawhan nga, 'Nabanhaw siya gikan sa mga
patay.' Ug ang ulahi nga paglingla mahimong mas labaw pa
kaysa nahiuna.” **65** Si Pilato miingon kanila, “Pagkuha ug
guwardiya. Lakaw ug bantayi kini pag-ayo.” **66** Busa miadto
sila ug gibantayan pag-ayo ang lubnganan, gisilyohan ang
bato ug gibutangan ug guwardiya.

28 Karon paglabay sa Adlaw nga Igpapahulay, samtang
nagbanagbanag na padulong sa unang adlaw sa
semana, si Maria Magdalena ug ang laing Maria miabot aron
motan-aw sa lubnganan. **2** Tan-awa, adunay kusog nga linog,
kay ang anghel sa Ginoo mikanaog gikan sa langit, miabot ug
giligid ang bato, ug milingkod niini. **3** Ang iyang panagway
sama sa kilat, ug ang iyang bisti sama ka puti sa nieve. **4** Ang
mga guwardiya nangurog sa kahadlok ug nahimong sama sa
patay nga mga tawo. **5** Ang anghel mitubag sa mga babaye
ug miingon kanila, “Ayaw kahadlok, kay nasayod ako nga
nangita kamo kang Jesus, nga gilansang sa krus. **6** Wala
na siya dinhi, apan nabanhaw na sama sa iyang giingon.
Dali ug tan-awa ang dapit diin ang Ginoo mihigda. **7** Lakaw
pagdali ug sultihi ang iyang mga disipulo, 'Nabanhaw siya
gikan sa mga patay. Tan-awa, moadto siya una kaninyo sa
Galilea. Didto makita ninyo siya.' Tan-awa, giingnan ko na
kamo.” **8** Ang mga babaye mibiya pagdali sa lubnganan uban
sa kahadlok ug dakong kalipay, ug midagan aron sultihan
ang iyang mga disipulo. **9** Tan-awa, si Jesus mitagbo kanila
ug miingon, “Tanang pagdayeg.” Ang mga babaye miduol,
migunit sa iyang tiil, ug misimba kaniya. **10** Unya miingon si
Jesus kanila, “Ayaw kahadlok. Lakaw ug sultihi ang akong
mga igsoon nga mobiya paingon sa Galilea. Makita nila ako
didto.” **11** Karon samtang nagpadulong ang mga babaye,
tan-awa, ang pipila ka mga guwardiya miadto sa siyudad ug
gisultihan ang mga pangulong pari sa tanan nga nahitabo.
12 Sa dihang ang mga pari nakigtagbo sa mga kadagkoan
ug naghisgot sa maong panghitabo uban kanila, gihatagan
nila sa dakong kantidad nga salapi ang mga sundalo **13** ug
giingnan sila, “Ingna ang uban, 'ang mga disipulo ni Jesus
miabot sa kagabhion ug mikawat sa iyang lawas samtang
nangatulog kami.' **14** Kung kining maong balita makaabot
ngadto sa gobernador, danihon namo siya ug kuhaon ang
bisan unsang kabalaka gikan kaninyo.” **15** Busa gikuha sa
mga sundalo ang salapi ug gibuhat ang gitugon kanila. Kining
maong balita mikaylap taliwala sa mga Judio ug nagpadayon
hangtod karong adlawa. **16** Apan ang napulo ug usa ka mga
disipulo nangadto sa Galilea, ngadto sa bukid nga giingon ni
Jesus kanila. **17** Sa dihang nakita nila siya, gisimba nila siya,
apan ang pipila nagduhaduha. **18** Si Jesus miduol kanila ug
nakigsulti kanila ug miingon, “Ang tanang kagahom gihatag
kanako sa langit ug sa yuta. **19** Busa panglakaw kamo ug
paghimo ug mga disipulo sa tanang kanasoran. Bawtismohi

sila sa ngalan sa Amahan, sa Anak, ug sa Balaang Espiritu. **20**
Tudloi sila sa pagtuman sa tanang butang nga akong gisugo
kaninyo. Ug tan-awa, ako mag-uban kaninyo sa kanunay,
bisan sa kataposan sa kalibotan.” **(aiōn g165)**

Marcos

1 Mao kini ang sinugdanan sa ebanghelyo ni Jesu-Cristo,
ang Anak sa Dios. **2** Ingon sa nahisulat sa Isaias ang
propeta, “Tan-awa, akong ipadala ang akong mensahero
sa imong atubangan, ang usa nga moandam sa imong
agianan. **3** “Ang tingog sa usa ka tawo nagtawag ngadto
sa kamingawan, 'Himoa nga andam ang dalan sa Ginoo,
Himoa ang iyang agianan nga tul-id.'” **4** Sa pag-abot ni
Juan, siya nangbawtismo didto sa kamingawan ug nagwali
sa pagbawtismo sa paghinulsol alang sa kapasayloan sa
mga sala. **5** Ang tanang nasod sa Judea ug ang tanang
mga tawo sa Jerusalem miadto kaniya. Sila gibawtismohan
pinaagi kaniya didto sa Suba sa Jordan, samtang nagsugid
sila sa ilang mga sala. **6** Nagsul-ob si Juan ug sapot nga
balahibo sa kamelyo, aduna siyay panit nga bakos sa iyang
hawak, ug mikaon siya ug mga dulon ug ihalas nga dugos. **7**
Nagwali siya ug nag-ingon, “Ang usa ka tawo moabot sunod
kanako nga mas gamhanan pa kay kanako, ug dili ako takos
bisan pa sa pagyukbo aron sa paghubad sa hikot sa iyang
sandalyas. **8** Ako magabawtismo kaninyo sa tubig, apan siya
magabawtismo kaninyo sa Balaang Espiritu.” **9** Nahitabo
niadtong mga adlawa nga si Jesus niabot gikan sa Nazaret
sa Galilea, ug siya gibawtismohan pinaagi ni Juan didto sa
Suba sa Jordan. **10** Sa nihaw-as na si Jesus sa tubig, nakita
niya ang kalangitan nga naabli ug ang Espiritu mikunsad
kaniya sama sa salampati, **11** samtang ang tingog migawas
sa kalangitan, “Ikaw ang akong pinalanggang anak. Nahimuot
kaayo ako kanimo.” **12** Unya ang Espiritu diha-diha nagpugos
kaniya sa pagpagawas ngadto sa kamingawan. **13** Siya
atua sa kamingawan sa 40 ka mga adlaw, ug siya gitintal ni
Satanas. Uban siya sa mga ihalas nga mga mananap, ug ang
mga anghel nag-alagad sa iyang mga gikinahanglan. **14** Karon
human gidakop si Juan, si Jesus niabot ngadto sa Galilea ug
gimantala ang ebanghelyo sa Dios, **15** ug nag-ingon, “Ang
takna natuman na, ug ang gingharian sa Dios haduol na.
Paghinulsol ug tuohi ang ebanghelyo.” **16** Ug paglabay sa
daplin sa dagat sa Galilea, nakita niya si Simon ug Andres
ang igsoong lalaki ni Simon nga nag-itsa sa pukot ngadto sa
dagat, kay sila mangingisda man. **17** Si Jesus miingon kanila,
“Sunod kanako, ug himoon ko kamo nga mangingisda sa
mga tawo.” **18** Diha-diha ilang gibiyaan ang ilang mga pukot
ug misunod kaniya. **19** Sa paglakaw ni Jesus sa unahan,
nakita niya si Santiago ang anak nga lalaki ni Sebedeo ug si
Juan ang iyahang igsoon nga lalaki; atua sila sa balangay
nga nanagtapak sa mga pukot. **20** Gitawag dayon niya sila;
gibiyaan nila ang ilang amahan nga si Sebedeo sa balangay
kauban ang sinuholan nga mga sulugoon, ug misunod sila
kaniya. **21** Ug sa pag-adto sa Capernaum, diha-diha sa Adlaw
nga Igpapahulay misulod siya sa sinagoga ug nanudlo. **22**
Nahibulong sila sa iyang pagtulon-an, tungod kay siya nagtudlo
kanila ingon sa usa nga adunay katungod ug dili sama sa
mga manunulat sa balaod. **23** Unya didto sa ilang sinagoga
may usa ka tawo nga adunay dili hinlo nga espiritu. Misinggit
siya, **24** “Unsay mahimo namo kanimo, Jesus nga taga-
Nazaret? Mianhi ka ba aron sa pagdaot kanamo? Nasayod
ako kung si kinsa ka. Ikaw ang usa nga Balaan sa Dios!” **25**
Gibadlong ni Jesus ang demonyo ug miingon, “Paghilom ug
gawas diha kaniya!” **26** Pagkahuman ang dili hinlo nga espiritu
nagpalukapa kaniya, ang dili hinlo nga espiritu misinggit uban
sa kusog nga tingog ug migawas gikan kaniya. **27** Ang tanang
tawo nangahibulong, busa nagpangutan-anay sila sa usag-
usa, “Unsa kini? Usa ka bag-o nga pagtulon-an nga adunay
kagahom! Iyang gimandoan bisan ang dili hinlo nga mga
espiritu, ug sila mituo kaniya.” **28** Diha-diha ang mga balita
mahitungod kaniya migawas bisan asa ngadto sa tanang
rehiyon nga nakapalibot sa Galilea. **29** Diha-diha pagkahuman
nila ug biya sa sinagoga, miadto sila sa balay ni Simon ug
Andres, uban kang Santiago ug Juan. **30** Karon ang ugangang
babaye ni Simon naghigda tungod sa sakit nga hilanat. Diha-
diha dayon ilang gisultihan si Jesus mahitungod kaniya. **31**
Busa miadto siya, gigunitan niya ang kamot, ug gipatindog
niya; ang hilanat mibiya kaniya, ug siya nagsugod sa pag-
alagad kanila. **32** Sa dihang gabii na, human misalop ang
adlaw, ilang gidala ngadto kaniya ang tanang mga masakiton
o gisudlan ug mga demonyo. **33** Ang tibuok siyudad nagtapok
tanan sa pultahan. **34** Giayo niya ang daghang mga masakiton
uban sa mga nagkalain-laing mga balatian, ug gihinginlan
ang daghang mga demonyo. Apan wala niya tugoti ang mga
demonyo sa pagsugilon tungod kay sila nakaila kaniya. **35**
Sayo kaayo siya nibangon samtang ngitngit pa; mibiya siya ug
miadto sa awaaw nga dapit, ug nag-ampo siya didto. **36** Si
Simon ug kadtong uban niya nangita kaniya. **37** Ila siyang
nakaplagan, ug miingon sila ngadto kaniya, “Ang tanan nangita
kanimo.” **38** Miingon siya, “Moadto kita sa laing dapit, gawas
ngadto sa palibot sa lungsod, aron ako magwali usab didto.
Mao kana ang akong gianhi dinhi aron sa pagbuhat.” **39**
Miadto siya sa tibuok Galilea, nagwali siya didto sa ilang mga
sinagoga ug iyang gihinginlan ang mga demonyo. **40** Usa
ka sanglahon ang miadto kaniya; siya nagpakiluoy kaniya
samtang siya nagluhod. Siya miingon kaniya, “Kung buot
nimo, mamahimo mo akong hinloan.” **41** Mibati ug kaluoy,
gituy-od ni Jesus ang iyang kamot ug gihikap siya, nga nag-
ingon ngadto kaniya, “Buot ako. Mahinlo ka.” **42** Diha-diha
ang sangla mibiya kaniya, ug nahimo siya nga hinlo. **43**
Si Jesus higpit nga nagpasidaan kaniya ug gipadala dayon
siya sa layo, **44** miingon si Jesus ngadto kaniya, “Siguroha
nga dili ka manugilon ngadto sa uban, apan lakaw, ipakita
ang imong kaugalingon ngadto sa pari, ug ihalad ang mga
butang alang sa imong pagkahinlo nga gimando ni Moises,
isip pagpamatuod ngadto kanila.” **45** Apan migawas siya ug
nagsugod sa pagsulti sa tanan. Ang tawo nagpakuyanap pag-
ayo sa pulong mao nga si Jesus dili na gawasnon sa pag-
adto sa mga lungsod; kinahanglan siya nga magpabilin didto
sa kamingawan nga mga dapit aron ang mga tawo mo-adto
kaniya gikan sa bisan asa.

2 Sa dihang mibalik si Jesus sa Capernaum human sa
pipila ka mga adlaw, ang mga tawo didto nakadungog
nga siya naa sa balay. **2** Busa daghan kaayo ang nagtapok
nga didto wala nay luna alang kanila sa sulod, wala bisan
sa palibot sa pultahan. Si Jesus mitudlo sa pulong ngadto
kanila. **3** Ang pipila miabot ngadto kang Jesus ug nagdala
sa paralisado nga tawo; upat ka mga tawo ang nagdayong
kaniya. **4** Sa dihang sila dili makaduol tungod sa mga panon,
ilang gihawa ang atop sa taas kung asa siya nagbarog. Sa
dihang sila nagkalot ug bangag niini, ilang gipaubos ang
higdaanan kung asa ang paralisado nga tawo naghigda. **5**
Sa pagkakita sa ilang pagtuo, si Jesus miingon ngadto sa
paralisado nga tawo, “Anak, ang imong mga sala napasaylo
na.” **6** Apan adunay pipila sa mga iscriba nga naglingkod didto
nga nangatarongan sa ilang mga kasingkasing, **7** “Giunsa
niining tawo sa pagsulti niining paagiha? Siya nagpasipala!
Kinsa ang makapasaylo sa mga sala apan ang Dios lamang?”

8 Dihadiha si Jesus, nga nasayod sa iyang espiritu kung
unsa ang ilang gihunahuna sulod sa ilang mga kaugalingon,
miingon ngadto kanila, “Nganong kamo naghunahuna niini sa
inyong mga kasingkasing? **9** Unsa ang mas sayon sa pag-
ingon ngadto sa paralisado nga tawo, 'Ang imong mga sala
napasaylo na' o sa pag-ingon nga 'Barog, dad-a ang imong
higdaanan, ug lakaw'? **10** Apan aron kamo masayod nga
ang Anak sa Tawo adunay katungod sa kalibotan aron sa
pagpasaylo sa mga sala,” siya miingon ngadto sa paralitiko,
11 “Ako moingon kanimo, barog, dad-a ang imong banig, ug
pauli sa imong balay.” **12** Siya mibarog ug dihadiha gidala ang
banig, ug migawas sa balay sa atubangan nilang tanan. Busa
silang tanan nahibulong ug naghatag sa paghimaya ngadto sa
Dios, ug sila miingon, “Kami wala nakakita sa bisan unsa nga
sama niini.” **13** Siya miadto pag-usab sa linaw, ug ang tanan
nga panon miadto kaniya, ug siya nagtudlo kanila. **14** Sa
iyang paglabay, iyang nakita si Levi nga anak ni Alpheus, nga
naglingkod sa dapit nga bayranan ug buhis ug siya miingon
kaniya, “Sunod kanako.” Siya mibarog ug misunod kaniya.
15 Samtang si Jesus nagkaon sa balay ni Levi, daghan ang
kobrador ug buhis ug makasasala nga mga tawo nga nagkaon
uban ni Jesus ug sa iyang mga disipulo, tungod kay daghan
ang nagsunod kaniya. **16** Sa dihang ang mga iscriba, nga
mga Pariseo, nakakita nga si Jesus nagkaon uban sa mga
makasasala nga mga tawo ug kobrador ug buhis, sila miingon
sa iyang mga disipulo, “Nganong siya nagkaon man uban
sa mga kubrador ug buhis ug makasasala nga mga tawo?”
17 Sa dihang si Jesus nakadungog niini siya miingon ngadto
kanila, “Ang mga tawo nga lig-on ug lawas dili manginahanglan
ug mananambal; kadto lamang mga tawo nga nagsakit ang
nanginahanglan niini. Ako wala moanhi aron tawgon ang mga
matarong nga tawo, apan sa makasasala nga mga tawo.”
18 Ang disipulo ni Juan ug ang mga Pariseo nagpuasa. Sila
miabot ug miingon kaniya, “Nganong ang mga disipulo ni Juan
ug ang mga disipulo sa mga Pariseo nagpuasa, apan ang
imong mga disipulo wala magpuasa?” **19** Si Jesus miingon
ngadto kanila, “Mahimo ba nga ang abay sa kasal magpuasa
samtang ang pamanhonon uban pa kanila? Samtang anaa pa
ang pamanhonon uban kanila sila dili makapuasa. **20** Apan
ang mga adlaw moabot nga ang pamanhonon pagakuhaon
gikan kanila, ug niadtong mga adlawa, sila magpuasa. **21**
Walay tawo motahi ug bag-o nga panapton ngadto sa daan
nga panapton, tungod kay ang tapak magisi gikan sa daan, ug
mosamot pa ang pagkagisi niini. **22** Walay tawo nga mobutang
ug bag-o nga bino ngadto sa daang sudlanan nga panit,
kung iya kanang buhaton ang bino makagisi sa mga panit ug
ang bino mayabo, ug ang sudlanan nga panit usab. Hinuon,
ibutang ang bag-o nga bino ngadto sa bag-o nga sudlanan
nga panit.” **23** Sa Adlaw nga Igpapahulay si Jesus miadto sa
pipila ka mga kaumahan sa lugas, ug ang iyang mga disipulo
nagsugod sa pagpangutlo sa mga lugas ug gikaon kini. **24**
Ug ang mga Pariseo miingon kaniya, “Tan-awa, nganong sila
nagabuhat ug butang nga dili subay sa balaod nga buhaton
sa Adlaw nga Igpapahulay?” **25** Siya miingon ngadto kanila,
“Wala ba ninyo nabasa kung unsa ang gibuhat ni David sa
dihang siya nanginahanglan ug gigutom, siya ug ang mga tawo
nga kauban niya? **26** Giunsa niya pag-adto sa balay sa Dios
kadtong si Abiatar pa ang labaw nga pari, ug siya mikaon sa
tinapay sa atubangan, diin kini supak sa balaod nga mokaon
ang si bisan kinsa gawas sa mga pari; apan iyang gihatag ang
pipila niini niadtong mga kauban niya?” **27** Si Jesus miingon,
“Ang Adlaw nga Igpapahulay gibuhat alang sa mga tawo, dili
nga ang mga tawo alang sa Adlaw nga Igpapahulay. **28** Busa
ang Anak sa Tawo Ginoo usab sa Adlaw nga Igpapahulay.”

3 Usab si Jesus naglakaw paingon sa sinagoga, ug ang
tawo nga mikupos ang kamot atua. **2** Milantaw sila kaniya
aron tan-awon kung iya ba siyang ayohon sa Adlaw nga
Igpapahulay. Nangita sila ug hinungdan aron pasanginlan siya
sa sayop nga binuhatan. **3** Nag-ingon si Jesus ngadto sa
tawo nga mikupos ang kamot, “Bangon ug tindog dinhi sa
taliwala sa kadaghanan.” **4** Unya miingon siya ngadto sa mga
tawo, “Kini ba subay sa balaod nga magbuhat ug maayo sa
Adlaw nga Igpapahulay o magbuhat ug makadaot; aron sa
pagluwas sa kinabuhi, o sa pagpatay?” Apan nanghilom sila.
5 Mitan-aw siya sa palibot ngadto kanila nga anaay kasuko,
uban ang kasubo sa katig-a sa ilang kasingkasing, ug siya
nagsulti ngadto sa tawo, “Ituy-od ang imong kamot.” Gituy-od
niya kini ug gipahiuli ni Jesus ang iyang kamot. **6** Dihadiha
dayon ang Pariseo migawas ug nagpatigayon ug panagtigom
uban sa mga sakop ni Herodes, ug sila naglaraw batok kaniya
nga patyon siya. **7** Unya si Jesus mipalayo uban sa iyang
mga disipulo ngadto sa dagat. Ug ang dako nga panon sa
katawhan misunod gikan sa Galilea ug Judea, **8** gikan sa
Jerusalem, Edumea ug unahan sa Jordan, ug palibot sa Tiro
ug Sidon. Ang dako nga panon sa katawhan nakadungog sa
tanan nga iyang nabuhat, ug sila miadto kaniya. **9** Nagsulti
siya sa iyang mga disipulo nga andamon ang balangay alang
kaniya tungod kay ang duot sa panon baga kaayo, tingali
madat-ogan nila siya. **10** Daghan ang iyang naayo, daghan
kaayo nga ang tanan nga adunay mga balatian miduot pag-
ayo kaniya; nagalaom sila nga makahikap lang unta kaniya.
11 Sa matag higayon nga ang mga mahugaw nga mga espiritu
makakita kaniya, mangatumba sila sa iyang atubangan ug
mosinggit, ug moingon sila, “Ikaw ang Anak sa Dios.” **12**
Gimandoan niya sila ug hugot nga dili siya ipaila. **13** Mitungas
siya ngadto sa bungtod, ug gitawag niya kadtong buot niya, ug
sila miadto kaniya. **14** Gipili niya ang Napulog Duha (nga iyang
ginganlan nga mga apostoles), aron nga sila mahimo nga
makauban niya ug siya mahimong magpadala kanila aron sa
pagwali, **15** ug aron makabaton ug katungod nga mohingilin
sa mga demonyo. **16** Iyang gipili ang Dapulog Duha: ngadto
kang Simon nga iyang gihatagan ug pangalan nga Pedro;
17 Si Santiago ang anak ni Sebedeo, ug si Juan ang igsoon
nga lalaki ni Santiago (nga iyang gihatagan ug ngalan nga
Boanerges, nga mao, ang mga anak sa dalugdog); **18** ug
si Andres, Felipe, Bartolome, Mateo, Tomas, Santiago ang
anak ni Alfeo, Tadeo, si Simon nga Patriyota, **19** ug si Judas
Iscariote, nga magbudhi kaniya. **20** Unya miuli siya sa balay,
ug ang panon sa katawhan nagtigom pag-usab busa dili na
sila makahimo bisan sa pagkaon. **21** Sa dihang ang iyang
pamilya nakadungog mahitungod niini, migawas sila aron sa
pagdakop kaniya, tungod sila nag-ingon, “Wala na siya sa
maayong panghunahuna.” **22** Ang mga manunulat sa balaod
nga milugsong gikan sa Jerusalem nag-ingon, “Siya gisudlan
ni Beelzebul,” ug, “Pinaagi sa magmamando sa mga demonyo
iyang gihinginlan ang mga demonyo.” **23** Gitawag sila ni Jesus
ngadto kaniya ug miingon kanila sa mga sambingay, “Unsaon
ni Satanas paghingilin kang Satanas? **24** Kung ang gingharian
nabahin batok sa iyang kaugalingon, kana nga gingharian
dili na makatindog. **25** Kung ang balay nabahin batok sa
ilang kaugalingon, kana nga balay dili gayod makahimo sa
pagtindog. **26** Kung si satanas mobarog batok sa iyang
kaugalingon ug mabahin, dili siya makahimo sa pagtindog,

apan moabot ang kataposan. **27** Apan walay bisan usa nga
makasulod ngadto sa balay sa kusgan nga tawo ug kawaton
ang iyang mga kabtangan nga dili hiktan una ang kusgan nga
tawo. Unya kawaton niya ang iyang mga kabtangan gikan sa
iyang balay. **28** Sultihan ko kamo sa tinuod, ang tanang mga
sala sa mga tawo mahimong mapasaylo, bisan ang tanang
pagpasipala nga ilang gipasipala; **29** apan kung kinsa kadtong
magpasipala batok sa Balaang Espiritu dili makaangkon sa
kapasayloan, apan kana nga tawo hukman hangtod sa walay
kataposang sala." **(aiōn g165, aiōnios g166)** **30** Nagsulti niini
si Jesus tungod kay nag-ingon sila, "Aduna siyay mahugaw
nga espiritu." **31** Ang iyang inahan ug iyang mga igsoon nga
lalaki miabot ug sila mitindog sa gawas. Nagpadala sila alang
kaniya ug gitawag nila siya. **32** Ang panon nanglingkod palibot
kaniya, ug nakigsulti sila kaniya, "Ang imong inahan ug mga
igsoon nga lalaki anaa sa gawas, ug buot nila nga masayod
kung asa ka." **33** Gitubag niya sila, "Kinsa ang akong inahan
ug akong mga igsoon nga lalaki?" **34** Mitan-aw siya sa palibot
niadtong nanglingkod palibot kaniya ug nag-ingon, "Tan-awa,
ania ang akong inahan ug akong mga igsoon nga lalaki! **35**
Kay kung kinsa kadtong nagbuhat sa kabubut-on sa Dios,
kana nga tawo mao ang akong igsoon nga lalaki, igsoon nga
babaye, ug inahan."

4 Unya siya nagsugod na usab sa pagtudlo daplin sa lanaw.
Usa ka dako kaayo nga panon sa katawhan nagtigom
mialirong kaniya, busa misakay siya ngadto sa usa ka sakayan
ug gituklod ngadto sa lanaw, ug milingkod siya niini. Ang
tanang panon anaa sa daplin sa tubig sa baybay. **2** Nagtudlo
siya kanila ug daghang mga butang pinaagi sa mga sambingay,
ug sa iyang pagtudlo, miingon siya kanila: **3** "Paminaw, ang
magpupugas miadto alang sa pagpugas. **4** Samtang siya
nagpugas, ang ubang mga binhi nangahulog sa dalan, ug
ang mga langgam miabot ug mituka kanila. **5** Ang ubang
mga binhi nahulog sa kabatoan, kung diin wala kaayo'y yuta.
Dihadiha sila miturok, tungod ang yuta dili lawom. **6** Apan
sa dihang ang adlaw misubang, nangalawos sila tungod kay
sila wala makagamot, ug sila nangalaya. **7** Ang ubang mga
binhi nahulog taliwala sa tunokong mga tanom. Ang tunokong
mga tanom mitubo ug naglumos kanila. Kana nga binhi wala
mibunga ug lugas. **8** Ang ubang mga binhi nahulog ngadto sa
maayong yuta ug mihatag ug lugas sa pagturok ug pagtubo
niini. Kana nga binhi mibunga ang uban 30, uban 60, ug ang
uban 100 ka pilo kung unsa ang natanom." **9** Siya miingon, "Si
bisan kinsa nga adunay igdulongog aron mamati, tugoti siyang
magpatalinghog." **10** Sa dihang si Jesus nag-inusara, kadtong
suod kaniya ug kauban ang napulo ug duha nangutana kaniya
mahitungod sa mga sambingay. **11** Siya miingon ngadto
kanila, "Kaninyo gihatag ang mga kahibulongan sa gingharian
sa Dios. Apan sambingay lamang alang niadtong tanan nga
anaa sa gawas, **12** aron nga sa dihang sila motan-aw, oo sila
makakita, apan dili makakat-on, ug aron nga sa dihang sila
maminaw, oo sila makadungog, apan dili makasabot, o kaha
sila mobalik ug ang Dios mopasaylo kanila." **13** Siya miingon,
"Wala ba kamo makasabot niini nga sambingay? Unsaon unya
ninyo pagkasabot sa uban pa nga mga sambingay? **14** Ang
magpupugas nagpugas sa pulong. **15** Mao kini ang mga
nahulog sa daplin sa dalan, diin ang pulong napugas. Sa
pagkadungog nila niini, dihadiha dayon miabot si Satanas ug
mikuha sa pulong nga gipugas kanila. **16** Mao kini ang mga
napugas sa batoon nga yuta, nga sa pagkadungog nila sa
pulong, dihadiha dayon nagdawat niini uban ang kalipay; **17**
Sila wala makagamot sa ilang kaugalingon, apan naglahutay
lamang sa makadiyot; unya, sa dihang mipatigbabaw ang
pagsulay o paglutos tungod sa pulong, sila mapandol dayon.
18 Ang uban mao kadtong napugas taliwala sa tunokong
mga tanom. Kini ang mga nakadungog sa pulong, **19** apan
ang kahangawa sa kalibotan, ang pagkamalimbongon sa
mga bahandi, ug ang mga tinguha alang sa ubang mga
butang, misulod ug milumos sa pulong, ug nahimo kining dili
mabungahon. **(aiōn g165)** **20** Kadtong napugas sa maayong
yuta, mao kadto ang nakadungog sa pulong ug nagdawat
niini ug naghatag kini sa bunga, ang uban 30, ug uban 60,
ug ang uban 100 ka pilo kung unsa ang natanom." **21** Si
Jesus miingon kanila, "Magdala ba kamo ug lampara sa sulod
sa balay aron ibutang kini ilalom sa usa ka basket, o ilalom
sa higdaanan?" Dad-on ninyo kini sa sulod ug ibutang ninyo
sa usa ka patunganan sa lampara. **22** Kay walay gitagoan,
nga dili mahibaloan, ni ang tanang butang nga natago, nga
dili madayag sa kahayag. **23** Kung bisan kinsa ang adunay
igdulungog sa pagpamati, magpatalinghog siya." **24** Siya
miingon kanila, "Matnguni kung unsa ang inyong nadungog,
kay ang sukdanan nga inyong gamiton, mao ang sukdanan
nga madawat ninyo; ug mas labaw pa ang inyong makuha.
25 Tungod kay si bisan kinsa ang anaa, pagahatagaan pa
siya ug labaw pa, ug si bisan kinsa ang nawad-an, gikan
kaniya pagakuhaon bisan pa kung unsa ang naangkon niya."
26 Si Jesus miingon, "Ang gingharian sa Dios sama sa usa
ka tawo nga nagpugas sa mga binhi sa yuta. **27** Matulog
siya ug mobangon, gabii ug adlaw; ug ang binhi manalinsing
ug mitubo, bisan wala siya makabalo kung giunsa. **28** Ang
yuta mamunga ug lugas sa iyang kaugalingon, mahauna
ang dahon, unya ang uhay, unya ang matimgas nga lugas
nga anaa sa uhay. **29** Apan sa dihang ang lugas mahinog
na, dihadiha dayon gipagawas niya ang garab tungod kay
ang ting-ani miabot na." **30** Siya miingon, "Sa unsa nato
ikatandi ang gingharian sa Dios ug unsa ang sambingay nga
mahimo natong gamiton aron sa pagpasabot niini? **31** Sama
kini sa usa ka liso sa mustasa, nga sa dihang ipugas kini
mao kini ang pinakagamay sa tanang mga liso nga gipugas
sa yuta. **32** Apan sa dihang gitanom na kini, mitubo kini
ug nahimong labing dako labaw sa tanang mga tanom sa
tanaman. Maghatag kini sa dagkong mga sanga, bisan gani
ang mga langgam sa kalangitan makahimo sa ilang mga salag
ilalom sa landong niini." **33** Uban sa daghang mga sambingay
nga sama niini gisulti niya ang pulong ngadto kanila, hangtod
nga makahimo pa sila sa pagpatalinghog. **34** Apan wala
siya magsulti kanila nga dili pinaagi sa usa ka sambingay.
Apan sa tago gipasabot niya ang tanang mga butang sa iyang
kaugalingong mga disipulo. **35** Nianang adlawa, sa pag-abot
sa kagabhion, siya miingon kanila, "Mangadto kita sa tabok."
36 Busa gibiyaan nila ang panon. Ang mga disipulo nagdala
kang Jesus uban kanila, sanglit atua na siya sa sakayan. Ang
ubang mga sakayan uban usab kaniya. **37** Nagsugod didto
ang usa ka mapintas nga unos inubanan sa paghangin, ug
ang mga balod miguba sa sakayan, ug ang sakayan hapit na
mapuno sa tubig. **38** Apan si Jesus sa iyang kaugalingon anaa
sa ulin, natulog nga nagaunlan. Gipukaw nila siya, nga nag-
ingon, "Magtutudlo, wala ka bay pagpakabana nga hapit na
kita mangamatay?" **39** Mibangon siya, gibadlong ang hangin,
ug miingon ngadto sa dagat, "Hilom, paghunong." Ug ang
hangin mihunong, ug adunay usa ka dakong kalinaw didto. **40**
Siya miingon kanila, "Nganong nangahadlok man kamo? Wala
pa ba gihapon kamoy pagtuo?" **41** Napuno sila sa dakong

kahadlok ug sila miingon sa usag-usa, “Kinsa man kini, nga
bisan ang hangin ug ang dagat nagatuman man kaniya?”

5 Miabot sila sa tabok sa lanaw, sa rehiyon sa Gerasenhon.
2 Sa dihang si Jesus mihaw-as sa bangka, ang usa ka
tawo nga adunay hugaw nga espiritu mitagbo kaniya. Migawas
siya gikan sa mga lubnganan. **3** Ang tawo nagpuyo sa mga
lubnganan. Wala na gayoy makapugong kaniya, bisan pa gani
ang kadena. **4** Siya kaniadto kanunay gigapos sa mga kadena
ug mga puthaw sa iyang tiil. Gibugto niya ang mga kadena
ug ang puthaw nabungkag. Walay bisan usa nga kusgan
ang makapugong kaniya. **5** Matag gabii ug adlaw sa mga
lubnganan ug sa mga kabukiran, nagasinggit siya ug iyang
ginasamaran ang iyang kaugalingon sa hait nga mga bato. **6**
Sa dihang iyang nakita si Jesus sa layo, midagan siya ngadto
kaniya ug miluhod sa iyang atubangan. **7** Nagsinggit siya sa
makusog nga tingog, “Unsa ang akong buhaton diha kanimo,
Jesus, Anak sa Labing Hataas nga Dios? Nagpakiluoy ako
kanimo sa ngalan sa Dios, ayaw ako paantosa.” **8** Tungod kay
si Jesus nag-ingon kaniya, “Gawas diha sa tawo, ikaw nga
mahugaw nga espiritu.” **9** Siya nangutana kaniya, “Unsay
ang imong ngalan?” Siya mitubag kaniya, “Akong ngalan
kasundalohan, tungod kay daghan kami.” **10** Nagpakiluoy siya
kaniya sa makadaghan nga higayon nga dili sila ipagawas sa
maong rehiyon. **11** Karon ang dakong pundok sa mga baboy
nagkaon didto sa bungtod. **12** Sila nanghangyo kaniya, sa pag-
ingon, “Ipadala kami ngadto sa mga baboy; tugoti kami nga
makasulod kanila.” **13** Siya nagtugot kanila sa pagbuhat niana.
Ang mga mahugaw nga mga espiritu migawas ug misulod
sa mga baboy, ug nagdalidali sila palugsong sa bungtod
ngadto sa lanaw. Adunay mga 2, 000 ka mga baboy ang
nangalunod sa lanaw. **14** Ang mga tawo nga nag-atiman sa
mga baboy midagan ug nagsumbong ngadto sa siyudad ug sa
kabukiran kung unsa ang nahitabo, ug daghan ang mga tawo
ang nangadto aron sa pagtan-aw kung unsa ang nahitabo.
15 Miadto sila kang Jesus, ug sa dihang ilang nakita nga
naglingkod didto ang tawo nga gigamhan sa mga demonyo,
nakasinina ug anaa na sa iyang maayong panghunahuna—ang
tawo nga adunay mga kasundalohan sa mga demonyo—ang
mga tawo nangahadlok. **16** Kadtong nakakita kung unsa ang
nahitabo ngadto sa tawo nga gigamhan sa mga demonyo
nag-ingon niadtong nangabot kung unsa ang ilang nakita, ug
ila usab gisulti ang mahitungod sa mga baboy. **17** Kadtong
katawhan nga naabot didto nanghangyo kang Jesus nga
mobiya sa ilang rehiyon. **18** Ang tawo nga gigamhan kaniadto
sa demonyo miduol kang Jesus sa dihang mosakayay na
sila sa bangka, nga hapit na mobiya. Ang tawo naghangyo
kaniya kung mahimo ba nga mokuyog kaniya. **19** Si Jesus
wala nagtugot nga siya mouban kanila, apan nag-ingon. “Pauli
sa imong panimalay ug sa imong katawhan, ug ingna sila
nga ang Ginoo nagpamuhat kanimo, ug unsang kaluoy ang
gipatagamtam kanimo.” **20** Busa ang tawo mibiya ug iyang
gimantala sa Decapolis kung unsa ang gibuhat ni Jesus
kaniya. Ug silang tanan natingala. **21** Sa dihang si Jesus
mitabok balik sa bangka sa pikas tampi, ang dakong panon
sa katawhan nag-alirong kaniya, ug nagtindog siya sa daplin
sa lanaw. **22** Usa ka pangulo sa sinagoga, usa ka tawo nga
ginganlan ug Jairus, sa dihang nakit-an niya si Jesus, mihapa
siya sa tiilan ni Jesus. **23** Nagpakiluoy siya sa makadaghan
nga higayon, nga nag-ingon, “Ang akong gamay nga anak
nga babaye hapit na mamatay. Nagpakiluoy ako kanimo,
kuyog kanako ug itapion ang imong kamot sa iyaha aron
siya maulian ug mabuhi.” **24** Si Jesus miuban kaniya ug ang
baga nga panon sa katawhan misunod kaniya, ug nagdutdot
palibot kaniya. **25** Karon adunay usa ka babaye nga nag-
antos sa dugo nga naggawas kaniya sulod sa dose ka tuig. **26**
Hilabihan ang iyang pag-antos sa pagpa-atiman sa daghan
mga mananambal. Gigasto niya ang tanan niyang salapi
aron siya mamaayo. Apan wala gayod siya naayo, hinuon
misamot pa. **27** Iyang nadunggan ang balita mahitungod kang
Jesus. Busa nagsunod siya kaniya samtang naglakaw siya
ngadto sa dakong panon, ug iyang gigunitan ang iyang kupo.
28 Kay siya miingon, “Kung ako lang magunitan ang iyang
bisti, ako mamaayo.” **29** Sa dihang siya naggunit kaniya,
ang pagdugo miundang, ug nabati niya sa iyang kaugalingon
nga naayo siya sa iyang balatian. **30** Nasayran ni Jesus sa
iyang kaugalingon nianang tungora nga adunay gahom nga
migawas gikan kaniya, ug milingi siya sa panon sa katawhan
ug nangutana, “Kinsa man ang migunit sa akong bisti?” **31**
Ang iyang mga tinun-an nag-ingon kaniya, “Imong nakita nga
ang mga panon sa katawhan nagdutdot kanimo, ug moingon
ka, 'Kinsa ang migunit kanako?'” **32** Apan si Jesus mitan-
aw sa palibot aron iyang makita kung kinsa ang nagbuhat
niini. **33** Ang babaye nasayod kung unsa ang nahitabo kaniya,
ug busa miduol siya ngadto kaniya nga adunay kahadlok ug
nangurog ug mihapa sa atubangan ni Jesus ug gisulti niya
ang tanang kamatuoran. **34** Siya miingon kaniya, “Babaye,
ang imong pagtuo ang nakaayo kanimo. Lakaw uban ang
kalinaw ug mamahimsog ka, gawasnon ka gikan sa imong
balatian.” **35** Samtang nag-istorya siya kaniya, ang mga tawo
miabot gikan sa balay sa pangulo sa sinagoga, nga nag-
ingon, “Ang imong anak nga babaye namatay na. Nganong
hasolon pa man ang magtutudlo?” **36** Apan sa dihang iyang
nadunggan kung unsa ang ilang giingon, si Jesus miingon
sa pangulo sa sinagoga, “Ayaw kahadlok. Salig lang.” **37**
Wala niya tugoti nga ang uban mokuyog kaniya, gawas lang
kang Pedro, Santiago, ug Juan, nga igsoon ni Santiago. Unya
miabot na sila sa balay sa pangulo sa sinagoga. **38** Nakita ni
Jesus ang daghang katawhan nga naguol, kadtong katawhang
naghilak ug kadtong nagdangoyngoy. **39** Sa dihang nakasulod
na sila sa balay, miingon siya kanila, “Nganong nagsubo kamo
ug nganong naghilak kamo? Kining bataa wala namatay apan
natulog lang.” **40** Ila siyang gikataw-an. Apan iyang gipagaws
silang tanan. Unya iyang giuban ang amahan sa bata ug
ang inahan ug ang iyang mga kauban, ug misulod sa kwarto
kung diin gibutang ang bata. **41** Iyang gigunitan ang bata
sa iyang kamot, miingon siya kaniya, “Talitha koum,” buot
ipasabot “Batang babaye, ako moingon kanimo, bangon.”
42 Dihadiha ang bata mibangon ug milakaw (kay siya dose
na ang pangidaron). Ang mga tawo hilabihan ang katingala
ug kahibulong. **43** Siya hugot nga nagpasidaan kanila nga
kinahangla nga walay bisan usa ang makahibalo mahitungod
niini. Ug sila iyang giingnana nga hatagan siya ug pagkaon.

6 Si Jesus mibiya gikan didto ug miabot sa iyang lungsod nga
pinuy-anan, ug ang iyang mga disipulo misunod kaniya. **2**
Sa pag-abot sa Adlaw nga Igpapahulay, siya nagtudlo kanila
didto sa sinagoga. Daghan sa mga nagpatalinghog kaniya
nakurat. Sila miingon, “Diin niya nakuha kining iyang mga
gipanudlo?” “Unsa kining kaalam nga gihatag sa Dios kaniya?”
“Unsa kining mga milagro nga gipamuhat sa iyang mga kamot?”
3 Dili ba mao man kini ang panday, nga anak ni Maria, ug ang
igsoon nga lalaki ni Santiago ug Jose ug Judas ug Simon? Dili
ba nga ang iyang igsoon nga mga babaye kauban man nato
dinhi?” Ug sila nasina kang Jesus. **4** Si Jesus miingon kanila,

“Ang propeta adunay kadungganan gawas sa iyang lungsod
nga pinuy-anan ug sa iyang kaugalingong kaparyentihan, ug
sa iyang kaugalingong panimalay.” **5** Wala siya nakabuhat
sa bisan unsang gamhanang mga butang didto, gawas sa
pagtapion sa iyang mga kamot sa pipila ka mga masakiton
nga tawo ug pag-ayo kanila. **6** Ang ilang pagkawalay pagtuo
nakapahibulong kaniya. Siya miadto palibot sa ilang mga baryo
aron sa pagtudlo. **7** Gitawag niya ang napulo ug duha ngadto
kaniya ug gipadala sila nga tinagduha; siya mihatag kanila ug
katungod ngadto sa mga dili hinlo nga espiritu, **8** ug giingnan
niya sila nga dili magdala ug bisan unsa sa ilang panaw gawas
sa sungkod. Kinahanglan dili sila magdala ug tinapay, walay
panudlanan sa manlilimos, ug walay salapi sa ilang mga bakos,
9 apan magsuot ug sandalyas, ug dili magsul-ob ug duha ka
mga bisti. **10** Siya miingon, “Sa matag higayon nga mosulod
kamo sa balay, pabilin didto hangtod kamo mobiya. **11** Kung
adunay dapit nga dili magdawat kaninyo o maminaw kaninyo,
sa pagbiya ninyo nianang dapita, itaktak ang abog nga anaa
sa inyong mga tiil, aron sa pagpamatuod batok kanila.” **12**
Nanglakaw sila ug gimantala nga ang mga tawo kinahanglan
nga mobiya sa ilang mga sala. **13** Ilang gihinginlan ang
daghang mga demonyo, ug gidihogan sa lana ug giayo ang
daghang masakiton nga mga tawo. **14** Nadungog kini ni
Haring Herodes, kay ang ngalan ni Jesus nahimong bantogan.
Ang pipila miingon, “Si Juan nga Tigbawtismo nabanhaw gikan
sa mga patay ug tungod niini, kining mga milagrosong gahom
nagakahitabo kaniya.” **15** Ang pipila miingon, “Siya si Elias.”
Apan ang uban miingon, “Siya usa ka propeta, sama sa mga
propeta sa karaang mga panahon.” **16** Apan nadungog kini ni
Herodes, siya miingon, “Si Juan, nga akong gipapunggotan,
nabanhaw.” **17** Tungod kay si Herodes mismo nagpakuha
ug nagpadakop kang Juan ug gibilanggo siya tungod kang
Herodias, nga asawa sa iyang igsoon nga si Felipe, tungod kay
si Herodes nakigminyo kaniya. **18** Kay si Juan nag-ingon kang
Herodes, “Dili uyon sa balaod alang kanimo nga makigpuyo sa
asawa sa imong igsoon.” **19** Si Herodias nagtagana sa iyang
kaugalingon batok kang Juan ug buot niya siyang patyon.
Apan dili niya kini mahimo, **20** kay si Herodes nahadlok kang
Juan, ug siya nasayod nga siya matarong ug balaan nga
tawo. Busa si Herodes kanunay nagpanalipod kaniya. Sa
dihang madungog niya nga mosangyaw si Juan, ang iyang
mensahe makapasuko kaniya, ug bisan pa niana siya gihapon
malipay nga mamati kaniya. **21** Apan miabot ang adlaw nga
nakahigayon si Herodias sa pagbuhat: sa adlaw nga natawhan
ni Herodes nagkumbira siya alang sa iyang mga opisyal, sa
iyang mga magmamando, ug sa mga pangulo sa Galilea. **22**
Ang anak nga babaye ni Herodias miadto ug misayaw alang
kanila, ug siya nakapahimuot kang Herodes ug sa iyang mga
dinapit sa panihapon. Ang hari miingon sa bata nga babaye,
“Pangayo kanako sa bisan unsa nga imong gusto ug ihatag ko
kini kanimo.” **23** Nanumpa siya kaniya nga miingon, “Bisan
unsa nga imong pangayoon kanako, igahatag ko kanimo,
hangtod sa katunga sa akong gingharian.” **24** Migawas siya ug
miingon sa iyang inahan, “Unsay akong pangayoon kaniya?”
Siya miingon, “Ang ulo ni Juan nga Tigbawtismo.” **25** Siya
nagdali pagbalik sa tigomanan sa hari ug miingon kaniya,
“Buot kong ihatag mo kanako karon dayon, ug ibutang sa
bandihado, ang ulo ni Juan nga Tigbawtismo.” **26** Naguol
pag-ayo ang hari, apan tungod sa iyang gisaad, ug alang sa
iyang mga dinapit, dili siya makahimo sa pagbalibad sa iyang
gihangyo. **27** Busa gipadala sa hari ang usa ka sundalo gikan
sa iyang guwardiya ug gimandoan siya sa pagdala kaniya
sa ulo ni Juan. Ang guwardiya miadto ug gipunggotan siya
sa bilanggoan. **28** Gidala niya ang ulo ni Juan nga gibutang
sa bandihado ug gihatag ngadto sa bata nga babaye, ug
ang bata naghatag sa iyang inahan. **29** Sa pagkadungog
niini, ang iyang mga disipulo miabot ug nagkuha sa iyang
patay nga lawas ug gipahigda kini sa lubnganan. **30** Ang mga
apostoles nagtigom palibot kang Jesus, ug sila miingon kaniya
sa tanan nga ilang nabuhat ug gipanudlo. **31** Miingon siya
ngadto kanila, “Umari kamo sa awaaw nga dapit ug mopahulay
kadali.” Tungod kay daghan ang mangabot ug manghawa, ug
wala na silay kahigayonan sa paglipaylipay, walay panahon
bisan sa pagpangaon. **32** Mipalayo sila sa sakayan padulong
sa awaaw nga dapit nga sila lamang. **33** Apan daghang tawo
ang nakakita kanila nga mibiya ug sila nakaila kanila. Nanagan
sila didto gikan sa tanang lungsod, ug sila nakauna pag-abot
kanila. **34** Sa pag-abot niya, nakita ni Jesus ang dakong
panon; gibati siya ug tumang kaluoy alang kanila, tungod
kay sila sama sa mga karnero nga walay magbalantay. Busa
misugod siya sa pagtudlo kanila sa daghang mga butang. **35**
Sa dihang hapon na, ang iyang mga disipulo miadto kaniya
ug miingon, “Awaaw kini nga dapit ug hapon na kaayo. **36**
Ipalakaw sila aron mangadto sila sa kasikbit nga dapit ug
ngadto sa mga baryo ug aron makapalit ug pagkaon alang sa
ilang mga kaugalingon.” **37** Apan siya mitubag ug miingon
kanila, “Kamo maoy maghatag kanila ug pagkaon.” Miingon
sila ngadto kaniya, “Manglakaw ba kami ug magpalit sa tinapay
nga nagkantidad sa 200 ka denaryo ug ihatag kanila aron
aduna silay makaon?” **38** Miingon siya kanila, “Pila kabuok
tinapay ang inyong dala? Lakaw ug tan-awa.” Sa pagkahibalo
nila, sila miingon, “Lima ka tinapay ug duha ka isda.” **39**
Gimandoan niya ang tanang katawhan nga maglingkod nga
nagkapundok diha sa lunhaw nga sagbot. **40** Nagpundok sila
nga nanglingkod; mga pundok sa tinag 100 ug tinag 50. **41**
Sa pagkuha niya sa lima ka tinapay ug sa duha ka isda, ug
mihangad sa langit, gipanalanginan niya ug gipikaspikas ang
tinapay ug gihatag sa mga disipulo aron ipang-apod-apod
ngadto sa panon. Ang duha ka isda iyang gibahin sa ilang
tanan. **42** Nangaon silang tanan hangtod nga sila nangabusog.
43 Gipanguha nila ang mga pinikaspikas nga tinapay, napuno
ang napulo ug duha ka mga bukag, ug pipila usab ka mga isda.
44 Karon adunay 5, 000 ka mga lalaki ang nakakaon sa mga
tinapay. **45** Dihadiha dayon iyang gipasakay ang iyang mga
disipulo sa sakayan ug mag-una kaniya didto sa pikas bahin,
sa Betsaida, samtang siya sa iyang kaugalingon nagpalakaw
sa panon palayo. **46** Sa pagkawala nila, mitungas siya sa
bukid aron sa pag-ampo. **47** Pag-abot sa kagabhion, ug ang
sakayan anaa na karon sa tungatunga sa linaw, ug siya nag-
inusara sa yuta. **48** Nakita niya nga sila naglisod sa gayong sa
sakayan, kay ang hangin mikusokuso kanila. Sa ika-upat nga
takna sa kagabhion siya miadto kanila, nga naglakaw sa linaw,
ug buot niya nga molabay kanila, **49** apan sa pagkakita nila
nga siya naglakaw sa linaw, naghunahuna sila nga siya usa ka
multo ug sila naninggit, **50** kay silang tanan nakakita kaniya
ug nangahadlok. Apan dihadiha dayon siya nagsulti kanila ug
miingon, “Pagmaisog! Ako kini! Ayaw kahadlok.” **51** Misakay
siya sa sakayan uban kanila, ug ang hangin miundang na sa
paghuros; ug sila nahibulong pag-ayo kaniya. **52** Kay wala
nila masabti ang mahitungod sa mga tinapay, apan ang ilang
mga hunahuna hinay sa pagsabot. **53** Sa nakatabok na sila,
midunggo sila sa yuta sa Genesaret ug giangkla ang sakayan.
54 Sa pagnaog nila sa sakayan, dihadiha dayon ang mga tawo
nakaila nga si Jesus kadto. **55** Ang mga tawo nanagan sa

tibuok rehiyon ug nagsugod sila pagdala sa mga masakiton
nga anaa sa duyan padulong kaniya, bisan asa nga nadungog
nila nga siya moabot. **56** Bisan asa siya mosulod nga mga
baryo o mga siyudad, o mga kaumahan, ilang gipangbutang
ang mga masakiton sa merkado, ug sila nagpakiluoy kaniya
nga sila makahikap lamang bisan sa tumoy sa iyang bisti, ug
sa kadaghan nga mohikap niini mamaayo.

7 Ang mga Pariseo nanagtigom kauban ni Jesus, kauban
sa mga eskriba nga naggikan sa Jerusalem. **2** Ilang nakita
nga ang uban sa iyang disipulo mikaon sa ilang tinapay uban
ang kahugaw, kana mao, ang wala kapanghunaw, sa ilang
mga kamot. **3** (Alang sa mga Pariseo ug sa tanang mga Judio,
sila dili mangaon gawas kung sila makapanghunaw sa ilang
mga kamot; sila nagagunit gihapon sa tulumanon sa ilang mga
katigulangan. **4** Sa dihang ang mga Pariseo moabot gikan sa
merkado, sila dili mangaon hangtod nga sila makapanghinlo
sa ilang kaugalingon. Ug adunay lain pang sulondon nga ilang
ginatuman bisan lisod, apil ang paghinlo sa mga kopa, mga tiil,
bulawan nga sudlanan, ug bisan ang lingkoranan sa kan-anan.)
5 Ang mga Pariseo ug ang mga eskriba nangutana kang
Jesus, "Nganong ang imong mga disipulo wala magkinabuhi
sumala sa tolumanon sa mga katigulangnan, tungod kay
sila nangaon sa ilang tinapay nga walay pagpanghunaw
sa ilang mga kamot? **6** Siya miingon, "Si Isaias nanagna
bahin kaninyo mga tigpakaaron-ingnon, siya misulat, 'Kining
katawhan nagpasidungog kanako uban sa ilang ngabil, apan
ang ilang kasingkasing layo kanako.' **7** Walay silbi ang ilang
pagdayeg nga gihalad kanako, gitudlo ang balaod sa katawhan
isip tinuohan.' **8** Inyong gisalikway ang kasugoan sa Dios ug
paspas nga nihupot sa tulumanon sa tawo." **9** Siya miingon,
"Sayon kaninyo ang pagsalikway sa kasugoan sa Dios aron
inyong mahuptan ang inyong tulumanon! **10** Tungod kay si
Moises miingon, 'Tahora ang inyong amahan ug ang inyong
inahan,' ug, 'Siya nga mosulti ug daotan sa iyang amahan
o inahan, sa pagkatinuod mamatay gayod.' **11** Apan kamo
miingon, 'Kung ang tawo moingon ngadto sa iyang amahan o
inahan, "Bisan unsa nga tabang nga madawat ninyo gikan
kanako mao ang Corban,"' (kana ginaingon nga, 'Gihatag sa
Dios') - **12** unya kamo wala na magtugot kaniya sa pagbuhat
sa bisan unsa alang sa iyang amahan o sa iyang inahan.
13 Inyong gihimo ang kasugoanan sa Dios nga walay bili
sumala sa inyong tulumanon nga inyo gihapong gipasapasa.
Ug daghan nga managsamang butang nga inyong gihimo." **14**
Iyang gitawag pag-usab ang panon ug miingon kanila, "Pamati
kanako, tanan kaninyo, ug sabta. **15** Walay makapahugaw
sa tawo nga gikan sa gawas kung kini mosulod kaniya. Ang
makapahugaw sa tawo mao ang mogawas kaniya." **16** Ang
mahinungdanong mga sinulat wala maapil vs. 16. Kung si bisan
kinsa nga tawo nga adunay dalunggan, siya papaminawa.
17 Karon si Jesus mibiya sa panon ug misulod sa balay,
ang iyang mga tinun-an nangutana kaniya mahitungod sa
sambingay. **18** Si Jesus miingon, "Kamo ba wala pa gihapon
makasabot? Wala ba ninyo makita nga bisan unsa nga
mosulod sa tawo gikan sa gawas dili makahugaw kaniya,
19 tungod kay kini dili man muadto sa iyang kasingkasing,
apan kini mopaingon sa iyang tiyan ug unya mugawas ngadto
sa kasilyas." Niini nga pulong gihimo ni Jesus nga ang
tanang pagkaon nahinloan na. **20** Siya miingon, "Kini ang
makapahugaw sa tawo nga mao ang mogawas kaniya. **21**
Kay gikan sa kinasuloran sa tawo, mogawas sa kasingkasing,
magahimo ug daotang hunahuna, pagpakighilawas gawas
sa kaminyoon, pagpangawat, pagpatay, **22** pagpanapaw,
kahakog, pagkadautan, pagpanlimbong, kaulag, kasina,
pagbutangbutang, pagpagarbo, binuang. **23** Kining tanang
mga daotan naggikan sa sulod, ug mao ang makapahugaw sa
tawo." **24** Nitindog siya gikan didto ug miadto padulong sa
rehiyon sa Tyre ug Sidon. Siya misulod sa balay ug dili siya
buot nga adunay usa nga masayod nga siya atua didto. **25**
Apan siya dili matago. Apan sa kalit lang ang babaye kinsa
adunay gamayng anak nga babaye nga adunay hugaw nga
espiritu— kini nga babaye nakadungog bahin kang Jesus ug
miduol siya ug miluhod sa iyang tiilan. **26** Karon ang babaye
usa ka Griyego, nga taga-Fenicia ang kaliwat. Nagpakiluoy
siya kaniya nga palayason ang demonyo gikan sa iyang anak
nga babaye. **27** Siya miingon kaniya, "Kinahanglan pakan-on
una ang kabataan. Tungod kay dili sakto nga kuhaon ang
tinapay sa mga bata ug ilabay sa mga iro." **28** Apan siya
mitubag ug miingon ngadto kaniya, "Oo, Ginoo, bisan ang
mga iro ilawom sa lamesa mokaon sa mumho sa mga bata."
29 Siya miingon ngadto kaniya, "Tungod kay ikaw misulti niini,
gawasnon ka nga molakaw. Ang demonyo mugawas sa imong
anak nga babaye." **30** Siya mibalik sa iyang panimalay ug
iyang nakita ang bata nga naghigda sa iyang higdaanan, ug
wala na ang demonyo. **31** Miadto siya pag-usab sa gawas
gikan sa rehiyon sa Tyre ug miadto agi sa Sidon sa dagat
sa Galilea nga rehiyon sa Decapolis. **32** Ilang gidala ang
usa ka tawo nga bungol ug amang, ug sila nagpakiluoy kang
Jesus aron ipandong ang iyang kamot kaniya. **33** Iyang gikuha
siya gikan sa pundok sa tago, ug iyang gibutang ang iyang
mga tudlo sa iyang mga dalonggan, ug pagkahuman niyag
luwa, iyang gihikap ang dila. **34** Siya mihangad sa langit; siya
nanghupaw ug miingon kaniya, "Ephphatha," kana ginaingon,
"Buka!" **35** Gihimo ni Jesus nga ang iyang mga dalonggan
makadungog, ug makausa gikuha niya ang nakapugong sa
iyang dila nga siya dili makasolti, mao nga siya karon makasolti
na ug maayo. **36** Iyang gisugo sila nga dili kini isulti kang bisan
kinsa. Apan hinuon, sa dihang nagmando siya kanila nga
magpakahilom, misamot hinuon sila pagsugilon mahitungod
niini. **37** Sila hingpit nga nahibulong, nga nag-ingon, "Iyang
gibuhat ang tanan pag-ayo. Gihimo niya nga bisan ang bungol
makadungog ug ang amang makasulti."

8 Niadtong mga adlawa, aduna na usab usa ka dakong
panon, ug sila walay makaon. Si Jesus nagtawag sa iyang
mga disipulo ug miingon kanila, **2** "Hilabihan ang akong kaluoy
sa panon, tungod kay sila nagpadayon nga nakig-uban kanako
sulod na sa tulo ka adlaw ug wala silay makaon. **3** Kung ako
silang papaulion sa ilang panimalay nga wala makakaon sila
mangaluya didto sa dalan. Ug ang pipila kanila gikan pa sa
layo." **4** Ang iyang mga disipulo mitubag kaniya, "Asa man
kita magkuha ug igo nga tinapay sa awa-aw nga dapit aron
tagbawon kining katawhan?" **5** Siya nangutana kanila, "Pila
kabuok tinapay ang anaa kaninyo?" Sila miingon, "Pito." **6**
Siya nagsugo sa panon nga manglingkod sa yuta. Gikuha
niya ang pito ka mga tinapay, ug human siya nakapasalamat,
iyang gipikaspikas ang mga tinapay ug gihatag kini sa iyang
mga disipulo ug giapod-apod. Busa giapod-apod na nila kini
sa panon. **7** Aduna usab silay pipila ka gagmay nga isda,
ug human siya nakapasalamat alang kanila, nagsugo siya
sa mga disipulo aron sa pag-apod-apod usab niini. **8** Sila
nangaon ug nangatagbaw. Ug ilang gihipos ang nabilin nga
pagkaon gikan sa mga pinikaspikas nga bahin, kini pito ka
bukag nga puno. **9** Adunay mga 4, 000 ka mga lalaki didto.
Gipapauli sila ni Jesus. **10** Dihadiha dayon misakay siya
sa sakayan uban sa iyang mga disipulo, ug sila miadto sa

rehiyon sa Dalmanuta. **11** Unya ang mga Pariseo migawas
ug misugod sa pagpakiglantugi kaniya. Sila nangita kaniya
ug usa ka timailhan nga gikan sa langit, aron sa pagsulay
kaniya. **12** Siya miginhawa ug lawom sa iyang espiritu ug
miingon, "Nganong nangita man ug usa ka timailhan kini nga
mga kaliwatan? Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, walay
timailhan nga ihatag niini nga kaliwatan." **13** Unya mibiya siya
kanila, misakay na usab sa sakayan, ug mibiya ug miadto sa
pikas bahin sa linaw. **14** Karon ang mga disipulo nakalimot
sa pagdala ug tinapay uban kanila. Wala na silay bisan usa
kabuok tinapay sa sakayan. **15** Siya nagpahimangno kanila
ug miingon, "Pagbantay ug pag-amping batok sa patubo sa
mga Pariseo ug sa patubo ni Herodes." **16** Ang mga disipulo
naglalis sa usag-usa, "Tungod kay wala na kitay tinapay." **17** Si
Jesus nasayod niini, ug siya miingon kanila, "Nganong naglalis
man kamo kung wala nay tinapay? Wala ba gihapon ninyo
makita? Wala ba gihapon ninyo masabti? Gipaluya na ba ninyo
pag-ayo ang inyong mga kasingkasing? **18** Aduna kamoy mga
mata, dili ba kamo makakita? Aduna kamoy mga dalunggan,
dili ba kamo makadungog? Wala ba kamo nakahinumdom? **19**
Sa dihang akong gipikaspikas ang tinapay taliwala sa 5, 000,
pila ka bukag ang napuno sa pinikaspikas nga tinapay nga
inyong nadala?" Sila mitubag kaniya, "Napulo ug duha." **20** Ug
sa dihang akong gipikaspikas ang pito ka tinapay taliwala sa
4, 000, pila ka bukag ang napuno nga inyong nadala?" Sila
mitubag kaniya, "Pito." **21** Siya miingon, "Wala ba gihapon
kamo makasabot?" **22** Sila miadto sa Betsaida. Ang mga tawo
didto nagdala kaniya ug usa ka tawong buta ug nagpakiluoy
kang Jesus nga hikapon siya. **23** Gigunitan ni Jesus ang
tawong buta pinaagi sa iyang kamot, ug giagak siya pagawas
sa baryo. Sa dihang naluwaan na niya ang iyang mga mata ug
gitapion niya ang iyang kamot kaniya, nangutana siya kaniya,
"Aduna ka na bay nakita?" **24** Mihangad siya, ug miingon,
"Nakita ko ang mga tawo. Apan daw sama sila sa mga kahoy
nga naglakawlakaw." **25** Unya gitapion na usab niya ang
iyang mga kamot sa iyang mga mata, ug ang tawo mibuka
sa iyang mata, ang iyang panan-aw nahibalik, ug nakita niya
ang tanang butang nga tin-aw na. **26** Gipapauli siya ni Jesus
paingon sa iyang panimalay ug miingon, "Ayaw pagsulod
sa lungsod." **27** Si Jesus milakaw pagawas uban sa iyang
mga disipulo didto sa mga baryo sa Cesarea Filipos. Didto
sa dalan nangutana siya sa iyang mga disipulo, "Kinsa man
kuno ako sumala sa gisulti sa mga tawo?" **28** Sila mitubag
kaniya ug miingon, "Si Juan nga magbabawtismo. Ang uban
miingon, 'Si Elias,' ug ang uban, 'Usa sa mga propeta.' **29**
Siya nangutana kanila, "Apan kinsa man ako alang kaninyo?"
Mitubag si Pedro nga nag-ingon kaniya, "Ikaw ang Cristo." **30**
Ug si Jesus nagpahimangno kanila nga dili manugilon kang
bisan kinsa mahitungod kaniya. **31** Siya nagsugod sa pagtudlo
kanila nga ang Anak sa Tawo kinahanglan nga mag-antos
sa daghang mga butang, igasalikway sa mga kadagkoan ug
sa mga pangulong pari ug sa mga eskriba, pagapatyon, ug
mabanhaw pag-usab human sa tulo ka adlaw. **32** Gisulti niya
kini sa tin-aw. Unya si Pedro nagdala kaniya sa daplin ug
nagsugod sa pagbadlong kaniya. **33** Apan si Jesus milingi
ug mitan-aw sa iyang mga disipulo ug unya gibadlong niya
si Pedro ug miingon, "Palayo kanako Satanas! Kay wala ka
magpakabana sa mga butang sa Dios, apan sa mga butang
sa mga tawo." **34** Unya iyang gitawag ang panon ug ang
iyang mga disipulo, ug siya miingon, "Kung kinsa ang buot
mosunod kanako, kinahanglan gayod niya ilimod ang iyang
kaugalingon, ug mopas-an sa iyang krus, ug mosunod kanako.
35 Kay bisan kinsa kadtong buot moluwas sa iyang kinabuhi
makabsan niini, ug kinsa kadtong makabsan sa iyang kinabuhi
tungod kanako ug alang sa ebanghelyo mamaluwas niini. **36**
Unsa man ang makuha sa usa ka tawo, kung maangkon niya
ang tibuok kalibotan, ug unya mawad-an sa iyang kinabuhi?
37 Unsa man ang ikahatag sa usa ka tawo nga baylo alang sa
iyang kinabuhi? **38** Bisan kinsa kadtong magakaulaw kanako
ug sa akong mga pulong niining mananapaw ug makasasala
nga kaliwatan, ikaulaw usab siya sa Anak sa Tawo pag-
abot niya sa himaya sa iyang Amahan uban sa balaang mga
manulonda."

9 Miingon si Jesus kanila, "Sa pagkatinuod ako magaingon
kaninyo, adunay pipila kaninyo nga nagtindog dinhi nga dili
makatilaw ug kamatayon nga dili pa nila makita ang gingharian
sa Dios nga moabot uban sa gahom." **2** Paglabay sa unom ka
adlaw, giuban ni Jesus si Pedro, Santiago, ug si Juan ug gidala
sila sa taas nga bukid nga sila lamang. Unya nausab ang iyang
panagway sa ilang atubangan. **3** Ang iyang bisti misilaw pag-
ayo, hilabihan ang kaputi, nga walay manglalaba sa kalibotan
nga arang makapaputi. **4** Unya si Elias uban si Moises
mitungha ngadto kanila, ug sila nagsultihanay uban ni Jesus.
5 Si Pedro mitubag ug miingon kang Jesus, "Rabbi, maayo
alang kanato nga ania kita dinhi ug kinahanglan mohimo kami
ug tulo ka pasilonganan. Tugoti kami nga mobuhat ug usa
alang kanimo, usa alang kang Moises, ug usa alang kang
Elias." **6** (Tungod kay si Pedro wala masayod kung unsay
isulti. Ang mga disipulo nalisang.) **7** Ang panganod miabot
ug milandong kanila. Unya ang usa ka tingog migula gikan
sa panganod, "Kini ang akong hinigugmang Anak. Paminaw
kaniya." **8** Sa kalit lang, sa dihang sila mitan-aw sa palibot,
wala na silay nakita nga uban kanila, apan si Jesus lamang. **9**
Samtang sila nanglugsong sa bukid, siya nagmando kanila sa
dili pagpanugilon kung unsa ang ilang nakita, hangtod nga ang
Anak sa Tawo mabanhaw gikan sa mga patay. **10** Busa ilang
gitago ang maong butang sa ilang mga kaugalingon, apan
ilang gihisgotan sa ilang mga kaugalingon kung unsa ang
buot ipasabot sa "mabanhaw gikan sa mga patay". **11** Sila
nangutana kaniya, "Ngano nga ang mga iscriba miingon nga si
Elias kinahanglan nga unang moabot?" **12** Siya miingon kanila,
"Si Elias mouna gayod pag-abot aron nga iyang mapasig-uli
ang tanang butang. Unya nganong nasulat nga ang Anak sa
Tawo kinahanglang mag-antos ug daghang mga butang ug
nga ang mga tawo magdumot kaniya? **13** Apan ako moingon
kaninyo nga si Elias miabot na, ug ilang gibuhat kung unsa
ang ilang buot buhaton kaniya, sumala sa gisulti sa kasulatan
mahitungod kaniya." **14** Sa dihang sila mibalik kung asa
nahimutang ang ubang mga disipulo, ilang nakita ang dakong
panon palibot kanila, ug ang mga iscriba nakiglalis uban
kanila. **15** Sa dihang nakita nila si Jesus, ang tibuok panon
nahibulong pag-ayo; sila midagan ngadto kaniya ug mihatag
sa mainiton nga pag-abi-abi. **16** Iyang gipangutana ang iyang
mga disipulo, "Mahitungod sa unsa ang inyong gilalisan uban
kanila? **17** Usa sa panon mitubag kaniya, "Magtutudlo, akong
gidala kanimo ang akong anak nga lalaki; siya adunay espiritu
nga naghimo kaniyang dili makasulti, **18** ug kini nahimong
hinungdan nga siya magkirig-kirig ug malabay siya sa ubos;
mobula ang iyang baba, mokagot ang iyang mga ngipon, ug
dayon motuskig. Akong gihangyo ang imong mga disipulo sa
pagpagula niini gikan kaniya, apan dili sila makahimo." **19**
Siya mitubag kanila, "Dili matinoohon nga kaliwatan, hangtod
kanus-a ako mag-uban kaninyo? Hangtod kanus-a ba ako
magapailob kaninyo? Dad-a siya nganhi kanako." **20** Ilang

gidala ang batang lalaki ngadto kaniya. Sa dihang ang espiritu
nakakita kang Jesus, kini dihadiha milabay kaniya ngadto sa
pagkirig-kirig. Ang batang lalaki natumba sa yuta ug nagbula-
bula ang baba. **21** Si Jesus nangutana sa iyang amahan,
"Unsa na kadugay nga siya sama niini?" Ang amahan miingon,
"Sukad sa iyang pagkabata. **22** Kini kanunay nga molabay
kaniya ngadto sa kalayo o ngadto sa tubig ug misulay sa
paglaglag kaniya. Kung ikaw makahimo sa pagbuhat sa bisan
unsa, kaluy-i kami ug tabangi kami." **23** Si Jesus miingon
kaniya, "'Kung ikaw makahimo'? Ang tanang butang mahimo
alang sa usa nga motuo." **24** Dihadiha ang amahan sa bata
misinggit ug miingon, "Mituo ako! Tabangi ang akong pagka
dili matinuohon!" **25** Sa dihang nakita ni Jesus ang panon
nga nagdagan ngadto kanila, iyang gibadlong ang mahugaw
nga espiritu ug miingon, "Ikaw, amang ug bungol nga espiritu,
ako nagmando kanimo, gula gikan kaniya, ug ayaw na gayod
pagsulod ngadto kaniya pag-usab." **26** Kini misinggit ug
gipakirig ang batang lalaki pag-ayo ug unya migula. Ang
batang lalaki nahisama sa usa ka patay, labihan kaayo nga ang
kadaghanan sa mga tawo nag-ingon, "Patay na siya." **27** Apan
si Jesus migunit kaniya sa kamot ug gibangon siya, ug ang
batang lalaki mitindog. **28** Sa dihang si Jesus miabot sa balay,
ang iyang mga disipulo nangutana kaniya nga sila lamang,
"Nganong wala man kami makahingilin niini?" **29** Siya miingon
kanila, "Kini nga matang dili mahinginlan gawas sa pag-ampo."
30 Sila mibiya gikan didto ug milatas paingon sa Galilea. Si
Jesus dili buot nga may masayod nga si bisan kinsa kung asa
sila, **31** kay siya nagatudlo sa iyang mga disipulo. Siya miingon
kanila, "Ang Anak sa Tawo itugyan ngadto sa mga kamot
sa katawhan, ug ila siyang patyon. Sa dihang siya mamatay
na, human sa tulo ka adlaw siya mabanhaw pag-usab." **32**
Apan sila wala makasabot niining pahayag, ug sila nahadlok
sa pagpangutana kaniya. **33** Sila miabot sa Capernaum. Sa
dihang siya atua na sa balay iyang gipangutana ang iyang
mga disipulo, "Unsa ang inyong gihisgotan samtang anaa sa
dalan?" **34** Apan sila hilom lamang. Tungod kay naglalis sila
sa matag-usa samtang anaa sa dalan mahitungod kung kinsa
ang labing labaw. **35** Siya milingkod ug gitawag ang Napulog
Duha sa paghiusa. Siya miingon kanila, "Si bisan kinsa ang
buot nga mahiuna, siya kinahanglan maulahi sa tanan ug
sulugoon sa tanan." **36** Siya mikuha ug gagmay nga bata ug
gibutang siya sa ilang taliwala. Iyang gikugos ang bata sa
iyang mga bukton ug miingon ngadto kanila, **37** "Si bisan kinsa
nga modawat sa maong bata pinaagi sa akong ngalan, siya
usab nagadawat kanako, ug si bisan kinsa nga nagadawat
kanako, siya wala nagadawat kanako lamang, apan sa usa
usab nga nagpadala kanako." **38** Si Juan miingon kaniya,
"Magtutudlo, kami nakakita ug usa ka tawo nga nag-abog ug
mga demonyo sa imong ngalan ug kami nagsanta kaniya,
tungod kay siya wala man nagsunod kanato." **39** Apan si Jesus
miingon, "Ayaw siya santaa. Tungod kay walay makahimo
sa pagbuhat ug gamhanang mga buhat sa akong ngalan ug
unya makahimo sa pagsulti sa bisan unsa nga daotang butang
mahitungod kanako. **40** Si bisan kinsa nga dili batok kanato
dapig kanato. **41** Si bisan kinsa nga mohatag kaninyo ug usa
ka tasang tubig aron imnon tungod kay kamo nahisakop kang
Cristo, sa pagkatinuod sultihan ko kamo, dili mawala kaniya
ang iyang ganti. **42** Si bisan kinsa nga mahimong hinungdan
sa usa niining gagmayng mga bata nga mituo kanako aron
mapandol, mas maayo alang kaniya nga higtan ug usa ka
dakong galingan nga bato ang iyang liog ug ihulog ngadto
sa dagat. **43** Kung ang imong kamot mahimong hinungdan
nga ikaw mapandol, putla kini. Mas maayo alang kanimo
ang pagsulod ngadto sa kinabuhi nga pungkol kaysa adunay
duha ka kamot ug moadto sa impiyerno, sa kalayo nga walay
pagkapalong. **(Geenna g1067)** **44** Ang labing maayo nga mga
karaan nga kopya giwala kining mga pulong gikan sa bersikulo
44 ug 46, bersikulo 44 "nga diin ang ilang ulod dili mamatay ug
ang kalayo dili mapalong" **45** Kung ang imong tiil mahimong
hinungdan nga ikaw mapandol, putla kini. Mas maayo alang
kanimo nga mosulod sa kinabuhi nga putol ang tiil, kaysa
aduna kay duha ka tiil, ug ilabay ngadto sa impiyerno. **(Geenna
g1067)** **46** Tan-awa ang "note" sa bersikulo 44. **47** Kung ang
imong mata mahimong hinungdan nga ikaw mapandol, lugita
kini. Mas maayo alang kanimo nga mosulod sa gingharian sa
Dios nga adunay usa ka mata, kaysa adunay duha ka mata
ug ilabay ngadto sa impiyerno, **(Geenna g1067)** **48** diin ang
ilang ulod dili mamatay, ug ang kalayo dili mapalong. **49** Kay
ang tanan pagaasinan sa kalayo. **50** Ang asin maayo, apan
kung ang asin mawad-an sa iyang kaparat, unsaon man nimo
pagpabalik nga moparat kini pag-usab? Pagbaton ug asin sa
inyong mga kaugalingon, ug pagmalinawon sa matag-usa."

10 Si Jesus mibiya sa maong dapit ug miadto sa rehiyon
sa Judea ug sa lugar nga tabok sa Suba sa Jordan, ug
ang panon sa katawhan miadto kaniya pag-usab. Siya nanudlo
kanila pag-usab, sama sa iyang nabatasan nga pagabuhaton.
2 Ang mga Pariseo miadto kaniya ug nangutana, "Uyon ba
kini sa balaod alang sa usa ka bana nga mobulag sa iyang
asawa?" Kini nga pangutana aron pagsulay kaniya. **3** Siya
mitubag, "Unsa man ang gisugo ni Moises kaninyo?" **4** Sila
miingon, "Si Moises nagtugot sa usa ka tawo nga mosulat ug
usa ka pagpamatuod sa panagbulag ug unya ipadala siya
palayo." **5** "Kini tungod sa inyong gahi nga mga kasingkasing
siya nagsulat kaninyo niining balaod," Si Jesus miingon ngadto
kanila. **6** "Apan gikan sa sinugdanan sa kabuhatan, 'Ang
Dios nagbuhat kanila lalaki ug babaye.' **7** 'Kay mao kini ang
hinungdan nga ang lalaki mobiya sa iyang amahan ug inahan
ug makigtipon sa iyang asawa, **8** ug ang duha mahimong
usa na ka unod. Busa dili na sila magpabilin nga duha, apan
usa na ka unod.' **9** Busa kung unsa ang gihiusa sa Dios, dili
pagabulagon sa tawo." **10** Sa dihang sila didto na sa balay,
ang mga disipulo nangutana kaniya pag-usab mahitungod niini.
11 Siya miingon ngadto kanila, "Kinsa kadtong mobulag sa
iyang asawa ug makigminyo sa lain nga babaye nakapanapaw
batok kaniya. **12** Ug kung siya mobulag sa iyang bana ug
makigminyo sa lain nga lalaki, siya nakapanapaw." **13** Ang
mga tawo nagdala sa ilang gagmay nga mga bata ngadto
kaniya aron siya makahimo sa paghikap kanila, apan ang mga
disipulo nagbadlong kanila. **14** Sa dihang nakita kini ni Jesus,
siya nasuko kanila, ug miingon ngadto kanila, "Tugoti ang
gagmay nga mga bata nga mopaduol kanako, ug ayaw sila
pugngi, tungod kay ang gingharian sa Dios iya sa sama kanila.
15 Sa pagkatinuod ako moingon kaninyo, kinsa kadtong dili
modawat sa gingharian sa Dios sama sa usa ka bata dili gayod
makasulod niini." **16** Unya siya mikuha ug mga bata ngadto
sa iyang mga bukton ug gipanalanginan sila samtang iyang
gibutang ang iyang mga kamot ngadto kanila. **17** Samtang siya
nagsugod sa iyang panaw, usa ka tawo migukod ngadto kaniya
ug miluhod sa iyang atubangan, ug nangutana, "Maayong
Magtutudlo, unsa ang angay nakong buhaton aron mapanunod
ang kinabuhing walay kataposan?" **(aiōnios g166)** **18** Ug si
Jesus miingon, "Nganong gitawag mo man ako nga maayo?
Walay bisan usa nga maayo, gawas lamang sa Dios. **19** Ikaw
nasayod sa mga sugo: Ayaw pagpatay, ayaw panapaw, ayaw

pangawat, ayaw pagsaksi ug mga bakak, ayaw panglimbong,
tahora ang imong amahan ug inahan.'" **20** Ang tawo miingon,
"Magtutudlo, kining tanan nga mga butang akong gituman
gikan sa panahon sa akong pagkabatan-on." **21** Si Jesus
mitan-aw kaniya ug gihigugma siya. Siya miingon ngadto
kaniya, "Usa ka butang ang imong kulang. Ikaw kinahanglan
ibaligya ang tanan nga anaa kanimo ug ihatag kini ngadto sa
mga kabos, ug ikaw adunay bahandi sa langit. Unya balik,
sunod kanako." **22** Apan kini nga mga pamahayag, siya
nawad-an ug kadasig; siya nagmasulub-on ug milakaw palayo,
tungod siya adunay daghang mga katigayonan. **23** Si Jesus
mitan-aw sa palibot ug miingon ngadto sa iyang mga disipulo,
"Lisod gayod kini alang niadtong mga dato nga mosulod sa
gingharian sa Dios!" **24** Ang mga disipulo nahibulong sa iyang
gipamulong. Apan si Jesus miingon ngadto kanila pag-usab,
"Mga anak, lisod gayod ang pagsulod didto sa gingharian sa
Dios! **25** Mas sayon alang sa usa ka kamelyo nga moagi sa
bangag sa dagom, kay sa niadtong tawo nga dato sa pagsulod
sa gingharian sa Dios." **26** Sila nahibulong pag-ayo ug miingon
sa matag-usa, "Unya kinsa ra man ang maluwas?" **27** Si Jesus
nagtan-aw kanila ug miingon, "Sa mga tawo dili kini mahimo,
apan mahimo sa Dios. Kay ang tanang butang mahimo sa
Dios." **28** Si Pedro misugod sa pagsulti kaniya, "Hinuon,
gibiyaan namo ang tanang butang ug misunod kanimo." **29** Si
Jesus miingon, "Sa pagkatinuod ako mosulti kaninyo, walay
usa nga mobiya sa iyang balay, o mga igsoong lalaki, o mga
igsoong babaye, o inahan, o amahan, o mga anak, o kayutaan,
alang kanako, ug alang sa ebanghelyo **30** nga dili makadawat
ug ginatos ka pilo sama sa ania karon niining kalibotana,
mga balay, ug mga igsoong lalaki, mga igsoong babaye, mga
inahan, ug mga anak, ug kayutaan, uban sa mga paglutos,
ug ang kalibotan nga umaabot, kinabuhing walay kataposan.
(aiōn g165, aiōnios g166) **31** Apan daghan ang nahiuna nga
maulahi, ug ang maulahi mahiuna." **32** Sila naglakaw sa
dalan patungas ngadto sa Jerusalem, ug si Jesus nag-una
kanila. Ang mga disipulo natingala, ug ang mga nagsunod
kaniya nangahadlok. Unya gidala ni Jesus ang Napulog Duha
ngadto sa daplin pag-usab ug nagsugod sa pagsulti kanila
kung unsa ang umaabot nga mahitabo ngadto kaniya: **33**
"Tan-awa, motungas kita ngadto sa Jerusalem, unya ang Anak
sa Tawo itugyan ngadto sa mga pangulong pari ug sa mga
eskriba. Sila ang magahukom kaniya ngadto sa kamatayon ug
itugyan siya ngadto sa mga Gentil. **34** Sila magbugalbugal
kaniya, lud-an siya, latigohon siya, ug itugyan siya ngadto sa
kamatayon. Apan human sa tulo ka adlaw siya mabanhaw." **35**
Si Santiago ug si Juan, mga anak nga lalaki ni Zebede, miduol
kaniya ug miingon, "Magtutudlo, buot namo nga magbuhat ka
alang kanamo bisan unsa nga among pangayoon kanimo."
36 Siya miingon ngadto kanila, "Unsa ang buot ninyo nga
akong buhaton alang kaninyo?" **37** Sila miingon, 'Tugoti kami
nga molingkod uban kanimo sa imong himaya, ang usa sa
imong tuo nga kamot ug ang usa sa imong wala." **38** Apan
si Jesus mitubag ngadto kanila, "Wala kamo masayod kung
unsa ang inyong gipangayo. Makahimo ba kamo sa pag-inom
sa kopa nga akong paga-imnan o makalahutay sa bawtismo
nga ibawtismo kanako?" **39** Sila miingon ngadto kaniya,
"Makahimo kami." Si Jesus miingon ngadto kanila, "Ang kopa
nga akong paga-imnan, makainom kamo. Ug ang bawtismo
nga ibawtismo kanako, makalahutay kamo. **40** Apan kinsa
kadtong molingkod sa akong tuo nga kamot o sa akong wala
nga kamot dili ako ang magahatag, apan kini alang niadtong
mga giandaman." **41** Sa dihang ang ubang napulo ka disipulo
nakadungog mahitungod niini, sila nagsugod ug kasuko pag-
ayo ngadto kang Santiago ug Juan. **42** Si Jesus nagtawag
kanila ngadto kaniya ug miingon, "Kamo nasayod nga kadtong
giisip nga magmamando sa mga Gentil maoy maghari kanila,
ug ang ilang bililhon nga mga tawo naggamit sa katungod
ngadto kanila. **43** Apan dili kini maoy pamaagi nganha kaninyo.
Kinsa kadtong nangandoy nga mahimong labing dako nganha
kaninyo kinahanglan mahimo ninyong sulugoon, **44** ug kinsa
kadtong nangandoy nga mahimong labaw nganha kaninyo
kinahanglan mahimong ulipon sa tanan. **45** Kay ang Anak sa
Tawo wala moanhi aron alagaran, apan sa pag-alagad, ug
motugyan sa iyang kinabuhi ingon nga usa ka lukat alang sa
kadaghanan." **46** Sila miabot ngadto sa Jerico. Samtang siya
mibiya sa Jerico uban ang iyang mga disipulo ug ang usa ka
dakong panon sa katawhan, adunay usa ka tawo didto nga
gipanganlan ug Bartimeos (siya anak nga lalaki ni Timeos),
usa ka buta nga makikilimos nga naglingkod daplin sa dalan.
47 Sa dihang siya nakadungog kang Jesus nga Nasareno
nga nagpadulong na, siya nagsugod ug singgit ug miingon,
"Jesus, Anak ni David, kaloy-i intawon ako!" **48** Daghan ang
nagbadlong sa buta nga tawo, nagsulti kaniya nga maghilom.
Apan siya misinggit ug kusog pa gayod, "Anak ni David, kaloy-
i intawon ako!" **49** Si Jesus mihunong ug nagsugo nga siya
tawgon. Sila nagtawag sa buta nga tawo, nga nag-ingon,
"Pagmaisog! Tindog! Siya nagtawag kanimo" **50** Iyang gilabay
sa daplin ang iyang kupo, mikalit ug tindog, ug mipaduol kang
Jesus. **51** Si Jesus mitubag kaniya ug miingon, "Unsa ang
buot nimo nga akong buhaton alang kanimo?" Ang buta nga
tawo miingon, "Rabbi, buot nako nga makadawat sa akong
panan-aw." **52** Si Jesus miingon, "Lakaw. Ang imong pagtuo
ang nakaayo kanimo." Dihadiha dayon siya nakadawat sa
iyang panan-aw, ug misunod kaniya didto sa dalan samtang
siya nagpadayon sa paglakaw.

11 Karon samtang nagpadulong sila ngadto sa Jerusalem,
nagkaduol sila sa Betfage ug sa Betania, didto sa Bukid
sa mga Olibo, si Jesus nagpadala sa iyang duha ka disipulo
2 ug giingnan sila, "Pangadto kamo sa baryo nga atbang
kanato. Sa makasulod na kamo didto, makakita kamo ug usa
ka asno nga wala pa sukad masakyi. Badbari kini ug dad-a
dinhi kanako. **3** Kung adunay moingon kaninyo, 'Nganong
gibuhat ninyo kini?' kinahanglan moingon kamo, 'Ang Ginoo
nagkinahanglan niini ug iuli ra dayon kini.'" **4** Nanglakaw sila
ug ilang nakaplagan ang usa ka asno nga gihigot sa usa ka
pultahan sa gawas sa dalan, ug gibadbaran nila kini. **5** Ang
pipila nga mga tawo nga nagbarog didto ug nagsulti kanila,
"Unsa kanang inyong gibuhat nga gibadbaran man kanang
asno?" **6** Ug gisultihan nila sila sumala sa giingon ni Jesus
kanila, ug gipalakaw sila sa mga tawo sa ilang panaw. **7** Gidala
sa duha ka disipulo ang asno ngadto kang Jesus ug gihapin
ang ilang mga bisti niini aron masakyan ni Jesus. **8** Daghang
mga tawo nagbukhad sa mga panapton nila ngadto sa dalan,
ug ang uban nagkatag sa mga sanga nga gipamutol nila gikan
sa mga kaumahan. **9** Kadtong nag-una kaniya ug kadtong
nagsunod kaniya naninggit, "Hosana! Bulahan ang nag-anhi sa
ngalan sa Ginoo. **10** Bulahan ang pag-abot sa gingharian sa
atong amahan nga si David! Hosana sa kahitas-an!" **11** Unya si
Jesus misulod sa Jerusalem ug miadto sa templo. Nagtan-aw
siya sa tanang butang sa palibot. Padulong na sa pagkagabii
niadtong tungora, ug miadto siya sa Betania kauban ang
Napulog Duha. **12** Sa pagkasunod adlaw, sa dihang mibalik
sila sa Betania, gigutom siya. **13** Nakita niya ang kahoy nga
igera sa unahan nga daghan ang mga dahon, busa miduol

siya aron tan-awon kung makakita ba siya ug bunga niini.
Sa nakaduol na siya niini, wala siyay nakit-an gawas sa mga
dahon, tungod kay dili man kadto tingbunga sa mga igera. **14**
Giingnan niya kini, “Wala nay makakaon sa mga bunga gikan
kanimo.” Ang iyang mga disipulo nakadungog sa iyang gisulti.
(aiōn g165) **15** Nangabot sila sa Jerusalem, ug misulod siya
sa templo ug nagsugod sa pag-abog sa mga namaligya ug
mga mamalitay sulod sa templo. Giyabo niya ang mga lamesa
sa mga magbabaylo sa salapi ug mga lingkoranan niadtong
namaligya sa mga salampati. **16** Wala siya magtugot kang
bisan kinsa nga magdala sa bisan unsa nga mabaligya didto
sa templo. **17** Nagtudlo siya kanila ug nag-ingon, “Wala ba kini
mahisulat, 'Ang akong balay pagatawgon nga usa ka balay
alampoanan alang sa tanang kanasoran?' Apan gihimo ninyo
kini nga tagoanan sa mga kawatan.” **18** Ang mga pangulong
pari ug ang mga manunulat sa balaod nakadungog kung unsa
ang iyang gisulti, ug gisulayan nila siya sa pagpatay. Kay
nangahadlok sila kaniya kay ang tanang katawhan nahibulong
man sa iyang pagtulon-an. **19** Sa matag gabii mobiya sila sa
siyudad. **20** Samtang naglakaw sila sayo sa buntag, nakita
nila ang kahoy sa igera nga nalaya na hangtod sa iyang
mga gamot. **21** Nakahinumdom si Pedro ug miingon, “Rabbi,
tan-awa! Ang kahoy sa igera nga imong gitunglo nalaya
na.” **22** Mitubag si Jesus kanila, “Pagtuo sa Dios. **23** Sa
pagkatinuod sultihan ko kamo, si bisan kinsa nga moingon
niining bukid, 'Hinaot nga ang Dios moalsa kanimo ug moitsa
kanimo didto sa dagat,' ug kung wala siya magduhaduha sa
iyang kasingkasing apan motuo nga mahitabo kung unsa
ang iyang gisulti, mao kadto ang pagabuhaton sa Dios. **24**
Busa sultihan ko kamo, ang tanan nga pangayoon ninyo
diha sa mga pag-ampo, tuohi nga madawat ninyo kini, ug
maangkon ninyo kini. **25** Sa dihang motindog kamo ug mag-
ampo, kinahanglan mopasaylo gayod kamo sa bisan unsa
nga anaa kaninyo batok sa uban, aron mopasaylo usab ang
inyong Amahan nga anaa sa langit sa inyong mga kalapasan.
26 (Ang labing maayo nga karaang kopya niini nga bersikulo
giwala (tan-awa sa Mat. 6: 15)) Mar. 11: 26 Apan kung dili
kamo mopasaylo, dili usab mopasaylo sa inyong mga sala ang
Amahan ninyo nga atua sa langit. **27** Namalik sila pag-usab
sa Jerusalem. Samtang si Jesus naglakaw didto sa templo,
ang mga pangulo nga pari, mga manunulat sa balaod, ug ang
tanang mga kadagkoan miduol kaniya. **28** Gisultihan nila siya,
“Pinaagi sa unsang katungod gibuhat mo kining mga butanga,
ug kinsa ang naghatag kanimo sa katungod sa pagbuhat
niana?” **29** Giingnan sila ni Jesus, “Pangutan-on ko kamo
sa usa ka pangutana. Sultihi ako ug tug-anan ko usab kamo
kung sa unsa nga katungod gibuhat ko kining mga butanga.
30 Ang bawtismo ni Juan, gikan ba kadto sa langit o gikan
sa tawo? Tubaga ako.” **31** Naghisgot sila taliwala sa ilang
kaugalingon ug naglalis nga nag-ingon, “Kung moingon kita
nga 'Gikan sa langit'—moingon siya nga, 'Nganong wala man
lagi kamo motuo kaniya?' **32** Apan kung moingon kita nga,
'Gikan sa tawo'”—nangahadlok sila sa katawhan tungod kay
giila nila nga si Juan usa ka propeta. **33** Unya mitubag sila
kang Jesus nga miingon, “Wala kami masayod.” Unya misulti
si Jesus kanila, “Dili usab ako motug-an kaninyo kung unsa
nga katungod gibuhat ko kining mga butanga.”

12 Unya si Jesus nagsugod sa pagtudlo kanila sa
sambingay. Siya miingon, “Adunay tawo nga nagtanom
sa parasan, nagbutang ug koral palibot niini, ug nagkalot ug
bangag aron pug-anan sa paras. Unya iya kining gibutangan
ug tore nga bantayanan ug unya gipaatiman niya ang parasan
sa mga tigpatubo ug paras. Unya miadto siya sa layo. **2** Sa
tukmang panahon, nagpadala siya ug sulugoon didto sa mga
tigpatubo ug paras aron modawat siya sa pipila nga bunga
gikan sa parasan. **3** Apan ila siyang gidakop, gikulata, ug
gipapa-uli nga walay dala. **4** Nagpadala usab siya didto kanila
ug lain pang sulugoon, ug ilang gisamad samaran ang iyang
ulo ug gipakaulawan. Nagpadala na usab siya ug lain nga
sulugoon, ug kini ilang gipatay. **5** Ilang gitagad ang daghan sa
samang paagi, gikulata ang pipila ug ang uban gipatay. **6**
Aduna pa siyay usa ka tawo nga nahibilin aron ipadala, ang
hinigugmang anak nga lalaki. Siya mao ang kataposan nga
iyang ipadala ngadto kanila. Nag-ingon siya “Tahuron gayod
nila ang akong anak.” **7** Apan ang mga saop nag-ingnanay
sa matag usa “Kini ang manununod. Dali, ato siyang patyon,
ug ang mapanunod atong maangkon.” **8** Ila siyang gidakop,
gipatay, ug gilabay sa gawas sa parasan. **9** Busa, unsa man
ang buhaton sa tag-iya sa parasan? Siya moadto ug pouhon
ang mga tigpatubo sa paras ug ang parasan ihatag niya didto
sa uban. **10** Wala ba kamo makabasa niining kasulatan? 'Ang
bato nga gisalikway sa magtutukod, nahimo nga patukoranan.
11 Kini naggikan sa Ginoo ug kahibulongan kini sa atong
mga mata.'” **12** Sila nangita ug paagi sa pagdakop kang
Jesus, apan nahadlok sila sa katawhan, kay sila nasayod nga
nagsulti siya sa sambingay batok kanila. Busa mibiya sila ug
nagpalayo. **13** Unya sila nagpadala didto kaniya sa pipila
ka Pariseo ug pipila ka mga sakop ni Herodes, sa pagbitik
kaniya sa iyang gipamulong. **14** Sa dihang sila miabot, sila
misulti ngadto kaniya, “Magtutudlo, nasayod kami nga wala
ka magpakabana sa gisulti sa uban, ug wala ka nagpihig sa
matag usa ka tawo. Ikaw nanudlo sa kamatuoran sa pamaagi
sa Dios. Uyon ba kini sa balaod nga mobayad ug buhis ngadto
kang Cesar o dili? Mobayad ba kita o dili?” **15** Apan nasayod si
Jesus sa ilang pagpakaaron-ingnon ug siya nag-ingon kanila,
“Nganong gisulayan ako ninyo? Dad-i ako ug denario aron ako
kining tan-awon.” **16** Sila nagdala ug usa ngadto kang Jesus.
Siya miingon kanila, “Kinsang hulagway ang nakasulat niini?”
Sila nag-ingon “kang Cesar.” **17** Si Jesus nag-ingon, “Ihatag
kang Cesar ang mga butang nga iya kang Cesar, ug sa Dios
ang mga butang nga iya sa Dios.” Sila natingala kaniya. **18**
Unya ang mga Saduceo miduol kaniya, sila nga nagsulti nga
walay pagkabanhaw. Sila nangutana kaniya, nga nag-ingon,
19 “Magtutudlo, si Moises nagsulat alang kanato, 'Kung ang
igsoong lalaki mamatay ug nabiyaan ang iyang asawa, apan
wala siya makabaton ug anak, ang lalaki kinahanglan mokuha
sa asawa sa iyang igsoon, ug mobaton ug anak alang sa iyang
igsoong lalaki.' **20** Adunay pito ka managsoong lalaki; ang una
nangasawa ug unya namatay, nibiya nga walay anak. **21** Unya
ang ikaduha nakigminyo sa babaye ug namatay, nibiya nga
walay anak. Ug ang ikatulo mao gihapon. **22** Ang pito mibiya
nga walay mga anak. Sa kataposan niining tanan ang babaye
namatay usab. **23** Panahon sa pagkabanhaw, sa dihang sila
mabuhi pag-usab, kang kinsa nga asawa ang babaye? Kay
ang tanang pito ka managsoong lalaki nakapangasawa man
kaniya.” **24** Si Jesus miingon, “Dili ba kini mao ang hinungdan
nga nangasayop kamo, tungod kay wala kamo masayod sa
kasulatan ug sa gahom sa Dios? **25** Kay sa dihang sila mabuhi
gikan sa mga patay, sila dili na magminyoay, o tugotan nga
mangasawa, apan sila sama na sa mga anghel sa langit.
26 Apan mahitungod sa mga namatay, nga sila mabuhi,
wala ba kamo makabasa sa basahon ni Moises, sa gisaysay
mahitungod sa sampinit, giunsa sa Dios sa pagpakigsulti
kaniya ug nag-ingon, 'Ako ang Dios ni Abraham, ang Dios

ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob?'" **27** Dili siya Dios sa mga
patay, apan sa mga buhi. Nasayop gayod kamo." **28** Ang usa
sa mga manunulat sa balaod miduol ug naminaw sa ilahang
panaghisgotanay; siya nakakita nga si Jesus mitubag kanila
nga maayo. Siya nangutana kaniya, "Unsa nga kasugoan ang
labing mahinungdanon sa tanan?" **29** Si Jesus mitubag, "Ang
labing mahinungdanon mao kini, 'Pamati, Israel, ang Ginoo
nga atong Dios, ang Ginoo usa lamang. **30** Kinahanglan
higugmaon ninyo ang Ginoo nga inyong Dios sa tibuok ninyo
nga kasingkasing ug tibuok ninyo nga kalag, sa tibuok ninyo
nga hunahuna, ug sa tibuok ninyo nga kusog.' **31** Ang ikaduha
nga sugo mao kini, 'Kinahanglan higugmaon ninyo ang inyong
silingan sama sa inyong kaugalingon,' Wala nay makalabaw
niining maong mga kasugoan." **32** Ang manunulat sa balaod
nag-ingon, "Maayong, magtutudlo! Tinuod gayod ang imong
giingon nga ang Dios usa lamang, ug nga wala nay lain gawas
kaniya. **33** Sa paghigugma kaniya sa tibuok natong kasing-
kasing ug tibuok nato nga salabotan ug tibuok nato nga kusog,
ug sa paghigugma sa silingan sama sa kaugalingon, kini
labaw pa sa mga halad nga sinunog ug sakripisyo." **34** Sa
dihang si Jesus nakakita nga naghatag siya ug maayong
tubag, siya nag-ingon kaniya, "Dili ka halayo sa gingharian
sa Dios." Pagkahuman niana wala na gayoy nangahas sa
pagpangutana kang Jesus sa daghang mga pangutana. **35**
Si Jesus nanudlo didto sa templo, ug siya mitubag ngadto
kanila ug miingon, "Giunsa kini nga ang mga manunulat sa
balaod nagsulti nga ang Cristo anak ni David? **36** Si David
sa iyang kaugalingon, pinaagi sa Balaang Espiritu, miingon,
'Ang Ginoo nag-ingon ngadto sa akong Ginoo, lingkod dinhi
sa akong tuong kamot, hangtod nga himuon kung tumbanan
ang imong mga kaaway.' **37** Si David sa iyang kaugalingon
nagtawag kang Cristo 'Ginoo', busa naunsa nga siya anak ni
David?" Ang dakong pundok sa katawhan naminaw kaniya
uban sa kalipay. **38** Sa iyang pagpanudlo si Jesus miingon,
"Pagbantay sa mga manunulat sa balaod, kinsa nagtinguha
sa paglakaw nga nagbisti ug tag-as, ug buot sila sa pinasahi
nga mga pag-abiabi diha sa mga merkado, **39** ug sa mga
nahauna nga lingkoranan sa labaw sa mga sinagoga, ug sa
mga nahaunang dapit sa mga pista. **40** Ila usab nga giilog
ang balay sa mga balo, ug nag-ampo sila sa tag-as kaayo
aron ipakita sa mga tawo. Kini makadawat ug labing dako
nga silot." **41** Unya si Jesus milingkod atbang sa kahon nga
halaran sa dapit sa templo; nagtan-aw siya sa mga tawo nga
naghulog sa ilang salapi didto sa kahon. Ug daghan ang mga
dato nga tawo nga nagbutang ug dagko nga kantidad sa
salapi. **42** Unya ang kabos nga babaye nga balo miduol ug
mibutang sa duha kadako, kantidad ug duha ka sentabo. **43**
Gitawag ni Jesus ang iyang mga disipulo ug giingnan niya
sila, "Sa pagkatinuod sultihan ko kamo nga, kining kabos nga
babayeng balo nagbutang ug labaw pa kay kanila ngadto
sa kahon nga halaran. **44** Silang tanan naghatag ug sobra
sa ilang kadagaya. Apan kining babaye nga balo gawas sa
iyang kakabos, nagbutang sa tanan niya nga salapi nga iyang
ikabuhi."

13 Samtang si Jesus naglakaw palayo gikan sa templo,
usa sa iyang mga disipulo miingon kaniya, "Magtutudlo,
tan-awa ang maanindot nga mga bato ug mga dagkong
binalay!" **2** Siya miingon ngadto kaniya, "Nakita mo ba kining
mga dagkong binalay? Walay usa ka bato nga mahibilin sa
lain nga dili mahugno." **3** Sa paglingkod niya sa Bukid sa
mga Olibo atbang sa templo, si Pedro, Santiago, Juan, ug
Andres nangutana kaniya sa tago, **4** "Sultihi kami, kanus-
a man kining mga butanga mahitabo? Unsa man ang mga
timailhan kung kining tanang mga butanga hapit na mahitabo?"
5 Si Jesus misugod sa pagsulti ngadto kanila, "Pag-amping
nga walay bisan usa kaninyo nga mahisalaag. **6** Daghan
ang moabot sa akong ngalan ug moingon, 'ako siya,' ug sila
maggiya sa pagpahisalaag sa kadaghanan. **7** Sa dihang
makadungog kamo sa mga gubat ug mga hungihong sa mga
gubat, ayaw kabalaka; kay kining mga butanga kinahanglan
nga mahitabo, apan dili pa kini mao ang kataposan. **8** Kay
ang mga nasod mobarog batok nasod, ug gingharian batok
gingharian. Adunay mga linog sa daghang mga dapit, ug
mga kagutom. Kini ang mga sinugdanan sa pagkatawo sa
mga kasakit. **9** Pagbantay kamo. Kamo igatugyan nila didto
sa mga konseho, ug kamo latoson sa mga sinagoga. Kamo
magabarog atubangan sa mga gobernador ug sa mga hari
alang sa akong kaayohan, isip usa ka pagpamatuod ngadto
kanila. **10** Apan ang ebanghelyo kinahanglan iwali una sa
tanang mga kanasoran. **11** Sa dihang dakpon na nila kamo
ug itugyan, ayaw kabalaka kung unsa ang inyong isulti. Kay
nianang orasa, kung unsa ang inyong gikinahanglan isulti
igahatag kaninyo; kini dili na kamo ang magsulti, apan ang
Balaang Espiritu. **12** Ang igsoong lalaki magatugyan sa
igsoong lalaki ngadto sa kamatayon, ug ang amahan sa iyang
anak. Ang mga anak mobarog batok sa ilang mga ginikanan
ug maoy hinungdan nga sila mabutang sa kamatayon. **13**
Kamo pagadumtan sa tanan tungod sa akong ngalan. Apan
kung kinsa kadtong molahutay sa kataposan, kanang tawhana
maluwas. **14** Sa dihang makakita kamo sa dulumtanan nga
biniyaan nga mobarog kung diin kini dili angay magabarog
(tugoti nga ang magbabasa makasabot), tugoti kadtong anaa
sa Judea nga mokalagiw didto sa mga kabukiran, **15** pasagdi
siyang atua sa atop sa dili na pagkanaog didto sa balay, o
pagkuha sa tanang butang pagawas niini, **16** ug pasagdi siya
nga anaa sa uma sa dili na pagbalik aron sa pagkuha sa
iyang kupo. **17** Apan alaot kadtong adunay anak ug kadtong
nagpasuso sa mga bata nianang mga adlawa! **18** Pag-ampo
nga kini dili mahitabo sa tingtugnaw. **19** Kay adunay dakong
kasakitan, nga wala pa gayod nahitabo sukad sa sinugdanan,
sa pagbuhat sa Dios sa kalibotan, hangtod karon, dili, ni dili
na gayod mahitabo pag-usab. **20** Gawas kung ang Ginoo
ipamubo ang mga adlaw, walay unod nga maluwas, apan
tungod sa mga pinili, kadtong iyang gipili, iyang gipamub-
an ang numero sa mga adlaw. **21** Unya kung si bisan kinsa
ang mosulti kaninyo, 'Tan-awa, ania na ang Cristo!' O, 'Tan-
awa, atua siya!' ayaw pagtuo niini. **22** Kay ang sayop nga
mga Cristo ug ang sayop nga mga propeta motungha ug
mohatag ug mga timailhan ug mga katingalahan, aron sa
paglimbong, kung mahimo, bisan pa sa pinili. **23** Pagbantay!
Gisulti ko na kaninyo kining tanang mga butanga sa wala pa
ang panahon." **24** Apan pagkahuman sa dakong kasakitan
nianang mga adlawa, ang adlaw mongitngit, ang bulan dili
na mohatag sa kahayag, **25** ang mga bituon mangahulog
gikan sa langit, ug ang mga gahom nga anaa sa kalangitan
mauyog. **26** Unya ilang makita ang Anak sa Tawo nga moabot
diha sa mga panganod uban ang dakong gahom ug himaya.
27 Unya iyang ipadala ang iyang mga anghel ug tigumon
niya ang iyang mga pinili gikan sa upat ka mga hangin,
gikan sa kinatumyan sa kalibotan ngadto sa kinatumyan sa
kawanangan. **28** Tun-i ang pagtulon-an gikan sa kahoy nga
igera. Sa dili madugay ang sanga mahimong mahumok ug
mabutangan na kini ug mga dahon, inyong masayran nga ang
ting-init duol na. **29** Busa usab, sa dihang kamo makakita

niining mga butang nga magakahitabo, masayran ninyo nga
siya duol na, anaa na gayod sa mga ganghaan. **30** Sa
pagkatinuod, ako mosulti kaninyo, kini nga kaliwatan dili pa
mangamatay hangtod nga kining mga butanga mahitabo. **31**
Ang langit ug ang kalibotan mangamatay, apan ang akong
mga pulong dili gayod mamatay. **32** Apan mahitungod nianang
adlawa o nianang taknaa, walay bisan usa nga masayod,
bisan ang mga anghel sa langit, ni bisan ang Anak, apan
ang Amahan. **33** Pagmabinantayon! Pagtukaw, tungod kay
wala kamo masayod kung unsa na kining panahona. Ang
pipila sa karaang panggamhanan nagbasa: Pagmabinantayon!
Pagtukaw ug pag-ampo, tungod kay.... **34** Kini sama sa usa
ka tawo nga mipanaw: mobiya siya sa iyang balay ug gibutang
niya ang iyang sulugoon nga maoy mobantay sa balay, matag-
usa sa iyang buluhaton. Ug iyang gimandoan ang magbalantay
magpabiling magtukaw. **35** Busa pagtukaw! Kay wala kamo
masayod kung kanus-a moabot ang agalon sa balay, kung sa
gabii ba, sa tungang gabii, sa tingtuktugaok ba sa manok, o sa
kabuntagon. **36** Kung moabot dayon siya, ayaw tugoti nga
makaplagan niya kamong nangatulog. **37** Unsa ang akong
gisulti kaninyo akong gisulti sa tanan: Pagtukaw!"

14 Kini duha ka adlaw na lamang sa dili pa moabot ang
Pagsaylo ug ang Kombira sa Tinapay nga Walay Patubo.
Ang mga pangulong pari ug ang mga scriba naghunahuna
kung unsaon nila pagdakop si Jesus sa hilom ug unya patyon
siya. **2** Kay sila nag-ingon, "Dili sa panahon sa kombira, aron
ang kagubot dili mahitabo taliwala sa katawhan." **3** Samtang
si Jesus atua sa Betany sa balay ni Simon nga sanglahon, sa
nagsandig siya sa kan-anan, miduol kaniya ang usa ka babaye
nga adunay alabastrong tibod nga mahal kaayong pahumot, sa
putling nardo. Gibuak niya ang tibod ug gibubo kini ngadto sa
ulo niya. **4** Apan adunay pipila nga nangasuko. Nagsultihanay
sila sa usag-usa ug miingon, "Unsa ang hinungdan nga kini
giusikan man? **5** Kini nga pahumot mamahimo unta nga
ibaligya kapin pa sa 300 ka denaryo, ug ihatag sa mga kabos."
Ug gibadlong nila siya. **6** Apan si Jesus miingon, "Pasagdi
siya. Nganong gisamok ninyo siya? Nakahimo siya ug usa
ka matahom nga butang alang kanako. **7** Kauban ninyo
kanunay ang kabos, ug bisan unsa ang iyong gitinguha kamo
makabuhat sa maayo ngadto kanila, apan kamo dili kanunay
anaa kanako. **8** Gibuhat niya kung unsa ang angay niyang
buhaton: gidihogan niya ang akong lawas alang sa paglubong.
9 Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, bisan diin ang ebanghelyo
igasangyaw sa tibuok kalibotan, kining gibuhat niining bayhana
pagahisgotan alang sa paghandom kaniya." **10** Unya si
Judas Iscariote, ang usa sa napulog duha, miadto sa mga
pangulong pari aron sa pagtugyan kaniya ngadto kanila. **11**
Sa pagkadungog sa mga pangulong pari niini, nalipay sila ug
nagsaad sa paghatag kaniya ug salapi. Nagsugod na siya
pagpangita ug kahigayonan aron sa pagtugyan kaniya ngadto
kanila. **12** Sa unang adlaw sa tinapay nga walay patubo,
sa paghalad nila sa nating karnero sa Pagsaylo, ang iyang
mga disipulo miingon kaniya, "Hain man ang buot nimong
adtoan namo aron sa pag-andam alang sa imong pagkaon
sa Pagsaylo nga panihapon?" **13** Nagpadala siya ug duha
sa iyang mga disipulo ug miingon kanila, "Adto ngadto sa
siyudad, ug ang usa ka tawo nga nagadala ug usa ka banga
nga tubig ang mosugat kaninyo. Sunod kaniya. **14** Kung diin
siya mosulod nga balay, sunod kaniya sa sulod ug sultihi ang
tag-iya sa balay nga, 'Ang magtutudlo nag-ingon, "Hain ang
akong lawak nga abotanan diin ako makigsalo sa Pagsaylo
kauban ang akong mga disipulo?' **15** Ipakita niya kaninyo ang
usa ka dakong sinangkapan nga lawak sa taas nga andam na.
Buhata ang pagpangandam alang kanato didto. **16** Ang mga
disipulo mibiya ug miadto sa siyudad; nakaplagan nila ang
tanan sumala sa iyang giingon ngadto kanila, ug giandam nila
ang Pagsaylo sa pagkaon. **17** Sa pagkagabii, miabot siya uban
ang napulog duha. **18** Samtang sila nagsandig sa kan-anan ug
nangaon, si Jesus miingon, "Sa pagkatinuod sultihan ko kamo,
nga ang usa kaninyo nga mikaon uban kanako magabudhi
kanako." **19** Naguol pag-ayo silang tanan, ug ang usag-
usa miingon kaniya, "Sigurado dili gayod ako?" **20** Si Jesus
mitubag ug miingon kanila, "Usa kini sa napulog duha, ang usa
karon nga nagtuslob sa tinapay uban kanako sa panaksan. **21**
Kay ang Anak sa Tawo moadto sa dalan sumala sa giingon sa
kasulatan mahitungod kaniya. Apan alaot kanang tawhana nga
nagbudhi sa Anak sa Tawo. Mas maayo unta kini kaniya kung
wala na lamang siya natawo." **22** Samtang nangaon sila, si
Jesus mikuha sa tinapay, gipanalanginan kini, ug gipikas-pikas
kini. Gihatag niya kini ngadto kanila ug miingon, "Dawata kini.
Mao kini ang akong lawas." **23** Gikuha niya ang usa ka kupa,
nagpasalamat, ug gihatag kini kanila, ug nanginom silang
tanan gikan niini. **24** Miingon siya kanila, "Mao kini ang akong
dugo sa pakigsaad, ang dugo nga iula alang sa kadaghanan.
25 Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, dili na ako moinom pag-
usab niining bunga sa paras, hangtod niadtong adlawa nga
magainom ako niini sa bag-o didto sa gingharian sa Dios." **26**
Sa nanag-awit na sila ug usa ka salmo, nangadto sila sa Bukid
sa mga Olibo. **27** Miingon si Jesus kanila, "Kamong tanan
mobiya tungod kanako, kay kini nahisulat, 'Pagabunalan ko
ang magbalantay ug ang mga karnero magkatibulaag.' **28**
Apan human sa akong pagkabanhaw, mag-una ako kaninyo
didto sa Galilea. **29** Si Pedro miingon kaniya, "Bisan kung ang
tanan mobiya, dili gayod ako." **30** Si Jesus miingon kaniya,
"Sa pagkatinuod sultihan ko ikaw, nga niining gabhiona, sa dili
pa motuktugaok ang manok sa makaduha, ilimod mo na ako
sa makatulong higayon." **31** Apan si Pedro miingon, "Kung ako
mamatay man uban kanimo, dili ko ikaw ilimod." Silang tanan
naghimo sa samang saad. **32** Sila miabot sa dapit nga gitawag
ug Getsemane, ug si Jesus miingon sa iyang mga disipulo,
"Lingkod dinhi samtang ako mag-ampo." **33** Gidala niya sila
Pedro, Santiago, ug Juan uban kaniya, ug misugod sa pagsubo
ug naguol pag-ayo. **34** Miingon siya kanila, "Ang akong kalag
nagmasulob-on pag-ayo, bisan sa kamatayon. Pabilin dinhi
ug pagtukaw." **35** Milakaw si Jesus ug diyutay sa unahan,
mihapa sa yuta, ug nag-ampo siya, kung mahimo, nga kining
taknaa molabay unta gikan kaniya. **36** Siya miingon, "Abba,
Amahan, ang tanang butang mahimo nimo. Kuhaa kining kupa
gikan kanako. Apan dili ang akong kabubut-on, kondili ang
imo." **37** Mibalik siya ug nakaplagan sila nga nangatulog,
ug siya miingon kang Pedro, "Simon, nakatulog ka ba? Dili
ba gayod ikaw makatukaw sa usa lamang ka takna? **38**
Pagtukaw ug pag-ampo aron nga kamo dili mahisulod ngadto
sa panulay. Ang espiritu andam gayod, apan luya ang unod.
39 Mipalayo na usab siya ug nag-ampo, ug gigamit niya ang
samang mga pulong. **40** Mibalik na usab siya ug nakaplagan
sila nga nangatulog, kay nangaloya na pag-ayo ang ilang
mata ug wala sila masayod kung unsa ang ikasulti ngadto
kaniya. **41** Miduol siya sa makatulong higayon ug miingon
kanila, "Nangatulog pa gihapon kamo ug namahulay? Igo na!
Miabot na ang takna. Tan-awa! Ang Anak sa Tawo igatugyan
sa mga kamot sa mga makasasala. **42** Panindog, manlakaw
na kita. Tan-awa, ang usa sa magbudhi kanako nagkaduol na.
43 Dihadiha, samtang nagasulti pa siya, si Judas, ang usa sa

napulog duha, miabot, ug ang dakong panon sa katawhan
uban kaniya nga adunay mga espada ug mga puspos, gikan
sa mga pangulong pari, mga scriba, ug ang mga kadagkoan.
44 Karon ang magbubudhi niya mihatag kanila ug ilhanan,
nga miingon, “Si kinsa ang akong halokan, mao na kana siya.
Dakpa siya ug dad-a siya ubos sa pagbantay.” **45** Sa pag-
abot ni Judas, dihadiha miduol siya kang Jesus, ug miingon,
“Rabbi!” Ug mihalok siya kaniya. **46** Unya gigunitan nila ang
iyang mga kamot ug gidakop siya. **47** Apan ang usa kanila nga
nagtindog sa duol mihulbot sa iyang espada ug mitigbas sa
sulugoon sa labaw nga pari ug naputol ang iyang dalunggan.
48 Si Jesus miingon kanila, “Nanganhi ba kamo, ingon nga
batok sa usa ka tulisan, nga inubanan man sa mga espada ug
mga puspos alang sa pagdakop kanako?” **49** Sa adlaw-adlaw
nga ako kauban pa ninyo ug ako nagatudlo ngadto sa templo,
wala ninyo ako dakpa. Apan mahitabo kini aron matuman
gayod ang kasulatan. **50** Ug ang tanan nga kauban ni Jesus
mibiya kaniya ug mikalagiw. **51** Ang usa ka batan-on nga
lalaki misunod kaniya, nga nagsul-ob lamang ug usa ka lino
nga panapton nga giputos palibot kaniya; **52** gidakop nila siya
apan nabilin niya didto ang lino nga panapton ug midagan siya
palayo kanila nga hubo. **53** Gipangulohan nila si Jesus ngadto
sa labaw nga pari. Nagtigom didto uban kaniya ang tanan nga
mga pangulong pari, ang mga kadagkoan, ug ang mga scriba.
54 Karon si Pedro misunod kaniya gikan sa layo, hangtod
sa hawanan sa labaw nga pari. Milingkod siya tapad sa mga
guwardiya, nga nagadangdang duol sa kalayo. **55** Karon
ang mga pangulong pari ug ang tibuok Konseho nagapangita
ug pagpamatuod batok kang Jesus aron itugyan nila siya
ngadto sa kamatayon. **56** Apan wala sila makakaplag niini.
Kay daghan ang nanagdala sa bakak nga pagpamatuod batok
kaniya, apan bisan ang ilang pagpamatuod wala magka-uyon.
57 Ang pipila mitindog ug nagdala sa bakak nga pagpamatuod
batok kaniya; miingon sila, **58** “Nakadungog kami nga siya
nag-ingon, “Gubaon ko kining temploha nga hinimo sa mga
kamot, ug sulod sa tulo ka adlaw pagatukoron ko ang lain
nga dili binuhat sa mga kamot.”’ **59** Apan bisan ang ilang
pagpamatuod wala magka-uyon. **60** Ang labaw nga pari
nagtindog taliwala kanila ug nangutana kang Jesus, “Wala ka
bay ikatubag? Unsa man kining ginapamatud-an sa mga tawo
batok kanimo?” **61** Apan siya nagahilom ug wala mitubag
bisan usa. Ang labaw nga pari nangutana kaniya pag-usab
ug miingon, “Ikaw ba si Cristo, ang anak nga Bulahan?” **62**
Si Jesus miingon, “Ako. Ug makita ninyo ang Anak sa Tawo
nga magalingkod sa gamhanan nga tuong kamot ug moabot
inubanan sa mga panganod sa langit.” **63** Gigisi sa labaw
nga pari ang iyang mga bisti ug miingon, “Nanginahanglan pa
ba kita ug mga saksi? **64** Nadungog ninyo ang pagpasipala.
Unsa man ang inyong hukom?” Ug silang tanan nagkahiusa
nga naghukom kaniya nga angay sa kamatayon. **65** Ang pipila
misugod sa pagluwa kaniya ug mitabon sa iyang dagway
ug mihapak kaniya ug miingon, “Tag-ana!” Ang mga opisyal
nagkuha kaniya ug naglatos kaniya. **66** Samtang si Pedro
anaa sa silong sa hawanan, ang usa sa mga sulogoon nga
babaye sa labaw nga pari miduol kaniya. **67** Nakita niya si
Pedro nga nagtindog duol sa kalayo aron mainitan, ug siya
mitutok kaniya. Unya miingon siya, “Ikaw usab kauban ni
Jesus nga Nazareno.” **68** Apan siya milimod niini, nga nag-
ingon, “Ako wala makaila ni wala makasabot kung unsa ang
imong gipanulti.” Unya migawas siya sa hawanan. Ang pipila
sa mga sinulat midugang, “Ug ang manok mituktugaok,” apan
ang pinakamaayong mga sinulat wala niining pulong. **69**
Apan ang sulugoon didto nakakita kaniya ug misugod na
usab sa pag-ingon niadtong mga nagatindog didto, “Kining
tawhana usa kanila!” **70** Apan gilimod niya kini pag-usab.
Sa pagkataodtaod kadtong nanagtindog didto nag-sulti kang
Pedro, “Sa pagkatinuod ikaw usa kanila, kay ikaw usab taga
Galilea.” **71** Apan siya misugod sa iyang kaugalingon sa
pagpanunglo ug pagpanumpa, “Wala gayod ako makaila
niining tawhana nga inyong giingon.” **72** Unya ang manok
mituktugaok sa makaduhang higayon. Unya nahinumdoman
ni Pedro ang mga gipamulong kaniya ni Jesus: “Sa dili pa
motuktogaok ang manok sa makaduha, igalimod mo na ako sa
makatulong higayon.” Ug siya nahugno pag-ayo ug mihilak.

15 Sayo sa kabuntagon ang mga pangulong pari nagtigom
kauban ang mga kadagkoan ug mga scriba ug ang
tibuok Hukmanan. Unya gigapos nila si Jesus ug gidala
palayo. Gitugyan nila siya kang Pilato. **2** Si Pilato nangutana
kaniya, “Ikaw ba ang Hari sa mga Judio?” Siya mitubag
kaniya, “Giingon mo na.” **3** Ang mga pangulong pari nagpakita
sa daghang mga sumbong batok kang Jesus. **4** Si Pilato
nangutana pag-usab kaniya, “Dili ka ba motubag? Tan-awa
daghan kaayong sumbong nga ilang gidala batok kanimo.
5 Apan si Jesus wala gihapon mitubag kang Pilato, ug
kana nakapahibulong kaniya. **6** Karon sa panahon sa pista
nabatasan ni Pilato nga magpagawas ngadto kanila ug usa
ka binilanggo, ang binilanggo nga ilang pangayoon. **7** Didto
sa bilanggoan uban sa mga masinupakon, sa taliwala sa
mga nakapatay nga naghimo sa ilang bahin sa pagsupak,
ang usa ka tawo nga ginganlan ug Barabbas. **8** Ang panon
sa katawhan miadto kang Pilato ug misugod sa paghangyo
kaniya nga pagahimoon niya alang kanila ang sama sa miagi.
9 Si Pilato mitubag kanila ug miingon, “Buot ba kamo nga
pagabuhian ko kaninyo ang Hari sa mga Judio?” **10** Kay
nasayod siya nga tungod sa kasina gitugyan si Jesus ngadto
sa mga pangulong pari. **11** Apan ang mga pangulong pari
nagsugyot sa katawhan sa pagsinggit nga kinahanglan buhian
si Barabbas. **12** Si Pilato mitubag kanila pag-usab ug miingon,
“Nan, unsa man ang akong buhaton sa Hari sa mga Judio?”
13 Sila misinggit pag-usab, “Ilansang siya sa krus!” **14** Si
Pilato miingon kanila, “Unsa man ang sayop niyang nabuhat?
Apan misinggit hinoon sila ug pag-ayo, “Ilansang siya sa krus.”
15 Si Pilato buot makapahimuot sa katawhan, busa iyang
gibuhian si Barabbas ngadto kanila. Gihampak niya si Jesus
ug unya gitugyan siya aron ilansang sa krus. **16** Gidala siya sa
mga sundalo sulod sa hawanan (ang kuta sa mga sundalo),
ug gitigom nila ang tibuok kasundalohan. **17** Gisul-oban nila
si Jesus ug dagtom-pula nga kupo, ug nagsapid sila sa usa
ka purong-purong nga tunokon ug gibutang kini kaniya. **18**
Nagsugod sila sa pagyukbo kaniya ug miingon, “Mabuhi, ang
Hari sa mga Judio!” **19** Gibunalan nila ang iyang ulo sa usa ka
bagakay ug giluwaan siya. Ug nangluhod sila sa atubangan
niya sa pagsimba. **20** Sa diha nga sila nagbugalbugal kaniya,
gihukasan nila siya sa dagtom-pula nga kupo ug gisul-ob
kaniya ang iyang kaugalingong bisti, ug unya gihatod siya
sa gawas aron ilansang siya sa krus. **21** Nagpugos sila sa
usa ka lumalabay aron sa pag-alagad, usa sa ning-abot gikan
sa nasod, ang usa ka tawo nga ginganlag Simon nga taga
Cyrene (ang amahan ni Alexander ug Rufus); gipugos nila
siya sa pagpas-an sa krus ni Jesus. **22** Ang mga sundalo
nagdala kang Jesus sa dapit nga ginganlan ug Golgota (nga
sa ato pa, Dapit sa Kalabira). **23** Ug gihatagan nila siya ug
bino nga sinagolan ug mirra, apan wala siya nag-inom niini.
24 Gilansang nila siya sa krus ug gibahinbahin ang iyang bisti

pinaagi sa pagripa aron sa pagkahibalo kung unsa ang bahin
nga makuha sa matag sundalo. **25** Mao kini ang ikatulong
takna sa paglansang kaniya sa krus. **26** Gisulat ang usa ka
ilhanan ang sumbong batok kaniya, “ANG HARI SA MGA
JUDIO.” **27** Gilansang nila uban kaniya ang duha ka tulisan,
ang usa sa tuo niya ug ang usa sa iyang wala. **28** Ang pinaka
karaang mga kopya wala malakip ang bersikulo 28 (tan-awa
ang Lucas 22: 3), vs 28, Ug natuman ang kasulatan nga nag-
ingon, 'Kauban siya sa mga malinapason.' **29** Kadtong mga
nangagi nagbiay-biay kaniya, naglingolingo sa ilang ulo ug
nag-ingon, “Aha! Ikaw nga moguba sa templo ug motukod
niini pag-usab sulod sa tulo ka adlaw, **30** luwasa ang imong
kaugalingon ug kanaog diha sa krus!” **31** Sa samang paagi
uban sa usag-usa ang mga pangulong pari nagbugalbugal
kaniya, kauban ang mga scriba, ug miingon, “Giluwas niya
ang uban, apan dili siya makaluwas sa iyang kaugalingon. **32**
Pakanaoga gikan sa krus ang Cristo, ang Hari sa Israel, aron
makakita ug makatuo kita.” Ug kadtong gilansang sa krus uban
kaniya nagtamay usab kaniya. **33** Sa ikaunom nga takna, ang
kangitngit miabot sa tibuok kayutaan hangtod sa ikasiyam
nga takna. **34** Sa ikasiyam nga takna si Jesus misinggit sa
makusog nga tingog, “Eloi, Eloi, lama sabachthani?” nga
gihubad, “Dios ko, Dios ko, nganong gibiyaan mo man ako?”
35 Ang pipila sa mga nagatindog didto, nakadungog niini ug
miingon, “Tan-awa, nanawag siya kang Elias.” **36** May usa
nga midagan, gibutangan ug suka ang spongha, gibutang
kini sa usa ka bagakay, ug gihatag kini kaniya aron imnon.
Ang tawo miingon, “Tan-awon ta kung moanhi ba si Elias sa
pagkuha kaniya.” **37** Unya si Jesus misinggit sa makusog
nga tingog ug namatay. **38** Ang tabil sa templo nabahin sa
duha gikan sa taas paubos. **39** Ug sa nakita sa kapitan nga
mitindog ug mitan-aw kang Jesus nga siya patay na niining
paagi, miingon siya, “Tinuod gayod nga kining tawhana Anak
sa Dios.” **40** Aduna usab mga babaye didto nga mitan-aw
sa halayo. Lakip kanila mao si Maria Magdalena, si Maria
(ang inahan ni Santiago nga manghod ug si Joses), ug si
Salome. **41** Sa dihang didto siya sa Galilea nagsunod sila
kaniya ug nag-alagad kaniya. Daghan pang kababainhan usab
ang nanungas ngadto kaniya sa Jerusalem. **42** Sa pag-abot sa
kagabhion, tungod kay mao kini ang adlaw sa pagpangandam,
kana mao, ang adlaw sa dili pa ang Adlaw nga Igpapahulay,
43 miadto didto si Jose nga taga Arimatea, tinahod siya nga
sakop sa Konseho, nga nagpaabot sa gingharian sa Dios.
Maisogon siyang miadto kang Pilato ug gipangayo ang lawas
ni Jesus. **44** Nahibulong si Pilato kung namatay na ba gayod
si Jesus; gipatawag niya ang kapitan ug gipangutana siya
kung si Jesus patay na. **45** Sa dihang nasayran sa kapitan
nga siya patay na, gihatag niya ang lawas ngadto kang Jose.
46 Mipalit si Jose ug panapton nga lino. Gikuha niya siya
paubos gikan sa krus, giputos siya sa panapton nga lino, ug
gilubong siya sa lubnganan nga gikan sa tiniltil nga bato. Unya
giligid niya ang usa ka bato sa agianan pasulod sa lubnganan.
47 Si Maria Magdalena ug Maria nga inahan ni Joses nakakita
sa dapit diin gilubong si Jesus.

16 Sa nahuman na ang Adlaw nga Igpapahulay, si Maria
Magdalena ug si Maria nga inahan ni Santiago, ug
si Salome, namalit ug mga pahumot, aron sa pag-adto ug
pagdihog nila sa lawas ni Jesus alang sa paglubong. **2** Sa sayo
kaayo sa unang adlaw sa semana, miadto sila sa lubnganan
sa pagsubang sa adlaw. **3** Nagsultihanay sila sa matag-usa,
“Kinsa man ang magaligid sa bato alang kanato gikan sa
agianan sa lubnganan?” **4** Sa pagtan-aw nila, nakita nila nga
adunay tawo nga miligid sa dako kaayong bato. **5** Misulod
sila sa lubnganan ug nakita ang usa ka batan-ong lalaki nga
nagsul-ob sa maputing bisti, nga naglingkod sa tuong bahin,
ug nahibulong sila. **6** Miingon siya kanila, “Ayaw kahadlok.
Gipangita ninyo si Jesus, nga Nazareno, nga gilansang sa
krus. Nabanhaw siya! Wala na siya dinhi. Tan-awa ang dapit
nga gibutangan kaniya. **7** Apan panlakaw kamo, sultihi ang
mga disipulo ug si Pedro nga siya magauna kaninyo didto sa
Galilea. Didto makita ninyo siya, sama sa gisulti niya kaninyo.”
8 Migawas sila ug midagan gikan sa lubnganan; kay nangurog
sila ug nahibulong. Wala sila nagsulti ug bisan unsa kang
bisan kinsa tungod kay hilabihan ang kahadlok nila. **9 (note:
The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark
16:9-20.)** Ang labing maayo ug karaan nga mga kopya wala
maglakip sa Marcos 16: 9-20 Sa sayo sa unang adlaw sa
semana, human siya nabanhaw, nagpakita siya pag-una kang
Maria Magdalena, nga gihinginlan niya sa pito ka demonyo. **10**
Miadto siya ug gisultihan kadtong kauban niya, samtang sila
nagbangotan ug nanghilak. **11** Nakadungog sila nga siya buhi
ug nakit-an niya siya, apan wala sila mituo. **12** (Tan-awa ang
sinulat sa bersikulo 9) Human niining mga butanga nagpakita
siya sa laing dagway sa duha ka tawo, samtang nagalakaw
sila paingon sa nasod. **13** Nangadto sila ug gisultihan ang
nahibiling disipulo, apan wala sila mituo kanila. **14** (Tan-awa
sa sinulat sa bersikulo 9) Unya sa wala madugay nagpakita si
Jesus ngadto sa napulo ug usa samtang nagsandig sila sa
lamesa, ug gibadlong niya sila sa ilang pagkawalay pagtuo
ug pagkagahi sa kasingkasing, tungod kay wala sila motuo
niadtong nakakita kaniya human siya mabanhaw gikan sa
mga patay. **15** Miingon siya kanila, “Lakaw ngadto sa tibuok
kalibotan, ug isangyaw ang ebanghelyo sa tanang binuhat. **16**
Siya nga motuo ug magpabawtismo maluwas, ug siya nga
dili motuo pagahukman sa silot. **17** (Tan-awa sa sinulat sa
bersikulo 9) Kining mga ilhanan magauban niadtong motuo. Sa
akong ngalan pagahinginlan nila ang mga demonyo. Magasulti
sila sa bag-ong mga pinulongan. **18** Magapunit sila sa mga
bitin uban sa ilang mga kamot, ug kung moinom sila sa bisan
unsa nga makapatay dili kini makadaot kanila. Magatapion
sila sa ilang mga kamot ngadto sa masakiton, ug mamaayo
sila.” **19** (Tan-awa ang sinulat sa bersikulo 9) Human sa
pagsulti sa Ginoo ngadto kanila, gibayaw siya ngadto sa
langit ug milingkod sa tuong kamot sa Dios. **20** Mibiya ang
mga disipulo ug nagsangyaw bisan asa, samtang ang Dios
nagapamuhat uban kanila ug nagpamatuod sa pulong pinaagi
sa mga milagrosong mga ilhanan nga misunod.

Lucas

1 Daghang mga tawo misulay pagsulat ug mga taho
mahitungod sa mga butang nga nahitabo taliwala kanamo.
2 Kadtong mga nakasaksi sukad sa sinugdan ug nahimong
mga sulugoon sa pulong, ang nagtaho kanamo. 3 Busa, kini
usab daw maayo alang kanako, sa pagsusi sa tanang butang
sa tukma gayod gikan pa sa sinugdanan, aron kini mahisulat
alang kanimo, labing halangdong Teofilo. 4 Buot nako nga
ikaw mahibalo sa tinuod nga mga butang nga imong igatudlo.
5 Sa panahon ni Herodes, nga hari sa Judea, adunay usa
ka pari nga ginganlan ug Zacarias, gikan sa laray ni Abijah.
Ang iyang asawa naggikan sa mga babayeng anak ni Aaron,
ug siya si Elizabet. 6 Matarong silang duha atubangan sa
Dios, ug naglakaw nga matul-id sa tanang kasugoan ug mga
kalagdaan sa Ginoo. 7 Apan wala sila nakabaton ug mga
anak, tungod kay si Elizabet apuli man, ug sila mga tigulang na
kaayo. 8 Usa ka adlaw niana samtang si Zacarias nagabuhat
sa iyang katungdanan ingon nga usa ka pari atubangan sa
Dios sa han-ay sa iyang buluhaton, 9 ang mga pari nagsunod
sa ilang tulumanon ug nagpili kaniya pinaagi sa ripa aron
pagsulod sa templo sa Ginoo ug pagsunog sa insenso. 10 Ang
tibuok katilingban sa katawhan nag-ampo gawas sa templo
sa pag-abot sa takna sa pagsunog sa insenso. 11 Ang usa
ka anghel sa Ginoo nagpakita kaniya, nga nagtindog sa tuo
nga kiliran sa halaran sa insenso. 12 Si Zacarias nakuyawan
sa pagkakita kaniya, ug nahadlok pag-ayo. 13 Apan ang
anghel miingon kaniya, “Ayaw kahadlok, Zacarias, tungod kay
gidungog ang imong pag-ampo. Ang imong asawa, nga si
Elizabet, magmabdos ug batang lalaki, ug imo siyang nganlag
Juan. 14 Kamo makabaton sa kalipay ug magmalipayon
tungod kaniya, ug daghang mga tawo ang magmaya sa iyang
pagkahimugso. 15 Kay siya mahimong bantugan sa panan-
aw sa Ginoo, ug dili siya moinum ug bino o maisog nga
ilimnon. Mapuno siya sa Balaang Espiritu, bisan anaa pa siya
sa sabakan sa iyang inahan. 16 Tungod kaniya daghan sa
mga anak sa Israel ang mahibalik sa Ginoo nga ilang Dios.
17 Mag-una siya kaniya diha sa espiritu ug gahom ni Elias.
Siya magpabalik sa kasingkasing sa mga amahan ngadto
sa ilang mga anak, ug ang nagmasinupakon sa paglakaw
sumala sa kaalam diha sa pagkamatarong. Buhaton niya kini
aron pag-andam sa katawhan alang sa Ginoo.” 18 Miingon
si Zacarias sa anghel, “Sa unsang paagi nga ako mahibalo
nga kini mahitabo? Kay ako usa na ka tigulang nga tawo ug
ang akong asawa tigulang na usab kaayo.” 19 Ang anghel
mitubag kaniya, “Ako si Gabriel, nga nagatindog sa atubangan
sa Dios, ug ako gipadala kanimo aron sa pagsulti ug pagdala
niining maayong balita. 20 Tan-awa, maamang ka ug dili na
makasulti hangtod matuman kining mga butanga, kay ikaw
wala motuo sa akong gipamulong, nga matuman sa umaabot
nga gitakdang panahon.” 21 Samtang ang mga tawo naghulat
kang Zacarias ug natingala nganong nadugay siya pag-ayo
sa sulod sa templo. 22 Sa dihang migawas na siya, dili na
siya makasulti kanila, ug ilang nasabtan nga nakakita siyag
panan-awon sulod sa templo. Busa misinyas nalang siya
kanila, apan nagpabilin siyang dili makasulti. 23 Sa dihang
ang iyang buluhaton nahuman na, siya mipauli sa ilang balay.
24 Human sa pipila ka adlaw, ang iyang asawa nga si Elizabet
nagmabdos. Nagtago siya sulod sa lima ka bulan ug nag-
ingon, 25 “Mao na kini ang gibuhat sa Ginoo alang kanako.
Siya nagbantay kanako, aron sa pagkuha sa akong kaulawan
taliwala sa katawhan.” 26 Sa pag-abot sa unom ka bulan sa
pagmabdos ni Elizabet, ang anghel nga si Gabriel gipadala sa
Dios didto sa syudad sa Galilea, nga ginganlag Nazaret, 27
ngadto sa usa ka ulay nga kaslonon sa usa ka lalaki nga si
Jose. Gikan siya sa kaliwatan ni David, ug ang babayeng ulay
mao si Maria. 28 Mipakita ang angel kaniya ug miingon, “Mga
Pangumusta, halangdong pinili! Ang Ginoo anaa kanimo!” 29
Apan si Maria naglibog sa iyang gipamulong, ug nabalaka
kung unsa nga matang kini sa pangumusta. 30 Ang anghel
miingon kaniya, “Ayaw kahadlok, Maria, kay ikaw nakakaplag
ug kalooy uban sa Dios. 31 Tan-awa, ikaw magmabdos ug
manganak sa usa ka batang lalaki, ug nganlan mo siya’g
Jesus. 32 Mahimo siyang bantogan, ug pagatawgon siyang
Anak sa Labing Halangdon. Ihatag sa Ginoong Dios kaniya
ang trono sa iyang amahan, nga si David. 33 Maghari siya
sa tanang kaliwatan ni Jacob hangtod sa kahangtoran, ug
mahimong walay katapusan ang iyang ginghariang.” **(aiōn g165)**
34 Unya si Maria miingon sa anghel, “sa unsang paagi nga
kini mahitabo, nga usa man ako ka ulay?” 35 Ang anghel
mitubag kaniya, “mokunsad kanimo ang Balaang Espiritu ug
ang gahom sa Labing Halangdon magapandong kanimo. Busa
ang maong balaan nga mahimugso pagatawgon nga Anak sa
Dios. 36 Tan-awa, si Elizabet nga imong paryente namabdos
usab ug batang lalaki bisan sa iyang katigulangon; anaa siya
sa ika-unom ka bulan sa iyang pagpanamkon, bisan siya
gitawag nga apuli. 37 Kay walay butang dili mahimo sa Dios.”
38 Si Maria miingon, “Sa pagkatinuod, ako usa ka alagad sa
Ginoo. Buhata nga kini mahitabo kanako sumala sa imong
gipamulong.” Ug ang anghel mibiya na kaniya. 39 Karon
niining mga adlawa midali pagtindog si Maria aron sa pag-adto
sa kabungtoran, sa usa sa mga syudad sa Judea, 40 ug siya
miadto sa balay ni Zacarias ug mitimbaya kang Elizabet. 41
Sa pagkadungog ni Elizabet sa pagtimbaya ni Maria, milihok
ang bata sa iyang sabakan; ug si Elizabet napuno sa Balaang
Espiritu. 42 Misinggit siya uban sa makusog nga tingog ug
miingon, “Bulahan ka sa babaye nga tanan, ug bulahan usab
ang bunga sa imong sabakan. 43 Sa unsang paagi nga
giduaw man ako sa inahan sa akong Ginoo? 44 Kay sa
pagkadungog naku sa imong pagtimbaya, ang bata sa akong
sabakan milihok sa kalipay. 45 Bulahan siya nga mituo, kay
matuman na ang mga butang nga giingon kaniya gikan sa
Ginoo.” 46 Si Maria miingon, “Ang akong kalag naghimaya sa
Ginoo, 47 Ug nagmaya ang akong espiritu diha sa Dios nga
akong Manluluwas. 48 Kay iyang gihatagan ug pagtagad ang
anaa sa ubos nga kahimtang sa iyang sulugoon. Sukad karon
ang tanang kaliwatan magatawag kanako nga bulahan, 49
Kay ang Usa ka Gamhanan nagbuhat sa mga kahibulongang
butang nganhi kanako; Ug balaan ang iyang ngalan. 50 Ang
iyang kalooy alang sa mosunod pa nga mga kaliwatan sa
mga tawo nga magmahadlukon kaniya. 51 Gibuhat niya ang
mga gamhanang mga butang uban sa iyang mga bukton;
siya nagpatibulaag sa mga tawong mapahitas-on sa ilang
kasingkasing. 52 Gipakanaog niya ang mga mamumuno gikan
sa ilang trono, ug gituboy niya ang ubos ug kahimtang nga mga
tawo. 53 Gihatagan niya sa mga maayong butang ang mga
tawong gutom, ug giabog ang mga adunahang tawo nga walay
bisan unsang nadala. 54 Siya nagtabang sa iyang alagad nga
si Israel, nga nagmaloloy-on 55 kang Abraham ug sa iyang
mga kaliwatan hangtod sa kahangtoran, sama sa iyang saad
nga iyang pagabuhaton sa atong mga katigulangan.” **(aiōn g165)**
56 Ug nipuyo si Maria uban kang Elizabet sulod sa
tulo ka bulan, ug pagkahuman niana mibalik siya sa iyang

pinuy-anan. **57** Karon sa panahon nga si Elizabet manganak
na, iyang gianak ang usa ka batang lalaki. **58** Ug ang iyang
mga silingan ug mga paryenti nakadungog sa pagkamaayo
sa Ginoo kaniya, ug nagmaya sila uban kaniya. **59** Unya
sa ikawalo ka adlaw human niadto, nangadto sila aron sa
pagpatuli sa bata; ug paganganlan unta siya ug Zacarias,
sama sa ngalan sa iyang amahan. **60** Apan ang iyang inahan
mitubag ug miingon, "Dili, kondili nganlan siya ug Juan." **61**
Ug sila miingon kaniya, "Walay bisan usa nga gikan sa imong
mga paryente nga ginganlan niining ngalana." **62** Misinyas
sila sa iyang amahan aron pagsuta kung unsa ang iyang
buot ipangalan sa bata. **63** Busa nangayo siya ug usa ka
sulatanan ug misulat, "Juan ang iyang ngalan." Ug silang tanan
nahibulong pag-ayo niini. **64** Dihadiha dayon ang iyang baba
nabuka ug ang iyang dila gawasnon na, ug nagsugod siya sa
pagdayeg sa Dios. **65** Unya ang kahadlok niabot sa matag usa
nga nagpuyo libot kanila ug ang tanang butang nga nahitabo
maoy gipanghisgotan sa tibuok kabungturan sa Judea. **66**
Ang matag usa nga nakadungog bahin niini nagpadayon sa
paghunahuna sa nahitabo ug miingon, "Busa unsa kaha ang
dangatan niining bataa? Kay namatikdan nila nga ang kamot
sa Ginoo nag-uban man kaniya. **67** Ang iyang amahan nga
si Zacarias nga napuno sa Balaang Espiritu, ug siya misulti
niini nga panagna, **68** "Dalaygon ang Ginoo, ang Dios sa
Israel, tungod kay siya mianhi kanato ug nagbuhat sa usa ka
pamaagi aron paghatag ug kagawasan sa iyang katawhan.
69 Siya mihatag kanato ug usa ka gamhanang Manluluwas
gikan sa kaliwatan sa iyang alagad nga si David, **70** sama nga
ang Dios namulong pinaagi sa iyang mga balaang propeta
sa karaang panahon. **(aiōn g165)** **71** Sa iyang gisaad nga
maghatag kanato ug kaluwasan gikan sa atong mga kaaway,
ug gikan sa kamot sa matag usa nga nagadumot kanato.
72 Siya naghimo niini aron mapakita ang kalooy ngadto sa
atong mga katigulangan, Ug ang paghinumdom sa balaang
kasabutan. **73** Nianang kasabutan nga mao ang gipanumpaan
sa atong katigulangan nga si Abraham. **74** Siya naghimo
ug panumpa sa paghatag kanato ug kagawasan gikan sa
kamot sa atong mga kaaway ug nagtugot kanato sa pag-
alagad kaniya nga walay kahadlok, **75** sa pagkabalaan ug
pagkamatarong sa iyang atubangan sa tanang panahon. **76**
Ug ikaw, nga akong anak, pagatawgon nga propeta sa Labing
Halangdon, tungod kay ikaw ang mag-una sa Ginoo aron
sa pag-andam sa katawhan alang sa iyang pag-anhi, **77** ug
aron matabangan ang mga tawo nga mahibalo kung unsaon
nga sila maluwas pinaagi sa kapasayloan sa ilang mga sala.
78 Ang atong Dios magapasaylo kanato tungod sa iyang
malumong kalooy. Pinaagi sa iyang kalooy, ang Manluluwas,
nga daw sama sa adlaw sa kabuntagon, magaabot gikan sa
langit aron sa pagtabang kanato. **79** Modan-ag siya ngadto
sa mga tawo nga naglingkod sa kangitngit ug sa landong
sa kamatayon; siya mogiya sa atong tiil ngadto sa dalan sa
kalinaw." **80** Unya nagdako ang bata, ug nahimong kusgan
diha sa espiritu. Nagpuyo siya sa awaaw nga mga dapit
hangtod nga siya nagsugod sa pagpakita sa kadaghanan sa
katawhan sa Israel.

2 Karon niadtong mga adlawa, nahitabo kadto nga si Cesar
Agustus nagpadala ug usa ka kasugoan nga nagmando
nga kinahanglang mapahigayon ang sensus sa tanang mga
tawo nga nagpuyo sa kalibotan sa Roma. **2** Mao kini ang
unang sensus nga gipahigayon sa dihang si Cirenio mao ang
gobernador sa Syria. **3** Busa ang tanan nangadto sa ilang
kaugalingon nga lungsod aron matala alang sa sensus. **4** Si
Jose mibiya usab gikan sa siyudad sa Nazaret sa Galilea ug
milakaw didto sa lungsod sa Judea nga anaa sa Betlehem,
nga gitawag nga siyudad ni David, tungod kay siya usa man
ka kaliwat gikan sa pamilya ni David. **5** Siya miadto didto
aron matala kauban ni Maria, nga iyang pangasaw-onon ug
nagpaabot sa usa ka anak. **6** Karon nahitabo kadto nga
samtang atua sila didto, ang takna miabot na alang kaniya
nga manganak. **7** Siya nanganak ug usa ka batang lalaki,
nga iyang kamagulangang anak, ug iyang giputos ug maayo
sa panapton. Unya gipahimutang niya siya didto sa pakan-
anan sa mga mananap, tungod kay wala nay luna alang kanila
didto sa lawak sa mga dumudoong. **8** Sa samang rehiyon,
adunay mga magbalantay sa mga karnero nga nagpuyo didto
sa mga kaumahan ug nagtan-aw kanunay sa panon sa mga
karnero sa takna sa kagabihion. **9** Sa kalit lang, ang anghel
sa Ginoo mitungha kanila, ug ang himaya sa Ginoo midan-
ag palibot kanila, ug nahadlok sila pag-ayo. **10** Unya ang
anghel miingon kanila, "Ayaw kamo kahadlok, tungod kay
ako magpahibalo kaninyo sa maayong balita nga makahatag
ug dako kaayong kalipay sa tanang katawhan. **11** Karong
adlawa ang usa ka manluluwas natawo alang kaninyo sa
siyudad ni David! Siya mao ang Cristo nga Ginoo! **12** Mao
kini ang timailhan nga ihatag kaninyo, makaplagan ninyo ang
usa ka bata nga giputos sa panapton ug naghigda didto sa
pakan-anan sa mga mananap." **13** Sa kalit lang uban sa mga
anghel adunay dakong panon sa langitnong kasundalohan
nga nagdayeg sa Dios, ug nag-ingon, **14** "Himaya sa Dios
sa kahitas-an, ug aduna untay kalinaw sa kalibotan taliwala
sa katawhan nga iyang gikahimut-an." **15** Nahitabo kadto
nga sa dihang ang mga anghel nahanaw na gikan kanila ug
mibalik sa langit, ang mga magbalantay sa karnero miingon
sa usag-usa, "Mangadto na kita karon sa Betlehem, ug tan-
awon nato kining butang nga nahitabo, nga maoy gipahibalo
sa Ginoo kanato." **16** Sila nagdali sa pag-adto didto ug
nakaplagan nila si Maria ug si Jose, ug nakita nila ang bata nga
naghigda didto sa pakan-anan sa mga mananap. **17** Human
nila kini nakita, ilang gipahibalo sa katawhan kung unsa ang
gisulti kanila mahitungod niining bataa. **18** Ang tanan nga
nakadungog niini nahibulong kung unsa ang gisulti kanila sa
mga magbalantay sa mga karnero. **19** Apan si Maria kanunay
nga naghunahuna mahitungod sa tanang butang nga iyang
nadunggan, ug gitipigan kini niya sa iyang kasingkasing. **20**
Ang mga magbalantay sa mga karnero mibalik, nga naghimaya
ug nagdayeg sa Dios sa tanang butang nga ilang nadungog
ug nakita, sama sa giingon kanila. **21** Sa ikawalo ka adlaw ug
mao kadtong panahona sa pagtuli sa bata, sila nagngalan
kaniya ug Jesus, ang ngalan nga gihatag sa anghel sa wala pa
siya gipanamkon sa sabakan. **22** Sa dihang ang gikinahanglan
nga gidaghanon sa mga adlaw alang sa ilang paghinlo nilabay
na, sumala sa balaod ni Moises, si Jose ug Maria ilang gidala
ang ilang bag-ong natawo nga anak nga lalaki padulong sa
templo sa Jerusalem aron ihalad siya sa Ginoo. **23** Sumala sa
nahisulat sa balaod sa Ginoo, "Ang tanang lalaki nga anak
nga migula sa sabakan pagatawagon nga balaan alang sa
Ginoo." **24** Sila usab miadto aron sa paghalad ug usa ka
halad sumala sa giingon sa balaod sa Ginoo, "Usa ka pares
nga salampati o duha ka pispis nga tukmo." **25** Tan-awa,
adunay usa ka tawo sa Jerusalem nga ginganlan ug Simeon.
Kining tawhana matarong ug mainampuon. Siya naghulat
sa manghuhupay sa Israel, ug ang Balaang Espiritu anaa
kaniya. **26** Gipadayag na kaniya sa Balaang Espiritu nga dili
usa siya mamatay sa dili pa niya makita ang Ginoo nga Cristo.

27 Usa ka adlaw niana miadto siya sa templo, giniyahan sa
Balaang Espiritu. Sa dihang ang ginikanan nagdala sa bata,
nga si Jesus, aron himoon niya kung unsa ang nabatasan
nga gisugo sa balaod, **28** unya si Simeon nagdawat kaniya
sa iyang mga bukton, ug nagdayeg sa Dios ug nag-ingon,
29 "Karon tugoti nga ang imong alagad mobiya sa kalinaw,
Ginoo, sumala sa imong pulong. **30** Kay nakita na sa akong
mga mata ang imong kaluwasan, **31** nga imong giandam sa
panan-aw sa tanang katawhan. **32** Mahimo siya nga kahayag
nga mopadayag sa kamatuoran ngadto sa mga Gentil ug
mahimong himaya sa imong katawhan Israel." **33** Ang amahan
ug inahan sa bata nahibulong sa mga butang nga gipanulti
mahitungod kaniya. **34** Unya si Simeon nagpanalangin kanila
ug miingon kang Maria nga iyang inahan. "Paminaw pag-ayo!
Kini nga bata gitagana alang sa pagkapukan ug pagbangon sa
daghang katawhan sa Israel ug timailhan sa gipamulong batok
kaniya. **35** Usab, ang usa ka espada molagbas sa imong
kaugalingon nga kalag, aron ang mga hunahuna gikan sa
daghang kasingkasing mahimong mapadayag." **36** Ang babaye
nga propeta nga ginganlan ug Ana atua usab didto. Siya mao
ang anak nga babaye ni Fanuel gikan sa tribo ni Aser. Edaran
na kaayo siya. Siya nagpuyo kauban sa iyang bana sulod sa
pito ka tuig pagkahuman sa iyang kaminyuon, **37** ug unya siya
nabiyuda sa 84 ka tuig. Siya wala gayod mobiya sa templo ug
nagpadayon sa pagsimba sa Dios inubanan sa pagpu-asa ug
mga pag-ampo, gabii ug adlaw. **38** Niana gayong higayona,
siya miadto ngadto kanila ug nagsugod sa pagpasalamat sa
Dios. Siya nagsulti mahitungod sa bata ngadto sa tanan nga
nagahulat alang sa pagtubos sa Jerusalem. **39** Sa dihang
sila nahuman na sa tanan nilang gikinahanglang buhaton
sumala sa balaod sa Ginoo, sila mibalik sa Galilea, sa ilang
kaugalingon nga siyudad, sa Nazaret. **40** Ang bata nagdako
ug nahimong kusgan, nagataas ang kaalam, ug ang grasya
sa Dios anaa kaniya. **41** Ang iyang ginikanan moadto kada
tuig sa Jerusalem alang sa Kasaulogan sa Pagsaylo. **42** Sa
dihang nag-edad na siya ug dose ka tuig, sila mitungas na
usab alang sa nabatasan nga panahon sa kasaulogan. **43**
Pagkahuman nila ug puyo sa gigahin nga mga adlaw alang sa
kasaulogan, nagsugod na silag pamauli sa ilang pinuy-anan.
Apan ang bata nga si Jesus nagpabilin didto sa Jerusalem ug
ang iyang ginikanan wala makabalo niini. **44** Sila nagdahom
nga siya uban sa panon nga nanglakaw uban kanila, busa
sila nakalakaw na ug usa ka adlaw nga panaw. Unya sila
nagsugod na sa pagpangita kaniya sa ilang mga kaparyentihan
ug mga kahigalaan. **45** Sa dihang wala nila siya makaplagi,
mibalik sila sa Jerusalem ug nagsugod sa pagpangita kaniya
didto. **46** Nahitabo kadto sa pagkahuman sa tulo ka adlaw,
ilang nakaplagan siya didto sa templo, naglingkod didto sa
taliwala sa mga magtutudlo, naminaw kanila ug nangutana
kanila sa mga pangutana. **47** Ang tanan nga naminaw kaniya
nahibulong sa iyang pagpanabot ug sa iyang mga tubag.
48 Sa dihang ila siyang nakita, sila nahibulong. Ang iyang
inahan nag-ingon kaniya, "Anak, nganong gitagad mo man
kami niini nga paagi? Paminaw, ang imong amahan ug ako
nabalaka pag-ayo sa pagpangita kanimo." **49** Siya miingon
kanila, "Nganong nangita man kamo kanako? Wala ba kamo
nakabalo nga kinahanglan nga ako anaa sa balay sa akong
Amahan?" **50** Apan wala sila nakasabot kung unsa ang iyang
gipasabot niadto nga mga pulong. **51** Unya siya mibalik pauli
kauban nila padulong sa Nazaret ug nagmasinugtanon kanila.
Ang iyang inahan nagtipig niining tanan nga mga butang
sa iyang kasingkasing. **52** Apan si Jesus nagpadayon nga
nagtubo sa kaalam ug gidak-on, ug nadugangan ang kaluoy
diha sa Dios ug sa katawhan.

3 Karon sa ika kinse ka-tuig sa pagdumala ni Tiberio Cesar,
samtang si Poncio Pilato ang gobernador sa Judea, ug si
Herodes mao ang pangulo sa distrito sa Galilea, ang iyang
igsoon si Felipe mao ang pangulo sa distrito sa rehiyon sa
Iturea ug Traconite, ug si Lisanias mao ang pangulo sa distrito
sa Abilene, **2** ug nianang panahona si Anas ug si Caifas sila
ang mga pangulong pari, ang pulong sa Dios niabot kang
Juan, nga anak ni Zacarias, didto sa kamingawan. **3** Milakaw
siya sa tibouk rehiyon nga palibot sa Suba sa Jordan, nagwali
sa pagbawtismo sa paghinulsol alang sa kapasayloan sa
mga sala. **4** Ingon sa nahisulat sa libro sa mga pulong ni
propeta Isaias, "Ang tingog sa usa ka tawo nga nagtawag
sa kamingawan, 'Andama ang dalan sa Ginoo, Himoang tul-
id ang iyang mga agianan. **5** Ang matag walog mapuno,
ang matag kabukiran ug bungtod mahimong mapatag, ug
ang baliko nga mga dalan matul-id, ang lubaklubak nga mga
dalan mahimong mahapsay. **6** Tanang katawhan makakita sa
kaluwasan sa Dios.'" **7** Busa si Juan nag-ingon sa dakong
panon sa katawhan nga miduol aron magpabawtismo kaniya,
"Kamong mga kaliwat sa mga malala nga bitin, kinsa man ang
nagpasidaan kaninyo nga makalikay sa silot nga umaabot? **8**
Pagbaton ug mga bunga nga adunay katakos sa paghinulsol,
ug ayaw pagsugod ug istorya sa inyong mga kaugalingon,
'Aduna kami Abraham nga among amahan,' tungod niini
sultihan ko kamo nga ang Dios makahimo ug mga anak alang
kang Abraham bisan gikan niining mga bato. **9** Ang atsa
mitaop na sa gamot sa mga kahoy. Busa ang matag kahoy
nga dili makapamunga ug maayong bunga paga-bughaon ug
itambog ngadto sa kalayo." **10** Unya ang mga katawhan sa
mga panon nangutana kaniya, nga nag-ingon, "Unya unsa ang
angay namong buhaton?" **11** Mitubag siya ug miingon kanila,
"Kung may usa ka tawo nga adunay duha ka bisti, kinahanglan
iyang ihatag ang usa niini ngadto sa uban nga wala niini
ug bisan kinsa nga adunay pagkaon sa maong paagi iya
usab kining pagabuhaton." **12** Unya pipila ka mga manininggil
sa buhis nga miduol usab kaniya aron magpabawtismo, ug
nag-ingon sila kaniya, "Magtutudlo, unsay angay namong
buhaton?" **13** Siya miingon kanila, "Ayaw kamo pangolekta ug
kwarta nga labaw pa sa kolektahonon nga kantidad." **14** Pipila
sa mga sundalo nangutana usab kaniya, nga nag-ingon, "Ug
mag unsa nalang mi? Unsa may angay namong buhaton?"
Siya miingon kanila, "Ayaw kamo pagkuha ug kwarta sa
bisan kinsa pinaagi sa pagpugos, ug ayaw kamo pagbutang-
butang kang bisan kinsa nga bakak. Kinahanglan makontento
kamo sa inyong mga suhol." **15** Samtang ang mga tawo
mahinamon nga nagdahom sa Cristo nga umaabot, ang matag
usa nahibulong sulod sa ilang kasingkasing mahitungod kang
Juan kung siya ba gayod ang Cristo. **16** Si Juan mitubag sa
ilang tanan nga nag-ingon, "Alang kanako, gibawtismohan ko
kamo sa tubig, apan adunay lain nga moabot nga hilabihan
kagamhanan kay sa kanako, ug dili gani ako takos bisan pa sa
pagbadbad sa hikot sa iyang sandalyas. Bawtismohan niya
kamo diha sa Balaang Espiritu ug sa kalayo. **17** Ang iyang
pangkahig anaa sa iyang kamot nga maoy mohinlo pag-ayo
ngadto sa iyang giokanang salog ug sa pagtigum sa mga
trigo didto sa iyang kamalig. Apan iyang sunogon ang uhot
sa kalayo nga dili mapalong." **18** Sa kadaghanan sa iyang
mga pagsangyaw, iyang giwali ang maayong balita ngadto
sa mga tawo. **19** Gibadlong usab ni Juan si Herodes ang

pangulo sa distrito sa pakigminyo sa asawa sa iyang igsoon
nga si Herodias, ug sa tanang ubang butang nga mga daotan
nga gibuhat niya. **20** Apan si Herodes mihimo ug mas daotan
pa nga butang. Iyang gipabilanggo si Juan. **21** Miabot kini
nga, samtang ang tanan katawhan gipangbawtismohan ni
Juan, si Jesus usab nabawtismohan. Samtang nag-ampo siya,
ang langit na abli. **22** Ang Balaang Espiritu mitugpa kaniya
nga adunay lawas nga sama sa salampati, samtang adunay
tingog nga gikan sa langit, "Ikaw ang akong hinigugmang
Anak. Gikahimot-an ko ikaw pag-ayo." **23** Karon si Jesus sa
iyang kaugalingon, sa dihang nagsugod siya sa pagtudlo, 30
ang iyang panuigon. Siya ang anak nga lalaki (mahimo unta)
ni Jose, ang anak nga lalaki ni Eli, **24** ang anak nga lalaki
ni Matat, ang anak nga lalaki ni Levi, ang anak nga lalaki ni
Melki, ang anak nga lalaki ni Janai, ang anak nga lalaki ni
Jose. **25** ang anak nga lalaki ni Matatias, ang anak nga lalaki
ni Amos, ang anak nga lalaki ni Nahum, ang anak nga lalaki ni
Esli, ang anak nga lalaki ni Nagai, **26** ang anak nga lalaki ni
Maat, ang anak ni Matatias, ang anak nga lalaki ni Semei, ang
anak nga lalaki ni Josec, ang anak nga lalaki ni Juda, **27** ang
anak nga lalaki ni Joanan, ang anak nga lalaki ni Resa, ang
anak nga lalaki ni Zerubabel, ang anak nga lalaki ni Shealtiel,
ang anak nga lalaki ni Neri, **28** ang anak nga lalaki ni Melki,
ang anak nga lalaki ni Adi, ang anak nga lalaki ni Cosam, ang
anak nga lalaki ni Elmadam, ang anak nga lalaki ni Er, **29** ang
anak nga lalaki ni Josue, ang anak nga lalaki ni Eliezer, ang
anak nga lalaki ni Jorim, ang anak nga lalaki ni Matat, ang
anak nga lalaki ni Levi, **30** ang anak nga lalaki ni Simeon, ang
anak nga lalaki ni Juda, ang anak nga lalaki ni Jose, ang anak
nga lalaki ni Jonam, ang anak nga lalaki ni Eliakim, **31** ang
anak nga lalaki ni Melea, ang anak nga lalaki ni Mena, ang
anak nga lalaki ni Matata, ang anak nga lalaki ni Natan, ang
anak nga lalaki ni David, **32** ang anak nga lalaki ni Jesse, ang
anak nga lalaki ni Obed, ang anak nga lalaki ni Boaz, ang
anak nga lalaki ni Salmon, ang anak nga lalaki ni Naason,
33 ang anak nga lalaki ni Aminadab, ang anak nga lalaki ni
Admin, ang anak nga lalaki ni Arni, ang anak nga lalaki ni
Hezron, ang anak nga lalaki ni Perez, ang anak nga lalaki ni
Juda, **34** ang anak nga lalaki ni Jacob, ang anak nga lalaki ni
Isaac, ang anak nga lalaki ni Abraham, ang anak nga lalaki ni
Tera, ang anak nga lalaki ni Nahor, **35** ang anak nga lalaki ni
Serug, ang anak nga lalaki ni Reu, ang anak nga lalaki ni
Peleg, ang anak nga lalaki ni Heber, ang anak nga lalaki ni
Shela, **36** ang anak nga lalaki ni Cainan, ang anak nga lalaki
ni Arfaxad, ang anak nga lalaki ni Shem, ang anak nga lalaki ni
Noe, ang anak nga lalaki ni Lamec, **37** ang anak nga lalaki ni
Metusela, ang anak nga lalaki ni Enoc, ang anak nga lalaki ni
Jared, ang anak nga lalaki ni Mahalalel, ang anak nga lalaki ni
Kenan, **38** ang anak nga lalaki ni Enos, ang anak nga lalaki ni
Set, ang anak nga lalaki ni Adan, ang anak nga lalaki sa Dios.

4 Unya si Jesus, napuno sa Balaang Espiritu, sa dihang
mibalik siya gikan sa Suba sa Jordan, ug gitultolan siya sa
Espiritu ngadto sa kamingawan sulod **2** sa kwarenta ka adlaw
ug gitintal siya sa yawa didto. Niadtong mga adlawa, wala
gayod siyay gikaon bisan unsa, ug sa kataposan nga adlaw
gigutom siya pag-ayo. **3** Ang yawa miingon kaniya, "Kung
ikaw ang Anak sa Dios, mando-i kining bato nga mahimong
pan." **4** Si Jesus mitubag kaniya, "Nahisulat kini, 'Nga ang
Tawo dili mabuhi sa pan lamang.'" **5** Unya gidala siya sa yawa
sa taas nga dapit, ug gipakita kaniya ang tanan nga mga
gingharian sa kalibutan niadtong higayona. **6** Ang yawa nag-
ingon kaniya, "Ihatag ko kanimo ang katungod nga magdumala
sa tanan gingharian, ug ang tanan nga kaanyag niini. Ako
kining mabuhat tungod kay gihatag kini kanako nga akong
dumalahan, ug mahimo nako ihatag ni bisan kinsa nga akong
gusto. **7** Busa kung moyukbo ka kanako ug mosimba ka
kanako, ang tanan niini maimo." **8** Apan si Jesus mitubag ug
miingon kaniya, "Nahisulat kini, 'Kinahanglan simbaha ang
Ginoo nga imong Dios, ug siya lang gayod ang alagari.'" **9**
Sunod ang yawa nagtultol kang Jesus didto sa Jerusalem ug
gibutang siya sa pinakataas nga bahin sa templo, ug miingon
kaniya, "Kung ikaw ang Anak sa Dios, ambak sa imong
kaugalingon gikan diri. **10** Kay nahisulat kini, "Iyang suguon
ang iyang mga anghel nga moatiman kanimo, aron panalipdan
ka.' **11** ug, 'Pagasapnayon ka nila sa ilang mga kamot, aron
nga dili maigo ang imong mga tiil batok sa bato.'" **12** Si Jesus
mitubag kaniya nga nag-ingon, "Gipamulong kini, 'Ayaw sulayi
ang Ginoo nga imong Dios.'" **13** Sa dihang nahuman na
sa yawa tintala si Jesus, nagpalayo siya ug mibiya kaniya
hangtod sa sunod na usab nga higayon. **14** Unya si Jesus
mibalik sa Galilea uban sa gahom sa Espiritu, ug ang balita
mahitungod kaniya mikaylap sa tibuok rehiyon nga palibot niini.
15 Nanudlo siya sa mga sinagoga, ug ang tanan nagdayeg
kaniya. **16** Usa kadlaw miadto siya sa Nazaret, sa siyudad
kung aha siya nagdako. Ingon sa iyang naandan, misulod
siya sa sinagoga sa adlaw nga Igpapahulay, ug mitindog
siya ug iyang gibasa ang kasulatan. **17** Ang linukot nga
basahon nga sinulat ni propeta Isaias ang gihatag kaniya,
unya iyang gi-ablihan ang linukot nga basahon ug nakaplagan
niya didto ang nahisulat, **18** "Ang Espiritu sa Ginoo anaa
kanako, Tungod kay gidihogan ako niya sa pagsangyaw sa
maayong balita ngadto sa mga kabos. Gipadala ako niya aron
sa pagpahibalo sa kagawasan ngadto sa mga dinakpan, Ug
makakita pag-usab ang mga buta, Mohatag ug kagawasan
ngadto sa gipang-daugdaug, **19** Aron ipahibalo ang tuig sa
pagkamaayo sa Ginoo." **20** Unya iyang gisirado ang linukot
nga basahon, gibalik niya kini ngadto sa piniyalan sa sinagoga,
ug milingkod siya. Ang mga mata sa mga tawo nga naa sa
sinagoga nagtutok kaniya. **21** Nagsugod siya pag-ingon kanila,
"Karon nga adlaw ang kasulatan natuman na pinaagi sa inyong
nadunggan." **22** Ang tanan nga naa didto naka-saksi sa iyang
gisulti ug silang tanan nahibulong sa malomanay niyang mga
pulong nga migula sa iyang baba. Nag-ingon sila, "Usa lang
kini ka anak ni Jose, dili ba?" **23** Si Jesus miingon ngadto
kanila, "Sigurado gayod moingon kamo kanako bahin niining
panultihon, 'Mananambal, tambali imong kaugalingon. Kung
unsa ang among nadunggan sa Capernaum, buhata usab
diri sa imong lungsod.'" **24** Miingon usab siya, "Sultihan ko
kamo, walay propeta nga dawaton sa iyang kaugalingong
lugar. **25** Apan sultian ko kamo sa kamatuoran daghan ang
mga balo sa Israel sa panahon ni Elias, sa dihang ang langit
nisirado nga wala na nag-ulan sulod sa tulo ka tuig ug tunga,
ug adunay dakong gutom sa tibuok nasod. **26** Apan si Elias
wala gipaadto bisan asa kanila, apan didto siya gipadala sa
usa ka biyuda nga nagpuyo sa Zarefat nga duol sa syudad
sa Sidon. **27** Aduna usab daghan nga mga sanglahon sa
Israel sa panahon ni propeta Eliseo, apan walay bisan usa
nga giayo ngadto kanila gawas kang Naaman nga taga-Siria."
28 Ang tanang mga tawo nga anaa sa sinagoga napuno sila
sa kalagot sa dihang nadungog nila kining mga butanga. **29**
Mitindog sila ug ilang gipugos siya pagawas sa siyudad, ug ila
siyang gidala sa tumoy sa bungtod diin natukod ang maong
siyudad, aron ila siyang ihulog sa pangpang. **30** Apan milakaw
siya sa ilang taliwala ug nagpadayon sa iyang panaw. **31** Unya

milugsong siya sa Capernaum, ang siyudad sa Galilea. Usa ka
adlaw sa Igpapahulay nagtudlo siya sa mga tawo sa sinagoga.
32 Nahibulong sila pag-ayo sa iyang gipanudlo, tungod kay
nagsulti siya nga adunay katungdanan. **33** Karon sa Sinagoga
nianang adlawa adunay usa ka tawo nga nasudlan sa hugaw
nga espiritu sa demonyo, misinggit siya sa makusog niyang
tingog, **34** "Unsa man ang among buhaton alang kanimo,
Jesus nga Nazaretnon? Mi-anhi kaba aron sa paglaglag
kanamo? Nakabalo ko kung kinsa ka! Ikaw ang Usa ka Balaan
sa Dios!" **35** Gibadlong ni Jesus ang demonyo, nga nag-ingon,
"Pag-hilom ug gawas diha kaniya!" Sa dihang ang demonyo
iyang gilabay ang tawo sa ilang tunga, migawas siya gikan
sa iyaha nga walay kadaot. **36** Ang tanan tawo natingala
pag-ayo, ug kanunay silang nag-istoryahanay sa matag usa
mahitungod sa nahitabo. Miingon sila, "Unsa nga matang
sa pinulongan kini? Nga mahimo niyang mandoan ang mga
daotang espiritu nga adunay katungod ug gahom ug nanggula
sila?" **37** Busa ang balita mahitungod kaniya misugod ug
kaylap sa tanang bahin nga palibot sa rehiyon. **38** Unya si
Jesus mibiya sa sinagoga ug misulod sa balay ni Simon, karon
ang ugangan ni Simon nga babaye nag-antos sa taas nga
hilanat, ug nagpakiluoy sila kaniya alang sa iyang balatian.
39 Busa mitindog siya sa iyang tapad ug iyang gibadlong
ang hilanat, ug mibaya kini kaniya. Diha-diha mitindog siya
ug nagsugod pag-alagad kanila. **40** Sa dihang mosalopay
na ang adlaw, gidala sa mga tawo ngadto kang Jesus ang
tanan nga adunay lain-lain nga balatian ug sakit. Gitapion
niya ang iyang kamot ngadto sa tagsa-tagsa kanila ug nanga-
ulian sila. **41** Ang mga demonyo usab nanggawas gikan sa
kadaghanan kanila, ug nagsinggit nga nag-ingon, "Ikaw ang
Anak sa Dios!" Gibadlong ni Jesus ang mga demonyo, wala
niya kini tugoti nga moistorya, kay sila mismo nakabalo nga
siya ang Cristo. **42** Sa dihang ang banagbanag sa kaadlawon
miabot, miadto si Jesus sa mingaw nga dapit. Ang panon sa
mga tawo nangita kaniya ug naabot sila sa lugar kung hain
siya, nanghangyo sila nga dili mobiya kanila. **43** Apan miingon
siya ngadto kanila, "Kinahanglan gayod ako mosangyaw sa
maayong balita mahitungod sa gingharian sa Dios sa daghan
pa nga mga siyudad, tungod kay kini ang hinungdan nga
gipadala ako diri." **44** Unya nagpadayon siya sa pagwali sa
mga sinagoga sa tibuok probinsiya sa Judea.

5 Karon kini ang nahitabo, si Jesus nagtindog sa linaw sa
Genesaret samtang ang mga tawo nag-alirong kaniya ug
naminaw sa pulong sa Dios. **2** Iyang nakita ang duha ka
balangay nga gibira daplin sa linaw. Ang mga mangingisda
mihawa gikan didto ug naghugas sa ilang mga pukot. **3** Si
Jesus misakay sa usa sa mga balangay nga gipanag-iyahan
ni Simon ug gisugo siya nga ibutang kini sa tubig distansya
gamay gikan sa yuta. Unya milingkod siya ug gitudloan ang
mga tawo nga tua gawas sa balangay. **4** Sa dihang nahuman
na siya sa pagsulti, miingon siya kang Simon, "Dad-a ang
balangay didto sa lawom nga tubig ug ipaubos ang imong pukot
aron kini makakuha. **5** Si Simon mitubag ug miingon, "Agalon,
nagpamuhat kami tibuok gabii, ug wala kami nakakuha, apan
sa imong pulong, akong ipaubos ang mga pukot." **6** Sa dihang
nahuman na nila kini, nakatapok sila ug daghang mga isda, ug
ang ilang mga pukot nangagisi. **7** Busa gisinyasan nila ang
ilang mga kauban sa lahing balangay nga kinahanglan moduol
ug motabang kanila. Sila miduol ug gipuno ang duha ka mga
balangay, mao nga nagsugod sila ug kaunlod. **8** Apan si
Simon Pedro, sa dihang nakita niya kini, miluhod siya sa tiilan
ni Jesus, nga nag-ingon, "Ginoo, palayo gikan kanako, kay ako
usa ka makasasala nga tawo." **9** Tungod kay siya nahibulong,
ug ang tanan nga nag-uban kaniya, sa ilang nakuha nga isda
ug sa ilang nadala. **10** Apil niini si Santiago ug Juan, mga
anak nga lalaki ni Zebedeo, nga kauban ni Simon. Ug miingon
siJesus ngadto kang Simon, "Ayaw kahadlok, tungod kay gikan
karon mga tawo na ang imong kuhaon." **11** Sa dihang gidala
na nila ang ilang balangay ngadto sa yuta, ilang gibiyaan ang
tanan ug misunod kaniya. **12** Miabot ang higayon, samtang
tua siya sa usa sa mga siyudad, tan-awa, adunay usa ka tawo
didto nga sanglahon. Sa pagkakita niya kang Jesus, mihapa
siya sa yuta ug nagpakiluoy kaniya, nga nag-ingon, "Ginoo,
kung buot nimo, mamahimo mo akong hinloan." **13** Unya
gipataas ni Jesus ang iyang kamot ug gihikap siya, miingon,
"buot nako. Mahinlo ka." Ug dihadiha ang iyang sangla nawala
kaniya. **14** Siya nagsugo kaniya nga dili sultihan ang si bisan
kinsa, apan giingnan siya "Padayon sa imong dalan, ug ipakita
ang imong kaugalingon didto sa pari ug paghatag ug halad
para sa imong pagkahinlo, sumala kung unsa ang gisugo ni
Moises, alang sa pagpamatuod ngadto kanila." **15** Apan ang
balita mahitungod kaniya mikaylap bisan sa layo, ug dakong
panon sa katawhan ang nanagtigum aron sa pagpatalinghog
kaniya ug aron maayo sa ilang mga sakit. **16** Apan mibiya
siya paingon sa awaaw nga mga dapit ug nag-ampo. **17**
Niabot ang usa ka adlaw nga siya nagpanudlo, ug adunay
mga Pariseo ug mga magtutudlo sa balaod nga naglingkod
didto nga naggikan sa nagkalain-laing mga baryo sa rehiyon
sa Galilea ug Judea, ug gikan usab sa siyudad sa Jerusalem.
Anaa kaniya ang gahom sa Ginoo sa pagpang-ayo. **18** Karon
pipila ka mga lalaki ang miabot, nagdayong sa banig nga diin
naghigda ang tawo nga paralisado, ug nangita sila ug dalan
nga madala nila siya sa sulod aron mapahimutang siya sa
atubangan ni Jesus. **19** Wala sila makakita ug dalan aron
madala siya sa sulod tungod sa panon, busa misaka sila sa
atop sa balay ug gitunton ang tawo gikan sa atop, nga naa sa
iyang banig, didto sa taliwala sa mga tawo, sa atubangan ni
Jesus. **20** Sa pagkakita sa ilang pagtuo, si Jesus miingon,
"Tawo, ang imong mga sala gipasaylo kanimo." **21** Ang mga
manunulat ug ang mga Pariseo nagsugod ug pangutana niini,
nag-ingon, "Kinsa kining nagsulti ug pagpasipala? Kinsa ang
makapasaylo sa mga sala, di ba ang Dios lamang?" **22** Apan si
Jesus, nakasabot kung unsa ang ilang gihunahuna, nagtubag
ug miingon kanila, "Nganong kamo nagapangutana niini sa
inyong mga kasingkasing? **23** Asa ang mas sayon sa pagsulti,
'ang imong mga sala napasaylo kanimo' o sa pagsulti 'Tindog
ug lakaw?' **24** Apan kinahanglan kamo makabalo nga ang
Anak sa Tawo adunay katungod sa kalibotan sa pagpasaylo
sa mga sala, Ako moiingon kanimo, 'Tindog, punita ang imong
banig, ug pauli sa imong balay.'" **25** Diha-diha dayon mitindog
siya sa atubangan nila ug gipunit niya ang banig nga iyang
gihigdaan; ug siya mibalik sa iyang balay, nga naghimaya sa
Dios. **26** Ang matag-usa nahibulong ug gihimaya nila ang
Dios. Sila napuno sa kalisang, nga miingon, "Kami adunay
nakita nga kahibulungang mga butang karong adlawa." **27**
Human nahitabo kining mga butanga, si Jesus migawas gikan
didto ug nakita niya ang usa ka kubrador sa buhis nga gingalan
ug Levi nga naglingkod sa dapit nga bayaranan ug buhis.
Iyang giingnan siya, "Sunod kanako." **28** Busa gibiyaan ni
Levi ang tanang butang, mitindog, ug misunod kaniya. **29**
Unya nag-andam si Levi ug usa dakong kumbira para kang
Jesus didto sa iyang balay, ug tua ang daghang kubrador sa
buhis, ug ang ubang tawo nga nagpahiluna sa lamesa ug
nagkaon uban kanila. **30** Apan ang mga Pariseo ug ilang mga

manunulat nagbagulbol ngadto sa iyang mga disipulo, nga
nag-ingon, “Nganong mikaon kamo ug miinom uban sa mga
kubrador sa buhis ug uban pang makasasala nga mga tawo?”
31 Si Jesus mitubag kanila, “Ang tawo nga maayo ug lawas
dili na magkinahanglan ug mananambal, kadto lang tawo nga
nagsakit ang manginahanglan niini. **32** Wala ako mianhi sa
pagtawag sa tawo nga matarong aron sa paghinulsol, apan sa
pagtawag sa mga makasasala aron sa paghinulsol.” **33** Sila
miingon kaniya, “Ang mga disipulo ni Juan kanunay nagpuasa
ug nag-ampo, ug ang mga disipulo sa mga Pariseo mobuhat
sa sama. Apan ang imong mga disipulo nagkaon ug nag-
inom.” **34** Si Jesus miingon kanila, “Anaa bay usa kaninyo nga
abay sa kasal sa pamanhunon nga magpuasa, samtang ang
pamanhunon uban pa nila? **35** Apan moabot ang panahon
nga ang pamanhunon kuhaon gikan kanila, unya nianang mga
adlawa sila mopuasa na.” **36** Unya si Jesus misulti ug usa ka
sambingay ngadto kanila. “Walay tawo nga mogisi sa usa ka
panapton nga gikan sa bag-ong panapton ug gamiton kini
aron isumpay sa daang panapton. Kung iya kining buhaton,
iyang gision ang bag-o nga panapton, ug ang bahin gikan
sa bag-ong panapton dili gayod haom sa daang panapton.
37 Usab, walay tawo nga mobutang ug bag-ong bino ngadto
sa daang panit nga sudlanan ug bino. Kung iyang buhaton
kana, ang bag-ong bino makagisi sa mga panit, ug ang bino
mayabo, ug ang sudlanan sa bino madaot. **38** Apan ang bag-
ong bino kinahanglan ibutang sa bag-o nga panit. **39** Walay
tawo, human moinom ug daang bino, mangandoy ug bag-o
nga bino, kay moingon siya, 'Ang daan mas maayo.'”

6 Kini nahitabo sa Adlaw nga Igpapahulay nga si Jesus nag-
adto sa trigohan ug ang iyang mga disipulo nangutlo sa
mga tinggas sa trigo, gikuso-kuso nila kini sa ilang mga kamot,
ug ilang gikaon ang lugas. **2** Apan ang uban nga mga Pariseo
nag-ingon, “Nganong nagbuhat man kamo ug butang nga dili
uyon sa balaod nga buhaton sa Adlaw nga Igpapahulay?” **3** Si
Jesus, mitubag kanila, nga nag-ingon, “Wala ba ninyo nabasa
kung unsa ang gibuhat ni David sa dihang gigutom siya, siya
ug ang mga lalaki nga kauban niya? **4** Miadto siya sa balay sa
Dios, ug mikuha sa tinapay sa presensya ug mikaon sa pipila
niini, ug gihatagan usab niya ang iyang mga kauban nga mga
lalaki aron makakaon, bisan tuod ug mga pari lamang ang
uyon sa balaod nga mahimong mokaon niini.” **5** Unya miingon
siya kanila, “Ang Anak sa Tawo mao ang Ginoo sa Adlaw
nga Igpapahulay.” **6** Kini nahitabo sa lain na usab nga Adlaw
nga Igpapahulay nga miadto siya sa sinagoga ug gitudloan
ang mga tawo didto. Adunay usa ka tawo didto nga kimay
ang iyang tuo nga kamot. **7** Ang mga Eskriba ug ang mga
Pariseo nagtan-aw kaniya pag-ayo kung moayo ba siya ug
usa ka tawo sa Adlaw nga Igpapahulay, aron basin ug naa
silay makita nga katarongan nga ilang ikapasangil kaniya
sa pagbuhat ug butang nga sayop. **8** Apan nasayod siya
kung unsa ang ilang gihunahuna ug miingon siya sa tawo
nga kimay ang kamot, “Bangon, ug tindog diri sa taliwala sa
tanan.” Busa nibangon ang tawo ug nitindog didto. **9** Si Jesus
miingon ngadto kanila, “Mangutana ako kaninyo, uyon ba sa
balaod sa Adlaw nga Igpapahulay ang pagbuhat ug maayo o
ang pagbuhat ug makadaot, sa pagluwas sa kinabuhi o sa
pagguba niini?” **10** Unya mitan-aw siya palibot kanilang tanan
ug giingnan ang tawo, “Ituy-od ang imong kamot.” Iya kining
gibuhat, ug ang iyang kamot naulian. **11** Apan napuno sila
sa kasuko, ug nagsultianay sila sa matag-usa mahitungod
sa kung unsa ang ilang buhaton ngadto kang Jesus. **12** Kini
nahitabo niadtong mga panahon nga niadto siya sa bukid aron
mag-ampo. Nagpadayon siya sa pag-ampo sa tibuok gabii
ngadto sa Dios. **13** Sa dihang adlaw na, gitawag niya ang
iyang mga disipulo ngadto kaniya, ug nagpili siya ug napulo ug
duha kanila, nga iya usab ginganlan nga mga “apostoles.” **14**
Ang mga pangalan sa mga apostoles mao silang Simon (nga
iya usab ginganlan ug Pedro) ug ang iyang igsoon, nga si
Andres, si Santiago, si Juan, si Felipe, si Bartolomeo, **15** si
Mateo, si Tomas, si Santiago nga anak ni Alfeus, si Simon nga
gitawag ug Patriyota, **16** si Judas, nga anak ni Santiago, ug si
Judas Iscariote, nga nahimong mabudhion. **17** Unya si Jesus
nilugsong gikan sa bukid uban kanila ug nitindog sa patag
nga dapit. Ang dako nga panon sa iyang mga disipulo naa
didto, ug ang dako usab nga panon sa katawhan gikan sa
Judea ug Jerusalem, ug gikan usab sa daplin sa dagat sa
Tiro ug Sidon. **18** Nangadto sila aron mamati kaniya ug aron
mangaayo sa ilang mga sakit. Ang mga tawo nga gisamok sa
mga dili hinlo nga espiritu nangaayo usab. **19** Ang matag-usa
sa panon nagpadayon sa pagsulay ug hikap kaniya tungod
kay ang gahom sa pag-ayo nagagikan kaniya, ug giayo niya
silang tanan. **20** Unya mitan-aw siya sa iyang mga disipulo,
ug miingon, “Bulahan kamo nga mga kabos, kay inyo ang
gingharian sa Dios. **21** Bulahan kamo nga gigutom karon,
kay kamo mangabusog. Bulahan kamo nga nagahilak karon,
kay kamo mangatawa. **22** Bulahan kamo sa diha nga ang
mga tawo magdumot kaninyo ug sa dihang ilahi kamo gikan
sa ilang pundok ug sawayon kamo ug isalikway ang inyong
ngalan isip daotan, tungod ug alang sa Anak sa Tawo. **23**
Pagmaya kamo nianang adlawa ug lukso sa kalipay, tungod
kay anaa gayod kamoy dakong ganti didto sa langit, kay ang
ilang mga katigulangan nagtagad sa mga propeta sa samang
paagi. **24** Apan pagkaalaot ninyo nga mga dato! Kay nadawat
na ninyo ang inyong kaharuhay. **25** Pagkaalaot ninyo nga
mga busog karon! Kay kamo gutomon unya. Pagkaalaot ninyo
nga nagakatawa karon! Kay magsubo ug maghilak kamo
unya. **26** Pagkaalaot ninyo, sa diha nga ang tanang tawo
magsulti ug maayo kaninyo! Kay ang ilang mga katigulangan
nagtagad sa mga mini nga propeta sa samang paagi. **27** Apan
ako moingon kaninyo nga nagapamati, higugmaa ang inyong
mga kaaway ug buhata ang maayo ngadto sa mga nagdumot
kaninyo. **28** Panalangini kadtong nagtunglo kaninyo ug iampo
kadtong nagdaog-daog kaninyo. **29** Kaniya nga mosagpa
kanimo sa pikas aping, itugyan usab ang pikas. Kung ang
usa ka tawo mokuha sa imong kupo, ayaw na usab kupti ang
imong taas nga bisti. **30** Hatagi ang tanang tawo nga mangayo
kanimo. Kung adunay usa ka tawo nga mokuha sa usa ka
butang nga imong gipanag-iyahan, ayaw na siya ug ingna
nga ihatag kini pagbalik kanimo. **31** Sama sa gusto nimong
buhaton sa mga tawo diha kanimo, kinahanglan nga mao
usab ang imong buhaton ngadto kanila. **32** Kung higugmaon
lamang nimo ang mga tawo nga nahigugma kanimo, unsa
man ang dungog nimo niana? Kay bisan ang mga makasasala
nahigugma niadtong nahigugma kanila. **33** Kung magbuhat
ka ug maayo ngadto lamang sa mga tawo nga nagbuhat ug
maayo ngadto kanimo, unsa man ang dungog nimo niana?
Kay bisan ang mga makasasala nagbuhat sa samang paagi.
34 Kung magpahulam ka lamang ug mga butang sa mga tawo
nga imong gidahom nga mohatag pagbalik kanimo, unsa man
ang dungog nimo niana? Bisan pa gani ang mga makasasala
nagpahulam ngadto sa mga makasasala, ug nagdahom nga
makadawat pag-usab sa samang kantidad. **35** Apan higugmaa
ang inyong mga kaaway ug buhata ang maayo ngadto kanila.
Pagpahulam ngadto kanila, ayaw na kabalaka sa pagkuha

ug balik sa bisan unsa, ug dako ang imong ganti. Kamo
mahimo nga mga anak sa Labing Taas, kay siya maayo
ngadto sa mga dili mapinasalamaton ug daotan nga mga tawo.
36 Pagmaluluy-on, sama nga ang imong Amahan maluluy-
on. **37** Ayaw paghukom, ug kamo dili pagahukman. Ayaw
pakasad-a ang uban, ug kamo dili pakasad-on. Pasayloa ang
uban, ug kamo pasayloon. **38** Panghatag sa uban, ug kini
igahatag kanimo. Ang dako nga kantidad—gidasok, giuyog,
ug nagaawas—ila kining igabubo sa imong paa. Kay kung
unsa ang imong gigamit nga hustong sukdanan sa pagsukod,
ang samang husto nga sukdanan usab maoy gamiton alang
kanimo." **39** Unya gisultihan usab niya sila ug sambingay.
"Makahimo ba ang buta nga tawo sa pag-agak sa laing buta
nga tawo? Kung iya kining buhaton, silang duha mangahulog
ngadto sa lalom nga bangag, dili ba? **40** Ang disipulo dili labaw
sa iyang magtutudlo, apan ang matag-usa sa dihang hingpit
nga matudloan mahimo siya nga sama sa iyang magtutudlo.
41 Nganong nagtan-aw ka man sa gamay nga puling nga anaa
sa mata sa imong igsoon nga lalaki, apan wala gani nimo
namatikdan ang troso nga anaa sa imong kaugalingong mata?
42 Giunsa nimo pag-ingon sa imong igsoon, 'Igsoon, tugoti
ako sa pagkuha sa gamay nga puling nga anaa sa imong
mata,' sa dihang ikaw mismo wala gani nimo nakita ang troso
nga anaa sa imong kaugalingong mata? Mga tigpakaaron-
ingnon! Unaha ug kuha ang troso sa imong kaugalingong
mata, ug unya makakita ka pag-ayo aron makuha ang gamay
nga puling nga anaa sa mata sa imong igsoon. **43** Kay walay
maayong kahoy nga maghatag ug daot nga bunga, ug walay
dili maayong kahoy nga maghatag ug maayong bunga. **44**
Kay ang matag kahoy mailhan pinaagi sa matang sa bunga
nga iyang ginahatag. Kay ang mga tawo dili magkuha ug igos
gikan sa tunokon nga kahoy, o magkuha ug ubas gikan sa
sampinit. **45** Ang maayong tawo gikan sa maayong bahandi
sa iyang kasingkasing magpagawas kung unsa ang maayo,
ug ang daotang tawo gikan sa daotang bahandi sa iyang
kasingkasing magpagawas kung unsa ang daotan. Kay gikan
sa kadagaya sa iyang kasingkasing isulti sa iyang baba. **46**
Nganong nagtawag man kamo kanako, 'Ginoo, Ginoo,' ug wala
ninyo gituman ang mga butang nga akong gisulti? **47** Ang
tanang tawo nga moduol kanako ug makadungog sa akong
mga pulong ug motuman niini, sultihan ko kamo kung unsa ang
sama kaniya. **48** Sama siya sa tawo nga nagtukod ug balay,
nga nagkalot ug lalom sa yuta ug gitukod ang patukoranan sa
balay ngadto sa lig-on nga bato. Sa dihang miabot ang baha,
ang kusog nga tubig miawas batok sa balay, apan wala kini
matay-og, tungod kay maayo kaayo ang pagkatukod niini. **49**
Apan ang tawo nga nakadungog sa akong mga pulong apan
wala motuman niini, sama siya sa tawo nga nagtukod ug balay
ibabaw sa yuta nga walay patukoranan. Sa dihang ang kusog
nga tubig miawas batok sa balay, dihadiha kini nagun-ob, ug
ang pagkaguba niadtong balaya nahingpit.

7 Pagkahuman ni Jesus ug sulti sa tanan niyang angay
nga isulti sa mga tao nga naminaw, misulod na siya
sa Capernaum. **2** Adunay ulipon sa usa ka centurion nga
mahinungdanon kaayo kaniya nga nagmasakiton ug hapit
na mamatay. **3** Apan pagkadungog niya mahitungod kang
Jesus, gipaadtuan niya si Jesus sa mga kadagkoan sa mga
Judio aron paadtuon ug luwason ang iyang ulipon gikan sa
kamatayon. **4** Sa dihang duol na sila kang Jesus, gihangyo
nila pag-ayo siya sa pag-ingon, "Takos siya nga himuon mo
kini kaniya, **5** tungod kay gihigugma niya ang among nasod,
ug siya ang nagtukod sa sinagoga alang kanamo." **6** Busa
nagpadayon si Jesus sa paglakaw uban kanila. Apan sa wala
pa siya nakapalayo gikan sa balay, nagpadala ang centurion
sa iyang mga higala aron sa pag-ingon kang Jesus, "Ginoo,
ayaw hasola ang imong kaugalingon, **7** tungod kay dili ako
takos nga mosulod ka sa akong panimalay. Tungod niini, wala
gayod ako naghunahuna sa akong kaugalingon nga igong
katakos aron mopaduol kanimo, apan pagsulti lang ug usa
ka pulong ug maulian na ang akong ulipon. **8** Tungod usab
kay ako ang tawo nga gibutang ubos sa awtoridad ug naa
akoy mga sundalo ubos kanako. Kung moingon ako sa usa,
'Paglakaw,' ug molakaw siya, ug ngadto sa usa, 'Anhi dinhi,'
ug moanhi siya, ug ngadto sa akong alagad, 'Himoa kini,'
ug himuon gayod niya kini." **9** Pagkadungog ni Jesus niini,
nahibulong siya kaniya, ug miatubang siya sa kadaghanan
nga nagsunod kaniya ug miingon, "Ako magaingon kaninyo,
wala gayod ako makakita didto sa Israel ug usa ka tawo nga
adunay dako nga pagtuo." **10** Ug kadtong gipadala nga mga
tawo nibalik didto sa balay ug nakita nga ang ulipon himsog
na. **11** Human niaana sa paglabay sa panahon, nahitabo nga
si Jesus nilakaw padulong sa siyudad nga ginganlan ug Nain.
Ang iyang mga disipulo uban kaniya, uban usab sa dakong
pundok sa katawhan. **12** Sa dihang duol na siya sa pultahan
sa siyudad, adunay patay nga tawo nga gidayongan pagawas
sa siyudad, bugtong siyang anak sa iyang inahan. Usa siya ka
biyuda nga babaye, ug uban kaniya ang dakong pundok sa
katawhan nga gikan sa siyudad. **13** Pagkakita kaniya, ang
Ginoo niduol kaniya uban sa kaluoy nga iyang gibati ngadto sa
babaye ug miingon kaniya, "Ayaw paghilak." **14** Unya miadto
siya sa atubangan ug gihikap ang gipahigdaan sa patay,
ug nihunong kadtong mga tawo nga nag-alsa niini. Miingon
siya, "Batan-ong lalaki, ako moingon kanimo, bangon." **15**
Ang patay nga tawo milingkod ug nagsugod ug istorya. Unya
gihatag siya ni Jesus ngadto sa iyang inahan. **16** Unya gidaog
silang tanan sa kahadlok. Nagpadayon sila sa pagdayeg sa
Dios, miingon sila, "Nakita na uban kanato ang bantugang
propeta" ug "Gibantayan sa Dios ang iyang katawhan." **17** Kini
nga balita mahitungod kang Jesus mikaylap ngadto sa tibuok
Judea ug sa tanang silingan nga mga rehiyon. **18** Giingnan si
Juan sa iyang mga disipulo mahitungod niining tanang butang.
19 Unya gitawag ni Juan ang duha sa iyang mga disipulo ug
gipaadto sa Ginoo aron sa pag-ingon kaniya, "Ikaw na ba ang
Usa nga Gipaabot, o anaa pay lain nga tawo nga kinahanglan
namong pangitaon?" **20** Sa dihang tua na sila duol kang Jesus,
nag-ingon ang mga tawo, "Gipadala kami ni Juan Bautista aron
sa pag-ingon kanimo, 'Ikaw na ba ang Usa nga Gipaabot, o
anaa pay lain nga tawo nga kinahanglan namong pangitaon?'"
21 Nianang orasa gipang-ayo niya ang daghang mga tawo
gikan sa sakit ug sa ilang gipang-antos nga mga balatian
ug gikan sa daotang mga espiritu, ug iyang gitugotan ang
daghang mga tawong buta nga makakita. **22** Si Jesus mitubag
ug miingon kanila, "Pagkahuman ninyo ug biya padulong sa
inyong panaw, suginli si Juan kung unsa ang inyong nakita ug
nadungog. Ang mga tawong buta nakadawat ug panan-aw,
ang mga tawong pungkol nakalakaw, ang mga tawong adunay
sangla nahinloan, ang mga tawong bungol nakadungog, ang
mga tawong patay nahibalik ang kinabuhi, ug ang mga tawong
nanginahanglan nasuginlan ug maayong balita. **23** Ang tawo
nga dili mohunong sa pagtuo kanako tungod sa akong mga
binuhatan mapanalanginan." **24** Pagkahuman ug biya sa mga
mensahero ni Juan, nagsugod na si Jesus sa pagsugilon sa
mga pundok sa katawhan mahitungod kang Juan, "Unsa may
inyong gigawas ug gitan-aw didto sa kamingawan, ang tawo

nga sama sa usa ka bagakay nga gipalid-palid sa hangin? **25**
Apan unsa may inyong gigawas ug gitan-aw, ang tawo nga
nagsul-ob ug humok nga mga panapton? Tan-awa, ang mga
tawo nga nagsul-ob ug maanindot nga mga sinina ug nagpuyo
nga harohay, tua sa mga palasyo sa hari. **26** Apan unsa may
inyong gigawas ug gitan-aw, usa ka propeta? Oo, moingon
ako kaninyo, ug labaw pa sa usa ka propeta. **27** Mao kini
siya kung unsa ang nahisulat, 'Tan-awa, magpadala ako ug
mensahero diha sa inyong atubangan, kinsa maoy moandam
sa inyong agianan diha sa inyong atubangan.' **28** Ako moingon
kaninyo, sa tanang gihimugso sa mga babaye, wala gayoy
makalabaw kang Juan, apan ang labing walay bili nga tawo
diha sa gingharian sa Dios mas labaw pa kay kaniya. **29** Sa
dihang ang tanang tawo nakadungog niini, lakip na ang mga
tigkolekta ug buhis, ilang gipahayag nga ang Dios matarong.
Uban sila niadtong tanan nga nabawtismohan sa pagbawtismo
ni Juan. **30** Apan ang mga Pariseo ug ang mga hanas sa
balaod sa Judeo nga wala niya mabawtismohi, nagdumili sa
kaalam sa Dios alang sa ilang kaugalingon. **31** kang kinsa
man nako mahimong ikatandi ang mga katawhan niini nga
henerasyon? Unsa may sama kanila? **32** Sama sila sa mga
bata nga nagdula-dula diha sa merkado, kinsa naglingkod
ug nagtawag sa usag-usa ug nag-ingon, 'Nagtugtog kami ug
plawta alang kaninyo, ug wala kamo nanayaw. Nagsubo kami,
ug wala kamo manghilak.' **33** Tungod kay si Juan Bautista
mianhi ug wala nagkaon ug tinapay ug wala miinom ug bino,
ug ikaw moingon, 'Naa siyay demonyo.' **34** Ang Anak sa
Tawo mianhi ug nagkaon ug nag-inom ug ikaw moingon,
'Tan-awa, palakaon kaayo siya ug palahubog, higala sa mga
tigkolekta ug buhis ug mga makakasala!' **35** Apan ang kaalam
gipamatud-an pinaagi sa tanan niyang mga anak." **36** Karon
adunay Pariseo nga naghangyo kang Jesus nga mokaon uban
kaniya. Busa pagkahuman ni Jesus ug sulod sa balay sa
Pariseo, naglingkod siya dapit sa lamisa nga nagpahayahay
nga mikaon. **37** Tan-awa, adunay usa ka babaye didto sa
siyudad nga makasasala. Nakita niya nga si Jesus gidapit didto
sa balay sa Pariseo, ug nagdala siya ug nindot nga alabastru
nga gisudlan ug pahumot. **38** Nagtindog siya dapit sa likod ni
Jesus duol sa iyang tiil ug nihilak. Nagsugod siya sa pagbasa
sa tiil ni Jesus pinaagi sa iyang luha, ug gipahiran niya kini sa
buhok sa iyang ulo, gihalukan niya ang mga tiil ni Jesus, ug
iya kining gidihogan ug pahumot. **39** Sa dihang ang Pariseo
nga nagdapit kang Jesus nakakita niini, nakasulti siya sa iyang
kaugalingon nga nag-ingon, "Kung kining tawhana usa ka
propeta, makahibalo unta siya kung kinsa ug unsang klasiha
kining babayhana ang mihikap kaniya nga siya makasasala."
40 Mitubag si Jesus ug miingon kaniya, "Simon, aduna akoy
isulti kanimo." Miingon siya, "Isulti kini, Magtutudlo!" **41**
Miingon si Jesus, "Adunay duha ka mangungotang sa usa ka
tigpahulam. Ang usa nakautang ug lima ka gatos ka denaryo,
ug ang usa nakautang ug singkwenta ka denaryo. **42** Tungod
kay wala silay kwarta nga ikabayad, gipasaylo niya silang
duha. Busa, kinsa kanila ang mas nahigugma kaniya?" **43** Si
Simon mitubag kaniya ug miingon, "Tingali kadtong gipasaylo
kaayo niya." Si Jesus miingon kaniya, "Sakto kaayo ang imong
paghukom." **44** Miatubang si Jesus sa babaye ug miingon kang
Simon, "Tan-awa kining bayhana. Misulod ako sa imong balay.
Wala ko nimo hatagi ug tubig para sa akong mga tiil, apan
siya, uban sa iyang mga luha, gibasa niya ang akong mga
tiil ug gitrapohan niya kini sa iyang buhok. **45** Wala ko nimo
hatagi ug halok, apan siya, gikan sa una nakong pagsulod,
wala siya mihunong sa paghalok sa akong mga tiil. **46** Wala
nimo dihogi ug lana ang akong ulo, apan siya nagdihog sa
akong mga tiil ug pahumot. **47** Tungod niini, ako magaingon
kanimo nga siya nga daghan ug sala ug gipasaylo na, ug
gihigugma na usab kaayo. Apan siya nga kinsa gipasaylo
lang ug gamay, gihigugma lang usab ug gamay." **48** Unya
miingon siya kaniya, "Gipasaylo na ang imong mga sala."
49 Kadtong gidapit nagsugod na sa pag-ingon sa ilang mga
kaugalingon, "Kinsa man kini nga mopasaylo sa mga sala?"
50 Unya miingon si Jesus ngadto sa babaye, "Ang imong
pagtuo maoy nakaluwas kanimo. Lakaw nga malinawon."

8 Sa wala madugay pagkahuman niining hitaboa nga si
Jesus nagsugod sa paglakaw libot sa nagkalain-laing
siyudad ug baryo aron sa pagwali ug pagmantala sa maayong
balita mahitungod sa Gingharian sa Dios ug kuyog kaniya
ang napulo ug duha, **2** ug uban sa pipila ka mga kababayen-
an nga nangaayo gikan sa mga daotang espiritu ug mga
balatian. Sila mao si Maria nga gitawag ug Magdalena, nga
kanhi gisudlan sa pito ka mga demonyo nga gipagawas, **3**
si Juana nga asawa ni Chuza, nga tagadumala ni Herodes,
si Susana ug daghan pang ubang mga kababayen-an nga
naghatag kanila sa ilang kaugalingong mga materyal nga
mga butang. **4** Karon, sa dihang nagtapok na ang dakong
panon sa katawhan uban ang mga tawo nga miadto kaniya
gikan sa nagkalain-laing siyudad, nisulti siya kanila gamit ang
sambingay. **5** "Ang magpupugas miadto aron sa pagpugas
sa mga liso. Sa dihang nagpugas siya, ang ubang mga liso
nahulog sa daplin sa dalan ug giyatakan sila ug gituka sa mga
langgam sa kapanganuran. **6** Ang ubang mga liso nahulog
sa kabatoan nga yuta ug sa ilang pagtubo, nangalaya sila
tungod kay wala sila nayamogan. **7** Sa gihapon ang ubang
mga liso nahulog taliwala sa tunukon nga mga tanom, ug ang
tunukon nga mga tanom mitubo kauban sa mga liso ug mituok
kanila. **8** Apan ang ubang mga liso nahulog sa maayong
yuta ug mihatag ug abot nga miabot kini sa gatusan ka pilo
ang kadaghanon." Pagkahuman ug sulti ni Jesus niining mga
butanga, siya mitawag, "Kung si bisan kinsa kadtong adunay
mga dalunggan nga makadungog, tugoti siya nga mamati." **9**
Unya ang iyang mga disipulo nangutana kaniya kung unsa
ang buot ipasabot niini nga sambingay. **10** Si Jesus misulti
kanila, "Kamo gihatagan na sa katungod sa pagsabot sa mga
misteryo sa gingharian sa Dios, apan ang ubang mga tawo
gitudloan lamang sa mga sambingay, aron sa ilang 'pagtan-aw
dili sila makakita, ug makadungog sila apan dili makasabot.'
11 Karon mao kini ang buot ipasabot sa sambingay. Ang
liso mao ang pulong sa Dios. **12** Ang mga liso nga nahulog
sa daplin sa dalan mao ang mga tawo nga nakadungog sa
pulong, apan moabot ang yawa ug kuhaon ang pulong gikan
sa ilang kasingkasing, aron dili sila motuo ug dili maluwas.
13 Unya, ang mga nahulog sa kabatoan nga yuta mao ang
mga tawo nga nakadungog sa pulong, ug gidawat kini uban
sa kalipay, apan wala silay mga gamot; motuo lamang sila
sa makadiyot, apan sa panahon sa pagsulay mopalayo sila.
14 Ang mga liso nga nahulog sa tunukong mga tanom mao
ang mga tawo nga nakadungog sa pulong, apan sa ilang
pagpadayon, natuok sila sa mga kabalaka, mga bahandi, ug
sa mga kalipay niini nga kinabuhi, ug busa dili sila makadala
ug bunga sa pagkahamtong. **15** Apan ang mga liso nga
nahulog sa maayong yuta, mao kadtong mga tawo nga, adunay
tinuod ug maayong kasingkasing, paghuman nila ug pamati
sa pulong, gitipigan nila kini ug nakapamunga nga adunay
pagkamalahutayon. **16** Karon, walay usa, ang mopasiga ug
lampara nga iyang tabonan ug panaksan o ibutang sa ilalom

sa iyang katre. Hinuon, iya kining ibutang sa patungan sa
lampara, para kung kinsa kadtong mosulod, makakita sa
kahayag. **17** Kay walay tinago nga dili mabutyag, o mga
sikreto nga dili mahibaw-an ug dili mogawas sa kahayag.
18 Busa pagbantay kamo kung unsaon ninyo pagpaminaw
tungod kay bisan kinsa ang anaa, pagahatagan pa ug daghan,
ug bisan kinsa ang wala, pagakuhaon kaniya ang bisan pa
nga gihunahuna niya nga naa siya. **19** Unya ang inahan ug
mga igsoong mga lalaki ni Jesus miadto kaniya, apan dili sila
makaduol tungod sa kadaghan sa mga tawo. **20** Ug giingnan
siya, "Ang imong inahan ug ang mga igsoon nimo nga lalaki
nagtindog sa gawas, nagtinguha silang makigkita kanimo."
21 Apan si Jesus mitubag ug miingon kanila, "Ang akong
inahan ug mga igsoon mao kadtong mga tawo nga naminaw
sa pulong sa Dios ug mosunod niini." **22** Ug karon nahitabo
kini sa usa sa mga adlaw nga si Jesus ug iyang mga disipulo
nanakay ug balangay, ug miingon siya kanila, "Moadto kita sa
laing bahin sa linaw." Unya nangandam sila sa ilang paglayag.
23 Apan sa ilang paglayag, nakatulog si Jesus ug unya miabot
ang usa ka unos nga anaay kusog kaayong hangin sa tibuok
linaw, ug ang ilang sakayan nagsugod na ug kapuno ug tubig
ug namiligro kaayo sila. **24** Unya miduol ang mga disipulo
ni Jesus kaniya ug gipukaw siya, nga nag-ingon, "Agalon,
Agalon, hapit na kita mangamatay!" Mibangon siya ug iyang
gibadlong ang hangin ug ang kabangis sa tubig ug mihunong
sila, ug mikalma. **25** Unya miingon siya kanila, "Hain man ang
inyong pagtuo?" Sa ilang kahadlok, nahibulong kaayo sila ug
nangutana sa matag usa, "Kinsa man kining tawhana, nga
nagmando man siya bisan sa hangin ug tubig, ug sila misunod
kaniya?" **26** Miabot sila sa rehiyon sa Gerasene nga naa sa
pikas nga bahin sa Galilea. **27** Sa pagnaog ni Jesus sa yuta,
misugat kaniya ang usa ka tawo gikan didto sa siyudad, ug
kining tawhana nasudlan ug mga demonyo. Sa dugay nga
panahon, wala siyay bisti, ug wala nagpuyo sa balay, kundili
sa mga lubnganan. **28** Sa pagkakita niya ni Jesus, misinggit
siya ug mihapa sa iyang atubangan. Inubanan sa makusog
nga tingog siya miingon, "Unsa ang gibuhat ko kanimo, Jesus,
Anak sa Labing Taas nga Dios? Ako mangamuyo kanimo,
ayaw ako paantosa." **29** Kay nagmando man si Jesus sa dili
hinlo nga espiritu nga mogawas sa lawas sa tawo, tungod
kay daghan na nga panahon nga nadakpan siya. Bisan pa ug
nabugkosan siya ug mga kadena, ug gibantayan, iya kining
mabugto, ug gidala siya sa demonyo paingon sa kamingawan.
30 Unya nangutana si Jesus kaniya, "Unsa ang imong ngalan?"
Ug siya mitubag, "Kasundalohan", kay daghan man ang mga
demonyo nga misulod ngadto kaniya. **31** Nagpakiluoy sila
niya nga dili sila mandoan nga mobiya paingon sa bung-aw.
(Abyssos g12) **32** Unya usa ka panon sa daghang baboy nga
gipakaon didto sa bungtod, ug ang mga demonyo nagpakiluoy
nga tugotan sila nga sa mga baboy nalang sila mosulod.
Gitugotan sila sa pagbuhat niana. **33** Busa migawas ang
mga demonyo sa lawas sa tawo ug misulod didto sa mga
baboy, ug ang panon sa baboy nihaguros paubos sa bungtod
paingon sa linaw ug nangalunod. **34** Sa pagkakita sa nag-
atiman sa mga baboy kung unsa ang nahitabo, mipalayo
sila ug ilang gisugilon didto sa siyudad ug sa kabukiran.
35 Busa ang mga tawo nga nakadungog mahitungod niini
miadto aron sa pagtan-aw kung unsa ang nahitabo, ug sila
miadto kang Jesus ug ilang nakaplagan ang tawo nga gigulaan
ug mga demonyo. Nakasinina na siya ug anaa na siya sa
maayong panghunahuna, naglingkod siya sa tiilan ni Jesus, ug
nangahadlok sila. **36** Unya ang mga nakakita kung unsa ang
nahitabo, misugilon usab sa ubang mga tawo kung giunsa
pagkontrola sa mga demonyo ang tawo nga naluwas. **37** Ang
tanang tawo sa rehiyon sa Gerasene ug ang nakapalibot nga
lugar giingnan nila si Jesus nga mobiya kanila kay giabot
sila ug dakong kahadlok. Busa misakay siya sa balangay
aron sa pagbalik. **38** Ang tawo nga gikan gigulaan sa mga
demonyo nagpakiluoy kang Jesus nga mokuyog siya kaniya,
apan gipadala siya ni Jesus palayo nga nag-ingon, **39** "Balik
ngadto sa imong balay ug isugilon ang tanang maayong buhat
sa Dios nga iyang gihimo kanimo. "Unya ang tawo mipauli,
ug iyang gimantala sa tibuok siyudad ang tanang maayong
butang nga gibuhat ni Jesus kaniya. **40** Sa pagbalik ni Jesus,
giabi-abi siya sa panon, kay gahulat man silang tanan kaniya.
41 Tan-awa, adunay tawo nga miabot nga ginganlan ug Jairus,
usa siya sa mga pangulo sa sinagoga. Miyukbo si Jairus sa
tiilan ni Jesus ug nagpakiluoy siya nga moadto siya sa ilang
balay, **42** kay aduna siyay usa ka anak nga babaye, mga
napulo ug duha ang pangidaron, ug kamatyunon na. Apan sa
iyang pagduol, ang panon sa katawhan miipit kaniya. **43** Anaa
didto ang usa ka babaye nga nagdugo sulod sa napulo ug
duha ka tuig ug nahurot na niya ug gasto ang iyang kwarta sa
mga manambalay, apan walay nakaayo ni bisan kinsa kanila.
44 Miduol siya sa likod ni Jesus ug gihikap ang tumoy sa iyang
bisti, ug diha-diha dayon nahunong ang iyang pagdugo. **45**
Miingon si Jesus, "Kinsa ang nihikap kanako?" Sa diha ang
tanan milimod niini, miingon si Pedro, "Agalon, ang mga panon
sa mga tawo miipit ug midutdot kanimo." **46** Apan miingon si
Jesus, "Adunay mihikap kanako, kay kabalo ko nga migawas
ang gahom gikan kanako." **47** Sa pagkakita sa babaye nga dili
niya matago kung unsa ang iyang gibuhat, miduol siya nga
nangurog. Miluhod siya atubangan ni Jesus, iyang gideklara
sa atubangan sa tanang mga tawo ang hinungdan sa iyang
paghikap kaniya ug giunsa siya pag-ayo dayon. **48** Unya
miingon siya kaniya, "Anak nga babaye, ang imong pagtuo
mao ang nakapaayo kanimo. Lakaw nga malinawon." **49**
Samtang nagsulti pa siya, adunay miabot gikan sa balay sa
pangulo sa sinagoga, nga nag-ingon, "Namatay na ang imong
anak nga babaye. Ayaw na samoka ang magtutudlo." **50**
Apan sa pagkadungog ni Jesus niini, mitubag siya kaniya,
"Ayaw kahadlok. Tuo lang ug maluwas siya." **51** Unya sa
ilang pag-adto sa balay, wala niya tugoti si bisan kinsa ang
mosulod kuyog niya, gawas nilang Pedro, Juan ug Santiago,
ug ang amahan ug inahan sa batang babaye. **52** Unya ang
tanan nga mga tawo nangasubo ug nagminatay alang kaniya,
apan miingon siya, "Ayaw kamo pagminatay. Dili siya patay,
apan natulog lamang siya." **53** Apan gikataw-an siya uban sa
pagbiay-biay kay kabalo sila nga patay na ang bata. **54** Apan,
gikuha niya ang batang babaye pinaagi sa kamot ug iyang
gitawag nga nag-ingon, "Bata, bangon." **55** Mibalik ang iyang
espiritu ug diha-diha dayon mibangon siya. Mimando siya nga
hatagan nila ug pagkaon. **56** Nahibulong ang mga ginikanan
sa bata, apan gimandoan niya sila nga dili nila isugilon sa
uban kung unsa ang nahitabo.

9 Iyang gitawag ang dose sa pagtigom, ug nihatag kanilag
gahom ug katungod nga idumala ang mga dimonyo ug pag-
ayo sa nagbalatian. **2** Iyang gipadala sila aron isangyaw ang
gingharian sa Dios ug ayuhon ang mga nagbalatian. **3** Siya
miingon kanila, "sa inyong paglakaw ayaw kamo pagdala sa
bisan unsa, ni tungkod, ni pitaka, ni tinapay, ni kuwarta, ni duha
ka mga sinina. **4** Bisan unsa nga balay ang inyong masudlan,
pabilin didto hangtod nga kamo mobiya gikan nianang dapita.
5 Alang niadtong wala modawat kaninyo, kung kamo mobiya

gikan sa siyudad, padpari ninyo ang abug nga anaa gikan sa
inyong mga tiil usa kini ka pagpamatuod batok kanila. **6** Ug sila
milakaw padulong ngadto sa mga kabalayan, nga nagsangyaw
sa maayong balita ug nag-ayo sa mga tawo bisan asa. **7**
Karon si Herodes, ang pangulo sa maong distrito, nakadungog
sa tanang nahitabo ug labihan ang iyang kabalaka, tungod
kay gisulti sa uban nga si Juan Tigbawtismo nabanhaw gikan
sa mga patay, **8** sumala sa uban si Elias mitungha, sumala
sa uban usa sa karaang propeta nga nabanhaw pag-usab.
9 Miingon si Herodes, "Ako nang giputlang ug ulo si Juan,
apan kinsa man kining akong nadunggan mahitungod nianang
mga butanga?" ug si Herodes nisulay sa pagpangita kang
Jesus. **10** Sa dihang ang usa sa mga sinugo mibalik, sila
miingon kaniya sa tanang butang nga ilang gibuhat. Gidala nila
uban kaniya, nibiya siya nga nag-inusara ngadto sa siyudad
nga gitawag Betsaida. **11** Apan ang katawhan nakadungog
bahin niini ug misunod kaniya, ug iya silang gidawat, ug
nakigsulti kanila bahin sa gingharian sa Dios, ug iyang giayo
kadtong nanginahanglan ug kaayohan. **12** Sa dihang hapit na
mahuman ang usa ka adlaw, ug ang napulo ug duha niadto
kaniya ug miingon, "palakwa ang mga panon aron makaadto
sila sa mga nagpalibot nga mga baryo ug palibot sa mga lugar
aron sa pagpangitag matulogan ug makan-an, tungod kay ania
man kita sa kamingawan nga dapit." **13** Apan siya miingon
kanila, "Hatagi ninyo sila sa ilang pagkaon." Sila miingon,
"Wala na kitay subra pa sa lima kabuok nga tinapay ug duha
ka isda, gawas kung mopalit kita ug pagkaon alang niining
tanang pundok sa katawhan." **14** Adunay lima ka libo nga
mga lalaki nga tua didto. Siya miingon sa iyang mga disipulo,
"Ipalingkod sila ug pundoka sa tig-singkuwinta ang matag-
usa." **15** Unya ila kanang gihimo, ug ang tanang katawhan
nanglingkod. **16** Iyang gikuha ang lima ka tinapay ug duha
ka isda, ug nihangad sa langit, gipanalanginan niya kini, ug
gipikaspikas sa ginagmay, ug gihatag niya sa mga disipulo
aron ihatag ngadto sa mga panon. **17** Silang tanan nakakaon
ug nangabusog, ug gikuha ang salin sa pagkaon ug nakapuno
kinig napulo ug duha ka mga basket. **18** Kini nahitabo, sa
dihang nag-ampo siya nga nag-inusara, ang mga disipulo diha
uban niya, ug siya nangutana kanila, nga nag-ingon, “Unsa
ang giingon sa kadaghanan bahin sa kong kinsa ako?” **19**
Mitubag sila, nga nag-ingon, “Si Juan nga Tigbawtismo, apan
ang uban nag-ingon si Elias, ug ang uban nag-ingon nga usa
sa mga propeta sa karaang panahon nga nabanhaw pag-
usab.” **20** Siya miingon kanila, "Apan kinsa ako kung kamo
ang pasultihon?" Mitubag si Pedro, "Ang Cristo nga gikan sa
Dios." **21** Apan nagpasidaan kanila, Si Jesus miingon ngadto
kanila nga dili kini isulti kang bisan kinsa, **22** tungod kay gisulti
nga ang Anak sa Tawo mag-antos sa daghang mga butang,
siya isalikway sa mga katigulangan ug sa mga pangulong
pari ug eskriba, pagapatyon, ug mabuhi pag-usab sa ika
tulo ka adlaw. **23** Giingnan niya silang tanan, "Kung kinsa
kadtong gusto mosunod kanako, siya kinahanglan musalikway
sa iyang kaugalingon, mupas-an sa iyang kaugalingon nga
krus matag-adlaw, ug mosunod kanako. **24** Si bisan kinsa
nga mosulay sa pagluwas sa iyang kinabuhi mawad-an niini,
apan si bisan kinsa kadtung nawad-an sa ilang kinabuhi
tungod nako, siya maluwas niini. **25** Unsa man ang kaayohan
sa tawo, kung maangkon niya ang tibuok kalibutan, apan
mawad-an siya o mapildi sa iyang kaugalingon? **26** Kung
kinsa man kadtong maulaw kanako ug sa akong pulong,
siya usab ikaulaw sa Anak sa Tawo kung siya moadto sa
iyang kaugalingong himaya, ug ang himaya sa Amahan ug
sa balaang mga Angel. **27** Apan ako muingon kanimo sa
pagkatinuod, adunay uban diha kaninyo nga motindug dinhi,
ug dili makatilaw sa kamatayon hangtud nga makita nila
ang gingharian sa Dios." **28** Niabot kini ug walo ka adlaw
human si Jesus ming-ingun niining mga pulonga, gidala niya
sila ni Pedro, Juan, ug Santiago, ug niadto siya saka sa
bukid aron sa pag-ampo. **29** Samtang siya nag-ampo, ang
iyang panagway nausab, ug ang iyang bisti nahimung puti ug
nagsidlak. **30** Tan-awa dunay duha ka lalaki nga nakigsulti
uban kaniya! sila mao si Moses ug Elias, **31** nga makita nga
mahimayaon. Sila naghisgot mahitungod sa iyang pagbiya,
diin matuman pa lamang ngadto sa Jerusalem. **32** Karon si
Pedro ug niadtong uban kanila nakatulog pag-ayo. Apan sa
diha nga nakamata na sila, ilang nakita ang iyang himaya ug
ang duha mitindog uban kaniya. **33** Nahitabo kini samtang sila
nagpahilayo na gikan kang Jesus, miingon si Pedro ngadto
kaniya, "Agalon, maayo kay ania kami ug mas maayo siguro
nga maghimo kami ug tulo ka mga silonganan. Atung himuon
ang usa alang kanimo, ang usa alang kang Moses, ang usa
alng kang Elias." Wala siya makasabot kung unsa ang iyang
gipanulti bahin niini. **34** Sa dihang iyang gisulti kining mga
butanga, ang panganod mitabon kanila; ug sila nahadlok sa
dihang gilibotan sila sa panganod. **35** Ang tingog nadungog
nila gikan sa panganod nga nag-ingon, "Kini akong pinili nga
Anak. Paminaw kaniya." **36** Sadihang ang tingog natapos na,
nag-inusara nalang si Jesus. Sila nagpabilin nga hilom, ug ni
adtong mga adlawa walay usa kanila nga nisulti bahin niining
mga butanga nga ilang nakita. **37** Kini nahitabo, pagkasunod
adlaw, sa dihang milugsong na sila gikan sa bukid, dihay
dako nga panon sa katawhan nga nitagbo niya. **38** Tan-awa,
dihay usa ka tawo diha sa panon nga mihilak nga nag-ingon,
"Magtutudlo, ako nag pakiluoy nimo sa pagtan-aw sa akong
anak nga lalaki, tungod kay siya bugtong nako nga anak. **39**
Tan-awa ang espiritu mikuha kaniya, ug diha diha mitiyabaw
siya, ug mupalit-ad lit-ad kini niya ug nagbula-bula ang iyang
baba. Kini mobiya kaniya nga adunay kalisod, ginasakit kaayo
siya niini kung kini mohawa. **40** Nag hangyo na ako sa imung
mga disipulo aron mugola kini gikan kaniya apan wala nila
kini mahimo." **41** Mitubag si Jesus ug miingon, "Kamo nga
dili matinuohon ug madunoton nga kaliwat, hangtud kanos-a
paman ako magpabilin ug makig-uban kaninyo ug muantos?
Dalha ang imong anak nga lalaki diri." **42** Samtang ang bata
nagpadulong, ang demonyo nagpaumod kaniya ug mipalamba-
lamba kaniya pag-ayo. Apan gibadlong ni Jesus ang dili
hinlo nga espiritu, ug naayo ang bata nga lalaki, ug gihatag
niyag balik sa iyang amahan. **43** Silang tanan nahibulong sa
pagkadako sa Dios. Apan sa anaa pa sila sa ilang katingala
sa tanang butang nga iyang gihimo, siya miingon sa iyang
mga desipulo, **44** "Ibutang ninyo kining mga pulonga ilawom
sa inyong mga dalunggan, kay ang Anak sa Tawo itugyan
ngadto sa mga kamot sa mga tawo." **45** Apan wala nila
masabti unsay ginapasabot nining pulonga, ug kini natago
gikan kanila, ug sila dili makasabot niini. sila mangahadlok sa
pag-pangutana bahin niining pulonga. **46** Unya ang panaglalis
misugod ngadto kanila mahitungod kung kinsa kanila ang
labing labaw. **47** Apan sa nahunahuna ni Jesus kung unsa
ang tubag sa ilang kasing kasing, iyang gikuha ang gamay nga
bata, ug gipalingkod sa iyang kiliran, **48** ug miingon ngadto
kanila, "Kung ang usa modawat sama sa gamayng bata niini
pinaagi sa akong ngalan, siya usab modawat kanako, kung
ang usa ka tawo modawat kanako madawat usab niya ang nag
padala kanako. Alang sa tawo nga pinaka ubos ninyong tanan,

maoy usa ka labing dako." **49** Mitubag si Juan ug miingon,
"Agalon, kami nakakita ug usa ka tawo nga nang hingilin usab
ug demonyo pinaagi sa imong ngalan, ug gipahunong namo
siya, tungod kay wala siya misunod uban kanato." **50** Apan
si Jesus mitubag kanila nga nag-ingon, "Ayaw ninyo siya
pahunonga, kay siya nga dili batok kaninyo alang kaninyo." **51**
Sa dihang nahitabo kini, ang mga adlaw nagkaduol alang sa
iyang sa pagkayab sa langit, nahitabo nga iyang giandam
niya ang iyang kaugalingon sa pag-adto sa Jerusalem. **52**
Siya nagpadala ug mga minsahiro una kaniya, ug sila miadto
ug misulod sa baryo sa Samaritanhon sa pagpangandam
alang kaniya. **53** Apan ang katawhan didto wala midawat
kaniya, tungod kay muadtoay man siya didto sa Jerusalem.
54 Sa dihang ang iyang mga desipulo nga si Santiago ug Juan
nakakita niini, sila miiingon, "Ginoo, gusto ba nimo nga among
manduan ang kalayo nga kini mukanaog gikan sa langit ug
laglagon sila?" **55** Apan siya milingi ug mibadlong kanila. **56**
Unya sila namiya ug nangadto sa laing baryo. **57** Sa dihang
nagpadulong na sila sa ilang adtoan, dihay usa nga miingon
kaniya, "Ako mosunod kanimo bisan asa ka moadto." **58** Si
Jesus miingun kaniya, "Ang mga milo adunay mga lungag,
ug ang mga langgam sa kawanangan adunay mga salag,
apan ang Anak sa Tawo walay kaunlanan sa iyang ulo." **59**
Unya siya miingon sa uban nga tawo, "Sunod kanako." Apan
siya miingon, "Ginoo, tuguti una ako sa pag lubong sa akung
amahan." **60** Apan siya mitubag kaniya, "biyai ang patay sa
paglubong sa iyang kaugalingong patay, apan ikaw lakaw ug
isangyaw bisan asa ang gingharian sa Dios." **61** Laing tawo
usab miingon, "Ako musunod kanimo, Ginoo, apan tugoti una
ako sa pagpananghid kanila nga anaa sa akong balay." **62**
Apan si Jesus mitubag kaniya, "Walay usa, nga nagabutang
sa iyang kamot diha sa daro nga sigig lingi sa luyo nga takos
sa gingharian sa Dios."

10 Karon pagkahuman niining mga butanga, ang Ginoo
nagtudlo ug lain pang 70, ug gipadala ang tagduha una
kaniya sa matag siyudad ug lugar kung asa buot usab niyang
moadto. **2** Siya nag-ingon kanila, “Daghan ang anihonon
apan diyutay lang ang mga mamumoo. Busa pag-ampo
kamo gilayon sa Ginoo sa ani, aron siya magpadala ug mga
mamumoo sa iyang anihon. **3** Padayon kamo. Tan-awa,
gipadala ko kamo sama sa mga nating karnero taliwala sa mga
lobo. **4** Ayaw pagdala ug salapi, mga gamit, mga sandalyas,
ug ayaw kamo pagpakighimamat sa bisan kinsa sa inyong
dalan. **5** Sa bisan asa nga balay kamo mosulod, sultihi una
sila, 'Ang kalinaw maanaa unta niining balaya.' **6** Kung ang
tawo sa kalinaw anaa, ang kalinaw magpabilin kaniya, apan
kung wala, mobalik kini kanimo. **7** Pabilin sa maong balay,
kaon ug inom sa ilang idalit, kay ang mamumoo takos sa
iyang bayad. Ayaw pagbalhin-balhin ug laing balay. **8** Sa
bisan asa nga siyudad kamo mosulod, ug sila magadawat
kaninyo, kaon kung unsa ang gidalit sa inyong atubangan, **9**
ug ayoha ang mga masakiton nga atua didto. Isulti ngadto
kanila, 'Ang gingharian sa Dios haduol na kaninyo.' **10** Apan
sa bisan asa nga siyudad kamo mosulod, ug sila dili modawat
kaninyo, gawas ngadto sa kadalanan ug sulti, **11** 'Bisan pa
ang abog nga naga gikan sa inyong siyudad nga nanagtapot
sa among tiil among itaktak batok kaninyo! Apan hibalo-i kini,
haduol na ang gingharian sa Dios.' **12** Sultihan ko kamu nga
sa adlaw sa paghukom mas maarang-arang pa ang Sodoma
kaysa nianang siyudara. **13** Alaot ikaw, Corazin! Alaot ikaw,
Betsaida! Kung nahitabo pa lang sa Tiro ug Sidon ang mga
gamhanang butang nga nahitabo kaninyo, kaniadto pa unta
sila naghinulsol, nanaglingkod diha sa sako ug abo. **14** Apan
mas maarang-arang pa ang Tiro ug ang Sidon sa adlaw sa
paghukom kaysa kaninyo. **15** Ikaw, Capernaum, nagdahom
ba ikaw nga ibayaw ka sa langit? Dili! Ikaw pagalaglagon
ngadto sa hades. **(Hadēs g86)** **16** Siya nga nagapatalinghog
kanimo nagapatalinghog kanako, ug siya nga nagasalikway
kanimo nagasalikway kanako, ug siya nga nagasalikway
kanako nagasalikway kaniya nga nagpadala kanako.” **17** Ang
70 mibalik uban ang kalipay, nagsulti, “Ginoo, bisan gani ang
mga demonyo nagtuman kanamo sa imong ngalan.” **18** Si
Jesus miingon kanila, “Nakita ko si Satanas nga nahulog gikan
sa langit sama sa kilat. **19** Nakita ninyo nga, gihatagan ko
kamo ug gahom sa pagtamak sa mga serpente, ug sa mga
tanga, ug sa tanang klaseng gahom sa kaaway, ug walay
makapasakit kaninyo sa bisan unsa mang paagiha. **20** Apan
bisan pa ayaw kamo pagmaya tungod lang niini, nga ang mga
espiritu nagtuman kaninyo, apan mas labaw kamong angay
magmaya nga ang inyong ngalan nakulit na sa langit.” **21**
Nianang higayona usab hilabihan ang iyang pagmaya diha sa
Balaang Espiritu, ug miingon, “Gidayeg ko ikaw, O Amahan,
Ginoo sa langit ug yuta, tungod imong gitago kining mga
butanga sa mga ligdong ug may panabot, ug gipadayag kini
ngadto sa mga walay alamag, sama sa mga gagmay nga bata.
Oo, Amahan, kay kini makapahimuot man sa imong panan-
aw.” **22** “Gisalig kanako sa Amahan ang tanang butang, ug
walay usa nga nakaila kinsa ang Anak gawas sa Amahan, ug
walay usa nga nakaila kinsa ang Amahan gawas sa Anak,
ug si bisan kinsa nga buot sa Anak nga ipadayag siya.” **23**
Siya milingi sa mga disipulo, sa sekretong paagi miingon,
“Bulahan kadtong nakakita sa mga butang nga inyong nakita.
24 Sultihan ko kamo, nga daghan ang mga propeta ug mga
hari ang nangandoy nga makakita sa mga butang nga inyong
nakit-an, apan wala nila kini nakita, ug makadungog sa mga
butang nga inyong nadunggan, apan wala nila kini nadungog.”
25 Pagkataud-taud, adunay usa ka magtutudlo sa balaod
sa mga Judio nga mibarog ug misulay kaniya, ug misulti,
“Magtutudlo, unsa may angay nakong buhaton aron akong
maangkon ang kinabuhing dayon?” **(aiōnios g166)** **26** Si
Jesus miingon kaniya, “Unsa man ang nahisulat sa balaod?
Giunsa mo man kini pagbasa?” **27** Sa pagtubag, siya miingon,
“Kinahanglan nga imong higugmaon ang Ginoo nga imong
Dios sa tibuok mong kasing kasing, sa tibuok mong kalag, sa
tibuok mong kusog, sa tibuok mong hunahuna, ug ang imong
silingan sama sa imong kaugalingon.” **28** Si Jesus miingon
kaniya, “Sakto ang imong tubag. Buhata kini, ug ikaw mabuhi.”
29 Apan ang magtutudlo, buot magpakamatarong sa iyang
kaugalingon, miingon kang Jesus, “Ug kinsa man ang akong
silingan?” **30** Sa pagtubag, si Jesus miingon, “Adunay usa ka
tawo nga nagakalaw paubos gikan sa Jerusalem paingon sa
Jerico. Nahulog siya sa kamot sa mga tulisan, gikuha ang
iyang mga gamit, ug gibunalbunalan siya, ug gibiyaan siya nga
himalatyon. **31** Sa wala damha usa ka pari ang miagi niadtong
dalana, ug sa pagkakita niya kaniya, mitipas siya sa lahi nga
dalan. **32** Sa samang paagi usa usab ka Levita, sa iyang
pag-agi sa maong dapit ug sa pagkakita kaniya, mitipas usab
siya sa pikas dalan. **33** Apan adunay usa ka Samaryanhon,
ug sa iyang pagpanaw, nahiagi sa iyang nahimutangan. Sa
pagkakita niya kaniya, mibati siya sa hilabihang kaluoy. **34** Iya
siyang giduol ug gibugkosan ang mga samad, gibuboan niya
kini ug lana ug bino. Iya kining gisakay sa iyang hayop, ug
gidala sa balay abotanan ug giatiman. **35** Sa pagkasunod
adlaw, mikuha siya ug duha ka denario ug gihatag niya kini

sa tag-iya, ug miingon, 'Atimana siya ug kung pila man ang
imong magasto, sa akong pagbalik, ulian ko ikaw.' **36** Asa
man niining tulo, sa imong hunahuna, ang silingan kaniya nga
nahulog sa mga tulisan?" Ang magtutudlo miingon, "Kadtong
nagpakita kaniya ug kaluoy." **37** Si Jesus miingon kaniya,
"Lakaw ug buhata ang susama nga buhat." **38** Samtang sila
nagapanaw, nahiabot sila sa usa ka dapit, ug usa ka babaye
nga ginganlan ug Marta ang miabiabi kanila ngadto sa iyang
balay. **39** Siya adunay igsoon nga babaye nga ginganlan
ug Maria, nga nagalingkod sa tiilan sa Ginoo ug naminaw
sa iyang mga pulong. **40** Apan si Marta nagkapuliki sa pag-
andam sa pagkaon. Siya miduol kang Jesus, ug miingon,
"Ginoo, wala ba kay pagpakabana nga gipasagdan rako sa
akong igsoon nga nag-inusarang nag-atiman? Busa, sultihi
siya sa pagtabang kanako." **41** Apan ang Ginoo mitubag
ug miingon kaniya, "Marta, Marta, pagkadaghan sa imong
gikabalak-an, **42** apan usa lamang ang butang nga bililhon.
Gipili ni Maria ang pinakamaayong bahin, nga dili na gayud
makuha gikan kaniya."

11 Nahitabo kini sa dihang nahuman siya ug ampo sa usa
ka dapit, nga usa sa iyang mga disipulo nag-ingon,
"Ginoo, tudloi kami sa pag-ampo sama sa gitudlo ni Juan sa
iyang mga disipulo." **2** Si Jesus miingon kanila, "Kung kamo
moampo ingna niini, 'Amahan, balaanon ang imong ngalan.
Tugoti nga moabot ang imong gingharian. **3** Ihatag kanamo
ang matag adlaw namong tinapay. **4** Pasayloa kami sa among
mga sala, ingon nga sa among kaugalingon nagpasaylo sa
tanan nga nakautang kanamo. Ayaw itugot nga maduol kami
sa tintasyon.'" **5** Si Jesus miingon kanila, "Kinsa kaninyo
ang adunay usa ka higala, ug moadto kaniya sa tungang
gabii, ug moingon kaniya, 'Higala, pahulama ako ug tulo ka
tibuok nga tinapay, **6** tungod kay duna akoy higala nga bag-o
palang niabot gikan sa dalan, ug wala akoy bisan unsa nga
ikadalit kaniya.' **7** Unya ang usa didto sa sulod, mitubag,
naga-ingon, 'Ayaw na ako samoka. Sirado na ang pultahan, ug
ang akong mga anak, kuyog kanako, anaa na sa higdaanan.
Dili na ako makahimong mobangon aron sa paghatag kanimo
ug tinapay.' **8** Ako moingon kaninyo, bisan pa ug dili na
siya mobangon aron hatagan ka ug tinapay tungod kay iya
kang higala, ug bisan pa niana tungod sa imong walay ulaw
nga paglahutay, siya mobangon ug hatagan ka sumala sa
kadaghanon sa tinapay nga imong gikinahanglan. **9** Ako usab
mosulti kaninyo, pangayo, ug kini igahatag kaninyo; pangita,
ug kamo makakaplag; panuktok, ug kini pagaablihan para
kaninyo. **10** Ang tanang tawo nga nagapangayo pagahatagan;
ug ang tawo nga nagapangita makakaplag; ug ang tawo nga
nagapanuktok, pagaablihan. **11** Kinsa kaninyo adunay anak
nga lalaki nga nangayo sa iyang amahan ug usa ka tinapay,
nga ang ihatag kaniya usa ka bato hinuon, o imbis nga usa ka
isda, usa ka bitin? **12** O kung siya mangayo ug itlog, imo ba
siyang hatagan ug tanga? **13** Busa, kung kamong mga daotan
nakabalo unsaon paghatag ug maayo nga gasa sa inyong mga
anak, unsa pa kaha ang inyong Amahan nga gikan sa langit
nga naghatag sa Balaang Espiritu adtong nangayo kaniya?"
14 Unya, gihinginlan ni Jesus ang demonyo, ug kini amang.
Kini nahitabo nga sa dihang ang demonyo nakagawas na, ang
amang nga tawo nakaistorya. Ang kadaghanan nahibulong! **15**
Apan nga ubang mga tawo nag-ingon, "Pinaagi kang Beelzebul,
ang magmamando sa mga demonyo, siya nakahingilin sa
mga demonyo." **16** Gisulayan siya sa uban ug gipangita gikan
kaniya ang usa ka timailhan nga gikan sa langit. **17** Apan
si Jesus nakabalo sa ilang hunahuna ug siya misulti ngadto
kanila, "Ang matag gingharian nga nabahin batok sa iyang
kaugalingon kini mahimong mamingaw, ug ang usa ka balay
nga nabahin batok sa iyang kaugalingon matumba. **18** Kung si
Satanas nabahin batok sa iyang kaugalingon, unsaon sa iyang
gingharian pagtindog? Para kaninyong nagsulti nga ako nag-
abog sa mga demonyo pinaagi kang Beelzebul. **19** Kung ako
naghingilin sa mga demonyo pinaagi kang Beelzebul, pinaagi
kang kinsa sa inyong mga sumusunod ang paghingilin kanila?
Tungod niini, sila ang inyong mga maghuhukom. **20** Apan
kung ako naghingilin sa mga demonyo pinaagi sa tudlo sa
Dios, unya ang gingharian sa Dios moabot kaninyo. **21** Sa
dihang ang usa ka kusgan nga tawo sangkap sa hinagiban sa
pagbantay sa iyang kaugalingong balay, ang iyang mga butang
luwas, **22** apan kung ang mas kusgan nga tawo mobuntog
kaniya, ug ang mas kusgan nga tawo kuhaon ang hinagiban
gikan sa tawo, ug pangawaton ang mga bahandi sa tawo.
23 Ang usa nga dili uban kanako siya nakigbatok kanako,
ug ang usa nga wala nakighiusa kanako magkatibulaag.
24 Kung ang hugaw nga espiritu mawala gikan sa usa ka
tawo, kini magsuroysuroy sa mamala nga dapit ug mangita
sa kapahulayan. Ug kung walay makaplagan, kini moingon,
'Ako mobalik sa akong balay kung asa ako naggikan.' **25** Sa
pagbalik, kini nakakita nga hinlo ang balay ug han-ay. **26** Unya
kini moadto ug modala kini ug pito pa ka ubang espiritu nga
mas labaw pa kadaotan kaniya ug silang tanan magpuyo didto.
Ug ang katapusang kahimtang sa maong tawo mamahimong
mas labaw pa kay sa una." **27** Kini nahitabo nga, sa iyang
pagsulti niining mga butanga, adunay usa ka babaye misinggit
sa kadaghanan ug miingon ngadto kaniya, "Panalanginan
kadtong nagsabak kanimo ug ang dughan nga nagpasuso
kanimo." **28** Apan siya miingon, "Hinuon, mas panalanginan
kadtong naminaw sa pulong sa Dios ug nagtipig niini." **29**
Samtang ang panon sa katawhan nagatigom ug nagkadaghan
ang mga tawo, siya nagsugod sa pagsulti, "Kini nga kaliwatan
daotan nga kaliwatan. Kini nagapangita ug timailhan, bisan
paman ug walay timailhan nga gihatag gawas sa timailhan
ni Jonas. **30** Sama kang Jonas nga nahimong timailhan
ngadto sa taga Ninive, busa mao usab ang timailhan sa Anak
sa Tawo niini nga kaliwatan. **31** Ang Rayna sa Habagatan
motindog sa hukmanan uban sa mga tawo niining kaliwatan
ug pagahukman sila, kay siya naggikan sa kinatumyan sa
kalibotan aron sa pagpamati sa kaalam ni Solomon, ug tan-
awa, ang usa ka tawo nga mas labaw pa ni Solomon naa dinhi.
32 Ang mga tawo sa Ninive magtindog sa hukmanan uban
niining kaliwatan sa katawhan ug aron sa paghukom niini, kay
sila naghinulsol sa pagsangyaw ni Jonas, ug tan-awa, ang
usa ka tawo nga mas labaw pa ni Jonas naa dinhi. **33** Walay
usa, nga magpasiga ug usa ka suga, kini ibutang sa usa ka
ngitngit nga aparador o sa ilalom sa usa ka bukag, kondili
sa usa ka patunganan sa suga aron nga kung si bisan kinsa
ang mosulod mahayagan. **34** Ang imong mata maoy suga
sa lawas. Kung ang imong mata maayo, ang tibuok lawas
napuno sa kahayag. Apan kung ang imong mata daot, ang
imong lawas napuno sa kangitngit. **35** Busa, pag-amping nga
ang kahayag nga anaa kaninyo dili kangitngit. **36** Ug unya,
ang inyong tibuok lawas napuno sa kahayag, walay bahin
niini ang kangitngit, ug ang imong tibuok lawas mahisama
sa suga nga nagsiga ug naghayag kanimo." **37** Sa dihang
siya nakahuman sa pagsulti, usa ka Pariseo nag-agda kaniya
aron mokaon uban kaniya didto sa iyang panimalay, busa si
Jesus miadto ug nagpahiluna. **38** Ug ang Pariseo natingala
nga wala siya naghugas una sa wala pa ang panihapon. **39**

Apan ang Ginoo misulti ngadto kaniya, “Unya karon, kamong
mga Pariseo naghinlo sa gawas lamang sa tasa ug mga
panaksan, apan ang sulod kaninyo napuno sa kahakog ug
kadaotan. **40** Kamong walay pulos nga mga tawo! Dili ba
ang usa nga nagbuhat sa gawas mao usab ang nagbuhat sa
sulod? **41** Ihatag sa kabos unsa ang anaa sa sulod, ug ang
tanang butang mahimong limpyo para kaninyo. **42** Apan alaot
kamong mga Pariseo, tungod kay naghatag kamo ug ikapulo
sa humot nga tanom ug kaningag ug ang tanan nga ubang
tambal sa tanaman, apan kamo nagpasagad sa hustisya ug
sa gugma sa Dios. Kini kinahanglan nga magmakiangayon ug
higugmaa ang Dios, walay kapakyasan usab sa pagbuhat sa
ubang mga butang. **43** Alaot kamong mga Pariseo, gusto
kamong maglingkod atubangan sa sinagoga ug matinahurong
pag-abiabi didto sa mga merkado nga dapit. **44** Alaot kamo,
tungod kay kamo nahisama sa walay patik nga lubnganan nga
ang mga tawo maglakaw ibabaw niini nga wala nakahibalo.”
45 Ug ang usa ka magtutudlo sa balaod sa Judio nagtubag
kaniya ug miingon, “Magtutudlo, unsa imong gisulti insulto
usab kanamo.” **46** Si Jesus miingon, “Ug alaot kamo, mga
magtutudlo sa balaod! Inyong gipabug-atan ang mga tawo sa
mga palas-anon nga malisod dad-on, apan wala gani kamo
maghikap adtong mga palas-anon sa inyong kaugalingong
mga tudlo. **47** Alaot kamo, tungod kay kamo nagtukod ug
mga handumanan sa mga lubnganan sa mga propeta, ug
unya ang inyong mga katigulangan maoy nagpatay kanila. **48**
Busa kamo mga saksi ug nag-uyon sa gibuhat sa inyong mga
katigulangan, tungod kay sa pagkatinuod sila ang nagpatay sa
mga propeta, kansang mga lubnganan nga kamo nagtukod ug
mga handumanan. **49** Sa kini nga rason usab, ang kaalam sa
Dios nag-ingon, 'Ako magpadala kanila ug mga propeta ug
mga apostoles, ug sila pagalutuson ug pagapatyon ang uban
kanila.' **50** Kini nga kaliwatan, unya, manubag sa tanang dugo
sa mga propeta nga naula sukad sa pagsugod sa kalibotan,
51 gikan sa dugo ni Abel hangtod sa dugo ni Zacarias, nga
gipatay taliwala sa altar ug sa balaang puloy-anan. Oo, Ako
moingon kaninyo, kani nga kaliwatan manubag. **52** Alaot
kamong mga magtutudlo sa balaod sa Judio, tungod kay
inyong gikuha ang susi sa kahibalo; kamo dili makasulod
sa inyong kaugalingon, ug inyong gibabagan kadtong buot
nga musulod.” **53** Human si Jesus mibiya didto, ang mga
manunulat ug ang mga Pariseo nisupak kaniya ug nakiglalis
kaniya mahitungod sa daghang mga butang, **54** gisulayan
siya ug paglit-ag sa iyang kaugalingong mga pulong.

12 Sa kasamtangan, sa dihang nagtigom ang liboan
nga mga tawo, nagkatinumbanay sila sa usag-usa,
nagsugod siya pagsulti ngadto sa iyang mga disipulo una sa
tanan, “Pagbantay kamo sa mga patubo sa mga Pariseo, nga
mao ang pagpaka-aron ingnon. **2** Apan walay tinagoan nga
dili mabutyag, ug walay gitagoan nga dili mahibaw-an. **3** Busa
bisan unsay imong gisulti diha sa kangitngit madungog diha sa
kahayag, ug bisan unsay imong gisulti diha sa igdulungog sa
tago nga lawak, igamantala didto sa mga atop sa balay. **4**
Sultihan ko kamo mga higala, ayaw kamo kahadlok niadtong
makapatay sa lawas, human niana wala na silay laing mahimo.
5 Apan pasidan-an ko kamo niadtong angay kahadlokan.
Kahadloki siya, nga human makapatay, adunay katungod
sa pagtambog kanimo didto sa impiyerno. Oo, sultihan ko
ikaw, kahadloki siya. **(Geenna g1067)** **6** Dili ba ang lima ka
langgam mabaligya sa duha ka gagmayng sinsilyo? Apan
walay usa kanila nga gikalimtan sa atubangan sa Dios. **7**
Bisan pa ang mga buhok diha sa inyong ulo naihap man.
Ayaw kahadlok. Mas bililhon pa kamo kaysa daghan nga
langgam. **8** Sultihan ko kamo, ang matag-usa nga moangkon
kanako atubangan sa katawhan, pagaangkonon usab sa Anak
sa Tawo atubangan sa mga anghel sa Dios, **9** apan siya
nga molimod kanako atubangan sa katawhan igalimod usab
atubangan sa mga anghel sa Dios. **10** Ang matag-usa nga
mosulti ug pulong batok sa Anak sa tawo, siya mapasaylo,
apan kaniya nga nagapasipala sa Balaang Espiritu, dili gayod
mapasaylo. **11** Sa dihang dad-on kamo nila sa mga sinagoga,
sa mga magmamando, ug sa mga anaa sa panggamhanan,
ayaw kamo kabalaka kung unsaon ninyo pagsulti sa inyong
ipangatarungan, o unsay inyong itubag, **12** kay ang Balaang
Espiritu magatudlo kaninyo niadtong taknaa kung unsay angay
ninyong isulti.” **13** Unya dunay usa ka tawo nga gikan sa
pundok nag-ingon kaniya, “Magtutudlo, sultihi ang akong
igsoon nga bahinon ang among napanunod nga mga kabilin.”
14 Giingnan siya ni Jesus, “Tawo, kinsa may naghimo kanako
nga maghuhukom ug tigpataliwala kaninyo?” **15** Ug iyaha
silang giingnan, “Pagbantay nga mahilikay ninyo ang inyong
kaugalingon gikan sa tanang hinakog nga pangandoy, tungod
kay ang kinabuhi sa tawo wala diha sa kadagaya sa iyang
kabtangan.” **16** Unya gisuginlan sila ni Jesus sa usa ka
sambingay, **17** nga nag-ingon, “Ang uma sa usa ka tawong
dato mihatag ug daghang abot, ug miingon siya sa iyang
kaugalingon, 'Unsa naman ang akong buhaton, nga wala
naman akoy kabutangan sa akong mga abot?' **18** Ug miingon
siya, 'Kini ang akong buhaton. Bungkagon nako ang akong
kamalig ug magbuhat ako ug mas dako niini, ug didto nako
ibutang ang akong mga abot ug akong mga kabtangan. **19** Ug
ingnon nako ang akong kalag, “Kalag, daghan na kaayo ka ug
kabtangan nga natigom alang sa daghan nga katuigan. Busa
pahayahay na, pagkaon, pag-inom, ug paglipay.'” **20** Apan
ang Dios miingon kaniya, 'Tawong buang, karong gabhiona
ang imong kalag pagakuhaon gikan kanimo, ug ang tanang
butang nga imong giandam, kinsa naman ang manag-iya?' **21**
Mahisama niana ang dangatan sa usa ka tawo nga nagtigom
ug bahandi para sa iyang kaugalingon apan dili dato sa Dios.”
22 Giingnan ni Jesus ang iyang mga disipulo, “Busa sultihan
ko kamo, ayaw kamo kabalaka sa inyong kinabuhi-kung unsay
inyong kan-on, ug mahitungod sa inyong lawas-kung unsay
inyong isuot. **23** Kay ang kinabuhi mas ahinungdanon kaysa
pagkaon, ug ang lawas mahinungdanon kaysa mga bisti. **24**
Hunahunaa ang mga uwak, nga wala sila nagtanum o nag-
ani. Wala silay lawak tipiganan o kamalig, apan ang Dios
nagpakaon kanila. Mas mahinungdanon pa kamo kaysa mga
langgam! **25** Ug kinsa ba kaninyo nga pinaagi sa pagkabalaka
nakadugang ug gitas-on sa iyang kinabuhi? **26** Ug kung dili
kamo makahimo bisan niining diyutay nga butang, nganong
mabalaka man kamo sa uban? **27** Hunahunaa ang mga
kabulakan-giunsa nila pagtubo. Wala sila naghago, o nagtahi.
Apan sultihan ko kamo, nga bisan si Solomon sa tanan niyang
himaya wala gayud makabisti sa sama niini. **28** Kung ang Dios
nagapabisti sa mga sagbot sa kaumahan, nga anaa karon,
ug sa pagkaugma igalabay didto sa hudno, kamo pa ba ang
dili niya bistihan. Pagkadiyutay sa inyong pagtuo! **29** Ayaw
paghunahuna kung unsay inyong kaonon o imnon, ug ayaw
kamo ug kabalaka. **30** Kay ang tanang katawhan sa tibuok
kalibotan nagapangita niining mga butanga, ug ang inyong
Amahan nasayod nga nagkinahanglan kamo niining mga
butanga. **31** Apan pangitaa ang iyang gingharian, ug kining
mga butanga igadugang nganha kaninyo. **32** Ayaw kahadlok,
diyutay'ng panon, kay ang inyong Amahan mahimuot kaayo

nga mohatag kaninyo sa gingharian. **33** Ibaligya ang inyong
mga kabtangan ug ipanghatag sa mga kabos. Paghimo kamog
mga puntil nga dili magisi- bahandi sa langit nga dili mahurot,
diin walay kawatan nga makapaduol, ug walay bokbok nga
makaguba. **34** Kay kung hain gani ang inyong mga bahandi,
atua usab didto ang inyong kasingkasing. **35** Bakosi ang
inyong tag-as nga mga bisti diha sa inyong hawak, ug pasigaha
kanunay ang inyong mga suga, **36** ug pakasama kamo sa
mga tawo nga naghulat sa ilang agalon nga gikan sa kombira
sa kasal, aron sa pag-abot ug pagpanuktok niya, pagaablihan
dayon nila ang pultahan alang kaniya. **37** Bulahan kadtong
mga sulugoon, diin nakaplagan sa ilang agalon nga nagbantay
sa iyang pagbalik. Sa pagkatinuod sultihan ko kamo nga
bakosan niya ang iyang taas nga bisti diha sa iyang hawak,
palingkuron niya sila sa kan-anan, ug silbihan sila. **38** Kung
ang agalon muabot sa tungang gabii, o bisan sa kaadlawon,
ug makaplagan sila nga andam, bulahan kadto nga mga
suluguon. **39** Timan-i kini, nga kung ang agalon sa panimalay
nasayod sa takna sa pag-abot sa kawatan, dili gayod niya
pasagdan ang iyang balay nga masulod. **40** Pag-andam usab
kamo, tungod kay wala kamo masayod sa takna nga muabot
ang Anak sa Tawo." **41** Si Pedro miingon, "Ginoo, imoha bang
gisulti kining sambingay alang kanamo lamang o sa matag-usa
usab?" **42** Ang Ginoo nag-ingon, "Kinsa man ang matinud-
anon ug maalamon nga tagadumala sa panimalay sa iyang
agalon aron maoy magbahinbahin ug pagkaon ngadto sa
tanang suluguon sa hustong panahon? **43** Bulahan kadto nga
suluguon, diin nakaplagan sa iyang agalon nga dunay gibuhat
sa iyang pag-abot. **44** Sultihan ko kamo nga ipiyal gayod
kaniya ang tanan niyang katigayonan. **45** Apan kung ang
maong sulugoon magaingon sa iyang kasingkasing, 'Ang akong
agalon naglangan sa iyang pagbalik,' ug mosugod pagpamunal
sa mga lalaki ug mga babaye nga mga sulugoon, ug magsige
ug kaon ug inom, ug mahimong hubog, **46** ang agalon niadto
nga sulugoon moabot sa adlaw nga wala niya gidahom, ug sa
takna nga wala niya mahibaloi, ug pagatagudtaguron siya ug
magtakda ug dapit alang kaniya uban sa dili mga matinud-
anon. **47** Kadto nga sulugoon, nga nahibalo sa kabubut-on sa
iyang agalon, ug unya wala nangandam o nagbuhat sumala sa
iyang kabubut-on, pagakastigohon sa makadaghan. **48** Apan
kaniya nga wala mahibalo, ug nakabuhat ug sayop nga angay
sa silot, pagakastigohan siya apan diyutay lamang. Ang matag-
usa nga gihatagan ug daghan, mas labi pa ang paninglon
kaniya, ug si bisan kinsa nga gipiyalan ug daghan, mangayo
sila ug mas labaw pa kaniya. **49** Mianhi ako sa pagsunog
sa kalibotan, ug nanghinaot ako nga kini misilaob na. **50**
Apan aduna akoy bawtismo nga ibawtismo pa kanako, ug dili
ako mahimutang hangtod matapos kini! **51** Nagahunahuna
ba kamo nga mianhi ako sa kalibotan aron sa paghatag ug
kalinaw? Sultihan ko kamo, dili, apan sa pagkabahinbahin. **52**
Kay sugod karon adunay lima ka tawo sa usa ka balay nga
magkabahinbahin, ang tulo batok sa duha, o duha batok sa
tulo. **53** Magkabahinbahin sila, ang amahan batok sa anak
nga lalaki, ug anak nga lalaki batok sa amahan; inahan batok
sa iyang anak nga babaye, ug anak nga babaye batok sa
iyang inahan; ugangang babaye batok sa iyang binalaye, ug
binalaye batok sa ugangang babaye." **54** Si Jesus nagsulti
usab ngadto sa mga katawhan, "Kung makita ninyo ang dag-
om nga magagikan sa kasadpan magaingon dayon kamo nga,
'Moabot ang ulan,' ug unya mahitabo kini. **55** Ug kung mohuros
ang hangin sa habagat, magaingon kamo nga, 'Maglagiti ang
kainit karon,' ug unya mahitabo kini. **56** Mga tigpakaaron-
ingnon, makabalo kamong mohubad sa dagan sa kalibotan ug
sa kalangitan, apan naunsa nga dili kamo makabalo unsaon
paghubad sa panahon karon? **57** Nganong dili man kamo
makahukom kung unsay maayo alang sa inyong kaugalingon?
58 Sa dihang magkuyog kamo sa inyong kaaway paingon sa
mahistrado, paningkamoti ang pagpakighusay kaniya diha sa
dalan aron nga dili ka niya guyuron didto sa maghuhukom, ug
ang maghuhukom dili magtugyan kanimo didto sa opisyal,
ug ang opisyal dili magbalhog kanimo sa bilanggoan. **59**
Sultihan ko kamo, nga dili gayud kamo makalingkawas gikan
didto hangtod nga kabayran ninyo ang katapusang bahin nga
salapi."

13 Niadtong higayona, ang ubang tawo didto nanugid
kaniya mahitungod sa mga taga-Galilea kansang mga
dugo gisagol ni Pilato alang sa ilang kaugalingon nga sakripisyo.
2 Mitubag si Jesus ug miingon kanila, "Naghunahuna ba kamo
nga mas makasasala kining mga taga-Galilea kaysa sa ubang
taga-Galilea tungod kay nag-antos sila sa ingon niini nga
pamaagi? **3** Dili, sultihan ko kamo. Apan kung dili kamo
maghinulsol, kamong tanan malaglag usab sa samang paagi.
4 O kadtong 18 ka mga tawo sa Siloam nga natumpagan
sa tore ug nangamatay sila, naghuna-huna ba kamo nga
hilabihan sila ka makasasala kaysa sa laing tawo nga naa
sa Jerusalem? **5** Dili, Ako moingon. Apan kung dili kamo
maghinulsol, kamong tanan malaglag usab." **6** Nagsulti si
Jesus niniing sambingay, "Adunay usa ka tawo nga nagtanom
ug kahoy nga higera sa iyang ubasan ug miadto siya ug
nagapangita sa bunga niini apan wala siyay nakaplagan. **7**
Ang tawo miingon ngadto sa hardenero, 'Tan- awa, sulod sa
tulo ka tuig mianhi ako ug nagsulay sa pagpangita sa bunga
niining kahoy nga higera apan wala ako'y nakaplagan. Putla
kini. Nganong tugotan man kini nga masayang ang yuta?' **8**
Mitubag ang hardenero ug miingon, 'Pasagdi kini karong tuiga
samtang akong kalutan ang palibot niini ug butangan kini ug
abuno. **9** Kung mamonga kini sunod tuig, maayo; Apan kung
dili gani, putlon kini!'" **10** Karon nagtudlo si Jesus didto sa usa
sa mga sinagoga panahon sa Adlaw nga Igpapahulay. **11** Tan-
awa, usa ka babaye nga atua didto nga adunay daotan nga
espiritu sa kaluyahon sulod sa 18 katuig, dili siya makatul-
id ug dili makatindog ug tarong. **12** Sa dihang nakita siya ni
Jesus, Iyaha siyang gitawag ug nag-ingon, "Makalingkawas
ka sa imong kaluyahon." **13** Gitapion niya ang iyang mga
kamot kaniya, ug diha-diha nakabarog siya ug gihimaya niya
ang Dios. **14** Apan ang magmamando sa sinagoga nasuko
tungod kay si Jesus nang-ayo sa Adlaw nga Igpapahulay.
Busa mitubag ug nag-ingon ang magmamando ngadto sa
panon, "Naay unom ka adlaw nga kinahanglan sa pagtrabaho.
Anhi aron magpaayo, dili sa Adlaw nga Igpapahulay." **15**
Ang Ginoo miingon kaniya ug mitubag, "Mga tigpakaaron-
ingnon! Dili ba matag usa kaninyo magbadbad sa inyong asno
o baka sa ilang puloy-anan ug giyahan kini sa pagpa-inom
sa Adlaw nga Igpapahulay? **16** Busa mao usab niining anak
nga babaye ni Abraham, nga gigapos ni Satanas sulod sa 18
katuig ang gidugayon, dili ba diay kinahanglan badbaron ang
iyang bugkos sa Adlaw nga Igpapahulay?" **17** Sa pagsulti
niya niining mga butanga, ang tanan nga misupak kaniya
naulawan, apan ang tibuok panon sa katawhan nangalipay
sa tanang mahimayaon nga mga butang nga iyang nahimo.
18 Unya miingon si Jesus, "Sama sa unsa ang gingharian
sa Dios, ug unsa ang mahimong ikatandi nako niini? **19**
Sama kini sa liso sa mustasa nga kuhaon sa tawo og ilabay
ngadto sa iyang tanaman, ug nagtubo kini ngadto sa dako

nga kahoy, ug ang mga langgam sa langit maghimo ug mga
salag diha sa iyang mga sanga." **20** Siya misulti pag-usab,
"Sa unsa mahimo nakong ikatandi ang gingharian sa Dios?
21 Sama kini sa patubo nga kuhaon sa babaye ug isagol
sa tulo ka taksanan nga harina hangtod nga kini motubo."
22 Giduaw ni Jesus ang matag lungsod ug bario sa dalan
paingon sa Jerusalem ug nanudlo kanila. **23** Adunay usa ka
tawo nga misulti kaniya, "Ginoo, diyutay lang ba ang mga tawo
nga maluwas?" Busa gisultian niya sila, **24** "Paningkamot
sa pagsulod sa sigpit nga pultahan, tungod kay daghan ang
nagsulay ug wala makahimo sa pagsulod. **25** Kon ang tag-
iya sa balay motindog ug sirad-an niya ang pultahan, unya
magtindog kamo didto sa gawas ug manuktok sa pultahan ug
mag-ingon, 'Ginoo, Ginoo, pasudla kami.' Ug siya motubag
ug moingon kaninyo. 'Wala ako makaila kaninyo o asa kamo
nagikan.' **26** Unya moingon kamo, 'Nangaon ug nag-inom kami
sa imong atubangan ug nanudlo ka sa among mga dalan.' **27**
Apan siya motubag, 'Sultihan ko kamo, wala ako masayod
kung asa kamo gikan. Palayo gikan kanako, magbubuhat
sa daotan!' **28** Aduna unyay panaghilak ug magkagot sa
mga ngipon sa dihang makita ninyo si Abraham, si Isaac, si
Jacob ug ang tanang mga propeta atua sa gingharian sa Dios,
apan kamo—kamo ilabay didto sa gawas. **29** Mangabot sila
gikan sa sidlakan, kasadpan, amihanan, ug sa habagatan, ug
magpaharohay didto sa kan-anan nga lamesa sa gingharian
sa Dios. **30** Ug hibal-i kini, ang naulahi maoy mauna, ug ang
nauna maoy maulahi." **31** Sa wala madugay, pipila ka mga
Pariseo nangabot ug misulti kaniya, "Lakaw ug biya diri tungod
kay gusto ni Herodes nga patyon ka." Si **32** Jesus miingon,
"Lakaw ug sultihi kadtong milo, 'Tan-awa, gihinginlan nako ang
mga demonyo ug maghimo ug pagpanambal karon ug ugma,
ug sa ikatulo ka adlaw makab-ot nako ang akong tumong.' **33**
Sa laing bahin, kinahanglan magpadayon ako karon, ugma, ug
sa sunod nga adlaw, sanglit dili angay ang pagpatay sa usa ka
propeta nga layo sa Jerusalem. **34** Jerusalem, Jerusalem,
nga nagpatay sa mga propeta ug nagbato niadtong gipadala
kaninyo. Kanunay nakong gitinguha ang pagtigom sa imong
mga kaanakan sama sa paagi nga ang himungaan nagtigom
sa iyang mga piso ilalom sa iyang mga pako, apan wala
nimo kini tinguha-a. **35** Tan-awa, ang inyong balay gibiyaan.
Sultihan ko kamo, dili ako ninyo makaplagan hangtod nga
mosulti kamo, "Bulahan siya nga mianhi sa ngalan sa Ginoo.'"

14 Nahitabo usa ka Adlaw niana sa adlaw nga Igpapahulay,
sa dihang niadto siya sa balay sa usa sa mga pangulo
sa Pariseo aron mokaon ug tinapay, aron nga ila siyang
bantayan pag-ayo. **2** Tan-awa, sa iyang atubangan adunay
tawo nga nag-antos sa sakit nga edema. **3** Nangutana si
Jesus sa usa ka eksperto sa balaod sa Judio ug sa mga
Pariseo, "Uyon ba sa balaod ang pagpang-ayo sa Adlaw
nga Igpapahulay, o dili?" **4** Apan wala sila motingog. Busa
gigunitan siya ni Jesus, giayo siya, ug gipalakaw siya sa layo.
5 Miingon siya kanila, "Kinsa kaninyo ang adunay anak nga
lalaki o baka nga nahulog sa atabay sa Adlaw nga Igpapahulay
dili ba ninyo dayon kuhaon pagawas?" **6** Wala sila makahimo
sa paghatag ug tubag niining mga butanga. **7** Sa dihang
si Jesus nakamatikod kung giunsa niadtong mga dinapit sa
pagpili niadtong mga lingkoranan sa mga halangdon, nagsulti
siya sa sambingay, nag-ingon ngadto kanila, **8** "Sa dihang
dapiton kamo sa usa ka tawo ngadto sa kumbira sa kasal,
ayaw paglingkod sa lingkoranan sa mga halangdon, tungod
kay tingalig adunay gidapit nga mga tawo nga mas halangdon
pa kay kaninyo. **9** Sa dihang ang tawo nga nagdapit kaninyong
duha moabot, moingon siya kaninyo, 'Ihatag sa lain nga tawo
kanang imong lugar,' ug unya sa kaulaw mahiadto ka sa mas
ubos nga dapit. **10** Apan sa dihang dapiton kamo, lakaw
ug lingkod sa mas ubos nga dapit, aron inig-abot sa tawo
nga nagdapit kaninyo, moingon siya kaninyo, 'Higala, anhi
diri sa taas.' Unya pasidunggan kamo sa kadaghanan nga
naglingkod sa lingkoranan uban kaninyo. **11** Tungod kay ang
matag-usa nga mopataas sa iyang kaugalingon ipaubos, ug
siya nga naagpaubos sa iyang kaugalingon ipataas." **12** Ug
miingon usab si Jesus ngadto sa tawo nga nagdapit kaniya,
"Kung mohatag ka ug paniudto o panihapon, ayaw dapita
ang imong mga higala o mga igsoon o imong mga paryente
o ang imong dato nga mga silingan, kay tingalig modapit
usab sila kanimo agig balos, ug ikaw mabayran. **13** Apan sa
dihang maghatag ka ug bangkete, dapita ang mga kabus,
ang piang, ang pongkol, ug ang buta, **14** ug panalanginan
ka, kay dili man sila makabalos kanimo. Pagabalusan ka ra
unya sa pagbanhaw sa mga matarong." **15** Sa dihang ang
usa sa ila milingkod sa lamesa uban kang Jesus nakadungog
niini nga mga butang, miingon siya kaniya, "Bulahan siya
nga magakaon ug tinapay sa gingharian sa Dios!" **16** Apan
miingon si Jesus ngadto kaniya, "Adunay tawo nag-andam
ug dakong panihapon ug gidapit ang kadaghanan. **17** Sa
dihang andam na ang panihapon, gipadala niya ang iyang
sulugoon sa pagsulti niadtong mga dinapit, 'Ngari kamo, kay
ang tanang butang karon andam na.' **18** Managsama silang
nagbuhat ug mga pasangil. Ang usa nag-ingon ngadto kaniya,
'Nakapalit ako ug uma, ug kinahanglan moadto ako aron sa
pagtan-aw niini. **19** Palihog pasayloa ako.' Ang uban miingon,
'Nakapalit ako ug lima ka paris nga mga torong baka, ug
moadto ako aron sulayan sila. Palihog pasayloa ako.' **20**
Ug ang usa miingon, 'Aduna akoy giminyoan nga asawa, ug
dili ako makaadto.' **21** Ang sulugoon miabot ug miingon sa
iyang agalon niining mga butanga. Ug ang agalon sa balay
nasuko ug miingon sa iyang sulugoon, 'Gawas dayon didto sa
kadalanan ug agianan sa mga siyudad ug dad-a dinhi ang
mga kabus, ang mga piang, ang buta, ug ang bakol.' **22** Ang
sulugoon miingon, 'Agalon, ang imong gisugo natuman na, ug
aduna pa gihapoy luna.' **23** Ang agalon miingon ngadto sa
iyang sulugoon, 'Gawas ngadto sa kadalanan ug mga koral ug
pugsa sila sa pagpaadto sa akong balay, aron ang akong balay
mapuno. **24** Kay sultihan ko ikaw, wala niadtong mga tawhana
nga unang gidapit nga makatilaw sa akong panihapon.'" **25**
Karon dakong panon sa mga katawhan mikuyog uban kaniya,
ug milingi siya ug miingon ngadto kanila, **26** "Kung bisan
kinsa kadtong moduol kanako ug dili niya kasilagan ang iyang
kaugalingong amahan, inahan, asawa, anak mga igsoon
nga lalaki ug mga igsoon nga babaye—oo, ug ang iyang
kaugalingon usab dili siya mahimo nga akong disipulo. **27** Ug
kinsa kadtong dili magpas-an sa iyang kaugalingong krus ug
mosunod ngari kanako dili mahimo nga akong disipulo. **28**
Kay kinsa kaninyo, nga nagplano sa pagtukod ug tore, dili ba
una molingkod ug kwentahon ang kantidad aron mabana-
bana kung naa bay igo nga kinahanglanon aron makumpleto
kini? **29** Kon dili, sa dihang iyang gibutang ang pundasyon ug
dili siya makahimo sa paghuman niini, ang tanang makakita
niini mosugod sa pagbiay-biay kaniya, **30** sa pag-ingon,
'Kining tawhana nagsugod sa pagtukod apan dili makahimo sa
paghuman.' **31** O unsang hari, nga samtang moadto siya aron
makig-away sa ubang hari didto sa giyera, dili ba molingkod
una aron mokuha ug tambag mahitungod kung makahimo ba
siya sa pagpakig-away uban sa napulo ka libo ka kalalakin-

an aron makig-away sa ubang hari nga moabot batok kaniya
uban sa 20 ka libo nga kalalakin-an? **32** Ug kon dili, samtang
ang ubang sundalo layo pa kaayo, nagpadala siya ug mga
tigpamaba ug nangutana sa kahimtang sa kalinaw. **33** Busa,
kinsa man kaninyo ang dili motugyan sa tanang anaa kaniya
dili mamahimong akong disipulo. **34** Ang asin maayo, apan
kung ang asin mawad-an ug kalami, unsa-on man kini nga
mamahimong parat pag-usab? **35** Kini dili na magamit sa yuta
o bisan ngadto sa pundok sa hugaw sa mga hayop. Ilabay
kini sa layo. Kinsa kadtong adunay dalunggan nga makabati,
papamatia siya."

15 Karon ang tanan nga mga maniningil ug buhis ug ang
ubang makasasala niadto kang Jesus aron maminaw
kaniya. **2** Ang Pariseo ug ang mga manunulat nagbagulbol sa
usag usa, unya miingon, "Kining tawhana gadawat ug mga
makasasala, ug gakaon pa gayod kauban nila." **3** Nagsugilon
si Jesus ug sambingay kanila, **4** "Kinsa kaninyo, kung kamo
adunay 100 nga nating karnero unya nawala ang isa, dili ba
ninyo biyaan ang 99 sa kamingawan, aron pangitaon ang isa
nga nawala hangtod nga makaplagan ninyo kini? **5** Unya
sa dihang makaplagan na ninyo kini, pas-anon ninyo kini ug
ibutang sa inyong abaga ug magmalipayon." **6** Sa dihang pag-
abot ninyo sa balay, tawagon ninyo ang tanan ninyong mga
higala ug silingan, ug moingon kanila, 'Pagmalipayon kamo
uban kanako, tungod kay nakaplagan ko na ang akong karnero
nga nawala.' **7** Ako moingon kaninyo sa sama nga paagi, nga
mas aduna pa'y kalipay sa langit tungod sa isa ka makasasala
nga naghinulsol, kaysa sa 99 ka matarong nga mga tawo nga
dili na kinahanglan maghinulsol. **8** O kinsa nga babaye ang
adunay pulo ka sinsilyo, kung mawala niya ang isa niini, dili ba
niya dagkotan ang lampara, silhigan ang balay, ug makugihon
nga mangita hangtod nga makaplagan niya kini? **9** Ug sa
dihang makaplagan na niya kini, tawagon niya ang iyang mga
higala ug silingan, ug moingon, 'Pagmalipayon kamo uban
kanako, tungod kay nakaplagan ko na ang isa ka sinsilyo nga
akong nawala, ' **10** Ug sama usab, ako moingon kaninyo,
adunay kalipay sa presensya sa mga anghel sa Dios alang sa
isa ka makasasala nga naghinulsol." **11** Unya miingon si Jesus,
"Ang usa ka tawo adunay duha ka lalaki nga anak, **12** ug ang
kamanghoran miingon sa ilang amahan, 'Amahan, ihatag na
kanako karon ang akong panulondon nga katigayonan." Mao
nga gibahin sa amahan ang iyang kabtangan tali kanila. **13**
Sa wala pa milabay ang pipila ka adlaw, ang kamanghoran
nga anak, namutos ug naglakaw ngadto sa layo nga lugar, ug
giusik-usikan niya ang iyang salapi sa abunda nga pagpuyo.
14 Ug pagkahuman niyag gasto niining tanan, adunay dakong
kagutom ang nahitabo sa maong lugar, mao nga nahiabot
siya sa kawalad-on. **15** Milakaw siya ug nagtrabaho sa isa ka
lungsoranon sa maong kaumahan, unya iya siyang gisugo
ngadto sa iyang uma aron magpakaon sa mga baboy. **16** Ug
gusto unta siya mokaon ug panit sa mga liso tungod kay wala
gayoy naghatag kaniya ug bisan unsa nga pagkaon. **17** Apan
sa dihang ang kamanghoran nga anak nakahunahuna sa iyang
kaugalingon, siya miingon, 'Pila ka sulugoon sa akong amahan
ang adunay sakto nga pagkaon, unya ako ania, mamatay
na sa ka gutom! **18** Mohawa ko ngari ug moadto sa akong
amahan, ug sultihan ko siya, "Amahan, nakasala ako batok sa
langit, ug sa imong panan-aw. **19** Dili na gayod ako takos nga
tawagon nga imong anak; himoa na lang ko nga isa sa imong
mga sulugoon." **20** Mao nga ang kamanghoran nga anak
mipahawa ug miadto sa iyang amahan. Samtang layo pa siya,
nakita siya sa iyang amahan, ug natandog sa tumang kaluoy,
midagan, migakos ug mihalok kaniya. **21** Ang anak miingon,
'Amahan, nakasala ako batok sa langit, ug sa imong panan-
aw. Dili na gayod ako takos nga tawagon nga imong anak." **22**
Ang amahan miingon sa iyang mga sulugoon, 'Dad-a karon
dayon ang labing maayo nga kupo ug ipasul-ob kini kaniya,
sul-obi iyang tudlo ug sing-sing, ug hatagi siyag sandalyas
saiyang tiil. **23** Unya dad-a ang tambok nga nating baka ug
ihawa kini. Mangaon kita ug magkumbira. **24** Tungod kay ang
akong anak namatay na, ug karon nabuhi. Siya nawala, apan
karon nakaplagan.' Unya nagsugod na sila ug kumbira. **25**
Karon ang iyang kamagulangan nga anak tua sa uma. Sa
dihang duol na siya sa balay, nakadungog siya ug sonata
ug panagsayaw. **26** Mitawag siya sa usa ka sulugoon ug
nangutana kung unsa ang pasabot niining mga butanga. **27**
Ang sulugoon mitubag, 'Ang imong igsoon mibalik na sa balay
ug gipaihaw sa imong amahan ang tambok nga nating baka,
tungod kay siya nibalik nga luwas. **28** Ang kamagulangan nga
anak nasuko, ug wala gayod misulod, apan ang iyang amahan
nigawas ug gihangyo siya. **29** Mitubag ang kamagulangan
nga anak, 'Paminaw, sa pila ka tuig nga ako nagpakaulipon
diha kanimo, ug wala gayod ako nagsupak sa imong balaod,
apan bisag nating kanding wala mo man lang ako gihatagan
aron makalipay-lipay ako kauban ang akong mga higala, **30**
apan sa dihang niabot ang imong anak, nga maoy nagguba sa
imong pagpamuyo uban sa mga babaye nga gabaligya ug
dungog, giihaw nimo alang kaniya ang tambok nga nating
baka.' **31** Ang amahan miingon kaniya, 'Anak, kanunay kang
anaa kanako, ug ang tanan nga akoang gipanag-iyahan imuha
usab. **32** Apan kinahanglan gayod nga kita magkumbira ug
maglipay, tungod kay kining imong igsoon namatay, unya
nabuhi; siya nawala, ug karon nakaplagan."

16 Si Jesus miingon usab ngadto sa mga disipulo, "Adunay
usa ka dato nga anaay tagadumala, ug nahiabot kaniya
ang balita nga kining tagadumala nag-usik-usik sa iyang
kabtangan. **2** Busa gipatawag siya sa dato ug miingon
kaniya, 'Unsa kining akong nadungog mahitungod kanimo?
Paghatag ug listahan sa imong gidumalaan, tungod dili na
ikaw mahimong tagadumala.' **3** Ang tagadumala miingon
sa iyang kaugalingon, 'Unsa man ang akong angay nga
buhaton, nga kuhaon naman sa akong agalon ang akong
katungdanan sa pagdumala? Wala akoy igo nga kusog sa
pagbugwal, ug maulaw usab ako magpakiluoy. **4** Kabalo na
ako sa akong buhaton, aron sa dihang papahawaon na ako sa
akong katungdanan sa pagdumala, pagadawaton ako sa mga
tawo sa ilang mga balay.' **5** Unya gipatawag sa tagadumala
ang matag-usa nga nakautang sa iyang agalon, ug iyang
gipangutana ang nahiuna, 'Pila man ang imong utang sa
akong agalon?' **6** Siya miingon, 'Usa ka gatos nga sukod nga
lana sa olibo.' Ug siya miingon kaniya, 'Kuhaa ang imong
listahan, pagdali ug lingkod ug sulati ug 50.' **7** Unya miingon
ang tagadumala sa usa pa, 'Ug pila man ang imong utang?'
Siya miingon, 'Usa ka gatos nga sukod sa trigo.' Siya miingon
kaniya, 'Kuhaa ang imong listahan, unya sulati ug 80.' **8** Unya
gidayeg sa agalon ang dili matarong nga tagadumala tungod
sa iyang maro nga binuhatan, tungod kay ang mga anak niining
kalibotana labi pang maro alang kaayohan sa ilang katawhan
kay sa mga anak sa kahayag. **(aiōn g165)** **9** Sultihan ko kamo,
pakighigala kamo pinaagi sa kalibotanong bahandi, kay aron
kung mawala na kini, ila kamong pagadawaton ngadto sa
walay katapusang pinuy-anan. **(aiōnios g166)** **10** Siya nga
matinud-anon sa gagmay nga mga butang, matinud-anon
usab sa mga dagkong butang, ug siya nga dili matarong sa

mga gagmay nga butang dili usab matarong sa mga dagkong
butang. **11** Busa, kung dili kamo matinud-anon sa paggamit
sa kalibutanong bahandi, kinsa man ang mosalig kaninyo sa
tinuod nga bahandi. **12** Sa samang paagi, kung dili kamo
matinud-anon sa mga butang nga iya sa uban, kinsa man ang
mohatag kaninyo sa inyong kaugalingong butang? **13** Walay
sulugoon nga makaalagad ug duha ka agalon, kay iya gayong
dumtan ang usa ug higugmaon ang usa, o kaha mahimo siyang
mahinalaron sa usa ug biaybiayon ang usa pa. Dili kamo
mahimong makaalagad sa Dios ug bahandi." **14** Karon ang
mga Pariseo, nga mga mahigugmaon sa salapi, nakadungog
niining tanan, ug sila nagtamay kaniya. **15** Ug siya miingon
kanila, "Inyong gipakamatarong ang inyong kaugalingon sa
panan-aw sa mga tawo, apan ang Dios nakabalo sa inyong
kasingkasing. Kay kung kinsa kadtong gibayaw taliwala sa
mga tawo salawayon atubangan sa Dios. **16** Ang balaod ug
ang mga propeta nagapadayong mapuslanon hangtod nga
miabot si Juan. Sukad niadtong higayona, ang ebanghelyo
mahitungod sa gingharian sa Dios giwali na, ug ang matag-
usa misulay pagpugos ug sunod niini. **17** Apan mas sayon
pa mawagtang ang kalangitan ug kalibotan kaysa mawad-
an ug bili ang usa ka kudlit niining balaod. **18** Ang tanan
nga nakigbulag sa iyang asawa unya nakigminyo sa uban
nakabuhat sa pagpanapaw, ug siya nga makigminyo sa tawo
nga binulagan sa iyang bana nakapanapaw usab. **19** Karon
adunay usa ka dato nga tawo nga nagbisti ug purpura ug
manipis nga lino ug nagalipay matag- adlaw sa iyang dako
nga bahandi. **20** Adunay usa ka makililimos nga ginganlan ug
Lazaro nga naghigda sa iyang ganghaan, ug napuno sa nuka,
21 ug nangandoy nga makakaon sa pagkaon nga nangahulog
sa lamisa sa dato- ug dugang pa niana, manuol kaniya ang
mga iro sa pagtilap sa iyang mga nuka. **22** Ug niabot ang
higayon nga namatay na ang maong makililimos ug gidala
siya sa mga anghel ngadto sa kiliran ni Abraham. Ang dato
usab namatay ug gilubong, **23** ug didto sa hades, diin siya
nagaantos, iyang giyahat ang iyang mga mata ug nakita si
Abraham sa layo ug si Lazaro nga nagahigda sa iyang dughan.
(Hadēs g86) **24** Ug misinggit siya ug miingon, 'Amahan nga
Abraham, kaloy-i intawon ako, ug ipadala si Lazaro nganhi,
aron iyang ituslob ang tumoy sa iyang tudlo sa tubig ug
aron mabugnawan ang akong dila, tungod kay hilabihan ang
akong pag-antos niining init nga kalayo. **25** Apan si Abraham
miingon, 'Anak, hinumdomi nga sa sa tibuok nimong kinabuhi
nadawat na nimu ang mga maayong butang, ug si Lazaro sa
samang paagi daotang mga butang ang nadawat. Apan karon
siya malipayon diri, ug ikaw nagaantos. **26** Ug bisan pa niining
tanan, usa ka dakong bung-aw ang maayong pagkabutang,
kay aron kadtong buot molabang gikan diri paingon kanimo dili
makahimo, ug walay makalabang gikan diha paingon kanamo.'
27 Ang dato miingon, 'Nagpakiluoy ako kanimo, Amahang
Abraham, nga ipadala mo siya ngadto sa balay sa akong
amahan- **28** tungod ako adunay lima ka igsoon nga lalaki-
aron iya silang mapahimangnoan, tungod sa kahadlok nga
sila usab mopaingon sa nahimutangan nakong pag-antos.'
29 Apan si Abraham miingon, 'Atua si Moises ug ang mga
propeta; tugoti nga sila mamati kanila.' **30** Ang dato mitubag,
'Dili, Amahang Abraham, apan kung adunay minatay nga
moadto kanila, maghinulsol sila.' **31** Apan si Abraham miingon
kaniya, 'Kung dili sila mamati kang Moises ug sa mga propeta,
dili usab sila madani bisan ug adunay mabanhaw gikan sa
patay.'". /.

17 Si Jesus miingon ngadto sa iyang mga disipulo, "Kini
sigurado nga mga butang nga maoy hinungdan sa
sala nga moabot, apan alaot siya nga pinaagi kaniya sila
moabot! **2** Kini mas maayo alang kaniya kung ang usa ka
galingan nga bato ibutang libot sa iyang liog ug itambog siya
ngadto sa dagat, kaysa siya maoy hinungdan sa usa niining
mga gagmayng bata nga madagma. **3** Pagbantay sa inyong
kaugalingon. Kung ang imong igsoon nakasala, badlonga
siya, ug kung siya naghinulsol, pasayloa siya. **4** Kung siya
makasala batok kanimo sa makapito sulod sa usa ka adlaw,
ug sa makapito nga higayon mobalik kanimo, sa pag-ingon,
'Ako naghinulsol,' ikaw kinahanglan mopasaylo kaniya!" **5**
Ang mga apostoles miingon ngadto sa Ginoo, "Dugangi ang
among pagtuo." **6** Ang Ginoo miingon, "Kung kamo adunay
pagtuo sama sa usa ka liso sa mustasa, makahimo kamo sa
pagsulti niining sicamoro nga kahoy, 'malukat ka ug matanom
balhin ngadto sa dagat,' ug kini motuman kaninyo. **7** Apan
kinsa kaninyo, nga adunay usa ka sulugoon nga nagdaro o
nagbantay sa karnero, magaingon ngadto kaniya sa dihang
siya miabot gikan sa uma, 'dali dayon ug lingkod aron sa
pagkaon.' **8** Apan siya dili moingon kaniya, 'Pag-andam ug
bisan unsang pagkaon alang kanako, ug ibutang ang usa ka
bakos libot sa imong sinina ug alagari ako hangtod nga ako
mahuman sa pagkaon ug pag-inom. Unya pagkahuman niana
ikaw mokaon ug moinom'? **9** Wala siya nagpasalamat sa
sulugoon tungod kay gibuhat niya ang mga butang nga maoy
gisugo, nagbuhat ba siya? **10** Bisan usab kamo, sa dihang
kamo nahuman na sa tanang butang nga gisugo kaninyo,
kinahanglan moingon, 'Kami dili takos nga mga sulugoon.
Kami nagbuhat lamang kung unsa ang among gikinahanglan
nga buhaton.'" **11** Nahitabo kadto samtang sila padulong
sa Jerusalem, siya naglakaw agi sa utlanan sa Samaria ug
Galilea. **12** Sa iyang pagsulod sa usa ka baryo, didto siya
gisugat sa napulo ka mga tawo nga sanglahon. Sila nagtindog
layo kaniya **13** ug gikusog nila ang ilang mga tingog, sa
pag-ingon, "Jesus, Agalon, kaluy-i kami." **14** Sa dihang siya
nakakita kanila, siya miingon ngadto kanila, "Lakaw ug ipakita
ang inyong mga kaugalingon ngadto sa mga pari." Ug kini
nahitabo nga, samtang sila miadto, sila nangahinlo na. **15**
Sa dihang ang usa kanila nakakita nga siya naayo, siya
mibalik, uban sa makusog nga tingog sa pagpasidungog sa
Dios. **16** Siya miyukbo sa tiilan ni Jesus, naghatag kaniya ug
mga pagpasalamat. Siya usa ka Samarianhon. **17** Si Jesus
mitubag, nag-ingon. "Dili ba napulo man ang nangahinlo? Asa
na ang siyam? **18** Wala nay uban nga mibalik aron mohatag ug
pasidungog ngadto sa Dios, gawas niining langyaw?" **19** Siya
miingon ngadto kaniya, "Tindog, ug lakaw. Ang imong pagtuo
ang nakaayo kanimo." **20** Gipangutana sa mga Pariseo kung
kanus-a ang gingharain sa Dios moabot, si Jesus mitubag
kanila ug miingon, "Ang gingharian sa Dios dili sama sa usa
ka butang nga mapanid-an. **21** Ni sila magaingon, 'Tan-awa
dinhi!' o, 'Tan-awa didto!' tungod kay ang gingharian sa Dios
anaa sa inyong taliwala." **22** Si Jesus miingon ngadto sa mga
disipulo, "Ang mga adlaw moabot nga kamo mangandoy aron
makakita sa usa sa mga adlaw sa Anak sa Tawo, apan kamo
dili makakita niini. **23** Sila moingon kaninyo, 'Tan-awa, didto!
Tan-awa, dinhi!' Apan ayaw pag-adto aron sa pagpangita, o sa
pagsunod human kanila, **24** kay ingon nga ang kilat makita sa
dihang mokilab kini gikan sa usa ka bahin sa kalangitan ngadto
sa ubang bahin sa kalangitan, busa ang Anak sa Tawo anaa
na sa iyang adlaw. **25** Apan una siya kinahanglan mag-antos
sa daghang mga butang ug isalikway niining kaliwatana. **26**

Ingon nga kini nahitabo sa mga adlaw ni Noe, busa kini usab
mahitabo sa mga adlaw sa Anak sa Tawo. **27** Sila mikaon, sila
miinom, sila naminyo, ug sila gihatag sa kaminyoon, hangtod
ang adlaw nga si Noe misulod ngadto sa arka-ug ang baha
miabot ug gilaglag silang tanan. **28** Sama nga kini nahitabo sa
mga adlaw ni Lot, sila mikaon, miinom, namalit, namaligya,
nagtanom, ug sila nagtukod. **29** Apan sa adlaw nga si Lot
migawas gikan sa Sodoma, nag-ulan kini ug kalayo ug asupre
gikan sa langit ug gilaglag silang tanan. **30** Human sa samang
paagi mao kini ang adlaw nga ang Anak sa Tawo mopadayag.
31 Nianang adlawa, ayaw tuguti siya nga anaa sa atop nga
monaog aron sa pagkuha sa iyang mga butang pagawas sa
balay. Ug ayaw tuguti siya nga anaa sa uma nga mobalik. **32**
Hinumdumi ang asawa ni Lot. **33** Kinsa kadtong nagapangita
aron maangkon ang iyang kinabuhi mawad-an niini, apan
kinsa kaadtong mawad-an sa iyang kinabuhi maluwas niini.
34 Ako mosulti kaninyo, nianang gabhiona adunay duha ka
lalaki sa usa ka higdaanan. Ang usa pagakuhaon, ug ang usa
mahibilin. **35** Adunay duha ka babaye nga naggaling. Ang
usa pagakuhaon, ug ang usa mahibilin." **36** Luke 17: 36 ang
maayong kaarang kopya giwala, vs. 36 Adunay duha ka tawo
sa uma; ang usa pagakuhaon ug ang usa mahibilin. **37** Sila
nangutana kaniya, "Asa, Ginoo?" Ug siya moingon ngadto
kanila, "Diin kung adunay usa ka lawas, adunay mga agila
usab nga magkahiusa nga magtigom."

18 Unya siya nagsulti ug sambingay kanila mahitungod
kong unsaon nila pag-ampo kanunay, ug dili dali maluya,
2 nag-ingon, "Adunay maghuhukom sa maong siyudad nga
dili mahadlok sa Dios ug wala nagrespeto sa mga tawo. **3**
Karon adunay biyuda niana nga nasod, ug siya kanunay
nagaadto kaniya, nga nagkanayon, 'Tabangi ako nga makuha
ang hustisya batok sa akong kaaway,' **4** Dugay na nga
panahon wala siya motabang kaniya, apan sa kadugayan
siya miingon sa iyang kaugalingon, 'Bisan pa nga wala ako
nahadlok sa Dios o nagrespeto sa mga tawo, **5** tungod kay
kining biyuda nakahatag kanako ug kasamok, ako siyang
tabangan sa pagkuha ug hustisya, aron dili na siya magsigig
balik-balik kanako.'" **6** Unya miingon ang Ginoo, "Paminaw
kong unsa ang gisulti sa dili matarong nga maghuhukom. **7**
Karon wala ba ihatag sa Dios ang hustisya sa iyang mga
pinili nga nagpakitabang kaniya adlaw ug gabii? Dili ba siya
magpailob kanila? **8** Sultihan ko kamo nga diha-diha ihatag
niya ang hustisya kanila. Apan sa pag-abot sa Anak sa Tawo,
may pagtuo ba pa nga iyang makita sa kalibotan?" **9** Unya
gisulti usab niya kini nga sambingay ngadto sa uban nga
naghunahuna nga matarong sila ug ubos ang pagtan-aw sa
ubang tawo, **10** "Duha ka tawo ang misaka didto sa templo
aron mag-ampo—Pariseo ang usa ug maniningil sa buhis
ang usa. **11** Ang Pariseo mitindog ug nag-ampo sa kini nga
mga butang mahitungod sa iyang kaugalingon, 'Dios, ako
nagpasalamat nga dili ako sama sa uban nga mga tawo
nga kawatan, dili makatarunganon nga tawo, mananapaw,
o bisan sama niining koleltor sa buhis. **12** Nagpuasa ako
kaduha ka higayon kada simana. Naghatag ako ug ikanapulo
sa tanan nakong kinitaan.' **13** Apan ang maniningil sa buhis
nagtindog sa layo, ug wala gani nagyahat sa iyang mga
mata sa langit, apan namukpok sa iyang dughan, nga nag-
ingon, "Dios ko, kaluy-i ako, nga usa ka makasasala.' **14**
Sultihan ko kamo, nga matarong kining tawhana sa pagpauli
niya sa iyang balay kay sa usa ka tawo, tungod kay si bisan
kinsa nga mopataas sa iyang kaugalingon ipaubos, apan si
bisan kinsa nga mopaubos sa iyang kaugalingon ipataas."
15 Gidala usab sa mga tawo ang ilang mga anak ngadto
kaniya, aron itapion niya kanila ang iyang mga kamot, apan
sa dihang nakita kini sa mga tinun-an, gisanta nila sila. **16**
Apan gitawag sila ni Jesus nga nagkanayon, "Tugoti ang
gagmay nga mga bata sa pagduol kanako, ug ayaw sila
santaa. Tungod kay ang gingharian sa Dios alang sa mga
sama kanila. **17** Sultihan ko kamo sa tinuod, si bisan kinsa nga
dili modawat sa gingharian sa Dios sama sa bata dili gayod
makasulod niini." **18** Usa ka tigmando ang nangutana kaniya
nga nagkanayon, "Maayong magtutudlo, unsa ang akong
buhaton aron maangkon ang kinabuhing walay kataposan?"
(aiōnios g166) **19** Miingon si Jesus kaniya, "Nganong gitawag
mo ako nga maayo? Walay usa nga maayo, gawas sa Dios
lamang. **20** Nakahibalo ka sa mga kasugoan-ayaw panapaw,
ayaw pagpatay, ayaw pangawat, ayaw pagsaksi ug bakak,
tahora ang imong amahan ug inahan." **21** Ang tigmando
miingon, "Gituman ko kining tanang butang gikan pa sa akong
pagkabatan-on." **22** Pagkadungog ni Jesus niini, miingon siya
kaniya, "Usa ka butang ang wala nimo mabuhat. Kinahanglan
nga ibaligya nimo ang anaa kanimo ug iapud-apod ang halin sa
mga kabos, ug aduna kay bahandi sa langit-ug balik ug sunod
kanako." **23** Apan pagkadungog sa dato nga tawo niining
mga butanga, nasubo siya pag-ayo tungod kay dato kaayo
siya. **24** Unya mitan-aw si Jesus kaniya ug nasubo siya kaayo
ug miingon, "Milisod gayod sa mga dato ang pagsulod sa
gingharian sa Dios! **25** Tungod kay mas sayon pa sa kamelyo
sa pagsulod sa bangag sa dagom, kay sa tawo nga dato sa
pagsulod sa gingharian sa Dios." **26** Kadtong nakadungog
miingon, "Kinsa na lang ang maluwas?" **27** Mitubag si Jesus,
"Ang mga butang nga dili mahimo sa mga tawo mahimo sa
Dios." **28** Miingon si Pedro, "Maayo, gibiyaan namo ang
tanan nga among gipanag-iyahan ug misunod kanimo." **29**
Unya miingon si Jesus kanila, "Sultihan ko kamo sa tinuod
nga walay tawo nga mibiya sa iyang balay, o asawa, o mga
igsoon, o mga ginikanan, o mga anak tungod ug alang sa
gingharian sa Dios, **30** nga dili makadawat ug hilabihan dinhi
sa kalibotan, ug sa umaabot nga kalibotan, ug sa kinabuhing
walay kataposan." **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Human niya
matigom ngadto kaniya ang napulo ug duha, miingon siya
kanila, "Tan-awa, moadto kita sa Jerusalem, ug ang tanang
mga butang nga gisulat sa mga propeta mahitungod sa Anak
sa Tawo mamatuman. **32** Kay itugyan siya ngadto sa mga
Hentil, ug biay-biayon siya, ug pakaulawan siya, ug lud-an
siya. **33** Human siya latuson, patyon nila siya ug sa ikatulo nga
adlaw mabanhaw siya pag-usab." **34** Wala silay nasabtan sa
kini na nga mga butang, ug gitipigan nila kini nga pulong, kay
wala sila nakasabot sa mga butang nga gisulti kanila. **35** Ug
nahitabo nga sa nagkaduol na si Jesus sa Jerico, adunay tawo
nga buta nga naglingkod sa daplin sa dalan ug nagpakilimos,
36 ug nadunggan niya ang panon sa mga tawo nga milabay,
ug nangutana siya kon unsa ang nagakahitabo. **37** Gisultihan
nila siya nga milabay si Jesus nga Nazaretnon. **38** Mao nga
ang tawo nga buta misinggit, nga nag-ingon, "Jesus, anak
ni David, kaluy-iintawn ako." **39** Ang naglakaw ug nag-una
gibadlong ang tawo nga buta, gisultihan siya nga maghilom.
Apan misinggit pa hinuon siya sa makadaghan, "Anak ni David,
kaluy-i intawn ako." **40** Mihunong si Jesus ug mitindog ug
nagmando siya nga dad-on ang tawo ngadto kaniya. Unya sa
dihang duol na ang buta nga tawo, gipangutana siya ni Jesus,
41 "Unsa ang buot nimo nga buhaton ko kanimo?" Miingon
siya, "Ginoo, buot ko nga madawat ang akong panan-aw." **42**
Miingon si Jesus kaniya, "Dawata ang imong panan-aw. Ang

imong pagtuo ang nakaayo kanimo." **43** Diha-diha nadawat
niya ang iyang panan-aw, ug misunod kaniya ug naghimaya
sa Dios. Sa pagkakita niini sa tanang tawo mihatag sila ug
pagdayeg sa Dios.

19 Si Jesus misulod ug miagi sa Jerico. **2** Ania, adunay
usa ka tawo didto nga ginganlan ug Zaqueo. Siya usa
ka pangulo sa mga maniningil sa buhis ug siya dato. **3**
Naningkamot siya pagtan-aw kon kinsa si Jesus, apan dili siya
makakita ibabaw sa panon sa katawhan, tungod kay mubo
man siya. **4** Busa midagan siya una sa mga tawo ug misaka
ngadto sa kahoy nga sikomoro aron makita siya, tungod kay
moagi man si Jesus nianang dalana. **5** Sa dihang si Jesus
miabot sa maong dapit, mihangad siya ug miingon, "Zaqueo,
pagdali ug naog, kay karong adlawa ako moadto sa imong
balay." **6** Busa midali siya pagnaog ug midawat kaniya nga
malipayon. **7** Sa dihang nakita kini sa tanan, nagbagolbol sila,
nga miingon, "Mianhi siya sa pagduaw sa usa ka tawo nga
makasasala." **8** Mitindog si Zaqueo ug miingon sa Ginoo,
"Tan-awa, Ginoo, ang katunga sa akong mga kabtangan
ihatag ko sa mga kabos, ug kung ako nakalimbong kang
bisan kinsa sa bisan unsang butang, igauli ko sa upat pa ka-
pilo nga kantidad. **9** Miingon si Jesus kaniya, "Karon ang
kaluwasan nahiabot niining balaya, tungod kay siya usab
usa ka anak ni Abraham. **10** Kay ang Anak sa Tawo mianhi
pagpangita ug pagluwas sa mga tawo nga nawala." **11** Sa
dihang nadungog nila kining mga butanga, siya nagpadayon
pagsulti ug nagsugilon sa usa ka sambingay, tungod kay
nagkaduol na siya sa Jerusalem, ug sila naghunahuna nga
ang gingharian sa Dios motungha man dihadiha. **12** Busa
siya miingon, "Usa ka halangdong tawo miadto sa layo nga
nasod aron pagdawat sa iyang kaugalingong gingharian ug
unya mobalik ra. **13** Iyang gitawag ang napulo sa iyang
mga sulugoon, ug gihatag kanila ang napulo ka mina, unya
miingon siya kanila, 'pagpatigayon kamo ug negosyo hangtud
ako mobalik.' **14** Apan ang iyang lungsoranon nagdumot
kaniya ug nagpadalag usa ka delegasyon sa mga tinugyanan
ngadto kaniya, nga nagsulti, 'dili kami buot nga kining tawhana
magmando kanamo.' **15** Nahitabo kini sa dihang siya mibalik
pag-usab, human niya madawat ang gingharian, iyang gisugo
ang mga sulugoon nga iyang gihatagan ug salapi aron sa
pagpakigkita kaniya, aron siya unta masayod kon pila na ang
ilang naganansya sa ilang pagnegosyo. **16** Ang nauna miabot
sa atubangan niya, nga nag-ingon, 'Ginoo, ang imong mina
nadungagan pa ug laing napulo ka mina.' **17** Ang halangdong
tawo mitubag, 'Maayo kana, buotan nga sulogoon. Tungod
kay matinud-anon ka sa ginagmay, ikaw adunay katungod sa
napulo ka siyudad.' **18** Miabot ang ika-duha, nga miingon,
"Ang imong mina, ginoo, nadungagan pa ug laing lima.' **19**
Ang halangdong tawo miingon kaniya, 'Ikaw magdumala sa
lima ka siyudad.' **20** Ug ang laing usa miabot, nga miingon,
'Ginoo, ania ang imong mina, gitago ko kini pagsiguro sa usa
ka panapton, **21** kay nahadlok ako kanimo tungod kay ikaw
istrikto nga tawo. Modawat ka sa wala nimo gihagoan, ug
mag-ani ka sa wala mo gitanom.' **22** Ang halangdong tawo
miingon kaniya,' Pinaagi sa imong kaugalingong mga pulong
pagahukman ko ikaw, daotan nga sulugoon. Nasayod ka man
diay nga usa ako ka tawo nga istrikto, nagadawat sa wala nako
gihagoan, ug nagaani sa wala nako gitanom. **23** Unya ngano
nga wala mo man gibutang ang akong salapi sa tipiganan,
aron sa akong pagbalik ako unta magkuha uban sa tubo niini?'
24 Ang halangdong tawo miingon kanila nga nanagtindog sa
duol, 'Kuhaa gikan kaniya ang mina, ug ihatag kini kaniya
nga adunay napulo ka mina.' **25** Sila miingon kaniya, ' Ginoo,
aduna na siyay napulo ka mina.' **26** 'Sultihan ko kamo, nga
ang matag usa nga anaa pagahatagan pa gayod, apan siya
nga nawad-an, bisan pa ang anaa kaniya kuhaon pa gayod.
27 Apan kining akong mga kaaway, sa mga tawo nga dili buot
nga maghari ako kanila, dad-a sila dinhi ug patya sila sa akong
atubangan.'" **28** Pagkahuman niyag sulti niining mga butanga,
siya miuna pag-adto, tungas sa Jerusalem. **29** Kini nahitabo
sa dihang nagkaduol na siya sa Betfage ug Betania, didto sa
bukid nga gitawag ug Olivet, siya nagpadala ug duha ka tinun-
an, **30** nga nag-ingon, "Adto sa sunod nga baryo. Sa inyong
pagsulod, kamo makakaplag ug batan-ong asno nga wala
pa sukad masakyi. Badbari kini ug dad-a nganhi kanako. **31**
Kung adunay mangutana kaninyo, 'Nganong gibadbaran ninyo
kini?' ingna, 'Ang Ginoo nagkinahanglan niini.'" **32** Kadtong
gipadala nangadto ug nakakaplag sa nating kabayo sumala
sa gisulti ni Jesus kanila. **33** Sa dihang gibadbaran nila kini,
ang mga tag-iya miingon kanila, "Nganong gibadbaran man
ninyo ang batan-ong asno?" **34** Mitubag sila, "Ang Ginoo
nagkinahanglan niini." **35** Gidala nila kini kang Jesus, ug unya
ilang gitaklap ang ilang mga bisti ibabaw sa batan-ong asno
ug misakay si Jesus niini. **36** Sa iyang pag-adto, gibukhad nila
ang ilang mga bisti sa dalan. **37** Sa nagkaduol na siya sa
Bungtod sa Olibo sa dapit diin sila molugsong, ang tibuok nga
panon sa mga tinun-an nagsugod sa pagmaya ug pagdayeg
sa Dios sa makusog nga tingog alang sa tanang gamhanang
mga butang nga ilang nakita, **38** nga nag-ingon, "Bulahan
ang hari nga mianhi sa ngalan sa Ginoo! Kalinaw sa langit
ug himaya sa kahitas-an!" **39** Ang uban nga Pariseo diha sa
panon sa katawhan miingon kaniya, "Magtutudlo, badlonga
ang imong mga tinun-an." **40** Mitubag si Jesus ug miingon,
"Sultihan ko kamo, kung kini sila manghilom, mosinggit ang
mga bato." **41** Sa nagkaduol na si Jesus sa siyudad, mihilak
siya ibabaw niini, **42** ug miingon, "Kung lamang nakaila ka
niining adlawa, bisan kanimo, ang mga butang nga magdala
kanimo sa kalinaw! Apan natago na kini karon gikan sa imong
mata. **43** Kay ang mga adlaw modangat kanimo, sa dihang
ang imong mga kaaway magtukod ug paril palibot kanimo, ug
magpalibot kanimo, moasdang sila kanimo gikan sa matag
suok. **44** Maghampak sila kanimo ngadto sa yuta ug sa
imong mga anak. Sila dili magbilin ug usa ka bato ibabaw sa
uban, tungod kay wala ka moila sa higayon nga ang Dios
naningkamot pagluwas kanimo." **45** Misulod si Jesus sa
templo ug nagsugod pagpahawa sa tanang namaligya, **46**
unya nag-ingon kanila, "Nahisulat kini, ang akong balay usa
ka balay alampoanan,' apan inyo kining gihimong tagoanan
sa mga tulisan." **47** Busa si Jesus nagtudlo matag-adlaw sa
templo. Apan ang mga pangulong pari ug mga iskriba ug mga
pangulo sa katawhan buot mopatay kaniya, **48** apan wala
sila makakita ug pamaagi sa pagbuhat niini, tungod kay ang
katawhan naminaw man pag-ayo kaniya.

20 Niabot ang usa ka adlaw, sa dihang si Jesus nagtudlo
sa mga tawo didto sa templo ug nagsangyaw sa
ebanghelyo, ang pangulong mga pari ug ang mga manunulat
miadto kaniya kauban ang mga kadagkoan. **2** Sila miingon
kaniya, "Sultihi kami unsay katungod nimo sa pagbuhat niining
mga butanga? O kinsa siya nga naghatag kanimo niini nga
katungod?" **3** Siya mitubag ug miingon kanila, "Ako usab
mangutana kaninyo. Sultihi ko mahitungod **4** sa pagbawtismo
ni Juan. Kadto ba gikan sa langit o gikan sa mga tawo?"
5 Sila nangatarongan sa ilang mga kaugalingon, miingon,
"kung kita moingon, 'Gikan sa langit,' siya moingon, 'Unya

ngano man nga wala kamo motuo kaniya?' **6** Apan kung kita
moingon, 'Gikan sa tawo,' tanang tawo mobato kanato, tungod
kay sila mituo nga si Juan propeta." **7** Busa sila mitubag
nga wala sila makabalo asa kadto gikan. **8** Si Jesus miingon
kanila, "Dili usab ako mosulti kaninyo kung unsang katungod
nako sa pagbuhat niining mga butanga." **9** Siya misugilon
sa mga tawo niini nga sambingay, "Ang tawo nagtanom sa
parasan, gipiyal kini sa mga tig-atiman sa paras, ug miadto sa
laing kaumahan sa dugay nga panahon. **10** Sa gitakda nga
panahon siya nagpadala ug sulugoon ngadto sa tig-atiman
sa paras, nga sila kinahanglan mohatag kaniya sa bunga sa
parasan. Apan gikulata siya sa mga nag-atiman sa paras, ug
gipapauli siya nga walay dala. **11** Unya siya nagpadala ug
lain nga sulugoon ug gikulata usab nila kini, gihimoan siya
sa dakong kaulawan, ug gipapauli nga walay dala. **12** Siya
usab nagpadala pa gihapon sa ikatulo ka higayon ug ila usab
siyang gisamaran, ug gilabay ngadto sa gawas. **13** Unya
ang agalon sa parasan nag-ingon, 'Unsay akong buhaton?
Akong ipadala ang akong pinalanggang anak. Basin ila kining
tahuron.' **14** Apan sa dihang nakita siya sa mga tig-atiman sa
paras, sila nag-inistoryahanay, miingon, 'Kini ang manununod.
Ato siyang patyon, aron ang iyang masunod nga katigayonan
maatoa.' **15** Gilabay nila siya pagawas sa parasan ug gipatay.
Unsa unya ang pagabuhaton sa agalon sa parasan ngadto
kanila? **16** Siya moanhi ug laglagon kining mga tig-atiman
sa paras, ug ihatag ang parasan sa uban." Ug sa dihang
nadungog nila kini, sila miingon, "Dili itugot sa Dios!" **17** Apan
si Jesus mitan-aw kanila, ug miingon, "Unsa ang ipasabot
niinig kasulatan? 'Ang bato nga gisalikway sa magtutukod,
nahimo nga pundasyon'? **18** Matag usa nga mahulog niadtong
batoha mapulpog. Apan kung kinsa ang mahulogan niini
madugmok." **19** Busa ang mga manunulat ug mga pangulong
pari nangita ug paagi kung unsaon nila pagdakop kaniya
niadtong orasa, kay sila nakahibalo nga siya naghisgot sa
maong sambingay batok kanila. Apan nahadlok sila sa mga
tawo. **20** Gibantayan siya pag-ayo, sila nagpadala ug mga
espiya nga nagpakaaron-ingnon nga matarong, nga sila unta
makakita ug sayop sa iyang gipamulong, aron matugyan nila
siya ngadto sa pagdumala ug kagamhanan sa gobernador. **21**
Sila nganutana kaniya, miingon, "Magtutudlo, nakahibalo kami
nga ikaw nagsulti ug nagtudlo sa husto, ug wala nadani ni
bisan kinsa, apan ikaw nagtudlo sa kamatuoran mahitungod sa
pamaagi sa Dios. **22** Uyon ba sa balaod nga kami mobayad
sa buhis kang Cesar, o dili?" **23** Apan nasabtan ni Jesus ang
ilang pagkamaro, ug miingon kanila, **24** "Ipakita kanako ang
denaryo. Kang kinsang dagway ug ngalan ang nahisulat niini?"
Sila miingon, "kang Cesar." **25** Siya miingon kanila, "Ihatag
kang Cesar ang mga butang nga kang Cesar, ug sa Dios, ang
mga butang nga sa Dios." **26** Ang mga manunulat ug mga
pangulong pari walay ikasaway sa iyang giingon atubangan sa
mga tawo. Sila nahibulong sa iyang tubag ug wala silay nasulti.
27 Sa dihang ang pipila ka mga Saduseo miadto kaniya, ang
mga nag-ingon nga walay pagkabanhaw, **28** sila nangutana
kaniya, miingon, "Magtutudlo, si Moises nagsulat kanato nga
kung ang igsoon nga lalaki sa usa ka lalaki namatay, adunay
asawa, ug walay anak, kuhaon sa igsoon nga lalaki ang
asawa sa iyang igsoon, ug maghatag ug anak alang sa iyang
igsoon. **29** Adunay pito ka mga managsoon nga lalaki ug ang
magulang nagminyo apan namatay nga walay anak, **30** ug ang
ikaduha usab. **31** Ang ikatulo nikuha kaniya, ug sa ingon niana
ang pito usab wala naka anak, ug nangamatay. **32** Sa human
niana ang babaye usab namatay. Sa pagkabanhaw unya, **33**
kang kinsang asawa kadtong babaye? Tungod kay ang pito
naminyo man kaniya." **34** Si Jesus miingon kanila, "Ang mga
anak niining kalibotan magminyo, ug ihatag sa kaminyoon.
(aiōn g165) **35** Apan sila nga gihukman nga angayan modawat
sa pagkabanhaw gikan sa kamatayon ug mosulod sa walay
kataposan dili magminyo o dili na ihatag sa kaminyoon. **(aiōn
g165)** **36** Dili na usab sila mamatay, kay sila managsama
na sa mga anghel ug mga anak sa Dios, isip mga anak sa
pagkabanhaw. **37** Apan ang mga patay mabanhaw, bisan si
Moises nagpakita, sa lugar kung diin may kalabotan sa gamay
nga kahoy, diin siya nagtawag sa Ginoo nga Dios ni Abraham
ug Dios ni Isaac ug Dios ni Jacob. **38** Karon siya dili Dios sa
patay, apan sa buhi, tungod kay ang tanan buhi diha kaniya."
39 Ang pipila sa mga manunulat mitubag, "Magtutudlo, maayo
kaayo ang imong tubag." **40** Tungod kay sila wala na misulay
pagpangutana kaniya sa daghan pang mga pangutana. **41**
Si Jesus miingon kanila, "Giunsa nila pagkaingon nga ang
Cristo anak ni David? **42** Tungod kay si David mismo miingon
sa libro sa mga Salmo, Ang Ginoo miingon sa akong Ginoo,
'Lingkod sa akong tuong dapit, **43** hangtod nga ang imong
mga kaaway akong himoon nga tumbanan sa imong mga tiil.'
44 Si David busa mitawag kang Cristo ug 'Ginoo', sa unsa nga
paagi nahimo siya nga anak ni David?" **45** Pagkadungog sa
mga tawo siya miingon sa iyang mga disipulo, **46** "Pagbantay
sa mga manunulat, nga naninguha sa paglakaw nga tag-as
ang mga kupo ug gusto ug pinasahi nga mga pagtagad sa
merkado, ug mga lingkuranan sa pangulo sa mga sinagoga, ug
pangulong mga lugar sa mga kumbira. **47** Sila usab mangilog
sa mga balay sa mga byuda, ug magpaka-aron ingnon sa
pagbuhat ug tag-as nga mga pag-ampo. Kini mga maka-
angkon sa dako nga paghukom sa silot."

21 Si Jesus miyahat ug nakita niya ang mga dato nga
nagbutang sa ilang mga gasa ngadto sa tipiganan sa
bahandi. **2** Ug nakita niya ang usa ka pobre nga balo nga
nagbutang ug duha ka sintimos. **3** Busa siya miingon, "Sa
tinuod, ako moingon kaninyo, kining pobre nga balo nagbutang
ug mas dako kaysa sa uban kanila. **4** Kining tanan nga ilang
gipanghatag nga gasa gawas lang sa ilang kadagaya. Apan
kini nga balo, gawas sa iyang kapobrehon, gibutang ang
tanan niyang kwarta diin siya nabuhi. **5** Samtang ang uban
misulti kabahin sa templo, kung giunsa kini pagdayandayan sa
mga maanyag nga mga bato ug mga halad, siya miingon, **6**
"Kining mga butanga nga inyong nakita, ang adlaw moabot
nga walay bisag usa ka bato nga pinatong sa usa ka bato
nga dili pagatumpagon." **7** Mao nga nangutana sila kaniya,
ug miingon, "Magtutudlo, kanus-a man kining mga butanga
mahitabo? Ug unsa man ang mga timailhan nga kining mga
butanga hapit na mahitabo?" **8** Si Jesus mitubag, "Pagbantay
nga kamo dili malimbongan. Kay daghang moanhi gamit ang
akong ngalan, ug moingon, 'Ako siya,' ug 'Ang panahon duol
na.' Ayaw pagsunod ngadto kanila. **9** Kung kamo makadungog
ug mga giyera ug mga kagubot, ayaw kalisang, tungod kay
kining mga butanga kinahanglan mahitabo pag-una, apan
ang kataposan dili mahitabo diha-diha dayon." **10** Unya siya
miingon kanila, "Ang nasod makiggubat batok sa laing nasod,
ug gingharian batok sa gingharian. **11** Adunay kusog nga
mga paglinog, ug sa nagkalain-laing mga dapit adunay mga
kagutom ug mga katalagman. Aduna usab mga hilabihan ka
makalilisang nga mga panghitabo ug dakong mga timailhan
gikan sa langit. **12** Apan sa dili pa kining mga butanga,
panakpon nila kamo ug lutoson, itugyan kamo didto sa mga
sinagoga ug mga prisohan, ug dad-on kamo atubangan sa

mga hari ug mga gobernador tungod sa akong ngalan. **13**
Kini mogiya kaninyo sa kahigayonan sa pagsaksi. **14** Busa
sulbara sa inyong mga kasingkasing nga dili mangandam sa
inyong depensa sa dili pa ang oras, **15** kay ako maghatag
kaninyo ug mga pulong ug kaalam, nga ang tanan ninyong
kaaway dili mamahimong mosukol o mosumpaki. **16** Apan
itugyan usab kamo sa inyong mga ginikanan, mga igsoon, mga
paryente ug mga higala, unya ang uban kaninyo ibutang nila
sa kamatayon. **17** Dumtan kamo sa tanan tungod sa akong
ngalan. **18** Apan walay buhok sa inyong ulo ang madaot.
19 Sa inyong paglahutay kamo makaangkon sa inyong mga
kalag. **20** Sa dihang makita na ninyo ang Jerusalem nga
napalibotan sa kasundalohan, mao na kana ang ilhanan nga
ang kalaglagan duol na. **21** Unya ipakagiw ngadto sa mga
bungtod ang anaa sa Judea, ug palakawa ang anaa sa tunga
sa siyudad, ug ayaw tugoti nga ang anaa sa kasikbit nga
dapit makasulod. **22** Tungod kay mao kini ang mga adlaw
sa pagbalos, aron ang tanan nga mga butang nga nahisulat
matuman. **23** Alaot gayod ang mga babayeng buntis ug kanila
nga adunay gipasuso nianing panahona! Tungod kay adunay
mahitabong dakong kasakit sa yuta, ug kaligutgot ngadto sa
mga tawo. **24** Sila malaglag pinaagi sa sulab sa espada ug
sila mabihag sa tanan nga mga nasod, unya ang Jerusalem
laglagon sa mga Gentil, hangtod nga ang panahon sa mga
Gentil matuman. **25** Adunay mga timailhan sa adlaw, sa
bulan, ug sa mga bituon. Sa kalibotan, adunay mga kasakit sa
mga nasod, ug kahadlok sa pagdahunog sa dagat ug mga
balod. **26** Adunay mga tawo nga mawad-an ug panimoot
sa kahadlok ug sa paghandom sa mga butang nga moabot
sa kalibotan. Tungod kay ang gamhanang mga butang sa
langit pagauyugon. **27** Unya makita nila ang Anak sa Tawo
nga moabot nga sinapnay sa panganod nga adunay gahom
ug dakong himaya. **28** Apan sa dihang kining mga butanga
nagakahitabo na, tindog, ug ihangad ang inyong mga ulo,
tungod kay ang inyong kaluwasan duol na." **29** Si Jesus
nagsugilon kanila ug sambingay, "Tan-awa ang igira nga kahoy,
ug ang tanang kahoy. **30** Kung sila mangudlot ug bag-ong
dahon, makita ninyo kini ug mahibaloan na ninyo nga ang ting-
init hapit na moabot. **31** Sa ingon usab, kung makita ninyo
kining mga butanga nga mahitabo, kabalo na kamo nga ang
gingharian sa Dios duol na. **32** Sa pagkatinuod, ako naga-
ingon kaninyo, kini nga kaliwatan dili mahanaw, hangtod sa
kining tanan nga mga butang mahitabo. **33** Ang langit ug
ang yuta mahanaw, apan ang akong mga pulong dili gayod
mahanaw. **34** Apan bantayi ang inyong kaugalingon, aron
ang kabug-aton sa inyong kasing-kasing dili ang unodnong
pagpatuyang, paghuboghubog, ug kabalaka sa kinabuhi.
Tungod kay kining adlawa moabot kaninyo sa kalit **35** sama
sa usa ka lit-ag. Kini moabot sa tanan nga nagpuyo sa tibuok
kalibotan. **36** Apan pagmabinantayon sa tanang oras, pag-
ampo nga ikaw mamahimong lig-on sa pag-ikyas niining mga
butang nga mahitabo, ug magtindog atubangan sa Anak sa
Tawo." **37** Busa kada adlaw siya nagatudlo sa templo ug sa
gabii mogawas siya, ug nagaadto kada gabii sa bukid nga
gitawag nga Olibo. **38** Tanan nga tawo niabot sayo sa buntag
aron maminaw kaniya sa templo.

22 Sa nagkaduol na ang Pista sa Tinapay nga walay
patubo, ang ginatawag nga Pista sa Pagsaylo. **2** Ang
pangulo sa mga pari ug mga eskriba naghisgot, kon unsaon
nila sa pag patay si Jesus, tungod kay nahadlok sila sa mga
tawo. **3** Si satanas misulod kang Judas Iskariote, usa sa
napulog duha. **4** Si Judas miadto sa mga pangulo sa mga pari
ug sa mga Kapitan ug naghisgot sila mahitungod kon unsay
paagi nga madala niya si Jesus ngadto kanila. **5** Sila nalipay,
ug nagkauyon nga hatagan nila siya ug kwarta. **6** Siya miuyon,
ug nangitag higayon nga madala niya siya ngadto kanila ug
ipalayo siya gikan sa daghang mga tawo. **7** Ang adlaw sa
Tinapay nga walay patubo miabot, diin ang nating karnero
sa Pagsaylo kinahanglan nga ihalad. **8** Gipadala ni Jesus
si Pedro ug Juan, ug naga ingon, "Lakaw kamo ug andama
ninyo ang panihapon sa Pagsaylo, aron kita mangaon. **9** Sila
nangutana kaniya, "Asa nimo buot kami nga mangandam?" **10**
Siya mitubag kanila, "Paminaw, kon makaabot na kamo sa
siyudad, naay tawo nga nagdala ug sudlanan sa tubig nga
mosugat kaninyo. Sunod kamo kaniya ngadto sa balay nga
iyang paga-adtoan. **11** Unya sultihi ang agalon sa balay, Ang
Magtutudlo nag ingon kaninyo, "Asa man dapit ang lawak sa
mga dumuduong, diin ako magakaon sa Pagsaylo kauban sa
akong mga disipulo?" **12** Siya magatudlo kaninyo sa dako ug
sinangkapan nga lawak. Buhata ang pagpangandam didto." **13**
Busa nangadto sila, ug nakaplagan nila ang mga butang nga
giingon niya nga anaa didto. Unya nag andam sila ug pagkaon
sa Pagsaylo. **14** Sa dihang miabot na ang takna, milingkod
siya kauban ang mga apostoles. **15** Unya siya miingon kanila,
"Dako kaayo ang akong pangandoy nga mokaon sa Pista sa
Pagsaylo kauban ninyo sa dili pa ako mag antos. **16** Kay
sultihan ko kamo, nga dili na ako mokaon pag usab, hangtod
nga matuman kini sa gingharian sa Dios." **17** Unya mikuha si
Jesus sa kopa, ug sa dihang nahuman siya ug pagpasalamat
siya miingon, "Dawata ninyo kini nga akong ihatag kaninyo. **18**
Kay sultihan ko kamo nga dili na ako mo inom niining bino pag
usab, hangtod nga moabot ang gingharian sa Dios." **19** Unya
siya mikuha ug Tinapay, ug sa dihang siya nakapasalamat na,
gipikas-pikas niya kini, ug gihatag niya kini kanila, nga nag
ingon, "Mao kini ang akong lawas nga akong ihatag kaninyo.
Buhata ninyo kini sa pag hamdom kanako." **20** Sa samang
paagi human sa ilang panihapon mikuha siya ug kopa, ug
nag ingon, "Mao kini ang kopa sa bag-ong pakigsaad diha sa
akong dugo, nga akong iula alang kaniyo. **21** Apan pagbantay.
Ang usa sa moluib kanako kauban nako dinhi sa lamesa.
22 Tungod kay ang Anak sa Tawo sa pagkatinuod itugyan
gayod kon unsay ang gitagna bahin kaniya. Apan makaluluoy
ang tawo nga magluib kaniya!" **23** Unya sila nagsugod ug
pangutan-anay sa usag-usa, kinsa kaha kanila ang magabuhat
sa ingon niini nga butang. **24** Unya didto adunay nahitabo
nga panag lalis tali kanila mahitungod kon kinsa ang ilhon
nga labaw kanila. **25** Siya misulti kanila, "Ang hari sa mga
Gentil adunay kaugalingon nga pagdumala ngadto kanila, ug
ang matag usa kinsa adunay katungod pagdumala ngadto
kanila pagatawgon nga halangdong tigdumala. **26** Apan kini
dili kinahanglan mahitabo kaninyo sama kaninyo. Hinuon,
kinsa kadtong mag-ila nga siya ang labing dako magpakita
nga labing ubos. Ug pasagdi nga ang labing mahinungdanon
mag alagad. **27** Kay si kinsaman ang labing dako, kadto bang
milingkod sa lamesa, o kadtong nag alagad? dili ba kadtong
milingkod sa lamesa? bisan Ako nagalagd uban kaninyo. **28**
Apan kamo nagapadayon sa pag-unong kanako sa akong
kalisdanan. **29** Busa ihatag ko kaninyo ang gingharian, ingon
nga ang akong Amahan naghatag nganhi kanako, **30** aron
makig uban ako kaninyo sa pag inom ug pagkaon sa akong
lamesa didto sa akong gingharian. Ug magalingkod kamo
uban kanako sa akong trono aron maghukom kamo sa dose ka
tribu sa Israel. **31** Simon, Simon, pagbantay, Kay gipangayo
ka ni Satanas, aron siya moalig-ig kanimo sama sa trigo.

32 Apan naga ampo ako kanimo, nga ang imong pagtuo
dili gayod mapakyas. Aron inigbalik nimo magahatag ka ug
kadasig sa imong kaigsoonan." **33** Si Pedro nag ingon ngadto
kaniya, "Ginoo, Andam ako nga mounong kanimo bisan pa sa
bilanggoan ug sa kamatayon." **34** Si Jesus mitubag, "Sultihan
ko ikaw, Pedro nga, sa dili pa motuktugaok ang manok ilimod
muna ako sa makatulo ka higayon." **35** Unya si Jesus misulti
kanila, "Kung gipadala ko kamo nga walay puntil, o bag
nga tagana, o sapatos, naabay nakulang kaninyo?" Ug sila
mitubag, "Wala." **36** Unya siya miingon kanila, "Apan karon,
ang usa nga adunay puntil, padad- a siya, ug usab sa bag nga
tagana. Ang usa nga walay espada ibaligya ang iyang kupo
aron ipalit ug usa. **37** Kay ako moingon kaninyo, kon unsa
ang nahisulat bahin kanako kinahanglan matuman, 'Ug isipon
siya nga malinapason sa balaod.' Kay ang gipanagna bahin
kanako matuman gayod." **38** Unya sila misulti, "Ginoo, tan-
awa! Adunay duha ka espada" Ug siya misulti kanila, "Igo
na kana." **39** Pagkahuman sa panihapon, Si Jesus miadto,
sumala sa naandan niyang gibuhat, didto sa Bungtod sa mga
Olibo, ug ang iyang mga tinun-an misunod kaniya. **40** Sa
dihang sila miabot na, siya nag ingon kanila, "Pag-ampo kamo
aron dili kamo madala sa tintasiyon." **41** Unya mibiya siya
sa dili kaayo layo kanila nga igo ra malabay ug bato, ug
siya niluhod ug nag-ampo, **42** nga nag ingon, "Amahan, kon
mahimo kuhaa kining kopa sa kasakitan nganhi kanako. Ug
bisan pa niana dili ang akong kabubut-on maoy matuman kon
dili ang imong kabubut-on." **43** Ug ang anghel gikan sa langit
nagpakita kaniya, ug gihatagan siya ug kusog. **44** Tungod
kay naaman siya sa dakong kasakitan, ug nag-ampo siya sa
dakong kasakit, ug ang iyang singot sama kadagko sa tinulo
sa dugo nga mitulo sa yuta. **45** Pagtindog na niya gikan sa
mga pag-ampo, nibalik siya sa iyang mga tinun-an, ug nakita
niya sila nga nangatulog tungod sa ilang dakong kasubo, **46**
ug nangutana siya, nganong nangatulog man kamo? Bangon
kamo ug pag-ampo aron dili kamo madala sa tintasiyon." **47**
Samtang nagpadayon pa siya ug sulti, tan-awa, adunay panon
nga nagpadulong kanila, kauban ni Judas, usa sa napulo ug
duha, nga nangulo kanila. Siya niduol kang Jesus ug mihalok
kaniya, **48** apan si Jesus misulti kaniya, "Judas luiban ba
diay nimo ang Anak sa Tawo pinaagi sa halok?" **49** Unya
ang tanan nga nakapalibot kang Jesus naka saksi kon unsa
ang nahitabo, nagsulti sila, "Ginoo, amo ba silang tigbason
pinaagi sa espada?" **50** Unya ang usa kanila mitigbas gayod
sa sulugoon sa labaw nga pari, ug naputol ang iyang tuong
dalunggan. **51** Si Jesus nagsulti, "Igo na kana" unya gihikap
niya ang dalunggan, ug naayo siya. **52** Si Jesus nagsulti
ngadto sa labaw sa kaparian ug sa agalon sa mga guwardiya
sa templo, ug sa mga pangulo, nga miabot batok kaniya,
"Mianhi ba kamo batok sa tulisan, ug nag dala ug espada ug
mga pospos? **53** Samtang kauban pa ako ninyo sa matag
adlaw didto sa templo, wala ninyo ako dagmali. Apan inyo
kining panahon, ug ang katungod sa kangitngit." **54** Gidakop
nila siya, ug gidala nila sa palayo, ug gidala usab nila siya
didto sa balay sa pangulo sa mga pari. Apan si Pedro misunod
nga nag palayo. **55** Pagkahuman nila ug haling sa kalayo diha
sa tunga sa hawanan ug nanglingkod silang tanan, Si Pedro
nilingkod usab sa taliwala uban kanila. **56** Usa sa babaye nga
katabang nakakita kaniya sa diha nga siya naglingkod diha sa
kahayag sa kalayo, mitan-aw kaniya ug nag-ingon, "Kining
tawhana kauban usab niya." **57** Apan si Pedro naglimod, ug
nag ingon, "Babaye, Wala ko makaila kaniya." **58** Paglabay sa
pipila ka oras adunay lain nga nakakita kaniya, ug nag ingon,
"Usa ka sa usab sa kauban nila. "Apan si Pedro nag ingon,
"Tawo, dili ako Kauban nila." **59** Pagkahuman sa mubong
panahon naay laing tawo nga nakakita kaniya ug nag ingon,
"Sa pag katinuod kining tawhana kauban gayod niya tungod
kay taga Galilea man usab siya." **60** Apan si Pedro nag
ingon, "Wala gayod ako masayod sa imong gipanulti." Ug
samtang kamulo pa siya ug sulti dihadiha mituktugaok ang
manok. **61** Unya milingi, ang Ginoo ug nitan-aw kang Pedro.
Ug si Pedro nahinumdom sa gisulti sa Ginoo, nga misulti
siya, "Sa dili pa motuktugaok ang manok ilimod muna ako
sa makatulo ka higayon." **62** Si Pedro nidagan sa gawas,
ug nihilak pag-ayo. **63** Unya ang mga lalaki nga nagbantay
kang Jesus nagbiaybiay ug naglatigo kaniya. **64** Pagkahuman
gitaptapan nila ang iyang nawong, sila nangutana kaniya, ug
nag ingon, "Tag-ana daw kinsa ang naglatigo kanimo?" **65**
Daghan ang mga pulong nga gisulti nila batok kang Jesus, nga
pag pasipala. **66** Sa dihang nagbanag-banag na, ang labaw
sa katawhan nagtigom, kauban sa mga pangulo nga pari ug
mga escriba. Gidala nila siya ngadto sa labaw nga hukmanan,
67 Ug nag-ingon, "Kon ikaw ang Cristo, sultihi kami," Apan
miingon siya kanila, "Kon sultihan ko kamo, dili kamo motuo,
68 ug kon Ako mangutana kaninyo, dili kamo motubag. **69**
Apan sukad karon, ang Anak sa Tawo magalingkod didto sa
tuong kamot sa gahom Dios." **70** Silang tanan nag ingon,
"Unya ikaw ba ang Anak sa Dios?" Ug si Jesus misulti kanila
"Giingon mo nga ako." **71** Ug sila nag ingon, "Nganong nag
kinahanglan pamanta ug mga saksi? Kitang tanan nakadungog
na gikan mismo sa iyang baba."

23 Mitindog ang tibuok nila nga panon, ug gidala si Jesus
sa atubangan ni Pilato. **2** Nagsugod sila sa pagsumbong
batok kaniya, nga nag-ingon, "Nakaplagan namo kining
tawhana nga nagpasipala sa among nasod, ug nagdumili sa
paghatag ug buhis kang Cesar, ug nag-ingon nga siya mismo
ang Cristo, ang hari." **3** Nangutana si Pilato kaniya, nga nag-
ingon, "Ikaw ba ang Hari sa mga Judio?" Ug mitubag si Jesus
kaniya ug miingon, "Gipamulong mo na." **4** Miingon si Pilato
sa mga pangulong pari ug sa panon sa katawhan, "Wala ako'y
makita nga sayop niining tawhana." **5** Apan namugos sila, nga
nag-ingon, "Gisamok niya ang mga tawo, ug nanudlo sa tibuok
Judea, gikan sa Galilea ug bisan dinhi nga dapit." **6** Busa sa
pagkadungog ni Pilato niini, nangutana siya kong taga-Galilea
ba ang maong tawo. **7** Sa pagkahibalo niya nga ubos siya sa
katungod ni Herodes, gipaadala niya si Jesus ngaadto kang
Herodes, nga sa iyang kaugalingon atoa usab sa Jerusalem
niadtong mga adlawa. **8** Sa pagkakita ni Herodes kang Jesus,
nalipay kaayo siya, tungod kay dugay na nga panahon nga
nangandoy siya aron makakita kaniya. Nakadungog siya
mahitungod kaniya ug naglaom nga makakita sa mga milagro
nga iyang buhaton. **9** Gipangutana ni Herodes si Jesus
sa daghang mga pulong, apan wala siya tubaga ni Jesus.
10 Nanindog ang mga pangulong pari ug mga escriba, ug
nagsumbong batok kaniya sa hilabihan gayod. **11** Giinsulto
siya ni Herodes uban sa iyang mga sundalo, ug gibiay-biay
siya, ug gisul-oban ug nindot nga sinina, unya gipadala balik
ngadto kang Pilato. **12** Nahimong suod nga higala sa usag-
usa si Herodes ug Pilato niadto gayod nga adlaw (kaniadto
kaaway sila). **13** Unya gitawag ni Pilato ug gitapok ang mga
pangulong pari ug ang mga magmamando ug ang panon
sa katawhan, **14** ug miingon kanila, "Gidala ninyo kanako
kining tawhana daw tawo nga nagdumala sa katawhan nga
nagbuhat ug daotan, ug tan-awa, ako, nangutana kaniya sa
inyong atubangan, ug nakaplagan nako nga walay sayop

kining tawhana kalabot niadtong mga butang nga gipasangil
ninyo kaniya. **15** Ayaw, ni bisan si Herodes, kay gipadala niya
ug balik kanato, ug tan-awa, dili takos sa kamatayon ang iyang
nabuhat. **16** Busa ako siyang silotan, ug buhian siya." **17** Ang
labing maayo nga karaang mga kopya giwala sa Lucas 23: 17,
Karon si Pilato kinahanglan nga mopagawas ug usa ka piniriso
alang sa mga Judio sa kasaulogan. **18** Apan naninggit silang
tanan nga nag-ingon, "Palayo niini nga tawo, ug ipagawas
si Barabas alang kanamo!" **19** Si Barabas usa ka tawo nga
gibutang sa prisohan tungod sa pagrebelde sa siyudad ug
tungod sa pagpatay. **20** Nagsulti na usab si Pilato kanila, sa
pagpangandoy nga buhian si Jesus. **21** Apan naniyagit sila
nga nagkanayon, "Ilansang siya sa krus, ilansang siya sa
krus." **22** Miingon siya kanila sa ikatulong higayon, "Ngano,
unsa ang nabuhat niya nga daotan? Wala ako'y nakita kaniya
nga angay siyang silotan ug kamatayon. Busa human siya
kastiguhon, buhian ko siya." **23** Apan namugos sila pinaagi sa
kusog nga tingog, ug masuknaon nga ilansang siya sa krus.
Ug nadani si Pilato sa ilang tingog. **24** Busa nakahukom si
Pilato nga buhaton ang ilang gikinahanglan. **25** Gibuhian niya
ang ilang gipangayo nga usa ka piniriso tungod sa kagubot
ug pagpatay. Apan gitugyan niya si Jesus sumala sa ilang
kabubut-on. **26** Sa dihang gidala nila siya palayo, gidakop nila
si Simon nga Cireno nga gikan sa nasod, ug gibutang nila ang
krus kaniya aron pas-anon, ug magsunod kang Jesus. **27** Ang
dako nga pundok sa tawo, ug ang mga babaye nga naguol ug
nagbangutan alang kaniya, ang nagsunod kaniya. **28** Apan
milingi si Jesus kanila ug miingon, "Mga anak nga babaye sa
Jerusalem, ayaw paghilak alang kanako, apan hilaki ninyo ang
inyong mga kaugalingon ug ang inyong mga anak. **29** Kay
tan-awa, tungod kay moabot ang mga adlaw nga moingon sila,
'Bulahan ang mga baog ug ang mga sabakan nga walay sulod,
ug ang mga suso nga walay mosuso.' **30** Unya mosugod sila
sa pagsulti sa mga kabungtoran, 'Tumpag kanamo,' ug sa
mga bukid, 'Tabon kanamo.' **31** Kay kon buhaton nila kini
nga mga butang samtang lunhaw pa ang mga kahoy, unsa
na lang ang mahitabo kung uga na kini?" **32** Ang laing mga
tawo nga duha ka kriminal, gidala usab palayo uban kaniya
aron silotan sa kamatayon. **33** Sa dihang miabot sila sa dapit
nga gitawag Ang Bagolbagol, didto gilansang nila siya sa
krus uban ang mga kriminal, usa sa iyang tuo ug ang usa sa
wala. **34** Miingon si Jesus, "Amahan, pasayloa sila, tungod
kay wala sila masayod sa ilang gibuhat." Ug nagripa sila, alang
sa pagbahinbahin sa iyang mga sapot. **35** Nagtindog ang mga
tawo nga nagtan-aw samtang ang mga pangulo nagbiay-biay
kaniya, sa pag-ingon, "Giluwas niya ang uban. Ipaluwas kainya
ang iyang kaugalingon, kung siya ang Cristo sa Dios, ang usa
nga pinili." **36** Gipanamastamasan usab siya sa mga sundalo,
nga miduol kaniya, ug mihatag kaniya ug suka, **37** ug nag-
ingon, "Kung ikaw ang Hari sa mga Judio, luwasa ang imong
kaugalingon." **38** Aduna usab timaan sa ibabaw kaniya, "MAO
KINI ANG HARI SA MGA JUDIO." **39** Ang usa sa mga kriminal
nga gilansang sa krus, nanginsulto kaniya nga nag-ingon,
"Dili ba ikaw man ang Cristo? Luwasa ang imong kaugalingon
ug kami." **40** Apan mitubag ang usa nga nagbadlong kaniya
sa pag-ingon, "Wala ka ba mahadlok sa Dios, tungod kay
ikaw usab nakatagamtam sa maong silot? **41** Matarong ang
pagsilot kanato, tungod kay nadawat nato ang angay sa atong
binuhatan. Apan walay daotang nabuhat kining tawhana."
42 Ug midugang siya, "Jesus, hinumdumi ako kon moabot
ka na sa imong gingharian." **43** Miingon si Jesus kaniya,
"Sa pagkatinuod sultian ko ikaw, karon uban ka kanako sa
paraiso." **44** Ug karon miabot ang ikaunom nga takna, ug ang
kangitngit mitabon sa tibuok yuta hangtod sa ikasiyam **45** nga
takna kay napakyas man ang adlaw sa iyang kahayag. Unya
natunga pagkagisi paubos ang kurtina sa templo. **46** Misinggit
si Jesus sa kusog nga tingog nga nagkanayon, "Amahan,
itugyan ko sa imong mga kamot ang akong espiritu." Pagsulti
niya niini, namatay siya. **47** Sa pagkakita sa centurion kon
unsa ang nahitabo, gihimaya niya ang Dios nga nag-ingon,
"Tinuod gayod nga matarong kining tawhana." **48** Sa dihang
nakita sa kadaghanan nga nagtapok aron mosaksi sa mga
nahitabo, namalik sila nga namukpok sa ilang mga dughan.
49 Apan ang tanan nga nakaila kaniya, ug ang mga babaye
nga nagsunod kaniya gikan sa Galilea, nanindog sa layo ug
nagtan-aw niining mga butanga. **50** Tan-awa, adunay tawo
nga ginganlag Jose nga sakop sa Konseho, maayo siya ug
matarong nga tawo **51** (wala siya mouyon sa hukom ug sa
ilang gibuhat), gikan sa Arimatea, nga usa ka siyudad sa mga
Judio, diin naghulat alang sa gingharian sa Dios. **52** Kining
tawhana, nanghangyo kang Pilato, ug gipangayo ang lawas ni
Jesus. **53** Gipaubos niya kini, ug giputos ug pino nga lino,
ug gibutang siya sa lubnganan nga gibangag sa bato, ug
wala pa kini mabutangi ni bisan kinsa. **54** Adlaw kadto sa
Pagpangandam, ug ang Adlaw nga Igpapahulay nagbanag-
banag na. **55** Ang mga babaye nga mikuyog kaniya gikan sa
Galilea, nagsunod ug nakakita sa lubnganan ug kon giunsa
pagbutang ang iyang lawas. **56** Mibalik sila ug giandam ang
mga pahumot ug mga lana. Unya namahulay sila sa Adlaw
nga Igpapahulay sumala sa kasugoan.

24 Sayo sa buntag sa unang adlaw sa semana, sila
miabot sa lubnganan, dala ang mga pahumot nga ilang
giandam. **2** Nakita nila ang bato nga naligid palayo gikan sa
lubnganan. **3** Misulod sila, apan wala nila nakita ang lawas
ni Ginoong Jesus. **4** Nahitabo kini, samtang nahibulong sila
mahitungod niini, sa kalit lang, duha ka mga lalaki ang mitindog
nga nagsuot ug makasisilaw nga bisti. **5** Samtang ang mga
babaye napuno sa kahadlok ug miduko sa ilang mga dagway
sa yuta, sila miingon sa mga babaye, "Nganong nangita kamo
sa buhi taliwala sa patay? **6** Wala siya dinhi, apan nabanhaw!
Hinumdumi kung giunsa niya pagsulti kaninyo kaniadtong
anaa pa siya sa Galilea, **7** miingon nga ang Anak sa Tawo
kinahanglan itugyan ngadto sa mga kamot sa makasasala
nga mga tawo ug ilansang sa krus, ug sa ikatulo ka adlaw,
mabanhaw pag-usab." **8** Ang mga babaye nakahinumdum
sa iyang mga pulong, **9** ug nibalik gikan sa lubnganan ug
nagsulti niining tanan nga mga butang sa napulo ug usa ug
sa tanan. **10** Karon si Maria Magdalena, Joana, Maria ang
inahan si Santiago, ug ang uban nga mga babaye nga kauban
nila misugilon niining mga butang sa mga apostoles. **11** Apan
kini nga mensahe sama sa walay pulos nga istorya alang sa
mga apostoles, ug sila wala motuo sa mga babaye. **12** Apan
si Pedro mibarog, ug midagan padulong sa lubnganan, ug
nagyukbo ug nitan-aw sa sulod, nakita niya ang panapton nga
lino nga mao nalang ang nahibilin. Dayon si Pedro mipauli sa
iyang balay, nahibulong kung unsa ang nahitabo. **13** Tan-awa,
duha kanila mopaingon anang adlawa sa baryo nga ginganlan
ug Emaus, nga 60 ka estadyum gikan sa Jerusalem. **14** Sila
nag-istoryahanay mahitungod sa tanang mga butang nga
nahitabo. **15** Nahitabo kini, samtang sila naghisgotanay ug
nagpangotan-anay, si Jesus sa iyang kaugalingon mipaduol
ug mikuyog kanila. **16** Apan gipugngan ang ilang mga mata
sa pag-ila kaniya. **17** Si Jesus miingon kanila, "Unsa inyong
giistoryahang duha samtang kamo nagalakaw?" Sila mitindog

nga magul-anon. **18** Ang usa kanila, ginganlan ug Cleopas,
mitubag kaniya, “Ikaw ra ba ang usa ka tawo sa Jerusalem
nga wala nakahibalo sa mga butang nga nahitabo didto
karong mga adlawa?” **19** Si Jesus miingon kanila, “Unsa nga
mga butang?” Sila mitubag kaniya, “Ang mga butang nga
mahitungod kang Jesus nga Nasareno, nga usa ka propeta,
gamhanan sa buhat ug pulong atubangan sa Dios ug sa tanan
tawo. **20** Ug giunsa sa mga pangulong pari ug atong mga
magmamando pagtugyan kaniya aron hukman sa silot sa
kamatayon ug paglansang kaniya sa krus. **21** Apan kami
naglaum nga siya maoy mohatag ug kagawasan sa Israel. O,
ug bisan pa niining tanan, karon ang ikatulo nga adlaw sukad
nga kining mga butang nahitabo. **22** Apan usab, ang uban nga
mga babaye nga among kauban nagpahibulong kanamo, nga
miadto sa lubnganan sayo sa kabuntagon. **23** Sa dihang wala
nila makita ang iyang lawas, sila miabot, ug miingon nga sila
nakakita ug panan-awon sa mga anghel nga nag-ingon kanila
nga siya nabuhi. **24** Pipila sa mga tawo kinsa miuban padulong
sa lubnganan, ug nakita ang sama sa gisulti sa mga babaye.
Apan wala nila siya nakita.” **25** Si Jesus miingon kanila, “O
buangbuang nga mga tawo ug hinay ang kasingkasing sa
pagtuo sa tanan nga gipang-istorya sa mga propeta! **26**
Dili ba mahinungdanon ang pagsakripisyo ni Cristo niining
mga butanga, ug musulod diha sa iyang himaya?” **27** Sa
sinugdanan gikan kang Moises ug sa tanan nga mga propeta,
gipasabot ni Jesus kanila ang mga butang nga may kalabotan
sa iyang kaugalingon ngadto sa tanan nga kasulatan. **28** Sa
dihang duol na sila sa baryo, diin sila mopadulong, si Jesus
milihok ingon nga siya molakaw pagpadayon. **29** Apan sila
mipugos kaniya, ug miingon, “Pabilin kauban kanamo, tungod
kay duol na ang gabii ug ang adlaw hapit na mahuman.” Busa
si Jesus misulod ug mipabilin uban kanila. **30** Kini nahitabo,
sa dihang siya milingkod kauban nila aron sa pagpangaon,
gikuha niya ang tinapay, gipanalanginan kini, ug gipikaspikas,
ug gihatag kanila. **31** Unya naablihan ang ilang mga mata, ug
sila nakaila kaniya, ug siya nawala sa ilang panan-aw. **32**
Sila miingon sa usag-usa, “Wala ba midilaab ang sulod sa
atong mga kasingkasing, sa dihang siya nakig-istorya kanato
sa dalan, samtang giablihan niya kanato ang kasulatan?”
33 Sila nanindog niadtong orasa, ug mibalik sa Jerusalem.
Nakita nila ang napulo ug usa nga nagtigum, ug kadtong mga
nikuyog kanila, **34** miingon, “Ang Ginoo tinuod nga nabanhaw,
ug nagpakita kang Simon.” **35** Busa ilang gisulti ang mga
butang nga nahitabo sa ilang pagpadulong, ug kung giunsa ni
Jesus pagpakita kanila pinaagi sa pagpikas sa tinapay. **36**
Sa dihang gihisgotan nila kining mga butang, si Jesus sa
iyang kaugalingon mibarog sa ilang taliwala, ug siya miingon,
“Ang kalinaw maanaa kaninyo.” **37** Apan sila nangalisang ug
napuno sa kahadlok, daw nakakita sila ug kalag. **38** Si Jesus
miingon kanila, “Nganong nasamok kamo? Nganong adunay
mga pangutana nga mitungha sa inyong mga kasingkasing?
39 Tan-awa ang akong mga kamot ug mga tiil, nga kini ako
mismo. Hikapa ako ug tan-awa. Kay ang kalag walay unod ug
mga bukog, nga sa makita ninyo anaa kanako.” **40** Sa dihang
gisulti niya kini, iyang gipakita kanila ang iyang mga kamot
ug mga tiil. **41** Sa dihang dili pa sila makatuo sa hilabihang
kalipay ug pagkahibulong, si Jesus miingon kanila, “Naa ba
kamoy bisag unsa nga pagkaon?” **42** Gihatagan nila siya ug
sinugbang isda. **43** Gikuha kini ni Jesus ug gikaon sa ilang
atubangan. **44** Siya miingon kanila, “Kaniadtong ako kauban
ninyo, ako miingon kaninyo nga ang tanan nga nahisulat sa
balaod ni Moises ug ang mga propeta ug ang mga Salmo
kinahanglan matuman.” **45** Unya iyang giablihan ang ilang
mga hunahuna, aron sila makasabot sa kasulatan. **46** Siya
miingon kanila, “Kini nahisulat, nga ang Cristo kinahanglan
mag-antos, ug mabanhaw pag-usab gikan sa kamatayon sa
ikatulo nga adlaw. **47** Ug ang paghinulsol ug pagpasaylo sa
mga sala kinahanglan isangyaw pinaagi sa iyang ngalan sa
tanang mga nasod, sugod sa Jerusalem. **48** Kamo ang mga
saksi niining mga butanga. **49** Tan-awa, Akong ipadala ang
saad sa akong Amahan alang kaninyo. Apan hulata didto
sa siyudad, hangtod kamo masul-oban sa gahom nga gikan
sa kahitas-an.” **50** Unya si Jesus migiya kanila pagawas
hangtod anaa na sila duol sa Bitania. Gipataas niya iyang mga
kamot, ug gipanalanginan sila. **51** Kini nahitabo, samtang siya
mipanalangin kanila, siya mibiya kanila ug gibayaw ngadto
sa kalangitan. **52** Ug sila midayeg kaniya, ug mibalik sa
Jerusalem sa dakong kalipay. **53** Sila anaa kanunay sa templo,
nagapanalangin sa Dios.

Juan

1 Sa sinugdan mao ang Pulong, ug ang Pulong uban sa
Dios, ug ang Pulong Dios. **2** Kini anaa na sa sinugdan
uban sa Dios. **3** Ang tanang butang nabuhat pinaagi kaniya,
ug kung wala siya walay usa ka butang nga mabuhat. **4** Diha
kaniya anaa ang kinabuhi, ug kana nga kinabuhi mao ang
kahayag sa tanang katawhan. **5** Ang kahayag midan-ag diha
sa kangitngit, ug ang kangitngit wala makabuntog niini. **6**
Adunay tawo nga gipadala sa Dios, nga ang ngalan mao si
Juan. **7** Miabot siya ingon nga usa ka saksi sa pagpamatuod
mahitungod sa kahayag, nga ang tanan motuo pinaagi kaniya.
8 Si Juan dili mao ang kahayag, apan miabot aron nga siya
magpamatuod mahitungod sa kahayag. **9** Mao kini ang tinuod
nga kahayag, nga naghatag ug kahayag sa tanang katawhan,
nga miabot sa kalibotan. **10** Anaa siya sa kalibotan, ug
ang kalibotan nabuhat pinaagi kaniya, ug ang kalibotan wala
nakaila kaniya. **11** Siya miabot ngadto sa iyang gipanag-
iyahan, ug ang iyang gipanag-iyahan wala midawat kaniya.
12 Apan sa tanan nga midawat kaniya, nga mituo sa iyang
ngalan, gihatagan niya ug katungod nga mahimong mga anak
sa Dios. **13** Kini wala gipakatawo sa dugo, ni kabubut-on sa
unod, ni sa kabubut-on sa tawo, apan sa Dios. **14** Ang Pulong
nahimong unod ug nagpuyo uban kanato. Nakita nato ang
iyang himaya, himaya ingon nga siya usa ug bugtong nga
miabot gikan sa Amahan, puno sa grasya ug kamatuoran. **15**
Nagpamatuod si Juan mahitungod kaniya ug misinggit nga
nag-ingon, “Kini mao ang usa nga akong giingon, 'Siya nga
moabot sunod kanako mas labaw pa kanako, kay siya una
kanako.'” **16** Kay gikan sa iyang pagkabug-os kitang tanan
nakadawat ug sunod-sunod nga grasya. **17** Kay ang balaod
gihatag pinaagi kang Moises. Ang grasya ug kamatuoran
miabot pinaagi kang Jesu-Cristo. **18** Wala pa gayoy nakakita
sa Dios sukad kaniadto. Ang usa ug bugtong nga Dios, nga
anaa sa dughan sa Amahan, siya ang nagpaila kaniya. **19** Ug
mao kini ang pagpamatuod ni Juan sa dihang ang mga Judio
nagpadala ug mga pari ug mga Levita ngadto kaniya gikan
sa Jerusalem aron sa pagpangutana kaniya, “Kinsa ka?” **20**
Siya nagsaysay, ug wala naglimod, unya mitubag, “Dili ako
ang Cristo.” **21** Busa nangutana sila kaniya, “Kinsa man diay
ka? Ikaw ba si Elias?” Siya miingon, “Dili ako.” Miingon sila,
“Ikaw ba ang propeta?” Nitubag siya, “Dili.” **22** Unya niingon
sila kaniya, “Kinsa ka, aron nga makahatag kami ug tubag
niadtong nagpadala kanamo? Unsa man ang imong ikasulti
mahitungod sa imong kaugalingon?” **23** Siya miingon, “Ako
usa ka tingog, nga nagsinggit sa kamingawan: 'Himoa nga tul-
id ang dalan sa Ginoo,' sama sa giingon ni Isaias ang propeta.”
24 Ug kadtong gipadala gikan kadto sa mga Pariseo. **25** Ug
sila nangutana kaniya ug miingon kaniya, “Unya nganong
nagbawtismo ka man kung dili ikaw ang Cristo, ni si Elias, ni
ang propeta?” **26** Ug si Juan nitubag kanila nga nag-ingon,
“Nagbawtismo ako sa tubig. Apan taliwala kaninyo nagtindog
ang usa ka tawo nga wala ninyo mailhi; **27** siya nga moabot
sunod kanako, nga bisan ang higot sa iyang sandalyas dili
ako takos nga mobadbad.” **28** Kining mga butanga nahitabo
sa Betanya sa laing bahin sa Jordan, diin nagbawtismo si
Juan. **29** Sa sunod nga adlaw nakita ni Juan si Jesus nga
paingon kaniya ug niingon, “Tan-awa, ania ang Nating Karnero
sa Dios nga mokuha sa sala sa kalibotan! **30** Mao kini siya
ang akong giingon, 'Ang usa nga moabot sunod kanako mas
labaw pa kanako, kay siya una kanako.' **31** Wala ako makaila
kaniya, apan kini mao aron nga siya mapadayag ngadto sa
Israel nga ako miabot sa pagbawtismo pinaagi sa tubig.” **32**
Si Juan nagpamatuod, nga nag-ingon, “Akong nakita ang
Espiritu nga mikanaog susama sa salampati gikan sa langit,
ug nagpabilin kini kaniya. **33** Wala ako nakaila kaniya, apan
siya nga nagpadala kanako aron magbawtismo pinaagi sa
tubig miingon kanako, 'Kaniya nga imong makita ang Espiritu
nga mokanaog ug magpabilin ngadto kaniya, mao siya ang
magbawtismo pinaagi sa Balaang Espiritu.' **34** Ako nakakita
ug nakapamatuod nga siya mao ang Anak sa Dios.” **35** Usab,
sa sunod adlaw, samtang nagtindog si Juan uban sa iyang
duha ka disipulo, **36** nakita nila si Jesus nga naglakaw, ug
si Juan niingon, “Tan-awa, ang Nating Karnero sa Dios!” **37**
Ug ang iyang duha ka mga disipulo nakadungog nga siya
miingon niini, ug misunod sila kang Jesus. **38** Unya nilingi si
Jesus ug nakita niya sila nga nagsunod kaniya ug miingon
kanila, “Unsa ang inyong tuyo?” Mitubag sila, “Rabbi, (diin
gihubad nga nagpasabot nga magtutudlo), asa ka nagpuyo?”
39 Miingon siya kanila, “Dali ug tan-awa.” Unya niduol sila ug
nakita kung diin siya nagpuyo; nagpabilin sila uban kaniya
nianang adlawa, kay mga ika-napulo nga takna na niadtong
taknaa. **40** Si Andres usa sa duha nga nakadungog kang
Juan nga nagsulti ug unya nisunod kang Jesus, ang igsoon ni
Simon Pedro. **41** Una niyang nakit-an ang iyang kaugalingong
igsoon nga si Simon ug miingon kaniya, “Among nakit-an ang
Mesiyas” (diin gihubad nga: Cristo). **42** Gidala niya siya ngadto
kang Jesus. Ug si Jesus nitan-aw kaniya ug miingon, “Ikaw si
Simon nga anak ni Juan, pagatawgon ka nga Cefas” (diin
gihubad nga Pedro). **43** Sa sunod adlaw, sa dihang si Jesus
buot na nga mobiya ug moadto na sa Galilea, iyang nakit-an si
Felipe ug miingon kaniya, “Sunod kanako.” **44** Si Felipe gikan
sa Betsaida, ang siyudad ni Andres ug Pedro. **45** Si Felipe
nakakita kang Nataniel ug miingon kaniya, “Siya nga gisulat ni
Moises ug sa mga propeta diha sa balaod, amo siyang nakit-
an: Si Jesus nga anak ni Jose, nga gikan sa Nazaret.” **46**
Miingon si Nataniel kaniya, “Aduna bay maayong butang nga
maggikan sa Nazaret?” Si Felipe miingon kaniya, “Dali ug
tan-awa.” **47** Si Jesus nakakita kang Nataniel nga padulong
ngadto kaniya ug naghisgot mahitungod kaniya, “Tan-awa, usa
ka tinuod nga Israelita, diha kaniya walay pagpanglimbong!”
48 Si Nataniel miingon kaniya, “Giunsa nimo pag-ila kanako?”
Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, “Sa wala pa nagtawag si
Felipe kanimo, sa dihang ikaw anaa sa ilalom sa kahoy nga
igera, nakita ko ikaw.” **49** Nitubag si Nataniel, “Rabbi, ikaw ang
Anak sa Dios! Ikaw ang Hari sa Israel!” **50** Si Jesus nitubag
ug miingon ngadto kaniya, “Tungod kay niingon ako kanimo,
'Nakita ko ikaw sa ilalom sa kahoy nga igera,' maong mituo
kana? Makakita ka ug mas dagko pang mga butang kaysa
niini.” **51** Ug siya miingon, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod,
moingon ako kaninyo, makita ninyo ang langit nga maabli, ug
ang mga anghel sa Dios nga mosaka ug mokanaog diha sa
Anak sa Tawo.”

2 Tulo ka adlaw ang milabay, adunay kasal sa Cana sa
Galilea, ug ang inahan ni Jesus atua didto. **2** Si Jesus
ug ang iyang mga disipulo gidapit sa kasal. **3** Sa dihang
nahurot na ang bino, ang inahan ni Jesus miingon kaniya,
“Wala na silay bino.” **4** Si Jesus mitubag kaniya, “Babaye,
nganong miduol ka man kanako? Wala pa miabot ang akong
panahon.” **5** Ang iyang inahan miingon sa mga sulugoon,
“Bisan unsa ang iyang isulti kaninyo, buhata.” **6** Karon adunay
unom ka bato nga mga banga nga ginagamit sa mga Judio
alang sa seremonyas sa paghugas, matag-usa masudlan

ug duha kon tulo ka metreta. **7** Si Jesus miingon kanila,
"Pun-a ug tubig ang mga banga." Ug ila kining gisudlan
hangtod napuno. **8** Unya iyang giingnan ang mga sulugoon,
"Pagtakos ug diyutay ug dalha kini sa pangulong tigsilbi."
Busa ilang gihimo. **9** Gitilawan sa pangulong tigsilbi ang tubig
nga nahimong bino, apan wala siya nahibalo diin kini gikan
(apan ang mga sulugoon nga nisalod sa tubig nahibalo). Unya
gitawag niya ang pamanhonon ug **10** miingon kaniya, "Ang
matag tawo magdalit pag-una sa maayo nga bino ug unya
ang mas barato nga bino sa dihang sila nahubog na. Apan
gitagoan nimo ang maayo nga bino hangtod karon." **11** Kini
ang unang timaan nga gibuhat ni Jesus sa Cana sa Galilea,
ug iyang gipadayag ang iyang himaya, ug mituo ang iyang
mga disipulo kaniya. **12** Human niini si Jesus, iyang inahan,
iyang mga igsoon, ug iyang mga disipulo milugsong padulong
sa Capernaum ug nagpuyo sila didto sa pipila ka mga adlaw.
13 Karon ang panahon sa Pagsaylo sa mga Judio haduol na,
ug si Jesus mitungas padulong sa Jerusalem. **14** Nakit-an
niya ang mga nagabaligya ug mga baka, karnero, ug mga
salampati, ug ang mga tigbaylo ug salapi nanglingkod didto.
15 Busa mihimo siya ug usa ka latigo gamit ang mga pisi
ug gipahawa niya silang tanan pagawas sa templo, lakip na
ang mga karnero ug ang mga baka. Iyang gikatag ang mga
sinsilyo sa mga tigbaylo ug salapi ug gibalintong ang ilang
mga lamesa. **16** Sa mga tigbaligya ug salampati miingon siya,
"Dalha kining mga butanga palayo gikan dinhi. Undangi sa
paghimo nga baligyaanan ang balay sa akong Amahan." **17**
Nakahinumdom ang iyang mga disipulo nga kini nahisulat "Ang
akong pagkamainiton sa imong panimalay maoy magalamoy
kanako." **18** Unya ang pamunoan sa mga Judio mitubag ug
miingon kaniya, "Unsa man nga timaan ang imong ipakita
kanamo, sanglit ikaw nihimo man niining mga butanga? **19**
Si Jesus mitubag, "Gub-a kining templo, ug sulod sa tulo ka
adlaw ako kining tukoron pag-usab." **20** Unya ang pamunoan
sa mga Judio miingon, "Kini nga templo natukod sulod sa 46
ka tuig, unya imo lang kining tukoron pag-usab sulod sa tulo
ka adlaw?" **21** Apan, ang iyang gihisgotan mahitungod sa
templo sa iyang lawas. **22** Busa sa dihang mabanhaw siya
gikan sa mga patay, makahinumdom ang iyang mga disipulo
nga iya kining giingon, ug gituohan nila ang kasulatan ug ang
pamahayag nga gisulti ni Jesus. **23** Karon sa dihang atua
siya sa Jerusalem sa Pagsaylo, panahon sa pista, daghan
ang mituo sa iyang ngalan sa dihang nakita nila ang mga
timaan nga iyang gibuhat. **24** Apan wala misalig si Jesus
kanila tungod kay nasayod siya kanilang tanan, **25** tungod kay
wala siya nanginahanglan ug bisan kinsa aron mopamatuod
kaniya mahitungod sa usa ka tawo, kay nahibalo siya kung
unsa ang anaa sa iyang kinasuloran.

3 Karon adunay usa ka Pariseo nga ginganlan ug Nicodemo,
usa ka pangulo sa mga Judio. **2** Kining tawhana miadto
kang Jesus sa pagkagabii ug miingon kaniya, "Rabbi, nasayod
kami nga ikaw usa ka magtutudlo nga naggikan sa Dios kay
walay tawo nga makahimo niining mga timaan nga imong
gihimo gawas kon ang Dios uban kaniya." **3** Si Jesus mitubag
kaniya, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, gawas kon ang
tawo dili matawo pag-usab, dili siya makakita sa gingharian sa
Dios." **4** Miingon si Nicodemo kaniya, "Unsaon man sa usa
ka tawo nga matawo pag-usab kung tigulang na siya? Dili
siya makasulod ngadto sa tago-angkan sa iyang inahan sa
ikaduhang higayon ug matawo pag-usab, makahimo ba siya?"
5 Si Jesus mitubag, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, gawas
kon ang usa ka tawo dili matawo diha sa tubig ug sa Espiritu,
dili siya makahimo sa pagsulod ngadto sa gingharian sa
Dios. **6** Kay kadtong natawo sa unod, unod usab, ug kadtong
natawo sa Espiritu, espiritu usab. **7** Ayaw katingala nga
miingon ako kanimo, 'Kinahanglan nimong matawo pag-usab.'
8 Ang hangin mohuros sa bisan asa niya buot mopadulong;
madunggan nimo ang tingog niini, apan wala ikaw masayod
diin kini gikan o diin kini padulong. Sama usab sa tanan nga
natawo diha sa Espiritu." **9** Si Nicodemo mitubag ug miingon
kaniya, "Giunsa man kining mga butanga?" **10** Si Jesus
mitubag ug miingon kaniya, "Di ba usa ikaw ka magtutudlo sa
Israel, apan wala ka makasabot niining mga butanga? **11** Sa
pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mosulti kanimo, nagsulti
kami kung unsa ang among nahibaw-an, ug nagpamatuod
mahitungod sa unsa ang among nakita. Apan wala ikaw
midawat sa among pagpamatuod. **12** Kung nagsulti ako
kanimo mahitungod sa kalibotanong mga butang, unya wala
ka mituo, unsaon man nimo pagtuo kung magsulti ako kanimo
mahitungod sa langitnong mga butang? **13** Walay bisan usa
nga nikayab ngadto sa langit gawas kaniya nga nikanaog
gikan sa langit: ang Anak sa Tawo. **14** Sama nga gipataas ni
Moises ang sungkod nga bitin ngadto sa kamingawan, busa
gikinahanglan usab nga mapataas ang Anak sa Tawo, **15** aron
nga ang tanang motuo kaniya makaangkon ug kinabuhing
walay kataposan. **(aiōnios g166)** **16** Kay gihigugma pag-ayo sa
Dios ang kalibotan, nga iyang gihatag ang bugtong niyang
Anak, nga bisan kinsa ang motuo kaniya dili mamatay apan
makabaton ug kinabuhing walay kataposan. **(aiōnios g166)** **17**
Kay wala gipadala sa Dios ang iyang Anak ngadto sa kalibotan
aron sa pagsilot sa kalibotan, apan aron luwason ang kalibotan
pinaagi kaniya. **18** Siya nga motuo kaniya dili silotan, apan siya
nga dili motuo gisilotan na tungod kay wala man niya tuohi ang
ngalan sa bugtong Anak sa Dios. **19** Mao kini ang hinungdan
alang sa paghukom: Ang kahayag miabot sa kalibotan, ug ang
mga tawo nahigugma sa kangitngit kaysa kahayag tungod
kay daotan ang ilang mga binuhatan. **20** Kay ang tanan nga
naghimo ug daotan nasilag sa kahayag ug dili moadto sa
kahayag aron dili mapadayag ang ilang mga binuhatan. **21**
Apan, siya nga nagbuhat sa kamatuoran moadto sa kahayag
aron nga ang iyang mga binuhatan, nga natuman diha sa Dios,
mahimong mapadayag." **22** Human niini, si Jesus ug ang iyang
mga disipulo miadto didto sa yuta sa Judea. Didto naghatag
siya ug pipila ka panahon uban kanila ug nangbawtismo. **23**
Karon si Juan nangbawtismo usab sa Aenon nga duol sa
Salim tungod adunay mas daghang tubig didto. Miadto ang
mga tawo ngadto kaniya ug gipangbawtismohan sila, **24**
kay si Juan wala pa man gitambog sa prisohan. **25** Unya
adunay namugna nga panaglalis taliwala sa pipila ka mga
disipulo ni Juan ug usa ka Judio mahitungod sa seremonyas
sa paghugas. **26** miadto sila kang Juan ug miingon kaniya,
"Rabbi, siya nga uban kanimo sa lain nga bahin sa Suba sa
Jordan, mahitungod kaniya nga imong gipamatud-an, tan-
awa, nangbawtismo siya, ug nagpadulong silang tanan ngadto
kaniya." **27** Si Juan mitubag, "Ang usa ka tawo dili makadawat
ug bisan unsa gawas kon gihatag kini kaniya gikan sa langit.
28 Kamo mismo makapamatuod nga ako miingon, "Dili ako si
Cristo' apan hinuon, 'Ako gipadala ug una kaniya.' **29** Ang
pangasaw-onon nasakop ngadto sa pamanhunon. Karon ang
higala sa pamanhunon, nga nagtindog ug nakadungog kaniya,
naglipay pag-ayo tungod sa tingog sa pamanhunon. Unya,
mao kini ang naghingpit sa akong kalipay. **30** Kinahanglan
siya mopataas, apan kinahanglan ako mokunhod. **31** Siya
nga gikan sa langit labaw sa tanan. Siya nga iya sa kalibotan

gikan sa kalibotan ug nagsulti mahitungod sa kalibotan. Siya
nga gikan sa langit labaw sa tanan. **32** Nagpamatuod siya
mahitungod sa unsa ang iyang nakita ug nadungog, apan
walay nidawat sa iyang pagpamatuod. **33** Siya nga midawat
sa iyang pagpamatuod niuyon nga ang Dios matuod. **34** Kay
siya nga gipadala sa Dios nagsulti sa mga pulong sa Dios.
Kay walay sukdanan ang iyang gihatag nga Espiritu. **35** Ang
Amahan nahigugma sa Anak ug naghatag sa tanang mga
butang ngadto sa iyang mga kamot. **36** Siya nga motuo sa
Anak adunay kinabuhing walay kataposan, apan ang nisupak
sa Anak dili makakita sa kinabuhi, apan ang kapungot sa Dios
magpabilin diha kaniya." **(aiōnios g166)**

4 Karon sa dihang si Jesus nahibalo nga ang mga Pariseo
nakadungog nga naghimo siya ug namawtismo sa mas
daghan pa nga mga disipulo kaysa kang Juan **2** (bisan tuod si
Jesus sa iyang kaugalingon wala nagbawtismo, apan ang
iyang mga disipulo lamang) **3** mibiya siya sa Judea ug mibalik
pag-usab sa Galilea. **4** Apan kinahanglan alang kaniya nga
moagi sa Samaria. **5** Busa miabot siya sa usa ka lungsod sa
Samaria, nga gitawag ug Sikar, duol sa luna sa yuta nga si
Jacob mihatag sa iyang anak nga si Jose. **6** Ang atabay ni
Jacob atua didto. Gikapoy si Jesus gikan sa iyang panaw busa
milingkod siya duol sa atabay. Hapit na kini mag alas sais ang
takna. **7** Ang usa ka babaye nga Samarianhon miduol sa
pagkalos ug tubig, ug miingon si Jesus kaniya, "Hatagi ako ug
gamayng tubig aron mainom." **8** Kay ang iyang mga disipulo
miadto man sa lungsod aron mopalit ug pagkaon. **9** Unya ang
babaye nga Samarianhon miingon kaniya, "Ngano man nga
ikaw, nga usa ka Judio, nagahangyo man kanako, nga usa
ka babaye nga Samarianhon, ug tubig nga mainom?" Kay
ang mga Judio dili makigsandurot sa mga Samarianhon. **10**
Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, "Kung nailhan mo unta
ang gasa sa Dios, ug si kinsa kini nga nagaingon kanimo,
'Hatagi ako ug mainom,' mangayo ka unta kaniya, ug siya
maghatag kanimo, sa buhi nga tubig." **11** Ang babaye miingon
kaniya, "Sir, wala kay usa ka timba ug ang atabay lalom.
Unya hain ka man anang buhi nga tubig? **12** Dili ka man
labing labaw, labaw pa ikaw, kaysa among amahan nga si
Jacob, nga mihatag kanamo ug atabay ug miinom gikan gayod
niini mismo, ingon sa gihimo sa iyang mga anak ug sa iyang
baka?" **13** Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, "Ang tanan
nga moinom niining tubiga uhawon pa pag-usab, **14** apan si
bisan kinsa kadtong moinom gikan sa tubig nga akong ihatag
kaniya dili na gayod uhawon pa pag-usab. Hinuon, ang tubig
nga akong ihatag kaniya mahimong usa ka tuboran sa tubig
diha kaniya ug motubod sa kinabuhing walay kataposan."
(aiōn g165, aiōnios g166) **15** Ang babaye miingon kaniya, "Sir,
hatagi ako niini nga tubig aron nga dili na ako uhawon ug
dili na moanhi dinhi aron sa pagkalos ug tubig." **16** Miingon
si Jesus kaniya, "Lakaw, tawga ang imong bana, ug balik
dinhi." **17** Ang babaye mitubag ug miingon kaniya, "Wala akoy
bana." Mitubag si Jesus, "Husto ka sa pag-ingon, 'Wala akoy
bana,' **18** kay ikaw adunay lima ka mga bana, ug ang usa
nga anaa kanimo karon dili mao ang imong bana. Kung unsa
ang imong giingon tinuod." **19** Ang babaye miingon kaniya,
"Sir, nakita ko nga ikaw usa ka propeta. **20** Ang among mga
amahan nagsimba niining bukira, apan nagsulti ka nga ang
Jerusalem mao ang dapit diin ang mga tawo magasimba." **21**
Si Jesus miingon kaniya, "Tuohi ako, babaye, nga ang takna
moabot na sa dihang kamo magasimba sa Amahan dili niining
bukira ni sa Jerusalem. **22** Nagasimba kamo sa wala ninyo
mailhi. Nagasimba kami sa kung unsa ang among nahibaloan,
kay ang kaluwasan gikan sa mga Judio. **23** Apan, ang takna
taliabot na, ug mao na kini karon dinhi, sa dihang ang tinuod
nga mga magsisimba magasimba sa Amahan diha sa espiritu
ug sa kamatuoran, kay ang Amahan nagapangita sa mga
tawo nga mahimo niyang mga magsisimba. **24** Ang Dios
Espiritu, ug ang mga tawo nga mosimba kaniya kinahanglan
nga magasimba sa espiritu ug sa kamatuoran." **25** Ang babaye
miingon kaniya, "Nasayod ako nga ang Mesiyas moabotay na
(nga mao ang gitawag nga Cristo). Sa dihang moabot siya,
isaysay niya ang tanang butang kanamo." **26** Si Jesus miingon
kaniya, "Ako mao siya, ang usa nga nakigsulti kanimo." **27**
Nianang higayona ang iyang mga disipulo nakabalik na. Karon
nangatingala sila ngano nga nakig-istorya siya uban sa usa ka
babaye, apan walay bisan usa nga miingon, "Unsa ang imong
gusto?" o "Ngano nga nakig-istorya ka man uban kaniya?"
28 Busa gibiyaan sa babaye ang iyang banga, mibalik sa
lungsod, ug miingon sa mga tawo, **29** "Ngari kamo, tan-awa
ang usa ka tawo nga nagsulti kanako sa tanang butang nga
akong gibuhat. Dili mahimong kini mao ang Cristo, mahimo
ba kini?" **30** Mibiya sila sa lungsod ug miadto kaniya. **31**
Sa maong higayon, ang mga disipulo nag-awhag kaniya, sa
pag-ingon, "Rabbi, kaon na." **32** Apan siya miingon kanila,
"Aduna akoy pagkaon nga wala ninyo mahibaloi." **33** Busa
ang mga disipulo nagsultianay sa matag usa, "Walay usa
nga nagdala kaniya ug bisan unsa aron kaonon, nagdala ba
sila?" **34** Si Jesus miingon kanila, "Ang akong pagkaon mao
ang paghimo sa kabubut-on niya nga nagpadala kanako ug
aron sa paghingpit sa iyang buhat. **35** Dili ba moingon kamo,
'Aduna pay laing upat ka bulan ug unya moabot ang ting-ani'?
Ako nag-ingon kaninyo, hangad ug tan-awa ang kaumahan,
kay sila hinog na alang sa ting-ani! **36** Siya nga nagaani
makadawat ug mga suhol ug makatigom ug bunga alang
sa kinabuhing walay kataposan, aron siya nga nagapugas
ug siya nga nagaani maglipay nga hiniusa. **(aiōnios g166)**
37 Kay niini nga panultihon. 'Ang usa maoy nagpugas, ug
ang uban maoy mag-ani,' natinuod. **38** Gipadala ko kamo
aron moani sa wala ninyo trabahoi. Ang uban nagtrabaho, ug
kamo miapil ngadto sa ilang hinagoan." **39** Daghan nga mga
Samarianhon niana nga siyudad ang mituo kaniya tungod sa
gibalita sa babaye nga nagpamatuod, "Siya nagsulti kanako sa
tanang butang nga akong nabuhat." **40** Busa sa dihang ang
mga Samarianhon miadto kaniya, naghangyo sila kaniya nga
magpabilin uban kanila, ug mipabilin siya didto sa duha ka
adlaw. **41** Ug daghan pa gayod ang mituo tungod sa iyang
pulong. **42** Miingon sila sa babaye, "Wala na kami nagatuo
tungod sa kung unsa ang imong giingon, kay kami mismo
nakadungog, ug kami nakahibalo nga kini siya mao gayod ang
manluluwas sa kalibotan." **43** Pagkahuman niadtong duha
ka mga adlaw, mibiya siya didto paingon sa Galilea. **44** Kay
si Jesus mismo nagpahayag nga ang usa ka propeta walay
kadungganan sa iyang kaugalingon nga nasod. **45** Sa dihang
miabot siya ngadto sa Galilea, ang mga taga Galilea nag-
abiabi kaniya. Nakita nila ang tanang mga butang nga iyang
nahimo sa pista sa Jerusalem, kay sila miadto man usab
ngadto sa pista. **46** Karon nahiabot na usab siya sa Cana sa
Galilea, diin gihimo niya nga bino ang tubig. Adunay usa ka
harianon nga pamunuan kansang anak atua sa Capernaum
nga nagsakit. **47** Sa dihang nakadungog siya nga si Jesus
niabot gikan sa Judea padulong sa Galilea, miadto siya
kang Jesus ug naghangyo kaniya nga mokanaog ug ayohon
ang iyang anak, nga hapit na mamatay. **48** Unya si Jesus
miingon kaniya. "Kondili ka makakita sa mga timaan ug mga

katingalahan, dili ka gayod motuo." **49** Ang opisyal miingon
kaniya, "Sir, kanaog sa dili pa mamatay ang akong anak." **50**
Si Jesus miingon kaniya, "Lakaw. Ang imong anak mabuhi."
Ang tawo mituo sa pulong nga gisulti ni Jesus kaniya, ug siya
mipauli. **51** Samtang mikanaog siya, ang iyang mga sulugoon
misugat kaniya, nag-ingon nga ang iyang anak nabuhi. **52**
Busa nangutana siya kanila sa takna sa dihang nagsugod
siyag kaayo. Sila mitubag kaniya, "Gahapon sa alas syete
ang takna ang hilanat mibiya kaniya." **53** Unya ang amahan
nakaamgo nga mao kadto ang takna nga si Jesus miingon
kaniya, "Ang imong anak mabuhi." Busa siya mismo ug ang
iyang tibuok panimalay mituo. **54** Mao kini ang ikaduha nga
timaan nga gihimo ni Jesus sa dihang migawas siya sa Judea
padulong sa Galilea.

5 Human niini adunay usa ka kapistahan sa mga Judio, ug si
Jesus mitungas sa Jerusalem. **2** Karon sa Jerusalem diha
sa ganghaan sa mga karnero, adunay usa ka kaligoanan,
nga gitawag sa Hebreo ug Betesda, ug aduna kini lima ka
pasilonganan. **3** Ang dakong gidaghanon sa mga tawo nga
masakiton, buta, bakol, ug paralitiko **4** nanaghigda didto.
5 Adunay usa ka tawo didto nga nagsakit sulod na sa 38
ka tuig. **6** Sa dihang nakita siya ni Jesus nga naghigda
didto, ug human niya nahibaloan nga naghigda siya didto
sa dugay na kaayo nga panahon, nangutana siya kaniya,
"Buot mo ba nga mamaayo?" **7** Mitubag ang masakiton nga
tawo, "Sir, wala akoy bisan usa nga mosakwat kanako sa
ligoanan sa dihang ang tubig makutaw na. Sa akong pag-adto,
adunay uban pa nga nanaog na una kanako." **8** Miingon si
Jesus kaniya, "Bangon, kuhaa ang imong banig, ug lakaw." **9**
Dihadiha dayon ang tawo naulian ug gikuha niya ang iyang
higdaanan, ug nilakaw. Karon kanang adlawa mao ang Adlaw
nga Igpapahulay. **10** Busa miingon ang mga Judio ngadto
kaniya kadtong naayo, "Mao kini ang Adlaw nga Igpapahulay
ug wala ka gitugotan sa pagdala sa imong banig." **11** Siya
mitubag, "Siya nga nag-ayo kanako miingon kanako, 'Kuhaa
ang imong banig ug lakaw.'' **12** Nangutana sila kaniya, "Kinsa
man ang tawo nga nag-ingon kanimo, 'Kuhaa kana ug lakaw'?"
13 Apan, ang usa nga naayo wala nakaila kung kinsa siya
tungod kay wala nabantayan ang paghawa ni Jesus, kay
adunay usa ka pundok sa katawhan niana nga dapit. **14**
Human niini, nakaplagan siya ni Jesus sa sulod sa templo
ug miingon kaniya, "Tan-awa, naayo kana! Ayaw na gayod
pagpakasala, aron wala nay hilabihan pang mahitabo kanimo."
15 Milakaw ang tawo ug nagsugilon ngadto sa mga Judio nga
si Jesus maoy nag-ayo kaniya. **16** Karon tungod niining mga
butanga gilutos sa mga Judio si Jesus, tungod kay gibuhat niya
kining mga butanga sa Adlaw nga Igpapahulay. **17** Mitubag si
Jesus ngadto kanila, "Ang akong Amahan nagabuhat bisan
karon, ug ako usab, nagabuhat." **18** Tungod niini, nangita
ug paagi ang mga Judio aron patyon gayod siya, tungod kay
wala lamang niya supaka ang Adlaw nga Igpapahulay, apan
gitawag usab niya ang Dios nga iyang kaugalingong Amahan,
ug gihimo ang iyang kaugalingon nga pareha sa Dios. **19**
Mitubag si Jesus kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod,
walay mabuhat ang Anak sa iyang kaugalingon, gawas lamang
kung unsa ang iyang nakita nga gibuhat sa Amahan, kay
bisan unsa ang gibuhat sa Amahan, gibuhat usab kining mga
butanga sa Anak. **20** Kay nahigugma ang Amahan sa iyang
Anak ug gipakita niya ang tanang butang nga siya mismo ang
nagbuhat ug gipakita niya kaniya ang dagkong mga butang
labaw pa niini aron nga kamo mahibulong. **21** Kay ingon nga
gibanhaw sa Amahan ang mga patay ug naghatag kanila sa
kinabuhi, bisan ang Anak naghatag usab ug kinabuhi ngadto
sa kang bisan kinsa nga buot niya. **22** Kay wala naghukom
ang Amahan kang bisan kinsa, apan gihatag niya ang tanang
paghukom ngadto sa Anak **23** aron nga mopasidungog
ang matag-usa sa Anak ingon nga gipasidunggan nila ang
Amahan. Ang usa nga wala nagpasidungog sa Anak wala
nagpasidungog sa Amahan nga nagpadala kaniya. **24** Sa
pagkatinuod, sa pagkatinuod, siya nga nakadungog sa akong
pulong ug nagtuo kaniya nga nagpadala kanako adunay
kinabuhing walay kataposan ug dili na pagahukman, apan
siya nakalatas na gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi.
(aiōnios g166) **25** Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, moingon
ako kaninyo nga ang takna moabot na, ug karon, sa dihang
ang mga patay makadungog sa tingog sa Anak sa Dios, ug
kadtong makadungog mabuhi. **26** Kay ingon nga ang Amahan
adunay kinabuhi sa iyang kaugalingon, busa naghatag usab
siya ngadto sa Anak aron nga aduna siya'y kinabuhi sa iyang
kaugalingon, **27** ug naghatag ang Amahan sa katungod sa
pagdala ug hukom tungod kay siya ang Anak sa Tawo. **28**
Ayaw kahibulong niini, kay adunay takna nga moabot nga
diin ang matag-usa nga atua sa lubnganan makadungog sa
iyang tingog **29** ug mogawas: kadtong nagbuhat ug maayo
ngadto sa pagkabanhaw sa kinabuhi, ug kadtong nagbuhat
ug daotan ngadto sa pagkabanhaw sa paghukom. **30** Wala
akoy mabuhat gikan sa akong kaugalingon. Kung unsa ang
akong nadungog, mao kana akong paghukom, ug ang akong
paghukom matarong tungod kay wala ako nangita sa akong
kaugalingon nga kabubut-on apan ang kabubut-on niya nga
nagpadala kanako. **31** Kung magpamatuod ako mahitungod
sa akong kaugalingon, ang akong pagpamatuod mahimong
dili tinuod. **32** Adunay usa pa nga nagpamatuod mahitungod
kanako, ug nasayod ako nga tinuod ang pagpamatuod nga
iyang gihatag mahitungod kanako. **33** Nagpadala kamo kang
Juan, ug nagpamatuod siya sa kamatuoran. **34** Apan ang
pagpamatuod nga akong nadawat dili gikan sa tawo. Miingon
ako niining mga butanga aron nga kamo maluwas. **35** Si
Juan mao ang usa ka suga nga nagasiga ug nagadan-ag,
ug kamo andam sa pagmaya sa iyang kahayag sa mubo
lang nga panahon. **36** Apan ang pagpamatuod nga ania
kanako mas dako pa kaysa kang Juan, kay ang mga buhat
nga gihatag sa Amahan kanako nga pagahumanon, ang mga
buluhaton nga akong ginabuhat, nagpamatuod mahitungod
kanako nga ang Amahan nagpadala kanako. **37** Ang Amahan
nga nagpadala kanako sa iyang kaugalingon nagpamatuod
mahitungod kanako. Ni wala pa kamo sukad nga nakadungog
sa iyang tingog ni nakakita sa iyang pamarog. **38** Wala
nagpabilin ang pulong niya diha kaninyo, kay wala man
kamo mituo sa usa nga iyang gipadala. **39** Nagsusi kamo
sa mga kasulatan tungod kay naghunahuna kamo nga diha
kanila aduna kamoy kinabuhing walay kataposan, ug kining
sama nga mga kasulatan nagpamatuod mahitungod kanako,
(aiōnios g166) **40** ug dili kamo andam nga moanhi dinhi
kanako aron nga makabaton kamo ug kinabuhi. **41** Dili ako
modawat ug pagdayeg gikan sa mga tawo, **42** apan nasayod
ako nga wala kamoy gugma sa Dios diha sa inyong mga
kaugalingon. **43** Mianhi ako sa ngalan sa akong Amahan,
ug wala ninyo ako dawata. Kung adunay lahi nga moanhi
sa iyang kaugalingon nga ngalan, pagadawaton ninyo siya.
44 Unsaon man ninyo pagtuo, nga kamo nagdawat ug mga
pagdayeg gikan sa usag-usa apan wala nangita sa pagdayeg
nga gikan sa Dios? **45** Ayaw paghunahuna nga nagsumbong
ako sa akong kaugalingon diha kaninyo sa atubangan sa

akong Amahan. Ang usa nga nagsumbong kaninyo mao si
Moises, nga gihatagan ninyo sa inyong paglaom. **46** Kung
nagtuo kamo kang Moises, nagtuo kamo kanako tungod kay
nagsulat siya mahitungod kanako. **47** Kung wala kamo nagtuo
sa iyang mga sinulat, unsaon man ninyo pagtuo sa akong mga
pulong?"

6 Human niining mga butanga, miadto si Jesus sa pikas
bahin sa Dagat sa Galilea, gitawag usab nga Dagat sa
Tiberias. **2** Ang dako nga panon nagsunod kaniya tungod kay
nakita nila ang mga timaan nga iyang gihimo ngadto sa mga
nagsakit. **3** Mitungas si Jesus sa bukid ug nilingkod siya didto
kauban ang iyang mga disipulo. **4** (Karon ang Pagsaylo, ang
kapistahan sa mga Judio, haduol na.) **5** Sa dihang mihangad
si Jesus ug nakita ang dakong panon nga nagpadulong kaniya,
miingon siya kang Felipe, "Asa man kita mopalit ug tinapay
aron makakaon sila?" **6** (Apan gisulti kini ni Jesus aron sulayan
si Felipe, kay siya mismo nakahibalo kung unsa ang iyang
buhaton.) **7** Mitubag si Felipe kaniya, "Ang 200 nga denario
nga kantidad sa tinapay dili paigo alang sa matag-usa bisan
gamay." **8** Ang usa sa mga disipulo, si Andres, ang igsoon ni
Simon Pedro, miingon kang Jesus, **9** "Adunay batang lalaki
dinhi nga anaay lima ka tinapay nga sebada ug duha ka isda,
apan unsa lamang kini taliwala sa kadaghanan?" **10** Miingon
si Jesus, "Palingkora ang mga tawo." (Karon adunay daghan
nga sagbot didtong dapita.) Busa nanglingkod ang katawhan,
mga 5, 000 ang didaghanon. **11** Unya gikuha ni Jesus ang
mga tinapay ug ang mga isda ug human nagpasalamat, iya
kining gihatag ngadto sa nanglingkod, kutob sa ilang gusto.
12 Sa dihang nabusog na ang mga tawo, miingon siya sa
iyang mga disipulo, "Tapoka ang mga tinipik nga nahibilin,
aron nga walay masayang." **13** Busa gitapok nila kini ug
napuno ang napulo ug duha ka bukag uban sa mga tinipik
gikan sa lima ka tinapay nga sebada; ang mga tinipik nga
salin gikan adtong nangaon. **14** Unya, sa dihang ang mga
tawo nakakita niini nga timaan nga iyang gibuhat, miingon
sila, "Mao gayod kini ang propeta nga moabot sa kalibotan."
15 Sa dihang naamgohan ni Jesus nga moduol na sila ug
mogunit kaniya pinaagi sa pinugos nga paagi aron himoon
siyang hari, mihawa na usab siya ug mitungas sa bukid nga
nag-inusara. **16** Sa dihang gabii na, ang iyang mga disipulo
nilugsong ngadto sa dagat. **17** Nisakay sila sa bangka, ug
miadto sa dagat sa Capernaum. Niining higayona ngitngit na,
ug si Jesus wala pa miadto kanila. **18** Ug ang kusog nga
hangin mihaguros, ug mikusog na ang balod sa dagat. **19**
Sa dihang nakabugsay na sila ug mga 25 o 30 ka stadia,
nakita nila si Jesus nga naglakaw sa dagat ug nagapaduol sa
bangka, ug nangahadlok sila. **20** Apan miingon siya kanila,
"Ako kini! Ayaw kahadlok." **21** Unya andam sila sa pagdawat
kaniya ngadto sa bangka, ug dihadiha ang bangka nakaabot
na sa yuta nga diin mao ang ilang adtoan. **22** Pagkasunod
adlaw, ang panon nga nagtindog sa pikas bahin sa dagat
nakakita nga walay laing bangka didto gawas sa usa, ug si
Jesus wala misakay niini uban sa iyang mga disipulo apan
ang iyang mga disipulo milakaw nga sila lamang. **23** Bisan
paman niini, adunay pipila ka mga bangka nga miabot gikan
sa Tiberias duol sa dapit diin sila nangaon sa tinapay human
makahatag ug pasalamat ang Ginoo. **24** Sa dihang nahibaloan
sa panon nga wala si Jesus ni ang iyang mga disipulo didto,
sila mismo nanakay sa mga bangka ug miadto sa Capernaum
sa pagpangita kang Jesus. **25** Human nila siya nakaplagan
sa pikas bahin sa dagat, miingon sila kaniya, "Rabbi, kanus-
a lang ka nakaabot dinhi?" **26** Si Jesus mitubag kanila,
nga nag-ingon, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, nangita
kamo kanako, dili tungod kay nakakita kamo ug mga timaan,
apan tungod kay nakakaon kamo ug pipila sa mga tinapay
ug nangabusog. **27** Ayaw pagbuhat alang sa pagkaon nga
mahanaw, apan pagbuhat alang sa pagkaon nga molahutay
ngadto sa kinabuhing walay kataposan diin ihatag kaninyo sa
Anak sa Tawo, kay ang Dios nga Amahan nagbutang sa iyang
selyo ngadto kaniya." **(aiōnios g166)** **28** Unya miingon sila
kaniya, "Unsa man ang kinahanglan namong buhaton, aron
nga among mahimo ang mga buhat sa Dios?" **29** Mitubag si
Jesus ug miingon kanila, "Mao kini ang buhat sa Dios: aron
nga kamo motuo sa usa nga iyang gipadala." **30** Busa miingon
sila kaniya, "Unya unsa man nga timaan ang imong buhaton,
aron nga kami makakita ug motuo kanimo? Unsa man ang
imong buhaton? **31** Ang among mga amahan mikaon ug
manna didto sa kamingawan, sama sa nahisulat, 'Gihatagan
niya sila ug tinapay gikan sa langit aron kan-on.'" **32** Unya
mitubag si Jesus kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod,
dili si Moises ang naghatag kaninyo ug tinapay gikan sa
langit, apan ang akong Amahan mao ang naghatag kaninyo
sa tinuod nga tinapay gikan sa langit. **33** Kay ang tinapay
sa Dios mao ang mikanaog gikan sa langit ug naghatag ug
kinabuhi ngadto sa kalibotan." **34** Busa miingon sila kaniya,
"Sir, hatagi kami kanunay niining maong tinapay." **35** Miingon
si Jesus kanila, "Ako ang tinapay sa kinabuhi; siya nga moduol
kanako dili na gayod gutomon, ug siya nga motuo kanako
dili na gayod uhawon. **36** Apan sa pagkatinuod gisultihan ko
kamo nga nakakita na kamo kanako, ug wala kamo mituo. **37**
Ang tanan nga ihatag sa Amahan kanako moduol kanako,
ug siya nga moduol kanako dili gayod nako isalikway. **38**
Kay mikanaog ako gikan sa langit, dili sa pagbuhat sa akong
kaugalingon nga kabubut-on, apan sa iyang kabubut-on nga
nagpadala kanako. **39** Ug mao kini ang iyang kabubut-on
nga nagpadala kanako, nga wala akoy usa nga mawala sa
tanan niadtong iyang gihatag kanako, apan banhawon sila
sa ulahi nga adlaw. **40** Kay mao kini ang kabubut-on sa
akong Amahan, nga ang matag-usa nga makakita sa Anak ug
motuo kaniya makabaton ug kinabuhing walay kataposan ug
ako siyang banhawon sa ulahi nga adlaw. **(aiōnios g166)** **41**
Unya nagbagulbol ang mga Judio mahitungod kaniya tungod
kay miingon siya, "Ako ang tinapay nga mikanaog gikan sa
langit." **42** Miingon sila, "Dili ba kini nga Jesus ang anak ni
Jose, nga ang amahan ug inahan nga nailhan nato? Unya
giunsa niya pag-ingon karon nga, 'Mikanaog ako gikan sa
langit'?" **43** Mitubag si Jesus ug miingon kanila, "Hunonga ang
pagbagulbol sa inyong mga kaugalingon. **44** Walay bisan usa
nga makaduol kanako gawas kung ipaduol siya sa Amahan
nga nagpadala kanako, ug ako siyang banhawon sa ulahi nga
adlaw. **45** Nahisulat kini diha sa mga propeta, "Ang tanan
tudloan sa Dios." Ang tanan nga nakadungog ug nakakat-
on gikan sa Amahan moduol kanako. **46** Dili nga aduna nay
nakakita sa Amahan, gawas kaniya nga gikan sa Dios—siya
nakakita sa Amahan. **47** Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, siya
nga motuo adunay kinabuhing walay kataposan. **(aiōnios g166)**
48 Ako ang tinapay sa kinabuhi. **49** Ang inyong mga amahan
nikaon sa manna didto sa kamingawan, ug sila namatay. **50**
Kini mao ang tinapay nga mikanaog gikan sa langit, aron nga
ang usa ka tawo makakaon sa pipila niini ug dili mamatay. **51**
Ako ang buhing tinapay nga mikanaog gikan sa langit. Kung si
bisan kinsa nga mokaon sa pipila niini nga tinapay, mabuhi
siya sa kahangtoran. Ang tinapay nga akong ihatag mao ang
akong unod alang sa kinabuhi sa kalibotan." **(aiōn g165)** **52**

Ang mga Judio nangasuko ug nagsugod na ug lalis, nga
nag-ingon, "Unsaon daw paghatag niining tawhana sa iyang
unod nganhi kanato aron kan-on?" **53** Unya miingon si Jesus
kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, gawas kung mokaon
kamo sa unod sa Anak sa Tawo ug moinom sa iyang dugo,
makabaton kamo ug kinabuhi sa inyong mga kaugalingon.
54 Si bisan kinsa nga mokaon sa akong unod ug moinom
sa akong dugo makabaton ug kinabuhing walay kataposan,
ug banhawon nako siya sa ulahi nga adlaw. **(aiōnios g166)**
55 Kay ang akong unod mao ang tinuod nga pagkaon, ug
ang akong dugo mao ang tinuod nga ilimnon. **56** Siya nga
mokaon sa akong unod ug moinom sa akong dugo magpabilin
kanako, ug ako diha kaniya. **57** Sama nga ang buhi nga
Amahan nagpadala kanako, ug ingon nga ako nabuhi tungod
sa Amahan, busa siya nga mokaon kanako, siya usab mabuhi
tungod kanako. **58** Mao kini ang tinapay nga mikanaog gikan
sa langit, dili sama sa gikaon sa mga amahan ug namatay.
Siya nga mokaon niini nga tinapay mabuhi sa kahangtoran."
(aiōn g165) **59** Apan si Jesus miingon niining mga butanga
didto sa sinagoga samtang nagtudlo siya didto sa Capernaum.
60 Unya daghan sa iyang mga disipulo nga nakadungog niini
miingon, "Kini usa ka lisod nga pagtulon-an; kinsa man ang
makadawat niini?" **61** Si Jesus, tungod kay nakahibalo siya sa
iyang kaugalingon nga ang iyang mga disipulo nagbagulbol
niini, miingon kanila, "Nalain ba kamo niini? **62** Unya unsa
kaha kung makita ninyo ang Anak sa Tawo nga mokayab
padulong kung asa siya kaniadto? **63** Ang Espiritu mao ang
naghatag ug kinabuhi; ang unod dili makapulos. Ang mga
pulong nga akong gisulti kaninyo espiritu, ug sila kinabuhi. **64**
Apan adunay pipila kaninyo nga wala mituo." Kay nakahibalo
si Jesus gikan pa sa sinugdan kung kinsa ang dili motuo ug
kinsa ang magbudhi kaniya. **65** Miingon siya, "Kini tungod niini
nga ako nagsulti kaninyo nga walay makaduol kanako gawas
kung gitugot kini kaniya pinaagi sa Amahan." **66** Tungod niini,
daghan sa iyang mga disipulo ang namiya ug wala na mikuyog
uban niya. **67** Unya miingon si Jesus sa napulo ug duha, "Dili
ninyo buot nga mopahawa usab, buot ba ninyo?" **68** Si Simon
Pedro mitubag kaniya, "Ginoo, kang kinsa man kami moadto?
Anaa kanimo ang mga pulong sa kinabuhing walay kataposan,
(aiōnios g166) **69** ug nagtuo kami ug nahibalo nga ikaw ang
Usa ka Balaan sa Dios." **70** Miingon si Jesus kanila, "Dili
ba gipili ko kamo, ang napulo ug duha, ug ang usa kaninyo
yawa?" **71** Karon nagsulti siya mahitungod kang Judas nga
anak ni Simon Iscariote, kay siya man gayod, ang usa sa
napulo ug duha, nga magbudhi kang Jesus.

7 Ug human niining mga butanga si Jesus mipanaw sa
Galilea, kay dili siya buot nga moadto sa Judea tungod kay
ang mga Judio nangita aron mopatay kaniya. **2** Karon ang
Judio nga pista sa mga Payag-payag, haduol na. **3** Busa ang
iyang mga igsoon miingon kaniya, "Biyai kining dapita ug adto
sa Judea, aron nga ang imong mga disipulo makakita usab sa
mga buhat nga imong gihimo. **4** Walay usa nga mobuhat sa
usa ka butang diha sa tago kung sa iyang kaugalingon buot
niyang mahibaw-an sa dayag. Kung imong buhaton kining
mga butanga, ipakita ang imong kaugalingon sa kalibotan." **5**
Kay bisan ang iyang mga igsoon wala motuo kaniya. **6** Busa
miingon si Jesus kanila, "Ang akong panahon wala pa moabot,
apan ang inyong panahon kanunay andam. **7** Ang kalibotan
dili magdumot kaninyo, apan kini nagadumot kanako tungod
kay ako nagpamatuod bahin niini nga ang ilang mga binuhatan
daotan. **8** Pangadto kamo sa kapistahan; dili ako moadto
niini nga kapistahan tungod kay ang akong panahon wala
pa matuman." **9** Human siya miingon niining mga butanga
kanila, siya nagpabilin sa Galilea. **10** Apan sa dihang ang
iyang mga igsoon nakalakaw na ngadto sa kapistahan, unya
mitungas usab siya, nga dili dayag apan sa tago lamang. **11**
Ang mga Judio nangita kaniya didto sa kapistahan ug miingon,
"Asa naman siya?" **12** Adunay daghang paghisgot taliwala sa
panon mahitungod kaniya. Ang uban miingon, "Siya usa ka
maayo nga tawo." Ang uban miingon, "Dili, siya ang nangulo
sa pagpahisalaag sa panon." **13** Apan walay usa nga misulti
sa dayag bahin kaniya tungod kay nahadlok sa mga Judio.
14 Sa dihang ang kapistahan hapit na mahuman, si Jesus
mitungas sa templo ug misugod sa pagtudlo. **15** Unya ang
mga Judio nahibulong, ug miingon, "Unsa ba kining tawhana
nga daghan man kaayo ang nahikat-onan? Nga wala man siya
makaiskwela." **16** Si Jesus mitubag ug miingon kanila, "Ang
akong pagtulon-an dili kini kanako, apan kaniya nga nagpadala
kanako. **17** Kung ang matag usa motinguha sa pagbuhat sa
iyang kabubut-on, masayod siya bahin niini nga pagtulon-
an, kung kini ba naggikan sa Dios, o kung ako nagsulti gikan
sa akong kaugalingon. **18** Si bisan kinsa nga mosulti gikan
sa iyang kaugalingon nagapangita sa iyang kaugalingong
himaya, apan si bisan kinsa nga nagapangita sa himaya niya
nga nagpadala kaniya, kanang tawhana tinuod, ug walay dili
matarong diha kaniya. **19** Dili ba si Moises man ang naghatag
ug balaod kaninyo? Apan bisan usa kaninyo walay nagtuman
sa balaod. Nganong nagapangita man kamo sa pagpatay
kanako?" **20** Ang panon mitubag, "Ikaw adunay demonyo.
Kinsa man ang nangita kanimo aron ikaw patyon?" **21** Si
Jesus mitubag ug miingon kanila, "Ako naghimo sa usa ka
buhat, ug kamong tanan nahibulong tungod niini. **22** Si Moises
mihatag ug pagpatuli kaninyo (kini dili gikan kang Moises,
apan gikan sa mga katigulangan), ug sa Igpapahulay kamo
magtuli ug usa ka tawo. **23** Kung ang usa ka tawo modawat
sa pagpatuli panahon sa Igpapahulay aron nga ang balaod ni
Moises dili maguba, nganong nangasuko man kamo kanako
tungod ba kay gihimo nako ang usa ka tawo nga hingpit ug
himsog panahon sa Igpapahulay? **24** Ayaw paghukom sumala
sa panagway, apan paghukom nga makatarunganon." **25**
Pipila kanila gikan sa Jerusalem nga miingon, "Dili ba kini
ang usa nga ilang gipangita aron patyon? **26** Ug tan-awa,
siya nagasulti nga dayag, ug sila walay ikasulti kaniya. Dili
mahimo nga ang mga magmamando masayod sa tinuod nga
mao kini ang Cristo, dili ba? **27** Apan nasayod kita kung asa
gikan kining usa. Apan sa dihang ang Cristo moabot, walay
usa nga masayod kung asa siya gikan." **28** Unya si Jesus
misinggit didto sa templo, nga nagtudlo ug nagsulti, "Kamo
nakaila kanako ug nasayod kung asa ako gikan. Wala ako
mianhi sa akong kaugalingon, apan siya nga mipadala kanako
tinuod, ug wala kamo masayod kaniya. **29** Nasayod ako kaniya
tungod kay gikan ako kaniya ug siya ang mipadala kanako."
30 Misulay sila sa pagdakop kaniya, apan walay usa nga
mitugyan kaniya, tungod kay ang iyang takna wala pa moabot.
31 Apan daghan sa panon nga mituo kaniya, ug sila nagaingon,
"Sa dihang moabot ang Cristo, maghimo ba siya ug daghan
pang mga timaan kaysa nabuhat niining usa?" **32** Ang mga
Pariseo nakadungog sa panon nga naghinunghungay niining
mga butanga mahitungod kang Jesus, ug ang pangulo sa mga
pari ug ang mga Pariseo mipadala sa mga kadagkoan aron sa
pagdakop kaniya. **33** Unya miingon si Jesus, "Ako magpabilin
uban kaninyo sa hamubo lang nga panahon, ug unya moadto
ako kaniya nga mipadala kanako. **34** Magapangita kamo
kanako apan dili ninyo ako makaplagan; kung asa ako moadto,

dili kamo makahimo sa pag-adto." **35** Busa ang mga Judio
miingon sa ilang kaugalingon, "Asa man kining tawhana
moadto nga dili man nato siya mahikaplagan? Moadto ba
siya aron sa pagsabwag taliwala sa mga Griyego ug tudlo-an
ang mga Griyego? **36** Unsa kining pulong nga iyang giingon,
"Mangita kamo kanako apan dili ninyo ako makaplagan; diin
ako moadto, dili kamo makaadto?" **37** Sa kataposan, ang
dakong adlaw sa kapistahan, si Jesus mitindog ug misinggit,
nga nag-ingon, "Kung si bisan kinsa nga giuhaw, tugoti siya
nga moduol kanako ug mag-inom. **38** Siya nga mituo kanako,
sama sa gisulti sa kasulatan, ang mga sapa sa buhi nga tubig
modagayday gikan sa iyang tiyan." **39** Apan siya miingon
niini bahin sa Espiritu, nga alang niadtong motuo kaniya
makadawat; ang Espiritu wala pa gihatag tungod kay si
Jesus wala pa man himayaa. **40** Pipila sa panon, sa dihang
nadunggan nila kini nga mga pulong, nga miingon, "Tinuod
gayod nga mao kini ang propeta." **41** Ang uban nagaingon,
"Mao kini ang Cristo." Apan ang uban nagaingon, "Ang Cristo
ba gikan sa Galilea? **42** Ang kasulatan ba wala miingon
nga ang Cristo maggikan sa kaliwatan ni David ug gikan sa
Betlehem, ang baryo diin si David nagpuyo?" **43** Busa adunay
pagkabahin sa mga panon tungod kaniya. **44** Pipila kanila buot
nga modakop kaniya, apan walay usa nga migunit kaniya. **45**
Unya ang mga pamunoan mibalik ngadto sa pangulo sa mga
pari ug sa mga Pariseo, nga miingon ngadto kanila, "Nganong
wala man ninyo siya dad-a?" **46** Ang mga pamunoan mitubag,
"Walay bisan usa nga nakasulti nga sama niini." **47** Busa
ang mga Pariseo mitubag kanila, "Nalingla ba usab gihapon
kamo? **48** Aduna bay mga magmamando nga mituo kaniya, o
sa mga Pariseo? **49** Apan kini nga panon wala masayod sa
balaod, sila tinunglo." **50** Si Nicodemo (usa sa mga Pariseo,
nga miadto kang Jesus sa dili palang dugay), miingon ngadto
kanila, **51** "Ang ato bang balaod maghukom sa usa ka tawo
sa walay pagpaminaw gikan kaniya ug pagsuta kung unsa
ang iyang gipangbuhat?" **52** Sila mitubag ug miingon kaniya,
"Ikaw ba usab gikan sa Galilea? Susiha ug tan-awa nga walay
propeta nga naggikan sa Galilea." **53** Unya ang tanan miuli sa
tagsa-tagsa nila ka panimalay.

8 Si Jesus miadto sa bukid sa mga Olibo. **2** Pagkasayo
sa buntag mibalik siya pag-usab didto sa templo, ug ang
tanang katawhan nangabot; milingkod siya ug nanudlo kanila.
3 Ang mga escriba ug ang mga Pariseo nagdala ug usa
ka babaye nga nasakpan nga nagbuhat sa pagpanapaw.
Gibutang nila siya sa taliwala. **4** Unya sila miingon kaniya,
"Magtutudlo, kining bayhana nasakpan nga nagabuhat sa
pagpanapaw. **5** Karon sa balaod, si Moises nagmando kanato
sa pagbato sa maong tawo; unsa man ang imong ikasulti
bahin kaniya?" **6** Gisulti nila kini sa tuyo nga mabitik siya
aron aduna silay ikapasangil bahin kaniya, apan si Jesus
miluhod ug unya nagsulat sa yuta pinaagi sa iyang tudlo. **7** Sa
dihang nagpadayon sila sa pagpangutana kaniya, mitindog
siya ug miingon kanila, "Siya nga walay sala diha kaninyo,
paunaha siya sa paglabay ug bato kaniya." **8** Miukbo na usab
siya, ug misulat gamit ang iyang tudlo. **9** Pagkadungog nila
niini, tinagsa sila nga mibiya, una ang pinakamagulangan. Sa
kataposan si Jesus na lamang ang nabilin, uban ang babaye
nga anaa sa taliwala. **10** Mitindog si Jesus ug miingon kaniya,
"Babaye, asa naman ang namasangil kanimo?" Wala bay
usa nga naghukom kanimo?" **11** Siya miingon, "Wala Ginoo."
Miingon si Jesus, "Bisan ako dili magahukom kanimo. Lakaw
ug ayaw na pagpakasala."] **12** Nagsulti si Jesus kanila pag-
usab nga nag-ingon, "Ako mao ang kahayag sa kalibotan;
siya nga nagasunod kanako dili maglakaw sa kangitngit
apan adunay kahayag sa kinabuhi." **13** Ang mga Pariseo
miingon ngadto kaniya, "Ikaw nagsaksi mahitungod sa imong
kaugalingon; ang imong pagsaksi dili tinuod. **14** Mitubag si
Jesus ug miingon kanila, "Bisan kung nagsaksi ako mahitungod
sa akong kaugalingon, ang akong gisaksi tinuod. Nasayod ako
kung asa ako gikan ug asa ako padulong, apan kamo wala
nasayod kung asa ako naggikan ug asa ako padulong. **15**
naghukom kamo sumala sa unod; Wala Ako maghukom ni
bisan kinsa. **16** Kung maghukom ako, ang akong paghukom
tinuod tungod kay ako wala mag-inusara, apan ako uban sa
akong Amahan nga nagpadala kanako. **17** Oo, ug diha sa
inyong balaod nahisulat nga ang pagpamatuod sa duha ka
tawo tinuod. **18** Gipadala niya ako nga magsaksi mahitungod
sa akong kaugalingon, ug ang Amahan nga nagpadala kanako
nagasaksi mahitungod kanako." **19** Sila miingon kaniya, "Asa
ang imong amahan?" Si Jesus mitubag, "Wala kamo makaila
kanako o bisan sa akong Amahan; kung nakaila kamo kanako,
kamo usab nakaila sa akong Amahan." **20** Miingon siya niining
mga pulonga sa tipiganan sumala sa iyang gitudlo didto sa
templo, ug walay usa nga midakop kaniya tungod kay ang
iyang takna wala pa-man miabot. **21** Busa miingon na usab
siya kanila, "molakaw ako palayo; mangita kamo kanako ug
mamatay sa inyong mga sala. Kung asa ako moadto, dili
kamo makaadto." **22** Ang mga Judio miingon, "Patyon ba
niya ang iyang kaugalingon? Mao nga miingon siya nga;
'Kung asa ako padulong dili kamo makaadto?" **23** Si Jesus
miingon kanila, "Gikan kamo sa ubos; gikan ako sa taas.
Iya kamo niining kalibotan; ako dili iya niining kalibotan. **24**
Busa, magaingon ako kaninyo nga kamo mamatay pinaagi sa
inyong mga sala. Gawas kung motuo kamo nga AKo mao AKo,
kamo mamatay sa inyong mga sala." **25** Busa sila miingon
ngadto kanila, "Kinsa ka ba?" si Jesus miingon kanila, "Kung
unsa ang akong gisulti kaninyo gikan sa sinugdanan. **26**
Adunay daghang mga butang nga akong ikasulti ug ikahukom
mahitungod kaninyo. Bisan pa niana, siya nga nagpadala
kanako mao lamang ang tinuod; ug ang mga butang nga
akong nadungog gikan kaniya, kining mga butanga ang akong
isulti sa kalibotan." **27** Wala sila makasabot nga siya nagsulti
ngadto kanila mahitungod sa Amahan. **28** Si Jesus miingon,
"Sa dihang inyong ipataas ang Anak sa Tawo, unya inyong
masayran nga kana mao Ako, ug niana ako walay mabuhat sa
akong kaugalingon. Ingon nga ang Amahan nagtudlo kanako,
akong isulti kining mga butanga. **29** Siya nga nagpadala
kanako uban kanako, ug siya dili mobiya kanako, tungod
kay ako kanunay nagabuhat kung unsa ang makapahimuot
kaniya." **30** Samtang gisulti ni Jesus kining mga butanga,
daghan ang mituo kaniya. **31** Si Jesus miingon niadtong mga
Judio nga mituo kaniya, "Kung magpabilin kamo sa akong
mga pulong, kamo tinuod gayud nga akong mga disipulo;
32 ug masayran ninyo ang kamatuoran, ug ang kamatuoran
maghimo kaninyong gawasnon." **33** sila mitubag kaniya, "Mga
kaliwat kami ni Abraham ug dili mga ulipon ni bisan kinsa;
giunsa nimo pagkasulti, 'Mahimo kamong gawasnon?" **34**
Si Jesus mitubag kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod,
mosulti ako kaninyo, ang matag-usa nga nagabuhat ug sala
naulipon sa sala. **35** Ang ulipon dili magpabilin sa panimalay
hangtod sa hangtod; ang anak magpabilin hangtod sa hangtod.
(aiōn g165) **36** Busa, kung ang Anak maghimo kanimo nga
gawasnon, kamo mahimo gayod nga tinuod nga gawasnon.
37 Nasayod ako nga kamo mga kaliwat ni Abraham; nangita
kamo kanako kay buot ninyo akong patyon tungod kay ang

akong mga pulong walay dapit diha kaninyo. **38** Nagsulti
ako kung unsa ang akong nakita uban sa akong Amahan,
ug nagbuhat usab kamo kung unsa ang inyong nadungog
gikan sa inyong amahan." **39** Sila mitubag ug miingon kaniya,
"Ang among amahan mao si Abraham." Si Jesus miingon
kanila, "Kung mga anak kamo ni Abraham, magbuhat kamo sa
buluhaton ni Abraham. **40** Apan, karon nangita kamo kanako
aron sa pagpatay, ang usa ka tawo nga nagsulti kaninyo sa
kamatuoran nga akong nadungog gikan sa Dios. Si Abraham
wala nagbuhat niini. **41** Nagbuhat kamo sa buluhaton sa
inyong Amahan." Sila miingon kaniya, "Wala kami natawo sa
manggihilawason; aduna kami usa ka Amahan: ang Dios." **42**
Miingon si Jesus kanila, "Kung ang inyong Amahan mao ang
Dios, kamo mahigugma kanako, kay gikan ako sa Dios ug
ania dinhi; kay wala ako moanhi sa akong kaugalingon, apan
nagpadala siya kanako. **43** Nganong dili man kamo makasabot
sa akong mga pulong? Tungod kay kamo wala nakadungog sa
akong mga pulong. **44** Iya kamo sa inyong amahan, nga mao
ang yawa, ug nangandoy kamo sa pagbuhat sa gitinguha sa
inyong amahan. Mamumuno siya sukad pa sa sinugdanan ug
wala nagbarog sa kamatuoran tungod kay walay kamatuoran
diha kaniya. Sa dihang siya mosulti ug bakak, siya nagsulti
gikan sa iyang kaugalingon nga kinaiyahan tungod kay siya
bakakon ug siya ang amahan sa tanang mga bakak. **45** Apan,
tungod kay nagsulti ako kaninyo sa kamatuoran, dili kamo
motuo kanako. **46** Kinsa ba kaninyo ang magsilot kanako sa
sala? Kung ako mosulti sa kamatuoran, ngano nga dili man
kamo motuo kanako? **47** Siya nga iya sa Dios maminaw sa
mga pulong sa Dios; dili kamo maminaw kaniya tungod kay
kamo dili man iya sa Dios." **48** Ang mga Judio mitubag ug
miingon kaniya, "Wala ba kami nagsulti sa tinuod nga ikaw usa
ka Samarianhon ug adunay demonyo?" **49** Si Jesus mitubag,
"Wala akoy demonyo, apan nagpasidungog ako sa akong
Amahan, apan wala kamo mopasidungog kanako. **50** Wala
ako mangita sa akong himaya; adunay usa nga nangita ug
maghukom. **51** Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, mosulti ako
kaninyo, kung ang matag-usa motuman sa akong pulong, dili
gayod siya makakita sa kamatayon." **(aiōn g165)** **52** Ang mga
Judio miingon kaniya, "Karon nasayod kami nga ikaw adunay
demonyo. Si Abraham ug ang mga propeta namatay na; apan
ikaw karon miingon, "Kung ang matag-usa motuman sa akong
pulong, siya dili gayod makatilaw sa kamatayon." **(aiōn g165)**
53 Dili ka labaw sa among amahan nga si Abraham, ikaw ba?
Ang mga propeta nangamatay na usab. Si kinsa ang naghimo
sa imong kaugalingon nga ing-ana?" **54** Mitubag si Jesus,
"Kung himayaon ko ang akong kaugalingon, ang akong himaya
kawang; ang akong Amahan maoy naghimaya kanako— nga
inyong ginaingon nga siya mao ang inyong Dios. **55** Wala
kamo makaila kaniya, apan nakaila ako kaniya, kung moingon
ako nga, "wala ako makaila kaniya," mahimo ako nga sama
kaninyo, nga bakakon. Bisan pa niana, ako nakaila kaniya, ug
nagtuman sa iyang pulong. **56** Ang inyong amahan nga si
Abraham nalipay nga makakita sa akong adlaw; nakakita siya
niini ug siya nalipay." **57** Ang mga Judio miingon kaniya, "Wala
pa ikaw nagpangidaron ug 50, unya ikaw nakakita na kang
Abraham?" **58** Miingon si Jesus kanila, "Sa pagkatinuod, sa
pagkatinuod moingon ako kaninyo, sa wala pa si Abraham,
AKO anaa na." **59** Unya mipunit sila ug mga bato aron sa
pagbato kaniya, apan mitago si Jesus ug unya mibiya sa
templo.

9 Karon samtang si Jesus milabay, nakita niya ang usa ka
tawo nga buta gikan pa sa iyang pagkatawo. **2** Ang mga
disipulo nangutana kaniya, "Rabbi, kinsa may nakasala, kining
tawhana o ang iyang ginikanan, hinungdan nga siya natawo
nga buta?" **3** Si Jesus mitubag, "Dili kini tungod sa sala niining
tawhana, o sa iyang mga ginikanan, apan aron nga ang mga
buhat sa Dios mapadayag diha kaniya. **4** Kinahanglan nga
buhaton nato ang buluhaton sa nagpadala kanako samtang
adlaw pa. Kay ang kagabhion moabot sa dihang wala nay
makahimo sa pagbuhat ug buluhaton. **5** Samtang ania pa ako
sa kalibotan, ako ang kahayag sa kalibotan." **6** Pagkahuman
ni Jesus ug sulti niining mga butanga, miluwa siya sa yuta,
naghimog lapok ginamit ang laway, ug gihidhidran niyag lapok
ang mga mata sa buta. **7** Siya miingon kaniya, "Lakaw,
panghilam-os didto sa linaw sa Siloam (diin gihubad nga:
gipaadto)." Busa ang tawo milakaw palayo, ug nanghilam-os,
ug mibalik nga makakita na. **8** Unya ang mga silingan sa tawo
ug kadtong mga nakakita kaniya kaniadto nga nagpakilimos
miingon, "Dili ba kini nga tawo ang kanunay naglingkod ug
nagpakilimos?" **9** Ang pipila miingon, "Siya gayod." Ang uban
miingon, "Dili, apan siya sama kaniya." Apan siya miingon, "Ako
kini." **10** Sila miingon kaniya, "Unya giunsa man pagkabuka
ang imong mga mata?" **11** Siya mitubag, "Ang tawo nga
gitawag ug Jesus naghimog lapok ug gihidhid sa akong mga
mata ug miingon kanako, 'Adto sa Siloam ug panghilam-os.'
Busa miadto ako ug nanghilam-os, ug unya makakita na ako."
12 Sila miingon kaniya, "Asa naman siya?" Siya mitubag,
"Wala ako masayod." **13** Unya gidala nila ang tawo nga
kaniadto buta ngadto sa mga Pariseo. **14** Adlaw kadto nga
Igpagpahulay sa dihang si Jesus naghimog lapok ug nabuka
ang iyang mga mata. **15** Unya gipangutana pag-usab sa
mga Pariseo kung giunsa niya pagdawat sa iyang panan-aw.
Siya miingon kanila, "Gibutangan niyag lapok ang akong mga
mata, unya nanghilam-os ako, ug ako karon makakita na."
16 Pipila sa mga Pariseo miingon, "Kining tawhana dili gikan
sa Dios tungod kay wala niya ginasunod ang Igpapahulay."
Ang uban miingon, "Unsaon sa usa ka tawo nga makasasala
pagbuhat sa maong mga timaan?" Busa adunay pagkabahin
taliwala kanila. **17** Busa ilang gipangutana ang buta nga tawo
pag-usab, "Unsa may ikasulti nimo mahitungod kaniya sukad
nga iyang gibuka ang imong mga mata?" Ang tawo nga buta
miingon, "Siya usa ka propeta." **18** Karon ang mga Judio
wala gihapon motuo mahitungod kaniya nga siya buta ug
siya karon makakita na hangtod nga ilang gipatawag ang
iyang ginikanan niadtong tawo nga makakita na. **19** Ilang
gipangutana ang ginikanan, "Mao ba kini ang inyong anak nga
giingon nga natawong buta? Giunsa nganong nakakita naman
siya karon?" **20** Busa ang iyang ginikanan mitubag kanila,
"Nasayod kami nga amo kining anak ug siya buta sukad pa sa
iyang pagkatawo. **21** Giunsa niya pagkakita karon, wala kami
masayod, ug kung kinsa ang mipabuka sa iyang mga mata,
wala kami masayod. Pangutan-a siya, siya hamtong na. Siya
makatubag na alang sa iyang kaugalingon." **22** Gisulti kini
sa iyang mga ginikanan, tungod kay nahadlok man sila sa
mga Judio. Kay ang mga Judio nagkauyon nang daan nga
kung si bisan kinsa ang moingon nga siya ang Cristo, siya
mahimo nang pagawason sa sinagoga. **23** Tungod niini, ang
iyang mga ginikanan miingon, "Siya hamtong na, pangutan-a
siya." **24** Busa sa ikaduha nga higayon ilang gitawag pag-
usab ang tawo nga buta ug giingnan siya, "Ihatag ang himaya
sa Dios. Nasayod kami nga kining tawhana makasasala." **25**
Unya ang maong tawo mitubag, "Wala ako masayod kung
makasasala siya. Usa lang ka butang ang akong nasayran:
Buta ako, ug karon makakita na." **26** Unya sila miingon kaniya,

“Unsa ang iyang gibuhat kanimo? Giunsa niya pagbuka sa
imong mga mata?” **27** Siya mitubag, “Gisultihan ko na kamo,
ug wala kamo maminaw! Nganong buot pa man ninyo nga
madungog kini pag-usab? Kamo dili ba buot nga mahimo
niyang mga disipulo, dili ba? **28** Ug ilang giinsulto siya sa pag-
ingon, “Ikaw ang iyang disipulo, apan kami mga disipulo ni
Moises. **29** Nasayod kami nga ang Dios misulti kang Moises,
apan wala kami masayod kung kining usa asa naggikan.” **30**
Ang tawo mitubag ug miingon kanila. “Kini talagsaon, nga
wala kamo masayod kung asa siya naggikan, apan iyang
gibuka ang akong mga mata. **31** Nasayod kami nga ang Dios
dili maminaw sa mga makakasala, apan kung ang matag-
usa masimbahon ug kanunay motuman sa iyang gisugo, siya
maminaw kaniya. **32** Sukad sa sinugdanan sa kalibotan wala
pa gayoy nadungog nga adunay nakapabuka sa mga mata
sa tawo nga buta sukad sa iyang pagkatawo. **(aiōn g165)** **33**
Kung kining tawhana dili pa gikan sa Dios, wala gayod siyay
mahimo.” **34** Sila mitubag ug miingon kaniya, “Ikaw hingpit
nga natawo sa kasal-anan, ug ikaw nagtudlo kanamo?” Unya
ila siyang gipagawas palayo. **35** Si Jesus nakabalita nga ila
siyang gihinginlan pagawas sa sinagoga. Nakaplagan niya
siya ug giingnan, “Mituo ka ba sa Anak sa Tawo?” **36** Siya
mitubag ug miingon, “Kinsa man siya Ginoo, aron nga ako
motuo kaniya?” **37** Si Jesus miingon kaniya, “Ikaw nakakita na
kaniya, ug siya mao ang nakigsulti uban kanimo.” **38** Ang
tawo miingon, “Ginoo, mituo ako “ug siya misimba kaniya. **39**
Si Jesus miingon, “Alang sa paghukom ako miabot niining
kalibotana aron ang kadtong dili makakita mahimong makakita
ug kadtong makakita mahimong buta.” **40** Ang pipila sa mga
Pariseo nga anaa didto uban kaniya nakadungog niining mga
butanga ug nangutana kaniya, “Kami ba usab mga buta?” **41**
Si Jesus miingon kanila, “Kung kamo buta, kamo unta wala
nay sala, apan karon kamo nag-ingon, 'Kami nakakita; busa
ang inyong sala magpabilin.

10 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mosulti kaninyo,
siya nga dili moagi sa pultahan paingon sa kulongan
sa karnero, apan mokatkat hinuon sa lahing dalan, kanang
tawhana kawatan ug tulisan. **2** Siya nga magasulod agi
sa pultahan mao ang magbalantay sa karnero. **3** Ang
magbalantay sa pultahan magaabli alang kaniya. Ang mga
karnero makadungog sa iyang tingog, ug iyang pagatawgon
ang iyang kaugalingong mga karnero pinaagi sa ngalan ug
giyahan sila pagawas. **4** Sa dihang iya nang mapagawas
ang tanan nga iyang gipanag-iya, mouna siya kanila, ug
ang mga karnero mosunod kaniya, kay sila nakaila man sa
iyang tingog. **5** Dili sila mosunod sa langyaw apan molikay
hinuon sila kaniya, kay sila wala man makaila sa tingog sa
mga langyaw.” **6** Si Jesus misulti niini nga sambingay kanila,
apan wala sila makasabot kung unsa kining mga butanga nga
iyang gipanulti ngadto kanila. **7** Unya si Jesus misulti kanila
pag-usab, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako moingon
kaninyo, ako ang pultahan sa mga karnero. **8** Ang uban
nga niabot una kanako kawatan ug tulisan, apan ang mga
karnero wala maminaw kanila. **9** Ako ang pultahan. Kung
adunay mosulod agi kanako, siya maluwas; mosulod siya ug
mogawas ug makakaplag ug sibsibanan. **10** Ang kawatan
dili moabot kung dili siya mangawat ug mopatay ug moguba.
Ako mianhi aron nga sila adunay kinabuhi ug makabaton niini
nga madagayaon. **11** Ako ang maayong magbalantay. Ang
maayo nga magbalantay motugyan sa iyang kinabuhi alang
sa mga karnero. **12** Ang sinuholan nga sulugoon dili usa ka
magbalantay ug dili tag-iya sa mga karnero. Kon iyang makita
ang lobo nga moabot pasagdan lang ang karnero ug moikyas.
Ug dad-on sila sa lobo ug ipatibulag sila. **13** Siya modagan
palayo tungod kay siya usa man lamang ka sinuholan nga
sulugoon ug wala moamping sa mga karnero. **14** Ako ang
maayo nga magbalantay, ug ako nakaila sa akong gipanag-iya,
ug ang akong gipanag-iya nakaila kanako. **15** Ang Amahan
nakaila kanako, ug ako nakaila sa Amahan, ug akong itugyan
ang akong kinabuhi alang sa mga karnero. **16** Aduna akoy
lahing mga karnero nga wala dinhi nga kulongan. Kinahangan
nga ako usab silang pagadad-on, ug sila makadungog sa
akong tingog aron nga mahimong usa ka panon sa karnero ug
usa lang ka magbalantay. **17** Mao kini ang hinungdan nga
ang Amahan nahigugma kanako: Akong itugyan ang akong
kinabuhi aron nga ako kining mabawi pag-usab. **18** Walay
makakuha niini gikan kanako, apan akong itugyan ang akong
kaugalingon. Aduna akoy katungod sa pagtugyan niini, ug
aduna usab akoy katungod sa pagbawi niini pag-usab. Ako
kining nadawat nga mando gikan sa akong Amahan.” **19** Ang
pagkabahin nahitabo pag-usab sa mga Judio tungod niini
nga mga pulong. **20** Ang kadaghanan kanila miingon “Siya
adunay demonyo ug nabuang. Nganong maminaw man kamo
kaniya?” **21** Ang uban miingon, “Dili ingon ini ang mga pulong
sa usa ka tawo nga giyawaan. Makahimo ba gud ang usa ka
demonyo sa pag-abli sa mga mata sa buta?” **22** Unya kini ang
panahon sa Kapistahan sa Paghalad didto sa Jerusalem. **23**
Tingtugnaw kadto, ug si Jesus milakaw didto sa templo sa
portiko ni Solomon. **24** Unya ang mga Judio nagpalibot kaniya
ug miingon, “Unsa kadugayon nga imo kaming ipaduhaduha?
Kung ikaw ang Cristo, sultihi kami sa klaro.” **25** Si Jesus
mitubag kanila, “Ako nagsulti kaninyo, apan wala kamo motuo.
Ang mga binuhatan nga akong gihimo sa ngalan sa akong
Amahan, kini nagpamatuod mahitungod kanako. **26** Apan
kamo wala motuo tungod kay kamo dili man akong mga
karnero. **27** Ang akong mga karnero makadungog sa akong
tingog; ako nakaila kanila, ug sila mosunod kanako. **28** Ako
naghatag kanila ug kinabuhing walay kataposan; sila dili gayod
mamatay, ug walay usa nga makakawat kanila sa akong
kamot. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **29** Ang akong Amahan, nga
naghatag kanila kanako, labaw sa tanan, ug walay makahimo
sa pagkawat kanila gikan sa kamot sa Amahan. **30** Ako ug
ang Amahan usa ra.” **31** Unya ang mga Judio mikuha pag-
usab ug mga bato aron batohon siya. **32** Si Jesus mitubag
kanila, “Nagpakita ako ug daghan nga maayong binuhatan
diha kaninyo gikan sa Amahan. Asa niadtong akong mga
gipangbuhat ang hinungdan nga pagabatohon ninyo ako?” **33**
Ang mga Judio mitubag kaniya, “Dili ka namo batohon tungod
sa imong maayong binuhatan, apan sa pagpasipala, tungod
kay ikaw nga usa ka tawo, naghimo sa imong kaugalingon
nga Dios.” **34** Si Jesus mitubag kanila, “Wala ba mahisulat
sa inyong balaod, 'Ako miingon, “Kamo mga dios?” **35** Kung
siya nagtawag kanila nga mga dios, kansang pulong sa Dios
miabot (ug ang kasulatan dili mausab), **36** mosulti ba kamo
kaniya nga gilahi sa Amahan ug gipadala sa kalibotan, 'Ikaw
nagapasipala,' tungod kay ako miingon, 'Ako ang Anak sa
Dios'? **37** Kung wala ako maghimo sa mga buhat sa akong
Amahan, ayaw kamo pagtuo kanako. **38** Apan kung ako
naghimo niini, bisan kung dili kamo motuo kanako, pagtuo sa
mga binuhatan aron nga kamo makaila ug makasabot nga ang
Amahan ania kanako ug ako anaa sa Amahan.” **39** Ug sila
misulay sa pagdakop kaniya pag-usab, apan siya mipalayo
sa ilang mga kamot. **40** Miadto na usab siya sa unahan sa
Jordan sa dapit kung asa si Juan una nga nagapangbawtismo,

ug siya mipuyo didto. **41** Daghang mga tawo ang miadto
kaniya ug sila miingon, “Sa pagkatinuod si Juan walay gibuhat
nga mga timaan, apan tinuod ang tanang mga butang nga
gisulti ni Juan mahitungod niining tawhana.” **42** Daghan ang
mga tawo didto nga mituo kaniya.

11 Karon adunay usa ka tawo nga ginganlan ug Lazaro
nga nagsakit. Siya gikan sa Betania, ang baryo ni Maria
ug sa iyang igsoon nga si Marta. **2** Si Maria mao ang nagdihog
sa Ginoo ug mira ug nagpahid sa tiil uban sa iyang buhok,
ang iyang igsoon nga si Lazaro nagsakit. **3** Ang managsoong
babaye nagpadala ngadto kang Jesus, nga nag-ingon, “Ginoo,
tan-awa, ang imong hinigugma nagsakit.” **4** Sa dihang si
Jesus nakadungog niini, siya miingon, “Kining sakita dili alang
sa kamatayon, apan alang hinuon kini sa kahimayaan sa
Dios aron nga ang Anak sa Dios mahimaya pinaagi niini.” **5**
Karon gihigugma ni Jesus si Marta ug ang iyang igsoon nga
babaye ug si Lazaro. **6** Busa sa dihang nadungog niya nga si
Lazaro nagsakit, si Jesus nagpabilin pa ug duha ka adlaw
sa dapit kung asa siya. **7** Unya human niini, siya miingon
sa mga disipulo, “Mangadto kita sa Judea pag-usab.” **8** Ang
mga disipulo miingon kaniya, “Rabbi, sa pagkakaron ang
mga Judio nagasulay sa pagbato kanimo, ug buot gihapon
ka mobalik pag-usab didto?” **9** Si Jesus mitubag, “Dili ba
dose ka oras ang usa ka adlaw? Kung adunay usa nga
molakaw panahon sa adlaw, siya dili mapandol, tungod kay
siya makakita pinaagi sa kahayag niining kalibotan. **10** Apan,
kung siya molakaw sa kangitngit, siya mapandol tungod kay
wala kaniya ang kahayag. **11** Siya misulti niining mga butanga,
ug human niining mga butanga, siya miingon kanila, “Ang
atong higala nga si Lazaro natulog, apan ako moadto aron
nga ako siyang pukawon sa pagkatulog.” **12** Busa ang mga
disipulo miingon kaniya, “Ginoo, kung natulog lang siya, siya
maulian.” **13** Karon si Jesus naghisgot sa iyang kamatayon,
apan sila naghunahuna nga siya naghisgot mahitungod sa
pagpahulay nga pagkatulog. **14** Unya si Jesus miingon kanila
sa klaro, “Patay na si Lazaro. **15** Ako nalipay, alang sa inyong
kaayohan, nga ako wala didto aron kamo motuo. Mangadto
kita kaniya.” **16** Si Tomas, nga gitawag nga Didymus, miingon
sa iyang kauban nga mga disipulo, “Mangadto usab kita aron
nga mamatay kita uban kang Jesus.” **17** Sa dihang miabot si
Jesus, nasayran niya nga si Lazaro gilubong upat na kaadlaw
ang milabay. **18** Ang Betania duol sa Jerusalem, 15 ka estadya
ang gilay-on. **19** Daghan ang mga Judio nga miadto kang
Marta ug kang Maria, alang sa paghupay kanila mahitungod
sa ilang igsoon. **20** Unya si Marta, sa dihang nakadungog siya
nga si Jesus moabot, miadto aron sa pagpakigkita kaniya,
apan si Maria naglingkod didto sa balay. **21** Unya si Marta
miingon kang Jesus, “Ginoo, kung ania ka pa unta dinhi, ang
akong igsoon dili unta namatay. **22** Bisan karon, ako nasayod
nga bisan unsa nga imong pangayuon gikan sa Dios, iyang
igahatag kanimo.” **23** Si Jesus miingon kaniya, “Ang imong
igsoon mabuhi pag-usab.” **24** Si Marta miingon kaniya, “Ako
nasayod nga siya mabuhi pag-usab panahon sa pagbanhaw
sa kataposang adlaw.” **25** Si Jesus miingon kaniya, “Ako ang
pagkabanhaw ug ang kinabuhi; siya nga nagatuo kanako,
bisan pa kung siya mamatay, mabuhi; **26** ug si bisan kinsa
nga buhi ug motuo kanako dili gayod mamatay. Nagatuo
kaba niini?” **(aiōn g165)** **27** Siya miingon ngadto kaniya, “Oo,
Ginoo, nagtuo ako nga ikaw ang Cristo, ang Anak sa Dios, nga
moabot sa kalibotan.” **28** Sa dihang siya miingon niini, siya
mipalayo ug gitawag ang iyang igsoon nga si Maria sa tago.
Siya miingon, “Ang magtutudlo ania ug siya nagtawag kanimo.”
29 Sa dihang nadungog niya kini, siya mitindog dayon ug
miadto kaniya. **30** Karon wala pa moadto si Jesus sa baryo
apan anaa pa gihapon diin si Marta nakigkita kaniya. **31** Busa
sa dihang ang mga Judio, nga uban kaniya sa iyang balay ug
kadtong naghupay kaniya, nakakita kang Maria nga nagdali ug
tindog ug migawas, sila misunod kaniya, nga naghunahuna
nga moadto siya sa lubong aron magbakho didto. **32** Unya
sa dihang si Maria, miabot ug nakakita kang Jesus, miluhod
siya sa iyang tiilan ug miingon kaniya, “Ginoo, kung ania ka
pa unta dinhi, dili unta mamatay ang akong igsoon.” **33** Sa
dihang nakita siya ni Jesus nga naghilak, ug ang mga Judio
nga mikuyog kaniya naghilak usab, natandog pag-ayo ang
iyang espiritu ug nabalaka; **34** siya miingon, “Asa ninyo siya
gibutang?” Sila miingon kaniya, “Ginoo, anhi ug tan-awa.” **35**
Mihilak si Jesus. **36** Unya ang mga Judio miingon, “Tan-awa
unsa kadako ang iyang paghigugma kang Lazaro!” **37** Apan
ang pipila kanila miingon, “Dili ba kining tawhana nga maoy
nag-abli sa mga mata sa usa ka buta nga tawo, makahimo
usab niining tawhana nga dili mamatay?” **38** Unya si Jesus
usab, natandog pag-ayo ang iyang kaugalingon, miadto sa
lubnganan. Usa kini ka langob, ug usa ka bato ang nakaali
niini. **39** Si Jesus miingon, “Kuhaa kanang bato.” Si Marta,
nga igsoon ni Lazaro, nga namatay, miingon kang Jesus,
“Ginoo, niining higayona ang lawas nalata na, kay siya upat
naman kaadlaw nga namatay.” **40** Si Jesus miingon kaniya,
“Wala ba ako nag-ingon kanimo nga, kung ikaw motuo, ikaw
makakita sa himaya sa Dios?” **41** Busa ilang gikuha ang bato.
Naghangad si Jesus ug miingon, “Amahan, ako nagpasalamat
kanimo nga ikaw naminaw kanako. **42** Ako nasayod nga ikaw
kanunay gayod nagapaminaw kanako, apan tungod ug alang
sa mga panon nga nagtindog palibot kanako nga ako maga-
ingon niini, aron nga sila motuo nga ikaw nagpadala kanako.”
43 Human kini niya gisulti, misinggit siya uban ang kusog nga
tingog, “Lazaro, gawas!” **44** Ang patay nga tawo migawas;
ang iyang mga tiil ug mga kamot nagapos sa panapton, ang
iyang nawong halos naputos ug panapton. Si Jesus miingon
kanila, “Badbari ug palakawa siya.” **45** Unya daghan sa mga
Judio nga miadto kang Maria ug nakakita kung unsa ang
gibuhat ni Jesus, mituo kaniya; **46** apan ang pipila kanila
miadto sa mga Pariseo ug nag-ingon kanila sa mga butang
nga gibuhat ni Jesus. **47** Unya ang pangulong pari ug ang
mga Pariseo gitigom ang konseho ug miingon, “Unsa ang
atong pagabuhaton?” Kining tawhana daghan na ang gibuhat
nga mga timaan. **48** Kung ato siyang pasagdan sama niini,
ang tanan motuo kaniya; ang mga Romano moanhi ug ilugon
ang atong dapit ug ang atong nasod.” **49** Bisan pa niini, ang
usa ka tawo sa ilang taliwala, si Caiafas, ang labaw nga pari
niadto nga tuig, miingon kanila, “Wala kamoy nasayran. **50**
Wala ninyo gihunahuna nga kini mas maayo alang kaninyo
nga ang usa ka tawo mamatay alang sa katawhan kaysa ang
tibuok nga nasod mahanaw.” **51** Karon nagsulti siya niini dili
gikan sa iyang kaugalingon. Hinuon, ingon nga labaw’ng pari
niadtong tuiga, iyang gitagna nga si Jesus mamatay alang sa
nasod; **52** ug dili lamang alang sa nasod, apan aron nga ang
mga anak sa Dios nga nagkatibulaag kinahanglan mahiusa.
53 Busa gikan niadtong adlawa nagplano sila kung unsaon
nila pagpatay si Jesus. **54** Wala na si Jesus naglakaw nga
dayag taliwala sa mga Judio, apan mibiya siya gikan didto
paingon sa dapit nga duol sa kamingawan paingon sa lungsod
nga gitawag ug Ephraim. Didto nagpabilin siya kauban ang
mga disipulo. **55** Karon ang Pagsaylo sa mga Judio haduol
na, ug daghan ang mitungas sa Jerusalem gikan sa mga

dapit sa wala pa ang Pagsaylo aron sa pagputli sa ilang mga
kaugalingon. **56** Sila nangita kang Jesus, ug nag-istoryahanay
sa usag-usa samtang sila nanindog sa templo, “Unsay inyong
hunahuna? Nga dili siya moadto sa kapistahan?” **57** Karon ang
mga pangulong pari ug ang mga Pariseo mihatag ug mando
nga kung adunay nasayod kung asa si Jesus, kinahanglan
siya mosumbong niini aron nga sila modakop kaniya.

12 Unom ka adlaw sa wala pa ang Pagsaylo, si Jesus
miabot sa Betania, diin si Lazaro, nga gibanhaw ni
Jesus gikan sa mga patay, atoa didto. **2** Busa nag-andam sila
ug panihapon alang kaniya didto, ug si Marta ang nagsilbi,
apan si Lazaro mao ang usa nga kauban niadtong naglingkod
sa lamisa uban kang Jesus. **3** Unya si Maria mikuha ug litra sa
pahumot nga hinimo gikan sa bililhon ug lunsay nga nardo, ug
gidihogan ang tiil ni Jesus niini, ug gitrapohan ang iyang tiil sa
iyang buhok. Ang panimalay nalukop sa kahumot sa pahumot.
4 Si Judas Iscariote, nga usa sa iyang mga disipulo, ang usa
nga magbudhi kaniya, miingon, **5** “Nganong kini nga pahumot
wala gibaligya ug tulo ka gatos nga denario ug ihatag sa mga
kabos?” **6** Karon miingon siya niini, dili tungod kay naluoy
siya sa mga kabos, apan tungod kay siya usa ka kawatan:
anaa kaniya ang puntil sa kwarta ug kawaton kung unsa ang
nasulod niini. **7** Si Jesus miingon, “Tugoti siya sa pagtipig
kung unsay anaa kaniya alang sa adlaw sa paglubong kanako.
8 Anaa kanunay ang mga kabos diha kaninyo; apan dili ninyo
ako makauban sa kanunay.” **9** Karon usa ka dakong panon sa
mga Judio nasayod nga si Jesus atoa didto, ug sila miadto, dili
lamang alang kang Jesus, apan alang usab sa pagtan-aw
kang Lazaro, nga gibanhaw ni Jesus gikan sa mga patay. **10**
Ang mga pangulong pari nagsabotsabot aron nga patyon usab
nila si Lazaro; **11** kay tungod kaniya daghan sa mga Judio
ang mipalayo ug mituo kang Jesus. **12** Sa pagkasunod nga
adlaw ang usa ka panon miabot sa kapistahan. Sa dihang
nadunggan nila nga moadto si Jesus sa Jerusalem, **13** mikuha
sila sa mga sanga sa kahoy nga palmira ug migawas aron
mosugat kaniya ug misinggit, “Hosanna! Bulahan siya nga
moabot sa ngalan sa Ginoo, ang Hari sa Israel.” **14** Nakakita
si Jesus sa nating asno ug nagsakay niini; ingon sa nahisulat,
15 “Ayaw kahadlok, anak nga babaye sa Zion; tan-awa, ang
imong Hari moabot, nga mosakay sa nating asno.” **16** Ang
iyang mga disipulo wala makasabot niining mga butanga sa
una nga higayon; apan sa dihang si Jesus gihimaya, sila
nahinumdom nga kining mga butanga nahisulat mahitungod
kaniya ug nabuhat nila kini nga mga butang ngadto kaniya. **17**
Karon nagpamatuod ang panon nga uban kaniya sa dihang
gitawag niya si Lazaro pagawas sa lubnganan ug gibanhaw
siya gikan sa mga patay. **18** Kini usab ang hinungdan nga ang
panon miadto aron nga maghimamat kaniya tungod kay sila
nakadungog nga siya nakabuhat niini nga timaan. **19** Busa
ang mga Pariseo miingon sa ilang mga kaugalingon. “Tan-
awa, wala na kitay mahimo; tan-awa, ang kalibotan nagsunod
na kaniya.” **20** Karon adunay mga Griyego nga nagkuyog
niadtong motungas aron sa pagsimba didto sa kapistahan. **21**
Kini sila miadto kang Felipe, nga gikan sa Betsaida sa Galilea,
ug nangutana kaniya, nga miingon, “Sir, buot kaming makakita
kang Jesus.” **22** Si Felipe milakaw ug gisultihan si Andres;
milakaw si Andres uban kang Felipe, ug ilang gisultihan si
Jesus. **23** Si Jesus mitubag kanila ug miingon, “Ang takna
miabot na alang sa Anak sa Tawo nga himayaon. **24** Sa
pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako magasulti kaninyo, gawas
nga ang usa ka lugas sa trigo matagak sa yuta ug mamatay,
kini magapabilin sa iyang kaugalingon lamang; apan kung
kini mamatay, kini magdala ug daghang bunga. **25** Siya nga
magahigugma sa iyang kinabuhi mawad-an niini; apan siya nga
magadumot sa iyang kinabuhi niining kalibotana makaangkon
niini alang sa kinabuhing walay kataposan. **(aiōnios g166)** **26**
Ang si bisan kinsa nga mag-alagad kanako, pasagdi siya nga
mosunod kanako; ug kung asa ako, atoa usab ang akong
mga sulugoon. Ang si bisan kinsa nga moalagad kanako, ang
Amahan magapasidungog kaniya. **27** Karon ang akong kalag
nabalaka: unsa ang angay nakong isulti? 'Amahan, luwasa
ako gikan niining taknaa'? Apan tungod niini ako miabot niining
taknaa. **28** Amahan, himayaon ang imong ngalan.” Unya
ang usa ka tingog gikan sa langit miingon, “Ako na kining
gihimaya ug ako kining pagahimayaon pag-usab.” **29** Unya
ang panon nga mitindog ug nakadungog niini miingon nga
nidalugdog. Ang uban miingon, “Dihay anghel nga misulti
kaniya.” **30** Si Jesus mitubag ug miingon, “Kini nga tingog
wala miabot alang kanako, apan alang kaninyo. **31** Karon ang
paghukom niining kalibotana: Karon ang magmamando niining
kalibotana igalabay pagawas. **32** Ug ako, sa dihang ako
igabayaw gikan sa yuta, magaduol ang matag-usa kanako.”
33 Siya miingon niini aron sa pag-ila kung unsa nga matang
sa kamatayon ang iyang kamatyan. **34** Ang panon mitubag
kaniya, “Kami nakadungog gikan sa balaod nga si Cristo
magpabilin hangtod sa kahangtoran. Unsaon nimo pagkasulti,
'Ang Anak sa Tawo kinahanglan nga ipataas'? Kinsa kini
nga Anak sa Tawo?” **(aiōn g165)** **35** Unya si Jesus miingon
kanila, “Ang kahayag magpabilin uban kaninyo sa hamubo nga
panahon. Lakaw samtang anaa pa kaninyo ang kahayag, aron
nga ang kangitngit dili mag-una kaninyo. Siya nga magalakaw
sa kangitngit wala masayod kung asa siya padulong. **36**
Samtang anaa pa kaninyo ang kahayag, pagtuo sa kahayag
aron nga mamahimo kamong mga anak sa kahayag.” Si Jesus
miingon niining mga butanga ug unya mipahawa ug mitago
kanila. **37** Bisan tuod si Jesus nakabuhat sa daghang mga
timaan sa ilang atubangan, apan wala gihapon sila motuo
kaniya **38** aron nga ang pulong ni Isaias nga propeta matuman,
diin siya nag-ingon: “Ginoo, kinsa ba ang mituo sa among
pagpahayag? Ug kang kinsa ba gipadayag ang bukton sa
Ginoo?” **39** Kay alang niini nga hinungdan sila dili motuo,
kay si Isaias usab miingon, **40** “Iyang butahon ang ilang mga
mata, ug iyang pagahion ang ilang mga kasingkasing; kondili,
sila makakita uban sa ilang mga mata ug makasabot uban sa
ilang mga kasingkasing, ug mobalik, ug ako silang ayohon.”
41 Si Isaias miingon niining mga butanga tungod kay iyang
nakita ang himaya ni Jesus ug misulti kaniya. **42** Apan bisan
pa niana, daghan sa mga magmamando ang mituo kang
Jesus; apan tungod sa mga Pariseo, sila wala mag-angkon
niini aron nga dili sila ipapahawa gikan sa sinagoga. **43** Sila
mas labaw pa nga nahigugma sa mga pagdayeg nga gikan sa
mga tawo kay sa pagdayeg nga gikan sa Dios. **44** Si Jesus
misinggit ug miingon, “Siya nga nagtuo kanako, magatuo dili
lamang kanako apan kaniya usab nga mipadala kanako, **45**
ug siya nga nakakita kanako nakakita kaniya nga mipadala
kanako. **46** Ako mianhi ingon nga kahayag sa kalibotan aron
nga si bisan kinsa nga magatuo kanako dili magpabilin sa
kangitngit. **47** Si bisan kinsa nga nakadungog sa akong mga
pulong apan wala magtipig niini, dili ako mohukom kaniya; kay
wala ako mianhi aron sa paghukom sa kalibotan, apan sa
pagluwas sa kalibotan. **48** Siya nga magasalikway kanako
ug wala modawat sa akong mga pulong adunay usa nga
mohukom kaniya: kini mao ang pulong nga akong gisulti nga
maghukom kaniya sa kataposan nga adlaw. **49** Kay wala ako

mosulti alang sa akong kaugalingon, apan ang Amahan nga
nagpadala kanako, nga naghatag kanako ug mando kung
unsa ang isulti. **50** Nasayod ako nga ang iyang mando mao
ang kinabuhing walay kataposan, busa mao kana ang akong
gisulti—sama sa gisulti sa akong Amahan kanako, igasulti ko
usab." **(aiōnios g166)**

13 Karon sa wala pa ang Pista sa Pagsaylo sa dihang si
Jesus nasayod nga ang iyang takna moabot na nga siya
mobiya niining kalibotan paingon sa Amahan—naghigugma
sa iyang mga gipanag-iya nga anaa sa kalibotan—siya
magahigugma kanila hangtod sa kataposan. **2** Karon ang
yawa nagbutang na niini sa kasingkasing ni Judas Iscariote
nga anak ni Simon, aron mobudhi kang Jesus. **3** Nasayod
sila nga ang Amahan naghatag kaniya sa tanan ngadto sa
iyang mga kamot ug nga siya naggikan sa Dios ug mobalik
sa Dios. **4** Nagtindog siya human sa panihapon ug gihubo
ang iyang pangsapaw nga sinina. Unya iyang gikuha ang
tuwalya ug iya kining gitapis. **5** Unya nagbubo siya ug tubig sa
planggana ug nagsugod sa paghugas sa mga tiil sa iyang
mga disipulo ug gitrapohan sa tuwalya nga iyang gitapis. **6**
Siya miduol kang Simon Pedro, ug si Pedro miingon kaniya,
"Ginoo, imo bang hugasan ang akong mga tiil?" **7** Si Jesus
mitubag ug miingon kaniya, "Kung unsa ang akong buhaton
kaninyo dili kamo makasabot karon, apan unya masabtan
ra ninyo kini." **8** Si Pedro miingon kaniya, "Dili gayod nimo
hugasan ang akong mga tiil." Si Jesus mitubag kaniya, "Kung
dili ako mohugas kanimo, ikaw walay kaambitan kanako." **(aiōn
g165)** **9** Si Simon Pedro miingon kaniya, "Ginoo, ayaw lamang
ang akong mga tiil ang hugasi, apan apil usab ang akong
mga kamot ug ulo." **10** Si Jesus miingon kaniya, "Siya nga
nakaligo na wala na magkinahanglan, gawas sa paghugas sa
iyang mga tiil" apan siya hingpit nga limpyo; kamo limpyo,
apan dili ang matag-usa." **11** (Kay si Jesus nasayod kung
kinsa ang magbudhi kaniya; mao nga siya miingon, "Dili ang
tanan kaninyo limpyo.") **12** Busa sa dihang si Jesus nahuman
na sa paghugas sa ilang mga tiil ug gikuha ang iyang sinina
ug naglingkod pag-usab, siya miingon kanila, "Nasayod ba
kamo kung unsa ang akong gibuhat alang kaninyo? **13**
Gitawag ako ninyo nga 'magtutudlo' ug 'Ginoo,' ug sakto ang
inyong giingon, tungod kay ako kana. **14** Unya kung ako,
ang Ginoo ug ang Magtutudlo, naghugas sa inyong mga tiil,
kinahanglan nga hugasan usab ninyo ang tiil sa usag-usa.
15 Kay ako naghatag kaninyo ug sumbanan aron nga kamo
usab magbuhat sama sa akong gibuhat alang kaninyo. **16**
Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako magasulti kaninyo, ang
sulugoon dili labaw sa iyang agalon; o ang mensahero labaw
pa sa nagpadala kaniya. **17** Kung nasayod kamo niining mga
butanga, kamo mapanalanginan kung kamo magbuhat niini.
18 Ako wala maghisgot mahitungod kaninyong tanan; ako
nasayod kung kinsa kadtong akong napili—apan kini aron
nga ang kasulatan matuman: 'Siya nga nagakaon sa akong
tinapay mopataas sa iyang tikod batok kanako.' **19** Gisultihan
ko kamo niini karon sa dili pa kini mahitabo aron nga sa
dihang mahitabo na kini, kamo magatuo nga mao AKO. **20** Sa
pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako magasulti kaninyo, siya nga
magadawat sa akong gipadala, magadawat kanako, ug siya
nga magadawat kanako, magadawat kaniya nga nagpadala
kanako. **21** Sa dihang si Jesus miingon niini, nabalaka ang
iyang espiritu, siya nagpamatuod ug miingon, "Sa pagkatinuod,
sa pagkatinuod, ako magasulti kaninyo nga ang usa kaninyo
magbudhi kanako." **22** Ang mga disipulo nagtinan-away sa
usag-usa, natingala kung kinsa ang iyang gihisgotan. **23** Usa
sa iyang mga disipulo, nga gihigugma ni Jesus, naghigda sa
lamesa nga nagsandig sa dughan ni Jesus. **24** Si Simon
Pedro nagsinyas niini nga disipulo ug miingon, "Sultihi kami
kung kinsa kini nga iyang gisulti" **25** Busa mibalik siya ug
nagpauraray sa dughan ni Jesus ug miingon, "Ginoo, kinsa
kini?" **26** Unya mitubag si Jesus, "Kini siya mao ang akong
tusloan ug pinikas sa tinapay ug ihatag kaniya." Busa sa
dihang napikas niya ang tinapay, iya kining gihatag kang Judas
nga anak ni Simon Iscariote. **27** Ug unya, human sa tinapay,
si Satanas misulod kaniya, busa si Jesus miingon kaniya,
"Unsa ang imong pagabuhaton, dalia kini pagbuhat." **28** Karon
walay usa nga naghigda sa lamesa nga nasayod nganong iya
kining gisulti kaniya. **29** Ang pipila naghunahuna nga, sukad
nga anaa kang Judas ang puntil sa kwarta, si Jesus miingon
kaniya, "Palit kung unsa ang atong kinahanglanon alang sa
pista," o nga siya kinahanglan adunay ihatag sa kabos. **30**
Human madawat ni Judas ang tinapay, migawas dayon siya.
Gabii na kadto. **31** Sa dihang wala na si Judas, si Jesus
miingon, "Karon ang Anak sa Tawo gihimaya, ug ang Dios
nahimaya kaniya, **32** Ang Dios maghimaya kaniya sa iyang
kaugalingon, ug siya maghimaya kaniya dihadiha dayon. **33**
Gagmay nga mga kabataan, ako uban kaninyo sa mubo nga
panahon. Mangita kamo kanako, ug sama sa akong giingon sa
mga Judio, 'Kung diin ako moadto, dili kamo makaadto.' Karon
sultihan ko usab kamo niini. **34** Ako maghatag kaninyo ug
bag-o nga sugo, nga kinahanglan higugmaon ninyo ang usag-
usa; ingon nga ako nahigugma kaninyo, busa kinahanglan
usab nga inyong higugmaon ang usag-usa. **35** Pinaagi niini
ang matag-usa masayod nga kamo akong mga disipulo, kung
inyong higugmaon ang usag-usa." **36** Si Simon Pedro miingon
kaniya, "Ginoo, asa ka moadto?" si Jesus mitubag, "Kung
asa ako moadto, dili kamo makasunod kanako karon, apan
makasunod kamo kanako pagkahuman." **37** Si Pedro miingon
kaniya, "Ginoo, nganong dili ako makasunod kanimo karon?
Akong itugyan ang akong kinabuhi alang kanimo." **38** Si Jesus
mitubag, "Imo bang itugyan kanako ang imong kinabuhi? Sa
pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako magasulti kanimo, sa dili pa
magtuktugaok ang sunoy imo na akong ilimod sa makatulo ka
higayon."

14 "Ayaw tugoti nga mabalaka ang inyong kasingkasing.
Tuo kamo sa Dios, tuo usab kanako. **2** Sa balay sa
akong Amahan daghan ug mga lawak. Kung kini dili tinuod,
ako mosulti kaninyo, kay moandam ako ug dapit alang kaninyo.
3 Kung moadto ako ug moandam ug dapit alang kaninyo,
mobalik ako pag-usab ug dawaton ko kamo aron nga kung diin
ako anaa usab kamo. **4** Nasayod kamo sa dalan kung asa ako
padulong." **5** Si Tomas miingon kang Jesus, "Ginoo wala kami
makabalo kung asa ka padulong, unsaon namo pagkahibalo
sa dalan?" **6** Si Jesus miingon kaniya, "Ako ang dalan, ang
kamatuoran, ug ang kinabuhi; walay makaadto sa Amahan
gawas kung pinaagi kanako. **7** Kung nakaila kamo kanako,
nakaila usab kamo sa akong Amahan. Gikan karon nakaila na
kamo kaniya, ug nakakita na kaniya." **8** Si Felipe miingon
kang Jesus, "Ginoo, ipakita kanamo ang Amahan, ug kana igo
na alang kanamo." **9** Si Jesus miingon kaniya, "Dugay na ako
nga nakig-uban kaninyo ug wala pa ba gihapon ka makaila
kanako, Felipe? Si bisan kinsa nga nakakita kanako nakakita
sa Amahan. Nganong naka-ingon ka man, 'Ipakita kanamo
ang Amahan'? **10** Wala ka ba mituo nga ako anaa sa Amahan
ug ang Amahan ania kanako? Ang mga pulong nga gisulti
ko kaninyo wala nako gisulti gikan sa akong kaugalingong
katungod, apan kini sa Amahan nga nagpuyo kanako nga mao

ang namuhat sa iyang buluhaton. **11** Tuohi ako nga ako anaa
sa Amahan, ug ang Amahan ania kanako, o tuo tungod sa
mga buhat. **12** Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, sultihan ko
kamo, siya nga motuo kanako mobuhat sa mga buluhaton nga
akong ginabuhat, ug siya mobuhat sa mas labaw pa nga mga
buluhaton kaysa niini tungod kay ako moadto sa Amahan.
13 Bisan unsa ang inyong pangayoon sa akong ngalan, ako
kining buhaton aron nga ang Amahan himayaon diha sa Anak.
14 Kung mangayo kamo ug bisan unsa sa akong ngalan, ako
kining buhaton. **15** Kung nahigugma kamo kanako, tumanon
ninyo ang akong mga kasugoan. **16** Ug mag-ampo ako sa
Amahan, ug hatagan niya kamo ug laing Maghuhupay aron
nga siya makig-uban kaninyo hangtod sa kahangtoran: **(aiōn
g165)** **17** ang Espiritu sa kamatuoran. Nga dili madawat sa
kalibotan tungod kay kini wala makakita kaniya o makaila
kaniya. Apan kamo nakaila kaniya, kay siya mipuyo uban
kaninyo ug maanaa kaninyo. **18** Dili ko kamo biyaan nga mag-
inusara; mobalik ako kaninyo. **19** Apan sa mubo nga panahon
ang kalibotan dili na makakita kanako, apan kamo makakita
kanako. Tungod kay ako buhi, kamo usab mabuhi. **20** Nianang
adlawa masayod kamo nga ako anaa sa akong Amahan,
ug kamo ania kanako, ug ako anaa kaninyo. **21** Siya nga
nagbaton sa akong mga kasugoan ug nagtuman niini mao ang
nahigugma kanako, ug siya nga nahigugma kanako higugmaon
sa akong Amahan, ug ako siyang higugmaon ug akong ipakita
ang akong kaugalingon kaniya." **22** Si Judas (dili si Iscariot)
miingon kang Jesus, "Ginoo, nganong imong ipakita ang
imong kaugalingon kanamo ug dili sa kalibotan?" **23** Si Jesus
mitubag ug miingon kaniya, "Si bisan kinsa nga nahigugma
kanako, motuman siya sa akong pulong. Higugmaon siya sa
akong Amahan, ug kami moanha kaniya, ug kami mohimo sa
among puluy-anan diha kaniya. **24** Siya nga wala mahigugma
kanako dili motuman sa akong mga pulong. Ang pulong nga
inyong nadungog dili gikan kanako apan gikan sa Amahan nga
nagpadala kanako. **25** Gisulti ko kini nga mga butang kaninyo,
samtang ako anaa uban kaninyo. **26** Bisan pa niana, ang
Maghuhupay—ang Balaang Espiritu nga ipadala sa Amahan
sa akong ngalan—siya motudlo kaninyo sa tanang butang ug
siya magpahinumdom kaninyo sa tanang butang nga gisulti ko
kaninyo. **27** Ibilin ko kaninyo ang kalinaw; ihatag ko kaninyo
ang akong kalinaw. Dili ko kini ihatag sama sa paghatag sa
kalibotan. Ayaw tugoti nga mabalaka ang inyong kasingkasing,
ug ayaw kahadlok. **28** Nakadungog kamo nga ako miingon
kaninyo, 'Ako molakaw ug mobalik ako kaninyo.' Kung kamo
nahigugma kanako, kamo malipay tungod kay ako moadto sa
Amahan, kay ang Amahan mas labaw kay kanako. **29** Karon
gisultihan ko kamo sa wala pa kini mahitabo aron nga, sa
dihang kini mahitabo, motuo kamo. **30** Dili na ako mosulti
ug daghan pa kaninyo, kay ang tigdumala niining kalibotan
moabot na. Wala siyay gahom nganhi kanako, **31** apan aron
nga ang kalibotan makabalo nga ako nahigugma sa Amahan,
akong buhaton ang gisugo sa Amahan kanako. Manindog kita
ug manglakaw gikan dinhi."

15 "Ako ang tinuod nga punoan, ug ang akong Amahan
mao ang tig-atiman. **2** Kuhaon niya ang matag sanga
nga ania kanako nga wala nagahatag ug bunga, ug iyang
pul-ongan ang mga sanga nga nagapamunga aron nga kini
mamunga ug daghan. **3** Kamo hinlo na tungod sa mga
mensahe nga gisulti ko kaninyo. **4** Pabilin kanako, ug ako
kaninyo. Sama nga ang sanga dili makapamunga sa iyang
kaugalingon gawas kung kini magpabilin sa punoan, bisan
usab kamo, gawas kung kamo magpabilin kanako. **5** Ako ang
punoan, kamo ang mga sanga. Siya nga magpabilin kanako,
ug ako kaniya, mamunga ug daghan, kay kung wala ako wala
kamoy mahimo. **6** Si kinsa kadtong dili magpabilin kanako,
isalibay siya sama sa sanga ug mangalaya, ug tapokon nila ang
mga sanga ug itambog ngadto sa kalayo, ug sila mangasunog.
7 Kung kamo magpabilin kanako, ug kung ang akong mga
pulong magpabilin kaninyo, pangayoa ang bisan unsa nga
inyong gitinguha, ug kini mahitabo alang kaninyo. **8** Ang akong
Amahan mahimaya niini: nga kamo mamunga ug daghan ug
nga kamo akong mga disipulo. **9** Sama sa paghigugma sa
Amahan kanako, ako usab nahigugma kaninyo; busa pabilin
sa akong gugma. **10** Kung inyong tumanon ang akong mga
kasugoan, kamo magpabilin sa akong gugma sama nga ako
nituman sa mga kasugoan sa akong Amahan ug nagpabilin
sa iyang gugma. **11** Gisulti ko kini nga mga butang kaninyo
aron nga ang akong kalipay maanaa kaninyo ug aron ang
inyong kalipay mahingpit. **12** Kini ang akong sugo, nga kamo
maghigugmaay sa matag usa sama sa akong paghigugma
kaninyo. **13** Walay usa nga adunay gugma nga mas labaw
kaysa niini, nga iyang ihatag ang iyang kinabuhi alang sa
iyang mga higala. **14** Kamo akong mga higala kung mobuhat
kamo sa mga butang nga akong gisugo kaninyo. **15** Wala ko
na kamo gitawag nga akong mga sulugoon, kay ang sulugoon
wala masayod kung unsa ang ginabuhat sa iyang agalon.
Gitawag ko kamo nga mga higala, kay ang tanan nga akong
nadungog gikan sa akong Amahan, akong gipahibalo kaninyo.
16 Dili kamo ang nagpili kanako, apan ako ang nagpili kaninyo
ug nagtudlo kaninyo aron manglakaw ug mamunga, ug ang
inyong bunga kinahanglan magpabilin. Mao kini aron bisan
unsa ang inyong pangayoon sa Amahan sa akong ngalan,
ihatag niya kini kaninyo. **17** Kini mao ang mga butang nga
akong gisugo kaninyo: nga maghinigugmaay kamo sa matag
usa. **18** Kung ang kalibotan nagdumot kaninyo, sayri nga kini
nagdumot kanako sa wala pa kini nagdumot kaninyo. **19** Kung
kamo iya sa kalibotan, ang kalibotan mahigugma kaninyo
ingon nga iya. Apan tungod kay kamo dili iya sa kalibotan
ug tungod kay gipili ko kamo gikan sa kalibotan, nagpasabot
nga ang kalibotan nagdumot kaninyo. **20** Hinumdomi ang
pulong nga akong gisulti kaninyo, 'Ang sulugoon dili labaw sa
iyang agalon.' Kung gilutos nila ako, lutoson usab nila kamo;
kung ilang tumanon ang akong pulong, tumanon usab nila
ang inyong pulong. **21** Buhaton nila kining tanan nga mga
butang diha kaninyo tungod sa akong ngalan kay wala man
sila makaila kaniya nga nagpadala kanako. **22** Kung wala
ako mianhi ug misulti kanila, wala unta sila makasala, apan
karon wala silay ikapasumangil alang sa ilang sala. **23** Siya
nga nagdumot kanako nagdumot usab sa akong Amahan. **24**
Kung wala ko nahimo ang mga buluhaton nga wala gayoy
nakahimo kanila, wala unta sila makasala, apan karon sila
nakakita ug nagdumot kanako ug sa akong Amahan. **25**
Apan kini aron matuman ang pulong nga nahisulat sa ilang
balaod, 'Nagdumot sila kanako sa walay hinungdan.' **26**
Kung ang Maghuhupay—nga akong ipadala kaninyo gikan sa
Amahan, nga mao, ang Espiritu sa kamatuoran, nga gikan sa
Amahan—moabot, siya makapamatuod mahitungod kanako.
27 Kamo usab makapamatuod tungod kay kamo uban kanako
gikan pa sa sinugdanan.

16 "Gisulti ko kaninyo kining mga butanga aron nga dili
kamo mapahilayo. **2** Pagawason nila kamo sa mga
sinagoga. Apan ang takna moabot sa dihang ang matag-
usa nga mopatay kaninyo maghunahuna nga siya nagdalit
ug paghalad sa Dios. **3** Buhaton nila kining mga butanga

tungod kay wala nila ako mailhi ug ang Amahan. **4** Gisulti ko
kaninyo kining mga butanga aron nga sa dihang moabot ang
ilang takna, makahinumdom kamo nga ako nagsulti kaninyo
mahitungod kanila. Wala ko kamo sultihi mahitungod niining
mga butanga sa sinugdanan tungod kay ako uban kaninyo. **5**
Apan karon moadto ako kaniya nga nagpadala kanako, apan
walay usa kaninyo ang nangutana kanako, 'Asa ka moadto?'
6 Apan tungod kay ako miingon niining mga butanga kaninyo,
napuno sa kaguol ang inyong kasingkasing. **7** Apan sultihan ko
kamo sa kamatuoran: mas maayo alang kaninyo nga mobiya
ako. Kay kung dili ako mobiya, ang Maghuhupay dili moabot
kaninyo, apan kung mobiya ako, ipadala ko siya kaninyo. **8**
Sa dihang siya moabot, ang Maghuhupay magapamatuod
nga ang kalibotan sayop mahitungod sa sala, mahitungod sa
pagkamatarong, ug mahitungod sa paghukom— **9** mahitungod
sa sala, tungod kay wala sila mituo kanako; **10** mahitungod sa
pagkamatarong, tungod kay moadto ako sa Amahan, ug dili
na kamo makakita kanako; **11** ug mahitungod sa paghukom,
tungod kay ang tigdumala niining kalibotana gihukman na.
12 Daghan pang mga butang ang isulti ko kaninyo, apan
dili kamo makasabot niini karon. **13** Apan sa dihang siya,
ang Espiritu sa Kamatuoran, moabot, mogiya siya kaninyo
sa tanan nga kamatuoran, kay dili siya magasulti gikan sa
iyang kaugalingon. Apan mosulti siya sa bisan unsa nga iyang
madungog, ug isulti niya kaninyo kung unsa ang moabot. **14**
Himayaon niya ako, tungod kay kuhaon niya kung unsa ang
anaa kanako ug isulti niya kini kaninyo. **15** Ang tanang butang
nga iya sa Amahan akoa. Busa, moingon ako nga kuhaon sa
Espiritu kung unsa ang anaa kanako ug isulti niya kini kaninyo.
16 Sa mubo nga higayon dili kamo makakita kanako, ug human
sa mubo nga higayon makakita kamo kanako." **17** Unya
pipila sa iyang mga disipulo miingon sa matag-usa, "Unsa
kining iyang giingon kanato, 'Sa mubo nga higayon dili kamo
makakita kanako ug human sa mubo nga higayon makakita
kamo kanako,' ug, 'Tungod kay ako moadto sa Amahan'?" **18**
Busa miingon sila, "Unsa kining iyang ginaingon, 'Sa mubo nga
higayon'? Wala kita nasayod kung unsa ang iyang gipanulti."
19 Nakita ni Jesus nga buot nilang mangutana kaniya, ug
miingon siya kanila, "Mao ba kini ang inyong gipangutana sa
inyong kaugalingon mahitungod sa akong giingon, 'Sa mubo
nga higayon dili kamo makakita kanako ug human sa mubo
nga higayon makakita kamo kanako'? **20** Sa pagkatinuod,
sa pagkatinuod, moingon ako kaninyo, manghilak kamo ug
magbangotan, apan ang kalibotan malipay; mapuno kamo sa
kaguol, apan ang inyong kagul-anan ilisan ug kalipay. **21** Sa
dihang ang babaye manganakay na naguol siya tungod kay
hapit na ang takna sa iyang pagpanganak, apan sa dihang
gihimugso na niya ang bata, dili na siya makahinumdom sa
kasakit tungod sa iyang kalipay nga ang usa ka bata nga
natawo sa kalibotan. **22** Busa naguol kamo karon, apan makita
ko kamo pag-usab, ug malipay ang inyong kasingkasing,
walay si bisan kinsa nga makakuha sa inyong kalipay gikan
kaninyo. **23** Niana nga adlaw dili na kamo mangutana kanako
ug bisan unsa. Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, moingon
ako kaninyo, kung mangayo kamo bisan unsa sa Amahan
pinaagi sa akong ngalan, ihatag niya kini kaninyo. **24** Hangtod
karon wala pa kamo nangayo ug bisan unsa pinaagi sa
akong ngalan. Pangayo, ug makadawat kamo aron ang inyong
kalipay mahimong hingpit. **25** Miingon ako kaninyo niining mga
butanga sa pasumbingay, apan moabot ang takna nga dili
na ako mosulti kaninyo sa pasumbingay, kondili mosulti ako
kaninyo sa klaro mahitungod sa Amahan. **26** Niana nga adlaw
mangayo kamo pinaagi sa akong ngalan ug dili ako moingon
kaninyo nga ako nag-ampo sa Amahan alang kaninyo, **27**
kay ang Amahan mismo naghigugma kaninyo tungod kay
nahigugma kamo kanako ug tungod kay mituo kamo nga
ako gikan sa Amahan. **28** Gikan ako sa Amahan, ug mianhi
ako sa kalibotan. Usab, mobiya ako sa kalibotan ug moadto
ako sa Amahan." **29** Ang iyang mga disipulo miingon, "Tan-
awa, karon nagsulti ka na sa yano ug wala ka na migamit ug
pasumbingay. **30** Karon nasayod na kami nga nasayod ka
sa tanang butang, ug wala na nimo gikinahanglan si bisan
kinsa aron mangutana kanimo. Tungod niini, mituo kami nga
ikaw gikan sa Dios." **31** Si Jesus mitubag kanila, "Nagtuo
na ba kamo karon? **32** Tan-awa, ang takna moabotay na,
Oo, ug miabot na gayod, sa dihang magkatibulaag kamo, ang
matag-usa sa ilang kaugalingong panimalay, ug biyaan ninyo
ako nga mag-inusara. Apan wala ako mag-inusara tungod
kay ang Amahan uban kanako. **33** Gisulti ko kaninyo kining
mga butanga aron nga kamo adunay kalinaw gikan kanako.
Sa kalibotan, aduna kamoy kasamok, apan pagmalig-on:
Gibuntog ko na ang kalibotan."

17 Human miingon si Jesus niining mga butanga, mihangad
siya sa langit ug miingon, "Amahan, ang takna miabot
na, himayaa ang imong Anak aron nga ang Anak maghimaya
kanimo— **2** sama nga imong gihatag kaniya ang katungod
diha sa tanang unod aron siya magahatag sa kinabuhing walay
kataposan sa tanan nga imong gihatag kaniya. **(aiōnios g166)**
3 Mao kini ang kinabuhing walay kataposan: nga makaila sila
kanimo, ang bugtong ug matuod nga Dios, ug imo siyang
gipadala, si Jesu-Cristo. **(aiōnios g166)** **4** Ako naghimaya
kanimo sa kalibotan. Natapos ko na ang buluhaton nga imong
gihatag kanako nga pagabuhaton. **5** Karon, Amahan, himayaa
ako uban kanimo sa himaya nga akong naangkon uban
kanimo sa wala pa gibuhat ang kalibotan. **6** Gipadayag ko
ang imong ngalan ngadto sa katawhan nga imong gihatag
kanako gikan sa kalibotan. Imo sila, ug imo silang gihatag
kanako, ug gituman nila ang imong pulong. **7** Karon nasayod
na sila nga ang tanang butang nga imong gihatag kanako
naggikan kanimo, **8** kay gihatag ko kanila ang tanan nga
pulong nga imong gihatag kanako. Gidawat nila kini ug tinuod
nga nakahibalo nga ako gikan kanimo, ug mituo sila nga ikaw
nagpadala kanako. **9** Nag-ampo ako alang kanila. Wala ako
nag-ampo alang sa kalibotan apan alang niadtong imong
gihatag kanako, kay sila imo man. **10** Ang tanan nga anaa
kanako imo man, ug ang imoha akoa, ug ako nahimaya diha
kanila. **11** Wala na gayod ako sa kalibotan, apan kining
katawhan anaa sa kalibotan, ug moanha ako kanimo. Balaan
nga Amahan, bantayi sila pinaagi sa imong ngalan nga imong
gihatag kanako aron sila mahiusa, sama nga kita nahiusa.
12 Samtang uban pa ako kanila, giampingan ko sila pinaagi
sa imong ngalan, nga imong gihatag kanako. Gipanalipdan
ko sila, ug walay usa kanila nga nalaglag, gawas sa anak
sa kalaglagan, aron nga ang kasulatan matuman. **13** Karon
moanha ako kanimo, apan mosulti ako niining mga butanga
sa kalibotan aron sila makaangkon sa akong kalipay nga
mahingpit diha kanila. **14** Gihatag ko kanila ang imong pulong,
ug ang kalibotan magdumot kanila tungod kay sila dili iya sa
kalibotan, sama nga ako dili iya sa kalibotan. **15** Wala ako
naghangyo kanimo aron kuhaon sila gikan sa kalibotan apan
aron nga ikaw magbantay kanila gikan sa daotan. **16** Dili sila
iya sa kalibotan, sama nga ako dili iya sa kalibotan. **17** Ihalad
sila sa imong kaugalingon diha sa kamatuoran. Ang imong
pulong mao ang kamatuoran. **18** Sama nga gipadala mo ako

sa kalibotan, busa gipadala ko sila sa kalibotan. **19** Gihalad
ko ang akong kaugalingon diha kanimo alang kanila, aron
magahalad usab sila sa ilang kaugalingon kanimo diha sa
kamatuoran. **20** Wala ako nag-ampo alang lamang niini, apan
alang usab niadtong mituo kanako pinaagi sa ilang pulong
21 aron magkahiusa silang tanan, sama nga ikaw, Amahan,
ania kanako, ug ako anaa kanimo. Nag-ampo ako nga sila
usab maanaa kanato aron nga ang kalibotan motuo nga
ikaw nagpadala kanako. **22** Ang himaya nga imong gihatag
kanako, gihatag ko kanila, aron mahiusa sila, sama nga kita
nahiusa; **23** ako diha kanila, ug ikaw dinhi kanako. Aron nga
hingpit sila nga mahiusa, aron nga ang kalibotan masayod
nga ikaw nagpadala kanako, ug nahigugma kanila, sama nga
ikaw nahigugma kanako. **24** Amahan, buot nako nga kadtong
imong gihatag kanako uban usab kanako kung asa ako aron
ilang makita ang akong himaya, nga imong gihatag kanako.
Kay gihigugma mo ako sa wala pa gibuhat ang kalibotan. **25**
Matarong nga Amahan, ang kalibotan wala makaila kanimo,
apan ako nakaila kanimo; ug kini nakaila nga ikaw nagpadala
kanako. **26** Gihimo ko nga maila ang imong ngalan ngadto
kanila, ug ipaila ko kini aron nga ang gugma nga sama sa
imong paghigugma kanako maanaa kanila, ug ako maanaa
kanila.

18 Human si Jesus misulti niining mga pulonga, miadto
siya uban sa iyang mga disipulo ngadto sa pikas bahin
sa Walog sa Kidron, nga diin adunay usa ka tanaman nga diin
siya misulod ug ang iyang mga disipulo. **2** Karon si Judas, nga
magbudhi kaniya, nasayod usab niining dapita, kay si Jesus
kanunay nga nagaadto didto uban sa iyang mga disipulo. **3**
Unya si Judas, nga ningdawat sa pundok sa mga sundalo
gikan sa mga pangulong pari ug sa mga Pariseo, ug mga
opisyal, miabot didto nga dala ang mga parol, ug mga sulo, ug
mga hinagiban. **4** Unya si Jesus, nga nasayod sa tanang
butang nga nahitabo kaniya, miduol ug nangutana kanila, "Si
kinsa ang inyong gipangita?" **5** Sila mitubag kaniya, "Si Jesus
nga Nazaretnon." Si Jesus miingon kanila, "Ako." Si Judas,
nga nagbudhi kaniya, nagtindog usab uban sa mga sundalo.
6 Busa sa dihang siya miingon kanila, "Ako," miatras sila ug
nangatumba sa yuta. **7** Unya si Jesus nangutana pag-usab
kanila, "Si kinsa ang inyong gipangita?" Sila miingon pag-usab,
"Si Jesus nga Nazaretnon." **8** Si Jesus mitubag, "Gisultihan ko
na kamo nga ako. Busa kung nangita kamo kanako, tugoti
silang molakaw." **9** Nahitabo kini aron matuman ang mga
pulong nga iyang giingon: "Si kinsa kadtong gihatag nimo
kanako, walay usa nga nawala kanako." **10** Unya si Simon
Pedro, nga adunay usa ka espada, naghulbot niini ug gitigbas
ang sulugoon sa labaw nga pari ug naputol ang iyang tuong
dalunggan. Karon ang ngalan sa sulugoon mao si Malcus. **11**
Si Jesus miingon kang Pedro, "Ibalik ang espada ngadto sa
iyang sakuban. Dili ba nako imnon ang kupa nga gihatag sa
Amahan kanako?" **12** Busa ang pundok sa mga sundalo, ug
ang kapitan, ug ang mga opisyal sa mga Judio, midakop kang
Jesus ug gigapos siya. **13** Gidala nila siya pag-una ngadto
kang Annas, kay siya ang ugangang lalaki ni Caifas, nga mao
ang labaw nga pari nianang tuiga. **14** Karon si Caifas mao ang
usa nga mihatag ug tambag sa mga Judio nga mas maayo
nga ang usa ka tawo mamatay alang sa katawhan. **15** Si
Simon Pedro misunod kang Jesus, ug ang usa pa ka disipulo.
Karon kana nga disipulo nailhan sa labaw nga pari, ug misulod
siya uban kang Jesus ngadto sa hawanan sa labaw nga pari;
16 apan si Pedro nagtindog sa gawas sa pultahan. Busa ang
laing usa ka disipulo, nga nailhan sa labaw nga pari, migawas
ug nakig-istorya sa babaeng tigbantay sa pultahan ug iyang
gidala si Pedro pasulod. **17** Unya ang babaeng sulugoon,
ang tigbantay sa pultahan, miingon kang Pedro, "Dili ba ikaw
usab usa sa mga disipulo niining tawhana?" Siya miingon, "Dili
ako." **18** Karon ang mga sulugoon ug mga opisyal nagtintog
didto, ug naghaling sila ug kalayo nga uling, kay tugnaw, ug
nagpainit sila sa ilang kaugalingon. Si Pedro uban usab kanila,
nagtindog didto ug nagpainit sa iyang kaugalingon. **19** Unya
ang labaw nga pari nangutana kang Jesus mahitungod sa
iyang mga disipulo ug sa iyang pagpanudlo. **20** Si Jesus
mitubag ngadto kaniya, "Dayag akong misulti sa kalibotan.
Kanunay ako nagatudlo sa mga sinagoga ug sa templo diin
ang tanan nga mga Judio magtigom. Wala akoy giingon sa
tago. **21** Nganong nangutana ka kanako? Pangutan-a kadtong
mga nakadungog kanako mahitungod kung unsa ang akong
giingon. Pangitaa kining mga tawhana nga nasayod kung unsa
ang akong giingon." **22** Sa dihang miingon si Jesus niini, usa
sa mga opisyal nga nagtindog didto misumbag kang Jesus ug
miingon, "Ingon niana ka ba motubag sa labaw nga pari?"
23 Si Jesus mitubag kaniya, "Kung nagsulti ako nga sayop,
pamatud-i nga sayop, apan kung sakto, nganong imo akong
gipasakitan?" **24** Unya si Annas nagdala kaniya nga ginapos
ngadto kang Caifas nga labaw nga pari. **25** Karon si Simon
Pedro nagtindog ug nagpainit sa iyang kaugalingon. Unya ang
mga tawo miingon kaniya, "Dili ba ikaw usab usa sa iyang
mga disipulo?" Milimod siya ug miingon, "Dili ako." **26** Usa sa
mga sulugoon sa labaw nga pari, nga paryente sa tawo nga
ang dalunggan giputol ni Pedro, miingon, "Dili ba nakit-an ko
ikaw sa tanaman uban niya?" **27** Unya si Pedro milimod pag-
usab, ug dihadiha dayon ang manok mituktugaok. **28** Unya
gidala nila si Jesus gikan kang Caifas ngadto sa palasyo sa
gobernador. Kini sayo sa kabuntagon, ug wala sila misulod sa
palasyo sa gobernador aron nga dili sila mahugawan apan
makakaon sa Pagsaylo. **29** Busa si Pilato migawas ngadto
kanila ug miingon, "Unsay pasangil nga inyong gidala batok
niining tawhana?" **30** Sila mitubag ug miingon kaniya, "Kung
kining tawhana wala nagbuhat ug daotan, dili namo siya ihatag
kanimo." **31** Busa si Pilato miingon kanila, "Dad-a ninyo siya
ug hukmi siya sumala sa inyong balaod." Ang mga Judio
miingon kaniya, "Dili kini subay sa balaod alang kanato ang
pagpatay sa usa ka tawo." **32** Sila miingon niini aron ang
pulong ni Jesus matuman nga iyang gisulti aron sa pagpaila
kung sa unsa nga matang sa kamatayon siya mamatay. **33**
Unya si Pilato misulod pag-usab sa palasyo sa gobernador ug
gitawag si Jesus ug miingon siya kaniya, "Ikaw ba ang Hari
sa mga Judio?" **34** Si Jesus mitubag, "Nagsulti ka ba gikan
sa imong kaugalingon, o gisultihan ka sa uban mahitungod
kanako?" **35** Si Pilato mitubag, "Dili ako Judio, ako ba?"
Ang imong kaugalingong katawhan ug ang pangulong pari
naghatag kanimo nganhi kanako. Unsa ang imong gibuhat?"
36 Si Jesus mitubag, "Ang akong gingharian dili dinhi niini
nga kalibotan. Kung ang akong gingharian kabahin niining
kalibotana, makig-away ang akong mga sulugoon aron dili ako
ihatag ngadto sa mga Judio. Apan karon ang akong gingharian
dili gikan dinhi." **37** Unya si Pilato miingon kaniya, "Unya,
ikaw usa ka hari?" Si Jesus mitubag, "Ikaw nag-ingon nga
ako usa ka hari. Alang niining katuyoan natawo ako, ug alang
niining katuyoan mianhi ako sa kalibotan aron sa pagsaksi sa
kamatuoran. Ang matag-usa nga nahisakop sa kamatuoran
maminaw sa akong tingog." **38** Si Pilato miingon kaniya, "Unsa
ang kamatuoran?" Sa dihang siya miingon niini, siya migawas
pag-usab sa mga Judio ug miingon kanila, "Wala akoy nakita

nga sala niining tawhana. **39** Apan aduna kamoy nabatasan
nga ako magpagawas ug usa ka tawo ngadto kaninyo sa
Pagsaylo. Busa buot ba ninyo nga buhian nako ang Hari sa
mga Judio alang kaninyo?" **40** Unya misinggit sila pag-usab ug
miingon, "Dili kining tawhana, apan si Barabbas." Si Barabbas
usa ka kawatan.

19 Unya gipakuha ni Pilato si Jesus ug gipalatos siya. **2**
Ang mga sundalo naghimo ug korona nga tunokon.
Gibutang nila kini sa ulo ni Jesus ug gisul-oban siya ug
dagtom-pula nga bisti. **3** Miadto sila kaniya ug miingon,
"Dayega, ang Hari sa mga Judio!" ug gikulata nila siya. **4** Ug
unya migawas pag-usab si Pilato ug miingon kanila, "Tan-awa,
gidala naku siya sa gawas alang kaninyo aron nga masayran
ninyo nga wala akoy nakita nga sala diha kaniya. **5** Busa
migawas si Jesus, nagsuot siya ug korona nga tunokon ug
dagtom-pula nga bisti. Unya miingon si Pilato kanila, "Tan-
awa kining tawhana!" **6** Busa sa dihang ang mga pangulong
pari ug mga opisyal nakakita kang Jesus, naninggit sila ug
miingon, "Ilansang siya! ilansang siya!" Miingon si Pilato kanila,
"Dad- siya ninyo ug kamoy maglansang kaniya, tungod kay
wala akoy nakaplagan nga sayop diha kaniya." **7** Ang mga
Judio mitubag kaniya, "Kami adunay balaod, ug sumala sa
balaod kinahanglan siyang patyon tungod kay giangkon niya
nga siya ang Anak sa Dios." **8** Sa pagkadungog ni Pilato
niining pulonga, misamot ang iyang kahadlok, **9** ug misulod
siya pag-usab sa palasyo sa gobernador ug miingon kang
Jesus, "Taga diin ka man gikan?" Apan si Jesus wala mitubag
kaniya. **10** Unya miingon si Pilato kaniya, "Dili ka ba makigsulti
kanako? Wala ka ba masayod nga ako adunay gahom sa
pagpalingkawas kanimo ug gahom sa pagpalansang kanimo?"
11 Mitubag si Jesus kaniya, "Wala kay bisan unsang gahom
nganhi kanako gawas kung unsa ang gihatag kanimo gikan sa
kahitas-an. Busa, siya nga nagtugyan kanako diha kanimo ang
adunay dakong sala." **12** Tungod niini nga tubag, buhian unta
siya ni Pilato, apan ang mga Judio naninggit nga nag-ingon,
"Kung buhian mo kining tawhana, dili ka higala ni Cesar: Ang
tanan nga maghimo sa iyang kaugalingon isip nga hari kay
batok kang Cesar." **13** Sa pagkadungog ni Pilato niini nga mga
pulong, gidala niya si Jesus sa gawas ug milingkod siya sa
hukmananan sa dapit nga gitawag ug "Ang daplin sa dalan,"
apan sa Hebreo, "Gabbatha." **14** Karon mao kadto ang adlaw
sa pagpangandam alang sa Pagsaylo, sa ika-unom nga oras.
Miingon si Pilato sa mga Judio, "Tan-awa, ania ang inyong
hari!" **15** Naninggit sila, "Ipalayo siya! ipalayo siya; ilansang
siya!" Miingon si Pilato ngadto kanila, "Kinahanglan ba nga
ilansang nako ang inyong hari?" Ang mga pangulong pari
mitubag, "Kami walay laing hari gawas kang Cesar." **16** Unya
gihatag ni Pilato si Jesus ngadto kanila aron ilansang. **17**
Unya gikuha nila si Jesus, ug migawas siya, nga nagpas-an sa
krus alang sa iyang kaugalingon, ngadto sa dapit nga gitawag
"Ang Dapit sa Kalabira," nga sa Hebreo gitawag nga "Golgota."
18 Gilansang nila si Jesus didto, ug uban kaniya ang duha ka
laing tawo, usa sa matag kilid, uban kang Jesus nga anaa
sa tunga. **19** Nagsulat usab si Pilato ug usa ka ilhanan ug
gibutang kini sa krus. Didto adunay nakasulat: SI JESUS NGA
TAGA-NAZARET, ANG HARI SA MGA JUDIO. **20** Daghang
mga Judio ang nakabasa sa maong ilhanan tungod kay ang
dapit kung asa gilansang si Jesus duol sa siyudad. Ang ilhanan
gisulat sa Hebreo, sa Latin, ug sa Griyego. **21** Unya ang
mga pangulong pari sa mga Judio miingon kang Pilato, "Ayaw
isulat, 'Ang Hari sa mga Judio,' apan hinuon, 'Kining usa
nga nag-ingon, "Ako ang Hari sa mga Judio."'" **22** Si Pilato
mitubag, "Kung unsa ang akong gisulat ako nang gisulat." **23**
Human gilansang sa mga sundalo si Jesus, gikuha nila ang
iyang bisti ug gitunga sa upat ka bahin; usa ka bahin alang sa
kada sundalo, ug ang kupo. Karon ang kupo walay tinahian,
hinabi gikan sa taas **24** Unya nag-ingnanay sila sa matag-
usa, "Dili nato kini gision, apan hinuon magripa kita alang niini
aron makahukom kung si kinsa ang makapanag-iya niini."
Kini nahitabo aron nga ang kasulatan matuman nga miingon,
"Ilang gibahinbahin ang akong bisti sa ilang kaugalingon; nag-
ripa sila sa akong sinina." **25** Gibuhat sa mga sundalo kining
mga butanga. Ang inahan ni Jesus, ang igsoong babaye sa
iyang inahan, si Maria nga asawa ni Cleopas, ug si Maria
Magdalena. Kini nga mga babaye nagtindog duol sa krus ni
Jesus. **26** Sa dihang nakita ni Jesus ang iyang inahan ug
ang disipulo nga iyang gihigugma nga nagtindog sa duol,
miingon siya sa iyang inahan, "Babaye, tan-awa, ang imong
anak!" **27** Unya miingon siya sa disipulo, "Tan-awa, ang imong
inahan!" Gikan nianang orasa gidala siya sa disipulo sa iyang
kaugalingong panimalay. **28** Pagkahuman niini ni Jesus,
tungod kay nasayod siya nga ang tanang butang nahingpit na,
aron mahingpit ang kasulatan, miingon, "Giuhaw ako." **29** Ang
usa ka sudlanan nga puno sa aslom nga bino gibutang didto,
busa nagbutang sila sa espongha nga puno sa aslom nga bino
ngadto sa usa ka sungkod nga hisopo ug gipataas kini ngadto
sa iyang baba. **30** Sa dihang nainom na ni Jesus ang aslom
nga bino, siya miingon, "Natapos na." Giduko niya ang iyang
ulo ug gitugyan ang iyang espiritu. **31** Unya ang mga Judio,
tungod kay kini adlaw sa pagpangandam, ug aron nga ang
mga lawas dili magpabilin sa krus sa adlaw nga Igpapahulay
(kay ang adlaw nga Igpapahulay usa ka mahinungdanon nga
adlaw), gihangyo si Pilato nga balion ang ilang mga tiil ug
kuhaon sila. **32** Unya ang mga sundalo miabot ug gibali
nila ang mga tiil sa unang tawo ug sa ikaduhang tawo nga
gilansang uban kang Jesus. **33** Sa pag-abot nila kang Jesus,
nakita nila nga siya patay na, busa wala na nila balia ang iyang
mga tiil. **34** Bisan pa niana, ang usa ka sundalo miduslak
sa iyang kilid gamit ang bangkaw, ug dihadiha migawas ang
dugo ug tubig. **35** Ang usa nga nakakita niini mipamatuod, ug
ang iyang pagpamatuod tinuod. Nasayod siya nga ang iyang
gisulti tinuod aron nga kamo usab motuo. **36** Kay kini nga mga
butang nahitabo aron matuman ang kasulatan, "Walay usa sa
iyang mga bukog ang mabali." **37** Usab, ang laing kasulatan
miingon, "Sila magatan-aw kaniya nga ilang giduslak." **38**
Human niining mga panghitabo si Jose nga taga-Arimatea,
sanglit usa siya ka disipulo ni Jesus (apan sa tago tungod
sa kahadlok sa mga Judio) naghangyo kang Pilato nga kung
mahimo iyang kuhaon ang lawas ni Jesus. Gitugotan siya ni
Pilato. Busa miadto si Jose ug gikuha ang iyang lawas. **39**
Miadto usab si Nicodemus, siya nga kaniadto miadto kang
Jesus sa pagkagabii. Gidala niya ang sinagol nga mira ug
mga aloe, nga mikabat ug usa ka gatos ka litras ang kabug-
aton. **40** Busa gikuha nila ang lawas ni Jesus ug giputos
kini sa lino nga panapton uban sa mga pahumot, ingon nga
nabatasan sa mga Judio sa paglubong sa mga lawas. **41**
Karon sa dapit nga siya gilansang didto adunay tanaman; ug
sa maong tanaman adunay bag-o nga lubnganan nga wala
pay tawo nga gilubong. **42** Tungod kay mao kadto ang adlaw
sa pagpangandam alang sa mga Judio ug tungod kay ang
lubnganan duol lang, gilubong nila si Jesus didto.

20 Karon sa sayo sa unang adlaw sa semana, samtang
ngitngit pa kini, miabot si Maria Magdalena didto sa
lubnganan ug nakita niya ang bato nga naligid na gikan sa

lubnganan. **2** Busa midagan siya ug miadto kang Simon
Pedro ug sa laing disipulo nga hinigugma ni Jesus, ug miingon
siya kanila, “Gikuha nila ang Ginoo gikan sa lubnganan ug
wala ako masayod kung diin nila siya gibutang.” **3** Unya
migawas si Pedro ug ang lain pang disipulo, ug miadto sila
didto sa lubnganan. **4** Nagdungan sila ug panagan, ug ang
laing disipulo midali pagdagan una kang Pedro ug nauna pag-
abot didto sa lubnganan. **5** Ug sa iyang pagduko nakita niya
ang mga panapton nga lino nga nahimutang didto, apan wala
siya misulod. **6** Unya miabot si Simon Pedro sunod kaniya
ug misulod sa lubnganan. Nakita niya ang panapton nga
lino nga nahimutang didto, **7** ug ang panapton nga lino nga
giputos sa iyang ulo. Wala kini nabutang tapad sa panapton
kondili nalain kini nga gipilo sa usa ka dapit. **8** Unya ang laing
disipulo, ang nauna nga miabot sa lubnganan, misulod usab,
ug nakita niya ug mituo. **9** Kay hangtod nianang taknaa wala
gihapon nila nasabti ang kasulatan nga mabanhaw gayod siya
gikan sa mga patay. **10** Busa ang mga disipulo namauli sa
ilang puluy-anan. **11** Apan mihilak si Maria nga nagtindog sa
gawas sa lubnganan. Sa iyang paghilak, miduko siya aron
sa pagtan-aw sa lubnganan. **12** Nakita niya nga naglingkod
ang duha ka anghel nga nakaputi, ang usa anaa sa ulohan,
ug ang usa atua sa tiilan diin gipahimutang ang lawas ni
Jesus. **13** Miingon sila kaniya, “Babaye, nganong naghilak
ka man?” Miingon siya kanila, “Tungod kay gikuha nila ang
akong Ginoo, ug wala ako masayod diin nila siya gibutang.”
14 Sa pagsulti niya niini, milingi siya ug nakita nga nagbarog si
Jesus didto, apan wala siya makaila nga si Jesus kadto. **15**
Miingon si Jesus kaniya, “Babaye, nganong naghilak ka man?
Kinsa man ang imong gipangita?” Naghunahuna siya nga
siya mao ang magbalantay sa tanaman, busa miingon siya
kaniya, “Sir, kung gikuha mo man siya, sultihi ako kung diin
mo siya gibutang, ug kuhaon ko siya.” **16** Si Jesus miingon
kaniya, “Maria.” Milingi siya, ug miingon kaniya sa pinulongang
Aramaico, “Rabboni,” (nga nagkahulogan: “Magtutudlo.”) **17** Si
Jesus miingon kaniya, “Ayaw ako ug hikapa, kay wala pa ako
makaadto sa akong Amahan, apan adtoa ang akong mga
kaigsoonan ug sultihi sila nga moadto ako didto sa akong
Amahan ug inyong Amahan, ug sa akong Dios ug inyong Dios.”
18 Miabot si Maria Magdalena ug gisuginlan ang mga disipulo,
“Nakita ko ang Ginoo,” ug mao kining mga butanga ang iyang
gisulti kaniya. **19** Sa pagkagabii nianang adlawa, ang unang
adlaw sa semana, ug sirado ang mga pultahan sa dapit kung
diin nagpuyo ang mga disipulo tungod sa kahadlok sa mga
Judio, miabot si Jesus ug mibarog taliwala kanila ug nagsulti
kanila, “Ang kalinaw maanaa kaninyo.” **20** Sa pagsulti niya
niini, gipakita niya kanila ang iyang mga kamot ug ang iyang
kilid. Unya sa pagkakita sa mga disipulo sa Ginoo, nangalipay
sila. **21** Unya si Jesus miingon kanila pag-usab, “Ang kalinaw
maanaa kaninyo. Ingon nga gipadala ako sa Amahan, busa
ipadala ko usab kamo.” **22** Sa pagsulti ni Jesus niini, gihuypan
niya sila ug miingon kanila, “Dawata ang Balaang Espiritu. **23**
Si bisan kinsang mga sala nga inyong pasayloon, pasayloon
kini alang kanila; si bisan kinsang mga sala nga inyong huptan,
pagahuptan usab sila. **24** Si Tomas nga usa sa napulog duha,
nga gitawag ug Didymus, wala makauban kanila sa pag-abot
ni Jesus. **25** Pagkataodtaod ang ubang mga disipulo misugilon
kaniya, “Nakita namo ang Ginoo.” Miingon siya kanila, “Gawas
kung makita ko ang inagian sa mga lansang sa iyang mga
kamot, ug mabutang ko ang akong tudlo sa inagian sa mga
lansang, ug mabutang ang akong kamot diha sa iyang kilid,
dili gayod ako motuo.” **26** Pagkahuman sa ikawalo ka adlaw
ang iyang mga disipulo anaa na usab sa sulod, ug nahiuban
na si Tomas kanila. Miabot si Jesus samtang sirado ang mga
pultahan, ug mibarog taliwala kanila, ug miingon, “Ang kalinaw
maanaa kaninyo.” **27** Unya giingnan niya si Tomas, “Ipaduol
dinhi ang imong tudlo, ug tan-awa ang akong mga kamot,
ipaduol dinhi ang imong kamot, ug ibutang sa akong kilid,
ayaw pagduhaduha, kondili pagmatinuohon.” **28** Mitubag si
Tomas ug miingon kaniya, “Akong Ginoo ug akong Dios.”
29 Si Jesus miingon kaniya, “Tungod kay nakita mo na ako,
mituo na ikaw. Bulahan kadtong wala makakita, apan mituo.”
30 Sa kasamtangan nagbuhat pa si Jesus ug daghan pang
mga katingalahan diha sa atubangan sa mga disipulo, mga
katingalahan nga wala gayod nahisulat niini nga kasulatan,
31 apan gisulat kini aron motuo kamo nga si Jesus mao ang
Cristo, ang Anak sa Dios, ug nga sa pagtuo, makabaton kamo
ug kinabuhi diha sa iyang ngalan.

21 Human niining mga butanga gipakita na usab ni Jesus
ang iyang kaugalingon ngadto sa mga disipulo didto
sa Dagat sa Tiberias. Gipakita niya ang iyang kaugalingon
sa ingon niini nga paagi: **2** Nagkauban si Simon Pedro ug
Tomas nga gitawag ug Didymus, Nataniel nga gikan sa Cana
sa Galilea, ang mga anak nga lalaki ni Zebedeo, ug ang laing
duha ka disipulo ni Jesus. **3** Miingon si Simon Pedro kanila,
“Managat ako.” Miingon sila kaniya, “Kami usab mouban
kanimo.” Nanlakaw sila ug misakay sa usa ka sakayan, apan
wala gayod silay nakuha tibuok gabii. **4** Karon, sa dihang
nagakabuntag na, si Jesus mibarog sa baybayon, apan ang
mga disipulo wala makaila nga si Jesus diay kadto. **5** Busa
miingon si Jesus kanila, “Mga batan-ong lalaki, aduna ba
kamoy makaon?” Mitubag sila kaniya, “Wala.” **6** Miingon siya
kanila, “Ihulog ang inyong pukot sa tuong bahin sa sakayan, ug
makakaplag kamo ug pipila.” Busa gilabay nila ang ilang pukot,
apan wala sila makaguyod niini tungod sa kadaghan sa isda. **7**
Unya ang hinigugmang disipulo ni Jesus miingon kang Pedro,
“Mao kana ang Ginoo.” Sa pagkadungog ni Pedro nga ang
Ginoo diay kadto, gihikot niya ang iyang panggawas nga sapot
(kay hubo man siya), ug milukso didto sa dagat. **8** Miduol ang
ubang mga disipulo sa sakayan (kay dili pa man kaayo sila
layo sa yuta, mga 200 cubico), ug gibira nila ang pukot nga
puno sa isda. **9** Sa pagkawas nila ngadto sa yuta, nakita nila
ang hinaling didto ug sinugbang isda niini, uban ang tinapay.
10 Si Jesus miingon kanila, “Dad-a ang pipila sa mga isda nga
inyong nakuha.” **11** Misaka si Simon Pedro ug gibira ang pukot
padulong sa yuta, nga puno sa dagkong isda; 153. Daghan
kaayo ang anaa, apan wala magisi ang pukot. **12** Si Jesus
miingon kanila, “Paduol ug pamahaw.” Walay mga disipulo nga
misulay sa pagpangutana kaniya, “Kinsa ka?” Nasayod sila
nga ang Ginoo kini. **13** Miduol si Jesus, mikuha sa tinapay,
ug gihatag kini kanila, ug ang isda usab. **14** Mao kini ang
ikatulong higayon nga gipakita ni Jesus ang iyang kaugalingon
ngadto sa mga disipulo human siya mabanhaw gikan sa mga
patay. **15** Pagkahuman nila ug kaon sa pamahaw, si Jesus
miingon kang Simon Pedro, “Simon anak ni Juan, gihigugma
mo ba ako labaw pa sa tanan?” Miingon si Pedro kaniya,
“Oo Ginoo, nasayod ka nga gihigugma ko ikaw.” Si Jesus
miingon ngadto kaniya, “Pakan-a ang akong mga karnero.” **16**
Misulti siya pag-usab sa ikaduhang higayon, “Simon anak
ni Juan, gihigugma mo ba ako? Si Pedro miingon kaniya,
“Oo Ginoo, nasayod ka nga gihigugma ko ikaw.” Si Jesus
miingon kaniya, “Atimana ang akong karnero.” **17** Miingon
siya pag-usab sa ikatulong higayon, “Simon anak ni Juan,
gihigugma mo ba ako? Naguol si Pedro tungod kay si Jesus

nangutana man kaniya sa makatulong higayon, “Gihigugma
mo ba ako?” Miingon siya kaniya, Ginoo, nasayod ka sa tanang
butang, nasayod ka nga gihigugma ko ikaw.” Si Jesus miingon
kaniya, “Pakan-a ang akong karnero. **18** Sa pagkatinuod, sa
pagkatinuod, sultihan ko ikaw, sa dihang batan-on ka pa, ikaw
ra ang mosul-ob sa imong kaugalingon ug magalakaw bisan
asa nimo gusto, apan inigkatigulang na nimo, pagatuy-oron mo
na ang imong mga kamot, ug ang laing tawo na ang mosul-ob
sa imong bisti ug ang magadala kanimo sa dapit nga dili mo
gusto adtoan.” **19** Karon gisulti kini ni Jesus aron sa pagpakita
sa matang sa kamatayon nga si Pedro makapasidungog sa
Dios. Human niya kini masulti, miingon siya kang Pedro,
“Sunod kanako”. **20** Milingi si Pedro ug nakita ang disipulo
kansang hinigugma ni Jesus nga nagasunod kanila; ang usa
nga nagpauraray sa dughan ni Jesus didto sa panihapon ug
miingon, “Ginoo, kinsa ba ang magaluib kanimo?” **21** Nakita
siya ni Pedro ug unya miingon kang Jesus, “Ginoo, unsa ba
ang pagabuhaton niining tawhana?” **22** Si Jesus miingon
kaniya, “Kung pagbuot nako nga siya magpabilin hangtod
sa akong pagbalik, unsa may labot mo? Sunod kanako.” **23**
Busa kining pamahayag mikaylap taliwala sa mga kaigsoonan,
nga dili gayod mamatay ang maong disipulo. Apan si Jesus
wala mosulti kang Pedro nga ang laing disipulo dili mamatay,
kondili, “Kung pagbuot kong magpabilin siya hangtod sa akong
pagbalik, unsa may labot mo?” **24** Mao kini ang disipulo
nga nagpamatuod mahitungod niining mga butanga, ug ang
nagsulat niining mga butanga, ug nasayran nato nga tinuod
ang iyang pagpamatuod. **25** Aduna usab daghan pang mga
butang nga nabuhat ni Jesus. Kung isulat pa sa tagsa-tagsa,
akong pangagpas nga bisan ang kalibotan mismo dili igo nga
kasudlan sa basahon nga kinahanglan sulaton.

Mga Buhat

1 Ang nahauna kong sinulat nga basahon, O Teofilos,
nagsugilon sa tanan nga gisugdan ni Jesus sa pagbuhat
ug pagpanudlo, **2** hangtod sa adlaw nga gidawat siya sa
kahitas-an. Human niya sa paghatag ug sugo pinaagi sa
Balaang Espiritu sa iyang pinili nga mga apostoles, **3** nga
human sa iyang pag-antos mipakita siya kanila. Kay sulod sa
40 ka-adlaw kanunay siyang nagpakita kanila, nga nagsulti
sa mga butang mahitungod sa gingharian sa Dios. **4** Sa
dihang nakigtigom siya uban kanila gisugo niya sila nga dili
mobiya sa Jerusalem kondili hulaton ang saad sa Amahan,
nga mahitungod niini, miingon siya, "Nadungog ninyo gikan
kanako **5** nga si Juan sa pagkatinuod nagbawtismo sa tubig
apan kamo pagabawtismohan diha sa Balaang Espiritu sa
pipila ka mga adlaw." **6** Sa nagkatigom na sila gipangutana nila
siya, "Ginoo, mao na ba kini ang panahon nga ipasig-uli mo na
ang gingharian ngadto sa Israel?" **7** Miingon siya kanila, "Gidili
kaninyo ang pagkasayod sa takna o sa mga panahon nga
gitagal sa Amahan pinaagi sa iyang kaugalingong pagbulot-
an. **8** Apan magadawat kamo sa gahom, sa dihang ang
Balaang Espiritu mokunsad kaninyo, ug kamo magasaksi
kanako sa Jerusalem ug sa tibuok Judea ug Samaria, ug
sa kinatumyan sa yuta." **9** Sa pagsulti ni Ginoong Jesus
niining mga butanga, samtang sila nagtan-aw, siya gibayaw
paitaas, ug gisalipdan siya sa panganod gikan sa ilang mga
mata. **10** Samtang nagtutok sila pag-ayo sa langit sa iyang
pagkayab, sa kalit lang, adunay duha ka tawo nga nagbisti ug
puti nga nagtindog uban kanila. **11** Miingon sila, "Kamong
mga tawo sa Galilea, nganong nagtindog kamo dinhi nga
naghangad sa langit? Kining Jesus nga gibayaw sa langit
mobalik sa samang paagi sa pagkakita ninyo kaniya padulong
sa langit." **12** Unya namauli sila sa Jerusalem gikan sa Bukid
sa Olibo, nga duol sa Jerusalem, nga may laktonon nga usa
ka Adlaw'ng Igpapahulay. **13** Sa pag-abot nila, misaka sila
sa taas nga lawak, diin sila mag-abotan. Sila mao si Pedro,
Juan, Santiago, Andres, Filipe, Tomas, Bartolomeo, Mateo,
Santiago nga anak ni Alphaeus, Simon nga Zealot, ug si Judas
nga anak ni Santiago. **14** Nagkahiusa silang tanan samtang
sila makugihon nga nagpadayon diha sa mga pag-ampo.
Lakip ang mga babaye nga, si Maria nga inahan ni Jesus, ug
ang iyang igsoon nga mga lalaki. **15** Niadtong mga adlawa
mitindog si Pedro taliwala sa mga kaigsoonan, nga adunay
120 ka-tawo, ug miingon, **16** "Mga kaigsoonan, kinahanglan
nga matuman gayod ang kasulatan, nga gisulti sa Balaang
Espiritu kaniadto pinaagi sa baba ni David mahitungod kang
Judas, nga migiya sa mga nagdakop kang Jesus. **17** Kay
siya kauban man namo ug nagdawat usab sa iyang bahin
sa mga kaayohan niining pagpangalagad." **18** (Karon kining
tawhana nagpalit ug uma gikan sa kinitaan sa iyang daotang
binuhatan. Unya siya nahulog nga nag-una ang ulo, ug ang
lawas niya mibuto, ug ang tanang sulod sa iyang ginhawaan
nakay-ag. **19** Ug kini nahibaloan sa tanan nga nagpuyo
sa Jerusalem nga kadtong yutaa gitawag sa kaugalingon
nilang pinulongan nga Akeldama, nga mao, Ang yuta sa
dugo.) **20** Kay nahisulat kini sa basahon sa mga Salmo,
"Tugoti ang iyang yuta nga mahimong biniyaan, ug ayaw
tugoti nga adunay bisan kinsang tawo nga mopuyo didto. Ug
tugoti ang laing tawo nga magkuha sa iyang katungdanan sa
pagkapangulo. **21** Busa kini kinahanglan nga ang mga tawong
gikauban nato sa tanang higayon sa pagsulod ug paggula sa
Ginoong Jesus taliwala kanato, **22** gikan pa sa pagbawtismo
ni Juan hangtod sa adlaw nga siya gibayaw gikan kanato,
usa niini gikinahanglan nga nakasaksi uban kanato sa iyang
pagkabanhaw." **23** Gipaatubang nila sa unahan ang duha ka
tawo, si Jose nga gitawag ug Barsabas kinsa ginganlan usab
ug Justo, ug si Matias. **24** Nag-ampo sila ug miingon, "Ikaw,
Ginoo, nakaila sa mga kasingkasing sa tanang tawo, busa
ipadayag kung kinsa niining duha ang imong gipili **25** aron sa
pagpuli sa dapit niining pagpangalagad ug pagkaapostol sukad
sa paglapas ni Judas aron sa pag-adto sa iyang kaugalingong
dapit." **26** Ug nagripa sila kanila; ug ang ripa natunong kang
Matias ug giisip siya nga kauban na sa napulo ug usa nga
mga apostoles.

2 Sa dihang pag-abot sa adlaw sa Pentecostes silang tanan
nagtigom sa usa ka dapit. **2** Sa kalit adunay dahunog
gikan sa langit nga sama kakusog sa huros sa hangin, nga
milukop sa tibuok balay nga ilang gilingkoran. **3** Dihay mipakita
kanila nga daw dila nga kalayo nga miapod-apod kanila, ug
milingkod sa matag usa kanila. **4** Silang tanan napuno sa
Balaan nga Espiritu ug nagsugod sila ug sulti sa nagkalain-
laing pinulongan, sumala sa gihatag sa Espiritu kanila. **5**
Unya adunay mga Judio nga nagpuyo sa Jerusalem, mga
diosnon nga tawo, nga gikan sa nagkalain-laing nasod ilalom
sa langit. **6** Sa dihang nakabati sila sa saba kaayo, ang tanang
tawo miduol ug naglibog tungod kay ang matag usa kanila
misulti man sa kaugalingon nilang pinulongan. **7** Nahibulong
sila nga nag-ingon, "Dili ba taga Galilea man kining mga
tawhana nga misulti sa atong pinulongan? **8** Ngano nga ato
man silang madungog, matag usa sa atong kaugalingong
pinulongan nga atong nadak-an? **9** Anaay taga Partia ug taga
Media ug taga Elam ug kadtong mipuyo sa Mesopotamia,
sa Judea ug Capadocia, sa Ponto ug Asia, **10** taga Frigia
ug taga Pamfilia, sa Ehipto ug uban pang dapit sa Libya
sa Cirene, ug mga bisita gikan sa Roma, **11** mga Judio
ug proseletes, Creta, ug taga Arabia, nadungog nato nga
misulti sila sa atong pinulongan mahitungod sa kahibulongang
mga buhat sa Dios." **12** Silang tanan natingala ug naglibog;
sila nag ingna-nay sa matag usa, "Unsa bay buot ipasabot
niini?" **13** Apan ang uban kanila nagbiay-biay ug nag-ingon,
"Silang tanan puno sa bag-ong bino." **14** Apan si Pedro
mitindog uban sa onse, sa kusog nga tingog, ug nag-ingon
kanila, "Katawhan sa Judia ug kamong tanan nga nagpuyo
sa Jerusalem, buot kung masayod kamo; paminaw kamo sa
akong isulti. **15** Kining mga tawhana wala nangahubog sama
sa inyong gituohan, kay kini ikatulong takna pa sa adlaw. **16**
Apan kini ang gipamulong kaniadto pinaagi kang propeta Joel:
17 'Mao na kini ang kataposan nga mga adlaw, 'Ang Dios
nag-ingon, 'Ibubo ko ang akong Espiritu sa tanang katawhan,
ang inyong mga anak nga lalaki ug babaye managna. Ug
ang mga batan-on nga lalaki makakita ug mga panan-awon.
Ug ang inyong mga tigulang nga lalaki magdamgo ug mga
damgo. **18** Ingon man usab ang akong mga sulugoon ug ang
akong mga sulugoon nga babaye nianang mga adlawa akong
ibubo ang akong Espiritu, ug sila managna. **19** Ipakita ko ang
katingalahan ibabaw sa kalangitan ug mga timaan sa kalibotan
dinhi sa ubos, dugo, kalayo, ug baga nga aso. **20** Ang adlaw
mahimong kangit-ngit ug ang bulan mahimong dugo sa dili pa
moabot ang talagsaong adlaw sa Ginoo. **21** Ang tanan nga
mosangpit sa ngalan sa Ginoo maluwas.' **22** Katawhan sa
Israel, pamati-a kining mga pulonga: Si Jesus nga Nazaretnon,
ang tawo nga gipamatuod-an sa Dios diha kaninyo pinaagi
sa dakong buhat ug katingalahan ug ilhanan nga gibuhat

sa Dios pinaagi kaniya sa inyong taliwala, kamo sa inyong
kaugalingon nahibalo na niini— **23** tungod sa gitakda nga
plano ug kahibalo sa Dios, siya gitugyan, ug kamo, pinaagi
sa kamot sa mga masinupakon sa balaod nga mga lalaki,
gilansang siya sa krus ug gipatay; **24** siya nga gibanhaw
sa Dios, ug giwala ang kasakit sa kamatayon diha kaniya,
tungod kay dili posibli nga siya magunitan sa kamatayon.
25 Kay si David misulti mahitungod kaniya, 'Ako nakakita sa
Ginoo kanunay sa akong atubangan, tungod kay siya dinhi
kanunay sa akong tuong kamot aron nga dili ako matarog. **26**
Busa ang akong kasingkasing nagmalipayon kaayo ug ang
akong dila naglipay. Unya, ang akong unod magpuyo nga
masaligon. **27** Tungod kay wala mo man isalikway ang akong
kalag ngadto sa Hades, Ug dili mo itugot nga ang Usa ka
Balaan madunot. **(Hadēs g86)** **28** Imong gipadayag kanako
ang dalan sa kinabuhi; imo akong gipuno sa kalipay uban sa
imong panagway.' **29** Mga igsoon, ako magasulti kaninyo nga
maisugon mahitungod sa patriarka nga si David: siya namatay
ug gilubong, ug ang iyang lubnganan uban kanato niining mga
adlawa. **30** Busa, siya usa ka propeta ug nasayod nga ang
Dios nagsaad ug nanumpa ngadto kaniya nga gikan sa iyang
kaliwat adunay maglingkod sa iyang trono. **31** Ug iya nang
nalantawan kini ug nagahisgot mahitungod sa pagkabanhaw
ni Cristo: wala siya gipasagdan didto sa Hades, ni ang iyang
unod makita nga madunot. **(Hadēs g86)** **32** Kining Jesus
gibanhaw siya sa Dios, Ug kitang tanan saksi. **33** Busa ingon
nga binayaw ngadto sa tuong kamot sa Dios ug nakadawat sa
saad sa Balaang Espiritu gikan sa Amahan, siya nagbubo
niini nga inyong makita ug madungog. **34** Kay si David wala
mikayab sa langit, apan nag-ingon siya, “Ang Ginoo nag-ingon
ngadto sa akong Ginoo, Lingkod sa akong tuong kamot, **35**
Hangtod nga himuon ko ang imong kaaway nga tumbanan
sa imong tiil.” **36** Busa, pasagdi ang tibuok kabanayan sa
Israel nga masayod nga ang Dios naghimo kaniya nga Ginoo
ug Cristo, kining Jesus nga gilansang ninyo sa krus.” **37** Sa
dihang sila nakadungog niini silang tanan daw gitusok ang
ilang kasingkasing, ug nag-ingon didto kang Pedro ug sa mga
apostoles, “Mga igsoon, unsa man ang among buhaton?”
38 Ug si Pedro nag-ingon ngadto kanila, “Paghinulsol kamo
ug pagpabawtismo, ang matag usa kaninyo, sa ngalan ni
Jesu-Cristo alang sa kapasayloan sa inyong mga sala, ug
makadawat kamo ug gasa sa Balaang Espiritu. **39** Kay alang
kaninyo mao ang saad ug ngadto sa inyong mga kabataan ug
alang niadtong naa sa halayo, sumala sa kadaghanon sa tawo
nga pagatawgon sa Ginoong Dios.” **40** Daghan ang mga laing
pulong nga siya nagsaksi ug nagsugyot kanila; siya miingon,
“Luwasa ang inyong kaugalingon gikan sa pagkadaotan niini
nga kaliwatan.” **41** Unya silang tanan midawat sa iyang
mensahe ug nagpabawtismo, ug nianang adlawa adunay
nadugang nga 3, 000 ka mga kalag. **42** Nagpadayon sila sa
pagtuon sa gitudlo sa mga apostoles ug sa pagpanagtigom,
sa pagpikas-pikas ug tinapay ug sa pag-ampo. **43** Giabot ug
kahadlok ang mga katawhan, ug daghang mga kahibulongan
ug ilhanan ang nabuhat pinaagi sa mga apostoles. **44** Silang
tanan nga nagtuo naghiusa ug managsama sa tanan nga mga
butang, **45** ug gibaligya nila ang ilang mga katigayonan ug
ang ilang gipanag-iyahan ug giapud-apod kini kanila, sumala
sa matag usa nga gikinahanglan. **46** Busa nagpadayon sila
sa matag adlaw sa usa ka tumong didto sa templo, ug sila
nagpikas-pikas ug tinapay didto sa ilang balay, ug nag-ambitay
sila sa ilang mga pagkaon uban sa kalipay ug sa pagpaubos
sa kasingkasing; **47** ug sila nagdayeg sa Dios ug nakabaton
ug pabor sa tanan nga mga tawo. Sa matag adlaw gidugangan
sa Ginoo ang ilang pundok sa mga tawo nga naluwas.

3 Karon si Pedro ug si Juan miadto sa templo sa oras sa
pag-ampo, ang ikasiyam nga oras. **2** Usa ka tawo nga
bakol sukad sa iyang pagkatawo, gidala sa matag adlaw
ug gibutang didto sa pultahan sa templo nga gitawag ug
Matahom, aron makapangayo siya ug limos gikan sa mga tawo
nga moadto sa templo. **3** Sa dihang nakita niya si Pedro ug si
Juan nga mosulod sa templo, nagpakilimos siya. **4** Si Pedro
ug si Juan mitutok kaniya ug miingon, “Tan-awa kami.” **5** Ang
bakol mitan-aw kanila, ug nagdahom nga makadawat siya ug
mga butang nga gikan kanila. **6** Apan si Pedro miingon, “Plata
ug bulawan walay akoa, apan kong unsa lang ang naa kanako,
maoy ihatag ko kanimo. “Pinaagi sa ngalan ni Cristo Jesus
nga taga Nazaret, lakaw.” **7** Gigunitan ni Pedro ang iyang
tuong kamot, ug gipatindog siya: ug dihadiha ang iyang tiil ug
mga lutahan nakabaton ug kusog. **8** Milukso, ug mitindog ang
tawong bakol ug nagsugod siyag lakaw; misulod siya sa templo
uban kang Pedro ug kang Juan, milakaw, naglukso-lukso, ug
nagdayeg sa Dios. **9** Ang tanang mga katawhan nakakita
kaniya nga naglakaw ug nagdayeg sa Dios. **10** Nabantayan
nila nga kadto mao ang tawo nga kanunay naglingkod didto sa
Matahom nga Ganghaan sa templo aron sa pagpakilimos; ug
napuno sila sa katingala ug kahibulong tungod sa kung unsa
ang nahitabo kaniya. **11** Samtang siya migunit kang Pedro ug
kang Juan, ang mga tawo nanagan paduol kanila sa dapit nga
ginatawag ug Portico ni Solomon, uban sa dakong kahibulong.
12 Sa dihang si Pedro nakakita niini, siya mitubag sa mga
tawo, “Kamo nga mga katawhan sa Israel, nganong natingala
man kamo? Nganong nagtutok man kamo kanamo, nagatuo
ba kamo nga kami ang nakahimo kaniya sa pagpalakaw
pinaagi sa among gahom o pagkadiosnon? **13** Ang Dios ni
Abraham, ug ni Isaac, ug ni Jacob, ang Dios sa atong mga
amahan, nga nagpasidungog sa iyang sulugoon nga si Jesus.
Nga mao ang inyong gitugyan ug gisalikway atubangan ni
Pilato, sa dihang nakahukom siya nga siya iyang buhian. **14**
Gisalikway ninyo ang Usa nga Balaan ug Matarong, ug inyong
gipangayo nga maoy buhian ang mamumuno alang kaninyo.
15 Gipatay ninyo ang Prinsipe sa kinabuhi; nga gibanhaw sa
Dios gikan sa mga patay; ug kita ang mga saksi niini. **16** Karon
ang pagtuo sa iyahang ngalan maoy nakapalig-on niining
tawhana, nga inyong nakita ug nailhan. Oo, ang iyang pagtuo
kang Jesus maoy naghatag kaniya ug hingpit nga kaayohan
diha sa inyong atubangan. **17** Karon, mga igsoon, nasayod
ako nga wala kamoy nahibal-an, ingon usab sa gibuhat sa
inyong mga pangulo. **18** Apan ang mga butang nga gisulti
sa Dios pinaagi sa baba sa mga propeta, nga kinahanglan
ang iyang Cristo moantos, iya nang natuman karon. **19** Busa,
paghinulsol, ug balik, aron ang inyong mga sala pagapapason,
ug aron moabot ang mga higayon sa paglig-on sa presensya
sa Ginoo; **20** ug ipadala niya ang Cristo nga pinili alang
kaninyo, nga si Jesus. **21** Siya nga mao ang anaa sa mga
langit kinahanglan pagadawaton ug magpabilin hangtod nga
moabot ang takna sa pagpasig-uli sa tanang mga butang,
nga sumala sa gipamulong sa Dios sa baba sa iyang mga
balaang propeta sukad sa karaang panahon. **(aiōn g165)** **22** Si
Moises nagaingon, 'Ang Ginoong Dios motuboy sa usa ka
propeta nga sama kanako gikan sa inyong mga kaigsoonan.
Magapatalinghog kamo sa tanang mga butang nga igasulti
niya nganha kaninyo.' **23** Ug mahitabo nga ang matag-usa
nga dili magapatalinghog sa maong propeta mapukan gayod

diha sa mga katawhan. **24** Oo, ang tanang mga propeta gikan
kang Samuel ug hangtod niadtong nagsunod kaniya, tanan
naghisgot, ug sila usab nagsulti niining mga adlawa. **25** Kamo
ang mga anak sa mga propeta ug sa kasabotan nga gihimo sa
Dios tali sa inyong mga katigulangan, ingon sa gisulti niya
kang Abraham, 'Pinaagi sa imong binhi ang tanang pamilya sa
kalibotan pagapanalanginan.' **26** Human gibanhaw sa Dios
ang iyang Alagad, gipadala siya una nganha kaninyo, aron
nga panalanginan kamo ug motalikod kamo diha sa inyong
pagkadaotan.

4 Samtang si Pedro ug si Juan nagsulti ngadto sa mga
tawo, ang mga pari ug ang kapitan sa templo ug ang
mga Saduseo miduol ngadto kanila. **2** Nabalaka pag-ayo sila
tungod kay si Pedro ug si Juan nagapanudlo sa mga tawo
mahitungod kang Jesus ug nagmantala sa iyang pagkabanhaw
gikan sa mga patay. **3** Sila gidakop nila ug gibilanggo hangtod
sa pagkabuntag, tungod kay gabii man niadtong tungora. **4**
Apan daghan niadtong mga katawhan nga nakadungog sa
maong mensahe nagtuo; ug ang kadaghanon nila nga mituo
miabot ug 5, 000 ka kalalakin-an. **5** Ug pag-abot sa sunod
nga adlaw, ang mga pangulo, ug mga katigulangan, ug mga
manunulat sa balaod, nagtigom didto sa Jerusalem. **6** Si
Annas nga pangulong pari atua didto, si Caiafas, si Juan, ug si
Alexander, ug ang tanan nga mga paryente sa pangulong
pari. **7** Sa dihang anaa sila Pedro ug si Juan sa ilahang
taliwala, ilang gipangutana sila, "Sa unsa nga gahom, ug sa
unsa nga ngalan, kamo nakabuhat niini?" **8** Unya si Pedro,
napuno sa Balaang Espiritu, nagsulti ngadto kanila, "Kamo
nga mga pangulo sa katawhan, ug mga katigulangan, **9** kung
kami niining adlawa inyong giimbistigar kalabot sa maayong
buhat nga nahitabo niining usa ka tawo nga masakiton—kung
sa unsang paagi kining tawhana naayo? **10** Angay kini
ninyong mahibaw-an ug sa tanang katawhan sa Israel, nga
pinaagi sa pangalan ni Cristo Jesus nga taga-Nazaret, nga
inyong gilansang, apan gibanhaw sa Dios gikan sa mga
patay—pinaagi kaniya kining tawhana nagbarog sa inyong
atubangan nga himsog. **11** Si Cristo Jesus mao ang bato
nga gisalikway sa mga magtutukod apan maoy nahimong
nag-unang patukoranan. **12** Wala nay laing tawo diin kita
makabaton ug kaluwasan: kay wala nay laing ngalan ilalom
sa langit, nga gikahatag ngadto sa mga katawhan, diin kita
maluwas." **13** Karon sa dihang nakita nila ang kaisog ni Pedro
ug ni Juan, ug ilang nahibaw-an nga sila mga yanong tawo
lamang, ug wala makaeskwela, sila nangatingala, ug ilang
nasayran nga sila Pedro ug Juan nakauban ni Jesus. **14** Ug
tungod kay nakita man nila ang tawo nga naayo nga nagbarog
uban nila, ang mga pangulo sa mga Judio wala gayoy ikasulti
batok kanila. **15** Apan human nila mando-i ang mga apostoles
sa pagbiya sa panagtigom sa konseho, nagsabotsabot dayon
sila. **16** Miingon sila, "Unsay atong buhaton alang niining
mga tawhana? Tungod kay ang kamatuoran sa nahitabong
milagro nga ilang gibuhat nahibaw-an naman sa kadaghanan
nga namuyo dinhi sa Jerusalem; kita dili makalimod niini. **17**
Apan kini dili mokaylap ngadto sa kadaghanan, pasidan-an
nato sila sa dili na pagsugilon niini nga pangalan ngadto kang
bisan kinsa." **18** Gipatawag nila pag-usab si Pedro ug si Juan
ug gimandoan nila sa dili na pagpanugilon ni pagpanudlo sa
ngalan ni Jesus. **19** Apan si Pedro ug si Juan mitubag ug nag-
ingon kanila, "Kung husto sa mata sa Dios ang pagtuman
kaninyo o kaniya, kamo ang maghukom. **20** Tungod kay dili
kami makatabang sa pagsulti kabahin sa mga butang nga
among nakita ug nadungog." **21** Human nila gipasidan-an si
Pedro ug si Juan, ila silang gipalakaw. Wala silay nakaplagan
nga ikapasangil aron silotan sila, tungod kay ang tanang
katawhan nagadayeg man sa Dios tungod sa nahitabo. **22**
Ang tawo nga nakasinati sa milagro sa kaayohan nagaedad
na ug kapin sa 40 ka tuig. **23** Human sila gibuhian, si Pedro
ug si Juan namalik didto sa ilang mga katawhan ug gisulti
nila ang tanan nga giingon kanila sa mga pangulong pari
ug sa mga katigulangan. **24** Sa dihang nadungog nila kini,
gipatugbaw nila ang ilang mga tingog ngadto sa Dios ug
nag-ingon, "Ginoo, ikaw ang nagbuhat sa kalangitan ug sa
kalibotan ug sa dagat, ug ang tanan nga anaa niini, **25** ikaw
nga pinaagi sa Balaang Espiritu, ug pinaagi sa baba sa among
amahan nga si David nga imong alagad, nagaingon, 'Nganong
nangasuko man ang mga Gentil nga kanasoran, ug ang mga
katawhan nagahunahuna ug mga walay kapuslanan nga mga
butang? **26** Ang mga hari sa kalibotan nagkahiusa, ug ang
mga nangulo niini nagkatigom batok sa Ginoo, ug batok sa
iyang Usa nga Dinihogan.' **27** Sa pagkatinuod, si Herodes ug
si Poncio Pilato, uban sa mga Gentil ug sa mga katawhan sa
Israel, nagtigom niini nga siyudad batok sa imong balaan nga
sulugoon nga si Jesus, nga mao ang imong gidihogan. **28**
Nagtigom sila aron buhaton ang tanan nga sa imong kamot ug
sa imong pagbuot mahitabo. **29** Ug karon Ginoo, tan-awa ang
ilang mga pagpanghulga sa imong mga alagad aron mosulti sa
imong pulong uban sa tanang kaisog. **30** Aron samtang ituy-
od nimo ang imong mga kamot sa pag-ayo, ang mga ilhanan
ug mga kahibulongan magakahitabo unta pinaagi sa ngalan sa
imong balaan nga Alagad nga si Jesus." **31** Pagkahuman sa
ilang mga pag-ampo, ang dapit nga ilang gitigoman nauyog,
ug silang tanan napuno sa Balaang Espiritu, ug nagsulti sila
sa pulong sa Dios uban sa kaisog. **32** Ang dakong ihap
sa mga magtutuo nagkahiusa sa ilang kasingkasing ug sa
ilang kalag: ug walay bisan usa kanila nga nagaingon nga
ang mga butang nga iyang gipanag-iya iyaha lamang; kung
dili, ilang gihiusahan ang tanan. **33** Uban sa dakong gahom
ang mga apostoles nagapadayon sa ilang pagsangyaw sa
ilang pagpamatuod mahitungod sa pagkabanhaw sa Ginoong
Jesus, ug ang dakong grasya naa uban kanilang tanan. **34**
Walay usa ka tawo nganha kanila nga nakulangan sa mga
butang, tungod kay ang tanan nga dunay gipanag-iya nga
titulo sa yuta o mga balay nagbaligya man niini ug ang halin
sa mga butang nga ilang gibaligya **35** ug gidala ngadto sa
tiilan sa mga apostoles. Ug ilaha kining giapod-apod ngadto
sa matag magtutuo, sumala sa ilahang panginahanglan. **36** Si
Jose, nga usa ka Levita, usa ka tawo gikan sa Cyprus, nga
gihatagan ug ngalan nga Barnabas sa mga apostoles. (nga
nagpasabot, Anak sa pagdasig). **37** Aduna siyay uma, ug
iya kining gibaligya ug ang halin niini nga salapi gidala niya
ngadto sa tiilan sa mga apostoles.

5 Karon adunay usa ka tawo nga ginganlan ug Ananias,
kauban ang iyang asawa nga si Safira, nga nagbaligya
sa ilang katigayonan, **2** ug iyang gitagoan ang ubang halin
nga salapi (ang iyang asawa nasayod niini), ug gidala ang
laing bahin ug gibutang kini diha sa tiilan sa mga apostoles. **3**
Apan si Pedro miingon, "Ananias, nganong gitugotan man
nimo si Satanas nga gilukop ang imong kasingkasing sa
pagpamakak sa Balaang Espiritu ug sa pagkuha sa laing
bahin sa halin sa yuta? **4** Samtang kini wala pa mahalin,
wala ba kini magpabilin sa imong pagpanag-iya? Ug human
kini mahalin, wala ka na bay katungod niini? Giunsa nimo
paghunahuna kining butanga sa imong kasingkasing? Ikaw
wala namakak sa tawo, apan sa Dios. **5** Sa pagkadungog

niining mga pulonga, si Ananias natumba ug namatay siya. Ug
dakong kahadlok ang miabot niadtong tanan nga nakadungog
niini. **6** Ang mga batan-ong lalaki miadto sa atubangan ug
giputos siya, ug ilang gidala siya sa gawas ug gilubong. **7**
Human ang tulo ka oras, ang iyang asawa misulod, walay
kasayoran unsa ang nahitabo. **8** Si Pedro miingon kaniya,
"Sultihi ako kung imo ba gayod gibaligya ang yuta sa dakong
kantidad." Siya mitubag, "Oo, sa dakong kantidad." **9** Unya
si Pedro miingon kaniya, "Giunsa kini nga kamo nagkauyon
sa pagsulay sa Espiritu sa Ginoo? Tan-awa, ang mga tiil
niadtong mga tawo nga naglubong sa imong bana ania sa
pultahan, ug ila kang dayongan pagawas." **10** Siya sa kalit
dayon natumba sa iyang tiilan, ug namatay siya, ug ang mga
batan-ong lalaki misulod ug nakita siya nga namatay na; ila
siyang gidayongan pagawas ug siya gilubong tapad sa iyang
bana. **11** Miabot ang tumang kahadlok sa tibuok simbahan, ug
sa tanan nga nakadungog niining mga butanga. **12** Daghang
mga timailhan ug mga kahibulongan ang nahitabo taliwala sa
mga tawo pinaagi sa mga kamot sa mga apostoles. Silang
tanan nagkahiusa sa portico ni Solomon. **13** Apan walay
bisan kinsa nga adunay kaisog sa pag-apil kanila; apan, ang
mga tawo adunay taas nga pagtamod kanila. **14** Sa gihapon
ang mga magtutuo nagkadugang pagkadaghan ngadto sa
Ginoo, kadaghanan sa mga lalaki ug mga babaye, **15** busa
ilang gidala ang mga masakiton didto sa mga kadalanan
ug gipahigda nila sa mga lingkoranan, aron sa paglabay
ni Pedro pinaagi sa iyang anino malandongan ang uban
kanila. **16** Aduna usab miabot nga dakong panon sa mga
tawo gikan sa mga lungsod nga nakapalibot sa Jerusalem,
nga nagdala sa masakiton ug kadtong gisudlan sa hugaw
nga espiritu, ug silang tanan nangaayo. **17** Apan ang labaw
nga pari mibarog, ug kadtong tanan nga uban kaniya (nga
pundok sa mga Saduseo); ug silang tanan napuno sa kasina,
18 ug gidakop nila ang mga apostoles, ug gibutang sila sa
pangpubliko nga bilanggoan. **19** Apan panahon sa kagabhi-on
giabrihan sa anghel sa Ginoo ang pultahan sa bilanggoan
ug gipagawas sila, ug miingon, **20** "Lakaw, barog didto sa
templo ug isulti sa mga tawo ang mahitungod niining pulong
sa Kinabuhi." **21** Sa dihang sila nakadungog niini, sila misulod
didto sa templo sa pagkabanagbanag ug nagtudlo. Apan ang
labaw nga pari miabot, ug kadtong uban kaniya, ug gipatawag
ang konseho, ug ang tanan nga mga pangulo sa mga tawo
sa Israel, unya nagpadala ug tawo sa bilanggoan aron sa
pagkuha sa mga apostoles. **22** Apan ang mga opisyal miadto
didto sa bilanggoan ug wala silay nakaplagan, ug namalik
sila ug nagsugilon, **23** "Nakita namo ang bilanggoan nga
sirado pag-ayo ug ang mga guwardiya nagbarog sa pultahan,
apan sa among pag-abli niini, wala kamiy bisan usa nga
nakaplagan sa sulod." **24** Karon sa dihang ang kapitan sa
templo ug ang pangulo sa mga pari nakadungog niining mga
pulonga, sila nalibog pag-ayo mahitungod kanila kung unsa
ang mahitabo unya. **25** Unya adunay miabot ug miingon
kanila, "Ang tawo nga inyong gibutang sa bilanggoan nagbarog
didto sa templo ug nagtudlo sa mga tawo." **26** Busa ang
kapitan mikuyog sa mga opisyal, ug gidala sila pagbalik, apan
wala sila hilabti, kay sila mahadlok nga pagabatohon sa mga
tawo. **27** Sa dihang nadala na nila sila, ila silang gipalingkod
sa atubangan sa konseho. Ang labaw nga pari gisukitsukit
sila, **28** nga nag-ingon, "Kami hugot nga nagsugo kaninyo
nga dili magtudlo niining pangalana, apan, inyong gilukop
ang Jerusalem sa inyong pagtudlo, ug naninguha nga inyo
kaming lambigiton sa kamatayon niining tawhana." **29** Apan si
Pedro ug ang mga apostoles mitubag, "Kinahanglan kami nga
motuman sa Dios hinuon kay sa tawo. **30** Ang Dios sa atong
katigulangan nagbanhaw kang Jesus, nga inyong gipatay,
pinaagi sa pagbitay sa kahoy. **31** Gibayaw siya sa Dios sa
iyang tuong kamot aron mahimong Prinsipe ug Manluluwas,
alang sa paghinulsol sa Israel, ug kapasayloan sa mga sala.
32 Kami ang mga saksi niining mga butanga, ug ang Balaang
Espiritu usab, nga gihatag sa Dios niadtong nagtuman kaniya."
33 Sa dihang nakadungog ang mga miyembro sa konseho
mahitungod niini, sila naglagot ug buot nilang patyon ang
mga apostoles. **34** Apan ang Pariseo nga ginganlan ug
Gamaliel, usa ka magtutudlo sa balaod, nga gipasidunggan
sa tanang mga tawo, mibarog ug nagsugo nga ang mga
apostoles ibutang sa gawas sa makadyot. **35** Unya miingon
siya ngadto kanila, "Mga tawo sa Israel, hatagi ug pagtagad
ang inyong gitanyag nga buhaton niining mga tawhana. **36**
Kay kaniadto nga mga kapanahonan, si Teudas mitungha nga
nag-angkon nga siya inila, ug pipila ka mga tawo, miabot ug
mga upat ka gatos, ang mikuyog kaniya. Gipatay siya, ug ang
tanan nga sumusunod niya nagkatibulaag ug nangawala. **37**
Sunod niining tawhana, si Judas nga taga Galilea nagbarog sa
adlaw sa pagpanglista ug nagdani ug mga tawo nga mokuyog
kaniya. Ug siya usab namatay, ug ang tanang sumusunod
kaniya nagkatibulaag. **38** Karon ako magsulti kaninyo, palayo
gikan niining mga tawhana ug pasagdi sila, kung kini plano
o buhat sa tawo, kini pagalaglagon. **39** Apan kung kini iya
sa Dios, kamo dili makahimo sa paglaglag kanila; inyong
mahibaloan nga kamo nakig-away batok sa Dios." Busa sila
nadani. **40** Unya ilang gitawag ang mga apostoles pasulod ug
gibulan sila ug gimandoan sila nga dili na mosulti sa ngalan ni
Jesus ug gitugotan sila nga manglakaw. **41** Ilang gibiyaan ang
konseho nga malipayon ug nag-isip nga takos sa pag-antos sa
kaulawan alang sa Ngalan. **42** Ug sa matag adlaw, sa templo
ug sa matag kabalayan, nagpadayon sila sa pagpanudlo ug
pagsangyaw nga si Jesus mao ang Cristo.

6 Karon niining mga adlawa, sa dihang ang gidaghanon sa
mga disipulo nagkadaghan, nagsugod ang reklamo sa mga
Judio sa Gresya batok sa mga Hebreohanon, tungod kay ang
ilang mga balo gikalimtan sa matag adlaw nga pag-apod-apod
sa pagkaon. **2** Ang napulo ug duha ka mga apostoles mitawag
sa pundok sa mga disipulo ngadto kanila ug miingon, "Dili kini
makatarunganon alang kanamo sa pagpaundang sa pulong sa
Dios aron sa pag-andam sa mga kan-anan. **3** Kinahanglan
magpili kamo, mga kaigsoonan, ug pito ka mga tawo taliwala
kaninyo, mga tawo nga maayo ang kadungganan, puno sa
Espiritu ug kaalam, kansang atong pilion ibabaw niini nga
gimbuhaton. **4** Kay alang kanamo, kanunay kami magpadayon
sa pag-ampo ug pagpamohat sa pulong." **5** Ang ilang mga
pamahayag nakapahimuot sa tibuok katawhan. Busa gipili
nila si Esteban, usa ka tawo nga puno sa pagtuo ug Balaang
Espiritu, ug si Filipe, Procorus, Nicanor, Timon, Parmenas, ug
Nicolaus nga usa ka proseletes nga gikan sa Antioquia. **6** Ang
mga magtutuo nagdala niining mga tawhana atubangan sa
mga apostoles, nga nag-ampo ug unya nagtapion sa ilang mga
kamot ngadto kanila. **7** Busa ang pulong sa Dios mitubo; ug
ang gidaghanon sa mga disipulo nanaghan pag-ayo didto sa
Jerusalem; ug ang dakong gidaghanon sa mga pari nahimong
nagmatinumanon sa pagtuo. **8** Karon si Esteban, nga puno sa
grasya ug gahom, nagbuhat sa daghang mga katingalahan ug
ilhanan taliwala sa katawhan. **9** Apan adunay nanagtindog
nga pipila ka mga tawo nga sakop sa sinagoga nga gitawag
ug ang sinagoga sa Libertino, sa mga taga Cirene ug mga

taga Alexandria, ug ang pipila nga gikan sa Cilicia ug Asya.
Kining mga tawhana nakiglantugi kang Esteban. **10** Apan
wala sila makadaog batok sa kaalam ug sa Espiritu nga
nag-uban kang Esteban sa iyang pagpamulong. **11** Unya
sa tago sila nagdani sa pipila ka mga tawo nga miingon,
“Nakadungog kami nga si Esteban nagsulti ug mapasipalaong
pulong batok kang Moises ug batok sa Dios.” **12** Gipagubot
nila ang katawhan, mga kadagkoan, ug ang mga manunulat
sa balaod, ug giatubang nila si Esteban, gidakop siya ug
gidala siya sa hukmanan. **13** Nagdala sila ug bakakong
mga saksi, nga miingon, “Kining tawhana wala mohunong sa
pagpamulong batok niining balaang dapit ug sa balaod. **14**
Kay nadungog namo siya nga nag-ingon nga si Jesus nga taga
Nazaret magaguba niining dapita ug mag-usab niining mga
nabatasan nga gihatag kanato ni Moises. **15** Ang matag usa
nga naglingkod didto sa hukmanan mitutok kaniya ug nakita
nga ang iyang dagway sama sa dagway sa usa ka anghel.

7 Ang labaw nga pari miingon, “Tinuod ba kining mga
butanga?” **2** Si Stefen mitubag, “Mga igsoon ug mga
amahan, pamati kamo kanako: Ang Dios nga mahimayaon
nagpakita sa atong amahan nga si Abraham kadtong atua
siya sa Mesopotamia, sa wala pa siya nagpuyo sa Haran; **3**
miingon siya kaniya, “Pagbiya sa imong yuta ug kaparyentihan,
ug lakaw ngadto sa dapit nga akong ipakita kanimo. **4** Busa
mibiya siya sa yuta sa taga-Caldaean ug nagpuyo sa Haran;
gikan didto, human mamatay ang iyang amahan, gidala siya
sa Dios niining yutaa, diin kamo nakapuyo karon. **5** Wala
siyay gihatag nga panulondon kaniya, wala, bisan igo lang
nga matindogan sa tiil. Apan siya nagsaad— bisan ug si
Abraham wala pa gayoy anak—nga iyang ihatag ang yuta
isip usa ka panag-iyahon alang kaniya ug sa iyang kaliwatan
nga mosunod kaniya. **6** Ang Dios nakigsulti kaniya sama niini
nga paagi, nga ang iyang kaliwatan mopuyo sa mubo nga
panahon sa langyaw nga yuta, ug ang mga lumulupyo didto
pagahimuon silang ulipon ug motagad kanila ug dili maayo
sulod sa 400 ka tuig. **7** 'Ug akong pagahukman ang nasod diin
sila mahimong mga ulipon,' miingon ang Dios, 'ug pagkahuman
niana sila mogawas ug mosimba kanako niining dapita.' **8** Ug
gihatag niya kang Abraham ang kasabotan sa pagtuli, busa
si Abraham nahimong amahan ni Isaac ug gituli niya siya
sa ikawalo nga adlaw; Si Isaac nahimong amahan ni Jacob,
ug si Jacob amahan sa dose ka patriarka. **9** Ang patriarka
gidumalahan sa ilang kasina batok kang Jose ug gibaligya
siya sa Ehipto, ug ang Dios miuban kaniya, **10** giluwas siya sa
tanan niyang kalisdanan, ug gihatagan siya ug pinasahi nga
pagtagad ug kaalam sa atubangan sa Paraon, nga hari sa
Ehipto. Gihimo siya sa Paraon nga gobernador sa Ehipto ug
sa tibuok niyang panimalay. **11** Unya miabot ang kagutom
ug dakong kalisdanan sa tibuok Ehipto ug Canaan: ug ang
atong mga amahan walay nakaplagan nga pagkaon. **12** Apan
sa dihang nakadungog si Jacob nga adunay trigo sa Ehipto,
gipadala niya sa unang higayon ang atong mga katigulangan.
13 Sa ikaduha nga higayon, nagpaila na sa iyang kaugalingon
si Jose sa iyang mga igsoon; ug nailhan sa Paraon ang
pamilya ni Jose. **14** Gipapauli ni Jose ang iyang mga igsoon
aron sultihan si Jacob, ang iyang amahan, nga moadto sa
Ehipto, kauban ang iyang mga paryente, 75 ka tawo tanan. **15**
Mao nga si Jacob milugsong sa Ehipto; unya siya namatay,
siya ug lakip na ang atong mga katigulangan. **16** Gidala sila sa
Shechem ug gibutang sa lubnganan nga napalit ni Abraham sa
plata nga kantidad gikan sa mga anak ni Hamor sa Shechem.
17 Samtang ang panahon sa gisaad nagkaduol na sama
sa gisaad sa Dios kang Abraham, ang mga tawo midako
ug nanaghan sa Ehipto, **18** hangtod nga adunay mitungha
nga laing hari sa Ehipto, usa ka hari nga wala makaila kang
Jose. **19** Kini nga hari gilimbongan ang atong katawhan ug
gidaogdaog ang atong mga katigulangan, gipanglabay nila
ang ilang mga gagmayng bata aron dili sila mabuhi. **20** Niana
nga panahon si Moises natawo; siya ambungan gayod kaayo
atubangan sa Dios ug giatiman sa tulo ka bulan sa puloy-anan
sa iyang amahan. **21** Sa dihang gilabay siya sa gawas, gikuha
siya sa anak nga babaye sa Paraon ug giatiman siya ingon nga
iyang anak. **22** Natudloan si Moises sa tanan nga nahibaw-an
sa mga Ehiptohanon; ug siya gamhanan sa iyang mga pulong
ug mga buhat. **23** Apan pagtungtong niya sa edad nga 40,
miabot sa iyang kasingkasing nga susihon ang kahimtang sa
iyang mga kaigsoonan, ang mga anak sa Israel. **24** Pagkakita
ni Moises nga gidaogdaog ang usa ka Israelita, gipanalipdan
niya kini ug gipanimaslan gikan sa Ehiptohanon nga maoy
nagdaogdaog pinaagi sa pagpuspus niini: **25** naghunahuna
siya nga ang iyang mga kaigsoonan makasabot nga giluwas
sila sa Dios pinaagi sa iyang kamot, apan wala sila makasabot.
26 Sa sunod nga adlaw miduol siya sa mga Israelita samtang
sila nag-away; gisulayan niya sila ug husay; miingon siya, 'Mga
sir, managsoon kamo; nganong buhatan man ninyo ug sayop
ang usag usa?' **27** Apan ang usa nga maoy nakabuhat ug
sayop sa iyang silingan gituklod siya, ug miingon, 'Kinsa ang
naghatag kanimo ug katungod nga magmando ug maghukom
kanamo? **28** Buot ba nimong patyon ako, sama sa pagpatay
nimo sa Ehiptohanon kagahapon?' **29** Nibiya si Moises palayo
human niya kini madungog; nahimo siyang langyaw sa yuta
sa Midian, diin siya nahimong amahan sa duha ka anak nga
lalaki. **30** Paglabay sa 40 ka tuig, adunay usa ka anghel
nga mipakita kaniya sa kamingawan sa Bungtod sa Sinai,
sa usa ka nagdilaab nga kalayo sa gamay nga kahoy. **31**
Pagkakita ni Moises sa kalayo, natingala siya sa iyang nakita;
sa dihang giduol niya kini ug gisusi, ang tingog sa Ginoo
miingon, **32** 'Ako ang Dios sa imong mga amahan, ang Dios ni
Abraham, ni Isaac, ug ni Jacob.' Nangurog si Moises ug wala
gayod siya nisulay ug tan-aw. **33** Ang Ginoo misulti kaniya,
'Huboa ang imong sandalyas, kay kining dapit nga imong
gibarogan balaan. **34** Nakita ko na gayod ang kalisdanan
sa akong katawhan nga atua sa Ehipto; Nadungog ko ang
ilang pag-agulo, ug mikanaog ako aron luwason sila; mao nga
duol ngari, kay ipadala ko ikaw sa Ehipto.' **35** Kining Moises
nga ilang gisalikway, sa dihang sila miingon nga, 'Kinsa ang
naghimo kanimo nga mahimong usa ka magmamando ug usa
ka maghuhukom?'—siya ang gipadala sa Dios nga mangulo
ug moluwas. Gipadala siya pinaagi sa kamot sa anghel nga
nagpakita kang Moises sa gamay nga kahoy. **36** Nangulo
kanila si Moises pagawas sa Ehipto, pagkahuman niya ug
buhat ug mga milagro ug ilhanan sa Ehipto, sa Pula nga Dagat,
ug sa kamingawan sa sulod sa 40 ka tuig. **37** Mao usab kini
ang Moises nga miingon sa katawhan sa Israel, 'Magpabarog
ang Dios ug usa ka propeta alang kaninyo gikan sa inyong
mga kaigsoonan, usa ka propeta sama kanako.' **38** Kini mao
ang tawo nga anaa sa panagtigom sa kamingawan kauban
ang mga anghel nga nakigsulti kaniya sa Bungtod sa Sinai.
Kini mao ang tawo nga kauban sa atong katigulangan; kining
tawhana ang nakadawat ug buhing mga pulong aron ipadayag
kanato. **39** Kini mao ang tawo nga wala gisunod sa atong
mga katigulangan; Ilaha siyang gituklod palayo kanila, ug
ang ilang kasingkasing nibalik ngadto sa Ehipto. **40** Nianang

panahona miingon sila kang Aaron, 'Himoi kami ug diosdios
nga mangulo kanamo. Kini nga Moises, nga maoy nangulo sa
atong kagawasan sa Ehipto, wala na kami makabalo kung
unsa ang nahitabo kaniya.' **41** Mao nga naghimo sila ug nating
baka niadtong panahona ug nagdala ug halad sa diosdios,
unya naglipay tungod sa binuhat sa ilang mga kamot. **42** Apan
ang Dios mibiya ug gitugyan sila nga moalagad sa binuhat sa
langit; ingon sa nahisulat sa libro sa mga propeta, 'Naghalad
ba kamo kanako ug gipatay nga mapintas nga mananap ug
uban pang mga halad sulod sa 40 ka tuig sa kamingawan,
panimalay sa Israel? **43** Gidawat ninyo ang tolda ni Molec ug
ang bituon sa diosdios nga si Repan, ug ang mga larawan nga
inyong gibuhat aron mosimba kanila: Ug dalhon ko kamo saylo
pa sa Babilonia.' **44** Ang atong mga katigulangan adunay tolda
sa pagpamatuod sa kamingawan, sama sa gimando sa Dios
sa dihang nakig-istorya siya kang Moises, nga kinahanglan
niyang buhaton kini sama sa iyang nakita. **45** Kini mao ang
balongbalong nga gidala sa atong katigulangan sa atong yuta
pinaagi kang Josue. Kini nahitabo sa dihang sila misulod sa
tanang gipanag-iyahan sa maong mga nasod, nga gipapahawa
sa Dios atubangan sa atong mga katigulangan. Sama kini
niini hangtod sa kapanahonan ni David, **46** nga nakakaplag
ug kaluoy sa mata sa Dios; nangayo siya ug usa ka puloy-
anan alang sa Dios ni Jacob. **47** Apan gibuhatan ni Solomon
ug balay ang Dios. **48** Ngani, ang Labing Halangdon wala
magpuyo sa mga balay nga binuhat lamang sa mga kamot;
sama sa giingon sa propeta, **49** 'Ang langit ang akong trono,
ug ang yuta ang tumbanan sa akong tiil. Unsa nga matang
sa balay ang imong matukod alang kanako? miingon ang
Ginoo: O diin man ang dapit nga ako makapahulay? **50**
Dili ba ang akong kaugalingong kamot man ang nagbuhat
niining mga butanga?' **51** Kamong mga tawo nga gahi ug
liog ug wala natuli ang kasingkasing ug dalunggan, kanunay
kamong nagdumili sa Balaang Espiritu; sama lamang ang
inyong binuhatan sa binuhatan sa inyong mga katigulangan.
52 Kinsa sa mga propeta ang wala gilutos sa inyong mga
katigulangan? Gipatay nila ang propeta nga miabot sa wala pa
niabot ang Usa ka Matarong; ug kamo nahimo na usab nga
magbubudhi ug mamumuno kaniya, **53** kamong mga tawo
nga nakadawat sa balaod nga gipatukod sa mga anghel, apan
wala ninyo kini gitipigan." **54** Karon sa dihang nakadungog
ang mga miyembro sa konseho niining mga butanga, nahiwa
ilang kasingkasing, ug mikagot sa ilang mga ngipon ngadto
kang Stefen. **55** Apan siya, nga puno sa Balaang Espiritu,
mihangad sa langit ug nakita ang himaya sa Dios; ug iyang
nakita si Jesus nga nagtindog sa tuo nga kamot sa Dios. **56**
Miingon si Stefen, "Tan-awa, nakita ko ang langit nga naabli,
ug ang Anak sa Tawo nagtindog sa tuo nga kamot sa Dios." **57**
Apan ang mga miyembro sa konseho misinggit sa makusog,
ug nanampong sa ilang mga dalunggan, unya dalidali nga
miduol kaniya; **58** gipapahawa nila siya pagawas sa siyudad
ug gibato: ug gipamutang sa mga saksi ang ilang panggawas
nga mga sinina sa tiilan sa batan-ong lalaki nga ginganlan ug
Saulo. **59** Samtang gibato nila si Stefen, nagsangpit siya sa
Dios ug miingon, "Ginoong Jesus, dawata ang akong espiritu."
60 Miluhod siya ug misangpit sa makusog nga tingog, "Ginoo,
ayaw sila pakasad-a niining mga butanga." samtang gisulti
niya kini, natulog siya.

8 Si Saulo nag-uyon bahin sa iyang kamatayon. Busa didto
nagsugod niadtong adlawa ang usa ka dako kaayong
paglutos batok sa simbahan sa Jerusalem; ug ang mga
magtutuo nagkatibulaag sa tibuok nga mga rehiyon sa Judea
ug sa Samaria, gawas sa mga apostoles. **2** Ang mga
mainampuon nga tawo naglubong kang Estefen ug nagbuhat
ug hilabihang pagbangotan ngadto kaniya. **3** Apan si Saulo
nagdaot ug maayo sa simbahan; siya miadto sa matag
kabalayan ug gipangguyod pagawas ang mga lalaki ug mga
babaye, ug gibutang sila didto sa bilanggoan. **4** Apan ang mga
magtutuo nga nagkatibulaag milakaw aron sa pagsangyaw
sa pulong. **5** Si Felipe miadto didto sa siyudad sa Samaria
ug nagmantala kanila mahitungod kang Cristo. **6** Sa dihang
ang panon sa mga katawhan nakabati ug nakakita sa mga
timailhan nga gibuhat ni Felipe, sila naminaw pag-ayo ug
naghiusa kung unsa ang iyang giingon. **7** Tungod kay gikan sa
daghang mga katawhan nga anaa kanila, ang mahugaw nga
espiritu migula dungan sa makusog nga paghilak; ug daghang
paralitiko ug bakol nga mga tawo ang nanga-ayo. **8** Ug didto
adunay dakong kalipay niadto nga siyudad. **9** Apan adunay
usa ka tawo sa siyudad nga ginganlan ug Simon, nga sa bag-
o lang nagabuhat ug pagpamarang; iyang gipahibulong ang
mga katawhan nga taga-Samaria, samtang nag-angkon nga
siya usa ka mahinungdanon nga tawo. **10** Ang tanan nga mga
Samaritanhon, gikan sa pinakaubos ngadto sa pinakataas,
namati pag-ayo kaniya; sila miingon, "Kining tawhana ang
gahom sa Dios ug gitawag nga Bantogan." **11** Sila namati
kaniya, tungod kay siya nagpahibulong man kanila sa dugay
na kaayo nga panahon sa iyang mga pagpamarang. **12** Apan
sa dihang sila nagtuo kung unsa ang gisangyaw ni Felipe
mahitungod sa ebanghelyo sa gingharian sa Dios ug ang
pangalan ni Jesu Cristo, sila nabawtismohan, babaye ug lalaki.
13 Ug si Simon usab sa iyang kaugalingon nagtuo: human
siya nabawtismohan, siya nagpadayon kauban ni Felipe;
sa dihang siya nakakita sa mga timailhan ug dagkong mga
butang nga nabuhat, siya nahibulong. **14** Karon sa dihang ang
mga apostoles sa Jerusalem nakadungog nga ang Samaria
nakadawat na sa pulong sa Dios, sila nagpadala kanila ni
Pedro ug ni Juan. **15** Sa dihang sila naglugsong, sila nag-
ampo alang kanila, nga ila untang madawat ang Balaang
Espiritu. **16** Tungod kay hangtod niana nga takna, ang Balaang
Espiritu wala pa man mikunsad ni bisan kinsa kanila; sila
nabawtismohan lamang sa ngalan ni Ginoong Jesus. **17** Unya
si Pedro ug si Juan nagbutang sa ilang mga kamot ngadto
kanila, ug ilang nadawat ang Balaang Espiritu. **18** Karon sa
dihang si Simon nakakita nga ang Balaang Espiritu mahatag
pinaagi sa pagpandong sa mga apostoles sa ilang mga kamot,
siya nagtanyag kanila ug salapi. **19** Siya miingon, "Hatagi
ako niini nga gahom, usab, nga kang bisan kinsa man nako
ibutang ang akong mga kamot mahimong makadawat sa
Balaang Espiritu." **20** Apan si Pedro miingon kaniya, "Unta
ang imong plata nga salapi malaglag kauban nimo, tungod kay
naghunahuna ka man sa pagbaton ug gasa sa Dios inubanan
sa salapi. **21** Wala nakay bahin niini nga butang, tungod
kay ang imong kasingkasing dili matarong uban sa Dios. **22**
Busa paghinulsol niining imong pagkadaotan, ug pag-ampo
ngadto sa Ginoo, aron siya mahimo pa tingaling makapasaylo
kanimo kung unsa ang imong gitinguha. **23** Tungod kay ako
nakakita nga ikaw anaa sa kahilo sa kaligotgot ug anaa sa
pagkaginapos sa sala." **24** Si Simon mitubag ug nag-ingon,
"Pag-ampo sa Ginoo alang kanako, nga wala sa mga butang
nga imong gipanulti mahimong mahitabo kanako." **25** Sa
dihang si Pedro ug si Juan natawong saksi ug nagsulti sa
pulong sa Ginoo, sila mibalik sa Jerusalem; didto sa dalan, sila
nagsangyaw sa ebanghelyo sa daghang mga baryo sa mga
Samaritanhon. **26** Karon ang manulonda sa Ginoo nakigsulti

ngadto kang Felipe ug nag-ingon, “Barog ug adto padulong sa
habagatan didto sa dalan nga palugsong gikan sa Jerusalem
ngadto sa Gaza.” (Kini nga dalan anaa sa desyerto nga bahin.)
27 Siya mibarog ug milakaw. Tan-awa, adunay usa ka tawo nga
gikan sa Etiopia, usa siya ka yunoko nga dako ang kagahom
ilalom sa Candace, nga mao ang rayna sa mga taga-Etiopia.
Siya mao ang gisaligan sa tanan niya nga kabtangan. Siya
miadto sa Jerusalem aron sa pagsimba. **28** Siya mibalik ug
naglingkod sa iyang karwahe, ug nagbasa sa basahon ni
propeta Isaias. **29** Ang Espiritu miingon kang Felipe, “Lakaw
ug ubani kini nga karwahe.” **30** Busa si Felipe midagan ngadto
kaniya, ug nadunggan niya siya nga nagbasa sa Isaias nga
mao ang propeta, ug nag-ingon, “Ikaw ba nakasabot kung
unsa ang imong gibasa?” **31** Ang taga-Etiopia nag-ingon,
“Unsaon man nako, gawas kon adunay mogiya kanako?”
Siya nagpakiluoy kang Felipe nga mosaka sa karwahe ug
molingkod uban niya. **32** Karon ang basahon sa kasulatan nga
maoy gibasa sa taga-Etiopia mao kini, “Siya gidala sama sa
karnero nga paingon sa ihawanan; ug sama sa usa ka nating
karnero didto sa atubangan sa iyang manggugupit hilom, ug
wala niya gibuka ang iyang baba: **33** Sa pagpakaulaw kaniya
ang iyang paghukom gihikaw: Kinsa man ang mopahayag sa
iyang kaliwatan? Tungod kay ang iyang kinabuhi gikuha gikan
sa kalibotan.” **34** Busa ang yunoko nangutana kang Felipe, ug
nag-ingon, “Ako nagpakiluoy kanimo, kang kinsa man ang
propeta nakigsulti? Sa iyaha bang kaugalingon, o sa ubang
tawo?” **35** Si Felipe nagsugod ug saysay; siya misugod niini
nga kasulatan sa Isaias alang sa pagsangyaw mahitungod
kang Jesus ngadto kaniya. **36** Sa ilang pagpadayon didto sa
dalan, miabot sila diin adunay tubig; ang yunoko miingon, “Tan
awa, adunay tubig diri; unsa man ang makapugong kanako
nga magpabawtismo?” **37** (Ang pinaka maayo ug karaang
kopya giwala ang Buhat 8: 37) Si Felipe miingon, “Kung
ikaw mituo sa tibuok nimong kasingkasing, ikaw mahimong
pagabawtismohan.” Ang taga-Etiopia mitubag, “Ako nagtuo
nga si Jesu Cristo mao ang Anak sa Dios.” **38** Busa ang
taga-Etiopia nagmando nga ang karwahe ipapahunong. Sila
mituslob didto sa tubig, si Felipe ug ang yunoko, ug si Felipe
nagbawtismo kaniya. **39** Sa dihang sila mihaw-as sa tubig,
ang Espiritu sa Ginoo nagkuha kang Felipe; ang yunoko wala
na makakita kaniya, ug milakaw siya sa iyang dalan nga
nagmalipayon. **40** Apan si Felipe nagpakita didto sa Azotus.
Siya miagi niana nga rehiyon ug nagsangyaw sa ebanghelyo
sa tibuok nga mga siyudad, hangtod miabot siya sa Cesarea.

9 Apan si Saulo, nagpadayon sa pagsulti ug mga bahad
bisan sa pagpatay batok sa mga disipulo sa Ginoo, miadto
sa labaw sa mga pari **2** ug nangayo kaniya ug mga sulat
sa mga sinagoga sa Damasco, aron kung siya makakaplag
bisan kinsa nga sakop sa Dalan, bisan lalaki o babaye, siya
magdala kanila balik sa Jerusalem. **3** Samtang siya naglakaw,
kini nahitabo sa dihang siya duol na sa Damasco, sa kalit lang
midan-ag sa iyang palibot ang kahayag nga gikan sa langit; **4**
ug siya natumba sa yuta ug nakadungog sa usa ka tingog nga
nag-ingon ngadto kaniya, “Saulo, Saulo, nganong ginalutos
mo ako?” **5** Si Saulo mitubag, “Kinsa ka, Ginoo?” Ang Ginoo
miingon, “Ako si Jesus nga imong ginalutos; **6** apan barog,
sulod didto sa siyudad, ug pagasultihan ka kung unsa ang
angay nimong buhaton.” **7** Ang mga tawo nga kauban ni Saulo
sa paglakaw nagtindog nga wala makatingog, nakadungog sa
tingog, apan walay nakita. **8** Si Saulo mitindog gikan sa yuta,
ug sa dihang gibuka niya ang iyang mga mata, wala na siyay
makita; busa sila nag-agak kaniya nga ginunitan ang kamot ug
gidala siya didto sa Damasco. **9** Sulod sa tulo ka adlaw siya
dili makakita, ug siya wala mikaon ni miinom. **10** Karon adunay
usa ka disipulo sa Damasco nga ginganlan ug Ananias; ug ang
Ginoo nakigsulti kaniya sa usa ka panan-awon, “Ananias.” Ug
siya miingon, “Tan-awa, ania ako dinhi, Ginoo.” **11** Ang Ginoo
miingon kaniya, “Tindog ug adto sa dalan nga ginatawag ug
Tul-id, ug didto sa balay ni Judas pangutana sa usa ka gingalan
ug Saulo, usa ka tawo nga gikan sa Tarso; kay siya nag-ampo;
ug siya nakakita **12** ug usa ka panan-awon sa usa ka tawo
nga ginganlan ug Ananias nga misulod ug mitapion sa iyang
kamot ngadto kaniya, aron siya makadawat sa iyang panan-
aw.” **13** Apan si Ananias mitubag, “Ginoo, ako nakadungog
gikan sa kadaghanan mahitungod niining tawhana, kung unsa
ka dako ang pagpangdaot nga iyang gibuhat ngadto sa imong
katawhan sa Jerusalem. **14** Siya adunay katungod gikan
sa pangulong pari aron pangdakpon ang tanan dinhi nga
motawag pinaagi sa imong ngalan.” **15** Apan ang Ginoo
miingon ngadto kaniya, “Lakaw, kay siya usa ka pinili nga
galamiton alang kanako, nga magdala sa akong ngalan sa
atubangan sa mga Gentil ug sa mga hari ug sa mga anak sa
Israel; **16** kay akong ipakita kaniya unsa ka dako ang iyang
pagaantuson tungod sa akong ngalan.” **17** Busa si Ananias
milakaw, ug misulod ngadto sa balay. Mitapion sa iyang kamot
ngadto kaniya, siya miingon, “Igsoong Saulo, ang Ginoong
Jesus, nga nagpakita kanimo sa dalan sa imong pagpadulong
nganhi, gipadala ako aron ikaw makadawat sa imong panan-
aw ug mapuno sa Balaang Espiritu.” **18** Dihadiha dayon usa
ka butang sama sa himbis ang nangahulog gikan sa mata ni
Saulo, ug siya nakadawat sa iyang panan-aw; siya mitindog
ug nagpabawtismo; **19** ug siya mikaon ug nabaskog. Siya
nagpabilin uban sa mga disipulo sa Damasco sulod sa pipila
ka mga adlaw. **20** Pagkahuman siya nagmantala kang Jesus
didto sa mga sinagoga, nga nag-ingon nga siya ang Anak
sa Dios. **21** Ang tanan nga nakadungog kaniya nahibulong
ug miingon, “Dili ba mao man kini nga tawo ang naglaglag
niadtong anaa sa Jerusalem nga mosangpit niining ngalana?
Ug siya mianhi dinhi aron pagdala kanila balik ngadto sa mga
pangulong pari.” **22** Apan si Saulo gigamhan sa pagsangyaw
ug gilibog ang mga Judio nga nagpuyo sa Damasco pinaagi sa
pagpamatuod nga si Jesus mao ang Cristo. **23** Pagkahuman
sa daghang mga adlaw, ang mga Judio naglaraw aron sa
pagpatay kaniya. **24** Apan ang ilang mga laraw nasayran ni
Saulo. Sila nagbantay sa mga ganghaan adlaw ug gabii aron
sa pagpatay kaniya. **25** Apan ang iyang mga disipulo mikuha
kaniya pagkagabii ug gipanaog siya agi sa pader, gitunton
siya sa usa ka bukag. **26** Sa dihang siya miabot ngadto sa
Jerusalem, si Saulo misulay sa pag-apil sa mga disipulo, apan
silang tanan nangahadlok pa kaniya, wala motuo nga siya
usa na ka disipulo. **27** Apan si Barnabas mikuha kaniya ug
nagdala kaniya ngadto sa mga apostoles. Ug siya misulti
kanila kung giunsa ni Saulo pagkakita sa Ginoo didto sa dalan
ug ang Ginoo nagkigsulti ngadto kaniya, ug kung giunsa didto
sa Damasco nga si Saulo sa walay kukahadlok nagasangyaw
sa ngalan ni Jesus. **28** Siya nakigkita kanila sulod ug gawas
sa Jerusalem. Siya nagsulti sa walay kukahadlok sa ngalan
ni Ginoong Jesus **29** ug nagkiglantugi uban sa mga Judio
sa Gresya; apan sila nagpadayon sa pagsulay sa pagpatay
kaniya. **30** Sa dihang ang mga kaigsoonan nasayod niini, sila
nagdala kaniya palugsong ngadto sa Caesarea ug gipadala
siya palayo ngadto sa Tarso. **31** Busa, ang simbahan sa
tibuok Judea, Galilea, ug Samaria adunay kalinaw ug nalig-
on; ug, nagalakaw sa kahadlok sa Ginoo ug sa kahupay

sa Balaang Espiritu, ang simbahan mitubo ang kadaghan.
32 Karon nahitabo nga, samtang si Pedro miadto sa tibuok
rehiyon, siya miadto palugsong usab sa katawhan sa Dios
nga nagpuyo sa lungsod sa Lida. **33** Didto niya nakaplagan
ang usa ka tawo nga ginganlan ug Eneas, anaa sa iyang
higdaanan sa walo ka tuig, kay siya paralisado. **34** Si Pedro
miingon kaniya, "Eneas, si Jesu-Cristo ang nag-ayo kanimo.
Bangon ug hiposa ang imong higdaanan." Ug dihadiha dayon
siya mibangon. **35** Busa ang tanan nga nagpuyo sa Lida ug sa
Sharon nakakita sa tawo ug sila nangakabig ngadto sa Dios.
36 Karon didto sa Jopa adunay usa ka disipulo nga ginganlan
ug Tabita, mahubad kini nga "Dorcas." Kini nga babaye puno
sa maayong mga buhat ug maluluy-on nga nagbuhat alang sa
mga kabos. **37** Kini nahitabo niadtong mga adlawa nga siya
nagsakit ug namatay; sa dihang nahugasan na nila siya, ila
siyang gihaya sa taas nga lawak. **38** Tungod kay ang Lida
duol lang sa Jopa, ug ang mga disipulo nakadungog nga si
Pedro tua pa didto, sila nagpadala ug duha ka tawo ngadto
kaniya, paghangyo kaniya, "Kuyog kanamo sa walay langan."
39 Si Pedro mitindog ug mikuyog uban kanila. Sa dihang siya
miabot, gidala nila siya ngadto sa taas nga lawak. Ug ang
tanang mga balo nag-alirong kaniya nga naghilak, gipakita
kaniya ang kupo ug mga bisti nga gibuhat ni Dorcas samtang
siya uban pa kanila. **40** Si Pedro nagpagawas nilang tanan sa
lawak, miluhod, ug nag-ampo; unya, miatubang ngadto sa
lawas, siya miingon, "Tabita, bangon." Iyang gibuka ang iyang
mga mata, ug sa dihang nakita niya si Pedro milingkod siya.
41 Unya gigunitan ni Pedro ang iyang kamot ug gipatindog
siya; ug dihang gitawag niya ang mga magtutuo ug ang mga
balo, gipakita niya kanila nga siya buhi na. **42** Kining butanga
nasayran sa tibuok Jopa, ug daghang katawhan ang mituo sa
Ginoo. **43** Nahitabo kadto nga si Pedro nagpabilin sa daghang
mga adlaw sa Joppa uban sa usa ka tawo nga ginganlan ug
Simon, usa ka magtatabas ug panit sa hayop.

10 Karon adunay usa ka tawo sa siyudad sa Cesarea, nga
Cornelio ang ngalan, ang senturyon sa gitawag nga
Italyanhong batalyon. **2** Siya usa ka matinud-anon nga tawo,
usa nga nagsimba sa Dios uban ang tanan nga anaa sa iyang
panimalay; nagahatag siya ug daghang salapi alang sa Judio
nga katawhan ug kanunay nag-ampo sa Dios. **3** Sa ikasiyam
nga takna sa adlaw, dayag nga iyang nakita sa usa ka panan-
awon ang anghel sa Dios nga mipaduol kaniya. Ang anghel
miingon kaniya, "Cornelio!" **4** Si Cornelio mitutok sa anghel ug
nalisang pag-ayo ug siya miingon, "Unsa man, sir?" Ang anghel
miingon kaniya, "Ang imong mga pag-ampo ug mga gasa sa
mga kabos mipataas nga halad handomanan sa presensya sa
Dios. **5** Karon pagpadala ug mga lalaki sa siyudad sa Jopa
aron kuhaon ang tawo nga gingalan ug Simon, nga ginganlan
usab ug Pedro. **6** Siya nagpuyo kauban ang magtatabas ug
panit sa hayop nga gingalan ug Simon, kinsang balay anaa sa
baybayon." **7** Sa dihang ang anghel nga nakigsulti kaniya
mibiya, gitawag ni Cornelio ang duha niya ka mga sulugoon sa
balay, ug ang sundalo nga nagsimba sa Dios gikan sa maong
kasundalohan nga nag-alagad usab kaniya. **8** Si Cornelio
miingon kanila sa tanan nga nahitabo ug gipaadto sila sa Jopa.
9 Karon sa sunod nga adlaw mga ikaunom nga takna, sa
dihang anaa sila sa ilang panaw ug nagkaduol na sa siyudad,
si Pedro miadto sa taas sa balay aron sa pag-ampo. **10** Unya
siya gigutom ug buot mokaon, apan samtang ang mga tawo
nagluto sa pagkaon, nakatagpilaw siya; **11** ug nakita niya
ang langit nga naabli, ug naay sudlanan nga mipakanaog,
sama sa dakong panapton nga nagpadulong sa yuta, nga
gitunton sa upat niini ka mga suok. **12** Niini adunay tanang
matang sa upat ug tiil nga mga mananap ug mga butang
nga nagakamang sa yuta, ug mga langgam sa kalangitan.
13 Unya usa ka tingog ang miingon kaniya: "Tindog, Pedro,
patya ug kaon." **14** Apan si Pedro miingon, "Dili Ginoo; kay
ako wala makakaon ug bisan unsa nga mahugaw ug dili
limpyo." **15** Apan ang tingog miabot kaniya pag-usab sa
ikaduhang higayon: "Kung unsay gilimpyohan sa Dios, ayaw
kini tawga nga mahugaw." **16** Kini nahitabo sa makatulo ka
higayon; unya ang sudlanan dihadiha gikuha pabalik sa langit.
17 Karon samtang si Pedro nalibog pag-ayo mahitungod
kung unsa ang ipasabot sa panan-awon nga iyang nakita,
tan-awa, ang mga lalaki nga gipadala ni Cornelio mitindog
atubangan sa ganghaan, paghuman nila ug pangutana sa
dalan padulong sa balay. **18** Ug sila nanawag ug nangutana
kung si Simon, nga ginganlan usab ug Pedro, nagpuyo didto.
19 Samtang naghunahuna si Pedro mahitungod sa panan-
awon, ang Espiritu miingon kaniya, "Tan-awa, tulo ka mga
lalaki ang nangita kanimo. **20** Tindog ug adto sa ubos ug
lakaw uban kanila. Ayaw kahadlok sa pag-uban, tungod kay
ako nagpadala kanila." **21** Busa si Pedro mikanaog ug miadto
sa mga lalaki ug miingon, "Siya nga inyong gipangita mao
ako. Nganong mianhi kamo?" **22** Miingon sila, "Ang kapitan
nga ginganlan ug Cornelio, matarong nga tawo ug usa nga
nagsimba sa Dios, ug gitahod sa tanang nasod sa mga Judio,
giingnan sa balaang anghel sa Dios sa pagkuha kanimo aron
moadto sa iyang balay, aron makapaminaw siya sa mensahe
gikan kanimo." **23** Busa gidapit sila ni Pedro nga mosulod ug
magpabilin uban kaniya ug sa mga tawo nga kauban niya.
Sa pagkasunod buntag siya mibangon ug mikuyog kanila, ug
ang pipila sa mga kaigsoonan nga gikan sa Jopa mikuyog
kaniya. **24** Sa pagkasunod nga adlaw sila miabot sa Cesarea.
Si Cornelio naghulat kanila; gitawag niya ang iyang mga
paryenti ug suod nga mga higala. **25** Nahitabo kini nga sa
dihang si Pedro misulod, si Cornelio mihimamat kaniya ug
miluhod sa iyang tiilan aron sa pagpasidungog kaniya. **26**
Apan gipatindog siya ni Pedro ug miingon, "Tindog; ako usab
usa lamang ka tawo." **27** Samtang si Pedro nakigsulti kaniya,
misulod siya ug nakita niya ang daghang tawo nga nagtigom.
28 Miingon siya kanila, "Kamo sa inyong kaugalingon nasayod
nga dili uyon sa balaod alang sa mga Judio nga tawo ang
makig-uban o mobisita sa usa nga gikan sa laing nasod. Apan
gipakita sa Dios kanako nga dili nako kinahanglan tawgon ang
bisan kinsa nga tawo nga mahugaw o dili limpyo. **29** Mao nga
mianhi ako sa walay pakiglalis, sa dihang ako gipaanhi. Busa
mangutana ako kanimo nganong gipakuha mo man ako." **30**
Miingon si Cornelio, "Upat ka adlaw ang milabay sa sama
niining taknaa, ako nag-ampo dinhi sa akong balay sa ika-
siyam ang takna; ug nakakita ug tawo nga mitindog sa akong
atubangan sa hayag nga bisti. **31** Siya miingon, 'Cornelio, ang
imong pag-ampo nadungog sa Dios, ug ang imong mga gasa
alang sa mga kabos nagpahinumdom sa Dios mahitungod
kanimo. **32** Busa pagpadala ug tawo sa Jopa, ug pangitaa ang
tawo nga ginganlan ug Simon, nga usab ginatawag ug Pedro.
Nagpuyo siya sa balay sa magtatabas ug panit sa hayop nga
ginganlan ug Simon, diha sa baybayon.' Pipila ka karaan nga
mga sinulat midugang: Kung siya moabot, siya mosulti kanimo.
33 Busa sa walay langan ako nagpakuha kanimo. Buotan
ka kay ikaw mianhi. Unya karon, ania kitang tanan dinhi sa
panan-aw sa Dios, aron sa pagpaminaw sa tanan nga gitudlo
kanimo sa Ginoo nga isulti." Pipila ka karaan nga mga sinulat
midugang: Gitudlo sa Dios nga isulti. **34** Unya gibuka ni Pedro

ang iyang baba ug miingon, “Sa pagkatinuod, akong naila nga
ang Dios dili modapig ni bisan kinsa. **35** Hinuon, sa matag
nasod si bisan kinsa nga mosimba ug mobuhat ug matarong
nga binuhatan madawat diha kaniya. **36** Kamo nasayod sa
mensahe nga iyang gipadala ngadto sa mga tawo sa Israel,
sa dihang iyang gipahibalo ang maayong balita mahitungod
sa kalinaw pinaagi kang Jesu-Cristo, nga maoy Ginoo sa
tanan - **37** kamo mismo nasayod sa mga panghitabo nga
nagakahitabo, nga nahitabo sa tibuok Judea, sugod sa Galilea,
pagkahuman sa bawtismo nga gipahibalo ni Juan; **38** ang
mga panghitabo mahitungod kang Jesus nga taga-Nasaret,
kung giunsa sa Dios pagdihog kaniya sa Balaang Espiritu
ug sa gahom. Siya mianhi nga nagbuhat ug maayo ug nag-
ayo sa tanan nga gidaogdaog sa yawa, tungod kay ang Dios
uban kaniya. **39** Kami ang mga saksi niining mga butang nga
iyang gibuhat didto sa nasod sa mga Judio ug sa Jerusalem -
kini nga Jesus kansang ilang gipatay, sa pagbitay sa kahoy.
40 Kini nga tawo gibanhaw sa Dios sa ikatulo nga adlaw ug
gihatagan siya aron mahimong mailhan, **41** dili sa tanan nga
mga tawo, apan sa mga saksi nga gipili nang daan sa Dios -
kami mismo, nga mikaon ug miinom uban kaniya human siya
nabanhaw gikan sa mga patay. **42** Siya nagmando kanamo sa
pagsangyaw sa mga tawo ug pagpamatuod nga kini mao ang
usa nga gipili sa Dios nga mahimong Maghuhukom sa buhi
ug sa patay. **43** Tungod kaniya ang tanan nga mga propeta
nahimong saksi, aron nga ang matag-usa nga motuo kaniya
mamahimong makadawat sa kapasayloan sa mga sala pinaagi
sa iyang ngalan.” **44** Samtang si Pedro nagsulti niining mga
butanga, ang Balaang Espiritu mikunsad ngadto sa tanang
naminaw sa iyang mensahe. **45** Ang mga tawo nga apil sa
tinuli nga pundok sa mga magtutuo - tanan nga miuban kang
Pedro - nahibulong, tungod kay ang gasa sa Balaang Espiritu
gibubo usab sa mga Gentil. **46** Kay sila nakadungog niining
mga Gentil nga nagsulti sa uban nga mga pinulongan ug
nagdayeg sa Dios. Unya si Pedro mitubag, **47** “Aduna bay
makapugong sa tubig gikan niining mga tawhana aron sila
dili mabawtismohan, kining mga tawhana nga nakadawat sa
Balaang Espiritu ingon nga sama kanato?” **48** Unya siya
nagmando kanila nga magpabawtismo pinaagi sa ngalan ni
Jesu-Cristo. Unya naghangyo sila kaniya nga magpabilin uban
kanila sa pipila ka mga adlaw.

11 Karon ang mga apostoles ug ang mga kaigsuonang
mga lalaki nga kinsa atua sa Judea nakadungog nga
ang mga Gentil nakadawat usab sa pulong sa Dios. **2** Sa
dihang si Pedro misaka ngadto sa Jerusalem, sila nga nasakop
sa pundok sa mga tinuli nagbadlong kaniya; **3** miingon sila,
“Nakiglambigit ka ngadto sa mga tawo nga walay mga tuli
ug mikaon uban kanila!” **4** Apan si Pedro nagsugod sa
pagpasabot sa butang ngadto kanila sa han-ay; siya miingon,
5 nag-ampo ako sa siyudad sa Jopa, ug sa kalit akong nakita
ang panan-awon nga sudlanan nga nagpaubos, sama sa lapad
nga palid mipaubos gikan sa langit pinaagi sa iyang upat ka
mga kanto; kini mikanaog nganhi kanako. **6** Gitutokan ko kini
ug akong gihunahuna ang mahitungod niini; akong nakita ang
mga mananap nga adunay upat ka tiil nga anaa sa kalibotan,
bangis nga mga mananap, nagkamang nga mga mananap, ug
mga langgam sa kawanangan. **7** Unya nakadungog ako ug
tingog nga nagsulti nganhi kanako, “Bangon, Pedro; pag-ihaw
ug kaon!” **8** Ako miingon, “Dili gayod, Ginoo: kay wala pay dili
balaan o dili hinlo nga nakasulod sa akong baba.” **9** Apan ang
tingog mitubag usab gikan sa langit, “Unsa ang gideklara nga
hinlo sa Dios ayaw tawga nga dili hinlo.” **10** Kini nahitabo sa
tulo ka higayon, ug unya ang tanang butang gikuha pagbalik
paingon sa langit. **11** Tan-awa, sa dili kalayoan adunay tulo
ka mga tawo nga nagtindog atubangan sa balay diin atua
kami; gipadala sila gikan sa Cesarea nganhi kanako. **12** Ang
Espiritu nagmando kanako nga mouban kanila, ug nga ako dili
magbuhat ug kalainan mahitungod kanila. Kining unom ka
mga igsoong lalaki mikuyog uban kanako, ug miadto kami
ngadto sa balay sa tawo. **13** Siya misulti kanamo giunsa
niya pagkakita sa anghel nga nagtindog sa iyang balay ug
nag-ingon, “Pagpadala ug mga tawo ngadto sa Jopa ug
dad-a pagbalik si Simon, nga ang lahi nga ngalan mao si
Pedro. **14** Siya magsulti nganha kanimo ug mensahe nga
mahimong paagi nga ikaw maluwas-ikaw ug ang imong tibuok
panimalay.” **15** Sa pagsugod nako ug sulti ngadto kanila, ang
Balaang Espiritu niabot kanila, sama kanato sa sinugdanan.
16 Nahinumdom ako sa pulong sa Ginoo, giunsa niya pag-
ingon, “Si Juan gayod nagbawtismo sa tubig; apan kamo
pagabawtismohan sa Balaang Espiritu.” **17** Unya kung ang
Dios naghatag kanila sa sama nga gasa isip iyang gihatag
nganhi kanato sa dihang mituo kita kang Ginoong Jesu-
Cristo, kinsa ba ako, nga ako makigbatok sa Dios?’” **18**
Sa dihang ila kining nadungog nga mga butang, sila wala
nibalos sa pag-ingon, apan ila hinuong gidayeg ang Dios
ug miingon, “Unya ang Dios mihatag sa paghinulsol alang
sa kinabuhi ngadto usab sa mga Gentil.” **19** Busa ang mga
magtutuo kansang nag-antos sa pagsugod sa kamatayon ni
Esteban nga nagkatibulaag gikan sa Jerusalem-kining mga
magtutuo miadto sa sama kalayo sa Fenicia, Cyprus, ug
Antioquia. Misulti sila ug mensahe mahitungod kang Jesus
ngadto lamang sa mga Judio, wala nay lain bisan usa. **20**
Apan ang uban kanila, mga katawhan gikan sa Cyrus ug
Cirene miabot ngadto sa Antioquia ug misulti ngadto sa mga
Griyego ug giwali ang Ginoong Jesus. **21** Ug ang kamot sa
Ginoo nag-uban kanila; ang dakong ihap nagtuo ug mibalik
ngadto sa Ginoo. **22** Ang balita mahitungod kanila miabot sa
mga dalunggan sa simbahan sa Jerusalem: ug ilang gipadala
pagawas si Barnabas sama kalayo sa Antioquia. **23** Sa dihang
siya miabot ug nakita ang gasa sa Dios, nalipay siya; ug
gidasig niya silang tanan sa pagpabilin diha sa Ginoo sa tibuok
nilang kasingkasing. **24** Kay siya maayo man nga tawo ug
puno sa Balaang Espiritu ug sa pagtuo, ug daghang mga
tawo nga nadugang ngadto sa Ginoo. **25** Unya si Barnabas
migawas ngadto sa Tarsus para mangita kang Saulo. **26** Sa
dihang iya nang nakaplagan siya, gidala niya siya ngadto sa
Antioquia. Kini nahitabo, nga sa tibuok tuig ilang gitigom tanan
uban ang simbahan ug nagtudlo sa daghang mga tawo. Ang
mga disipulo unang gitawag nga mga Kristohanon didto sa
Antioquia. **27** Karon niini nga mga adlaw ang ubang mga
propeta milugsong gikan sa Jerusalem ngadto sa Antioquia.
28 Ang usa kanila, nga ginganlan ug Agabus, mitindog ug
gipakita sa Espiritu nga ang usa ka dakong kagutom mahitabo
sa tibuok kalibotan. Kini mahitabo sa mga adlaw ni Claudio.
29 Busa, ang mga disipulo, isip matag-usa makahimo, ug
nakahukom sa pagpadala ug tabang sa mga kaigsoonang
lalaki sa Judea. **30** Ila kining nahimo; nagpadala sila ug kwarta
sa mga pangulo pinaagi sa kamot ni Barnabas ug Saulo.

12 Karon mahitungod niadtong panahona ang Hari nga
si Herodes nangdapat niadtong uban nga gikan sa
katilingban aron dagmalan sila. **2** Iyang gipatay si Santiago nga
igsoon nga lalaki ni Juan pinaagi sa espada. **3** Pagkahuman
nakita niya nga nakapahimuot kini sa mga Judio, nagpadayon
siya sa pagdakop usab kang Pedro. Mao kana ang panahon

sa mga adlaw sa pan nga walay patubo. **4** Pagkahuman ug
dakop kaniya, gibutang niya siya sa bilanggoan ug nagtagana
ug upat ka han-ay sa mga sundalo aron magbantay kaniya;
iyang tuyo nga siya dad-on sa katawhan pagkahuman sa
Pagsaylo. **5** Busa si Pedro nagpabilin didto sa bilanggoan,
apan ang mga pag-ampo inubanan sa pagkugi gihimo sa
katilingban ngadto sa Dios alang kaniya. **6** Sa wala pa ang
adlaw nga pagadad-on siya ni Herodes sa gawas, nianang
kagabhi-on natulog si Pedro tunga sa duha ka mga sundalo,
nga gigapos ug duha ka kadena; ug ang mga guwardiya naa
sa atubangan sa pultahan nga nagbantay sa bilanggoan. **7**
Tan-awa, usa ka anghel sa Ginoo sa kalit nagpakita kaniya, ug
ang kahayag midan-ag sa silda. Gihampak niya si Pedro sa
kiliran ug gipukaw siya ug miingon, "Bangon ug dali." Unya ang
mga kadena nangatangtang gikan sa iyang mga kamot. **8** Ang
anghel miingon kaniya, "Panapot ug suota ang imong mga
sandalyas." Gibuhat kini ni Pedro. Ang anghel miingon kaniya,
"Sul-oba ang imong kupo ug sunod kanako." **9** Busa si Pedro
misunod sa anghel ug migawas. Siya wala masayod nga unsa
ang gihimo sa anghel tinuod gayod. Siya nagtuo nga siya
nakakita ug usa ka panan-awon. **10** Pagkahuman nila ug labay
sa una ka guwardiya ug sa ikaduha, naabot sila sa ganghaan
nga puthaw nga paingon ngadto sa siyudad; kini naabli sa
iyang kaugalingon alang kanila. Nanggawas ug nangadto sila
sa dalan, ug ang angel mibiya kaniya dayon. **11** Sa dihang
nakamatngon na si Pedro, siya miingon, "Karon nasayod na
ako nga gipadala sa Ginoo ang iyang angel ug giluwas ako
gikan sa kamot ni Herodes, ug gikan sa tanang gilaoman sa
mga tawo nga mga Judio." **12** Pagkahuman niya makaamgo
niini, miadto siya sa balay ni Maria nga inahan ni Juan kansang
apelyido Marcos; daghang mga magtutuo nga nagtigom didto
ug nagaampo. **13** Sa dihang siya nagtuktok sa pultahan sa
ganghaan, ang usa ka sulugoon nga babaye nga ginganlan ug
Roda miadto aron sa pagtubag. **14** Sa dihang nailhan niya ang
tingog ni Pedro, sa iyang kalipay napakyas siya sa pag-abre
sa pultahan; hinuon, siya midagan padulong sa kwarto; siya
nagbalita nga si Pedro nagtindog didto sa pultahan. **15** Busa
miingon sila kaniya, "Nabuang naka." Apan namugos gayod
siya nga mao kadto. Sila miingon, "Iya kadtong anghel." **16**
Apan nagpadayon sa pagpanuktok si Pedro, ug sa naabrehan
na nila ang pultahan, nakita nila siya ug nahibulong. **17**
Misinyas si Pedro kanila sa iyang kamot nga mohilom, ug
gisultihan niya sila kung giunsa siya pagpagawas sa Ginoo
sa bilanggoan. Siya miingon, "Ibalita kining mga butanga
ngadto kang Santiago ug sa mga igsoon." Unya mibiya siya ug
miadto sa laing dapit. **18** Karon sa pagkabuntag, walay gamay
nga kahinam sa mga sundalo, mahitungod sa nahitabo kang
Pedro. **19** Pagkahuman ug pangita ni Herodes kaniya apan
wala siya makaplagi, gipangutana niya ang mga guwardya ug
nagmando kanila nga pamatyon. Unya milugsong siya gikan
sa Judea ngadto sa Cesarea ug nagpuyo didto. **20** Karon
nasuko pag-ayo si Herodes sa mga tawo sa Tiro ug Sidon.
Sila miadto uban kaniya. Unya ilang gidani si Blastus, ang
katabang sa hari, nga motabang kanila. Unya nangayo sila ug
kalinaw, tungod kay ang ilang nasod nagdawat ug pagkaon
gikan sa nasod sa hari. **21** Sa usa ka adlaw nga gitagana
nagsuot si Herodes ug harianong bisti ug naglingkod siya sa
trono; siya nakigpulong kanila. **22** Ang mga tawo naninggit,
"Kini ang tingog sa usa ka dios, dili sa usa ka tawo!" **23** Diha-
diha gihampak siya sa anghel sa Ginoo, tungod kay wala niya
gihatag ang himaya sa Dios; siya gikaon sa mga ulod ug
namatay. **24** Apan ang pulong sa Dios mitubo ug midaghan.
25 Human ni Barnabas ug Saulo mahuman ang ilang tahas
dito sa Jerusalem, sila mibalik; giuban nila si Juan, kansang
apelyido Marcos.

13 Karon sa panagtigom didto sa Antioquia, adunay mga
propeta ug mga magtutudlo. Sila mao si Barnabas
ug si Simeon (gitawag nga Niger), si Lucio sa Cirene, si
Manaen (ang sinagop nga igsoon ni Herodes ang pangulo sa
distrito), ug si Saulo. **2** Samtang ilang gisimba ang Ginoo
ug nagpuasa, ang Balaang Espiritu miingon, "Igahin alang
kanako si Barnabas ug si Saulo, aron magbuhat sa buluhaton
nga akong gitawag kanila." **3** Pagkahuman sa panagtigom sa
pagpuasa, nag-ampo, ug gitapion ang ilang mga kamot niining
mga tawhana, sila nagpadala kanila. **4** Busa si Barnabas
ug si Saulo mituman sa Balaang Espiritu ug milugsong sa
Seleucia; gikan didto milayag sila padulong sa isla sa Cipre. **5**
Sa dihang didto sila sa siyudad sa Salamis, ilang gimantala
ang pulong sa Dios sa mga sinagoga sa mga Judio. Kuyog
usab nila si Juan Marcos isip ilang katabang. **6** Sa dihang
naadtoan na nila ang tibuok isla sa Pafos, nakaplagan nila
ang usa ka salamangkero, usa ka mini nga propeta sa mga
Judio, nga ginganlan ug Bar-Jesus. **7** Kini nga salamangkero
adunay kalambigitan sa prokonsul, Sergio Paulo, nga usa
ka maalamon nga tawo. Kining tawhana ang nagpatawag
kang Barnabas ug Saulo, tungod kay buot niya madungog
ang pulong sa Dios. **8** Apan si Elimas "ang salamangkero"
(ingon niana ang paghubad sa iyang ngalan) misupak kanila;
iyang gisulayan sa pagpalikay ang prokonsul palayo gikan
sa pagtuo. **9** Apan si Saulo, nga gitawag usab ug Pablo,
napuno sa Balaang Espiritu; siya mitutok kaniya **10** ug
miingon, "Ikaw anak sa yawa, napuno ka sa tanang matang
sa pagpanglimbong ug pagkadaotan. Kaaway ka sa tanang
matang sa pagkamatarong. Dili ka moundang sa paglubag
sa tul-id nga mga dalan sa Ginoo, dili ba? **11** Karon tan-
awa, ang kamot sa Ginoo diha kanimo, ug ikaw mahimong
buta. Dili nimo makita ang adlaw sa makadiyot." Diha-diha
adunay nahulog kang Elimas nga usa ka yamog ug kangitngit;
ug nagsugod siya ug lakaw palibot ug naghangyo sa mga
tawo nga agakon siya pinaagi sa kamot. **12** Human nakita sa
prokonsul kung unsa ang nahitabo, mituo siya, tungod kay
hilabihan ang iyang katingala sa mga pagtulon-an mahitungod
sa Ginoo. **13** Karon si Pablo ug ang iyang mga higala naglayag
gikan sa Pafos ug miabot sa Perga didto sa Pampilya. Apan si
Juan mibiya kanila ug mibalik sa Jerusalem. **14** Si Pablo ug
ang iyang mga higala nagbiyahe gikan sa Perga ug miabot sa
Antioquia sa Pisidia. Didto miadto sila sa sinagoga sa Adlaw
nga Igpapahulay ug nanglingkod. **15** Human sa pagbasa sa
balaod ug sa mga propeta, ang mga pangulo sa sinagoga
nagpadala kanila ug mensahe nga nag-ingon, "Mga igsoon,
kung aduna kamoy mensahe sa pagdasig alang sa katawhan
dinhi, isulti kini." **16** Busa si Pablo mitindog ug misinyas
uban sa iyang kamot; miingon siya, "Mga katawhan sa Israel
ug kamo nga nagpasidungog sa Dios, paminaw. **17** Ang
Dios niining mga katawhan sa Israel nagpili sa atong mga
katigulangan ug gihimong hilabihan kadaghan ang mga tawo
sa dihang nagpuyo sila sa kayutaan sa Ehipto, ug uban sa
binayaw nga kamot gipangulohan niya sila pagawas niini. **18**
Kay sa mga 40 ka mga katuigan siya nag-uban kanila didto
sa kamingawan. **19** Pagkahuman niya ug buntog ang pito
ka nasod sa yuta sa Canaan, iyang gihatagan ang atong
katawhan sa ilang yuta alang sa panulondon. **20** Kining
tanan nga panghitabo nahitabo sa mga 450 ka mga katuigan.
Human niining mga butanga, ang Dios mihatag kanila ug mga

maghuhukom hangtod kang Samuel ang propeta. **21** Human
niini, ang mga tawo nangayo ug usa ka hari, busa ang Dios
naghatag kanila kang Saul ang anak ni Kish, ang tawo nga
gikan sa tribo ni Benjamin, sa panahon sa 40 ka tuig. **22** Unya
human siya kuhaa sa Dios sa pagkahari, iyang gituboy si David
aron mahimong ilang hari. Kini mahitungod kang David nga
ang Dios miingon, 'Ako nang nakaplagan si David nga anak ni
Jesse nga mao ang tawo sunod sa akong kasingkasing; iya
gayod nga buhaton ang tanang butang nga akong gitinguha.'
23 Gikan sa mga kaliwat niining tawhana ang Dios nagdala sa
Israel ug usa ka Manluluwas, si Jesus, sama sa iyang gisaad
nga buhaton. **24** Kini nagsugod ug kahitabo sa dihang, wala
pa miabot si Jesus, unang gipahibalo ni Juan ang bawtismo sa
paghinulsol sa tanan nga katawhan sa Israel. **25** Samtang
gihuman pa ni Juan ang iyang buluhaton, miingon siya, 'Kinsa
ako sa inyong hunahuna? Dili ako ang usa. Apan paminaw,
ang usa moabot sunod kanako, ang sapatos sa maong tiil
dili ako takos sa pagbadbad.' **26** Mga igsoon, mga anak sa
hanay ni Abraham, ug kadtong kauban ninyo nga nagsimba
sa Dios, kini alang kanato nga ang mensahe mahitungod
niining kaluwasan gipadala na. **27** Kay sila nga nagpuyo sa
Jerusalem, ug ang ilang tigdumala, wala nakaila pag-ayo
kaniya, o kaha ilang nasabtan pag-ayo ang mga tingog sa mga
propeta nga gibasa sa matag Adlaw nga Igpapahulay; busa
ilang natuman ang mga mensahe sa mga propeta pinaagi
sa paghukom kang Jesus ngadto sa kamatayon. **28** Bisan
tuod wala nila nakaplagan ang maayong hinungdan alang sa
pagpatay kaniya, sila naghangyo kang Pilato sa pagpatay
kaniya. **29** Sa dihang nakahuman na sila sa tanang butang
nga nahisulat mahitungod kaniya, gikuha nila siya paubos
gikan sa kahoy ug gipahigda siya sa lubnganan. **30** Apan
ang Dios nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay. **31** Sa
daghang mga adlaw nakit-an siya niadtong misubida uban
kaniya gikan sa Galilea padulong sa Jerusalem. Kining mga
tawhana karon iya nang mga saksi ngadto sa katawhan. **32**
Busa kami nagdala kaninyo ug maayong balita mahitungod sa
mga saad nga gihimo ngadto sa atong mga katigulangan: **33**
ang Dios nagtipig niini nga mga saad nganhi kanato, ilang
mga anak, nga niana iyang gibanhaw si Jesus gikan sa mga
patay. Mao usab kini ang nahisulat sa ikaduhang salmo: 'Ikaw
ang akong anak nga lalaki, karong adlawa ako nahimo nga
imong Amahan.' **34** Mahitungod usab sa kamatuoran nga
siya nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay aron nga ang
iyang lawas dili madugta, misulti siya sama niini: 'Akong ihatag
kanimo ang balaan ug kasigurohan nga mga panalangin ni
David.' **35** Mao kini ang hinungdan nganong siya usab miingon
sa lain nga salmo, 'Ikaw dili motugot nga ang imong Usa
ka Balaan makasinati ug pagkadugta.' **36** Kay pagkahuman
ni David ug human sa iyang kaugalingong kaliwatan nga
mialagad sa mga tinguha sa Dios, namatay siya, ug gipahigda
kauban sa iyang mga amahan, ug nakasinati ug pagkadugta,
37 apan siya nga gibanhaw sa Dios wala makasinati ug
pagkadugta. **38** Busa tugoti nga mahibaloan kini diha kaninyo,
mga igsoon, nga pinaagi niining tawhana namantala diha
kaninyo ang kapasayloan sa mga sala. **39** Pinaagi kaniya
ang matag-usa nga motuo mamatarong gikan sa tanan nga
mga butang diin dili kamo mahimong mamatarong pinaagi sa
balaod ni Moises. **40** Busa pagbantay nga ang butang nga
gipamulong sa mga propeta dili mahitabo kaninyo: **41** 'Tan-
awa, kamong mga bugalbugalon, ug katingala pag-ayo ug
unya mangahanaw; kay ako maghimo ug buluhaton sa inyong
mga adlaw, usa ka buluhaton nga dili gayod kamo motuo,
bisan pa kung adunay usa ka tawo nga magpahibalo niini
kaninyo.'" **42** Samtang si Pablo ug si Barnabas mibiya, ang
mga tawo nagpakiluoy kanila nga ila untang isulti ang sama
nga mga pulong pag-usab sa sunod Adlaw nga Igpapahulay.
43 Sa dihang ang panagtigom sa sinagoga nahuman, daghan
sa mga Judio ug ang mga matinud-anon nga proseletes ang
misunod kang Pablo ug Barnabas, nga nakigsulti ngadto
kanila ug nag-awhag kanila sa pagpadayon diha sa grasya sa
Dios. **44** Sa sunod Adlaw nga Igpapahulay, halos ang tibuok
siyudad nagtigom aron makadungog sa pulong sa Ginoo.
45 Sa diha nga ang mga Judio nakakita sa panon, napuno
sila sa pangabugho ug misultig pagsupak sa mga butang
nga gipamulong ni Pablo ug miinsulto kaniya. **46** Apan si
Pablo ug Barnabas misulti nga maisogon ug miingon, "Kini
kinahanglan nga ang pulong sa Dios mauna ug sulti diha
kaninyo. Sa paglantaw kaninyo nga gituklod kini palayo gikan
sa inyong kaugalingon ug giila ang inyong kaugalingon nga dili
takos sa kinabuhing walay kataposan, tan-awa, mobalik kami
sa mga Gentil. **(aiōnios g166)** **47** Kay mao kini ang gimando
sa Ginoo kanamo, nga nag-ingon, 'Ako nagbutang kanimo
isip usa ka kahayag alang sa mga Gentil, nga kinahanglan
nimong dad-on ang kaluwasan ngadto sa pinakalayo nga mga
bahin sa kalibotan.'" **48** Sa pagkadungog sa mga Gentil niini,
nalipay sila ug gidayeg ang pulong sa Ginoo. Daghan ang
gipili sa kinabuhing walay kataposan nga mituo. **(aiōnios g166)**
49 Ang pulong sa Ginoo mikaylap ngadto sa tibuok rehiyon.
50 Apan ang mga Judio nag-awhag sa mga matinud-anon
ug mahinungdanong kababayen-an, ug ang mga nag-unang
kalalakin-an sa siyudad. Kini nagpasugod sa paglutos batok
kang Pablo ug Barnabas ug gilabay sila paggawas lagpas
sa utlanan sa ilang siyudad. **51** Apan si Pablo ug Barnabas
mitaktak sa abog gikan sa ilang tiil batok kanila. Unya miadto
sila sa siyudad sa Iconio. **52** Ug ang mga disipulo napuno sa
kalipay ug uban sa Balaang Espiritu.

14 Nahitabo kini didto sa Iconio nga si Pablo ug Barnabas
misulod sa sinagoga sa mga Judio ug misulti sa paagi
nga ang dakong panon sa mga Judio ug sa mga Griyego
mituo. **2** Apan ang mga Judio nga masinupakon nagpalibog
sa mga hunahuna sa mga Gentil ug naghimo kanila nga
masilag batok sa mga kaigsoonan. **3** Busa nagpabilin sila
didto sa dugay nga panahon, nagsulti nga maisugon uban
sa gahom sa Ginoo, samtang siya mihatag ug pagpamatuod
sa mensahe mahitungod sa iyang grasya. Iya kining gibuhat
pinaagi sa pagtugot sa mga timailhan ug mga kahibulongan
nga gipamuhat pinaagi sa mga kamot ni Pablo ug ni Barnabas.
4 Apan ang kadaghanan sa siyudad nabahin: ang pipila nga
mga tawo midapig sa mga Judio, ug ang pipila sa mga
apostoles. **5** Sa dihang ang mga Gentil ug mga Judio misulay
pagdani sa ilang mga pangulo aron pagdaogdaog ug pagbato
kang Pablo ug kang Barnabas, **6** nahibaloan nila kini ug
miikyas sa mga siyudad sa Lycaonia, Lystra ug Derbe, ug
sa palibot nga rehiyon, **7** ug didto ilang gisangyaw ang
ebanghelyo. **8** Didto sa Lystra adunay usa ka tawo nga
naglingkod, walay kusog ang iyang mga tiil, bakol gikan pa sa
sabakan sa iyang inahan, kansang wala makalakaw sukad. **9**
Kini nga tawo nakadungog sa mga gipanulti ni Pablo. Misud-
ong si Pablo kaniya ug nakita nga siya adunay pagtuo nga
mamahimong maayo. **10** Busa miingon siya kaniya sa kusog
nga tingog, "Itindog ang imong mga tiil." Ug ang tawo milukso
ug milakawlakaw. **11** Sa dihang nakita sa panon sa katawhan
kung unsa ang gibuhat ni Pablo, sila nagpatugbaw sa ilang
mga tingog, nga nagsulti sa pinulongan nga Lycaonia, "Ang

mga dios nanganaog alang kanato sama sa hulagway sa
tawo." **12** Gitawag nila si Barnabas nga "Zeus," ug si Pablo,
"Hermes," tungod kay siya ang nangulong tigpamaba. **13** Ang
pari ni Zeus, nga ang templo anaa lang sa gawas sa siyudad,
nagdala ug mga toro ug mga garlan didto sa ganghaan;
siya ug ang panon sa katawhan buot motanyag ug halad.
14 Apan sa dihang ang mga apostoles, nga si Barnabas
ug si Pablo, nakadungog niini, gigisi nila ang ilang bisti ug
dihadiha dayon miadto sa panon, misinggit **15** ug miingon,
"Mga tawo, nganong gibuhat ninyo kining mga butanga? Kami
usab mga tawo lamang nga adunay susamang pagbati nga
sama kaninyo. Kami nagdala ug maayong mga balita, aron
mobiya gayod kamo niining walay pulos nga mga butang alang
sa buhing Dios, nga nagbuhat sa kalangitan, sa kalibotan, ug
sa kadagatan ug sa tanan nga anaa niini. **16** Sa niaging mga
kapanahonan, siya nagtugot sa tanang nasod nga maglakaw
sa ilang kaugalingong mga pamaagi. **17** Apan sa gihapon,
wala siya mibiya nga walay saksi, ingon niana siya nagbuhat
ug maayo ug naghatag kaninyo sa ulan sa kalangitan ug mga
mabungahong tempo, nga mipuno sa inyong mga kasingkasing
uban sa mga pagkaon ug kalipay." **18** Bisan pa niining mga
pulonga, si Pablo ug si Barnabas halos wala nakapugong
sa panon sa katawhan aron sa paghalad ngadto kanila. **19**
Apan ang uban nga mga Judio nga gikan sa Antioquia ug
Iconio miadto ug gidani ang panon sa katawhan. Gibato nila si
Pablo ug giguyod siya pagawas sa siyudad, naghunahuna
sila nga siya patay na. **20** Apan sa dihang ang mga disipulo
mialirong kaniya, mitindog siya ug misulod sa siyudad. Sa
sunod nga adlaw, siya miadto sa Derbe uban si Barnabas.
21 Pagkahuman nila ug sangyaw sa ebanghelyo niana nga
siyudad ug nagkabig sa daghang disipulo, sila mibalik sa
Lystra, sa Iconio, ug sa Antioquia. **22** Sila makanunayon
nga nagpalig-on sa mga panghunahuna sa mga disipulo ug
nagdasig kanila sa pagpadayon sa pagtuo. Sila miingon kanila
nga pinaagi sa daghang mga pag-antos nga kita kinahanglan
mosulod sa gingharian sa Dios. **23** Sa dihang sila nagpili
alang kanila ug mga kadagkoan sa matag katilingban sa mga
magtutuo, ug nag-ampo inubanan sa pagpuasa, sila nagtugyan
kanila sa Ginoo, nga ilang gituohan. **24** Unya sila milabay sa
Pisidia ug miabot sa Pamfilia. **25** Sa dihang gisulti nila ang
pulong didto sa Perga, milugsong sila sa Atalia. **26** Gikan
didto sila milawig sa Antioquia, diin sila gitugyan sa grasya sa
Dios alang sa buluhaton nga ila na karong nahuman. **27** Sa
pag-abot nila sa Antioquia ug gitigom ang pundok, gisulti nila
ang tanang mga butang nga gibuhat sa Dios kanila, ug giunsa
niya pag-abli sa pultahan sa pagtuo alang sa mga Gentil. **28**
Nagpabilin sila sa dugay nga panahon uban ang mga disipulo.

15 Pipila ka mga lalaki milugsong gikan sa Judea ug
nagtudlo sa mga kaigsoonan, sa pagingon, "Gawas
kung kamo magpatuli sumala sa nabatasan ni Moises, kamo
dili gayod maluwas." **2** Sa dihang si Pablo ug si Barnabas
adunay dili pag-uyon ug paglantugi uban kanila, ang mga
kaigsoonan nakahukom nga si Pablo, Barnabas, ug ang
pipila sa uban kinahanglan motungas sa Jerusalem ngadto
sa mga apostoles ug sa mga kadagkoan mahitungod niini
nga pangutana. **3** Busa sila, nga pinadala sa simbahan,
susamang milabay sa Phoenicia ug sa Samaria ug gipahibalo
ang pagkakabig sa mga Gentil; ilang gidala ang hingpit nga
kalipay ngadto sa mga kaigsoonan. **4** Sa dihang miabot
na sila sa Jerusalem, giabiabi sila sa mga simbahan ug sa
mga apostoles ug sa mga kadagkoan, ug ilang gipahibalo
ang tanang mga butang nga gibuhat sa Dios uban kanila.
5 Apan pipila sa mga lalaki nga nagtuo, nga nahisakop sa
pundok sa mga Pariseo, mitindog ug miingon, "Kinahanglan
nga magpatuli sila ug sa pagsugo kanila sa pagbantay sa
balaod ni Moises." **6** Busa ang mga apostoles ug ang mga
kadagkoan nagtigom aron sa paghunahuna niining butanga. **7**
Pagkahuman sa daghan nga panaglantugi, si Pedro mitindog
ug miingon ngadto kanila, "Mga kaigsoonan, kamo nasayod
nga sa milabay nga panahon ang Dios nagbuhat ug pagpili
taliwala kaninyo, nga pinaagi sa akong baba ang mga Gentil
kinahanglang makadungog sa pulong sa ebanghelyo, ug
motuo. **8** Ang Dios, nga maoy nakabalo sa kasingkasing,
nagsaksi kanila, naghatag kanila sa Balaang Espiritu, sama
sa iyang gibuhat kanato; **9** ug iyang gihimo kini nga walay
kalainan taliwala kanato ug kanila, sa pagbuhat sa ilang mga
kasingkasing nga hinlo pinaagi sa pagtuo. **10** Unya karon
nganong inyong gisulayan ang Dios, nga kinahanglan inyong
ibutang ang yugo sa liog sa mga disipulo nga bisan ang atong
mga amahan ni bisan kita dili makahimo pagdala? **11** Apan
kita nagtuo nga kita naluwas pinaagi sa grasya ni Ginoong
Jesus, sama kanila." **12** Ang tanan nga katawhan nagpabilin
sa paghilom samtang sila naminaw kang Barnabas ug Pablo
nga nagsaysay sa mga timailhan ug mga kahibulongan nga
gibuhat sa Dios taliwala sa mga Gentil pinaagi kanila. **13**
Pagkahuman nila ug hunong sa pagsulti, si Santiago mitubag,
nga nag-ingon, "Mga igsoon, paminaw kamo kanako. **14** Si
Simon nag-ingon unsa ka maluluy-on ang Dios pagtabang sa
mga Gentil aron sa pagkuha gikan kanila nga usa ka katawhan
alang sa iyang ngalan. **15** Ang mga pulong sa mga propeta
nag-uyon niini, ingon nga kini nahisulat. **16** Pagkahuman
niining mga butanga ako mobalik. Ug akong tukuron pag-usab
ang barongbarong ni David, nga nahulog; ako kining ipatindog
ug ipasig-uli pag-usab. **17** Kay aron ang nahibilin sa mga
tawo mangita sa Ginoo, lakip ang tanang mga Gentil nga
gitawag pinaagi sa akong ngalan. **18** Mao kini ang giingon sa
Ginoo, nga maoy naghimo nining karaang mga butang nga
mailhan. **(aiōn g165)** **19** Busa, ang akong hunahuna mao,
nga kinahanglan dili na nato samukon kadtong mga Gentil
nga midawat sa Dios; **20** apan kita magsulat ngadto kanila
nga kinahanglan magdumili sila gikan sa mahugaw nga mga
diosdios, gikan sa malaw-ay nga pakighilawas, ug gikan sa
unsang linuok, ug gikan sa dugo. **21** Alang kang Moises
gikan sa karaang mga kaliwatan adunay mga tawo sa matag
siyudad nga nagasangyaw ug nagabasa kaniya ngadto sa
sinagoga matag Adlaw nga Igpapahulay." **22** Unya kini daw
maayo ngadto sa mga apostoles ug sa mga kadagkoan, uban
ang tibuok simbahan, sa pagpili kang Judas Barsabbas ug
Silas, mga pangulo sa simbahan, ug ipadala sila sa Antioquia
uban kang Pablo ug Barnabas. **23** Sila misulat niini, "Ang mga
apostoles, mga kadagkoan ug mga kaigsoonan, ngadto sa
mga Gentil nga mga kaigsoonan sa Antioch, Syria ug Cilicia,
mga pagtimbaya. **24** Kami nakadungog nga ang pipila ka mga
lalaki nga wala namo gihatagan ug igong sugo, migawas gikan
kanamo ug nagsamok kaninyo uban sa mga pagtudlo nga
nakahimo pagsamok sa inyong mga kalag. **25** Busa daw kini
maayo kanatong tanan sa pag-uyon sa pagpili sa mga lalaki ug
ipadala sila kaninyo uban ang among hinigugmang Barnabas
ug Pablo, **26** mga tawo nga anaa sa kuyaw ang ilang kinabuhi
alang sa pangalan sa atong Ginoong Jesu-Cristo. **27** Busa
among ipadala si Judas ug Silas, nga maoy magsulti usab
kaninyo sa susamang mga butang. **28** Kay kini daw mas
maayo ngadto sa Balaang Espiritu ug kanato, sa pagbutang

diha kaninyo nga walay dakong palas-anon kay sa niining mga
mahinungdanong mga butang: **29** nga kamo mobiya gikan
sa mga butang nga gihalad sa mga diosdios, dugo, sa mga
butang nga linuok, ug gikan sa malaw-ay nga pakighilawas.
Kung magbantay kamo sa inyong kaugalingon gikan niini, kini
makaayo gayod kaninyo. Panamilit." **30** Busa sila, sa dihang
sila nagbulagbulag na, miabot didto sa Antioch; pagkahuman
ilang gitapok ang pundok sa katawhan, ug ilang gipadala ang
sulat. **31** Sa dihang ila kining nabasa, labihan ang ilang kalipay
tungod sa mga pagdasig. **32** Si Judas ug si Silas, ug ang mga
propeta usab, nagdasig sa mga kaigsoonan uban sa daghang
mga pulong ug naglig-on kanila. **33** Pagkahuman nila ug gahin
sa pipila ka higayon didto, sila gipadala diha sa kalinaw gikan
sa mga kaigsoonan alang adtong nagpadala kanila. **34** Ang
labing maayong karaang kopya giwala sa bersikulo 34 (tan-
awa sa Buhat 15: 40). Bersikulo 34, Apan kini daw maayo
nga si Silas magpabilin didto. **35** Apan si Pablo ug Barnabas
nagpabilin sa Antioch uban ang kadaghanan, diin sila nagtudlo
ug nagwali sa pulong sa Ginoo. **36** Pagkahuman sa pipila
ka mga adlaw si Pablo miingon ngadto kang Barnabas,
"Mamalik na kita karon ug duawon ang mga kaigsoonan sa
kada siyudad diin kita nagmantala sa pulong sa Ginoo, ug
pagtan-aw kung naunsa sila. **37** Si Barnabas buot usab nga
ubanon si Juan nga gitawag ug Marcos uban kanila. **38** Apan
si Pablo naghunahuna nga dili maayo ubanon si Marcos, nga
maoy mibiya kanila gikan sa Pamphylia ug dugang pa wala na
mikuyog kanila sa pagpamuhat. **39** Unya didto miulbo ang
hait nga panagsumpaki, busa sila nagbulag gikan sa matag-
usa, ug si Barnabas gidala si Marcos uban kaniya ug milawig
palayo sa Cyprus. **40** Apan si Pablo gipili si Silas ug mibiya,
pagkahuman siya gitugyan pinaagi sa mga kaigsoonan sa
grasya sa Ginoo. **41** Ug siya miadto padulong sa Syria ug
Cilicia, naglig-on sa mga kasimbahanan.

16 Si Pablo nahiabot usab sa Derbe ug Listra; ug ania
karon, usa ka disipulo nga ginganlan ug Timoteo ang
atua didto, ang anak nga lalaki sa usa ka babayeng Judio
nga magtutuo; ang iyang amahan usa ka Griyego. **2** Siya
nahisgotan pag-ayo sa mga kaigsoonan nga atua sa Listra
ug Iconium. **3** Buot ni Pablo nga ubanon niya siya sa iyang
paglakaw; busa gidala niya siya ug gituli siya tungod sa mga
Judio nga atua niadtong dapita, kay nasayod silang tanan nga
ang iyang amahan usa ka Griyego. **4** Samtang miadto sila
sa ilang agianan padulong sa mga siyudad, gihatod nila sa
kasimbahanan ang mga angay buhaton aron tumanon nila,
ang mga angay nga buhaton nga sinulat sa mga apostoles ug
sa mga kadagkoan sa Jerusalem. **5** Busa ang kasimbahanan
nalig-on diha sa pagtuo ug midaghan matag adlaw. **6** Si
Pablo ug ang iyang mga kauban nangadto sa mga rehiyon
sa Prygia ug Galatia, sanglit gidid-an man sila sa Balaang
Espiritu sa pagwali sa pulong sa probinsiya sa Asya. **7** Sa
dihang nagkahaduol na sila sa Mysia, misulay sila sa pag-adto
sa Bithynia, apan ang Espiritu ni Jesus nagpalikay kanila. **8**
Busa sa paglabay sa Mysia, mikanaog sila ngadto sa siyudad
sa Troas. **9** Usa ka panan-awon ang mitungha kang Pablo sa
kagabhion: ang usa ka tawo sa Macedonia nagbarog didto,
nagtawag kaniya ug misulti, "Anhi dinhi sa Macedonia ug
tabangi kami." **10** Sa pagkakita ni Pablo sa maong panan-
awon, dihadiha dayon nangandam kami paingon sa Macedonia,
sa pagtuo nga ang Dios nagtawag kanamo sa pagwali sa
ebanghelyo ngadto kanila. **11** Busa sa pagpangandam sa
paglayag gikan sa Troas, kami nagsubay dayon padulong
sa Samothrace, ug sa pagkasunod adlaw nahiabot kami sa
Neapolis; **12** Gikan didto nangadto kami sa Filipos, nga usa ka
siyudad sa Macedonia, ang pinakamahinungdanong siyudad
sa distrito ug usa ka kolonya sa Roma, ug nagpabilin kami
niining siyudara sulod sa pipila ka mga adlaw. **13** Sa Adlaw'ng
Igpapahulay nangadto kami gawas sa ganghaan duol sa suba,
diin kami naghunahuna nga adunay dapit didto alang sa pag-
ampo. Nanglingkod kami ug nakigsulti sa mga babaye nga
miabot ug nagtapok. **14** Usa ka babaye nga ginganlan ug
Lydia, nga namaligya ug tapol gikan sa siyudad sa Thyatira,
nga nagsimba sa Dios, ang namati kanamo. Giablihan sa Ginoo
ang iyang kasingkasing aron sa pagpamati sa mga butang
nga gipamulong ni Pablo. **15** Sa nabawtismohan na siya, ug
ang iyang tibuok panimalay, nag-awhag siya kanamo, nga
nag-ingon, "Kung inyong hukman ang akong pagkamatinud-
anon sa Ginoo, uban sa akong balay, ug pagpabilin didto." Ug
nadani kami niya. **16** Nahitabo kadto samtang kami padulong
sa dapit nga alampoanan, ang usa ka batan-on nga babaye
adunay espiritu sa pagpanagna ang nasugatan namo- nagdala
siya ug sapi sa iyang mga agalon pinaagi sa pagpanghimalad.
17 Kini nga babaye nagsunod kang Pablo ug kanamo ug
nagsinggit, nga nag-ingon, "Kining mga tawhana mga alagad
sa Labing Halangdong Dios. Sila nagmantala kaninyo sa
dalan sa kaluwasan." **18** Gibuhat niya kini sa daghang mga
adlaw. Apan si Pablo, gisamokan na gayod kaniya, milingi
ug miingon sa espiritu, "Gimandoan ko ikaw sa ngalan ni
Cristo Jesus nga gula gikan kaniya." Ug migula kini diha
dayon. **19** Sa pagkakita sa iyang mga agalon nga ang ilang
paglaom nga makasapi nawala na, ilang gidakop si Pablo ug
Silas ug giguyod sila ngadto sa merkado atubangan sa mga
awtoridad. **20** Sa dihang gidala na nila sila sa maghuhukom,
sila miingon, "Kining mga tawhana mga Judio ug naghimo sa
daghang kasamok sa atong siyudad. **21** Nagtudlo sila sa mga
butang nga dili subay sa atong balaod aron dawaton o sundon
ingon nga mga Romano." **22** Unya ang panon sa katawhan
nagdungan ug panindog batok kang Pablo ug Silas; ang mga
maghuhukom naggisi sa ilang mga sapot ug gihukasan sila ug
gimandoan sila nga pagabunalan sa mga sungkod. **23** Sa
nabunalan na sila sa makadaghan, ilang gilabay sila didto sa
bilanggoan ug gimandoan ang magbalantay sa bilanggoan nga
bantayan sila pag-ayo. **24** Human niya makuha kini nga sugo,
gilabay sila sa magbalantay sa bilanggoan sa pinakasuok nga
bahin sa bilanggoan ug gigapos ang ilang mga tiil sa sepohan.
25 Sa pagkatungang gabii si Pablo ug Silas nag-ampo ug nag-
awit ug mga alawiton ngadto sa Dios, ug ang ubang mga
binilanggo naminaw kanila. **26** Sa kalit lang adunay kusog
nga linog, busa ang patukoranan sa bilanggoan nauyog; ug
dihadiha dayon ang tanang mga pultahan nangaabli, ug ang
kadena sa tanan nangatangtang. **27** Ang magbalantay sa
bilanggoan nakamata gikan sa pagkatulog ug nakita nga naabli
na ang mga pultahan sa bilanggoan; iyang gihulbot ang iyang
espada ug patyon na unta ang iyang kaugalingon, tungod kay
nagtuo siya nga ang mga binilanggo nakaikyas na. **28** Apan si
Pablo misinggit sa makusog nga tingog, nga nag-ingon, "Ayaw
pasakiti ang imong kaugalingon, tungod kay kaming tanan
ania ra dinhi." **29** Ang magbalantay sa bilanggoan nagtawag
alang sa suga ug midali pagsulod ug mihapa nga nangurog
sa kahadlok sa atubangan ni Pablo ug Silas, **30** ug gidala
sila sa gawas ug miingon, "Mga Sir, unsa may akong angay
buhaton aron maluwas?" **31** Sila miingon, "Tuo kang Ginoong
Jesus, ug mamaluwas ka, ikaw ug ang imong panimalay."
32 Sila nagsugilon sa pulong sa Ginoo ngadto kaniya, uban
ang tanan nga anaa sa iyang balay. **33** Unya gidala sila sa

magbalantay sa bilanggoan sa sama gihapong taknaa sa
kagabhion, ug gihugasan ang ilang mga samad, ug siya ug
ang iyang panimalay gibawtismohan dayon. **34** Iyang gidala
si Pablo ug Silas ngadto sa iyang balay ug nag-andam ug
pagkaon alang kanila. Siya nagmaya pag-ayo uban sa iyang
panimalay, tungod kay silang tanan nagtuo naman sa Dios. **35**
Karon sa pagkaadlaw na, ang mga maghuhukom nagpadala
ug pulong ngadto sa mga magbalantay sa bilanggoan nga
nag-ingon, "Buhii kadtong mga tawhana." **36** Ang magbalantay
sa bilanggoan misugilon sa maong mga pulong ngadto kang
Pablo, nga nag-ingon, "Ang mga maghuhukom nagpadala
ug pulong kanako nga buhian kamo: busa karon gawas, ug
lakaw nga malinawon." **37** Apan si Pablo miingon ngadto
kanila, "Ila kaming gibunalan sa kadaghanan, mga tawo nga
wala nahukman isip Romano, ug gilabay kami ngadto sa
bilanggoan; karon ila kaming buhian sa hilom? Dili gayod;
tugoti nga sila mismo ang moanhi ug mopagawas kanamo."
38 Gisugilon kini sa mga magbalantay sa bilanggoan ngadto
sa mga maghuhukom; ang mga maghuhukom nangahadlok sa
pagkadungog nila nga si Pablo ug Silas mga Romano. **39** Ang
mga maghuhukom miabot ug nagpakiluoy kanila; ug sa dihang
ila na silang gidala pagawas sa bilanggoan, ilang gihangyo si
Pablo ug Silas sa pagbiya sa siyudad. **40** Busa si Pablo ug
Silas migawas sa bilanggoan ug miabot sa balay ni Lydia. Sa
dihang si Pablo ug Silas nakakita sa mga kaigsoonan, gidasig
nila sila ug unya mibiya sa siyudad.

17 Karon sa diha nga naagian na nila ang mga siyudad
sa Amfipolis ug Apolonia, miabot sila sa siyudad sa
Tesalonica, diin adunay sinagoga sa mga Judio. **2** Si Pablo,
sama sa iyang nabatasan, miadto kanila, ug sulod sa tulo
ka Adlaw nga Igpapahulay nakiglantugi uban kanila gikan
sa Kasulatan. **3** Gibukhad niya ang Kasulatan ug gipasabot
niya nga kinahanglan gayod ang Cristo nga mag-antos ug
mabuhi pag-usab gikan sa mga patay. Misulti siya, "Kining
Jesus nga akong gimantala kaninyo mao si Cristo." **4** Pipila sa
mga Judio nadani ug miapil kang Pablo ug Silas, kauban ang
mga mainampoon nga mga Griyego, daghan nga inilang mga
kababayen-an ug usa ka dakong panon. **5** Apan ang mga dili
magtutuong mga Judio, nangatandog sa kasina, mikuha ug
pipila ka mga daotang mga lalaki nga gikan didto sa merkado,
nagtigom ug dakong panon sa katawhan, ug gibutang ang
siyudad sa kaguliyang. Miataki sila sa balay ni Jason, buot
nilang dad-on si Pablo ug Silas gawas didto sa mga tawo.
6 Apan sa wala nila sila makaplagi, ilang giguyod si Jason
ug pipila ka mga kaigsoonan sa atubangan sa mga pangulo
sa siyudad, nga nanagsinggit, "Kining mga tawhana misupak
sa atong naandang pamaagi ug mianhi usab diri. **7** Kining
mga tawhana nga giabi-abi ni Jason nagsupak sa kasugoan ni
Cesar; sila misulti nga adunay laing hari— mao si Jesus."
8 Sa dihang ang panon sa katawhan ug ang mga pangulo
sa siyudad nakadungog niining mga butanga, nahasol sila.
9 Pagkahuman nila nakuha ang salapianong pasalig gikan
kang Jason ug sa uban, gibuhian nila sila. **10** Niadtong gabhi-
ona ang mga kaigsoonan gipadala silang Pablo ug Silas didto
sa Berea. Sa pag-abot nila didto, miadto sila sa sinagoga
sa mga Judio. **11** Karon kining mga tawhana mas taas ang
panghunahuna kaysa sa mga taga-Tesalonica, kay gidawat
nila ang pulong nga adunay kaandam sa hunahuna, ginasusi
ang Kasulatan kada adlaw aron sa pagtan-aw kung mao ba
kining mga butanga. **12** Busa kadaghanan sa ila mituo, lakip
na ang ubang mga dungganong mga babayeng Griyego ug
daghang mga kalalakin-an. **13** Sa pagkahibalo sa mga Judio
sa Tesalonica nga si Pablo nagmantala usab sa pulong sa
Dios didto sa Berea, miadto sila didto ug ilang gigubot ug
gisamok ang panon sa katawhan. **14** Unya dihadiha dayon,
gipadala sa mga kaigsoonan si Pablo ngadto sa dagat, apan si
Silas ug Timoteo nagpabilin didto. **15** Kadtong nag-una kang
Pablo gidala siya palayo hangtod sa siyudad sa Atenas. Sa
pagbiya nila didto kang Pablo, nakadawat sila ug mga sugo
alang kang Silas ug Timoteo nga moadto kaniya sa labing dali
nga panahon. **16** Karon samtang nagpaabot si Pablo kanila
sa Atenas, gisamok siya sa iyang espiritu sulod kaniya sa
pagkakita niya sa siyudad nga puno sa mga diosdios. **17** Busa
nangatarongan siya didto sa sinagoga uban sa mga Judio ug
kadtong mga misimba sa Dios ug ang uban usab nga iyang
nahimamat kada adlaw didto sa merkado. **18** Apan ang pipila
sa mga pilosopong Epicureo ug Estoico nasugatan usab niya.
Ug ang pipila miingon, "Unsa ang buot isulti niining tabian nga
tawo?" Ang uban miingon, "Daw mura siyag magsasangyaw sa
lain nga mga dios," tungod kay nagsangyaw siya mahitungod
kang Jesus ug ang pagkabanhaw. **19** Ilang gikuha si Pablo
ug gidala ngadto sa Areopago, nga nag-ingon, "Mahimo
ba namong mahibaw-an kining bag-ong pagtulon-an nga
imong gipamulong? **20** Kay nagdala ka ug katingalahan nga
mga butang sa among mga dalunggan. Busa, buot kaming
masayod kung unsa ang buot ipasabot niining mga butanga."
21 (Karon ang tanang taga-Atenas ug ang mga dumuduong
nga nagpuyo didto gigahin ang ilang oras sa wala o di ba
kaha pagpamulong o pagpaminaw mahitungod sa bag-ong
butang.) **22** Busa si Pablo nagbarog taliwala sa mga Areopago
ug miingon, "Kamong katawhan sa Atenas, nakita nako nga
kamo mainampoon kaayo sa tanang paagi. **23** Kay sa akong
paglabay ug pagpaniid sa mga butang sa inyong pagsimba,
nakakaplag ako ug halaran uban sa sinulat nga, SA WALA
MAILHI NGA DIOS. Busa kung kinsa ang inyong gisimba diha
sa pagkawalay alamag, mao kini akong ipahibalo kaninyo. **24**
Ang Dios nga nagbuhat sa kalibotan ug sa tanang anaa niini,
tungod kay siya ang Ginoo sa langit ug sa yuta, wala mipuyo
sa templo nga binuhat sa mga kamot. Ni **25** gialagaran pinaagi
sa mga kamot sa mga tawo, ingon nga siya nagkinahanglan
ug bisan unsa, kay siya sa iyang kaugalingon ang naghatag
sa mga tawo ug kinabuhi ug gininhawa ug sa tanang laing
mga butang. **26** Ug gikan sa usa ka tawo iyang gibuhat
ang matag nasod sa mga tawo nga nagpuyo sa ibabaw
sa kalibotan, nagtakda sa ilang mga piniling mga panahon
ug mga utlanan sa ilang pinuy-anan nga dapit. **27** Busa,
kinahanglan pangitaon nila ang Dios ug tingali basin moduol
sila kaniya ug makaplagan siya, ug sa pagkatinuod, wala
siya mahilayo gikan sa matag-usa kanato. **28** Kay tungod
kaniya nabuhi ug nakalihok ug nakaangkon kita sa atong
kinabuhi, sama lang sa inyong kaugalingong mga balak nga
namulong, **29** 'Kay kita usab iyang mga anak.' Ingon nga anak
man sa Dios, kinahanglan dili kita maghunahuna nga ang
pagkabalaan sama sa bulawan, o plata, o mga bato, kinulit
uban sa arte ug panghunahuna sa tawo. **30** Busa gitaligam-
an sa Dios ang mga panahon sa walay pagkaalamag, apan
karon iyang gimandoan ang tanang mga tawo bisag asa nga
maghinulsol. **31** Tungod kay iya nang giandam ang adlaw sa
iyang paghukom sa kalibotan sa pagkamatarong pinaagi sa
tawong iyang pinili. Gihatagan sa Dios ug pamatuod nga kining
tawhana ngadto sa matag usa nga mabanhaw siya gikan sa
mga patay." **32** Unya sa pagkadungog sa mga tawo sa Atenas
sa pagkabanhaw sa mga patay, ang uban gibiay-biay nila si
Pablo; apan ang uban miingon, "Mamati kami kanimo pag-

usab mahitungod niining butanga. **33** “Pagkahuman niadto, si
Pablo mibiya kanila. **34** Apan adunay mga tawo ang miapil
kaniya ug mituo kaniya, lakip si Dionisio nga Areopagohanon,
ang babaye nga ginganlan ug Damaris, ug ang uban pa nga
miuban kanila.

18 Pagkahuman niining mga butanga si Pablo mibiya sa
Atenas ug miadto sa Corinto. **2** Didto siya nakakaplag
ug usa ka Judio nga ginganlan ug Aquila, usa ka tawo
nga Ponto ang kagikan; siya bag-o lang miabot gikan sa
Italya kauban ang iyang asawa nga si Priscila, tungod kay
si Claudio nagmando sa tanang mga Judio nga mopahawa
sa Roma; **3** ug si Pablo miadto kanila; Si Pablo nagpuyo ug
nagtrabaho kauban nila tungod kay managsama man ang
ilang panginabuhian. Sila tighimo ug mga barongbarong. **4**
Busa si Pablo nakiglantugi didto sa sinagoga kada Adlaw nga
Igpapahulay. Siya nagdani sa mga Judio ug mga Griyego.
5 Apan sa dihang si Silas ug si Timoteo milugsong gikan
sa Macedonia, si Pablo gimandoan pinaagi sa Espiritu nga
magpamatuod sa mga Judio nga si Jesus mao ang Cristo. **6**
Sa dihang ang mga Judio misupak ug nanginsulto kaniya,
si Pablo nagyabyab sa iyang bisti ngadto kanila ug miingon
kanila, “Unta ang inyong dugo maanaa sa inyong kaugalingon
nga mga ulo; Ako walay sala. Gikan karon moadto na ako sa
mga Gentil.” **7** Unya siya mibiya gikan didto ug miadto sa
pinuy-anan ni Titius Justus, usa ka tawo nga nagsimba sa
Dios. Ang iyang pinuy-anan duol sa sinagoga. **8** Si Crispus,
ang nangulo sa sinagoga ug ang tibuok niya nga panimalay
nagtuo ngadto sa Ginoo. Daghan sa mga taga-Corinto nga
nakabati kang Pablo nagtuo ug nabawtismohan. **9** Ang Ginoo
miingon kang Pablo sa kagabihion pinaagi sa usa ka panan-
awon, “Ayaw kahadlok, apan pagsulti ug ayaw pagpakahilom.
10 Tungod kay ako uban kanimo, ug walay bisan usa ang
mosulay sa pagdaot kanimo, tungod kay ako daghan ug
katawhan niini nga siyudad.” **11** Si Pablo nagpuyo didto ug usa
ka tuig ug unom ka bulan, nagtudlo sa pulong sa Dios taliwala
kanila. **12** Apan sa dihang si Galio nahimong gobernador sa
Acaya, ang mga Judio nagkahiusa sa pagbatok kang Pablo
ug gidala siya didto sa atubangan sa hukmanan; **13** sila
miingon, “Kining tawhana nangdani ug mga katawhan aron sa
pagsimba sa Dios nga sukwahi sa balaod.” **14** Apan sa dihang
mosulti na si Pablo, Si Galio miingon sa mga Judio, “Kamong
mga Judio, kung tinood kini usa ka butang nga daotan o usa
ka salaod, kini makataronganon nga makiglabot kaninyo. **15**
Apan tungod kay kaning mga pangutana mahitungod sa mga
pulong ug mga pangalan ug inyong kaugalingon nga balaod,
husaya kini sa inyong kaugalingon. Ako wala nangandoy nga
mahimong usa ka manghuhukom niining mga butanga.” **16**
Si Galio nagpapahawa kanila sa hukmanan. **17** Apan silang
tanan nagkuha kang Sostenes, ang tigdumala sa sinagoga, sa
pinugos nga paagi, ug gilatos siya sa atubangan sa hukmanan.
Apan si Galio wala nagbalibali kung unsa ang ilang gibuhat.
18 Si Pablo, pagkahuman ug puyo didto sa pila pa ka mga
adlaw, mibiya sa mga kaigsoonan ug milawig padulong sa
Syria kauban ni Priscila ug Aquila. Sa wala pa siya mibiya sa
pantalan, sa Cencreae, gikiskisan niya ang iyang ulo tungod
kay gikuha niya ang usa ka Nazaretnon nga panaad. **19** Sa
dihang sila niabot sa Efeso, si Pablo mibiya kang Priscila ug
Aquila didto, apan siya sa iyang kaugalingon miadto didto
sa sinagoga ug nakiglantugi kauban sa mga Judio. **20** Sa
dihang ilang gipangutana si Pablo nga magpabilin sa taas
pa nga panahon, siya nagdumili. **21** Apan sa iyang pagbiya
kanila, siya miingon, “Ako mobalik pag-usab kaninyo kung kini
kabubut-on sa Dios.” Siya dayon milawig gikan sa Efeso. **22**
Sa dihang si Pablo midunggo na sa Cesarea, siya mitungas
ug nakig-abiabi sa Jerusalem nga simbahan ug unya miadto
palugsong sa Antioquia. **23** Pagkahuman niya ug gahin sa pila
pa ka panahon didto, si Pablo migikan ug miadto padulong
sa rehiyon sa Galacia ug Frigia ug nagdasig sa tanang mga
disipulo. **24** Karon adunay usa ka Judio nga ginganlan ug
Apolos, nga natawo sa Alejandria, niabot sa Efeso. Siya hanas
kaayo sa pagpamulong ug makusganon diha sa Kasulatan.
25 Si Apolos natudloan sa mga pagtulun-an sa Ginoo. Isip
mainiton diha sa Espiritu, siya nagsulti ug nagtudlo sa tukma
nga mga butang mahitungod kang Jesus, apan siya nahibalo
lamang sa pagbawtismo ni Juan. **26** Si Apolos nagsugod
sa pagsulti nga walay kahadlok didto sa sinagoga. Apan
sa dihang si Priscila ug si Aquila nakadungog kaniya, sila
nakighigala kaniya ug nagpasabot kaniya sa dalan sa Dios
sa mas tukma pa gayod. **27** Sa dihang siya nagtinguha nga
molabay sa Acaya, ang mga kaigsuonan nagdasig kaniya ug
nagsulat sa mga disipulo sa Acaya aron sa pag-abiabi kaniya.
Sa dihang siya miabot, siya nagtabang ug maayo niadtong
nagtuo pinaagi sa grasya. **28** Si Apolos sa kadaghanan gilupig
ang mga Judio sa iyang gahom ug kahibalo, sa pagpakita
pinaagi sa Kasulatan nga si Jesus mao ang Cristo.

19 Nahitabo kini samtang si Apolos anaa sa Corinto,
miagi si Pablo sa ibabaw sa kabungtoran ug miabot
siya sa siyudad sa Efeso, ug nakaplagan ang pipila sa mga
disipulo didto. **2** Miingon si Pablo kanila, “Nadawat ba ninyo
ang Balaang Espiritu sa dihang mituo kamo?” Miingon sila
kaniya, “Wala, wala man gani kami makadungog mahitungod
sa Balaang Espiritu.” **3** Miingon si Pablo, “Ngadto sa unsa
man nga kamo nagpabawtismo?” Miingon sila, “Ngadto sa
pagbawtismo ni Juan.” **4** Busa si Pablo mitubag, “Si Juan
mobawtismo inubanan ang pagbawtismo sa paghinulsol.
Gisultihan niya ang mga tawo nga kinahanglan motuo sila sa
usa kong kinsa ang bout moabot human kaniya, mao kana,
si Jesus.” **5** Sa dihang ang mga tawo nakadungog niini,
gibawtismohan sila sa ngalan ni Ginoong Jesus. **6** Unya sa
dihang gitapion ni Pablo ang iyang mga kamot kanila, ang
Balaang Espiritu mikunsad kanila ug nagsulti sila ug nagkalain-
laing mga pinulongan ug nanagna. **7** Ang tanan mga napulo
ug duha ka mga lalaki. **8** Miadto si Pablo sa sinagoga ug
nagsulti nga walay kahadlok sulod sa tulo ka bulan. Nangulo
siya sa mga panaghisgot ug nagdani sa mga tawo mahitungod
sa mga butang nga may kalabutan sa gingharian sa Dios.
9 Apan sa dihang ang pipila ka mga Judio nagmagahi ug
nagmasinupakon, nagsugod sila sa pagsulti ug daotan nga
pamaagi mahitungod kang Cristo didto sa panon sa katawhan,
busa si Pablo mibiya kanila, ug gidala ang mga magtutuo
palayo gikan kanila. Siya nagsugod sa pagsulti kada adlaw
didto sa hawanang tudloanan sa Tirano. **10** Kini nagpadayon
sulod sa duha ka tuig, aron ang tanang tawo nga namuyo sa
Asia makadungog sa pulong sa Ginoo, ang mga Judio ug
Griyego. **11** Ang Dios naghimo ug mga gamhanang buhat
pinaagi sa mga kamot ni Pablo, **12** aron bisan pa ang naay
sakit maulian, ug ang mga daotan nga espritu mogawas
sa mga tawo, sa pagkuha nila sa mga panyo ug mga tapis
gikan sa lawas ni Pablo. **13** Apan adunay mga Judio nga
espiritista nga nagbiyahe sa maong lugara nga nagdala sa
ngalan ni Jesus alang sa ilang kaugalingong pagamit. Sila
nakigsulti niadtong adunay daotang mga espiritu; sila miingon,
“Ako nagmando kanimo pinaagi kang Jesus nga gisangyaw
ni Pablo nga mobiya.” **14** Kadtong naghimo niini mao ang

pito ka anak nga mga lalaki sa pangulong pari sa mga Judio,
Esceva. **15** Ang daotang espiritu mitubag kanila, "Nakaila
ako kang Jesus, ug nakaila ako kang Pablo; apan kinsa man
kamo?" **16** Ang daotang espiritu naa sa tawo milukso sa
Espiritista ug nalupig sila ug gikulata sila. Unya nanghawa sila
pagawas sa balay nga hubo ug samaran. **17** Kini nahibal-an sa
tanan, sa mga Judio ug mga Griyego, nga namuyo sa Efeso.
Sila nangahadlok kaayo, ug ang ngalan ni Ginoong Jesus
napasidunggan. **18** Daghan usab sa mga magtutuo miabot
ug nagsugid ug miangkon sa mga daotang mga butang nga
ilang nahimo. **19** Daghan ang nagbansay ug mga salamangka
ug nagdala sa ilang mga basahon ug gisunog sa panan-aw
sa matag-usa. Sa dihang ilang giihap ang bili niini, kini mga
50, 000 kadaghanon sa plata. **20** Busa ang pulong sa Ginoo
mikaylap sa gamhanang mga pamaagi. **21** Karon sa natapos
na ni Pablo ang iyang pagpangalagad sa Efeso, nakahukom
siya diha sa Espiritu nga moagi sa Macedonia ug Acaya sa
iyang dalan ngadto sa Jerusalem; siya miingon, "Pagkahuman
nako ug adto didto, kinahanglan usab nako makita ang Roma."
22 Gipadala ni Pablo sa Macedonia ang duha niya ka mga
disipulo, si Timoteo ug si Erastus, nga nitabang kaniya. Apan
siya nagpabilin makadiyot sa Asya. **23** Ug nianang taknaa
mitumaw ang dakong kasamok sa Efeso mahitungod sa Dalan.
24 Ang usa ka platero nga ginganlan ug Demetrius, nga
naghimo ug plata nga istatuwa ni Diana, nagdala sa dakong
negosyo alang sa mga magbubuhat. **25** Busa gitigom niya
ang mga trabahante sa maong panginabuhi ug miingon, "Mga
sir, nakabalo kamo nga kini nga negosyo nakapahimo kanato
ug daghan nga kuwarta. **26** Kamo nakakita ug nakadungog
niana, dili lamang sa Efeso, apan halos tibuok Asya, kini si
Pablo nagdani ug nagpalayo sa daghang mga tawo. Siya
nagaingon nga walay mga dios nga hinimo sa mga kamot. **27**
Ug dili lamang ang kakuyaw nga ang atong mga negosyo dili
na kinahanglanon, apan bisan pa ang templo sa bantogang
diosa nga si Diana mahimong kining walay pulos. Unya siya
mawad-an na sa iyang kadungganan, siya nga gisimba sa
tanan sa Asya ug sa tibuok kalibotan." **28** Sa dihang nadungog
nila kini napuno sila sa kasuko ug misinggit sa kusog, sa pag-
ingon, "Bantogan si Diana sa mga taga-Efeso." **29** Ang tibuok
siyudad napuno sa kalibog, ug ang mga tawo nagdali-dali ug
adto sa tiyatro. Gidakop nila ang mga kauban ni Pablo sa
pagbiyahe, nga si Gaius ug si Aristarchus, nga miabot gikan
sa Macedonia. **30** Si Pablo bout mosulod taliwala sa panon sa
katawhan, apan ang mga disipulo nagpugong kaniya. **31** Usab,
pipila ka mga pangulo nga higala ni Pablo nagpadala sa pulong
ug naghangyo kaniya nga dili mosulod sa tiyatro. **32** Pipila ka
mga tawo naninggit sa usa ka butang, ug ang pipila lahi, kay
ang pundok sa katawhan anaa sa kalibog. Kasagaran kanila
wala gani nasayod nganong nagtigom sila. **33** Gidala sa mga
Judio si Alexander pagawas gikan sa pundok sa katawhan ug
gibutang siya atubangan sa mga tawo. Misinyas si Alexander
sa iyang kamot aron maghimo ug usa ka pamahayag sa mga
tawo. **34** Apan sa dihang nakaamgo sila nga siya usa ka
Judio, silang tanan naninggit sa usa ka tingog nga hapit miabot
sa duha ka oras, "Bantogan si Diana sa mga taga Efeso." **35**
Sa dihang gipahilom sa tigdumala sa lungsod ang pundok
sa katawhan, siya miingon, "Kamo mga tawo sa Efeso, unsa
nga tawo didto ang wala masayod nga ang siyudad sa mga
taga-Efeso mao ang magbalantay sa templo sa bantogang
Diana ug sa mga larawan nga nahulog gikan sa langit? **36**
Sa pagkakita nga kining mga butanga dili ikalimod, kamo
kinahanglan nga maghilom ug dili maghimo sa pagpangagpas.
37 Kay inyong gidala kining mga tawhana dinhi sa korte nga
dili man gani mga kawatan sa templo ni tigpasipala sa atong
diosa. **38** Busa, kung si Demetrius ug ang mga mananalsal
uban kaniya adunay mga sumbong batok ni bisan kinsa, abre
ang mga hukmanan ug adunay mga gobernador. Tugoti sila
nga magpasangil sa usag-usa. **39** Apan kung mangita kamo
sa bisan unsang mga butang mahitungod sa laing mga butang,
kinahanglan kini mahusay sa kasagaran nga panagtigom.
40 Kay sa pagkatinuod kita anaa sa kakuyaw mahitungod
sa kagubot niining adlawa. Walay hinungdan alang niining
kagubot, ug dili kita makahimo sa pagpahayag niini." **41** Sa
dihang nasulti na niya kini, gitapos niya ang panagtigom.

20 Human sa kaguliyang, si Pablo gipadala alang sa mga
disipulo ug giawhag sila. Unya siya nagsulti ug panamilit
kanila ug mibiya padulong didto sa Macedonia. **2** Sa pag-
adto niya niadtong mga rehiyona ug nag-awhag pag-ayo sa
mga magtutuo, miadto siya Greece. **3** Human siya nagpabilin
didto sulod sa tulo ka bulan, ang tinagong laraw nga gihimo
batok kaniya pinaagi sa mga Judio sa hapit na siya maglayag
padulong sa Siria, busa nakahukom siya sa pagbalik agi
sa Macedonia. **4** Giubanan siya hangtod sa Asya nila ni
Sopater nga taga-Berea, ang anak ni Pyrrhus; si Aristarchus
ug Secundus nga mga magtutuo gikan saTesalonica; si Gaius
nga taga-Derbe; si Timoteo; ug Tychicus ug si Trophimus
nga gikan sa Asya. **5** Apan kining mga tawhana miuna
kanamo ug nagahulat kanamo sa Troas. **6** Human sa adlaw
sa tinapay nga walay patubo milayag kami gikan sa Filipos, ug
sa lima ka adlaw miabot kami kanila sa Troas. Didto nagpabilin
kami sulod sa pito ka mga adlaw. **7** Sa unang adlaw sa
semana, sa nagkatigom na kami aron sa pagpikaspikas sa
tinapay, si Pablo nagsangyaw sa mga magtutuo. Naglaraw
siya nga mobiya pagkasunod adlaw, busa nagpadayon siya
sa pagsangyaw hangtod sa pagkatungang gabii. **8** Adunay
daghan nga lampara sa ibabaw nga bahin sa lawak diin kami
nagkatigom. **9** Diha sa bintana may naglingkod nga usa ka
ulitawo nga ginganlan ug Eutychus, nga giabot sa halalom
nga paghikatulog. Kay taas na kaayo ang pagsangyaw ni
Pablo, kining ulitawo, nga nahinanok pa gihapon, nahulog
gikan sa ikatulong andana ug gisakwat nga patay na. **10**
Apan mikanaog si Pablo, mihapa siya kaniya, ug migakos
kaniya. Unya miingon siya, "Ayaw kamo kaguol, kay siya buhi
pa." **11** Unya misaka siya balik sa taas ug gipikaspikas ang
tinapay ug nangaon. Human sa pagpakigsulti kanila ug dugay
hangtod sa kaadlawon, mibiya na siya. **12** Gidala nila pagbalik
ang lalaki nga buhi ug nahupay pag-ayo. **13** Kami sa among
kaugalingon milakaw pag-una kang Pablo ngadto sa sakayan
ug milayag padulong sa Asos, sa tuyo nga pasakyon namo
si Pablo. Mao kini ang gitinguha niya sa iyang kaugalingon
nga pagabuhaton, tungod kay gituyo niya nga didto agi sa
yuta. **14** Sa nasugatan na namo siya sa Asos, gipasakay
na namo siya sa sakayan ug miadto sa Mitylene. **15** Unya
milayag kami gikan didto ug miabot pagkasunod adlaw atbang
sa isla sa Chios. Sa pagkasunod adlaw midunggo kami sa
isla sa Samos, ug pagkaugma midunggo kami sa siyudad sa
Miletus. **16** Kay nakahukom man si Pablo nga maglayag agi
sa Efeso, aron dili siya malangan sa Asya; kay nagdali siya
nga moabot sa Jerusalem sa adlaw sa Pentecostes, kung
kining tanan mamahimo na niyang buhaton sa ingon. **17** Gikan
sa Miletus nagpadala siya ug mga tawo ngadto sa Efeso ug
gipatawag niya ang mga kadagkoan sa simbahan. **18** Sa
dihang miabot na sila ngadto kaniya, miingon siya kanila,
"Nasayod na kamo sa inyong kaugalingon, nga sukad sa unang

adlaw sa pagtunob sa akong tiil sa Asya, kung sa unsang
paagi ako kanunay naggahin ug panahon alang kaninyo. **19**
Nagpadayon ako pag-alagad sa Ginoo uban sa pagpa-ubos sa
hunahuna ug inubanan sa mga luha, ug sa mga pag-antos nga
nahitabo kanako tungod sa mga tinagong laraw sa mga Judio.
20 Nasayod kamo nga wala akoy gilikayan sa pagpadayag
kaninyo sa bisan unsa nga mapuslanon, ug giunsa ko kamo
pagtudlo sa dayag ug miadto usab sa kabalayan. **21** Nasayod
kamo nga sa kanunay nagpahimangno ako kaninyong mga
Judio ug mga Griyego mahitungod sa paghinulsol ngadto sa
Dios ug sa pagtuo sa atong Ginoong Jesus. **22** Ug karon,
tan-awa, moadto ako sa Jerusalem nga inagda sa Balaang
Espiritu, nga walay kasayoran sa bisan unsang mahitabo
kanako didto, **23** gawas sa gipamatuod sa Balaang Espiritu
kanako sa matag siyudad ug nagaingon nga ang mga gapos ug
pag-antos naghulat na kanako. **24** Apan wala nako hunahunaa
ang akong kinabuhi sa kung unsang paagi nga mas bililhon pa
sa akong kaugalingon, aron mahingpit na ang akong lumba
ug ang pag-alagad nga akong nadawat gikan kang Ginoong
Jesus, sa pagsaksi sa ebanghelyo diha sa grasya sa Dios.
25 Ug karon, tan-awa, nasayran ko nga kamong tanan, nga
gisuroyan ko taliwala sa akong pagsangyaw mahitungod sa
gingharian, dili na makakita sa akong panagway. **26** Busa
gipamatuod-an ko kaninyo niining adlawa, nga ako hinlo sa
dugo ni bisan kinsang tawo. **27** Kay wala ako nagpugong sa
pagpadayag kaninyo sa kinatibuk-ang kabubut-on sa Dios. **28**
Busa pag-amping kamo sa inyong kaugalingon, ug sa tanang
panon nga kanila ang Balaang Espiritu naghimo kaninyong
magtatan-aw, aron nga bantayan ninyo ang katilingban sa
Ginoo nga gitubos niya pinaagi sa kaugalingon niyang dugo.
29 Nasayod ako nga human sa akong pagbiya, magasulod
taliwala kaninyo ang mga mapintas nga lobo, ug dili kaloy-an
ang panon. **30** Nasayod ako nga bisan gani taliwala kaninyo
ang pipila sa mga tawo moadto ug mosulti sa mga butang
nga mangil-ad, aron sa pagpahimulag sa mga disipulo sa
pagsunod kanila. **31** Busa pagtukaw kamo. Hinumdomi nga
sulod sa tulo ka tuig wala ako maghunong sa pagpahimangno
sa matag usa kaninyo inubanan sa luha sa adlaw ug gabii. **32**
Ug karon gipiyal ko na kamo sa Dios, ug ngadto sa pulong
sa iyang grasya, nga mao ang makahimo kaninyo sa pagpa-
uswag ug maghatag kaninyo sa kabilin taliwala sa tanang
gilain. **33** Wala ako maibog sa tawong may plata, bulawan, o
bisti. **34** Kamo sa inyong kaugalingon nasayod nga kining
mga kamot nagsangkap sa akong kaugalingon nga mga
panginahanglan ug niadtong kauban nako. **35** Sa tanan nga
mga butang naghatag ako kaninyo ug panig-ingnan kung
unsaon ninyo pagtabang ang huyang pinaagi sa pagpamuhat,
ug kung unsaon ninyo paghinumdom ang mga pulong sa
Ginoong Jesus, mga pulong nga siya mismo miingon: "Labing
bulahan ang paghatag kay sa pagdawat." **36** Human siya
nagsulti niining paagiha, miluhod siya ug nag-ampo uban
kanilang tanan. **37** Labihan ang ilang paghilak ug migakos
kang Pablo ug gihagkan siya. **38** Naguol gayod sila tungod sa
iyang gipamulong, nga sila dili na makakita sa iyang panagway
pag-usab. Unya giubanan nila siya hangtod sa sakayan.

21 Sa dihang mibulag kami gikan kanila ug milawig, miadto
kami padulong sa siyudad sa Cos, ug sa sunod nga
adlaw sa siyudad sa Rodas, ug gikan didto padulong sa
siyudad sa Patara. **2** Sa dihang among nakaplagan ang
usa ka sakayan nga motabok sa Feonicia, misakay kami
ug milawig. **3** Sa dihang amo nang nalantawan ang isla sa
Cyprus, mibiya kami ug miliko sa wala, ug milawig ngadto sa
Siria, ug midunggo sa siyudad sa Tiro, tungod kay atua didto
ang sakayan nga nagpanaog sa mga butang. **4** Human among
nakaplagan ang mga disipulo, nagpabilin kami didto sulod sa
pito ka adlaw. Ang mga disipulo nag-ingon kang Pablo pinaagi
sa Espiritu nga dili gayod siya motunob sa Jerusalem. **5** Sa
dihang milabay ang mga adlaw, kami mibiya ug nagpadayon
sa among panaw. Silang tanan, kauban ang ilang mga asawa
ug mga anak, nag-uban kanamo sa among dalan hangtod
nakagawas kami sa siyudad. Dayon nangluhod kami sa
baybayon, nag-ampo, ug nagsultihanay kami sa panamilit
sa matag usa. **6** Misakay kami sa sakayan, samtang sila
mibalik pag-usab sa ilang panimalay. **7** Sa dihang nahuman na
kami sa paglawig gikan sa Tiro, nahiabot kami sa Ptolemais.
Didto nag-abi-abi kami sa mga kaigsoonan ug nagpabilin kami
uban kanila sulod sa usa ka adlaw. **8** Pakasunond adlaw
mibiya kami ug miadto sa Cesarea. Misulod kami sa balay
ni Filipe, ang tigsangyaw sa ebanghelyo, nga usa sa pito,
ug nagpabilin kami uban kaniya. **9** Karon kining tawhana
adunay upat ka anak nga babayeng ulay nga mananagna.
10 Sa nagpabilin kami didto sa pipila ka mga adlaw, miabot
ang usa ka propeta nga gikan sa Judea nga ginganlan ug
Agabus. **11** Miduol siya kanamo ug gikuha ang bakos ni
Pablo. Niining tungora iyang gihiktan ang iyang kaugalingon
nga tiil ug mga kamot ug nag-ingon, "Miingon, ang Balaang
Espiritu, 'Busa sama niini ang paggapos sa mga Judio sa
Jerusalem ang tawo nga nakapanag-iya niining bakos, ug
ila siyang itugyan sa mga kamot sa mga Gentil." **12** Sa
dihang among nadunggan kining mga butanga, kami ug ang
mga tawo nga nagpuyo nianang dapita nagpakiluoy kang
Pablo nga dili moadto tungas sa Jerusalem. **13** Unya si
Pablo mitubag, "Unsa man ang inyong gibuhat, nagpahilak
ug nagpasakit sa akong kasingkasing? Kay ako andam, dili
lamang magpagapos, kondili mamatay usab sa Jerusalem
alang sa ngalan sa Ginoong Jesus." **14** Sanglit si Pablo dili
buot nga madani, miundang na kami sa pagsulay ug miingon,
"Hinaot nga ang pagbuot sa Ginoo ang matuman." **15** Human
niining mga adlawa, among gipanguha ang among mga gamit
ug mitungas sa Jerusalem. **16** Didto adunay lain usab ang
mikuyog kanamo nga pipila sa mga disipulo gikan sa Cesarea.
Gikuyog nila ang usa ka tawo nga ginganlan Mnason, ang usa
ka tawo nga gikan sa Cyprus, nga disipulo kaniadto, kung diin
kami magpuyo. **17** Sa dihang naabot na kami sa Jerusalem,
ang mga kaigsoonan nag-abiabi kanamo nga malipayon. **18**
Pagkasunod nga adlaw si Pablo mikuyog kanamo ngadto kang
Santiago, ug ang tanang mga kadagkoan anaa usab didto.
19 Sa pagtimbaya niya kanila, iyang gisugilon sa matag-usa
ang mga butang nga nabuhat sa Dios ngadto sa mga Gentil
pinaagi sa iyang pagpamuhat. **20** Sa dihang nadunggan nila
kini, ilang gidayeg ang Dios, ug miingon sila kaniya, "Tan-awa,
igsoon, pila ka libo ang nagtuo taliwala sa mga Judio. Silang
tanan naningkamot sa pagtipig sa balaod. **21** Nagsugilon sila
mahitungod kanimo, nga imong gitudloan ang tanang mga
Judio nga nagpuyo uban sa mga Gentil nga ilang isalikway si
Moises, ug imong gisuginlan sila nga dili tulion ang ilang mga
anak, ug dili musunod sa karaang mga tulomanon. **22** Unsay
angay namong buhaton? Makadungog gayod sila nga moanhi
ka. **23** Busa buhata kung unsa ang among isulti kanimo karon:
aduna kami upat ka lalaki nga naghimo ug pakigsaad. **24** Dad-
a kining mga tawhana ug magpaputli sa imong kaugalingon
uban kanila, ug bayari ang ilang panginahanglan alang kanila,
aron makagisan nila ang ilang mga ulo. Busa ang tanan
masayod nga ang mga butang nga giingon nila bahin kanimo

dili gayod tinuod. Masayran usab nila nagkinabuhi ka uban
kanamo nga nagtipig sa balaod. **25** Apan mahitungod sa mga
Gentil nga adunay pagtuo, nagsulat na kami ug naghatag sa
mga pahimangno nga kinahanglan kanunay silang magbantay
sa ilang mga kaugalingon gikan sa mga butang nga gihalad sa
mga diosdios, gikan sa dugo, gikan sa unsang mga tinuok,
ug gikan sa malaw-ay nga pakighilawas. **26** Pagkasunod
adlaw gidala ni Pablo ang mga tawo, aron sa paghinlo sa
iyang kaugalingon uban kanila nga moadto didto sa templo,
aron sa pagpahibalo sa gidugayon sa mga adlaw sa paghinlo,
hangtod nga ang halad mahalad sa matag usa kanila. **27** Sa
dihang ang pito ka adlaw hapit na mahuman, ang pipila ka
mga Judio nga gikan sa Asya nakakita kang Pablo didto sa
templo, ug naghulhog sa panon sa mga tawo, ug nagdakop
kaniya. **28** Naninggit sila, “Katawhan sa Israel, tabangi kami.
Mao kining tawhana ang nagtudlo sa tanang mga tawo bisan
asa sa mga butang nga sukwahi sa katawhan, sa balaod, ug
niining dapita. Tuod man, gidala usab niya ang mga Griyego
didto sa templo ug naghugaw sa balaang dapit.” **29** Kay sa
miagi nakita nila si Trofimo nga taga Efeso nga kuyog kaniya
sa siyudad, ug naghunahuna sila nga gidala siya ni Pablo
didto sa Templo. **30** Ang tanan sa siyudad gihulhogan, ug
midagan dugok ang katawhan ug gigunitan nila si Pablo.
Giguyod nila siya pagawas sa templo, ug gisirad-an dayon
ang mga pultahan. **31** Nga daw patyon na nila siya, ang balita
miabot didto sa pangulong kapitan sa guwardya nga ang tibuok
Jerusalem nasamok. **32** Nianang tungora gidala niya ang
mga kasundalohan ug ang mga kapitan ug midagan padulong
lugsong sa panon sa katawhan. Sa pagkakita sa mga tawo sa
pangulo sa kapitan ug mga kasundalon, miundang sila sa
paglatigo kang Pablo. **33** Unya ang pangulo sa kapitan miduol
ug gigunitan si Pablo, ug nagmando kaniya nga gaposon
siya sa duha ka kadena. Nangutana siya kung kinsa siya ug
unsay iyang nabuhat. **34** Kadaghanan sa panon sa katawhan
nagsinggit sa lahi nga tubag ug ingon man usab ang uban.
Sanglit ang kapitan dili gayod makasulti bisan unsa tungod
sa kasaba, nagmando siya nga dad-on si Pablo sa kuta. **35**
Sa dihang miabot sila sa mga hagdanan, gialsa siya sa mga
sundalo tungod sa pagpasakit sa panon sa katawhan. **36**
Kay ang panon sa katawhan nagsunod kanila ug kanunay
nagsinggit, “Ipalayo siya kanamo!” **37** Sa hapit na si Pablo
dad-on didto sa kuta, miingon siya sa pangulo sa kapitan,
“Mahimo ba ako makigsulti kanimo?” Ang kapitan miingon,
“Makasulti ka Griyego? **38** Dili ba ikaw Ehiptohanon, nga
nangulo kaniadto sa mga nagsupak ug nagdala sa 4, 000 ka
mga nagmasinupakon didto sa kamingawan?” **39** Si Pablo
miingon, “Ako usa ka Judio, gikan sa siyudad sa Tarso sa
Cilicia. Usa ako ka lumolupyo sa mahinungdanon nga siyudad.
Manghangyo ako kanimo, tugoti ako sa pagsulti sa katawhan.”
40 Sa dihang ang kapitan naghatag kaniya sa pagtugot, si
Pablo mitindog sa hagdanan ug nagsinyas sa iyang kamot
ngadto sa mga tawo. Sa dihang anaa nay dakong kahilom,
nagsulti siya sa Hebreo. Siya miingon,

22 “Mga kaigsoonan ug mga amahan, paminawa ang
akong pagpanalipod nga akong buhaton karon kaninyo.”
2 Sa dihang ang pundok nakadungog kang Pablo nga nakigsulti
ngadto kanila sa Hebreohanon nga pinulongan, sila nahilom.
Siya miingon, **3** “Usa ako ka Judio, nga natawo sa Tarsus sa
Cilicia, apan gimatuto niining siyudara sa tiilan ni Gamaliel.
Natudloan ako pinaagi sa higpit nga mga pamaagi sa pamalaod
sa atong mga katigulangan. Maiiniton ako ngadto sa Dios,
sama kaninyong tanan karon. **4** Akong gilutos kining Dalan
ngadto sa kamatayon; akong gigapos ang mga lalaki ug
mga babaye ug ako silang gibalhog didto sa bilanggoan. **5**
Ang labaw nga pari usab ug ang tanan nga mga hamtong
makapamatuod nga nakadawat ako ug sulat gikan kanila
alang sa mga kaigsoonan sa Damasco, alang sa akong panaw
didto. Akong gidala pagbalik ang mga gapos sa Jerusalem
kadtong kabahin niining Dalan aron pagasilotan. **6** Nahitabo
kini samtang ako naglakaw ug duol na sa Damasco, sa
kaudtohon sa kalit mitungha ang dakong kahayag gikan sa
langit nagsugod ug dan-ag palibot kanako. **7** Natumba ako sa
yuta ug may nadungog akong tingog nga miingon, 'Saulo,
Saulo, nganong gilutos mo man ako?' **8** Mitubag ako, 'Kinsa ka
ba, Ginoo?' Misulti siya kanako, 'Ako si Jesus nga Nazaretnon,
nga imong gilutos.' **9** Kadtong mga miuban kanako nakakita
sa kahayag apan wala sila makadungog sa iyang tingog nga
misulti kanako. **10** Miingon ako, 'Unsa ang angay nakong
buhaton, Ginoo?' Ang Ginoo miingon kanako, 'Bangon, ug
adto sa Damasco; didto pagasultian ka sa tanan nimong angay
nga pagabuhaton.' **11** Dili ako makakita tungod sa kasulaw sa
kahayag, busa miadto ako sa Damasco nga giagak sa mga
kamot sa mga mikuyog kanako. **12** Didto nahimamat nako ang
usa ka tawo nga ginganlan ug Ananias, usa ka mainampoon
nga tawo sumala sa balaod ug maayo ang gipangsulti sa
tanang mga Judio nga mipuyo didto. **13** Miduol siya kanako,
mitindog duol kanako ug miingon, 'Igsoong Saulo, dawata
ang imong panan-aw. 'Nianang taknaa nakita nako siya. **14**
Unya miingon siya, 'Ang Dios sa atong mga katigulangan
gipili ka aron makahibalo sa iyang kabubut-on, aron makita
ang Usa ka Matarong, ug maminaw sa tingog nga naggikan
sa iyang kaugalingong baba. **15** Kay ikaw ang magasaksi
alang kaniya ngadto sa tanang mga tawo mahitungod sa kung
unsa ang imong nakita ug nadungog. **16** Ug karon nganong
naghulat ka man? Tindog, pagpabawtismo, ug hugasi ang
imong mga sala, pinaagi sa pagtawag sa iyang ngalan.' **17**
Paghuman nako ug balik sa Jerusalem, ug samtang nag-ampo
ako didto sa templo, nahitabo kini nga ako nakakita ug panan-
awon. **18** Nakit-an nako siya nga nag-ingon kanako, 'Pagdali
ug pagbiya sa Jerusalem karon dayon, tungod kay dili nila
dawaton ang imong pagpamatuod mahitungod kanako.' **19**
Miingon ako, 'Ginoo, kabalo sila sa ilang mga kaugalingon nga
ako silang gibilanggo ug gilatigo ang mga mituo kanimo sa
matag sinagoga. **20** Sa dihang miula ang dugo ni Esteban
nga imong saksi, nagbarog usab ako didto ug miuyon, ug
akong gibantayan ang mga bisti sa nagpatay kaniya.' **21**
Apan miingon siya kanako, 'Biya, tungod kay ipadala ko ikaw
ngadto sa mga Gentil.'" **22** Gitugotan siya sa mga tawo
pagsulti hangtod niining higayona. Apan misinggit sila ug
miingon, “Palayo sa maong kaubanan niining kalibotana: kay
dili maayo nga mabuhi pa siya.” **23** Samtang naninggit sila,
ilang gilabay ang ilang mga bisti, ug milabay sila ug abog sa
hangin, **24** ang pangulong kapitan nagmando nga dad-on
si Pablo didto sa kuta. Iyang gimandoan nga kinahanglan
pangutan-on siya uban ang pagkastigo, aron nga sa iyang
kaugalingon mahibaloan unta niya nganong misiyagit sila
batok kaniya sama niana. **25** Sa dihang gigapos nila siya sa
pisi nga hinimo gikan sa panit sa mananap, si Pablo miingon
sa senturyon nga nagtindog tupad kaniya, “Uyon ba sa balaod
nga imong kastigohon ang tawo nga Romanhon bisan wala pa
kini ka hukmi?” **26** Sa pagkadungog sa senturyon niini, miadto
siya sa pangulong kapitan ug miingon kaniya, “Unsa may
buot nimong buhaton? Kay kining tawhana usa ka lumulupyo
sa Roma.” **27** Ang pangulong kapitan miadto ug miingon

kaniya, “Sultihi ako, usa ka ba ka lumulupyo sa Roma?” Si
Pablo miingon, “Oo.” **28** Ang pangulong kapitan mitubag, “Sa
dakong kantidad lamang sa salapi ang hinungdan nga akong
naangkon ang pagka-Romanhon.” Apan si Pablo miingon,
“Ako natawo ug lumulupyo sa Roma.” **29** Unya ang mga
tawo nga buot mangutana kaniya nibiya kaniya diha dayon.
Nahadlok usab ang pangulong kapitan, sa pagkasayod niya
nga si Pablo usa ka Romanhon, tungod kay gigapos nila
siya. **30** Sa pagkasunod adlaw, ang pangulong kapitan buot
masayod sa kamatuoran mahitungod sa mga pasangil sa mga
Judio batok kang Pablo. Busa iyang gibadbaran sa iyang mga
gapos ug mimando sa mga pangulong pari ug ang tanang
konseho nga makigtagbo. Unya iyang gidala si Pablo didto sa
ubos ug gibutang taliwala nila.

23 Si Pablo mitan-aw ug diretso sa mga miyembro sa
konseho ug miingon, “Mga igsoon, nagpuyo ako
atubangan sa Dios sa tanang maayong konsinsya hangtod
karong adlawa.” **2** Ang labaw nga pari nga si Ananias
nagmando niadtong tawo nga nagtindog uban kaniya sa
pagsagpa sa iyang baba. **3** Unya miingon si Pablo ngadto
kaniya, “Ang Dios mohapak kanimo, ikaw bong-bong nga
gipaputi. Naglingkod ka ba sa paghukom kanako pinaagi sa
balaod, ug pagsugo sa paghapak kanako, batok sa balaod?”
4 Kadtong mga nanagtindog miingon, “Ingon ba niini ang
imong pag-insulto sa labaw nga pari sa Dios?” **5** Si Pablo
miingon, “Wala ako makahibalo, mga igsoon, nga siya labaw
nga pari. Kay mao kini ang nahisulat, dili ka angay mosulti
ug daotan sa magmamando sa imong mga katawhan.” **6**
Sa dihang nakita ni Pablo ang usa ka bahin sa konseho
nga mga Saduseo ug ang ubang mga Pariseo, nag-istorya
siya sa makusog didto sa konseho, “Mga igsoon, Ako usa
ka Pariseo, anak sa usa ka Pariseo. Tungod kay masaligon
ako nga ang pagkabanhaw sa mga patay ingon nga ako
hinukman.” **7** Sa dihang iya kining giingon, ang panaglalis
nagsugod taliwala sa mga Pariseo ug mga Saduseo, ug ang
panagtigom nabahin. **8** Alang sa mga Saduseo nag-ingon
nga walay pagkabanhaw, walay mga anghel, ug walay mga
espiritu, apan ang mga Pariseo nag-ingon nga kining tanan
anaa. **9** Busa ang dako nga kaguliyang nahitabo, ug ang
ubang mga manunulat sa balaod nga nahisakop sa mga
Pariseo mitindog ug nakiglantugi nga nag-ingon, “Wala kitay
nakitang sayop niining tawhana. Unsa kaha kung ang espiritu
o ang anghel nagsulti ngadto kaniya?” **10** Sa dihang adunay
miabot nga dakong panagbangi, ang pangulo sa kapitan
nahadlok nga kunis-kunison nila sa pino si Pablo, busa iyang
gimanduan ang mga sundalo aron moadto sa ubos ug pugson
siya pagkuha gikan sa mga miyembro sa konseho, ug pagdala
kaniya didto sa kuta. **11** Pagkasunod gabii ang Ginoo mitindog
tapad kaniya ug miingon,” Ayaw kahadlok, kay ikaw man
ang nagpamatuod mahitungod kanako sa Jerusalem, busa
kinahanglan usab kang mosaksi sa Roma.” **12** Sa dihang
buntag na, ang ubang mga Judio naghimo ug panagsabot
ug gitawag nga tinunglo ang ilang kaugalingon: Sila miingon
nga dili nila buot mokaon ni moinom bisan unsa hangtod nga
mapatay nila si Pablo. **13** Adunay sobra 40 ka mga tawo
nga naghimo niining laraw. **14** Miadto sila sa mga pangulong
pari ug mga kadagkoan ug miingon, “Gibutang namo ang
among kaugalingon ilalom sa dakong tunglo, nga dili mokaon
hangtod among mapatay si Pablo. **15** Busa karon, pasagdi
ang konseho pagsulti sa pangulong kapitan sa pagdala kaniya
ngadto kanimo, ingon nga ikaw buot modisisyon sa iyang
kaso nga labaw pa sa tukma. Alang kanamo, kami andam sa
pagpatay kaniya sa dili pa siya moanhi dinhi.” **16** Apan ang
anak nga lalaki sa igsoong babaye ni Pablo nakadungog nga
sila namakak nga maghulat, busa siya miadto ug misulod sa
kuta ug giingnan si Pablo. **17** Mitawag si Pablo sa usa sa
mga kapitan ug miingon, “Dad-a kining batan-ong lalaki didto
sa pangulong kapitan, kay aduna siyay gustong isulti ngadto
kaniya.” **18** Busa ang kapitan gikuha ang batan-ong lalaki
ug gidala siya ngadto sa pangulong kapitan ug miingon, "Si
Pablo nga binilanggo nagtawag kanako ngadto kaniya, ug
namalihog kanako sa pagdala niining batan-ong lalaki nganha
kanimo. Aduna siyay buot isulti nganha kanimo.” **19** Ang
pangulong kapitan nagdala kaniya pinaagi sa iyang kamot
ngadto sa pribadong dapit ug gipangutana siya, “Unsa kining
imong isulti kanako?” **20** Ang batan-ong lalaki miingon, “Ang
mga Judio miuyon sa paghangyo kanimo sa pagdala kang
Pablo ugma ngadto sa konseho, ingon nga sila moadto aron
sa pagpangutana ug mas tukma mahitungod niining kaso.
21 Apan ayaw pagsugot ngadto kanila, tungod kay sobra
sila sa 40 ka mga tawo nga namakak ug naghulat kaniya.
Sila gitawag nga nagtunglo sa ilang mga kaugalingon, ni sa
pagkaon o sa pag-inom hangtod ilang mapatay siya. Bisan
karon sila andam, naghulat sa pagtugot gikan kanimo.” **22**
Busa ang pangulong kapitan gitugotan ang batan-ong lalaki
nga molakaw, pagkahuman ug tudlo kaniya, “Ayaw pagsaba
nga imong gisulti kining mga butanga nganhi kanako.” **23** Unya
iyang gitawag ang duha ka mga kapitan ug miingon, “Pagkuha
ug duha ka gatos ka mga sundalo nga andam sa pag-adto sa
mas layo pa sa Cesarea, ug 70 ka mga mangangabayo usab,
ug 200 nga magbabangkaw. Ikaw mobiya sa ika tulo nga
takna sa kagabhion.” **24** Iya usab gimandoan sa paghatag ug
mga hayop kanila nga mahimong masakyan ni Pablo, ug sa
pagdala kaniya nga luwas ngadto kang Felix nga gobernador.
25 Unya nagsulat siya ug sulat nga sama niini: **26** “Claudio
Lisias ngadto sa labing maayo nga gobernador nga si Felix,
ug mga pangumusta. **27** Kining tawhana gidakop sa mga
Judio ug patyon na unta nila, sa dihang miabot ako kanila
uban sa mga sundalo ug giluwas siya, sukad nga akong
nahibaloan nga siya usa ka lomulupyo sa Roma. **28** Gusto
nako mahibalo ngano nga giakusahan nila siya, busa ako
siyang gikuha ngadto sa ilang konseho. **29** Akong nahibaw-an
nga siya giakusahan mahitungod sa mga pangutana sa ilang
kaugalingong balaod, apan walay giakusar batok kaniya nga
angay sa kamatayon o pagkabilanggo. **30** Unya kini nahimo
nga inila nganhi kanako nga adunay laraw batok sa tawo, busa
ako dayon siyang gipadala nganha kanimo, ug gitugonan ang
iyang magsusumbong usab sa pagdala sa ilang mga sumbong
batok kaniya sa imong presensiya. Panamilit.” **31** Busa ang
mga sundalo misunod sa ilang mga mando: gikuha nila si
Pablo ug gidala siya pagkagabii sa Antipatris. **32** Sa sunod
adlaw, kasagaran sa mga sundalo nibiya sa mangangabayo
aron pagkuyog uban kaniya ug sila mismo nibalik ngadto
sa kuta. **33** Sa dihang ang mga mangangabayo niabot sa
Cesarea ug gihatod ang sulat ngadto sa gobernador, ilang
gipakita usab si Pablo ngadto kaniya. **34** Sa dihang nabasa
sa gobernador ang sulat, nangutana siya asa nga probinsiya
gikan si Pablo; sa dihang iyang nahibaw-an nga siya gikan sa
Cilicia, miingon siya, **35** “Nadungog ko ikaw nga bug-os sa
dihang ang imong magsusumbong mianhi.” Unya nagmando
siya sa pagtago kaniya sa palasyo ni Herodes.

24 Pagkahuman sa lima ka adlaw, si Ananias ang pangulong
pari, uban nga mga kadagkoan, ug usa ka mamumulong
nga ginganlan ug Tertulo, miadto didto. Kini nga mga tawo

nagdala ug mga sumbong batok kang Pablo ngadto sa
gobernador. **2** Sa dihang si Pablo mitindog sa atubangan sa
gobernador, si Tertulo nagsugod ug pasangil kaniya ug miingon
ngadto sa gobernador, "Tungod kanimo aduna kami dakong
kalinaw; ug ang imong layo nga panglantaw nagdala ug
maayong kabag-ohan sa atong nasod; **3** busa uban sa tanang
pasalamat among dawaton ang tanan nga imong buhaton,
labing maayong Felix. **4** Busa dili ko na ikaw langanon pa,
mohangyo ako kanimo nga maminaw ka kanako kadali uban
sa kaluoy. **5** Kay among nakaplagan kining tawhana nga
usa ka dangan ug maoy usa ka hinungdan nga ang tanang
Judio sa tibuok kalibotan nagmasupilon. Siya ang pangulo sa
Nazareno nga sekta. **6** Buhat 24: 6-8, ang labing maayo ug
karaang mga kopya naglaktaw sa mga pulong nga "tanan sa"
gikan sa bersikulo 6 ug mao usab sa mga dugang sa 24: 7 ug
8 (tana-awa sa pataban(dugang) nga mga pulong). Gisulayan
pa gani niya ug panamastamas ang templo; busa gidakop
namo siya. **7** Ang labing maayo ug karaan nga mga kopya
naglaktaw sa bersikulo 7, "Ug gusto namo siyang hukman
sumala sa atong balaod," **8** Ang labing maayo ug karaan nga
mga kopya naglaktaw sa dugang sa bersikulo 8, "nagsugo sa
mga nagpasangil kaniya nga moanha sa imong atubangan." Sa
dihang pangutan-on nimo si Pablo mahitungod niining tanan
nga mga butang, ikaw, usab, mahimong makahibalo kung unsa
ang among gipasangil kaniya." **9** Ang mga Judio nahiusa nga
nagpasangil kang Pablo, usab, ug nag-ingon nga kining mga
butanga tinuod. **10** Apan sa dihang ang gobernador misinyas
alang kang Pablo sa pagsulti, mitubag si Pablo, "Nakasabot
ako nga sa daghang katuigan ikaw nahimong maghuhukom
niini nga nasod, ug busa ako nalipay sa pagpasabot sa akong
kaugalingon nganha kanimo. **11** Makahimo ikaw sa pagsusi
nga wala pa nilapas ug napulo ug duha ka adlaw sukad sa
akong pag-adto aron magsimba didto sa Jerusalem; **12** ug
sa dihang nakaplagan nila ako didto sa templo, wala ako
nakiglalis kang bisan kinsa, ug wala ako nagsamok sa mga
panon, bisan sa mga sinagoga, o bisan didto sa siyudad; **13**
ug dili nila mapamatud-an diha kanimo ang mga pasangil
nga ilang gihimo batok kanako karon. **14** Apan ako kining
angkonon diha kanimo, nga sumala sa paagi nga ilang gitawag
ug sekta, sa samang paagi akong gialagaran ang Dios sa
among mga katigulangan. Nagmatinud-anon ako sa tanan nga
anaa sa balaod ug mga sinulat sa mga propeta. **15** Aduna
usab akoy samang pagsalig diha sa Dios, sama ra niining
mga katawhan nga naghulat usab niini, ang umaabot nga
pagkabanhaw sa mga patay, ang mga matarong ug ang mga
dili matarong; **16** ug niini, nagtrabaho ako aron makaangkon
ug konsensya nga walay ikapasangil atubangan sa Dios ug
sa katawhan sa tanang mga butang. **17** Karon human sa
daghang katuigan nga ako niabot aron sa pagdala ug tabang
ngadto sa akong nasod ug mga gasa nga salapi. **18** Sa dihang
ako kining gibuhat, pipila ka mga Judio gikan sa Asya ang
nakakaplag kanako sa usa ka seremonyas sa pagputli diha
sa templo, dili uban sa panon o sa paghugyaw. **19** Kini nga
mga tawo kinahanglan nga anaa sa imong atubangan karon
ug mosulti kung unsa ang anaa kanila nga batok kanako,
kung sila adunay bisan unsa. **20** Kung ogaling, kini susama
ra nga mga tawo kinahanglan nga mosulti kung unsa ang
sayop nga ilang nakaplagan nganhi kanako sa dihang ako
mitindog atubangan sa Konseho sa mga Judio; **21** gawas
kung kini mahitungod niining usa ka butang nga akong gisulti
ug kusog sa dihang mitindog ako uban kanila, 'Kini mahitungod
sa pagkabanhaw sa mga patay nga ako ginahukman karong
adlawa pinaagi kaninyo.'" **22** Si Felix nahibalo gayod ug maayo
mahitungod niini nga Dalan, ug iyang gihimo nga maghulat
ang mga Judio. Nag-ingon siya, "Bisan kanus-a si Lisias ang
pangulo mulugsong gikan sa Jerusalem akong hukman ang
imong sumbong." **23** Unya iyang gimandoan ang kapitan
nga bantayan si Pablo, apan sa pagbaton ug kaluoy, ug aron
nga walay bisan usa nga magpugong sa iyang mga higala
gikan sa pagtabang kaniya o gikan sa pagduaw kaniya. **24**
Human sa pipila ka mga adlaw, mibalik si Felix uban sa iyang
asawa nga si Drusila, usa ka Judio nga babaye, ug iyang
gipatawag si Pablo ug iyang nadunggan gikan kaniya ang
mahitungod sa pagtuo diha kang Cristo Jesus. **25** Apan sa
dihang si Pablo nangatarongan uban kaniya mahitungod sa
pagkamatarong, pagpugong sa kaugalingon, ug ang umaabot
nga paghukom, nahadlok si Felix; ug, siya mitubag, "Lakaw
una palayo karon, apan kung anaa na usab akoy panahon,
tawgon ko ikaw." **26** Sa sama usab nga panahon, naglaom
siya nga si Pablo maghatag ug salapi ngadto kaniya, busa
kanunay niyang gipatawag siya ug nakigsulti uban kaniya. **27**
Apan sa dihang milabay ang duha ka tuig, si Porcio Festus
ang nahimong gobernador human ni Felix, apan gusto ni Felix
nga makabaton ug pagdapig sa mga Judio, ug iyang gibiyaan
si Pablo nga padayon nga gibantayan.

25 Karon, si Festus misulod sa probinsiya, ug human sa
tulo ka adlaw, miadto siya gikan sa Ceasarea hangtod
sa Jerusalem. **2** Ang pangulong pari ug ang mga inila nga mga
Judio mipasaka ug mga sumbong batok kang Pablo ngadto
kang Festus, ug sila maisogong nakigsulti kang Festus. **3** Ug
nanghangyo sila kang Festus sa usa ka pag-uyon mahitungod
kang Pablo, nga ipatawag siya didto sa Jerusalem aron
pagapatyon nila siya sa dalan. **4** Apan si Festus mitubag nga si
Pablo usa ka binilanggo sa Cesarea, ug hapit na siya mobalik
didto. **5** "Busa, kung si kinsa kaninyo ang makahimo," miingon
siya, "kinahanglan mouban ka kanamo. Kung adunay sayop
niadtong tawhana, mamahimo gayod kamo makapasangil
kaniya." **6** Human siya magpabilin sulod sa walo o labaw pa
sa pulo ka adlaw, milugsong siya sa Caesarea. Ug sa sunod
nga adlaw, milingkod siya sa lingkorana sa hukmanan ug
nagmando nga si Pablo dad-on ngadto kaniya. **7** Sa pag-
abot niya, ang mga Judio gikan sa Jerusalem nagtindog sa
duol, ug nagpasaka sa daghang mga mabug-at nga sumbong
nga wala gayod nila mapamatod-i. **8** Gipanalipdan ni Pablo
ang iyang kaugalingon ug miingon, "Wala magsupak sa
ngalan sa mga Judio, wala magsupak sa templo, ug wala
magsupak alang kang Cesar, aduna ba akoy nabuhat nga
daotan." **9** Apan buot ni Festus nga makapahimuot sa mga
Judio, ug busa siya mitubag kang Pablo ug miingon, "Buot ka
bang motungas sa Jerusalem ug didto ka nako pagahukman
mahitungod niining mga butanga?" **10** Si Pablo miingon,
"Nagtindog ako sa atubangan sa hukmanan ni Caesar diin ako
angay pagahukman. Wala akoy sayop nga nahimo sa mga
Judio, sama sa nasayran mo usab. **11** Bisan paman kung
aduna akoy nabuhat nga daotan ug kung aduna man akoy
nahimo nga takos sa kamatayon, dili gayod ako mobalibad nga
mamatay. Apan kung ang ilang mga sumbong walay pulos,
walay bisan usa ang motugyan kanako ngadto kanila. Ako
nalang idangop kang Cesar." **12** Unya si Festus nagkigsulti
sa mga kadagkoan ug mitubag, "Gitawag nimo si Cesar;
makaadto ka kang Cesar." **13** Karon sa paglabay sa pipila
ka mga adlaw, si Haring Agripa ug si Bernice miabot sa
Cesarea aron sa paghatag ug panggamhanang pagduaw
kang Festus. **14** Human sa pagpabilin didto sa pipila ka

mga adlaw, si Festus nagtanyag sa kaso ni Pablo ngadto
sa hari; miingon siya, “Adunay usa ka tawong binilanggo
nga biniyaan ni Felix. **15** Sa dihang atua ako sa Jerusalem,
ang mga pangulong pari ug ang mga kadagkoan sa Judio
nagpadala ug mga sumbong kanako batok niining tawhana,
ug nanghangyo nga mahukman siya sa kamatayon. **16** Niini
mitubag ako nga dili kini ang nabatasan sa mga Romano sa
pagtugyan sa usa ka tawo alang sa usa ka paghangyo; hinuon,
ang gipasangnginlan adunay kahigayonan nga moatubang
sa mga nagpasangil ug manalipod batok sa mga sumbong
kaniya.” **17** Busa, sa pag-abot nilang tanan dinhi, wala na
gayod ako maglangan, pagkasunod adlaw naglingkod ako sa
lingkoranan sa hukmanan ug nagmando ako nga ang tawo
dad-on sa akong atubangan. **18** Sa dihang ang nagpasangil
mitindog ug gipasanginlan siya, sa akong hunahuna walay
bug-at nga sumbong batok kaniya. **19** Hinuon, aduna silay
gikasaway kaniya pinaagi sa kaugalingon nilang relihiyon
ug mahitungod kang Jesus nga namatay, nga gipamatod-an
ni Pablo nga nabuhi. **20** Nalibog gayod ako kung unsaon
nako pagsusi kining mga butanga, ug nangutana ako kaniya
kung buot ba niya moadto sa Jerusalem aron hukman didto
mahitungod niining mga butanga. **21** Apan sa dihang si Pablo
nga gipabantayan sa mga sundalo sa bilanggoan aron sa
paghulat sa hukom sa Emperador, ako siyang gimandoan
nga bantayan hangtod siya mapadala ngadto kay Cesar.” **22**
Si Agripa nakigsulti kang Festus, “Buot gayod ako mamati
nianang tawhana.” “Ugma,” Si Festus miingon, “Madungog
nimo siya.” **23** Busa pagkasunod adlaw, si Agripa ug Bernice
miabot dinuyogan sa mga seremonyas; misulod sila ngadto sa
tigomanan nga kauban ang mga pangulo sa mga sundalo ug
uban kanila ang mga dungganon nga mga tawo sa maong
siyudad. Ug sa dihang nagsugo na si Festus, gidala kanila si
Pablo. **24** Si Festus miingon, “Haring Agripa, ug sa tanang
tawo nga ania kauban namo, nakita ninyo kining tawhana; ang
katawhan sa Judio nga nanghangyo kanako sa Jerusalem, ug
ania usab sila nga kauban nato, ug nagsinggit sila kanako nga
kinahanglan dili gayod siya mabuhi. **25** Apan nasayran nako
nga wala gayod siyay nabuhat nga daotan nga angayan sa
kamatayon; apan tungod kay iyang gitawag ang Emperador,
ako nakahukom nga ipadala siya didto. **26** Apan wala akoy
makatarunganon nga masulat ngadto sa Emperador. Tungod
niining nga katarungan, ako siyang gidala kaninyo, ilabi na
gayod kanimo, Haring Agripa, aron aduna akoy masulat
mahitungod niining kasoha. **27** Kay kini dili makatarunganon
alang kanako nga magpadala ug binilanggo ug wala akoy
maasoy nga basihanan batok kaniya.”

26 Busa gisultihan ni Agripa si Pablo “Makahimo naka sa
pagsulti alang sa imong kaugalingon.” Unya gituy-od
ni Pablo ang iyang kamot ug siya nanalipod. **2** “Giisip nako
ang akong kaugalingon nga malipayon, Haring Agrippa, sa
paghimo sa akong kaso dinhi sa imong atubangan karon batok
sa tanan nga mga pasangil sa mga Judio; **3** ilabina, tungod
kay ikaw hanas sa tanan nga nabatasan sa mga Judio ug mga
pangutana. Mao nga manghangyo ako kanimo nga paminawon
mo ako nga mapailubon. **4** Sa pagkatinuod, ang tanang
mga Judio nasayod kung unsa ang akong kinabuhi gikan sa
akong pagkabatan-on sa akong nasod ug sa Jerusalem. **5**
Nasayod sila kanako gikan sa sinugdanan ug sila miangkon
nga nagpuyo ako isip Pariseo, ang pinakaisog nga sekta sa
atong relihiyon. **6** Karon ako mitindog dinhi aron pagahukman
tungod kay ako nangita sa saad nga gihimo sa Dios sa
atong mga amahan. **7** Alang niining pangatarungan sa atong
napulog duha ka tribu nga matinud-anon nga nag-alagad
sa Dios gabii ug adlaw, ug naglaom kita nga makab-ot kini.
Alang kini sa paglaom sa mga Judio nga namasangil kanako,
Hari! **8** Nganong gihunahuna mo man nga talagsaon alang
sa Dios nga mobanhaw sa mga patay? **9** Niadtong usa ka
higayon nga ako naghunahuna sa akong kaugalingon nga
kinahanglan buhaton ko ang daghang mga butang nga supak
sa ngalan ni Jesus nga taga-Nazaret. **10** Gibuhat ko kini didto
sa Jerusalem; Gipriso nako ang daghan nga mga balaan sa
bilanggoan, ug aduna akoy katungod gikan sa mga pangulong
pari nga buhaton kini; ug sa dihang sila gipangpatay, akong
gihatag ang akong pag-uyon batok usab kanila. **11** Kanunay
nako silang gisilotan sa tanan nga mga sinagoga ug ako silang
gisulayan aron mahimong magpasipala. Nasuko ako pag-ayo
kanila ug gigukod ko sila bisan paman sa langyaw nga mga
siyudad. **12** Samtang gibuhat ko kini, miadto ako sa Damasco
uban ang katungod ug mga sugo gikan sa mga pangulong pari;
13 ug samtang anaa pa ako didto sa dalan, sa udtong tutok,
Hari, nakita nako ang kahayag gikan sa langit nga mas sulaw
pa kaysa adlaw ug midan-ag kini palibot kanako ug sa mga
lalaki nga kauban nako sa paglakaw. **14** Ug sa dihang kaming
tanan nangatumba sa yuta, akong nadungog ang tingog nga
nagsulti kanako nga miingon sa Hebrohanon nga pinulongan,
“Saulo, Saulo, nganong gilutos mo man ako? Lisod kini alang
kanimo sa pagsipa sa igtutugsok. **15** Unya ako miingon, 'Kinsa
ka man, Ginoo?' Ang Ginoo mitubag, 'Ako si Jesus nga imong
gilutos. **16** Karon bangon ug tindog sa imong mga tiil; tungod
niining tumonga ako nagpakita kanimo, sa pagpili kanimo nga
mahimong sulugoon ug saksi mahitungod sa mga butang nga
imong nasayran mahitungod kanako karon ug ang mga butang
nga akong ipadayag kanimo sa umaabot; **17** ug luwason ko
ikaw gikan sa mga tawo ug gikan sa mga Gentil nga akong
paadtoan kanimo, **18** aron maabli ang ilang mga mata ug aron
sa pagpabiya kanila gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag
ug gikan sa gahom ni Satanas ngadto sa Dios, aron sila
makadawat ug kapasayloan sa sala gikan sa Dios ug ang
panulondon nga akong ihatag ngadto kanila nga akong gigahin
alang sa akong kaugalingon pinaagi sa ilang pagtuo kanako.'
19 Busa, Haring Agripa, wala nako gisupak ang langitnong
panan-awon; **20** apan, kadtong anaa una sa Damasco, ug
unya sa Jerusalem, ug sa tibuok nasod sa Judea, ug usab
ngadto sa mga Gentil, ako nagsangyaw nga kinahanglan
magbasol ug mobalik sa Dios, maghimo ug mga buhat nga
takos sa paghinulsol. **21** Mao kini ang hinungdan nga ang
mga Judio nagdakop kanako didto sa templo ug nagsulay sa
pagpatay kanako. **22** Gitabangan ako sa Dios hangtod karon,
busa gibarogan ko ug gipamatud-an sa yano nga mga tawo ug
sa mga bantugan mahitungod sa wala nay mas labaw pa kung
dili ang giingon sa mga propeta ug ni Moses nga mahitabo;
23 nga si Cristo kinahanglan mag-antos, ug siya ang una
nga nabanhaw gikan sa mga patay ug sa pagmantala sa
kahayag ngadto sa katawhan sa mga Judio ug ngadto sa mga
Gentil. **24** Sa pagkahuman sa pagpanalipod ni Pablo si Festo
miingon sa makusog nga tingog, “Pablo, nabuang ka na; ang
imong dakong nakat-onan mao ang nakapabuang kanimo.”
25 Apan si Pablo miingon, “Dili ako buang, pinakahalangdon
nga Festo; apan uban ang kaisog ako nagsulti sa kamatuoran
ug kaligdong. **26** Kay ang hari nasayod mahitungod niining
mga butanga; ug busa, ako gawasnon sa pagsulti kaniya, kay
ako nadani nga walay matago gikan kaniya; Tungod kay kini
wala gibuhat diha sa usa ka suok. **27** Nagtuo ba ikaw sa mga
propeta, Haring Agrippa? Nasayod ako nga nagtuo ka.” **28**

Miingon si Agripa kang Pablo, “Sa mubo nga panahon danihon
mo ba ako ug himuon nga Kristohanon?” **29** Si Pablo miingon,
“Nag-ampo ako sa Dios, bisan sa mubo o taas nga panahon,
dili kay ikaw lang, apan ang tanan usab nga naminaw kanako
karong adlawa, mahimo nga sama kanako, apan walay labot
niining mga kadena sa prisohan.” **30** Unya ang hari mitindog,
ug ang gobernador, ug si Bernice usab, ug kadtong naglingkod
kauban nila; **31** ug sa dihang mibiya sila sa hawanan, nagsulti
sila sa usag-usa ug miingon, “Kini nga tawo dili takos sa
kamatayon o mga gapos.” **32** Miingon si Agrippa ngadto kang
Festo, “Kining tawhana gipagawas na unta kung wala lamang
siya mihangyo kang Cesar.”

27 Sa dihang nagkauyon na kami nga molayag paingon sa
Italya, ilang gitugyan si Pablo ug ang uban pang mga
binilanggo sa kapitan nga ginganlan ug Julius, sa Augustan nga
Regiment. **2** Misakay kami sa sakayan gikan sa Adramyttium,
nga molayag sa baybayon sa Asya. Busa nangadto kami sa
dagat. Si Aristarchus nga gikan sa Tesalonica sa Macedonia
mikuyog uban kanamo. **3** Sa pagkasunod adlaw midunggo
kami sa siyudad sa Sidon, kung asa giatiman pag-ayo ni Julius
si Pablo ug gitugotan sa pag-adto sa iyang mga higala aron sa
pagdawat sa ilang pag-atiman. **4** Gikan didto, kami migikan
ug milayag libot sa isla sa Cyprus nga nagsalipod gikan sa
hangin, tungod kay ang hangin nagsungsong kanamo. **5**
Samtang kami milayag latas sa tubig nga duol sa Cilicia, ug
Pamphylia, miadto kami sa Mira, usa ka siyudad sa Lycia. **6**
Didto, ang kapitan nakakaplag ug sakayan gikan sa Alexandria
nga molayag padulong sa Italya. Gibutang kami niya didto. **7**
Samtang kami naghinay-hinay sa paglayag sa daghang mga
adlaw ug sa katapusan miabot na gayod nga nagkalisod duol
sa Cnidus, ang hangin wala na nagtugot nga moadto kami
niadtong dalana, busa milayag kami daplin sa nasalipdan nga
bahin sa Crete, atbang sa Salmone. **8** Milayag kami daplin sa
baybay uban ang kalisod, hangtod nga midunggo na kami sa
usa ka dapit nga gitawag ug Matahom nga Dalangpanan, duol
nga siyudad sa Lasea. **9** Miagi na ang hataas nga panahon
kanamo, ang panahon sa mga Judio nga pagpuasa milabay
na, ug makuyaw na kini karon ang paglayag. Busa si Pablo
nagpasidaan kanila, **10** ug miingon, "Mga katawhan, akong
nakita nga sa atong paglayag makahiagom kita sa kadaot ug
daghang kapildihan, dili lamang sa mga lulan ug sa sakayan,
apan sa atong kinabuhi usab." **11** Apan ang kapitan mihatag
ug labaw nga pagtagad sa iyang agalon ug sa tag-iya sa
sakayan, kaysa niadtong gipamulong ni Pablo. **12** Tungod
ang dunggoanan dili sayon sa panahon sa tingtugnaw, ang
kadaghanan sa mga tripulante nagtambag sa paglawig gikan
didto, kung sa bisan unsang pamaagi nga kami makaabot
sa siyudad sa Phoenix, aron sa paggahin sa panahon sa
tintugnaw didto. Ang Phoenix mao ang dunggoanan sa Crete,
ug nag-atubang sa amihang sidlakan ug habagatang sidlakan.
13 Sa mihuyop na paghinay ang hangin nga habagatan, ang
mga tripulante naghunahuna nga anaa na ang ilang mga
gikinahanglan. Busa ilang gikuha ang angkla ug milayag
ngadto sa Crete, duol sa baybayon. **14** Apan human sa
mubo nga panahon ang usa ka makusog nga hangin, nga
gitawag ug Ang Amihang Sidlakan, misugod sa pagkusokuso
kanamo gikan sa tabok sa isla. **15** Sa dihang naabtan ang
ulo sa sakayan ug dili na kini makasongsong sa hangin,
minunot kami ug napadpad uban niini. **16** Kami midangop sa
daplin nianang nasalipdan sa gamay nga isla nga gitawag
ug Cauda; ug bisan sa kalisod nakahimo kami sa pagluwas
sa gamayng sakayan. **17** Sa dihang napataas na nila kini,
naggamit sila sa pisi aron hiktan ang tibuok sakayan. Sila
nangahadlok nga makaadto sa kabalasan sa Syrtis, busa
gitonton nila ang angkla sa dagat ug gipadpad. **18** Labihan
ang among kabun-og tungod sa unos, busa sa pagkasunod
adlaw ang mga tripulante nagsugod na sa paglabay sa mga
lulan nila sa dagat. **19** Sa ikatulong adlaw gipanglabay sa mga
tripulante ang mga kagamitan sa sakayan ngadto sa dagat
pinaagi sa ilang mga kamot. **20** Ug sa diha nga ang adlaw ug
mga bituon wala misidlak kanamo sa pipila ka mga adlaw,
ug ang dako nga unos nagpabilin gihapon sa pagkusokuso
kanamo, ang tanang paglaom nga kami maluwas nahanaw.
21 Sa dihang dugay na sila nga wala na gayoy pagkaon, si
Pablo mitindog taliwala sa mga tripulante ug miingon, “Mga
katawha, naminaw unta kamo kanako, ug wala molayag gikan
sa Crete, aron makahiagom niining kadaot ug kapildihan. **22**
Ug karon nagdasig ako kaninyo nga maglig-on, kay walay
bisan kinsa nga makabsan sa kinabuhi taliwala kaninyo, kondili
ang pagkawala sa sakayan. **23** Kay sa miaging gabii ang
anghel sa Dios kung asa ako nahisakop, nga gisimba ko usab
- ang anghel niya mitindog tupad kanako **24** ug miingon,
"Ayaw kahadlok, Pablo. Ikaw makig-atubang kang Caesar, ug
tan-awa, ang Dios sa iyang kaluoy gitugyan kanimo kadtong
tanan nga naglayag kauban nimo. **25** Busa, mga katawhan,
pagbaton ug kadasig, tungod kay ako nagsalig sa Dios, nga
kana mahitabo sama sa gisulti kanako. **26** Apan kinahanglan
modunggo gayod kita ngadto sa usa ka isla." **27** Sa pag-abot
sa ikanapulog upat ka gabii, sa gianod kami niining dalana ug
diha sa Dagat sa Adriatic, sa hapit na tungang gabii ang mga
tripulante naghunahuna nga nagkaduol na sila sa yuta. **28**
Gisukod nila ug nakaplagan nga 20 ang kalawmon; human sa
pipila ka takna, nagtugkad na usab sila ug nakakaplag ug 15
ang kalawmon. **29** Nangahadlok sila kay basin ug masangko
sila sa mga bato, busa gitunton nila ang upat ka angkla gikan
sa likod nga bahin sa sakayan ug nag-ampo nga moabot
na unta ang kabuntagon. **30** Ang mga tripulante nangitag
pamaagi sa pagbiya sa sakayan ug gipaubos ang gamayng
sakayan ngadto sa dagat, ug nagpakaaron-ingnon nga ihulog
nila ang angkla gikan sa unahang bahin sa sakayan. **31** Apan
si Pablo miingon sa kapitan ug sa mga sundalo, "Gawas
kung kining mga tawhana magpabilin niining sakayan, dili
kamo maluwas." **32** Unya giputol sa mga sundalo ang pisi
sa sakayan ug gianod palayo. **33** Sa pagkabanagbanag na,
si Pablo nag-awhag kanilang tanan sa pagkuhag pagkaon.
Siya miingon, "Kining adlawa ang ikanapulog upat ka adlaw
nga kamo nagpaabot ug walay gikaon; wala gayod kamo
makakaon. **34** Busa nanghangyo ako kaninyo sa pagkuha ug
pipila ka pagkaon, kay alang kini sa inyong kaluwasan; ug
walay bisan usa sa inyong buhok ang mawala." **35** Sa pagsulti
niya niini, gikuha niya ang tinapay ug nagpasalamat sa Dios
atubangan sa matag-usa. Ug gipikaspikas niya ang tinapay
ug misugod sa pagkaon. **36** Unya silang tanan nadasig ug
mikuha usab sila sa pagkaon. **37** Mga 276 kami ka tawo nga
anaa sa sakayan. **38** Sa dihang silang tanan nangabusog na,
gipagaan nila ang sakayan pinaagi sa paglabay sa mga trigo
sa dagat. **39** Sa pagkaadlaw na, wala sila makaila sa yuta,
apan nakita nila ang baybay sa dagat, ug naghisgotanay kung
mahimo ba nilang madala ang sakayan didtong dapita. **40**
Busa gibuhian nila ang higot sa angkla ug gibiyaan nila sa
dagat. Sa mao nga higayon gibadbad nila ang higoy sa timon
ug gibukhad ang layag alang sa hangin. Ug busa mipadulong
sila sa baybay. **41** Apan miabot sila sa dapit diin ang duha ka
bugwak sa tubig nagtagbo, ug ang sakayan misangyad sa

yuta. Ang dulong sa barko niungot didto ug dili na kini malihok,
apan ang likod niini misugod na usab pagkaguba tungod sa
kusog kaayong balod. **42** Ang laraw sa mga sundalo mao
ang pagpatay sa mga binilanggo aron walay bisan usa kanila
nga akalangoy palayo ug makaikyas. **43** Apan ang kapitan
nagtinguha sa pagluwas kang Pablo, busa gipugngan niya
ang ilang laraw; ug gimandoan niya kadtong makahimo sa
paglangoy nga moambak sa tubig paingon sa yuta. **44** Unya
ang kadaghanan sa mga tawo kinahangalan nga mosunod,
ang uban sa mga tabla ug ang uban sa mga butang nga gikan
sa sakayan. Niining paagiha nahitabo nga ang tanan kanamo
luwas nga miabot sa yuta.

28 Sa dihang kami gidala didto nga luwas, among nakat-
onan nga ang isla gitawag ug Malta. **2** Ang lumad nga
katawhan mitanyag nganhi kanamo dili lang sa kasagarang
kaluoy, apan naghaling sila ug kalayo ug nagdawat kanamong
tanan, tungod kay walay hunong ang ulan ug ang katugnaw. **3**
Apan sa dihang si Pablo nakatigom ug usa ka bugkos nga
kahoy ug gibutang niya kini ngadto sa kalayo, ang halas nga
malala migula tungod sa kainit, ug milikos ngadto sa iyang
kamot. **4** Sa dihang ang lumad nga katawhan nakakita sa
mananap nga nagbitay gikan sa iyang kamot, sila miingon sa
usag-usa, "Kini nga tawo sa pagkatinuod mao ang usa ka
mamumuno nga nakalingkawas gikan sa dagat, bisan ang
hustisya dili gayod motugot kaniya nga mabuhi." **5** Apan
niadto iyang gisawilik ang mananap ngadto sa kalayo ug wala
gayod siyay giantos nga kasakit. **6** Sila nagpaabot kaniya nga
mahimong manginit pag-ayo uban sa kalintura o kalit matumba
ug mamatay. Apan human sila nagtan-aw kaniya sa taas nga
oras ug nakita nila nga walay nahitabo kaniya, ilang giusab
ang ilang hunahuna ug miingon nga siya usa ka dios. **7** Karon
sa usa ka duol nga lugar didto ang kayutaan nga nahisakop sa
usa ka pangulo sa isla, ang usa ka tawo nga ginganlan ug
Publio. Siya nagdawat kanamo ug maloluy-ong mihatag alang
kanamo sa tulo ka adlaw. **8** Kini nahitabo nga ang amahan ni
Publio nahimong nagsakit uban sa kalintura ug disenteriya. Sa
dihang si Pablo miadto kaniya, siya nag-ampo, gitapion niya
ang iyang kamot ngadto kaniya, ug naayo siya. **9** Human
kini nahitabo, ang uban nga mga tawo sa isla nga nagsakit
usab miabot ug sila nangaayo. **10** Ang mga tawo usab
mipasidungog kanamo uban sa daghang mga pasidungog.
Sa dihang kami nangandam aron sa paglayag, sila naghatag
kanamo kung unsa ang among gikinahanglan. **11** Human sa
tulo ka bulan, kami milawig sa sakayan sa Alexandria nga
tingtugnaw sa isla, kansang kinulit nga hulagway mao Ang
Kaluha nga Managsoon. **12** Human kami midunggo sa siyudad
sa Siracusa, nagpabilin kami didto sa tulo ka adlaw. **13** Gikan
didto kami milawig ug miabot sa siyudad sa Regium. Human sa
usa ka adlaw ang usa ka habagat nga hangin mitungha pataas,
ug sa ikaduhang adlaw kami miabot sa siyudad sa Puteoli. **14**
Didto namo nakaplagan ang pipila ka mga kaigsoonan ug
midapit aron mopuyo uban kanila sulod sa pito ka adlaw. Niini
nga dalan miabot kami sa Roma. **15** Gikan didto sa mga
kaigsoonan, human sila makadungog mahitungod kanamo,
miadto sila aron makigkita kanamo sama kalayo sa Ang
Merkado sa Apio ug Ang Tres Tabernas. Sa dihang si Pablo
nakakita sa mga kaigsoonan, siya nagpasalamat sa Dios ug
nagmaisogon. **16** Sa dihang kami misulod sa Roma, si Pablo
gitugotan sa pagpuyo nga siya lamang uban ang sundalo
nga maoy magbantay kaniya. **17** Unya kini miabot human sa
tulo ka mga adlaw si Pablo nagtawag sa tanan niadtong mga
kalalakin-an nga mga pangulo sa mga Judio. Sa dihang sila
miabot, siya miingon ngadto kanila, "Mga kaigsoonan, bisan
tuod ako walay nabuhat nga sayop batok sa mga tawo o mga
naandan sa atong mga katigulangan, ako gihatod isip usa ka
binilanggo gikan sa Jerusalem ngadto sa mga kamot sa mga
taga-Roma. **18** Human sila nangutana kanako, nangandoy
sila sa akong kagawasan, tungod kay walay igong hinungdan
nganhi kanako ang silot sa kamatayon. **19** Apan sa dihang
ang mga Judio misulti batok sa ilang tinguha, napugos ako
nga mohangyo kang Cesar, bisan tuod kini dili ingon nga ako
nagdala sa bisan unsa nga pasangil batok sa akong nasod. **20**
Tungod kay sa akong paghangyo, unya, naghangyo ako aron
sa pagpakigkita kaninyo ug aron makigsulti uban kaninyo. Kini
tungod kay kung unsa ang gisaligan sa Israel mahitungod nga
ako gigapos niining kadena." **21** Unya sila miingon ngadto
kaniya, "Wala kami nakadawat ug mga sulat gikan sa Judea
mahitungod kanimo, ni bisan usa sa mga kaigsoonan nga
miduol ug mibalita o miingon ug bisan unsa nga daotan
mahitungod kanimo. **22** Apan buot kami nga makadungog
gikan kanimo kung unsa ang imong gihunahuna bahin niining
pundok, tungod kay nahibaloan namo nga ginasupak kini bisan
asa. **23** Sa dihang sila nakaandam ug adlaw alang kaniya,
daghang mga tawo ang miabot ngadto kaniya sa iyang pinuy-
anan. Siya nagpadayag sa mga butang ngadto kanila, ug
nagpamatuod mahitungod sa gingharian sa Dios. Siya misulay
sa pagdani kanila mahitungod kang Jesus, gikan sa balaod ni
Moises ug gikan sa mga propeta, gikan sa buntag hangtod sa
gabii. **24** Ang pipila nadani mahitungod sa mga butang nga
giingon, samtang ang uban wala mituo. **25** Sa dihang sila wala
makauyon sa usag-usa, sila mibiya human si Pablo misulti
niining usa ka pulong, "Ang Balaang Espiritu misulti pag-ayo
pinaagi kang Isaias ang propeta sa inyong mga katigulangan.
26 Siya miingon, 'Adto niining katawhan ug ingna, 'Pinaagi
sa pagpaminaw ikaw makadungog, apan dili makasabot; Ug
sa pagtan-aw ikaw makakita, apan dili makasabot. **27** Kay
ang kasingkasing niining mga tawo mahimong luya, Ang ilang
mga dalunggan lisod makadungog, Ilang gipiyong ang ilang
mga mata; Aron dili sila nahimong makasabot uban sa ilang
mga mata, Ug makadungog uban sa ilang mga dalunggan, Ug
makasabot uban ang ilang kasingkasing, Ug mobalik usab, Ug
ayohon ko sila.' **28** Busa, kamo kinahanglan mahibalo nga
kining kaluwasan sa Dios gipadala ngadto sa mga Gentil, ug
sila maminaw. **29** Ang Binuhatan 28: 29 - ang labing maayo
nga karaang mga kopya giwala sa bersikulo 29, Sa dihang
siya nagsulti niining mga butanga, ang Judio migikan, nga
adunay dakong kalibog sa ilang mga kaugalingon. **30** Si Pablo
mipuyo sa duha ka tuig sa iyang kaugalingong giabangan nga
balay, ug iyang giabi-abi ang tanan nga miadto kaniya. **31**
Nagsangyaw siya sa gingharian sa Dios ug mitudlo sa mga
butang mahitungod kang Ginoong Jesu-Cristo uban sa tanang
kaisog. Walay usa nga nakapugong kaniya.

Roma

1 Si Pablo, usa ka sulugoon ni Jesu-Cristo, gitawag aron
mamahimong usa ka apostol, ug gilain alang sa ebanghelyo
sa Dios. **2** Mao kini ang ebanghelyo nga daan na niyang
gisaad pinaagi sa iyang mga propeta diha sa balaang mga
kasulatan. **3** Mahitungod kini sa iyang Anak, nga natawo
gikan sa mga kaliwatan ni David sumala sa unod. **4** Siya
ang gituboy nga mahimong Anak sa Dios pinaagi sa gahom
sa Espiritu sa pagkabalaan pinaagi sa pagkabanhaw gikan
sa mga patay, si Jesu-Cristo nga atong Ginoo. **5** Pinaagi
kaniya nakadawat kita sa grasya ug sa pagkaapostol alang sa
pagtuman sa pagtuo taliwala sa tanang kanasoran, tungod sa
iyang ngalan. **6** Taliwala niining mga nasod, gitawag usab
kamo aron mahisakop ngadto kang Jesu-Cristo. **7** Kini nga
sulat alang sa tanan nga anaa sa Roma, ang hinigugma sa
Dios, nga gitawag aron mamahimo nga balaang mga tawo.
Hinaot nga ang grasya maanaa kaninyo, ug ang kalinaw
nga gikan sa Dios nga atong Amahan ug ni Ginoong Jesu-
Cristo. **8** Una, gipasalamatan ko ang akong Dios pinaagi ni
Jesu-Cristo alang kaninyong tanan, tungod kay ang inyong
pagtuo gimantala sa tibuok kalibotan. **9** Kay ang Dios mao
ang akong saksi, nga akong gialagaran sa akong espiritu
diha sa ebanghelyo sa iyang Anak, kung giunsa nako sa
pagpadayon sa paghisgot kaninyo. **10** Sa kanunay ako
nagahangyo sa akong mga pag-ampo nga pinaagi sa bisan
unsang pamaagi sa kataposan magmalampuson unta ako
karon pinaagi sa kabubut-on sa Dios nga moabot kaninyo. **11**
Kay ako nagtinguha sa pagpakigkita kaninyo, aron mahatag
ko kaninyo ang pipila ka mga espirituhanong gasa, aron sa
pagpalig-on kaninyo. **12** Mao kana, akong gipangandoy nga
magdinasigay taliwala kaninyo, pinaagi sa pagtuo sa matag-
usa, kaninyo ug kanako. **13** Karon dili nako buot nga kamo dili
masayod, mga igsoon, nga kanunay ako naghunahuna sa pag-
anha kaninyo, apan nababagan ako hangtod karon. Pagbuot
ko kini aron makabaton sa pipila ka bunga taliwala kaninyo
sama usab sa uban nga mga Gentil. **14** Utangan ako sa mga
Griyego ug ngadto sa mga langyaw, sa maalamon ug ngadto
sa buangbuang. **15** Busa, alang kanako, andam usab ako
sa pagmantala sa ebanghelyo kaninyo nga anaa sa Roma.
16 Kay dili ko ikaulaw ang ebanghelyo, kay mao kini ang
gahom sa Dios alang sa kaluwasan alang sa kang bisan kinsa
nga motuo, una sa mga Judio ug sa mga Griyego. **17** Kay
niini ang pagkamatarong sa Dios gipadayag gikan sa pagtuo
ngadto sa pagtuo, sama nga kini nahisulat, “Ang matarong
magkinabuhi pinaagi sa pagtuo.” **18** Kay ang kaligutgot
sa Dios gipadayag gikan sa langit batok sa tanan nga dili
diosnon ug dili matarong nga mga tawo, nga pinaagi sa dili
matarong gipugngan ang kamatuoran. **19** Tungod kini kay
ang nasayran mahitungod sa Dios makita ngadto kanila. Kay
ang Dios naglamdag kanila. **20** Kay ang dili niya makita nga
mga kinaiyahan tin-aw nga makita sukad pa sa pagbuhat sa
kalibotan. Masabtan nila pinaagi sa binuhat nga mga butang.
Kining mga kinaiyahan mao ang iyang walay kataposan nga
gahom ug balaanong kinaiyahan. Tungod niini, kining mga
tawhana walay ikapasangil. **(aïdios g126)** **21** Kini tungod
kay, bisan tuod nailhan nila ang mahitungod sa Dios, wala
sila naghimaya kaniya ingon nga Dios, ni naghatag sa mga
pagpasalamat nila kaniya. Hinuon, nahimo silang buangbuang
sa ilang mga hunahuna, ug sa ilang kasingkasing nga walay
pagsabot ug gipangitngitan. **22** Nag-angkon sila nga mga
maalamon, apan nahimo silang buangbuang. **23** Gibaylo nila
ang himaya sa dili madunot nga Dios sa susama sa larawan
sa madunot nga tawo, sa mga langgam, sa mga mananap nga
upat ang tiil, ug sa mga nagakamang nga mga butang. **24**
Busa ang Dios nagtugyan kanila ngadto sa mga kailibgon sa
ilang mga kasingkasing alang sa kahugawan, aron ang ilang
mga lawas magpakaulaw taliwala sa ilang kaugalingon. **25**
Mao kini sila ang nagbaylo sa kamatuoran sa Dios alang sa
usa ka bakak, ug nagsimba ug nag-alagad sa binuhat kaysa
Magbubuhat, nga gidayeg hangtod sa kahangtoran. Amen.
(aiōn g165) **26** Tungod niini, gitugyan sila sa Dios ngadto
sa makauulaw nga mga pagbati, kay ang ilang mga babaye
nagbaylo sa ilang mga naandan nga mga kalihokan nga supak
sa kinaiyahan. **27** Sa ingon usab, ang mga lalaki mobiya sa
ilang mga naandan nga kalihokan uban sa mga babaye ug
nagdilaab diha sa ilang mga kailibgon alang sa usag usa. Mao
kini ang mga lalaki nga nagbuhat uban sa isig ka mga lalaki sa
dili angay, ug nagdawat sa ilang mga kaugalingon sa silot nga
angay sa ilang kasaypanan. **28** Tungod kay wala sila miuyon
nga makabaton ug Dios sa ilang kahibalo, gitugyan niya sila
ngadto sa mangil-ad nga hunahuna, aron sila makahimo
niadtong mga butang nga dili husto. **29** Napuno sila uban sa
tanang dili pagkamatarong, pagkadaotan, pagkahakog nga
pangibog, ug malisyoso. Napuno sila sa kasina, pagpatay,
panag-away, pagpanglimbong, ug daotang mga tuyo. **30**
Sila mga tabian, mapanamastamason, ug nagdumot sa Dios.
Sila mapintas, mapahitas-on, ug hambogiro. Magbubuhat sila
sa daotang mga butang, ug masinupakon sila sa ilang mga
ginikanan. **31** Wala silay pagsabot; dili sila kasaligan, walay
natural nga pagbati, ug walay kalooy. **32** Nakasabot sila sa
mga pamaagi sa Dios, nga kadtong nagabuhat nianang mga
butanga angayan sa kamatayon. Apan dili lamang ginabuhat
nila ang maong mga butang, sila usab miuyon sa uban nga
nagbuhat niini.

2 Busa ikaw walay ikapasumangil, ikaw nga tawo, ikaw nga
naghukom, kay kung unsa ang imong ihukom ngadto sa
uban ikaw naghukom sa imong kaugalingon. Kay ikaw nga
naghukom nagbuhat sa samang mga butang. **2** Apan kita
nasayod nga ang paghukom sa Dios sumala sa kamatuoran sa
dihang kini moabot niadtong nagbuhat sa maong mga butang.
3 Apan hunahunaa kini, ikaw tawo, ikaw nga naghukom
niadtong nagbuhat sa maong mga butang bisan nagbuhat ka sa
samang mga butang. Ikaw ba makaikyas gikan sa paghukom
sa Dios? **4** O naghunahuna ka ba ug gamay sa kaabunda
sa iyang pagkamaayo, sa iyang nalangan nga pagsilot, ug
sa iyang pagpailob? Wala ba ikaw masayod nga ang iyang
pagkamaayo nagpasabot aron mogiya kanimo sa paghinulsol?
5 Apan kini tungod sa imong kagahi ug sa dili mahinulsolon nga
kasingkasing nga ikaw nagtigom alang sa imong kaugalingong
kapungot sa adlaw sa kapungot, kana mao, ang adlaw sa
pagpadayag sa matarong nga paghukom sa Dios. **6** Iyang
bayaran ug balik ang matag tawo sa sama nga sukod sa iyang
binuhatan: **7** alang niadtong makanunayon, ang maayong
binuhatan nga nagpakita sa pagdayeg, kadungganan, ug ang
dili pagkamadunoton, siya maghatag ug kinabuhi nga walay
kataposan. **(aiōnios g166)** **8** Apan niadtong nangita lamang
sa iyang kaugalingon, nga nagsupak sa kamatuoran apan
nagtuman sa dili pagkamatarong, ang kapungot ug mapintas
nga kasuko moabot. **9** Ang Dios modala ug dakong kasakit ug
kasubo sa matag kalag sa tawo nga nagbuhat ug daotan,
ngadto sa Judio una, ug usab ngadto sa Griyego. **10** Apan
ang pagdayeg, pagpasidungog, ug ang kalinaw moabot ngadto

sa matag-usa nga nagbuhat ug maayo, ngadto sa mga Judio
una, ug ngadto usab sa Griyego. **11** Kay walay gidapigan ang
Dios. **12** Kay ingon kadaghan sa nakasala nga walay balaod
malaglag usab nga dili pinasikad sa balaod, ug ingon kadaghan
sa nakasala nga nag-ila sa balaod pagahukman pinaagi sa
balaod. **13** Kay dili kadtong nagapaminaw sa balaod ang
matarong sa atubangan sa Dios, apan kadtong nagbuhat sa
balaod mao ang gipakamatarong. **14** Kay sa dihang ang mga
Gentil, nga walay balaod, naandan nga nagbuhat pinaagi sa
mga butang sa balaod, sila, mga balaod sa ilang kaugalingon,
bisan pa nga wala kanila ang balaod. **15** Pinaagi niini ilang
gipakita nga ang mga buhat nga gikinahanglan sa balaod
nahisulat sa ilang mga kasingkasing. Ang ilang kosensiya
usab nagsaksi kanila, ug ang ilang kaugalingon nga mga
hunahuna usab nagpasangil o nanalipod kanila sa ilang mga
kaugalingon, **16** ug ngadto usab sa Dios. Kana mahitabo sa
adlaw sa dihang ang Dios mohukom sa mga tinago sa tanang
katawhan, sumala sa akong ebanghelyo, pinaagi kang Jesu-
Cristo. **17** Pananglitan imong gitawag ang imong kaugalingon
nga Judio, nagsalig sa balaod, magarbohong nagmalipayon sa
Dios, **18** nasayod sa iyang kabubut-on, ug nagsulay sa mga
butang nga lahi gikan niini, nga natudlo-an pinaagi sa balaod.
19 Ug pananglitan masaligon ka sa imong kaugalingon ingon
nga usa ka giya sa buta, usa ka kahayag niadtong anaa sa
kangitngit, **20** usa ka tigbadlong sa buang-buang, usa ka
magtutudlo sa mga bata, ug nga ikaw anaa sa balaod nga
gihulagway sa kaalam ug sa kamatuoran. **21** Unya, ikaw, nga
nagtudlo sa uban, dili mo ba tudloan ang imong kaugalingon?
Ikaw nga nagwali sa dili pagpangawat, mangawat ka ba? **22**
Ikaw nga nagsulti nga dili manapaw, manapaw ka ba? Ikaw nga
nagadumot sa mga diosdios, kawatan mo ba ang mga templo?
23 Ikaw nga mapahitas-on nga naglipay diha sa balaod,
gipakaulawan ba nimo ang Dios pinaagi sa imong paglapas sa
balaod? **24** Kay "Ang ngalan sa Dios gipakaulawan taliwala sa
mga Gentil tungod kaninyo," sama nga kini nahisulat. **25** Kay
ang pagtuli magpulos gayod kanimo kung ikaw motuman sa
balaod, apan kung ikaw masinupakon sa balaod, ang imong
pagkatinuli mahimong dili tinuli. **26** Kung, unya, ang dili tinuli
nga tawo magpadayon sa mga gikinahanglan sa balaod, dili
ba kaha ang iyang pagkatinuli pagailhon ingon nga tinuli?
27 Ug dili ba ang usa nga wala natuli pinaagi sa kinaiyahan
maghukom kaninyo, sa dihang makatuman siya sa balaod?
Kini tungod kay aduna kamoy sinulat nga mga basahon ug
pagtuli apan kamo masinupakon sa balaod! **28** Kay siya dili
usa ka Judio sa panggawas lamang; ni ang pagtuli nga mao
lamang ang panggawas nga unod. **29** Apan siya usa ka
Judio sa kinasuloran, ug ang pagkatinuli mao kanang anaa sa
kasingkasing, sa espiritu, wala sa sulat. Ang pagdayeg sa
maong tawo miabot dili gikan sa mga tawo apan gikan sa
Dios.

3 Unya unsay nakabintaha sa mga Judio? Ug unsa ang
kapuslanan sa pagkatinuli? **2** Maayo kini sa matag paagi.
Una sa tanan, gisaligan ang mga Judio ug pinadayag gikan
sa Dios. **3** Kay unsaon man kung ang pipila sa mga Judio
walay pagtuo? Ang ila bang pagkawalay pagtuo makahimo
sa pagkamatinud-anon sa Dios nga walay pulos? **4** Dili unta
kini mahitabo. Hinuon, pasagdi nga ang Dios makaplagan
nga tinuod, bisan paman ang kada-tawo bakakon. Kay sama
sa nahisulat, "Aron nga ikaw mapakita nga matarong sa
imong mga pulong, ug mahimong madaogon sa dihang
moabot na ka sa paghukom." **5** Apan kung ang atong dili
pagkamatarong nagpakita sa pagkamatarong sa Dios, unsa
ang atong ikasulti? Ang Dios dili ingon nga dili matarong kung
iyang ipahamtang ang iyang kapungot, siya ba? Nagsulti ako
niini sumala sa tawhanong pagsabot. **6** Dili unta kini mahitabo!
Kay unsaon unya sa Dios paghukom sa kalibotan? **7** Apan
kung ang kamatuoran sa Dios pinaagi sa akong pagpamakak
makahatag sa madagayaon nga pagdayeg alang kaniya,
nganong nagpabilin nga hukman ako isip makasasala? **8**
Nganong dili isulti, sama nga kami bakak nga gipanugilon nga
miingon, ug sama sa gipamatud-an sa uban nga among gisulti,
"Magbuhat kita ug daotan, aron ang maayo moabot"? Ang
paghukom kanila husto. **9** Unya unsa? Mangatarongan ba kita
sa atong mga kaugalingon? Dili gayod. Tungod kay ato nang
gipasanginlan ang mga Judio ug mga Griyego, tanan kanila,
nga sila ilalom sa sala. **10** Kini sama sa nahisulat: "Walay
bisan usa nga matarong, walay usa. **11** Walay bisan usa nga
nakasabot. Walay bisan usa ang nangita sa Dios. **12** Silang
tanan mitalikod palayo. Sila nahimong walay pulos. Walay
bisan usa nga nagbuhat ug maayo, wala, walay bisan usa. **13**
Ang ilang tutonlan abli nga lubnganan. Ang ilang mga dila
nanglingla. Ang hilo sa halas anaa sa ilang mga ngabil. **14** Ang
ilang mga baba puno sa pagpamalikas ug kaligutgot. **15** Ang
ilang mga tiil paspas nga mobubo ug dugo. **16** Ang kalaglagan
ug pag-antos anaa sa ilang mga dalan. **17** Kini nga mga tawo
wala makaila sa dalan sa kalinaw. **18** Walay kahadlok sa Dios
sa atubangan sa ilang mga mata." **19** Karon nasayod kita
nga bisan unsay isulti sa balaod, nakigsulti kini ngadto sa
usa nga anaa ilalom sa balaod. Kini aron ang matag baba
mahilom, ug aron ang tanan sa kalibotan mahimong manubag
sa Dios. **20** Kini tungod kay walay unod ang mahimong
matarong pinaagi sa mga buhat sa balaod sa iyang panan-
aw. Kay pinaagi sa balaod moabot ang kahibalo sa sala. **21**
Apan karon gawas gikan sa balaod ang pagkamatarong sa
Dios nahimong inila. Gisaksihan kini pinaagi sa balaod ug
mga Propeta, **22** mao kana, ang pagkamatarong sa Dios
pinaagi sa pagtuo kang Cristo Jesus alang niadtong tanan
nga nagtuo. Tungod kay walay kalainan. **23** Kay ang tanan
nakasala ug nakabsan sa himaya sa Dios. **24** Sila walay
bayad nga gipakamatarong pinaagi sa iyang grasya pinaagi sa
pagtubos nga anaa kang Cristo Jesus. **25** Ang Dios naghatag
kang Cristo Jesus isip pagpasig-uli pinaagi sa pagtuo sa
iyang dugo. Siya nagtanyag kang Cristo isip pagpamatuod
sa iyang hustisya, tungod sa iyang pagsalikway sa nahiuna
nga mga sala **26** sa iyang pagpailob. Kining tanan nahitabo
sa pagpakita sa iyang pagkamatarong niining kasamtangang
panahon. Kini aron siya makapamatuod sa iyang kaugalingon
nga matarong, ug aron ipakita nga iyang gipakamatarong
ang si bisan kinsa tungod sa pagtuo kang Jesus. **27** Asa
unya ang pagpanghambog? Wala kini giapil. Sa unsa nga
hinungdan? Sa mga buhat? Dili, apan ngadto sa hinungdan
sa pagtuo. **28** Kita unya makahukom nga ang usa ka tawo
gipakamatarong pinaagi sa pagtuo nga walay buhat sa balaod.
29 O ang Dios ba Dios lamang sa mga Judio? Dili ba usab
siya Dios sa mga Gentil? Oo, sa mga Gentil usab. **30** Kung,
sa pagkatinuod, ang Dios usa lang, iyang gipakamatarong ang
pagtuli pinaagi sa pagtuo, ug ang dili pagkatinuli pinaagi sa
pagtuo. **31** Unya ato bang gihimong walay kapuslanan ang
balaod pinaagi sa pagtuo? Dili unta kini mahitabo! Hinuon,
ituboy nato ang balaod.

4 Unya unsa man ang atong isulti nga nakaplagan ni
Abraham, nga atong katigulangan, sumala sa unod? **2** Kay
kung si Abraham gipakamatarong pa pinaagi sa mga buhat,
siya mahimong adunay rason sa pagpanghambog, apan dili sa

atubangan sa Dios. **3** Tungod kay unsa man ang gisulti sa
kasulatan? "Si Abraham mituo sa Dios, ug kini giisip kaniya
nga pagkamatarong." **4** Karon alang kaniya nga nagbuhat,
ang balos wala giisip nga grasya, apan alang sa kung unsa
ang nautang. **5** Apan alang kaniya nga wala magbuhat apan
hinuon mituo sa usa nga nagmatarong sa dili diosnon, ang
iyang pagtuo giisip ingon nga pagkamatarong. **6** Si David
nagsulti usab ug panalangin ngadto sa tawo nga giisip sa
Dios nga matarong bisan walay binuhatan. **7** Siya miingon,
"Bulahan kadtong kang kinsang kasal-anan gipasaylo na, ug
kansang mga sala gitabonan. **8** Bulahan ang tawo nga ang
Ginoo wala na mag-isip sa sala." **9** Unya kining panalangin
gipahayag lamang ba niadtong mga tinuli, o usab niadtong
dili tinuli? Kay kami moingon, "Ang pagtuo giisip alang kang
Abraham nga pagkamatarong." **10** Busa giunsa man kini pag-
isip? Sa dihang si Abraham nga natuli na, o sa wala pa natuli?
Dili kini sa natuli na, apan sa wala pa natuli. **11** Si Abraham
nakadawat sa ilhanan sa pagtuli. Kini mao ang usa ka silyo
sa pagkamatarong sa pagtuo nga gipanag-iyahan na niya
sa dihang siya anaa sa pagkadili tinuli. Ang sangpotan niini
nga timailhan mao nga siya nahimong amahan sa tanang
mga nagtuo, bisan pa nga sila dili tinuli. Kini nagpasabot
nga ang pagkamatarong gilakip alang kanila. **12** Kini usab
nagpasabot nga si Abraham nahimong amahan sa pagkatinuli
alang niadtong niabot nga dili lang gikan sa pagkatinuli, apan
usab alang niadtong misunod sa lakang sa atong amahan nga
si Abraham. Ug kini mao ang pagtuo nga iyang naangkon sa
wala pa siya natuli. **13** Kay dili kini pinaagi sa balaod nga ang
saad gihatag ngadto kang Abraham ug sa iyang mga kaliwatan,
kini nga saad nga sila mahimong manununod sa kalibotan.
Hinuon, kini pinaagi sa pagkamatarong sa pagtuo. **14** Kay
kung kadtong iya sa balaod mao pa ang mga manununod, ang
pagtuo nahimo nga walay sulod, ug ang saad walay pulos. **15**
Kay ang balaod nagdala sa kapungot, apan kung diin walay
balaod, ni walay pagkamasinupakon. **16** Tungod niini nga
hinungdan kini mahitabo pinaagi sa pagtuo, aron nga kini
mahimo pinaagi sa grasya. Isip sangpotan, ang saad sigurado
alang sa mga kaliwatan. Ug kining mga kaliwatan naglakip dili
lang niadtong nasayod sa balaod, apan usab niadtong gikan
sa pagtuo ni Abraham. Kay siya mao ang amahan kanatong
tanan, **17** kay sama sa nahisulat, "Gihimo ko ikaw nga amahan
sa daghang mga nasod." Si Abraham anaa sa atubangan sa
iyang gisaligan, nga mao, ang Dios, nga naghatag ug kinabuhi
sa patay ug gitawag ang mga butang nga wala ngadto sa
pagkaanaa. **18** Bisan pa sa tanang mga kakulian, si Abraham
hugot misalig sa Dios alang sa umaabot. Busa nahimo siyang
amahan sa daghang mga nasod, sumala kung unsa ang
gipangsulti,"... Sa ingon ang mahimo nimong mga kaliwatan."
19 Siya dili huyang sa pagtuo. Si Abraham miila nga ang iyang
kaugalingong lawas daw patay na—siya hapit na mag 100
ang panuigon. Iya usab giila ang pagkapatay sa tagoangkan
ni Sara. **20** Apan tungod sa saad sa Dios, si Abraham wala
nagduhaduha sa pagkawalay pagtuo. Hinuon, siya nagmalig-
on sa pagtuo ug naghatag ug pagdayeg sa Dios. **21** Siya bug-
os nga kumbinsido nga kung unsa ang gisaad sa Dios, siya
gayod makahimo sa pagtuman. **22** Busa kini usab naglakip
kaniya sa pagkamatarong. **23** Karon wala kini gisulat alang
lamang sa iyang kaayohan, nga kini naglakip lang kaniya. **24**
Nahisulat usab kini alang kanato, niadtong mahimong ihapon,
kanato nga nagtuo kaniya nga nagbanhaw kang Jesus nga
atong Ginoo gikan sa patay. **25** Mao kini ang usa nga gitugyan
alang sa atong mga kalapasan ug gibanhaw alang sa atong
pagkamatarong.

5 Sanglit gipakamatarong na kita pinaagi sa pagtuo, aduna
na kitay kalinaw uban sa Dios pinaagi sa atong Ginoong
Cristo Jesus. **2** Tungod kaniya makaduol na usab kita pinaagi
sa pagtuo diha sa grasya nga atong gibarogan. Magmaya kita
sa pagsalig nga gihatag sa Dios kanato alang sa kaugmaon,
ang pagsalig nga atong ipaambit diha sa himaya sa Dios.
3 Dili lamang kini, apan magmaya usab kita sa atong mga
pag-antos. Nasayod kita nga ang pag-antos maghatag ug
pagkamalahutayon. **4** Ang paglahutay maghatag ug kauyonan,
ug ang pag-uyon maghatag ug pagsalig alang sa umaabot. **5**
Kini nga pagsalig dili mapakyas, tungod kay ang gugma sa
Dios gibubo sa atong mga kasingkasing pinaagi sa Balaang
Espiritu, nga gihatag kanato. **6** Kay samtang nagpabilin pa
kitang huyang, sa tukmang panahon namatay si Cristo alang
sa dili diosnon. **7** Tungod kay lisod alang sa usa ka tawo
nga mamatay alang sa usa ka tawo nga matarong. Mao
nga, tingali adunay usa nga mahagit sa pagpakamatay alang
sa usa ka tawong matarong. **8** Apan ang Dios nagpakita
sa iyang gugma nganhi kanato, tungod kay samtang kita
nagpabilin nga makasasala, si Cristo namatay alang kanato.
9 Labaw pa, unya, karon nga kita gipakamatarong pinaagi
sa iyang dugo, kita nangaluwas niini gikan sa kaligutgot sa
Dios. **10** Kay kung, samtang mga kaaway pa kita, gipasig-
uli kita sa Dios pinaagi sa kamatayon sa iyang Anak, mas
labaw pa, human kita napasig-uli, nangaluwas kita pinaagi sa
iyang kinabuhi. **11** Dili lamang kini, apan kita usab magmaya
sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Cristo Jesus, pinaagi
kaniya kita karon nakadawat niini nga pagpasig-uli. **12** Busa
unya, ingon nga pinaagi sa usa ka tawo misulod ang sala sa
kalibotan, niining paagiha nakasulod ang kamatayon pinaagi
sa sala. Ug ang kamatayon mikaylap sa tanang katawhan,
tungod kay ang tanan nakasala man. **13** Kay sa wala pa ang
balaod, ang sala anaa na sa kalibotan, apan dili ipahamtang
ang sala kung wala ang balaod. **14** Bisan pa niana, ang
kamatayon nagmando na sukad kang Adan hangtod kang
Moises, bisan pa niadtong wala makasala sama sa pagsupak
ni Adan, nga maoy sumbanan niya nga mao ang moabot.
15 Apan bisan pa niana, ang walay bayad nga gasa dili
susama sa paglapas. Kay kung pinaagi sa paglapas sa usa
ang kadaghanan nangamatay, mas labaw pa ang grasya sa
Dios ug ang gasa pinaagi sa grasya sa usa ka tawo, nga si
Cristo Jesus, modagaya alang sa tanan. **16** Kay ang gasa
dili sama sa sangpotanan sa usa ka tawo nga nakasala. Kay
sa laing bahin, ang paghukom sa silot sa sala miabot na
tungod sa paglapas sa usa ka tawo. Apan sa laing bahin, ang
walay bayad nga gasa nga nagagikan diha sa pagkamatarong
miabot na human sa daghang mga kalapasan. **17** Kay kung,
pinaagi sa paglapas sa usa, ang kamatayon nagmando sa
usa, mas labaw pa niadtong makadawat sa kadagaya sa
grasya ug ang gasa sa pagkamatarong magmando pinaagi
sa kinabuhi sa usa nga mao, si Jesu-Cristo. **18** Busa unya,
tungod sa usa ka paglapas ang tanang tawo misangpot sa
pagkahinukman sa silot, bisan tuod pinaagi sa usa ka buhat
sa pagkamatarong miabot na ang pagmatarong sa kinabuhi
sa tanang tawo. **19** Kay pinaagi sa pagsupak sa usa ka
tawo ang kadaghanan nahimong mga makasasala, bisan
pa pinaagi sa pagkamasulondon sa usa ang kadaghanan
namahimo nga matarong. **20** Apan ang balaod miabot sa
uban, aron nga ang paglapas mamahimong modagaya. Apan

sa dihang midagaya ang sala, ang grasya midagaya mas
labaw pa niana. **21** Nahitabo kini aron, ingon nga nagmando
ang sala sa kamatayon, bisan ang grasya magmando pinaagi
sa pagkamatarong sa walay kataposang kinabuhi pinaagi kang
Jesu-Cristo nga atong Ginoo. **(aiōnios g166)**

6 Unya unsa man ang atong ikasulti? Kinahanglan ba kita
magpadayon sa sala aron nga modagaya ang grasya? **2**
Dili unta kini mahitabo. Kita nga namatay sa sala, unsaon
nato pagpabilin sa pagpuyo niini? **3** Wala ba kamo masayod
nga sa kadaghan sa nabawtismohan ngadto kang Cristo
Jesus gibawtismohan ngadto sa iyang kamatayon? **4** Unya,
gilubong na kita, uban kaniya pinaagi sa bawtismo ngadto
sa kamatayon. Kini nahitabo aron nga sama kang Cristo
nga gibanhaw gikan sa mga patay pinaagi sa himaya sa
Amahan, aron usab kita mahimong makalakaw sa kabag-
ohan sa kinabuhi. **5** Kay kung kita nahiusa uban kaniya
sama sa iyang kamatayon, kita usab nahiusa uban sa iyang
pagkabanhaw. **6** Nasayod kita niini, nga ang atong karaang
pagkatawo gilansang na uban kaniya, aron nga ang lawas
sa sala mapukan. Nahitabo kini aron nga kita dili na gayod
maulipon sa sala. **7** Siya nga namatay gipahayag na nga
matarong kung kabahin sa sala. **8** Apan kung kita namatay
uban kang Cristo, mituo kita nga mabuhi usab kita uban
kaniya. **9** Nasayod kita nga si Cristo gibanhaw gikan sa mga
patay, ug nga siya dili na gayod mamatay. Ang kamatayon dili
na magmando nganha kaniya. **10** Kay bahin sa kamatayon
nga namatay siya sa sala, namatay siya sa makausa alang sa
tanan. Apan, ang kinabuhi nga iyang gikinabuhi, gikinabuhi
niya kini alang sa Dios. **11** Sa samang paagi, kinahanglan nga
kamo usab moila sa inyong kaugalingon nga patay sa sala,
apan buhi sa Dios diha kang Cristo Jesus. **12** Busa ayaw
tugoti ang sala nga magmando sa inyong may kamatayong
lawas aron nga kamo mamahimong motuman sa kailibgon
niini. **13** Ayaw itugyan ang mga bahin sa inyong lawas ngadto
sa sala ingon nga gamit alang sa dili pagkamatarong, apan
itugyan ang inyong kaugalingon ngadto sa Dios, ingon nga
buhi gikan sa mga patay. Ug itugyan ang mga bahin sa inyong
lawas ingon nga gamit sa pagkamatarong alang sa Dios. **14**
Ayaw tugoti ang sala nga magmando nganha kaninyo. Kay
dili na kamo ilalom sa balaod, apan ilalom na sa grasya. **15**
Unya unsa? Magpakasala ba kita tungod kay kita dili ilalom
sa balaod, apan ilalom sa grasya? Dili unta kini mahitabo.
16 Wala ba kamo masayod nga ang inyong gitugyanan sa
inyong mga kaugalingon ingon nga mga sulugoon, ang usa
nga diin kamo nahimong mga sulugoon, ang usa nga inyong
kinahanglang tumanon? Tinuod kini nga bisan kamo mga
sulugoon sa sala nga naghatod ngadto sa kamatayon, o
mga sulugoon sa pagkamatinumanon nga naghatod ngadto
sa pagkamatarong. **17** Apan salamat sa Dios! Kay kamo
kaniadto mga sulugoon sa sala, apan gituman na ninyo gikan
sa kasingkasing ang sumbanan sa pagpanudlo nga gihatag
kaninyo. **18** Gihimo na kamong gawasnon gikan sa sala, ug
nahimo na kamong mga sulugoon sa pagkamatarong. **19**
Nagsulti ako sama sa usa ka tawo tungod sa kaluyahon sa
inyong unod. Kay sama ra nga inyong gitugyan ang mga bahin
sa inyong lawas ingon nga mga ulipon sa pagkamahugaw ug
sa daotan, sa samang paagi karon, itugyan ang mga bahin
sa inyong lawas ingon nga mga ulipon sa pagkamatarong
alang sa pagkabalaan. **20** Kay sa dihang kamo mga ulipon sa
sala, gawasnon kamo gikan sa pagkamatarong. **21** Nianang
higayona, unsa nga bunga ang inyong naangkon sa mga
butang nga inyo nang gikaulaw karon? Kay ang dangatan
niadtong mga butanga mao ang kamatayon. **22** Apan karon
nga nahimo na kamong gawasnon gikan sa sala ug naulipon
na sa Dios, naangkon na ninyo ang inyong bunga alang sa
pagkabalaan. Ang sangpotan mao ang kinabuhing walay
kataposan. **(aiōnios g166)** **23** Kay ang bayad sa sala mao ang
kamatayon, apan ang walay bayad nga gasa sa Dios mao ang
kinabuhing walay kataposan diha kang Cristo Jesus nga atong
Ginoo. **(aiōnios g166)**

7 O wala ba kamo masayod, mga kaigsoonan (kay nakigsulti
ako sa mga tawo nga nasayod mahitungod sa balaod), nga
ang balaod ba magdumala sa usa ka tawo samtang buhi pa
siya? **2** Tungod kay ang babayeng minyo nahigot pinaagi sa
balaod ngadto sa iyang bana samtang buhi pa siya, apan kung
mamatay na ang bana, makagawas na siya gikan sa balaod
sa kaminyoon. **3** Busa unya, samtang buhi pa ang iyang bana,
kung makigpuyo siya uban ang laing lalaki, pagatawagon
siya nga usa ka mananapaw. Apan kung mamatay na ang
bana, gawasnon na siya gikan sa balaod, busa dili na siya
usa ka mananapaw kung makigpuyo siya sa laing lalaki. **4**
Busa, mga igsoon ko, nahimo usab kamong mga patay sa
balaod pinaagi sa lawas ni Cristo. Mao kini aron nga mahiusa
kamo sa uban, mao nga, ngadto kaniya nga nabanhaw gikan
sa mga patay, aron nga makapamunga kita alang sa Dios.
5 Kay sa diha pa kita sa unod, ang makasasala nga mga
pagbati maoy nagpukaw sa atong mga ginsakopan pinaagi sa
balaod nga mamunga ngadto sa kamatayon. **6** Apan karon
nakagawas na kita gikan sa balaod. Nangamatay na kita
nianang naghigot kanato. Mao kini nga kita makahimo sa pag-
alagad diha sa pagkabag-o sa Espiritu, ug dili sa karaan nga
mga sinulat. **7** Unya unsa man ang atong ikasulti? Ang balaod
ba mismo sala? Dili kini mahimo. Apan, wala unta ako makaila
sa sala, kung dili pa kini pinaagi sa balaod. Kay wala ko unta
masayran ang hakog nga pangibog kondili pa sa gisulti sa
balaod, "Dili gayod kamo maibog." **8** Apan ang sala nagkuha
sa kahigayonan pinaagi sa kasugoan ug nagdala sa matag
pangibog kanako. Kay kung walay balaod, patay ang sala. **9**
Sa usa ka higayon nabuhi ako nga wala ang balaod, apan sa
dihang miabot ang kasugoan, ang sala nakabawi pag-usab
sa kinabuhi, ug namatay ako. **10** Ang kasugoan nga mao
unta ang magdala sa kinabuhi nahimong kamatayon alang
kanako. **11** Kay ang sala nagkuha sa kahigayonan pinaagi
sa kasugoan ug naglimbong kanako. Pinaagi sa kasugoan
kini nagpatay kanako. **12** Busa ang balaod balaan, ug ang
kasugoan balaan, matarong, ug maayo. **13** Busa ang maayo
nahimo bang kamatayon kanako? Dili kini mahimo. Apan ang
sala, aron nga kini mapadayag nga sala pinaagi kung unsa
ang maayo, nagdala sa kamatayon kanako. Aron nga pinaagi
sa kasugoan, ang sala mopalabi pa gayod nga magpakasala
nga dili na masukod. **14** Kay atong nasayran nga ang balaod
espirituhanon, apan ako unodnon. Gibaligya na ako ilalom
sa pagkaulipon sa sala. **15** Kay kung unsa man ang akong
gibuhat, wala ko gayod masabti. Kay kung unsa man ang
buot kong buhaton, wala nako gibuhat, ug kung unsa ang
akong gidumtan, akong gibuhat. **16** Apan kung ang dili ko
buot mao ang akong buhaton, miuyon ako sa balaod nga
ang balaod maayo. **17** Apan karon dili na ako mao ang
nagbuhat niini, kondili ang sala nga nagapuyo kanako. **18** Kay
nasayod ako nga dinhi kanako, nga mao kanang akong unod,
walay nagpuyo nga maayong butang. Kay ang pagtinguha sa
maayo anaa kanako, apan dili ako makabuhat niini. **19** Kay
ang maayo nga buot kong buhaton wala nako gibuhat, apan
ang daotan nga dili ko buot, maoy akong gibuhat. **20** Karon

kung akong buhaton ang dili ko buot buhaton, dili na ako
mao ang nagbuhat niini, apan hinuon ang sala nga nagapuyo
kanako. **21** Nakaplagan ko, unya, ang kasugoan nga anaa
kanako nga buot nakong buhaton kung unsa ang maayo, apan
ang pagkadaotan mao gayod ang ania kanako. **22** Kay may
kalipay ako diha sa balaod sa Dios uban ang sulod sa tawo.
23 Apan nakita ko ang kalahian sa kasugoan diha sa mga
bahin sa akong lawas. Makig-away kini batok sa bag-ong
kasugoan sa akong hunahuna. Nahimo akong binihag pinaagi
sa kasugoan sa sala nga ania na sa mga bahin sa akong
lawas. **24** Usa ako ka makaloluoy nga tawo! Kinsa man ang
moluwas kanako gikan niining lawas sa kamatayon? **25** Apan
ang pagpasalamat maanaa sa Dios pinaagi ni Jesu-Cristo
nga atong Ginoo! Busa unya. Ako sa akong kaugalingon nag-
alagad sa balaod sa Dios uban sa akong panghunahuna.
Apan, uban ang unod nag-alagad ako sa kasugoan sa sala.

8 Busa karon wala nay paghukom alang niadtong anaa
na kang Cristo Jesus. **2** Kay ang kasugoan sa Espiritu
sa kinabuhi diha kang Cristo Jesus naghimo kanako nga
gawasnon gikan sa kasugoan sa sala ug sa kamatayon. **3**
Kay kung unsa ang dili mahimo sa balaod tungod kay kini luya
pinaagi sa unod, gibuhat sa Dios. Iyang gipadala ang iyang
kaugalingong Anak sa pagkasama sa makasasalang unod
aron mamahimong halad alang sa sala, ug gihukman niya ang
sala diha sa unod. **4** Gibuhat niya kini aron ang gikinahanglan
sa balaod matuman dinhi kanato, kita maglakaw dili sumala sa
atong unod, kondili sumala sa Espiritu. **5** Kadtong nagkinabuhi
sumala sa unod nagtagad sa mga butang sa unod, apan
kadtong nagkinabuhi sumala sa Espiritu nagtagad sa mga
butang sa Espiritu. **6** Kay ang panghunahuna sa unod mao
ang kamatayon, apan ang panghunahuna sa Espiritu mao
ang kinabuhi ug kalinaw. **7** Tungod kay ang hunahuna sa
unod mao ang pagpakig-away batok sa Dios, kay dili kini
sakop sa balaod sa Dios, ni mahimo kini. **8** Kadtong mga
anaa sa unod dili makapahimuot sa Dios. **9** Bisan pa niini,
kamo wala na sa unod kondili anaa na sa Espiritu, kung
matuod kini nga ang Espiritu sa Dios nagpuyo kaninyo. Apan
kung ang usa ka tawo wala makaangkon sa Espiritu ni Cristo,
siya dili sakop kaniya. **10** Kung si Cristo anaa kaninyo, ang
lawas patay na diha sa sala, apan ang Espiritu buhi diha sa
pagkamatarong. **11** Kung ang Espiritu niya nga nagbanhaw
kang Jesus gikan sa mga patay nagapuyo kaninyo, siya nga
nagbanhaw kang Cristo gikan sa patay magahatag ug kinabuhi
usab sa inyong mga lawas nga may kamatayon pinaagi sa
iyang Espiritu, nga nagpuyo nganha kaninyo. **12** Busa, mga
igsoon, mga utangan kita, apan dili sa unod nga pagkinabuhi
sumala sa unod. **13** Kay kung magkinabuhi kamo sumala
sa unod, mangamatay kamo, apan kung pinaagi sa Espiritu
gibutang ninyo sa kamatayon ang mga buhat sa lawas, mabuhi
kamo. **14** Kay sama sa gidaghanon nga gigiyahan pinaagi
sa Espiritu sa Dios, mao kining mga anak sa Dios. **15** Kay
wala kamo makadawat sa espiritu sa pagkaulipon pag-usab
aron nga mahadlok. Hinuon, kamo nakadawat sa espiritu
sa pagkasinagop, diin makasangpit kita, "Abba, Amahan!"
16 Ang Espiritu sa iyang kaugalingon magasaksi uban sa
atong espiritu nga kita mga anak sa Dios. **17** Kung kita mga
anak, unya mga manununod usab kita, mga manununod sa
Dios. Ug hiniusa kitang mga manununod uban kang Cristo,
kung mag-antos gayod kita uban kaniya aron nga kita usab
himayaon uban kaniya. **18** Kay akong giisip ang mga pag-
antos niining panahona dili takos nga ikatandi sa himaya nga
ipadayag nganhi kanato. **19** Kay ang naghinamhinam nga
paghandom sa binuhat nagahulat sa pagpadayag sa mga anak
sa Dios. **20** Kay ang binuhat napailalom sa pagkakawang, dili
sa kaugalingong pagbuot, apan kaniya nga nagtugot niini.
Mao kini ang kasiguradohan **21** nga ang binuhat mismo
itugyan gikan sa pagkaulipon ngadto sa pagmadunuton, ug
kini pagadad-on ngadto sa kagawasan sa himaya sa mga
anak sa Dios. **22** Kay nasayod kita nga ang tibuok binuhat
nag-agulo ug nag-antos sa kasakit hangtod karon. **23** Dili
lamang kana, kondili bisan sa atong kaugalingon, nga adunay
naunang mga bunga sa Espiritu—bisan kita mismo nag-
agulo sulod sa atong kaugalingon, nagahulat alang sa atong
pagkasinagop, ang pagtubos sa atong lawas. **24** Kay pinaagi
niining pagsalig naluwas kita. Apan kung unsa ang atong
gisaligan nga mahitabo nga wala pa nakita, kay si kinsa man
ang masaligon nga maghulat alang niadtong nakita na niya?
25 Apan kung masaligon kita sa wala pa nato makita, maghulat
kita uban ang pagpailob niini. **26** Sa samang paagi, ang
Espiritu usab magtabang sa atong kaluhayon. Kay wala kita
masayod kung unsaon nato pag-ampo, apan ang Espiritu
mismo maoy mangaliyupo alang kanato sa dili malitok nga mga
agulo. **27** Siya nga nagasusi sa mga kasingkasing nasayod sa
hunahuna sa Espiritu, tungod kay siya nangaliyupo alang sa
mga magtutuo sumala sa kabubut-on sa Dios. **28** Nasayod
kita alang niadtong nahigugma sa Dios, gibuhat niya ang
tanang butang alang sa maayo, alang niadtong gitawag sumala
sa iyang katuyoan. **29** Tungod kay kadtong giila na niyang
daan, gipili usab niyang daan aron mahisama sa hulagway
sa iyang Anak, aron mamahimo siyang kamagulangan sa
daghang magsoon. **30** Kadtong gipangpili na niyang daan, iya
usab kining gitawag. Kadtong iyang gitawag, iya usab kining
gipakamatarong. Kadtong iyang gipakamatarong, iya usab
kining gihimaya. **31** Unya unsa ang atong ikasulti mahitungod
niining mga butanga? Kung ang Dios dapig kanato, kinsa
man ang makabatok kanato? **32** Wala niya gihikaw ang
iyang kaugalingong Anak kondili gitugyan siya alang kanatong
tanan, kung giunsa nga dili usab niya ihatag kanato sa walay
bayad ang tanang mga butang? **33** Kinsa ba ang magdala
sa bisan unsa nga pasangil batok sa usa nga pinili sa Dios?
Ang Dios mao ang usa nga nagpakamatarong. **34** Kinsa
ang usa nga magahukom sa silot? Si Cristo mao ang usa
nga namatay alang kanato, ug labaw pa niana, nabanhaw
usab siya. Nagamando siya uban sa Dios didto sa dapit sa
kadungganan, ug siya mao ang usa nga mangaliyupo alang
kanato. **35** Kinsa ang makapahimulag kanato gikan sa gugma
ni Cristo? Kagul-anan ba, o kasakit, o paglutos, o kagutom, o
pagkahubo, o kakuyaw, o espada? **36** Sama kini sa nahisulat,
"Alang sa imong kaayohan ginapamatay kami sa tanan nga
adlaw. Giisip kami sama sa karnero nga ihawonon." **37** Niining
tanang butang labaw pa kita sa mga mananaog pinaagi sa usa
nga nahigugma kanato. **38** Kay ako hugot nga nagtuo nga
bisan ang kamatayon, ni ang kinabuhi, ni ang mga anghel, ni
ang panggamhanan, ni ang mga butang sa kasamtangan, ni
ang mga butang nga moabot, ni ang mga gahom, **39** ni ang
kataas, ni ang kalawom, ni ang bisan unsang binuhat nga
butang, mamahimong makapahimulag kanato gikan sa gugma
sa Dios, nga anaa kang Cristo Jesus nga atong Ginoo.

9 Nagasulti ako sa kamatuoran diha kang Cristo. Wala ako
mamakak, ug ang akong konsensiya nagasaksi uban
kanako diha sa Balaang Espiritu, **2** nga kanako adunay dakong
kasubo ug walay hunong nga kasakit sa akong kasingkasing.
3 Kay ako nangandoy sa akong kaugalingon nga mahimong
tinunglo ug mahimulag gikan kang Cristo tungod ug alang sa

akong mga igsoon, kadtong gikan sa akong kaugalingong
banay sumala sa unod. **4** Sila mao ang mga Israelita. Aduna
silay pagsagop, ang himaya, ang mga kasabotan, ang gasa sa
balaod, ang pagsimba sa Dios, ug ang mga saad. **5** Sa ilang
mga katigulangan naggikan ang Cristo nga mao ang miabot
uban ang pagtahod sa unod – siya mao ang Dios sa tanan.
Pagadayegon siya sa walay kataposan. Amen. **(aiōn g165)** **6**
Apan dili ingon nga ang mga saad sa Dios napakyas. Kay dili
tanan diha sa Israel tinuod nga iya sa Israel. **7** Ni ang tanan
nga mga kaliwat ni Abraham tinuod niyang mga anak. Apan,
"Pinaagi kini kang Isaac nga pagatawagon ang inyong mga
kaliwat." **8** Mao kana, nga ang mga anak sa unod dili mga anak
sa Dios. Apan ang mga anak sa saad giila nga mga kaliwat. **9**
Kay kini mao ang pulong sa saad: "Sa ingon niini nga panahon
moanhi ako ug ang usa ka anak nga lalaki igahatag ngadto
kang Sara." **10** Dili lamang kini, apan human nagmabdos
usab si Rebeka pinaagi sa usa ka lalaki, ang atong amahan
nga si Isaac - **11** kay ang mga anak sa wala pa mahimugso
ug wala pa makabuhat sa bisan unsang maayo o daotan,
aron nga ang katuyoan sa Dios sumala sa gipili mahimong
mobarog, dili tungod sa mga buhat, kondili tungod kaniya nga
nagtawag - **12** giingon kini kaniya, "Ang magulang mag-alagad
sa manghod." **13** Sama kini sa nahisulat, "Gihigugma ko si
Jacob, apan gidumtan ko si Esau." **14** Unsa unya ang atong
ikasulti? Aduna bay dili pagkamatarong diha sa Dios? Unta
kini dili mahitabo. **15** Kay siya miingon kang Moises, "Maluoy
ako niadtong akong gikaluy-an, ug mahingawa ako niadtong
akong gikahingawaan." **16** Busa, dili kini tungod kaniya nga
nagbuot, ni tungod kaniya nga midagan, apan tungod sa
Dios, nga nagpakita sa kaluoy. **17** Kay ang kasulatan nag-
ingon kang Paraon, "Kay niini nga katuyoan gituboy ko ikaw,
aron akong mapasundayag ang akong gahom diha kanimo,
ug aron ang akong ngalan mamantala sa tibuok kalibotan."
18 Busa, ang Dios adunay kaluoy niadtong buot niya, ug
niadtong gimbut-an niya, himoon niyang matig-a. **19** Makasulti
ka unya nganhi kanako, "Nganong nakahimo gihapon siya
sa pagpangita ug sayop? Kay si kinsa man ang makasukol
sa iyang kabubut-on?" **20** Sa laing bahin, tawo, kinsa ka
ba nga motubag batok sa Dios? Makahimo ba ang hinulma
sa pagsulti sa usa ka tawo nga nag-umol niini, "Nganong
gihimo mo man ako nga ingon niini?" **21** Ang magkokolon
ba walay katungod ngadto sa lapok aron maghimo gikan sa
samang lapok sa usa ka sudlanan alang sa pinasahi nga
paggamit, ug ang laing sudlanan alang sa inadlaw-adlaw nga
paggamit? **22** Unsa kaha kung ang Dios, nga buot magpakita
sa iyang kapungot ug magpaila sa iyang gahom, naglahutay
uban sa dakong pailob nga mga panudlanan sa kapungot nga
giandam alang sa paglaglag? **23** Unsa kaha kung gibuhat
niya kini aron ipaila ang kadato sa iyang himaya ngadto sa
mga panudlanan sa kaluoy, nga iyang giandam nang daan
alang sa himaya? **24** Unsa kaha kung gibuhat niya kini alang
kanato, nga gitawag usab niya, dili lamang gikan sa mga
Judio, kondili gikan usab sa mga Gentil? **25** Ingon usab sa
gisulti niya sa Oseas: "Tawgon ko nga akong katawhan ang
dili nako katawhan, ug iyang hinigugma nga dili hinigugma. **26**
Ug mahimo kini nga kung diin giingon kini kanila, 'Dili kamo
akong katawhan,' didto sila pagatawagon nga 'mga anak sa
Buhing Dios.'" **27** Si Isaias misinggit mahitungod sa Israel,
"Kung ang gidaghanon sa mga anak sa Israel sama sa balas
sa dagat, ang mahibilin lamang niini mao ang mangaluwas.
28 Kay ang Ginoo magapatuman sa iyang pulong sa kalibotan,
sa dili madugay ug sa hingpit. **29** Ug sama kini sa giingon ni
Isaias kaniadto, "Kung ang Ginoo nga labing gamhanan wala
nagbilin sa mga kaliwatan alang kanato, mahimo kitang sama
sa Sodoma, ug mahisama sa Gomora. **30** Unya unsa ang
atong ikasulti? Nga ang mga Gentil, nga wala magtinguha
sa pagkamatarong, nakaangkon sa pagkamatarong, ang
pagkamatarong pinaagi sa pagtuo. **31** Apan ang Israel, nga
nagpadayon sa balaod sa pagkamatarong, wala nahiabot
niini. **32** Nganong wala? Tungod kay wala nila kini gipadayon
pinaagi sa pagtuo, kondili pinaagi sa mga buhat. Napandol sila
sa bato sa kapandolan, **33** ingon kini sa nahisulat, "Tan-awa
nagbutang ako sa Zion ug usa ka bato nga kapandolan ug
bato sa kalapasan. Siya nga motuo niini dili gayod maulawan."

10 Mga igsoon, ang tinguha sa akong kasingkasing ug
ang akong hangyo sa Dios alang kanila, alang sa
ilang kaluwasan. **2** Kay ako nagsaksi mahitungod kanila
nga sila adunay kasibot sa Dios, apan dili pinasikad sa
kahibalo. **3** Kay sila wala masayod sa pagkamatarong sa
Dios, ug sila nagtinguha sa pagtukod sa ilang kaugalingon nga
pagkamatarong. Wala sila nagpailalom sa pagkamatarong
sa Dios. **4** Kay si Cristo maoy katumanan sa balaod sa
pagkamatarong sa tanan nga motuo. **5** Kay si Moises nagsulat
mahitungod sa pagkamatarong nga gikan sa balaod: "Ang tawo
nga mibuhat sa pagkamatarong sa balaod mabuhi pinaagi
niining pagkamatarong." **6** Apan ang pagkamatarong nga
gikan sa pagtuo nagaingon niini, "Ayaw pagsulti sa inyong
kasingkasing, 'Kinsa ang mokayab didto sa langit?' (nga sa ato
pa, aron pagdala kang Cristo paubos). **7** Ug ayaw pagsulti,
kinsa ang monaog didto sa bung-aw?'" (nga sa ato pa, aron
pagdala kang Cristo pataas gikan sa mga patay.) **(Abyssos
g12)** **8** Apan unsa ang gisulti niini? "Ang pulong duol na
kaninyo, sa inyong baba ug sa inyong kasingkasing." Mao kana
ang pulong sa pagtuo, nga among gimantala. **9** Kay kung sa
inyong baba inyong ilhon si Jesus ingon nga Ginoo, ug motuo
sa inyong kasingkasing nga ang Dios nagbanhaw kaniya gikan
sa mga patay, kamo maluwas. **10** Kay pinaagi sa kasingkasing
ang tawo mituo sa pagkamatarong, ug pinaagi sa baba iyang
giila ang kaluwasan. **11** Kay ang kasulatan nag-ingon, "Ang
tanan nga motuo kaniya dili mabutang sa kaulawan." **12** Kay
walay kalahi-an tali sa Judio ug sa Griyego. Kay ang sama
lamang nga Ginoo mao ang Ginoo sa tanan, ug siya dato sa
tanan nga mosangpit kaniya. **13** Kay ang tanan nga mosangpit
sa ngalan sa Ginoo maluwas. **14** Unsaon man nila pagtawag
kaniya nga wala nila tuohi? Ug unsaon man nila pagtuo
kaniya nga wala nila madungog? Ug unsaon nila pagkadungog
kung walay magwawali? **15** Ug unsaon nila pagwali, gawas
kung ipadala sila? —Ingon kini nahisulat, "Pagkatahom sa
mga tiil niadtong nagmantala sa malipayong mga balita sa
maayong mga butang!" **16** Apan silang tanan wala maminaw
sa ebanghelyo. Kay si Isaias miingon, "Ginoo, kinsa man ang
mituo sa among mensahe?" **17** Busa ang pagtuo nagagikan sa
pagpaminaw, ug sa pagpaminaw sa pulong ni Cristo. **18** Apan
ako moingon, "Wala ba sila makadungog?" Oo, tinuod gayod.
"Ang ilang tingog nangabot sa tanang kayutaan, ug ang ilang
mga pulong didto sa kinatumyan sa kalibotan." **19** Dugang pa,
moingon ako, "Wala ba masayod ang Israel?" Sauna si Moises
miingon, "Ako maghagit kaninyo aron masina sa unsa nga dili
nasod. Pinaagi sa nasod nga walay salabutan, agdahon ko
kamo ngadto sa kasuko." **20** Ug si Isaias maisogon kaayo
ug miingon, "Nakaplagan ako niadtong wala nangita kanako.
Nagpakita ako niadtong wala naghangyo kanako." **21** Apan
ngadto sa Israel miingon siya, "Sa tanang adlaw gitunol ko ang

akong mga kamot ngadto sa mga masinupakon ug masupilon
nga katawhan."

11 Unya ako moingon, gisalikway ba sa Dios ang iyang
katawhan? Dili gayod kini mahitabo. Kay ako usab usa
ka Israelita, usa sa kaliwat ni Abraham, sa tribo ni Benjamin. **2**
Ang Dios wala nagsalikway sa iyang katawhan, nga nailhan na
niyang daan. Wala ba kamo masayod sa giingon sa kasulatan
mahitungod kang Elias, kung gi-unsa niya pagpakiluoy sa Dios
batok sa Isreal? **3** "Ginoo, ilang gipamatay ang imong mga
propeta, gipangbuak usab nila ang imong halaran. Ako na
lamang ang nahibilin, ug gipapangita nila ang akong kinabuhi."
4 Apan unsa ang gitubag sa Dios ngadto kaniya? "Akong
gitagana sa akong kaugalingon ang 7000 ka kalalakin-an nga
wala miluhod ngadto kang Baal." **5** Bisan pa niini, hangtod
karong higayona aduna pay pipila nga nahibilin tungod sa
pagpili sa grasya. **6** Apan kung kini pinaagi sa grasya, dili na
kini pinaagi sa mga buhat. Kay kung dili ang grasya dili na
gayod mahimong grasya. **7** Unya unsa man? Ang butang
nga gipangita sa Israel, wala makabaton niini, apan ang mga
pinili nakabaton niini, ug ang uban kanila nagmagahi. **8** Sama
kini sa nahisulat: "Ang Dios naghatag kanila sa espiritu sa
pagkatapolan, mga mata aron nga dili sila makakita, ug mga
dalunggan aron nga dili sila makadungog, hangtod karong
adlawa." **9** Ug si David nag-ingon, "Pasagdi nga ang ilang
lamesa nga mahimong usa ka pukot, nga usa ka lit-ag, usa
ka kapandolan, ug pagbalos batok kanila. **10** Himoa nga
mangitngit ang ilang mga mata aron dili na sila makakita.
Mabawog kanunay ang ilang mga likod." **11** Ako moingon
unya, "Nangapandol ba sila aron mahulog? Dili gayod unta
kini mahitabo. Hinuon, pinaagi sa ilang kapakyasan, ang
kaluwasan miabot ngadto sa mga Gentil, aron sa paghagit
kanila sa pagkasina. **12** Karon kung ang ilang kapakyasan
mao ang kadato sa kalibotan, ug kung ang ilang kapildihan
mahimong bahandi sa mga Gentil, unsa pa kaha kadako ang
ilang katumanan? **13** Ug karon nakigsulti ako kaninyong mga
Gentil. Samtang ako usa ka apostol sa mga Gentil, ipasigarbo
ko gayod ang akong bulohaton. **14** Tingali makahagit ako
nga masina kadtong akong mga kadugo. Tingali maluwas
nato ang pipila kanila. **15** Kay kung ang pagsalikway niadto
mao ang pagpasig-uli sa kalibotan, unsa man ang ilang kapa-
ingnan kondili ang kinabuhi gikan sa mga patay? **16** Kung
ang unang bunga gitipigan, mao usab ang tinipik nga minasa.
Kung ang gamot balaan, mao usab ang mga sanga. **17** Apan
kung ang pipila sa mga sanga mangabali, kung kamo, usa ka
sanga sa ihalas nga olibo, nga gisumpay uban kanila, ug kung
kamo nakig-ambit uban kanila diha sa kadagaya sa gamot
sa kahoy nga olibo, **18** ayaw kamo pagpasigarbo ngadto sa
mga sanga. Apan kung magpasigarbo kamo, dili kamo ang
nagtabang sa gamot, kondili ang gamot mao ang nagtabang
kaninyo. **19** Moingon unya kamo, "Ang mga sanga gipamutol
aron akong masumpay." **20** Tinuod kana. Tungod sa ilang
pagkawalay pagtuo gipamutol sila, apan kamo mobarog nga
lig-on tungod sa inyong pagtuo. Ayaw paghunahuna nga taas
na ang imong kaugalingon, apan pagmahadlokon. **21** Kay
kung wala man gani gitipigan sa Dios ang tinuod nga sanga, ni
magatipig siya kanimo. **22** Tan-awa sa, unya, ang matang sa
mga buhat ug ang pagkabangis sa Dios. Sa usa ka bahin, ang
kabangis miabot ngadto sa mga Judio nga nahulog. Apan
sa lain nga bahin, ang pagkamaayo sa Dios miabot nganha
kaninyo, kung magpadayon kamo diha sa iyang pagkamaayo.
Kay kondili kamo usab pagaputlon. **23** Ug usab, kung dili na
sila magpadayon sa ilang pagkawalay pagtuo, isumpay sila
pagbalik. Kay ang Dios makahimo gayod sa pagsumpay kanila
pagbalik. **24** Kay kung kamo pagaputlon gikan sa naandan
nga sanga sa ihalas nga kahoy nga olibo, ug sukwahi kini sa
naandan nga pagsumpay didto sa maayong kahoy sa olibo,
unsa pa kaha kining mga Judio, nga mao ang tinuod nga mga
sanga, mamahimo ba nga ibalik didto sa ilang kaugalingong
kahoy nga olibo? **25** Kay dili ako buot nga dili ninyo masayran,
mga igsoon, kining tinago, aron nga dili kamo magmaalamon
sa inyong kaugalingon nga panghunahuna. Kini nga tinago
mao ang pasiuna nga pagmagahi nga nahitabo sa Israel,
hangtod nga ang kahumanan sa mga Gentil moabot na. **26**
Sa ingon nga ang tanan Israel mamaluwas, sama kini sa
nahisulat nga: "Diha sa Zion magagikan ang Manluluwas.
Pagakuhaon niya ang pagkadili diosnon gikan kang Jacob.
27 Ug mao na kini ang akong kasabotan ngadto kanila, sa
dihang kuhaon nako ang ilang mga sala." **28** Sa lain nga bahin
mahitungod sa ebanghelyo, gikasilagan sila tungod kaninyo.
Sa lain nga paagi sumala sa pagpili sa Dios, gihigugma sila
tungod sa mga katigulangan. **29** Kay ang mga gasa ug ang
pagtawag sa Dios walay pagkausab. **30** Kay kamo kaniadto
masinupakon sa Dios, apan karon nakaangkon na kamo sa
kalooy tungod sa ilang pagkamasinupakon. **31** Sa samang
paagi, karon kining mga Judio nagmasinupakon. Tungod niini
pinaagi sa kaluoy nga gipakita kaninyo makadawat na usab
sila sa kaluoy. **32** Kay gipahilom sa Dios ang tanan ngadto
sa pagkamasinupakon, aron iyang mapakita ang kaluoy sa
tanan. **(eleēsē g1653)** **33** O, ang kalalom sa bahandi sa kaalam
ug kahibalo sa Dios! Dili gayod matugkad ang iyang mga
paghukom, ug ang iyang paagi dili gayod masuta! **34** "Kay si
kinsa ba gayod ang nasayod sa hunahuna sa Ginoo? O kinsa
ba ang mamahimo niyang magtatambag? **35** O kinsa ba ang
unang naghatag ug bisan unsa ngadto sa Dios, aron mabalsan
siya niini?" **36** Kay gikan kaniya, ug pinaagi kaniya, ug alang
kaniya, ang tanang butang. Ngadto kaniya ang himaya sa
walay kataposan. Amen. **(aiōn g165)**

12 Busa giawhag ko kamo, mga kaigsoonan, pinaagi sa
kaluoy sa Dios, sa pagtugyan sa inyong lawas ingon nga
buhing halad, balaan, makapahimuot sa Dios. Mao kini ang
inyong makataronganon nga pag-alagad. **2** Ayaw pahiuyon
niining kalibotana, apan ipabag-o pinaagi sa pag-usab sa
inyong panghunahuna. Buhata kini aron masayran ninyo kung
unsa ang maayo, angayan, ug hingpit nga kabubut-on sa
Dios. **(aiōn g165)** **3** Kay ako maga-ingon, tungod sa grasya
nga gihatag kanako, nga ang tanan nga anaa sa taliwala
kaninyo kinahanglan nga dili maghunahuna ug mas labaw sa
ilang kaugalingon kaysa angay nilang hunahunaon. Hinunoa,
kinahanglan nga maghunuhuna sila diha sa maalamon nga
paagi, sama nga ang Dios naghatag sa matag usa sa tukma
nga gidak-on sa pagtuo. **4** Kay daghan kita nga mga bahin diha
sa usa ka lawas, apan dili ang tanang mga bahin managsama
ang gimbuhaton. **5** Sa samang paagi, kita nga daghan usa
lamang ka lawas diha kang Cristo, ug ang tagsatagsang mga
bahin sa matag usa. **6** Aduna kitay nagkalainlaing mga gasa
sumala sa grasya nga gihatag kanato. Kung ang gasa sa usa
mao ang pagpanagna, pabuhata siya sumala sa gidaghanon
sa iyang pagtuo. **7** Kung ang gasa sa usa mao ang pag-
alagad, paalagara siya. Kung ang gasa sa usa mao ang
pagpanudlo, patudloa siya. **8** Kung ang gasa sa usa mao ang
pagpangdasig, padasiga siya. Kung ang gasa sa usa mao
ang paghatag, ipabuhat kini kaniya sa walay tihiktihik. Kung
ang gasa sa usa mao ang pagkapangulo, ipabuhat kini uban

sa pag-atiman. Kung ang gasa sa usa mao ang pagpakita
sa kaluoy, ipabuhat kini uban sa kalipay. **9** Himoa ang
paghigugma nga walay pagpakaaron-ingnon. Dumti kung unsa
ang daotan; ug kupti kung unsa ang maayo. **10** Mahitungod
sa paghigugma sa mga kaigsoonan, pagmahigugmaon ngadto
sa usag usa. Mahitungod sa pagpasidungog, tahora ang usag
usa. **11** Mahitungod sa pagkamakugihon, ayaw pagduhaduha.
Mahitungod sa espiritu, pagmatinguhaon. Mahitungod sa
Ginoo, alagari siya. **12** Pagmaya diha sa pagsalig nga
naangkon ninyo mahitungod sa umaabot. Pagmapailobon
diha sa mga kasamok. Padayon sa pag-ampo. **13** Pakigbahin
sa mga panginahanglan sa mga magtutuo. Pangita ug
daghang paagi aron ipakita ang pagkamaabi-abihon. **14**
Panalangini kadtong naglutos kaninyo; pagpanalangin ug
ayaw pagpanunglo. **15** Paglipay uban niadtong naglipay;
paghilak uban niadtong naghilak. **16** Pagbaton kamo ug
samang hunahuna ngadto sa usag usa. Ayaw paghunahuna
sa mapahitas-on nga paagi, kondili dawata ang ubos nga mga
tawo. Ayaw pagmaalamon sa inyong kaugalingon nga mga
panghunahuna. **17** Ayaw basli ang daotan sa daotan. Buhata
ang maayong mga butang diha sa panan-aw sa tanang tawo.
18 Kung mahimo, hangtod sa madaog ninyo, pagmalinawon
uban sa tanang tawo. **19** Ayaw panimalos, hinigugma, apan
hatagi ug pagtagad ang kasuko sa Dios. Kay nahisulat kini
nga,"'Ang panimalos iya kanako; ako ang mobalos,' nag-ingon
ang Ginoo." **20** "Apan kung ang inyong kaaway gigutom,
pakan-a siya. Kung siya giuhaw, hatagi siya ug mainom. Kay
kung ikaw magbuhat niini, nagapundok ikaw ug nagbaga nga
uling ngadto sa iyang ulo." **21** Ayaw padaog sa daotan, hinoon
dag-a ang daotan pinaagi sa maayo.

13 Tugoti nga ang matag kalag nga magmatinumanon sa
mas labawng panggamhanan, kay walay katungdanan
gawas kon kini gikan sa Dios. Ug ang panggamhanan nga
naglungtad gipili sa Dios. **2** Busa siya nga nagasukol niana
nga kagamhanan nakigbatok sa sugo sa Dios; ug kinsa
kadtong nagabatok niini makadawat ug paghukom sa ilang
kaugalingon. **3** Kay ang mga magmamando dili kahadlokan sa
maayo ug binuhatan, apan sa daotan ug binuhatan. Ikaw ba
nagtinguha sa dili pagkahadlok sa panggamhanan? Buhata
kung unsa ang maayo, ug ikaw makaangkon ug pagdayeg
gikan niini. **4** Kay siya usa ka sulugoon sa Dios nganha
kanimo alang sa maayo. Apan kung inyong buhaton kung
unsa ang daotan, pagkahadlok; kay wala niya gidala ang
espada sa walay katarungan. Kay siya sulugoon sa Dios, usa
ka tigpanimalos alang sa kasuko niadtong usa nga nagabuhat
ug daotan. **5** Busa kamo kinahanglan nga motuman, dili
lamang tungod sa kasuko, apan tungod usab sa konsensya.
6 Tungod niini kamo usab mobayad ug mga buhis. Kay
ang mga anaa sa panggamhanan mga sulugoon sa Dios,
nga nagtagad niining butanga nga mapadayonon. **7** Bayari
ang matag-usa kung unsa ang nautang kanila: pagbuhis
alang niadtong angay buhisan; bayad alang niadtong angay
bayaran; kahadlok niadtong angay kahadlokan; tahod niadtong
angay tahuron. **8** Ayaw pangutang kang bisan kinsa ug
bisan unsang butang, gawas sa paghigugmaay sa usag usa.
Kay siya nga nahigugma sa iyang silingan nakatuman sa
balaod. **9** Kay, "Dili kamo mohimo sa pagpanapaw, kamo
dili mopatay, kamo dili mangawat, kamo dili mangibog," ug
kung adunay laing kasugoan usab, kini naglangkob niining
pulonga: "Imong pagahigugmaon ang imong silingan sama
sa imong kaugalingon." **10** Ang gugma dili magpasakit sa
iyang isigka silingan. Busa, ang gugma mao ang katumanan
sa balaod. **11** Tungod niini, kamo nasayod sa takna, nga
mao na kini ang takna alang kaninyo nga magmata gikan sa
pagkatulog. Kay karon ang atong kaluwasan nagakaduol na
kay sa dihang kita unang mituo. **12** Ang kagabhion hapit na
matapos, ug ang adlaw nagakaduol. Busa atong isalikway ang
mga buhat sa kangitngit, ug atong isul-ob ang hinagiban sa
kahayag. **13** Magalakaw kita nga tarong, ingon nga anaa sa
kahayag, dili diha sa mapatuyangon nga mga paghudyaka o
paghuboghubog. Ug dili kita maglakaw diha sa malaw-ay nga
pakighilawas o diha sa dili mapugngang kaulag, ug dili diha
sa panagbingkil o pagkasina. **14** Apan isul-ob ang Ginoong
Jesu-Cristo, ug ayaw hatagig higayon ang unod, alang sa mga
kaulag niini.

14 Dawata kung kinsa ang huyang sa pagtuo, sa walay
paghatag sa paghukom mahitungod sa panaglalis. **2**
Usa ka tawo adunay pagtuo nga mokaon sa bisan unsa, ang
uban nga huyang nagakaon lamang ug mga utanon. **3** Mahimo
ang usa nga mokaon sa bisan unsa ug dili magtamay sa usa
nga dili mokaon sa bisan unsa. Ug mahimo nga ang usa nga
dili mokaon sa bisan unsa dili maghukom sa uban nga mokaon
sa bisan unsa. Kay ang Dios nagdawat kaniya. **4** Si kinsa man
ka, ikaw nga naghukom sa ulipon nga gipanag-iyahan sa uban?
Kini atubangan sa iyang kaugalingon nga agalon nga siya
mobarog o mahulog. Apan siya mamahimo nga makabarog,
kay ang Ginoo makahimo kaniya sa pagpabarog. **5** Ang usa ka
tawo nagpakabililhon sa usa ka adlaw nga labaw sa uban. Ang
uban nagpakabililhon nga ang matag-adlaw managsama ra.
Pasagdi ang matag-usa sa paghunahuna sa iyang kaugalingon.
6 Siya nga nagbantay sa maong adlaw, nagbantay niini alang
sa Ginoo. Ug siya nga nagakaon, nagkaon alang sa Ginoo,
kay siya naghatag sa Dios ug pagpasalamat. Siya nga dili
mokaon, naglikay gikan sa pagkaon alang sa Ginoo. Siya
usab naghatag ug pagpasalamat sa Dios. **7** Kay walay usa
kanato ang nagkinabuhi alang sa iyang kaugalingon, ug walay
magpakamatay alang sa iyang kaugalingon. **8** Kay kung buhi
kita, mabuhi kita alang sa Ginoo. Ug kung kita mamatay,
mamatay kita alang sa Ginoo. Busa bisan kita buhi o patay,
kita iya sa Ginoo. **9** Kay alang niini nga katuyoan si Cristo
namatay ug nabuhi pag-usab, aron mahimo siyang Ginoo
sa mga patay ug sa mga buhi. **10** Apan kamo, nganong
mohukom kamo sa inyong igsoon? Ug kamo, nganong inyong
tamayon ang inyong igsoon? Kay kitang tanan magabarog
atubangan sa hukmanan sa Dios. **11** Kay kini nahisulat "Ingon
nga Ako buhi," nag-ingon ang Ginoo, "kanako ang matag
tuhod magaluhod, ug ang matag dila magahatag ug pagdayeg
sa Dios." **12** Unya, ang matag-usa kanato magahatag ug
husay sa iyang kaugalingon ngadto sa Dios. **13** Busa, dili na
kita maghinukmanay sa matag-usa, apan hinuon hunahunaon
kini, aron walay usa nga mahimong kapandulan o makaangin
sa iyang igsoon. **14** Ako nasayod ug nadani diha sa Ginoong
Jesus, nga walay dili hinlo pinaagi sa iyang kaugalingon. Alang
kaniya lamang nga naghunahuna sa bisan unsang butang
nga dili hinlo, alang kaniya kini dili hinlo. **15** Kung tungod sa
pagkaon ang imong igsoon masakitan, ikaw wala na magsubay
paglakaw diha sa gugma. Ayaw gub-a sa imong pagkaon ang
usa nga gipakamatyan na ni Cristo. **16** Busa ayaw tugoti nga
ang imong maayong binuhatan mahimong hinungdan sa mga
tawo nga motamay kanila. **17** Kay ang gingharian sa Dios dili
mahitungod sa pagkaon o sa pag-inom, apan mahitungod sa
pagkamatarong, kalinaw, ug kalipay diha sa Balaang Espiritu.
18 Kay ang usa nga nangalagad kang Cristo niining paagiha
dawaton sa Dios ug paga-uyonan sa mga tawo. **19** Busa,

padayunon nato ang mga butang nga makapalinaw ug ang
mga butang nga makapalig-on sa matag-usa. **20** Ayaw gub-a
ang gibuhat sa Dios tungod sa pagkaon. Ang tanang butang
mahinlo gayod, apan daotan kini alang niadtong tawo nga
nagakaon ug nakahimo kaniya nga kapandolan. **21** Maayo
ang dili pagkaon ug karne, ni sa pag-inom ug bino, ni sa bisan
unsa nga diin ang imong igsoon makasala. **22** Kini nga maong
tinuohan nga anaa kanimo, tipigi sa imong kaugalingon ug sa
Dios. Bulahan ang usa ka tawo nga wala naghukom sa iyang
kaugalingon tungod sa pagtamod sa iyang giuyonan. **23** Siya
nga nagduhaduha pagahukman kung siya mokaon, tungod
kay kini wala nagagikan sa pagtuo. Ug bisan unsa nga wala
nagagikan sa pagtuo sala.

15 Karon kita nga mga lig-on kinahanglan nga magpas-
an sa mga kaluyahon sa mga huyang, ug kinahanglan
nga dili magpahimuot sa atong kaugalingon. **2** Himoa nga
ang matag usa kanato magpahimuot sa iyang silingan kay
mao kana ang maayo, aron sa paglig-on kaniya. **3** Kay bisan
gani si Cristo wala magpahimuot sa iyang kaugalingon. Sama
kini sa nahisulat, "Ang mga pagbiaybiay niadtong nagtamay
kanimo nahulog kanako." **4** Kay bisan unsa nga nahisulat
kaniadto gisulat alang sa atong pagpanudlo, aron nga pinaagi
sa pagpailob ug pinaagi sa pagdasig sa kasulatan makabaton
kita ug pagsalig. **5** Karon hinaot nga ang pailob sa Dios ug ang
kadasig magatugot kaninyo nga mahimong managsama ang
hunahuna sa usag usa sumala kang Cristo Jesus. **6** Hinaot
nga buhaton niya kini aron nga uban sa usa ka hunahuna
makadayeg kamo pinaagi sa usa ka baba ang Dios ug Amahan
sa atong Ginoong Jesu-Cristo. **7** Busa dawata ang usag usa,
sama sa pagdawat ni Cristo kaninyo, sa pagdayeg ngadto sa
Dios. **8** Kay ako magasulti nga si Cristo nahimo nga sulugoon
ngadto sa pagkatinuli sa ngalan sa kamatuoran sa Dios.
Gihimo niya kini aron nga mapamatud-an niya ang mga saad
nga gihatag ngadto sa mga amahan, **9** ug alang sa mga Gentil
sa paghimaya sa Dios sa iyang kaluoy. Sama kini sa nahisulat,
"Busa ako magahatag ug pagdayeg kanimo taliwala sa mga
Gentil ug magaawit sa pagdayeg sa imong ngalan." **10** Gisulti
usab kini, "Paglipay, kamong mga Gentil, uban ang iyang
katawhan." **11** Ug usab, "Pagdayeg sa Ginoo, kamong tanan
nga mga Gentil; tugoti nga ang tanang katawhan magdayeg
kaniya." **12** Usab, si Isaias nag-ingon, "Anaa gayod ang gamot
ni Jesse, ug ang usa nga mabanhaw aron momando ibabaw
sa mga Gentil. Ang mga Gentil makabaton ug pagsalig diha
kaniya." **13** Karon hinaot nga ang Dios sa pagsalig magpuno
kaninyo sa tanang kalipay ug kalinaw alang sa pagtuo, aron
nga kamo magmadagayaon diha sa pagsalig, pinaagi sa
gahom sa Balaang Espiritu. **14** Hugot usab ako nga nagtuo
mahitungod kaninyo, akong mga igsoon. Hugot usab ako
nga nagtuo nga kamo sa inyong kaugalingon napuno sa
pagkamaayo, napuno sa tanang kahibalo. Hugot usab akong
nagtuo nga kamo makahimo sa pagdasig sa usag usa. **15**
Apan nagasulat ako kaninyo nga maisogon gayod mahitungod
sa pipila ka mga butang aron sa pagpahinumdom pag-usab
kaninyo, tungod sa gasa nga gihatag kanako sa Dios. **16**
Kini nga gasa mao nga kinahanglan nga mamahimo akong
sulugoon ni Cristo Jesus nga gipadala ngadto sa mga Gentil,
sa pagtanyag ingon nga usa ka pari sa ebanghelyo sa Dios.
Kinahanglan ko gayod kining buhaton aron nga ang halad sa
mga Gentil mamahimong dawaton, hinalad sa Dios pinaagi sa
Balaang Espiritu. **17** Busa ang akong kalipay anaa kang Cristo
Jesus ug sa mga butang sa Dios. **18** Kay dili ako makahimo
sa pagsulti sa bisan unsa gawas sa nahimo ni Cristo pinaagi
kanako alang sa pagkamasulondon sa mga Gentil. Kining
mga butanga nahimo pinaagi sa pulong ug buhat, **19** pinaagi
sa gahom sa mga ilhanan ug mga katingalahan, ug pinaagi
sa gahom sa Balaang Espiritu. Mao kini nga aron gikan sa
Jerusalem, ug libot sama kalayo sa Ilyricum, madala nako
sa hingpit ang ebanghelyo ni Cristo. **20** Niini nga paagi, ako
gayong tinguha ang pagmantala sa ebanghelyo, apan dili sa
dapit nga wala mailhi ang ngalan ni Cristo, aron nga ako dili
makatukod ibabaw sa patukoranan sa laing tawo. **21** Ingon
kini sa nahisulat: "Kinsa kadtong miabot nga wala makabalita
kaniya makakita kaniya, ug kinsa kadtong wala makadungog
makasabot." **22** Busa nababagan usab ako sa daghang
higayon sa pag-anha kaninyo. **23** Apan karon, wala na akoy
luna niining mga rehiyona, ug nagtinguha ako sa daghang
mga katuigan nga moanha kaninyo. **24** Busa kung makaadto
ako sa Espanya, hinaot nga makita ko kamo sa akong pag-
agi, ug ihatod ako sa akong dalan pinaagi kaninyo, human
nga ako malipay sa pagpakig-uban diha kaninyo sa mubong
higayon. **25** Apan karon moadto na ako sa Jerusalem aron sa
pag-alagad sa mga magtutuo. **26** Kay gikalipay pag-ayo sa
Macedonia ug sa Acaya ang paghimo ug usa ka pag-amot
ngadto sa mga kabos taliwala sa mga magtutuo nga atua sa
Jerusalem. **27** Oo, gikalipay pag-ayo nila, ug, sa katapusan,
sila gayod utangan kanila. Kay kung ang mga Gentil nakaambit
sa ilang espirituhanong mga butang, utang usab nila kini
kanila aron alagaran sila sa mga butang kalibotanon. **28**
Busa, sa dihang nahuman na nako ug napamatud-an kining
bunga ngadto kanila, moadto ako kaninyo agi sa dalan didto
sa Espanya. **29** Nasayod ako nga, sa dihang moanha ako
kaninyo, moanha ako nga puno sa panalangin ni Cristo. **30**
Karon nagaawhag ako kaninyo, mga igsoon, pinaagi sa atong
Ginoong Jesu-Cristo, ug pinaagi sa gugma sa Espiritu, nga
maningkamot kamo uban kanako sa inyong mga pag-ampo
sa Dios alang kanako. **31** Pag-ampo nga makalingkawas
ako gikan sa mga masinupakon sa Judea, ug ang akong
pagpangalagad alang sa Jerusalem madawat ngadto sa mga
magtutuo. **32** Pag-ampo nga makaanha ako kaninyo nga
adunay kalipay pinaagi sa kabubut-on sa Dios, ug mahimo
nga ako makakaplag ug kapahulayan uban kaninyo. **33** Hinaot
nga ang Dios sa kalinaw maanaa kaninyong tanan. Amen.

16 Akong ipadala kaninyo si Febe nga atong igsoong
babaye, nga usa ka alagad sa simbahan didto sa
Cenchrea, **2** aron dawaton ninyo siya diha sa Ginoo.
Buhata kini sa pamatasan nga angay sa mga magtutuo,
ug barog uban kaniya sa bisan unsang butang nga siya
manginahanglan kaninyo. Kay siya sa iyang kaugalingon
usab nahimong magtatabang sa kadaghanan, ug kanako
usab. **3** Pangumustaha si Prisca ug si Aquila, akong mga
isig ka magbubuhat diha kang Cristo Jesus, **4** nga alang sa
akong kinabuhi nabutang sa kakuyaw ang ilang kaugalingong
kinabuhi. Nagpasalamat ako ngadto kanila, ug dili lang ako,
apan lakip ang tanang kasimbahanan sa mga Gentil. **5**
Pangumustaha ang simbahan nga anaa sa ilang balay.
Pangumustaha si Epaenetus nga akong hinigugma, nga
mao ang unang bunga sa Asya ngadto kang Cristo. **6**
Pangumustaha si Maria, nga naghago sa pagpamuhat alang
kaninyo. **7** Pangumustaha si Andronicus ug si Junias, akong
mga kadugo, ug akong mga kaubanan nga binilanggo. Inila
sila uban sa mga apostoles, nga anaa usab kang Cristo una
kanako. **8** Pangumustaha si Ampliatus, akong hinigugma
diha sa Ginoo. **9** Pangumustaha si Urbanus, atong isig
ka magbubuhat diha kang Cristo, ug si Stachys, akong

hinigugma. **10** Pangumustaha si Apelles, nga gikahimut-an
diha kang Cristo. Pangumustaha kadtong anaa sa panimalay
ni Aristobulus. **11** Pangumustaha si Herodion, akong kadugo.
Pangumustaha kadtong anaa sa panimalay ni Narcissus, nga
anaa sa Ginoo. **12** Pangumustaha si Tryfaena ug si Tryfosa,
nga nagahago sa pagpamuhat diha sa Ginoo. Pangumustaha
si Persis ang hinigugma, nga namuhat sa hilabihan diha sa
Ginoo. **13** Pangumustaha si Rufus, gipili diha sa Ginoo, ug ang
iyang inahan ug akoa. **14** Pangumustaha si Asyncritus, Flegon,
Hermes, Patrobas, Hermas, ug ang kaigsoonan nga kauban
nila. **15** Pangumustaha si Filologus ug si Julia, si Nereus ug
ang iyang igsoong babaye, ug si Olympas, ug ang tanang mga
magtutuo nga uban kanila. **16** Pangumustaha ang matag-
usa uban sa balaan nga halok. Ang tanan nga kasimbahanan
ni Cristo nangumusta kaninyo. **17** Karon giawhag ko kamo,
mga kaigsoonan, sa paghunahuna mahitungod niadtong
nahimong hinungdan sa pagkabahinbahin ug pagkapandol.
Sila nagalapas sa pagtulon-an nga inyong nakat-onan. Palayo
gikan kanila. **18** Kay ang mga tawo nga sama niini wala nag-
alagad sa atong Ginoo nga Cristo, apan sa ilang kaugalingong
tiyan. Pinaagi sa ilang malamaton ug ulog-ulog nga sinultihan
ilang gilimbongan ang mga kasingkasing sa mga walay alamag.
19 Kay ang panag-ingnan sa inyong pagkamatinumanon
nakaabot sa tanan. Busa, nagmaya ako, diha kaninyo, apan
buot ko nga kamo magmaalamon sa kung unsa ang maayo,
ug walay alamag kung unsa ang daotan. **20** Ang Dios sa
kalinaw sa dili madugay modugmok kang Satanas ilalom sa
inyong mga tiil. Hinaot nga ang grasya sa atong Ginoong
Jesu-Cristo maanaa kaninyo. **21** Si Timoteo, akong isigka
magbubuhat, nangumusta kaninyo, ug si Lucius, si Jason, ug
si Sosipater, akong kadugo. **22** Ako, si Tertius, nga nagsulat
niining sinulat, nangumusta kaninyo diha sa Ginoo. **23** Si
Gaius, ang nag-atiman alang kanako ug sa tibuok simbahan,
nangumusta kaninyo. Si Erastus, ang nagatipig ug salapi
sa siyudad, nangumusta kaninyo, uban kang Quartus ang
igsoong lalaki. **25** Karon ngadto kaniya nga makahimo sa
pagpabarog kaninyo sumala sa akong ebanghelyo ug sa mga
pagsangyaw kang Jesu-Cristo, sumala sa pagpadayag sa
mga kahibulongan nga tinago nga gitipigan sukad pa kaniadto,
(aiōnios g166) **26** apan kana karon napadayag ug gihimong
inila pinaagi sa mga gipanagna nga sinulat sumala sa mando
sa walay kataposan nga Dios, alang sa pagkamatinumanon sa
pagtuo uban sa tanang mga Gentil. **(aiōnios g166)** **27** Ngadto
sa nag-inusarang maalamon nga Dios, pinaagi kang Jesu-
Cristo, ang himaya hangtod sa kahangtoran. Amen. **(aiōn g165)**

1 Corinto

1 Si Pablo, gitawag ni Cristo Jesus aron mahimong usa ka
apostol pinaagi sa kabubut-on sa Dios, ug kang Sostines
nga atong igsoon, **2** ngadto sa simbahan sa Dios diha sa
Corinto, niadtong mga hinalad na kang Jesu-Cristo, nga
gitawag ingon nga balaang katawhan. Nagasulat usab kami
niadtong tanang nagtawag sa ngalan sa atong Ginoong Jesu-
Cristo sa matag dapit, ang ilang Ginoo ug atua usab. **3**
Hinaot nga ang grasya ug kalinaw maanaa kaninyo gikan sa
Dios nga atong Amahan ug kang Ginoong Jesu-Cristo. **4**
Nagapasalamat ako kanunay sa akong Dios alang kaninyo
tungod sa grasya sa Dios nga gihatag kaninyo ni Cristo Jesus.
5 Gihimo niya kamong mga adunahan sa tanang paagi, sa
tanang pagpanulti ug uban sa tanang kahibalo, **6** sama sa
pagpamatuod mahitungod kang Cristo nga gipamatud-an ingon
nga tinuod taliwala kaninyo. **7** Busa wala kamo makulangi sa
espirituhanong mga gasa samtang naghinamhinam kamo nga
naghulat sa pagpadayag sa atong Ginoong Jesu-Cristo. **8**
Pagalig-onon usab niya kamo hangtod sa kataposan, aron
nga maputli kamo sa adlaw sa atong Ginoong Jesu-Cristo.
9 Matinud-anon ang Dios nga nagtawag kaninyo ngadto sa
pagpakighiusa sa iyang Anak, nga si Jesu-Cristo nga atong
Ginoo. **10** Karon giawhag ko kamo, mga kaigsoonan, pinaagi
sa ngalan sa atong Ginoong Jesu-Cristo, nga magkauyon na
kamong tanan, ug nga walay pagkabahinbahin taliwala kaninyo.
Giawhag ko kamo nga maghiusa sa samang hunahuna ug
pinaagi sa samang katuyoan. **11** Kay nagtaho kanako ang
katawhan ni Cloe nga adunay panaglalis diha kaninyo. **12** Ang
akong ipasabot mao kini: Ang matag usa kaninyo nagaingon
nga, "Iya ako ni Pablo," o "Iya ako ni Apollos," o "Iya ako ni
Cefas," o "Iya ako ni Cristo." **13** Nabahin ba gud si Cristo?
Gilansang ba sa krus si Pablo alang kaninyo? Gibawtismohan
ba kamo sa ngalan ni Pablo? **14** Nagpasalamat ako sa Dios
nga wala akoy gibawtismohan bisan usa kaninyo, gawas
kang Crispo ug Gayo. **15** Ingon kini niini aron nga walay
makasulti nga gibawtismohan kamo sa akong ngalan. **16**
(Gibawtismohan ko usab diay ang panimalay ni Stefanas.
Human niana, wala na ako masayod kung may nabawtismohan
pa ba ako nga lain.) **17** Kay wala ako gipadala ni Cristo aron
sa pagbawtismo kondili aron sa pagsangyaw sa ebanghelyo.
Wala niya ako gipadala aron sa pagsangyaw sa mga pulong
nga inubanan sa tawhanon nga kaalam, aron dili gayod
mawad-an ug gahom ang krus ni Cristo. **18** Kay ang mensahe
mahitungod sa krus binuang alang niadtong himalatyon na.
Apan niadtong mga linuwas sa Dios, mao kini ang gahom sa
Dios. **19** Kay nahisulat naman kini, "Pagalaglagon ko ang
kaalam sa mga maalamon. Pagapakyason ko ang pagpanabot
sa nagpakamanggialamon." **20** Hain naman ang tawong
manggialamon? Hain naman ang manunulat? Hain naman ang
mga tawong tiglantugi niining kalibotana? Dili ba gihimo man
sa Dios nga kabuang ang kaalam niining kalibotana? **(aiōn
g165)** **21** Sanglit ang kaalam niining kalibotana wala makaila
sa Dios, gikahimut-an sa Dios ang pagluwas niadtong mituo
kaniya pinaagi sa kabuang nga pagsangyaw. **22** Kay nangayo
ang mga Judio sa mga milagrosong mga ilhanan, ug ang mga
Griyego nangita ug kaalam. **23** Apan among gisangyaw si
Cristo nga gilansang sa krus, usa ka kapandolan sa mga Judio
ug binuang ngadto sa mga Griyego. **24** Apan alang niadtong
tinawag sa Dios, mga Judio ug Griyego, gisangyaw namo
si Cristo ingon nga gahom ug kaalam sa Dios. **25** Kay ang
giingon nga binuang sa Dios mas labaw pang maalamon kaysa
sa mga tawo, ug ang kahuyang sa Dios labaw pang kusgan
kaysa sa mga tawo. **26** Susiha ang inyong pagkatinawag,
mga igsoon. Dili daghan kaninyo ang maalamon pinaagi sa
sukaranan sa mga tawo. Dili daghan kaninyo ang gamhanan.
Dili usab daghan kaninyo ang may halangdon nga pagkatawo.
27 Apan gipili sa Dios ang gipakabuang nga mga butang
sa kalibotan aron pakaulawan ang mga maalamon. Gipili
sa Dios ang huyang dinhi sa kalibotan aron pakaulawan
kung unsa ang kusgan. **28** Gipili sa Dios kung unsa ang
gipakaubos ug ang tinamay sa kalibotan. Gipili gani niya ang
mga butang nga tinamod nga wala nay bili, aron himoong
walay bili ang mga butang nga gitamod ingon nga bililhon.
29 Gibuhat niya kini aron walay usa nga makabaton ug
hinungdan sa pagpasigarbo sa iyang atubangan. **30** Tungod
sa gibuhat sa Dios, anaa na kamo karon kang Cristo Jesus,
nga nahimo natong kaalam gikan sa Dios. Nahimo siyang
atong pagkamatarong, pagkabalaan ug pagkatinubos. **31**
Tungod niini, ingon sa gisulti sa kasulatan, "Tugoti nga ang
nagpasigarbo, magpasigarbo diha sa Ginoo."

2 Sa dihang mianha ako kaninyo, mga igsoon, wala ako
moanha uban sa kahanas sa pagpamulong o sa kaalam
ingon nga akong gimantala ang tinagong mga kamatuoran
mahitungod sa Dios. **2** Kay nakahukom ako nga dili makisayod
sa dihang ako anaa pa sa inyong taliwala gawas lang kang
Jesu-Cristo, ug sa paglansang kaniya sa krus. **3** Ug ako
uban kaninyo sa kaluya, ug sa kahadlok, ug sa hilabihang
pagpangurog. **4** Ug ang akong mensahe ug ang akong
pagmantala dili mao ang makapadani nga mga pulong sa
kaalam. Hinuon, nagpadayag sila sa Espiritu ug sa gahom, **5**
aron nga ang inyong pagtuo dili mahimong kaalam sa mga
tawo, apan diha sa gahom sa Dios. **6** Karon tinuod nga
nagsulti kami sa kaalam taliwala sa mga hamtong na, apan
dili ang kaalam niining kalibotana, o sa mga magmamando
niining panahona, nga mangahanaw ra. **(aiōn g165)** **7** Hinuon,
magsulti kami sa kaalam sa Dios diha sa tinagong kamatuoran,
ang tinagong kaalam nga gitagana sa Dios sa wala pa ang
panahon alang sa atong himaya. **(aiōn g165)** **8** Walay mga
magmamando niining panahona ang nasayod niini nga kaalam,
kay kung nasabtan pa nila kini niadtong taknaa, wala na unta
nila gilansang sa krus ang Ginoo sa himaya. **(aiōn g165)** **9**
Apan ingon sa nahisulat, "Mga butang nga walay mata nga
nakakita, walay dalunggan nga nakadungog, walay hunahuna
nga nakahanduraw, ang mga butang nga giandam na sa Dios
alang niadtong nahigugma kaniya." **10** Mao kini ang mga
butang nga gipadayag sa Dios kanato pinaagi sa Espiritu.
Kay ang Espiritu magasusi sa tanan, bisan pa ang halawom
nga mga butang sa Dios. **11** Kay kinsa ba ang nasayod sa
panghunahuna sa tawo gawas sa espiritu sa tawo nga anaa
kaniya? Busa usab, walay usa nga nasayod sa halawom
nga mga butang sa Dios gawas sa Espiritu sa Dios. **12**
Apan wala nato nadawat ang espiritu sa kalibotan, apan ang
Espiritu nga gikan sa Dios, aron nga masayran nato ang mga
butang nga gihatag kanato sa Dios nga walay bayad. **13**
Nagsulti kita mahitungod niining mga butanga sa mga pulong
nga dili matudlo sa kaalam sa tawo, apan ang gitudlo sa
Espiritu kanato. Ang Espiritu maghubad sa espirituhanong
mga pulong inubanan sa espirituhanong kaalam. **14** Ang
tawo nga dili-espirituhanon dili makadawat sa mga butang
nga iya sa Espiritu sa Dios, kay binuang sila alang kaniya.
Dili siya makaila kanila tungod kay wala sila makasabot sa
espirituhanon. **15** Ang usa nga espirituhanon maghukom sa

tanang mga butang, apan dili siya ilalom sa paghukom sa
uban. **16** "Kay si kinsa ba ang nasayod sa hunahuna sa Ginoo,
nga makahimo siya sa pagtudlo kaniya?" Apan nakabaton kita
sa panghunahuna ni Cristo.

3 Ug ako, mga igsoon, dili makasulti kaninyo ingon nga
espirituhanong mga tawo, apan hinuon ingon nga unodnon
nga mga tawo, ingon nga mga bata pa diha kang Cristo. **2**
Gipainom ko kamo ug gatas ug dili karne, kay dili pa kamo
andam alang sa karne. Ug bisan gani karon dili pa kamo
andam. **3** Kay kamo unodnon pa gihapon. Kay diin anaa
ang pangabugho ug panag-away kaninyo, dili ba nagpuyo
man kamo sumala sa unodnon, ug dili ba naglakaw man
kamo pinaagi sa tawhanong sukaranan? **4** Kay sa dihang
ang usa moingon, "Misunod ako kang Pablo," ug ang lain
moingon, "Misunod ako kang Apollos," dili ba nagkinabuhi
man kamo ingon nga mga tawhanon? **5** Unya kinsa ba si
Apollos? Ug kinsa diay si Pablo? Mga alagad nga inyong
gituohan, ang matag-usa nga gihatagan sa Ginoo ug mga
buluhaton. **6** Ako ang nagtanom, si Apollos ang nagbisbis,
apan ang Dios ang nagpatubo. **7** Busa, dili ang nagtanom
ni ang nagbisbis mao ang mahinungdanon. Apan ang Dios
mao ang nagpatubo. **8** Karon usa lang kadtong nagtanom ug
kadtong nagbisbis, ug ang tagsa-tagsa makadawat sa iyang
mga suhol sumala sa iyang kaugalingon nga paghago. **9** Kay
kami ang isigka-magbubuhat sa Dios. Kamo ang tanaman
sa Dios, ug gambalay sa Dios. **10** Sumala sa grasya sa
Dios nga gihatag kanako ingon nga hanas nga magtutukod,
ako ang nagpahiluna sa usa ka patukoranan ug adunay
lain ang nagtukod niini. Apan mag-amping ang matag tawo
kung giunsa niya kini pagtukod. **11** Kay walay bisan usa
ang makapahimutang sa usa ka patukoranan gawas lang sa
napahiluna na, mao kana, si Jesu-Cristo. **12** Karon kung si
bisan kinsa ang magtukod ug bulawang patukoranan, plata,
bililhong mga bato, kahoy, dagami, o uhot, **13** ang iyang mga
binuhatan mapadayag, kay ang kahayag magpadayag niini.
Kay mapadayag kini diha sa kalayo. Pagasulayan sa kalayo
ang kalidad kung unsa ang nahimo sa tagsa-tagsa. **14** Kung
ang buhat ni bisan kinsa magpabilin, makadawat siya ug ganti;
15 apan kung ang buhat ni bisan kinsa masunog, mag-antos
siya sa kapildihan, apan maluwas ang iyang kaugalingon,
ingon nga nakalingkawas pinaagi sa kalayo. **16** Wala ba kamo
masayod nga kamo templo sa Dios ug ang Espiritu sa Dios
nagpuyo diha kaninyo? **17** Kung si bisan kinsa ang molaglag
sa templo sa Dios, ang Dios magalaglag nianang tawhana.
Kay ang templo sa Dios balaan, ug kamo usab. **18** Ayaw
tugoti ang bisan kinsa nga maglimbong sa iyang kaugalingon.
Kung si bisan kinsa kaninyo ang naghunahuna nga siya
maalamon niining panahona, pasagdi siya nga mahimong
usa ka "buangbuang" aron nga magmaalamon siya. **(aiōn
g165)** **19** Kay ang kaalam niining kalibotana binuang alang
sa Dios. Kay nahisulat kini, "Bitikon niya ang maalamon sa
ilang pagkamalinglahon." **20** Ug usab, "Nasayod ang Ginoo
nga ang pangatarongan sa maalamon walay kapuslanan." **21**
Busa wala nay pagpasigarbo mahitungod sa mga tawo! Kay
ang tanang mga butang inyoha na, **22** bisan si Pablo, o si
Apollos, o si Cefas, o ang kalibotan, o ang kinabuhi, o ang
kamatayon, o ang kasamtangan nga mga butang, o ang mga
butang nga moabotay pa. Ang tanang mga butang inyoha na,
23 ug kamo iya ni Cristo ug si Cristo iya sa Dios.

4 Kinahanglan ingon niini ang pagtagad sa usa ka tawo
kanamo, ingon nga mga sulugoon ni Cristo ug mga
piniyalan sa mga tinagong kamatuoran sa Dios. **2** Niini nga
bahin, mao kini ang usa nga gikinahanglan alang sa mga
piniyalan nga sila kasaligan. **3** Apan alang kanako usa lamang
kini ka gamay nga butang aron inyo akong hukman o pinaagi
sa mga hukmanan sa tawo. Kay wala ko gani gihukman bisan
ang akong kaugalingon. **4** Wala akoy kasayoran sa bisan
unsang mga sumbong nga nahimo batok kanako, apan wala
kana nagpasabot nga ako dili sad-an. Ang Ginoo mao ang
maghukom kanako. **5** Busa ayaw ipakanaog ang paghukom
mahitungod sa bisan unsang butang sa dili pa ang takna,
sa dili pa moabot ang Ginoo. Dad-on niya sa kahayag ang
mga butang nga natago sa kangitngit ug ipadayag ang mga
katuyoan sa kasingkasing. Unya ang tagsa-tagsa makadawat
sa iyang pagdayeg gikan sa Dios. **6** Karon, mga igsoon,
akong gikinabuhi kining mga balaod sa akong kaugalingon
ug kang Apolos alang sa inyong kaayohan, aron nga gikan
kanamo makakat-on kamo sa buot ipasabot sa panultihon,
"Ayaw paglapas sa kung unsa ang nahisulat." Mao kini aron
nga walay mousbaw nga pagdapig kaninyo sa usa batok sa
uban. **7** Kay si kinsa man ang nakakita sa kalainan diha
kaninyo ug sa uban? Unsa ba ang anaa kaninyo nga wala
ninyo nadawat nga walay bayad? Kung nadawat ninyo kini
nga walay bayad, nganong nagpasigarbo man kamo nga
daw ingon nga wala kamo nagbuhat niini? **8** Naangkon na
ninyo ang tanan nga mahimo ninyong tinguhaon! Nahimo na
kamong dato! Ug nagsugod na kamo sa paghari—ug kana
nahitabo bisan wala kami! Sa pagkatinuod, nanghinaot ako
nga kamo naghari na gayod, aron nga kami maghari uban
kaninyo. **9** Kay ako naghunahuna nga ang Dios nagbutang
kanamo nga mga apostoles sa pagpakita ingon nga ulahi
sa linya sa panon ug sama sa mga tawo nga hinukman sa
kamatayon. Nahimo kaming talan-awon sa kalibotan—sa mga
anghel, ug sa katawhan. **10** Mga buangbuang kami alang sa
kaayohan ni Cristo, apan mga maalamon kamo kang Cristo.
Mga luya kami, apan mga lig-on kamo. Mga tinahod kamo,
apan kami gipakaulawan. **11** Hangtod niining taknaa gigutom
kami ug giuhaw, nagkagidlay na ang among bisti, walay kaluoy
kaming gibunalan, ug kami walay puloy-anan. **12** Naghago
kami pag-ayo, namuhat uban ang among kaugalingong mga
kamot. Sa dihang gitunglo kami, nagpanalangin kami. Sa
dihang gisakit kami, nagmalahutayon kami. **13** Sa dihang
gibutangbutangan kami, nagsulti kami uban sa kalooy. Nahimo
kami, ug pabilin nga giisip, nga sinalikway sa kalibotan ug
labing mahugaw sa tanang mga butang. **14** Wala ako nagsulat
niining mga butanga aron nga pakaulawan kamo, apan sa
pagpanton kaninyo ingon nga akong hinigugma nga mga anak.
15 Kay bisan kung aduna kamoy 10, 000 ka mga magbalantay
diha kang Cristo, wala kamoy daghang mga amahan. Kay
nahimo akong inyong amahan diha kang Cristo Jesus pinaagi
sa ebanghelyo. **16** Busa ako nag-awhag kaninyo nga inyo
akong sundon. **17** Mao nga akong gipadala diha kaninyo si
Timoteo, ang akong hinigugma ug matinud-anon nga anak
diha sa Ginoo. Pahinumdoman niya kamo sa akong paagi
diha kang Cristo, sama sa akong pagtudlo kanila sa bisan
asa nga dapit ug sa matag kasimbahanan. **18** Karon ang
pipila kaninyo nahimong mapahitas-on, nagabuhat ingon nga
dili ako moanha diha kaninyo. **19** Apan moanha ako diha
kaninyo sa dili madugay, kung kabubut-on sa Ginoo. Unya
akong mahibaloan dili lamang ang mga gipangsulti niining mga
mapahitas-on gayod, apan akong makita ang ilang gahom. **20**
Kay ang gingharian sa Dios wala nagsukad diha pagsulti apan
diha sa gahom. **21** Unsa man ang inyong gusto? Moanha ba

ako kaninyo uban sa bunal o uban sa gugma ug sa espiritu sa
kalumo?

5 Nakadungog kami ug balita nga adunay malaw-ay nga
pagpakighilawas taliwala kaninyo, usa ka matang sa
pagpakighilawas nga wala gani gitugotan taliwala sa mga
Gentil. Ang balita mao nga ang usa kaninyo nakigdulog sa
asawa sa iyang amahan. **2** Ug nagpahambog pa gayod kamo!
Dili ba kinahanglan magbangotan man unta kamo? Ang usa
nga nagbuhat niini kinahanglan nga papahawaon taliwala
kaninyo. **3** Kay bisan tuod wala ako sa lawas apan anaa
gihapon sa espiritu, ako nang gihukman ang usa nga nagbuhat
niini, sama nga ako anaa didto. **4** Sa diha nga magatigom
kamo sa ngalan sa atong Ginoong Jesus, ug ang akong
espiritu nahiuban usab diha sa gahom sa atong Ginoong
Jesus, ako nang gihukman kining tawhana. **5** Gibuhat ko
kini aron nga itugyan kining tawhana ngadto kang Satanas
alang sa kalaglagan sa unod, aron nga ang iyang espiritu
mamaluwas sa adlaw sa Ginoo. **6** Ang inyong pagpanghambog
dili maayo. Wala ba kamo masayod nga ang gamay nga
igpatubo makapatubo sa tibuok tinapay? **7** Hinloi ang inyong
kaugalingon sa daan nga igpatubo aron nga mamahimo
kamong bag-o nga minasa, aron nga mamahimo kamong
tinapay nga walay igpatubo. Alang kang Cristo, ang atong
nating karnero sa Pagsaylo, gihalad na. **8** Busa magsaulog
kita sa kapistahan, dili sa daan nga igpatubo, ang igpatubo sa
dili maayo nga kinaiya ug pagkadaotan. Hinuon, magsaulog
kita sa tinapay nga walay igpatubo uban ang pagkamatinud-
anon ug kamatuoran. **9** Gisulat ko kaninyo sa akong sulat nga
dili kamo makig-uban sa makighilawasong mga tawo. **10** Wala
ko gayod gipasabot ang mga malaw-ay nga mga tawo niining
kalibotana, o ang mga hakog, o ang mga limbongan, o ang
mga nagsimba sa diosdios, sanglit ang pagpalayo gikan kanila
nagkinahanglan man nga mogawas kamo niining kalibotana.
11 Apan karon ako nagsulat kaninyo nga dili makig-uban ni
bisan kinsa nga gitawag ug usa ka igsoon apan nagkinabuhi
diha sa malaw-ay nga pagpakighilawas, o sa pagkahakog, o
sa nagsimba ug diosdios, o nagasulti ug malaw-ay, o usa ka
palahubog, o usa ka limbongan. Ayaw gani pagsalo bisan sa
pagkaon nianang tawhana. **12** Kay unsa may kalabotan ko sa
paghukom niadtong anaa sa gawas sa simbahan? Hinuon, dili
ba ninyo hukman ang anaa sa sulod sa simbahan? **13** Apan
ang Dios maghukom niadtong anaa sa gawas. "Papahawaa
ang daotan nga tawo taliwala kaninyo."

6 Sa dihang ang usa kaninyo adunay panagbingkil sa usag-
usa, makahimo ba siya pag-adto sa atubangan sa husgado
sa dili magtutuong maghuhukom, kaysa sa atubangan sa
mga magtutuo? **2** Wala ba kamo masayod nga ang mga
magtutuo ang maghukom sa kalibotan? Ug kung mohukom
kamo sa kalibotan, dili ba kamo makahimo sa paghusay sa dili
mahinungdanong mga butang? **3** Wala ba kamo masayod
nga atong pagahukman ang mga anghel? Unsa pa kaha,
unya, makahimo ba kita ug paghukom sa mga butang niini nga
kinabuhi? **4** Unya kung kamo maghimo sa mga paghukom nga
nalakip sa pang-adlaw-adlaw nga kinabuhi, nganong ginasang-
at man ninyo ang mga kaso atubangan niadtong dili sakop sa
simbahan? **5** Gisulti ko kini sa inyong kaulawan. Wala bay usa
taliwala kaninyo nga takos sa paghusay sa usa ka panagbingkil
tali sa mga igsoon? **6** Apan sa atong nakita karon, ang usa ka
magtutuo miadto sa hukmanan batok sa uban nga magtutuo,
ug kana nga kaso gipahimutang sa atubangan sa usa ka
maghuhukom nga dili magtutuo! **7** Ang kamatuoran nga
adunay gayoy mga nagkalain-laing mga panagbingkil taliwala
sa mga Kristohanon kapildihan na alang kaninyo. Nganong dili
man hinuon moantos sa sayop? Nganong man dili hinuon ninyo
tugotan ang inyong mga kaugalingon nga malimbongan? **8**
Apan nasayop kamo ug nanglimbong sa uban, ug kini mao ang
inyong kaugalingong mga igsoon! **9** Wala ba kamo masayod
nga ang dili matarong dili makapanunod sa gingharian sa Dios?
Ayaw pagtuo sa mga bakak. Ang makihilawason, nagsimba ug
mga dios-dios, mga mananapaw, mga lalaking nagbaligya ug
dungog, kadtong nakighilawas sa samang pagkatawo, **10** mga
kawatan, ang hakog, mga palahubog, mga mapasipalaon,
ug mga mangingilad—wala kanila ang makapanunod sa
gingharian sa Dios. **11** Ug ingon nga ang pipila kaninyo. Apan
gihinloan na kamo, apan gihalad na kamo sa Dios, apan kamo
gipakamatarong na uban sa Dios sa ngalan sa Ginoong Jesu-
Cristo ug pinaagi sa Espiritu sa atong Dios. **12** Ang tanan
makataronganon alang kanako," Apan dili tanan makaayo.
"Ang tanan makataronganon alang kanako," Apan dili ako
mahimong magpakaagalon pinaagi kanila. **13** "Ang kalan-on
alang sa tiyan ug ang tiyan alang sa kalan-on," Apan ang Dios
maglaglag uban kanilang duha. Ang lawas wala gitagana alang
sa pagkamakihilawason. Hinuon, ang lawas alang sa Ginoo, ug
ang Ginoo magtagbo alang sa lawas. **14** Ang Dios nagbanhaw
sa Ginoo ug banhawon usab kita pinaagi sa iyang gahom. **15**
Wala ba kamo masayod nga ang inyong mga lawas nahisakop
kang Cristo? Mahimo ba nga akong pagakuhaon ang mga
nahisakop kang Cristo ug isagol sila sa usa ka nagbaligya ug
dungog? Dili kini mahimo! **16** Wala ba kamo masayod nga siya
nga nagpasakop sa usa ka nagbaligya ug dungog nahimong
usa ka unod uban kaniya? Sama sa gisulti sa kasulatan, "Ang
duha mahimong usa ka unod." **17** Apan siya nga nahisakop sa
Ginoo mahimong usa ka espiritu uban kaniya. **18** Dagan gikan
sa pagkamakihilawason! Matag sala nga mabuhat sa usa ka
tawo kini gawas sa lawas, apan ang pagkamakihilawason
sa tawo sala batok sa iyang kaugalingong lawas. **19** Wala
ba kamo masayod nga ang inyong lawas templo sa Balaang
Espiritu, nga nagpuyo diha kaninyo, nga inyong nabatonan
gikan sa Dios? Wala ba kamo masayod nga dili kamo ang tag-
iya sa inyong mga kaugalingon? **20** Kay kamo gipalit sa usa
ka kantidad. Busa himayaa ang Dios diha sa inyong lawas.

7 Karon mahitungod sa mga hisgotanan nga inyong gisulat:
"Maayo kini alang sa usa ka lalaki nga dili motandog sa
usa ka babaye." **2** Apan tungod sa mga tintasyon sa daghang
immoral nga mga buhat, ang matag lalaki kinahanglan adunay
kaugalingong asawa, ug ang matag babaye kinahanglan
adunay kaugalingong bana. **3** Ang bana kinahanglan mohatag
sa iyang asawa sa panagtiayon nga mga katungod, ug sama
usab ang asawa ngadto sa iyang bana. **4** Wala nay katungod
ang asawa ngadto sa iyang kaugalingong lawas, kondili
ang bana na. Ug sama usab, ang bana wala nay katungod
ngadto sa iyang kaugalingong lawas, apan sa asawa na. **5**
Ayaw paghikawi ang usag-usa, gawas sa gikasabotan ug
alang sa usa ka tukmang panahon. Buhata kini aron nga
kamo makagahin sa inyong kaugalingon sa pag-ampo. Unya
kinahanglan kamo mag-ipon pag-usab, aron nga si Satanas dili
motintal kaninyo tungod sa inyong kakulangon sa pagpugong
sa kaugalingon. **6** Apan gisulti ko kining mga butanga nganha
kaninyo ingon nga usa ka pagtugot ug dili ingon nga usa ka
mando. **7** Manghinaot ako nga ang matag-usa sama kanako.
Apan ang matag-usa adunay kaugalingong gasa gikan sa
Dios. Ang usa anaa niining matang nga gasa, ug ang uban
niana nga matang. **8** Ngadto sa dili minyo ug sa mga balo

mosulti ako nga maayo alang kanila nga magpabilin nga dili-
minyo, sama kanako. **9** Apan kung dili nila matun-an ang
pagpugong sa kaugalingon, kinahanglan silang magminyo.
Kay mas maayo pa alang kanila ang pagminyo kaysa masunog
uban sa pagbati. **10** Karon ngadto sa mga minyo ihatag ko
kini nga mando—dili ako, kondili ang Ginoo: "Ang asawa
kinahanglang dili mobulag gikan sa iyang bana." **11** Apan kung
makigbulag siya gikan sa iyang bana, kinahanglan magpabilin
siya nga dili minyo o dili ba kaha makig-uli kaniya. Ug "Ang
bana kinahanglang dili makigbulag sa iyang asawa." **12** Apan
alang sa uban nga nabilin ako maga-ingon—ako, dili ang
Ginoo—nga kung si bisan kinsa ang igsoon nga adunay asawa
nga dili magtutuo, ug kung kontento siya nga magpuyo uban
kaniya, kinahanglan dili siya makigbulag kaniya. **13** Kung
ang usa ka babaye adunay bana nga dili magtutuo, ug kung
kontento siya nga magpuyo uban kaniya, kinahanglan dili siya
makigbulag kaniya. **14** Kay ang dili magtutuong bana gigahin
tungod sa iyang asawa, ug ang dili magtutuo nga asawa
gigahin tungod sa igsoon. Sa laing bahin ang inyong mga anak
mahimong dili hinlo, apan sa pagkatinuod linain sila. **15** Apan
kung ang dili kristohanon nga kapikas makigbulag, pasagdi
siya nga mobiya. Sa ingon niana nga mga panghitabo, ang
igsoong lalaki o babaye dili hiniktan sa ilang mga pakigsaad.
Ang Dios nagtawag kanato sa pagpuyo nga malinawon. **16** Kay
giunsa mo man pagkahibalo, babaye, kung imo bang maluwas
ang imong bana? O giunsa mo man pagkahibalo, lalaki, kung
imo bang maluwas ang imong asawa? **17** Pasagdi lang nga
ang matag-usa magpuyo sa kinabuhi nga gitagana sa Ginoo
kaniya, ang tagsa-tagsa sumala sa pagtawag sa Dios kaniya.
Mao kini ang akong mando sa tanang mga kasimbahanan. **18**
Tinuli ba si bisan kinsa sa dihang gitawag siya aron motuo?
Dili siya kinahanglang mosulay sa pagpakita sa pagkadili-
tinuli. Kay dili ba tinuli si bisan kinsa sa dihang gitawag siya sa
pagtuo? Dili na siya kinahanglang magpatuli. **19** Kay dili ang
pagkatinuli ni ang pagkadili-tinuli ang bililhon nianang mga
butanga. Ang mahinungdanon mao ang pagtuman sa mga
mando sa Dios. **20** Kinahanglan ang matag-usa magpabilin
sa iyang pagkatinawag sa dihang nagtawag ang Dios kaniya
ngadto sa pagtuo. **21** Ulipon ba kamo sa dihang gitawag
kamo sa Dios? Ayaw na hunahunaa ang mahitungod niini.
Apan kung mahimo na kamong gawasnon, pahimusli kini.
22 Kay ang tawo nga gitawag sa Ginoo gawasnong tawo sa
Ginoo. Sama usab sa usa ka gawasnon sa dihang gitawag
siya aron sa pagtuo ulipon na ni Cristo. **23** Gipalit na kamo
uban sa kantidad, busa ayaw na kamo pagpaulipon sa mga
tawo. **24** Mga igsoon, sa bisan unsa nga kahimtang sa
kinabuhi ang anaa kanato sa dihang gitawag kita aron sa
pagtuo, magpabilin kita nga sama niana. **25** Karon mahitungod
niadtong wala gayod magminyo, wala akoy kasugoan gikan sa
Ginoo. Apan akong ihatag ang akong panghunahuna sama
sa usa nga kasaligan, pinaagi sa kaluoy sa Ginoo. **26** Busa,
naghunahuna ako nga tungod sa umaabot nga kalisdanan,
maayo pa alang niining usa ka tawo nga magpabilin kung
unsa siya. **27** Nahiktan ba kamo sa usa ka babaye? Ayaw
pangitaa nga mahimong gawasnon kaniya. Wala ba kamoy
asawa? Ayaw pangita ug usa ka asawa. **28** Apan kung
magminyo kamo, wala kamo nakabuhat ug usa ka sala. Ug
kung ang usa ka dili-minyo nga babaye magminyo, wala siya
nakabuhat ug sala. Apan niadtong nagminyo makabaton ug
daghang matang sa mga kasamok samtang magpuyo, ug
buot ko nga kamo makagawas gikan kanila. **29** Apan kini ang
akong isulti, mga igsoon: Ang panahon mubo. Sukad karon,
pasagdi kadtong adunay mga asawa nga magpuyo sama
sa wala. **30** Kadtong naghilak kinahanglang molihok sama
ra nga sila wala maghilak, ug kadtong nagmaya mahisama
nga wala sila nagmaya, ug kadtong mga namalit sa bisan
unsa sama nga wala sila makabaton sa bisan unsa. **31** Ug
kadtong nakig-uyon sa kalibotan kinahanglang dili magbuhat
ingon nga sila hingpit nga nalambigit niini, kay ang pamaagi
niini nga kalibotan padulong na matapos. **32** Buot ko nga
gawasnon kamo gikan sa mga kabalaka. Ang dili minyo nga
lalaki nagpakabana mahitungod sa mga butang sa Ginoo,
unsaon sa pagpahimuot kaniya. **33** Apan ang minyo nga
lalaki nagpakabana mahitungod sa mga butang sa kalibotan,
unsaon sa pagpahimuot ang iyang asawa— **34** nabahin siya.
Ang dili minyo nga mga babaye o ang putli nagpakabana
mahitungod sa mga butang sa Ginoo, unsaon pagpakabalaan
diha sa lawas ug sa espiritu. Apan ang minyo nga babaye
nagpakabana mahitungod sa mga butang sa kalibotan, unsaon
sa pagpahimuot ang iyang bana. **35** Nagsulti ako niini alang
sa inyong kaugalingong kaayohan, ug dili magbutang sa bisan
unsang pagpugong alang kaninyo. Gisulti ko kung unsa ang
husto, aron nga magmatinud-anon kamo sa Ginoo nga walay
bisan unsang makasamok. **36** Apan kung si bisan kinsa ang
naghunahuna nga wala niya tagda ang iyang pangasaw-onon
uban sa pagtahod— kung siya anaa na sa hustong pangidaron
sa pagminyo ug kung mahimo kini—kinahanglan buhaton niya
kung unsa ang iyang gusto. Dili siya makasala. Kinahanglan
silang magminyo. **37** Apan kung hugot siyang nagbarog sa
iyang kasingkasing, kung wala siya napugos apan makahimo
sa pagpugong sa iyang kaugalingong kabubot-on, ug kung siya
nakahukom sa iyang kaugalingong kasingkasing sa pagbuhat
niini, sa pagtipig sa iyang kaugalingong pangasaw-onon nga
magpabiling ulay, makabuhat siya ug maayo. **38** Busa ang
usa nga makigminyo sa iyang pangasaw-onon nagbuhat ug
maayo, ug ang usa nga mipili nga dili makigminyo magbuhat
ug labi pang maayo. **39** Ang babaye nahiktan na sa iyang
bana samtang buhi pa siya. Apan kung mamatay ang iyang
bana, gawasnon na siya sa pagminyo pag-usab sa bisan kinsa
nga iyang gustong minyoan, apan diha lamang sa Ginoo.
40 Apan sa akong pagsabot nga mas magmalipayon kung
magpuyo siya kung unsa siya. Ug naghunahuna ako nga
nabatonan ko usab ang Espiritu sa Dios.

8 Karon mahitungod sa pagkaon nga gihalad sa mga
diosdios: Nasayod kita nga, "kitang tanan adunay kahibalo."
Ang kahibalo makapadako sa ulo, apan ang gugma makapalig-
on. **2** Kung si bisan kinsa ang maghunahuna nga siya nasayod
sa pipila ka butang, kana nga tawo sa gihapon wala masayod
ingon sa iyang kinahanglang mahisayran. **3** Apan kung si
bisan kinsa ang nahigugma sa Dios, kana nga tawo inila
pinaagi kaniya. **4** Busa mahitungod sa pagkaon sa kalan-
on nga gihalad sa mga diosdios: Nasayod kita nga "ang
diosdios niining kalibotana walay pulos" ug "nga walay laing
Dios apan usa lang." **5** Kay tingali ang daw gitawag nga dios
anaa, sa langit man o sa yuta, sama nga anaay daghang mga
"dios" ug daghang "ginoo." **6** Apan alang kanato, "Adunay
usa lamang ka Dios nga Amahan, gikan kaniya ang tanang
mga butang, ug alang kaniya kita nagkinabuhi, ug usa ka
Ginoo si Jesu-Cristo, diin pinaagi kaniya ang tanang mga
butang naglungtad, ug pinaagi kaniya kita naglungtad." **7**
Apan, kini nga kahibalo dili sa tanan. Hinuon, ang pipila
kaniadto naandan ang pagsimba sa diosdios, ug sila mikaon
niining kalan-on ingon nga kini mga butang gihalad sa usa
ka diosdios. Ang ilang konsyensya nahugawan tungod kay

kini huyang. **8** Apan ang pagkaon dili mopaila kanato ngadto
sa Dios. Dili kita ang labing daotan kung kita dili mokaon,
ni labing maayo kung kita mokaon niini. **9** Apan ampingi
nga ang inyong kagawasan dili mamahimong hinungdan nga
mapandol ang usa ka tawo nga huyang sa pagtuo. **10** Kay
pananglitan adunay usa nga makakita kanimo, nga adunay
kahibalo, nagakaon sa pagkaon sa templo sa usa ka diosdios.
Dili ba ang iyang huyang nga hunahuna magdasig kaniya sa
pagkaon kung unsa ang gihalad ngadto sa mga diosdios?
11 Busa tungod sa inyong pagsabot mahitungod sa matuod
nga kinaiyahan sa diosdios, ang usa nga labing huyang, ang
igsoon diin gipakamatyan ni Cristo, mapukan. **12** Busa, kung
kamo nakasala batok sa inyong igsoon ug nasamad ang ilang
huyang nga mga hunahuna, nakasala kamo batok kang Cristo.
13 Busa, kung ang pagkaon maoy hinungdan sa akong igsoon
aron mapandol, dili na gayod ako mokaon ug karne pag-usab,
aron nga dili ako ang mamahimong hinungdan nga mahulog
ang akong igsoon. **(aiōn g165)**

9 Dili ba ako gawasnon? Dili ba ako apostol? Wala ko ba
nakita si Jesus nga atong Ginoo? Dili ba kamo akong isig
ka magbubuhat diha sa Ginoo? **2** Kung dili ako apostol ngadto
sa uban, apan unta ako diha kaninyo. Kay kamo ang pamatuod
sa akong pagkaapostol diha sa Ginoo. **3** Mao kini ang akong
panalipod niadtong nagsuta kanako: **4** Wala ba kami katungod
sa pagkaon ug pag-inom? **5** Wala ba kami katungod sa
pagkuha ug among makauban nga usa ka asawa nga usa ka
magtutuo, sama sa gibuhat sa nahibiling mga apostoles, ug
sa mga kaigsoonan diha sa Ginoo, ug kang Cepas? **6** O si
Barnabas lamang ba ug ako ang kinahanglan mamuhat? **7**
Kinsa ang nag-alagad nga sundalo sa iyang kaugalingong
paggasto? Kinsa ang nagtanom ug usa ka parasan ug dili
mokaon sa bunga niini? O kinsa ang nag-atiman sa usa
ka panon sa hayop ug dili moinom sa gatas gikan niini? **8**
Gisulti ko ba kining mga butanga pinasikad sa tawhanong
katungod? Dili ba ang balaod nagsulti man usab niini? **9** Kay
kini nahisulat diha sa balaod ni Moises, "Ayaw pagbutang ug
busal sa baka sa dihang kini nagagiok sa lugas." Tinuod ba
gayod nga ang baka ang gitagad sa Dios? **10** Dili ba siya
naghisgot mahitungod kanato? Kini nahisulat alang kanato,
tungod kay ang usa nga nagdaro kinahanglang magdaro sa
paglaom, ug ang usa nga naggiok kinahanglang maggiok diha
sa pagdahom sa pag-ambit sa ani. **11** Kung kami mitanom
ug espirituhanong mga butang taliwala kaninyo, sobra na ba
kaayo kini alang kanamo ang pag-ani sa materyal nga mga
butang gikan kaninyo? **12** Kung ang uban nagbuhat niini nga
katungod gikan kaninyo, dili ba mas labaw na kami? Bisan
pa man niana, wala kami nag-angkon niini nga katungod.
Hinuon, gilahutay namo ang tanan kaysa mahimong usa ka
babag sa ebanghelyo ni Cristo. **13** Wala ba kamo nasayod
nga kadtong nag-alagad sa templo nagkuha sa ilang pagkaon
gikan sa templo? Wala ba kamo nasayod nga kadtong nag-
alagad sa halaran nag-ambit kung unsa ang gihalad diha sa
halaran? **14** Sa samang paagi, ang Ginoo nagmando nga
kadtong nagsangyaw sa ebanghelyo kinahanglang mokuha
sa ilang panginabuhi gikan sa ebanghelyo. **15** Apan wala
ako miangkon sa bisan unsa niining mga katungod. Ug wala
ako nagsulat niini aron adunay mga butang nga mahitabo
alang kanako. Palabihon ko pa nga mamatay kaysa bisan
kinsa nga mohikaw kanako niining panghinambog. **16** Kay
kung ako nagsangyaw sa ebanghelyo, ako walay rason sa
paghinambog, tungod kay kinahanglan ko kining buhaton. Ug
kaalaotan ang mamahimo kanako kung dili nako isangyaw ang
ebanghelyo! **17** Kay kung buhaton ko kini sa kinabubut-on,
ako adunay ganti. Apan kung dili kinabubut-on, sa gihapon ako
adunay usa ka kaakohan nga gipiyal kanako. **18** Unsa unya
ang akong ganti? Nga sa dihang ako nagsangyaw, maitanyag
ko ang ebanghelyo sa walay bayad ug aron dili paggamit sa
tibuok nakong katungod diha sa ebanghelyo. **19** Kay bisan
tuod ako gawasnon gikan sa tanan, ako nahimong sulugoon
sa tanan, aron nga ako mahimong makadala sa daghan. **20**
Ngadto sa mga Judio ako nagpakasama sa usa ka Judio,
aron sa pagdala sa mga Judio. Niadtong nailalom sa balaod,
nahimo ako nga sama sa usa nga nailalom sa balaod aron sa
pagdala niadtong nailalom sa balaod. Gihimo ko kini bisan nga
ang akong kaugalingon wala nailalom sa balaod. **21** Niadtong
gawas sa balaod, nahimo ako nga sama sa usa nga gawas
sa balaod, bisan nga ako sa akong kaugalingon dili gawas
sa balaod sa Dios, apan ilalom sa balaod ni Cristo. Gihimo
ko kini aron nga mahimo kong madala kadtong gawas sa
balaod. **22** Ngadto sa mga huyang ako nahimong huyang,
aron nga mahimo nakong madala ang huyang. Ako nakahimo
sa tanang butang ngadto sa tanang mga tawo, aron nga
mahimo nako ang tanang paagi nga maluwas ang pipila.
23 Nagbuhat ako sa tanang butang alang sa ebanghelyo,
aron nga ako makaambit sa mga panalangin niini. **24** Wala
ba kamo masayod nga sa usa ka lumba ang tanan nga
mga magdadagan modagan sa lumba, apan usa lamang ang
makadawat sa ganti? Busa dagan aron makadaog sa ganti.
25 Ang usa ka magdudula adunay pagpugong sa kaugalingon
sa tanan niyang pagbansay. Sila nagbuhat niini aron madawat
ang purong-purong nga mahanaw, apan modagan kita aron
nga atong madawat ang usa ka dili madunot nga purong-
purong. **26** Busa wala ako midagan nga walay katuyoan
o nagsumbag sa hangin. **27** Apan gibuntog ko ang akong
lawas ug gihimo kining usa ka ulipon, aron nga human ako
makasangyaw sa uban, ang akong kaugalingon dili mahimong
dili mahiapil.

10 Buot ko nga makahibalo kamo, mga igsoon, nga ang
tanan natong mga amahan nailalom sa panganod ug
ang tanan milabang sa dagat. **2** Ang tanan gibawtismohan
ni Moises ngadto sa panganod ug didto sa dagat, **3** ug ang
tanan mikaon sa samang espirituhanon nga pagkaon. **4** Ang
tanan miinom sa samang espirituhanon nga ilimnon. Kay sila
miinom gikan sa usa ka espirituhanon nga bato nga nagsunod
kanila, ug kana nga bato mao si Cristo. **5** Apan ang Dios wala
kaayo nahimuot sa kadaghanan kanila, ug ang ilang mga
patay nga lawas nagkatag sa kamingawan. **6** Karon kining
mga butanga mao ang mga panag-ingnan alang kanato, aron
nga dili na kita maibog sa mga daotan nga mga butang sama
sa ilang gibuhat. **7** Ayaw pagsimba sa mga diosdios, sama sa
gibuhat sa pipila kanila. Kini sama sa nahisulat, "Ang mga tawo
milingkod aron sa pagkaon ug pag-inom, ug mitindog aron
magdula." **8** Dili kita magbuhat ug malaw-ay nga pakighilawas,
sama sa gibuhat sa kadaghanan kanila. Sa usa ka adlaw, 23,
000 nga mga tawo ang nangamatay tungod niini. **9** Dili usab
nato sulayan si Cristo, sama sa gibuhat sa kadaghanan kanila
ug gilaglag pinaagi sa mga bitin. **10** Ayaw usab pagbagulbol,
sama sa gibuhat sa kadaghanan kanila ug gilaglag pinaagi sa
usa ka anghel sa kamatayon. **11** Karon kining mga butanga
nahitabo kanila isip mga panag-ingnan alang kanato. Kini
nahisulat alang sa pagpanudlo kanato—alang kanato diin ang
kataposan sa mga katuigan miabot. **(aiōn g165)** **12** Busa tugoti
nga ang si bisan kinsa nga naghunahuna nga siya nagtindog
mag-amping nga siya dili matumba. **13** Walay tintasyon nga

midangat kaninyo nga wala mahitabo sa tanang katawhan.
Hinunoa, ang Dios matinud-anon. Dili siya motugot nga tintalon
kamo labaw pa sa inyong makaya. Uban sa tintasyon siya
usab maghatag ug pamaagi nga kamo makaikyas, aron nga
kamo makahimo sa pagsugakod niini. **14** Busa, akong mga
hinigugma, palayo kamo gikan sa pagsimba sa diosdios. **15**
Nakigsulti ako kaninyo ingon nga mahunahunaon nga mga
tawo, aron nga inyong hukman ang akong isulti. **16** Ang kupa
sa panalangin nga gipanalanginan nato, dili ba kini ang usa ka
pagpakig-ambit sa dugo ni Cristo? Ang tinapay nga atong
gipikaspikas, dili ba kini usa ka pagpakig-ambit sa lawas ni
Cristo? **17** Tungod kay adunay usa lamang ka tinapay, kitang
tanan sa usa lang ka lawas. Kitang tanan nagkahiusa ug kuha
gikan sa usa lamang ka tinapay. **18** Tan-awa ang katawhan
sa Israel: dili ba kadtong nagkaon sa mga gihalad nakig-
abin man sa halaran? **19** Unya karon unsa man ang akong
gisulti? Nga ang diosdios tinuod? O nga ang pagkaon nga
hinalad sa diosdios tinuod? **20** Apan ako mosulti mahitungod
sa mga butang nga gihalad sa Gentil nga mga pagano, nga
sila naghalad niining mga butanga sa mga demonyo ug dili sa
Dios. Dili ko buot nga mahimo kamong makig-abin uban sa
mga demonyo! **21** Dili kamo makainom sa kupa sa Ginoo ug
kupa sa mga demonyo. Dili kamo mahimong makig-uban sa
lamesa sa Dios ug sa lamesa sa mga demonyo. **22** O ato
bang hagiton ang Ginoo aron sa mangabubho? Labing kusgan
ba kita kay kaniya? **23** Ang tanang butang uyon sa balaod,
"apan dili ang tanang butang mapuslanon. "Ang tanang butang
uyon sa balaod," apan dili ang tanang butang makalig-on sa
mga tawo. **24** Kinahanglan nga walay si bisan kinsa ang
mangita sa iyang kaugalingong kaayohan. Hinuon, ang matag
usa kinahanglan nga mangita ug kaayohan sa iyang silingan.
25 Makahimo kamo pagkaon sa bisan unsa nga gibaligya
sa merkado, sa walay pagpangutana sa konsensya. **26** Kay
"ang kalibotan iya sa Ginoo, ug ang kinatibuk-an niini." **27**
Kung ang mga dili magtutuo modapit kanimo nga mokaon sa
pagkaon, ug buot nimo nga moadto, kaona ang bisan unsa
nga gibutang sa imong atubangan sa walay pagpangutana sa
konsensya. **28** Apan kung ang usa ka tawo moingon kanimo,
"Kini nga pagkaon gikan sa usa ka pagano nga paghalad"
ayaw kini kaona. Kini alang sa usa nga nagpahibalo kanimo,
ug tungod sa konsensya. **29** Wala ako nagpasabot sa imong
kaugalingong konsensya, apan ang konsensya sa ubang tawo.
Kay ngano nga kinahanglan man nga ang akong kagawasan
mahukman sa konsensya sa uban? **30** Kung ako moambit sa
pagkaon uban ang pagpasalamat, nganong sawayon man
ako alang sa kung unsa akong gipasalamatan na? **31** Busa,
bisan mokaon o moinom kamo, o bisan unsa ang inyong
buhaton, buhata ang tanan sa paghimaya sa Dios. **32** Ayaw
paghatag ug kapandolan sa mga Judio o sa mga Griyego, o
sa simbahan sa Dios. **33** Naningkamot ako sa pagpahimuot
sa tanang tawo sa tanang mga butang. Wala ako nangita sa
akong kaayohan, apan kana sa kadaghanan. Buhaton ko kini
aron nga maluwas sila.

11 Sundoga ako, ingon nga ako nagsundog kang Cristo.
2 Karon gidayeg ko kamo tungod kay nahinumdom
kamo kanako sa tanang butang. Gidayeg ko kamo tungod
kay nagkupot kamo sa mga tulumanon ingon nga gihatod ko
kini nganha kaninyo. **3** Karon buot ko nga kamo makasabot
nga si Cristo mao ang ulo sa matag lalaki, nga ang lalaki
ang ulo sa babaye, ug ang Dios mao ang ulo ni Cristo. **4**
Bisan kinsa nga lalaki nga mag-ampo o managna nga adunay
tabon ang iyang ulo nagpakaulaw sa iyang ulo. **5** Apan bisan
kinsa nga babaye nga mag-ampo o managna nga walay tabon
ang iyang ulo nagpakaulaw sa iyang ulo. Kay kini usa ug
susama nga butang ingon nga ang iyang ulo gikagisan. **6**
Kay kung ang usa ka babaye dili magtabon sa iyang ulo,
kinahanglan nga pamub-an niya ug putol ang iyang buhok.
Kung kini makauulaw alang sa usa ka babaye nga putlon ang
iyang buhok o kagisan ang iyang ulo, kinahanglan tabonan
niya ang iyang ulo. **7** Kay ang lalaki dili kinahanglan magtabon
sa iyang ulo, sanglit siya ang hulagway ug himaya sa Dios.
Apan ang babaye mao ang himaya sa lalaki. **8** Kay ang
lalaki wala gihimo gikan sa babaye. Hinuon, ang babaye
gihimo gikan sa lalaki. **9** Kay ang lalaki wala gihimo alang
sa babaye. Hinuon, ang babaye gihimo alang sa lalaki. **10**
Mao nga ang babaye kinahanglan nga adunay usa ka simbolo
sa katungod sa iyang ulo, tungod sa mga anghel. **11** Bisan
paman niana, diha sa Ginoo, ang babaye mag-agad ngadto sa
lalaki, ug ang lalaki mag-agad ngadto sa babaye. **12** Kay ang
babaye gikan sa lalaki, busa ang lalaki gikan sa babaye. Ug
ang tanang butang gikan sa Dios. **13** Paghukom alang sa
inyong kaugalingon: Angay ba alang sa babaye nga mag-ampo
ngadto sa Dios nga ang iyang ulo wala gitabonan? **14** Dili ba
nga ang kinaiyahan mismo nagtudlo man kaninyo nga kung
ang lalaki adunay taas nga buhok, kini usa ka pagpakaulaw
alang kaniya? **15** Dili ba nga ang kinaiyahan nagtudlo man
kaninyo nga kung ang usa ka babaye taas ug buhok, iya
kining himaya? Kay ang iyang buhok gihatag kaniya ingon nga
tabon. **16** Apan kung adunay buot nga makiglalis mahitungod
niini, wala na kitay lain pang tulumanon, ni ang kasimbahanan
sa Dios. **17** Apan sa mosunod nga mga pahimatngon, wala
ko kamo gidayeg. Kay sa dihang magtigom kamo, kini dili
alang sa kaayohan apan alang sa kadaotan. **18** Kay sa unang
bahin, nakadungog ako nga sa dihang magtigom kamo diha
sa simbahan, adunay pagkabahinbahin diha kaninyo, ug sa
pipila diha nga bahin nagtuo ako. **19** Kay anaa gayod ang
pagkabahinbahin diha kaninyo, aron nga kadtong gitugotan
maila diha kaninyo. **20** Kay sa dihang nagtigom kamo, dili
ang Panihapon sa Ginoo ang inyong gikaon. **21** Sa dihang
mikaon kamo, ang matag usa magkaon sa iyang kaugalingong
pagkaon sa wala pa makakaon ang uban. Ang usa gigutom,
ug ang uban nangahubog. **22** Wala ba kamoy mga balay nga
kan-an ug imnan? Panamastamasan ba ninyo ang simbahan
sa Dios ug pakaulawan kadtong walay gipanag-iyahan? Unsa
may ikasulti ko kaninyo? Angayan ko ba kamong daygon? Dili
ako modayeg kaninyo tungod niini! **23** Kay akong nadawat
gikan sa Ginoo kung unsa ang gipasa nako diha kaninyo, nga
ang Ginoong Jesus, sa gabii sa dihang siya gibudhian, mikuha
ug tinapay. **24** Pagkahuman niya sa pagpasalamat, iya kining
gipikaspikas ug miingon, "Mao kini ang akong lawas, nga
alang kaninyo. Buhata kini aron sa paghinumdom kanako."
25 Sa samang paagi gikuha niya ang kupa pagkahuman sa
panihapon, ug miingon siya, "Kini nga kupa mao ang bag-o
nga kasabotan diha sa akong dugo. Buhata kini kanunay sa
dihang moinom kamo niini, sa paghinumdom kanako." **26**
Kay sa matag higayon nga kamo mokaon niini nga tinapay ug
moinom niini nga kupa, nagmantala kamo sa kamatayon sa
Ginoo hangtod nga siya mobalik. **27** Busa, si bisan kinsa,
nga mokaon sa tinapay o moinom sa kupa sa Ginoo sa dili
takos nga pamatasan, mahimong sad-an sa lawas ug sa
dugo sa Ginoo. **28** Tugoti ang usa ka tawo nga magsusi pag-
una sa iyang kaugalingon, ug niini nga paagi tugoti siya nga
mokaon sa tinapay ug moinom sa kupa. **29** Kay siya nga
mokaon ug moinom nga wala magsusi sa lawas, mikaon ug

miinom ug paghukom sa iyang kaugalingon. **30** Mao kini
nganong daghan kaninyo ang huyang ug masakiton, ug ang
pipila kaninyo nakatulog. **31** Kung atong susihon ang atong
kaugalingon, dili kita pagahukman. **32** Apan kung gihukman
kita sa Ginoo, gipanton kita, aron nga dili kita mahukman
sa silot uban sa kalibotan. **33** Busa, akong mga igsoon, sa
dihang magtigom kamo aron mokaon, hulata ang matag-usa.
34 Kung adunay gigutom, tugoti siya nga mokaon didto sa
balay, aron nga sa dihang magtigom kamo dili kini alang sa
paghukom. Ug mahitungod sa ubang mga butang nga inyong
gisulat, maghatag ako ug pagpanudlo sa dihang ako moabot.

12 Mahitungod sa espirituhanon nga mga gasa, mga
igsoon, dili ako buot nga kamo dili makahibalo. **2**
Nahibalo kamo nga sa mga pagano pa kamo, nahisalaag
kamo ngadto sa dili makasulti nga mga diosdios, sa bisan
unsa nga mga paagi gipangulohan kamo nila. **3** Busa buot ko
nga mahibaloan ninyo nga walay usa nga mosulti pinaagi sa
Espiritu sa Dios nga makaingon, "Si Jesus mao ang tinunglo."
Walay usa nga makaingon, "Si Jesus mao ang Ginoo," gawas
sa Balaang Espiritu. **4** Karon adunay nagkalain-lain nga mga
gasa, apan managsama lang nga Espiritu. **5** Ug adunay
nagkalain-lain nga mga buluhaton, apan managsama lang nga
Ginoo. **6** Ug adunay nagkalain-lain nga mga matang sa buhat,
apan kini sama lang nga Dios nga naghimo kanila nga mahimo
sa tanan. **7** Karon sa matag usa gihatag ang gawasnon nga
pagpakita sa Espiritu alang sa kaayohan sa tanan. **8** Kay sa
usa gihatag sa Espiritu ang pulong sa kaalam, ug sa uban
ang pulong sa kahibalo pinaagi sa sama lang nga Espiritu.
9 Sa uban gihatag ang pagtuo pinaagi sa sama lang nga
Espiritu, ug sa uban mga gasa sa pagpang-ayo pinaagi sa usa
ka Espiritu. **10** Sa uban gihatag ang mga buhat sa gahom,
ug sa uban pagpanagna. Sa uban gihatag ang katakos sa
pag-ila tali sa mga espiritu, sa uban mga nagkalain-lain nga
matang sa mga pinulongan, ug sa uban ang paghubad sa
mga pinulongan. **11** Apan ang usa ug sama lang nga Espiritu
ang nagbuhat niining tanan, naghatag ug mga gasa sa matag
usa sa tagsa-tagsa, sumala sa iyang gipili. **12** Kay ingon nga
ang lawas usa ug adunay daghan nga mga sakop ug ang
tanan sakop sa sama nga lawas, mao nga kini uban kang
Cristo. **13** Kay pinaagi sa usa ka Espiritu gibawtismohan
kitang tanan ngadto sa usa ka lawas, mga Judio man o mga
Griyego, ginapos man o gawasnon, ug ang tanan gihimo sa
pag-inom sa usa ka Espiritu. **14** Kay ang lawas dili usa ka
sakop, apan daghan. **15** Kung ang tiil moingon, "Sanglit ako
dili kamot, dili ako bahin sa lawas," dili kini labing ubos nga
sa bahin sa lawas. **16** Ug kung ang dalunggan magaingon,
"Tungod kay dili man ako mata, dili ako bahin sa lawas,"
dili kini labing ubos nga sa bahin sa lawas. **17** Kung ang
tibuok lawas ang mata, hain man ang pagbati sa pagdungog?
Kung ang tibuok lawas mao ang dalunggan, hain man ang
pagbati sa pagsimhot? **18** Apan ang Dios nagpahimutang sa
matag bahin sa lawas ingon nga siya nagbuhat niini. **19** Ug
kung silang tanan sama nga sakop, hain man ang lawas?
20 Busa karon daghan sila nga mga sakop, apan usa lang
ang lawas. **21** Ang mata dili makaingon sa kamot, "Wala ako
magkinahanglan kanimo." Ni ang ulo moingon ngadto sa mga
tiil, "Wala ako magkinahanglan kanimo." **22** Apan ang mga
sakop sa lawas nga makita nga labing mahuyang mao ang
mahinungdanon. **23** Ug ang mga bahin sa lawas nga atong
gihunahuna nga dili kaayo dungganon, mohatag kita kanila sa
labing dako nga pagpasidungog, ug ang atong dili angayan
nga mga sakop adunay labaw nga dungog. **24** Karon ang
atong angayan nga mga sakop dili kinahanglan nga tagdon
uban sa dungog, kay aduna na silay dungog. Apan gihiusa sa
Dios ang tanan nga mga sakop, ug naghatag siya ug dugang
nga kadungganan niadtong nakulangan niini. **25** Gibuhat niya
kini aron walay pagkabahin-bahin sa lawas, apan nga ang
mga sakop kinahanglan nga moamping alang sa usag- usa
uban sa sama nga pagbati. **26** Ug sa diha nga ang usa ka
sakop mag-antos, ang tanan nga mga sakop mag-antos usab.
O sa diha nga ang usa ka sakop mapasidunggan, ang tanang
mga sakop maglipay usab. **27** Karon kamo mao ang lawas
ni Cristo ug ang tagsatagsa mga sakop niini. **28** Ug nagpili
ang Dios diha sa simbahan sa una mga apostoles, ikaduha
ang mga propeta, ikatulo ang mga magtutudlo, unya kadtong
nagbuhat ug gamhanan nga mga buhat, unya ang mga gasa
sa pagpang-ayo, kadtong maghatag ug mga pagtabang,
kadtong nagbuhat sa buhat sa pagdumala, ug kadtong adunay
nagkalain-lain nga mga matang sa mga pinulongan. **29** Ang
tanan ba kanila mga apostoles? Ang tanan ba mga propeta?
Ang tanan ba mga magtutudlo? Ang tanan ba nagabuhat sa
gamhanang mga buhat? **30** Tanan ba kanila adunay mga
gasa sa pagpang-ayo? Ang tanan ba kanila makasulti uban sa
mga pinulongan? Ang tanan ba kanila makahubad sa mga
pinulongan? **31** Tinguhaa gayod ang pagpangita sa labing
dako nga mga gasa. Ug ipakita ko kaninyo ang dugang pang
labing maayo nga paagi.

13 Pananglitan makasulti ako sa mga pinulongan sa
mga tawo ug sa mga anghel. Apan kung wala akoy
gugma, mahimo akong usa ka saba nga agong o usa ka
nagtagingting nga piyangpiyang. **2** Pananglitan aduna akoy
gasa sa pagpanagna ug makasabot sa tanang tinago nga mga
kamatuoran ug kahibalo, ug kung ako adunay tanang pagtuo
ingon nga makapabalhin sa mga bukid. Apan kung wala akoy
gugma, wala akoy pulos. **3** Ug pananglitan akong ihatag
ang tanan nga akong gipanag-iyahan aron sa pagpakaon sa
kabos, ug akong ihatag ang akong lawas aron nga sunogon.
Apan kung wala akoy gugma, wala akoy makuha. **4** Ang
gugma mapailubon ug maluluy-on. Ang gugma dili masina
o hambog. Dili kini mapahitas-on **5** o bastos. Dili kini dalo.
Dili kini dali masuko, ni mag-ihap sa mga kasaypanan. **6** Dili
kini malipay sa dili matarong. Hinuon, maglipay kini diha sa
kamatuoran. **7** Ang gugma maantoson sa tanang mga butang,
motuo sa tanang mga butang, adunay pagsalig mahitungod sa
tanang mga butang, ug molahutay sa tanang mga butang. **8**
Ang gugma dili matapos. Kung aduna may mga panagna, kini
mangahanaw. Kung adunay mga pinulongan, mahunong kini.
Kung adunay kahibalo, kini mahanaw. **9** Kay kita nahibalo
lamang sa pipila ug makapanagna kita sa pipila lamang.
10 Apan sa dihang ang hingpit moabot, kadtong dili hingpit
mangahanaw. **11** Sa dihang usa pa ako ka bata, nagsulti ako
sama sa usa ka bata, naghunahuna ako sama sa usa ka bata,
nangatarongan ako sama sa usa ka bata. Sa dihang nahimo
na akong hamtong, akong gisalikway ang binata nga mga
butang. **12** Kay karon nagtan-aw kita nga dili diritso diha sa
samin, apan unya sa nawong ug nawong. Karon nahibalo
ako sa bahin lamang, apan unya makahibalo ako sa bug-os
ingon nga ako bug-os nga nailhan. **13** Apan karon kining tulo
magapabilin: ang pagtuo, ang umaabot nga pagsalig, ug ang
gugma. Apan ang mas labaw niini mao ang gugma.

14 Tinguhaa ang gugma ug pagmainiton alang sa
espirituhanon nga mga gasa, ilabina kay kamo kamo
magapanagna. **2** Tungod kay ang usa nga nagapanulti

sa dila wala nakigsulti sa mga tawo kondili sa Dios. Kay
walay nakasabot kaniya tungod kay siya nagasulti man sa
tinago nga mga butang sa Espiritu. **3** Apan ang usa nga
nagapanagna nakigsulti sa mga tawo aron sa pagpalig-on
kanila, aron sa pagdasig kanila, ug sa paghupay kanila. **4** Ang
usa nga nagsulti sa dila nagpalig-on sa iyang kaugalingon,
apan ang usa nga nagapanagna magpalig-on sa simbahan. **5**
Karon nanghinaot ako nga kamong tanan makasulti sa mga
pinulongan. Apan labaw pa niana, nanghinaot ako nga kamo
makahimo sa pagpanagna. Ang nagapanagna labaw pa sa
usa nga makasulti sa mga dila (gawas kung adunay usa nga
maghubad aron nga ang simbahan malig-on). **6** Apan karon,
mga kaigsoonan, kung moanha ako kaninyo nga magsulti
sa mga dila, unsa man ang matabang nako kaninyo? Wala,
gawas kung magsulti ako kaninyo sa gipadayag, o kahibalo, o
panagna, o pagtulon-an. **7** Kung ang walay kinabuhi nga mga
kasangkapan magtingog—sama sa plawta o alpa—ug dili kini
mohimo ug nagkalainlaing tonada, unsaon man pagkahibalo ni
bisan kinsa kung unsa nga tono ang ginatugtog sa plawta ug
sa alpa? **8** Kay kung ang trumpeta gipatugtog sa dili sakto nga
tingog, unsaon man pagkahibalo ni bisan kinsa kung kanus-a
ang takna sa pagpangandam sa gubat? **9** Busa anaa kini
kaninyo. Kung mosulti kamo ug pinulongan nga dili masabtan,
unsaon man pagkasabot ni bisan kinsa kung unsa ang inyong
giingon? Ikaw magasulti, ug walay makasabot kanimo. **10**
Adunay daghang nagkalain-lain nga mga pinulongan sa
kalibotan ug ang tanan adunay ipasabot. **11** Apan kung wala
ako makasabot sa usa ka pinulongan, mahimo akong usa ka
langyaw sa mamumulong ug ang mamumulong mahimong
usa ka langyaw kanako. **12** Sama usab kaninyo. Tungod
kay mahinamon man kamo sa lihok sa Espiritu, pagmainiton
aron modagaya ang paglig-on sa simbahan. **13** Busa ang
usa nga nagsulti sa dila kinahanglang mag-ampo nga siya
makahubad. **14** Kay kung mag-ampo ako diha sa dila ang
akong espiritu mag-ampo usab, apan ang akong hunahuna dili
magmabungahon. **15** Unsa man ang angay nakong buhaton?
Mag-ampo ako pinaagi sa akong espiritu, apan mag-ampo
usab ako pinaagi sa akong hunahuna. Moawit ako pinaagi
sa akong espiritu, ug moawit usab ako pinaagi sa akong
hunahuna. **16** Kay kondili, kung modayeg ka sa Dios pinaagi
sa imong espiritu, unsaon man pag-ingon sa langyaw ug
"Amen" sa dihang nagpasalamat ka kung wala siya makasabot
sa imong gisulti? **17** Kay igo na ang inyong pagpasamalat,
apan ang ubang tawo wala nalig-on. **18** Nagpasalamat ako
sa Dios nga nagasulti ako sa mga dila labaw pa kaninyong
tanan. **19** Apan sa simbahan mas pilion ko pa nga pagsulti ug
lima ka pulong nga akong masabtan aron nga ako makahimo
sa pagpanudlo sa uban, kay sa 10, 000 ka mga pulong
diha sa dila. **20** Mga kaigsoonan, ayaw pagbinata sa inyong
panghunahuna. Apan, sa pagkadaotan, pagpakasama kamo
sa mga gagmay nga bata. Apan sa inyong panghunahuna
kinahanglan nga hamtong. **21** Sa balaod kini nahisulat,
"Pinaagi sa mga tawo nga adunay laing mga pinulongan
ug pinaagi sa mga ngabil sa mga langyaw makigsulti ako
niining mga tawhana. Bisan pa niana dili nila ako madunggan,"
nag-ingon ang Ginoo. **22** Busa ang mga dila mao ang mga
timaan, dili sa mga magtutuo, apan sa dili magtutuo. Apan
ang pagpanagna usa ka timaan, dili sa dili magtutuo, apan sa
magtutuo. **23** Busa, kung ang tibuok simbahan managtigom ug
ang tanan magsulti sa mga dila, ug mosulod ang tagagawas
ug ang dili magtutuo, dili ba sila moingon nga nangabuang na
kamo? **24** Apan kung kamong tanan managna unya mosulod
ang dili magtutuo o tagagawas, matandog siya sa tanan nga
iyang madungog. Mahukman siya sa tanan nga gipang-ingon.
25 Ang tinago sa iyang kasingkasing mahimong mapagawas.
Tungod niana, moyukbo siya ug mosimba sa Dios. Mopahayag
siya nga ang Dios anaa gayod taliwala kaninyo. **26** Unya unsa
man ang sunod mga kaigsoonan? Kung magtigom kamo, ang
matag usa adunay usa ka salmo, usa ka pagtulon-an, usa ka
pagpadayag, usa ka pinulongan, o usa ka pagsabot. Buhata
ang tanan aron nga malig-on ang simbahan. **27** Kung adunay
magapanulti sa dila, duha o tulo ra ang pinakadaghan, ug sila
magpulihanay. Ug kinahanglan nga adunay mohubad kung
unsa ang naingon. **28** Apan kung walay mohubad, pahiloma
silang tanan diha sa simbahan. Pasultiha ang matag usa kanila
sa ilang kaugalingon ngadto sa Dios. **29** Pasultiha ang duha o
tulo ka mga propeta, ug papaminawa ang ubang tawo uban sa
pag-ila kung unsa ang giingon. **30** Apan kung ang panglantaw
gihatag sa usa nga naglingkod sa panagtigom, pahiloma
ang usa nga nag-istorya. **31** Kay ang matag usa kaninyo
mahimong isa-isa nga managna aron ang tanan makakat-
on ug ang tanan madasig. **32** Kay ang mga espiritu sa mga
propeta anaa sa pagdumala sa mga propeta. **33** Kay ang Dios
dili Dios sa kalibog, kondili sa kalinaw. Ug diha sa tanang mga
simbahan sa tanang mga magtutuo, **34** kinahanglan nga ang
mga babaye magpabilin nga hilom sa kasimbahanan. Kay
wala sila gitugotan sa pagsulti. Hinuon, kinahanglan nga sila
magpadumala, sama sa giingon sa balaod. **35** Kung aduna
silay gitinguha nga makat-onan, papangutan-a sila sa ilang
mga bana sa balay. Kay makauulaw kini alang sa usa ka
babaye nga mosulti sa simbahan. **36** Ang pulong ba sa Dios
naggikan kaninyo? Kamo lamang ba ang naabtan niini? **37**
Kung adunay naghunahuna sa iyang kaugalingon nga siya usa
ka propeta o espirituhanon, kinahanglan nga ilhon niya nga
ang mga butang nga akong gisulat kaninyo mao ang mando
sa Ginoo. **38** Apan kung adunay dili moila niini, ayaw usab
siya ilha. **39** Busa, mga kaigsoonan, tinguhaa gayod ang gasa
sa pagpanagna ug ayaw dumilii ang uban sa pagsulti diha
sa mga dila. **40** Apan himoa nga ang tanang mga butang
mabuhat sa han-ay ug sa hustong paagi.

15 Karon magpahinumdom ako kaninyo, mga igsoon, sa
ebanghelyo nga gimantala ko kaninyo, diin inyong
gidawat ug inyong gibarogan. **2** Pinaagi niini nga ebanghelyo
kamo naluwas, kung mokupot kamo nga lig-on sa pulong nga
gisangyaw ko kaninyo, gawas kon kawang ang inyong gituohan.
3 Kay gidala nako kaninyo ang pinakamahinungdanon nga mga
butang nga nadawat usab nako: nga si Cristo namatay alang
sa atong mga sala sumala sa mga kasulatan, **4** nga gilubong
siya, ug nga nabanhaw siya sa ikatulo nga adlaw sumala sa
mga kasulatan. **5** Ug nagpakita siya kang Cefas, unya ngadto
sa napulo ug duha. **6** Unya sa usa ka higayon nagpakita siya
sa kapin 500 ka mga kaigsoonan. Kadaghanan kanila mga buhi
pa gihapon, apan ang pipila nakatulog. **7** Unya mipakita siya
kang Santiago, unya ngadto sa tanang mga apostoles. **8** Sa
kataposan niining tanan, mipakita siya kanako, ingon sa usa
ka bata nga natawo sa sayop nga panahon. **9** Kay ako mao
ang kinaulahian sa mga apostoles. Dili ako takos nga tawgon
nga usa ka apostoles tungod kay akong gilutos ang simbahan
sa Dios. **10** Apan pinaagi sa grasya sa Dios ako mao ako, ug
ang iyang grasya nga ania kanako wala makawang. Hinuon,
naningkamot ako sa pagbuhat kaysa kanilang tanan. Apan
dili kini ako, kini ang grasya sa Dios nga ania kanako. **11**
Busa bisan ako o sila, mao nga kami nagsangyaw ug kamo
mituo. **12** Karon kung si Cristo gimantala ingon nga nabanhaw

gikan sa mga patay, unsaon man pag-ingon sa pipila kaninyo
nga walay pagkabanhaw sa mga patay? **13** Apan kung walay
pagkabanhaw sa mga patay, buot pasabot bisan si Cristo
wala mabanhaw. **14** Ug kung wala mabanhaw si Cristo, buot
pasabot ang among pagsangyaw kawang lamang, ug ang
inyong pagtuo usab kawang lamang. **15** Ug kita makaplagan
nga mini nga mga saksi mahitungod sa Dios, tungod kay
kita nagpamatuod batok sa Dios, sa pag-ingon nga siya
nagbanhaw kang Cristo bisan wala man diay. **16** Kay kung
ang mga patay dili banhawon, pasabot nga bisan si Cristo
wala usab mabanhaw. **17** Ug kung si Cristo wala banhawa,
ang inyong pagtuo kawang lamang ug kamo anaa pa gihapon
sa inyong mga sala. **18** Unya kadtong nangamatay diha kang
Cristo mahanaw usab. **19** Kung niini lamang nga kinabuhi
kita adunay pagsalig sa umaabot diha kang Cristo, sa tanang
katawhan kita ang labing makaluluoy. **20** Apan karon si Cristo
gibanhaw gikan sa mga patay, ang unang mga bunga niadtong
mga nangamatay. **21** Kay sanglit ang kamatayon miabot
pinaagi sa usa ka tawo, pinaagi usab sa usa ka tawo miabot
ang pagkabanhaw sa mga patay. **22** Kay tungod kang Adan
ang tanan mamatay, busa diha usab kang Cristo ang tanan
mahimong buhi. **23** Apan ang tagsatagsa anaay kaugalingon
nga han-ay: Kang Cristo, nga mao ang unang mga bunga, ug
unya kadtong nahisakop kang Cristo mabuhi sa iyang pag-
abot. **24** Unya mao na ang kataposan, sa diha nga si Cristo
motugyan sa gingharian ngadto sa Dios nga Amahan. Mao
kini ang panahon nga iyang wagtangon ang tanan nga mando,
ug tanan nga pamunoan ug gahom. **25** Kay kinahanglan nga
siya maghari, hangtod nga mabutang niya ang tanan niyang
mga kaaway ilalom sa iyang mga tiil. **26** Ang kataposan nga
kaaway nga pagalaglagon mao ang kamatayon. **27** Kay "iyang
gibutang ang tanang butang ubos sa iyang mga tiil." Apan sa
dihang giingon nga "iyang gibutang ang tanan," kini tataw nga
dili lakip ang usa nga nagbutang sa tanan ilalom sa iyang
kaugalingon. **28** Sa dihang ang tanang mga butang napailalom
kaniya, nagpasabot nga mismo ang Anak mahimong ilamom
kaniya nga nagpailalom sa tanang butang diha kaninya. Kini
mahitabo aron nga ang Dios nga Amahan mahimong tanan
sa tanan. **29** O kon dili unsa man ang mahimo niadtong
gibawtismohan alang sa mga patay? Kung ang mga patay
wala gayod gibanhaw, nganong gibawtismohan man sila alang
kanila? **30** Ug nganong sa matag takna anaa man kita sa
kakuyaw? **31** Namatay ako sa matag adlaw. Kana mao ang
ipahayag ko sa akong pagpasigarbo nganha kaninyo, mga
kaigsoonan, nga akong nabatonan diha kang Cristo Jesus nga
atong Ginoo. **32** Unsa man ang akong maangkon, gikan sa
usa ka tawhanong panglantaw, kung nakig-away ako batok
sa mga mapintas nga mananap didto sa Efeso, kung wala
mabanhaw ang mga patay? "Mangaon kita ug manginom,
kay ugma mangamatay kita." **33** Ayaw pagpalimbong: "Ang
daotang mga kauban makadaot sa maayong mga pamatasan."
34 Pagmatngon! Pagpuyo nga matarong! Ayaw pagpakasala.
Kay ang pipila kaninyo walay kahibalo sa Dios. Isulti ko kini
aron maulawan kamo. **35** Apan moingon ang usa ka tawo,
"Unsaon man pagkabanhaw sa mga patay? Ug sa unsa man
nga matang sa lawas sila moabot?" **36** Wala gayod kamoy
alamag! Kung unsa ang inyong gipugas dili magsugod sa
pagtubo gawas kon kini mamatay. **37** Ug kung unsa ang
inyong gipugas dili mao ang lawas nga mogula, apan usa ka
binhi. Mamahimo kining trigo o lain pang butang. **38** Apan
ang Dios magahatag niini ug lawas nga maoy iyang gipili,
ug sa matag binhi ang iyang kaugalingon nga lawas. **39** Dili
ang tanan nga unod managsama. Hinuon, adunay usa ka
unod sa mga tawo, ug laing unod alang sa mga mananap, ug
lain pang unod alang sa mga langgam, ug lain alang sa isda.
40 Aduna usab langitnon nga mga lawas ug yutan-on nga
mga lawas. Apan ang himaya sa langitnon nga lawas usa ka
matang ug ang himaya sa yutan-on lahi usab. **41** Adunay
usa ka himaya sa adlaw, ug laing himaya sa bulan, ug laing
himaya sa mga bituon. Kay ang himaya sa usa ka bituon lahi
kaysa lain pa nga bituon. **42** Mao usab ang pagkabanhaw
sa mga patay. Kung unsa ang ginapugas madunoton, ug
kadtong gibanhaw dili madunot. **43** Kini gipugas sa kaulawan;
kini gibanhaw sa himaya. Kini gipugas sa kahuyang; kini
gibanhaw sa gahom. **44** Kini gipugas sa usa ka tawhanon
nga lawas; kini gibanhaw sa usa ka espirituhanon nga lawas.
Kung adunay tawhanon nga lawas, adunay espirituhanon usab
nga lawas. **45** Busa kini nahisulat usab, "Ang unang tawo
nga si Adan nahimong buhi nga kalag." Ang kataposan nga
Adan nahimong usa ka nagahatag ug kinabuhi nga espiritu.
46 Apan ang espirituhanon wala nahiuna ug abot apan ang
lawasnon, ug unya ang espirituhanon. **47** Ang nauna nga
tawo iya sa yuta, hinimo sa abog. Ang ikaduha nga tawo
gikan sa langit. **48** Kadtong mga hinimo sa abog sama usab
kaniya nga hinimo sa abog. Ug kadtong mga hinimo sa langit,
sama usab kaniya nga iya sa langit. **49** Ingon nga gidala
nato ang panagway sa tawo sa abog, dalhon usab nato ang
panagway sa tawo sa langit. **50** Karon isulti ko kini, mga
igsoon, nga ang unod ug dugo dili makapanunod sa gingharian
sa Dios. Ni unsa ang madunot makapanunod sa unsa ang dili
madunot. **51** Tan-awa! Sultihan ko kamo sa usa ka tinago nga
kamatuoran: Kitang tanan dili mamatay, apan kitang tanan
mausab. **52** Kita mangausab sa usa ka gutlo, sa pagpamilok
sa mata, diha sa kataposan nga trumpeta. Kay patingogon
ang trumpeta, ug pagabanhawon ang mga patay ug dili na
madunot, ug kita mausab. **53** Kay kining madunot nga lawas
kinahanglan masul-oban sa kung unsa ang dili madunot, ug
kining adunay kamatayon nga lawas kinahanglan masul-oban
sa walay kamatayon. **54** Apan sa dihang kining madunot
nga lawas masul-oban sa kon unsa ang dili madunot, ug
sa dihang kining lawas nga mamatay masul-oban sa walay
kamatayon, unya matuman na ang panultihon nga nahisulat,
"Ang kamatayon gilamoy diha sa kadaogan." **55** "Kamatayon,
hain ang imong kadaogan? Kamatayon, hain ang imong
kasakit?" **(Hadēs g86)** **56** Ang kasakit sa kamatayon mao ang
sala, ug ang gahom sa sala mao ang balaod. **57** Apan salamat
sa Dios, nga maoy naghatag kanato sa kadaogan pinaagi sa
atong Ginoong Jesu-Cristo! **58** Busa, akong hinigugma nga
mga kaigsoonan, pagmalig-on ug ayaw pagpatarog. Kanunay
nga magmadagayaon sa buhat sa Ginoo, tungod kay kamo
nasayod nga ang inyong buhat sa Ginoo dili makawang.

16 Karon, mahitungod sa pagpangolekta sa mga magtutuo,
ingon sa gisugo ko sa kasimbahanan sa Galacia, nga
inyong buhaton. **2** Sa unang adlaw sa semana, ang matag-
usa kaninyo kinahanglan maggahin ug pipila ka butang ug
tago-i kini kutob sa inyong maabot. Buhata kini aron nga
wala nay pagpangolekta sa pag-abot nako. **3** Ug sa dihang
moabot na ako, kung si kinsa ang inyong giuyonan, mopadala
ako uban sa mga sulat aron ihatod ang inyong halad ngadto
sa Jerusalem. **4** Ug kung gikinahanglan nga moadto usab
ako, muoban sila kanako. **5** Apan moanha ako kaninyo
sa dihang moagi na ako sa Macedonia. Kay moagi man
ako sa Macedonia. **6** Tingali magpabilin ako uban kaninyo
o basin diha pa ako magpalabay sa tingtugnaw, aron nga

matabangan ninyo ako sa akong pagpanaw, bisan asa ako
moadto. **7** Kay dili ko buot nga makigkita kaninyo sa mubo
lamang nga panahon. Kay nagtinguha ako nga makig-uban
kaninyo sa taas nga panahon, kung itugot sa Ginoo. **8** Apan
magpabilin ako sa Efeso hangtod sa Pentecostes, **9** kay ang
halapad nga pultahan giablihan alang kanako, ug adunay
daghan nga mga kaaway. **10** Karon sa dihang moabot na
si Timoteo, paninguhaa nga dili siya magmahadlokon diha
kaninyo, kay nagbuhat siya sa buluhaton sa Ginoo, sama
sa akong gibuhat. **11** Ayaw tugoti nga adunay magbiaybiay
kaniya. Tabangi siya sa iyang dalan diha sa kalinaw, aron
nga makaanhi siya kanako. Kay nagdahom ako kaniya nga
makaanhi uban sa mga kaigsoonan. **12** Karon mahitungod
sa atong igsoon nga si Apollos, gidasig ko siya pag-ayo sa
pagduaw kaninyo uban sa mga kaigsoonan. Apan dili pa niya
kabubut-on nga moanha karon. Bisan paman niini, moanha
siya sa tukma nga panahon. **13** Pagmabinantayon, barog
nga lig-on diha sa pagtuo, pagmakusganon, pagmalig-on.
14 Tugoti nga ang tanan ninyong buhaton mahimo diha sa
gugma. **15** Nasayod kamo sa panimalay ni Stefanas, nga
sila mao ang unang mga nakabig diha sa Acaya, ug gitugyan
nila ang ilang kaugalingon sa pag-alagad sa mga magtutuo.
Karon giawhag ko kamo, mga kaigsoonan, **16** nga magpaubos
niadtong mga katawhan sa matag-usa nga nagtabang diha sa
buhat ug ang naghago uban kanamo. **17** Ug magmaya ako
sa pag-abot ni Stefanas, Fortunatus, ug Acaicus. Sila ang
nagdugang sa inyong pagkulang. **18** Kay gibag-o nila ang
akong espiritu ug kaninyo. Busa, ilha ang mga tawo nga sama
niini. **19** Ang kasimbahanan sa Asya nangumusta kaninyo. Si
Aquila ug si Prisca nangumusta kaninyo diha sa Ginoo, uban
sa simbahan nga mao ang ilang panimalay. **20** Ang tanang
kaigsoonan nangumusta kaninyo. Pangumustaha ang matag-
usa uban sa balaan nga halok. **21** Ako, si Pablo, nagsulat niini
pinaagi sa kaugalingon nakong kamot. **22** Kung adunay usa
nga wala mahigugma sa Ginoo, matinunglo unta siya. Among
Ginoo, balik na! **23** Ang grasya sa Ginoong Jesus maga-uban
kaninyo. **24** Ang akong gugma magauban kaninyong tanan
diha kang Cristo Jesus.

2 Corinto

1 Si Pablo, usa ka apostol ni Cristo Jesus pinaagi sa kabubut-
on sa Dios, ug si Timoteo nga atong igsoon, ngadto
sa simbahan sa Dios nga anaa sa Corinto, ug ngadto sa
tanang magtutuo sa tibuok rehiyon sa Acaya. **2** Hinaot nga
ang grasya maanaa kaninyo ug ang kalinaw nga gikan sa
Dios nga atong Amahan ug kang Ginoong Jesu-Cristo. **3**
Hinaot nga dayegon ang Dios ug Amahan sa atong Ginoong
Jesu-Cristo. Siya mao ang Amahan sa mga kaluoy ug ang
Dios sa tanang paghupay. **4** Ang Dios maghupay kanato sa
tanan natong kagul-anan, aron nga makahupay usab kita
niadtong anaa sa bisan unsa nga kagul-anan. Naghupay kita
sa uban sa samang paghupay nga gigamit sa Dios aron sa
paglipay kanato. **5** Kay sama sa mga pag-antos ni Cristo
nga midagaya tungod ug alang kanato, busa modagaya usab
ang atong paghupay pinaagi kang Cristo. **6** Apan kung may
kagul-anan man kami, alang kini sa inyong kahupayan ug
kaluwasan. Ug kung gihupay man kami, alang kini sa inyong
kahupayan. Ang inyong kalipay nagmalamboon sa dihang
nagmapaubsanon kamo nga nag-ambit sa sama nga mga
pag-antos nga giantos usab namo. **7** Ug malig-on ang among
pagsalig mahitungod kaninyo. Nasayod kami nga sa pag-
ambit usab ninyo sa mga pag-antos, miambit usab kamo sa
paghupay. **8** Kay dili kami buot nga dili kamo masayod, mga
igsoon, mahitungod sa mga kasamok nga among nabatonan
didto sa Asya. Gibug-atan gayod kami labaw pa sa among
makaya, hilabihan gayod kabug-at nga wala na kami naglaom
nga mabuhi pa. **9** Sa pagkatinuod, hinukman na kami sa
kamatayon nganhi kanamo. Apan wala kini naghimo kanamo
nga mosalig sa among kaugalingon, kondili sa Dios gayod,
nga nagbanhaw sa mga patay. **10** Giluwas niya kami gikan
niadtong makamatay nga kakuyaw, ug nagluwas siya kanamo
pag-usab. Gisalig na namo diha kaniya nga luwason niya kami
pag-usab. **11** Pagabuhaton niya kini ingon nga kamo usab
magtabang kanamo pinaagi sa inyong mga pag-ampo. Unya
daghan ang maghatag ug mga pagpasalamat pinaagi kanamo
alang sa grasyahanon nga kaluoy nga gihatag kanamo pinaagi
sa mga pag-ampo sa kadaghanan. **12** Mapagarbohon kami
niini: ang pagpamatuod sa among konsensya. Kay putli man
kini nga mga katuyoan ug matinud-anon nga miabot gikan sa
Dios nga among gipahigayon sa among kaugalingon dinhi
sa kalibotan. Labi pa namong nabuhat kining tanan uban
kaninyo—dili sa kalibotanong kaalam, apan pinaagi sa grasya
sa Dios. **13** Wala kami nagsulat kaninyo sa bisan unsa nga dili
ninyo mabasa o masabtan. Naglaom ako nga masabtan ninyo
kami sa hingpit, **14** sama sa inyong gamay nga nasabtan
kanamo karon. Unya sa adlaw sa atong Ginoong Jesus kami
ang mahimo ninyong hinungdan alang sa pagpasigarbo, sama
usab kanamo. **15** Tungod kay masaligon ako mahitungod niini,
buot ko nga mouna pag-anha kaninyo, aron nga makadawat
kamo sa kaayohan sa ikaduhang pagduaw. **16** Naglaraw
ako sa paghapit aron sa pagduaw kaninyo sa akong panaw
padulong sa Macedonia. Unya buot ko nga moduaw na usab
kaninyo sa akong pagpanaw gikan sa Macedonia, ug unya
mapadala ninyo ako sa akong pagpadulong sa Judea. **17**
Sa dihang naghunahuna ako niining paagiha, nagduhaduha
ba ako? Naglaraw ba ako sa mga butang sumala sa mga
tawhanong sukaran, aron nga moingon ako nga, "Oo, oo" ug
"Dili, dili" sa samang takna? **18** Apan sama nga ang Dios
nagmatinud-anon, dili namo dunganon sa pagsulti ang "Oo"
ug "Dili." **19** Kay ang Anak sa Dios, nga si Jesu-Cristo, nga
gimantala nako ug nila ni Silvanos ug Timoteo diha kaninyo,
dili "Oo" ug "Dili." Hinunoa, kanunay siyang "Oo." **20** Kay
ang tanan nga mga saad sa Dios kanunay nga "Oo" diha
kaniya. Busa pinaagi usab kaniya moingon kita nga "Amen"
ngadto sa himaya sa Dios. **21** Karon mao kini ang Dios nga
nagpamatuod kanamo uban kaninyo diha kang Cristo, ug
nagsugo siya kanato. **22** Gisilyohan na niya kita ug gihatag
kanato ang Espiritu sa atong mga kasingkasing ingon nga usa
ka garantiya sa kung unsa ang iyang ihatag sa umaabot. **23**
Hinuon, nagtawag ako sa Dios aron magsaksi alang kanako
nga ang hinungdan sa wala ko pag-anha diha sa Corinto aron
nga mapalingkawas ko kamo. **24** Dili kini tungod kay nagsulay
kami sa pagpugong kung unsa ba gayod ang inyong pagtuo.
Hinuon, nagabuhat kami uban kaninyo alang sa inyong kalipay,
sa inyong pagbarog sa inyong pagtuo.

2 Busa nakahukom ako sa akong kaugalingon nga dili na
gayod ako moanha pag-usab kaninyo nga may kasakit
nga mga kahimtang. **2** Kung nakapasakit ako kaninyo, kinsa
man ang makapadasig kanako dili ba kamo lamang nga
akong napasakitan? **3** Nagsulat ako sama sa akong gibuhat
aron nga sa dihang moanha na ako kaninyo dili na ako
mapasakitan niadtong magpalipay unta kanako. Aduna akoy
pagsalig mahitungod kaninyong tanan nga ang akong kalipay
sama sa kalipay nga anaa kaninyong tanan. **4** Kay nagsulat
ako kaninyo gikan sa dakong kagul-anan, uban sa kasakit sa
kasingkasing, ug sa hilabihan nga paghilak. Dili ko gusto nga
mapasakitan ko kamo. Hinuon, gusto nako nga makahibalo
kamo sa giladmon sa akong gugma diha kaninyo. **5** Kung
si bisan kinsa nga hinungdan sa kasakit, wala lamang siya
nagpasakit kanako, apan sa pipila pang pamaagi — dili kini
ibutang sa hilabihan ka mapintas nga pagkaingon — diha
kaninyong tanan. **6** Kini nga pagsilot pinaagi sa kadaghanan
igo na nianang tawhana. **7** Busa karon kaysa sa silotan,
kinahanglan nga pasayloon ninyo ug hupayon siya. Buhata
kini aron nga dili siya mabug-atan pinaagi sa tumang kasubo.
8 Busa gidasig ko kamo nga pamatud-an sa kadaghanan ang
inyong gugma alang kaniya. **9** Mao kini ang hinungdan nga
ako nagsulat, aron nga masulayan ko kamo ug masayran kung
matinumanon ba kamo sa tanang butang. **10** Kung inyong
pasayloon si bisan kinsa, pasayloon ko usab kanang tawhana.
Kung unsa ang akong gipasaylo — kung aduna man akoy
gipasaylo — gipasaylo na kini alang sa inyong kaayohan diha
sa presensya ni Cristo. **11** Mao kini aron dili kita malimbongan
ni Satanas. Kay nasayod na kita sa iyang mga plano. **12**
Ang usa ka pultahan giablihan sa Ginoo alang kanako sa
dihang miabot ako sa siyudad sa Troas aron sa pagsangyaw
didto sa ebanghelyo ni Cristo. **13** Bisan pa niana, wala akoy
kalinaw sa hunahuna, tungod kay wala nako nakit-an didto ang
akong igsoon nga si Tito. Busa mibiya ako kanila ug mibalik sa
Macedonia. **14** Apan salamat sa Dios, nga diha kang Cristo
nga naggiya kanato sa kanunay diha sa kadaogan. Pinaagi
kanato gipakaylap niya bisan asa ang kahumot sa kahibalo
mahitungod kaniya. **15** Kay kita mao ang kahumot ni Cristo
alang sa Dios, diha sa mga linuwas ug kadtong magakahanaw.
16 Ngadto sa mga tawo nga magakahanaw, mao kini ang
baho gikan sa kamatayon padulong sa kamatayon. Niadtong
mga naluwas, mao kini ang humot gikan sa kinabuhi padulong
sa kinabuhi. Kinsa man ang takos niining mga butanga? **17**
Kay dili kita sama sa daghang mga tawo nga nagbaligya sa
pulong sa Dios aron makasapi. Hinuon, uban sa putli nga

panghunahuna, nagsulti kita diha kang Cristo, ingon nga kita
gipadala gikan sa Dios, diha sa panan-aw sa Dios.

3 Nagasugod na ba usab kami sa pagdayeg sa among
kaugalingon? Dili na kami manginahanglan ug sulat sa
pagpaila kaninyo o gikan kaninyo, sama sa ubang mga tawo,
dili ba? **2** Kamo mismo ang among sulat sa pagpaila, nga
nahisulat sa among mga kasingkasing, nga naila na ug nabasa
na sa tanang katawhan. **3** Ug nagpakita kamo nga kamo ang
sulat gikan kang Cristo, gipadala pinaagi kanamo. Nahisulat
kini dili pinaagi sa tinta kondili pinaagi sa Espiritu sa buhi
nga Dios. Wala kini nahisulat sa mga papan sa bato, kondili
diha sa papan sa kasingkasing sa mga tawo. **4** Ug mao
kini ang pagsalig nga nabatonan namo diha sa Dios pinaagi
kang Cristo. **5** Dili kami takos sa among kaugalingon nga
moangkon sa bisan unsa nga butang ingon nga naggikan
kanamo. Hinuon, ang among katakos nagagikan sa Dios.
6 Ang Dios maoy naghimo kanamo nga mga sulugoon sa
bag-ong kasabotan. Mao kini ang usa ka kasabotan nga dili
sa sulat apan sa Espiritu. Kay ang sulat makamatay, apan
makahatag ug kinabuhi ang Espiritu. **7** Karon ang pag-alagad
nga mobunga ug kamatayon — kinulit nga mga letra ibabaw
sa mga bato — miabot sa maong himaya nga dili gayod
makasud-ong ang katawhan sa dagway ni Moises. Tungod
kini kay ang himaya nga anaa sa iyang panagway, usa ka
himaya nga mahanaw. **8** Unsa pa gayod kamahimayaon unya
ang pag-alagad nga buhaton sa Espiritu? **9** Kay kung ang
pag-alagad sa silot adunay himaya, unsa pa kaha ka labaw
ang mabuhat niadtong pag-alagad sa pagkamatarong nga
modagaya diha sa himaya! **10** Kay sa pagkatinuod, ang usa ka
butang nga gihimo nang mahimayaon dili na gayod himayaon
niini nga paagi, tungod sa himaya nga maoy milabaw niini.
11 Kay kung kadtong miagi adunay himaya, unsa pa kaha
ka labaw kadtong nagpabilin nga adunay himaya! **12** Sanglit
aduna man kami niana nga pagsalig, maisugon gayod kami.
13 Dili kami sama kang Moises, nga mitabon sa iyang nawong,
aron nga ang katawhan sa Israel dili makatan-aw gilayon
sa naghinapos nga himaya nga molabay lamang. **14** Apan
sirado ang ilang mga hunahuna. Ug bisan gani hangtod niining
adlawa ang samang tabon nagpabilin pa diha sa basahon sa
daang kasabotan. Dili kini maablihan, tungod kay diha lamang
kang Cristo kini makuha. **15** Apan bisan gani karon, sa matag
higayon nga basahon si Moises, ang tabon nagpabilin gihapon
sa ilang mga kasingkasing. **16** Apan sa dihang ang tawo
modangop sa Ginoo, ang tabon pagakuhaon. **17** Karon ang
Ginoo mao ang Espiritu. Kung hain ang Espiritu sa Ginoo,
adunay kagawasan. **18** Karon kitang tanan, uban sa walay
tabon nga mga panagway, makakita na sa himaya sa Ginoo.
Giusab na kita sa mao gihapon nga mahimayaong panagway
sa unang ang-ang sa himaya ngadto sa lain, ingon nga gikan
sa Ginoo, nga mao ang Espiritu.

4 Busa, tungod kay aduna kami niini nga buluhaton, ug ingon
nga nakadawat kami sa kaluoy, wala kami magpakaluya. **2**
Hinuon, among gisalikway ang mga pamaagi nga makauulaw
ug tinago. Wala kami magkinabuhi sa pagpanglimbong, ug
wala namo tuisa ang pulong sa Dios. Pinaagi sa pagpadayag
sa kamatuoran, gitugyan namo ang among mga kaugalingon
diha sa panghunahuna sa matag-usa atubangan sa Dios. **3**
Apan kung natabonan ang among ebanghelyo, matabonan
lamang kini niadtong nangawala. **4** Sa ilaha nga bahin, ang
dios niining kalibotana maoy nagbuta sa ilang dili-matinuohon
nga mga hunahuna. Ug tungod niini, dili sila makakita sa
kahayag sa ebanghelyo diha sa himaya ni Cristo, nga mao ang
hulagway sa Dios. **(aiōn g165)** **5** Apan wala kami nagmantala
sa among kaugalingon, kondili kang Cristo Jesus ingon nga
Ginoo, ug sa among kaugalingon ingon nga inyong sulugoon
tungod ug alang kang Jesus. **6** Kay ang Dios mao ang nag-
ingon, "Ang kahayag modan-ag diha sa kangitngit." Midan-ag
siya sa among mga kasingkasing, aron mohatag sa kahayag
sa kahibalo diha sa himaya sa Dios sa presensya ni Jesu-
Cristo. **7** Apan aduna kami niining bahandi sulod sa mga banga
nga kolon, aron nga mapatin-aw kini nga ang hilabihan ka
dakong gahom iya sa Dios ug dili kanamo. **8** Gipaantos kami
sa tanang paagi, apan wala kami mapildi. Nangalibog kami
apan wala gayod kami mawad-i ug paglaom. **9** Ginalutos kami
apan wala pasagdi. Gidagmalan kami apan wala mapukan.
10 Ginadala namo kanunay sa among lawas ang kamatayon
ni Jesus, aron nga ang kinabuhi ni Jesus mapakita usab sa
among mga kalawasan. **11** Kami nga buhi kanunay ginatugyan
sa kamatayon tungod ug alang kang Jesus, aron nga ang
kinabuhi ni Jesus maipakita sa among tawhanong mga lawas.
12 Kay mao kini ang hinungdan, ang kamatayon mao ang
namuhat dinhi kanamo, apan ang kinabuhi mao ang namuhat
diha kaninyo. **13** Apan aduna kitay managsama nga espiritu
sa pagtuo sumala sa nahisulat na: "Mituo ako, busa nagsulti
na ako." Mituo na usab kami, ug busa nagsulti na usab
kami. **14** Nasayod kami nga ang nagbanhaw kang Ginoong
Jesus magabanhaw usab kanamo uban kang Jesus. Nasayod
kami nga pagadad-on niya kami kauban ninyo didto sa iyang
atubangan. **15** Ang tanang butang alang sa inyong kaayohan,
aron nga sa ingon nga ang grasya mapakaylap ngadto sa
daghan pang katawhan, ang pagpasalamat magkadaghan
alang sa kahimayaan sa Dios. **16** Busa wala kami magakaluya.
Bisan tuod sa gawas nag-anam kami ug kadunot, apan sa
kinasuloran gibag-o kami sa matag adlaw. **17** Kay niini nga
panahon, ang gaan nga kagul-anan mao ang nag-andam
kanamo alang sa walay kataposan nga gibug-aton sa himaya
nga wala gayoy makasukod. **(aiōnios g166)** **18** Kay wala kami
motan-aw sa mga butang nga makita, kondili alang sa mga
butang nga dili makita. Ang mga butang nga among makita
lumalabay lamang, apan ang mga butang nga dili makita mao
ang malungtaron. **(aiōnios g166)**

5 Nasayod kita nga kung malaglag ang yutan-ong pinuy-
anan nga atong gipuy-an, aduna kitay pinuy-anan nga
gikan sa Dios. Usa kini ka balay nga dili binuhat sa tawhanong
mga kamot, kondili usa ka walay kataposang balay, sa
langit. **(aiōnios g166)** **2** Kay nag-agulo kita niini nga tolda,
naghandom nga masul-oban sa atong langitnong pinuy-anan.
3 Naghandom kita niini tungod kay sa pagsul-ob niini dili na kita
makaplagan nga hubo. **4** Kay sa pagkatinuod samtang anaa
kita niini nga tolda, nag-agulo kita, nga gibug-atan. Dili kita
buot nga mahimong hubo. Hinuon, buot kita nga mabistihan,
aron nga kung unsa man ang may kamatayon mahimong
lamyon pinaagi sa kinabuhi. **5** Ang usa nga miandam kanato
alang niining butang mao ang Dios, nga naghatag kanato sa
Espiritu ingon nga panaad kung unsa man ang moabot. **6**
Busa magmasaligon sa kanunay. Pagmabinantayon samtang
anaa pa kita niining lawasa, nalayo kita sa Ginoo. **7** Kay
maglakaw kita pinaagi sa pagtuo, dili pinaagi sa panan-aw. **8**
Busa magmasaligon kita. Mas maayo hinoon nga mahilayo
kita gikan sa lawas ug makauban ang Ginoo didto sa pinuy-
anan. **9** Busa himoon nato kini nga tumong, bisan kung anaa
kita sa pinuy-anan o nalayo, aron sa pagpahimuot kaniya.
10 Kay kinahanglan mopakita kitang tanan sa atubangan sa

paghukom ni Cristo, aron nga ang matag-usa makadawat kung
unsa ang angay alang sa mga butang nga nabuhat sa lawas,
kung maayo ba kini o daotan. **11** Busa, sa pag-ila sa kahadlok
sa Ginoo, nagdani kami sa mga tawo. Ug kung unsa kami tin-
aw nga nakita sa Dios. Naglaom ako nga tin-aw usab kini diha
sa inyong mga konsensya. **12** Wala kami magsulay sa pagdani
kaninyo pag-usab aron sa pagpakita kanamo ingon nga tinud-
anay. Hinuon, naghatag kami kaninyo ug hinungdan aron
nga kamo makapasigarbo kanamo, aron nga aduna kamoy
ikatubag niadtong nagpahambog mahitungod sa binuhatan
apan dili mahitungod sa kung unsa ang anaa sa kasingkasing.
13 Kay kung kami mawala sa among mga panghunahuna, mao
kini ang alang sa Dios. Ug kung kami anaa sa maayong mga
panghunahuna, kini alang sa inyong kaayohan. **14** Kay ang
gugma ni Cristo nagdasig kanato, tungod kay kami sigurado
niini: nga ang usa ka tawo namatay alang sa tanan, ug busa
ang tanan nangamatay. **15** Ug si Cristo namatay alang sa
tanan, aron nga kadtong buhi kinahanglan nga dili na gayod
magkinabuhi sa ilang mga kaugalingon. Hinuon, kinahanglan
silang magkinabuhi alang kaniya nga namatay ug nabanhaw.
16 Tungod niini nga hinungdan, sukad karon dili na kami
mohukom kang bisan kinsa sumala sa tawhanong sukaran,
bisan paman kami sa makausa giila si Cristo sa sama niini
nga pamaagi. Apan karon dili na gayod kami mohukom kang
bisan kinsa niini nga paagi. **17** Busa, si bisan kinsa nga anaa
na kang Cristo, usa na siya ka bag-ong binuhat. Ang daang
mga butang miagi na. Tan-awa, nabag-o na sila. **18** Kining
tanang mga butang gikan sa Dios. Iya kitang gipasig-uli sa
iyang kaugalingon pinaagi kang Cristo, ug gihatag kanato ang
buluhaton sa pagpasig-uli. **19** Mao nga, diha kang Cristo ang
Dios nagpasig-uli sa kalibotan alang sa iyang kaugalingon,
wala gihunahuna ang ilang mga kalapasan batok kanila.
Gisalig niya kanamo ang mensahe sa pagpasig-uli. **20** Busa
gipili na kami ingon nga pinadala ni Cristo, ingon nga gipakita
niya ang iyang pagka-Dios pinaagi kanamo. Kami nangalipuyo
kaninyo, alang sa kaayohan ni Cristo: "Pagpasig-uli sa Dios!"
21 Gihimo niya si Cristo ingon nga halad alang sa atong sala.
Siya ang usa nga wala gayod makasala. Gibuhat niya kini
aron nga kita mahimong matarong sa Dios pinaagi kaniya.

6 Ug busa, sa pagtinabangay, naghangyo kami kaninyo nga
ayaw dawata ang grasya sa Dios nga walay kapuslanan
lamang. **2** Kay nagasulti siya, "Sa husto nga kahigayonan
nagtagad ako kaninyo, ug sa adlaw sa kaluwasan mitabang
ako kaninyo." Tan-awa, karon ang husto nga kahigayonan. Tan-
awa, karon ang adlaw sa kaluwasan. **3** Wala kami magbutang
ug kapandulan atubangan ni bisan kinsa, kay dili namo buot
nga ang among buluhaton mopaingon sa pagkadaotan. **4**
Hinuon, gipamatud-an namo sa among kaugalingon pinaagi
sa tanan namong mga buhat, nga kami mga sulugoon sa
Dios. Kami iyang mga sulugoon diha sa daghang pag-antos,
sa kagul-anan, sa kasubo, sa kalisdanan, **5** sa pagbunal,
sa pagkabinilanggo, sa kagubot, sa pagkugi, sa walay tulog
nga kagabhion, sa kagutom, **6** sa pagkaputli, sa kahibalo,
sa pagpailob, sa pagkamaayo, sa Balaang Espiritu, ug sa
tinuod nga gugma. **7** Kami mao ang iyang mga sulugoon
diha sa pulong sa kamatuoran, diha sa gahom sa Dios.
Aduna kami taming sa pagkamatarong sa tuong kamot ug sa
wala. **8** Namuhat kami diha sa kadungganan ug kaulawan,
sa pagdaot ug sa pagdayeg. Gipasanginlan kami ingon nga
mga limbongan ug bisan pa niana kami nagmatinud-anon. **9**
Namuhat kami ingon nga mga dili inila ug sa gihapon nagpabili
kaming mga inila. Namuhat kami ingon nga himalatyon ug
— tan-awa! — nagpabili kaming buhi. Namuhat kami ingon
nga gisilotan sa among mga binuhatan apan dili hinukman
sa kamatayon. **10** Namuhat kami nga magul-anon, apan
nagmaya kami kanunay. Namuhat kami ingon nga kabos, apan
nakahimo kami sa kadaghanan nga maadunahan. Namuhat
kami nga walay gipanag-iyahan apan nanag-iya sa tanang
mga butang. **11** Gisulti namo ang kinatibuk-ang kamatuoran
kaninyo, mga taga-Corinto, ug ang among kasingkasing abli
pag-ayo. **12** Ang inyong mga kasingkasing wala namo pugngi,
apan gipugngan ninyo pinaagi sa inyong kaugalingon nga
mga pagbati. **13** Karon diha sa makiangayong pagbaylo —
nakigsulti ako ingon nga mga anak — ablihi pag-ayo ang
inyong mga kasingkasing. **14** Ayaw pagpagapos uban sa dili
mga magtutuo. Kay unsa man ang maangkon sa matarong
sa pagpakig-uban sa mga malinapason? Ug unsa man ang
mabatonan sa panagtigom sa kahayag uban ang kangitngit?
15 Unsa man ang kasabotan nga mabatonan ni Cristo uban
kang Beliar? O unsa man ang bahin nga mabatonan sa
mga magtutuo uban sa dili-magtutuo? **16** Ug unsa man ang
kasabotan tali sa templo sa Dios ug sa mga diosdios? Kay kita
mao ang templo sa buhi nga Dios, sama sa giingon sa Dios:
"Mopuyo ako sa ilang taliwala ug molakaw kauban nila. Ako
mahimo nga ilang Dios, ug sila mahimo nga akong katawhan."
17 Busa, "Gawas gikan diha kanila, ug pagpalahi," miingon
ang Ginoo. "Ayaw paghikap sa mahugaw nga butang, ug
dawaton ko kamo. **18** Ako mahimo nga inyong Amahan, ug
kamo mahimo nga akong mga anak nga lalaki ug babaye,"
miingon ang Ginoo nga Makakagahom.

7 Mga hinigugma, sanglit nakabaton na kita niini nga mga
saad hinloan nato ang atong mga kaugalingon sa tanan nga
nakahimo kanato nga hugaw diha sa atong lawas ug espiritu.
Ipadayon nato ang pagkabalaan diha sa kahadlok sa Dios. **2**
Paghimog lawak alang kanamo! Wala kami nakasala ni bisan
kinsa. Wala kami nagpasakit ni bisan kinsa o nagpahimulos ni
bisan kinsa. **3** Dili kini paghukom kaninyo nga nag-ingon ako
niini. Kay sa gikaingon ko na nga kamo anaa na sa among
mga kasingkasing, kay alang kanamo magkauban kitang
mamatay ug mabuhi nga magkauban. **4** Aduna akoy dakong
pagsalig kaninyo, ug magarbuhon ako alang kaninyo. Napuno
ako sa paghupay. Nag-awas na ang akong kalipay bisan sa
tanan namong mga pag-antos. **5** Sa dihang miabot kami sa
Macedonia, ang among lawas wala gayoy pahulay. Hinuon,
nasamok kami sa matag paagi pinaagi sa mga panagbingkil
sa gawas ug kahadlok ngadto sa sulod. **6** Apan ang Dios,
nga naghupay sa kaluya, naghupay kanamo pinaagi sa pag-
abot ni Tito. **7** Dili lamang kini sa iyang pag-abot nga ang
Dios naghupay kanamo. Mao usab kini ang kahupayan nga
nadawat ni Tito gikan kaninyo. Misulti siya kanamo sa inyong
dakong pag-antos, ang inyong kasub-anan, ug ang inyong
halawom nga kabalaka kanako. Busa hilabihan pa ang akong
pagmaya. **8** Bisan tuod ang akong sulat nakahimo kaninyo nga
magul-anon, wala ako nagbasol niini. Apan nagbasol ako niini
sa dihang nakita ko nga ang akong sulat nakapaguol kaninyo.
Apan kamo naguol sa makadiyot lamang nga panahon. **9**
Karon nalipay ako, dili tungod kay kamo naguol, apan tungod
kay ang inyong kagul-anan nagdala kaninyo sa paghinulsol.
Inyong nasinatian ang diosnon nga kasubo, busa ang inyong
pag-antos dili mawala tungod kanamo. **10** Kay ang diosnon
nga kasub-anan modala kini sa paghinulsol nga mosangpot
sa kaluwasan nga walay pagbasol. Apan ang kalibotanong
kabalaka, magdalag kamatayon. **11** Tan-awa unsa ang nahimo
niining dako nga kalig-onan sa diosnon nga kasub-anan

diha kaninyo. Unsa kadako ang kalig-onan diha kaninyo
nga nagpamatuod nga kamo walay sala. Unsa kadako ang
inyong kayugot, ang inyong kahadlok, ang inyong tinguha,
ang inyong kasibot, ug ang inyong pangandoy sa pagtan-aw
nga ang hustisya mahitabo na gayod! Sa kinatibuk-an kamo
nagpamatuod sa inyong kaugalingon nga mahimong walay
sala niini nga butang. **12** Bisan paman nagsulat ako kaninyo,
wala ako magsulat tungod ug alang sa nagabuhat sa sayop, ni
ngadto sa usa nga nag-antos sa sayop. Nagsulat ako aron
ang inyong pagkamainiton kanamo mahibaloan gayod ninyo
diha sa panan-aw sa Dios. **13** Pinaagi kini niini nga nadasig
kami. Dugang pa sa among kaugalingong paghupay, labaw pa
ang among pagmaya tungod sa kalipay ni Tito, tungod kay
ang iyang espirtu nabag-o tungod kaninyong tanan. **14** Kay
kung nagpasigarbo ako ngadto kaniya mahitungod kaninyo,
wala ako maulaw. Sa laing bahin, sama sa tanan nga gisulti
namo diha kaninyo mao ang tinuod, ang among pagpasigarbo
mahitungod kaninyo ngadto kang Tito napamatud-an nga
tinuod. **15** Ang iyang pagbati alang kaninyo nagmadagayaon
pa, sa dihang iyang mahinumdoman ang pagkamatinumanon
ninyong tanan, kung giunsa ninyo siya pagdawat uban ang
kahadlok ug pagpangurog. **16** Nagmaya ako tungod kay
aduna akoy hingpit nga pagsalig kaninyo.

8 Buot namo nga masayod kamo, mga kaigsoonan,
mahitungod sa grasya sa Dios nga gihatag ngadto sa
mga kasimbahanan sa Macedonia. **2** Panahon sa dakong
pagsulay sa kagul-anan, ang kadagaya sa ilang kalipay
ug ang ilang kakabos nakahatag ug dakong bahandi sa
pagkamanggihatagon. **3** Kay napamatud-an nako nga naghatag
sila labaw pa sa ilang mahimo, ug bisan sobra pa kung unsa
ang ilang mahimo. Ug sa ilang kaugalingon nga kababut-
on **4** uban sa pagpakiluoy sila nangamuyo kanamo alang
sa kahigayonan sa pag-ambit niini nga buluhaton ngadto sa
mga magtutuo. **5** Dili kini mahitabo ingon sa among gilaoman.
Hinuon, giuna nila paghatag ang ilang mga kaugalingon ngadto
sa Ginoo. Unya gihatag nila ang ilang kaugalingon kanamo
pinaagi sa kababut-on sa Dios. **6** Busa giawhag namo si Tito,
nga nagsugod na niini nga tahas, sa pagdala sa katumanan
niining buhat sa pagkamangihatagon sa inyong bahin. **7**
Apan buhong kamo sa tanan—sa pagtuo, sa pagpanulti,
sa kahibalo, sa tanang kakugi, ug sa inyong gugma alang
kanamo. Busa siguradoha usab nga kamo buhong niining
manggihatagon nga buhat. **8** Gisulti ko kini dili ingon nga sugo.
Hinuon, gisulti ko kini sa tuyo nga sulayan ang pagkamatinud-
anon sa inyong gugma pinaagi sa pagtandi niini ngadto sa
kainiton sa uban nga mga tawo. **9** Kay nasayod kamo sa
grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo. Bisan tuod adunahan
siya, alang sa inyong kaayohan nahimo siyang kabos, aron
nga pinaagi sa iyang kakabos mahimo kamong adunahan.
10 Niini nga butang mohatag ako kaninyo ug tambag nga
makatabang kaninyo. Usa ka tuig na ang milabay, wala kamo
nagsugod sa pagbuhat sa usa ka butang, apan nagtinguha
kamo sa pagbuhat niini. **11** Karon taposa na kini. Ingon nga
aduna pay kadasig ug pagtinguha sa pagbuhat niini, madala
usab ninyong kini ngadto sa katumanan, labaw pa sa inyong
mabuhat. **12** Kay kung matinguhaon kamo sa pagbuhat
niini nga mga buhat, usa kini ka maayo ug madawat nga
butang. Kinahanglan kini makuha kung unsa ang anaa sa
usa ka tawo, dili sa kung unsa ang wala niya maangkon. **13**
Kay kini nga tahas dili aron nga ang uban mahuwasan ug
kamo mahimong mabug-atan. Hinunoa, kinahanglan adunay
kaangayan. **14** Ang inyong kabuhong sa kasamtangan nga
panahon magapatagbo kung unsa ang ilang panginahanglan.
Mao usab kini aron nga ang ilang kabuhong makapatagbo sa
inyong gikinahanglan, ug aron nga adunay kaangayan. **15** Mao
kini sama sa nahisulat na: "Ang usa nga adunay mas daghan
pa wala mabinlan, ug ang usa nga nakabaton ug diyutay
wala makulangan." **16** Apan salamat sa Dios, nga nagbutang
ngadto sa kasingkasing ni Tito sa samang tinud-anay nga
pag-atiman nga akong nabatonan kaninyo. **17** Kay wala
lamang siya nagdawat sa atong hangyo, apan siya usab tinud-
anay gayod mahitungod niini. Mianha siya kaninyo sa iyang
kaugalingon nga kabubut-on. **18** Gipadala namo uban kaniya
ang igsoon nga gidayeg sa tanan nga mga kasimbahanan sa
iyang buhat sa pagmantala sa ebanghelyo. **19** Dili lamang
kini, apan gipili usab siya pinaagi sa kasimbahanan aron sa
paglakaw uban kanamo sa among pagdala niining buhat sa
pagkamanggihatagon. Alang kini sa pagpasidungog sa Ginoo
ug alang sa among tinud-anay nga pagtabang. **20** Gilikayan
namo ang pangagpas nga adunay magmulo mahitungod
kanamo niining pagkamanggihatagon nga among ginadala. **21**
Nag-amping kami sa pagbuhat kung unsa ang madungganon,
dili lamang sa atubangan sa Ginoo, apan sa atubangan usab
sa mga tawo. **22** Nagpadala na usab kami ug laing igsoon
uban kanila. Gisulayan namo siya kanunay, ug nakita namo
nga siya madasigon alang sa daghang tahas. Labaw pa ang
iyang pagkugi karon tungod sa dako niyang pagsalig diha
kaninyo. **23** Alang kang Tito, siya ang akong kauban ug isigka
magbubuhat alang kaninyo. Alang sa among mga kaigsoonan,
gipadala sila sa mga kasimbahanan. Nagpasidungog sila kang
Cristo. **24** Busa ipakita kanila ang inyong gugma, ug ipakita sa
mga kasimbahanan ang hinungdan sa among pagpasigarbo
mahitungod kaninyo.

9 Bahin sa mga buluhaton alang sa mga magtutuo,
kinahanglan kini alang kanako nga magsulat kaninyo.
2 Nasayod ako sa inyong tinguha, nga akong gipasigarbo
didto sa katawhan sa Macedonia. Ako silang giingnan nga
ang Acaya nakaandam na sukad niadtong miaging tuig. Ang
inyong kamatinguhaon maoy nakapadasig sa kadaghanan
kanila aron molihok. **3** Karon akong gipadala ang atong
mga kaigsoonan aron nga ang among pagpasigarbo bahin
kaninyo dili makawang, ug aron nga kamo mangandam,
ingon sa akong giingon nga angay ninyong buhaton. **4** Kay
kung dili, kung adunay taga-Macedonia nga mouban kanako
ug makaplagan nga dili kamo andam, maulawan kami —
wala akoy ikasulti bahin kaninyo —kay nagsalig ako pag-ayo
diha kaninyo. **5** Busa naghunahuna ako nga gikinahanglan
ang pagdasig sa mga kaigsoonan aron nga moanha diha
kaninyo ug aron makigsabot pag-una alang sa mga gasa
nga inyong gisaad. Aron nga kini maandam na ingon nga
usa ka panalangin, ug dili ingon nga usa ka butang nga
gipangayo. **6** Ang tumong mao kini: ang usa nga diyutay ra
ang gitanom, diyutay ra usab ang paga-aihon, ug ang usa
nga nagatanom alang sa katuyoan sa usa panalangin maga-
ani usab ug usa ka panalangin. **7** Pasagdi nga ang matag
usa mohatag sumala sa giplano sa iyang kasingkasing. Ayaw
siya pahataga nga magul-anon o napugos. Kay ang Dios
nahigugma sa tawong malipayong naghatag. **8** Ug ang Dios
makapadaghan sa matag panalangin alang kaninyo, aron nga,
sa kanunay, diha sa tanang mga butang, makabaton kamo
sa tanan ninyong gikinahanglan. Mahimo na kini aron nga
magkadaghan matag maayo nga buhat. **9** Mao kini sumala sa
nahisulat na: "Giapod-apod na niya ang iyang kabtangan ug
gihatag na niya kini sa mga kabos. Ang iyang pagkamatarong

molungtad hangtod sa kahangtoran." **(aiōn g165)** **10** Siya
nga naghatag sa binhi sa magpupugas ug tinapay alang sa
pagkaon, magasangkap usab ug magapadaghan sa inyong
binhi alang sa pagpugas. Padaghanon pa niya ang ani sa
inyong pagkamatarong. **11** Nilambo kamo sa matag paagi aron
nga kamo magmanggihatagon. Modala kini ug pagpasalamat
ngadto sa Dios pinaagi kanato. **12** Kay sa pagdala niining pag-
alagad wala lamang nagpahinagbo sa mga panginahanglan sa
mga magtutuo. Nakapadaghan usab kini sa daghang mga
buhat sa pagpasalamat alang sa Dios. **13** Tungod sa inyong
pagsulay ug sa pagpamatuod pinaagi niining pag-alagad,
gihimaya usab ninyo ang Dios pinaagi sa pagtuman sa inyong
pagsugid sa ebanghelyo ni Cristo. Gihimaya usab ninyo ang
Dios pinaagi sa inyong pagkamanggihatagon sa inyong gasa
ngadto kanila ug sa tanan. **14** Nangandoy sila kaninyo, ug
naga-ampo sila alang kaninyo. Gibuhat nila kini tungod sa
dako nga grasya sa Dios nga anaa kaninyo. **15** Hinaot nga
ang pagpasalamat iya sa Dios tungod sa iyang dili matukib
nga gasa!

10 Ako, si Pablo, mismo ang maghangyo kaninyo, pinaagi
sa pagkamapaubsanon ug kalumo ni Cristo. Maaghop
ako sa dihang anaa pa ako sa inyong atubangan, apan
maisogon ako alang kaninyo sa dihang halayo na ako. **2**
Magpakiluoy ako kaninyo nga, sa dihang uban pa ako kaninyo,
dili kinahanglan nga magmaisog ako uban sa pagsalig sa
kaugalingon. Apan tingali kinahanglan akong magmaisogon sa
dihang makigbatok ako niadtong naghunahuna nga nagpuyo
kami sumala sa unodnon. **3** Kay bisan tuod nagalakaw kami
sa unodnon, wala kami makiggubat sumala sa unod. **4** Kay
ang mga hinagiban sa among pagpakiggubat dili unodnon.
Hinuon, aduna silay langitnon nga gahom aron sa paglumpag
sa mga kota. Dalahon nila sa walay kapuslanan ang mga
makapahisalaag nga pakiglalis. **5** Bungkagon usab namo ang
matag taas nga butang nga magpataas batok sa kahibalo
sa Dios. Ginabihag namo ang matag hunahuna ngadto sa
pagkamatinumanon kang Cristo. **6** Ug andam kami sa pagsilot
sa matag buhat sa pagkamasinupakon, hangtod nga mahingpit
ang inyong pagkamatinumanon. **7** Tan-awa kung unsa ang tin-
aw diha sa inyong atubangan. Kung si bisan kinsa nga nagtuo
nga iya na siya ni Cristo, tugoti siya nga pahinumdoman niya
ang iyang kaugalingon nga iya na siya ni Cristo, mao man
usab kami. **8** Kay bisan pa man kung magpasigarbo ako bisan
sa gamay lang kaayo mahitungod sa among katungod, nga
gihatag sa Ginoo alang kanamo aron sa pagtukod kaninyo ug
dili sa paglaglag kaninyo, dili ako mapakaulawan. **9** Dili nako
gusto nga makita nga ako makapalisang kaninyo pinaagi sa
akong mga sulat. **10** Kay ang pipila ka mga tawo misulti, "Ang
iyang mga sulat tinuod ug gamhanan, apan huyang siya sa
lawasnon. Ang iyang mga pulong dili angay paminawon." **11**
Tugoti nga ang maong mga tawo masayod nga kung unsa
kami diha sa mga pulong sa among sulat, sa dihang wala
kami, mao ra gihapon ang among buhaton pag-anaa na kami
diha. **12** Dili kami moadto aron sa pagpundok sa among
mga kaugalingon o sa pagtandi sa among mga kaugalingon
uban niadtong nagdayeg sa ilang mga kaugalingon. Apan sa
dihang gisukod nila ang ilang kaugalingon pinaagi sa usag-
usa ug itandi ang ilang mga kauglingon sa matag-usa, wala
silay panabot. **13** Apan, kami, dili magpasigarbo lapas sa
utlanan. Hinuon, buhaton lamang namo ang kutob sa utlanan
kung unsa ang gigahin sa Dios alang kanamo, utlanan nga
nagaabot sa inyong gilay-on. **14** Kay wala kami magpalapas
sa among mga kaugalingon sa dihang nakaabot na kami
diha kaninyo. Kay una kaming nakapaabot kaninyo uban ang
ebanghelyo ni Cristo. **15** Wala kami nagpasigarbo lapas sa
utlanan mahitungod sa paghago sa uban. Hinuon, naglaom
kami nga motubo ang inyong pagtuo diha sa among dapit
sa buluhaton nga magmauswagon gayod, ug magpabilin kini
sa hustong utlanan. **16** Maglaom kami alang niini, aron nga
makasangyaw pa kami sa ebanghelyo bisan pa sa mga dapit
nga saylo na kaninyo. Dili kami magpasigarbo mahitungod sa
buhat nga nabuhat na sa laing mga dapit. **17** "Apan tugoti
nga ang nagpasigarbo, magpasigarbo diha sa Ginoo." **18**
Kay dili kini ang usa nga nagtanyag sa iyang kaugalingon nga
mao ang giuyonan. Hinuon, mao kini ang usa nga gitanyag sa
Ginoo.

11 Nanghinaot ako nga moantos unta kamo uban kanako
sa pipila nga mga binuang. Apan giantos gayod ninyo
ako! **2** Kay nangabugho ako kaninyo. Aduna akoy diosnong
pangabugho alang kaninyo, sanglit gisaad ko man kamo nga
ipaminyo sa usa ka bana. Gisaad ko nga ikatugyan kamo
ingon nga usa ka putli nga ulay alang kang Cristo. **3** Apan
nahadlok ako nga sa bisan unsang paagi, sama sa bitin nga
naglimbong kang Eba pinaagi sa iyang pagkamalinglahon,
ang inyong mga panghunahuna tingali mahisalaag gikan
sa tinuoray ug putli nga paghigugma kang Cristo. **4** Kay
pananglitan adunay tawo nga moabot ug magmantala ug lahi
nga Jesus kaysa sa usa nga among gisangyaw. O pananglitan
magdawat kamo ug lahi nga espiritu kaysa sa kung unsa
ang inyo nang nadawat. O pananglitan magdawat kamo ug
lahi nga ebanghelyo kaysa sa usa nga inyo nang nadawat.
Nagmainantuson gayod kamo niining mga butanga! **5** Kay sa
akong hunahuna dili ako labing ubos niadtong ginatawag nga
labing maayo nga mga apostoles. **6** Apan bisan wala ako
nabansay sa pagpanulti, nabansay na ako diha sa kahibalo.
Diha sa matag paagi ug sa tanang butang gipahibalo namo kini
kaninyo. **7** Nakasala ba ako pinaagi sa pagpa-ubos sa akong
kaugalingon aron nga kamo mapasidunggan? Kay gisangyaw
ko ang ebanghelyo sa Dios nga walay bayad diha kaninyo.
8 Gikuhaan ko ang ubang mga kasimbahanan pinaagi sa
pagdawat ug tabang gikan kanila aron nga ako makaalagad
kaninyo. **9** Sa dihang uban pa ako kaninyo ug anaa ako
sa kawalad-on, wala ako maghasol ni bisan kinsa. Kay ang
akong mga panginahanglan gipahinagbo sa mga kaigsoonan
nga miabot gikan sa Macedonia. Sa tanang butang gipalikay
ko ang akong kaugalingon nga mahimong palas-anon diha
kaninyo, ug padayonon ko kana sa pagbuhat. **10** Ingon nga
ang kamatuoran ni Cristo ania na kanako, kining pagpasigarbo
nako dili mahilom sa mga bahin sa Acaya. **11** Ngano man?
Tungod ba kay wala na ako mahigugma kaninyo? Ang Dios
ang nasayod. **12** Apan kung unsa man ang akong ginabuhat,
mao usab akong pagabuhaton. Akoa kining buhaton aron nga
akong maputol ang kahigayonan niadtong mga naninguha
sa higayon aron nga makita nga sama kanamo kung unsa
ang ilang ginapasigarbo. **13** Kay ang maong mga tawo mini
nga mga apostoles ug malimbongon nga mga magbubuhat.
Nagtakoban sila ingon nga mga apostoles ni Cristo. **14** Ug
kini dili katingad-an, kay bisan gani si Satanas nagtakoban
ingon nga anghel sa kahayag. **15** Dili na gayod kini ikatingala
kung ang iyang mga alagad magtakoban usab ingon nga
mga alagad sa pagkamatarong. Ang ilang padulngan mao
ang takos sa ilang mga binuhatan. **16** Mosulti ako pag-
usab: Ayaw tugoti nga adunay maghunahuna nga usa ako
ka buangbuang. Apan kung gibuhat na ninyo kini, dawata
ako ingon nga usa ka buangbuang aron nga makapasigarbo

ako ug diyutay. **17** Ang akong ginasulti mahitungod niining
masaligon nga pagpasigarbo wala makalingkawas pinaagi sa
Ginoo, apan nagasulti ako ingon nga usa ka buangbuang. **18**
Sanglit daghang mga tawo nagpasigarbo sumala sa unodnon,
magpasigarbo usab ako. **19** Kay malipayon kamong nag-antos
sa mga buang-buang. Maalamon kamo sa inyong kaugalingon!
20 Kay nag-antos kamo uban sa tawo kung siya nag-ulipon
kaninyo, kung siya naglamoy kaninyo, kung siya nagpahimulos
kaninyo, kung iyang giila ang iyang kaugalingon nga mas
maayo kaysa kaninyo, o kung gisagpa niya kamo. **21** Mosulti
ako sa atong kaulaw nga kita huyang kaayo sa pagbuhat
niana. Apan kung si bisan kinsa ang magpasigarbo — mosulti
ako sama sa usa ka buangbuang — magpasigarbo usab ako.
22 Mga Hebreohanon ba sila? Ako man usab. Mga Israelita ba
sila? Ako man usab. Mga kaliwat ba sila ni Abraham? Ako
man usab. **23** Mga alagad ba sila ni Cristo? (Nagsulti ako
ingon nga ako wala na sa akong hunahuna) Mas labaw pa
ako. Nakabuhat ako sa mas daghan pang buluhaton, sa mas
daghang pagkabilanggo, sa mga pagbunal nga dili maihap, sa
pagsagubang sa daghan pang makuyaw nga kamatayon. **24**
Gikan sa mga Judio nadawat ko sa lima ka higayon ang "40
ka mga hampak nga gikuhaan ug usa." **25** Sa makatulo ka
higayon gibunalan ako ug mga sungkod. Gibato ako usa ka
higayon. Sa makatulo ka higayon gilumsan ako. Naglutaw-
lutaw sa halapad nga dagat usa ka gabii ug usa ka adlaw.
26 Kanunay ako anaa sa mga panaw, sa kakuyaw gikan sa
mga suba, sa kakuyaw gikan sa mga tulisan, sa kakuyaw
gikan sa akong kaugalingong katawhan, sa kakuyaw gikan
sa mga Gentil, sa kakuyaw sulod sa siyudad, sa kakuyaw
sa kamingawan, sa kakuyaw diha sa dagat, sa kakuyaw
gikan sa mini nga mga kaigsoonan. **27** Nakasinati na ako
ug paghago ug kalisdanan, sa daghang gabii nga walay
tulog, sa kagutom ug sa kauhaw, kanunay nga magpuasa,
sa katugnaw ug kahubo. **28** Gawas nianang tanan, anaa
ang adlaw-adlaw nga kabug-aton dinhi kanako sa akong
kabalaka alang sa tanang kasimbahanan. **29** Kinsa ba ang
naluya, nga wala man ako maluya? Si kinsa ba ang hinungdan
sa pagkapandol, nga wala man ako nagdumot? **30** Kung
kinahanglan man ako magpasigarbo, mopasigarbo ako kung
unsa ang mapakita sa akong kahuyangon. **31** Ang Dios ug
Amahan sa atong Ginoong Jesus, nga mao ang dayegon
hangtod sa kahangtoran, nasayod nga wala ako mamakak!
(aiōn g165) **32** Didto sa Damasco, ang gobernador nga sakop
ni Haring Aretas mao ang nagbantay sa siyudad sa Damasco
aron sa pagdakop kanako. **33** Apan gitunton ako gamit ang
bukag agi sa bintana sa pader, ug nakaikyas ako gikan sa
iyang mga kamot.

12 Kinahanglan ako magpasigarbo, apan walay maangkon
pinaagi niini. Apan magpadayon ako sa mga panan-
awon ug mga pagpadayag gikan sa Ginoo. **2** Aduna akoy
nasayran nga tawo diha kang Cristo nga napulog upat na ka
katuigan ang milabay, nga — anaa man sa lawas o gawas
sa lawas, wala ako masayod niini, ang Dios ra ang nasayod
—gidala ngadto sa ikatulong langit. **3** Ug nasayod ako nga
kining tawhana — anaa man sa lawas, o gawas sa lawas,
wala ako masayod, ang Dios ra ang nasayod — **4** gidala
ngadto sa paraiso ug nadungog ang mga butang nga sagrado
kaayo alang kang bisan kinsa nga isulti. **5** Alang sa maong
tawo magpasigarbo ako. Apan alang sa akong kaugalingon dili
ako magpasigarbo, gawas sa akong kahuyangon. **6** Kung buot
kong magpasigarbo, dili na ako buangbuang, kay ako nagasulti
na sa kamatuoran. Apan naglikay ako sa pagpagarbo, aron
nga walay usa nga maghunahuna ug labaw pa kanako kaysa
sa kung unsa ang nakita kanako o nadungog gikan kanako. **7**
Maglikay usab ako sa pagpagarbo tungod sa katalagsaon
nga matang niadtong mga pagpadayag. Busa, aron nga dili
ako magmagarbohon, ang usa ka tunok sa unod ang gihatag
kanako, sa usa ka mensahero gikan kang Satanas aron
mohasol kanako, aron dili na ako mahimong magarbohon
kaayo. **8** Sa makatulong higayon naghangyo ako sa Ginoo
mahitungod niini, aron kuhaon kini palayo kanako. **9** Ug
miingon siya kanako, "Ang akong grasya igo alang kanimo, kay
ang gahom gihimong hingpit diha sa kaluyahon." Busa mas
magpasigarbo pa gayod ako mahitungod sa akong kaluyahon,
aron nga ang gahom ni Cristo mopuyo kanako. **10** Busa
may katagbawan ako diha kang Cristo diha sa kaluyahon,
diha sa mga pagtamay, diha sa mga kasamok, diha sa mga
paglutos, ug diha sa malisod nga mga kahimtang. Tungod
kay sa higayon nga maluya ako, nan diha ako kusgan. **11**
Nahimo akong usa ka buangbuang! Gipugos ninyo ako niini,
nga kinahanglan unta ninyo akong dayegon. Kay dili ako ubos
niadtong ginatawag nga labing maayo nga mga apostoles,
bisan kung ako walay hinungdan. **12** Ang tinuod nga mga
timailhan sa usa ka apostoles gipakita na diha kaninyo sa
hingpit nga pagpailob, mga timailhan, ug mga kahibulongan
ug mga gamhanang mga buhat. **13** Kay sa unsang paagi
nahimong kamong ubos kaysa sa ubang mga kasimbahanan,
gawas nga ako wala magsamok diha kaninyo? Pasayloa
ako alang niini nga sayop! **14** Tan-awa! Andam na ako nga
moanha kaninyo sa ikatulo nga higayon. Dili na ako mahimong
palas-anon diha kaninyo, kay dili nako gusto kung unsa ang
anaa kaninyo. Kamo ang akong gusto. Kay ang mga anak dili
kinahanglan nga magtigom alang sa ilang mga ginikanan.
Hinuon, kinahanglan nga ang mga ginikanan magtigom alang
sa ilang mga anak. **15** Ikalipay ko pag-ayo nga mogasto
ug makagasto alang sa inyong mga kalag. Kung gihigugma
ko kamo pag-ayo, diyutay ba ang paghigugma kanako? **16**
Apan sama sa ingon, wala ko na kamo gihasol. Apan, sanglit
maabilidad man ako pag-ayo, ako mao ang nadakpan ninyo
pinaagi sa paglimbong. **17** Gipahimuslan ko ba kamo pinaagi
kang bisan kinsa nga akong gipadala diha kaninyo? **18**
Giawhag ko si Tito nga moanha kaninyo, ug ipauban ko
laing igsoon. Gipahimuslan ba kamo ni Tito? Wala ba kami
maglakaw sa samang dalan? Wala ba kami maglakaw sa
samang mga lakang? **19** Naghunahuna ba kamo nga hangtod
karon gipanalipdan namo ang among mga kaugalingon gikan
kaninyo? Diha sa panan-aw sa Dios, anaa na kami diha kang
Cristo nga nag-ingon sa tanang butang alang sa inyong paglig-
on. **20** Kay nahadlok ako nga sa dihang moabot na ako dili
ko na kamo makaplagan ang sama sa akong gipangandoy.
Nahadlok ako nga dili na ninyo ako makita sama sa inyong
gipangandoy. Nahadlok ako nga tingali adunay mga panaglalis,
mga pangabugho, pagkasuko, kinaugalingon nga mga tinguha,
paglinibakaay, garbo, ug walay kahapsay. **21** Nahadlok ako
nga sa akong pagbalik, ipaubos ako sa akong Dios sa inyong
atubangan. Nahadlok ako nga tingali magmagul-anon ako
niadtong daghan nga mga nagkasala kaniadto, nga wala
maghinulsol sa kahugaw ug sa pagkamahilawason ug sa
pagpatuyang nga ilang ginabuhat.

13 Mao na kini ang ikatulo nga higayon nga moanha
ako kaninyo. "Ang matag pasangil kinahanglan nga
matuman pinaagi sa pagpamatuod sa duha o sa tulo ka mga
saksi." **2** Miingon na akong daan niadtong mga nakasala

kaniadto ug sa tanan nga nahibilin sa dihang ako anaa pa
diha sa ikaduha nga higayon, ug mosulti ako niini pag-usab:
Sa akong pagbalik, dili ko na sila ipalingkawas. **3** Gisulti ko
kini kaninyo tungod kay nangita kamo ug pagpamatuod nga
si Cristo nakigsulti pinaagi kanako. Dili siya huyang nganha
kaninyo. Hinuon, gamhanan siya nganha kaninyo. **4** Kay
gilansang siya sa krus tungod sa kahuyang, apan nabuhi
siya pinaagi sa gahom sa Dios. Kay kita usab huyang diha
kaniya, apan mabuhi kita uban kaniya pinaagi sa gahom sa
Dios nga anaa na kaninyo. **5** Susiha ang inyong kaugalingon
aron nga makita kung kamo anaa na ba sa pagtuo. Sulayi ang
inyong kaugalingon. Wala ba ninyo maamgohi nga si Jesu-
Cristo anaa na kaninyo? Anaa na siya, gawas kung kamo
wala giuyonan. **6** Ug masaligon ako nga inyong makaplagan
nga kami giuyonan. **7** Karon nag-ampo kami sa Dios aron
nga dili na kamo makahimo ug bisan unsang sayop. Wala
ako mag-ampo aron nga maipakita nga milampos kami sa
pagsulay. Hinuon, nag-ampo ako nga kamo magbuhat kung
unsa ang husto, bisan kami daw napakyas sa maong pagsulay.
8 Kay wala kami mahimo sa pagbuhat sa bisan unsa batok
sa kamatuoran, kondili alang lamang sa kamatuoran. **9** Kay
nagmaya kami sa dihang kami huyang ug lig-on kamo. Nag-
ampo usab kami nga kamo mahingpit. **10** Gisulat ko kining
mga butanga samtang halayo ako kaninyo, aron nga sa dihang
makauban ko na kamo dili na ako makapasakit batok kaninyo.
Dili ko buot gamiton ang katungod nga gihatag sa Ginoo
kanako sa pagtukod kaninyo ug dili sa paglumpag kaninyo.
11 Sa kataposan, pagmayana, mga kaigsoonan! Pagbuhat
alang sa pagpasig-uli, pagdinasigay, pagsinabtanay sa usag-
usa, pagpuyo diha sa kalinaw. Ug ang gugma sa Dios ug ang
kalinaw maanaa kaninyo. **12** Abi-abiha ang matag-usa uban
ang balaang halok. **13** Mag-abi-abi kaninyo ang tanan nga
magtutuo. **14** Hinaot nga ang grasya ni Ginoong Jesu-Cristo,
ang gugma sa Dios, ug ang pakig-ambit sa Balaang Espiritu
maanaa kaninyong tanan.

Galacia

1 Kini si Pablo ang apostol. Ako dili apostol nga gikan sa
mga tawo ni pinaagi sa tawo, apan pinaagi kang Jesu-
Cristo ug sa Dios nga Amahan, nga nagbanhaw kaniya gikan
sa mga patay. **2** Uban sa tanang kaigsoonan nga kuyog
kanako, ako nagsulat ngadto sa mga kasimbahan sa Galacia.
3 Ang grasya diha kaninyo ug ang kalinaw nga gikan sa Dios
nga atong Amahan ug kang Ginoong Jesu-Cristo, **4** nga
naghatag sa iyang kaugalingon alang sa atong mga sala aron
nga siya makahimo sa pagpahigawas kanato gikan niining
kasamtangang daotan nga panahon, sumala sa kabubut-
on sa atong Dios ug Amahan. **(aiōn g165)** **5** Alang kaniya
ang himaya hangtod sa kahangtoran. **(aiōn g165)** **6** Ako
natingala nga kamo dali lang nga mituo ngadto sa lahi nga
ebanghelyo. Ako natingala nga kamo mibiya palayo gikan
kaniya nga nagtawag kaninyo pinaagi sa grasya ni Cristo. **7**
Wala nay laing ebanghelyo, apan adunay pipila ka mga tawo
nga naghimo kaninyo ug kasamok ug gustong tuison ang
ebanghelyo ni Cristo. **8** Apan bisan kung kami o usa ka anghel
nga gikan sa langit tingali magmantala kaninyo sa ebanghelyo
nga dili sama sa usa nga among gimantala kaninyo, siya
kinahanglan nga tungluhon. **9** Sama sa among gisulti kaniadto,
busa karon ako mosulti pag-usab. "Kung adunay usa nga
momantala kaninyo sa ebanghelyo nga dili sama sa usa nga
inyong nadawat, siya kinahanglang tunglohon." **10** Kay ako ba
karon nagapangita sa pagtugot sa mga tawo o sa Dios? Ako
ba nagapangita aron magpahimuot sa mga tawo? Kung ako sa
gihapon nagasulay sa pagpahimuot sa mga tawo, ako dili usa
ka sulugoon ni Cristo. **11** Kay ako gusto nga kamo masayod,
mga kaigsoonan, nga ang ebanghelyo nga akong gimantala
dili gikan sa yanong mga tawo. **12** Wala ko kini madawat
gikan sa tawo, o ako natudloan niini. Hinuon, kini gipadayag
kanako pinaagi kang Jesu-Cristo. **13** Kamo nakadungog
mahitungod sa karaan nakong kinabuhi sa Judaismo, unsa
ako kabangis nga naglutos kaniadto sa simbahan sa Dios nga
labaw pa sa sukdanan ug paglaglag niini. **14** Ako nakigbisog
sa Judaismo labaw pa sa daghan nakong mga isigka Judio.
Ako hilabihan ka matinguhaon alang sa mga tulumanon sa
akong mga amahan. **15** Apan ang Dios nahimuot sa pagpili
kanako gikan sa taguangkan sa akong inahan. Siya nagtawag
kanako pinaagi sa iyang grasya **16** aron sa pagpadayag sa
iyang Anak kanako, aron nga ako siyang imantala sa mga
Gentil. Wala dayon ako nagpakisayod sa unod ug dugo **17**
ug ako wala miadto sa Jerusalem niadtong nahimong mga
apostoles nga nahiuna kanako. Hinuon miadto ako sa Arabia
ug unya mibalik sa Damascus. **18** Unya human sa tulo ka
tuig ako miadto sa Jerusalem aron duawon si Cephas, ug
ako mipuyo uban kaniya sa 15 ka mga adlaw. **19** Apan ako
walay nakita nga laing apostoles gawas kang Santiago, ang
igsoon sa Ginoo. **20** Tan-awa, atubangan sa Dios, ako wala
mamakak kung unsa ang akong gisulat kaninyo. **21** Unya
ako miadto sa mga rehiyon sa Siria ug Cilicia. **22** Ako wala
gihapon mailhi sa panan-aw sa mga kasimbahanan sa Judea
nga anaa kang Cristo, **23** apan sila nakadungog lamang, "Siya
nga naglutos kanato karon nga nagamantala sa pagtuo nga
iya nang giguba." **24** Sila nagahimaya sa Dios tungod kanako.

2 Unya human sa katorse ka tuig ako mitungas sa Jerusalem
uban kang Barnabas. **2** Akong gidala usab si Tito uban
kanako. Mitungas ako tungod kay ang Dios nagpadayag
kanako nga kinahanglan ako moadto. Akong gisangon ngadto
kanila ang ebanghelyo nga akong gimantala taliwala sa mga
Gentil. (Apan nakigsulti ako sa tago lamang niadtong mga
mahinungdanong mga pangulo). Ako kining gibuhat aron sa
pagsiguro nga wala ako magdagan, o midagan, alang sa walay
kapuslanan. **3** Apan bisan gani si Tito, nga uban kanako, nga
usa ka Griyego, wala gipugos aron magpatuli. **4** Kining butanga
mitungha tungod sa mga bakak nga kaigsoonan nga miabot sa
tago aron sa pagpaniid sa atong kagawasan nga anaa kang
Cristo Jesus. Sila nagtinguha nga kita mahimong mga ulipon
diha sa balaod. **5** Wala kita mitugot nga magpasakop kanila
bisan sa usa lamang ka takna, aron nga ang kamatuoran
sa ebanghelyo magpabilin nga dili mausab alang kaninyo.
6 Apan kadtong uban nga miingon nga ang mga pangulo
walay gikahatag kanako. Bisan unsa sila dili kini igsapayan
kanako. Ang Dios dili modawat sa mga pinalabi sa tawo. **7**
Hinuon, ilang nakita nga ako gisaligan sa pagmantala sa
ebanghelyo niadtong dili mga tinuli. Kini sama kang Pedro
nga nagmantala sa ebanghelyo niadtong tinuli. **8** Kay ang
Dios, nga namuhat uban kang Pedro alang sa pagkaapostol
niadtong mga tinuli, namuhat usab kanako ngadto sa mga
Gentil. **9** Sa dihang si Santiago, Cephas, ug Juan, nga naila
ingon nga maoy nagtukod sa simbahan, nakasabot sa grasya
nga gihatag kanako, ilang gihatag ang ilang tuong kamot
sa pag-abiabi kang Barnabas ug kanako. Ila kining gibuhat
aron nga kita kinahanglan moadto sa mga Gentil, ug aron
nga sila kinahanglan moadto niadtong mga tinuli. **10** Gusto
usab nila nga atong hinumdoman ang mga kabos. Ako usab
matinguhaon sa pagbuhat nianang maong butanga. **11** Karon
sa dihang si Cephas miabot sa Antioch, ako siyang gibadlong
diha sa iyang atubangan tungod kay siya sayop. **12** Sa wala
pa miabot ang pipila ka mga tawo nga gikan kang Santiago,
si Cephas nakigkaon uban sa mga Gentil. Apan sa dihang
kining mga tawhana miabot, siya mihunong ug mipalayo
gikan sa mga Gentil. Siya nahadlok niining mga tawhana
nga nagkinahanglan sa pagpatuli. **13** Usab ang kadaghanan
sa mga Judio miapil niining pagpakaaron-ingnon ni Cephas.
Ug tungod niini bisan gani si Barnabas nadala usab sa ilang
pagpakaaron-ingnon. **14** Apan sa dihang akong nakita nga
wala sila misunod sa kamatuoran sa ebanghelyo, ako miingon
ngadto kang Cephas sa atubangan nilang tanan, "Kung ikaw
Judio apan nagpuyo sa Gentil nga pamatasan inay diha sa
Judio nga pamatasan, unsaon nimo pagpugos ang mga Gentil
nga magpuyo sama sa mga Judio?" **15** Kita nga mga Judio
pinaagi sa pagpakatawo ug dili "Gentil nga mga makasasala"
16 nasayod nga walay usa ang gipakamatarong pinaagi sa
mga buhat sa balaod. Hinuon, sila gipakamatarong pinaagi sa
pagtuo kang Jesu-Cristo. Kita miabot sa pagtuo kang Cristo
Jesus aron nga kita mamatarong pinaagi sa pagtuo kang
Cristo ug dili pinaagi sa mga buhat sa balaod. Kay pinaagi sa
mga buhat sa balaod walay unod nga mamatarong. **17** Apan
kung, sa dihang kita mangita sa Dios aron nga mamatarong
kita diha kang Cristo, atong makaplagan usab ang atong
mga kaugalingon nga makasasala, si Cristo ba nahimong usa
ka sulugoon sa sala? Kini dili gayod! **18** Kay kung akong
tukoron pag-usab ang akong pagsalig sa pagbantay sa balaod,
ang pagsalig nga ako nang giguba, akong ipakita ang akong
kaugalingon ingon nga usa ka masinupakon sa balaod. **19**
Pinaagi sa balaod ako namatay sa balaod, aron nga ako
magpuyo alang sa Dios. **20** Ako gilansang uban kang Cristo.
Kini dili na ako ang nabuhi, apan si Cristo nga nagpuyo
kanako. Ang kinabuhi nga ako karong gikinabuhi diha sa unod
akong gikinabuhi pinaagi sa pagtuo sa Anak sa Dios, nga

nahigugma kanako ug naghatag sa iyang kaugalingon alang
kanako. **21** Wala nako gisalikway ang grasya sa Dios, kay
kung ang pagkamatarong anaa pinaagi sa balaod, busa si
Cristo namatay sa walay hinungdan.

3 Buang-buang kamong taga-Galacia, kinsang daotan nga
mata ang nakadaot kaninyo? Dili ba si Jesu-Cristo
gihulagway ingon nga gilansang sa krus atubangan sa inyong
mga mata? **2** Ako buot nga makakat-on niini gikan kaninyo.
Nadawat ba ninyo ang Espiritu pinaagi sa pagtuman sa balaod
o pinaagi sa pagtuo kung unsa ang inyong nadungog? **3**
Buang-buang ba gayod kamo? Nagsugod ba kamo diha
sa Espiritu aron tapuson karon sa unod? **4** Nag-antos ba
kamo sa daghan nga mga butang alang sa wala, kung sa
pagkatinuod sila alang sa wala? **5** Unya siya ba nga naghatag
sa Espiritu diha kaninyo ug namuhat sa gamhanang mga
buhat taliwala kaninyo nagbuhat niini pinaagi sa mga buhat
sa balaod o pinaagi sa pagpaminaw uban ang pagtuo? **6** Si
Abraham "mituo sa Dios ug kini gitamod kaniya ingon nga
pagkamatarong." **7** Sa samang paagi, sabton, unya, nga
kadtong nagtuo mga anak ni Abraham. **8** Ang kasulatan
daan nang nagpakita nga ang Dios himoong matarong ang
mga Gentil pinaagi sa pagtuo. Ang ebanghelyo gimantala
nang daan ngadto kang Abraham: "Diha kanimo ang tanang
kanasoran mahimong mapanalanginan." **9** Busa, kadtong
adunay pagtuo panalanginan uban kang Abraham, nga adunay
pagtuo. **10** Kadtong nagsalig pinaagi sa pagtuman sa balaod
mailalom sa tunglo. Kay kini nahisulat, "Tunglohon ang matag-
usa nga dili magpabilin pinaagi sa tanang mga butang nga
nahisulat sa basahon sa balaod, sa pagbuhat niining tanan."
11 Karon kini klaro nga walay tawo nga gipakamatarong
sa Dios pinaagi sa balaod, kay "Ang matarong magpuyo
pinaagi sa pagtuo. " **12** Ang balaod dili gikan sa pagtuo, apan
hinuon, "Siya nga nagbuhat niining mga butanga diha sa
balaod magpuyo pinaagi sa mga balaod." **13** Si Cristo ang
naglukat kanato gikan sa tunglo sa balaod sa dihang siya
nahimong usa ka tinunglo alang kanato. Kay kini nahisulat,
"Tinunglo ang si bisan kinsa nga gibitay sa kahoy." **14** Ang
tumong mao nga ang panalangin nga anaa kang Abraham
mahatag sa mga Gentil pinaagi kang Cristo Jesus, aron nga
kita mahimong makadawat sa saad sa Espiritu pinaagi sa
pagtuo. **15** Mga igsoon, ako mosulti sa tawhanong mga
pulong. Bisan sa dihang ang tawhanong kasabotan gikauyonan
na, wala nay makasalikway o makadugang niini. **16** Karon
ang mga saad nasulti na ngadto kang Abraham ug sa iyang
mga kaliwatan. Kini wala miingon, "sa mga kaliwatan, "nga
naghisgot sa daghan, apan hinuon ngadto lamang sa usa, "sa
imong kaliwat," nga mao ang Cristo. **17** Karon ako magsulti
niini. Ang balaod, diin miabot 430 na ka tuig ang milabay,
wala makasalikway sa kasabotan nga nahiuna nang natukod
sa Dios. **18** Kay kung ang panulundon moabot pinaagi sa
balaod, kini dili na gayod moabot pinaagi sa saad. Apan ang
Dios gawasnon nga mihatag niini kang Abraham pinaagi sa
usa ka saad. **19** Unya nganong ang balaod gihatag man?
Gidugang kini tungod sa mga kalapasan, hangtod nga ang
kaliwat ni Abraham moabot kanila nga iyang gisaaran. Ang
balaod gibutang aron mapakusgan pinaagi sa mga anghel
pinaagi sa kamot sa tigpataliwala. **20** Karon ang tigpataliwala
nagpasabot sa dili lamang usa ka tawo, apan ang Dios usa
lamang. **21** Busa ang balaod ba supak sa mga saad sa Dios?
Sa pagkatinuod dili gayod! Kay kung ang balaod nga gihatag
makahimo sa paghatag ug kinabuhi, ang pagkamatarong
moabot gayod pinaagi niana nga balaod. **22** Apan hinuon,
ang kasulatan nagbilanggo sa tanan nga mga butang nga
nailalom sa sala. Ang Dios nagbuhat niini aron nga ang iyang
saad sa pagluwas kanato pinaagi sa pagtuo kang Jesu-Cristo
mahimong ikahatag niadtong nagtuo. **23** Apan sa wala pa
miabot ang pagtuo kang Cristo, kita nabilanggo ug nagapos
pinaagi sa balaod hangtod nga napadayag ang pagtuo. **24**
Busa ang balaod nahimo natong magbalantay hangtod nga
si Cristo miabot, aron nga kita mahimong matarong pinaagi
sa pagtuo. **25** Karon ang pagtuo miabot, wala na gayod
kita nailalom sa magbalantay. **26** Kay kamong tanan mga
anak na sa Dios pinaagi sa pagtuo kang Cristo Jesus. **27**
Kamong tanan nga nabawtismohan diha kang Cristo gibistihan
ang inyong kaugalingon diha kang Cristo. **28** Walay Judio ni
Griyego, ulipon ni gawasnon, lalaki ni babaye, kay kamong
tanan usa diha kang Cristo Jesus. **29** Kung kamo iya kang
Cristo, nagpasabot nga kamo mga kaliwat ni Abraham, ug
mga manununod sumala sa saad.

4 Ako magasulti nga samtang ang manununod usa pa ka
bata, siya walay kalainan sa usa ka ulipon, bisan tuod siya
ang tag-iya sa tibuok katigayonan. **2** Hinuon, siya nailalom sa
mga magbalantay ug sa mga piniyalan hangtod sa panahon
nga gitagal sa iyang amahan. **3** Busa kita usab, sa dihang mga
bata pa kita, kita naulipon ngadto sa mga binatang pagtulon-
an sa kalibotan. **4** Apan sa dihang ang hustong panahon
niabot, ang Dios nagpadala sa iyang Anak, gipakatawo sa usa
ka babaye, gipakatawo ilalom sa balaod. **5** Iya kining gibuhat
aron sa paglukat niadtong nailalom sa balaod, aron nga kita
makadawat sa pagkasinakop ingon nga mga anak. **6** Tungod
kay kamo mga anak, ang Dios nagpadala sa Espiritu sa iyang
Anak sa atong mga kasingkasing, ang Espiritu nga nagtawag,
"Abba, Amahan." **7** Tungod niini nga hinungdan kamo dili na
ulipon apan usa na ka anak. Kung kamo usa na ka anak, unya
kamo manununod na usab pinaagi sa Dios. **8** Bisan kaniadto,
sa dihang kamo wala nasayod sa Dios, kamo mga naulipon
niadtong usa nga anaa pinaagi sa kinaiyahan nga dili gayod
mga dios. **9** Apan karon nga kamo nasayod na sa Dios, o
hinuon, karon nga kamo nailhan na sa Dios, nganong mibalik
man kamo pag-usab sa huyang ug walay kapuslanan nga mga
nag-unang pagtulon-an? Buot ba kamong tanan nga maulipon
pag-usab? **10** Kamo mabinantayon nga nagtuman sa mga
pinasahing mga adlaw, sa mga bag-ong bulan, mga panahon,
ug katuigan. **11** Ako nahadlok alang kaninyo. Ako nahadlok
nga tingali ako namuhat diha kaninyo sa walay kapuslanan.
12 Ako naghangyo kaninyo, mga igsoon, mahimong ingon nga
ako, kay ako usab mahimong ingon nga kamo. Kamo walay
nabuhat nga sayop kanako. **13** Apan kamo nasayod niana
nga tungod sa lawasnong balatian nga akong gimantala ang
ebanghelyo kaninyo sa unang higayon. **14** Bisan ug ang akong
lawasnong kahimtang nabutang kaninyo sa pagsulay, kamo
wala nagtamay o nagsalikway kanako. Hinuon inyo akong
gidawat ingon nga anghel sa Dios, ingon nga ako gayod si
Cristo Jesus. **15** Busa, hain karon ang inyong kalipay? Kay ako
magpamatuod kaninyo niana, nga kung kinahanglanon, inyo
gayong lugiton ang inyong mga mata ug ihatag ngari kanako.
16 Busa unya, nahimo ba ako nga inyong kaaway tungod kay
ako misulti man kaninyo sa kamatuoran? **17** Sila mabination
nga nangita kaninyo, apan sa walay kapuslanan. Buot nila nga
ibulag kamo gikan kanako aron nga kamo mosunod kanila. **18**
Maayo kanunay nga mahimong mabination alang sa maayong
hinungdan, ug dili lamang sa dihang ako anaa kauban ninyo.
19 Akong gagmay nga mga anak, ako nag-antos sa kasakit

alang kaninyo pag-usab hangtod nga si Cristo mahulma diha
kaninyo. **20** Buot ko nga makig-uban diha kaninyo karon ug
usbon ang akong tono, tungod kay nalibog ako mahitungod
kaninyo. **21** Sultihi ako, kamo nga nagtinguha nga mailalom
sa balaod, wala ba kamo makadungog kung unsa ang giingon
sa balaod? **22** Kay kini nahisulat nga si Abraham adunay
duha ka mga anak nga lalaki, ang usa pinaagi sa ulipon nga
babaye ug ang usa pinaagi sa gawasnon nga babaye. **23**
Apan, ang usa nga pinaagi sa ulipon natawo lamang pinaagi
sa unod. Apan ang usa nga pinaagi sa gawasnon nga babaye
natawo pinaagi sa usa ka saad. **24** Kining mga butanga
mahimong gipasabot gamit ang pasumbingay, kay kining mga
babaye sama sa duha ka mga pakigsaad. Ang usa kanila gikan
sa Bukid sa Sinai. Siya naghimugso sa mga bata nga mga
ulipon. Kini si Hagar. **25** Karon si Hagar mao ang Bukid sa
Sinai nga anaa sa Arabia. Siya nagsimbulo sa kasamtangang
Jerusalem, kay siya naulipon uban sa iyang mga anak. **26**
Apan ang Jerusalem nga atua sa taas gawasnon, mao kana,
ang atong inahan. **27** Kay kini nahisulat, "Pagmaya, ikaw
nga dili manganak nga babaye, ikaw nga wala makabaton ug
anak. Pagtiyabaw ug pagsinggit alang sa kalipay, ikaw nga
wala makasinati sa pagpanamkon. Kay daghan pa ang mga
anak sa biniyaan, labaw pa niadtong mga adunay bana." **28**
Karon kamo, mga igsoon, sama kang Isaac, mga anak sa
saad. **29** Niana nga higayon ang usa nga natawo sumala sa
unod milutos sa usa nga natawo sumala sa Espiritu. Kini sama
gihapon karon. **30** Unsa ang giingon sa kasulatan? "Ipalayo
ang babayeng ulipon ug ang iyang anak nga lalaki. Kay ang
anak nga lalaki sa babaye nga ulipon dili gayod makapanunod
uban ang anak nga lalaki sa babaye nga gawasnon." **31** Busa,
mga kaigsoonan, kita dili mga anak sa babaye nga ulipon,
apan hinuon sa babaye nga gawasnon.

5 Kini alang sa kagawasan nga si Cristo naghimo kanato nga
gawasnon. Busa barog nga malig-on ug ayaw palingla pag-
usab ilalom sa yugo sa pagkaulipon. **2** Tan-awa, ako, si Pablo,
mosulti kaninyo nga kung kamo mahimong tinuli, si Cristo dili
makahimo kaninyo ug kaayohan sa bisan unsa nga pamaagi.
3 Usab, ako magpamatuod sa matag usa ka tawo nga tinuli
nga siya mahimong kinahanglan nga motuman sa kinatibuk-an
nga balaod. **4** Kamo gilain gikan kang Cristo, kamong tanan
nga "gipakamatarong" pinaagi sa balaod. Nahilayo kamo gikan
sa grasya. **5** Kay pinaagi sa Espiritu, ug pinaagi sa pagtuo,
kita naghulat sa pagsalig sa pagkamatarong. **6** Diha kang
Cristo Jesus ni tinuli o dili tinuli nagpasabot nga bisan unsa.
Pagtuo lamang ang nagbuhat pinaagi sa gugma nagpasabot
sa usa ka butang. **7** Midagan kamo ug maayo. Kinsa ang
mipahunong kaninyo gikan sa pagtuman sa kamatuoran? **8**
Ang pagdani sa pagbuhat niana dili gikan kaniya nga mitawag
kaninyo. **9** Ang gamay nga igpapatubo nakaapekto sa tibuok
minasa. **10** Aduna akoy pagsalig kaninyo ngadto sa Ginoo
nga dili kamo maghunahuna sa bisan unsang pamaagi. Siya
nga mipalibog kaninyo magdala sa iyang kaugalingong silot,
bisan kinsa siya. **11** Mga igsoon, kung ako pabilin nga
nagsangyaw sa pagkatinuli, nganong gilutos man gihapon
ako? Niana nga bahin ang mga babag alang sa krus mahimong
maguba. **12** Nagtinguha ako nga kadtong nagpahisalaag
kaninyo mahimong kapunon ang ilang mga kaugalingon. **13**
Kay ang Dios nagtawag kaninyo, mga igsoon, sa kagawasan.
Ayaw lang gayod ninyo gamita ang inyong pagkagawasnon
sama sa kahigayonan alang sa unod. Hinuon pinaagi sa gugma
mag-alagad sa matag usa. **14** Kay ang tibuok balaod natuman
sa usa ka kasugoan; sa "Kinahanglan higugmaon ninyo ang
inyong silingan sama sa inyong kaugalingon." **15** Apan kung
inyong paakon ug tukbon ang matag usa, pagbantay nga dili
kamo maguba sa matag usa. **16** Ako magasulti, lakaw pinaagi
sa Espiritu, ug dili ninyo tumanon ang tinguha sa unod. **17**
Kay ang unod adunay lig-on nga tinguha batok sa Espiritu, ug
ang Espiritu adunay lig-on nga tinguha batok sa unod. Kay
kini sukwahi sa matag usa. Ang sangpotanan niini dili ninyo
mabuhat ang mga butang nga inyong gitinguha nga buhaton.
18 Apan kung ang Espiritu magapanguna kaninyo, dili na kamo
ilalom sa balaod. **19** Karon ang mga buhat sa unod makita.
Sila makighilawason, dili putli, kaulag, **20** pagsimbag diosdios,
pagpamarang, pagdinumtanay, panagbingkil, pangabugho,
kapungot, iya-iyahay, sinupakay, pagkabahinbahin, **21** kasina,
paghuboghubog, kagubot, ug uban pang mga butang nga
sama niini. Ako nagpahimangno kaninyo, sama sa akong
pagpahimangno kaniadto, nga kadtong nagbuhat sa mga
butang dili makapanunod sa gingharian sa Dios. **22** Apan
ang bunga sa Espiritu mao ang gugma, kalipay, kalinaw,
pagpaubos, pagkamaluluy-on, pagkamaayo, pagtuo, **23**
pagkabuotan, ug mapinungganon sa kaugalingon. Ang balaod
dili batok niini nga mga butang. **24** Kadtong mga nahisakop
kang Cristo Jesus gilansang sa krus ang unod uban niining
pagbati ug ang daotang mga tinguha. **25** Kung kita magpuyo
pinaagi sa Espiritu, molakaw usab kita pinaagi sa Espiritu. **26**
Dili kita mahimong magmagarbuhon, maghagit sa matag-usa,
o masina sa matag usa.

6 Mga igsoon, kung ang usa ka tawo madakpan sa pipila
ka paglapas, kamo nga mga espirituwal kinahanglan
magpahiuli nianang tawhana sa espiritu sa kalumo.
Pagmabinantayon kamo sa inyong kaugalingon, aron nga
dili kamo matintal. **2** Pas-ana ang mga kabug-aton sa uban,
ug aron inyong matuman ang balaod ni Cristo. **3** Kung si
bisan kinsa nga naghunahuna nga siya labaw bisan siya dili,
gilimbongan niya ang iyang kaugalingon. **4** Ang matag-usa
kinahanglan magsusi sa iyang kaugalingon nga binuhatan.
Unya siya anaay usa ka butang sa iyang kaugalingon lamang
nga mahimong ikapasigarbo, sa walay pagtandi sa iyang
kaugalingon ngadto kang bisan kinsa. **5** Tungod kay ang
matag-usa magpas-an sa iyang kaugalingon nga palas-anon.
6 Ang usa nga natudloan sa pulong kinahanglan magpaambit
sa tanan nga maayong mga butang uban sa magtutudlo.
7 Ayaw pagpalimbong. Ang Dios dili mabiaybiayon. Bisan
unsa ang gitanom sa tawo, mao usab kana ang iyang paga-
anihon. **8** Kay siya nga nagpugas sa liso diha sa iyang
tawhanong kinaiya anihon ang kalaglagan, apan siya nga
nagpugas sa liso diha sa Espiritu, anihon ang kinabuhing walay
kataposan gikan sa Espiritu. **(aiōnios g166)** **9** Kinahanglan dili
kita kapoyan sa pagbuhat ug maayo, kay sa hustong panahon
mag-ani kita kung dili kita moundang. **10** Mao nga, kung kita
adunay kahigayonan, magbuhat kita ug maayo ngadto sa
matag-usa. Magbuhat kita ug maayo ilabina niadtong anaa sa
panimalay sa tumutuo. **11** Tan-awa ang mga dagko nga letra
nga akong gisulat kaninyo sa akong kaugalingon nga mga
kamot. **12** Kadtong gustong daygon sa mga tawo diha sa
unod nagpugos kaninyo sa pagpatuli. Sila nagbuhat lamang
niini aron nga dili sila pagalutoson alang sa krus ni Cristo.
13 Bisan gani kadtong nagpatuli sa ilang kaugalingon wala
nagtuman sa balaod. Hinuon, gusto nila nga matuli kamo
aron nga sila magpasigarbo mahitungod sa inyong unod. **14**
Dili gayod mahimo nga ako magpasigarbo gawas sa krus
sa atong Ginoong Jesu-Cristo. Tungod kini kaniya nga ang

kalibotan gilansang alang kanako ug ako ngadto sa kalibotan.
15 Kay ang pagkatinuli o dili tinuli walay bili. Hinuon, ang
pagkabag-ong binuhat maoy mahinungdanon. **16** Sa tanan
nga magkinabuhi niini nga mando, ang kalinaw ug kaluoy
maanaa unta kanila, ug maanaa sa Israel sa Dios. **17** Gikan
karon ayaw tugoti ang si bisan kinsa nga magsamok kanako,
tungod kay akong gidala ang mga timaan ni Jesus sa akong
lawas. **18** Ang grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo mag-
uban sa inyong espiritu, mga igsoon. Amen.

Taga Efeso

1 Kang Pablo, apostol ni Cristo Jesus pinaagi sa kabubut-
on sa Dios, alang sa mga gigahin sa Dios sa Efeso nga
matinumanon sa pagsalig kang Cristo Jesus **2** —Hinaot
nga ang grasya ug kalinaw sa atong Dios nga Amahan ug
Ginoong Jesu Cristo maana kaninyo. **3** Hinaot nga ang Dios ug
Amahan sa atong Ginoong Jesu Cristo mahimaya, kaniya nga
nagpanalangin kanato sa tanang espirituhanong panalangin
sa kalangitan diha kang Cristo. **4** Kay gipili kita sa Dios aron
motuo kang Cristo bisan sa wala pa mahimo ang kalibutan.
Gipili kita niya aron mahimong balaan ug walay ikasaway
sa iyang panan-aw. **5** Pinaagi sa gugma sa Dios daan na
kitang gitakda nga gisagop ingon nga iyang mga anak pinaagi
kang Jesu Cristo. Gibuhat kini niya tungod kay nalipay siya
nga buhaton ang iyang tinguha kanato. **6** Nahitabo kining
tanan aron ang Dios madayeg tungod sa iyang mahimayaong
grasya, nga gihatag niya nga walay bayad pinaagi sa iyang
hinigugma. **7** Kay tungod sa iyang hinigugma, aduna kitay
kaluwasan pinaagi sa iyang dugo, kapasayluan sa mga sala,
pinaagi sa kadato sa iyang grasya. **8** Kini nga grasya gihatag
nga walay pagpugong kanato sa tanang kaalam ug salabutan.
9 Gipahibalo sa Dios kanato ang mga tinago nga kamatuoran
mahitungod sa plano niya, sumala sa iyang tinguha nga iyang
gipakita kang Cristo: **10** kung moabot na ang higayon nga
matuman ang iyang plano, iyang dad-on nga tingob ang tanan
sa langit ug sa yuta nga gimanduan ni Cristo. **11** Gipili kita
kang Cristo ug gigahin niadto pa, sumala sa plano kaniya nga
naghimo sa tanang mga butang pinaagi sa iyang kabubut-on,
12 aron mabuhi unta kita nga magdayeg sa iyang himaya, kita
nga mga unang nagsalig kang Cristo. **13** Gikan kang Cristo
nga kamo nakadungog pud sa pulong sa kamatuoran, ang
maayong balita sa inyong kaluwasan kang Cristo, nga inyo pud
gituohan ug giselyuhan pinaagi sa saad sa Balaang Espiritu.
14 Ang Espiritu mao ang pasalig sa atong pamana, hangtod
ang pagpanag-iya atong maangkon, alang sa pagdayeg sa
iyang himaya. **15** Tungod niini, sukad sa dihang nakadungog
ako bahin sa inyong pagtuo sa atong Ginoong Jesus, ug sa
inyong gugma alang sa tanan nga gigahin kaniya, **16** wala ako
niundang ug pagpasalamat sa Dios kaninyo ug paghinumdom
kaninyo sa akong mga pag-ampo. **17** Nag-ampo ako nga ang
Dios sa atong Ginoong Jesu Cristo nga Amahan sa himaya,
maghatag kaninyo sa espiritu sa kaalam ug magpadayag sa
iyang kahibalo, **18** aron ang mata sa inyong kasingkasing
malamdagan aron makahibalo kamo kung unsa ang pagsalig
sa among pagkatawag, kung unsa ang bahandi sa himaya
nga iyang gipamana sa mga gigahin alang kaniya- **19** ug
unsa kadako ang iyang gahum nga anaa kanato nga mituo,
sumala sa paglihok sa iyang kusog nga gahum. **20** Kini ang
gahum nga milihok kang Cristo sa dihang gibanhaw siya sa
Dios ug nagpalingkod kaniya dapit sa iyang tuong kamot diha
sa kalangitan, **21** nga labaw pa sa tanang mga gamando,
ug sa mga adunay gahum, ug mga nagsakop, ug sa mga
ngalan nga ginganlan, dili lang sa karong panahon, apan sa
panahon sad nga umaabot. **(aiōn g165)** **22** Gipasakop sa Dios
ang tanang mga butang ubos sa mga tiil ni Cristo, ug gihimo
niya siya nga pangulo sa tanang mga butang diha sa Iglesia,
23 nga mao ang lawas niya, nga ang kahingpit niya maoy
nagpuno sa tanang mga butang sa tanang pamaagi.

2 Kay mga patay kamo sa inyong mga kalapasan ug mga
sala **2** nga diin nagkinabuhi kamo niadto, nga gasunod sa
mga prinsipyo niining kalibutan, sumala sa nagmando sa mga
adunay gahum sa kahanginan, sa espiritu nga naglihok sa
mga anak nga masinupakon. **(aiōn g165)** **3** Kaniadto kitang
tanan kauban niadtong dili mga tumutuo ug gihimo nato ang
dautan nga pangandoy sa atong mga lawas, nga gihimo ang
kabubut-on sa lawas ug sa hunahuna, ug daan na sa atong
kinaiya nga mga anak kita sa kapungot sama sa uban. **4**
Apan kay dato sa kaluoy ang Dios nga tungod sa kadako sa
iyang gugma nga diin gihigugma kita niya, **5** kaniadto nga kita
patay pa sa kalapasan, gidala kita niya sa bag-ong kinabuhi
uban kang **6** Cristo—pinaagi sa grasya naluwas kamo—ug
gibanhaw kita niya ug gipalingkod sad kita niya sa kalangitan
kauban ni Cristo Jesus. **7** Gihimo niya kini aron nga sa
umaabot nga panahon iya gyud nga ipakita kanato kung unsa
kadako ang bahandi sa iyang grasya tungod sa iyang kaluoy
diha kang Cristo Jesus. **(aiōn g165)** **8** Kay tungod sa grasya
naluwas kamo pinaagi sa pagtuo. Ug kini dili gikan kanato;
kondili gasa gikan sa Dios, **9** dili sa atong mga binuhatan aron
walay bisan usa nga makapanghambog. **10** Kay kita mga
binuhat sa Dios, gilalang diha kang Cristo Jesus sa pagbuhat
ug mga maayong buluhaton nga dugay na kaayong plano
sa Dios nga atong sundon. **11** Busa hinumdumi ninyo nga
kaniadto mga Gentil kamo sa unod, nga gitawag "nga mga
paganong dili tuli" adtong mga gitawag nga tuli sa mga unod
nga binuhatan lang sa mga tawo. **12** Kay niadtong panahuna
nabulag kamo kang Cristo, nga nabulag sa katawhan sa Israel,
ug mga estranghero mahitungod sa mga kasabutan sa saad,
nga walay kasiguraduhan sa kaugmaon, ug walay Dios niining
kalibutan. **13** Apan karon tungod kang Cristo Jesus kamo nga
kaniadto layo sa Dios naduol na sa Dios pinaagi sa dugo ni
Cristo. **14** Kay siya ang atong kalinaw tungod kay gihimo niya
ang mga Judio ug Gentil nga usa na ka katawhan. Ug sa iyang
lawas giguba niya ang paril sa kasuko nga nagbulag kanato
sa usa'g usa. **15** Diin nga, gitangtang niya ang balaod sa
mga sugo ug mga kalagdaan aron mahimo niya ang bag-ong
katawhan gikan sa duha ka katawhan, sa ingon nga adunay
pakigdait. **16** Gihimo kini niya aron mahiusa ang duha ka
katawhan ingon nga usa ka lawas sa Dios pinaagi sa krus,
nga undangon ang ilang kasuko sa usa'g usa. **17** Mianhi
si Jesus ug gisangyaw ang maayong balita ug ang iyang
kalinaw sa mga tua sa layo ug kalinaw sa mga duol kaniya. **18**
Kay tungod kang Jesus makaduol kitang duha ka katawhan
pinaagi sa usa ka Espiritu didto sa Amahan. **19** Mao nga
karon kamo nga mga Gentil dili na kamo mga estranghero ug
mga langyaw, tungod kay kamo mga isig kalungsod sa mga
gigahin alang sa Dios, nga sakop sa pamilya sa Dios. **20**
Kay kini sila gitukod sa pundasyon sa mga apostoles ug mga
propeta, si Cristo mismo ang bato nga tugkaranan. **21** Pinaagi
sa gahum ni Jesus ang tibuok tinukod sa iyang pamilya tingob
nga mahaum ug magkadaghan ingon nga templo nga gigahin
alang sa Ginoo, **22** nga diin tingob nga gitukod sad kamo nga
mahimong puloy-anan sa Dios pinaagi sa Espiritu.

3 Tungod niini, ako, si Pablo, ang piniriso kang Cristo Jesus
alang kaninyo nga mga Gentil - **2** kung nakadunggog na
kamo mahitungod sa pagdumala sa gasa sa Dios nga iyang
gihatag kanako alang kaninyo, **3** sumala sa pinadayag nga
gipakita kanako, ang tinago nga kamatuoran nga aduna akoy
mubo nga gisulat kaniadto kaninyo. **4** Kung makabasa kamo
mahitungod niini, makasabot kamo sa akong panan-aw sa
tinago nga kamatuoran mahitungod kang Cristo **5** nga sa uban
nga henerasyon wala kini gipahibalo sa mga katawhan, apan
karon kini napadayag sa iyang mga apostoles ug mga propeta

nga gigahin pinaagi sa Espiritu: **6** nga ang mga Gentil mga
kauban nga manonod ug kauban nga mga membro sa lawas
ug kauban nga kabahin sa pag-ambit sa saad ni Cristo Jesus
pinaagi sa maayong balita. **7** Tungod niini nahimo akong
suluguon pinaagi sa grasya sa Dios nga gihatag niya kanako
pinaagi sa paglihok sa iyang gahum. **8** Sa ako gihatag kini
nga gasa, bisan pa ako ang ubos sa labing ubos sa mga
gigahin sa Dios, aron isangyaw sa mga Gentil ang maayong
balita mahitungod sa dili masukod nga bahandi ni Cristo **9** ug
aron malamdagan ang tanan mahitungod sa plano sa Dios,
ang tinago nga kamatuoran nga sa dugay nga panahon gitago
sa Dios nga maoy naglalang sa tanan. **(aiōn g165)** **10** Mao
nga, mahibaw-an sa mga gamando ug sa mga adunay gahum
sa kalangitan ang lisod sabton nga kaalam sa Diyos pinaagi
sa Iglesia, **11** sumala sa walay kahangturang plano nga iyang
gituyo kang Cristo Jesus nga atong Ginoo. **(aiōn g165)** **12** Kay
diha kang Cristo aduna kitay kaisug ug katungod nga moduol
kaniya nga adunay pagsalig tungod sa atong pagtuo. **13** Busa
naghangyo ako kaninyo nga dili kamo mawad-an ug paglaum
bisan pa sa akong mga pag-antos alang kaninyo, kay mao kini
ang inyong kahimayaan. **14** Tungod niini, nagluhod ako sa
Amahan, **15** nga diin ginganlan ug gilalang ang matag usa
ka pamilya sa langit ug sa yuta **16** nga kamo iyang tagaan,
sumala sa bahandi sa iyang himaya nga malig-on kamo nga
adunay gahum pinaagi sa iyang Espiritu nga anaa kaninyo;
17 aron si Cristo magpuyo sa inyong kasingkasing pinaagi
sa pagtuo ug aron kamo mogamot ug magmalig-on sa iyang
gugma, **18** aron makasabot kamo, uban sa tanan nga gigahin
alang sa Dios, kung unsa kalapad ug kataas ug kahabog ug
kalawom ang gugma ni Cristo, **19** aron inyong mahibaw-an
ang labaw kaayong dakong gugma ni Cristo, aron mapuno
kamo sa tanan nga kahingpit sa Dios. **20** Karon sa iya nga
makabuhat sa tanan, labaw pa sa tanan nga atong gipangayo
o gihunahuna, sumala sa iyang gahum nga galihok kanato, **21**
sa iya ang himaya sa Iglesia ug kang Cristo Jesus sa tanan
nga mga henerasyon hangtod sa kahangturan. Amen. **(aiōn
g165)**

4 Busa, ingon nga pinireso alang sa Ginoo, giawhag ko kamo
nga magkinabuhi nga takos sa pagtawag sa Dios kaninyo,
2 nga adunay dakong pagpaubos ug kaligdong ug pasensiya,
nga gadawat sa usa'g usa sa gugma. **3** Buhata ninyo ang
tanan aron maipadayon ang panaghiusa gikan sa Espiritu
pinaagi sa kalinaw nga nagbugkos kaninyo. **4** Adunay usa ka
lawas, ug usa ka Espiritu, sama usab nga gitawag kamo sa
usa ka sigurado nga pagdahum sa inyong pagkatawag; **5** ug
adunay usa ka Ginoo, usa ka pagtuo, usa ka bautismo, **6**
usa ka Dios ug Amahan sa tanan, nga labaw sa tanan ug
pinaagi sa tanan ug anaa sa tanan. **7** Ang matag usa kanato
gihatagan ug gasa sumala sa sukod sa gasa ni Cristo. **8** Sama
sa gisulti sa Kasulatan, Niadtong misaka siya sa kahitas-
an, gidala niya ang mga dinakpan ngadto sa pagkabihag, ug
gihatagan niya ug gasa ang mga katawhan. **9** Unsa may
gipasabot aning pamahayag nga "Misaka siya," dili ba nga
minaog sad siya paingon sa kinailawman sa kalibutan? **10** Siya
nga minaog mao sad siya ang misaka sa tanang kalangitan,
aron pun-on niya ang tanan nga butang. **11** Naghatag si Cristo
ug mga gasa sama niini: mga apostoles, mga propeta, mga
ebanghelista, mga pastor ug mga manunudlo, **12** aron sa
pagsangkap niadtong mga gigahin alang sa Dios aron mag-
alagad sila, aron mapalig-on ang lawas ni Cristo, **13** hangtod
maabot nato ang panaghiusa sa pagtuo ug kasayuran sa
Anak sa Dios, ug maabot ang hingpit nga kahamtong isip nga
mga nitubo sa tibuok nga sukdanan ni Cristo. **14** Ingon niini
kini aron dili na kita murag mga bata nga mabandabanda
ug madala sa bisan unsang klase sa pagtudlo pinaagi sa
pagpanglimbong sa mga tawo gamit ang sayop nga pangilad.
15 Hinuon, isulti nato ang kamatuoran nga adunay gugma
ug motubo kita sa tanang paagi ngadto kaniya, nga mao
ang ulo, nga si Cristo, **16** nga pinaagi kaniya sama kita nga
tingob nga mahaom sa usa ka lawas sa mga tumutuo ug
tingob nga gihawiran sa matag lutahan, nga nagtinabangay
sumala sa paglihok sa sukdanan sa matag bahin sa pagtubo
sa lawas, aron mapalig-on ang matag usa sa gugma. **17** Busa
gisulti nako kini, ug giawhag kamo nako diha sa Ginoo, nga
dili na kamo magkinabuhi sama sa mga Gentil, nga walay
kapuslanan ang ilang mga hunahuna, **18** kay ngitngit ang ilang
panan-aw, nga nabulag sa kinabuhi diha sa Dios tungod sa
ilang pagka-ignorante, ug sa kagahi sa ilang kasingkasing. **19**
Gihatag na nila ang ilang kaugalingon ngadto sa kauwag diha
sa mga hugaw nga binuhatan, sa matag klase nga kahakog.
20 Apan dili ingon niana ang inyong nakat-unan mahitungod
kang Cristo. **21** Kung nakadungog na kamo mahitungod
kaniya ug natudluan na mahitungod kaniya nga mao kini
ang kamatuoran mahitungod kang Jesus, **22** kinahanglan
ninyo isalikway ang daang tawo—kadtong mitukma sa inyong
daang pamatasan nga gidaot pinaagi sa mga kaibog nga
makalinlang, **23** aron mabag-o kamo sa espiritu sa inyong
hunahuna, **24** ug aron magkinabuhi kamo nga bag-o nga
tawo, nga gihimo sa Dios sa pagkamatarong ug pagkabalaan
diha sa kamatuoran. **25** Busa isalikway ang bakak. "Isulti
ang kamatuoran, ang kada usa sa iyang silingan," tungod
kay kita membro sa usa'g usa. **26** "Masuko kamo, apan
dili magpakasala." Ayaw tuguti nga mosalop ang adlaw nga
nasuko pa kamo **27** ug ayaw ninyo hatagi ug higayon ang
demonyo. **28** Ang nangawat dili na gyud mangawat kondili
kinahanglan maningkamot siya sa pagtrabaho nga mapuslanon
nga gagamit sa iyang mga kamot, aron aduna siyay ikahatag
sa tawong nanginahanglan. **29** Kinahanglan walay sinultihan
nga makadaot ang mogawas sa inyong baba, apan hinuon
mga pulong nga mapuslanon sa pagdasig nga magpalig-on
sa uban sumala sa ilang panginahanglan, aron makahatag
ug grasya kanila nga namati. **30** Ug ayaw pagbuhat nga
makaguol sa Balaang Espiritu sa Dios, nga pinaagi kaniya
giselyohan kamo alang sa adlaw sa kaluwasan. **31** Tangtanga
diha kaninyo ang tanang kaligutgot ug kapungot ug kasuko,
ug sininggitay ug pag-insulto, uban ang tanan nga dautan;
32 ug magmaayohon kamo sa usa'g usa, magmaluluy-on,
magpinasayloay sa usa'g usa sama sa walay pugong nga
pagpasaylo kaninyo sa Dios diha kang Cristo.

5 Busa sundoga ninyo ang Dios, ingon nga mga anak nga
iyang hinigugma, **2** ug magkinabuhi sa gugma sama
nga gihigugma kamo ni Cristo ug gihatag niya ang iyang
kaugalingon alang kanato ingon nga usa ka humot nga halad
ug sakripisyo nga makapahimuot sa Dios. **3** Ang lawasnong
imoralidad o ang tanang kahugaw o kahakog ayaw gyud ninyo
hunahunaa, kay dili angayan sa mga gigahin sa Dios. **4** Bisan
ang pagkabastos, binuang nga pag-istorya, o yagayaga nga
dili angay, kondili magmapasalamaton kamo. **5** Kay kamo
nakasigurado nga walay lawasnong imoral, dili putli, o hakog
nga tawo, nga naghimaya sa diosdiosan, ang makabaton
ug pamana sa gingharian ni Cristo ug sa Dios. **6** Ayaw
kamo pagpalimbong sa mga pulong nga walay pulos. Kay
tungod niining mga butanga ang kasuko sa Dios moabot sa

mga anak nga dili matinumanon. **7** Busa dili kamo makig-
uban kanila. **8** Kay kaniadto diha kamo sa kangitngit, apan
karon kamo mao ang kahayag sa Ginoo. **9** Busa maglakaw
kamo ingon nga mga anak sa kahayag - kay ang bunga
sa kahayag tanan maayo, matarong ug kamatuoran, **10** —
nga nagpakita kung unsay makapahimuot sa Ginoo. **11** Dili
kamo pag apil-apil sa pagbuhat sa walay pulos nga buluhaton
diha sa kangitngit, kondili ipadayag ninyo sila, **12** kay ang
mga butang nabuhat nila sa tago labihan nga makauulaw
kung ihulagway. **13** Ang tanan gipadayag sa kahayag, **14**
kay ang kahayag nagasidlak sa tanan. Busa niini adunay
nag-ingon, "Pagmata, kamo nga nakatulog, ug mobangon
gikan sa kamatayon, ug si Cristo maghayag kaninyo." **15**
Busa ampingi ninyo ang inyong kinabuhi, nga dili sama sa
mga dili maalamon kondili sama sa mga maalamon. **16**
Pahimusli ang panahon kay ang mga adlaw dautan. **17** Dili
kamo magpakabuang, kondili sabton ninyo kung unsa ang
kabubut-on sa Ginoo. **18** Ug dili kamo magpakahubog sa
bino, kay kini magdala kaninyo sa kalaglagan, apan hinuon
mapuno kamo sa Balaang Espiritu, **19** magsinultihay kamo
sa salmo ug mga awit, ug mga alawiton nga espirituhanon,
nga mag-awit ug maghimaya nga kinasingkasing ngadto sa
Ginoo, **20** magpasalamat kanunay sa tanang mga butang sa
ngalan sa atong Ginoong Jesu Cristo sa Dios nga Amahan;
21 magpasakop kamo sa usa'g usa alang sa pagtahod kang
Cristo. **22** Mga asawa kinahanglan magpasakop kamo sa
inyong kaugalingong mga bana, sama sa Ginoo. **23** Kay ang
bana mao ang ulo sa asawa sama nga si Cristo usab ang ulo
sa Iglesia, ug siya ang Manluluwas sa atong lawas. **24** Apan
ingon nga ang Iglesia nagpasakop kang Cristo, ingon nga
kinahanglan sad ang mga asawa sa ilang mga bana sa tanang
butang. **25** Mga bana, higugmaa ang inyong mga asawa sama
kang Cristo nga naghigugma sa Iglesia ug naghatag sa iyang
kaugalingon alang kaniya, **26** aron mahimo niyang balaan
siya kay gihinluan kita niya sa paghugas sa tubig pinaagi
sa pulong, **27** aron mapresentar niya sa iyang kaugalingon
ang Iglesia nga mahimayaon, nga walay mantsa o kunot o
bisan unsa nga sama niini, apan hinuon balaan ug walay
sayop. **28** Sa sama nga pamaagi, mga bana kinahanglan
higugmaa gyud ninyo ang iyong kaugalingong asawa sama
sa inyong kaugalingong lawas. Ang naghigugma sa iyang
kaugalingong asawa naghigugma sad sa iyang kaugalingon.
29 Walay bisan kinsa nga magdumot sa iyang kaugalingong
lawas, apan iya kining gimatuto ug gihigugma, sama kang
Cristo sad nga naghigugma sa Iglesia, **30** tungod kay membro
kita sa iyang lawas. **31** Tungod niini nga hinungdan ang lalaki
mobiya sa iyang amahan ug inahan ug siya makig-usa sa
iyang asawa; ug ang duha mahimong usa ka unod. **32** Kini
dakung kamatuoran nga tinago, apan ako nagsulti bahin kang
Cristo ug sa iyang Iglesia. **33** Bisan pa niini, ang matag usa
kaninyo kinahanglan higugmaon niya ang iyang kaugalingong
asawa sama sa iyang kaugalingon, ug ang asawa kinahanglan
motahod sa iyang bana.

6 Mga anak, tumana ninyo ang inyong mga ginikanan diha
sa Ginoo, kay mao kini ang matarong. **2** "Tahora ang
imong amahan ug inahan" (mao kini ang unang sugo nga
adunay saad), **3** aron maayo ang inyong kahimtang ug taas
ang inyong kinabuhi sa kalibutan." **4** Ug, kamo nga mga
amahan, ayaw hagita ang inyong mga anak sa kasuko apan
hinuon padak-a sila sa disiplina ug sa mga pagtudlo sa Ginoo.
5 Mga ulipon, pagtuman kamo sa inyong mga amo dinhi
sa kalibutan nga adunay dakong pagtahod ug kahadlo nga
tininuod sa inyong kasingkasing ingon nga gibuhat ninyo
kini kang Cristo, **6** dili lang ninyo kini buhaton aron malipay
sila kung nagtan-aw sila kaninyo, apan ingon nga ulipon
kamo ni Cristo mismo, **7** buhata ang kabubut-on sa Dios
nga gikan sa inyong kasingkasing nga mag-alagad kamo nga
magmalipayon alang sa Ginoo ug dili lang alang sa mga tawo
nga **8** hinumdumi ninyo nga sa matag maayong binuhatan
sa usa ka tawo makadawat siya ug ganti gikan sa Ginoo,
maulipon man siya o gawasnon. **9** Ug kamo nga mga amo,
mao sad ang inyong buhaton sa mga ulipon nga dili ninyo
hulgaon sila, kay nakahibalo man kamo nga siya nga Amo nila
ug Amo sad ninyo anaa sa langit, ug walay pinalabi sa iya.
10 Sa katapusan, magpakabaskog kamo diha sa Ginoo ug
diha sa kakusog sa iyang dakong gahum. **11** Isul-ob ninyo
ang tibuok nga hinagiban sa Dios aron makabarog kamo
batok sa mga limbonganong plano sa yawa. **12** Kay ang
atong gubat dili batok sa unod ug dugo, apan batok sa mga
espirituhanong mga nangulo ug sa anaay gahum ug sa mga
gamando sa dautang kangitngitan, batok sa mga dautang
espiritu sa kalangitan. **(aiōn g165)** **13** Busa sul-oba ninyo ang
tibuok nga hinagiban sa Dios aron makabarog kamo batok sa
kadautan sa niining panahon nga dautan ug buhata ang tanan
aron makabarog kamo nga malig-on. **14** Busa magbarog kamo
nga malig-on, nga gasul-ob sa bakus sa kamatuoran ug sa
taming sa dughan sa pagkamatarong **15** ug pagsul-ub kamo
ug sapatos sa inyong mga tiil nga maandamon sa pagsangyaw
sa maayong balita mahitungod sa kalinaw nga **16** kanunay
nga dad-on ninyo ang panagang sa pagtuo nga maoy mopatay
sa gadilaab nga mga pana sa yawa. **17** Ug gamita ang helmet
sa kaluwasan ug ang espada sa Espiritu nga mao ang pulong
sa Dios, **18** pinaagi sa tanang pag-ampo ug pangamuyo
sa tanang panahon diha sa Espiritu nga gabantay sa iyang
tubag nga adunay paglahutay sa tanan ug pag-ampo alang
sa tanan nga gigahin sa Dios. **19** Ug ampo-i ako nga ang
mensahe mahatag sa akoa inig abri nako sa akong baba nga
anaay kaisug inig pahibalo sa misteryo sa maayong balita nga
diin nahimo akong embahador nga nakakadina, **20** aron sa
akong pagkapriso makasulti ako nga adunay kaisug nga maoy
angay nakong himuon. **21** Apan aron makahibalo unta sad
kamo kung unsa na akong mga kalihukan diri ug unsa na
ang akong kahimtang, si Tiquico nga hinigugmang igsoon ug
matinumanon nga alagad sa Ginoo, siya maoy magpahibalo
sa inyo sa tanan. **22** Ako siyang gipaanha diha alang aning
nga tuyo aron makahibalo kamo sa among kahimtang ug iyang
hupayon ang inyong mga kasingkasing. **23** Ang kalinaw ug
ang gugma nga adunay pagtuo nga gikan sa Dios Amahan
ug sa Ginoong Jesu Cristo maanaa sa kaigsuonan. **24** Ang
grasya maanaa sa tanang mga nahigugma sa Ginoong Jesu
Cristo sa paghigugma nga dili mamatay.

Filipos

1 Si Pablo ug si Timoteo, mga alagad ni Cristo Jesus, alang
sa tanan nga gigahin diha kang Cristo Jesus nga anaa sa
Filipos, uban sa mga tigtan-aw ug mga diakono. **2** Hinaot nga
ang grasya maanaa kaninyo ug ang kalinaw nga gikan sa
Dios nga atong Amahan ug sa Ginoong Jesu-Cristo. **3** Akong
gipasalamatan ang akong Dios sa matag hinumdom kaninyo.
4 Kanunay sa akong matag ampo alang kaninyong tanan, kini
uban sa kalipay nga ako nag-ampo. **5** Ako nagpasalamat alang
sa inyong pagpakig-uban sa ebanghelyo gikan sa unang adlaw
hangtod karon. **6** Ako masaligon niining butanga, nga siya
nga nagsugod sa maayong buhat diha kaninyo mopadayon
sa hingpit niini hangtod sa adlaw ni Jesu-Cristo. **7** Husto
kini alang kanako nga mobati niining paagiha mahitungod
kaninyong tanan tungod kay ania kamo sa akong kasingkasing.
Kamong tanan nahimo nga akong mga kaabag sa grasya
sa akong pagkabinilanggo ug sa akong pagpanalipod ug
pagpasalig sa ebanghelyo. **8** Kay ang Dios mao ang akong
saksi, kung unsa ang akong paghandom kaninyong tanan sa
giladmon sa gugma ni Cristo Jesus. **9** Ug ako nagaampo
niini: nga ang inyong gugma modagaya ug modako pag-ayo
diha sa kahibalo ug sa tanang panabot. **10** Ako nagaampo
niini aron nga inyo untang masulayan ug mapili ang mga
butang nga hilabihan kamaayo. Ako nagaampo niini aron nga
magmatinud-anon ug walay ikasaway diha kaninyo sa adlaw
ni Cristo. **11** Kini usab aron nga kamo mapuno sa bunga
sa pagkamatarong nga miabot pinaagi kang Jesu-Cristo,
alang sa himaya ug pagdayeg sa Dios. **12** Karon buot nako
nga masayod kamo, mga igsoon, nga ang mga butang nga
nahitabo kanako nakapadayon sa pagpa-uswag sa ebanghelyo
pag-ayo. **13** Kini tungod kay ang akong mga kadina kang
Cristo nahimong naila sa tibuok guwardiya sa palasyo ug
ngadto sa tanan. **14** Ug ang kasagaran sa mga igsoon diha
sa Ginoo nadani pag-ayo tungod sa akong mga kadina aron
mangahas sa pagsulti sa pulong sa walay kahadlok. **15** Sa
pagkatinuod ang pipila nagmantala kang Cristo tungod sa
kasina ug panagbingkil, ug usab ang uban tungod sa maayong
kabubut-on. **16** Ang mga nagmantala kang Cristo tungod sa
gugma nasayod nga ako gibutang dinhi alang sa pagpanalipod
sa ebanghelyo. **17** Apan ang ubang nagmantala kang Cristo
tungod sa hinakog ug dili tinud-anay nga mga tumong. Sila
naghunahuna nga sila makahimo ug kasamok alang kanako
sa akong mga kadina. **18** Busa unsa? Bisan sa unsang
paagi, kung sa pagpakaaron-ingnon o sa kamatuoran, si Cristo
mamantala, ug niini magmaya ako! Oo, ako magmaya. **19** Kay
ako nasayod nga kini moresulta sa akong kaluwasan. Kini
nahitabo tungod sa inyong mga pag-ampo ug sa tabang sa
Espiritu ni Jesu-Cristo. **20** Kini sumala sa akong masaligon
nga paglaom ug kasigurohan nga ako dili maulawan. Hinuon,
uban sa tanang kaisog, ingon sa kanunay ug usab karon, ako
naglaom nga si Cristo mabayaw sa akong lawas, bisan sa
kinabuhi o bisan sa kamatayon. **21** Kay alang kanako ang
pagkinabuhi mao si Cristo, ug ang pagkamatay kadaogan.
22 Apan kung ang pagkinabuhi diha sa unod makahatag ug
bunga gikan sa akong mga paghago, ako wala masayod kung
unsa ang akong pilion. **23** Kay ako napugos niining duha ka
mga pilianan. Ako nagtinguha nga mobiya ug makig-uban
kang Cristo, nga maayo, ug mas labing maayo! **24** Apan ang
pagpabilin diha sa unod mas gikinahanglan alang sa inyong
kaayohan. **25** Sanglit kay ako masaligon mahitungod niini, ako
nasayod nga ako magpabilin ug magpadayon uban kaninyong
tanan, alang sa inyong pag-uswag ug kalipay diha sa pagtuo.
26 Tungod niana, ang inyong paghimaya kang Cristo Jesus
tungod kanako modagaya tungod sa akong pakig-uban kaninyo
pag-usab. **27** Ipahigayon lamang ang inyong mga kinabuhi sa
paagi nga takos sa ebanghelyo ni Cristo. Buhata kini aron
nga, kung moanha ako sa pagpakigkita kaninyo o kung wala
ako, madungog ko kung unsaon ninyo pagbarog nga lig-on sa
usa ka espiritu. Manghinaot ako nga madunggan ko nga kamo
anaa sa usa ka kalag nga nagkahiusa sa pagpaningkamot
alang sa pagtuo sa ebanghelyo. **28** Ug ayaw kahadlok sa
bisan unsa nga buhaton sa inyong mga kaaway. Kini usa
ka timailhan kanila alang sa ilang pagkalaglag. Apan alang
kaninyo kini timailhan sa inyong kaluwasan, ug kini gikan sa
Dios. **29** Kay kaninyo kini gihatag, tungod ug alang kang
Cristo, dili lamang sa pagtuo diha kaniya, apan usab ang pag-
antos alang kaniya. **30** Kay kamo adunay samang panagbangi
sama sa inyong nakita kanako, ug ang inyong nadungog uban
kanako karon.

2 Ako pananglit unya adunay pagdasig diha kang Cristo.
Ako pananglit adunay paghupay gikan sa iyang gugma.
Ako pananglit adunay panaghiusa sa Espiritu. Ako pananglit
adunay pagkamalumo ug kaluoy. **2** Himoa ang akong kalipay
nga mapuno pinaagi sa samang paghunahuna, adunay sama
nga gugma, hiniusa diha sa espiritu, ug adunay susama nga
katuyoan. **3** Pagbuhat sa walay paghinakog o pagpagarbo.
Hinuon uban sa pagpaubos hunahunaa ang uban nga mas
maayo kaysa imong kaugalingon. **4** Ayaw pagtan-aw alang
sa imo lamang nga mga panginahanglan, apan alang usab
sa panginahanglan sa uban. **5** Paghunahuna sa pamaagi
nga sama usab kang Cristo Jesus. **6** Milungtad siya diha sa
dagway sa Dios, apan wala niya hunahunaa nga siya tupong
sa Dios ingon nga pagagunitan. **7** Hinuon, siya nagpakawalay
sulod sa iyang kaugalingon. Gikuha niya ang dagway sa usa ka
sulugoon. Mipakita siya nga sama sa mga tawo. Nakaplagan
siya ingon nga hulagway sa usa ka tawo. **8** Nagpauobs siya
sa iyang kaugalingon ug nahimong masinugtanon hangtod
sa kamatayon, ang kamatayon sa krus. **9** Busa ang Dios
usab nagbayaw kaniya. Gihatagan siya ug ngalan nga labaw
sa tanang ngalan. **10** Gibuhat niya kini aron sa ngalan ni
Jesus ang matag tuhod kinahanglan moluhod, ang mga tuhod
niadtong anaa sa langit ug sa yuta ug sa ilalom sa yuta.
11 Ug gibuhat niya kini aron ang matag dila kinahanglan
magasugid nga si Jesu-Cristo ang Ginoo, alang sa himaya sa
Dios nga Amahan. **12** Busa unya, akong hinigugma, ingon
nga kamo kanunay nagatuman, dili lamang diha sa akong
atubangan apan karon mas labaw kung wala ako, trabahoa
ang inyong kaugalingon nga kaluwasan uban sa kahadlok
ug pagkurog. **13** Kay ang Dios mao ang nagapanglihok diha
kaninyo nga mobuot ug mobuhat alang sa iyang kalipay. **14**
Buhata ang tanang butang sa walay pagbagulbol ug panaglalis.
15 Pagbuhat sa ingon niini nga paagi aron mahimo kamong
walay ikasaway ug matinuoron nga mga anak sa Dios nga
walay tatsa. Pagbuhat sa ingon niini nga paagi aron nga ikaw
mosidlak sama nga kahayag sa kalibotan, taliwala sa hiwi ug
makasasala nga kaliwatan. **16** Kupti pag-ayo ang pulong sa
kinabuhi aron nga ako adunay katarongan nga mohimaya
sa adlaw ni Cristo. Kay unya masayod ako nga ako wala
modagan nga kawang ni naghago nga kawang. **17** Apan bisan
pa kung ako ibubo ingon nga halad sa sakripisyo ug pag-
alagad sa inyong pagtuo, maglipay ako, ug maglipay ako uban
kaninyong tanan. **18** Sa samang paagi kamo usab paglipay,

ug paglipay kamo uban kanako. **19** Apan ako nanghinaot sa
Ginoong Jesus nga ipadala si Timoteo diha kaninyo sa dili
madugay, aron ako usab madasig sa dihang ako mahibalo sa
mga butang mahitungod kaninyo. **20** Kay kanako wala nay lain
nga sama sa iyang batasan, nga tinuoray nga nabalaka alang
kaninyo. **21** Kay silang tanan nagapangita sa ilaha lamang
kaugalingon nga kaayohan, dili sa mga butang ni Jesu-Cristo.
22 Apan kamo nasayod sa iyang katakos, tungod kay ingon sa
usa ka bata nga mialagad sa iyang amahan, busa siya usab
nag-alagad uban kanako sa ebanghelyo. **23** Busa nanghinaot
ako nga ipadala siya sa dili madugay ingon nga nakita nako
kung unsa ang mga butang nga moabot kanako. **24** Apan
ako masaligon diha sa Ginoo nga ako usab makaadto sa
dili madugay. **25** Apan ako naghunahuna nga kinahanglan
ipadala si Epaphroditus balik kaninyo. Siya akong igsoon ug
kauban sa pagpamuhat ug kauban nga sundalo, ug inyong
mensahero ug sulugoon sa akong mga panginahanglan. **26**
Kay siya naguol pag-ayo, ug nangandoy siya nga makauban
kamong tanan, tungod kay nadungog ninyo nga siya nagsakit.
27 Siya nagsakit gayod pag-ayo nga hapit siya mamatay. Apan
ang Dios naluoy kaniya, ug dili lamang kaniya, apan usab
kanako, aron nga dili ako masubo diha sa kasub-anan. **28**
Busa labing matinguhaon ako niining tanan nga ipadala siya,
aron nga sa dihang inyo siyang makita pag-usab malipay
kamo ug mahimo ako nga gawasnon gikan sa kabalaka. **29**
Dawata si Epaphroditus uban sa tanang kalipay diha sa Ginoo.
Tahora ang mga tawo nga sama niya. **30** Kay kini buluhaton
alang kang Cristo nga hapit na niya ikamatay. Gibutang niya
sa piligro ang iyang kinabuhi sa pag-alagad kanako ug gipuno
niya kung unsa ang wala ninyo buhata sa pag-alagad kanako.

3 Sa kataposan, akong mga igsoon, paglipay diha sa Ginoo.
Alang kanako ang pagsulat pag-usab niining samang mga
butang diha kaninyo dili makahasol. Kining mga butanga
makapanalipod kaninyo. **2** Pagbantay sa mga iro. Pagbantay
sa daotang mga magbubuhat. Pagbantay sa mga mamumuno.
3 Kay kita ang mga tinuli. Kita ang nagadayeg pinaagi sa
Espiritu sa Dios. Kita mapasigarbuhon diha kang Cristo Jesus,
ug walay pagsalig sa unod. **4** Bisan pa, ako sa akong
kaugalingon adunay pagsalig sa unod. Kung si bisan kinsa
ang naghunahuna nga siya adunay pagsalig sa unod, ako
gayod mas labaw pa. Ako gituli sa ikawalo ka adlaw. **5** Ako
natawo sa kaliwatan sa Israel, sa tribo ni Benjamin. Ako
natawo nga usa ka Hebreohanon sa Hebreohanong kagikan.
Mahitungod sa balaod, ako natawo nga usa ka Pariseo. **6**
Ako mainiton nga naglutos sa simbahan. Mahitungod sa
pagkamatarong sa balaod, walay ikasaway kanako. **7** Apan
bisan unsang mga butang nga gitamod kanako, giisip ko sila
ingon nga walay bili tungod kang Cristo. **8** Sa pagkatinuod,
karon akong giisip kining tanang butang nga kapildihan
tungod sa labing maayo nga kahibalo kang Cristo Jesus nga
akong Ginoo. Tungod kaniya akong gisalikway ang tanang
butang. Giisip ko sila nga walay bili aron akong maangkon si
Cristo **9** ug mahikaplagan diha kaniya. Ako wala magbaton
sa pagkamatarong sa akong kaugalingon gikan sa balaod.
Hinuon, ako adunay pagkamatarong pinaagi sa pagtuo diha
kang Cristo, ang pagkamatarong nga gikan sa Dios sumala sa
pagtuo. **10** Busa karon buot nako nga masayran siya ug ang
gahom sa iyang pagkabanhaw ug ang pakig-ambit sa iyang
mga pag-antos. Buot ako nga mausab pinaagi kang Cristo
ngadto sa pagkasama sa iyang kamatayon, **11** bisan unsa nga
paagi aron nga akong masinatian ang pagkabanhaw gikan sa
mga patay. **12** Dili tinuod nga ako nang nadawat kining mga
butanga, o nga ako nahimo na nga hingpit. Apan nagpadayon
ako aron nga akong makuptan kana diin ako gikuptan ni
Cristo Jesus. **13** Mga igsoon, wala ako maghunahuna nga
ako mismo nakakupot na niini. Apan adunay usa ka butang:
Akong gikalimtan kung unsa ang nangagi ug nakigbisog
alang sa umaabot. **14** Nagpadayon ako padulong sa dag-
anan aron pagdaog sa ganti sa langitnong pagtawag sa
Dios diha kang Cristo Jesus. **15** Kitang tanan nga mga
hamtong, maghunahuna kita niini nga paagi. Ug kung kamo
maghunahuna sa lahi mahitungod sa bisan unsa, ang Dios
usab magapadayag niana kaninyo. **16** Apan, bisan unsa
ang atong nakab-ot, maglakaw kita sa hapsay nga pamaagi
sumala niini. **17** Pagsundog kanako, mga igsoon. Bantayi pag-
ayo kadtong naglakaw pinaagi sa panag-ingnan diha kaninyo
nga anaa kanamo. **18** Daghan ang nagalakaw, mahitungod
niadtong kanunay nako nga ginasulti kaninyo, ug karon ako
nagsulti kaninyo uban sa mga luha—daghan ang naglakaw
ingon nga kaaway sa krus ni Cristo. **19** Ang ilang padulngan
mao ang kalaglagan. Kay ang ilang dios mao ang ilang tiyan,
ug ang ilang garbo mao ang ilang kaulawan. Sila naghunahuna
mahitungod sa kalibotanong mga butang. **20** Apan ang atong
puluy-anan didto sa langit, nga diin kita usab nagpaabot
alang sa manluluwas, ang Ginoong Jesu-Cristo. **21** Siya ang
mag-usab sa atong maluyahong lawas ngadto sa lawas nga
giporma sama sa iyang mahimayaon nga lawas, nga giporma
pinaagi sa kusog sa iyang gahom aron dumalahan ang tanang
butang sa iyang kaugalingon.

4 Busa, hinigugma nako nga mga kaigsoonan diin akong
gihandom, ang akong kalipay ug korona, niining paagiha
barog nga lig-on diha sa Ginoo, hinigugmang mga higala.
2 Naghangyo ako kang Euodia, ug naghangyo ako kang
Syntyche, paghiusa kamo sa hunahuna diha sa Ginoo. **3**
Sa pagkatinuod, ako naghangyo usab ngadto kanimo, akong
tinuod nga katambayayong: tabangi kining kababayen-an.
Tungod kay sila naghago uban kanako sa pagpakaylap
sa ebanghelyo uban kang Clemente ug sa uban pa nga
akong kauban nga mga isigka-magbubuhat, nga ang mga
ngalan anaa sa libro sa kinabuhi. **4** Paglipay diha sa Ginoo
kanunay. Usbon ko pag-ingon, paglipay. **5** Himoa nga ang
inyong kalumo maila sa tanang katawhan. Ang Ginoo haduol
na. **6** Ayaw kabalaka mahitungod sa bisan unsang butang.
Hinuon, sa tanang butang pinaagi sa pag-ampo ug mga
paghangyo, uban ang pagpasalamat, himoa nga ang inyong
mga paghangyo mahimong mahibaw-an diha sa Dios. **7** Ug
ang kalinaw sa Dios, nga diin molabaw sa tanan nga panabot,
magabantay sa inyong mga kasingkasing ug sa inyong mga
panghunahuna diha kang Jesu-Cristo. **8** Sa kataposan, mga
igsoon, bisan unsa nga butang nga tinuod, bisan unsa nga
butang nga halangdon, bisan unsa nga butang nga matarong,
bisan unsa nga butang nga putli, bisan unsa nga butang nga
matahom, bisan unsa nga butang nga maayong pagkasulti,
kung anaay mga butang nga maayo kaayo, ug anaay mga
butang nga madayeg, hunahunaa kining mga butanga. **9** Ang
mga butang nga inyong natun-an ug nadawat ug nadungog
ug nakita dinhi kanako, buhata kining mga butanga. Ug
ang Dios sa kalinaw mag-uban kaninyo. **10** Hilabihan ang
akong kalipay diha sa Ginoo tungod kay sa kataposan karon
nabag-o na gayod ang inyong kabalaka alang kanako. Aduna
gayod kamoy kabalaka kanako kaniadto, apan wala kamoy
kahigayonan sa pagtabang. **11** Kini dili tungod sa akong mga
panginahanglan mao nga gisulti ko kini. Kay ako nakakat-
on na nga makontento sa tanan nga mga kalisdanan. **12**

Nasayod ako kung unsa ang makaluluoy, ug nasayod usab
ako kung unsa ang anaa sa kadagaya. Sa matag paagi
ug sa tanang mga butang nakat-unan ko na ang sekreto
unsaon pagkaon sa kadagaya ug sa kagutmanan, unsaon sa
pagpaharuhay ug sa pagkamakaluluoy. **13** Mahimo nako ang
tanang butang pinaagi kaniya nga naglig-on kanako. **14** Bisan
pa niini, nagbuhat kamo ug maayo aron sa pag-ambit kanako
sa akong mga kalisdanan. **15** Ug nasayod kamo, kamo nga
mga taga Filipos, nga sa sinugdanan sa pag-ebanghelyo, sa
dihang ako mibiya na sa Macedonia, walay simbahan nga
mitabang kanako sa butang sa paagi paghatag ug pagdawat
gawas lamang kaninyo. **16** Bisan sa dihang didto pa ako sa
Tesalonica, sa dihang nagpadala kamo ug hinabang alang sa
akong mga panginahanglan sa makadaghan. **17** Kini dili kay
ako nagapangita sa gasa, hinuon, nagapangita ako sa bunga
nga magapauswag sa inyong kaayohan. **18** Akong nadawat
ang tanang mga butang, ug aduna akoy daghan. Napuno
ako. Nadawat nako gikan kang Epaphroditus ang mga butang
nga gikan kaninyo. Sila ang mga pahumot nga nangalisngaw
sa kahumot, ang ginadawat nga halad ug makapahimuot sa
Dios. **19** Ug ang akong Dios magdugang sa inyong mga
panginahanglan sumala sa iyang adunahang himaya diha kang
Cristo Jesus. **20** Karon sa atong Dios ug Amahan ang himaya
sa walay kataposan ug sa kahangturan. Amen. **(aiōn g165)**
21 Magkumustahay ang tanang magtutuo diha kang Cristo
Jesus. Ang mga kaigsoonan nga uban kanako nangumusta
kaninyo. **22** Ang tanan nga mga magtutuo dinhi nangumusta
kaninyo, ilabina kadtong anaa sa panimalay ni Caesar. **23**
Hinaot nga ang grasya sa Ginoong Jesu-Cristo mag-uban sa
inyong espiritu.

Colosas

1 Si Pablo, usa ka apostoles ni Cristo Jesus pinaagi sa
kabubut-on sa Dios, ug si Timoteo nga atong igsoon,
2 ngadto sa mga magtutuo ug matinud-anon nga mga
kaigsoonan diha kang Cristo nga anaa sa Colosas. Ang grasya
maanaa kaninyo, ug ang kalinaw nga gikan sa Dios nga
atong Amahan. **3** Kami naghatag ug mga pagpasalamat sa
Dios, ang Amahan sa atong Ginoong Cristo Jesus, ug kami
kanunay moampo alang kaninyo. **4** Nadungog namo ang
inyong pagtuo kang Cristo Jesus ug ang gugma nga anaa
kaninyong tanan alang niadtong gigahin alang sa Dios. **5**
Aduna kamoy gugma niini tungod sa masaligong paglaom
nga gitagana alang kaninyo sa kalangitan. Nakadungog kamo
mahitungod niining masaligong paglaom sa wala pa ang
pulong sa kamatuoran, ang ebanghelyo, **6** diin miabot nganha
kaninyo. Kini nga ebanghelyo naghatag ug bunga ug nagtubo
sa tibuok kalibotan. Nagapamuhat na usab kini diha kaninyo
gikan sa adlaw nga inyong nadungog kini ug nakakat-on
mahitungod sa grasya sa Dios sa kamatuoran. **7** Mao kini
ang ebanghelyo ingon nga inyong nakat-onan gikan kang
Epafras, ang among hinigugmang kaubanan nga alagad, nga
matinud-anon nga nag-alagad kang Cristo alang kanamo. **8**
Si Epafras nagpaila kanamo sa inyong gugma sa Espiritu.
9 Tungod niini nga gugma, gikan sa adlaw nga nadungog
namo kini wala kami mihunong sa pag-ampo alang kaninyo.
Naghangyo kami nga pun-on kamo uban sa kahibalo sa iyang
kabubut-on sa tibuok kaalam ug espirituhanong pagsabot.
10 Naga-ampo kami nga magalakaw kamo nga takos diha
sa Ginoo sa makapahimuot nga mga pamaagi. Naga-ampo
kami nga kamo magapamunga sa matag maayong buhat ug
magatubo kamo diha sa kahibalo sa Dios. **11** Naga-ampo kami
nga magmalig-on kamo sa matag abilidad sumala sa gahom
sa iyang himaya ngadto sa tanang pagkamalahutayon ug
pagpailob. **12** Naga-ampo kami nga kamo magmalipayon nga
magahatag ug pagpasalamat ngadto sa Amahan, nga naghimo
kaninyo nga takos nga makaangkon ug bahin sa kabtangan sa
mga magtutuo diha sa kahayag. **13** Siya nagluwas kanato
gikan sa pagdumala sa kangitngit ug nagbalhin kanato ngadto
sa gingharian sa iyang hinigugmang Anak. **14** Sa iyang Anak
aduna kitay katubsanan, ang pagpasaylo sa mga sala. **15** Ang
Anak mao ang hulagway sa dili makita nga Dios. Siya ang
kamagulangan sa tanan nga binuhat. **16** Kay pinaagi kaniya
ang tanang butang nabuhat, kadtong anaa sa kalangitan ug
kadtong anaa sa kalibotan, ang makita ug ang dili makita
nga mga butang. Bisan kon ang mga trono o pagdumala o
ang mga panggamhanan o ang mga adunay awtoridad, ang
tanang mga butang nabuhat pinaagi kaniya ug alang kaniya.
17 Siya anaa na sa wala pa ang tanang butang, ug kaniya ang
tanang butang nahiusa. **18** Ug siya mao ang ulo sa lawas,
ang simbahan. Siya ang sinugdanan ug ang kamagulangan
gikan sa mga patay, busa siya ang una taliwala sa tanang
mga butang. **19** Kay ang Dios nahimuot nga ang kinatibuk-an
niya nabuhi diha kaniya, **20** ug aron sa pagpasig-uli pinaagi sa
Anak sa tanang mga butang alang kaniya. Ang Dios naghimo
ug kalinaw pinaagi sa dugo sa iyang krus. Ang Dios nagpasig-
uli sa tanang butang kaniya sa iyang kaugalingon, bisan ang
mga butang sa kalibotan o ang mga butang didto sa kalangitan.
21 Ug kamo usab, sa usa ka higayon, mga dumuduong sa
Dios ug iyang mga kaaway sa hunahuna ug sa daotang mga
binuhatan. **22** Apan karon gipasig-uli niya kamo pinaagi sa
iyang tawhanong lawas pinaagi sa kamatayon. Gibuhat niya
kini aron sa pagpakita kaninyo nga balaan, walay sala, ug
dili salawayon sa iyang atubangan, **23** kung mapadayonon
kamo diha sa pagtuo, natukod nga lig-on, dili matarog gikan
sa masaligong paglaom sa ebanghelyo nga inyong nadungog.
Mao kini ang ebanghelyo nga gimantala sa matag-usa nga
binuhat ubos sa kalangitan. Mao kini ang ebanghelyo diin ako,
si Pablo, nahimong usa ka alagad. **24** Karon nagmaya ako
sa akong mga pag-antos alang kaninyo. Ug pun-on ko ang
akong unod kung unsa man ang kulang sa kasakit ni Cristo
tungod ug alang sa iyang lawas, diin mao ang simbahan. **25**
Mao kini ang simbahan nga ako usa ka alagad, sumala sa
kaakuhan gikan sa Dios nga gihatag kanako alang kaninyo,
aron pun-on ang pulong sa Dios. **26** Mao kini ang tinagong
kamatuoran nga gitagoan alang sa mga katuigan ug alang
sa mga kaliwatan. Apan karon gipadayag na kini niadtong
nagtuo kaniya. **(aiōn g165)** **27** Mao kini kadtong buot sa Dios
nga mahimong maila kung unsa ang mga bahandi sa himaya
niining gitagoang kamatuoran taliwala sa mga Gentil. Mao kini
nga si Cristo anaa kaninyo, ang pagsalig sa umaabot nga
himaya. **28** Mao kini siya ang atong gimantala. Gitambagan
namo ang matag-usa, ug gitudloan namo ang matag-usa uban
sa tanang kaalam, aron mapakita namo ang matag-usa nga
hingpit diha kang Cristo. **29** Kay alang niini nagtrabaho ug
naningkamot ako sumala sa iyang kusog nga nagapamuhat
kanako diha sa gahom.

2 Kay buot kong masayod kamo kung unsa kadako ang
pagpakigbisog nga ania kanako alang kaninyo, alang
niadtong anaa sa Laodicea, ug alang sa kadaghanan nga
wala pa makakita sa akong nawong diha sa unod. **2** Namuhat
ako aron nga ang ilang mga kasingkasing madasig pinaagi
sa panaghiusa diha sa gugma ug ngadto sa bug-os nga
kadato sa hingpit nga pagsalig sa pagpasabot, ngadto sa
kahibalo sa tinago nga kamatuoran sa Dios, mao kana, si
Cristo. **3** Nga kaniya ang tanang mga bahandi sa kaalam ug
kahibalo natago. **4** Ako kining isulti aron nga walay usa nga
maglimbong kaninyo uban sa madanihon nga pagpamulong.
5 Ug bisan paman dili ako uban kaninyo diha sa unod, hinuon
ako uban kaninyo sa espiritu. Malipayon ako nga nagtan-
aw sa inyong maayong pagkahan-ay ug ang kalig-on sa
inyong pagtuo kang Cristo. **6** Ingon nga inyong gidawat si
Cristo nga Ginoo, paglakaw diha kaniya. **7** Pagtubo gayod
kamo diha kaniya, pagpatukod ngadto kaniya, magmalig-on
sa pagtuo sama sa gitudlo kaninyo, ug pagmadagaya-on sa
pagpasalamat. **8** Pagmatngon nga walay usa nga makadakop
kaninyo pinaagi sa mga panghunahuna ug ang walay sulod
nga limbong sumala sa naandan sa mga tawo, sumala sa mga
butang sa kalibotan, ug dili sumala kang Cristo. **9** Kay diha
kaniya nagapuyo ang kabug-os sa Dios sa lawasnon. **10** Ug
kamo napuno diha kaniya. Siya ang ulo sa matag gahom ug
katungod. **11** Diha kaniya kamo usab natuli uban sa usa ka
pagtuli nga wala gihimo pinaagi sa mga tawo sa pagkuha sa
lawasnong unod, apan diha sa pagkatinuli kang Cristo. **12**
Kamo gilubong uban kaniya diha sa pagbawtismo. Ug diha
kaniya gibanhaw kamo pinaagi sa pagtuo diha sa gahom sa
Dios, nga nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay. **13** Ug
sa dihang namatay kamo sa inyong mga kalapasan ug sa
dili pagkatinuli sa inyong unod, siya naghimo kaninyo nga
mabuhi uban kaniya ug nagpasaylo kanatong tanan sa atong
mga kalapasan. **14** Iyang gipapas ang nahisulat sa natala
nga mga utang ug ang mga patakaran nga batok kanato.
Gikuha niya kining tanan ug gilansang kini ngadto sa krus.

15 Gikuha niya ang mga gahom ug mga katungod. Gibutyag
niya kini sa dayag ug gigiyahan kini sa usa ka madaugon
nga pagsaulog pinaagi sa iyang krus. **16** Busa, ayaw tugoti
nga adunay mohukom kaninyo sa pagkaon o sa pag-inom, o
mahitungod sa adlaw sa kombira o sa usa ka bag-ong bulan,
o mahitungod sa Adlaw nga Igpapahulay. **17** Kini usa ka anino
sa mga butang nga umaabot, apan ang unod mao si Cristo.
18 Ayaw itugot nga adunay makawatan sa ganti pinaagi sa
pagtinguha sa pagpaubos ug pinaagi sa pagsimba sa mga
anghel. Ingon sa usa ka tawo nga mosulod ngadto sa mga
butang nga nakita na niya ug mahimong magarbohon pinaagi
sa iyang lawasnong panghunahuna. **19** Siya wala magpabilin
ngadto sa ulo. Kini nagsugod sa ulo nga ang tibuok lawas ug
ang tanan nga mga lutahan ug sa mga kaugatan naghatag ug
naggunit niini; kini motubo uban ang pagtubo nga gihatag sa
Dios. **20** Kung kamo namatay uban kang Cristo ngadto sa mga
butang sa kalibotan, nganong nagkinabuhi man kamo ingon
nga gikinahanglan gayod sa kalibotan: **21** "Ayaw pagkupot,
ni motilaw, ni mohikap?" **22** Ang tanan niining mga butanga
gitagana alang sa pagkadunot uban sa paggamit, sumala sa
pahimangno ug mga pagtulon-an sa mga tawo. **23** Kini nga
mga balaod adunay kaalam sa kinaugalingong paghimo sa
pagtulon-an ug pagpaubos ug pagpasobra sa lawas. Apan
wala silay bili batok sa pagpatuyang sa unod.

3 Unya kung ang Dios nagbanhaw kaninyo uban kang
Cristo, pangitaa ang mga butang sa kahitas-an, diin si
Cristo nagalingkod sa tuong kamot sa Dios. **2** Paghunahuna
mahitungod sa mga butang sa kahitas-an, dili mahitungod
sa mga butang sa kalibotan. **3** Kay kamo namatay, ug ang
inyong kinabuhi natago kang Cristo diha sa Dios. **4** Sa dihang
si Cristo mopakita, nga mao ang inyong kinabuhi, unya kamo
usab makita uban kaniya sa himaya. **5** Ibutang sa kamatayon,
unya, ang mga ginsakopan nga anaa sa kalibotan—ang
pagkamahilawason, ang pagkamahugaw, ang kaibog, ang
daotang tinguha, ang pagkahakog, nga mao ang pagsimba sa
diosdios. **6** Kini mao ang mga butang nga ang kasuko sa Dios
moabot sa mga anak sa pagkamasinupakon. **7** Kini mao ang
mga butang nga kamo usab sa maka-usa naglakaw sa dihang
nagpuyo kamo uban kanila. **8** Apan karon kinahanglan nga
inyong wad-on kining tanang mga butanga—ang kapungot,
ang kasuko, ang daotan nga tinguha, ang pagtamay, ug ang
malaw-ay nga pagpamulong nga gikan sa inyong mga baba.
9 Ayaw kamo pamakak sa matag-usa, tungod kay gihukas na
ninyo ang karaan nga pagkatawo uban sa iyang mga naandan.
10 Ug gibutang ninyo ang bag-o nga pagkatawo, nga gibag-o
sa kahibalo sumala sa dagway niadtong usa nga nagbuhat
kaniya. **11** Niini nga kahibalo, walay Greyigo ug Judio, tinuli
ug dili-tinuli, dumuduong, taga-Scita, ulipon, tawong may
kagawasan, apan hinuon si Cristo mao ang tanang butang
ug sa tanang mga butang. **12** Ibutang, unya, ingon nga
pinili sa Dios, balaan ug hinigugma, kasingkasing sa kaluoy,
pagkamaayo, pagpaubos, pagka-aghop, ug pagkamapailubon.
13 Pag-inantosay kamo sa usag-usa. Pagpinasayloay ngadto
sa usag-usa. Kung adunay usa nga anaay sumbong batok
sa uban, pagpasaylo sa paagi nga ang Ginoo nagpasaylo
kaninyo. **14** Ug labaw niining mga butanga, pagbaton ug
gugma, nga mao ang gapos sa pagkahingpit. **15** Tugoti nga
ang kalinaw ni Cristo modumala sa inyong mga kasingkasing.
Alang niini nga kalinaw nga kamo gitawag diha sa usa ka
lawas. Ug pagmapasalamaton. **16** Tugoti nga ang pulong ni
Cristo mopuyo kaninyo sa kadato gayod. Uban sa tanang
kaalam pagtinudloay ug pagtinambagay kamo sa usag-usa
uban sa mga salmo ug mga himno ug sa mga espirituhanon
nga mga alawiton. Pag-awit uban sa pagkamapasalamaton sa
inyong mga kasingkasing ngadto sa Dios. **17** Ug bisan unsa
ang inyong buhaton, sa pulong o sa buhat, buhata ang tanan
sa ngalan ni Ginoong Jesus. Pasalamati ang Dios nga Amahan
pinaagi kaniya. **18** Mga asawa, pagpasakop sa inyong mga
bana, kay mao kini ang angay ninyong buhaton diha sa Ginoo.
19 Mga bana, higugmaa ang inyong mga asawa, ug ayaw
ninyo sila pasakiti. **20** Mga kabataan, tumana ang inyong mga
ginikanan sa tanang butang, tungod kay kini makapahimuot sa
Ginoo. **21** Mga amahan, ayaw hagita ang inyong mga anak,
aron dili sila mawad-an ug paglaom. **22** Mga ulipon, tumana
ninyo ang inyong mga agalon sumala sa unod sa tanang
mga butang, dili pakita sa mata ingon nga magpadayeg sa
mga tawo, apan uban sa matinud-anon nga kasingkasing.
Kahadloki ang Ginoo. **23** Bisan unsa ang inyong pagabuhaton,
buhata gikan sa kalag ingon nga alang sa Ginoo, ug dili alang
sa mga tawo. **24** Nasaayod kamo niana nga inyong madawat
gikan sa Ginoo ang ganti sa kabtangan. Kini mao si Ginoong
Cristo nga inyong gialagaran. **25** Kay ang matag usa nga
nagbuhat ug dili matarong makadawat ug silot alang sa dili
matarong nga iyang gibuhat, ug walay gipalabi niini.

4 Mga agalon, ihatag ngadto sa mga sulugoon kung unsa ang
sakto ug angay. Nakahibalo kamo nga kamo usab adunay
usa ka agalon didto sa langit. **2** Padayon nga malig-on diha sa
pag-ampo. Pagtukaw niini diha sa pagpasalamat. **3** Pag-ampo
kamo sa hiniusa alang usab kanamo, nga ang Dios moabli ug
pultahan alang sa pulong, sa pagsulti sa tinagong kamatuoran
kang Cristo. Tungod niini, ako gikadinahan. **4** Ug pag-ampo
nga mahimo nako kining tataw, ingon sa kinahanglan nakong
isulti. **5** Paglakaw diha sa kaalam niadtong anaa sa gawas,
ug tubosa ang panahon. **6** Himoa ang imong mga pulong
nga kanunay inubanan sa grasya. Himoa kini nga tinimplahan
sa asin, aron inyong masayran kung unsaon ninyo pagtubag
ang matag tawo. **7** Alang sa mga butang nga may kalabotan
kanako, si Tychicus maoy mopahibalo niini kaninyo. Usa siya
ka minahal nga igsoong lalaki, usa ka matinud-anon nga
alagad, ug kauban nga sulugoon diha sa Ginoo. **8** Gipadala
ko siya diha kaninyo alang niini, aron nga masayran ninyo
ang maong panghitabo mahitungod kanamo, ug aron nga
madasig niya ang inyong mga kasingkasing. **9** Gipadala ko
siya uban si Onesimus, ang matinud-anon ug minahal nga
igsoong lalaki, nga usa kaninyo. Isulti nila ang tanang butang
nga nahitabo dinhi. **10** Si Aristarchus, akong kauban nga
binilanggo, nangumusta kaninyo, ug si Marcos usab, ang ig-
agaw ni Barnabas diin kamo nakadawat ug mga mando, "Kung
moanha siya kaninyo, dawata siya," **11** ug usab si Jesus nga
gitawag ug Justus. Kini lamang ang naa sa tinuli nga akong
mga isigka magbubuhat alang sa gingharian sa Dios. Sila
nahimong usa ka maghuhupay nganhi kanako. **12** Si Epafras
nangumusta kaninyo. Siya usa kaninyo ug usa ka sulugoon
usab ni Cristo Jesus. Kanunay siyang naningkamot alang
kaninyo diha sa pag-ampo, aron nga makabarog kamo nga
hingpit ug adunay bug-os nga pagsalig diha sa kabubut-on sa
Dios. **13** Kay ako nagsaksi kaniya, nga siya namuhat pag-ayo
alang kaninyo, alang niadtong anaa sa Laodicea, ug alang
niadtong anaa sa Hierapolis. **14** Si Lucas ang hinigugma
nga mananambal ug si Demas nangumusta kaninyo. **15**
Pangumustaha ang mga kaigsoonan diha sa Laodicea, ug si
Nymfa, ug ang simbahan nga anaa sa iyang panimalay. **16**
Kung mabasa na kining maong sulat diha sa inyong taliwala,
basaha usab kini didto sa simbahan sa taga-Laodicea, ug

tan-awa usab nga mabasa ang sulat nga gikan sa Laodicea.
17 Sultihi si Archippus, “Tan-awa ang buluhaton nga imong
nadawat gikan sa Ginoo, nga kinahanglang tumanon nimo
kini.” **18** Kini nga mga pangumusta gikan sa akong kaugalingon
nga kamot—si Pablo. Hinumdomi ang akong mga kadena.
Hinaot nga ang grasya magauban kaninyo.

1 Tesalonica

1 Gikan kang Pablo kauban si Silvanus ug si Timoteo ngadto
sa Iglesia sa mga taga Tesalonica diha sa Dios Amahan ug
sa Ginoong Jesu Cristo. Grasya ug kalinaw maanaa kaninyo.
2 Kanunay kami nga nagpasalamat sa Dios kaninyong tanan;
giapil kamo namo sa among mga pag-ampo. **3** Walay undang
ang among paghinumdom sa inyong mga buluhaton sa pagtuo,
buluhaton sa gugma, ug pasensya sa paglaom sa kaugmaon
diha sa atong Ginoong Jesu Cristo sa atubangan sa atong
Dios ug Amahan. **4** Mga igsoon nga hinigugma sa Dios,
nakahibalo kami sa inyong pagkatawag, **5** kung giunsa pag-
abot sa maayong balita diha kaninyo dili sa pulong lang, kondili
pinaagi sad sa gahum, sa Balaang Espiritu, nga aduna gyuy
kasiguradohan, ug nakahibalo kamo kung unsang klase nga
mga tawo kami kadtong diha kami kaninyo nga alang sa inyong
kaaayuhan. **6** Gisundog ninyo kami ug ang Ginoo, sa inyong
pagdawat sa pulong uban sa dakung pag-antos inubanan
sa kalipay gikan sa Balaang Espiritu, **7** mao nga nahimo
kamong ehemplo sa tanang tumutuo sa Masedonia ug Acaya.
8 Tungod kaninyo nikaylap ang pulong sa Ginoo, dili lamang
sa Masedonia ug sa Acaya — kondili sa tanang dapit nga
nikaylap ang inyong pagtuo sa Dios, mao nga wala na kami
angay nga ikasulti. **9** Kay sila mismo nagbalita mahitungod
kanamo, kung giunsa ninyo kami pagdawat, ug giunsa ninyo
pagbalik sa Dios gikan sa mga diosdiosan aron mag-alagad
sa buhi ug tinuod nga Dios, **10** ug sa paghulat ninyo sa iyang
Anak gikan sa langit, nga iyang gibanhaw sa patay, si Jesus
nga maoy moluwas kanato sa umaabot nga kapungot.

2 Kamo mismo nakahibalo, mga igsoon, nga ang among
pag-anha kaninyo wala masayang, **2** apan nakahibalo
kamo nga miagi kami ug kalisod ug gipaulawan sa Pilipos.
Wala kami kahadlok diha sa Dios nga misulti sa pulong sa
Dios bisan sa grabeng kasamok. **3** Kay ang among pag-
awhag dili gikan sa sayop, dili gikan sa kahugaw, dili gikan sa
paglimbong, **4** apan tungod kay giaprubahan kami sa Dios nga
gisaligan sa maayong balita, mao nga kami nagsulti dili aron
magpahalipay sa mga tawo, kondili sa Dios nga nag-usisa sa
among mga kasingkasing. **5** Kay kami wala migamit ug mga
pulong nga ulog-ulog, sama sa inyong nahibaloan, ug dili sad
sa pasumangil sa pagkahakog, saksi ang Dios, **6** ug wala
kami nangita ug himaya gikan sa tawo, bisan kaninyo ug sa
uban, bisan pwede unta namo angkonon ang pribilehiyo isip
mga apostoles ni Cristo. **7** Hinuon, kami nagmalumo sa inyoha
sama sa inahan nga naghupay sa iyang kaugalingong mga
anak. **8** Mao nga kami adunay paghigugma kaninyo; nalipay
kami nga iambit kaninyo dili lang ang maayong balita sa Dios
apan bisan ang among kaugalingong kinabuhi, kay kamo
nahimo nga suod kaayo kanamo. **9** Kay nahinumdoman ninyo,
mga igsoon, ang among pagtrabaho ug paghago: nagtrabaho
kami gabii ug adlaw aron dili magpabug-at sa bisan kinsa
kaninyo, samtang among gisangyaw ang maayong balita sa
Dios. **10** Kamo ang mga saksi, ug ang Ginoo sad, kung unsa
kabalaan, kamatarong, ug walay maikasaway ang uban sa
among paggawi diha uban kaninyo nga mga tumutuo, **11**
sama sa pagkahibalo ninyo nga sa matag usa kaninyo, sama
sa usa ka amahan sa iyang kaugalingong mga anak, gi-awhag
ug gidasig kamo namo ug gasaksi, **12** nga maglakaw kamo sa
pamaagi nga takos sa Dios nga nagtawag kaninyo sa iyang
kaugalingong gingharian ug himaya. **13** Tungod niini nga
hinungdan nagpasalamat sad kami kanunay sa Dios, nga sa
dihang nadawat ninyo gikan kanamo ang pulong sa mensahe
nga pulong sa Dios, gidawat kini ninyo nga dili pulong sa
tawo apan kung unsa gyud siya, ang pulong sa Dios, nga
naglihok usab kaninyo nga mga mituo. **14** Kay kamo, mga
igsoon, misundog sa mga iglesia sa Dios nga diha kang Cristo
Jesus, nga tua sa Judea tungod kay miagi kamo ug kalisod
nga parehas sa inyong kaugalingong kaubanan, sama sa
ilang naagian sa mga Judio, **15** nga mipatay kang Ginoong
Jesus ug sa mga propeta, ug nagpalayas kanamo, ug wala
nagpahalipay sa Dios apan naglutos sa tanang katawhan.
16 Gibabagan kami nila sa pagsulti sa mga Gentil aron unta
maluwas sila, aron kanunay pun-on ang ilang mga sala. Miabot
na ang grabe nga kapungot kanila. **17** Kami, mga igsoon,
nahibulag kaninyo sa mubo nga higayon, sa lawas lang apan
dili sa kasingkasing, ug gibuhat namo ang tanan nga adunay
dakong paghandom aron makita ang inyong dagway, **18**
tungod kay gusto namo moanha kaninyo, ako si Pablo sa
makausa pa, apan gibabagan kami ni Satanas. **19** Kay unsa
man ang among pagsalig, o kalipay, o korona sa himaya sa
umaabot sa dihang mobalik ang atong Ginoong Jesus —dili ba
kamo, sama sad sa uban? **20** Tungod kay kamo ang among
himaya ug among kalipay.

3 Busa, sa dihang wala na kami makaantos, gihunahuna
namo nga mas maayo nga magpabilin na lang kami sa
Atens. **2** Gipaanha namo si Timoteo, among igsoon ug ministro
sa Dios sa maayong balita ni Cristo aron lig-onon ug hupayon
kamo mahitungod sa inyong pagtuo, **3** aron walay matandog
niini nga mga paglutos, kay kamo mismo nakahibalo nga
gitawag kita alang niini. **4** Sa pagkatinuod, sa diha pa kami
uban kaninyo, gisulti na namo daan kaninyo nga mag-antos sa
paglutos kita, ug nahitabo na kini sama sa inyong nahibaw-
an. **5** Tungod niini nga hinungdan, kadtong wala na gyud ko
makaagwanta, nagpaanha ako aron makahibalo ko kung unsa
nay kahimtang sa inyong pagtuo, kay tingali gisulayan kamo
sa manunulay ug mawalay pulos ang among gihaguan. **6**
Kadtong nakabalik na si Timoteo kanamo gikan sa inyoa ug
nagdala siya ug maayong balita mahitungod sa inyong pagtuo
ug gugma, nga kanunay maayo ang paghinumdom ninyo sa
amoa, ug nangandoy kamo nga makigkita kanamo sama sad
nga nangandoy pud kami nga makigkita kaninyo- **7** tungod
niini, mga igsoon, napahupay kami kaninyo pinaagi sa inyong
pagtuo taliwala sa tanan namong kagul-anan ug pag-antos. **8**
Mao nga karon buhi kami, kung kamo magbarog nga malig-
onon sa Ginoo. **9** Kay unsa pa may pasalamat nga among
ikahatag sa Dios mahitungod kaninyo, sa tanang kalipay nga
anaa kanamo? **10** Gabii ug adlaw munamuna namong pag-
ampo aron makita kamo namo ug mahatag kaninyo kung unsa
pa ang kulang sa inyong pagtuo. **11** Hinaot nga ang atong
Dios ug Amahan mismo, ug ang atong Ginoong Jesus, ang
magtultol kanamo padulong kaninyo, **12** ug hinaot ang Ginoo
magdugang ug magpa-abunda sa inyong paghinigugmaay sa
usa'g usa ug sa tanang tawo sama usab sa among gibuhat
kaninyo. **13** Hinaot nga buhaton niya kini aron lig-onon ang
inyong kasingkasing nga walay maikasulti ang uban sa inyong
pagkabalaan diha sa atong Dios ug Amahan, inigbalik sa
atong Ginoong Jesus kauban sa tanan niyang mga balaan.

4 Sa katapusan, mga igsoon, gidasig ug giawhag kamo
namo diha sa Ginoong Jesus, nga sama sa inyong
pagdawat sa mga katudloan gikan kanamo mahitungod sa
pagkinabuhi ninyo ug pagpahalipay sa Dios, sama sa inyo
nang gibuhat—mas buhaton pa unta ninyo kini. **2** Kay

nakahibalo kamo sa katudloan nga among gihatag kaninyo
pinaagi sa Ginoong Jesus. **3** Mao kini ang kabubut-on sa
Dios, nga magpakabalaan kamo—diin nga likayan ninyo ang
lawasnong imoralidad, **4** aron matag usa kaninyo makahibalo
kung unsaon pagpakighiusa sa iyang kaugalingong asawa sa
pagkabalaan ug pagtahod, **5** dili sa lawasnon nga mga pagbati
(sama sa mga Gentil nga wala kaila sa Dios), **6** ug aron
walay tawo nga makalapas ug makabuhat ug sayop sa iyang
igsoon mahitungod niini nga butang, tungod kay ang Ginoo
ang mobalos sa tanan aning mga butanga, sama sa among
gipahimangno ug gisaksi kaninyo. **7** Kay wala kita gitawag sa
Dios sa kahugaw, apan ngadto sa pagkabalaan. **8** Busa, ang
mosalikway niini wala nagsalikway sa tawo, kondili sa Dios,
nga naghatag sa iyang Balaang Espiritu kaninyo. **9** Bahin sa
paghigugma nga inigsoonay dili na kinahanglan nga aduna
pay mosulat kaninyo, kay kamo mismo gitudluan sa Dios nga
maghigugmaay sa usa'g usa. **10** Gani, gibuhat na ninyo kini
sa tanang mga kaigsoonan sa tibuok Masedonia, apan gi-
awhag kamo namo, mga igsoon, nga mas buhaton pa ninyo
kini. **11** Giawhag sad kamo namo nga maningkamot kamo
nga maghinilum, dili manghilabot sa uban, ug magkinabuhi
sa inyong kaugalingonh mga kamot, sama sa among gisugo
ninyo. **12** Buhata kini aron magmaayo ang inyong pamatasan
nga adunay respito sa mga wala pa sa pagtuo, ug aron wala
kamoy kinahanglanon. **13** Dili namo buot nga masayop kamo
sa pagsabot, mga igsoon, mahitungod sa mga nangatulog,
aron dili kamo maguol pag-ayo sama sa uban nga walay
kasigurohan sa kaugmaon. **14** Kay kung mituo kita nga si
Jesus namatay ug nabanhaw, mao sad nga ang Dios ikuyog
niya kang Jesus kadtong diha kaniya nga mga nakatulog. **15**
Kay kini gisulti namo pinaagi sa pulong sa Ginoo, nga kitang
mga buhi, mga nahabilin inig balik sa Ginoo, sigurado nga dili
kita mag-una sa mga nakatulog. **16** Tungod kay ang Ginoo
mismo monaog gikan sa langit, nga adunay magsinggit, nga
adunay tingog sa arkanghel, ug adunay trumpeta sa Dios, ug
ang mga patay diha kang Cristo mouna sa pagkabanhaw. **17**
Unya kitang mga buhi, nga mga nahabilin, modungan kanila
nga isaka sa mga panganod aron tagbuon ang Ginoo sa langit,
ug unya kita kanunay nang uban sa Ginoo. **18** Busa, hupaya
ninyo ang usa'g usa niini nga mga pulong.

5 Karon mahitungod sa oras ug panahon, mga igsoon, dili
na kinahanglan nga aduna pay isulat kaninyo. **2** Kay kamo
mismo nakahibalo pag-ayo nga ang pag-abot sa adlaw sa
Ginoo ingon usab sa kawatan sa gabii. **3** Sa dihang moingon
sila nga "Malinawon na ug walay katalagman," kalit nga moabot
dayon kanila ang kalaglagan ingon sa mabdos nga babaye nga
nagbati, ug wala gyuy paagi nga sila makalikay. **4** Apan kamo,
mga igsoon, wala kamo sa kangitngit nga maapsan kamo
inana nga adlaw sama sa usa ka kawatan. **5** Kay kamong
tanan mga anak sa kahayag ug mga anak sa adlaw. Dili kita
mga anak sa gabii o kangitngit. **6** Mao nga, dili kita matulog
sama sa gihimo sa uban, apan kanunay kita nga magbantay
ug anaa sa maayong hunahuna. **7** Kay sila nga nangatulog,
nangatulog sa gabii ug sila nga nahubog, nahubog sa gabii. **8**
Apan kay kita mga anak man sa adlaw, kinahanglan aduna
kitay maayong hunahuna; ibutang nato ang taming dughan
sa pagtuo ug gugma, ug ingon nga helmet, ang kasigurohan
sa atong umaabot nga kaluwasan. **9** Kay wala kita gitakda
sa Dios nga makadawat kita sa iyang kapungot, kondili nga
makadawat kita sa kaluwasan pinaagi sa atong Ginoong Jesu
Cristo, **10** nga namatay alang kanato aron nga bisag buhi kita
o patay, mabuhi kita kauban niya. **11** Busa hupayon ninyo
ug lig-unon ang usa'g usa sama sa inyong gibuhat na. **12**
Naghangyo ako kaninyo, mga igsoon, nga ilhon ninyo sila nga
naghago ug nagdumala kaninyo sa Ginoo, nga nag-awhag
kaninyo. **13** Naghangyo sad ako kaninyo nga taas ang pag-
ila ninyo sa ilaha sa gugma tungod sa ilang mga buluhaton.
Pagdinaitay kamo sa usa'g usa. **14** Giawhag kamo namo, mga
igsoon: pasidan-i ang mga gubot, dasiga ang nawad-an ug
paglaum, tabangi ang mga maluyahon, pasensyahi ang tanan.
15 Magmatngon kamo nga walay bisag usa nga mobalos
ug dautan sa dautan bisan kang kinsa, apan kanunay nga
maningkamot kamo sa pagbuhat ug maayo sa usa'g usa ug sa
tanan. **16** Magmalipayon kamo kanunay, **17** mag-ampo nga
walay undang, **18** magpasalamat sa tanan, kay mao kini ang
kabubut-on sa Dios kaninyo diha kang Cristo Jesus. **19** Ayaw
ninyo ug supila ang Espiritu. **20** Ayaw ug tamaya ang mga
propesiya. **21** Susiha ninyo ang tanang butang; ug kupti ang
maayo. **22** Likayi ninyo ang tanang dautan. **23** Hinaut nga ang
Dios sa kalinaw mismo maghingpit sa inyong pagkabalaan, ug
ang inyong tibuok nga espiritu, kalag, ug lawas maampingan
aron walay ikasaway kaninyo sa pagbalik sa atong Ginoong
Jesu Cristo. **24** Matinumanon siya nga nagtawag kaninyo nga
mao sad ang magbuhat niini. **25** Mga igsoon, ampo-i sad kami.
26 Kumustaha ang tanang mga igsoon sa balaan nga halok.
27 Naghangyo ako kaninyo diha sa Ginoo nga kini nga sulat
basahon ninyo sa tanang mga kaigsoonan. **28** Hinaut nga ang
grasya sa atong Ginoong Jesu Cristo maanaa kaninyo.

2 Tesalonica

1 Gikan kang Pablo, Silvanus, ug ni Timoteo, alang sa iglesia
nga taga-Tesalonica nga iya sa Dios nga atong Amahan
ug kang Ginoong Jesu Cristo. **2** Hinaut nga ang grasya ug
kalinaw sa Dios nga atong Amahan ug kang Ginoong Jesu
Cristo anaa kaninyo. **3** Kinahanglan magpasalamat kami
kanunay sa Dios kaninyo, mga igsoon, kay mao kini ang
angay, tungod kay galambo kaayo ang inyong pagtuo ug
misamot ang gugma ninyo sa usa'g usa. **4** Mao nga kami
nagpasigarbo nga nagsulti sa mga iglesia sa Dios mahitungod
sa inyong pasensya ug pagtuo taliwala sa tanan nga paglutos
ug pasakit nga inyong giagwanta. **5** Kini ang klaro nga tima-an
sa matarong nga paghukom sa Dios, nga naghimo kaninyo
nga takos sa ginharian sa Dios nga tungod niini nag-antos sad
kamo. **6** Matarong ang Dios nga ibalik niya ang pasakit didto
sa mga nagpasakit kaninyo, **7** ug pahuwasan niya kadtong
nakadawat ug pasakit uban kanamo, sa panahon nga ipadayag
ang Ginoong Jesu-Cristo gikan sa langit uban sa mga anghel
sa iyang gahum. **8** Pinaagi sa gadilaab nga kalayo, siya ang
manimalos sa mga wala nakaila sa Dios ug sa mga wala
nagtuman sa maayong balita sa atong Ginoong Jesus. **9** Mag-
antos sila sa silot sa walay katapusang paghukom layo sa
presensya sa Ginoo ug sa himaya sa iyang gahum, **(aiōnios
g166)** **10** inig balik niya sa adlaw nga himayaon siya sa iyang
mga balaan, nga mahibulong ang tanan nga mga tumutuo
tungod kay gituohan nila ang among pasidungog kaninyo. **11**
Mao kini ang hinungdan nga kanunay kaming nag-ampo alang
kaninyo, nga ang atong Dios himoon kamong takos nga ingon
nga iyang tinawag, ug tumanon ninyo ang matag handom sa
kaayuhan ug matag lihok sa pagtuo nga adunay gahum, **12**
aron himayaon ninyo ang ngalan sa atong Ginoong Jesus, ug
kamo sad niya, tungod sa grasya sa atong Dios ug Ginoong
Jesu Cristo.

2 Karon naghangyo kami kaninyo, mga igsoon, mahitungod
sa pagbalik sa atong Ginoong Jesu Cristo ug sa pagtigum
kanatong tanan diha kaniya, **2** nga dili dali mauyog ang inyong
mga hunahuna o mabalaka, pinaagi man sa espiritu o sa
pulong o sa sulat nga gikan kanamo — aron dili kamo motuo
nga ang adlaw sa atong Ginoo niabot na. **3** Ayaw kamo
palimbong kang bisan kinsa sa bisan unsang pamaagi. Kay
dili moabot kini hangtod dili pa moabot ang pagkahulog, ug
maipadayag ang tawo nga masinupakon, nga mao ang anak
sa kadautan. **4** Mao kini siya ang mobatok ug magpadayeg sa
iyang kaugalingon batok sa tanan nga gitawag nga Dios o
gisimba, aron siya maglingkod didto sa templo sa Dios ug
iyang gipahulagway ang iyang kaugalingon nga Dios. **5** Wala
ba kamo makahihumdum nga kadtong diha pa ako kaninyo nga
gisultihan namo nako aning mga butanga? **6** Karon nahibaloan
na ninyo kung kinsa ang nagpugong kaniya, aron maipadayag
lang siya sa saktong panahon. **7** Kay ang misteryo mahitungud
sa masinupakon nagsugod nga napadayag na, apan adunay
nagpugong kaniya karon samtang dili pa siya mapahawa sa
dalan. **8** Diha pa dayon maipadayag ang masinupakon, nga
patyon sa Ginoong Jesus pinaagi sa ginhawa sa iyang baba
ug iyang himuon nga wala na pinaagi sa pagpadayag sa iyang
pagbalik. **9** Ang pag-anhi sa masinupakon pinaagi sa trabaho
ni Satanas puno siya sa tanang gahum, mga timaan, ug mga
katingalahan nga dili tinuod, **10** ug tanang limbong sa pagka
dili matarong alang sa adtong mga laglagonon, kay wala nila
gidawat ang gugma sa kamatuoran aron unta maluwas sila.
11 Tungod niini nga hinungdan magpadala kanila ang Dios sa
sayop nga bulohaton, **12** aron touhan nila ang bakak, aron
mahukman silang tanan, kadtong wala motuo sa kamatuoran
apan nagpakalipay sa dili matarong. **13** Apan angay kaming
magpasalamat sa Dios kanunay mahitungod kaninyo, mga
igsoon nga hinigugma sa Ginoo, kay kamo ang gipili sa Dios
nga maoy unang bunga sa kaluwasan nga gigahin niya pinaagi
sa Espiritu ug sa pagtuo sa kamatuoran, **14** nga diin gitawag
kamo niya pinaagi sa maayong balita aron maangkon ninyo
ang himaya sa atong Ginoong Jesu Cristo. **15** Mao nga,
mga igsoon, pagbarog kamo nga lig-on, ug guniti pag-ayo
ang naandan nga pamaagi nga gitudlo kaninyo pinaagi sa
pagsulti o sa among sulat. **16** Karon hinaot nga ang atong
Ginoong Jesu Cristo mismo, ug ang atong Dios Amahan nga
naghigugma kanato ug naghatag kanato ug hupay nga walay
katapusan ug maayong pagsalig sa umaabot nga panahon
pinaagi sa grasya, **(aiōnios g166)** **17** maghupay ug magmalig-
on sa inyong mga kasingkasing sa tanang maayong buluhaton
ug sinultihan.

3 Ug karon, mga igsoon, ampo-i kami aron paspas ang
pagkaylap ug mahimaya ang pulong sa Dios sama diha
sa inyo **2** ug aron maluwas kami sa mga dautang mga tawo
kay dili man tanan adunay pagtuo. **3** Apan matinumanon ang
Ginoo nga maoy maglig-on sa inyo ug magbantay sa inyo
batok kang Satanas. **4** Gasalig kami sa Ginoo mahitungod
kaninyo nga gibuhat ninyo ug magpadayon kamo ug buhat
sa mga gisugo namo ninyo. **5** Hinaut nga ang Ginoo ang
magtultol sa inyong mga kasingkasing didto sa gugma sa Dios
ug sa pag-agwanta ni Cristo. **6** Karon suguon kamo namo,
mga igsoon, sa ngalan sa atong Ginoong Jesu Cristo nga
likayi ninyo ang mga kaigsoonan nga nagtinapulan ug wala
magsunod sa mga naandan nga pamaagi nga nadawat ninyo
gikan kanamo. **7** Kay kamo mismo nasayod kung unsaon ninyo
pagsundog kanamo. Wala kami nagtinapulan diha kaninyo, **8**
wala sad namo gikaon ang pagkaon sa uban nga wala gibayri.
Hinoon, nagtrabaho ug naghago kami pag-ayo gabii ug adlaw
aron bisan kinsa kaninyo dili unta mabug-atan sa amo. **9**
Dili ingon nga wala kami katungod, apan kami ang inyong
ehemplo aron kami ang inyong sundugon. **10** Kadtong diha pa
kami sa inyo gisugo mo namo nga, "Kung adunay dili ganahan
motrabaho, dili siya pakan-on." **11** Kay nakadungog kami nga
adunay nagtinapulan diha sa inyo, wala sila gatrabaho apan
nanghilabot hinuon sa uban. **12** Karon kana sila maoy among
gisugo ug giawhag pinaagi kang Ginoong Jesu Cristo nga
hilum ra magtrabaho ug mokaon ra sa ilang kaugalingong
pagkaon. **13** Apan kamo, mga igsoon, ayaw kamo kawad-
an ug kadasig sa pagbuhat ug sakto. **14** Kung adunay dili
motuman sa gisulti namo niini nga sulat, bantayi kana siya
ug ayaw kamo pakigkuyog ana niya, aron maulawan siya.
15 Ayaw siya isipa nga kaaway, apan pasidan-i siya isip nga
igsoon. **16** Hinaut nga ang Ginoo sa kalinaw mismo ang
maghatag kaninyo ug kalinaw sa tanang panahon sa bisan
unsa nga pamaagi. **17** Ang Ginoo mag-uban kaninyong tanan.
Mao kini ang akong pangumusta, ako ni si Pablo, pinaagi sa
akong mga kamot, nga mao ang timaan sa matag sulat nako.
18 Hinaut nga ang grasya sa atong Ginoong Jesu Cristo anaa
kaninyong tanan.

1 Timoteo

1 Gikan kang Pablo, nga apostol ni Cristo Jesus sumala
sa kasuguan sa Dios nga atong manluluwas ug ni Cristo
Jesus nga atong pasalig, **2** Alang kang Timoteo, nga tinuod
nga anak sa pagtuo. Grasya, kaluoy, ug kalinaw gikan sa Dios
atong Amahan ug kang Cristo Jesus atong Ginoo. **3** Sama sa
gi-awhag ka nako pag-ayo nga buhaton nimo sa dihang mibiya
ako pa Masedonia, magpabilin ka sa Efeso aron mamandu-
an nimo ang pipila ka mga tawo nga dili sila magtudlo ug
lain nga doktrina. **4** Ug dili sad nila tagaan ug pagtagad ang
mga estorya- estorya ug ang walay katapusang pagsubay sa
kagigikanan nga maoy hinungdan sa panaglalis imbis nga
makatabang sa plano sa Dios, nga panaagi sa pagtuo. **5** Apan
ang tumong sa kasuguan gugma nga nagagikan sa putli nga
kasingkasing, sa maayo nga konsensiya, ug sa kinasingkasing
nga pagtuo. **6** Ang ubang mga tawo nahisalaag ug mibiya
gikan niining mga butanga ug miadto sa walay pulos nga
pakigpulong. **7** Buot nilang mahimo nga magtutudlo sa balaod,
apan wala sila makasabot sa ilang mga gipanulti o sa ilang
mga gipamugos. **8** Apan kita nakahibalo nga ang balaod
maayo kung kini sundon subay sa balaod. **9** Ug nasayod kita
niini, nga ang balaod wala gihimo alang sa matarong nga tawo,
apan alang sa mga mangilapason ug masinupakon nga mga
tawo, sa mga tawo nga dili diosnon ug sa mga makasasala,
alang niadtong walay Dios ug malaw-ay, alang adtong mopatay
sa ilang amahan ug inahan, sa mga mamamatay, **10** sa mga
lawasnong imoral, sa mga makighilawas sa isig ka lalaki, sa
mga nagbihag ug mga tawo aron himoong ulipon, sa mga
bakakon, sa mga nagsaksi sa dili tinood, ug sa bisag unsa pa
nga taliwas sa sakto nga doktrina, **11** sumala sa mahimayaon
nga maayong balita sa bulahang Dios nga sa diin gisaligan
ako. **12** Nagpasalamat ako kang Cristo Jesus nga atong Ginoo,
nga nagpalig-on kanako, kay giisip niya ako nga matinud-anon
ug nagbutang kanako niini nga pagpangalagad- **13** ako, nga
tigpasipala niadto, naglutos, ug bayolente nga tawo. Apan ako
nakadawat ug kaluoy tungod kay ako ignorante sa ako mga
gipangbuhat kay wala pa ako sa pagtuo. **14** Apan ang grasya
sa atong Ginoo ga-awas awas uban sa pagtuo ug gugma kang
Cristo Jesus. **15** Kini nga mensahe masaligan ug takos sa
tanang pagdawat, nga si Cristo Jesus nianhi dinhing kalibutan
sa pagluwas sa makasasala. Ako ang labing dautan niini. **16**
Apan tungod niini nga hinungdan ako ang unang nahatagan
ug kaluoy, aron pinaagi kanako, ang labing dautan, mapakita
ni Cristo Jesus ang tanang pailob, ingon nga ehemplo kanila
nga motuo kaniya sa kinabuhing dayon. **(aiōnios g166)** **17**
Ug karon sa iya nga hari sa tanang panahon, nga walay
kamatayon, ug dili makita, ug bugtong nga Dios, kaniya ang
dungog ug himaya hangtod sa kahangturan. Amen. **(aiōn
g165)** **18** Nagtakda ako niini nga mando kanimo, Timoteo,
akong anak, ug ako miuyon sa mga propesiya nga mikaylap
mahitungod kanimo, aron ikaw moapil sa maayong pag-away;
19 aron ikaw maanaan ug pagtuo ug maayo nga konsensya.
Ang ubang mga tawo nagsalikway niini ug mahitungod sa ilang
pagtuo mura sila ug mga nahisama sa nalunod nga barko. **20**
Sama nila Hemeneus ug Alejandro, nga akong gitugyan kang
Satanas aron matudluan nga dili unta sila manamastamas.

2 Busa una sa tanan, nag-awhag ako pag-ayo nga
maghangyo, mag-ampo, mangamuyo, ug magpasalamat
kamo alang sa tanan nga mga tawo, **2** alang sa mga hari
ug sa tanan nga adunay gahum, aron malinawon ug hilom
ang atong pagkinabuhi nga disonon sa tanan ug adunay
dignindad. **3** Kini maayo ug madawat sa Dios nga atong
Manluluwas. **4** Buot niya nga ang tanang mga tawo maluwas
ug makahibalo sa kamatuoran. **5** Kay usa ra ang Dios,
ug usa ra ang tigpataliwala sa Dios ug sa tawo, nga mao
ang tawo nga si Cristo Jesus, **6** nga naghatag sa iyang
kaugalingon nga tubos alang sa tanan, ang saksi sa sakto
nga panahon. **7** Tungod niini nga tuyo, ako, mismo, nahimo
nga mantala ug apostol. Gasulti ako sa kamatuoran; wala
ako mamakak. Magtutudlo ako sa mga Gentil sa pagtuo
ug kamatuoran. **8** Busa, buot nako nga ang mga lalaki sa
tanang dapit mag-ampo ug magtaas sa ilang putling mga
kamot nga walay kapungot ug duhaduha. **9** Mao sad sa mga
babaye buot nako nga magsinina ug tarong, nga dili law-
ay ug magapugong sa ilang kaugalingon, dili sa mga buhok
nga sinapid, o pagsul-ob sa mga bulawan, o perlas, o mahal
nga mga sinina, **10** kondili pinaagi sa angay sa mga babaye
nga magpaila sa ilang pagkadiosnon pinaagi sa maayong
mga buluhaton. **11** Ang babaye kinahanglan magtuon sa
paghilom ug magtuman sa tanan. **12** Dili nako tugutan nga
ang babaye motudlo ug magmando sa lalaki, kondili maghilom
lang. **13** Kay si Adan mao ang una nga giporma, ug unya
dayon si Eba. **14** Ug si Adan wala nailad, apan ang babaye
nailad pag-ayo sa kalapasan. **15** Bisan pa niini, maluwas
siya pinaagi sa pagpanganak, kung magpadayon sila sa
pagtuoug paghigugma ug pagkabalaan nga adunay maayong
paghunahuna.

3 Kasaligan kini nga panultihon: Kung adunay buot nga
mahimong tagadumala, nagtinguha siya ug maayong
buluhaton. **2** Busa ang tagadumala kinahanglan walay
ikasaway, bana sa usa ka asawa, dili magpalabi, maalamon,
matinarongon, maabiabihon, kahibalo motudlo, **3** dili gapalabi
sa bino, dili palaaway, apan hinuon, malumo, malinawon,
dili mahigugmaon sa kwarta. **4** Kinahanglan maayo ang
pagdumala niya sa iyang panimalay, ug ang iyang mga anak
kinahanglan gatuman kaniya nga adunay tanang pagtahod;
5 kay kung ang lalaki dili kahibalo magdumala sa iyang
kaugalingong panimalay, unsaon man niya pag-atiman sa usa
ka iglesia sa Dios? **6** Kinahanglan nga dili siya bag-o pa lang
nga tumutuo, aron dili siya maghinambog ug masilotan sama
sa yawa. **7** Kinahanglan sad nga siya adunay maayong dungog
ngadto sa mga taga-gawas, aron dili siya mapaulawan ug
mabitik sa lit-ag sa yawa. **8** Ang mga diacono sad, kinahanglan
takos sa pagtahod, dili galainlain ang istorya, wala gapalabi
sa pag-inom ug bino, ug dili hakog. **9** Kinahanglan tipigan
nila ang gipadayag nga kamatuoran sa pagtuo nga adunay
hinlo nga konsensiya. **10** Kinahanglan sad maaprobahan usa
sila, ug anha pa dayon sila mangalagad tungod kay wala nay
ikasaway kanila. **11** Ang mga babaye, sa samang pamaagi,
kinahanglan takos sad sa pagtahod, dili mangdaut sa uban,
dili magpalabi, ug matinumanon sa tanang butang. **12** Ang
mga diacono kinahanglan mga bana sa usa ka asawa ug
maayo magdumala sa ilang mga anak ug panimalay. **13** Kay
kadtong mga maayo mangalagad makabaton alang sa ilang
kaugalingon ug maayong pagdungog ug dakong kaisog sa
pagtuo diha kang Cristo Jesus. **14** Akong gisulat kanimo kining
mga butanga ug naglaum ako nga makaanha ako kanimo
dayon, **15** apan kung malangan ako, nagsulat ako daan aron
makahibalo ka kung unsaon pagiya sa balay sa buhi nga
Dios, nga mao ang haligi ug gasuporta sa kamatuoran. **16** Ug
kauban kita nga nagkasinabot nga, “Dako ang gipadayag nga
kamatuoran sa pagkadiosnon.” “Siya nagpakita sa lawas”,

"Gipamatud-an siya nga matarong sa Espiritu, "Nakita sa mga
anghel, "Gisangyaw sa kanasuran, "Gituohan sa kalibotan,
"Gibayaw ngadto sa himaya."

4 Karon claro nga nag-ingon ang Espiritu nga sa kaulahiang
mga adlaw ang ubang mga tawo mobiya sa ilang pagtuo
ug maminaw sila sa mga limbonganong espiritu ug mga
pagtulon-an sa mga demonyo **2** pinaagi sa mga bakakong
tigpakaaron-ingnon, diin nga ang ilang mga kaugalingong
konsensya sama sa gimarkahan sa binagang puthaw. **3**
Gidili nila ang pagminyo ug pagdawat ug mga pagkaon nga
gihimo sa Dios aron pagaambiton nga adunay pagpasalamat
sa mga tumutuo nga nakahibalo na sa kamatuoran. **4** Kay
tanang gilalang sa Dios maayo, ug walay gidawat nato nga
adunay pagpasalamat ang maisalikway, **5** kay gibalaan na
kini pinaagi sa pulong sa Dios ug pag-ampo. **6** Kung kaning
mga butanga ipahinumdom nimo sa mga kaigsoonan, mahimo
kang maayong alagad ni Jesu Cristo tungod kay ikaw gimatuto
pinaagi sa mga pulong sa pagtuo ug sa maayong pagtulun-
an nga imong gisunod. **7** Apan ayaw dawata ang malaw-
ay nga mga storya nga ganahan sa mga tigulang nga mga
babaye, apan bansaya imong kaugalingon sa kinabuhing
diosnon. **8** Kay ang pagbansay sa lawas gamay lang ang
iyang pagkamapuslanon, apan ang kinabuhi nga diosnon
adunay kapuslanan sa tanang butang ug adunay saad niining
kanabuhi karon ug sa kinabuhi nga umaabot. **9** Kini nga
mensahe masaligan ug angayan nga dawaton pag-ayo. **10**
Kay tungod niini makigbisog kita ug nagtrabaho kaayo, tungod
kay aduna kita'y pagsalig sa buhing Dios, nga manluluwas sa
tanang tawo, labi na sa mga tumutuo. **11** Ipahibalo ug itudlo
kini nga mga butanga. **12** Ayaw itugot nga tamayon ka tungod
sa imong pagkabatan-on, apan hinuon, himoa ang imong
kaugalingon nga ehemplo sa pagtuo pinaagi sa imong mga
pulong, batasan, gugma, pagtuo ug pagkaputli. **13** Hangtod
dili pa ako moanha, atimana ang pag-basa, pag-awhag ug
pagtudlo. **14** Ayaw pasagdi ang gasa nga anaa kanimo,
nga gihatag sa imo pinaagi sa propesiya, sa pagpandong
sa kamot sa mga pangulo sa iglesia kanimo. **15** Atimana
kining mga butanga, magkinabuhi pinaagi aning mga butanga,
aron makita sa tanang mga tawo ang imong kauswagan. **16**
Bantayi pag-ayo imong kaugalingon ug ang mga pagtulon-
an. Pagpadayon aning mga butanga tungod kay sa pagbuhat
nimo niini maluwas nimo ang imong kaugalingon ug kadtong
naminaw kanimo.

5 Ayaw kasab-i ang usa ka tigulang, apan awhaga siya nga
isip usa ka amahan, ug awhaga ang mga batan-on nga
lalake nga isip nga mga igsoon. **2** Awhaga ang mga tigulang
nga babaye isip nga mga inahan, ug ang mga batan-on nga
mga babaye nga mga igsoon nga adunay tanang kaputli. **3**
Tahura ang mga balo nga babaye, kadtong mga tinuod nga
balo; **4** apan kung ang balo adunay mga anak o mga apo,
sila ang unang magkat-on nga magpakita ug pagtahod sa
ilang kaugalingong panimalay ug makabalos sila sa ilang
mga ginikanan, tungod kay makahimuot kini sa Dios. **5** Apan
ang tinuod nga balo nga nag-inusara na lang ug nagsalig
siya sa Dios, kanunay siya gahulat sa atubangan niya uban
sa mga hangyo ug mga pag-ampo gabii ug adlaw. **6** Apan
kadtong babaye nga mahigugmaun sa luho patay na bisan
tuod siya buhi. **7** Ug isangyaw kining mga butanga aron walay
ikasaway kanila. **8** Apan kung kinsa ang dili maghatag sa
mga kinahanglanon sa iyang kaugalingong paryente, hilabi na
sa iyang kaugalingong panimalay, siya naglimod sa pagtuo
ug mas dautan pa siya sa dili tumutuo. **9** Iapil ninyo sa
listahan ang balo nga dili ubos sa saysenta anyos, nga
asawa sa usa ka bana. **10** Kinahanglan nailhan siya sa
iyang maayong binuhatan, nag-atiman man siya sa iyang mga
anak, o maabiabihon sa mga estranghero, o naghugas sa
mga tiil sa mga balaan, o nagpahupay sa nagkalisodlisod,
o nagsunod sa tanang maayong bulohaton. **11** Apan ang
mga batan-ong balo, idumili ang pag-apil kanila sa listahan,
kay kung madala sila sa mga lawasnong kaibog nga sukwahi
kang Kristo, gusto na nila magminyo. **12** Sa ing-ani nga
pamaagi makasala sila tungod kay ilang gibawi ang ilang saad
kaniadto. **13** Usa pa, naanad na sila sa pagtinapulan, sige na
lang ug panumbalay. Ug dili lamang sila nahimong tapulan,
kondili nahimo pa silang libakira ug hilabtanon, gisulti nila
ang dili unta nila angay nga isulti. **14** Busa ako, buot nako
magminyo ang mga batan-on nga babaye, manganak pa,
idumala ang ilang panimalay, aron dili matagaan ang kaaway
ug higayon nga mag-akusa kanato sa pagbuhat ug dautan.
15 Kay ang uban nitalikod na ug nisunod kang Satanas. **16**
Kung adunay tumutuo nga babaye nga adunay mga paryente
nga balo, kinahanglan siya ang motabang kanila, aron dili sila
palas-anon sa iglesia, aron nga matabangan gyud ang tinuod
nga mga balo. **17** Ang mga pangulo sa iglesia nga maayo
ang ilang pagpangulo angay ilhon nga takos sa doble nga
pagtahod, labi na kadtong nagtrabaho mahitungod sa pulong
ug sa pagtulon-an. **18** Kay ang Kasulatan nag-ingon, "Ayaw
ninyo sampungi ang baba sa baka samtang kini gagiok sa
trigo," ug ""Angay hatagan ang trabahanti sa iyang sweldo."
19 Ayaw dawata ang akusasyon batok sa usa ka pangulo
sa iglesia, gawas kon adunay duha o tulo nga mga saksi.
20 Badlonga ang makasasala sa atubangan sa tanan aron
nga ang uban mahadlok. **21** Nagmando gyud ako kanimo sa
atubangan sa Dios, ug kang Cristo Jesus, ug sa mga pinili nga
mga anghel, nga tumanon nimo kini nga mga lagda nga walay
pagdapig, ug wala kay buhaton nga aduna kay palabihon.
22 Ayaw pagdalidali sa pagpandong sa kamot kang bisan
kinsa, ug ayaw usab pag-apilapil sa mga sala sa uban nga
tawo. Kinahanglan kanunay kang putli. **23** Kinahanglan dili
lang tubig ang imong imnom, apan angay nga moinom ka
ug gamay nga bino alang sa imong tiyan ug sa imong mga
gabalikbalik nga sakit. **24** Ang sala sa ubang mga tawo dayag
nga nahibaloan, ug nag-una na kanila sa paghukom. Apan
mosunod na ang uban. **25** Sa ingon sad nga paagi, ang ubang
maayong bulohaton dayag na nahibaloan, apan bisan ang
uban dili gyud matago.

6 Ang mga anaa sa ilalum sa yugo sa pagkaulipon ilhon nila
ang ilang mga kaugalingong amo, nga takos sa tanang
pagtahod, aron nga ang ngalan sa Dios ug ang pagtulon-an dili
mapasipala. **2** Kadtong mga ulipon nga ang ilang amo tumutuo
kinahanglan dili wad-on ang ilang pagtahod kanila, tungod
kay sila mag-igsoon. Hinuon, angay kamo nga moalagad
gyud pag-ayo kanila, kay ang mga amo nga gialagaran mga
tumutuo ug hinigugma. Itudlo ug ipahayag kining tanan. **3** Kung
adunay magtudlo ug lain ug dili modawat sa atong maayong
pulong, ang pulong sa atong Ginoong Jesu Cristo ug sa
diosnong katudloan, **4** mapahitas-on siya ug walay nahibaw-
an. Hinuon, adunay siyay sakit sa pakiglalis ug sa pakig-away
sa pulong nga diin gikan ang kaibog, panagbingkil, insulto,
dautan nga mga pagduda, **5** ug mga away sa mga tawo
nga dunot ug mga hunahuna. Mitalikod sila sa kamatuoran,
ug gihunahuna nila nga ang pagkadiosnon mao ang paagi
aron makaganansiya. **6** Apan ang pagkadiosnon nga adunay

katagbawan dako ug ganansiya. **7** Kay wala kitay gidala
pagsulod niining kalibutan, ug wala sad kitay madala nga
bisan **8** unsa. Hinuon, kinahanglan nga matagbaw kita sa
mga pagkaon ug sa mga sanina. **9** Karon kadtong gusto
nga maadunahan mahulog sa pagkatintal, ngadto sa lit-ag,
ngadto sa mga binuang ug makadaot nga tinguha ug sa
bisan unsa nga makalunod sa mga tawo ngadto sa kadautan
ug kalaglagan. **10** Kay ang paghigugma sa kwarta maoy
gamot sa tanang klase nga dautan. Ang ubang mga tawo
nga nangandoy niini nahiimulag gikan sa pagtuo ug gitusok
nila ang ilang mga kaugalingon sa kaguol. **11** Apan ikaw,
nga tawo sa Dios, likayi kini nga mga butanga. Paningkamuti
ang pagkamatarong, ang pagkadiosnon, matinud-anon,
paghigugma, pagkamainantuson, ug magmalumo. **12** Makig-
away sa maayong pakig-away sa pagtuo. Kupti ninyo ang
kinabuhing dayon nga diin kamo gitawag, ug ang gipamatud-
an nimo sa atubangan sa mga saksi kung unsa gyud ang
maayo. **(aiōnios g166)** **13** Nagmando ako kanimo sa atubangan
sa Dios nga maoy hinungdan nga buhi ang tanang mga
butang, ug sa atubangan ni Cristo Jesus, nga nagsugilon
sa kamatuoran ngadto kang Poncio Pilato, **14** nga imong
tumanon sa hingpit ang balaod, nga walay ikasaway, hangtod
sa pagpakita sa atong Ginoong Jesu Cristo. **15** Ang iyang
pagpadayag mahitabo sa gitakda nga panahon sa Usa ka
Bulahan, ang naginusarang makagagahom, ang Hari nga
naghari, ug ang Ginoo nga maoy nagmando. **16** Siya lang
gyud ang walay kamatayon nga nagpuyo sa kahayag nga dili
maduolan. Walay tawo nga nakakita kaniya o nga makatan-
aw kaniya. Sa iya ang pagtahod ug walay hangtod nga
kagamhanan. Amen. **(aiōnios g166)** **17** Sultihi ang mga
adunahan niining kalibutana nga dili sila magmapahitas-on, ni
bisan molaom sa bahandi nga walay kasiguradohan. Hinuon,
molaom sila sa Dios nga maoy naghatag kanato sa tanan nga
tinuod nga mga bahandi nga makapahalipay. **(aiōn g165)** **18**
Sultihi sila nga buhaton ang maayo nga magpakaadunahan
sila sa maayo nga binuhatan, nga magmahinatagon ug andam
nga magpaambit. **19** Pinaagi niini, nagtigom sila sa ilang mga
kaugalingon ug maayong pundasyon sa umaabot, ug ilang
madawat ang tinuod nga kinabuhi. **20** Timoteo, panalipdi kung
unsa ang gihatag kanimo. Likayi ang mga sulti nga walay pulos
ug mga lalis nga nagsumpaki mahitungod sa gitawag nga
sayop nga kaalam. **21** Ang ubang mga tawo gisangyaw kining
mga butanga mao nga sila nangasaag sa pagtuo. Hinaut nga
ang grasya maanaa kaninyong tanan.

2 Timoteo

1 Gikan kang Pablo, nga apostol ni Cristo Jesus pinaagi sa
kabubut-on sa Dios, sumala sa saad sa kinabuhi nga anaa
kang Cristo Jesus, **2** alang kang Timoteo, nga gihigugmang
anak: Grasya, kalooy, ug kalinaw gikan sa Dios Amahan ug
kang Cristo Jesus nga atong Ginoo. **3** Nagpasalamat ako sa
Dios nga gialagaran nako gikan sa akong mga katigulangan
sa putli nga konsensiya, samtang kanunay ako gahinumdom
kanimo sa akong mga pag-ampo, gabii ug adlaw **4** nangandoy
nga makakita kanimo, gahinumdom sa imong mga luha, aron
mapuno ako sa kalipay; **5** sa dihang nahinumduman nako ang
imong pagtuo nga tinuod; nga diha una sa imong lola nga si
Lois, ug sa imong inahan nga si Eunice, ug diin kombinsido
ako nga anaa sad kanimo. **6** Mao kini ang hinungdan nga
ako kang pahinumduman nga pagpainiton nimo ang gasa
sa Dios nga anaa kanimo pinaagi sa pagpandung nako sa
akong mga kamot kanimo. **7** Kay ang Dios wala naghatag
kanato ug espiritu sa kahadlok, kondili sa gahum ug gugma
ug sa disiplina. **8** Busa ayaw kaulaw sa saksi mahitungod
sa atong Ginoo, ni bisan sa akoa, Pablo, nga iyang priniso,
apan makig-ambit ka sa mga pag-antos alang sa maayong
balita pinaagi sa gahum sa Dios **9** nga nagluwas kanato ug
nagtawag kanato sa balaan nga pagkatawag, dili pinaagi sa
atong mga binuhatan, kondili pinaagi sa iyang kaugalingong
plano ug grasya nga Iyang gihatag kanato diha kang Cristo
Jesus sukad sa wala pa nagsugod ang panahon; **(aiōnios
g166)** **10** apan karon ang kaluwasan sa Dios gipahayag
sa pagpakita sa atong manluluwas nga si Cristo Jesus nga
naglaglag sa kamatayon ug nagdala ug kinabuhi nga walay
katapusan sa kahayag pinaagi sa maayong balita, **11** diin
gipili ako nga magsasangyaw, apostol, ug magtutudlo. **12**
Tungod niini nga hinungdan nag-antos sad ako niining mga
butanga: apan wala ako maulaw; kay nakaila ako kaniya
nga akong gituohan, ug ako nakombinsi nga iyang ampingan
kadtong akong gipiyal kaniya hangtod moabot ang adlaw. **13**
Magpadayon ka sa pagsundog sa himsog nga mga pulong
nga nadunggan nimo gikan kanako, sa pagtuo ug sa gugma
nga anaa kang Cristo Jesus. **14** Kanang maayong butang
nga gitugyan sa Dios kanimo, bantayi pinaaagi sa Balaang
Espiritu, nga nagpuyo kanato. **15** Nahibaw-an na nimo kini,
nga ang tanan nga nagpuyo diha sa Asia nisalikway kanako;
lakip niini nga grupo sila Figelo ug Hermogenes. **16** Hinaot
unta nga kaloy-an sa Ginoo ang panimalay ni Onesiforo: kay
kanunay siya nga nagpalagsik kanako, ug wala maulaw sa
akong kadena, **17** apan kadtong nianhi siya sa Roma, gakugi
gyud siya ug pangita kanako, ug nakit-an niya ako - **18** hinaot
nga hatagan siya sa Ginoo ug kalooy inig abot sa adlaw - ug
sa tanang pagtabang niya kanako sa Efeso, nakahibalo kaayo
ka niini.

2 Busa ikaw, akong anak, magpalig-on ka sa grasya nga
anaa kang Cristo Jesus. **2** Ug ang mga butang nga
nadunggan nimo gikan kanako taliwala sa daghang mga
saksi, isalig nimo sa matinud-anon nga mga tawo, nga maoy
makatudlo sad sa uban. **3** Mag-antos ka sa kalisod uban
nako, ingon nga usa ka maayong sundalo ni Cristo Jesus. **4**
Walay sundalo nga nag-alagad samtang nagpalambigit sa
mga kalihokan niining kinabuhi, aron nga iyang mapahimuot
ang iyang taas nga opisyal. **5** Usa sad, kung adunay tawo nga
makigkompetensiya ingon nga atleta, dili siya makoronahan
gawas kung makigkompetensiya siya sumala sa mga balaod.
6 Ang kugihan nga mag-uuma maoy una nga makadawat sa
iyang bahin sa abot. **7** Hunahunaa ang akong gisulti, kay
ang Ginoo ang maghatag kanimo ug pagsabot sa tanan. **8**
Hinumdumi si Jesu Cristo, nga gikan sa kaliwat ni David, nga
gibanhaw gikan sa kamatayon, sumala sa akong mensahe
nga maayong balita, **9** sa diin nag-antos ako hangtod sa
gikadenahan ingon nga kriminal. Apan ang pulong sa Dios
wala gyud makadenahan. **10** Busa naglahutay ako sa tanan
alang adtong nga mga pinili, aron hinaut sila sad makabaton
sa kaluwasan nga anaa kang Cristo Jesus, uban sa walay
katapusang himaya. **(aiōnios g166)** **11** Masaligan kini nga
panultihon: "Kung kita namatay uban kaniya, mabuhi usab kita
uban kaniya. **12** Kung kita molahutay, maghari usab kita uban
kaniya. Kung ato siyang ilimod, ilimod sad kita niya. **13** Kung
kita dili matinud-anon, magpabilin siya nga matinud-anon, kay
dili niya malimod ang iyang kaugalingon." **14** Ipadayon nimo
ang pagpahinumdom kanila niining mga butanga. Pasidan-i
sila atubangan sa Dios nga dili sila makig-away mahitungod sa
mga pulong, tungod kay ang pagbuhat niini walay kapuslanan,
gadaot sa mga maminaw niini. **15** Paningkamuti pag-ayo
nga mapakita nimo imong kaugalingon ingon nga giuyonan
sa Dios nga nagtrabaho nga walay ikaulaw, nga sakto ang
paggamit sa pulong sa kamatuoran. **16** Likayi ang malaw-
ay nga panultihon, nga magdala sa samot nga pagkinabuhi
nga dili diosnon. **17** Ang ilang pulong mokaylap sama sa
kabahong, uban niini sila Himeneo ug Felito, **18** mga lalaki nga
nasalaag gikan sa kamatuoran, nga nag-ingon nga nahitabo
na ang pagkabanhaw, ug gilibog nila ang pagtuo sa uban. **19**
Bisan pa niini, gatindog ang lig-on nga pundasyon sa Dios nga
aduna niining kinudlit, "Nakahibalo ang Ginoo kinsa ang iya,"
ug "Ang tanan nga nagsangpit sa ngalan sa Ginoo kinahanglan
mobiya sa dili pagkamatarong." **20** Sa dato nga panimalay, dili
lamang mga bulawan ug plata ang mga galamiton, apan aduna
sad gikan sa kahoy ug pula nga yuta; ang uban alang sa
halangdong paggamit ug ang uban sa dili halangdon. **21** Kung
manghinlo ang usa ka tawo sa iyang kaugalingon gikan sa dili
halangdon nga paggamit, mahimo siya nga halangdon nga
galamiton, gigahin, mapuslanon sa Amo, ug andam siya sa
tanang maayo nga buluhaton. **22** Magpalayo ka sa lawasnong
kaibog sa mga batan-on, ug tinguhaa ang pagkamatarong,
pagtuo, gugma, kalinaw, uban kanila nga nagtawag sa Ginoo
gikan sa putli nga kasingkasing. **23** Apan balibari ang binuang
ug ignoranti nga mga pangutana, kay nasayod ka nga kini
maoy hinungdan sa mga lalis. **24** Kinahanglan ang alagad
sa Ginoo dili mangaway, apan hinuon kinahanglan malumo
siya sa tanan, kahibalo magtudlo, mapailubon, **25** adunay
kaaghup nga magtudlo adtong mga mosupak kaniya. Basin pa
ang Dios maghatag kanila ug paghinulsol sa diin masayod
sila sa kamatuoran, **26** ug unta mabalik kanila ang maayong
panghunahuna aron makaikyas sila sa lit-ag sa yawa, kay sila
nadakpan niya alang sa iyang kabubut-on.

3 Apan kini hibalo-i: sa mga ulahi nga mga adlaw moabot
ang mga peligro nga mga panahon. **2** Kay ang mga tawo
higugmaon nila ang ilang mga kaugalingon, mahigugmaon sila
sa kwarta, hambogero, mapahitas-on, tigpasipala, masinupakon
sa mga ginikanan, dili mapasalamaton, dili balaan, **3** wala sa
kinaiyanhon nga pagbati, walay kaluoy, madinauton, walay
pagpugong sa kaugalingon, bayolente, dili mahigugma-on
sa maayo, **4** mga traydor, walay pagmatngon, magarboso,
mahigugma-on sa lawasnon nga kalipay imbes mahigugma-
on sa Dios. **5** Aduna silay porma nga pagkadiosnon, apan
gilimod nila ang gahum niini. Talikdi kini nga mga tao. **6** Kay

ang uban niining mga tawhana mosulod sa mga panimalay
ug danihon ang mga babaye nga luya sa espirituhanong
bahin nga napuno sa mga kasal-anan hinungdan nga nadani
sila sa lainlaing tinguha. **7** Kini nga mga babaye kanunay
nga mosulay nga makakat-on ug bag-ong mga butang, apan
dili gyud sila makahibalo sa kamatuoran. **8** Sa sama nga
pamaagi nga si Jannes ug si Jambres mikontra kang Moises,
kini nga mga bakakon nga magtutudlo mitindog sad batok sa
kamatuoran. Nadaut ang ilang hunahuna ug ang ilang pagtuo
dili mapamatud-an. **9** Apan dili gyud sila makauswag pag-ayo,
kay ang ilang pagkabuang makita man sa tanan, sama sa
pagkabuang adtong duha ka mga lalaki. **10** Apan ikaw misunod
sa akong mga pagtulon-an, pamatasan, tumong, pagtuo, taas
nga pag-antos, gugma, pailob, **11** mga paglutos, mga pag-
antos, ug kung unsa ang nahitabo kanako sa Antioquia, sa
Iconio ug sa Listra. Giantos nako kadtong mga paglutos, ug
sa tanan niini, ang Ginoo nagluwas kanako. **12** Ang tanan
nga gusto nga magkinabuhi sa diosnon nga pamaagi diha
kang Cristo Jesus lutuson gyud. **13** Ang mga dautan ug mga
impostor mosamot gyud, samtang panguluhan nila ang uban
nga masalaag sama nga sila mismo nahisalaag. **14** Apan ikaw,
magpadayon ka sa imong nakat-onan ug gituohan pag-ayo,
kay nakahibalo ikaw kung kang kinsa nimo kini nakat-onan.
15 Nakahibalo ka nga gikan pa sa imong pagkabata nahibaw-
an na nimo ang balaan nga mga kasulatan nga naghimo
kanimong maalamon sa kaluwasan pinaagi sa pagtuo diha
kang Cristo Jesus. **16** Ang tanan nga Kasulatan dinasig sa
Dios ug kini mapuslanon sa doktrina, sa pagtuo, sa paghusto,
ug sa pagbansay sa pagkamatarong **17** aron nga ang tawo sa
Dios mahimong takos, sangkap sa mga maayo nga buhat.

4 Sa panan-aw sa Dios ug ni Cristo Jesus, nga hapit na
maghukom sa buhi ug patay, ug tungod sa iyang pagpakita
ug sa iyang gingharian, maligdong ako nga gamando kanimo:
2 Iwali ang pulong; pangandam kanunay hamugaway man o
dili. Pagbadlong, pagsaway, pag-awhag, nga adunay pailob sa
tanan ug pagtudlo. **3** Tungod kay moabot ang panahon nga ang
mga tawo dili na molahutay sa maayo nga katudluan. Hinuon,
tugotan nila nga mapalibutan sila sa magtutudlo nga magtudlo
lang sa unsay miuyon sa ilang kaugalingong mga pang-ibog.
Sa niini nga pamaagi gigitik ang ilang mga dalunggan. **4** Ilang
ipatalikod ang ilang mga dalunggan palayo sa kamatuoran, ug
lingi-on ang mga tinumutumo nga sugilanon. **5** Apan ikaw,
pagpugong sa imong hunahuna sa tanang mga butang; antosa
ang kalisod; buhata ang katungdanan sa usa ka evangelista;
tumana ang imong ministeryo. **6** Tungod kay ako gibubu na
ingon nga halad. Ang panahon sa akong pagbiya niabot na. **7**
Nakigkompitensya ako sa maayo nga pakiglaban; nahuman
na nako ang lumba; akong gitipigan ang pagtuo. **8** Ang korona
sa pagkamatarong gitagana na alang kanako, korona nga ang
Ginoo nga matarong nga maghuhukom, maghatag kanako
niadto nga adlaw; ug dili lang kanako, apan sa tanan sad
nga naghigugma sa iyang pagbalik. **9** Paningkamoti nga
makaari ka kanako sa labing dali nga panahon, **10** kay si
Demas nibaya na kanako. Gihigugma niya kini nga kalibutan
ug miadto sa Tesalonica. Si Crescente miadto sa Galacia, ug
si Tito miadto sa Dalmasia. **(aiōn g165)** **11** Si Lucas ra gyud
ang kauban nako. Kuhaa si Marcos ug dad-a uban kanimo
tungod kay siya makatabang kanako sa buluhaton. **12** Si
Tiquico ako gipaadto sa Efeso. **13** Ang kupo nga akong gibilin
sa Troas kang Carpus, dad-a inig anhi nimo ug ang mga libro
labi na gyud kadtong nahimo sa panit. **14** Si Alejandro nga
platero nakahimo kanako ug dakong kasakitan. Ang Ginoo
nalang ang magbalos kaniya sumala sa iyang mga gihimo. **15**
Bantayi sad siya, tungod kay mibarog siya batok sa atong
mga pulong. **16** Sa una nakong pagdepensa, walay bisan usa
nga mibarog alang kanako, apan ang tanan mibiya kanako.
Hinaut nga dili unta kini mahimo nga sala batok kanila. **17**
Apan ang Ginoo mibarog alang kanako ug nagpalig-on kanako
aron pinaagi kanako, ang pagsangyaw matuman gyud, ug ang
tanang mga Gentil makadugog unta. Mao nga giluwas ako
gikan sa baba sa liyon. **18** Ang Ginoo magluwas kanako gikan
sa matag dautan nga buluhaton ug magluwas kanako alang
sa iyang langitnong gingharian. Kaniya ang himaya hangtod
sa kahangturan. Amen. **(aiōn g165)** **19** Kumustaha si Prisila,
Aquila, ug ang panimalay ni Onisiforo. **20** Si Erastos nagpabilin
sa Corinto, apan si Trofimo akong gibilin nga adunay sakit sa
Milito. **21** Paningkamoti nga makaanhi ka sa dili pa moabot
ang tingtugnaw. Nangumusta kanimo si Eubulo, si Prudente, si
Lino, si Claudia ug ang tanang mga kaigsoonan. **22** Hinaot
ang Ginoo mag-uban sa imong espiritu. Hinaot nga ang grasya
maanaa kanimo. Amen.

Tito

1 Si Pablo, usa ka sulugoon sa Dios ug usa ka apostol ni
Jesu-Cristo, kay ang pagtuo sa mga piniling katawhan sa
Dios ug ang kahibalo sa kamatuoran nga nag-uyon uban ang
pagkadiosnon. **2** Kini adunay pagsalig sa walay kataposang
kinabuhi nga ang Dios, dili mamakak, misaad sa wala pa ang
tanang kaliwatan. **(aiōnios g166)** **3** Sa tukmang panahon,
iyang gipadayag ang iyang pulong pinaagi sa mensahe nga
iyang gisalig kanako nga ipahayag. Ako nagahimo niini pinaagi
sa mando sa Dios nga atong manluluwas. **4** Ngadto kang Tito,
usa ka tinuod nga anak sa atong managsama nga pagtuo. Ang
grasya, kaluoy, ug kalinaw nga gikan sa Dios nga Amahan ug
kang Cristo Jesus nga atong manluluwas. **5** Alang niini nga
katuyoan ikaw akong ibilin sa Creta, aron ikaw mamahimong
maghan-ay sa mga butang nga wala pa nahuman ug magtudlo
sa mga pangulo sa matag siyudad ingon sa akong gisugo
kanimo. **6** Ang usa ka pangulo kinahanglan walay ikasaway,
ang bana sa usa ka asawa, uban ang matinud-anon nga mga
anak dili mapasanginlan sa pagkadaotan o wala mamatuto. **7**
Kini kinahanglan alang sa maglalantaw, ingon nga tigdumala
sa panimalay sa Dios, nga mahimong dili salawayon. Siya
kinahanglan nga dili gayod sabaan o walay pagpugong. Siya
kinahanglan nga dili dali masuko, dili hinginom ug bino, dili
palaaway, ug dili hakog nga tawo. **8** Hinuon, kinahanglan
siya maabiabihon, higala sa kung unsa ang maayo. Siya
maalamon, matarong, diosnon, ug adunay pagpugong sa
kaugalingon. **9** Kinahanglan nga siya gayod nagahupot ug
hugot sa kasaligan nga mensahe nga gipanudlo, aron nga siya
makahimo sa pagdasig uban sa maayong pagpanudlo ug tul-
iron kadtong misupak kaniya. **10** Tungod kay adunay daghang
masinupakon nga katawhan, ilabina niadtong mga tinuli. Ang
ilang mga pulong walay pulos. Ilang gilimbongan ug gigiyahan
ang katawhan sa sayop nga dalan. **11** Kinahanglan gayod nga
pahunongon sila. Nagatudlo sila sa dili nila angay nga itudlo
alang sa makauulaw nga pagpaginansiya ug nagbungkag sa
tibuok panimalay. **12** Ang usa kanila, ang maalamon nga tawo
alang kanila, miingon, “Ang mga Cretanhon walay hunong sa
pagkabakakon, daotan ug makuyaw nga mananap, tapolan
nga mga tiyan.” **13** Kini nga pahayag matuod, mao nga tul-
ira sila pag-ayo aron sila mamaayo sa pagtuo. **14** Ayaw
paghatag ug bisan unsang pagtagad sa mga tinuohan sa
Judio o sa kasugoan sa tawo nga mitalikod sa kamatuoran.
15 Alang niadtong putli, ang tanang mga butang putli. Apan
niadtong namansahan ug dili matinuohon, walay putli. Kay
ang ilang mga hunahuna ug konsensiya namansahan. **16**
Sila nag-angkon nga nakaila sila sa Dios, apan ila siyang
gisalikway pinaagi sa ilang mga binuhatan. Sila salawayon ug
masinupakon. Sila wala mahiuyon sa bisan unsa nga maayong
buhat.

2 Apan ikaw, isulti unsa ang nahiuyon sa matinud-anon nga
pagpanudlo. **2** Ang mga tigulang nga lalaki kinahanglan
adunay pagpugong sa kaugalingon, maligdong, mabination,
insakto sa pagtuo, sa gugma, ug sa pagkamalahutayon. **3**
Ang mga tigulang nga babaye sa samang paagi kinahanglan
mopakita kanunay sa ilang mga kaugalingon ingon nga angay
tahuron, dili tabian. Kinahanglan dili sila magpaulipon sa
sobra nga bino. Kinahanglan itudlo nila unsa ang maayo **4**
aron sa pagbansay sa mga batan-on nga mga kababayen-
an sa maalamon nga paghigugma sa ilang kaugalingon nga
mga bana ug mga anak. **5** Kinahanglan ila silang bansayon
nga mahimong maalamon, putli, maayo nga moatiman sa
panimalay, ug matinumanon sa ilang kaugalingon nga mga
bana. Kinahanglan nga buhaton nila kining mga butanga
aron ang pulong sa Dios dili matamay. **6** Sa samang paagi,
dasiga ang mga batan-on nga lalaki nga magmaalamon. **7** Sa
tanan nga paagi ipakita ang imong kaugalingon ingon nga
maayong sumbanan sa maayong mga buhat; ug sa dihang
ikaw manudlo, ipakita ang pagkamatarong ug pagkamaligdong.
8 Isulti ang mga pulong nga maayo ug walay ikasaway, aron
nga si bisan kinsa nga mosupak maulawan, tungod kay
wala siya'y daotan nga ikasulti mahitungod kanato. **9** Ang
mga ulipon kinahanglan motuman sa ilang mga agalon sa
tanang mga butang. Kinahanglan sila mopahimuot kanila ug
dili makiglalis uban kanila. **10** Dili sila angay manghilabot.
Hinuon, kinahanglan ilang ipakita ang maayong pagtuo, aron
nga sa matag paagi ilang madayeg ang atong pagtulon-an
mahitungod sa Dios nga atong manluluwas. **11** Tungod kay
ang grasya sa Dios gipakita man sa tanang mga tawo. Kini
mobansay kanato sa pagdumili sa dili pagkadiosnon ug sa
kalibotanon nga mga pagbati. **12** Kini mobansay kanato sa
pagpuyo nga maalamon, pagkamatarong, ug sa diosnon nga
mga paagi niining panahona **(aiōn g165)** **13** samtang kita
nagahulat sa unahan aron modawat sa atong mahimayaon
nga paglaom, ang pagpadayag sa himaya sa atong bantugang
Dios ug Manluluwas nga si Cristo Jesus. **14** Si Jesus naghatag
sa iyang kaugalingon alang kanato aron sa pagtubos kanato
gikan sa tanan nga pagkamalapason sa balaod ug sa paghimo
nga putli, alang sa iyang kaugalingon, ang pinasahi nga mga
katawhan nga madasigon sa pagbuhat sa maayong mga
binuhatan. **15** Isulti ug idasig kining mga butanga. Ihatag ang
pagbadlong uban sa tanan nga katungod. Ayaw itugot nga
dunay usa nga mosalikway kanimo.

3 Pahinumdomi sila sa pagpailalom ngadto sa mga
magmamando ug sa mga nangatungdanan, aron tumanon
nila, aron maandam alang sa matag maayong buhat. **2**
Pahinumdomi sila sa dili pagpakiglantugi kang bisan kinsa, aron
malikayan ang panaglalis, ug tugotan ang ubang tawo sa ilang
kaugalingong paagi, ug aron ikapakita ang pagkamapaubsanon
ngadto sa tanang mga tawo. **3** Kay sa makausa kita sa atong
mga kaugalingon walay panghunahuna ug dili matinumanon.
Nahisalaag kita ug nahimong ulipon pinaagi sa nagkadaiyang
mga pagbati ug mga kalipay. Nagpuyo kita sa pagkadaotan
ug kaibog. Kita mga salawayon ug nagdinumtanay sa matag
usa. **4** Apan sa dihang ang kamaayo sa Dios nga atong
manluluwas ug ang iyang gugma alang sa katawhan mitungha,
5 dili kini pinaagi sa mga buhat sa pagkamatarong nga atong
nahimo, apan tungod sa iyang kaluoy nga iya kitang giluwas.
Giluwas kita niya pinaagi sa paghugas sa bag-ong pagkatawo
ug kabag-ohan pinaagi sa Balaang Espiritu. **6** Ang Dios
madagayaon nga mibubo sa Balaang Espiritu kanato pinaagi
sa atong Manluluwas nga si Jesu-Cristo. **7** Gibuhat niya kini
kay aron nga, human gimatarong pinaagi sa iyang grasya,
mamahimo kitang kabahin diha sa pagsalig sa kinabuhing
walay kataposan. **(aiōnios g166)** **8** Kini nga pulong kasaligan.
Buot ako nga kamo masaligon nga mosulti mahitungod niining
mga butanga, aron nga kadtong nagsalig sa Dios mahimong
matinud-anon sa maayong mga buhat nga iyang gibutang
diha kanila. Kini nga mga butang maayo ug mapuslanon
alang sa tanang katawhan. **9** Apan likayi ang binuang nga
mga pagpakiglantugi ug ang mga gigikanan ug panaglalis ug
panagbingkil mahitungod sa balaod. Kadtong mga butanga

walay bili ug dili mapuslanon. **10** Isalikway si bisan kinsa
nga maghimog hinungdan sa pagkabahin-bahin diha kaninyo,
human sa una ug ikaduha nga pagpasidaan, **11** ug hibaloi
nga kanang usa nga motalikod gikan sa hustong dalan ug
nagpakasala ug nanghimaraot sa iyang kaugalingon. **12** Sa
dihang ipadala ko diha kanimo si Artemas o Tychicus, pagdali
ug anhi dayon kanako sa Nicopolis, diin nakahukom ako nga
magpuyo panahon sa tingtugnaw. **13** Pagdali ug ipadala si
Zenas, ang hanas sa balaod, ug si Apollos, sa paagi nga
sila dili makulangan. **14** Ang atong katawhan kinahanglan
nga makakat-on nga makiglambigit sa maayong mga buhat
nga nagatagbo sa dinalian nga panginahanglan aron dili sila
mahimong dili mabungahon. **15** Ang tanan nga uban kanako
nangumusta kaninyo. Kumustaha kadtong naghigugma kanato
diha sa pagtuo. Ang grasya magauban kaninyong tanan.

Filemon

1 Si Pablo, usa ka binilanggo kang Cristo Jesus, ug sa igsoon
nga si Timoteo ngadto kang Filemon, atong hinigugma
nga higala ug isig ka magbubuhat. **2** ug ngadto kang Apphia
nga atong igsoong babaye, ug kang Archippo nga atong
kaubang sundalo, ug ngadto sa simbahan nga nagtigom
sa imong balay. **3** Hinaot nga ang grasya ug kalinaw sa
Dios nga atong Amahan ug sa Ginoong Jesu-Cristo maanaa
kaninyo. **4** Kanunay ako nga nagpasalamat sa akong Dios.
Naghisgot ako kanimo sa akong mga pag-ampo. **5** Nadungog
ko ang gugma ug ang pagtuo nga anaa kanimo diha kang
Ginoong Jesus ug alang sa tanang mga magtutuo. **6** Nag-
ampo ako nga ang pakig-ambit sa imong pagtuo mahimong
magmabungahon alang sa kahibalo sa tanang maayo nga
butang diha kang Cristo. **7** Kay ako adunay dakong kalipay
ug kahupayan tungod sa imong gugma, tungod kay ang
mga kasingkasing sa mga magtutuo nakapahulay pinaagi
kanimo, igsoon. **8** Busa, bisan ako adunay tanang kaisog
kang Cristo sa pagmando kanimo sa pagbuhat kung unsa
ang kinahanglan nga imong buhaton, **9** apan tungod sa
gugma, naghangyo hinuon ako kanimo—Ako, si Pablo, usa
ka tigulang na nga tawo, ug karon usa ka binilanggo alang
kang Cristo Jesus. **10** Magahangyo ako kanimo mahitungod
sa akong anak nga si Onesimus, diin nagpakaamahan ako
sa akong pagkaginapos, **11** Kay sa makausa siya walay
pulos kanimo, apan karon mapuslanon siya alang kanimo ug
kanako. **12** Ipadala ko siya ug balik diha kanimo, siya nga
gimahal nako pag-ayo. **13** Nanghinaot ako kung mahimo nga
magpabilin siya uban kanako, aron siya makaalagad kanako
alang kanimo, samtang ako ginapos alang sa ebanghelyo.
14 Apan ako dili buot mobuhat sa bisan unsang butang nga
dili inubanan sa imong pagtugot. Dili ko buot nga ang imong
maayong binuhatan mahimong gikan sa panginahanglan apan
gikan sa maayong kabubut-on. **15** Tingali tungod niini siya
nabulag gikan kanimo sa usa ka higayon, aron nga mahibalik
siya kanimo hangtod sa kahangtoran. **(aiōnios g166)** **16** Dili
na siya usa ka ulipon, apan labing maayo pa kaysa usa
ka ulipon, usa ka hinigugmang igsoon. Hinigugma siya labi
na kanako, ug labaw diha kanimo, sa unod man ug diha
sa Ginoo. **17** Ug busa kung kanimo ako usa ka kauban,
dawata siya ingon nga ako. **18** Kung nakasala siya kanimo o
nakautang kanimo sa bisan unsang butang, ipaangkon kana
kanako. **19** Ako, si Pablo, nagsulat niini pinaagi sa akong
kaugalingong kamot: Mobayad ako kanimo. Dili sa pag-ingon
kanimo nga ikaw nakautang kanako sa imong kaugalingon.
20 Oo, igsoon, buhati ako ug pabor diha sa Ginoo; hatagi
ug pahulay ang akong kasingkasing diha kang Cristo. **21**
Masaligon mahitungod sa imong pagkamatinumanon, nagsulat
ako kanimo. Nasayod ako nga mobuhat ka ug sobra pa kaysa
akong gipangayo. **22** Sa samang higayon, pag-andam ug
usa ka lawak alang kanako, kay naglaom ako nga pinaagi sa
inyong mga pag-ampo igahatag ako pagbalik diha kaninyo.
23 Si Epaphras, akong isig ka binilanggo kang Cristo Jesus,
nangumusta kanimo. **24** Mao usab si Marcos, Aristarchus,
Demas, ug si Lucas, akong isig ka magbubuhat. **25** Hinaot
nga ang grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo maanaa sa
inyong espiritu. Amen.

Hebreohanon

1 Kaniadto ang Dios nakigsulti sa atong mga katigulangan
pinaagi sa mga propeta sa daghang mga higayon ug sa
daghang mga pamaagi. **2** Apan niining kasamtangang mga
adlaw, ang Dios nakigsulti kanato pinaagi sa usa ka Anak, nga
iyang gipili nga mahimong manununod sa tanang mga butang,
ug pinaagi kaniya gibuhat niya usab ang kalibotan. **(aiōn g165)**
3 Ang iyang Anak mao ang kahayag sa iyang himaya, ang
kinaiya gayod sa iyang kinaiyahan, ug iyang gipadayon sa
paglungtad ang tanang butang pinaagi sa pulong sa iyang
gahom. Human nga iyang nahinloan ang mga sala, milingkod
siya sa tuong kamot sa halangdon sa kahitas-an. **4** Nahimo
siyang labaw sa mga anghel, ingon nga ang ngalan nga iyang
napanunod mas labing maayo kay sa ilang ngalan. **5** Kay si
kinsa ba sa mga anghel ang iyang giingnan, "Ikaw ang akong
anak, karon ako mahimo nga imong Amahan"? Ug usab "Ako
mahimo nga amahan kaniya, ug siya mahimo nga anak nako"?
6 Usab, sa dihang gidala sa Dios ang panganay nga anak
ngadto sa kalibotan, siya miingon, "Ang tanang anghel sa Dios
kinahanglan mosimba kaniya." **7** Mahitungod sa mga anghel
siya nag-ingon, "Siya nga nagbuhat sa iyang mga anghel nga
mga espiritu, ug sa iyang mga alagad nga dilaab sa kalayo." **8**
Apan mahitungod sa anak siya nag-ingon, "Ang imong trono,
Dios, hangtod sa kahangtoran. Ang sitro sa imong gingharian
mao ang sitro sa hustisya. **(aiōn g165)** **9** Ikaw nahigugma sa
pagkamatarong ug nagdumot sa pagkamalapason, busa ang
Dios, nga imong Dios, nagdihog kanimo sa lana sa kalipay
labaw pa sa imong mga kauban." **10** "Sa sinugdanan, Ginoo,
ikaw nagbutang sa patukoranan sa kalibotan. Ang kalangitan
binuhat sa imong mga kamot. **11** Mangahanaw sila, apan ikaw
magapadayon. Kining tanan madunot sama sa usa ka bisti. **12**
Lukoton mo kini sama sa usa ka kupo, ug mausab sila sama
sa usa ka bisti. Apan ikaw mao sa gihapon, ug ang imong mga
katuigan dili mohunong." **13** Apan si kinsa ba sa mga anghel
ang giingnan sa Dios sa bisan kanus-ang higayon, "Lingkod
sa akong tuong kamot hangtod nga akong himoon ang imong
mga kaaway nga usa ka tumbanan sa imong mga tiil"? **14** Dili
ba ang tanan nga mga anghel nga espiritu gipadala aron sa
pagpamuhat ug pag-amping niadtong mga manununod sa
kaluwasan?

2 Busa kinahanglan nga hatagan nato ug mas labaw pa nga
pagtagad kung unsa ang atong nadunggan, aron nga dili
kita mapahilayo gikan niini. **2** Kay kung ang mensahe nga
gisulti pinaagi sa mga anghel tinuod, ug sa matag paglapas
ug pagsupak nagdawat sa patas nga silot, **3** unsaon kaha
nato pag-ikyas kung atong talikdan ang dakong kaluwasan?
—ang kaluwasan nga unang gipahibalo pinaagi sa Ginoo ug
gipamatud-an kanato pinaagi niadtong nakadungog niini. **4**
Ang Dios nagpamatuod usab niini pinaagi sa mga ilhanan, mga
katingalahan, ug pinaagi sa nagkalainlain nga gamhanang mga
buhat, ug pinaagi sa mga gasa sa Balaang Espiritu nga iyang
giapod-apod sumala sa iyang kaugalingong kabubut-on. **5** Ang
Dios wala nagbutang sa umaabot nga kalibotan, mahitungod
kung unsa ang atong ginasulti, ilalom sa mga anghel. **6**
Hinuon, adunay usa ka tawo nga kung diin nagpamatuod
ug miingon, "Unsa man ang tawo, nga ikaw nagtagad man
kaniya? O ang anak sa tawo, nga ikaw nag-atiman man
kaniya? **7** Gibuhat nimo ang tawo nga ubos gamay kaysa
mga anghel; gikoronahan nimo siya sa himaya ug dungog. **8**
Gibutang nimo ang tanang pagbuot ilalom sa iyang tiilan."
Kay gihatag sa Dios ang tanang pagbuot sa tawo. Wala niya
gibiyaan ang bisan unsa nga wala nailalom kaniya. Apan karon
wala pa nato nakita ang tanan nga nailalom kaniya. **9** Bisan
pa niana, nakita nato ang usa nga gihimo sa makadiyot, nga
ubos kaysa mga anghel—si Jesus, nga, tungod sa iyang pag-
antos ug kamatayon, gikoronahan uban sa himaya ug dungog.
Busa karon pinaagi sa grasya sa Dios, si Jesus nakatilaw
sa kamatayon alang sa matag tawo. **10** Kini angay nga ang
Dios, tungod kay ang tanang butang mitungha alang kaniya ug
pinaagi kaniya, kinahanglan magdala sa daghang mga anak
ngadto sa himaya, ug niana nahimo gayod siya nga pangulo
sa ilang kaluwasan sa hingpit pinaagi sa iyang mga pag-antos.
11 Kay managsama nga ang usa nga naghalad ug kadtong
mga hinalad, tanan naggikan sa usa ka tinubdan, ang Dios.
Alang niini nga hinungdan ang usa nga naghalad kanila sa
Dios dili maulaw nga tawagon sila nga mga igsoon. **12** Siya
miingon, "Akong imantala ang imong ngalan sa akong mga
igsoon, ako magaawit mahitungod kanimo gikan sa sulod
sa panagtigom." **13** Ug miingon siya pag-usab, "Mosalig
ako diha kaniya." Ug usab, "Tan-awa, ania ako ug ang mga
anak nga gihatag sa Dios kanako." **14** Busa, sanglit kay
ang mga anak sa Dios nakaambit man sa unod ug dugo,
si Jesus usab miambit sa samang mga butang, aron nga
pinaagi sa kamatayon buhaton niya nga dili makahimo ang
usa nga anaay gahom sa kamatayon, nga mao, ang yawa. **15**
Mao kini aron nga iyang mapalingkawas kadtong tanan nga
pinaagi sa kahadlok sa kamatayon nagpuyo sa pagkaulipon sa
tibuok nilang kinabuhi. **16** Kay sa pagkatinuod dili ang mga
anghel ang iyang gitabangan. Kondili, iyang gitabangan ang
mga kaliwatan ni Abraham. **17** Busa gikinahanglan gayod
alang kaniya nga mahimong sama sa iyang mga igsoong sa
tanang paagi, aron nga siya mahimong usa ka maluluy-on ug
matinud-anon nga labawng pari diha sa mga butang sa Dios,
ug aron makab-ot niya ang kapasayloan alang sa mga sala sa
katawhan. **18** Tungod kay si Jesus mismo nag-antos, gitintal,
makahimo siya sa pagtabang niadtong mga natintal.

3 Busa, mga igsoong balaan, kauban sa langitnong pagtawag,
palandungi si Jesus, ang Apostol ug ang Labaw nga Pari
sa atong pagsugid. **2** Siya matinud-anon sa Dios, nga nagpili
kaniya, sama nga si Moises matinud-anon usab sa tanan nga
panimalay sa Dios. **3** Kay si Jesus giila nga takos sa labi
pang dako nga himaya kaysa kang Moises, tungod kay ang
usa nga nagtukod sa usa ka balay labaw nga gipasidunggan
kaysa balay. **4** Kay ang matag balay gitukod pinaagi sa usa ka
tawo, apan ang usa nga nagtukod sa tanang butang mao ang
Dios. **5** Si Moises nagmatinud-anon gayod ingon nga usa
ka sulugoon sa tibuok panimalay sa Dios, nga nagpamatuod
mahitungod sa mga butang nga mahimong isulti sa umaabot.
6 Apan si Cristo mao ang Anak nga gipiyalan sa panimalay
sa Dios. Kita mao ang iyang balay kung atong kuptan pag-
ayo ang atong pagsalig ug garbo sa pagsalig. **7** Busa, sama
kini sa giingon sa Balaang Espiritu, "Karon, kung madungog
ninyo ang iyang tingog, **8** Ayaw pagahia ang inyong mga
kasingkasing sama sa gibuhat nga pagsupak sa mga Israelita,
sa panahon sa pagsulay didto sa kamingawan. **9** Nahitabo
kini sa dihang ang inyong mga katigulangan misupak pinaagi
sa pagsulay kanako, ug nakita nila ang akong mga buhat
sulod sa 40 ka tuig. **10** Busa ako wala mahimuot niana nga
kaliwatan. Ako miingon, 'Kanunay silang mahisalaag diha
sa ilang mga kasingkasing, ug wala sila masayod sa akong
mga paagi.' **11** Sama kini sa akong gipanumpa sa akong
kasuko: dili gayod sila makasulod sa akong kapahulayan."

12 Pagbantay, mga igsoon, aron nga walay daotan nga dili
matinuohon nga kasingkasing sa bisan kinsa kaninyo, usa ka
kasingkasing nga mobiya gikan sa buhi nga Dios. **13** Hinuon,
dasiga ang usag-usa matag adlaw, samtang gitawag pa kini
nga karong adlawa, aron nga walay usa taliwala kaninyo ang
magmagahi pinaagi sa pagkamalimbongon sa sala. **14** Kay
kita mahimong kauban ni Cristo kung lig-on kita nga magkupot
sa atong pagsalig kaniya gikan sa sinugdanan hangtod sa
kataposan. **15** Mahitungod niini giingon kini, "Karon adlawa,
kung maminaw kamo sa iyang tingog, ayaw pagahia ang
inyong mga kasingkasing, sama sa pagsupak nga gibuhat sa
mga Israelita." **16** Kinsa ba kini nga nakadungog sa Dios ug
nagsupak? Dili ba mao man kadtong tanan nga gipangulohan
ni Moises pagawas sa Ehipto? **17** Ug kang kinsa man nasuko
ang Dios sulod sa 40 ka tuig? Dili ba mao man kadtong
nakasala, nga ang mga patay nga lawas nahimutang sa
kamingawan? **18** Kang kinsa man nanumpa ang Dios nga
dili sila makasulod sa iyang kapahulayan, kung dili niadtong
nagpasupilon kaniya? **19** Makita nato nga sila dili makahimo
sa pagsulod sa iyang papahulayan tungod sa pagkawalay
pagtuo.

4 Busa, kinahanglan magmainampingon gayod kita aron
walay usa kaninyo nga daw mapakyas sa pagkab-ot sa
mapadayonong saad sa pagsulod sa kapahulayan sa Dios.
2 Kay anaa na kanato ang maayong balita mahitungod sa
kapahulayan sa Dios nga gimantala kanato sama sa mga
Israelita, apan kana nga mensahe wala napuslan niadtong
nakadungog niini kung dili kini ubanan sa pagtuo. **3** Kay
kita, ang mga nagatuo — kita mao ang makasulod nianang
kapahulayan, sama kini sa giingon, "Ingon nga ako nanumpa
sa akong kapungot, Dili sila makasulod sa akong kapahulayan."
Miingon siya niini, bisan tuod ang iyang gibuhat nga buluhaton
natapos na sukad sa pagsugod sa kalibotan. **4** Kay miingon
siya sa laing bahin mahitungod sa ikapitong adlaw, "Ang
Dios mipahulay sa ikapitong adlaw gikan sa tanan niyang
gibuhat." **5** Pag-usab miingon siya, "Dili sila makasulod sa
akong kapahulayan." **6** Busa, sanglit ang kapahulayan sa
Dios sa gihapon gitagana alang sa pipila aron makasulod, ug
sanglit daghang mga Israelita nga nakadungog sa maayong
balita mahitungod sa iyang kapahulayan dili makasulod tungod
sa pagkamasinupakon, **7** ang Dios pag-usab nagtakda ug
saktong adlaw, nga gitawag "Karong Adlawa." Gipahimutang
niya kining adlawa sa dihang misulti siya ngadto kang David,
nga misulti kaniadto human kini unang gisulti, "Karong adlawa
kung kamo maminaw sa iyang tingog, ayaw pagahia ang
inyong mga kasingkasing." **8** Kay kung si Josue mihatag pa
kanila sa pahulay, ang Dios wala na unta nagsulti mahitungod
sa lain pang adlaw. **9** Busa aduna pa gihapoy usa ka Adlaw
nga kapahulayan nga gitagana alang sa katawhan sa Dios. **10**
Kay siya nga makasulod sa kapahulayan sa Dios nakapahulay
usab sa iyang kaugalingon gikan sa iyang mga buhat, ingon sa
gibuhat sa Dios. **11** Busa magmatinguhaon kita sa pagsulod
nianang kapahulayan, aron nga walay usa nga mahulog diha
sa samang pagkamasinupakon nga gibuhat nila. **12** Kay
ang pulong sa Dios buhi ug abtik ug mas hait pa kaysa
bisan unsang espada nga duhay sulab. Modulot kini bisan sa
nabahing kalag gikan sa espiritu, ug mga lutahan gikan sa
kinasuloran sa bukog. Makahimo kini sa pag-ila sa hunahuna
sa kasingkasing ug mga tinguha. **13** Walay binuhat nga butang
ang matago gikan sa panan-aw sa Dios. Hinuon, ang tanang
butang dayag ug abli sa mga mata niadtong pagahatagan
gayod sa husay. **14** Unya adunay usa ka bantogang labawng
pari nga nakalatas sa kalangitan, si Jesus ang Anak sa Dios,
magmalig-on kita sa pagkupot sa atong mga gituohan. **15**
Kay wala kitay labawng pari nga dili makabati ug kalooy sa
atong mga kaluyahon, apan usa nga sa tanang mga paagi
gitintal sama kanato, gawas lamang nga wala siyay sala. **16**
Busa moduol kita uban ang pagsalig didto sa trono sa grasya,
nga makadawat kita sa kalooy ug makakaplag sa grasya nga
makatabang sa takna sa pagkinahanglan.

5 Kay ang matag labaw nga pari, gipili gikan sa taliwala sa
katawhan, gitudlo aron sa pagbuhat alang sa mga butang
nga may kalabotan sa Dios, aron nga siya mohalad sa mga
gasa ug mga halad alang sa mga sala. **2** Malumo siyang
motabang sa dili-maalam ug sa masupilon sanglit siya sa
iyang kaugalingon nalibotan man sa kaluyahon. **3** Tungod
niini, siya usab kinahanglan magdalit ug mga paghalad alang
sa iyang mga sala susama sa iyang gihimo alang sa mga
sala sa katawhan. **4** Ug walay tawo nga makaangkon niining
kadungganan alang sa iyang kaugalingon, kondili, kinahanglan
nga siya tinawag sa Dios, sama kang Aaron kaniadto. **5** Ni si
Cristo wala magpasidungog sa iyang kaugalingon pinaagi sa
paghimo sa iyang kaugalingon nga labaw nga pari. Hinuon,
ang Dios miingon ngadto kaniya, "Ikaw ang akong Anak,
karong adlawa ako mahimong imong Amahan." **6** Susama
usab kini sa iyang gisulti sa laing dapit, "Ikaw ang usa ka pari
sa kahangtoran sunod sa laray ni Melchizedek." **(aiōn g165)** **7**
Sa panahon sa iyang pagkaunodnon, gihalad niya ang mga
pag-ampo ug mga paghangyo, nga naghilak uban sa mga
luha ngadto sa Dios, ang usa nga makaluwas kaniya gikan
sa kamatayon. Tungod sa iyang balaang pagtahod sa Dios,
gidungog siya. **8** Bisan tuod siya usa ka anak, nakat-onan
niya ang pagkamasinugtanon gikan sa mga butang nga iyang
giantos. **9** Nahingpit siya ug sa niini nga paagi nahimong
hinungdan sa walay kataposang kaluwasan alang sa tanan
nga nagtuman kaniya, **(aiōnios g166)** **10** nga gipili sa Dios
ingon nga labaw nga pari sunod sa laray ni Melchizedek. **11**
Daghan pa kami ug ikasulti mahitungod kang Jesus, apan lisod
kini ipasabot sanglit kamo nagmagahi man sa pagpaminaw. **12**
Kay bisan niining panahona nahimo kamong mga magtutudlo,
gikinahanglan pa gihapon nga adunay usa ka tawo nga
motudlo kaninyo sa nag-unang mga balaod sa mga pulong
sa Dios. Nanginahanglan kamo sa gatas, dili ang gahi nga
pagkaon. **13** Kay si bisan kinsa nga makainom lamang sa
gatas walay kasinatian sa mensahe sa pagkamatarong, kay
usa pa man siya ka bata. **14** Sa laing bahin, ang gahi nga
pagka-on alang niadtong mga hamtong na, tungod sa ilang
kasinatian sa pag-ila sa husto gikan sa sayop nga nabansay
sa pag-ila sa maayo man ug daotan.

6 Busa, biyaan na nato ang naunang pagtulon-an mahitungod
sa mensahe ni Cristo, kinahanglan magpadayon kita
ngadto sa pagkahamtong, dili na magpahimutang pag-usab
sa patukoranan sa paghinulsol gikan sa patay nga mga
buhat ug pagtuo sa Dios, **2** ni patukoranan sa pagtulon-an
mahitungod sa pagbawtismo, pagpandong sa mga kamot,
ang pagkabanhaw sa mga patay, ug sa paghukom nga walay
kataposan. **(aiōnios g166)** **3** Buhaton usab nato kini kung itugot
sa Dios. **4** Kay kini dili mahimo alang niadtong nalamdagan na
sa makausa, nga nakatilaw sa langitnong gasa, nga nakaambit
na sa Balaang Espiritu, **5** ug nakatagamtam na sa maayong
pulong sa Dios ug sa mga gahom sa umaabot nga panahon,
(aiōn g165) **6** ug unya nahulog - dili na mahimo ang pagpabalik
pa kanila sa paghinulsol. Tungod kay gilansang nila pag-usab

ang Anak sa Dios alang sa ilang mga kaugalingon, gibiaybiay
siya diha sa kadaghanan. **7** Kay ang yuta nga nagdawat na sa
ulan nga kanunay mahulog niini, ug niana nagahatag sa abot
nga magamit alang niadtong nag-ugmad sa yuta, magadawat
ug panalangin gikan sa Dios. **8** Apan kung mamunga man kini
ug mga tunok ug mga kadyapa, wala kini kapuslanan ug hapit
na matinunglo. Ang kataposan niini mao ang pagkasunog. **9**
Bisan kung nagasulti kami sama niini, mga hinigugmang higala,
nadani kami sa mas maayong mga butang mahitungod kaninyo
ug sa mga butang mahitungod sa kaluwasan. **10** Kay ang Dios
makiangayon gayod nga dili malimtan ang inyong nabuhat
ug ang gugma nga inyong gipakita alang sa iyang ngalan,
sa niana gialagaran ninyo ang mga magtutuo ug nagpabilin
sa pag-alagad kanila. **11** Ug dako ang among tinguha nga
ang matag-usa kaninyo makapakita sa samang kakugi uban
sa bug-os nga kasigurohan sa pagsalig hangtod gayod sa
kataposan. **12** Dili namo buot nga mahimo kamong hinay,
apan hinuon mosundong kamo niadtong makapanunod sa mga
saad tungod sa pagtuo ug pailob. **13** Kay sa dihang gihimo sa
Dios ang iyang saad ngadto kang Abraham, nanumpa siya
sa iyang kaugalingon, sanglit dili man siya makapanumpa
pinaagi kang bisan kinsa nga mas labaw ps. **14** Miingon siya,
"Sa pagkatinuod panalanginan ko iakw, ug padaghanon ko
ang imong mga kaliwat." **15** Sa niini nga paagi, nabatonan ni
Abraham kung unsa ang gisaad human siya mapailubong
naghulat. **16** Kay ang mga tawo manumpa pinaagi sa usa
ka tawo nga mas labaw pa sa ilang mga kaugalingon, ug
sa matag panaglalis sa ilang panumpa mao ang katapusan
alang sa pagpamatuod. **17** Sa dihang nakahukom ang Dios sa
pagpakita sa mas tin-aw nga dili mausab nga kalidad sa iyang
katuyoan ngadto sa mga manununod sa saad, gipasaligan
niya kini uban ang usa ka panumpa. **18** Gibuhat niya kini aron
pinaagi sa duha ka dili mausab nga mga butang, diin ang Dios
dili makahimo sa pagpamakak, kami nga mikalagiw alang sa
dalangpanan makabaton sa usa ka malig-ong pagdasig aron
hugot nga magkupot ngadro sa pagsalig nga gipahimutang
atong atubangan. **19** Gibatonan ta kining pagsalig ingon
nga kasigurohan ug kasaligang angkla sa atong mga kalag,
pagsalig nga mosulod ngadto sa kinasulorang dapit luyo sa
tabil. **20** Si Jesus misulod niadtong dapita ingon sa usa ka
mag-uuna alang kanato, nahimong usa ka labaw nga pari
hangtod sa kahangtoran sunod sa laray ni Melchizedek. **(aiōn
g165)**

7 Mao kini si Melchizedek, ang hari sa Salem, ang pari
sa Labing Halangdon nga Dios, nga misugat kang
Abraham nga mibalik gikan sa pagpamatay sa mga hari
ug nagpanalangin kaniya. **2** Mihatag si Abraham kaniya sa
ikapulo sa tanan niyang nadakpan. Ang iyang ngalan nga
"Melchizedek" nagpasabot nga "Hari sa Pagkamatarong," ug
usab ang "Hari sa Salem," mao ang "Ang Hari sa Kalinaw." **3**
Siya walay amahan, walay inahan, ug walay mga kaliwat, walay
sinugdanan sa mga adlaw ni kataposan sa kinabuhi. Hinuon,
nagpabilin siya nga usa ka pari hangtod sa kahangtoran,
sama sa Anak sa Dios. **4** Karon hunahunaa kung unsa ka
bantogan kining tawhana. Ang atong katigulangan nga si
Abraham naghatag kaniya sa ikapulo sa labing maayong
mga butang nga iyang nakuha gikan sa gubat. **5** Ug sa
pagkatinuod, ang mga kaliwat ni Levi nga nakadawat sa
parianong dapit adunay sugo gikan sa balaod sa pagkuha sa
ikapulo gikan sa mga tawo, mao kana, gikan sa ilang kaubanan
nga mga Israelita, bisan tuod sila kaliwatan nga nagagikan
kang Abraham. **6** Apan si Melchizedek, nga dili kaliwat gikan
kang Levi, nagdawat sa ikapulo gikan kang Abraham, ug
nagpanalangin kaniya, ang usa nga adunay mga saad. **7**
Dili ikalimod nga ang labing ubos nga tawo gipanalanginan
pinaagi sa labing labaw nga tawo. **8** Sa niini nga kahimtang
ang mga tawo nga midawat sa ikapulo mamatay sa umaabot
nga adlaw, apan sa laing bahin ang usa nga nagdawat sa
ikapulo ni Abraham gihulagway ingon nga buhi sa dayon. **9**
Ug, sa pamaagi sa pagsulti, si Levi, nga midawat sa ikapulo,
nagbayad usab sa ikapulo pinaagi kang Abraham, **10** tungod
kay si Levi didto pa man sa tago nga bahin sa iyang kaliwat
nga si Abraham sa pagsugat ni Melchizedek kang Abraham.
11 Karon kung ang pagkahingpit mahimo pinaagi sa parianong
laray sa mga Levita (kay ubos niini ang mga tawo nga
nakadawat sa balaod), unsa pa may dugang pagkinahanglan
nga maanaa sa laing pari nga pabarogon sumala sa laray
ni Melchizedek, ug dili sa ngalan sumala sa laray ni Aaron?
12 Kay sa dihang nailisan ang pagkapari, kinahanglan nga
mailisan usab ang balaod. **13** Kay ang gisultihan niining mga
butanga nahisakop ngadto sa lain nga tribo, diin wala pay
tawo nga nag-alagad sa halaran. **14** Dayag kini karon nga ang
atong Ginoo naggikan kang Juda, ang usa ka tribo nga wala
gayod hisgoti ni Moises mahitungod sa mga pari. **15** Ug kung
unsa ang atong gisulti labing tin-aw pa kung ang laing pari
mobarog susama kang Melchizedek. **16** Kining bag-o nga
pari dili mahimong usa ka pari sumala sa balaod nga kabahin
sa tawhanon nga kaliwat, kondili sumala sa gahom sa dili
malaglag nga kinabuhi. **17** Kay ang kasulatan nagpamatuod
mahitungod kaniya: "Ikaw ang pari sa walay kataposan sumala
sa laray ni Melchizedek." **(aiōn g165)** **18** Kay gilain na ang
daan nga kasugoan tungod kay huyang kini ug walay pulos.
19 Kay walay gihingpit sa balaod. Apan, adunay labing maayo
nga pagsalig alang sa umaabot pinaagi niini makaduol kita
ngadto sa Dios. **20** Ug kining labing maayong pagsalig dili
mahitabo kung walay pagpanumpa, kay kining ubang mga pari
walay pagpanumpa. **21** Apan ang Dios nanumpa sa dihang
miingon siya mahitungod kang Jesus, "Ang Ginoo nanumpa
ug dili gayod mausab ang iyang hunahuna: 'Ikaw ang pari
sa walay kataposan.'" **(aiōn g165)** **22** Pinaagi usab niini si
Jesus nahimong pasalig sa labing maayong kasabotan. **23**
Sa pagkatinuod, ang kamatayon magpugong sa mga pari sa
pag-alagad hangtod sa kahangtoran. Mao kini ang hinungdan
nga daghang mga pari, usa pagkahuman sa uban. **24** Apan
tungod kay buhi si Jesus hangtod sa kahangtoran, ang iyang
pagkapari walay pagkausab. **(aiōn g165)** **25** Busa siya usab
makaluwas gayod niadtong moduol sa Dios pinaagi kaniya,
tungod kay buhi siya sa gihapon aron sa pagpataliwala alang
kanila. **26** Kay angay alang kanato ang maong labaw nga pari.
Wala siyay sala, walay ikasaway, putli, linain gikan sa mga
makasasala, ug gihimong labing hataas kaysa sa kalangitan.
27 Wala siya magkinahanglan, dili sama sa uban nga labawng
mga pari, sa paghalad adlaw-adlaw sa mga halad, una alang
sa iyang kaugalingong mga sala, ug unya alang sa sala sa
mga tawo. Gibuhat niya kini sa makausa ra alang sa tanan, sa
dihang gihalad niya ang iyang kaugalingon. **28** Kay ang balaod
nagpili sa mga tawo nga may kaluyahon ingon nga mga labaw
nga pari, apan ang pulong sa panumpa, nga miabot human
sa balaod, nagpili ug usa ka Anak, nga gihingpit sa walay
kataposan **(aiōn g165)**

8 Karon ang punto kung unsa ang among ginasulti mao
kini: aduna kitay usa ka labaw nga pari nga naglingkod sa
tuong kamot sa trono sa Halangdon diha sa mga kalangitan.
2 Usa siya ka sulugoon sa Balaang dapit, ang matuod nga

tabernaculo nga gipatindog sa Ginoo, dili ni bisan kinsa nga
tawo. **3** Kay ang matag labaw nga pari gitudlo aron sa
paghalad sa mga gasa ug mga halad; busa gikinahanglan kini
nga adunay pipila ka butang aron ihalad. **4** Karon kung si
Cristo ania pa sa kalibotan, dili gayod siya mahimong pari sa
tanan, sanglit aduna nay nagahalad sa mga gasa sumala sa
balaod. **5** Gialagaran nila ang pipila nga butang nga sinundog
ug landong sa langitnong mga butang, sama kang Moises nga
gipasidan-an sa Dios sa dihang hapit na niya tukuron ang
tabernaculo: "Tan-awa," miingon ang Dios, "Nga buhaton mo
ang tanan sumala sa sumbanan nga gipakita kanimo didto
sa bukid." **6** Apan karon gidawat na ni Cristo ang usa ka
labaw nga buluhaton tungod kay siya usab ang tigpataliwala
sa labaw pang maayo nga kasabotan, nga gitukod sa labaw
pang maayo nga mga saad. **7** Kay kung wala pay kulang ang
naunang kasabotan, nan dili na kinahanglan mangita pa sa
ikaduha nga kasabotan. **8** Kay sa dihang nakaplagan sa Dios
ang kakulangon sa mga tawo, miingon siya, "'Tan-awa, moabot
na ang mga adlaw,' miingon ang Ginoo, 'sa dihang magahimo
ako ug usa ka bag-o nga kasabotan tali sa balay sa Israel ug
sa balay sa Juda. **9** Dili kini sama sa kasabotan nga akong
gihimo sa ilang mga katigulangan sa adlaw nga gikuha ko sila
pinaagi sa kamot aron sa paggiya kanila pagawas sa yuta sa
Ehipto. Kay wala sila nagpadayon sa akong kasabotan, ug
wala na ako naghatag ug pagtagad ngadto kanila,' miingon ang
Ginoo. **10** Kay mao kini ang kasabotan nga akong pagahimuon
tali sa balay sa Israel pagkahuman niadtong mga adlawa,'
miingon ang Ginoo. 'Ibutang ko ang akong mga balaod ngadto
sa ilang mga hunahuna, ug isulat ko usab ngadto sa ilang
mga kasingkasing. Ako mahimong ilang Dios, ug mahimo
silang akong katawhan. **11** Dili sila magtudlo sa iyang isigka-
silingan ug sa iyang isigka-igsoon, nga nag-ingon, "Ilha ang
Ginoo," kay ang tanan makaila naman kanako, gikan sa dili
inila hangtod sa labing inila kanila. **12** Kay ako magmaloloy-on
sa ilang mga buhat nga dili matarong, ug dili ko na gayod
hinumdoman pa ang ilang mga sala.'" **13** Sa pag-ingon nga
"bag-o," gihimo niyang daan ang unang kasabotan. Ug niana
iyang gipahayag nga andam nang mahanaw ang daan.

9 Karon bisan pa ang naunang kasabotan adunay usa
ka dapit alang sa pagsimba dinhi sa kalibotan ug mga
pamaagi alang sa pagsimba. **2** Kay sulod sa tabernaculo
adunay usa ka lawak nga giandam, ang gawas nga lawak, nga
gitawag ug balaang dapit. Niining dapita anaa ang tangkawan,
ang lamesa, ug ang tinapay sa atubangan. **3** Ug luyo sa
ikaduha nga tabil ang lain pa nga lawak, nga gitawag ug labing
balaan nga dapit. Aduna kini bulawan nga halaran alang sa
insenso. **4** Aduna usab kini arka sa kasabotan, nga gihal-
opan gayod ug bulawan. Sa sulod niini ang usa ka bulawan
nga banga nga adunay manna, ang sungkod ni Aaron nga
nanalingsing, ug ang papan nga bato sa kasabotan. **5** Ibabaw
sa arka sa kasabotan ang hulagway sa mahimayaon nga
kerubin nga naglandong ibabaw sa tabon sa pagpasig-uli,
nga dili nato mahulagway sa tinagsatagsa karon. **6** Human
maandam kining mga butanga, ang mga pari manulod kanunay
sa gawas nga lawak sa tabernaculo alang sa pagbuhat sa
ilang mga buluhaton. **7** Apan ang labaw nga pari mosulod
sa ikaduha nga lawak nga mag-inusara ka-usa kada tuig,
ug kanunay maghalad ug dugo nga halad alang sa iyang
kaugalingon ug alang sa wala gituyo nga kasaypanan sa
mga tawo. **8** Ang Balaang Espiritu mao ang nagpadayag
nga ang dalan paingon sa labing balaan nga dapit wala pa
gibutyag hangtod nga ang naunang tabernaculo nagbarog pa.
9 Mao kini ang usa ka paghulagway alang niining panahona.
Ang mga gasa ug ang mga halad nga gihalad karon dili na
makahingpit sa kaisipan sa magsisimba. **10** Kini mga pagkaon
ug mainom lamang, nga may kalambigitan sa nagkadaiyang
matang sa seremonyas sa paghugas. Mao kini ang tanang
mga tulumanon alang sa unod nga gihatag hangtod nga ang
bag-ong pamaagi mapahimutang sa dapit. **11** Mianhi si Cristo
ingon nga usa ka labaw nga pari sa maayo nga mga butang
nga paaboton, pinaagi sa labing dako ug labawng hingpit nga
balaang tolda nga dili hinimo sa mga kamot sa tawo, nga
dili iya niining hinimo nga kalibotan. **12** Dili kini pinaagi sa
dugo sa mga kanding ug mga nating baka, kondili pinaagi
sa iyang kaugalingong dugo nga misulod si Cristo ngadto sa
labing balaan nga dapit sa makausa ra alang sa tanan ug
gisiguro ang atong walay kataposang kaluwasan. **(aiōnios
g166)** **13** Kay kung ang dugo sa mga kanding ug sa mga
torong baka ug ang pagwisik-wisik sa abo sa dumalaga nga
baka niadtong mahugaw nga gipahinungod kanila ngadto sa
Dios ug makapahinlo sa ilang lawas, **14** unsa pa kaha ang
dugo ni Cristo, nga pinaagi sa Espiritu nga walay kataposan
naghalad sa iyang kaugalingon nga walay ikasaway ngadto sa
Dios, maghinlo sa atong kaisipan gikan sa mga patay nga mga
binuhatan aron sa pag-alagad sa buhing Dios? **(aiōnios g166)**
15 Kay niini nga hinungdan, si Cristo mao ang tigpataliwala
sa bag-o nga kasabotan. Tungod kini kay ang kamatayon
gikuha aron sa pagpalingkawas niadtong nailalom sa naunang
kasabotan gikan sa silot sa ilang mga sala, aron nga kadtong
gitawag sa Dios mahimong modawat sa saad sa ilang walay
kataposan nga panulondon. **(aiōnios g166)** **16** Kay diin gani
ang usa ka tawo mabiyaan sa usa ka tugon, gikinahanglan
nga mapamatud-an ang kamatayon nianang tawhana nga
nagbuhat niini. **17** Kay ang tugon bililhon lamang kung adunay
kamatayon, tungod kay wala kini bili samtang buhi pa ang
nagbuhat niini. **18** Busa bisan pa ang nahauna nga kasabotan
natukod nga walay dugo. **19** Kay sa dihang gihatag ni Moises
ang matag sugo sa balaod sa tanang mga tawo, mikuha siya
sa dugo sa nating baka ug sa mga kanding, uban ang tubig,
balahibo nga mapula ug hisopo, ug giwisikwisik sa linukot nga
basahon ug sa tanan nga mga tawo. **20** Unya siya miingon,
"Mao kini ang dugo sa kasabotan diin ang Dios naghatag sa
mga kasugoan diha kaninyo." **21** Sa sama nga paagi, siya
nagwisikwisik sa dugo ngadto sa tabernaculo ug sa tanan nga
panudlanan nga ginamit sa mga parianong tulomanon. **22**
Ug sumala sa balaod, halos ang tanan nahinloan pinaagi sa
dugo. Kung walay pag-ula sa dugo walay kapasayloan. **23**
Busa kinahanglan nga ang mga hulad sa mga butang sa langit
mahinloan gayod pinaagi niining paghalad sa mga mananap.
Apan, ang langitnong mga butang sa ilang kaugalingon
pagahinloan uban sa labi pang maayo nga mga halad. **24** Kay
si Cristo wala misulod ngadto sa labing balaan nga dapit nga
binuhat sa mga kamot, nga hulad lamang sa usa nga tinood.
Hinuon siya misulod mismo sa langit, nga siya nangatubang
karon sa atubangan sa Dios alang kanato. **25** Wala siya
miadto didto aron sa paghalad kanunay sa iyang kaugalingon,
sama sa ginabuhat sa labaw nga pari, nga misulod sa labing
balaan nga dapit matag tuig uban sa laing dugo. **26** Kung
kana tinuod, nagpasabot nga gikinahanglan usab niya nga
mag-antos sa makadaghang higayon sukad sa sinugdanan sa
kalibotan. Apan karon gipadayag siya sa makausa lamang
ka higayon sa kataposan sa katuigan aron sa pagkuha sa
sala pinaagi sa paghalad sa iyang kaugalingon. **(aiōn g165)**
27 Sama nga ang matag tawo gimbut-an aron mamatay sa

makausa ra, ug human niana moabot ang paghukom, **28** si
Cristo usab, nga gihalad sa makausa aron sa pagkuha sa
mga sala sa tanan, mopakita sa ikaduha nga higayon, dili sa
katuyoan nga atubangon ang sala, apan alang sa kaluwasan
niadtong mapailobon nga nagpaabot alang kaniya.

10 Kay ang balaod anino lamang sa mga maayong butang
nga moabot, dili kadtong matuod sa ilang kaugalingon.
Ang balaod dili gayod makahingpit niadtong magpaduol ngadto
sa Dios pinaagi sa mao ra nga mga halad nga kanunay
ginahalad sa mga pari tuig-tuig. **2** O dili ba kadtong mga halad
gipahunong na sa paghalad? Sa ingon niana nga kahimtang
ang mga magsisimba, nga nahinloan sa makausa, wala na
gayoy kahibalo mahitungod sa mga sala. **3** Apan niadto nga
mga halad adunay usa ka pahinumdom sa mga sala nga
nahimo tuig-tuig. **4** Kay dili mahimo nga ang dugo sa mga
toro nga baka ug mga kanding makakuha sa mga sala. **5** Sa
dihang miangi si Cristo sa kalibotan, siya miingon, "Wala ka
magtinguha sa mga halad o mga gasa. Hinuon, giandaman
mo ako ug usa ka lawas alang kanako. **6** Wala ka mahimuot
sa tibuok sinunog nga mga gasa o mga halad alang sa sala.
7 Unya miingon ako, "Tan-awa, ania ako aron sa pagbuhat
sa imong kabubut-on, Dios, sama sa nahisulat mahitungod
kanako sa mga linukot nga basahon." **8** Ug miingon siya sama
sa gipahayag sa taas, "Wala ka nangandoy sa mga halad,
mga gasa, o tibuok sinunog nga mga halad alang sa sala, ni
nahimuot ka kanila"— ang mga halad nga gihalad sumala
sa balaod. **9** Unya miingon siya, "Tan-awa, ania ako aron
sa pagbuhat sa imong kabubut-on." Gilahi niya ang naunang
buluhaton aron matukod ang ikaduha. **10** Sa ikaduha nga
buluhaton, gihalad na kita sa Dios pinaagi sa iyang kabubut-
on pinaagi sa paghalad sa lawas ni Jesu-Cristo sa makausa ra
alang sa tanan. **11** Sa pagkatinuod, ang matag pari nagbarog
adlaw-adlaw sa pag-alagad, naghalad sa samang mga halad,
nga bisan pa niini dili makawagtang sa mga sala. **12** Apan
human naghalad si Cristo ug usa ka paghalad alang sa mga
sala sa kahangtoran, siya milingkod sa tuong kamot sa Dios,
13 nagpaabot hangtod nga ang iyang kaaway magpaubos
ug mahimong tumbanan alang sa iyang tiil. **14** Kay pinaagi
sa usa ka halad siya adunay kahingpitan sa kahangtoran
kansang hinalad sa Dios. **15** Ug ang Balaang Espiritu usab
nagpamatuod kanato. Kay una miingon siya, **16** "Mao kini ang
kasabotan nga akong himuon uban kanila human niadtong
mga adlawa,' miingon ang Ginoo: "Akong ibutang ang akong
mga balaod sa ilang mga kasingkasing, ug akong isulat kini
sa ilang mga hunahuna." **17** Unya miingon siya, "Dili ko na
hinumdoman pa ang ilang mga sala ug ang mga buhat nga
wala mosubay sa balaod." **18** Karon diin may kapasayloan
alang niini, wala na gayoy bisan unsa nga halad alang sa sala.
19 Busa, mga igsoon, aduna na kitay pagsalig sa pagsulod
ngadto sa labing balaan nga dapit pinaagi sa dugo ni Jesus.
20 Mao kana ang dalan nga iyang gi-ablihan alang kanato
pinaagi sa iyang lawas, ang bag-o ug buhi nga paagi pinaagi
sa tabil. **21** Ug tungod kay aduna kitay usa ka bantogan nga
pari sa balay sa Dios, **22** magpaduol kita uban sa matuod nga
kasingkasing sa bug-os nga pagsalig ug pagtuo, ang atong
mga kasingkasing nga nawisikwisikan sa kahinlo gikan sa
daotan nga kaisipan ug ang atong lawas nga nahugasan uban
sa matuod nga tubig. **23** Hugot gayod usab kitang maggunitay
sa pagsugid sa atong masaligon nga pagpaabot, nga walay
pagduhaduha, tungod kay ang Dios nga nagsaad matinud-
anon. **24** Atong hunahunaon kung unsaon pagdasig ang
usag usa sa paghigugma ug sa maayong mga buhat. **25** Dili
nato hunongon ang panagtigom, sama sa gibuhat sa pipila.
Hinuon, awhaga pa ang usag usa, sama sa imong pagtan-
aw sa nagkaduol na nga adlaw. **26** Kay kung mapadayonon
kita nga magpakasala human nato madawat ang kahibalo sa
kamatuoran, ang usa ka paghalad alang sa sala nga dili na
gayod molungtad. **27** Hinuon, adunay usa ka makalilisang nga
mapaabot sa paghukom, ug ang usa ka mabangis nga kalayo
nga magalamoy sa kaaway sa Dios. **28** Bisan kinsa nga
nagsalikway sa balaod ni Moises namatay sa walay kaluoy sa
pagpamatuod sa duha o tulo ka mga saksi. **29** Unsa pa kaha
ang labaw nga silot nga angay sa matag usa nga sa inyong
hunahuna nagyatakyatak sa Anak sa Dios, bisan kinsa nga
nagtagad sa dugo sa kasabotan nga sama sa usa ka butang
nga dili balaan, ang dugo nga nahalad na niya sa Dios — bisan
kinsa nga nagbiaybiay sa Espiritu sa grasya? **30** Kay nasayod
kita sa usa nga miingon, "Ang pagpanimalos alang kanako;
ako ra ang mobalos." Ug usab, "Ang Ginoo maoy maghukom
sa iyang mga katawhan." **31** Kini usa ka makalilisang nga
butang nga mahulog gikan sa mga kamot sa buhi nga Dios!
32 Apan hinumdomi ang nangagi nga mga adlaw, human nga
kamo nalamdagan na — kung giunsa ninyo pag-agwanta
ang dako nga kasakit sa pag-antos. **33** Nabutyag kamo sa
kadaghanan nga pagbiaybiay pinaagi sa mga pagpakaulaw ug
sa paglutos, ug kamo nakasalmot uban niadtong nakasinati
niana nga pag-antos. **34** Kay may kaluoy kamo niadtong mga
binilanggo, ug gidawat ninyo nga malipayon ang pag-ilog sa
inyong mga bahandi, sa pagkahibalo nga kamo sa inyong
kaugalingon adunay labaw pang maayo ug walay kataposan
nga bahandi. **35** Busa ayaw isalikway ang inyong pagsalig,
nga adunay dako nga ganti. **36** Kay nagkinahanglan kamo ug
pailob, aron nga makadawat kamo kung unsa ang gisaad sa
Dios, human ninyo gibuhat ang iyang kabubut-on. **37** "Kay
mubo na lamang kaayo nga panahon, ang usa nga moanhi
moabot gayod ug dili magalangan. **38** Ang usa nga matarong
magpuyo pinaagi sa pagtuo. Apan kung mobalik siya, dili
na ako mahimuot kaniya." **39** Apan dili kita sama sa pipila
niadtong mibalik sa pagkapukan. Hinuon, kita mao kadtong
adunay pagtuo alang sa pagtipig sa atong mga kalag.

11 Karon ang pagtuo mao ang kasigurohan sa usa ka tawo
sa dihang masaligon siya nga magdahom sa usa ka
butang. Usa kini ka kasigurohan mahitungod kung unsa ang
wala pa nakita. **2** Kay pinaagi niini ang atong mga katigulangan
giuyonan sa ilang pagtuo. **3** Pinaagi sa pagtuo atong nasabtan
nga ang kalibotan nahimo pinaagi sa pagmando sa Dios, aron
nga kung unsa ang makita wala nahimo gikan sa mga butang
nga makita. **(aiōn g165)** **4** Pinaagi kadto sa pagtuo nga si Abel
naghalad sa Dios sa mas angay nga halad kaysa gibuhat ni
Cain. Tungod niini nga siya gidayeg ingon nga matarong.
Gidayeg siya sa Dios tungod sa mga gasa nga iyang gidala.
Tungod niana, si Abel nagpadayon sa pagsulti, bisan tuod siya
patay na. **5** Pinaagi sa pagtuo nga si Enoc gibayaw ug wala
na makakita sa kamatayon. "Wala siya makaplagi, tungod kay
ang Dios nagkuha kaniya." Kay kini giingon mahitungod kaniya
nga siya nakapahimuot sa Dios sa wala pa siya gibayaw. **6**
Kung walay pagtuo dili mahimo ang pagpahimuot sa Dios,
kay ang sa usa nga moduol sa Dios kinahanglang motuo
nga siya anaa gayod ug iyang gantihan kadtong nangita
kaniya. **7** Pinaagi kadto sa pagtuo nga si Noah, sa dihang
gipahimangnoan sa Dios mahitungod sa mga butang nga
wala pa nakita, uban sa diosnong pagtahod nagbuhat ug
usa ka arka aron sa pagluwas sa iyang pamilya. Pinaagi sa
pagbuhat niini, iyang gihukman ang kalibotan ug nahimong

manununod sa pagkamatarong nga miabot pinaagi sa pagtuo.
8 Pinaagi kadto sa pagtuo nga si Abraham, sa dihang siya
gitawag, mituman ug miadto sa dapit nga iyang madawat
isip panulondon. Milakaw siya, nga wala masayod kung asa
siya padulong. **9** Pinaagi sa pagtuo nga siya mipuyo sa yuta
nga gisaad ingon nga usa ka langyaw. Mipuyo siya sa tolda
uban kang Isaac ug Jacob, ang kauban nga manununod sa
samang saad. **10** Kini tungod kay siya nagtan-aw sa unahan
sa pagtukod sa usa ka siyudad nga ang arketekto ug tighimo
mao ang Dios. **11** Pinaagi kadto sa pagtuo nga si Abraham,
ug si Sarah sa iyang kaugalingon, nakadawat sa gahom sa
pagmabdos bisan tuod nga tigulang na kaayo sila, tungod kay
ilang giila ang Dios ingon nga matinumanon, ang usa nga
nagsaad kanila ug anak nga lalaki. **12** Busa gikan usab niining
usa ka tawo nga haduol na sa kamatayon nahimugso ang dili
maihap nga mga kaliwatan. Nahimo silang sama kadaghan sa
kabituonan sa kalangitan ug ang dili maihap nga mga lugas sa
balas sa baybayon. **13** Kining tanan nangamatay sa pagtuo
nga wala makadawat sa mga saad. Hinuon, sa pagkakita ug
pag-abiabi kanila gikan sa layo, ilang giangkon nga sila mga
dumuduong ug mga langyaw sa kalibotan. **14** Kay kadtong
namulong niining mga butanga nagapatin-aw nga sila nangita
ug usa ka yutang natawhan alang sa ilang kaugalingon. **15**
Sa pagkatinuod, kung sila naghunahuna sa nasod nga ilang
gibiyaan, sila aduna untay higayon sa pagbalik. **16** Apan
sama niini, sila nagtinguha sa usa ka mas maayong nasod,
mao nga, usa ka langitnon. Busa ang Dios wala maulaw nga
pagatawagon nga ilang Dios, sanglit siya nag-andam man
ug usa ka siyudad alang kanila. **17** Pinaagi kadto sa pagtuo
nga si Abraham, human siya gisulayan, gihalad si Isaac. Oo,
siya nga malipayong midawat sa mga saad naghalad sa
iyang bugtong anak nga lalaki, **18** mahitungod kaniya nga
kini ginaingon, “Gikan kang Isaac ang imong mga kaliwatan
pagatawagon” **19** Si Abraham naghunahuna nga makahimo
ang Dios sa pagbanhaw kang Isaac gikan sa mga patay, ug
sa mahulagwayong pagkasulti, iya gayod siyang naangkon
pagbalik. **20** Pinaagi kadto sa pagtuo nga gipanalanginan ni
Isaac si Jacob ug si Esau mahitungod sa mga butang nga
umaabot. **21** Pinaagi kadto sa pagtuo nga si Jacob, sa dihang
hapit na siya mamatay, nagpanalangin sa tagsatagsa nga mga
anak nga lalaki ni Jose. Nagsimba si Jacob, nga nanukod sa
ibabaw sa iyang sungkod. **22** Pinaagi kadto sa pagtuo nga si
Jose, sa dihang ang iyang kataposan haduol na, nagsulti sa
pagbiya sa mga anak sa Israel gikan sa Ehipto ug nagmando
kanila sa pagdala sa iyang mga bukog uban kanila. **23** Pinaagi
kadto sa pagtuo nga si Moises, sa dihang siya nahimugso,
gitagoan sulod sa tulo ka bulan sa iyang ginikanan tungod kay
nakita nila nga usa siya ka matahom nga bata, ug wala sila
mahadlok sa mando sa hari. **24** Pinaagi kadto sa pagtuo nga
si Moises, sa dihang midako na siya, nagdumili nga tawagon
nga anak sa anak nga babaye ni Paraon. **25** Hinuon, gipili
niya nga makig-ambit sa kasakit uban ang katawhan sa Dios,
kaysa magmalipayon sa sala sa hamubo nga higayon. **26**
Iyang giila ang kaulawan sa pagsunod kang Cristo ingon nga
dakong kadato kaysa mga bahandi sa Ehipto, tungod kay
nagtutok siya sa iyang umaabot nga ganti. **27** Pinaagi kadto sa
pagtuo nga si Moises mibiya sa Ehipto. Wala siya mahadlok sa
kasuko sa hari, tungod kay siya nakaantos pinaagi sa pagtan-
aw ngadto sa usa nga dili makita. **28** Pinaagi sa pagtuo iyang
gituman ang pagsaulog sa Pagsaylo ug ang pagwisikwisik sa
dugo, aron nga ang manlalaglag sa panganay dili makahikap
sa panganay nga anak nga lalaki sa mga Israelita. **29** Pinaagi
kadto sa pagtuo nga sila nakalabang sa Kasagbotan nga dagat
ingon nga mamala nga yuta. Sa dihang ang mga Ehiptohanon
misulay sa paghimo niini, nangalumos sila. **30** Pinaagi kadto
sa pagtuo nga ang paril sa Jericho nangapukan, human
nila gilibotan sulod sa pito ka adlaw. **31** Pinaagi kadto sa
pagtuo nga ang babaye nga si Rahab nga nagbaligya ug
dungog wala malaglag uban niadtong mga masinupakon,
tungod kay siya midawat sa mga espiya sa luwas. **32** Ug unsa
paman ang akong ikasulti? Kay ang panahon kulang kanako
kung mosugilon ako kang Gideon, Barak, Samson, Jephtah,
David, Samuel, ug sa mga propeta, **33** nga pinaagi sa pagtuo
mibuntog sa mga gingharian, nagbuhat sa makiangayon,
ug nakadawat sa mga saad. Ilang napugngan ang baba sa
mga liyon, **34** nagpalong sa gahom sa kalayo, nakalikay sa
sulab sa espada, nangaayo gikan sa mga balatian, nahimong
kusgan sa gubat, ug hinungdan nga ang mga langyaw nga
mga sundalo nanagan. **35** Ang kababayen-an nagdawat sa
ilang mga patay pinaagi sa pagkabanhaw. Ang uban gisakit,
nga wala midawat sa ilang kagawasan aron nga makasinati
sila sa mas maayo nga pagkabanhaw. **36** Ang uban nag-antos
sa pagbiaybiay ug mga pagbunal, oo, bisan ang mga gapos
ug pagkabilanggo. **37** Gibato sila. Gigabas pagtunga. Gipang-
ihaw pinaagi sa espada. Nanglakaw sila pinaagi sa panit sa
karnero ug sa panit sa kanding nga masulob-on, gisakit, ug
gipasipalaan **38** (diin ang kalibotan dili takos) nasalaag sa
kamingawan, sa kabukiran, sa mga langob, ug sa mga bangag
sa yuta. **39** Bisan tuod ang tanang katawhan giuyonan sa
Dios tungod sa ilang pagtuo, wala sila makadawat sa iyang
gisaad. **40** Ang Dios nagsangkap nang daan sa usa ka butang
nga labing maayo alang kanato, aron nga kung wala kita dili
sila mahimong hingpit.

12 Busa, sanglit ginalibotan kita sa usa ka dako nga
panon sa mga saksi, atong ilabay ang tanang butang
nga makapabug-at kanato ug ang sala nga sayon kaayong
naggapos kanato. Magmapailobon kita pagdagan sa lumba
nga gibutang sa atong atubangan. **2** Itutok nato ang atong
mga mata kang Jesus, ang tinubdan ug maghihingpit sa
atong pagtuo, kinsa alang sa kalipay nga gibutang sa iyang
atubangan milahutay sa krus, gitamay sa kaulawan, ug
naglingkod sa tuong kamot ngadto sa trono sa Dios. **3** Kay
isipa siya nga milahutay sa mga madumtanong pagpamulong
nga gikan sa makasasala batok sa iyang kaugalingon, aron
nga dili na kamo kapoyan o magmaluya. **4** Wala pa kamo
misukol o nakigbisog batok sa sala hangtod nga mawad-
an ug dugo. **5** Ug inyong nahikalimtan ang pagdasig nga
nagtudlo kaninyo ingon nga mga anak: “Akong anak, hatagi ug
dakong pagtagad ang pagpanton sa Ginoo, ni mabugnaw sa
dihang badlongon kamo niya.” **6** Kay pantonon sa Ginoo ang
bisan kinsa nga iyang gihigugma, ug silotan niya ang matag
anak nga iyang gidawat. **7** Paglahutay sa mga pagsulay
ingon nga pagpanton. Ang Dios nagtagad kaninyo ingon
nga iyang mga anak, kay unsa man ang anak kung ang
iyang amahan wala magpanton? **8** Apan kung wala kamoy
pagpanton, nga giambitan natong tanan, busa kamo mga
anak sa gawas ug dili iyang mga anak. **9** Dugang pa niini,
aduna kita'y mga kalibotanong amahan aron mopanton kanato,
ug gitahod nato sila. Dili ba kinahanglan nga mas labaw pa
natong tumanon ang Amahan sa espiritu ug magkinabuhi? **10**
Kay ang atong amahan tuod man nagpanton kanato sa pipila
ka katuigan ingon nga kini matarong alang kanila, apan ang
Dios nagpanton kanato alang sa maayo aron nga makaambit
kita sa iyang pagkabalaan. **11** Walay pagpanton nga daw

maanindot sa kasamtangan apan hinuon sakit gayod. Bisan
pa niini, sa ulahi mamunga kini ug malinawon nga bunga sa
pagkamatarong alang niadtong mga nabansay pinaagi niini.
12 Busa ipataas ang inyong mga kamot nga nagmaluya ug
himoa ang inyong huyang nga mga tuhod nga magmalig-
on pag-usab; **13** paghimo ug tul-id nga mga dalan alang sa
inyong tiil, aron nga bisan kinsa ang bakol dili mahisalaag
apan hinuon mamaayo. **14** Ipadayon ang kalinaw uban sa
tanang katawhan, ug usab ang pagkabalaan nga kung wala
niini walay bisan usa nga makakita sa Ginoo. **15** Pagbantay
aron nga walay bisan usa ang dili malabot sa grasya sa Dios,
ug walay gamot sa kasuko ang motubo aron maghimo ug
kagubot ug makadaot sa daghan. **16** Pagbantay nga walay
malaw-ay nga pakighilawas o dili diosnon nga tawo sama
kang Esau, nga alang sa usa lang ka kan-anan gibaligya ang
iyang katungod isip magulang. **17** Kay nahibalo kamo nga
human niana, sa dihang iyang gitinguha ang pagpanunod sa
panalangin, gisalikway siya, tungod kay wala siya nakakaplag
ug kahigayonan alang sa paghinulsol uban sa iyang amahan,
bisan tuod nangita siya niini sa kakugi inubanan sa mga luha.
18 Kay wala kamo mianhi sa usa ka bukid nga mahikap,
bukid sa nagdilaab nga kalayo, sa kangitngit, sa kasubo, ug
bagyo. **19** Wala kamo mianhi sa kusog nga dinahunog sa
trumpeta, o sa mga pulong gikan sa usa ka tingog nga maoy
hinungdan nga ang makadungog niini magpakiluoy nga wala
na untay laing pulong ang isulti ngadto kanila. **20** Kay dili sila
makakaya kung unsa ang gimando: "Bisan gani kung ang usa
ka mananap mohikap sa bukid, kinahanglan batohon kini." **21**
Makalilisang kaayo kini nga talan-awon nga si Moises miingon,
"Nalisang ako pag-ayo nga ako nangurog." **22** Hinuon, mianhi
kamo sa Bukid sa Zion ug ngadto sa siyudad sa buhi nga
Dios, ang langitnong Jerusalem, ug sa 10, 000 ka mga anghel
sa pagsaulog. **23** Mianhi kamo sa panagtigom sa tanang
kamagulangang anak nga nalista sa langit, ngadto sa Dios ang
maghuhukom sa tanan, ug ngadto sa mga espiritu sa matarong
nga gihingpit. **24** Mianhi kamo kang Jesus, ang tigpataliwala sa
bag-o nga kasabotan, ug sa giwisikwisik nga dugo nga nagsulti
ug mas maayo kaysa dugo ni Abel. **25** Tan-awa nga dili kamo
mobalibad sa usa nga nagsulti. Kay kung wala sila miikyas
sa dihang mibalibad sila sa usa nga nagpahimangno kanila
dinhi sa kalibotan, dili gayod kita maka-ikyas kung mopalayo
kita sa usa nga nagpahimangno gikan sa langit. **26** Nianang
panahona ang iyang tingog motay-og sa kalibotan. Apan karon
siya nagsaad ug miingon, "Apan sa makausa pa akong tay-
ogon dili lamang ang kalibotan, apan usab ang kalangitan."
27 Kining mga pulonga, "Apan sa makausa pa," nagpaila
sa pagtangtang niadtong mga butang nga natay-og, mao
kana, ang mga butang nga nabuhat, aron nga kadtong mga
butang diin dili matay-og magpabilin. **28** Busa, sa pagdawat
sa gingharian nga dili matay-og, magmapasalamaton kita ug
niini nga paagi simbaha ang Dios nga madinawaton uban sa
pagtahod ug pagkahadlok, **29** kay ang atong Dios usa ka
kalayo nga molukop.

13 Ipadayon ang inigsoon nga paghigugma. **2** Ayaw
kalimot sa pag-abiabi sa mga dumuduong, kay pinaagi
sa pagbuhat niini, ang pipila nakaabiabi sa mga anghel
nga wala masayod niini. **3** Hinumdomi kadtong nabilanggo,
ingon nga kamo atua didto uban kanila, ug ingon nga ang
inyong mga lawas gidagmalan sama kanila. **4** Himoa nga ang
kaminyoon talahuron sa tanan, ug himoa nga ang higdaanan
sa kaminyoon magpabilin nga putli, kay ang Dios maghukom
sa makihilawason ug mga mananapaw. **5** Himoa nga ang
inyong pamaagi sa pagkinabuhi mahimong gawasnon gikan sa
pagkamahigugmaon sa salapi. Matagbaw sa mga butang nga
anaa kaninyo, kay ang Dios mismo miingon, "Dili ko gayod
kamo biyaan, ni ako mosalikway kaninyo." **6** Magmatagbawon
kita aron magmaisogon kita sa pag-ingon, "Ang Ginoo mao
ang akong magtatabang; dili ako mahadlok. Unsa may mahimo
sa uban nganhi kanako?" **7** Hunahunaa kadtong nangulo
kaninyo, kadtong nagsulti sa pulong sa Dios nganha kaninyo,
ug huna-hunaa ang sangpotan sa ilang binuhatan; sundoga
ang ilang pagtuo. **8** Si Jesu-Cristo mao gihapon kaniadto,
karon, ug hangtod sa kahangtoran. **(aiōn g165)** **9** Ayaw
pagpadala sa nagkadaiya ug sa lain nga mga pagtulon-an,
kay maayo pa nga ang kasingkasing matukod pinaagi sa
grasya, dili pinaagi sa mga balaod mahitungod sa pagkaon
nga wala makatabang niadtong nagkinabuhi pinaagi kanila.
10 Aduna kitay usa ka halaran nga kadtong nag-alagad sa
tabernakulo walay katungod sa pagkaon. **11** Kay ang dugo sa
mga mananap, gihalad alang sa mga sala, nga maoy gidala sa
labaw nga pari ngadto sa balaang dapit, apan ang ilang mga
lawas gisunog gawas sa kampo. **12** Busa si Jesus usab nag-
antos sa gawas sa ganghaan sa siyudad, aron sa paghalad
sa katawhan ngadto sa Dios pinaagi sa iyang kaugalingon
nga dugo. **13** Busa mangadto kita didto kaniya sa gawas sa
kampo, dala ang iyang kaulawan. **14** Kay wala kitay bisan
unsa nga siyudad dinhi nga molungtad. Hinuon pangitaon
nato ang moabotay nga siyudad. **15** Pinaagi kang Jesus
kinahanglan nga makanunayon kitang maghalad ug mga halad
sa pagdayeg ngadto sa Dios, pagdayeg nga mao ang bunga
sa atong mga ngabil nga nag-ila sa iyang ngalan. **16** Ug ayaw
kalimti ang pagbuhat ug maayo ug pagtabang sa usag-usa,
kay mao kana nga mga halad ang nakapahimuot gayod sa
Dios. **17** Pagtuman ug pagpasakop sa inyong mga pangulo,
kay kanunay silang nagbantay kaninyo alang sa inyong mga
kalag, ingon nga sila maghatag ug husay. Pagtuman aron nga
ang inyong mga pangulo mag-atiman kaninyo uban sa kalipay,
ug dili sa kaguol, nga dili gayod makatabang kaninyo. **18** Pag-
ampo alang kanamo, kay nagsalig kami nga kami adunay usa
ka tin-aw nga kaisipan, nga nagtinguha sa pagkinabuhi nga
dungganon sa tanang mga butang. **19** Ug dasigon ko kamong
tanan nga magbuhat labaw pa niini, aron nga makabalik ako
kaninyo sa dili madugay. **20** Karon hinaot nga ang Dios sa
kalinaw, nga nagpabalik gikan sa mga patay sa bantogan nga
magbalantay sa karnero, ang atong Ginoong Jesus, pinaagi sa
dugo sa walay kataposan nga kasabotan, **(aiōnios g166)** **21**
magsangkap kaninyo sa matag maayong butang sa pagbuhat
sa iyang kabubut-on, nga nagapamuhat kanato kung unsa
ang makapahimuot pag-ayo sa iyang panan-aw, pinaagi kang
Jesu-Cristo, kinsa kaniya ang himaya hangtod sa kahangtoran
ug sa walay kataposan. Amen. **(aiōn g165)** **22** Karon magdasig
ako kaninyo, mga igsoon, sa pag-antos uban ang pulong sa
pagdasig nga mubo nakong gisulat alang kaninyo. **23** Hibaloi
nga ang atong igsoon nga si Timoteo nakagawas na, diin ako
makigkita kaninyo kung mobalik siya sa dili madugay. **24**
Kumustaha ang tanan ninyong mga pangulo ug ang tanang
mga magtutuo. Kadtong gikan sa Italya nangumusta kaninyo.
25 Hinaot nga ang grasya mag-uban kaninyong tanan.

Santiago

1 Si Santiago, usa ka sulugoon sa Dios ug kang Ginoong
Jesu-Cristo, ngadto sa 12 ka mga tribo nga Nagkatibulaag,
mga pangamusta. **2** Isipa kining tanan nga kalipay, akong
mga igsoon, sa dihang kamo makasinati sa daghang mga
kasamok, **3** nasayod kamo nga ang pagsulay sa inyong
pagtuo mosangpot sa paglahutay. **4** Tugoti nga ang paglahutay
nga hingpit mabuhat, aron nga kamo mamahimong mahingpit
ug hingkod, ug walay makulang. **5** Apan kung adunay usa
kaninyo nga nanginahanglan ug kaalam, pangayo niini gikan
sa Dios, ang usa nga mohatag nga madagayaon ug walay
pagbadlong sa tanan nga mangayo, ug siya mohatag niini.
6 Apan pangayo uban sa pagtuo, nga walay pagduhaduha,
kay ang usa nga nagduhaduha sama sa balod sa dagat, dad-
on pinaagi sa hangin ug dalahon bisan asa. **7** Tungod kay
ang usa ka tawo kinahanglan dili maghunahuna nga siya
makadawat sa iyang gihangyo sa Ginoo; **8** kanang tawhana
nagduhaduha, mabalhinbalhinon sa tanan niya nga mga
pamaagi. **9** Ang kabos nga igsoon kinahanglan nga magmaya
sa iyang pagkahalangdon, **10** samtang ang dato nga igsoon
diha sa iyang pagpaubos, tungod kay siya molabay lamang
sama sa usa ka bulak sa uma nga malaya. **11** Ang adlaw
mosubang uban sa makasunog nga kainit ug makapauga sa
mga tanom, ug ang mga bulak mangatagak ug ang iyang
kaanyag mamatay. Sa samang paagi ang dato nga tawo
mangawala lang sa tunga-tunga sa ilang mga buluhaton. **12**
Bulahan ang tawo nga molahutay sa pagsulay, kay human
siya makalahutay sa pagsulay, siya makadawat ug korona
sa kinabuhi, nga gisaad niadtong nahigugma sa Dios. **13**
Walay usa nga moingon sa dihang siya tintalon, "Kini nga
tintasyon gikan sa Dios," tungod kay ang Dios dili matintal
pinaagi sa daotan, ug ang Dios dili motintal ni bisan kinsa. **14**
Ang matag-usa nga tawo matintal pinaagi sa iyang daotang
mga tinguha nga nagkabig ug nagguyod kaniya palayo. **15**
Unya human nga ang makasasala nga tinguha manamkon,
ang sala matawo, ug pagkahuman nga ang sala dako na,
kini mosangpot sa kamatayon. **16** Ayaw kamo pagpalimbong,
akong hinigugmang mga igsoon. **17** Ang matag maayo nga
gasa ug matag hingpit nga gasa kini gikan sa kahitas-an, nga
moabot kanato gikan sa Amahan sa mga kahayag. Siya dili
mausab sama sa gabalhinbalhin nga mga anino. **18** Gipili
sa Dios ang paghatag sa kinabuhi nganhi kanato pinaagi sa
pulong sa kamatuoran, aron nga mahisama kita sa unang abot
taliwala sa iyang mga binuhat. **19** Kamo nasayod niini, akong
hinigugma nga mga igsoon. Ang matag tawo kinahanglan
nga maabtikon sa pagpamati, magmahinay sa pagsulti, ug
magmahinay sa pagkasuko, **20** kay ang pagkasuko sa usa
ka tawo dili mosangpot sa pagkamatarong sa Dios. **21** Busa
biyai ang tanang mahugaw nga sala ug ang daotan nga
anaa sa bisan asa, ug diha sa pagkamaubsanon madawat
ang natanom nga pulong, nga makahimo sa pagluwas sa
inyong mga kalag. **22** Tumana ang pulong, ayaw lamang kini
paminawa, aron dili malimbongan ang inyong kaugalingon. **23**
Kay kung ang usa makadungog sa pulong ug dili magbuhat
niini, siya sama sa usa ka tawo nga misusi sa iyang naandan
nga dagway sa samin. **24** Siya misusi sa iyang dagway, ug
siya milakaw ug sa wala madugay nalimtan na niya kung
unsa ang iyang dagway. **25** Apan ang tawo nga mitan-aw
ug mabinantayon ngadto sa hingpit nga balaod, ang balaod
sa kagawasan, ug padayon sa pagtuman niini, dili lamang
usa ka tigpaminaw nga makalimot, kini nga tawo mahimong
mapanalanginan samtang ginabuhat niya kini. **26** Kung ang
adunay usa kaninyo nga naghunahuna sa iyang kaugalingon
nga relihiyoso, apan dili niya mapugngan ang iyang dila, iyang
gilimbongan ang iyang kasingkasing ug ang iyang relihiyon
walay pulos. **27** Putli ug walay buling nga relihiyon atubangan
sa atong Dios ug Amahan mao kini: ang pagtabang sa wala
nay mga amahan ug sa mga balo sa ilang mga pag-antos, ug
sa pagpanalipod sa ilang kaugalingon gikan sa dunot nga
kalibotan.

2 Mga igsoon ko, ayaw sunda ang pagtuo sa atong Ginoong
Jesu-Cristo, ang Ginoo sa himaya, pinaagi sa pagdapig
sa usa ka tawo. **2** Kung adunay mosulod nga usa ka tawo
sa inyong panagtigom nga nakasul-ob ug bulawan nga mga
singsing ug maayong mga bisti, ug aduna usab mosulod nga
usa ka kabos nga tawo nga may hugaw nga bisti, **3** ug inyong
tagdon pag-ayo ang dato nga tawo nga nagsuot sa maayo
nga mga bisti, ug mag-ingon, "Palihog lingkod dinhi sa nindot
nga dapit," apan mag-ingon kamo ngadto sa kabos nga tawo,
"Magtindog ka didtong dapita," o, "Lingkod sa akong tiilan," **4**
wala ba kamo maghukom sa inyong mga kaugalingon, ug
nahimo nga maghuhukom nga may daotang hunahuna? **5**
Paminaw, akong hinigugma nga mga kaigsoonan, dili ba ang
Dios man nagpili sa mga kabos dinhi sa kalibotan aron madato
sa pagtuo ug makapanunod sa gingharian nga iyang gisaad
niadtong nahigugma kaniya? **6** Apan gipakaulawan ninyo ang
mga kabos! Dili ba ang mga dato man ang nagdaogdaog
kaninyo, ug dili ba sila man ang nagguyod kaninyo ngadto sa
hukmanan? **7** Dili ba ang mga dato man ang nagpasipala sa
maayong ngalan nga maoy gigamit sa pagtawag kaninyo? **8**
Apan, kung inyong tumanon ang harianon nga balaod, ingon
nga nahisulat sa kasulatan, "Kinahanglan nga higugmaon ninyo
ang inyong silingan sama sa inyong kaugalingon," nagbuhat
kamo ug maayo. **9** Apan kung kamo nagdapig sa usa ka
tawo, nakasala kamo, hinukman pinaagi sa balaod ingon
nga mga nakasupak sa balaod. **10** Kay si bisan kinsa ang
nagtuman sa tibuok balaod, apan sa gihapon napandol sa usa
lamang ka bahin, nahimo siyang sad-an sa pagsupak sa tibuok
balaod! **11** Kay ang Dios nga misulti, "Ayaw pagpanapaw",
misulti usab, "Ayaw pagpatay." Kung ikaw wala manapaw,
apan nakapatay ka, gisupak nimo ang balaod sa Dios. **12**
Busa pagsulti ug pagtuman ingon niadtong mga hinukman
pinaagi sa balaod sa kagawasan. **13** Kay ang paghukom
miabot nga walay kaluoy niadtong wala nagmaloloy-on. Ang
kaluoy magmadaugon labaw sa paghukom! **14** Unsa kini
kamaayo, akong mga kaigsoonan, kung ang usa moingon nga
siya adunay pagtuo, apan wala siyay buhat? Kana ba nga
pagtuo makaluwas kaniya? **15** Kung ang usa ka igsoon nga
lalaki o babaye nagkinahanglan ug mga bisti ug sa inadlaw
nga pagkaon, **16** ug ang usa kaninyo magsulti ngadto kanila,
"Lakaw diha sa kalinaw, pagmainiton ug kaon ug maayo," apan
wala kamo maghatag kanila sa mga butang nga gikinahanglan
alang sa lawas, unsa kana kamaayo? **17** Sa samang pamaagi
ang pagtuo, kung kini walay mga buhat, patay. **18** Apan kung
adunay mosulti, "Ikaw adunay pagtuo, ug ako adunay mga
buhat." Ipakita kanako ang inyong pagtuo nga walay mga
buhat, ug ipakita ko kaninyo ang akong pagtuo pinaagi sa
akong mga buhat. **19** Nagatuo kamo nga adunay usa ka
Dios; husto kamo. Apan ang mga demonyo nagtuo usab niana
ug nangurog. **20** Buot ka ba masayod, buang-buang nga
tawo, nga ang pagtuo walay pulos kung walay mga buhat?
21 Dili ba si Abraham nga atong patriarka gipakamatarong

pinaagi sa iyang binuhatan sa dihang gihalad niya si Isaac
ang iyang anak nga lalaki ngadto sa ibabaw sa halaran? **22**
Makita ninyo nga ang iyang pagtuo namuhat pinaagi sa iyang
mga binuhatan, ug pinaagi sa mga buhat ang iyang pagtuo
nagkab-ot sa katuyoan niini. **23** Ang kasulatan natuman nga
nag-ingon, "Si Abraham mituo sa Dios, ug giisip siya nga
matarong." Busa gitawag si Abraham nga usa ka higala sa
Dios. **24** Nakita ninyo nga gipakamatarong ang usa ka tawo
pinaagi sa mga buhat, ug dili lamang pinaagi sa pagtuo. **25**
Sa sama nga paagi usab dili ba si Rahab nga babaye nga
gabaligya sa iyang kaugalingon gipakamatarong pinaagi sa
mga buhat, sa dihang gidawat niya ang mga mensahero ug
gipadala sila sa lain nga dalan? **26** Kay kung ang lawas ibulag
sa espiritu patay man, ang pagtuo usab nga walay mga buhat
patay usab.

3 Dili ang kadaghanan kaninyo mahimong mga magtutudlo,
mga kaigsoonan ko, hibalo-i nga kita makadawat ug
dakong paghukom. **2** Kay kitang tanan napandol sa daghang
mga paagi. Kung si bisan kinsa nga wala mapandol sa iyang
mga pulong, usa siya ka putli nga tawo, nga makahimo
sa pagpugong sa iyang tibuok lawas. **3** Karon kung atong
butangan ug renda ang baba sa kabayo sila motuman kanato,
ug atong mapalihok ang ilang tibuok lawas. **4** Tan-awa usab
nga ang mga barko, bisan pa nga sila mangadagko kaayo
ug gimaneho pinaagi sa kusog nga mga hangin, gigiyahan
pinaagi sa usa ka gamay kaayo nga timon diin ang kapitan
magtinguha sa pagtuyok bisan asa. **5** Ingon usab nga ang
dila usa ka gamay nga bahin sa lawas, apan manghambog
ug dagkong mga butang. Tan-awa kung unsa ka dako ang
usa ka lasang nga mosilaob pinaagi sa usa ka kidlap! **6** Ang
dila usa usab ka kalayo, ang usa ka makasasalang kalibotan
nahimutang sa mga bahin sa atong lawas, diin makahugaw
sa tibuok lawas ug makapasilaob sa kalayo sa dalan sa
kinabuhi, ug ang kaugalingon mahimutang sa kalayo pinaagi
sa impiyerno. **(Geenna g1067)** **7** Matag matang sa ihalas
nga mananap, langgam, nagkamang nga mananap sa yuta,
ug mga linalang sa dagat mahimong maanad ug mapaanad
pinaagi sa katawhan, **8** apan walay si bisan kinsa taliwala sa
tawo ang makahimo sa pagpaanad sa dila; kini usa ka nag-
alindasay nga daotan, puno sa makamatay nga hilo. **9** Pinaagi
sa dila atong gidayeg ang atong Ginoo ug ang Amahan, ug
pinaagi niini kita magtunglo sa mga tawo, nga gibuhat sama
sa hulagway sa Dios. **10** Mogawas sa susamang baba ang
pagsulti ug panalangin ug pagtunglo. Mga kaigsoonan ko,
kini nga mga butang dili angay nga mahitabo. **11** Ang usa ka
tubod nagabubo ba ug susamang presko ug pait nga tubig?
12 mga kaigsoonan ko, ang usa ka kahoy nga igira motubo ba
nga Olibo, o ang usa ka paras motubo ba nga igos? Ni ang
parat nga tubod dili makahimo sa paghatag ug preskong tubig.
13 Kinsa man kaninyo ang maalamon ug masinabtanon?
Pasagdi kanang tawhana nga magpakita sa usa ka maayong
kinabuhi pinaagi sa iyang mga buhat sa pagkamainubsanon
nga gikan sa kaalam. **14** Apan kung aduna kay pait nga
pangabugho ug hakog nga tinguha sa imong kasingkasing,
ayaw pagpanghambog ug pamakak batok sa kamatuoran. **15**
Dili kini usa ka kaalam nga niabot paubos gikan sa ibabaw,
apan hinuon kalibotanon, dili espirituhanon, demonyo. **16**
Kay diin anaa ang pagpangabugho ug kahakog nga tinguha,
adunay kalibog ug tanang mangil-ad nga naandan. **17** Apan
ang kaalam nga gikan sa ibabaw mao ang una nga putli,
unya mahigugmaon sa kalinaw, matinabangon, mainiton nga
kasingkasing, puno sa kalooy ug maayong bunga, walay
gidapigan nga pipila ka mga tawo, ug matinud-anon. **18**
Ug ang bunga sa pagkamatarong gitanom sa kalinaw alang
niadtong magbuhat ug kalinaw.

4 Asa ba naggikan ang panaglalis ug panagbingkil taliwala
kaninyo? Dili ba sa pagpatigbabaw sa inyong daotang
mga tinguha nga gipakig-awayan sa inyong mga sakop? **2**
Nagtinguha kamo sa kung unsa ang wala kaninyo. Mopatay
kamo ug mogukod kamo human sa kung unsa ang inyong wala
maangkon. Nag-away kamo ug naglalis, apan wala gihapon
ninyo kini nakuha tungod kay wala kamo nangayo sa Dios. **3**
Nangayo kamo apan wala makadawat tungod kay nangayo
kamo alang sa dili maayo nga mga butang, aron nga mag-usik-
usik kamo niini sa daotan ninyong mga tinguha. **4** Kamong mga
mananapaw! Wala ba kamo masayod nga ang pagpakighigala
sa kalibotan pagsupak batok sa Dios? Busa, si bisan kinsa nga
buot makighigala sa kalibotan naghimo sa iyang kaugalingon
nga kaaway sa Dios. **5** O naghunahuna ba kamo nga ang
kasulatan walay kahulogan sa dihang kini nag-ingon nga
ang Espiritu nga iyang gibutang dinhi kanato sa kinasuloran
nangabugho alang kanato? **6** Apan ang Dios mihatag sa
hilabihan nga grasya, mao nga ang kasulatan nag-ingon,
"Ang Dios magasalikway sa mapahitas-on, apan maghatag ug
grasya sa mapainubsanon." **7** Busa, pagpailalom sa Dios.
Isalikway ang yawa ug siya mokalagiw gikan kaninyo. **8** Paduol
sa Dios, ug siya mopaduol diha kaninyo. Hinloi ang inyong
mga kamot, kamong mga makasasala, ug putlia ang inyong
mga kasingkasing, kamong maduhaduhaon. **9** Pagsubo,
pagbangutan, ug paghilak! Pulihi ang inyong katawa ngadto
sa kasubo ug ang inyong kalipay sa kangiob. **10** Ipaubos
ang inyong kaugalingon diha sa Ginoo, ug siya magpataas
kaninyo. **11** Ayaw pagsulti batok sa usag usa, mga igsoon.
Ang tawo nga magsulti batok sa usa ka igsoon o maghukom
sa iyang igsoon nagsulti batok sa balaod ug naghukom sa
balaod sa Dios. Kung kamo maghukom sa balaod, wala kamo
nagtuman sa balaod, apan mga maghuhukom niini. **12** Usa
lamang ang naghatag sa balaod ug maghuhukom, ang Dios,
ang usa nga makahimo sa pagluwas ug paglaglag. Kinsa
kamo nga maghukom sa inyong silingan? **13** Paminaw, kamo
nga nag-ingon, "Karong adlawa o ugma mangadto kamo
niining lungsod, ug magpabilin kamo ug usa ka tuig didto,
ug magpatigayon, ug maghimog ginansiya." **14** Kinsa ang
nasayod kung unsa ang mahitabo ugma, ug unsa raman ang
inyong kinabuhi? Kay sama kamo sa gabon nga mopakita
sa makadiyot ug unya mahanaw. **15** Hinuon kinahanglan
kamo mosulti, "Kung kini maoy kabubut-on sa Ginoo, kami
magkinabuhi o kami magbuhat niini o niana." **16** Apan karon
naghinambog kamo mahitungod sa inyong mga plano. Ang
tanang paghinambog daotan. **17** Busa, alang kaniya nga
nasayod pagbuhat sa maayo apan wala kini buhata, alang
kaniya kini sala.

5 Duol karon, kamo nga mga dato, hilak sa makusog tungod
sa mga kaalaotan nga moabot kaninyo. **2** Ang inyong mga
bahandi nangadugta na ug ang inyong mga bisti gipangkaon
na sa anay. **3** Ang inyong mga bulawan ug ang inyong
plata nahimong wala nay mga bili, ug ang ilang mga taya
magapamatuod batok kaninyo ug molamoy sa inyong mga
unod sama sa kalayo. Gitigom ninyo ang inyong mga bahandi
sa kataposang mga adlaw. **4** Tan-awa, ang suhol sa mga
mamomuo—niadtong wala ninyo gibayran alang sa pag-ani sa
inyong mga kaumahan—nagasinggit! Ug ang mga pagsinggit
niadtong nag-ani sa inyong mga tanom miabot na sa mga

igdulungog sa Kasundalohan sa Ginoo. **5** Nagpuyo kamo
nga haruhay sa kalibotan ug nagpatagbaw sa iyong mga
kaugalingon. Nagpatambok kamo sa inyong mga kasingkasing
alang sa adlaw sa ting-ihaw. **6** Gihukman ninyo ug gipatay ang
matarong nga dili mosukol kaninyo. **7** Busa pagkamapailubon,
mga igsoon, hangtod sa pag-abot sa Ginoo, sama sa mag-
uuma nga naghulat sa bililhong pag-ani sa yuta, nga nagahulat
nga mapailubon alang niini, hangtod motulo ang sayo ug
ulahi nga ulan. **8** Magpailob usab kamo; lig-ona ang inyong
mga kasingkasing, tungod kay haduol na ang pag-abot sa
Ginoo. **9** Ayaw pagbagulbol, mga igsoon, batok sa usag-usa,
aron nga dili kamo pagahukman. Tan-awa, ang maghuhukom
nagatindog na sa pultahan. **10** Alang sa panig-ingnan, mga
igsoon, hunahunaa ang pag-antos ug pagpailob sa mga
propeta nga nagsulti sa ngalan sa Ginoo. **11** Tan-awa, gitawag
nato kadtong naglahutay nga, “bulahan.” Nadungog ninyo
ang pagpailob ni Job, ug nasayran ninyo ang katuyuan sa
Ginoo alang kang Job, kung giunsa sa Ginoo nga puno
sa kahangawa ug kaluoy. **12** Labaw sa tanan, akong mga
kaigsoonan, ayaw panumpa, bisan pinaagi sa langit o pinaagi
sa yuta, o pinaagi sa bisan unsang pagpanumpa. Kondili ang
inyong “Oo” pasabot nga “Oo” ug ang inyong “Dili” pasabot nga
“Dili,” aron nga dili kamo mahiagom ubos sa paghukom. **13**
Aduna bay usa nga nag-antos taliwala kaninyo? Kinahanglan
nga mag-ampo siya. Nagmalipayon ba ang uban? Paawita siya
ug pagdayeg. **14** Nagmasakiton ba ang bisan kinsa taliwala
kaninyo? Patawaga siya sa mga kadagkoan sa simbahan,
ug mag-ampo ang mga kadagkoan alang kaniya, magadihog
kaniya sa lana diha sa ngalan sa Ginoo, **15** ug ang pag-ampo
sa pagtuo makaluwas sa masakiton nga tawo, ug ang Ginoo
magapabangon kaniya. Kung nakabuhat siya ug sala, ang
Dios magapasaylo kaniya. **16** Busa isugid ang inyong mga
sala ngadto sa usag-usa, ug pag-ampo alang sa usag-usa,
nga kamo mamaayo. Ang pag-ampo sa matarong maghatag
ug dakong katumanan. **17** Si Elias usa ka tawo nga adunay
pagbati sama kanato. Nag-ampo siya nga mainiton nga dili
moulan, ug walay ulan sa yuta sulod sa tulo ka tuig ug unom
ka bulan. **18** Ug miampo pag-usab si Elias, ug ang kalangitan
mibubo ug ulan sa yuta ug ang yuta mihatag ug ani. **19**
Mga kaigsoonan ko, kung si bisan kinsa kaninyo mahisalaag
gikan sa kamatuoran, apan ang usa ka tawo maggiya kaniya
pabalik, **20** pahibalo-a siya nga si bisan kinsa ang mogiya sa
usa ka makasasala pagawas sa kasaypanan sa iyang dalan
makaluwas sa iyang kalag gikan sa kamatayon ug magatabon
sa sala sa kadaghanan.

1 Pedro

1 Ako si Pedro, apostol ni Jesu-Cristo, ngadto sa mga
langyaw nga nagkatibulaag, ang mga pinili, sa tibuok
Pontus, Galacia, Capadocia, Asya, Bitinya. **2** Kini sumala
sa plano nang daan sa Dios nga Amahan. Kini pinaagi sa
pagbalaan alang sa Espiritu alang sa pagmasinugtanon ug
alang sa pagwisikwisik sa dugo ni Jesu-Cristo. Hinaot ang
grasya maanaa kaninyo, ug ang inyong kalinaw mouswag. **3**
Hinaot nga ang Dios Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo
magpanalangin. Sa dako niyang kaluoy, gihatagan niya kita ug
bag-ong kinabuhi alang sa pagsalig sa usa ka panulundon.
Kini nga panulundon pinaagi sa pagkabanhaw ni Jesu-Cristo
gikan sa mga patay. **4** Kini alang sa panulundon nga dili
mahanaw, dili mamantsahan, ug dili molubad. Kini giandam
sa langit alang kaninyo. **5** Gipanalipdan kamo sa gahom
sa Dios pinaagi sa pagtuo, alang sa kaluwasan nga andam
ipadayag sa kataposang panahon. **6** Naglipay kamo pag-ayo
mahitungod niini, bisan karon gikinahanglan ninyo nga bation
ang kaguol sa daghan nga nagkalainlaing mga kasamok. **7**
Tungod kini sa pagpamatuod sa inyong pagtuo, nga mas
bililhon pa kay sa bulawan nga mahanaw, bisan nga gisulayan
kini pinaagi sa kalayo. Kini mahitabo aron nga ang inyong
pagtuo mosangpot sa pagdayeg, sa himaya, ug dungog sa
pagpadayag ni Jesu-Cristo. **8** Wala kamo makakita kaniya,
apan gihigugma ninyo siya. Wala ninyo siya nakita karon,
apan mituo kamo kaniya ug hilabihan ang inyong kalipay nga
dili malitok, ang mahimayaong kalipay. **9** Karon nadawat
ninyo alang sa inyong kaugalingon ang resulta sa inyong
pagtuo, ang kaluwasan sa inyong mga kalag. **10** Ang mga
propeta nagsusi ug nangutana pag-ayo mahitungod niini nga
kaluwasan, mahitungod sa grasya nga maanaa kaninyo. **11**
Nagsusi sila aron masayod mahitungod kang kinsa ug kanus-a
ang Espiritu ni Cristo nga anaa kanila nga nakigsulti ngadto
kanila. Nahitabo kini ingon nga siya makigsulti nang daan
kanila mahitungod sa pag-antos ni Cristo ug ang mahimayaong
mga butang human niana. **12** Kini gipadayag ngadto sa mga
propeta nga wala sila nag-alagad alang sa ilang kaugalingon,
apan alang kaninyo. Kini mao ang ilang gibuhat mahitungod
sa mga butang nga gisulti kaninyo pinaagi niadtong gipasabot
sa Balaang Espiritu, nga gipadala gikan sa langit. Kini mao
ang mga butang nga bisan ang mga anghel nagtinguha nga
mapadayagan. **13** Busa andama ang inyong mga hunahuna.
Pagmalinawon. Ibutang ang tanang nga pagsalig diha sa
grasya nga pagadad-on nganha kaninyo sa pagpadayag ni
Jesu-Cristo. **14** Ingon nga matinumanon nga mga anak,
ayaw ipahiuyon ang inyong kaugalingon sa mga tinguha
nga inyong gisunod sa dihang kamo mga wala pay alamag.
15 Apan ingon nga ang nagtawag kaninyo balaan, kamo,
usab, magbalaan sa tibuok ninyong pamatasan. **16** Kay kini
nahisulat, "Pagbalaan, kay ako balaan man." **17** Ug kung
mosangpit kamo sa "Amahan" nga mao ang magahukom
nga walay pagpalabi sumala sa binuhatan sa matag-usa,
gamita ang inyong panahon sa pagpanaw diha sa balaanong
pagtahod. **18** Nasayod kamo nga dili tungod sa mangahanaw
nga plata o bulawan nga kamo natubos gikan sa binuang nga
pamatasan nga inyong natun-an gikan sa inyong mga amahan.
19 Hinuon, natubos kamo pinaagi sa hamili nga dugo ni Cristo,
nga sama sa usa ka karnero nga walay buling o mansa. **20**
Si Cristo gipili ng daan sa wala pa gibuhat ang kalibotan,
apan karon gipadayag siya kaninyo niining kataposan nga
mga panahon. **21** Pinaagi kaniya mituo kamo sa Dios, nga
nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay ug nganha kaniya nga
naghatag sa himaya aron nga ang inyong pagtuo ug pagsalig
maanaa sa Dios. **22** Gihimo ninyo nga putli ang inyong mga
kalag pinaagi sa pagtuman sa kamatuoran. Kini alang sa
katuyoan sa tinuoray nga inigsoong gugma, busa higugmaa
ang matag-usa nga gikan sa kinailadman sa kasingkasing. **23**
Natawo na kamo pag-usab, dili gikan sa madunot nga binhi,
apan gikan sa dili madunot nga binhi, pinaagi sa pagkinabuhi
ug pagpabilin sa pulong sa Dios. **(aiōn g165)** **24** Kay "ang
tanan nga unod sama sa sagbot, ug ang tanang himaya niini
sama sa bulak sa sagbot. Ang sagbot malaya, ug mangahulog
ang bulak, **25** apan ang pulong sa Ginoo magpabilin hangtod
sa kahangtoran." Mao kini ang maayong balita nga gipahibalo
kaninyo. **(aiōn g165)**

2 Busa isalikway ang tanang pagkadaotan, tanang
paglimbong, pagpakaaron-ingnon, kasina, ug ang tanang
pagpangdaot. **2** Sama sa mga bata nga bag-ong natawo,
naninguha sa lunsay nga espirituhanong gatas, aron nga
pinaagi niini kamo motubo diha sa kaluwasan, **3** kung
nakatilaw kamo nga ang Ginoo maayo. **4** Duol kaniya nga
mao ang buhing bato nga gisalikway sa mga tawo, apan
kana gipili sa Dios ingon nga bililhon alang kaniya. **5** Kamo
usab sama sa buhing mga bato nga gitukod aron mahimong
usa ka espirituhanong balay, aron mamahimong balaan nga
pagkapari nga naghalad sa espirituhanong mga paghalad
nga makapahimuot sa Dios pinaagi kang Jesu-Cristo. **6**
Ang Kasulatan nag-ingon niini, "Tan-awa, nagbutang ako
sa Zion ug usa ka mahinungdanong bato, pinili ug bililhon.
Si bisan kinsa nga motuo kaniya dili gayod maulawan."
7 Ang dungog unya alang kanimo nga mituo. Apan, "ang
gisalikway nga bato sa mga magtutukod, kini mahimong ulo sa
patukoronan"— **8** ug, "ang bato nga makapandol ug ang bato
nga makapadagma."Sila mangapandol, nga nagasupak sa
pulong, nga mao usab ang ilang padulngan. **9** Apan mga
pinili kamo nga katawhan, ang harianong pagkapari, balaan
nga nasod, ang katawhan nga gipanag-iya sa Dios, aron nga
mapahibalo ninyo ang kahibulangang mga buhat sa nagtawag
kaninyo gikan sa kangitngit ngadto sa iyang kahibulongang
kahayag. **10** Kaniadto dili kamo katawhan, apan karon kamo
katawhan na sa Dios. Wala kamo nakadawat ug kaluoy, apan
karon nadawat na ninyo ang kaluoy. **11** Mga hinigugma,
gitawag ko kamo ingon nga mga langyaw ug mga dumuduong
aron molikay gikan sa unodnong mga tinguha, diin naghimog
panag-away batok sa inyong kalag. **12** Kinahanglan nga aduna
kamoy maayong pamatasan taliwala sa mga Gentil, aron nga,
kung mosulti sila nga nagbuhat kamo sa daotang mga butang,
makita nila ang maayo ninyong binuhatan ug magdayeg sa
Dios sa adlaw sa iyang pagbalik. **13** Tumana ang matag
tawhanong katungod alang sa Ginoo. Tumana ang mga hari
ingon nga labaw, **14** ug ang mga gobernador usab, nga
gipadala aron mosilot sa nagbuhat ug daotan ug magdayeg
niadtong nagbuhat ug maayo. **15** Kay kini mao ang kabubut-
on sa Dios, nga sa pagbuhat ug maayo mapahilom ninyo
ang walay pulos nga istorya sa mga buangbuang nga mga
tawo. **16** Ingon nga mga tawong gawasnon, ayaw gamita ang
inyong kagawasan ingon nga tabon alang sa pagkadaotan,
apan pagpakasama sa mga alagad sa Dios. **17** Tahora ang
tanang mga tawo. Higugmaa ang kaigsoonan. Kahadloki
ang Dios. Tahora ang hari. **18** Mga sulugoon, pagpasakop
kamo sa inyong mga agalon uban ang bug-os nga pagtahod.
Pagpasakop kamo dili lamang sa maayo ug sa malumo nga

mga agalon, apan ngadto usab sa mga daotan. **19** Kay kini
dalaygon si bisan kinsa nga molahutay sa kasakit samtang
nag-antos sa dili makataronganon tungod sa iyang kahibalo
sa Dios. **20** Kay unsay dungog niana kung kamo nakasala
ug unya molahutay samtang gisilotan? Apan kung nagbuhat
kamo ug maayo unya kamo nag-antos samtang gisilotan, kini
kahimut-an sa Dios. **21** Kay tungod niini kamo gitawag, tungod
kay si Cristo usab nag-antos alang kaninyo. Nagbilin siya
ug panag-ingnan alang kaninyo aron sundon ang iyang mga
dalan. **22** Wala siya nakahimo ug sala, ni limbong nga makita
diha sa iyang baba. **23** Sa dihang siya giinsulto, wala siya
mibalos sa pag-insulto. Sa dihang nag-antos siya, wala siya
mibalos, apan gitugyan niya ang iyang kaugalingon ngadto sa
matarong nga maghuhukom. **24** Siya mismo ang nagpas-
an sa atong mga sala sa iyang lawas ngadto sa kahoy, aron
nga wala na gayod kitay kabahin diha sa sala, ug aron nga
magkinabuhi kita alang sa pagkamatarong. Pinaagi sa iyang
mga labod kamo nangaayo. **25** Kamong tanan naglatagaw
sama sa nasalaag nga mga karnero, apan karon nahiuli na
kamo ngadto sa magbalantay ug tigpanalipod sa inyong mga
kalag.

3 Niini nga pamaagi, kamo nga mga asawa kinahanglan
nga magpailalom kamo sa inyong mga kaugalingong
bana. Buhata kini aron, bisan kung ang pipila ka mga lalaki
makasupak sa pulong, tungod sa pamatasan sa ilang mga
asawa madaog sila bisan wala ang pulong. **2** Kay makita nila
ang inyong tinud-anay nga pamatasan uban ang pagtahod. **3**
Himoa kini dili sa pagpadayan-dayan: pagsalapid sa buhok,
pagpangalahas sa bulawan, o pagsul-ob ug mahalon nga bisti.
4 Hinuon, himoa kini uban sa kinasuloran sa kasingkasing
sa tawo, ug ang molungtad nga kaanyag sa malumo ug
malinawon nga espiritu, nga diin bililhon atubangan sa Dios. **5**
Kay ang balaang babaye nagpaanyag sa ilang kaugalingon sa
niini nga pamaagi. Aduna silay pagsalig sa Dios ug nagpailalom
sila sa ilang mga kaugalingong bana. **6** Sa niini nga paagi
mituman si Sara kang Abraham ug gitawag niya siya ug
ginoo. Karon iya na kamong mga anak kung mobuhat kamo
sa maayo ug kung dili kamo mahadlok sa kasamok. **7** Sa
samang paagi, kamong mga bana kinahanglan magpuyo
uban sa inyong mga asawa sumala sa pagsinabtanay, ingon
nga usa ka luya nga sudlanan, ang babaye. Kinahanglan
magtahod kamo kanila ingon nga isig ka manununod sa
gasa sa kinabuhi. Buhata kini aron nga ang inyong mga
pag-ampo dili mababagan. **8** Sa kataposan, kamong tanan,
maghiusa sa hunahuna, pagmaluluy-on, paghigugmaay ingon
nga magsoon, pagmalumo, ug pagmapaubsanon. **9** Ayaw
balosi ug daotan ang daotan o pagtamay ang pagtamay. Sa
laing bahin, padayon sa pagpanalangin, tungod niini gitawag
kamo, aron makapanunod kamo sa panalangin. **10** "Ang usa
nga buot mohigugma sa kinabuhi ug makita ang maayong
mga adlaw kinahanglan pahunongon ang iyang dila gikan sa
daotan ug ang iyang ngabil sa pagpanglimbong. **11** Talikdan
na niya ang daotan ug mobuhat kung unsa ang maayo.
Kinahanglan pangitaon niya ang kalinaw ug mopadayon
niini. **12** Ang mata sa Ginoo nagtan-aw sa matarong, ug
ang iyang dalunggan nakadungog sa ilang mga paghangyo.
Apan ang dagway sa Ginoo nagbatok niadtong nagbuhat ug
daotan." **13** Si kinsa man ang mosakit kaninyo kung nagtinguha
kamo sa maayo? **14** Apan kung nag-antos kamo tungod sa
pagkamatarong, bulahan kamo. Ayaw kahadlok kung unsa
ang ilang gikahadlokan. Ayaw ug kabalaka. **15** Hinuon, igahin
ang Ginoo nga Cristo sa inyong mga kasingkasing ingon nga
balaan. Pag-andam kanunay sa pagtubag sa matag-usa nga
mangutana kaninyo kung nganong kamo adunay pagsalig
sa Dios. Buhata kini uban sa pagpaubos ug pagtahod. **16**
Pagbaton sa maayo nga konsensiya aron ang mga tawo
nga nagtamay sa inyong maayo nga kinabuhi diha kang
Cristo maulawan tungod kay nagsulti sila batok kaninyo ingon
nga kamo nagabuhat ug daotan. **17** Mas maayo, kung ang
Dios nagtinguha, nga kamo nag-antos pagbuhat sa maayo
kaysa pagbuhat ug daotan. **18** Si Cristo usab nag-antos sa
makausa alang sa mga sala. Siya nga matarong nag-antos
alang kanato, nga dili matarong, aron iya kitang dal-on ngadto
sa Dios. Gipatay siya diha sa unod, apan nabuhi siya pinaagi
sa Espiritu. **19** Pinaagi sa Espiritu, miadto siya ug nagsangyaw
sa mga espiritu nga sa karon binilanggo. **20** Nagsupak sila
sa panahon nga nagpailob ang Dios sa pagpa-abot sa mga
adlaw ni Noe, sa mga adlaw sa paghimo sa arka, ug ang Dios
nagluwas sa pipila ka mga tawo—walo ka mga kalag—pinaagi
sa tubig. **21** Usa kini ka hulagway sa bawtismo nga nagluwas
kaninyo karon—dili lang sa paghugas sa buling sa lawas,
apan ingon nga pagdangop sa maayong konsensiya ngadto
sa Dios—pinaagi sa pagkabanhaw ni Jesu-Cristo. **22** Si Cristo
anaa sa tuong kamot sa Dios. Miadto siya sa langit. Ang
mga anghel, ang kagamhanan, ug mga gahom kinahanglan
magpailalom kaniya.

4 Busa, tungod kay si Cristo nag-antos diha sa unod, sul-
obi ang inyong kaugalingon sa samang katuyoan. Kay si
bisan kinsa ang nag-antos diha sa unod miundang na gikan sa
sala. **2** Ingon nga resulta, isip tawo, alang sa nahibilin nga
panahon nga siya anaa sa unod, dili na magpuyo alang sa
tawhanong tinguha, apan alang sa kabubut-on sa Dios. **3**
Kay igo na ang panahon nga milabay aron buhaton kung
unsa ang buot buhaton sa mga Gentil—kalaw-ayan, kaulag,
paghuboghubog, pagsabasaba, ug paghudyaka sa kombira,
ug malaw-ay nga mga buhat sa pagsimba ug diosdios. **4**
Naghunahuna sila nga kini talagsaon nga kamo wala nakig-
uban kanila niining baha sa pagpatuyang, busa nagsulti sila
ug daotan mahitungod kaninyo. **5** Maghatag sila ug husay sa
usa nga andam maghukom sa buhi ug sa patay. **6** Alang niini
nga katuyoan ang ebanghelyo gisangyaw usab ngadto sa mga
patay, aron, bisan sila nahukman na diha sa unod ingon nga
mga tawo, mabuhi sila sama sa Dios diha sa espiritu. **7** Ang
kataposan sa tanang butang haduol na. Busa paghunahuna
sa sakto, ug pagmalinawon sa inyong panghunahuna alang sa
mga pag-ampo. **8** Labaw sa tanang butang, pagmainiton sa
paghigugma ngadto sa uban, kay ang gugma nagtabon sa
daghang mga sala. **9** Pagmaabi-abihon sa usag-usa sa walay
pagbagulbol. **10** Ingon nga ang matag-usa kaninyo nakadawat
sa gasa, gamita kini sa pag-alagad sa uban. Buhata kini ingon
nga maayong piniyalan sa daghang mga gasa sa Dios. Kung
adunay usa nga mosulti, tugoti kini nga mahisama sa mga
tigpamaba sa Dios. **11** Kung adunay usa nga nag-alagad,
himoa kini nga naggikan sa kusog nga gisangkap sa Dios.
Buhata kini nga mga butang aron sa tanang paagi ang Dios
mahimaya pinaagi kang Jesu-Cristo. Hinaot nga maanaa diha
ang himaya ug gahom ni Jesu-Cristo hangtod sa kahangtoran.
Amen. **(aiōn g165)** **12** Mga hinigugma, ayaw hunahunaa
ingon nga talagsaon ang pagsulay sa kalayo nga nahitabo
kaninyo, ingon nga talagsaong butang ang nahitabo kaninyo.
13 Hinuon, bisan daghan ang inyong nasinatian nga mga pag-
antos kang Cristo, pagmaya, aron magmaya usab kamo ug
magmalipayon sa pagpadayag sa iyang himaya. **14** Kung
kamo gitamay tungod sa ngalan ni Cristo, bulahan kamo,

tungod kay ang Espiritu sa himaya ug ang Espiritu sa Dios
nagpuyo kaninyo. **15** Apan ayaw tugoti si bisan kinsa nga mag-
antos ingon nga mamumuno, kawatan, magbubuhat ug daotan,
o hilabtanon. **16** Apan kung si bisan kinsa mag-antos ingon
nga Kristohanon, ayaw tugoti nga ikaulaw niya kini; hinuon,
tugoti nga himayaon niya ang Dios uban nianang ngalana.
17 Kay kini ang panahon sa paghukom nga magsugod sa
panimalay sa Dios. Kung sugdan kini nganhi kanato, unsa ang
dangatan niadtong wala mituman sa ebanghelyo sa Dios? **18**
Ug kung "ang matarong nga tawo lisod maluwas, unsa pa
kaha ang dili diosnon nga tawo ug ang makasasala?" **19** Busa
pasagdi kadtong nag-antos tungod sa kabubut-on sa Dios nga
isalig ang ilang mga kalag sa matinud-anon nga Magbubuhat
sa pagbuhat ug maayo.

5 Nagdasig ako sa mga hamtong sa inyong taliwala, ingon
nga ako, kauban nga hamtong. Usa usab ako ka saksi sa
mga pag-antos ni Cristo, ug usa usab ako ka sumasalmot
sa himaya nga mapadayag. **2** Busa, gidasig ko kamo, mga
hamtong, atimana ang panon sa Dios sa inyong taliwala.
Tan-awa sila, dili tungod kay inyong gikinahanglan, apan
tungod kay gitinguha usab ninyo, sumala sa kabubut-on sa
Dios. Tan-awa sila, dili tungod sa kahakog sa salapi, apan sa
pagkamasinugtanon. **3** Ayaw pagbuhat ingon nga agalon sa
mga tawo nga anaa sa inyong pag-atiman. Hinuon, angay
nga mahimo kamong panig-ingnan sa panon. **4** Unya sa
panahon nga ang Pangulong Magbalantay mapadayag, inyong
madawat ang walay paglubad nga korona sa himaya. **5** Sa
samang paagi, kamong mga batan-on, pagpailalom kamo sa
mas magulang nga mga tawo. Kamong tanan, bistihi ang
inyong kaugalingon sa pagpaubos ug alagari ang usag usa.
Kay ang Dios nagbatok sa mapahitas-on, apan naghatag siya
ug grasya sa mapainubsanon. **6** Busa ipaubos ang inyong
kaugalingon ilalom sa gamhanang kamot sa Dios aron ipataas
niya kamo sa tukmang panahon. **7** Itugyan ang tanan ninyong
kabalaka diha kaniya, tungod kay siya nag-atiman kaninyo. **8**
Pagmaigmat, pagmabinantayon. Ang inyong kaaway, nga mao
ang yawa, sama sa nagangulob nga liyon nga naglibotlibot,
nangita ug tukbonon. **9** Barog batok kaniya. Pagmalig-on sa
inyong pagtuo. Nasayod kamo nga managsama ang inyong
mga pag-antos nga nadaog sa mga kaigsoonan sa kalibotan.
10 Pagkahuman sa makadiyot ninyong pag-antos, ang Dios sa
tanang grasya, nga nagtawag kaninyo sa walay kataposang
himaya diha kang Cristo, maghingpit kaninyo, magpabarog
kaninyo ug maglig-on kaninyo. **(aiōnios g166)** **11** Kay kaniya
ang pagdumala hangtod sa kahangtoran. Amen. **(aiōn g165)**
12 Giisip ko si Salvano ingon nga matinud-anon nga igsoon,
ug nagsulat ako kaninyo sa mubo nga sulat pinaagi kaniya.
Nagdasig ako kaninyo ug nagpamatuod kaninyo nga kung
unsa ang akong nasulat mao ang tinuod nga grasya sa Dios.
Barog niini. **13** Ang babaye nga naana sa Babilonia, nga gipili
uban kaninyo, nangumusta kaninyo. Si Marcos usab, ang
akong anak, nangumusta kaninyo. **14** Pangumustaha ang
matag-usa pinaagi sa halok gugma. Hinaot nga ang kalinaw
maanaa kaninyong tanan nga anaa kang Cristo.

2 Pedro

1 Si Simon Pedro, usa ka ulipon ug apostol ni Jesu-Cristo,
alang niadtong midawat sa samang hamili nga pagtuo
sama sa among nadawat, pagtuo diha sa pagkamatarong
sa atong Dios ug Manluluwas nga si Jesu-Cristo. **2** Hinaot
nga ang grasya maanaa kaninyo, ug hinaot nga ang kalinaw
motubo pinaagi sa kahibalo sa Dios ug kang Jesus nga atong
Ginoo. **3** Ang tanang mga butang nga may kalabotan sa
balaanong gahom alang sa kinabuhi ug ang pagkadiosnon
gihatag kanato pinaagi sa kahibalo sa Dios, nga nagtawag
kanato pinaagi sa iyang kaugalingong himaya ug kaligdong. **4**
Pinaagi niini, gihatag niya kanato ang hamili ug dagko nga mga
saad. Gibuhat niya kini aron nga mahimo kamong mag-aambit
diha sa balaanong kinaiyahan, aron nga kamo makalikay
gikan sa pagkamadunoton nga anaa sa kalibotan tungod sa
daotang mga tinguha. **5** Alang niini nga hinungdan, buhata
ninyo ang labing maayo aron madugangan ang kaligdong
pinaagi sa inyong pagtuo, ug pinaagi sa inyong kaligdong,
mao ang kahibalo. **6** Pinaagi sa inyong kahibalo, idugang ang
pagpugong sa kaugalingon, ug pinaagi sa inyong pagpugong
sa kaugalingon, idugang ang paglahutay, ug pinaagi sa inyong
paglahutay, idugang ang pagkadiosnon. **7** Pinaagi sa inyong
pagkadiosnon, idugang ang inigsoon nga pagbati, ug pinaagi
sa inyong inigsoon nga pagbati, idugang ang gugma. **8** Kung
kining mga butanga anaa na kaninyo ug motubo na diha
kaninyo, dili na kamo mahimong baog o dili mabungahon diha
sa kahibalo sa atong Ginoong Jesu-Cristo. **9** Apan kadtong
nakulangan niining mga butanga makakita lamang kung unsa
ang anaa sa duol; ug siya usa ka buta. Nahikalimtan niya ang
pagpanghinlo gikan sa iyang daan nga mga sala. **10** Busa,
mga igsoon, buhata ninyo ang labing maayo aron nga ang
inyong pagkatinawag ug pagkapinili masiguro alang sa inyong
kaugalingon. Kung buhaton ninyo kining mga butanga, dili
kamo mangapandol. **11** Niini nga paagi ang agianan pasulod
didto sa walay kataposan nga gingharian sa atong Ginoo ug
Manluluwas nga si Jesu-Cristo madagayaon nga igahatag
kaninyo. **(aiōnios g166)** **12** Busa andam ako kanunay sa
pagpahinumdom kaninyo niining mga butanga, bisan tuod
nasayod na kamo niini, ug bisan tuod lig-on na kamo karon
diha sa kamatuoran. **13** Ang akong hunahuna nga mao
kini ang husto sa pagkutaw kaninyo inubanan sa usa ka
pahimangno mahitungod niining mga butanga, samtang ania
pa ako niining tolda. **14** Kay ako nasayod nga sa umaabot
akong biyaan ang akong tolda, sumala sa gipakita sa atong
Ginoong Jesu-Cristo mipakita kanako. **15** Akong buhaton ang
labing maayo alang kaninyo aron kanunay nga mahinumdom
niining mga butanga pagkahuman sa akong pagbiya. **16** Kay
wala kami magsunod sa malinglahon nga tumotumong mga
sugilanon sa dihang magsulti kami kaninyo mahitungod sa
gahom ug hulagway sa atong Ginoong Jesu-Cristo. Hinuon,
nakasaksi kami sa iyang pagkahalangdon. **17** Kay gidawat
niya ang kadungganan ug himaya gikan sa Dios nga Amahan
sa dihang gipadala kaniya ang usa ka tingog pinaagi sa
halangdong Himaya nga nag-ingon, "Mao kini ang akong Anak,
ang Bugtong hinigugma, nga akong gikahimut-an pag-ayo."
18 Nadungog namo kining tingog nga migawas gikan sa langit,
samtang nag-uban pa kami kaniya didto sa balaang bukid.
19 Nakabaton kami niining pulong nga panagna nga hinimo
nga may kasigurohan gayod, buhata ninyo ang labing maayo
aron sa pagtagad niini. Sama kini sa lampara nga nagadan-ag
sa usa ka mangit-ngit nga dapit hangtod nga moabot na ang
kabuntagon ug mosubang na ang bituon sa kabuntagon sa
inyong mga kasingkasing. **20** Hibaloi kini pag-una, nga walay
panagna ang mahitungod sa kinaugalingon nga paghubad. **21**
Kay wala gayoy panagna nga miabot pinaagi sa kabubut-on
sa usa ka tawo. Hinuon, gigiyahan ang mga tawo pinaagi sa
Balaang Espiritu nga nagsulti gikan sa Dios.

2 Ang mini nga mga propeta miduol ngadto sa mga tawo,
ug ang mini usab nga mga magtutudlo moanha kaninyo.
Sa hilom modala sila sa makadaot nga mga tumotumo, ug
ilang ilimod ang agalon nga nagpalit kanila. Nagdala sila ug
hinanali nga pagkalaglag sa ilang mga kaugalingon. **2** Daghan
ang mosunod sa ilang mga kalaw-ayan, ug pinaagi kanila
ang dalan sa kamatuoran mahimong mapanamastamasan. **3**
Uban sa kahakog sila makahimo sa pagpangginansiya kaninyo
uban sa malimbungong mga pulong. Ang paghukom kanila dili
magdugay; ang paglaglag kanila dili matulog. **4** Kay ang Dios
wala mopahilikay sa mga anghel nga nakasala. Hinuon iya
silang gitugyan ngadto sa ubos sa Tartarus aron taguan nga
nakakadina sa ilalom nga mangitngit hangtod sa paghukom.
(Tartaroō g5020) **5** Sa gihapon, wala siya mopahilikay sa
karaang kalibotan. Hinuon, iyang gitipigan si Noe, nga usa ka
tigpahibalo sa pagkamatarong, uban sa pito ka mga kaubanan,
sa dihang siya nagpadala ug usa ka lunop sa kalibotan sa mga
dili-diosnon. **6** Ang Dios usab mipakunhod sa mga siyudad
sa Sodoma ug Gomora sa pagkaabo ug gisilotan sila sa
pagkalaglag, ingon nga sumbanan kung unsa ang mahitabo
sa mga dili-diosnon. **7** Apan alang sa matarong nga si Lot,
nga gidaogdaog pinaagi sa pamatasan sa malinapason nga
mga tawo diha sa kalaw-ayan, ang Dios nagluwas kaniya. **8**
Kay kadtong matarong nga tawo, nga nagpuyo uban kanila sa
matag-adlaw, gipaantos sa iyang matarong nga kalag tungod
sa iyang nakita ug nadungog. **9** Nasayod ang Ginoo kung
unsaon pagluwas ang mga diosnon nga katawhan gikan sa
mga pagsulay, ug unsaon pagpugong ang dili matarong nga
katawhan alang sa pagsilot sa adlaw sa paghukom. **10** Kini
pinasahi nga matuod alang niadtong nagpadayon sa dunot
nga mga tinguha sa unod ug nagatamay sa katungod. Sila
maisog ug mabuotbuoton sa kaugalingon. Dili sila mahadlok
sa pagpanamastamas sa usa nga mahimayaon. **11** Ang mga
anghel adunay mas dakong kusog ug gahom, apan wala
sila modala ug makainsulto nga mga paghukom batok kanila
ngadto sa Ginoo. **12** Apan kining walay hunahuna nga mga
mananap gihimo lamang aron dakpon ug laglagon. Wala sila
masayod kung unsa ang ilang gitamay. Sila mangalaglag. **13**
Madawat nila ang ganti sa ilang sayop nga mga binuhatan.
Naghunahuna sila nga ang bililhong mga butang niana nga
adlaw usa ka makalipay. Sila mga mantsa ug mga lama.
Naglipay sila sa ilang malimbongon nga mga buhat samtang
sila nagkombira uban kanimo. **14** Aduna silay mga mata
nga puno sa mananapaw nga mga babaye; wala gayod silay
katagbawan diha sa sala. Ilang gidani ang huyang nga mga
kalag ngadto sa pagbuhat ug daotan, ug ang ilang mga
kasing-kasing gibansay sa pagkamaibugon. Mga anak sila
sa tunglo! **15** Gibiyaan nila ang matarong nga dalan. Sila
nahisalaag ug sila misunod sa dalan ni Balaam nga anak ni
Beor, nga nahigugma sa pagdawat ug bayad sa pagka dili
matarong. **16** Apan siya nakabaton ug pagbadlong alang sa
iyang kaugalingong kalapasan. Ang dili makasulti nga asno
nagsulti sa tingog sa tawo nga nagpahunong sa kabuang
sa propeta. **17** Kini nga mga tawo sama sa mga tuboran
nga walay tubig. Sama sila sa mga panganod nga gipalid sa

usa ka bagyo. Ang mabaga nga kangitngit nakatagana alang
kanila. **18** Nagsulti sila ug walay pulos nga pagpanghinambog.
Ilang gidani ang mga tawo pinaagi sa mga pangibog sa unod.
Ilang gidani ang mga tawo nga naningkamot sa paglikay
gikan sa pagkinabuhi diha sa kasaypanan. **19** Sila nagsaad
ug kagawasan ngadto kanila, apan mismo ang ilang mga
kaugalingon nangaulipon sa pagkadautan. Kay ang tawo
ulipon sa bisan unsa nga makabuntog kaniya. **20** Si bisan
kinsa ang molikay sa kahugaw sa kalibotan pinaagi sa kaalam
sa Ginoo ug sa Manluluwas nga si Jesu-Cristo, ug unya
mobalik pag-usab niadtong mga kahugaw, ang kataposang
kahimtang mahimong mas daotan alang kanila kaysa sa unang
kahimtang. **21** Kini mahimong mas maayo pa alang kanila nga
wala masayod sa paagi sa pagkamatarong kaysa nasayod
niini ug mopalayo gikan sa balaang kasugoan nga gihatod
ngadto kanila. **22** Kini nga panultihon matuod ngadto kanila:
"Ang iro mobalik sa iyang kaugalingong suka. Ang giligo na
nga baboy mobalik paglunang sa lamakan."

3 Karon, nagsulat ako kaninyo, mga hinigugma, kini mao
ang ikaduha nga sulat ingon nga pahinumdom aron sa
pagpukaw sa inyong tinud-anay nga huna-huna, **2** aron
nga inyong mahinomduman ang mga pulong nga gisulti ko
kaniadto pinaagi sa mga balaang propeta ug ang sugo sa
atong Ginoo ug Manluluwas nga gihatag pinaagi sa inyong
mga apostoles. **3** Hibalo-i una kini, nga moabot ang mga
mabugalbugalon sa ulahing mga adlaw. Magbugalbugal sila ug
magpadayon sumala sa ilang kaugalingon nga mga tinguha. **4**
Moingon sila, "Asa naman ang saad sa iyang pagbalik? Kay
sukad nangatulog na ang among mga amahan, nagpabilin
nga mao ra gihapon ang tanang mga butang, sukad pa sa
sinugdanan sa pagmugna." **5** Gituyo nila ang paghikalimot
nga ang kalangitan ug ang yuta nagalungtad gikan sa tubig ug
pinaagi sa tubig, sa dugay nga panahon, pinaagi sa sugo sa
Dios, **6** ug nga pinaagi niining mga butanga, ang kalibotan
niadtong panahona gilaglag, pinaagi sa lunop. **7** Apan karon
ang kalangitan ug ang yuta gitagana na alang sa kalayo
pinaagi sa samang sugo. Gitagana sila alang sa adlaw sa
paghukom ug ang paglaglag sa mga dili diosnon nga mga
tawo. **8** Kinahanglan nga dili kini makalingkawas sa inyong
nasayran, mga hinigugma, nga ang usa ka adlaw sa Ginoo
sama sa usa ka libo ka tuig, ug ang usa ka libo ka tuig sama
lang sa usa ka adlaw. **9** Ang Ginoo dili maglangan mahitungod
sa iyang mga saad, ingon sa paglangan nga gihunahuna sa
pipila. Hinuon, nagmapailubon siya nganha kaninyo. Wala siya
nagtinguha nga ang bisan kinsa kaninyo malaglag, kondili nga
ang tanan makahimog lawak alang sa paghinulsol. **10** Apan,
ang adlaw sa Ginoo moabot ingon sa usa ka kawatan: Ang
kalangitan mahanaw inubanan sa usa ka makusog nga tingog,
ang mga butang pagasunogon sa kalayo, ug ang yuta ug mga
binuhatan sulod niini mapadayag. **11** Sanglit kining tanang
mga butang pagalaglagon man niini nga paagi, unsa man
ang angay ninyo nga buhaton? Kinahanglan nga magkinabuhi
kamo nga balaan ug diosnon nga pagkinabuhi. **12** Kinahanglan
kamong molaum ug magdali sa pag-abot sa adlaw sa Dios.
Nianang adlawa, ang kalangitan pagalaglagon pinaagi sa
kalayo, ug pagatunawon ang mga butang sa tumang kainit.
13 Apan sumala sa iyang saad, magapaabot kita sa bag-
ong mga langit ug bag-ong yuta, diin magapuyo ang mga
matarong. **14** Busa, mga hinigugma, sanglit nagpaabot man
kamo niining mga butanga, buhata ninyo ang labing maayo
aron makaplagan kamo nga walay buling ug walay ikasaway
sa iyang atubangan, diha sa kalinaw. **15** Ug usab, hunahunaa
ang pagpailob sa atong Ginoo alang sa kaluwasan, sama sa
gisulat kaninyo sa atong hinigugmang igsoon nga si Pablo,
sumala sa kaalam nga gihatag kaniya. **16** Gisulti ni Pablo
kining mga butanga sa tanan niyang mga sulat, diin adunay
ubang mga butang nga malisod sabton. Ang walay alamag
ug mabalhinon nga mga tawo nagtuis niining mga butanga,
ingon nga gibuhat usab nila ang ubang kasulatan, ngadto sa
ilang kaugalingong kalaglagan. **17** Busa, mga hinigugma,
sanglit nasayod naman kamo niining mga butanga, bantayi
ang inyong mga kaugalingon aron nga dili kamo mahisalaag
pinaagi sa limbong sa malinapason nga mga tawo ug mawad-
an kamo sa inyong mga kaugalingong pagkamatinumanon. **18**
Apan managtubo diha sa grasya ug kahibalo sa atong Ginoo
ug Manluluwas nga si Jesu-Cristo. Hinaot nga ang himaya
maanaa kaniya karon ug sa walay kataposan. Amen! **(aiōn
g165)**

1 Juan

1 Mao kana ang gikan sa sinugdanan—nga among nadungog,
nga among nakita pinaagi sa among mga mata, nga
amo usab nga gitan-aw, ug ang among mga kamot maoy
naggunit—may kalabotan ang Pulong sa kinabuhi. **2** Ug
ang kinabuhi nahimong dayag, ug kami usab nakakita, ug
nahimo nga mga saksi, ug nagpahayag kaninyo sa kinabuhing
walay kataposan, nga uban diha sa Amahan, ug nahimo
nga dayag dinhi kanato. **(aiōnios g166)** **3** Ang among nakita
ug nadungog amo usab nga gipahayag diha kaninyo, aron
nga kamo adunay panaghiusa uban kanamo, ug ang atong
panaghiusa uban sa Amahan ug uban sa iyang Anak, si Jesu-
Cristo. **4** Ug kami nagsulat niining mga butanga kaninyo aron
nga ang atong kalipay mahimong hingpit. **5** Mao kini ang
mensahe nga among nadungog gikan kaniya ug isangyaw
diha kaninyo: Ang Dios kahayag ug diha kaniya wala na gayoy
kangitngit. **6** Kung kita moingon nga kita adunay panaghiusa
uban kaniya apan naglakaw diha sa kangitngit, namakak
kita ug wala nagkinabuhi sa kamatuoran. **7** Apan kung kita
maglakaw diha sa kahayag ingon nga siya anaa sa kahayag,
kita adunay panaghiusa sa matag-usa ug ang dugo ni Jesus
nga iyang Anak naghinlo kanato gikan sa tanang sala. **8**
Kung kita moingon nga kita walay sala, kita milimbong sa
atong kaugaligon ug ang kamatuoran wala dinhi kanato. **9**
Apan kung isugid nato ang atong mga sala, siya matinud-anon
ug matarong nga mopasaylo kanato sa atong mga sala ug
maghinlo kanato gikan sa tanang kalapasan. **10** Kung kita
moingon nga kita wala makasala, kita naghimo kaniya nga
bakakon, ug ang iyang pulong wala dinhi kanato.

2 Akong hinigugmang mga anak, ako nagsulat niining mga
butanga kaninyo aron nga kamo dili makasala. Apan kung
aduna may usa nga makasala, aduna kitay manlalaban uban
sa atong Amahan, si Jesu-Cristo–ang usa nga matarong. **2**
Siya ang tigpasig-uli sa atong mga sala, ug dili lamang kanato,
apan usab sa tibuok kalibotan. **3** Pinaagi niini kita nasayod
kaniya, kung ampingan nato ang iyang mga sugo. **4** Siya
nga nagaingon, "Ako nakaila sa Dios," apan wala motipig sa
iyang mga sugo, usa ka bakakon, ug ang kamatuoran wala
kaniya. **5** Apan si bisan kinsa nga nagtipig sa iyang pulong, sa
tinud-anay diha sa maong tawo ang gugma sa Dios nahimong
hingpit. Pinaagi niini masayod kita nga kita anaa kaniya. **6** Siya
nga nagaingon nga siya nagpabilin sa Dios kinahanglan nga sa
iyang kaugalingon molakaw usab sama sa paglakaw ni Jesu-
Cristo. **7** Mga hinigugma, ako wala mosulat ug bag-ong sugo
kaninyo, apan ang daan nga sugo nga anaa na kaninyo gikan
sa sinugdanan. Ang daang sugo mao ang pulong nga inyong
nadungog. **8** Bisan ako nagsulat ug bag-ong sugo kaninyo,
nga tinuod diha kang Cristo ug diha kaninyo, tungod kay ang
kangitngit milabay, ug ang tinuod nga kahayag midan-ag na. **9**
Siya nga nagsulti nga siya anaa sa kahayag apan nagdumot
sa iyang igsoon anaa sa kangitngit bisan karon. **10** Siya nga
nahigugma sa iyang igsoon nagpabilin diha sa kahayag ug
walay hinungdan nga makapandol kaniya. **11** Apan siya nga
nagdumot sa iyang igsoon anaa sa kangitngit ug nagalakaw
diha sa kangitngit; wala siya masayod kung asa siya moadto,
tungod kay ang kangitngit nagbuta sa iyang mga mata. **12**
Ako nagsulat kaninyo, hinigugmang kabataan, tungod kay ang
inyong mga sala gipasaylo na pinaagi sa iyang ngalan. **13** Ako
nagsulat kaninyo, mga amahan, tungod kay kamo nasayod
kaniya gikan sa sinugdanan. Ako nagsulat kaninyo, mga
batan-ong lalaki, tungod kay inyong nadaog ang daotan. Ako
nagsulat kaninyo, gagmay nga kabataan, tungod kay kamo
nasayod sa Amahan. **14** Ako nagsulat kaninyo, mga amahan,
tungod kay nasayod kamo kaniya gikan sa sinugdanan. Ako
nagsulat kaninyo, mga batan-ong lalaki, tungod kay kamo mga
kusgan, ug ang pulong sa Dios nagapabilin kaninyo, ug inyong
nadaog ang usa daotan. **15** Ayaw higugmaa ang kalibotan o
ang mga butang nga anaa niining kalibotan. Kung adunay
usa nga mohigugma sa kalibotan, ang gugma sa Amahan
wala kaniya. **16** Kay ang tanan nga anaa sa kalibotan–ang
kaibog sa unod, ang kaibog sa mga mata, ug ang garbo
sa kinabuhi–dili iya sa Amahan apan sa kalibotan. **17** Ang
kalibotan ug ang tinguha niini mangahanaw. Apan si bisan
kinsa ang mobuhat sa kabubut-on sa Dios magpabilin hangtod
sa kahangtoran. **(aiōn g165)** **18** Gagmay nga kabataan, kini
ang kataposang takna. Sama sa inyong nadunggan nga ang
mga anticristo moabot, bisan karon daghan ang mga anticristo
nga miabot, pinaagi niini kita masayod nga kini mao na ang
kataposang takna. **19** Sila migawas gikan kanato, apan sila dili
iya nato. Kay kung sila uban kanato sila magpadayon kuyog
kanato. Apan sa dihang sila mibiya, kana mipakita nga sila dili
uban kanato. **20** Apan kamo adunay dihog nga gikan sa Usa
ka Balaan, ug kamong tanan nasayod sa kamatuoran. **21**
Wala ako mosulat kaninyo tungod kay wala kamo masayod
sa kamatuoran, apan tungod kay kamo nasayod niini ug
tungod kay walay bakak sa kamatuoran. **22** Kinsa man ang
bakakon kondili kadtong milimod nga si Jesus mao ang Cristo?
Kining tawhana mao ang anticristo, tungod kay gilimod niya
ang Amahan ug ang Anak. **23** Walay usa nga molimod sa
Anak nga makabaton sa Amahan. Si bisan kinsa nga nagaila
sa Anak makabaton usab sa Amahan. **24** Alang kaninyo,
tugoti kung unsa ang inyong nadunggan gikan sa sinugdanan
magpabilin diha kaninyo. Kung unsa ang inyong nadunggan
gikan sa sinugdanan magapabilin diha kaninyo, kamo usab
magpabilin diha sa Anak ug sa Amahan. **25** Ug kini ang saad
nga ihatag niya kanato: kinabuhing walay kataposan. **(aiōnios
g166)** **26** Ako kining gisulat kaninyo mahitungod niadtong
mga tawo nga magpahisalaag kaninyo. **27** Ug alang kaninyo,
ang dihog nga inyong nadawat gikan kaniya magapabilin
kaninyo, ug dili na kamo magkinahanglan ug bisan kinsa nga
motudlo kaninyo. Apan ingon nga ang iyang dihog magatudlo
kaninyo mahitungod sa tanang butang ug mao ang tinuod ug
dili bakak, ug bisan kini natudlo kaninyo, pabilin diha kaniya.
28 Ug karon, hinigugmang kabataan, pabilin diha kaniya,
aron nga sa dihang siya mopakita, aduna kitay kaisog ug dili
maulaw sa iyang atubangan sa iyang pag-abot. **29** Kung kamo
nasayod nga siya matarong, kamo nasayod nga ang tanan
nga nagbuhat ug maayo natawo diha kaniya.

3 Tan-awa kung unsang klase ang gugma nga gihatag sa
Amahan kanato, nga kita kinahanglan tawgon nga mga
anak sa Dios, ug kini mao kung unsa kita. Tungod niini,
ang kalibotan wala makaila kanato, tungod kay kini wala
makaila kaniya. **2** Hinigugma, karon kita mga anak sa Dios,
ug kini wala pa gipadayag kung unsa kita sa umaabot. Kita
nasayod nga sa dihang si Cristo mopakita, kita mahisama
kaniya, kay kita makakita kaniya kung unsa gayod siya. **3**
Ug ang matag usa nga anaa niini nga pagsalig mahitungod
sa umaabot motutok kaniya moputli sa iyang kaugalingon
sama nga siya putli. **4** Ang tanan nga magapadayaon sa
pagpakasala nagbuhat kung unsa ang pagkamalapason. Kay
ang sala mao ang pagkamalinapason. **5** Kamo nasayod nga si
Cristo napadayag aron pagkuha sa mga sala. Ug diha kaniya

walay sala. **6** Walay usa nga magpabilin diha kaniya nga
magpadayon sa pagpakasala. Walay usa nga magpadayon sa
sala ang nakakita kaniya o nakaila kaniya. **7** Pinalangga nga
mga anak, ayaw tugoti si bisan kinsa nga mogiya kaninyo sa
pagkahisalaag. Siya nga nagbuhat sa pagkamatarong mao
ang matarong, sama nga si Cristo matarong. **8** Siya nga
nagbuhat ug sala iya sa yawa, kay ang yawa nagpakasala
gikan sa sinugdanan. Tungod niini nga tumong ang Anak sa
Dios napadayag, aron nga iyang gub-on ang mga buhat sa
yawa. **9** Bisan kinsa nga gipakatawo sa Dios dili mobuhat ug
sala tungod kay ang binhi sa Dios magpabilin diha kaniya.
Dili siya magpadayon sa sala tungod kay siya gipakatawo
sa Dios. **10** Tungod niini ang mga anak sa Dios ug ang
mga anak sa yawa napadayag. Si bisan kinsa nga wala
nagbuhat kung unsa ang matarong dili iya sa Dios, ni ang
usa nga wala naghigugma sa iyang igsoon. **11** Kay kini ang
mensahe nga inyong nadungog gikan pa sa sinugdanan, nga
kita kinahanglan maghigugmaay sa matag usa, **12** dili sama
kang Cain nga iya sa daotan ug nagpatay sa iyang igsoon. Ug
nganong gipatay niya siya? Tungod kay ang iyang mga buhat
daotan, ug sa iyang igsoon matarong. **13** Ayaw kahibulong,
akong mga igsoon, kung ang kalibotan magdumot kaninyo. **14**
Kamo nasayod nga nakalatas na kita sa kamatayon ngadto sa
kinabuhi, tungod kay nahigugma kita sa mga igsoon. Si bisan
kinsa nga wala nahigugma magpabilin sa kamatayon. **15** Si
bisan kinsa nga modumot sa iyang igsoon usa ka mamumuno.
Ug kamo nasayod nga ang kinabuhi nga walay kataposan
wala nagpabilin sa mamumuno. **(aiōnios g166)** **16** Pinaagi niini
nasayod kita sa gugma, tungod kay gihatag ni Cristo ang iyang
kinabuhi alang kanato. Kita usab kinahanglan nga mohatag
sa atong kinabuhi alang sa atong mga igsoon. **17** Apan si
bisan kinsa nga adunay mga bahandi sa kalibotan, nakakita sa
kawad-on sa iyang igsoon, ug gisirado ang iyang kasingkasing
diha sa pagkahangawa ngadto kaniya, unsaon pagpabilin sa
gugma sa Dios diha kaniya? **18** Akong pinalanggang mga
anak, dili kita maghigugma pinaagi sa pulong ni sa dila, apan
sa mga buhat ug sa kamatuoran. **19** Pinaagi niini kita nasayod
nga kita anaa sa kamatuoran ug makapaniguro kita sa atong
mga kasingkasing sa iyang atubangan. **20** Tungod kay kung
ang atong mga kasingkasing mohukom kanato, ang Dios mas
dako kay sa atong mga kasingkasing, ug nasayod siya sa
tanang butang. **21** Mga hinigugma, kung ang atong mga
kasingkasing dili mohukom kanato, aduna kitay pagsalig diha
sa Dios. **22** Ug bisan unsa ang atong pangayoon madawat
nato gikan kaniya, tungod kay atong gituman ang iyang mga
kasugoan ug nagbuhat sa mga butang nga makapahimuot
sa iyang panan-aw. **23** Ug kini ang iyang kasugoan—nga
kita kinahanglan motuo sa ngalan sa iyang Anak nga si
Jesu-Cristo ug maghigugma sa matag usa—sama nga iyang
gihatag kanato kini nga kasugoan. **24** Siya nga motuman sa
mga kasugoan sa Dios magpabilin diha kaniya, ug ang Dios
magpabilin diha kaniya. Ug pinaagi niini kita masayod nga
siya magpabilin kanato, pinaagi sa Espiritu nga iyang gihatag
kanato.

4 Mga hinigugma, ayaw tuohi ang matag espiritu, apan sulayi
ang mga espiritu aron makita kung sila iya ba sa Dios,
tungod kay daghang mini nga mga propeta ang midagsang
sa kalibotan. **2** Pinaagi niini inyong masayran ang Espiritu
sa Dios—ang matag espiritu nga nag-ila nga si Jesu-Cristo
mianhi diha sa unod iya sa Dios, **3** ug ang matag espiritu nga
wala moila kang Jesus dili iya sa Dios. Kini mao ang espiritu
sa anti-cristo, nga inyong nadunggan nga moabot, ug karon
ania na sa kalibotan. **4** Kamo iya sa Dios, hinigugmang mga
anak, ug gidaog na sila tungod kay siya nga anaa kaninyo
mas dako pa kay kaniya nga anaa sa kalibotan. **5** Sila iya sa
kalibotan, busa kung unsa ang ilang isulti iya sa kalibotan, ug
ang kalibotan maminaw kanila. **6** Kita iya sa Dios. Siya nga
nakaila sa Dios maminaw kanato. Siya nga dili iya sa Dios
dili maminaw kanato. Pinaagi niini masayod kita sa matuod
nga espiritu ug sa sayop nga espiritu. **7** Mga hinigugma,
maghinigugmaay kita sa matag-usa, tungod kay ang gugma
iya sa Dios, ang matag-usa nga mahigugma natawo sa Dios
ug makaila sa Dios. **8** Ang tawo nga wala mahigugma wala
nakaila sa Dios, kay ang Dios gugma. **9** Niini ang gugma sa
Dios napadayag sa atong taliwala, nga ang Dios nagpadala sa
iyang bugtong anak sa kalibotan aron nga kita mabuhi pinaagi
kaniya. **10** Mao kini ang gugma, dili kita ang nahigugma sa
Dios, apan siya nahigugma kanato, ug nagpadala sa iyang
Anak nga mahimong halad-sakripisyo sa atong mga sala. **11**
Mga hinigugma, kung ang Dios nahigugma pag-ayo kanato,
kita usab kinahanglan mahigugma sa matag-usa. **12** Walay
bisan usa ang nakakita sa Dios. Kung maghigugmaay kita sa
matag-usa, ang Dios magpabilin kanato ug ang iyang gugma
mahingpit dinhi kanato. **13** Pinaagi niini masayran nato nga
kita nagpabilin kaniya ug siya nganhi kanato, tungod kay iyang
gihatag kanato ang iyang Espiritu. **14** Ug atong nakit-an ug
nasaksihan nga ang Amahan nagpadala sa iyang Anak nga
mahimong manluluwas sa kalibotan. **15** Si bisan kinsa nga
moila nga si Jesus ang Anak sa Dios, ang Dios mopabilin
kaniya ug siya anaa sa Dios. **16** Ug nasayod kita ug nagtuo
sa gugma nga ang Dios anaa kanato. Ang Dios gugma, ug
siya mopabilin diha sa gugma nagpabilin sa Dios, ug ang Dios
nagpabilin diha kaniya. **17** Niini nga gugma nahimong hingpit
sa atong taliwala, aron makabaton kita ug pagsalig sa adlaw
sa paghukom, ingon sa iyang pagkasiya, ug mao usab kita
niining kalibotana. **18** Walay kahadlok diha sa gugma. Apan
ang hingpit nga gugma magwagtang sa kahadlok, tungod kay
ang kahadlok adunay kalabotan sa silot. Apan ang usa nga
mahadlok wala pa nahimong hingpit diha sa gugma. **19** Kita
nahigugma tungod kay ang Dios una nga nahigugma kanato.
20 Kung si bisan kinsa ang mosulti nga, “ako nahigugma sa
Dios” apan nagdumot sa iyang igsoon, siya bakakon. Kay ang
usa nga wala mahigugma sa iyang igsoon, nga iyang nakita,
dili makahigugma sa Dios, nga wala niya makita. **21** Ug mao
kini ang kasugoan nga anaa kanato nga gikan kaniya: Si bisan
kinsa ang nahigugma sa Dios kinahanglan mahigugma usab
sa iyang igsoon.

5 Si bisan kinsa nga nagtuo nga si Jesus mao ang Cristo
gihimugso sa Dios. Ug si bisan kinsa nga naghigugma
kaniya nga gikan sa Amahan naghigugma usab sa iyang mga
anak. **2** Pinaagi niini atong masayran nga atong gihigugma
ang mga anak sa Dios—sa dihang atong gihigugma ang Dios
ug gibuhat ang iyang mga mando. **3** Kay kini mao ang gugma
alang sa Dios—nga atong gitipigan ang iyang mga mando.
Ug ang iyang mga mando dili usa ka palas-anon. **4** Kay ang
tanan nga gihimugso sa Dios mibuntog sa kalibotan. Ug kini
mao ang kadaogan nga mibuntog sa kalibotan, bisan ang
atong pagtuo. **5** Kinsa ang usa nga mibuntog sa kalibotan?
Ang usa nga mituo nga si Jesus ang Anak sa Dios. **6** Mao kini
siya nga miabot pinaagi sa tubig ug dugo—si Jesu-Cristo.
Miabot siya dili lamang pinaagi sa tubig, apan pinaagi sa
tubig ug dugo. **7** Kay adunay tulo nga nagpamatuod: **8** ang
Espiritu, ang tubig, ug ang dugo. Kining tulo adunay panag-
uyon. **9** Kung nakadawat kita sa pagpamatuod sa katawhan,

ang pagpamatuod sa Dios mas labaw. Kay ang pagpamatuod
sa Dios mao kini—nga siya mismo nagpamatuod mahitungod
sa iyang Anak. **10** Siya nga mituo sa Anak sa Dios adunay
pagpamatuod sa iyang kaugalingon. Si bisan kinsa nga wala
mituo sa Dios naghimo kaniyang bakakon, tungod kay wala
siya mituo sa pamatuod nga gihatag sa Dios mahitungod
sa iyang Anak. **11** Ug ang pamatuod mao kini—nga ang
Dios naghatag kanato sa kinabuhing walay kataposan, ug
kini nga kinabuhi anaa sa iyang Anak. **(aiōnios g166)** **12**
Siya nga nakabaton sa Anak nakabaton sa kinabuhi. Siya
nga wala makabaton sa Anak sa Dios wala makabaton sa
kinabuhi. **13** Kining mga butanga nga akong gisulat kaninyo
aron nga kamo masayod nga kamo adunay kinabuhi nga walay
kataposan—nganha kaninyo nga nagtuo sa ngalan sa Anak sa
Dios. **(aiōnios g166)** **14** Ug mao kini ang pagsalig nga atong
nabatonan sa iyang atubangan, nga kung mangayo kita ug
bisan unsa sumala sa iyang kabubut-on, naminaw siya kanato.
15 Ug kung nasayod kita nga naminaw siya kanato—bisan
unsa ang atong pangayoon kaniya—nasayod kita nga anaa
kanato ang bisan unsa nga atong gipangayo kaniya. **16**
Kung si bisan kinsa ang nakakita sa iyang igsoong lalaki nga
nakabuhat ug sala nga dili mosangpot ngadto sa kamatayon,
kinahanglan mag-ampo siya nga ang Dios maghatag kaniya
ug kinabuhi. Naghisgot ako niadtong adunay sala nga dili
masangpot sa kamatayon. Adunay sala nga mosangpot sa
kamatayon—wala ako nag-ingon nga kinahanglan siya mag-
ampo mahitungod niana. **17** Ang tanang dili pagkamatarong
kay sala—apan adunay sala nga dili mosangpot sa kamatayon.
18 Nasayod kita nga ang tanan nga nahimugso sa Dios dili
magpakasala. Apan ang usa nga nahimugso sa Dios nagtipig
kaniya nga luwas, ug ang daotan dili makapanakit kaniya. **19**
Nasayod kita nga iya kita sa Dios, ug nasayod kita nga ang
tibuok kalibotan nailalom sa pagdumala sa usa nga daotan.
20 Apan nasayod kita nga ang Anak sa Dios miabot na ug
gihatagan kita niya ug panabot, nga masayod kita kaniya nga
tinuod, ug nga kita anaa kaniya nga tinuod—bisan sa iyang
Anak nga si Jesu-Cristo. Siya ang tinuod nga Dios ug ang
kinabuhi nga walay kataposan. **(aiōnios g166)** **21** Minahal kong
mga anak, pagpahilayo kamo sa mga dios-dios.

2 Juan

1 Gikan sa hamtong ngadto sa pinili nga babaye ug sa iyang
mga anak, nga akong gihigugma diha sa kamatuoran, ug
dili lamang ako, apan ngadto usab sa tanan nga nasayod sa
kamatuoran, **2** tungod sa kamatuoran nga nagpabilin kanato
ug magpabilin uban kanato sa kahangtoran. **(aiōn g165)** **3**
Ang grasya, kaluoy, ug kalinaw maga-uban kanato gikan sa
Dios nga Amahan ug gikan kang Jesu-Cristo, ang Anak sa
Amahan, diha sa kamatuoran ug gugma. **4** Dako kaayo ang
akong kalipay nga akong nakaplagan ang pipila sa imong
mga anak nga nagalakaw diha sa kamatuoran, sama nga ato
kining nadawat nga mga kasugoan gikan sa Amahan. **5** Ug
karon naghangyo ako kanimo, babaye, dili ingon nga ako
nagsulat nganha kanimo ug usa ka bag-o nga kasugoan, apan
niadtong ato nang nabatonan gikan pa sa sinugdanan, nga
kinahanglan kitang maghigugmaay sa matag-usa. **6** Ug kini
ang gugma, nga kinahanglan magalakaw kita sumala sa iyang
mga kasugoan. Kini ang kasugoan, bisan sa inyong nadungog
gikan pa sa sinugdanan, nga kinahanglan magalakaw kamo
niini. **7** Kay daghan ang mga mangingilad ang nanungha sa
kalibotan, ug wala sila mosugid nga si Jesu-Cristo miabot
diha sa unod. Mao kini ang mangingilad ug ang anti-cristo. **8**
Pagtan-aw sa inyong kaugalingon, nga dili ninyo mawala ang
mga butang nga gitrabahoan natong tanan, apan hinuon aron
nga makadawat kamo sa tibuok nga ganti. **9** Bisan kinsa nga
nag-una ug wala mopabilin diha sa pagtulun-an ni Cristo wala
nagbaton sa Dios. Siya nga nagpabilin diha sa pagtulun-an
nakabaton sa Amahan ug sa Anak. **10** Kung adunay moanha
kaninyo ug wala modala niini nga pagtulun-an, ayaw siya
dawata sa inyong panimalay ug ayaw siya abi-abiha. **11** Kay
siya nga nag-abiabi kaniya nag-apil sa iyang daotang mga
buhat. **12** Aduna akoy daghang mga butang nga angay pa
isulat nganha kaninyo ug wala ako mangandoy nga isulat kini
diha sa papel ug sa tinta. Apan naglaom ako nga makaanha
kaninyo ug makigsulti sa inyong atubangan, aron nga ang
atong kalipay mapuno. **13** Ang mga anak sa imong pinili nga
igsoong babaye nangumusta kaninyo.

3 Juan

1 Ang hamtong ngadto sa minahal nga Gaius, nga akong
gimahal diha sa kamatuoran. **2** Minahal, ako nag-ampo
nga molambo ka sa tanang butang ug magmahimsog, sama
nga ang imong kalag malamboon. **3** Kay ako nalipay ug
dako sa dihang ang mga kaigsoonan miabot ug nagdalag
pagsaksi sa imong kamatuoran, ingon nga naglakaw ka diha sa
kamatuoran. **4** Wala nay labaw sa akong kalipay gawas niini,
sa pagkadungog nga ang akong mga anak nagalakaw diha sa
kamatuoran. **5** Minahal, nagkinabuhi ka sa pagkamatinud-
anon sa bisan kanus-a nga nagapamuhat ka alang sa mga
kaigsoonan ug alang sa mga langyaw, **6** nga maoy nakasaksi
sa imong gugma taliwala sa simbahan. Maayo ang imong
gibuhat sa pagpadala kanila sa ilang paglakaw sa pamatasan
nga takos sa Dios, **7** tungod sa katuyoan sa Ngalan milakaw
sila, nga walay gikuha gikan sa mga Gentil. **8** Busa kita
kinahanglan moabiabi sa sama niini, aron nga kita mahimong
isigka magbubuhat alang sa kamatuoran. **9** Nagasulat ako
ngadto sa panagtigom, apan si Diotrefes, nga gustong mauna
taliwala kanila, wala modawat kanamo. **10** Busa, kung moabot
ako, akong hinumdoman ang iyang mga buhat nga iyang
gihimo, giunsa niya sa pagsulti ug kataw-anan nga mga
butang batok kanamo uban sa daotang mga pulong. Wala pa
matagbaw niini nga mga binuhatan, siya gayud wala modawat
sa mga kaigsoonan. Iyang gidid-an kadtong nagtinguha sa
pagbuhat sa sama niini ug gipapahawa sila sa panagtigom. **11**
Minahal, ayaw sunduga unsa ang daotan apan kung unsa ang
maayo. Ang usa nga nagbuhat ug maayo iya sa Dios; ang
usa nga nagbuhat ug daotan wala makakita sa Dios. **12** Si
Demetrius nahimong saksi pinaagi sa tanan ug pinaagi sa
kamatuoran. Kami usab nakapamatuod, ug nasayod ka nga
ang among pagpamatuod tinuod. **13** Aduna pa akoy daghang
mga butang nga isulat kanimo, apan wala ako naghinaot
sa pagsulat niini nganha kanimo pinaagi sa igsusulat ug sa
tinta. **14** Apan nagdahom ako sa pagpakigkita kanimo sa
dili madugay, ug mag-atubangay kita sa pag-istoryahanay
sa usag-usa. Ang kalinaw maanaa kanimo. Ang mga higala
nangumusta kanimo. Pangumustaha ang mga higala pinaagi
sa ngalan.

Judas

1 Si Judas, usa ka sulugoon ni Jesu-Cristo, ug igsoon ni
Santiago, alang niadtong tinawag, nga mga hinigugma
sa Dios nga Amahan, ug nagtipig alang kang Jesu-Cristo: **2**
Hinaot nga ang kaluoy ug kalinaw ug gugma magmadagayaon
diha kaninyo. **3** Mga hinigugma, samtang nagmakugi ako
sa pagsulat nganha kaninyo mahitungod sa atong hiniusa
nga kaluwasan, nagsulat ako kaninyo aron sa pag-awhag
kaninyo nga makigbisog gayod sa pagtuo nga gitugyan sa
makausa alang sa tanan nga mga magtutuo. **4** Kay ang pipila
ka mga tawo miyuhot sa tago diha kaninyo. Mao kining mga
tawhana ang gipatikan na sa pagkahinukman sa silot. Sila
mao ang mga dili-diosnon nga mga tawo nga nagbaylo sa
grasya sa Dios ngadto sa kalaw-ayan, ug nga milimod sa
atong bugtong Agalon ug Ginoo, si Jesu-Cristo. **5** Karon buot
kong ipahinumdom kaninyo—bisan tuod nga nasayod na kamo
niini—nga ang Ginoo nagluwas sa mga tawo pagawas sa
kayutaan sa Ehipto, apan pagkahuman iyang gilaglag kadtong
wala nagtuo. **6** Ang mga anghel usab nga wala magbantay sa
ilang mga kaugalingong kahimtang sa katungdanan, kondili
mibiya sa ilang naandan nga tigomanang dapit—Ang Dios
nagbutang kanila sa walay kataposang gapos nga kadena,
sa tumang kangitngit, alang sa paghukom diha sa dakong
adlaw. **(aïdios g126)** **7** Sama kini sa Sodoma ug Gomora ug
sa mga siyudad nga nakapalibot kanila, nga nagpatuyang
usab sa ilang kaugalingon diha sa pagkamakihilawason ug
nagpadayon sa dili-kasagarang mga tinguha. Nagpakita sila
ingon nga mga panag-ingnan niadtong moantos sa silot
sa kalayo nga walay kataposan. **(aiōnios g166)** **8** Apan sa
samang paagi, kining mga nagdamgo usab naghugaw sa ilang
mga lawas. Gisalikway nila ang katungod, ug misulti sila sa
malaw-ayon nga mga butang batok sa usa nga mahimayaon.
9 Apan bisan gani si Michael nga arkanghel, sa dihang
nakiglalis siya sa yawa ug nakig-away kaniya mahitungod sa
lawas ni Moises, wala mangahas sa pagdala sa masipalaong
paghukom batok kaniya. Hinuon misulti siya, “Hinaot nga ang
Ginoo magbadlong kanimo!” **10** Apan kining mga tawhana
nagbutangbutang batok sa bisan unsa nga wala nila masabti.
Ug unsa ang ilang nasabtan—nga walay kabuot nga mga
mananap nasayod lang pinaagi sa awhag kinaiyahan—mao
kini ang nakalaglag kanila. **11** Alaot sila! Kay naglakaw sila
diha sa paagi ni Cain, ug misunod sa sayop nga ginansya ni
Balaam. Nangalaglag sila sa pagsupak ni Kora. **12** Mao kini
sila ang mga adunay tinagong kapagangan sa inyong kombira
sa gugma. Nagkombira sila nga walay kaulaw, gipakaon
lamang ang ilang mga kaugalingon. Mga panganod sila nga
walay tubig, nga gipalid sa hangin. Sila ang nangalarag nga
mga kahoy nga wala gayoy bunga—namatay sa makaduha,
nangaibot ang mga gamot. **13** Mga mabangis sila nga balod
sa dagat, nga mibula sa ilang kaugalingong kaulaw. Sila ang
nahisalaag nga mga bituon, kansang maitom nga kangitngit
nga gitagana sa kahangtoran. **(aiōn g165)** **14** Si Enoc, ang
ikapito gikan kang Adan, nga nanagna mahitungod kanila, nga
nag-ingon, “Tan-awa! Ang Ginoo moabot uban sa liboan ug
liboan niyang mga Anghel. **15** Moanhi siya aron ipadangat ang
paghukom sa tanan. Moanhi siya aron silotan ang tanan nga
dili diosnon sa tanang mga buhat nga ilang nahuman sa dili
diosnon nga paagi, ug sa tanang mapintas nga mga pulong
nga gisulti sa mga dili diosnong makasasala batok kaniya.” **16**
Mao kini ang mga bagulbolan, reklamador, nga misunod sa
daotan nilang mga tinguha. Sila mao ang kusog manghambog,
nga alang sa ilang kaugalingong pamintaha, pag-ulog-ulog
sa uban. **17** Apan kamo, mga hinigugma, hinumdomi ang
mga gipamulong kaniadto pinaagi sa mga apostoles sa atong
Ginoong Jesu-Cristo. **18** Miingon sila kaninyo, “Sa kataposang
mga panahon adunay mga mabiaybiayon nga mosunod sa
ilang kaugalingong mga tinguha nga dili-diosnon.” **19** Kining
mga tawhana nagkabahinbahin. Sila mga kalibotanon, ug wala
sila makabaton sa Espiritu. **20** Apan kamo, mga hinigugma,
tukora ang inyong mga kaugalingon sa inyong labing balaang
pagtuo, ug pag-ampo diha sa Balaang Espiritu. **21** Padayon
kamo sa inyong mga kaugalingon diha sa gugma sa Dios, ug
paghulat sa kaluoy sa atong Ginoong Jesu-Cristo nga magdala
kaninyo sa kinabuhing walay kataposan. **(aiōnios g166)** **22**
Pagmaluloy-on niadtong nagduhaduha. **23** Luwasa ang uban
pinaagi sa pagsakmit kanila gikan sa kalayo. Pagmaluluy-
on ngadto sa uban inubanan sa kahadlok. Dumti bisan ang
bisti nga namansahan pinaagi sa unod. **24** Karon ngadto
sa usa nga makapalikay kaninyo gikan sa pagkapandol,
ug maoy hinungdan nga kamo magtindog sa atubangan sa
iyang mahimayaon nga presensya, nga walay ikasaway ug
uban sa dakong kalipay, **25** ngadto sa bugtong Dios nga
atong Manluluwas pinaagi kang Ginoong Jesu-Cristo nga
atong Ginoo, ang himaya, pagkahalangdon, pagdumala, ug
gahom, sa wala pa ang tanang kapanahonan, karon, ug sa
kahangtoran, Amen. **(aiōn g165)**

Pinadayag

1 Kini ang gipadayag ni Jesu-Cristo nga gihatag sa Dios
kaniya sa pagpakita sa iyang mga alagad nga sa dili
madugay mahitabo. Gipaila niya kini pinaagi sa pagpadala
sa iyang anghel ngadto kang Juan. **2** Si Juan nagpamatuod
sa tanan niyang nakita mahitungod sa pulong sa Dios ug sa
pagpamatuod nga gihatag mahitungod kang Jesu-Cristo. **3**
Bulahan kadtong mibasa sa makusog—ug kadtong tanan nga
nakadungog—sa mga pulong niining panagna ug sa pagtuman
kung unsa ang nahisulat niini, tungod kay ang panahon haduol
na. **4** Si Juan, ngadto sa pito ka iglesia sa Asya: Ang grasya
maanaa kaninyo ug kalinaw gikan kaniya nga mao karon,
ug mao kaniadto, ug mao ang umaabot, ug gikan sa pito ka
mga espiritu nga anaa sa atubangan sa iyang trono, **5** ug
gikan kang Jesu-Cristo, nga mao ang matinud-anon nga saksi,
ang panganay gikan sa mga patay, ug ang magmamando sa
hari sa kalibotan. Ngadto kaniya nga nahigugma kanato ug
nagpahigawas kanato gikan sa atong mga sala pinaagi sa
iyang dugo, **6** gibuhat kita niya nga usa ka gingharian, mga
pari sa Dios ug sa iyang Amahan—kaniya ang himaya ug
gahom hangtod sa walay kataposan. Amen. **(aiōn g165)** **7**
Tan-awa, siya moabot uban sa mga panganod; ang matag
mata makakita kaniya, lakip ang naglansang kaniya. Ug ang
tanan nga tribo sa kalibotan magbangotan diha kaniya. Oo,
Amen. **8** "Ako ang Alpa ug ang Omega," nag-ingon ang Dios,
"Ang mao karon, ug mao kaniadto, ug mao ang umaabot,
ang Makagagahom." **9** Ako, si Juan—ang inyong igsoon ug
nakig-ambit kaninyo diha sa pag-antos ug sa gingharian ug
sa pagpailob ug sa paglahutay nga anaa kang Jesus—nga
anaa sa isla nga gitawag ug Patmos tungod sa pulong sa Dios
ug pagpamatuod mahitungod kang Jesus. **10** Anaa kanako
ang Espiritu sa maong adlaw sa Ginoo. Nadungog ko ang
kusog nga tingog sa akong luyo sama sa trumpeta. **11** Nga
nag-ingon siya, "Isulat kini sa basahon kung unsa ang imong
nakita, ug ipadala kini sa pito ka iglesia - ngadto sa Efeso,
sa Esmirna, sa Pergamo, sa Tiatira, sa Sardis, sa Filadelfia,
ug sa Laodicea." **12** Milingi ako sa pagtan-aw kung kinsang
tingog nga nakigsulti kanako, ug sa akong paglingi akong
nakita ang pito ka tangkawan nga bulawan. **13** Sa taliwala
sa tangkawan adunay usa nga sama sa Anak sa Tawo, nga
nagsul-ob sa taas nga bisti nga sangko sa iyahang tiilan, ug
ang usa ka bakus nga bulawan palibot sa iyang dughan. **14**
Ang iyang ulo ug buhok maputi sama kaputi sa balahibo sa
nating karnero—sama kaputi sa niyebe, ug ang iyang mata
sama sa nagdilaab nga kalayo. **15** Ang iyang tiil sama kasinaw
sa bronse, sama sa bronse nga gitunaw diha sa hudno, ug
ang iyang tingog sama sa daghang naghaganas nga tubig. **16**
Adunay pito ka mga bituon nga anaa sa iyang tuong kamot, ug
migula sa iyang baba ang hait nga espada nga adunay duha
ka sulab. Ang iyang nawong misidlak sama sa adlaw nga
hilabihan kasulaw. **17** Sa dihang nakita ko siya, natumba ako
sa iyang tiilan daw sama sa patay nga tawo. Gitapion niya ang
iyang tuong kamot nganhi kanako ug miingon, "Ayaw kahadlok.
Ako ang Una ug ang Kataposan, **18** ug ang usa nga nabuhi.
Ako namatay, apan tan-awa, Ako nabuhi sa kahangtoran! Ug
aduna akoy mga yawi sa Kamatayon ug sa Hades. **(aiōn g165,**
Hadēs g86) **19** Busa isulat kung unsa ang imong nakita, unsa
ang karon, ug unsa ang mahitabo human niini. **20** Isip tinago
nga kahulogan mahitungod sa pito ka mga bituon nga imong
nakita sa akong tuong kamot, ug ang pito ka tangkawan nga
bulawan: ang pito ka mga bituon nga mao ang mga anghel sa
pito ka mga iglesia, ug ang pito ka tangkawan nga mao ang
pito ka mga iglesia."

2 "Alang sa anghel sa iglesia sa Efeso isulat: 'Kini ang mga
pulong sa usa nga nagkupot sa pito ka mga bituon sa
iyang tuo nga kamot. Ang usa nga naglakaw taliwala sa pito ka
bulawan nga tangkawan nagsulti niini," **2** "Ako nasayod kung
unsa ang inyong nabuhat ug sa inyong kalisod ug sa inyong
mapailubong paglahutay, ug kamo dili makig-uban niadtong
mga daotan, ug inyong gisulayan kadtong nag-angkon sa ilang
kaugalingon nga mga apostoles, apan dili, ug nakaplagan sila
nga sayop. **3** Ako nasayod nga kamo adunay mapailubong
paglahutay, ug kamo nag-antos tungod sa akong ngalan,
ug kamo wala gikapoy. **4** Apan kini ang akong ikasupak
kaninyo—inyong gibiyaan ang inyong unang gugma. **5** Busa
hinumdomi asa kamo gikan nahulog. Paghinulsol ug buhata
ang mga butang nga inyong gibuhat kaniadto. Gawas kung
kamo maghinulsol, ako moanha kaninyo ug kuhaon ang inyong
tangkawan gikan sa nahimutangan niini. **6** Apan kamo aduna
niini—kamo nasuko kung unsa ang nabuhat sa mga Nicolaita,
nga ako usab gikasuk-an. **7** Kung kamo adunay dalunggan,
pamatia kung unsa ang gisulti sa Espiritu ngadto sa mga
iglesia. Niadtong magmadaogon akong pagatugotan nga
mokaon gikan sa kahoy sa kinabuhi, nga anaa didto sa paraiso
sa Dios.' **8** "Alang sa anghel sa iglesia sa Esmyrna isulat: 'Kini
ang mga pulong sa usa nga nahauna ug ang naulahi—nga
namatay ug nahimong nabuhi pag-usab:" **9** "Ako nasayod
sa inyong mga pag-antos ug sa inyong kakabos (apan kamo
dato), ug ang pagpakaulaw niadtong nag-ingon nga sila mga
Judio (apan dili, apan usa ka sinagoga ni Satanas). **10** Ayaw
kahadloki kung unsa ang inyong pagaantoson. Tan-awa! Ang
yawa buot molabay sa pipila kaninyo didto sa bilanggoan
aron kamo sulayan, ug kamo mag-antos sa napulo ka adlaw.
Pagmatinud-anon hangtod sa kamatayon, ug akong igahatag
kaninyo ang korona sa kinabuhi. **11** Kung kamo adunay
dalunggan, pamatia kung unsa ang gisulti sa Espiritu ngadto
sa mga iglesia. Ang usa nga magmadaogon dili masakitan
pinaagi sa ikaduha nga kamatayon.' **12** "Alang sa anghel sa
iglesia sa Pergamum isulat: 'Kini ang mga pulong sa usa nga
adunay hait, ang duha ka kilid sa espada:" **13** "Ako nasayod
kung asa kamo nagpuyo—kung asa ang trono ni Satanas.
Apan kamo nagkupot ug hugot sa akong ngalan, ug wala
ninyo gilimod ang inyong pagtuo kanako, bisan sa mga adlaw
ni Antipas nga akong saksi, ang akong usa ka matinud-anon,
nga gipatay sa taliwala kaninyo, didto asa si Satanas nagpuyo.
14 Apan ako adunay pipila ka butang nga ikasupak kaninyo:
Adunay pipila kaninyo nga nagkupot ug hugot ngadto sa mga
pagtulon-an ni Balaam, nga nagtudlo kang Balak sa paglabay
ug usa ka babag nga makapandol sa atubangan sa mga anak
sa Israel, aron sila mokaon sa pagkaon nga gihalad ngadto
sa mga diosdios ug mahimo nga makighilawason. **15** Sa
samang paagi, kamo adunay pipila usab nga nagkupot ug
hugot sa pagtulon-an sa mga Nicolaita. **16** Busa! Paghinulsol,
kung kamo dili, ako moanha kaninyo sa walay langan, ug ako
maghimo ug away batok kanila uban sa espada nga mogawas
sa akong baba. **17** Kung kamo adunay dalunggan, pamatia
kung unsa ang gisulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia. Sa
usa nga magmadaogon, akong pagahatagan ug pipila sa
nakatago nga manna, ug akong pagahatagan ug usa ka puti
nga bato nga adunay bag-o nga ngalan nga nasulat sa bato,
usa ka ngalan nga walay bisan usa nga nasayod apan kadto
lamang usa nga makadawat niini.' **18** "Alang sa anghel sa

iglesia sa Tyatira isulat: 'Kini ang mga pulong sa Anak sa
Dios, nga adunay mga mata nga sama sa nagadilaab nga
kalayo ug mga tiil sama sa pinasinaw nga tumbaga:" **19**
"Ako nasayod kung unsa ang inyong nabuhat—sa inyong
gugma ug pagtuo ug sa pag-alagad ug sa inyong mapailubong
paglahutay, ug kung unsa ang inyong nabuhat karon mas
labaw pa sa inyong gibuhat kaniadto. **20** Apan ako adunay
ikasupak kaninyo: Inyong gipatuyangan ang babaye nga si
Jezebel, nga gitawag ang iyang kaugalingon nga babayeng
propeta. Pinaagi sa iyang pagtudlo siya nanglimbong sa akong
mga alagad sa pagbuhat ug malaw-ay nga pagpakighilawas
ug mokaon sa gihalad ngadto sa diosdios. **21** Ako siyang
gihatagan ug panahon sa paghinulsol, apan siya dili andam
nga maghinulsol sa iyang pagkamakihilawason. **22** Tan-awa!
akong ilabay siya ngadto sa higdaanan sa masakiton, ug
kadtong nagbuhat ug pagpanapaw uban kaniya ngadto sa
labihang pag-antos, gawas kung sila maghinulsol sa iyang
nabuhat. **23** Akong latoson ang iyang mga anak hangtod nga
mamatay, ug ang tanan nga mga iglesia masayod nga ako
mao siya nga nagasusi sa mga hunahuna ug mga tinguha.
Akong hatagan ang matag-usa kaninyo sumala sa inyong
nabuhat. **24** Apan didto sa nahibilin kaninyo sa Tyatira,
sa tanan nga wala nagkupot niining pagtulon-an, ug wala
masayod sa ginatawag sa pipila nga lalom nga mga butang ni
Satanas—kaninyo ako magsulti, 'ako dili mobutang kaninyo ug
bisan unsang kabug-aton.' **25** Sa bisan unsa nga paagi, kamo
kinahanglan nga mokupot ug hugot hangtod ako mobalik. **26**
Ang usa nga magmadaogon ug nagbuhat kung unsa ang
akong nabuhat hangtod sa kataposan, kaniya ako mohatag ug
katungod ibabaw sa mga nasod. **27** Siya momando kanila
uban ang puthaw nga sungkod, sama sa kolon iya kining
buakbuakon. **28** Ingon nga ako nakadawat gikan sa akong
Amahan, ako usab mohatag kaniya ug bituon sa kabuntagon.
29 Kung kamo adunay dalunggan, pamatia kung unsa ang
gisulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia.'

3 "Isulat ngadto sa anghel sa iglesia sa Sardis: 'Ang mga
pulong sa usa nga naghawid sa pito ka mga Espiritu sa
Dios ug sa pito ka mga bituon. "Nasayod ako kung unsa ang
imong nabuhat. Aduna kay kadungganan nga ikaw buhi, apan
ikaw patay. **2** Pagmata ug lig-ona kung unsa man ang mga
nahibilin, kay himalatyon na kini, tungod kay wala nako nakita
ang imong mga binuhatan nga nahuman na sa panan-aw
sa akong Dios. **3** Busa hinumdomi, kung unsa ang imong
nadawat ug nadungog. Tumana kini ug paghinulsol. Apan kung
ikaw dili mahigmata, moabot ako sama sa usa ka kawatan, ug
dili ka masayod kung unsang taknaa ako moanha kanimo. **4**
Apan adunay pipila ka mga ngalan sa mga tawo sa Sardis nga
wala maghugaw-hugaw sa ilang mga bisti. Magalakaw sila
uban kanako, nga sinul-oban ug puti, kay sila takos man. **5**
Ang usa nga magmadaugon pagasul-oban ug puti nga mga
bisti, ug dili gayod nako pagapapason ang iyang ngalan sa
basahon sa kinabuhi, ug akong isulti ang ilang ngalan sa
atubangan sa akong Amahan, ug sa atubangan sa iyang mga
anghel. **6** Kung aduna kamoy igdulongog, patalinghugi kung
unsa ang gisulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia." **7** "Isulat
kini ngadto sa anghel sa iglesia sa Filadelfia: Ang mga pulong
sa usa ka balaan ug matuod—gigunitan niya ang yawi ni
David, giablihan niya ug walay bisan usa nga makasirado,
pagasirhan niya ug walay bisan usa nga makaabli. **8** Nasayod
ako kung unsa ang imong nabuhat. Tan-awa, akong gibutang
sa imong atubangan ang abli nga pultahan nga walay bisan
usa nga makasirado. Nasayod ako nga aduna kay diyutay nga
kusog, bisan pa niana gituman mo ang akong pulong ug wala
maglimod sa akong ngalan. **9** Pagtukaw! Niadtong nahisakop
sa sinagoga ni Satanas, kadtong miingon nga sila mga Judio
apan dili diay, —hinuon namakak sila. Paanhion ko sila ug
ipayukbo sa imong tiilan, ug sila makahibalo nga gihigugma
ko ikaw. **10** Sanglit gitipigan mo man ang akong sugo aron
nga molahutay nga mapailobon, ako usab magbantay kanimo
sa takna sa pagsulay nga moabot sa tibuok kalibotan, aron
sulayan kadtong nagpuyo sa yuta. **11** Moabot ako sa dili
madugay. Hugti ug guniti kung unsay anaa kanimo aron walay
bisan usa nga makakuha sa imong purong-purong. **12** Ang usa
nga magmadaugon pagahimoan ko ug usa ka haligi sa templo
sa akong Dios, ug dili gayod siya makagawas niini. Akong
isulat kaniya ang ngalan sa akong Dios, ang ngalan sa siyudad
sa akong Dios (ang bag-ong Jerusalem, nga mokanaog gikan
sa langit sa akong Dios), ug ang akong bag-ong ngalan. **13**
Ang usa nga adunay igdulongog, papatalinghoga siya kung
unsa ang gisulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia.' **14** "Isulat
ngadto sa anghel sa iglesia sa Laodicea: 'Ang mga pulong
Amen, ang kasaligan ug matuod nga saksi, ang magmamando
sa tibuok binuhat sa Dios. **15** Nasayod ako kung unsa ang
imong nabuhat, ug nga ikaw dili bugnaw ni init. Nangandoy
ako nga ikaw unta dili bugnaw o init! **16** Busa, tungod kay ikaw
dagaang man—dili init ni bugnaw—igasuka ko ikaw pagawas
sa akong baba. **17** Kay ikaw miingon, "Adunahan ako, aduna
akoy daghang mga bahandi, ug wala na akoy gikinahanglan."
Apan wala ikaw masayod nga ikaw alaot kaayo, makaluluoy,
kabos, buta ug hubo. **18** Pamati sa akong tambag: Pagpalit
gikan kanako ug bulawan nga giputli pinaagi sa kalayo aron
mamahimo ikaw nga adunahan, ug masanag nga puting mga
bisti aron imong isul-ob sa imong kaugalingon ug dili mapakita
ang kaulaw sa imong pagkahubo, ug tambal nga idihog sa
imong mga mata aron ka makakita. **19** Ang matag-usa nga
akong gihigugma akong gimatuto ug gitudluan sila kung
unsaon nila pagkinabuhi. Busa, pagmaugdang ug paghinulsol.
20 Tan-awa, nagtindog ako sa pultahan ug nanuktok. Kung
kinsa kadtong makadungog sa akong tingog ug magaabli sa
pultahan, mosulod ako sa iyang panimalay, ug mokaon uban
kaniya, ug siya uban kanako. **21** Ang usa nga magmadaugon,
pagahatagan ko siya ug katungod sa paglingkod uban kanako
ngadto sa akong trono, sama nga ako usab nagmadaugon ug
naglingkod uban sa akong Amahan sa iyang trono. **22** Kung
aduna kamoy igdulongog, patalinghogi kung unsay gisulti sa
Espiritu ngadto sa mga iglesia."

4 Human niining mga butanga ako nagtan-aw, ug nakita ko
ang poltahan sa langit nga naabri. Ang una nga tingog,
miingon kanako sama sa trumpeta, miingon, "Saka ngari, ug
akong ipakita kanimo kung unsa ang mahitabo human niining
mga butanga." **2** Sa dihang ako gikonsaran sa Espiritu, ug
akong nakita ang trono nga nahimotang sa langit, ug adunay
usa nga milingkod niini. **3** Ang usa nga milingkod niini sama
sa haspe ug carnalina. Adunay balangaw libot sa trono. Ang
balangaw sama sa emeralda. **4** Palibot sa trono adunay 24
ka mga trono, ug gilingkoran kini ug 24 ka mga kadagkoan,
nakabisti ug puti nga mga panapton, uban ang bulawan nga
purongpurong sa ilang mga ulo. **5** Gikan sa trono adunay
pangidlap sa kidlat, ug dinahunog sa dalogdog. Pito ka mga
suga ang nagasiga sa atubangan sa trono, ang suga nga mao
ang pito ka Espiritu sa Dios. **6** Ayha ang trono adunay dagat,
tin-aw nga sama sa bildo. Ang palibot sa trono adunay upat
ka mga buhing binuhat, puno sa mga mata ang atubangan
ug likod. **7** Ang una nga buhing binuhat sama sa liyon, ang

ikaduha nga buhing binuhat sama sa baka, ang ikatulo nga
buhing binuhat adunay dagway nga sama sa usa ka tawo, ug
ang ikaupat nga buhing binuhat sama sa usa ka naglupad nga
agila. **8** Ang matag-usa sa upat ka buhing binuhat adunay
unom ka mga pako, puno sa mga mata gikan sa taas paingon
sa ubos. Adlaw ug gabii sila walay hunong sa pag-sulti,
"Balaan, balaan, balaan ang ngalan sa Ginoong Dios, ang
nagdumala sa kinatibok-an, nga mao ang kaniadto, ug ang
karon, ug ang umaabot." **9** Matag buhing binuhat mihatag
ug himaya, dungog, ug pasalamat sa usa nga naglingkod
sa trono, ang usa nga buhi hangtod sa kahangtoran, **(aiōn
g165)** **10** ang 24 ka mga kadagkoan mihapa sa atubangan
sa usa nga naglingkod sa trono. Nagyukbo sila sa usa nga
nabuhi sa walay kataposan, ug ilang gibutang ang ilang mga
purongpurong sa trono, ug nag-ingon, **(aiōn g165)** **11** "Takos
ka, among Ginoo ug among Dios, sa pagdawat sa himaya ug
sa dungog ug sa gahom. Tungod kay ikaw ang naghimo sa
tanang butang, ug pinaagi sa imong pagbuot, sila anaa na ug
nabuhat."

5 Unya nakita ko sa tuo nga kamot niadtong usa nga
naglingkod sa trono, ang linukot nga basahon nga gisulatan
sa atubangan ug sa likod nga bahin, ug gisilyohan kini sa
pito ka silyo. **2** Nakita ko usab ang usa ka gamhanan nga
anghel nga nagmantala uban sa kusog nga tingog, "Kinsa
man ang takos nga moabli sa linukot nga basahon ug sa
pagtangtang sa mga silyo niini?" **3** Walay bisan usa sa langit
o sa yuta o sa ilalom sa yuta nga makahimo sa pag-abli sa
linukot nga basahon o sa pagbasa niini. **4** Mihilak ako tungod
kay walay bisan usa nga nakaplagan nga takos sa pag-abli sa
linukot nga basahon o sa pagbasa niini. **5** Apan usa sa mga
kadagkoan miingon kanako, "Ayaw paghilak. Tan-awa! Ang
Liyon sa banay ni Juda, ang Gamot ni David, nagmadaogon,
busa makahimo na siya sa pag-abli sa linukot nga basahon ug
sa pito ka silyo niini." **6** Taliwala sa trono ug sa upat ka buhing
binuhat ug taliwala sa mga kadagkoan, nakita ko ang Nating
Karnero nga nagbarog, nga daw siya miagi sa kamatayon.
Aduna siyay pito ka sungay ug pito ka mata - mao kini ang pito
ka Espiritu sa Dios nga gipadala sa tibuok kalibotan. **7** Miduol
siya ug gikuha ang linukot nga basahon gikan sa tuong kamot
niadtong usa nga naglingkod sa trono. **8** Sa dihang gikuha
niya ang linukot nga basahon, ang upat ka buhing binuhat ug
ang 24 ka kadagkoan mihapa sa ilang kaugalingon sa yuta
atubangan sa Nating Karnero. Ang matag-usa kanila adunay
mga alpa ug bulawan nga panaksan nga puno sa insenso, nga
mao ang mga pag-ampo sa mga balaan. **9** Nanag-awit sila ug
bag-ong awit: "Takos ikaw nga mokuha sa linukot nga basahon
ug sa pag-abli sa mga silyo niini. Kay ikaw mao man ang
gipatay, ug uban sa imong dugo gibayran mo ang katawhan
alang sa Dios gikan sa matag banay, pinulongan, mga tawo ug
kanasoran. **10** Gihimo mo sila nga usa ka gingharian ug mga
pari aron moalagad sa atong Dios, ug magamando sila sa
kalibotan." **11** Unya mitan-aw ako ug nadungog ko ang tingog
sa daghang mga anghel palibot sa trono - ang gidaghanon
nila 200, 000, 000 - ug ang mga buhing binuhat ug mga
kadagkoan. **12** Miingon sila sa makusog nga tingog, "Takos
ang Nating Karnero nga gipatay aron sa pagdawat sa gahom,
bahandi, kaalam, kusog, kadungganan, himaya, ug pagdayeg."
13 Nadungog ko ang matag binuhat nga didto sa langit ug sa
yuta, ilalom sa yuta, sa dagat, ug ang tanang binuhat nga
anaa niini, nga nag-ingon, "Kaniya nga milingkod sa trono ug
sa Nating Karnero, ang pagdayeg, kadungganan, himaya, ug
ang gahom sa pagmando, hangtod sa kahangtoran." **(aiōn
g165)** **14** Ang upat ka mga buhing binuhat miingon, "Amen!"
ug ang mga kadagkoan mihapa sa ilang kaugalingon sa yuta
ug nagsimba.

6 Ako mitan-aw sa dihang ang Nating Karnero miabli sa
usa sa pito ka mga silyo, ug akong nadungog ang usa
sa upat ka buhing binuhat nga nag-ingon sa tingog nga
sama sa dalugdog, "Dali!" **2** Ako mitan-aw ug adunay usa
ka puti nga kabayo! Ang nagsakay niini nagkupot ug pana,
ug siya gihatagan ug purongpurong. Siya migula sama sa
usa ka mananaog aron sa pagbuntog. **3** Sa dihang ang
Nating Karnero miabli sa ikaduhang silyo, akong nadungog
ang ikaduha nga buhing binuhat nga nag-ingon, "Dali" **4**
Unya ang laing kabayo migula-nga nagdilaab sa kapula. Ang
nagsakay niini gihatagan ug pagtugot sa pagkuha sa kalinaw
gikan sa kalibotan, aron ang mga tawo magpinatyanay sa
matag-usa. Ang nagsakay niini gihatagan ug usa ka dakong
espada. **5** Sa dihang ang Nating Karnero miabli sa ikatulong
silyo, akong nadungog ang ikatulong buhing binuhat nga nag-
ingon, "Dali!" Akong nakita ang usa ka itom nga kabayo, ug
ang nagsakay niini nagkupot ug usa ka pares sa timbangan sa
iyang kamot. **6** Akong nadungog ang daw tingog taliwala sa
upat ka buhing binuhat nga nag-ingon, "Ang usa ka takos sa
trigo alang sa usa ka denaryo, ug ang tulo ka takos sa sebada
alang sa usa ka denaryo. Apan ayaw hilabti ang lana ug bino."
7 Sa dihang ang Nating Karnero miabli sa ikaupat nga silyo,
akong nadungog ang tingog sa ikaupat nga buhing binuhat
nga nag-ingon, "Dali!" **8** Unya akong nakita ang usa ka luspad
nga kabayo. Ang nagsakay niini ginanlan ug Kamatayon,
ug ang hades nagsunod kaniya. Sila gihatagan ug katungod
hangtod sa ikaupat ka bahin sa kalibotan, sa pagpatay gamit
ang espada, kagutom ug balatian, ug uban ang mga ihalas
nga mga mananap sa kalibotan. **(Hadēs g86)** **9** Sa dihang
ang Nating Karnero miabli sa ikalima nga silyo, akong nakita
sa ilalom sa altar ang mga kalag niadtong gipatay tungod
sa pulong sa Dios ug ang pagpamatuod nga ilang gikuptan
uban ang lig-on nga pagtuo. **10** Sila misinggit sa kusog nga
tingog, "Unsa pa kadugay, Magmamando sa tanan, balaan ug
matuod, hangtod ikaw ang maghukom niadtong nagpuyo sa
kalibotan, ug hangtod ikaw ang mobalos sa among dugo?"
11 Unya ang matag-usa kanila gihatagan ug usa ka puting
bisti, ug sila gisultihan nga sila kinahanglan mohulat sa gamay
nga gidugayon hangtod nga ang tibuok gidaghanon sa ilang
kaubang sulugoon ug ang ilang igsoong lalaki ug igsoong
babaye nga pagapatyon, sama sa pagpatay kanila. **12** Sa
dihang ang Nating Karnero miabli sa ikaunom nga silyo,
ako mitan-aw ug didto adunay usa ka dakong linog. Ang
adlaw nahimong sama kaitom sa bisting sako, ug ang bulan
nahimong sama sa dugo. **13** Ang mga bituon sa kalangitan
nangahulog ngadto sa kalibotan, sama sa igos nga kahoy nga
mahulog ang iyang bunga sa dihang gitay-og sa kusog nga
hangin. **14** Ang langit mahanaw sama sa usa ka linukot nga
basahon nga gilukot. Ang matag bukid ug isla mabalhin gikan
sa ilang nahimutangan. **15** Unya ang mga hari sa kalibotan
ug ang mahinungdanong mga tawo, ug ang mga pangulo,
ang mga adunahan, ang mga gamhanan, ug si bisan kinsa,
ulipon ug gawasnon, nanago sa mga langob, ug taliwala sa
mga bato sa kabukiran. **16** Miingon sila sa kabukiran ug sa
mga bato, "Tumpagi kami! Itago kami gikan sa iyang nawong
nga naglingkod diha sa trono ug gikan sa kasuko sa Nating
Karnero. **17** Kay ang dakong adlaw sa ilang kapungot miabot
na, ug kinsa man ang makahimo sa pagtindog?"

7 Human niini nakita ko ang upat ka mga manulonda
nga nagbarog sa upat ka suok sa kalibotan, hugot nga
nagpugong sa upat ka hangin sa kalibotan aron walay hangin
nga mohuros didto sa yuta, didto sa dagat, o sa bisan unsang
kahoy. **2** Nakita ko ang ubang manulonda gikan sa silangan,
nga adunay silyo sa buhi nga Dios. Siya mitawag sa lanog nga
tingog sa upat ka mga manulonda nga gihatagan ug pagtugot
aron sa pagguba sa yuta ug sa dagat: **3** "Ayaw gub-a ang
kalibotan, ang dagat, o ang mga kahoy hangtod mabutangan
ta ug silyo ang mga agtang sa mga sulugoon sa atong Dios." **4**
Nadungog ko ang gidaghanon niadtong nasilyohan: mga 144,
000, ang nasilyohan gikan sa matag banay sa mga katawhan
sa Israel: **5** ang 12, 000 nga nasilyohan gikan sa banay ni
Juda, ang 12, 000 gikan sa banay ni Ruben, ang 12, 000 gikan
sa banay ni Gad. **6** Ang 12, 000 gikan sa banay ni Asher,
ang 12, 000 gikan sa banay ni Neftali, ang 12, 000 gikan sa
banay ni Manases. **7** ang 12, 000 gikan sa banay ni Simeon,
ang 12, 000 gikan sa banay ni Levi, ang 12, 000 gikan sa
banay ni Isacar, **8** ang 12, 000 gikan sa banay ni Zebulun,
ang 12, 000 gikan sa banay ni Jose, ug ang 12, 000 gikan sa
banay ni Benjamin ang nasilyohan. **9** Human niini nga mga
butanga mitan-aw ako, ug adunay dakong panon nga walay
bisan usa nga makaihap—gikan sa tanang kanasoran, banay,
katawhan, ug mga pinulongan—nanagbarog sa atubangan sa
trono ug sa atubangan sa Nating Karnero. Nagsul-ob sila sa
maputing bisti ug naggunit sa sanga sa palmera sa ilang mga
kamot, **10** ug sila nagtawag uban sa lanog nga tingog: "Ang
kaluwasan iya sa atong Dios nga naglingkod didto sa trono,
ug sa Nating Karnero!" **11** Ang tanan nga mga manulonda
nagbarog nga nag-alirong sa trono ug nag-alirong sa mga
kadagkoan ug sa upat ka mga buhing binuhat, ug sila mihapa
sa yuta ug gipaduol ang ilang mga dagway sa yuta diha sa
atubangan sa trono, ug sila nagsimba sa Dios, **12** nga nag-
ingon, "Amen! Ang pagdayeg, ang himaya, ang kaalam, ang
pagpasalamat, ang kadungganan, ang gahom, ug ang kalig-on
anaa sa atong Dios hangtod sa kahangtoran! Amen!" **(aiōn
g165)** **13** Unya usa sa mga kadagkoan nangutana kanako,
"Kinsa man kining gisul-oban ug maputi nga mga bisti, ug
diin man sila gikan? **14** Ako miingon kaniya, "Sir, nasayran
mo na," ug miingon siya kanako, "Mao kini ang usa sa mga
nakalingkawas sa Dakong Kagul-anan. Gilabhan nila ang ilang
mga bisti ug nahimo kining puti sa dugo sa Nating Karnero. **15**
Kay mao kini ang hinungdan, nga sila anaa sa atubangan sa
trono sa Dios, ug nagsimba sila kaniya adlaw ug gabii sa iyang
templo. Siya nga naglingkod atubangan sa trono magabukhad
sa iyang barongbarong ngadto kanila. **16** Dili na sila gutomon
pag-usab, ni dili na sila uhawon pag-usab. Ang adlaw dili na
makapaso kanila, ni bisan unsang kainit nga makasunog. **17**
Kay ang Nating Karnero sa taliwala sa trono mao ang ilang
magbalantay, ug siya ang magagiya kanila sa mga tuboran
sa tubig sa kinabuhi, ug ang Dios magapahid sa matag luha
gikan sa ilang mga mata."

8 Sa dihang giabrihan sa Nating Karnero ang ikapito ka
silyo, dihay kahilom sa langit nga niabot ug tunga sa
oras. **2** Unya akong nakita ang pito ka mga manulonda nga
nagtindog atobangan sa Dios, ug pito ka mga trumpeta ang
gihatag kanila. **3** Adunay laing manulonda nga miabot, nga
naggunit ug usa ka bulawan nga panaksan sa encenso, nga
nagtindog sa altar. Daghang encenso ang gihatag kaniya mao
nga iya kining gihalad uban ang mga pag-ampo sa tanang
katawhan nga balaan ngadto sa bulawan nga altar atubangan
sa trono. **4** Ang aso sa encenso, uban ang pag-ampo sa
mga balaan, miulbo atubangan sa Dios gikan sa kamot sa
mga manulonda. **5** Ang manulonda nagdala ug panaksan
sa encenso puno kini ug kalayo gikan sa altar. Unya iya
kining gilabay paingon sa kalibotan, ug adunay linagapak sa
dalugdog, dahunog, kidlap sa kilat, ug ang pagpanglinog. **6**
Ang pito ka mga manulonda nga adunay pito ka mga trumpeta
nga andam na sa pagpatingog niini. **7** Ang una nga manulonda
nagpatingog sa iyang trumpeta, ug nag-ulan ug yelo ug kalayo
nga sagol ug dugo. Kini gihulog ngadto sa kalibotan mao
nga ang ikatulong bahin niini nasunog, ang ikatulong bahin
sa kakahoyan nasunog, ug ang tanang lunhaw nga sagbot
nasunog. **8** Ang ikaduha nga manulonda nipatingog sa iyang
trumpeta, ug daw dihay sama sa dakong bukid nga nasunog
sa kalayo nga gilabay ngadto sa dagat. **9** Ang ikatulong bahin
sa dagat nahimong dugo, ang ikatulong bahin sa mga buhing
binuhat sa dagat nangamatay, ug ang ikatulong bahin sa mga
barko nangaguba. **10** Ang ikatulo ka manulonda nipatingog sa
iyang trumpeta, ug ang dako nga bituon nahulog gikan sa
langit, nga nagdilaab sama sa sulo, ug ang ikatulong bahin
sa mga suba ug mga tubod sa tubig. **11** Ang ngalan sa
bituon Panyawan. Ang ikatulong bahin sa tubig nahimong pait,
ug daghang mga tawo ang nangamatay gikan sa tubig nga
nahimong pait. **12** Ang ikaupat nga manulonda nipatingog sa
iyang trumpeta, ug ang ikatulong bahin sa adlaw gihampak,
sama usab nga ang ikatulong bahin sa bulan ug ang ikatulong
bahin sa mga bituon. Mao nga ang ikatulong bahin mingitngit;
ang ikatulong bahin sa adlaw ug ang ikatulong bahin sa
gabii walay kahayag. **13** Akong nakita, ug akong nadungog
ang usa ka agila nga naglupad tungatunga sa kawanangan,
nga nagatawag sa makusog nga tingog, "Alaot, alaot, alaot,
kadtong nagpuyo sa kalibotan, tungod sa nahibilin nga huyop
sa trumpeta nga patingogon sa tulo ka mga manulonda."

9 Unya ang ikalima nga manulonda nagpatingog sa iyang
trumpeta. Nakita ko ang usa ka bituon gikan sa langit
nga nahulog sa kalibotan. Ang bituon gihatagan ug yawi sa
agianan padulong sa kinahiladman ug walay kataposan nga
bung-aw. **(Abyssos g12)** **2** Giablihan niya ang agianan sa
kinahiladman ug walay kataposan nga bung-aw, ug ang haligi
nga aso miulbo sa agianan sama sa aso nga gikan sa dakong
hudno. Ug mingitgit ang adlaw ug ang hangin pinaagi sa aso
nga miulbo sa agianan. **(Abyssos g12)** **3** Migawas gikan sa
aso ang mga dulon ibabaw sa kalibotan, ug gihatagan sila ug
gahom sama sa mga tanga didto sa kalibotan. **4** Gisultihan
sila nga dili pagdaoton ang mga sagbot sa yuta o bisan
unsa nga lunhaw nga tanom o kahoy, apan kadto lamang
mga tawo nga walay silyo sa Dios sa ilang mga agtang. **5**
Wala sila gitugotan sa pagpatay niadtong mga tawo, apan
sa pagpaantos lamang kanila sulod sa lima ka bulan. Ang
ilang pag-antos mahisama kalala sa tanga nga motusok sa
usa ka tawo. **6** Niadtong mga adlawa pagapangitaon sa
mga tawo ang ilang kamatayon, apan dili makakaplag niini.
Mangandoy sila nga mamatay, apan ang kamatayon mopalayo
gikan kanila. **7** Ang mga dulon daw sama sa mga kabayo nga
giandam alang sa panggubatan. Sa ilang mga ulo adunay usa
ka butang nga daw sama sa purongpurong nga bulawan ug
ang ilang mga dagway daw sama sa dagway sa mga tawo. **8**
Aduna silay buhok nga sama sa buhok sa babaye ug ang
ilang ngipon daw sama sa ngipon sa liyon. **9** Aduna silay
kotamaya sama sa puthawng kotamaya ug ang lagapak sa
ilang mga pako daw sama sa dahunog nga hinimo sa daghang
mga karwahe ug mga kabayo nga nagadagan paingon sa

panggubatan. **10** Sila adunay mga ikog nga anaay suyod
nga malala sama sa tanga; ang mga ikog nila adunay gahom
aron sa pagsakit sa katawhan sulod sa lima ka bulan. **11** Ang
manulonda sa kinahiladman ug walay kataposan nga bung-
aw mao ang hari nila. Ang iyang ngalan sa Hebreo mao si
Abadon, ug sa Griyego ginganlan siya ug Apolyon. **(Abyssos**
g12) **12** Ang pinakaunang tunglo milabay na. Pagbantay!
Human niini aduna pay nahibilin nga duha ka mga katalagman
nga moabot. **13** Ang ikaunom nga manulonda nagpatingog
sa iyang trumpeta, ug nadungog ko ang usa ka tingog nga
naggikan sa mga sungay sa bulawanong altar nga anaa sa
atubangan sa Dios. **14** Ang tingog miingon sa ikaunom nga
manulondal nga adunay trumpeta, "Hubari ang upat ka mga
manulondal nga ginapos didto sa dakong suba sa Eufrates." **15**
Ang upat ka mga manulonda nga andam alang niadto gayong
taknaa, niadtong adlawa, niadtong bulana, ug niadtong tuiga,
gibuhian aron sa pagpatay sa ikatulong bahin sa katawhan. **16**
Ang gidaghanon sa mga kasundalohan nga nagkabayo 200,
000, 000. Nadungog ko ang ilang gidaghanon. **17** Ingon niini
ang akong nakita nga mga kabayo sa akong panan-awon ug
kadtong nagkabayo ngadto kanila: Ang ilang mga kotamaya
nagdilaab sa kapula, dagtom asul ug asupre nga dalag. Ang
ulo sa mga kabayo susama sa mga ulo sa mga liyon, ug migula
sa ilang mga baba ang kalayo, ang aso, ug ang asupre. **18**
Ang ikatulong bahin sa katawhan nangamatay pinaagi niining
tulo ka mga hampak: ang kalayo, aso ug asupre nga naggikan
sa ilang mga baba. **19** Tungod kay ang gahom sa mga kabayo
anaa sa ilang mga baba ug sa ilang mga ikog — tungod kay
ang ilang mga ikog sama sa mga halas, ug anaa silay mga
ulo diin ilang gamiton sa pagsamad sa katawhan. **20** Ang
nabilin sa mga katawhan, kadtong wala nangamatay pinaagi
niining mga hampak, wala maghinulsol sa mga buhat nga ilang
nahimo, ni wala maghunong sa pagsimba sa mga demonyo ug
mga diosdios nga bulawan, plata, tumbaga, bato, ug kahoy—
mga butang nga dili makakita, makadungog, o makalakaw.
21 Ni wala sila maghinulsol sa ilang pagkamamumuno, sa
ilang pagkamamarang, sa ilang pagkamahilawason o sa ilang
pagpadayon ug pagpangawat.

10 Ug akong nakita ang laing gamhanang anghel mikanaog
gikan sa langit. Siya naputos sa panganod, ug adunay
bangaw ibabaw sa iyang ulo. Ang iyang dagway susama sa
adlaw ug ang iyang tiil susama sa haligi nga kalayo. **2** Iyang
gigunitan ang gamay nga linukot nga basahon sa iyang kamot
nga naabli, ug iyang gibutang ang iyang tuong tiil sa dagat
ug ang iyang walang tiil sa yuta. **3** Unya siya misinggit sa
makusog nga tingog susama sa liyon nga nagngulob, ug sa
dihang siya misinggit ang pito ka mga dalugdog midahunog. **4**
Sa dihang ang pito ka mga dalugdog midahunog, mosulat
na unta ako, apan ako nakadungog sa tingog gikan sa langit
nga nag-ingon, "Tipigi kung unsa ang gisulti sa pito ka mga
dalugdog. Ayaw kini isulat." **5** Unya ang anghel nga akong
nakita nga nagtindog sa dagat ug sa kalibotan, gibayaw ang
iyang tuong kamot sa langit **6** ug nanumpa ngadto kaniya
nga buhi hangtod sa kahangtoran - nga nagbuhat sa langit
ug ang tanan nga anaa niini, sa kalibotan ug sa tanan nga
anaa niini, ug sa dagat ug sa tanan nga anaa niini: "Wala na
gayoy langan. **(aiōn g165)** **7** Apan sa adlaw nga ang ikapito
nga anghel magpatingog na sa iyang trumpeta, unya ang
katingalahan sa Dios matuman, sama sa iyang gimantala
ngadto sa iyang mga sulugoon nga mga propeta." **8** Ang
tingog nga akong nadungog gikan sa langit misulti pag-usab
kanako: "Lakaw, kuhaa ang binuklad nga linukot nga basahon
nga anaa sa kamot sa anghel nga nagatindog sa dagat ug
sa yuta." **9** Unya ako miadto sa anghel ug gisultihan siya sa
paghatag kanako sa gamay nga linukot nga basahon. Siya
miingon kanako, "Kuhaa ang linukot nga basahon ug kan-a
kini. Kini makahimo sa imong tiyan nga pait, apan diha pa
sa imong baba kini mahimong sama katam-is sa dugos." **10**
Akong gikuha ang gamay nga linukot nga basahon gikan sa
kamot sa anghel ug gikaon kini. Kini sama katam-is sa dugos
sa akong baba, apan human ako mikaon niini, ang akong
tiyan nahimo nga pait. **11** Unya naay mga tingog nga miingon
kanako, "Ikaw kinahanglan magtag-an pag-usab mahitungod
sa daghang mga katawhan, kanasoran, mga pinulongan, ug
mga kaharian."

11 Gihatagan ako ug usa ka bagakay nga sama sa
sukdanang sungkod aron gamiton. Giingnan ako,
"Tindog ug sukda ang templo sa Dios ug ang altar, ug
kadtong nagsimba niini. **2** Apan ayaw pagsukda ang hawanan
sa gawas sa templo, kay gihatag na kini sa mga Gentil.
Pagayatakyatakan nila ang balaang siyudad sulod sa 42
ka mga bulan. **3** Igahatag ko sa akong duha ka saksi ang
kagahom sa pagpanagna sulod sa 1, 260 ka adlaw, nga sinul-
oban sa mga sako nga bisti." **4** Kini nga mga saksi mao ang
duha ka kahoy nga olibo ug ang duha ka tangkawan nga
nagtindog atubangan sa Ginoo sa kalibotan. **5** Kung bisan
kinsa ang magpili sa pagpasipala kanila, ang kalayo mogawas
sa ilang baba ug pagalamyon ang ilang mga kaaway. Si bisan
kinsa ang mangandoy sa pagpasipala kinahanglan pagapatyon
niining paagiha. **6** Kining mga saksi adunay kagahom sa
pagsirado sa langit aron walay mahulog nga ulan sa panahon
sa pagpanagna nila. Aduna silay gahom sa paghimo sa tubig
ngadto sa dugo ug sa paghampak sa kalibotan sa tanang
matang sa hampak sa bisan kanus-a nila buot buhaton. **7** Sa
natapos na sila sa ilang pagpamatuod, migula ang mapintas
nga mananap gikan sa kinahiladman ug walay kataposang
bung-aw aron makiggubat batok kanila. Pagabuntogon niya
sila ug pagapatyon silang tanan. **(Abyssos g12)** **8** Magabuy-
od ang ilang mga lawas sa dalan sa dagkong siyudad (nga
nagasimbolo sa gitawag nga Sodoma ug Egypt) diin ang ilang
Ginoo gilansang sa krus. **9** Kay sa tulo ug tunga ka adlaw ang
pipila nga gikan sa matag katawhan, banay, pinulongan, ug
nasod magatan-aw sa ilang mga lawas ug dili sila tugotan
nga ipahimutang nila sa lubnganan. **10** Kadtong nagpuyo sa
kalibotan magmaya didto kanila ug magsaulog, magpadala ug
mga gasa sa matag usa tungod kay gisakit niining duha ka
mga propeta ang mga nagpuyo sa kalibotan. **11** Apan human
sa tulo ug tunga ka adlaw sa gininhawa sa kinabuhi nga gikan
sa Dios magasulod ngadto kanila ug magatindog sila sa ilang
mga tiil. Ang dakong kahadlok miabot niadtong nakakita kanila.
12 Unya nadungog nila ang makusog nga tingog nga gikan sa
langit nga miingon kanila, "Saka ngari!" Ug misaka sila sa langit
diha sa panganod, samtang nakakita kanila ang mga kaaway.
13 Niadtong taknaa adunay dakong linog ug nalumpag ang
ikanapulong bahin sa siyudad. Nangamatay sa linog ang 7,
000 ka tawo ug ang nahibilin nga naluwas nangalisang ug
naghatag ug paghimaya sa Dios sa langit. **14** Milabay na ang
ikaduhang kaalaotan. Pagbantay! Ang ikatulong kaalaotan
moabot sa dili madugay. **15** Unya gipatingog sa ikapitong
anghel ang iyang trumpeta, ug ang makusog nga mga tingog
misulti didto sa langit ug miingon, "Ang gingharian sa kalibotan
nahimong gingharian sa atong Ginoo ug sa iyang Cristo.
Maghari siya hangtod sa kahangtoran." **(aiōn g165)** **16** Unya
ang 24 ka kadagkoan nga nagalingkod sa mga trono sa

atubangan sa Dios naghapa sa ilang kaugalingon sa yuta,
uban sa pagpaubos sa ilang mga dagway, ug nagasimba sa
Dios. **17** Miingon sila, “Maghatag kami ug pasalamat kanimo,
Ginoong Dios, nga magmamando sa tanan, ang usa nga
mao karon ug ang kagahapon, tungod kay gihuptan mo ang
dakong gahom ug nagsugod sa paghari. **18** Napungot ang
mga kanasoran, apan miabot ang imong kaligutgot. Miabot
ang panahon alang sa paghukom sa mga nangamatay ug sa
paghatag sa ganti sa imong mga sulugoon nga mga propeta,
ang mga balaan, ug sa mga nangahadlok sa imong ngalan,
mga dili mahinungdanon ug ang mga gamhanan. Ug miabot
ang panahon nga laglagon mo kadtong mga nagalaglag
sa kalibotan.” **19** Unya naablihan ang templo sa Dios sa
langit ug ang arka sa iyang kasabotan nakita sulod sa iyang
templo. Adunay mga pagpangidlap sa kilat, mga dahunog,
mga lagapak sa dalugdog, usa ka linog, ug dakong ulan sa
nieve.

12 Nakita ang usa ka dakong ilhanan sa langit: usa ka
babaye nga sinul-oban ug adlaw, ug ang bulan ubos
sa iyang tiilan; ug anaa sa iyang ulo ang usa ka korona sa
napulog duha ka mga bituon. **2** Mabdos siya ug nagsinggit sa
kasakit—sa kasakit sa pagpanganak. **3** Ug nakita ang laing
ilhanan sa langit: Tan-awa! Adunay usa ka dakong pulang
dragon nga adunay pito ka mga ulo ug napulo ka mga sungay,
ug adunay pito ka korona sa iyang mga ulo. **4** Ang iyang
ikog mikahig palayo sa ikatulo nga kabituonan sa langit ug
gitambog sila paubos sa kalibotan. Ang dragon mitindog sa
atubangan sa babaye nga hapit nang manganak, aron nga sa
dihang manganak na siya, iyang lamyon ang iyang anak. **5**
Siya nanganak sa usa ka anak nga lalaki, usa ka lalaking
bata, nga mao ang magmando sa tanang kanasoran uban
ang puthaw nga sungkod. Ang iyang anak gisakmit ngadto sa
Dios ug sa iyang trono, **6** ug mikalagiw ang babaye ngadto sa
kamingawan, kung asa ang Dios nag-andam ug dapit alang
kaniya, aron nga pagaatimanon siya sulod sa 1, 260 ka mga
adlaw. **7** Karon adunay gubat sa langit. Si Michael ug ang
iyang mga anghel nakiggubat batok sa dragon; ug ang dragon
ug ang iyang mga anghel nakiggubat ug balik. **8** Apan dili igo
ang kusog sa dragon aron modaog. Busa wala nay dapit sa
langit alang kaniya ug sa iyang mga anghel. **9** Ang dakong
dragon—nga karaan nga serpente nga gitawag ug yawa o
Satanas nga mao ang naglimbong sa tibuok kalibotan—nga
gilabay paubos ngadto sa kalibotan, ug ang iyang mga anghel
gilabay paubos uban kaniya. **10** Unya akong nadungog ang
usa ka makusog nga tingog sa langit: “Karon miabot na ang
kaluwasan, ang gahom—ug ang gingharian sa atong Dios,
ug ang katungod sa iyang Cristo. Alang sa tigpasangil sa
atong mga kaigsoonan nga gilabay paubos—ang usa nga
mipasangil kanila sa atubangan sa atong Dios adlaw ug gabii.
11 Ilang nabuntog siya pinaagi sa dugo sa nating karnero
ug pinaagi sa pulong sa ilang pagpamatuod, kay wala nila
higugmaa pag-ayo ang ilang kinabuhi, bisan pa sa kamatayon.
12 Busa, paglipay, kamong mga langit, ug kamong tanan nga
nagpuyo kanila. Apan alaot ang kalibotan ug kadagatan tungod
kay ang yawa anaa sa ubos ninyo. Siya napuno uban ang
makalilisang nga kasuko, tungod kay siya nasayod nga diyutay
na lamang ang iyang panahon. **13** Sa dihang nakaamgo ang
dragon nga gitambog siya sa kalibotan, iyang gigukod ang
babaye nga nagpakatawo sa batang lalaki. **14** Apan ang
babaye gihatagan ug duha ka mga pako sa dakong agila,
aron siya makalupad ngadto sa dapit nga giandam alang
kaniya nga anaa sa kamingawan, ang dapit kung asa siya
pagaatimanon, alang sa usa ka panahon, mga panahon, ug
katunga sa panahon—nga dili maabot sa serpente. **15** Ang
serpente mibugwak ug tubig sa iyang baba sama sa usa ka
suba, aron siya makahimo ug usa ka baha aron ipaanod siya
palayo. **16** Apan ang kalibotan mitabang sa babaye. kini miabli
sa iyang baba ug milamoy sa suba nga gibugwak sa dragon
sa iyang baba. **17** Unya ang dragon napungot sa babaye
ug miadto aron sa pagpakiggubat uban ang nahibilin niyang
mga kaliwatan—kadtong nagtuman sa mga sugo sa Dios ug
nagkupot sa pagpamatuod mahitungod kang Jesus.

13 Unya ang dragon mitindog didto sa balas sa baybayon.
Unya akong nakita ang usa ka mapintas nga mananap
nga mihaw-as sa dagat. Siya adunay napulo ka mga sungay
ug pito ka mga ulo. Sa iyang mga sungay adunay napulo ka
mga korona, ug sa iyang mga ulo adunay mga ngalan nga
nagapasipala sa Dios. **2** Kining nakita kong mapintas nga
mananap sama sa usa ka liyopardo. Ang iyang tiil sama sa tiil
sa usa ka oso, ug ang iyang baba sama sa baba sa liyon.
Ang dragon naghatag sa iyang gahom ngadto kaniya, ug sa
iyang trono, ug sa iyang dakong katungod sa pagmando. **3**
Ang usa sa mga ulo sa mapintas nga mananap mipakita nga
adunay makuyaw nga samad nga mamahimong hinungdan
sa iyang kamatayon. Apan kana nga samad namaayo na,
ug ang tibuok kalibotan nahibulong ug misunod sa mapintas
nga mananap. **4** Ilang gisimba usab ang dragon, kay gihatag
niya ang iyang katungod sa mapintas nga mananap. Ilang
gisimba usab ang mapintas nga mananap, ug mipadayon sa
pag-ingon, “Kinsa ang sama sa mapintas nga mananap? ug
“Kinsa ang makig-away batok kaniya?” **5** Ang mapintas nga
mananap gihatagan ug baba aron mapahitas-ong makasulti sa
mga pulong ug mga pagpasipala. Siya gitugotan sa pagtuman
sa katungod sulod sa 42 ka bulan. **6** Busa ang mapintas
nga mananap miabli sa iyang baba aron sa pagsulti ug mga
pasipala batok sa Dios, pagpasipala sa iyang ngalan, ang
dapit kung asa siya nagpuyo, ug kadtong nagpuyo sa langit. **7**
Ang mapintas nga mananap gitugotan sa pagpakiggubat sa
mga balaang katawhan ug sa pagbuntog kanila. Usab, ang
katungod gihatag kaniya ibabaw sa matag tribo, katawhan,
pinulongan, ug nasod. **8** Ang tanan nga nagpuyo sa kalibotan
magasimba kaniya, ang tanang ngalan nga wala mahisulat,
sukad pa sa pagbuhat sa kalibotan, sa basahon sa kinabuhi,
nga gipanag-iyahan sa nating karnero, nga gipatay. **9** Kung
si bisan kinsa ang adunay dalunggan, pasagdi siya nga
maminaw. **10** Kung kinsa ang kuhaon sa pagpamihag, ngadto
sa pagkabinihag siya moadto. Kung kinsa ang pagapatyon
uban ang usa ka espada, uban sa espada siya pagapatyon.
Ania dinhi ang usa ka tawag sa malahutayong pagpailob ug sa
pagtuo alang niadtong balaan. **11** Unya akong nakita ang
laing mapintas nga mananap nga migawas sa yuta. Siya
adunay duha ka mga sungay sama sa usa ka karnero ug siya
nagsulti sama sa usa ka dragon. **12** Iyang gituman ang tanang
katungod sa nahaunang mapintas nga mananap sa iyang
presensiya, ug nagbuhat sa kalibotan ug niadtong nagpuyo
niini sa pagsimba sa nahaunang mapintas nga mananap—ang
usa nga adunay makuyaw nga samad nga naayo na. **13** Siya
nagpakita ug gamhanang mga milagro, bisan ang pagbuhat ug
kalayo paubos sa kalibotan gikan sa langit sa atubangan sa
katawhan, **14** ug pinaagi sa mga timailhan nga gitugot kaniya
sa pagbuhat, iyang gilimbongan kadtong nagpuyo sa kalibotan,
sa pagsulti kanila nga magbuhat ug larawan sa pagpasidungog
sa mapintas nga mananap nga nasamad pinaagi sa espada,

apan nagpabilin siyang buhi. **15** Siya gitugotan sa paghatag
ug gininhawa ngadto sa larawan sa mapintas nga mananap
aron nga ang larawan makahimo sa pagsulti ug ang hinungdan
nga ang tanan nga misupak sa pagsimba sa mapintas nga
mananap pagapatyon. **16** Iyang gipugos usab ang tanan,
ang dili mahinungdanon ug gamhanan, adunahan ug kabos,
gawasnon ug ulipon, sa pagdawat sa usa ka patik sa tuong
kamot o sa agtang. **17** Kini dili na makahimo si bisan kinsa sa
pagpalit o pagpamaligya gawas kung siya adunay patik sa
mapintas nga mananap, nga mao, ang iyang ngalan o ang
iyang numero. **18** Kini nagtawag alang sa kaalam. Kung kinsa
ang adunay salabotan, tugoti siya sa pagbalansi sa numero sa
mapintas nga mananap. Kay mao kini ang numero sa usa ka
tawong binuhat. Ang iyang numero mao ang 666.

14 Mitan-aw ako ug nakita ang Nating Karnero didto nga
nagtindog sa akong atubangan sa Bukid sa Zion. Uban
kaniya ang 144, 000 nga nakabaton sa ngalan niya ug ngalan
sa iyang Amahan nga nahisulat sa ilang mga agtang. **2**
Nadungog ko ang usa ka tingog gikan sa langit nga masaba
sama sa dahunog sa katubigan ug makusog nga dalugdog.
Ang tingog nga nadungog ko sama usab sa mga mag-aalpa
nga nagtugtog sa ilang mga alpa. **3** Nanag-awit sila ug bag-ong
awit atubangan sa trono ug atubangan sa upat ka buhing mga
binuhat ug mga kadagkoan. Walay bisan usa nga makakat-on
sa awit gawas sa 144, 000 nga gitubos gikan sa kalibotan.
4 Kini sila ang wala maghugaw sa ilang mga kaugalingon
kauban sa mga babaye, tungod kay giampingan nila ang ilang
kaugalingon nga putli. Mao kini sila ang nagsunod sa Nating
Karnero bisan asa siya paingon. Mao kini ang gitubos gikan
sa katawhan isip unang mga bunga sa Dios ug sa Nating
Karnero. **5** Walay bakak nga nakaplagan sa ilang baba,
tungod kay sila walay sala. **6** Nakita ko ang laing anghel
nga naglupad sa taliwala sa kalangitan, nga adunay walay
kataposan nga mensahe sa maayong balita aron imantala
niadtong nagpuyo sa kalibotan - sa matag nasod, banay,
pinulongan, ug katawhan. **(aiōnios g166)** **7** Mitawag siya uban
sa makusog nga tingog, "Kahadloki ang Dios ug ihatag kaniya
ang himaya. Kay miabot na ang takna sa iyang paghukom.
Simbaha siya, ang usa sa naghimo sa langit, sa kalibotan, sa
kadagatan, ug sa mga tuboran sa katubigan." **8** Ang laing
anghel - ang ikaduhang anghel - misunod nga nag-ingon,
"Napukan na, napukan na ang bantogang Babilonia, nga
nagpainom sa tanang kanasoran sa bino sa iyang malaw-ay
nga pakighilawas, ang bino nga nagdala sa dakong kapungot
alang kaniya. " **9** Ang laing anghel - ang ikatulong anghel -
misunod kanila, nga nag-ingon uban sa makusog nga tingog,
"Kung si bisan kinsa ang mosimba sa mapintas nga mananap
ug sa iyang larawan, ug modawat sa usa ka patik sa iyang
agtang o sa iyang kamot, **10** moinom usab siya sa bino sa
kapungot sa Dios, ang bino nga giandam na ug ibubo nga
walay sagol ngadto sa kupa sa iyang kasuko. Ang tawo nga
moinom niini pagasakiton uban sa kalayo ug asupri atubangan
sa balaan niyang mga anghel ug atubangan sa Nating Karnero.
11 Ang aso gikan sa ilang pag-antos nagaulbo hangtod sa
kahangtoran, ug wala silay pahulay adlaw o gabii - kining mga
magsisimba sa mapintas nga mananap ug sa iyang hulagway,
ug ang tanang makadawat sa patik sa iyang ngalan. **(aiōn
g165)** **12** Ania ang tawag sa mapailobon nga paglahutay sa
mga balaan, kadtong nagtuman sa mga sugo sa Dios ug
nagtuo kang Jesus." **13** Nadungog ko ang tingog gikan sa
langit nga nag-ingon, "Isulat kini: Bulahan ang mga patay nga
nangamatay diha sa Ginoo." "Oo," nag-ingon ang Espiritu,
"aron nga makapahulay sila gikan sa ilang mga paghago,
kay ang mga binuhatan nila nagasunod kanila." **14** Mitan-
aw ako ug nakita ko nga adunay panganod nga maputi, ug
ang naglingkod sa panganod daw sama sa usa ka Anak sa
Tawo. Aduna siyay bulawan nga purongpurong sa iyang ulo
ug usa ka hait nga garab sa iyang kamot. **15** Unya ang laing
anghel migula sa templo ug mitawag sa makusog nga tingog
niadtong usa nga naglingkod sa panganod: "Kuhaa ang imong
garab ug pagsugod na sa pag-ani. Kay ang takna sa pag-
ani miabot na, sanglit ang anihonon sa kalibotan hinog na."
16 Unya ang usa nga naglingkod sa panganod milabyog sa
iyang garab ibabaw sa kalibotan, ug ang kalibotan naani. **17**
Ang laing anghel migula gikan sa templo sa langit; siya usab
adunay hait nga garab. **18** Sa gihapon ang laing anghel migula
gikan sa halaran, ang usa ka anghel nga adunay kagahom
sa kalayo. Mitawag siya sa makusog nga tingog ngadto sa
anghel nga adunay hait nga garab, "Kuhaa ang imong hait nga
garab ug tigoma ang mga pungpong sa mga paras gikan sa
parasan sa kalibotan, kay ang ilang mga paras hinog na." **19**
Ang anghel milabyog sa iyang garab ngadto sa kalibotan ug
gitigom ang pinupo nga paras sa kalibotan ug gilabay kini
ngadto sa dakong kawa sa bino sa kapungot sa Dios. **20**
Ang pug-anan sa bino gitunobtunoban gawas sa siyudad ug
ang dugo miawas gikan niini hangtod sa gitas-on sa busal sa
kabayo, mga 1600 ka stadyum."

15 Unya nakita ko ang laing ilhanan sa langit, dako ug
kahibulongan: Adunay pito ka mga anghel uban ang pito
ka mga hampak, nga mao ang kataposan nga mga hampak
(tungod kanila ang kapungot sa Dios natapos na). **2** Nakita ko
ang daw sama sa dagat nga bildo nga sinagolan sa kalayo, ug
nagatindog sa kilid sa dagat kadtong mga nagmadaogon sa
mapintas nga mananap ug sa iyang larawan, ug ibabaw sa
kadaghanon nga nagpadayag sa iyang ngalan. Nagkupot sila
ug mga alpa nga gihatag kanila sa Dios. **3** Nanag-awit sila sa
alawiton ni Moises, ang sulugoon sa Dios, ug ang alawiton sa
Nating Karnero: "Dako ug kahibulongan ang mga gibuhat mo,
Ginoong Dios, nga nagmando sa kinatibuk-an. Matarong ug
matuod ang imong mga paagi, Hari sa kanasoran. **4** Kinsa
ang dili mahadlok kanimo, Ginoo, ug mohimaya sa imong
ngalan? Kay ikaw lamang ang balaan. Ang tanang kanasoran
manganhi ug magsimba sa imong atubangan tungod sa imong
matarong nga mga buhat gipadayag." **5** Human niining mga
butanga nga nakita ko, ug ang pinakabalaan nga dapit, diin
ang barong-barong sa mga saksi, ug naabli ang langit. **6**
Gikan sa pinakabalaan nga dapit miabot ang pito ka mga
anghel uban ang pito ka mga hampak, nagsul-ob sa puti,
mahayag nga lino ug adunay bulawan nga bakos palibot sa
ilang mga dughan. **7** Ang usa sa upat ka buhing mga binuhat
naghatag sa pito ka mga anghel ug pito ka panaksan nga
bulawan nga puno sa kapungot sa Dios nga buhi hangtod sa
kahangtoran. **(aiōn g165)** **8** Napuno sa aso ang pinakabalaan
nga dapit gikan sa himaya sa Dios ug gikan sa iyang gahom.
Walay bisan usa nga makasulod niini hangtod matapos ang
pito ka mga hampak sa pito ka mga anghel.

16 Nadungog ko ang kusog nga tingog nga nagtawag
sa labing balaang dapit ug miingon ngadto sa pito ka
anghel, "Lakaw ug ibubo ngadto sa kalibotan ang pito ka
panaksan sa kapungot sa Dios." **2** Milakaw ang unang anghel
ug nagbubo sa iyang panaksan ngadto sa kalibotan; miabot
ang mangil-ad ug sakit kaayo nga mga kabahong sa mga tawo
nga adunay patik sa mapintas nga mananap, kadtong mga

tawo nga nagsimba sa iyang larawan. **3** Gibubo sa ikaduhang
anghel ang iyang panaksan didto sa dagat; nahimo kining dugo
sama sa patay nga tawo, ug nangamatay ang tanang buhi nga
anaa sa dagat. **4** Ug gibubo sa ikatulong anghel ang iyang
panaksan didto sa mga suba ug sa mga tuboran sa tubig;
nahimo kining dugo. **5** Nadungog ko ang anghel sa katubigan
nga miingon, "Ikaw matarong - ang usa nga mao karon ug
mao kaniadto, ang Usa nga Balaan - tungod kay gidala mo
kining mga paghukom. **6** Tungod kay giula nila ang dugo sa
imong mga balaan ug mga propeta, gihatagan mo sila ug dugo
aron imnon; mao kini ang angay kanila." **7** Nadungog ko ang
halaran nga mitubag, "Oo, Ginoong Dios, nga nagmando sa
tanan, ang paghukom mo matuod ug makataronganon." **8**
Gibubo sa ikaupat nga anghel ang iyang panaksan didto sa
adlaw, ug gihatagan sa pagtugot sa pagsunog sa mga tawo
sa kalayo. **9** Gisunog sila pinaagi sa hilabihang kainit, ug
gipasipad-an nila ang ngalan sa Dios, nga adunay gahom
labaw niining mga hampak. Wala sila maghinulsol o maghatag
kaniya ug himaya. **10** Gibubo sa ikalimang anghel ang iyang
panaksan ngadto sa trono sa mapintas nga mananap, ug
ang kangitngit mitabon sa iyang gingharian. Gipaak nila ang
ilang mga dila sa kasakit. **11** Gipasipad-an nila ang Dios sa
langit tungod sa ilang kasakit ug mga kabahong, ug nagdumili
gihapon sila sa paghinulsol kung unsa ang ilang nabuhat. **12**
Ug gibubo sa ikaunom nga anghel ang iyang panaksan ngadto
sa dakong suba, ang Eufrates, ug mihubas ang tubig niini aron
nga maandam ang dalan alang sa mga hari nga moabot gikan
sa sidlakan. **13** Nakita ko ang tulo ka mahugaw nga mga
espiritu nga sama sa mga baki nga nanggawas sa mga baba
sa dragon, sa mapintas nga mananap, ug sa mini nga mga
propeta. **14** Kay sila mga espiritu sa demonyo nga nagbuhat
ug mga milagrosong ilhanan. Mangadto sila sa mga hari sa
tibuok kalibotan aron sa pagtigom kanila alang sa gubat sa
dakong adlaw sa Dios, nga nagmando labaw sa tanan. **15**
("Pagbantay! Ako moabot sama sa kawatan! Bulahan ang
usa nga kanunay nagabantay, ug nagasul-ob sa iyang bisti
aron nga dili siya mogawas nga hubo ug makita nila ang
iyang makauulaw nga kahimtang.") **16** Gidala nila silang tanan
didto sa dapit nga gitawag sa Hebreo nga Armagedon. **17**
Ug gibubo sa ikapitong anghel ang iyang panaksan ngadto
sa kahanginan. Unya migawas ang usa ka kusog nga tingog
gikan sa labing balaan nga dapit ug gikan sa trono, nga nag-
ingon, "Nahuman na!" **18** Adunay mga pagpangidlap sa kilat,
ngulob, mga dahunog sa dalugdog, ug makalilisang nga linog
- usa ka linog nga mas kusog pa kaysa bisan unsang nahitabo
sukad nga ang mga tawo anaa na sa kalibotan, hilabihan ka
kusog gayod kining maong linog. **19** Ang gamhanang siyudad
natunga sa tulo ka bahin, ug nahugno ang mga siyudad sa
kanasoran. Unya ang Dios nagtawag sa pagpahinumdom sa
gamhanang Babilonia, ug gihatag niya sa siyudad ang kopa
nga napuno sa bino nga hinimo gikan sa iyang hilabihang
kapungot. **20** Unya nawagtang ang matag isla ug ang mga
kabukiran wala na gayod hikaplagi. **21** Ang dagkong ulan sa
nieve (yelo), nga adunay gibug-aton nga usa ka talanton, ang
nahulog gikan sa langit ngadto sa mga tawo, ug gitunglo nila
ang Dios alang sa hampak sa ulan nga nieve (yelo) tungod
kay makalilisang gayod kadto nga hampak.

17 Usa sa pito ka mga manulonda nga adunay pito ka mga
panaksan miabot ug miingon kanako, "Dali, ipakita ko
kanimo ang pagsilot sa bantogan nga bigaon nga nagalingkod
sa daghang katubigan, **2** uban ang mga hari sa kalibotan
nga naghimo sa malaw-ay nga pagpakighilawas, ug niadtong
bino sa iyang pagkamahilawasnon ang mga lumulopyo sa
kalibotan nangahubog." **3** Gidala ako sa manulonda palayo
diha sa Espiritu padulong sa kamingawan, ug nakita ko ang
usa ka babaye nga naglingkod sa mapula nga mapintas
nga mananap nga nalukop sa mga mapasipalahong mga
ngalan. Ang mapintas nga mananap adunay pito ka mga
ulo ug napulo ka mga sungay. **4** Nagsul-ob ang babaye sa
tapol ug mapula nga dinayandayanan sa bulawan, bililhong
mga bato, ug mga perlas. Nagkupot siya sa iyang kamot
sa usa ka kupang bulawan nga napuno sa salawayon nga
mga butang ug ang mga mahugaw sa iyang malaw-ay nga
pagpakighilawas. **5** Sa iyang agtang nakasulat ang usa
ka ngalan nga adunay usa ka tinagong kahulogan: "ANG
BANTOGANG BABILONIA, ANG INAHAN SA MGA BIGAON
UG SA SALAWAYONG MGA BUTANG SA KALIBOTAN."
6 Nakita ko ang babaye nga nahubog sa dugo sa mga
balaan ug ubang dugo sa mga saksi alang kang Jesus. Sa
pagkakita ko kaniya, hilabihan ang akong kahibulong. **7**
Apan ang anghel miingon kanako, "Nganong nahibulong ka
man? Ipasabot ko kanimo ang kahulogan sa babaye ug sa
mapintas nga mananap nga nagadala kaniya (ang mapintas
nga mananap nga adunay pito ka ulo ug napulo ka sungay). **8**
Ang mapintas nga mananap nga imong nakita kaniadto, wala
na karon, apan hapit na siya mogawas gikan sa kinahiladman,
sa dili matugkad nga bung-aw. Unya motungha siya aron
sa paglaglag. Kadtong nagpuyo sa kalibotan, kansang mga
ngalan nga wala nahisulat sa libro sa kinabuhi sukad pa sa
pasukaranan sa kalibotan—mahibulong sila sa dihang makita
nila ang mapintas nga mananap nga anaa kaniadto, nga wala
na karon, kondili moabotay pa. **(Abyssos g12)** **9** Kini ang mga
tawag alang sa hunahuna nga adunay kaalam. Ang pito ka
mga ulo mao kadtong pito ka mga bungtod diin naglingkod
ang babaye. **10** Sila usab ang pito ka mga hari. Ang lima
ka mga hari nangahulog na, ang usa anaa pa, ug ang uban
wala pa moabot; sa dihang siya moabot, magpabilin lamang
siya sa makadiyot. **11** Ang mapintas nga mananap nga anaa
kaniadto, apan wala na karon, mao usab siya ang ikawalo nga
hari; apan usa siya niadtong pito ka mga hari, ug magaadto
siya sa paglaglag. **12** Ang napulo ka mga sungay nga nakita
mo mao ang napulo ka mga hari nga wala pa nakadawat
sa gingharian, apan makadawat sila sa katungod ingon nga
mga hari sa usa lamang ka takna uban ang mapintas nga
mananap. **13** Kini sila may usa lamang ka hunahuna, ug
ihatag nila ang ilang gahom ug katungod ngadto sa mapintas
nga mananap. **14** Makiggubat sila batok sa Nating Karnero.
Apan ang Nating Karnero magabuntog kanila tungod kay siya
ang Ginoo sa mga ginoo ug Hari sa mga hari—ug uban kaniya
ang mga tinawag, ang mga pinili, ug ang mga matinud-anon."
15 Ang manulonda miingon kanako, "Ang mga tubig nga imong
nakita, diin ang bigaon naglingkod, mao ang mga tawo, mga
panon sa katawhan, mga kanasoran, ug mga pinulongan.
16 Ang napulo ka mga sungay nga nakita mo—sila ug ang
mapintas nga mananap magadumot sa bigaon. Himuon nila
siya nga biniyaan ug hubo, lamuyon nila ang iyang unod, ug
sunogon nila siya sa hingpit uban sa kalayo. **17** Kay ang
Dios nagbutang niini sa ilang mga kasingkasing aron magdala
sa iyang katuyoan pinaagi sa pag-uyon sa paghatag kanila
sa gahom sa pagmando ngadto sa mapintas nga mananap
hangtod nga matuman ang mga pulong sa Dios. **18** Ang
babaye nga nakita mo mao ang bantogan nga siyudad nga
gimandoan sa mga hari sa kalibotan."

18 Human niining mga butanga akong nakit-an ang lain
na usab nga anghel nga mikanaog gikan sa langit. Siya
adunay dakong katungod, ug ang kalibotan nadan-agan sa
iyang himaya. **2** Nagsinggit siya nga adunay makagagahom
nga tingog, nga nag-ingon, "Nagun-ob, nagun-ob ang bantogan
nga Babilonia! Siya ang nahimo nga puloy-anan sa mga
demonyo, ang puloy-anan sa tanang hugaw nga espiritu,
ug ang puloy-anan sa tanang mga hugaw ug salawayon
nga langgam. **3** Kay ang tanan mga nasod naghuboghubog
sa bino nga adunay tinguha sa iyang daotang pakighilawas
nga nagdala sa iyang silot. Ang mga hari sa kalibotan
nagbuhat sa malaw-ay nga pakighilawas alang kaniya. Ang
mga tigpatigayon sa kalibotan nahimong dato pinaagi sa
gahom sa iyang pagkaabunda nga pagkinabuhi." **4** Unya
akong nadungog ang lain na usab nga tingog nga gikan sa
langit nga nag-ingon, "Gawas gikan kaniya, akong katawhan,
aron dili kamo makaambit sa iyang mga sala, ug aron dili
kamo makadawat bisan unsa sa iyang mga hampak. **5** Ang
iyang mga sala naglut-od sama kataas sa langit, ug ang
Dios nakahinumdom sa mga daotan niyang binuhatan. **6**
Bayari siya sama sa pagbayad niya ug balik sa uban, ug
bayari sa makaduha kung unsa ang iyang nabuhat; diha sa
kupa iyang gisagol, ug sa makaduha isagol ang gidaghanon
alang kaniya. **7** Samtang iyang gipasidunggan ang iyang
kaugalingon ug nagpuyo sa abunda nga pagkinabuhi, hatagi
siya sa susamang pag-antos ug kagul-anan. Kay siya nag-
ingon sa iyang kasingkasing, 'Ako naglingkod sama sa rayna;
dili ako biyuda, ug dili gayod ako makakita sa kagul-anan.'
8 Busa sa usa ka adlaw ang iyang mga hampak mag-una
kaniya: kamatayon, kagul-anan, ug kagutom. Siya lamoyon
sa kalayo, tungod kay ang Ginoong Dios bantogan, ug siya
ang iyang maghuhukom." **9** Ang mga hari sa kalibotan nga
nagbuhat sa malaw-ay nga pagpakighilawas ug nawad-an sa
pagpugong kauban niya maghilak ug magbakho sa dihang
ilang makita ang aso sa iyang pagkasunog. **10** Magtindog sila
sa layo, nangahadlok sa iyang pag-antos, nga mag-ingon,
"Pagkaalaot, pagkaalaot gayod ang bantogan nga siyudad, sa
Babilonia, ang gamhanan nga siyudad! Kay sa kalit lamang
nga takna ang imong silot moabot na." **11** Ang tanan nga
mga tigpatigayon sa kalibotan maghilak ug magbangotan
alang kaniya, gumikan kay wala nay mopalit sa iyang mga
patigayon— **12** ang nagtigayon sa bulawan, plata, ang mga
mahalon nga bato, mga perlas ug ang mga panapton nga
lino, tapol, sida, dagtom pula, ang tanan nga nagkalainlaing
matang sa mga humot nga kahoy, ang matag sudlanan nga
hinimo gikan sa tango sa elepante, **13** ang matag sudlanan
nga gihimo sa mahalon nga kahoy, tumbaga, puthaw, marmol,
kaningag, lamas, insenso, mira, mahumot nga insenso, bino,
lana, harina, trigo, baka ug karnero, mga kabayo ug ang
mga karwahi, ug mga ulipon ug kalag sa mga tawo. **14**
Ang bunga nga imong gihandom sa tanan nimong kusog
mahanaw kini gikan kanimo. Ang tanan nimong kaabunda
ug kabtangan mahanaw kini, dili na gayod makaplagan pag-
usab. **15** Ang mga tigpatigayon niining mga butanga nga
nadato pinaagi kaniya motindog sa layo gikan kaniya tungod
sa kahadlok sa iyang pag-antos, maghilak ug kusog nga
magbakho. **16** Moingon sila, "Pagkaalaot, pagkaalaot sa
bantogan nga siyudad nga nagsul-ob sa sinina nga pinong lino,
sa tapol ug sa dagtom pula, ug gidayandayanan sa bulawan,
sa mga mahalon nga bato, ug sa mga perlas!" **17** Sa kalit lang
nga takna ang tanan nga bahandi nasayang. Ang tanan nga
mga kapitan sa barko, tanan nga mga tawo nga naa sa dagat,
mga manlalayag, ug tanan diin ang panginabuhi naggikan sa
dagat, nagtindog didto sa layo. **18** Sila nagsinggit sa dihang
ilang nakita ang aso sa iyang pagkasunog. Sila nag-ingon,
"Unsa nga siyudad ang sama sa bantogan nga siyudad?" **19**
Ilang gibutangan ug abog ang ilang mga ulo, ug nagsinggit,
naghilak ug nagbangotan, "Pagkaalaot, pagkaalot sa bantogan
nga siyudad diin ang tanan nga adunay barko nga naa sa
dagat nahimong dato pinaagi sa iyang bahandi. Sa usa lang
ka takna, naguba kini." **20** "Paglipay diha kaniya, kalangitan,
kamong mga balaan, mga apostoles, ug mga propeta, tungod
kay ang Dios nagdala sa inyong hukom ngadto kaniya!" **21**
Ang bantugan nga anghel mikuha sa usa ka bato nga sama
kadako sa galingan ug kini gilabay ngadto sa dagat, nga
nag-ingon, "Niini nga paagi, ang Babilonia, ang bantogan
nga siyudad, ilabay uban ang kagubot ug dili na gayod siya
makaplagan. **22** Ang mga tingog sa mga mag-aalpa, mga
musikero, ang mga tigpatingog sa mga plawta, ug sa mga
tigtrumpeta dili na gayod madungog diha kanimo. Wala nay
manggagama sa bisan unsa nga makaplagan nganha kanimo.
Wala nay tingog sa galingan ang madungog diha kanimo. **23**
Ang mga kahayag sa lampara dili na gayod modan-ag diha
kanimo. Ang mga tingog sa pamanhunon ug sa pangasaw-
onon dili na madunggan diha kanimo, tungod kay ang imong
tigpatigayon nahimong mga prinsipe sa kalibotan, ug ang
mga kanasoran nalingla pinaagi sa imong salamangka. **24**
Nakaplagan nganha kaniya ang dugo sa mga propeta ug
ang mga balaan, ug ang dugo sa tanan nga gipangpatay sa
kalibotan."

19 Human niining mga butanga nadungog ko ang makusog
nga tingog sa dakong gidaghanon sa katawhan sa
langit nga nag-ingon, "Aleluyah. Ang kaluwasan, himaya, ug
gahom iya sa atong Dios. **2** Matuod ug matarong ang iyang
mga hukom, kay iyang gihukman ang hilabihan ka daotan
nga babaye nga maoy nagdaot sa kalibotan pinaagi sa iyang
malaw-ay nga pagpakighilawas. Nanimalos siya alang sa
dugo sa iyang mga sulugoon, nga siya mismo ang nag-ula."
3 Sa ikaduhang higayon misulti sila, "Aleluya! Miulbo ang
aso gikan kaniya hangtod sa walay kataposan." **(aiōn g165)**
4 Ang 24 ka mga kadagkoan ug ang upat ka buhing mga
binuhat nanghapa sa ilang kaugalingon ug nagsimba sa Dios
nga naglingkod sa trono. Sila nag-ingon, "Amen. Aleluya!" **5**
Unya ang usa ka tingog migawas gikan sa trono, nga nag-
ingon, "Dayga ang atong Dios, kamong tanan nga iyang mga
sulugoon, kamo nga nagmahinadlokon kaniya, kamo nga
dili mahinungdanon ug gamhanan." **6** Unya nadungog ko
ang kasaba nga sama sa tingog sa dakong gidaghanon sa
katawhan, sama sa dahunog sa katubigan, ug sama kakusog
sa lipak sa dalugdog, nga nag-ingon, "Aleluya! Kay ang atong
Ginoong Dios, ang magmamando sa kinatibuk-an, maghari
na siya. **7** Magmaya ug maglipay pag-ayo kita ug ihatag
kaniya ang himaya tungod kay ang kasaulogan sa kasal sa
Nating Karnero miabot na, ug ang iyang pangasaw-onon nag-
andam na sa iyang kaugalingon." **8** Siya gitugotan sa pagbisti
sa hayag ug hinlo nga nipis nga lino (tungod kay ang nipis
nga lino mao ang binuhatan nga matarong sa iyang balaan
nga katawhan). **9** Ang anghel miingon kanako, "Sulata kini:
Bulahan kadtong mga dinapit sa kombira sa kasal sa Nating
Karnero." Siya usab miingon kanako, "Mao kini ang matuod
nga mga pulong sa Dios." **10** Mihapa ako sa iyang tiilan alang
sa pagsimba kaniya, apan siya miingon kanako, "Ayaw kini
buhata! Ako usa nimo ka kauban nga sulugoon ug ang imong
kaigsoonan nga naggunit sa pagpamatuod mahitungod kang

Jesus. Simbaha ang Dios, kay ang pagpamatuod mahitungod
kang Jesus mao ang espiritu nga gitagna." **11** Unya nakita ko
nga naabli ang langit, ug nakita ko nga adunay usa ka puting
kabayo! Ang usa nga nagsakay niini gitawag nga Matinud-
anon ug Matuod. Naghukom siya uban ang katarong ug siya
nakiggubat. **12** Ang mga mata niya sama sa nagdilaab nga
kalayo, ug sa iyang ulo adunay daghang mga purongpurong.
Aduna siyay ngalan nga gisulat kaniya nga walay bisan usa
nga nakahibalo apan siya lamang. **13** Nagsul-ob siya sa usa
ka kupo nga gituslob sa dugo, ug ang iyang ngalan gitawag
nga Ang Pulong sa Dios. **14** Ang mga kasundalohan sa langit
nagsunod kaniya diha sa maputing mga kabayo, nga nagbisti
sa manipis nga lino, puti ug hinlo. **15** Migula gikan sa iyang
baba ang usa ka hait nga espada nga maoy mopatay sa
kanasoran, ug magamando siya kanila uban ang puthaw nga
sungkod. Yatakyatakan niya didto sa pug-anan sa bino ang
kapungot sa kaligutgot sa Dios, nga magmando sa kinatibuk-
an. **16** Adunay sinulat sa iyang kupo ug sa iyang paa nga
usa ka ngalan, HARI SA MGA HARI UG GINOO SA MGA
GINOO. **17** Nakita ko ang anghel nga nagtindog didto sa
adlaw. Nagtawag siya sa makusog nga tingog sa tanang
langgam nga naglupad sa kawanangan, **18** "Panganhi kamo,
ug pagtigom alang sa dakong panihapon sa Dios. Kaona ang
unod sa mga hari, ang unod sa mga pangulong sundalo, ang
unod sa gamhanang mga tawo, ang unod sa mga kabayo ug
sa nangabayo kanila, ug ang unod sa tanang tawo, gawasnon
man ug ulipon, dili mahinungdanon ug gamhanan." **19** Nakita
ko ang mapintas nga mananap ug ang mga hari sa kalibotan
uban ang ilang mga kasundalohan. Nagkatigom sila aron sa
pagpakiggubat batok sa usa nga nagkabayo ug uban sa iyang
kasundalohan. **20** Nadakpan ang mapintas nga mananap ug
uban kaniya ang bakakong propeta nga nagbuhat ug mga
ilhanan sa atubangan niya. Nianang mga ilhanan naglingla
siya niadtong midawat sa patik sa mapintas nga mananap ug
kadtong nagsimba sa iyang larawan. Ang duha kanila gitambog
nga buhi ngadto sa nagdilaab nga linaw sa nagkalayo nga
asupri. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **21** Gipangpatay ang nahibilin
kanila pinaagi sa espada nga migula sa baba sa usa nga
nagsakay sa kabayo. Ang tanan nga mga langgam mikaon sa
ilang patay nga unod.

20 Unya nakita ko ang usa ka anghel nga mikanaog gikan
sa langit, nagbaton sa yawi sa lalom ug dili matugkad
nga bung-aw ug adunay dakong kadena diha sa iyang kamot.
(Abyssos g12) **2** Gihawiran niya ang dragon, ang karaang
serpente, nga mao ang Yawa, o Satanas, ug gigapos siya
sulod sa 1, 000 ka tuig. **3** Gitambog niya siya didto sa
kinahiladman ug dili matugkad nga bung-aw, gisirad-an kini,
ug gisilyohan kini sa ibabaw niya. Gihimo kini aron nga dili na
gayod siya makapanglimbong sa mga kanasoran hangtod nga
matapos na ang 1, 000 ka tuig. Human niana, kinahanglan
pagabuhian siya sulod sa hamubo nga panahon. **(Abyssos
g12)** **4** Unya nakita ko ang mga trono. Naglingkod didto
kadtong gihatagan ug katungod sa paghukom. Nakita ko
usab ang mga kalag niadtong gipangputlan ug ulo alang sa
pagpamatuod mahitungod kang Jesus ug alang sa pulong
sa Dios. Wala sila mosimba sa mapintas nga mananap ug
sa iyang larawan, ug sila nagdumili sa pagdawat sa marka
sa ilang agtang ug kamot. Nangabuhi sila, ug naghari sila
kauban ni Cristo sulod sa 1, 000 ka tuig. **5** Ang uban sa mga
nangamatay dili mabuhi hangtod nga matapos ang 1, 000 ka
tuig. Kini ang unang pagkabanhaw. **6** Bulahan ug balaan ang
nakaambit sa unang pagkabanhaw! Ang ikaduhang kamatayon
wala nay gahom ibabaw niini. Mamahimo silang mga pari
sa Dios ug sa Cristo ug magahari uban kaniya sulod sa 1,
000 ka tuig. **7** Sa dihang matapos na ang 1, 000 ka tuig, si
Satanas pagabuhian gikan sa iyang pagkabilanggo. **8** Moadto
siya aron sa paglimbong sa mga kanasoran sa upat ka suok
sa kalibotan—ang Gog ug Magog—aron sa pagtigom kanila
alang sa gubat. Mahisama sila kadaghan sa balas sa dagat. **9**
Misaka sila sa halapad nga patag sa kayutaan ug gilibotan
ang kampo sa mga balaan, ang pinalangga nga siyudad. Apan
ang kalayo mikunsad gikan sa langit ug milamoy kanila. **10**
Ang yawa nga milimbong kanila, gitambog ngadto sa linaw sa
nagkalayong asupri, diin gitambog ang mapintas nga mananap
ug ang mini nga propeta. Paantoson sila adlaw ug gabii
hangtod sa kahangtoran. **(aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442)**
11 Unya nakita ko ang usa ka dakong trono nga maputi ug ang
usa nga milingkod niini. Ang yuta ug ang langit nahanaw gikan
sa iyang atubangan, apan walay dapit nga ilang kaadtoan. **12**
Nakita ko ang mga patay—ang mga gamhanan ug ang mga
dili inila— nagtindog atubangan sa trono, ug gibuklad ang mga
libro. Unya gibuklad ang laing libro—ang Libro sa Kinabuhi.
Ang mga patay gihukman sumala sa nahisulat sa mga libro,
sumala kung unsa ang ilang nabuhat. **13** Ang dagat mitugyan
sa mga patay nga anaa niini. Ang Kamatayon ug ang Hades
mitugyan usab sa mga patay nga anaa kanila, ug ang mga
patay gihukman sumala sa ilang binuhatan. **(Hadēs g86)** **14**
Ang Kamatayon ug ang Hades gitambog ngadto sa linaw nga
kalayo. Kini mao ang ikaduha nga kamatayon—ang linaw nga
kalayo. **(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** **15** Kung bisan
kinsa nga ngalan ang dili makaplagan nga nasulat sa Libro sa
Kinabuhi, igatambog siya ngadto sa linaw nga kalayo. **(Limnē
Pyr g3041 g4442)**

21 Unya akong nakita ang bag-ong langit ug ang bag-
ong yuta, kay ang unang langit ug ang unang yuta
miagi na, ug ang kadagatan nahanaw na. **2** Akong nakita ang
balaang siyudad, ang bag-ong Jerusalem, nga mikanaog sa
langit gikan sa Dios, nangandam sama sa pangasaw-onon
nga gidayandayanan alang sa iyang bana. **3** Nadungog ko
ang dakong tingog gikan sa trono nga miingon, "Tan-awa!
Ang puloy-anan sa Dios uban sa katawhan, ug magpuyo siya
uban kanila. Mahimo silang iyang katawhan, ug ang Dios
sa iyang kaugalingon makig-uban kanila ug siya mahimo
nga ilang Dios. **4** Pagapahiran niya ang mga luha gikan sa
ilang mga mata, ug wala nay kamatayon, o kasub-anan, o
paghilak, o kasakit. Ang daang mga butang miagi na. **5** Siya
nga naglingkod sa trono miingon, "Tan-awa! Akong gihimong
bag-o ang tanang mga butang." Siya miingon, "Isulat kini
tungod kay kini nga mga pulong masaligan ug matuod." **6**
Miingon siya kanako, "Kini nga mga butang nahuman na! Ako
ang Alpa ug ang Omega, ang sinugdanan ug ang kataposan.
Kadtong mga giuhaw pagahatagan ko sa mainom nga walay
bayad gikan sa tubod sa tubig sa kinabuhi. **7** Ang usa nga
magmadaugon makapanunod niining mga butanga, ug ako
mahimo nga iyang Dios, ug siya mahimo nga akong anak. **8**
Apan kadtong talawan, ang walay pagtuo, ang dulumtanan,
ang mga mamumuno, ang malaw-ay nga pagpakighilawas,
ang mga mamamarang, ang nagsimba sa mga diosdios, ug
ang tanang mga bakakon, ang ilang dapit mao ang linaw nga
kalayo sa nagdilaab nga asupre. Mao kana ang ikaduhang
kamatayon." **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **9** Ang usa sa pito ka mga
anghel miduol kanako, ang usa nga adunay pito ka panaksan
nga puno sa pito ka kataposang mga hampak, ug siya miingon,
"Dali ngari. Ipakita ko kanimo ang pangasaw-onon, ang asawa

sa Nating Karnero.” **10** Unya gidala niya ako sa layo sa
Espiritu ngadto sa dako ug habog nga bukid ug gipakita
kanako ang balaang siyudad, ang Jerusalem, mikanaog sa
langit gikan sa Dios. **11** Ang Jerusalem adunay himaya sa
Dios, ug ang iyang kahayag susama sa pinakabililhong bato,
sama sa usa ka batong kristal sa matin-aw nga haspe. **12**
Kini adunay dako, habog nga paril nga adunay napulo ug
duha ka ganghaan, uban sa napulo ug duha ka mga anghel
nga anaa sa ganghaan. Sa ganghaan nahisulat ang mga
ngalan sa napulo ug duha ka banay sa mga anak sa Israel.
13 Sa sidlakan adunay tulo ka ganghaan, sa amihan tulo ka
ganghaan, sa habagatan tulo ka ganghaan, ug sa kasadpan
tulo ka ganghaan. **14** Ang paril sa siyudad adunay napulo
ug duha ka pundasyon, ug niini adunay napulo ug duha ka
ngalan sa napulo ug duha ka apostoles sa Nating Karnero. **15**
Ang usa nga nakigsulti kanako adunay sukdanan nga sungkod
nga ginama sa bulawan aron sukdon ang siyudad, ang mga
ganghaan, ug ang paril niini. **16** Ang siyudad gipahimutang sa
kuwadrado, ang katas-on niini susama sa iyang kalapdon.
Gisukod niya ang siyudad gamit ang sukdanan nga sungkod,
12, 000 ka estadiya ang katas-on (ang katas-on, kalapdon, ug
ang kahabogon susama lang). **17** Gisukod usab niya ang
paril niini, 144 kyubits ang kabagaon pinaagi sa sukdanan sa
tawo (nga mao usab ang pagkasukod sa anghel). **18** Ang
paril ginama sa haspe ug ang siyudad sa putling bulawan,
sama sa matin-aw nga bildo. **19** Ang mga pundasyon sa
paril gidayandayanan sa matag matang sa bililhong bato.
Ang una mao ang haspe, ang ikaduha mao ang sapiro, ang
ikatulo mao ang kalsidonia, ang ikaupat mao ang emeralda,
20 ang ikalima mao ang sardonika, ang ikaunom mao ang
sardius, ang ikapito mao ang krisolito, ang ikawalo mao ang
berilio, ang ikasiyam mao ang topasio, ang ikanapulo mao ang
krisopraso, ang ikanapulo ug usa mao ang hasinto, ug ang
ikanapulo ug duha mao ang amatista. **21** Ang napulo ug duha
ka mga ganghaan mga napulo ug duha ka mga perlas, ang
matag ganghaan ginama gikan sa usa ka perlas. Ang mga
kadalanan sa siyudad putling bulawan, nga sama sa matin-
aw nga bildo. **22** Wala akoy nakitang templo sa siyudad, kay
ang Ginoong Dios, nga nagdumala ngadto sa tanan, ug ang
Nating Karnero mao ang templo niini. **23** Ang siyudad wala
na nanginahanglan sa adlaw o sa bulan aron magdan-ag
niini tungod kay ang himaya sa Dios naghayag niini, ug ang
lampara niini mao ang Nating Karnero. **24** Ang kanasoran
magalakaw uban sa kahayag nianang siyudara. Ang mga hari
sa kalibotan magadala sa ilang katahom ngadto niini. **25** Ang
mga ganghaan niini dili pagasirhan panahon sa adlaw, ug
wala nay kagabhion didto. **26** Dad-on nila ang katahom ug
ang kadungganan sa kanasoran ngadto niini, **27** ug walay dili
hinlo nga makasulod niini. Ni si bisan kinsa nga nagbuhat sa
bisan unsang butang nga makauulaw o malimbungon nga
makasulod, apan kadto lamang kansang mga ngalan nga
nahisulat sa libro sa kinabuhi sa Nating Karnero.

22 Unya ang anghel nagpakita kanako sa suba sa tubig sa
kinabuhi, tubig nga sama katin-aw sa kristal. Kini nag-
agas gikan sa trono sa Dios ug sa Nating Karnero **2** paingon
sa taliwala sa agianan sa siyudad. Sa matag daplin sa suba
adunay kahoy sa kinabuhi, nga nagdala ug napulo ug duha ka
klase sa bunga, ug kini nagdala ug bunga sa matag bulan. Ang
mga dahon sa kahoy alang sa kaayohan sa tanang kanasoran.
3 Didto wala na gayoy tunglo. Ang trono sa Dios ug sa Nating
Karnero anaa na unya sa siyudad, ug ang iyang mga sulugoon
moalagad kaniya. **4** Sila makakita sa iyang hulagway, ug
ang iyang ngalan anaa sa ilang mga agtang. **5** Didto wala
nay gabii; dili na sila magkinahanglan ug kahayag sa suga o
kahayag sa adlaw tungod kay ang Ginoong Dios magahayag
kanila. Maghari sila hangtod sa kahangtoran. **(aiōn g165)** **6**
Ang anghel miingon kanako, “Kini nga mga pulong kasaligan
ug matuod. Ang Ginoo, ang Dios sa mga espiritu sa mga
propeta, nagpadala sa iyang anghel aron sa pagpakita sa iyang
mga sulugoon kung unsa ang kinahanglan nga mahitabo sa
umaabot.” **7** “Tan-awa! Moabot ako sa dili madugay! Bulahan
ang nagtuman sa mga pulong sa panagna niining basahon.”
8 Ako, si Juan, mao ang nakadungog ug nakakita niining
mga butanga. Sa dihang nakita ug nadungog ko sila, ako
mihapa sa tiilan sa anghel aron mosimba kaniya, ang anghel
nga nagpakita kanako niining mga butanga. **9** Miingon siya
kanako, “Ayaw kana buhata! Ako sama sa sulugoon nga uban
kanimo, uban sa imong mga igsoon nga mga propeta, ug uban
niadtong nagtuman sa mga pulong niining basahon. Simbaha
ang Dios!” **10** Siya miingon kanako, “Ayaw silyohi ang mga
pulong sa panagna niining basahon, tungod kay ang takna duol
na. **11** Ang usa nga dili matarong, pasagdi nga magpadayon
siya sa pagbuhat ug dili matarong. Ang usa nga malaw-
ayon, pasagdi nga magpadayon sa pagkamalaw-ayon. Ang
matarong, pasagdi nga mopadayon sa pagbuhat ug matarong.
Ang balaan, pasagdi nga magpadayon sa pagkabalaan.” **12**
“Tan-awa! Mobalik ako sa dili madugay. Ang akong ganti
madawat nako, aron ganti sa matag-usa sumala sa iyang
nabuhat. **13** Ako ang Alpa ug ang Omega, ang Una ug ang
Ulahi, ang Sinugdan ug ang Kataposan. **14** Bulahan kadtong
naglaba sa ilang mga bisti aron sila mahatagan sa katungod
sa pagkaon gikan niadtong kahoy sa kinabuhi ug sa pagsulod
sa siyudad agi sa mga ganghaan. **15** Didto sa gawas ang mga
iro, ang mga salamangkero, ang mga makighilawason, ang
mga tigpatay, ang mga tigsimba ug diosdios, ug ang matag-
usa nga naghigugma ug nagbuhat sa pagkabakakon. **16**
Ako, si Jesus, nagpadala sa akong anghel aron mopamatuod
nganha kaninyo mahitungod niining mga butanga alang sa
kasimbahanan. Ako ang gamot ug ang kaliwat ni David, ang
mahayag nga Bituon sa Kabuntagon.” **17** Ang Espiritu ug
ang Pangasaw-onon nagaingon, “Adto ngari! Pasultiha ang
nakadungog, “Adto ngari!” Bisan kinsa ang giuhaw, paanhia
siya, ug bisan kinsa ang nangandoy niini, pakuhaa siya nga
libre ug tubig sa kinabuhi. **18** Ako nagpamatuod sa matag-
usa nga nakadungog sa mga pulong sa panagna niini nga
basahon: Kung si bisan kinsa adunay modugang kanila, ang
Dios magadugang kaniya sa mga hampak nga nahisulat niini
nga basahon. **19** Kung si bisan kinsa adunay mokuha gikan
sa mga pulong niini nga basahon sa panagna, ang Dios
magakuha sa iyang bahin sa kahoy sa kinabuhi ug sa siyudad
nga balaan, nga nahisulat niini nga basahon. **20** Siya nga
maoy nagpamatuod niining mga butanga nagaingon, “Oo! Ako
moabot sa dili madugay.” Amen! Umari ka, Ginoong Jesus!
21 Hinaot nga ang grasya ni Ginoong Jesus magauban sa
matag-usa. Amen.

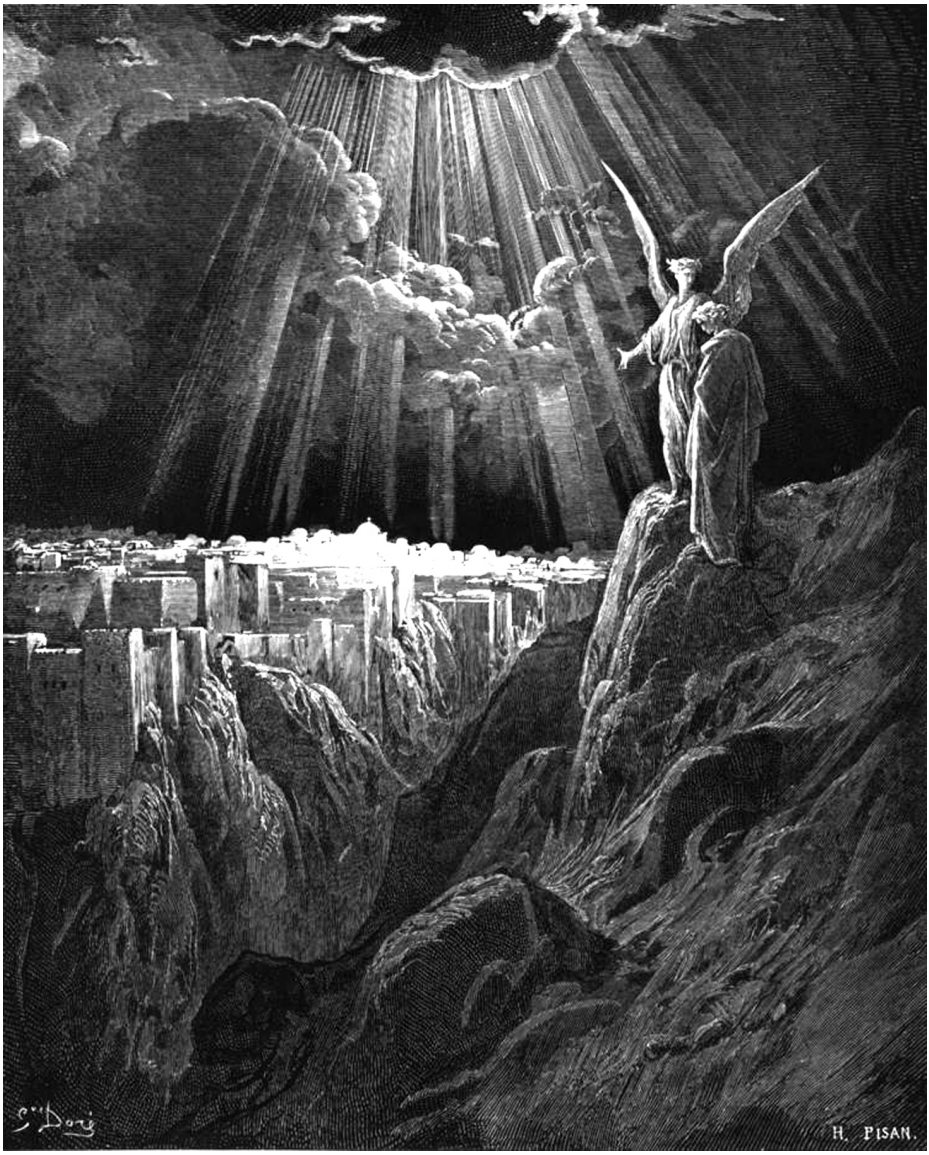

Akong nakita ang balaang siyudad, ang bag-ong Jerusalem, nga mikanaog sa langit gikan sa Dios, nangandam sama sa pangasaw-onon nga gidayandayanan alang sa iyang bana. Nadungog ko ang dakong tingog gikan sa trono nga miingon, "Tan-awa! Ang puloy-anan sa Dios uban sa katawhan, ug magpuyo siya uban kanila. Mahimo silang iyang katawhan, ug ang Dios sa iyang kaugalingon makig-uban kanila ug siya mahimo nga ilang Dios."

Pinadayag 21:2-3

Reader's Guide

Cebuano at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Cebuano at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Cebuano---Cebuano-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lucas 8:31
Roma 10:7
Pinadayag 9:1
Pinadayag 9:2
Pinadayag 9:11
Pinadayag 11:7
Pinadayag 17:8
Pinadayag 20:1
Pinadayag 20:3

aïdios

Roma 1:20
Judas 1:6

aiōn

Mateo 12:32
Mateo 13:22
Mateo 13:39
Mateo 13:40
Mateo 13:49
Mateo 21:19
Mateo 24:3
Mateo 28:20
Marcos 3:29
Marcos 4:19
Marcos 10:30
Marcos 11:14
Lucas 1:33
Lucas 1:55
Lucas 1:70
Lucas 16:8
Lucas 18:30
Lucas 20:34
Lucas 20:35
Juan 4:14
Juan 6:51
Juan 6:58
Juan 8:35
Juan 8:51
Juan 8:52
Juan 9:32
Juan 10:28
Juan 11:26
Juan 12:34
Juan 13:8
Juan 14:16
Mga Buhat 3:21
Mga Buhat 15:18
Roma 1:25
Roma 9:5
Roma 11:36
Roma 12:2
Roma 16:27
1 Corinto 1:20
1 Corinto 2:6
1 Corinto 2:7
1 Corinto 2:8
1 Corinto 3:18
1 Corinto 8:13
1 Corinto 10:11
2 Corinto 4:4
2 Corinto 9:9
2 Corinto 11:31
Galacia 1:4
Galacia 1:5
Taga Efeso 1:21
Taga Efeso 2:2
Taga Efeso 2:7
Taga Efeso 3:9
Taga Efeso 3:11
Taga Efeso 3:21
Taga Efeso 6:12
Filipos 4:20
Colosas 1:26
1 Timoteo 1:17
1 Timoteo 6:17
2 Timoteo 4:10
2 Timoteo 4:18
Tito 2:12
Hebreohanon 1:2
Hebreohanon 1:8
Hebreohanon 5:6
Hebreohanon 6:5
Hebreohanon 6:20
Hebreohanon 7:17
Hebreohanon 7:21
Hebreohanon 7:24
Hebreohanon 7:28
Hebreohanon 9:26
Hebreohanon 11:3
Hebreohanon 13:8
Hebreohanon 13:21
1 Pedro 1:23
1 Pedro 1:25
1 Pedro 4:11
1 Pedro 5:11
2 Pedro 3:18
1 Juan 2:17
2 Juan 1:2
Judas 1:13
Judas 1:25
Pinadayag 1:6
Pinadayag 1:18
Pinadayag 4:9
Pinadayag 4:10
Pinadayag 5:13
Pinadayag 7:12
Pinadayag 10:6
Pinadayag 11:15
Pinadayag 14:11
Pinadayag 15:7
Pinadayag 19:3
Pinadayag 20:10
Pinadayag 22:5

aiōnios

Mateo 18:8
Mateo 19:16
Mateo 19:29
Mateo 25:41
Mateo 25:46
Marcos 3:29
Marcos 10:17
Marcos 10:30
Lucas 10:25
Lucas 16:9
Lucas 18:18
Lucas 18:30
Juan 3:15
Juan 3:16
Juan 3:36
Juan 4:14
Juan 4:36
Juan 5:24
Juan 5:39
Juan 6:27
Juan 6:40
Juan 6:47
Juan 6:54
Juan 6:68

Juan 10:28
Juan 12:25
Juan 12:50
Juan 17:2
Juan 17:3
Mga Buhat 13:46
Mga Buhat 13:48
Roma 2:7
Roma 5:21
Roma 6:22
Roma 6:23
Roma 16:25
Roma 16:26
2 Corinto 4:17
2 Corinto 4:18
2 Corinto 5:1
Galacia 6:8
2 Tesalonica 1:9
2 Tesalonica 2:16
1 Timoteo 1:16
1 Timoteo 6:12
1 Timoteo 6:16
2 Timoteo 1:9
2 Timoteo 2:10
Tito 1:2
Tito 3:7
Filemon 1:15
Hebreohanon 5:9
Hebreohanon 6:2
Hebreohanon 9:12
Hebreohanon 9:14
Hebreohanon 9:15
Hebreohanon 13:20
1 Pedro 5:10
2 Pedro 1:11
1 Juan 1:2
1 Juan 2:25
1 Juan 3:15
1 Juan 5:11
1 Juan 5:13
1 Juan 5:20
Judas 1:7
Judas 1:21
Pinadayag 14:6

eleēsē

Roma 11:32

Geenna

Mateo 5:22
Mateo 5:29
Mateo 5:30
Mateo 10:28
Mateo 18:9
Mateo 23:15
Mateo 23:33
Marcos 9:43
Marcos 9:45
Marcos 9:47
Lucas 12:5
Santiago 3:6

Hadēs

Mateo 11:23
Mateo 16:18
Lucas 10:15
Lucas 16:23
Mga Buhat 2:27
Mga Buhat 2:31
1 Corinto 15:55
Pinadayag 1:18
Pinadayag 6:8
Pinadayag 20:13
Pinadayag 20:14

Limnē Pyr

Pinadayag 19:20
Pinadayag 20:10
Pinadayag 20:14
Pinadayag 20:15
Pinadayag 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numerus 16:30
Numerus 16:33
Deuteronomio 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Hari 2:6
1 Hari 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Mga Salmo 6:5
Mga Salmo 9:17
Mga Salmo 16:10
Mga Salmo 18:5
Mga Salmo 30:3
Mga Salmo 31:17
Mga Salmo 49:14
Mga Salmo 49:15
Mga Salmo 55:15
Mga Salmo 86:13
Mga Salmo 88:3
Mga Salmo 89:48
Mga Salmo 116:3
Mga Salmo 139:8
Mga Salmo 141:7
Panultihon 1:12
Panultihon 5:5
Panultihon 7:27
Panultihon 9:18
Panultihon 15:11
Panultihon 15:24
Panultihon 23:14
Panultihon 27:20
Panultihon 30:16
Ecclesiastes 9:10
Awit sa mga Awit 8:6
Isaias 5:14
Isaias 7:11
Isaias 14:9
Isaias 14:11
Isaias 14:15
Isaias 28:15
Isaias 28:18
Isaias 38:10
Isaias 38:18
Isaias 57:9
Ezequiel 31:15
Ezequiel 31:16
Ezequiel 31:17
Ezequiel 32:21
Ezequiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonas 2:2
Habakuk 2:5

Tartaroō

2 Pedro 2:4

Questioned

None yet noted

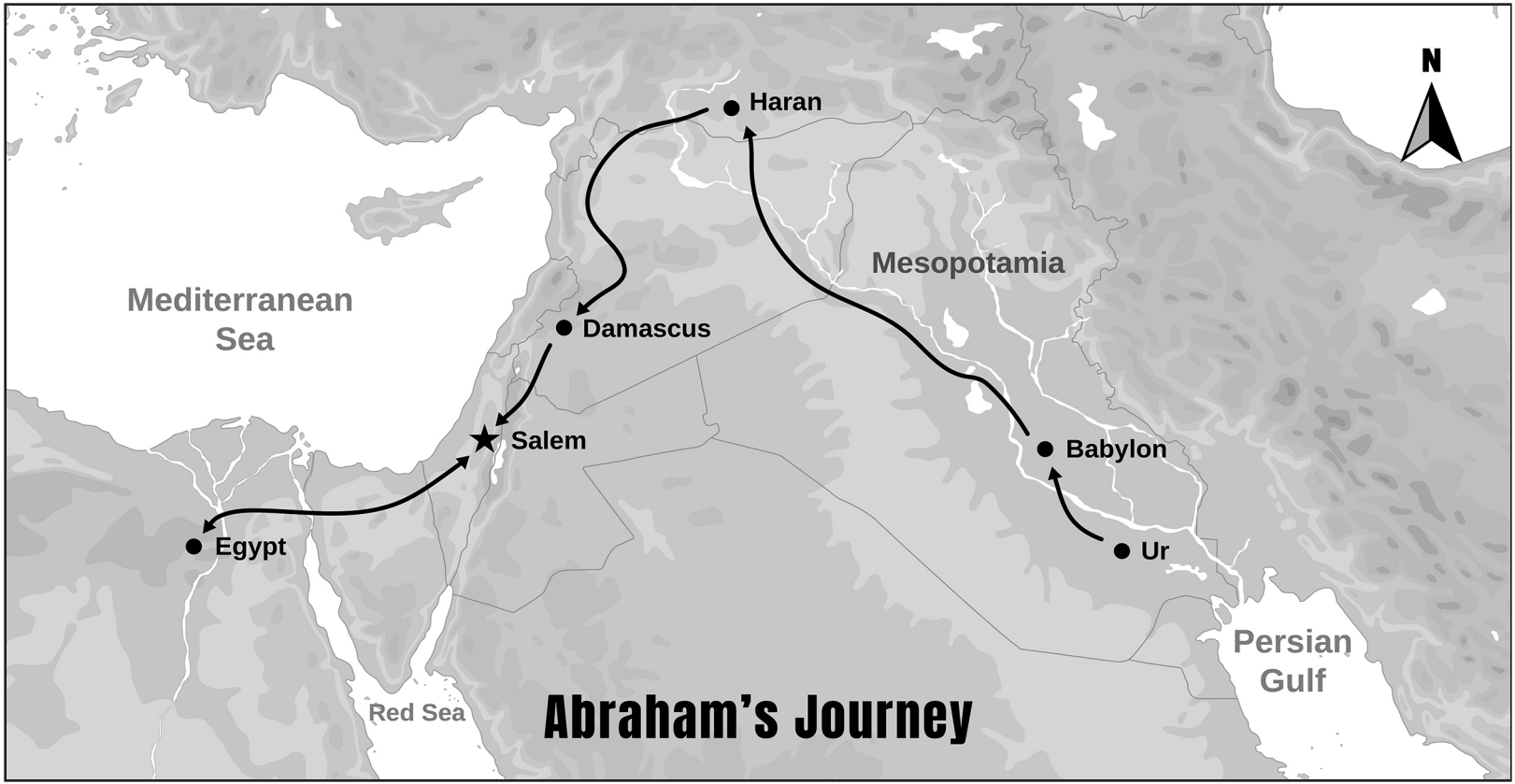

Pinaagi kadto sa pagtuo nga si Abraham, sa dihang siya gitawag, mituman ug miadto sa dapit nga iyang madawat isip panulondon. Milakaw siya, nga wala masayod kung asa siya padulong. - Hebreohanon 11:8

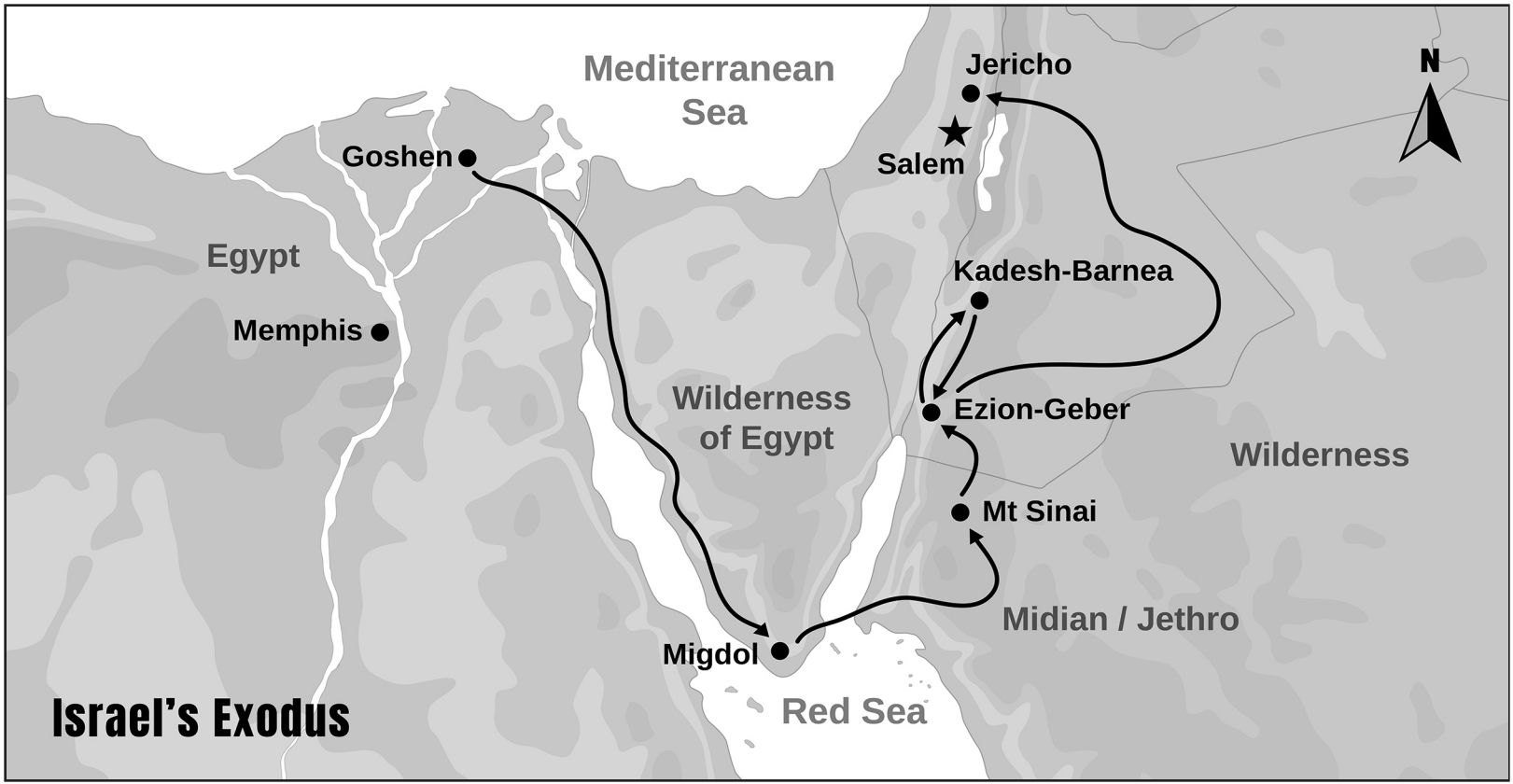

Sa dihang gitugotan sa Faraon ang katawhan sa paglakaw, wala sila gigiyahan sa Dios sa dalan nga paingon sa yuta sa mga Filistihanon, bisan tuod ug duol lamang kadto nga yuta. Kay miingon ang Dios, "Basin ug mausab ang hunahuna sa katawhan kung makasinati sila sa gubat ug mamalik sa Ehipto." - Exodo 13:17

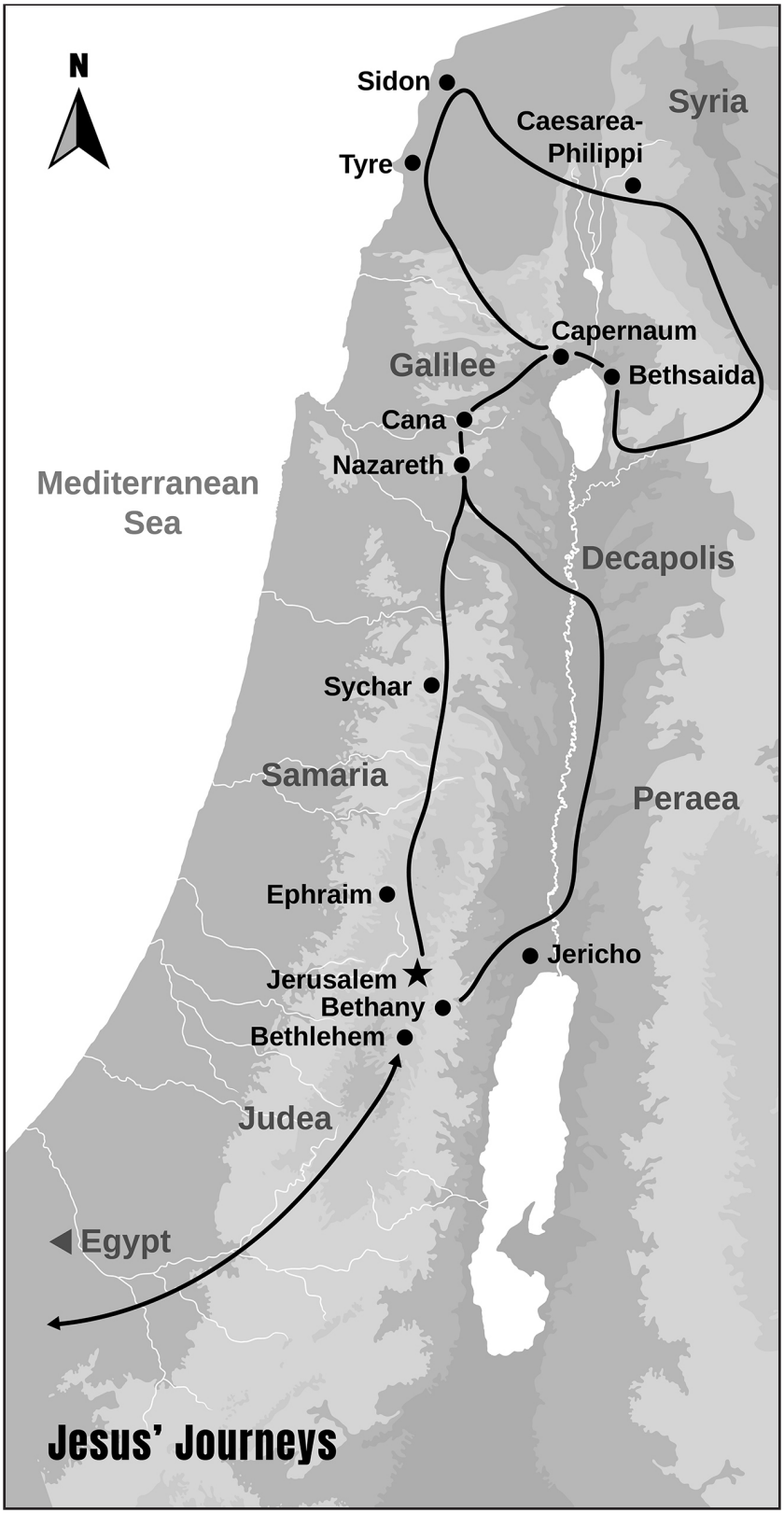

Kay ang Anak sa Tawo wala moanhi aron alagaran, apan sa pag-alagad, ug motugyan sa iyang kinabuhi ingon nga usa ka lukat alang sa kadaghanan. - Marcos 10:45

Si Pablo, usa ka sulugoon ni Jesu-Cristo, gitawag aron mamahimong usa ka apostol, ug gilain alang sa ebanghelyo sa Dios. - Roma 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td rowspan="3" colspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Cebuano at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

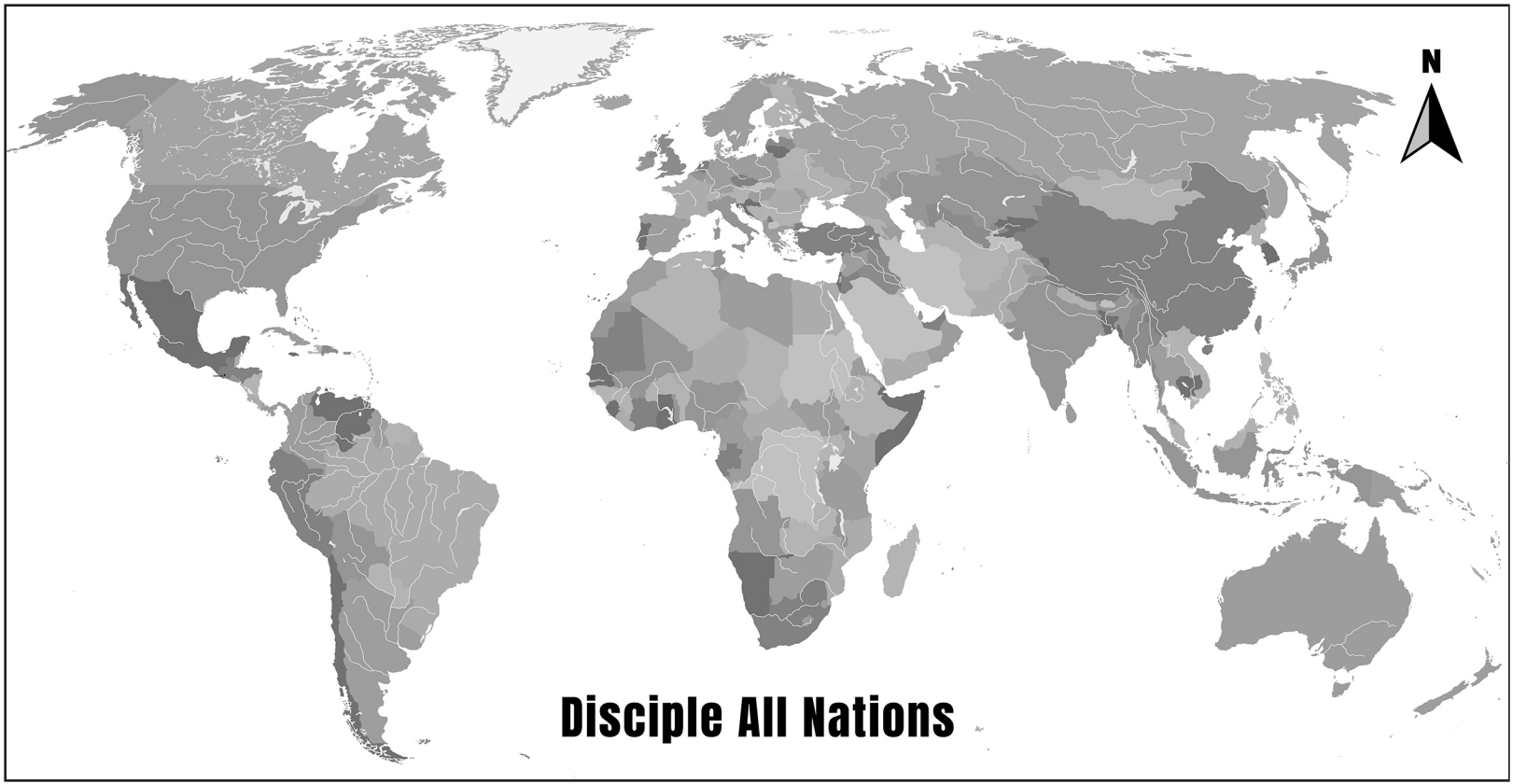

Busa panglakaw kamo ug paghimo ug mga disipulo sa tanang kanasoran. Bawtismohi sila sa ngalan sa Amahan, sa Anak, ug sa Balaang Espiritu. - Mateo 28:19